מילון שגיב

ערבי-עברי • עברי-ערבי

قاموس سجيف

عربي-عبري • عبري-عربي

قاموس سجيڤ

عربي-عبري

عبري-عربي

داڤيد سجيڤ

מם
المشروع لترجمة الادب المثالي
مشروع ثنائي اللغة، عبري-عربي-عبري
مركز الإرشاد للمكتبات في اسرائيل
وزارة العلوم والثقافة والرياضة
الادارة الثقافية / قسم الآداب

ש
دار شوكن للنشر
القدس وتل ابيب

עריכה: אברהם רובינזון, ד"ר תגית אביעוז (עברית)
סידור ועימוד: אורית בן־אליעזר
הגהות: עליזה רביב

Printed in Israel, 2008 - נדפס בישראל, תשס"ח
נדפס בדפוס א.י.ל.
ISBN 978-965-19-0736-4

מוקדש באהבה
לרעייתי, לבנַי, לכלתי ולנכדַי

תוכן העניינים

محتويات القاموس

אופקיו של מילון דו־כיווני

מאת פרופ' ששון סומך

מבין השפות השמיות השונות שהיו חיות ופעילות באזורנו בעבר הרחוק נותרו לפלֵטה כשלוש או ארבע שפות, שצליליהן נשמעים עד היום במזרח התיכון ובצפון אפריקה. מהן שתי שפות, הערבית והעברית, הצליחו בדורות האחרונים להתרחב ולהתגמש כדי לספק את הנדרש משפות לאומיות מודרניות, מלשונות של תרבות. שתי שפות שמיות נוספות קיימות בימינו – זו של אתיופיה, על להגיה ועל לשונה הכתובה, וזו הארמית, הקיימת בעיקר כלשון דיבור באזורים אחדים בצפון עיראק, סוריה ותורכיה.

העברית והערבית הסתגלו במהירות מפליאה לחיים העכשוויים ופיתחו מערכות לשון בעל פה ובכתב בהתאם לצורכי התקשורת, וכן קמו בתוכן ספרויות יפות שאינן בהכרח המשך של ספרויות העבר, אלא בבחינת יצירה חדשה המתקרבת אל הספרות העולמית דהאידנא. בשתי הספרויות האלה זכו סופרים לקבל את פרס נובל לספרות (ש"י עגנון ונגיב מחפוז).

במהלך המאה העשרים התמודדו הערבית מזה והעברית מזה עם אתגרים דומים, אך גם עם אתגרים ייחודיים לכל אחת מהן. בראש האתגרים המשותפים עומדת שאלת התחדשותה של לשון הכתב. שתי השפות נתבעו להלץ את עצמן מן המסגרות הלשוניות הימי ביניימיות, להתרחק מהמבנים הלשוניים המסורבלים משהו, המיושנים משהו. עתה הן שאפו להתעשר ולהתאים את עצמן לצרכים ולסוגות חדשים של כתיבה: תקשורת המונית וסוגי יצירות ספרות שלא התקיימו בהן בעבר. לעומת הנטייה לסגנון מליצי ומעט מסורבל ששלט בעבר נדרשו עתה הכותבים לאמץ לשון פשוטה ומדויקת ככל האפשר. שתי השפות כאחת עשו זאת באמצעות העיתונות הכתובה והמשודרת, לאחר שקם בקרבן דור חדש של מתרגמים ומורים מוכשרים שאפשרו את ההתחדשות הזאת. בשתי השפות נוסדו אקדמיות ללשון ששקדו על הכנת רשימות מונחים בתחומי מדע וחיים רבים ושונים כדי להשגירם בקרב הדוברים והכותבים.

בין הנושאים ה"ייחודיים" לכל לשון ראויה לציון שאלת הלשון הדבורה. בראשית העידן המודרני לא שימשה העברית לשון דיבור בארץ או בקהילות ישראל ברחבי העולם. מחדשי הלשון נדרשו לברוא, כמעט יש מאין, עברית דיבורית, טבעית, שאותה ילמד הילד בדרך ספונטנית מהוריו ומחברת הילדים, בשונה ממה שהיה קיים עד אז, שבתחילה נלמדה הלשון הכתובה, לשון המקרא והספרות העברית הבתר־מקראית, וממנה נגזרה הלשון שבעל פה אם ניסה מישהו לדבר עברית. לקראת סוף המאה הי"ט החלו לצוץ קהילות וקבוצות דוברות עברית בירושלים, בגליל ובמקומות אחרים בארץ ובאירופה. ילדי הקהילות האלה נהיו בהדרגה לדוברים ילידיים של העברית, ששימשה עבורם לשון החיים העיקרית או היחידה.

כך הפכה העברית מלשון ספר ובית מדרש, בעלת שימוש חלקי ומצומצם, ללשון חיה, קהילתית, ללשון מלאה. במרוצת המאה העשרים כבשה העברית הדבורה קהלים גדלים והולכים ביישוב בארץ ישראל, ולימים הפכה לשפה השלטת בקרב האוכלוסייה היהודית בארץ. אולם יצוין, שבניגוד לשפות מדוברות אחרות ברחבי העולם, השפה העברית המדוברת לא הייתה שונה בדקדוקה ובאוצר המילים שלה מהלשון הכתובה המודרנית, שהלכה אף היא והתבססה כבר מראשית המאה העשרים. מבטא העברית שבפי דובריה הלך והתייצב. באותן שנים אומצו נורמות קבועות, בדרך כלל, להוציא מבטאם של עיצורים גרוניים, כגון: ח, ע ו־ר, שלגביהם התגבשו שתי נורמות שונות: זו ה"מזרחית" וזו האשכנזית־צברית. במרבית הרכיבים הלשוניים האחרים לא נותרו הבדלים בולטים על פי חלוקה "עדתית". בנושא ההטעמה אומץ הדגם ה"מזרחי", וכן במבטא התנועות (למשל הקמץ והפתח נהגים באותו אופן, שלא כפי שהיה נהוג במסורות קהילתיות מסוימות בעבר, כאשר העברית הייתה שפת כתב ותפילה בלבד).

שונה המצב בלשון הערבית, ובעצם, מדובר בהיפוכו הגמור של מה שמצאנו בעברית. בכל האזורים דוברי הערבית במזרח התיכון ובצפון אפריקה לא חדלה הערבית מעולם לשמש לשון דיבור, וממילא לא היה צורך בעידן המודרני לחדש את הלשון הדבורה. אולם שפת הדיבור הערבית בשום פנים ואופן לא הייתה לשון אחת; בכל אזור גאוגרפי דיברו התושבים להג שונה, ולמעשה רווחו במרחב הערבי עשרות ומאות להגים, השונים זה מזה. לעתים שונים עד כדי כך שתקשורת בין דוברי ערבית אינה יכולה להיות מלאה בלא שיצורפו ללשון הדיבור יסודות מלשון הכתב, שהיא במידה רבה אחידה ומשותפת לכל הערבים בכל מקום. ואשר ללשון הכתב, הקרויה לעתים הלשון ה"ספרותית" או הלשון ה"סטנדרטית" ("פוּצחא", כלומר לשון צחה), היא נלמדת בעיקר בבית הספר, אך לא לפני שהילד הערבי לומד לדבר את הלהג הנהוג בביתו ובסביבתו. יצוין שכל הלהגים האלה שונים במידה רבה – מבחינת המבנה והסמנטיקה, הלשון הכתובה, ובעיקר מבחינת לשון המקורות הספרותיים הערביים. לשון זו, ה"פוצחא", משמשת את הערבים לכתיבה בכל ארצותיהם, בה נכתבות העיתונות והספרות היפה, ובה משודרות החדשות ותכניות היוקרה בתקשורת האלקטרונית. מצב לשוני זה, שבו שפת הכתב נבדלת מלשונות הדיבור, הנבדלות אף הן זו מזו, יוצר קשיים תקשורתיים שונים שלא כאן המקום לפרטם.

כמי שעסק רוב ימיו בחקר הערבית ובהוראתה יכול אני להעיד עד כמה מורכבת התמונה הלשונית של הערבית העכשווית. פעמים רבות אני נשאל מהי הדרך הנכונה ללמוד ערבית. בתגובה אני מקדים כמה שאלות: מה מטרת הלימוד? קריאה וכתיבה? דיבור?

ואם דיבור – איזה להג אזורי: מצרי? פלסטיני? עיראקי? ואולי אחר? השואל המופתע מגיב בדרך כלל כך: "אני רוצה כמובן לקרוא, לכתוב ולדבר ערבית. אני רוצה לתקשר עם דוברי ערבית בכתב ובעל פה." זה הרגע שבו אני מנסה להסביר לבן־שיחי את ההבדל העצום בעולמה של הערבית בין לשון הכתב והדיבור ובין להג למשנהו. חרף הקשיים והבעיות, מי שמנוי וגמור עמו ללמוד ערבית, יצליח לממש את רצונו.

אכן, קיימים הבדלים במצבן החברתי־לשוני של העברית ושל הערבית, אך יש ביניהן גם נקודות קרבה ומפגש מרובות. בשתי השפות קיימים שורשים המורכבים, בדרך כלל, משלושה עיצורים או מצירופים של עיצורים ותנועות. השורשים האלה מוכנסים לתבניות צורניות שונות (למשל, משקלי הפועל וצורות שם העצם), וכך אנו מרכיבים אין־סוף צורות לשון המתווספות, לפי הצורך, לצורות הקיימות. רבים מהשורשים המשולשים האלה משותפים לערבית ולעברית, דבר זה נכון בעיקר לגבי שורשים שעניינם תופעות במציאות ובטבע: بَيْت הוא בַּיִת; رِجْل היא רֶגֶל; حُلْم הוא חֲלוֹם. אולם לא תמיד יכול המתבונן הבלתי מאומן להבחין בקרבה זו בין השורשים, וזאת בעיקר בשל המבטא השונה של עיצורים מסוימים וקרובים: זְרוֹעַ היא ذِرَاع, שכן ה־ז העברית מקבילה לפעמים לעיצור ذ בערבית, וכן לגבי מָשָׁל העברית שמקבילתה הערבית היא مَثَل, שכן העיצור העברי ש מקביל לפעמים לעיצור הערבי ث. במקרים אחרים העיצור העברי ש מקביל דווקא לעיצור ס בערבית, כגון שָׁלוֹם העברית לעומת سَلَام הערבית.

ד"ר דוד שגיב, מחברו של המילון הדו־כיווני שבידכם, פעל רבות במשך כחמישים שנה לשיפור המילונאות של שתי השפות השמיות, העברית והערבית בנות זמננו. מילונו העברי־ערבי הגדול, הקרוי "מילון עברי־ערבי לשפה העברית בת־זמננו" (שהופיע לראשונה בשנת 1985), היווה פריצת דרך בתחומו. הוא הקיף את לשון המוצא, כלומר העברית, על כל צדדיה ורמותיה, וכן שיקף היטב לא רק את הלשון העכשווית, אלא גם את רבדיה הקדומים של הלשון (לשון מקרא, לשון חכמים, לשון ימי הביניים וכו'). המילון העברי־ערבי הגדול של ד"ר שגיב התקבל בהתלהבות על ידי רבבות משתמשים בארץ ומחוצה לה, לרבות בעולם הערבי, והגיע לא רק לספריות ציבוריות ואקדמיות, אלא גם למדפיהם הפרטיים של תלמידים, סטודנטים, בלשנים, מזרחנים ותובבי השפה הערבית.

עתה בא ד"ר שגיב ומרחיב את גבולות מפעלו הלקסיקוגרפי: נוסף על החלק העברי־ערבי, שלשון המוצא בו עברית, כולל המילון החדש גם חלק ערבי־עברי, שלשון המוצא שלו ערבית. מילון עדכני זה מאפשר "כיסוי" נרחב של שתי הלשונות בשני הכיוונים (המילון מתייחס ללשון ה"פוצחא" הערבית גם כלשון מוצא וגם כלשון יעד). שגיב דאג לייצוג מלא, ככל שהדבר אפשרי בכלל, של המילים והביטויים שהתחדשו בעשורים האחרונים בשתי הלשונות. כן צירף למילונו החדש רבבות צירופים אידיומטיים וקולוקטיביים (שבהם צירוף של שתי מילים או יותר אינו יוצר משמעות חדשה) הרווחים בשתי הלשונות.

אינני מאמין שמילון, ואפילו מילון מצוין, יש בכוחו לסלק או לעמעם תחושות של עוינות בין עמים וקהילות, אך בהקשר הפוליטי וההיסטורי שבו מצויים כיום עמי המזרח התיכון עשוי מילון כזה לסייע לשני הצדדים, הערבי והישראלי, לשפר במשהו את התקשורת ביניהם, ואולי גם יטפח הבנה. וגם על כך ראוי המחבר, ד"ר דוד שגיב, לברכה ולתודה.

אוניברסיטת תל־אביב, יולי 2007

הקדמת המחבר

דורות רבים חיו יהודים וערבים בצוותא בכל ארצות ערב ובארצות האסלאם, מעיראק במזרח, סוריה, מצרים, ועד למרוקו במערב, כשחיי היומיום וחיי התרבות של בני שני העמים שלובים אלה באלה, והערבית משמשת אותם כשפת דיבור משותפת. אמנם היו תקופות קצרות של עימותים, אך אלה לא הפריעו להמשך השיח וההידברות. מצער לראות כי עם תחילת המאה העשרים, וביחוד במחציתה השנייה, גברה העוינות הערבית כלפי היהודים וגרמה להם לחוש מנוכרים ומאוימים. בה בעת גרם הסכסוך המתמשך באזורנו להתגברות העוינות והזלזול כלפי התרבות הערבית מצד החברה היהודית.

במהלך העשורים האחרונים אנו עדים להתפתחויות קיצוניות בתולדות הסכסוך הערבי-ישראלי: מחד, ראינו תוצאות חיוביות ליוזמות השלום עם מצרים ועם ירדן. גם היוזמות הראשוניות להתפייסות בין הישראלים והפלסטינים בתחילת שנות התשעים הפיחו תקוות מסוימות בקרב עמי האזור; מאידך גיסא, ההקצנה הדתית והפוליטית שחלה בשנים האחרונות גורמת ליתר ריחוק, להחרפת הניכור ומעמיקה את השנאה בין שני העמים.

אחת הדרכים החשובות, לדעתי, להתגבר על מצב זה היא להעמיק ולטפח את ההיכרות ההדדית בין בני שתי התרבויות. אין ספק שידיעת הלשון של הצד האחר תתרום לכך רבות ותהווה גשר של הידברות.

שתי השפות, העברית והערבית, הן שפות עתיקות ועשירות, וקרובות מאוד זו לזו. המעיין במילון ייווכח לדעת מה רבים השורשים המשותפים. ככל שנשריש את ידיעת השפה הערבית בקרב הציבור הישראלי, וביחוד בקרב בני הנוער, כן יגברו ההבנה והפתיחות בינינו לבין שכנינו.

ברצוני להודות להוצאת שוקן ולעומדת בראשה, הגב' רחלי אידלמן, על תמיכתה בפרויקט ועל המאמצים הרבים שהשקיעה כדי שמילון זה יראה אור; תודה מיוחדת מגיעה לגב' דיתה אליעז, שהשכילה לתאם בין כל אלה שנטלו חלק במאמץ להשלמת המילון בצורתו הנוכחית. במשך השנים שבהן עבדנו יחד תרמה הגב' אליעז רבות מהידע שלה, בסבלנות ובנועם הליכות, כדי להביא לסיום מוצלח של העבודה; תודה למכון למחקר ע"ש הרי ס. טרומן לקידום השלום של האוניברסיטה העברית בירושלים על העידוד ועל העזרה שקיבלתי מההנהלה, מהספרייה ומהמזכירות; תודה לגב' עליזה רביב, שהגיהה את שני חלקי המילון בקפדנות ובמסירות רבה, ואף העירה הערות מועילות; לגב' אורית בן אליעזר, שעשתה עבודה מקצועית ואחראית בסידור המילון ובעימודו; לפרופ' ששון סומך; לד"ר חייא דהאן מהאוניברסיטה העברית, לד"ר שלמה אלון, מפקח מרכֵּז לערבית ולאסלאם במשרד החינוך והתרבות ולמר נזאר מחאג'נה ממכון הנרייטה סאלד, המכון הארצי למחקר במדעי ההתנהגות, שסייעו לי רבות בהבהרת מונחים ובהסרת מכשולים; ומעל כולם, למרסל רעייתי, שמלווה אותי לאורך כל הדרך – על המסירות, הסבלנות והתמיכה.

ירושלים, אוקטובר 2007

עקרונות המילון והנחיות מעשיות

המילון הכפול שלפנינו, פרי עבודה מאומצת של שנים רבות, כולל שני חלקים:

א. מילון ערבי-עברי

במהלך העשורים האחרונים, שהצטיינו בהתפתחות מואצת בתחומי המדע והטכנולוגיה השונים, נטען כלפי השפה הערבית שאין היא מדביקה את קצב ההתפתחות המהירה בתחומי החיים השונים, בייחוד בתחומי הטכנולוגיה והמדעים. בלית בְּרֵרה נזקקו המתרגמים, על פי טענה זו, להסביר מונח או מושג מסוים באמצעות כמה מילים, במקום להשתמש במילה ערבית מקבילה ומדויקת למילה הלועזית שבה הוטבע המונח החדש. מצב זה השתנה תכלית השינוי בשנים האחרונות. השפה הערבית עברה תהליך של התרחבות משמעותית, בייחוד בתחום המונחים המדעיים והטכניים. היא החלה להטמיע מילים לועזיות עם השינויים המתבקשים ולהתאימן לצורכי הכותב והדובר הערבי. מילים כמו: تِلِفُون – تَلْفَنَ (טֶלֶפוֹן – טִלְפֵּן) אומצו כלשונן, כפי שקרה בשפה העברית. אמנם לשתי המילים יש חלופות ערביות מקוריות: هَاتِف – هَاتَفَ, אולם אין השימוש בהן נפוץ, ונראה שהערבית המודרנית מעדיפה את השימוש במילים הלועזיות. במילון זה הובאו שתי האפשרויות. נוסף על אימוץ מילים לועזיות בתחומים מסוימים נקטה השפה הערבית גְזירה משמות עצם שלא הייתה נהוגה לפני כן, כמו: إطَار – أطَّرَ (מִסְגֶּרֶת – מִסְגֵּר). נגזרו גם פעלים נוספים שלא נכללו במילונים היסטוריים קודמים, כמו: تَأطِير (מִסְגּוּר). ראוי לציין שבמקרה זה נקטו העברית והערבית אותה שיטה. יש להניח שלא הייתה כאן יד מכוונת מפני שלא קיים גוף אקדמי מתאם בין הבלשנים של שתי השפות. מוסד כזה היה בו כדי להועיל, שכן מדובר בשתי לשונות שמיות קרובות.

המילון סודר לפי השורש בבניין فَعَلَ (בדרך כלל שלוש אותיות בעבר נסתר). לאחר הפועל עצמו הובאו צירופים כבולים, ביטויים ופתגמים שגורים. לדוגמה: أكَلَ 1. אָכַל. 2. כִּלָּה, הִשְׁמִיד (ליד הפועל סומנה תנועת ע' הפועל בהווה-עתיד) ולאחריו הצירופים. לדוגמה: أكَلَ الأخْضَرَ واليَابِسَ כִּלָּה אֶת הַכֹּל; أكَلَ مَالَهُ עָשַׁק אותו, קִפֵּחַ אותו. أكَلَ عَلَيْهِ الدَّهْرُ وشَرِبَ אָבַד עָלָיו כֶּלַח. בהמשך מופיע הפועל בבניין فَعَّلَ. أكَّلَ – הֶאֱכִיל. מספר הבניין סומן בספרה הרומית II, וכך הלאה, לפי סדר הבניינים המקובל בספרי הדקדוק הערבי הנלמדים בבתי הספר ובאוניברסיטאות בארץ: فَاعَلَ III, أفْعَلَ IV, تَفَعَّلَ V, تَفَاعَلَ VI, إنْفَعَلَ VII, إفْتَعَلَ VIII, إفْعَلَّ IX, إسْتَفْعَلَ X. המספור נועד להקל על המשתמשים, בייחוד על תלמידים וסטודנטים הלומדים את דקדוק הלשון הערבית ומבקשים להתחקות אחר שורשיה. גם השמות הנגזרים הובאו לפי אותו סדר שבערבית: إسم الفاعل – בינוני פועל, إسم المفعول – בינוני פעול, الصفة المشبهة – תואר הפועל, إسم التفضيل – ערך היתרון, أسماء الزمان والمكان – תיאור זמן ומקום, إسم الآلة – שם מכשיר; וכן הביטויים, הצירופים, האמרות והפתגמים הנגזרים מהם. האמרות והפתגמים סומנו בקיצור פת'.

ציטוטים מהקוראן סומנו באות ק', ואם הובאו ממסורת הנביא, סומנו ב־ח' (חדית'). השמות הובאו גם בריבּוּיָם השבור. מילה בשפה המדוברת סומנה בדרך כלל ב־מד'; ואם היא במדוברת מצרית – ב־מ', בעיראקית, ב־עק' וכו' (ע' רשימת הקיצורים להלן). מילת סלנג בעברית סומנה במרכאות. אם המילה שאולה ממקור זר צוין המקור לצִדהּ. לדוגמה: אנגלית – .En, פרסית – P וכו'. יצוין כי מילים שקשה לאתרן במילון לפי השורש שלהן, כמו إتحاد (איחוד), רשמנו אותן לפי הסדר האלפביתי, והוספנו ליד המילה הפניה לשורש על ידי הקיצור ע' (עיין). לדוגמה: إتحاد ע' (وحد); دعة ע' (ودع) וכו'.

בשל בעיה טכנית מצוינת האלף הקטנה (למשל במילה: اللّٰه) רק בחלק מהמילים - בדרך כלל כשהמילה היא ערך ראשי.

ב. מילון עברי-ערבי

הערכים במילון זה מסודרים לפי שורש אלפביתי, לרבות מילים לועזיות שהוכנסו לשימוש בעברית המודרנית. מילון זה מבוסס על המילון המקיף שיצא לאור לראשונה בשנת 1985 ונתקבל באהדה רבה הן בחברת דוברי העברית והן בחברת דוברי הערבית. במילון החדש נערכו תיקונים ועדכונים רבים, ובוצעו בו קיצורים וצמצומים, כדי להופכו לנגיש יותר לציבור המשתמשים: תלמידים, סטודנטים, מתרגמים, אנשי תקשורת, חוקרים, ושוחרי שתי התרבויות, העברית והערבית. כמובן, הוספו ערכים חדשים רבים המייצגים את מרבית חידושי האקדמיה ללשון העברית.

כל הבניינים נגזרו מבניין פָּעַל (בדרך כלל שלוש אותיות בעבר נסתר) ונוספו כל הגזירות וההסתעפויות ממנו, כולל ניבים, ביטויים אידיומטיים, צירופים כבולים, דוגמאות ופתגמים, רובם מהמקורות, המסייעים להבנת המשמעויות השונות של הערך. ההגדרות נוקדו וחולקו לסעיפים על פי המשמעים. לכל משמע ניתנו מילים נרדפות בערבית, החל במקבילות ביותר וכלה במילה המדוברת. הערכים בערבית נוקדו ניקוד מלא, כולל סופי מילים, למעט מילים בשפה המדוברת. חתרנו להביא הגדרות קצרות ומדויקות ביותר בערבית ולעתים הוספנו בין סוגריים הסבר, ממצה ככל האפשר, בכתיב מלא חסר ניקוד. בערכים הראשיים, לצד המילה העברית המנוקדת מופיעה המילה בשנית בכתיב מלא חסר ניקוד, על פי הוראות האקדמיה ללשון העברית (מלבד המילה אֱלֹהִים). כך גם לגבי יתר הבניינים, אשר סודרו לפי הסדר הבא: נִפְעַל, פִּעֵל, פֻּעַל, הִתְפַּעֵל, הִפְעִיל, הָפְעַל.

מילים שמקורן בלשונות אחרות אך "עוברתו", ניתן לצדן סימון קצרבלועזית. לדוגמה: מערבית A, מארמית .Ar, מתורכית T וכו' (ע' רשימת הקיצורים להלן). כל מילה הוגדרה על פי חלקי הדיבּר: פועַל: פ'; שם עצם: ד' או נ' וכו' (ע' רשימת הקיצורים להלן). לא צוינו מקורותיהן של שפות שמיות קדומות (כגון אכדית) שנתקבלו ללשון העברית והפכו לקָנוניות. ביטויי סלנג מיידיש, מערבית וממקורות אחרים סומנו בדרך כלל בקיצור סל'. לצד מילים לועזיות ניתנה הפניה למילה העברית על ידי הקיצור ע'. אם המילה הלועזית חשובה ושימושית, הובאה הפניה לצד המילה העברית התקָנית.

آفاق معجم ثنائي الاتجاه

بقلم البروفسور ساسون سوميخ

من بين مختلف اللغات السامية التي كانت حية في منطقتنا في الماضي البعيد، لم تبق سوى ثلاث او اربع لغات متداولة حتى يومنا هذا في الشرق الاوسط وشمال افريقيا. وتمكنت اللغتان العربية والعبرية خلال الاجيال الاخيرة من تحقيق مدى من التوسع والمرونة فيه ما يوفر ما هو مطلوب من لغة قومية حديثة، ومن لغة حضارية. وهناك لغتان ساميتان اخريان لا تزالان قائمتين في عصرنا - اللغة الاثيوبية، ولها لهجات مختلفة كما ان لها لغة كتابة، واللغة الآرامية - وهي في الغالب لغة تخاطب في بعض مناطق شمال العراق وسوريا وتركيا.

نجحت اللغتان العبرية والعربية في التكيف بسرعة مدهشة مع ظروف الحياة المعاصرة وتمكنتا من تطوير تشكيلات لغوية للتخاطب وللكتابة وفقا لمتطلبات اجهزة الاعلام. كما نشأت فيهما آداب ليست بالضرورة تواصلا مع آداب الماضي، بل هي بمثابة ابداع جديد يقارب الادب العالمي المعاصر. وفي كل من اللغتين حظي احد الادباء البارزين بجائزة نوبل للآداب (شاي عجنون ونجيب محفوظ).

في مجرى القرن العشرين واجهت كل من العبرية والعربية تحديات متشابهة، ومع ذلك كان لكل منهما تحديات خاصة بها. مسالة تحديث لغة الكتابة هي التي تتصدر التحديات المشتركة للغتين. فقد كان على كل منهما ان تتخلص من الاطر اللغوية التي ورثتها من العصور الوسطى، وان تبتعد عن المباني اللغوية التي يشوبها شيء من التعقيد والتي يعتريها القدم. مع حلول العصر الحديث اخذت اللغتان العبرية والعربية تتطلعان الى اثراء مجموع مفردات اللغة والى التلاؤم مع احتياجات جديدة ومع انواع جديدة من الكتابة: اجهزة الاعلام الجماهيرية وانواع من الابداع الادبي لم تكن قائمة لديهما في الماضي. وفي حين كان الاتجاه السائد في الماضي يميل الى الاسلوب البلاغي والمعقد نوعا ما، ادرك الكتاب ان عليهم تبني لغة مبسطة ودقيقة بقدر الامكان. وتم تحقيق هذه الغاية بواسطة اجهزة الاعلام المكتوبة والالكترونية، بعد ان نشأ جيل جديد من المترجمين والمعلمين الاكفاء الذين ساهموا في تحديث اللغتين. واقيمت اكاديمية للغة العبرية ومجامع للغة العربية، عكفت على وضع قوائم من المصطلحات في المجالات العلمية وفي الكثير من مجالات الحياة الاخرى، لتصبح متداولة لدى المتحدثين والكتاب في كلتا اللغتين.

ومن بين المواضيع "المميزة" لكل من اللغتين يجدر التوقف عند مسالة لغة التخاطب. في بداية العصر الحديث لم تكن اللغة العبرية لغة تخاطب في البلاد او لدى الجاليات اليهودية في مختلف انحاء العالم. وكان على القلائل الذين اخذوا على عاتقهم تحديث اللغة ان يخلقوا من لاشيء لغة تخاطب عبرية طبيعية، يتعلمها الطفل تلقائيا من والديه ومن الاطفال الآخرين، خلافا لما كان قائما قبل ذلك. فقد كان المالوف ان يبدا الطفل بتعلم لغة الكتابة، اي لغة الكتاب المقدس والادب العبري من عصرما بعد التوراة، ومنهما يتم الانتقال الى لغة الكلام، هذا ان كان هناك من يحاول التكلم بالعبرية. ومع اقتراب القرن التاسع عشر بدأت تظهر مجموعات وفئات تتكلم العبرية في القدس وفي الجليل وفي اماكن اخرى في البلاد وفي اوربا. واصبح الاطفال ابناء هذه الفئات يتحدثون باللغة العبرية كلغتهم الطبيعية، التي يستخدمونها كلغة رئيسية او وحيدة في الحياة اليومية.

هكذا تحولت اللغة العبرية من لغة الكتاب ولغة المدرسة، التي تقتصر على استعمال جزئي ومحدود، الى لغة حية، لغة مجتمع، لغة كاملة. وفي مجرى القرن العشرين تزايد عدد المجتمعات اليهودية الصغيرة في ارض اسرائيل، التي تبنت اللغة العبرية كلغة تخاطب ومع مر الزمن اصبحت العبرية اللغة السائدة لدى السكان اليهود في البلاد. مع ذلك تجدر الاشارة الى ان لغة التخاطب العبرية، خلافا للغات تخاطب اخرى في شتى انحاء العالم، لم تكن تختلف عن لغة الكتابة الحديثة من حيث القواعد ومن حيث مجموع مفردات اللغة. وقد اخذت لغة الكتابة هي ايضا تزداد ترسخا منذ بداية القرن العشرين. واخذت طريقة اللفظ تتبلور لدى المتكلمين بالعبرية. في تلك السنوات تم تبني مقاييس ثابتة بشكل عام، باستثناء طريقة لفظ حروف المبنى الحلقية، مثل: ح، ع، ر، اذ تبلورت بالنسبة لهذه الحروف مقاييس مختلفة: المقياس ال "شرقي" والمقياس ال "اشكنازي". اما بالنسبة للعناصر اللغوية الاخرى، فلم تبق فوارق بارزة على اساس "طائفي". اما بالنسبة للنبرة اللفظية فقد تم تبني النمط ال "شرقي"، وكذلك فيما يتعلق بلفظ الحركات (مثلا الكاماتس ָ والباتاح ַ يلفظان بنفس الطريقة، خلافا لما كان متبعا وفقا لتقاليد في مجتمعات يهودية معينة في الماضي، حين كانت العبرية لغة كتابة ولغة صلاة فقط).

الوضع يختلف عن ذلك في اللغة العربية، بل انه على العكس تماما مما رايناه في اللغة العبرية. ففي كل المناطق الناطقة بالعربية في الشرق الاوسط وفي شمال افريقيا لم يكُفّ ابدا استعمال العربية كلغة تخاطب، لذلك لم تكن هناك حاجة لتحديثها في العصر الحديث. الا ان لغة التخاطب العربية لم تكن باي حال من الاحوال لغة واحدة؛ ففي كل منطقة جغرافية كانت للسكان لهجة محلية خاصة بهم، وفي الواقع كان العالم العربي يستخدم عشرات بل مئات من اللغات المحلية المتباينة. احيانا تكون اللغات المحلية متباينة الى درجة ان الاتصال بين المتكلمين بالعربية لا يمكن ان يكون كاملا الا بالاستعانة باسس من لغة الكتابة اي الفصحى، وهي بمدى كبير لغة موحدة ومشتركة لجميع العرب في كل مكان. اما بالنسبة للغة الكتابة، التي تعرف احيانا ب "الفصحى" فهي تدرّس في المدرسة، ولكن هذا لا يحدث الا بعد ان يتعلم الطفل العربي اللهجة المحلية السائدة في بيته وفي محيطه. وتجدر الاشارة الى ان هذه اللغات المحلية تختلف عن بعضها البعض بمدى كبير – من حيث المبنى وعلم الدلالات (semantics)، من حيث لغة الكتابة ولاسيما من حيث المصادر الادبية العربية. اللغة الفصحى هي اللغة التي يستخدمها العرب في مختلف بلدانهم؛ فهي لغة الصحافة وهي لغة الابداع الادبي، وهي اللغة التي تذاع بها الاخبار والبرامج "المحترمة" في وسائل الاعلام الالكترونية. هذا الواقع اللغوي، الذي تختلف فيه لغة الكتابة عن لغات التخاطب المحلية والتي تختلف هي ايضا الواحدة عن الاخرى، يسبب صعوبات في الاتصال لا يتسع المجال للتطرق اليها هنا.

وبما انني امضيت جل سنوات حياتي في بحث اللغة العربية وفي تدريسها، بامكاني ان اشهد بان اللغة العربية الحديثة تواجه وضعا على وجه كبير من التعقيد. لقد سئلت اكثر من مرة: ما هي الطريقة الصحيحة لتعلم العربية. وقبل ان اجيب، كنتُ اطرح على السائل عددا من الاسئلة: ما هو الهدف من التعلم؟ القراءة والكتابة؟ التكلم؟ واذا كان الهدف هو التكلم – فباي لغة محلية؟ هل المصرية؟ ام الفلسطينية؟ ام العراقية؟ ام ربما لغة محلية اخرى؟ عندها تبدو على السائل علائم المفاجاة فيقول: "انا اريد بالطبع تعلم القراءة والكتابة والتكلم بالعربية. اريد التعامل مع الناطقين بالعربية كتابة وشفهيا". هنا احاول ان اشرح لمحدثي البون الشاسع بين لغة الكتابة ولغة التخاطب، والفروق بين مختلف اللغات المحلية – حين يتعلق الامر باللغة العربية. ورغم الصعوبات والمشاكل، فان من يُصمم على ان يتعلم العربية يوفق في تحقيق رغبته.

اجل، توجد فوارق بين العبرية والعربية من حيث الوضع الاجتماعي–اللغوي، ولكن هناك ايضا مواضع قرابة ونقاط لقاء كثيرة بينهما. في كل منهما تتكون جذور الكلمات عادة من ثلاثة حروف ساكنة او من حروف ساكنة وحركات. هذه الجذور تظهر في مبان شكلية مختلفة (مثلا: مباني الفعل واشتقاقات الاسم)، وهكذا نستطيع تركيب صيغ لغوية لا حصر لها، تضاف الى الصيغ القائمة، كلما دعت الحاجة الى ذلك. الكثير من هذه الجذور الثلاثية هي جذور مشتركة للعربية وللعبرية، وهذا الامر ينطبق اكثر ما ينطبق على الجذور التي تخص ظواهر في الواقع وفي الطبيعة: "بَيْت" هو בַּיִת بالعبرية؛ "رِجْل" هي רֶגֶל بالعبرية؛ "حُلْم" هو חֲלוֹם بالعبرية. الا انه ليس من السهل على من ليست له معرفة كافية باللغتين ان يتبين هذه القرابة بين الجذور، والسبب الرئيسي هو التباين في طريقة لفظ حروف ساكنة معينة وقريبة: זְרוֹעַ بالعبرية هي "ذراع" بالعربية، اذ ان حرف ז العبري هو مقابل احيانا للحرف المبنى ذ العربي. هكذا الامر بالنسبة لكلمة מָשָׁל العبرية التي تقابلها كلمة "مثل" العربية، اذ ان الحرف ש في العبرية يقابله احيانا حرف المبنى ث بالعربية. في حالات اخرى يكون الحرف ש مقابلا للحرف س بالعربية، مثل كلمة שָׁלוֹם العبرية مقابل كلمة "سلام" العربية.

الدكتور دافيد سجيف، مؤلف هذا القاموس المزدوج، عمل كثيرا طوال ما يقرب من نصف قرن لتطوير معجمية اللغتين الساميتين، العبرية والعربية في استعمالهما المعاصر. القاموس العبري–العربي الكبير الذي وضعه الدكتور سجيف، والمعروف باسم "قاموس عبري–عربي للغة العبرية المعاصرة" الذي صدر لاول مرة في عام ١٩٨٥، كان بمثابة انطلاقة جديدة في مجاله. فقد شمل هذا القاموس لغة الاصل اي العبرية، بكل جوانبها ومستوياتها، كما تنعكس فيه جيدا – الى جانب اللغة المعاصرة – الطبقات القديمة للغة (لغة الكتاب المقدس، لغة الحاخامين، لغة العصور الوسطى، الخ). قوبل القاموس العبري–العربي الكبير الذي وضعه الدكتور سجيف بحماس ولهفة من جانب عشرات الآلاف من المنتفعين به في البلاد وخارجها، بما في ذلك العالم العربي. وللقاموس مكانته المرموقة في المكتبات العامة والاكاديمية، كما تجده في المكتبات الخاصة للتلاميذ وطلبة الجامعات، للمتخصصين في بحث اللغة، والمستشرقين ومحبي اللغة العربية.

الآن يقوم الدكتور سجيف بتوسيع حدود نتاجه المعجمي: اضافة الى الجزء العبري–العربي، وفيه لغة الاصل هي

العبرية، يشمل القاموس الجديد جانبا عربيا-عبريا، وفيه لغة الاصل هي العربية. هذا القاموس الجديد لتاريخه يوفر "تغطية" شاملة للغتين في كلا الاتجاهين (القاموس يتعامل مع اللغة العربية الفصحى كلغة اصل وكلغة هدف ايضا). وقد حرص الدكتور سجيف على عرض وتمثيل كافة الكلمات والتعابير التي تجددت في اللغتين خلال العقود الماضية، بقدر المستطاع طبعا. فالقاموس الجديد يضم عشرات الآلاف من التعابير الاديوماتية والتراكيب المرتصفة (وفيها ارتصاف كلمتين او اكثر لا يكوّن معنى جديدا) الشائعة في اللغتين.

انا لا اعتقد ان قاموسا، وان كان متميزا، بقدرته ان يزيل او يقلل من مشاعر العداء بين شعوب ومجتمعات، ومع ذلك فان هذا القاموس من شانه – في الظروف السياسية والتاريخية التي تعيشها شعوب الشرق الاوسط الآن – ان يساعد الطرفين، العربي والاسرائيلي – على تحسين وسائل الاتصال بينهما ولو بعض الشيء، ولعله يساهم في تقوية اواصر التفاهم بينها. من اجل ذلك ايضا يستحق الدكتور سجيف، مؤلف القاموس، التهاني والشكر.

جامعة تل ابيب، يوليو-تموز ٢٠٠٧

مقدمة المؤلف

عاش اليهود والعرب جنبا الى جنب طوال اجيال عديدة في البلدان العربية والاسلامية، من العراق في الشرق، وسوريا ومصر وحتى بلاد المغرب في الغرب، حين كانت الحياة اليومية والحياة الثقافية لابناء الشعبين متداخلة واللغة العربية تستعمل كلغة مشتركة للمخاطبة. صحيح انه كانت هناك فترات حدثت فيها مواجهات بين الطرفين الا انها لم تعرقل مواصلة الحوار والتفاهم بينهما. والمؤسف هو اننا راينا مع بداية القرن العشرين، وخاصة في نصفه الثاني، ازدياد العداء العربي تجاه اليهود، الامر الذي جعلهم يشعرون بالاغتراب وبالتهديد. في نفس الوقت ادى النزاع المتواصل في منطقتنا الى ازدياد مشاعر العداء والاستهتار في المجتمع اليهودي تجاه الثقافة العربية.

في سياق العقود الاخيرة شهدنا تطورات بعيدة المدى في تاريخ النزاع العربي-الاسرائيلي: فمن جهة راينا نتائج ايجابية لمبادرات السلام مع كل من مصر والاردن. كذلك اثارت المبادرات الاولية للمصالحة بين الاسرائيليين والفلسطينيين في التسعينات شيئا من الامل لدى شعوب المنطقة. ومن جهة اخرى، يتسبب التطرف الديني والسياسي المتزايد في السنوات الاخيرة في مزيد من التباعد والشعور بالاغتراب بين الطرفين كما يؤجج نار الكراهية بينهما.

احدى الوسائل الهامة، في رايي، للتغلب على هذا الوضع هي تعميق التعارف بين الثقافتين وتقويته. وليس من شك في ان معرفة كل طرف للغة الطرف الآخر من شانها ان تسهم كثيرا في تحقيق هذه الغاية وان تشكل جسرا للتفاهم بينهما.

اللغتان، العبرية والعربية، هما لغتان عريقتان وثريتان، تجمع بينهما قرابة وثيقة. ومن يمعن النظر في صفحات هذا القاموس سرعان ما يدرك كثرة الجذور المشتركة للغتين. وكلما عملنا على غرس معرفة اللغة العربية لدى الجمهور الاسرائيلي، وخاصة بين ابناء الجيل الناشئ، ازداد التفاهم والانفتاح بيننا وبين جيراننا.

بودي ان اتوجه بالشكر لدار النشر شوكين ولرئيسة هذه الدار، السيدة راحيلي ايدلمان، على مساندتها لمشروع القاموس وعلى الجهود الجمة التي بذلتها لكي يتم المشروع ويصدر القاموس؛ كما اقدم جزيل شكري للسيدة ديتا اليعاز، التي احسنت التنسيق بين كل من اخذ على عاتقه جانبا من المجهود لاتمام القاموس في صورته الحالية. على مر السنين التي عملنا فيها معا، ساهمت السيدة اليعاز مساهمة قيمة، بفضل صبرها الجميل ورقة سلوكها، حتى وصل المشروع الى نهايته الناجحة؛ واقدم شكري الى معهد هاري س. ترومان لدعم السلام التابع للجامعة العبرية في القدس، على التشجيع وعلى المساعدة من جانب ادارته ومن جانب موظفي المكتبة وموظفات السكرتارية؛ واشكر السيدة عليزة رقيف، التي قامت بتنقيح القاموس بقسميه، بكثير من الدقة والاخلاص، كما ابدت ملاحظات مفيدة؛ والسيدة اوريت بن اليعيزر، التي ابدت خبرة مهنية ومسؤولية عالية لدى قيامها بصف القاموس وتنظيم صفحاته؛ واشكر البروفسور ساسون سوميخ؛ والدكتور حيًا دهان من الجامعة العبرية والدكتور شلومو الون المفتش المركز لموضوع اللغة العربية والاسلام في وزارة المعارف والثقافة، والسيد نزار محاجنة من معهد هنرييتا سولد، المعهد القطري للبحوث في علم السلوك، الذين قدموا لي مساعدة هامة في توضيح مصطلحات مختلفة وفي ازالة بعض العوائق؛ واخيرا وليس آخرا، اهدي شكري لزوجتي مرسيل التي ترافقني على طول الطريق – على الاخلاص، والصبر، والمساندة.

والله وليّ التوفيق

القدس، اكتوبر ٢٠٠٧

مبادئ القاموس وارشادات عملية

القاموس ثنائي الاتجاه الذي بين ايدينا هو نتاج جهد مكثف استمر سنين طويلة، وهو يحوي جزءين:

ا. قاموس عربي-عبري

في سياق العقود الاخيرة، التي تميزت بتطور حثيث في مختلف مجالات العلم والتكنولوجيا، اتّهمت اللغة العربية، بدون انصاف، بانها لا تستطيع اللحاق بالتطورات السريعة في مختلف مجالات الحياة، وخاصة في مجالات العلوم والتكنولوجيا. حسب هذا الادعاء، اضطر المترجمون الى شرح مصطلح او مفهوم معين بواسطة عدد من الكلمات، بدل استعمال كلمة واحدة محدثة ودقيقة مقابلة للمفردة الاعجمية التي وضعت للمصطلح الجديد. الا ان هذا الوضع تغير تماما في السنوات الاخيرة. اذ ان اللغة العربية شهدت حركة توسع هام، ولا سيما في مجال المصطلحات العلمية والتقنية. وبدأت اللغة العربية تستوعب الكلمات الاعجمية مع ادخال التغييرات المطلوبة عليها، كما اخذت تلائم هذه الكلمات لاغراض من يقرأ ويكتب بالعربية. كلمات مثل: تِلِفُون-تَلْفَنَ تم تبنيها كما هي، كما هو الامر في اللغة العبرية. صحيح ان للكلمتين بدائل عربية اصلية: هَاتِف-هَاتَفَ، الا ان استعمالهما ليس شائعا، ويبدو ان العربية المحدثة تؤثر استعمال الكلمتين الاعجميتين. في هذا القاموس اوردنا كلا الاحتمالين. اضافة الى تبني كلمات اعجمية في مجالات معينة نهجت اللغة العربية منهج الاشتقاق من اسماء لم يكن متبعا من قبل، مثل: إطَار-أَطَّرَ. وتم ايضا اشتقاق افعال اضافية لم تشملها قواميس تاريخية قبل ذلك، مثل: تَأْطِير. تجدر الاشارة الى ان العبرية نهجت نهجا مماثلا في مثل هذه الحالات. والارجح ان هذا حدث عفوا، اذ لا توجد مؤسسة اكاديمية للتنسيق بين الباحثين في اللغتين. وواضح ان مؤسسة كهذه كان يمكن ان تعود بالفائدة على الجانبين، اذ ان العبرية والعربية لغتان ساميتان متقاربتان.

تم ترتيب القاموس حسب الجذر في مبنى "فَعَلَ" (ثلاثة حروف الماضي المستتر، في الغالب). بعد الفعل نفسه اوردنا تراكيب من كلمتين او اكثر تؤدي معاني جديدة، ثم تعابير وامثلة شائعة. على سبيل المثال: أَكَلَ 1. אָכַל. 2. כִּלָּה, הִשְׁמִיד (بجانب الفعل تم تشكيل ع الفعل بصيغة المضارع)، وبعده تاتي التراكيب. مثلا: أَكَلَ الأَخْضَرَ وَاليَابِسَ כִּלָּה אֶת הַכֹּל؛ أَكَلَ مَالَهُ עָשַׁק אוֹתוֹ, קִפַּח אוֹתוֹ؛ أَكَلَ عَلَيْهِ الدَّهْرُ وَشَرِبَ אָבַד עָלָיו כֶּלַח. بعد ذلك ياتي الفعل بوزن فَعَّلَ – أَكَّلَ: הֶאֱכִיל. اوزان الفعل تم ترقيمها بالارقام الرومانية II، وهلم جرا حسب ترتيب الاوزان المالوف في كتب القواعد العربية التي تدرس في المدارس والجامعات في البلاد: فَاعَلَ III، أَفْعَلَ IV، تَفَعَّلَ V، تَفَاعَلَ VI، إِنْفَعَلَ VII، إِفْتَعَلَ VIII، إِفْعَلَّ IX، إِسْتَفْعَلَ X. الغرض من ترتيب اوزان الفعل بالارقام هو التسهيل على المنتفعين بالقاموس، وخاصة التلاميذ وطلبة الجامعات الذين يرومون متابعة قواعد اللغة العربية ويبغون معرفة اصولها. الاسماء المشتقة تاتي هي ايضا حسب الترتيب المتبع في العربية: اسم الفاعل – בינוני פועל, اسم المفعول – בינוני פעול, الصفة المشبّهة – תואר הפועל, اسم التفضيل – ערך היתרון, اسماء الزمان والمكان – תיאור זמן ומקום, اسم الآلة – שם מכשיר؛ وينطبق الامر ايضا على التعابير، التراكيب اللغوية، الاقوال الماثورة والامثال المشتقة منها. أشير الى الاقوال الماثورة والامثال بالحرفين: פת׳.
الاقتباسات من القرآن الكريم اشير اليها بالحرف ק׳، واذا وردت اقتباسات من الاحاديث النبوية الشريفة، اشير اليها بالحرف: ח׳. الاسماء جاءت بجمع التكسير ايضا. كلمة بالعامية اشير اليها عادة بـ: מד׳؛ واذا كانت بالعامية المصرية – מ׳، بالعراقية – עק׳، الخ (انظر قائمة الاختصارات فيما يلي). كلمة عامية عربية تم وضعها بين قوسين . اذا كانت الكلمة ماخوذة من مصدر اعجمي، تم ذكر المصدر بجانبها. مثلا: انكليزية– .En، فارسية– P، الخ. تجدر الاشارة الى ان الكلمات التي يصعب العثور عليها حسب جذرها، مثال "اتحاد"، اوردناها حسب الترتيب الابجدي، واضفنا بجانبها اشارة الى الجذر بواسطة الحرف ע׳. مثلا: إِتِّحَاد ע׳ (وحد)، دَعَة ע׳ (ودع)، الخ.

نظرا لمشكلة تقنية تظهر الالف الصغيرة (مثلا في كلمة اللّٰه تعالى) في قسم من الكلمات فقط – غالبا حين تكون الكلمة مفردة رئيسية.

ب. قاموس عبري-عربي

مفردات هذا الجزء مرتبة حسب الجذور بترتيب ابجدي، بما في ذلك كلمات اجنبية ادخلت للاستعمال باللغة العبرية المعاصرة. هذا القاموس يرتكز على القاموس الشامل الذي صدر اول ما صدر في عام ١٩٨٥، وقوبل بكثير من الاستحسان سواء لدى جمهور المتكلمين بالعبرية او لدى المتكلمين بالعربية. في القاموس الجديد ادخلت تحديثات كثيرة، كما تمت عملية تقليص واختصارات لجعله اكثر

سهولة في الاستعمال من جانب الطلبة، المترجمين، العاملين في اجهزة الاعلام، الباحثين ومحبي الثقافتين، العبرية والعربية.

كل اوزان الفعل اشتقت من وزن פעל (ثلاثة حروف في الماضي المستتر-في الغالب) واضيفت اليه كل مشتقاته وتفرعاته، بما في ذلك تعابير، تعابير اديوماتية، تراكيب من كلمتين او اكثر تؤدي معاني جديدة، امثلة وامثال، اكثرها من المصادر التراثية، مما يساعد على فهم المعاني المختلفة للكلمات.

تم تشكيل التعريفات وتقسيمها الى بنود وفقا لمعانيها. اعطي كل معنى كلمات مرادفة بالعربية، بدءا بالاقرب فى المعنى وانتهاء بالكلمة العامية. كذلك تم تشكيل الكلمات العربية تشكيلا كاملا، بما في ذلك اواخر الكلمات، باستثناء كلمات بالعامية. حاولنا جهدنا تقديم تعريفات قصيرة ودقيقة جدا بالعربية واحيانا اضفنا، بين قوسين، شرحا مختصرا بقدر الامكان، بدون تشكيل. بالنسبة للمفردات الرئيسية، تظهر الى جانب الكلمة العبرية ذات الحركات، الكلمة بكتابة كاملة، وفقا لتعليمات الاكاديمية للغة العبرية (فيما عدا كلمة אֱלֹהִים الله). الامر ينطبق ايضا على سائر الاوزان، التي وضعت بالترتيب التالي: נִפְעַל, פִּעֵל, פֻּעַל, הִתְפַּעֵל, הִפְעִיל, הֻפְעַל.

الكلمات التي ينتمي مصدرها الى لغات اخرى ولكن تم تبنيها في اللغة العبرية، تظهر بجانبها علامة قصيرة بحروف اجنبية. على سبيل المثال: من العربية A، من الآرامية .Ar، من التركية T، الخ (انظر قائمة الاختصارات فيما يلي). تم تعريف كل كلمة حسب اقسام الكلام: الفعل: פ׳، الاسم: ז׳ (ذكر) او נ׳ (انثى) الخ (انظر قائمة الاختصارات فيما يلي). لم تذكر مصادر كلمات ماخوذة من لغات سامية عريقة (مثل الاكادية) دخلت اللغة العبرية واصبحت جزءا لا يتجزأ من العبرية القانونية.

تعابير بالعامية ماخوذة من لغة البيديش او من العربية او من مصادر اخرى وضع بجانبها حرفان: סל׳ (סלנג). بجانب كلمات اجنبية اشرنا الى الكلمة العبرية بواسطة الحرف: ע׳ (עיין — انظر). اذا كانت الكلمة الاعجمية هامة وكثيرة الاستعمال، اشرنا اليها بجانب الكلمة العبرية المالوفة.

רשימת הקיצורים

قائمة الاختصارات

עברית

ז'	זכר
ז"ז	זכר זוגי
ז"ר	זכר רבים
ח'	חדית' (מסורת הנביא מוחמד)
י'	יחיד
יו"ר	יחיד ורבים
מ'	מצרית מדוברת
מ"ח	מילת חיבור
מ"ק	מילת קריאה
מ"ש	מילת שאלה
מש"ל	מילת שלילה
מ"ת	מילת תנאי
נ'	נקבה
נ"ז	נקבה זוגי
ס'	סורית
סל'	סלנג
ע'	עיין
עק'	עיראקית
פ'	פלסטינית
ק'	קוראן
ר'	רבים
ר"ת	ראשי תיבות
שה"פ	שם הפועל
ש"פ	שם פרטי
ת'	תואר
תה"פ	תואר הפועל
תו"ז	תואר וזכר
תו"נ	תואר ונקבה
ת"נ	תואר נקבה

ערבית

ج	جمع
جج	جمع الجمع
مج	مجمع علمي
مف	مفرد

אנגלית

A	ערבית
Ac.	אכדית
Af.	אפריקנית
Ar.	ארמית
As.	אשורית, סורית קדומה
C	קופטית
Ch.	סינית
Eg.	מצרית קדומה
En.	אנגלית
F	צרפתית
Fn.	פינית
G	יוונית
Gr.	גרמנית
H	עברית
Hg.	הונגרית
Ht.	הוטנטוטית
In.	הודית
Ind.	אינדיאנית
Is.	איסלנדית
It.	איטלקית
J	יפנית
L	לטינית
M	מלאית
Mn.	מונגולית
Mx.	מקסיקנית
Nr.	נורווגית
P	פרסית
Pd.	פולנית
Pr.	פורטוגלית
R	רוסית
Rm.	רומנית
Sc.	סקנדינבית
Sg.	סנגלית
Sl.	סלבית
Sn.	סנסקריטית
Sp.	ספרדית
Sw.	שוודית
T	תורכית
Y	יידיש

רשימה ביבליוגרפית

قائمة المصادر

אבן־שושן, אברהם, מִלון אבן־שושן, הוצאת המילון החדש בע"מ, 2003.

אבן־שושן, אברהם, קונקורדנציה חדשה לתורה נביאים וכתובים, הוצאת קרית־ספר בע"מ, ירושלים 1977-1980.

איילון, דוד ושנער, פסח, מִלון ערבי־עברי ללשון הערבית החדשה, הוצאת ספרים ע"ש י"ל מאגנס, האוניברסיטה העברית, ירושלים 1960.

אלון, שלמה, מילון שימושי, עברי-ערבי, ערבי-עברי, הוצאת ש. זק, ירושלים 2007.

אליהו, י', מילון עברי-ערבי לשפה המדוברת, הוצאת ינץ, ירושלים 1977.

אלקלעי, ראובן, מילון אנגלי-עברי שלם, הוצאת מסדה בע"מ, תל אביב-ירושלים 1962.

אלקלעי, ראובן, מילון אנגלי-עברי שלם, הוצאת מסדה בע"מ, תל אביב-ירושלים 1965.

אלקלעי, ראובן, לקסיקון לועזי-עברי חדש, הוצאת מסדה, גבעתיים 1967.

אלקוראן, תרגם יוסף יואל ריבלין, הוצאת דביר 1975.

האנציקלופדיה העברית, חברה להוצאת אנציקלופדיות בע"מ, ירושלים-תל אביב.

בהט, שושנה ומישור, מרדכי, מילון ההווה, הוצאת מעריב, תל אביב 1995.

ביאליק ח"נ ורבניצקי, י"ח, ספר האגדה, מבחר האגדות שבתלמוד ובמדרשים, הוצאת דביר, תל אביב תש"ך.

בן אמוץ, דן ובן יהודה, נתיבה, מִלון עולמי לעברית מדוברת, הוצאת לוין־אפשטיין, ירושלים 1973.

בן אמוץ, דן ובן יהודה, נתיבה, שפתנו – מִלון עולמי לעברית מדוברת, זמורה, ביתן - מוציאים לאור, תל אביב 1982.

בן־יהודה, אליעזר, מִלון הלשון העברית הישנה והחדשה, הוצאת לעם, ירושלים ותל אביב 1948.

בן מימון, משה, מורה הנבוכים, הוצאת מוסד הרב קוק, ירושלים 1972.

גולן, אריה, מילון הניבים, הוצאת שוקן, ירושלים ותל אביב 2006.

דהאן, חיא ואלון, שלמה, מילון עברי-ערבי, הוצאת קרית ספר, ירושלים 1979.

הימאן, אהרן, אוצר דברי חכמים ופתגמיהם, הוצאת דביר, תל אביב תשל"ב.

הקוראן, תרגם אורי רובין, הוצאת אוניברסיטת תל אביב וספה, תל אביב 2005.

וקסלר, פאול ושלוינגר, מרים, סלגיר, לאה, אלמגור־רמון, רות, לקסיקון לועזי-עברי, הוצאת פרולוג, תל אביב 1996.

זהרי, מ' ופינברון, נ', מגדיר לצמחי ארץ־ישראל, הוצאת ספרים ע"ש י"ל מאגנס, האוניבסיטה העברית והוצאת "העתון לבוטניקה", ירושלים תשי"ג.

כנעני יעקב, אוצר הלשון העברית לתקופותיה השונות (כרכים א-ג), הוצאת מסדה בע"מ, ירושלים-תל אביב 1960.

לבנון, משה, לכסיקון עברי לניבים ולמטבעות לשון, הוצאת ש. זק, ירושלים 1976.

ספן, רפאל, מילון הסלנג הישראלי, הוצאת קרית ספר בע"מ, ירושלים 1966.

ענבל, שמשון, מילון עברי-אנגלי, אנגלי-עברי, לשנות האלפיים, הוצאת ש. זק, ירושלים 1992.

פיאמנטה, משה, דבר ערבית (מבוא לערבית הארצישראלית), דפוס אופסט א. שמיר, רמת גן 1969.

פינס, דן, מִלון לועזי עברי, הוצאת עמיחי, תל אביב 1965.

קריספיל, נסים, ילקוט הצמחים, הוצאת כנה, ירושלים 1983.

שויקה, יעקב, רב מילים, המילון השלם, עברי-עברי, סטימצקי, המרכז לטכנולוגיה חינוכית, ידיעות אחרונות וספרי חמד, תל אביב 1997.

רב ערך, לקסיקון סטימצקי, הוצאת סטימצקי, בני ברק 1997.

רוזנטל, רוביק, מילון הסלנג המקיף, הוצאת כתר, ירושלים 2005.

שגיב, דוד ולנדאו יעקב מ', ספר הפתגמים, הוצאת שוקן, ירושלים ותל אביב 2002.

שטיינברג, יהושע, מִלון התנ"ך, הוצאת יזרעאל, תל אביב 1966.

שטיינזלץ, עדין, מדריך לתלמוד, הוצאת כתר, ירושלים 1984.

ابن قيّم، الجوزية، الامثال في القرآن الكريم، بيروت ١٩٨١.

ابن منظور، لسان العرب، بيروت ١٩٥٥–١٩٥٦.

بدوي، السعيد وهايندس، مارتن، معجم اللغة العربية المصرية، مكتبة لبنان، بيروت ١٩٨٦.

تيمور، أحمد، **الامثال العامية**، الشركة الشرقية للنشر والتوزيع، بيروت ١٩٧٠.

البستاني، بطرس، **محيط المحيط**، مكتبة لبنان، بيروت.

البعلبكي، منير، المورد، **قاموس انكليزي عربي**، دارالعلم للملايين، بيروت ٢٠٠٢.

البعلبكي، روحي، المورد، **قاموس عربي انكليزي**، دار العلم للملايين، بيروت ٢٠٠١.

البكري، ابو عبد، **فصل المقال في شرح كتاب الامثال**، دار الامانة، بيروت ١٩٧١.

توني، يوسف، **معجم المصطلحات الجغرافية**، دار الثقافة العربية للطباعة، مصر ١٩٦٤.

تيمور، محمود، **معجم الحضارة**، المطبعة النموذجية، القاهرة ١٩٦١.

حماد، حماد يوسف وعبد العزين، محمود فوزي ونصار، محمد عبد المجيد، **معجم المصطلحات التكنولوجية الاساسية**، لايبسيغ ١٩٧٣.

الخطيب، احمد شفيق، **معجم المصطلحات العلمية والفنية**، مكتبة لبنان، بيروت ١٩٧٧.

الخليلي، علي، **التراث الفلسطيني والطبقات**، منشورات صلاح الدين، القدس ١٩٧٧.

رضا، فؤاد علي، **امثال العرب**، دار العودة، بيروت ١٩٧٧.

السجر، خليل، **المعجم العربي الحديث لاروس**، مكتبة لاروس، باريس ١٩٧٣.

الشهابي، مصطفى، **مصطلحات العلوم الزراعية (مع مسرد عربي-انكليزي)**، مكتبة لبنان، بيروت ١٩٨٢.

رضا، احمد، **معجم متن اللغة، موسوعة لغوية حديثة**، دار مكتبة الحياة، بيروت ١٩٥٨-١٩٦٠.

عبد الباقي، محمد فؤاد، **المعجم المفهرس لالفاظ القرآن الكريم**، دار الكتب المصرية ١٩٤٥.

عبد العال، عبد المنعم سيد، **معجم الالفاظ العامية المصرية ذات الاصول العربية**، مكتبة النهضة المصرية، القاهرة ١٩٧١.

فريحة، انيس، **معجم الالفاظ العامية**، مكتبة لبنان، بيروت ١٩٧٣.

كتاب اللغتين العربية والفرنساوية، مجلدان ١-٢، باريس ١٩٦٠.

كمال، ربحي، **المعجم الحديث، عبري-عربي**، دار العلم للملايين، بيروت ١٩٧٥.

محمود، عبد العزيز والبرعي، عبد الرحمن وريحان، حسن محمد، **معجم المصطلحات العلمية**، مكتبة الانجلو المصرية، القاهرة ١٩٧٦.

مصطفى، ابراهيم والزيات، احمد حسن وعبد القادر، حامد والنجار، محمد علي، **المعجم الوسيط**، مطبعة مصر، ١٩٦٠-١٩٦١.

المعجم العربي الاساسي، لاروس، المنظمة العربية للتربية والثقافة والعلوم، تونس ١٩٨٨.

المعجم المختص للتعابير والمصطلحات العسكرية، الجمهورية العربية السورية، هيئة التدريب، قسم النشر، دمشق ١٩٦٣.

معجم الاخطاء الشائعة، مكتبة لبنان، بيروت ١٩٧٣.

الفاروقي، حارث سليمان، **المعجم القانوني، انكليزي-عربي**، مكتبة لبنان، بيروت ١٩٨٢.

المنجد، **في اللغة والاعلام**، دار المشرق، بيروت ١٩٦١-١٩٦٢.

الميداني، **مجمع الامثال**، منشورات دار مكتبة الحياة، بيروت ١٩٦١-١٩٦٢.

الوهب، ابراهيم، **القاموس القانوني، انكليزي-عربي**، مكتبة لبنان، بيروت ١٩٧٢.

Barnhart, C. L. (ed.), *The American College Dictionary*, Random House, New York 1969.

A Dictionary of Economy and Commerce, English-Arabic, Librairie du Liban, Beirut 1978.

Doniach, N. S. (ed.), *The Oxford English-Arabic Dictionary of Current Usage*, Oxford University Press 1972.

Hitti, Yusuf K., *Hitti's Medical Dictionary English-Arabic*, Librairie du Liban, Beirut 1977.

Issa, Ahmed, *Dictionaire des Noms Des Plantes*, inprimerie Nationale, Le Caire, 1930.

Al-Khatib, Ahmed Sh., *A New Dictionary of Scientific And Technical Terms, English-Arabic*, Librairie du Liban, Beirut 1977.

Landau, Jacob M., *A Word Count of Modern Arabic Prose*, American Council of Learned Societies, New York 1959.

Lane, Edward William, *Arabic-English Lexicon*, Williams And Norgate, London 1863-1885.

Mansoor, M., *English-Arabic Dictionary of Political, Diplomatic and Conference Terms*, McGraw-Hill Book Company, New York-Toronto-London 1961.

The New Medical Dictionary, Maktabet al-Anglo al-Misriyya, 1967.

Theodory, Constantine, *The Commercinal and Economic Dictionary, English-Arabic*, Dar al-Andalus, Beirut 1966.

Wehr, Hans, *A Dictionary of Modern Written Arabic, Arabic-English*, Otto Harrassowitz, Wiesbaden 1979.

قاموس عربي-عبري
מילון ערבי-עברי

ا 1. הָאוֹת הָרִאשׁוֹנָה בָּא"ב הָעַרְבִי, שְׁמָהּ أَلِف אֲלֶף. הִיא אוֹת سَاكِنَةٌ אוֹ لَيِّنَةٌ נָחָה, כְּאֵם קְרִיאָה, כְּמוֹ: عَامَ צָף, אוֹ مُتَحَرِّكَةٌ עִצּוּר, כְּמוֹ: أَتَى בָּא, אַתָּה; בְּמִקְרֶה זֶה נִקְרֵאת هَمْزَةٌ. 2. أ לִשְׁאֵלָה בְּמוּבָן: הַאִם, כְּמוֹ: أَسَمِعْتُمْ؟ הַשְׁמַעְתֶּם? أَأَنَا الحَافِظُ أَخِي؟ הֲשֹׁמֵר אָחִי אָנֹכִי? أَحَدَثَ هذَا فِي أَيَّامِكُمْ؟ הֲהָיְתָה זֹאת בִּימֵיכֶם? 3. בְּמִשְׁפָּט בְּרֵרָה, כְּמוֹ: إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَأَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ لاَ يُؤْمِنُونَ ק' כִּי אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ אַחַת הִיא לָהֶם אִם הִזְהַרְתָּם וְאִם לֹא הִזְהַרְתָּם לֹא יַאֲמִינוּ. 4. בְּמִשְׁפָּט פְּלִיאָה, כְּמוֹ: أَلَمْ تَرَ إِلَى رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ ק' הַאִם לֹא שַׂמְתָּ לִבְּךָ אֶל אֱלֹהֶיךָ אֵיכָה נָטָה אֶת הַצֵּל. 5. בְּמִשְׁפָּט הַכְחָשָׁה, כְּמוֹ: أَلِرَبِّكَ البَنَاتُ وَلَهُمُ البَنُونَ ק' הַאִם לֵאלֹהֶיךָ הַבָּנוֹת וְלָהֶם הַבָּנִים. 6. בְּמִשְׁפָּט צִוּוּי, כְּמוֹ: أَتَأْكُلُ בְּמוּבָן: كُلْ אֱכֹל. 7. לִקְרִיאָה מִקָּרוֹב, כְּמוֹ: أَقَيْسُ امْضِ (הוֹי) קַיִס, לֵךְ. 8. בְּצֵרוּף لاَ אוֹ مَا: أَلاَ, أَمَا בְּמוּבָן: הַאֵין, הֲלֹא, כְּמוֹ: أَلاَ إِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهَاءُ وَلكِنْ لاَ يَعْلَمُونَ ק' הֲלֹא הֵם הַשּׁוֹטִים וְאוּלָם הֵם אֵינָם יוֹדְעִים.

آ הֵי, הוֹי, מִלַּת קְרִיאָה לְרָחוֹק, כְּמוֹ: آزَيْدُ لِمَاذَا أَنْتَ نَائِمٌ؟ (הוֹי) זַיְד, מַדּוּעַ אַתָּה יָשֵׁן?

آبَ שָׁב ע' (أوب).

آبُ 1. אָב, אוֹגוּסְט ע' أُغُسْطُس. التَّاسِعُ مِنْ آبَ العِبْرِيُّ תִּשְׁעָה בְּאָב (יום חורבן בית המקדש). 2. الآبُ הָאָב, הַבָּסִיס הָרִאשׁוֹן בַּשִּׁלּוּשׁ הַנּוֹצְרִי (الآب والابن وروح القدس האב, הבן ורוח הקודש).

آبُنُوس. أَبْنُوسُ G הָבְנֶה (אילן שהעץ שלו שחור, משמש לרהיטים יקרים).

آبُنُوسِيَّةٌ הָבְנִית (חומר פלסטי).

آجُرَّةٌ ج آجُرٌّ לְבֵנָה שְׂרוּפָה (לבניין).

الآجُرُّومِيَّةُ יְסוֹדוֹת הַדִּקְדּוּק הָעַרְבִי (שימש בעבר בסיס לדקדוק על שם המדקדק המרוקני אבן אג'רום).

آحَ חָלְבּוֹן ע' (أوح).

آدَمُ אָדָם הָרִאשׁוֹן, נִקְרָא أَبُو البَشَرِ אֲבִי הָאֱנוֹשׁוּת. إِبْنُ آدَمَ בֶּן אָדָם, אֱנוֹשִׁי, מְנֻמָּס. تُفَّاحَةُ آدَمَ פִּקַּת הַגַּרְגֶּרֶת. آدَمِيٌّ ج آدَمِيُّونَ אֱנוֹשִׁי, מְחֻנָּךְ. آدَمِيَّةٌ אֱנוֹשִׁיּוּת, נִימוּסִים.

آر אַר (יחידת מדידה 100 מטר מרובע).

آذَارُ. أَذَارُ L מֶרֶס, מַארְס.

آرَامِيٌّ אֲרַמִּי, שֶׁמּוֹצָאוֹ מֵאֲרָם אוֹ שֶׁלְּשׁוֹנוֹ אֲרַמִּית. الآرَامِيَّةُ אֲרַמִּיּוּת, הַלָּשׁוֹן הָאֲרַמִּית.

آرِيٌّ אָרִי (בן הגזע ההודו-אירופי, מצאצאי ההודים והפרסים, גזעם של רוב עמי אירופה, הודו ופרס. במקרא: בן יפת). الآرِيَّةُ אָרִיּוּת, הַגֶּזַע הָאָרִי.

آزُوتُ. أَزُوتُ En. חַנְקָן ע' نِتْرُوجِين. آزُوتِيٌّ חַנְקָנִי.

آسِيَا אַסְיָה (הגדולה ביבשות). آسِيَا الصُّغْرَى אַסְיָה הַקְּטַנָּה, אַנָטוֹלְיָה (החלק האסייני של תורכיה). آسِيَا الوُسْطَى אַסְיָה הַתִּיכוֹנָה. آسِيَوِيٌّ אַסְיָנִי, אַסְיָתִי.

آشُورُ ע' أشور.

آضَ ע' (أيض).

آفَةٌ ע' (جوف).

آلَ. آلَةٌ ע' (أول).

آمِينَ (اسم فعل امر) אָמֵן. כֵּן יְהִי רָצוֹן.

آنَ ע' (أون).

آنِسُون. آنِيسُون. يَانْسُون. يَنْسُون G כַּמְנוֹן, שֶׁבֶת, אָנִיס, אָנִיסוֹן (צמח תבלין, anethum).

آوَى ע' (أوي).

آيَةٌ ע' (ايي).

أَبَ ע' (أبو).

أَبَّ – إِلَى הִשְׁתּוֹקֵק אֶל–, עָרַג ל–, עַל. أَبَّبَ II צָעַק. أَبَابٌ מַיִם, שָׁרָב, פָטָה מוֹרְגָנָה.

أَبَابِيلُ ע' (ابل).

أَبَازِيرُ ע' (بزر).

أَبَاجُور. أَبَاجُورَةٌ F ج أَبَاجُورَاتٌ מ' 1. אָהִיל. 2. תְּרִיס, סוֹכֵךְ.

إِبَاضِيَّةٌ ע' (أبض).

أَبْجَدَ H אִיֵּת, אִבְגֵּד ע' (هجو) هَجَا. أَبْجَدُ אָלֶף-בֵּית (בדומה לאותיות בעברית בחשבון הגימטרייה). أَبْجَدِيٌّ אָלֶף-בֵּיתִי. أَبْجَدِيَّةٌ אָלֶף-בֵּיתִיּוּת. الحُرُوفُ الأَبْجَدِيَّةُ אוֹתִיּוֹת הָאָלֶף-בֵּית. أَبْجَدِيَّاتٌ עֻבְדּוֹת יְסוֹד, דְּבָרִים בְּרוּרִים אֵלֶמֶנְטָרִיִּים.

أَبَدَ – הָפַךְ אֶת– לְפֶרֶא. أَبِدَ – הָפַךְ לְפֶרֶא. أَبَّدَ II הִנְצִיחַ. تَأَبَّدَ V 1. הָפַךְ לְפֶרֶא. 2. הֻנְצַח. آبِدَةٌ ج أَوَابِدُ 1. חַיַּת פֶּרֶא, חַיַּת טֶרֶף. 2. דָּבָר מוּזָר, מְעוֹרֵר סְלִידָה. 3. אָסוֹן. أَوَابِدُ עוֹפוֹת יַצִּיבִים (בחבל ארץ מסוים בכל עונות השנה). أَبَدٌ ج آبَادٌ وأُبُودٌ נֶצַח, עַד, קַדְמוֹנוּת. أَوَابِدُ الدُّنْيَا 1. אֲסוֹנוֹת הָעוֹלָם, פֻּרְעָנֻיּוֹת. 2. פִּלְאֵי הָעוֹלָם. أَوَابِدُ الشِّعْرِ שִׁירָה מֻפְלָאָה שֶׁאֵין דֻּגְמָתָהּ. أَبَدًا 1. תָּמִיד, לְעוֹלָם. 2. בְּשׁוּם פָּנִים (וָאֹפֶן). أَبَدَ الدَّهْرِ. أَبَدَ الآبِدِ. إِلَى الأَبَدِ. عَلَى الأَبَدِ. إِلَى أَبَدِ الآبِدِينَ. أَبَدَ الأَبَدِيَّةِ לְעוֹלָם, לְעוֹלָם וָעֶד, לְעוֹלְמֵי עַד, לָנֶצַח נְצָחִים. أَبَدِيٌّ נִצְחִי, לָעַד, מֵאָז וּמִתָּמִיד. أَبَدِيَّةٌ 1. נִצְחִיּוּת, תְּמִידוּת. 2. הָעוֹלָם הַבָּא. مُؤَبَّدٌ נִצְחִי, לְכָל הַחַיִּים. سَجْنٌ مُؤَبَّدٌ מַאֲסַר עוֹלָם.

أَبَرَ – 1. דָּקַר, דִּקֵּר, עָקַץ. 2. הִלְעִיז, הוֹצִיא דִּבָּתוֹ רָעָה. 3. הִפְרָה ע' لَقَحَ. إِئْتَبَرَ VIII חָפַר בְּאֵרוֹת. أَبَّارٌ 1. מְיַצֵּר מְחָטִים, מוֹכֵר מְחָטִים. 2. מַפְרֶה (על ידי אבקת

הזרע). 3. פַּרְעוֹשׁ. إِبْرَةٌ ج إِبَرٌ وإِبَرَاتٌ 1. מַחַט (גם של מצפן). 2. עֹקֶץ (של דבורה, עקרב). 3. זְרִיקָה (לגוף). 4. מַחוֹז. إِبْرَةُ آدَمَ יוּקָה (צמח, geranium) ע' يَكَّة. إِبْرَةُ الحِيَاكَةِ צִנּוֹרָה, מַסְרֵגָה. إِبْرَةُ الخِيَاطَةِ מַחַט תְּפִירָה. إِبْرَةٌ دَقِيقَةٌ מַחַט סִדְקִית. إِبْرَةُ الرَّاعِي מַקּוֹר הַחֲסִידָה, גֵּרַנְיוֹן (צמח בר, geranium) ע' غُرْنُوق. إِبْرَةُ الطَّابَةِ מ' מַקּוֹר (בפצצה). إِبْرَةُ الطَّارِقِ. إِبْرَةُ ضَرْبِ النَّارِ מַקּוֹר, נוֹקֵר (בכלי נשק). بَيْتُ الإِبْرَةِ מַצְפֵּן ע' بَوْصَلَة. ثَقْبُ الإِبْرَةِ קוּף, חוֹר הַמַּחַט. شُغْلُ الإِبْرَةِ מַעֲשֵׂה מַחַט, תְּפִירָה. العِلاجُ بِالإِبَرِ אַקוּפּוּנְקְטוּרָה, דִּקּוּר, טִפּוּל בְּדִקּוּר. وَخْزُ الإِبَرِ הוֹלֶכֶת רָכִיל. פְּגִיעָה (מאחורי הגב). إِبَرِيٌّ מַחְטָנִי. أَشْجَارٌ إِبَرِيَّةٌ עֲצֵי מַחַט (כמו האורן). أَبُورٌ ج أُبُورٌ אֲבַק זְרָעִים (של דקל) ע' طَلْع. مِئْبَرٌ ج مَآبِرُ 1. אַבְקָן (האיבר הזכרי של הפרח). 2. קֻפְסַת מְחָטִים.

أَبْرَامِيسُ G אַבְרוֹמָה (דג, abramis).

إِبْرَاهِيمُ אַבְרָהָם. إِبْرَاهِيمُ الخَلِيلُ אַבְרָהָם יְדִיד הָאֵל (כינויו של אברהם אבינו בקוראן). الحَرَمُ الإِبْرَاهِيمِيُّ الشَّرِيفُ מְעָרַת הַמַּכְפֵּלָה (בחברון).

أَبْرَشِيَّةٌ. أَبْرُوشِيَّةٌ G בִּישׁוֹפוּת, פַּטְרִיאַרְכְיָה.

إِبْرِيزٌ مف إِبْرِيزَةٌ פָּז, זְהַב טָהוֹר.

إِبْرِيسَمٌ P מֶשִׁי ע' (حر) حَرِير.

إِبْرِيقٌ P ج أَبَارِيقُ קַנְקַן, טָפִיחַ, כַּד (למים, לתה). إِبْرِيقُ الشَّايِ תֵּיוֹן, קֻמְקוּם תֵּה ע' (برد) بَرَّاد. إِبْرِيقُ القَهْوَةِ קַנְקַן לְקָפֶה ע' تَنَكَة. رَكْوَة.

إِبْرِيلُ. أَبْرِيلُ L אַפְּרִיל ע' نَيْسَانُ. كِذْبَةُ أَبْرِيلَ. أَوَّلُ أَبْرِيلَ הַתּוּל, מְתִיחַת אֶחָד בְּאַפְּרִיל.

إِبْزَامٌ. إِبْزِيمٌ P ج أَبَازِيمُ אַבְזָם ע' بُكْلَة.

أَبْزَنٌ P ج أَبَازِنُ קְעָרָה לְרַחְצָה.

(ابش) أَبَاشَةٌ אֲסַפְסוּף ע' (وبش).

(ابض) الإِبَاضِيَّةُ כַּת אִסְלָאמִית חַ'ארִגִ'ית (נוסדה בידי עבדאללה בן עבאד בימי האומיים בכופה ובבצרה. כיום יש לה שרידים בצפון אפריקה ובעומאן).

أَبَطَ ـِ הוֹרִיד, הִשְׁחִיחַ. تَأَبَّطَ V שָׂם תַּחַת בֵּית הַשֶּׁחִי. تَأَبَّطَ ذِرَاعَهَا שִׁלֵּב זְרוֹעוֹ בִּזְרוֹעָהּ. تَأَبَّطَ شَرًّا כִּנּוּיוֹ שֶׁל מְשׁוֹרֵר עַרְבִי גִ'אהִלִי (ששמו ثابت بن جابر). إِبْطٌ זו"נ ج آبَاطٌ 1. בֵּית שֶׁחִי. 2. מִדְרוֹן (של הר).

أَبَقَ ـُ ـِ נִמְלַט, בָּרַח (עֶבֶד). آبِقٌ ج أُبَّقٌ وأُبَّاقٌ עָרִיק, נִמְלָט, בּוֹרֵחַ (עבד).

أَبَلَ ـُ أَبِلَ ـَ נָהַג גְּמַלִּים. إِبْلٌ גְּמַלִּים (רבים, אין יחיד למילה בערבית). أَبَابِيلُ לַהֲקוֹת (אין יחיד למילה בערבית), קְבוּצוֹת קְבוּצוֹת. طَيْرٌ أَبَابِيلُ ק' לַהֲקוֹת שֶׁל עוֹפוֹת (בקבוצות או ביחידים). إِبَالَةٌ עֲרֵמָה שֶׁל קַשׁ אוֹ צְרוֹר שֶׁל זְרָדִים. ضِغْثٌ عَلَى إِبَالَةٍ פת' צָרָה עַל פֶּגַע. צָרָה צְרוּרָה.

أَبْلَة T מ' דּוֹדָה.

إِبْلِيز מ' טִין, הַסַּחַף שֶׁל הַנִּילוּס.

إِبْلِيسُ G ج أَبَالِسَةٌ وأَبَالِيسُ שָׂטָן, אַשְׁמְדַאי, סַמָּאֵל, רֹאשׁ הַשֵּׁדִים. ضَحْكَةُ إِبْلِيسَ צְחוֹק מֶפִיסְטוֹ ע' شَيْطَانٌ. إِبْلِيسِيٌّ שְׂטָנִי.

أَبَنَ ـِ גִּנָּה. أَبَّنَ II 1. סָפַד, הִסְפִּיד, קוֹנֵן עַל מֵת. 2. עָקַב. أُبْنَةٌ ج أُبَنٌ 1. סִיקוּס, "עַיִן". 2. נֶזֶק, מִיצָה. 3. יַבֶּלֶת. إِبَّانٌ 1. זְמַן, פֶּרֶק זְמַן. 2. רֵאשִׁית, תְּחִלָּה. إِبَّانَ. فِي إِبَّانِ בְּמֶשֶׁךְ־, בִּתְקוּפַת־, תּוֹךְ זְמַן. تَأْبِينٌ ج تَأْبِينَاتٌ הֶסְפֵּד. حَفْلَةُ تَأْبِينٍ. حَفْلَةٌ تَأْبِينِيَّةٌ טֶקֶס אַזְכָּרָה, אֲסֵפַת אֵבֶל לְזֵכֶר־. كَلِمَةٌ تَأْبِينِيَّةٌ דִּבְרֵי הֶסְפֵּד, מִסְפֵּד.

إِبْنٌ ע' (بني).

أَبِهَ ـَ لِـ بِـ שָׂם לֵב לְ־, הִתְחַשֵּׁב בְּ־. لَا يُؤْبَهُ لَهُ (بِهِ) חֲסַר עֵרֶךְ, נְטוּל חֲשִׁיבוּת. أُبَّهَةٌ. أُبْهَةٌ פְּאֵר, תִּפְאֶרֶת, הָדָר, הוֹד.

(ابو) أَبَا ـُ 1. הָיָה לְאָב. 2. דָּאַג לוֹ כִּבְנוֹ. גִּדֵּל אוֹתוֹ כִּבְנוֹ. تَأَبَّى V אִמְּצוֹ לְבֵן. أَبٌ (من الاسماء الخسمة) ج آبَاءٌ وأَبُونَ وأُبُوَّةٌ 1. אָב, הוֹרֶה, מוֹלִיד. أَبًا عَنْ جَدٍّ מֵאָב לְבֵן, מִדּוֹר לְדוֹר. مَنْ أَشْبَهَ أَبَاهُ فَمَا ظَلَمَ פת' כְּאָב כֵּן בְּנוֹ, טֶבַע הָאָב מִטְבָּע בַּבֵּן, מַעֲשֵׂי אָבוֹת סִימָן לְבָנִים. 2. الأَبُ הָאָב ע' آب. أَبُونَا כִּנּוּי לְכֹמֶר נוֹצְרִי. 3. סָב, אָב קַדְמוֹן. أَبَتِ. يَا أَبَتِ. أَبَتَاهْ. אַבָּא, הוֹ (הוֹי) אַבָּא. الأَبَوَانِ הַהוֹרִים, אָב וָאֵם. الآبَاءُ אָבוֹת, אָבוֹת קַדְמוֹנִים. أُبُوَّةٌ אַבָהוּת. أَبَوِيٌّ אַבָהִי. النِّظَامُ الأَبَوِيُّ מִשְׁטָר פַּטְרִיאַרְכָלִי. أَبَوِيَّةٌ פַּטְרִיאַרְכָלִיּוּת, שִׁלְטוֹן הָאָב, מוֹרֶשֶׁת אָבוֹת. أَبُو אֲבִי־, בַּעַל־ (שם נסמך לציון תכונות, מידות, עיסוקים וכו'). أَبُو بُرَيْص שְׂמָמִית. أَبُو البَشَرِ אָדָם ע' آدم. أَبُو تَمْرَةٍ יוֹנֵק הַדְּבַשׁ, צוּפִית ע' تُمَّر. أَبُو جِعْرَانَ חִפּוּשִׁית, חַרְפּוּשִׁית ע' جُعَل. أَبُو جَلَمْبُو סַרְטַן מַיִם ע' سَلْطَعُون، جَمْبَرِي. أَبُو الحُصَيْنِ שׁוּעָל ע' ثَعْلَب. أَبُو الحِنَّاءِ. أَبُو صَدْرٍ אֲדֹם הֶחָזֶה (ציפור שיר, robin redbreast). أَبُو الرُّكَبِ קַדַּחַת דֶּנְגָה (קדחת טרופית חריפה). أَبُو رُكْبَةٍ כְּרוּב הַקֶּלַח, קוֹלְרַבִּי ע' كُرُنْب سَاقِيّ. أَبُو زُرَيْقٍ עוֹרְבָנִי, קִיק (ציפור בעלת ציצית ראש). أَبُو سُعْنِ. أَبُو سِنّ מָרַבּוּ (סוג של חסידה, מצוי באפריקה). أَبُو سَيْفٍ דַּג הַחֶרֶב (נקרא גם سيّاف ו־سمك السيف). أَبُو صُرَّةٍ טַבּוּרִי, תַּפּוּז ווֹשִׁינְגְטוֹן. أَبُو الصَّلْتِ דַּיָּה, דָּאָה, אַיָּה ע' حِدَأَة. أَبُو صُنْدُوقٍ מ'. أَبُو قَتَبٍ גִּבֵּן ע' (حدب) أَحْدَب. أَبُو ضَبَّةٍ מ' 1. בַּעַל שִׁנַּיִם בּוֹלְטוֹת. 2. קִיכְלִי ע' دُرَّاج. أَبُو طِيطٍ קִיוִית, שְׂרוֹנִי מְצֻיָּץ (עוף ביצה). أَبُو فَرْوَةٍ מ' עַרְמוֹנִים ע' كَسْتَنَاء. قَسْطَل. أَبُو قَصَادَةٍ נַחְלִיאֵלִי ע' هَزَّازُ الذَّيْل. أَبُو قَلَنْسُوَةٍ סִבְכִי ע' دُخْلَة. أَبُو لُوَيٍّ ע' اللُّوَاء. أَبُو مُرَّةٍ שָׂטָן ע' شَيْطَان. إِبْلِيسُ. أَبُو مِنْجَلٍ. أَبُو قِرْدَانَ מַגְלָן, אִיבִּיס (עוף מים). أَبُو المُنْذِرِ. أَبُو يَقْظَانَ שֶׂכְוִי, תַּרְנְגוֹל. أَبُو النَّوْمِ מ' פֶּרֶג, אוֹפְּיוּם ע' خَشْخَاش. أَبُو الهَوْلِ

הַסְפִינְקְס (במצרים).

أَبُونِيت ע' آبَنُوس.

أَبُونيه F מְנוּי (לעיתון למשל) ע' (شرك) إشْتِرَاك.

(ابي) أَبَى ـَ 1. סֵרֵב, מֵאֵן, דָּחָה, לֹא אָבָה. 2. מָאַס בְּ־. **تَأَبَّى** V 1. נִמְנַע מ־, הִתְנַשֵּׂא. **إِبَاءٌ** 1. סֵרוּב, מֵאוּן, אִי הַסְכָּמָה. 2. יְהִירוּת. 3. גַּאֲוָה, הִתְנַשְּׂאוּת. **أَبِيٌّ** גֵּאֶה, גֵּא, מִתְנַשֵּׂא. **أَبِيُّ النَّفْسِ** בַּעַל כָּבוֹד עַצְמִי, אָצִיל, אֲצִילִי.

أَبِيبُ C הַחֹדֶשׁ הָאַחַד עָשָׂר בַּלּוּחַ הַקּוֹפְטִי.

أَبِيقُورُ G אֶפִּיקוֹרוֹס (פילוסוף יווני שהעלה על נס את תענוגות החיים, 270-341 לפנה"ס). **أَبِيقُورِيٌّ** אֶפִּיקוֹרְסִי, חָפְשִׁי בְּדֵעוֹתָיו, נֶהֱנְתָן, כּוֹפֵר. **أَبِيقُورِيَّةٌ** אֶפִּיקוֹרְסוּת, כְּפִירָה, נֶהֱנְתָנוּת.

أُتْرُجَّةٌ P **أُتْرُجٌّ**. **أُتْرُنْجٌ** אֶתְרוֹג.

أَتَشْجِي. **عَطَشْجِي** T מ' מַסִּיק (בקטר או באנייה למשל).

(اتم) مَأْتَمٌ ז' ج **مَآتِمُ** אֲסֵפַת אֵבֶל לְזֵכֶר־, אַזְכָּרָה. **طَعَامُ الْمَأْتَمِ** ע' **هَضِيمَةٌ**. **وَضِيمَةٌ**.

(اتن) إِسْتَأْتَنَ X נַעֲשָׂה אָתוֹן. **كَانَ حِمَارًا فَاسْتَأْتَنَ** פת' הָיָה חֲמוֹר נַעֲשָׂה אָתוֹן, יָרַד מִגְּדֻלָּתוֹ. **أَتَانٌ** ج **أُتُنٌ** אָתוֹן, חֲמוֹרָה. **أَتُونٌ**. **أَتُّونٌ** ج **أَتَاتِينُ** و**أُتُنٌ** תַּנּוּר, קַמִּין, כִּבְשָׁן, כּוּר.

أَتْمَتَةٌ G אוֹטוֹמַצְיָה.

إِتَاوَةٌ ج **أَتَاوَى** 1. מַס, מַס גֻּלְגֹּלֶת. 2. מַתָּת, תֶּשֶׁר, בַּקְשִׁישׁ. 3. סְחִיטָה, שֹׁחַד, שַׁלְמוֹן, שַׁלְמוֹנִים.

(اتي) أَتَى ـِ 1. בָּא, הִגִּיעַ, אָתָה. 2. שָׁכַב (עם אישה). **أَتَى بِـ** הֵבִיא, הוֹבִיל, הוֹלִיךְ, בִּצֵּעַ. **أَتَى بِجَدِيدٍ** חִדֵּשׁ, הֵבִיא מַשֶּׁהוּ חָדָשׁ. **أَتَى عَلَى** כִּלָּה, חִסֵּל, סִיֵּם. **أَتَى عَلَى آخِرِهِ** סִיֵּם אוֹתוֹ כָּלִיל. **أَتَى عَلَى الأَخْضَرِ وَالْيَابِسِ** כִּלָּה כָּל חֶלְקָה טוֹבָה. **أَتَى عَلَى وَصْفِ** תֵּאֵר, צִיֵּן אֶת פְּרָטֵי־. **آتٍ**. **الآتِي** הַבָּא. **كُلُّ آتٍ قَرِيبٌ** פת' עוֹד חָזוֹן לַמּוֹעֵד. **كَمَا يَأْتِي** כִּדְלְהַלָּן, כִּדְלְקַמָּן. **آتَى** III 1. הָלַם, תָּאַם, עָלָה בְּקָנֶה אֶחָד עִם־. 2. נָתַן, הֶעֱנִיק. **آتَى الزَّكَاةَ** שִׁלֵּם אֶת הַצְּדָקָה (לפי המצווה האסלאמית). **آتَاهُ الْحَظُّ**. **آتَتْهُ الْفُرْصَةُ** שִׂחֲקָה לוֹ הַשָּׁעָה. **آتَتِ الثَّمَرَةُ أُكُلَهَا** נָתַן אֶת פִּרְיוֹ, הֵנִיב תּוֹצָאוֹת. **بِكُلِّ مَا أُوتِيَ مِنْ قُوَّةٍ** בְּכָל כּוֹחוֹ, בְּכָל נַפְשׁוֹ וּבְכָל מְאוֹדוֹ. **تَأَتَّى** V 1. **مِنْ**. **عَنْ** נוֹצַר, נִגְרַם עַל יְדֵי־, נָבַע מ־. 2. **لِـ** נִתְאַפְשֵׁר לְ־, נַעֲשָׂה בַּר־בִּצּוּעַ. **إِسْتَأْتَى** X בִּקֵּשׁ אֶת־ לָבוֹא. **مُؤَاتٍ** הוֹלֵם, מַתְאִים, עוֹלֶה בְּקָנֶה אֶחָד עִם־.

أَتِيلِيه F סַדְנָה (לאמנויות), בֵּית אָמָּנִים, סְטוּדְיוֹ, אָטֶלְיֶה.

أَثُثَ II רִהֵט, צִיֵּד בְּרָהִיטִים. **تَأَثَّثَ** V רֻהַט. **أَثَاثٌ** רָהִיטִים. **تَأْثِيثٌ** רִהוּט. **مُؤَثَّثٌ** מְרֹהָט. **شَقَّةٌ مُؤَثَّثَةٌ** דִּירָה מְרֹהֶטֶת.

أَثَرَ ـِ 1. עָקַב, הִתְחַקָּה. 2. מָסַר מִפִּי־. 3. בִּכֵּר, הֶעֱדִיף, נָתַן יִתְרוֹן, הִפְלָה לְטוֹבָה. 4. גָּמַר אֹמֶר, הֶחְלִיט. **أَثَّرَ** II **فِي**. **عَلَى** הִשְׁפִּיעַ, הִרְשִׁים, הִטְבִּיעַ אֶת רִשּׁוּמוֹ, פָּעַל עַל־. **آثَرَ** IV הֶעֱדִיף, בִּכֵּר, נָתַן יִתְרוֹן. **تَأَثَّرَ** V **بِـ** **مِنْ** 1. הִתְרַשֵּׁם מ־, הִתְרַגֵּשׁ מ־, נִפְעַם מ־. 2. נִזְדַּעְזַע מ־. 3. כָּעַס. 4. הֻשְׁפַּע מ־. **تَأَثَّرَ بِأُسْلُوبِهِ** הֻשְׁפַּע מִסִּגְנוֹנוֹ. **تَأَثَّرَ مِنْهُ** כָּעַס עָלָיו. **إِسْتَأْثَرَ** X יִעֵד לְעַצְמוֹ בִּלְבַד, נָטַל לְעַצְמוֹ. **إِسْتَأْثَرَ اللهُ بِهِ** נִתְבַּקֵּשׁ לִישִׁיבָה שֶׁל מַעְלָה, הָלַךְ לִמְנוּחוֹת, מֵת. **إِسْتَأْثَرَ بِالْحُكْمِ** נָטַל אֶת הַשִּׁלְטוֹן לְיָדָיו. **أَثَرٌ** ج **آثَارٌ** 1. עָקֵב, סִימָן, שָׂרִיד. 2. אֲתָר, מִמְצָא אַרְכֵאוֹלוֹגִי (יחיד של עתיקות). 3. מָסֹרֶת. 4. יְצִירָה. **أَصْبَحَ أَثَرًا بَعْدَ عَيْنٍ** הָיָה כְּלֹא הָיָה, נִמְחָה, נֶחֱרַב כָּלִיל. **آثَارٌ** עַתִּיקוֹת, מֻצָּגִים אַרְכֵאוֹלוֹגִיִּים. **دَارُ الآثَارِ** מוּזֵאוֹן לְעַתִּיקוֹת ע' **مُتْحَف**. **بِأَثَرٍ رَجْعِيٍّ** רֶטְרוֹאַקְטִיבִי. **عَلَى الأَثَرِ** מִיָּד אַחֲרֵי. **كَلْبُ الأَثَرِ** ע' **كَلْب**. **إِثْرَ** מִיָּד אַחֲרֵי, תֵּכֶף לְ־. **أَثَرِيٌّ** 1. עַתִּיק. 2. אַרְכֵאוֹלוֹג. **لُغَةٌ أَثَرِيَّةٌ** שָׂפָה אַרְכָאִית, שָׂפָה מֵתָה. **أَثَرِيَّاتٌ** (רק ברבים) מֻצָּגִים אַרְכֵאוֹלוֹגִיִּים, עַתִּיקוֹת. **أَثَرَةٌ** אָנוֹכִיּוּת, אֶגוֹאִיזְם. **أَثِيرٌ** 1. מֻעְדָף, מְבֻכָּר. 2. אֶתֶר, אַלְכּוֹהוֹל. **عَلَى أَمْوَاجِ الأَثِيرِ** עַל גַּלֵּי הָאֶתֶר. **مَأْثُرَةٌ** ج **مَآثِرُ** מַעֲשֵׂה חֶסֶד. **عَدَّدَ مَآثِرَهُ** מָנָה אֶת מַעֲשָׂיו הַטּוֹבִים (בייחוד של מת). **تَأْثِيرٌ** הַשְׁפָּעָה, רֹשֶׁם. **تَأْثِيرِيٌّ** בַּעַל הַשְׁפָּעָה, מַשְׁרָנִי (בחשמל). **إِيثَارٌ**. **إِيثَارِيَّةٌ** זוּלָתִיּוּת, אַלְטְרוּאִיזְם. **تَأَثُّرٌ** 1. הִתְרַשְּׁמוּת, הִתְרַגְּשׁוּת. 2. צַעַר. 3. רְגִישׁוּת, פְּגִיעוּת. **سَرِيعُ التَّأَثُّرِ** רָגִישׁ, פָּגִיעַ. **تَأَثُّرِيٌّ** אִימְפְּרֶסְיוֹנִיסְט. **الْمَذْهَبُ التَّأَثُّرِيُّ** אִימְפְּרֶסְיוֹנִיזְם (אסכולה באמנות ובספרות). **إِسْتِئْثَارٌ** נְטִילָה לְעַצְמוֹ, מוֹנוֹפּוֹל. **مَأْثُورٌ** עוֹבֵר מִדּוֹר דּוֹר. **قَوْلٌ مَأْثُورٌ** אִמְרַת שֶׁפֶר, פִּתְגָּם. **مَأْثُورَاتٌ شَعْبِيَّةٌ** יֶדַע עַם, פוֹלְקְלוֹר. **مُؤَثِّرٌ** 1. מַשְׁפִּיעַ. 2. נוּגֶה, פָּתֶטִי, נוֹגֵעַ לַלֵּב. 3. פָּעָלוּל. **مُؤَثِّرَاتٌ صَوْتِيَّةٌ** פַּעֲלוּלִים קוֹלִיִּים. **مُتَأَثِّرٌ بِـ** 1. תַּחַת הַשְׁפָּעָה שֶׁל־. 2. עָצוּב, נוּגֶה, מְרֻגָּשׁ. 3. נֶעֱלָב, נִפְגָּע. **مَاتَ مُتَأَثِّرًا بِجِرَاحِهِ** מֵת מִפְּצָעָיו.

أَثَفَ ـِ שָׁפַת, שָׂם (קְדֵרָה) עַל **أُثْفِيَة** לְבִשּׁוּל. **أُثْفِيَةٌ**. **أُثْفِيَّةٌ** ج **أَثَافِ(ي)** אַחַת מִשְּׁלוֹשׁ הָאֲבָנִים שֶׁהָיוּ שָׂמִים עֲלֵיהֶן אֶת הַקְּדֵרָה לְבִשּׁוּל. **رَمَاهُ بِثَالِثَةِ الأَثَافِي** פת' שָׁפַת לוֹ יוֹרָה שֶׁל פֻּרְעָנוּת, הֵמִיט עָלָיו שׁוֹאָה וּמְשׁוֹאָה, חִסֵּל אוֹתוֹ סוֹפִית.

أَثَلَ. **أَثُلَ** ـُ 1. הָיָה אָצִיל, הָיָה בַּעַל יִחוּס רָם. 2. הִשְׁתָּרֵשׁ. הִכָּה שֹׁרֶשׁ. **أَثِيلٌ**. **مُؤَثَّلٌ** מְשֹׁרָשׁ, אָצִיל, מְיֻחָס. **أَثَالَةٌ** אֲצִילוּת. **أَثْلَةٌ** ج **أَثْلٌ** و**أُثُولٌ** אֵשֶׁל (שיח או עץ, tamarisk). **تَأْثِيلٌ** אֶטִימוֹלוֹגְיָה, גִּזָּרוֹן, חֵקֶר שָׁרְשֵׁי הַמִּלִּים.

أَثِمَ ـَ חָטָא, פָּשַׁע, עָבַר עֲבֵרָה. **إِثْمٌ** ج **آثَامٌ** אָשָׁם, פֶּשַׁע, עֲבֵרָה. **إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ** ק' 1. אָכֵן לְעִתִּים חֲשְׁדָנוּת הִיא חֵטְא. 2. כָּל הַחוֹשֵׁד בִּכְשֵׁרִים לוֹקֶה בְּגוּפוֹ. **أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالإِثْمِ** ק' אֲחָזָה בּוֹ גַּאֲוָה עַל רֶשַׁע. **آثِمٌ** ج **أَثَمَةٌ**. **أَثِيمٌ** ج **أُثَمَاءُ** אִישׁ

אָוֶן, נִפְשַׁע, מַרְבֶּה חֵטְא, רָשָׁע.

إِثْمِدٌ ج أَثَامِدُ כְּחָל, פּוּךְ.

إِثْنَا عَشَرِيَّة ע׳ (ثني).

إِثْنُوجْرَافِيَا L אֶתְנוֹגְרַפְיָה, תּוֹרַת הַגְּזָעִים וְהָעַמִּים וְתֵאוּרָם עַל פִּי סִימָנִים פִיזִיִּים וְחֶבְרָתִיִּים.

إِثْنُولُوجِيَا L אֶתְנוֹלוֹגְיָה, תּוֹרַת הַגְּזָעִים וְחֵקֶר תְּכוּנוֹתֵיהֶם.

أَثِيلِين L אֶתִילֶן (גז נטול צבע, משמש בתעשיית הפלסטיק). **أَثِينَا** L אַתּוּנָה, בִּירַת יָוָן.

إِثْيُوبِيَا אֶתְיוֹפְּיָה, חַבַּשׁ לְשֶׁעָבַר (מדינה אפריקנית).

أَجَّ ـُ 1. לָהַט, בָּעַר. 2. מָלַח, נַעֲשָׂה מָלוּחַ. **أَجَّجَ** II לִבָּה, לִהֵט. **تَأَجَّجَ** V הִתְלַהֵט, הִתְלַבָּה, בָּעַר. **مُتَأَجِّجٌ** מִתְלַהֵט, בּוֹעֵר. **مَاءٌ أُجَاجٌ** מַיִם מְלוּחִים בְּיוֹתֵר. **أَجِيجٌ** 1. לַהַט, יְקוֹד. 2. שָׁאוֹן, הֲמֻלָּה. **أَجِيجُ الحَرْبِ** לַהַט הַמִּלְחָמָה.

إِجَّاصٌ. إِنْجَاصٌ אַגָּס (עץ ופריו).

أَجَرَ ـِ 1. عَلَى גָּמַל עַל־, שִׁלֵּם, הֵשִׁיב גְּמוּל, פִּצָּה. 2. אִחָה (עצם), תִּקֵּן (שלא כהלכה). **أَجَّرَ** II הִשְׂכִּיר, מָסַר בִּשְׂכִירוּת, הֶחְכִּיר. **آجَرَ** III 1. גָּמַל. 2. שָׂכַר אֶת־ (כשכיר). 3. הִשְׂכִּיר (דירה למשל). 4. לָבַן לְבֵנִים, יָצַר לְבֵנִים שְׂרוּפוֹת. **اِسْتَأْجَرَ** X שָׂכַר (דירה למשל), חָכַר. **أَجْرٌ** ج أُجُورٌ وآجَارٌ שָׂכָר, תַּשְׁלוּם, גְּמוּל, דָּמִים. **أُجُورُ السَّفَرِ** דְּמֵי נְסִיעָה. **أُجْرَةٌ** ج أُجَرٌ שָׂכָר, מַשְׂכֹּרֶת, דָּמִים. **أُجْرَةُ النَّقْلِ** דְּמֵי הוֹבָלָה. **سَيَّارَةُ أُجْرَةٍ** מוֹנִית, טַקְסִי. **الحَدُّ الأَدْنَى لِلأُجُورِ** שְׂכַר מִינִימוּם. **أَجِيرٌ** ج أُجَرَاءُ שָׂכִיר, פּוֹעֵל בְּשָׂכָר (יומי, שבועי וכו׳). **تَأْجِيرٌ** הַשְׂכָּרָה, הַחְכָּרָה. **إِيجَارٌ** ج إِيجَارَاتٌ דְּמֵי שְׂכִירוּת. **لِلإِيجَارِ** לְהַשְׂכָּרָה (דירה או חנות למשל). **عَقْدُ إِيجَارٍ** חוֹזֵה שְׂכִירוּת. **تَأْجِيرٌ مِنَ البَاطِنِ** שְׂכִירוּת מִשְׁנֶה. **اِسْتِئْجَارٌ** שְׂכִירָה, חֲכִירָה. **مَأْجُورٌ** 1. שָׂכִיר (פועל). 2. מָכוּר, מְשֻׁחָד, סוֹכֵן (לצד אחר). **مُؤَجِّرٌ** מַחְכִּיר, מַשְׂכִּיר. **مُؤَجَّرٌ** שָׂכוּר. **مُسْتَأْجِرٌ** דַּיָּר. **مُسْتَأْجِرٌ مِنَ البَاطِنِ** דַּיַּר מִשְׁנֶה. **آجُرَّةٌ** ج آجُرٌّ לְבֵנָה שְׂרוּפָה ע׳ قَرْمِيدَة.

أَجْزَاخَانَة T ج أَجْزَاخَانَات בֵּית מִרְקַחַת. ע׳ صَيْدَلِيَّة. **أَجْزَاجِي** רוֹקֵחַ.

إِجَّاصَةٌ. إِنْجَاصَةٌ ج إِجَّاصٌ وإِجَّاصَاتٌ 1. אַגָּס (בסוריה ובמצרים) ע׳ كُمَّثْرَى. שְׁזִיף (מינים שונים).

أَجِلَ ـَ הִתְעַכֵּב. **أَجَّلَ** II דָּחָה (למועד אחר), הִשְׁהָה, עִכֵּב. **تَأَجَّلَ** V נִדְחָה, נִשְׁהָה, הִתְעַכֵּב. **اِسْتَأْجَلَ** X בִּקֵּשׁ לִדְחוֹת. **أَجَلٌ** ج آجَالٌ 1. מוֹעֵד, שָׁעָה יְעוּדָה, תַּאֲרִיךְ. 2. שְׁעַת הַמָּוֶת. **بَعِيدُ الأَجَلِ** טְוָח רָחוֹק. **قَصِيرُ الأَجَلِ** טְוָח קָצָר. **إِلَى أَجَلٍ غَيْرِ مُسَمًّى** עַד לְהוֹדָעָה חֲדָשָׁה, לִזְמַן בִּלְתִּי מֻגְבָּל. **لِكُلِّ أَجَلٍ كِتَابٌ** ק׳ לַכֹּל עֵת מוֹעֵד, לַכֹּל זְמַן וְעֵת לְכָל חֵפֶץ. **أَجَلْ!** כֵּן, בְּוַדַּאי, אָכֵן. **مِنْ أَجْلِ. لِأَجْلِ** 1. מִפְּנֵי־, מִשּׁוּם־. 2. בִּשְׁבִיל־, לְמַעַן־. **تَأْجِيلٌ** דְּחִיָּה (למועד אחר). **آجِلٌ** דָּחוּי. **عَاجِلاً أَوْ آجِلاً** בְּמֻקְדָּם אוֹ בִּמְאֻחָר. **الآجِلَةُ** הָעוֹלָם הַבָּא. **مُؤَجَّلٌ** דָּחוּי, הַחֵלֶק הַדָּחוּי שֶׁל הַתַּשְׁלוּם (של המוהר באסלאם).

أَجَمَةٌ ج أَجَمٌ جج آجَامٌ 1. סְבָךְ, עֲבִי הַיַּעַר, חֹרְשָׁה. 2. גּוֹב אֲרָיוֹת.

أَجَمِيَّةٌ מָלַרְיָה. **بَعُوضَةُ الأَجَمِيَّةِ** יַתּוּשׁ הָאָנוֹפֶלֶס.

إِجَّانَةٌ ج أَجَاجِينُ אַגָּן (לכביסה), גִּיגִית. 2. כַּד גָּדוֹל.

أَجِنْدَة En. 1. סֵדֶר הַיּוֹם. 2. יוֹמָן. 3. לוּחַ הַשָּׁנָה. 4. סֵדֶר קְדִימוּת.

أَحَّ ـُ הִשְׁתַּעֵל.

أَحَدَ II ע׳ وَحَدَ. **أَحَدٌ** ج آحَادٌ נ׳ إِحْدَى 1. אֶחָד. 2. מִישֶׁהוּ, מָאן דְּהוּא. **الأَحَدُ** הָאֶחָד, אֱלֹהִים. **قُلْ هُوَ اللّٰهُ أَحَدٌ** ק׳ אֱמֹר: הוּא אֱלֹהִים אֶחָד. **يَوْمُ الأَحَدِ** יוֹם רִאשׁוֹן. **أَحَدُ الأَحَدَيْنِ** אֵין שֵׁנִי לוֹ, יָחִיד בְּמִינוֹ. **أَحَدُ العَنْصَرَةِ** חַג הַשָּׁבוּעוֹת (אצל הנוצרים). **أَحَدُهُمْ** אֶחָד מֵהֶם, מִישֶׁהוּ. **أَحَدَ عَشَرَ** אַחַד עָשָׂר. **إِحْدَى عَشْرَةَ** אַחַת עֶשְׂרֵה. **آحَادٌ** יְחִידִים, יְחִידוֹת (בחשבון: מקביל ל: עשרות, מאות וכו׳).

أُحَادِيٌّ חַד. **أُحَادِيُّ البُعْدِ** חַד־מְמַדִּי. **أُحَادِيُّ الجَانِبِ** חַד־צְדָדִי. **أُحَادِيُّ اللُّغَةِ** חַד־לְשׁוֹנִי.

أَحِنَ ـَ נָטַר, שָׁמַר טִינָה. **إِحْنَةٌ** ج إِحَنٌ טִינָה, אֵיבָה, שִׂנְאָה.

أَخٌ ע׳ (أخو).

أَخَذَ ـُ 1. לָקַח, נָטַל, אָחַז, תָּפַס, הֶחֱזִיק. 2. קִבֵּל, הִשִּׂיג, הִשְׁתַּלֵּט עַל־. **أَخَذَ أَخْذَهُ (مَأْخَذَهُ)** נָהַג כְּמִנְהָגוֹ, עָשָׂה כָּמוֹתוֹ. **أَخَذَ أُهْبَتَهُ** הִתְכּוֹנֵן, עָשָׂה הֲכָנוֹת לִקְרַאת־. **أَخَذَ بِأَسْبَابِ الحَضَارَةِ** שָׁאַל אֶת הַתַּרְבּוּת, אִמֵּץ אֶת אֹרַח חַיֵּי־. **أَخَذَ بِثَأْرِهِ** לָקַח נָקָם, נָקַם אֶת נִקְמָתוֹ. **أَخَذَهُ بِالحُسْنَى. أَخَذَهُ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ** הִתְיַחֵס אֵלָיו בְּטוּב, נָהַג עִמּוֹ בִּידִידוּת. **أَخَذَ بِخَاطِرِهِ** נִחֲמוֹ, פִּיֵּס אוֹתוֹ, רִצָּה אוֹתוֹ. **أَخَذَهُ بِالشِّدَّةِ** נָהַג בּוֹ בְּקַשְׁיוּת לֵב, הִתְאַכְזֵר לוֹ. **أَخَذَ بِرَأْيِهِ** נוֹעַץ בּוֹ, טִכֵּס עֵצָה עִמּוֹ, קִבֵּל אֶת דַּעְתּוֹ. **أَخَذَ بِالقَرَارِ** אִמֵּץ אֶת הַהַחְלָטָה. **أَخَذَ بِعَيْنِ الاعْتِبَارِ** הֵבִיא בְּחֶשְׁבּוֹן, נָתַן דַּעְתּוֹ עַל־. **أَخَذَ بِنَاصِرِهِ. أَخَذَ بِيَدِهِ** הוֹשִׁיט לוֹ יָד שֶׁל עֶזְרָה, סִיֵּעַ לוֹ. **أَخَذَ حَذَرَهُ. أَخَذَ حَيْطَتَهُ** נָקַט אֶמְצָעֵי זְהִירוּת, נִזְהַר מ־, עָמַד עַל הַמִּשְׁמָר. **أَخَذَ حَقَّهُ** קִבֵּל אֶת זְכֻיּוֹתָיו, הִשִּׂיג אֶת הַמַּגִּיעַ לוֹ. **أَخَذَتِ الخَمْرَةُ عَقْلَهُ** הָיָה הָלוּם יַיִן, הִשְׁתַּכֵּר. **أَخَذَتْهُ الدَّهْشَةُ. أَخَذَهُ العَجَبُ** הֻכָּה בְּתַדְהֵמָה, הִשְׁתּוֹמֵם, הִתְפַּלֵּא. **أَخَذَ الطَّائِرَةَ** נָסַע בְּמָטוֹס. **أَخَذَ عَلَى حِينِ غِرَّةٍ** הִסְתַּעֵר עַל־ בְּאֹפֶן פִּתְאוֹמִי, הִפְתִּיעַ אוֹתוֹ. **أَخَذَ عَلَى خَاطِرِهِ** נֶעֱצַב, הִצְטַעֵר. **أَخَذَ عَلَى عَاتِقِهِ** נָטַל אַחֲרָיוּת, לָקַח עַל עַצְמוֹ. **أَخَذَ العِلْمَ عَنْ** לָמַד אֵצֶל־, קָנָה דַּעַת מ־. **أَخَذَ عَلَيْهِ طَرِيقَهُ** חָסַם אֶת דַּרְכּוֹ, עִכֵּב אוֹתוֹ. **أَخَذَ عَلَيْهِ العَهْدَ** נָטַל מִמֶּנּוּ הִתְחַיְּבוּת, קִבֵּל מִמֶּנּוּ הַבְטָחָה. **أَخَذَ وَأَعْطَى** נָשָׂא וְנָתַן, נִהֵל מַשָּׂא וּמַתָּן. **أَخَذَ**

مِنْهُ كُلَّ مَأْخَذٍ 1. הִשְׁתַּלֵּט עָלָיו כָּלִיל. 2. שָׁבָה אֶת לִבּוֹ כָּלִיל, צוֹדֵד אוֹתוֹ, הִקְסִים אוֹתוֹ. آخَذَ III 1. גִּנָּה עַל־, הוֹכִיחַ עַל־. 2. עָנַשׁ. لَا تُؤَاخِذْنِي. وَلَا مُؤَاخَذَةَ בִּמְחִילָה מִמְּךָ, סְלִיחָה! إِتَّخَذَ VIII תָּפַס (מקום למשל), נָקַט, לָקַח, קִבֵּל (צורה למשל), בָּחַר ב־. إِتَّخَذَ إِجْرَاءَاتٍ. إِتَّخَذَ تَدَابِيرَ נָקַט אֶמְצָעִים. إِتَّخَذَ قَرَارًا קִבֵּל הַחְלָטָה, הֶחְלִיט. إِتَّخَذَ مَوْقِفًا תָּפַס עֶמְדָּה, נָקַט עֶמְדָּה. أَخْذٌ נְטִילָה, לְקִיחָה. أَخْذُ إِفَادَةٍ גְּבִיַּת עֵדוּת. أَخْذٌ وَرَدٌّ דִּיּוּן, דִּין וּדְבָרִים, וִכּוּחַ. أَخْذٌ وَعَطَاءٌ תֵּן וְקַח, מִקָּח וּמִמְכָּר. أَخِيذٌ שָׁבוּי, שְׁבוּי מִלְחָמָה. أَخَّاذٌ מַקְסִים, מְצוֹדֵד, שׁוֹבֵה לֵב. مَأْخَذٌ ج مَآخِذُ 1. מְקוֹם הַלְּקִיחָה, מָקוֹר, מוֹצָא. 2. דֶּרֶךְ, שִׁיטָה. 3. אַשְׁמָה, טָעוּת. مَآخِذُ بِيبْلِيُوغْرَافِيَّة, מְקוֹרוֹת. مَأْخُوذَاتٌ 1. מֻסְכָּמוֹת (בפילוסופיה). 2. לְקִיחוֹת, הַכְנָסוֹת.

أَخَّرَ II 1. דָּחָה, הִשְׁהָה, עִכֵּב. 2. הֵאֵט. 3. הֶחֱזִיר לְאָחוֹר (שעון למשל). لَا تُؤَخِّرْ عَمَلَ الْيَوْمِ لِغَدٍ פת' אַל תֹּאמַר לִכְשֶׁאֶפָּנֶה אֶשְׁנֶה. يُقَدِّمُ رِجْلًا وَيُؤَخِّرُ أُخْرَى מִתְקַדֵּם צַעַד וְחוֹזֵר צַעַד, פּוֹסֵחַ עַל שְׁתֵּי הַסְּעִפִּים, מְהַסֵּס, מְפַקְפֵּק. لَا يُقَدِّمُ وَلَا يُؤَخِّرُ אֵינוֹ מַעֲלֶה וְאֵינוֹ מוֹרִיד, אֵינוֹ מוֹסִיף וְאֵינוֹ גּוֹרֵעַ, אֵין לוֹ כָּל חֲשִׁיבוּת. تَأَخَّرَ V عَنْ 1. הִתְעַכֵּב, הִשְׁתַּהָה. 2. אִחֵר, הִתְאַחֵר, בָּא אַחֲרֵי־. 3. פִּגֵּר, נֶחְשַׁל, לֹא הִתְקַדֵּם. تَأَخَّرَ عَنِ الْمَوْعِدِ אִחֵר אֶת הַמּוֹעֵד. إِسْتَأْخَرَ X דָּאַג בְּשֶׁל הָאִחוּר שֶׁלּוֹ, אִחֵר. آخِرٌ ج أَوَاخِرُ אַחֲרוֹן, סוֹף, סוֹפִי, קִיצוֹנִי. إِلَى آخِرِهِ וְכָלֵי, וכו', וְכֵן הָלְאָה (בקיצור: إلخ). آخِرُ الْأَمْرِ לְבַסּוֹף, בְּסוֹפוֹ שֶׁל דָּבָר. الْآخِرَةُ. الدَّارُ الْآخِرَةُ הָעוֹלָם הַבָּא. عَنْ آخِرِهِ עַד הַסּוֹף, כָּלִיל, לַחֲלוּטִין, עַד הַיְסוֹד. هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ ק' הוּא רִאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרוֹן, הָיָה, הֹוֶה וְיִהְיֶה, אֱלֹהִים. أَوَاخِرُ שִׁלְהֵי. أَوَاخِرُ الصَّيْفِ שִׁלְהֵי הַקַּיִץ. أَخِيرًا وَلَيْسَ آخِرًا 1. לְבַסּוֹף, בְּסוֹפוֹ שֶׁל דָּבָר. 2. אַחֲרוֹן אַחֲרוֹן חָבִיב. أَوَّلُ الْغَضَبِ جُنُونٌ وَآخِرُهُ نَدَمٌ פת' סוֹף קְטָטָה - חֲרָטָה. آخَرُ ج آخَرُ ن' أُخْرَى ج أُخْرَيَاتٌ אַחֵר, הָאַחֶרֶת, מִישֶׁהוּ אַחֵר. مِنْ وَقْتٍ إِلَى آخَرَ. مِنْ آنٍ إِلَى آخَرَ מִפְּקִידָה לִפְקִידָה, מִזְּמַן לִזְמַן, מִפַּעַם לְפַעַם. بَيْنَ آوِنَةٍ وَأُخْرَى. بَيْنَ فَتْرَةٍ وَأُخْرَى לְעִתִּים מְזֻמָּנוֹת, מִפַּעַם לְפַעַם. هُوَ الْآخَرُ גַּם הוּא. أُخْرَوِيٌّ קָשׁוּר בָּעוֹלָם הַבָּא. أَخِيرٌ אַחֲרוֹן, הַנִּמְצָא בַּסּוֹף. أَخِيرًا לְבַסּוֹף, בְּסוֹפוֹ שֶׁל דָּבָר. أَوَّلًا وَأَخِيرًا מִן הַהַתְחָלָה וְעַד הַסּוֹף, בְּכָל הַמַּצָּבִים. أَنْتَ الْمَسْؤُولُ أَوَّلًا وَأَخِيرًا אַתָּה הָאַחְרַאי בְּכָל מִקְרֶה. مِئْخَارٌ מְאַחֵר, אָפִיל, מְאַחֵר לְהַבְשִׁיל (עץ פרי) ע' (بكر) مِبْكَار. تَأْخِيرٌ אִחוּר, עִכּוּב, עֲשִׂיָּה לְאַחַר הַזְּמַן. تَأَخُّرٌ עִכּוּב, שְׁהִיָּה, פִּגּוּר, נֶחְשָׁלוּת. كُلُّ تَأْخِيرَةٍ فِيهَا خِيرَةٌ כָּל עִכּוּבָה לְטוֹבָה. مُؤَخَّرٌ 1. מְאֻחָר. 2. אֲחוֹרִי, מִצַּד אָחוֹר, עָרְפִּי. 3. הַחֵלֶק הַנּוֹתָר (של החוב או המוהר). مُؤَخَّرًا 1. בָּאַחֲרוֹנָה, לָאַחֲרוֹנָה, לֹא מִזְּמַן. 2. לְבַסּוֹף. مُؤَخَّرَةٌ עֹרֶף, עָרְפִּי (גם של צבא), מְאַסֵּף, אֲחוֹרִי, יַרְכָתַיִם (של אנייה למשל). مُتَأَخِّرٌ 1. מְפַגֵּר, נֶחְשָׁל. 2. מִתְאַחֵר, מְאַחֵר. مُتَأَخِّرَاتٌ שְׁאֵרִית הַחוֹבוֹת (שלא נפרעו). الْمُتَأَخِّرُونَ הַמּוֹדֶרְנִיסְטִים.

أُخْطُبُوطٌ G ج أُخْطُبُوطَاتٌ תְּמָנוּן, מִפְלֶצֶת. أُخْطُبُوطِيٌّ מִפְלַצְתִּי, מִתְעַבֵּב.

(اخو) آخَى III נָהַג כְּאָח, הִתְיַחֵס בְּאַחֲוָה וְרֵעוּת. آخَى بَيْنَهُمَا קָשַׁר בֵּינֵיהֶם קִשְׁרֵי יְדִידוּת. تَآخَى VI קָשַׁר קִשְׁרֵי יְדִידוּת עִם־. أَخٌ ج إِخْوَانٌ وإِخْوَةٌ נ' أُخْتٌ ج أَخَوَاتٌ 1. אָח. 2. רֵעַ, יָדִיד. 3. חָבֵר (במפלגה למשל). أَخُو ثِقَةٍ אָדָם אָמִין, נֶאֱמָן, מְהֵימָן. جَمَاعَةُ الْإِخْوَانِ الْمُسْلِمِينَ קְבוּצַת הָאַחִים הַמֻּסְלְמִים (ארגון דתי, נוסד במצרים בשנת 1928). إِخْوَانُ الصَّفَاءِ הָאַחִים בֶּנֶאֱמָנוּת (חברי קבוצה פילוסופית מוסלמית שנוסדה בבצרה בשנת 983). إِنَّ وَأَخَوَاتُهَا ע' إِنَّ. كَانَ وَأَخَوَاتُهَا ע' (كون) كَانَ. أَخَوِيٌّ יְדִידוּתִי. أَخَوِيَّةٌ אַחֲוָה, רֵעוּת, יְדִידוּת, חֲבֵרוּת. إِخَاءٌ אַחֲוָה, יְדִידוּת, רֵעוּת. تَآخٍ(ي). مُؤَاخَاةٌ יְדִידוּת חַמָּה, קֶשֶׁר יְדִידוּתִי.

أَدُبَ ـُ נִתְחַנֵּךְ, נַעֲשָׂה מְחֻנָּךְ, הָיָה בַּעַל נִימוּסִין. أَدَبَ ـِ עָרַךְ סְעוּדָה, הִזְמִין לִמְסִבָּה. أَدَّبَ II 1. חִנֵּךְ, תִּרְבֵּת, הִקְנָה דַּעַת. 2. עָנַשׁ, יִסֵּר. تَأَدَّبَ V נִתְחַנֵּךְ, לָמַד, קָנָה דַּעַת. تَأَدَّبَ بِهِ חִקָּה אוֹתוֹ, נָהַג לְפִי נִימוּסָיו. أَدَبٌ ج آدَابٌ 1. נִימוּסִין, דֶּרֶךְ אֶרֶץ, חִנּוּךְ, אֲדִיבוּת. 2. סִפְרוּת, יְצִירָה סִפְרוּתִית. 3. סִפְרוּת "אֲדַבּ" (של כללי הנימוס, הידע וההשכלה). أَدَبُ الْكَلَامِ תַּרְבּוּת הַדִּבּוּר. أَدَبٌ شَعْبِيٌّ יֶדַע עַם, פוֹלְקְלוֹר. أَدَبُ الْقِصَّةِ. الْأَدَبُ الْقَصَصِيُّ (النَّثْرِيُّ) סִפֹּרֶת, פְּרוֹזָה. أَدَبٌ هَادِفٌ (مُجَنَّدٌ) סִפְרוּת מְגֻיֶּסֶת. عَدِيمُ الْأَدَبِ. قَلِيلُ الْأَدَبِ חֲסַר נִימוּס, לֹא מְחֻנָּךְ, גַּס רוּחַ. آدَابٌ 1. נִימוּסִין, הֲלִיכוֹת טוֹבוֹת, אֶתִיקָה. 2. סִפְרוּת. 3. סִפְרוּת מִקְצוֹעִית. كُلِّيَّةُ الْآدَابِ הַפָּקוּלְטָה לְמַדָּעֵי הָרוּחַ. أَدَبِيٌّ 1. סִפְרוּתִי. 2. אֶתִי, מוּסָרִי. شَجَاعَةٌ أَدَبِيَّةٌ אֹמֶץ לֵב. أَدَبِيَّاتٌ סִפְרוּת, סִפֹּרֶת, עִנְיְנֵי "אֲדַבּ". أَدِيبٌ ج أُدَبَاءُ 1. סוֹפֵר, מוֹשֵׁךְ בָּעֵט. 2. אָדִיב, מְנֻמָּס. 3. מַשְׂכִּיל. مَأْدُبَةٌ ج مَآدِبُ סְעוּדָה, מְסִבָּה חֲגִיגִית. تَأْدِيبٌ 1. חִנּוּךְ, הַרְבָּצַת תּוֹרָה. 2. עֲנִישָׁה. تَأْدِيبِيٌّ מִשְׁמַעְתִּי. مَجْلِسٌ تَأْدِيبِيٌّ בֵּית דִּין מִשְׁמַעְתִּי. آدِبٌ מְאָרֵחַ, מַזְמִין. مُؤَدَّبٌ מְחֻנָּךְ. مُؤَدِّبٌ 1. מְחַנֵּךְ, מַרְבִּיץ תּוֹרָה. 2. מוֹרֶה קָרְאָן בְּבֵית סֵפֶר דָּתִי מֻסְלְמִי.

أَدَرَةٌ. أُدْرَةٌ בֶּקַע, שֶׁבֶר (בכיס האשכים, hernia).

إِدْرُوجِين L ע' هِيدْرُوجِين.

أَدْرِينَالِين L אַדְרֶנָלִין (הורמון וסם להעלאת לחץ דם).

آدَمُ אָדָם הָרִאשׁוֹן. اِبْنُ آدَمَ בֶּן אָדָם, גֶּבֶר, אֱנוֹשִׁי. آدَمِيٌّ ج أَوَادِمُ אֱנוֹשִׁי, הוּמָנִי. آدَمِيَّةٌ אֱנוֹשִׁיּוּת, הוּמָנִיּוּת.

أَدَمَ ـِ اِئْتَدَمَ VIII לִפֵּת פְּתוֹךְ לֶחֶם. إِدَامٌ. أُدْمٌ לִפְתַּת כָּרִיךְ (במזון כלשהו). أَدَمَةٌ. أَدَمٌ עוֹר. أَدِيمٌ ج أُدُمٌ עוֹר. أَدِيمُ الْأَرْضِ פְּנֵי הָאֲדָמָה, מִשְׁטָח. أَدِيمُ السَّمَاءِ פְּנֵי הַשָּׁמַיִם. أَدَّامٌ מְעַבֵּד עוֹרוֹת, בֻּרְסְקִי.

(ادو) أَدَّى II 1. קִיֵּם, הִגְשִׁים, מִלֵּא, בִּצַּע, מִמֵּשׁ, עָשָׂה. 2. הֶעֱבִיר, מָסַר, שִׁלֵּם.

3. إلَى גָּרַם ל־, הֵבִיא לִידֵי. أدَّى خِدْمَتَهُ العَسْكَرِيَّةَ קִיֵּם אֶת שֵׁרוּתוֹ הַצְּבָאִי. أدَّى دَيْنَهُ שִׁלֵּם אֶת חוֹבוֹ, פָּרַע אֶת הִתְחַיְּבוּתוֹ. أدَّى رِسَالَتَهُ בִּצַּע אֶת שְׁלִיחוּתוֹ, מִלֵּא אֶת מְשִׂימָתוֹ. أدَّى الشَّهَادَةَ נָתַן עֵדוּת. أدَّى الصَّلَاةَ הִתְפַּלֵּל. أدَّى وَاجِبَهُ מִלֵּא אֶת חוֹבָתוֹ, בִּצַּע אֶת הַמְּטָלָה. أدَّى اليَمِينَ (القَسَمَ) נִשְׁבַּע. تَأدَّى V 1. יָצָא אֶל הַפֹּעַל, בֻּצַּע, הִתְבַּצַּע. 2. إلَى הוֹבִיל אֶל־, הִגִּיעַ לִידֵי. أدَاءٌ קִיּוּם, בִּצּוּעַ, מִלּוּי. أدَاءٌ مُوسِيقِيٌّ בִּצּוּעַ מוּזִיקָלִי. أدَاءُ الوَاجِبِ מִלּוּי הַחוֹבָה (הַמְּטָלָה). تَأدِيَةٌ 1. מִלּוּי, בִּצּוּעַ. 2. תַּשְׁלוּם. 3. קִיּוּם. مُؤَدًّى מַשְׁמָעוּת, מוּבָן, תֹּכֶן. أدَاةٌ ج أدَوَاتٌ 1. מַכְשִׁיר, כְּלִי, מַנְגָּנוֹן, אֶמְצָעִי. 2. מִלִּית, מִלָּה (של תנאי או יידוע למשל). أدَاةُ الحَرْبِ כְּלִי זַיִן, כְּלִי נֶשֶׁק. أدَوَاتُ الزِّينَةِ תַּמְרוּקִים. أدَوَاتٌ قِرْطَاسِيَّةٌ. أدَوَاتٌ كِتَابِيَّةٌ מַכְשִׁירֵי כְּתִיבָה. أدَوَاتٌ مُخْتَبَرِيَّةٌ מַכְשִׁירֵי מַעְבָּדָה. أدَوَاتٌ مَكْتَبِيَّةٌ צִיּוּד מִשְׂרָדִי. أدَوَاتٌ مَنْزِلِيَّةٌ כְּלֵי בַּיִת.

إذْ 1. מִלִּית לְתֹאַר הַזְּמַן: כְּשֶׁ־, כַּאֲשֶׁר, אָז. 2. בְּהוֹרָאַת הַפְתָּעָה: וְהִנֵּה, לְפֶתַע, וּפִתְאוֹם. 3. לְהַסְבָּרָה: כֵּיוָן שֶׁ־, מִכֵּיוָן שֶׁ־, מֵאַחַר שֶׁ־, הוֹאִיל וְ־, כְּגוֹן: عَاقَبْتُهُ إذْ أسَاءَ הֶעֱנַשְׁתִּיו כֵּיוָן שֶׁהֵרֵעַ. 4. סוֹפִית (suffix): بَعْدَئِذٍ אַחַר כָּךְ, לְאַחַר מִכֵּן. إذْ إنَّ הוֹאִיל וְ־. حِينَئِذٍ. حِينَذَاكَ אָז. يَوْمَئِذٍ בְּאוֹתוֹ יוֹם, בַּיּוֹם הַהוּא. إذَّاكَ. إذْ ذَاكَ אָז, וְאָז, בְּאוֹתָהּ עֵת. إذْمَا מִלַּת תְּנַאי בְּמוּבָן שֶׁל إنْ אִם, כְּגוֹן: إذْمَا تَزُرْنِي تَجِدْ مَحَبَّةً אִם תְּבַקְּרֵנִי תִּמְצָא אַהֲבָה.

إذَا 1. מִלַּת תְּנַאי לִזְמַן עָתִיד: אִם, כַּאֲשֶׁר, כְּשֶׁ־, בְּעֵת שֶׁ־. 2. לְהַפְתָּעָה (בתוך משפט בצירוף فَـ): וְהִנֵּה, כְּגוֹן: خَرَجْتُ فَإذَا أخِي بِالبَابِ יָצָאתִי וְהִנֵּה אָחִי לְיַד הַדֶּלֶת). إذَا بِـ לְפֶתַע פִּתְאוֹם, וְהִנֵּה. إذَامَا כַּאֲשֶׁר, מִדֵּי־, בְּכָל עֵת שֶׁ־, בְּכָל פַּעַם שֶׁ־. إلَّا إذَا אֶלָּא אִם כֵּן.

إذًا. إذَنْ 1. לָכֵן, לְפִיכָךְ, מִשּׁוּם כָּךְ. 2. אִם כֵּן, אֵפוֹא.

أذِنَ ـَ لَهُ فِي. بِـ 1. הִרְשָׁה לוֹ, נָתַן לוֹ רְשׁוּת, הִתִּיר, אִשֵּׁר. 2. أذِنَ لَهُ عَلَى יָפֶה אֶת כּוֹחוֹ ל־, הִסְמִיךְ אוֹתוֹ ל־. أذَنَ ـُ פָּגַע בְּאָזְנוֹ. أذَّنَ II קָרָא לִתְפִלָּה (מֻאַזִּין). آذَنَ III بِـ 1. הוֹדִיעַ עַל־, בִּשֵּׂר. 2. נָטָה ל־, עָמַד ל־. آذَنَ بِالغُرُوبِ נָטָה לִשְׁקִיעָה (שמש או משטר). إسْتَأْذَنَ X בִּקֵּשׁ רְשׁוּת, בִּקֵּשׁ הֶתֵּר. إذْنٌ ج أُذُونٌ 1. רְשׁוּת, אִשּׁוּר, הֶתֵּר. 2. ج أُذُونَاتٌ רִשָּׁיוֹן, הַרְשָׁאָה, אִשּׁוּר. بِإذْنِ اللّٰهِ. بِإذْنِهِ تَعَالَى אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם, בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם. بِإذْنِكَ. عَنْ إذْنِكَ בִּרְשׁוּתְךָ. طَلَبَ الإذْنَ بِالكَلَامِ בִּקֵּשׁ אֶת רְשׁוּת הַדִּבּוּר. أُذُنٌ. أُذْنٌ ج آذَانٌ 1. אֹזֶן. 2. יָדִית (של כלי למשל). أُذُنُ الأرْنَبِ רַקֶּפֶת (פרח בר). الأُذُنُ الدَّاخِلِيَّةُ הָאֹזֶן הַפְּנִימִית. شَحْمَةُ الأُذُنِ תְּנוּךְ (אַלְיַת) הָאֹזֶן. طَبْلَةُ الأُذُنِ תֹּף הָאֹזֶן. لِلْحَائِطِ آذَانٌ פת' אָזְנַיִם לַכֹּתֶל. أُذَيْنٌ עֲלִיַּת הַלֵּב. إسْتِئْذَانٌ בַּקָּשַׁת רְשׁוּת. مُؤَذِّنٌ מֻאַזִּין, כָּרוֹז הַתְּפִלָּה בַּמִּסְגָּד. مِئْذَنَةٌ ج مَآذِنُ צְרִיחַ הַמִּסְגָּד. آذِنٌ שׁוֹעֵר, חַצְרָן, שׁוֹמֵר הַסַּף. مَأْذُونٌ 1. מֻרְשֶׁה לַעֲרִיכַת נִשּׂוּאִין (אצל המוסלמים). 2. מֻסְמָךְ, בַּעַל רִשָּׁיוֹן, בַּעַל תְּעוּדָה. مَأْذُونِيَّةٌ 1. חֻפְשָׁה. 2. הַרְשָׁאָה, הֶתֵּר, זִכָּיוֹן.

إذَنْ ע' إذًا.

أذِيَ ـَ נִפְגַּע. آذَى IV הֵרַע ל־, פָּגַע ב־, הִזִּיק ל־. تَأذَّى V נִפְגַּע, נִזּוֹק. أذًى. أذِيَّةٌ. إيذَاءٌ פְּגִיעָה, נֶזֶק, סֵבֶל, מִפְגָּע. لِئَلَّا يُصِيبَهُ أذًى פֶּן יִפָּגַע לוֹ. لَمْ يُصَبْ أحَدٌ بِأذًى אִישׁ לֹא נִפְגַּע. مُؤْذ(ي) מַזִּיק, פּוֹגֵעַ. حَشَرَاتٌ مُؤْذِيَةٌ מַזִּיקִים (חרקים).

أرَاجُوز T ע' قَرَه قُوز.

أرَاوِلَة מ' ע' (قحو) أُقْحُوَان.

أرِبَ ـَ فِي. بِـ הִתְמַחָה ב־, נַעֲשָׂה בָּקִי. أرُبَ ـُ הָיָה פִּקֵּחַ, חָכָם, נַעֲשָׂה נָבוֹן. أرَّبَ III הֶעֱרִים עַל־, "סִדֵּר", תִּכְמֵן. أرَبٌ ج آرَابٌ רָצוֹן, שְׁאִיפָה, עִנְיָן. بَلَغَ أرَبَهُ הִשִּׂיג אֶת מְבֻקָּשׁוֹ. إرْبٌ ج آرَابٌ אֵיבָר. مَزَّقَهُ إرْبًا إرْبًا קָרַע אוֹתוֹ לִגְזָרִים. أرِيبٌ פִּקֵּחַ, נָבוֹן, מֻכְשָׁר. مَأْرَبٌ ج مَآرِبُ רָצוֹן, תַּכְלִית, מַטָּרָה. مَأْرَبَةٌ ج مَآرِبُ מַטָּרָה.

إرْتوَازِيٌّ F אַרְטֶזִי (באר).

أرَّثَ II לִבָּה (אש, שנאה וכו'), הִבְעִיר. إرْثٌ ע' (ورث).

أرْثُوذُكْس G אוֹרְתּוֹדוֹקְס, חָסִיד, נֶאֱמָן. كَنِيسَةُ الرُّومِ الأرْثُوذُكْس הַכְּנֵסִיָּה הַיְּוָנִית־אוֹרְתּוֹדוֹקְסִית.

أرِجَ ـَ. تَأرَّجَ V בֻּשַּׂם, הֵפִיץ רֵיחַ. أرِجٌ רֵיחָנִי, מֵפִיץ רֵיחַ נִיחוֹחַ. أرِيجٌ רֵיחַ נִיחוֹחַ, בֹּשֶׂם.

أُرْجُوَانٌ P 1. אַרְגָּמָן, אַרְגְּוָן. 2. כְּלִיל הַחֹרֶשׁ (עץ). أُرْجُوَانِيٌّ אָדֹם כֵּהֶה.

أرَّخَ II 1. תֵּאֲרֵךְ, קָבַע תַּאֲרִיךְ. 2. רָשַׁם תּוֹלָדוֹת, צִיֵּן קוֹרוֹת. تَأرِيخٌ. تَارِيخٌ ج تَوَارِيخُ 1. תַּאֲרִיךְ. 2. כְּרוֹנִיקָה, הִיסְטוֹרְיָה, דִּבְרֵי יָמִים, קוֹרוֹת. تَارِيخُ حَيَاةٍ תּוֹלְדוֹת חַיִּים, מַהֲלַךְ חַיִּים, סִי־וִי (C.V.). مَا قَبْلَ التَّارِيخِ פְּרֶה הִיסְטוֹרְיָה. لِتَارِيخِهِ עַד כָּאן, מֵעוֹדוֹ. تَارِيخِيٌّ הִיסְטוֹרִי. مُؤَرِّخٌ הִיסְטוֹרְיוֹן, כְּרוֹנִיקַאי.

أرْخَبِيلٌ G אַרְכִיפֶּלָג, קְבוּצַת אִיִּים קְרוֹבִים.

أرْدُن. الأرْدُنُّ יַרְדֵּן (נהר, ממלכת ירדן). أرْدُنِّيٌّ יַרְדֵּנִי.

إرْدَبٌّ C ج أرَادِبُ אַרְדַּב (מידת היבש).

أرْدُوَاز F צִפְחָה (slate), רַעַף.

أرْزٌ אֶרֶז (עץ).

أرُزٌّ. أرْزٌ. رُزٌّ אֹרֶז.

أرِسَ ـَ הָיָה לְאִכָּר, נַעֲשָׂה אִכָּר. أرِيسٌ ج أرَارِسَةٌ 1. אָרִיס. 2. אִכָּר, חַקְלַאי. 3. גּוֹבֶה מַעֲשֵׂר.

أرِسْتُقْرَاطِيٌّ L 1. אֲרִיסְטוֹקְרָט, אָצִיל, אֶפְרָתִי. 2. מִתְנַשֵּׂא. أرِسْتُقْرَاطِيَّةٌ אֲרִיסְטוֹקְרַטְיָה, אֲצֻלָּה.

أَرْشِيفٌ F ج أَرَاشِيفُ אַרְכִיּוֹן, אַרְכִיב.

أَرْشِيمَنْدْرِيت G אַרְכִימַנְדְּרִיט, רֹאשׁ מִנְזָר.

أَرْضٌ נ' ج أَرَاضٍ(ي) وأَرْضُـــــونَ 1. קַרְקַע, אֲדָמָה. 2. אֶרֶץ, חֶבֶל אֶרֶץ. 3. רִצְפָּה. 4. מִגְרָשׁ, שֶׁטַח. الأَرْضُ المُقَدَّسَةُ אֶרֶץ הַקֹּדֶשׁ, אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. أَرْضُ المِيعَادِ הָאָרֶץ הַמֻּבְטַחַת (כינוי לארץ ישראל). سَطْحُ (وَجْهُ) الأَرْضِ פְּנֵי הַקַּרְקַע. عِلْمُ الأَرْضِ ע' جِيُولُوجِيَا. بِالأَرْضِ وَلَدَتْكَ أُمُّكَ פת' אָדָם יְסוֹדוֹ מֵעָפָר וְסוֹפוֹ לֶעָפָר.

أَرْضَ II 1. הוֹרִיד לָאָרֶץ. 2. הֶאֱרִיק (מְשׁוֹשָׁה, אַנְטֶנָּה). أَرْضِيٌّ 1. טֶרִיטוֹרְיָאלִי, אַרְצִי. 2. קַרְקָעִי. 3. יַבַּשְׁתִּי. أَرْضِـــيّ شَـــوْكِـــيّ אַרְטִישׁוֹק (צמח), קִנְרַס ע' خَرْشُوف. دَوْرٌ أَرْضِيٌّ. طَابِقٌ أَرْضِيٌّ קוֹמַת קַרְקַע. أَرَضَةٌ ج أَرَضٌ טֶרְמִיט (termite), נְמָלָה לְבָנָה. أَرْضِـيَّـةٌ 1. קַרְקָעִית, רִצְפָּה 2. רֶקַע, תַּשְׁתִּית. 3. דְּמֵי אַחְסָנָה (בנמל למשל). الكُرَةُ الأَرْضِيَّةُ כַּדּוּר הָאָרֶץ.

أَرْغَاطَةٌ .Gr ج أَرَاغِيطُ כַּנֶּנֶת (בחוף נמל).

أَرْغُنٌ G ج أَرَاغِنُ אוֹרְגָּן, עוּגָב.

أَرْغُول ج أَرَاغِيلُ ע' (زمر) مِزْمَار. نَاي.

أَرِقَ ـَ נָדְדָה שְׁנָתוֹ, נִגְזְלָה שֵׁנָה מֵעֵינָיו. أَرَّقَ II הִדִּיר שֵׁנָה מֵעֵינֵי־. أَرَقٌ נְדוּדֵי שֵׁנָה, חֹסֶר שֵׁנָה.

أَرْكِيلَة ע' نَارْجِيلَة.

أَرِيكَةٌ ج أَرَائِكُ 1. סַפָּה, כֻּרְסָה. 2. כֵּס מַלְכוּת.

إِرْمٌ ج أُرَّمٌ שִׁנַּיִם טוֹחֲנוֹת. حَرَقَ عَلَيْهِ الأُرَّمَ חָרַק שִׁנַּיִם, חָרָה אַפּוֹ עָלָיו.

أَرْمَلُ אַלְמָן ע' (رمل).

أَرُومَةٌ 1. גֶּדֶם, כֹּרֶת (החלק התחתון של גזע עץ שנגדע). 2. שֹׁרֶשׁ. 3. מוֹצָא. طَيِّبُ الأَرُومَةِ אָצִיל, בֶּן טוֹבִים.

أَرْمَنِيٌّ ج أَرْمَنُ אַרְמֵנִי. أَرْمِينْيَا אַרְמֶנְיָה.

أَرْنَاؤُطِيٌّ אַלְבָּנִי, מֵאֶרֶץ אַלְבַּנְיָה.

أَرْنَبٌ ע' (رنب).

أَزَّ ـِ זִמְזֵם, שָׁרַק (כדור למשל), תָּסַס. أَزِيزٌ זִמְזוּם, אִוְשַׁת תְּסִיסָה. أَزِيزُ الرَّصَاصِ שְׁרִיקוֹת כַּדּוּרִים.

أَزَادَرَخْت P אִזְדָּרֶכֶת (עץ נוי).

أَزَبَ ـِ זָרַם (מים למשל). مِئْزَابٌ. مِيزَابٌ ج مَيَازِيبُ ومَآزِبُ מַרְזֵב. إِزْبٌ 1. גּוּץ, שָׁמֵן. 2. רַע לֵב. أَزَبٌ ج زُبٌّ נ' زَبَّاءُ שָׂעִיר.

أَزَرَ ـُ חִזֵּק, עָזַר. آزَرَ III תָּמַךְ ב־, נָתַן כָּתֵף־, הוֹשִׁיט עֶזְרָה ל־. تَأَزَّرَ V. اِئْتَزَرَ VIII חָגַר (חגורה או סינר למשל). أَزْرٌ כֹּחַ, חֹזֶק. شَدَّ أَزْرَهُ אִמֵּץ אֶת יָדָיו, תָּמַךְ בּוֹ. إِزَارٌ ج أُزُرٌ גְּלִימַת אִשָּׁה, סִינָר. مِـئْـزَرٌ ج مَـآزِرُ 1. סִינָר. 2. כְּסוּת (לחלק התחתון של הגוף במרחץ). شَدَّ لِلأَمْرِ مِئْزَرَهُ שִׁנֵּס מָתְנָיו, חָגַר מָתְנָיו, הִתְכּוֹנֵן ל־. مُؤَازَرَةٌ תְּמִיכָה, עֶזְרָה.

أَزِفَ ـَ קָרַב, עָמַד לְהַגִּיעַ. أَزِفَتِ الآزِفَةُ ק' קָרַב יוֹם הַדִּין. الآزِفَةُ יוֹם הַדִּין.

أَزَقَ ـِ. تَأَزَّقَ נַעֲשָׂה צַר. مَأْزِقٌ ج مَآزِقُ 1. מֵצַר. 2. מְצוּקָה. مَأْزِقٌ حَرِجٌ מְצוּקָה קָשָׁה, מַצָּב קְרִיטִי (חָמוּר), צָרָה צְרוּרָה.

أَزَلٌ ج آزَالٌ קַדְמוֹנוּת, נֶצַח, מֵאָז וּמֵעוֹלָם. أَزَلِـيٌّ קַדְמוֹנִי, נִצְחִי, הַקַּיָּם לְעוֹלָם (ללא התחלה וללא סוף). أَزَلِيَّةٌ נִצְחִיּוּת, קִיּוּם תְּמִידִי.

أَزَمَ ـِ 1. קָשָׁה, נַעֲשָׂה קָשֶׁה. 2. נָשַׁךְ. تَـــأَزَّمَ V הֶחְמִיר, הִכְבִּיד, נַעֲשָׂה קְרִיטִי. أَزْمَةٌ ج أَزَمَاتٌ מַשְׁבֵּר. أَزْمَةٌ صَدْرِيَّةٌ קַצֶּרֶת ע' (ربو). أَزْمَةٌ قَلْبِيَّةٌ הֶתְקֵף לֵב. أَزْمَةٌ نَفْسِيَّةٌ מַשְׁבֵּר נַפְשִׁי, מוּעָקָה נַפְשִׁית. تَأَزُّمٌ שֶׁבֶר, חֻמְרָה, קְרִיטִיּוּת.

إِزْمِيلٌ G ج أَزَامِيلُ אִזְמֵל, מַפְסֶלֶת.

(ازي) إِزَاءَ מוּל, נֶגֶד, נֹכַח. بِإِزَاءِ כְּנֶגֶד, לְעֻמַּת. إِزَّايَ؟ מ' אֵיךְ? הֲכֵיצַד?

أَسَّ ـُ. أَسَّسَ II יִסֵּד, הֵקִים, בִּסֵּס, הִשְׁתִּית. تَـأَسَّـسَ V נוֹסַד, כּוֹנַן, הוּקַם. أَسَاسٌ ج أُسُسٌ בָּסִיס, יְסוֹד, עִקָּר. أَسَاسُ التَّدْرِيبِ בְּסִיס טִירוֹנִים (בצבא). أَسَاسًا עֶקְרוֹנִית, לַהֲלָכָה, בְּעֶצֶם. حَجَرُ الأَسَاسِ אֶבֶן הַפִּנָּה. لاَ أَسَاسَ لَهُ (مِنَ الصِّحَّةِ) נְטוּל יְסוֹד, לְלֹא בָּסִיס. أَسَاسِيٌّ עִקָּרִי, עֶקְרוֹנִי. تَعْلِيمٌ أَسَاسِيٌّ הַשְׂכָּלָה יְסוֹדִית. قَانُونٌ أَسَاسِيٌّ חֻקָּה, חֹק יְסוֹד. أَسَاسِيَّاتٌ עֶקְרוֹנוֹת, כְּלָלֵי יְסוֹד. أُسٌّ ج آسَاسٌ חֶזְקָה (במתמטיקה) ע' قُوَّة. تَأْسِيسِيٌّ יְסוֹדִי. مَجْلِسٌ تَأْسِيسِيٌّ. جَمْعِيَّةٌ تَأْسِيسِيَّةٌ אֲסֵפָה מְכוֹנֶנֶת. مُؤَسِّسٌ מְיַסֵּד, מֵקִים. مُؤَسَّسَةٌ 1. מוֹסָד, מָכוֹן. 2. מִמְסָד. مُؤَسَّسَةٌ خَيْرِيَّةٌ מוֹסַד צְדָקָה. دَوْلَةُ مُؤَسَّسَاتٍ מְדִינָה מְתֻקֶּנֶת, מְדִינַת חֹק. مُؤَسَّسَاتِيٌّ מוֹסָדִי, מִמְסָדִי, מְמֻסָּד. مُؤَسَّسَاتِيَّةٌ מִמְסָדִיּוּת.

إِسْبَانْيَا סְפָרַד. إِسْبَانِيٌّ סְפָרַדִּי.

إِسْبِرْتُو .It סְפִּירְט, כֹּהַל, אַלְכּוֹהוֹל.

إِسْبَاخ. إِسْبِينَاخ P תֶּרֶד.

أَسْبِسْت P אַסְפֶּסֶת (צמח).

أَسْبِيسْتُوس .En אַזְבֶּסְט ע' أَمْيَنْت.

إِسْت ע' (سته).

إِسْتَاتِيكَا G סְטָטִיּוּת, חֹסֶר תְּנוּעָה. إِسْتَاتِيكِيٌّ סְטָטִי. בְּמַצָּב שֶׁל קִפָּאוֹן.

إِسْتَاتِيكُو סְטָטוּס קְווֹ.

إِسْتَادٌ F ج إِسْتَادَاتٌ אִצְטַדְיוֹן, מִגְרַשׁ סְפּוֹרְט.

أُسْتَاذٌ ج أَسَاتِذَةٌ 1. מוֹרֶה. 2. פְּרוֹפֶסוֹר. 3. מֻמְחֶה. الأُسْتَاذُ الأَكْبَرُ כִּנּוּיוֹ שֶׁל שֵׁיח' אַלְאַזְהַר. أُسْتَاذُ كُرْسِيٍّ פְּרוֹפֶסוֹר מִן הַמִּנְיָן. أُسْتَاذٌ مُسَاعِدٌ. أُسْتَاذٌ بِلاَ كُرْسِيٍّ פְּרוֹפֶסוֹר חָבֵר. أُسْتَاذِيَّةٌ 1. כְּהֻנַּת מַרְצֶה. 2. מֻמְחִיּוּת.

إسْتَانْبُول. أَسْتَانَة אִיסְטַנְבּוּל (בתורכיה), קוּשְׁטָא.

إسْتْرَاتِيجِيٌّ G אַסְטְרָטֵגִי. **إسْتْرَاتِيجِيَّة** אַסְטְרָטֶגְיָה, תּוֹרַת נִהוּל מִלְחָמָה, תִּכְנוּן קַפְדָנִי כּוֹלֵל.

أُسْتْرَالْيَا אוֹסְטְרַלְיָה (יבשת). **أُسْتْرَالِيٌّ** אוֹסְטְרָלִי.

إسْتَرْلِينِيٌّ .En שְׁטֶרְלִינְג (מטבע בריטי).

إسْتْرِيُو .En סְטֶרֵאוֹ (במוזיקה).

إسْتِمَارَةٌ T טֹפֶס (למילוי) ע' (أمر).

إسْتُودْيُو L ج **إسْتُودْيُوهَاتٌ** 1. סְטוּדְיוֹ. 2. אֻלְפָּן (של רדיו או טלוויזיה למשל). 3. אָטֶלְיֶה. 4. מָכוֹן.

(أسد) **إسْتَأْسَدَ** X נַעֲשָׂה כַּאֲרִי, אָזַר עֹז בְּנַפְשׁוֹ. **أَسَدٌ** ج **أُسْدٌ وأُسُودٌ** אַרְיֵה, אֲרִי, לָבִיא. **أَسَدٌ أَمْرِيكِيٌّ** פּוּמָה (חיה טורפת). **أَسَدُ البَحْرِ** אֲרִי הַיָּם, אֲרִי הַמַּיִם. **بُرْجُ الأَسَدِ** מַזַּל אַרְיֵה. **حِصَّةُ الأَسَدِ** חֵלֶק הָאֲרִי, הַחֵלֶק הָעִקָּרִי. **دَاءُ الأَسَدِ** צָרַעַת (leprosy). **مَأْسَدَةٌ** ج **مَآسِيدُ** גֹּב אֲרָיוֹת.

أَسَرَ ـِ 1. אָסַר, כָּבַל, קָשַׁר (באזיקים למשל). 2. שָׁבָה. **أَسَرَ لُبَّهُ** שָׁבָה אֶת לִבּוֹ, הִקְסִים אוֹתוֹ. **إسْتَأْسَرَ** X הִתְמַסֵּר לְשׁוֹבָיו, נִשְׁבָּה. **أَسْرٌ. إسَارٌ** כֶּבֶל, אֲזִקִּים, רְצוּעַת עוֹר. **بِأَسْرِهِ** כָּל כֻּלּוֹ, בִּשְׁלֵמוּתוֹ. **أُسْرَةٌ** ج **أُسَرٌ** מִשְׁפָּחָה, בַּיִת, מִשְׁפָּחָה מֻרְחֶבֶת. **رَبُّ الأُسْرَةِ** אֲבִי הַמִּשְׁפָּחָה. **آسِرٌ** שׁוֹבֶה, שׁוֹבֵה לֵב, מְצוֹדֵד. **شَخْصِيَّةٌ آسِرَةٌ** אִישִׁיּוּת כָּרִיזְמָטִית. **أَسِيرٌ** ج **أَسْرَى وأُسَرَاءُ** אָסִיר, שָׁבוּי.

إسْرَائِيلُ 1. יִשְׂרָאֵל, כִּנּוּיוֹ שֶׁל יַעֲקֹב אָבִינוּ. 2. מְדִינַת יִשְׂרָאֵל. **بَنُو إسْرَائِيلَ** בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. **إسْرَائِيلِيٌّ** יִשְׂרְאֵלִי, יְהוּדִי, בֶּן דַּת מֹשֶׁה. **إسْرَائِيلِيَّاتٌ** 1. יוּדָאִיקָה, מִכְלוֹל הַסְּפָרִים בְּעִנְיְנֵי יַהֲדוּת הַכְּתוּבִים בִּלְשׁוֹנוֹת לוֹעֲזִיּוֹת. 2. מִכְלוֹל הַסִּפְרוּת עַל הַיְּהוּדִים בְּתוֹךְ הַמְּקוֹרוֹת הָאִסְלָאמִיִּים. 3. מַדָּעֵי הַיַּהֲדוּת.

إسْطَبْلٌ. إصْطَبْلٌ L אֻרְוַת סוּסִים.

أَسْطُرْلَابٌ G אַצְטְרוֹלָב (מכשיר קדום, הומצא בידי הערבים למדידת השמש וגרמי השמים).

أُسْطُوَانٌ אֶרֶךְ רַגְלַיִם, אֶרֶךְ צַוָּאר.

أُسْطُوَانَةٌ P ج **أُسْطُوَانَاتٌ وأَسَاطِينُ** 1. אִצְטְוָנָה, גָּלִיל, צִילִינְדֶּר. 2. עַמּוּד. 3. תַּקְלִיט. 4. תַּקְלִיטוֹר (במחשבים), קוֹמְפַּקְט דִּיסְק (CD). **أُسْطُوَانَةُ الغَازِ** בַּלּוֹן גַּז. **أُسْطُوَانَةٌ مَشْرُوخَةٌ** תַּקְלִיט שָׁבוּר. **أَسَاطِينُ الحِكْمَةِ** גְּדוֹלֵי הוֹגֵי הַדֵּעוֹת.

أُسْطُوَانِيٌّ גְּלִילִי, צִילִינְדְּרִי.

أُسْطُورَةٌ ج **أَسَاطِيرُ** 1. אַגָּדָה, מַעֲשִׂיָּה. 2. מִיתוֹס. **عِلْمُ الأَسَاطِيرِ** מִיתוֹלוֹגְיָה.

أُسْطُورِيٌّ 1. דִּמְיוֹנִי. 2. מִיתוֹסִי. 3. מִיתוֹלוֹגִי, אַגָּדִי.

أُسْطُولٌ G ج **أَسَاطِيلُ** 1. צִי, יַמִּיָּה, כְּלֵי שַׁיִט מִלְחַמְתִּיִּים. 2. צִי (של מטוסים, של מכוניות וכו').

أَسِفَ ـَ **لَهُ (عَلَيْهِ)** 1. כָּאַב לוֹ עָלָיו, הִצְטַעֵר עָלָיו, דָּאַב עָלָיו. 2. הִתְחָרֵט. **يُؤْسَفُ لَهُ** מְצַעֵר. **آسَفَ** IV **آسَفَهُ** צִעֵר אוֹתוֹ, הִדְאִיב אוֹתוֹ. **تَأَسَّفَ** V **لَهُ (عَلَيْهِ)** הִצְטַעֵר עָלָיו. **أَسَفٌ** צַעַר, דַּאֲבוֹן. **بِكُلِّ الأَسَفِ. مَعَ الأَسَفِ** בְּצַעַר רַב. **يَا لَلأَسَفِ. وَا (يَا) أَسَفِي عَلَيْهِ** 1. מַה צַּר לִי עָלָיו. 2. חֲבָל עַל דְּאָבְדִין. **آسِفٌ** 1. מִצְטַעֵר. 2. סְלִיחָה (להתנצלות), צַר לִי. **المَأْسُوفُ عَلَيْهِ** הַמָּנוֹחַ, הַנִּפְטָר הַיָּקָר. **مُؤْسِفٌ** מְצַעֵר, מַעֲצִיב. **مُتَأَسِّفٌ** 1. מִצְטַעֵר, צַר לִי. 2. סְלִיחָה, בִּמְחִילָה מִמְּךָ.

أَسْفَرَاجٌ P אַסְפָּרָגוּס ע' هِلْيَون.

أَسْفَلْت F אַסְפַלְט ע' سَفَلْت.

إسْفَنْجٌ G סְפוֹג. **إسْفَنْجِيٌّ** סְפוֹגִי, רַךְ, גָּמִישׁ.

إسْفِنْدَانٌ G אֶדֶר (עץ) ע' قَيْقَب.

إسْفِينٌ G ج **أَسَافِينُ** יָתֵד, טְרִיז, "פְּרִימוּס" (כינוי לשלישי המפריע). **خَطٌّ إسْفِينِيٌّ** כְּתַב יְתֵדוֹת. **دَقَّ إسْفِينًا بَيْنَهُمْ** תָּקַע טְרִיז בֵּינֵיהֶם. עוֹרֵר מַחְלֹקֶת בֵּינֵיהֶם.

إسْقَرْبُوط It צַפְדִּינָה (מחלה הנגרמת מחוסר ויטמין C, scurvy).

أُسْقُفٌ ج **أَسَاقِفَةٌ** G בִּישׁוֹף. **رَئِيسُ الأَسَاقِفَةِ** אַרְכִיבִּישׁוֹף, הֶגְמוֹן רָאשִׁי. **أُسْقُفِيَّةٌ** בִּישׁוֹפוּת.

إسْقُمْرِيٌّ G מָקָרֵל, קוֹלְיָס (דג ימי, mackerel, scomber).

إسْكَدُنْيَا T שֶׁסֶק, אֶסְקִידִינְיָה.

إسْكَلَةٌ L נָמֵל, מַעֲגָן.

إسْكَنْدَرُونَة אִסְקַנְדְּרוּן, אֲלֶכְּסַנְדְּרֶטָה (עיר נמל בדרום תורכיה).

الإسْكَنْدَرِيَّةُ אֲלֶכְּסַנְדְּרִיָּה (עיר נמל במצרים).

إسْكَنْدِينَافْيَا סְקַנְדִּינַבְיָה.

إسْكِيمُو אֶסְקִימוֹ (תושבי הקוטב הצפוני).

أَسَلَ II חִדֵּד, הִשְׁחִיז. **أَسَلٌ** אַגְמוֹן, קְנֵה סוּף, סָמָר (צמח). **أَسَلَةٌ** 1. חֹד שֶׁל-, רֹמַח, חֲנִית. 2. קְצֵה הַלָּשׁוֹן. **الحُرُوفُ الأَسَلِيَّةُ** הָאוֹתִיּוֹת הַשּׁוֹרְקוֹת (בערבית, הנהגות בקצה הלשון והן: ز، س، ص). **أَسِيلٌ** חָלָק. **خَدٌّ أَسِيلٌ** פָּנִים חֲלָקוֹת וְרַכּוֹת. **مُؤَسَّلٌ** מְחֻדָּד, מְשֻׁנָּן, מְלֻטָּשׁ.

إسْمٌ ע' (سمو).

إسْمَاعِيلُ יִשְׁמָעֵאל (בן אברהם אבינו והגר). **الإسْمَاعِيلِيَّةُ** 1. עִיר בְּמִצְרַיִם. 2. כַּת שִׁיעִית (גדולה, נפוצה בפרס ובהודו).

أَسْمَانْجُونِيٌّ. سَمَنْجُونِيٌّ P תְּכֹל, כָּחֹל בָּהִיר.

إسْمَنْت .En מֶלֶט. **أَسْمَنْتٌ مُسَلَّحٌ** בֵּטוֹן מְזֻיָּן.

أَسِنَ ـَ בָּאַשׁ, הִסְרִיחַ (מים). **آسِنٌ** בָּאוּשׁ, מְלֻכְלָךְ (מים). **مِيَاهٌ آسِنَةٌ** מַיִם דְּלוּחִים,

מַי מַדְמֵנָה.

(اسو) أسَا ـُ טִפֵּל ב־, רִפֵּא (פצע למשל). أسِيَ ـَ הִצְטַעֵר, דָּאַב. أسَّى II آسَى. وَاسَى III נִחֵם, הִשְׁתַּתֵּף בְּצַעַר. تَأسَّى V הִתְנַחֵם. أسًى 1. צַעַר, תּוּגָה, דְּאָבָה. 2. לָקַח דֻּגְמָה מ־. أسْوَةٌ דֻּגְמָה, מוֹפֵת. أسْوَةً بِـ כְּדֻגְמָתוֹ, כָּמוֹהוּ. آسٍ(ي) ج أسَاةٌ רוֹפֵא ע' طَبِيب. مَأْسَاةٌ ج مَآسٍ(ي) טְרָגֶדְיָה, דְּרָמָה, אָסוֹן. مَأْسَاوِيٌّ טְרָגִי, דְּרָמָתִי. مُوَاسَاةٌ נִחוּמִים. أسْيَانٌ עָצוּב, שָׁרוּי בְּצַעַר.

آسْيَا אַסְיָה, יַבֶּשֶׁת אַסְיָה. آسْيَا الصُّغْرَى אַסְיָה הַקְּטַנָּה, אֲנָטוֹלְיָה. آسْيَوِيٌّ אַסְיָתִי, בֶּן אַסְיָה.

(اشب) أشَابَةٌ ج أشَائِبُ 1. סִיג, פְּסֹלֶת. 2. עֵרֶב רַב, אֲסַפְסוּף.

إشْبِيلِيَة סֵבִילְיָה (עיר בספרד).

إشْبِين .As ע' شَبِين.

أشَرَ ـِ נִסֵּר. أشَّرَ II 1. סִמֵּן, צִיֵּן, הִטְבִּיעַ (חותמת למשל). 2. נָתַן אַשְׁרָה. أشَرٌ אשֶׁר, שִׂמְחָה. تَأْشِيرَةٌ אַשְׁרָה, וִיזָה. مُؤَشِّرٌ 1. סִימָן. 2. מַחֲוָן, אִינְדִּיקָטוֹר. 3. מוֹדֵד, מַד.

أشْكَرَا P בְּגָלוּי, לְעֵין כֹּל.

أشْنَانٌ P 1. אַשְׁלְגָנִית, מַלְחִית (עץ). 2. אַשְׁלָג, קָלִי.

أشْنَةٌ טַחַב, אֵזוֹב.

أشُورُ. آشُورُ אַשּׁוּר. أشُورِيَّاتٌ אַשּׁוּרוֹלוֹגְיָה.

(اص) أصِيصٌ ج أصُصٌ עָצִיץ.

أصَرَ ـِ קָשַׁר (חבל למשל), מָתַח. إصْرٌ ج آصَارٌ 1. בְּרִית. 2. נֵטֶל. آصِرَةٌ ج أوَاصِرُ 1. קֶשֶׁר (של משפחה, ידידות וכו'), קִרְבָה. 2. לוּלָאָה (של אוהל). وَثَّقَ أوَاصِرَ الصَّدَاقَةِ אִמֵּץ (חִזֵּק) אֶת קִשְׁרֵי הַיְּדִידוּת.

أصُلَ ـُ הָיָה אָצִיל, הָיָה שָׁרְשִׁי. أصَّلَ II נִשְׁרַשׁ, קָבַע שָׁרָשָׁיו, הִתְחַקָּה אַחַר מְקוֹרוֹתָיו. تَأصَّلَ V הִשְׁתָּרֵשׁ, הִכָּה שָׁרָשִׁים, הִתְבַּסֵּס. إسْتَأصَلَ X שֵׁרֵשׁ, כָּרַת (עָקַר) מִן הַשֹּׁרֶשׁ. إسْتَأصَلَ شَأْفَتَهُمْ עָקַר אוֹתָם מִן הַיְּסוֹד, הִשְׁמִידָם עַד אֶחָד.

أصْلٌ ج أصُولٌ 1. שֹׁרֶשׁ, מָקוֹר, עִקָּר, יְסוֹד. 2. יִחוּס, מוֹצָא. 3. כְּתַב יָד מְקוֹרִי. أصْلاً כָּל עִקָּר, כְּלָל וּכְלָל (לא), בְּהֶחְלֵט לא. فِي الأصْلِ מִתְּחִלָּה, בְּעֶצֶם, אֶל נָכוֹן, לְמַעֲשֶׂה. لاَ أصْلَ لَهُ وَلاَ فَصْلَ 1. מִמּוֹצָא נָחוּת. 2. לַהֲדָ"ם (לא היו דברים מעולם). אֵין כָּל בָּסִיס לַדָּבָר. صُورَةٌ طِبْقَ الأصْلِ עֹתֶק נֶאֱמָן לַמָּקוֹר. أصُولٌ ثَابِتَةٌ אַקְטִיב, נְכָסִים קְבוּעִים (במאזן, בפנקסנות). أصُولٌ وَخُصُومٌ אַקְטִיב וּפַסִּיב, זְכוּת וְחוֹבָה (בפנקסנות). حَسَبَ الأصُولِ לְפִי הַכְּלָלִים, בְּדִיּוּק. أصْلِيٌّ 1. מְקוֹרִי, אוֹתֶנְטִי. 2. רִאשׁוֹנִי, יְסוֹדִי (מספר). أصُولِيٌّ 1. יְסוֹדִי, מְקוֹרִי, עֶקְרוֹנִי. 3. הַדּוֹגֵל בְּשִׁיבָה לַמְּקוֹרוֹת הָרִאשׁוֹנִיִּים (בדת), פוּנְדָּמֶנְטָלִיסְט ע' سَلَفِيّ. أصُولِيَّةٌ שִׁיבָה לַמְּקוֹרוֹת, פוּנְדָּמֶנְטָלִיזְם ע' (سلف) سَلَفِيَّة. الأصُولِيَّةُ الإسْلاَمِيَّةُ פוּנְדָּמֶנְטָלִיזְם אִסְלָאמִי, שִׁיבָה לִימֵי רֵאשִׁית הָאִסְלָאם ע' سَلَفِيَّة. أصِيلٌ ج أصَلاَءُ 1. מְקוֹרִי, אוֹתֶנְטִי. 2. אָצִיל, בֶּן טוֹבִים, גִּזְעִי, שָׁרְשִׁי. 3. ج آصَالٌ שְׁעַת בֵּין הָעַרְבַּיִם, דִּמְדּוּמֵי עֶרֶב. أصَالَةٌ 1. טֹהַר הַמּוֹצָא, גִּזְעִיּוּת. 2. מְקוֹרִיּוּת, אוֹתֶנְטִיּוּת. 3. תַּקִּיפוּת, אֵיתָנוּת. أصَالَةُ الرَّأيِ שִׁפּוּט נָכוֹן. بِالأصَالَةِ عَنْ نَفْسِي בִּשְׁמִי, אִישִׁית. تَأصُّلٌ שָׁרְשִׁיּוּת. مُتَأصِّلٌ 1. מֻשְׁרָשׁ. 2. כְּרוֹנִי (מחלה). إسْتِئْصَالٌ עֲקִירָה מִן הַשֹּׁרֶשׁ, שֵׁרוּשׁ, כְּרִיתָה.

أطَرَ ـِ أطَّرَ II 1. כּוֹפֵף. 2. מִסְגֵּר (במסגרת), גִּדֵּר. إطَارٌ ج إطَارَاتٌ وأُطُرٌ 1. מִסְגֶּרֶת, שֶׁלֶד. 2. תְּחוּם, חִשּׁוּק. 3. צְמִיג. فِي إطَارِ בְּמִסְגֶּרֶת, בְּגֶדֶר, בִּתְחוּם. إطَارَةٌ חִשּׁוּק (של אופן). تَأْطِيرٌ מִסְגּוּר.

أطْلَسٌ G ج أطَالِسُ 1. אַטְלָס. 2. סָטִין, אַטְלָס (בד). جِبَالُ الأطْلَسِ הָרֵי הָאַטְלָס (בצפון אפריקה). أطْلَسِيٌّ. أطْلَنْطِيٌّ אַטְלַנְטִי (אוקיינוס). حِلْفُ (شَمَالِيّ) الأطْلَسِيّ נאט"ו (הברית הצפון אטלנטית). المُحِيطُ الأطْلَسِيُّ הָאוֹקְיָנוֹס הָאַטְלַנְטִי.

أطُومٌ ج أطُمٌ 1. פָּרַת יָם, תַּחַשׁ (בעל חיים ימי). 2. צַב יָם. 3. קִפּוֹד.

أغَا T ج أغَوَاتٌ אַגָא, אָדוֹן, אֲדוֹנִי.

إغْرِيقٌ G ج أغَارِقَةٌ יָוָן הַקְּדוּמָה. إغْرِيقِيٌّ הֶלֶנִי, יְוָנִי.

أغُسْطُسُ G אוֹגוּסְט ע' آب.

أفَّ ـُ تَأفَّفَ V אָמַר "אוּף", רָטַן, הִבִּיעַ אֶת מֹרַת רוּחוֹ מִן־. أفٌّ אוף (מילית להבעת סלידה וקוצר רוח). فَلاَ تَقُلْ لَهُمَا أُفٍّ وَلاَ تَنْهَرْهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلاً كَرِيمًا ק' אַל תֹּאמַר לִשְׁנֵיהֶם "אוּף" וְלֹא תַּכְלִימֵם וְדַבַּרְתָּ אֲלֵיהֶם בְּכָבוֹד.

آفَة ע' (اوف).

إفْرَنْجِيٌّ F ج إفْرَنْجٌ 1. פְרַנְקִי, אֵירוֹפִּי. 2. לְבַנְטִינִי. بِلاَدُ الإفْرَنْجِ אֵירוֹפָּה.

إفْرِيزٌ G ج أفَارِيزُ 1. כַּרְכֹּב, זֵר (של כלי), זִיז, בְּלִיטָה (בייחוד בקיר בניין). 2. כּוֹתֶרֶת, עֲטָרָה (של עמוד). إفْرِيزُ المَحَطَّةِ רְצִיף הַתַּחֲנָה.

إفْرِيقْيَا אַפְרִיקָה. إفْرِيقِيٌّ ج إفْرِيقِيُّونَ وأفَارِقَةٌ אַפְרִיקָנִי.

أفْسَنْتِينٌ G 1. לַעֲנָה (צמח בעל עלים מרים). 2. שִׁבָּרוֹן (צמח).

أفْغَانِسْتَانُ אַפְגָנִיסְטָן. أفْغَانِيٌّ ج أفْغَانٌ אַפְגָנִיסְטָנִי.

أُفْقٌ. أُفُقٌ ج آفَاقٌ 1. אֹפֶק, תְּחוּם רְאִיָּה. 2. מֶרְחָב. ضَيِّقُ (وَاسِعُ) الأُفُقِ צַר (רְחַב) אֹפֶק. طَبَّقَتْ شُهْرَتُهُ الآفَاقَ שְׁמוֹ הָלַךְ לְפָנָיו. أُفُقِيٌّ אָפְקִי, קַו רֹחַב. أفَّاقٌ 1. שַׁטְטָן, טַיָּל, אִישׁ מַסָּעוֹת. 2. חֲסַר מוֹלֶדֶת, נָע וָנָד. 3. בִּלְתִּי יַצִּיב.

أفَكَ ـِ כִּזֵּב, שִׁקֵּר. إفْكٌ כָּזָב. أفَّاكٌ כַּזָּב, כַּזְבָן, שַׁקְרָן.

أفَلَ ـُ שָׁקַע, יָרַד. أفَلَ نَجْمُهُ שָׁקְעָה שִׁמְשׁוֹ, יָרַד מִגְדַּלְתּוֹ. آفِلٌ שׁוֹקֵעַ (כוכב). أفُولٌ

שְׁקִיעָה.

أفْلاطُونُ אַפְּלָטוֹן. **حُبٌّ أفْلاطُونِيٌّ** אַהֲבָה אַפְּלָטוֹנִית, אַהֲבָה לִשְׁמָהּ (רוחנית, לא חושנית).

أفَنَ – נַעֲשָׂה סָכָל. **مَأفُونٌ** חֲסַר שֵׂכֶל, כְּסִיל, אֱוִיל.

أفَنْدِيٌّ T אֶפֶנְדִּי. **أفَنْدِم**! מ' אֲדוֹנִי! סְלִיחָה!

أفْيُونٌ G אוֹפְיוּם.

أقَاقْيَا G 1. קִדָּה (שיח ריחני). 2. עֵץ הַשִּׁטָּה ע' سَنْط.

أُقَّةٌ G ج **أُقَقٌ** אוֹקִיָּה (יחידת משקל שהייתה נהוגה בעבר, כ־1.250 ק"ג).

أُقْحُوَانٌ ج **أقاحٍ(ي)** و**أقَاحِيٌّ** סַחְלָן (פרח, daisy), חִנָּנִית.

الأقْصَى ע' (سجد) مَسْجِد.

أقْلَمَ G אִקְלֵם, סִגֵּל. **تَأقْلَمَ** הִתְאַקְלֵם, הִסְתַּגֵּל, הִתְעָרָה. **إقْلِيمٌ** ج **أقَالِيمُ** 1. אַקְלִים, כְּלָל מֶזֶג הָאֲוִיר. 2. אֵזוֹר, מָחוֹז, חֶבֶל אֶרֶץ. **مُدُنُ الأقَالِيمِ** עָרֵי הַשָּׂדֶה, עֲיָרוֹת. **إقْلِيمِيٌّ** טֵרִיטוֹרְיָאלִי, אֲזוֹרִי. **مَجْلِسٌ إقْلِيمِيٌّ** מוֹעָצָה אֲזוֹרִית. **مِيَاهٌ إقْلِيمِيَّةٌ** מַיִם טֵרִיטוֹרְיָאלִיִּים. **إقْلِيمِيَّةٌ** בַּיִת, דֶּצֶנְטְרָלִיזַצְיָה **تَأقْلُمٌ** הִתְאַקְלְמוּת, הִסְתַּגְּלוּת, הִתְעָרוּת.

إقْلِيدٌ .Ar ج **أقَالِيدُ** קְלִיד, מַפְתֵּחַ (לפסנתר, למדפסת וכו').

أُقْنُومٌ .As ج **أقَانِيمُ** יְסוֹד (אישיותו של ישו בשילוש הנוצרי הקדוש).

أُقْيَانُوسٌ G אוֹקְיָנוֹס ע' (حوط) مُحِيط.

أكَادِيمِيٌّ G אָקָדֶמִי, אוּנִיבֶרְסִיטָאִי, מַדָּעִי. **أكَادِيمِيَّةٌ** אָקָדֶמְיָה.

أكْتُوبَر L אוֹקְטוֹבֶּר ע' تِشْرِينُ الأوَّلُ.

أكَدُ. أكَّادُ אֶרֶץ אַכַּד (בעיראק, באלף הרביעי לפנה"ס). **الأكَدِيَّةُ** אַכַּדִּית (אחת הלשונות השמיות הקדומות ביותר).

أكَّدَ II 1. הִדְגִּישׁ, הִטְעִים. 2. אִשֵּׁר, אִמֵּת, אִשֵּׁשׁ. **أكَّدَ عَلَى** שָׂם דֶּגֶשׁ עַל־. **تَأكَّدَ** V הִתְאַמֵּת, אֻשַּׁר, הוּכַח, נִתְאַשֵּׁשׁ. **تَأكِيدٌ** ج **تَأكِيدَاتٌ** הַדְגָּשָׁה, אִמּוּת, אִשּׁוּר, אִשּׁוּשׁ. **أكِيدٌ** וַדָּאִי, נָכוֹן. **أكِيدًا**. **بِالتَّأكِيدِ**. **بِكُلِّ تَأكِيدٍ** בְּוַדַּאי, אֵל נָכוֹן, בְּהֶחְלֵט. **لاَمُ التَّأكِيدِ** "ל" הַהַדְגָּשָׁה בְּעַרְבִית (כגון: **وَإنَّكَ لَعَلَى خُلُقٍ عَظِيمٍ** ק' וְאָכֵן אַתָּה אִישׁ תְּכוּנָה נַעֲלָה). **مُؤَكَّدٌ** 1. וַדָּאִי, בָּטוּחַ, מְהֵימָן (ידיעה). 2. בָּטוּחַ. **مُتَأكِّدٌ** בָּטוּחַ, מְשֻׁכְנָע.

أكَرَ – 1. חָרַשׁ. 2. חָפַר. **أكَّارٌ** ج **أكَرَةٌ** 1. חוֹרֵשׁ, אִכָּר. **أكَارَةٌ** דְּמֵי חֲכִירָה (של אדמה חקלאית). **أُكْرَةٌ** ج **أُكَرٌ** כַּדּוּר. **أُكْرَةُ البَابِ** יְדִית הַדֶּלֶת.

أكْزِيمَا L אֶקְזֵמָה (מחלת עור), גָּרָב.

إكْسُ אֶקְס **أشِعَّةُ إكْس** קַרְנֵי רֶנְטְגֶן, קַרְנֵי X.

أكْسِجِينُ. أُوكْسِجِينُ G חַמְצָן.

أكْسَدَ חִמְצֵן, הִרְכִּיב עִם חַמְצָן. **تَأكْسَدَ** 1. הִתְחַמְצֵן. 2. הֶחֱלִיד. **أُكْسِيدٌ** תַּחְמֹצֶת, תִּרְכֹּבֶת כִּימִית עִם חַמְצָן. **أُكْسِيدُ الحَدِيدِ** תַּחְמֹצֶת הַבַּרְזֶל. **ثَانِي أُكْسِيدِ الكَرْبُونِ** דּוּ־תַּחְמֹצֶת הַפַּחְמָן. **مُؤَكْسَدٌ**. **مُتَأكْسِدٌ** מְחֻמְצָן.

أكْسِسْوَارٌ F ج **أكْسِسْوَارَاتٌ** אֲבִזָּר.

إكْصِيدَام F פְּגוֹשׁ.

إكْسِير 1. סַם חַיִּים, תְּרוּפַת פֶּלֶא. 2. אֶבֶן הַחֲכָמִים (חומר שייחסו לו את הסגולה להפוך כל מתכת לזהב).

أكَلَ – 1. אָכַל. 2. כִּלָּה (אש), הִשְׁמִיד. **أكَلَ الأخْضَرَ وَاليَابِسَ** כִּלָּה אֶת הַכֹּל. **أكَلَ مَالَهُ (حَقَّهُ)** עָשַׁק אוֹתוֹ, קִפֵּחַ אוֹתוֹ. **أكَلَ عَلَيْهِ الدَّهْرُ وَشَرِبَ** אָבַד עָלָיו כֶּלַח. **لُغَةُ أكَلُونِي البَرَاغِيثُ** לָשׁוֹן שֶׁל שְׁנֵי נוֹשְׂאִים לְנָשׂוּא אֶחָד, לָשׁוֹן (ערבית) שְׁגוּיָה דִּקְדּוּקִית. **يَعْلَمُ مِنْ أيْنَ تُؤْكَلُ الكَتِفُ** פת' בָּקִי בְּהַטָּיָה, יוֹדֵעַ לְהִסְתַּדֵּר. **أكَّلَ** II הֶאֱכִיל, הֵזִין. **تَأكَّلَ** V 1. נֶאֱכַל, הִתְכַּרְסֵם, נִרְקַב, הִתְפּוֹרֵר. 2. נֶחְלַד. **تَآكَلَ** VI הִתְפּוֹרֵר, נִתְכַּרְסֵם. **آكِلٌ** אוֹכֵל, סוֹעֵד. **آكِلُ لُحُومِ البَشَرِ** קַנִּיבָּל. **آكِلُ النَّمْلِ** דֹּב הַנְּמָלִים (בעל חיים, anteater). **أكَّالٌ. أكُولٌ** אַכְלָן, גַּרְגְּרָן. **أُكْلٌ** פְּרִי, תְּנוּבָה. **تَأكُّلٌ. تَآكُلٌ** אִכּוּל, קוֹרוֹזְיָה, שְׁחִיקָה, הִשְׁתַּחֲקוּת. **مَأكَلٌ** מַאֲכָל. **مَأكُولٌ** ج **مَأكُولاَتٌ** מַאֲכָל, מָזוֹן, מִצְרְכֵי מָזוֹן. **مُؤَاكِلٌ** חָבֵר לִסְעוּדָה.

إكْلِيرُوس הַכְּמוּרָה. **إكْلِيرِيكِيٌّ** קְלֵרִיקָלִי, שֶׁל כְּמוּרָה.

أكَمَةٌ ج **آكَامٌ** תְּלוּלִית, תֵּל, גִּבְעָה. **إنَّ وَرَاءَ الأكَمَةِ مَا وَرَاءَهَا** פת' הַדָּבָר מְעוֹרֵר חֲשָׁד, יֵשׁ דָּבָר בְּגוֹ, מִתְבַּשֵּׁל מַשֶּׁהוּ מֵאֲחוֹרֵי הַקְּלָעִים.

أكُورْدِيُون .Gr מַפּוּחוֹן, אָקוֹרְדְּיוֹן.

آل ע' (أول).

ألْ. ألِ التَّعْرِيفِ הֵא הַיִּדּוּעַ.

ألاَ 1. הַאֵין זֹאת, הַאִם לֹא. 2. הֲלוֹא. 3. אָכֵן. 4. הֲתוֹאִיל. **ألاَ وَهُوَ** הֲרֵי הוּא, הֲלוֹא הוּא ע' 1.

إلاَّ 1. פְּרָט לְ־, מִלְּבַד, חוּץ מִ־, לְהוֹצִיא אֶת־, לְמַעֵט. 2. אֶלָּא שֶׁ־. **إلاَّ أنَّ** אֲבָל, אוּלָם. **إلاَّ إذَا** אֶלָּא אִם כֵּן. **الخَامِسَةُ إلاَّ رُبْعًا** חָמֵשׁ פָּחוֹת רֶבַע, רֶבַע לְחָמֵשׁ. **وَإلاَّ** אַחֶרֶת, וְלֹא. **لَيْسَ إلاَّ** וְתוּ לֹא.

ألاَسْكَا אַלַסְקָה (חבל ארץ בצפון אמריקה. מדינה בארצות הברית).

ألاَي T ע' كَتِيبَة. **أمِيرُ ألاَي** מְפַקֵּד חֲטִיבָה.

ألَبَ – אָסַף. **ألَّبَ** II 1. אָסַף, קִבֵּץ. 2. הֵסִית. **ألَّبَهُمْ عَلَيْهِ** הֵסִית אוֹתָם נֶגְדּוֹ. **تَألَّبَ** V **عَلَى** הִתְכַּנֵּס, הִתְקַבֵּץ נֶגֶד, עָשָׂה יָד אַחַת נֶגֶד.

ألْبُ. جِبَالُ الألْبِ הָרֵי הָאַלְפִּים.

ألْبَانِيَا אַלְבַּנְיָה.

ألزْهَيْمَر אַלְצְהַיְמֶר (מחלה חשוכת מרפא, בייחוד בקרב קשישים, alzheimer).

ألِفٌ שֵׁם הָאוֹת 1 בְּעַרְבִית.

ألِـفَ ـَ הִתְוַדַּע, הִתְרַגֵּל, הִתְיַדֵּד, הִסְתַּגֵּל. **أَلَّـفَ** II אִחֵד, חִבֵּר, הִרְגִּיל, הִרְכִּיב, יִסֵּד. **ألَّفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ** הִשְׁכִּין שָׁלוֹם וְרֵעוּת בֵּינֵיהֶם. **ألَّفَ كِتَابًا** חִבֵּר סֵפֶר. **ألَّفَ وِزَارَةً** הִרְכִּיב (כּוֹנֵן) מֶמְשָׁלָה. **تَألَّفَ** V חֻבַּר (ספר), נוֹצַר. **تَآلَفَ** VI **اِئْتَلَفَ** VIII 1. תָּאַם, הָלַם. 2. הִסְכִּים עִם־. **اِئْـتِـلَافٌ** 1. הַרְמוֹנְיָה, הַתְאָמָה, הַסְכָּמָה. 2. יַחְדָּה, קוֹאָלִיצְיָה. **ألْفٌ** ج **أُلُوفٌ** وَ**آلَافٌ** אֶלֶף. **ألْفِيٌّ** שֶׁל אֶלֶף. **عِيدٌ ألْفِيٌّ** חֲגִיגַת אֶלֶף שָׁנָה. **ألْفِيَّةٌ** ج **ألْفِيَاتٌ** מִילֶנְיוּם, אֶלֶף שָׁנָה. **ألْفِيَّةُ ابْنِ مَالِك** (חיבור נודע המסכם את הדקדוק הערבי באלף בתי שיר). **إلْـفٌ** 1. רֵעַ, יָדִיד קָרוֹב. 2. יְדִידוּת, רֵעוּת. **ألِيفٌ** 1. יָדִיד, רֵעַ. 2. מְבֻיָּת (חיית בית). **حَيَوَانٌ ألِيفٌ** חַיַּת בַּיִת. **تَألِيفٌ** חִבּוּר (ספר למשל). **تَـآلُـفٌ** הַתְאָמָה, הַסְכָּמָה, תֵּאוּם, הַרְמוֹנְיָה, קוֹאוֹרְדִּינַצְיָה. **مَألُوفٌ** שָׁכִיחַ, נָפוֹץ, מְקֻבָּל, מֻכָּר. **مَألُوفِيَّةٌ** מֻכָּרוּת, מְקֻבָּלוּת. **مُؤَلِّفٌ** מְחַבֵּר. **مُؤَلَّفٌ** ج **مُؤَلَّفَاتٌ** חִבּוּר, יְצִירָה, סֵפֶר. **مُتَآلِفٌ** הַרְמוֹנִי, מֻתְאָם.

ألَقَ ـِ **تَألَّقَ** V זָהַר, הִבְרִיק, נִצְנֵץ. **تَألَّقَ سَعَادَةً** קָרַן מֵאֹשֶׁר. **تَألَّقَ نَجْمُهُ** דָּרַךְ כּוֹכָבוֹ, הִצְלִיחַ. **تَألُّقٌ** זֹהַר, נִצְנוּץ, זִיו. **مُتَألِّقٌ** זוֹהֵר, מְנַצְנֵץ, בּוֹהֵק, קוֹרֵן.

إلكْتْرُود G אֶלֶקְטְרוֹד (כל אחד משני קטבי סוללה חשמלית).

إلكْتْرُومِتْر G אֶלֶקְטְרוֹמֶטֶר (מכשיר למדידת עָצמת זרם חשמלי).

إلكْتْرُون G אֶלֶקְטְרוֹן, חֶלְקִיק אַטוֹמִי. **إلكْتْرُونِيٌّ** אֶלֶקְטְרוֹנִי. **عَقْلٌ إلكْتْرُونِيٌّ** מוֹחַ אֶלֶקְטְרוֹנִי ע' (حسب) حَاسُوب. **عِلْمُ الإلكْتْرُونِيَاتِ** אֶלֶקְטְרוֹנִיקָה.

ألِمَ ـَ כָּאַב, סָבַל. **ألَّمَ** II. **آلَمَ** IV הִכְאִיב, גָּרַם סֵבֶל. **تَألَّمَ** V כָּאַב, סָבַל יִסּוּרִים, הִתְיַסֵּר. **ألَمٌ** ج **آلَامٌ** כְּאֵב, דְּאָבָה, מַחוֹשׁ, סֵבֶל. **أُسْبُوعُ الآلَامِ** שְׁבוּעַ הַיִּסּוּרִים (בלוח הנוצרי המתחיל שבועיים לפני חג הפסחא). **زَهْرَةُ الآلَامِ** שְׁעוֹנִית (צמח נוי, passion flower). **طَرِيقُ الآلَامِ** דֶּרֶךְ הַיִּסּוּרִים, וִיאָה דּוֹלוֹרוֹזָה (הדרך שבה הובל ישו לצליבה בירושלים העתיקה). **ألِيمٌ**. **مُؤْلِمٌ** מַכְאִיב, מְצַעֵר, מַעֲצִיב. **مُصَابٌ ألِيمٌ** אָסוֹן כָּבֵד. **إيلَامٌ** הַכְאָבָה, גְּרִימַת סֵבֶל.

ألْمَاسٌ ע' مَاس.

ألْمَانِيَا גֶּרְמַנְיָה.

ألْمِينْيُوم L אַלוּמִינְיוּם, חַמְרָן.

ألَهَ II הֶאֱלִיהַּ, הֶעֱרִיץ כְּאֵל. **تَألَّهَ** V אִלֵּהַּ אֶת עַצְמוֹ. **إلَهٌ** ج **آلِهَةٌ** אֵל, אֱלֹהִים. **إلَهِيٌّ** אֱלֹהִי, קָדוֹשׁ. **عِلْمُ الإلَهِيَاتِ** תֵּאוֹלוֹגְיָה, תּוֹרַת הָאֱלֹהוּת. **تَعَدُّدُ الآلِهَةِ** פּוֹלִיתֵאִיזְם, פֻּלְחָן אֵלִים רַבִּים. **لَا إلَهَ إلَّا اللّٰهُ** אֵין אֵל זוּלַת אַלְלָה. **اللّٰهُ** אַלְלָה, הָאֱלֹהִים. **بِاللّٰهِ عَلَيْكَ!** בְּשֵׁם אֱלֹהִים. **لِلّٰهِ دَرُّكَ!** יִישַׁר כֹּחֲךָ! הֵידָד! מַה הֵיטַבְתָּ! **اللّٰهُمَّ** אֱלֹהַי! אֱלֹהִים שֶׁבַּשָּׁמַיִם! **اللّٰهُمَّ اشْهَدْ** שַׁדַּי בַּמְּרוֹמִים. **اللّٰهُمَّ إلَّا** אֶלָּא אִם כֵּן. **وَاللّٰهِ** חֵי אֱלֹהִים.

(ألُـو) ألَا ـُ הִתְרַשֵּׁל, הִתְעַכֵּב, נִמְנַע מ־. **لَا يَـألُو جُهْدًا** אֵינוֹ חוֹסֵךְ כָּל מַאֲמָץ (למען), עוֹשֶׂה כְּמֵיטַב יְכָלְתּוֹ. **آلَى عَلَى نَفْسِهِ** IV נִשְׁבַּע (לעשות משהו), קִבֵּל עַל עַצְמוֹ.

إلَى מִלַּת יַחַס. 1. אֶל, לְ־. 2. אֵצֶל. 3. עַד. **إلَامَ** (**إلَى مَتَى**) עַד לְאָן, עַד מָתַי. **إلَى آخِرِهِ** וְכוּלֵי, וְכַדּוֹמֶה. **إلَى اللِّقَاءِ** לְהִתְרָאוֹת. **إلَيْكَ** بِـ (**هذَا**) הֵא לְךָ, הֲרֵי לְךָ. **إلَيْكَ عَنِّي** סוּר מִמֶּנִּי, לֵךְ לְךָ, הִסְתַּלֵּק מִמֶּנִּי. **وَمَا إلَيْهِ** וְדוֹמָיו, וְכַיּוֹצֵא בָּזֶה. **الأَمْرُ لَكَ** (**إلَيْكَ**) הַדָּבָר תָּלוּי בְּךָ, אַתָּה הַמַּחְלִיט.

ألْيَةٌ אַלְיָה.

إلْيَاذَةٌ אִילְיָאדָה (אפוס יווני נודע של הומרוס).

أَمْ אוֹ. **أَقَرِيبٌ أَمْ بَعِيدٌ** ק' הַקָּרוֹב (הוא) אִם רָחוֹק?

أَمَةٌ ج **إمَاءٌ** وَ**أَمَوَاتٌ** אָמָה, שִׁפְחָה.

أَمَّ ـُ 1. פָּנָה אֶל־, שָׂם פְּעָמָיו לְ־, בָּא אֶל־. 2. עָמַד בְּרֹאשׁ הַמַּאֲמִינִים (אמאם). 3. הָיָה לְאֵם. **أَمَّمَ** II הִלְאִים, הִפְקִיעַ לִרְשׁוּת הַמְּדִינָה. **اِئْتَمَّ** VIII بِـ חִקָּה אֶת דֻּגְמַת־. **أُمٌّ** ج **أُمَّهَاتٌ** 1. אֵם. 2. מָקוֹר. 3. עִקָּר. **أُمُّ أَرْبَعَةٍ وَأَرْبَعِينَ** מַרְבֵּה רַגְלַיִם (רמש). **أُمُّ الدِّمَاغِ**. **أُمُّ الرَّأْسِ** קְרוּם הַמֹּחַ. **أُمُّ النُّجُومِ** נְהַר דִּינוּר, שְׁבִיל הֶחָלָב. **بِأُمِّ عَيْنِهِ** בְּמוֹ עֵינָיו. **اللُّغَةُ الأُمُّ** שְׂפַת הָאֵם. **الوَطَنُ الأُمُّ** הַמּוֹלֶדֶת הַמְּקוֹרִית. **أُمَّهَاتُ الصُّحُفِ** הָעִתּוֹנִים הַחֲשׁוּבִים. **أُمَّةٌ** ج **أُمَمٌ** אֻמָּה, לְאֹם, עַם, קָהָל. **أُمَّةٌ أُمَيْمَةٌ** ח' אֻמָּה אַנְאַלְפָבֵּיתִית. **الأُمَمُ المُتَّحِدَةُ** הָאֻמּוֹת הַמְּאֻחָדוֹת (או"ם). **مَجْلِسُ الأُمَّةِ** פַּרְלָמֶנְט. **أُمَمِيٌّ** בֵּינְלְאֻמִּי. **النَّشِيدُ الأُمَمِيُّ** אִינְטֶרְנַצְיוֹנָל. **أَمَامَ** מוּל, לִפְנֵי. **أَمَامِيٌّ** קִדְמִי, חֲזִיתִי. **خَطٌّ أَمَامِيٌّ** קַו חֲזִית. **أَمَامِيَّاتٌ** סְטַנְדַּרְטִים. **إمَامٌ** ج **أَئِمَّةٌ** 1. אִמַּאם (שליח ציבור מוסלמי). 2. מַנְהִיג שִׁיעִי. 3. חָלִיף. **الإمَامُ الأَكْبَرُ** כִּנּוּיוֹ שֶׁל שֵׁיח' אַלְאַזְהַר בְּקָהִיר. **إمَامَةٌ** כְּהֻנַּת הָאִמַּאם, מַנְהִיגוּת אִסְלָאמִית. **أُمُومَةٌ** אִמָּהוּת, רֶגֶשׁ אִמָּהִי. **نِظَامُ الأُمُومَةِ** מִשְׁטָר מַטְרִיאַרְכָלִי. **أُمِّيٌّ** אַנְאַלְפָבֵּית, בּוּר. **أُمِّيَّةٌ** בּוּרוּת, בַּעֲרוּת, אַנְאַלְפָבֵּיתִיּוּת. **مَحْوُ الأُمِّيَّةِ**. **مُكَافَحَةُ الأُمِّيَّةِ** הַמִּלְחָמָה בַּבַּעֲרוּת, בִּעוּר הַבַּעֲרוּת. **تَأمِيمٌ** הַלְאָמָה.

أَمَا ע' 1.

أَمَّا... فَـ אֲשֶׁר לְ־... הֲרֵי, הֲרֵי, בַּאֲשֶׁר לְ־, אַךְ, אֲבָל, וְאִלּוּ. **أَمَّا بَعْدُ** וּלְעֶצֶם הָעִנְיָן (אחרי ברכות פתיחה של מכתב וכו').

إمَّا אוֹ. **إمَّا هذَا أَوْ ذَاكَ** אוֹ זֶה אוֹ הַהוּא.

أَمْبَاشِي. **أُنْبَاشِي** T מ' ע' عَرِيف.

إمْبِرَاطُورٌ L ج **أَبَاطِرَةٌ** אִימְפֶּרָטוֹר, קֵיסָר. **إمْبِرَاطُورِيَّةٌ** אִימְפֶּרְיָה.

إمْبِرْيَالِيٌّ F אִימְפֶּרְיָאלִי. **إمْبِرْيَالِيَّةٌ** אִימְפֶּרְיָאלִיזְם.

أمْبير F אמפר (יחידת עצמת הזרם החשמלי).

أمَدٌ ج آمادٌ 1. קצה, גבול. 2. זמן, מועד. 3. טוח, משך. قَصيرُ الأمَدِ בעל טווח קצר, קצר מועד. مُنْذُ أمَدٍ بَعيدٍ זה עדן ועדנים, זה זמן רב.

أمَرَ ـُ פקד, צוה, הורה. أمَّرَ II عَلَى השליט, מנה לשליט על־. تَأمَّرَ V عَلَى נהג בשרירות לב כלפי־, השתלט על־. تَآمَرَ VI عَلَى קשר קשר נגד־, זמם מזמה. اِئْتَمَرَ VIII بِأمْرِهِ צית להוראתו, עשה כמצותו. أمْرٌ ج أوَامِرُ פקדה, צו, הוראה. أمْرٌ ج أُمُورٌ 1. ענין, נושא, סוגיה, דבר. 2. שלטון (באסלאם). أمْرُ تَفْتيشٍ צו חפוש. أمْرٌ يَوْمِيٌّ פקדת יום (של מפקד למשל). أمْرٌ وَاقِعٌ עבדה קימת (מגמרת). الأمْرُ بِالمَعْرُوفِ والنَّهْيُ عَنِ المُنْكَرِ מצוות עשה ולא תעשה. تَحْتَ أمْرِكَ! לפקדתך! הנני! غَلَبَ عَلَى أمْرِهِ נחל מפלה, הכרע, הובס. مَهْمَا يَكُنْ مِنْ أمْرٍ יהיה מה שיהיה, ויהי מה. إمْرَةٌ פקוד. أمَارَةٌ ج أمَائِرُ סימן, אות. أمَائِرُ תוי פנים, ארשת פנים. أمَّارٌ תובעני, פוקד בתקיפות. إنَّ النَّفْسَ أمَّارَةٌ بِالسُّوءِ ק' אכן הנפש נוטה לרע. إمَارَةٌ 1. שליטה. 2. אמירות, נסיכות. أمِيرٌ ج أُمَرَاءُ 1. שליט. 2. נסיך. أمِيرُ البَحْرِ אדמירל, מפקד שיטת. أمِيرُ لِوَاءٍ רב אלוף. أمِيرُ المُؤْمِنِينَ ראש המאמינים, כנויו של חליף. أمِيرِيٌّ ממלכתי, ממשלתי. أرَاضٍ أمِيرِيَّةٌ אדמות מדינה. تَآمُرٌ קשירת קשר (מזמה). مُؤَامَرَةٌ ج مُؤَامَرَاتٌ מזמה, קשר. مُؤْتَمَرٌ ج مُؤْتَمَرَاتٌ ועידה, קונגרס. مُؤْتَمَرُ قِمَّةٍ (ذُرْوَةٍ) ועידת פסגה. مُؤْتَمَرٌ صُحُفِيٌّ מסבת עתונאים. إسْتِمَارَةٌ 1. טופס. 2. שאלון. مَأمُورٌ ממנה, מפקח (משטרה, בית סוהר וכו'). مَأمُورُ الإجْرَاءِ פקיד הוצאה לפעל. مَأمُورُ التَّفْلِيسَةِ כונס נכסים. مَأمُورِيَّةٌ מטלה, משימה, תפקיד, שליחות. مُتَآمِرٌ קושר קשר, זומם, מורד.

إمْرُؤٌ ע' (مرا).

أمْرَكَ הפך (אותו) לאמריקני. تَأمْرَكَ נעשה אמריקני. أمْرِيكَا. أمْرِيكَةٌ אמריקה.

أمْرِيكِيٌّ אמריקני.

أمْسِ אתמול. أمْسِ الأوَّلُ שלשום. مَسَاءَ أمْسِ אמש. الأمْسِ البَعِيدُ העבר הרחוק. أُمْسِيَةٌ ע' (مسي).

أمْشِيرُ C החדש הששי בלוח הקופטי.

إمَّعٌ. إمَّعَةٌ אופורטוניסט, סתגלן, הפכפך, "יס מן".

أمَلَ ـُ קוה, צפה, יחל. أمَّلَ II 1. קוה. 2. טפח תקוה, הבטיח. تَأمَّلَ V 1. התבונן, הביט בעיון, הסתכל ב־. 2. הרהר. أمَلٌ ج آمَالٌ תקוה, צפיה, תוחלת. أمَلٌ كَاذِبٌ תקות שוא, תקוה נכזבת, חוסר תוחלת. كُلِّي أمَلٌ אני מלא תקוה, מבטחני. عَلَى أمَلٍ בתקוה, בצפיה. مَأمَلٌ ج مَآمِلُ ע' أمَل. تَأمُّلٌ התבוננות, הרהור. تَأمُّلَاتٌ תהיות, הרהורים. تَأمُّلٌ بَاطِنِيٌّ (ذَاتِيٌّ) אינטרוספקציה, הסתכלות פנימית נפשית (בפסיכולוגיה). مُؤَمَّلٌ. مَأمُولٌ מיחל, מצפה, צפוי, מקוה.

أمُنَ ـُ היה נאמן (אמין), לא מעל באמון. أمِنَ ـَ שלו, היה שלו, ישב לבטח. أمِنَ II بِـ 1. הבטיח. 2. שמר, אבטח. 3. אמת, אשר. 4. عَلَى בטח. 5. אמר אמן. آمَنَ IV بِـ האמין ב־, בטח ב־, נתן אמון ב־. اِئْتَمَنَ VIII 1. בטח ב־, סמך על־. 2. הפקיד (פיקדון בידיו). إسْتَأمَنَ X בקש מגן (חסות) אצל־. أمْنٌ בטחון, שלוה, הגנה. الأمْنُ العَامُّ הבטחון הכללי, שרות הבטחון. مَجْلِسُ الأمْنِ מועצת הבטחון (של האו"ם). أمَانٌ בטחה, בטחון, בטיחות, שלוה, שקט. حِزَامُ الأمَانِ חגורת בטחון. فِي أمَانِ اللهِ אלהים ישמרך. زُجَاجُ أمَانٍ זכוכית חסינת אש. أمَانَةٌ ج أمَانَاتٌ 1. פקדון, ערבון, עבוט. 2. אמינות, נאמנות, ישר לב. 3. מזכירות. أمَانَةُ العَاصِمَةِ מועצת הבירה. أمَانَةُ الصُّنْدُوقِ גזברות. أمَانَةٌ عِلْمِيَّةٌ ישר אינטלקטואלי. أمِينٌ ج أُمَنَاءُ 1. אמין, ישר, כן, נאמן. 2. בטוח. أمِينُ السِّرِّ 1. מזכיר. 2. שומר סוד. أمِينٌ عَامٌّ מזכיר כללי. أمِينُ المَالِ (الصُّنْدُوقِ) גזבר. آمِينَ אמן, כן יהי רצון. إيمَانٌ אמונה, עקרי הדת. مَأمَنٌ מקום מבטחים. تَأمِينٌ ج تَأمِينَاتٌ 1. בטוח. 2. עבוט, ערבון. 3. אבטחה. تَأمِينٌ اجْتِمَاعِيٌّ בטוח סוציאלי. تَأمِينٌ وَطَنِيٌّ בטוח לאמי. مُؤْمِنٌ מאמין. لا يُلْدَغُ المُؤْمِنُ مِنْ جُحْرٍ مَرَّتَيْنِ ח' לא תקום פעמים צרה. مُؤْتَمَنٌ בטוח. مُؤَمَّنٌ מבטח. أُمْنِيَةٌ ج أمَانٍ (ي) ע' (منو). اِئْتِمَانٌ אשראי. اِئْتِمَانٌ مَصْرَفِيٌّ אשראי בנקאי. تَسْهِيلَاتٌ اِئْتِمَانِيَّةٌ הקלות אשראי.

أمْهَرِيَّةٌ אמהרית (שפת אתיופיה).

آمُورِيٌّ אמורי.

أمَوِيٌّ אמיי, נמנה עם שושלת אמיה.

أمِيبَا G חלופית, אמבה ע' نَقَّاضَة.

أمْيَنْت F מ' אזבסט ע' أسْبِسْتُوس.

أنْ מלית לפני פעל: ש־, כי. إلَى أنْ עד ש־. عَلَى أنْ בתנאי ש־.

إنْ מלית תנאי: 1. אם. إلَّا (إنْ لا) אם לא. 2. אלא. 3. מלבד, חוץ מ־. 4. לשלילה: إنْ هذَا إلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ ק' אין זה אלא מלאך מכבד. لَئِنْ אכן, אם. وَإنْ אם כי, אף כי, למרות, אפלו ש־.

أنَّ ـِ נאנח, גנח, נאנק. أنَّةٌ ج أنَّاتٌ. أنِينٌ אנחה, אנקה.

أنَّ מלית לפני שם: אכן, ש־. (בצירופים אחרים): إلَّا أنَّ. بَيْدَ أنَّ. غَيْرَ أنَّ אלא ש־, אולם, ברם. كَأنَّ כאלו. كَمَا أنَّ כמו כן. لِأنَّ משום ש־, מפני ש־. مَعَ أنَّ למרות, על אף.

إنَّ (מלית לפני שם בתחילת משפט שמני ואחרי قَالَ) אכן, ש־. إذْ إنَّ. حَيْثُ إنَّ

מִשּׁוּם שֶׁ־, מִפְּנֵי שֶׁ־. إنَّمَا 1. (להדגשה): אָכֵן, רַק. 2. אֲבָל, אֶלָּא.

أنَا 1. אֲנִי. 2. אֲנוֹ. أنَانِيٌّ אָנוֹכִי, אֶגוֹאִיסְט, הָאוֹהֵב אֶת עַצְמוֹ. أنَانِيَّةٌ אָנוֹכִיּוּת, אֶגוֹאִיזְם.

أنَّى 1. הֵיכָן, אֵיפֹה. 2. أنَّى لِـ מִנַּיִן. 3. אֵיךְ, כֵּיצַד.

أنَاضُولُ אָנָטוֹלְיָה. אַסְיָה הַקְּטַנָּה.

أنَانَاسٌ Am. אֲנָנָס (צמח, pineapple).

أنَّبَ II הוֹכִיחַ, נָזַף. أنَّبَهُ ضَمِيرُهُ מַצְפּוּנוֹ יִסֵּר אוֹתוֹ. تَأنِيبٌ גְּעָרָה, תּוֹכָחָה. تَأنِيبُ الضَّمِيرِ יִסּוּרֵי מַצְפּוּן, תְּחוּשַׁת חֲרָטָה.

أنْبَا C הָאָב הַקָּדוֹשׁ (תואר ראש הכנסייה הקופטית).

أنْبَاشِيّ. أونْبَاشِي מ' T סַמָּל ע' (عرف) عَرِيف.

أنْبُوبٌ. أنْبُوبَةٌ As. ج أنَابِيبُ 1. צִנּוֹר, צִנּוֹרִית. 2. קָנֶה. 3. מַבְחֵנָה. أنْبُوبُ الغَازِ בַּלּוֹן גַּז. أنْبُوبَةُ اخْتِبَارٍ מַבְחֵנָה. أطْفَالُ الأنَابِيبِ תִּינוֹקוֹת מַבְחֵנָה. خَطُّ الأنَابِيبِ קַו נֵפְט. أنْبُوبِيٌّ צִנּוֹרִי. أنْبُوبِيَّاتٌ בַּקְטֶרְיוֹת.

إنْبِيقٌ G ج أنَابِيقُ אַבִּיק, רֵטוֹרְטָה (מכשיר מעבדתי).

أنْتَ אַתָּה. أنْتِ אַתְּ. أنْتُمَا אַתֶּם שְׁנֵיכֶם, אַתֶּן שְׁתֵּיכֶן. أنْتُمْ אַתֶּם. أنْتُنَّ אַתֶּן.

أنْتِيكَا It. עַתִּיקָה, עַתִּיק. أنْتِيكْخَانَة ע' (تحف) مَتْحَف.

أنْتِيمُون G ע' إثْمِد.

أنُثَ ـُ הָיָה רַךְ. أنَّثَ II 1. עָשָׂה לְנָשִׁי. 2. רִכֵּךְ, עִדֵּן. 3. הָפַךְ לְמִין נְקֵבָה (בדקדוק). تَأنَّثَ V נַעֲשָׂה לְנָשִׁי, הִתְעַדֵּן. أنْثَى ج إنَاثٌ נְקֵבָה. أنْثَوِيٌّ 1. נָשִׁי. 2. רַכְרוּכִי. أنُوثَةٌ נָשִׁיּוּת, יֹפִי נָשִׁי. تَأنِيثٌ הֲפִיכָה לְמִין נְקֵבָה (בדקדוק). مُؤَنَّثٌ מִין נְקֵבָה.

أنْثُولُوجْيَا G אַנְתּוֹלוֹגְיָה (קובץ סיפורים, שירים וכו').

أنْثْرُوبُولُوجْيَا G אַנְתְּרוֹפּוֹלוֹגְיָה, תּוֹרַת (תּוֹלְדוֹת) הָאָדָם וְהִתְפַּתְּחוּתוֹ.

أنْثْرُوبُولُوج אַנְתְּרוֹפּוֹלוֹג.

إنْجَاصٌ ע' إجَاص.

أنْجَرٌ P עֹגֶן ע' (رسى) مِرْسَاة.

إنْجِلْتَرَا. إنْكِلْتَرَا אַנְגְּלִיָּה. إنْجِلِيزِيّ. إنْكِلِيزِيٌّ אַנְגְּלִי. أنْجَلُوسَاكْسُونِيٌّ אַנְגְּלוֹ־סַקְסִי. إنْجِلِيزِيَّةٌ. إنْكِلِيزِيَّةٌ אַנְגְּלִית (שפה).

إنْجِيلٌ G ج أنَاجِيلُ הַבְּרִית הַחֲדָשָׁה, אֶוַנְגֶּלְיוֹן, בְּשׂוֹרַת יֵשׁוּ. الكَنِيسَةُ الإنْجِيلِيَّةُ הַכְּנֵסִיָּה הָאַנְגְּלִיקָנִית.

أنْدَلُسُ אַנְדָּלוּסְיָה (ספרד של התקופה האסלאמית).

إنْدُونِيسْيَا אִינְדּוֹנֶזְיָה.

أنْزِيمٌ F אֶנְזִים (חומר מתסיס בגוף החי).

أنِسَ ـَ נָעַם, נֶהֱנָה, שָׂמַח. أنِسَ لِحَدِيثِهِ נֶהֱנָה מִשִּׂיחָה עִמּוֹ. أنَّسَ II 1. הִנָּה, הִנְעִים, שִׁעֲשַׁע. 2. אִלֵּף. آنَسَ III 1. הִנָּה. 2. חָשׁ (אהדה למשל), שָׂמַח בְּ־. آنَسَ فِيهِ الكَفَاءَةَ מָצָא אוֹתוֹ כָּשִׁיר לְ־. تَأنَّسَ V הִתְבַּיֵּת, הִסְכִּין, אֻלַּף. إسْتَأنَسَ X 1. ע' أنِسَ 2. הִקְשִׁיב לְ־, שָׁמַע לַעֲצַת־, שָׁאַל לְדַעַת־. أنْسٌ רֵעוּת, יְדִידוּת. مَجْلِسُ أنْسٍ وَطَرَبٍ שֶׁבֶת אַחִים גַּם יַחַד, מוֹשַׁב רֵעִים עִם זִמְרָה. إنْسٌ ج آنَاسٌ 1. רֵעַ. 2. אֱנוֹשׁ, אֱנוֹשׁוּת. إنْسَانٌ ج نَاسٌ وأنَاسِيٌّ אָדָם, בֶּן אָדָם. إنْسَانُ العَيْنِ אִישׁוֹן הָעַיִן. حُقُوقُ الإنْسَانِ זְכֻיּוֹת הָאָדָם. النَّاسُ عَلَى دِينِ مُلُوكِهِمْ פת' הַכֹּל הוֹלֵךְ אַחַר הָרֹאשׁ. إنْسَانِيٌّ אֱנוֹשִׁי, טוֹב לֵב, הוּמָנִי. إنْسَانِيَّةٌ 1. אֱנוֹשׁוּת. 2. אֱנוֹשִׁיּוּת, הוּמָנִיּוּת. الدِّرَاسَاتُ الإنْسَانِيَّةُ מַדְּעֵי הָרוּחַ. إنْسِيٌّ אֱנָשׁ, אִישׁ. أنِيسٌ רֵעַ, יְדִיד אִינְטִימִי. مَا فِي الدَّارِ أنِيسٌ אֵין אִישׁ בַּבַּיִת. مُؤَانَسَةٌ אִינְטִימִיּוּת, רֵעוּת. آنِسَةٌ עַלְמָה, בַּחוּרָה (לא נשואה). أنْسَنَ הֶאֱנִישׁ (ייחס תכונות אנושיות לשאינו אנושי). أنْسَنَةٌ הַאֲנָשָׁה, מַתַּן צִבְיוֹן אֱנוֹשִׁי, הוּמָנִיזְם. نَوَّاسَةٌ מְנוֹרַת לַיְלָה, נֵר לַיְלָה. نَاسُوتٌ אֱנוֹשׁוּת.

أنْسُولِين אִינְסוּלִין (הורמון).

آنِسُون ע' يَانْسُون. يَانِيسُون.

أنْشُوطَةٌ ע' (نشط).

إنْشٌ L ج إنْشَاتٌ אִינְץ' (2.54 ס"מ).

أنْشُوفِي It. מ' עֲפְיָן, אַנְשׁוֹבִי (דג).

أنْطَاكِيَة אַנְטְיוֹכְיָה (עיר בתורכיה).

أنِفَ ـَ הִתְיַהֵר, מָאַס בְּ־, סָלַד, בָּז. إسْتَأنَفَ X 1. הִמְשִׁיךְ (אחרי הפסקה). 2. הֵחֵל, הִתְחִיל מֵחָדָשׁ. 3. עִרְעֵר, הִגִּישׁ עִרְעוּר (עָרַר). آنِفٌ קוֹדֵם, שֶׁלִּפְנֵי כֵן. آنِفًا לְעֵיל, שֶׁמִּקֹּדֶם. الآنِفُ الذِّكْرِ שֶׁהֻזְכַּר לְעֵיל. إسْتِئْنَافٌ 1. הַתְחָלָה מְחֻדֶּשֶׁת, הֶמְשֵׁךְ. 2. עִרְעוּר, עֲרָר. مَحْكَمَةُ الاسْتِئْنَافِ בֵּית הַמִּשְׁפָּט לְעִרְעוּרִים. أنْفٌ ج أنُوفٌ אַף, חֹטֶם. حَشَرَ أنْفَهُ הִתְעָרֵב (בעניין לא לו), "הִכְנִיס (תָּקַע) אֶת הָאַף שֶׁלּוֹ". رَغْمَ أنْفِهِ עַל אַפּוֹ וְעַל חֲמָתוֹ. شَمَخَ بِأنْفِهِ הִתְיַהֵר, הִגְבִּיהַּ אַפּוֹ. مَاتَ حَتْفَ أنْفِهِ מֵת מָוֶת טִבְעִי (לא במלחמה). أنَفَةٌ 1. גַּאֲוָה. 2. יְהִירוּת. 3. הִתְעַלּוּת. أنُوفٌ גַּאַוְתָן, יָהִיר, מִתְנַשֵּׂא.

إنْفِلُوَانْزَا En. שַׁפַּעַת. إنْفِلُوَنْزَا الطُّيُورِ שַׁפַּעַת הָעוֹפוֹת.

أنِقَ ـَ הִתְהַדֵּר, הָיָה אֶלֶגַנְטִי. أنَّقَ II הִדֵּר, יִפָּה. تَأنَّقَ V 1. הִתְהַדֵּר (בהופעתו). 2. שִׁכְלֵל. أنَاقَةٌ הוֹפָעָה נָאָה, הִדּוּר, אֶלֶגַנְטִיּוּת. أنِيقٌ אֶלֶגַנְטִי, נָאֶה. أنُوقٌ רָחָם (עוף דורס) ע' رَخَمَة. أعَزُّ مِنْ بَيْضِ الأنُوقِ פת' נָדִיר בְּיוֹתֵר.

أنْقَلِيسٌ. أنْكَلِيسٌ G צְלוֹפָח (דג).

إنْكِشَارِي T יֶנִיצֶ'ר (חייל עות'מאני).

أنْمُوذَجٌ ע' نَمُوذَج.

الأَنَامُ הַבְּרִיּוֹת, מִשְׁפַּחַת הָאָדָם.

(اني) أَنَى ـِ הִגִּיעָה שְׁעָתוֹ, בָּשַׁל, הִבְשִׁיל, גָּמַל. **تَأَنَّى V** הִתְמַהְמַהּ, פָּעַל בִּמְתִינוּת, הָלַךְ לְאַט. **مَنْ تَأَنَّى نَالَ مَا تَمَنَّى. فِي التَّأَنِّي السَّلاَمَةُ** פת' הַהוֹלֵךְ לְאִטּוֹ מַגִּיעַ בְּעִתּוֹ, מְתִינוּת מוֹנַעַת אָסוֹן. **أَنًى** ج **آنَاءٌ** שָׁעוֹת, זְמַן. **آنَاءُ اللَّيْلِ وَأَطْرَافُ النَّهَارِ** יוֹמָם וָלַיְלָה. **أَنَاةٌ** אֹרֶךְ רוּחַ, הִתְאַפְּקוּת, סַבְלָנוּת. **إِنَاءٌ** ج **آنِيَةٌ وأَوَانٍ(ي)** כְּלִי, בֵּית קִבּוּל. **أَوَانِي المَطْبَخِ** כְּלֵי מִטְבָּח (כית). **أَوَانٍ(ي) مُسْتَطْرَقَةٌ** כֵּלִים שְׁלוּבִים. **تَأَنٍّ** מְתִינוּת, סַבְלָנוּת, יִשּׁוּב הַדַּעַת. **مُتَأَنٍّ(ي)** שָׁקוּל, לֹא נִמְהָר.

أَنِيمْيَا G אֲנֶמְיָה ע' **فَقْرُ دَم**.

آه. آهًا אוֹי, אֲבוֹי.

أَهَّبَ II הֵכִין, זִמֵּן. **تَأَهَّبَ V** הִתְכּוֹנֵן, הָיָה עָרוּךְ וּמְזֻמָּן. **أُهْبَةٌ** הֲכָנָה, כּוֹנְנוּת. **أَخَذَ أُهْبَتَهُ. كَانَ عَلَى أُهْبَةِ الاسْتِعْدَادِ** הָיָה מוּכָן וּמְזֻמָּן. **تَأَهُّبٌ** כּוֹנְנוּת, נְכוֹנוּת, מוּכָנוּת. **حَالَةُ تَأَهُّبٍ** מַצַּב הָכֵן. **إِهَابٌ** עוֹר. **غَضُّ الإِهَابِ** בַּעַל עוֹר עָנֹג (רַךְ), צָעִיר, יָפֶה וְרַעֲנָן.

أَهَلَ ـُ 1. הִתְחַתֵּן. 2. יָשַׁב (מקום), אִכְלֵס. **أَهَّلَ II** 1. חִתֵּן, הִשִּׂיא 2. הֵכִין, הִכְשִׁיר (אדם למקצוע). 3. שִׁקֵּם (אדם). 4. אָמַר "אַהְלָן וְסַהְלָן", בֵּרוּךְ הַבָּא. **تَأَهَّلَ V** 1. נָשָׂא לוֹ אִשָּׁה. 2. הֻכְשַׁר (לתפקיד למשל). **إِسْتَأْهَلَ X** הִגִּיעַ לוֹ, הָיָה רָאוּי (זַכַּאי) ל־. **أَهْلٌ** ج **أَهَالٍ(ي) وأَهْلُونَ** 1. אִשָּׁה. 2. בְּנֵי בַּיִת. 3. תּוֹשָׁבִים. 4. רָאוּי ל־ 5. מְסֻגָּל ל־. **أَهْلُ البَيْتِ** 1. מִשְׁפַּחַת הַנָּבִיא מֻחַמַּד. 2. בְּנֵי הַבַּיִת. **أَهْلُ الحَدِيثِ** מוֹסְרֵי חֲדִית' (מסורת הנביא מוחמד), אַנְשֵׁי הַהֲלָכָה הַמֻּסְלָמִים. **أَهْلُ الحَلِّ وَالرَّبْطِ (وَالعَقْدِ)** הַתַּקִּיפִים, בַּעֲלֵי הַהַשְׁפָּעָה. **أَهْلُ الكِتَابِ** אַנְשֵׁי הַסֵּפֶר (יהודים ונוצרים). **أَهْلاً وَسَهْلاً** (קיצור של **جِئْتَ أَهْلاً وَنَزَلْتَ سَهْلاً**) בָּרוּךְ הַבָּא! **أَهْلِيٌّ** 1. בֵּיתִי, מְאֻלָּף (חיה). 2. אֶזְרָחִי. **مَدْرَسَةٌ أَهْلِيَّةٌ** בֵּית סֵפֶר פְּרָטִי (לא ממשלתי). **حَرْبٌ أَهْلِيَّةٌ** מִלְחֶמֶת אֶזְרָחִים. **وَقْفٌ أَهْلِيٌّ** הֶקְדֵּשׁ מִשְׁפַּחְתִּי. **أَهْلِيَّةٌ** כֹּשֶׁר, יְכֹלֶת, מוּכָנוּת ע' **كَفَاءَة**. **تَأْهِيلٌ** 1. הַכְשָׁרָה. 2. שִׁקּוּם. **تَأْهِيلٌ مِهْنِيٌّ** הַכְשָׁרָה מִקְצוֹעִית. **آهِلٌ. مَأْهُولٌ** מְיֻשָּׁב, מְאֻכְלָס. **مُؤَهَّلاَتٌ** כִּשּׁוּרִים. **مُؤَهَّلٌ** 1. מֻכְשָׁר ל־, כָּשִׁיר, מַתְאִים. 2. מֻסְמָךְ (מורה למשל). **مُتَأَهِّلٌ** נָשׂוּי. **مُسْتَأْهِلٌ** רָאוּי ל־, מַגִּיעַ לוֹ, זַכַּאי ל־.

إِهْلِيلَجٌ P 1. אַמְלָג (צמח, terminalia). 2. אֱלִיפְּסָה. **إِهْلِيلِجِيٌّ** אֱלִיפְּטִי.

أَوْ אוֹ.

(اوب) آبَ ـُ שָׁב, חָזַר. **آبَ إِلَى اللّٰهِ** חָזַר בִּתְשׁוּבָה, הִתְחָרֵט עַל מַעֲשָׂיו. **أَوْبٌ. أَوْبَةٌ** חֲזָרָה, שִׁיבָה. **مِنْ كُلِّ أَوْبٍ** מִכָּל הַצְּדָדִים. **أَوَّابٌ** בַּעַל תְּשׁוּבָה. **إِيَابٌ** חֲזָרָה. **ذَهَابًا وَإِيَابًا** הָלוֹךְ וָשׁוֹב (וְחָזוֹר). **مَآبٌ** מְקוֹם הַחֲזָרָה, שִׁיבָה. **حُسْنُ المَآبِ** ק' סוֹף טוֹב.

أُوبِرَا L אוֹפֶּרָה.

أُوبِرِيت It. אוֹפֶּרֶטָה.

أُوبِيك En. אוֹפֶּ"ק (ר"ת Organization of Petroleum Exporting Countries, منظمة الدول المصدرة للنفط), הִתְאַגְּדוּת בֵּינְלְאֻמִּית שֶׁל מְפִיקֵי נֵפְט.

أُوتِسْتْرَاد It. אוֹטוֹסְטְרָדָה.

أُوتُوبِيس G אוֹטוֹבּוּס.

أُوتُقْرَاطِيٌّ G אוֹטוֹקְרָטִי, שַׁלִּיט יָחִיד.

أُوتِيل En. בֵּית מָלוֹן ע' **فُنْدُق**.

أُوتِيسْت En. ע' **(ذو) ذَوَوِيٌّ** (autist).

أَوْجٌ שִׂיא, פִּסְגָּה. **العَمَلُ فِي أَوْجِهِ** הָעֲבוֹדָה בְּשִׂיאָהּ (בְּעִצּוּמָהּ).

(اوح) آحٌ. آحِينُ חֶלְבּוֹן, אַלְבּוּמִין.

(اود) آدَ ـُ 1. כָּפַף. 2. נִכְפַּף. 3. כָּבַד, הִכְבִּיד. **أَوَدٌ** כֹּבֶד, הִתְעַקְּמוּת. **أَقَامَ أَوَدَهُ** נָתַן לוֹ דֵּי צָרְכּוֹ, סִפֵּק לוֹ כְּדֵי קִיּוּמוֹ.

أُودِيبُ G אֶדִיפּוּס. **عُقْدَةُ أُودِيبَ** תַּסְבִּיךְ אֶדִיפּוּס.

أُودِيسَة G אוֹדִיסֵאָה, אֶפּוֹס יְוָנִי קָדוּם (של הומרוס).

(اور) أُوَارٌ 1. לַהַט, חֹם עַז. 2. צִמָּאוֹן.

أُورُبَّا. أُورُوبَّا אֵירוֹפָּה. **أُورُبِّيٌّ** אֵירוֹפִּי. **أَوْرَبَةٌ** אֵירוֹפֵּיזַצְיָה.

أُورْدُو אוּרְדּוּ. **اللُّغَةُ الأُورْدِيَّةُ** לְשׁוֹן אוּרְדּוּ (אחת מלשונות הודו, urdu).

أُورْشَلِيمُ H יְרוּשָׁלַיִם ע' **القُدْس**.

أُورْطَى G אָאוֹרְטָה, אַב הָעוֹרְקִים.

أُورْكِسْتْرَا En. אוֹרְקֶסְטְרָה, תִּזְמֹרֶת (פילהרמונית למשל).

أُوزِيرِيس G אוֹזִירִיס (אל השאול במיתולוגיה המצרית, osiris).

إِوَزَّةٌ ج **إِوَزٌّ** אַוָּז.

آسٌ مـ **آسَةٌ** 1. הֲדַס (שיח טי ריחני, myrtle. במקרא נקרא: עץ עָבֹת). **الآسُ البَرِّيُّ** עַצְבּוֹנִית (שיח קוצני, גדל עם ההדס, ruscus). 2. אָס, אַלּוּף (נקודה אחת בקלפים, ace).

أُوسْتِرْيَا אוֹסְטְרִיָּה ע' **النِّمْسَا**.

أُوضَةٌ T ج **أُوَضٌ** חֶדֶר ע' **غُرْفَة**.

(اوف) آفَةٌ פֶּגַע, פְּגִיעָה רָעָה, מַזִּיק, מַחֲלָה. **آفَاتٌ ضَارَّةٌ** מַזִּיקִים (בייחוד לצמחים). **آفَةُ العِلْمِ النِّسْيَانُ** פת' הַשִּׁכְחָה הִיא אוֹיֵב הַדַּעַת.

(اول) آلَ ـُ إِلَى 1. חָזַר אֶל־, הִגִּיעַ אֶל־. 2. הָפַךְ, הֵבִיא ל־, נַעֲשָׂה. 3. עָבַר אֶל־. **أَوَّلَ II** פֵּרֵשׁ, הִסְבִּיר, בֵּאֵר. **آلٌ** 1. מִשְׁפָּחָה, בְּנֵי בַּיִת. 2. פָּטָה מוֹרְגָּנָה ע' **(سرب) سَرَاب**. **آلُ البَيْتِ** מִשְׁפַּחַת הַנָּבִיא מֻחַמַּד וְצֶאֱצָאָיו. **آلَةٌ** ج **آلاَتٌ** כְּלִי, מַכְשִׁיר, מַנְגְּנוֹן. **آلَةُ تَصْوِيرٍ** מַצְלֵמָה. **آلَةُ تَنْبِيهٍ** צוֹפָר. **آلَةٌ حَاسِبَةٌ** מַחְשֵׁב ע' **(حسب)**

حَاسُوب. آلَةُ حَرْبٍ כְּלִי מִלְחָמָה, כְּלִי זַיִן. آلَةٌ كَهْرَبَائِيَّةٌ מַכְשִׁיר חַשְׁמַלִּי. آلَةُ لَعِبِ القِمَارِ מְכוֹנַת (מַכְשִׁיר) הִמּוּרִים. آلَةٌ مُوسِيقِيَّةٌ כְּלִי נְגִינָה. آلاتُ الإِنْتَاجِ כְּלֵי יִצּוּר. هُوَ آلَةٌ صَمَّاءُ فِي أَيْدِيهِمْ הוּא כְּלִי שָׁרֵת בִּידֵיהֶם. آلِيٌّ אוֹטוֹמָטִי, מֵכָנִי, טֶכְנִי. آلِيَّةٌ מַכָּנִיזְם, מַנְגָּנוֹן. حَرَكَةٌ آلِيَّةٌ תְּנוּעָה בִּלְתִּי רְצוֹנִית, תְּנוּעָה אוֹטוֹמָטִית, רֶפְלֶקְס. آلِيَّاتٌ כֵּלִים מְמֻנָּעִים. آلاتِيٌّ ج آلاتِيَّةٌ מוּזִיקַאי.

أَوَّلٌ. أَوَّلُ (כאשר משמש שם תואר) ج أَوَّلُونَ وأَوَائِلُ נ' أُولَى רִאשׁוֹן, קוֹדֵם, עִקָּר. أَوَّلاً. أَوَّلُ الأَمْرِ רֵאשִׁית, תְּחִלָּה. لأَوَّلِ مَرَّةٍ. لِلْمَرَّةِ الأُولَى בַּפַּעַם הָרִאשׁוֹנָה. مِنْ أَوَّلِهِ إِلَى آخِرِهِ מִתְּחִלָּתוֹ וְעַד סוֹפוֹ, מֵאָלֶף וְעַד תָּו. أَوَائِلُ רִאשׁוֹנִים. أَوَائِلُ الشَّهْرِ תְּחִלַּת הַחֹדֶשׁ. أَوَّلِيٌّ רִאשׁוֹנִי, בְּרֵאשִׁיתִי, עִקָּרִי, יְסוֹדִי (בית ספר למשל). أَوَّلِيَّةٌ זְכוּת בְּכוֹרָה. مَوَادُّ أَوَّلِيَّةٌ חֹמֶר גֶּלֶם. أَوَّلِيَّاتٌ 1. אַקְסִיוֹמוֹת, אֲמִתּוֹת, הַנָּחוֹת מְקֻבָּלוֹת. 2. קְדִימוּיוֹת, סֵדֶר עֲדִיפֻיּוֹת. أَوْلَوِيَّةٌ בְּכוֹרָה, קְדִימוּת. آيِلٌ 1. חוֹזֵר. 2. נוֹטֶה. آيِلٌ إِلَى السُّقُوطِ נוֹטֶה (מָט) לִנְפֹּל. أَيْلُولَةٌ הַעֲבָרָה. رَسْمُ الأَيْلُولَةِ מַס יְרֻשָּׁה. تَأْوِيلٌ פֵּרוּשׁ, הֶסְבֵּר, בֵּאוּר, דְּרָשׁ. مَآلٌ סוֹף. مَآلُهُ المَوْتُ סוֹפוֹ לָמוּת.

أُولَئِكَ. أُولاَئِكَ הֵם, הָהֵם. أُولُو (רבים של ذُو) ע' ذُو.

أُولِمْبِيٌّ G אוֹלִימְפִּי. أَلْعَابٌ أُولِيمْبِيَّةٌ מִשְׂחָקִים אוֹלִימְפִּיִּים. أُولِيمْبِيَادٌ אוֹלִימְפְּיָאדָה.

(أوم) أُوَامٌ לַהַט הַצָּמָא, צִמָּאוֹן לוֹהֵט.

أُوم .Gr אוֹם, אוֹהם (יחידת התנגדות חשמלית).

(أون) آنَ ـِ קָרַב, הִגִּיעַ. آنَ الأَوَانُ (الوَقْتُ) הִגִּיעַ הַזְּמַן, הִגִּיעָה הַשָּׁעָה (שְׁעַת הַכֹּשֶׁר). آنٌ. أَوَانٌ ج آوِنَةٌ שָׁעָה, זְמַן, רֶגַע. الآنَ עַכְשָׁו, עַתָּה. آنَئِذٍ. آنَذَاكَ אָז. فِي آنٍ وَاحِدٍ בְּאַחַת, בְּעֵת וּבְעוֹנָה אַחַת, בּוֹ־זְמַנִּית. مِنْ آنٍ لآخَرَ מִדֵּי פַּעַם, מִפַּעַם לְפַעַם, לְעִתִּים מְזֻמָּנוֹת. مِنَ الآنِ فَصَاعِدًا מֵעַתָּה וָהָלְאָה. بَعْدَ فَوَاتِ الأَوَانِ אַחַר אֶת הַמּוֹעֵד. قَبْلَ فَوَاتِ الأَوَانِ בְּעוֹד מוֹעֵד. آنِيٌّ בּוֹ־זְמַנִּית, סִימוּלְטָנִי. تَرْجَمَةٌ آنِيَّةٌ תִּרְגּוּם סִימוּלְטָנִי (בו־זמנית).

أُونِسْكُو. يُونِسْكُو .En אוּנֶסְקוֹ (ר"ת United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) הָאִרְגּוּן לְחִנּוּךְ, לְמַדָּע וּלְתַרְבּוּת שֶׁלְּיַד הָאוּ"ם (منظمة الامم المتحدة للتربية والعلم والثقافة).

آهِ ـُ. تَأَوَّهَ V נֶאֱנַח, אָמַר אוֹי, גָּנַח. آهِ. آهًا. أَوَّاه אוֹי, אֲבוֹי, אַלְלַי. تَأَوُّهٌ אֲנָחָה, גְּנִיחָה.

(أوي) أَوَى ـِ מָצָא מִקְלָט, חָסָה בְּ־. آوَى IV הֶחֱסָה, הֵלִין, נָתַן מִקְלָט. أَوَى إِلَى مَضْجَعِهِ עָלָה עַל יְצוּעוֹ. إِيوَاءٌ 1. הַחְסָיָה, מַתַּן חָסוּת, הֲלָנָה, מַתַּן מְקוֹם לִינָה. مَأْوَى 1. בַּיִת, קוֹרַת גַּג, מָעוֹן. 2. מִקְלָט, מַחֲסֶה, מְקוֹם לִינָה. مَأْوَى الأَيْتَامِ בֵּית מַחֲסֶה לִיתוֹמִים.

أَيْ 1. הוֹי ע' يَا. 2. כְּלוֹמַר, הֱוֵי אוֹמֵר, מִסְתַּבֵּר.

أَيٌّ אֵיזֶה, אֵיזֶה שֶׁהוּא. أَيَّةُ אֵיזוֹ, אֵיזוֹ שֶׁהִיא. أَيًّا كَانَ יִהְיֶה (יְהֵא) אֲשֶׁר (מִי ש־) יִהְיֶה. عَلَى أَيِّ حَالٍ עַל כָּל פָּנִים, בְּכָל אֹפֶן, מִכָּל מָקוֹם. أَيُّمَا 1. אֵיזֶה שֶׁהוּא. 2. אֵיזֶה (יוֹפִי למשל)! מַה (גָּדוֹל, יָפֶה וכו')! أُعْجِبَ بِهِ أَيَّمَا إِعْجَابٍ כָּל כָּךְ הִתְפַּעֵל מִמֶּנּוּ, כָּל כָּךְ מָצָא חֵן בְּעֵינָיו. أَيُّهَا (הוֹ) אַתָּה! أَيَّتُهَا (הוֹ) אַתְּ!

إِي כֵּן, וַדַּאי, אֶל נָכוֹן.

أَيَا ע' يَا.

إِيَّا (עם כינוי חבור כמו): إِيَّايَ אוֹתִי, إِيَّاكَ אוֹתְךָ, إِيَّاهُ אוֹתוֹ. إِيَّاكَ أَنْ הִזָּהֵר מִ־, הִשָּׁמֵר מִ־. إِيَّاكَ مِنْ (وَ) אַל (תעשה למשל), הִשָּׁמֵר מִ־.

(ايح) آحٌ. آحِينٌ חֶלְבּוֹן, אַלְבּוּמִין.

أَيَّدَ II 1. תָּמַךְ בְּ־, סָעַד, סִיֵּעַ לְ־, עָזַר לְ־. 2. אִשֵּׁר, אִשֵּׁשׁ, אִמֵּת. تَأَيَّدَ V 1. נִתְמַךְ בְּ־, נֶעֱזַר בְּ־. 2. אֻשַּׁר, אֻשַּׁשׁ. تَأْيِيدٌ 1. תְּמִיכָה, סַעַד, סִיּוּעַ. 2. בִּסּוּס, אִשּׁוּשׁ. 3. אַהֲדָה, אַמְפַּתְיָה.

إِيدْرُوجِينٌ G ע' هِيدْرُوجِين.

إِيدِيُولُوجِيَا. إِيدِيُولُوجِيَّة G אִידֵאוֹלוֹגְיָה.

إِيدْز .En אֵיְדְס (מחלה).

أَيْرٌ ج أُيُورٌ פִּין, זַיִן, אֵיבַר הַזְּכָרוּת.

أَيَّارُ מַאי (חודש) ע' مَايُو.

إِيرَانُ אִירָאן, פָּרָס.

إِيرْلَنْدَا אִירְלַנְד.

إِيرُونِي G אִירוֹנִי ע' (سخر) سَاخِر. (هكم) تَهَكُّمِيّ.

إِيرْيَال .En אַנְטֶנָה, מְשׁוֹשָׁה.

إِيزِيس .Eg אִיזִיס (אלה מצרית).

أَيِسَ ע' يَئِسَ.

إِيشَارْب F מ' צָעִיף שֶׁל נָשִׁים.

إِيسْلَنْدَا אִיסְלַנְד.

(ايض) آضَ ـِ הָפַךְ לְ־, נַעֲשָׂה. أَيْضٌ חִלּוּף חֳמָרִים, מֶטַבּוֹלִיזְם. أَيْضٌ هَدْمِيٌّ קָטַבּוֹלִיזְם.

أَيْضًا גַּם, גַּם כֵּן, שׁוּב, כְּמוֹ כֵן.

إِيطَالْيَا אִיטַלְיָה. إِيطَالِيٌّ אִיטַלְקִי. إِيطَالِيَّةٌ אִיטַלְקִית.

إِيقُونَةٌ G 1. אִיקוֹנִין, צֶלֶם (של קדוש נוצרי), תְּמוּנָה. 2. אַיְקוֹן (במחשב, בטקסט טכני).

أَيْكَةٌ ج أَيْكٌ 1. חֻרְשָׁה, חֹרֶשׁ, סְבַךְ שֶׁל עֵצִים וְשִׂיחִים. 2. סְבַךְ.

أَيْلُولُ סֶפְּטֶמְבֶּר.

أَيْمُ اللّٰهِ חַי אֱלֹהִים, כִּי נִשְׁבַּעְתִּי.

(ايم) آمَ – הִתְאַלְמֵן. **أَيِّمٌ** ج **أَيِّمُونَ وأَيَامَى** אַלְמָן, אַלְמָנָה ע' (رمل) تَرَمَّلَ.

أَيْمَةٌ. أُيُومٌ מַצָּבוֹ שֶׁל הָאַלְמָן. אַלְמָנוּת.

(اين) آنَ – קָרַב, הִגִּיעַ (מועד) ע' (اون). **آنَ الأَوَانُ** הִגִּיעַ הַזְּמַן. **أَيْنَ** אֵיפֹה, הֵיכָן, אַיֵּה. **أَيْنَ الثَّرَى مِنَ الثُّرَيَّا** פת' מָה רַב הַמֶּרְחָק בֵּין הָאֲדָמָה לַשָּׁמַיִם. **أَيْنَ تَذْهَبُ أَذْهَبْ** לְאָן שֶׁתֵּלֵךְ אֵלֵךְ. **أَيْنَمَا** בַּאֲשֶׁר, בְּכָל מָקוֹם ש־, לְאָן ש־.

أَيْنَ II יוֹנֵן (בחשמל), הִפְרִיד לְיוֹנִים. **إِيُونٌ** יוֹן, אָטוֹם. **تَأَيُّنٌ** פֵּרוּק לְיוֹנִים.

إِيهِ. إِيهِ הַמְשֵׁךְ, הוֹסֵף. **إِيهْ** דַּי! מַסְפִּיק! חֲדַל!

أَيْوَا מ' קִצּוּר שֶׁל إِي وَاللّٰهِ כֵּן, אָכֵן.

إِيوَانٌ ج **إِيوَانَاتٌ وأَوَاوِينُ** אַרְמוֹן (גדול ופתוח בחזיתו). **إِيوَانُ كِسْرَى** אַרְמוֹן מַלְכֵי פָּרַס (מדרום לבגדאד).

أَيُّوبُ אִיּוֹב. **أَبُو أَيُّوبَ** כִּנּוּי לַגָּמָל. **صَبْرُ أَيُّوبَ** סֵבֶל אִיּוֹב, סֵבֶל נוֹרָא.

(ايي) آيَةٌ ج **آيَاتٌ وآيٌ** 1. אוֹת, מוֹפֵת. 2. לֶקַח. 3. נֵס, פֶּלֶא. 4. פָּסוּק (בקוראן). **آيُ الذِّكْرِ الحَكِيمِ** פְּסוּקִים מֵהַקֻּרְאָן. **آيَةُ اللّٰهِ** אָיָתוֹלָה, כִּנּוּיוֹ שֶׁל גָּדוֹל בְּדַת הַשִּׁיעָה בְּאִירָאן.

ب ב. 1. הָאוֹת הַשְּׁנִיָּה בְּא"ב הָעַרְבִי, שְׁמָהּ بَاء באא'. 2. بِـ מִלִּית בְּהוֹרָאַת: ב־, בְּתוֹךְ־, בְּאֶמְצָעוּת־, כְּגוֹן: رَأى بِأُمِّ عَيْنِهِ רָאָה בְּמוֹ עֵינָיו. 3. מִלִּית בְּהוֹרָאַת: מֻשָּׂא יָשִׁיר, כְּגוֹן: ذَهَبَ اللّٰهُ بِنُورِهِمْ ק' לָקַח אֱלֹהִים אֶת אוֹרָם. 4. לְשֵׁם הַסְּבָּר, כְּגוֹן: نَهَضْنَا بِفَضْلِ اجْتِهَادِنَا קַמְנוּ הוֹדוֹת לַעֲמָלֵנוּ. بِمَا أَنَّ הוֹאִיל ו־, הֱיוֹת ש־. 5. תְּמוּרָה, כְּגוֹן: بَاعَ الدُّنْيَا بِالآخِرَةِ מָכַר אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה תְּמוּרַת הָעוֹלָם הַבָּא. العَيْنُ بِالعَيْنِ עַיִן תַּחַת עַיִן. 6. לִשְׁבוּעָה, כְּגוֹן: بِاللّٰهِ عَلَيْكَ בֵּאלֹהִים הִשְׁבַּעְתִּיךָ, לְמַעַן הַשֵּׁם. 7. לְהַדְגָּשָׁה, כְּגוֹן: وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ ק' כִּי לֹא יַעֲשֹׁק אֱלֹהִים אֶת עֲבָדָיו (הָאָדָם). جَاءَ بِنَفْسِهِ (הוּא) בָּא בְּעַצְמוֹ. 8. שִׁמּוּשִׁים אֲחֵרִים: بِصِفَتِهِ. بِوَصْفِهِ בְּתוֹר. بِأَبِي أَنْتَ وَأُمِّي אַתָּה יָקָר לִי כְּאָבִי וּכְאִמִּי. بِمَا (بِمَنْ) فِي לְרַבּוֹת, כּוֹלֵל. هٰذِهِ بِتِلْكَ זוֹ תְּמוּרַת זוֹ. مَرَّ بِـ עָבַר לְיַד (עַל יַד). وَإِذَا بِـ וְהִנֵּה, וּפִתְאוֹם.

بَاء שֵׁם הָאוֹת ב בְּעַרְבִית.

بَابَا L ج بَابَاوَاتٌ 1. אַפִּיפְיוֹר. 2. אַבָּא, סַבָּא. بَابَوِيٌّ אַפִּיפְיוֹרִי. بَابَاوِيَّةٌ אַפִּיפְיוֹרוּת. بَابَا غَنُّوج סָלָט חֲצִילִים (במזרח).

بَأْبَأَ 1. גִּמְגֵּם בְּאוֹת בֵּית. 2. מִלְמֵל "אַבָּא".

بُؤْبُؤ אִישׁוֹן הָעַיִן.

بَابِلُ בָּבֶל. بَابِلِيٌّ 1. בַּבְלִי. 2. עִירָאקִי.

بَابُوج P ج بَوَابِيجُ נַעַל בַּיִת.

بَابُونَج P בַּבּוֹנָג (צמח), קָמוֹמִיל.

بَاثُولُوجِيَا G פָּתוֹלוֹגְיָה, חֵקֶר הַתּוֹפָעוֹת הַחוֹלָנִיּוֹת. بَاثُولُوجِيٌّ 1. פָּתוֹלוֹגִי. 2. פָּתוֹלוֹג.

بَاذِنْجَانَةٌ P ج بَاذِنْجَانٌ وبَاذِنْجَانَاتٌ חָצִיל.

بَار .En ج بَارَات בַּר, בֵּית מַרְזֵחַ, מִסְבָּאָה.

بَأَرَ ـَ חָפַר בְּאֵר. بِئْرٌ بِيرٌ ج آبَارٌ בְּאֵר. بِئْرٌ ارْتِوَازِيَّةٌ בְּאֵר אַרְטֵזִית. مَنْ حَفَرَ بِئْرًا لِأَخِيهِ وَقَعَ فِيهِ פת' בּוֹר כָּרָה וַיַּחְפְּרֵהוּ וַיִּפֹּל בְּשַׁחַת יִפְעָל. اللِّي بِيشْرَب مِنْ بِير لا يرمي فيه حَجَر פת' בּוֹר שֶׁשָּׁתִיתָ מִמֶּנּוּ אַל תִּזְרֹק בּוֹ אֶבֶן. بُؤْرَةٌ ج بُؤَرٌ מוֹקֵד, מַרְכָּז, פוֹקוּס. بُؤْرَةُ الفَسَادِ מְקוֹר הָרֶשַׁע וְהַשְּׁחִיתוּת.

بَارَاشُوت .En ج بَارَاشُوتَات מַצְנֵחַ.

بَارُود T אֲבַק שְׂרֵפָה. بَارُودَةٌ רוֹבֶה ע' بُنْدُقِيَّة.

بَارُومِتْر G בָּרוֹמֶטֶר, מַד לַחַץ אֲוִיר.

بَارِيسُ פָּרִיז (בירת צרפת).

بَارْيُوم G בַּרְיוּם (יסוד כימי).

بَازٌ ج بِيزَانٌ בַּז (עוף דורס, falcon).

بَازَار P בָּזָאר, שׁוּק.

بَازَلْت F בַּזֶּלֶת, בַּשָּׁנִית.

(باس) بَؤُسَ ـُ אָזַר עֹז, הָיָה חָזָק. بَئِسَ ـَ הִתְאַמְלֵל, הָיָה אֻמְלָל. أَبْأَسَ IV אִמְלֵל. اِبْتَأَسَ VIII הִתְאַמְלֵל, נֶעֱצַב. بَأْسٌ 1. עֹז, גְּבוּרָה. 2. חֲשָׁשׁ, פַּחַד. ذُو بَأْسٍ אַמִּיץ, נוֹעָז. لَا بَأْسَ بِهِ לֹא רַע, לֹא מֻבְטָל, טוֹב, בְּסֵדֶר. لَا بَأْسَ عَلَيْكَ אַל פַּחַד. كَمِّيَّةٌ لَا بَأْسَ بِهَا כַּמּוּת לֹא מֻבְטֶלֶת, כַּמּוּת נִכֶּרֶת. بُؤْسٌ אֻמְלָלוּת, דַּלּוּת, מִסְכֵּנוּת. بِئْسَ פֹּעַל דִּיפְּטוֹטִי לִגְנַאי בְּהוֹרָאַת: מָה רַע. بِئْسَ الرَّجُلُ מָה רַע הָאִישׁ. بِئْسَ مَثْوَى الظَّالِمِينَ ק' וְרַע מוֹשַׁב הַפּוֹשְׁעִים. بِئْسَ المَصِيرُ רַע וָמַר גּוֹרָלוֹ. بَأْسَاءُ 1. תְּלָאָה, יְגִיעָה. 2. נִסָּיוֹן קָשֶׁה. 3. עֹנִי, דַּלּוּת. بَائِسٌ ج بُؤَسَاءُ אֻמְלָל, שָׁרוּי בְּצָרָה, נִדְכֶּה, עָלוּב. البُؤَسَاءُ עֲלוּבֵי הַחַיִּים.

بَاش T רֹאשׁ, רָאשִׁי. بَاشْكَاتِب פָּקִיד רָאשִׁי. حَاخَامْ بَاشِي רֹאשׁ הַחֲכָמִים, רַב רָאשִׁי (בטריטוריות עות'מאניות). بَاشَا ج بَاشَوَاتٌ פֶּחָה, פָּשָׁה, בָּאשָׁה (תואר אצולה תורכי).

بَاشِقٌ ج بَوَاشِقُ נֵץ (עוף דורס, sparrow hawk).

بَاص .En ج بَاصَاتٌ אוֹטוֹבּוּס.

بَاطُون F בֵּטוֹן.

بَاغَةٌ T ج بَاغَاتٌ צֶלּוּלוֹאִיד, תָּאִית.

بَاكْتِيرِيَا G בַּקְטֶרְיָה, חַיְדַּק.

بَاكِسْتَان פָּקִיסְטָן (מדינה אסלאמית בדרום מזרח אסיה).

بَاكُو .It מ' שְׂקִית (לתה, לשוקולד וכו').

بَالٌ L לִוְיָתָן גָּדוֹל (whale).

بَالْطُو F מְעִיל רוּחַ, מְעִיל גֶּשֶׁם.

بَاكِيت. بَكِتَة .En חֲבִילָה.

بَالُون F ج بَالُونَاتٌ כַּדּוּר.

بَالِيسْتِي L ת' בָּלִיסְטִי (טיל למשל).

بَالِيه F בַּלֶּט (ריקוד).

بَانْيُو .It אַמְבָּט.

بَامِيَة A בַּמְיָה (צמח, okra).

بَبْرٌ ج بُبُورٌ טִיגְרִיס, פַּנְתֵּר (panther, tiger).

بَبْغَاءُ .In ج بَبْغَاوَاتٌ 1. תֻּכִּי. 2. כְּמוֹ תֻּכִּי (חוזר על דברי אחרים).

بَتَّ ـُ 1. חָתַךְ, גָּזַר. 2. הֶחְלִיט (סופית), חָרַץ, פָּסַק (בדין). اِنْبَتَّ VII נֶחְתַּךְ, נִכְרַת,

הֶחְלֵט, נֶחֱרַץ. بَتٌّ חֲרִיצַת דִּין, הַכְרָעָה (סופית), הַחְלָטָה. بَاتٌّ מֻחְלָט. مَنْعٌ بَاتٌّ אִסּוּר מֻחְלָט. بَتَاتًا. البَتَّةَ בְּאֹפֶן מֻחְלָט, בְּצוּרָה נֶחֱרֶצֶת, לַחֲלוּטִין לֹא. بَتِّيٌّ הֶחְלֵטִי, סוֹפִי.

بَتَرَ ـُ כָּרַת, גָּדַע, קָטַע. إِنْبَتَرَ VII נִכְרַת, נִגְדַּע. بَتْرٌ כְּרִיתָה, גְּדִיעָה, קְטִיעָה. أَبْتَرُ ج بُتْرٌ 1. קִטֵּעַ (קטוע יד או רגל). 2. קְצוּץ זָנָב (חיה). 3. פָּגוּם, חָסֵר. 4. חֲשׂוּךְ בָּנִים. بَاتِرٌ. بَتَّارٌ חֶרֶב חַתְכָנִית, חֶרֶב חַדָּה וּמְלֻטֶּשֶׁת. مَبْتُورٌ קָטוּעַ, פָּגוּם, בִּלְתִּי מֻשְׁלָם. البَتْرَاءُ פֶּטְרָה, סֶלַע אֱדוֹם.

بَتْرَك ע' بَطْرَك.

بِتْرُوكِيمَاوِيٌّ G פֶּטְרוֹכִימִי.

بِتْرُولٌ .En פֶּטְרוֹל, נֵפְט, בֶּנְזִין, גָּזוֹלִין. بِتْرُولٌ خَامٌّ נֵפְט גָּלְמִי, שֶׁמֶן הָאֲדָמָה. تَصْفِيَةُ البِتْرُولِ זִקּוּק נֵפְט. التَّنْقِيبُ عَنِ البِتْرُولِ חִפּוּשֵׂי נֵפְט. حَقْلٌ بِتْرُولِيٌّ שְׂדֵה נֵפְט. خَطُّ أَنَابِيبِ البِتْرُولِ קַו צִנּוֹר הַנֵּפְט.

بَتَكَ ـُ بَتَّكَ II בִּתֵּק, חָתַךְ לִגְזָרִים, שִׁסַּע.

بَتَلَ ـُ بَتَّلَ II שִׁסַּע, בִּתֵּק, הִפְרִיד. تَبَتَّلَ V 1. פָּרַשׁ לַעֲבוֹדַת הַבּוֹרֵא (בנזרות). 2. הִתְנַזֵּר מִנִּשּׂוּאִין. بَتُول (אישה) בְּתוּלָה. 2. נָזִיר, נְזִירָה. 3. כִּנּוּיָהּ שֶׁל מִרְיָם הַבְּתוּלָה. بَتُولِيَّةٌ בְּתוּלִין. مُتَبَتِّلٌ (الى الله) 1. פָּרוּשׁ, אִישׁ אֱלֹהִים. بَتَلَةٌ עָלֶה כּוֹתֶרֶת (בפרח). بَتُولَا שַׁדָּר, לִבְנֶה צְפוֹנִי (עץ יער, birch).

بَثَّ ـُ 1. הֵפִיץ, זָרָה, פִּזֵּר. 2. שִׁדֵּר. 3. גִּלָּה, פִּרְסֵם. بَثَّ بَرْنَامَجًا שִׁדֵּר תָּכְנִית (רדיו, טלוויזיה). بَثَّ الأَلْغَامَ זָרַע מוֹקְשִׁים. إِنْبَثَّ VII הוּפַץ, פֻּרְסַם, נוֹדַע בָּרַבִּים. بَثٌّ 1. שִׁדּוּר. 2. פִּזּוּר, זְרִיָּה, פִּרְסוּם. بَثٌّ مُبَاشِرٌ שִׁדּוּר חַי (יָשִׁיר).

بَثِرَ ـَ تَبَثَّرَ V הִתְכַּסָּה אֲבַעְבּוּעוֹת. بَثْرٌ ج بُثُورٌ חֲטָטִים, אֲבַעְבּוּעוֹת.

بَثَقَ ـُ 1. פָּרַץ (מים), שָׁטַף. 2. הִבְקִיעַ (סכר למשל). إِنْبَثَقَ VII פָּרַץ, נָבַע, זָרַם, פִּכָּה, שָׁפַע. إِنْبَثَقَ عَنْ נָבַע מ־, בָּא כְּתוֹצָאָה מ־, נֶאֱצַל מ־. إِنْبَثَقَ الفَجْرُ הוֹפִיעַ הַשַּׁחַר. إِنْبِثَاقٌ הִתְפָּרְצוּת, זְרִימָה, נְבִיעָה, פִּכּוּי.

بَجِحَ ـَ بِـ הִתְפָּאֵר ב־, זָחָה דַּעְתּוֹ עָלָיו. تَبَجَّحَ V הִתְפָּאֵר, הִתְרַבְרֵב, הִתְיַהֵר. بَجَحٌ. تَبَجُّحٌ הִתְרַבְרְבוּת, יְהִירָה, זְחִיחוּת דַּעַת.

بُجْرَةٌ ج بُجَرٌ טַבּוּר ע' (سرّ) سُرَّة. ذَكَرَ عُجَرَهُ وَبُجَرَهُ סִפֵּר עַל כָּל מוּמָיו.

(بجس) إِنْبَجَسَ VII פָּרַץ (מים), זִנֵּק, זָרַם, פִּכָּה. مُنْبَجِسٌ מְפַכֶּה, זוֹרֵם.

بَجَعَةٌ ج بَجَعٌ שַׂקְנַאי, קָאַת (מין חסידה). نَغْمَةُ البَجَعَةِ שִׁירַת הַבַּרְבּוּר.

بَجَّلَ II הוֹקִיר, הֶעֱרִיץ, כִּבֵּד, רוֹמֵם. تَبْجِيلٌ הוֹקָרָה, כִּבּוּד. مُبَجَّلٌ רָם, נַעֲרָץ.

بَجَمَ ـِ נָדַם, נִשְׁתַּתֵּק (מרוב תדהמה). بَجْمٌ. بُجُومٌ אָלָם, הִשְׁתַּתְּקוּת.

بَحَّ ـَ צָרַד, נִצְרַד, גְּרוֹנוֹ נִחַר. أَبَحَّ IV הִצְרִיד. بُحَّةٌ צְרִידוּת. أَبَحُّ. مَبْحُوحٌ צָרוּד, מִי שֶׁגְּרוֹנוֹ נִחַר.

بَحْبَحَ הִתְרַחֵב. تَبَحْبَحَ רָוַח לוֹ, חַי חַיֵּי רְוָחָה. بُحْبُوحَةٌ נוֹחִיּוּת, חַיֵּי שֶׁפַע, רְוָחָה.

بَحْتٌ טָהוֹר, צָרוּף. دِرَاسَةٌ عِلْمِيَّةٌ بَحْتَةٌ מֶחְקָר מַדָּעִי צָרוּף. عَرَبِيٌّ بَحْتٌ עַרְבִי טָהוֹר.

بَحَثَ ـَ عَنْ חִפֵּשׂ, בָּדַק. بَحَثَ فِي חָקַר, דָּן ב־, דָּרַשׁ וּבָדַק. بَاحَثَ III דָּן עִם־, בֵּרֵר. تَبَاحَثَ VI פָּתַח בְּדִיּוּן עִם־, דִּבֵּר עִם־ עַל־. بَحْثٌ ج أَبْحَاثٌ وَبُحُوثٌ 1. חֲקִירָה, בְּדִיקָה. 2. בֵּרוּר. 3. מֶחְקָר, חֵקֶר, דִּיּוּן, עִיּוּן. قَيْدَ البَحْثِ (נִמְצָא) בְּבֵרוּר, בְּדִיּוּן. بَحَّاثٌ. بَحَّاثَةٌ חוֹקֵר (בצורה מדעית), חַקְרָן. مُبَاحَثَةٌ ج مُبَاحَثَاتٌ דִּיּוּן, מַשָּׂא וּמַתָּן. دَائِرَةُ المَبَاحِثِ العَامَّةِ מַחְלֶקֶת הַחֲקִירוֹת (במשטרה למשל). المَبَاحِثُ العَامَّةُ הַבּוֹלֶשֶׁת.

(بحر) أَبْحَرَ IV הִפְלִיג, נָסַע דֶּרֶךְ הַיָּם. تَبَحَّرَ V הִתְעַמֵּק, שָׁקַע בְּחֵקֶר, דָּן לְעֹמֶק. إِبْحَارٌ הַפְלָגָה, נְסִיעָה בַּיָּם. بَحَّارٌ ج بَحَّارُونَ وَبَحَّارَةٌ מַלָּח, נַוָּט, סַפָּן, יוֹרֵד יָם. بَحَّارَةُ السَّفِينَةِ צֶוֶת הָאֳנִיָּה. بَحْرٌ ج بُحُورٌ وَبِحَارٌ 1. יָם. 2. מְלֻמָּד. 3. מִשְׁקָל (בשירה). البَحْرُ الأَبْيَضُ المُتَوَسِّطُ הַיָּם הַתִּיכוֹן. البَحْرُ الأَحْمَرُ יַם סוּף. بَحْرُ الظُّلُمَاتِ הָאוֹקְיָנוֹס הָאַטְלַנְטִי. البَحْرُ المَيِّتُ יַם הַמֶּלַח. بَحْرُ النِّيلِ נְהַר הַנִּילוּס. فِي بَحْرِ أُسْبُوعَيْنِ בְּתוֹךְ שְׁבוּעַיִם. بَحْرًا דֶּרֶךְ הַיָּם. بَحْرِيٌّ יַמִּי. سِلَاحُ البَحْرِيَّةِ חֵיל הַיָּם. عَرْضٌ بَحْرِيٌّ מִשָּׁט, מִפְגָּן יַמִּי. بُحَيْرَةٌ יַמָּה, אֲגַם. بُحَيْرَةُ طَبَرِيَّا יָם כִּנֶּרֶת. البَحْرَيْنُ בַּחְרֵין. بُحْرَانٌ הֲזָיוֹת שֶׁל קַדַּחַת. تَبَحُّرٌ הִתְעַמְּקוּת, יְרִידָה לָעֹמֶק, לַמְּדָנוּת. مُتَبَحِّرٌ לַמְדָן, חַקְרָן, מַעֲמִיק.

بَخَّ ـُ 1. הִזָּה מַיִם, הִתִּיז. 2. נָחַר. بَخَّاخَةٌ מַזִּלְּף. بَخٍ بَخٍ נֶהְדָּר! יָפֶה! הֵידָד!

بَخْتٌ ج بُخُوتٌ מַזָּל, גַּד. ذُو بَخْتٍ. بَخِيتٌ. مَبْخُوتٌ בַּר מַזָּל, בֶּן מַזָּל. سَيِّءُ البَخْتِ בִּישׁ גַּדָּא, בַּעַל מַזָּל רַע.

(بختر) تَبَخْتَرَ V טוֹפֵף, הָלַךְ נְטוּי גָּרוֹן (בהתרברבות).

بَخَّرَ II 1. אִדָּה, אִיֵּד, הָפַךְ נוֹזֵל לְאֵדִים. 2. בִּשֵּׂם (בקטורת, בבשמים). 3. חִטֵּא, נִקָּה בְּאֵדִים (מזיהומים למשל). تَبَخَّرَ V 1. הִתְאַדָּה, הִתְאַיֵּד. 2. הִתְנַדֵּף. 3. הִתְבַּשֵּׂם (בקטורת). بُخَارٌ ج أَبْخِرَةٌ אֵד, אֵדִים, קִיטוֹר. بُخَارِيٌّ מוּנָע בְּקִיטוֹר. سَفِينَةٌ بُخَارِيَّةٌ סְפִינַת קִיטוֹר. بَخُورٌ קְטֹרֶת. بَخُورُ مَرْيَمَ רַקֶּפֶת (פרח, cyclamen). مِبْخَرَةٌ ج مِبْخَرَاتٌ وَمَبَاخِرُ מַחְתָּה, מִקְטֶרֶת (להעלאת קטורת, חשיש וכו'). بَاخِرَةٌ ج بَوَاخِرُ סְפִינַת (אֳנִיַּת) קִיטוֹר.

بَخَسَ ـَ 1. הִמְעִיט, הִפְחִית. 2. קִפַּח, עָשַׁק, חָמַס. بَخَسَ قِيمَتَهُ הִמְעִיט מֶעֶרְכּוֹ. بَخْسٌ זוֹל (מאוד).

بَخْشِيشٌ P ج بَخَاشِيشُ. بَقْشِيشٌ 1. בַּקְשִׁישׁ, תֶּשֶׁר. 2. שֹׁחַד, שַׁלְמוֹנִים.

بَخِلَ ـَ تَبَخَّلَ V הִתְקַמְּצֵן, קָפַץ אֶת יָדוֹ, הָיָה כִּילַי. بَخَّلَ II הֶאֱשִׁים אֶת־

בְּקַמְצָנוּת. بَخِيلٌ ج بُخَلاَءُ קַמְצָן, כִּילַי, כַּד קַמְצָא. بُخْلٌ קַמְצָנוּת, כִּילוּת, חַסְכָנוּת מֻפְרֶזֶת.

بَدَّ ـُ פִּשֵּׂק רַגְלָיו. بَدَّدَ II 1. פִּזֵּר, בִּזְבֵּז. 2. הֵסִיר. تَبَدَّدَ V הִתְבַּזְבֵּז, הִתְפַּזֵּר. إِسْتَبَدَّ X רָדָה, הָיָה עָרִיץ, הִתְאַכְזֵר. إِسْتَبَدَّ بِالحُكْمِ נָטַל אֶת הַשִּׁלְטוֹן לְיָדָיו. إِسْتِبْدَادِيَّةٌ עָרִיצוּת, רוֹדָנוּת, אַכְזָרִיּוּת, דֶּסְפּוֹטִיּוּת. حُكْمٌ اسْتِبْدَادِيٌّ שִׁלְטוֹן יָחִיד, אוֹטוֹקְרַטְיָה, דִּיקְטָטוּרָה. مُسْتَبِدٌّ עָרִיץ, רוֹדָן, דֶּסְפּוֹט, דִּיקְטָטוֹר. بُدٌّ מָנוֹס. لاَ بُدَّ אֵין בְּרֵרָה, בְּהֶכְרֵחַ. لاَ بُدَّ مِنْهُ שֶׁאֵין לְהִמָּנַע מִמֶּנּוּ, הֶכְרֵחִי. لاَ بُدَّ مِمَّا لَيْسَ مِنْهُ بُدٌّ פת' אֵין מָנוֹס מִן הַבִּלְתִּי נִמְנָע, פָּטוּר בְּלֹא כְלוּם אִי אֶפְשָׁר. تَبْدِيدٌ פִּזּוּר, פַּזְרָנוּת, בִּזְבּוּז. إِسْتِبْدَادِيٌّ שְׁרִירוּתִי, דִּיקְטָטוֹרִי, דֶּסְפּוֹטִי, אַכְזָרִי.

بَدَأَ ـَ إِبْتَدَأَ VIII הֵחֵל בְּ־, הִתְחִיל, פָּתַח בְּ־, יָזַם. بَادَأَ III הִקְדִּים אֶת־, יָזַם. أَبْدَأَ IV יָצַר, בָּרָא. بَدْءٌ הַתְחָלָה, פְּתִיחָה. مُنْذُ البَدْءِ מֵהַתְחָלָה. بَادِئُ ذِي بَدْءٍ רֵאשִׁית, בְּרֹאשׁ וּבָרִאשׁוֹנָה. عَوْدًا عَلَى بَدْءٍ חֲזָרָה אֶל הַהַתְחָלָה. بَدَاءَةٌ. بِدَايَةٌ הַתְחָלָה. فِي بِدَايَةِ الأَمْرِ (בְּ)תְחִלָּה, רֵאשִׁית, קֹדֶם כֹּל. مَحْكَمَةُ بَدَاءَةٍ בֵּית מִשְׁפָּט שֶׁל עֶרְכָּה רִאשׁוֹנָה. بُدَائِيٌّ פְּרִימִיטִיבִי, בְּרֵאשִׁיתִי. بُدَائِيَّةٌ פְּרִימִיטִיבִיּוּת, בְּרֵאשִׁיתִיּוּת. مَبْدَأٌ ج مَبَادِئُ 1. עִקָּרוֹן, כְּלָל, דּוֹקְטְרִינָה. 2. יְסוֹד, מָקוֹר. مَبَادِئُ الفِيزْيَاءِ מָבוֹא לְפִיזִיקָה. مَبْدَئِيٌّ עֶקְרוֹנִי, יְסוֹדִי. مُبْتَدَأٌ נוֹשֵׂא (במשפט שמני בערבית). إِبْتِدَاءٌ הַתְחָלָה. إِبْتِدَائِيٌّ 1. הַתְחָלָתִי, בְּסִיסִי. 2. יְסוֹדִי (לימוד). مَدْرَسَةٌ اِبْتِدَائِيَّةٌ בֵּית סֵפֶר יְסוֹדִי. بَادِئٌ. مُبْتَدِئٌ מַתְחִיל. هٰذِهِ بِتِلْكَ وَالبَادِئُ أَظْلَمُ פת' זֶה תַּחַת זֶה וְהַמַּתְחִיל אַשְׁמָתוֹ גְּדוֹלָה יוֹתֵר.

بَدَرَ ـُ 1. יָצָא, הוֹפִיעַ. 2. הִפְתִּיעַ. 3. הִקְדִּים. 4. מִהֵר, חָשׁ. بَدَرَتْ مِنْهُ كَلِمَاتٌ نَابِيَةٌ יָצְאוּ מִפִּיו מִלִּים גַּסּוֹת. بَادَرَ III 1. بِـ חָשׁ, מִהֵר, הִקְדִּים לְ־. 2. יָזַם. تَبَادَرَ VI בָּא בְּמַפְתִּיעַ, צָץ (פתאום). تَبَادَرَ إِلَى ذِهْنِهِ צָץ בְּמוֹחוֹ, עָלָה עַל דַּעְתּוֹ (במפתיע). إِبْتَدَرَ VIII 1. הִקְדִּים, קִדֵּם. إِبْتَدَرَ إِلَى מִהֵר לִקְרַאת־. إِبْتَدَرَهُ قَائِلاً קִדֵּם אוֹתוֹ בְּאָמְרוֹ (לפני שהאחר הספיק לומר משהו). بَدْرٌ ج بُدُورٌ מְלוֹא הַיָּרֵחַ. بَدْرِيٌّ 1. מֻקְדָּם (חקלאות), הַיּוֹרֶה (גשם). 2. הַשְׁכֵּם. بَدْرِيَّةٌ ج بَدَارٍ (ي) אֶפְרוֹחַ. تَسْمِينُ البَدَارِي פִּטּוּם עוֹפוֹת. بَادِرَةٌ ج بَوَادِرُ סִימָן רִאשׁוֹן, סְגֻלָּה. بَادِرَةُ خَيْرٍ סִימָן טוֹב. مُبَادِرٌ יָזָם. مُبَادَرَةٌ ج مُبَادَرَاتٌ יָזְמָה, מֵיזָם. بَيْدَرٌ ج بَيَادِرُ אָסָם, מַמְּגוּרָה.

بُدْرَة. بُودْرَة F אַבְקָה, אֲבָקָה, פּוּדְרָה.

بَدْرُوم ج بَدْرُومَات T מ' מַרְתֵּף, דִּירַת מַרְתֵּף.

بَدَعَ ـَ יָצַר (דבר חדש). بَدُعَ ـُ הָיָה כְּלִיל הַשְּׁלֵמוּת. بَدَّعَ II 1. הִצְטַיֵּן. 2. הֶאֱשִׁים אֶת־ בְּסִטְיָה (מעקרונות האסלאם). أَبْدَعَ IV. إِبْتَدَعَ VIII 1. יָצַר, בָּרָא, הִמְצִיא, חִדֵּשׁ. 2. הִמְצִיא "בִּדְעָה" (ע' להלן). بَدْعٌ חִדּוּשׁ. بِدْعٌ ج أَبْدَاعٌ 1. חָדָשׁ. 2. חַדְשָׁן, מְצֻיָּן. لاَ بِدْعَ לֹא פֶלֶא, אֵין תֵּמַהּ. بِدْعَةٌ ج بِدَعٌ חִדּוּשׁ הַנֶּחְשָׁב לְסִטְיָה מֵעֶקְרוֹנוֹת הַדָּת (באסלאם). بَدِيعٌ ج بُدْعٌ 1. הַבּוֹרֵא, אֱלֹהִים. 2. מְצֻיָּן, מֻפְלָא, נִשְׂגָּב. عِلْمُ البَدِيعِ עֶקְרוֹנוֹת הַסִּגְנוֹן הַמְּלִיצִי (רטוריקה). إِبْدَاعٌ ج إِبْدَاعَاتٌ 1. חִדּוּשׁ, יְצִירָה, יְצִירָתִיּוּת. 2. יְצִירַת מוֹפֵת (בייחוד בספרות). إِبْدَاعِيٌّ. إِبْتِدَاعِيٌّ רוֹמַנְטִי (סגנון). إِبْدَاعِيَّةٌ. إِبْتِدَاعِيَّةٌ רוֹמַנְטִיזְם (בספרות). مُبْدِعٌ 1. הַבּוֹרֵא. 2. מְחַדֵּשׁ, יוֹצֵר. 3. יְצִירָתִי.

بَدَلَ ـُ שִׁנָּה. بَدَّلَ II 1. שִׁנָּה. 2. הֶחֱלִיף, הֵמִיר. 3. סִלֵּף. بَادَلَ III הֶחֱלִיף (דבר בדבר), עָסַק בַּחֲלִיפִין, הֵשִׁיב. بَادَلَهَا الحُبَّ הֵשִׁיב לָהּ אַהֲבָה בְּאַהֲבָה. تَبَدَّلَ V הִשְׁתַּנָּה, הִתְחַלֵּף. تَبَادَلَ VI הֶחֱלִיף (משהו עם מישהו). تَبَادَلُوا الضَّرْبَ הִכּוּ זֶה אֶת זֶה. إِسْتَبْدَلَ X בִּקֵּשׁ לְהַחֲלִיף, קִבֵּל בִּתְמוּרָה, הֶחֱלִיף, הֵמִיר (מטבע). بَدَلٌ ج أَبْدَالٌ 1. חֲלוּפָה, אַלְטֶרְנָטִיבָה, בְּרֵרָה. 2. דְּמֵי (נסיעה, מינוי בעיתון וכו'). 3. תְּמוּרָה (בדקדוק). 4. סְגָן (אצל הצופים), רֹאשׁ מִסְדָּר צוֹפִי. بَدَلُ التَّمْثِيلِ דְּמֵי יִצּוּג. بَدَلُ الخِدْمَةِ العَسْكَرِيَّةِ פִּדְיוֹן שֵׁרוּת צְבָאִי. بَدَلاً مِنْ תְּמוּרַת־, בִּמְקוֹם־, תַּחַת אֲשֶׁר. بَدْلَةٌ חֲלִיפָה. بَدْلِيَّةٌ פִּצּוּיִים. بَدِيلٌ ج بُدَلاَءُ חֲלוּפָה, אַלְטֶרְנָטִיבָה. بَدَّالٌ חַלְפָן, שֻׁלְחָנִי. بَدَّالُ السُّرْعَةِ מָאִיץ, דַּוְשַׁת הַבֶּנְזִין (במכונית למשל). بَدَّالَةُ تِلِيفُونٍ מֶרְכָּזִיָּה. مُبَادَلَةٌ חֲלִיפִין. مُبَادَلاَتٌ تِجَارِيَّةٌ סַחַר חֲלִיפִין. إِبْدَالٌ הַחְלָפָה, תַּחְלִיף, הֲמָרָה, הַחְלָפַת אוֹתִיּוֹת (בדקדוק). تَبَدُّلٌ שִׁנּוּי, הִשְׁתַּנּוּת, חִלּוּף. تَبَادُلٌ הַחְלָפָה (דבר בדבר). تَبَادُلُ الأَسْرَى הַחְלָפַת שְׁבוּיִים. تَبَادُلٌ تِجَارِيٌّ סַחַר חֲלִיפִין. تَبَادُلُ الخَوَاطِرِ טֶלֶפַּתְיָה. تَبَادُلُ النِّيرَانِ חִלּוּפֵי אֵשׁ. سِعْرُ التَّبَادُلِ שַׁעַר הַחֲלִיפִין. مُتَبَادَلٌ הֲדָדִי. زِيَارَاتٌ مُتَبَادَلَةٌ בִּקּוּרֵי גּוֹמְלִין. مُسْتَبْدَلٌ מַחְלָף. لاَعِبٌ مُسْتَبْدَلٌ שַׂחְקָן מַחְלִף (בספורט).

بَدُنَ ـُ שָׁמֵן, הִשְׁמִין. بَدَانَةٌ הַשְׁמָנָה, שְׁמֵנוּת. بَدَنٌ ج أَبْدَانٌ גּוּף. بَدَنِيٌّ גּוּפָנִי. تَرْبِيَةٌ بَدَنِيَّةٌ חִנּוּךְ גּוּפָנִי, תַּרְבּוּת הַגּוּף. بَدِينٌ ج بُدْنٌ שָׁמֵן, בַּעַל גּוּף מְגֻשָּׁם. بَدَنَةٌ ק' קָרְבַּן שְׁלָמִים (גמל או פרה, באסלאם).

بَدَهَ ـَ הִפְתִּיעַ, בָּא בְּאֹפֶן בִּלְתִּי צָפוּי. بَادَهَ III 1. הִפְתִּיעַ. 2. יָזַם. بَدَاهَةٌ 1. סְפּוֹנְטָנִיּוּת. 2. טִבְעִיּוּת. 3. אִינְטוּאִיצְיָה, בְּלִי הֲכָנָה. بَدِيهَةٌ תְּפִיסָה, אִינְטוּאִיצְיָה. سَرِيعُ البَدِيهَةِ מָהִיר תְּפִיסָה, בַּעַל כֹּשֶׁר אִלְתּוּר. عَلَى البَدِيهَةِ בְּאֹפֶן סְפּוֹנְטָנִי, עִם כֹּשֶׁר אִלְתּוּר. بَدِيهِيٌّ. بَدَهِيٌّ אִינְטוּאִיטִיבִי, טִבְעִי. مِنَ البَدِيهِيِّ טִבְעִי הוּא, מוּבָן מֵאֵלָיו. بَدِيهِيَّةٌ ج بَدِيهِيَّاتٌ אֲמִתָּה, אַקְסְיוֹמָה, מֻשְׂכָּל רִאשׁוֹן, שֶׁאֵינוֹ זָקוּק לְהוֹכָחָה. مُبَادَهَةٌ הַפְתָּעָה, יָזְמָה.

(بدو) بَدَا ـُ 1. נִרְאָה, נִגְלָה, הוֹפִיעַ. 2. הִסְתַּבֵּר, הִתְבָּרֵר. 3. חַי כְּבֶדְוִי בַּמִּדְבָּר. يَبْدُو لِي נִדְמֶה לִי, נִרְאֶה לִי. كَمَا يَبْدُو. فِيمَا يَبْدُو. حَسَبَ مَا يَبْدُو כְּפִי הַנִּרְאֶה, לִכְאוֹרָה, מִסְתַּבֵּר. بَادَى III גִּלָּה, הֶרְאָה. بَادَاهُ بِالعَدَاوَةِ הִפְגִּין אֵיבָה כְּלַפָּיו.

أَبْدَى IV 1. הֶרְאָה, גִּלָּה. 2. הִבִּיעַ, אָמַר, בִּטֵּא. أَبْدَى رَأْيَهُ فِي הִבִּיעַ דַּעְתּוֹ ב־, חִוָּה דַּעְתּוֹ. تَبَدَّى V 1. נִתְבָּרֵר, נִגְלָה, נִרְאָה. 2. דָּמָה לְבֶדְוִי. بَدَوِيٌّ ج بَدْوٌ בֶּדְוִי. بَادٍ(ي) נִרְאֶה, גָּלוּי, נָהִיר, מוּבָן. إِبْدَاءٌ הַבָּעָה, גִּלּוּי, בִּטּוּי, חִוּוּי. بَادِيَةٌ ج بَوَادٍ(ي) עֲרָבָה, מִדְבָּר. بَدَاوَةٌ חַיֵּי מִדְבָּר. بِدَايَةٌ הַתְחָלָה, רֵאשִׁית, פְּתִיחָה. بَيْدَاءُ ע' (بيد).

بَذَّ ـُ 1. הִצְטַיֵּן, עָלָה עַל־. 2. גָּבַר עַל־. بَذٌّ יָשָׁן, מְרֻשָּׁל. بَذَاذَةٌ רַשְׁלָנוּת.

بَذَأَ ـَ נִבֵּל פִּיו, גִּדֵּף. بَذِئَ ـَ נִבֵּל פִּיו, הָיָה גַּס רוּחַ. بَذَاءَةٌ גַּסּוּת רוּחַ, נִבּוּל פֶּה, מַעֲשֶׂה נְבָלָה (תִּעוּב). بَذِيءٌ ج أَبْذِيَاءُ 1. גַּס רוּחַ, מְנֻוָּל. 2. רָשָׁע. بَذِيءُ اللِّسَانِ מְנַבֵּל פִּיו.

بَذَخَ ـَ 1. הִתְגַּדֵּל, הִתְנַשֵּׂא, הִתְגָּאָה. 2. נִשָּׂא (הר למשל), הִתְרוֹמֵם. بَاذِخٌ ج بَوَاذِخُ 1. נִשָּׂא (הר למשל), רָם. 2. מִתְנַשֵּׂא, מִתְיַהֵר. 3. חַי חַיֵּי מוֹתָרוֹת מֻפְרָזִים. بَذَخٌ מוֹתָרוֹת, פְּאֵר.

بَذَرَ ـُ 1. פִּזֵּר (זרעים), זָרַע. 2. זָרָה, הֵפִיץ. 3. בִּזְבֵּז. بَذَرَ بُذُورَ التَّفْرِقَةِ הֵפִיץ מַחְלֹקֶת. بَذْرٌ זְרִיעָה. بَذَّرَ II בִּזְבֵּז, פִּזֵּר בְּלֹא חֶשְׁבּוֹן. تَبَذَّرَ V הִתְבַּזְבֵּז. بَذْرَةٌ ج بُذُورٌ זֶרַע, זַרְעוֹן, גַּרְעִין זְרִיעָה. تَبْذِيرٌ בִּזְבּוּז, פַּזְרָנוּת. بِذَارٌ עוֹנַת הַזְּרִיעָה. مُبَذِّرٌ פַּזְרָן, בַּזְבְּזָן.

بَذَلَ ـِ 1. הֶעֱנִיק בִּנְדִיבוּת לֵב, נָתַן, הִשְׁקִיעַ (מאמץ). 2. הִקְרִיב, הִקְדִּישׁ. بَذَلَ قُصَارَى جُهْدِهِ הִקְדִּישׁ אֶת מֵרַב מַאֲמַצָּיו. بَذَلَ النَّفْسَ وَالنَّفِيسَ הִקְרִיב אֶת חַיָּיו וְאֶת הוֹנוֹ. تَبَذَّلَ V 1. הִתְבַּזָּה, נָהַג זִלְזוּל בְּעַצְמוֹ. 2. נָהַג בְּהֶפְקֵרוּת. اِبْتَذَلَ VIII 1. הֵקַל רֹאשׁ, נָהַג זִלְזוּל בְּעַצְמוֹ. 2. נַעֲשָׂה נָדוֹשׁ, בָּנָלִי, זוֹל. بَذْلٌ נְתִינָה, מַתָּן. بَذْلُ الجُهُودِ הַשְׁקָעַת מַאֲמַצִּים. بَذْلُ النَّفْسِ הַקְרָבָה עַצְמִית. مُبْتَذَلٌ נָדוֹשׁ, בָּנָלִי, הֲמוֹנִי, זוֹל. إِبْتِسَامَةٌ مُبْتَذَلَةٌ חִיּוּךְ זוֹל. أُسْلُوبٌ مُبْتَذَلٌ סִגְנוֹן נָדוֹשׁ (בָּנָלִי). بِذْلَةٌ ج بِذْلَاتٌ وبِذَلٌ חֲלִיפָה ע' (بدل) بَدْلَة.

بَرَّ ـَ 1. הָיָה בַּר לֵבָב, הָיָה כֵּן וְיָשָׁר. 2. קִיֵּם מִצְוַת כִּבּוּד אָב וָאֵם. 3. הָיָה צַדִּיק, מִלֵּא מִצְווֹתָיו בְּיֹשֶׁר וּבְתֹם לֵב, קִיֵּם הַבְטָחוֹתָיו. بَرَّ بِوَعْدِهِ קִיֵּם הַבְטָחָתוֹ. بَرَّرَ II 1. תֵּרֵץ, נִמֵּק, הִצְדִּיק. 2. טִהֵר, שִׁחְרֵר, זִכָּה (מאשמה). الغَايَةُ تُبَرِّرُ الوَاسِطَةَ פת' הַמַּטָּרָה מְקַדֶּשֶׁת אֶת הָאֶמְצָעִים. بِرٌّ יֹשֶׁר, חֶסֶד. البِرُّ بِالوَالِدَيْنِ כִּבּוּד אָב וָאֵם. خَيْرُ البِرِّ عَاجِلُهُ פת' הַטּוֹב שֶׁבַּחֲסָדִים הוּא הַמִּיָּדִי. وَتَعَاوَنُوا عَلَى البِرِّ وَالتَّقْوَى ק' וְעִזְרַתֶּם אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ לְחֶסֶד וּלְיִרְאַת אֱלֹהִים. بَرٌّ. بَارٌّ ج بَرَرَةٌ בַּר לֵבָב, תְּמִים דֶּרֶךְ, יָשָׁר. بَرٌّ ج بُرُورٌ יַבָּשָׁה, חָרָבָה, מִדְבָּר. بَرِّيٌّ יַבַּשְׁתִּי, מִדְבָּרִי, בַּר, פֶּרֶא (בעל חיים, צמח). بَرِّيَّةٌ ج بَرَارِيٌّ צִיָּה, יְשִׁימוֹן, עֲרָבָה. بَرْمَائِيٌّ אַמְפִיבִּי, דּוּ־חַי, יַבַּשְׁתִּי־יַמִּי. دَبَّابَةٌ بَرْمَائِيَّةٌ טַנְק אַמְפִיבִּי. البَرْمَائِيَّاتُ דּוּ־חַיִּים. مُبَرِّرٌ תֵּרוּץ, נִמּוּק, הַצְדָּקָה. لَا مُبَرِّرَ لَهُ אֵין לוֹ הַצְדָּקָה. مَبَرَّةٌ מוֹסַד צְדָקָה, חֶסֶד. مَبْرُورٌ שֶׁלְּרָצוֹן מִלְּפָנָיו. حَجٌّ مَبْرُورٌ עֲלִיָּה לָרֶגֶל (למכה) שֶׁלְּרָצוֹן אֱלֹהִים. عَمَلٌ مَبْرُورٌ מַעֲשֵׂה חֶסֶד. بَرَّانِيٌّ חִיצוֹנִי, זָר. بُرٌّ בַּר, חִטָּה.

بَرَأَ ـَ בָּרָא (האל). البَارِئُ הַבּוֹרֵא, אֱלֹהִים. بَرِيَّةٌ ج بَرَايَا בְּרִיָּה, בָּרוּא. بَرِئَ ـَ 1. הִבְרִיא, נִרְפָּא, הֶחְלִים. 2. נִקָּה (מאשמה), נַעֲשָׂה חָפְשִׁי. بَرَّأَ II נִקָּה (מאשמה למשל), שִׁחְרֵר, פָּטַר, זִכָּה. بَرَّأَ سَاحَتَهُ זִכָּה אוֹתוֹ (מאשמה). أَبْرَأَ IV 1. רִפֵּא. 2. טִהֵר, זִכָּה. أَبْرَأَ ذِمَّتَهُ פָּטַר אוֹתוֹ (מאשמה, מחוב וכו'). تَبَرَّأَ V مِنْ 1. נִעֵר חָצְנוֹ מ־, הִשְׁתַּחְרֵר מ־, נָטַשׁ (את בנו הסורר למשל). اِسْتَبْرَأَ X 1. בִּקֵּשׁ לְהִשְׁתַּחְרֵר. 2. הִשְׁתַּהֵר. بُرْءٌ הַבְרָאָה, הַחְלָמָה. بَرِيءٌ ج أَبْرِيَاءُ נָקִי, חַף מִפֶּשַׁע, זַכַּאי. بَرَاءَةٌ 1. זַכָּאוּת, חַפּוּת, תֹּם. 2. תְּעוּדַת פָּטֶנְט. بَرَاءَةُ اخْتِرَاعٍ תְּעוּדַת הַמְצָאַת פָּטֶנְט. بَرَاءَةُ الذِّمَّةِ פְּטוֹר מֵחוֹב, יְצִיאַת יְדֵי חוֹבָה. تَبْرِئَةٌ שִׁחְרוּר, זִכּוּי, טִהוּר.

براغ פְּרָאג (בירת צ'כיה).

البُرَاقُ ע' (برق).

بِرْبَخٌ Eg. ج بَرَابِخُ 1. תְּעָלָה, אַמַּת מַיִם. 2. צִנּוֹר בִּיּוּב.

بَرْبَرِيٌّ ج بَرَابِرَةٌ בַּרְבָּרִי, פִּרְאִי. بَرْبَرِيَّةٌ בַּרְבָּרִיּוּת, פְּרָאוּת, פִּרְאוּת. البَرْبَرُ בַּרְבָּרִים, שְׁבָטִים אִסְלָאמִיִּים בִּצְפוֹן אַפְרִיקָה. البَرَابِرَةُ שְׁבָטִים גֶּרְמָנִיִּים־מוֹנְגוֹלִיִּים שֶׁכָּבְשׁוּ אֶת רוֹמָא (בשנת 476 לספירה).

بُرْبُونِيٌّ מוּלִית אֲדֻמָּה, בַּרְבּוּנְיָה (דג) ע' سُلْطَانُ إِبْرَاهِيمَ.

بَرْبِيسٌ L בֵּינִית (דג).

البُرْتُغَالُ פּוֹרְטוּגָל (מדינה בדרום מערב אירופה).

بُرْتُقَالَةٌ ج بُرْتُقَالٌ תַּפּוּחַ זָהָב, תַּפּוּז. بُرْتُقَالِيٌّ כָּתֹם.

بُرْثُنٌ ج بَرَاثِنُ טֹפֶר, צִפֹּרֶן שֶׁל חַיָּה טוֹרֶפֶת.

بَرَجَ ـَ הוֹפִיעַ, עָלָה. تَبَرَّجَ V הִתְגַּנְדֵּר, הִתְאַפֵּר, הִתְקַשֵּׁט, הִתְהַדֵּר. بُرْجٌ ج بُرُوجٌ وأَبْرَاجٌ 1. מִגְדָּל. 2. צְרִיחַ. 3. טִירָה, מִבְצָר. 4. מַזָּל (בהורוסקופ). بُرْجُ بَابِلَ מִגְדַּל בָּבֶל. بُرْجُ الحَمَامِ שׁוֹבָךְ יוֹנִים. بُرْجٌ عَاجِيٌّ מִגְדַּל שֵׁן. بُرْجُ المُرَاقَبَةِ 1. מִגְדַּל פִּקּוּחַ. 2. מִצְפֶּה. بَارِجَةٌ ج بَوَارِجُ אֳנִיַּת מִלְחָמָה. تَبَرُّجٌ הִתְאַפְּרוּת, הִתְקַשְּׁטוּת, הִתְגַּנְדְּרוּת.

بَرْجَلٌ P ج بَرَاجِلُ. بِرْكَارٌ. فِرْجَارٌ מְחוּגָה (לשרטוט מעגלים).

بُرْجُوَازِيَّةٌ F בּוּרְגָּנוּת, רְכוּשָׁנוּת, מַעֲמַד בַּעֲלֵי הַהוֹן. بُرْجُوَازِيٌّ 1. בּוּרְגָּנִי, רְכוּשָׁן. 2. אִישׁ הַמַּעֲמָד הַבֵּינוֹנִי־הַגָּבוֹהַּ.

بَرِحَ ـَ 1. חָדַל, חָלַף, עָזַב, נָטַשׁ. مَا بَرِحَ. لَمْ يَبْرَحْ עוֹדֶנּוּ, לֹא חָדַל מ־. بَرِحَ الخَفَاءُ פת' יָצָא הַמַּרְצֵעַ מִן הַשַּׂק. بَرَّحَ II 1. הֵצִיק, עִנָּה, הִכְאִיב. 2. הֵסִיר מַכְאוֹבָיו. بَرَّحَ بِهِ الجُوعُ הָרָעָב הֵצִיק לוֹ. بَارَحَ III 1. יָצָא, נָטַשׁ, עָזַב. 2. הָלַךְ אֶל־. بَرَاحٌ 1. יְצִיאָה, עֲזִיבָה. 2. מֶרְחָב שׁוֹמֵם. تَبَارِيحُ (רבים של تَبْرِيحٌ) כְּאֵבִים, יִסּוּרִים. تَبَارِيحُ الشَّوْقِ לַהַט הַגַּעְגּוּעִים. مُبَارَحَةٌ יְצִיאָה, עֲזִיבָה, נְטִישָׁה. بَارِحَ

חַמְסִין, רוּחַ חַמָּה בַּקַּיִץ. بَارِحَةٌ אֶתְמוֹל. مَا أَشْبَهَ اللَّيْلَةَ بِالبَارِحَةِ פת' מָה קָרוֹב הַלַּיְלָה מֵאֶמֶשׁ, מָה רַב הַדִּמְיוֹן בֵּין הַיּוֹם לְאֶתְמוֹל. أَوَّلُ البَارِحَةِ שִׁלְשׁוֹם. بُرَحَاءُ כְּאֵב, סֵבֶל, עִנּוּי, מְצוּקָה, יִסּוּרִים. بُرَحَاءُ الحُمَّى שִׂיא כְּאֵבֵי הַקַּדַּחַת. مُبَرِّحٌ קָשֶׁה, מַכְאִיב, מְיַסֵּר. ضَرْبٌ مُبَرِّحٌ מַכּוֹת נֶאֱמָנוֹת (קָשׁוֹת).

بَرُدَ ـُ הָיָה קַר, נַעֲשָׂה צוֹנֵן, נִהְיָה פּוֹשֵׁר. 2. שָׁקַט. بَرَّدَ II 1. קֵרֵר, צִנֵּן, הִפְשִׁיר. 2. רִפָּה אֶת יָדוֹ. 3. שִׁכֵּךְ, הֵפִיג. أَبْرَدَ IV 1. שָׁלַח (מכתב) בַּדֹּאַר. 2. קֵרֵר. تَبَرَّدَ V 1. רָחַץ בְּמַיִם קָרִים. 2. הֵפִיג חֻמּוֹ, הִתְקָרֵר. بَرْدٌ 1. קֹר, צִנָּה. 2. נַזֶּלֶת, הִצְטַנְּנוּת, הִתְקָרְרוּת. بَرَدٌ בָּרָד. بُرُودٌ קֹר, צִנָּה. بُرُودَةٌ קְרִירוּת, מֶזֶג קַר. بُرُودَةُ دَمٍ אֹפִי אָדִישׁ, פְלֶגְמָטִיּוּת, מֶזֶג קַר. بَرَّادٌ 1. מְקָרֵר, פְרִיגִ'ידֶר. 2. מְכוֹנַאי, מְסַגֵּר. بَرَّادُ شَايٍ קֻמְקוּם תֵּה. بَرَّادَةٌ מְקָרֵר. تَبْرِيدٌ קֵרוּר. بُرَادَةٌ נְסֹרֶת, נְשֹׁרֶת, פְּסֹלֶת. بَارِدٌ 1. קַר, צוֹנֵן, פּוֹשֵׁר. 2. טִפֵּשׁ, חַלַּשׁ אֹפִי. 3. אָדִישׁ, פְלֶגְמָט. حَرْبٌ بَارِدَةٌ מִלְחָמָה קָרָה. غَنِيمَةٌ بَارِدَةٌ שָׁלָל קַל. نُكْتَةٌ بَارِدَةٌ בְּדִיחָה תְּפֵלָה (נְדוֹשָׁה). مُبَرِّدٌ 1. מְקָרֵר, מְרַעֲנֵן. 2. מְצַנֵּן, רַדְיָאטוֹר. مُبَرِّدَاتٌ מַשְׁקָאוֹת קָרִים (קַלִּים). مِبْرَدٌ פְּצִירָה, שׁוֹפִין. بُرْدَةٌ 1. בֶּגֶד (מעין מעיל). 2. הַבֶּגֶד שֶׁל הַנָּבִיא מֻחַמַּד שֶׁהֶעֱנִיק לַמְשׁוֹרֵר כַּעְבּ בֶּן זֻהַיְר כְּשֶׁהִתְאַסְלֵם. بَرْدَايَةٌ וִילוֹן, מָסָךְ. بَرِيدٌ דֹּאַר. بَرِيدٌ جَوِّيٌّ דֹּאַר אֲוִיר. بَرِيدٌ سِيَاسِيٌّ (دِبْلُومَاسِيٌّ) דֹּאַר דִּיפְּלוֹמָטִי. سَاعِي البَرِيدِ דַּוָּר. صُنْدُوقُ بَرِيدٍ תֵּבַת דֹּאַר (ת"ד). بَرِيدِيٌّ שֶׁל דֹּאַר. حَوَالَةٌ بَرِيدِيَّةٌ הַמְחָאַת דֹּאַר. بُرْدِيٌّ 1. פַּפִּירוּס, גֹּמֶא. 2. נְיַר פַּפִּירוּס. عِلْمُ البَرْدِيَّاتِ פַּפִּירוֹלוֹגְיָה. بَرَدَى נְהַר בְּסוּרְיָה (עובר דרך דמשק).

بَرْدَخَ צִחְצַח, מֵרֵק.

بَرْذَعَةٌ ج بَرَاذِعُ. بَرْذَعَةٌ מַרְדַּעַת, אֻכָּף (לחמור או לפרד). بَرَاذِعِيٌّ. بَرَاذِعِيٌّ אַכָּף, עוֹשֶׂה אֻכָּפִים.

بِرْذَوْنٌ ج بَرَاذِينُ בֶּהֱמַת מַשָּׂא (לא סוס ערבי אציל).

بَرَزَ ـُ 1. צָץ, הוֹפִיעַ, נִגְלָה, הִזְדַּקֵּר. 2. הִצְטַיֵּן, בָּלַט. 3. הִתְיַצֵּב לִפְנֵי־. بَرَزَ ـُ הִצְטַיֵּן, הִתְרוֹמֵם מֵעַל־. بَرَّزَ II 1. הִבְלִיט. 2. עָלָה, עָבַר אֶת־. 3. عَلَى עָלָה עַל־, עָבַר אֶת־ (בהצטיינותו), הִתְבַּלֵּט. بَارَزَ III עָרַךְ דּוּ־קְרָב, יָצָא לְדוּ־קְרָב, הִתְחָרָה. أَبْرَزَ IV 1. הִבְלִיט, גִּלָּה. 2. הִצִּיג, הִמְצִיא (מסמכים למשל). تَبَرَّزَ V נִצְרַךְ לִנְקָבָיו, עָשָׂה צְרָכָיו. بُرُوزٌ בְּלִיטָה, זִיז. 2. הִצְטַיְּנוּת, הִתְבַּלְּטוּת. بِرَازٌ פֶּרֶשׁ, צוֹאָה. مُبَارَزَةٌ דּוּ־קְרָב, הִתְמוֹדְדוּת. المُبَارَزَةُ بِالشِّيشِ דּוּ־קְרָב בַּחֲרָבוֹת. بَارِزٌ. مُبَرِّزٌ מִצְטַיֵּן, מִתְבַּלֵּט. بَارِزُ الأَسْنَانِ בַּעַל שִׁנַּיִם בּוֹלְטוֹת. بِرَازٌ רְעִי, צוֹאָה. مُبْرَزٌ ج مُبْرَزَاتٌ מִמְצָא, מִסְמָךְ (משפטי, רפואי וכו').

بَرَزَانٌ T חֲצוֹצְרָה ע' (بوق).

بَرْزَخٌ ج بَرَازِخُ 1. מֵצַר יַבַּשְׁתִּי. 2. ק' בֵּין הָעוֹלָם הַזֶּה לָעוֹלָם הַבָּא, גֶּשֶׁר דַּק. بَرَازِخُ الإِيمَانِ בֵּין הַסָּפֵק לַבִּטּוּחַ.

بُرُسْتَاتَةُ פְּרוֹסְטָטָה, עַרְמוֹנִית ע' (رعف) الغُدَّةُ الرَّاعِفَةُ.

بِرِيسْتْرُويْكَا (إِنْفِتَاحٌ) R פֶּרֶסְטְרוֹיְקָה, מְדִינִיּוּת הַפְּתִיחוּת הַכַּלְכָּלִית (בברית המועצות לשעבר).

بِرْسِيمٌ תִּלְתָּן (צמח מאכל לבהמות, clover).

بُرْشٌ C ج أَبْرَاشٌ מַחְצֶלֶת ע' (حصر) حَصِيرَةٌ.

بَرْشَمَ As. 1. הִבִּיט ב־. 2. סִמְרֵר, קָבַע מַסְמְרִים. بَرْشَمَةٌ סִמְרוּר. بُرْشَامَةٌ 1. מַסְמֵר. 2. כְּמוּסָה, קַפְסוּלָה (של רפואה).

بُرْشَانَةٌ ج بُرْشَانٌ כְּמוּסָה.

بَرَاصْيَا כְּרֵשָׁה, כַּרְתִּי (ירק למאכל) ע' كُرَّاثٌ.

بَرِصَ ـَ צָרַע, לָקָה בְּצָרַעַת. بَرَصٌ צָרַעַת (מחלת עור קשה). أَبْرَصُ ج بُرْصٌ ד' بَرْصَاءُ מְצֹרָע. سَامٌّ أَبْرَصُ שְׂמָמִית.

بُرْصَةٌ. بُورْصَةٌ F בּוּרְסָה, שׁוּק הַמְּנָיוֹת (stock market).

بَرْطَعَ דָּהַר, טָפַף (סוס).

بَرْطَلَ P שִׁחֵד. بِرْطِيلٌ ج بَرَاطِيلُ שֹׁחַד.

بَرْطَمَ כָּעַס, "עָשָׂה פַּרְצוּף", הִבִּיעַ מֹרַת רוּחַ.

بُرْطُومٌ It. 1. קוֹרָה. 2. חַדֶּק ע' خُرْطُومٌ.

بَرْطَمَانٌ P מ' ج بَرْطَمَانَاتٌ 1. כַּד גָּדוֹל, צִנְצֶנֶת ע' جَرَّةٌ. 2. גָּבִיעַ (למוצרי חלב).

بَرُعَ ـُ הִצְטַיֵּן, הָיָה מֵעַל וּמֵעֵבֶר, עָלָה עַל־. تَبَرَّعَ V 1. נְדָבוֹ לִבּוֹ, הִתְנַדֵּב. 2. תָּרַם. بَرَاعَةٌ הִצְטַיְּנוּת, מִקְצוֹעִיּוּת, מְיֻמָּנוּת, מֻמְחִיּוּת, כִּשָּׁרוֹן. تَبَرُّعٌ תְּרוּמָה, הִתְנַדְּבוּת. حَمْلَةُ تَبَرُّعَاتٍ מִבְצַע הַתְרָמָה. بَارِعٌ מִצְטַיֵּן, מֻמְחֶה, מִקְצוֹעִי, מְעֻלֶּה. مُتَبَرِّعٌ תּוֹרֵם, מִתְנַדֵּב.

بَرْعَمَ. تَبَرْعَمَ הֵנֵץ, הֶעֱלָה נִצָּנִים, פָּרַח. بُرْعُمٌ ج بَرَاعِمُ נִצָּן, פֶּקַע, כַּפְתּוֹר, גָּבִיעַ (של פרח), רֵאשִׁית הַפְּרִיחָה. تَبَرْعُمٌ הָנֵץ, הֲנָצָה, פְּרִיחָה.

بُرْغُوثٌ ج بَرَاغِيثُ פַּרְעוֹשׁ (חרק). بُرْغُوثُ البَحْرِ סַרְטָן, שְׁרִימְפּ ע' أَبُو جَلَمْبُو. سُوقُ البَرَاغِيثِ ע' سُوق.

بَرْغَشَةٌ ج بَرْغَشٌ יַתּוּשׁ.

بُرْغُلٌ T בּוּרְגּוּל, רִיפוֹת, גְּרִיסִים (של חיטה).

بُرْغِيٌّ T ج بَرَاغِيٌّ בֹּרֶג.

بِرْفِيرٌ G ج بَرَافِيرُ 1. אֶבֶן בַּהַט. 2. אַרְגָּמָן, שָׁנִי.

بَرَقَ ـُ 1. בָּרַק, שָׁלַח בָּרָק. 2. נָצַץ, נָגַהּ. بَرَقَتْ أَسَارِيرُ وَجْهِهِ אוֹרוּ פָּנָיו. أَبْرَقَ IV הִבְרִיק (ברק, מברק). أَبْرَقَ وَأَرْعَدَ הִרְעִים וְאִיֵּם בְּזַעַם. بَرْقٌ ج بُرُوقٌ 1. בָּרָק. 2. טֶלֶגְרָף. بَرْقٌ خُلَّبٌ 1. בָּרָק שָׁוְא (שאין עמו גשם). 2. הַבְטָחַת שָׁוְא,

מִקְסָם שָׁוְא. جِهَازُ امْتِصَاصِ البَرْقِ קוֹלֵט רְעָמִים, כּוֹלֵא בָּרָק, כַּלִּיא רַעַם. دَائِرَةُ البَرْقِ מִבְרָקָה, מַחְלֶקֶת הַטֶּלֶגְרָף. بَرْقِيَّةٌ מִבְרָק, טֵלֶגְרָמָה. بَرِيقٌ בָּרָק, נִצְנוּץ, זִיו. البُرَاقُ ק׳ סוּסוֹ שֶׁל הַנָּבִיא מֻחַמַּד שֶׁבּוֹ הִגִּיעַ לְמִסְגַּד אַלְאַקְצָא. البُرَاقُ الشَّرِيفُ הַכֹּתֶל הַמַּעֲרָבִי, הַר הַבַּיִת ע׳ (حوط) حَائِطُ المَبْكَى. بَرَّاقٌ נוֹצֵץ, מְסַנְוֵר, מַבְרִיק. بَارِقٌ. بَارِقَةٌ זִיק, קֶרֶן אוֹר. بَارِقَةُ أَمَلٍ זִיק (שְׁבִיב) שֶׁל תִּקְוָה.

بَرْقَشَ צָבַע בְּשִׁלֵּל צְבָעִים, גִּוֵּן. تَبَرْقَشَ הִתְגַּוֵּן, הִתְנַמֵּר, נִצְבַּע בְּשִׁלֵּל צְבָעִים. بِرْقِشٌ. أَبُو بَرَاقِشَ ע׳ شُرْشُور. عَلَى أَهْلِهَا جَنَتْ بَرَاقِشُ פת׳ גָּרַם לְעַצְמוֹ אָסוֹן בְּמוֹ יָדָיו. مُبَرْقَشٌ מְגֻוָּן, בְּשִׁלֵּל צְבָעִים, סַסְגּוֹנִי.

بَرْقَعَ הִלִּיט בְּרְעָלָה. بُرْقُعٌ ج بَرَاقِعُ רְעָלָה, צָעִיף.

بَرْقُوقٌ שְׁזִיף (עֵץ פְּרִי).

بَرَكَ ـُ בָּרַךְ, כָּרַע בֶּרֶךְ. بَرَّكَ II 1. בָּרַךְ. 2. הִבְרִיךְ (גמל). 3. בֵּרֵךְ. بَارَكَ III בֵּרֵךְ, אִחֵל טוֹבָה. بَارَكَ اللّٰهُ فِيكَ יִישַׁר כּוֹחֲךָ, תָּבוֹא עָלֶיךָ בִּרְכַּת הָאֵל. تَبَرَّكَ V הִתְבָּרֵךְ, בִּקֵּשׁ בִּרְכַּת־. تَبَارَكَ VI יִתְבָּרַךְ. تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ المُلْكُ ק׳ יִתְבָּרַךְ (אלוהים) אֲשֶׁר בְּיָדוֹ הַמְּלוּכָה. تَبَارَكَ وَتَعَالَى יִתְבָּרַךְ וְיִתְעַלֶּה (אלוהים). إِسْتَبْرَكَ X בִּקֵּשׁ בִּרְכַּת־, הִתְבָּרֵךְ. بَرَكَةٌ ج بَرَكَاتٌ בְּרָכָה, טוּב, שֶׁפַע. الحَرَكَةُ بَرَكَةٌ פת׳ 1. בְּכָל עָמָל בְּרָכָה. 2. מְשַׁנֶּה מָקוֹם מְשַׁנֶּה מַזָּל. السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ وَبَرَكَاتُهُ שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם וְיַשְׁפִּיעַ הָאֵל עֲלֵיכֶם אֶת רַחֲמָיו וּבִרְכוֹתָיו (ברכה הנאמרת בתום התפילה, במפגש ידידים וכו׳). بِرْكَةٌ ج بِرَكٌ בְּרֵכָה. بِرْكَةُ سِبَاحَةٍ בְּרֵכַת שְׂחִיָּה. تَبْرِيكٌ אִחוּל, בְּרָכָה. مُبَارَكٌ 1. מְבֹרָךְ, בָּרוּךְ. 2. מַזָּל טוֹב. مَبْرُوكٌ! ״מַבְּרוּכּ״, מַזָּל טוֹב.

بَرَارِيك F קַסַרְקְטִין, מַחֲנֶה צְבָאִי.

بِرْكَارٌ מְחוּגָה ע׳ بَرْجَل.

بُرْكَانٌ L ج بَرَاكِينُ הַר גַּעַשׁ,ווּלְקָן ע׳ جَبَلُ النَّارِ. بُرْكَانٌ ثَائِرٌ הַר גַּעַשׁ פָּעִיל. بُرْكَانٌ خَامِدٌ הַר גַּעַשׁ כָּבוּי. بُرْكَانِيٌّ ווּלְקָנִי, גַּעַשׁ. حُمَمٌ بُرْكَانِيَّةٌ לָבָּה ווּלְקָנִית.

بَرْلَمَانٌ F ج بَرْلَمَانَاتٌ פַּרְלָמֶנְט, בֵּית נִבְחָרִים. بَرْلَمَانِيٌّ פַּרְלָמֶנְטָרִי. بَرْلَمَانِيَّةٌ פַּרְלָמֶנְטָרִיזְם.

بَرْلِينُ בֶּרְלִין (בירת גרמניה).

بَرَمَ ـُ שָׁזַר, קָלַע, פָּתַל. بَرِمَ ـَ تَبَرَّمَ V מָאַס בּ־, קָצָה נַפְשׁוֹ בּ־, בָּחַל בּ־. أَبْرَمَ IV 1. שָׁזַר, פָּתַל הֵיטֵב. 2. אִשְׁרֵר, אִשֵּׁר סוֹפִית. إِنْبَرَمَ VII נִפְתַּל, נִשְׁזַר. بَرَّامَةٌ 1. מַחְלֵץ (של פקקים). 2. מַקְדֵּחָה. بَرِيمَةٌ מַחְלֵץ. بَرْمٌ פְּתִילָה, שְׁזִירָה. تَبَرُّمٌ מְאִיסָה, תִּעוּב. إِبْرَامٌ אִשְׁרוּר, רָטִיפִיקַצְיָה. مَحْكَمَةُ النَّقْضِ وَالإِبْرَامِ מ׳ בֵּית הַמִּשְׁפָּט לְעִרְעוּרִים ע׳ مَحْكَمَةُ التَّمْيِيزِ. مَبْرُومٌ שָׁזוּר, קָלוּעַ, מְפֻתָּל. مُبْرَمٌ 1. מֻחְלָט, סוֹפִי. 2. מְאֻשְׁרָר. قَضَاءٌ مُبْرَمٌ גּוֹרָל נֶחֱרָץ, חֹק כָּל יַעֲבֹר. قَضَى عَلَيْهِمْ قَضَاءً مُبْرَمًا חִסֵּל אוֹתָם כָּלִיל (עַד אֶחָד).

بَرْمَجَ P 1. תִּכְנֵת (מחשב). 2. תִּכְנֵן. بَرْمَجَةٌ תִּכְנוּת. مُبَرْمَجٌ מְתֻכְנָת, מְמֻחְשָׁב, מְתֻכְנָן. مُبَرْمِجٌ מְתַכְנֵת (מחשבים). بَرْمَجِيٌّ מ׳ סַרְסוּר לִדְבַר עֲבֵרָה, נָתוּן לְתַאֲווֹתָיו. بَرْنَامَجٌ ج بَرَامِجُ 1. תָּכְנִית, תָּכְנִיָּה. 2. מַצָּע. 3. תָּכְנָה (למחשב). بَرْنَامَجٌ إِذَاعِيٌّ תָּכְנִית רַדְיוֹ. بَرْنَامَجٌ تَرْفِيهِيٌّ תָּכְנִית בִּדּוּר. بَرْنَامَجُ حَفْلَةٍ مُوسِيقِيَّةٍ פַּרְטִיטוּרָה. بَرْنَامَجٌ زَمَنِيٌّ לוּחַ זְמַנִּים.

بِرْمِيلٌ F ج بَرَامِيلُ חָבִית. بِرْمِيلُ نَفْطٍ חָבִית נֵפְט (42 גלון). جَالِسٌ عَلَى بِرْمِيلٍ مِنَ البَارُودِ יוֹשֵׁב עַל חָבִית שֶׁל אֲבַק שְׂרֵפָה, בְּסַכָּנַת נְפָשׁוֹת.

بِرْن בֶּרְן (בירת שווייץ).

بُرُنْز. بُرُونْزٌ F בְּרוֹנְזָה, אָרָד (מסג של נחושת, בדיל, אבץ ועופרת). العَصْرُ البُرُنْزِيُّ תְּקוּפַת הַבְּרוֹנְזָה (1000-2000 לפנה״ס). مِيدَالِيَةٌ بُرُنْزِيَّةٌ מֶדַלְיַת אָרָד.

بُرْنُسٌ G ج بَرَانِسُ 1. בַּרְדָּס, בּוּרְנָס. 2. גְּלִימָה, חָלוּק (בייחוד למקלחת).

بُرْنِيَّةٌ ج بَرَانِيٌّ כַּד גָּדוֹל.

بُرْنِيطَةٌ .It ج بَرَانِيطُ 1. כּוֹבַע, מִגְבַּעַת. 2. אָהִיל (של מנורה).

بُرْهَةٌ ج بُرَهٌ רֶגַע. بُرْهَةٌ وَجِيزَةٌ רֶגַע קָט, זְמַן קָצָר.

بَرْهَمَةٌ. بَرْهَمِيَّةٌ .In דַּת בְּרַהְמָה (בהודו), בְּרַהְמָנִיּוּת.

بَرْهَنَ הוֹכִיחַ, הֶרְאָה, הִצִּיג רְאָיָה. تَبَرْهَنَ הוּכַח. بُرْهَانٌ ج بَرَاهِينُ הוֹכָחָה, רְאָיָה, מוֹפֵת. بُرْهَانٌ قَاطِعٌ (سَاطِعٌ) הוֹכָחָה חוֹתֶכֶת.

بُرُوتِسْتَانْتِيٌّ L פְּרוֹטֶסְטַנְטִי. بُرُوتِسْتَانْتِيَّةٌ פְּרוֹטֶסְטַנְטִיּוּת. الكَنِيسَةُ البُرُوتِسْتَانْتِيَّةُ הַכְּנֵסִיָּה הַפְּרוֹטֶסְטַנְטִית.

بَرْوَةٌ שְׁאֵרִית שֶׁל סַבּוֹן (לאחר השימוש בו).

بُرُوتِسْتُو .It מְחָאָה, הִתְנַגְּדוּת.

بُرُوتُوكُولٌ G ج بُرُوتُوكُولَاتٌ פְּרוֹטוֹקוֹל, זִכְרוֹן דְּבָרִים.

بُرُوتُونٌ G ج بُرُوتُونَاتٌ פְּרוֹטוֹן, חֶלְקִיק (באטום).

بُرُوتِينٌ G פְּרוֹטֵאִין, חֶלְבּוֹן.

بُرُوجِيٌّ T ج بُرُوجِيَّةٌ חֲצוֹצְרָן.

بَرْوَزَ P מִסְגֵּר ע׳ أَطَّرَ. بِرْوَازٌ מִסְגֶּרֶת ע׳ (اطر) إِطَار.

بُرُوش F סִכַּת קִשּׁוּט, בְּרוֹשׁ.

بُرُوشِيه F ج بُرُوشِيهَاتٌ פְּרוֹסְפֶּקְט, תָּכְנִיָּה.

بُرُوفَة .It ج بُرُوفَاتٌ 1. חֲזָרָה (של הצגה למשל). 2. הַגָּהָה.

بُرُوفِيسُور L פְּרוֹפֶסוֹר ע׳ أُسْتَاذٌ.

بُرُوكْسِل בְּרִיסֶל (בירת בלגיה).

بْرُولِيتَارْيَا F פְּרוֹלֵטַרְיוֹן, מַעֲמַד הָעֲמֵלִים. **بْرُولِيتَارِيٌّ** פְּרוֹלֵטָרִי.

(برى) بَرَى ـِ 1. חִדֵּד (עיפרון למשל). 2. גִּלֵּף. 3. הִתִּישׁ. **بَارَى** III. **تَبَارَى** VI הִתְחָרָה עִם־, הִתְמוֹדֵד עִם־, הִתְנַצֵּחַ. **لَا يُبَارِيهِ أَحَدٌ** אֵין לוֹ מִתְחָרֶה. **إِنْبَرَى** VII 1. הִתְחַדֵּד, חֻדַּד. 2. נֶחְלַץ, הָיָה מוּכָן לְהִלָּחֵם לְמַעַן־. **بَرَى** אֲדָמָה. **بَرَّايَةٌ**. **مِبْرَاةٌ** מְחַדֵּד. **مُبَارَاةٌ** ج **مُبَارَيَاتٌ** 1. תַּחֲרוּת, הִתְמוֹדְדוּת. **مُبَارَاةُ الثَّأْرِ** תַּחֲרוּת גּוֹמְלִין (בספורט). **مُبَارَاةٌ نِهَائِيَّةٌ** תַּחֲרוּת גְּמָר (במשחק). **بَارٍ(ي)** מְחַדֵּד, מְגַלֵּף. **أَعْطِ الْقَوْسَ بَارِيَهَا** פת׳ שְׁאַל לַמֻּמְחֶה (ולא תשאל לרופא), אֵין חָכָם כְּבַעַל הַנִּסָּיוֹן. **مُتَبَارٍ(ي)** מִתְחָרֶה, מִתְמוֹדֵד.

بْرِيدْج .En בְּרִידְג׳ (משחק).

بْرِيزَة F תֶּקַע (בחשמל).

بْرِيطَانْيَا (الْعُظْمَى) בְּרִיטַנְיָה (הגדולה).

بَزَّ ـُ 1. עָלָה עַל־, הִצְלִיחַ יוֹתֵר. 2. בָּזַז, גָּזַל, חָטַף. **مَنْ عَزَّ بَزَّ** פת׳ כָּל דְּאַלִּים גָּבַר. **إِبْتَزَّ** VIII 1. גָּזַל, שָׁדַד. 2. סָחַט (כסף למשל). **إِبْتِزَازٌ** סְחִיטָה, גְּזֵלָה. **بَزٌّ** אָרִיג. **بِزٌّ** ج **بِزَازٌ وَأَبْزَازٌ** דַּד, שַׁד, חָזֶה שֶׁל אִשָּׁה. **بِزَازَةٌ** מִסְחַר בְּבַדִּים. **بِزَّةٌ** מַדִּים, תִּלְבֹּשֶׁת רִשְׁמִית. **بَزَّازٌ** סוֹחֵר בַּדִּים.

بَزْبُورٌ P ج **بَزَابِيرُ**. **بَزْبُوزٌ** ج **بَزَابِيزُ** זַרְבּוּבִית, פִּיָּה שֶׁל כְּלִי.

بَزْدَرَةٌ צִפָּרוּת ע׳ **بَيْزَرَةٌ**.

بَزَرَ ـِ פִּזֵּר (זרעים), זָרַע ע׳ **بَذَرَ**. **بِزْرٌ** ج **بُزُورٌ** זֶרַע, זֵרָעוֹן, גַּרְעִין. **أَبَازِيرُ** תַּבְלִינִים ע׳ (تبل) **تَابِلٌ**.

بَزَغَ ـُ זָרַח (שמש, ירח), הוֹפִיעַ. **بُزُوغٌ** זְרִיחָה. **بُزُوغُ الشَّمْسِ** הֵנֵץ הַחַמָּה, זְרִיחַת הַשֶּׁמֶשׁ.

بَزَقَ ـُ יָרַק ע׳ **بَصَقَ**. **بَزَّاقَةٌ** שַׁבְּלוּל, חִלָּזוֹן. **مِبْزَقَةٌ** ج **مَبَازِقُ** מַרְקֵקָה.

بَزَلَ ـُ קָדַח (חור למשל), בָּקַע, חָרַר, נָקַב. **بِزَالٌ**. **مِبْزَلٌ** ج **مَبَازِلُ** מַקְדֵּחַ. **مِبْزَلَةٌ** ج **مَبَازِلُ** 1. מַקְדֵּחַ, מַקְדֵּחָה. 2. מְסַנֶּנֶת.

(بزي) بَازٍ(ي) P ج **بُزَاةٌ وَبَوَازٍ(ي)** בַּז, תַּחְמָס (עוף דורס).

بَسَّ ـُ פָּתַת, פּוֹרֵר. **وَبُسَّتِ الْجِبَالُ** ק׳ וּבְהִנָּפֵץ הֶהָרִים.

بَسْ! .As דַּי! מַסְפִּיק!

بَسٌّ. بَسَّةٌ P ج **بِسَاسٌ** חָתוּל.

بَسْبَاسٌ. بَسْبَاسَةٌ שׁוּמָר (צמח).

بَسْبُوسَةٌ מ׳ עוּגָה (עשויה מסולת, מסוכר ומשמן).

بُسْتَانٌ P ج **بَسَاتِينُ** גַּן, פַּרְדֵּס. **بُسْتَانُ الْأَطْفَالِ** גַּן יְלָדִים. **بُسْتَانِيٌّ** גַּנָּן, פַּרְדְּסָן. **بَسْتَنَةٌ** גַּנָּנוּת, פַּרְדְּסָנוּת.

بَسْتَرَ F פִּסְטֵר, חִטֵּא אֶת הֶחָלָב ע׳ **عَقَّمَ**. **بَسْتَرَةٌ** פִּסְטוּר. **حَلِيبٌ مُبَسْتَرٌ** חָלָב מְפֻסְטָר.

بَسْتِيلِيَّة F בַּסְטִילְיָה (מבצר בפריז שהוסב לכלא ונתפרסם במהפכה הצרפתית).

بَسَرَ ـُ 1. זָעַף, קָדַר. 2. עָשָׂה טֶרֶם זְמַנּוֹ. **بُسِرَ** חָלָה בְּמַחֲלַת הַטְּחוֹרִים. **إِبْتَسَرَ** VIII 1. פָּתַח בְּ־, הִתְחִיל בְּ־. 2. עָשָׂה טֶרֶם זְמַנּוֹ. **بُسْرٌ** ج **بِسَارٌ** בֹּסֶר, לֹא בָּשֵׁל. **بَاسُورٌ** ج **بَوَاسِيرُ** טְחוֹרִים. **مُبْتَسَرٌ** עָשׂוּי טֶרֶם זְמַנּוֹ, בָּסֳרִי. **حِضَانَةُ الْمُبْتَسَرِينَ** פַּגִּיָּה.

بَسَطَ ـُ 1. פָּרַס, פָּשַׁט, הוֹשִׁיט. 2. הִצִּיג, גּוֹלֵל. 3. הִרְחִיב. **بَسَطَ نُفُوذَهُ عَلَى** פָּרַס אֶת הַשְׁפָּעָתוֹ עַל־, שָׁלַט עַל־. **بَسَطَ يَدَ الْمُسَاعَدَةِ** הוֹשִׁיט יַד לְעֶזְרָה. **بَسُطَ** ـُ 1. פֻּשַּׁט, נַעֲשָׂה פָּשׁוּט. 2. הָיָה תָּמִים. 3. אוֹרוּ פָּנָיו. **بَسَّطَ** II פִּשֵּׁט, הֵבִיא לִכְלַל פַּשְׁטוּת. **بَاسَطَ** III 1. הֵאִיר פָּנִים לְ־, גִּלָּה יְדִידוּת. 2. דִּבֵּר גְּלוּיוֹת. **تَبَسَّطَ** V 1. הִרְחִיב אֶת הַדִּבּוּר עַל־, מָסַר פְּרָטִים. 2. נָהַג בְּחָפְשִׁיּוּת. **تَبَسَّطَ فِي الْحَدِيثِ** הִרְחִיב אֶת הַיְרִיעָה, הִרְחִיב אֶת הַדִּבּוּר. **إِنْبَسَطَ** VII 1. שָׂמַח, עָלַץ, הָיָה שְׂבַע רָצוֹן. 2. הִתְאָרֵךְ. 3. הִשְׂתָּרֵעַ, הִתְפַּשֵּׁט. **إِنْبَسَطَتْ أَسَارِيرُ وَجْهِهِ** אוֹרוּ פָּנָיו, זָהֲרוּ פָּנָיו מִשִּׂמְחָה. **بَسْطٌ** 1. הוֹשָׁטָה, פְּרִיסָה, הַרְחָבָה. 2. מוֹנֶה (לעומת מכנה בחשבון שברים). **بَسْطَةٌ** 1. רְוָחָה. 2. רֹחַב, גֹּדֶל. 3. "בַּסְטָה", דּוּכָן. **بَسْطَةُ السَّلَالِمِ** מַעֲקֶה הַמַּדְרֵגוֹת ע׳ **دَرَابْزِين**. **بِسَاطٌ** ج **أَبْسِطَةٌ وَبُسُطٌ** שָׁטִיחַ, מַרְבָד. **بِسَاطُ الرَّحْمَةِ** תַּכְרִיכִים. **بِسَاطُ الرِّيحِ** מַרְבַד הַקְּסָמִים. **عَرَضَ (وَضَعَ) عَلَى بِسَاطِ الْبَحْثِ** הֶעֱמִיד לְדִיּוּן. **بَسِيطٌ** ج **بُسَطَاءُ** 1. פָּשׁוּט, קַל. 2. תָּמִים, נָאִיבִי. 3. רֹחַב (שטח). 4. עָנָו. 5. מִשְׁקַל רוֹוֵחַ (בשירה הערבית). **بَسِيطَةٌ!** כְּלוּם, לֹא נוֹרָא, בְּסֵדֶר. **الْبَسِيطَةُ** הָאָרֶץ, הָעוֹלָם. **بَسَاطَةٌ** פַּשְׁטוּת, עֲנָוָה, טִבְעִיּוּת, חֹסֶר סִבּוּךְ. **تَبْسِيطٌ** פִּשּׁוּט. **إِنْبِسَاطٌ** 1. שְׂבִיעוּת רָצוֹן, שִׂמְחָה. 2. הִשְׂתָּרְעוּת, הִתְפַּשְּׁטוּת. **مَبْسُوطٌ** 1. פָּרוּס, מִשְׂתָּרֵעַ, מוּשָׁט. 2. "מַבְּסוּט", שָׂמֵחַ. **مُنْبَسِطٌ** 1. פָּרוּס, מִשְׂתָּרֵעַ. 2. שָׂמֵחַ, שְׂבַע רָצוֹן.

بَسْطُرْمَةٌ T פַּסְטְרָמָה.

الْبُسْفُورُ בּוֹסְפּוֹרוּס (מצר במימי תורכיה).

بَسَقَ ـُ גָּבַהּ, רָם, הִתְנַשֵּׂא. **بَاسِقٌ** גָּבוֹהַּ, גְּבַהּ קוֹמָה, תָּמִיר. **بُسُوقٌ** גֹּבַהּ, רוּם, תְּמִירוּת.

بَسْكُوِيتٌ F. **بَسْكُوتٌ** בִּיסְקְוִיט.

بَسْكْلِيتٌ F אוֹפַנַּיִם ע׳ **دَرَّاجَةٌ**.

بَسُلَ ـُ אָזַר עֹז, גִּלָּה אֹמֶץ לֵב. **إِسْتَبْسَلَ** X הֶעֱרָה לַמָּוֶת נַפְשׁוֹ, חֵרֵף אֶת נַפְשׁוֹ לְמַעַן־. **بَسَالَةٌ** עֹז נֶפֶשׁ, גְּבוּרָה, נוֹעָזוּת. **إِسْتِبْسَالٌ** חֵרוּף נֶפֶשׁ. **بَاسِلٌ** ج **بُسَلَاءُ وَبَوَاسِلُ** אַמִּיץ לֵב, גִּבּוֹר חַיִל, נוֹעָז.

بِسِلَّةٌ .It. **بِزِلَّةٌ** אֲפוּנָה (ירק).

بَسَمَ ـِ **تَبَسَّمَ** V. **إِبْتَسَمَ** VIII חִיֵּךְ, הִצְטַחֵק. **إِبْتَسَمَ لَهُ الحَظُّ** שִׂחֵק לוֹ הַמַּזָּל, הַמַּזָּל הֵאִיר לוֹ פָּנִים. **بَسْمَةٌ**. **إِبْتِسَامَةٌ** חִיּוּךְ, בַּת צְחוֹק, צִחְקוּק. **بَسَّامٌ** חַיְּכָן. **مَبْسِمٌ** ج **مَبَاسِمُ** 1. פֶּה. 2. פִּיָּה (של נרגילה למשל).

بَسْمَلَ אָמַר: **بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ** בְּשֵׁם הַשֵּׁם הָרַחְמָן וְהָרַחוּם. **بَسْمَلَةٌ** אֲמִירַת הַמִּשְׁפָּט הנ"ל.

بَشَّ ـَ הִסְבִּיר פָּנִים, אוֹרוּ פָּנָיו, קִדֵּם אֶת־ בִּבְרָכָה. **بَشٌّ**. **بَاشٌّ**. **بَشُوشٌ** מֵאִיר פָּנִים, חַיְּכָן, חַיְּכָנִי, מְקַדֵּם אוֹרְחָיו בִּבְרָכָה. **هَاشٌّ بَاشٌّ** מַסְבִּיר פָּנִים מְאוֹד. **بَشَاشَةٌ** הַסְבָּרַת פָּנִים, חַיְּכָנוּת.

بَشِرَ ـَ 1. שָׂמַח, הָיָה אוֹפְּטִימִי. 2. שִׂמַּח, הֵבִיא בְּשׂוֹרָה טוֹבָה. **بَشَرَ** ـُ 1. קִלֵּף. 2. גֵּרֵר (במגררת). **بَشَّرَ** II 1. בִּשֵּׂר, הֵבִיא בְּשׂוֹרָה טוֹבָה. 2. הִטִּיף (לדת, לרעיון וכו'). **بَاشَرَ** III 1. הִתְחִיל (בתפקיד למשל). 2. עָסַק בְּ־, טִפֵּל בְּ־. 3. בָּא אֶל אִשָּׁה. **إِسْتَبْشَرَ** X שָׂמַח, עָלַץ, רָאָה בְּ־ סִימָן בְּרָכָה, רָאָה וְרָדוּת. **إِسْتَبْشَرَ بِهِ خَيْرًا** מָצָא בּוֹ טוּב, יִחֵל לְטוֹבָה. **بَشْرٌ** קִלּוּף, גֵּרוּר. **بِشْرٌ** שִׂמְחָה, עֲלִיצוּת, אֹשֶׁר. **بُشْرٌ**. **بُشْرَى** ج **بُشْرَيَاتٌ**. **بِشَارَةٌ** ج **بَشَائِرُ** בְּשׂוֹרָה טוֹבָה, חֲדָשׁוֹת טוֹבוֹת. **بُشْرَاكَ** יִבָשֵׂם לְךָ! יִנְעַם לְךָ! **كَنِيسَةُ البِشَارَةِ** כְּנֵסִיַּת הַבְּשׂוֹרָה (בנצרת). **بَشِيرٌ** ج **بُشَرَاءُ** מְבַשֵּׂר טוֹבָה. **بَشَائِرُ** סִימָנִים טוֹבִים, סִנּוּנִיּוֹת רִאשׁוֹנוֹת. **عِيدُ البِشَارَةِ** חַג הַבְּשׂוֹרָה (של הולדת ישו). **تَبْشِيرٌ** בְּשׂוֹרָה, הַטָּפָה מִיסְיוֹנֶרִית. **تَبْشِيرِيٌّ** מִיסְיוֹנֶרִי. **تَبَاشِيرُ** סְנוּנִיּוֹת רִאשׁוֹנוֹת, סִימָנִים רִאשׁוֹנִים. **تَبَاشِيرُ الفَجْرِ** עַמּוּד הַשַּׁחַר. **مُبَشِّرٌ** 1. מַטִּיף, מִיסְיוֹנֶר. 2. מְבַשֵּׂר טוֹבוֹת. **مُسْتَبْشِرٌ** אוֹפְּטִימִי, שָׂמֵחַ. **بَشَرٌ** אָדָם, אֱנוֹשׁ, בְּנֵי אָדָם. **بَشَرَةٌ** קְרוּם, גֶּלֶד, עִלִּית הָעוֹר, עוֹר הַפָּנִים. **أَبْيَضُ البَشَرَةِ** שֶׁעוֹרוֹ לָבָן. **بَشَرَةُ الأَرْضِ** קְרוּם כַּדּוּר הָאָרֶץ. **بَشَرِيٌّ** 1. אֱנוֹשִׁי. 2. הוּמָנִי. **بَشَرِيَّةٌ** 1. אֱנוֹשׁוּת, הַמִּין הָאֱנוֹשִׁי. 2. הוּמָנִיּוּת. **مِبْشَرَةٌ** ج **مَبَاشِرُ** 1. מַגְרֵרָה. 2. מִגְרֶדֶת. **مُبَاشِرٌ** יָשִׁיר, מִיָּדִי, לֹא בַּעֲקִיפִין. **إِصَابَةٌ مُبَاشِرَةٌ** פְּגִיעָה יְשִׁירָה. **بَثٌّ مُبَاشِرٌ** שִׁדּוּר חַי. **مُبَاشَرَةً** בְּמֵישָׁרִין, מִיָּד, עַל הַמָּקוֹם, לְלֹא שְׁהוּת.

بَشْرَفٌ P פְּרֶלוּד, אַקְדָּמָה (נעימת פתיחה במוזיקה המזרחית).

بَشْرُوشٌ C מ' פְלָמִינְגוֹ ע' **نُحَامَة**. **غُرْنُوق**.

بَشِعَ ـَ הִתְכַּעֵר, הָשְׁחַת יָפְיוֹ. **بَشَّعَ** II כִּעֵר. **إِسْتَبْشَعَ** X 1. חָשַׁב לִמְכֹעָר. 2. נִרְאָה נִתְעָב. **بَشِعٌ** מְכֹעָר, כָּעוּר, דּוֹחֶה, נִתְעָב, בָּזוּי. **جَرِيمَةٌ بَشِعَةٌ** פֶּשַׁע נִתְעָב. **بَشَاعَةٌ** כִּעוּר, תִּעוּב, גֹּעַל.

بَشْكِيرٌ P ج **بَشَاكِيرُ** מַגֶּבֶת גְּדוֹלָה, מַגֶּבֶת רַחְצָה.

(בשם) **بَشَامٌ** תְּרוּפָה ע' **بَلْسَم**. **بَلَسَان**.

بِشْمِلَة .It מ' שֶׁסֶק ע' **إِسْكَدِنْيَا**.

بَشْنِينٌ C לוֹטוּס, נִימְפֵאָה (פרח מים מקודש אצל המצרים הקדמונים) ע' **عَرُوس** النِّيل.

بَصَّ ـُ 1. נָעַץ מַבָּט, הֵצִיץ. 2. נָצַץ, זָהַר. **بَصِيصٌ** 1. קֶרֶן אוֹר. 2. נִיצוֹץ, שָׁבִיב. **بَصِيصُ أَمَلٍ** נִיצוֹץ שֶׁל תִּקְוָה. **بَصَّاصٌ** 1. מְצִיצָן. 2. בַּלָּשׁ. **بَصْبَصَ** 1. עָגַב, חִזֵּר. 2. הֵנִיעַ, כִּשְׁכֵּשׁ (כלב בזנבו). 3. קָרַץ, מִצְמֵץ. **بَصْبَصَاتِيٌّ** מ' 1. מְצִיצָן, חוֹדֵר לִתְחוּם הַפְּרָט. 2. רוֹדֵף נָשִׁים.

بَصُرَ ـُ תָּפַס (בשכלו), הִבְחִין, רָאָה (את הנולד). **بَصِرَ** ـَ רָאָה, הִבִּיט, תָּפַס. **بَصَّرَ** II 1. נָתַן לוֹ לִרְאוֹת, פָּקַח עֵינָיו שֶׁל־. 2. הֵאִיר עֵינַיִם, לִמֵּד לְהַבְחִין. **تَبَصَّرَ** V עִיֵּן, הִתְבּוֹנֵן, נָעַץ מַבָּט חַקְרָנִי. **تَبَصَّرَ فِي الأَمْرِ** שָׁקַל וְטָרַח בָּעִנְיָן, הִתְבּוֹנֵן בּוֹ לְעֹמֶק. **إِسْتَبْصَرَ** X 1. רָאָה אֶת הַנּוֹלָד, הִתְבּוֹנֵן. 2. תָּפַס (בשכלו). **بَصَرٌ** ج **أَبْصَارٌ** 1. רְאִיָּה, מַבָּט. 2. עַיִן. 3. בִּינָה, תְּפִיסָה חַדָּה. **بَيْنَ سَمْعِ النَّاسِ وَبَصَرِهِمْ** בְּרֹאשׁ חוּצוֹת, בְּפֻמְבֵּי, בְּפַרְהֶסְיָה. **قَصِيرُ البَصَرِ** קְצַר רֹאִי. **فِي لَمْحِ البَصَرِ** כְּהֶרֶף עַיִן. **مَجَالُ البَصَرِ** שְׂדֵה רְאִיָּה. **مَدَى البَصَرِ** טְוַח רְאִיָּה. **أُولُو الأَبْصَارِ** בַּעֲלֵי בִּינָה. **بَصَرِيٌّ** אוֹפְּטִי. **بَصَرِيَّاتٌ** אוֹפְּטִיקָה. **بَصَارَةٌ** תּוֹבָנָה, תְּבוּנָה, פִּקְחוּת, שׁוּם שֵׂכֶל. **بَصِيرٌ** ج **بُصَرَاءُ** 1. נָבוֹן, פִּקֵּחַ, רוֹאֶה אֶת הַנּוֹלָד. 2. סַגִּי נְהוֹר (הפוך), עִוֵּר. **عَيْنٌ بَصِيرَةٌ** עַיִן עֵרָנִית, עֵרָנוּת, דְּרִיכוּת. **العَيْنُ بَصِيرَةٌ وَاليَدُ قَصِيرَةٌ** פת' הָעַיִן רוֹאָה וְהַיָּד קְצָרָה מִלְּהוֹשִׁיעַ. **بَصِيرَةٌ** ج **بَصَائِرُ** בִּינָה, הֲבָנַת הַלֵּב, חֲרִיפוּת שֵׂכֶל, פִּקְחוּת. **أَهْلُ البَصِيرَةِ** בַּעֲלֵי הַנִּסָּיוֹן וְהַתְּבוּנָה. **عَنْ بَصِيرَةٍ** בְּיוֹדְעִין, בְּכַוָּנָה תְּחִלָּה. **إِبْصَارٌ** רְאִיָּה. **إِزْدِوَاجُ الإِبْصَارِ** כֶּפֶל רְאִיָּה. **إِبْصَارِيٌّ** אוֹפְּטִי. **مِبْصَارٌ** אוֹפְּטִימֶטֶר. **تَبَصُّرٌ** 1. בּוֹנָנוּת (insight). 2. שׁוּם שֵׂכֶל, בִּינָה, חֵאוּי. **بِدُونِ تَبَصُّرٍ** בְּחֹסֶר תְּבוּנָה, בְּלִי שִׁקּוּל דַּעַת. **بَاصِرَةٌ** ج **بَوَاصِرُ** עַיִן.

بَصَقَ ـُ **بَزَقَ** ـُ יָרַק, רָקַק. **بَصْقَةٌ** יְרִיקָה. **بُصَاقٌ** רֹק, יְרִיקָה. **البُصَاقُ مَمْنُوعٌ** אָסוּר לִירֹק. **مِبْصَقَةٌ**. **مِبْزَقَةٌ** מַרְקֵקָה.

بَصَلَةٌ ج **بَصَلَاتٌ** و**بَصَلٌ** בָּצָל, פְּקַעַת. **لَا بَصَلَتَك وَلَا عَيْنِي تِدْمَع** פת' לֹא מִדִּבְשֵׁךְ וְלֹא מֵעֻקְצֵךְ. **يوم عَسَل ويوم بَصَل** פת' יוֹם דְּבַשׁ יוֹם בָּצָל, יוֹם לְטוֹבָה וְיוֹם לְרָעָה. **بَصَلِيٌّ** בְּצָלִי. **بُصَيْلَةٌ** ج **بُصَيْلَاتٌ** 1. בְּצַלְצוּל. 2. מַדְחוֹם. 3. נוּרָה (חשמלית).

بَصَمَ ـِ חָתַם (בקצה הבוהן), טָבַע. **بَصْمَةٌ** ج **بَصَمَاتٌ** טְבִיעַת אֶצְבָּעוֹת, חֲתִימָה. **بَصْمَةُ الخَتْمِ** טְבִיעַת חוֹתֶמֶת. **تَرَكَ بَصَمَاتِهِ عَلَى** הִטְבִּיעַ אֶת חוֹתָמוֹ עַל־, הִשְׁאִיר אֶת רִשּׁוּמוֹ עַל־, הִשְׁפִּיעַ אֶת הַשְׁפָּעָתוֹ עַל־.

بَضٌّ רַךְ וְעָדִין (בייחוד גוף אישה).

بَضَعَ ـَ בָּצַע, חָתַךְ, קָרַע, גָּדַע, נִתַּח. **بَضَّعَ** II 1. חִתֵּךְ. 2. נִתַּח. **بَاضَعَ** III בָּא אֶל אִשָּׁה, שָׁכַב. **إِسْتَبْضَعَ** X 1. הִתְחַתֵּן. 2. סָחַר (בסחורה). **بَضْعٌ** בְּצִיעָה, נְתִיחָה.

بِضْعٌ. بِضْعَةٌ (במספרים): כַּמָּה, אֲחָדִים, מִקְצָת. بِضْعُ طَالِبَاتٍ סְטוּדֶנְטִיּוֹת אֲחָדוֹת. بِضْعَةُ رِجَالٍ כַּמָּה גְּבָרִים. بِضْعَةٌ ج بِضَعٌ 1. נֵתַח (של בשר). 2. חֵלֶק אִינְטֶגְרָלִי. هُوَ بِضْعَةٌ مِنِّي הוּא חֵלֶק מִמֶּנִּי, בָּשָׂר מִבְּשָׂרִי. بِضَاعَةٌ ج بَضَائِعُ סְחוֹרָה, מִצְרָךְ. أَخْرَجَ مَا عِنْدَهُ مِنْ بِضَاعَةٍ אָמַר כָּל אֲשֶׁר רָצָה לוֹמַר. قَلِيلُ الْبِضَاعَةِ יְדִיעָתוֹ קְלוּשָׁה. مِبْضَعٌ ج مَبَاضِعُ אִזְמֵל, סַכִּין הַמִּתּוּחַ. مُبَاضَعَةٌ בִּיאָה, בְּעִילָה. اِسْتِبْضَاعٌ נְשִׂיאַת אִשָּׁה. نِكَاحُ الاسْتِبْضَاعِ הַשָּׂאַת אִשְׁתּוֹ לְאַחֵר (כדי שתלד לו ותחזור אליו, בתקופה הטרום אסלאמית).

بَطَّ ـ נָתַח, חָתַךְ (פצע). بَطَّ II הָיָה חֲסַר אוֹנִים. بَطْبَطَ גִּעְגַּע (כאווז), קִרְקֵר. بَطَّةٌ ج بَطٌّ 1. בַּרְוָזָה. 2. אַוָּזָה. مِبَطٌّ אִזְמֵל. بَطْبَاطٌ אֵזוֹב רוֹעָה, אַרְכֻּבִּית שִׁבְטָבָטִית (עשב בר, knot grass).

بَطَّارِيَّةٌ ج بَطَّارِيَّاتٌ 1. סוֹלְלָה (בחשמל) ע' (רכם) مِرْكَم. 2. סוֹלְלַת תּוֹתָחִים.

بَطُؤَ ـ 1. הֵאֵט, הָיָה אִטִּי. 2. הִשְׁתַּהָה. بَطَّأَ II 1. הֵאֵט, עִכֵּב, הִשְׁהָה. 2. רִפָּה אֶת יָדַי־. أَبْطَأَ IV הֵאֵט, הִתְעַכֵּב. تَبَطَّأَ V. تَبَاطَأَ VI הִשְׁתַּהָה, הִתְמַהְמֵהַּ, אֵחַר. اِسْتَبْطَأَ X 1. בִּקֵּשׁ לְהָאֵט, עִכֵּב. 2. חָשַׁב לְאִטִּי. بُطْءٌ אִטִּיּוּת, הִשְׁתַּהוּת, הִתְעַכְּבוּת. بِبُطْءٍ בִּמְתִינוּת, לְאַט. بَطِيءٌ ج بِطَاءٌ אִטִּי, כָּבֵד, עַצְלָן, רָפֶה. إِبْطَاءٌ אִחוּר, פִּגּוּר. دُونَ إِبْطَاءٍ לְלֹא שְׁהִיּוֹת, בְּלִי דִּחוּי. تَبَاطُؤٌ הָאָטָה. إِضْرَابُ التَّبَاطُؤِ שְׁבִיתַת הָאָטָה.

بَطَاطَا. بَطَاطَةٌ .Sp בָּטָטָה. بَطَاطِسُ מ' תַּפּוּחֵי אֲדָמָה, תַּפּוּדִים. بَطَاطِسُ بِالدَّمْعَةِ מ' תַּפּוּדִים בְּרֹטֶב. بَطَاطِسُ مُحَمَّرَةٌ טְגָנִים, צִ'יפְּס.

بَطَحَ ـ הִפִּיל אֶת־ עַל פָּנָיו, הִשְׁלִיךְ, שִׁטַּח. تَبَطَّحَ V. اِنْبَطَحَ VII הִשְׁתַּטַּח, נָפַל עַל פָּנָיו. أَبْطَحُ ج أَبَاطِحُ. بَطْحَاءُ ج بِطَاحٌ שֶׁטַח רְחַב יָדַיִם, עֵמֶק רָחָב. مُنْبَطِحٌ מִשְׁתַּטֵּחַ (על פניו). سَهْلٌ مُنْبَطِحٌ עֵמֶק מִישׁוֹרִי רְחַב יָדַיִם.

بِطِّيخٌ אֲבַטִּיחִים. بِطِّيخَةٌ אֲבַטִּיחַ. مَبْطَخَةٌ מִקְשַׁת אֲבַטִּיחִים, שְׂדֵה אֲבַטִּיחִים.

بَطِرَ ـ 1. זִלְזֵל. 2. הָיָה כְּפוּי טוֹבָה בִּמְתַּת הָאֵל. 3. כָּפַר בְּחַסְדֵי שָׁמַיִם. أَبْطَرَ IV עוֹרֵר אוֹתוֹ לְזִלְזֵל. أَبْطَرَهُ الْغِنَى הָעֹשֶׁר גָּרַם לוֹ לִהְיוֹת כְּפוּי טוֹבָה. بَطَرٌ זִלְזוּל, כְּפִיּוּת טוֹבָה, חֻצְפָּה, הִתְנַשְּׂאוּת. بَطِرٌ. بَطْرَانٌ 1. כְּפוּי טוֹבָה, כּוֹפֵר בְּחַסְדֵי שָׁמַיִם. 2. סוֹלֵד מִכָּל דָּבָר, מְזַלְזֵל.

بَطْرَخٌ ج بَطَارِخُ בֵּיצֵי דָּגִים, קַוְיָאר.

بُطْرُسُ פֶּטְרוּס.

بَطْرَك. بَطْرِيكٌ. بَطْرِيَرْك G ج بَطَارِكَةٌ פַּטְרִיאַרְךְ. بَطْرَكِيَّةٌ. بَطْرِيَرْكِيَّةٌ פַּטְרִיאַרְכִיָּה.

بِطْرِيقٌ G ج بَطَارِقَةٌ وَبَطَارِيقُ 1. אַרְכִיבִּישׁוֹף, פַּטְרִיאַרְךְ. 2. פִּינְגְּוִין (עוף). تَرْجَمَةُ ابْنِ الْبِطْرِيقِ תַּרְגּוּם מְלוּלִי (שָׁגוּי). بَطْرِيقِيٌّ פַּטְרִיאַרְכָלִי. بَطْرِيقِيَّةٌ פַּטְרִיאַרְכָלִיּוּת.

بَطَشَ ـِ بِـ עָשָׂה שְׁפָטִים בְּ־, תָּקַף, תָּפַס בְּכוֹחַ. بَطْشٌ 1. עֲשִׂיַּת שְׁפָטִים, אַלִּימוּת, הֶרֶג. 2. עָרִיצוּת, רוֹדָנוּת. بَاطِشٌ עוֹשֶׂה שַׁמּוֹת, רַצְחָנִי, אַלִּים.

(بطق) بِطَاقَةٌ G ج بِطَاقَاتٌ כַּרְטִיס, פֶּתֶק, מַדְבֵּקָה. بِطَاقَةُ اعْتِمَادٍ כַּרְטִיס אַשְׁרַאי. بِطَاقَةٌ بَرِيدِيَّةٌ גְּלוּיָה. بِطَاقَةُ التَّمْوِينِ פִּנְקַס תְּלוּשֵׁי מָזוֹן. بِطَاقَةُ الدَّعْوَةِ כַּרְטִיס הַזְמָנָה. بِطَاقَةُ الزِّيَارَةِ כַּרְטִיס בִּקּוּר. الْبِطَاقَةُ الشَّخْصِيَّةُ. بِطَاقَةُ الْهُوِيَّةِ תְּעוּדַת זֶהוּת. بِطَاقَةُ الصَّرْفِ الْأَلِكْتُرُونِيِّ כַּרְטִיס כַּסְפּוֹמָט (בַּנְקָט).

بَطَلَ ـُ 1. בָּטֵל, חָדַל, פָּסַק, פָּקַע. 2. הָיָה מְבֻטָּל. بَطُلَ ـُ אָזַר עֹז, יָצָא גִּבּוֹר. بَطَّلَ II 1. בִּטֵּל, הִפְסִיק, שִׁתֵּק, נִטְרֵל, פָּסַל, הֵפֵר, שָׁלַל. 2. הִבְטִיל, הִפְסִיק אֶת עֲבוֹדָתוֹ. أَبْطَلَ IV 1. בִּטֵּל, הִפְקִיעַ אֶת תָּקְפּוֹ. 2. שִׁקֵּר, דִּבֵּר שְׁקָרִים. أَبْطَلَ مَفْعُولَهُ 1. הִפְקִיעַ אֶת תָּקְפּוֹ. 2. פֵּרֵק (מטען חבלה). بُطْلٌ. بُطْلَانٌ בְּטֵלוּת, שָׁוְא, שֶׁקֶר, הֱיוֹת מֻפְרָךְ. بَطَالَةٌ אַבְטָלָה, חֹסֶר עֲבוֹדָה. بَطَالَةٌ مُقَنَّعَةٌ אַבְטָלָה סְמוּיָה. بَطَّالٌ מְבֻטָּל, מְחֻסַּר עֲבוֹדָה. بَاطِلٌ ج أَبَاطِيلُ 1. מֻפְרָךְ, כּוֹזֵב. 2. בָּטֵל (הסכם למשל). أَبَاطِيلُ הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ, אַפְסוּת. بَطَلٌ ج أَبْطَالٌ גִּבּוֹר, אַלּוּף. بُطُولَةٌ גְּבוּרָה, עֹז, אַלִּיפוּת. بُطُولَةُ الْعَالَمِ אַלִּיפוּת הָעוֹלָם. مَثَّلَ دَوْرَ الْبُطُولَةِ שִׂחֵק אֶת תַּפְקִיד הַגִּבּוֹר (במחזה למשל). بُطُولِيٌّ הֵרוֹאִי, עִלָּאִי, שֶׁל גְּבוּרָה.

بُطْمٌ אֵלָה אַטְלַנְטִית (עץ שפריו הוא הַבָּטְנָה העשיר בשמן, terebinth).

بَطَنَ ـُ נִכְנַס, נִסְתַּר, נֶחְבָּא. بَطُنَ ـُ הִכְרִיס, גָּדְלָה בִּטְנוֹ, הִתְנַפְּחָה בִּטְנוֹ. بَطَّنَ II בִּטֵּן, כִּסָּה בְּבִטְנָה, מִלֵּא. أَبْطَنَ IV 1. הִפְנִים, הִצְפִּין, הִסְתִּיר. 2. בִּטֵּן (בבטנה). أَظْهَرَ خِلَافَ مَا أَبْطَنَ גִּלָּה בְּנִגּוּד לְמָה שֶׁהִסְתִּיר, גִּלָּה טֶפַח וְכִסָּה טְפָחַיִם. اِسْتَبْطَنَ X 1. יָדַע דָּבָר לְעָמְקוֹ, גִּלָּה נִסְתָּרוֹת. 2. חָדַר עָמֹק. 3. הִפְנִים, הִסְתִּיר. بَطْنٌ ج بُطُونٌ נ' 1. בֶּטֶן, כֶּרֶס, קֵבָה. 2. פְּנִים, תּוֹךְ. 3. חֲטִיבָה שִׁבְטִית. غَاسِلُ الْبُطُونِ עִיק' בֶּן זְקוּנִים. قَلَبَهُ بَطْنًا لِظَهْرٍ הָפַךְ אוֹתוֹ עַל פִּיו. رَقْصُ الْبُطُونِ רִקּוּדֵי בֶּטֶן. بِطْنَةٌ גַּרְגְּרָנוּת. بِطَانَةٌ ج بَطَائِنُ 1. בִּטְנָה. 2. אַנְשֵׁי שְׁלוֹמוֹ. بَطِينٌ כַּרְסְתָן, כְּרֵסְתָנִי. بُطَيْنٌ חֲדַר הַלֵּב (לעומת أُذَيْنٌ). بَطَانِيَّةٌ ج بَطَاطِينُ وَبَطَّانِيَّاتٌ שְׂמִיכָה. اِسْتِبْطَانٌ בּוֹנְנוּת, אִינְטְרוֹסְפֶּקְט, הִסְתַּכְּלוּת פְּנִימִית. اِسْتِبْطَانِيَّةٌ אִינְטְרוֹסְפֶּקְצִיָּה. بَاطِنٌ ج بَوَاطِنُ פְּנִים, פְּנִימִי. بَاطِنًا בַּסֵּתֶר, בַּחֲשַׁאי. بَاطِنُ الْكَفِّ כַּף הַיָּד. الْعَلِيمُ بِبَوَاطِنِ الْأُمُورِ חֲכַם הָרָזִין (כינוי לאלוהים). بَاطِنِيٌّ 1. פְּנִימִי. 2. אַלֵּגוֹרִי. تَأَمُّلٌ بَاطِنِيٌّ בּוֹנְנוּת, אִינְטְרוֹסְפֶּקְצִיָּה, הִסְתַּכְּלוּת פְּנִימִית (של אדם לתוך עצמו). أَمْرَاضٌ بَاطِنِيَّةٌ מַחֲלוֹת פְּנִימִיּוֹת. الْبَاطِنِيَّةُ שֵׁם שֶׁל קְבוּצוֹת אִסְלָאמִיּוֹת הַמְּפָרְשׁוֹת אֶת הַקֻּרְאָן פֵּרוּשׁ אַלֵּגוֹרִי (מעין פירוש דרש של התורה). مَبْطُونٌ חוֹלֵה בֶּטֶן.

(بطي) بَاطِيَةٌ ج بَوَاطٍ(ي) כַּד, קַנְקַן.

بَظْرٌ ج بُظُورٌ דַּגְדְּגָן, קְלִיטוֹרִיס.

بُعْبُعٌ ج بَعَابِعُ דַּחְלִיל ע' (فزع) فَزَّاعَة.

بَـعَـثَ ـَ 1. שָׁלַח, שִׁגֵּר. 2. עוֹרֵר, הִמְרִיץ. 3. הֶחְיָה, הֵשִׁיב לִתְחִיָּה, הֵפִיחַ רוּחַ חַיִּים. **إِنْبَعَثَ** VII 1. נִשְׁלַח. 2. נֶחְלַץ ל־, הִתְעוֹרֵר ל־, הֵחֵל. **إِبْتَعَثَ** VIII שָׁלַח. **بَعْثٌ** 1. תְּחִיָּה, תְּקוּמָה. 2. שְׁלִיחָה, שִׁגּוּר. **يَوْمُ البَعْثِ** יוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים, יוֹם הַדִּין. **حِزْبُ البَعْثِ** מִפְלֶגֶת הַ"בַּעְתְ" (בסוריה למשל). **بَعْثِيٌّ** הַשַּׁיָּךְ לְמִפְלֶגֶת הַ"בַּעְתְ". **بَعْثَةٌ** ج بَعَثَاتٌ 1. מִשְׁלַחַת. 2. שְׁלִיחוּת. 3. תְּקוּמָה. **بَعْثَةٌ أَثَرِيَّةٌ** מִשְׁלַחַת אַרְכֵאוֹלוֹגִית. **مَبْعَثٌ** 1. שְׁלִיחוּת. 2. ج مَبَاعِثُ גּוֹרֵם, סִבָּה. **بَاعِثٌ** ج بَوَاعِثُ גּוֹרֵם, מֵנִיעַ, סִבָּה. **مَبْعُوثٌ** 1. שָׁלִיחַ (דיפלומטי למשל). 2. נָצִיג. **مُنْبَعَثٌ** מָקוֹר, נְקֻדַּת מוֹצָא.

بَعْثَرَ פִּזֵּר, הֵפִיץ, שִׁלַּח לְכָל עֵבֶר. **تَبَعْثَرَ** 1. פֻּזַּר, הִתְפַּזֵּר. 2. אֻבַּד (ממון למשל). **مُبَعْثَرٌ** מְפֻזָּר. **شَعْرٌ مُبَعْثَرٌ** שֵׂעָר סָתוּר, פָּרוּעַ.

بَعَجَ ـَ 1. פָּחַס. 2. בָּקַע. **إِنْبَعَجَ** VII נִפְחַס, נִמְעַךְ, נִבְקַע. **مُنْبَعِجٌ** פָּחוּס, מְשֻׁטָּח (בייחוד מהצדדים).

بَعُدَ ـُ 1. רָחַק, הִתְרַחֵק. 2. מֵת. **بَعَّدَ** II הִרְחִיק, סִלֵּק. **بَاعَدَ** III 1. הִרְחִיק זֶה מִזֶּה, יָצַר פַּעַר בֵּין־. 2. סִלֵּק. **أَبْعَدَ** IV 1. הִתְרַחֵק. 2. הִרְחִיק, הֵסִיר. 3. הִגְלָה. **أَبْعَدَهُ اللّٰهُ** כֵּן יֹאבַד! **تَبَعَّدَ** V. **تَبَاعَدَ** VI 1. הִתְרַחֵק, הִסְתַּלֵּק, נָטַשׁ. **إِبْتَعَدَ** VIII **عَنْ** הִתְרַחֵק מ־, נָטַשׁ, סָר מִן־. **إِسْتَبْعَدَ** X 1. חָשַׁב לְרָחוֹק. 2. פָּסַל (אפשרות), חָשַׁב לְבִלְתִּי סָבִיר. 3. הֵסִיר. **بُعْدٌ** ج أَبْعَادٌ 1. מֶרְחָק. 2. מֵמַד. **بُعْدُ نَظَرٍ** רְאִיַּת הַנּוֹלָד, רֹחַק רְאוּת. **ثُلَاثِيُّ الأَبْعَادِ** תְּלַת־מְמַדִּי. **قِيَاسُ الأَبْعَادِ** מִדַּת אֹרֶךְ. **بُعْدًا لَهُ** כֵּן יֹאבַד! יִקָּחֵהוּ הָאֹפֶל! **بَعْدُ** 1. אַחַר כָּךְ. 2. עוֹד לֹא, עֲדַיִן, טֶרֶם. **وَبَعْدُ. أَمَّا بَعْدُ** ע' أَمَّا. **فِيمَا بَعْدُ** לְהַלָּן. **لَمْ يَذْهَبْ بَعْدُ** עוֹד לֹא הָלַךְ. **لِلّٰهِ الأَمْرُ مِنْ قَبْلُ وَمِنْ بَعْدُ** ק' לֵאלֹהִים הַהַחְלָטָה (הַפְּקֻדָּה) מִבְּרֵאשִׁית וּמֵאַחֲרִית. **بَعْدَ** אַחֲרֵי. **بَعْدَئِذٍ** ע' إِذْ. **كُفْرٌ مَا بَعْدَهُ كُفْرٌ** כְּפִירָה שֶׁאֵין דּוֹמָה לָהּ. **بُعَيْدَ** מִיָּד אַחֲרֵי. **بَعِيدٌ** ج بُعَدَاءُ 1. רָחוֹק. 2. מֻפְלָג. 3. לֹא בְּהֶשֵּׂג (יד, שכל וכו'). **بَعِيدُ الشَّرِّ** לֹא עָלֵינוּ. **بَعِيدٌ عَنْهُ** רָחוֹק מִמֶּנּוּ. **لَيْسَ بِبَعِيدٍ** אֵינוֹ רָחוֹק, שֶׁאֵינוֹ בִּלְתִּי אֶפְשָׁרִי. **بَعِيدُ الأَمْرِ** בַּעַל הַשְׁפָּעָה מֻפְלֶגֶת. **بَعِيدُ الأَجَلِ** ע' أَجَل. **بَعِيدُ النَّظَرِ** מַרְחִיק רְאוּת, צוֹפֶה לְמֵרָחוֹק. **أَبْعَادِيَّةٌ** חַוָּה חַקְלָאִית. **بِعَادٌ** מֶרְחָק. **مُبَاعَدَةٌ** הִתְרַחֲקוּת. **إِبْعَادٌ** הַרְחָקָה, הַגְלָיָה, גֵּרוּשׁ. **مُبْعَدٌ** גּוֹלֶה. **مُسْتَبْعَدٌ** רָחוֹק, שֶׁאֵינוֹ מִתְקַבֵּל עַל הַדַּעַת, לֹא סָבִיר.

بَعْرٌ ج أَبْعَارٌ גְּלָל, גְּלָלִים. **بَعِيرٌ** ج أَبَاعِرُ وبُعْرَانٌ גָּמָל.

بَعْزَقَ מ' פִּזֵּר, בִּזְבֵּז. **مُبَعْزِقٌ** פַּזְרָן, בַּזְבְּזָן.

بَعْضٌ II חִלֵּק. **بَعْضٌ** ج أَبْعَاضٌ חֵלֶק, מִקְצָת. **بَعْضُ الظَّنِّ إِثْمٌ** ק' ע' إِثْم. **قَالَ بَعْضُ العُلَمَاءِ** אָמַר אֶחָד הַמְלֻמָּדִים, אָמְרוּ מְלֻמָּדִים. **بَعْضُ الشَّيْءِ** בְּמִדָּה מְסֻיֶּמֶת. **بَعُوضَةٌ** ج بَعُوضٌ יַתּוּשׁ.

بَعْلٌ ج بِعَالٌ وبُعُولٌ 1. בַּעַל (של אשה). 2. בַּעַל (אליל). 3. אַדְמַת בַּעַל. **بَعْلِيٌّ** מֻשְׁקֶה (רק בגשם).

بَغَتَ ـَ **بَاغَتَ** III 1. הִפְתִּיעַ, בָּא פִּתְאוֹם. 2. הִתְמִיהַּ, הִדְהִים. **بَغْتَةً. عَلَى بَغْتَةٍ** לְפֶתַע פִּתְאוֹם, בְּמַפְתִּיעַ. **مُبَاغَتَةٌ** הַפְתָּעָה, פִּתְאוֹמִיּוּת.

بُغَاثٌ ج بِغْثَانٌ אֶפְרוֹחַ, בֶּן עוֹף. **إِنَّ البُغَاثَ بِأَرْضِنَا يَسْتَنْسِرُ** פת' הָאֶפְרוֹחַ בְּאַרְצֵנוּ עוֹשֶׂה מַעֲשֵׂה נֶשֶׁר. הַחַלָּשׁ יֹאמַר: גִּבּוֹר אָנִי.

(بغد) **تَبَغْدَدَ** הִתְנַהֵג כְּבַגְדָּאדִי, הִתְנַשֵּׂא, "הִשְׁוִיץ". **بَغْدَادُ** בַּגְדָּאד (בירת עיראק).

(بغش) **بَغَشَتِ السَّمَاءُ** יָרַד גֶּשֶׁם קַל. **بَغْشَةٌ** רְבִיב, גֶּשֶׁם קַל.

بَـغَـضَ ـُ **أَبْـغَـضَ** IV שָׂנֵא, שָׂטַם, תִּעֵב. **بَـغُـضَ** ـُ נִתְעַב, נִשְׂטַם, הָיָה שָׂנוּא. **بَـغَّضَ** II הִשְׂנִיא, הִמְאִיס. **بَـاغَـضَ** III. **تَبَـاغَـضَ** VI עָיַן, הֶחֱזִיר שִׂנְאָה תַּחַת שִׂנְאָה. **بُغْضٌ. بُغْضَةٌ. بَغْضَاءُ** מַשְׂטֵמָה, שִׂנְאָה, אֵיבָה. **بَغِيضٌ. مَبْغُوضٌ** שָׂנוּא, מְתֹעָב, מָאוּס.

بَغْلٌ ج بِغَالٌ פֶּרֶד. **بَغْلَةٌ** פִּרְדָּה. **بِغَالُ القَنْطَرَةِ** עַמּוּדֵי הַגֶּשֶׁר, אוֹמְנוֹת הַתְּעָלָה.

(بغي) **بَغَى** ـِ 1. עָשַׁק, הֵצִיק, נָגַשׂ, רָדָה. 2. חָמַד אֶת־, חָשַׁק ב־. 3. זָנָה, נָאַף. **إِنْبَغَى** VII (רק يَنْبَغِي) חַיָּב, שׁוּמָה עַל־, רָצוּי. **يَنْبَغِي أَنْ** מִן הָרָאוּי ש־. **كَمَا يَنْبَغِي** כְּפִי שֶׁצָּרִיךְ. **إِبْتَغَى** VIII רָצָה, בִּקֵּשׁ, חָפֵץ, אָבָה. **بَغْيٌ** עָוֶל, רֶשַׁע, רְדִיָּה, נְגִישָׂה. **بَغِيٌّ** ج بَغَايَا זוֹנָה, מֻפְקֶרֶת. **بُغْيَةٌ** רָצוֹן, מִשְׁאָלָה, שְׁאִיפָה. **بِغَاءٌ** זְנוּת. **إِبْتِغَاءٌ** רָצוֹן, חֵפֶץ. **إِبْتِغَاءَ مَرْضَاةِ اللّٰهِ** כְּדֵי לְהָפִיק רְצוֹן אֱלֹהִים. **بَاغٍ(ي)** ج بُغَاةٌ מְעַוֵּל, רָשָׁע, נוֹגֵשׂ. **عَلَى البَاغِي تَدُورُ الدَّوَائِرُ** פת' בֵּית רְשָׁעִים יִשָּׁמֵד. **مُبْتَغًى** שְׁאִיפָה, מִשְׁאָלָה, רָצוֹן, חֵפֶץ.

بَفْتِيك F אֻמְצָה, סְטֵיק.

بَقَّةٌ ج بَقٌّ פִּשְׁפֵּשׁ. **شَجَرَةُ البَقِّ** בּוּקִיצָה ע' بُوقِيصَا.

بَقْبَقَ 1. גִּרְגֵּר. 2. לִהֵג, פִּטְפֵּט. **بَقْبَقَةٌ** 1. גִּרְגּוּר. 2. לַהוּג, פִּטְפּוּט. **بَقْبَقَةٌ فِي زَقْزَقَةٍ** פת' פִּטְפּוּטֵי סְרָק, דִּבְרֵי לַהַג.

بُقْجَةٌ T ج بُقَجٌ צְרוֹר, חֲבִילָה.

بَقْدُونِس G פֶּטְרוֹזִילְיָה.

بَقَرَ ـُ שָׁסַע, בָּקַע (בטן). **بَقَرَةٌ** ج بَقَرَاتٌ وبَقَرٌ פָּרָה. **بَقَّارٌ** בַּקָּר, בּוֹקֵר, רוֹעֵה בָּקָר, קָאוּבּוֹי.

بَقْسَةٌ G ج بَقْسٌ אֶשְׁכְּרוֹעַ, בּוּק (עץ, box tree).

بُقْسُمَاط G צְנִימִים.

بَقْشِيش P תֶּשֶׁר ע' بَخْشِيش.

بَـقَـعَ ـَ 1. הָיָה מְכֻסֶּה חֲבַרְבּוּרוֹת. 2. נִכְתַּם. **بَـقَّـعَ** II הִכְתִּים, לִכְלֵךְ בִּכְתָמִים.

تَبَقَّعَ V נִכְתַּם. بُقْعَةٌ ج بُقَعٌ 1. כֶּתֶם, לִכְלוּךְ, רְבָב. 2. חֶבֶל אֶרֶץ, מָקוֹם, אֵזוֹר. بُقَعٌ شَمْسِيَّةٌ כִּתְמֵי שֶׁמֶשׁ. البِقَاعُ. سَهْلُ البِقَاعِ בִּקְעַת הַלְּבָנוֹן. بُقَيْعَةٌ מִישׁוֹר (בין הרים). البُقَيْعَةُ פְּקִיעִין.

بَقَلَ ـُ נָבַט, בִּצְבֵּץ (צמח). بَاقِلاَّءُ. بَاقِلَّى פוֹל יָרֹק. بَقْلَةٌ ج بَقْلٌ وبُقُولٌ 1. יָרָק, יְרָקוֹת. 2. קִטְנִית. الفَصِيلَةُ البَقْلِيَّةُ מִשְׁפַּחַת הַקִּטְנִיּוֹת (כגון פול, שעועית ועוד).

بَقَّالٌ 1. יַרְקָן. 2. בַּעַל מַכֹּלֶת. بِقَالَةٌ יַרְקָנוּת, מַכֹּלֶת.

بَقْلاَوَةٌ T בַּקְלָוָה (עוגה מזרחית מיוחדת עשויה בצק עלים, דבש, שקדים ושמן).

بَقَّمٌ P קֶסַלְפִּינְיָה ע' عَنْدَم. دَمُ الأَخَوَيْنِ (משפחה של עצים ושיחים שמפיקים מהם צבע אדום, לרבות סיקרא).

بَقِيَ ـَ נִשְׁאַר, נוֹתַר, שָׂרַד, הִמְשִׁיךְ, עָמַד, הֶחֱזִיק מַעֲמָד. بَقَّى II הִשְׁאִיר, הוֹתִיר. أَبْقَى IV הִשְׁאִיר, שָׁמַר (כפי שהיה). أَبْقَاكَ اللّٰهُ יִשְׁמָרְךָ הָאֵל. تَبَقَّى V נִשְׁאַר, נוֹתַר. إِسْتَبْقَى X 1. הִשְׁאִיר חֵלֶק. 2. בִּקֵּשׁ לְהַשְׁאִיר. بَقِيَّةٌ ج بَقَايَا שְׁאֵרִית, שְׁאָר, יֶתֶר, שְׂרִיד. البَقِيَّةُ البَاقِيَةُ שְׁאֵרִית הַפְּלֵטָה. البَقِيَّةُ تَأْتِي הֶמְשֵׁךְ יָבוֹא. البَقِيَّةُ فِي حَيَاتِكَ שֶׁתַּאֲרִיךְ יָמִים אַחֲרָיו (בתנחומים), לֹא תּוֹסִיף לְדַאֲבָה עוֹד. بَقَاءٌ הִשָּׁאֲרוּת, הִשָּׂרְדוּת, קִיּוּם. تَنَازُعُ البَقَاءِ מִלְחֶמֶת הַקִּיּוּם, הַמַּאֲבָק לַחַיִּים. دَارُ البَقَاءِ הָעוֹלָם הַבָּא. غَرِيزَةُ البَقَاءِ יֵצֶר הַקִּיּוּם ע' (غرز) غَرِيزَة. إِبْقَاءٌ הַשְׁאָרָה, הוֹתָרָה. بُقْيَا עֹדֶף, שְׁאֵרִית, הַשְּׁאָר. بَاقٍ(ي) עֹדֶף, שְׁאָר. البَاقِي 1. הָעֹדֶף. 2. כִּנּוּי לֵאלֹהִים בַּקֻּרְאָן. هُوَ الحَيُّ البَاقِي הַחַי לָנֶצַח, בָּרוּךְ דַּיַּן הָאֱמֶת.

بِكْ. بِيه T ج بَكَوَاتٌ. بَهَوَاتٌ בֶּק (תואר כבוד תורכי, נהוג עד היום במצרים, אבל לא רשמי). بَكَوِيَّةٌ דַּרְגַּת בֶּק.

بَكْبَاشِي T מ' סְגַן אַלּוּף, לֶפְטֶנֶנְט קוֹלוֹנֶל.

بَكَالُورْيَا F תְּעוּדַת בַּגְרוּת. بَكَالُورْيُوس בּוֹגֵר אוּנִיבֶרְסִיטָה (.B.A).

بَكَّتَ II הוֹכִיחַ, נָזַף, גָּעַר. تَبْكِيتٌ תּוֹכֵחָה, יִסּוּר. تَبْكِيتُ الضَّمِيرِ יִסּוּרֵי מַצְפּוּן, הַרְגָּשַׁת חֲרָטָה, מוּסַר כְּלָיוֹת.

بَكْتِيرْيَا G חַיְדַּק. بَكْتِيرِيٌّ בַּקְטֶרִי, נָגוּעַ. بَكْتِيرْيُولُوجْيَا בַּקְטֶרְיוֹלוֹגְיָה, חֵקֶר הַחַיְדַּקִּים. بَكْتِيرْيُولُوجِيٌّ בַּקְטֶרְיוֹלוֹג, מֻמְחֶה לְחֵקֶר הַבַּקְטֶרְיוֹת. حَرْبٌ بَكْتِيرْيُولُوجِيَّةٌ מִלְחָמָה בַּקְטֶרְיוֹלוֹגִית.

بَكَرَ ـُ 1. הִשְׁכִּים קוּם. 2. הִקְדִּים. بَكَّرَ II. أَبْكَرَ IV 1. הִקְדִּים. 2. הִבְשִׁיל מֻקְדָּם (פרי). إِبْتَكَرَ VIII הִמְצִיא, יָצַר, חִדֵּשׁ. بَكْرٌ ج أَبْكُرٌ وبُكْرَانٌ בָּכָר, בֶּן גָּמָל. بِكْرٌ ج أَبْكَارٌ 1. בְּכוֹר שֶׁנּוֹלַד רִאשׁוֹן. 2. בְּתוּלָה. 3. יְצִירָה חֲדָשָׁה. بِكْرِيٌّ בְּכוֹר, רִאשׁוֹן. بِكْرِيَّةٌ 1. בְּכוֹרָה. 2. זְכוּת בְּכוֹרָה, יִתְרוֹן, דִּין קְדִימָה. بَكْرَةٌ. بَكَرَةٌ ج بَكَرٌ وبَكَرَاتٌ 1. סְלִיל. 2. כַּנֶּנֶת, גַּלְגֶּלֶת. 3. גַּלְגַּל מַיִם. أَبَادَهُمْ عَنْ بَكْرَةِ أَبِيهِمْ הִשְׁמִידָם עַד אֶחָד, לֹא הוֹתִיר מֵהֶם שָׂרִיד וּפָלִיט. بُكْرَةٌ ج بُكَرٌ 1. הַשְׁכָּמָה בַּבֹּקֶר. 2. מָחָר. بَكِيرٌ 1. מֻקְדָּם. 2. מַקְדִּים לְהַבְשִׁיל. بَكُورٌ מֻקְדָּם, מַקְדִּים. بَكَارَةٌ בְּתוּלִין. بُكُورَةٌ. بُكُورِيَّةٌ בְּכוֹרָה, קְדִימוּת. بَاكُورَةٌ ج بَوَاكِيرُ 1. בִּכּוּרִים. 2. הַתְחָלָה, סְנוּנִית רִאשׁוֹנָה, רֵאשִׁית. بَاكُورَةُ إِنْتَاجِهِ רֵאשִׁית יְצִירוֹתָיו. مِبْكَارٌ מַקְדִּים (להבשיל למשל). إِبْتِكَارٌ הַמְצָאָה, יְצִירָה, חִדּוּשׁ. قُوَّةُ الابْتِكَارِ כֹּחַ הַיְּצִירָה. إِبْتِكَارِيٌّ 1. מְקוֹרִי, אוֹתֶנְטִי. 2. יְצִירָתִי. بَاكِرٌ מֻקְדָּם. بَاكِرًا הַשְׁכֵּם בַּבֹּקֶר. إِلَى بَاكِرٍ עַד מָחָר. مُبَكِّرٌ מַשְׁכִּים (קום, לעשות וכו'). فِي سَاعَةٍ مُبَكِّرَةٍ בְּשָׁעָה מֻקְדֶּמֶת. مُبْتَكِرٌ 1. מַמְצִיא, יוֹצֵר, מְחַדֵּשׁ. 2. מְקוֹרִי, אוֹרִיגִינָלִי. مُبْتَكَرٌ ج مُبْتَكَرَاتٌ יְצִירָה, חִדּוּשׁ.

بَكْرَجٌ T ج بَكَارِجُ קֻמְקוּם (לקפה).

بَكَلَ ـَ אִבְזֵם, חִבֵּר בְּאַבְזָם. بِكْلَةٌ ج بِكَلٌ אַבְזָם (של חגורה).

بِكَلاَه. بَكَلَة .It בַּקָּלָה (codfish) ע' سَمَكُ القُدِّ.

بَكِمَ ـَ נֶאֱלַם, נַעֲשָׂה אִלֵּם. أَبْكَمُ ج بُكْمٌ נ' بَكْمَاءُ אִלֵּם. صُمٌّ بُكْمٌ חֵרְשִׁים אִלְּמִים. بَكَمٌ אִלְּמוּת, הֶעְדֵּר כֹּחַ דִּבּוּר.

(بكي) بَكَى ـِ 1. בָּכָה, הִתְיַפֵּחַ. 2. סָפַד ל-. بَكَّى II בִּכָּה אֶת, קוֹנֵן, סָפַד. أَبْكَى IV הִבְכָּה, גָּרַם לִבְכּוֹת. تَبَاكَى VI בָּכָה לְמַרְאִית עַיִן, הִזִּיל דִּמְעוֹת תַּנִּין. بُكَاءٌ בֶּכִי, בְּכִיָּה, הִתְיַפְּחוּת. بَكَّاءٌ בַּכְיָן. بَكَّاءٌ شَكَّاءٌ מַרְבֶּה לִרְטֹן, בַּכְיָן. مَبْكًى מְקוֹם מִסְפֵּד. حَائِطُ المَبْكَى הַכֹּתֶל הַמַּעֲרָבִי, כֹּתֶל הַדְּמָעוֹת. بَاكِيَةٌ מְקוֹנֶנֶת מִקְצוֹעִית. بَاكٍ(ي) ج بُكَاةٌ בּוֹכֶה, אָבֵל. مُبْكٍ(ي) מְעוֹרֵר בֶּכִי. المُضْحِكُ المُبْكِي טְרָגִי־קוֹמִי.

بَلْ 1. אֶלָּא, כִּי אִם, אַדְּרַבָּה. 2. יָתֵר עַל כֵּן, וְיוֹתֵר מִכָּךְ. 3. לֹא כִּי אִם.

بَلَّ ـُ הִרְטִיב, לִחְלֵחַ. بَلَّلَ II הִרְטִיב. أَبَلَّ IV הֶחֱלִים, נִרְפָּא (ממחלה), חָזַר לְאֵיתָנוֹ. تَبَلَّلَ V. إِبْتَلَّ VIII נִרְטַב. بَلٌّ הַרְטָבָה. بِلَّةٌ רְטִיבוּת, לַחוּת. زَادَ الطِّينَ بِلَّةً פת' הוֹסִיף (נֵצֶק) שֶׁמֶן לַמְּדוּרָה. بَلَلٌ רְטִיבוּת, לַחוּת. بَلِيلٌ לַח, קָרִיר. بَلِيلَةٌ מ' דַּיְסָה (עשויה מקמח או מתירס, מחלב ומסוכר). إِبْلاَلٌ הַחְלָמָה. تَبَلُّلٌ הִתְרַטְּבוּת, הַרְטָבוּת, הִתְלַחְלְחוּת. مَبْلُولٌ. مُبَلَّلٌ. مُبْتَلٌّ רָטֹב, לַח.

بِلاَتِينٌ .Sp פְּלָטִינָה, זָהָב לָבָן.

بِلاَجٌ F חוֹף יָם (לרחצה), טַיֶּלֶת.

بِلاَزْمَا G פְּלַזְמָה (החומר החי של התא).

بِلاَسْتِيك G פְּלַסְטִיק.

بَلاَش (بِلاَ شَيْءٍ) 1. חִנָּם, לְלֹא תְּמוּרָה, לַשָּׁוְא. 2. מ' לֹא צָרִיךְ.

بَلاَّن G סִירָה (שיח קוצני, burnet).

بَلْبَطَ גִּרְגֵּר.

بَلْبَلَ 1. בִּלְבֵּל, עִרְבֵּב, בָּלַל. 2. סִבֵּךְ, הִפְרִיעַ. 3. הֵבִיךְ. تَبَلْبَلَ נִתְבַּלְבֵּל, הִסְתַּבֵּךְ. 2. הִשְׁתַּבֵּשׁ, הֻפְרַע. بَلْبَلَةٌ ج بَلاَبِلُ בִּלְבּוּל, עִרְבּוּבְיָה, אָבְדַן עֵצוֹת, הִסְתַּבְּכוּת, מְבוּכָה, הַפְרָעָה. تَبَلْبُلٌ מְבוּכָה, עִרְבּוּבְיָה. تَبَلْبُلُ الأَلْسِنَةِ בִּלְבּוּל לְשׁוֹנוֹת, בְּלִיל

לְשׁוֹנוֹת. بُلْبُلٌ ج بَلاَبِلُ 1. בֻּלְבּוּל. 2. זָמִיר.

بَلَجَ – إِنْبَلَجَ VII זָרַח, הֵאִיר, הֵנֵץ. بَلِجَ – הִתְבַּהֵר, הוֹפִיעַ. أَبْلَجُ ج بُلْجٌ בָּהִיר, זוֹרֵחַ, צַח, בָּרוּר. الحَقُّ أَبْلَجُ وَالبَاطِلُ لَجْلَجٌ פת' הָאֱמֶת בְּרוּרָה וְהַשֶּׁקֶר עִלֵּג, שְׂפַת אֱמֶת תִּכּוֹן לָעַד. إِنْبِلاَجٌ בְּהִירוּת, זְרִיחָה. إِنْبِلاَجُ الفَجْرِ הָנֵץ הַחַמָּה.

بَلْجِيكَا בֶּלְגְּיָה (מדינה באירופה).

بَلَحَةٌ ج بَلَحٌ תָּמָר (לא בשל).

بَلَخٌ עֵץ הַשִּׁטָּה (wattle, acacia).

بَلَدَ – הִשְׁתַּקֵּעַ בְּמָקוֹם. بَلُدَ – 1. הָיָה טִפֵּשׁ, נִטַמְטֵם. 2. רָפָה, תָּשַׁשׁ. بَلَّدَ II עָשָׂה לְטִפֵּשׁ, כְּסִיל. تَبَلَّدَ V נִטְפַּשׁ, נִטַמְטֵם. تَبَالَدَ VI הֶעֱמִיד פְּנֵי טִפֵּשׁ. بَلَدٌ זו"נ ج بِلاَدٌ وبُلْدَانٌ 1. אֶרֶץ, מְדִינָה, חֶבֶל אֶרֶץ. 2. עִיר. 3. כְּפָר, יִשּׁוּב. إِبْنُ البَلَدِ בֶּן הָעִיר, בֶּן הַכְּפָר. بَلْدَةٌ עֲיָרָה, עִיר, כְּפָר, יִשּׁוּב. البَلْدَةُ الجَامِعِيَّةُ קִרְיַת הָאוּנִיבֶרְסִיטָה, קַמְפּוּס. البَلْدَةُ القَدِيمَةُ הָעִיר הָעַתִּיקָה. بَلَدِيٌّ בֶּן הָאָרֶץ, מְקוֹמִי. 2. מוּנִיצִיפָּלִי. رَقْصٌ بَلَدِيٌّ רִקּוּד עֲמָמִי. مَجْلِسٌ بَلَدِيٌّ מוֹעָצָה עִירוֹנִית, מוֹעָצָה מְקוֹמִית. بَلَدِيَّةٌ עִירִיָּה. بَلِيدٌ أَبْلَدُ אֱוִיל, טִפֵּשׁ, מְטֻמְטָם. بَلاَدَةٌ 1. אִוֶּלֶת, טִפְּשׁוּת. 2. בַּלָּדָה (שיר עלילה מחורז המיוסד על אגדה עממית). مُتَبَلِّدٌ מְטֻפָּשׁ, טִפֵּשׁ, כְּסִיל.

(بلذر) بَلاَذِرُ .In 1. אַלָּה (עץ). 2. אֱגוֹז קָשְׁיוּ.

(بلر) بَلْوَرَ גִּבֵּשׁ. تَبَلَّرَ V. تَبَلْوَرَ 1. הִתְגַּבֵּשׁ, הָפַךְ לִגְבִישִׁים. 2. נִתְעַצֵּב, עֻצַּב. بِلَّوْرٌ. بَلُّورٌ גָּבִישׁ, בְּדֹלַח, קְרִיסְטָל. بِلَّوْرٌ صَخْرِيٌّ צֹר, קְוַרְץ (מחצב גבישי שקוף). بِلَّوْرِيٌّ. بَلُّورِيٌّ גְּבִישִׁי. مُتَبَلْوِرٌ מְגֻבָּשׁ.

(بلس) بَلْسَمَ רִפֵּא. بَلْسَمٌ ج بَلاَسِمُ 1. תְּרוּפָה, רְפוּאָה. 2. מִשְׁחָה (לכוויות ולפצעים), צֳרִי, בֹּשֶׂם. 3. עֵץ הַצֳּרִי. بَلَسَانٌ 1. עֵץ הַצֳּרִי. 2. בֹּשֶׂם. بَيْلَسَانٌ סַמְבּוּק (עץ נוי, elder).

بَلْشَفِيٌّ R ج بَلاَشِفَةٌ בּוֹלְשֶׁבִיק. بَلْشَفِيَّةٌ בּוֹלְשֶׁבִיקִיּוּת, קוֹמוּנִיזְם רוּסִי.

بَلَشْقَة T עק' עֶגְלַת מַשָּׂא.

بَلَشُون אֲנָפָה ע' (ملك) مَالِكُ الحَزِين.

بَلَصَ – بَلَّصَ II סָחַט בְּכוֹחַ. بَلْصٌ סְחִיטָה. بَلاَّصٌ ج بَلاَلِيصُ 1. סַחְטָן. 2. מ' כַּד חֶרֶס.

بَلَّطَ II רִצֵּף בְּמַרְצְפוֹת. بَلَّطَ الطَّرِيقَ כָּבַשׁ דֶּרֶךְ (באספלט וכו'). بَلاَطَةٌ ج بَلاَطَاتٌ وبَلاَطٌ מַרְצֶפֶת, אָרִיחַ (לריצוף). البَلاَطُ المَلَكِيُّ חֲצַר הַמַּלְכוּת, אַרְמוֹן הַמֶּלֶךְ. تَبْلِيطٌ רִצּוּף, כְּבִישַׁת דְּרָכִים בְּאַסְפַלְט. بَلْطَةٌ ج بَلَطَاتٌ גַּרְזֶן. بَلْطَجِيٌّ בִּרְיוֹן. بَلْطِيٌّ אַמְנוּן (דג). بَلُّوطَةٌ ج بَلُّوطٌ 1. אַלּוֹן (עץ יער). 2. בַּלּוּט (פרי עץ האלון).

بَلَعَ – إِبْتَلَعَ VIII בָּלַע. بَلَعَ رِيقَهُ 1. בָּלַע רִירוֹ. הִבְלִיעַ בִּשְׁתִיקָה, סָפַג עֶלְבּוֹן (בלי להגיב). بَلَّعَ II. أَبْلَعَ IV נָתַן לְ־ לִבְלֹעַ, הִגְמִיעַ אֶת־. تَبَلَّعَ V בָּלַע (בלי רצון). بَلْعٌ בְּלִיעָה, גְּמִיעָה. بَلْعَةٌ לְגִימָה גְּדוֹלָה, "בִּיס" גָּדוֹל. بَلاَّعَةٌ ج بَلاَلِيعُ. بَالُوعَةٌ ج بَوَالِيعُ בִּיב, בּוֹר שׁוֹפְכִים.

بُلْعُمٌ ج بَلاَعِمُ. بُلْعُومٌ ج بَلاَعِيمُ לֹעַ, בֵּית הַבְּלִיעָה, וֶשֶׁט. إِلْتِهَابُ البُلْعُومِ פָרִינְגִּיטִיס, דַּלֶּקֶת הַלֹּעַ.

بَلَغَ – 1. הִגִּיעַ, בָּא עַד־, קָרַב. 2. בָּגַר (נער). 3. נוֹדַע, הִגִּיעַ לִידִיעָה. بَلَغَ أَشُدَّهُ 1. הִגִּיעַ לְשִׂיא כּוֹחוֹ. 2. הִגִּיעַ לְגִיל הַבַּגְרוּת. بَلَغَ سِنَّ الرُّشْدِ הִגִּיעַ לְפִרְקוֹ. بَلَغَ السَّيْلُ الزُّبَى פת' בָּאוּ מַיִם עַד נָפֶשׁ. بَلَغَ اليَأْسُ مِنْهُ كُلَّ مَبْلَغٍ הִגִּיעַ יֵאוּשׁוֹ לְשִׂיאוֹ. بَلَّغَ II 1. הוֹבִיל אֶל־. 2. הוֹדִיעַ, מָסַר, דִּוַּח לְ־. بَلَّغَ الرِّسَالَةَ מָסַר אֶת הַיְדִיעָה, בִּצַּע אֶת הַשְּׁלִיחוּת. بَالَغَ III הִגְזִים, הִפְרִיז, הִפְלִיג. أَبْلَغَ IV 1. מָסַר, הוֹדִיעַ לְ־. 2. הִלְשִׁין. تَبَلَّغَ V 1. נִמְסַר לוֹ. 2. הִסְתַּפֵּק בְּמוּעָט. بُلْغَةٌ קִיּוּם מִינִימָלִי, פַּת לְקִיּוּם. بَلاَغٌ ج بَلاَغَاتٌ הוֹדָעָה, הַצְהָרָה, גִּלּוּי דַּעַת. بَلاَغٌ أَخِيرٌ (نِهَائِيٌّ) אוּלְטִימָטוּם. بَلاَغٌ رَسْمِيٌّ הוֹדָעָה רִשְׁמִית. بَلِيغٌ ج بُلَغَاءُ 1. נִמְלָץ, רֵטוֹרִי. 2. חָמוּר (פצע למשל), עָמֹק, עַז. أَثَرٌ بَلِيغٌ הַשְׁפָּעָה עַזָּה. جُرْحٌ بَلِيغٌ פֶּצַע חָמוּר. بُلُوغٌ 1. בַּגְרוּת. 2. הַגָּעָה. بَلاَغَةٌ רֵטוֹרִיקָה, מְלִיצָה, אָמָּנוּת הַדִּבּוּר וְהַכְּתִיבָה. عِلْمُ البَلاَغَةِ תּוֹרַת הַמְּלִיצָה, תּוֹרַת הָרֵטוֹרִיקָה. مَبْلَغٌ ج مَبَالِغُ 1. סְכוּם, סַךְ, כַּמּוּת. 2. גְּבוּל. مَبْلَغٌ اسْمِيٌّ סְכוּם נוֹמִינָלִי. مَبْلَغٌ حَقِيقِيٌّ סְכוּם רֵאָלִי (לפי ערך ממשי). تَبْلِيغٌ 1. הוֹדָעָה. 2. מֶסֶר (של נביא למשל). كِتَابُ التَّبْلِيغِ צַו (של בית משפט). مُبَالَغَةٌ הַגְזָמָה, הַפְרָזָה. بِدُونِ مُبَالَغَةٍ בְּלִי גֻּזְמָה. إِبْلاَغٌ מְסִירַת הוֹדָעָה. أَفْعَلُ المُبَالَغَةِ עֶרֶךְ הַהַפְלָגָה (בדקדוק). بَالِغٌ 1. בּוֹגֵר, בָּשֵׁל. 2. חָזָק, עָצוּם, מַפְלִיג, מַרְחִיק לֶכֶת. 3. חָמוּר (פצע). مُبَلِّغٌ 1. מוֹדִיעַ, מוֹסֵר. 2. מַלְשִׁין.

بُلْغَارْيَا בּוּלְגַרְיָה. بُلْغَارِيٌّ ج بُلْغَارٌ בּוּלְגָּרִי.

بَلْغَمٌ לֵחָה סְמִיכָה (הנפלטת מהפה, בייחוד לאחר שיעול). بَلْغَمِيٌّ. مِزَاجٌ بَلْغَمِيٌّ פְלֶגְמָטִי, אָדִישׁ. بَلْغَمِيَّةٌ פְלֶגְמָטִיּוּת, אֲדִישׁוּת, לֹא אִכְפַּתִּיּוּת.

بَلَفَ – بَلَّفَ En. II "בִּלֵּף", הוֹנָה. بَلْفٌ "בְּלוֹף", הוֹנָאָה.

بَلِقَ – أَبْلَقَ IV הִתְנַמֵּר, הָיָה מְנֻמָּר, הָיָה נָקֹד (שחור־לבן). أَبْلَقُ 1. מְנֻמָּר (בשחור־לבן). 2. סַלְעִית (ציפור, wheatear, נקראת גם أَبُو بَلِيق).

بَلْقَعَ שָׁמַם, נַעֲשָׂה מִדְבָּרִי. بَلْقَعٌ ج بَلاَقِعُ עֲרָבָה, שְׁמָמָה.

بَلْكُونٌ .It מִרְפֶּסֶת, גְּזֻוזְטְרָה.

بَلْكِي T אוּלַי, יִתָּכֵן שֶׁ־.

(بلم) أَبْلَمَ IV הֶחֱרִישׁ. إِبْلاَمٌ שְׁתִיקָה. بَلَمٌ עק' ج أَبْلاَمٌ 1. סִירַת מְשׁוֹטִים. 2. דַּג אַנְשׁוֹבִי, עַפְיָן. بَلَمُودَةٌ L פַּלְמוּדָה (דג).

(بلن) بَلاَّنٌ בַּלָּן (עובד בבית מרחץ).

بَلَنْسِيَةُ .Sp וָלֶנְסִיָּה (סוג תפוז).

بَلِهَ َ נִהְיָה טִפֵּשׁ, הִטַּמְטֵם. **تَبَالَهَ** VI הֶעֱמִיד פְּנֵי כְּסִיל. **إِسْتَبْلَهَ** X נָהַג בּ־ כְּבְטִפֵּשׁ. **أَبْلَهُ** ج **بُلْهٌ** נ׳ **بَلْهَاءُ** כְּסִיל, אֱוִיל, טִפֵּשׁ. **بَلَاهَةٌ** אִוֶּלֶת, סִכְלוּת, טִפְּשׁוּת. **بَلْهَ** עֲזֹב! הַנַּח! שֶׁלֹּא לְדַבֵּר עַל־.

بِلْهَارْسِيَا .Gr בִּילְהַרְצְיָה.

بُلْهُون מ׳ ج **بَلَاهِينُ** ע׳ أَبُو الهَوْل.

(بلو) بَلَا ـُ إِبْتَلَى VIII 1. בָּחַן, הֶעֱמִיד בְּנִסָּיוֹן. 2. הֶלְאָה, הוֹגִיעַ. **بَلِيَ ـَ** 1. בָּלָה, נִשְׁחַת, נִשְׁחַק, נִתְיַשֵּׁן. 2. אָבַד. **بَالَى** III שָׂם לֵב ל־, הִתְעַנְיֵן בּ־, הָיָה אִכְפַּת לוֹ. **لَمْ يُبَالِ** לֹא שָׁעָה ל־, לֹא אִכְפַּת לוֹ. **أَبْلَى** IV 1. הִתְאַמֵּץ מְאוֹד. 2. רִפֵּט, הִשְׁחִית (בגד למשל). **أَبْلَى بَلَاءً حَسَنًا** הֵיטִיב לְהִתְאַמֵּץ (במלחמה), לָחַם בְּכָל כּוֹחוֹ. **أَبْلَيْتَ جَدِيدًا وَتَمَلَّيْتَ حَبِيبًا** תְּבַלֶּה וּתְחַדֵּשׁ. **أُبْتُلِيَ** VIII נִתְנַסָּה, הֶעֱמַד בְּמִבְחָן קָשֶׁה, בָּאוּ עָלָיו צָרוֹת. **بِلًى** בְּלִיָּה, כִּלָּיוֹן. **بَلِيَّةٌ** ج **بَلَايَا**. **بَلَاءٌ**. **بَلْوَى** 1. נִסָּיוֹן, הִתְנַסּוּת. 2. אָסוֹן, צָרָה, רָעָה חוֹלָה. **شَرُّ البَلِيَّةِ مَا يُضْحِكُ** פת׳ יֵשׁ וְאָסוֹן גָּדוֹל מַצְחִיק. **مُبَالَاةٌ** הִתְחַשְּׁבוּת. **لَامُبَالَاةٌ**. **لَاأُبَالِيَّةٌ** אֲדִישׁוּת, חֹסֶר עִנְיָן, שִׁוְיוֹן נֶפֶשׁ, לֹא אִכְפַּתִיּוּת, אַפָּתְיָה. **بَالٍ(ي)**. **بَالِي** בָּלֶה, מְרֻפָּט, מְשֻׁמָּשׁ, יָשָׁן נוֹשָׁן. **مُبَالٍ(ي)** מִתְחַשֵּׁב. **غَيْرُ مُبَالٍ**. **لَامُبَالٍ** לֹא אִכְפַּתִּי, אָדִישׁ.

بَلَوْر. بِلَّوْرٌ ע׳ (بلر).

بَلُوز. بَلُوزَة F חֻלְצַת נָשִׁים.

بَلَى כֵּן, אָכֵן.

بِلِي F גְּלָה.

بِلْيَارْد .It בִּילְיַארְד.

بِلْيُون ج **بَلَايِينُ** בִּילְיוֹן, אֶלֶף מִילְיוֹן (בארצות הברית), מִילְיוֹן מִילְיוֹן (באנגליה).

بن. بنت ע׳ (بني).

بُنٌّ פּוֹלֵי קָפֶה, קָפֶה. **بُنِّيٌّ** חוּם.

بَنَانٌ קְצוֹת הָאֶצְבָּעוֹת. **يُشَارُ إِلَيْهِ (عَلَيْهِ) بِالبَنَانِ** שְׁמוֹ הוֹלֵךְ לְפָנָיו, נוֹדַע לִתְהִלָּה.

بَنَّجَ .In II 1. הִרְדִּים (לשם ניתוח). 2. סִמֵּם. **بَنْجٌ** 1. כְּלוֹרוֹפוֹרְם, סַם מַרְדִּים (מופק מצמח ארסי, henbane). 2. שִׁכָּרוֹן (צמח). **تَبْنِيجٌ** הַרְדָּמָה.

بَنْجَرٌ T סֶלֶק אָדֹם ע׳ شَمَنْدَر.

بَنْجَلَادِيش בַּנְגְּלָדֵשׁ (מדינה אסלאמית בדרום אסיה).

بَنْدٌ P ج **بُنُودٌ** 1. נֵס, דֶּגֶל. 2. סְעִיף, פִּסְקָה. 3. חַיִל, פִּיּוֹן (בשחמט).

بَنْدَرٌ P ج **بَنَادِرُ** עִיר נָמֵל.

بَنْدُورَةٌ .It עַגְבָנִיָּה ע׳ طَمَاطِم.

بُنْدُقَةٌ G ج **بُنَادِقُ** אִלְסָר, לוּז (hazel) ע׳ جِلَّوْز. **بُنْدُقِيَّةٌ** ج **بَنَادِقُ** רוֹבֶה. **البُنْدُقِيَّةُ** וֶנֶצְיָה. **بُنْدُوقٌ** ج **بَنَادِيقُ** מַמְזֵר.

بَنْدُول F מְטֻטֶּלֶת.

بَنْزَهِير P מ׳ לִימוֹן קָטָן.

بَنْزِين L בֶּנְזִין. **مَحَطَّةُ بَنْزِين** תַּחֲנַת דֶּלֶק.

بَنِسِلِين L פֶּנִיצִילִין.

بَنْسِيه F אַמְנוֹן וְתָמָר (פרח) ע׳ بَنَفْسَج.

بِنْصِرٌ ج **بَنَاصِرُ** קְמִיצָה (אצבע בין הזרת והאמה).

بَنْطَلُون. بَنْطَال .It מִכְנָסַיִם, מִכְנָס.

بَنَفْسَجٌ P סֶגֶל, אַמְנוֹן וְתָמָר, סִגָּלִית (פרח, pansy). **بَنَفْسَجِيٌّ** סָגֹל. **أَشِعَّةٌ فَوْقَ البَنَفْسَجِيَّةِ** קְרָנַיִם אוּלְטְרָה־סְגֻלּוֹת.

بَنْكٌ F ج **بُنُوكٌ** בַּנְק. **بَنْكُ الدَّمِ** בַּנְק הַדָּם. **البَنْكُ الدَّوْلِيُّ** הַבַּנְק הַבֵּינְלְאֻמִּי (העולמי). **بَنْكْنُوت** שְׁטָרֵי כֶּסֶף. **بَنْكِيٌّ** בַּנְקָאִי. **ضَمَانٌ بَنْكِيٌّ** עֲרֻבּוּת בַּנְקָאִית.

(بني) بَنَى ـِ إِبْتَنَى VIII 1. בָּנָה, הֵקִים (בניין), הִשְׁתִּית, בִּסֵּס. 2. הֵקִים מִשְׁפָּחָה. 3. נִקֵּד מִלָּה בְּנִקּוּד סוֹפִי מְסֻיָּם (כגון على الضم). **تَبَنَّى** V אִמֵּץ (בן או רעיון וכו׳). **إِنْبَنَى** VII נִבְנָה, הוּקַם, הִתְבַּסֵּס עַל־. **بِنَاءٌ** ج **أَبْنِيَةٌ** 1. בִּנְיָן, בַּיִת. 2. בְּנִיָּה. **إِعَادَةُ بِنَاءٍ** הֲקָמָה מֵחָדָשׁ, שִׁקּוּם. **بِنَاءً عَلَى** בְּהֶתְאֵם ל־, עַל סְמַךְ־. **بِنَائِيٌّ** מִבְנִי, אַרְכִיטֶקְטִי. **بِنْيَةٌ** ج **بِنًى** מִבְנֶה, תַּבְנִית, מַעֲרָךְ. **بُنْيَةٌ تَحْتِيَّةٌ** תַּשְׁתִּית. **قَوِيُّ البُنْيَةِ** חָסוֹן, בַּעַל מִבְנֶה גּוּף אֵיתָן. **بِنْيَوِيٌّ** 1. מִבְנִי, סְטְרוּקְטוּרָלִי. 2. פוּנְקְצְיוֹנָלִי. **بُنْيَوِيَّةٌ** 1. מִבְנִיּוּת. 2. פוּנְקְצְיוֹנָלִיּוּת. **بَنَّاءٌ** 1. בַּנַּאי. 2. בּוֹנֶה, קוֹנְסְטְרוּקְטִיבִי. **بِنَايَةٌ** ج **بِنَايَاتٌ** בִּנְיָן, מִבְנֶה, בַּיִת. **بُنْيَانٌ** 1. בִּנְיָן. 2. בְּנִיָּה. **بُنْيَانٌ فَوْقِيٌّ** בִּנְיַן עַל. **مَبْنًى** ج **مَبَانٍ(ي)** 1. בִּנְיָן, מִבְנֶה. 2. צוּרָה, אֹפֶן. 3. הֶרְכֵּב. **المَبْنَى وَالمَعْنَى** הַצּוּרָה וְהַתֹּכֶן. **تَبَنٍّ(ي)** אִמּוּץ. **بَانٍ(ي)** ج **بُنَاةٌ** בּוֹנֶה, בַּנַּאי. **البُنَاةُ الأَحْرَارُ** הַבּוֹנִים הַחָפְשִׁיִּים. **مَبْنِيٌّ** בָּנוּי. **مَبْنِيٌّ عَلَى** 1. מֻשְׁתָּת עַל־, מְבֻסָּס עַל־. 2. שֶׁלֹּא נִתָּן לִנְטִיָּה, שֵׁם עִם נִקּוּד סוֹפִי קָבוּעַ (בדקדוק). **إِبْتِنَاءٌ** אָנָבּוֹלִיזְם, הִתְעַלּוּת הַחֳמָרִים (בביולוגיה). **إِبْنٌ** ج **أَبْنَاءٌ** وَ**بَنُونَ** בֵּן, יֶלֶד שֶׁל. **إِبْنُ آدَمَ**. **إِبْنُ آوَى**. **إِبْنُ عِرْسٍ** (ע׳ בערכים). **المَالُ وَالبَنُونَ زِينَةُ الحَيَاةِ الدُّنْيَا** ק׳ הַהוֹן וְהַבָּנִים תִּפְאֶרֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה. **إِبْنَةٌ**. **بِنْتٌ** ج **بَنَاتٌ** בַּת. **بِنْتَ شَفَةٍ**. **بَنَاتُ الدَّهْرِ**. **بَنَاتُ اللَّيْلِ**. **بَنَاتُ الهَوَى** (ע׳ בערכים). **بِنْتُ وِرْدَانٍ** תִּיקָן, צְרָצַר. **بُنُوَّةٌ** מַעֲמַד הַבֵּן בְּיַחַס לְהוֹרָיו. **بُنَيٌّ** 1. בֵּן קָטָן. 2. כִּנּוּי חִבָּה לְבֵן.

بُنِّيٌّ בִּינִית (דג, barbus) ע׳ بَرْبِيس.

بَهَتَ ـَ הִפְתִּיעַ, הִתְמִיהַּ, הִדְהִים. **بَهِتَ ـَ بُهِتَ** נִדְהַם, הֻפְתַּע, תָּמַהּ. **بَهِتَ لَوْنُهُ** דָּהָה צִבְעוֹ, הֶחֱוִיר. **بُهْتٌ**. **بُهْتَانٌ** כָּזָב, שֶׁקֶר, עֲלִילַת שָׁוְא. **بَاهِتٌ** דֵּהֶה, דָּהוּי, חִוַּרְוַר. **مَبْهُوتٌ** מֻכֵּה תַּדְהֵמָה, נָבוֹךְ, מִשְׁתָּאֶה, מֻפְתָּע.

بَهِجَ ـَ إِنْبَهَجَ VII שָׂשׂ, עָלַז, צָהַל. **أَبْهَجَ** IV שִׂמַּח, הִצְהִיל. **بَهْجَةٌ** שָׂשׂוֹן, שִׂמְחָה,

משוש, עליצות. بَهْجَةُ العَمَلِ חדות העבודה. بَهْجَةُ العِيدِ שמחת החג. بَهْجَةٌ لِلأَنْظَارِ תאוה לעינים. بَهِجَ. بَهِيجٌ צוהל, שמח, דץ. مُبْهِجَةٌ אושר, עונג. مَبَاهِجُ תענוגות, הנאות. إِبْتِهَاجٌ עליצות, חדוה. مُبْتَهِجٌ שמח וטוב לב.

بَهْدَلَ העליב, בזה, ביש, הכלים. تَبَهْدَلَ התבזה. بَهْدَلَةٌ 1. עלבון, בושה, הלבנת פנים ברבים. 2. הופעה מרושלת. مُبَهْدَلٌ עלוב, מרושל, מזנח.

بَهَرَ – סנור, סמא. يَبْهَرُ الأَنْظَارَ מרהיב עינים, מכה בסנורים, נוצץ. يَبْهَرُ الأَنْفَاسَ עוצר נשימה. أَبْهَرَ IV עורר השתאות, הדהים, סנור עינים. إِنْبَهَرَ VII 1. הכה בסנורים, נסתנור. 2. הפתע. بُهْرٌ סנוור. بُهْرٌ קוצר נשימה, נשימה עצורה. أَبْهَرُ. الشُّرْيَانُ الأَبْهَرُ אאורטה, אבי העורקים. بَهَارٌ ج بَهَارَاتٌ תבלין. خَلْطَةُ بَهَارَاتٍ תערבת תבלינים. بَاهِرٌ מזהיר (ניצחון), עצום, כביר, עוצר נשימה, מעורר השתאות. مَبْهُورٌ קצר נשימה. بِأَنْفَاسٍ مَبْهُورَةٍ 1. בנשימה עצורה. 2. בלהט.

بَهْرَجَ 1. גנדר, פרכס, קשט, גנדר. 2. זיף (בכבעים מטעים). تَبَهْرَجَ התיפה, התפרכס. بَهْرَجٌ נוצץ וחסר ערך. بَهْرَجَةٌ פאר חיצוני. مُبَهْرَجٌ מפרכס, מיפה מבחוץ.

بَهْرَم P צבע את שער ראשו בסיקרא. بَهْرَمٌ סיקרא, חריע (צמח). بَهْرَمَانٌ כרכם, חריע. بَهْرَمَانِيٌّ צהב (צבע).

بَهَظَ – أَبْهَظَ IV 1. הכביד, הקשה. 2. הפריז. بَاهِظٌ כבד, מפרז (מחיר), קשה, חמור. دَفَعَ ثَمَنًا بَاهِظًا שלם מחיר יקר.

بَهَلَ – קלל. إِبْتَهَلَ VIII התחנן, הפיל תחנה. إِبْتَهَلَ إِلَى اللّٰهِ התפלל לאלהים.

أَبْهَلُ ערער (שיח, juniper), אבהל (פרי שיח הערער). بُهْلُولٌ ج بَهَالِيلُ מוקיון.

بَهْلَوَانٌ P ج بَهَالِينُ ליצן, להטוטן, אקרובט. بَهْلَوَانِيٌّ ליצני, אקרובטי. بَهْلَوَانِيَّةٌ ج بَهْلَوَانِيَّاتٌ ליצנות, אקרובטיקה, להטוטנות.

(بهم) أَبْهَمَ IV סתם, לא פרש. إِسْتَبْهَمَ X נעלם, נסתר, היה סתום. بَهْمَةٌ שה, גדי. بَهْمٌ צאן. بَهِيمَةٌ ج بَهَائِمُ בהמה. بَهِيمِيٌّ בהמי, חיתי, ברברי. بَهِيمِيَّةٌ בהמיות, ברוטליות. إِبْهَامٌ 1. סתימות. 2. ج أَبَاهِمُ وَأَبَاهِيمُ בהן, אגודל. مُبْهَمٌ 1. סתום, לא ברור. 2. סתמי (מספר). العَصَبُ المُبْهَمُ העצב התועה. الاسْمُ المُبْهَمُ כנוי רומז (בדקדוק).

(بهو) بَهَا – بَهِيَ – יפה, נעשה נחמד. بَاهَى III. تَبَاهَى VI התגאה, התפאר, התיהר. بَهْوٌ ج أَبْهَاءٌ אולם, טרקלין, סלון, פרוזדור. بَهِيٌّ הדור פנים, זוהר, נאה. بَهَاءٌ הדרת פנים. بَهَائِيٌّ בהאי. البَهَائِيَّةُ כת הבהאים (מתייחסת לאסלאם, מאמינה בעקרון העולמיות של הדת, נוסדה באיראן על ידי מירזא חסין המכונה בהאא' אללה, 1817-1892). مُبَاهَاةٌ. تَبَاهٍ(ي) התפארות, התרברבות, התגאות.

مُتَبَاهٍ(ي) מתגאה, מתיהר.

(بوأ) بَاءَ – שב, חזר, בא. بَاءَ بِالفَشَلِ נחל כשלון. بَوَّأَ II הושיב. تَبَوَّأَ V ישב, התישב, שכן. تَبَوَّأَ العَرْشَ עלה על כס המלכות. تَبَوَّأَ مَنْصِبَهُ תפס את תפקידו. بِيئَةٌ ج بِيئَاتٌ סביבה. حِمَايَةُ (سَلَامَةُ) البِيئَةِ שמור הסביבה. تَلْوِيثُ البِيئَةِ זהום הסביבה. عِلْمُ البِيئَةِ אקולוגיה, מדע הסביבה. بِيئِيٌّ סביבתי, אקולוגי. عَوَامِلُ بِيئِيَّةٌ גורמים אקולוגיים (סביבתיים). مَبَاءَةٌ 1. מושב, מקום. 2. מאורה. مَبَاءَةُ الرِّجْسِ קן הטמאה. مَبَاءَةُ الرَّذِيلَةِ وَالإِجْرَامِ מאורת הפשע.

بَوَّبَ II סוג, סדר (לפי פרקים או סוגים), מין, מדר. بَابٌ ج أَبْوَابٌ 1. דלת, פתח. 2. שער (בספר למשל), פרק, סעיף, סוג, מין. 3. מדור (בעיתון למשל). 4. נושא, דבר, ענין. البَابُ العَالِي השער העליון (באימפריה העות'מאנית). أَغْلَقَ بَابَ الاجْتِهَادِ נעל את האפשרות לפסיקת הלכה (באסלאם). قَفَلَ بَابَ المُفَاوَضَاتِ סגר את אפשרות המו"מ. عَلَى الأَبْوَابِ הולך וקרב, מסמש ובא. مِنْ بَابِ أَوْلَى על אחת כמה וכמה, קל וחומר, כל שכן. مِنْ بَابِ الصُّدْفَةِ באקראי, במקרה. سِيَاسَةُ البَابِ المَفْتُوحِ מדיניות הדלת הפתוחה (כלכלה ליברלית). وَأْتُوا البُيُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا ק' ובאתם אל הבתים בפתחיהם, הכנסו ישר לענין. بَوَّابٌ שוער. بَوَّابَةٌ שער ראשי. تَبْوِيبٌ סווג, מיון, מדור, סדור. مُبَوَّبٌ ממין.

بُوبَابٌ. بَاوْبَابٌ .Af באובב (עץ טרופי).

بُوتَاجَارٌ מ' מכשיר גז לבשול, כירים.

بُوتَاسِيُوم L אשלגן, קליום.

بُوتَقَةٌ P ج بُوتَقَاتٌ وَبَوَاتِقُ מצרף, כור התוך.

بُوتِيك F בוטיק (חנות קטנה, בעיקר לבגדי נשים).

بُوجِي F ج بُوجِيَاتٌ מצת (במכונית).

(بوح) بَاحَ – 1. נגלה (סוד), נודע ברבים. 2. גלה (סוד), חשף. أَبَاحَ IV 1. גלה (סוד). 2. התיר, הרשה. 3. הפקיר, נטש. إِسْتَبَاحَ X התיר, מצא כמתר, הפקיר. إِسْتَبَاحَ دَمَهُ התיר את דמו. بَوْحٌ 1. גלוי, פרסום. 2. ודוי. بَاحَةٌ ج بَاحَاتٌ רחבה, חצר רחבה. إِبَاحَةٌ 1. גלוי, פרסום. 2. הפקרה, הפקרות, התר. إِبَاحِيٌّ 1. מפקר, חפשי, אנרכיסט, מתירני. 2. של פריצות, של פריקת על. إِبَاحِيَّةٌ הפקרות, פריצות, מתירנות, אנרכיה, פורנוגרפיה. إِسْتِبَاحَةٌ התרה (דם, רכוש וכו'), הפקרות. مُبَاحٌ מתר, כשר, לגיטימי, חפשי. أَرْضٌ مُبَاحَةٌ אדמת הפקר. مُبَاحَاتٌ התרים, מעשים מתרים (בהלכה האסלאמית).

(بوخ) بَاخَ – שקט, נחלש, פג. بَوَّخَ II קלקל (בדיחה למשל). بَائِخٌ תפל (בדיחה, אוכל וכו').

بُودْرَة F ע' بُدْرَة.

بُوذَا בּוּדְהָא. **بُوذِيٌّ** בּוּדְהִי. **بُوذِيَّةٌ** בּוּדְהִיזְם.

(بور) بَارَ ـُ 1. נִסְפָּה, מֵת. 2. הָיָה בּוּר (שדה), הוּבַר. 3. הָיָה בְּמַצָּב שֶׁל שֵׁפֶל (סחורה), הָיָה לֹא רְוָחִי. **بَوَّرَ** II 1. הוֹבִיר (אדמה). 2. הָפַךְ לְבִלְתִּי רְוָחִי. 3. הִכְשִׁיל. **أَبَارَ** IV כִּלָּה, הִשְׁמִיד. **بُورٌ** בּוּר. **أَرْضٌ بُورٌ** אַדְמַת בּוּר (לא מעובדת). **بَوَارٌ** אֲבַדּוֹן. **دَارُ البَوَارِ** בְּאֵר שַׁחַת, גֵּיהִנּוֹם. **بَائِرٌ** בּוּר (אדמה לא מעובדת), נָטוּשׁ.

بُورْجُوَازِيَّة F בּוּרְגָּנוּת ע' **بُرْجُوَازِيَّة**.

بُورْصَة F בּוּרְסָה.

بُورَق P בּוֹרַקְס (תרכובת של בּוֹר, borax).

بُورِيٌّ T 1. חֲצוֹצְרָה. 2. אַבּוּב (כלי נגינה). 3. צִנּוֹר. 4. קִיפּוֹן, בּוּרִי (דג). **بُورُوجِيٌّ** מ' חֲצוֹצְרָן.

بَوَّزَ II עִקֵּם אֶת פִּיו (מכעס), שִׁרְבֵּט (שפתיו), כָּעַס, "עָשָׂה פַּרְצוּף". **بُوزٌ** ج **أَبْوَازٌ** פֶּה (בלגלוג). **مُبَوِّزٌ** מְצֻבְרָח, זוֹעֵף.

بُوزَة. بُوظَة T 1. גְּלִידָה. 2. בִּירָה נוּבִית. 3. שֵׁכָר.

(بوس) بَاسَ ـُ P נָשַׁק ל-. **بُوسَةٌ** ج **بُوسَاتٌ** נְשִׁיקָה.

بُوسْتَة. بُوسْطَة F דֹּאַר. **بُوسْطَجِيٌّ** דַּוָּר.

بَوْشٌ ج **أَوْبَاشٌ** 1. אֲסַפְסוּף. 2. רֵיק.

بُوصَةٌ .It ج **بُوصَاتٌ** 1. קָנֶה, קְנֵה סוּף. 2. קֻלְמוֹס. 3. אִינְץ' (2.54 ס"מ).

بَوْصَلَةٌ .It מַצְפֵּן.

(بوع) بَاعَ ـُ מָדַד בִּזְרוֹעוֹ. **بَاعٌ** ج **أَبْوَاعٌ** מִדַּת אֹרֶךְ (כדי שתי זרועות מושטות). **طَوِيلُ البَاعِ** בַּעַל יְכֹלֶת. **قَصِيرُ البَاعِ** מְעוּט יְכֹלֶת, שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לְהוֹשִׁיעַ. **بُوعٌ** עֶצֶם, שׁוֹקָה. **لَا يَعْرِفُ الكُوعَ مِنَ البُوعِ** פת' אֵינוֹ יוֹדֵעַ בֵּין יְמִינוֹ לִשְׂמֹאלוֹ, אֵינוֹ מִתְמַצֵּא.

بَوْغٌ נֶגֶד ע' (غبر) **غُبَيْرَة**.

بُوغَازٌ T מֵצַר ע' (ضيق) **مَضِيقٌ**.

بُوفِيه F מִזְנוֹן.

بَاقَ ـُ גָּנַב. **بَوَّقَ** II תָּקַע בַּחֲצוֹצְרָה. **بُوقٌ** ج **أَبْوَاقٌ** חֲצוֹצְרָה, שׁוֹפָר. **بُوقُ دِعَايَةٍ** שׁוֹפָר תַּעֲמוּלָה. **بُوقٌ رَحْمِيٌّ** צִנּוֹר הַשַּׁחֲלָה (בנקבה). **بَوَّاقٌ** 1. חֲצוֹצְרָן. 2. גַּנָּב. **بَاقَةٌ** ج **بَاقَاتٌ** זֵר (של פרחים למשל). **بَائِقَةٌ** ج **بَوَائِقُ** צָרָה, אָסוֹן, רִשְׁעוּת.

بُوقِيصَا .An בּוּקִיצָה (עץ נוי, elm) ע' **دَرْدَار**.

(بول) بَالَ ـُ تَبَوَّلَ V הִשְׁתִּין, הֵטִיל אֶת מֵימָיו. **بَوْلٌ** ج **أَبْوَالٌ** שֶׁתֶן, מֵי רַגְלַיִם. **البَوْلُ السُّكَّرِيُّ** סֻכֶּרֶת. **المَسَالِكُ البَوْلِيَّةُ** דַּרְכֵי הַשֶּׁתֶן. **مِبْوَلَةٌ** ج **مَبَاوِلُ** מִשְׁתָּנָה. **بَالٌ** 1. מַצָּב. 2. לֵב. 3. מַחֲשָׁבָה, דַּעַת. **خَالِي البَالِ** שָׁלֵו. **خَلُوُّ البَالِ** חֹסֶר דְּאָגוֹת. **ذُو بَالٍ** חָשׁוּב, חָמוּר. **رَاحَةُ بَالٍ** שַׁלְוַת נֶפֶשׁ. **طَوِيلُ البَالِ** סַבְלָן, סַבְלָנִי, אֶרֶךְ רוּחַ. **فَمَا بَالُكَ بِـ** קַל וָחֹמֶר, כָּל שֶׁכֵּן. **لَمْ يَلْقَ لِقَوْلِهِ بَالاً** לֹא שָׁעָה לִדְבָרָיו, לֹא שָׂם לֵב אֵלָיו. **بَالَةٌ** ج **بَالَاتٌ** חֲבִילָה (בייחוד של כותנה), צְרוֹר.

بُول T בּוּל ע' (طبع) **طَابِع**.

بُولَنْدَا פּוֹלִין (מדינה בצפון מזרח אירופה).

بُولِيس F 1. מִשְׁטָרָה. 2. שׁוֹטֵר ע' (شرط) **شُرْطَة**. **رِوَايَةٌ بُولِيسِيَّةٌ** סִפּוּר בַּלָּשִׁי, סִפּוּר מֶתַח, מוֹתְחָן.

بُولِيسَة. بُولِيصَةٌ F פּוֹלִיסָה, תְּעוּדַת בִּטּוּחַ, תְּעוּדָה מִסְחָרִית. **بُولِيصَةُ التَّأْمِينِ** פּוֹלִיסַת בִּטּוּחַ. **بُولِيصَةُ الشَّحْنِ** שְׁטַר מִטְעָן.

بُولِيفْيَا בּוֹלִיבְיָה (מדינה בדרום אמריקה).

بُومَةٌ ج **بُومٌ وَأَبْوَامٌ** יַנְשׁוּף, לִילִית.

بَوْنٌ מֶרְחָק, הֶבְדֵּל, פַּעַר. **بَوْنٌ شَاسِعٌ** הֶבְדֵּל עָצוּם.

بُوهِيمْيَا בּוֹהֶמְיָה (אזור בצ'כיה). **بُوهِيمِيٌّ** בּוֹהֵמִי (אמן למשל).

بُويَة T 1. צֶבַע. 2. מִשְׁחָה (לנעליים). **بُويَاجِيٌّ** 1. צַבָּע. 2. מְצַחְצֵחַ נַעֲלַיִם.

بِيَادَة T חֵיל רַגְלִים. **بِيَادِي** חַיָּל רַגְלִי, אִישׁ חִי"ר.

بَيَّارَةٌ ج **بَيَّارَاتٌ** פַּרְדֵּס (פרי הדר).

بِيَانُو .It ج **بِيَانُوهَات**. פְּסַנְתֵּר, פְּסַנְתֵּר.

بِيبَة .It מִקְטֶרֶת.

بِيبْلِيُوجْرَافْيَا G בִּיבְּלִיוֹגְרַפְיָה, רְשִׁימַת מְקוֹרוֹת.

(بيت) بَاتَ ـِ 1. לָן, שָׁהָה בַּלַּיְלָה ב-. 2. הָפַךְ ל-, נִהְיָה. **بَاتَ فِي حُكْمِ المُؤَكَّدِ** הָיָה קָרוֹב לְוַדַּאי. **بَاتَ يَفْعَلُ** הִמְשִׁיךְ לַעֲשׂוֹת. **بَيَّتَ** II 1. הֵלִין. 2. זָמַם, חָרַשׁ מְזִמָּה (בלילה). **أَبَاتَ** IV 1. הֵלִין. 2. שָׁמַר לְיוֹם הַמָּחֳרָת (לחם למשל). **بَيْتٌ** ج **بُيُوتٌ وَأَبْيَاتٌ** 1. בַּיִת, דִּירָה, מִשְׁכָּן, אֹהֶל. 2. בֵּית אָב, מִשְׁפָּחָה. 3. בַּיִת בְּשִׁיר. **أَبْيَاتٌ شِعْرِيَّةٌ** בָּתֵּי שִׁיר. **بَيْتُ الإِبْرَةِ** מַצְפֵּן. **أَهْلُ البَيْتِ** ע' (اهل). **البَيْتُ الأَبْيَضُ** הַבַּיִת הַלָּבָן (בוושינגטון). **البَيْتُ الحَرَامُ. البَيْتُ العَتِيقُ** הַכַּעְבָּה (במכה). **بَيْتُ الخَلَاءِ (الأَدَبِ، الرَّاحَةِ)** שֵׁרוּתִים, בֵּית שִׁמּוּשׁ. **بَيْتُ الدَّاءِ** 1. מְקוֹר הַמַּחֲלָה. 2. סִבַּת הַצָּרוֹת. **بَيْتُ القَصِيدِ** ע' (قصد) **قَصِيدٌ**. **بَيْتَ لَحْمَ** בֵּית לֶחֶם. **بَيْتُ المَقْدِسِ** יְרוּשָׁלַיִם. **بُيُوتَاتٌ** 1. מִשְׁפָּחוֹת מְכֻבָּדוֹת. 2. פִּירָמִדוֹת, מִפְעָלִים. **بَيْتِيٌّ** 1. בֵּיתִי, פְּרָטִי. 2. מְאֻלָּף (חיה). **أَدَوَاتٌ بَيْتِيَّةٌ** כְּלֵי בַּיִת. **بَيَاتٌ** 1. מְנַגִּנָה (בסולם המוזיקה המזרחית). 2. תַּרְדֵּמָה (של חיות בחורף). **بَيَّاتٌ** תַּלְמִיד פְּנִימִיָּה. **مَبِيتٌ** מְקוֹם לִינַת לַיְלָה. **بَائِتٌ** לֹא טָרִי, יָשָׁן.

بِيجَامَةٌ P פִּיגָ'מָה ע' (نوم) **مَنَامَة**.

(بيد) بَادَ ـِ נִשְׁמַד, אָבַד, נִכְרַת, כָּלָה. **أَبَادَ** IV הִשְׁמִיד, אִבֵּד, הִדְבִּיר. **بَيْدَ أَنَّ** בְּרַם, אוּלָם, אֲבָל, אֶלָּא ש-. **بَيْدَاءُ** ج **بِيدٌ وَبَيْدَاوَاتٌ** שְׁמָמָה, יְשִׁימוֹן, עֲרָבָה.

إِبَادَةٌ הַשְׁמָדָה, כְּרִיתָה, הַדְבָּרָה. إِبَادَةُ شَعْبٍ. إِبَادَةٌ جَمَاعِيَّةٌ רֶצַח עַם, גֵּנוֹסַיְד. بَائِدٌ שֶׁחָלַף, שֶׁעָבַר מִן הָעוֹלָם וְאֵינֶנּוּ עוֹד. مُبِيدٌ מַשְׁמִיד. مُبِيدَاتٌ حَشَرِيَّةٌ מַדְבִּירֵי חֲרָקִים. مُبِيدَاتٌ حَيَوِيَّةٌ אַנְטִיבִּיּוֹטִיקָה.

بِيدَاجُوجِيٌّ L פֵּדָגוֹגִי, חִנּוּכִי.

بَيْدَرٌ .Ar ج بَيَادِرُ גֹּרֶן, מִמְגּוּרָה.

بَيْدَقٌ P ج بَيَادِقُ פִּיּוֹן, חַיָּל (בשחמט).

بِيرَة .It בִּירָה.

بَيْرَقٌ P ج بَيَارِقُ נֵס, דֶּגֶל.

بِيرُوقْرَاطِيَا F בִּירוֹקְרַטְיָה, שִׁלְטוֹן הַפְּקִידוּת. بِيرُوقْرَاطِيٌّ בִּירוֹקְרָטִי, פְּקִידוּתִי.

بَيْزَرَةٌ. بَزْدَرَةٌ P צַפָּרוּת.

بِيزَنْطِيَا בִּיזַנְץ. بِيزَنْطِيٌّ בִּיזַנְטִינִי (סגנון בנייה למשל). جَدَلٌ بِيزَنْطِيٌّ וִכּוּחַ בִּיזַנְטִינִי (סרק).

(بيض) بَاضَ ـِ הֵטִיל בֵּיצִים. بَاضَ وَفَرَّخَ פָּרָה וְרָבָה. بَيَّضَ II 1. צָבַע בְּלָבָן, לִבֵּן, סִיֵּד. 2. הֶעְתִּיק כְּתַב יָד לְנָקִי. 3. צִפָּה נְחֹשֶׁת בִּבְדִיל. بَيَّضَ وَجْهَهُ 1. שִׂמַּח אוֹתוֹ. 2. נִקָּה אוֹתוֹ מֵאַשְׁמָה. تَبَيَّضَ V הָלְבַּן, נַעֲשָׂה נָקִי. إِبْيَضَّ IX הִלְבִּין, נַעֲשָׂה לָבָן. بَيْضَةٌ ج بَيْضٌ وَبُيُوضٌ 1. בֵּיצָה. 2. אֶשֶׁךְ. بَيْضَةُ الإِسْلَامِ תְּחוּם עוֹלַם הָאִסְלָאם. بَيْضَةٌ بِرِشْتٌ בֵּיצָה מְגֻלְגֶּלֶת (רַכָּה). بَيْضَةٌ جَامِدَةٌ. بَيْضَةٌ مَسْلُوقَةٌ בֵּיצָה קָשָׁה. بَيْضَةُ الدِّيكِ יְקַר הַמְּצִיאוּת, נָדִיר בְּיוֹתֵר. بَيْضَةُ المِيزَانِ (القَبَّانِ) לְשׁוֹן הַמֹּאזְנַיִם. بَيْضِيٌّ. بَيْضَوِيٌّ אֱלִיפְּטִי, עֲגַל מֹאָרָךְ, סְגַלְגַּל. بُيَيْضَةٌ. بُوَيْضَةٌ בֵּיצִית (מקבה). بَيَاضٌ 1. לֹבֶן. 2. חֶלְבּוֹן. بَيَاضُ العَيْنِ לֹבֶן הָעַיִן. بَيَاضَاتٌ לְבָנִים, כְּלֵי מִטָּה. كَتَبَ لَهُ شِيكًا عَلَى بَيَاضٍ חָתַם לוֹ עַל צֵ'ק בְּלָנְקוֹ. بَيُوضٌ מְטִילָה (תרנגולת). أَبْيَضُ ج بِيضٌ نـ بَيْضَاءُ 1. לָבָן. 2. מַבְהִיק. 3. חָלָק. 4. חֶרֶב. البَحْرُ الأَبْيَضُ المُتَوَسِّطُ הַיָּם הַתִּיכוֹן. ثَوْرَةٌ بَيْضَاءُ מַהְפֵּכָה לְבָנָה (ללא שפיכות דמים). الدَّارُ البَيْضَاءُ קָזַבְּלַנְקָה. الذَّهَبُ الأَبْيَضُ פְּלָטִינָה, זָהָב לָבָן. الشَّاشَةُ البَيْضَاءُ מָסַךְ הַקּוֹלְנוֹעַ. قِتَالٌ بِالسِّلَاحِ الأَبْيَضِ לְחִימָה בְּנֶשֶׁק קַר. كِذْبَةٌ بَيْضَاءُ שֶׁקֶר לָבָן (אינו גורם נזק). يَدٌ بَيْضَاءُ חֶסֶד, נְדִיבוּת. يَا خَبَرٌ أَبْيَضُ! (במובן يَا خَبَرٌ أَسْوَدُ!) אֵיזוֹ יְדִיעָה נוֹרָאָה. مَبِيضٌ שַׁחֲלָה (בנקבה). تَبْيِيضٌ הַלְבָּנָה. تَبْيِيضُ الأَمْوَالِ הַלְבָּנַת הוֹן. إِبْيِضَاضٌ סַרְטַן הַדָּם, לֵיקֶמְיָה. مُبَيِّضٌ 1. סַיָּד. 2. כּוֹבֵס. 3. מְלַבֵּן נְחֹשֶׁת.

بَيْطَرَةٌ G רְפוּאַת בַּעֲלֵי חַיִּים, וֵטֵרִינָרִיּוּת. بَيْطَارٌ ج بَيَاطِرَةٌ וֵטֵרִינָר. بَيْطَرِيٌّ 1. וֵטֵרִינָר. 2. וֵטֵרִינָרִי.

(بيع) بَاعَ ـِ 1. מָכַר. 2. קָנָה (שימוש נדיר). بَايَعَ III 1. נִשְׁבַּע אֱמוּנִים (בייחוד לְחַ'לִיף). 2. מִנָּה לְנָשִׂיא (שימוש מודרני). بُويِعَ لَهُ بِالخِلَافَةِ הֻכְרַז כְּחַ'לִיף. تَبَايَعَ VI חָתַם עַל עִסְקָה. إِبْتَاعَ VIII קָנָה. لَا أَبْتَاعُ مِنْهُ وَلَا أُبِيعُهُ לֹא אֶקְנֶה מִמֶּנּוּ וְלֹא אֶמְכֹּר לוֹ, לֹא מִדְּבָשׁוֹ וְלֹא מֵעֻקְצוֹ. بَيْعٌ ج بُيُوعٌ מְכִירָה. بَيْعٌ وَشِرَاءٌ מִקָּח וּמִמְכָּר. بَيْعَةٌ. مُبَايَعَةٌ 1. שְׁבוּעַת אֱמוּנִים לְחַ'לִיף, מִנּוּי לְנָשִׂיא. 2. מְכִירָה. 3. עִסְקָה. عَلَى البَيْعَةِ תּוֹסֶפֶת חִנָּם (לקנייה). إِبْتِيَاعٌ קְנִיָּה. بَائِعٌ מוֹכֵר, סוֹחֵר. بَائِعٌ جَوَّالٌ רוֹכֵל. بَيَّاعٌ חֶנְוָנִי, מוֹכֵר. مَبِيعٌ ج مَبِيعَاتٌ מְכִירָה, סְחוֹרָה. بِيعَةٌ ج بِيَعٌ 1. כְּנֵסִיָּה. 2. בֵּית כְּנֶסֶת ע' (عبد) مَعْبَد.

بِيقَةٌ G בִּקְיָה, כַּרְשִׁינָה. الفَصِيلَةُ البِيقِيَّةُ מִשְׁפַּחַת הַקִּטְנִיּוֹת (בצמחים).

بِيك. بِيه T ע' بِك.

بِيكَار ע' بِرْجَال.

بِيكِينِي בִּיקִינִי.

بِيمَارِسْتَان P בֵּית חוֹלִים, בֵּית חוֹלִים לְחוֹלֵי נֶפֶשׁ.

(بين) بَانَ ـِ 1. הוֹפִיעַ, נִגְלָה. 2. הִתְבָּרֵר, נִתְבַּהֵר, הִתְחַוֵּר. 3. נִבְדַּל, רָחַק, הָיָה רָחוֹק. بَيَّنَ II בֵּרֵר, לִבֵּן, הִסְבִּיר, בֵּאֵר, הֶרְאָה, גִּלָּה. بَايَنَ III רָחַק מִן־, נִבְדַּל, הָיָה שׁוֹנֶה מִן־. أَبَانَ IV הִבְהִיר, הִסְבִּיר. تَبَيَّنَ V הִתְחַוֵּר, הִתְבָּרֵר. تَبَايَنَ VI הָיָה שׁוֹנֶה, הָיָה נִבְדָּל. إِسْتَبَانَ X 1. נִתְבָּרֵר, נִתְגַּלָּה. 2. הִסְתַּבֵּר, נִתְחַוֵּר. بَيْنٌ 1. הַבְדָּלָה, רִחוּק, פְּרִידָה. 2. מַחְלֹקֶת. ذَاتُ البَيْنِ מַחְלֹקֶת, אֵיבָה, עוֹיְנוּת. غُرَابُ البَيْنِ עוֹרֵב הַמְּבַשֵּׂר רָעוֹת, סִימָן רַע. بَيْنَ בֵּין, בְּתוֹךְ, בְּקֶרֶב. بَيْنَ بَيْنَ בֵּינוֹנִי. بَيْنَ حِينٍ وَآخَرَ מִזְּמַן לִזְמַן, מֵעֵת לְעֵת. بَيْنَ يَدَيْهِ לְפָנָיו. مَا بَيْنَ. فِيمَا بَيْنَ בֵּינְתַיִם. بَيْنَا. بَيْنَمَا 1. בְּעוֹד, בְּשָׁעָה שֶׁ־. 2. וְאִלּוּ. بَيْنِيٌّ בֵּינוֹנִי. بَيْنِيَّةٌ בֵּינוֹנִיּוּת. بَيِّنٌ. بَائِنٌ גָּלוּי, בָּרוּר, בּוֹלֵט, נָהִיר. بَيَانٌ 1. הַבְהָרָה, גִּלּוּי דַּעַת, הוֹדָעָה, דּוּחַ. 2. מִפְרָט, פֵּרוּט, רְשִׁימָה. 3. תַּדְרִיךְ צְבָאִי. بَيَانٌ صُحُفِيٌّ הוֹדָעָה לָעִתּוֹנוּת. بَيَانٌ مُشْتَرَكٌ הוֹדָעָה מְשֻׁתֶּפֶת. بَيَانَاتٌ נְתוּנִים (data). بَيَانَاتٌ شَخْصِيَّةٌ פְּרָטִים אִישִׁיִּים. عِلْمُ البَيَانِ רֵטוֹרִיקָה, אֻמָּנוּת הַדִּבּוּר (והכתיבה). غَنِيٌّ عَنِ البَيَانِ אֵין צֹרֶךְ לְצַיֵּן, מוּבָן מֵאֵלָיו, בָּרוּר (כַּשֶּׁמֶשׁ). بَيَانِيٌّ 1. רֵטוֹרִי. 2. גְּרָפִי. خُطُوطٌ بَيَانِيَّةٌ דִּיאַגְרַמּוֹת. بَيِّنَةٌ רְאָיָה, הוֹכָחָה. بَيِّنَةٌ ظَرْفِيَّةٌ הוֹכָחָה נְסִבָּתִית. كَانَ عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ أَمْرِهِ יָדַע אֶל נָכוֹן, יָדַע הֵיטֵב מָה עָלָיו לַעֲשׂוֹת. البَيِّنَةُ عَلَى مَنِ ادَّعَى (وَاليَمِينُ عَلَى مَنْ أَنْكَرَ) פת' הַמּוֹצִיא מֵחֲבֵרוֹ עָלָיו הָרְאָיָה. مِبْيَانٌ מִתְאָר. مِبْيَانٌ نَفْسِيٌّ מִתְאָר הַנֶּפֶשׁ, פְּסִיכוֹגְרָף. تِبْيَانٌ הֶסְבֵּר. تَبَايُنٌ הֶבְדֵּל, שֹׁנִי. إِسْتِبَانَةٌ בֵּרוּר, לִבּוּן, בֵּאוּר. إِسْتِبْيَانٌ ج إِسْتِبْيَانَاتٌ סֶקֶר, שְׁאֵלוֹן (למחקר). مُبِينٌ בָּרוּר, גָּלוּי. الكِتَابُ المُبِينُ הַקֻּרְאָן. نَصْرٌ مُبِينٌ נִצָּחוֹן מוֹחֵץ. مُتَبَايِنٌ שׁוֹנֶה, מְגֻוָּן, מִשְׁתַּנֶּה.

بِيُورِيه. بُورِيه .En מְחִית, פִּירֶה.

بِيُولُوجْيَا L בִּיּוֹלוֹגְיָה. بِيُولُوجِيٌّ 1. בִּיּוֹלוֹג. 2. בִּיּוֹלוֹגִי.

ت ת. 1. הָאוֹת הַשְּׁלִישִׁית בָּא"ב הָעַרְבִי, שְׁמָהּ تَاء תאא'. 2. קִצּוּר לְטֶלֶפוֹן. 3. ت١ = تِشْرِينُ الأَوَّلُ הַחֹדֶשׁ הַמַּקְבִּיל לְאוֹקְטוֹבֶּר. ت٢ = تِشْرِينُ الثَّانِي הַחֹדֶשׁ הַמַּקְבִּיל לְנוֹבֶמְבֶּר. تَاللّٰهِ בֵּאלֹהִים, חַי אֱלֹהִים.

تَاء שֵׁם הָאוֹת ت בַּעֲרָבִית.

(تاب) تَابُوتٌ ج تَوَابِيتُ 1. אֲרוֹן מֵתִים. 2. תֵּבַת נֹחַ. تَابُوتُ العَهْدِ אֲרוֹן הַבְּרִית.

تابو L טַבּוּ, אִסּוּר מֻחְלָט.

تَأْتَأَ חָזַר עַל הָאוֹת ت, גִּמְגֵּם, לִהֵג. تَأْتَأَةٌ גִּמְגּוּם, פִּטְפּוּט.

تَارِيخٌ ע' أَرَّخَ.

تَارَة ע' طَارَة.

تَاكْسِي. تَكْسِي מוֹנִית, טַקְסִי ע' سَيَّارَةُ أُجْرَة.

(تام) أَتْأَمَتْ IV יָלְדָה תְּאוֹמִים. تَاءَمَ III נוֹלַד אִתּוֹ, הָיָה אָחִיו הַתְּאוֹם. تَوْأَمَ הֵקִים קֶשֶׁר שֶׁל עָרִים תְּאוֹמוֹת. تَوْأَمٌ ج تَوَائِمُ תְּאוֹם. تَوْأَمٌ سِيَامِيٌّ תְּאוֹמֵי סִיאָם.

تَبَّ ـِ נִכְרַת, אָבַד, נִכְחַד. تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ ק' תִּכָּרַתְנָה יְדֵי אֲבִי לַהַב. إِسْتَتَبَّ X הִתְיַצֵּב, הִתְבַּסֵּס. إِسْتَتَبَّ لَهُ الأَمْرُ הִתְבַּסֵּס שִׁלְטוֹנוֹ. تَبًّا لَهُ! לְכָל הָרוּחוֹת! יִקָּחֵהוּ אֹפֶל! יֵלֵךְ לַעֲזָאזֵל! إِسْتِتْبَابٌ יַצִּיבוּת, הִתְבַּסְּסוּת.

تَبَرَ ע' تَبَّرَ.

تِبْرٌ עַפְרוֹת זָהָב. تَبْرٌ. تَبَارٌ אֲבַדּוֹן, חֻרְבָּן, כִּלָּיוֹן.

تَبِعَ ـَ 1. הָלַךְ אַחֲרֵי־, עָקַב אַחֲרֵי־, הָלַךְ בְּעִקְבוֹת־. 2. חִקָּה. 3. דָּבַק בְּ־, לִוָּה. 4. הִשְׁתַּיֵּךְ לְ־. 5. נִגְרַר אַחֲרֵי־. تَابَعَ III 1. עָקַב, הִתְחַקָּה אַחַר־. 2. הִמְשִׁיךְ, הוֹסִיף לַעֲשׂוֹת, הִתְמִיד בְּ־ 3. עָרַךְ מַעֲקָב. تَابَعَ تَطَوُّرَهُ עָקַב אַחֲרֵי הִתְפַּתְּחוּתוֹ. أَتْبَعَ IV 1. סִפַּח, צֵרֵף. 2. הִכְפִּיף. تَتَبَّعَ V 1. עָקַב, הִתְחַקָּה, בָּלַשׁ אַחַר־, רָדַף. 2. הָלַךְ בְּנָתִיב. تَتَابَعَ VI נִתְרַצֵּף, בָּא בְּשַׁרְשֶׁרֶת, בִּרְצִיפוּת, בָּזֶה אַחַר זֶה. إِتَّبَعَ VIII הָלַךְ אַחַר־, חִקָּה, נָהַג כְּמִנְהַג־, עָשָׂה בְּהֶתְאֵם לְ־. إِتَّبَعَ التَّعْلِيمَاتِ נָהַג בְּהֶתְאֵם לַהוֹרָאוֹת. إِتَّبَعَ سِيَاسَةً مُعْتَدِلَةً נָקַט מְדִינִיּוּת מְתוּנָה. إِسْتَتْبَعَ X 1. גָּרַם, חִיֵּב. 2. בִּקֵּשׁ לָלֶכֶת בְּעִקְבוֹת. تَبَعٌ ج أَتْبَاعٌ 1. תּוֹמֵךְ, חָסִיד, מְלַוֶּה. 2. נִסְפָּח, גָּרוּר. 3. נָתִין. 4. שַׁיָּךְ לְ־. تَبَعًا لِلظُّرُوفِ לְפִי הַנְּסִבּוֹת, בְּהֶתְאֵם לַמַּצָּב. تَبَعِيٌّ תּוֹצָאָה שֶׁל־. عُقُوبَةٌ تَبَعِيَّةٌ עֹנֶשׁ נִסְבָּתִי (כתוצאה של־). تَبِعَةٌ 1. תּוֹצָאָה שֶׁל־. 2. אַחְרָיוּת. أَلْقَى التَّبِعَةَ عَلَيْهِ הֵטִיל אֶת הָאַחְרָיוּת עָלָיו. تَبَعِيَّةٌ 1. שַׁיָּכוּת, נְתִינוּת, אֶזְרָחוּת. 2. כְּפִיפוּת לְ־, כְּנִיעוּת. بِالتَّبَعِيَّةِ עֵקֶב, כְּתוֹצָאָה מִ־, לָכֵן. تِبَاعًا בָּזֶה אַחַר זֶה, בְּשַׁרְשֶׁרֶת, בִּרְצִיפוּת. مُتَابَعَةٌ 1. מַעֲקָב. 2. הֶמְשֵׁךְ, הַתְמָדָה. 3. נִטּוּר. مَحَطَّةُ مُتَابَعَةٍ תַּחֲנַת מַעֲקָב (ללוויינים למשל). تَتَبُّعٌ הִתְחַקּוּת אַחַר־, מַעֲקָב. تَتَبُّعُ الأَحْدَاثِ הִתְפַּתְּחוּת (הִשְׁתַּלְשְׁלוּת) הָעִנְיָנִים, מַהֲלַךְ הַמְּאֹרָעוֹת. تَتَبُّعَاتٌ عَدْلِيَّةٌ הֲלִיכִים מִשְׁפָּטִיִּים. تَتَابُعٌ רְצִיפוּת, תְּכִיפוּת, שַׁרְשֶׁרֶת. بِالتَّتَابُعِ בִּרְצִיפוּת, בִּתְכִיפוּת, בָּזֶה אַחַר זֶה. سِبَاقُ التَّتَابُعِ מֵרוֹץ שְׁלִיחִים. إِتِّبَاعٌ 1. הֲלִיכָה אַחֲרֵי־, נְהִיָּה. 2. נְקִיטָה (עמדה למשל), אֲחִיזָה בְּ־. 3. דְּבֵקוּת, הַקְפָּדָה עַל־. إِتِّبَاعِيٌّ קָלָסִי. إِتِّبَاعِيَّةٌ קְלָסִיּוּת. تَابِعٌ ج تَبَعَةٌ وتُبَّاعٌ 1. נוֹהֶה אַחֲרֵי, חָסִיד, מַעֲרִיץ. 2. כָּפוּף לְ־, שַׁיָּךְ לְ־. 3. תָּפֵל, נָחוּת. 4. וַסָּל. 5. מִשְׁנִי. 6. יוּבַל, נַחַל. ج تَوَابِعُ 1. לְוַאי (בדקדוק). 2. לַוְיָן, גָּרוּר, מְשָׁרֵת. بِتَوَابِعِهِ עִם כָּל אֲבִיזָרָיו. شَرِكَةٌ تَابِعَةٌ חֶבְרָה בַּת. تَابِعِيٌّ מִי שֶׁנִּפְגַּשׁ עִם חַבְרֵי הַנָּבִיא מֻחַמַּד. تَابِعِيَّةٌ 1. שַׁיָּכוּת. 2. נְחִיתוּת. مَتْبُوعٌ 1. מְחֻקֶּה, הַמְּשַׁמֵּשׁ דֻּגְמָה, מוֹפֵת. 2. מַנְהִיג. 3. עִקָּר. مُتَتَابِعٌ רָצוּף, תָּכוּף, בָּזֶה אַחַר זֶה. مُتَّبَعٌ נָקוּט, נָהוּג, נִשְׁמָר בְּקַפְּדָנוּת.

تِبْغٌ Sp. ج تُبُوغٌ טַבָּק.

تَبَلَ ـُ 1. תִּבֵּל. 2. הֶחֱלָה (מרוב אהבה). 3. פָּגַע. تَبَّلَ II תִּבֵּל. تَابِلٌ ج تَوَابِلُ תַּבְלִין. تَبُّولَة סָלָט (מבורגול, מירקות ומתבלינים). مُتَبَّلٌ מְתֻבָּל.

تِبْنٌ תֶּבֶן. تَبَّانٌ מוֹכֵר תֶּבֶן. دَرْبُ التَّبَّانَةِ שְׁבִיל הֶחָלָב. مَتْبَنٌ ج مَتَابِنُ מַתְבֵּן.

التَّتَرُ הַטָּטָרִים, הַמּוֹנְגוֹלִים. تَتَرِيٌّ טָטָרִי.

تَتْرَى בִּרְצִיפוּת ע' (وتر).

تَجَرَ ـُ تَاجَرَ III. إِتَّجَرَ VIII סָחַר, עָסַק בְּמִסְחָר. تَاجِرٌ ج تُجَّارٌ סוֹחֵר. تِجَارَةٌ מִסְחָר. تَاجِرُ جُمْلَةٍ סִיטוֹנַאי. تِجَارَةٌ خَاسِرَةٌ עֵסֶק מַפְסִיד. غُرْفَةُ التِّجَارَةِ לִשְׁכַּת הַמִּסְחָר. تِجَارِيٌّ מִסְחָרִי. إِتِّفَاقٌ تِجَارِيٌّ הֶסְכֵּם מִסְחָרִי. مَحَلٌّ تِجَارِيٌّ בֵּית מִסְחָר, עֵסֶק, פִּירְמָה. مَتْجَرٌ ج مَتَاجِرُ בֵּית עֵסֶק. مُتَاجَرَةٌ מִסְחָר, סַחַר.

تِجَاهَ ע' (وجه).

تَحْتَ תַּחַת, מִתַּחַת. تَحْتَ الأَرْضِ. تَحْتَ أَرْضِيٌّ תַּת־קַרְקָעִי. تَحْتَ إِشْرَافِ בְּפִקּוּחַ־, בְּהַשְׁגָּחַת־. تَحْتَ أَمْرِكَ לִפְקֻדָּתְךָ. تَحْتَ التَّجْرِبَةِ בִּתְקוּפַת נִסָּיוֹן. تَحْتَ تَصَرُّفِكَ לִרְשׁוּתְךָ. تَحْتَ سَطْحِ البَحْرِ מִתַּחַת לִפְנֵי הַיָּם, תַּת־יַמִּי. تَحْتَ سَقْفٍ وَاحِدٍ תַּחַת קוֹרַת גַּג אַחַת. تَحْتَ ضَغْطِ الظُّرُوفِ בְּלַחַץ הַנְּסִבּוֹת. تَحْتَ اليَدِ בְּהֶשֵּׂג יָד. لاَ طَائِلَ تَحْتَهُ חֲסַר תּוֹעֶלֶת. تَحْتَ الصِّفْرِ מִתַּחַת לָאֶפֶס. تَحْتَانِيٌّ תַּחְתּוֹן. طَابِقٌ تَحْتَانِيٌّ קוֹמָה תַּחְתּוֹנָה. مَلاَبِسُ تَحْتَانِيَّةٌ בְּגָדִים תַּחְתּוֹנִיִּים, לְבָנִים.

(تحف) أَتْحَفَ IV הֶעֱנִיק מַתָּנָה, הִגִּישׁ שַׁי. تُحْفَةٌ ج تُحَفٌ 1. מַתָּנָה יְקָרָה. 2. חֵפֶץ אָמָּנוּתִי, שְׁכִיַּת חֶמְדָּה. 3. יְצִירַת מוֹפֵת. مُتْحَفٌ ج مَتَاحِفُ מוּזֵאוֹן, בֵּית נְכוֹת. مُتْحَفُ الشَّمْعِ מוּזֵאוֹן שַׁעֲוָה.

تَحْمِيلَةٌ נֵר (ברפואה) ע' (حمل).

تَخَّ – 1. רָוָה מַיִם (בצק למשל). 2. הֶחְמִיץ. **مُتَخُّوخ** רָווּי מַיִם (מעל למידה).

تَخْت P ج **تُخُوت** 1. מִטָּה. 2. סַפָּה. 3. תִּזְמֹרֶת (מזרחית). **تَخْتُ الثِّيَاب** אֲרוֹן בְּגָדִים. **تَخْتُ المَلِك** כֵּס הַמַּלְכוּת. **تَخْتَة** ج **تُخَت** 1. לוּחַ, לוּחַ קִיר. 2. דַּרְגָּשׁ.

تَخْتَرَوَان P אַפִּרְיוֹן ע׳ **هَوْدَج**.

تَخِمَ – ע׳ (وخم).

تَخَمَ – תָּחַם גְּבוּל, הִצִּיב תְּחוּם, הִגְבִּיל. **تَاخَمَ** III גָּבַל בּ־. **أَتْخَمَ** IV הִלְעִיט עַד בְּחִילָה, פִּטֵּם. **تُخْم** ج **تُخُوم** גְּבוּל, תְּחוּם. **تُخْمَة** זְלִילָה עַד לְקַלְקוּל קֵבָה. **مُتَاخِم** גּוֹבֵל בּ־, סָמוּךְ לְ־, נִמְצָא בִּשְׁכֵנוּת עִם־. **مُتَخُوم** מְפֻטָּם.

تَدْرُج. تَذْرُج P ج **تَدَارِج** פַּסְיוֹן (עוף, pheasant).

تَدْمُر תַּדְמוֹר (עיר בסוריה הקדומה).

تَدْوِيت ע׳ **ذَوَت**.

تَرَابِيزَة G מ׳ ע׳ **طَرَبِيزَة**.

تَرَاجِيدِيَا F טְרָגֶדְיָה. **تَرَاجِيدِيّ** טְרָגִי.

تَرَاخُومَا G גַּרְעֶנֶת.

تَرَاكْتُور En. טְרַקְטוֹר ע׳ **جَرَّار**.

تَرَام. تَرَامْوَاي En. חַשְׁמַלִּית.

تَرَانْزِيسْتُر L טְרַנְזִיסְטוֹר.

تَرَانْزِيت L טְרַנְזִיט, מַעֲבָר.

تَرِبَ – 1. הִתְאַבֵּק, עֻפַּר, הִתְפַּלֵּשׁ בֶּעָפָר. 2. נִדַּלְדֵּל, הִתְרוֹשֵׁשׁ, הָיָה לְעָנִי. **تَرَّبَ** II. **أَتْرَبَ** IV עִפֵּר, אִבֵּק. **تَتَرَّبَ** V הִתְעַפֵּר, הִתְאַבֵּק. **تِرْب** ج **أَتْرَاب** 1. בֶּן גִּיל. 2. חָבֵר, יָדִיד, רֵעַ. **تَرِب** 1. מְעֻפָּר. 2. אֶבְיוֹן, דַּל, דַּלְפוֹן, עָנִי. **تُرْبَة** ج **تُرَب** 1. עָפָר. 2. אֲדָמָה, קַרְקַע. 3. קֶבֶר, בֵּית קְבָרוֹת. **تُرْبَةٌ خِصْبَةٌ** אֲדָמָה פוֹרִיָּה. **إِنْجِرَافُ التُّرْبَة** סַחַף אֲדָמָה. **تُرَاب** ج **أَتْرِبَة** עָפָר, אֲדָמָה, לִכְלוּךְ. **تُرَابُ الوَطَن** אַדְמַת הַמּוֹלֶדֶת, מְכוֹרָה. **طَرِيقٌ تُرَابِيّ (تُرَابِيَّة)** דֶּרֶךְ עָפָר. **مَتْرَبَة** עֹנִי (משווע), דַּלּוּת, אֶבְיוֹנוּת, רֵישׁ. **مُتْرِب** 1. מְעֻפָּר. 2. דַּל, דַּלְפוֹן.

تَرْبَسَ P נָעַל בִּבְרִיחַ, הִבְרִיחַ. **تِرْبَاس** ج **تَرَابِيس** בְּרִיחַ.

تُرَاث ע׳ (ورث).

تِرْتِر נִצְנְצִים (sequins).

تَرْجَمَ 1. תִּרְגֵּם. 2. פִּעֲנֵחַ, פֵּרֵשׁ. 3. כָּתַב בִּיּוֹגְרַפְיָה. **تَرْجَمَ القَرَارَ إِلَى عَمَلٍ** הוֹצִיא אֶת הַהַחְלָטָה אֶל הַפֹּעַל. **تَرْجَمَة** ج **تَرَاجِم** 1. תִּרְגּוּם. 2. תַּרְגּוּם. 3. בִּיּוֹגְרַפְיָה. **تَرْجَمَةٌ آنِيَّةٌ (فَوْرِيَّةٌ)** תִּרְגּוּם סִימוּלְטָנִי. **تَرْجَمَةُ حَيَاةٍ** בִּיּוֹגְרַפְיָה, מַהֲלַךְ חַיִּים. **تَرْجَمَةٌ ذَاتِيَّةٌ** אוֹטוֹבִּיּוֹגְרַפְיָה. **التَّرْجَمَةُ السَّبْعِينِيَّةُ** תַּרְגּוּם הַשִּׁבְעִים (של התנ״ך). **تُرْجُمَان** ج **تَرَاجِمَة** תֻּרְגְּמָן, מְתֻרְגְּמָן. **مُتَرْجِم** מְתַרְגֵּם.

تَرِحَ – נֶעֱצַב, דָּאַב, הִתְאַבֵּל. **تَرَّحَ** II. **أَتْرَحَ** IV הֶעֱצִיב, הִדְאִיב. **تَرَح** ج **أَتْرَاح** יָגוֹן, צַעַר, עֶצֶב. **فِي الأَفْرَاحِ وَالأَتْرَاحِ** בְּשִׂמְחָה וּבְיָגוֹן.

تَرْزِيّ P חַיָּט, תּוֹפֵר ע׳ (خيط) **خَيَّاط**.

تَرْس T שֹׁפֶל, בָּזוּי.

تَرَّسَ II שִׁרְיֵן אֶת־ בְּמָגֵן. **أَتْرَسَ** IV נָעַל (דלת בבריח). **تُرْس** ج **تُرُوس** 1. מָגֵן, שִׁרְיוֹן. 2. גַּלְגַּל שִׁנַּיִם. **تُرْسُ الشَّمْس** גַּלְגַּל הַשֶּׁמֶשׁ. **صُنْدُوقُ التُّرُوس** תֵּבַת הַלּוּכִים. **مِتْرَس. مِتْرَاس** P ج **مَتَارِيس** 1. בְּרִיחַ. 2. מִתְרָס, בְּרִיקָדָה. **أَقَامَ المَتَارِيس** הֵקִים בְּרִיקָדוֹת. **تَرْسَانَة. تَرْسْخَانَة** T 1. מַחְסַן נֶשֶׁק, אַרְסֶנָל. 2. מִסְפָּנָה.

تَرِعَ – נִמְלָא, הִתְמַלֵּא. **أَتْرَعَ** IV מִלֵּא עַד תֹּם. **تُرْعَة** ج **تُرَع** תְּעָלָה. **تُرْعَةُ التَّصْرِيف** תְּעָלַת בִּיּוּב, נִקּוּז. **مُتْرَع** מָלֵא עַד תֹּם.

تُرْغُلَّة As. ج **تُرْغُل. أُتْرُغُلَّة** תּוֹר, תּוֹר הָאָבִיב (יונת בר, turtle-dove).

تَرِفَ – הִתְעַנֵּג, הִתְפַּנֵּק, נֶהֱנָה, רָוַח לוֹ, חַי חַיֵּי רְוָחָה. **أَتْرَفَ** IV הֵנָה, פִּנֵּק, חַי בְּעשֶׁר וּבְמוֹתָרוֹת. **تَرِف. مُتْرَف** חַי חַיֵּי רְוָחָה וְתַפְנוּקִים. **تَرَف** נַהֲנְתָנוּת, נֹעַם, שֶׁפַע, מוֹתָרוֹת. **المُتْرَفُونَ** הָעֲשִׁירִים שְׁטוּפֵי הַשֶּׁפַע.

تَرْقُوَة ج **تَرَاقِ(ي)** עֶצֶם הַבְּרִיחַ.

تَرَكَ – 1. עָזַב, נָטַשׁ, זָנַח. 3. הוֹרִישׁ, הִנִּיחַ, הִשְׁאִיר. **تَرَكَهُ وَشَأْنَهُ** הִנִּיחַ לוֹ, עָזַב אוֹתוֹ לְנַפְשׁוֹ. **تَرَكَهُ يَفْعَلُ** הִנִּיחַ לוֹ לַעֲשׂוֹת. **تَرَكَ الحَبْلَ عَلَى الغَارِبِ** שִׁלַּח רֶסֶן מִפָּנָיו. **تَرْك** עֲזִיבָה, נְטִישָׁה, זְנִיחָה, וִתּוּר. **تَرْكُ الجَوَابِ عَلَى الجَاهِلِ جَوَابٌ** מת׳ אַל תַּעַן כְּסִיל כְּאִוַּלְתּוֹ. **تَرِكَة** יְרוּשָׁה, עִזָּבוֹן. **ضَرِيبَةُ التَّرِكَات** מַס עִזָּבוֹן. **تَرِيكَة** ج **تَرَائِك** בְּתוּלָה זְקֵנָה. **مُتَارَكَة** הֲפוּגָה, שְׁבִיתַת נֶשֶׁק. **مَتْرُوك** עָזוּב, מֻפְקָר, נָטוּשׁ. **مَتْرُوكَة** "מַתְרוּכָּה", אַדְמַת צִבּוּר נְטוּשָׁה.

تَرَّكَ II הָפַךְ לְתֻרְכִּי. **تُرْكِيّ** ج **تُرْك وَأَتْرَاك** תֻּרְכִּי. **تُرْكِيَا** תֻּרְכִּיָּה. **التُّرْكِيَّة** תֻּרְכִּית. **التُّرْكُمَان** הַתֻּרְכְּמָנִים.

تُرْمُس G תֻּרְמוֹס (צמח).

تِرْمُومِتْر En. מַדְחֹם.

تُرُنْج P ע׳ **أُتْرُج**.

تُرَّهَة ج **تُرَّهَات** הֶבֶל, שָׁוְא, שְׁטוּת. **جَاءَ بِالتُّرَّهَاتِ** אָמַר דִּבְרֵי הֶבֶל וָרִיק, כִּזֵּב.

تِرْيَاق G צֳרִי, סַם מַרְפֵּא, תְּרוּפָה.

تَسَعَ – הָיָה הַתְּשִׁיעִי בַּחֲבוּרָה. **تِسْع** תֵּשַׁע. **تِسْعَة** תִּשְׁעָה. **تِسْعَ عَشْرَةَ** תְּשַׁע עֶשְׂרֵה. **تِسْعَةَ عَشَرَ** תִּשְׁעָה עָשָׂר. **تَاسِع** תְּשִׁיעִי. **التَّاسِعُ عَشَرَ** הַתְּשִׁיעָה עָשָׂר. **التَّاسِعَةَ (التَّاسِعَةُ) عَشْرَةَ** הַתְּשַׁע עֶשְׂרֵה. **تِسْعُونَ** תִּשְׁעִים. **تُسْع** ج **أَتْسَاع** תְּשִׁיעִית. **التِّسْعِينَات. التِّسْعِينِيَّات** שְׁנוֹת הַתִּשְׁעִים.

تشَادُ צ'אד (מדינה במרכז אפריקה).

تِشْرِينُ الأَوَّلُ אוֹקטוֹבֶּר. تِشْرِينُ الثَّانِي נוֹבֶמְבֶּר.

تشِيكُوسلُوفَاكيَا צ'כוֹסלוֹבַקְיָה (לשעבר). تشِيكيَا צ'כְיָה. تشِيكِيٌّ צ'כִי.

تشيللو בְּטְנוּנִית ע' شِيلُّو (כלי נגינה).

تشِيلِي צ'ילֶה (מדינה בדרום אמריקה).

تَعِبَ ـَ עָיֵף, יָגַע, לָאָה, טָרַח. أَتْعَبَ IV עִיֵּף, הֶלְאָה, הוֹגִיעַ. تَعَبٌ ج أَتْعَابٌ עֲיֵפוּת, יְגִיעָה, לֵאוּת. تَعَبُ السَّفَرِ الطَّوِيلِ (في طائرة نفاثة) יְעֶפֶת (jet lag). أَتْعَابُ المُحَامِي שְׂכַר טִרְחַת עוֹרֵךְ הַדִּין. تَعِبٌ. تَعْبَانٌ עָיֵף, לֵאֶה, מְיֻגָּע, חָש רִפְיוֹן מֵרֹב מַאֲמָץ. مَتَاعِبُ טְרָדוֹת, תְּלָאוֹת. مَتَاعِبُ الحَيَاةِ תְּלָאוֹת הַחַיִּים.

تَعْتَعَ לִהֵג, גִּמְגֵּם.

تَعِسَ ـَ 1. הִתְאַמְלֵל, הָיָה אֻמְלָל. 2. מָעַד, נָפַל. 3. אָבַד. أَتْعَسَ IV אִמְלֵל, עָשָׂה אֶת־ מִסְכֵּן. تَعْسٌ. تَعَاسَةٌ 1. אֻמְלָלוּת, מִסְכֵּנוּת. 2. מְצוּקָה, לַחַץ, צָרָה. تَعْسًا لَهُ לְכָל הָרוּחוֹת! تَعِسٌ. تَعِيسٌ ج تُعَسَاءُ. مَتْعُوسٌ אֻמְלָל, בִּישׁ מַזָּל, מִסְכֵּן.

تَفَّ ـُ יָרַק. تُفٌّ זֻהֲמָה מִתַּחַת הַצִּפָּרְנַיִם. تُفًّا لَهُ פוּי! פוּיָה! קְרִיאַת סְלִידָה.

تَفَّافَةٌ מִרְקָקָה.

(تفح) تُفَّاحَةٌ ج تُفَّاحَاتٌ وتُفَّاحٌ תַּפּוּחַ (עץ פרי). تُفَّاحَةُ آدَمَ ע' آدَم. حَرْقَدَة. تُفَّاحَةُ الجِنِّ יַבְרוּחַ, דּוּדָאִים (צמח).

تَفَلَ ـِ רָקַק, יָרַק. تَفْلٌ. تُفَالٌ רֹק. مِتْفَلَةٌ ج مَتَافِلُ מִרְקָקָה.

تَفِهَ ـَ הָיָה תָּפֵל, הָיָה דַּל עֵרֶךְ. تَفَهٌ. تُفُوهٌ דַּלּוּת עֵרֶךְ, הֲבָלִים, חֹסֶר חֲשִׁיבוּת. تَفَاهَةٌ תְּפֵלוּת, חֹסֶר טַעַם. تَافِهٌ נְטוּל עֵרֶךְ, תָּפֵל, פָּעוּט.

(تقن) أَتْقَنَ IV עָשָׂה בְּאֹפֶן מֻשְׁלָם, שָׁלַט שְׁלִיטָה מְלֵאָה, עָמַד עַל בֻּרְיוֹ, דִּיֵּק, שִׁכְלֵל. إِتْقَانٌ בְּקִיאוּת, מֻשְׁלָמוּת, שְׁלֵמוּת, שְׁלִיטָה, דִּיּוּק. فِي غَايَةِ الإِتْقَانِ כְּלִיל הַשְּׁלֵמוּת. مُتْقَنٌ מֻשְׁלָם, מְשֻׁכְלָל, מְדֻיָּק.

تِقْنِيَةٌ G ج تِقْنِيَاتٌ טֶכְנִיקָה, טֶכְנוֹלוֹגְיָה. تِقْنِيٌّ 1. טֶכְנִי, טֶכְנוֹלוֹגִי. 2. טֶכְנָאִי.

تُقًى. تَقِيَّةٌ ע' (وقي).

تَكَّ ـِ تَكْتَكَ תִּקְתֵּק (שעון למשל). تَكْتَكَةٌ ج تَكْتَكَاتٌ תִּקְתּוּק. مِتَكَّةٌ מְאַפְרָה.

تِكَّةٌ ج تِكَكٌ חֶבֶל אוֹ גּוּמִי לִקְשִׁירַת מִכְנָסַיִם, תַּחְתּוֹנִים אוֹ סַרְבָּל.

تَكْتِيك F טַקְטִיקָה, תַּכְסִיסֵי מִלְחָמָה. تَكْتِيكِيٌّ טַקְטִי, תַּכְסִיסִי. وَحْدَةٌ تَكْتِيكِيَّةٌ יְחִידָה טַקְטִית (למשימה מיוחדת).

تِكْنُولُوجِيَا G ע' تِقْنِيَة. تَكْنِيك G ע' تِقْنِيَة.

تَكِيَّةٌ ج تَكَايَا 1. מִנְזָר צוּפִי. 2. בֵּית תַּמְחוּי.

تَلٌّ. تَلَّةٌ ج تِلَالٌ תֵּל, גִּבְעָה, תְּלוּלִית. تَلُّ أَبِيبَ תֵּל אָבִיב.

تَلَدَ ـُ הָיָה עַתִּיק אוֹ קָדוּם. تَالِدٌ. تَلِيدٌ קָדוּם, עַתִּיק. تَلِيدٌ תְּהִלַּת הַדּוֹרוֹת הַקְּדוּמִים.

تِلِبَاثِيٌّ G טֶלֶפָּתִי.

تِلِجْرَافٌ. تِلِغْرَافٌ G טֶלֶגְרָף, מִבְרָק.

تِلِسْكُوب G ج تِلِسْكُوبَات טֶלֶסְקוֹפּ ע' (رصد) مِرْصَد. (نظر) مِنْظَار.

تَلَعَ ـَ 1. עָלָה (השחר). 2. נִמְתַּח. تَلْعَةٌ תְּלוּלִית, תֵּל, רָמָה. تَلِيعٌ גָּבוֹהַּ, נִשָּׂא.

تَلِفَ ـَ הִתְקַלְקֵל, נִשְׁחַת, הִתְפּוֹרֵר, בָּלָה. تَلَّفَ II. أَتْلَفَ IV 1. קִלְקֵל, הִשְׁחִית, פּוֹרֵר, הָרַס. 2. בִּזְבֵּז. تَلَفٌ קִלְקוּל, הַשְׁחָתָה, הֶרֶס, נֶזֶק. قَابِلٌ لِلتَّلَفِ מִתְקַלְקֵל. تَلْفَانٌ בָּלֶה, מְקֻלְקָל, נְטוּל עֵרֶךְ. مِتْلَافٌ בַּזְבְּזָן. إِتْلَافٌ הַשְׁחָתָה, קִלְקוּל, הֲרִיסָה. تَالِفٌ מְקֻלְקָל, הָרוּס, בָּלֶה. مُتْلِفٌ מַשְׁחִית, מַזִּיק. تَلَفِيَّةٌ ج تَلَفِيَّاتٌ נֶזֶק, חַבָּלָה, הֶפְסֵד.

تَلْفَزَ F שִׁדֵּר בַּטֶּלֶוִיזְיָה. تِلْفَازٌ. تِلِفِزْيُونٌ טֶלֶוִיזְיָה, מַכְשִׁיר טֶלֶוִיזְיָה.

تَلْفَنَ G טִלְפֵּן. تِلِفُونٌ. تِلِيفُونٌ טֶלֶפוֹן. جِهَازُ الرَّدِّ عَلَى التِّلِفُونِ מְשִׁיבוֹן. تِلِفُونٌ عُمُومِيٌّ טֶלֶפוֹן צִבּוּרִי. تِلِفُونٌ نَقَّالٌ טֶלֶפוֹן נַיָּד. تِلِفُونٌ خَلَوِيٌّ טֶלֶפוֹן סֶלוּלָרִי.

تِلْقَاء ע' (لقي).

تِلْكَ הַהִיא.

تِلِكْس. تِيلِكْس .En טֶלֶקְס.

تَلَمٌ ج أَتْلَامٌ תֶּלֶם.

تَلْمَذَ נִתְקַבֵּל כְּתַלְמִיד אֵצֶל־. تَتَلْمَذَ לָמַד אֵצֶל־. تَلْمَذَةٌ תְּקוּפַת לִמּוּדִים. تِلْمِيذٌ ج تَلَامِيذُ وتَلَامِذَةٌ תַּלְמִיד, חָנִיךְ, טִירוֹן.

تَلْمُود H תַּלְמוּד.

(تلو) تَلَا ـُ 1. קָרָא (ספר או שיר למשל), דִּקְלֵם. 2. בָּא בְּעִקְּבוֹת־, בָּא אַחֲרֵי־. تَتَالَى VI תָּכַף, בָּא בִּרְצִיפוּת, בָּזֶה אַחַר זֶה. تِلْوَ אַחֲרֵי־, בְּעִקְּבוֹת־. الوَاحِدُ تِلْوَ الآخَرِ בָּזֶה אַחַר זֶה. تِلَاوَةٌ קְרִיאָה, דִּקְלוּם. تِلَاوَةٌ مِنْ آيِ الذِّكْرِ الحَكِيمِ קְרִיאַת פְּסוּקִים מֵהַקֻּרְאָן. تَالٍ(ي) עוֹקֵב, הַבָּא אַחֲרֵי, הַבָּא. التَّالِي הַבָּא, דִּלְקַמָּן, דִּלְהַלָּן. بِالتَّالِي עֵקֶב כָּךְ, אַחַר כָּךְ, לָכֵן, כְּתוֹצָאָה מִכָּךְ. التَّالِي غَالِي פת' אַחֲרוֹן אַחֲרוֹן חָבִיב. مُتَتَالٍ(ي) רָצִיף, רָצוּף, בָּזֶה אַחַר זֶה.

تَمَّ ـِ 1. תַּם, נִגְמַר, נִסְתַּיֵּם, נִשְׁלַם. 2. בֻּצַּע, הֻגְשַׁם. تَمَّ تَنْفِيذُ المَشْرُوعِ הַמִּפְעָל (הַפְּרוֹיֶקְט, הַמֵּיזָם) הֻשְׁלַם. تَمَّ بِعَوْنِهِ تَعَالَى תַּם וְנִשְׁלַם שֶׁבַח לָאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם. تَمَّمَ II הִשְׁלִים. تَمَّمَ عَلَى الجَرِيحِ הִכָּה אֶת הַפָּצוּעַ מַכַּת מָוֶת, וִדֵּא הֲרִיגָה. تَمَّمَ عَلَى الأَسْرَى סָפַר אֶת הַשְּׁבוּיִים. أَتَمَّ IV הִשְׁלִים, סִיֵּם, בִּצֵּעַ. إِسْتَتَمَّ X 1. הִשְׁלִים, גָּמַר. 2. בִּקֵּשׁ לִגְמֹר. تَمَامٌ שְׁלֵמוּת, מְלוֹא. لَيْلَةُ التَّمَامِ לֵיל הַמְּלוֹא שֶׁל הַיָּרֵחַ. تَمَامًا. بِالتَّمَامِ בִּשְׁלֵמוּת, לַחֲלוּטִין, לְגַמְרֵי. بِالتَّمَامِ وَالكَمَالِ בִּשְׁלֵמוּת גְּמוּרָה. فِي تَمَامِ مُنْتَصَفِ اللَّيْلِ בַּחֲצוֹת בְּדִיּוּק. تَمِيمَةٌ ج تَمَائِمُ קָמֵעַ. أَتَمُّ מֻשְׁלָם

יוֹתֵר. عَلَى أَتَمِّ الاستعداد בִּנְכוֹנוּת (בִּכוֹנְנוּת) מְלֵאָה. تَتِمَّةٌ ج تَتِمّاتٌ הַשְׁלָמָה, מִלּוּא, מִלּוּי. التَّتِمَّةُ تَأْتِي הַמֶּשֶׁךְ יָבוֹא. تَتْمِيمٌ. إِتْمامٌ הַשְׁלָמָה, סִיּוּם, גְּמִירָה. إِسْتِتْمامٌ סִיּוּם, סוֹף, גְּמִירָה. تامٌّ שָׁלֵם, מֻשְׁלָם, מָלֵא, מֻחְלָט, טָהוֹר, צָרוּף, אַבְּסוֹלוּטִי.

تُمْباكٌ G טַבַּק הַנַּרְגִּילָה.

تَمْتَمَ מִלְמֵל, לִהֵג, לִמְלֵם. تَمْتَمَةٌ מִלְמוּל, לִמְלוּם, גִּמְגּוּם.

تَمْرَةٌ ج تَمْرٌ وتَمَراتٌ وتُمورٌ תָּמָר. تَمْرٌ هِنْدِيٌّ תְּמַר הֹדִּי (צמח), תַּמְרִינְד (משקה). تُمَّرَةٌ. أَبو تُمْرَة. تُمَيْرٌ צוּפִית, יוֹנֵק הַדְּבַשׁ (ציפור). تَمَرْجِيٌّ מ' ج تَمَرْجِيَّةٌ חוֹבֵשׁ, אָח רַחֲמָן.

تِمْساحٌ C ج تَماسيحُ תִּמְסָח, תַּנִּין, קְרוֹקוֹדִיל. دُموعُ التَّماسيحِ דִּמְעוֹת תַּנִּין (השתתפות מזויפת בצער הזולת).

تَمْغَةٌ. دَمْغَةٌ חוֹתָם, תָּו.

تُمْنٌ עק' אֹרֶז ע' (أرز).

تَمّوزُ יוּלִי (חודש).

تُنٌّ F טוּנָה (דג).

تِنْبالٌ. تِنْبِلٌ T ج تَنابيلُ وتَنابِلَةٌ 1. גּוּץ, נָמוּךְ, נַנָּס. 2. עָצֵל. 3. שׁוֹטֶה.

تَنَكٌ .En פַּח. تَنَكْجِيٌّ פֶּחָח, פַּחָח. تَنَكَةٌ T ج تَنَكاتٌ 1. פַּח (קופסה). 2. קַנְקַן קָפֶה, פִינְגְ'אן. 3. מְכָל לְנוֹזְלִים.

تَنّوبَةٌ ج تَنّوبٌ אַשׁוּחַ (עץ).

تَنّورٌ ج تَنانيرُ תַּנּוּר, טַבּוּן.

تَنّورَةٌ .As חֲצָאִית (של נשים).

تِنِس. تينِس .En טֶנִיס. تينِسُ الطّاوِلَةِ טֶנִיס שֻׁלְחָן, פִּינְג פּוֹנְג.

تِنّينٌ ج تَنانينُ 1. תַּנִּין, דְּרָקוֹן (מפלצת ים). 2. דְּרָקוֹן (קבוצת כוכבים). 3. פִּיתוֹן (נחש).

تَهْتَهَ פִּטְפֵּט, מִלְמֵל, לִהֵג. تَهْتَهَةٌ לִמְלוּם, לַהַג.

تُهْمَةٌ. إِتِّهامٌ. مُتَّهَمٌ ע' (وهم).

تَوّاً. عَلَى التَّوِّ מִיָּד, תֵּכֶף וּמִיָּד, בְּלִי שְׁהִיּוֹת, בְּלִי הִסּוּס. فِي التَّوِّ وَاللَّحْظَةِ בּוֹ בָּרֶגַע, "עַל הַמָּקוֹם", מִיָּד.

(توب) تابَ ـُ 1. חָזַר בִּתְשׁוּבָה, שָׁב אֶל אֱלֹהִים. 2. הִתְחָרֵט. تابَ إِلَى اللهِ שָׁב אֶל אֱלֹהִים, שָׁב מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה. تابَ اللهُ عَلَيْهِ אֱלֹהִים מָחַל לוֹ. عَسَى اللهُ أَنْ يَتوبَ عَلَيْهِمْ ק' אוּלַי יָשׁוּב אֱלֹהִים אֲלֵיהֶם. تَوَّبَ II הֶחֱזִיר בִּתְשׁוּבָה, עוֹרֵר אוֹתוֹ לְהִתְחָרֵט. إِسْتَتابَ X בִּקֵּשׁ לְעוֹרֵר לִתְשׁוּבָה. تَوْبَةٌ 1. חֲזָרָה בִּתְשׁוּבָה, חֲרָטָה. 2. מְחִילָה, כַּפָּרָה. تَوّابٌ מוֹחֵל, סַלָּח, הַמַּרְבֶּה לִסְלֹחַ (אלוהים). تائِبٌ חוֹזֵר בִּתְשׁוּבָה, בַּעַל תְּשׁוּבָה, מִתְחָרֵט. التّائِبُ مِنَ الذَّنْبِ كَمَنْ لا ذَنْبَ لَهُ פת' מוֹדֶה וְעוֹזֵב יְרֻחָם.

تُوتَةٌ .As ج تُوتٌ תּוּת (עץ ופריו). تُوتٌ أَرْضِيٌّ תּוּת שָׂדֶה. تُوتٌ شَوْكِيٌّ. تُوتُ العُلَّيْقِ פֶּטֶל אָדֹם.

تُوتاليتارِيَّةٌ .En טוֹטָלִיטָרִיזְם ע' (شمل) شُمولِيَّةٌ.

تُوتِيا P אֲבָץ (מתכת).

تَوَّجَ II 1. הִכְתִּיר. 2. נָתַן כּוֹתֶרֶת (למאמר למשל). تَتَوَّجَ V הֻכְתַּר. تاجٌ ج تيجانٌ כֶּתֶר, כְּלִיל, עֲטָרָה. تاجُ عَمودٍ כּוֹתֶרֶת שֶׁל עַמּוּד, גֻּלָּה. تاجُ المُروءَةِ التَّواضُعُ פת' הֲדַר חָכְמָה עֲנָוָה. تاجِيٌّ כְּלִילִי. الشِّرْيانُ التّاجِيُّ עוֹרֵק כְּלִילִי (מסביב ללב).

تُوَيْجٌ ج تُوَيْجاتٌ כּוֹתֶרֶת שֶׁל פֶּרַח, עֲלֵה כּוֹתֶרֶת. تَتْويجٌ הַכְתָּרָה.

(تور) تارَةً פַּעַם. تارَةً أُخْرَى פַּעַם נוֹסֶפֶת.

تَوْراةٌ H הַתּוֹרָה, תַּנַ"ךְ.

تُورْبيدٌ L טוֹרְפֶּדוֹ ע' طُورْبيد.

تُورْبينٌ L טוּרְבִּינָה ע' طُورْبين.

تُورْتَةٌ .It טוֹרְט (עוגה), עוּגָה.

(توق) تاقَ ـُ إِلَى 1. הִשְׁתּוֹקֵק ל-, עָרַג, יָצְאָה נַפְשׁוֹ אֶל-, הִתְגַּעְגֵּעַ ל-, כָּמַהּ ל-, נִכְסַף ל-. 2. שָׁאַף ל-, חָשַׁק ב-. تَوْقٌ. تَوَقانٌ 1. עֶרְגָּה, הִשְׁתּוֹקְקוּת, כְּמִיהָה. 2. תְּשׁוּקָה. تَوّاقٌ إِلَى נִכְסָף, כָּמֵהַּ, נַפְשׁוֹ יוֹצֵאת אֶל-.

تُوليب .En צִבְעוֹנִי ע' خُزامَى.

تُونِس טוּנִיסְיָה (מדינה ערבית בצפון אפריקה).

(توه) تاهَ ـِ 1. תָּעָה, אִבֵּד אֶת דַּרְכּוֹ. 2. נָדַד. 3. נָבוֹךְ, תָּמַהּ. تَوَّهَ II הִתְעָה, הֵבִיךְ. تِيهٌ 1. מִדְבָּר, צִיָּה, יְשִׁימוֹן. 2. יְהִירוּת. 3. מְבוּכָה, לַבִּירִינְתְּ. التِّيهُ מִדְבַּר סִינַי. تَيّاهٌ. تَيْهانٌ שַׁחֲצָן, יָהִיר. مَتاهَةٌ 1. מְבוּכָה, סְבָכָה, לַבִּירִינְתְּ. 2. שְׁמָמָה, יְשִׁימוֹן. تائِهٌ תּוֹעֶה, נָבוֹךְ, אוֹבֵד, טוֹעֶה. اليَهودِيُّ التّائِهُ הַיְּהוּדִי הַנּוֹדֵד.

تِياتْرو .It תֵּאַטְרוֹן ע' (سرح) مَسْرَح.

تيتانوسُ L טֶטָנוּס, צַפֶּדֶת (מחלה).

(تيح) تاحَ ـِ הִתְאַפְשֵׁר ל-, נִתַּן ל-. أَتاحَ IV אִפְשֵׁר, נָתַן (הזדמנות למשל). مُتاحٌ נִתָּן, אֶפְשָׁרִי, זָמִין, מָצוּי.

(تير) تَيّارٌ ج تَيّاراتٌ זֶרֶם, שֶׁטֶף. تَيّارٌ مُتَناوِبٌ זֶרֶם חִלּוּפִין (בחשמל). تَيّارٌ مُسْتَمِرٌّ זֶרֶם יָשָׁר. تَيّارُ الوَعْيِ (الشُّعورِ) זֶרֶם הַתּוֹדָעָה (בספרות). إِنَّهُ يَسيرُ مَعَ التَّيّارِ הוּא הוֹלֵךְ עִם הַזֶּרֶם.

تيزَةٌ T דּוֹדָה (מצד האם).

تيزابُ מֵי מֶלֶךְ (כינוי לתערובת של חומצה חנקנית וחומצת מלח, aqua regia)

تَيْسٌ ج تُيُوسٌ وأَتْيَاسٌ 1. תַּיִשׁ. 2. מְטֻמְטָם, כְּסִיל. 3. עִקֵּשׁ. **تَيْسُ الجَبَلِ** יָעֵל ע' وَعْل.

تِيفُوئِيد G טִיפוֹאִיד, טִיפוּס הַבֶּטֶן.

تِيفُوس G טִיפוּס (מחלה).

تِيلٌ T תַּיִל, כֶּבֶל. **تِيلَةٌ** סִיב (של כותנה), חוט. **قُطْنٌ طَوِيلُ التِّيلَةِ** כֻּתְנָה אֲרֻכַּת סִיבִים.

(تيم) تَامَ ـِ נִטְרְפָה עָלָיו דַּעְתּוֹ, הִשְׁתַּעְבֵּד (לאהבתו). **تَيَّمَ** II הִטְרִיף אֶת דַּעְתּוֹ (אהבה). **مُتَيَّمٌ** חוֹלֵה אַהֲבָה (עד לשיגעון), "דָּלוּק" עַל־. **تَيْمَاءُ** יְשִׁימוֹן, צִיָּה.

تِيمَةٌ .En ج تِيمَاتٌ תֵּמָה, רַעְיוֹן מֶרְכָּזִי, מוֹטִיב.

تِينَةٌ ج تِينَاتٌ وتِينٌ תְּאֵנָה (עץ ופריו). **تِينٌ شَوْكِيٌّ** צָבָר, צַבָּר, קַקְטוּס. **وَرَقَةُ التِّينِ** עֲלֵה תְּאֵנָה (להסתרת הבושה).

(تيه) تَاهَ ـِ ע' (توه) تَاهَ ـُ.

ث

ث 1. ת'. הָאוֹת הָרְבִיעִית בָּא"ב הָעַרְבִי, שְׁמָהּ ثَاء ת'אא'. 2. קִצּוּר לـ ثَانِيَة שְׁנִיָּה.

ثَاء שֵׁם הָאוֹת ث בְּעַרְבִית.

ثَئِبَ ـ تَثَاءَبَ VI פִּהֵק. ثُؤَبَاءُ. ثُؤَاب. تَثَاؤُبٌ פִּהוּק.

ثَأَرَ ـ נָקַם, לָקַח נָקָם. ثَأْرٌ נְקָמָה, גְּאֻלַּת דָּם. مُبَارَاةُ الثَّأْرِ ע' (بري). ثَائِرٌ ע' (ثور).

ثَأْلَ. تَثَأْلَلَ הִתְיַבֵּל, נִתְכַּסָּה יַבָּלוֹת. ثُؤْلُولٌ ج ثَآلِيلُ יַבֶּלֶת.

ثَبَتَ ـ 1. אֻמַּת, הִתְאַמֵּת, הוּכַח. 2. הִתְקַיֵּם, הִתְיַצֵּב, הָיָה יַצִּיב וְקָבוּעַ. 3. עָמַד בִּפְנֵי־, הֶחֱזִיק מַעֲמָד. 4. הִתְמִיד, שָׁמַר עַל־. ثَبَتَ لَهُ נוֹכַח לָדַעַת. ثَبَتَ فِي وَجْهِهِ עָמַד בְּפָנָיו. ثَبَّتَ II 1. אִמֵּת, אִשֵּׁשׁ, חִזֵּק, יִצֵּב, בִּסֵּס. 2. קָבַע (מסמר בקיר למשל). 3. נָתַן לـ קְבִיעוּת (פקיד למשל). أَثْبَتَ IV הוֹכִיחַ, אִשֵּׁר, אִמֵּת, קִיֵּם. أَثْبَتَ شَخْصِيَّتَهُ הוֹכִיחַ אֶת זֶהוּתוֹ. تَثَبَّتَ V 1. נוֹכַח לָדַעַת, יָדַע בְּוַדָּאוּת. 2. נִתְקַבַּע, נִקְבַּע בְּחָזְקָה. ثَبْتٌ 1. קָבוּעַ, יָצוּב, בָּסוּס. 2. אֵיתָן, יַצִּיב, אַמִּיץ. ثَبَتٌ ج أَثْبَاتٌ 1. רְשִׁימָה, אִינְדֶּקְס. 2. הוֹכָחָה. ثَبَتُ الْمَرَاجِعِ רְשִׁימָה בִּיבְּלִיוֹגְרָפִית. ثَبَاتٌ 1. יַצִּיבוּת, אֵיתָנוּת, קְבִיעוּת. 2. וַדָּאוּת. ثَبَاتُ الأَسْعَارِ יַצִּיבוּת הַמְּחִירִים. ثُبُوتٌ קְבִיעוּת, וַדָּאוּת. ثُبُوتُ هِلَالِ شَهْرِ رَمَضَانَ וַדָּאוּת קְבִיעַת תְּחִלַּת יֶרַח רַמַדַאן. وَثَائِقُ ثُبُوتِيَّةٌ מִסְמְכֵי הוֹכָחוֹת. تَثْبِيتٌ 1. קִבּוּעַ, יִצּוּב, בִּסּוּס. 2. אִמּוּת. 3. קְבִיעוּת (בפקידות). 3. קִבָּעוֹן ע' (رسخ) تَرْسِيخ. سِرُّ التَّثْبِيتِ הַכְּנָסָה בִּבְרִית הַנַּצְרוּת. إِثْبَاتٌ 1. אִשּׁוּר, אִמּוּת, הוֹכָחָה. 2. חִיּוּב (לא שלילה). شَاهِدُ إِثْبَاتٍ עֵד תְּבִיעָה (במשפט). شَاهِدُ نَفْيٍ עֵד סָנֵגוֹרְיָה. تَثَبُّتٌ 1. אִמּוּת, הוֹכָחָה, יַצִּיבוּת. 2. בְּדִיקָה, בֵּרוּר. تَثَبُّتُ صِحَّةِ الاخْتِبَارِ בְּדִיקַת נְכוֹנוּת הַמִּבְחָן. ثَابِتٌ 1. קָבוּעַ, אֵיתָן, מְבֻסָּס, מוּצָק. 2. ج ثَوَابِتُ אֲמִתָּה, אַקְסְיוֹמָה, מֻשְׂכָּל רִאשׁוֹן. ثَابِتُ الجَأْشِ (الجَنَانِ) אַמִּיץ לֵב, עָשׂוּי לִבְלִי חַת. ثَابِتُ الْعَزْمِ נְחוּשׁ הַחְלָטָה. عَدَدٌ ثَابِتٌ מִסְפָּר טִבְעִי (במתמטיקה). كَوْكَبٌ ثَابِتٌ כּוֹכַב שֶׁבֶת. أَمْوَالٌ ثَابِتَةٌ נִכְסֵי דְּלָא נָיְדֵי. مَثْبُوتٌ מוּכָח, בָּטוּחַ, מְאֻמָּת, וַדָּאִי. مُثَبَّتٌ מְקֻבָּע, קָבוּעַ, יַצִּיב, מְבֻסָּס, אֵיתָן.

ثَبَرَ ـ 1. כִּלָּה, הִשְׁמִיד. 2. כָּלָה, אָבַד, הָכְחַד. ثَابَرَ III הָיָה חָרוּץ, שָׁקַד, הִתְמִיד. ثَابَرَ عَلَى دِرَاسَتِهِ הִתְמִיד בְּלִמּוּדָיו. ثُبُورٌ חֻרְבָּן, כְּלָיָה, הֶרֶס, הַשְׁמָדָה. هَدَّدَهُ بِالوَيْلِ وَالثُّبُورِ وَعَظَائِمِ الأُمُورِ אִיֵּם עָלָיו בְּשׁוֹאָה וּמְשׁוֹאָה.

ثَبَطَ ـ ثَبَّطَ II הֵנִיא, מָנַע, הִכְשִׁיל. ثَبَّطَ عَزِيمَتَهُ רִפָּה אֶת יָדָיו, גָּרַם לוֹ לְהִמָּנַע מִ־.

ثُبْنَةٌ ج ثُبَنٌ שׁוּלֵי בֶּגֶד.

ثَجَّ ـ זָרַם. ثَجَّاجٌ ק' זוֹרֵם בְּאַדִּיר.

ثَخُنَ ـ הִתְעַבָּה, נַעֲשָׂה סָמִיךְ, קָשֶׁה. أَثْخَنَ IV הִפְרִיז, הִגְדִּיל לַעֲשׂוֹת. أَثْخَنَ فِي الأَرْضِ ק' הִגְדִּיל לַהֲרֹג בְּאוֹיְבָיו. أَثْخَنَهُ بِالجِرَاحِ הִפְלִיא בּוֹ דְּקִירוֹתָיו, לֹא הִשְׁאִיר בּוֹ מְתֹם. ثِخَنٌ. ثَخَانَةٌ עֹבִי, דְּחִיסוּת, סְמִיכוּת. ثَخِينٌ ج ثِخَانٌ وثُخَنَاءُ עָבֶה, סָמִיךְ, שָׁמֵן, גַּס.

ثَدْيٌ ج أَثْدَاءٌ 1. שַׁד, דַּד. 2. עֲטִין. ذَوَاتُ الأَثْدَاءِ. الثَّدْيِيَّاتُ הַיּוֹנְקִים. ثَدْيَاءُ גְּדוֹלַת חָזֶה.

ثَرَّ ـ שָׁפַע, הִזְרִים. ثَرٌّ שׁוֹפֵעַ, שׁוֹטֵף. ثَرَّتِ البِئْرُ הַבְּאֵר שָׁפְעָה מַיִם.

ثَرْثَرَ פִּטְפֵּט, "בִּרְבֵּר". ثَرْثَارٌ פַּטְפְּטָן. ثَرْثَرَةٌ פִּטְפּוּט, קַשְׁקֶשֶׁת וּגְבָבָה, "בִּרְבּוּר".

ثَرَبَ ـ ثَرَّبَ II הֶאֱשִׁים, הוֹכִיחַ. تَثْرِيبٌ תּוֹכָחָה, אַשְׁמָה. لَا تَثْرِيبَ عَلَيْكُمُ اليَوْمَ ק' אֵין תּוֹכָחָה עֲלֵיכֶם הַיּוֹם.

ثَرَدَ ـ פָּתַת לֶחֶם בְּמָרָק. ثَرِيدٌ מָרָק עִם פְּתִיתֵי לֶחֶם.

ثَرَمَ ـ שָׁבַר לـ שֵׁן.

(ثرو. ثري) ثَرِيَ ـ הִתְעַשֵּׁר, הִתְרַבָּה. أَثْرَى IV 1. הִתְעַשֵּׁר, הָיָה אָמִיד. 2. הֶעֱשִׁיר, הֶעְתִּיר עָלָיו נְכָסִים. ثَرَى אֲדָמָה, עָפָר. أَيْنَ الثَّرَى مِنَ الثُّرَيَّا פת' 1. מָה עִנְיַן שְׁמִטָּה אֵצֶל הַר סִינַי? 2. מָה רַב הַהֶבְדֵּל (הַמֶּרְחָק) בֵּין פְּלוֹנִי לְאַלְמוֹנִי! طَيَّبَ اللّٰهُ ثَرَاهُ שָׁלוֹם לַעֲפָרוֹ, עָלָיו הַשָּׁלוֹם. ثَرِيٌّ ج أَثْرِيَاءُ עָשִׁיר, אָמִיד. ثَرِيُّ الحَرْبِ עֲשִׁיר מִלְחָמָה, נוּבוֹרִישׁ. ثَرْوَةٌ ج ثَرَوَاتٌ. ثَرَاءٌ עֹשֶׁר, אוֹצָר, הוֹן. ثَرْوَةٌ طَبِيعِيَّةٌ אוֹצְרוֹת טֶבַע. ثَرْوَةٌ قَوْمِيَّةٌ אוֹצָר לְאֻמִּי, הוֹן לְאֻמִּי. ثُرَيَّا 1. כִּימָה (קבוצת כוכבים). 2. ج ثُرَيَّاتٌ נִבְרֶשֶׁת. مُثْرٍ(ي) עָשִׁיר, עַתִּיר נְכָסִים, אָמִיד.

ثُعْبَانٌ ج ثَعَابِينُ נָחָשׁ. ثُعْبَانُ المَاءِ צְלוֹפָח ע' جِرِّيّ. مُرَاوِغٌ كَالثُّعْبَانِ עָרוּם כְּנָחָשׁ.

ثَعْلَبٌ ج ثَعَالِبُ. ثُعَالَةٌ שׁוּעָל. دَاءُ الثَّعْلَبِ קָרְחוּת. ثَعْلَبِيٌّ עָרוּם, עַרְמוּמִי. مُرَاوِغٌ كَالثَّعْلَبِ עַרְמוּמִי כְּשׁוּעָל.

ثَغْرٌ ج ثُغُورٌ 1. פֶּה. 2. נָמָל, עִיר חוֹף. ثُغْرَةٌ ج ثُغَرٌ وثُغَرَاتٌ פִּרְצָה, נְקִיק, חָרִיץ, חוֹר, נֶקֶב.

(ثغو) ثَغَا ـ פָּעָה, גָּעָה. ثُغَاءٌ פְּעִיָּה. ثَاغٍ(ي) פּוֹעֶה, גּוֹעֶה. مَا لَهُ ثَاغِيَةٌ وَلَا رَاغِيَةٌ חָסֵר כֹּל.

ثُفْلٌ. ثُفَالٌ 1. מִשְׁקָע (של קפה, תה וכו'). 2. שֶׁכֶב (של הָרֵחַיִם), פֶּלַח, תַּחְתִּית.

(ثفو) أثف ע' (اثف).

ثِقَةٌ ע' (وثق).

ثَقَبَ ـ נָקַב, קָדַח, חָרַר. ثَقَّبَ II. أَثْقَبَ IV 1. נָקַב, נִקֵּב. 2. הִדְלִיק (אש), הִצִּית.

ثَقْبٌ קְדִיחָה, נְקִיבָה. ثَقْبٌ ج ثُقُوبٌ חוֹר, חָרִיר, נֶקֶב. الثَّقْبُ بِالإِبَرِ דִּקּוּר (בריפוי). ثُقْبَةٌ ج ثُقَبٌ חוֹר. مِثْقَبٌ. مِثْقَابٌ 1. מַקְדֵּחַ, מַקְדֵּחָה. 2. מַנְקֵב. مُثَقَّبَةٌ מַנְקֵב. ثَاقِبٌ 1. חוֹדֵר, חוֹדְרָנִי. 2. נוֹצֵץ (כוכב). ثَاقِبُ النَّظَرِ בַּעַל מַבָּט חוֹדֵר. ثَاقِبُ الذِّهْنِ (الفِكْرِ) חֲרִיף שֵׂכֶל. ثِقَابٌ. عُودُ ثِقَابٍ גַּפְרוּר.

ثَقِفَ ـَ מָצָא, תָּפַס. وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ ק' וְהִרְגוּ אוֹתָם בַּאֲשֶׁר תִּתְפְּסוּם.

ثَقُفَ ـُ הִשְׂכִּיל, הֵבִין. ثَقَّفَ II לִמֵּד, חִנֵּךְ, הִקְנָה הַשְׂכָּלָה. ثَاقَفَ III סִיֵּף, נִלְחַם בְּסַיִף. تَثَقَّفَ V הִשְׂכִּיל, קָנָה דַּעַת, הִתְחַנֵּךְ, לָמַד. ثَقَافَةٌ הַשְׂכָּלָה, חִנּוּךְ, תַּרְבּוּת. وِزَارَةُ المَعَارِفِ وَالثَّقَافَةِ מִשְׂרַד הַחִנּוּךְ וְהַתַּרְבּוּת. ثَقَافِيٌّ תַּרְבּוּתִי, הַשְׂכָּלָתִי. مُلْحَقٌ ثَقَافِيٌّ נִסְפַּח תַּרְבּוּת. تَثْقِيفٌ חִנּוּךְ, הַקְנָיַת דַּעַת, הוֹרָאָה. مُثَاقَفَةٌ סִיּוּף. مُثَقَّفٌ מַשְׂכִּיל, מְתֻרְבָּת, מְחֻנָּךְ, בַּר דַּעַת, אִינְטֶלֶקְטוּאָל. الطَّبَقَةُ المُثَقَّفَةُ אִינְטֶלִיגֶנְצְיָה, מַעֲמַד הַמַּשְׂכִּילִים. مُشْكِلَةُ المُثَقَّفِينَ בְּעָיַת הַמַּשְׂכִּילִים.

ثَقُلَ ـُ כָּבַד, הָיָה כָּבֵד. ثَقُلَ سَمْعُهُ כָּבְדָה אָזְנוֹ, לָקְתָה שְׁמִיעָתוֹ. ثَقُلَتْ يَدُهُ כָּבְדוּ יָדָיו, רָפוּ יָדָיו. ثَقَّلَ II הִכְבִּיד, הֶעֱמִיס עַל־, הִקְשָׁה מַשָּׂאוֹ עַל־. أَثْقَلَ IV 1. הִכְבִּיד, הִקְשָׁה. 2. הָיָה לְטֹרַח עַל־. أَثْقَلَتِ الحَامِلُ הָרָה כְּרֵסָהּ בֵּין שִׁנֶּיהָ. أَثْقَلَ كَاهِلَهُ הִכְבִּיד אַכְפּוֹ עָלָיו, הִכְבִּיד יָדוֹ עָלָיו. تَثَاقَلَ VI כָּבְדָה תְּנוּעָתוֹ, הָלַךְ לְאִטּוֹ, הִתְרַשֵּׁל. إِسْتَثْقَلَ X חָשַׁב אֶת־ לְכָבֵד עָלָיו, מָצָא אֶת־ לְטֹרַח עָלָיו. إِسْتَثْقَلَ ظِلَّهُ לֹא סָבַל אֶת נוֹכְחוּתוֹ. ثِقْلٌ ج أَثْقَالٌ כֹּבֶד, מִשְׁקָל, מִטְעָן, מַעֲמָס. ثِقْلٌ نَوْعِيٌّ מִשְׁקָל סְגֻלִּי. رَفْعُ الأَثْقَالِ הֲרָמַת מִשְׁקוֹלוֹת. ثِقَلٌ כֹּבֶד, כְּבֵדוּת, אִטִּיּוּת. مَرْكَزُ الثِّقَلِ מֶרְכַּז (נְקֻדַּת) הַכֹּבֶד. ثِقَلُ لِسَانٍ כֹּבֶד פֶּה. ثِقَلُ الفَادِنِ מִשְׁקֹלֶת, אֲנָךְ. ثَقِيلٌ ج ثُقَلَاءُ כָּבֵד, רַב מִשְׁקָל, קָשֶׁה. ثَقِيلُ الدَّمِ (الرُّوحِ) אַנְטִיפָּתִי, מָאוּס, לֹא אָהוּד. ثَقِيلُ الفَهْمِ קְשֵׁה הֲבָנָה, אָטוּם, מְטֻמְטָם. سِلَاحٌ ثَقِيلٌ נֶשֶׁק כָּבֵד. مَاءٌ ثَقِيلٌ מַיִם כְּבֵדִים (לכורים אטומיים). مِثْقَالٌ ج مَثَاقِيلُ קָרָט (לשקילת מתכות יקרות). مِثْقَالُ ذَرَّةٍ مِنْ קָרְטוֹב, שֶׁמֶץ, קֹרֶט. تَثَاقُلٌ אִטִּיּוּת, כְּבֵדוּת, הִתְרַשְּׁלוּת. مُثَقَّلَةٌ. ثَقَّالَةٌ אֶבֶן אֹרֶךְ.

ثَكِلَ ـَ שָׁכַל, קִפַּח בֵּן. أَثْكَلَ IV שִׁכֵּל. ثَكَلٌ. ثُكْلٌ שְׁכוֹל, קִפּוּחַ בָּנִים. ثَكْلَانُ ج ثَكَالَى שַׁכּוּל. ثَكْلَى. ثَاكِلَةٌ ج ثَوَاكِلُ שַׁכּוּלָה, אֵם שֶׁקִּפְּחָה אֶת בָּנֶיהָ. ثَكَالَى الحَرْبِ שַׁכּוּלֵי מִלְחָמָה.

ثُكْنَةٌ ج ثُكْنَاتٌ وثُكَنَاتٌ وثُكَنٌ מַחֲנֶה צְבָאִי, קַסַּרְקְטִין.

ثَلَّ ـُ מִגֵּר, הֶחֱרִיב, הָרַס, נָתַץ. ثُلَّ عَرْشُهُ פת' שָׁקְעָה שִׁמְשׁוֹ, יָרַד מִגְּדֻלָּתוֹ. ثُلَّةٌ 1. יְחִידָה (צבאית). 2. קְבוּצָה, חֲבוּרָה. ثُلَّةٌ مِنْ حَرَسِ الشَّرَفِ יְחִידַת מִשְׁמַר כָּבוֹד.

ثَلَبَ ـِ 1. הִשְׁמִיץ, הוֹצִיא דִּבָּה. 2. חֵרֵף, קִלֵּל. ثَلْبٌ הַשְׁמָצָה, הוֹצָאַת דִּבָּה. مَثْلَبَةٌ ج مَثَالِبُ מוּם, פְּגָם, בּוּשָׁה.

ثَلَّثَ II שִׁלֵּשׁ, כָּפַל בִּשְׁלוֹשָׁה. 2. חָזַר בִּשְׁלִישִׁית עַל־. 3. הֶאֱמִין בְּתוֹרַת הַשִּׁלּוּשׁ (בנצרות). ثُلْثٌ ج أَثْلَاثٌ שְׁלִישׁ. ثَلَاثٌ שָׁלוֹשׁ. ثَلَاثًا שָׁלוֹשׁ פְּעָמִים. ثَلَاثَةٌ שְׁלוֹשָׁה. ثَلَاثَةَ عَشَرَ שְׁלוֹשָׁה עָשָׂר. ثَلَاثَ عَشْرَةَ שְׁלוֹשׁ עֶשְׂרֵה. ثَالِثٌ שְׁלִישִׁי. ثَالِثَةٌ שְׁלִישִׁית. الثَّالِثَ (الثَّالِثُ) عَشَرَ הַשְּׁלוֹשָׁה עָשָׂר. الثَّالِثَةَ (الثَّالِثَةُ) عَشْرَةَ הַשְּׁלוֹשׁ עֶשְׂרֵה. ثَلَاثُونَ שְׁלוֹשִׁים. الثَّلَاثِينَاتُ. الثَّلَاثِينِيَّاتُ שְׁנוֹת הַשְּׁלוֹשִׁים. الثُّلَاثَاءُ. يَوْمُ الثُّلَاثَاءِ יוֹם שְׁלִישִׁי. ثُلَاثَ. مَثْلَثَ שְׁלוֹשָׁה בְּפַעַם אַחַת, בִּשְׁלָשׁוֹת, שְׁלוֹשָׁה שְׁלוֹשָׁה. ثُلَاثِيٌّ 1. בֶּן שְׁלוֹשָׁה. 2. الثُّلَاثِيُّ הַחוּט הַמְּשֻׁלָּשׁ ע' (فرس) الفُرْسَانُ الثَّلَاثَةُ. ثُلَاثِيُّ الأَبْعَادِ תְּלַת־מְמַדִּי, בֶּן שְׁלוֹשָׁה מְמַדִּים. ثُلَاثِيُّ الزَّوَايَا תְּלַת־זָוִיתִי, מְשֻׁלָּשׁ. ثُلَاثِيُّ الوَرَقَاتِ תְּלַתָּנִי, בַּעַל שְׁלוֹשָׁה חֲלָקִים (עלה). فِعْلٌ ثُلَاثِيٌّ פֹּעַל קַל. ثُلَاثِيَّةٌ טְרִילוֹגְיָה. ثَالُوثٌ שְׁלִישִׁיָּה. زَهْرَةُ الثَّالُوثِ סֶגֶל תְּלַת־גּוֹנִי (פרח, pansy), אַמְנוֹן וְתָמָר. تَثْلِيثٌ שִׁלּוּשׁ, טְרִיאַנְגּוּלַצְיָה. مُثَلَّثٌ ج مُثَلَّثَاتٌ מְשֻׁלָּשׁ. المُثَلَّثُ الحَادُّ מְשֻׁלָּשׁ חַד־זָוִיתִי. المُثَلَّثُ القَائِمُ מְשֻׁלָּשׁ יְשַׁר זָוִית. المُثَلَّثُ المُتَسَاوِي السَّاقَيْنِ מְשֻׁלָּשׁ שְׁוֵה שׁוֹקַיִם. المُثَلَّثُ المُتَسَاوِي الأَضْلَاعِ מְשֻׁלָּשׁ שְׁוֵה צְלָעוֹת. عِلْمُ المُثَلَّثَاتِ טְרִיגוֹנוֹמֶטְרִיָּה.

ثَلَجَ ـُ קָפָא. ثَلَجَتِ السَّمَاءُ יָרַד שֶׁלֶג. ثَلَّجَ II הִקְפִּיא, קֵרֵר, צִנֵּן. أَثْلَجَ IV הוֹרִיד שֶׁלֶג. أَثْلَجَ صَدْرَهُ קֵרֵר (הֵנִיחַ) אֶת דַּעְתּוֹ, גָּרַם לוֹ קֹרַת רוּחַ. ثَلْجٌ ج ثُلُوجٌ 1. שֶׁלֶג. 2. קֶרַח. نُدَفُ الثَّلْجِ פְּתִיתֵי שֶׁלֶג. ثَلْجِيٌّ שִׁלְגִּי, שֶׁל קֶרַח. ثَلَّاجَةٌ ج ثَلَّاجَاتٌ מְקָרֵר, פְרִיגִ'ידֵר ע' (برد) بَرَّادَةٌ. مَثْلَجَةٌ ج مَثَالِجُ אַרְגַּז קֵרוּר, מַחְסַן קֵרוּר. تَثْلِيجٌ 1. הַקְפָּאָה, קֵרוּר. 2. הַקְפָּאָה עֲמֻקָּה. مُثَلَّجٌ מֻקְפָּא, קָרוּשׁ. لَحْمٌ مُثَلَّجٌ בְּשַׂר קָפוּא. مُثَلَّجَاتٌ מַשְׁקָאוֹת קָרִים. مُثَلَّجَةٌ תָּא הַקְפָּאָה (במקרר).

ثَلَمَ ـِ 1. פָּגַם (ספל, סכין וכו'), סָדַק, שָׁבַר. 2. הִכְתִּים אֶת שֵׁם־, הִבְאִישׁ אֶת רֵיחַ־. ثَلَمَ فِي عِرْضِهِ פָּגַע בִּכְבוֹדוֹ. ثَلَّمَ II סִדֵּק, בִּקֵּעַ. تَثَلَّمَ V. إِنْثَلَمَ VII נִפְגַּם, נִסְדַּק, נִשְׁבַּר. ثَلْمٌ. ثُلْمَةٌ פְּגָם, פְּגִימָה, סֶדֶק, בֶּקַע. سَدَّ ثُلْمَةً סָתַם פִּרְצָה. مَثْلُومٌ פָּגוּם, סָדוּק, פָּגוּעַ (כבוד, מוניטין וכו'). مُنْثَلِمُ الصِّيتِ שֶׁשְּׁמוֹ מֻכְתָּם.

ثَمَّ. ثَمَّتَ. ثَمَّةَ 1. שָׁם. 2. יֵשׁ, יֶשְׁנוֹ. مِنْ ثَمَّ עַל כֵּן, לָכֵן, מִכָּאן.

ثُمَّ אַחַר כָּךְ, לְאַחַר מִכֵּן, יָתֵר עַל כֵּן. كَلَّا ثُمَّ كَلَّا לֹא וָלֹא. مِنْ ثُمَّ עֵקֶב כָּךְ, כְּתוֹצָאָה מִכָּךְ.

(ثمد) إِثْمِدٌ ע' إِثْمِد.

ثَمَرَ ـُ أَثْمَرَ IV נָשָׂא (נָתַן) פְּרִי, הֵבִיא תּוֹצָאָה, הֵנִיב. إِسْتَثْمَرَ X הִשְׁקִיעַ מָמוֹן, נִצֵּל הוֹן (לשם רווח), הֵפִיק. ثَمَرَةٌ ج ثَمَرٌ وثِمَارٌ وأَثْمَارٌ פְּרִי, יְבוּל, תְּנוּבָה, רֶוַח, תּוֹעֶלֶת, תּוֹצָאָה. إِسْتِثْمَارٌ ج إِسْتِثْمَارَاتٌ הַשְׁקָעָה, נִצּוּל, שִׁמּוּשׁ. مَرْكَزُ الاِسْتِثْمَارَاتِ מֶרְכַּז הַהַשְׁקָעוֹת. إِسْتِثْمَارِيٌّ שֶׁל הַשְׁקָעָה, מַכְנִיס רֶוַח. مُثْمِرٌ מֵנִיב פֵּרוֹת, פּוֹרֶה, נוֹשֵׂא פְּרִי, כְּדָאִי. شَجَرَةٌ غَيْرُ مُثْمِرَةٍ עֵץ סְרָק. مُسْتَثْمِرٌ מַשְׁקִיעַ, בַּעַל הוֹן. مُسْتَثْمَرٌ מֻשְׁקָע, מְנֻצָּל (הון במפעל למשל).

ثَمِلَ ـ הִשְׁתַּכֵּר, שָׁתָה לְשָׁכְרָה, סָבָא, הִתְבַּסֵּם. ثَمَلٌ שִׁכְרוּת, סְבִיאָה, הִתְבַּסְּמוּת. ثَمِلٌ שָׁתוּי, שִׁכּוֹר. ثُمَالَةٌ מִשְׁקָע (בכוס). شَرِبَ حَتَّى الثُّمَالَةِ סָבָא עַד תֹּם הַכּוֹסִית.

ثَمُنَ ـ יָקַר, הִתְיַקֵּר, עָלָה עֶרְכּוֹ. ثَمَّنَ II 1. אָמַד אֶת עֶרְכּוֹ, הֶעֱרִיךְ אֶת מְחִירוֹ. 2. צִיֵּר מְתֻמָּן. لَا يُثَمَّنُ לֹא יְסֻלֶּא בַּפָּז, אֵין מִשְׁקָל לוֹ. ثَمَنٌ ج أَثْمَانٌ עֵרֶךְ, מְחִיר. ثَمَنٌ أَسَاسِيٌّ מְחִיר נָקוּב (נוֹמִינָלִי). ثَمَنٌ أَصْلِيٌّ מְחִיר הַקֶּרֶן. ثَمَنٌ بَاهِظٌ מְחִיר גָּבוֹהַּ. ثَمَنٌ بَخْسٌ מְחִיר נָמוּךְ. ثَمِينٌ יָקָר, רַב עֵרֶךְ. تَثْمِينٌ אֻמְדָּן, הַעֲרָכָה, שׁוּמָה, שַׁמָּאוּת. مُثَمِّنٌ שַׁמַּאי, מַעֲרִיךְ. مُثْمِنٌ יָקָר, רַב עֵרֶךְ. ثَمَانٍ(ي) שְׁמוֹנָה. ثَمَانِيَةٌ שְׁמוֹנָה. ثَمَانِيَ عَشْرَةَ שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה. ثَمَانِيَةَ عَشَرَ שְׁמוֹנָה עָשָׂר. ثُمْنٌ ج أَثْمَانٌ שְׁמִינִית. ثَمَانُونَ שְׁמוֹנִים. الثَّمَانِينَاتُ. الثَّمَانِينِيَّاتُ שְׁנוֹת הַשְּׁמוֹנִים. ثَامِنٌ שְׁמִינִי. الثَّامِنَ (الثَّامِنُ) عَشَرَ הַשְּׁמוֹנָה עָשָׂר. الثَّامِنَةَ (الثَّامِنَةُ) عَشْرَةَ הַשְּׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה. مُثَمَّنٌ מְתֻמָּן, מְצֻלָּע בַּעַל שְׁמוֹנָה צְלָעוֹת.

ثُنْدُوَةٌ ج ثَنَادٍ(ي) דַּד שֶׁל זָכָר.

(ثني) ثَنَى ـِ קִפֵּל, כָּרַךְ, גָּלַל, כָּפַף (ושם חלק על חלק). ثَنَاهُ عَنْ הֵנִיא אוֹתוֹ מִן־, עִכֵּב בַּעֲדוֹ. ثَنَى طَرْفَهُ إِلَيْهِ הִטָּה אֶת מַבָּטוֹ אֵלָיו. ثَنَّى II 1. שָׁנָה, עָשָׂה שֵׁנִית. 2. הִכְפִּיל. 3. קִפֵּל. ثَنَّى عَلَى الاقْتِرَاحِ תָּמַךְ בַּהַצָּעָה. أَثْنَى IV عَلَى שִׁבַּח אֶת־, הֵרִים עַל נֵס אֶת־. أَثْنَى عَلَيْهِ ثَنَاءً عَاطِرًا הֶעְתִּיר עָלָיו שְׁבָחִים רַבִּים. تَثَنَّى V 1. נִשְׁנָה, נַעֲשָׂה שֵׁנִית. 2. נִכְפַּל. 3. נִכְפַּף. 4. הִתְנוֹעֵעַ, עִוֵּת. إِنْثَنَى VII 1. נִתְקַפֵּל, נִגְלַל, נִכְרַךְ. 2. נִכְפַּף, כָּפַף עַצְמוֹ. إِنْثَنَى عَنْ סָר מ־, נִמְנַע מִן־. إِنْثَنَى إِلَى סָר אֶל־, פָּנָה אֶל־. إِسْتَثْنَى X 1. הוֹצִיא מִן הַכְּלָל (מהחשבון). 2. פָּטַר מִן־. ثَنْيٌ כְּפִיפָה, קִפּוּל, גְּלִילָה, כְּרִיכָה. ثِنْيٌ ج أَثْنَاءٌ 1. כֶּפֶל. 2. קֶפֶל, קֶמֶט. أَثْنَاءَ. فِي أَثْنَاءِ 1. בְּעֵת, בִּשְׁעַת־, בְּמֶשֶׁךְ, בִּזְמַן־. أَثْنَاءَ ذَلِكَ. فِي تِلْكَ الأَثْنَاءِ בֵּינְתַיִם, תּוֹךְ כְּדֵי כָּךְ. ثَنْيَةٌ 1. כֶּפֶל. 2. קֶפֶל, מַכְפֶּלֶת. ثَنِيَّةٌ ج ثَنَايَا 1. שֵׁן קִדְמִית (חותכת). 2. מַכְפֶּלֶת (של מכנסיים). 3. מִשְׁעוֹל (בהרים). فِي ثَنَايَا בְּתוֹךְ, בְּקֶרֶב. فِي ثَنَايَا الكُتُبِ בְּתוֹכְכֵי הַסְּפָרִים. طَلَّاعُ الثَّنَايَا وَالأَنْجُدِ 1. בַּעַל שְׁאִיפָה לִגְדוֹלוֹת וּנְצוּרוֹת. 2. לָמוּד נִסָּיוֹן, רַב יְכֹלֶת. ثَنَوِيٌّ דּוּאָלִיסְט. ثَنَوِيَّةٌ תּוֹרַת הַשְּׁנִיּוּת, דּוּאָלִיזְם. ثَنَاءٌ שֶׁבַח. مَثْنَى. ثُنَاءَ בְּזוּגוֹת, שְׁנַיִם שְׁנַיִם. ثُنَائِيٌّ 1. כָּפוּל, זוּגִי, דּוּאֶט. 2. בֶּן שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת. 3. בִּילָטֶרָלִי, דּוּ־צְדָדִי, הֲדָדִי. ثُنَائِيُّ البُعْدِ דּוּ־מְמַדִּי. ثُنَائِيُّ التَّكَافُؤِ דּוּ־עֶרְכִּי, אַמְבִּיוָלֶנְטִי. إِتِّفَاقٌ ثُنَائِيٌّ הֶסְכֵּם דּוּ־צְדָדִי (בִּילָטֶרָלִי). ثُنَائِيَّةٌ 1. דּוּאָלִיזְם, שְׁנִיּוּת. 2. דּוּאֶט (במוזיקה). إِثْنَانِ שְׁנַיִם. إِثْنَتَانِ שְׁתַּיִם. إِثْنَا عَشَرَ שְׁנֵים עָשָׂר. الاثْنَا عَشَرِيَّةُ כַּת שִׁיעִית הַדּוֹגֶלֶת בְּשִׁיבָתוֹ שֶׁל הַמַּהְדִּי. إِثْنَتَا عَشْرَةَ שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה. الثَّانِيَ (الثَّانِي) عَشَرَ הַשְּׁנֵים עָשָׂר. الثَّانِيَةَ (الثَّانِيَةُ) عَشْرَةَ הַשְּׁתֵּים עֶשְׂרֵה. يَوْمُ الاثْنَيْنِ יוֹם שֵׁנִי. ثَانٍ(ي) שֵׁנִי. الثَّانِي 1. הַשֵּׁנִי. 2. הַבָּא (בתור). ثَانِيًا שֵׁנִית. ثَانِيَةٌ ج ثَوَانٍ(ي) שְׁנִיָּה. ثَانِي أُكْسِيدِ الكَرْبُونِ דּוּ־תַּחְמֹצֶת הַפַּחְמָן. ثَانَوِيٌّ מִשְׁנִי, שׁוּלִי. مَدْرَسَةٌ ثَانَوِيَّةٌ בֵּית סֵפֶר תִּיכוֹן. شَهَادَةٌ ثَانَوِيَّةٌ תְּעוּדַת בַּגְרוּת. تَثْنِيَةٌ 1. חֲזָרָה (בשנית), כְּפִילוּת. 2. הַטָּיָה לְזוּגִי (בדקדוק). سِفْرُ التَّثْنِيَةِ (تَثْنِيَةُ الاشْتِرَاعِ) סֵפֶר דְּבָרִים (בחומש). إِنْثِنَاءٌ כִּיפוּף, כְּפִיפָה. قَابِلٌ لِلانْثِنَاءِ מִתְקַפֵּל, נִתָּן לְכִיפוּף. إِسْتِثْنَاءٌ הוֹצָאָה מִן הַכְּלָל, חֲרִיגָה. بِاسْتِثْنَاءِ לְהוֹצִיא, פְּרָט ל־, חוּץ מ־, לְמַעֵט. بِدُونِ اسْتِثْنَاءٍ לְלֹא יוֹצֵא מִן הַכְּלָל. إِسْتِثْنَائِيٌّ יוֹצֵא מִן הַכְּלָל. جَلْسَةٌ اسْتِثْنَائِيَّةٌ יְשִׁיבָה שֶׁלֹּא מִן הַמִּנְיָן, יְשִׁיבַת חֵרוּם. مُثَنًّى זוּגִי (בדקדוק). مُسْتَثْنًى יוֹצֵא מִן הַכְּלָל, חָרִיג.

(ثوب) ثَابَ ـُ שָׁב, חָזַר בִּתְשׁוּבָה. ثَابَ إِلَى اللّٰهِ חָזַר בִּתְשׁוּבָה. ثَابَ إِلَيْهِ عَقْلُهُ חָזַר לִשְׁפִיּוּת דַּעְתּוֹ. ثَابَ إِلَيْهِ رُشْدُهُ הִתְעַשֵּׁת, חָזְרָה אֵלָיו הַכָּרָתוֹ (אחרי התעלפות למשל). ثَوَّبَ II. أَثَابَ IV גָּמַל, פִּצָּה. أَثَابَهُ عَلَى عَمَلِهِ גָּמַל לוֹ עַל פָּעֳלוֹ. ثَوْبٌ ج ثِيَابٌ وأَثْوَابٌ בֶּגֶד, לְבוּשׁ. ثَوْبُ السَّهْرَةِ תִּלְבֹּשֶׁת עֶרֶב. طَاهِرُ الثِّيَابِ לְלֹא רְבָב, נְקִי כַּפַּיִם. ثَوَابٌ גְּמוּל, שָׂכָר (על מעשים טובים). مَثُوبَةٌ תַּגְמוּל, שָׂכָר. مَثَابٌ. مَثَابَةٌ 1. מְקוֹם שִׁיבָה. 2. יְשִׁיבָה (יהודית). بِمَثَابَةِ בִּבְחִינַת־, בְּתוֹר־, כ־, כְּמוֹ.

(ثور) ثَارَ ـُ 1. הִתְקוֹמֵם נֶגֶד, מָרַד בּ־. 2. קָצַף, זָעַף, סָעַר, הִתְפָּרֵץ. ثَارَ ثَائِرُهُ נִסְעַר, בָּעֲרָה בּוֹ חֲמָתוֹ. ثَارَ فِي وَجْهِهِ הִתְקוֹמֵם נֶגְדּוֹ. ثَوَّرَ II הִמְרִיד, קוֹמֵם, הִסְעִיר. أَثَارَ IV 1. עוֹרֵר, הֵסִית. 2. גָּרַם ל־, הֵבִיא. أَثَارَ غُبَارًا הֵפִיץ אָבָק. أَثَارَ مَسْأَلَةً הֶעֱלָה (עורר) בְּעָיָה. إِسْتَثَارَ X 1. בִּקֵּשׁ לְעוֹרֵר. 2. עוֹרֵר, קוֹמֵם, גֵּרָה. إِسْتَثَارَ غَضَبَهُ עוֹרֵר אֶת זַעְמוֹ. ثَوْرٌ ج ثِيرَانٌ שׁוֹר. كَالثَّوْرِ الجَامِحِ כְּשׁוֹר הַמּוּעָד. لِسَانُ الثَّوْرِ לְשׁוֹן הַפָּר (צמח). ثَوْرَةٌ ج ثَوْرَاتٌ מַהְפֵּכָה, הֲפִיכָה, מֶרֶד, הִתְקוֹמְמוּת. ثَوْرَةٌ أَهْلِيَّةٌ מְרִי אֶזְרָחִי. ثَوْرِيٌّ 1. מַהְפְּכָנִי, שֶׁל מֶרֶד. 2. מוֹרֵד, מַהְפְּכָן. ثَوْرِيَّةٌ מַרְדָנוּת, מַהְפְּכָנוּת. ثَوْرَوِيٌّ מַהְפְּכָן, מַרְדָן. ثَوَرَانٌ הִתְפָּרְצוּת (של הר געש למשל), הִתְגַּעֲשׁוּת. مَثَارٌ סִבָּה ל־. كَانَ مَثَارَ جَدَلٍ גָּרַם לְוִכּוּחַ, הָיָה עִלָּה לְחִלּוּקֵי דֵּעוֹת. إِثَارَةٌ הִתְגָּרוּת, שִׁסּוּי, הַכְעָסָה, הֲסָתָה. ثَائِرٌ ج ثُوَّارٌ מוֹרֵד, מִתְקוֹמֵם, מַהְפְּכָן, קוֹשֵׁר קֶשֶׁר. مُثِيرٌ 1. מְעוֹרֵר, מַסְעִיר. 2. סֶנְסַצְיוֹנִי. 3. מְרַגֵּשׁ, מְגָרֶה, מַמְרִיץ. مُثِيرٌ لِلاهْتِمَامِ מְעַנְיֵן.

ثَوِلَ ـَ נִהְיָה טִפֵּשׁ, נִטַּמְטֵם. إِنْثَالَ VII 1. נִתַּךְ, נִשְׁפַּךְ. 2. נִקְהַל, נֶאֱסַף, נֶעֱרַם. إِنْثَالَ عَلَيْهِ المَطَرُ נִתַּךְ עָלָיו הַגֶּשֶׁם. ثَوْلٌ. ثَوْلُ النَّحْلِ נְחִיל דְּבוֹרִים. أَثْوَلُ כְּסִיל.

ثُومَةٌ ج ثُومٌ שֵׁן שֶׁל שׁוּם, שׁוּם.

ثَوَيَ ـِ שָׁכַן, דָּר, גָּר, שָׁהָה. أَثْوَى IV אִכְסֵן, אֵרַח, הֵלִין, שִׁכֵּן. ثَوِيٌّ ج أَثْوِيَةٌ חֲדַר מְגוּרִים, חֲדַר מִשְׁפָּחָה. مَثْوًى ج مَثَاوٍ(ي) 1. מְגוּרִים, מְקוֹם מְנוּחָה, מָעוֹן, מִשְׁכָּן. 2. קֶבֶר. شَيَّعَ إِلَى مَثْوَاهُ الأَخِيرِ ע׳ (شيع).

ثَيِّبٌ ج ثَيِّبَاتٌ אִשָּׁה לֹא בְּתוּלָה, גְּרוּשָׁה אוֹ אַלְמָנָה.

ثِيلٌ. ثَيِّلٌ. ثِينٌ יַבְּלִית (עשב רע, carb grass).

ج 1. ג', ג. הָאוֹת הַחֲמִישִׁית בָּא"ב הָעַרְבִי, שְׁמָהּ ג'ִים ג'ים. 2. קִצּוּר שֶׁל جَوَابٌ תְּשׁוּבָה. س و ج ר"ת שֶׁל سُؤَالٌ وَجَوَابٌ שְׁאֵלָה וּתְשׁוּבָה. 3. קִצּוּר שֶׁל جَمْعٌ רִבּוּי.

(جاج) جُؤْجُؤٌ ج جَآجِئُ חָזֶה (בייחוד של עוף). 2. חַרְטוֹם שֶׁל סְפִינָה.

جَأَرَ ـَ 1. גָּעָה (שור). 2. הִפִּיל תְּחִנָּתוֹ (לאל), הִתְפַּלֵּל. 3. זָעַק, צָרַח. جَأْرٌ. جُؤَارٌ גְּעִיָּה ע' (خور) خُوَارٌ.

جَازٌ. غَازٌ F 1. גָּז. 2. נֵפְט. جَازْ En. גֶּ'ז (מוזיקה בנוסח המנגינות העממיות של השחורים בארצות הברית).

جَاشَ ـِ ע' (جيش).

جَأَشَ ـَ גָּעַשׁ, נִרְגַּשׁ. جَأْشٌ 1. הִתְגַּעֲשׁוּת. 2. לֵב, נֶפֶשׁ. رَابِطُ الجَأْشِ עַז רוּחַ, נוֹעָז, קַר רוּחַ, בָּטוּחַ בְּעַצְמוֹ.

جَاكُوزِي J גָ'קוּזִי (אמבט להרפיה).

جَاكِيت. جَاكِيتَة F זִ'קֵט, מִקְטֹרֶן.

جَالُوت H 1. גָּלְיַת. 2. גּוֹלָה יְהוּדִית.

جَالُون. غَالُون En. גָּלוֹן.

جَامٌ ج جَامَاتٌ גָּבִיעַ, כּוֹס ע' (صبّ).

جَامِكِيَّةٌ T ج جَوَامِكُ מַשְׂכֹּרֶת, תַּשְׁלוּם.

جَامُوسٌ ج جَوَامِيسُ תְּאוֹ.

جَاهٌ ע' (جوه).

جَاوَدَارٌ T שִׁפּוֹן.

جَاوَرْسٌ P דֹּחַן ע' دُخْن.

جَاوِيشٌ T סַמָּל.

جُبٌّ ج جِبَابٌ وأَجْبَابٌ גֵּב, גֶּבֶא, בְּאֵר, בּוֹר. جَبْءٌ 1. גֶּבֶא, גֵּב, בּוֹר מַיִם. 2. טִיט אָדֹם. (جبجب) تَجَبْجَبَ הִסֵּס בַּחֲרָדָה, חָשַׁשׁ. جُبَّةٌ ج جُبَبٌ وجِبَابٌ وأَجْبَابٌ גְּלִימָה, "ג'וּבָּה".

جَبَخَانَةٌ T מַחְסַן נֶשֶׁק, אַרְסֶנָל.

جَبَرَ ـُ 1. אִחָה, תִּקֵּן שֶׁבֶר (עצמות). 2. עָזַר. جَبَرَ عَلَى אִלֵּץ, כָּפָה עַל־. جَبَرَ خَاطِرَهُ רִצָּה אוֹתוֹ, נִחֵם אוֹתוֹ, הִרְגִּיעוֹ. جَبَّرَ II אִחָה אֶת הַשֶּׁבֶר. أَجْبَرَ IV عَلَى אִלֵּץ, הִכְרִיחַ, כָּפָה עַל־. تَجَبَّرَ V דִּכֵּא, הִתְנַשֵּׂא, נָהַג בְּעָרִיצוּת. اِنْجَبَرَ VII אֻחָה (עצם), הִתְאַחָה, תֻּקַּן. جَبْرٌ 1. אִחוּי (עצמות), תִּקּוּן. 2. כְּפִיָּה, אִלּוּץ, אֲנִיסָה. 3. אַלְגֶּבְּרָה. جَبْرًا בְּאֹנֶס, בִּכְפִיָּה. عِلْمُ الجَبْرِ (وَالْمُقَابَلَةِ) תּוֹרַת הָאַלְגֶּבְּרָה. جَبْرِيٌّ 1. מִתּוֹךְ כְּפִיָּה, לַחַץ. 2. אַלְגֶּבְּרִי. 3. פָטָלִיסְטִי, שֶׁל אֱמוּנָה בְּגוֹרָל. تَحْتَ الإِقَامَةِ الجَبْرِيَّةِ בְּמַעֲצַר בַּיִת. عِبَارَةٌ جَبْرِيَّةٌ ע' عبر. جَبْرِيَّةٌ 1. פָטָלִיזְם, אֱמוּנָה בִּגְזֵרַת הַגּוֹרָל. 2. כַּת אִסְלָאמִית הַמַּאֲמִינָה בִּגְזֵרַת הַגּוֹרָל. جَبَّارٌ ج جَبَابِرَةٌ 1. עֲנָק. 2. אַדִּיר. 3. עָרִיץ, רַב עָצְמָה. 4. אוֹרְיוֹן, כְּסִיל (קבוצת כוכבים). الجَبَّارُ הַכֹּל יָכוֹל, אֱלֹהִים. خُطْوَةٌ جَبَّارَةٌ צַעַד עֲנָק. جِبَارَةٌ אוֹרְתוֹפֶּדְיָה. جَابِرٌ. مُجَبِّرٌ. مُجَبِّرَاتِيٌّ אוֹרְתוֹפֵּד. جَبِيرَةٌ ج جَبَائِرُ גֶּשִׁישׁ (קרש עם גבס לאיחוי שברים). جَبَرُوتٌ 1. עָרִיצוּת. 2. עָצְמָה, אַדִּירוּת. تَجْبِيرٌ. تَجْبِيرُ العِظَامِ אוֹרְתוֹפֶּדְיָה. إِجْبَارٌ אִלּוּץ, כְּפִיָּה, אֲנִיסָה. إِجْبَارِيٌّ שֶׁבִּכְפִיָּה, שֶׁל חוֹבָה. تَجْنِيدٌ إِجْبَارِيٌّ גִּיּוּס חוֹבָה. تَعْلِيمٌ إِجْبَارِيٌّ לִמּוּד חוֹבָה. مَجْبُورٌ. مُجْبَرٌ عَلَى אָנוּס, מֻכְרָח. مُتَجَبِّرٌ רוֹדָן, עָרִיץ, אַכְזָר, רָשָׁע.

جِبْرَائِيلُ. جِبْرِيلُ הַמַּלְאָךְ גַּבְרִיאֵל.

جَبَسَ II 1. גִּבֵּס, אִחָה בְּגֶבֶס. 2. טִיֵּחַ. جِبْسٌ גֶּבֶס. صُورَةٌ جِبْسِيَّةٌ תַּמְשִׁיחַ, פְרֶסְקוֹ (באמנות). جِبْسِيَّةٌ. جِصِّيَّةٌ גִּבְסָנִית (צמח, gypsophila).

جَبَلَ ـِ 1. צָר צוּרָה, בָּרָא, עִצֵּב, קָרַץ. 2. גִּבֵּל, לָשׁ, בָּלַל (בצק, טיט וכו'). جُبِلَ عَلَى الكَرَمِ קֹרַץ מִטֶּבַע בְּרִיָּתוֹ בִּנְדִיבוּת לֵב. أَجْبَلَ IV הֶעְפִּיל לָהָר. جِبِلَّةٌ. جِبِلَّةٌ טֶבַע, תְּכוּנָה, אֹפִי. جَبَلٌ ج جِبَالٌ وأَجْبَالٌ הַר. جَبَلٌ جَلِيدِيٌّ קַרְחוֹן. جَبَلُ الشَّيْخِ הַחֶרְמוֹן. جَبَلُ طَارِقٍ גִּיבְּרַלְטָר. جَبَلُ النَّارِ הַר גַּעַשׁ. إِكْلِيلُ الجَبَلِ רוֹזְמָרִין (שיח, rosemary). تَمَخَّضَ الجَبَلُ فَوَلَدَ فَأْرًا פת' הָהָר הוֹלִיד עַכְבָּר. جَبَلِيٌّ הֲרָרִי. جَبَلَاوِيٌّ 1. שׁוֹכֵן הָרִים. 2. מַעְפִּיל.

جَبُنَ ـُ רַךְ לִבּוֹ, הָיָה מוּג לֵב. جَبَّنَ II 1. גִּבֵּן, עָשָׂה גְּבִינָה. 2. הָאֱשִׁים אֶת־ בְּמֹרֶךְ לֵב. تَجَبَّنَ V הָפַךְ לִגְבִינָה. جُبْنٌ. جَبَانَةٌ פַּחְדָנוּת, מֹרֶךְ לֵב. جُبْنٌ ج جُبُونٌ. جُبْنَةٌ גְּבִינָה, חֲרִיץ חָלָב. جَبَانٌ ج جُبَنَاءُ מוּג לֵב, פַּחְדָן. جَبَّانٌ גַּבָּן, מוֹכֵר גְּבִינוֹת. جَبِينٌ ج أَجْبِنَةٌ מֵצַח. عَرَقُ الجَبِينِ עָמָל, זֵעַת אַפַּיִם. مِنْ جَبِينِي אֲנִי לְבַדִּי, בְּמוֹ יָדַי. المَكْتُوبُ عَلَى الجَبِينِ تَرَاهُ العُيُونُ פת' אִם חָזוּי לְךָ לֹא יֵלֵךְ מִמְּךָ. جَبَّانَةٌ בֵּית עָלְמִין. مَجْبَنَةٌ מִגְבָּנָה, מַחְלָבָה לִגְבִינוֹת.

جَبَهَ ـَ 1. עָמַד פָּנִים אֶל פָּנִים מוּל־. 2. הִפְתִּיעַ. جَابَهَ III 1. עָמַד מוּל־. 2. הִתְמוֹדֵד עִם־, הִתְעַמֵּת, הִתְיַצֵּב נֶגֶד־. جَابَهَ صُعُوبَاتٍ جَمَّةً הִתְמוֹדֵד עִם קְשָׁיִים רַבִּים. جَبْهَةٌ ج جِبَاهٌ وجَبَهَاتٌ 1. מֵצַח. 2. חֲזִית. جَبْهَةٌ شَعْبِيَّةٌ חֲזִית עֲמָמִית. جَبْهَوِيٌّ שֶׁל חֲזִית, חֲזִיתִי. مُجَابَهَةٌ 1. עֲמִידָה מוּל־. 2. הִתְמוֹדְדוּת, עִמּוּת, הִתְיַצְּבוּת.

(جبي) جَبَى ـِ גָּבָה (הכנסות, מסים וכו'). اِجْتَبَى VIII בָּחַר בּ־. جِبَايَةٌ גְּבִיָּה, מַגְבִּית. مَشْرُوعُ الجِبَايَةِ اليَهُودِيَّةِ المُوَحَّدَةِ מִפְעַל הַמַּגְבִּית הַיְּהוּדִית הַמְּאֻחֶדֶת. جَابٍ(ي) ج جُبَاةٌ 1. גּוֹבֶה (מסים למשל). 2. כַּרְטִיסָן. جَابِيَةٌ מִקְוֵה מַיִם. مُجْتَبَى

בָּחִיר, נִבְחָר. المُجْتَبَى בְּחִיר אֱלֹהִים.

جِتّا ר"ת جَيْبُ تَمَام קוֹסִינוּס (בטריגונומטריה).

جَثَّ – إِجْتَثَّ VIII שֵׁרֵשׁ, עָקַר מִן הַשֹּׁרֶשׁ. جُثَّةٌ ج جُثَثٌ גְּוִיָּה, גּוּפָה. سَقَطَ جُثَّةً هَامِدَةً נָפַל לְלֹא רוּחַ חַיִּים. مُجْتَثٌّ 1. עָקוּר, כָּרוּת. 2. מִשְׁקָל בַּשִּׁירָה הָעַרְבִית.

جَثْلٌ עָבֹת (שׂער), סָבוּךְ.

جِثْلِيقٌ G ج جَثَالِقَةٌ קָתוֹלִיקוֹס, הֶגְמוֹן (תואר הפטריארך בכנסייה היוונית האורתודוקסית).

جَثَمَ – 1. נָהַר עַל־, רָבַץ. 2. חָנָה, נָחַת (מטוס). جَثَمَ عَلَى صَدْرِهِ נָהַר עַל חָזֵהוּ, הֵעִיק עָלָיו. جُثَام. جَاثُومٌ סִיּוּט ע' (كبس) كَابُوس. جُثْمَانٌ גּוּפָה, גְּוִיָּה. تَشْيِيعُ الجُثْمَانِ הַלְוָיָה. جُثْمَانِيٌّ גּוּפָנִי, פִיזִי.

(جثو) جَثَا – כָּרַע, נָפַל עַל פָּנָיו. جُثُوٌّ כְּרִיעָה. جُثْوَةٌ תֵּל, סוֹלְלָה. جَاثٍ(ي) כּוֹרֵעַ בֶּרֶךְ. الجَاثِي הֶרְקוּלֶס (מערכת כוכבים).

جَحَدَ – כִּחֵד, הִתְכַּחֵשׁ לְ־, כָּחַשׁ, כָּפַר בְּ־. جَحَدَ مَعْرُوفَهُ הִתְכַּחֵשׁ לַטּוֹבָה שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ. جَحْدٌ. جُحُودٌ כִּחוּד, כַּחַשׁ, הִתְכַּחֲשׁוּת, כְּפִיַּת טוֹבָה. جَاحِدٌ כְּפוּי טוֹבָה.

جَحَرَ – إِنْجَحَرَ VII נֶחְבָּא בִּמְאוּרָתוֹ (חיה, שרץ), הִסְתַּתֵּר. جُحْرٌ ج جُحُورٌ חוֹר, מְחִלָּה, מְאוּרָה.

جَحْشٌ ج جُحُوشٌ وجِحْشَانٌ 1. סַיִח, בֶּן חֲמוֹר, עַיִר. 2. חֲמוֹר (מעין). 3. מְטֻמְטָם. جُحَيْشُ وَحْدِهِ פת' זְאֵב בּוֹדֵד.

جَحَظَ – בָּלַט הַחוּצָה (עין), יָצְאוּ מֵחֹרֵיהֶן (עיניים). جُحُوظُ العَيْنِ בְּלִיטוּת הָעַיִן. الجَاحِظُ בַּעַל הָעֵינַיִם הַבּוֹלְטוֹת (אבו עות'מאן עמרו בן בחר, סופר ערבי ידוע מימי הביניים, נולד בבצרה).

(جحف) أَجْحَفَ IV 1. עִוֵּל, עָשַׁק, קִפֵּחַ, נָהַג בְּאִי צֶדֶק. 2. עָקַר, הִשְׁמִיד. إِجْحَافٌ עָוֶל, עַוְלָה, עֹשֶׁק, קִפּוּחַ, מַשּׂוֹא פָּנִים. مُجْحِفٌ עוֹשֵׁק, מְקַפֵּחַ, נוֹהֵג בְּחֹסֶר הֲגִינוּת.

جَحْفَلٌ ج جَحَافِلُ צָבָא עָצוּם וָרַב, גַּיִס עָצוּם.

جَحَمَ – הִבְעִיר, הִצִּית. أَجْحَمَتِ النَّارُ הָאֵשׁ בָּעֲרָה, הִתְלַהֲטָה. أَجْحَمَهُ اللهُ יֵלֵךְ לְגֵיהִנּוֹם, יִמַּח שְׁמוֹ. جُحَامٌ דַּלֶּקֶת עֵינַיִם. جَحِيمٌ גֵּיהִנּוֹם, תֹּפֶת.

جَدَّ – הִתְחַדֵּשׁ, אֵרַע מִקָּרוֹב. جَدَّ – 1. הִרְצִין, הֶחֱמִיר, כָּבֵד. 2. שָׁקַד עַל־, הִתְאַמֵּץ, הִשְׁתַּדֵּל, נָהַג בִּרְצִינוּת. جَدَّ فِي سَيْرِهِ (فِي طَرِيقِهِ) הֵחִישׁ צְעָדָיו. إِذَا جَدَّ الجِدُّ בִּשְׁעַת מִבְחָן. مَنْ جَدَّ وَجَدَ פת' יָגַעְתָּ מָצָאתָ. جَدَّ – הִתְמַזֵּל מַזָּלוֹ. جَدَّدَ II 1. חִדֵּשׁ. 2. שִׁחְזֵר, שִׁפֵּץ. أَجَدَّ IV 1. חִדֵּשׁ. 2. הִתְאַמֵּץ, טִפֵּל בִּרְצִינוּת. تَجَدَّدَ V הִתְחַדֵּשׁ, נַעֲשָׂה שֵׁנִית. إِسْتَجَدَّ X 1. הִתְחַדֵּשׁ. 2. חִדֵּשׁ. جَدٌّ ج جُدُودٌ وأَجْدَادٌ 1. מַזָּל, גַּד. 2. סָב. الجَدُّ الأَعْلَى אֲבִי אֲבוֹתָיו. أَبًا عَنْ جَدٍّ ע' (ابو). جِدٌّ רְצִינוּת, כֹּבֶד רֹאשׁ. جِدًّا מְאוֹד. جَيِّدٌ جِدًّا טוֹב מְאוֹד. بِجِدٍّ בְּמֶרֶץ, בִּרְצִינוּת. عَنْ جِدٍّ בִּרְצִינוּת, בֶּאֱמֶת. أَخَذَهُ مَأْخَذَ الجِدِّ הִתְיַחֵס אֵלָיו בִּרְצִינוּת (בְּכֹבֶד רֹאשׁ). جَادٌّ רְצִינִי, כֵּן. جِدِّيٌّ 1. רְצִינִי, חָמוּר. 2. כֵּן, בֶּאֱמוּנָה. جِدِّيَّةٌ רְצִינוּת, חֻמְרָה. جِدَّةٌ חִדּוּשׁ. جَدِيدٌ ج جُدُدٌ חָדָשׁ. الجَدِيدَانِ הַיּוֹם וְהַלַּיְלָה. هَلْ مِنْ جَدِيدٍ؟ מָה חָדָשׁ? מָה נִשְׁמָע? جَدِيدٌ لَنْج חָדָשׁ לְגַמְרֵי. تَجْدِيدٌ חִדּוּשׁ, הַחְלָפַת יָשָׁן בְּחָדָשׁ, הִתְחַדְּשׁוּת, הוֹפָעָה מֵחָדָשׁ, הַמְצָאָה חֲדָשָׁה. تَجْدِيدَاتٌ وَاخْتِرَاعَاتٌ חִדּוּשִׁים וְהַמְצָאוֹת. تَجَدُّدٌ הִתְחַדְּשׁוּת. جَادَّةٌ שְׂדֵרָה, רְחוֹב רָאשִׁי. جَدَدٌ דֶּרֶךְ יְשָׁרָה. مَنْ سَلَكَ الجَدَدَ أَمِنَ العِثَارَ פת' הוֹלֵךְ בַּתֹּם יֵלֵךְ בֶּטַח. مَجْدُودٌ בַּר מַזָּל. مُجَدِّدٌ מְחַדֵּשׁ, רֵפוֹרְמָטוֹר. مُجَدَّدٌ מְחֻדָּשׁ. مُجَدَّدًا מֵחָדָשׁ. مُسْتَجِدٌّ 1. טִירוֹן, מַתְחִיל. أَسَاسُ (قَاعِدَةُ) المُسْتَجِدِّينَ בָּסִיס טִירוֹנִים.

جَدَبَ – יָבֵשׁ, חָרֵב, נַעֲשָׂה יָבֵשׁ. جَدْبٌ 1. בַּצֹּרֶת, יֹבֶשׁ, חֹרֶב, צְחִיחוּת, עֲקָרוּת ע' عُقْم. مُجْدِبٌ. أَجْدَبُ 1. צָחִיחַ, חָרֵב, מֻכֵּה בַּצֹּרֶת. 2. עָקָר.

جَدَثٌ ج أَجْدَاثٌ קֶבֶר.

جُدْجُدٌ ج جَدَاجِدُ צְרָצַר.

جَدُرَ – הָלַם, הִתְאִים, הָיָה רָאוּי לְ־, הָיָה כְּדַאי. جُدِرَ – جُدِرَ חָלָה בַּאֲבַעְבּוּעוֹת. يَجْدُرُ ذِكْرُهُ רָאוּי לְצַיֵּן, יְצֻיַּן. جَدِيرٌ ج جُدَرَاءُ רָאוּי לְ־, הוֹלֵם. جَدِيرٌ بِالذِّكْرِ יְצֻיַּן, רָאוּי לְצַיֵּן. جَدَارَةٌ הַתְאָמָה, הֲלִימוּת, יְכֹלֶת, כֹּשֶׁר. عَنْ جَدَارَةٍ בִּזְכוּת (ולא בחסד). جِدَارٌ ج جُدْرَانٌ وجُدُرٌ. جَدْرٌ קִיר, חַיִץ, חוֹמָה, גָּדֵר. جُدَرِيٌّ אֲבַעְבּוּעוֹת. جُدَرِيُّ المَاءِ. جُدَيْرِيٌّ אֲבַעְבּוּעוֹת רוּחַ. مَجْدُورٌ חוֹלֵה אֲבַעְבּוּעוֹת. جُدْرَانِيَّةٌ גּוֹבְלֶן, שְׁטִיחַ קִיר אָמָּנוּתִי. مُجَدَّرَةٌ "מְגַ'דָּרָה" (תבשיל מאורז, עדשים וכו').

جَدَعَ – גָּדַע, חָתַךְ, כָּרַת. جَدَعَ أَنْفَهُ גָּדַע אַפּוֹ, גִּדַּע קַרְנוֹ. جَدْعٌ גְּדִיעָה. بِجَدْعِ الأَنْفِ וִיהִי מָה, בְּכָל מְחִיר. أَجْدَعُ ج جُدْعٌ כְּרוּת אַף (או אוזן). مِنْكَ أَنْفُكَ وَإِنْ كَانَ أَجْدَعَ פת' וּמִבְּשָׂרְךָ לֹא תִּתְעַלֵּם. جَدَعٌ ج جِدْعَانٌ "גֶּבֶר לָעִנְיָן", בָּחוּר כָּאֶרֶז.

جَدَّفَ II 1. חִלֵּל אֶת הַשֵּׁם, גִּדֵּף. 2. הֵשִׁיט (סירה בעזרת משוטים), חָתַר. تَجْدِيفٌ 1. חִלּוּל הַשֵּׁם, גִּדּוּף. 2. הֲשָׁטָה, חֲתִירָה. مِجْدَافٌ ج مَجَادِيفُ מָשׁוֹט.

جَدَلَ – גָּדַל (גדיל), קָלַע, שָׁזַר. 2. מָתַח (חבל). 3. הִפִּיל אָדָם אַרְצָה. جَدَّلَ II הִפִּיל אַרְצָה. جَادَلَ III הִתְוַכֵּחַ, הִתְפַּלְמֵס עִם־. وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ ק' דַּבֵּר אֲלֵיהֶם בְּטוּב (בְּנֹעַם). تَجَادَلُوا VI הִתְנַצְּחוּ, רָבוּ. جَدَلٌ. جِدَالٌ. مُجَادَلَةٌ 1. וִכּוּחַ, הִתְפַּלְמְסוּת, הִתְנַצְּחוּת, דִּין וּדְבָרִים, רִיב. 2. דִּיאָלֶקְטִיקָה. لِنَفْرِضْ جَدَلًا לְצֹרֶךְ הַוִּכּוּחַ. لَا يَقْبَلُ الجَدَلَ שֶׁאֵין חוֹלְקִין עָלָיו. لَا جِدَالَ فِي أَنَّ אֵין חוֹלְקִין עַל־, לֵית מָאן דְּפָלִיג. جَدَلِيٌّ 1. שָׁנוּי בְּמַחְלֹקֶת. 2. דִּיאָלֶקְטִי. جَدَلِيَّةٌ דִּיאָלֶקְטִיקָה. جَدِيلَةٌ ج جَدَائِلُ גְּדִיל, צַמָּה, מִקְלַעַת שֵׂעָר. أَجْدَلُ ج أَجَادِلُ 1. שָׁזוּר. 2. בַּז (עוף,

falcon) ע' בָּז. مَجْدُولٌ קָלוּעַ, שָׁזוּר. مُجَادِلٌ וַכְּחָן, שֻׁתָּף לְוִכּוּחַ.

(جدو) جَدَا ـُ נִדֵּב נְדָבָה. أَجْدَى IV הוֹעִיל, נָתַן תּוֹצָאָה טוֹבָה. أَجْدَى نَفْعًا הֵבִיא תּוֹעֶלֶת. لَا يُجْدِي نَفْعًا (فَتِيلاً) לֹא תִּצְמַח מִמֶּנּוּ תּוֹעֶלֶת. إِسْتَجْدَى X בִּקֵּשׁ נְדָבָה. جَدْوَى כְּדָאִיּוּת, תּוֹעֶלֶת, תּוֹצָאָה, רֶוַח. بِلاَ جَدْوَى לַשָּׁוְא, לְלֹא תּוֹצָאָה. لاَ جَدْوَى مِنْ אֵין טַעַם ב־, אֵין תּוֹעֶלֶת ב־. مُجْدٍ(ي) מוֹעִיל, עוֹזֵר.

جَدْيٌ ج جِدْيَانٌ وجِدَاءٌ 1. גְּדִי. 2. מַזַּל גְּדִי. مَدَارُ الجَدْيِ חוּג הַגְּדִי (בגאוגרפיה).

جَذَّ ـُ חָתַךְ, גָּזַר, קִצֵּץ. جُذَاذَةٌ ج جُذَاذَاتٌ 1. פִּסַּת נְיָר, פֶּתֶק ע' (قص) قُصَاصَة. 2. גְּזִיר.

جَدْوَلَ לִוַּח, סִדֵּר לוּחוֹת וְטַבְלָאוֹת, קִטְלֵג. جَدْوَلٌ ج جَدَاوِلُ 1. לוּחַ, רְשִׁימָה, טַבְלָה. 2. מַדָּד. 3. מַפְתֵּחַ עִנְיָנִים. 4. יוּבַל (של נהר), נַחַל. جَدْوَلُ أَعْمَالٍ סֵדֶר יוֹם. جَدْوَلٌ دِرَاسِيٌّ מַעֲרֶכֶת שָׁעוֹת (בבית ספר). جَدْوَلٌ زَمَنِيٌّ לוּחַ זְמַנִּים. جَدْوَلُ الضَّرْبِ לוּחַ הַכֶּפֶל. جَدْوَلُ غَلاَءِ المَعِيشَةِ מַדַּד יֹקֶר הַמִּחְיָה. جَدْوَلَةٌ סִדּוּר, עֲרִיכָה. جَدْوَلَةُ الدُّيُونِ קוֹנְסוֹלִידַצְיָה שֶׁל חוֹבוֹת, פְּרִיסַת חוֹבוֹת.

جَذَبَ ـِ 1. מָשַׁךְ. 2. הִקְסִים, רִתֵּק, צוֹדֵד. جَذَبَ انْتِبَاهَهُ (نَظَرَهُ) מָשַׁךְ אֶת תְּשׂוּמַת לִבּוֹ. جَاذَبَ III הִתְחָרָה בִּמְשִׁיכָה. جَاذَبَهُ أَطْرَافَ الحَدِيثِ גִּלְגֵּל עִמּוֹ שִׂיחָה, שׂוֹחַח עִמּוֹ עַל דָּא וְעַל הָא. تَجَاذَبَ VI מָשַׁךְ עִם־ לְכָאן וּלְכָאן. إِنْجَذَبَ VII נִמְשַׁךְ, הֻקְסַם, נִגְרַר, נָטָה. إِجْتَذَبَ VIII מָשַׁךְ, גָּרַר, קֵרֵב, לָקַח אֶת־ (לצדו). جَذْبٌ מְשִׁיכָה, כֹּחַ מְשִׁיכָה, קֶסֶם. الجَذْبُ الجِنْسِيُّ מְשִׁיכָה מִינִית, "סֶקְסְאַפִּיל". جَذَّابٌ מְצוֹדֵד, מוֹשֵׁךְ, מְרַתֵּק, שׁוֹבֵה לֵב. إِنْجِذَابٌ הִמָּשְׁכוּת, מְשִׁיכָה. إِجْتِذَابٌ מְשִׁיכָה, קֵרוּב, פִּתּוּי. جَاذِبٌ מוֹשֵׁךְ, מַקְסִים. جَاذِبِيَّةٌ כֹּחַ מְשִׁיכָה, חֵן. جَاذِبِيَّةُ الأَرْضِ כֹּחַ מְשִׁיכַת כַּדּוּר הָאָרֶץ. جَاذِبِيَّةٌ شَخْصِيَّةٌ כָּרִיזְמָה. جَاذِبِيَّةٌ مَغْنَاطِيسِيَّةٌ כֹּחַ מַגְנֵטִי. مَجْذُوبٌ ج مَجَاذِيبُ חוֹלֵה רוּחַ. مُسْتَشْفَى المَجَاذِيبِ בֵּית חוֹלִים לְחוֹלֵי רוּחַ. مُتَجَاذِبٌ נִמְשָׁךְ הֲדָדִית. مُنْجَذِبٌ נִמְשָׁךְ, נִגְרָר, מֻקְסָם, נוֹטֶה. شَبِيهُ الشَّيْءِ مُنْجَذِبٌ إِلَيْهِ פת' כָּל עוֹף לְמִינוֹ יִשְׁכֹּן.

جَذَرَ ـُ עָקַר מִן הַשֹּׁרֶשׁ, שֵׁרֵשׁ. جَذَّرَ II 1. שֵׁרֵשׁ, עָקַר. 2. הִשְׁתָּרֵשׁ, הִשְׁרִישׁ. 3. הוֹצִיא שֹׁרֶשׁ (במתמטיקה). تَجَذَّرَ V הִשְׁתָּרֵשׁ, הִכָּה שֹׁרֶשׁ, הִשְׁרִישׁ. جِذْرٌ ج جُذُورٌ 1. שֹׁרֶשׁ (גם במתמטיקה), שֹׁרֶשׁ (בלשון). 2. יְסוֹד, בָּסִיס. جِذْرٌ تَرْبِيعِيٌّ שֹׁרֶשׁ מְרֻבָּע ($\sqrt{\ }$). جِذْرِيٌّ 1. שָׁרְשִׁי. 2. פוּנְדָּמֶנְטָלִי, יְסוֹדִי, רָדִיקָלִי. تَغْيِيرٌ جِذْرِيٌّ שִׁנּוּי מַהְפְּכָנִי (רָדִיקָלִי). حَلٌّ جِذْرِيٌّ פִּתְרוֹן יְסוֹדִי (מן השורש). تَجَذُّرٌ הִשְׁתָּרְשׁוּת, הִתְעָרוּת, הִתְבַּסְּסוּת.

جَذَعٌ ע' جَذْع. جِذْعٌ ج جُذُوعٌ وأَجْذَاعٌ 1. גֶּזַע (של עץ). 2. גֶּדֶם, גְּוִיָּה, גֶּזַע כְּרוּת, בּוּל עֵץ ע' (كرب) كَرْبَة.

جَذَفَ ـِ جَذَّفَ חָתַר ע' جَدَفَ. مِجْذَافٌ ج مَجَاذِيفُ מָשׁוֹט.

جَذِلَ ـَ שָׂמַח, שָׂשׂ, עָלַץ. أَجْذَلَ IV שִׂמַּח. جِذْلٌ ج أَجْذَالٌ وجُذُولٌ גֶּזַע (של עץ). جَذَلٌ שִׂמְחָה, עֲלִיצוּת, גִּיל, אֹשֶׁר. جَذِلٌ. جَذْلاَنُ ج جُذْلاَنٌ. מְאֻשָּׁר, עַלִּיז, צוֹהֵל.

جَذَمَ ـِ גִּדֵּם, גָּדַע, כָּרַת, חָתַךְ. جُذِمَ חָלָה בְּצָרַעַת. جِذْمٌ ج جُذُومٌ גֶּזַע, שֹׁרֶשׁ. جُذَامٌ צָרַעַת. جُذَامَةٌ פֵּאָה, לֶקֶט. أَجْذَمُ ج جَذْمَى קִטֵּעַ, גִּדֵּם. مَجْذُومٌ נְגוּעַ בְּצָרַעַת.

جُذْمُورٌ גִּזְעוֹל (גזע+גבעול).

جُذْوَةٌ ج جِذًى גַּחֶלֶת אֵשׁ, אוּד בּוֹעֵר.

جَرَّ ـُ גָּרַר, סָחַב, מָשַׁךְ. جَرَّ إِلَى הוֹבִיל אֶל, גָּרַם ל־, הֵבִיא לְתוֹצָאָה. جَرَّ عَلَى הֵמִיט (אסון למשל). جَرَّ عَلَى نَفْسِهِ المَتَاعِبَ גָּרַם לְעַצְמוֹ תְּלָאוֹת. كُلٌّ يَجُرُّ النَّارَ إِلَى قُرْصِهِ פת' כָּל אֶחָד מוֹשֵׁךְ אֶת הַחֶבֶל אֵלָיו. أَجَرَّ IV הֶעֱלָה גֵּרָה. إِنْجَرَّ VII נִגְרַר, נִמְשַׁךְ אַחֲרֵי־. إِجْتَرَّ VIII 1. הֶעֱלָה גֵּרָה. 2. דָּשׁ. إِجْتَرَّ غَضَبَهُ הִבְלִיג. إِجْتَرَّ كَلاَمَهُ חָזַר עַל דְּבָרָיו בְּלִי סוֹף, פִּטְפֵּט. جَرٌّ 1. גְּרִירָה, סְחִיבָה. 2. יַחֲסַת הַקִּנְיָן (בדקדוק). حَرْفُ الجَرِّ מִלַּת יַחַס. وَهَلُمَّ جَرًّا וְכֵן הָלְאָה, וְכוּ'. جَرَّةٌ ج جِرَارٌ כַּד. مَا كُلَّ مَرَّةٍ تَسْلَمُ الجَرَّةُ פת' לֹא לְעוֹלָם חֹסֶן. جَرَّةٌ ج جَرَّاتٌ מְשִׁיכָה. جَرَّةُ قَلَمٍ מְשִׁיכַת קֻלְמוֹס. جَرَّاءَ. مِنْ جَرَّاءِ מִשּׁוּם־, בִּגְלַל־, בְּשֶׁל־. جَرَّارٌ 1. טְרַקְטוֹר, רֶכֶב, (סְפִינַת) גְּרָר, טְרֵילֶר. 2. קַדָּר. جَيْشٌ جَرَّارٌ צָבָא עָצוּם. وَالحَبْلُ عَلَى الجَرَّارِ וְכֵן הָלְאָה, וְכוּ'. جَارُورٌ ج جَوَارِيرُ מְגֵרָה. جَرِيرَةٌ ج جَرَائِرُ פֶּשַׁע. جَرَّارَةٌ 1. עַקְרָב. 2. גּוֹרֶרֶת (רכב וכו'). مَجَرَّةٌ ج مَجَرَّاتٌ גָּלַקְסְיָה (מערכת צפופה של כוכבים). جَارٌّ מִלִּית הַגּוֹרֶמֶת לְיַחֲסַת הַקִּנְיָן (בדקדוק). مَجْرُورٌ הַמִּלָּה שֶׁבְּיַחֲסַת הַקִּנְיָן. مَجَارِيرُ תְּעָלוֹת בִּיּוּב. مُجْتَرٌّ מַעֲלֵה גֵּרָה (בהמה). الحَيَوَانَاتُ المُجْتَرَّةُ מִשְׁפַּחַת מַעֲלֵי הַגֵּרָה.

جَرُؤَ ـُ הִרְהִיב עֹז, הֵעֵז. تَجَرَّأَ V. إِجْتَرَأَ VIII 1. הֵעֵז, אָזַר עֹז. 2. הִתְחַצֵּף, הֵעֵז פָּנִים. جَرِيءٌ ج أَجْرِيَاءُ אַמִּיץ, נוֹעָז, עַז רוּחַ. جُرْأَةٌ. جَرَاءَةٌ אֹמֶץ, נוֹעָזוּת, הָעָזָה. مُجْتَرِئٌ אַמִּיץ, גִּבּוֹר.

جَرِبَ ـَ נֻגַּע בְּגָרָב (אֶקְזֶמָה). جَرَّبَ II נִסָּה, בָּחַן, בָּדַק, תִּרְגֵּל. جَرَّبَ نَفْسَهُ בָּחַן אֶת עַצְמוֹ. جَرَّبَتْهُ الأَيَّامُ רָכַשׁ נִסְיוֹן חַיִּים, נַעֲשָׂה מְנֻסֶּה. جَرَبٌ גָּרָב, גַּלֶּשֶׁת, אֶקְזֶמָה. جَرِبٌ. أَجْرَبُ. جَرْبَانُ נְגוּעַ בְּגָרָב. جِرَابٌ ج أَجْرِبَةٌ יַלְקוּט, אַמְתַּחַת. جُرَابٌ. جَوْرَبٌ ج جَوَارِبُ גֶּרֶב. تَجْرِبَةٌ ج تَجَارِبُ 1. נִסָּיוֹן. 2. מִבְחָן. 3. נִסּוּי, תַּרְגִּיל. 4. חֲזָרָה. 5. חֲוָיָה. 6. הַגָּהָה. التَّجْرِبَةُ وَالخَطَأُ 1. מַסָּה וָמַעַשׂ. 2. נִסּוּי וּטְעִיָּה. تَجْرِيبٌ נִסּוּי, בְּדִיקָה. تَجْرِيبِيٌّ נִסְיוֹנִי, אֶמְפִּירִי. عُلُومٌ تَجْرِيبِيَّةٌ מַדָּעִים אֶמְפִּירִיִּים. مَزْرَعَةٌ تَجْرِيبِيَّةٌ חַוַּת לִמּוּד (נסיונית). تَجْرِيبِيَّةٌ אֶמְפִּירִיזְם (בפילוסופיה). مُجَرِّبٌ נַסְיָן, מְנַסֶּה. سَلِ المُجَرِّبَ وَلاَ تَنْسَ الطَّبِيبَ. إِسْأَلْ مُجَرِّبٌ وَلاَ تَسْأَلْ طَبِيب (حَكِيم) פת' אֵין חָכָם כְּבַעַל הַנִּסָּיוֹן. مُجَرَّبٌ 1. מְנֻסֶּה, לָמוּד

נִסָּיוֹן. 2. בָּדוּק.

جَرَاج F ج جَرَاجَات מוּסָךְ.

جَرْبُوع ע' يَرْبُوع.

جُرْثُوم، جُرْثُومَة ج جَرَاثِيم חַיְדַּק, בַּקְטֶרְיָה. عِلْمُ الجَرَاثِيم בַּקְטֶרְיוֹלוֹגְיָה. جُرْثُومِيّ בַּקְטֶרְיוֹלוֹגִי. صَارُوخٌ جُرْثُومِيّ טִיל בַּקְטֶרְיוֹלוֹגִי.

جَرْجَر ج جَرَاجِر מוֹרַג.

جَرْجِير בֶּן חַרְדָּל, גַּרְגִּיר (צמח).

جَرَحَ - פָּצַע. جَرَحَ عَوَاطِفَهُ פָּגַע בְּרִגְשׁוֹתָיו. جَرَحَ كِبْرِيَاءَهُ פָּגַע בִּכְבוֹדוֹ, הֶעֱלִיב אוֹתוֹ. جَرَحَهُ بِلِسَانِهِ קִלְּלוֹ. جُرِحَ נִפְצַע. جَرَّحَ II 1. הִרְבָּה לִפְצֹעַ. 2. פָּסַל עֵדוּת. اِنْجَرَحَ VII נִפְצַע. اِجْتَرَحَ VIII בִּצַּע, פָּעַל. اِجْتَرَحُوا السَّيِّئَات ק' עָשׂוּ מַעֲשִׂים רָעִים. جُرِحَ، أُصِيبَ بِجِرَاح נִפְצַע. جُرْح ج جُرُوح وجِرَاح פֶּצַע. جُرُوح خَفِيفَة (طَفِيفَة) פְּצִיעָה קַלָּה. جُرُوح مُتَوَسِّطَة פְּצִיעָה בֵּינוֹנִית. جُرُوح بَالِغَة (شَدِيدَة) פְּצִיעָה קָשָׁה. جَرَّاح מְנַתֵּחַ, כִּירוּרְג. جَرَّاحُ العِظَام אוֹרְתּוֹפֵּד. جَرَّاح تَجْمِيلِيّ פְּלַסְטִיקַאי (רופא). جِرَاحَة، عَمَلِيَّة جِرَاحِيَّة נִתּוּחַ. جِرَاحِيّ כִּירוּרְגִּי. جَرِيح ج جَرْحَى، مَجْرُوح ج مَجَارِيح פָּצוּעַ, נִפְגָּע. تَجْرِيح 1. נִתּוּחַ. 2. פְּגִיעָה, הַעֲלָבָה, הוֹצָאַת דִּבָּה. جَارِح 1. פּוֹצֵעַ. 2. פּוֹגֵעַ, מַעֲלִיב, עוֹקְצָנִי. 3. טוֹרֵף (עוף). جَارِحَة ج جَوَارِح 1. אֵיבָר. 2. טוֹרֵף (עוף). بِكُلِّ جَوَارِحِهِ בְּכָל רמ"ח אֵיבָרָיו, בְּכָל מְאוֹדוֹ.

جَرَدَ - 1. קִלֵּף, גֵּרֵד. 2. עִרְטֵל, הִפְשִׁיט. 3. שָׁלַף (חרב). 4. בָּדַק מְצַאי. جَرِدَ - הָיָה חֲסַר חֲתִימַת זָקָן, הִקְרִיחַ, הָיָה חָשׂוּף. جَرَّدَ II 1. קִלֵּף. 2. הִפְשִׁיט (מבגדים). 3. גִּלַּח. 4. שָׁלַף (חרב). 5. הִפְשִׁיט, עָשָׂה לְמֻפְשָׁט. جَرَّدَهُ مِنَ السِّلَاح פֵּרֵק אוֹתוֹ מִנִּשְׁקוֹ. جَرْد מְצַאי, אִינְוֶנְטָר, סְפִירַת מְלַאי. أَجْرَد ج جُرْد שׁוֹמֵם, חָשׂוּף, קֵרֵחַ, צָחִיחַ. جَرَادَة ج جَرَاد אַרְבֶּה. جَرَادُ البَحْرِ סַרְטַן הַיָּם. جَرَادُ المَاء דָּאוֹן ע' (خطف) خُطَّافُ المَاء. الجَرَادُ الزَّحَّاف סַפְּקָה, חָגָב ע' (نطّ) نَطَّاط. جَرِيد כַּף תָּמָר (בלי עליה הירוקים). جَرِيدَة ج جَرَائِد עִתּוֹן. جَرِيدَة يَوْمِيَّة יוֹמוֹן. جَرِيدَة رَسْمِيَّة עִתּוֹן רִשְׁמִי, יַדְיעוֹן (בּוּלֵטִין) הַמֶּמְשָׁלָה. أَجْرُودِيّ ע' (مرد) أَمْرَد. تَجْرِيد 1. חֲשִׂיפָה, הַפְשָׁטָה. 2. פֵּרוּק (מנשק), שְׁלִילָה. 3. שְׁלִיחָה (של חיל משלוח). 4. מֻפְשָׁטוּת, אַבְּסְטְרַקְצְיָה. تَجْرِيدِيّ מֻפְשָׁט, אַבְּסְטְרַקְטִי (באמנות). تَجْرِيدِيَّة הַפְשָׁטָה (באמנות). تَجَرُّد 1. הִתְעַרְטְלוּת. 2. הִנָּתְקוּת, הִתְבּוֹדְדוּת. 3. אַבְּסְטְרַקְטִיּוּת. 4. נֵיטְרָלִיּוּת, חֹסֶר פְּנִיּוֹת. مُجَرَّد 1. חָשׂוּף, מְעֻרְטָל, עֵירֹם. 2. אַבְּסְטְרַקְטִי, מֻפְשָׁט. 3. צָרוּף. 4. חֲסַר פְּנִיּוֹת. 5. סְתָם, גְּרֵידָא. 6. רַק. فِعْل مُجَرَّد פֹּעַל בְּבִנְיַן רִאשׁוֹן (فَعَلَ). مُجَرَّدٌ مِن (عَن) السِّلَاح 1. מְפֹרָק מִנֶּשֶׁק. 2. מְפֹרָז. بِالعَيْنِ المُجَرَّدَة בְּעַיִן בִּלְתִּי מְזֻיֶּנֶת. مُجَرَّدُ صُدْفَة רַק בְּמִקְרֶה ע' مَحْض. مُجَرَّدُ كَلَام סְתָם דִּבּוּרִים (ותו לא). بِمُجَرَّدِ أَنْ רַק מִשּׁוּם שֶׁ־. بِمُجَرَّدِ مَا בְּרֶגַע שֶׁ־. مُتَجَرِّد חֲסַר פְּנִיּוֹת.

جَرْدَقَة P ج جَرَادِق 1. כִּכַּר לֶחֶם. 2. מַצָּה (בפי יהודי עיראק), מַצִּיָּה.

جَرْدَل T ج جَرَادِل דְּלִי.

جُرَذ ج جِرْذَان، جِرْذَوْن עַכְבְּרוֹשׁ, חֻלְדָּה (מכרסם, rat).

جَرَسَ - צִלְצֵל (בפעמון). جَرَّسَ II 1. הוֹצִיא דִּבָּה, בִּזָּה. 2. הָיָה לְבַעַל נִסָּיוֹן. جَرْس צְלִיל, צִלְצוּל, נְעִימָה. جَرَس ج أَجْرَاس פַּעֲמוֹן. جُرْسَة הוֹצָאַת דִּבָּה, שַׁעֲרוּרִיָּה, סְקַנְדָּל. ذَاتُ الأَجْرَاس נְחַשׁ הַפַּעֲמוֹנִים.

جِرْسَايَة، جَرْزِيَّة אֲפֻדָּה, מֵיזָע, סְוֶדֶר.

جَرْسُون F מֶלְצַר ע' (ندل) نَادِل.

جَرَشَ - גֵּרֵס, שָׁחַק, טָחַן. جَرْش גְּרִיסָה, כְּתִישָׁה, שְׁחִיקָה. جَرِيش גְּרִיס, גְּרִיסִים. جَارُوش، جَارُوشَة ج جَوَارِيش רֵחַיִם.

جَرِضَ - جَرِضَ بِرِيقِهِ נֶחְנַק. جَرِيض 1. חֲנִיקָה. 2. צַעַר. حَالَ الجَرِيض دُونَ القَرِيض פת' בְּרֶעֹם הַתּוֹתָחִים תֶּאֱלַמְנָה הַמּוּזוֹת.

جَرِعَ - גָּמָא, גָּמַע בְּבַת אַחַת. جَرَّعَ II 1. הִשְׁקָה. 2. הִרְגִּיז. تَجَرَّعَ V שָׁתָה, גָּמָא, בָּלַע. تَجَرَّعَ غُصَصَ الغَيْظِ בָּלַע מְרוֹרִים בְּשֶׁקֶט. جُرْعَة 1. לְגִימָה, גְּמִיעָה. 2. מָנָה, מִנּוּן. جُرْعَة دَوَائِيَّة דּוֹזָה, מִנּוּן שֶׁל תְּרוּפָה.

جَرَفَ - اِجْتَرَفَ VIII 1. גָּרַף, סָחַף. 2. פִּנָּה, טִאטֵא (לכלוך למשל). اِنْجَرَفَ VII נִגְרַף. اِنْجَرَفَ مَعَ التَّيَّارِ נִגְרַר עִם הַזֶּרֶם. جَرْف 1. גְּרִיפָה. 2. פִּנּוּי, נִקּוּי. جَرْفُ الرِّمَال נִקּוּי נָהָר (מסחף). جُرْف ج جُرُوف 1. גָּדָה, שָׂפָה (של חוף). 2. צוּק, מָצוֹק (גאוגרפיה). عَلَى شَفَا جُرْفٍ هَارٍ(ي) בְּעִבְרֵי פִּי פַּחַת. تَجْرِيف סְחִיפָה, אִכּוּל, שִׁתּוּךְ, סַחַף, קוֹרוֹזְיָה. جَرَّافَة 1. מַגְרֵפָה. 2. דַּחְפּוֹר. 3. סְפִינַת נִקּוּי חוֹפִים. مَجْرَف ج مَجَارِف זֶרֶם אַדִּירִים. مِجْرَفَة ج مَجَارِف، مِجْرَاف، جَارُوف מַגְרֵפָה, יָעֶה. اِنْجِرَاف סַחַף, אֵרוֹזְיָה. جَارِف סוֹחֵף, סוֹחְפָנִי, גּוֹרֵף. سَيْلٌ جَارِف זֶרֶם סוֹחֵף.

جَرَمَ - 1. גָּרַם, גֵּרֵד אֶת בְּשַׂר הָעֲצָמוֹת. 2. חָטָא, פָּשַׁע. جَرَّمَ II דָּן בְּפֶשַׁע, הִפְלִיל, הִרְשִׁיעַ. أَجْرَمَ IV. اِجْتَرَمَ VIII 1. פָּשַׁע, חָטָא. 2. הֶאֱשִׁים אֶת־ בְּבִצּוּעַ פֶּשַׁע. جَرَمَ. جُرْم ج أَجْرَام פֶּשַׁע, עָווֹן. لَا جَرَمَ בְּלִי סָפֵק, בְּוַדַּאי. لَا جَرَمَ أَنَّهُمْ فِي الآخِرَةِ هُمُ الخَاسِرُونَ ק' אֵין סָפֵק כִּי בְּאַחֲרִיתָם הֵם הָאוֹבְדִים. جِرْم ج أَجْرَام גֶּרֶם, גּוּף, גּוּשׁ. جِرْم سَمَاوِيّ כּוֹכָב, גֶּרֶם שְׁמֵימִי. جَرِيمٌ رَחַב גֶּרֶם. جَرِيمَة ج جَرَائِم פֶּשַׁע. قَانُونُ الجَرَائِمِ הַחוֹק הַפְּלִילִי. قُبِضَ عَلَيْهِ مُتَلَبِّسًا بِالجَرِيمَةِ נִלְכַּד בְּעֵת בִּצּוּעַ הַפֶּשַׁע. تَجْرِيم הַפְלָלָה. إِجْرَام פְּשִׁיעָה, פְּלִילִיּוּת. إِجْرَام مُنَظَّم ע' مافيا. عِلْمُ الإِجْرَام קְרִימִינוֹלוֹגְיָה. إِجْرَامِيّ פְּלִילִי, שֶׁל פֶּשַׁע. لَحْم مَجْرُوم

בָּשָׂר מְגֹרָם (שהוצאו ממנו העצמות). مُجْرِمٌ פּוֹשֵׁעַ. مُجْرِمُ حَرْبٍ פּוֹשֵׁעַ מִלְחָמָה. مُجْرِمٌ عَائِدٌ (ذُو سَوَابِقَ) פּוֹשֵׁעַ מוּעָד. مُجْرِمٌ هَارِبٌ עֲבַרְיָן נִמְלָט.

جُرْنٌ ج أَجْرَانٌ 1. גֹּרֶן, אָסָם. 2. מְדוֹכָה, מַכְתֵּשׁ. جُرْنُ الْمَعْمُودِيَّةِ כִּיּוֹר הַטְּבִילָה (בנצרות).

جُرْنَالٌ F מ' ج جَرَانِيلُ עִתּוֹן, כְּתַב עֵת.

جَرَانِيتٌ L גְּרָנִיט, שַׁחַם.

جُرْوٌ ج جِرَاءٌ גּוּר (של חיה). لاَ تَقْتَنِ مِنْ كَلْبِ سُوءٍ جَرْوًا פת' גּוּר טוֹב מִכֶּלֶב רַע לֹא תְּגַדֵּל.

(جري) جَرَى ـِ 1. זָרַם, נָזַל, קָלַח. 2. רָץ, נָע, הָלַךְ, אָץ. 3. הִתְרַחֵשׁ, אֵרַע, קָרָה. 4. הִתְנַהֵל, רָוַח, נָפוֹץ, הִתְקַבֵּל, הִתְבַּצֵּעַ, נֶעֱרַךְ, הִתְקַיֵּם. جَرَى إِلَى פָּנָה אֶל־. جَرَى عَلَى חָל עַל־. جَرَى مَعَ נָהַג לְפִי־, הִתְאִים. جَرَى لَهُ حَدِيثٌ مَعَ הָיְתָה לוֹ שִׂיחָה עִם־. جَرَى مَجْرَاهُ הָלַךְ בְּמַסְלוּלוֹ, נָהַג כָּמוֹתוֹ. جَرَى عَلَى كُلِّ لِسَانٍ נִשָּׂא בְּפִי כֹּל, הָיָה לְשִׂיחָה. جَرَتِ الْعَادَةُ عَلَى הָיָה נָהוּג, הָיָה רוֹוֵחַ וּמְקֻבָּל. جَرَى مَثَلاً הָיָה לְמָשָׁל. جَرَى بِهِ الْعَمَلُ יָצָא אֶל הַפֹּעַל, בֻּצַּע. تَجْرِي الرِّيَاحُ بِمَا لاَ تَشْتَهِي السُّفُنُ פת' רַבּוֹת מַחֲשָׁבוֹת בְּלֵב אִישׁ וַעֲצַת ה' הִיא תָקוּם. جَارَى III הָלַךְ עִם־, הִסְתַּגֵּל לְ־, שָׂחָה עִם הַזֶּרֶם, נָהַג לְפִי־, עָלָה בְּקָנֶה אֶחָד עִם־. 2. הִתְחָרָה עִם־. أَجْرَى IV עָרַךְ, קִיֵּם, נִהֵל, נָקַט, בִּצֵּעַ. 2. הִזְרִים, הֵרִיץ. أَجْرَى تَجْرِبَةً עָרַךְ נִסּוּי. أَجْرَى لَهُ إِعَانَةً קָבַע לוֹ מַעֲנָק. جَرْيٌ מַהֲלָךְ. جَرْيًا عَلَى الْعَادَةِ לְפִי הַנֹּהַג, כַּמְקֻבָּל. مِنْ جَرَاءِ (جَرَّاءِ) בִּגְלַל־, בְּשֶׁל־, עֵקֶב־. جِرَايَةٌ ج جِرَايَاتٌ קִצְבָּה, תַּשְׁלוּם קָבוּעַ. عَيْشُ جِرَايَةٍ מ' פַּת קֵבָר, לֶחֶם פָּשׁוּט. جَرَيَانٌ 1. זְרִימָה, מִזְרָם, שֶׁטֶף, מַהֲלָךְ. 2. רִיצָה. مَجْرًى ج مَجَارٍ(ي) 1. זֶרֶם. 2. מַסְלוּל, מַהֲלָךְ, עָרוּץ, אָפִיק. 3. תְּעָלָה. مَجْرَى الْبَوْلِ צִנּוֹר הַשֶּׁתֶן. مَجَارِي التَّنَفُّسِ כְּלֵי הַנְּשִׁימָה. مَجْرَى الْهَوَاءِ זֶרֶם אֲוִיר. عَادَتِ الْأُمُورُ إِلَى مَجْرَاهَا הָעִנְיָנִים חָזְרוּ לְמַסְלוּלָם. مَجْرَيَاتٌ. مَاجَرَيَاتٌ הִתְרַחֲשֻׁיּוֹת, מַהֲלָךְ. مُجَارَاةٌ הִסְתַּגְּלוּת, הַתְאָמָה. مُجَارَاةً لِـ לְפִי־, בְּהֶתְאֵם לְ־. إِجْرَاءٌ בִּצּוּעַ, קִיּוּם, נְקִיטָה. إِجْرَاءَاتٌ הֲלִיכִים, צְעָדִים, פְּרוֹצֵדוּרָה. مَأْمُورُ الإِجْرَاءِ הַמְּמֻנֶּה עַל הַהוֹצָאָה לַפֹּעַל. إِتَّخَذَ إِجْرَاءَاتٍ נָקַט אֶמְצָעִים. إِجْرَاءَاتٌ قَانُونِيَّةٌ הֲלִיכִים מִשְׁפָּטִיִּים. إِجْرَائِيٌّ פְּרוֹצֵדוּרָלִי. جَارٍ(ي) זוֹרֵם, שׁוֹטֵף, רָץ. حِسَابٌ جَارٍ חֶשְׁבּוֹן שׁוֹטֵף (עו"ש). الشَّهْرُ الْجَارِي הַחֹדֶשׁ הַזֶּה. جَارِيَةٌ ج جَوَارٍ(ي) وجَارِيَاتٌ 1. אָמָה, שִׁפְחָה. 2. נַעֲרָה. 3. סְפִינָה ק'.

جَزَّ ـُ إِجْتَزَّ VIII גָּזַז, גָּזַר, קָצַץ. جِزَّةٌ גֵּז, גִּזָּה. جُزَازَةٌ תְּוִית נְיָר, פִּסָּה. جَزَّازٌ גַּזָּז. مِجَزٌّ מִגְזָזַיִם.

جَزَأَ ـَ חִלֵּק. جَزَأَ بِهِ הִסְתַּפֵּק בּוֹ. جَزَّأَ II חִלֵּק, הִפְרִיד, פִּלֵּג. أَجْزَأَ IV הִסְפִּיק, הִסְתַּפֵּק בְּ־. تَجَزَّأَ V 1. הִתְחַלֵּק, הִתְפַּצֵּל. 2. נִפְרַד, נִבְדַּל. إِجْتَزَأَ VIII بِهِ הִסְתַּפֵּק בּוֹ. جُزْءٌ ج أَجْزَاءٌ 1. חֵלֶק, מָנָה. 2. רְכִיב, מַרְכִּיב, יְסוֹד. 3. שֶׁבֶר. جُزْءٌ لاَ يَتَجَزَّأُ مِنْهُ חֵלֶק אוֹרְגָּנִי (אִינְטֶגְרָלִי) מִמֶּנּוּ, חֵלֶק בִּלְתִּי נִפְרָד מִמֶּנּוּ. جُزْئِيٌّ חֶלְקִי. جُزْئِيًّا חֶלְקִית, בְּאֹפֶן חֶלְקִי. جُزْئِيَّاتٌ חֲלָקִים, פְּרָטִים. تَسْوِيَةٌ جُزْئِيَّةٌ פִּתְרוֹן חֶלְקִי. الْجُزْئِيَّاتُ وَالْكُلِّيَّاتُ הַפְּרָטִים וְהַכְּלָלִים. جُزَيْءٌ ج جُزَيْئَاتٌ פְּרוּדָה, מוֹלֶקוּלָה, חֶלְקִיק. أَجْزَائِيٌّ. أَجْزَاجِيٌّ רוֹקֵחַ. تَجْزِئَةٌ חֲלֻקָּה, חִלּוּק. تَاجِرٌ بِالتَّجْزِئَةِ סוֹחֵר קִמְעוֹנַאי. غَيْرُ قَابِلٍ لِلتَّجْزِئَةِ לֹא נִתָּן לַחֲלֻקָּה.

جِزْدَانٌ P אַרְנָק כִּיס.

جَزَرَ ـُ טָבַח, שָׁחַט, זָבַח. جَزَرَ ـِ יָרַד, הָיָה בְּשֵׁפֶל (ים). جَزْرٌ 1. שֵׁפֶל. 2. טֶבַח, שְׁחִיטָה. الْمَدُّ وَالْجَزْرُ גֵּאוּת וָשֵׁפֶל. جَزَرَةٌ ج جَزَرٌ גֶּזֶר. جَزُورٌ ج جُزُرٌ גָּמָל לִשְׁחִיטָה. جِزَارَةٌ קַצָּבוּת. جَزَّارٌ קַצָּב, בַּעַל אִטְלִיז. جَزِيرَةٌ ج جُزُرٌ وجَزَائِرُ אִי. الْجَزِيرَةُ الْعَرَبِيَّةُ חֲצִי הָאִי עֲרָב. شِبْهُ جَزِيرَةٍ חֲצִי אִי. الْجَزَائِرُ אַלְגִּ'ירְיָה. جَزِيرَةُ الأَمَانِ אֶרֶץ מִבְטַחִים. مَجْزَرٌ ج مَجَازِرُ בֵּית מִטְבָּחַיִם. مَجْزَرَةٌ ج مَجَازِرُ טֶבַח, שְׁחִיטָה.

جَزِعَ ـَ חָרַד, דָּאַג, קָצְרָה רוּחוֹ. جَزِعَ عَلَى חָמַל עַל־, חָרַד לְ־, רִחֵם. أَجْزَعَ IV הֶחֱרִיד. تَجَزَّعَ V נֶחְתַּךְ, נִגְזַר לִגְזָרִים. جَزْعٌ שֹׁהַם (אבן יקרה, onyx). جُزْعٌ סָרָן, צִיר. جَزَعٌ חֲרָדָה, דְּאָגָה, קֹצֶר רוּחַ, תּוּגָה. جَزُوعٌ חָרֵד, מֻדְאָג. مُجَزَّعٌ 1. דְּמוּי שַׁיִשׁ, מְגֻוָּן. 2. מְנֻמָּר, מְגֻיָּד.

(جزف) جَازَفَ III 1. הִסְתַּכֵּן, הִמֵּר, נָהַג בְּהַרְפַּתְקָנוּת וּבְלִי שִׁקּוּל דַּעַת. جَازَفَ بِنَفْسِهِ חֵרֵף נַפְשׁוֹ, הִשְׁלִיךְ נַפְשׁוֹ מִנֶּגֶד. جَازَفَ بِهِ فِي הִמֵּר בּוֹ. جُزَافٌ שֶׁמִּשְׁקָלוֹ אֵינוֹ יָדוּעַ. جُزَافًا 1. בְּאַקְרַאי. 2. לְלֹא הַבְחָנָה, בְּחֹסֶר שִׁקּוּל דַּעַת. مُجَازِفٌ מִסְתַּכֵּן, פָּזִיז, הַרְפַּתְקָן. مُجَازَفَةٌ הִסְתַּכְּנוּת, הַרְפַּתְקָנוּת, פְּזִיזוּת.

جَزُلَ ـُ 1. שָׁפַע. 2. הָיָה צַח (דיבור). 3. חָכַם, רָכַשׁ בִּינָה. أَجْزَلَ IV הֶעֱנִיק, הֶעְתִּיר. أَجْزَلَ لَهُ الْعَطَاءَ הֶעֱנִיק לוֹ בְּיָד נְדִיבָה, הִשְׁפִּיעַ עָלָיו טוֹבוֹת. جَزْلٌ 1. צַח, רָהוּט. 2. שָׁפַע. جَزِيلٌ רַב, שׁוֹפֵעַ. شُكْرًا جَزِيلاً תּוֹדָה רַבָּה, רַב תּוֹדוֹת. جِزْلَةٌ נֵתַח, חֲתִיכָה. جَزَالَةٌ 1. שֶׁפַע. 2. רְהִיטוּת, צַחוּת (לשון).

جَزَمَ ـِ 1. גָּזַם, כָּרַת. 2. פָּסַק, חָרַץ, גָּזַר, הֶחְלִיט. 3. גָּזַר פֹּעַל בֶּעָתִיד מְקֻצָּר (ללא תנועה בסופו כמו: لَمْ يَأْتِ) (בדקדוק). جَزْمٌ 1. כְּרִיתָה, גִּזּוּם. 2. פְּסִיקָה. 3. אַסֶּרְטִיבִיּוּת, דַּעְתָנוּת, דַּעְתָנוּת. 4. צוּרַת הֶעָתִיד בְּלִי תְנוּעָה (בדקדוק). عَلاَمَةُ الْجَزْمِ תְּנוּעָה נָחָה (ـْ). جَازِمٌ 1. הֶחְלֵטִי, פַּסְקָנִי, סוֹפִי, מַכְרִיעַ. 2. אַסֶּרְטִיבִי. الْجَوَازِمُ מִלִּיּוֹת הַגּוֹרְמוֹת לְ־جَزْم בַּפֹּעַל כְּמוֹ : لَمْ (בדקדוק). مَجْزُومٌ 1. חָתוּךְ, גָּזוּר, כָּרוּת. 2. מֻחְלָט, נֶחְרָץ. 3. פֹּעַל בְּמַצָּב שֶׁל جَزْم (בדקדוק). جَزْمَةٌ ج جِزَمٌ מַגָּפַיִם, נַעֲלַיִם, מִנְעָלַיִם. جَزْمَاتِيٌّ. جَزْمَجِيٌّ מ' סַנְדְּלָר. جَزْمِيَّةٌ מֻחְלָטוּת,

הַחְלָטִיּוּת.

(جزي) جَزَى ـ جَازَى III 1. גָּמַל עַל־, פִּצָּה, תִּגְמֵל, שִׁלֵּם כִּגְמוּלוֹ. 2. עָנַשׁ. **جَزَاكَ اللّٰهُ خَيْرًا** יִגְמֹל לְךָ אֱלֹהִים טוֹבָה כִּגְמוּלְךָ. **جَزَاهُ جَزَاءَ سِنِمَّارَ** פת' גָּמַל לוֹ רָעָה תַּחַת טוֹבָה. **أَجْزَى** IV 1. הִסְפִּיק ל־. 2. הִשְׁתַּלֵּם, הָיָה כְּדָאִי. **جَزَاءٌ** 1. גְּמוּל, תַּגְמוּל, פִּצּוּי. 2. עֹנֶשׁ, סַנְקְצִיָּה. **جَزَاءٌ نَقْدِيٌّ** קְנָס כַּסְפִּי. **ضَرْبَةُ جَزَاءٍ** פֶּנֶדֶל, בְּעִיטַת עֳנָשִׁין (בכדורגל). **دَارُ الْجَزَاءِ** הָעוֹלָם הַבָּא. **الْجَزَاءُ مِنْ جِنْسِ الْعَمَلِ** פת' בְּמִדָּה שֶׁאָדָם מוֹדֵד בָּהּ מוֹדְדִין לוֹ. **جَزَائِيٌّ** פְּלִילִי, שֶׁל עֳנָשִׁין. **دَعْوَى جَزَائِيَّةٌ** תְּבִיעָה פְּלִילִית. **جِزْيَةٌ** מַס גֻּלְגֹּלֶת (שהוטל על אנשי הספר, יהודים ונוצרים, במדינות האסלאם). **مُجْزٍ(ي)** מִשְׁתַּלֵּם, רָוְחִי, כְּדָאִי. **مُجَازَاةٌ** מַתַּן גְּמוּל, פִּצּוּי.

جَسَّ ـُ 1. נָגַע, מִשֵּׁשׁ. 2. גִּשֵּׁשׁ, רִגֵּל, בָּדַק. **جَسَّ نَبْضَهُ** 1. מִשֵּׁשׁ אֶת הַדֹּפֶק שֶׁלּוֹ. 2. בָּדַק אֶת טִיבוֹ, תָּהָה עַל קַנְקַנּוֹ. **تَجَسَّسَ** V רִגֵּל, בָּלַשׁ אַחֲרֵי־, גִּשֵּׁשׁ. **جَسٌّ** נְגִיעָה, מִשּׁוּשׁ. **جَاسُوسٌ** ج **جَوَاسِيسُ** מְרַגֵּל. **جَاسُوسِيَّةٌ. تَجَسُّسٌ** רִגּוּל. **مَجَسٌّ** מִשּׁוּשׁ, חוּשׁ הַמִּשּׁוּשׁ. **مَجَسَّاتٌ** מְשׁוֹשִׁים, מְחוֹשִׁים. **مِجَسٌّ. مِجَسَّةٌ** 1. מַכְשִׁיר בְּדִיקָה. 2. מַד, מַכְשִׁיר מְדִידָה.

(جسا) جَاسِئٌ מְחֻסְפָּס.

جَسُدَ II הִמְחִישׁ, גִּלֵּם, שִׁוָּה צוּרָה. **تَجَسَّدَ** V לָבַשׁ צוּרָה, הֻמְחַשׁ, הִתְגַּלֵּם, הִתְגַּשֵּׁם. **جَسَدٌ** ج **أَجْسَادٌ** גּוּף. **جَسَدِيٌّ** גּוּפָנִי, גַּשְׁמִי. **تَجْسِيدٌ** הַמְחָשָׁה. **تَجَسُّدٌ** מוּחָשִׁיּוּת, הִתְגַּלְּמוּת, הִתְגַּשְּׁמוּת. **عِيدُ (خَمِيسُ) الْجَسَدِ** קוֹרְפּוּס קְרִיסְטִי (חג הקרבן אצל הקתולים).

جَسَرَ ـُ 1. גִּשֵּׁר עַל־. 2. חָצָה אֶת־. 3. הֵעֵז, גִּלָּה אֹמֶץ. **جَسَّرَ** II 1. גִּשֵּׁר, בָּנָה גֶּשֶׁר. 2. עוֹדֵד, הִמְרִיץ. 3. תִּוֵּךְ, עָסַק בְּגִשּׁוּר (במחלוקות). **تَجَاسَرَ** VI 1. הִרְהִיב עֹז בְּנַפְשׁוֹ. 2. הִתְחַצֵּף ל־. **جَسْرٌ** גִּשּׁוּר. **جَسْرُ الْفَجْوَةِ** גִּשּׁוּר עַל הַפַּעַר. **جِسْرٌ** ج **جُسُورٌ وأَجْسُرٌ** 1. גֶּשֶׁר. 2. סֶכֶר. **جِسْرٌ جَوِّيٌّ** גֶּשֶׁר אֲוִירִי. **جِسْرٌ عَائِمٌ** גֶּשֶׁר צָף, פּוֹנְטוֹן. **رَأْسُ جِسْرٍ** רֹאשׁ גֶּשֶׁר. **جَسُورٌ** עַז נֶפֶשׁ, אַמִּיץ. **جَسَارَةٌ. تَجَاسُرٌ** 1. עֹז רוּחַ, אֹמֶץ. 2. חֻצְפָּה. **مُجَسِّرٌ** מְגַשֵּׁר (במחלוקות).

جَسُمَ ـُ 1. הָיָה עֲנָק, הָיָה בַּעַל גּוּף. 2. כָּבַד, הֶחְמִיר. **جَسَّمَ** II 1. גִּשֵּׁם, שִׁוָּה לוֹ צוּרָה גַּשְׁמִית. 2. גִּלֵּם, הִמְחִישׁ. 3. הִפְרִיז, הִגְזִים. 4. אִנֵּשׁ, שִׁוָּה לוֹ צוּרַת אָדָם. **تَجَسَّمَ** V 1. נַעֲשָׂה עֲנָק, הִתְעַצֵּם. 2. הִתְגַּלֵּם, הִתְגַּשֵּׁם, לָבַשׁ צוּרָה. 3. הֶחְמִיר. **جِسْمٌ. جُسْمَانٌ** ج **أَجْسَامٌ** 1. גּוּף. 2. גֶּשֶׁם, צוּרָה. 3. חֹמֶר, עֶצֶם, חֵפֶץ. **جِسْمِيٌّ. جُسْمَانِيٌّ** גּוּפָנִי, גַּשְׁמִי, חָמְרִי, מַמָּשִׁי. **جُسَيْمٌ** חֶלְקִיק. **جَسِيمٌ** ج **جِسَامٌ** 1. גָּדוֹל, עֲנָק, עָצוּם. 2. חָמוּר, כָּבֵד. **ضَرَرٌ جَسِيمٌ** נֶזֶק חָמוּר. **تَجْسِيمٌ** 1. הַמְחָשָׁה, גִּלּוּם. 2. הַגְשָׁמָה, הַעֲצָמָה. 3. אִנּוּשׁ, אַנְטְרוֹפּוֹמוֹרְפִיזְם. **مُجَسَّمٌ** 1. פִּיּוּר, גּוּפָנִי, חָמְרִי. 2. מַבְלָט (מפה למשל בתבליט). 3. אַנְטְרוֹפּוֹמוֹרְפִי. **الْهَنْدَسَةُ الْمُجَسَّمَةُ** הַנְדָּסַת הַמֶּרְחָב. **فِيلْمٌ مُجَسَّمٌ** סֶרֶט תְּלַת־מְמַדִּי. **مِجْسَامٌ** סְטֶרֵאוֹסְקוֹפּ.

(جش) أَجَشُّ צָרוּד (קול), עָבֶה.

جَشَأَ ـَ גִּהֵק, שִׁהֵק, גָּסָה. **جُشَاءٌ. جُشْأَةٌ** גִּהוּק, שִׁהוּק.

جَشِعَ ـَ تَجَشَّعَ V חָמַד, הִתְאַוָּה, חָשַׁק ב־. **جَشَعٌ** חַמְדָנוּת, אַהֲבַת בֶּצַע, לְהִיטוּת. **جَشِعٌ** לָהוּט, חַמְדָן, רוֹדֵף בֶּצַע.

جَشِمَ ـَ הִתְאַמֵּץ, טָרַח. **جَشَّمَ** II הִטְרִיחַ. **تَجَشَّمَ** V טָרַח, סָבַל טֹרַח. **تَجَشَّمَ عَنَاءَ السَّفَرِ** סָבַל אֶת תְּלָאוֹת הַנְּסִיעָה.

جَصَّصَ II גִּבֵּס, טִיֵּחַ. **جِصٌّ** גֶּבֶס, טִיחַ. **جَصَّاصٌ** טַיָּח. **جِصِّيَّةٌ** ע' **جِبْسِيَّةٌ**. **جَصَّاصَةٌ** כִּבְשַׁן גִּיר.

جِعَةٌ בִּירָה (של שעורה או קמח).

جَعَّبَ II יָצַר תַּרְמִילִים. **جَعْبَةٌ** ج **جِعَابٌ** תְּלִי חִצִּים, תַּרְמִיל, אַמְתַּחַת.

جَعْجَعَ 1. גִּעְגַּע, גָּעָה, רָעַשׁ, שָׁאַן. 2. נָהַם (גמל). **جَعْجَعَةٌ** גְּעִיָּה, רַעַשׁ, חֲרִיקָה, שְׁאוֹן. **جَعْجَعَةٌ وَلَا أَرَى طِحْنًا** פת' רֹב מְהוּמָה עַל לֹא מְאוּמָה. **جَعْجَاعٌ** חוֹרֵק, רַעֲשָׁן.

جَعُدَ ـُ تَجَعَّدَ V 1. הִסְתַּלְסֵל (שער). 2. הִתְקַמֵּט. **جَعَّدَ** II 1. סִלְסֵל. 2. קִמֵּט. **جَعْدٌ** מְסֻלְסָל (שער), מְקֻרְזָל. **جَعْدُ الْيَدِ (الْكَفِّ)** קַמְצָן, כִּילַי. **جَعْدَةٌ** תַּלְתַּל שֵׂעָר. **جُعَيْدِيٌّ** מ' בַּטְלָן, לֹא יִצְלַח. **تَجَاعِيدُ** קְמָטִים (של פנים). **مُجَعَّدٌ** 1. מְסֻלְסָל (שער), מְקֻרְזָל. 2. קָמוּט.

جَعَرَ ـَ הִפְרִישׁ פֶּרֶשׁ (בעל חיים). **جَعْرٌ** ج **جُعُورٌ** גְּלָלִים, רְעִי. **جُعْرَانٌ. أَبُو جِعْرَانَ** ע' **جُعَلٌ. أُمُّ جِعْرَانَ** ע' **رَخَمَةٌ**.

جَعْفَرٌ פֶּלֶג, נָהָר. **الْجَعْفَرِيَّةُ** כַּת שִׁיעִית הַדּוֹגֶלֶת בְּשׁוּבוֹ שֶׁל הָאִמָאם גַ'עְפַר אַלצָּאדִק (מצאצאי עלי בן אבי טאלב, רובם נמצאים בלבנון).

جَعَلَ ـَ 1. יָצַר, עָשָׂה. **وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ** ק' וְיָצַר אֲפֵלָה וְאוֹר. 2. שָׂם, קָבַע, מִנָּה. 3. גָּרַם. 4. הִתְחִיל ל־. **جَعَلَ يَكْتُبُ** הִתְחִיל לִכְתֹּב. 5. הֵנִיעַ, הִפְעִיל. **جَعَلَهُ يَفْعَلُ** הֵנִיעַ אוֹתוֹ לַעֲשׂוֹת. **جَاعَلَ** III 1. הִשְׁתַּדֵּל לִזְכּוֹת ב־. 2. שִׁחֵד. **جُعْلٌ** ج **أَجْعَالٌ. جُعَالَةٌ** ج **جَعَائِلُ** 1. תַּשְׁלוּם, שָׂכָר, פְּרָס. 2. שֹׁחַד. **جُعَلٌ** ج **جِعْلَانٌ** חִפּוּשִׁית פַּרְעֹה.

جُغْرَافِيَا G גֵּאוֹגְרַפְיָה. **جُغْرَافِيَا طَبِيعِيَّةٌ** גֵּאוֹגְרַפְיָה פִיזִית. **جُغْرَافِيٌّ** 1. גֵּאוֹגְרָפִי. 2. גֵּאוֹגְרָף.

جَفَّ ـِ יָבַשׁ, הִתְיַבֵּשׁ, חָרַב. **جَفَّفَ** II יִבֵּשׁ. **جَفَافٌ** יֹבֶשׁ, חֹרֶב, בַּצֹּרֶת. **جَافٌّ** 1. יָבֵשׁ. 2. שַׁחוּן. **حَوْضٌ جَافٌّ** מִבְדּוֹק (לתיקון ספינות). **قَلَمُ حِبْرٍ جَافٌّ** עֵט כַּדּוּרִי. **مُجَفِّفٌ** מְיַבֵּשׁ. **مُجَفِّفُ الشَّعْرِ** מְיַבֵּשׁ שֵׂעָר. **مُجَفَّفٌ** מְיֻבָּשׁ. **مُجَفَّفَاتٌ** מַאֲכָלִים (פֵּרוֹת) מְיֻבָּשִׁים.

جُفَاءٌ רִיק, שָׁוְא. ذَهَبَ جُفَاءً יָר׳ לְטִמְיוֹן, הָיָה לַשָּׁוְא.

جِفْتٌ P 1. מַלְקֶטֶת הָרוֹפֵא. 2. רוֹבֶה דוּ־קָנִי. 3. מִשְׁקָע.

جِفْتَلِك T 1. אֲדָמָה חַקְלָאִית שֶׁל מֶמְשָׁלָה. 2. חַוָּה חַקְלָאִית.

جَفْرٌ. عِلْمُ الجَفْرِ 1. הַגָּדַת עֲתִידוֹת ע׳ عِلْمُ الحُرُوف. 2. כְּתַב סְתָרִים. جُفْرَةٌ ج جُفَرٌ בּוֹר, חֲפִירָה.

جَفَلَ ـِ רָתַע, נִרְתַּע, נֶחְרַד, נִבְהַל. جَفَّلَ II הִרְתִּיעַ, הִפְחִיד, הֵנִיס בְּבֶהָלָה. جَفْلٌ. جُفُولٌ רְתִיעָה, בְּעָתָה, בֶּהָלָה. جَافِلٌ. جَفُولٌ נִבְעָת, מְפֻחָד, מְבֹהָל.

جَفْنٌ ج جُفُونٌ وأَجْفَانٌ עַפְעַף. لاَ يَغْمَضُ لَهُ جَفْنٌ לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן. جَفْنَةٌ ج جِفَانٌ קְעָרָה, קַעֲרִית.

(جفو) جَفَا ـُ جَافَى III 1. הִתְנַהֵג בְּגַסּוּת, סָלַד, הִתְעַמֵּר, הִתְנַכֵּר. 2. הִתְרַחֵק, סָר מִן. 3. כָּבַד. 4. עָזַב, נִמְנַע. جَفَاهُ النَّوْمُ נִמְנְעָה הַשֵּׁנָה מִמֶּנּוּ. تَجَافَى VI 1. סָר מִ־, נִמְנַע מִ־, סָלַד. 2. הִתְעַמֵּר בְּ־, הִתְאַכְזֵר לְ־. جَفْوٌ. جَفْوَةٌ. جَفَاءٌ 1. גַּסּוּת, סְלִידָה. 2. הִתְרַחֲקוּת, הַזְנָחָה, הִתְנַכְּרוּת. 3. הִתְעַמְּרוּת, הִתְאַכְזְרוּת. جَافٍ(ي) ج جُفَاةٌ גַּס רוּחַ, מְחֻסְפָּס, לֹא נָעִים, קָשׁוּחַ, אַכְזָר.

جَلَّ ـِ שָׂגָא, שָׂגַב, הִתְגַּדֵּל, הִתְעַלָּה. جَلَّ جَلاَلُهُ יִתְפָּאֵר הוֹדוֹ (אלוהים). جَلَّ عَنِ الحَصْرِ לְאֵין סְפֹר. عَزَّ وَجَلَّ יִתְגַּדֵּל וְיִתְהַלַּל (אלוהים). جَلَّلَ II 1. הוֹקִיר, רוֹמֵם. 2. כִּסָּה, הֶעֱטָה. جَلَّلَ بِالسَّوَادِ עָטַף בִּשְׁחוֹרִים (לאות אבל). أَجَلَّ IV כִּבֵּד, הוֹקִיר. أَجَلَّكَ اللّٰهُ בִּמְחִילָה מִכְּבוֹדוֹ, סְלִיחָה עַל הַבִּטּוּי. جُلٌّ רֹב, עִקָּר, יְסוֹד. جُلُّ مَا فِي الأَمْرِ כָּל הָעִנְיָן הוּא, בִּיסוֹדוֹ שֶׁל דָּבָר, בְּעִקָּרוֹ שֶׁל דָּבָר. جَلَلٌ חָשׁוּב, חָמוּר, נִכְבָּד. جُلَّى ج جُلَلٌ עִנְיָן חָשׁוּב, כַּבִּיר. جِلَّةٌ 1. רְעִי, גְּלָלֵי צֹאן. 2. דִּיסְקוּס (בספורט). جُلَّةٌ ج جُلَلٌ פַּגָּז, פְּצָצָה. رَمْيُ الجُلَّةِ הֲטָלַת דִּיסְקוּס. جَلِيلٌ ج أَجِلاَّءُ وأَجِلَّةٌ שַׂגִּיב, כַּבִּיר, מְפֹאָר, עָצוּם, מַרְשִׁים. الجَلِيلُ 1. הַנַּעֲלֶה (אלוהים). 2. הַגָּלִיל (אזור בארץ ישראל). جَلاَلٌ. جَلاَلَةٌ הוֹד, פְּאֵר, תְּהִלָּה. إِسْمُ الجَلاَلَةِ שֵׁם הַגָּדוֹל, אֱלֹהִים. صَاحِبُ الجَلاَلَةِ הוֹד מַלְכוּתוֹ (המלך). مَجَلَّةٌ ج مَجَلاَّتٌ כְּתַב עֵת. مَجَلَّةٌ أُسْبُوعِيَّةٌ שְׁבוּעוֹן. مَجَلَّةٌ شَهْرِيَّةٌ יַרְחוֹן. المَجَلَّةُ "הַמֶּגֶ'לֶּה" (ספר החוקים העות'מאני). مَجَلَّةُ الأَحْكَامِ סֵפֶר הַחֻקִּים. تَجِلَّةٌ כָּבוֹד, הוֹקָרָה, יְקָר.

جُلاَبٌ. جُلاَّبٌ 1. מֵי וְרָדִים. 2. יוּלָב (משקה מרענן).

جَلاَّبِيَّةٌ מ׳ גַּלַבִּיָּה, גְּלִימָה.

جَلاَتِينٌ F מִקְפָּא, גֶ'לָטִין.

جِلاَسْنُوسْتْ R גְּלַסְנוֹסְט, מְדִינִיּוּת הַפְּתִיחוּת לַמַּעֲרָב (בברית המועצות לשעבר).

جَلَبَ ـُ 1. הֵבִיא. 2. גָּרַם, הָיָה סִבָּה לְ־. جَلَبَ عَلَيْهِ العَارَ הֵמִיט עָלָיו קָלוֹן. جَلَّبَ II הִרְעִישׁ, הֵקִים צְעָקוֹת. إِنْجَلَبَ VII 1. הוּבָא, הוּבַל, נִמְשַׁךְ. 2. יֻבָּא (סחורה). إِجْتَلَبَ VIII 1. הֵבִיא, הִשִּׂיג. 2. גָּרַם לְ־. 3. יִבֵּא. إِسْتَجْلَبَ X 1. בִּקֵּשׁ לְהָבִיא, הֵבִיא, הִשִּׂיג. 2. יִבֵּא. جَلْبٌ הֲבָאָה. جَلَبَةٌ צְוָחָה, רַעַשׁ, הֲמֻלָּה. جُلْبَةٌ ج جُلَبٌ גֶּלֶד, צַלֶּקֶת. جَلِيبٌ 1. מְיֻבָּא. 2. עֶבֶד שֶׁהוּבָא מִבַּחוּץ. جَلاَّبٌ מְצוֹדֵד, שׁוֹבֶה לֵב. جَلاَّبُ عَبِيدٍ סוֹחֵר עֲבָדִים. مَجْلَبَةٌ ج مَجَالِبُ גּוֹרֵם לְ־, מְעוֹרֵר, סִבָּה. إِسْتِجْلاَبٌ הֲבָאָה, מְשִׁיכָה. إِسْتِجْلاَبُ السُّيَّاحِ עִידוּד הַתַּיָּרוּת. مَجْلُوبٌ מְיֻבָּא, מוּבָא.

جَلْبَبَ כִּסָּה, כִּרְבֵּל. جِلْبَابٌ ج جَلاَبِيبُ גְּלִימָה, חָלוּק, מְעִיל. جُلُبَّانٌ בִּקְיָה (vetch).

جَلْجَلَ 1. הִדְהֵד, רָעַם, צִלְצֵל, הִרְעִישׁ. 2. נֶעֱנַע בִּמְצִלּוֹת. جُلْجُلٌ ج جَلاَجِلُ מְצִלָּה, עִנְבָּל, פַּעֲמוֹן קָטָן. جَلْجَلَةٌ הִדְהוּד, צִלְצוּל, רַעַשׁ. جُلْجُلاَنٌ 1. כֻּסְבָּר (coriandrum). 2. שֻׁמְשׁוֹם.

جَلِحَ ـَ הִקְרִיחַ. أَجْلَحُ ج جُلْحٌ קֵרֵחַ.

جَلَخَ ـَ קִלֵּף. جَلَّخَ II הִשְׁחִיז. تَجْلِيخٌ הַשְׁחָזָה. جَلْخٌ 1. הַשְׁחָזָה. 2. אֶבֶן מַשְׁחֶזֶת.

جَلَدَ ـِ הִלְקָה בְּשׁוֹט, הִצְלִיף. جَلُدَ ـُ تَجَلَّدَ V הִבְלִיג, נָשָׂא אֶת סִבְלוֹ, הֶחֱזִיק מַעֲמָד. جَلِدَ הֻכָּה בִּכְפוֹר (אדמה), קָפָא. جَلَّدَ II 1. כָּרַךְ (ספר). 2. הִקְפִּיא. 3. פָּשַׁט עוֹר. جَالَدَ III הִתְגּוֹשֵׁשׁ, נִלְחַם בְּ־. تَجَالَدَ VI 1. סִיֵּף, נִלְחַם בְּסַיִף. 2. הִבְלִיג, עָמַד בְּסֵבֶל. جَلْدٌ הַלְקָאָה, הַצְלָפָה בְּשׁוֹט. جَلْدٌ ج أَجْلاَدٌ חָזָק, מַחֲזִיק מַעֲמָד, עוֹמֵד בְּסִבְלוֹ. جِلْدٌ ج جُلُودٌ עוֹר. جِلْدَةٌ 1. עוֹר. 2. גֶּזַע. إِبْنُ جِلْدَتِهِ בֶּן עַמּוֹ (שִׁבְטוֹ). جِلْدَةُ الرَّأْسِ קַרְקֶפֶת. جِلْدِيٌّ שֶׁל עוֹר, עָשׂוּי עוֹר. مَرَضٌ جِلْدِيٌّ מַחֲלַת עוֹר. جُلَيْدَةٌ קְרוּם. جَلَدٌ. جَلاَدَةٌ. جُلُودَةٌ סַבְלָנוּת, כֹּשֶׁר עֲמִידָה, סִבֹלֶת. جَلْدَةٌ הַלְקָאָה, הַצְלָפָה. جَلِيدٌ גְּלִיד, כְּפוֹר. جَبَلُ جَلِيدٍ קַרְחוֹן. كَسَرَ الجَلِيدَ שָׁבַר אֶת הַקֶּרַח (הַקִּפָּאוֹן). جَلِيدِيٌّ קַרְחוֹנִי, כְּפוֹרִי. العَصْرُ الجَلِيدِيُّ תְּקוּפַת הַקֶּרַח. جَلاَّدٌ 1. תַּלְיָן. 2. סוֹחֵר עוֹרוֹת. مِجْلَدَةٌ. مِجْلاَدٌ ج مَجَالِيدُ שׁוֹט, שֵׁבֶט. مَجْلَدَةٌ ج مَجَالِيدُ כְּרִיכִיָּה. تَجْلِيدٌ 1. כְּרִיכַת סְפָרִים. 2. הַקְפָּאָה. مُجَلِّدٌ כּוֹרֵךְ סְפָרִים. مُجَلَّدٌ 1. כֶּרֶךְ. 2. כָּרוּךְ. 3. קָפוּא. مُجَالِدٌ גְּלַדְיָאטוֹר, לוּדָר.

جَلَسَ ـِ יָשַׁב, הִתְיַשֵּׁב. جَلَسَ إِلَى (مَعَ) יָשַׁב בְּחֶבְרַת־. جَلَسَ عَلَى كُرْسِيِّ العَرْشِ יָשַׁב עַל כֵּס הַמַּלְכוּת, הֻכְתַּר לְמֶלֶךְ. جَالَسَ III יָשַׁב עִם־. أَجْلَسَ IV הוֹשִׁיב. تَجَالَسُوا VI יָשְׁבוּ בְּצַוְתָּא. جَلْسَةٌ ج جَلَسَاتٌ יְשִׁיבָה. جَلْسَةٌ طَارِئَةٌ יְשִׁיבַת חֵרוּם. جَلْسَةٌ عَامَّةٌ 1. יְשִׁיבַת מְלִיאָה. 2. אֲסֵפָה כְּלָלִית. جَلْسَةٌ مُغْلَقَةٌ יְשִׁיבָה סְגוּרָה, יְשִׁיבָה בִּדְלָתַיִם סְגוּרוֹת. عَقَدَ جَلْسَةً כִּנֵּס יְשִׁיבָה. جِلْسَةٌ צוּרַת יְשִׁיבָה. جَلِيسٌ ج جُلَسَاءُ חָבֵר (לשולחן, לישיבה וכו׳). جَلِيسُ (جَلِيسَةُ) الأَطْفَالِ שְׁמַרְטַף. جَلِيسُ نَفْسِهِ מִתְבּוֹדֵד. جُلُوسٌ 1. יְשִׁיבָה. 2. הַכְתָּרָה. مَجْلِسٌ ج مَجَالِسُ מוֹעָצָה, מוֹשָׁב. فِي مَجْلِسِهِ בְּנוֹכְחוּתוֹ. مَجْلِسُ إِدَارَةٍ מוֹעֶצֶת מְנַהֲלִים, דִּירֶקְטוֹרְיוֹן. مَجْلِسُ الأَمْنِ מוֹעֶצֶת הַבִּטָּחוֹן. مَجْلِسٌ تَأْدِيبِيٌّ בֵּית דִּין מִשְׁמַעְתִּי.

الوُزَرَاء מְלִיאַת הַמֶּמְשָׁלָה, מֶמְשָׁלָה, קַבִּינֶט. مُجَالَسَةٌ יְשִׁיבָה בְּצַוְתָּא, חַבְרוּתָא. آدَابُ المُجَالَسَةِ נִימוּסֵי שִׂיחָה בְּצַוְתָּא.

جَلَطَ ـِ 1. שִׁקֵּר. 2. גִּלֵּחַ. 3. שִׁפְשֵׁף. تَجَلَّطَ V נִקְרַשׁ (דם). جُلْطَةٌ קְרִישׁ דָּם, פַּקֶּקֶת, תְּרוֹמְבּוֹזָה (thrombosis). جَلِيطَةٌ שֶׁקֶר גַּס.

جَلَفَ ـَ נַעֲשָׂה גַּס. جِلْفٌ ج أَجْلاَفٌ גַּס רוּחַ, חֲסַר תַּרְבּוּת.

جَلْفَنَ G גִּלְוֵן. جَلْفَنَةٌ גִּלְוּון, צִפּוּי מַתֶּכֶת בְּמַתֶּכֶת אַחֶרֶת. جَلْفَانُومِتْرٌ גַּלְוָנוֹמֶטֶר.

جِلِّقٌ כִּנּוּי לְדַמֶּשֶׂק.

جَلَمَ ـِ גָּזַז, חָתַךְ. جَلَمٌ ج أَجْلاَمٌ סַהַר, יָרֵחַ. جَلَمَانِ מִגְזָזַיִם. جَلَمُ المَاءِ יַסְעוּר (עוף, shearwater).

جُلْمُودٌ ج جَلاَمِيدُ אֶבֶן גְּלָל, סֶלַע.

جُلَّنَارٌ P פֶּרַח הָרִמּוֹן.

(جلو. جلي) جَلاَ ـُ 1. מֵרֵק, צִחְצַח. 2. הִתְבָּרֵר, הִתְחַוֵּר. 3. הִבְהִיר, לִבֵּן. 4. جَلاَ عَنْ. مِنْ גָּלָה מִן־, פִּנָּה אֲדָמָה שֶׁכָּבַשׁ, נָסוֹג. جَلَّى II גִּלָּה, הִבְהִיר, הֵאִיר. أَجْلَى IV הִגְלָה, גֵּרֵשׁ, פִּנָּה. تَجَلَّى V 1. נִגְלָה, הִתְגַּלָּה, נִרְאָה. 2. נִתְבָּרֵר. اِنْجَلَى VII 1. מֹרַק, צֻחְצַח. 2. נִגְלָה. 3. נִתְחַוֵּר. 4. נֶעֱלַם, חָלַף. 5. נִפְתַּר (בעיה). اِنْجَلَى الهَمُّ عَنْ قَلْبِهِ אֶבֶן נְגוֹלָה מֵעַל לִבּוֹ. اِجْتَلَى VIII 1. הִבִּיט. 2. עִיֵּן, הִרְהֵר. اِسْتَجْلَى X בִּקֵּשׁ לְגַלּוֹת, גִּלָּה. اِبْنُ جَلاَ יָדוּעַ, מְפֻרְסָם. جَلِيٌّ גָּלוּי, צַח, בָּרוּר, בָּהִיר. جَلِيًّا בְּבֵרוּר, לֵית מַאן דְּפָלִיג, כַּמּוּבָן. جَلِيَّةٌ ج جَلاَيَا דָּבָר בָּרוּר כַּשֶּׁמֶשׁ, עֻבְדָּה. جَلِيَّةُ الأَمْرِ הַמַּצָּב לַאֲשׁוּרוֹ. جِلْوَةٌ. لَيْلَةُ الجِلْوَةِ לֵיל הַכְּלוּלוֹת. جَلاَءٌ 1. פִּנּוּי (צבאי), נְסִיגָה. 2. בְּהִירוּת. بِجَلاَءٍ בְּאֹפֶן בָּרוּר. جَلَيَانٌ הִתְגַּלּוּת, אַפּוֹקָלִיפְּסָה (בנצרות). تَجْلِيَةٌ 1. הַבְהָרָה. 2. הִתְגַּלּוּת אֱלֹהִית. إِجْلاَءٌ הִתְפַּנּוּת, פִּנּוּי (צבא), הַסָּגָה. تَجَلٍّ(ي) הִתְגַּלּוּת. عِيدُ التَّجَلِّي חַג הַהִשְׁתַּנּוּת (של ישו). اِجْتِلاَءٌ גִּלּוּי, חֲשִׂיפָה. اِسْتِجْلاَءٌ רָצוֹן לְהַבְהִיר, בֵּרוּר, גִּלּוּי. جَالِيَةٌ ج جَالِيَاتٌ גּוֹלָה, מוֹשָׁבָה (של מהגרים). المُجَلِّي הַסּוּס הַמְּנַצֵּחַ (במירוץ).

جِلَّوْزَةٌ ج جِلَّوْزٌ אִלְסָר, אֱגוֹז (hazel) ע' بُنْدُقَة. الجِلَّوْزُ עָנָק וְאַמִּיץ.

جَمَّ ـِ 1. הִתְקַבֵּץ, הִתְמַלֵּא. 2. נָפַשׁ, נָח. اِسْتَجَمَّ X נָפַשׁ, בִּלָּה בְּנֹפֶשׁ. جَمٌّ הַרְבֵּה. جَمٌّ غَفِيرٌ עַם רַב, קָהָל עָצוּם. حُبٌّ جَمٌّ אַהֲבָה שׁוֹפַעַת. اِسْتِجْمَامٌ נֹפֶשׁ, מְנוּחָה. أَجَمُّ גָּמוּם, גְּדוּעַ קַרְנַיִם (כבש).

جَمْبَرِيٌّ .It מ' סַרְטָנֵי מַאֲכָל.

جَمْجَمَ גִּמְגֵּם, לִהֵג. جُمْجُمَةٌ ج جَمَاجِمُ 1. גֻּלְגֹּלֶת. 2. רֹאשׁ. جُمْجُمِيٌّ קָדְקֳדִי.

جَمَحَ ـَ הִתְפָּרֵעַ, הִשְׁתּוֹלֵל. جَمَحَتِ المَرْأَةُ הָאִשָּׁה בָּרְחָה מִבֵּית בַּעְלָהּ (בכעס). جَمَحَ بِهِ خَيَالُهُ דִּמְיוֹנוֹ הִשְׁתּוֹלֵל עַד מְאֹד. جِمَاحٌ הִתְפָּרְעוּת, הִשְׁתּוֹלְלוּת. كَبَحَ جِمَاحَهُ רִסֵּן אוֹתוֹ, עָצַר בַּעֲדוֹ, בְּלָמוֹ. جَامِحٌ. جَمُوحٌ עִקֵּשׁ, גּוֹעֵשׁ, מִתְפָּרֵעַ. اِمْرَأَةٌ جَمُوحٌ אִשָּׁה סַרְבָנִית.

جَمَدَ ـُ 1. קָפָא, נִקְרַשׁ. 2. דָּמַם. 3. הָיָה אָדִישׁ, הָיָה שְׁוֵה נֶפֶשׁ. جَمَّدَ II הִקְפִּיא, הִקְרִישׁ. تَجَمَّدَ V. اِنْجَمَدَ VII נִקְפָּא, הִתְקָרֵשׁ, נָדַם. جَمْدٌ קִפָּאוֹן, סְטַגְנַצְיָה. جَمَادٌ ج جَمَادَاتٌ דּוֹמֵם. جُمُودٌ 1. קִפָּאוֹן, סְטַגְנַצְיָה. 2. מוּצָקוּת. 3. ´ל (בשוק למשל). 4. אֲדִישׁוּת, אַפָּתְיָה. جُمُودَةٌ מוּצָקוּת, קַשְׁיוּת, קְפִיאָה, קְרִישָׁה. تَجْمِيدٌ הַקְפָּאָה. تَجْمِيدُ الأَسْعَارِ הַקְפָּאַת מְחִירִים. تَجْمِيدُ الأَمْوَالِ הַקְפָּאַת רְכוּשׁ. تَجْمِيدُ المُحَادَثَاتِ הַשְׁעָיַת הַשִּׂיחוֹת. تَجَمُّدٌ. اِنْجِمَادٌ קְפִיאָה, קִפָּאוֹן, הִתְקָרְשׁוּת. دَرَجَةُ الانْجِمَادِ נְקֻדַּת הַקִּפָּאוֹן, נְקֻדַּת הָאֶפֶס. جَامِدٌ ج جَوَامِدُ 1. קָפוּא, קָרוּשׁ. 2. דּוֹמֵם. فِعْلٌ جَامِدٌ פֹּעַל שֶׁאֵינוֹ נִתָּן לִנְטִיָּה (בדקדוק). الجَوَامِدُ הַדּוֹמְמִים, חֳמָרִים מוּצָקִים בַּטֶּבַע. مُتَجَمِّدٌ. مُنْجَمِدٌ קָפוּא. المُحِيطُ المُتَجَمِّدُ (المُنْجَمِدُ) הָאוֹקְיָנוֹס הָאַרְקְטִי. جُمَادَى الأُولَى (الآخِرَةُ) הַחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי (הַשִּׁשִּׁי) בַּלּוּחַ הָאִסְלָאמִי.

جَمَّرَ II 1. יִדָּה (הִשְׁלִיךְ) אֲבָנִים (עולה רגל מוסלמי בחג'). 2. צָלָה (על גחלים). جَمْرَةٌ ج جَمْرٌ وجَمَرَاتٌ גַּחֶלֶת. الجَمْرَةُ الخَبِيثَةُ אַנְתְּרַקְס. اِنْتَظَرَهُ عَلَى أَحَرَّ مِنَ الجَمْرِ צִפָּה (חִכָּה) לוֹ "עַל גֶּחָלִים". جُمَّارَةٌ ج جُمَّارٌ קוֹר, לֵב דֶּקֶל. مِجْمَرَةٌ ج مَجَامِرُ מַחְתָּה (לקטורת). رَمْيُ الجَمَرَاتِ יִדּוּי הָאֲבָנִים הַקְּטַנּוֹת בְּמִנָא שֶׁלְּיַד מֶכָּה בְּעֵת הַחַג'.

جُمْرُكٌ T ج جَمَارِكُ מֶכֶס. دَائِرَةُ الجَمَارِكِ وَالمُكُوسِ מַחְלֶקֶת הַמֶּכֶס וְהַבְּלוֹ. جُمْرُكِيٌّ 1. שֶׁל מֶכֶס. 2. מוֹכֵס.

(جمز) جُمَّيْزَةٌ ج جُمَّيْزٌ שִׁקְמָה, עֵץ הַשִּׁקְמָה (sycamore).

جَمَشْتٌ P אַחְלָמָה (אבן יקרה, amethyst).

جَمَعَ ـَ 1. אָסַף, צָבַר, קִבֵּץ, עָרַם. 2. חִבֵּר (מספרים למשל), צֵרֵף. 3. כִּנֵּס, רִכֵּז. 4. אִחֵד. 5. כָּתַב אֶת צוּרַת הָרַבִּים. جَمَعَ البَرَاعَةَ مِنْ أَطْرَافِهَا הִצְטַיֵּן מְאוֹד בַּעֲבוֹדָתוֹ. جَمَعَ كَفَّهُ קָפַץ אֶת יָדוֹ לְאֶגְרוֹף. جَمَعَ القُرْآنَ לָמַד אֶת הַקֻּרְאָן עַל פֶּה. جَمَعَ الكِتَابُ بَيْنَ طَيَّاتِهِ הַסֵּפֶר כָּלַל בְּתוֹכוֹ. جَمَّعَ II כִּנֵּס, אָסַף, קִבֵּץ, אִסֵּף, הִקְהִיל, הִרְכִּיב (חלקים), שִׁלֵּב. جَامَعَ III שָׁכַב (עם אישה), הִזְדַּוֵּג. أَجْمَعَ IV عَلَى 1. הִסְכִּים. 2. הֶחְלִיט פֶּה אֶחָד ל־. أَجْمَعُوا أَمْرَهُمْ عَلَى הִגִּיעוּ לְהַסְכָּמָה כְּלָלִית. جَتْمَعَ הֶחְבֵּר (בסוציולוגיה). تَجَمَّعَ V הִתְקַהֵל, הִתְאַסֵּף, הִצְטַבֵּר. اِجْتَمَعَ VIII إِلَى. بِـ. مَعَ נוֹעַד עִם־, נִפְגַּשׁ עִם־. اِجْتَمَعَتْ كَلِمَتُهُمْ عَلَى הָיוּ בְּעֵצָה אַחַת עַל־. اِسْتَجْمَعَ X בִּקֵּשׁ לֶאֱסֹף, אָסַף. اِسْتَجْمَعَ شَتَاتَ أَفْكَارِهِ רִכֵּז אֶת מַחְשַׁבְתּוֹ, הִתְרַכֵּז. اِسْتَجْمَعَ قُوَاهُ רִכֵּז אֶת (שְׁאֵרִית) כּוֹחוֹ, הִתְאוֹשֵׁשׁ. جَمْعٌ 1. חִבּוּר (בחשבון). 2. לְשׁוֹן רַבִּים (בדקדוק). 3. ج جُمُوعٌ קָהָל, עַם רַב, חֲבוּרָה, קְבוּצָה. اِسْمُ الجَمْعِ שֵׁם קִבּוּצִי (בדקדוק). جَمْعُ التَّكْسِيرِ רִבּוּי שָׁבוּר. جَمْعُ الشَّتَاتِ

קִבּוּץ גָּלֻיּוֹת. جَمْعُ الشَّمْلِ אִחוּד מִשְׁפָּחוֹת. يَوْمُ الجَمْعِ יוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים. جَمْعِيٌّ קִבּוּצִי, קוֹלֶקְטִיבִי. جَمَعَ ج أَجْمُعٌ אֲרוֹן. جُمْعَةٌ ج جُمَعٌ 1. יוֹם שִׁשִּׁי. 2. שָׁבוּעַ. الجُمْعَةُ العَظِيمَةُ (الحَزِينَةُ) יוֹם הַשִּׁשִּׁי שֶׁלִּפְנֵי הַפַּסְחָא, יוֹם צְלִיבַת יֵשׁוּ. الجُمْعَةُ اليَتِيمَةُ יוֹם הַשִּׁשִּׁי הָאַחֲרוֹן בְּחֹדֶשׁ רַמַדַאן. صَلاَةُ الجُمْعَةِ תְּפִלַּת יוֹם הַשִּׁשִּׁי (באסלאם). جَمْعِيَّةٌ ج جَمْعِيَّاتٌ עֲמֻתָּה, אֲגֻדָּה, אֲגֻדָּה עוֹת'מָאנִית (חוק), אִרְגּוּן, אֲסֵפָה. جَمْعِيَّةُ الأُمَمِ חֶבֶר הַלְּאֻמִּים. جَمْعِيَّةٌ تَعَاوُنِيَّةٌ אֲגֻדָּה שִׁתּוּפִית, קוֹאוֹפֶּרָטִיב. جَمْعِيَّةٌ خَيْرِيَّةٌ אֲגֻדַּת צְדָקָה. جَمْعِيَّةٌ عُمُومِيَّةٌ (عَامَّةٌ) עֲצֶרֶת כְּלָלִית (של האו"ם). جَمِيعٌ כֹּל. جَمِيعًا כֻּלָּם, כֻּלָּם כְּאֶחָד, בִּשְׁלֵמוּתָם. أَجْمَعُ ج أَجْمَعُونَ כֻּלָּם לְלֹא יוֹצֵא מִן הַכְּלָל, כָּל כֻּלּוֹ. جَمَاعَةٌ ج جَمَاعَاتٌ 1. קְבוּצָה, חֲבוּרָה, חֶבְרָה, צִבּוּר, צֶוֶת. 2. כִּתָּה (בצבא). جَمَاعَاتٍ وَأَفْرَادًا קְבוּצוֹת וִיחִידִים. جَمَاعِيٌّ קוֹלֶקְטִיבִי, קִבּוּצִי. تَأْمِينٌ جَمَاعِيٌّ בִּטּוּחַ הֲדָדִי. غِنَاءٌ جَمَاعِيٌّ שִׁירָה בְּצִבּוּר. مَجْمَعٌ ج مَجَامِعُ 1. בֵּית וַעַד, מְקוֹם כִּנּוּס. 2. אָקָדֶמְיָה. مَجْمَعُ اللُّغَةِ العَرَبِيَّةِ (العِبْرِيَّةِ) הָאָקָדֶמְיָה לַלָּשׁוֹן הָעֲרָבִית (הָעִבְרִית). أَخَذَ بِمَجَامِعِ القُلُوبِ צוֹדֵד אֶת הַלְּבָבוֹת, הִקְסִים, לָקַח אֶת הַלְּבָבוֹת שָׁבָה. مَجْمَعِيٌّ אָקָדֶמִי. تَجْمِيعٌ 1. אִסּוּף. 2. הַרְכָּבָה (של מכונות למשל). جِمَاعٌ. مُجَامَعَةٌ בְּעִילָה, בִּיאָה, מִשְׁכָּב. الخَمْرُ جِمَاعُ الإِثْمِ פת' הַיַּיִן רֹאשׁ לְכָל חַטָּאת. جَتْمَعَةٌ חִבְרוּת, סוֹצְיָאלִיזַצְיָה. إِجْمَاعٌ הַסְכָּמָה כְּלָלִית (בייחוד באסלאם). بِالإِجْمَاعِ פֶּה אֶחָד. إِجْمَاعِيٌّ 1. שֶׁל הַסְכָּמָה כְּלָלִית. 2. מַקִּיף, כּוֹלֵל. تَجَمُّعٌ 1. הִתְקַהֲלוּת, הִתְחַבְּרוּת. 2. מַעֲרָךְ (פוליטי למשל). إِجْتِمَاعٌ 1. פְּגִישָׁה, הִתְכַּנְּסוּת, הִתְוַעֲדוּת. 2. אֲסֵפָה, מִפְגָּשׁ. إِجْتِمَاعُ عَمَلٍ יְשִׁיבַת עֲבוֹדָה. عِلْمُ الاجْتِمَاعِ מַדַּע הַחֶבְרָה, סוֹצְיוֹלוֹגְיָה. إِجْتِمَاعِيٌّ 1. חֶבְרָתִי, סוֹצְיוֹלוֹגִי. 2. שִׁתּוּפִי. 3. סוֹצְיָאלִי. إِجْتِمَاعِيَّاتٌ 1. אֵרוּעִים חֶבְרָתִיִּים. 2. מְדוֹר הַחֶבְרָה (בעיתון למשל). تَأْمِينٌ اجْتِمَاعِيٌّ בִּטּוּחַ סוֹצְיָאלִי. حَالَةٌ اجْتِمَاعِيَّةٌ מַעֲמָד אִישִׁי. خِدْمَةٌ اجْتِمَاعِيَّةٌ שֵׁרוּת סוֹצְיָאלִי. عَامِلٌ اجْتِمَاعِيٌّ עוֹבֵד סוֹצְיָאלִי. الهَيْئَةُ الاجْتِمَاعِيَّةُ הַחֶבְרָה הָאֱנוֹשִׁית. وِزَارَةُ الشُّؤُونِ الاجْتِمَاعِيَّةِ מִשְׂרַד הָרְוָחָה (הַסַּעַד). جَامِعٌ 1. כּוֹלֵל, מַקִּיף. 2. אַסְפָן. 3. מְחַבֵּר. 4. ج جَوَامِعُ מִסְגָּד (לתפילת יום שישי). جَامِعَةٌ ج جَامِعَاتٌ אוּנִיבֶרְסִיטָה, מִכְלָלָה. الجَامِعَةُ الإِسْلاَمِيَّةُ פַּן־אִסְלַאם. جَامِعَةُ الأُمَمِ חֶבֶר הַלְּאֻמִּים. جَامِعَةُ الدُّوَلِ العَرَبِيَّةِ הַלִּיגָה הָעַרְבִית. جَامِعَةُ الكَهْرَبَاءِ מַצְבֵּר ע' (ركم) مِرْكَم. سِفْرُ الجَامِعَةِ סֵפֶר קֹהֶלֶת. جَامِعِيٌّ אוּנִיבֶרְסִיטָאִי, אָקָדֶמִי. مَجْمُوعٌ 1. סַךְ הַכֹּל (סה"כ). 2. אִסּוּף, צִבּוּר. 3. כְּלָל. مَجْمُوعَةٌ ج مَجْمُوعَاتٌ وَمَجَامِيعُ 1. קְבוּצָה, חֲבוּרָה, צֶוֶת. 2. אֹסֶף. 3. מִקְבָּץ, קֹבֶץ, לֶקֶט. 4. גּוּשׁ. 5. מַעֲרֶכֶת (השמש למשל), סִדְרָה. 6. חֻלְיָה (לביצוע משימה מיוחדת). مَجْمُوعَةُ أَتْرَابٍ קְבוּצַת גִּיל. المَجْمُوعَةُ الأُورُوبِيَّةُ הַקְּהִלִּיָּה הָאֵירוֹפִּית. مَجْمُوعَةٌ صِنَاعِيَّةٌ קְבוּצַת תַּעֲשִׂיּוֹת מוֹנוֹפּוֹלִיּוֹת מִשְׁפַּחְתּוֹת, סִינְדִּיקָט. مُجَمِّعٌ 1. מַרְכִּיב (בתעשייה). 2. מַצְבֵּר. مُجَمَّعٌ ج مُجَمَّعَاتٌ 1. אָסוּף, מְצֻטְבָּר. 2. כֹּל־בּוֹ, קַנְיוֹן (מסחרי). 3. תִּשְׁלֹבֶת. 4. קִרְיָה, מֶרְכָּז. مُجَمَّعٌ اسْتِهْلاَكِيٌّ צַרְכָנִיָּה, חֲנוּת קוֹאוֹפֶּרָטִיבִית. مُجَمَّعٌ تِجَارِيٌّ קַנְיוֹן, מֶרְכָּז מִסְחָרִי. مُجَمَّعُ الدَّوَائِرِ الحُكُومِيَّةِ קִרְיַת מִשְׂרְדֵי הַמֶּמְשָׁלָה. مُجَمَّعٌ صِحِّيٌّ מֶרְכָּז בְּרִיאוּת. مُجَمَّعُ مُعْطَيَاتٍ מִקְבַּץ נְתוּנִים (במחשב). وَحْدَةٌ مُجَمَّعَةٌ מֶרְכָּז קְהִלָּתִי. مُجْتَمَعٌ ج مُجْتَمَعَاتٌ 1. חֶבְרָה, חֶבֶר. 2. הִתְוַעֲדוּת, הִתְכַּנְּסוּת. المُجْتَمَعُ الدَّوْلِيُّ הַקְּהִלָּה הַבֵּינְלְאֻמִּית. مُجْتَمَعٌ طَبَقِيٌّ חֶבְרָה מַעֲמָדִית. مُجْتَمَعِيٌّ חֶבְרָתִי, שֶׁל הַחֶבְרָה.

جَمَلَ ـُ סִכֵּם. جَمُلَ ـُ יָפָה, נַעֲשָׂה נָאֶה. يَجْمُلُ بِنَا أَنْ רָאוּי לָנוּ כִּי־. جَمَّلَ II יִפָּה, אִפֵּר, הִדֵּר, קִשֵּׁט. جَامَلَ III נָהַג בְּנִימוּס, נָהַג אֲדִיבוּת עִם־, הִסְבִּיר פָּנִים. أَجْمَلَ IV 1. סִכֵּם, תִּמְצֵת. 2. נָהַג בְּנִימוּס. تَجَمَّلَ V 1. הִתְיַפָּה, הִתְנָאָה. 2. הִתְפַּרְכֵּס. تَجَمَّلَ بِالصَّبْرِ הִתְאַזֵּר בְּסַבְלָנוּת. جُمْلَةٌ ج جُمَلٌ 1. מִשְׁפָּט (בדקדוק). 2. כְּלָל, סַךְ הַכֹּל. 3. כַּמּוּת. بِالجُمْلَةِ 1. בְּסִיטוֹנוּת. 2. בִּכְלָל, בְּסַךְ הַכֹּל. عَلَى الجُمْلَةِ בְּקִצּוּר, כְּלָלוֹ שֶׁל דָּבָר. جُمْلَةُ دَرَاهِمَ סְכוּם כֶּסֶף. جُمْلَةً وَاحِدَةً בְּבַת אַחַת. جُمْلَةً وَتَفْصِيلاً מִכֹּל וָכֹל. جُمْلَةٌ اسْمِيَّةٌ מִשְׁפָּט שֶׁמָנִי (בדקדוק). جُمْلَةٌ حَالِيَّةٌ מִשְׁפַּט מַצָּב (בדקדוק). جُمْلَةٌ شَرْطِيَّةٌ מִשְׁפַּט תְּנַאי (בדקדוק). جُمْلَةٌ فِعْلِيَّةٌ מִשְׁפָּט פָּעֳלִי (בדקדוק). جُمْلَةٌ مُعْتَرِضَةٌ מַאֲמָר מֻסְגָּר. وَجُمْلَةُ القَوْلِ בִּכְלָלוֹ שֶׁל דָּבָר, בְּקִצּוּר. جُمَّلٌ. حِسَابُ الجُمَّلِ גִּימַטְרִיָּה (חשבון של אותיות לפי ערכן). جَمَالٌ 1. יֹפִי, חֵן. 2. אֶסְתֵּטִיקָה. عِلْمُ (فَلْسَفَةُ) الجَمَالِ תּוֹרַת הָאֶסְתֵּטִיקָה, תּוֹרַת הַחֵן וְהַיֹּפִי. جَمَالِيٌّ 1. שֶׁל יֹפִי. 2. אֶסְתֵּטִי. جَمِيلٌ 1. יָפֶה, נֶחְמָד, נָאֶה. 2. חֶסֶד. جَمِيلُ الطَّلْعَةِ יְפֵה תֹּאַר. إِعْتِرَافٌ بِالجَمِيلِ הַכָּרַת טוֹבָה. نُكْرَانُ الجَمِيلِ כְּפִיּוּת טוֹבָה. تَجْمِيلٌ 1. אִפּוּר, יִפּוּי. 2. קוֹסְמֶטִיקָה. تَجْمِيلِيٌّ קוֹסְמֶטִי. جَرَّاحٌ تَجْمِيلِيٌّ פְּלַסְטִיקַאי. جِرَاحَةٌ تَجْمِيلِيَّةٌ כִּירוּרְגְיָה פְּלַסְטִית. مُجَامَلَةٌ ج مُجَامَلاَتٌ 1. נִימוּסִין, אֲדִיבוּת. 2. מַחְוָה. مُجَامَلَةً 1. בְּאֹרַח יְדִידוּתִי. 2. כִּמְחָוָה. زِيَارَةُ مُجَامَلَةٍ בִּקּוּר נִימוּסִין. إِجْمَالٌ סִכּוּם, תִּמְצוּת. إِجْمَالاً כְּלָלִית, בְּסִכּוּם. إِجْمَالِيٌّ 1. כְּלָלִי, כּוֹלְלָנִי. 2. בְּרוּטוֹ. مُجْمِلٌ סִיטוֹנַאי. مُجْمَلٌ 1. תַּמְצִית. 2. רָאשֵׁי פְּרָקִים. مُجْمَلُ القَوْلِ (الأَمْرِ) כְּלָלוֹ שֶׁל דָּבָר. جَمَلٌ ج جِمَالٌ גָּמָל. جَمَلُ اليَهُودِ זִקִּית. ذَهَبَ الجَمَلُ بِمَا حَمَلَ פת' הָלַךְ הַגָּמָל עַל מִטְעָנוֹ, הָלְכָה חֲמוֹרָה, טַרְפּוֹן. جَمَّلُونٌ גַּמְלוֹן (גג).

جُمَانَةٌ ج جُمَانٌ מַרְגָּלִית, פְּנִינָה.

جَمْهَرَ הִקְהִיל, קִבֵּץ. تَجَمْهَرَ הִתְקַהֵל, הִתְגּוֹדֵד, הִתְקַבֵּץ. جَمْهَرَةٌ. جَمْهَرَةُ النَّاسِ קָהָל רַב, הֲמוֹן אֲנָשִׁים, צִבּוּר רָחָב. جُمْهُورٌ ج جَمَاهِيرُ קָהָל, צִבּוּר. الجَمَاهِيرُ العَرِيضَةُ הַצִּבּוּר הָרָחָב. جُمْهُورِيٌّ רֶפּוּבְּלִיקָנִי, קְהִלָּתִי. نِظَامٌ جُمْهُورِيٌّ מִשְׁטָר רֶפּוּבְּלִיקָנִי. جُمْهُورِيَّةٌ רֶפּוּבְּלִיקָה, קְהִלִּיָּה. جَمَاهِيرِيٌّ 1. שֶׁל הֲמוֹנִים,

עַמָּמִי. 2. קְהִלָּתִי. مَرْكَزٌ جَمَاهِيرِيٌّ מֶרְכָּז קְהִלָּתִי. تَجَمْهُرٌ הִתְקַהֲלוּת, הִתְקַבְּצוּת, הִתְגּוֹדְדוּת.

جَنَّ ـُ 1. כִּסָּה, עָטַף. 2. הֶחְשִׁיךְ, רָד (לילה). جُنَّ הִשְׁתַּגֵּעַ, יָצָא מִדַּעְתּוֹ. جُنَّ جُنُونُهُ נִטְרְפָה עָלָיו דַּעְתּוֹ, הִשְׁתּוֹלֵל (מרוב כעס, התרגשות וכו'), נִכְנַס בּוֹ דִּבּוּק. جَنَّنَ II שִׁגֵּעַ, הֵבִיא לִידֵי טֵרוּף הַדַּעַת, הִרְגִּיז מְאוֹד. أَجَنَّ IV 1. הִשְׁתַּגֵּעַ. 2. כִּסָּה, הֶחְבִּיא, טָמַן. تَجَنَّنَ V הִשְׁתַּגֵּעַ. إِسْتَجَنَّ X הִתְיַחֵס אֶל־ כִּמְטֹרָף. جِنِّيٌّ ج جِنٌّ وجَانٌّ שֵׁד, "ג'ינִי", רוּחַ (רעה או טובה). جَنَّةٌ ج جَنَّاتٌ وجِنَانٌ 1. גַּן עֵדֶן. 2. גַּן, בֻּסְתָּן, פַּרְדֵּס. أَسْكَنَهُ اللهُ فَسِيحَ جِنَانِهِ בְּגַן עֵדֶן תְּהֵא מְנוּחָתוֹ. عُصْفُورُ الجَنَّةِ סִיס, סְנוּנִית ע' خُطَّاف. جُنَيْنَةٌ ج جَنَائِنُ גִּנָּה, גַּן קָטָן. الجَنَائِنُ المُعَلَّقَةُ הַגַּנִּים הַתְּלוּיִים (אחד משבעת פלאי עולם). جَنَّانٌ. جَنَائِنِيٌّ גַּנָּן. جِنَّةٌ שִׁגָּעוֹן. جَنَانٌ ج أَجْنَانٌ לֵב. ثَابِتُ الجَنَانِ עַז רוּחַ, אַמִּיץ. جَنِينٌ ج أَجِنَّةٌ עֻבָּר. جُنُونٌ 1. שִׁגָּעוֹן, טֵרוּף דַּעַת. 2. מַנְיָה. 3. חֲמַת זַעַם. 4. אֶקְסְטָזָה. جُنُونُ العَظَمَةِ שִׁגְעוֹן גַּדְלוּת, מֶגָלוֹמַנְיָה. الجُنُونُ فُنُونٌ פת' לְשִׁגָּעוֹן אֳפָנִים רַבִּים, מְשֻׁגָּע אִישׁ הָרוּחַ. جُنُونِيٌّ שִׁגְעוֹנִי. سُرْعَةٌ جُنُونِيَّةٌ מְהִירוּת שִׁגְעוֹנִית. مِجَنٌّ ج مَجَانٌّ מָגֵן. قَلَبَ لَهُ ظَهْرَ المِجَنِّ פת' הָפַךְ עָלָיו אֶת הַגַּלְגַּל, בָּגַד בּוֹ. مَجَنَّةٌ שִׁגָּעוֹן, טֵרוּף. مَجْنُونٌ ج مَجَانِينُ מְשֻׁגָּע, אֵינוֹ שָׁפוּי בְּדַעְתּוֹ. مُسْتَشْفَى المَجَانِينِ בֵּית חוֹלִים לְחוֹלֵי רוּחַ.

جَنَبَ ـُ 1. סָר מ־, רָחַק. 2. הֵסִיר, הִרְחִיק. 3. פָּגַע בְּצִדּוֹ שֶׁל־. جُنِبَ ـ נִטְמָא. جَنَّبَ II סִלֵּק, הֵסִיר, הִרְחִיק. جَانَبَ III 1. הָלַךְ לְצַד־. 2. צִדֵּד בְּ־. 3. הִרְחִיק. تَجَنَّبَ V. إِجْتَنَبَ VIII 1. סָר מ־, נִמְנַע מ־, סָטָה מ־. 2. נִזְהַר מ־, נִשְׁמַר מ־. جَنْبٌ ج جُنُوبٌ وأَجْنَابٌ צַד, אֲגַף. جَنْبًا إِلَى جَنْبٍ זֶה בְּצַד זֶה. بَيْنَ جَنْبَيْهِ ב־, בְּקִרְבּוֹ, בְּתוֹכוֹ, בִּפְנִים. ذَاتُ الجَنْبِ דַּלֶּקֶת קְרוּם הַחָזֶה. ذَنْبُكَ عَلَى جَنْبِكَ פת' דָּמְךָ בְּרֹאשְׁךָ, אַתָּה שֶׁתִּשָּׂא בַּתּוֹצָאוֹת. جَنَبَةٌ ج جَنَبَاتٌ 1. שִׂיחַ. 2. צַד. فِي جَنَبَاتِهِ בְּמַעֲמַקֵּי לִבּוֹ, בְּתוֹכוֹ. فِي جَنَبَاتِ الأَرْضِ בְּרַחֲבֵי תֵּבֵל. زَاخِرُ الجَنَبَاتِ מָלֵא וְגָדוּשׁ. جَنْبِيٌّ צְדָדִי, אֲגַפִּי. جُنُبٌ טָמֵא. الجَارُ الجُنُبُ הַשָּׁכֵן הַקָּרוֹב (שלא מבני המשפחה). جَنَابُ כְּבוֹד־. إِلَى جَنَابِ לִכְבוֹד־. جَنَابَةٌ טֻמְאָה (בהלכה האסלאמית). جُنُوبٌ דָּרוֹם. جُنُوبًا דָּרוֹמָה. جُنُوبِيٌّ דְּרוֹמִי. جَانِبٌ ج جَوَانِبُ 1. צַד, אֲגַף. 2. חֵלֶק. إِلَى جَانِبِ נוֹסָף עַל־, יַחַד עִם־. أَيَّدَ جَانِبَهُ תָּמַךְ (צִדֵּד) בּוֹ. رَقِيقُ الجَانِبِ נֶחְמָד, חָבִיב. عَلَى جَانِبٍ كَبِيرٍ مِنَ الأَهَمِّيَّةِ חָשׁוּב בְּיוֹתֵר. رَحْبُ الجَوَانِبِ רְחַב יָדַיִם. مَرْهُوبُ الجَانِبِ מֵטִיל מוֹרָא, מֵטִיל יִרְאַת כָּבוֹד. عَزِيزُ الجَانِبِ אַדִּיר כֹּחַ. وَضَعَهُ جَانِبًا הֵנִיחַ אוֹתוֹ בַּצַּד, הִזְנִיחוֹ. جَانِبِيٌّ צְדָדִי, אֲגַפִּי. تَأْثِيرَاتٌ جَانِبِيَّةٌ הַשְׁפָּעוֹת צְדָדִיּוֹת. أَعْرَاضٌ جَانِبِيَّةٌ תּוֹפָעוֹת לְוַאי (ברפואה). أَجْنَبِيٌّ ج أَجَانِبُ זָר, בֶּן עַם אַחֵר, נָכְרִי. فِرْقَةُ الأَجَانِبِ לִגְיוֹן הַזָּרִים. تَجَنُّبٌ. إِجْتِنَابٌ הִתְרַחֲקוּת, הִזָּהֲרוּת, הִשָּׁמְרוּת מִפְּנֵי־. مُجَنَّبَةٌ אֲגַף (צבאי).

جُمْبَازٌ. جُنْبَازٌ P הִתְעַמְּלוּת, אַתְלֵטִיקָה.

جَنَحَ ـَ נָטָה (הצדה), הִתְכּוֹפֵף. جَنَحَتِ السَّفِينَةُ הָאֳנִיָּה עָלְתָה עַל שִׂרְטוֹן. وَإِنْ جَنَحُوا لِلسَّلْمِ فَاجْنَحْ لَهَا ק' אִם לְשָׁלוֹם יִטּוּ וְנָטִיתָ אֵלָיו, גָּדוֹל הַשָּׁלוֹם וּשְׂנוּאָה הַמִּלְחָמָה. جَنَحَ عَنْ סָטָה מִ־, יָרַד מִן־. جَنَّحَ II הִכְנִיף, הֶעֱלָה כָּנָף, פָּרַס כָּנָף. أَجْنَحَ IV הִטָּה אֶל־. جِنْحٌ צַד. جُنْحٌ אַשְׁמֹרֶת, חֵלֶק מִן הַלַּיְלָה. تَحْتَ جُنْحِ الظَّلَامِ בְּחָסוּת הַחֹשֶׁךְ (הַחֲשֵׁכָה). جُنْحَةٌ ج جُنَحٌ עָווֹן (פחות מ־جِنَايَة ויותר מ־مُخَالَفَة). جَنَاحٌ ج أَجْنِحَةٌ 1. כָּנָף. 2. אֲגַף. عَلَى جَنَاحِ الأَثِيرِ עַל גַּלֵּי הָאֶתֶר. عَلَى جَنَاحِ السُّرْعَةِ בִּמְהִירוּת רַבָּה. قَائِدُ جَنَاحٍ מְפַקֵּד כָּנָף (בחיל האוויר). مَهِيضُ الجَنَاحِ קְצוּץ כְּנָפַיִם, חֲסַר אוֹנִים. جُنَاحٌ עָווֹן, חֵטְא. لَا جُنَاحَ عَلَيْهِ إِنْ לֹא יֵחָשֵׁב לוֹ לְחֵטְא אִם־. جُنُوحٌ 1. נְטִיָּה, סְטִיָּה. 2. עֲלִיָּה עַל שִׂרְטוֹן. جُنُوحُ الأَحْدَاثِ פִּשְׁעֵי נֹעַר. جَانِحٌ צַד. جَانِحَةٌ ج جَوَانِحُ צֵלָע. بَيْنَ جَوَانِحِهِ בְּתוֹךְ לִבּוֹ, בְּקִרְבּוֹ. مُجَنَّحٌ כָּנוּף, מְכֻנָּף, בַּעַל כְּנָפַיִם.

جَنَّدَ II גִּיֵּס, חִיֵּל. تَجَنَّدَ V הִתְגַּיֵּס. جُنْدِيٌّ ج جُنْدٌ وجُنُودٌ وأَجْنَادٌ 1. חַיָּל. 2. טוּרַאי. جُنْدِيٌّ أَوَّلُ טוּרַאי רִאשׁוֹן (טר"ש). الجُنْدِيُّ المَجْهُولُ הַחַיָּל הָאַלְמוֹנִי. جُنْدِيٌّ مُسْتَجِدٌّ טִירוֹן. جُنْدِيَّةٌ 1. חַיָּלוּת. 2. צְבָאִיּוּת, שֵׁרוּת צְבָאִי. تَجْنِيدٌ גִּיּוּס, חִיּוּל. تَجْنِيدٌ إِجْبَارِيٌّ (إِلْزَامِيٌّ) גִּיּוּס חוֹבָה. مَكْتَبُ تَجْنِيدٍ לִשְׁכַּת גִּיּוּס. مُجَنِّدٌ מְגַיֵּס. عَسْكَرِيٌّ مُجَنَّدٌ טִירוֹן. مُجَنَّدَاتٌ חַיָּלוֹת חַיָּלוֹת.

جُنْدُبٌ ج جَنَادِبُ חַרְגּוֹל, חָגָב, אַרְבֶּה.

جَنْدَرَ גִּהֵץ. جَنْدَرَةٌ מַעֲגִילָה. جِنْدَارِيٌّ 1. נוֹשֵׂא הַדֶּגֶל. 2. תֹּרֶן (של דגל).

جَنْدَرْمَةٌ F מ' זַ'נְדַּרְמֶרְיָה, מִשְׁמָר ע' دَرَك.

جَنْدَلَ הִשְׁלִיךְ אֶת־ אַרְצָה. جَنْدَلٌ ج جَنَادِلُ 1. אֶבֶן גָּלָל, אֶבֶן סֶלַע. 2. אֶשֶׁד, מַפַּל מַיִם.

جَنَّزَ שָׂם אֶת הַמֵּת בָּאָרוֹן. جِنَازَةٌ ج جَنَائِزُ 1. הַלְוָיָה. 2. מִטַּת הַמֵּת. جُنَّازٌ תְּפִלַּת אַשְׁכָּבָה, אַזְכָּרָה (אצל נוצרים). جَنَائِزِيٌّ שֶׁל הַלְוָיָה, שֶׁל אֲבֵלוּת. مَارْشٌ جَنَائِزِيٌّ מַרְשׁ אֵבֶל.

جَنْزَرَ P ע' زَنْجَرَ. جَنْزِيرٌ ج جَنَازِيرُ שַׁרְשֶׁרֶת, כֶּבֶל, אֲזִקִּים. سَيَّارَةٌ نِصْفُ جَنْزِيرٍ זַחְלִי לְמֶחֱצָה (זחל"ם). مُجَنْزَرٌ 1. זַחְלִי. 2. קָשׁוּר בַּאֲזִקִּים.

جَنَّسَ II 1. אִזְרֵחַ, הִקְנָה אֶזְרָחוּת. 2. מִיֵּן, סִוֵּג. جَانَسَ III הָיָה זֵהֶה, דָּמָה לְ־. تَجَنَّسَ V הִתְאַזְרֵחַ, קִבֵּל תְּעוּדַת זֶהוּת. تَجَانَسَ VI 1. תָּאַם, הָיָה זֵהֶה, הָיָה הוֹמוֹגֵנִי. 2. הִבִּיעַ הִזְדַּהוּת עִם־ ע' (هوي) تَمَاهَى. جِنْسٌ ج أَجْنَاسٌ 1. גֶּזַע, זַן. 2. מִין, סוּג. 3. סֶקְס. 4. מִגְדָּר. إِسْمُ الجِنْسِ שֵׁם עֶצֶם כְּלָלִי. الجِنْسُ البَشَرِيُّ הַמִּין הָאֱנוֹשִׁי, הָאֱנוֹשׁוּת. الجِنْسُ الخَشِنُ הַמִּין הֶחָזָק, הַגְּבָרִים. الجِنْسُ اللَّطِيفُ הַמִּין הַיָּפֶה, הַנָּשִׁים. جِنْسِيٌّ 1. גִּזְעִי. 2. מִינִי, סֶקְסִי. إِشْبَاعٌ جِنْسِيٌّ סִפּוּק

مִינִי, אוֹרְגַּזְמָה. جَاذِبِيَّةٌ جِنْسِيَّةٌ מְשִׁיכָה מִינִית, סֶקְסְאַפִּיל. جِنْسِيَّةٌ 1. מִינִיּוּת. 2. ج جِنْسِيَّاتٌ נְתִינוּת, זֶהוּת, אֶזְרָחוּת. الجِنْسِيَّةُ المِثْلِيَّةُ הוֹמוֹסֶקְסוּאָלִיּוּת. تَجْنِيس. جِنَاسٌ לָשׁוֹן נוֹפֵל עַל לָשׁוֹן. مُجَانَسَةٌ 1. דִּמְיוֹן, אֲחִידוּת, הוֹמוֹגֶנִיּוּת. 2. לָשׁוֹן נוֹפֵל עַל לָשׁוֹן. تَجَنُّسٌ קַבָּלַת אֶזְרָחוּת, הִתְאַזְרְחוּת. مُجَنَّسٌ 1. בֶּן כִּלְאַיִם. 2. מְמֻזָּר. تَجَانُسٌ הוֹמוֹגֶנִיּוּת, אֲחִידוּת. مُتَجَانِسٌ הוֹמוֹגֶנִי, אָחִיד, זֵהֶה.

جُنْفَاصٌ P יוּטָה, בַּד (גַּס) לַעֲשִׂיַּת שַׂקִּים (canvas).

جَنَقَ ـِ G. جَنَّقَ II יָרָה בְּבַלִּיסְטְרָה. مَنْجَنِيقٌ ج مَجَانِقُ و مَجَانِيقُ בַּלִּיסְטְרָה, מַרְגֵּמַת אֲבָנִים.

جُنْكٌ P ج جُنُوكٌ נֶבֶל ע' (عزف) مِعْزَف. قِيثَار.

(جني) جَنَى ـِ 1. קָטַף, אָרָה, אָסַף (פרי). 2. פָּשַׁע, עִוֵּל, עוֹלֵל. 3. עָשָׂה רְוָחִים. إِنَّكَ لاَ تَجْنِي مِنَ الشَّوْكِ العِنَبَ פת' זוֹרֵעַ עַוְלָה יִקְצֹר אָוֶן. عَلَى أَهْلِهَا جَنَتْ بَرَاقِشُ פת' הֵמִיט אָסוֹן עַל עַצְמוֹ. تَجَنَّى V عَلَى עוֹלֵל, טָפַל אַשְׁמָה. إِجْتَنَى VIII. إِسْتَجْنَى X אָסַף, אָרָה (דבש), קָטַף. جَنْيٌ. جَنًى קָטִיף, אֲרִיָּה. جَنْيُ الأَرْبَاحِ עֲשִׂיַּת רְוָחִים. مُؤَسَّسَةٌ دُونَ قَصْدِ جَنْيِ الأَرْبَاحِ מַלְכָּ"ר (מוסד ללא כוונת רווח). جِنَايَةٌ ج جِنَايَاتٌ פֶּשַׁע. مَحْكَمَةُ الجِنَايَاتِ בֵּית דִּין פְּלִילִי. جِنَائِيٌّ פְּלִילִי. القَانُونُ الجِنَائِيُّ הַחֹק הַפְּלִילִי. مَجْنًى ج مَجَانٍ(ي) פֵּרוֹת שֶׁלֻּקְּטוּ, קָצִיר, לִקּוּטִים. تَجَنٍّ(ي) עִוּוּל, עַוְלָה, קִטְרוּג, אַשְׁמַת שָׁוְא. جَانٍ(ي) ج جُنَاةٌ פּוֹשֵׁעַ, מְבַצֵּעַ פֶּשַׁע. مَجْنِيٌّ عَلَيْهِ קָרְבַּן פֶּשַׁע, נִפְגָּע.

جُنَيْهٌ ج جُنَيْهَاتٌ .En לִירָה מִצְרִית. جُنَيْهٌ إِسْتَرْلِينِيٌّ לִירָה שְׁטֶרְלִינְג (ליש"ט).

جِهَةٌ כִּוּוּן, צַד ע' وجه.

جِهْبِذٌ ج جَهَابِذَةٌ P יַדְעָן, בָּקִי, בַּעַל מוֹחַ חָרִיף, אִינְטֶלִיגֶנְטִי. جَهَابِذَةُ الفِكْرِ גְּדוֹלֵי הַיַּדְעָנִים (הַמּוֹחוֹת).

جَهَدَ ـَ הִשְׁתַּדֵּל, הִתְאַמֵּץ, טָרַח, נֶאֱבַק. جَاهَدَ III 1. הִתְאַמֵּץ, נֶאֱבַק. 2. נִלְחַם מִלְחֶמֶת מִצְוָה (באסלאם), חֵרֵף נַפְשׁוֹ לְמַעַן. أَجْهَدَ IV 1. טָרַח, הִתְאַמֵּץ מְאוֹד. 2. הוֹגִיעַ, הֶלְאָה, הִתִּישׁ. أَجْهَدَ فِكْرَهُ אִמֵּץ אֶת מַחְשַׁבְתּוֹ. أَجْهَدَ نَفْسَهُ הִתְיַגֵּעַ, הִשְׁקִיעַ מַאֲמָץ עִלָּאִי. إِجْتَهَدَ VIII 1. שָׁקַד עַל־, עָבַד בַּחֲרִיצוּת, הִתְאַמֵּץ. 2. פָּסַק פְּסַק הֲלָכָה (באסלאם). جُهْدٌ ج جُهُودٌ 1. הִשְׁתַּדְּלוּת, עָמָל, טֹרַח, מַאֲמָץ. 2. יְכֹלֶת, כֹּחַ, אֲנֶרְגְּיָה. جُهْدٌ عَالٍ מֶתַח גָּבוֹהַּ (בחשמל). بَذَلَ قُصَارَى جُهْدِهِ עָשָׂה כְּמֵיטַב יְכָלְתּוֹ. بِجُهْدٍ جَهِيدٍ 1. בְּקשִׁי רַב. 2. בְּעָמָל רַב. جِهَادٌ 1. מַאֲמָץ. 2. מִלְחֶמֶת קֹדֶשׁ אוֹ מִצְוָה (בכופרים), מַאֲבָק, חֵרוּף נֶפֶשׁ לְמַעַן. جِهَادُ النَّفْسِ מִלְחָמָה בְּיֵצֶר הָרָע שֶׁל הָאָדָם (שהוא הג'יהאד הגדול לפי הנביא מוחמד לפני כיבוש מכה, להבדיל מהג'יהאד הקטן שהוא הניצחון בקרב). مُجَاهَدَةٌ חֵרוּף נֶפֶשׁ, מַאֲבָק. إِجْهَادٌ יְגִיעָה, הוֹנָעָה, לֵאוּת. إِجْتِهَادٌ 1. שַׁקְדָנוּת, חָרִיצוּת. 2. פְּסִיקַת הֲלָכָה לְפִי שִׁפּוּט אִישִׁי (באסלאם). مَجْهُودٌ מַאֲמָץ, עָמָל רַב. مَجْهُودٌ حَرْبِيٌّ מַאֲמָץ מִלְחַמְתִּי. مَجْهُودُ العُمْرِ מִפְעַל חַיִּים. مُجَاهِدٌ לוֹחֵם, לוֹחֵם מִלְחֶמֶת קֹדֶשׁ. مُجْهَدٌ מֻתָּשׁ, מֻלְאֶה. مُجْتَهِدٌ שַׁקְדָן, חָרוּץ.

جَهَرَ ـَ 1. פִּרְסֵם, עָשָׂה בְּפֻמְבֵּי, גִּלָּה. 2. נִגְלָה, נוֹדַע. جَهُرَ ـُ הָיָה גָּבוֹהַּ, הָיָה חָזָק (קול). جَاهَرَ III דִּבֵּר בְּגִלּוּי לֵב, בְּכֵנוּת. أَجْهَرَ IV פִּרְסֵם, גִּלָּה. جَهْرٌ. جِهَارٌ פֻּמְבִּי, פַּרְהֶסְיָה. جَهْرًا. جِهَارًا בְּפֻמְבִּי, בְּפַרְהֶסְיָה, בְּגָלוּי, בָּרַבִּים. جَهِيرٌ. جَهْوَرِيٌّ גָּבוֹהַּ, רָם (קול). مِجْهَرٌ ج مَجَاهِرُ מִיקְרוֹסְקוֹפּ. مِجْهَرِيٌّ מִיקְרוֹסְקוֹפִּי. مِجْهَارٌ 1. רַמְקוֹל. 2. בַּעַל קוֹל גָּבוֹהַּ. مُجَاهَرَةٌ גִּלּוּי לֵב, כֵּנוּת, גְּלוּיוּת.

جَهَزَ ـَ חִסֵּל (פצוע למוות), הִכָּה מַכַּת מָוֶת. جَهَّزَ II 1. צִיֵּד, סִפֵּק. 2. הֵכִין, סִדֵּר. 3. רִהֵט. أَجْهَزَ IV عَلَى חִסֵּל, הָרַג, נָתַן מַכַּת מָוֶת, וִדֵּא מָוֶת. تَجَهَّزَ V بِـ הִצְטַיֵּד בְּ־, קִבֵּל אַסְפָּקָה. تَجَهَّزَ لِـ הִתְכּוֹנֵן לְ־, הִצְטַיֵּד. جِهَازٌ ج أَجْهِزَةٌ 1. מַכְשִׁיר, מִתְקָן, מַעֲרֶכֶת, כְּלִי. 2. מַנְגְּנוֹן (מוסדי למשל). 3. צִיּוּד, כְּלֵי בַּיִת. جِهَازُ إِرْسَالٍ מַשְׁדֵּר. جِهَازُ اسْتِدْعَاءٍ 1. אִתּוּרִית. 2. בִּיפֶּר. جِهَازُ إِطْلاَقِ الصَّوَارِيخِ מַשְׁגֵּר טִילִים ע' (نص) مِنَصَّةُ صَوَارِيخَ. جِهَازُ تَحَكُّمٍ عَنْ بُعْدٍ שַׁלָּט רַחֵק. جِهَازُ التَّعْلِيمِ מַעֲרֶכֶת הַחִנּוּךְ. جِهَازُ تِلِفِزْيُون מַקְלֵט טֶלֶוִיזְיָה. الجِهَازُ التَّنَفُّسِيُّ מַעֲרֶכֶת הַנְּשִׁימָה. جِهَازُ العَرُوسِ מַעֲרֶכֶת הַצְטַיְּדוּת הַכַּלָּה לַחֲתֻנָּה. الجِهَازُ العَصَبِيُّ מַעֲרֶכֶת הָעֲצַבִּים. الجِهَازُ الهَضَمِيُّ מַעֲרֶכֶת הָעִכּוּל. جِهَازٌ لاَ سِلْكِيٌّ מַכְשִׁיר אַלְחוּטִי. جِهَازُ كَشْفِ الكَذِبِ פּוֹלִיגְרָף, מְכוֹנַת אֱמֶת. تَجْهِيزٌ צִיּוּד, הַסְפָּקָה, סִדּוּר, הֲכָנָה. تَجْهِيزِيٌّ מְכִין, שֶׁל הֲכָנָה. جَاهِزٌ מוּכָן, זָמִין, מְזֻמָּן, מְצֻיָּד. أَلْبِسَةٌ (مَلاَبِس) جَاهِزَةٌ בְּגָדִים מוּכָנִים. مُجَهِّزٌ סַפָּק. مُجَهَّزٌ מְצֻיָּד, מוּכָן (לפעולה), חָמוּשׁ (תותח למשל).

(جهش) أَجْهَشَ IV بِالبُكَاءِ עָמַד לִבְכּוֹת, הִתְיַפֵּחַ, פָּרַץ בִּבְכִי. جَهْشَةٌ ج جَهَشَاتٌ דִּמְעָה.

(جهض) أَجْهَضَتِ IV المَرْأَةُ הִפִּילָה. أَجْهَضَتْ نَفْسَهَا עָשְׂתָה הַפָּלָה מְלָאכוּתִית. أَجْهَضَ المَشْرُوعَ סִכֵּל (הִכְשִׁיל) אֶת הַמֵּיזָם (הַפְּרוֹיֶקְט). جِهْضٌ. جَهِيضٌ נֵפֶל. إِجْهَاضٌ 1. גְּרִידָה, הַפָּלָה מְלָאכוּתִית. 2. סִכּוּל.

جَهِلَ ـَ 1. בָּעַר, הָיָה נִבְעָר. 2. לֹא יָדַע. جَهَّلَ II 1. הֶאֱשִׁים אֶת־ בְּבַעֲרוּת. 2. אָמַר עַל־ שֶׁהוּא גַ'אהִלִי (בספרות אסלאמית מודרנית). تَجَاهَلَ VI 1. הִתְעַלֵּם מִ־, עָשָׂה עַצְמוֹ כְּלֹא יוֹדֵעַ, הִתְנַכֵּר. 2. הֶעֱלִים עַיִן, הִסִּיחַ דַּעְתּוֹ מִ־. إِسْتَجْهَلَ X חָשַׁב אֶת־ לִכְסִיל. جَهْلٌ. جَهَالَةٌ בַּעֲרוּת, בּוּרוּת, כְּסִילוּת. عَنْ جَهْلٍ מִתּוֹךְ בּוּרוּת, בְּשֶׁל חֹסֶר יְדִיעָה. جَهُولٌ נִבְעָר, עַם הָאָרֶץ, אֱוִיל. تَجْهِيلٌ הֲטָחַת אַשְׁמַת נִבְעָרוּת. تَجْهِيلِيٌّ 1. שֶׁל בּוּרוּת, שֶׁל אַשְׁמַת נִבְעָרוּת. 2. שֶׁל תְּמִיכָה בְּבַעֲרוּת. تَجْهِيلِيَّةٌ תְּמִיכָה בְּבַעֲרוּת. تَجَاهُلٌ הִתְעַלְּמוּת. جَاهِلٌ ج جَهَلَةٌ و جُهَلاَءُ وجُهَّالٌ 1. בַּעַר,

בּוּר, עַם הָאָרֶץ. 2. פֶּרֶא. جَاهِلِيٌّ פַּגָנִי, עַכּ"וּמִי, שַׁיָּךְ לַתְּקוּפָה הַטְּרוֹם אִסְלָאמִית. العَصْرُ الجَاهِلِيُّ הַתְּקוּפָה הַטְּרוֹם אִסְלָאמִית. جَاهِلِيَّةٌ 1. בַּעֲרוּת, בּוּרוּת. 2. תְּקוּפַת עֲבוֹדַת אֱלִילִים לִפְנֵי הָאִסְלָאם. مَجْهُولٌ 1. אַלְמוֹנִי, אָנוֹנִימִי, לֹא יָדוּעַ, נֶעְלָם. 2. סָבִיל, פַּסִּיב (בדקדוק). الجُنْدِيُّ المَجْهُولُ הַחַיָּל הָאַלְמוֹנִי. صِيغَةُ المَجْهُولِ הַפֹּעַל הַסָּבִיל, פַּסִּיב (בדקדוק). مَجْهُولِيَّةٌ אַלְמוֹנִיּוּת, אָנוֹנִימִיּוּת.

جَهُمَ ـُ קָדְרוּ פָּנָיו, זָעַף. جَهَمَ ـَ הֶחְמִיץ פָּנִים, הִקְדִּירוּ פָּנָיו, קִבֵּל אֶת־ בְּפָנִים זוֹעֲפוֹת. تَجَهَّمَ V הִזְעִיף, קִמֵּט מִצְחוֹ, הָיָה סַר וְזָעֵף. جَهْمٌ. مُتَجَهِّمٌ קוֹדֵר, זָעוּף, עָגוּם. جَهَامَةٌ זְעִיפוּת, קַדְרוּת פָּנִים, עַגְמוּמִיּוּת. جَهْمِيَّةٌ גַ'הְמִיָּה (כת מבין החוארג' המשתייכת לג'הם בן צפואן והדוגלת בדחיית הדין נגד מוסלמים עד ליום הדין).

جَهَنَّمُ גֵּיהִנּוֹם, תֹּפֶת. إِلَى جَهَنَّمَ לַעֲזָאזֵל, לְכָל הָרוּחוֹת. جَهَنَّمِيٌّ שֶׁל גֵּיהִנּוֹם, שְׂטָנִי. آلَةٌ جَهَنَّمِيَّةٌ מְכוֹנַת תֹּפֶת. سَيَّارَةٌ جَهَنَّمِيَّةٌ מְכוֹנִית תֹּפֶת.

جَوٌّ ج أَجْوَاءٌ 1. אֲוִיר. 2. אֲוִירָה, אַטְמוֹסְפֵרָה. 3. סְבִיבָה. 4. מֶזֶג אֲוִיר. جَوًّا بِطَرِيقِ الجَوِّ בְּדֶרֶךְ הָאֲוִיר, בְּטִיסָה. سِلَاحُ الجَوِّ חֵיל הָאֲוִיר. جَوِّيٌّ אֲוִירִי, אַטְמוֹסְפֵרִי. بَرِيدٌ جَوِّيٌّ דֹּאַר אֲוִיר. حَجَرٌ جَوِّيٌّ רְסִיס מֵטֵאוֹרִי. ضَغْطٌ جَوِّيٌّ לַחַץ אֲוִיר. عَرْضٌ جَوِّيٌّ מִטָּס, מִפְגַּן אֲוִירִי. غَارَةٌ جَوِّيَّةٌ הַתְקָפָה אֲוִירִית. مَجَالٌ جَوِّيٌّ תְּחוּם אֲוִיר. الأَرْصَادُ الجَوِّيَّةُ חֵקֶר מֶזֶג הָאֲוִיר. عِلْمُ الأَرْصَادِ الجَوِّيَّةِ מֵטֵאוֹרוֹלוֹגְיָה. مِينَاءٌ جَوِّيٌّ נְמַל תְּעוּפָה. نَشْرَةُ الأَحْوَالِ الجَوِّيَّةِ תַּחֲזִית מֶזֶג הָאֲוִיר.

جُوَافَةٌ .Sp גּוֹיָבָה.

جُوَالٌ ج جُوَالَاتٌ. جُوَالِقٌ P שַׂק גָּדוֹל.

جَوَانْتِي .It מ' כְּפָפוֹת, כְּסָיוֹת ע' كَفٌّ.

(جوب) جَابَ ـُ 1. סִיֵּר, תָּר, תִּיֵּר, סוֹבֵב. 2. קָדַח, נָקַב. جَاوَبَ III עָנָה, הֵשִׁיב. أَجَابَ IV عَنْ עָנָה עַל־. أَجَابَ إِلَى נַעֲנָה ל־. أَجَابَ إِلَى طَلَبِهِ נַעֲנָה לְבַקָּשָׁתוֹ. تَجَاوَبَ VI مَعَ הִסְכִּים עִם־, רָאָה עַיִן בְּעַיִן עִם־. تَجَاوَبُوا הִדְהֲדוּ, עָנוּ זֶה לָזֶה. إِنْجَابَ VII הִתְפַּזֵּר, נָפוֹץ, חָלַף, סָר. إِسْتَجَابَ X لِـ 1. נַעֲנָה ל־, נֶעְתַּר ל־, שָׁעָה ל־, שָׁמַע. 2. עָנָה, הִתְאִים (לתקנות, לדרישות, לצו ..ים). إِسْتَجْوَبَ X 1. תִּחְקֵר, חָקַר, שָׁאַל. 2. הִגִּישׁ שְׁאִילְתָּה. جَـوْبٌ 1. סִיּוּר, תִּיּוּר, הִסְתּוֹבְבוּת. 2. נִקּוּב, חֲדִירָה. جَوَابٌ ج أَجْوِبَةٌ 1. תְּשׁוּבָה, מַעֲנֶה. 2. אוֹקְטָבָה (במוזיקה). جَوَابُ الشَّرْطِ סֵיפָא בְּמִשְׁפַּט תְּנַאי. جَوَابِيٌّ שֶׁל מַעֲנֶה. رِسَالَةٌ جَوَابِيَّةٌ מִכְתַּב תְּשׁוּבָה. جَوَّابٌ נוֹדֵד, מְשׁוֹטֵט, אִישׁ מַסָּעוֹת. تَجْوَابٌ מַסָּע, נְדִידָה. إِجَابَةٌ ج إِجَابَاتٌ מַעֲנֶה, תְּשׁוּבָה. تَجَاوُبٌ הַסְכָּמָה, רְאִיָּה עַיִן בְּעַיִן, הַרְמוֹנְיָה, הַתְאָמָה. إِسْتِجَابَةٌ הֵעָנוּת, מִלּוּי בַּקָּשָׁה. إِسْتِجْوَابٌ שְׁאִילְתָּה. مُتَجَاوِبٌ הַרְמוֹנִי. مُسْتَجِيبٌ נַעֲנֶה, מֵשִׁיב, שׁוֹמֵעַ. واللّٰهُ المُسْتَجِيبُ וֵאלֹהִים נַעֲנָה (לתפילה, לבקשה וכו').

جُوتَا .Sn יוּטָה.

(جوح) جَاحَ ـُ إِجْتَاحَ VIII 1. פָּשַׁט עַל־, כָּבַשׁ, הֵצִיף, גָּרַף, שָׁטַף. 2. הִשְׁמִיד, הָרַס. إِجْتِيَاحٌ פְּשִׁיטָה, שְׁטִיפָה, כִּבּוּשׁ, הֶרֶס, כִּלָּיוֹן. جَائِحٌ מַחֲרִיב, מַשְׁחִית, הַרְסָנִי. جَائِحَةٌ ج جَوَائِحُ אָסוֹן, הֶרֶס, שֶׁבֶר, פֻּרְעָנוּת, הַשְׁחָתָה.

جُوخٌ ج أَجْوَاخٌ P בַּד צֶמֶר עָבֶה.

(جـود) جَـادَ ـُ 1. שָׁפַע, הִרְעִיף, הֶעֱנִיק לָרֹב. 2. תָּרַם, נִדֵּב, נָתַן בְּעַיִן יָפָה, הֵיטִיב, גָּמַל חֶסֶד. جَادَ بِنَفْسِهِ הִקְרִיב אֶת עַצְמוֹ. جَادَ بِأَنْفَاسِهِ الأَخِيرَةِ גָּסַס, נָטָה לָמוּת. جَادَتِ السَّمَاءُ יָרְדוּ גִּשְׁמֵי בְּרָכָה. جَادَتْ عَيْنَاهُ بِالدَّمْعِ זָלְגוּ עֵינָיו דְּמָעוֹת, בָּכָה בְּכִי תַּמְרוּרִים. جَوَّدَ II 1. שִׁפֵּר, הִשְׁבִּיחַ, הֵיטִיב. 2. קָרָא בְּטַעֲמֵי הַקֻּרְאָן. أَجَادَ IV הֵיטִיב לַעֲשׂוֹת, שָׁלַט ב־, הָיָה בָּקִי ב־, הִצְטַיֵּן ב־. إِسْتَجَادَ X חָשַׁב אֶת־ לְמְשֻׁבָּח. جُودٌ נְדִיבוּת, עַיִן יָפָה, רֹחַב לֵב. جَوْدٌ גֶּשֶׁם נְדָבוֹת. جَوْدَةٌ. جُودَةٌ 1. אֵיכוּת, טִיב. 2. חֶסֶד. مُرَاقَبَةُ الجَوْدَةِ בַּקָּרַת אֵיכוּת. جَيِّدٌ טוֹב, שַׁפִּיר. جَيِّدًا הֵיטֵב, בְּצוּרָה טוֹבָה, בְּסֵדֶר. جَيِّدٌ جِدًّا טוֹב מְאוֹד. جَوَادٌ ج أَجْوَادٌ وأَجَاوِدُ وأَجَاوِيدُ 1. נָדִיב, רְחַב לֵב. 2. ج جِيَادٌ סוּס אַבִּיר, סוּס מֵרוֹץ. إِنَّ الجَوَادَ قَدْ يَعْثُرُ פת' גַּם חָכָם כְּקֹהֶלֶת יַעֲשֶׂה לִפְעָמִים אִוֶּלֶת. تَجْوِيدٌ קְרִיאָה בְּטַעֲמֵי הַקֻּרְאָן. إِجَادَةٌ שְׁלִיטָה ב־, בְּקִיאוּת, הִצְטַיְּנוּת. مُجِيدٌ קוֹלֵעַ, בָּקִי, יָעִיל.

جُودُو J ג'וּדוֹ.

(جور) جَارَ ـُ 1. גָּרַם עָוֶל, עָשַׁק, קִפֵּחַ. 2. סָר מֵהַמַּטָּרָה, סָטָה מ־. جَاوَرَ III 1. חַי בִּשְׁכֵנוּת ל־, הָיָה שָׁכֵן ל־. 2. שָׁכַן בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ, הִסְתּוֹפֵף בְּבֵית תְּפִלָּה. أَجَارَ IV נָתַן מִקְלָט, הֶעֱנִיק חָסוּת ל־, תָּמַךְ ב־. تَجَاوَرَ VI הָיָה בִּשְׁכֵנוּת עִם־, גָּבַל עִם־. إِسْتَجَارَ X 1. שִׁוַּע לְעֶזְרַת־. 2. בִּקֵּשׁ חָסוּת אֵצֶל־. جَوْرٌ עָוֶל, עֹשֶׁק, אִי צֶדֶק. جَارٌ ج جِيرَانٌ 1. שָׁכֵן. 2. גֵּר, אִישׁ חָסוּת. الجَارُ قَبْلَ الدَّارِ פת' שְׁאַל עַל הַשָּׁכֵן לִפְנֵי שֶׁתָּגוּר בִּשְׁכֵנוּת לוֹ, הַרְחֵק מִשָּׁכֵן רָע. جَارُكَ القَرِيبُ وَلَا أَخُوكَ البَعِيدُ פת' טוֹב שָׁכֵן קָרוֹב מֵאָח רָחוֹק. جِيرَةٌ שְׁכֵנוּת. جِيرَةٌ حَسَنَةٌ שְׁכֵנוּת טוֹבָה. جِوَارٌ קִרְבַת מָקוֹם, שְׁכֵנוּת. إِنْتَقَلَ إِلَى جِوَارِ رَبِّهِ נִתְבַּקֵּשׁ לִישִׁיבָה שֶׁל מַעְלָה, נִפְטַר. بِجِوَارِ בִּשְׁכֵנוּת, בְּקִרְבַת־. مُجَاوَرَةٌ שְׁכֵנוּת. إِجَارَةٌ מַתַּן חָסוּת, הוֹשָׁטַת יָד לְעֶזְרָה. جَائِرٌ עַוָּל, בֶּן עַוְלָה, עוֹשֵׁק, עָרִיץ. مُجَاوِرٌ 1. שָׁכֵן, סָמוּךְ ל־. 2. גָּר קָרוֹב לְמָקוֹם קָדוֹשׁ (תלמיד אלאזהר). مُجِيرٌ מוֹשִׁיעַ, מָגֵן. مُسْتَجِيرٌ מְבַקֵּשׁ חָסוּת (עזרה). كَالمُسْتَجِيرِ مِنَ الرَّمْضَاءِ بِالنَّارِ פת' מִן הַפַּח אֶל הַפַּחַת.

جَوْرَبٌ P ج جَوَارِبُ גֶּרֶב.

(جوز) جَازَ ـُ 1. עָבַר. 2. הָיָה מֻתָּר. جَازَ الامْتِحَانَ עָבַר אֶת הַמִּבְחָן. جَازَتْ عَلَيْهِ الحِيلَةُ נָפַל בְּפַח. يَجُوزُ لِلشَّاعِرِ مَا لَا يَجُوزُ لِغَيْرِهِ חֵרוּת פִּיּוּטִית לַמְשׁוֹרֵר. جَوَّزَ II הִתִּיר, הִרְשָׁה, נָתַן רְשׁוּת (אִשּׁוּר). جَاوَزَ III חָרַג מִן־, עָקַף, עָבַר גְּבוּל,

הִסִּיג גְּבוּל. أَجَازَ IV אִפְשֵׁר, הִתִּיר, הִרְשָׁה, הִסְמִיךְ. تَجَاوَزَ VI חָרַג מִ־, עָבַר, חָצָה, עָקַף. تَجَاوَزَ عَنْ ذَنْبِهِ מָחַל לְ־ עַל חֶטְאוֹ. تَجَاوَزَ سُلْطَاتِهِ חָרַג מִסַּמְכֻיּוֹתָיו. تَجَاوَزَ الْعَقَبَاتِ הִתְגַּבֵּר עַל הַמִּכְשׁוֹלִים. إِجْتَازَ VIII 1. עָבַר, עָקַף, חָלַף, חָצָה. 2. עָמַד (במבחן למשל). إِسْتَجَازَ X חָשַׁב לְמֻתָּר. جَوْزٌ ج أَجْوَازٌ מֶרְכָּז, לֵב. أَجْوَازُ الْفَضَاءِ מֶרְחַב הֶחָלָל. جَوْزَةٌ ج جَوْزٌ وجَوْزَاتٌ 1. אֱגוֹז. 2. נַרְגִּילָה. جَوْزُ الْهِنْدِ קוֹקוֹס. جَوْزِيٌّ אֱגוֹזִי. جَوَازٌ ج جَوَازَاتٌ وأَجْوِزَةٌ הֶתֵּר, רְשׁוּת, רִשָּׁיוֹן, אִשּׁוּר, הַרְשָׁאָה. جَوَازُ سَفَرٍ דַּרְכּוֹן. مَجَازٌ 1. מַעֲבָר, מִסְדְּרוֹן. 2. הַשְׁאָלָה, מֵטָפוֹרָה. مَجَازًا בְּהַשְׁאָלָה. مَجَازٌ مُسْتَوْخَمٌ הַשְׁאָלָה (מֵטָפוֹרָה) תְּפֵלָה. مَجَازِيٌّ מֵטָפוֹרִי. عَلَى سَبِيلِ الْمَجَازِ בְּהַשְׁאָלָה, כְּדֶרֶךְ מָשָׁל. إِجَازَةٌ ج إِجَازَاتٌ 1. רִשָּׁיוֹן, רְשׁוּת, הַרְשָׁאָה. 2. חֻפְשָׁה, פַּגְרָה (מן העבודה). إِجَازَةٌ حُرَّةٌ (بِلاَ مُرَتَّبٍ) חֻפְשָׁה לְלֹא תַּשְׁלוּם. مُجَاوَزَةٌ. تَجَاوُزٌ 1. חֲרִיגָה, הַסָּגַת גְּבוּל. 2. חֲצִיָּה, חֲצָיָה. 3. עֲקִיפָה. تَجَاوُزٌ عَنْ 1. הִתְעַלְּמוּת, מְחִילָה, וִתּוּר. 2. עֲקִיפָה. إِجْتِيَازٌ חֲצִיָּה, מַעֲבָר. جَائِزٌ אֶפְשָׁרִי, יִתָּכֵן, חֻקִּי, מֻתָּר, סָבִיר. جَائِزَةٌ ج جَوَائِزُ פְּרָס. جَائِزَةٌ دِرَاسِيَّةٌ מִלְגָּה, סְטִיפֶּנְדְּיָה. الْجَوْزَاءُ מַזַּל תְּאוֹמִים. مِجْوَزٌ חָלִיל דּוּ־קָנִי.

جَوْزَلٌ ج جَوَازِلُ גּוֹזָל.

(جوس) جَاسَ ـُ إِجْتَاسَ VIII חִפֵּשׂ, בָּדַק, רִגֵּל, בָּלַשׁ.

جَوْسَقٌ P ج جَوَاسِقُ אַרְמוֹן, טִירָה.

(جوع) جَاعَ ـُ רָעֵב, הָיָה רָעֵב. جَوَّعَ II הִרְעִיב. جَوِّعْ كَلْبَكَ يَتْبَعْكَ הַרְעֵב אֶת כַּלְבְּךָ וְיֵצֵא לְךָ (ילך בעקבותיך). جُوعٌ. مَجَاعَةٌ רָעָב. تَضَوَّرَ جُوعًا הִתְפַּתֵּל מֵרָעָב. مَاتَ جُوعًا גָּוַע בָּרָעָב. جَائِعٌ ج جِيَاعٌ. جَوْعَانُ רָעֵב. تَجْوِيعٌ הַרְעָבָה.

جَوَّفَ II נִבֵּב, עָשָׂה חָלוּל (נָבוּב). جَوْفٌ ج أَجْوَافٌ 1. חוֹר, חָלָל, שֶׁקַע. 2. בֶּטֶן, פְּנִים, תּוֹךְ. فِي جَوْفِ اللَّيْلِ בְּאִישׁוֹן לַיְלָה, עֲמֹק בְּתוֹךְ הַלַּיְלָה. جَوْفِيٌّ פְּנִימִי. مِيَاهٌ جَوْفِيَّةٌ מֵי תְּהוֹם, מַיִם תַּת־קַרְקָעִיִּים. أَجْوَفُ ج جُوفٌ נָבוּב, חָלוּל, רֵיק, אַפְסִי. طَبْلٌ أَجْوَفُ רֵיק, חֲסַר תּוֹעֶלֶת, חֲסַר תֹּכֶן. الْفِعْلُ الأَجْوَفُ גִּזְרַת פָּעֳלֵי ע"ו וע"י (בדקדוק). تَجْوِيفٌ ج تَجَاوِيفُ חָלָל (של הבטן, של הפה וכו'), שֶׁקַע. مُجَوَّفٌ 1. חָלוּל, נָבוּב. 2. קָעוּר.

جَوْقٌ ج أَجْوَاقٌ. جَوْقَةٌ ج جَوْقَاتٌ P 1. תִּזְמֹרֶת (מורחית), מַקְהֵלָה. 2. חֲבוּרָה, קְבוּצָה, לַהֲקָה.

(جول) جَالَ ـُ שׁוֹטֵט, נָדַד, נָע וָנָד, סוֹבֵב. جَالَ بِخَاطِرِهِ הִרְהֵר בְּ־, עָלָה עַל דַּעְתּוֹ. جَالَ الدَّمْعُ فِي عَيْنَيْهِ עֵינָיו הוּצְפוּ דְּמָעוֹת, מָלְאוּ עֵינָיו דְּמָעוֹת. صَالَ وَجَالَ הִתְרוֹצֵץ, הִשְׁתּוֹלֵל, לָחַם בְּחֵרוּף נֶפֶשׁ. أَجَالَ IV הֵקִיף, סִבֵּב. أَجَالَ الرَّأْيَ فِي שָׁקַל וְטָרָה בְּ־, הִרְהֵר בְּ־. تَجَوَّلَ V סוֹבֵב, שׁוֹטֵט, סִיֵּר, פִּטְרֵל. جَوْلَةٌ ج جَوْلاَتٌ 1. סִיבוּב, הַקָּפָה. 2. מַסָּע, טִיּוּל. جَوْلَةٌ حَوْلَ الْعَالَمِ טִיּוּל מִסָּבִיב לָעוֹלָם. جَوَّالٌ ج جَوَّالَةٌ 1. נָע וָנָד, מִסְתּוֹבֵב, מְטַיֵּל, נוֹסֵעַ. 2. רוֹכֵל. 3. טֶלֶפוֹן סֶלוּלָרִי. الْجَوَّالَةُ גְּדוּדֵי נֹעַר, גַּדְנַ"ע. تَجْوَالٌ. جَوَلاَنٌ נְדִידָה, הֲגִירָה, שׁוֹטְטוּת, סִיבוּב. الْجُولاَنُ. مُرْتَفَعَاتُ الْجُولاَنِ. هَضْبَةُ الْجُولاَنِ הַגּוֹלָן, רָמַת הַגּוֹלָן. مَجَالٌ ج مَجَالاَتٌ תְּחוּם, שֶׁטַח, מֶרְחָב, שָׂדֶה. مَجَالُ الرُّؤْيَةِ (الْبَصَرِ) שְׂדֵה רְאִיָּה. أَفْسَحَ لَهُ الْمَجَالَ אִפְשֵׁר לוֹ, נָתַן לוֹ כַּר נִרְחָב. لاَ مَجَالَ لِلشَّكِّ אֵין מָקוֹם לְסָפֵק. مَجَالٌ جَوِّيٌّ תְּחוּם אֲוִירִי. مَجَالٌ حَيَوِيٌّ מֶרְחַב מִחְיָה. مَجَالٌ مَغْنَاطِيسِيٌّ שָׂדֶה מַגְנֵטִי. مُتَعَدِّدُ الْمَجَالاَتِ רַב תְּחוּמִי. تَجَوُّلٌ 1. טִיּוּל, סִיּוּר. 2. נְדִידָה. 3. סִיבוּב, פִּטְרוּל, הַקָּפָה. نِظَامُ حَظْرِ (مَنْعِ) التَّجَوُّلِ עֹצֶר. بَيَّاعٌ مُتَجَوِّلٌ רוֹכֵל.

جُولف .En גּוֹלְף.

جُونٌ ج أَجْوَانٌ מִפְרָצוֹן.

(جوه) جَاهٌ 1. מַעֲמָד רָם. 2. כָּבוֹד, גְּדֻלָּה.

جُونِلَّة .It ج جُونِلاَّت חֲצָאִית.

جَوْهَرَةٌ ج جَوْهَرٌ وجَوَاهِرُ 1. פְּנִינָה. 2. עִקָּר, מַהוּת, תֹּכֶן. جَوْهَرُ الْمَوْضُوعِ מַהוּת הָעִנְיָן. الزَّيْفُ والْجَوْهَرُ הַמְּזֻיָּף וְהָאֲמִתִּי. جَوْهَرِيٌّ 1. מַהוּתִי, עִקָּרִי, בְּסִיסִי, יְסוֹדִי. 2. צוֹרֵף, מוֹכֵר אֲבָנִים טוֹבוֹת, תַּכְשִׁיטָן. غَيْرُ جَوْهَرِيٍّ אֵינוֹ עִקָּרִי, טָפֵל. مُجَوْهَرَاتٌ תַּכְשִׁיטִים, עֲדָיִים. مُجَوْهَرَاتِيٌّ תַּכְשִׁיטָן, מוֹכֵר תַּכְשִׁיטִים.

جَوِيَ ـَ סָבַל יִסּוּרֵי אַהֲבָה. جَوًى יִסּוּרֵי אַהֲבָה, אַהֲבָה עַזָּה.

(جيا) جَاءَ ـِ בָּא, אָתָה, הוֹפִיעַ, הִגִּיעַ, נִגְלָה. جَاءَ بِهِ הֱבִיאוֹ. جَاءَ مِنْ... أَنَّ נִמְסַר מִ־ כִּי. جَاءَهُ أَنَّ נִמְסַר לוֹ כִּי. جِيئَةٌ. مَجِيءٌ הַגָּעָה, בִּיאָה, הוֹפָעָה. جِيئَةً وَذَهَابًا הָלוֹךְ וָשׁוֹב.

جَيْبٌ ج جُيُوبٌ כִּיס. جَيْبُ تَمَامٍ קוֹסִינוּס (בטריגונומטריה). كِتَابُ الْجَيْبِ סֵפֶר כִּיס, סִפְרוֹן. مَصْرُوفُ الْجَيْبِ דְּמֵי כִּיס. نَاصِحُ الْجَيْبِ כֵּן, בַּר לֵבָב. جُيُوبُ الْمُقَاوَمَةِ כִּיסֵי הִתְנַגְּדוּת.

جِيدٌ ج جُيُودٌ وأَجْيَادٌ צַוָּאר ע' عُنُق.

جَيَّرَ II סִיֵּד. جِيرٌ סִיד, גִּיר. جَيَّارَةٌ מִשְׂרֶפֶת סִיד. جِيرِيٌّ שֶׁל סִיד, גִּירִי.

جَيَّرَ .It הֵסֵב (המחאה למשל). جِيرُو חֲתִימַת הֲסָבָה.

جِيرُوسْكُوب G גִּירוֹסְקוֹפּ, מְצַפֵּן גִּירוֹ.

(جيش) جَاشَ ـِ 1. גָּעַשׁ, סָעַר, הָמָה. 2. פָּעַם, נִפְעַם, הִתְרַגֵּשׁ. جَيَّشَ II גִּיֵּס, חִיֵּל. جَيْشٌ ج جُيُوشٌ צָבָא, גַּיִס, אַרְמִיָּה. جَيْشُ احْتِلاَلٍ צְבָא כִּבּוּשׁ. جَيْشُ احْتِيَاطٍ חֵיל מִלּוּאִים. جَيْشُ الدِّفَاعِ الإِسْرَائِيلِيِّ צְבָא הֲגַנָּה לְיִשְׂרָאֵל (צה"ל).

جَيَّاشٌ 1. גוֹעֵשׁ, סוֹעֵר, הוֹמֶה. 2. נִפְעָם, נִסְעָר, מְרֻגָּשׁ. **جَيَشَانٌ** הִתְגַּעֲשׁוּת, הִתְרַגְּשׁוּת, סַעֲרַת רוּחוֹת, תְּסִיסָה.

(جيف) جَافَ ـِ סָרַח, הִסְרִיחַ, הִצְחִין. **جِيفَةٌ** ج **جِيَفٌ** 1. סִרְחוֹן. 2. פֶּגֶר, גּוּפַת מֵת.

جِيلٌ ج **أَجْيَالٌ** 1. דּוֹר. 2. תְּקוּפַת מֵאָה שָׁנָה (במסורת הערבית). 3. עַם. **مِنْ جِيلٍ لِجِيلٍ** מִדּוֹר לְדוֹר. **جِيلاً بَعْدَ جِيلٍ** מִדּוֹר דּוֹר. **الجِيلُ الصَّاعِدُ (النَّاشِئُ)** הַדּוֹר הָעוֹלֶה (הַצָּעִיר). **عَلَى مَرِّ الأَجْيَالِ** בְּמֶשֶׁךְ הַדּוֹרוֹת.

جِيلاَتِي .It גְּלִידָה.

جِيم שֵׁם הָאוֹת ج בָּעֲרָבִית.

جِينَةٌ ج **جِينَاتٌ** G גֵּן (גורם תורשתי).

جِيُوفِيزْيَاءُ G גֵּאוֹפִיזִיקָה.

جِيُولُوجِيَا גֵּאוֹלוֹגְיָה. **جِيُولُوجِيٌّ** 1. גֵּאוֹלוֹגִי. 2. גֵּאוֹלוֹג.

ح ח. הָאוֹת הַשִּׁשִּׁית בָּא"ב הָעַרְבִי, שְׁמָהּ حَاء חָאא'.

حَاء שֵׁם הָאוֹת ح בְּעַרְבִית.

حَاخَامٌ H חָכָם, רַב. الحَاخَامُ الأَكْبَرُ. حَاخَامْ بَاشِي הָרַב הָרָאשִׁי.

حَامٌ H חָם, בְּנוֹ שֶׁל נֹחַ. حَامِيٌّ חָמִי, שֶׁל בְּנֵי חָם. اَللُّغَاتُ الحَامِيَّةُ הַשָּׂפוֹת הָחָמִיּוֹת.

حَانَةٌ ج حَانَاتٌ בָּר, מִסְבָּאָה, בֵּית מַרְזֵחַ.

حَانُوتٌ ج حَوَانِيتُ 1. חֲנוּת. 2. בֵּית מַרְזֵחַ. حَانِيٌّ בַּעַל חֲנוּת מַכֹּלֶת. حَانُوتِيٌّ ج حَانُوتِيَّةٌ 1. בַּעַל חֲנוּת. 2. קַבָּר, קַבְּרָן.

حَبَّ ـِ אָהַב, חִבֵּב, אָהַד. حَبَّبَ II 1. אָהַד, חִבֵּב, רָחַשׁ חִבָּה. 2. إِلَى עוֹרֵר אַהֲדָה (חִבָּה) ל־. حَابَّ III רָחַשׁ חִבָּה, הִתְיַדֵּד. أَحَبَّ IV אָהַב, אָהַד. أُحِبُّ أَنْ חָפֵץ אֲנִי, בִּרְצוֹנִי. لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى يُحِبَّ لِأَخِيهِ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ ח' וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ. تَحَبَّبَ V إِلَى הִתְחַבֵּב עַל־, חִזֵּר אַחֲרֵי־, הִתְחַנְחֵן. تَحَابُّوا VI אָהֲבוּ זֶה אֶת זֶה. إِسْتَحَبَّ X מָצָא חֵן בְּעֵינָיו, אָהַב, בִּכֵּר. حُبٌّ אַהֲבָה. حُبُّ الاسْتِطْلَاعِ סַקְרָנוּת. حُبُّ الذَّاتِ אַהֲבָה עַצְמִית, אֵגוֹאִיזְם, נַרְקִיסִיּוּת. حُبُّ الغِلْمَانِ פֵּדוֹפִילְיָה. حُبُّ الوَطَنِ אַהֲבַת הַמּוֹלֶדֶת. الحُبُّ أَعْمَى. الحُبُّ شَرِيكُ العَمَى. حُبُّكَ الشَّيْءَ يُعْمِي وَيُصِمُّ פת' הָאַהֲבָה עִוֶּרֶת. עַל כָּל פְּשָׁעִים תְּכַסֶּה אַהֲבָה. حُبًّا وَكَرَامَةً בְּחֵפֶץ לֵב. حُبِّي יְדִידוּתִי. حَبِيبٌ ج أَحِبَّاءُ وَأَحِبَّةٌ وَأَحْبَابٌ 1. אוֹהֵב. 2. אָהוּב, חָבִיב, יָקָר. حَبِيبَةٌ אֲהוּבָה. مَحَبَّةٌ אַהֲבָה, יְדִידוּת. تَحَبُّبٌ חִזּוּר אַחֲרֵי־, הִתְחַנְחֲנוּת. مَحْبُوبٌ אָהוּב, חָבִיב, יָקָר. مُحَبَّبٌ אָהוּב, נָעִים. مُحِبٌّ אוֹהֵב, שׁוֹחֵר, חוֹבֵב. مُحِبُّو الآثَارِ חוֹבְבֵי אַרְכֵאוֹלוֹגְיָה. مُحِبٌّ لِلسَّلَامِ שׁוֹחֵר שָׁלוֹם. مُسْتَحَبٌّ מֻעֲדָף, רָצוּי, נָעִים. حَبَّةٌ ج حَبٌّ وَحُبُوبٌ 1. גַּרְעִין, זַרְעוֹן, זֶרַע, חַרְצָן, גַּלְעִין. 2. גְּלוּלָה. حَبَّةُ تُفَّاحٍ תַּפּוּחַ אֶחָד. حَبَّةٌ حُلْوَةٌ אָנִיס, כַּמְנוֹן. حَبَّةُ العَيْنِ אִישׁוֹן. حَبَّةُ القَلْبِ מַחְמַל נֶפֶשׁ. حَبُّ الشَّبَابِ חֲטָטִיּוֹת, פִּצְעֵי בַּגְרוּת. حَبُّ هَالٍ חָמָם, הֵל, קַרְדָּמוֹן. حُبُوبُ مَنْعِ الحَمْلِ גְּלוּלוֹת לִמְנִיעַת הֵרָיוֹן. الحُبُوبُ דְּגָנִים, תְּבוּאָה. حُبَيْبَةٌ גַּרְעִין קָטָן. حُبَيْبِيٌّ שֶׁל גַּרְעִין זָעִיר. الرَّمَدُ الحُبَيْبِيُّ גַּרְעֶנֶת, טְרָכוֹמָה. حُبَاحِبٌ גַּחְלִילִית ע' سِرَاجُ اللَّيْلِ.

حَبَّذَ II הֶעֱדִיף, בִּכֵּר, חָשַׁב לְרָצוּי, בֵּרֵךְ עַל־, הִלֵּל. حَبَّذَا מַה יָּפֶה, מַה טּוֹב! تَحْبِيذٌ הַעֲדָפָה, בִּכּוּר, הַסְכָּמָה, שֶׁבַח.

حَبَرَ ـُ שָׂמַח, הִרְנִין. أُدْخُلُوا الجَنَّةَ أَنْتُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ تُحْبَرُونَ ק' בּוֹאוּ אֶל גַּן הָעֵדֶן, אַתֶּם וּנְשׁוֹתֵיכֶם וְתִהְיוּ שְׂמֵחִים. حَبِرَ ـَ שָׂמַח. حَبَّرَ II 1. חִבֵּר, כָּתַב דְּבָרִים נִמְלָצִים. 2. שִׂרְטֵט בִּדְיוֹ. حِبْرٌ דְּיוֹ. أُمُّ الحِبْرِ דְּיוֹנוֹן. حِبْرٌ عَلَى وَرَقٍ חֲסַר עֵרֶךְ, סְתָם פִּסַּת נְיָר. حَبْرٌ ج أَحْبَارٌ חָבֵר חָכָם, רַב, מְלַמֵּד. الحَبْرُ الأَعْظَمُ כִּנּוּיוֹ שֶׁל הָאַפִּיפְיוֹר. سِفْرُ الأَحْبَارِ סֵפֶר "וַיִּקְרָא". حَبِرَةٌ צָעִיף מְמֻשִּׁי לְנָשִׁים. حَبَّارٌ דְּיוֹנוֹן. حُبُورٌ שָׂשׂוֹן, שִׂמְחָה, גִּיל. فَرَحٌ وَحُبُورٌ שִׂמְחָה וָגִיל. حُبَارَى ج حُبَارَيَاتٌ חֲבָּרָה (עוף). يَحْبُورٌ חוּגָה, יַעַד (עוף). مِحْبَرَةٌ ج مَحَابِرُ קֶסֶת, בֵּית דְּיוֹ, דְּיוֹתָה.

حَبَسَ ـِ 1. חָבַשׁ (בכלא), כָּלָא, אָסַר (במחבוש). 2. מָנַע, עָצַר. 3. הִקְדִּישׁ (רכוש). حَبَسَ نَفْسَهُ عَلَى הִתְמַסֵּר ל־ כָּלִיל, הִקְדִּישׁ עַצְמוֹ ל־. حَبَسَ يَدَهُ عَنْ הִפְקִיעַ (דבר) מִיָּדָיו. إِنْحَبَسَ VII נִכְלָא, נֶעֱצַר. إِحْتَبَسَ VIII עָצַר, עִכֵּב. حَبْسٌ ج حُبُوسٌ כֶּלֶא, כְּלִיאָה, מַחְבּוֹשׁ, מַעֲצָר. حَبْسٌ احْتِيَاطِيٌّ (وِقَائِيٌّ) מַעֲצָר מוֹנֵעַ. حَبْسٌ مَعَ وَقْفِ التَّنْفِيذِ מַאֲסָר עַל תְּנַאי. حِبْسٌ ج أَحْبَاسٌ סֶכֶר. حُبْسَةٌ אַפַּזְיָה, שַׁתֶּקֶת, כֹּבֶד לָשׁוֹן, אָבְדַּן כֹּשֶׁר הַדִּבּוּר. حَبِيسٌ 1. חָבוּשׁ, כָּלוּא, עָצוּר. 2. פָּרוּשׁ, מִתְבּוֹדֵד. مَحْبَسٌ ج مَحَابِسُ בֵּית כֶּלֶא, מַחְבּוֹשׁ. مِحْبَسٌ ج مَحَابِسُ 1. מַחְסוֹם. 2. טַבַּעַת. إِنْحِبَاسٌ עֲצִירָה (של גשם). إِحْتِبَاسٌ עֲצִירָה (של גשם), מַעֲצוֹר, כְּלִיאָה. إِحْتِبَاسُ البَوْلِ עֲצִירַת הַשֶּׁתֶן. إِحْتِبَاسٌ حَرَارِيٌّ אֶפֶקְט הַחֲמָמָה (global warming). مَحْبُوسٌ 1. חָסוּם (רכוש), מֻקְדָּשׁ ל־. 2. ج مَحَابِيسُ חָבוּשׁ, כָּלוּא, עָצוּר.

حَبَّشَ מ' תִּבֵּל (אוכל). مُحَبَّشٌ מְתֻבָּל.

الحَبَشَةُ חַבַּשׁ ע' إِثْيُوبْيَا. حَبَشِيٌّ חַבָּשִׁי, אֶתְיוֹפִּי. دِيكُ الحَبَشِ תַּרְנְגוֹל הֹדּוּ.

حَبِطَ ـَ כָּשַׁל, הָיָה לַשָּׁוְא. أَحْبَطَ IV שָׂם לְאַל, הִכְשִׁיל, סִכֵּל. أَحْبَطَ المُؤَامَرَةَ סִכֵּל אֶת הַמְּזִמָּה. إِحْبَاطٌ 1. סִכּוּל, הַכְשָׁלָה, הֲפָרָה. 2. תִּסְכּוּל. مُحْبَطٌ מְתֻסְכָּל.

حَبَقٌ רֵיחָן (צמחים ממינים שונים).

حَبَكَ ـِ אָרַג בִּיסוֹדִיּוּת, סָרַג, רָקַם, שָׁזַר. حَبَكَ الرِّوَايَةَ בָּנָה אֶת הָעֲלִילָה בִּיסוֹדִיּוּת. حَبَّكَ II הִדֵּק, חִשֵּׁק. حَبْكٌ הִדּוּק הָאֲרִיגָה. حَبْكَةٌ 1. אֲרִיגָה, טְוִיָּה. 2. עֲלִילָה (של סיפור). تَطَوُّرُ الحَبْكَةِ הִתְפַּתְּחוּת הָעֲלִילָה. مَحْبُوكٌ 1. אָרוּג יָפֶה. 2. מְתֻכָּן, מְתֻכְנָן הֵיטֵב.

حَبَلَ ـُ רִשֵּׁת (כדי ללכוד), קָשַׁר בְּחֶבֶל. حَبَلَتْهُ לְכָדָה אוֹתוֹ בְּרֶשֶׁת אַהֲבָתָהּ. حَبِلَتْ ـَ הִתְעַבְּרָה, הָרְתָה. حَبْلٌ ج حِبَالٌ وَأَحْبُلٌ وَحُبُولٌ وَأَحْبَالٌ 1. חֶבֶל, כֶּבֶל, חוּט, פְּתִיל. 2. עוֹרֵק, גִּיד. الحَبْلُ السُّرِّيُّ חֶבֶל הַטַּבּוּר. الحَبْلُ الشَّوْكِيُّ חוּט הַשִּׁדְרָה. حَبْلُ الوَرِيدِ עוֹרֵק הַצַּוָּאר. حَبْلُ المَسَاكِينِ קִיסוֹס (צמח). الحِبَالُ الصَّوْتِيَّةُ מֵיתְרֵי הַקּוֹל. إِعْتَصَمَ بِحَبْلِ اللّٰهِ חָסָה בֵּאלֹהִים. أَلْقَى (أَطْلَقَ) الحَبْلَ عَلَى الغَارِبِ הִתִּיר אֶת הָרֶסֶן. الكَذِبُ حَبْلُهُ قَصِيرٌ פת' שֶׁקֶר אֵין לוֹ רַגְלַיִם. لَعِبَ عَلَى الحَبْلَيْنِ רָקַד עַל שְׁתֵּי חֲתֻנּוֹת. حَبَلٌ הֵרָיוֹן. أُحْبُولَةٌ ج أَحَابِيلُ 1. רֶשֶׁת, מַלְכֹּדֶת. 2. מְזִמָּה. حَابِلٌ יוֹקֵשׁ, טוֹמֵן מַלְכֹּדֶת. حُبْلَى ج حَبَالَى הָרָה.

حَبَنٌ מַיֶּמֶת, הִידְרוֹקֶן (מחלה). حَبْنٌ ע' دِفْلَى.

(حبو) حَبَا ـُ 1. זָחַל (תינוק). 2. חָנַן, הֶעֱנִיק. حَابَى III הִכִּיר פָּנִים, נָשָׂא פָּנִים, נָהַג בְּמַשּׂוֹא פָּנִים, צִדֵּד ב־. حُبْوَةٌ מַתָּת, שַׁי. مُحَابَاةٌ הַכָּרַת פָּנִים, מַשּׂוֹא פָּנִים, הַפְלָיָה לְטוֹבַת, פְּרוֹטֶקְצְיָה, מַתַּן עֲדִיפוּת.

حَتَّ ـُ 1. שִׁפְשֵׁף, גֵּרֵד, חָכַךְ. 2. קִלֵּף. 3. נָשַׁר. تَحَاتَّ VI. اِنْحَتَّ VII הִשְׁתַּפְשֵׁף, נָשַׁר. حِتَّةٌ מ' ج حِتَتٌ 1. חֲתִיכָה. 2. שְׁכוּנָה. تَحَاتٌّ הִתְפּוֹרְרוּת, אִכּוּל, קוֹרוֹזְיָה, נְשִׁירָה.

حَتَدَ ـِ הָיָה מִמּוֹצָא אָצִיל. مَحْتِدٌ מוֹצָא (משפחתי), יִחוּס מְכֻבָּד.

حَتْفٌ ج حُتُوفٌ מָוֶת. لَقِيَ حَتْفَهُ מֵת, מָצָא אֶת מוֹתוֹ. مَاتَ حَتْفَ أَنْفِهِ מֵת מִיתָה טִבְעִית (לא במלחמה וכו'). سَعَى إِلَى حَتْفِهِ بِظِلْفِهِ. كَالبَاحِثِ عَنْ حَتْفِهِ بِظِلْفِهِ פת' חִפֵּשׂ מוֹתוֹ בְּעַצְמוֹ, טוֹעֵן צְלוּבוֹ בִּכְתֵפוֹ (נושא את הצלב על כתפו).

حَتَمَ ـِ צִוָּה. حَتَّمَ II חִיֵּב, אִלֵּץ, כָּפָה. تَحَتَّمَ V הָיָה מְחֻיָּב הַמְּצִיאוּת, הָיָה הֶכְרֵחִי. يَتَحَتَّمُ عَلَيْنَا أَنْ שׁוּמָה עָלֵינוּ, חוֹבָה עָלֵינוּ כִּי. حَتْمٌ ج حُتُومٌ הֶכְרֵחַ, חוֹבָה, גְּזֵרָה. حَتْمًا בְּהֶחְלֵט, בְּהֶכְרֵחַ. حَتْمِيٌّ מֻחְלָט, וַדָּאִי, בִּלְתִּי נִמְנָע. حَتْمِيَّةٌ 1. כֹּרַח, הֶכְרֵחַ. 2. גְּזֵרַת הַגּוֹרָל (בניגוד לבחירה החופשית), דֶּטֶרְמִינִיזְם. حَتْمِيَّةُ التَّارِيخِ צַו הַהִיסְטוֹרְיָה (הַגּוֹרָל). لَا حَتْمِيَّةٌ בְּחִירָה חָפְשִׁית. مَحْتُومٌ. مُحَتَّمٌ חָרוּץ (גורל למשל), נֶחֱרָץ, גָּמוּר, מֻחְלָט, סוֹפִי. أَجَلٌ مَحْتُومٌ גּוֹרָל נֶחֱרָץ.

حَتَّى עַד, עַד כִּי, עַד שֶׁ־. 2. כְּדֵי, עַל מְנַת, לְמַעַן (לפני פועל). 3. אֲפִלּוּ. حَتَّامَ (حَتَّى مَتَى) עַד מָתַי?! حَتَّى لَوْ אֲפִלּוּ אִם. لَا يَكُونُ ذَلِكَ حَتَّى يَشِيبَ الغُرَابُ. حَتَّى يَلِجَ الجَمَلُ سَمَّ الإِبْرَةِ פת' אִם יַעֲלֶה חֲמוֹר בְּסֻלָּם (כן תימצא דעת בשוטים). مَا إِنْ... حَتَّى לֹא עָבַר זְמַן רַב ... וְהִנֵּה, אַךְ ... וְהִנֵּה.

حَثَّ ـُ اِحْتَثَّ VIII. اِسْتَحَثَّ X דִּרְבֵּן, דָּחַק ב־, דָּחַף ל־, זֵרֵז, הִמְרִיץ, הֵאִיץ ב־. حَثَّ خُطَاهُ הֵחִישׁ צְעָדָיו. حَثِيثٌ מוּאָץ, מָהִיר. حَثِيثًا בִּמְהִירוּת, בְּמֶרֶץ. حَاثٌّ זָרֵז. حَاثَّةٌ הוֹרְמוֹן.

(حثل) حُثَالَةٌ פְּסֹלֶת, מִשְׁקָע. حُثَالَةُ النَّاسِ חֶלְאַת אֱנוֹשׁ.

(حثو) حَثَا ـُ שָׁפַךְ (זָרַק) עָפָר, עֵפֶר, אָבָק. حَثَا عَلَى رَأْسِهِ التُّرَابَ 1. חָפָה רֹאשׁוֹ. 2. בִּזָּה אוֹתוֹ.

حَجَّ ـُ إِلَى עָלָה לָרֶגֶל (לִמְקוֹם, למנהיג דגול וכו'), בִּקֵּר, בָּא אֶל־. حَاجَّ III הִתְנַצֵּחַ, הִתְפַּלְמֵס, הִתְוַכֵּחַ. اِحْتَجَّ VIII בְּ־ טָעַן, הֵבִיא רְאָיוֹת. اِحْتَجَّ عَلَى מָחָה עַל־, מִחָה, עִרְעֵר. حَجٌّ. حِجَّةٌ עֲלִיָּה לָרֶגֶל, חַג. ذُو الحِجَّةِ הַחֹדֶשׁ הָאַחֲרוֹן (השנים עשר) בַּלּוּחַ הָאִסְלָאמִי. حُجَّةٌ ج حُجَجٌ 1. טַעֲנָה, טִעוּן. 2. רְאָיָה, הוֹכָחָה, מוֹפֵת. 3. תֵּרוּץ, עִלָּה, אַמַתְלָה. 4. בַּר סַמְכָא, יַדְעָן מֻפְלָג, עוֹקֵר הָרִים. بِحُجَّةِ أَنْ בְּטַעֲנָה שֶׁ־. حُجِّيَّةٌ טִעוּן שֶׁיֵּשׁ בּוֹ הוֹכָחָה (בהלכה האסלאמית). مَحَجٌّ מַטָּרָה (סופית), יַעַד. مَحَجَّةٌ 1. יַעַד (של עולה רגל, של מסע וכו'). 2. מַטָּרָה, דֶּרֶךְ. مَحَجَّةُ الصَّوَابِ דֶּרֶךְ הַיָּשָׁר (נְכוֹחָה). اِحْتِجَاجٌ ج اِحْتِجَاجَاتٌ מְחָאָה. اِحْتِجَاجًا عَلَى בִּמְחָאָה עַל־. حَاجٌّ ج حُجَّاجٌ وحَجِيجٌ עוֹלֵה רֶגֶל, צַלְיָן. مُحْتَجٌّ מוֹחֶה, מְעַרְעֵר, טוֹעֵן. مِحْجَاجٌ ע' (سبر) مِسْبَار. مُحَاجٌّ וַכְּחָן, פֻּלְמוּסָן.

حَجَبَ ـُ 1. הִסְתִּיר, הֶעֱלִים, כִּסָּה, חָצַץ בְּעַד־. 2. מָנַע יְרוּשָּׁה. حَجَبَ بَيْنَهُ وَبَيْنَ חָצַץ בֵּינוֹ לְבֵין־. حَجَبَ الثِّقَةَ عَنِ الحُكُومَةِ הִבִּיעַ אִי אֵמוּן בַּמֶּמְשָׁלָה. حَجَّبَ II 1. הִסְתִּיר, הִצְפִּין. 2. כִּסָּה פְּנֵי (אישה) בִּרְעָלָה. تَحَجَّبَتْ V כִּסְּתָה אֶת פָּנֶיהָ בִּרְעָלָה. اِنْحَجَبَ VII נִתְכַּסָּה (בצעיף), נִסְתַּתֵּר. اِحْتَجَبَ VIII נֶעֱלַם, חָדַל לְהוֹפִיעַ (עיתון למשל). حَجْبٌ הַסְתָּרָה, הַעֲלָמָה, חֲצִיצָה. حَجْبُ الثِّقَةِ عَنْ הַבָּעַת אִי אֵמוּן ב־. حِجَابٌ وأَحْجِبَةٌ 1. ج حُجُبٌ רְעָלָה, צָעִיף, כִּסּוּי. 2. חַיִץ. 3. קָמֵעַ. الحِجَابُ الحَاجِزُ סַרְעֶפֶת, דִּיאַפְרַגְמָה. نَزَعَ الحِجَابَ عَنْ وَجْهِهِ קָרַע אֶת הַמַּסֵּכָה מֵעַל פָּנָיו, גִּלָּה אֶת פַּרְצוּפוֹ. حِجَابَةٌ חַדְרָנוּת. اِحْتِجَابٌ הִסְתַּתְּרוּת, הִתְעַלְּמוּת, חִדָּלוֹן. حَاجِبٌ 1. ج حُجَّابٌ חַדְרָן, שׁוֹעֵר, שׁוֹמֵר הַסַּף. 2. ج حَوَاجِبُ גַּבַּת עַיִן, גָּבִין. حَاجِبُ الضَّوْءِ (الضُّوءِ) צִמְצָם (של מצלמה). حَاجِبُ المَحْكَمَةِ שַׁמָּשׁ בֵּית הַמִּשְׁפָּט. مَحْجُوبٌ עָלוּם, נִסְתָּר, מְכֻסֶּה. مُحَجَّبَةٌ רְעוּלָה, מְכֻסַּת פָּנִים בְּצָעִיף.

حَجَرَ ـُ 1. מָנַע, עָצַר בְּעַד. 2. בּוֹדֵד, שָׁמַר בְּבִידּוּד. 3. שָׁלַל, אָסַר עַל־. حَجَّرَ II אִבֵּן, הִקְשָׁה כָּאֶבֶן. تَحَجَّرَ V 1. הִתְאַבֵּן. 2. לֹא הִתְפַּתֵּחַ. حَجْرٌ 1. מְנִיעָה, אִסּוּר. 2. הַסְגֵּר (רפואי), סֶגֶר, מַעֲצָר. حَجْرٌ صِحِّيٌّ הֶסְגֵּר רְפוּאִי, קָרַנְטִינָה. فَرَضَ الحَجْرَ عَلَى أَمْلَاكِهِ הֵטִיל עִקּוּל עַל רְכוּשׁוֹ. حِجْرٌ 1. חֵיק, חֹצֶן. 2. אָסוּר. حُجْرَةٌ ج حُجُرَاتٌ وحُجَرٌ חֶדֶר, תָּא. حُجْرَةُ المَعِيشَةِ חֲדַר מִשְׁפָּחָה. حُجْرَةُ النَّوْمِ חֲדַר שֵׁנָה. مَحْجَرٌ ج مَحَاجِرُ 1. חֲדַר בִּידּוּד. 2. תָּא מַעֲצָר. مَحْجَرٌ صِحِّيٌّ תַּחֲנַת הַסֶּגֶר, הֶסְגֵּר רְפוּאִי, קָרַנְטִינָה. مِحْجَرٌ. مَحْجِرٌ ج مَحَاجِرُ 1. אֲרֻבַּת הָעַיִן. 2. גִּנָּה מְגֻדֶּרֶת. مَحْجُورٌ عَلَيْهِ ج مَحْجُورٌ عَلَيْهِمْ 1. עָצוּר, עָצִיר. 2. נָתוּן תַּחַת חָסוּת. حَجَرٌ ج أَحْجَارٌ وحِجَارَةٌ אֶבֶן, אֶבֶן מִשְׁקָל. حَجَرُ الأَسَاسِ. الحَجَرُ الأَسَاسِيُّ אֶבֶן הַיְסוֹד, אֶבֶן פִּנָּה. الحَجَرُ الأَسْوَدُ הָאֶבֶן הַשְּׁחֹרָה (של הכעבה). حَجَرُ البَلَاطِ מַרְצֶפֶת, אָרִיחַ. حَجَرُ الرَّحَى 1. אֶבֶן רֵחַיִם. 2. מֶמֶל. حَجَرُ عَثْرَةٍ אֶבֶן נֶגֶף. حَجَرٌ كَرِيمٌ אֶבֶן טוֹבָה. طَبْعُ الحَجَرِ דְּפוּס אֶבֶן ע' (طبع). أَلْقَمَهُ الحَجَرَ סָכַר אֶת פִּיו (בתשובה ניצחת), לֹא הוֹתִיר לוֹ מַעֲנֶה. حَجَرِيٌّ אַבְנִי, שֶׁל אֶבֶן. العَصْرُ الحَجَرِيُّ תְּקוּפַת הָאֶבֶן. حَجَّارٌ 1. חוֹצֵב אֲבָנִים. 2. סַתָּת. تَحَجُّرٌ הִתְאַבְּנוּת, נֻקְשׁוּת, חֹסֶר הִתְפַּתְּחוּת. مُتَحَجِّرٌ ج مُتَحَجِّرَاتٌ 1. מְאֻבָּן, פוֹסִיל. 2. נֻקְשֶׁה.

حَجَزَ ـُ 1. חָסַם, סָגַר, עִכֵּב. 2. הִזְמִין (מָקוֹם), שָׁמַר. 3. عَلَى עִקֵּל. 4. עָצַר, מָנַע מ־. حَجَزَ بَيْنَهُمَا הִפְרִיד בֵּינֵיהֶם. اِحْتَجَزَ VIII עָצַר, כָּלָא, הֶחֱזִיק בְּמַעֲצָר (בֵּית

למשל). إِحْتَجَزَ رَهَائِنَ הֶחֱזִיק בְּנֵי עֲרֻבָּה. حَجْزٌ 1. חֲסִימָה, עֲצִירָה, מְנִיעָה. 2. עִקּוּל. 3. הַזְמָנָה, שְׁמִירָה (של מקום, כרטיס וכו'). شُبَّاكُ الحَجْزِ אֶשְׁנַב הַזְמָנַת מְקוֹמוֹת. فَكُّ الحَجْزِ פִּדְיוֹן, הֲסָרַת הָעִקּוּל. إِحْتِجَازٌ עֲצִירָה, עִכּוּב, הַחְזָקָה. إِحْتِجَازُ رَهَائِنَ הַחְזָקַת בְּנֵי עֲרֻבָּה. حَاجِزٌ ج حَوَاجِزُ 1. מַחְסוֹם, חַיִץ, מְחִיצָה, גָּדֵר, מִכְשׁוֹל. 2. מְשׂוּכָה. حَاجِزُ الأَمْوَاجِ שׁוֹבֵר גַּלִּים. حَاجِزُ الصَّوْتِ מַחְסוֹם הַקּוֹל (של מטוסים), "בּוּם" עַל־קוֹלִי. سِبَاقُ الحَوَاجِزِ מֵרוֹץ מְשׂוּכוֹת. الحِجَازُ חִג'אז (חֶבֶל בחצי האי ערב). مُحْتَجَزٌ 1. עָצוּר, מֻחְזָק. 2. בֶּן עֲרֻבָּה.

حَجَلَ ـِ 1. נִתֵּר, קִפֵּץ. 2. חָגַר (בהליכתו). حِجْلٌ ج حُجُولٌ 1. עֶכֶס, אֶצְעָדָה. 2. קַרְסֹל. 3. אֲזִקִּים. حَجَلَةٌ ج حَجَلٌ وحِجْلاَنٌ חָגְלָה, קוֹרֵא (עופות). حَجَلَةٌ ج حِجَالٌ אַפִּרְיוֹן. رَبَّاتُ الحِجَالِ נָשִׁים. مُحَجَّلٌ לְבָן קַרְסֹל (בהמה). يَوْمٌ مُحَجَّلٌ יוֹם מַזְהִיר (מְפֹאָר).

حَجَمَ ـُ 1. חָסַם (פי חיה לבל תנשוך). 2. מָנַע. 3. הִקִּיז דָּם (ברפואה). 4. בָּלַט, הִזְדַּקֵּר. حَجَمَ الثَّدْيُ שָׁדַיִם נָכוֹנוּ (של נערה). حَجَّمَ II גִּמֵּד, הִמְעִיט בְּעֶרְכּוֹ. أَحْجَمَ IV عَنْ נָסוֹג, נִרְתַּע, נִמְנַע, חָזַר בּוֹ מ־. حَجْمٌ ج حُجُومٌ وأَحْجَامٌ 1. נֶפַח, גֹּדֶל, מִדָּה. 2. קֹטֶר (כדור, תותח וכו'), קָלִיבֶּר. حَجَّامٌ אֻמָּן, מַקִּיז דָּם (ברפואה). حِجَامَةٌ הַקָּזַת דָּם. مِحْجَمٌ ج مَحَاجِمُ כּוֹס רוּחַ (להקזת דם), קֶרֶן אֻמָּן. إِحْجَامٌ רְתִיעָה, הֵרָתְעוּת, הִמָּנְעוּת מ־. تَحْجِيمٌ גִּמּוּד, הַמְעָטַת עֵרֶךְ.

حَجَنَ ـِ כָּפַף, עִקֵּם. إِحْتَجَنَ VIII חָטַף, תָּפַס בְּכוֹחַ. أَحْجَنُ כָּפוּף, עָקֹם, שָׁפוּף (גב). مِحْجَنٌ. مِحْجَنَةٌ ج مَحَاجِنُ 1. מַטֶּה בִּישׁוֹפִים, מַקֵּל טִיּוּל (סַבָּא). 2. מַקּוֹר (של עוף).

(حجو) حَجَا ـُ חָשַׁב טוֹבוֹת עַל־. حَاجَى III חָד חִידוֹת, הִתְחָרָה בְּחִידוֹת עִם־. أُحْجِيَّةٌ ج أَحَاجٍ(يّ) و أَحَاجِيُّ חִידָה, תַּעֲלוּמָה. حِجًا. حِجًى בִּינָה, שׂוּם שֵׂכֶל, תְּבוּנָה. حَجِيٌّ הוֹלֵם, מַתְאִים.

حَدَّ ـُ 1. חִדֵּד, הִשְׁחִיז. 2. תָּחַם, קָבַע גְּבוּל. 3. עָנַשׁ (לפי ההלכה האסלאמית). حَدَّ مِنْ הִבְדִּיל, הִפְרִיד (גבול). حَدَّ ـِ 1. הָיָה חַד, נָבַר, הִתְגַּבֵּר. 2. عَلَى כָּעַס עַל־. 3. נָעַץ מַבָּט. 4. הִתְאַבֵּל, לָבַשׁ שְׁחֹרִים. حَدَّدَ II 1. הִשְׁחִיז. 2. הִגְדִּיר. 3. קָבַע. 4. תָּחַם, סִיֵּג. حَدَّدَ عَلَيْهِ הִגְבִּיל אוֹתוֹ. حَدَّدَ السِّعْرَ קָבַע אֶת הַמְּחִיר. حَدَّدَ (أَحَدَّ) بَصَرَهُ فِي נָעַץ מַבָּט חַד בּ־. حَادَّ III הִתְנַגֵּד ל־. أَحَدَّ IV 1. חִדֵּד, הִשְׁחִיז. 2. הִתְאַבֵּל. تَحَدَّدَ V 1. הֻגְבַּל, נִתְחַם. 2. הֻגְדַּר. 3. נִקְבַּע, נִתְבַּסֵּס, נִתְיַצֵּב. إِحْتَدَّ VIII عَلَى זָעַם עַל־, כָּעַס. حَدٌّ ج حُدُودٌ 1. חֹד, לַהַב. 2. גְּבוּל, תְּחוּם. 3. עֹנֶשׁ (לפי ההלכה האסלאמית). حَدٌّ أَدْنَى מִינִימוּם, מִזְעָר. حَدٌّ أَقْصَى מַקְסִימוּם, מֵרַב. حُدُودُ اللّٰهِ הָעֳנָשִׁים הַקְּבוּעִים בַּהֲלָכָה הָאִסְלָאמִית. إِلَى حَدٍّ بَعِيدٍ בְּמִדָּה נִכֶּרֶת (רַבָּה). بِحَدِّ ذَاتِهِ כְּשֶׁלְּעַצְמוֹ. جَاوَزَ حُدُودَهُ עָבַר אֶת הַגְּבוּל הַמֻּתָּר. حَرَسُ الحُدُودِ מִשְׁמַר הַגְּבוּל. سِلاَحٌ ذُو حَدَّيْنِ חֶרֶב פִּיפִיּוֹת. عَلَى حَدِّ قَوْلِهِ (تَعْبِيرِهِ) לְפִי טַעֲנָתוֹ, לִדְבָרָיו. عَلَى حَدٍّ سَوَاءٍ בְּאוֹתָהּ מִידָה, בְּמִידָה שָׁוָה. قُرَى الحُدُودِ יִשּׁוּבֵי הַסְּפָר. لاَ حَدَّ لَهُ. بِلاَ حَدٍّ עַד בְּלִי דַּי, בְּלִי גְּבוּל. لَمْ يَقِفْ عِنْدَ حَدٍّ הִמְשִׁיךְ עַד בְּלִי דַּי, לֹא אָמַר דַּי. وَضَعَ حَدًّا لَهُ שָׂם לוֹ קֵץ. حُدُودِيٌّ גְּבוּלִי, שֶׁל גְּבוּל. بَلْدَةٌ (قَرْيَةٌ) حُدُودِيَّةٌ יִשּׁוּב סְפָר. حِدَّةٌ 1. חַדּוּת, עַזּוּת, חֲרִיפוּת. 2. זַעַם, כַּעַס, חֲרוֹן אַף. بِحِدَّةٍ בְּזַעַם, בְּקֶצֶף. حِدَادٌ אֵבֶל. ثَوْبُ الحِدَادِ בִּגְדֵי אֵבֶל. حَدِيدٌ ج حَدَائِدُ בַּרְזֶל. حَدِيدٌ خَامٌ (غُفْلٌ) בַּרְזֶל גָּלְמִי. حَدِيدٌ مُطَاوِعٌ בַּרְזֶל חָשִׁיל (רָקוּעַ). سِكَّةُ حَدِيدٍ מְסִלַּת בַּרְזֶל. قَمَعَ بِيَدٍ مِنْ حَدِيدٍ דִּכֵּא בְּיַד בַּרְזֶל. حَدِيدَةٌ חֲתִיכַת בַּרְזֶל. حَدِيدَةُ المِحْرَاثِ לַהַב הַמַּחֲרֵשָׁה. عَلَى الحَدِيدَةِ נָתוּן בִּמְצוּקָה כַּסְפִּית. حَدِيدِيٌّ בַּרְזִלִּי. سِكَّةٌ حَدِيدِيَّةٌ מְסִלַּת בַּרְזֶל. العَصْرُ الحَدِيدِيُّ תְּקוּפַת הַבַּרְזֶל. حَدَّادٌ חָרַשׁ בַּרְזֶל, נַפָּח, מַסְגֵּר. حِدَادَةٌ בַּרְזְלָנוּת, מַסְגְּרוּת, נַפָּחוּת. تَحْدِيدٌ 1. הַגְבָּלָה, סְיָג. 2. הַגְדָּרָה. 3. תְּחִימָה, סִמּוּן. 4. קְבִיעָה. تَحْدِيدُ النَّسْلِ הַגְבָּלַת הַיְלוּדָה, תִּכְנוּן הַמִּשְׁפָּחָה. عَلَى وَجْهِ التَّحْدِيدِ לְשֵׁם דִּיּוּק, בְּאֹפֶן מְדֻיָּק. حَادٌّ חַד, חָרִיף, שָׁנוּן. حَادُّ الطَّبْعِ (المِزَاجِ) חֲמוּם מוֹחַ. تَصْفِيقٌ حَادٌّ תְּשׁוּאוֹת רָמוֹת. زَاوِيَةٌ حَادَّةٌ זָוִית חַדָּה. لَهْجَةٌ حَادَّةٌ טוֹן תַּקִּיף. مَحْدُودٌ מֻגְבָּל, מְצֻמְצָם. مَحْدُودُ الأُفُقِ צַר אֹפֶק. مَحْدُودُ الضَّمَانِ בְּעֵרָבוֹן מֻגְבָּל. كَمِّيَّةٌ مَحْدُودَةٌ כַּמּוּת מֻגְבֶּלֶת (מְסֻיֶּמֶת). مَحْدُودِيَّةٌ מֻגְבָּלוּת. مُحَدَّدٌ 1. מֻשְׁחָז. 2. מֻגְדָּר. 3. מֻגְבָּל. 4. קָבוּעַ. مُحْتَدٌّ קוֹצֵף, זוֹעֵף.

حِدَأَةٌ ج حِدَاءٌ وحِدْآنٌ. حِدَايَةٌ אַיָּה, דַּיָּה, דָּאָה (עוף דורס).

حَدِبَ ـَ הִתְקַמֵּר, הָיָה כְּעֵין כִּפָּה, הִתְגַּבְנֵן. حَدِبَ عَلَى טִפֵּל בִּמְסִירוּת, דָּאַג, רָחַשׁ חִבָּה ל־. تَحَدَّبَ V. إِحْدَوْدَبَ הִתְקַמֵּר, הִתְגַּבְנֵן. حَدَبٌ חִבָּה, מְסִירוּת. مِنْ كُلِّ صَوْبٍ وَحَدَبٍ מִכָּל עֵבֶר, מִכָּל אֲתַר וַאֲתָר. حَدِبٌ 1. מְכוֹפָף, מְקֻמָּר. 2. גִּבֵּן. حَدَبَةٌ חֲטוֹטֶרֶת, גַּבְנוּן, דַּבֶּשֶׁת. أَحْدَبُ ج حُدْبٌ חֲטוֹטְרָן, גִּבֵּן. الآلَةُ الحَدْبَاءُ מִטַּת הַמֵּת. مُحَدَّبٌ גַּבְנוּנִי, מְקֻמָּר.

حَدَثَ ـُ 1. קָרָה, הִתְרַחֵשׁ, אֵרַע. 2. פָּעַל. حَدُثَ ـُ הָיָה מְקֹרוֹב, הָיָה חָדִישׁ. حَدَّثَ II שׂוֹחֵחַ עִם־, סִפֵּר ל־, דִּבֵּר עִם־. حَدَّثَهُ قَلْبُهُ אָמַר לוֹ לִבּוֹ. حَدَّثَتْهُ نَفْسُهُ أَنْ אָמַר אֶל לִבּוֹ שֶׁ־. حَدَّثَتْهُ نَفْسُهُ بِـ לִבּוֹ נִבָּא לוֹ. حَدِّثْ وَلاَ حَرَجَ דַּבֵּר כְּאַוַּת נַפְשְׁךָ. حَادَثَ III הֶחֱלִיף דְּבָרִים עִם־, שׂוֹחֵחַ, נוֹעַץ בּ־. أَحْدَثَ IV 1. חוֹלֵל, יָצַר, הֵבִיא לִידֵי־, גָּרַם ל־. 2. נִטְמָא (מקרי למשל). أَحْدَثَ أَثَرَهُ פָּעַל אֶת פָּעֳלוֹ, הִשְׁפִּיעַ. تَحَدَّثَ V إِلَى (مَعَ) عَنْ שׂוֹחֵחַ עִם־ עַל־. تَحَادَثَ VI בָּא בִּדְבָרִים עִם־. إِسْتَحْدَثَ X 1. הִמְצִיא, חִדֵּשׁ, יָצַר, חוֹלֵל, גִּלָּה. 2. מְחֻזָּר. حَدَثٌ ج أَحْدَاثٌ 1. חָדָשׁ, צָעִיר. 2. אֵרוּעַ, מִקְרֶה. 3. תּוֹפָעָה. 4. טֻמְאָה (בהלכה). ج أَحْدَاثٌ وَحُدْثَانٌ צָעִיר, עוּל יָמִים. أَحْدَاثُ الدَّهْرِ פִּגְעֵי הַגּוֹרָל. أَحْدَاثُ السَّاعَةِ חֲדָשׁוֹת הַיּוֹם. مَحْكَمَةُ

الأَحْدَاثُ בֵּית הַדִּין לַעֲבַרְיָנִים צְעִירִים. حَدِيثٌ ج حِدَاثٌ 1. חָדָשׁ, חָדִישׁ, מוֹדֶרְנִי. 2. מָסֹרֶת, חַדִית' (מיוחס לנביא מוחמד). حَدِيثُ السِّنِّ עוּל יָמִים. حَدِيثُ العَهْدِ בָּא זֶה מִקָּרוֹב. حَدِيثًا לֹא מִזְּמַן, זֶה מִקָּרוֹב. حَدِيثٌ صُحُفِيٌّ רֵאָיוֹן עִתּוֹנָאִי. حَدِيثٌ قُدْسِيٌّ חַדִית' (אלוהי הנמסר באמצעות הנביא מוחמד). عِلْمُ الحَدِيثِ ע' (علم). وَالحَدِيثُ ذُو شُجُونٍ מֵעִנְיָן לְעִנְיָן בְּאוֹתוֹ עִנְיָן, הַשִּׂיחָה מִתְגַּלְגֶּלֶת מֵעִנְיָן לְעִנְיָן. حُدُوثٌ אֵרוּעַ, הִתְחוֹלְלוּת, הִתְרַחֲשׁוּת. حَدَاثَةٌ 1. חִדּוּשׁ, חַדְשָׁנוּת, מוֹדֶרְנִיזְם. 2. עֲלוּמִים, נְעוּרִים. حَرَكَةٌ حَدَاثِيَّةٌ תְּנוּעָה מוֹדֶרְנִיסְטִית (באמנות). مَا بَعْدَ الحَدَاثَةِ פוֹסְט מוֹדֶרְנִיזְם. رَسَّامٌ حَدَاثِيٌّ צַיָּר מוֹדֶרְנִיסְטִי. أُحْدُوثَةٌ ج أَحَادِيثُ סִפּוּר מַעֲשֶׂה, מַעֲשִׂיָּה, אַגָּדָה (בייחוד לילדים). مُحَادَثَةٌ ج مُحَادَثَاتٌ שִׂיחָה, דִּיּוּן. إِحْدَاثٌ יְצִירָה, גְּרִימָה. إِحْدَاثِيَّاتٌ קוֹאוֹרְדִּינָטוֹת, נְקֻדּוֹת צִיּוּן. إِسْتِحْدَاثٌ 1. חִדּוּשׁ, הַמְצָאָה, יְצִירָתִיּוּת. 2. מִחְזוּר. حَادِثٌ מְאֹרָע, אֵרוּעַ, מִקְרֶה. ج حَوَادِثُ תְּאוּנָה, תַּקְרִית. مَكَانُ الحَادِثِ מְקוֹם הַתַּקְרִית (הַפֶּשַׁע). حَادِثُ طُرُقٍ תְּאוּנַת דְּרָכִים. لِكُلِّ حَادِثٍ حَدِيثٌ פת' לַכֹּל זְמַן וְעֵת לְכָל חֵפֶץ. حَادِثَةٌ ج حَوَادِثُ 1. מְאֹרָע. 2. תְּאוּנָה. 3. עֲלִילָה. حَوَادِثُ الدَّهْرِ פִּגְעֵי הַגּוֹרָל. تَحْدِيثٌ 1. חִדּוּשׁ, מוֹדֶרְנִיזַצְיָה. 2. שִׁדְרוּג. مُحَدِّثٌ 1. מְסַפֵּר, בֶּן שִׂיחָה, אִישׁ שִׂיחָה. 2. מוֹסֵר חַדִית'. مُحْدَثٌ חָדָשׁ, חָדִישׁ. المُحْدَثُونَ הַמּוֹדֶרְנִיסְטִים. مُتَحَدِّثٌ דּוֹבֵר. مُسْتَحْدَثٌ ج مُسْتَحْدَثَاتٌ 1. מְחֻדָּשׁ. 2. חָדָשׁ, חָדִישׁ. 3. חִדּוּשׁ, הַמְצָאָה. 4. מְמֻחְזָר.

حَدَجَ ـ حَدَّجَ II נָעַץ מַבָּט בְּ־, לָטַשׁ עֵינָיו, הִבִּיט בְּעֵינַיִם חוֹדְרוֹת. حِدْجٌ מִטְעָן. أَبُو حُدَيْجٍ ע' لَقْلَق.

حَدَرَ ـ דִּרְדֵּר, גִּלְגֵּל. حَدَّرَ II שִׁפַּע, הוֹרִיד (בשיפוע), גִּלְגֵּל בַּמִּדְרוֹן. تَحَدَّرَ V. إِنْحَدَرَ VII 1. הִדַּרְדֵּר, הִתְגַּלְגֵּל, יָרַד (במדרון, בשיפוע וכו'). 2. שֻׁפַּע. 3. مِنْ יָצָא (מחלציו של־). 4. זָלַג (דמע). حَدْرٌ קְרִיאָה מְהִירָה בְּטַעֲמֵי הַקְּרָא. تَحَدُّرٌ יְרִידָה, גְּלִישָׁה, שִׁפּוּעַ, הִדַּרְדְּרוּת. إِنْحِدَارٌ 1. יְרִידָה, שִׁפּוּעַ. 2. הִתְנַוְּנוּת (תרבותית למשל). حَادِرٌ שָׁמֵן, מָלֵא (אדם), חָזָק (חבל). مُنْحَدِرٌ 1. יוֹרֵד, גּוֹלֵשׁ, מְשֻׁפָּע, תָּלוּל. 2. יוֹצֵא חֲלָצָיו שֶׁל־. مُنْحَدَرٌ מִדְרוֹן, מִתְלוּל, מוֹרָד. مُنْحَدَرٌ شَاهِقٌ מָצוּק. حَيْدَرٌ. حَيْدَرَةٌ ج حَيَادِرُ אַרְיֵה.

حَدَسَ ـ נִחֵשׁ, שִׁעֵר. حَدَسَ فِي الأَرْضِ שׁוֹטֵט לְלֹא תַּכְלִית, תָּעָה. حَدْسٌ נִחוּשׁ, אִינְטוּאִיצְיָה, הַשְׁרָאָה, בִּינַת הַלֵּב. حَدْسِيٌّ אִינְטוּאִיטִיבִי. الحَدْسِيَّةُ תּוֹרַת הָאִינְטוּאִיטִיזְם (של ברגסון).

حَدَقَ ـ بِـ 1. הִקִּיף אֶת־, כִּתֵּר. 2. إِلَى הִבִּיט בְּ־. حَدَّقَ II بِـ 1. הִקִּיף, כִּתֵּר אֶת־. 2. נָעַץ עֵינָיו בְּ־. أَحْدَقَ IV بِـ הִקִּיף, אָפַף אֶת־. أَحْدَقَتْ بِهِ الأَخْطَارُ הַסַּכָּנוֹת אֲפָפוּהוּ מִכָּל עֵבֶר. حَدَقَةٌ ج حَدَقَاتٌ وأَحْدَاقٌ אִישׁוֹן, בָּבַת עַיִן. حَدِيقَةٌ ج حَدَائِقُ גַּן, גִּנָּה. حَدِيقَةُ الأَطْفَالِ גַּן יְלָדִים. حَدِيقَةُ الحَيَوَانَاتِ גַּן חַיּוֹת. حَدِيقَةٌ عَامَّةٌ גַּן צִבּוּרִי. مُحْدِقٌ אוֹפֵף. خَطَرٌ مُحْدِقٌ סַכָּנָה מַמָּשִׁית (ממשמשת ובאה).

حَدَلَ ـ כָּבַשׁ (כביש), הֶחֱלִיק. مِحْدَلَةٌ ج مَحَادِلُ מַכְבֵּשׁ כְּבִישִׁים.

(حدم) إِحْتَدَمَ VIII בָּעַר, לָהַט, הִתְלַהֵט. إِحْتَدَمَ غَضَبًا عَلَى חָרָה אַפּוֹ עַל־. إِحْتِدَامٌ בְּעֵרָה, לַהַט, רְתִיחָה. مُحْتَدِمٌ לוֹהֵט, זוֹעֵם, קוֹצֵף. نِقَاشٌ مُحْتَدِمٌ וִכּוּחַ לוֹהֵט.

(حدو) حَدَا ـ 1. זֵרֵז, דָּחַף, עוֹרֵר, הִמְרִיץ. 2. גֵּרֵשׁ. حَدَا بِهِمِ الحَدِيثُ إِلَى הַשִּׂיחָה הוֹבִילָה אוֹתָם לְ־. يَحْدُوهُمُ الأَمَلُ فِي הַתִּקְוָה מְעוֹרֶרֶת אוֹתָם לְ־. تَحَدَّى V 1. קָרָא תִּגָּר עַל־, הִתְגָּרָה בְּ־. 2. הִתְחָרָה עִם, הֵרִים אֶת הַכְּפָפָה. 3. אִתְגֵּר. تَحَدَّى المَوْتَ הִשְׁלִיךְ נַפְשׁוֹ מִנֶּגֶד, חֵרֵף נַפְשׁוֹ. حُدَاءٌ שִׁירָה לְפִי מִקְצַב הַגְּמַלִּים. حَدَّاءٌ. حَادٍ(ي) ج حُدَاةٌ גַּמָּל. تَحَدٍّ(ي) 1. קְרִיאַת תִּגָּר עַל־. 2. אֶתְגָּר, הִתְגָּרוּת. مُتَحَدٍّ(ي) מִתְגָּרֶה, מִתְחָרֶה, מִתְנַגֵּד, קוֹרֵא תִּגָּר, מִתְקוֹמֵם. حِدْوَةٌ פַּרְסָה (של סוס).

حَذِرَ ـ حَاذَرَ III. تَحَذَّرَ V. إِحْتَذَرَ VIII נִזְהַר, נִשְׁמַר, פָּקַח עַיִן. حَذَّرَ II הִזְהִיר, הִתְרָה בְּ־. حِذْرٌ. حَذَرٌ זְהִירוּת, הִשָּׁמְרוּת. أَخَذَ حَذَرَهُ נִשְׁמַר מִ־. حَذِرٌ זָהִיר. حَذَارِ! זְהִירוּת! הִזָּהֵר! تَحْذِيرٌ הַזְהָרָה, אַזְהָרָה, הַתְרָאָה. مُحَاذَرَةٌ אֶמְצָעֵי זְהִירוּת. مَحْذُورٌ ج مَحْذُورَاتٌ סַכָּנָה (שיש להיזהר מפניה).

حَذَفَ ـ הִשְׁמִיט, מָחַק, הֵסִיר, גֵּרַע, בִּטֵּל (רשומה במחשב). حَذْفٌ הֲסָרָה, הַשְׁמָטָה, מְחִיקָה, בִּטּוּל.

(حذفر) حِذْفَارٌ ج حَذَافِيرُ צַד (השימוש רק ברבים). بِحَذَافِيرِهِ כָּל כֻּלּוֹ, בִּשְׁלֵמוּתוֹ. أَوْرَدَ الحَدِيثَ بِحَذَافِيرِهِ צִטֵּט אֶת הַשִּׂיחָה בִּשְׁלֵמוּתָהּ.

حَذَقَ ـ הִתְמַחָה בְּ־, שָׁלַט בְּ־, הָיָה מְיֻמָּן. حِذْقٌ. حَذَاقَةٌ 1. מְיֻמָּנוּת, מֻמְחִיּוּת, זְרִיזוּת, פִּקְחוּת. 2. תִּחְכּוּם. حَاذِقٌ ج حُذَّاقٌ 1. מְיֻמָּן, מֻמְחֶה, שׁוֹלֵט בְּ־, בָּקִי. 2. מְתֻחְכָּם. 3. חָמוּץ, חָרִיף (טעם).

(حذلق) تَحَذْلَقَ הִצְטַעְצֵעַ, הֶעֱמִיד פְּנֵי מֻמְחֶה. حَذْلَقَةٌ. تَحَذْلُقٌ נוֹקְדָנוּת, קַפְּדָנוּת, פַּדְּנָטִיּוּת, הִצְטַעַצְעוּת. حِذْلِقٌ. مُتَحَذْلِقٌ נוֹקְדָן, קַפְּדָן, פֵּדַנְט.

(حذو) حَذَا ـ חִקָּה. حَذَا حَذْوَهُ נָהַג כְּמִנְהָגוֹ, חִקָּהוּ. إِحْتَذَى VIII 1. חִקָּה. 2. נָעַל נַעֲלַיִם. إِحْتَذَى بِهِ הָיָה לוֹ לְדֻגְמָה, חִקָּהוּ. حَذْوَ מוּל. حِذَاءَ. بِحِذَاءِ מוּל, כְּנֶגֶד, נֹכַח. حِذَاءٌ ج أَحْذِيَةٌ 1. נַעַל, מִנְעָל. 2. פַּרְסָה. صَانِعُ الأَحْذِيَةِ. حَذَّاءٌ סַנְדְּלָר. مُحَاذَاةَ. فِي مُحَاذَاةِ לְיַד־, לְצַד־. عَلَى مُحَاذَاةِ الأَرْضِ. مُحَاذٍ(ي) لِـ מַקְבִּיל לְ־, לְיַד־.

حَرٌّ ـ חֻמָּם. حَرَّ ـ 1. לָהַט, הִתְחַמֵּם. 2. גָּבַר (חומו). حَرَّرَ II 1. שִׁחְרֵר, קָרָא דְּרוֹר. 2. עָרַךְ (ספר, עיתון וכו'). 3. קִדֵּשׁ, מָסַר (לעבודת הבורא). 4. רָשַׁם (דוח

למשל), כָּתַב (מכתב). تَحَرَّرَ V 1. הִשְׁתַּחְרֵר. 2. נִגְבַּר (חום, מלחמה וכו'). إِحْتَرَّ VIII הִתְחַמֵּם, הִתְלַהֵט. حَرٌّ חֹם. حُرٌّ ج أَحْرَارٌ 1. חָפְשִׁי, בֶּן חוֹרִין, עַצְמָאִי. 2. טָהוֹר. 3. לִיבֵּרָל. 4. אָצִיל. بَنَّاءٌ حُرٌّ ע' (بني) بَنَّاء. تِجَارَةٌ حُرَّةٌ סַחַר חָפְשִׁי. مِهَنٌ حُرَّةٌ מִקְצוֹעוֹת חָפְשִׁיִּים. حَرَّةٌ אַדְמַת לָבָה (וולקנית). حُرِّيَّةٌ חֵרוּת, חֹפֶשׁ. حُرِّيَّةُ التَّعْبِيرِ (الكَلَامِ) חֹפֶשׁ הַדִּבּוּר. حُرِّيَّةُ الصَّحَافَةِ (النَّشْرِ) חֹפֶשׁ הָעִתּוֹנוּת. حَرِيرٌ מֶשִׁי. حَرِيرٌ صَخْرِيٌّ אַזְבֶּסְט. حَرَارَةٌ 1. חֹם, לַהַט. 2. טֶמְפֶּרָטוּרָה. 3. דַּלֶּקֶת, תִּפְרַחַת. بِحَرَارَةٍ בְּרֶגֶשׁ חַם, בְּחֹם. دَرَجَةُ الحَرَارَةِ טֶמְפֶּרָטוּרָה. مِيزَانُ (مِقْيَاسُ) الحَرَارَةِ. مِحْرَارٌ מַדְחֹם. حُرَيْرَةٌ ج حُرَيْرَاتٌ. وَحْدَةٌ حَرَارِيَّةٌ. سُعْرَةٌ حَرَارِيَّةٌ קָלוֹרְיָה. دِينَامِيكَا حَرَارِيَّةٌ תֶּרְמוֹדִינָמִיקָה. حَرُورٌ רוּחַ חַמָּה (שָׁרָבִית). حَرَّانُ 1. צָמֵא. 2. לוֹהֵט. زَفْرَةٌ حَرَّى אֲנָחָה עֲמֻקָּה (עָזָה). مِحَرٌّ מִתְקַן חִמּוּם. تَحْرِيرٌ 1. שִׁחְרוּר, מַתַּן חֵרוּת. 2. עֲרִיכָה, כְּתִיבָה. ج تَحَارِيرُ מִכְתָּב, אִגֶּרֶת, תַּזְכִּיר. إِدَارَةُ التَّحْرِيرِ. هَيْئَةُ التَّحْرِيرِ מַעֲרֶכֶת (של עיתון למשל). رَئِيسُ التَّحْرِيرِ עוֹרֵךְ (רָאשִׁי). تَحْرِيرِيٌّ שֶׁבִּכְתָב. إِمْتِحَانٌ تَحْرِيرِيٌّ בְּחִינָה בִּכְתָב. تَحَرُّرٌ הִשְׁתַּחְרְרוּת, עַצְמָאוּת. حَارٌّ חַם, חָרִיף (פלפל למשל), לוֹהֵט. مَحْرُورٌ חֲמוּם מוֹחַ, רַתְחָן. مُحَرِّرٌ 1. מְשַׁחְרֵר. 2. עוֹרֵךְ. المُحَرِّرُ المَسْؤُولُ עוֹרֵךְ רָאשִׁי. مُتَحَرِّرٌ לִיבֵּרָל, מְשֻׁחְרָר, חָפְשִׁי, מִתְקַדֵּם.

حَرَبَ ـُ דָּקַר בְּרֹמַח. حَرِبَ ـَ 1. קָצַף, הִשְׁתּוֹלֵל מִזַּעַם. 2. הִפְקִיעַ אֶת כַּסְפּוֹ. حَارَبَ III לָחַם, אָסַר מִלְחָמָה. تَحَارَبَ VI נִלְחַם. حَرْبٌ ج حُرُوبٌ מִלְחָמָה. حَرْبُ الاسْتِقْلَالِ מִלְחֶמֶת הָעַצְמָאוּת. حَرْبُ اسْتِنْزَافٍ מִלְחֶמֶת הַתָּשָׁה. حَرْبُ أَعْصَابٍ מִלְחֶמֶת עֲצַבִּים. حَرْبٌ شَعْوَاءُ ע' (شعو). حَرْبٌ أَهْلِيَّةٌ מִלְחֶמֶת אֶזְרָחִים. حَرْبٌ نَفْسِيَّةٌ מִלְחָמָה פְּסִיכוֹלוֹגִית. الحَرْبُ خُدْعَةٌ ח' כִּי בְּתַחְבּוּלוֹת תַּעֲשֶׂה לְּךָ מִלְחָמָה. دَارُ حَرْبٍ עוֹלַם הַכּוֹפְרִים (שטרם נכנעו לאסלאם). الحُرُوبُ الصَّلِيبِيَّةُ מַסְּעֵי הַצְּלָב. حَرْبِيٌّ 1. מִלְחַמְתִּי, צְבָאִי. 2. לוֹחֵם, קְרָבִי. بُولِيسٌ حَرْبِيٌّ. شُرْطَةٌ حَرْبِيَّةٌ מִשְׁטָרָה צְבָאִית. حَرْبَةٌ ج حِرَابٌ רֹמַח, כִּידוֹן, חֲנִית. حِرْبَاءُ ج حَرَابِيُّ זִקִּית. حِرْبَائِيٌّ צִבְעוֹנִי, הֲפַכְפַּךְ. حِرَابَةٌ שֹׁד בַּדְּרָכִים. حَدُّ الحِرَابَةِ הָעֹנֶשׁ עַל הַשֹּׁד בַּדְּרָכִים (באסלאם). مِحْرَابٌ ج مَحَارِيبُ גֻּמְחָה (כיוון תפילת המוסלמים במסגד). مُحَارَبَةٌ לְחִימָה. إِحْتِرَابٌ דּוּ־קְרָב. مُحَارِبٌ לוֹחֵם, אִישׁ מִלְחָמָה, חַיָּל.

حَرَثَ ـُ חָרַשׁ, עִבֵּד (אדמה). حَرْثٌ 1. חָרִישׁ, חֲרִישָׁה. 2. מִזְרָע. وَيُهْلِكُ الحَرْثَ وَالنَّسْلَ ק' וְכִלָּה אֶת הַמִּזְרָע וְאֶת הַזֶּרַע (כלומר: השחית את הכול). حِرَاثَةٌ חֲרִישָׁה, עִבּוּד, חַקְלָאוּת. مِحْرَاثٌ ج مَحَارِيثُ מַחֲרֵשָׁה. حَارِثٌ. حُرَّاثٌ חוֹרֵשׁ, חַקְלַאי. أَبُو الحَارِثِ אַרְיֵה. حَرَّاثٌ אָרִיס, אִכָּר.

حَرِجَ ـَ הָיָה צַר. حَرَّجَ II 1. הֵצֵר, הֵבִיא בִּמְצוּקָה, סִבֵּךְ. 2. יִעֵר. أَحْرَجَ IV 1. הֵצֵר, הֵבִיא בְּמֵצַר, לָחַץ אֶל הַקִּיר. 2. סִבֵּךְ, הֵבִיךְ. أَحْرَجَ مَوْقِفَهُ הֶעֱמִיד אוֹתוֹ בְּמַצָּב עָדִין, סִבֵּךְ אוֹתוֹ. تَحَرَّجَ V 1. נִלְחַץ, בָּא בִּמְבוּכָה. 2. ـ مِنْ נִרְתַּע מ־. تَحَرَّجَ صَدْرُهُ مِنْ חָשׁ מוּעָקָה מ־. لَا يَتَحَرَّجُ مِنْ לֹא נִרְתַּע מ־. حَرَجٌ 1. מְבוּכָה, מְצוּקָה, מוּעָקָה, אִי נוֹחוּת. 2. מֵצַר. 3. חֵטְא. 4. חֲשָׁשׁ. بِلَا حَرَجٍ בְּלִי חֲשָׁשׁ. لَا حَرَجَ عَلَيْكَ אֵין לָבוֹא אֵלֶיךָ בִּטְעָנוֹת, לֹא נוֹרָא, זֶה לֹא פֶּשַׁע. حَدِّثْ وَلَا حَرَجَ ע' حدث. حَرِجٌ עָדִין (מצב), חָמוּר, קְרִיטִי. حَرَاجَةٌ תִּסְבֹּכֶת, עֲדִינוּת, קֹשִׁי. تَحْرِيجٌ יִעוּר. تَحَرُّجٌ הֵרָתְעוּת, הִסְתַּיְּגוּת, חֻמְרָה, חֲשָׁשׁ. مُحَرِّجَاتٌ. مُحَرِّجَاتُ الإِيمَانِ שְׁבוּעוֹת חֲמוּרוֹת, נֶדֶר.

حَرِدَ ـَ רָגַז עַל־, הִתְגָּרָה ב־. حَرَدَ ـِ 1. מָנַע. 2. הִתְבּוֹדֵד. حَرَدٌ כַּעַס. حَارِدٌ. حَرِدٌ. حَرْدَانُ כּוֹעֵס, זוֹעֵם.

حِرْذَوْنٌ ج حَرَاذِينُ חַרְדּוֹן (מין לטאה, lizard).

حَرَزَ ـُ שָׁמַר, נָצַר. حَرُزَ ـُ הָיָה חָזָק. أَحْرَزَ IV הִשִּׂיג, זָכָה ב־. أَحْرَزَ نَصْرًا נָחַל נִצָּחוֹן. أَحْرَزَ قَصَبَ السَّبْقِ הִצְטַיֵּן, זָכָה בַּמָּקוֹם הָרִאשׁוֹן. تَحَرَّزَ V. إِحْتَرَزَ VIII נִזְהַר מ־. حِرْزٌ ج أَحْرَازٌ 1. מִבְטָח, מִקְלָט. 2. קָמֵעַ, סְגֻלָּה. كَانَ فِي حِرْزٍ حَرِيزٍ הָיָה שָׁמוּר מִכָּל מִשְׁמָר. إِحْرَازٌ הַשָּׂגָה, זְכִיָּה ב־. إِحْتِرَازٌ זְהִירוּת. تَدَابِيرُ إِحْتِرَازِيَّةٌ אֶמְצָעֵי זְהִירוּת.

حَرَسَ ـُ שָׁמַר, נָצַר, הֵגֵן עַל־. تَحَرَّسَ V. إِحْتَرَسَ VIII مِنْ 1. נִשְׁמַר מ־, נִזְהַר, נָקַט אֶמְצָעֵי בִּטָּחוֹן. 2. הִסְתַּיֵּג. حَرَسٌ מִשְׁמָר. حَرَسُ الحُدُودِ מִשְׁמַר הַגְּבוּל. حَرَسُ الشَّرَفِ מִשְׁמַר כָּבוֹד. حَرَسُ السَّوَاحِلِ מִשְׁמַר הַחוֹפִים. حِرَاسَةٌ שְׁמִירָה, פִּקּוּחַ, הַשְׁגָּחָה. تَحْتَ الحِرَاسَةِ בְּהַשְׁגָּחָה, בְּפִקּוּחַ. إِحْتِرَاسٌ ج إِحْتِرَاسَاتٌ זְהִירוּת, בְּטִיחוּת, עֵרָנוּת. الاحْتِرَاسُ فِي الطُّرُقِ בְּטִיחוּת בַּדְּרָכִים. إِحْتِرَاسًا مِنْ מִתּוֹךְ (לְשֵׁם) זְהִירוּת. حَارِسٌ ج حُرَّاسٌ שׁוֹמֵר, נוֹטֵר, זָקִיף. حَارِسٌ قَضَائِيٌّ אַפּוֹטְרוֹפּוֹס. حَارِسُ المَرْمَى שׁוֹעֵר (בכדורגל). مَحْرُوسٌ שָׁמוּר, מוּגָן. المَحْرُوسَةُ מִכִּנּוּיֵי קָהִיר.

حَرَشَ ـِ הִתְגָּרָה ב־. حَرَّشَ II גֵּרָה, הֵסִית, שִׁסָּה. تَحَرَّشَ V بِـ הִתְגָּרָה ב־, חִרְחֵר רִיב. حُرْشٌ ج أَحْرَاشٌ חֹרֶשׁ, חֻרְשָׁה, יַעַר קָטָן. تَحْرِيشٌ שִׁסּוּי, הֲסָתָה. تَحَرُّشٌ הִתְגָּרוּת, פְּרוֹבוֹקַצְיָה, הִתְנַכְּלוּת, חִרְחוּר רִיב. التَّحَرُّشُ بِالنِّسَاءِ הַטְרָדָה מִינִית.

حَرْشَفٌ ج حَرَاشِفُ קַשְׂקֶשֶׂת (של דגים).

حَرَصَ ـِ عَلَى 1. חָמַד, חָשַׁק ב־. 2. שָׁקַד עַל־, הִתְאַמֵּץ. حِرْصٌ 1. חַמְדָנוּת, קַמְצָנוּת. 2. שְׁקִידָה, הִשְׁתַּדְּלוּת. حِرْصًا عَلَى الأَرْوَاحِ 1. לְשֵׁם מְנִיעַת שְׁפִיכוּת דָּמִים. 2. סַכָּנָה! حَرِيصٌ ج حُرَصَاءُ 1. אוֹהֵב בֶּצַע, חַמְדָן. 2. عَلَى מַקְפִּיד, שׁוֹקֵד עַל־. 3. דַּקְדְּקָן (בקטנות). 4. כִּילַי, קַמְצָן.

حَرَّضَ II הֵסִית, הִמְרִיד, שִׁסָּה, דִּרְבֵּן. تَحْرِيضٌ הֲסָתָה, הַמְרָדָה, שִׁסּוּי, פְּרוֹבוֹקַצְיָה. مُحَرِّضٌ פְּרוֹבוֹקָטוֹר, מַתְסִיס, מֵסִית, מְחַרְחֵר רִיב, חַתְרָן, מַדִּיחַ.

حَرَّفَ II 1. שִׁבֵּשׁ (טקסט), סִלֵּף, שִׁנָּה. 2. הִטָּה. يُحَرِّفُونَ الكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ ק' מְסַלְּפִים אֶת מַשְׁמְעוּתָם שֶׁל הַדְּבָרִים. تَحَرَّفَ V סָטָה, סָר הַצִּדָּה. إِنْحَرَفَ VII 1. عَنْ סָטָה, סָר מִן־. 2. إِلَى פָּנָה אֶל־, נָטָה. 3. הָיָה בַּאֲלַכְסוֹן, הָיָה מְשֻׁפָּע. إِنْحَرَفَ مِزَاجُهُ חָשׁ בְּרַע. إِحْتَرَفَ VIII עָסַק בְּ־, עָבַד בְּמִקְצוֹעַ (מסוים). حَرْفٌ ج حُرُوفٌ وأَحْرُفٌ 1. אוֹת, עִצּוּר, מִלִּית. 2. קָצֶה. حَرْفُ اسْتِفْهَامٍ מִלִּית שְׁאֵלָה. حَرْفُ جَرٍّ (خَفْضٍ) מִלַּת יַחַס. حَرْفُ شَرْطٍ מִלַּת תְּנַאי. حَرْفُ عَطْفٍ מִלִּית חִבּוּר. حَرْفٌ مَبْنِيٌّ עִצּוּר. حَرْفُ مَعْنًى מִלַּת יַחַס. بِالحَرْفِ الوَاحِدِ. حَرْفًا بِحَرْفٍ. حَرْفِيًّا מִלָּה בְּמִלָּה, מִלּוּלִית, כִּכְתָבוֹ וְכִלְשׁוֹנוֹ. حُرُوفُ الهِجَاءِ אוֹתִיּוֹת הא"ב. حُرُوفُ الحَلْقِ אוֹתִיּוֹת הַגָּרוֹן. الحُرُوفُ الذَّوْلَقِيَّةُ אוֹתִיּוֹת הַשֶּׁטֶף (אותיות הנהגות בקצה הלשון ר, ל, נ). الحُرُوفُ الشَّفَوِيَّةُ אוֹתִיּוֹת הַשָּׂפָה. الحُرُوفُ الشَّمْسِيَّةُ אוֹתִיּוֹת הַשֶּׁמֶשׁ (בדקדוק). حُرُوفُ العِلَّةِ (اللِّينِ) הָאוֹתִיּוֹת הָעֲלוּלוֹת (הרפות). الحُرُوفُ القَمَرِيَّةُ אוֹתִיּוֹת הַיָּרֵחַ (בדקדוק). حُرُوفُ المُضَارَعَةِ (حُرُوفُ أَنَيْتُ) אוֹתִיּוֹת אית"ן (בדקדוק). عِلْمُ الحُرُوفِ הַגָּדַת עֲתִידוֹת (על פי אותיות וסימנים). وَضَعَ النِّقَاطَ عَلَى الحُرُوفِ הֶעֱמִיד דְּבָרִים עַל דִּיּוּקָם. حَرْفِيٌّ מִלּוּלִי. حَرْفِيَّةٌ מִלּוּלִיּוּת. أَخَذَ بِحَرْفِيَّةِ القَانُونِ נָהַג לְפִי שׁוּרַת הַדִּין. حِرْفَةٌ ج حِرَفٌ מִקְצוֹעַ, מִשְׁלַח־יָד. حِرَفِيٌّ מִקְצוֹעִי. حَرِيفٌ חָרִיף (תבלין). تَحْرِيفٌ שִׁבּוּשׁ, שִׁנּוּי, זִיּוּף, סִלּוּף. تَحْرِيفِيٌّ רֶבִיזְיוֹנִיסְט. تَحْرِيفِيَّةٌ רֶבִיזְיוֹנִיזְם. إِنْحِرَافٌ סְטִיָּה, נְטִיָּה. إِنْحِرَافٌ جِنْسِيٌّ סְטִיָּה מִינִית. إِنْحِرَافُ المِزَاجِ מֵחוֹשִׁים, לֹא בְּקַו הַבְּרִיאוּת. إِنْحِرَافِيٌّ סוֹטֶה (רעיונית). إِحْتِرَافٌ עִסּוּק, מִקְצוֹעָנוּת. مُحَرَّفٌ מְשֻׁבָּשׁ, מְסֻלָּף. مُنْحَرِفٌ 1. סוֹטֶה. 2. אֲלַכְסוֹנִי, בְּשִׁפּוּעַ, מְעֻוָּת. شِبْهُ مُنْحَرِفٍ טְרַפֵּז (בגאומטריה). مُحْتَرِفٌ מִקְצוֹעָן, מִקְצוֹעִי. مُحْتَرِفُو السِّيَاسَةِ עַסְקָנִים פּוֹלִיטִיִּים.

(حرفش) حَرَافِيشُ (מפרד: حُرْفُوش) מ' אֲנָשִׁים חַסְרֵי עֵרֶךְ, פִּרְחָחִים.

حَرَقَ ـِ שָׂרַף, הִבְעִיר, הֶעֱלָה בָּאֵשׁ. حَرَقَ قَلْبَهُ שָׂרַף (שָׁבַר) אֶת לִבּוֹ. حَرَّقَ II אִכֵּל, שָׂרַף. حَرَّقَ عَلَيْهِ أَسْنَانَهُ חָרַק שִׁנָּיו עָלָיו. أَحْرَقَ IV שָׂרַף, חָרַךְ, כָּוָה, צָרַב. تَحَرَّقَ V נִתְאַכֵּל, נִשְׂרַף. تَحَرَّقَ شَوْقًا إِلَى הִשְׁתּוֹקֵק מְאוֹד אֶל־, נִכְסַף אֶל־ בְּכָל יְקוֹד לִבּוֹ. إِحْتَرَقَ VIII נִשְׂרַף, עָלָה בָּאֵשׁ. حَرْقٌ 1. שְׂרֵפָה. 2. הַצָּתָה. 3. ج حُرُوقٌ כְּוִיָּה. حُرَاقٌ חֹמֶר הַצָּתָה. حَرَّاقٌ לוֹהֵט, יוֹקֵד. حَرِيقٌ. حَرِيقَةٌ ج حَرَائِقُ שְׂרֵפָה, דְּלֵקָה. حَرَّاقَةٌ סְפִינַת טוֹרְפֵּדוֹ. حَرْقَانٌ צְרִיבָה. مَحْرَقٌ ج مَحَارِقُ מוֹקֵד (של עדשה) ע' (بأر) بُؤْرَة. إِحْرَاقٌ הַבְעָרָה, הַצָּתָה. إِحْتِرَاقٌ הִשָּׂרְפוּת, הֵאָכְלוּת בָּאֵשׁ. غُرْفَةُ الاحْتِرَاقِ תָּא הַשְּׂרֵפָה. قَابِلٌ لِلاحْتِرَاقِ דָּלִיק. حَارِقٌ 1. שׂוֹרֵף, צוֹרֵב. 2. מַצִּית (בזדון). زُجَاجَةٌ (قِنِّينَةٌ) حَارِقَةٌ בַּקְבּוּק תַּבְעֵרָה, בַּקְבּוּק מוֹלוֹטוֹב. مَحْرُوقٌ שָׂרוּף, חָרוּךְ. مَحْرُوقَاتٌ דֶּלֶק, חָמְרֵי דֶּלֶק. مُحْرَقَةٌ 1. עוֹלָה (קרבן). 2. المُحْرَقَةُ שׁוֹאַת יְהוּדֵי אֵירוֹפָּה.

حَرْقَدَةٌ ج حَرَاقِدُ 1. תַּפּוּחַ אָדָם הָרִאשׁוֹן. 2. פִּקַּת הַגַּרְגֶּרֶת.

حَرْقَفَةٌ ج حَرَاقِفُ עֶצֶם הַיָּרֵךְ.

حَرَّكَ II 1. הֵזִיז, הֵנִיעַ, הִפְעִיל, עוֹרֵר. 2. נִקֵּד. حَرَّكَ سَاكِنَهُ עוֹרֵר אוֹתוֹ לִפְעֻלָּה. لَا يُحَرِّكُ سَاكِنًا לֹא נוֹקֵף אֶצְבַּע, נִשְׁאַר אָדִישׁ. حَرَّكَ عَوَاطِفَهُ (مَشَاعِرَهُ) עוֹרֵר אֶת רִגְשׁוֹתָיו, הִרְטִיט אֶת לִבּוֹ. لَا تُحَرِّكَنَّ سَاكِنًا פת' שֵׁב וְאַל תַּעֲשֶׂה. تَحَرَّكَ V זָז, נָע. حَرِكٌ פָּעִיל, עֵרָנִי, תּוֹסֵס. حَرَكَةٌ ج حَرَكَاتٌ תְּזוּזָה, תְּנוּעָה, פְּעֻלָּה, מִבְצָע. حَرَكَةُ تَحْرِيرٍ תְּנוּעַת שִׁחְרוּר. حَرَكَةٌ سِرِّيَّةٌ תְּנוּעַת מַחְתֶּרֶת. ثَقِيلُ الحَرَكَةِ כְּבַד תְּנוּעָה. خَفِيفُ الحَرَكَةِ קַל תְּנוּעָה, מָהִיר. ذَاتِيُّ الحَرَكَةِ מִתְנַיֵּעַ (תותח למשל). فِي جَمِيعِ حَرَكَاتِهِ وَسَكَنَاتِهِ בְּאָרְחוֹ וְרִבְעוֹ, בְּכָל פְּעֻלָּה מִפְּעֻלּוֹתָיו, בְּכָל אֲשֶׁר יֵלֵךְ. حَرَكِيٌّ 1. תְּנוּעָתִי, קִינֶטִי. 2. תְּנוּעָתִי, אִרְגּוּנִי. 3. אַקְטִיבִיסְטִי. الاسْمُ الحَرَكِيُّ הַכִּנּוּי הַתְּנוּעָתִי. طَاقَةٌ حَرَكِيَّةٌ אֵנֶרְגְּיָה קִינֶטִית. حَرَكِيَّةٌ 1. תְּנוּעָתִיּוּת, דִּינָמִיּוּת. 2. אַקְטִיבִיזְם. حَرَاكٌ 1. תְּנוּעָה. 2. נִיעוּת, מוֹבִּילִיּוּת, נַיָּדוּת. حَرَاكٌ اجْتِمَاعِيٌّ נִיעוּת (מוֹבִּילִיּוּת) חֶבְרָתִית. لَمْ يُبْدِ حَرَاكًا לֹא הֵנִיד עַפְעַף, לֹא נָע. مَحْرَكٌ דֶּרֶךְ. مِحْرَاكٌ מוֹט (לחתיית גחלים). تَحْرِيكِيٌّ דִּינָמִי. تَحَرُّكٌ תְּנוּעָה, תְּזוּזָה. تَحَرُّكٌ دِبْلُومَاسِيٌّ צַעַד דִּיפְּלוֹמָטִי, יָזְמָה דִּיפְּלוֹמָטִית. حَارِكٌ מַפְרֶקֶת. مُحَرِّكٌ 1. מֵנִיעַ, מְדַרְבֵּן. 2. ج مُحَرِّكَاتٌ מָנוֹעַ. 3. נִיעוּת, מוֹטִיבַצְיָה. مُحَرِّكٌ كَهْرَبَائِيٌّ מָנוֹעַ חַשְׁמַלִּי. قُوَّةٌ مُحَرِّكَةٌ כֹּחַ מֵנִיעַ, מוֹטִיבַצְיָה. مُتَحَرِّكٌ 1. מִתְנוֹעֵעַ, נַיָּד. 2. עִצּוּר (בדקדוק). حَرْفٌ مُتَحَرِّكٌ עִצּוּר עִם תְּנוּעָה. صُوَرٌ مُتَحَرِّكَةٌ סְרָטִים מְצֻיָּרִים.

حَرْكَشَ 1. עוֹרֵר, נִעְנַע חָזָק. 2. הִתְגָּרָה.

حَرَمَ ـِ שָׁלַל, מָנַע, אָסַר עַל־. حَرُمَ ـُ נִמְנַע, נֶאֱסַר. حَرَّمَ II אָסַר. وَأَحَلَّ اللهُ البَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا ק' וֵאלֹהִים הִתִּיר אֶת הַמִּקָּח וְהַמִּמְכָּר וְאֶת הַתַּרְבִּית אָסַר. أَحْرَمَ IV 1. נִכְנַס לְמַצָּב שֶׁל אִסּוּר בִּגְלַל קְדֻשַּׁת "אִחְרַאם" ע' إِحْرَام. 2. נִכְנַס לִתְפִלָּה, לְטִקְסֵי הַחַג' אוֹ לְמָקוֹם קָדוֹשׁ. 3. נִמְנַע מִ־. تَحَرَّمَ V 1. נִתְקַדֵּשׁ. 2. נֶאֱסַר. إِحْتَرَمَ VIII כִּבֵּד, נָתַן כָּבוֹד, הוֹקִיר. إِحْتَرِمِ المُسِنِّينَ וְהָדַרְתָּ פְּנֵי זָקֵן. إِسْتَحْرَمَ X 1. חָשַׁב אֶת לְאָסוּר. 2. קִדֵּשׁ. حَرَمٌ ج أَحْرَامٌ 1. אָסוּר, קָדוֹשׁ, טָבוּ. 2. אֵשֶׁת אִישׁ. 3. קַמְפּוּס. الحَرَمُ الإِبْرَاهِيمِيُّ الشَّرِيفُ מְעָרַת הַמַּכְפֵּלָה. الحَرَمُ الجَامِعِيُّ קַמְפּוּס הָאוּנִיבֶרְסִיטָה. الحَرَمُ القُدْسِيُّ الشَّرِيفُ הַר הַבַּיִת. الحَرَمَانِ מֶכָּה וּמְדִינָה (הקדושות באסלאם). ثَالِثُ الحَرَمَيْنِ כִּנּוּיָהּ שֶׁל יְרוּשָׁלַיִם (באסלאם). خَادِمُ الحَرَمَيْنِ כִּנּוּי לְמֶלֶךְ סְעוּדְיָה. حُرْمَةٌ ج حُرَمٌ وحُرُمَاتٌ 1. קְדֻשָּׁה, כָּבוֹד.

2. אֵשֶׁת אִישׁ. 3. יִרְאַת כָּבוֹד. 4. זְכוּת (בלתי ניתנת לערעור). حَرَامٌ ج حُرُمٌ אָסוּר, לֹא מֻתָּר. ابْنُ حَرَامٍ מַמְזֵר. البَيْتُ الحَرَامُ הַבַּיִת הַקָּדוֹשׁ, הַכַּעְבָּה. المَسْجِدُ الحَرَامُ כִּנּוּיוֹ שֶׁל הַמִּסְגָּד בְּמֶכָּה. الأَشْهُرُ الحُرُمُ חָדְשֵׁי ذُو القَعْدَةِ، ذُو الحِجَّةِ، مُحَرَّمٌ وَرَجَبٌ שֶׁבָּהֶם הָיְתָה אֲסוּרָה מִלְחָמָה בַּתְּקוּפָה הַטְּרוֹם אִסְלָאמִית. مِنْطَقَةٌ حَرَامٌ שֶׁטַח הֶפְקֵר. يَا حَرَام! רַחֲמָנוּת! חֲבָל! حَرِيمٌ ج حُرُمٌ 1. קָדוֹשׁ, אָסוּר. 2. הַרְמוֹן, אֲגַף הַנָּשִׁים. حَرِيمِيٌّ נָשִׁי, שֶׁל נָשִׁים (בגדים למשל). حَرَامِيٌّ ج حَرَامِيَّةٌ גַּנָּב. حِرْمَانٌ 1. שְׁלִילָה (של זכויות למשל). 2. נִדּוּי, חֵרֶם. 3. מַחְסוֹר. مَحْرَمٌ ج مَحَارِمُ 1. טַבּוּ, קָדוֹשׁ. 2. עֶרְוָה, אִשָּׁה הָאֲסוּרָה לְהִנָּשֵׂא בְּשֶׁל קִרְבַת דָּם. غِشْيَانُ المَحَارِمِ גִּלּוּי עֲרָיוֹת. مَحْرَمَةٌ ج مَحَارِمُ מִטְפַּחַת. تَحْرِيمٌ 1. אִסּוּר, שְׁלִילָה. 2. חֵרֶם. إِحْرَامٌ מַצַּב קְדֻשָּׁתוֹ שֶׁל הַמֻּסְלָם הָעוֹלֶה לָרֶגֶל לְמֶכָּה. إِحْتِرَامٌ כָּבוֹד, יְקָר, כִּבּוּד, דֶּרֶךְ אֶרֶץ. إِحْتِرَامٌ ذَاتِيٌّ כָּבוֹד עַצְמִי. مَحْرُومٌ מְשֻׁלָּל, נָזוּל, מָנוּעַ מ־, מְחֻסַּר כֹּל, מֻחְרָם. مُحَرَّمٌ 1. אָסוּר. 2. שְׁמוֹ שֶׁל הַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בַּלּוּחַ הָאִסְלָאמִי. مُحْرِمٌ מַצָּבוֹ שֶׁל עוֹלֶה לָרֶגֶל לְמֶכָּה. مُحْتَرَمٌ 1. מְכֻבָּד, חָשׁוּב, נִכְבָּד. 2. רְצִינִי, בּוֹלֵט, נִכָּר. مَبْلَغٌ مُحْتَرَمٌ סְכוּם נִכָּר.

حَرْمَلَةٌ ج حَرَامِلُ שִׁכְמִיָּה.

حَرَنَ ـ 1. סֵרֵב לָזוּז, עָצַר בִּמְקוֹמוֹ. 2. הִתְעַקֵּשׁ. حَرُونٌ ج حُرُنٌ סַרְבָן, עַקְשָׁן.

حَرْوَةٌ 1. לַחַץ בָּרֹאשׁ בְּשֶׁל זַעַם אוֹ כַּעַס. 2. חֲרִיפוּת (של ריח למשל).

(حري) تَحَرَّى V הִתְחַקָּה אַחַר־, חָקַר, עָקַב, בָּדַק, בָּלַשׁ אַחֲרֵי־. بِالحَرَى בְּקֹשִׁי. حَرِيٌّ הוֹלֵם, נָאֶה, מַתְאִים. حَرِيٌّ بِكَ أَنْ נָאֶה לְךָ שׁ־, מוּטָב לְךָ שׁ־. حَرِيٌّ بِالتَّصْدِيقِ בַּר אֵמוּן, אָמִין. حَرِيٌّ بِالذِّكْرِ רָאוּי לְהַזְכִּיר. حِرَاءٌ שֵׁם שֶׁל הַר מְפֻרְסָם לְיַד מֶכָּה שֶׁבּוֹ הֵחֵלָּה נְבוּאָתוֹ שֶׁל הַנָּבִיא מֻחַמַּד. أَحْرَى מוּטָב, עָדִיף, רָאוּי. وَبِالأَحْرَى וְנָכוֹן יוֹתֵר, וּמְדֻיָּק יוֹתֵר. كَمْ بِالأَحْرَى לֹא כָּל שֶׁכֵּן, קַל וָחֹמֶר. تَحَرٍّ(ي) ج تَحَرِّيَاتٌ הִתְחַקּוּת, חֲקִירָה. شُرْطَةُ (بُولِيس) التَّحَرِّي בּוֹלֶשֶׁת, הַמִּשְׁטָרָה הַחֲשָׁאִית.

حَزَّ ـ **إِحْتَزَّ** VIII שָׂרַט, חָרַץ, סָדַק. حَزَّ فِي نَفْسِهِ גָּרַם לוֹ צַעַר וּכְאֵב, הָיָה לִמְגִנַּת לִבּוֹ. إِحْتَزَّ رَأْسَهُ קִרְקֵף (עָרַף) אֶת רֹאשׁוֹ. حَزٌّ ج حُزُوزٌ שְׂרִיטָה, שָׂרֶטֶת, חֲתָךְ, חָרִיץ, סֶדֶק. حَزَازٌ 1. חֲזָזִית (צמח). 2. קַשְׂקַשׂ (בשער). حَزَازَةٌ 1. אֵיבָה, טִינָה. 2. ج حَزَازَاتٌ טִינָה שֶׁגּוֹרֶמֶת לְמַחְלֹקֶת. مَحَزٌّ מְקוֹם הַשְּׂרִיטָה. أَصَابَ المَحَزَّ קָלַע לַמַּטָּרָה.

حَزَبَ ـ הֶחְמִיר, גָּבַר. حَزَبَ الوَضْعَ הַמַּצָּב הֶחְמִיר. حَزَّبَ II פִּלֵּג, חִלֵּק. تَحَزَّبَ V لِـ 1. צִדֵּד בּ־. 2. נִתְפַּלֵּג. حِزْبٌ ج أَحْزَابٌ 1. מִפְלָגָה. 2. חֵלֶק (מ־60 חלקי הקוראן). حِزْبِيٌّ מִפְלַגְתִּי. لاَ حِزْبِيٌّ בִּלְתִּי מִפְלַגְתִּי. نِظَامٌ حِزْبِيٌّ מִשְׁטָר מִפְלַגְתִּי. حِزْبِيَّةٌ מִפְלַגְתִּיּוּת. حَيْزَبُونٌ זְקֵנָה בָּלָה. تَحَزُّبٌ 1. קַנָּאוּת מִפְלַגְתִּית, סִיעָתִיּוּת. 2. חַד־צְדָדִיּוּת, דֵּעָה מְשֻׁחֶדֶת. مُتَحَزِّبٌ חַד־צְדָדִי, מְשֻׁחָד (בדעתו).

حَزَرَ ـ נִחֵשׁ, שִׁעֵר. حَزْرٌ נִחוּשׁ. حَزُّورَةٌ ج حَوَازِيرُ חִידָה, תַּעֲלוּמָה. حَوَازِيرُ رَمَضَانَ חִדּוֹדֵי רַמַדַאן (בשידורים).

حَزِيرَانُ، حُزَيْرَانُ .As חֹדֶשׁ יוּנִי.

حَزَقَ ـ מָשַׁךְ, מָתַח. حَزَّقَ II מָתַח, לָחַץ, הִדֵּק, חִזֵּק. مُحَزَّقٌ מְהֻדָּק (בגד וכו').

حَزَمَ ـ קָשַׁר, חָבַשׁ (בהמה), אָגַד, צָרַר, אָרַז. حَزَمَ أَمْرَهُ גָּמַר אֹמֶר, הֶחְלִיט. حَزُمَ ـ הָיָה תַּקִּיף בְּדַעְתּוֹ. حَزَّمَ II הִדֵּק אֶת הַחֲגוֹרָה. تَحَزَّمَ V. إِحْتَزَمَ VIII חָגַר חֲגוֹרָה. تَحَزَّمَ لِلأَمْرِ הִתְכּוֹנֵן הֵיטֵב לַדָּבָר. إِحْتَزَمَ فِي أَمْرِهِ הָיָה נָחוּשׁ בְּדַעְתּוֹ. حَزْمٌ 1. אֲגִידָה, קְשִׁירָה. 2. תַּקִּיפוּת, נִמְרָצוּת, הֶחְלֵטִיּוּת. الحَزْمُ سُوءُ الظَّنِّ بِالنَّاسِ פת' כַּבְּדֵהוּ וְחָשְׁדֵהוּ. حُزْمَةٌ 1. אֲגֻדָּה, צְרוֹר, חֲבִילָה. 2. אֲלֻמַּת קַרְנֵי אוֹר. 3. זֵר. حِزَامٌ ج أَحْزِمَةٌ وحُزُمٌ חֲגוֹרָה. حِزَامُ الأَمَانِ חֲגוֹרַת בִּטָּחוֹן. حِزَامُ النَّجَاةِ חֲגוֹרַת הַצָּלָה. حِزَامٌ مُتَحَرِّكٌ סֶרֶט נָע. شَدُّ الحِزَامِ הִדּוּק הַחֲגוֹרָה ע' (قشف) تَقَشُّف. لَكْمَةٌ تَحْتَ الحِزَامِ מַכָּה מִתַּחַת לַחֲגוֹרָה. مِنْطَقَةُ الحِزَامِ الأَمْنِيِّ אֵזוֹר חֲגוֹרַת הַבִּטָּחוֹן. تَحْزِيمٌ אֲרִיזָה, אֲגִידָה. حَازِمٌ נָחוּשׁ בְּדַעְתּוֹ, תַּקִּיף, נִמְרָץ.

حَزَنَ ـ צִעֵר. حَزِنَ ـ הִצְטַעֵר, נֶעֱצַב. عَلَى הִתְאַבֵּל עַל־. حَزَّنَ II. أَحْزَنَ IV הֶעֱצִיב. حُزْنٌ ج أَحْزَانٌ 1. עֶצֶב, צַעַר. 2. אֵבֶל. حَزْنٌ ج حُزُونٌ אַדְמַת טְרָשִׁים. حَزِنٌ، حَزِينٌ ج حُزَنَاءُ وحَزَانَى 1. עָצוּב, שָׁרוּי בְּצַעַר. 2. אָבֵל. الجُمْعَةُ الحَزِينَةُ יוֹם הַשִּׁשִּׁי שֶׁלִּפְנֵי חַג הַפַּסְחָא (יום צליבת ישו). مَالِكُ الحَزِينِ אֲנָפָה ע' بَلَشُون. حَزْنَانٌ עָצוּב מְאוֹד. حَزَايِنِيٌّ שֶׁל אֵבֶל. قُمَاشٌ حَزَايِنِيٌّ בַּד שָׁחֹר. مُحْزِنٌ מְצַעֵר, מַעֲצִיב, עָצוּב, טְרָגִי. مَسْرَحِيَّةٌ مُحْزِنَةٌ טְרָגֶדְיָה. مُحْزِنٌ مُضْحِكٌ טְרָגִי־קוֹמִי.

حَسَّ ـ **أَحَسَّ** IV חָשׁ, הִרְגִּישׁ, שָׂם לֵב, הִבְחִין. حَسَّ ـ חָשׁ צַעַר, הִצְטַעֵר. حَسَّسَ II מִשֵּׁשׁ, מִשְׁמֵשׁ. تَحَسَّسَ V מִשֵּׁשׁ, גִּשֵּׁשׁ, בָּדַק, בָּחַן. حَسٌّ הַרְגָּשָׁה. حِسٌّ 1. תְּחוּשָׁה, הַרְגָּשָׁה. 2. רַחַשׁ. حِسِّيٌّ 1. תְּחוּשָׁתִי, רִגְשִׁי. 2. מוּחָשִׁי. المَذْهَبُ الحِسِّيُّ، الفَلْسَفَةُ الحِسِّيَّةُ תּוֹרַת הַחוּשָׁנִיּוּת (בפילוסופיה). حِسِّيَّاتٌ תְּחוּשׁוֹת. حَسِيسٌ רַחַשׁ, רִשְׁרוּשׁ, אִוְשָׁה. حَسَّاسٌ 1. רָגִישׁ. 2. אַלֶּרְגִּי. وَرَقٌ حَسَّاسٌ נְיַר צִלּוּם רָגִישׁ. حَسَّاسِيٌّ אַלֶּרְגִּי. حَسَّاسِيَّةٌ 1. רְגִישׁוּת. 2. אַלֶּרְגִּיּוּת. مِحَسَّةٌ מַגְרֶדֶת, קַרְצֶפֶת, מִבְרֶשֶׁת לְקִרְצוּף עוֹר הַבְּהֵמָה. إِحْسَاسٌ ج أَحَاسِيسُ תְּחוּשָׁה, הַרְגָּשָׁה, רֶגֶשׁ. إِحْسَاسٌ مُشْتَرَكٌ הַרְמוֹנְיָה, אַחְדוּת דֵּעִים. قِلَّةُ إِحْسَاسٍ חֹסֶר רְגִישׁוּת, קְהוּת חוּשִׁים. المَدْرَسَةُ (الطَّائِفَةُ) الإِحْسَاسِيَّةُ הָאַסְכּוֹלָה הָאִימְפְּרֶסְיוֹנִיסְטִית. حَاسَّةٌ ج حَوَاسُّ חוּשׁ. الحَوَاسُّ الخَمْسُ (البَصَرُ، الذَّوْقُ، السَّمْعُ، الشَّمُّ، اللَّمْسُ) חֲמֵשֶׁת הַחוּשִׁים (הָרְאִיָּה, הַטַּעַם, הַשְּׁמִיעָה, הָרֵיחַ, הַמִּשּׁוּשׁ). مَحْسُوسٌ מוּחָשִׁי, מֻרְגָּשׁ, נִכָּר. كَمِّيَّةٌ مَحْسُوسَةٌ כַּמּוּת נִכֶּרֶת (מוּחָשִׁית).

حَسَبَ ـ ספר, חשב. حَسَبَهُ عَلَى זקף אותו לחובת־. حَسَبَهُ لِـ זקף אותו לזכות. حَسَبَ لَهُ حِسَابًا יחס לו חשיבות, הביא אותו בחשבון. حَسَبَ لَهُ أَلْفَ حِسَابٍ התכונן לקראתו היטב היטב. لاَ يُحْسَبُ لَهُ حِسَابٌ נטול ערך, חסר חשיבות. حَسِبَ ـَ חשב, העריך, סבר כי. حَسُبَ ـُ התיחס במוצאו ל־. حَاسَبَ III התחשבן עם־, דרש דוח מן־, פרע חשבונו מ־. تَحَسَّبَ V مِنْ חשש מ־, נשמר מ־. تَحَاسَبَ VI התחשבן עם־, ישב חשבון, הסדיר את חשבונו עם־. إِحْتَسَبَ VIII 1. הסתפק ב־. 2. העריך את־, החשיב. 3. סבר. 4. זקף לזכות או לחובה. 5. בקש דוח מ־, התחשבן עם־. حَوْسَبَ מחשב, תכנת במחשב. حَسْبٌ 1. מניה, חשוב. 2. דעה. حَسْبُكَ هٰذَا די לך ב־, מספיק. حَسْبُكَ اللّٰهُ ק' רב לך באלהים. فَحَسْبُ בלבד, ודי, ותו לא. حَسْبِي. مَجْلِسٌ حَسْبِيٌّ בית דין לענייני אפוטרופסות. حَسَبٌ ج أَحْسَابٌ 1. מדה, סכום, ערך. 2. יחוס, מוצא מכבד. حَسَبَ. عَلَى حَسَبِ. بِحَسَبِ לפי, בהתאם ל־. ذُو حَسَبٍ وَنَسَبٍ ממוצא מיחס. حَسْبَمَا בהתאם למה. حِسْبَةٌ 1. חשבון. 2. כהנת הממנה על המחירים והמוסר (באסלאם). حَسِيبٌ ج حُسَبَاءُ 1. נכבד, נשוא פנים. 2. מבקר, עושה חשבון. الحَسِيبُ מכנויי אלהים (באסלאם). حِسْبَانٌ חשבון, מניה. أَخَذَهُ فِي الحِسْبَانِ הביא אותו בחשבון. حِسَابٌ ج حِسَابَاتٌ 1. חשבון, אריתמטיקה. 2. חשוב. بِلاَ حِسَابٍ בלי חשבון, ללא גבול. حِسَابُ التَّفَاضُلِ חשבון דיפרנציאלי. حِسَابُ التَّكَامُلِ חשבון אינטגרלי. حِسَابُ الجُمَّلِ גימטריה. حِسَابٌ جَارٍ(ي) חשבון עובר ושב (עו"ש). عِلْمُ الحِسَابِ אריתמטיקה. جِهَازُ كَشْفِ الحِسَابِ משוב (כבנק). خَلِّ الحِسَابَ لِيَوْمِ الحِسَابِ פת' דיה לצרה בשעתה. عَلَى حِسَابِي על חשבוני. لِحِسَابِ לטובת־. عَمِلَ حِسَابًا لَهُ לקח אותו לתשומת לבו. كَاتِبُ حِسَابَاتٍ פנקסן, מנהל חשבונות. يَوْمُ الحِسَابِ יום הדין. حِسَابَاتٌ دُوبْيَةٌ פנקסנות כפולה. تَدْقِيقُ حِسَابَاتٍ ראית חשבון. مُدَقِّقُ حِسَابَاتٍ רואה חשבון. مُدِيرُ حِسَابَاتٍ מנהל חשבונות. إِدَارَةُ حِسَابَاتٍ הנהלת חשבונות. مُحَاسَبَةٌ ج مُحَاسَبَاتٌ 1. התחשבנות. 2. חשבונאות, פנקסנות. 3. סלוקין. مُحَاسَبَةُ النَّفْسِ חשבון נפש. إِحْتِسَابٌ 1. חשוב. 2. עיון, הערכה. حَاسِبٌ חשב, מונה. حَاسِبٌ آلِيٌّ (إِلِكْتْرُونِيٌّ). حَاسِبَةٌ מחשבון (calculator). حَاسُوبٌ ج حَوَاسِيبُ מחשב. مَحْسُوبٌ عَلَى ج مَحَاسِيبُ בן חסות, בן טפוחים. مَحْسُوبَكَ! לפקודתך! مَحْسُوبِيَّةٌ 1. חסות. 2. משוא פנים. 3. פרוטקציה. مُحَاسِبٌ פנקסן, חשב, מנהל חשבונות, מבקר חשבונות. مُحْتَسِبُ הממנה על המחירים והמוסר (באסלאם). مُحَوْسَبٌ ממחשב, מתכנת.

حَسَدَ ـُ קנא, התקנא ב־, לטש עין. هُوَ فِي مَوْقِفٍ لاَ يُحْسَدُ عَلَيْهِ אין לקנא במצבו, מצבו איום. حَسَدٌ קנאה, צרות עין, עינא בישא. حَسُودٌ ج حُسُدٌ קנאי. عَيْنُ الحَسُودِ עין הרע. الحَسُودُ لاَ يَسُودُ פת' קשה כשאול קנאה. تَحَاسُدٌ קנאות זה בזה. حَاسِدٌ קנאי, צר עין, לוטש עין. مَحْسُودٌ נפגע מעין הרע.

حَسَرَ ـِ 1. חשף, ערטל, גלה, הסיר. 2. נחשף. حَسُرَ ـُ תש, רפה. حَسِرَ ـَ عَلَى הצטער על־. حَسَّرَ II 1. צער. 2. הוגיע, התיש. تَحَسَّرَ V عَلَى 1. נאנח על־. 2. הצטער, נעצב, דאב. إِنْحَسَرَ VII 1. נגלה, נחשף. 2. נסוג, הוסר. 3. דלל, נדלדל, נעלם. إِنْحَسَرَ المَاءُ مِنَ السَّاحِلِ המים נסוגו מהחוף. حَسَرٌ עיפות, תשישות. حَسَرُ البَصَرِ קצר ראות. حَسِرٌ עצוב, עיף. حَسْرَةٌ ج حَسَرَاتٌ 1. אנחה. 2. דאבה, יגון. 3. חרטה. يَا لَلْحَسْرَةِ. وَاحَسْرَتَاه! 1. מה חבל! ויי! אויה! 2. חבל על דאבדין. حَسِيرٌ ج حَسْرَى 1. תשוש. 2. עיף. حَسِيرُ البَصَرِ קצר ראי. حَسْرَانُ דואב, נוגה, עצוב. حَاسِرٌ ج حَوَاسِرُ חשוף, גלוי. حَاسِرُ البَصَرِ קצר ראי. حَاسِرُ الرَّأْسِ גלוי ראש.

حَسَكَةٌ ج حَسَكٌ קוץ, עקץ. حَسَكَةٌ فِي الحَلْقِ עצם בגרון. حَسَكِيٌّ קוצני.

حَسَمَ ـِ 1. חתך, כרת. 2. חרץ, הכריע, פסק. 3. ישב, חסל (סכסוך למשל). 4. נכה, הוריד סכום. حَسْمٌ 1. סיום, חסול, הכרעה, פסיקה. 2. נכוי סכום. نِسْبَةُ الحَسْمِ אחוז החסימה (בבחירות). حَسْمًا لَهُ לשם חסול (סכסוך, ויכוח וכו'). حُسَامٌ 1. חרב. 2. להב (של חרב). حَاسِمٌ חותך, פסקני, מכריע. نَصْرٌ حَاسِمٌ נצחון מכריע.

حَسُنَ ـُ יפה, נעשה נאה. يَحْسُنُ بِكَ أَنْ טוב לך ש־, ראוי לך כי. حَسَّنَ II יפה, שפר, טיב, העלה (רמת חיים למשל). حَاسَنَ III התיחס יפה אל־. أَحْسَنَ IV 1. היטיב. 2. שלט (בשפה למשל). مَا أَحْسَنَهُ מה יפה הוא! أَحْسَنَ إِلَى עשה חסד עם־. أَحْسَنْتَ! יישר כוחך! חן חן! أَحْسَنَ الاخْتِيَارَ היטיב לבחור. أَحْسَنَ الظَّنَّ بِهِ נתן בו אמון. أَحْسَنَ مُعَامَلَتَهُ התיחס אליו יפה. أَحْسَنَ فَهْمَهُ הבין (תפס) אותו היטב. لاَ يُحْسِنُ أَنْ לא טוב ש־, אין זה מן הראוי כי. تَحَسَّنَ V השתפר, הוטב, התקדם. إِسْتَحْسَنَ X נשא חן בעיניו, העריך. حُسْنٌ חן, יפי, שכלול, שלמות. حُسْنُ الجِوَارِ שכנות טובה. حُسْنُ السُّلُوكِ התנהגות טובה. سِتُّ الحُسْنِ בלדונה, אטרופין (צמח). لِحُسْنِ الحَظِّ למרבה המזל. حُسْنُ الهِنْدَامِ سِرُّ الاحْتِرَامِ פת' הדר בני אדם כסותם. حَسَنٌ ج حِسَانٌ יפה, בעל חן, נאה, נעים. حَسَنًا! נהדר! יפה! حَسَنًا فَعَلْتَ טוב עשית. حَسَنُ المَخْبَرِ وَالمَظْهَرِ פת' תוכו כברו. لِكُلِّ حَسَنٍ عَائِبٌ פת' אין אדם שהוא כליל השלמות. أَحْسَنُ טוב יותר. بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ בנעם, בטוב, בארח ידידותי. عَلَى أَحْسَنِ وَجْهٍ על הצד היותר טוב. حَسْنَاءُ ج حِسَانٌ חננית, יעלת חן, יפהפיה. الحُسْنَى אחרית טובה. بِالحُسْنَى בטוב, בנעם. الأَسْمَاءُ الحُسْنَى תשעים ותשעת

תְּאֳרֵי אֱלֹהַ (בקוראן). حَسَنَةٌ ج حَسَنَاتٌ חֶסֶד, צְדָקָה, מַעֲשֶׂה טוֹב. حَسَنَاتٌ מַעֲלוֹת, יִתְרוֹנוֹת. حَسَنَاتٌ وَسَيِّئَاتٌ יִתְרוֹנוֹת וּמִגְרָעוֹת. حَسُّونٌ ج حَسَاسِينُ חוֹחִית (ציפור, goldfinch). مَحْسَنَةٌ ج مَحَاسِنُ מַעֲלָה, יִתְרוֹן. مَحَاسِنُ وَمَسَاوِئُ מַעֲלוֹת, יִתְרוֹנוֹת וּמִגְרָעוֹת. كَشَفَتْ عَنْ مَحَاسِنِهَا חָשְׂפָה אֶת מַחֲמַדֶּיהָ. تَحْسِينٌ שִׁפּוּר, יִפּוּי, הַשְׁבָּחָה, טִיּוּב. تَحْسِينُ النَّسْلِ שִׁפּוּר (הַשְׁבָּחַת) הַגֶּזַע. إِحْسَانٌ 1. מַתַּן צְדָקָה, חֶסֶד. 2. נַדְבָנוּת, מַתָּן בְּעַיִן יָפָה. هَلْ جَزَاءُ الإِحْسَانِ إِلاَّ الإِحْسَانُ ק׳ הֲלוֹא גְּמוּל הַטּוֹב אֵינֶנּוּ בִּלְתִּי אִם טוֹב. تَحَسُّنٌ הִשְׁתַּפְּרוּת, שִׁפּוּר, הֲטָבָה, הִתְקַדְּמוּת. فِي تَحَسُّنٍ مُسْتَمِرٍّ מִשְׁתַּפֵּר וְהוֹלֵךְ. إِسْتِحْسَانٌ 1. הִתְקַבְּלוּת בִּשְׂבִיעוּת רָצוֹן, הַסְכָּמָה. 2. הִצְטַיְּנוּת. شَهَادَةُ اسْتِحْسَانٍ תְּעוּדַת הִצְטַיְּנוּת. مُحْسِنٌ נַדְבָן, פִילַנְתְּרוֹפ, נוֹתֵן בְּעַיִן יָפָה. مُسْتَحْسَنٌ מְקֻבָּל, רָצוּי. مِنَ الْمُسْتَحْسَنِ أَنْ רָצוּי ש־, מִן הָרָאוּי כִּי.

(حسو) حَسَا ـُ إِحْتَسَى VIII שָׁתָה, לָגַם, גָּמָא. حَسْوٌ. حَسَاءٌ מָרָק. حُسْوَةٌ ج حَسَوَاتٌ לְגִימָה, גְּמִיעָה.

حَشَّ ـُ קָצַץ, קָצַר. حَشَّشَ II עִשֵּׁן חֲשִׁישׁ. حَشِيشٌ ج حَشَائِشُ 1. עֵשֶׂב, דֶּשֶׁא. 2. קַנַּבּוֹס, חֲשִׁישׁ. حَشِيشَةُ الدِّينَارِ כְּשׁוּת (צמח). حَشَّاشٌ מְעַשֵּׁן חֲשִׁישׁ, מָכוּר לַחֲשִׁישׁ. حُشَاشٌ. حُشَاشَةُ الْقَلْبِ מַחְמַל נֶפֶשׁ. مِحَشٌّ. مِحَشَّةٌ ج مِحَشَّاتٌ מַגָּל. مَحْشَشَةٌ מַחְשֵׁשָׁה, מְאוּרַת חֲשִׁישׁ.

حَشَدَ ـِ הִצְבִּיא, הִקְהִיל, גִּיֵּס, אָסַף, רִכֵּז. تَحَشَّدَ V. إِحْتَشَدَ VIII צָבָא, הִתְכַּנֵּס, נִקְהַל, הִתְגַּיֵּס, הִתְרַכֵּז. حَشْدٌ ج حُشُودٌ 1. רִכּוּז, גִּיּוּס, אִסּוּף. 2. הָמוֹן. 3. חֲבוּרָה, קְבוּצָה. تَحَشُّدٌ ج تَحَشُّدَاتٌ. إِحْتِشَادٌ 1. הִתְקַהֲלוּת, הִתְרַכְּזוּת, הִתְגַּיְּסוּת. 2. רִכּוּז כּוֹחוֹת. حَاشِدٌ רַב, עָצוּם. حَاشِدَةٌ ج حَوَاشِدُ מְצֻבָּר.

حَشَرَ ـِ דָּחַס, רִכֵּז, הִקְהִיל, קִבֵּץ. حَشَرَ نَفْسَهُ דָּחַק (דָּחַף) אֶת עַצְמוֹ. حَشْرٌ 1. דְּחִיסָה. 2. הִתְכַּנְּסוּת. 3. הִתְקַהֲלוּת, הָמוֹן. يَوْمُ الْحَشْرِ יוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים. حَشْرٌ مَعَ النَّاسِ عِيدٌ אַחֲרֵי רַבִּים לְהַטּוֹת. حَشَرَةٌ ج حَشَرَاتٌ חֶרֶק. عِلْمُ الْحَشَرَاتِ תּוֹרַת הַחֲרָקִים, אֶנְטוֹמוֹלוֹגְיָה. إِبَادَةُ الْحَشَرَاتِ הַדְבָּרַת מַזִּיקִים. مُبِيدُ الْحَشَرَاتِ חֹמֶר לְהַדְבָּרַת מַזִּיקִים.

حَشْرَجَ. تَحَشْرَجَ חִרְחֵר בִּגְרוֹנוֹ. حَشْرَجَةٌ. حَشْرَجَةُ الْمَوْتِ חִרְחוּר גְּסִיסָה.

(حشف) تَحَشَّفَ V לָבַשׁ סְחָבוֹת. حَشَفٌ תְּמָרִים יְבֵשִׁים וּגְרוּעִים. حَشَفَةٌ עֲטָרָה (של איבר הזכרות אחרי המילה).

حَشَكَ ـِ דָּחַס, דָּחַק, צוֹפֵף.

حَشَمَ ـِ حَشَّمَ II. أَحْشَمَ IV בִּיֵּשׁ, הִכְלִים. تَحَشَّمَ V. إِحْتَشَمَ VIII הִתְבַּיֵּשׁ מִפְּנֵי, הִצְנִיעַ לֶכֶת. حَشَمٌ מְשָׁרְתִים. حِشْمَةٌ 1. צְנִיעוּת. 2. בַּיְשָׁנוּת. حَشِيمٌ ج حُشَمَاءُ. مُحْتَشِمٌ עָנָו, צָנוּעַ, בַּיְשָׁן. مَحَاشِمُ מְבוּשִׁים, אֵיבְרֵי הַמִּין. إِحْتِشَامٌ דֶּרֶךְ אֶרֶץ, נִימוּס, עֲנָוָה.

(حشو) حَشَا ـُ 1. מִלֵּא. 2. פִּטֵּם. 3. פִּחְלֵץ. حَشَّى II 1. מִלֵּא (ירקות למשל). 2. עָשָׂה שׁוּלַיִם. 3. כָּתַב הֶעָרוֹת שׁוּלַיִם. حَاشَى III הוֹצִיא מִן הַכְּלָל. تَحَاشَى VI נִמְנַע מ־, נִזְהַר מ־, סָר מִן־, עָמַד מִן הַצַּד, הִתְחַמֵּק. حَشْوٌ 1. מִלּוּי, דְּחִיסָה. 2. סְתִימָה (של שן). 3. פִּטְפּוּט. حَشًا. حَشًى ج أَحْشَاءٌ קְרָבַיִם, מֵעַיִם. فِي أَحْشَائِهِ בְּקִרְבּוֹ, בְּתוֹכוֹ. حَشِيَّةٌ ج حَشَايَا מַצָּע, מִזְרָן, כַּר. حَاشَا. حَاشَى לְהוֹצִיא אֶת־, לְמַעֵט. حَاشَا لِلّٰهِ חַס וְשָׁלוֹם, חָלִילָה. حَاشَا لَكَ أَنْ חָלִילָה לְךָ ש־. تَحْشِيَةٌ דְּחִיסָה לְתוֹךְ־, מִלּוּי. تَحَاشٍ(ي) הִמָּנְעוּת, הִתְחַמְּקוּת. حَاشِيَةٌ 1. שָׂפָה, קָצֶה. 2. שׁוּלַיִם. 3. פָּמַלְיָה, בְּנֵי לְוָיָה. ج حَوَاشٍ(ي) הֶעָרוֹת שׁוּלַיִם (לספר, למאמר וכו׳). رَقِيقُ الْحَاشِيَةِ עָדִין, אָדִיב, יְדִידוּתִי. مَحْشُوٌّ מְמֻלָּא, טָעוּן. ج مَحْشُوَّاتٌ מְמֻלָּאִים. مَحْشِيٌّ 1. מְמֻלָּא, דָּחוּס.

حَصَّ ـُ נָפַל בְּחֶלְקוֹ (סכום כֶּסֶף). حَاصَّ III הִתְחַלֵּק ב־. حِصَّةٌ ج حِصَصٌ 1. חֵלֶק, מָנָה. 2. מְנָיָה. 3. שִׁעוּר, שְׁעַת הוֹרָאָה. حِصَّةُ تَأْسِيسٍ מְנָיַת יְסוֹד. حِصَّةٌ فِي الرِّبْحِ דִּיבִידֶנְד. نِظَامُ الْحِصَصِ. تَحْصِيصٌ 1. קְווֹטָה. 2. הַקְצָאַת מְנָיוֹת. مُحَاصَّةٌ 1. הִשְׁתַּתְּפוּת. 2. הַקְצָאָה. حُصٌّ זַעְפְּרָן, כַּרְכּוֹם ע׳ (ورس).

حَصَبَ ـِ 1. זָרַק עַל־ חָצָץ. 2. רִצֵּף בְּחָצָץ. حَصِبَ. حُصِبَ. حَصَّبَ II חָלָה בְּחַצֶּבֶת. حَصَبٌ. حَصْبَاءُ חָצָץ. حَصْبَةٌ חַצֶּבֶת. حَصْبَةٌ أَلْمَانِيَّةٌ אַדֶּמֶת. حَاصِبٌ. حَاصِبَةٌ סוּפַת חוֹל.

حَصْحَصَ נִגְלָה. الآنَ حَصْحَصَ الْحَقُّ ק׳ עַתָּה נָכוֹנָה (נִגְלְתָה) הָאֱמֶת.

حَصَدَ ـِ إِحْتَصَدَ VIII קָצַר. أَحْصَدَ IV. إِحْتَصَدَ VIII. إِسْتَحْصَدَ X הִבְשִׁיל (יבול). حَصْدٌ. حِصَادٌ 1. קָצִיר. 2. עוֹנַת הַקָּצִיר. حَصِيدٌ. حَصِيدَةٌ ج حَصَائِدُ יְבוּל, תְּבוּאָה. حَصَّادٌ קוֹצֵר. مِحْصَدٌ ج مَحَاصِدُ מַגָּל, חֶרְמֵשׁ. حَصَّادَةٌ ج حَصَّادَاتٌ מַקְצֵרָה. حَصَّادَةٌ دَرَّاسَةٌ קוֹמְבַּיְן, מְכוֹנַת קְצִירָה וְדִישָׁה.

حَصَرَ ـِ 1. צָר עַל־, הִקִּיף, כִּתֵּר. 2. חָסַם, הִגְבִּיל, צִמְצֵם. 3. אִתֵּר. 4. סָפַר, מָנָה. 5. דִּיֵּק. 6. הִגְדִּיר. حَاصَرَ III כִּתֵּר, צָר עַל־, הֵטִיל הֶסְגֵּר. إِنْحَصَرَ VII הִצְטַמְצֵם, הֻגְבַּל. حَصْرٌ 1. סְגִירָה, חֲסִימָה, צִמְצוּם, רִכּוּז, הַגְבָּלָה, כִּתּוּר. 2. אִתּוּר. 3. סְפִירָה. إِجَازَةُ الْحَصْرِ רִשּׁוּם פָּטֶנְט. بِالْحَصْرِ בִּמְדֻיָּק. حَرْفُ حَصْرٍ מִלִּית צִמְצוּם (כמו: فَقَطْ). عَلاَمَةُ الْحَصْرِ סוֹגְרַיִם. عَلَى سَبِيلِ الْمِثَالِ لاَ الْحَصْرِ לְשֵׁם הַדְגָּמָה, לֹא לְשֵׁם דִּיּוּק. لاَ حَصْرَ لَهُ. يَفُوقُ الْحَصْرَ לְאֵין סְפוֹר, לְלֹא גְּבוּל, אֵין חֵקֶר לוֹ. حَصْرِيٌّ בִּלְעָדִי, בִּלְבַדִּי, אֶקְסְקְלוּסִיבִי. حُصْرٌ עֲצִירוּת. حُصْرُ الْبَوْلِ עֲצִירַת הַשֶּׁתֶן. حَصِيرٌ ج حُصُرٌ. حَصِيرَةٌ ج حَصَائِرُ מַחְצֶלֶת. حَصَّارٌ מַחְצְלָאִי. حِصَارٌ. مُحَاصَرَةٌ הֶסְגֵּר, מָצוֹר, בְּלוֹקָדָה, כִּתּוּר. إِنْحِصَارٌ 1. הִסְתַּגְּרוּת, הִצְטַמְצְמוּת, הַגְבָּלָה. 2. דִּבּוּק, אוֹבְּסֶסְיָה. إِنْحِصَارُ التَّبْغِ מוֹנוֹפּוֹל מְכִירַת הַטַּבָּק.

مَحْصُورٌ 1. מֻקָּף, מֻכְתָּר, חָסוּם. 2. עַלֵי מֻגְבָּל ב־.

حِصْرِمَةٌ ج حِصْرِمٌ עִנְּבֵי בֹּסֶר.

حَصُفَ ـُ נָבוֹן, הָיָה נָבוֹן, הִשְׂכִּיל, חָכַם. حَصِفٌ. حَصِيفٌ ج حُصَفَاءُ נָבוֹן, חָכָם, בַּעַל שִׁפּוּט וְהַבְחָנָה דַּקָּה. حَصَافَةٌ תְּבוּנָה, הַבְחָנָה דַּקָּה, שִׁפּוּט נָבוֹן.

حَصَلَ ـُ 1. נוֹצַר, צָמַח, נָבַע, יָצָא. 2. קָרָה, אֵרַע. 3. נוֹתַר, נִשְׁאַר. 4. נִגְרַם. 5. عَلَى הִשִּׂיג, קִבֵּל, זָכָה ב־. وَلْيَحْصُلْ مَا يَحْصُلُ וִיהִי מָה. حَصَّلَ II 1. גָּבָה. 2. הִשִּׂיג, קִבֵּל. 3. סִכֵּם, הִסִּיק. تَحَصَّلَ V נִתְקַבֵּל, נִגְבָּה, הֻשַּׂג. تَحَصَّلَ مِنْ נָבַע מ־, נוֹצַר. إِسْتَحْصَلَ X 1. גָּבָה, קִבֵּל, רָכַשׁ. 2. הִשִּׂיג, הִסִּיק. حُصُولٌ 1. הִתְרַחֲשׁוּת. 2. הַשָּׂגָה, הֶשֵּׂג. حَصِيلٌ. حَصِيلَةٌ ج حَصَائِلُ 1. תּוֹצָאָה, תּוֹצָר. 2. הַכְנָסָה, קַבָּלָה, הַשָּׂגָה. حَوْصَلٌ. حَوْصَلَةٌ זֶפֶק, מֻרְאָה. حَصَّالَةٌ קֻפַּת צְדָקָה אוֹ חִסָּכוֹן. مَحْصَلٌ תּוֹצָאָה, סִכּוּם, מַסְקָנָה. تَحْصِيلٌ הַשָּׂגָה, גְּבִיָּה. تَحْصِيلُ الْعِلْمِ לִמּוּד, רְכִישַׁת דַּעַת. تَحْصِيلُ الْحَاصِلِ הַמַּסְקָנָה, כְּלָלוֹ שֶׁל דָּבָר, סִכּוּם סוֹפִי, הָעִקָּר, בְּקִצּוּר. حَاصِلٌ ج حَوَاصِلُ 1. יְבוּל, תּוֹצֶרֶת, תְּנוּבָה. 2. תּוֹצָאָה, סַךְ הַכֹּל. 3. תְּשׂוּאָה, הַכְנָסָה. وَالْحَاصِلُ וּבְסִכּוּם, וְהָעִקָּר. حَاصِلَاتٌ יְצוּר, סַךְ כָּל הַתּוֹצֶרֶת. مَحْصُولٌ ج مَحْصُولَاتٌ وَمَحَاصِيلُ 1. תּוֹצֶרֶת, יְבוּל. 2. הַכְנָסָה, רֶוַח. 3. תּוֹצָאָה, סַךְ הַכֹּל. 4. אָסָם, מַחְסָן. مُحَصِّلٌ גּוֹבֵה מִסִּים, גִּזְבָּר.

حَصَلَبَةٌ גֵּאוֹלוֹגְיָה ע׳ جِيُولُوجِيَا.

حَصُنَ ـُ 1. הָיָה מְבֻצָּר, מוּגָן, הִתְבַּצֵּר. 2. הִצְנִיעַ לֶכֶת, נָהַג בִּצְנִיעוּת. حَصَّنَ II 1. בִּצֵּר, שִׂגֵּב. 2. חִסֵּן. أَحْصَنَ IV 1. בִּצֵּר. 2. הָיָה תָּם, הִצְנִיעַ לֶכֶת. تَحَصَّنَ V הִתְבַּצֵּר. حِصْنٌ ج حُصُونٌ מִבְצָר, מְצוּדָה, מָעוֹז. حِصَانٌ ج حُصُنٌ وَأَحْصِنَةٌ סוּס, כֹּחַ סוּס (בפיזיקה). حِصَانُ الْبَحْرِ בְּהֵמוֹת, סוּס הַיְאוֹר. حِصَانُ طَرْوَادَةَ סוּס טְרוֹיָנִי. حَصِينٌ מְבֻצָּר. حِصْنٌ حَصِينٌ מִשְׂגַּב עֹז. أَبُو الْحُصَيْنِ כִּנּוּיוֹ שֶׁל הַשּׁוּעָל. حَصَانَةٌ 1. חֲסִינוּת. 2. חֹזֶק, חֹסֶן. 3. תֹּם, צְנִיעוּת, טֹהַר. 4. חִסָּיוֹן, סוֹדִיּוּת. 5. אִימוּנוֹלוֹגְיָה (תורת החיסון ממחלות מידבקות). حَصَانَةٌ دِبْلُومَاسِيَّةٌ חֲסִינוּת דִּיפְּלוֹמָטִית. تَحْصِينٌ 1. בִּצּוּר, הִתְבַּצְּרוּת, חִזּוּק. 2. חִסּוּן. تَحْصِينَاتٌ בִּצּוּרִים. إِحْصَانٌ תֹּם, צְנִיעוּת (של אישה), טֹהַר. تَحَصُّنٌ הִתְבַּצְּרוּת. مُحَصَّنٌ 1. מְבֻצָּר, מוּגָן, חָסִין. 2. מְחֻסָּן. مُحْصَنَةٌ 1. אִשָּׁה תַּמָּה, צְנוּעָה, טְהוֹרָה. 2. אֵשֶׁת אִישׁ.

(حصي) أَحْصَى IV 1. סָפַר, מָנָה, חִשֵּׁב. 2. עָרַךְ מִפְקָד. أَحْصَى عَلَيْهِ أَنْفَاسَهُ עָקַב אַחֲרָיו בְּכָל אֲשֶׁר יֵלֵךְ. لَا يُحْصَى לְאֵין סְפֹר. حَصًى חָצָץ. حَصَاةٌ. حَصْوَةٌ ج حَصَوَاتٌ חָצָץ, אֶבֶן קְטַנָּה. حَصَاةٌ بَوْلِيَّةٌ אֶבֶן בַּכְּלָיוֹת. حَصَاةٌ صَفْرَاوِيَّةٌ אֶבֶן בְּכִיס הַמָּרָה. حَصَى لُبْنَانِ ע׳ (جبل) إِكْلِيلُ الْجَبَلِ. حَصَوِيٌّ שֶׁל אֶבֶן אוֹ חָצָץ. إِحْصَاءٌ 1. סְטָטִיסְטִיקָה. 2. מִנְיָן, חִשּׁוּב. إِحْصَاءُ السُّكَّانِ מִפְקַד אֻכְלוּסִין. مَكْتَبُ الْإِحْصَاءِ الْمَرْكَزِيُّ הַלִּשְׁכָּה הַמֶּרְכָּזִית לִסְטָטִיסְטִיקָה. إِحْصَائِيٌّ 1. סְטָטִיסְטִי. 2. סְטָטִיסְטִיקַאי. إِحْصَائِيَّاتٌ סְטָטִיסְטִיקָה, נְתוּנִים סְטָטִיסְטִיִּים. مُحْصٍ(ي) פּוֹקֵד.

حَضَّ ـُ حَضْحَضَ II عَلَى 1. דִּרְבֵּן, דָּחַף ל־, הֵנִיעַ, הֵאִיץ, עוֹרֵר. 2. הֵסִית, שִׁסָּה. حَضٌّ דִּרְבּוּן, זֵרוּז, הַמְרָצָה, הָאָצָה. حَضِيضٌ ج حُضُضٌ שִׁפּוּלֵי הָהָר. نَزَلَ إِلَى الْحَضِيضِ יָרַד לְשֵׁפֶל הַמַּדְרֵגָה. مِنَ الْقِمَّةِ إِلَى الْحَضِيضِ (הידרדר) מֵהַשִּׂיא לְשֵׁפֶל הַמַּדְרֵגָה, מֵאִגָּרָא רָמָא לְבֵירָא עֲמִיקְתָּא.

حَضَرَ ـُ 1. נָכַח ב־, הִגִּיעַ, בָּא, הִשְׁתַּתֵּף ב־. 2. שָׁכַן בְּיִשּׁוּב. حَضَرَهُ الْمَوْتُ נָטָה לָמוּת, גָּסַס. حَضَّرَ II 1. הֵכִין, זִמֵּן, הֵבִיא. 2. יִשֵּׁב, תִּרְבֵּת. حَاضَرَ III 1. הִרְצָה. 2. שׂוֹחַח. أَحْضَرَ IV הֵכִין, זִמֵּן, הֵבִיא. تَحَضَّرَ V הִתְיַשֵּׁב, עָבַר מִן הַכְּפָר אֶל הַיִּשּׁוּב, הִתְרַבֵּת. إِحْتَضَرَ VIII הִגִּיעַ, בָּא. أُحْتُضِرَ נָטָה לָמוּת, גָּסַס. إِسْتَحْضَرَ X 1. בִּקֵּשׁ לְהָבִיא. 2. נִזְכַּר ב־. 3. הֵכִין תַּכְשִׁירִים רְפוּאִיִּים. حَضَرٌ אֶרֶץ יִשּׁוּב, יִשּׁוּב קֶבַע. حَضَرِيٌّ 1. בֶּן יִשּׁוּב, עִירוֹנִי. 2. מְתֻרְבָּת. حَضْرَةٌ נוֹכְחוּת. حَضْرَةُ الْمُدِيرِ כְּבוֹד הַמְּנַהֵל. فِي حَضْرَةِ בְּנוֹכְחוּת־, בְּמַעֲמַד־. حُضُورٌ נוֹכְחוּת, הוֹפָעָה, הַגָּעָה, הִשְׁתַּתְּפוּת. حُضُورُ الْبَدِيهَةِ כֹּשֶׁר תְּפִיסָה מְהִירָה. بِحُضُورِهِ בְּנוֹכְחוּתוֹ. وَرَقَةُ الْحُضُورِ צַו הֲבָאָה (זִמּוּן). حُضُورِيٌّ שֶׁבְּנוֹכְחוּת־. حُضُورِيًّا שֶׁבְּנוֹכְחוּתוֹ, שֶׁבְּפָנָיו. حَضَارَةٌ תַּרְבּוּת, צִיבִילִיזַצְיָה. حَضَارِيٌّ תַּרְבּוּתִי, צִיבִילִיזַצְיוֹנִי. حَضِيرَةٌ ج حَضَائِرُ כִּתָּה צְבָאִית, חֻלְיָה. مَحْضَرٌ ج مَحَاضِرُ דּוּחַ, פְּרוֹטוֹקוֹל. مَحْضَرُ الْجَرْدِ רְשִׁימַת הַמְּצַאי, אִינְוֶנְטָר. مَحْضَرُ خَيْرٍ הוֹפָעָה מְבַשֶּׂרֶת טוֹבוֹת. بِمَحْضَرٍ مِنْهُ בְּנוֹכְחוּתוֹ. تَحْضِيرٌ הֲכָנָה, הַתְקָנָה, הִתְכּוֹנְנוּת. مُحَاضَرَةٌ הַרְצָאָה. إِحْضَارٌ 1. הֲבָאָה, זִמּוּן. 2. הַסְפָּקָה. تَحَضُّرٌ תַּרְבּוּתִיּוּת, אֹפִי תַּרְבּוּתִי. إِسْتِحْضَارٌ הֲכָנָה, עֲשִׂיָּה, יִצּוּר. إِسْتِحْضَارُ الْأَرْوَاحِ הַעֲלָאָה בְּאוֹב. حَاضِرٌ ج حُضَّرٌ وَحُضُورٌ 1. נוֹכֵחַ, נוֹכְחִי. 2. מוּכָן, מְזֻמָּן. حَاضِرٌ! הִנְנִי לִרְשׁוּתְךָ. الْحَاضِرُ הַהֹוֶה (בדקדוק). حَاضِرُ الْبَدِيهَةِ מְהִיר תְּפִיסָה. حَاضِرَةٌ ج حَوَاضِرُ 1. נוֹכַחַת. 2. עִיר בִּירָה. تِجَارَةٌ حَاضِرَةٌ מִסְחָר בִּמְזֻמָּן (באסלאם). مَحْضُورٌ אֲחוּז שֵׁד, שְׂטָנִי, דֵּמוֹנִי. مُحَضَّرٌ 1. מֵכִין, מְיַצֵּר. 2. מְנַתֵּחַ (ברפואה וטרינרית). مُحَاضِرٌ מַרְצֶה. مُتَحَضِّرٌ מְתֻרְבָּת, בֶּן יִשּׁוּב. مُحْتَضَرٌ גּוֹסֵס, נוֹטֶה לָמוּת. مُسْتَحْضَرٌ ج مُسْتَحْضَرَاتٌ תַּכְשִׁיר. مُسْتَحْضَرَاتٌ طِبِّيَّةٌ תַּכְשִׁירִים רְפוּאִיִּים. مُسْتَحْضَرَاتُ التَّجْمِيلِ תַּכְשִׁירֵי קוֹסְמֶטִיקָה.

حَضْرَمَوْتُ חֲצַרְמָוֶת (בדרום חצי האי ערב).

حَضَنَ ـُ إِحْتَضَنَ VIII 1. חִבֵּק, לָפַת בִּזְרוֹעוֹתָיו. 2. אָמַן (תינוק), גִּדֵּל, טִפַּח, טִפֵּל ב־. 3. דָּגַר (עוף על ביצים). حِضْنٌ ج أَحْضَانٌ חֹצֶן, חֵיק. بَيْنَ أَحْضَانِهِ. فِي أَحْضَانِهِ בְּחֵיקוֹ, בְּקִרְבּוֹ. إِسْتَقْبَلَهُ بِالْأَحْضَانِ وَالْقُبَلِ קִבְּלוֹ בִּזְרוֹעוֹת פְּתוּחוֹת

ובנשיקות. حَضَانَةٌ גִּדּוּל יְלָדִים, אָמְנָה. دَارُ الحَضَانَةِ גַּנּוֹן, מְעוֹן יְלָדִים. إِحْتِضَانٌ 1. חִבּוּק. 2. אָמְנָה, גִּדּוּל, טִפּוּחַ. حَاضِنٌ אוֹמֵן. حَاضِنَةٌ ج حَوَاضِنُ אוֹמֶנֶת, מְטַפֶּלֶת. حَاضِنَةٌ كَهْرَبَائِيَّةٌ מַדְגֵּרָה (חשמלית).

حَطَّ ـُ 1. נָחַת (מטוס), חָנָה. 2. הִשְׁתַּקֵּעַ. 3. שָׂם, הֵנִיחַ. 4. הוֹרִיד, הִנְמִיךְ. حَطَّ الرِّحَالَ فِي נָחַת ב־, הִשְׁתַּקֵּעַ ב־. حَطَّ مِنْ قَدْرِهِ (قِيمَتِهِ) הוֹרִיד מֵעֶרְכּוֹ, זִלְזֵל בּוֹ. أَحَطَّ IV הוֹרִיד, הִשְׁפִּיל, הִנְמִיךְ. إِنْحَطَّ VII הִדַּרְדֵּר, הִתְנַוֵּן, יָרַד, שָׁקַע. حَطٌّ 1. שִׂימָה, הֲנָחָה. 2. יְרִידָה, זִלְזוּל, הַשְׁפָּלָה. حِطَّةٌ 1. שִׁפְלוּת. 2. מְחִילָה, סְלִיחָה. 3. הַשְׁפָּלָה. حَطِيطَةٌ ج حَطَائِطُ הֲנָחָה (במחיר), נִכָּיוֹן. مَحَطٌّ עֲצִירָה, מְקוֹם חֲנָיָה (חֲנִיָּה). مَحَطُّ الآمَالِ נוֹשֵׂא הַתִּקְווֹת. مَحَطُّ الأَنْظَارِ שׁוֹבֵה לֵב, מַקְסִים. مَحَطَّةٌ ج مَحَطَّاتٌ תַּחֲנָה. مَحَطَّةُ إِرْسَالٍ תַּחֲנַת שִׁדּוּר. مَحَطَّةُ الأَرْصَادِ الجَوِّيَّةِ תַּחֲנָה מֵטֵאוֹרוֹלוֹגִית. مَحَطَّةُ إِنْذَارٍ תַּחֲנַת הַתְרָעָה. مَحَطَّةُ تَوْلِيدِ القُوَّةِ الكَهْرَبَائِيَّةِ תַּחֲנַת כֹּחַ. مَحَطَّةٌ فَضَائِيَّةٌ תַּחֲנַת חָלָל. إِنْحِطَاطٌ שִׁפְלוּת, נִוּוּן, הִתְנַוְּנוּת, יְרִידָה, הִדַּרְדְּרוּת, שְׁקִיעָה. إِحْسَاسُ الانْحِطَاطِ רֶגֶשׁ נְחִיתוּת. عَصْرُ (فَتْرَةُ) الانْحِطَاطِ תְּקוּפַת הַשְּׁקִיעָה (בתרבות). مُنْحَطٌّ שָׁפָל, בָּזוּי, נָבָל.

حَطَبَ ـِ إِحْتَطَبَ VIII חָטַב עֵצִים. حَطَبٌ עֲצֵי הַסָּקָה, זְרָדִים יְבֵשִׁים. حَطَّابٌ חוֹטֵב עֵצִים. تَحْطِيبٌ מ׳ דּוּ־קְרָב בְּנַבּוּטִים, הֵאָבְקוּת בְּאַלּוֹת. حَاطِبٌ חוֹטֵב (אוֹסֵף) עֵצִים. كَحَاطِبِ لَيْلٍ כְּסוּמָא בָּאֲרֻבָּה.

حَطَمَ ـِ حَطَّمَ II נִפֵּץ, רִסֵּק, שִׁבֵּר. حَطَّمَ رَأْسَهُ 1. רִסֵּק אֶת רֹאשׁוֹ. 2. הִשְׁפִּילוֹ. حَطَّمَ الرَّقْمَ القِيَاسِيَّ שָׁבַר אֶת הַשִּׂיא. حَطَّمَ القُيُودَ נִתֵּק אֶת הַכְּבָלִים, זָכָה בְּחֵרוּתוֹ. حَطَّمَ مُسْتَقْبَلَهُ הָרַס אֶת עֲתִידוֹ. تَحَطَّمَ V הִתְנַפֵּץ, הִתְרַסֵּק, נִשְׁבַּר. حِطْمَةٌ ج حِطَمٌ רְסִיס, שֶׁבֶר. حُطَامٌ שְׁבָרִים, רְסִיסִים. حُطَامُ إِنْسَانٍ שֶׁבֶר אָדָם, שֶׁבֶר כְּלִי. حُطَامُ الدُّنْيَا הַבְלֵי הָעוֹלָם. تَحْطِيمٌ רִסּוּק, נִפּוּץ, שְׁבִירָה. تَحْطِيمُ الذَّرَّةِ פִּצּוּחַ (בִּקּוּעַ) הָאָטוֹם. سَفِينَةُ تَحْطِيمِ الجَلِيدِ. حَاطِمَةُ الجَلِيدِ בּוֹקַעַת קֶרַח (ספינה). مُحَطَّمٌ 1. מְרֻסָּק, שָׁבוּר. 2. שֶׁבֶר אָדָם.

حَظَّ ـَ حُظَّ. أَحَظَّ IV הִתְמַזֵּל מַזָּלוֹ. حَظٌّ ج حُظُوظٌ 1. מַזָּל, גַּד, גּוֹרָל. 2. חֵלֶק, מְנַת חֵלֶק. أَسْعَفَهُ (حَالَفَهُ) الحَظُّ שִׂחֵק לוֹ הַמַּזָּל. سَيِّءُ الحَظِّ בִּישׁ מַזָּל. لَا حَظَّ لَهُ مِنْ عِلْمٍ חֲסַר הַשְׂכָּלָה, בּוּר. حَظِيظٌ. مَحْظُوظٌ 1. בַּר מַזָּל. 2. מְאֻשָּׁר. لِحُسْنِ الحَظِّ לְמַרְבֵּה הַמַּזָּל. لِسُوءِ الحَظِّ לְרֹעַ הַמַּזָּל.

حَظَرَ ـُ عَلَى 1. מָנַע מ־, אָסַר עַל־. 2. גָּדַר (במכלאה). حَظْرٌ 1. מְנִיעָה, אִסּוּר, חֵרֶם. 2. אָמְבַּרְגּוֹ. حَظْرُ التَّجَوُّلِ עֹצֶר. حِظَارٌ חַיִץ, גָּדֵר. حَظِيرَةٌ ج حَظَائِرُ 1. מִכְלָאָה. 2. סְכָכָה, מוּסָךְ, הַנְגָּר. حَظِيرَةُ القُدْسِ כִּנּוּי לְגַן עֵדֶן. جَذَبَهُ إِلَى حَظِيرَتِهِ מָשַׁךְ אוֹתוֹ לִתְחוּם הַשְׁפָּעָתוֹ. حَظِيرَةُ الطَّائِرَاتِ מוּסַךְ מְטוֹסִים. تَحْظِيرٌ מְנִיעָה, אִסּוּר. مَحْظُورٌ אָסוּר. مَحْظُورٌ عَلَيْهِ הוּא מָנוּעַ מ־, אָסוּר לוֹ. الضَّرُورَاتُ تُبِيحُ المَحْظُورَاتِ פת׳ הַהֶכְרֵחַ לֹא יְגֻנֶּה.

(حظو. حظي) حَظِيَ ـَ بِـ זָכָה ב־, הִשִּׂיג, קִבֵּל. أَحْظَى IV بِـ זִכָּה ב־, הֶעֱנִיק. حُظْوَةٌ 1. זְכִיָּה, הַעֲנָקָה, נְשִׂיאַת חֵן וָחֶסֶד. 2. יְקָרָה, הוֹקָרָה. نَالَ حُظْوَةً عِنْدَهُ מָצָא חֵן בְּעֵינָיו. حَظِيَّةٌ ج حَظَايَا פִּילֶגֶשׁ, מְאַהֶבֶת.

حَفَّ ـُ 1. אָפַף, סוֹבֵב, הִקִּיף. 2. תָּלַשׁ (שער), מָרַט, גָּזַז. حَفَّ ـِ אִוֵּשׁ, הִשְׁמִיעַ אִוְשָׁה, רִשְׁרֵשׁ. تَحُفُّ بِهِ العُيُونُ שֶׁכָּל הָעֵינַיִם נְשׂוּאוֹת אֵלָיו, מְקוֹר הַעֲרָצָה, נֶעֱרָץ. حَفَّفَ II 1. אָפַף, הִקִּיף. 2. מָרַט. إِحْتَفَّ VIII 1. גָּזַז, קָצַר (צמח). 2. כִּלָּה (אוכל). حِفَافٌ ج أَحِفَّةٌ צַד. حَفِيفٌ אִוְשָׁה, רִשְׁרוּשׁ. مِحَفَّةٌ ج مِحَفَّاتٌ 1. אַפִּרְיוֹן. 2. אֲלֻנְקָה. حَافٌّ אוֹפֵף. خُبْزٌ حَافٌّ לֶחֶם קֵבָּר (יָבֵשׁ). حَافَّةٌ ج حَافَّاتٌ وحَوَافُّ שָׂפָה, קָצֶה, שׁוּלַיִם, אֹגֶן (של כלי). عَلَى حَافَّةِ القَبْرِ כְּפֶסַע בֵּינוֹ וּבֵין הַמָּוֶת. مَحْفُوفٌ אָפוּף, מֻקָּף. مَحْفُوفٌ بِالمَخَاطِرِ אָפוּף סַכָּנוֹת.

(حفد) حَفِيدٌ ج أَحْفَادٌ נֶכֶד, צֶאֱצָא.

حَفَرَ ـِ 1. חָפַר, כָּרָה. 2. חָקַק. حَفَرَ قَنَاةً כָּרָה תְּעָלָה. مَنْ حَفَرَ حَفِيرًا لِأَخِيهِ كَانَ حَتْفُهُ فِيهِ פתי כּוֹרֶה שַׁחַת בָּהּ יִפֹּל. إِنْحَفَرَ VII נִכְרָה, נֶחְפַּר, נִקְדַּח. إِحْتَفَرَ VIII כָּרָה, חָפַר, הִתְחַפֵּר. حَفْرٌ 1. כְּרִיָּה, חֲפִירָה, קִדּוּחַ. 2. גִּלּוּף. أَجْهِزَةُ الحَفْرِ מַכְשִׁירֵי קִדּוּחַ. حُفْرَةٌ ج حُفَرٌ שׁוּחָה, בּוֹר, חֲפִירָה. حَفْرِيَّةٌ ج حَفْرِيَّاتٌ חֲפִירָה. حَفْرِيَّاتٌ חֲפִירוֹת אַרְכֵאוֹלוֹגִיּוֹת. عِلْمُ الحَفْرِيَّاتِ אַרְכֵאוֹלוֹגְיָה. حَفَّارٌ כּוֹרֶה, חַפָּר, חָרָט, גַּלָּף. حَفَّارُ القُبُورِ קַבְּרָן. حَفَّارَةٌ ج حَفَّارَاتٌ 1. מַחְפֵּר, דַּחְפּוֹר. 2. סְפִינַת נִקּוּי נְהָרוֹת. حَفِيرَةٌ ج حَفَائِرُ שׁוּחָה, בּוֹר, מַחְפֹּרֶת. أُحْفُورٌ ج أَحَافِيرُ מְאֻבָּן, פוֹסִיל. مِحْفَرٌ ج مَحَافِرُ אֵת (חפירה). حَافِرٌ ج حَوَافِرُ פַּרְסָה. وَقَعَ الحَافِرُ عَلَى الحَافِرِ חוֹפֵף, תּוֹאֵם. حَافِرَةٌ הַתְחָלָה, קַדְמוּת, עִקְּבוֹת. عِنْدَ الحَافِرَةِ מִנֵּיהּ וּבֵיהּ, מִיָּד. مَحْفُورٌ כָּרוּי, חָפוּר, חָקוּק.

حَفَزَ ـِ 1. דָּקַר (בגב). 2. עָלָה דָּרְבָּן, דָּחַף, הִמְרִיץ, זֵרֵז. تَحَفَّزَ V. إِحْتَفَزَ VIII 1. הָיָה דָּרוּךְ, עָמַד הָכֵן, הִתְכּוֹנֵן. 2. מִהֵר, נֶחְפַּז. تَحَفُّزٌ דְּרִיכוּת, הִתְכּוֹנְנוּת. حَافِزٌ ج حَوَافِزُ דַּחַף, מוֹטִיבַצְיָה, תַּמְרִיץ, מֵנִיעַ. حَافِزُ الجَرِيمَةِ הַמֵּנִיעַ לַפֶּשַׁע. مُتَحَفِّزٌ דָּרוּךְ, מוּכָן.

حَفِظَ ـَ 1. שָׁמַר, הֵגֵן. 2. שִׁנֵּן, לָמַד עַל פֶּה, זָכַר. 3. שִׁרְיֵן (מקום). حَفِظَ الأَمْنَ (النِّظَامَ) שָׁמַר עַל הַבִּטָּחוֹן (הַסֵּדֶר). حَفِظَ التَّحْقِيقَ הִשְׁעָה אֶת הַחֲקִירָה. حَفِظَ جَمِيلَهُ הִכִּיר לוֹ טוֹבָה (תּוֹדָה). حَفِظَ السِّرَّ שָׁמַר אֶת הַסּוֹד. حَفِظَ كَلِمَتَهُ (عَهْدَهُ) שָׁמַר הַבְטָחָתוֹ. حَفِظَكَ اللّٰهُ יִשְׁמָרְךָ אֱלֹהִים. يُحْفَظُ فِي البَرِيدِ דֹּאַר שָׁמוּר. حَفَّظَ II לִמֵּד עַל פֶּה. حَافَظَ III 1. שָׁמַר. 2. הִקְפִּיד עַל־. حَافَظَ عَلَى هُدُوئِهِ שָׁמַר עַל קֹר רוּחוֹ. أَحْفَظَ IV הִכְעִיס. تَحَفَّظَ عَلَى V 1. הִסְתַּיֵּג, נִזְהַר. 2. שָׁמַר. 3. עָצַר, מָנַע (פרסום עד לפסיקת בית המשפט). إِحْتَفَظَ VIII بِـ שָׁמַר, הֶחֱזִיק ב־.

إحْتَفَظَ بِسِرِّهِ שָׁמַר עַל סוֹדוֹ. إحْتَفَظَ لِنَفْسِهِ שָׁמַר לְעַצְמוֹ. إسْتَحْفَظَ X عَلَى בִּקֵּשׁ לִשְׁמֹר אֵצֶל. حِفْظٌ 1. שְׁמִירָה. 2. שִׁמּוּר, אִחְסוּן, אַחְזָקָה. 3. זְכִירָה, שִׁנּוּן. 4. שִׁרְיוּן (מקום בפרלמנט וכו'). 5. שְׁמִירָה (קובץ או רשומה במחשב). حِفْظُ الأَمَانَاتِ שְׁמִירַת חֲפָצִים. حِفْظُ الآثَارِ שְׁמִירַת עַתִּיקוֹת. حِفْظُ الصِّحَّةِ הִיגְיֵנָה, תַּבְרוּאָה. حِفْظُ النَّفْسِ יֵצֶר הַקִּיּוּם. أَحَالَهُ لِلْحِفْظِ גָּנַז אוֹתוֹ, הֶעֱבִירוֹ לִשְׁמִירָה (בנגוד או בתיקייה וכו'). حِفْظَةٌ כַּעַס. حَفِيظٌ זָהִיר, שׁוֹמֵר. الحَفِيظُ הַשּׁוֹמֵר הַמֵּגֵן, מִכִּנּוּיֵי אֱלֹהִים (בקוראן). حَفِيظَةٌ ج حَفَائِظُ 1. טִינָה, מַשְׂטֵמָה. 2. קַנָּאוּת. 3. קֶמַע. مِحْفَظَةٌ ج مَحَافِظُ 1. אַרְנָק, נַרְתִּיק. 2. כְּמוּסָה. تَحْفِيظٌ שִׁנּוּן עַל פֶּה (בייחוד של הקוראן). حِفَاظٌ 1. שְׁמִירָה, הֲגָנָה, נֶאֱמָנוּת. 2. חִתּוּל. حِفَاظُ الحَيْضِ טַמְפּוֹן. مُحَافَظَةٌ 1. שְׁמִירָה. 2. הַשְׁגָּחָה, טִפּוּל. 3. שַׁמְרָנוּת. 4. ج مُحَافَظَاتٌ מָחוֹז, לִשְׁכַּת הַמָּחוֹז. المُحَافَظَةُ عَلَى البِيئَةِ הַשְּׁמִירָה עַל אֵיכוּת הַסְּבִיבָה. المُحَافَظَةُ عَلَى النَّفْسِ יֵצֶר (שְׁמִירַת) הַקִּיּוּם. مَذْهَبُ المُحَافَظَةِ הַזֶּרֶם הַשַּׁמְרָנִי (במדיניות). تَحَفُّظٌ ج تَحَفُّظَاتٌ 1. הִסְתַּיְּגוּת, הִשָּׁמְרוּת. 2. מַעֲצָר (עד לחקירה). 3. מְנִיעַת פִּרְסוּם (עד להחלטת בית המשפט). مَعَ التَّحَفُّظِ תּוֹךְ הִסְתַּיְּגוּת. تَحَفُّظِيٌّ מוֹנֵעַ. إجْرَاءَاتٌ تَحَفُّظِيَّةٌ צְעָדֵי מֶנַע. صُلْحٌ تَحَفُّظِيٌّ פְּשָׁרָה מִחוּץ לְבֵית הַמִּשְׁפָּט. إحْتِفَاظٌ שְׁמִירָה (לעצמו), הַחְזָקָה. حَافِظٌ 1. שׁוֹמֵר, מַשְׁגִּיחַ. 2. ج حُفَّاظٌ وحَفَظَةٌ יוֹדֵעַ אֶת הַקֻּרְאָן עַל פֶּה. الحَافِظُ ע' الحَفِيظُ. حَافِظَةٌ ج حَوَافِظُ 1. זִכָּרוֹן. 2. תִּיק, אַרְנָק. 3. שׁוֹבֵר תַּשְׁלוּם. مَحْفُوظٌ 1. שָׁמוּר (גם בזיכרון). 2. מְשֻׁמָּר (מזון). 3. גָּנוּז. مَحْفُوظَاتٌ טְקְסְטִים שֶׁנִּלְמְדוּ עַל פֶּה. دَارُ المَحْفُوظَاتِ אַרְכִיּוֹן. مَأْكُولَاتٌ مَحْفُوظَةٌ שִׁמּוּרִים. جَمِيعُ الحُقُوقِ مَحْفُوظَةٌ כָּל הַזְּכֻיּוֹת שְׁמוּרוֹת. مُحَافِظٌ 1. שׁוֹמֵר, מַשְׁגִּיחַ. 2. מוֹשֵׁל מָחוֹז. 3. שַׁמְרָן, קוֹנְסֶרְבָטִיבִי. مُحَافِظُ بَنْكِ إسْرَائِيلَ נְגִיד בַּנְק יִשְׂרָאֵל. حِزْبُ المُحَافِظِينَ מִפְלֶגֶת הַשַּׁמְרָנִים. مُتَحَفِّظٌ 1. מִסְתַּיֵּג, זָהִיר. 2. מַקְפִּיד (על קיום מצוות למשל). مُسْتَحْفَظٌ ج مُسْتَحْفَظَاتٌ עֲתוּדָה, מִלּוּאִים (בצבא).

حَفَلَ ـِ שָׁפַע, גָּדַשׁ, הִתְמַלֵּא, נִקְוָה (מים, דמע). حَفَلَ بِهِ יִחֵס לוֹ חֲשִׁיבוּת, הֶעֱרִיךְ אוֹתוֹ, שָׂם לֵב אֵלָיו. لَمْ يَحْفَلْ بِهِ הָיָה אָדִישׁ כְּלַפָּיו. לֹא שָׁעָה לוֹ. حَفَّلَ II קִשֵּׁט. إحْتَفَلَ VIII 1. הִתְאַסֵּף. 2. بِـ חָגַג אֶת־, עָרַךְ חֲגִיגָה. 3. הִתְעַנְיֵן ב־, הָיָה אִכְפַּת לוֹ מ־. حَفْلٌ 1. כִּנּוּס, הִתְקַבְּצוּת. 2. קָהָל, הָמוֹן. 3. חֲגִיגָה. حَفْلُ افْتِتَاحٍ טֶקֶס פְּתִיחָה. حَفْلٌ خِتَامِيٌّ טֶקֶס סִיּוּם, מְסִבַּת סִיּוּם. حَفْلَةٌ ج حَفَلَاتٌ 1. חֲגִיגָה, מְסִבָּה, טֶקֶס. 2. אֲסֵפָה, כִּנּוּס, עֲצֶרֶת. حَفْلَةُ اسْتِقْبَالٍ מְסִבַּת קַבָּלַת פָּנִים. حَفْلَةُ تَأْبِينٍ אַזְכָּרָה. حَفْلَةٌ خَيْرِيَّةٌ נֶשֶׁף צְדָקָה. حَفْلَةُ عَشَاءٍ אֲרוּחַת עֶרֶב חֲגִיגִית. حَفْلَةٌ مُوسِيقِيَّةٌ קוֹנְצֶרְט. مَحْفِلٌ ج مَحَافِلُ 1. אֲסֵפָה, כֶּנֶס. 2. חוּג. مَحَافِلُ دِبْلُومَاسِيَّةٌ חוּגִים דִּיפְּלוֹמָטִיִּים. مَحْفِلٌ مَاسُونِيٌّ לִשְׁכַּת הַבּוֹנִים הַחָפְשִׁיִּים. إحْتِفَالٌ חֲגִיגָה. إحْتِفَالِيٌّ חֲגִיגִי. حَافِلٌ רַב מִשְׁתַּתְּפִים, מָלֵא, שׁוֹפֵעַ. حَافِلَةٌ ج حَوَافِلُ 1. קָרוֹן. 2. חַשְׁמַלִּית. 3. טִיּוּלִית. مُحْتَفِلٌ מִשְׁתַּתֵּף בַּחֲגִיגָה. مُحْتَفَلٌ بِهِ חֲתַן הַמְּסִבָּה.

حَفَنَ ـُ חָפַן. حَفْنَةٌ חֹפֶן, קַמְצוּץ, קֹמֶץ, קְצָת. حَفْنَةٌ مِنَ المُشَاغِبِينَ קֹמֶץ שֶׁל סַכְסְכָנִים.

(حفو. حفي) حَفَا ـُ حَفِيَ ـَ 1. קִבֵּל בִּבְרָכָה. 2. הָלַךְ יָחֵף. إحْتَفَى VIII بِـ קִדֵּם בְּרֹב פְּאֵר, קִבֵּל בְּסֵבֶר פָּנִים יָפוֹת. حَفَاوَةٌ סֵבֶר פָּנִים יָפוֹת. إحْتِفَاءٌ קַבָּלַת פָּנִים. إحْتِفَاءٌ بِالعِيدِ לְרֶגֶל (לִכְבוֹד) הֶחָג. المُحْتَفَى بِهِ חֲתַן הַמְּסִבָּה. حَافٍ(ي) ج حُفَاةٌ יָחֵף. حَفَاءٌ יַחֲפוּת, יַחְפָנוּת.

حَقَّ ـِ 1. הָיָה נָכוֹן. 2. הֶאֱמִין לְ־. حَقَّ ظَنُّ صَدِيقِهِ הֶאֱמִין לִסְבָרַת יְדִידוֹ. 3. הִתְאַמֵּת. حَقَّ عَلَيْهِ הָיָה חַיָּב. حَقَّ لَهُ הָיָה זַכַּאי. حُقَّ لَهُ أَنْ הָיָה זַכַּאי (רָאוּי) לְ־. حَقَّقَ II 1. אִמֵּת, הוֹכִיחַ. 2. קִיֵּם, הִגְשִׁים. 3. مَعَ חָקַר, תִּחְקֵר אֶת־. 4. הִתְחַקָּה אַחַר־, בָּדַק. حَقَّقَ النَّظَرَ فِي עִיֵּן בִּקְפִידָה. أَحَقَّ IV 1. צִדֵּק, אָמַר אֱמֶת. 2. בִּצֵּעַ. تَحَقَّقَ V הִתְאַמֵּת, הָיָה נָכוֹן, הִתְקַיֵּם. تَحَقَّقَ مِنْ נוֹכַח לָדַעַת, וִדֵּא, בָּחַן. إسْتَحَقَّ X הִגִּיעַ לוֹ, הָיָה רָאוּי לְ־. إسْتَحَقَّ الدَّفْعَ הִגִּיעַ מוֹעֵד הַפֵּרָעוֹן. لَا يَسْتَحِقُّ الذِّكْرَ אֵינוֹ רָאוּי לְצִיּוּן. حَقٌّ 1. אֱמֶת, נְכוֹנוּת, יֹשֶׁר, דֶּרֶךְ נְכוֹחָה (נְכוֹנָה). 2. זְכוּת. الحَقُّ הָאֱמֶת (מכינויי האל בקוראן). حَقُّكَ عَلَيَّ מ' זְקֹף זֹאת עַל חֶשְׁבּוֹנִי, אֲנִי אֶשָּׂא בְּאַשְׁמָתוֹ (לשם פיוס). الحَقُّ عَلَيْهِ הוּא אֵינוֹ צוֹדֵק, הוּא אָשֵׁם. الحَقُّ مَعَهُ הוּא צוֹדֵק, הַצֶּדֶק אִתּוֹ. حَقًّا 1. בֶּאֱמֶת, אָכֵן, אָמְנָם. 2. מַמָּשׁ, לְמַעֲשֶׂה, בְּעֶצֶם. بِحَقِّ السَّمَاءِ לְמַעַן הַשֵּׁם. وَحَقِّكَ! חֵי נַפְשְׁךָ! חַיֶּיךָ! وَالحَقُّ يُقَالُ וְיֵשׁ לְהוֹדוֹת. حَقُّ تَقْرِيرِ المَصِيرِ זְכוּת הַהַגְדָּרָה עַצְמִית. حَقُّ الاقْتِرَاعِ (التَّصْوِيتِ) זְכוּת הַצְבָּעָה. حَقُّ الانْتِخَابِ זְכוּת הַבְּחִירָה. حُقُوقُ الإنْسَانِ זְכֻיּוֹת הָאָדָם. كُلِّيَّةُ الحُقُوقِ הַפָּקוּלְטָה לְמִשְׁפָּטִים. عَلِمَ حَقَّ العِلْمِ יָדַע אֶל נָכוֹן (הֵיטֵב). حُقُوقِيٌّ מִשְׁפָּטִי, יוּרִידִי. دَعْوَى حُقُوقِيَّةٌ תְּבִיעָה אֶזְרָחִית. حُقٌّ ج حُقَقٌ קֻפְסַת תַּכְשִׁיטִים. حُقَّةٌ ج حُقَقٌ ע' أُقَّةٌ. حَاقَّةٌ יוֹם הַדִּין. حَقِيقٌ بِـ ج أَحِقَّاءُ מַגִּיעַ לוֹ, רָאוּי לְ־, זַכַּאי. حَقِيقَةٌ ج حَقَائِقُ 1. אֱמֶת. 2. עֻבְדָּה. رَأَيْتُهُ عَلَى حَقِيقَتِهِ רְאִיתִיו (גִּלִּיתִיו) כְּפִי שֶׁהוּא בֶּאֱמֶת. حَقِيقَةً. فِي الحَقِيقَةِ לַאֲמִתּוֹ שֶׁל דָּבָר, אֶל נָכוֹן. لَا حَقِيقَةَ لَهُ אֵינוֹ מַמָּשִׁי (רֵאָלִי), לֹא נָכוֹן. حَقِيقِيٌّ אֲמִתִּי, מְקוֹרִי, קַיָּם, מַהוּתִי, אוֹתֶנְטִי. أَحَقِّيَّةٌ 1. טַעֲנָה חֻקִּית. 2. זְכוּת בְּכוֹרָה. 3. זַכָּאוּת. حَقَّانِيٌّ מִשְׁפָּטִי, חֻקִּי. حَقَّانِيَّةٌ צֶדֶק, מִשְׁפָּט. تَحْقِيقٌ ج تَحْقِيقَاتٌ 1. חֲקִירָה, תַּחְקִיר. 2. אִמּוּת, אִשּׁוּר. 3. מִמּוּשׁ, הַגְשָׁמָה, בִּצּוּעַ, יִשּׁוּם. تَحْقِيقُ الذَّاتِ הַגְשָׁמָה עַצְמִית. تَحْقِيقٌ صُحُفِيٌّ כַּתָּבַת תַּחְקִיר, רֶפּוֹרְטָז'ה (מקפת), תַּחְקִיר עִתּוֹנָאִי. تَحْقِيقُ الشَّخْصِيَّةِ זִהוּי. عَلَى ذِمَّةِ التَّحْقِيقِ (נֶעֱצַר) לַחֲקִירָה. عَلَى وَجْهِ التَّحْقِيقِ לְשֵׁם

דִּיּוּק, בְּעֶצֶם. قَاضِي التَّحْقِيقِ שׁוֹפֵט חוֹקֵר. إِحْقَاقٌ. إِحْقَاقًا لِلْحَقِّ לְשֵׁם חֲשִׂיפַת (גִּלּוּי) הָאֱמֶת, כְּדֵי לִקְבֹּעַ אֶת הָאֱמֶת. تَحَقُّقٌ 1. הִתְאַמְּתוּת, אִשּׁוּר. 2. חֲקִירָה וּדְרִישָׁה, בְּדִיקָה. إِسْتِحْقَاقٌ ج إِسْتِحْقَاقَاتٌ 1. זַכָּאוּת, זְכוּת. 2. תְּמוּרָה, גְּמוּל. تَارِيخُ الاسْتِحْقَاقِ תַּאֲרִיךְ (מוֹעֵד) הַפֵּרָעוֹן. وِسَامُ الاسْتِحْقَاقِ אוֹת הִצְטַיְּנוּת. مُحَقِّقٌ חוֹקֵר, מִתְחַקֵּר, בּוֹדֵק. مُحَقَّقٌ וַדַּאי, אֵל נָכוֹן. فَشَلٌ مُحَقَّقٌ כִּשָּׁלוֹן וַדַּאי (חָרוּץ). مِنَ الْمُحَقَّقِ أَنْ וַדַּאי שֶׁ־, עֻבְדָּה הִיא שֶׁ־. مُحِقٌّ צוֹדֵק. مُتَحَقِّقٌ בָּטוּחַ, מְשֻׁכְנָע. مُسْتَحِقٌّ מַגִּיעַ לוֹ, רָאוּי לְ־, זַכַּאי לְ־. مُسْتَحِقُّ الدَّفْعِ לְפֵרָעוֹן (שְׁטָר לְמָשָׁל). الضَّرَائِبُ الْمُسْتَحِقَّةُ عَلَيْهِ הַמִּסִּים הַמַּגִּיעִים מִמֶּנּוּ.

حَقَبَ ـُ נָשָׂא (את המזוודה). إِحْتَقَبَ VIII 1. חָסַךְ. 2. נָשָׂא (באשמה). حُقْبٌ ج أَحْقَابٌ. حِقْبَةٌ ج حِقَبٌ 1. תְּקוּפַת זְמַן. 2. תְּקוּפַת שְׁנֵי דוֹרוֹת. حَقِيبَةٌ ج حَقَائِبُ מִזְוָדָה. حَقِيبَةٌ دِبْلُومَاسِيَّةٌ דֹּאַר דִּיפְּלוֹמָטִי. حَقِيبَةُ يَدٍ אַרְנָק. حَقِيبَةٌ وِزَارِيَّةٌ תִּיק מֶמְשַׁלְתִּי.

حَقَدَ ـِ عَلَى נָטַר אֵיבָה לְ־, שָׁמַר וְנָטַר, שָׂטַם אֶת־. أَحْقَدَ IV הִשְׂטִים, הִשְׂנִיא, עוֹרֵר מַשְׂטֵמָה. تَحَاقَدُوا VI שָׂטְמוּ זֶה אֶת זֶה. حِقْدٌ ج أَحْقَادٌ מַשְׂטֵמָה, טִינָה, נְטִירַת אֵיבָה, שִׂנְאַת חִנָּם. حَقُودٌ נוֹטֵר אֵיבָה, נוֹקֵם וְנוֹטֵר. حَاقِدٌ ج حَاقِدُونَ وحَقَدَةٌ עוֹיֵן, שׁוֹמֵר טִינָה. عِنْدَ الشَّدَائِدِ تَذْهَبُ الأَحْقَادُ. الحَفِيظَةُ تُحَلِّلُ الأَحْقَادَ פת' בִּשְׁעַת צָרָה תֶּחְדַּל שִׂנְאָה.

حَقَرَ ـِ إِحْتَقَرَ VIII. إِسْتَحْقَرَ X בָּז, בָּזָה, זִלְזֵל, הֵקֵל בְּעֶרְכּוֹ שֶׁל־. حَقُرَ ـُ נִבְזָה, הוּקַל עֶרְכּוֹ. حَقَّرَ II בִּזָּה, הֶעֱלִיב, פָּגַע בִּכְבוֹדוֹ שֶׁל־, הִשְׁפִּיל. حَقِيرٌ ج حُقَرَاءُ 1. בָּזוּי, עָלוּב, נָחוּת. 2. מִסְכֵּן, דַּל. حَقَارَةٌ נִקְלוּת, שִׁפְלוּת, בִּזָּיוֹן, עֲלִיבוּת. تَحْقِيرٌ בִּזּוּי, הַשְׁפָּלָה. تَحْقِيرُ الْمَحْكَمَةِ זִלּוּת (בִּזָּיוֹן) בֵּית הַמִּשְׁפָּט. عَامَلَهُ بِاحْتِقَارٍ הִתְיַחֵס אֵלָיו בְּבוּז, הֶעֱלִיב אוֹתוֹ. مُحْتَقَرٌ בָּזוּי, קַל עֵרֶךְ, נָחוּת.

حَقْلٌ ج حُقُولٌ 1. שָׂדֶה (חקלאי, מעובד). 2. טוּר (בעיתון). 3. חַקְלָאוּת. 4. תְּחוּם. حَقْلُ أَلْغَامٍ שְׂדֵה מוֹקְשִׁים. حَقْلُ نَفْطٍ שְׂדֵה נֵפְט. حَقْلٌ عِلْمِيٌّ תְּחוּם מַדָּעִי. مَحْصُولَاتٌ حَقْلِيَّةٌ יְבוּל חַקְלָאִי.

حَقَنَ ـُ 1. חָקַן (במזרק), הִזְרִיק. 2. מָנַע, עָצַר. إِحْتَقَنَ VIII הִתְמַלֵּא (דם, מים וכו'), הִסְמִיק. إِحْتَقَنَ وَجْهُهُ بِالدَّمِ הִסְמִיק, פָּנָיו הֶאְדִּימוּ. حَقْنٌ 1. הַזְרָקָה. 2. מְנִיעָה, עֲצִירָה. حَقْنًا لِلدِّمَاءِ לְמַעַן מְנִיעַת שְׁפִיכוּת דָּמִים. حَقْنٌ فِي الوَرِيدِ זְרִיקָה לְתוֹךְ הַוְּרִיד. حُقْنَةٌ ج حُقَنٌ 1. חֹקֶן. 2. זְרִיקָה. 3. שְׁטִיפַת מֵעַיִם. 4. מַזְרֵק. مِحْقَنٌ. مِحْقَنَةٌ ج مَحَاقِنُ מַזְרֵק.

حَقْوٌ ج حِقَاءٌ وأَحْقَاءٌ מֹתֶן, חָלָץ, יָרֵךְ.

حَكَّ ـُ חִכֵּךְ, גֵּרֵד, שִׁפְשֵׁף. حَكَّ الأَمْرُ فِي صَدْرِهِ נָגַע עַד עֹמֶק נִשְׁמָתוֹ. مَا حَكَّ جِلْدَكَ مِثْلُ ظُفْرِكَ פת' אִם אֵין אֲנִי לִי מִי לִי. تَحَكَّكَ V بِـ הִתְחַכֵּךְ בְּ־, הִתְגָּרָה בְּ־. إِحْتَكَّ VIII بِـ הִתְחַכֵּךְ בְּ־, הִשְׁתַּפְשֵׁף, בָּא בְּמַגָּע עִם־, הִתְעָרֵב עִם־. حَكٌّ חִכּוּךְ, שִׁפְשׁוּף, גֵּרוּד. حِكَّةٌ. حُكَاكٌ גֵּרוּי (בעור). مِحَكٌّ אֶבֶן בֹּחַן. ثَبَتَ عَلَى مِحَكِّ النَّظَرِ עָמַד בְּמִבְחָן קָשֶׁה. مِحَكَّةٌ קַרְצֶפֶת, מַגְרֶדֶת. إِحْتِكَاكٌ 1. חִכּוּךְ. 2. מַגָּע. 3. סִכְסוּךְ. صَوْتٌ احْتِكَاكِيٌّ הֶגֶה חוֹכֵךְ (בפונטיקה). مُحَكَّكٌ 1. מְשֻׁפְשָׁף, מְנֻסֶּה. 2. שָׁחוּק.

حَكَرَ ـِ إِحْتَكَرَ VIII 1. אָגַר (כדי לספסר בסחורה). 2. קִבֵּל בְּמוֹנוֹפּוֹל. حُكْرٌ מוֹנוֹפּוֹל. حُكْرَةٌ 1. אֲגִירַת סְחוֹרוֹת. 2. מוֹנוֹפּוֹל, סַפְסָרוּת. حَاكُورَةٌ ج حَوَاكِيرُ מֶשֶׁק עֵזֶר, גַּן יָרָק קָטָן. إِحْتِكَارٌ 1. אֲגִירַת סְחוֹרוֹת. 2. מוֹנוֹפּוֹל. 3. סַפְסָרוּת. 4. שְׁלִיטָה (בשוק למשל). الاحْتِكَارُ الرَّأْسُمَالِيُّ הַמּוֹנוֹפּוֹל שֶׁל הַקַּפִּיטָלִיזְם. إِحْتِكَارِيٌّ מוֹנוֹפּוֹלִי(סְטִי). إِحْتِكَارِيَّةٌ מוֹנוֹפּוֹלִיזְם. مُحْتَكِرٌ מוֹנוֹפּוֹלִיסְט.

حَكَمَ ـُ 1. דָּן, שָׁפַט. 2. מָשַׁל, שָׁלַט. 3. מִתֵּג, שָׂם מֶתֶג בְּפִי בְּהֵמָה. 4. רִסֵּן, בָּלַם. حَكَمَ بِبَرَاءَتِهِ זִכָּה אוֹתוֹ מֵאַשְׁמָה. حَكَمَ عَلَيْهِ بِالإِعْدَامِ דָּן אוֹתוֹ לְמָוֶת. حَكَمَ لَهُ פָּסַק לְטוֹבָתוֹ. حَكَّمَ II מִנָּה לְמוֹשֵׁל אוֹ לְבוֹרֵר. حَاكَمَ III שָׁפַט, דָּן, תָּבַע לְדִין, חָקַר (עדים למשל). أَحْكَمَ IV 1. עָשָׂה בְּדִיּוּק (בִּשְׁלֵמוּת), הֵיטִיב. 2. הֶחְכִּים. أَحْكَمَ أَمْرَهُ כִּלְכֵּל מַעֲשָׂיו בִּתְבוּנָה. أَحْكَمَ السَّدَّ הִדֵּק, אָטַם. أَحْكَمَ قَفْلَ البَابِ נָעַל אֶת הַדֶּלֶת הֵיטֵב. تَحَكَّمَ V فِي הִשְׁתַּלֵּט שִׁלְטוֹן לְלֹא מְצָרִים עַל־, רָדָה בְּ־, נָהַג בִּשְׁרִירוּת לֵב. تَحَاكَمَ VI إِلَى פָּנָה לְבֵית הַמִּשְׁפָּט, הִתְדַּיֵּן. إِحْتَكَمَ VIII 1. פָּנָה לְבוֹרְרוּת. 2. הִתְחַזֵּק. إِسْتَحْكَمَ X 1. הִשְׁרִישׁ, הִשְׁתָּרֵשׁ, הִתְחַזֵּק, נַעֲשָׂה אֵיתָן (יַצִּיב). 2. הֶחְכִּים. حُكْمٌ ج أَحْكَامٌ 1. פְּסִיקָה, מִשְׁפָּט, הַכְרָעָה, פְּסַק דִּין. 2. שִׁלְטוֹן, מִשְׁטָר. 3. צַו, פְּקֻדָּה. 4. מִנְהָל. 5. תַּקָּנָה, כְּלָל, עִקָּרוֹן. 6. חָכְמָה, סַמְכוּת, מָרוּת. أَحْكَامُ اللهِ צַוֵּי אֱלֹהַּ. بِحُكْمِ בְּתֹקֶף־, עַל סְמַךְ־. بِحُكْمِ مَنْصِبِهِ בְּתֹקֶף תַּפְקִידוֹ. حُكْمٌ جَمَاعِيٌّ מִשְׁטָר קוֹלֶקְטִיבִי. حُكْمٌ ذَاتِيٌّ מִמְשָׁל עַצְמִי, אוֹטוֹנוֹמְיָה. حُكْمٌ شَرْعِيٌّ 1. מִשְׁטָר שֶׁל הֲלָכָה. 2. מִשְׁטָר לֵגִיטִימִי. حُكْمٌ عُرْفِيٌّ מִשְׁטָר צְבָאִי, מִשְׁטָר לִשְׁעַת חֵרוּם. حُكْمٌ فَرْدِيٌّ שִׁלְטוֹן יָחִיד (אוֹטוֹקְרָטִי). حُكْمٌ مُطْلَقٌ מִשְׁטָר אַבְּסוֹלוּטִי. فِي حُكْمِ العَدَمِ הָיָה כְּלֹא הָיָה. بَاتَ فِي حُكْمِ الْمُقَرَّرِ כִּמְעַט הֻחְלַט. إِنِ الحُكْمُ إِلَّا لِلّٰهِ ק' אֵין שִׁלְטוֹן אֶלָּא לֵאלֹהִים, הַשִּׁלְטוֹן הוּא רַק לֵאלֹהִים. لِلضَّرُورَةِ أَحْكَامٌ פת' הַהֶכְרֵחַ לֹא יְגֻנֶּה. نَزَلَ عَلَى (عِنْدَ) حُكْمِهِ וִתֵּר לוֹ, נִכְנַע לִרְצוֹנוֹ. نِظَامُ حُكْمٍ מִשְׁטָר. حَكَمٌ ج حُكَّامٌ وحَكَمَةٌ 1. בּוֹרֵר. 2. שׁוֹפֵט (בספורט). حِكْمَةٌ ج حِكَمٌ 1. חָכְמָה. 2. פִּתְגָּם, מִכְתָּם. 3. פִילוֹסוֹפְיָה. 4. טַעַם, עִלָּה. الحِكْمَةُ الإِلٰهِيَّةُ 1. הַצֶּדֶק הָאֱלֹהִי. 2. תֵּאוֹלוֹגְיָה, מֵטָפִיזִיקָה. عِلْمُ الحِكْمَةِ 1. כִּימְיָה. 2. רְפוּאָה. لِحِكْمَةٍ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا اللهُ בְּשֶׁל טַעַם שֶׁרַק אֱלֹהִים יוֹדֵעַ אוֹתוֹ. حِكَمِيٌّ עַל דֶּרֶךְ מָשָׁל. حَكَمَةٌ מֶתֶג (לסוס). حَكِيمٌ ج حُكَمَاءُ 1. חָכָם, שָׁקוּל. 2. רוֹפֵא. الحَكِيمُ מִכִּנּוּיֵי אֱלֹהִים (בקוראן). الذِّكْرُ الحَكِيمُ הַקֻּרְאָן. حُكُومَةٌ ج حُكُومَاتٌ

מֶמְשָׁלָה. حُكُومِيٌّ מֶמְשַׁלְתִּי, רִשְׁמִי, מַמְלַכְתִּי. مَحْكَمَةٌ ج مَحَاكِمُ בֵּית מִשְׁפָּט, בֵּית דִּין. مَحْكَمَةُ الاسْتِئْنَافِ בֵּית דִּין לְעִרְעוּרִים, עֶרְכָּאָה שְׁנִיָּה. مَحْكَمَةُ التَّمْيِيزِ בֵּית הַדִּין הָעֶלְיוֹן לְעִרְעוּרִים. مَحْكَمَةُ الصُّلْحِ בֵּית מִשְׁפַּט הַשָּׁלוֹם, עֶרְכָּאָה רִאשׁוֹנָה. مَحْكَمَةُ العَدْلِ العُلْيَا בֵּית הַמִּשְׁפָּט הַגָּבוֹהַּ לְצֶדֶק. مَحْكَمَةٌ مَيْدَانِيَّةٌ בֵּית דִּין שָׂדֶה. مَحْكَمَةُ النَّقْضِ وَالإِبْرَامِ מ׳ בֵּית הַדִּין הָעֶלְיוֹן לְעִרְעוּרִים. المَحْكَمَةُ المَرْكَزِيَّةُ בֵּית הַמִּשְׁפָּט הַמְּחוֹזִי. المَحْكَمَةُ العُلْيَا בֵּית הַמִּשְׁפָּט הָעֶלְיוֹן. مَحْكَمَةٌ شَرْعِيَّةٌ בֵּית דִּין הַדָּן לְפִי חֻקֵּי הָאִסְלָאם. تَحْكِيمٌ בּוֹרְרוּת. هَيْئَةُ تَحْكِيمٍ וַעֲדַת (מוֹעֶצֶת) בּוֹרְרוּת. مُحَاكَمَةٌ ج مُحَاكَمَاتٌ שִׁפּוּט, מִשְׁפָּט, הָלִיךְ (משפטי). مُحَاكَمَةٌ صُورِيَّةٌ מִשְׁפַּט רַאֲוָה. أُصُولُ المُحَاكَمَاتِ الجَزَائِيَّةِ סֵדֶר דִּיּוּן פְּלִילִי. أُصُولُ المُحَاكَمَاتِ الحُقُوقِيَّةِ סֵדֶר דִּיּוּן אֶזְרָחִי. إِحْكَامٌ 1. שְׁלֵמוּת בְּבִצּוּעַ, דִּיּוּק. 2. הֶרְמֵטִיּוּת. تَحَكُّمٌ שְׁרִירוּת, עֲרִיצוּת, שְׁתַלְּטָנוּת, רוֹדָנוּת. جِهَازُ تَحَكُّمٍ שַׁלָּט רַחַק. تَحَكُّمِيٌّ שְׁרִירוּתִי, רוֹדָנִי, דֶּסְפּוֹטִי. إِسْتِحْكَامٌ הַחְמָרָה, הִתְעַצְּמוּת. إِسْتِحْكَامَاتٌ בִּצּוּרִים. حَاكِمٌ ج حُكَّامٌ 1. שׁוֹפֵט. 2. מוֹשֵׁל, שַׁלִּיט. حَاكِمُ صُلْحٍ שׁוֹפֵט שָׁלוֹם. الحَاكِمُ بِأَمْرِهِ שַׁלִּיט יָחִיד, דִּיקְטָטוֹר. حَاكِمٌ عَسْكَرِيٌّ מוֹשֵׁל צְבָאִי. حَاكِمُ لِوَاءٍ מוֹשֵׁל מָחוֹז. حَاكِمِيَّةٌ שִׁלְטוֹן, כְּהֻנַּת מוֹשֵׁל. حَاكِمِيَّةُ اللّٰهِ רִבּוֹנוּת הָאֵל (באסלאם). مَحْكُومٌ 1. נִדּוֹן. 2. נִשְׁלָט. المَحْكُومُ عَلَيْهِ הַחַיָּב בַּדִּין, הַשָּׁפוּט. المَحْكُومُ عَلَيْهِ بِالإِعْدَامِ הַנִּדּוֹן לְמָוֶת. مُحْكَمٌ 1. מֻשְׁלָם (ביצוע), מְדֻיָּק. 2. הֶרְמֵטִי. خُطَّةٌ مُحْكَمَةٌ תָּכְנִית מֻשְׁלֶמֶת (מְדֻיֶּקֶת). فَرِيضَةٌ مُحْكَمَةٌ חוֹבָה דָּתִית (הקבועה בהלכה). مُتَحَكِّمٌ מִשְׁתַּלֵּט, שְׁתַלְּטָן. مُسْتَحْكَمٌ מְבֻצָּר, חָזָק, מֻשְׁרָשׁ. مُسْتَحْكَمَاتٌ בִּצּוּרִים. حِكْمِدَارٌ מ׳ מוֹשֵׁל, מְפַקֵּד מִשְׁטָרָה. حِكْمِدَارِيَّةٌ מ׳ לִשְׁכַּת הַמּוֹשֵׁל אוֹ מְפַקֵּד הַמִּשְׁטָרָה.

(حكي) حَكَى ـِ 1. סִפֵּר, שׂוֹחַח, אָמַר. 2. דָּמָה: حَاكَى III 1. דִּמָּה. 2. חִקָּה, נָהַג כְּמוֹתוֹ. 3. שׂוֹחַח. حِكَايَةٌ ج حِكَايَاتٌ סִפּוּר, מַעֲשִׂיָּה, אַגָּדָה. حِكَايَةٌ خُرَافِيَّةٌ סִפּוּר דִּמְיוֹנִי. حِكَايَةٌ رَمْزِيَّةٌ סִפּוּר אַלֵּגוֹרִי. حِكَايَةٌ شَعْبِيَّةٌ אַגָּדַת עַם. حَكَوَاتِيٌّ מְסַפֵּר מַעֲשִׂיּוֹת. حَكَّاءٌ הַמַּרְבֶּה לְסַפֵּר סִפּוּרִים. مُحَاكَاةٌ 1. חִקּוּי. 2. הַדְמָיָה, סִימוּלַצְיָה. حَاكٍ(ي) 1. פָּטֵפוֹן, פוֹנוֹגְרָף. 2. מְסַפֵּר.

حَلَّ ـُ 1. הִתִּיר. 2. פָּתַר, פִּעְנֵחַ. 3. פֵּרֵק (לגורמים), פִּזֵּר (פרלמנט). 4. حَلَّ ـِ بِـ חָנָה בְּ־, שָׁכַן, שָׁרָה, הִשְׁתַּקֵּעַ. 5. פָּגַע (אסון), הִתְרַגֵּשׁ, בָּא. 6. הָיָה מֻתָּר. 7. הִגִּיעַ מוֹעֵד. حَلَّ ضَيْفًا عَلَى הִתְאָרֵחַ אֵצֶל, הִתְאַכְסֵן. حَلَّ فِي مَنْصِبٍ כִּהֵן בְּתַפְקִיד. حَلَّ مَحَلَّهُ מִלֵּא אֶת מְקוֹמוֹ, תָּפַס אֶת מְקוֹמוֹ. حَلَّ مِنْهُ مَحَلَّ الاسْتِحْسَانِ נָשָׂא חֵן בְּעֵינָיו. حَلَّلَ II 1. הִתִּיר (איסורים), הִרְשָׁה. 2. נִתַּח, פֵּרֵק. 3. עָשָׂה אֲנָלִיזָה. حَلَّلَ اليَمِينَ בִּטֵּל (הִתִּיר) אֶת הַשְּׁבוּעָה. أَحَلَّ IV 1. הֶאֱצִיב, שָׂם, הֵנִיחַ. 2. הִתִּיר, הִרְשָׁה. 3. הִשְׁכִּין. أَحَلَّ السَّلَامَ הִשְׁכִּין שָׁלוֹם. أَحَلَّ مَحَلَّهُ הֶאֱצִיב בִּמְקוֹמוֹ. تَحَلَّلَ V 1. נָמַס, הִתְמוֹסֵס. 2. ـ مِنْ הִשְׁתַּחְרֵר מִ־, נֶחֱלַץ מִ־, פָּטַר אֶת עַצְמוֹ מִ־. 3. הִתְפָּרֵק. إِنْحَلَّ VII 1. הֻתַּר, נִפְתַּר, פֻּעְנַח. 2. פֻּזַּר, פֹּרַק. 3. הִתְרוֹפֵף. 4. נָמַס, הִתְמוֹסֵס. إِحْتَلَّ VIII 1. תָּפַס, כָּבַשׁ, הִשְׁתַּלֵּט עַל־. إِحْتَلَّ مَكَانَ الصَّدَارَةِ. إِحْتَلَّ المَرْتَبَةَ الأُولَى תָּפַס מָקוֹם רִאשׁוֹן. إِسْتَحَلَّ X 1. הִתִּיר לְעַצְמוֹ, הִתְיַחֵס לְ־ כְּמֻתָּר. 2. בִּקֵּשׁ לְהַתִּיר לוֹ. إِسْتَحَلَّ المُحَرَّمَاتِ (الحُرُمَاتِ) הִתִּיר לְעַצְמוֹ אֶת הָאִסּוּרִים (הַדְּבָרִים הַמְקֻדָּשִׁים), הִתְיַחֵס לַדְּבָרִים הַמְקֻדָּשִׁים כְּהֶפְקֵר. حَلٌّ ج حُلُولٌ 1. פִּתְרוֹן, הַתָּרָה, פִּעְנוּחַ. 2. פֵּרוּק, אֲנָלִיזָה. 3. הֲמַסָּה. 4. פִּזּוּר (פרלמנט), חִסּוּל. 5. שִׁחְרוּר, בִּטּוּל. حَلٌّ مَرْحَلِيٌّ פִּתְרוֹן בְּשְׁלַבִּים, הֶסְדֵּר בֵּינַיִם. حَلٌّ وَسَطٌ פִּתְרוֹן שֶׁל פְּשָׁרָה. الحَلُّ بِيَدِ اللّٰهِ לֵאלֹהִים פִּתְרוֹנִים. أَهْلُ الحَلِّ وَالرَّبْطِ (وَالعَقْدِ) אַנְשֵׁי הַשְּׂרָרָה. حِلٌّ مِنْ (عَنْ) פָּטוּר מִ־, חָפְשִׁי. أَنْتَ فِي حِلٍّ مِنْ אַתָּה פָּטוּר מִ־. حَلَّةٌ ج حِلَلٌ 1. סִיר, קְדֵרָה, אִלְפָּס. 2. סַל. حِلَّةٌ 1. תַּחֲנַת בֵּינַיִם. 2. מְחִילָה (כנצרות). حُلَّةٌ ج حُلَلٌ בֶּגֶד חָדָשׁ (חֲגִיגִי). حَلَالٌ מֻתָּר, כָּשֵׁר, לֵגִיטִימִי, חֻקִּי. اِبْنُ حَلَالٍ 1. בֵּן חֻקִּי. 2. אָדָם הָגוּן (טוֹב). 3. בֶּן חַיִל, בָּחוּר וָטוֹב. حُلُولٌ 1. עֲצִירָה, חֲנִיָּה, חֲנָיָה. 2. חָלוּת. مَذْهَبُ الحُلُولِ. حُلُولِيَّةٌ פַּנְתֵאִיזְם (בצופיות). حَلِيلٌ בַּעַל. حَلِيلَةٌ ج حَلَائِلُ אֵשֶׁת אִישׁ. مَحَلٌّ ج مَحَلَّاتٌ وَمَحَالٌّ 1. מָקוֹם, אֲתָר. 2. בֵּית עֵסֶק (קיצור של مَحَلٌّ تِجَارِيٌّ). 3. מְגוּרִים. كَانَ فِي مَحَلِّهِ הָיָה מַתְאִים, הָיָה בִּמְקוֹמוֹ הַנָּכוֹן. فِي غَيْرِ مَحَلِّهِ אֵינוֹ מַתְאִים. لَا مَحَلَّ لَهُ مِنَ الإِعْرَابِ 1. אֵין לוֹ פוּנְקְצְיָה תַּחְבִּירִית. 2. אֵינוֹ בִּמְקוֹמוֹ (הנכון). مَحَلُّ الإِقَامَةِ מְקוֹם מְגוּרִים, כְּתֹבֶת. مَحَلُّ نِزَاعٍ סֶלַע מַחְלֹקֶת, שָׁנוּי בְּמַחְלֹקֶת, נוֹשֵׂא לְחִלּוּקֵי דֵּעוֹת. مَحَلُّ نَظَرٍ נוֹשֵׂא לְעִיּוּן. لَا أَرَى مَحَلًّا لِلْعَجَبِ לֹא יִפָּלֵא, אֵינִי רוֹאֶה מָקוֹם לִפְלִיאָה. مَحَلَّكَ سِرْ! בַּמָּקוֹם דְּרֹךְ! مَحَلِّيٌّ 1. מְקוֹמִי, לוֹקָלִי. 2. קַרְתָּנִי. أَخْبَارٌ (شُؤُونٌ) مَحَلِّيَّةٌ יְדִיעוֹת מְקוֹמִיּוֹת. إِنْتَاجٌ مَحَلِّيٌّ יִצּוּר (תּוֹצָר) מְקוֹמִי. مَجْلِسٌ مَحَلِّيٌّ מוֹעָצָה מְקוֹמִית. جَرِيدَةٌ (صَحِيفَةٌ) مَحَلِّيَّةٌ מְקוֹמוֹן. مَحَلِّيَّةٌ פְּרוֹבִינְצְיָאלִיּוּת, קַרְתָּנוּת. مَحَلَّةٌ ج مَحَلَّاتٌ 1. שְׁכוּנָה. 2. מַחֲנֶה, תַּחֲנַת דֶּרֶךְ. تَحْلِيلٌ ج تَحَالِيلُ 1. נִתּוּחַ, אֲנָלִיזָה, קְבִיעַת אַבְחָנָה. 2. פֵּרוּק (לגורמים). 3. הֲמַסָּה. تَحْلِيلُ دَمٍ בְּדִיקַת דָּם. تَحْلِيلٌ نَفْسَانِيٌّ פְּסִיכוֹאֲנָלִיזָה. مَعْمَلُ تَحْلِيلٍ מַעְבָּדָה כִּימִית. تَحْلِيلِيٌّ אֲנָלִיטִי. إِحْلَالٌ תַּחְלִיף, הַצָּבָה. إِحْلَالٌ وَإِبْدَالٌ תַּחְלִיף פוֹנֵטִי וְהַצָּבָה בְּמָקוֹם (בדקדוק). تَحَلُّلٌ 1. הִתְמַסְמְסוּת. 2. הִתְפָּרְקוּת, הִתְפּוֹרְרוּת. تَحَلُّلٌ أَخْلَاقِيٌّ שְׁחִיתוּת הַמִּדּוֹת, הֶפְקֵרוּת מוּסָרִית. إِحْتِلَالٌ כִּבּוּשׁ, תְּפִיסַת שֶׁטַח. مَحْلُولٌ 1. פָּתוּר. 2. רָפֶה, חָפְשִׁי, חַלָּשׁ. 3. ج مَحَالِيلُ תְּמִסָּה. مُحَلِّلٌ מְנַתֵּחַ, אֲנָלִיטִיקָן, אֲנָלִיסְט. مُحَلِّلٌ نَفْسَانِيٌّ פְּסִיכוֹאֲנָלִיטִיקָן. مُنْحَلٌّ 1. פָּתוּר. 2. חַלָּשׁ, רוֹפֵס, רוֹפֵף. 3. מֻשְׁחָת, מֻפְקָר. 4. מְפֹרָק. مُحْتَلٌّ כָּבוּשׁ. مِنْطَقَةٌ مُحْتَلَّةٌ אֵזוֹר כָּבוּשׁ (תָּפוּס).

حَلَبَ ـُ חָלַב. حَلَبَ الدَّهْرَ أَشْطُرَهُ הִתְנַסָּה בַּחַיִּים לְטוֹב וּלְרַע. تَحَلَّبَ V נָטַף, זָב, נָזַל. تَحَلَّبَ فَمُهُ (رِيقُهُ) רִירוֹ נָזַל (מרוב תיאבון). إِحْتَلَبَ VIII חָלַב. إِسْتَحْلَبَ

X 1. חָלַב. 2. תִּחְלֵב. حَلْبٌ חֲלִיבָה. حَلَبٌ. حَلِيبٌ חָלָב. حَلِيبٌ طَوِيلُ الحِفْظِ חָלָב עָמִיד. حَلْبَةٌ ج حَلَبَاتٌ 1. זִירָה, מִגְרָשׁ. 2. מַסְלוּל מֵרוֹץ (לסוסים למשל). إِنَّهُ فَارِسُ حَلْبَةٍ فِي הוּא רֹאשׁ וְרִאשׁוֹן ב־. حَلَبِيٌّ 1. חַלַבִּי. 2. בֶּן הָעִיר חַלַבּ (בסוריה). حُلْبَةٌ חִלְבָּה (צמח). حِلاَبَةٌ חֲלִיבָה. حَلاَّبٌ חוֹלֵב, חַלְבָּן. مَحْلَبٌ דֻּבְדְּבָן ע' كَرَز. حَالِبٌ שָׁפְכָה, צִנּוֹר הַשֶּׁתֶן. حَلُوبٌ חוֹלֶבֶת. بَقَرَةٌ حَلُوبٌ 1. פָּרָה חוֹלֶבֶת. 2. שׁוֹפַע רֶוַח. مِحْلَبٌ ج مَحَالِبُ כַּד חֲלִיבָה. مُسْتَحْلَبٌ תַּחְלִיב, אַמּוּלְסְיָה. حَلَبْلُوبٌ חֲלַבְלוּב (צמח).

حِلْتِيتٌ חִלְתִּית (צמח, asafoetida).

حَلَجَ ـِ ـُ נָפַט, נִפֵּט (כותנה), נִפֵּץ, סָרַק. حَلْجٌ. حِلاَجَةٌ נִפּוּט, נִפּוּץ. حَلاَّجٌ 1. מְנַפֵּט כֻּתְנָה. 2. סָרוֹק. مِحْلَجٌ ج مَحَالِجُ מַנְפֵּטָה.

حَلَزُونَةٌ ج حَلَزُونَاتٌ وحَلَزُونٌ חִלָּזוֹן. حَلَزُونِيٌّ חֶלְזוֹנִי, לָלְיָנִי, מְפֻתָּל.

حَلِسَ ـَ 1. נִשְׁאַר, דָּבַק (במקום למשל). 2. بِـ הִתְאַוָּה ל־. حِلْسٌ ج أَحْلاَسٌ 1. דָּבֵק ב־, לָהוּט. 2. טַפֶּטֶן (שמיכה ששמים על גב הסוס). أَحْلاَسُ اللَّهْوِ רוֹדְפֵי תַּעֲנוּגוֹת.

حَلَفَ ـِ بِـ נִשְׁבַּע ב־. حَلَّفَ II. إِسْتَحْلَفَ X הִשְׁבִּיעַ. حَالَفَ III 1. כָּרַת בְּרִית עִם־. 2. הִשְׁלִים בֵּין־. تَحَالَفَ VI 1. כָּרַת בְּרִית. 2. הִשְׁבִּיעַ. حَلْفٌ שְׁבוּעָה. حَلْفُ اليَمِينِ שְׁבוּעַת אֱמוּנִים. حِلْفٌ ج أَحْلاَفٌ בְּרִית. الحِلْفُ الأَطْلَنْطِيُّ. حِلْفُ شَمَالِيِّ الأَطْلَسِيِّ הַבְּרִית הַצְּפוֹן אַטְלַנְטִית, נָאט"וֹ. حِلْفٌ عَسْكَرِيٌّ בְּרִית צְבָאִית. حِلْفُ الفُضُولِ בְּרִית מֶכָּה (בין שבטי קורייש שנשבעו לעזור לכל עשוק מנוגשיו). حَلِيفٌ ج حُلَفَاءُ בַּעַל בְּרִית, יְדִיד נֶאֱמָן. حَلْفَةٌ. حَلْفَاءُ חִילָף (עשב), חַלָּף. تَحْلِيفٌ הַשְׁבָּעָה. مُحَالَفَةٌ. تَحَالُفٌ כְּרִיתַת בְּרִית. مُحَلَّفٌ מֻשְׁבָּע, שׁוֹפֵט מֻשְׁבָּע. هَيْئَةُ المُحَلَّفِينَ חֶבֶר הַמֻּשְׁבָּעִים.

حَلَقَ ـِ גִּלַּח (שער ראשו או זקנו). حَلَّقَ II 1. הִמְרִיא, טָס, חָג, רִחֵף. 2. יָצַר עִגּוּל (הִלָּה, עֲטָרָה). تَحَلَّقَ V יָצַר מַעְגָּל, יָשַׁב מִסָּבִיב, הִתְקַבֵּץ בְּחוּג. حَلْقٌ 1. גִּלּוּחַ. 2. ج حُلُوقٌ גָּרוֹן. حَلْقِيٌّ גְּרוֹנִי. حَرْفٌ حَلْقِيٌّ אוֹת גְּרוֹנִית (בפונטיקה). حَلَقٌ ج أَحْلاَقٌ עָגִיל. حَلْقَةٌ ج حَلَقَاتٌ 1. טַבַּעַת. 2. עָגִיל. 3. מַעְגָּל. 4. חוּג, סֶמִינָר, קוּרְס. 5. חֻלְיָה. 6. עִשּׂוּר. حَلْقَةُ اتِّصَالٍ (وَصْلٍ) חֻלְיַת קֶשֶׁר. حَلْقَةٌ دِرَاسِيَّةٌ סֶמִינַרְיוֹן, קוּרְס, חוּג לִמּוּדִים. حَلْقَةُ الذِّكْرِ חוּג בְּמִסְדָּר צוּפִי. حَلْقَةٌ مُفْرَغَةٌ מַעְגַּל קְסָמִים. حَلْقَةُ النَّجَاةِ גַּלְגַּל הַצָּלָה. إِنَّهُ فِي الحَلْقَةِ الرَّابِعَةِ مِنْ عُمْرِهِ הוּא בִּשְׁנוֹת הָאַרְבָּעִים לְחַיָּיו. حَلاَّقٌ סַפָּר, גַּלָּב. حَلِيقٌ מְגֻלָּח. حِلاَقَةٌ 1. סַפָּרוּת, תִּסְפֹּרֶת. 2. גִּלּוּחַ. صَالُونُ حِلاَقَةٍ מִסְפָּרָה. مَاكِنَةُ حِلاَقَةٍ מְכוֹנַת גִּלּוּחַ. مِحْلَقٌ ج مَحَالِقُ תַּעַר. تَحْلِيقٌ הַמְרָאָה, טִיסָה, רִחוּף. مِنْ حَالِقٍ מִמַּעַל. حُلْقُومٌ ج حَلاَقِيمُ גָּרוֹן. رَاحَةُ الحُلْقُومِ רַחַת לָקוּם ע' (لبن) مُلَبَّن.

حَلَكَ ـُ إِحْلَوْلَكَ אָפַל, הֶאֱפִיל, הִשְׁחִיר. حَلَكٌ. حُلْكَةٌ אֲפֵלָה, חֲשֵׁכָה, צַלְמָוֶת, שְׁחוֹר. حَلِكٌ. حَالِكٌ אָפֵל, חָשׁוּךְ (מאוד), שָׁחֹר מְשֻׁחוֹר, קוֹדֵר.

حَلَمَ ـُ 1. חָלַם. 2. הָזָה. 3. בָּגַר, הִגִּיעַ לְגִיל הַבַּגְרוּת. حَلُمَ ـُ 1. הָיָה שָׁקוּל, הִתְיַשְּׁבָה דַּעְתּוֹ עָלָיו, הִתְמַתֵּן. 2. מָחַל, סָלַח. إِحْتَلَمَ VIII 1. חָלַם. 2. בָּגַר. حُلْمٌ ج أَحْلاَمٌ 1. חֲלוֹם, חִזָּיוֹן, הֲזָיָה. 2. אוּטוֹפְּיָה. حُلْمٌ وَتَأْوِيلُهُ חֲלוֹם וְשִׁבְרוֹ. حُلْمُ اليَقْظَةِ חֲלוֹם בְּהָקִיץ. أَضْغَاثُ أَحْلاَمٍ דִּמְיוֹנוֹת שָׁוְא, בִּעוּתִים. حُلْمٌ. حُلُمٌ בַּגְרוּת (מינית). حِلْمٌ יִשּׁוּב הַדַּעַת, מְתִינוּת, סַלְחָנוּת. حَلَمَةٌ ج حَلَمٌ פִּטְמָה, דַּד. حَلِيمٌ ج حُلَمَاءُ שָׁקוּל, מָתוּן, סוֹבְלָנִי, אֶרֶךְ אַפַּיִם. الحَلِيمُ מִכִּנּוּיֵי הָאֵל (בקוראן). حَالِمٌ חוֹלֵם, חוֹלְמָנִי. الحُلَيْمَاتُ العُلْيَا وَالسُّفْلَى נְטוּפִים תְּלוּיִים וְנִצָּבִים (סטלקטיטים וסטלגמיטים).

(حلو، حلي) حَلاَ ـُ עָרַב, מָתַק, נַעֲשָׂה מָתוֹק. حَلاَ لَهُ עָרַב לוֹ, מָצָא חֵן בְּעֵינָיו. كَمَا يَحْلُو لَهُ כַּטּוֹב בְּעֵינָיו, כִּרְאוּת עֵינָיו. حَلِيَ ـَ 1. مِنْ הֵפִיק תּוֹעֶלֶת מ־. 2. פָּרָה, הֵנִיב. 3. עָדָה, הִתְקַשֵּׁט, לָבַשׁ עֲדָיִים. حَلَّى II 1. הִמְתִּיק, חִלָּה. 2. הִתְפִּיל (מים), הֵסִיר מֶלַח (של מי ים למשל). 3. הֶעֱדָה, הִלְבִּישׁ עֲדָיִים. تَحَلَّى V הִתְקַשֵּׁט, הִתְעַדָּה. تَحَلَّى بِالصَّبْرِ הִתְאַזֵּר בְּסַבְלָנוּת. إِسْتَحْلَى X סָבַר שֶׁהוּא מָתוֹק, נֶהֱנָה מ־. حَلاً עֲרֵבוּת, מְתִיקוּת. حُلْوٌ עָרֵב, מָתוֹק, נָעִים. حُلْوُ الحَدِيثِ נְעִים שִׂיחָה. حَلْيٌ ج حُلِيٌّ. حِلْيَةٌ ج حِلًى עֲדִי, תַּכְשִׁיט. حَلْوَى ج حَلاَوَى. حَلْوَاءُ מַעֲדָן, מַמְתָּק, סֻכָּרִיָּה. حَلَوِيَّاتٌ. حُلْوِيَّاتٌ מַמְתַּקִּים. حَلاَوَةٌ طَحِينِيَّةٌ חַלְוַת שֻׁמְשׁוֹם. حَلاَوَةُ الرُّوحِ הִתְרוֹמְמוּת רוּחַ, אֵיפוֹרְיָה, זְחִיחוּת. حَلاَوَةُ المَوَالِدِ מַעֲדַנֵּי טְקָסֵי קְדוֹשִׁים. حَلْوَائِيٌّ. حِلْوَانِيٌّ מוֹכֵר דִּבְרֵי מְתִיקָה, מַעֲדַנַּאי (עוגות מזרחיות). حَانُوتُ الحُلْوَانِيِّ מַעֲדַנִיָּה. تَحْلِيَةٌ הַמְתָּקָה. تَحْلِيَةُ مِيَاهِ البَحْرِ הַתְפָּלַת מֵי יָם. مُحَلًّى מְמֻתָּק. مُحَلٍّ(ي) מַמְתִּיק.

حَمَّ ـُ 1. חִסֵּם. 2. גָּזַר גּוֹרָל (אלוהים). حُمَّ 1. קָדַח. 2. נִגְזַר. حُمَّ لَهُ ذٰلِكَ זֶה גּוֹרָלוֹ, זוֹ מְנָת חֶלְקוֹ. حَمَّمَ II 1. חִמֵּם. 2. הִתְאַמְבֵּט, רָחַץ. أَحَمَّ IV 1. חִמֵּם. 2. אִמְבֵּט. 3. גָּזַר (אלוהים). تَحَمَّمَ V. إِسْتَحَمَّ X הִתְאַמְבֵּט, הִתְרַחֵץ. حَمَّةٌ גֵּייזֶר, מַבּוּעַ מַיִם חַמִּים. حُمَّةٌ שָׁחוֹר (צבע). حُمَّى ج حُمَّيَاتٌ קַדַּחַת, חֹם. الحُمَّى التَّيْفُودِيَّةُ טִיפוּס הַבֶּטֶן. الحُمَّى الرَّاجِعَةُ קַדַּחַת חוֹזֶרֶת. الحُمَّى القِرْمِزِيَّةُ שָׁנִית, סְקַרְלָטִינָה. حُمَّى القَشِّ קַדַּחַת הַשַּׁחַת. الحُمَّى القُلاَعِيَّةُ מַחֲלַת הַפֶּה וְהַטְּלָפַיִם. حُمَّى النِّفَاسِ קַדַּחַת הַיּוֹלֶדֶת. الحُمَّى النَّمَشِيَّةُ טִיפוּס הַבֶּהָרוֹת. حَمَامَةٌ ج حَمَامٌ وحَمَامَاتٌ יוֹנָה. الحَمَامُ الزَّاجِلُ יוֹנַת דֹּאַר. سَاقُ الحَمَامِ לְשׁוֹן הַפָּר (צמח). حِمَامٌ מָוֶת. كَأْسُ الحِمَامِ כּוֹס הַתַּרְעֵלָה, הַמַּר וְהַנִּמְהָר. حَمَّامٌ בֵּית מֶרְחָץ, אַמְבַּטְיָה, מִקְלַחַת. حَمَّامٌ شَمْسِيٌّ אַמְבַּט שֶׁמֶשׁ, הִשְׁתַּזְּפוּת. حَمَّامَاتٌ מֶרְחֲצָאוֹת. حَمِيمٌ ج أَحِمَّاءُ רֵעַ (מקורב). صَدِيقِي الحَمِيمُ רֵעִי כְּאָח לִי, יְדִיד נַפְשִׁי. مِحَمٌّ מֵחַם, קֻמְקוּם

לְהַרְתָּחַת מַיִם. إسْتِحْمَامٌ רַחֲצָה. مَحْمُومٌ 1. קוֹדֵחַ (מחום גבוה). 2. לָהוּט.

حَمَأٌ – נִקָּה בְּאֵר (מרפש). حَمَأٌ. حَمْأَةٌ רֶפֶשׁ, טִיט. حَمِيَ – זָעַם, הִשְׁתּוֹלֵל מִכַּעַס.

حَمْحَمَ צָהַל (סוס). حَمْحَمَةٌ צָהֳלָה, צִנָּפָה (סוס). حِمْحِمٌ לְשׁוֹן הַפָּר (צמח).

حَمِدَ – 1. שִׁבַּח, הִלֵּל. 2. عَلَى הוֹדָה עַל־. حَمَّدَ II הִלֵּל וְשִׁבַּח. حَمْدٌ שֶׁבַח, תְּהִלָּה, הוֹדָיָה. الحَمْدُ لِلّٰهِ הַשֶּׁבַח לָאֵל, יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ. حَمُودٌ. حَمِيدٌ מְשֻׁבָּח, טוֹב מְאוֹד, מְפֹאָר. الحَمِيدُ מִכִּנּוּיֵי הָאֵל (בקוראן). مَسَاعٍ(ي) حَمِيدَةٌ תְּנוּפָה, שֵׁרוּתִים טוֹבִים. وَرَمٌ حَمِيدٌ גִּדּוּל שָׁפִיר. أَحْمَدُ מְשֻׁבָּח יוֹתֵר. الشَّرِيعَةُ الأَحْمَدِيَّةُ (المُحَمَّدِيَّةُ) חֻקַּת מֻחַמַּד, הַהֲלָכָה הָאִסְלָאמִית. مَحْمَدَةٌ ج مَحَامِدُ שְׁבָחָה, צִיּוּן לְשֶׁבַח. حَمْدَلَ אָמַר الحَمْدُ لِلّٰهِ (הַשֶּׁבַח לָאֵל).

حَمَّرَ II 1. הֶאֱדִים אֶת־, צָבַע בְּאָדֹם. 2. צָלָה (בשר), טִגֵּן (תפודים). إِحْمَرَّ IX. إِحْمَارَّ הִתְאַדֵּם, נַעֲשָׂה אָדֹם, הִסְמִיק. حُمَرٌ זֶפֶת, חֵמָר. حُمَرِيٌّ מְזֻפָּת, עָשׂוּי מֵחֵמָר. حُمْرَةٌ אֹדֶם. إِصْبَعُ حُمْرَةٍ. أَحْمَرُ الشِّفَاهِ שְׂפָתוֹן. حِمَارٌ ج حَمِيرٌ وَحُمُرٌ חֲמוֹר. حِمَارُ الزَّرَدِ זֶבְּרָה. حِمَارُ الوَحْشِ עָרוֹד. سُمُّ الحِمَارِ הַרְדּוּף (צמח). حِمَارَةٌ 1. אָתוֹן, חֲמוֹרָה. 2. חֲצוּבָה. حُمُورٌ אֹדֶם. حُمَيْرَةٌ חַכְלִיל הָאָבָק, חַכְלִילִית (ציפור, redstart). حُمَيْرَاءُ אַדֶּמֶת (מחלה). حَمَّارٌ חַמָּר, נוֹהֵג חֲמוֹרִים. أَحْمَرُ ج حُمْرٌ נ' حَمْرَاءُ אָדֹם, חַכְלִיל. البَحْرُ الأَحْمَرُ יַם סוּף. تَحْتَ الأَحْمَرِ אִינְפְרָה־אָדֹם. الصَّلِيبُ الأَحْمَرُ הַצְּלָב הָאָדֹם. نَجْمَةُ دَاوُدَ الحَمْرَاءُ מָגֵן דָּוִד אָדֹם. الهِلَالُ الأَحْمَرُ הַסַּהַר הָאָדֹם. حَمْرَاءُ 1. אֲדָמָה. 2. חִלָּדוֹן (מחלת צמחים). 3. חֲצוּבָה ע' سِيبِيَا. الحَمْرَاءُ אַלְהַמְבְּרָא (בספרד). يَحْمُورٌ 1. יַחְמוּר (חיה). 2. הַמּוֹגְלוֹבִּין. إِحْمِرَارٌ 1. הָאַדְמוּת, הַסְמָקָה. 2. אַדֶּמֶת (מחלת עור). مُحَمَّرٌ מְטֻגָּן. بَطَاطِسُ مُحَمَّرَةٌ תַּפּוּדִים מְטֻגָּנִים, צִ'יפְּס.

حَمَسَ – 1. צָלָה (בשר על אש קטנה). 2. הִכְעִיס. حَمِسَ – 1. הִתְלַהֵב. 2. נַעֲשָׂה אַמִּיץ, אָזַר עֹז. حَمِسَ – 1. הִתְקַשָּׁה. 2. بِـ הִתְמַסֵּר לְ־, הָיָה לָהוּט. حَمَّسَ II 1. הִלְהִיב, הִמְרִיץ. 2. צָלָה. تَحَمَّسَ V הִתְלַהֵב. حَمِسٌ. مُتَحَمِّسٌ מִתְלַהֵב, לָהוּט, קַנָּא (לרעיון למשל). حَمَاسٌ. حَمَاسَةٌ הִתְלַהֲבוּת, לַהַט. حَمَاسٌ ר"ת שֶׁל حَرَكَةُ المُقَاوَمَةِ الإِسْلَامِيَّةِ תְּנוּעַת הַהִ ... הָאִסְלָאמִית. الحَمَاسَةُ שִׁירֵי גְּבוּרָה קְלָאסִיִּים (כמו של אבו תמאם, אלבֻּחתרי ואבן אלשג'רי). حَمَاسِيٌّ 1. מַלְהִיב, מְעוֹרֵר לַהַט. 2. שֶׁל גְּבוּרָה, אֶפִּי.

حَمَصَ II קָלָה (קפה למשל). حِمَّصٌ. حُمُّصٌ חִמְצָה, חוּמוּס. حَمْصِيصٌ חַמְצִיץ (עשב בר). مِحْمَصَةٌ ج مَحَامِصُ מַקְלֶה, כְּלִי לְקַלָיָה. مَحْمَصَةٌ תַּנּוּר קְלָיָה (לקפה, לפיצוחים וכו').

حَمُضَ – חָמַץ, נֶחְמַץ, נַעֲשָׂה חָמוּץ. حَمَّضَ II 1. הֶחְמִיץ, עָשָׂה לְחָמוּץ. 2. פִּתַּח (סרט צילום). حَمْضٌ ج أَحْمَاضٌ חֹמֶץ, חֻמְצָה. حَمْضِيَّاتٌ פְּרִי הָדָר, הֲדָרִים ע' مَوَالِح. حُمَّاضٌ חַמְצִיץ. حُمَيْضٌ חֻמְעָה (סוג ירק). حُمُوضَةٌ חֲמִיצוּת, טַעַם חָמוּץ. مُوَلِّدُ الحُمُوضَةِ חַמְצָן. تَحْمِيضٌ 1. הַחְמָצָה, חִמְצוּן. 2. פִּתּוּחַ (סרט צילום). حَامِضٌ 1. חָמוּץ. 2. ج حَوَامِضُ חֻמְצָה.

حَمِقَ – حَمُقَ – 1. נִטְפַּשׁ, נַעֲשָׂה טִפֵּשׁ, נִטַמְטֵם. 2. כָּעַס. حَمَّقَ II. أَحْمَقَ IV הִתְיַחֵס לְ־ כְּאֶל טִפֵּשׁ. تَحَامَقَ VI הֶעֱמִיד פְּנֵי טִפֵּשׁ, הִתְנַהֵג הִתְנַהֲגוּת אֱוִילִית. حُمْقٌ. حَمَاقَةٌ טִפְּשׁוּת, אֱוִילוּת, אִוֶּלֶת, שְׁטוּת. حُمَاقٌ אֲבַעְבּוּעוֹת רוּחַ. أَحْمَقُ ج حُمْقٌ טִפֵּשׁ, כְּסִיל, אֱוִיל, מְטֻמְטָם. لَا تَأْمَنِ الأَحْمَقَ وَبِيَدِهِ السَّيْفُ פת' סַכִּין מְסֻכָּן בְּיַד שׁוֹטֶה.

حَمَلَ – 1. נָשָׂא, נָטַל, הֵרִים, נָשָׂא מַשָּׂא, הֶעֱמִיס (על כתפיו למשל). 2. حَمَلَتْ הִתְעַבְּרָה, הָרְתָה. 3. נָשָׂא פְּרִי (עץ). 4. לָמַד עַל פֶּה (קוראן). 5. بِـ הֵבִיא אֶל־. 6. عَلَى עוֹרֵר, הֵנִיעַ לְ־. 7. תָּקַף, הִסְתָּעֵר עַל־. حَمَلَ إِلَيْهِ رِسَالَةً הֵבִיא (נָשָׂא) אֵלָיו אִגֶּרֶת. حَمَلَ كَلَامَهُ مَحْمَلَ الجِدِّ הִתְיַחֵס לִדְבָרָיו בִּרְצִינוּת. حَمَلَ شَهَادَةَ الدُّكْتُورَاه נָשָׂא תְּעוּדַת ד"ר, זָכָה בִּתְעוּדַת ד"ר. حَمَلَ عَلَيْهِ حَمْلَةً شَعْوَاءَ הִתְקִיף אוֹתוֹ בַּחֲרִיפוּת רַבָּה. حَمَّلَ II 1. הֶעֱמִיס, הִשִּׂיא (מַשָּׂא) עַל־, הִטְעִין. 2. הֵטִיל (אחריות) עַל־. تَحَمَّلَ V נָשָׂא בְּ־, מָשַׁךְ (בעול למשל), קִבֵּל עַל עַצְמוֹ, עָמַד בִּפְנֵי־, סָבַל. تَحَمَّلَ المَسْؤُولِيَّةَ נָשָׂא בָּאַחֲרָיוּת. تَحَمَّلَ النَّفَقَاتِ נָשָׂא בַּהוֹצָאוֹת. تَحَمَّلَ الوَيْلَاتِ סָבַל סֵבֶל אָיֹם. تَحَامَلَ VI عَلَى נָהַג לֹא בַּהֲגִינוּת כְּלַפֵּי־, הִתְנַהֵג בְּגַסּוּת אוֹ בְּמַשּׂוֹא פָּנִים, נָטַר אֵיבָה. تَحَامَلَ عَلَى نَفْسِهِ כָּפָה עַל עַצְמוֹ דָּבָר שֶׁקָּשֶׁה לִסְבֹּל, חִזֵּק אֶת עַצְמוֹ. إِحْتَمَلَ VIII 1. נָשָׂא, מָשַׁךְ, גִּלָּה סוֹבְלָנוּת. 2. הִתְאַפְשֵׁר, הִתְקַבֵּל עַל דַּעְתּוֹ. لَا يُحْتَمَلُ לֹא יִתָּכֵן, קָשֶׁה מִנְּשׂוֹא. إِحْتَمَلَ مَا بَدَرَ مِنْهُ סָלַח לוֹ עַל פְּגִיעָתוֹ. إِسْتَحْمَلَ X 1. נָשָׂא. 2. בִּקֵּשׁ מִ־ לָשֵׂאת. حَمْلٌ 1. נְשִׂיאָה, סְחִיבָה, הֲרָמָה, הוֹבָלָה. 2. ج أَحْمَالٌ وَحِمَالٌ 1. הֵרָיוֹן. 2. עֻבָּר. حِمْلٌ ج أَحْمَالٌ מַשָּׂא, מִטְעָן, מִשְׁקָל, נֵטֶל. حَمْلَةٌ ج حَمَلَاتٌ 1. מַסָּע. 2. הִתְקָפָה, חֵיל מִשְׁלוֹחַ. 3. מִבְצָע (צבאי וכו'). حَمْلَةُ تَبَرُّعَاتٍ מַגְבִּית, מִבְצַע תְּרוּמוֹת. حَمْلَةٌ إِعْلَامِيَّةٌ. حَمْلَةٌ تَوْعِيَةٍ מַסַּע הַסְבָּרָה. حَمْلَةٌ انْتِخَابِيَّةٌ מַסַּע בְּחִירוֹת. حَمَلٌ ج حُمْلَانٌ وَأَحْمَالٌ 1. טָלֶה, כֶּבֶשׂ רַךְ, שֶׂה. 2. מַזַּל טָלֶה. حَمْلِيٌّ ע' سَقَّاء. حَمِيلٌ 1. אֲסוּפִי. 2. עֻבָּר. 3. עָרֵב ע' (כפל) كَفِيل. حَمُولٌ סַבְלָן, עַדִּין. حَمَّالٌ סַבָּל. حِمَالَةٌ סַבָּלוּת. حَمَّالَةٌ 1. קוֹרָה. 2. כְּתֵפִיָּה. حُمُولَةٌ תְּפוּסָה, קִבֹּלֶת. حَمُولَةٌ. حَامُولَةٌ ج حَمَائِلُ בֵּית אָב, חֲמוּלָה. مَحْمِلٌ ج مَحَامِلُ אַפִּרְיוֹן (בעונת העלייה לרגל למכה). تَحْمِيلٌ הַעֲמָסָה, טְעִינָה. تَحْمِيلَةٌ ج تَحَامِيلُ נֵר (כתרופה). تَحَمُّلٌ 1. נְשִׂיאָה בְּעֹל, אַחֲרָיוּת. 2. כּוֹחַ עֲמִידָה. 3. הִתְחַיְּבוּת. تَحَامُلٌ מַשּׂוֹא פָּנִים, מִשְׁפָּט קָדוּם, חֹסֶר סוֹבְלָנוּת. إِحْتِمَالٌ 1. נְשִׂיאָה, הֲרָמָה. 2. ج إِحْتِمَالَاتٌ אֶפְשָׁרוּת, הִסְתַּבְּרוּת, סִכּוּי, יְכֹלֶת. إِحْتِمَالِيَّةٌ הִסְתַּבְּרוּת (בסטטיסטיקה). حَامِلٌ ج حَمَلَةٌ 1. נוֹשֵׂא. 2.

סבל. 3. מחזיק ב־. 4. ج حَوَامِلُ הרה, מעברת. حَامِلُ أَسْهُمٍ בעל מניות. حَامِلُ بَرِيدٍ 1. דוור. 2. בלדר, שליח, רץ. لِحَامِلِهِ למוכ"ז (בחשבונאות). حَمَلَةُ الأَقْلَامِ תופסי עט, סופרים. حَامِلَةُ صَوَارِيخَ נושאת טילים (אנייה). حَامِلَةُ طَائِرَاتٍ נושאת מטוסים. حَامِلَةُ قَنَابِلَ מפציץ (מטוס). مُحَمَّلٌ بِـ עמוס ב־, טעון. مُحْتَمَلٌ אפשרי, יכול להיות, יתכן, לא מן הנמנע.

حَمْلَقَ فِي נעץ מבט ב־, הסתכל (ארוכות). حَمْلَقَةٌ נעיצת מבט.

حَمُوٌ. حَمٌ ج أَحْمَاءٌ חם, חותן. حَمَاةٌ ج حَمَوَاتٌ חמות, חותנת.

(حمو. حمي) حَمَا ـُ حَمِيَ ـَ 1. התחמם, גבר חמו, להט. 2. כעס. حَمِيَ الوَطِيسُ גברה הלחימה. حَمَى ـِ הגן על־, שמר. حَمَّى II. أَحْمَى IV חמם, הדליק. حَامَى III הגן על־, למד סנגוריה, גונן. تَحَامَى VI סר מן־, נשמר מן־, התגונן מפני־. إِحْتَمَى VIII 1. נשמר, נמנע, התרחק. 2. بِـ חסה ב־, התגונן אצל. حَمْوٌ. حُمُوٌّ חום, להט. حَمْوُ النِّيلِ פריחה בעור (בגלל החום בימי גאות בנילוס). حُمَةٌ. حُمَى עוקץ (של דבורה למשל). حَمْوَةٌ 1. שיא (החום, העבודה וכו'), להט. 2. תאוצה, תנופה, "שוונג". حَمِيَّةٌ התלהבות, קנאות, חריפות. حَمِيَّةٌ قَبَلِيَّةٌ קנאות שבטית. حَمِيَّةٌ قَوْمِيَّةٌ קנאות לאמית, שוביניזם. حَمَاوَةٌ חום. مَحْمًى כבשן, תנור. حَامٍ(ي) 1. חם, לוהט. 2. ج حُمَاةٌ מגן. حَامِي الطَّبْعِ חמום מוח. حَامِي المَرْمَى (الهَدَفِ) שוער (בכדורגל). حِمًى חסות, הגנה. حِمْيَةٌ דיאטה ע' رجيم. حِمَايَةٌ הגנה, שמירה, חסות, חפוי (בצבא). حِمَايَةُ المُسْتَأْجِرِ הגנת הדייר. حِمَايَةُ البِيئَةِ שמירת (איכות) הסביבה. مُحَامَاةٌ עריכת דין, הגנה משפטית. إِحْتِمَاءٌ בקשת חסות. مَحْمِيٌّ שמור, מוגן. مَحْمِيَّةٌ ארץ חסות, פרוטקטורט. مُحَامٍ(ي) עורך דין, פרקליט. مُحْتَمٍ(ي) בן חסות.

حَنَّ ـِ إِلَى השתוקק אל־, כלתה נפשו אל־, התגעגע, כמה אל־. حَنَّنَ II عَلَى חמל על־, רחם על־. تَحَنَّنَ V عَلَى רחם על־, אהד את־. حَنَانٌ חמלה, אהדה, רחמים, חבה. حَنَانَيْكَ! חוס על־, רחם נא! حَنِينٌ געגועים, ערגה, כסופים. حَنُونٌ חנון, רחום. أُمٌّ حَنُونٌ אם אוהבת מלאת רגש. تَحْنَانٌ רחמנות, סימפתיה, אהדה. حُنَيْنٌ כינויו של אדם לא מצלח. عَادَ بِخُفَّيْ حُنَيْنٍ העלה חרס בידו, חזר בידים ריקות.

حَنَّأَ II צבע בחנה או בסקרא. حِنَّاءٌ חנה, סקרא. أَبُو الحِنَّاءِ אדם החזה (ציפור, robin).

(حنبل) تَحَنْبَلَ 1. הלך בדרכי אסכולת אבן חנבל המקפידה (באסלאם). 2. הקפיד מאוד. 3. נעשה פנטי. حَنْبَلِيٌّ ج حَنَابِلَةٌ חנבלי, שיך לאסכולת אבן חנבל. المَذْهَبُ الحَنْبَلِيُّ. الحَنْبَلِيَّةُ אחת מארבע האסכולות בהלכה האסלאמית.

(حنت) حَانُوتٌ ج حَوَانِيتُ חנות. حَانُوتِيٌّ ج حَانُوتِيَّةٌ קבר, קברן.

حَنِثَ ـَ הפר, בטל. حَنِثَ فِي يَمِينِهِ הפר את שבועתו. تَحَنَّثَ V 1. עבד את השם. 2. סר מרע. حِنْثٌ ج أَحْنَاثٌ הפרה, שבועת שקר, חטא.

حَنْجَرَةٌ ج حَنَاجِرُ. حُنْجُورٌ ج حَنَاجِيرُ גרון. بَلَغَتِ القُلُوبُ الحَنَاجِرَ פת' באו מים עד נפש.

حَنْجَلَ. تَحَنْجَلَ דדה, קרטע.

حِنْدِسٌ ج حَنَادِسُ חשכה, עלטה.

حَنْدَقُوقٌ דבשה (צמח, sweet clover).

حَنَشٌ ج أَحْنَاشٌ נחש.

حَنَّطَ II חנט מת. حِنْطَةٌ חטה. حِنْطِيٌّ חום, שחום במקצת. تَحْنِيطٌ. حِنَاطَةٌ חניטה, שמור גויה. مُحَنَّطٌ חנוט, מומיה.

حَنْطُورٌ T מ' מרכבה, כרכרה, עגלת טיולים.

حَنْظَلَةٌ ج حَنْظَلٌ אבטיח הפקועה (צמח מר מאוד, colocynth). مُرٌّ كَالحَنْظَلِ מר כלענה.

حَنَفَ ـِ 1. נטה. 2. عَنْ סר מ־. تَحَنَّفَ V 1. פרש מעבודת אלילים. 2. היה מונותאיסט. 3. עבר לאסכולת אבו חניפה. 4. נטה אל־, פנה. حَنِيفٌ ج حُنَفَاءُ מונותאיסט, דבק בדת האמת. الحَنِيفِيَّةُ קבוצת אנשים בערב שדבקה באחדות האל לפני הופעת האסלאם. الدِّينُ الحَنِيفُ דת האמת (האסלאם). أَحْنَفُ עקם רגלים.

حَنِقَ ـَ 1. רגז, זעם, קצף. 2. عَلَى. مِنْ התרגז על־. أَحْنَقَ IV הרגיז, הכעיס. حَنَقٌ כעס, רגז, זעם. حَنِقٌ. حَانِقٌ כועס, זועם, קוצף. حَانِقٌ عَلَى الحَيَاةِ מר נפש, עצוב, פסימיסט. حَانِقٌ عَلَى النِّسَاءِ שונא נשים.

حَنَكَ ـِ حَنَّكَ II החכים, למד חכמה ונסיון. حَنَكٌ ج أَحْنَاكٌ חך, סנטר. حَنَكِيٌّ חכי (אות). حُنْكٌ. حُنْكَةٌ נסיון חיים, חכמה. مُحَنَّكٌ מנסה, למוד נסיון.

(حنو. حني) حَنَا ـُ 1. כפף, כופף, עקם, עקל. 2. عَلَى חבב את־, אהד, גמל על־. تَحَنَّى V 1. התעגל, התעקם. 2. عَلَى חמל על־. إِنْحَنَى VII 1. התעקם, התכופף, התפתל, התעגל. 2. عَلَى כלל, הכיל בקרבו. 3. عَنْ סר מעל־. إِنْحَنَى لَهُ קד לו קדה, הרכין לו את ראשו. إِنَّ ضُلُوعِي لَا تَنْحَنِي عَلَى ضِغْنٍ אינני נוטר איבה. حَنْوٌ. حِنْيٌ 1. כפיפה, עקום, פתול. 2. נטיה. 3. צלע. بَيْنَ أَحْنَائِهَا בחבה, בחיקה. حُنُوٌّ חמלה, סימפתיה, אהדה. حَنِيَّةٌ ج حَنَايَا קשת, קמור, עקול, פתול, עגול. فِي حَنَايَا صَدْرِهِ (نَفْسِهِ) בחיקו, בלבו פנימה, בתוך תוכו. مَحْنًى ج مَحَانٍ(ي) עקול, פתול, עגול, סיבוב. إِنْحِنَاءٌ התכופפות, קדה, הרכנת ראש, התפתלות. إِنْحِنَاءَةٌ קדה, השתחויה. مَحْنِيٌّ כפוף, רכון. مُنْحَنٍ(ي) קשתי, כפוף, עגל. مُنْحَنًى ج مُنْحَنَيَاتٌ 1. פתול, עקול. 2. עקמה, זוית, שפוע.

3. מוֹרָד, מִדְרוֹן. 4. בֶּרֶךְ (של ציור, של נהר וכו').

(חוב) تَحَوَّبَ V 1. נִשְׁמַר מֵחֵטְא. 2. הִתְפַּלֵּל לְכַפֵּר עַל עֲווֹנוֹתָיו. حَوْبَةٌ חֵטְא, עַוְלָה. حَوْبَاءُ ج حَوْبَاوَاتٌ נֶפֶשׁ.

حُوتٌ ج حِيتَانٌ وأَحْوَاتٌ 1. לִוְיָתָן. 2. מַזַּל דָּגִים. حُوتُ سُلَيْمَانَ אִלְתִּית, סַלְמוֹן.

(חוג) أَحْوَجَ IV إِلَى 1. הִצְרִיךְ, גָּרַם שֶׁיִּהְיֶה צָרִיךְ, הִזְקִיק. 2. הִכְרִיחַ, חִיֵּב. مَا أَحْوَجَنَا إِلَى الاسْتِقْرَارِ! כַּמָּה נְחוּצָה לָנוּ הַיַּצִּיבוּת! تَحَوَّجَ קָנָה מִצְרָכִים. إِحْتَاجَ VIII إِلَى הִצְטָרֵךְ לְ־, הִזְדַּקֵּק לְ־. حَوْجٌ צֹרֶךְ. حَاجَةٌ ج حَاجَاتٌ وحَوَائِجُ 1. צֹרֶךְ, נְחִיצוּת, הֶכְרֵחַ. 2. חֵפֶץ. 3. עִנְיָן, דָּבָר. سَدَّ حَاجَتَهُ סִפֵּק אֶת צְרָכוֹ. عِنْدَ الحَاجَةِ בְּעֵת הַצֹּרֶךְ. قَضَى حَاجَتَهُ עָשָׂה אֶת צְרָכָיו. لاَ حَاجَةَ إِلَى אֵין צֹרֶךְ בְּ־. الحَاجَةُ تَفْتُقُ الحِيلَةَ. الحَاجَةُ أُمُّ الاخْتِرَاعِ פת' הַהֶכְרֵחַ הוּא אֲבִי הַהַמְצָאָה. حَاجِيَاتٌ 1. מִצְרָכִים. 2. חֲפָצִים. إِحْتِيَاجٌ הִזְדַּקְּקוּת, צֹרֶךְ. مَحَاوِيجُ נִזְקָקִים, נִצְרָכִים, עֲנִיִּים. مُحْتَاجٌ إِلَى נִזְקָק לְ־, נִצְרָךְ.

حَوْجَلَةٌ ج حَوَاجِلُ אַבִּיק (במעבדה).

(חוד) حَادَ ـُ عَنْ סָטָה, סָר מִן. حَوْدَةٌ פְּנִיָּה, סְטִיָּה ע' (חיד).

(חוذ) حَاذَ ـُ أَحْوَذَ IV דִּרְבֵּן. إِسْتَحْوَذَ X عَلَى הִשְׁתַּלֵּט, גָּבַר, תָּפַס. إِسْتَحْوَذَ عَلَى إِعْجَابِهِ זָכָה בְּהַעֲרָצָתוֹ. حُوذِيٌّ ج حُوذِيَّةٌ רַכָּב, עֶגְלוֹן. إِسْتِحْوَاذٌ 1. הִשְׁתַּלְּטוּת. 2. דִּבּוּק, טֵרָדוֹן, אוֹבְּסֶסְיָה.

(חור) حَارَ ـُ 1. إِلَى חָזַר אֶל־. 2. عَنْ נָסוֹג מ־. 3. פָּחַת. 4. הָיָה נָבוֹךְ. 5. כֻּבַּס. حَوَّرَ II 1. שִׁנָּה, תִּקֵּן. 2. סִלֵּף. 3. עִגֵּל. 4. הִלְבִּין (כביסה). حَاوَرَ III שׂוֹחֵחַ עִם־, הִתְוַכֵּחַ, נִדְבַּר עִם־, דָּן עִם־, נִהֵל דִּיאָלוֹג עִם־. أَحَارَ IV עָנָה. لَمْ يُحِرْ جَوَابًا לֹא עָנָה, שָׁתַק. تَحَوَّرَ V הִשְׁתַּנָּה. تَحَاوَرَ VI שׂוֹחֵחַ עִם־, קִיֵּם דִּיאָלוֹג, הִתְוַכֵּחַ. إِحْوَرَّ IX חָוַר, נִהְיָה חִוֵּר, הִלְבִּין. تَمَحْوَرَ הִתְרַכֵּז, הִתְמַקֵּד בְּ־, סָבַב סָבִיב. حَوَرٌ 1. לֹבֶן. 2. צַפְצָפָה (עץ). حَارَةٌ ج حَارَاتٌ 1. שְׁכוּנָה. 2. ج حَوَارِيٌّ מ' סִמְטָה. أَحْوَرُ (حَوْرَاءُ) ج حُورٌ בַּעַל (בַּעֲלַת) עֵינַיִם לְבָנוֹת. حَوَّارَةٌ חִוָּר, "מָרְגֵל", אַדְמַת גִּיר. حَوَّارِيٌّ חֲוַרְוַר, גִּירִי. حَوَارِيٌّ שָׁלִיחַ, חָסִיד (של ישו). الحَوَارِيُّونَ שְׁלִיחֵי (חֲסִידֵי) יֵשׁוּ. حُورِيَّةٌ ج حُورِيَّاتٌ وحُورٌ נִימְפָה, יְפֵהפִיָּה, "חוּרִיָּה" (אישה המובטחת לצדיקים בגן עדן, באסלאם). حُورِيَّةُ المَاءِ בַּת הַיָּם, בְּתוּלַת הַמַּיִם. مِحْوَرٌ ج مَحَاوِرُ 1. ציר, סֶרֶן (של רכב). 2. מוֹקֵד. دُوَلُ المِحْوَرِ מְדִינוֹת הַצִּיר (במלחמת העולם השנייה). مِحْوَرِيٌّ מֶרְכָּזִי, רָאשִׁי, עִקָּרִי, חָשׁוּב. مَحَارَةٌ ج مَحَارٌ 1. צִדְפָּה, צִדְפַּת הַפְּנִינִים, אֵם הַמַּרְגָּלִיּוֹת. 2. ج مَحَارَاتٌ מָרִית, כַּף סַיָּדִים. تَحْوِيرٌ שִׁנּוּי, סִלּוּף. حِوَارٌ مُحَاوَرَةٌ שִׂיחָה, דִּיאָלוֹג, דּוּ־שִׂיחַ, הִדַּבְּרוּת, דִּיּוּן. حِوَارٌ دَاخِلِيٌّ ע' تَيَّارُ الوَعْيِ. تَحَاوُرٌ דִּיּוּן, דִּיאָלוֹג. مُحَاوِرٌ בֶּן שִׂיחַ. تَمَحْوُرٌ הִתְמַרְכְּזוּת, הִתְמַקְּדוּת.

(חוז) حَازَ ـُ הִשִּׂיג, זָכָה בְּ־, הִגִּיעַ (להצלחה למשל), הֶחֱזִיק בְּ־, תָּפַס (שליטה למשל). تَحَوَّزَ V 1. הִשְׁתַּהָה. 2. عَنْ סָר מִן־. تَحَيَّزَ V لِـ إِنْحَازَ VII لِـ 1. צִדֵּד בְּ־, תָּמַךְ בְּ־. 2. נָשָׂא פָּנִים לְטוֹבַת־. إِحْتَازَ VIII הִשִּׂיג, זָכָה בְּ־. حَوْزٌ 1. הַשָּׂגָה, זְכִיָּה בְּ־. 2. בַּעֲלוּת, חֲזָקָה, קִנְיָן, שְׁלִיטָה עַל־, תְּפִיסָה. ج أَحْوَازٌ גְּבוּלוֹת (עיר למשל). حَوْزَةٌ בַּעֲלוּת, חֲזָקָה, רְכִישָׁה, קִנְיָן. فِي حَوْزَتِهِ בִּרְשׁוּתוֹ. الدِّفَاعُ عَنْ حَوْزَةِ הַהֲגָנָה עַל גְּבוּלוֹת. حَيِّزٌ ج أَحْيَازٌ גְּבוּלוֹת, תְּחוּם, מָקוֹם, שֶׁטַח. دَخَلَ حَيِّزَ التَّنْفِيذِ יָצָא אֶל הַפֹּעַל, הִתְמַמֵּשׁ. فِي حَيِّزِ الإِمْكَانِ בְּגֶדֶר הָאֶפְשָׁר. حِيَازَةٌ אֲחִיזָה, חֲזָקָה, קִנְיָן. حِيَازَةُ عَقَارٍ אֲחִיזַת (קִנְיַן) מְקַרְקְעִין. تَحَيُّزٌ מַשּׂוֹא פָּנִים, דֵּעָה קְדוּמָה (מְשֻׁחֶדֶת), מִשְׁפָּט קָדוּם. إِنْحِيَازٌ נְטִיָּה, צִדּוּד בְּ־, מַשּׂוֹא פָּנִים. سِيَاسَةُ عَدَمِ الانْحِيَازِ מְדִינִיּוּת נֵיטְרָלִית. حَائِزٌ מַחֲזִיק בְּ־, בַּעַל, זוֹכֶה בְּ־. الحَائِزُ عَلَى جَائِزَةِ نُوبِل הַזּוֹכֶה בִּפְרַס נוֹבֶּל, חֲתַן פְּרַס נוֹבֶּל. مُتَحَيِّزٌ נוֹשֵׂא פָּנִים לְטוֹבַת־, מְשֻׁחָד. مُنْحَازٌ מְצַדֵּד בְּ־. الدُّوَلُ غَيْرُ المُنْحَازَةِ הַמְּדִינוֹת הַבִּלְתִּי מְזֻדָּהוֹת. حَاوُوزٌ ج حَوَاوِيزُ מְכַל מַיִם גָּדוֹל (על הגג).

(חוש) حَاشَ ـُ 1. אָסַף. 2. לָכַד (ציד). حَوَّشَ II אָסַף, צָבַר, חָסַךְ. حَوْشٌ ج أَحْوَاشٌ חָצֵר (בייחוד פנימית). حُوشِيٌّ פֶּרֶא, זָר, מוּזָר. أُسْبُوعُ الحَاشِ שְׁבוּעַ הַיִּסּוּרִים (אצל הנוצרים לפני הפסחא).

حَوْصَلٌ حَوْصَلَةٌ 1. זֶפֶק, מֻרְאָה (של עוף). 2. שַׁלְפּוּחִית.

حَوْضٌ ج أَحْوَاضٌ وحِيَاضٌ 1. מִקְוֵה מַיִם, בְּרֵכָה, מְכַל מַיִם. 2. אַגָּן, גְּלִיל מַיִם. 3. מִסְפָּנָה, מִבְדּוֹק, מַעֲגָן. 4. אַגַּן הַחֲלָצַיִם. 5. שֶׁטַח. 6. כִּיּוֹר. حَوْضٌ جَافٌّ מִבְדּוֹק. حَوْضُ الحَمَّامِ אַגַּן רַחֲצָה. حَوْضُ السِّبَاحَةِ בְּרֵכַת שְׂחִיָּה. حَوْضُ النَّهْرِ אַגַּן נָהָר. حَوْضُ النِّيلِ אֲפִיק הַנִּילוּס, מִצְרַיִם. ذَبَّ (ذَادَ) عَنْ حِيَاضِهِ הֵגֵן עַל כָּל אֲשֶׁר לוֹ.

(חוט) حَاطَ ـُ 1. שָׁמַר, הֵגֵן. 2. بِـ הִקִּיף, סָבַב אֶת־. حَوَّطَ II 1. גָּדֵר (בחומה), כִּתֵּר. 2. חִבֵּק. 3. שָׁמַר עַל־. حَاوَطَ III 1. כִּתֵּר, סָבַב אֶת־. 2. נִסָּה לְהַעֲרִים עַל־, פִּתָּה. أَحَاطَ IV 1. כִּתֵּר, הִקִּיף. 2. بِـ הֵבִין, תָּפַס, הָיָה בָּקִי בְּ־. 3. מָנַע. أَحَاطَهُ عِلْمًا بِـ מָסַר לִידִיעָתוֹ. أَحَاطَهُ بِالكِتْمَانِ שָׁמַר אוֹתוֹ בְּסוֹד. تَحَوَّطَ V נִשְׁמַר, נִזְהַר מִן־, שָׁמַר, הֵגֵן. إِحْتَاطَ VIII 1. נִזְהַר, נִשְׁמַר, שָׁמַר. 2. כִּתֵּר, סָגַר עַל־. حَيْطَةٌ حِيطَةٌ حَوْطَةٌ אֶמְצָעֵי זְהִירוּת, עֵרָנוּת. أَخَذَ حَيْطَتَهُ נָקַט אֶמְצָעֵי זְהִירוּת. بِلاَ حَيْطَةٍ בְּחֹסֶר זְהִירוּת, בְּלִי שִׁקּוּל דַּעַת. تَحْوِيطٌ כִּתּוּר. إِحَاطَةٌ 1. כִּתּוּר. 2. بِـ תְּפִיסָה, הֲבָנָה, בְּקִיאוּת. إِحَاطَةٌ بِالمَوْضُوعِ הֲבָנַת הַנּוֹשֵׂא (מכל צדדיו). طَلَبُ إِحَاطَةٍ שְׁאִילְתָּא ע' (جوب) إِسْتِجْوَابٌ. تَحَوُّطٌ ج تَحَوُّطَاتٌ זְהִירוּת, הִשָּׁמְרוּת, עֵרָנוּת. إِحْتِيَاطٌ 1. הַזְהָרוּת, דְּאָגָה, שְׁמִירָה. 2. רֶזֶרְבָה, מִלּוּאִים. جُنْدِيُّ احْتِيَاطٍ עַתּוּדַאי, חַיָּל מִלּוּאִים. عَلَى سَبِيلِ الاحْتِيَاطِ לְשֵׁם זְהִירוּת.

إحْتِيَاطَاتٌ. تَحَوُّطَاتٌ אמצעי מנע. إحْتِيَاطِيٌّ 1. רזרבי, מלאי. 2. עתודה, מלואים (בצבא). إطَارٌ احْتِيَاطِيٌّ גלגל רזרבי. حَبْسٌ احْتِيَاطِيٌّ מעצר מונע. قُوَّاتٌ احْتِيَاطِيَّةٌ כוחות מלואים. مَالٌ احْتِيَاطِيٌّ קרן שמורה. حَائِطٌ ج حِيطَانٌ קיר. حَائِطُ المَبْكَى הכותל המערבי, כותל הדמעות. ضَرَبَ بِهِ عُرْضَ الحَائِطِ השליך אותו מאחורי גוו, השליך אותו לכל הרוחות. لِلْحَائِطِ آذَانٌ ע' أُذُن. مُحِيطٌ ج مُحِيطَاتٌ 1. היקף (של כדור הארץ). 2. חוג. 3. אוקיינוס. 4. מגזר, סקטור, סביבה, מרחב. 5. כנוי ליידען מפלג. عِلْمُ المُحِيطَاتِ אוקיינוגרפיה. مُحَاطٌ بِـ מקף ב־. مُتَحَوِّطٌ זהיר, מסתייג, סקפטי.

(حوف) حَافَةٌ ע' (حفّ). حَافَةٌ.

حَوْقَلَ אמר: لاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إلاَّ بِاللّهِ ע' حول.

(حوك) حَاكَ ـُ 1. טוה, ארג, רקם. 2. זמם. حَاكَ مُؤَامَرَةً רקם מזמה. حِيَاكَةٌ אריגה, טוויה. حَائِكٌ ج حَاكَةٌ אורג, רוקם, טווה, קולע.

(حول. حيل) حَالَ ـُ 1. השתנה, התחלף. 2. بَيْنَ מנע, חצץ, הפריד בין־. 3. دُونَ עכב, מנע בעד־. حَالَ عَنِ العَهْدِ הפר את בריתו. حَوَّلَ II שנה, הטה, החליף, עתק, המיר, העביר, הפנה, כוון. حَوَّلَ اتِّجَاهَهُ שנה את כוונו. حَوَّلَ بَصَرَهُ عَنْهُ הפנה (הסיר) את מבטו ממנו. حَوَّلَ عُنْوَانَهُ שנה את כתבתו. حَوَّلَ مَجْرَى النَّهْرِ שנה (הטה) את אפיק הנהר. حَاوَلَ III 1. השתדל, התאמץ, נסה. 2. הערים, רמה. أَحَالَ IV 1. העביר, מסר. 2. הפנה. أَحَالَهُ عَلَى (إلَى) التَّقَاعُدِ (المَعَاشِ) העבירו לגמלאות (לפנסיה). أَحَالَ القَضِيَّةَ عَلَى (إلَى) المَحْكَمَةِ מסר (העביר) את הבעיה לבית המשפט. تَحَوَّلَ V 1. התחלף, השתנה, התהפך. 2. עבר (ממקום). 3. عَنْ סר מ־, נפנה אל־. تَحَوَّلَ كُلَّ حِيلَةٍ נקט כל תחבולה. تَحَايَلَ VI. إحْتَالَ VIII הערים, רמה, תחבל תחבולות, הונה, "עבד עליו". إحْوَلَّ IX פזל, לכסן מבטו. إسْتَحَالَ X 1. השתנה, נהפך, התחלף. 2. היה בלתי אפשרי, היה מן הנמנע. حَالٌ ج أَحْوَالٌ 1. מצב, נסבה, מקרה, ענין. 2. הווה, תאור מצב (בדקדוק). حَالاً מיד. فِي الحَالِ מיד, בו במקום, "על המקום". عَلَى أَيِّ (كُلِّ) حَالٍ על כל פנים, מכל מקום. كَمَا هُوَ الحَالُ فِي כפי שהמצב לגבי־, כמו במקרה של־. كَيْفَ حَالُكَ מה שלומך? מה נשמע? الأَحْوَالُ الجَوِّيَّةُ מזג האויר. مَحْكَمَةُ الأَحْوَالِ الشَّخْصِيَّةِ בית דין לענייני אישות. مَضَى فِي حَالِ سَبِيلِهِ הלך לו בדרכו. دَوَامُ الحَالِ مِنَ المُحَالِ פת' אין תמידיות בקיום, הזמנים משתנים ואנו עמם. حَالَمَا מיד עם־. حَالَةٌ ج حَالاَتٌ מצב, מקרה. فِي حَالَةِ במקרה ש־. كَمَا هِيَ الحَالَةُ فِي כמו במקרה של־. حَالَةٌ اجْتِمَاعِيَّةٌ מצב משפחתי. حَالَةُ اسْتِعْدَادٍ מצב כוננות, מצב הכן. فِي حَالَةِ حَرْبٍ במצב מלחמה. حَالَةُ الرَّفْعِ (النَّصْبِ، الجَرِّ) יחסת הנושא (הפעול, הקנין) (בדקדוק). وَالحَالَةُ هٰذِهِ בנסבות (בתנאים) אלה. حَالِيٌّ 1. עכשוי, נוכחי. 2. זמני. حَالِيًّا 1. בשעה זו, עכשו, כעת. 2. לפי שעה. حَوْلٌ ج أَحْوَالٌ 1. שנה. 2. כוח, איל, און, יכלת. لاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إلاَّ بِاللّهِ אין כוח ואין איל אלא באלהים. لاَ حَوْلَ لَهُ وَلاَ طَوْلَ חסר כל כוח, אובד עצות. حَوْلَ 1. מסביב ל־. 2. על אודות־, בענין־. حَوَلٌ פזילה, לכסון המבט. حِوَلٌ שנוי, חלוף. حَوْلِيٌّ 1. שנתי, בן שנה. 2. זמני. حَوْلِيَّاتٌ שנתונים (בפרסומים). حَيْلٌ כוח, איל, יכלת. حِيلَةٌ ج حِيَلٌ 1. תחבולה, תרמית, תכסיס. 2. מזמה, התחכמות, אחיזת עינים, הונאה. أَعْيَتْهُ الحِيلَةُ לא מצא מוצא מ־. الحَرْبُ حِيلَةٌ כי בתחבולות תעשה לך מלחמה. مَا بِاليَدِ مِنْ حِيلَةٍ אין ברירה בידו, אין לו מנוס. عِلْمُ الحِيَلِ מכניקה. حِيَلٌ سِينَمَائِيَّةٌ גימיקים, פעלולים (אפקטים) קולנועיים. حِيَلِيٌّ של תחבולה, של תרמית. وَسِيلَةُ تَحَايُلٍ גימיק. أَحْوَلُ ج حُولٌ פוזל, מביט באלכסון. حُؤُولٌ 1. שנוי, מעבר, חלוף. 2. دُونَ חציצה, מניעה, עכוב. حِيَالَ ביחס ל־, מול, כלפי, לעמת. حَوَالَةٌ ج حَوَالاَتٌ המחאה, שטר חוב, שטר חליפין. حَوَالَةٌ بَرِيدِيَّةٌ המחאת דאר. حَوَالَةُ سَفَرٍ המחאת נוסעים. حَوَالَيْ בקרוב, קרוב ל־, כמעט, בערך. حَيْلُولَةٌ دُونَ 1. מניעה, עכוב. 2. חציצה, הפרדה. مَحَالَةٌ תחבולה. لاَ مَحَالَةَ בלי ספק, בהחלט, בהכרח. لاَ مَحَالَةَ مِنْهُ אין מנוס ממנו. تَحْوِيلٌ 1. העברה, המרה (למטבע אחר), החלפה, הסבה. 2. שנוי, עתוק. تَحْوِيلُ الدَّيْنِ הסבת החוב. تَحْوِيلُ عَرَبَاتِ القِطَارِ עתוק קרונות הרכבת. تَحْوِيلُ عُمْلَةٍ העברת מטבע. غَيْرُ قَابِلٍ لِلتَّحْوِيلِ אינו סחיר. صِنَاعَاتٌ تَحْوِيلِيَّةٌ תעשיות של עבוד חמרים. تَحْوِيلَةٌ ج تَحَاوِيلُ 1. סניף. 2. מעקף. 3. מסלת עתוק צדדית. مُحَاوَلَةٌ נסיון, מאמץ. مُحَاوَلَةُ اعْتِدَاءٍ عَلَى حَيَاتِهِ נסיון התנקשות בחייו. إحَالَةٌ 1. העברה (של תיק, נכסים וכו'), מסירה. 2. הפניה. إحَالَةٌ إلَى (عَلَى) المَعَاشِ העברה לגמלאות (פנסיה). إحَالَةٌ عَلَى الاسْتِيدَاعِ השעיה. قَاضِي الإحَالَةِ שופט הדן בהעברת תיקים (לערכאות משפטיות). تَحَوُّلٌ 1. שנוי, מפנה, תפנית, מעבר. 2. סטיה. نُقْطَةُ تَحَوُّلٍ נקדת מפנה. تَحَايُلٌ ערמומיות, תכסיסנות, מרמה. إسْتِحَالَةٌ 1. שנוי, שנוי צורה, מוטציה. 2. נמנעות, היות בלתי אפשרי. حَائِلٌ ج حَوَائِلُ 1. עכוב, תקלה, מעצור, הפרעה, מכשול, חיץ. 2. משתנה, נתן לשנוי, הפכפך. مُحَوِّلٌ 1. מסב. 2. עתק (ברכבות). 3. ج مُحَوِّلاَتٌ שנאי, טרנספורמטור. 4. מתג (חשמלי). 5. מרכזיה. مُحَوَّلٌ عَلَيْهِ לתשלום בעת המסירה. مُحِيلٌ מסב, מעביר. مُتَحَوِّلٌ משתנה, מתחלף. مُحْتَالٌ רמאי, נוכל, איש מרמה. مُسْتَحِيلٌ בלתי אפשרי, נמנע. مِنْ رَابِعِ المُسْتَحِيلاَتِ לא יתכן לחלוטין, אבסורדי לחלוטין. بَذَلَ مِنْ أَجْلِهِ المُسْتَحِيلاَتِ עשה למענו כל אשר לאל ידו.

(حوم) حَامَ ـُ רִחֵף, חָג מֵעַל, הִסְתּוֹבֵב. حَامَتْ حَوْلَهُ الشُّبُهَاتُ הַחֲשָׁד סָבַב סְבִיבוֹ. حَوَّمَ II רִחֵף, חָג מֵעַל (מִסָּבִיב). حَوْمَةٌ ج حَوْمَاتٌ 1. מוֹקֵד הַקְּרָב. 2. רֹב, מַרְבִּית. حَوَّامَةٌ ج حَوَّامَاتٌ רַחֶפֶת (ספינה). حَوَّامَةٌ هَوَائِيَّةٌ מַסּוֹק, הֶלִיקוֹפְּטֶר.

(حوي) حَوَى ـِ إِحْتَوَى VIII عَلَى 1. כָּלַל, הֵכִיל, הִקִּיף. 2. חִבֵּק. 3. בָּלַם, חָסַם. إِحْتَوَاهَا بِذِرَاعَيْهِ חִבֵּק אוֹתָהּ בִּזְרוֹעוֹתָיו. تَحَوَّى V הִתְפַּתֵּל. حَوِيَّةٌ 1. הִתְפַּתְּלוּת. 2. ج حَوَايَا קְרָבַיִם. حَاوِيَةٌ ج حَوَايَا 1. מְכוֹלָה. 2. כּוֹנָן (מחשב). حَاوٍ(ي) מְאַלֵּף נְחָשִׁים, קוֹסֵם. إِحْتِوَاءٌ בְּלִימָה, חֲסִימָה. إِحْتِوَاءُ الحَرِيقِ אִתּוּר הָאֵשׁ, בְּלִימַת הִתְפַּשְּׁטוּתָהּ. مُحْتَوًى ج مُحْتَوَيَاتٌ תֹּכֶן, תֹּכֶן הָעִנְיָנִים (בספר). مُحْتَوَيَاتُ النُّفُوسِ חֶבְיוֹנֵי הַנֶּפֶשׁ.

حَيْثُ 1. בְּמָקוֹם ש־, כַּאֲשֶׁר. 2. הוֹאִיל ו־, כֵּיוָן ש־, מֵאַחַר ש־. إِلَى حَيْثُ تَذْهَبُ לְאָן שֶׁתֵּלֵךְ. بِحَيْثُ إِنْ כָּךְ ש־. حَيْثُ أَنْ מֵאַחַר ש־, הוֹאִיל ו־, כֵּיוָן ש־. مِنْ حَيْثُ المَبْدَإِ מִבְּחִינָה עֶקְרוֹנִית. مِنْ حَيْثُ هُوَ כְּשֶׁלְּעַצְמוֹ. حَيْثُمَا כַּאֲשֶׁר, בְּכָל מָקוֹם (זְמַן) ש־. حَيْثُمَا اتَّفَقَ 1. אֵיךְ שֶׁלֹּא יִקְרֶה, בְּאַקְרַאי. 2. כְּכֹל אֲשֶׁר יַעֲלֶה הַמַּזָּל. حَيْثِيَّةٌ יְקָרָה, מַעֲמָד, כָּבוֹד. حَيْثِيَّاتُ المَحْكَمَةِ שִׁקּוּל הַמִּשְׁפָּט, נִמּוּקֵי הַמִּשְׁפָּט. ذَوُو (أَصْحَابُ) الحَيْثِيَّاتِ בַּעֲלֵי הַשְּׂרָרָה, הַמְּכֻבָּדִים. حَيْثِيَّاتُ الحُكْمِ נִמּוּקֵי גְּזַר הַדִּין.

(حيد) حَادَ ـِ عَنْ סָטָה, סָר מִן־. حَادَ عَنِ الخَطِّ יָרַד מֵהַפַּסִּים. حَادَ بِهِ عَنِ الطَّرِيقِ הִטָּה אוֹתוֹ מֵהַדֶּרֶךְ. حَيَّدَ II 1. הֵנִיחַ הַצִּדָּה. 2. נִטְרֵל. حَايَدَ III 1. עָמַד מִן הַצַּד. 2. שָׁמַר עַל נֵיטְרָלִיּוּת. حَيْدٌ. حَيْدَةٌ סְטִיָּה, פְּנִיָּה הַצִּדָּה, הִסְתַּלְּקוּת. عَلَى حَيْدَةٍ בְּצוּרָה נִפְרֶדֶת. حُيُودٌ סְטִיָּה. حُيُودُ الضَّوْءِ הִשְׁתַּבְּרוּת קַרְנֵי הָאוֹר. مَحِيدٌ מָנוֹס. لاَ مَحِيدَ عَنْهُ אֵין מָנוֹס מִמֶּנּוּ. تَحْيِيدٌ נִטְרוּל. حِيَادٌ 1. נֵיטְרָלִיּוּת, עֲמִידָה מִן הַצַּד. 2. אֲדִישׁוּת. وَقَفَ عَلَى جَانِبِ الحِيَادِ הָיָה נֵיטְרָלִי. حِيَادٌ إِيجَابِيٌّ נֵיטְרָלִיּוּת חִיּוּבִית. حِيَادِيٌّ נֵיטְרָלִי, אוֹבְּיֶקְטִיבִי, עִנְיָנִי. حِيَادِيَّةٌ נֵיטְרָלִיזְם. مُحَايَدَةٌ נֵיטְרָלִיּוּת. مُحَايِدٌ נֵיטְרָלִי.

(حير) حَارَ ـَ 1. תָּהָה, בָּהָה, הָיָה נָבוֹךְ, הָיָה חֲסַר אוֹנִים. 2. הִסֵּס, פָּסַח עַל שְׁתֵּי הַסְּעִפִּים. حَيَّرَ II הֵבִיךְ, הֵבִיא בִּמְבוּכָה, בִּלְבֵּל. تَحَيَّرَ V. إِحْتَارَ VIII תָּהָה וּבָהָה, תָּמַהּ, הָיָה נָבוֹךְ, הִתְלַבֵּט, הָיָה אוֹבֵד עֵצוֹת. تَحَيَّرَ فِي أَمْرِهِ אָבְדָה עֵצָה מִמֶּנּוּ, אָבַד מָנוֹס מִמֶּנּוּ. حَيْرَانُ ج حَيَارَى. حَائِرٌ 1. נָבוֹךְ, אוֹבֵד עֵצוֹת, תָּמֵהַּ. 2. מְהַסֵּס, מִתְלַבֵּט, מְבֻלְבָּל. دَلاَلَةُ الحَائِرِينَ מוֹרֵה נְבוֹכִים (שם ספרו של הרמב"ם). مُحَيَّرٌ נָבוֹךְ, חֲסַר יֶשַׁע.

(حيص) حَاصَ ـِ בָּרַח. حَيْصَ. حَيْصَةٌ בְּרִיחָה, מְנוּסָה. وَقَعَ فِي حَيْصَ بَيْصَ נִסְתַּבֵּךְ בְּצָרוֹת. لاَ مَحِيصَ عَنْهُ אֵין מָנוֹס (מִפְלָט) מִמֶּנּוּ.

(حيض) حَاضَ ـِ تَحَيَّضَتْ V הָיְתָה נִדָּה, הָיָה לָהּ וֶסֶת. حَيْضٌ אֹרַח נָשִׁים, הַמַּחְזוֹר הַחָדְשִׁי, וֶסֶת. حِفَاظُ الحَيْضِ טַמְפּוֹן. حَائِضٌ. حَائِضَةٌ נִדָּה, דָּוָה (אישה).

(حيف) حَافَ ـِ 1. קִפֵּחַ, עָשַׁק. 2. ק' בִּכֵּר, הֶעֱדִיף. حَيْفٌ עָוֶל, קִפּוּחַ, עֹשֶׁק. حَيْفٌ عَلَيْهِ מָה חֲבָל עָלָיו!

(حيق) حَاقَ ـِ أَحَاقَ IV بِـ 1. אָפַף, כִּתֵּר, הִקִּיף. 2. קָרָה, הִתְרַחֵשׁ, פָּגַע. أَحَاقَتْ بِهِ الكَوَارِثُ פָּגְעוּ בּוֹ (הִתְרַגְּשׁוּ עָלָיו) אֲסוֹנוֹת.

(حين) حَانَ ـِ הִגִּיעַ זְמַנּוֹ, בָּא, קָרַב, בָּשַׁל (פרי). حَانَ أَجَلُهُ הִגִּיעַ קִצּוֹ. حَانَ لَهُ أَنْ הִגִּיעָה שְׁעָתוֹ ל־. حَانَتْ مِنْهُ الْتِفَاتَةٌ מַבָּטוֹ נָפַל עַל־, רָאָה בְּלִי מֵשִׂים, לָכְדוּ עֵינָיו. حَانَ الوَقْتُ הִגִּיעַ הַזְּמַן, הִגִּיעָה שְׁעַת הַכֹּשֶׁר. إِذَا حَانَ القَضَاءُ ضَاقَ الفَضَاءُ. إِذَا حَانَ الحَيْنُ حَارَتِ العَيْنُ פת' וְאֵין שִׁלְטוֹן בְּיוֹם הַמָּוֶת. تَحَيَّنَ V אָרַב לְהִזְדַּמְּנוּת, צִפָּה לִשְׁעַת כֹּשֶׁר. حَيْنٌ מָוֶת. حِينٌ ج أَحْيَانٌ وأَحَايِينُ זְמַן, עֵת, מוֹעֵד. أَحْيَانًا לִפְעָמִים, לְעִתִּים. فِي بَعْضِ الأَحْيَانِ (الأَحَايِينِ) מִדֵּי פַּעַם. فِي حِينِهِ בְּעִתּוֹ. مِنْ ذَلِكَ الحِينِ מֵאוֹתוֹ זְמַן. عَلَى (فِي) حِينِ أَنْ בְּעוֹד ש־, וְאִלּוּ. حِينَئِذٍ. حِينَذَاكَ אָז, בְּאוֹתָהּ עֵת. حِينَمَا כַּאֲשֶׁר, בְּעֵת ש־.

حَيِيَ ـَ حَيَّ חָיָה, הָיָה חַי, נוֹתַר בַּחַיִּים. فَلْيَحْيَ! יְחִי! حَيَّاكَ اللّٰهُ אֱלֹהִים יַאֲרִיךְ יָמֶיךָ. حَيِيَ הִתְבַּיֵּשׁ. حَيَّا II 1. בֵּרֵךְ לְשָׁלוֹם. 2. הִשְׁאִיר בַּחַיִּים. وَإِذَا حُيِّيتُمْ بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوا بِأَحْسَنَ مِنْهَا أَوْ رُدُّوهَا ק' וּכְשֶׁיְּבָרְכוּ אֶתְכֶם לְשָׁלוֹם, בָּרְכוּ בִּבְרָכָה יָפָה מִמֶּנָּה אוֹ הֲשִׁיבוּהָ. أَحْيَا IV 1. הֶחֱיָה, הֵפִיחַ רוּחַ חַיִּים, חִיָּה. 2. הִפְרִיחַ (אדמה). 3. עָרַךְ (מסיבה), הֶעֱלָה (הצגה). أَحْيَا ذِكْرَاهُ הֶעֱלָה אֶת זִכְרוֹ. أَحْيَا اللَّيْلَ קִיֵּם לֵיל שִׁמּוּרִים. إِسْتَحْيَا X. إِسْتَحَى X مِنْ הִתְבַּיֵּשׁ, נָבוֹךְ. حَيٌّ ج أَحْيَاءٌ 1. חַי, קַיָּם. 2. בַּעַל חַיִּים. 3. שְׁכוּנָה. الحَيُّ القَيُّومُ ק' אֱלֹהִים הַקַּיָּם לָנֶצַח נְצָחִים. حَيٌّ تِجَارِيٌّ רֹבַע מִסְחָרִי. حَيُّ العَالَمِ חַיְעַד (צמח). ذَخِيرَةٌ حَيَّةٌ תַּחְמֹשֶׁת חַיָּה (אמיתית). عِلْمُ الأَحْيَاءِ בִּיּוֹלוֹגְיָה. حَيَّةٌ ج حَيَّاتٌ נָחָשׁ. أَحْيَائِيٌّ בִּיּוֹלוֹגִי. حَيِيٌّ בַּיְשָׁן, בַּיְשָׁנִי, נֶחְבָּא אֶל הַכֵּלִים, עָנָו. حَيَاءٌ בּוּשָׁה, בַּיְשָׁנוּת. قَلِيلُ الحَيَاءِ חֲסַר בּוּשָׁה, חָצוּף. الحَيَاءُ مِنَ الإِيمَانِ ח' הַבּוּשָׁה הִיא חֵלֶק מֵהָאֱמוּנָה, סִימָן יָפֶה בָּאָדָם שֶׁהוּא בַּיְשָׁן. حَيَاةٌ ج حَيَوَاتٌ חַיִּים. تَأْمِينٌ عَلَى الحَيَاةِ בִּטּוּחַ חַיִּים. عَلَى قَيْدِ الحَيَاةِ עוֹדֶנּוּ חַי, חַי וְקַיָּם. فَارَقَ الحَيَاةَ שָׁבַק חַיִּים. مُسْتَوَى الحَيَاةِ רָמַת הַחַיִּים. لاَ حَيَاةَ لِمَنْ تُنَادِي פת' קוֹל קוֹרֵא בַּמִּדְבָּר. حَيَوِيٌّ חִיּוּנִי, הֶכְרֵחִי. مُضَادَّاتٌ حَيَوِيَّةٌ אַנְטִיבִּיּוֹטִיקָה. حَيَوِيَّةٌ חִיּוּת, חִיּוּנִיּוּת, מֶרֶץ. حَيَاتِيٌّ שֶׁל חַיִּים. عُلُومٌ حَيَاتِيَّةٌ מַדְּעֵי הַחַיִּים. حَيَوَانٌ ج حَيَوَانَاتٌ 1. חַיָּה, בַּעַל חַיִּים, בְּהֵמָה. 2. פָאוּנָה, מַמְלֶכֶת הַחַי. حَيَوَانَاتٌ ثَدْيِيَّةٌ הַיּוֹנְקִים. حَيَوَانَاتٌ مُجْتَرَّةٌ מַעֲלֵי גֵּרָה. عِلْمُ الحَيَوَانِ זוֹאוֹלוֹגְיָה. حَيَوَانِيٌّ 1. שֶׁל בַּעֲלֵי חַיִּים. 2. בַּהֲמִי,

פְּרָאִי. الثَّرْوَةُ الحَيَوَانِيَّةُ מֶשֶׁק הַחַי. حَيَوَانِيَّةٌ חַיָּתִיּוּת, בַּהֲמִיּוּת, פְּרָאוּת, פִּרְאוּת.
حُوَيْنٌ ج حُوَيْنَاتٌ 1. חַיָּה קְטַנָּה. 2. חַיְדַּק. تَحِيَّةٌ ج تَحِيَّاتٌ בְּרָכָה, בִּרְכַּת שָׁלוֹם,
אִחוּל. تَحِيَّةٌ عَسْكَرِيَّةٌ הַצְדָּעָה. إِحْيَاءٌ 1. הַחְיָאָה, תְּחִיָּה, הֲקָמָה מֵחָדָשׁ. 2.
עֲרִיכָה, הַעֲלָאָה (של חגיגה, הצגה וכו'). إِحْيَاءُ القَفْرِ (المَوَاتِ) הַפְרָחַת הַשְּׁמָמָה.
إِحْيَاءً لِذِكْرَاهُ לְזִכְרוֹ. إِسْتِحْيَاءٌ בַּיְשָׁנוּת, בּוּשָׁה. مُحَيًّا פָּנִים, אֲרֶשֶׁת פָּנִים. السِّتُّ
المُسْتَحْيَةُ מִימוֹזָה, שִׁטָּה (צמח, acacia).

خ

خ ח'. הָאוֹת הַשְּׁבִיעִית בָּא"ב הָעֲרָבִי, שְׁמָהּ خَاء חָ'אא.

خَاء שֵׁם הָאוֹת خ בַּעֲרָבִית.

خَابُورٌ ע' (خبر).

خَاتُون T ج خَوَاتِينُ גְּבֶרֶת, גְּבִירָה.

خَارْصِين P ע' زِنْك. تُوتِيَا.

خَازُوقٌ P ע' (خزق).

خَاقَانٌ T ج خَوَاقِينُ סֻלְטָאן.

خَاكِيٌّ P חָקִי (אריג וצבע).

خَامٌ. خَامَةٌ ج خَامَاتٌ גָּלְמִי, לֹא מְעֻבָּד. زَيْتٌ خَامٌ נֵפְט (שֶׁמֶן) גָּלְמִי (לֹא מְזֻקָּק). مَادَّةٌ خَامٌ חֹמֶר גֶּלֶם.

خَانٌ P ج خَانَاتٌ 1. חָ'אן, פֻּנְדָּק, אַכְסַנְיָה. 2. חֲנוּת. خَانُ الخَلِيلِي שֵׁם שֶׁל שׁוּק מְפֻרְסָם בְּקָהִיר. خَانَةٌ ج خَانَاتٌ 1. מִשְׁבֶּצֶת. 2. טוּר, עַמּוּדָה (בעיתון). خَانَةُ التَّصْقِيعِ תָּא (אַרְגַּז) הַקְּפָאָה.

خَانْقَاه T מ' מִסְגָּד קָטָן (של צופים) ע' (زوي) زَاوِيَة. تَكِيَّة.

خَبَّ ـُ 1. טָפַף (סוס), דָּהַר קַלּוֹת. 2. הִשְׁחִית. 3. רִמָּה. خَبٌّ ج أَخْبَابٌ רַמַּאי. لَا يَدْخُلُ الجَنَّةَ خَبٌّ وَلَا خَائِنٌ ח' לֹא יִכָּנֵס לְגַן עֵדֶן רַמַּאי וְלֹא בּוֹגֵד. أَخَبَّ IV הִדְהִיר, הֵרִיץ סוּס. خَبَبٌ טְפִיפָה, דְּהִירָה.

خَبَأَ ـَ خَبَّأَ II הֶחְבִּיא, הִטְמִין. تَخَبَّأَ V. إِخْتَبَأَ VIII הִתְחַבֵּא, הִסְתַּתֵּר. خِبْءٌ חָבוּי, טָמוּן, נִסְתָּר. خَبِيئَةٌ ج خَبَايَا מָה שֶׁחָבוּי, חֶבְיוֹן, מַטְמוֹן. خَبَايَا الأَرْضِ אוֹצְרוֹת הַטֶּבַע (שלא נתגלו). خَبَايَا النَّفْسِ חֶבְיוֹנֵי הַנֶּפֶשׁ, מִסְתְּרֵי הַנֶּפֶשׁ. مَخْبَأٌ ج مَخَابِئُ 1. מַחְבּוֹא, מִסְתּוֹר. 2. מִקְלָט. 3. מְחִלָּה, מָעוֹז. 4. מְאוּרָה, קֵן. خِبَاءٌ ج أَخْبِئَةٌ 1. אֹהֶל. 2. עֲלֵה שַׁחֲלָה (בצמח). خَابِئَةٌ. خَابِيَةٌ ج خَوَابِ(ي) חָבִית, כַּד גָּדוֹל. مُخْتَبِئٌ מִתְחַבֵּא, מֻסְתָּר.

خَبَتَ ـُ 1. שָׁקַט. 2. נֶעֱלַם. أَخْبَتَ IV הִצְנִיעַ לֶכֶת, נִכְנַע (לפני אלוהים).

خَبُثَ ـُ 1. רַע, הָיָה רַע, טָמֵא. 2. הִתְקַלְקֵל, נִשְׁחַת. أَخْبَثَ IV 1. הֵרֵעַ. 2. קִלְקֵל, טִמֵּא. تَخَابَثَ VI גִּלָּה אֶת רֹעַ לִבּוֹ, הִפְגִּין אֶת רִשְׁעוּתוֹ. إِسْتَخْبَثَ X חָשַׁב לְרַע, נָהַג בְּרִשְׁעוּת. خُبْثٌ. خَبَاثَةٌ 1. רֹעַ, רִשְׁעוּת. 2. טֻמְאָה. خَبَثٌ 1. טֻמְאָה, זֻהֲמָה. 2. סִיג. خَبَثُ البُرْكَانِ לָבָה וּוּלְקָנִית. خَبِيثٌ ج خُبَثَاءُ רַע, מֻעָל, מַרְשִׁיעַ, נוֹכֵל, טָמֵא, מָאוּס. إِبْتِسَامَةٌ خَبِيثَةٌ חִיּוּךְ מַרְשִׁיעַ. الشَّجَرَةُ الخَبِيثَةُ ק' ע' حَنْظَل. المَرَضُ الخَبِيثُ סַרְטָן. وَرَمٌ خَبِيثٌ גִּדּוּל מַמְאִיר.

خَبَرَ ـُ יָדַע אֶל נָכוֹן, נִתְנַסָּה. خَبُرَ ـُ 1. הִתְמַחָה, הָיָה בָּקִי. 2. بِـ יָדַע אֶל נָכוֹן. خَبَّرَ II بِـ أَخْبَرَ IV بِـ הוֹדִיעַ לְ־ עַל־, מָסַר לְ־ עַל־. أَخْبَرَهُ بِالأَمْرِ הוֹדִיעַ (סִפֵּר) לוֹ עַל הָעִנְיָן. خَابَرَ III 1. הֶחֱלִיף יְדִיעוֹת עִם־, הִתְקַשֵּׁר, טִלְפֵּן. 2. עִבֵּד אֲדָמָה תְּמוּרַת חֵלֶק מֵהַיְּבוּל. تَخَابَرَ VI הֶחֱלִיף יְדִיעוֹת עִם־, עָמַד בְּקֶשֶׁר (של מכתבים למשל), טִלְפֵּן. إِخْتَبَرَ VIII נִסָּה, בָּחַן, הֶעֱמִיד בְּמִבְחָן. إِسْتَخْبَرَ X בִּקֵּשׁ לָדַעַת, חָקַר, לִקֵּט יְדִיעוֹת (מודיעיניות). إِسْتَخْبَرَ عَنْ صِحَّتِهِ שָׁאַל לִשְׁלוֹמוֹ. خُبْرٌ יֶדַע, נִסָּיוֹן. خَبَرٌ ج أَخْبَارٌ 1. יְדִיעָה, מֵידָע, חֲדָשָׁה (חֲדָשׁוֹת), הוֹדָעָה, שֶׁדֶר. 2. נָשׂוּא בְּמִשְׁפָּט שֵׁמָנִי (בדקדוק). 3. שְׁמוּעָה. جُمْلَةٌ خَبَرِيَّةٌ מִשְׁפָּט חִוּוּי. أَصْبَحَ فِي خَبَرِ كَانَ פת' הָיָה כְּלֹא הָיָה. لَيْسَ الخَبَرُ كَالمُعَايَنَةِ פת' טוֹב מַרְאֵה עֵינַיִם מֵהֲלָךְ נֶפֶשׁ. نَشْرَةُ أَخْبَارٍ מַהֲדוּרַת חֲדָשׁוֹת. أَخْبَارِيٌّ 1. כְּרוֹנִיקַאי, הִיסְטוֹרְיוֹן. 2. פּוֹסֵק הֲלָכָה עַל פִּי מָסֹרֶת הַנָּבִיא. خِبْرَةٌ נִסָּיוֹן, בְּקִיאוּת, מֻמְחִיּוּת, יֶדַע. ذُو خِبْرَةٍ בָּקִי, מְנֻסֶּה. تَبَادُلُ الخِبْرَاتِ חִלּוּפֵי יֶדַע. خَبِيرٌ ج خُبَرَاءُ מֻמְחֶה, יַדְעָן, בַּעַל נִסָּיוֹן. الخَبِيرُ מִכִּנּוּיֵי הָאֵל (בקוראן). خَبِيرٌ نَفْسَانِيٌّ פְּסִיכִיאַטֶר. خَبِيرُ المُتَفَجِّرَاتِ חַבְּלָן. خَابُورٌ ج خَوَابِيرُ 1. יָתֵד, טְרִיז. 2. סַמְבּוּק (שיח נוי, sambucus). مَخْبَرٌ ج مَخَابِرُ 1. יֶדַע מִתּוֹךְ נִסָּיוֹן. 2. מַעֲרְכֵי לֵב אָדָם. 3. מַעְבָּדָה. مِخْبَارٌ ج مَخَابِيرُ מִבְחָנָה. مُخَابَرَةٌ ج مُخَابَرَاتٌ 1. הִתְכַּתְּבוּת, הִתְקַשְּׁרוּת. 2. שִׂיחָה טֶלֶפוֹנִית ע' (كلم) مُكَالَمَة. مُخَابَرَاتٌ בִּיּוּן, מוֹדִיעִין ע' إِسْتِخْبَارَات. سِلَاحُ المُخَابَرَاتِ חֵיל הַמּוֹדִיעִין. وِكَالَةُ المُخَابَرَاتِ المَرْكَزِيَّةُ סוֹכְנוּת הַבִּיּוּן הַמֶּרְכָּזִית (C.I.A). إِخْبَارٌ מְסִירַת הוֹדָעָה, דִּוּוּחַ, יִדּוּעַ, מֶסֶר. إِخْبَارِيٌّ אִינְפוֹרְמָטִיבִי. إِخْبَارِيَّةٌ 1. מְסִירַת יְדִיעָה. 2. הַלְשָׁנָה. تَخَابُرٌ 1. הִתְקַשְּׁרוּת, קֶשֶׁר, מַשָּׂא וּמַתָּן. 2. مَعَ רִגּוּל. إِخْتِبَارٌ ج إِخْتِبَارَاتٌ נִסּוּי, מִבְחָן, בְּחִינָה, בְּדִיקָה, מִבְדָּק. إِخْتِبَارُ بُقَعِ الحِبْرِ מִבְחַן רוֹרְשַׁךְ (שבו נבחנת אישיותו של הנבדק בעזרת עשרה כתמי דיו). إِخْتِبَارٌ تَحْرِيرِيٌّ מִבְחָן בִּכְתָב. إِخْتِبَارُ الذَّكَاءِ מִבְחַן אִינְטֶלִיגֶנְצְיָה (I.Q). أُنْبُوبَةُ اخْتِبَارٍ מַבְחֵנָה. تَحْتَ الاخْتِبَارِ בִּתְקוּפַת נִסָּיוֹן. عَلَى سَبِيلِ الاخْتِبَارِ בְּדֶרֶךְ נִסְיוֹנִית. مَحَطَّةُ اخْتِبَارٍ תַּחֲנָה נִסְיוֹנִית. إِخْتِبَارِيٌّ 1. נִסְיוֹנִי, שֶׁל נִסָּיוֹן. 2. אֶמְפִּירִי. إِخْتِبَارِيَّةٌ אֶמְפִּירִיזְם. إِسْتِخْبَارٌ ج إِسْتِخْبَارَاتٌ חִפּוּשׂ מֵידָע. سِلَاحُ الاسْتِخْبَارَاتِ חֵיל הַמּוֹדִיעִין. إِسْتِخْبَارِيٌّ מוֹדִיעִינִי, בִּיּוּנִי. مُخْبِرٌ 1. מוֹדִיעַ, מְדַוֵּחַ. 2. מַלְשִׁין. مُخْتَبَرٌ מַעְבָּדָה. مُخْتَبَرِيٌّ מַעְבַּדְתִּי. أَبْحَاثٌ مُخْتَبَرِيَّةٌ מֶחְקָרִים מַעְבַּדְתִּיִּים.

خَبَزَ ـِ אָפָה. إِخْتَبَزَ VIII 1. אָפָה. 2. נֶאֱפָה. خُبْزٌ לֶחֶם. خُبْزَةٌ. رَغِيفُ خُبْزَةٍ כִּכַּר לֶחֶם. خَبَّازٌ אוֹפֶה, נַחְתּוֹם. خِبَازَةٌ אֲפִיָּה. خُبَّازٌ. خُبَّيْزٌ. خُبَازَى חַלְמִית, לְשׁוֹן הַפָּר (צמח). مَخْبَزٌ ج مَخَابِزُ מַאֲפִיָּה. مَخْبُوزَاتٌ דִּבְרֵי מַאֲפֶה.

خَبَصَ ـِ 1. בָּחַשׁ, עִרְבֵּב. 2. סִכְסֵךְ. خَبِيصٌ. خَبِيصَةٌ 1. חָבִיץ, חֲבִיצָה, מַמְתָּק. 2. בָּלִיל, עִרְבּוּבְיָה. خَبَّاصٌ סַכְסְכָן, הוֹלֵךְ רָכִיל, מְחַרְחֵר רִיב.

خَبَطَ ـِ חָבַט, הִכָּה, טָפַח עַל־, רָמַס, רָקַע, דָּפַק (על דלת). **خَبَطَ خَبْطَ عَشْوَاءَ** 1. הָלַם לְלֹא הַבְחָנָה. 2. סוּמָא בָּאֲרֻבָּה. **تَخَبَّطَ** V 1. הִתְלַבֵּט, הִתְחַבֵּט, הִתְיַסֵּר. 2. הִכָּה, הָלַם. **تَخَبَّطَ فِي سَيْرِهِ** שׁוֹטֵט לְלֹא מַטָּרָה. **تَخَبَّطَهُ الشَّيْطَانُ** הִכָּה אוֹתוֹ הַשֵּׁד בְּשִׁגָּעוֹן. **خَبْطَةٌ** חֲבָטָה, מַכָּה, נְקִישָׁה, רַעַשׁ. **خُبَاطٌ** שִׁגָּעוֹן, אִי שְׁפִיּוּת. **مِخْبَطٌ** ج **مَخَابِطُ** מַקֵּל (לחבוט בו), מַחְבֵּט.

خَبَلَ ـُ הִכָּה אֶת־ בְּשִׁגָּעוֹן, הִטְרִיף, הֵבִיךְ, שִׁבֵּשׁ. **خَبَلَ الحُبُّ قَلْبَهُ** הָאַהֲבָה הִכְּתָה אוֹתוֹ בְּשִׁגָּעוֹן. **خَبِلَ** ـَ נִטְרְפָה עָלָיו דַּעְתּוֹ, הִשְׁתַּגֵּעַ. **خَبَّلَ** II שִׁגֵּעַ, הִכָּה בְּשִׁגָּעוֹן. **تَخَبَّلَ** V. **إِخْتَبَلَ** VIII הִשְׁתַּגֵּעַ, נִטְרְפָה עָלָיו דַּעְתּוֹ. **خَبْلٌ** 1. טֵרוּף הַדַּעַת, שִׁגָּעוֹן, אִי שְׁפִיּוּת. 2. מְבוּכָה. **خَبِلٌ. مَخْبُولٌ** 1. מְשֻׁגָּע, מְטֹרָף. 2. מְבֻלְבָּל. **مُخَبَّلٌ** מְבֻלְבָּל, מְטֻשְׁטָשׁ, לָקוּי בְּשִׂכְלוֹ.

خَبَنَ ـِ 1. כִּבֵּן, רָכַס. 2. מָלַל, עָשָׂה מַכְפֶּלֶת בַּבֶּגֶד. **خُبْنَةٌ** מֶלֶל, מַכְפֶּלֶת. **مَخْبُونٌ** רָכוּס, בֶּגֶד עִם מַכְפֶּלֶת ע׳ (كبن).

(خبو) **خَبَا** ـُ כָּבָה, דָּעַךְ, שָׁכַךְ (כעס).

خِبْيَارِيٌّ T קַוְיָאר (ביצי דגים).

خَتَرَ ـِ בָּגַד. **تَخَتَّرَ** V טָפַף בְּהִלּוּכוֹ, הִתְנוֹדֵד כְּשִׁכּוֹר. **خَتْرٌ** בְּגִידָה. **خَتَّارٌ. خَاتِرٌ** בּוֹגֵד, בּוֹגְדָנִי.

خَتَلَ ـِ **خَاتَلَ** III. **إِخْتَتَلَ** VIII הִפְתִּיעַ בְּמִרְמָה, אָרַב, הִתְגַּנֵּב. **خَتْلٌ. مُخَاتَلَةٌ** תַּרְמִית, הוֹנָאָה, גְּנֵבַת דַּעַת. **مُخَاتِلٌ** עָרוּם, עַרְמוּמִי.

خَتَمَ ـِ 1. חָתַם, סִיֵּם. 2. אָטַם, סָגַר. 3. הִטְבִּיעַ בְּחוֹתֶמֶת. **تَخَتَّمَ** V טָבַע אֶת אֶצְבָּעוֹ בְּטַבַּעַת. **إِخْتَتَمَ** VIII סִיֵּם, הִשְׁלִים, גָּמַר, נָעַל (ישיבה למשל). **خَتْمٌ** ج **خُتُومٌ وأَخْتَامٌ** חוֹתֶמֶת, חוֹתָם, טְבִיעַת שַׁעֲוָה. **خَتْمُ البَرِيدِ** תָּו (חוֹתֶמֶת) דֹּאַר. **شَمْعُ الخَتْمِ** שַׁעֲוָה לְחוֹתָם. **خَتْمَةٌ** 1. סִיּוּם קְרִיאַת הַקֻּרְאָן. 2. חוֹתֶמֶת דֹּאַר. **خَاتِمٌ** ج **خَوَاتِمُ** 1. טַבַּעַת. 2. חוֹתֵם, אַחֲרוֹן. 3. חוֹתֶמֶת (תָּו) דֹּאַר. **خَاتِمُ الزَّوَاجِ** טַבַּעַת נִשּׂוּאִין. **خَاتِمُ سُلَيْمَانَ** מָגֵן דָּוִד (שבאמצעותו היה שלמה המלך מנהל את ענייני המדינה). **خَاتِمُ النَّبِيِّينَ (الأَنْبِيَاءِ)** אַחֲרוֹן הַנְּבִיאִים, כִּנּוּי לְמֻחַמַּד. **خَاتِمَةٌ** ج **خَوَاتِمُ** סִיּוּם, סוֹף, אַחֲרִית דָּבָר. **خَاتِمَةُ المَخْطُوطَةِ** קוֹלוֹפוֹן. **الأَعْمَالُ بِخَوَاتِمِهَا** ח׳ סוֹף טוֹב הַכֹּל טוֹב. **خِتَامٌ** 1. סוֹף, תֹּם, סִיּוּם. 2. בְּתוּלִין. **وَخِتَامًا. وَفِي الخِتَامِ** לְבַסּוֹף. **حُسْنُ الخِتَامِ** סוֹף טוֹב, אַחֲרִית טוֹבָה. **مِسْكُ الخِتَامِ** ע׳ **مِسْك**. **خِتَامِيٌّ** סוֹפִי, סִכּוּמִי, שֶׁל נְעִילָה. **جَلْسَةٌ خِتَامِيَّةٌ** יְשִׁיבַת נְעִילָה. **كَلِمَةٌ خِتَامِيَّةٌ** דִּבְרֵי סִכּוּם. **إِخْتِتَامٌ** סִיּוּם, גְּמָר, נְעִילָה, סוֹף, סִכּוּם.

خَتَنَ ـِ 1. מָל. 2. קִלֵּס (שקמים). **إِخْتَتَنَ** VIII נִמּוֹל. **خَتْنٌ. خِتَانٌ** מִילָה. **خَتَنٌ** ج **أَخْتَانٌ** 1. חָתָן, בַּעַל הַבַּת. 2. גִּיס, בַּעַל הָאָחוֹת. **خَتِينٌ** נִמּוֹל.

خَثَرَ ـُ **خَثُرَ** ـُ **تَخَثَّرَ** V הִתְעַבָּה, נַעֲשָׂה סָמִיךְ, נִקְרַשׁ, נִצְמַג. **خَثَّرَ** II. **أَخْثَرَ** IV עִבָּה, הִקְרִישׁ. **خَثْرَةٌ** קְרִישׁ, הִתְקָרְשׁוּת דָּם. **خُثَارٌ. خُثَارَةٌ** מִשְׁקָע, פְּסֹלֶת. **تَخَثُّرٌ** הִתְקָרְשׁוּת. **تَخَثُّرٌ فِي المُخِّ** קְרִישׁ דָּם בַּמֹּחַ. **خَاثِرٌ** קָרוּשׁ, סָמִיךְ.

خَجِلَ ـَ **مِنْ** הִתְבַּיֵּשׁ מ־, הִסְמִיק, נִכְלַם, נָבוֹךְ. **خَجَّلَ** II. **أَخْجَلَ** IV בִּיֵּשׁ, הוֹבִישׁ, הִלְבִּין פְּנֵי־, הֵבִיךְ. **خَجَلٌ** בּוּשָׁה, בַּיְשָׁנוּת, מְבוּכָה. **يَا لَلْخَجَلِ!** אוֹי לָהּ לְאוֹתָהּ בּוּשָׁה, אֵיזוֹ כְּלִמָּה! **خَجِلٌ. خَجُولٌ. خَجْلَانُ** בּוֹשׁ פָּנִים, בַּיְשָׁן, בַּיְשָׁנִי. **مُخْجِلٌ** מֵבִישׁ, מֵבִיךְ, מֵמִיט קָלוֹן. **الأَعْضَاءُ المُخْجِلَةُ** מְבוּשִׁים.

خَدَّ ـُ פִּלַּח (אדמה), תָּלַם, חָרַשׁ תְּלָמִים. **خَدَّدَ** II 1. חָרַשׁ תְּלָמִים, תִּלֵּם. 2. קִמֵּט. **خَدٌّ** ج **خُدُودٌ** לֶחִי. **صَعَّرَ خَدَّهُ** הִתְנַשֵּׂא. **خُدَّةٌ** ج **خُدَدٌ** תֶּלֶם, חָרִיץ. **أُخْدُودٌ** ج **أَخَادِيدُ** חָרִיץ, תֶּלֶם, בְּקִיעַ, חֲפִירָה. **مِخَدَّةٌ** ج **مَخَدَّاتٌ** כַּר, כָּרִית ע׳ **وِسَادَة**.

خَدَجَتِ المَرْأَةُ ـُ הִפִּילָה (אישה בהיריון). **خَدِيجٌ** ج **خَدَائِجُ** פַּג. **حِضَانَةُ الخَدَائِجِ** אִינְקוּבַּצְיָה.

خَدَرَ ـُ 1. הִסְתַּתֵּר, יָשַׁב סָפוּן בַּחֶדֶר (או בבית). **خَدَرَتِ البِنْتُ** הַיַּלְדָּה יָשְׁבָה סְפוּנָה בַּבַּיִת. 2. הִסְתִּיר. **خَدِرَ** ـَ נִרְדַּם, סֻמַּם, שֻׁתַּק (בסם מרדים), קָהוּ חוּשָׁיו. **خَدَّرَ** II 1. הִרְדִּים, סִמֵּם, שִׁתֵּק. 2. סָגַר (אישה בחדרה מפאת צניעות המשפחה). **أَخْدَرَ** IV טִמְטֵם, הִקְהָה אֶת חוּשָׁיו. **تَخَدَّرَ** V נִרְדַּם, הִשְׁתַּתֵּק (בייחוד ברפואה). **خِدْرٌ** ج **خُدُورٌ** חֶדֶר (של אישה באוהל או בבית), אֲגַף נָשִׁים. **بَيْضَةُ الخِدْرِ** אִשָּׁה סְפוּנָה בַּחֲדָרָהּ, אִשָּׁה צְנוּעָה. **رَبَّاتُ الخُدُورِ** הַנָּשִׁים. **خَدَرٌ. خُدَارٌ** הַרְדָּמוּת, קֵהוּת חוּשִׁים. **خَدِرٌ. خَدْرَانُ** רָדוּם, נִרְפֶּה (בהשפעת סם מרדים). **تَخْدِيرٌ** הַרְדָּמָה (בייחוד ברפואה). **تَخْدِيرٌ مَوْضِعِيٌّ** הַרְדָּמָה מְקוֹמִית. **مُخَدِّرٌ** ج **مُخَدِّرَاتٌ** סַם. **مُدْمِنٌ عَلَى المُخَدِّرَاتِ** נַרְקוֹמָן, מִתְמַכֵּר לְסַמִּים. **مُخَدَّرٌ** רָדוּם, מְסֻמָּם, "מַסְטוּל". **مُخَدَّرَةٌ** בַּחוּרָה סְפוּנָה (צנועה).

خَدَشَ ـِ **خَدَّشَ** II שָׂרַט, גֵּרֵד וּפָצַע. **يَخْدِشُ الأَذَانَ** צוֹרֵם. **خَدَشَ سُمْعَتَهُ** הִבְאִישׁ אֶת רֵיחוֹ, הֶלְעִיז עָלָיו. **خَدْشٌ** ج **خُدُوشٌ** שְׂרִיטָה, שָׂרֶטֶת, פֶּצַע קַל.

خَدَعَ ـَ רִמָּה, הוֹלִיךְ שׁוֹלָל, "עָבַד עַל־". **خَادَعَ** III הוֹנָה, רִמָּה, נִסָּה לְהַעֲרִים. **خَادَعَ نَفْسَهُ** עָשָׂה שֶׁקֶר בְּנַפְשׁוֹ. **إِنْخَدَعَ** VII הוּנָה, הֻשְׁלָה. **خَدْعٌ** הוֹלָכַת שׁוֹלָל, הוֹנָאָה. **خُدْعَةٌ** ج **خُدَعٌ. خِدَاعٌ. خَدِيعَةٌ** ج **خَدَائِعُ** הוֹנָאָה, רַמָּאוּת סִיבּוּב בְּכַחַשׁ, הוֹלָכַת שׁוֹלָל. **خُدَعٌ** פַּעֲלוּלִים, אֲפֶקְטִים (כהצגות וכו׳). **الحَرْبُ خُدْعَةٌ** ח׳ ע׳ **حَرْب**. **خُدَعَةٌ. خَدَّاعٌ** רַמַּאי, נוֹכֵל, מוֹלִיךְ שׁוֹלָל. **مِخْدَعٌ** ج **مَخَادِعُ** חֲדַר שֵׁנָה, יָצוּעַ, מִשְׁכָּב.

خَدَمَ ـِ שֵׁרֵת, עָבַד לְמַעַן־, מִלֵּא תַּפְקִיד. **إِخْدِمْ نَفْسَكَ بِنَفْسِكَ** שֵׁרוּת עַצְמִי (במסעדות). **خَدَمَ الأَرْضَ** עִבֵּד אֶת אַדְמָתוֹ. **خَدَّمَ** II הֶעֱבִיד, הֶעֱסִיק. **إِسْتَخْدَمَ** X 1. הִשְׁתַּמֵּשׁ בְּ־. 2. הֶעֱסִיק. 3. מִנָּה לְתַפְקִיד. 4. שָׂכַר אֶת־ כִּמְשָׁרֵת. **خِدْمَةٌ** ج **خِدَمٌ وخِدَمَاتٌ** שֵׁרוּת, עֲבוֹדָה. **خِدْمَةٌ عَامَّةٌ** שֵׁרוּת צִבּוּרִי. **خِدْمَةٌ عَسْكَرِيَّةٌ**.

خِدْمَةُ العَلَم שֵׁרוּת צְבָאִי. خِدْمَةٌ مَدَنِيَّةٌ שֵׁרוּת צִבּוּרִי, עֲבוֹדָה בְּשֵׁרוּת הַמְּדִינָה. خِدْمَةً لِلْحَقِيقَةِ לְמַעַן הָאֱמֶת. صَالِحٌ لِلْخِدْمَةِ כָּשִׁיר, כָּשֵׁר לְשֵׁרוּת (בצבא). خِدَمَاتٌ اجْتِمَاعِيَّةٌ שֵׁרוּתֵי סַעַד. فِي خِدْمَتِكَ! לְשֵׁרוּתְךָ! خَدَّامٌ מְשָׁרֵת, שָׁרָת. خَدَّامَةٌ מְשָׁרֶתֶת, עוֹזֶרֶת בַּיִת. تَخْدِيمٌ הַעֲסָקָה. مَكْتَبُ التَّخْدِيمِ ע׳ (عمل) عَمَالَة. إِسْتِخْدَامٌ 1. הַעֲסָקָה, מַתַּן עֲבוֹדָה, תַּעֲסוּקָה. 2. שִׁמּוּשׁ, נִצּוּל. مَصْلَحَةُ الاسْتِخْدَامِ ע׳ (عمل) عَمَالَة. خَادِمٌ ج خُدَّامٌ وخَدَمَةٌ מְשָׁרֵת, שָׁרָת, שַׁמָּשׁ. خَادِمَةٌ עוֹזֶרֶת בַּיִת. مَخْدُومَةٌ בַּעֲלַת בַּיִת. مَخْدُومِيَّةٌ 1. שֵׁרוּת. 2. מַעֲמַד הַמַּעֲסִיק. مُسْتَخْدِمٌ מַעֲסִיק, מַעֲבִיד, בַּעַל בַּיִת. مُسْتَخْدَمٌ שָׂכִיר, פָּקִיד, עוֹבֵד. المُسْتَخْدَمُونَ סֶגֶל הָעוֹבְדִים. إِدَارَةُ المُسْتَخْدَمِينَ אֲגַף כֹּחַ אָדָם.

(خدن) خَادَنَ III הִתְיַדֵּד עִם־, הִתְרוֹעֵעַ עִם־. خِدْنٌ ج أَخْدَانٌ רֵעַ, יְדִיד קָרוֹב. خَدِينٌ ج خُدَنَاءُ יְדִיד נֶפֶשׁ.

خديو. خِدِيوِي P מ׳ חֶ׳דִיו, מוֹשֵׁל מִצְרַיִם (בתקופה העות׳מאנית).

خَذَلَ ـُ خَاذَلَ III 1. נָטַשׁ, הִפְקִיר, עָזַב לְנַפְשׁוֹ, אִכְזֵב. 2. הִכְשִׁיל, הִנְחִיל תְּבוּסָה. خُذِلَ נָחַל מַפַּח נֶפֶשׁ, הֻכְשַׁל. تَخَاذَلَ VI 1. תַּשׁ כֹּחוֹ. 2. تَخَاذَلُوا הִפְקִירוּ (הִכְשִׁילוּ) זֶה אֶת זֶה. إِنْخَذَلَ VII כָּשַׁל, נָחַל אַכְזָבָה, נֶעֱזַב לְנַפְשׁוֹ, הוּבַס. خِذْلَانٌ 1. תְּבוּסָה, מַפַּח נֶפֶשׁ. 2. נְטִישָׁה, הַפְקָרָה. تَخَاذُلٌ תְּשִׁישׁוּת, רִפְיוֹן, לֵאוּת. إِنْخِذَالٌ כֶּשֶׁל, מַפָּלָה. إِنْخِذَالِيٌّ תְּבוּסָן, תְּבוּסְתָן. إِنْخِذَالِيَّةٌ תְּבוּסְתָנוּת. مَخْذُولٌ ج مَخَاذِيلُ מְנֻצָּח, מוּבָס, זָנוּחַ. مُتَخَاذِلٌ חֲסַר אוֹנִים, חֲסַר יֶשַׁע.

(خذي) إِسْتَخْذَى X נִכְנַע, הִתְרַפֵּס, קִבֵּל מָרוּתוֹ שֶׁל־, חָשׁ הַשְׁפָּלָה. إِسْتِخْذَاءٌ כְּנִיעָה, הִכָּנְעוּת, תְּחוּשַׁת הַשְׁפָּלָה. مُسْتَخْذٍ(ي) כָּנוּעַ, מִתְרַפֵּס.

خَرَّ ـِ 1. אִוֵּשׁ (מים), הִשְׁמִיעַ אִוְשָׁה, רָעַשׁ, רִשְׁרֵשׁ. 2. נָפַל אַרְצָה, כָּרַע. 3. נָפַל. 4. הִתְנַפֵּל (במפתיע). خَرَّ تَحْتَ قَدَمَيْهِ הִשְׁתַּטֵּחַ לְפָנָיו. خَرَّ سَاجِدًا סָגַד, הִשְׁתַּחֲוָה. خَرَّ صَرِيعًا נָפַל חָלָל. خَرَّ عَلَى الأَرْضِ נָפַל אַרְצָה, הִתְמוֹטֵט. خَرِيرٌ 1. רִשְׁרוּשׁ (של מים), אִוְשָׁה. 2. נְחִירָה, חִרְחוּר.

خَرِئَ ـَ חִרְבֵּן, עָשָׂה אֶת צְרָכָיו. خُرْءٌ. خَرَاءٌ רְעִי, צוֹאָה, "חָרָא".

خَرِبَ ـَ 1. חָרַב, נֶהֱרַס. 2. יָבַשׁ, שָׁמַם. 3. הִתְקַלְקֵל. خَرَبَ ـِ הֶחֱרִיב, הָרַס. خَرَّبَ II. أَخْرَبَ IV 1. הָרַס, הֶחֱרִיב. 2. קִלְקֵל, חִבֵּל, בִּצֵּעַ פְּעֻלַּת פִּגּוּעַ, הִשְׁחִית. خَرِبٌ. خَرْبَانُ 1. חָרֵב, הָרוּס. 2. מְקֻלְקָל, שָׁבוּר (כלי). 3. שׁוֹמֵם, עָזוּב. خِرْبَةٌ ج خِرَبٌ 1. חֻרְבָּה, "חִרְבֶּה", עִי, תֵּל חֳרָבוֹת. 2. שְׁלוּחָה שֶׁל כְּפָר. خَرَابٌ חֻרְבָּן, הֶרֶס, שְׁמָמָה, עִי, גַּל חֳרָבוֹת. بَعْدَ خَرَابِ البَصْرَةِ אַחֲרֵי חֻרְבַּן בַּצְרָה, אֵין מְשִׁיבִין לְאַחַר מַעֲשֶׂה. خَرَابَةٌ "חִרְבֶּה". تَخْرِيبٌ 1. הֲרִיסָה, הַשְׁחָתָה. 2. חַבָּלָה. عَمَلٌ تَخْرِيبِيٌّ פְּעֻלַּת חַבָּלָה, פִּגּוּעַ. مُخَرِّبٌ מְחַבֵּל. خَرُّوبٌ חָרוּב (עץ ופריו, carob).

خَرْبَشَ 1. שִׁרְבֵּט, קִשְׁקֵשׁ. 2. שָׂרַט. 3. קִלְקֵל, הִשְׁחִית. خَرْبَشَةٌ שִׁרְבּוּט. خَرْبَشَاتٌ שְׂרִיטוֹת, קִשְׁקוּשִׁים.

خَرْبَطَ בִּלְבֵּל, עִרְבֵּב, קִלְקֵל. خَرْبَطَةٌ אִי סֵדֶר, בִּלְבּוּל, עִרְבּוּבְיָה.

خَرَتَ ـُ חָרַר, נָקַב. خَرْتُ الإِبْرَةِ קוּף (חוֹר) הַמַּחַט.

خَرْتِيتٌ ج خَرَاتِيتُ קַרְנַף ע׳ كَرْكَدَنٌ.

خَرَجَ ـُ مِنْ 1. יָצָא מ־, הָלַךְ, עָזַב. 2. צָמַח, בָּלַט, נָבַע מ־. 3. נֶחֱלַץ מ־. 4. عَلَى מָרַד בּ־, חָרַג מ־, חָלַק עַל־, יָצָא נֶגֶד־. 5. יָרַד מִן הַפַּסִּים, סָטָה. خَرَجَ إِلَى فُلَانٍ הָלַךְ לִפְגֹּשׁ אֶת פְּלוֹנִי. خَرَجَ بِكَذَا הִסִּיק (מסקנה). خَرَجَ عَنْ طَوْرِهِ אִבֵּד עֶשְׁתּוֹנוֹתָיו. خَرَجَ عَنْ مَالِهِ תָּרַם כַּסְפּוֹ. خَرَجَ عَنِ الحَيَاةِ שָׁבַק חַיִּים, מֵת. لَا يَخْرُجُ عَنْ كَذَا אֵינוֹ חוֹרֵג מ־. خَرَّجَ II 1. הוֹצִיא, הֵזִיז. 2. הוֹצִיא מַחְזוֹר בּוֹגְרִים. 3. פִּנָּה (בכוח). أَخْرَجَ IV 1. הוֹצִיא, פִּנָּה, סִלֵּק, גֵּרֵשׁ. 2. בִּיֵּם, הֵפִיק, עָרַךְ. 3. פִּרְסֵם. 4. הִסִּיק. أَخْرَجَهُ إِلَى حَيِّزِ الوُجُودِ הוֹצִיאוֹ אֶל הַפֹּעַל. أَخْرَجَهُ عَنِ الطَّرِيقِ הִטָּה אוֹתוֹ מֵהַדֶּרֶךְ. أَخْرَجَهُ مِنَ الحِسَابِ הוֹצִיאוֹ מִכְּלַל חֶשְׁבּוֹן. أَخْرَجَهُ مِنْ مَأْزِقِهِ חִלֵּץ אוֹתוֹ מִמְּצוּקָתוֹ. تَخَرَّجَ V סִיֵּם (לימודים), בָּגַר (אוניברסיטה), הִתְחַנֵּךְ, הִשְׁתַּלֵּם. إِسْتَخْرَجَ X 1. הוֹצִיא, הֵפִיק. 2. הִסִּיק (מסקנה). 3. הִמְצִיא. خَرْجٌ 1. הוֹצָאָה (כסף). 2. פֶּלֶט (במחשב). ج خُرُوجَاتٌ שׁוּלֵי בֶּגֶד. خَرْجُ الجَيْبِ דְּמֵי כִּיס. خَرْجُ المِشْنَقَةِ חַיָּב מִיתָה. هٰذَا خَرْجُكَ זֶה מָה שֶׁמַּגִּיעַ לְךָ. خُرْجٌ שַׂקַּיִם (על גבי בהמה), תַּרְמִיל. خَرْجَةٌ ج خَرَجَاتٌ 1. מוֹצָא, יְצִיאָה. 2. מ׳ הַלְוָיָה. خَرَاجٌ מַס קַרְקַע (באסלאם). خُرَاجٌ מֻרְסָה, מֻגְלָה. خُرُوجٌ יְצִיאָה, עֲזִיבָה, הֲגִירָה. 2. عَلَى 1. מֶרֶד. 2. הִתְקָפָה, פְּשִׁיטָה. خُرُوجٌ عَلَى القَاعِدَةِ חֲרִיגָה. سِفْرُ الخُرُوجِ סֵפֶר שְׁמוֹת, אֶקְסוֹדוּס. خِرِّيجٌ. مُتَخَرِّجٌ בּוֹגֵר (אוניברסיטה למשל), מְסַיֵּם. مَخْرَجٌ ج مَخَارِجُ 1. מוֹצָא, פֶּתַח, פִּרְצָה. 2. חִתּוּךְ הַדִּבּוּר. مَخْرَجٌ مُشْتَرَكٌ מְכַנֶּה מְשֻׁתָּף. عِلْمُ مَخَارِجِ الحُرُوفِ פוֹנֶטִיקָה. لَا مَخْرَجَ مِنْهُ אֵין מוֹצָא מִמֶּנּוּ, חֲסַר תַּקָּנָה. تَخْرِيجٌ 1. חִנּוּךְ, אִמּוּן, הַדְרָכָה. 2. הֶקֵּשׁ, הַסָּקַת מַסְקָנוֹת. إِخْرَاجٌ 1. הוֹצָאָה, סִלּוּק, הַרְחָקָה. 2. בִּמּוּי, עֲרִיכָה, הֲפָקָה. 3. הַנְפָּקָה. تَخَرُّجٌ סִיּוּם, גְּמַר (לימודים). حَفْلُ تَخَرُّجٍ טֶקֶס סִיּוּם. تَخَارُجٌ הִפָּרְדוּת, פֵּרוּק שֻׁתָּפוּת. إِسْتِخْرَاجٌ 1. הוֹצָאָה. 2. הֲפָקָה, הַשָּׂגָה. 3. הַסָּקַת מַסְקָנוֹת, הֶקֵּשׁ. 4. הוֹצָאַת שֹׁרֶשׁ (במתמטיקה). خَارِجٌ יוֹצֵא, חִיצוֹן. خَارِجًا חוּצָה. فِي الخَارِجِ בְּחוּץ לָאָרֶץ. خَارِجٌ عَنْ إِرَادَتِهِ מִחוּץ לִרְצוֹנוֹ, לֹא בִּשְׁלִיטָתוֹ. خَارِجِيٌّ 1. חִיצוֹן, חִיצוֹנִי, זָר. 2. מוֹרֵד. 3. אֶחָד מֵהַחַ׳וַארִג׳ (באסלאם). إِمْتِحَانٌ خَارِجِيٌّ בְּחִינָה אֶקְסְטֶרְנִית. عَلَاقَاتٌ خَارِجِيَّةٌ יַחֲסֵי חוּץ. وِزَارَةُ الخَارِجِيَّةِ מִשְׂרַד הַחוּץ. الخَوَارِجُ הַחַ׳וַארִג׳ (קבוצה שפרשה ממחנהו של עלי בן אבו טאלב). مُخْرِجٌ בַּמַּאי, מֵפִיק. مُخْرَجٌ 1. קֶטַע מֻבְחָר (מתוך טקסט), תַּמְצִית. 2. פֶּלֶט (במחשב). مُتَخَرِّجٌ בּוֹגֵר (בית ספר או אוניברסיטה). مُسْتَخْرَجٌ 1. עֹתֶק (של מסמך), תַּמְצִית. 2. מוּצָר. مُسْتَخْرَجَاتٌ ثَانَوِيَّةٌ מוּצְרֵי

מִשְׁנֶה (לְוָאִי).

خَرْخَرَ 1. נָחַר, חִרְחֵר. 2. יָרַד טִפִּין טִפִּין, טִפְטֵף. **خَرْخَرَةٌ** נְחִירָה, חִרְחוּר.

خَرِدَ ـَ הָיָה בָּתוּל (או בתולה). **خَرُودٌ. خَرِيدٌ** ج **خَرَائِدُ** בְּתוּלָה. **لُؤْلُؤَةٌ خَرِيدٌ** פְּנִינָה לֹא מְחוֹרֶרֶת. **خُرْدَةٌ** ج **خُرْدَاوَاتٌ** 1. גְּרוּטָה. 2. סִדְקִית, גָּלַנְטֶרְיָה. 3. "אַלְטֶע זַאכֶען".

خُرْدُقٌ P כַּדּוּרִים לְרוֹבֶה צַיִד. **مُخَرْدَقٌ** מְבֻלְבָּל, "בָּלָגָן".

خَرْدَلَةٌ ج **خَرْدَلٌ** חַרְדָּל.

خَرَزَ ـِ תָּפַר, רָצַע, דָּקַר. **خَرَزَةٌ** ج **خَرَزٌ وخَرَزَاتٌ** 1. חָרוּז (בענק או במחרוזת). 2. חֻלְיָה (בעמוד השדרה). **خَرَّازٌ** רַצְעָן. **مِخْرَزٌ** ج **مَخَارِزُ**. **مِخْرَازٌ** ج **مَخَارِيزُ** מַרְצֵעַ, מַחַט גְּדוֹלָה.

خَرِسَ ـَ נֶאֱלַם. נָדַם, נִשְׁתַּתֵּק. **أَخْرَسَ** IV 1. נָטַל אֶת כֹּחַ הַדִּבּוּר. 2. הִשְׁתִּיק. **خَرَسٌ** אֵלֶם, אִלְּמוּת. **أَخْرَسُ** ج **خُرْسٌ وخُرْسَانٌ** אִלֵּם, נְטוּל כֹּחַ הַדִּבּוּר. **خَرَسَانَةٌ** בֵּטוֹן. **خَرَسَانَةٌ مُسَلَّحَةٌ** בֵּטוֹן מְזֻיָּן. **خَلَّاطَةُ خَرَسَانَةٍ** מְעַרְבֵּל בֵּטוֹן.

خَرَشَ ـِ שָׂרַט, גֵּרֵד. **خَرْشٌ** גֵּרוּד, שְׂרִיטָה.

خُرْشُوفٌ ج **خَرَاشِيفُ** חֻרְשָׁף, קִנְרַס, אַרְטִישׁוֹק (צמח מאכל).

خَرَصَ ـُ 1. שִׁקֵּר, בָּדָה. 2. הֶעֱרִיךְ, אָמַד (את התמרים על הדקלים). **تَخَرَّصَ** V בָּדָה, כִּזֵּב, הֶעֱלִיל עַל. **خَرَّاصٌ** 1. מְכַזֵּב, שַׁקְרָן, הוֹלֵךְ רָכִיל, מַעֲלִיל. 2. שַׁמַּאי (של כמות תמרים בדקלים). **قُتِلَ الخَرَّاصُونَ** ק' מָוֶת לַמְכַזְּבִים.

خَرَطَ ـِ **خَرَّطَ** II 1. חָרַט. 2. תָּלַשׁ. 3. שִׁקֵּר. 4. הָיָה פַּזִּיז. 5. חָתַךְ, קָצַץ. **إِنْخَرَطَ** VII 1. נֶחְרַט. 2. הִצְטָרֵף, הִתְגַּיֵּס, נִרְתַּם. **إِنْخَرَطَ فِي البُكَاءِ** בָּכָה בְּכִי מַר. **إِنْخَرَطَ فِي السِّلْكِ الدِّبْلُومَاسِيِّ** הִצְטָרֵף לְשֵׁרוּת הַדִּיפְּלוֹמָטִי. **خَرْطٌ** תְּלִישָׁה. **دُونَهُ خَرْطُ القَتَادِ** פת' כִּקְרִיעַת יַם סוּף, קָשֶׁה מִנְּשׂא. **خَرَّاطٌ** חָרָט. **خِرَاطَةٌ** חֲרִיטָה. **خُرَاطَةٌ** נְסֹרֶת. **خَرِيطَةٌ. خَارِطَةٌ** ج **خَرَائِطُ** מַפָּה. **خَرِيطَةٌ مُجَسَّمَةٌ** מַפַּת תַּבְלִיט. **خَرَائِطِيٌّ** קַרְטוֹגְרָף. **مِخْرَطٌ. مِخْرَطَةٌ** ج **مَخَارِطُ. مِخْرَاطٌ** ج **مَخَارِيطُ** מַחֲרֵטָה, מְכוֹנַת חֲרִיטָה. **إِنْخِرَاطٌ** הִצְטָרְפוּת, הִתְגַּיְּסוּת, הֵרָתְמוּת. **مَخْرُوطٌ** ج **مَخْرُوطَاتٌ** חָרוּט, קוֹנוּס. **مَخْرُوطِيٌّ** אִצְטְרֻבָּלִי.

خَرْطُوشٌ. خَرْطُوشَةٌ T ج **خَرَاطِيشُ** 1. כַּדּוּר, תַּחְמִישׁ. 2. פִּנְקָס (בניהול חשבונות). 3. מְכָל (קַרְטְרִידְג') (דיו במדפסת).

خَرْطَالٌ שִׁפּוֹן ע' **هُرْطُمَان. شُوفَان**.

خُرْطُومٌ ج **خَرَاطِيمُ** 1. חֶדֶק (של פיל), חַרְטוֹם. 2. אַף. 3. זַרְנוּק (צינור גומי), צִנּוֹר.

خَرِعَ ـَ רָפָה, נֶחְלַשׁ. **إِخْتَرَعَ** VIII הִמְצִיא. **خَرِعٌ. خَرِيعٌ** חַלָּשׁ, פַּחְדָן. **خِرْوَعٌ** קִיקָיוֹן. **زَيْتُ الخِرْوَعِ** שֶׁמֶן קִיק. **إِخْتِرَاعٌ** ج **إِخْتِرَاعَاتٌ. مُخْتَرَعٌ** ج **مُخْتَرَعَاتٌ** הַמְצָאָה. **الحَاجَةُ أُمُّ الاخْتِرَاعِ** ע' (حوج) **حَاجَة**. **مُخْتَرِعٌ** מַמְצִיא.

خَرِفَ ـَ הִשְׁתַּטָּה, לָקָה בְּשִׂכְלוֹ (מזקנה), נִהְיָה סֶנִילִי. **خَرَفَ** ـُ **إِخْتَرَفَ** VIII קָטַף, אָרָה (פרי). **خَرَّفَ** II 1. הִשְׁתַּטָּה, לָקָה בְּשִׂכְלוֹ, אָמַר דִּבְרֵי הֶבֶל. 2. הֶאֱשִׁים אֶת־ שֶׁהוּא שׁוֹטֶה. **خَرَفٌ** סֶנִילִיּוּת, סִכְלוּת, שְׁטֻיּוֹת (של זקן). **خَرِفٌ. خَرْفَانُ. مُخَرِّفٌ** סֶנִילִי, אֱוִיל, פַּטְפְּטָן. **خَرِيفٌ** סְתָו. **خَرِيفُ العُمْرِ** גִּיל הָעֲמִידָה. **خَرِيفِيٌّ** סְתָוִי. **خَرُوفٌ** ج **خِرَافٌ وخِرْفَانٌ** כֶּבֶשׂ, טָלֶה. **خُرَافَةٌ** ج **خُرَافَاتٌ** 1. בְּדוּתָה. 2. אַגָּדָה, מַעֲשִׂיָּה. 3. שְׁטוּת, הֶבֶל. **خُرَافِيٌّ** בִּדְיוֹנִי, שְׁטוּתִי.

خَرْفَشَ 1. בִּלְבֵּל, עִרְבֵּב. 2. חִסְפֵּס. **خُرْفُوشَةٌ** ج **خَرَافِيشُ** קְלָף חַלָּשׁ (במשחק). **خَرْفَشَةٌ** שְׁטוּת, בְּלִיל שֶׁל דְּבָרִים.

خَرَقَ ـِ 1. קָרַע, בָּקַע, נָקַב. 2. פָּרַץ. 3. הֵפֵר, פָּגַע, חִלֵּל. 4. בָּדָה, שִׁקֵּר. **خَرَقَ إِشَارَةَ المُرُورِ** לֹא צִיֵּת לַתַּמְרוּר. **خَرَقَ الأَرْضَ** עָבַר אֶת הָאָרֶץ (עד שהגיע לקצה). **خَرَقَ الحِصَارَ** פָּרַץ אֶת הַמָּצוֹר. **خَرَقَ العَادَةَ** הֵפֵר אֶת הַמִּנְהָג. **خَرِقَ** ـَ נִטְפַּשׁ, נִהְיָה טִפֵּשׁ, נִשְׁטַטֵּם. **خَرَّقَ** II קָרַע לִגְזָרִים. **تَخَرَّقَ** V. **إِنْخَرَقَ** VII נִקְרַע, נִתְמַרְטֵט, נִשְׁחַק, נִבְקַע. **إِخْتَرَقَ** VIII 1. בָּקַע, הִבְקִיעַ, פָּרַץ, חָדַר, פִּלֵּחַ, חָצָה, חִלְחֵל. 2. בָּדָה, הִמְצִיא (סיפורי בדים). **خَرْقٌ** 1. קְרִיעָה, חוֹר. 2. הֲפָרָה, עֲבֵרָה (על כללים). 3. נִקּוּב, הַבְקָעָה, פְּרִיצָה. **إِتَّسَعَ الخَرْقُ عَلَى الرَّاتِقِ** פת' קְרָעִים שֶׁאֵינָם נִתָּנִים לְאִחוּי. **خُرْقٌ. خُرْقَةٌ** אֱוִילוּת, טִפְּשׁוּת. **خِرْقَةٌ** ج **خِرَقٌ** סְחָבָה, סְמַרְטוּט. **أَخْرَقُ** ج **خُرْقٌ** טִפֵּשׁ, כְּסִיל, אֱוִיל. **مَخْرَقَةٌ** לַהֲטוּט, "הוֹקוּס פּוֹקוּס". **إِخْتِرَاقٌ** הַבְקָעָה, חֲדִירָה, פְּרִיצָה, חֲצִיָּה. **قَابِلٌ لِلاخْتِرَاقِ** חָדִיר. **خَارِقٌ** חָרִיג, יוֹצֵא מִן הַכְּלָל. **خَارِقٌ لِلدُّرُوعِ** חוֹדֵר שִׁרְיוֹן. **خَارِقُ الطَّبِيعَةِ** עַל טִבְעִי, נֵס. **خَوَارِقُ المُصَادَفَاتِ** מִקְרִים מֻפְלָאִים, נִסִּים מִקְרִיִּים. **مُخْتَرَقٌ** מַעֲבָר, מוֹצָא, פֶּתַח.

خَرَمَ ـِ 1. נָקַב, חָרַר. 2. קָרַע. 3. קָטַע (דיבור), הֶחְסִיר. **خَرَّمَ** II רָקַם תַּחְרָה (תַּחְרִים), עָשָׂה מַעֲשֵׂה סַלְסָלָה. **إِنْخَرَمَ** VII 1. נִקַּב, נִקְדַּח, נִבְקַע. 2. חָלַף, עָבַר, כָּלָה. **إِخْتَرَمَ** VIII אִבֵּד, חִסֵּל, הִשְׁמִיד. **إِخْتَرَمَهُ المَوْتُ** הַמָּוֶת קִפֵּד אֶת פְּתִיל חַיָּיו, מֵת. **خَرْمٌ** 1. נִקּוּב. 2. ج **خُرُومٌ** פִּסְגַּת הַר, שִׂיא. **خُرْمٌ** נֶקֶב, חוֹר. **خُرْمُ الإِبْرَةِ** קוּף (חוֹר) הַמַּחַט. **خَرَّامَةٌ** 1. מְנַקֵּב. 2. מַקְדֵּד, מַקֵּב, מַקְדֵּחָה. **تَخْرِيمٌ** תַּחְרָה, תַּחְרִים, רִקְמָה. **إِنْخِرَامٌ** חֹסֶר יַצִּיבוּת. **إِنْخِرَامٌ فِي التَّوَازُنِ** חֹסֶר שִׁוּוּי מִשְׁקָל. **مَخْرُومٌ** מְחוֹרָר, פָּגוּם, לָקוּי.

خُرْنُوبٌ חָרוּב ע' (خرب) **خَرُّوبٌ**.

خِرْنِقٌ ج **خَرَانِقُ** גּוּר אַרְנֶבֶת.

خَزَّ ـُ **إِخْتَزَّ** VIII דָּקַר, נָקַב, תָּקַע מַכְשִׁיר חַד. **خَزٌّ** 1. מֶשִׁי. 2. דְּקִירָה. **دُودَةُ الخَزِّ** תּוֹלַעַת מֶשִׁי ע' **قَزّ**.

خَزَرَ ـُ הִבִּיט בַּאֲלַכְסוֹן, חִדֵּד אֶת מַבָּטוֹ. **خَزِرَ** ـَ פָּזַל, הָיוּ עֵינָיו קְטַנּוֹת. **بَحْرُ**

الخَزَرِ הַיָּם הַכַּסְפִּי. الخَزَرُ הַכּוּזָרִים.

خَيْزُورَانَةٌ .In ج خَيَازِرُ وخَيْزُورَانَاتٌ 1. חִזְרָן, בַּמְבּוּק (צמח). 2. מַקֵּל גָּמִישׁ מֵחִזְרָן.

خَزَعَ - חָתַךְ. خُزَاعٌ מָוֶת. خُزَاعَةٌ נֵתַח בָּשָׂר.

خُزَعْبِلَةٌ ج خُزَعْبِلَاتٌ שְׁטֻיּוֹת, דִּבְרֵי הֶבֶל.

خَزَفٌ חֶרֶס, כְּלֵי חֶרֶס. خَزَفٌ صِينِيٌّ חַרְסִינָה. خَزَّافٌ חָרָס, קַדָּר, יוֹצֵר אוֹ מוֹכֵר כְּלֵי חַרְסִינָה. طِينٌ خَزَفِيٌّ חַרְסִית, קָאוֹלִין.

خَزَقَ - P נָקַב, דָּקַר, חָרַר, חָדַר, פִּלַּח. خَزَّقَ II שִׁסַּע, קָרַע. تَخَزَّقَ V. إِنْخَزَقَ VII נִקַּב, נִקְרַע, פֻּלַּח. خَزْقٌ קֶרַע, חוֹר. خَازُوقٌ ج خَوَازِيقُ יָתֵד, כְּלוֹנָס. أَخَذَ خَازُوقًا 1. הֻעֲמַד בְּמַצָּב קָשֶׁה. 2. קֻפַּח. 3. "אָכַל אוֹתָהּ".

خَزَلَ - חָתַךְ. إِخْتَزَلَ VIII 1. כָּתַב בְּקַצְרָנוּת. 2. קִצֵּר. إِخْتَزَلَ الكَسْرَ צִמְצֵם אֶת הַשֶּׁבֶר (במתמטיקה). إِخْتِزَالٌ 1. קַצְרָנוּת. 2. צִמְצוּם שֶׁבֶר. مُخْتَزِلٌ קַצְרָן, סְטֵנוֹגְרָף.

خَزَمَ - 1. הִשְׁחִיל. 2. נִקֵּב, עָשָׂה חוֹר בְּ־. خَزَمَ أَنْفَهُ שָׂם נֶזֶם בְּאַפּוֹ. خِزَامٌ. خِزَامَةٌ ج خَزَائِمُ נֶזֶם. خَزَامٌ. خُزَامَى 1. אֵזוֹבְיוֹן (צמח, lavender). 2. צִבְעוֹנִי.

خَزَنَ - خَزَّنَ II. إِخْتَزَنَ VIII אִחְסֵן, אָגַר, אָסַם, צָבַר, אָצַר, גָּנַז, שָׁמַר. خَزْنٌ אִחְסוּן, אֲגִירָה. خَزْنَةٌ 1. כַּסֶּפֶת. 2. אוֹצָר, קֻפָּה. خِزَانَةٌ ج خَزَائِنُ 1. אָרוֹן. 2. אוֹצָר. 3. כַּסֶּפֶת. 4. מַחְסָן. 5. בֵּית אוֹצַר סְפָרִים. أَمِينُ الخِزَانَةِ 1. אוֹצָר. 2. גִּזְבָּר. خَزِينَةٌ ج خَزَائِنُ 1. בֵּית אוֹצָר. 2. קֻפָּה, כַּסֶּפֶת. خَزِينَةُ الدَّوْلَةِ אוֹצַר הַמְּדִינָה. خَزِينَةٌ رَاصِدَةٌ קֻפָּה רוֹשֶׁמֶת. خَزَّانٌ ج خَزَازِينُ 1. סֶכֶר, בְּרֵכַת מַיִם. 2. מְכָל, מְכוּלָה. خَزَّانُ الوَقُودِ מְכַל דֶּלֶק (ברכב). مَخْزَنٌ ج مَخَازِنُ 1. מַחְסָן, אָסָם, מַמְּגוּרָה. 2. חֲנוּת גְּדוֹלָה, כֹּל־בּוֹ. 3. מַחְסָנִית (בנשק). مَخْزَنُ أَدْوِيَةٍ מַחְסַן תְּרוּפוֹת, בֵּית מִרְקַחַת (גדול). مَخْزَنُ الإِصْدَارِ חֲדַר מִשְׁלוֹחַ (לייצוא). مَخْزَنُ تَبْرِيدٍ מַחְסַן קֵרוּר. أَمِينُ مَخْزَنٍ מַחְסְנַאי, אַפְסְנַאי. تَخْزِينٌ אַחְסָנָה, צְבִירָה, אֲגִירָה. تَخْزِينُ الطَّاقَةِ אִחְסוּן אֵנֶרְגְּיָה. خَازِنٌ ج خَزَنَةٌ وخُزَّانٌ 1. גִּזְבָּר. 2. אוֹצָר (של תערוכה). مَخْزُونٌ 1. מְאֻחְסָן, שָׁמוּר. 2. ج مَخْزُونَاتٌ מְלַאי, סְטוֹק. 3. מַאֲגַר מַיִם.

خَزِيَ - שָׁפַל, יָרַד מִגְּדֻלָּתוֹ. خَزِيَ - הִשְׁפִּיל, בִּזָּה, הֵמִיט קָלוֹן עַל־. أَخْزَى IV הִשְׁפִּיל, הִכְלִים. أَخْزَاكَ اللّٰهُ הֲלֹא תֵּבוֹשׁ! إِسْتَخْزَى X הִתְבַּיֵּשׁ, נָבוֹךְ. خِزْيٌ בּוּשָׁה, קָלוֹן, חֶרְפָּה. يَا لَلْخِزْيِ! אֵיזוֹ בּוּשָׁה! אוֹי לָהּ לְאוֹתָהּ בּוּשָׁה! خَزْيَانُ ج خَزَايَا בּוֹשׁ, נִכְלָם, בַּיְשָׁן. مَخْزَاةٌ ج مَخَازٍ(ي) בּוּשָׁה, בֹּשֶׁת, חֶרְפָּה, כְּלִמָּה. مُخْزٍ(ي) מֵבִישׁ, מְעוֹרֵר בּוּשָׁה, מַחְפִּיר.

خَسَّ - 1. נִבְזָה, הָיָה נִקְלֶה, שָׁפֵל. 2. יָרַד בְּמִשְׁקָלוֹ, רָזָה, פָּחַת. خَسَّسَ II הִפְחִית, הִמְעִיט. تَخْسِيسٌ הַפְחָתָה. تَخْسِيسُ الوَزْنِ הַרְזָיָה ע' (نحف) تَنْحِيف. خَسٌّ חַסָּה (ירק). خِسَّةٌ נִבְזוּת, שִׁפְלוּת. خَسِيسٌ ج أَخِسَّاءُ בָּזוּי, נָבָל, מְנֻוָּל, שָׁפָל.

خَسَأَ - 1. רִחֵק כְּשֶׁהוּא מְשֻׁפָּל. 2. כָּהֲתָה רְאִיָּתוֹ. خَسِئَ - סֻלַּק, הֻרְחַק, גֹּרַשׁ. خَسِئْتَ! הִסְתַּלֵּק! לֵךְ מִכָּאן, מְנֻוָּל! خَاسِئٌ 1. מְנֻדֶּה, בָּזוּי, שָׁפָל, נִתְעָב. 2. חַלָּשׁ.

خَسَرَ - 1. הִפְסִיד. 2. הִפְחִית. خَسَرَ الكَيْلَ הִפְחִית אֶת הַמִּשְׁקָל. خَسِرَ - 1. הִפְסִיד. 2. אִבֵּד אֶת דַּרְכּוֹ. خَسِرَ الدَّارَيْنِ ע' (دور) دَار. خَسَّرَ II 1. גָּרַם לְ־הֶפְסֵדִים. 2. הִפְחִית. 3. קִלְקֵל, הִשְׁחִית. أَخْسَرَ IV 1. הִפְחִית. 2. גָּרַם נֶזֶק. إِسْتَخْسَرَ X הָיָה לוֹ חֲבָל, נָתַן בְּלִי חֵשֶׁק. خُسْرٌ. خَسَارَةٌ ج خَسَائِرُ. خُسْرَانٌ הֶפְסֵד, נֶזֶק, אִבּוּד, אֲבֵדָה. يَا خَسَارَةً! يَا لَلْخَسَارَةِ! מָה חֲבָל! تَكَبَّدَ خَسَائِرَ فَادِحَةً סָבַל אֲבֵדוֹת כְּבֵדוֹת. خَسْرَانٌ מ' 1. מְקֻלְקָל. 2. מַפְסִיד, נִזָּק. خَاسِرٌ מַפְסִיד, מַפְסִידָן. صَفْقَةٌ خَاسِرَةٌ עִסְקָה נוֹשֵׂאת הֶפְסֵד.

خَسَفَ - إِنْخَسَفَ VII 1. שָׁקַע (אדמה), נִבְלַע, הָאֲדָמָה פָּצְתָה אֶת פִּיהָ. 2. לָקָה (בעינו). خَسَفَ اللّٰهُ بِهِ الأَرْضَ אֱלֹהִים שִׁקַּע אוֹתוֹ בָּאֲדָמָה. خُسْفٌ הַשְׁפָּלָה. سَامَهُ خُسْفًا הִשְׁפִּילוֹ, דִּכֵּא אוֹתוֹ, עִנָּהוּ. خُسُوفٌ לִקּוּי הַלְּבָנָה. الكُسُوفُ والخُسُوفُ לִקּוּי הַשֶּׁמֶשׁ וְהַלְּבָנָה.

خَشَّ - נִכְנַס. خَشَاشٌ רְמָשִׂים, חֲרָקִים.

خَشُبَ - הִתְעַצָּה, נִתְקַשָּׁה. خَشَّبَ II עִצָּה, הִקְשָׁה. تَخَشَّبَ V הִתְעַצָּה, נִתְיַבֵּשׁ, הִתְקַשַּׁח, נִתְקַשָּׁה. إِخْشَوْشَبَ הִתְקַשַּׁח. خَشَبَةٌ גְּזִיר עֵץ. خَشَبٌ ج أَخْشَابٌ עֵץ (חומר), קֶרֶשׁ. خَشَبَةُ الأَنْبِيَاءِ (القِدِّيسِينَ) עֵץ הַחַיִּים (guaiacum). خَشَبَةُ المَسْرَحِ קַרְשֵׁי הַבִּימָה, בִּימַת הַתֵּאַטְרוֹן. خَشَبَةُ المَيِّتِ אֲרוֹן הַמֵּת. خَشَبِيٌّ עֵצִי, שֶׁל עֵץ, מְעֻצָּה. خَشَّابٌ ج خَشَّابَةٌ סוֹחֵר אוֹ חוֹטֵב עֵצִים. تَخْشِيبٌ לִוּוּחַ. تَخْشِيبَةٌ ج تَخَاشِيبُ צְרִיף (מעץ), פִּגּוּם (מעץ). خَشَبِينٌ לִיגְנִין (חומר המצוי בעץ והמשמש לתעשיית הנייר). تَخَشُّبٌ הִתְעַצּוּת, הִתְקַשּׁוּת, הִתְקַשְּׁחוּת. مُتَخَشِّبٌ מְעֻצָּה, נוּקְשֶׁה כְּעֵץ.

خَشْخَشَ רִשְׁרֵשׁ, אִוֵּשׁ, קִשְׁקֵשׁ. خَشْخَشَةٌ רִשְׁרוּשׁ, רַעַשׁ. خُشْخِيشَةٌ ج خَشَاخِيشُ רַעֲשָׁן (משחק ילדים). خَشْخَاشٌ ج خَشَاخِيشُ פֶּרֶג, פָּרָג (צמח מפיק אופיום).

(خشر) خُشَارَةٌ פְּסֹלֶת, שְׁיָרִים.

خَشَعَ - הִצְנִיעַ לֶכֶת, עָנָו. خَشَعَ بِبَصَرِهِ הִשְׁפִּיל עֵינָיו. تَخَشَّعَ V 1. הִפִּיל תַּחֲנוּנָיו (לפני קונו). 2. הִתְחַנֵּן. 3. הוֹרִיד (קול, מבט). خُشُوعٌ 1. שִׁפְלוּת רוּחַ, עֲנָוָה. 2. כְּנִיעוּת. خَاشِعٌ ج خَشَعَةٌ وخُشَّعٌ وخَاشِعُونَ 1. שְׁפַל רוּחַ, עָנָו, צָנוּעַ.

2. כָּנוּעַ, צַיְּתָן.

خَشِمَ - הִסְרִיחַ. خَشَّمَ II שִׁכֵּר. خَشْمٌ ج خُشُومٌ אַף, חֹטֶם. خَشَمٌ תַּתְרָנוּת (היעדר חוש הריח). أَخْشَمُ תַּתְרָן. خَيْشُومٌ ج خَيَاشِيمُ אַף. خَيَاشِيمُ السَّمَكِ זִימֵי הַדָּג.

خَشُنَ - הִתְחַסְפֵּס, נַעֲשָׂה גַּס. خَشُنَ عَلَيْهِ فِي القَوْلِ הָיָה גַּס בְּדִבּוּרוֹ אֵלָיו. خَشَّنَ II חִסְפֵּס, הִגֵּס, הִקְשִׁיחַ. خَاشَنَ III הִתְנַהֵג בְּגַסּוּת עִם־. إِخْشَوْشَنَ נַעֲשָׂה גַּס, חַי חַיֵּי צֶנַע. إِخْشَوْشِنُوا فَإِنَّ النِّعَمَ لَا تَدُومُ ח' חֲיוּ חַיֵּי צֶנַע שֶׁכֵּן חַיֵּי נֹעַם אֵינָם נִמְשָׁכִים לְעוֹלָם. خَشِنٌ ج خِشَانٌ מְחֻסְפָּס, גַּס, קָשֶׁה, קָשׁוּחַ. خَشِنُ المُعَامَلَةِ בַּעַל הִתְנַהֲגוּת גַּסָּה (קְשׁוּחָה). الجِنْسُ الخَشِنُ הַמִּין הַקָּשׁוּחַ, הַגְּבָרִים. خَشَانَةٌ. خُشُونَةٌ גַּסּוּת, קְשִׁיחוּת, חִסְפּוּס.

خَشِيَ - חָשַׁשׁ, יָרֵא, פָּחַד. خَشِيَ عَلَيْهِ חָרַד עָלָיו, דָּאַג לוֹ. أَخْشَى مَا أَخْشَاهُ הַדָּבָר הַמַּחֲרִיד אוֹתִי בְּיוֹתֵר הוּא... خَشَّى II הִפְחִיד, הִבְהִיל. إِخْتَشَى VIII הִתְבַּיֵּשׁ. خَشْيَةٌ חֲשָׁשׁ, דְּאָגָה, פַּחַד. خَشْيَةَ أَنْ מֵחֲשָׁשׁ־. خَشْيَانُ ج خَشَايَا. خَاشٍ(ي) חַשְׁשָׁן, פַּחְדָן.

خَصَّ - 1. הִתְיַחֵד ל־ בִּלְבַד, נוֹעַד ל־. 2. بِـ יִחֵד ל־, שִׁיֵּךְ, יִחֵס ל־. 3. הִתְרוֹשֵׁשׁ. خَصَّهُ بِالوُدِّ יִחֵד לוֹ אֶת חִבָּתוֹ. فِيمَا يَخُصُّ كَذَا בְּקֶשֶׁר ל־. هذَا لَا يَخُصُّنِي זֶה אֵינוֹ מְעַנְיֵן אוֹתִי. خَصَّصَ II 1. יִחֵד, הוֹעִיד, הִקְצָה, הִקְדִּישׁ. 2. הִפְרִיט (בכלכלה). تَخَصَّصَ V فِي 1. הִתְמַחָה ב־. 2. הִתְמַסֵּר ל־. 2. נוֹעַד, הֻפְרַד ל־. إِخْتَصَّ VIII הִתְיַחֵד ל־, נוֹעַד ל־. 2. بِـ נָגַע ל־, הִתְיַחֵס, הִשְׁתַּיֵּךְ ל־. 3. بِـ עָסַק ב־, הִתְמַחָה ב־. إِخْتَصَّ بِهِ نَفْسَهُ הוֹעִיד אוֹתוֹ לְעַצְמוֹ בִּלְבַד. وَاللهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ ק' וֵאלֹהִים יְיַחֵד בְּרַחֲמָיו אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה. خَصْخَصَ הִפְרִיט (חברות ממשלתיות וכו'). خُصٌّ ج خِصَاصٌ وَأَخْصَاصٌ צְרִיף, סֻכָּה, סְכָךְ (מקנים), מְלוּנָה. خَصَاصٌ. خَصَاصَةٌ 1. פִּרְצָה, סֶדֶק, רֶוַח. 2. עֹנִי, מַחְסוֹר. خَصِيصَةٌ. خَاصِّيَّةٌ ج خَصَائِصُ קַו אֹפִי, תְּכוּנָה, מְאַפְיֵן, סְגֻלָּה. خِصِّيصًا בִּמְיֻחָד, בְּיִחוּד. خُصُوصٌ יִחוּד. خُصُوصًا בְּיִחוּד, בִּפְרָט. أَمَّا بِخُصُوصِ אֲשֶׁר ל־, וּבְנוֹגֵעַ ל־. بِخُصُوصِ בְּנוֹגֵעַ, בְּיַחַס ל־, בְּעִנְיַן. عَلَى الخُصُوصِ. عَلَى وَجْهِ الخُصُوصِ בִּמְיֻחָד, בִּפְרָט. خُصُوصِيٌّ פְּרָטִי, אִישִׁי, יִחוּדִי. خُصُوصِيَّاتٌ עִנְיָנִים אִישִׁיִּים. أَخَصُّ מְיֻחָד יוֹתֵר. عَلَى الأَخَصِّ בִּמְיֻחָד, בִּפְרָט. أَخَصُّ الخَاصَّةِ הָעִלִּית שֶׁבָּעִלִּית, סָלְתָהּ וְשַׁמְנָהּ. أَخِصَّاءُ מְקֹרָבִים, יְדִידִים אִינְטִימִיִּים. أَخِصَّائِيٌّ. إِخْتِصَاصِيٌّ מֻמְחֶה, מִקְצוֹעִי, מֻמְחֶה, בָּקִי. تَخْصِيصٌ 1. יִחוּד, יִעוּד, הַקְצָאָה. 2. הַפְרָטָה. تَخَصُّصٌ הִתְמַחוּת, רְכִישַׁת מְיֻמָּנוּת. خَصْخَصَةٌ הַפְרָטָה (בכלכלה). إِخْتِصَاصٌ 1. סַמְכוּת, תְּחוּם הִתְמַחוּת. 2. שֶׁטַח שִׁפּוּט. ذُو الاخْتِصَاصِ הַמֻּסְמָךְ, הַנּוֹגֵעַ בַּדָּבָר. 3. יִחוּד, יִחוּדִיּוּת. إِخْتِصَاصَاتٌ טִיב סַמְכֻיּוֹת.

إِخْتِصَاصِيٌّ מֻמְחֶה, מִקְצוֹעָן. خَاصٌّ מְיֻחָד, בִּלְעָדִי, פְּרָטִי, אִישִׁי, אָפְיָנִי. رَأْسُ مَالٍ خَاصٌّ הוֹן פְּרָטִי. القِطَاعُ الخَاصُّ הַמִּגְזָר (הַסֶּקְטוֹר) הַפְּרָטִי. لِلْخَاصَّةِ לַמְיֻחָסִים. مَدْرَسَةٌ خَاصَّةٌ 1. בֵּית סֵפֶר מְיֻחָד (לבעלי צרכים מיוחדים). 2. בֵּית סֵפֶר פְּרָטִי. الخَاصُّ وَالعَامُّ הַפְּרָט וְהַכְּלָל. خَاصٌّ بِهِ שַׁיָּךְ לוֹ, נוֹגֵעַ לוֹ. خَاصَّةٌ ج خَوَاصُّ 1. תְּכוּנָה מְיֻחֶדֶת, מְאַפְיֵן. الخَاصَّةُ הָעִלִּית, הָאֵלִיטָה. الخَاصَّةُ وَالعَامَّةُ הָאֵלִיטָה וּפְשׁוּטֵי הָעָם. خَاصَّةً. بِخَاصَّةٍ בְּיִחוּד, בִּפְרָט. خَاصِّيَّةٌ ج خَصَائِصُ מְאַפְיֵן, תְּכוּנָה, טִיב, סְגֻלָּה, צִבְיוֹן, קַו אֹפִי. مَخْصُوصٌ מְיֻחָד. مُخَصَّصٌ ج مُخَصَّصَاتٌ קִצְבָּה, תַּשְׁלוּם קָבוּעַ, מִכְסָה. مُخَصَّصَاتُ السَّفَرِ דְּמֵי נְסִיעָה. مُخْتَصٌّ נוֹגֵעַ בַּדָּבָר, אַחְרָאִי ל־. مُخْتَصٌّ بِهِ שַׁיָּךְ לוֹ, מֵעִנְיָנוֹ, בְּסַמְכוּתוֹ. السُّلُطَاتُ المُخْتَصَّةُ הָרָשֻׁיּוֹת הַמֻּסְמָכוֹת.

خَصِبَ - פָּרָה, הָיָה פּוֹרֶה. خَصَّبَ II הִפְרָה. أَخْصَبَ IV 1. הָיָה פּוֹרֶה. 2. הִפְרָה, דִּשֵּׁן, זִבֵּל. خِصْبٌ. خُصُوبَةٌ פּוֹרִיּוּת, פִּרְיוֹן. خَصْبٌ. خَصِيبٌ פּוֹרֶה, דָּשֵׁן, מְבֹרָךְ. مِخْصَابٌ מֵנִיב בְּרָכָה, שׁוֹפֵעַ, פְּרוֹדוּקְטִיבִי מְאוֹד. إِخْصَابٌ 1. הַפְרָיָה. 2. דִּשּׁוּן, זִבּוּל, טִיּוּב. تَخْصِيبٌ 1. דִּשּׁוּן. 2. הַעֲשָׁרָה. تَخْصِيبُ اليُورَانْيُوم הַעֲשָׁרַת אוּרַנְיוּם.

خَصِرَ - קָפָא מִקֹּר. خَصَرَ - הִכָּה אֶת־ בְּמָתְנוֹ. خَصَّرَ II الثَّوْبَ הֵצַר אֶת הַבֶּגֶד בְּמָתְנָיו. خَاصَرَ III תָּפַס אֶת־ בְּמָתְנָיו. إِخْتَصَرَ VIII קִצֵּר, צִמְצֵם, תִּמְצֵת, סִכֵּם. خَصْرٌ ج خُصُورٌ. خَاصِرَةٌ ج خَوَاصِرُ מֹתֶן. شَوْكَةٌ فِي خَاصِرَتِهِ שִׂכִּים בְּעֵינָיו, צְנִינִים בְּעֵינָיו (קללה). مِخْصَرَةٌ ج مَخَاصِرُ שַׁרְבִיט, מַקֵּל. إِخْتِصَارٌ קִצּוּר, תַּמְצִית, סִכּוּם. بِاخْتِصَارٍ בְּקִצּוּר, בְּסִכּוּם. مُخْتَصَرٌ ج مُخْتَصَرَاتٌ מְקֻצָּר, מְתֻמְצָת, מִתְקַצֵּר, קָצָר, לָקוֹנִי. مُخْتَصَرٌ مُفِيدٌ קָצָר וְקוֹלֵעַ. خُصَارٌ אֲבַעְבּוּעוֹת קֹר.

خَصَفَ - 1. תָּפַר טְלַאי (של נעל למשל). 2. כִּסָּה (מערומיו בעלים תפורים). خَصَفَةٌ ج خِصَافٌ טֶנֶא, סַל. خَصَّافٌ רַצְעָן, טַלַּאי. مِخْصَفٌ ج مَخَاصِفُ מַרְצֵעַ ע' (خرز) مِخْرَز.

(خصل) خُصْلَةٌ ج خُصَلٌ תַּלְתַּל, רַעְמָה, קְוֻצַּת שֵׂעָר. خَصْلَةٌ ج خِصَالٌ תְּכוּנַת אֹפִי, טֶבַע. كَانَتْ فِيهِ خَصْلَةٌ مِنْ خِصَالِ النِّفَاقِ ח' הָיְתָה בּוֹ תְּכוּנָה שֶׁל צְבִיעוּת. خَصْلَةٌ حَمِيدَةٌ אֹפִי רָאוּי לְשֶׁבַח.

خَصَمَ - 1. נִצַּח (בוויכוח). 2. مِنْ נִכָּה, הִפְחִית, הוֹרִיד (מחיר), נָתַן הֲנָחָה. خَاصَمَ III 1. הִתְפַּלְמֵס עִם־. 2. רָב עִם־, הִתְדַּיֵּן, תָּבַע לְדִין. 3. הָיָה בְּרֹגֶז עִם־. تَخَاصَمَ VI. إِخْتَصَمَ VIII רָב עִם־. إِخْتَصَمَ إِلَيْهِ פָּנָה אֵלָיו שֶׁיִּפְסֹק בַּמַּחְלֹקֶת. خَصْمٌ ج خُصُومٌ 1. יָרִיב, בַּעַל דִּין, מִתְנַגֵּד, בַּר פְּלֻגְתָּא. 2. הֲנָחָה. 3. נִכָּיוֹן. سِعْرُ الخَصْمِ שַׁעַר הַנִּכָּיוֹן. خُصُومٌ חוֹבָה, פַּסִּיב (במאזן, ההפך מ־ أُصُولٌ זְכוּת). خَصِيمٌ ج

خُصَمَاءُ وخُصْمَانٌ יָרִיב. خُصُومَةٌ. خِصَامٌ. مُخَاصَمَةٌ 1. יְרִיבוּת, מַחְלֹקֶת, פְּלֻגְתָּא. 2. וִכּוּחַ, רִיב. إِخْتِصَامٌ רִיב, הִתְנַגְּדוּת. 2. إِلَى פְּנִיָּה אֶל־ שֶׁיִּפְסֹק בְּמַחְלֹקֶת.

خَصَى ـِ סֵרֵס, עִקֵּר. خَصِيٌّ ج خِصْيَانٌ وخِصْيَةٌ סָרִיס. خِصْيَةٌ ج خُصًى אֶשֶׁךְ. خِصَاءٌ סֵרוּס. مَخْصِيٌّ מְסֹרָס, מְרוּחַ אֶשֶׁךְ.

خَضَّ ـُ خَضْخَضَ II. خَضْخَضَ 1. נִעֲנַע (נוזל), נִעֵר, טִלְטֵל. 2. חִבֵּץ (חלב). خَضٌّ. خَضْخَضَةٌ נִעְנוּעַ (של נוזל), נִעוּר, טִלְטוּל, חִבּוּץ. لَبَنُ الخَضِّ חֶבְצָה, חֲלֵב חֶמְאָה.

خَضَبَ ـِ خَضَّبَ II צָבַע (בייחוד שער בחִנה), פִּרְכֵּס. إِخْضَوْضَبَ הוֹרִיק, נַעֲשָׂה יָרֹק. خَضْبٌ. خِضَابٌ 1. כְּלוֹרוֹפִיל. 2. פִּיגְמֶנְט (של צבע). 3. חִנָּה, סִקְרָא. خِضَابُ الدَّمِ הֵמוֹגְלוֹבִּין. ذَاتُ الخِضَابِ כִּנּוּי לְאִשָּׁה. خُضُوبٌ יְרַקּוּת. خَضِيبٌ צָבוּעַ (בחִנה), מְפֻרְכָּס. مُخَضَّبٌ بِالدِّمَاءِ מְגֹאָל בְּדָם.

خَضَدَ ـِ גָּדַע, קָצַץ. خَضَدَ شَوْكَتَهُ גָּדַע אֶת זְרוֹעוֹ (קַרְנוֹ), הוֹרִידוֹ מִגְּדֻלָּתוֹ.

خَضِرَ ـَ إِخْضَرَّ IX. إِخْضَوْضَرَ הוֹרִיק, נַעֲשָׂה יָרֹק. خَضَّرَ II עָשָׂה לְיָרֹק. خُضْرَةٌ יְרַקּוּת, יֶרֶק. خُضَرِيٌّ יַרְקָן. خَضِيرٌ יָרֹק. أَخْضَرُ ج خُضْرٌ נ' خَضْرَاءُ יָרֹק. خَضْرَاءُ الدِّمَنِ יָפָה אַךְ חַסְרַת תַּרְבּוּת. القُبَّةُ الخَضْرَاءُ כִּנּוּי לַשֶּׁמֶשׁ. أَتَى عَلَى الأَخْضَرِ وَاليَابِسِ שִׁחֵת אֶת הָאָרֶץ, הִשְׁמִיד כָּל חֶלְקָה טוֹבָה. خَضْرَاوَاتٌ. مُخَضَّرَاتٌ יְרָקוֹת. يَخْضُورٌ כְּלוֹרוֹפִיל. مَخْضَرَةٌ אָחוּ, כַּר, אֲפָר, מִדְשָׁאָה.

خِضْرِمٌ ج خَضَارِمُ 1. הַרְבֵּה, רַב, גָּדוֹל. 2. נָדִיב. مُخَضْرَمٌ אָדָם שֶׁחַי בַּתְּקוּפָה הַטְּרוֹם אִסְלָאמִית וְאַחֲרֶיהָ, מִי שֶׁחַי בִּשְׁתֵּי תְּקוּפוֹת.

خَضَعَ ـَ لِـ 1. נִכְנַע לְ־, צִיֵּת לְ־, קִבֵּל אֶת מָרוּתוֹ שֶׁל־. 2. הָיָה כָּפוּף לְ־. خَضَّعَ II. أَخْضَعَ IV הִכְנִיעַ, דִּכָּא, הֵטִיל מָרוּתוֹ עַל־. تَخَضَّعَ V הִתְרַפֵּס, הִתְחַנֵּף, הִשְׁפִּיל אֶת עַצְמוֹ. خُضُوعٌ צִיּוּת, כְּנִיעָה, כְּנִיעוּת. خَضُوعٌ צַיְּתָן, כָּנוּעַ. إِخْضَاعٌ הַכְנָעָה, הַכְפָּפָה, הַשְׁפָּלָה, הֲטָלַת מָרוּת. خَاضِعٌ ج خُضَّعٌ 1. נִכְנָע, צַיְּתָן. 2. צָנוּעַ, עָנָו. 3. لِـ כָּפוּף לְ־. خَاضِعٌ لِلضَّرِيبَةِ חַיָּב מַס. خَاضِعٌ لِلْقَانُونِ כָּפוּף לַחֹק.

خَضِلَ ـَ إِخْضَلَّ IX נִתְלַחְלַח, נַעֲשָׂה לַח, נִטְלַל. خَضَّلَ II לִחְלֵחַ, טִלֵּל. خَضِلٌ לַחְלוּחִי, לַח, טָלוּל.

خَضَمَ ـِ 1. כָּרַת, חָתַךְ. 2. נָגַס, אָכַל מְלוֹא פֶּה. خِضَمٌّ יָם גָּדוֹל, אוֹקְיָנוֹס.

خَطَّ ـُ 1. כָּתַב, רָשַׁם, סִרְטֵט, חָרַט. 2. תִּכְנֵן. 3. תָּחַם; סִמֵּן. خَطَّهُ الشَّيْبُ זָרְקָה בּוֹ שֵׂיבָה, הִלְבִּינוּ שַׂעֲרוֹתָיו. خَطَّطَ II 1. תִּכְנֵן, תִּכֵּן, הִתְוָה, תָּחַם, סִמֵּן, מִסְגֵּר בְּשָׁחֹר. تَخَطَّطَتِ المَرْأَةُ הִתְפַּרְכְּסָה, הִתְאַפְּרָה. إِخْتَطَّ VIII תָּחַם, קָבַע תְּחוּם, הִתְוָה, תִּכְנֵן. خَطٌّ ج خُطُوطٌ 1. קַו, שׁוּרָה, פַּס, נָתִיב, חָרִיץ. 2. כְּתִיבָה, כְּתַב יָד, כְּתִיבָה תַּמָּה. خَطُّ الاسْتِوَاءِ קַו הַמַּשְׁוֶה. خَطٌّ بَارِزٌ תַּבְלִיט. خَطُّ تَجْمِيعٍ סֶרֶט נָע (בתעשייה). خَطُّ تَقْسِيمِ المِيَاهِ קַו פָּרָשַׁת הַמַּיִם. خَطٌّ تِلِفُونِيٌّ (هَاتِفِيٌّ) קַו טֶלֶפוֹן. خَطُّ رَجْعَةٍ קַו נְסִיגָה. خَطُّ الزَّوَالِ (نِصْفِ النَّهَارِ). خَطُّ الهَاجِرَةِ מֵרִידְיָאן, קַו הַצָּהֳרַיִם. خَطٌّ سَاخِنٌ קַו אָדֹם (טלפון ישיר בין נשיאים למשל). خَطٌّ حَدِيدِيٌّ. خَطُّ سِكَّةِ الحَدِيدِ קַו מְסִלַּת הַבַּרְזֶל, פַּס (קַו) הָרַכֶּבֶת. خَطٌّ مِسْمَارِيٌّ (إِسْفِينِيٌّ) כְּתַב יְתֵדוֹת. خُطُوطُ الطُّولِ وَالعَرْضِ קַוֵּי אֹרֶךְ וְרֹחַב. خَرَجَ عَنِ الخَطِّ יָרַד מִן הַפַּסִּים. عَلَى طُولِ الخَطِّ לְכָל אֹרֶךְ הַקַּו (הַדֶּרֶךְ). فَنُّ الخَطِّ קָלִיגְרַפְיָה, כְּתִיבָה תַּמָּה. بِخَطِّ يَدِهِ בִּכְתַב יָדוֹ. خَطِّيٌّ כְּתַב יָד. خَطِّيًّا בִּכְתָב. خِطَّةٌ ج خِطَطٌ 1. שֶׁטַח, מִגְרָשׁ. 2. מַפָּה, תַּרְשִׁים. خُطَّةٌ ج خُطَطٌ תָּכְנִית, קַו פְּעֻלָּה, מְדִינִיּוּת. خُطَّةُ الإِنْتَاجِ קַו הַיִּצּוּר. خُطَّةٌ خَمْسِيَّةٌ תָּכְנִית חֹמֶשׁ. خُطَّةُ العَمَلِ קַו (תָּכְנִית) הַפְּעֻלָּה. خُطَّةٌ وِقَائِيَّةٌ תָּכְנִית מוֹנַעַת. طِبْقًا لِلْخُطَّةِ المَرْسُومَةِ בְּהֶתְאֵם לַתָּכְנִית, לְפִי הַמְּתֻכְנָן. خَطَّاطٌ קָלִיגְרָף. قَذِيفَةٌ خَطَّاطَةٌ כַּדּוּר נוֹתֵב. تَخْطِيطٌ 1. קָלִיגְרַפְיָה. 2. תִּכְנוּן, סִרְטוּט, סִמּוּן, הַתְוָיָה, מִפּוּי, תַּרְשִׁים. تَخْطِيطُ البُلْدَانِ גֵּאוֹגְרַפְיָה. تَخْطِيطُ المُدُنِ תִּכְנוּן (תִּכּוּן) עָרִים. آلَةُ تَخْطِيطِ القَلْبِ קַרְדְּיוֹגְרָף. تَخْطِيطِيٌّ תִּכְנוּנִי, שִׁיטָתִי. رَسْمٌ تَخْطِيطِيٌّ תַּרְשִׁים, סְקִיצָה. مَخْطُوطٌ. مَخْطُوطَةٌ ج مَخْطُوطَاتٌ כְּתַב יָד. مُخَطَّطٌ 1. מְתֻכְנָן. 2. תַּרְשִׁים. 3. מְקֻוְקָו.

خَطِئَ ـَ שָׁגָה, טָעָה, חָטָא, נִכְשַׁל בִּדְבַר עֲבֵרָה. خَطَّأَ II הֶאֱשִׁים אֶת־ שֶׁהוּא טוֹעֶה, הִרְשִׁיעַ. أَخْطَأَ IV 1. שָׁגָה, טָעָה, כָּשַׁל. 2. הֶחְטִיא. 3. הִטְעָה. أَخْطَأَ فَأْلُهُ נִכְזְבָה תּוֹחַלְתּוֹ. أَخْطَأَ بَيْنَ الشَّيْئَيْنِ הֶחְלִיף אֶת הַיּוֹצְרוֹת. خِطْءٌ שְׁגִיאָה, פֶּשַׁע. خَطَأٌ ج أَخْطَاءٌ. خَطَاءٌ ج أَخْطِئَةٌ שְׁגִיאָה, טָעוּת, עֲבֵרָה. خَطَأٌ مَطْبَعِيٌّ טָעוּת דְּפוּס. القَتْلُ الخَطَأُ הֲרִיגָה בִּשְׁגָגָה. مِنَ الخَطَإِ أَنْ טָעוּת הִיא לַחְשֹׁב כִּי. مَا عَدَا السَّهْوَ وَالخَطَأَ טָעוּת - לְעוֹלָם חוֹזֵר. خَطَأً בְּטָעוּת, בִּשְׁגָגָה. خَطِيئَةٌ ج خَطَايَا עָווֹן, חֵטְא, מִשְׁגֶּה. خَاطِئٌ ج خَوَاطِئُ 1. טוֹעֶה. 2. טָעוּת. مَعَ الخَوَاطِئِ سَهْمٌ صَائِبٌ פת' גַּם תַּרְנְגוֹל עִוֵּר מוֹצֵא גַּרְגֵּר. مُخْطِئٌ טוֹעֶה, שׁוֹגֶה.

خَطَبَ ـُ 1. נָאַם. 2. נָשָׂא דְּרָשָׁה, הִטִּיף. 3. אֵרֵס, הִתְאָרֵס. خَطَبَ وُدَّهَا חִזֵּר אַחֲרֶיהָ. خَاطَبَ III 1. שׂוֹחֵחַ עִם־, פָּנָה אֶל־. 2. הִתְכַּתֵּב עִם־. 3. טִלְפֵּן. إِخْتَطَبَ VIII בִּקֵּשׁ אֶת יַד־, אֵרֵס. خَطْبٌ ج خُطُوبٌ 1. פֶּגַע, אָסוֹן, צָרָה. 2. עִנְיָן. مَا خَطْبُكَ؟ מָה קָּרָה לְךָ? מָה אִתְּךָ? خُطُوبُ الدَّهْرِ (الزَّمَنِ) פִּגְעֵי הַזְּמַן. خِطْبَةٌ אֵרוּסִין, חִזּוּר. خُطْبَةٌ ج خُطَبٌ נְאוּם, דְּרָשָׁה, הַטָּפָה. خُطْبَةُ الافْتِتَاحِ נְאוּם הַפְּתִיחָה (של פרלמנט, כינוס וכו'). خُطْبَةُ يَوْمِ الجُمُعَةِ דְּרָשַׁת יוֹם הַשִּׁשִּׁי (במסגד). خِطَابٌ ج خِطَابَاتٌ 1. נְאוּם. 2. מִכְתָּב. 3. שֶׁדֶר, אִגֶּרֶת. 4. פְּנִיָּה, מֶסֶר. 5. שִׂיחַ (discourse), דִּיאָלוֹג, דִּיּוּן כְּלָלִי בְּנוֹשֵׂא מְסֻיָּם. خِطَابُ اعْتِمَادٍ 1. כְּתַב הָאֲמָנָה.

2. מִכְתָּב אַשְׁרַאי. خِطَابُ تَرْحِيبٍ נְאוּם בְּרָכָה. خِطَابٌ مَفْتُوحٌ מִכְתָּב גָּלוּי. فَصْلُ الخِطَابِ סִיּוּם, סוֹף, הַכְרָעָה. خِطَابِيٌّ מְלִיצִי, רֵטוֹרִי, אוֹרָטוֹרִי. خَطِيبٌ נוֹאֵם, דַּרְשָׁן, מַטִּיף. خِطَابَةٌ 1. רֵטוֹרִיקָה. 2. נְאוּם. خُطُوبَةٌ אֵרוּסִין. مُخَاطَبَةٌ שִׂיחָה, הִתְקַשְּׁרוּת (בכתב או על פה). مُخَاطَبَةٌ هَاتِفِيَّةٌ (تِلِفُونِيَّةٌ) שִׂיחַת טֶלֶפוֹן. تَخَاطُبٌ דּוּ־שִׂיחַ, דִּבּוּר, הִתְקַשְּׁרוּת. لُغَةُ التَّخَاطُبِ שְׂפַת דִּבּוּר (של יום יום). خَاطِبٌ ج خُطَّابٌ وخُطَبَاءُ 1. שַׁדְכָן. 2. מְאָרֵס. مُخَاطِبٌ שֻׁתָּף לְשִׂיחָה. مُخَاطَبٌ 1. נוֹכֵחַ, גּוּף שֵׁנִי (בדקדוק). 2. נִמְעָן (גם בדיבור).

خَطَرَ ـِ פִּזֵּז, הִתְנוֹעֵעַ, הִתְהַלֵּךְ. خَطَرَ ـُ بِبَالِهِ (عَلَى بَالِهِ) עָלָה עַל דַּעְתּוֹ, צָץ בְּמוֹחוֹ, נִזְכַּר לְפֶתַע ב־, הִרְהֵר ב־. خَطَرَ لَهُ خَاطِرٌ צָץ רַעְיוֹן בְּמוֹחוֹ. أَمْرٌ لَا يَخْطُرُ عَلَى بَالٍ דָּבָר שֶׁאִישׁ אֵינוֹ מַעֲלֶה עַל דַּעְתּוֹ. خَطُرَ ـُ הָיָה רְצִינִי (חָמוּר). خَاطَرَ III (بِنَفْسِهِ) סִכֵּן עַצְמוֹ, חֵרֵף אֶת נַפְשׁוֹ. أَخْطَرَ IV 1. הוֹדִיעַ. 2. הִזְהִיר, הִתְרָה. تَخَطَّرَ V. تَمَخْطَرَ פִּזֵּז, הִתְהַלֵּךְ בְּגַאֲוָה. خَطَرٌ 1. חֻמְרָה, חֲשִׁיבוּת, רְצִינוּת. 2. ج أَخْطَارٌ סַכָּנָה. إِشَارَةُ الخَطَرِ אוֹת אַזְעָקָה. ذُو خَطَرٍ. جَلِيلُ الخَطَرِ 1. בַּעַל חֲשִׁיבוּת (גדולה), בַּעַל עֵרֶךְ. 2. מְסֻכָּן. مُعَرَّضٌ لِلْخَطَرِ נָתוּן בְּסַכָּנָה. خَطِرٌ 1. מְסֻכָּן, 2. חָמוּר. خَطْرَةٌ 1. הֲלִיכָה מִתְנַדְנֶדֶת. 2. פַּעַם. 3. ج خَطَرَاتٌ הִרְהוּר, הָגִיג. خَطِيرٌ ج خُطُرٌ 1. חָמוּר, רְצִינִי, חָשׁוּב. 2. מְסֻכָּן. خَطِيرُ الشَّأْنِ חָשׁוּב מְאוֹד. خَطَّارٌ עק' אוֹרֵחַ. خُطُورَةٌ חֲשִׁיבוּת, חֻמְרָה, מִשְׁקָל. خَطَرَانٌ מְפַזֵּז, מִתְהַלֵּךְ בְּגַאֲוָה. مَخَاطِرُ סַכָּנוֹת. مُخَاطَرَةٌ הִסְתַּכְּנוּת, הַרְפַּתְקָה. إِخْطَارٌ 1. הוֹדָעָה. 2. הַתְרָאָה. خَاطِرٌ ج خَوَاطِرُ 1. הָגִיג, הִרְהוּר, רַעְיוֹן. 2. לֵב, רוּחַ. تَبَادُلُ الخَوَاطِرِ ע' (בדל) تَبَادُل. سَرِيعُ الخَاطِرِ מָהִיר תְּפִיסָה. طَمَّنَ (هَدَّأَ) الخَوَاطِرَ הִרְגִּיעַ אֶת הָרוּחוֹת. مَكْسُورُ الخَاطِرِ שְׁבוּר לֵב, עָצוּב. عَنْ طِيبَةِ خَاطِرٍ בְּרָצוֹן, מֵרָצוֹן טוֹב, בְּחֵפֶץ לֵב. مُخَاطِرٌ מִסְתַּכֵּן, הַרְפַּתְקָן. مُخْطِرٌ אָפוּף סַכָּנוֹת.

خَطَفَ ـَ إِخْتَطَفَ VIII חָטַף, לָקַח (בכוח), גָּזַל. خَطَفَ البَصَرَ סִנְוֵר. خَطَفَ العَقْلَ הִטְרִיף אֶת הַדַּעַת. إِخْتَطَفَ الكَلَامَ דִּבֵּר בִּמְהִירוּת וּבְקֹצֶר נְשִׁימָה. خَطْفٌ. إِخْتِطَافٌ חֲטִיפָה, מַחְטָף. خَطْفًا חֲטוּפוֹת, בִּזְרִיזוּת, בִּמְהִירוּת. خَطْفَةٌ 1. חֲטִיפָה. 2. הַבְרָקָה, הֶבְזֵק. فِي خَطْفَةِ البَرْقِ כִּמְהִירוּת הַבָּזָק, בֶּן רֶגַע. خَطَّافٌ חַטְפָן, שׁוֹדֵד, חוֹטֵף. خُطَّافٌ ج خَطَاطِيفُ 1. אַנְקוֹל. 2. סְנוּנִית, סִיס (עוף, swallow). خُطَّافُ المَاءِ דְּאוֹן (דג קופץ). إِخْتِطَافٌ חֲטִיפָה, מַחְטָף, גְּזֵלָה. خَاطِفٌ ج خَوَاطِفُ 1. חוֹטֵף. 2. מָהִיר. حَرْبٌ خَاطِفَةٌ מִלְחֶמֶת בָּזָק. سُرْعَةٌ خَاطِفَةٌ מְהִירוּת מְסַחְרֶרֶת. ضَوْءٌ خَاطِفٌ אוֹר מְסַנְוֵר. خَاطِفُ الذُّبَابِ חוֹטֵף זְבוּבִים (עוף). خَاطِفُ ظِلِّهِ שַׁלְדָּג (עוף). مَخْطُوفٌ (حركة) תְּנוּעָה חֲטוּפָה (בדקדוק). مُخْتَطَفٌ חָטוּף. مُخْتَطِفٌ חוֹטֵף (מטוס למשל).

خَطِلَ ـَ أَخْطَلَ IV 1. הָיָה אֱוִיל, הָיָה שׁוֹטֶה. 2. פִּטְפֵּט, לָהַג, קִשְׁקֵשׁ. خَطَلٌ קִשְׁקוּשׁ, הֶבֶל, לַהַג. خَطِلٌ פַּטְפְּטָן, אֱוִיל, טִפֵּשׁ.

خَطْمٌ ج خُطُومٌ חֹטֶם, אַף, חַרְטוֹם. أَطَلَّ بِخَطْمِهِ "הֵרִים אֶת הָאַף", הִתְנַשֵּׂא. خِطْمِيٌّ חַטְמִית (צמח, althaea). خِطَامٌ ج خُطُمٌ 1. רֶסֶן. 2. אַפְסָר.

(خطو) خَطَا ـُ צָעַד, פָּסַע, דָּרַךְ. خَطَا خُطُوَاتٍ وَاسِعَةً הִתְקַדֵּם בִּצְעָדֵי עֲנָק. خَطَّى II. تَخَطَّى V 1. עָבַר, חָצָה. 2. דִּלֵּג, פָּסַח עַל־, עָקַף, הִתְגַּבֵּר עַל־. 3. הִשִּׂיג, הִדְבִּיק. 4. חָרַג מ־. تَخَطَّى العَقَبَاتِ הִתְגַּבֵּר עַל הַמִּכְשׁוֹלִים. تَخَطَّى بِهِ إِلَى الأَمَامِ קִדֵּם אוֹתוֹ, הֶעֱלָה אוֹתוֹ. خَطْوٌ קֶצֶב שֶׁל הֲלִיכָה. خَطْوَةٌ (خُطْوَةٌ) ج خَطَوَاتٌ (خُطْوَاتٌ) وخُطُوَاتٌ وخُطًى צַעַד, פָּסַע, פְּסִיעָה. إِتَّخَذَ خُطْوَةً حَاسِمَةً קִבֵּל הַחְלָטָה מַכְרַעַת. خُطْوَةً فَخُطْوَةً צַעַד אַחַר צַעַד. خُطْوَتَانِ وَقَفْزَةٌ קְפִיצָה מְשֻׁלֶּשֶׁת. إِتَّبَعَ خُطَاهُ. سَارَ فِي خُطَاهُ הָלַךְ בְּעִקְבוֹתָיו, חִקָּהוּ. سَرِيعُ الخُطَى מְהִיר הֲלִיכָה.

خَفَّ ـِ 1. הָיָה קַל. 2. פָּחַת, נִתְמַעֵט, רָפָה, הוּקַל, נֶחֱלַשׁ, דָּלַל, נִדַּלְדֵּל. 3. דָּהָה. خَفَّ إِلَى מִהֵר אֶל־, חָשׁ, אָץ. خَفَّ عَقْلُهُ הָיָה קַל דַּעַת. خَفَّ عَنِ المَكَانِ הִסְתַּלֵּק בִּמְהִירוּת. مَا خَفَّ وَزْنُهُ وَغَلَا ثَمَنُهُ פת' מוּעָט הַמַּחֲזִיק אֶת הַמְּרֻבֶּה. خَفَّفَ II 1. הֵקֵל, הִפְחִית, הוֹרִיד, רִפָּה, הֶחֱלִישׁ, שִׁכֵּךְ, רִכֵּךְ. 2. לֹא שָׂם דָּגֵשׁ. 3. דִּלֵּל. خَفَّفَ سُرْعَتَهُ הֵאֵט. خَفِّفْ عَنْكَ! הִתְאוֹשֵׁשׁ! הִתְעוֹדֵד! خَفَّفَ عَنْهُ الآلَامَ שִׁכֵּךְ אֶת כְּאֵבָיו, הֵקֵל מִסִּבְלוֹ. تَخَفَّفَ V לָבַשׁ בֶּגֶד פָּשׁוּט (קַל). تَخَفَّفَ عَنْ "הִתְקַפֵּל" (ממקום). تَخَفَّفَ مِنْ הִשְׁתַּחְרֵר מִן־. إِسْتَخَفَّ X חָשַׁב אֶת־ לְקַל, זִלְזֵל. إِسْتَخَفَّ بِهِ זִלְזֵל בּוֹ, הֵקַל בּוֹ רֹאשׁ. إِسْتَخَفَّتْ بِهِ الحَمَاسَةُ הִשְׁתַּלְהֵב. إِسْتَخَفَّهُ الطَّرَبُ רָטַט מֵהִתְרַגְּשׁוּת הַזִּמְרָה. إِسْتَخَفَّ ظِلَّهُ חִבֵּב אוֹתוֹ, נֶהֱנָה בְּחֶבְרָתוֹ. خُفٌّ ج خِفَافٌ وأَخْفَافٌ 1. נַעַל בַּיִת. 2. סַנְדָּל. 3. טֶלֶף, פַּרְסָה. رَجَعَ (عَادَ) بِخُفَّيْ حُنَيْنٍ פת' חָזַר בְּיָדַיִם רֵיקוֹת, הֶעֱלָה חֶרֶס בְּיָדוֹ. خِفَّةٌ קַלּוּת, הֲקַלָּה, רִפְיוֹן, דְּלִילוּת. خِفَّةُ دَمٍ. خِفَّةُ رُوحٍ חֲבִיבוּת, נֹעַם הֲלִיכוֹת. خِفَّةُ عَقْلٍ קַלּוּת דַּעַת, כְּסִילוּת. خِفَّةُ يَدٍ זְרִיזוּת יָדַיִם, מְיֻמָּנוּת. خَفِيفٌ ج خِفَافٌ وأَخْفَافٌ وأَخِفَّاءُ 1. קַל, דָּלִיל, קַל עֵרֶךְ. 2. זָרִיז. خَفِيفُ الحَرَكَةِ קַל תְּנוּעָה, זָרִיז, נַיָּד. خَفِيفُ الدَّمِ. خَفِيفُ الرُّوحِ חָבִיב, נָעִים, נוֹחַ, עַרְנִי. خَفِيفُ العَقْلِ קַל דַּעַת, טִפֵּשׁ, אֱוִיל. شَايٌ خَفِيفٌ תֵּה חַלָּשׁ. خَفِيفُ الوَزْنِ غَالِي الثَّمَنِ מוּעָט הַמַּחֲזִיק אֶת הַמְּרֻבֶּה. الوَزْنُ الخَفِيفُ 1. מִשְׁקָל קַל. 2. שֵׁם מִשְׁקָל בַּשִּׁירָה הָעַרְבִית. تَخْفِيفٌ הֲקַלָּה, הַפְחָתָה, דִּלּוּל, הוֹרָדָה. ظُرُوفُ التَّخْفِيفِ נְסִבּוֹת מְקִלּוֹת. تَخْفِيفُ حِدَّةِ التَّوَتُّرِ הֲפָגַת הַמְּתִיחוּת. إِسْتِخْفَافٌ זִלְזוּל, בּוּז, הֲקַלָּה בְּכָבוֹד. أَجَابَ بِاسْتِخْفَافٍ עָנָה בְּבִטּוּל. مُخَفِّفٌ מֵקֵל. ظُرُوفٌ مُخَفِّفَةٌ נְסִבּוֹת מְקִלּוֹת (בדין). مُخَفَّفٌ 1. דָּלִיל, מְדֻלָּל. 2. בְּלִי דָּגֵשׁ, רָפֶה (בדקדוק).

خَفَتَ ـُ 1. דָּעַךְ, נֶחֱלַשׁ, נָמוֹג, שָׁקַט, שָׁכַךְ. 2. נֶאֱלַם. خَافَتَ III דִּבֵּר בְּלַחַשׁ.

أَخْفَتَ IV הִשְׁתִּיק, עִמְעֵם. خُفُوتٌ דְּעִיכָה, עִמְעוּם (אִטִּי). خَافِتٌ רָפֶה, חַלָּשׁ, דּוֹעֵךְ, עָמוּם.

خَفَرَ ـُ שָׁמַר, נָטַר. خَفِرَ ـَ הִתְבַּיֵּשׁ, נֶחְבָּא אֶל הַכֵּלִים, הָיָה צָנוּעַ. خَفْرٌ שְׁמִירָה. خَفَرٌ 1. מִשְׁמָר. 2. בַּיְשָׁנוּת. خَفَرُ السَّوَاحِلِ מִשְׁמַר הַחוֹפִים. خَفِيرٌ ج خُفَرَاءُ שׁוֹמֵר, נוֹטֵר. خِفَارَةٌ שְׁמִירָה. مَخْفَرٌ ج مَخَافِرُ תַּחֲנַת מִשְׁמָר. مَخْفَرُ الشُّرْطَةِ תַּחֲנַת מִשְׁטָרָה. مَخْفُورٌ תַּחַת שְׁמִירָה (אוֹ לִוּוּי), מוּגָן.

خَفَسَ ـُ 1. הָרַס, הֶחְרִיב. 2. לָעַג ל־.

خَفَشٌ עִוָּרוֹן בַּיּוֹם, עִוָּרוֹן חֶלְקִי. أَخْفَشُ ج خُفْشٌ לְקוּי רְאִיָּה, עִוֵּר יוֹם, הַמַּרְלוֹפִּי.

خُفَّاشٌ ج خَفَافِيشُ עֲטַלֵּף.

خَفَضَ ـِ 1. הִנְמִיךְ, הוֹרִיד. 2. מָל יַלְדָּה, חָתַךְ אֶת הַדַּגְדְּגָן. 3. נִקֵּד בְּנַחְסַת הַקִּנְיָן (كَسْرَة). خَفُضَ ـُ عَيْشُهُ חַי חַיֵּי רְוָחָה. خَفَّضَ II. أَخْفَضَ IV הִנְמִיךְ, הוֹרִיד. إِنْخَفَضَ VII הָנְמַךְ, יָרַד, שָׁפַל, פָּחַת, הִתְמַעֵט. خَفْضٌ 1. הַפְחָתָה, הוֹרָדָה, הַנְמָכָה. 2. עִמְעוּם. 3 מִילַת יַלְדָּה. خَفْضُ العَيْشِ חַיֵּי נוֹחוּת. خَفْضُ القِيمَةِ פְּחוּת. حَرْفُ الخَفْضِ מִלַּת יַחַס (בדקדוק). خَفِيضٌ 1. נָמוּךְ, עָמוּם. 2. נוֹחַ (חיים). تَخْفِيضٌ 1. פְּחוּת. 2. הוֹרָדָה, הַפְחָתָה, צִמְצוּם. تَخْفِيضُ الأَسْعَارِ הוֹרָדַת מְחִירִים. تَخْفِيضُ قِيمَةِ العُمْلَةِ פְּחוּת שַׁעַר הַמַּטְבֵּעַ. إِنْخِفَاضٌ יְרִידָה, הִתְמַעֲטוּת, שְׁקִיעָה. إِنْخِفَاضٌ جَوِّيٌّ שֶׁקַע בָּרוֹמֶטְרִי. خَافِضٌ 1. גּוֹרֵם לְנַחַס הַקִּנְיָן (בדקדוק) ע' كَسْرَة. 2. الخَافِضُ מִכִּנּוּיֵי הָאֵל (בקוראן). خَافِضَةٌ מוֹהֶלֶת בָּנוֹת. مُخَفِّضٌ מַפְחִית, נָמוּךְ. مُنْخَفِضٌ נָמוּךְ, יָרוּד, שָׁקוּעַ. الأَرَاضِي المُنْخَفِضَةُ אַרְצוֹת הַשְּׁפֵלָה (הולנד, בלגיה ולוכסנבורג). مُنْخَفَضٌ שֶׁקַע. مُنْخَفَضٌ جَوِّيٌّ שֶׁקַע בָּרוֹמֶטְרִי.

خَفَقَ ـِ ـُ 1. פָּעַם, הָלַם (לב), דָּפַק, רָטַט. 2. טָרַף (ביצה). 3. הִתְנוֹעֵעַ, הִתְנוֹפֵף (דגל). 4. נִצְנֵץ (אור). 5. רִפְרֵף (עוף בכנפיו). خَفَّقَ II טִיַּח, טָח. أَخْفَقَ IV כָּשַׁל, נִכְשַׁל, נָחַל אַכְזָבָה. خَفْقٌ הֲלִימָה. خَفْقَةٌ 1. הֲלִימָה, פְּעִימַת לֵב. 2. מַכָּה. خَفَّاقٌ 1. פּוֹעֵם (לב). 2. מִתְנוֹסֵס בָּרָמָה (דגל). خَفَّاقَةٌ מַקְצֵף. مِخْفَقَةٌ 1. מַקְצֵף. 2. שׁוֹט. إِخْفَاقٌ כִּשָּׁלוֹן, מַפַּח נֶפֶשׁ. خَافِقٌ פּוֹעֵם, הוֹלֵם (לב), עֵר, מִתְנוֹסֵס (דגל). الخَافِقَانِ הַמִּזְרָח וְהַמַּעֲרָב. الخَوَافِقُ אַרְבַּע רוּחוֹת הַשָּׁמַיִם, קְצוֹת תֵּבֵל. الخَافِقَاتُ דְּגָלִים.

خَفِيَ ـَ נִסְתַּר, נִצְפַּן, נֶחְבָּא. كَمَا لاَ يَخْفَى כַּיָּדוּעַ, כְּיָדוּעַ ש־. لاَ يَخْفَى عَلَيْكَ לֹא נֶעְלָם מִמְּךָ, יָדוּעַ לְךָ, בָּרוּר לְךָ. أَخْفَى IV הִסְתִּיר, הֶחְבִּיא, הִטְמִין. تَخَفَّى V. إِخْتَفَى VIII הִסְתַּתֵּר, נֶעְלַם. إِخْتَفَى عَنِ الأَنْظَارِ נֶעְלַם מִן הָעַיִן. إِسْتَخْفَى נֶעְלַם, נֶחְבָּא, הִסְתַּתֵּר. خَفِيٌّ חָבוּי, נִסְתָּר, עָלוּם. خَفِيُّ الاسْمِ אֲנוֹנִימִי. خُفْيَةً בַּחֲשַׁאי, בְּהַחְבָּא, בִּצְנִעָה, בַּסֵּתֶר. خَفِيَّةٌ ج خَفَايَا סוֹד, רָז, סֵתֶר. خَفَاءٌ סוֹדִיּוּת, חֲשָׁאִיּוּת. فِي الخَفَاءِ בַּסֵּתֶר, בְּחַדְרֵי חֲדָרִים. لاَ خَفَاءَ فِي أَنْ אֵין זֶה סוֹד כִּי. إِخْفَاءٌ הַסְתָּרָה, הַעְלָמָה. تَخَفٍّ(ي) הִסְתַּתְּרוּת, הִתְחַפְּשׂוּת. خَافٍ(ي) חָבוּי, נִסְתָּר, עָלוּם. خَافِيَةٌ ج خَوَافٍ(ي) סוֹד. لاَ تَخْفَى عَلَيْهِ خَافِيَةٌ לֹא נֶעְלָם מִמֶּנּוּ דָּבָר, יוֹדֵעַ הַכֹּל. الخَوَافِي נוֹצוֹת סוֹכְכוֹת (בעופות). مَخْفِيٌّ חָבוּי, מֻסְתָּר. مُتَخَفٍّ(ي) מְחֻפָּשׂ. مُخْتَفٍ(ي) מִסְתַּתֵּר, חָבוּי. مُخْتَفًى מַחֲבוֹא, מִסְתּוֹר.

خَلَّ ـُ דָּקַר. خَلَّ ـِ חִצֵּץ אֶת שִׁנָּיו. خَلَّلَ II 1. כָּבַשׁ (חמוצים). 2. חִצֵּץ אֶת שִׁנָּיו. أَخَلَّ IV 1. הֵפֵר, בִּטֵּל (התחייבות). 2. פָּגַע (בכבוד, במסורת וכו'). تَخَلَّلَ V 1. נִכְנַס בֵּין, נִדְחַק, הִתְעָרֵב, נִכְלַל (בתכנית). 2. חִלְחֵל. 3. חִצֵּץ אֶת שִׁנָּיו. إِخْتَلَّ VIII הוּפַר, הֻפְרַע, הִתְבַּלְבֵּל, הִתְרוֹפֵף. إِخْتَلَّ تَوَازُنُهُ הוּפַר שִׁוּוּי מִשְׁקָלוֹ. إِخْتَلَّ حَبْلُ الأَمْنِ נִתְעַרְעֵר מַצַּב הַבִּטָּחוֹן. إِخْتَلَّ عَقْلُهُ נִטְרְפָה עָלָיו דַּעְתּוֹ. خَلٌّ חֹמֶץ. خِلٌّ ج خِلاَّنٌ רֵעַ, יְדִיד נֶפֶשׁ. خَلَلٌ ج خِلاَلٌ 1. קִלְקוּל, פְּגָם, תַּקָּלָה, הַפְרָעָה, נֶזֶק. 2. פִּרְצָה. خَلَلٌ عَقْلِيٌّ הַפְרָעָה נַפְשִׁית. خَلَلٌ فَنِّيٌّ תַּקָּלָה טֶכְנִית. خِلاَلَ בְּמֶשֶׁךְ, בְּתוֹךְ, בְּמַהֲלַךְ. فِي خِلاَلِ ذَلِكَ בֵּינְתַיִם, בְּאֶמְצַע. مِنْ خِلاَلِ מִתּוֹךְ־, בְּאֶמְצָעוּת־, מִבֵּין־. خَلَّةٌ מַחְסוֹר, עֹנִי. الخَلَّةُ تَدْعُو إِلَى السَّلَّةِ פת' הַמַּחְסוֹר גּוֹרֵם לִגְנֵבָה, וְעַל פַּת לֶחֶם יִפְשַׁע גָּבֶר. خُلَّةٌ רֵעוּת, יְדִידוּת נֶפֶשׁ. خِلاَلٌ ج أَخِلَّةٌ 1. יָתֵד (כלי לניקוב). 2. קֵיסָם. خَلِيلٌ ج أَخِلاَّءُ وأَخِلَّةٌ רֵעַ, יְדִיד נֶפֶשׁ, אָהוּב. الخَلِيلُ חֶבְרוֹן. خَلِيلُ اللّٰهِ כִּנּוּיוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ. خَلِيلَةٌ פִּילֶגֶשׁ, מְאַהֶבֶת. أُمُّ الخُلُولِ שַׁבְּלוּל, סוּג שֶׁל צִדְפָּה. إِخْلاَلٌ הֲפָרָה, הַפְרָעָה. إِخْلاَلٌ بِالأَمْنِ פְּגִיעָה בַּבִּטָּחוֹן. مَعَ عَدَمِ الإِخْلاَلِ بِـ בְּלִי לִפְגֹּעַ בּ־ (בניסוח משפטי). إِخْتِلاَلٌ הֲפָרָה, הַפְרָעָה, בִּלְבּוּל, הִתְעַרְעֲרוּת. إِخْتِلاَلُ مِيزَانِ القُوَى הֲפָרַת (הִתְעַרְעֲרוּת) מַאֲזַן הַכּוֹחוֹת. مُخَلَّلٌ כָּבוּשׁ (חמוצים), מְמֻלָּח (כבושים). مُخِلٌّ מֵבִישׁ. مُخِلٌّ بِالآدَابِ פּוֹגֵעַ בַּמּוּסָר, לֹא מוּסָרִי. مُخْتَلٌّ מֻפְרָע, לָקוּי. مُخْتَلُّ العَقْلِ בִּלְתִּי מְאֻזָּן, מֻפְרָע.

خَلَبَ ـُ אָחַז בְּצִפָּרְנָיו. خَلَبَ العَقْلَ שָׁבָה אֶת הַלֵּב, הִקְסִים, צוֹדֵד. خَلَبَ ـُ. إِخْتَلَبَ VIII פִּתָּה, הִשִּׁיא. خِلْبٌ ج أَخْلاَبٌ טֹפֶר, צִפֹּרֶן. خِلْبُ نِسَاءٍ דוֹן ז'וּאָן. بَرْقٌ خُلَّبٌ בָּרָק לְלֹא גֶּשֶׁם, אַשְׁלָיָה. خُلَّبِيٌّ. فَشَكٌ خُلَّبِيٌّ כַּדּוּר סְרָק. خَلاَّبٌ. خَالِبٌ 1. מַקְסִים, מְצוֹדֵד, שׁוֹבֵה לֵב. 2. מַשְׁלֶה, מַתְעֶה. مِخْلَبٌ ج مَخَالِبُ 1. טֹפֶר, צִפֹּרֶן שֶׁל חַיָּה. 2. מַגָּל (לא משונן).

(خلبص) خَلْبُوصٌ ج خَلاَبِيصُ מ' 1. לֵצָן. 2. רַמַּאי.

خَلَجَ ـِ. خَالَجَ III הִטְרִיד (מחשבה). خَالَجَهُ الشَّكُّ קִנֵּן בְּלִבּוֹ הַסָּפֵק. إِخْتَلَجَ VIII 1. רָטַט, רָעַד. 2. פִּרְפֵּר, מִצְמֵץ (בעין). 3. הָמָה, רָחַשׁ, פָּעַם (בלב). إِخْتَلَجَ غَمًّا נִמְלָא צַעַר. إِخْتَلَجَ قَلْبُهُ حُبًّا לִבּוֹ נִפְעַם מֵרֹב אַהֲבָה. خَلْجَةٌ ج خَلَجَاتٌ. خَالِجَةٌ ج خَوَالِجُ 1. רַחַשׁ, סֶנְטִימֶנְט, רֶגֶשׁ שֶׁבַּלֵּב. 2. מִצְמוּץ הָעַיִן. خَلِيجٌ ج خُلْجَانٌ מִפְרָץ. الخَلِيجُ العَرَبِيُّ (الفَارِسِيُّ) הַמִּפְרָץ הַפַּרְסִי.

خَلْخَلَ טִלְטֵל, עִרְעֵר, רוֹפֵף, דִּלֵּל (את האוויר). تَخَلْخَلَ נִטַּלְטֵל, נִתְרוֹפֵף, נִדַּלְדֵּל

(אוויר). خَلْخَلٌ ج خَلَاخِلُ. خَلْخَالٌ ج خَلَاخِيلُ עֶכֶס, שַׁהֲרוֹן, אֶצְעָדַת רֶגֶל לְנָשִׁים. تَخَلْخُلٌ חֹסֶר יַצִּיבוּת, הִתְעַרְעֲרוּת. مُخَلْخَلٌ. مُتَخَلْخِلٌ לֹא יַצִּיב, מְעֻרְעָר.

خَلَدَ ـُ הֻנְצַח, הָיָה נִצְחִי, נִקְבַּע לָנֶצַח. خَلَدَ فِي مَكَانِهِ נִשְׁאַר בִּמְקוֹמוֹ, נוֹתַר. خَلَدَ II. أَخْلَدَ IV הִנְצִיחַ, קִיֵּם לָעַד. أَخْلَدَ (خَلَدَ) إِلَى الرَّاحَةِ נָח, נָפַשׁ. أَخْلَدَ (خَلَدَ) إِلَى النَّوْمِ עָלָה עַל יְצוּעוֹ, הָלַךְ לִישׁוֹן. خُلْدٌ. خُلُودٌ נֶצַח, נִצְחִיּוּת, אַלְמָוֶת. خُلْدٌ ج خُلُودٌ ومَنَاجِدُ חֹלֶד, חֲפַרְפֶּרֶת. دَارُ الخُلْدِ (الخُلُودِ) גַּן עֵדֶן, הָעוֹלָם הַבָּא. خَلَدٌ ج أَخْلَادٌ דַּעַת, לֵב, נֶפֶשׁ. دَارَ فِي خَلَدِهِ עָלָה עַל דַּעְתּוֹ, הִרְהֵר ב־. تَخْلِيدٌ הַנְצָחָה. تَخْلِيدًا لِذِكْرَى לְזֵכֶר־. خَالِدٌ ج خَوَالِدُ נִצְחִי, הַקַּיָּם לְעוֹלָם, תְּמִידִי. خَوَالِدُ הָרִים. الجَزَائِرُ الخَالِدَاتُ הָאִיִּים הַקְּנָרִיִּים.

خَلَسَ ـِ خَالَسَ III. إِخْتَلَسَ VIII גָּנַב, מָעַל, סָחַב, שָׁלַח יָדוֹ בִּכְסָפֵי. خَالَسَهُ النَّظَرَ. إِخْتَلَسَ إِلَيْهِ النَّظَرَ הִגְנִיב אֵלָיו מַבָּט, הַבִּיט בִּגְנֵבָה. خُلْسَةً בִּגְנֵבָה, בְּחָטְף, בְּחֲשַׁאי, בַּסֵּתֶר. إِخْتِلَاسٌ מְעִילָה, גְּנֵבָה, "סְחִיבָה". خِلَاسِيٌّ בֶּן תַּעֲרֹבֶת. مُخْتَلِسٌ מוֹעֵל.

خَلَصَ ـُ 1. הִזְדַּכֵּךְ, טֹהַר, הָיָה נָקִי (מכל רבב). 2. נֶחְלַץ, הִשְׁתַּחְרֵר. 3. תַּם, נִסְתַּיֵּם. 4. הִגִּיעַ אֶל־. خَلَّصَ II 1. זִכֵּךְ, טִהֵר. 2. חִלֵּץ, גָּאַל, הִצִּיל, מִלֵּט. 3. שִׁחְרֵר, שִׁלֵּם (מסים בעבור סחורה במכס). خَلَّصَ حَقَّهُ חִלֵּץ (הֵשִׁיב) אֶת זְכֻיּוֹתָיו. خَالَصَ III 1. נָהַג בִּידִידוּת, גִּלָּה הֲגִינוּת כְּלַפֵּי־. 2. וִתֵּר לְ־ עַל־. أَخْلَصَ IV 1. הִתְמַסֵּר, הָיָה מָסוּר, הָיָה נֶאֱמָן לְ־. 2. זִכֵּךְ. أَخْلَصَ لَهُ الوُدَّ רָחַשׁ לוֹ יְדִידוּת כֵּנָה. أَخْلَصَ لِلّٰهِ دِينَهُ עָבַד אֶת אֱלֹהִים בֶּאֱמוּנָה. تَخَلَّصَ V נֶחְלַץ, הִשְׁתַּחְרֵר, נִצַּל, נִמְלַט, נִגְאַל. إِسْتَخْلَصَ X הִסִּיק (מסקנה), לָמַד (לקח), הוֹצִיא, הִצִּיל, הֵפִיק. إِسْتَخْلَصَ دَرْسًا (عِبْرَةً) לָמַד לֶקַח. إِسْتَخْلَصَ وَعْدًا סָחַט הַבְטָחָה. خَلَاصٌ. مَخْلَصٌ 1. גְּאֻלָּה, הַצָּלָה, מִפְלָט, יְשׁוּעָה. 2. שְׁלִיָה, חֶבֶל הַטַּבּוּר. 3. שָׂכָר (של שכיר). خُلَاصَةٌ 1. תַּמְצִית, סִכּוּם, תַּקְצִיר, עִקָּר, פֹּעַל יוֹצֵא שֶׁל. 2. מֵיטָב, מִבְחָר. خُلَاصَةٌ نِهَائِيَّةٌ פְּסַק דִּין סוֹפִי. وَالخُلَاصَةُ וּלְבַסּוֹף, וְהָעִקָּר. خِلْصٌ. خَلِيصٌ ج خُلَصَاءُ 1. נֶאֱמָן, כֵּן. 2. טָהוֹר. 3. רֵעַ, יְדִיד נֶפֶשׁ. خُلُوصٌ טֹהַר, כֵּנוּת. خَلَّاصٌ גּוֹבֶה מִסִּים. تَخْلِيصٌ 1. טִהוּר, זִכּוּךְ, צְרִיפָה (מסיגים). 2. חִלּוּץ, מִלּוּט. 3. יִשּׁוּב חֶשְׁבּוֹן. تَخْلِيصُ البِضَاعَةِ שִׁחְרוּר סְחוֹרָה, תַּשְׁלוּם מִסֵּי הַמֶּכֶס עַל סְחוֹרָה. إِخْلَاصٌ כֵּנוּת, נֶאֱמָנוּת, לוֹיָאלִיּוּת, מְסִירוּת. تَخَلُّصٌ הִשְׁתַּחְרְרוּת, הִמָּלְטוּת. إِسْتِخْلَاصٌ הַסָּקָה (של מסקנות), חֲפָקָה, הֶקֵּשׁ, מִצּוּי, סִכּוּם. خَالِصٌ ج خُلَّصٌ 1. טָהוֹר. 2. חָפְשִׁי. 3. כֵּן, נָקִי. خَالِصُ الأُجْرَةِ שֻׁלָּם (דמי דואר וכו'). خَالِصُ الضَّرِيبَةِ פָּטוּר מִמַּס. خَالِصُ الطَّوِيَّةِ כֵּן, נְקִי לֵב. مُخَلِّصٌ גּוֹאֵל, מְשַׁחְרֵר. المُخَلِّصُ כִּנּוּיוֹ שֶׁל יֵשׁוּ. مَجِيءُ المُخَلِّصِ בִּיאַת (בּוֹא) הַמָּשִׁיחַ. مُخْلِصٌ מָסוּר, נֶאֱמָן, כֵּן.

خَلَطَ ـِ خَلَّطَ II עִרְבֵּב, עֵרֵב, עִרְבֵּל, בָּלַל, מָהַל. خَلَطَ بَيْنَ... وَ בִּלְבֵּל בֵּין וּבֵין. خَلَطَ فِي كَلَامِهِ דִּבֵּר דִּבְרֵי הֶבֶל. خَالَطَ III הִתְעָרֵב, הִתְמַזֵּג, בָּא בְּמַגָּע עִם־. خُولِطَ فِي عَقْلِهِ נִטְרְפָה עָלָיו דַּעְתּוֹ. إِخْتَلَطَ VIII 1. נִתְעַרְבֵּב, הִתְמַזֵּג, הִתְבַּלְבֵּל. 2. בְּ־ הִתְרוֹעֵעַ עִם־. خَلْطٌ 1. עִרְבּוּב, עִרְבּוּל, מְהִילָה. 2. בִּלְבּוּל, עִרְבּוּבְיָה. 3. צֵרוּף, מִזּוּגָה. خِلْطٌ ج أَخْلَاطٌ 1. בֶּן תַּעֲרֹבֶת, בֶּן כִּלְאַיִם. 2. מַרְכִּיב. أَخْلَاطُ الإِنْسَانِ אַרְבַּעַת יְסוֹדוֹת גּוּף הָאָדָם. أَخْلَاطُ النَّاسِ אֲסַפְסוּף. خَلْطَةٌ תַּעֲרֹבֶת. خَلْطَةُ بَهَارَاتٍ תַּעֲרֹבֶת תַּבְלִינִים. خُلْطَةٌ שֻׁתָּפוּת. خَلَّاطٌ. خَلَّاطَةٌ מְעַרְבֵּל, מִיקְסֶר. خَلِيطٌ 1. תַּעֲרֹבֶת. 2. בִּלְבּוּל. ج خُلَطَاءُ יָדִיד, רֵעַ. مُخَالَطَةٌ קֶשֶׁר, הִתְחַבְּרוּת. إِخْتِلَاطٌ 1. עֵרוּב, מִזּוּג, עִרְבּוּב. 2. בִּלְבּוּל. مَخْلُوطٌ 1. מְעֹרָב, מָהוּל. 2. מְסֻגָּ, תַּעֲרֹבֶת, סִנְתֶּזָה. مُخْتَلِطٌ מְעֹרָב. مَحْكَمَةٌ مُخْتَلِطَةٌ מ' בֵּית מִשְׁפָּט מְעֹרָב (למקומיים ולזרים). تَعْلِيمٌ مُخْتَلِطٌ חִנּוּךְ מְעֹרָב (מְשֻׁתָּף) (לבנים ולבנות).

خَلَعَ ـَ 1. פָּשַׁט (בגד), חָלַץ (נעל), הֵסִיר הוֹרִיד, תָּלַשׁ, עָקַר (שן). 2. הֵדִּיחַ, פִּטֵּר, סִלֵּק. 3. גֵּרֵשׁ (אישה). خَلُعَ ـُ הִתְהוֹלֵל, פָּרַק עֹל. خَلَعَ ابْنَهُ נִעֵר חָצְנוֹ מִבְּנוֹ (בשל התנהגותו). خَلَعَ ثِيَابَهُ פָּשַׁט אֶת בְּגָדָיו. خَلَعَ يَدَهُ عَنِ الطَّاعَةِ פָּרַק עֹל. خَلَعَ العَارَ הֵסִיר חֶרְפָּה. خَلَعَ عَلَيْهِ خِلْعَةً הֶעֱנִיק לוֹ בֶּגֶד שֶׁל כָּבוֹד. خَلَعَ عَلَى نَفْسِهِ حَقًّا תָּבַע לְעַצְמוֹ זְכוּת. يَخْلَعُ القَلْبَ מַחֲרִיד, מַבְעִית, מְזַוִּיעַ. خَلَّعَ II עָקַר, תָּלַשׁ. خَالَعَ III נָתַן גֵּט פִּטּוּרִין (בתמורה לקבלת פיצויים מגרושתו). تَخَلَّعَ V הִתְפּוֹקֵק, הִתְפָּרֵק. تَخَلَّعَ فِي الشَّرَابِ הִתְמַכֵּר לִשְׁתִיָּה. إِنْخَلَعَ VII נָקַע (עצם), נֶעֱקַר, זָז מִמְּקוֹמוֹ. إِنْخَلَعَ قَلْبُهُ נִבְעַת, נֶחֱרַד, פָּחַד פַּחַד מָוֶת. خَلْعٌ 1. הֲסָרָה, הוֹרָדָה. 2. עֲקִירָה (שן). 3. הַדָּחָה, פִּטּוּרִין, גֵּרוּשִׁין, סִלּוּק. 4. נְקִיעָה. خَلْعُ الأَسْنَانِ עֲקִירַת שִׁנַּיִם. غُرْفَةُ خَلْعِ المَلَابِسِ חֲדַר הַלְבָּשָׁה. خُلْعٌ. مُخَالَعَةٌ מַתַּן גֵּט. خِلْعَةٌ ج خِلَعٌ גְּלִימַת כָּבוֹד. خَلِيعٌ ج خُلَعَاءُ 1. הוֹלֵל, מֻפְקָר. 2. מֻדָּח, מְפֻטָּר. خَلَاعَةٌ הוֹלֵלוּת, הֶפְקֵרוּת, תּוֹעֵבָה. خَلَاعِيٌّ פּוֹרְנוֹגְרָפִי, שֶׁל תּוֹעֵבָה. خَوْلَعٌ טִפֵּשׁ. خَالِعٌ אִשָּׁה מְגֹרֶשֶׁת. خَالِعُ العِذَارِ מֻפְקָר, שְׁלוּחַ רֶסֶן. مَخْلُوعٌ 1. מֻדָּח, מְפֻטָּר, מְסֻלָּק. 2. פָּרוּץ, פּוֹחֵז, שׁוֹבָב. 3. מְטֻרְלָל, מְטֹרָף. مَخْلُوعُ الفُؤَادِ נִבְעַת, פּוֹחֵד פַּחַד מָוֶת. المُخَلِّعَةُ סַד (מכשיר עינויים קדום).

خَلَفَ ـُ 1. בָּא אַחֲרֵי־, יָרַשׁ, הֶחֱלִיף. 2. עַל פִּיהָ אֶת־ עַל־. 3. נִתְמַנָּה לְחַלִּיף. 4. נִשְׁתַּנָּה (ריח של הפה). خَلَفَ اللّٰهُ عَلَيْكَ אֱלֹהִים יְפַצֶּה אוֹתְךָ. خَلَّفَ II 1. הֶעֱמִיד צֶאֱצָאִים, הוֹלִיד. 2. הִשְׁאִיר אַחֲרָיו. 3. מִנָּה לְחַלִּיף. 4. עִכֵּב. مَنْ خَلَّفَ مَا مَاتَ פת' מִי שֶׁהֶעֱמִיד צֶאֱצָאִים לֹא מֵת. خَالَفَ III 1. חָלַק עַל־, הִתְנַגֵּד. 2. הֵפֵר, סֵרֵב, הִמְרָה אֶת פִּי־, עָבַר עֲבֵרָה. 3. שָׁנָה, הָיָה שׁוֹנֶה, נִבְדַּל. خَالِفْ تُذْكَرْ (تُعْرَفْ) פת' הֱיֵה בַּעַל אִיפְּכָא מִסְתַּבְּרָא. أَخْلَفَ IV 1. פִּצָּה. 2. הֵפֵר הַבְטָחָה, אִכְזֵב. 3. הֶחְלִיף, שָׂם בִּמְקוֹם. 4. הֵנִיב. تَخَلَّفَ V 1. נִשְׁאַר. 2. عَنْ פִּגֵּר, הָיָה נֶחְשָׁל ב־. 3.

אחר, הִתְעַכֵּב, נֶעֱדַר. تَخَلَّفَ عَنِ العَوْدَةِ לא חָזַר, נֶעֱדַר (גם ממשימה למשל). تَخَالَفَ VI 1. חָלַק עַל־. 2. נִבְדַּל. إِخْتَلَفَ VIII 1. חָלַק עַל־. 2. عَنْ הָיָה שׁוֹנֶה מ־, הָיָה רַבְגוֹנִי. 3. إِلَى בִּקֵּר בִּקְבִיעוּת. لاَ يَخْتَلِفُ فِيهِ اثْنَانِ אֵין מִי שֶׁחוֹלֵק, לֵית מָאן דְּפָלִיג. إِسْتَخْلَفَ X מִנָּה לְיוֹרֵשׁ. خَلْفٌ אָחוֹר, עֹרֶף. خَلْفَ מֵאֲחוֹרֵי־. إِلَى الخَلْفِ אֲחוֹרַנִּית, לְאָחוֹר. لِلْخَلْفِ دُرْ! אֲחוֹרָה פְּנֵה! مِنَ الخَلْفِ מֵאָחוֹר. خَلْفِيٌّ אֲחוֹרִי, עָרְפִּי. خَلْفِيَّةٌ רֶקַע. خِلْفٌ 1. שׁוֹנֶה. 2. ج أَخْلاَفٌ עָטִין, דַּד, כְּחָל. خُلْفٌ שִׁנּוּי, נִגּוּד. خِلْفَةٌ 1. שִׁנּוּי. 2. תַּחְלִיף. خَلَفٌ ج أَخْلاَفٌ יוֹרֵשׁ, הַבָּא אַחֲרֵי ע׳ سَلَف. خَلِيفَةٌ ז׳ ج خُلَفَاءُ חַ׳לִיף (באסלאם), מְמַלֵּא מָקוֹם (של הנביא מוחמד). خِلاَفَةٌ חַ׳לִיפוּת, מִלּוּי מָקוֹם. خِلاَفٌ ج خِلاَفَاتٌ 1. מַחֲלֹקֶת, סִכְסוּךְ, חִלּוּקֵי דֵּעוֹת. 2. נִגּוּד, שִׁנּוּי, הֶבְדֵּל. شَجَرَةُ الخِلاَفِ עֲרָבָה ע׳ صَفْصَافَة. خِلاَفًا لِـ בְּנִגּוּד ל־. بِخِلاَفِ מִלְּבַד־, נוֹסָף עַל־. خِلاَفًا لِلْقَانُونِ לֹא כַּדִּין, בְּנִגּוּד לַחֹק. وَخِلاَفُهُ וְשֶׁכְּמוֹתוֹ, וְדוֹמָיו. عَلَى خِلاَفِ בְּנִגּוּד ל־. خِلاَفِيٌّ שָׁנוּי בְּמַחֲלֹקֶת. مُخَالَفَةٌ עֲבֵרָה, פָאוּל (בכדורגל). مُخَالَفَةُ القَانُونِ הֲפָרַת חֹק. تَخَلُّفٌ 1. פִּגּוּר, נַחְשָׁלוּת. 2. הֵעָדְרוּת, הִתְעַכְּבוּת. 3. נִפְקָדוּת, אִחוּר, אִי הוֹפָעָה. تَخَلُّفٌ عَقْلِيٌّ פִּגּוּר שִׂכְלִי. تَخَالُفٌ 1. הַחְלָפַת אוֹתִיּוֹת, הַבְדָּלוֹת (בפונטיקה). 2. חֹסֶר הַתְאָמָה. إِخْتِلاَفٌ ج إِخْتِلاَفَاتٌ 1. שִׁנּוּי, הֶבְדֵּל, נִגּוּד. 2. מַחֲלֹקֶת, חִלּוּקֵי דֵּעוֹת. عَلَى اخْتِلاَفِ أَنْوَاعِهِمْ לְסוּגֵיהֶם הַשּׁוֹנִים. مُخَلَّفٌ נִשְׁאָר, נוֹתָר. مُخَلَّفَاتٌ 1. עִזָּבוֹן, יְרֻשָּׁה. 2. פְּסֹלֶת. مُخَلَّفَاتُ الجَيْشِ עֳדָפִים, רוּטָאוֹת שֶׁל צִיּוּד הַצָּבָא. مُخَلَّفَاتُ البُطُونِ הַפְרָשׁוֹת הַמֵּעַיִם. مُخَالِفٌ 1. שׁוֹנֶה, נוֹגֵד, סוֹתֵר. 2. חוֹלֵק עַל־. 3. עוֹבֵר עַל הַחֹק. مُتَخَلِّفٌ 1. מְפַגֵּר, נֶחְשָׁל. 2. מִשְׁתַּמֵּט, מְאַחֵר. 3. חָסֵר, נִפְקָד. مُتَخَلِّفٌ عَقْلِيًّا מֻגְבָּל, מְפַגֵּר בְּשִׂכְלוֹ. المِيَاهُ المُتَخَلِّفَةُ מֵי שְׁפָכִים. مُخْتَلِفٌ שׁוֹנֶה, נִבְדָּל, לֹא דּוֹמֶה. مُخْتَلَفٌ فِيهِ (عَلَيْهِ) שָׁנוּי בְּמַחֲלֹקֶת, אֵינוֹ מֻסְכָּם.

خَلَقَ ـُ 1. בָּרָא, יָצַר, עָשָׂה. 2. חוֹלֵל, הִמְצִיא. 3. בָּלָה (בגד). خَلُقَ ـُ 1. הָיָה יָפֶה. 2. תָּאַם, הָלַם. 3. בָּלָה (בגד). 4. הָיָה רָאוּי ל־. خَلَّقَ II 1. בִּשֵּׂם. 2. לִטֵּשׁ, הִשְׁלִים אֶת יְצִירָתוֹ. خَالَقَ III הִתְרוֹעֵעַ עִם־ (לפי אופיו). أَخْلَقَ IV 1. בָּלָה (בגד). 2. סָר, הָלַךְ לוֹ. تَخَلَّقَ V 1. נוֹצַר, עֻצַּב. 2. بِـ סִגֵּל תְּכוּנוֹת (של אחר). إِخْتَلَقَ VIII הִמְצִיא, בָּדָה, "פִּבְּרֵק". خَلْقٌ בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה. خَلْقٌ. الخَلْقُ הַבְּרִיּוֹת, הַיְּצוּרִים, כְּלַל בְּנֵי הָאָדָם. وَاللّٰهِ فِي خَلْقِهِ شُؤُونٌ בָּרוּךְ מְשַׁנֶּה הַבְּרִיּוֹת, נִפְלָאִים מַעֲשֵׂי הָאֵל. خُلُقٌ. خُلْقٌ ج أَخْلاَقٌ טֶבַע (של אדם), אֹפִי, מִדָּה, תְּכוּנָה, סְגֻלָּה. سَيِّئُ الخُلُقِ רַע מֶזֶג, בַּעַל אֹפִי רַע. عِلْمُ الأَخْلاَقِ תּוֹרַת הַמּוּסָר (הַמִּדּוֹת), אֶתִיקָה. مَكَارِمُ (سُمُوُّ) الأَخْلاَقِ אֲצִילוּת נֶפֶשׁ, מִדּוֹת תְּרוּמִיּוֹת. شُرْطَةُ (بُولِيسُ) الأَخْلاَقِ מִשְׁטֶרֶת הַמּוּסָר, מִפְלַג הַזְּנוּת וְהַסַּמִּים. خُلُقِيٌّ. خُلْقِيٌّ מוּסָרִי. خَلَقٌ ج خُلْقَانٌ وَأَخْلاَقٌ בָּלוּי, שָׁחוּק. خِلْقَةٌ ج خِلَقٌ טֶבַע. خَلاَقٌ חֵלֶק, נַחֲלָה. لاَ خَلاَقَ لَهُ 1. מַחְפִּיר, מֵבִישׁ. 2. לֹא יִצְלַח. خَلِيقٌ ج خُلَقَاءُ بِـ רָאוּי ל־, מַתְאִים. خَلُوقٌ 1. בַּעַל מִדּוֹת תְּרוּמִיּוֹת, יָשָׁר. 2. מִין בֹּשֶׂם. خَلاَّقٌ יוֹצֵר. الخَلاَّقُ הַבּוֹרֵא, אֱלֹהִים. خَلِيقَةٌ 1. בְּרִיאָה, עוֹלָם, טֶבַע. 2. ج خَلاَئِقُ בְּרִיּוֹת, בְּרוּאִים, בְּנֵי אָדָם. سِفْرُ الخَلِيقَةِ סֵפֶר בְּרֵאשִׁית. أَخْلاَقِيٌّ אֶתִי, מוּסָרִי. الفَلْسَفَةُ الأَخْلاَقِيَّةُ תּוֹרַת הַמּוּסָר (הַמִּדּוֹת). أَخْلاَقِيَّةٌ מוּסָרִיּוּת, הֲגִינוּת. خُلْقَانِيٌّ סוֹחֵר בְּאַלְטֶע זַאכֶען. خَالِقٌ בּוֹרֵא, אֱלֹהִים. مَخْلُوقٌ ج مَخَالِيقُ وَمَخْلُوقَاتٌ בָּרוּא, בְּרִיָּה, נֶפֶשׁ חַיָּה, יְצוּר. مُخْتَلَقٌ בָּדוּי, "מְפֻבְרָק", לֹא אֲמִתִּי.

خَلْقِينٌ G ج خَلاَقِينُ דּוּד, מֵחַם.

خَلَنْجٌ P אַבְרָשׁ (שיח, erica).

خُلُنْجَانٌ P מ׳ זַנְגְּוִיל (צמח, ginger).

(خلو) خَلاَ ـُ 1. הִתְרוֹקֵן, הָיָה רֵיק, הָיָה פָּנוּי. 2. חָסַר. 3. הִתְבּוֹדֵד, פָּרַשׁ. خَلاَ بِهِ נָטַשׁ, זָנַח אוֹתוֹ. خَلاَ لَهُ الجَوُّ הִתְפַּנְּתָה לוֹ הַדֶּרֶךְ ל־, נִסְלְלָה לְפָנָיו הַדֶּרֶךְ ל־. خَلاَ إِلَى نَفْسِهِ הִתְבּוֹדֵד. خَلاَ بَالُهُ נִרְגַּע, הָיָה פָּטוּר מִדְּאָגוֹת. خَلاَ مَكَانُهُ נִפְטַר. لاَ تَخْلُو مِنْ جَمَالٍ אֵינָהּ חֲסֵרָה יֹפִי. لاَ يَخْلُو مِنْ فَائِدَةٍ אֵינוֹ חָסֵר תּוֹעֶלֶת, יֵשׁ בּוֹ מִשּׁוּם תּוֹעֶלֶת. مُنْذُ عَشْرِ سَنَوَاتٍ خَلَتْ לִפְנֵי עֶשֶׂר שָׁנִים. خَلاَ. مَا خَلاَ. מִלְּבַד, לְמַעֵט, לְהוֹצִיא. خَلَّى II 1. הֵנִיחַ, הִשְׁאִיר. 2. עָזַב, נָטַשׁ. 3. אִפְשֵׁר, וִתֵּר, שִׁחְרֵר. خَلَّى سَبِيلَهُ שִׁחְרֵר אוֹתוֹ. خَلِّ عَنْكَ הָנַח ל־, עֲזֹב אֶת־. خَلَّى بَيْنَهُ وَبَيْنَ נָתַן לוֹ יַד חָפְשִׁית ל־. أَخْلَى IV 1. פִּנָּה, עָזַב. 2. רוֹקֵן, הֵרִיק. أَخْلَى سَبِيلَهُ שִׁחְרֵר אוֹתוֹ, פָּטַר אוֹתוֹ. أَخْلَى بَيْنَهُ وَبَيْنَ مَا يَقُولُ אִפְשֵׁר לוֹ לוֹמַר כְּאַוַּת נַפְשׁוֹ. لاَ أَخْلَى اللّٰهُ مَكَانَكَ מִי יִתֵּן וּמְקוֹמְךָ לֹא יִפָּקֵד. تَخَلَّى V عَنْ וִתֵּר, הִסְתַּלֵּק מִן־, נָסוֹג מִן־, מָשַׁךְ יָדוֹ. إِخْتَلَى VIII הִתְבּוֹדֵד, הִתְיַחֵד עִם־. خِلْوٌ مِنْ חָסֵר־, מְשֻׁחְרָר מִן־. خُلُوُّ הָעֵדֶר, רֵיקָנוּת. خُلُوُّ الرِّجْلِ דְּמֵי מַפְתֵּחַ. خُلُوُّ البَالِ חֹסֶר דְּאָגוֹת. خَلاَءٌ חָלָל רֵיק, שְׁמָמָה, בְּדִידוּת. فِي الخَلاَءِ. تَحْتَ الخَلاَءِ תַּחַת כִּפַּת הַשָּׁמַיִם, בַּחוּץ. بَيْتُ الخَلاَءِ שֵׁרוּתִים, בֵּית כִּסֵּא. خَلْوَةٌ ج خَلَوَاتٌ 1. הִתְבּוֹדְדוּת. 2. בֵּית תְּפִלָּה (של דרוזים), מְקוֹם פְּרִישׁוּת (של נזירים), תָּא. عَلَى خَلْوَةٍ לְבַד, בִּבְדִידוּת. خَلْوَةُ الحَمَّامِ חֲדַר הָאַמְבַּטְיָה. خَلَوِيٌّ 1. מְבֻדָּד. 2. כַּפְרִי. 3. תָּאִי. بَيْتٌ خَلَوِيٌّ בַּיִת כַּפְרִי. تِلِفُونٌ خَلَوِيٌّ טֶלֶפוֹן סֶלוּלָרִי. خَلِيٌّ חָפְשִׁי, מְשֻׁחְרָר. خَلِيُّ البَالِ חֲסַר דְּאָגוֹת. خَلِيَّةٌ ج خَلاَيَا 1. תָּא. 2. יַעֲרָה, כַּוֶּרֶת (דבורים). الخَلِيَّةُ الحَيَوِيَّةُ الأُولَى פְּרוֹטוֹפְּלַזְמָה. خَلِيَّةٌ صَوْتِيَّةٌ תָּא קוֹלִי. خُلَيُونٌ תָּאִית, צֶלּוּלוֹזָה. مِخْلاَةٌ שַׂק הָאַבֶּסָה, טְרַסְקָל (שק מספוא על צוואר בהמה). تَخْلِيَةٌ פִּנּוּי, סִלּוּק. إِخْلاَءٌ פִּנּוּי, הֲרָקָה, שִׁחְרוּר. تَخَلٍّ (ي) הִסְתַּלְּקוּת, וִתּוּר עַל־, נְטִישָׁה, הִתְפַּטְּרוּת. إِخْتِلاَءٌ הִתְבּוֹדְדוּת, פְּרָטִיּוּת. خَالٍ (ي) רֵיק, פָּנוּי, עָזוּב. خَالِي البَالِ נְטוּל דְּאָגוֹת. خَالٍ مِنَ الفَائِدَةِ חֲסַר תּוֹעֶלֶת. خَالِي الوِفَاضِ ע׳ (وفض) وِفَاض. الأَيَّامُ الخَوَالِي

הַיָּמִים שֶׁחָלְפוּ וְאֵינָם.

خَمَّ – בָּאַש (בשר), הִצְחִין. **خَمٌّ** צַחֲנָה, סַרְחוֹן, בָּאְשָׁה. **خُمٌّ** ج **أخْمَامٌ** לול.

خَمِجَ – רָקַב, הִתְקַלְקֵל (בשר).

خَمَدَ – 1. כָּבָה, דָּעַךְ (אש), שָׁקַט, שָׁכַךְ. 2. מֵת. 3. הִתְעַלֵּף. 4. שָׁתַק. **أخْمَدَ** IV 1. כִּבָּה (אש). 2. הִשְׁקִיט, שִׁכֵּךְ. 3. דִּכֵּא (מרד). **أخْمَدَ أنْفَاسَهُ** הֶחֱנִיק אוֹתוֹ. **خُمُودٌ** כְּבִיָּה, דְּעִיכָה, שְׁקִיעָה, קִפָּאוֹן. **إخْمَادٌ** 1. כִּבּוּי, שִׁכּוּךְ. 2. דִּכּוּי (מרד). **خَامِدٌ** דּוֹעֵךְ, שָׁקֵט, כָּבוּי, קָפוּא.

خَمَرَ – 1. כִּסָּה, הִסְתִּיר. 2. חָמַר, תָּסַס. **خَمَّرَ** II 1. כִּסָּה. 2. הִתְסִיס. 3. הֶחְמִיץ, תָּסַס. **خَامَرَ** III הִתְמַזֵּג, פִּעְפֵּעַ, חָדַר. **خَامَرَهُ الشَّكُّ** קִנֵּן הַסָּפֵק בְּלִבּוֹ. **تَخَمَّرَ** V. **إخْتَمَرَ** VIII תָּסַס, חָמַר, הֶחְמִיץ (יין, בצק וכו'). **خَمْرٌ. خَمْرَةٌ** יַיִן. ج **خُمُورٌ** מַשְׁקָאוֹת חֲרִיפִים, שֵׁכָר, אַלְכּוֹהוֹל. **الْيَوْمَ خَمْرٌ وَغَداً أَمْرٌ** פת' הַיּוֹם מִשְׁתֵּה יַיִן וּמָחָר (חֲרִיצַת) מִשְׁפָּט, לַבֹּקֶר מִשְׁפָּט. **الْخَمْرُ فَضَّاحُ الْأَسْرَارِ** פת' נִכְנַס יַיִן יָצָא סוֹד. **خَمْرِيٌّ** שָׁחוֹם. **خَمْرِيَّةٌ** ج **خَمْرِيَّاتٌ** שִׁיר יַיִן. **خِمَارٌ** ج **أخْمِرَةٌ وخُمُرٌ** רְעָלָה, צְעִיף נָשִׁים. **خُمَارٌ** שִׁכָּרוֹן (בלבול החושים אחרי התפכחות משכר). **خَمِيرٌ. خَمِيرَةٌ** ج **خَمَائِرُ** שְׂאוֹר, שְׁמָרִים, אֶנְזִים. **خَمَّارٌ** יֵינַאי, יַיָּן. **خَمَّارَةٌ** מִסְבָּאָה, בֵּית מַרְזֵחַ. **خِمِّيرٌ** שַׁתְיָן, מִתְמַכֵּר לְאַלְכּוֹהוֹל. **تَخْمِيرٌ** חִמּוּץ, הַתְסָסָה. **إخْتِمَارٌ. تَخَمُّرٌ** תְּסִיסָה. **مَخْمُورٌ** שָׁתוּי לְשָׁכְרָה, מְבֻסָּם. **مُخْتَمِرٌ** תּוֹסֵס.

خَمَسَ – 1. נָטַל חֲמִישִׁית. 2. הָיָה הַחֲמִישִׁי בִּקְבוּצָה. **خَمَّسَ** II חִמֵּשׁ, כָּפַל בַּחֲמִשָּׁה. **خُمْسٌ** ج **أخْمَاسٌ** חֲמִישִׁית. **ضَرَبَ أَخْمَاساً بِأَسْدَاسٍ** פת' לֹא יָדַע אֶת נַפְשׁוֹ, הָיָה נָבוֹךְ וְנִרְגָּשׁ. **ضَرَبَ أَخْمَاساً لِأَسْدَاسٍ** הוֹנָה, הֶעֱרִים. **خَمْسٌ** חָמֵשׁ. **خَمْسَةٌ** חֲמִשָּׁה. **خَمْسَ عَشْرَةَ** חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה. **خَمْسَةَ عَشَرَ** חֲמִשָּׁה עָשָׂר. **خَمْسَةُ أَضْعَافٍ** פִּי חֲמִשָּׁה. (**خَمْسِيٌّ**) **خِطَّةٌ خَمْسِيَّةٌ** תָּכְנִית חֹמֶשׁ. **خَمْسُونَ** חֲמִשִּׁים. **أَيَّامُ الْخَمَاسِينِ** יְמֵי הַשָּׁרָב. חַמְסִין. **خَمَاسِينِيٌّ** שַׁרְבִי, חַמְסִינִי. **الْخَمْسِينَاتُ. الْخَمْسِينِيَّاتُ** שְׁנוֹת הַחֲמִשִּׁים. **عِيدٌ خَمْسِينِيٌّ** יוֹבֵל הַחֲמִשִּׁים. **خَمِيسٌ. يَوْمُ الْخَمِيسِ** יוֹם חֲמִישִׁי. **خَمِيسُ الْجَسَدِ** יוֹם קוֹרְפּוּס קְרִיסְטִי (אצל הקתולים). **خُمَاسِيٌّ** מְחֻמָּשׁ, מֻרְכָּב מֵחֲמִשָּׁה (רכיבים, אותיות וכו'). **خُمَاسِيُّ الزَّوَايَا** מְחֻמָּשׁ (בהנדסה). **خِطَّةٌ خُمَاسِيَّةٌ** תָּכְנִית חֹמֶשׁ. **خَمِيسَةٌ. خَمْسَةٌ** "חַמְסָה" (קמע). **خَامِسٌ** חֲמִישִׁי. **خَامِسَةٌ** חֲמִישִׁית. **الْخَامِسُ عَشَرَ** הַחֲמִשָּׁה עָשָׂר. **الْخَامِسَةَ** (**الخامسةُ**) **عَشْرَةَ** הַחֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה. **مُخَمَّسٌ** מְחֻמָּשׁ (בהנדסה).

خَمَشَ – **خَمَّشَ** II שָׂרַט, גֵּרֵד אֶת הָעוֹר וּפְצָעוֹ. **خَمْشٌ** ج **خُمُوشٌ. خُمَاشَةٌ** שְׂרִיטָה.

خَمَصَ – **خَمِصَ** – הָיָה רֵיק, הָיָה רָעֵב. **خَمِيصٌ. خَمِيصُ الْبَطْنِ (الْحَشَا)** עַל בֶּטֶן רֵיקָה, רָעֵב. **أَخْمَصُ** ج **أَخَامِصُ** 1. כַּף הָרֶגֶל. 2. קַת (של רובה למשל). **مِنْ قِمَّةِ الرَّأْسِ إِلَى أَخْمَصِ الْقَدَمِ** מִכַּף רֶגֶל וְעַד רֹאשׁ.

خَمَلَ – 1. רָפָה, הִתְעַצֵּל. 2. הָיָה אַלְמוֹנִי. **خَمَلَ ذِكْرُهُ** יָרַד לִתְהוֹם הַנְּשִׁיָּה, נִשְׁכַּח. **خَمْلٌ. خَمْلَةٌ** סִיבֵי קְטִיפָה. **خَمِلٌ** נִרְפֶּה, אַפָּתִי, אָדִישׁ. **خُمُولٌ** 1. רִפְיוֹן, נִרְפּוּת, עַצְלָנוּת. 2. אַלְמוֹנִיּוּת. **خَمِيلَةٌ** ج **خَمَائِلُ** סְבָךְ, סְבַךְ עֵצִים וְשִׂיחִים. **خَامِلٌ** 1. אַלְמוֹנִי, בִּלְתִּי יָדוּעַ. 2. רָפֶה, אַפָּתִי, אָדִישׁ. **خَامِلُ الذِّكْرِ** אַלְמוֹנִי, שְׁכוּחַ אֵל. **مُخْمَلٌ** קְטִיפָה. **مُخْمَلِيٌّ** קְטִיפָתִי. **جِلْدٌ مُخْمَلِيٌّ** עוֹר הַצְּבִי, עוֹר עָדִין. **الْمُجْتَمَعُ الْمُخْمَلِيُّ** הַחֶבְרָה הַגְּבוֹהָה, הַחוּג הַנּוֹצֵץ.

خَمَّنَ II הֶעֱרִיךְ, אָמַד, שִׁעֵר. **تَخْمِينٌ** אֻמְדָּן, שׁוּמָה, הַעֲרָכָה. **تَخْمِيناً** בְּעֵרֶךְ, בְּקֵרוּב. **مُخَمِّنٌ** שַׁמַּאי, מַעֲרִיךְ.

خَنَّ – אִנְפֵּף. **خُنَّةٌ. خَنِينٌ** אִנְפּוּף. **أَخَنُّ** מְאַנְפֵּף.

خَنِثَ – הָיָה רַךְ כְּאִשָּׁה. **تَخَنَّثَ** V נַעֲשָׂה רַךְ כְּאִשָּׁה. **خَنِثٌ. مُخَنَّثٌ** חַלָּשׁ, נָשִׁי, אִימְפּוֹטֶנְט. **خُنْثَى** ج **خِنَاثٌ وخَنَاثَى** אַנְדְּרוֹגִינוּס, דּוּ־מִינִי.

خِنْجَرٌ ج **خَنَاجِرُ** פִּגְיוֹן.

خَنْدَقَ P חָפַר תְּעָלוֹת מָגֵן. **تَخَنْدَقَ** הִתְחַפֵּר. **خَنْدَقٌ** ج **خَنَادِقُ** תְּעָלַת מָגֵן, חֲפִירָה. **خَنْدَقَةٌ** הִתְחַפְּרוּת (בעמדותיו).

خُنْزُوَانِيَّةٌ שַׁחֲצָנוּת, גַּדְלוּת, מֶגָלוֹמַנְיָה.

خِنْزِيرٌ ج **خَنَازِيرُ** חֲזִיר. **خِنْزِيرٌ بَرِّيٌّ** חֲזִיר בַּר. **خِنْزِيرٌ هِنْدِيٌّ** שְׁפַן נִסָּיוֹן. **خِنْزِيرَةٌ** 1. חֲזִירָה. 2. כַּנֶּנֶת. 3. מַשְׁאֵבַת מַיִם. **خَنَازِيرُ** חַזֶּרֶת.

خَنَسَ – 1. אִחֵר, פִּגֵּר. 2. הִסְתַּתֵּר. **أَخْنَسُ** ج **خُنْسٌ** נ' **خَنْسَاءُ** חֲרוּמַף. **الْخَنَّاسُ** הַמִּסְתַּתֵּר (כינוי של השטן בקוראן).

خُنْشَارٌ P שָׁרָךְ (צמח).

خِنَّوْصٌ ج **خَنَانِيصُ** גּוּר חֲזִירִים.

خِنْصِرٌ ج **خَنَاصِرُ** זֶרֶת.

خَنَعَ – لِـ **إِلَى** נִכְנַע, הִתְמַסֵּר לְ־, צִיֵּת לְ־, הִתְרַפֵּס. **أَخْنَعَ** IV הִכְנִיעַ, אִלֵּץ. **خُنُوعٌ. خَانِعٌ** נִכְנָע, צַיְּתָן. **خُنُوعٌ** כְּנִיעָה, צִיּוּת, הִתְרַפְּסוּת.

(**خنف**) **أَخْنَفُ** מ' מְאַנְפֵּף.

خُنْفُسٌ. خُنْفُسَاءُ ج **خَنَافِسُ** חִפּוּשִׁית. **فِرْقَةُ الْخَنَافِسِ** לַהֲקַת הַחִפּוּשִׁיּוֹת.

خَنَقَ – חָנַק, שִׁנֵּק. **خَانَقَ** III. **تَخَانَقَ** VI נֶאֱבַק בְּ־, הִתְקוֹטֵט. **إِنْخَنَقَ** VII. **إِخْتَنَقَ** VIII נֶחֱנַק, הִשְׁתַּנֵּק. **خَنْقٌ** 1. חֲנִיקָה, חֶנֶק, שִׁנּוּק. 2. דִּכּוּי. **خَنْقُ الْأَنْوَارِ** הַאֲפָלָה. **خَنْقُ الْحُرِّيَّاتِ** דִּכּוּי הַחֵרֻיּוֹת. **خُنَاقٌ** מַחֲנָק, דַּלֶּקֶת הַגָּרוֹן. **خُنَاقٌ. خَانُوقٌ** אַסְכָּרָה, דִּיפְתֶּרְיָה. **الْخُنَاقُ الصَّدْرِيُّ** תְּעוּקַת הֶחָזֶה. **خَنَّاقٌ** מַחֲנִיק. **خِنَاقٌ** 1. חֶבֶל לַחֲנִיקָה. 2. גָּרוֹן. 3. רִיב. **ضَيَّقَ عَلَيْهِ الْخِنَاقَ** כִּתֵּר אוֹתוֹ מִכָּל עֵבֶר, לָחַץ אוֹתוֹ אֶל הַקִּיר. **خِنَاقَةٌ** רִיב, קְטָטָה. **إِخْتِنَاقٌ** חֶנֶק. **إِخْتِنَاقُ الْمُرُورِ**

פְּקַק תְּנוּעָה. نِقَاطُ الاخْتِنَاقِ נְקֻדּוֹת שֶׁל צַוַּאר הַבַּקְבּוּק (בתנועה, ברחוב וכו').
خَانِقٌ 1. מַחֲנִיק. 2. ج خَوَانِقُ מֵשְׁנָק. مَخْنُوقٌ. مُخْتَنِقٌ חָנוּק, לָחוּץ, עָצוּר (דמעה למשל). مُخَنَّقٌ גָּרוֹן, צַוָּאר. أَخَذَ مِنْهُ بِالْمُخَنَّقِ תָּפַס אוֹתוֹ בַּגָּרוֹן, הֵבִיא אוֹתוֹ בֵּין הַמְּצָרִים.

(خنو) خَنَا ـُ خَنِيَ ـَ נִבֵּל פִּיו. أَخْنَى IV عَلَيْهِ الدَّهْرُ הַגּוֹרָל הִתְאַכְזֵר אֵלָיו, הָיָה לוֹ רַע וָמַר. خَنًا. خَنًى נִבּוּל פֶּה, גַּסּוּת רוּחַ.

خَوَاجَا. خَوَاجَة T ج خَوَاجَاتٌ אָדוֹן, מָר (תואר כבוד לזר בארץ ערבית).

خُوَان ج أَخْوِنَةٌ שֻׁלְחָן, דֶּלְפֵּק. خُوَانُ الزِّينَةِ שֻׁלְחַן הָאִפּוּר.

خَوْخٌ II מ' רָקַב. خَوْخَةٌ ج خَوْخٌ 1. אֲפַרְסֵק. 2. שְׁזִיף (בסוריה). 3. ج خُوَخٌ צֹהַר, אֶשְׁנָב, פִּשְׁפָּשׁ (דלת).

خُوذَةٌ P ج خُوَذٌ קַסְדָּה. خُوذَةٌ فُولاَذِيَّةٌ קוֹבַע (קַסְדַּת) פְּלָדָה. خُوذَةٌ وَاقِيَةٌ קַסְדַּת מָגֵן.

(خور) خَارَ ـُ 1. גָּעָה, פָּעָה (שור, צאן וכו'). 2. נֶחֱלַשׁ, תַּשׁ כֹּחוֹ, הִתְמוֹטֵט. خَوْرٌ ج أَخْوَارٌ 1. לְשׁוֹן יָם, מִפְרָצוֹן. 2. שֶׁקַע (בין שתי רמות). خَوَرٌ חֻלְשָׁה, תְּשִׁישׁוּת. خُوَارٌ גְּעִיָּה, פְּעִיָּה. خَائِرٌ לָאֶה. خَائِرُ الْقُوَى תָּשׁוּשׁ, נְטוּל כֹּחַ.

خُورِيٌّ G ج خَوَارِنَةٌ כֹּמֶר.

خَوْزَقَ P דָּקַר ע' خَزَقَ.

خُوصَةٌ ج خُوصٌ כַּף תְּמָרִים. خِوَاصَةٌ קְלִיעַת כַּפּוֹת תְּמָרִים (לסלים וכו').

(خوض) خَاضَ ـُ 1. צָלַח (נהר ברגל), חָצָה. 2. שָׁקַע (בשיחה למשל). خَاضَ غِمَارَ الْحَرْبِ נִכְנַס לַמִּלְחָמָה. خَاضَ الْمَعْرَكَةَ الانْتِخَابِيَّةَ רָץ בַּמַּעֲרֶכֶת הַבְּחִירוֹת. خَوْضٌ צְלִיחָה, כְּנִיסָה בְּעָבְיֵי הַקּוֹרָה, עִסּוּק ב־. مَخَاضٌ צִירֵי לֵדָה ע' (مخض). مَخَاضَةٌ ج مَخَاوِضُ מַיִם רְדוּדִים לְמַעֲבָר בָּרֶגֶל.

(خوف) خَافَ ـَ פָּחַד, חָשַׁשׁ, יָרֵא. خَافَ عَلَيْهِ חָרַד לוֹ, דָּאַג לְגוֹרָלוֹ. خَوَّفَ II. أَخَافَ IV הִפְחִיד, אִיֵּם, הִבְהִיל. تَخَوَّفَ V חָשַׁשׁ, פָּחַד, דָּאַג. خَوْفٌ. خِيفَةٌ. تَخَوُّفٌ פַּחַד, חֲשָׁשׁ. خَوْفًا مِنْ מֵחֲשָׁשׁ פֶּן. خَوَّافٌ. خُوَيْفٌ פַּחְדָן, חֲסַר אֹמֶץ. مَخَافَةٌ ج مَخَاوِفُ חֲשָׁשׁ, דְּאָגָה. مَخَافَةَ أَنْ מֵחֲשָׁשׁ פֶּן. تَخْوِيفٌ. إِخَافَةٌ הַפְחָדָה, אִיּוּם. خَائِفٌ ج خُوَّفٌ פּוֹחֵד, חוֹשֵׁשׁ. مُخِيفٌ מַפְחִיד, מַבְעִית, מֵטִיל אֵימָה, אֵימְתָנִי.

خَوَّلَ II 1. יִפָּה אֶת כֹּחוֹ שֶׁל־, הִסְמִיךְ אֶת־ ל־, אָצַל סַמְכוּת. 2. הֶעֱנִיק. خَالٌ ج أَخْوَالٌ 1. דּוֹד (מצד האם). 2. ج خِيلاَنٌ שׁוּמָה, נְקֻדַּת חֵן. خَوَلٌ 1. עֲבָדִים, רְכוּשׁ. 2. מ' רַקְדָן, בָּחוּר נָשִׁי. خَوْلِيٌّ מְפַקֵּחַ (במטע), מְנַהֵל עֲבוֹדָה, גַּנָּן. خُؤُولَةٌ יַחַס הַקִּרְבָה שֶׁל דּוֹד (מצד האם). مُخَوَّلٌ מֻסְמָךְ ל־.

(خون) خَانَ ـُ בָּגַד ב־, רִמָּה, מָעַל (באמון), הֵפֵר אֵמוּן. خَانَ زَوْجَتَهُ בָּגַד בְּאִשְׁתּוֹ. خَانَهُ الْحَظُّ מַזָּלוֹ בָּגַד בּוֹ, לֹא שִׂחֵק לוֹ הַמַּזָּל. خَوَّنَ II הֶאֱשִׁים אֶת־ בִּבְגִידָה, הִתְיַחֵס בְּחֹסֶר אֵמוּן. خِيَانَةٌ בְּגִידָה, בּוֹגְדָנוּת, מְעִילָה (באמון), קְשִׁירַת קֶשֶׁר. خِيَانَةٌ عُظْمَى בְּגִידָה בַּמּוֹלֶדֶת (בַּמְּדִינָה). خِيَانِيٌّ. خَوُّونٌ בּוֹגְדָנִי. خَائِنٌ ج خَوَنَةٌ בּוֹגֵד, מוֹעֵל בָּאֵמוּן, רַמַּאי.

(خوي) خَوَى ـِ خَوِيَ ـَ נִתְרוֹקֵן, שָׁמַם. خَاوَى III 1. הִתְחַבֵּר ל־, נִלְוָה. 2. הָיָה בְּקִשְׁרֵי אַחֲוָה עִם־. أَخْوَى IV 1. רוֹקֵן. 2. רָעַב. خَوَاءٌ. خَوًى רֵיקוּת, רָעָב. خَاوٍ(ي) רֵיק, שָׁמֵם. خَاوٍ عَلَى عُرُوشِهِ עָזוּב לַאֲנָחוֹת, נָטוּשׁ. خَاوِي الوِفَاضِ ע' (وفض) وِفَاض.

(خيب) خَابَ ـِ تَخَيَّبَ V הִתְאַכְזֵב, נִתְבַּדָּה, כָּשַׁל, לֹא עָלָה בְּיָדוֹ. خَابَ أَمَلُهُ. خَابَ فَأْلُهُ נִכְזְבָה תִּקְוָתוֹ. خَيَّبَ II אִכְזֵב, שָׂם לְאַל, תִּסְכֵּל. خَيَّبَ مَسْعَاهُ סִכֵּל אֶת מַאֲמַצָּיו. خَيْبَةٌ אַכְזָבָה, מַפַּח נֶפֶשׁ, תִּסְכּוּל. وَلَد خَيْبَة מ' לֹא יִצְלַח. خَائِبٌ מְאֻכְזָב, מְתֻסְכָּל, כּוֹשֵׁל.

(خير) خَارَ ـِ 1. בָּחַר. 2. נִתְבָּרֵךְ ב־. خَيَّرَ II بَيْنَ נָתַן בְּרֵרָה (בְּחִירָה). عَلَى בִּכֵּר עַל־, הֶעֱדִיף אֶת־ עַל־. اِخْتَارَ VIII בָּחַר ב־, בֵּרֵר. اِخْتَارَهُ اللّٰهُ إِلَى جِوَارِهِ נִתְבַּקֵּשׁ בִּישִׁיבָה שֶׁל מַעְלָה, נִפְטַר. اِسْتَخَارَ X בִּקֵּשׁ לִבְחֹר אֶת הַטּוֹב. اِسْتَخَارَ اللّٰهَ فِي בִּקֵּשׁ מֵאֵת אֱלֹהִים שֶׁיַּצְלִיחַ ב־. خَيْرٌ ج أَخْيَارٌ 1. טוֹב, מַעֲלָה, מְצֻיָּן. 2. טוֹב, בְּרָכָה, שֶׁפַע, עֹשֶׁר. خَيْرُ النَّاسِ הַטּוֹב בָּאֲנָשִׁים. دَوْلَةُ الْخَيْرِ الْعَامِّ מְדִינַת רְוָחָה (סַעַד). عَمَلُ (أَعْمَالُ) الْخَيْرِ פִילַנְתְּרוֹפְּיָה, מַעֲשֵׂה צְדָקָה. أَهْلُ الْخَيْرِ אַנְשֵׁי צְדָקָה, נְדִיבִים. صَبَاحَ الْخَيْرِ! בֹּקֶר טוֹב! خَيْرِيٌّ 1. שֶׁל צְדָקָה, פִילַנְתְּרוֹפִּי. 2. מַנְתּוּר (צמח). جَمْعِيَّةٌ خَيْرِيَّةٌ אֲגֻדַּת צְדָקָה. الْقَنَاطِرُ الْخَيْرِيَّةُ סִכְרֵי הַנִּילוּס. خَيِّرٌ טוֹב לֵב, נָדִיב. خِيرَةٌ מֵיטָב, מִבְחָר, עִלִּית. خَيْرَةٌ טוֹב. ج خَيْرَاتٌ עֹשֶׁר, מְקוֹרוֹת טִבְעִיִּים, אוֹצָר. خِيَارٌ 1. בְּחִירָה, בְּרֵרָה, אוֹפְּצְיָה, חֲלוּפָה, חֹפֶשׁ בְּחִירָה. 2. מְלָפְפוֹן (ירק). خِيَارِيٌّ חֲלוּפִי. اِخْتِيَارٌ 1. בְּחִירָה, סֶלֶקְצְיָה, בְּחִירָה חָפְשִׁית. 2. זִקְנָה. اِخْتِيَارًا מֵרָצוֹן, סְפּוֹנְטָנִית. اِخْتِيَارِيٌّ מֵרָצוֹן, רְצוֹנִי. مُخَيَّرٌ בַּעַל בְּחִירָה חָפְשִׁית ע'(سير) مُسَيَّر. مُخْتَارٌ 1. נִבְחָר, מֻבְחָר. 2. רֹאשׁ שְׁכוּנָה, מֻכְתָּאר. مُخْتَارَاتٌ מִבְחָר, לִקּוּטִים, אַנְתּוֹלוֹגְיָה.

(خيس) خَاسَ ـِ 1. רָקַב, נִרְקַב. 2. הֵפֵר (ברית). 3. הֻשְׁפַּל.

خَيْشٌ. خَيْشَةٌ 1. בַּד גַּס, בַּד יוּטָה. 2. סְחָבָה. 3. בְּרֶזֶנְט, אַבְּרְזִין.

(خيط) خَاطَ ـِ خَيَّطَ II תָּפַר. تَخَيَّطَ V נִתְפַּר. خَيْطٌ ج خُيُوطٌ وخِيطَانٌ 1. חוּט, פְּתִיל. 2. נִימָה, זִיק. الْخَيْطُ الأَبْيَضُ קֶצֶה הַשַּׁחַר. الْخَيْطُ الأَسْوَدُ חֹשֶׁךְ הַלַּיְלָה. خَيْطُ أَمَلٍ זִיק תִּקְוָה. خَيْطُ الْفَجْرِ אוֹר עַמּוּד הַשַּׁחַר. خِيَاطٌ. مِخْيَطٌ מַחַט. خِيَاطَةٌ תְּפִירָה. آلَةُ الْخِيَاطَةِ מְכוֹנַת תְּפִירָה. خَيَّاطٌ חַיָּט, תּוֹפֵר. خَيَّاطَةٌ תּוֹפֶרֶת.

(خيل) خَالَ ـَ סָבַר, דִּמָּה בְּנַפְשׁוֹ, שִׁעֵר, חָשַׁב. أَخَالُ. إِخَالُ סְבוּרַנִי, חוֹשְׁבַנִי. خَيَّلَ II גָּרַם לַחְשֹׁב, יָצַר רֹשֶׁם. خُيِّلَ لَهُ (إِلَيْهِ) أَنْ נִדְמָה לוֹ כִּי. تَخَيَّلَ V דִּמָּה בְּנַפְשׁוֹ, תֵּאֵר לְעַצְמוֹ. تَخَيَّلَ فِيهِ الْخَيْرَ חָשַׁב עָלָיו טוֹבוֹת, צִפָּה לְטוֹבוֹת מִמֶּנּוּ. تَخَايَلَ VI لَهُ 1. דִּמָּה בְּנַפְשׁוֹ. 2. הִתְגָּאָה, זָחָה עָלָיו דַּעְתּוֹ. 3. הִתְחַפֵּשׂ ל־. إِخْتَالَ הִתְנַשֵּׂא, הִתְגָּאָה. إِخْتَالَ فِي مَشْيِهِ פִּזֵּז בְּהִלּוּכוֹ (מרוב הערצה עצמית). خَيَالٌ ج أَخْيِلَةٌ 1. דִּמְיוֹן, הַכֹּחַ הַמְדַמֶּה. 2. דְּמוּת, צֵל, רוּחַ רְפָאִים. 3. חֶזְיוֹן תַּעְתּוּעִים. خَيَالُ الظِّلِّ תֵּאַטְרוֹן צְלָלִים. الْخَيَالُ الْخَلَّاقُ (الْمُبْتَكِرُ) הַכֹּחַ הַמְדַמֶּה, כֹּשֶׁר הַדִּמְיוֹן, כֹּשֶׁר הַיְצִירָה. خَيَالُ الْمَآتَةِ (الْمَقَاتَةِ) דַּחְלִיל ע׳ (فزع) فَزَّاعَة. خَيَالِيٌّ דִּמְיוֹנִי, בְּדְיוֹנִי. خُيَلَاءُ הִתְנַשְּׂאוּת, יְהִירוּת, גַּאֲוָה. تَخْيِيلٌ מִשְׂחָק. فَنُّ التَّخْيِيلِ (לא שימושי) אָמָּנוּת הַבָּמָה, תֵּאַטְרוֹן. تَخَيُّلٌ דִּמּוּי, תֵּאוּר (לעצמו). ج تَخَيُّلَاتٌ אַשְׁלָיָה, פַנְטַזְיָה. تَخَيُّلِيٌّ פַנְטַסְטִי, דִּמְיוֹנִי. إِخْتِيَالٌ גַּאֲוָה, רַהַב. مُخَيِّلَةٌ הַכֹּחַ הַמְדַמֶּה. مُخْتَالٌ יָהִיר. خَيْلَانٌ סִירוֹנִית, סִילוֹנִית, נִימְפָה, בְּתוּלַת הַיָּם. خَيْلٌ סוּסִים. سِبَاقُ الْخَيْلِ מֵרוֹץ סוּסִים. لَيْسَ هُنَاكَ لَا خَيْلَ وَلَا خَيَّالَةَ 1. אֵין שָׁם רוּחַ חַיִּים. 2. לֹא דֻּבִּים וְלֹא יַעַר. خَيَّالٌ ج خَيَّالَةٌ פָּרָשׁ. سَرِيَّةُ خَيَّالَةٍ פְּלֻגַּת פָּרָשִׁים.

خَيَّمَ II 1. חָנָה, נָטָה אֹהֶל. 2. عَلَى שָׂרַר, שָׁלַט. خَيَّمَ الصَّمْتُ عَلَيْهِمْ הִשְׂתָּרֵר שֶׁקֶט סְבִיבָם, הָשְׁלַךְ הַס. خَيْمَةٌ ج خِيَامٌ وخِيَمٌ אֹהֶל. خَيْمَةُ الاجْتِمَاعِ (في التوراة) אֹהֶל מוֹעֵד (בתנ״ך). فَصِيلَةُ الْخَيْمِيَّاتِ מִשְׁפַּחַת הַסּוֹכְכִיִּים (בבוטניקה). مُخَيَّمٌ ج مُخَيَّمَاتٌ מַאֲהָל, מַחֲנֵה אֹהָלִים. مُخَيَّمُ الشَّبِيبَةِ מַחֲנֵה נֹעַר. مُخَيَّمَاتُ اللَّاجِئِينَ מַחֲנוֹת הַפְּלִיטִים. مُخَيَّمٌ صَيْفِيٌّ מַחֲנֵה קַיִץ. تَخْيِيمٌ מַחֲנָאוּת, קֶמְפִּינְג.

د ד. 1. הָאוֹת הַשְּׁמִינִית בָּא"ב הָעַרְבִי, שְׁמָהּ دَال דָּאל. 2. ר"ת שֶׁל: دَقِيقَةٌ דַּקָּה, دِينَارٌ דִּינָר, دُكْتُورٌ דוֹקטוֹר.

دَأَبَ عَلَى שָׁקַד עַל־, הִתְמִיד ב־, הִתְאַמֵּץ, לֹא נִלְאָה מ־. أَدْأَبَ IV הֶלְאָה, הוֹגִיעַ. دَأْبٌ ج أَدْؤُبٌ הֶרְגֵּל, נֹהַג. كَدَأْبِ آلِ فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ ק' כְּמִנְהַג בֵּית פַּרְעֹה וַאֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם כִּחֲשׁוּ בְּאוֹתוֹת אֱלֹהִים. عَلَى دَأْبِهِ כְּהֶרְגֵּלוֹ. دَئِبٌ. دَائِبٌ. دَؤُوبٌ שׁוֹקֵד, שַׁקְדָן, חָרוּץ, מַתְמִיד, מִתְמַסֵּר, בִּלְתִּי נִלְאֶה.

دَادَةٌ T אוֹמֶנֶת.

دَال שֵׁם הָאוֹת د בְּעַרְבִית.

دَالِيَا S **الدَّمْلِيَةُ** דַּהְלְיָה (פרח, dahlia).

دَامَا T דַּמְקָה.

دَانْتِيلاً F תַּחְרָה (אריג).

دَانِقٌ P ج دَوَانِقُ 1. מַטְבֵּעַ (מנחושת). 2. מִדַּת שֶׁטַח.

دَانَةٌ T ج دَانَاتٌ פָּגָז.

دَايَةٌ P ج دَايَاتٌ מְיַלֶּדֶת, מְטַפֶּלֶת.

دَبَّ ـِ 1. זָחַל, פָּסַע, צָעַד לְאִטּוֹ. 2. פִּעְפֵּעַ, חִלְחֵל, חָדַר. دَبَّتِ الحَيَاةُ فِي جَسَدِهِ רוּחַ חַיִּים פִּעְפְּעָה בְּגוּפוֹ. دَبَّ الخِلَافُ بَيْنَهُمْ הַמַּחְלֹקֶת חִלְחֲלָה בֵּינֵיהֶם. أَكْذَبُ مَنْ دَبَّ وَدَرَجَ פת' הוּא הַשַּׁקְרָן בְּיוֹתֵר מִבֵּין הַחַיִּים וְהַמֵּתִים. دَبَّبَ II חִדֵּד, עָשָׂה קָצֶה חַד. دُبٌّ ج دِبَبَةٌ وَأَدْبَابٌ דֹּב. الدُّبُّ الأَصْغَرُ דֻּבָּה קְטַנָּה (קְבוּצַת כוכבים). الدُّبُّ الأَكْبَرُ דֻּבָּה גְּדוֹלָה. دَبَّةٌ גַּבְשׁוּשִׁית, תֵּל חוֹל. دَبِيبٌ 1. זְחִילָה. 2. חִלְחוּל, פִּעְפּוּעַ. 3. רֶמֶשׂ. دَبَّابَةٌ ج دَبَّابَاتٌ טַנְק. دَابَّةٌ ج دَوَابُّ 1. בֶּהֱמַת מַשָּׂא. 2. רֶמֶשׂ. دُوَيْبَّةٌ חֶרֶק, רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה, שֶׁרֶץ. مُدَبَّبٌ חַד (בקצהו), מְחֻדָּד.

دَبَجَ ـُ רָקַם, יִפָּה, גִּוֵּן. دَبَّجَ II נִסַּח, עָרַךְ, סִגְנֵן, עִטֵּר. دِيبَاجٌ רִקְמַת מֶשִׁי מְקֻשֶּׁטֶת. دِيبَاجَةٌ 1. הַקְדָּמָה, פֶּתַח דָּבָר. 2. סִגְנוֹן. 3. מוֹנִיטִין, יֻקְרָה. تَدْبِيجٌ 1. יִפּוּי, קִשּׁוּט, עִטּוּר. 2. כְּתִיבָה, חִבּוּר. مُدَبَّجٌ מְעֻטָּר, תַּבְּלָן. مُدَبَّجَاتٌ קִשּׁוּטֵי לָשׁוֹן, לְשׁוֹן זָהָב, עִטּוּרִים.

دَبْدَبَ 1. פָּסַע, טָפַף. 2. זָחַל (תינוק). 3. שָׁעַט. دَبْدَبَةٌ קוֹל פַּעֲמֵי רַגְלַיִם (שַׁעֲטַת סוּס). دَبْدُوبَةٌ חוֹד, קָצֶה מְחֻדָּד.

دَبَرَ ـُ 1. חָלַף. 2. בָּא בַּיָּמִים. 3. נָשַׁב מַעֲרָבָה (רוח). 4. בָּא בְּעִקְבוֹת. دَبَّرَ II 1. סִדֵּר, הִתְוָה, תִּכְנֵן, אִרְגֵּן, הִסְדִּיר, עָרַךְ, נִהֵל, חִשֵּׁב, זָמַם. 2. חָסַךְ, כִּלְכֵּל מַעֲשָׂיו בִּתְבוּנָה. دَبَّرَ خِطَّةً עָרַךְ תָּכְנִית. دَبَّرَ مُؤَامَرَةً (مَكِيدَةً) חָרַשׁ מְזִמָּה, קָשַׁר קֶשֶׁר. أَدْبَرَ IV נָס, נִמְלַט, פָּנָה עֹרֶף, נָסוֹג. تَدَبَّرَ V הִתְבּוֹנֵן, שָׁקַל, חִשֵּׁב צְעָדָיו, הִרְהֵר, נָהַג בִּזְהִירוּת. تَدَابَرُوا VI הִפְנוּ עֹרֶף זֶה לָזֶה, סָרוּ. إِسْتَدْبَرَ X פָּנָה עֹרֶף, בָּא מֵאֲחוֹרֵי. دُبُرٌ. دُبْرٌ ج أَدْبَارٌ עֹרֶף, גַּב, אָחוֹר. 2. סוֹף. 3. יַשְׁבָן, עַכּוּז, תַּחַת. وَلَّى الأَدْبَارَ נִמְלַט, בָּרַח. دَبَرِيٌّ נִשְׂרָךְ מֵאָחוֹר. دَبُورٌ רוּחַ מַעֲרָב. دَبُّورٌ ج دَبَابِيرُ דַּבּוּר, צִרְעָה. تَدْبِيرٌ נִהוּל, אִרְגּוּן, תִּכְנוּן. ج تَدَابِيرُ צְעָדִים, אֶמְצָעִים. تَدْبِيرُ المَنْزِلِ כַּלְכָּלַת בַּיִת. إِتَّخَذَ تَدَابِيرَ נָקַט אֶמְצָעִים (צְעָדִים). إِدْبَارٌ מְנוּסָה, בְּרִיחָה. تَدَبُّرٌ שִׁקּוּל וְטַרְיָא, שִׁקּוּל, הִרְהוּר. دَابِرٌ ج دَوَابِرُ 1. סוֹף. 2. חוֹלֵף, עוֹבֵר. قَطَعَ اللّٰهُ دَابِرَهُمْ אֱלֹהִים הִכְחִידָם עַד אֶחָד. ذَهَبَ كَأَمْسِ الدَّابِرِ הָיָה כְּלֹא הָיָה, הָלַךְ לִבְלִי שׁוּב. مُدَبِّرٌ מְאַרְגֵּן, מְנַהֵל, מַנְהִיג. مُدَبِّرُ مَكَائِدَ קוֹשֵׁר קֶשֶׁר. مُدْبِرٌ נָסוֹג. مُدْبِرًا وَمُقْبِلاً מִפָּנִים וּמֵאָחוֹר.

دِبْرِيَاج F מַצְמֵד (של מכונית).

دَبَسَ II הִדֵּק, הִצְמִיד בְּסִכָּה. دَبُّوسٌ ج دَبَابِيسُ סִכָּה. دَبُّوسُ أَمَانٍ (انكليزي) סִכַּת בִּטָּחוֹן. دَبُّوسُ الشَّعْرِ סִכַּת רֹאשׁ, מַכְבֵּנָה. دَبُّوسُ الغَسِيلِ אֶטֶב, מַקֵּל כְּבִיסָה. دَبَّاسَةٌ מְהַדֵּק. دِبْسٌ דְּבַשׁ, סִירוֹפּ (של ענבים, תמרים וכו'). دَبَّاسٌ מוֹכֵר דְּבַשׁ וְסִירוֹפִּים.

دَبَغَ ـُـِ עִבֵּד עוֹרוֹת, בֻּרְסֵם. إِنْدَبَغَ VII עֻבַּד, הִתְבַּרְסֵם. دِبَاغَةٌ עִבּוּד, בֻּרְסְקָאוּת. دَبَّاغٌ בֻּרְסְקִי. مَدْبَغَةٌ ج مَدَابِغُ בֵּית עִבּוּד עוֹרוֹת.

دَبِقَ ـَ דָּבַק. دَبَّقَ II לָכַד צִפּוֹרִים (בפח). دِبْقٌ 1. פַּח (ללכוד ציפורים). 2. דֶּבֶק. دَبِقٌ דָּבִיק.

دَبَكَ ـُ دَبَّكَ II רָקַע. دَبْكَةٌ דַּבְּקָה (ריקוד).

دَبَلَ ـُ זָבַל, טִיֵּב, דִּשֵּׁן. دُبَالٌ זֶבֶל, דֶּשֶׁן. دِبْلَةٌ ج دِبَلٌ טַבַּעַת (אירוסין ונישואין).

دَبْلَجَ F דִּבֵּב (בטלוויזיה). دَبْلَجَ. دُوبْلَاج דִּבּוּב (dubbing).

دِبْلُوم. دِبْلُومَة G דִּיפְּלוֹמָה, תְּעוּדָה אֲקָדֵמִית. دِبْلُومَاسِيٌّ דִּיפְּלוֹמָט, דִּיפְּלוֹמָטִי. عَلَاقَاتٌ دِبْلُومَاسِيَّةٌ קְשָׁרִים דִּיפְּלוֹמָטִיִּים. السِّلْكُ الدِّبْلُومَاسِيُّ הַסֶּגֶל הַדִּיפְּלוֹמָטִי. دِبْلُومَاسِيَّةٌ דִּיפְּלוֹמָטְיָה.

دَثَرَ ـُ נִמְחָה, בָּלָה, הֶחְלִיד. دَثَّرَ II כִּסָּה, כִּרְבֵּל, עָטַף. تَدَثَّرَ V. إِدَّثَرَ VIII הִתְעַטֵּף, הִתְכַּרְבֵּל. إِنْدَثَرَ VII נִמְחָה, נִשְׁמַד, נִשְׁכַּח, הָיָה כְּלֹא הָיָה. دِثَارٌ ج دُثُرٌ 1. כְּסוּת. 2. שְׂמִיכָה. مُنْدَثِرٌ קָדוּם, יָשָׁן, עַתִּיק.

دَجَّ ـِ 1. הָלַךְ לְאִטּוֹ. 2. חָשַׁךְ (לילה). دَجَّجَ II צִיֵּד, חִמֵּשׁ אֶת־ בְּנֶשֶׁק רַב. تَدَجَّجَ V بِالسِّلَاحِ הִתְחַמֵּשׁ מִכַּף רֶגֶל וְעַד רֹאשׁ. دُجٌّ קִיכְלִי, טָרֶד (ציפור, thrush). دُجَّةٌ אֲפֵלָה, חֹשֶׁךְ. دَجَاجَةٌ ج دَجَاجٌ תַּרְנְגֹלֶת, עוֹף. مُدَجَّجٌ بِالسِّلَاحِ חָמוּשׁ מִכַּף רֶגֶל וְעַד רֹאשׁ, מְצֻיָּד הֵיטֵב.

دَجِرَ ـَ נָבוֹךְ. دَيْجُورٌ ج دَيَاجِيرُ עֲלָטָה, אֲפֵלָה, חֹשֶׁךְ. دَيْجُورِيٌّ קוֹדֵר, אָפֵל.

دَجَلَ ـُ הוֹנָה, רִמָּה, הוֹלִיךְ שׁוֹלָל. دَجَّلَ II הִטְעָה, תִּעְתַּע ב־. دَجْلٌ הוֹנָאָה,

רַמָּאוּת. دَجَّالٌ ج دَجَّالُونَ ودَجَاجِلَةٌ רוֹפֵא אֱלִיל, נוֹכֵל, רַמַּאי. المَسِيحُ الدَّجَّالُ 1. אַנְטִיכְּרִיסְט. 2. אַרְמִילוּס. تَدْجِيلٌ רַמָּאוּת, הוֹלָכַת שׁוֹלָל. دِجْلَةٌ חִדֶּקֶל (נהר בעיראק).

دَجَنَ ـُ 1. קָדַר (יום), הֶחְשִׁיךְ. 2. נִצְמַד (למקום). دَجَنَ II בִּיֵּת (חיה), אִלֵּף. أَدْجَنَ IV 1. נִצְמַד, הִתְיַשֵּׁב. 2. הֶחְשִׁיךְ. دُجْنَةٌ. دُجُنَّةٌ קַדְרוּת, מַחְשָׁךְ, עֲלָטָה. يَوْمٌ ذُو دُجْنَةٍ יוֹם קוֹדֵר וְסַגְרִירִי. دَاجِنٌ 1. מְבֻיָּת, בֵּיתִי. 2. חָשׁוּךְ, אָפֵל. حَيَوَانَاتٌ دَاجِنَةٌ חַיּוֹת בַּיִת. دَوَاجِنُ עוֹפוֹת בַּיִת.

(دجو) دجا ـُ 1. חָשַׁךְ, הֶאֱפִיל. 2. כִּסָּה. دَاجَى III נָהַג בִּצְבִיעוּת, סָבַב אֶת־ בְּכַחַשׁ. دُجَى מַחְשָׁךְ, אֲפֵלָה, קַדְרוּת. مُدَاجَاةٌ צְבִיעוּת. دَاجٍ(ي) חָשׁוּךְ, קוֹדֵר.

دَحْدَحٌ. دَحْدَاحٌ גּוּץ, קְטַן קוֹמָה.

دَحْدَرَ גִּלְגֵּל, דִּרְדֵּר ע' دَحْرَجَ. دَحْدَرَةٌ גִּלְגּוּל.

دَحَرَ ـَ הָדַף, סִלֵּק, גֵּרֵשׁ, הֵבִיס. إِنْدَحَرَ VII הוּבַס, נֶהְדַּף, נִגַּף (אויב). إِنْدِحَارٌ מַפָּלָה, תְּבוּסָה, הִתְמוֹטְטוּת. مَدْحُورٌ מוּבָס, נִגָּף.

دَحْرَجَ דִּרְדֵּר, גִּלְגֵּל, סוֹבֵב. تَدَحْرَجَ הִתְגַּלְגֵּל, הִדַּרְדֵּר.

دَحَسَ ـَ 1. דָּחַס, מִלֵּא. 2. بَيْنَ סִכְסֵךְ בֵּין. دَحِسَ ـَ הִתְמַגֵּל, נִמְלָא בְּמֻגְלָה. دَاحِسٌ מֻגְלָה, מֻרְסָה.

دَحَضَ ـَ دَحَّضَ II. أَدْحَضَ IV הִפְרִיךְ, הֵזֵם, סָתַר. لاَ يُدْحَضُ אִי אֶפְשָׁר לְסָתְרוֹ. دَحْضٌ הַפְרָכָה, הֲזָמָה, עִרְעוּר. مِدْحَاضٌ. دَعْوَى مِدْحَاضٌ טַעֲנָה מֻפְרֶכֶת (לא צוֹדֶקֶת).

دَحَا. دَحَى ـَ פֵּרַס (יריעה רחבה), שִׁטַּח. أُدْحِيَّةٌ מְקוֹם הֲטָלַת בֵּיצֵי הַיְּעֵנִים. بِنْتُ أُدْحِيَّةٍ יָעֵן.

دَخَرَ ـَ הִתְבַּזָּה. إِدَّخَرَ VIII חָסַךְ ע' ذخر. إِدِّخَارٌ חִסָּכוֹן.

دُخَسٌ דּוֹלְפִין ע' دُلْفِين.

دَخَلَ ـُ إِلَى. فِي 1. נִכְנַס אֶל־, הִשְׁתַּתֵּף בּ־, הִצְטָרֵף אֶל־, הִתְעָרֵב בּ־, חָדַר אֶל־. 2. בָּא אֶל־. دَخَلَ بِهِ הִכְנִיסוֹ. دَخَلَ عَلَى בִּקֵּר אֶת־. دَخَلَ بِـ (عَلَى) زَوْجَتِهِ בָּא אֶל אִשְׁתּוֹ. دَخَلَ بَيْنَهُمَا הִתְעָרֵב בֵּינֵיהֶם. دَخَلَ الخِدْمَةَ נִכְנַס לַתַּפְקִיד. دَخَلَ ضِمْنَ. فِي. تَحْتَ נִכְלַל בְּתוֹךְ־. دَخَلَ المَدْرَسَةَ הֵחֵל לִלְמֹד בְּבֵית סֵפֶר. دَخَلَ حَيِّزَ التَّنْفِيذِ נִכְנַס לְתָקְפּוֹ. دَخَلَ فِي صُلْبِ المَوْضُوعِ נִכְנַס בְּעָבִי הַקּוֹרָה. دَخَّلَ II הִכְנִיס. دَاخَلَ III נִכְנַס, קִנֵּן (ספק, ייאוש וכו') בּ־. دَاخَلَهُ الشَّكُّ קִנֵּן בּוֹ הַסָּפֵק. أَدْخَلَ IV הִכְנִיס, הֵבִיא, הוֹבִיל. أَدْخَلَ تَعْدِيلاَتٍ הִכְנִיס תִּקּוּנִים. أَدْخَلَ إِصْلاَحَاتٍ הִנְהִיג רֵפוֹרְמָה. تَدَخَّلَ V 1. הִתְעָרֵב. 2. הִפְרִיעַ, בָּחַשׁ (בקדרה). تَدَاخَلُوا VI נִכְנְסוּ זֶה בָּזֶה, הִסְתַּבְּכוּ, נִשְׁזְרוּ, הִשְׁתַּלְּבוּ, הִתְעָרְבוּ, הָיוּ מְעֹרָבִים. تَدَاخَلَ بَعْضُهُ فِي بَعْضٍ הִתְעָרְבוּ זֶה בָּזֶה. دَخْلٌ 1. הַכְנָסָה, רֶוַח. 2. קֶשֶׁר, שַׁיָּכוּת. ضَرِيبَةُ الدَّخْلِ מַס הַכְנָסָה. لاَ دَخْلَ لَهُ فِي ذَلِكَ אֵין לוֹ כָּל שַׁיָּכוּת לְעִנְיָן זֶה, אֵין זֶה מֵעִנְיָנוֹ. دَخَلٌ 1. לִקּוּי פְּנִימִי. 2. מִרְמָה. دِخْلَةٌ חֶבְיוֹן נֶפֶשׁ, הֲגִיגִים, טֶבַע פְּנִימִי, נֶפֶשׁ, לֵב. رَاجَعَ دِخْلَتَهُ עָשָׂה חֶשְׁבּוֹן נֶפֶשׁ עִם עַצְמוֹ. دُخْلَةٌ. لَيْلَةُ الدُّخْلَةِ לֵיל הַכְּלוּלוֹת (הַבִּיאָה). دُخَّلَةٌ סִבְכִּי (ציפור, warbler). دَخِيلٌ 1. תּוֹךְ, פְּנִים. 2. ج دُخَلاَءُ זָר, נָכְרִי, לֹא קָרוּא. 3. בֶּן חָסוּת. كَلِمَةٌ دَخِيلَةٌ מִלָּה זָרָה (לועזית). دَخِيلَكَ! אָנָּא בְּחַסְדְּךָ! دَخِيلَةٌ ج دَخَائِلُ חֶבְיוֹן לֵב, תּוֹךְ, פְּנִים. فِي دَخِيلَةِ نَفْسِهِ בְּמַעֲמַקֵּי נַפְשׁוֹ, בְּתוֹךְ תּוֹכוֹ. دُخُولٌ 1. כְּנִיסָה. 2. הַתְחָלָה. 3. בִּיאָה. تَأْشِيرَةُ (سِمَةُ) دُخُولٍ אַשְׁרַת כְּנִיסָה. دُخُولُ الحَرْبِ הַכְרָזַת מִלְחָמָה. دُخُولِيَّةٌ מַס מַעֲבָר. مَدْخَلٌ ج مَدَاخِلُ כְּנִיסָה, מָבוֹא, פֶּתַח, שַׁעַר, פְּרוֹזְדוֹר. حُسْنُ المَدْخَلِ הִתְנַהֲגוּת טוֹבָה, נִימוּסִין. مُدَاخَلَةٌ 1. הִתְעָרְבוּת, הִשְׁתַּתְּפוּת, מְעֹרָבוּת. 2. מֵגִיב, מֵשִׁיב (בהרצאות). إِدْخَالٌ הַכְנָסָה לְתוֹךְ, הֲבָאָה, הַחְדָּרָה. تَدَخُّلٌ 1. הִתְעָרְבוּת. 2. הִדָּחֲקוּת. عَدَمُ التَّدَخُّلِ אִי הִתְעָרְבוּת. تَدَاخُلٌ 1. הִתְעָרְבוּת, הִשְׁתַּלְּבוּת, הִתְחַבְּרוּת, הִשְׂתָּרְגוּת. 2. מְעֹרָבוּת. 3. חֲדִירוּת (בפיזיקה). 4. מִמְשָׁק (במחשב, interface). دَاخِلٌ 1. פְּנִים, תּוֹךְ. 2. פְּנִימִי. دَاخِلاً. دَاخِلِيًّا פְּנִימָה. دَاخِلِيٌّ 1. פְּנִימִי. 2. אֱזוֹטֶרִי (של חוג מצומצם), שֶׁבִּצְנְעָה. مَدْرَسَةٌ دَاخِلِيَّةٌ פְּנִימִיָּה. مَلاَبِسُ دَاخِلِيَّةٌ לְבָנִים. مِلاَحَةٌ دَاخِلِيَّةٌ שַׁיִט פְּנִימִי. وِزَارَةُ الدَّاخِلِيَّةِ מִשְׂרַד הַפְּנִים. مَدْخُولٌ ج مَدْخُولاَتٌ 1. הַכְנָסָה, פִּדְיוֹן, תַּקְבּוּלִים. 2. חוֹלֵה רוּחַ, חָלוּשׁ.

دَخْمَسَ אָחַז עֵינַיִם, הֶעֱרִים עַל־. دَخْمَسَةٌ הוֹנָאָה, עָרְמָה.

دَخَنَ ـُ أَدْخَنَ IV. إِدَّخَنَ VIII הִתְאַבֵּךְ, הֶעֱלָה עָשָׁן. دَخِنَ ـَ הָיָה עָשֵׁן. دَخَّنَ II 1. חִטֵּא בְּעָשָׁן. 2. הָיָה עָשֵׁן. 3. עִשֵּׁן (סיגריה). دُخْنٌ דֹּחַן (צמח). دَخَنٌ. دُخَانٌ 1. עָשָׁן, קִיטוֹר. 2. טַבַּק עִשּׁוּן. 3. סִיגַרְיוֹת. لاَ دُخَانَ بِلاَ نَارٍ פת' אֵין עָשָׁן בְּלִי אֵשׁ. دُخْنَةٌ ج دُخَنٌ 1. אָפֹר. 2. קְטֹרֶת. 3. אֲבַעְבּוּעָה (על הפנים). دَخَاخِنِيٌّ מוֹכֵר טַבָּק. مَدْخَنَةٌ ج مَدَاخِنُ מַעֲשֵׁנָה, אֲרֻבַּת עָשָׁן. مِدْخَنَةٌ מַחְתָּה. مُدَخِّنٌ מְעַשֵּׁן. تَدْخِينٌ עִשּׁוּן. مَمْنُوعُ التَّدْخِينِ הָעִשּׁוּן אָסוּר.

دَرَّ ـِ נָזַל (בשפע), שָׁפַע, הֵנִיב. أَدَرَّ IV הִזִּיל, הִשְׁפִּיעַ, נָתַן בְּשֶׁפַע, הֵנִיב, הֶעֱנִיק. إِسْتَدَرَّ X בִּקֵּשׁ לְהַעֲנִיק, הֵפִיק, נִצֵּל. إِسْتَدَرَّ عَطْفَهُ הִכְמִיר רַחֲמָיו. دَرٌّ 1. חָלָב. 2. הֶשֵּׂג. لِلَّهِ دَرُّهُ! יִישַׁר כּוֹחוֹ! دُرَّةٌ ج دُرٌّ ودُرَرٌ דַּר, פְּנִינָה. دُرِّيٌّ נוֹצֵץ. دِرَّةٌ ج دِرَرٌ שׁוֹט, פַּרְגּוֹל. مِدْرَارٌ שׁוֹפֵעַ. مِدْرَارًا בְּשֶׁפַע. مُدِرٌّ لِلْبَوْلِ מְשַׁתֵּן (תרופה).

دَرَأَ ـَ 1. סֵרֵב, דָּחַף. 2. عَنْ מָנַע, הָדַף, סִלֵּק. دَرْءٌ הֲדִיפָה (של סכנה למשל).

دَرِيئَةٌ ج دَرَايَا מַטָּרָה (לאימונים).

دَرَابْزِينٌ P מַעֲקֶה. دَرَابْزِينُ الدَّرَجِ (السَّلاَلِمِ) גֶּרֶם מַדְרֵגוֹת.

دُرَّاقٌ 1. אֲפַרְסֵק (עץ ופריו). 2. מִשְׁמֵשׁ.

دراما G דְּרָמָה. دِرَامِيٌّ דְּרָמָתִי. دِرَامَاتِيكِيٌّ 1. דְּרָמָתִי. 2. דְּרָמָתִיקָן.

دَرِبَ ـ عَلَى התרגל ל־. **دَرَّبَ** II הרגיל, תרגל את־, אמן, הדריך. **تَدَرَّبَ** V תרגל, התאמן, התמחה. **دَرْبٌ** ج **دُرُوبٌ** 1. שביל, משעול, דרך. 2. סמטה. 3. שער. **دَرْبُ التَّبَّانَةِ** שביל החלב. **دُرْبَةٌ**. **تَدْرِيبٌ** אמון, הדרכה, תרגול, נסיון. **تَدْرِيبٌ عَسْكَرِيٌّ** אמון צבאי. **تَدْرِيبٌ مِهْنِيٌّ** אמון מקצועי, הדרכה מקצועית. **تَدْرِيبِيٌّ** של הדרכה. **دَوْرَةٌ تَدْرِيبِيَّةٌ** קורס הדרכה. **مُدَرِّبٌ** מאמן, מדריך. **مُدَرَّبٌ** מאמן, מנסה, בעל נסיון. **مُتَدَرِّبٌ** צוער, חניך (למקצוע), קדט.

دَرْبَسَ P נעל בבריח ע' **تَرْبَسَ**.

دَرَبُكَّةٌ תף, דרבוקה, טנבור.

دَرَجَ ـُ 1. צעד, התקדם, הלך לאטו. 2. למד ללכת. 3. הלך לעולמו, מת. 4. **عَلَى** נהג, התרגל ל־. 5. עלה (צעד אחר צעד). 6. רוח, היה נפוץ. **دَرَجَ العُرْفُ عَلَى** מן המקובלות ש־. **دَرَّجَ** II 1. דרג. 2. קדם (לאט לאט). 3. הצעיד. 4. הנהיג, עשה לרווח. 5. מדרג, סוג לרמות. **أَدْرَجَ** IV 1. כלל, הכליל, כרך ב־, הכניס. 2. קבר. **تَدَرَّجَ** V 1. התקדם (בשלבים). 2. דרג. **إِنْدَرَجَ** VII 1. אבד, נכחד. 2. **فِي**. **تَحْتَ** נכלל ב־, נכרך, נכנס לתוך־. **إِسْتَدْرَجَ** X משך את־ בהדרגה, פתה, שדל, הוליך שולל. **دَرْجٌ** 1. הכללה, רשום. 2. גויל, גליל. **فِي دَرْجِ الكِتَابِ** בתוך הספר. **دُرْجٌ** ج **أَدْرَاجٌ** מגרה. **دَرَجٌ** ج **أَدْرَاجٌ** 1. מסלול, דרך. 2. מדרגה, שלב. **ذَهَبَ أَدْرَاجَ الرِّيَاحِ** הלך לשוא, היה כלא היה. **عَادَ (رَجَعَ) أَدْرَاجَهُ** חזר על עקבותיו, חזר כלעומת שבא. **دَرَجَةٌ** ج **دَرَجَاتٌ** 1. מדרגה, שלב. 2. דרגה, מעלה. 3. טמפרטורה. 4. תאר (אקדמי). **دَرَجَةٌ صَوْتِيَّةٌ** טון (בסולם מוזיקלי). **دَرَجَةُ العَقْلِ** מנת משכל (I.Q). **لِدَرَجَةِ أَنْ** עד כדי, במדה ש־. **لِآخِرِ دَرَجَةٍ** עד לשלב האחרון. **وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ** ק' ולגברים יתרון עליהן (על הנשים). **دُرَّاجٌ** ج **دَرَارِيجُ** קיכלי, פרנקולין (ציפור). **تَدْرُجٌ** פסיון (עוף). **دَرَّاجَةٌ**. **دَرَّاجَةٌ هَوَائِيَّةٌ** אופנים. **دَرَّاجَةٌ نَارِيَّةٌ (بُخَارِيَّةٌ)** אופנוע. **مَدْرَجٌ** ج **مَدَارِجُ** מסלול, דרך, נתיב. **مُنْذُ مَدْرَجِهِ** מתחלתו. **مَدْرَجُ نَشْأَتِهِ** דרכי צמיחתו. **تَدْرِيجٌ** דרוג, מדרוג, חלקה (לשלבים, לדרגות וכו'). **تَدْرِيجًا**. **تَدْرِيجِيًّا**. **بِالتَّدْرِيجِ** בהדרגה, בשלבים. **إِدْرَاجٌ** הכללה, הכנסה. **تَدَرُّجٌ** 1. מדרוג, דרוג. 2. התקדמות (בשלבים). **إِسْتِدْرَاجٌ** שדול, פתוי. **دَارِجٌ** רווח, מקבל, מצוי. **الكَلَامُ الدَّارِجُ**. **اللُّغَةُ الدَّارِجَةُ** שפה מדברת. **مُدَرَّجٌ** 1. מדרג. 2. אמפיתאטרון, אודיטוריום, איצטדיון. 3. מדרג, טרסה. **مُدْرَجٌ** כלול, רשום. **مُتَدَرِّجٌ** צוער.

دَرِدَ ـَ אבד את שניו. **أَدْرَدُ** נטול שנים.

دَرْدَارٌ בוקיצה (עץ, ulmus).

دَرْدَبِيسٌ 1. זקנה בלה. 2. אסון.

دَرْدَشَ פטפט. **دَرْدَشَةٌ** 1. פטפוט, שיחת חלין. 2. שיחה (באינטרנט, chat).

دَرَزَ ـُ תפר. **دَرْزِيٌّ** חיט. **دُرْزِيٌّ** ج **دُرُوزٌ** דרוזי. **جَبَلُ الدُّرُوزِ** הר הדרוזים.

دَرَسَ ـُ 1. למד, שנה, עין. 2. דש (תבואה), מחה (עקבות). 3. הפיק לקח. **دَرَسَ عَلَى** למד מפי. **دَرَّسَ** II למד, הורה, הרביץ תורה. **تَدَارَسُوا** VI למדו זה עם זה, עינו, בחנו בקפדנות. **إِنْدَرَسَ** VII נמחה, נטשטש, אבד זכרו. **دَرْسٌ** ج **دُرُوسٌ** 1. שעור, למוד. 2. לקח. 3. מחיקה, הכחדה. **لَقَّنَهُ دَرْسًا لَنْ يَنْسَاهُ** למדו לקח שלא ישכחהו. **دِرَاسٌ** דישה (של תבואה). **دِرَاسَةٌ** ج **دِرَاسَاتٌ** 1. למוד, עיון. 2. מחקר. 3. תזה. **دِرَاسَةٌ تَكْمِيلِيَّةٌ** השתלמות. **دِرَاسَةٌ ثَانَوِيَّةٌ** למוד תיכוני. **دِرَاسَةٌ عَالِيَةٌ** למוד גבוה. **دِرَاسِيٌّ** של למוד. **رُسُومٌ دِرَاسِيَّةٌ** שכר למוד. **سَنَةٌ دِرَاسِيَّةٌ** שנת למודים. **كِتَابٌ دِرَاسِيٌّ** ספר למוד. **يَوْمٌ دِرَاسِيٌّ** יום עיון. **دَرِيسٌ** תלתן מיבש, שחת, חציר. **دَرَّاسَةٌ** מכונת דישה, מורג. **حَصَّادَةٌ دَرَّاسَةٌ** ע' **حَصَّادَة**. **مَدْرَسَةٌ** ج **مَدَارِسُ** 1. בית ספר. 2. מדרסה (בית ספר דתי מוסלמי עם מסגד). 3. אסכולה, שיטה, זרם (באמנות, בספרות וכו'). **مَدْرَسِيٌّ** 1. למודי. 2. קלסי. **سَنَةٌ مَدْرَسِيَّةٌ** שנת למודים. **كُتُبٌ مَدْرَسِيَّةٌ** ספרי למוד. **تَدْرِيسٌ** הוראה, הרבצת תורה. **هَيْئَةُ التَّدْرِيسِ** סגל המורים, המועצה הפדגוגית. **دَارِسٌ** 1. מלמד, חוקר. 2. סטודנט מחקר. 3. ج **دَوَارِسُ** מחוק, חרב, ישן. **تَجَدَّدَ دَارِسُهُ** קם לתחיה (עם למשל). **مَدْرُوسٌ** מתכנן, נלמד היטב. **مُدَرِّسٌ** מורה, מחנך. **مُدَرِّسٌ مُسَاعِدٌ** אסיסטנט.

دَرَّعَ II שרין. **تَدَرَّعَ** V. **إِدَّرَعَ** VIII לבש שריון. **دِرْعٌ** ج **دُرُوعٌ** שריון. **دَرَّاعَةٌ**. **دَارِعَةٌ**. **مُدَرَّعَةٌ** אנית קרב. **مُدَرَّعٌ** 1. משרין. 2. ארמדיל (בעל חיים). **المُدَرَّعَاتُ**. **سِلَاحُ المُدَرَّعَاتِ** חיל שריון. **سَيَّارَةٌ مُدَرَّعَةٌ** שריונית. **قُوَّةٌ مُدَرَّعَةٌ** כוח משרין. **مُشَاةٌ مُدَرَّعُونَ** חיל רגלים משרין, חרמ"ש.

دَرْفٌ 1. אגף. 2. מגן, תריס. **دَرْفَةٌ** ج **دَرَفَاتٌ** و**دِرَفٌ** כנף (של דלת או חלון) ע' (صرع) مِصْرَاع.

دَرْفَلَ ערגל (ברזל). **دَرْفَلَةٌ** ערגול. **مُدَرْفَلٌ** מערגל. **دَرْفِيلٌ** ج **دَرَافِيل** דולפין ע' **دُلْفِين**. **دُخَس**.

دَرَقَةٌ ج **دَرَقٌ** מגן מעור. **الغُدَّةُ الدَّرَقِيَّةُ** בלוטת המגן (התריס). **إِلْتِهَابُ الغُدَّةِ الدَّرَقِيَّةِ** דלקת בלוטת התריס (thyrozis).

دَرَّكَ II הביא בזה אחר זה. **دَارَكَ** III השיג, הדביק. 2. רדף אחרי־, קדם את פני (הסכנה). **أَدْرَكَ** IV 1. השיג, הדביק. 2. תפס, הבין. 3. חש, ידע, הכיר. 4. הגיע לבגרות, בשל, גמל. 5. חי עד ימיו של־, זכה לראות בחייו את־. **تَدَارَكَ** VI 1. הגיע, תכף. 2. קדם את פני (הסכנה, השגיאה וכו'), תקן, הסדיר. **تَدَارَكُوا** השיגו זה את זה. **إِسْتَدْرَكَ** X תקן, קדם את פני־, השלים. **دَرَكٌ** 1. השגה, תפיסה. 2. משמר, ז'נדרמריה. 3. תחתית, קרקעית. **دَرَكِيٌّ** ז'נדרם, איש משמר.

دَرَكَةٌ ج دَرَكَاتٌ ودَرَكٌ שֵׁפֶל הַמַּדְרֵגָה. دَرَّاكٌ מַצְלִיחָן, זָרִיז. مَدَارِكُ חוּשִׁים, יְכֹלֶת תְּפִיסָה, כֹּשֶׁר שִׂכְלִי. الْمَدَارِكُ الْخَمْسُ חֲמֵשֶׁת הַחוּשִׁים. دِرَاكًا תְּכוּפוֹת, לְלֹא הַפְסָקָה. إِدْرَاكٌ 1. תְּפִיסָה, הֲבָנָה, תְּבוּנָה, הַכָּרָה, מוּדָעוּת. 2. בַּגְרוּת (מינית), הַבְשָׁלָה, בְּשֵׁלוּת. 3. הַשָּׂגָה, הַדְבָּקָה. سِنُّ الْإِدْرَاكِ גִּיל הַהִתְבַּגְּרוּת (ועמו האחריות המשפטית באסלאם). فَقْدُ الْإِدْرَاكِ חֹסֶר הַכָּרָה. إِسْتِدْرَاكٌ תִּקּוּן טָעוּת, תִּקּוּן וְהַשְׁלָמָה. مُدْرِكٌ הֶגְיוֹנִי, תּוֹפֵס, בָּשֵׁל. مُدْرَكٌ נוֹשֵׂא הַהַכָּרָה (בפילוסופיה). مُدْرَكَاتٌ תְּפִיסוֹת, אִידֵאוֹת, דְּבָרִים הַנִּתְפָּסִים בַּתּוֹדָעָה. الْمُتَدَارِكُ שֵׁם שֶׁל מִשְׁקָל בַּשִּׁירָה הָעֲרָבִית.

دَرِمَ ـَ הִשְׁתַּפְשֵׁף, גֹּרַד. دَرِمَتْ أَسْنَانُهُ הִשְׁתַּפְשְׁפוּ שִׁנָּיו.

دَرِنَ ـَ נִזְדֹּהֵם, הִתְלַכְלֵךְ, נִתְאַלַּח. تَدَرَّنَ V 1. הֻעֲלָה נִבְשׁוּשִׁית. 2. חָלָה בְּשַׁחֶפֶת.

دَرَنٌ ج أَدْرَانٌ 1. זִהוּם, לִכְלוּךְ. 2. שַׁחֶפֶת. دَرَنٌ (تَدَرُّنٌ) رِئَوِيٌّ שַׁחֶפֶת הָרֵאוֹת. دَرَنِيٌّ שַׁחַפְתָּנִי.

دِرْهَمٌ G ج دَرَاهِمُ 1. דִּרְהַם (מטבע). 2. מִדַּת מִשְׁקָל, דַּרְכְּמָה. عَبْدُ الدِّرْهَمِ לָהוּט אַחַר כֶּסֶף, רוֹדֵף בֶּצַע. دِرْهَمُ وِقَايَةٍ خَيْرٌ مِنْ قِنْطَارِ عِلَاجٍ פת' זְהִירוּת טוֹבָה מִטִּפּוּל. لَا رَسُولَ كَالدِّرْهَمِ פת' הַכֶּסֶף יַעֲנֶה אֶת הַכֹּל. دُرَيْهِمَاتٌ פְּרוּטוֹת.

دَرْوِيشٌ ج دَرَاوِيشُ דֶּרְוִישׁ, חָסִיד סַגְפָן צוּפִי מְסֻלָּם.

(دري) دَرَى ـِ יָדַע, הֵבִין, תָּפַס, הִכִּיר. وَمَا يَدْرِي إِلَّا وَ... וְהִנֵּה פִּתְאוֹם. دَرَّى II. أَدْرَى IV יִדֵּעַ, לִמֵּד, הוֹדִיעַ. وَمَا أَدْرَاكَ لَعَلَّ מִי יוֹדֵעַ אוּלַי. مَا أَدْرَاكَ مَا מָה אַתָּה יוֹדֵעַ עַל־. وَمَا أَدْرَانِي بِأَنْ אֵיךְ יָכֹלְתִּי לָדַעַת כִּי. دَارَى III 1. הֶחֱלִיק לָשׁוֹן. 2. הִסְוָה. 3. הֶעֱרִים. دِرَايَةٌ יֶדַע, דַּעַת, בִּינָה, בְּקִיאוּת. لَا أَدْرِيٌّ סַפְקָנִי, סַפְקָן. لَا أَدْرِيَّةٌ סְקֶפְּטִיּוּת, סַפְקָנוּת. مُدَارَاةٌ הַחְלָקַת לָשׁוֹן, הַסְוָאָה, הַעֲרָמָה. دَارٍ(ي) יוֹדֵעַ, מַכִּיר. مِدْرًى. مِدْرَةٌ. مِدْرَاةٌ מַסְרֵק, מַזְרֵה.

دَزِّينَةٌ .It תְּרֵיסָר.

دَسَّ ـُ فِي 1. תָּחַב, הִכְנִיס (בסתר), הִגְנִיב, הֶחְדִּיר, הֵנִיחַ. 2. عَلَى זָמַם, חָרַשׁ מְזִמָּה, קָשַׁר קֶשֶׁר נֶגֶד־. 3. عِنْدَ הִלְשִׁין בִּפְנֵי־. دَسَّ أَنْفَهُ فِي הִתְעָרֵב בְּ־, בָּחַשׁ. دَسَّ السُّمَّ הִכְנִיס רַעַל (באוכל למשל), הִרְעִיל. إِنْدَسَّ VII بَيْنَ הִתְגַּנֵּב לְ־, נִתְחַב בֵּין־, "הִתְפַּלַּח". دَسٌّ קְנוּנְיָה, סַכְסְכָנוּת. دَسِيسَةٌ ج دَسَائِسُ מְזִמָּה, קְשִׁירַת קֶשֶׁר. دَسَّاسٌ חוֹרֵשׁ מְזִמּוֹת, נוֹכֵל, סַכְסְכָן. مَدْسُوسٌ שָׁתוּל (ידיעה למשל), בָּדוּי, כּוֹזֵב.

دَسْتٌ P ج دُسُوتٌ 1. כֵּס מַלְכוּת, מְקוֹם כָּבוֹד. 2. כָּרִית. 3. מִדְבָּר. 4. סִיר, קַלַּחַת. 5. מַהֲלָךְ (בשחמט). دَسْتُ الْحُكْمِ כֵּס הַשִּׁלְטוֹן. دَسْتَةٌ 1. תְּרֵיסָר. 2. חֲבִילָה (של קלפים).

دُسْتُورٌ P ج دَسَاتِيرُ 1. חֻקָּה, קוֹנְסְטִיטוּצְיָה, חֹק, קוֹדֶקְס. 2. רְשׁוּת, חֻפְשָׁה. دُسْتُورِيٌّ חֻקָּתִי. نِظَامٌ دُسْتُورِيٌّ מִשְׁטָר קוֹנְסְטִיטוּצְיוֹנִי.

دَسَرَ ـُ דָּחַף, נָעַץ (מסמר למשל), סִמֵּר. دِسَارٌ ج دُسُرٌ 1. מַסְמֵר. 2. חֶבֶל לִקְשִׁירַת לוּחוֹת סְפִינָה.

دَسْكَرَةٌ P ج دَسَاكِرُ 1. כְּפָר גָּדוֹל, עֲיָרָה. 2. בֵּית מַרְזֵחַ. 3. מִישׁוֹר.

دَسَمَ ـُ 1. סָתַם. 2. סָגַר. 3. תָּפַר פֶּצַע. دَسِمَ ـَ הָיָה שָׁמֵן (אוכל). دَسَمٌ שֻׁמָּן בְּשָׂרִי. قَلِيلُ الدَّسَمِ דַּל שֻׁמָּן. دَسِمٌ 1. שָׁמֵן, שַׁמְנוּנִי. دَسَامَةٌ 1. שַׁמְנוּנִיּוּת. 2. זֻהֲמָה. دِسَامٌ. دُسْمَةٌ פְּקָק, מְגוּפָה, שַׁסְתּוֹם. دَيْسَمٌ 1. שָׁחוֹר, חֹשֶׁךְ. 2. דֹּב, גּוּר (של דוב או שועל). 3. כֻּפְרָת. 4. יַרְבּוּז (צמח).

دَشَّ ـُ טָחַן (גריסים), גָּרַס. دَشِيشٌ. دَشِيشَةٌ דַּיְסָה (מגריסים ועוד).

دُشٌّ F מִקְלַחַת, דּוּשׁ.

دُشْمَةٌ ج دُشَمٌ עֶמְדָּה מִצָּדִית, עֶמְדָּה קְטַנָּה מְבֻצֶּרֶת.

دَشَّنَ II 1. חָנַךְ (בית וכו'). 2. הִקְדִּישׁ. تَدْشِينٌ 1. חֲנֻכָּה. 2. הַקְדָּשָׁה. حَفْلَةُ تَدْشِينٍ טֶקֶס חֲנֻכָּה.

دَعْ. دَعْنِي ע' (ودع).

دَعَبَ ـَ הִתְבַּדֵּחַ. دَاعَبَ III 1. שִׂחֵק עִם־. 2. הִתְלוֹצֵץ, הִתְבַּדֵּחַ. 3. חִזֵּר אַחֲרֵי־. دَاعَبَ النُّعَاسُ جُفُونَهُ נִתְקַשְּׁרוּ עֵינָיו בְּשֵׁנָה. دَعِبٌ. دَاعِبٌ מְבַדֵּחַ, עַלִּיז, שָׂמֵחַ.

دُعَابَةٌ ج دُعَابَاتٌ 1. הֲלָצָה, צְחוֹק, הִתְלוֹצְצוּת. 2. מַעֲשִׂיָּה, אָנֶקְדּוֹטָה. مُدَاعَبَةٌ מִשְׂחַק שַׁעֲשׁוּעַ, הִתְלוֹצְצוּת.

(دعبل) مُدَعْبَلٌ עָגֹל.

(دعج) أَدْعَجُ ج دُعْجٌ נ' دَعْجَاءُ בַּעַל עֵינַיִם שְׁחֹרוֹת.

دَعَرَ ـَ נָאַף, נָהַג בְּחֹסֶר מוּסָרִיּוּת. دَعَرٌ. دَعَارَةٌ נִאוּף, זְנוּת, פְּרִיצוּת. بَيْتُ الدَّعَارَةِ בֵּית זוֹנוֹת. دَعِرٌ. دَاعِرٌ נוֹאֵף, פָּרוּץ, שְׁטוּף זִמָּה.

دَعَسَ ـَ דָּרַךְ עַל־, דָּרַס, רָמַס, דָּשׁ בַּעֲקֵבָיו. إِنْدَعَسَ VII נִדְרַס, נִרְמַס, נִמְעַךְ. دَعْسٌ דְּרִיסָה, מְעִיכָה. دَعْسَةٌ 1. עִקְבוֹת. 2. דַּוְשָׁה.

دَعَكَ ـَ 1. שִׁפְשֵׁף. 2. קִמֵּט (נייר).

دَعَمَ ـَ תָּמַךְ בְּ־, סָעַד, הִשְׁעִין, בִּסֵּס. دَعَّمَ II חִזֵּק. إِدَّعَمَ VIII נִשְׁעַן, נִתְמַךְ, נִתְבַּסֵּס עַל־. دَعْمٌ 1. סִיּוּעַ, תְּמִיכָה, סַעַד. 2. סוּבְּסִידְיָה, סַעַד כַּסְפִּי (למפעל וכו'). دَعْمٌ اِقْتِصَادِيٌّ סִיּוּעַ כַּלְכָּלִי. دِعَامَةٌ ج دِعَامَاتٌ ودَعَائِمُ 1. תְּמִיכָה. 2. מִשְׁעֶנֶת, עַמּוּד, אוֹמְנָה. 3. סְמוֹכָה (לצמח מטפס). تَدْعِيمٌ חִזּוּק. مَدْعُومٌ מְסֻבְסָד (מצרך).

(دعو) دَعَا ـُ 1. קָרָא לְ־, שָׁלַח לִקְרֹא (לְהָבִיא), הִזְמִין, זִמֵּן, פָּנָה לְ־. 2. הִטִּיף לְ־, בִּשֵּׂר בְּשׂוֹרָה (דתית למשל), דָּגַל בְּ־, עָשָׂה נְפָשׁוֹת לְ־, נִהֵל תַּעֲמוּלָה. 3. כִּנָּה בְּשֵׁם. 4. אִחֵל, בֵּרֵךְ. 5. קִלֵּל. 6. הִתְפַּלֵּל. دُعِيَ لِلِاجْتِمَاعِ הֻזְמַן (נִקְרָא) לִפְגִישָׁה. دَعَا اللهَ הִפִּיל תְּחִנָּתוֹ לִפְנֵי אֱלֹהִים, הִתְחַנֵּן לֵאלֹהִים. دَعَا لَهُ بِطُولِ الْعُمْرِ אִחֵל

لوֹ אֲרִיכוּת יָמִים. يَدْعُو إِلَى القَلَقِ מְעוֹרֵר דְּאָגָה. رَجُلٌ يُدْعَى גֶּבֶר בְּשֵׁם־. دَاعَى III תָּבַע לְדִין, קָרָא תִּגָּר עַל־. تَدَاعَى VI הִתְמוֹטֵט, מָט לִנְפֹּל. تَدَاعَوْا קָרְאוּ זֶה לָזֶה, הִזְעִיקוּ זֶה אֶת זֶה. تَدَاعَى إِلَى ذِهْنِهِ עָלָה בְּדַעְתּוֹ. اِدَّعَى VIII 1. טָעַן, הִתְיַמֵּר. 2. תָּבַע, דָּרַשׁ, עָתַר. البَيِّنَةُ عَلَى مَنِ ادَّعَى פת' הַמּוֹצִיא מֵחֲבֵרוֹ עָלָיו הָרְאָיָה. اِسْتَدْعَى X 1. זִמֵּן, שָׁלַח לִקְרֹא ל־, הִזְעִיק. 2. עָתַר. 3. חִיֵּב, הִצְרִיךְ.

دَعْوَةٌ ج دَعَوَاتٌ 1. קְרִיאָה, הַזְמָנָה, זִמּוּן. 2. תְּבִיעָה, עֲתִירָה, טַעֲנָה. 3. הַטָּפָה, בְּשׂוֹרָה (דתית), מֶסֶר. 4. תַּעֲמוּלָה. 5. עִנְיָן, עֵסֶק. بِدَعْوَةٍ مِنْ לְפִי הַזְמָנַת־. الدَّعْوَةُ الإِسْلَامِيَّةُ הַקְּרִיאָה (הַהַטָּפָה) לְמַעַן הָאִסְלָאם. صَاحِبُ الدَّعْوَةِ הַמְאָרֵחַ, הַמְזַמֵּין. دَعْوَى ج دَعَاوَى وَدَعَاوٍ(ي) עֲתִירָה, תְּבִיעָה מִשְׁפָּטִית. بِدَعْوَى أَنْ בְּטַעֲנָה ש־, בְּאַמְתָּלָה. دَعْوَى تَمْثِيلِيَّةٌ תְּבִיעָה יִצּוּגִית (legal representation).

دَعِيٌّ ج أَدْعِيَاءُ 1. טוֹעֵן שֶׁהוּא בְּנוֹ שֶׁל־. 2. בֶּן מְאֻמָּץ. دُعَاءٌ ج أَدْعِيَةٌ 1. יִחוּל, אִחוּל, תְּפִלָּה, קְרִיאָה. 2. קְלָלָה. دِعَاوَةٌ 1. תַּעֲמוּלָה. دِعَايَةٌ 1. תַּעֲמוּלָה. 2. פִּרְסוּם, פִּרְסֹמֶת. مَدْعَاةٌ מְעוֹרֵר ל־. مَدْعَاةٌ إِلَى الشَّكِّ מְעוֹרֵר סְפֵקוֹת. تَدَاعٍ(ي) הִתְמוֹטְטוּת, מַפֹּלֶת. تَدَاعِي الأَفْكَارِ (المَعَانِي أَوِ الخَوَاطِرِ) אַסּוֹצְיַאצְיָה, הֶחְבֵּר, רַעְיוֹן גּוֹרֵר רַעְיוֹן. اِدِّعَاءٌ 1. טַעֲנָה, יָמְרָה, אַמְתָּלָה, תּוֹאֲנָה. 2. תְּבִיעָה שִׁקְרִית. 3. הִתְחַזּוּת. اِدِّعَاءٌ بِإِثْبَاتِ الغَيْبَةِ אֲלִיבִּי. الادِّعَاءُ العَامُّ הַתְּבִיעָה הַכְּלָלִית, פְּרַקְלִיטוּת הַמְּדִינָה. صَفْقَةُ ادِّعَاءٍ עִסְקַת (הֶסְדֵּר) טִעוּן. اِسْتِدْعَاءٌ 1. קְרִיאָה, הַזְמָנָה, זִמּוּן. 2. עֲתִירָה, פְּנִיָּה. جِهَازُ اسْتِدْعَاءٍ ע' (جهز) جِهَاز. دَاعٍ(ي). دَاعِيَةٌ ج دُعَاةٌ 1. מְזַמֵּין, מְאָרֵחַ. 2. מַטִּיף, תַּעַמְלָן, מְבַשֵּׂר. دَاعِيَةُ حَرْبٍ מְחַרְחֵר מִלְחָמָה. دَاعِيَةُ سَلَامٍ שׁוֹחֵר שָׁלוֹם. دُعَاةٌ لَا قُضَاةٌ מַטִּיפִים וְלֹא שׁוֹפְטִים. لَا دَاعِيَ إِلَى אֵין צֹרֶךְ ב־. ج دَوَاعٍ(ي) 1. צְרָכִים. 2. מְנִיעִים, טְעָמִים, סִבּוֹת. مِنْ دَوَاعِي سُرُورِي לְשִׂמְחָתִי. لِدَوَاعٍ صِحِّيَّةٍ מִטַּעֲמֵי בְּרִיאוּת. مَدْعُوٌّ מְזֻמָּן, אוֹרֵחַ. مُتَدَاعٍ(ي) מִתְמוֹטֵט. مُتَدَاعُونَ קוֹרְאִים זֶה לָזֶה. مُدَّعٍ(ي) 1. תּוֹבֵעַ, קָטֵגוֹר. 2. עוֹתֵר. المُدَّعِي العَامُّ פְּרַקְלִיט הַמְּדִינָה. مُدَّعًى נִתְבָּע. المُدَّعَى عَلَيْهِ הַנִּתְבָּע בְּמִשְׁפָּט. مُدَّعَيَاتٌ טְעָנוֹת וּמַעֲנוֹת. مُسْتَدْعٍ(ي) עוֹתֵר, תּוֹבֵעַ.

دَغْدَغَ דִּגְדֵּג, גֵּרָה לִצְחֹק. دَغْدَغَةٌ דִּגְדּוּג, גֵּרוּי.

دُغْرِي T יָשָׁר.

دَغَلٌ 1. יַעַר בְּרֵאשִׁית, ג'וּנְגֶּל. 2. שְׁחִיתוּת, מִרְמָה. اِتَّخَذُوا دِينَ اللهِ دَغَلًا ח' הִשְׁחִיתוּ אֶת דַּת אֱלֹהִים.

(دغم) أَدْغَمَ IV 1. הֶחְדִּיר. 2. הִבְלִיעַ אוֹת בְּאוֹת אַחֶרֶת (בדקדוק), הָגָה הֶגֶה כְּהֶגֶה דּוֹמֶה. اِنْدَغَمَ VII بِـ נִכְלַל, נִבְלַע ב־ (אות באות אחרת). إِدْغَامٌ הַבְלָעָה, אֲסִימִילַצְיָה, הִדַּמּוּת (בדקדוק).

دَفَّ ـ 1. הִשִּׁיק כְּנָפָיו (בעל כנף). 2. מִהֵר. دَفَّفَ II תּוֹפֵף. دَفٌّ ج دُفُوفٌ 1. תֹּף מִרְיָם, טַנְבּוּר. 2. מַשַּׁק כְּנָפַיִם. دَفَّةٌ 1. הֶגֶה. 2. כָּנָף (של חלון, דלת וכו'), צַד. بَيْنَ دَفَّتَيِ الكِتَابِ בְּתוֹךְ הַסֵּפֶר. قَبَضَ عَلَى دَفَّةِ الأُمُورِ נָטַל אֶת נִהוּל הָעִנְיָנִים. مِنَ الدَّفَّةِ لِلشَّابُورَةِ מֵאָלֶף וְעַד תָּו, כֻּלּוֹ.

دَفِئَ ـَ دَفُؤَ ـُ הִתְחַמֵּם. دَفَّأَ II. أَدْفَأَ IV חִמֵּם, הֵחַם. تَدَفَّأَ V. اِدَّفَأَ VIII. اِسْتَدْفَأَ X הִתְחַמֵּם. دِفْءٌ חֹם, חֲמִימוּת. دَفِيءٌ. دَفِيءٌ. دَافِئٌ חַם, חָמִים, פּוֹשֵׁר. دَفْآنُ שֶׁחַם לוֹ. دَفَّايَةٌ ج دَفَّايَاتٌ. مِدْفَأٌ. مِدْفَأَةٌ ج مَدَافِئُ תַּנּוּר, אָח, קָמִין. دَفِيئَةٌ חֲמָמָה. تَدْفِئَةٌ مَرْكَزِيَّةٌ הַסָּקָה מֶרְכָּזִית.

دَفْتَرٌ P ج دَفَاتِرُ מַחְבֶּרֶת, פִּנְקָס, חוֹבֶרֶת. دَفْتَرُ الأُسْتَاذِ פִּנְקָס רָאשִׁי (בהנהלת פנקסים). دَفْتَرُ الاشْتِرَاكِ פִּנְקַס מָנוּי. دَفْتَرُ التَّوْفِيرِ פִּנְקַס חִסָּכוֹן. مَسْكُ الدَّفَاتِرِ פִּנְקְסָנוּת, הַנְהָלַת חֶשְׁבּוֹנוֹת.

دِفْتِرْيَا. دِفْتِيرْيَا G אַסְכָּרָה, דִּיפְתֶּרְיָה.

دَفَرَ ـ דָּחַף. دَفِرَ ـ הִסְרִיחַ. دَفَرٌ סַרְחוֹן. دَفِرٌ מַסְרִיחַ.

دَفَعَ ـ 1. דָּחַף, הָדַף, הִרְחִיק. 2. שִׁלֵּם. 3. إِلَى דִּרְבֵּן, זֵרֵז, הִמְרִיץ ל־. 4. عَنْ מָנַע, סִלֵּק מ־, הֵגֵן עַל־. دَفَعَهُ جَانِبًا דָּחַף אוֹתוֹ הַצִּדָּה. دَفَعَ الثَّمَنَ غَالِيًا שִׁלֵּם בְּיֹקֶר. دَافَعَ III عَنْ 1. הֵגֵן עַל־, גּוֹנֵן. 2. סִנְגֵּר, לִמֵּד סָנֵגוֹרְיָה עַל־. تَدَفَّعَ V הֵגִיחַ, פָּרַץ, זִנֵּק. تَدَافَعُوا דָּחֲפוּ זֶה אֶת זֶה, פָּרְצוּ, נֶאֶבְקוּ. اِنْدَفَعَ VII 1. פָּרַץ, הִתְפָּרֵץ, הִסְתָּעֵר. 2. מִהֵר, נֶחְפַּז. اِنْدَفَعَ إِلَى الأَمَامِ הִתְפָּרֵץ (הִסְתָּעֵר) קָדִימָה. اِنْدَفَعَ وَرَاءَ شَهَوَاتِهِ תָּקַף עָלָיו יִצְרוֹ. اِنْدَفَعَ يَفْعَلُ הִתְחִיל לִפְעֹל. اِسْتَدْفَعَ X נִסָּה לִמְנֹעַ (לַהֲדֹף). دَفْعٌ 1. דְּחִיפָה, הֲדִיפָה, הַרְחָקָה. 2. ج دُفُوعٌ תַּשְׁלוּם, פֵּרָעוֹן. 3. טַעֲנָה. دَفْعٌ ذَاتِيٌّ הֲנָעָה עַצְמִית. يَوْمُ الدَّفْعِ יוֹם הַתַּשְׁלוּם (הַפֵּרָעוֹן). دَفْعَةٌ ج دَفَعَاتٌ 1. דְּחִיפָה (אחת). 2. פַּעַם אַחַת. 3. תַּשְׁלוּם. 4. מַחְזוֹר (של קורס), קְבוּצַת מַחְזוֹר, אַצְוָה (סדרת ייצור). دَفْعَةً وَاحِدَةً בְּבַת אַחַת. عَلَى دَفَعَاتٍ בְּתַשְׁלוּמִים לְשִׁעוּרִין. دُفْعَةٌ ج دُفَعَاتٌ وَدُفَعٌ 1. כַּמּוּת הַנִּשְׁפֶּכֶת בְּפַעַם אַחַת. 2. מִמְטָר. 3. קְבוּצַת מַחְזוֹר (של שנה אחת). دُفْعَةً وَاحِدَةً בְּבַת אַחַת, בְּפַעַם אַחַת. مِدْفَعٌ ج مَدَافِعُ 1. תּוֹתָח. 2. מָטוֹל (של טילים למשל). 3. מַקְלֵעַ. مِدْفَعٌ ذَاتِيُّ الحَرَكَةِ תּוֹתָח מִתְנַיֵּעַ (מִתְנַיֵּעַ). مِدْفَعٌ رَشَّاشٌ תַּת מַקְלֵעַ. مِدْفَعٌ عَدِيمُ الارْتِدَادِ תּוֹתָח לֹא רָתָע. مَدَافِعُ مُضَادَّةٌ لِلطَّيَرَانِ תּוֹתְחֵי נ"מ. مِدْفَعُ هَاوُنٍ מַרְגֵּמָה. مَدَافِعُ م' סַמֵּי תַּמְרִיצִים (למשגל). مِدْفَعِيٌّ 1. שֶׁל תּוֹתָח. 2. תּוֹתְחָן. مِدْفَعِيَّةٌ תּוֹתְחָנוּת, אַרְטִילֶרְיָה. دِفَاعٌ 1. הֲגַנָּה, מִגְנָנָה. 2. סָנֵגוֹרְיָה. دِفَاعٌ عَنِ النَّفْسِ הֲגַנָּה עַצְמִית. دِفَاعٌ مَدَنِيٌّ הִתְגּוֹנְנוּת אֶזְרָחִית, הָגָ"א. مُسَاعِدُ دِفَاعٍ רָץ (בכדורגל). مُحَامِي (وَكِيلُ) الدِّفَاعِ סָנֵגוֹר. وِزَارَةُ الدِّفَاعِ מִשְׂרַד הַבִּטָּחוֹן, מִשְׂרַד הַהֲגַנָּה. دِفَاعِيٌّ הֲגַנָּתִי. قُوَّةٌ دِفَاعِيَّةٌ כֹּחַ מָגֵן. مُدَافَعَةٌ הִתְגּוֹנְנוּת. اِنْدِفَاعٌ 1. הִתְפָּרְצוּת, הִסְתָּעֲרוּת, תְּנוּפָה. 2. פְּזִיזוּת. اِنْدِفَاعًا סְפּוֹנְטָנִית. اِنْدِفَاعَةٌ הִתְפָּרְצוּת פִּתְאוֹמִית (סְפּוֹנְטָנִית). دَافِعٌ 1. דּוֹחֵף,

מַמְרִיץ. 2. מְשַׁלֵּם. 3. ج دَوَافِعُ דַּחַף, מֵנִיעַ, הֲנָעָה, מוֹטִיבַצְיָה, גּוֹרֵם. 4. מַמְרִיץ. بِدَافِعٍ מִתּוֹךְ מֵנִיעַ. دَافِعُ الضَّرَائِبِ מְשַׁלֵּם הַמִּסִּים. دَافِعٌ جِنْسِيٌّ מֵנִיעַ (גֵּרוּי) מִינִי. القُوَّةُ الدَّافِعَةُ عَنِ المَرْكَزِ הַכֹּחַ הַצֶּנְטְרִיפוּגָלִי. مَدْفُوعٌ מְסֻלָּק (תשלום). مَدْفُوعَاتٌ תַּשְׁלוּמִים. مِيزَانُ المَدْفُوعَاتِ מַאֲזַן הַתַּשְׁלוּמִים. مُدَافِعٌ מֵגֵן (גם בכדורגל). مُنْدَفِعٌ פָּזִיז, נִמְהָר, אִימְפּוּלְסִיבִי.

دَفَقَ ـِ שָׁפַךְ, הֵגִיר. دَفَقَ ـُ נִשְׁפַּךְ, נִתַּךְ, נִגַּר, הֵצִיף. تَدَفَّقَ V. إِنْدَفَقَ VII 1. זָרַם, שָׁפַע, הִשְׁתַּפֵּךְ, נִתַּךְ, נִגַּר. 2. בָּא בְּהָמוֹן. دَفْقٌ הֲצָפָה, שֶׁפַע. دُفْقَةٌ ج دُفُقَاتٌ ودُفَقَاتٌ ودُفْقَاتٌ מִזְרָם, כַּמּוּת הַנִּשְׁפֶּכֶת בְּבַת אַחַת. دُفْقَةٌ وَاحِدَةٌ בְּבַת אַחַת. دَفَّاقٌ שׁוֹפֵעַ, זוֹרֵם בְּשֶׁפַע, שׁוֹטֵף. تَدَفُّقٌ זְרִימָה בְּשֶׁפַע, הִתְפָּרְצוּת (מים, נפט, רגשות וכו'). مُتَدَفِّقٌ 1. זוֹרֵם בְּשֶׁפַע, שׁוֹטֵף. 2. נִמְהָר, פָּזִיז.

دِفْلَى הַרְדּוּף (שיח, oleander).

دَفَنَ ـِ 1. טָמַן, קָבַר. 2. הִטְמִין, הִסְתִּיר. إِنْدَفَنَ VII נִטְמַן, נִקְבַּר. دَفْنٌ קְבוּרָה, הַטְמָנָה. دَفِينٌ ج دُفَنَاءُ קָבוּר. سِرٌّ دَفِينٌ סוֹד כָּמוּס. دَفِينَةٌ 1. מַטְמוֹן. 2. חַמִּין (תבשיל של שבת אצל יהודים). 3. ج دَفَائِنُ צְפוּנוֹת, חֶבְיוֹנוֹת. مَدْفَنٌ ج مَدَافِنُ בֵּית קְבָרוֹת, בֵּית עָלְמִין. مَدْفَنُ عُظَمَاءِ الأُمَّةِ פַּנְתֵּאוֹן. مَدْفُونٌ קָבוּר, טָמוּן.

دَقَّ ـُ 1. דָּפַק (בדלת), טָרַק. 2. כָּתַשׁ, הָרַס. 3. הָלַם (לב). 4. צִלְצֵל (שעון, טלפון וכו'). 5. שָׁבַר (מפרקת). دَقَّ ـِ הָיָה דַּק (עָדִין), הָיָה מְעַט, פָּעוּט. دَقَّ إِسْفِينًا بَيْنَهُمَا תָּקַע טְרִיז בֵּינֵיהֶם. دَقَّ رَأْسَهُ فِي الحَائِطِ הֵטִיחַ רֹאשׁוֹ בַּכֹּתֶל. دَقَّ عَنْ فَهْمِهِ הָיָה נִשְׂגָּב מִבִּינָתוֹ, הָיָה מֻקְשֶׁה. دَقَّ عُنُقَهُ שָׁבַר אֶת מַפְרַקְתּוֹ, עָרַף אֶת רֹאשׁוֹ. دَقَّتْهُ الأَيَّامُ הַיָּמִים שְׁחָקוּהוּ עַד דַּק. دَقَّقَ II 1. דִּקְדֵּק, דִּיֵּק, הֶחְמִיר, הִקְפִּיד. 2. בָּדַק (בקפדנות). 3. שָׁחַק, כָּתַשׁ. دَقَّقَ البَحْثَ בָּדַק בִּיסוֹדִיּוּת. دَقَّقَ النَّظَرَ בָּחַן אֶת־ בְּקַפְּדָנוּת. إِنْدَقَّ VII נִכְתַּשׁ, נִטְחַן, הוּדַק. إِسْتَدَقَّ X נַעֲשָׂה דַּק וְעָדִין, נִתְעַדֵּן. دَقٌّ הֲלִימָה, דְּפִיקָה, טְרִיקָה, כְּתִישָׁה, שְׁחִיקָה, טְחִינָה. دَقُّ الجَرَسِ צִלְצוּל הַפַּעֲמוֹן. دِقٌّ 1. עִדּוּן. 2. דַּקִּיק, שָׁבִיר. شَجَرٌ دِقٌّ שֶׁטַח שֶׁל שִׂיחִים. حُمَّى الدِّقِّ (السُّلّ). שַׁחֶפֶת. دَقَّةٌ ج دَقَّاتٌ טְרִיקָה, הֲלִימָה, דְּפִיקָה, נְקִישָׁה, צִלְצוּל. دَقَّاتُ القَلْبِ פְּעִימוֹת הַלֵּב. مِنَ الدَّقَّةِ القَدِيمَةِ בֶּן הַדּוֹר הַיָּשָׁן, מַאַסְכּוֹלָה שֶׁאָבַד עָלֶיהָ כֶּלַח. دِقَّةٌ 1. דַּקּוּת, עֲדִינוּת. 2. דִּיּוּק, דִּקְדּוּקֵי דְּבָרִים, הַקְפָּדָה. 3. מִזְעָרִיּוּת. 4. חֻמְרָה (של מצב), חֲרִיפוּת. بِدِقَّةٍ בְּדִיּוּק, בִּפְרוֹטְרוֹט. دِقَّةُ الشُّعُورِ רְגִישׁוּת. دِقَّةٌ مُتَنَاهِيَةٌ דִּיּוּק נִמְרָץ, דַּיְקָנוּת מְרַבִּית. دُقَّةٌ ج دُقَقٌ אַבְקָה. دُقَاقٌ 1. פְּתוֹתִים. 2. קֶמַח. 3. אַבְקָה. دَقِيقٌ ج دِقَاقٌ 1. קֶמַח. 2. עָדִין, דַּק, דַּקִּיק. 3. מְדֻיָּק, דַּיְקָן. 4. חָמוּר (מצב). 5. קְטַנְטַן, זָעִיר, פָּשׁוּט. دَقِيقُ الحِسَابِ קַפְּדָן (בניהול חשבונות). دَقِيقُ الشُّعُورِ מְעֻדָּן, רָגִישׁ. دَقِيقُ الصُّنْعِ עָשׂוּי בַּעֲדִינוּת. أَبُو دَقِيقٍ פַּרְפַּר. الأَعْضَاءُ الدَّقِيقَةُ מְבוּשִׁים. الأَمْعَاءُ الدَّقِيقَةُ הַמְּעִי הַדַּק. دَقِيقَةٌ ج دَقَائِقُ 1. דַּקָּה. 2. פְּרוּדָה, מוֹלֵקוּלָה. دَقَائِقُ דַּקּוּיוֹת. بِدَقَائِقِ الأُمُورِ הַמַּשְׁמָעֻיּוֹת הַדַּקּוֹת שֶׁל הָעִנְיָנִים. تَفَاصِيلُ دَقِيقَةٌ פְּרָטִים מְדֻיָּקִים, פִּרְטֵי פְּרָטִים. دَقَّاقٌ טוֹחֵן, מוֹכֵר קֶמַח. سَاعَةٌ دَقَّاقَةٌ שְׁעוֹן קִיר. مِدَقٌّ. مِدَقَّةٌ ج مَدَاقُّ 1. עֱלִי (של פרח או של מכתש). 2. פַּטִּישׁ, מַקֶּבֶת. 3. כּוֹתֵשׁ (לטחינת קפה). تَدْقِيقٌ 1. דִּיּוּק, דַּיְקָנוּת. 2. בִּקֹּרֶת חֶשְׁבּוֹנוֹת, בְּדִיקָה. مَدْقُوقٌ כָּתוּשׁ, טָחוּן. مُدَقِّقٌ קַפְּדָן, דַּיְקָן. مُدَقِّقُ حِسَابَاتٍ רוֹאֵה חֶשְׁבּוֹן. مُدَقَّقٌ מְדֻיָּק.

دُقْمَاقٌ הַלְמָן, פַּטִּישׁ עֵץ, מַקֶּבֶת.

دُقْرَانَةٌ ج دُقْرَانٌ סָמוֹךְ, סְמוֹכָה (לטיפוס צמחים).

دَقِعَ ـَ חַי בְּצִמְצוּם, הָיָה אֻמְלָל. أَدْقَعَ IV אֻמְלַל. مُدْقِعٌ מַשְׁפִּיל. فَقْرٌ مُدْقِعٌ דַּלֵּי דַּלּוּת, עֹנִי מַשְׁפִּיל.

دَقَلٌ 1. תֹּרֶן, עַמּוּד. 2. עֵץ תָּמָר, דֶּקֶל.

دَكَّ ـُ 1. נָתַץ, הָרַס, הֶחֱרִיב, שִׁבֵּר, כָּתַשׁ. 2. כָּבַשׁ (דרך), רָקַע, יִשֵּׁר (כביש). دَكَّكَ II כָּחַשׁ, עִרְבֵּב. إِنْدَكَّ VII נִתַּץ, נֶהֱרַס עַד הַיְסוֹד, נִכְתַּשׁ, נִכְבַּשׁ (כביש). دَكٌّ יִשּׁוּר, כְּבִישָׁה. دَكَّةٌ ج دَكَّاتٌ חָצָץ. دِكَّةٌ ج دِكَكٌ סַפְסַל אֶבֶן (לפני בית, מסגד וכו'), בָּמָה (במסגד). دُكَّانٌ ج دَكَاكِينُ חֲנוּת. دُكَّانَةٌ 1. חֲנוּת קְטַנָּה. 2. בֵּית קָפֶה קָטָן. مِدَكٌّ ج مِدَكَّاتٌ 1. כַּתִּישׁ (לכבישת כבישים). 2. מָדוֹךְ.

دِكْتَاتُور L דִּיקְטָטוֹר, רוֹדָן. دِكْتَاتُورِيَّةٌ רוֹדָנוּת, עָרִיצוּת.

دُكْتُورٌ L ج دَكَاتِرَةٌ 1. דּוֹקְטוֹר. 2. בַּעַל תֹּאַר דּוֹקְטוֹר. دُكْتُورَاه דּוֹקְטוֹרָט, תֹּאַר דּוֹקְטוֹר. دُكْتُورَاه فَخْرِيَّةٌ תֹּאַר דּוֹקְטוֹר לְשֵׁם כָּבוֹד. أُطْرُوحَةُ دُكْتُورَاه דִּיסֶרְטַצְיָה, תֵּזָה.

دَكِنَ ـَ כָּהָה. أَدْكَنُ. دَاكِنٌ ج دُكْنٌ כֵּהֶה, שְׁחַרְחַר. دُكْنَةٌ כֵּהוּת.

دَلَّ ـُ عَلَى، إِلَى 1. הִדְרִיךְ, הִנְחָה אֶל־, הֶרְאָה, הוֹרָה, הִצְבִּיעַ עַל־. 2. הָיָה מְכֻבָּד. 3. הִתְחַצֵּף (מתוך אהבה). دَلَّ ـِ הִתְפַּנֵּק (אישה על ידי בעלה), הִתְחַטֵּא, הִתְחַנְחֵן. مَا قَلَّ وَدَلَّ קָצָר וְקוֹלֵעַ. دَلَّلَ II 1. פִּנֵּק, עִנֵּג. 2. عَلَى הוֹכִיחַ, אִמֵּת, אִשֵּׁר. 3. הֵצִיעַ סְחוֹרָה בְּפֻמְבֵּי. دَلَّ ـَ הִתְפַּנֵּק (אישה על ידי בעלה), הִתְחַטֵּא, הִתְחַנְחֵן. أَدَلَّ IV 1. הִנְחָה, הִדְרִיךְ, הוֹבִיל. 2. הִתְפָּאֵר. 3. הִתְחַצֵּף. تَدَلَّلَ V הִתְפַּנֵּק, עָגַב, הִתְחַטֵּא. إِسْتَدَلَّ X بِـ 1. בִּקֵּשׁ לְהָבִיא רְאָיָה (הוֹכָחָה), הוֹכִיחַ, הִסִּיק מ־. 2. בִּקֵּשׁ הַנְחָיָה (הַדְרָכָה). يُسْتَدَلُّ مِنْ נִתָּן לִלְמֹד מִן־. دَلٌّ הִתְפַּנְּקוּת, הִתְחַטְּאוּת, הִתְחַצְּפוּת. دَلَالٌ הִתְפַּנְּקוּת, פִּנּוּק. دَلِيلٌ ج أَدِلَّاءُ 1. מַדְרִיךְ, מוֹרֵה דֶּרֶךְ. 2. ج أَدِلَّةٌ ودَلَائِلُ הוֹכָחָה, רְאָיָה, עֵדוּת, מוֹפֵת. 3. אִינְדִּיקָטוֹר. دَلِيلُ التِّلِفُونِ מַדְרִיךְ טֶלֶפוֹן. دَلِيلٌ سِيَاحِيٌّ מַדְרִיךְ תַּיָּרוּת. دَلِيلٌ ظَرْفِيٌّ רְאָיָה נְסִבָּתִית. دَلِيلٌ قَاطِعٌ הוֹכָחָה חוֹתֶכֶת. أَقَامَ الدَّلِيلَ عَلَى הֵבִיא רְאָיָה לְ־. دَلَّالٌ 1. מְתַוֵּךְ, כָּרוֹז (במכירה), סוֹכֵן קַרְקָעוֹת. 2. סַרְסוּר. دَلَالَةٌ ج دَلَائِلُ עֵדוּת, צִיּוּן, מַשְׁמָעוּת. عِلْمُ الدَّلَالَةِ

סֵמַנְטִיקָה. دَلَالِيٌّ סֵמַנְטִי, מַשְׁמָעוּתִי. الصِّيغَةُ الدَّلَالِيَّةُ דֶּרֶךְ הַחִוּוּי. دِلَالَةٌ מְכִירָה פֻּמְבִּית, דְּמֵי תִּווּךְ. تَدْلِيلٌ 1. הוֹכָחָה, אִמּוּת. 2. פִּנּוּק, עִנּוּג. إِسْمُ التَّدْلِيلِ שֵׁם חִבָּה. تَدَلُّلٌ הִתְפַּנְּקוּת, הִתְחַטְּאוּת. إِسْتِدْلَالٌ הֶקֵּשׁ, הַסָּקַת מַסְקָנָה, הוֹכָחָה. دَالٌّ عَلَى מְצַיֵּן, מַרְאֶה, מַצְבִּיעַ עַל־. دَالَّةٌ ج دَالَّاتٌ 1. הָעָזָה (בשל קרבה אינטימית), חֹפֶשׁ (של התנהגות). 2. פוּנְקְצְיָה (במתמטיקה). مَدْلُولٌ ج مَدْلُولَاتٌ 1. מוּכָח. 2. מַשְׁמָעוּת, פֵּשֶׁר, הוֹרָאָה, מוּבָן. مَدْلُولَاتُ الكَلِمَاتِ מַשְׁמָעֻיּוֹת לֶקְסִיקָלִיּוֹת שֶׁל מִלִּים. مُدَلَّلٌ מְפֻנָּק. مُدِلٌّ גֵּאֶה. مُدِلٌّ بِنَفْسِهِ גֵּא בְּעַצְמוֹ, בַּעַל בִּטָּחוֹן עַצְמִי מֻפְרָז.

دُلْبٌ P דֹּלֶב (עץ).

دَلْتَا G 1. דֶּלְתָּא (של הנילוס). 2. הָאוֹת ד (ביוונית).

الدَّلْتُونِيَّةُ G עִוָּרוֹן לִצְבָעִים מְסֻיָּמִים ע' عَمَى الأَلْوَانِ.

(دلج) أَدْلَجَ IV נָסַע בַּלַּיְלָה. إِدَّلَجَ VIII נָסַע כָּל הַלַּיְלָה. دُلْجَةٌ מַסָּע לֵילִי, שְׁעַת לַיְלָה.

دَلْدَلَ טִלְטֵל. تَدَلْدَلَ הִתְנַדְנֵד. دُلْدُلٌ. دُلْدُولٌ דַּרְבָּן, קִפּוֹד (porcupine).

دَلَّسَ II הוֹנָה, רִמָּה. تَدْلِيسٌ רַמָּאוּת, הוֹנָאָה. نُقُودٌ مُدَلَّسَةٌ כֶּסֶף מְזֻיָּף.

دَلَعَ ـَ لِسَانَهُ שִׁרְבֵּב לְשׁוֹנוֹ הַחוּצָה. دَلَّعَ II פִּנֵּק. إِنْدَلَعَ VII הִתַּמֵּר (לשון אש). הִתְלַקַּח (אש), פָּרַץ (סכסוך). إِنْدَلَعَتِ الحَرْبُ פָּרְצָה הַמִּלְחָמָה. دَلَعٌ פִּנּוּק. إِسْمُ الدَّلَعِ שֵׁם חִבָּה. دَلُوعٌ מְפֻנָּק מְאוֹד, "מְפֻנְדָּרָק".

دَلَفَ ـِ 1. הָלַךְ לְאִטּוֹ. 2. إِلَى הִתְקָרֵב צַעַד אַחַר צַעַד אֶל־. 3. דָּלַף, טִפְטֵף. دَالِفٌ ج دَوَالِفُ רְסִיס, רִיקוּשֶׁט.

دُلْفِينٌ L ج دَلَافِينُ דּוֹלְפִין (בעל חיים יונק ימי) ע' دُخَس. دَرْفِيل.

دَلَقَ ـُ 1. שָׁלַף (חרב). 2. שָׁפַךְ. إِنْدَلَقَ VII 1. נִשְׁלַף, הִשְׁתַּחְרֵר. 2. נִשְׁפַּךְ. مُنْدَلِقُ الكِرْشِ כַּרְסָנִי, כַּרְסְתָן, בַּעַל כֶּרֶס.

دَلَكَ ـُ עִסָּה, שִׁפְשֵׁף. دَلَّكَ II עִסָּה, עָשָׂה מַסָּז', מָשַׁח. دَلْكٌ שִׁפְשׁוּף, סִיכָה. تَدْلِيكٌ עִסּוּי, מַסָּז'. مُدَلِّكٌ מְעַסֶּה, מַסָּזִ'יסְט.

دَلِهَ ـَ تَدَلَّهَ V יָצָא מִדַּעְתּוֹ (מרוב אהבה). دَلَّهَ II בִּלְבֵּל, שִׁגַּע אֶת־. مُدَلَّهٌ מְאֹהָב עַד שִׁגָּעוֹן.

(دلهم) إِدْلَهَمَّ IX הֶחְשִׁיךְ. مُدْلَهِمٌّ חָשׁוּךְ (לילה), אָפֵל.

(دلو) دَلَّى II הוֹרִיד (דלי, רגליים וכו'). أَدْلَى IV 1. הוֹרִיד, שִׁלְשֵׁל. 2. بِـ מָסַר (הצהרה), הִצְהִיר, הִבִּיעַ, חִוָּה. أَدْلَى دَلْوَهُ فِي الدِّلَاءِ לָקַח חֵלֶק בְּהַבָּעַת דֵּעָה הַכְּלָל. تَدَلَّى V 1. הִשְׁתַּלְשֵׁל, נִתְלָה, הִשְׁתַּרְבֵּב. 2. הִדַּלְדֵּל. دَلْوٌ ج دِلَاءٌ وَأَدْلَاءٌ 1. דְּלִי. 2. מַזַּל דְּלִי. لَيْسَ الدَّلْوُ إِلَّا بِالرِّشَاءِ פת' אֵין הַבּוֹר מִתְמַלֵּא מֵחֻלְיָתוֹ. إِدْلَاءٌ מְסִירָה (של הצהרה), הַבָּעָה, חִוּוּי. دَالِيَةٌ ج دَوَالٍ(ي) 1. גֶּפֶן. 2. גַּלְגַּל מַיִם. 3. וָרִיד בּוֹלֵט בָּרֶגֶל, דַּלֶּיֶת. مُدَلًّى. مُتَدَلٍّ(ي) 1. מִשְׁתַּרְבֵּב, תָּלוּי. 2. מְדֻלְדָּל.

دَمَّ ـُ 1. הִכָּה, רָצַץ. 2. צָבַע. 3. שִׁפְשֵׁף. دَمَّ ـِ הִתְכַּעֵר. أَدَمَّ IV 1. הָיָה מְכֹעָר. 2. הוֹלִיד יֶלֶד מְכֹעָר. دَمٌّ. دِمَامٌ 1. מִשְׁחָה, צֶבַע. 2. פּוּךְ. دَمِيمٌ ج دِمَامٌ מְכֹעָר. دَمِيمُ الخِلْقَةِ בַּעַל מַרְאֶה דּוֹחֶה. دَمَامَةٌ כִּעוּר. دَمٌ ע' (دمي).

دَمُثَ ـُ הָיָה בַּעַל אֹפִי נוֹחַ. دَمَّثَ II עִדֵּן. دَمِثٌ ج دِمَاثٌ נוֹחַ, עָדִין, עָנָו. دَمِثُ الأَخْلَاقِ בַּעַל אֹפִי נוֹחַ. دَمَاثَةٌ נֹעַם, חֲבִיבוּת, עֲדִינוּת, עֲנָוָה.

دَمَجَ ـُ שִׁלֵּב, מִזֵּג, הִכְלִיל, הִטְמִיעַ, סִפֵּחַ, צֵרֵף יַחַד. دَمَّجَ II מָזַג, שִׁלֵּב. إِنْدَمَجَ VII 1. הִשְׁתַּלֵּב, הִתְמַזֵּג. 2. נִכְלַל, נִטְמַע, הִתְבּוֹלֵל. دَمْجٌ מִזּוּג, הַכְלָלָה, צֵרוּף. تَدْمِيجٌ קַצְרָנוּת. إِنْدِمَاجٌ הִתְמַזְּגוּת, הִתְבּוֹלְלוּת, טְמִיעָה, צֵרוּף, סִפּוּחַ. مُدْمَجٌ קוֹמְפַּקְטִי, מְהֻדָּק. قُرْصٌ مُدْمَجٌ תַּקְלִיטוֹר. مُنْدَمِجٌ מְשֹׁרָשׁ, מְעֹרֶה.

دَمْدَمَ רָטַן, מִלְמֵל, נָהַם. دَمْدَمَةٌ רִטּוּן, נְהִימָה, תַּרְעֹמֶת.

دَمَرَ ـُ נֶהֱרַס, נֶחְרַב. دَمَّرَ II הָרַס, הֶחֱרִיב, נִתֵּץ, הִשְׁחִית, חִבֵּל בְּ־. إِنْدَمَرَ VII נֶהֱרַס. دَمَارٌ חֻרְבָּן, הֶרֶס, כִּלָּיוֹן. تَدْمِيرٌ הֲרִיסָה, הַחְרָבָה. مُدَمِّرَةٌ ج مُدَمِّرَاتٌ מַשְׁחֶתֶת. دَمِيرَةٌ מ' עוֹנַת הַשִּׁטְפוֹנוֹת שֶׁל הַנִּילוּס.

دَمَسَ ـُ دَمَّسَ II 1. גָּבַר (חושך). 2. הֶחְבִּיא, כִּסָּה. دَمَاسَةٌ עֲלָטָה, חֹשֶׁךְ. دَامِسٌ חָשׁוּךְ. مُدَمَّسٌ חָבוּי. فُولٌ مُدَمَّسٌ פּוּל מִצְרִי, פּוֹלִים מְבֻשָּׁלִים בְּתוֹךְ סִיר חָבוּי בָּאֵשׁ. دِيمَاسٌ. دَيْمَاسٌ ج دَيَامِيسُ وَدَمَامِيسُ קָטָקוֹמְבָּה. מְעָרָה עֲמֻקָּה מִתַּחַת לָאֲדָמָה לִקְבוּרַת מֵתִים.

دِمَشْقُ דַּמֶּשֶׂק (בירת סוריה).

دَمَعَ ـَ דָּמַע, הִזִּיל דְּמָעוֹת. أَدْمَعَ IV הִדְמִיעַ, גָּרַם בֶּכִי. دَمْعٌ ج دُمُوعٌ דֶּמַע, דִּמְעָה. دُمُوعُ التَّمَاسِيحِ דִּמְעוֹת תַּנִּין (בכי מתוך צביעות). غَازٌ مُسِيلٌ لِلدُّمُوعِ גַּז מַדְמִיעַ. دَمُوعٌ. دَمَّاعٌ 1. בַּלְגָנִי, דּוֹמֵעַ. 2. בַּכְיָן. مَدْمَعٌ צִנּוֹר הַדֶּמַע.

دَمَغَ ـَ 1. נִצַּח (אמת על שקר), הֵפְרִיךְ. 2. מָחַץ (ראש עד שהגיע למוח). دَمَغَ ـَ הִטְבִּיעַ חוֹתָם, כָּוָה (בהמה לשם סימונה). دِمَاغٌ ج أَدْمِغَةٌ מוֹחַ. أُمُّ الدِّمَاغِ קְרוּם הַמּוֹחַ. غَسِيلُ دِمَاغٍ שְׁטִיפַת מוֹחַ. هِجْرَةُ الأَدْمِغَةِ בְּרִיחַת מוֹחוֹת. دَمْغٌ קְבִיעַת חוֹתָם. دَمْغَةٌ חוֹתָם, חוֹתֶמֶת. دَامِغٌ. دَلِيلٌ دَامِغٌ הוֹכָחָה חוֹתֶכֶת (נִצַּחַת). مَدْمُوغٌ מְחֻתָּם.

دَمَقْرَطَةٌ ע' دِيمُقْرَاطِيٌّ.

دِمَقْسٌ מֶשִׁי לָבָן (דמשקאי).

(دمك) مِدْمَاكٌ ج مَدَامِيكُ 1. נִדְבָּךְ, רֹבֶד, שׁוּרָה (של אבני בניין). 2. אֲנָךְ בַּנָּאִים. مِدْمَكٌ מְעֻרְוָךְ. مَدْمُوكٌ. مُدْمَكٌ מְהֻדָּק הֵיטֵב.

دَمَلَ ـُ 1. רִפֵּא. 2. דִּשֵּׁן, זִבֵּל. دَمِلَ ـَ נִתְרַפֵּא, הִגְלִיד (פצע). إِنْدَمَلَ VII הָעֶלָה אֲרוּכָה, הִגְלִיד. دُمَّلَةٌ ج دُمَّلٌ وَدَمَامِيلُ מֻרְסָה, פֶּצַע מֻגְלָתִי. دُمَّلِيٌّ מֻגְלָתִי, מְמֻגָּל.

طَاعُونٌ دُمَّلِيٌّ מַגֵּפַת אֲבַעְבּוּעוֹת.

دَمَنَ ـُ דִּשֵּׁן, זִבֵּל. أَدْمَنَ IV عَلَى הִתְמַכֵּר לְ־, הִתְמִיד בְּ־. دِمْنَةٌ ج دِمَنٌ מַדְמֵנָה, מִזְבָּלָה. دَمَانٌ דֶּשֶׁן, זֶבֶל. إِدْمَانٌ عَلَى הִתְמַכְּרוּת לְ־. إِدْمَانٌ عَلَى الخَمْرِ אַלְכּוֹהוֹלִיזְם. إِدْمَانُ المُخَدِّرَاتِ הִתְמַכְּרוּת לְסַמִּים. مُدْمِنٌ מִתְמַכֵּר.

دَمِيَ ـَ דִּמֵּם, שָׁתַת דָּם. دَمَّى II. أَدْمَى IV הִגִּיר אֶת דָּמוֹ שֶׁל־, פָּצַע. يُدْمِي الفُؤَادَ קוֹרֵעַ לֵב, מְזַעֲזֵעַ. دَمٌ ج دِمَاءٌ. دَمٌ ج دُمُومٌ דָּם. دَمُ الأَخَوَيْنِ קַסְלְפִּינְיָה, דְּרָקוֹנִית הַקַּנָּרִית (עץ) ע' عَنْدَم. بَقَّم. دَمُهُ بَارِدٌ חָצוּף. دَمُهُ ثَقِيلٌ אַנְטִיפָּתִי. دَمُهُ خَفِيفٌ חָבִיב, סִימְפָּתִי. خِصَائِيُّ الدَّمِ הַמָּטוֹלוֹג. بَنْكُ الدَّمِ בַּנְק הַדָּם. مَبْحَثُ الدَّمِ הַמָּטוֹלוֹגְיָה. وَلِيُّ الدَّمِ גּוֹאֵל הַדָּם, הַנּוֹקֵם. قَرَابَةُ دَمٍ קִרְבַת דָּם. بِالدَّمِ وَالرُّوحِ בְּכָל רמ"ח אֵיבָרָיו. دَامٍ(ي) שׁוֹתֵת דָּם. دَمَوِيٌّ שֶׁל דָּם, עָקֹב מִדָּם. الدَّوْرَةُ الدَّمَوِيَّةُ מַחְזוֹר הַדָּם (בגוף). الأَوْعِيَةُ الدَّمَوِيَّةُ כְּלֵי הַדָּם. مُدَمًّى 1. מְדַמֵּם. 2. אָדֹם כַּדָּם. دُمْيَةٌ ج دُمًى בֻּבָּה, אִמּוּם, דְּמוּת. الدُّمَى المُتَحَرِّكَةُ 1. תֵּאַטְרוֹן בֻּבּוֹת. 2. כְּלִי שָׁרֵת.

دَنَّ ـُ זִמְזֵם. دَنْدَنَ דִּנְדֵּן (לחן), זִמְזֵם, הִמְהֵם, פִּזֵּם. دَنٌّ. دَنِينٌ זִמְזוּם, הִמְהוּם. دَنٌّ ج دِنَانٌ כַּד גָּדוֹל. دَنَّانٌ כַּדָּר, יוֹצֵר כַּדִּים.

دَنَأَ ـَ **دَنُؤَ** ـُ שָׁפַל, הָיָה בָּזוּי. دَنِيءٌ ج أَدْنِيَاءُ 1. שָׁפָל, נִבְזֶה, בָּזוּי. 2. נָחוּת. دَنَاءَةٌ שִׁפְלוּת, נִבְזוּת, קַטְנוּת נֶפֶשׁ.

دَنْتِيلاً F תַּחְרָה.

(دنج) **دَنْجِيَّةٌ** F مج קַדַּחַת דֶּנְגֶּה ע' أَبُو الرُّكَب.

دِنْجِلٌ T ج دَنَاجِلُ 1. סֶרֶן (של גלגלים וכו'), צִיר. 2. תֹּרֶן.

دَنْدُرْمَة T גְּלִידָה.

دِينَارٌ L ج دَنَانِيرُ דִּינָר (מטבע).

دَنِسَ ـَ 1. נִכְתַּם, חֻלַּל (כבוד). 2. נִתְלַכְלֵךְ, נִטְמָא. دَنَّسَ II 1. טִמֵּא, הִכְתִּים, חִלֵּל. 2. לִכְלֵךְ, טִנֵּף, בִּזָּה. تَدَنَّسَ V 1. חֻלַּל (כבוד), נִכְתַּם. 2. נִטְנַף, הִזְדַּהֵם. دَنَسٌ ج أَدْنَاسٌ לִכְלוּךְ, טֻמְאָה, טִנֹּפֶת. دَنِسٌ 1. טָמֵא, מֻכְתָּם. 2. מְזֹהָם, מְטֻנָּף. تَدْنِيسٌ 1. חִלּוּל. 2. טִמּוּא. 3. זִהוּם, הַכְתָּמָה.

دَنِفَ ـَ أَدْنَفَ IV 1. חָלָה מְאוֹד. 2. נָטָה לָמוּת. دَنِفٌ חוֹלֶה מְאוֹד, נוֹטֶה לָמוּת. دَنَفٌ מַחֲלָה כְּרוֹנִית, תְּשִׁישׁוּת. مُدْنِفٌ תָּשׁוּשׁ, כָּחוּשׁ, חוֹלֶה כְּרוֹנִי.

(دنو) **دَنَا** ـُ مِنْ. إِلَى קָרַב, הִתְקָרֵב, נִגַּשׁ אֶל־. دَنِيَ ـَ שָׁפַל, הָיָה מְנֻוָּל. دَنَّى II. أَدْنَى IV إِلَى קֵרֵב, הֵבִיא קָרוֹב אֶל־. دَانَى III הִתְקָרֵב לְ־, הָיָה קָרוֹב לְ־, הִגִּיעַ לְרָמָתוֹ שֶׁל־. لاَ يُدَانِيهِ أَحَدٌ אֵין שֵׁנִי (דּוֹמֶה) לוֹ. تَدَنَّى V 1. יָרַד, הִשְׁתַּפֵּל. 2. הִתְקָרֵב לְאַט. تَدَانَى VI הִתְקָרֵב לְ־. إِسْتَدْنَى X בִּקֵּשׁ אֶת־ לְהִתְקָרֵב, קֵרֵב אֶת־. دُنُوٌّ הִתְקָרְבוּת, קִרְבָה, נְגִישׁוּת, גִּישָׁה. دَنِيٌّ ج أَدْنِيَاءُ 1. קָרוֹב, לְיַד. 2. בָּזוּי, נִקְלֶה, שָׁפָל. دَنِيَّةٌ ج دَنَايَا שִׁפְלוּת, נְחִיתוּת. المَنِيَّةُ وَلاَ الدَّنِيَّةُ פת' אֶלֶף מִיתוֹת וְלֹא בּוּשָׁה אַחַת. أَدْنَى נ' دُنْيَا 1. קָרוֹב יוֹתֵר, סָמוּךְ מְאוֹד. 2. פָּחוּת, גָּרוּעַ יוֹתֵר. أَدْنَاهُ לְהַלָּן. أَدْنَى مِنْ حَبْلِ الوَرِيدِ קָרוֹב מְאוֹד. حَدٌّ أَدْنَى מִינִימוּם. الشَّرْقُ الأَدْنَى הַמִּזְרָח הַקָּרוֹב. الطَّبَقَةُ الدُّنْيَا הַמַּעֲמָד הַנָּמוּךְ (הַתַּחְתּוֹן). المُوَقِّعُونَ أَدْنَاهُ הַחֲתוּמִים מַטָּה. دُنْيَا ج دُنْيَاوَاتٌ עוֹלָם, הָעוֹלָם הַזֶּה, הָאָרֶץ. الحَيَاةُ الدُّنْيَا הָעוֹלָם הַזֶּה. أَقَامَ الدُّنْيَا وَأَقْعَدَهَا הִרְעִישׁ עוֹלָמוֹת, לֹא נָתַן מָנוֹחַ. أُمُّ الدُّنْيَا כִּנּוּיָהּ שֶׁל קָהִיר. دُنْيَوِيٌّ 1. שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁל חַיֵּי שָׁעָה, חוֹלֵף. 2. חָמְרִי. 3. חִלּוֹנִי. دُنْيَوِيَّاتٌ גַּשְׁמִיּוּת, שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה. دَنَاوَةٌ 1. שִׁפְלוּת, נִבְזוּת, נְחִיתוּת. 2. קִרְבָה. تَدَنٍّ(ي) 1. יְרִידָה, שְׁקִיעָה, הִשְׁתַּפְּלוּת. 2. הֲרָעָה. تَدَنِّي الأَخْلاَقِ יְרִידַת הַמּוּסָר. تَدَنِّي الأَسْعَارِ יְרִידַת הַמְּחִירִים. دَانٍ(ي) 1. קָרוֹב. 2. נָמוּךְ. مُتَدَانٍ(ي) מִתְקָרֵב וְהוֹלֵךְ.

دَهْرٌ ج دُهُورٌ 1. נֶצַח, אֵין סוֹף שָׁנִים. 2. תְּקוּפָה מְמֻשֶּׁכֶת, זְמַן, דּוֹר, שְׁנוֹת חַיִּים. أَكَلَ الدَّهْرُ عَلَيْهِ وَشَرِبَ אָבַד עָלָיו כֶּלַח. بَنَاتُ الدَّهْرِ פְּגָעִים, טְרָדוֹת, פֻּרְעָנֻיּוֹת. صُرُوفُ الدَّهْرِ תַּהְפּוּכוֹת הַגּוֹרָל. لاَ آتِيكَ أَبَدَ الدَّهْرِ לְעוֹלָם לֹא אָבוֹא אֵלֶיךָ. دَهْرِيٌّ כּוֹפֵר, חָמְרָנִי. دُهْرِيٌّ זָקֵן, בָּא בַּיָּמִים. دَهْرِيَّةٌ כַּת אִסְלָאמִית שֶׁדָּגְלָה בְּמָטֶרְיָאלִיזְם וּבְנִצְחִיּוּת הָעוֹלָם הַזֶּה.

دَهَسَ ـَ דָּרַס, רָמַס, דָּרַךְ. دَهَسَتْهُ سَيَّارَةٌ מְכוֹנִית דָּרְסָה אוֹתוֹ.

دَهِشَ ـَ **دُهِشَ**. إِنْدَهَشَ VII הִתְפַּלֵּא, תָּמַהּ, הֻפְתַּע, נִדְהַם. دَهَشَ ـَ أَدْهَشَ IV הִפְלִיא, הִתְמִיהַּ, הִדְהִים, הִפְתִּיעַ. دَهَشٌ. دَهْشَةٌ 1. פְּלִיאָה, תִּמָּהוֹן, הִשְׁתּוֹמְמוּת, הִשְׁתָּאוּת. 2. מְבוּכָה. دَهِشٌ. مَدْهُوشٌ מֻכֵּה תַּדְהֵמָה, מִשְׁתּוֹמֵם, מִתְפַּלֵּא. مُدْهِشٌ מַפְלִיא, נִפְלָא, מַדְהִים, מַפְתִּיעַ, מְעוֹרֵר הִתְפַּעֲלוּת, "מַגְנִיב". مُنْدَهِشٌ נִדְהָם, הָמוּם.

دَهَقَ P ـَ מִלֵּא. دَهَقٌ סַד, כְּלִי עִנּוּיִים. دِهَاقٌ מָלֵא עַד תֹּם, גָּדוּשׁ. دِهْقَانٌ ج دَهَاقِينُ وَدَهَاقِنَةٌ נִכְבָּד, מַנְהִיג. دَهَاقِينُ السِّيَاسَةِ מַנְהִיגִים פּוֹלִיטִיִּים.

دِهْلِيزٌ P ج دَهَالِيزُ מִסְדְּרוֹן, פְּרוֹזְדוֹר, טְרַקְלִין, אוּלָם.

دَهَمَ ـَ دَاهَمَ III הִפְתִּיעַ, בָּא (תָּקַף) בְּמַפְתִּיעַ, הֵמֵם. دَهِمَ ـَ הִשְׁחִיר. إِدْهَمَّ IX הִשְׁחִיר, הָפַךְ לְשָׁחֹר. دُهْمَةٌ שְׁחוֹר. أَدْهَمُ שָׁחֹר (סוס). فَرَسٌ أَدْهَمُ סוּסָה שְׁחֹרָה. دَهْمَاءُ 1. שְׁחֹרָה (סוסה). 2. ج دُهْمٌ הָמוֹן, קָהָל רַב, אֲסַפְסוּף. دَاهِيَةٌ دَهْمَاءُ אָסוֹן פִּתְאוֹמִי. مُدَاهَمَةٌ חִפּוּשֵׂי פֶּתַע (של המשטרה למשל).

دَهَنَ ـُ 1. מָרַח, מָשַׁח, סָךְ (בשמן), צָבַע. 2. הִרְטִיב (גשם). دَاهَنَ III. أَدْهَنَ IV נָהַג בִּצְבִיעוּת, סָבַב אֶת־ בְּכַחַשׁ, רִמָּה. دَهْنٌ מְרִיחָה. دُهْنٌ ج أَدْهَانٌ وَدُهُونٌ 1. שֶׁמֶן. 2. שֻׁמָּן. دُهْنِيٌّ שַׁמְנִי, שֻׁמָּנִי. دُهْنِيَّاتٌ שְׁמָנִים, שֻׁמָּנִים. دَهْنَاءُ מִדְבָּר, שְׁמָמָה. دَهَّانٌ צַבָּע. دِهَانٌ ج دِهَانَاتٌ وَأَدْهِنَةٌ מִשְׁחָה (קוסמטית למשל), צֶבַע. مُدَاهَنَةٌ

צְבִיעוּת, הוֹנָאָה, סִיבּוּב בְּכַחַשׁ. مُدَاهِنٌ צָבוּעַ, גּוֹנֵב דַּעַת.

(دهو) دَهَا ـُ دَهَى ـَ 1. הִתְרַגֵּשׁ עַל־ אָסוֹן, פָּקַד. 2. הִדְהִים. مَا دَهَاكَ؟ מָה פָּגַע בְּךָ? מָה קָרָה לְךָ? دَهِيَ ـَ נָהַג בְּעָרְמָה. تَدَاهَى VI הִתְיַמֵּר לִהְיוֹת פִּקֵּחַ. دَهَاءٌ פִּקְחוּת, עַרְמוּמִיּוּת. أَدْهَى 1. עַרְמוּמִי יוֹתֵר. 2. גָּרוּעַ יוֹתֵר. وَالأَدْهَى مِنْ ذَلِكَ וְהַגָּרוּעַ יוֹתֵר, וְהַנּוֹרָא מִכֹּל. دَاهِيَةٌ ج دَوَاهٍ(ي) אָסוֹן, שׁוֹאָה. دَاهِيَةٌ دَهْيَاءُ (دَهْمَاءُ) אָסוֹן כָּבֵד. فَلْيَذْهَبْ فِي دَاهِيَةٍ! מ׳ יֵלֵךְ לַעֲזָאזֵל! תִּפַּח נִשְׁמָתוֹ!

دَهْوَرَ דִּרְדֵּר, גִּלְגֵּל (כלפי מטה). تَدَهْوَرَ הִדַּרְדֵּר, הִתְגַּלְגֵּל (כלפי מטה), יָרַד (בריאות, מטבע וכו׳). دَهْوَرَةٌ. تَدَهْوُرٌ הִדַּרְדְּרוּת, יְרִידָה גְּדוֹלָה, הִתְמוֹטְטוּת.

دَهْوَلَةٌ מ׳ "שְׁלוּמִפֵּרִיּוּת", חֹסֶר סֵדֶר. مِدَهْوَل שְׁלוּמִפֶּרִי, מְרֻשָּׁל.

(دوا) دَاءٌ ج أَدْوَاءٌ 1. מַדְוֶה, מַחֲלָה. 2. פְּגָם, מוּם. دَاءُ الـثَّعْلَبِ קָרְחוּת. دَاءُ الفِيلِ שְׁנֶהֶבֶת (מחלת עור, elephantiasis). دَاءُ المُلُوكِ 1. שִׁגָּרוֹן. 2. פּוֹדַגְרָה ע׳ نِقْرِس. لِكُلِّ دَاءٍ دَوَاءٌ פת׳ לְכָל מַחֲלָה תְּרוּפָה, לְכָל בְּעָיָה פִּתְרוֹן.

دُوبَارَةٌ T חוּט כָּפוּל, חוּט קְשִׁירָה.

دُوبْلَاج F סִינְכְּרוֹנִיזַצְיָה שֶׁל קוֹל וּתְמוּנָה (בסרט).

دُوبَيْت P שִׁיר עַרְבִי בְּסִגְנוֹן פַּרְסִי, מֻרְכָּב מֵאַרְבָּעָה חֲצָאֵי טוּרִים מְחֹרָזִים.

دُوبْيَا It כָּפוּל (הנהלת חשבונות).

(دوح) دَاحَ ـُ إِنْدَاحَ VII הִתְפַּתֵּחַ, הִשְׂתָּרֵעַ, הִתְעַצֵּם. دَوْحَةٌ ج دَوْحٌ وأَدْوَاحٌ עֵץ עָבֹת. مُنْدَاحٌ גָּדוֹל, תָּפוּחַ.

(دوخ) دَاخَ ـُ 1. הִסְתַּחְרֵר (ראש), חָשׁ כְּאֵב רֹאשׁ. 2. נִכְנַע, הֻשְׁפַּל. دَوَّخَ II 1. גָּרַם סְחַרְחֹרֶת. 2. הִשְׁתַּלֵּט, הִכְנִיעַ. دَوَّخَ رَأْسَهُ 1. הִטְרִיד אוֹתוֹ, הֵצִיק לוֹ. 2. סִחְרֵר אֶת רֹאשׁוֹ. دَوْخَةٌ סְחַרְחֹרֶת, סִיבּוּב רֹאשׁ. دَائِخٌ רֹאשׁוֹ סְחַרְחַר עָלָיו.

تَدْوِيخٌ 1. הִשְׁתַּלְּטוּת, כִּבּוּשׁ. 2. גְּרִימַת סְחַרְחֹרֶת.

دَوَّدَ II הִתְלִיעַ, הָיָה מָלֵא תּוֹלָעִים. دُودَةٌ ج دُودٌ ودِيدَانٌ 1. תּוֹלַעַת. 2. "קְרִיז" (אצל מסוממים). دُودَةُ الحَرِيرِ (القَزِّ) תּוֹלַעַת הַמֶּשִׁי. دُودُ المِشِّ תּוֹלַעַת הַגְּבִינָה. دُودِيٌّ תּוֹלָעִי. مُدَوَّدٌ מְתֻלָּע, מָלֵא תּוֹלָעִים.

دُودِيَّةٌ לְפוּפִית (צמח, morning glory) ע׳ سِتُّ الحُسْنِ.

(دور) دَارَ ـُ 1. סָבַב, הִסְתּוֹבֵב, נָע בְּמַעְגָּל, הִקִּיף. 2. הִתְנַהֵל, פָּעַל, עָבַד. 3. שׁוֹטֵט, הִתְהַלֵּךְ, הִתְרוֹצֵץ. 4. חָג. 5. הִשְׁתַּנָּה, שִׁנָּה כִּוּוּן. 6. הִסְתַּחְרֵר (ראש), הִתְבַּלְבֵּל. دَارَ بِعَيْنَيْهِ (بِنَظَرِهِ) עֵינָיו שׁוֹטְטוּ סָבִיב, תָּר אַחֲרֵי־. دَارَ رَأْسُهُ רֹאשׁוֹ הָיָה סְחַרְחַר עָלָיו. دَارَ عَلَى الأَلْسُنِ הָיָה לְשִׂיחַת כֻּלָּם. دَارَ فِي فَلَكِهِ 1. סָבַב בְּמַסְלוּלוֹ. 2. נִגְרַר אַחֲרָיו. دَارَتْ رَحَى الحَرْبِ הִתְנַהֲלָה הַמִּלְחָמָה. دَارَ فِي بَالِهِ (خَلَدِهِ) עָלָה עַל דַּעְתּוֹ ע׳ خَلَد. دَارَتْ عَلَيْهِمِ الدَّوَائِرُ נֶהְפַּךְ עֲלֵיהֶם הַגַּלְגַּל, אָסוֹן פָּגַע בָּהֶם. شَيْءٌ لَمْ يَدُرْ عَلَى بَالِ أَحَدٍ אִישׁ לֹא חָשַׁב עָלָיו. عَلَى البَاغِي تَدُورُ الدَّوَائِرُ פת׳ ע׳ (بغي) بَاغٍ(ي). دَوَّرَ II 1. סוֹבֵב, סִבֵּב, הִטָּה, הִפְנָה, הָפַךְ, עִגֵּל, הִפְעִיל (מכונה), הִתְנִיעַ. 2. גָּלַל (טקסט על צג מחשב, to scroll). دَوَّرَ رَأْسَهُ סִחְרֵר אֶת רֹאשׁוֹ, סוֹבֵב לוֹ אֶת הָרֹאשׁ. دَاوَرَ III סוֹבֵב אֶת־ בְּכַחַשׁ, הוֹנָה. أَدَارَ IV 1. נִהֵל, הִנְחָה, נִוֵּט, הִתְנִיעַ, כִּוֵּן. 2. הִטָּה, שִׁנָּה כִּוּוּן. أَدَارَ بِوَجْهِهِ عَنْ הִתְעַלֵּם מִן־. أَدَارَ ظَهْرَهُ لَهُ פָּנָה לוֹ עֹרֶף. تَدَوَّرَ V הִתְעַגֵּל. إِسْتَدَارَ X הִתְעַגֵּל, הִסְתּוֹבֵב. إِسْتَدَارَ حَوْلَ הִקִּיף אֶת־, הָלַךְ סָבִיב. إِسْتَدَارَ عَلَى عَقِبَيْهِ שָׁב עַל עֲקֵבָיו. إِسْتَدَارَ نَحْوَ. إِلَى הִסְתּוֹבֵב כְּלַפֵּי־. دَارٌ ج دُورٌ ودِيَارٌ בַּיִת, בֵּית דִּירוֹת, דִּירָה, מִשְׁכָּן, מָעוֹן. دَارُ الآثَارِ מוּזֵאוֹן, בֵּית נְכוֹת. دَارُ الأَيْتَامِ בֵּית יְתוֹמִים. دَارُ الحَـــرْبِ עוֹלַם הַמִּלְחָמָה (ארצות שעל פי ההלכה האסלאמית יש להילחם בהן ולהכניסן ל־دار السلام). دَارُ السَّلَامِ 1. עוֹלַם הָאִסְלָאם. 2. כִּנּוּיָהּ שֶׁל בַּגְדָּאד. دَارُ الكُتُبِ סִפְרִיָּה צִבּוּרִית. دَارُ المُعَلِّمِينَ בֵּית מִדְרָשׁ לְמוֹרִים. دَارُ المُنَاسَبَاتِ בֵּית אֵבֶל. دَارُ النَّشْرِ בֵּית הוֹצָאָה לָאוֹר. الدِّيَارُ المُقَدَّسَةُ 1. אֶרֶץ הַקֹּדֶשׁ, אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. 2. מֶכָּה וּמְדִינָה. خَسِرَ (فَقَدَ) الدَّارَيْنِ אִבֵּד אֶת שְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת. دَارَةٌ ج دَارَاتٌ 1. הִלָּה, עֲטֶרֶת אוֹר. 2. מַעְגָּל, מַסְלוּל עָגֹל. 3. וִילָה. دُورِيٌّ מְבֻיָּת. عُصْفُورٌ دُورِيٌّ דְּרוֹר (ציפור, sparrow). دَوْرٌ ج أَدْوَارٌ 1. תּוֹרָנוּת, מִשְׁמָר. 2. תּוֹר. 3. תַּפְקִיד. 4. סִיבּוּב, שָׁלָב, מַחֲזוֹר. 5. תְּקוּפָה. 6. קוֹמָה (בבניין). 7. נְגִינָה חוֹזֶרֶת, מַנְטְרָה, פִּזְמוֹן חוֹזֵר, קֶטַע (מוזיקלי). دَوْرٌ أَرْضِيٌّ קוֹמַת קַרְקַע. دَوْرُ البُطُولَةِ תַּפְקִיד רָאשִׁי. دَوْرٌ نِهَائِيٌّ שְׁלַב הַגְּמָר (בתחרות). الدَّوْرُ لَهُ. جَاءَ دَوْرُهُ הִגִּיעַ תּוֹרוֹ. بِالدَّوْرِ לְפִי תּוֹר. لَعِبَ دَوْرًا هَامًّا מִלֵּא תַּפְקִיד חָשׁוּב. دَوْرَةٌ ج دَوْرَاتٌ 1. סִיבּוּב, הַקָּפָה. 2. מַחֲזוֹר, מַעֲרָכָה. 3. קוּרְס. 4. מוֹשָׁב. 5. קַדֶּנְצְיָה, רוֹטַצְיָה. 6. מִשְׁמֶרֶת. دَوْرَةٌ أُولِمْبِيَّةٌ אוֹלִימְפְּיָדָה. دَوْرَةُ اسْتِكْمَالٍ دِرَاسِيَّةٌ. دَوْرَةٌ اسْتِكْمَالِيَّةٌ קוּרְס הִשְׁתַּלְּמוּת, הִשְׁתַּלְּמוּת. الدَّوْرَةُ الدَّمَوِيَّةُ מַחֲזוֹר הַדָּם. دَوْرَةٌ زِرَاعِيَّةٌ מַחֲזוֹר זְרָעִים. الدَّوْرَةُ الشَّهْرِيَّةُ הַמַּחֲזוֹר הַחָדְשִׁי, וֶסֶת. دَوْرَةٌ طَارِئَةٌ כֶּנֶס (מוֹשָׁב) חֵרוּם. دَوْرَةُ المَاءِ חֲדַר שֵׁרוּתִים. دَوْرِيٌّ 1. תְּקוּפָתִי, מַחֲזוֹרִי, עוֹנָתִי, חוֹזֵר. 2. סִיּוּר, מִשְׁמָר. 3. לִיגָה (בספורט). الجِهَازُ الدَّوْرِيُّ מַעֲרֶכֶת כְּלֵי הַדָּם. خِطَابٌ دَوْرِيٌّ מִכְתָּב חוֹזֵר. نَشْرَةٌ (مَجَلَّةٌ) دَوْرِيَّةٌ כְּתַב עֵת (תקופתי). دَوْرِيَّةٌ. دَاوْرِيَّةٌ מִשְׁמָר, פַּטְרוֹל, סִיּוּר. سَيَّارَةُ دَوْرِيَّةٍ נַיֶּדֶת מִשְׁטָרָה. دَيْرٌ ج أَدْيَـــارٌ מִנְזָר. دُوَارٌ סְחַרְחֹרֶת, מַחֲלַת יָם. دَوَّارٌ 1. מִסְתּוֹבֵב, סוֹבֵב לוֹ, נָע בְּמַחֲזוֹרִיּוּת, חוֹזֵר חֲלִילָה. 2. מְשׁוֹטֵט, נוֹדֵד. 3. מְעַרְבֶּלֶת. أُسْطُوَانَةٌ دَوَّارَةٌ רוּלֶטָה. بَابٌ دَوَّارٌ דֶּלֶת מִסְתּוֹבֶבֶת. بَائِعٌ دَوَّارٌ רוֹכֵל. دَوَّارُ الشَّمْسِ חַמָּנִית. دَوَّارَةٌ 1. סְחַרְחֶרֶת, קָרוּסֶלָה. 2. מַחְגָּנָה. 3. מְעַרְבֶּלֶת. دَوَّارَةُ الهَوَاءِ שַׁבְשֶׁבֶת. دَوَرَانٌ 1. סִיבּוּב, תְּנוּעָה מַעְגָּלִית. 2. סִיּוּר, "סִיבּוּב" מִסָּבִיב (לעיר, לאתר וכו׳). لَفٌّ وَدَوَرَانٌ סִיבּוּב בְּכַחַשׁ, רְמִיָּה. دَوَرَانِيٌّ סִיבּוּבִי, מַעְגָּלִי. مَدَارٌ ج مَدَارَاتٌ 1. מַסְלוּל (של

כוכב), חוג (בגאוגרפיה). 2. צִיר, סֶרֶן. 3. נוֹשֵׂא עִקָּרִי. مَدَارُ البَحْثِ הַנּוֹשֵׂא הַנָּדוֹן. مَدَارُ الجَدْيِ (السَّرَطَانِ) חוּג הַגְּדִי (הַסַּרְטָן) (בגאוגרפיה). مَدَارُ رِزْقِهِ מַטֵּה לַחְמוֹ. عَلَى مَدَارِ السَّنَةِ בְּמֶשֶׁךְ כָּל הַשָּׁנָה. مَدَارِيٌّ מַסְלוּלִי, מַעְגָּלִי. تَدْوِيرٌ 1. הַעֲבָרָה (מדף לדף בפנקסנות). 2. סִיבּוּב, עִגּוּל. 3. קְרִיאָה מְיֻחֶדֶת בּ־ تَجْوِيد הַקֻּרְאָן. 4. גְּלִילָה (של טקסט על צג מחשב). ذِرَاعُ تَدْوِيرٍ אַרְכֻּבָּה (במנוע). مُدَاوَرَةٌ רְמִיָּה, סִיבּוּב בְּכַחַשׁ, גְּנֵבַת דַּעַת. إِدَارَةٌ 1. סִיבּוּב, הַטָּיָה. 2. נִהוּל, הַנְהָלָה, מִנְהָל, מִמְשָׁל, מִשְׂרָד. 3. הֲנָעָה, הַפְעָלָה. إِدَارَةُ الأَمْنِ נִהוּל עִנְיְנֵי הַבִּטָּחוֹן, מִשְׁטָרָה. إِدَارَةُ المَنْزِلِ מֶשֶׁק בַּיִת. مَجْلِسُ الإِدَارَةِ מוֹעֶצֶת הַמְּנַהֲלִים. إِدَارِيٌّ מִנְהָלִי, אַדְמִינִיסְטְרָטִיבִי. إِعْتِقَالٌ إِدَارِيٌّ מַעֲצָר מִנְהָלִי. مِنْطَقَةٌ إِدَارِيَّةٌ אֵזוֹר שִׁפּוּט. إِسْتِدَارَةٌ 1. הִתְעַגְּלוּת. 2. פְּנִיָּה (כלפי). دَائِرٌ 1. מִסְתּוֹבֵב, מַקִּיף. 2. מְשׁוֹטֵט, נוֹדֵד. عَدَدٌ دَائِرٌ מִסְפָּר חוֹזֵר. دَائِرَةٌ ج دَوَائِرُ 1. מַעְגָּל, עִגּוּל, הֶקֵּף. 2. מִשְׂרָד, מַחְלָקָה. 3. תְּחוּם, אֵזוֹר, סְבִיבָה. دَائِرَةُ البُرُوجِ גַּלְגַּל הַמַּזָּלוֹת. دَائِرَةٌ انْتِخَابِيَّةٌ אֵזוֹר בְּחִירוֹת. دَائِرَةُ المَعَارِفِ אֶנְצִיקְלוֹפֶּדְיָה. فِي دَائِرَةٍ בְּמִסְגֶּרֶת. دَوَائِرُ سِيَاسِيَّةٌ חוּגִים מְדִינִיִּים. دَوَائِرُ حُكُومِيَّةٌ (رَسْمِيَّةٌ) מִשְׂרְדֵי מֶמְשָׁלָה. دَائِرِيٌّ עָגֹל, סְגַלְגַּל. مُدَوَّرٌ טַבַּעְתִּי, עָגֹל, עֲגַלְגַּל. مُدِيرٌ ج مُدِيرُونَ מְנַהֵל. مُدِيرُ التَّحْرِيرِ מְנַהֵל מַעֲרֶכֶת עִתּוֹן (להבדיל מ־ رئيس التحرير). مُدِيرُ التَّشْرِيفَاتِ (المَرَاسِمِ) רֹאשׁ הַטֶּקֶס. مُدِيرٌ عَامٌّ מְנַהֵל כְּלָלִי, מַנְכָּ"ל. مُدِيرِيَّةٌ 1. מָחוֹז, מִשְׂרַד מוֹשֵׁל הַמָּחוֹז. 2. מִנְהָל, אֲגַף (במשרד ממשלתי). مُسْتَدِيرٌ עָגֹל, סְגַלְגַּל. مُؤْتَمَرُ المَائِدَةِ المُسْتَدِيرَةِ וְעִידַת שֻׁלְחָן עָגֹל.

دَوْرَقٌ P ج دَوَارِقُ 1. כְּלִי קִבּוּל. 2. מַבְחֵנָה. 3. כּוֹבַע נְזִירִים.

دَوْزَنَ T כִּוְנֵן (כלי נגינה). دُوزَانٌ. دَوْزَنَةٌ כִּוְנוּן.

(دوس) دَاسَ ـُ 1. דָּרַס, דָּרַךְ. 2. דָּשׁ (תבואה). إِنْدَاسَ VII נִדְרַס, נִרְמַס. دَوْسٌ דְּרִיכָה, דְּרִיסָה. دِيَاسٌ. دِيَاسَةٌ דִּישָׁה (של תבואה). دِيسَةٌ יַעַר עָבֹת. دَوَّاسَةٌ דַּוְשָׁה (של בנזין או בלם למשל). مَدَاسٌ ج أَمْدِسَةٌ מִנְעָל, סַנְדָּל.

دُوسِنْتَارِيَا G דִּיזֶנְטֶרְיָה, בּוֹרְדָּם.

دُوسِيه F ج دُوسِيهَاتٌ תִּיק.

دُوش F מִקְלַחַת, דּוּשׁ.

دُوطَة It. נְדוּנְיָה.

دُوق L דּוּכָּס.

دُوكَار מ' עֶגְלָה (לשני אנשים).

(دول) دَالَ ـُ 1. חָלַף, הָלַךְ לוֹ. 2. הִשְׁתַּנָּה. دَالَ حُكْمُ الاسْتِبْدَادِ חָלַף שִׁלְטוֹן הָרֶשַׁע. دَالَتْ عَلَيْهِ دَوْلَتُهُ נִתְהַפֵּךְ עָלָיו הַגַּלְגַּל. دَالَتْ لَهُ الدَّوْلَةُ הַמַּזָּל הֵאִיר לוֹ פָּנִים. دَوَّلَ II בִּנְאֵם, הָפַךְ אֶת־ לְבֵינְלְאֻמִּי. دَاوَلَ III 1. הֶעֱבִיר מִיָּד לְיָד. 2. مَعَ דָּן עִם־, שׂוֹחֵחַ, נוֹעַץ עִם־. أَدَالَ IV بِـــ הֶחֱלִיף, הֵמִיר, הֶעֱבִיר (כסף) מִיָּד לְיָד. أَدَالَ عَلَى הֶעֱנִיק (נָתַן) נִצָּחוֹן לְ־. تَدَاوَلَ VI 1. דָּן עִם־, שׂוֹחֵחַ, נָשָׂא וְנָתַן עִם־. 2. הָיָה בְּמַחְזוֹר שׁוֹטֵף, הָיָה סָחִיר, נַעֲשָׂה שָׁגוּר. تَدَاوَلَتْهُ الأَيْدِي עָבַר מִיָּד לְיָד. تَدَاوَلَتْهُ الأَلْسُنُ הָיָה לְשִׂיחַת הַיּוֹם. دَوْلَةٌ ج دُوَلٌ 1. מְדִינָה, אֶרֶץ. 2. שׁוֹשֶׁלֶת. أَنَا الدَّوْلَةُ وَالدَّوْلَةُ أَنَا פת' הַמְּדִינָה זֶה אֲנִי. صَاحِبَ الدَّوْلَةِ! כְּבוֹד רֹאשׁ הַמֶּמְשָׁלָה! وَزِيرُ دَوْلَةٍ שַׂר מְדִינָה, שַׂר בְּלִי תִּיק. دَوْلِيٌّ. دُوَلِيٌّ בֵּינְלְאֻמִּי. البُولِيسُ الدَّوْلِيُّ הָאִינְטֶרְפּוֹל. دَوْلِيَّةٌ בֵּינְלְאֻמִּיּוּת, אִינְטֶרְנַצְיוֹנָלִיזְם. دُوَيْلَةٌ ج دُوَيْلاتٌ מְדִינוֹנֶת. دَوَالَيْكَ חֲלִיפוֹת. وَهكَذَا دَوَالَيْكَ וְכֵן הָלְאָה, וְחוֹזֵר חֲלִילָה. تَدْوِيلٌ בִּנְאוּם. مُدَاوَلَةٌ ج مُدَاوَلاتٌ חִלּוּפֵי דֵּעוֹת, מַשָּׂא וּמַתָּן, דִּיּוּן. مُدَاوَلَةً לְסֵרוּגִין, חֲלִיפוֹת. تَدَاوُلٌ 1. מַחְזוֹר שׁוֹטֵף. 2. שִׁנּוּי. بِالتَّدَاوُلِ בָּזֶה אַחַר זֶה. فِي التَّدَاوُلِ 1. הַנִּמְצָא בְּמַחְזוֹר. 2. שָׁכִיחַ, שָׁגוּר, נָהוּג, מְקֻבָּל. قَابِلِيَّةُ التَّدَاوُلِ סְחִירוּת. النَّقْدُ فِي التَّدَاوُلِ הַמַּטְבֵּעַ שֶׁבְּמַחְזוֹר. مُتَدَاوَلٌ שֶׁבְּמַחְזוֹר, סָחִיר. الكَلَامُ المُتَدَاوَلُ לְשׁוֹן דִּבּוּר, הַלָּשׁוֹן הַשְּׁגוּרָה.

دُولارٌ ج دُولارَاتٌ דּוֹלָר. دَوْلَرَةٌ דּוֹלָרִיזַצְיָה.

دَوْلَبَ גִּלְגֵּל. دُولابٌ. دَوْلابٌ ج دَوَالِيبُ 1. גַּלְגַּל, אוֹפָן. 2. אָרוֹן, תֵּבָה. دُولابُ المَاءِ גַּלְגַּל מַיִם. مُدَوْلَبٌ עִם גַּלְגַּלִּים, גַּלְגַּלִּי. كُرْسِيٌّ مُدَوْلَبٌ כִּסֵּא גַּלְגַּלִּים.

دُولْمَة T מְמֻלָּאִים ע' (حشو) مَحْشِيٌّ.

(دوم) دَامَ ـُ 1. אָרַךְ, נִמְשַׁךְ, הִתְמַשֵּׁךְ. 2. הִתְמִיד, הִמְשִׁיךְ. 3. שָׁקַט, לֹא נָע. 4. רִחֵף, הִסְתּוֹבֵב. 5. סוֹבֵב. مَا دَامَ כָּל עוֹד, כָּל זְמַן שֶׁ־. مَا دَامَ حَيًّا כָּל עוֹד הוּא בַּחַיִּים. دَوَّمَ II חָג, רִחֵף. دَاوَمَ III عَلَى 1. הִתְמִיד, הִמְשִׁיךְ, שָׁקַד עַל־. 2. נִמְשַׁךְ. أَدَامَ IV הִתְמִיד, הֶאֱרִיךְ יָמָיו. أَدَامَتِ السَّمَاءُ גְּשָׁמִים יָרְדוּ בְּלִי הֲפוּגָה. أَدَامَ اللهُ حَيَاتَكَ אֱלֹהִים יַאֲרִיךְ אֶת חַיֶּיךָ. إِسْتَدَامَ X 1. נִמְשַׁךְ, אָרַךְ. 2. הִמְתִּין בְּאֹרֶךְ רוּחַ. 3. בִּקֵּשׁ שֶׁיַּמְשִׁיךְ. دَوْمٌ 1. אֲרִיכוּת, תְּמִידוּת. 2. שִׁיזָף (עץ). 3. דּוּם (סוג דקל). دَوْمًا תָּמִיד. دِيمَةٌ ج دِيَمٌ גֶּשֶׁם מִתְמַשֵּׁךְ. دَوَامٌ. دَيْمُومَةٌ 1. תְּמִידוּת. 2. הִתְמָדָה, קִיּוּם, נִצְחִיּוּת. 3. שְׁעוֹת עֲבוֹדָה אוֹ לִמּוּד. الدَّوَامُ يَقْطَعُ الرُّخَامَ פת' אֲבָנִים שָׁחֲקוּ מַיִם. الدَّوَامُ لِلّٰهِ בָּרוּךְ דַּיַּן הָאֱמֶת (בתנחומים). عَلَى الدَّوَامِ תָּמִיד, בִּרְצִיפוּת. أَوْقَاتُ (سَاعَاتُ) الدَّوَامِ שְׁעוֹת הָעֲבוֹדָה. دُوَّامَةٌ 1. סְבִיבוֹן. 2. מְעַרְבֹּלֶת, שִׁבֹּלֶת. مُدَاوَمَةٌ הַתְמָדָה. دَائِمٌ. دَائِمِيٌّ. مُسْتَدِيمٌ תְּמִידִי, מִתְמַשֵּׁךְ, קָבוּעַ, נִצְחִי. لَجْنَةٌ دَائِمِيَّةٌ וַעֲדָה מַתְמֶדֶת. الدَّائِمُ הַקַּיָּם לָעַד, אֱלֹהִים. دَائِمًا 1. תָּמִיד. 2. בִּרְכַּת תּוֹדָה אַחֲרֵי שְׁתִיַּת קָפֶה. دَائِمًا وَأَبَدًا לְעוֹלָם וָעֶד. سَلَامٌ دَائِمٌ שָׁלוֹם בַּר קַיָּמָא (יַצִּיב). مُدَامٌ. مُدَامَةٌ יַיִן.

دُومَانٌ T הֶגֶה (של אנייה). دُومَانْجِيٌّ גַּוָּט.

دَوَّنَ II 1. רָשַׁם, כָּתַב, הֶעֱלָה עַל הַכְּתָב. 2. קִבֵּץ (שירים). 3. סִדֵּר, לִוָּה (לפי

סוגים). دَوَّنَ شَرْطًا רָשַׁם תְּנַאי, הִתְנָה. تَدَوَّنَ V נִרְשַׁם, נִכְתַּב בַּסֵּפֶר. دِيوَانٌ ج دَوَاوِينُ 1. רִשּׁוּם (של שמות חיילים ומקבלי קצבאות בימי עמר בן אלח'טאב). 2. דִּיוָאן, קֹבֶץ (שירה). 3. מִשְׂרָד, לִשְׁכָּה. 4. בֵּית מִשְׁפָּט. 5. טְרַקְלִין. 6. סַפָּה, דַּרְגָּשׁ. 7. חֲדַר אוֹרְחִים בְּבָתֵּי נִכְבָּדִים. 8. סֵפֶר (פִּנְקָס) חֶשְׁבּוֹנוֹת (של הצבא או המִנהל בתקופה האסלאמית הקדומה). دِيوَانُ التَّفْتِيشِ אִינְקְוִיזִיצְיָה. دِيوَانُ الْمُحَاسَبَةِ לִשְׁכַּת הַחַשָּׁב הַכְּלָלִי. لُغَةُ الدَّوَاوِينِ הָעָגָה (הַזַּ'רְגּוֹן) הַמִּשְׂרָדִית הָרִשְׁמִית. دِيوَانِيٌّ מִשְׂרָדִי, רִשְׁמִי. خَطٌّ دِيوَانِيٌّ כְּתָב רִשְׁמִי (בימי העות'מאנים). تَدْوِينٌ רִשּׁוּם, הַעֲלָאָה עַל הַכְּתָב. مُدَوَّنَةٌ ج مُدَوَّنَاتٌ כְּתָבִים, רְשׁוּמוֹת. دُونٌ 1. נָמוּךְ, נָחוּת. 2. עָנִי. عَامَلَهُ بِالدُّونِ הִתְיַחֵס אֵלָיו בְּזִלְזוּל, פָּגַע בּוֹ. دُونَ 1. מִתַּחַת ל־, נָחוּת, לְמַטָּה מִן־, גָּרוּעַ מִן־. 2. לִפְנֵי, קָרוֹב, נֶגֶד. 3. בְּלִי, מִבְּלִי. 4. פְּרָט ל־. دُونَهُ خَرْطُ الْقَتَادِ ע' خرط. بِدُونِ، مِنْ دُونِ أَنْ. دُونَ أَنْ מִבְּלִי ש־. دُونَكَ 1. הֵא לְךָ, הִנֵּה, הֲרֵי, קַח. 2. הִזָּהֵר! 3. יֵשׁ הִנֵּה. هُوَ دُونَهُ הוּא נָחוּת מִמֶּנּוּ. دُونَ سِنِّ מִתַּחַת לְגִיל, לְמַטָּה מִגִּיל. دُونَ مَا فَائِدَةٍ בְּלִי תּוֹעֶלֶת. دُونَ سِوَاهُ (הוּא) וְלֹא אַחֵר. أَغْلَقَ الْبَابَ دُونَهُ נָעַל אֶת הַדֶּלֶת בְּפָנָיו. جَلَسَ دُونَهُ יָשַׁב מוּלוֹ. حَالَ دُونَهُ מָנַע מִמֶּנּוּ. الأَشِعَّةُ دُونَ الْحَمْرَاءِ קַרְנַיִם תַּת־אֲדֻמּוֹת, קַרְנַיִם אִינְפְרָא אֲדֻמּוֹת. دُونِيَّةٌ נְחִיתוּת. الشُّعُورُ بِالدُّونِيَّةِ הַרְגָּשַׁת נְחִיתוּת.

دُونَمٌ T ج دُونَمَاتٌ דּוּנָם (כ־900 מטרים רבועים).

دُونَمَة T. يَهُودُ الدُّونَمَةِ דּוּנְמִים, חֲסִידֵי שַׁבְּתַאי צְבִי שֶׁהִתְאַסְלְמוּ.

(دوي) دَوَى ـِ دَوِيَ ـَ 1. דָּוָה, חָלָה. 2. זִמְזֵם. دَوَّى II 1. זִמְזֵם. 2. הִדְהֵד. 3. רָעַם. دَاوَى III טִפֵּל ב־, רִפֵּא. تَدَاوَى VI הִתְרַפֵּא, קִבֵּל טִפּוּל רְפוּאִי. دَوًى ج أَدْوَاءٌ מַדְוֶה, חֹלִי. دَوِيٌّ רַעַם, הֵדֶף, הֵד חָזָק, צִלְצוּל, רַעַשׁ. دَوِيُّ الانْفِجَارِ הֶדֶף הַפִּצּוּץ. دَوِيُّ الْمِدْفَعِ רַעַם הַתּוֹתָח. دَوَاةٌ (دَوَايَةٌ) דְּיוֹתָה, קֶסֶת. دَوَاةُ الْمِصْبَاحِ בֵּית נוּרָה. دَوَاءٌ ج أَدْوِيَةٌ תְּרוּפָה, רְפוּאָה, סַם מַרְפֵּא. دَوَائِيٌّ תְּרוּפָתִי. دِوَاءٌ، مُدَاوَاةٌ טִפּוּל רְפוּאִי. عِلْمُ الْمُدَاوَاةِ תֵּרָפּוֹיְטִיקָה (therapeutic). مُدَوٍّ(ي) רוֹעֵם, מְהַדְהֵד.

دِيَةٌ כֹּפֶר ע' (ودي).

دُوِيتُّو It. דּוּאֵט (במוזיקה).

دِيَالِكْتِيك G דִּיאָלֶקְטִיקָה. الْمَادِيَّةُ الدِّيَالِكْتِيكِيَّةُ הַמָּטֶרְיָאלִיזְם הַדִּיאָלֶקְטִי.

دِيَالُوجٌ G ج دِيَالُوجَاتٌ דִּיאָלוֹג, דּוּ־שִׂיחַ.

دَيُّوثٌ (دَيُّوسٌ) 1. סַרְסוּר. 2. זָמִיר (ציפור, nightingale).

دَيْدُبَانٌ P ج دَيَادِبَةٌ זָקִיף, שׁוֹמֵר. دَيْدُبَانُ الْمَرَاكِبِ נַוָּט (של אנייה).

دَيْدَنٌ הֶרְגֵּל.

دَيْسَمٌ דֹּב ע' (دسم).

دِيسَمْبِرُ L דֶּצֶמְבֶּר ע' (كن) كَانُونُ الأَوَّلُ.

دِيسِمِتْر L דֵּצִימֶטֶר.

دِيكٌ ج دُيُوكٌ وَدِيَكَةٌ תַּרְנְגוֹל, שֶׂכְוִי. دِيكُ الْحَبَشِ (الْهِنْدِ). الدِّيكُ الرُّومِيُّ תַּרְנְגוֹל הֹדּוּ. وَزْنُ الدِّيكِ מִשְׁקַל תַּרְנְגוֹל (בספורט). السُّعَالُ الدِّيكِيُّ שַׁעֶלֶת. صَيْحَةُ الدِّيكِ קְרִיאַת הַשֶּׂכְוִי.

دِيكُور F תַּפְאוּרָה. مُهَنْدِسُ دِيكُور תַּפְאוּרָן, דֵּקוֹרָטוֹר.

دِيمَاجُوجِيَّة G דֵּמָגוֹגְיָה, תַּעֲמוּלָה. دِيمَاجُوج דֵּמָגוֹג.

دِيمُوقْرَاطِيٌّ G דֵּמוֹקְרָט, דֵּמוֹקְרָטִי. دِيمُوقْرَاطِيَّةٌ דֵּמוֹקְרָטְיָה. دَمَقْرَطَةٌ דֵּמוֹקְרָטִיזַצְיָה.

دِيمُوجْرَافِيٌّ G דֵּמוֹגְרָפִי.

(دين) دَانَ ـِ 1. לָוָה, קִבֵּל הַלְוָאָה. 2. גָּמַל ל־ עַל־. 3. חָב, הֶחְזִיק טוֹבָה. 4. לְ־ נִכְנַע ל־. دَانَهُ הִלְוָה לוֹ. دَانَ بِالإِسْلاَمِ קִבֵּל עָלָיו אֶת דַּת הָאִסְלָאם. دَانَ لَهُ بِالشُّكْرِ חָב לוֹ תּוֹדָה. كَمَا تَدِينُ تُدَانُ פת' בְּמִדָּה שֶׁאָדָם מוֹדֵד בָּהּ מוֹדְדִים לוֹ. دَايَنَ III הִלְוָה. أَدَانَ IV 1. הִרְשִׁיעַ. 2. הִלְוָה. تَدَيَّنَ V 1. נִהְיָה אָדוּק, דָּבַק בַּדָּת. 2. הָיָה חַיָּב (כסף וכו'). تَدَايَنُوا VI הִלְווּ זֶה לָזֶה. إِسْتَدَانَ X בִּקֵּשׁ הַלְוָאָה, לָוָה מִן־, שָׁאַל (חפץ). دَيْنٌ ج دُيُونٌ חוֹב, הַלְוָאָה. بِالدَّيْنِ בְּהַקָּפָה. سَنَدُ دَيْنٍ אִגֶּרֶת חוֹב. وَعْدُ الْكَرِيمِ (الْحُرِّ) دَيْنٌ פת' הַבְטָחָה – חוֹב הִיא, דִּבּוּרוֹ שֶׁל אָדָם – כְּבוֹדוֹ. دِينٌ ج أَدْيَانٌ דָּת, אֱמוּנָה, עֲבוֹדַת הַבּוֹרֵא, יִרְאַת שָׁמַיִם. إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللّٰهِ الإِسْلاَمُ ק' הַדָּת אֵצֶל אֱלֹהִים הִיא הָאִסְלָאם. بَاعَ دِينَهُ بِدُنْيَاهُ וִתֵּר עַל הָעוֹלָם הַבָּא לְמַעַן (תַּעֲנוּגוֹת) הָעוֹלָם הַזֶּה. لاَ إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ ק' אֵין כְּפִיָּה בַּדָּת. يَوْمُ الدِّينِ (الدَّيْنُونَةِ) יוֹם הַדִּין, אַפּוֹקָלִיפְּסָה. دِينِيٌّ דָּתִי, רוּחָנִי. لاَ دِينِيٌّ לֹא דָּתִי, בִּלְתִּי מַאֲמִין. دَيَّانٌ דַּיָּן, שׁוֹפֵט. الدَّيَّانُ דַּיַּן הָאֱמֶת. دِيَانَةٌ ج دِيَانَاتٌ דָּת, אֱמוּנָה. إِدَانَةٌ הַרְשָׁעָה. صَدَرَ الْحُكْمُ بِإِدَانَتِهِ יָצָא חַיָּב בַּדִּין. إِسْتِدَانَةٌ בַּקָּשַׁת הַלְוָאָה. دَائِنٌ 1. לוֹוֶה. 2. מַלְוֶה, נוֹשֶׁה. دَيِّنٌ דָּתִי, אָדוּק, יְרֵא שָׁמַיִם. مَدْيُونٌ חַיָּב כֶּסֶף, לוֹוֶה. مَدْيُونِيَّةٌ הִתְחַיְּבוּת, הֱיוֹת חַיָּב. مَدِينٌ 1. חַיָּב, לוֹוֶה. 2. שָׁפוּט, נִדּוֹן. مَدِينٌ لَهُ بِحَيَاتِهِ חָב (חַיָּב) לוֹ אֶת חַיָּיו. مُدِينٌ מַלְוֶה, נוֹתֵן הַלְוָאָה. مُدَانٌ שָׁפוּט, חַיָּב. تَدَيُّنٌ אֲדִיקוּת, דְּבֵקוּת בַּדָּת. مُتَدَيِّنٌ דָּתִי, דָּבֵק בְּדָתוֹ. مَدِينَةٌ ע' (مدن). تَدْيِينٌ מַתַּן צִבְיוֹן דָּתִי. تَدْيِينُ السِّيَاسَةِ שִׁמּוּשׁ בַּדָּת בְּשֵׁרוּת הַפּוֹלִיטִיקָה.

دِينَارٌ ע' (دنر).

دِينَامُو G דִּינָמוֹ, גֵּנֵרָטוֹר.

دِينَامِيتٌ G דִּינָמִיט, חנ"מ (חֹמֶר נֶפֶץ מְרַסֵּק).

دِينَامِيكَا G דִּינָמִיקָה. دِينَامِيكِيَّةٌ. دِينَامِيَّةٌ דִּינָמִיּוּת. دِينَامِيكِيٌّ. دِينَامِيٌّ דִּינָמִי.

ذ ד'. הָאוֹת הַתְּשִׁיעִית בָּא"ב הָעַרְבִי, שְׁמָהּ ذَال דָ'אל.

ذَا ج **أُولَاءِ** נ' **ذِي**. **ذِه** זֶה. **بِذَا** בְּכָךְ, בְּזֶה. **كَذَا** כָּךְ, כָּכָה, כֵּן. **لِذَا** לָכֵן, בְּשֶׁל כָּךְ. **لِمَاذَا**? מַדּוּעַ? לְשֵׁם מָה? **مَاذَا**? מָה? **هٰكَذَا** כָּךְ. **هُوَ ذَا** הִנֵּהוּ, זֶהוּ. **هِيَ ذِي** הִנֵּהָ, זוֹהִי. **هَا أَنَذَا** הִנְנִי. **هَا نَحْنُ أُولَاءِ** הִנֵּה אֲנַחְנוּ. **ذَاكَ** נ' **تَاكَ** ج **أُولَائِكَ**. **تِيكَ** הַהִיא. **إِذْ ذَاكَ** ע' **إِذْ**. **ذٰلِكَ** נ' **تِلْكَ** ج **أُولَائِكَ** הַהוּא, הַלָּז. **بِذٰلِكَ** בְּכָךְ. **بَعْدَ ذٰلِكَ** אַחַר כָּךְ. **مَعَ ذٰلِكَ** עִם זֹאת. **ذٰلِكَ أَنَّ** (**لِأَنَّ**) מִשּׁוּם כָּךְ, שֶׁכֵּן. **كَذٰلِكَ** כְּמוֹ כֵן, בְּדוֹמֶה לְכָךְ. **لِذٰلِكَ** לָכֵן, מִשּׁוּם כָּךְ. **وَمَا إِلَى ذٰلِكَ** וְכַדּוֹמֶה, וְכַיּוֹצֵא בָּזֶה. **هٰذَا** נ' **هٰذِهِ** ج **هٰؤُلَاءِ**. **هٰذِي** זֶה, הַזֶּה. **هٰذَا وَ**. **هٰذَا وَقَدْ** זֹאת וְעוֹד. **لِهٰذَا** לָכֵן. **هٰذَا إِلَى** וְזֹאת נוֹסָף עַל־. **هٰذِهِ بِتِلْكَ** זוֹ תַּחַת זוֹ. **هٰذِهِ بِتِلْكَ وَالْبَادِئُ أَظْلَمُ** פת' זֶה תַּחַת זֶה וְהַמַּתְחִיל אַשְׁמָתוֹ חֲמוּרָה יוֹתֵר. **هٰذَانِ** נ' **هٰتَانِ** שְׁנֵי אֵלֶּה.

ذَئِبَ. ذَؤُبَ ـُ **اِسْتَذْأَبَ** X נַעֲשָׂה כִּזְאֵב, הִתְאַכְזֵר. **ذِئْبٌ** ج **ذِئَابٌ وَأَذْؤُبٌ** זְאֵב. **دَاءُ الذِّئْبِ** כִּנּוּי לְרָעָב. **ذِئْبٌ فِي جِلْدِ حَمَلٍ** פת' זְאֵב בְּעוֹר כֶּבֶשׂ. **ذِئْبُ الْبَحْرِ** זְאֵב הַיָּם. **مَرَضُ الذِّئْبِ الْأَحْمَرِ** זְאֶבֶת, לוּפּוּס (מחלת עור). **ذُؤَابَةٌ** ج **ذَوَائِبُ** 1. בְּלוֹרִית, קְוֻצַּת שֵׂעָר, פֵּאָה. 2. צַמֶּרֶת (של עץ), שִׂיא.

ذَاتٌ. ذَاتِيٌّ. ذَاتِيَّةٌ ע' **ذُو**.

ذَال שֵׁם הָאוֹת ذ בְּעַרְבִית.

ذَبَّ ـُ 1. סִלֵּק, גֵּרֵשׁ. 2. **عَنْ** הֵגֵן עַל־. **ذَبَّ عَنْ حِيَاضِ الْوَطَنِ** הֵגֵן עַל הַמּוֹלֶדֶת. **ذُبَابَةٌ** ج **ذُبَابٌ وَذِبَّانٌ** 1. זְבוּב. 2. ج **ذُبَابَاتٌ** חֹד, עֹקֶץ. 3. שְׁאֵרִית (של חוב למשל). **مِذَبَّةٌ** מַחְבֵּט (לגירוש זבובים).

ذَبَحَ ـَ **ذَبَّحَ** II שָׁחַט, זָבַח, טָבַח, הָרַג, רָצַח. **ذَبْحٌ** שְׁחִיטָה, טֶבַח, זֶבַח. **ذِبْحٌ** קָרְבָּן זֶבַח. **ذُبْحَةٌ** 1. תְּעוּקָה. 2. דַּלֶּקֶת גָּרוֹן, אַנְגִּינָה. **الذُّبْحَةُ الصَّدْرِيَّةُ** (**الْفُؤَادِيَّةُ**) תְּעוּקַת הֶחָזֶה, אַנְגִּינָה פֶּקְטוֹרִיס. **ذُبْحَةٌ لَوْزِيَّةٌ** דַּלֶּקֶת שְׁקֵדִים (אַנְגִּינָה). **ذَبِيحٌ** שָׁחוּט. **ذَبِيحَةٌ** ج **ذَبَائِحُ** זֶבַח, קָרְבָּן. **مَذْبَحٌ** ج **مَذَابِحُ** 1. בֵּית מִטְבָּחַיִם. 2. מִזְבֵּחַ. **مَذْبَحَةٌ** ج **مَذَابِحُ** טֶבַח, שְׁחִיטָה, רֶצַח הֲמוֹנִי, אִבְחַת חֶרֶב.

ذَبْذَبَ 1. נִדְנֵד, טִלְטֵל. 2. הָיָה תָּלוּי (מְדֻלְדָּל). **تَذَبْذَبَ** 1. הִתְנוֹדֵד, הִטַּלְטֵל. 2. הִסֵּס, פָּסַח עַל שְׁתֵּי הַסְּעִפִּים. **ذَبْذَبَةٌ** 1. תְּנוּדָה. 2. תְּנוּעָה (של מטוטלת). 3. תֶּדֶר. 4. רֶטֶט. **مُذَبْذِبٌ** מַתְנֵד (ocsilator). **مُذَبْذَبٌ** 1. מְהַסֵּס, בִּלְתִּי יַצִּיב, פּוֹסֵחַ עַל שְׁתֵּי הַסְּעִפִּים. **مُتَذَبْذِبٌ** 1. בִּלְתִּי יַצִּיב. 2. רוֹטֵט. **تَيَّارٌ مُتَذَبْذِبٌ** זֶרֶם חִלּוּפִין (בחשמל).

ذَبُلَ ـُ 1. כָּמַשׁ, קָמַל, נָבַל. 2. כָּבָה (עין), כָּלָה. 3. רָפָה, כָּחַשׁ, יָבַשׁ. **ذَبْلٌ** שִׁרְיוֹן (של צב). **ذُبَالَةٌ** פְּתִיל. **ذَابِلٌ** ج **ذُبَّلٌ** 1. נוֹבֵל, קָמֵל, יָבֵשׁ, כָּחוּשׁ. 2. כֵּהֶה. **ذُبُولٌ** קְמִילָה, כְּמִישָׁה.

ذَخَرَ ـَ אָגַר, אָצַר, שָׁמַר. **إِذَّخَرَ. إِدَّخَرَ** VIII 1. אִחְסֵן, שָׁמַר. 2. חָסַךְ. **لَا يَدَّخِرُ جُهْدًا** אֵינוֹ חוֹסֵךְ כָּל מַאֲמָץ, עוֹשֶׂה כְּמֵיטַב יְכָלְתּוֹ. **ذُخْرٌ** ج **أَذْخَارٌ** אוֹצָר, מִצְבּוֹר. **ذَخِيرَةٌ** ج **ذَخَائِرُ** 1. אוֹצָר, מַאֲגָר. 2. אַסְפָּקָה. 3. תַּחְמֹשֶׁת. **ذَخِيرَةٌ حَيَّةٌ** תַּחְמֹשֶׁת חַיָּה. **إِدِّخَارٌ** 1. אִחְסוּן, צְבִירָה. 2. חִסָּכוֹן. **إِدِّخَارِيٌّ** חֶסְכוֹנִי. **مَذْخَرٌ** ج **مَذَاخِرُ** מַחְסָן (של תרופות). **مُدَّخِرٌ** חוֹסֵךְ, חַסְכָן. **مُدَّخَرٌ** ج **مُدَّخَرَاتٌ** 1. חָסוּךְ, נֶחְסָךְ. 2. צִיּוּד.

ذَرَّ ـُ 1. זָרָה, הֵפִיץ, פִּזֵּר. 2. הִפְצִיעַ (שמש), זָרַח. 3. הֶאֱפִיר (שער). **ذَرَّ الرَّمَادَ فِي الْعُيُونِ** אָחַז אֶת הָעֵינַיִם, רִמָּה. **ذَرَّ قَرْنُهُ** פת' יָצָא הַמַּרְצֵעַ מִן הַשַּׂק. **ذَرَّ الدَّوَاءَ فِي الْعَيْنِ** טִפְטֵף תְּרוּפָה בָּעַיִן. **ذَرٌّ** זְרִיָּה, פִּזּוּר, הֲפָצָה. **ذَرَّةٌ** ج **ذَرَّاتٌ وَذَرٌّ** 1. אָטוֹם, פְּרוּדָה, מוֹלֶקוּלָה. 2. גַּרְגֵּר. **مِثْقَالُ ذَرَّةٍ** כִּמְלוֹא נִימָה. **ذَرَّةٌ مِنَ الشَّكِّ** צֵל שֶׁל סָפֵק, סָפֵק סְפֵקָא. **ذَرِّيٌّ** אָטוֹמִי. **قُنْبُلَةٌ ذَرِّيَّةٌ** פְּצָצַת אָטוֹם. **طَاقَةٌ ذَرِّيَّةٌ. نَشَاطٌ ذَرِّيٌّ** אֵנֶרְגִּיָּה אָטוֹמִית. **ذَرُورٌ** אַבְקָה. **ذُرِّيٌّ** שֶׁל צֶאֱצָאִים. **وَقْفٌ ذُرِّيٌّ** הֶקְדֵּשׁ מִשְׁפַּחְתִּי. **ذُرِّيَّةٌ** ج **ذُرِّيَّاتٌ وَذَرَارِيُّ** צֶאֱצָאִים.

ذَرَأَ ـَ 1. יָצַר. 2. זָרַע, פִּזֵּר.

ذَرِبَ ـَ הָיָה חַד, הָיָה צַח לָשׁוֹן. **ذَرَبٌ** שִׁלְשׁוּל, קִלְקוּל קֵיבָה. **ذَرِبٌ** חַד, שָׁנוּן. **ذَرِبُ اللِّسَانِ** בַּעַל לָשׁוֹן שְׁנוּנָה. **جُرْحٌ ذَرِبٌ** פֶּצַע עָמֹק.

ذَرَعَ ـَ 1. מָדַד. 2. חָצָה, עָבַר, צָעַד. **تَذَرَّعَ** V הִשְׁתַּמֵּשׁ (בנימוק וכו'). **تَذَرَّعَ بِحُجَّةٍ** הִשְׁתַּמֵּשׁ בַּאֲמַתְלָה. **تَذَرَّعَ بِالصَّبْرِ** הִתְאַזֵּר בְּסַבְלָנוּת. **اِنْذَرَعَ** VII הִתְקַדֵּם, הִמְשִׁיךְ. **ذَرْعٌ** 1. מְדִידָה. 2. יְכֹלֶת, כֹּחַ. **خَالِي الذَّرْعِ** נְטוּל דְּאָגָה. **ضَاقَ بِهِ ذَرْعًا** פָּקְעָה סַבְלָנוּתוֹ, קָצָה נַפְשׁוֹ מִמֶּנּוּ. **ذِرَاعٌ** נ' ج **أَذْرُعٌ** 1. זְרוֹעַ. 2. אַמָּה. 3. מוֹט, מָנוֹף. **ذِرَاعُ الْآلَةِ** אַרְכֻּבָּה. **ذِرَاعُ التَّوْصِيلِ** טַלְטָל. **ذِرَاعُ الْكَرْنَكِ** זְרוֹעַ הָאַרְכֻּבָּה. **ذَرِيعٌ** 1. מָהִיר, קַל רַגְלַיִם. 2. חָטוּף (מוות). **فَشَلٌ ذَرِيعٌ** כִּשָּׁלוֹן חָרוּץ. **ذَرِيعَةٌ** ج **ذَرَائِعُ** עִלָּה, אֲמַתְלָה, תֵּרוּץ, אֶמְצָעִי. **الْفَلْسَفَةُ الذَّرَائِعِيَّةُ** פְּרַגְמָטִיזְם, מַעֲשִׂיּוּת. **مَذْهَبُ الذَّرَائِعِ** אִינְסְטְרוּמֶנְטָלִיזְם (המדע כאמצעי להשגת מטרות).

ذَرَفَ ـِ 1. זָלַג, זָרַם. 2. הִזִּיל (דמעות). **ذَرَّفَ** II **عَلَى** עָלָה עַל־ (גיל, מספר וכו'). **اِسْتَذْرَفَ** X הִזִּיל דְּמָעוֹת.

ذَرَقَ ـِ הִפְרִישׁ (ציפור). **ذَرْقٌ** הַפְרָשָׁה. **ذُرَقٌ** ע' **حَنْدَقُوق**.

(ذرو) **ذَرَا** ـُ **ذَرَى** ـِ **ذَرَّى** II זָרָה, פִּזֵּר, הֵפִיץ. **أَذْرَى** IV 1. פִּזֵּר. 2. הִגִּיר, דָּמַע. **تَذَرَّى** V 1. נִזְרָה. 2. עָלָה לַפִּסְגָּה. **اِسْتَذْرَى** X بِـ חָסָה בְּ־. **ذُرَةٌ** 1. דּוּרָה. 2. תִּירָס. **ذُرَةٌ بَيْضَاءُ** דֹּחַן. **ذُرَةٌ شَامِيَّةٌ** (**صَفْرَاءُ**) תִּירָס. **ذُرَةٌ عَوِيجَةٌ** 1. זַקְנָן (סוג של דגן). 2. דֹּחַן. **ذُرْوَةٌ** ج **ذُرَى** פִּסְגָּה, שִׂיא. **بَلَغَ الذُّرْوَةَ** הִגִּיעַ לַשִּׂיא. **يَفْتِلُ**

فِي الذِّرْوَةِ وَالغَارِبِ מערים על־ עד שיפילו בפח. مِذْرًى. مِذْرَاةٌ ج مَذَارٍ(ي) מזרה, קלשון לזרית תבואה.

ذَعَرَ – أَذْعَرَ IV הבהיל, הפחיד. ذُعِرَ. إِنْذَعَرَ VII נבעת, פחד, נחרד, נתקף בפניקה. ذُعْرٌ. ذَعَرٌ בעתה, בהלה, פחד, פניקה. ذَعِرٌ נבעת, חרד. الذُّعَرَةُ נחליאלי (ציפור) ע' أَبُو فَصَادَة. هَزَّازُ الذَّيْل.

(ذعف) ذُعَافٌ קטלני. سُمٌّ ذُعَافٌ רעל קטלני. مَوْتٌ ذُعَافٌ מות פתאומי ע' زُعَاف.

ذَعِنَ – أَذْعَنَ IV لِـ נכנע ל־, ציית ל־. ذَعِنَ بِالحَقِّ הכיר באמת בלי כפיה. إِذْعَانٌ כניעה, ציות, כניעות. مُذْعِنٌ. مِذْعَانٌ צייתן, ממשמע.

ذَفِرَ – הסריח, צחן. ذَفَرٌ סרחון, צחנה.

ذَقَنٌ (ذَقْنٌ) ج أَذْقَانٌ وذُقُونٌ 1. סנטר. 2. זקן. ذَقْنُ البَاشَا (الشَّيْخِ) מ' מימוזה, פרח עץ השטה. ضَحِكَ عَلَى ذَقْنِهِ (ذَقْنِهِ) צחק לו (עליו), התל בו, רמה אותו, "סידר" אותו.

ذَكَرَ – 1. זכר, נזכר ב־. 2. הזכיר, ציין, סיפר. 3. נקב בשם. 4. שבח. تَقَدُّمٌ يُذْكَرُ התקדמות נכרת. لاَ يُذْكَرُ אינו ראוי לציון. ذَكَرَهُ بِالخَيْرِ דבר בשבחו. ذَكَرَهُ بِالشَّرِّ דבר בו סרה. ذَكَّرَ II 1. הזכיר, הפנה תשומת לב. 2. הטיף, הוכיח ב־ יער. ذَكَّرْتَنِي الطَّعْنَ وَكُنْتُ نَاسِيًا פת' ראה מעשה ונזכר הלכה. ذَاكَرَ III 1. שוחח עם־, דן. 2. שנן (שיעורים). ذَاكَرَ دُرُوسَهُ שנן, הכין שיעורים. تَذَكَّرَ V. إِدَّكَرَ VIII נזכר, זכר. تَذَاكَرَ VI 1. שוחח עם־. 2. הזכיר. 3. נועץ ב־. إِسْتَذْكَرَ X 1. זכר, ציין, שחזר, העלה בזכרונו. 2. שנן. ذِكْرٌ 1. זכירה, זכרון, אזכור, ציון. 2. שמע, שם, מוניטין. 3. ج أَذْكَارٌ תרגילי תפלה ושבח לאלהים (אצל מוסלמים צופים). الذِّكْرُ الحَكِيمُ הקראן. السَّعِيدُ الذِّكْرِ זכרונו לברכה. الآنِفُ (السَّالِفُ) الذِّكْرِ הנזכר לעיל. وَالجَدِيرُ بِالذِّكْرِ ויצין, וראוי לציין. ذَكَرٌ ج ذُكُورٌ وذُكُورَةٌ 1. זכר. 2. איבר הזכרות. 3. גברי, אמיץ. 4. איתן, חזק. ذَكَرِيٌّ זכרי, גברי. ذُكْرَةٌ 1. פרסום, מוניטין. 2. חוד, להב. ذِكْرَى ج ذِكْرَيَاتٌ זכר, זכרון. ذِكْرَى سَنَوِيَّةٌ יום זכרון, יום השנה. ذِكْرَى الكَارِثَةِ وَالبُطُولَةِ יום השואה והגבורה. الذِّكْرَى لِلإِنْسَانِ عُمْرٌ ثَانٍ פת' טוב שם משמן טוב. ذِكْرَيَاتٌ זכרונות. ذَكِيرٌ פלדה מחוסמת. تِذْكَارٌ מזכרת, אזכרה. تِذْكَارِيٌّ לשם זכרון. نُصُبٌ (نُصْبٌ) تِذْكَارِيٌّ גלעד, מצבת זכרון. تَذْكِرَةٌ 1. תזכיר, תזכרת, אגרת. 2. ج تَذَاكِرُ כרטיס. تَذْكِرَةُ اشْتِرَاكٍ כרטיס מנוי. تَذْكِرَةُ بَرِيدٍ גלוית דואר. تَذْكِرَةُ النُّفُوسِ (الهُوِيَّةِ) תעודת זהות. تَذْكِيرٌ 1. אזכור, הזכרה. 2. הפיכה למין זכר (בדקדוק). عُضْوُ التَّذْكِيرِ אבקן (בפרח). مُذَاكَرَةٌ ج مُذَاكَرَاتٌ 1. למוד, שנון. 2. דיון, משא ומתן. تَذَكُّرٌ זכירה. إِسْتِذْكَارٌ העלאת זכרונות. ذَاكِرَةٌ זכרון, כוח הזכרון. مَذْكُورٌ נזכר, ראוי לציון. المَذْكُورُ أَعْلاَهُ הנזכר לעיל (הנ"ל). مُذَكَّرٌ זכר (בדקדוק). مُذَكِّرَةٌ ج مُذَكِّرَاتٌ 1. תזכיר, תזכרת. 2. יומן, פנקס רשום יומי. 3. דוח. مُذَكِّرَةُ الاتِّهَامِ כתב אשום. مُذَكِّرَةُ احْتِجَاجٍ אגרת מחאה. مُذَكِّرَةُ الجَلْبِ צו הבאה. مُذَكَّرَاتٌ זכרונות.

(ذكو) ذَكَا – 1. בער, להט. 2. הדיף ריח ניחוח. 3. זבח קרבן. ذَكِيَ – חכם, היה פקח ונבון. ذَكَّى II. أَذْكَى IV לבה, הבעיר, שלהב. ذَكَاءٌ 1. פקחות, שכל, תבונה, כשרון, אינטליגנציה. 2. שלהבת. إِخْتِبَارُ الذَّكَاءِ בדיקת משכל (I.Q). ذَكِيٌّ ج أَذْكِيَاءُ פקח, חכם, נבון, חריף, אינטליגנטי. ذَكِيُّ الرَّائِحَةِ ריחני, בעל ריח ניחוח.

ذَلَّ – שפל, היה נחות, היה מסכן. ذَلَّلَ II 1. השפיל, דכא, הכניע. 2. גבר (על קשיים), הכריע, ישר (הדורים). ذَلَّلَ العَقَبَاتِ (المَصَاعِبَ) התגבר על המכשולים (הקשיים). أَذَلَّ IV השפיל, בזה, הכניע. تَذَلَّلَ V 1. השפל. 2. העמיד פני מסכן, התרפס, השפיל את עצמו. إِسْتَذَلَّ X בזה, התיחס ל־ בתעוב. ذُلٌّ. ذِلَّةٌ. مَذَلَّةٌ השפלה, בזוי, כניעות, מסכנות. ذَلِيلٌ ج أَذِلاَّءُ وأَذِلَّةٌ עלוב, בזוי, כנוע, מסכן. ذَلُولٌ צייתן, נוח, קל לרכיבה (גמל). تَذْلِيلٌ 1. השפלה. 2. התגברות (על מכשולים), הכרעה. إِذْلاَلٌ השפלה. تَذَلُّلٌ השפלה עצמית.

ذُنْذُلٌ ج ذَلاَذِلُ שובל (של שמלה). ذَلاَذِلُ النَّاسِ אספסוף.

(ذلف) أَذْلَفُ ج ذُلْفٌ בעל אף עדין, קטן וסולד.

ذَلِقَ – ذَلُقَ – היה שנון. ذَلْقٌ חד הלשון. ذَلْقُ اللِّسَانِ. ذَلِيقٌ שנון, נמלץ, צח לשון, בעל דבור שוטף. الحُرُوفُ الذَّوْلَقِيَّةُ אותיות השטף (בדקדוק) (והן: ר, ל, נ. ذَلاَقَةٌ צחות (לשון), רהיטות.

ذَمَّ – גנה, מתח בקרת על־, נזף ב־, האשים. ذَمَّمَ II גער ב־, הוכיח בחריפות. ذَمٌّ גנוי, נזיפה, הטחת בקרת חריפה. ذِمَّةٌ ج ذِمَمٌ 1. התחיבות, אחריות. 2. חסות, הגנה. 3. מצפון, זכות. 4. חוב (כספי). 5. חסות שמעניק האסלאם. إِبْرَاءُ (بَرَاءَةُ) الذِّمَّةِ 1. זכוי מאשמה. 2. מתן פטור. أَهْلُ الذِّمَّةِ בני החסות (בני הדתות המונותאיסטיות, בעיקר יהודים ונוצרים שזכו להגנת האסלאם תמורת מס). بِالذِّمَّةِ؟ באמת? عَلَى (فِي) ذِمَّتِي על דברתי. طَاهِرُ الذِّمَّةِ נקי כפים, ישר. عَدِيمُ (قَلِيلُ) الذِّمَّةِ חסר מצפון, לא הגון. ذَهَبَ فِي ذِمَّةِ اللّٰهِ הלך לעולמו, נפטר. ذِمِّيٌّ ד'ימי, בן חסות (ע' أَهْلُ الذِّمَّةِ לעיל). ذِمَامٌ 1. זכות. 2. כבוד. 3. חסות. فِي ذِمَامِ اللَّيْلِ בחסות החשכה. ذَمِيمٌ. مَذْمُومٌ מגנה, ראוי לגנוי, מכער. ذَمِيمَةٌ ج ذَمَائِمُ. مَذَمَّةٌ ج مَذَمَّاتٌ גנאי, דופי, מעשה מגנה.

(ذمر) تَذَمَّرَ V عَلَى. مِنْ התאונן, רטן, התמרמר על־, "קטר". ذِمَارٌ כבוד. تَذَمُّرٌ התמרמרות, רטון, "קטור".

ذَنَبَ ـُ 1. זָנַב אַחֲרֵי־. 2. פָּגַע בְּזָנָב־. ذَنَّبَ II 1. הֶעֱנִישׁ עַל חֵטְא. 2. הִתְיַחֵס אֶל־ כְּחוֹטֵא, הִרְשִׁיעַ. أَذْنَبَ IV חָטָא, אָשַׁם, עָבַר עֲבֵרָה. إِسْتَذْنَبَ X הִכְרִיז עַל־ כְּאָשֵׁם. ذَنْبٌ ج ذُنُوبٌ אַשְׁמָה, חֵטְא. ذَنَبٌ ج أَذْنَابٌ 1. זָנָב. 2. גְּרוּר. أَذْنَابُ الاسْتِعْمَارِ גְּרוּרֵי הָאִימְפֶּרְיָאלִיזְם. ذُنَيْبٌ פְּטוֹטֶרֶת, עֹקֶץ. مُذَنَّبٌ כּוֹכַב שָׁבִיט. مُذْنِبٌ אָשֵׁם, מַרְשִׁיעַ.

ذَهَبَ ـَ 1. הָלַךְ, יָצָא, עָזַב. 2. إِلَى הָלַךְ אֶל. 3. إِلَى סָבַר, הֶאֱמִין כִּי. 4. بِـ 1. לָקַח, נָטַל. 5. אִבֵּד, כִּלָּה. ذَهَبَ بِهِ إِلَى הוֹבִילוֹ אֶל. ذَهَبَ عَنْهُ נָטַשׁ אוֹתוֹ, זָנַח אוֹתוֹ. ذَهَبَ أَدْرَاجَ الرِّيَاحِ הָלַךְ לַשָּׁוְא. ذَهَبَ كَأَمْسِ الدَّابِرِ הָיָה כְּלֹא הָיָה ע׳ (درج). ذَهَبَ بِصَوَابِهِ הִטְרִיף אוֹתוֹ. ذَهَبَ مَذْهَبَهُ הָלַךְ בְּעִקְבוֹתָיו, חִקָּהוּ. ذَهَبَ كُلَّ مَذْهَبٍ נָקַט כָּל אֶמְצָעִי. ذَهَّبَ II הִזְהִיב, צִפָּה בְּזָהָב. أَذْهَبَ IV סִלֵּק, הֵסִיר. تَمَذْهَبَ بِـ דָּגַל בְּאַסְכּוֹלָה (דתית וכו׳). ذَهَبٌ זָהָב, פַּז. ذَهَبٌ أَبْيَضُ זָהָב לָבָן, פְּלָטִינָה. ذَهَبٌ أَسْوَدُ נֵפְט. ذَهَبِيٌّ זְהָבִי, זָהֹב, נוֹצֵץ. فُرْصَةٌ ذَهَبِيَّةٌ הִזְדַּמְּנוּת פָּז. اليُوبِيلُ الذَّهَبِيُّ יוֹבֵל הַזָּהָב (50 שנה). ذَهَابٌ הֲלִיכָה, עֲזִיבָה, הִסְתַּלְּקוּת. ذَهَابًا وَإِيَابًا ע׳ أوب. تَذْكِرَةُ ذَهَابٍ وَإِيَابٍ כַּרְטִיס הָלוֹךְ וָשׁוֹב. ذُهُوبٌ הֲלִיכָה. مَذْهَبٌ ج مَذَاهِبُ אַסְכּוֹלָה (בהלכה האסלאמית הסונית, בפילוסופיה ועוד), שִׁיטָה, אֱמוּנָה, הַשְׁקָפַת עוֹלָם, כִּוּוּן, דֵּעָה, דּוֹקְטְרִינָה. مَذْهَبِيٌّ שֶׁל אַסְכּוֹלָה, דּוֹקְטְרִינָרִי, כִּתָּתִי. مَذْهَبِيَّةٌ אֲדִיקוּת אִידֵאוֹלוֹגִית. ذَاهِبٌ 1. הוֹלֵךְ. 2. דֵּהֶה. ذَاهِبُ اللَّوْنِ דָּהוּי.

ذَهِلَ ـَ 1. נִדְהַם, הֻכָּה בְּתַדְהֵמָה, תָּמַהּ, הִשְׁתּוֹמֵם. 2. הָיָה נָבוֹךְ. 3. שָׁכַח, הֵסִיחַ דַּעְתּוֹ מִן־. أَذْهَلَ IV 1. הִתְמִיהַּ, הִכָּה בְּתַדְהֵמָה, הֵבִיךְ. 2. عَنْ הֵסִיחַ אֶת הַדַּעַת, הִשְׁכִּיחַ. ذُهُولٌ תְּמִיהָה, תַּדְהֵמָה, מְבוּכָה, פְּלִיאָה, הִשְׁתּוֹמְמוּת, הִזְדַּעְזְעוּת. ذَاهِلٌ. مُنْذَهِلٌ נָבוֹךְ, תָּמֵהַּ, מֻכֵּה תַּדְהֵמָה. مَذْهُولٌ נָבוֹךְ, אוֹבֵד עֵצוֹת, מְבֹהָל, מִשְׁתָּאֶה. مُذْهِلٌ מַדְהִים, מַפְתִּיעַ, מַפְלִיא, מֵבִיךְ.

ذَهِنَ ـَ הֵבִין, תָּפַס. ذِهْنٌ ج أَذْهَانٌ שֵׂכֶל, חָכְמָה, בִּינָה, דַּעַת. حَاضِرُ الذِّهْنِ מְהִיר תְּפִיסָה, עֵרָנִי. ذِهْنِيٌّ שִׂכְלִי, מֶנְטָלִי. ذِهْنِيَّةٌ שִׂכְלִיּוּת, מֶנְטָלִיּוּת, תְּבוּנָה. ذُهَانٌ פָּרָנוֹיָה, פְּסִיכוֹזָה.

ذُو ج ذَوُو (أُولُو) נ׳ ذَاتُ בַּעַל־ (בבחינת שם הבא לפני סומך לציון יחסת הקניין). ذُو بَالٍ חָשׁוּב ע׳ (بول) بَال. ذُو الجَلَالِ وَالإِكْرَامِ אֱלֹהִים. ذُو الحِجَّةِ ע׳ (حجّ) حِجَّة. ذُو شَأْنٍ חָשׁוּב. ذُو القُرْبَى שְׁאֵר בָּשָׂר, קְרוֹב מִשְׁפָּחָה. ذُو القَعْدَةِ ע׳ (قعد) قِعْدَة. ذُو مَالٍ עָשִׁיר. أَكْثَرُ مِنْ ذِي قَبْلٍ יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר בֶּעָבָר. أُولُو الأَمْرِ הַשַּׁלִּיטִים. أُولُو الحَلِّ وَالعَقْدِ ע׳ حَلّ. ذَاتٌ ج ذَوَاتٌ 1. בַּעֲלַת־ (נקבה של ذُو). 2. עֶצֶם, מַהוּת. ذَاتُ البَيْنِ ע׳ بَيْن. ذَاتُ الجَنْبِ (الرِّئَةِ) ע׳ جَنْب. ذَاتُ الشِّمَالِ לְצַד שְׂמֹאל. ذَاتَ يَوْمٍ בְּאַחַד הַיָּמִים. إِحْتِرَامُ الذَّاتِ כָּבוֹד עַצְמִי. إِسْمُ ذَاتٍ שֵׁם עֶצֶם מוּחָשִׁי. بِالذَّاتِ. بِذَاتِهِ. هُوَ ذَاتُهُ הוּא עַצְמוֹ. فِي حَدِّ ذَاتِهِ כְּשֶׁלְּעַצְמוֹ. تَحْقِيقُ الذَّاتِ ע׳ (حقّ) تَحْقِيق. حُبُّ الذَّاتِ אֶגוֹאִיזְם, אָנֹכִיּוּת. قَائِمٌ بِذَاتِهِ קַיָּם בִּרְשׁוּת עַצְמוֹ. إِبْنُ ذَوَاتٍ בֶּן טוֹבִים. ذَاتِيٌّ 1. עַצְמִי, מַהוּתִי, פְּרָטִי. 2. אוֹטוֹמָטִי. ذَاتِيًا 1. מֵאֵלָיו. 2. אִישִׁית. حُكْمٌ ذَاتِيٌّ ע׳ حُكْم. سِيرَةٌ ذَاتِيَّةٌ אוֹטוֹבִּיּוֹגְרַפְיָה. نَقْدٌ ذَاتِيٌّ בִּקֹּרֶת עַצְמִית. ذَاتِيَّةٌ עַצְמִיּוּת, אִישִׁיּוּת, זֶהוּת, סוּבְּיֶקְטִיבִיּוּת. تَحْقِيقُ الذَّاتِيَّةِ קְבִיעַת זֶהוּת. ذَوَاتِيٌّ 1. מְשֻׁבָּח. 2. בֶּן טוֹבִים. الذَّاتَانِيَّةُ (الذَّاتِيَّةُ الانْتِخَابِيَّةُ) סוּבְּיֶקְטִיבִיזְם (בפילוסופיה). ذَوَوِيٌّ אוֹטִיסְט, אוֹטִיסְטִי. ذَوَوِيَّةٌ אוֹטִיזְם. ذَوَّتَ II הִפְנִים. تَذْوِيتٌ הַפְנָמָה.

(ذوب) ذَابَ ـُ 1. נָמַס, הִתְמוֹסֵס, הִפְשִׁיר, נִתַּךְ, נִגַּר (דמע). 2. נָגוֹז, חָלַף. ذَابَ أَسَفًا (أَسًى. حَسْرَةً) מֵת מִצַּעַר. ذَابَ حَيَاءً (خَجَلًا) מֵת מֵרֹב בּוּשָׁה. ذَوَّبَ II. أَذَابَ IV הֵמֵס, מוֹסֵס, הִתִּיךְ, הִפְשִׁיר. ذَوْبٌ הֲמַסָּה. ذَوَبَانٌ הִתְמוֹסְסוּת, הַפְשָׁרָה (שלגים). قَابِلٌ لِلذَّوَبَانِ מָסִיס, בַּר הֲמַסָּה. تَذْوِيبٌ. إِذَابَةٌ הֲמַסָּה, הַתָּכָה, הַפְשָׁרָה. ذَائِبٌ נָמֵס, מֻתָּךְ.

(ذود) ذَادَ ـُ عَنْ הֵגֵן עַל־ מִפְּנֵי־, שָׁמַר עַל־, הָדַף. ذَادَ عَنْ حِيَاضِهِ ע׳ (حوض). ذَادَ النَّوْمُ عَنْ عَيْنَيْهِ נָדְדָה שֵׁנָה מֵעֵינָיו. ذَوْدٌ 1. הֲגַנָּה. 2. ج أَذْوَادٌ אוֹרְחַת גְּמַלִּים. مِذْوَدٌ ج مَذَاوِدُ 1. אֵבוּס. 2. מֵגֵן. ذَائِدٌ ج ذَادَةٌ מֵגֵן, שׁוֹמֵר.

(ذوق) ذَاقَ ـُ 1. טָעַם. 2. נִסָּה, נִתְנַסָּה בְּ־, סָבַל. ذَاقَ المَوْتَ הִתְעַנָּה, טָעַם אֶת מַר הַמָּוֶת. مَا ذَاقَ طَعْمَ النَّوْمِ לֹא יָדַע שֵׁנָה מַהִי, נָדְדָה שְׁנָתוֹ. أَذَاقَ IV 1. נָתַן לִטְעֹם. 2. הֶעֱמִיד בְּנִסָּיוֹן, גָּרַם סֵבֶל. أَذَاقَهُ الأَمَرَّيْنِ גָּרַם לוֹ סֵבֶל וְיִסּוּרִים. تَذَوَّقَ V טָעַם בַּהֲנָאָה, מָצָא טַעַם בְּ־, נֶהֱנָה. ذَوْقٌ ج أَذْوَاقٌ 1. טַעַם, חוּשׁ הַטַּעַם. 2. נִימוּס, טַקְט. 3. רְגִישׁוּת (למוזיקה למשל). ذَوْقٌ سَلِيمٌ טַעַם טוֹב, טַקְט, רְגִישׁוּת. قِلَّةُ ذَوْقٍ חֹסֶר נִימוּס, חֹסֶר טַקְט. ذَوَّاقٌ. ذَوَّاقَةٌ בַּעַל טַעַם מְעֻלֶּה. مَذَاقٌ טַעַם. حُلْوُ المَذَاقِ עָרֵב לַחֵךְ, טָעִים.

(ذوي) ذَوَى ـِ ذَوِيَ ـَ קָמַל, כָּמַשׁ, נָבַל. أَذْوَى IV הִקְמִיל, יִבֵּשׁ. ذَاوٍ(ي) קָמֵל, כָּמֵשׁ, יָבֵשׁ.

(ذيع) ذَاعَ ـِ הִתְפַּרְסֵם, פָּשַׁט, נָפוֹץ, רָוַח, נִתְגַּלָּה. ذَاعَ صِيتُهُ יָצָא שְׁמוֹ לְמֵרָחוֹק, נִתְפַּרְסֵם, יָצָא לוֹ מוֹנִיטִין. أَذَاعَ IV 1. שִׁדֵּר. 2. פִּרְסֵם, גִּלָּה, הֵפִיץ, הִכְרִיז. أَذَاعَ بَرْنَامَجًا שִׁדֵּר תָּכְנִית (ברדיו, בטלוויזיה). ذُيُوعٌ פִּרְסוּם, הֲפָצָה. مِذْيَاعٌ 1. רַדְיוֹ. 2. מִיקְרוֹפוֹן. 3. הוֹלֵךְ רָכִיל, מְגַלֶּה סוֹדוֹת, פַּטְפְּטָן. إِذَاعَةٌ ج إِذَاعَاتٌ 1. שִׁדּוּר. 2. גִּלּוּי, פִּרְסוּם, הֲפָצָה, הוֹדָעָה, הַכְרָזָה. إِذَاعَةُ الأَخْبَارِ שִׁדּוּר הַחֲדָשׁוֹת. إِذَاعَةٌ سَمْعِيَّةٌ שִׁדּוּר רַדְיוֹ. إِذَاعَةٌ مَرْئِيَّةٌ שִׁדּוּר טֶלֶוִיזְיָה. مَحَطَّةُ إِذَاعَةٍ תַּחֲנַת שִׁדּוּר. إِذَاعِيٌّ 1. שֶׁל שִׁדּוּר. 2. שֻׁדַּר. حَدِيثٌ إِذَاعِيٌّ שִׂיחָה מְשֻׁדֶּרֶת. ذَائِعٌ רוֹוֵחַ, גָּלוּי, מְפֻרְסָם, נָפוֹץ, יָדוּעַ. ذَائِعُ الصِّيتِ מְפֻרְסָם. مُذِيعٌ שַׁדָּר, שַׁדְרָן, קַרְיָן.

ذَيَّلَ II כָּתַב הֶעָרוֹת שׁוּלַיִם, חִבֵּר נִסְפָּח, תָּפַר שׁוּלַיִם. أَذَالَ IV 1. זִלְזֵל. 2. בִּזְבֵּז.
ذَيْلٌ ج ذُيُولٌ وأَذْيَالٌ 1. זָנָב, שֹׁבֶל. 2. שׁוּלַיִם. 3. נִסְפָּח, סוֹף, אַחֲרִית דָּבָר. ذَيْلُ قَانُونٍ נִסְפָּח לַחֹק. **طَاهِرُ الذَّيْلِ** נְקִי כַּפַּיִם. **طَوِيلُ الذَّيْلِ** עָשִׁיר. **فِي ذَيْلِهِ** מִיָּד אַחֲרָיו. **لَاذَ بِأَذْيَالِ الفِرَارِ** נִמְלַט בְּעוֹר שִׁנָּיו, נָס עַל נַפְשׁוֹ. **وَضَعَهُ فِي ذَيْلِ القَائِمَةِ** שָׂם אוֹתוֹ בְּסוֹף הָרְשִׁימָה. **تَذْيِيلٌ** חִבּוּר תּוֹסֶפֶת (נִסְפָּח). **مُذَيَّلٌ بِـ** בְּתוֹסֶפֶת.

ر ר. הָאוֹת הָעֲשִׂירִית בָּא"ב הָעַרְבִי, שְׁמָהּ رَاء רַאא'.

رَاء שֵׁם הָאוֹת ر בְּעַרְבִית.

رَأَبَ - תִּקֵּן, אִחָה, יִשֵּׁב. رَأَبَ الصَّدْعَ אִחָה אֶת הַקְּרָעִים, יִשֵּׁב אֶת הַסִּכְסוּךְ. رُؤْبَةٌ ج رِئَابٌ גְּזִיר עֵץ (לתיקון), מִלּוּא, מִלּוּי. مَرْأَبٌ ج مَرَائِبُ מוּסָךְ, סְכָכָה (למסוסים, למכוניות).

رَابُور F דּוּחַ (משטרתי) ע' דּוּחַ.

رَاتِنْجٌ P שְׂרָף.

رَاجَا .In ج رَاجَوَاتٌ נָסִיךְ (הודי).

رَادَارٌ .En רָדָר, מַכָּם.

رَادِيكَالِيٌّ L 1. רָדִיקָלִי, רָדִיקָל, קִיצוֹנִי. 2. שָׁרְשִׁי, יְסוֹדִי. رَادِيكَالِيَّةٌ 1. רָדִיקָלִיזְם, קִיצוֹנִיּוּת. 2. תְּבִיעָה לְתִקּוּנִים יְסוֹדִיִּים בַּחֶבְרָה.

رَادْيُو L ج رَادْيُوهَاتٌ רַדְיוֹ.

رَادْيُوم L רַדְיוּם.

رَأْرَأَ פִּלְבֵּל. رَأْرَأَ بِعَيْنَيْهِ גִּלְגֵּל (פִּלְבֵּל) בְּעֵינָיו.

رَأَسَ - تَـرَأَّسَ V יָשַׁב רֹאשׁ, יָשַׁב בָּרֹאשׁ, הִנְהִיג, נִהֵל. رَأَّسَ II מִנָּה לְרֹאשׁ.

رَأْسٌ ج رُؤُوسٌ 1. רֹאשׁ. 2. שֵׂכֶל. 3. רֵאשִׁית, הַתְחָלָה. 4. מַנְהִיג, מְנַהֵל. 5. יְחִידָה, אֶחָד (כמו: ראש כרוב, ראש צאן). 6. כֵּף, צוּק. رَأْسًا יָשָׁר, יְשִׁירוֹת. رَأْسُ الآفَاتِ שֹׁרֶשׁ הָרַע. رَأْسُ جِسْرٍ רֹאשׁ גֶּשֶׁר. رَأْسُ الحِكْمَةِ مَخَافَةُ اللهِ פת' רֵאשִׁית חָכְמָה יִרְאַת ה'. رَأْسُ الرَّجَاءِ الصَّالِحِ כַּף הַתִּקְוָה הַטּוֹבָה. رَأْسُ السَّنَةِ רֹאשׁ הַשָּׁנָה. رَأْسُ مَالٍ ج رُؤُوسُ أَمْوَالٍ. رَاسْمَالٌ ج رَسَامِيلُ הוֹן, קֶרֶן, קַפִּיטָל. سَمْتُ الرَّأْسِ ע' (סמת). قَلَبَهُ رَأْسًا عَلَى عَقِبٍ הָפַךְ אוֹתוֹ עַל פִּיו. مِنَ الرَّأْسِ إِلَى أَخْمَصِ القَدَمِ ע' خمص. رَأْسِيٌّ רָאשִׁי, אֲנָכִי. رَأْسُمَالِيٌّ רְכוּשָׁנִי, קַפִּיטָלִיסְט. رَأْسُمَالِيَّةٌ רְכוּשָׁנוּת, קַפִּיטָלִיזְם. رَئِيسٌ ج رُؤَسَاءُ 1. רֹאשׁ, נָשִׂיא, יוֹשֵׁב רֹאשׁ, יו"ר, מְנַהֵל, אַחְרַאי. 2. סֶרֶן. رَئِيسُ الأَرْكَانِ العَامَّةِ רֹאשׁ הַמַּטֶּה הַכְּלָלִי, רַמַטְכָּ"ל. رَئِيسٌ أَوَّلُ רַב סֶרֶן. رَئِيسُ تَحْرِيرٍ עוֹרֵךְ רָאשִׁי. رَئِيسُ الدَّوْلَةِ נְשִׂיא הַמְּדִינָה. رَئِيسُ السِّنِّ זָקֵן, יו"ר. رَئِيسُ الوُزَرَاءِ (الحُكُومَةِ) רֹאשׁ הַמֶּמְשָׁלָה. رَئِيسِيٌّ רָאשִׁי, עִקָּרִי. دَوْرٌ رَئِيسِيٌّ תַּפְקִיד רָאשִׁי. مَقَالٌ رَئِيسِيٌّ מַאֲמָר רָאשִׁי. رِئَاسَةٌ. رِآسَةٌ. رِيَاسَةٌ רָאשׁוּת, נְשִׂיאוּת, יוֹשְׁבוּת רֹאשׁ, מַנְהִיגוּת. رِئَاسَةُ الوُزَرَاءِ רָאשׁוּת הַמֶּמְשָׁלָה. دَارُ (دِيوَانُ) الرِّئَاسَةِ לִשְׁכַּת הַנָּשִׂיא. تَرَؤُّسٌ עֲמִידָה בָּרֹאשׁ, נִהוּל. مَرْؤُوسٌ כָּפוּף לְ־, פָּקוּד.

رَأَفَ - رَؤُفَ - تَرَأَّفَ V بِـ חָמַל עַל־, רִחֵם, נִכְמְרוּ רַחֲמָיו. رَأْفَةٌ חֶמְלָה. رَؤُوفٌ רַחוּם, חַנּוּן. 2. מִכִּנּוּיֵי הָאֵל (בקוראן).

رَافِيَا .En רַפְיָה (צמח), לֶכֶשׁ (סיבי כפות הדקלים).

رَئِمَ - חָמַל (אם על בנה). رِئْمٌ. رِيمٌ ج آرَامٌ وَأَرْآمٌ 1. רְאֵם. 2. צְבִי לָבָן. رَؤُومٌ רַחוּם. أُمٌّ رَؤُومٌ אֵם רַחֲמָנִיָּה.

(رَأَيَ) رَأَى (يَرَى) 1. רָאָה, הִבִּיט, הִבְחִין בְּ־. 2. חָלַם. 3. סָבַר, דָּגַל בְּ־, מָצָא שֶׁ־, חָשַׁב. أَرَأَيْتَ؟ 1. הֲרָאִיתָ? 2. מָה דַּעְתְּךָ? رَأَى رَأْيَهُ חָשַׁב כָּמוֹהוּ. رَأَى رَأْيَ العَيْنِ רָאָה בְּמוֹ עֵינָיו. רָאָה אֶת־ עַיִן בְּעַיִן. رَأَى رُؤْيَا חָלַם חֲלוֹם. رَأَى مِنْهُ عَجَبًا הִתְמִיהַּ אוֹתוֹ, "שִׁגַּע לוֹ אֶת הַשֵּׂכֶל". تُرَى؟ يَا تُرَى؟ يَا هَلْ تُرَى؟ הַאֻמְנָם? הֲיִתָּכֵן כִּי? כְּלוּם בֶּאֱמֶת? أَيْنَ ذَهَبَ يَا تُرَى מְעַנְיֵן לְאָן הוּא הָלַךְ, מִי יִתֵּן וְיָדַעְתִּי לְאָן הָלַךְ. رَاءَى III הִתְחַסֵּד, נָהַג בִּצְבִיעוּת, לֹא הָיָה תּוֹכוֹ כְּבָרוֹ. أَرَى IV הֶרְאָה לְ־. تَرَاءَى VI لِـ נִרְאָה לְ־, נִדְמָה, סָבַר. إِرْتَأَى VIII חָשַׁב לְנָכוֹן, סָבַר. تَرَاءَوْا רָאוּ (פָּגְשׁוּ) זֶה אֶת זֶה. إِرْتَأَى رَأْيَهُ סָבַר כָּמוֹתוֹ, רָאָה עַיִן בְּעַיִן עִם־. إِسْتَرْأَى X 1. בִּקֵּשׁ לִרְאוֹת. 2. רָאָה. 3. חָשַׁב אֶת לְצָבוּעַ. 4. נוֹעַץ בְּ־. رَأْيٌ ج آرَاءٌ דֵּעָה, סְבָרָה, הַשְׁקָפָה, עֶמְדָּה, חַוַּת דַּעַת, מַחְשָׁבָה, עֵצָה. الرَّأْيُ رَأْيُكَ הַהַחְלָטָה (נְתוּנָה) בְּיָדֶיךָ. الرَّأْيُ العَامُّ דַּעַת הַקָּהָל. أَخَذَ الرَّأْيَ عَلَى הַצְבָּעָה. ذُو الرَّأْيِ חָכָם, נָבוֹן. عِنْدَ (فِي. حَسَبَ) رَأْيِي לְדַעְתִּי. صُلْبُ الرَّأْيِ עִקֵּשׁ, קְשֵׁה עֹרֶף, קָשׁוּחַ. لاَ رَأْيَ لِمَنْ لاَ يُطَاعُ פת' יָחִיד בַּמַּעֲרָכָה שָׁקוּל כְּאַיִן. رَايَةٌ ע' (ريي). رُؤْيَةٌ רְאִיָּה, מַרְאֶה, מַבָּט. إِخْتِلاَطُ الرُّؤْيَةِ טִשְׁטוּשׁ הָרְאִיָּה, עִרְפּוּל חוּשִׁים. وُضُوحُ الرُّؤْيَةِ בְּהִירוּת הָרְאִיָּה (הַמַּחְשָׁבָה). رُؤْيَا ج رُؤًى חֲלוֹם, חָזוֹן, מַרְאֶה נְבוּאִי. سِفْرُ الرُّؤْيَةِ אַפּוֹקָלִיפְּסָה, חֲזוֹן אַחֲרִית הַיָּמִים. مَرْأَى ج مَرَاءٍ(ي) מַרְאֶה. عَلَى مَرْأَى مِنْ לְעֵינֵי־, בְּנוֹכְחוּת־. مِرْآةٌ ج مَرَايَا وَمَرَاءٍ(ي) רְאִי, מַרְאָה. رِئَاءٌ. رِيَاءٌ הִתְחַסְּדוּת, צְבִיעוּת, זִיּוּף. مُرَاءَاةٌ צְבִיעוּת. رَاءٍ(ي) רוֹאֶה, צוֹפֶה. رَائِيَةٌ ج رَائِيَاتٌ כַּוֶּנֶת (של מצלמה). مَرْئِيٌّ ج مَرْئِيَّاتٌ נִרְאֶה, נִתָּן לִרְאִיָּה, וִיזוּאָלִי. مَرْئِيٌّ وَلاَ مَرْئِيٍّ נִרְאֶה וְלֹא נִרְאֶה. نَصٌّ غَيْرُ مَرْئِيٍّ טֶקְסְט unseen. وَسَائِلُ الإِعْلاَمِ المَرْئِيَّةُ אֶמְצָעֵי תִּקְשֹׁרֶת וִיזוּאָלִיִּים. مُرَاءٍ(ي) צָבוּעַ, מִתְחַסֵּד. رِئَةٌ ج رِئَاتٌ רֵאָה. تَنَفَّسَ بِمِلْءِ رِئَتَيْهِ נָשַׁם לִרְוָחָה. رِئَوِيٌّ שֶׁל רֵאָה. تَدَرُّنٌ رِئَوِيٌّ ע' (درن).

رَبَّ - 1. רִבָּה, גִּדֵּל (אב את ילדו), חִנֵּךְ. 2. סִדֵּר, תִּכֵּן, תִּקֵּן. 3. הָיָה רָם, שָׁלַט. 4. נִצְמַד לְ־ (ביתו). 5. טָרַף (ביצה). رَبَّبَ II 1. הֶאֱלִיהַּ. 2. עָשָׂה (הכין) רִבָּה. رَبٌّ ج أَرْبَابٌ בַּעַל, אָדוֹן. الرَّبُّ רִבּוֹן הָעוֹלָמִים. رَبِّ. يَا رَبِّ. رَبَّاهُ רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם. رَبُّ الصِّنَاعَةِ תַּעֲשִׂיָּן. رَبُّ العَمَلِ מַעֲסִיק, בַּעַל הַמִּפְעָל, בַּעַל הַבַּיִת. رَبَّةُ البَيْتِ בַּעֲלַת (עֲקֶרֶת) הַבַּיִת. رَبَّةُ الشِّعْرِ מוּזָה. أَرْبَابُ الفُنُونِ אָמָּנִים. مِنْ أَرْبَابِ السَّوَابِقِ בַּעַל עָבָר פְּלִילִי. لاَ عِنْدَ رَبِّي وَلاَ عِنْدَ أُسْتَاذِي פת' אוֹי לִי מִיּוֹצְרִי וְאוֹי לִי מִיִּצְרִי. رَبٌّ ج رِبَابٌ. مِرَبَّةٌ. مُرَبَّى רִבָּה. رُبَّ 1. לֹא פַּעַם, לֹא אַחַת, יֵשׁ אֲשֶׁר,

אולי. 2. לעתים קרובות. رُبَّ مَرَّةٍ לא פעם. رُبَّ أَخٍ لَمْ تَلِدْهُ أُمُّكَ פת׳ יש אוהב דבק מאח. رُبَّ عَجَلَةٍ تَهَبُ رَيْثًا פת׳ יש והחפזון גורם לעיכוב, כל און אך למחסור. رُبَّمَا יתכן, אולי, לפעמים, אפשר. رَبَابٌ. رَبَابَةٌ רבאבה (כלי נגינה עתיק). رَبِيبٌ ج أَرِبَّاءُ בן חורג, בן טפוחים. رَبِيبَةٌ ج رَبَائِبُ בת טפוחים, שפחה. رُبُوبِيَّةٌ אלהות, רבונות, אדנות. رُبَّانٌ ج رَبَابِنَةٌ קברניט, רב חובל. رَبَّانِيٌّ 1. אלהי, קדוש. 2. רבני. رَابٌّ אב חורג.

رَبَا ـ 1. רומם, העריך. 2. עלה, התרומם. رَبَا بِهِ عَنْ העריך אותו שהוא מעל־. رَبَا بِنَفْسِهِ عَنْ התנשא מעל־, התעלה מעל־, לא התפתה ל־. رَبِيءٌ. رَبِيئَةٌ ج رَبَايَا צופה, חלוץ, שומר. مَرْبًا ج مَرَابِئُ 1. מקום משמר 2. מצפור.

رَبَتَ ـُ גדל (בן). رَبَّتَ II 1. לטף, טפח קלות בחבה. 2. גדל. رَبَّتَ عَلَى كَتِفِهِ טפח על כתפו בחבה. رَبَّتَ نَفْسَهُ השתבח ב־, היה מרצה מעצמו על־. تَرْبِيتٌ לטוף.

رَبِحَ ـَ 1. הרויח, נשא רוחים, זכה ב־. 2. נצח. رَبَّحَ II. أَرْبَحَ IV אפשר ל־ להרויח, גמל לו טובה. رِبْحٌ ج أَرْبَاحٌ 1. רוח, שכר 2. דיוידנד. 3. רבית ע׳ (فيد) فَائِدَة. رِبْحٌ مُرَكَّبٌ רבית דרבית. رُبَّاحٌ ج رَبَابِيحُ קוף, בבון. مُرَابَحَةٌ מתן רוח על סחורה. رَابِحٌ. مُرْبِحٌ רוחי, מכניס רוח, מרויח.

رَبِدَ ـَ تَرَبَّدَ V. إِرْبَدَّ IX התחשר (שמים בעננים), קדר, התקדר (שמים, פנים וכו׳). أَرْبَدُ ج رُبْدٌ 1. קודר. 2. נקוד. عَامٌ أَرْبَدُ שנה שחונה. مُرْبَدٌ חשור, מאפיר, זועף.

رَبَصَ ـُ חכה, צפה. تَرَبَّصَ V لِـ ארב, חכה לשעת כשר (כדי להתנפל עליו). تَرَبَّصَ الفُرْصَةَ חכה להזדמנות. تَرَوْبَصَ היה מכה ירח, היה סהרורי. رَوْبَصَةٌ סהרוריות. مُرَوْبَصٌ מכה ירח, סהרורי.

رَبَضَ ـِ 1. רבץ, שכב (חיה). 2. נהר על (טרף). 3. بِـ גר ב־, נצמד (למקום). رَبَّضَ II 1. הבריך (בעל חיים). 2. יצב את־ במקום. رَبَضٌ ج أَرْبَاضٌ 1. מרבץ, מקום משכב. 2. פרור (של עיר). مَرْبِضٌ ج مَرَابِضُ מכלאה (של צאן), גדרה.

رَبَطَ ـِ 1. קשר, חבש. 2. שקד. 3. קבע (גובה של מס). رَبَطَ لِسَانَهُ נצר לשונו, שמר על שתיקה. رَبَّطَ II צרר, אגד, כרך והדק. رَابَطَ III 1. חנה (צבא). 2. דבק, נצמד (למקום). تَرَابَطُوا VI התקשרו זה עם זה, התאחדו. إِرْتَبَطَ VIII بِـ התקשר עם־, התחיב, קבל על עצמו. رَبْطٌ 1. קשירה, אגידה, צרירה. 2. קשר, חבור. رَبْطُ الرِّزْقِ הקצבת מזון. أَهْلُ الحَلِّ وَالرَّبْطِ השליטים, אנשי השררה. الضَّبْطُ وَالرَّبْطُ הקפדה על משמעת (בצבא). رَبْطَةٌ ج رَبَطَاتٌ وَرَبْطٌ 1. עניבה 2. חבילה, צרור. رَبْطَةُ السَّاقِ בירית. رَبْطَةُ العُنُقِ עניבה. رِبَاطٌ ج رِبَاطَاتٌ وَأَرْبِطَةٌ وَرُبُطٌ 1. קשר (גם נפשי). 2. אגד, צרור. 3. תחבשת. 4. עניבה. 5. שרוך. 6. תחנת ספר מבצרת. 7. מנזר צופי (בצפון אפריקה). الرِّبَاطُ רבאט (בירת מרוקו). رِبَاطُ الحِذَاءِ שרוך נעל. رِبَاطَةُ الجَأْشِ עז רוח, קר רוח, אמץ. مَرْبِطٌ ج مَرَابِطُ 1. מקום קשירת בהמות, אורוה. 2. מעגן. هٰذَا مَرْبِطُ الفَرَسِ כאן קבור הכלב, פה העקר. مُرَابَطَةٌ חניה (לצבא). تَرَابُطٌ 1. התחברות, לכידות, תאחיזה, קוהזיה. 2. אסוציאציה, החבר רעיונות. إِرْتِبَاطٌ קשר, התקשרות, התחיבות. بِدُونِ ارْتِبَاطٍ בלי התחיבות. ضَابِطُ ارْتِبَاطٍ קצין קשר. فَكُّ الارْتِبَاطِ הפרדת כוחות. رَابِطُ الجَأْشِ עז רוח, אמיץ, קר רוח. رَابِطٌ ج رَوَابِطُ קשורית (באינטרנט). رَابِطَةٌ ج رَوَابِطُ 1. קשר. 2. חבר, אגדה, איגוד, ליגה, עמותה. الرَّابِطَةُ القَلَمِيَّةُ אגדת אנשי עט (אגודה של סופרים מהגרים ערבים באמריקה). رَابِطَةُ الشُّعُوبِ חבר העמים (ברית המועצות לשעבר). رَابِطَةُ الشُّعُوبِ البِرِيطَانِيَّةِ חבר העמים הבריטי (קומונולת׳). مَرْبُوطٌ קשור, כבול, מהדק. تَاءٌ مَرْبُوطَةٌ האות ت הסופית הכתובה ة (בדקדוק). مُرَابِطٌ חונה. جَيْشٌ مُرَابِطٌ צבא טריטוריאלי. مُتَرَابِطٌ קשור זה בזה, מחבר בשרשרת. مُرْتَبِطٌ קשור, מחיב. مُرْتَبِطٌ بِـ תלוי ב־, מתנה ב־.

رَبَعَ ـَ 1. נטל רבע. 2. היה הרביעי. 3. הכפיל פי ארבעה. 4. קרה באביב. 5. רעה (צאן). رَبَّعَ II 1. הכפיל פי ארבעה. 2. רבע, עשה למרבע. تَرَبَّعَ V ישב ושוקיו מצלבות. تَرَبَّعَ عَلَى العَرْشِ ישב על כס המלוכה, שלט. رَبْعٌ ج رُبُوعٌ 1. משכן. 2. בני בית, משפחה מרחבת. 3. שכונה. 4. מאהל, מחנה. رَبْعُ القَامَةِ בעל קומה בינונית. رُبُوعٌ חבל ארץ. فِي رُبُوعِ المَدِينَةِ בתחום העיר. رِبْعٌ. حُمَّى الرِّبْعِ קדחת רביענית (כל ארבעה ימים). رُبْعٌ ج أَرْبَاعٌ רבע. رُبْعٌ سَنَوِيٌّ רבעון, תלת־חדשי. رُبْعِيٌّ של רבע, טרימסטר. رَبْعَةٌ ج رَبَعَاتٌ ממצע קומה, בעל קומה בינונית. رَبَاعٌ מרים משקולות. رَبِيعٌ אביב. الرَّبِيعُ الأَوَّلُ وَالثَّانِي החדשים השלישי והרביעי בלוח האסלאמי. أَرْبَعٌ ארבע. أَرْبَعَةٌ ארבעה. ذَوَاتُ الأَرْبَعِ ההולכים על ארבע (חיות). أَرْبَعَ عَشْرَةَ ארבע עשרה. أَرْبَعَةَ عَشَرَ ארבעה עשר. أَرْبَعُونَ ארבעים. الأَرْبَعِينَاتُ. الأَرْبَعِينِيَّاتُ שנות הארבעים. رُبَاعٌ רביעיה, קבוצה של ארבעה, קורטט. رُبَاعِيٌّ רבועי, מרבע, מרכב מארבעה יסודות, קורטט. فِعْلٌ رُبَاعِيٌّ פעל משרש מרבע (בדקדוק). مُؤْتَمَرٌ رُبَاعِيٌّ ועידה מרבעת (של ארבע מדינות). رُبَاعِيُّ الأَضْلَاعِ רבוע. رُبَاعِيُّ المِشْوَارِ בעל ארבעה מהלכים (מכונית למשל). الأَرْبِعَاءُ יום רביעי. يَرْبُوعٌ ج يَرَابِيعُ ירבוע. مَرْبَعٌ ج مَرَابِعُ אחו, כר, אפר. تَرْبِيعٌ 1. צורת הירח ברבע הראשון והשלישי של החדש. 2. הכפלה בארבע. تَرْبِيعُ الدَّائِرَةِ רבוע המעגל, משימה בלתי אפשרית. رَابِعٌ רביעי. رَابِعَةٌ רביעית. الرَّابِعَ عَشَرَ הארבעה עשר. الرَّابِعَةَ (الرَّابِعَةُ) عَشْرَةَ הארבע עשרה. رَابِعُ المُسْتَحِيلَاتِ בלתי אפשרי. رَابِعَةُ النَّهَارِ צהרי היום. رَابِعًا רביעית. مَرْبُوعٌ. مَرْبُوعُ القَامَةِ בעל קומה ממצעת. مُرَبَّعٌ מרבע, רבוע.

مُرَبَّعَانِ סוֹגְרַיִם מְרֻבָּעִים. مِتْرٌ مُرَبَّعٌ מֶטֶר מְרֻבָּע. مُرَبَّعُ الأَضْلاعِ בַּעַל אַרְבַּע צְלָעוֹת.

رَبَقَ – קָשַׁר, כָּבַל. رِبْقَةٌ ج رِبَقٌ ورِبَاقٌ. 1. כֶּבֶל, חֶבֶל, קֶשֶׁר. 2. עֹל. 3. עֲנָבָה, מְצוּקָה.

رَبَكَ – أَرْبَكَ IV בִּלְבֵּל, הֵבִיךְ, הִפְרִיעַ. اِرْتَبَكَ VIII בָּא בִּמְבוּכָה, הִתְבַּלְבֵּל, הִסְתַּבֵּךְ. اِرْتِبَاكٌ מְבוּכָה, בִּלְבּוּל, סִבּוּךְ, עִרְבּוּבְיָה. مُرْبِكٌ מֵבִיךְ. مُرْتَبِكٌ נָבוֹךְ, מְבֻלְבָּל.

رَبِلٌ، رَبِيلٌ שָׁמֵן. رَبْلَةٌ ج رَبَلاتٌ בְּשַׂר שָׁמֵן (של הגוף). رِبْلِيٌّ בַּעַל בָּשָׂר, שָׁמֵן, בְּשַׂרְנִי. رَبَالَةٌ בַּשְׂרָנוּת.

(ربو) رَبَا – 1. עָלָה, גָּדַל, רָבָה, עָבַר (על כמות). 2. נוֹלַד, צָמַח. 3. טִפֵּס (על תל). رَبَّى II 1. גִּדֵּל, טִפֵּל, חִנֵּךְ. 2. הִצְמִיחַ. رَابَى III הִלְוָה בְּרִבִּית. أَرْبَى IV הוֹסִיף, הָיָה גָּדוֹל מ־, הִגְדִּיל, הִרְבָּה. تَرَبَّى V הִתְחַנֵּךְ אֵצֶל־, גָּדַל, צָמַח. عَلَى הִתְחַנֵּךְ עַל־. رَبْوٌ קַצֶּרֶת, אַסְתְּמָה. رُبْوَةٌ ج رُبًى. رَابِيَةٌ ج رَوَابٍ(ي) גִּבְעָה, תֵּל. رِبًا רִבִּית, נֶשֶׁךְ ע׳ فَائِدَة. وَأَحَلَّ اللّٰهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا ק׳ וֵאלֹהִים הִתִּיר אֶת הַמִּקָּח וְהַמִּמְכָּר וְאֶת הַנֶּשֶׁךְ אָסַר. رِبَا النَّسِيئَةِ רִבִּית דְּחוּיָה (באסלאם). رِبَوِيٌّ שֶׁל רִבִּית (נֶשֶׁךְ). تَرْبِيَةٌ 1. חִנּוּךְ, גִּדּוּל יְלָדִים, פֶּדָגוֹגְיָה. 2. תַּרְבּוּת, הַשְׂכָּלָה, הַדְרָכָה. تَرْبِيَةٌ بَدَنِيَّةٌ תַּרְבּוּת הַגּוּף, סְפּוֹרְט. تَرْبِيَةُ الأَطْفَالِ גִּדּוּל יְלָדִים. عِلْمُ التَّرْبِيَةِ פֶּדָגוֹגְיָה. سَيِّءُ التَّرْبِيَةِ. قَلِيلُ التَّرْبِيَةِ חֲסַר חִנּוּךְ (תַּרְבּוּת). وِزَارَةُ التَّرْبِيَةِ وَالتَّعْلِيمِ מִשְׂרַד הַחִנּוּךְ וְהַתַּרְבּוּת. تَرْبَوِيٌّ. تَرْبِيَوِيٌّ פֶּדָגוֹגִי, חִנּוּכִי. مُرَبٍّ(ي) מְחַנֵּךְ. مُرَبًّى 1. מְחֻנָּךְ, מְתֻרְבָּת. 2. רִבָּה. مُرَابٍ(ي) מַלְוֶה בְּרִבִּית.

رَتٌّ דִּבֵּר בִּלְשׁוֹן עִלֶּגֶת. أَرَتُّ עִלֵּג, מְגַמְגֵּם.

رَتَبَ – סָדַר, עָרַךְ. رَتَّبَ II 1. סִדֵּר, עָרַךְ, אִרְגֵּן. 2. הֵטִיל עַל־. تَرَتَّبَ V 1. סֻדַּר, הִסְתַּדֵּר. 2. عَلَى הֵבִיא לִתְוֹצָאָה, הֵבִיא לְמַסְקָנָה, נִגְרַר אַחַר־. رُتْبَةٌ ج رُتَبٌ מַדְרֵגָה, דַּרְגָּה, סוּג, מַעֲלָה. رُتْبَةُ الشَّرَفِ דַּרְגַּת הַצְטַיְּנוּת. رُتْبَةٌ عَسْكَرِيَّةٌ דַּרְגָּה צְבָאִית. رَتَابَةٌ חַדְגּוֹנִיּוּת, מוֹנוֹטוֹנִיּוּת. رَتِيبٌ 1. חַדְגּוֹנִי 2. ج رُتَبَاءُ מַשָּׁ"ק, נַגָּד (בצבא). مَرْتَبَةٌ ج مَرَاتِبُ 1. מַעֲלָה, מַעֲמָד, רָמָה, דַּרְגָּה. 2. מִזְרָן. اِحْتَلَّ مَرْتَبَةً הִגִּיעַ לְמָקוֹם (בדירוג, במצעד פזמונים). تَرْتِيبٌ סֵדֶר, מַעֲרָךְ, תּוֹר. بِالتَّرْتِيبِ לְפִי סֵדֶר, מְאֻרְגָּן לְפִי־. مِنْ غَيْرِ تَرْتِيبٍ בְּאִי סֵדֶר, בְּעִרְבּוּבְיָה. تَرْتِيبِيٌّ סוֹדֵר (מספר). رَاتِبٌ ج رَوَاتِبُ. مُرَتَّبٌ ج مُرَتَّبَاتٌ מַשְׂכֹּרֶת, שָׂכָר. بَيَانُ الرَّاتِبِ תְּלוּשׁ מַשְׂכֹּרֶת. مُرَتَّبٌ 1. מְסֻדָּר, מְאֻרְגָּן. 2. מַשְׂכֹּרֶת.

رَتَجَ – أَرْتَجَ IV נָעַל (בבריח). أُرْتِجَ عَلَيْهِ נֶעֶתְקוּ מִלִּים מִפִּיו. נֶאֱלַם. رِتَاجٌ ج رُتُجٌ שַׁעַר. مِرْتَاجٌ ج مَرَاتِيجُ בְּרִיחַ.

رَتَعَ – רָעָה לְשֹׂבַע. أَرْتَعَ IV נָתַן לִרְעוֹת (במרעה דשן). مَرْتَعٌ ج مَرَاتِعُ 1. מִרְעֶה דָּשֵׁן 2. קֵן, מְאוּרָה. مَرْتَعُ فَسَادٍ מְאוּרַת שְׁחִיתוּת (פְּרִיצוּת). الظُّلْمُ مَرْتَعُهُ وَخِيمٌ פת׳ בֵּית רְשָׁעִים יִשָּׁמֵד.

رَتَقَ – אִחָה, תָּפַר, תִּקֵּן. رَتَقَ فَتْقَهُمْ אִחָה אֶת הַקְּרָעִים שֶׁלָּהֶם, הִשְׁלִים בֵּינֵיהֶם. رَتْقٌ אִחוּי, תִּקּוּן, תְּפִירָה.

رَتَلَ – נֶעֱרַךְ, הִסְתַּדֵּר. رَتَّلَ II 1. זִמֵּר, רִנֵּן, פִּיֵּט. 2. דִּקְלֵם. رَتَّلَ الْقُرْآنَ קָרָא אֶת הַקֻּרְאָן בְּטַעֲמָיו הַנְּכוֹנִים. رَتَلٌ ج أَرْتَالٌ טוּר, שׁוּרָה, שַׁיָּרָה. رَتَلٌ آلِيٌّ טוּר מְמֻנָּע. رُتَيْلاءُ מִין עַכָּבִישׁ. تَرْتِيلٌ 1. קְרִיאָה בְּטַעֲמֵי הַמִּקְרָא. 2. דִּקְלוּם. تَرْتِيلَةٌ ج تَرَاتِيلُ מִזְמוֹר, פִּיּוּט דָּתִי, שִׁיר שֶׁבַח לֵאלֹהִים. مُرَتِّلٌ פַּיְּטָן, קוֹרֵא שִׁירֵי מִזְמוֹר.

رِتُوش F רָטוּשׁ (שיפוץ תצלום או ציור).

(رتن) رَتِينَةٌ .It ج رَتَائِنُ הַפְּתִיל הַלּוֹהֵט בְּפָנָס לוּקְס.

رَثَّ – בָּלָה, נִמְהָה, נִשְׁחַק, הִתְרַפֵּט. رَثٌّ מְרֻפָּט, מָהוּהַּ, בָּלוּי, שָׁחוּק. رَثُّ الْهَيْئَةِ בַּעַל הוֹפָעָה מְרֻפֶּטֶת, "שְׁלוּמְפֵּר". رَثَاثَةٌ. رُثُوثَةٌ 1. בְּלִיָּה, שְׁחִיקָה (של בגדים למשל) 2. קְלִישׁוּת (סגנון).

(رثو) رَثَا – رَثَى – 1. סָפַד, הִסְפִּיד, קוֹנֵן עַל 2. لِـ נִכְמְרוּ רַחֲמָיו עַל־, חָמַל עַל־. هُوَ فِي حَالٍ يُرْثَى لَهَا הוּא בְּמַצָּב מְעוֹרֵר רַחֲמִים. رِثَاءٌ 1. חֶמְלָה, רַחֲמִים. 2. הֶסְפֵּד. مَرْثِيَةٌ. مَرْثَاةٌ ج مَرَاثٍ(ي) קִינָה, מִסְפֵּד, שִׁיר מִסְפֵּד, אֶלֶגְיָה, רֶקְוִיאֶם.

رَجَّ – נִעְנַע, זִעְזַע, טִלְטֵל, הִרְעִיד. اِرْتَجَّ VIII רָעַד, נִטְלְטֵל, הִזְדַּעְזַע, גָּעַשׁ. رَجٌّ רְעָדָה, זַעֲזוּעַ, טִלְטוּל. رَجَّةٌ 1. הִזְדַּעְזְעוּת, רְעָדָה, טִלְטוּל. 2. הֶלֶם, זַעֲזוּעַ (מוח). رَجَّاجٌ רוֹעֵד, מִטַּלְטֵל, מִזְדַּעְזֵעַ. اِرْتِجَاجٌ הִזְדַּעְזְעוּת, רְעִידָה, רְטִיטָה, וִיבְּרַצְיָה. اِرْتِجَاجٌ مُخِّيٌّ זַעֲזוּעַ מוֹחַ.

(رجا) أَرْجَأَ IV דָּחָה, הִשְׁעָה (ענין). الْمُرْجِئَةُ כַּת אִסְלָאמִית שֶׁאֵינָהּ פּוֹסֶקֶת עַל אַף מֻסְלָם אֶלָּא דּוֹחָה אֶת הַפְּסַק לְיוֹם הַדִּין.

رَجَبَ – פָּחַד, הִתְיָרֵא. رَجَّبَ II النَّخْلَةَ תָּמַךְ אֶת הַדֶּקֶל לְבַל יִפֹּל אוֹ יִשָּׁרוּ אֶשְׁכּוֹלוֹתָיו. رَجَبٌ רַג'בּ (שם החודש השביעי בלוח האסלאמי).

رَجَحَ – 1. הִכְרִיעַ. 2. הֶחְכִּים, הִשְׂכִּיל. 3. גָּדַל, גָּבַר (השפעה). 4. נָטָה (כף מאזניים מרוב כובד). رَجَّحَ II. أَرْجَحَ IV 1. הִכְרִיעַ (כף מאזניים). 2. הֶעֱדִיף עַל־. 3. נָטָה לְצַד־. 4. נִדְנֵד, עִרְסֵל. تَأَرْجَحَ 1. הִתְנוֹדֵד, הִתְנַדְנֵד, הִטַּלְטֵל (הלוך ושוב), הִתְנַדְנֵד בְּעַרְסָל. رَجَاحَةٌ הַכְרָעָה. رَجَاحَةُ الْعَقْلِ (الرَّأْيِ) תְּבוּנָה, שׁוּם שֵׂכֶל, רְצִינוּת. رُجْحَانٌ. أُرْجَحِيَّةٌ 1. נְטִיָּה (של כף המאזניים למטה). 2. הַכְרָעָה. 3. יִתְרוֹן, הַעֲדָפָה. أَرْجَحُ כָּבֵד יוֹתֵר, נָכוֹן יוֹתֵר. الأَرْجَحُ أَنْ. عَلَى الأَرْجَحِ קָרוֹב לְוַדַּאי, מִתְקַבֵּל עַל הַדַּעַת יוֹתֵר. أُرْجُوحَةٌ ج أَرَاجِيحُ. مَرْجُوحَةٌ ج مَرَاجِيحُ עַרְסָל, נַדְנֵדָה. مُرَجِّحٌ מַכְרִיעַ, נוֹתֵן עֲדִיפוּת. مُرَجَّحٌ מֻכְרָע. مِنَ الْمُرَجَّحِ קָרוֹב לְוַדַּאי, מִסְתַּבֵּר. رَاجِحٌ מַכְרִיעַ. رَاجِحُ الْعَقْلِ מְיֻשָּׁב בְּדַעְתּוֹ, נָבוֹן, רְצִינִי.

رَجْرَجَ טלטל, נענע, הניע. **تَرَجْرَجَ** נטלטל, התנענע. **رَجْرَاجٌ** מתנועע, מתנודד.

رَجَزَ – חבר (דקלם) שיר. **إِرْتَجَزَ** VIII חבר (דקלם) שיר (במשקל رَجَز). **رُجْزٌ** עבודת אלילים. **رِجْزٌ** 1. ענש. 2. טמאה. **رَجَزٌ** משקל בפואטיקה הערבית (שש פעמים مُسْتَفْعِلُنْ). **أُرْجُوزَةٌ** ج **أَرَاجِيزُ** שיר (במשקל رَجَز).

رَجُسَ – 1. נטמא, נזדהם. 2. עשה מעשה מגנה (מביש). **رِجْسٌ**. **رَجَسٌ** ج **أَرْجَاسٌ** טמאה, זהמה. **رَجَّاسٌ** הומה, רוגש, רועם. **مِرْجَاسٌ** מד מים, מד עמק.

رَجَعَ – إِلَى חזר, שב אל־. **رَجَعَ إِلَى صَوَابِهِ** שב לאיתנו, חזר לשפיות דעתו. **رَجَعَ إِلَى الْمُعْجَمِ** עין במלון. **رَجَعَ بِخُفَّيْ حُنَيْنٍ** חזר כלעומת שבא, נכשל. **رَجَعَ عَلَى عَقِبَيْهِ** חזר כלעומת שבא. **رَجَعَ عَنْ** חזר בו. **رَجَعَ عَنْ غَيِّهِ** חזר למוטב. **رَجَعَ الْقَهْقَرَى** חזר לאחור. **يَرْجِعُ الْأَمْرُ إِلَى** הענין נובע מ־. **رَجَّعَ** II החזיר, השיב, הסב, הפנה, הטה. **رَجَّعَ صَدَاهُ** הדהד. **رَاجَعَ** III 1. בדק, עין ב־, שנן. 2. פנה אל־. 3. נמלך בדעת־. 4. תקן, הגיה. **رَاجَعَ نَفْسَهُ** עשה חשבון נפש, עין מחדש. **أَرْجَعَ** IV 1. החזיר, השיב. 2. אלי יחס ל־. 3. הקים לתחיה. **تَرَاجَعَ** VI חזר אחורה, נסוג, ותר. **تَرَاجَعَ إِلَى الْوَرَاءِ** נסוג. **إِرْتَجَعَ** VIII 1. החזיר 2. חזר, נסוג. 3. מ׳ רשב, היה לא טרי. **إِسْتَرْجَعَ** X 1. לקח (דרש) בחזרה, החזיר לעצמו. 2. שחזר, זכר. **إِسْتَرْجَعَ حَقَّهُ** קבל את המגיע לו בחזרה. **إِسْتَرْجَعَ صِحَّتَهُ** חזר (שב) לאיתנו, הבריא. **رَجْعٌ** חזרה. **رَجْعُ الصَّدَى** הד. **كَرَجْعِ الْبَصَرِ** כהרף עין. **رَجْعِيٌّ** 1. ראקציוני. 2. רטרואקטיבי, לאחור. **بِأَثَرٍ رَجْعِيٍّ** רטרואקטיבית. **رَجْعِيَّةٌ** ראקציה. נסיגה חברתית. **رَجْعَةٌ** ج **رَجَعَاتٌ** 1. חזרה, שיבה. 2. תחית המתים. **لَا رَجْعَةَ فِيهِ** בלתי הפיך. **رُجْعَى** תגובה, תשובה. **رُجُوعٌ** 1. חזרה, שיבה. 2. נסיגה. **بِرُجُوعِ الْبَرِيدِ** בדאר חוזר. **رَجِيعٌ** 1. מפרק. 2. רעי. **مَرْجِعٌ** ج **مَرَاجِعُ** 1. חזרה. 2. מקור ביבליוגרפי, ספר עיון. 3. סמכות, רשות. 4. מקום שיבה. **الْمَرْجِعُ السَّابِقُ** שם (בציון הערת שוליים). **الْمَرْجِعُ إِلَيْهِ** הוא מקור הסמכות. **ثَبْتُ (قَائِمَةُ) الْمَرَاجِعِ** רשימת המקורות, ביבליוגרפיה. **مَرْجِعِيَّةٌ** 1. סמכות, הסתמכות, תמוכין, השענות. 2. מקור הסמכות. **مُرَاجَعَةٌ** 1. עיון, בדיקה. 2. בדיקה מחדש, בקרת (חשבונות למשל). 3. פניה ל־. 4. הגהה. **أَيَّامُ الْمُرَاجَعَةِ** ימי קבלת קהל. **إِرْجَاعٌ** 1. השבה, החזרה 2. יחוס דבר ל־. **تَرَاجُعٌ** נסיגה, רתיעה, חרטה, ותור. **إِرْتِجَاعٌ** ראקציה. **إِرْتِجَاعُ الذَّاكِرَةِ** הבזק לאחור (בספרות וכו׳). **إِسْتِرْجَاعٌ** השבה, קבלה בחזרה. **رَاجِعٌ** חוזר. **تَغْذِيَةٌ رَاجِعَةٌ** הזן חוזר (בספרות וכו׳), משוב. **حُمَّى رَاجِعَةٌ** קדחת חוזרת. **إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ** ק׳ אנו לאלהים ואליו נשוב, ברוך דין האמת. **مُرَاجِعٌ** 1. בודק, מבקר (חשבונות). 2. פונה. 3. מטפל, פציינט. **مُرْتَجِعٌ** מ׳ לא טרי.

رَجَفَ – **إِرْتَجَفَ** VIII רעד, רטט, התחלחל. **أَرْجَفَ** IV הרטיט, הרעיד, זעזע. **رَجْفَةٌ** 1. רעדה, רטט, חלחלה, צמרמרת. 2. זעזוע. **إِرْجَافٌ** ج **أَرَاجِيفُ** שמועה כוזבת.

رَجِلَ – הלך רגלי. **رَجَّلَ** II סרק (שערו). **تَرَجَّلَ** V 1. ירד מרכבו. 2. הלך רגלי 3. חקה גבר (אישה). **إِرْتَجَلَ** VIII אלתר. **إِرْتَجَلَ قَصِيدَةً** אלתר שיר, אמר דברי שירה מניה וביה. **إِسْتَرْجَلَ** X 1. נעשה גבר 2. חקה הליכות גבר (אישה). **رِجْلٌ** נ׳ ج **أَرْجُلٌ** 1. רגל. 2. ج **أَرْجَالٌ** להקת ארבה. **إِنْقَطَعَتِ الرِّجْلُ** כלתה רגל מן. **خُلُوُّ الرِّجْلِ** ע׳ خلو. **يُقَدِّمُ رِجْلًا وَيُؤَخِّرُ أُخْرَى** פוסח על שתי הסעפים, מהסס. **رَجُلٌ** ج **رِجَالٌ** جج **رِجَالَاتٌ** גבר, איש. **رَجُلُ إِسْعَافٍ** מגיש עזרה ראשונה, פרמדיק. **رَجُلُ أَعْمَالٍ** איש עסקים. **رَجُلُ أَمْنٍ** איש בטחון. **رَجُلُ السَّاعَةِ** איש השעה, האיש הנכון בזמן הנכון. **رِجَالَاتُ الدَّوْلَةِ** אישי המדינה, קברניטי המדינה. **رِجَالِيٌّ** גברי, של גברים (בגדים). **رُجُولَةٌ** גבריות. **مِرْجَلٌ** ج **مَرَاجِلُ** דוד. **إِرْتِجَالٌ** אלתור, אימפרוביזציה. **إِرْتِجَالِيٌّ** על רגל אחת, מניה וביה. **رَاجِلٌ** ج **رَجَّالَةٌ** רגלי. **مُرْتَجَلٌ** מאלתר. **رِجْلَةٌ** רגלה, חלגלוגה (עשב).

رَجَمَ – 1. רגם, סקל, ידה. 2. קלל. 3. סתם את הגולל (על קבר). **رَجَمَ بِالْغَيْبِ** נחש (בלי הוכחה). **رَجَّمَ** II **الْقَبْرَ** סתם את הגולל. **رَجْمٌ** רגימה, סקילה, ידוי. **رَجْمٌ بِالْغَيْبِ** נחוש. **رُجُمٌ** כוכבים נופלים, מטאורים. **رُجْمَةٌ** ج **رِجَامٌ** גולל, אבן לסתימת קבר. **رَاجِمَةٌ**. **رَاجِمَةُ صَوَارِيخَ**. **مِرْجَمَةٌ** ج **مَرَاجِمُ** מטול, משגר, מטול טילים. **الرَّجِيمُ** המקלל, הארור (כינויו של השטן בקוראן).

(رجن) **مَرْجُونَةٌ** סל נצרים (צר למעלה ורחב בבסיסו). **هُمْ فِي مَرْجُونَةٍ مِنْ أَمْرِهِمْ** הם בערבוביה שלמה.

(رجو) **رَجَا** – יחל, קוה, צפה, חלה את פני, בקש. **رَجَاهُ فِي إِلْحَاحٍ** הפציר בו, בקשו במפגיע. **أَرْجُو عَدَمَ الْمُؤَاخَذَةِ** אבקש את סליחתך. **يُرْجَى**. **الرَّجَاءُ** נא, בבקשה. **يُرْجَى التَّفَضُّلُ بِالْعِلْمِ** נא לידיעתך. **تَرَجَّى** V עתר, העתיר, התחנן, הפציר. **إِرْتَجَى** VIII התחנן, יחל, חלה את פני־. **رَجَاءٌ** תחנה, בקשה, תקוה. **رَجَاءَ** נא. **رَأْسُ الرَّجَاءِ الصَّالِحِ** ע׳ رأس. **رَجًا** ج **أَرْجَاءٌ** תחום, מרחב. **فِي أَرْجَاءِ الْبِلَادِ** ברחבי הארץ. **وَاسِعُ الْأَرْجَاءِ** רחב ידים. **رَجَاةٌ**. **مَرْجَاةٌ** תקוה. **رَاجٍ (ي)** מקוה, מיחל. **مَرْجُوٌّ** מיחל, מקוה. **الْمَرْجُوُّ مُرَاعَاةُ كَذَا** בתקוה לשמור על־ (להתחשב ב־).

رِجِيم F מד׳ דיאטה ע׳ حِمْيَة.

رَحُبَ – רחב, גדל בשטחו, היה רחב ידים. **رَحَّبَ** II بِـ קבל בחמימות, קדם בברכה את־. **أَرْحَبَ** IV 1. רחב. 2. הרחיב. **رَحْبٌ**. **رَحِيبٌ** רחב, רחב ידים. **رَحْبُ الصَّدْرِ** רחב לב. **رَحْبُ الْبَاعِ (الذِّرَاعِ)** נדיב, פתוח יד. **رُحْبٌ** רחב. عَلَى

الرَّحْبِ وَالسَّعَةِ מִכָּל הַלֵּב, בְּכָל הַכָּבוֹד. رَحْبَةٌ ج رِحَابٌ רְחָבָה, כִּכָּר. رَحْبَةُ المَسْجِدِ רַחֲבַת הַמִּסְגָּד. إِنْتَقَلَ إِلَى رِحَابِ اللهِ הָלַךְ בְּחַסּוּת הָאֵל, הָלַךְ לְעוֹלָמוֹ. أَنَا فِي رِحَابِكَ אֲנִי תַּחַת חָסוּתְךָ. رِحَابُ الجَامِعَةِ קַמְפּוּס הָאוּנִיבֶרְסִיטָה. رَحَابَةٌ רֹחַב. رَحَابَةُ صَدْرٍ רֹחַב לֵב, נְדִיבוּת, אֹרֶךְ רוּחַ. مَرْحَبٌ ج مَرَاحِبُ רֹחַב. مَرْحَبًا بِكَ! בָּרוּךְ הַבָּא! تَرْحَابٌ. تَرْحِيبٌ סֵבֶר פָּנִים, קִדּוּם בִּבְרָכָה. بِتَرْحَابٍ בַּחֲמִימוּת, בְּסֵבֶר פָּנִים יָפוֹת. تَرْحِيبِيٌّ. كَلِمَةٌ تَرْحِيبِيَّةٌ נְאוּם בְּרָכָה.

(רחרח) رَحْرَاحٌ רָחָב. عَيْشٌ رَحْرَاحٌ חַיֵּי רְוָחָה.

رَحَضَ – שָׁטַף. مِرْحَاضٌ ج مَرَاحِيضُ שֵׁרוּתִים, בֵּית כִּסֵּא.

(רחק) رَحِيقٌ 1. יַיִן. 2. צוּף, נֹפֶת, נֶקְטָר.

رَحَلَ – إِرْتَحَلَ VIII 1. נָסַע, עָקַר מִ־, הֵגֵר, הִסְתַּלֵּק. 2. הָלַךְ לְעוֹלָמוֹ, מֵת. رَحَّلَ II הִסִּיעַ, הִגְלָה, גֵּרֵשׁ, שִׁלַּח. تَرَحَّلَ V נָדַד, חַי חַיֵּי נְוָדִים. رَحْلٌ ج رِحَالٌ 1. אֻכָּף (בייחוד לגמל) 2. חֲפָצֵי הַנּוֹסֵעַ. أَلْقَى رِحَالَهُ فِي مَكَانٍ חָנָה ב־, הִתְיַשֵּׁב ב־. شَدَّ الرِّحَالَ إِلَى יָצָא אֶל־, הִתְכּוֹנֵן לִנְסֹעַ אֶל־. رِحْلَةٌ ج رِحْلَاتٌ מַסָּע, נְסִיעָה, טִיּוּל. رِحْلَةٌ بَحْرِيَّةٌ שַׁיִט. رِحْلَةٌ جَوِّيَّةٌ טִיסָה. رِحْلَةٌ فَضَائِيَّةٌ מַסָּע בֶּחָלָל. رَحِيلٌ 1. מַסָּע, נְסִיעָה, הֲגִירָה. 2. פְּטִירָה. رَحَّالٌ ج رُحَّلٌ נוֹסֵעַ, נוֹדֵד, תַּיָּר. البَدْوُ الرُّحَّلُ الأَعْرَابُ الرُّحَّلُ הַנַּוָּדִים, הַבֶּדְוִים הַנּוֹדְדִים. الطُّيُورُ الرَّحَّالَةُ צִפּוֹרִים נוֹדְדוֹת. رَحَّالَةٌ אִישׁ מַסָּעוֹת. كُتُبُ الرَّحَّالَةِ סִפְרֵי מַסָּעוֹת, מֶחְקְרֵי מַסָּעוֹת. مَرْحَلَةٌ ج مَرَاحِلُ 1. שָׁלָב, דַּרְגָּה, מַעֲלָה. 2. יוֹם נְסִיעָה. المَرْحَلَةُ الاِبْتِدَائِيَّةُ שְׁלַב בֵּית סֵפֶר יְסוֹדִי. دُونَهُ بِمَرَاحِلَ פָּחוּת מִמֶּנּוּ בְּהַרְבֵּה. يَزِيدُ عَلَيْهِ بِمَرَاحِلَ עוֹלֶה עָלָיו בְּהַרְבֵּה. فِي مَرَاحِلِ حَيَاتِهِ בְּשָׁלְבֵי חַיָּיו. تَرْحَالٌ יְצִיאָה לְמַסָּע, נְדִידָה. أَلْقَى عَصَا التَّرْحَالِ فِي הִשְׁתַּקֵּעַ ב־. تَرْحِيلٌ ج تَرَاحِيلُ הַגְלָיָה, גֵּרוּשׁ, אֶקְסוֹדוּס, טְרַנְסְפֶר, הַסָּעָה. عُمَّالُ التَّرَاحِيلِ פּוֹעֲלִים לֹא קְבוּעִים וְנוֹדְדִים לְפַרְנָסָתָם. مَحَطَّةُ تَرْحِيلٍ תַּחֲנַת מִמְסָר (relay). إِرْتِحَالٌ מַסָּע, יְצִיאָה לְמַסָּע. رَاحِلٌ נוֹסֵעַ. الرَّاحِلُ הַמָּנוֹחַ, הַמֵּת. رَاحِلَةٌ ج رَوَاحِلُ גָּמָל לְמַסָּעוֹת. شَدَّ رَاحِلَتَهُ חָבַשׁ אֶת גְּמַלּוֹ, הִתְכּוֹנֵן לְמַסָּעוֹ. مُرَحِّلٌ 1. מַסִּיעַ. 2. מִמְסָר (תחנה). مُرَحَّلٌ ج مُرَحَّلَاتٌ מֻעֲבָר (מדף לדף בפנקסנות).

رَحِمَ – רִחֵם עַל־, חָמַל עַל־, נִכְמְרוּ רַחֲמָיו עַל־. رَحِمَهُ اللهُ הַשֵּׁם יְרַחֵם עָלָיו, זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה (ז"ל). يَرْحَمُكَ اللهُ לִבְרִיאוּת (למתעטש). رَحَّمَ II. تَرَحَّمَ V הִתְפַּלֵּל שֶׁהָאֵל יְרַחֵם עָלָיו. تَرَاحَمُوا VI הִבִּיעוּ רִגְשֵׁי חִבָּה זֶה לָזֶה. إِسْتَرْحَمَ X עָתַר, הִתְחַנֵּן, בִּקֵּשׁ רַחֲמִים. رَحْمٌ. رِحْمٌ. رَحِمٌ ج أَرْحَامٌ רֶחֶם. أُولُو (ذَوُو) الأَرْحَامِ קְרוֹבִים. صِلَةُ الرَّحِمِ עֲשִׂיַּת חֶסֶד עִם הַקְּרוֹבִים, קֶשֶׁר דָּם, קִרְבַת מִשְׁפָּחָה. رَحْمَةٌ רַחֲמִים, חֶמְלָה. تَحْتَ رَحْمَتِهِ נָתוּן לַחֲסָדָיו. مَلَائِكَةُ الرَّحْمَةِ אֲחָיוֹת רַחֲמָנִיּוֹת. وَارَحْمَتَاهُ! חֲבָל עַל דְּאָבְדִין. المَوْتُ مَعَ النَّاسِ رَحْمَةٌ פת' אַל תִּפְרֹשׁ מִן הַצִּבּוּר. رَحِيمٌ מְרַחֵם, חוֹמֵל. الرَّحِيمُ הָאֵל הָרַחוּם (כינוי לאלוהים בקוראן). الرَّحْمٰنُ הָרַחוּם (מכינויי האל בקוראן). مَرْحَمَةٌ ج مَرَاحِمُ רַחֲמִים, חֶסֶד. تَرْحِيمٌ. صَلَاةُ التَّرْحِيمِ קְרִיאַת אֵל מָלֵא רַחֲמִים (ביהדות), תְּפִלַּת אַשְׁכָּבָה, מִיסָה (בנצרות). قُدَّاسُ التَّرْحِيمِ תְּפִלַּת אַשְׁכָּבָה, מִיסָה (בנצרות). إِسْتِرْحَامٌ עֲתִירָה, בַּקָּשַׁת חֲנִינָה. مَرْحُومٌ מָנוֹחַ (מת).

(רחו. רחי) رَحَا – סוֹבֵב אֶת הָרֵחַיִם. رَحًا. رَحًى נ' ج أَرْحَاءٌ 1. רֵחַיִם 2. שֵׁן טוֹחֶנֶת. دَارَتْ رَحَى الحَرْبِ הִתְנַהֲלָה (פָּרְצָה) הַמִּלְחָמָה. رَحَوِيٌّ סִיבוּבִי. الرَّحَوِيَّةُ כַּנֶּנֶת (capstan).

رَخَّ – 1. מָהַל בְּמַיִם (נוזל או בצק). 2. יָרַד גֶּשֶׁם שׁוֹטֵף. رَخٌّ גֶּשֶׁם קַל. رُخٌّ 1. עוֹף אַגָּדִי חָזָק. 2. צְרִיחַ (בשחמט). رَخَاخٌ רַךְ, עָדִין. عَيْشٌ رَخَاخٌ חַיֵּי רְוָחָה.

رَخُصَ – 1. נַעֲשָׂה זוֹל. 2. הָיָה רַךְ וְעָדִין (עור אישה). رَخَّصَ II 1. הוֹזִיל, הִפְחִית 2. הִרְשָׁה, הִתִּיר. أَرْخَصَ IV 1. הוֹזִיל. 2. הִפְחִית מֵעֶרְכּוֹ. تَرَخَّصَ V بِـ 1. הִתִּיר לְעַצְמוֹ. 2. בִּקֵּשׁ רְשׁוּת. إِسْتَرْخَصَ X 1. חָשַׁב לְזוֹל. 2. בִּקֵּשׁ רְשׁוּת. رَخْصٌ רַךְ וְעָדִין (עור אישה). رُخْصٌ זוֹלוּת, הֱיוֹת זוֹל. رُخْصَةٌ ج رُخَصٌ רִשָּׁיוֹן, הֶתֵּר, רְשׁוּת. رُخْصَةُ قِيَادَةٍ (سِيَاقَةٍ) רִשְׁיוֹן נְהִיגָה. رَخِيصٌ זוֹל. جَادَ بِكُلِّ غَالٍ وَرَخِيصٍ הִקְרִיב אֶת כֹּל אֲשֶׁר לוֹ. تَرْخِيصٌ ج تَرْخِيصَاتٌ 1. הוֹזָלָה. 2. ج تَرَاخِيصُ אִשּׁוּר, רְשׁוּת, רִשָּׁיוֹן. مُرَخَّصٌ מֻרְשֶׁה. مُرْتَخَصٌ זוֹל. كُلُّ مُرْتَخَصٍ وَغَالٍ כֹּל אֲשֶׁר לְאֵל יָד.

رَخَمَ. رَخُمَ – 1. הָיָה רַךְ וְנָעִים (קול). 2. דָּגַר (תרנגולת על ביצים). رَخَّمَ II 1. הִנְעִים (קול, זמרה וכו'). 2. רִצֵּף בְּשַׁיִשׁ. 3. קִצֵּץ אוֹת בְּמִלָּה (בדקדוק כמו فَاطِمُ במקום فَاطِمَةُ). رَخَمَةٌ ج رَخَمٌ רָחָם (עוף). رُخَامٌ שַׁיִשׁ. رُخَامَةٌ ج رُخَامَاتٌ מַרְצֶפֶת. رَخِيمٌ עָרֵב, נָעִים (קול, זמרה). تَرْخِيمٌ קִצּוּץ אוֹת בְּמִלָּה.

(רחו) رَخَا – رَخِيَ – 1. רָפָה. 2. רָוַח. 3. נָעַם. رَخَا عَيْشُهُ חַי חַיֵּי נֹעַם. أَرْخَى IV 1. רָוַח לוֹ. 2. הִרְפָּה. 3. הוֹרִיד, שִׁלַּח (רסן). 4. הֶאֱרִיךְ (חבל). أَرْخَى لَهُ العِنَانَ הִתִּיר לוֹ אֶת הָרֶסֶן. أَرْخَى اللَّيْلُ سُدُولَهُ הַלַּיְלָה יָרַד. تَرَاخَى VI. إِرْتَخَى VIII רָפָה, הִתְרוֹפֵף, הִתְרַשֵּׁל. تَرَاخَى عَنْ הִתְעַצֵּל, הִתְרַשֵּׁל ב־. إِسْتَرْخَى X 1. שָׁכַב בְּהַרְפָּיָה גּוּפָנִית, נִרְגַּע. 2. רָוַח אַחֲרֵי מְצוּקָה. رَخْوٌ רַךְ. رَخَاءٌ רְוָחָה, רֹךְ. رُخَاءٌ רוּחַ קְלִילָה וּנְעִימָה. رَخَاوَةٌ רֹךְ, רַכּוּת, רִפְיוֹן. رَخِيٌّ חַלָּשׁ, רָפֶה. رَخِيُّ البَالِ שְׁלֵו וְחַי בִּרְוָחָה. تَرَاخٍ(ي) 1. הִתְרוֹפְפוּת, רַשְׁלָנוּת. 2. רְגִיעָה, הֲקַלָּה. إِرْتِخَاءٌ הִתְרוֹפְפוּת, רִפְיוֹן, הַרְפָּיָה. إِرْتِخَاءُ العِظَامِ רַכֶּכֶת. إِرْتِخَاءُ المَفَاصِلِ פִּיק בִּרְכַּיִם. إِسْتِرْخَاءٌ הַרְפָּיָה, רֹגַע. رَاخٍ(ي) רָפֶה, חַלָּשׁ. مُتَرَاخٍ(ي) מִתְרַשֵּׁל, מִתְעַצֵּל, רָפֶה, רַךְ.

رَدَّ – 1. מָנַע בְּעַד־, שִׁלַּח, סִלֵּק. 2. סָגַר (דלת). 3. عَلَى הֵשִׁיב, עָנָה עַל־. 4. סָתַר,

הִפְרִיךְ, הִכְחִישׁ, דָּחָה. 5. إِلَى הֶחְזִיר אֶל־. 6. שִׁנָּה. 7. عَنْ הֵנִיא אֶת־ מ־. رَدَّ البَابَ סָגַר (נָעַל) אֶת הַדֶּלֶת. رَدَّ زِيَارَتَهُ הֶחְזִיר לוֹ בִּקּוּר. رَدَّ السَّلَامَ הֶחְזִיר לוֹ שָׁלוֹם. رَدَّ طَرْفَهُ (بَصَرَهُ) הִשְׁפִּיל אֶת עֵינָיו. رَدَّهُ عَلَى عَقِبَيْهِ הָדַף אוֹתוֹ, הֵסִיג, הִרְחִיק. رَدَّ كَيْدَهُ إِلَى نَحْرِهِ ע׳ كَيْد. لَا رَدَّهُ اللّٰهُ יְשַׁחֲחוּ אֹפֶל, יֵלֵךְ לְגֵיהִנֹּם. لَا يُرَدُّ لَهُ قَوْلٌ עַל פִּיו יִשַּׁק דָּבָר, לֹא יָסוּר מִדְּבָרָיו. رَدَّدَ II חָזַר עַל־ (דבריו למשל). رَدَّدَ الصَّدَى הֵדַּד, הִדְהֵד. رَدَّدَ النَّظَرَ بَيْنَ... وَبَيْنَ חָזַר וְהִבִּיט בֵּין וּבֵין. رَادَّ III בִּקֵּשׁ לְהַחְזִיר. لَا رَادَّ لِأَمْرِ اللّٰهِ אֵין מְשַׁנִּים אֶת צַו אֱלֹהִים, כֹּל אֲשֶׁר חָפֵץ אֱלֹהִים עָשָׂה. تَرَدَّدَ V عَلَى 1. חָזַר שׁוּב וָשׁוּב, חָזַר וְנִשְׁנָה. 2. فِي הִסֵּס, פָּסַח עַל שְׁתֵּי הַסְּעִפִּים. 3. إِلَى בִּקֵּר תְּכוּפוֹת, הִתְמִיד ב־. تَرَدَّدَ اسْمُهُ عَلَى الْأَلْسِنَةِ שְׁמוֹ נִשָּׂא בְּפִי כֹּל. إِرْتَدَّ VIII 1. חָזַר, שָׁב. 2. נָסוֹג, חָזַר בּוֹ. إِرْتَدَّ عَنِ الْإِسْلَامِ כָּפַר, נָטַשׁ אֶת הָאִסְלָאם (עברה שדינה מוות באסלאם). إِرْتَدَّ إِلَى الْوَرَاءِ נָסוֹג, חָזַר אֲחוֹרָה. إِسْتَرَدَّ X לָקַח (דָּרַשׁ) בַּחֲזָרָה, הֶחְזִיר לְעַצְמוֹ. إِسْتَرَدَّ أَنْفَاسَهُ נָשַׁם לִרְוָחָה (אחרי ריצה קשה), לָקַח פֶּסֶק זְמַן. رَدّ ج رُدُود 1. תְּשׁוּבָה, מַעֲנֶה, תְּגוּבָה. 2. הַפְרָכָה, סְתִירָה. 3. הַכְנָסָה. رَدُّ الاعْتِبَارِ טִהוּר (שמו של נפגע), רֵהַבִּילִיטַצְיָה. رَدُّ فِعْلٍ תְּגוּבָה. رُدُودُ فِعْلٍ انْفِعَالِيَّةٌ תְּגוּבוֹת אִימְפּוּלְסִיבִיּוֹת. أَخْذٌ وَرَدٌّ דִּיּוּן, וִכּוּחַ. حَقُّ الرَّدِّ זְכוּת הַתְּגוּבָה. رَدًّا عَلَى בִּתְשׁוּבָה (בִּתְגוּבָה) עַל־. مَزْرَعَةٌ كَثِيرَةُ الرَّدِّ חַוָּה מַרְבַּת הַכְנָסָה (רְוָחִית). رَدَّةٌ 1. שִׁיבָה אֶל־. 2. סֹלֶת (של קמח), סוּבִּין. رِدَّةٌ נְטִישַׁת הָאִסְלָאם, כְּפִירָה. حُرُوبُ الرِّدَّةِ מִלְחֲמוֹת הַחַ׳לִיף אַבּוּ בַּכְּר בַּשְּׁבָטִים שֶׁנָּטְשׁוּ אֶת הָאִסְלָאם (632 לַסְּפִירָה). مَرَدٌّ מָקוֹר, סִבָּה, שֶׁנּוֹבֵעַ מ־, גּוֹרֵם. لَا مَرَدَّ لَهُ אֵין חֲזָרָה מִמֶּנּוּ, בִּלְתִּי הָפִיךְ. تَرْدَادٌ חֲזָרָה שׁוּב וָשׁוּב. تَرْدِيدٌ חֲזָרָה עַל־, שִׁנּוּן. تَرَدُّدٌ 1. הִסּוּס, פְּסִיחָה עַל שְׁתֵּי הַסְּעִפִּים. 2. תֶּדֶר, תְּדִירוּת. إِرْتِدَادٌ 1. נְסִיגָה חֲזָרָה. 2. כְּפִירָה (באסלאם). إِرْتِدَادٌ زَمَنِيٌّ הֶבְזֵק לְאָחוֹר, פְלַשׁ בֵּק. كَارْتِدَادِ الطَّرْفِ כְּהֶרֶף עַיִן. إِسْتِرْدَادٌ הֲשָׁבָה, הֶחְזֵר. مَرْدُودٌ ج مَرْدُودَاتٌ 1. מֻפְרָךְ, בָּטֵל. 2. רֶוַח, תְּפוּקָה. مَرْدُودَةٌ מְשֻׁלַּחַת, גְּרוּשָׁה. مُرْتَدٌّ כּוֹפֵר (באסלאם).

رَدَأَ – תָּמַךְ בּ־. رَدُؤَ – 1. הוּרַע 2. שֻׁפַּל, הֻשְׁפַּל. رِدْءٌ תְּמִיכָה. رَدِيءٌ ج أَرْدِيَاءُ רַע, פָּגוּם, מְקֻלְקָל, גָּרוּעַ. رَدِيءُ السُّمْعَةِ בַּעַל שֵׁם רַע. رَدَاءَةٌ רֹעַ, קִלְקוּל, פְּגָם, לִקּוּי.

رَدَحٌ פֶּרֶק זְמַן. رَدَحٌ مِنَ الزَّمَانِ תְּקוּפָה אֲרֻכָּה.

رَدَعَ – عَنْ. مِنْ הִרְתִּיעַ, מָנַע מ־, עִכֵּב, עָצַר. إِرْتَدَعَ VIII נִרְתַּע מ־, נִמְנַע מִ־. رَادِعٌ ج رَوَادِعُ מַרְתִּיעַ, מוֹנֵעַ, עוֹצֵר, בּוֹלֵם. عُقُوبَةٌ رَادِعَةٌ עֹנֶשׁ מַרְתִּיעַ.

رَدِغَ – הָיָה בָּצִי. رَدْغَةٌ בֹּץ, טִיט, טִין.

رَدَفَ – הָלַךְ (נָסַע) אַחֲרֵי־, הָלַךְ בְּעִקְבוֹת־. رَدِفَ – בָּא לוֹ בְּחָתְף, בָּא בְּהַפְתָּעָה. رَادَفَ III 1. הָיָה טְרָמְפִּיסְט שֶׁל־, נָסַע אַחֲרֵי הַנּוֹסֵעַ, רָכַב מֵאֲחוֹרֵי הָרוֹכֵב (על אותה בהמה). 2. נִרְדַּף (בדקדוק). أَرْدَفَ IV 1. רָדַף, הָלַךְ אַחֲרֵי־, בָּא אַחֲרֵי־, רָכַב אַחֲרֵי־. 2. הוֹסִיף (ואמר). تَرَادَفَ VI 1. בָּא בִּרְצִיפוּת. 2. הָיוּ נִרְדָּפִים (משמעויות). رِدْفٌ ج أَرْدَافٌ 1. טְרֶמְפִּיסְט. 2. מְלַוֶּה. 3. יַשְׁבָן, שֵׁת, עַכּוּז. الرِّدْفَانِ הַיּוֹם וְהַלַּיְלָה. رَدِيفٌ 1. טְרֶמְפִּיסְט. 2. חֵיל מִלּוּאִים. تَرَادُفٌ 1. רְצִיפוּת, רֶצֶף. 2. נִרְדָּפוּת (בדקדוק). مُرَادِفٌ נִרְדָּף (מילה). مُتَرَادِفٌ ج مُتَرَادِفَاتٌ מִלָּה נִרְדֶּפֶת.

رَدَمَ – סָתַם, אָטַם, סָגַר, מִלֵּא (חפירה). رَدَّمَ II תִּקֵּן. تَرَدَّمَ V תֻּקַּן. رَدْمٌ 1. אֲטִימָה, סְתִימָה, מִלּוּי. 2. מַפֹּלֶת, הֲרִיסוֹת. 3. סֶכֶר. رَدِيمٌ בָּלֶה, מְרֻפָּט.

رَدَنَ – טָוָה. رُدْنٌ ج أَرْدَانٌ שַׁרְווּל. رُدَيْنِيٌّ רֹמַח.

رَدْهَةٌ ج رَدَهَاتٌ 1. אוּלָם. 2. מִסְדְּרוֹן. رَدْهَةُ الْمُحَاضَرَاتِ אוּלַם הַרְצָאוֹת.

رَدِيَ – 1. מֵת. 2. נֶחֱרַב. رَدَّى II 1. הִלְבִּישׁ. 2. הִפִּיל. أَرْدَى IV 1. הָרַג, הִפִּיל. 2. הֶחֱרִיב, הִשְׁמִיד, כִּלָּה. أَرْدَاهُ قَتِيلًا הִפִּילוֹ חָלָל, הֲרָגוֹ. تَرَدَّى V נָפַל, הִדַּרְדֵּר, יָרַד, הוּרַע. تَرَدَّتِ الْعَلَاقَاتُ بَيْنَهُمْ הִדַּרְדְּרוּ הַיְּחָסִים בֵּינֵיהֶם. إِرْتَدَى VIII לָבַשׁ, עָטָה, הִתְעַטֵּף. رَدًى מָוֶת, חֻרְבָּן, הֶרֶס. رِدَاءٌ ج أَرْدِيَةٌ לְבוּשׁ, מְעִיל, כְּסוּת. مُتَرَدِّ(ي) 1. מֵת בִּנְפִילָה. 2. מִדַּרְדֵּר, רַע, גָּרוּעַ.

رَذَّ – أَرَذَّ IV זִרְזֵף, דִּלֵּף. رَذَاذٌ זַרְזִיף, גֶּשֶׁם דַּק. مِرْذَاذٌ מַזְלֵף, מַרְסֵס.

رَذُلَ – הָיָה בָּזוּי, שָׁפָל, נִקְלֶה. إِسْتَرْذَلَ X חָשַׁב אֶת־ לְשָׁפָל. رَذْلٌ 1. דְּחִיָּה, סֵרוּב. 2. ج أَرْذَالٌ שָׁפָל, נִקְלֶה, בָּזוּי. رَذِيلٌ ج رُذَلَاءُ وَأَرْذَالٌ נִבְזֶה, בָּזוּי, שָׁפָל, נִקְלֶה. أَرْذَلُ בָּזוּי יוֹתֵר. أَرْذَلُ الْعُمْرِ זִקְנָה מֻפְלֶגֶת, סֶנִילִיּוּת. رَذَالَةٌ שִׁפְלוּת, נִבְזוּת. رَذِيلَةٌ ج رَذَائِلُ מִדָּה רָעָה, שְׁחִיתוּת, תּוֹעֵבָה, רֶשַׁע.

رُزٌّ אֹרֶז ע׳ أُرْز.

رَزَّ – נָעַץ, תָּקַע. رَزَّةٌ ج رُزَزٌ وَرَزَّاتٌ 1. חָח, טַבַּעַת, זָוִית (לקשירה). 2. נַעַץ. 3. סִכַּת הַדּוּק.

رَزَأَ – بِ הִתְרַגֵּשׁ עָלָיו אָסוֹן. رُزِئَ פָּגַע בּוֹ אָסוֹן. رُزْءٌ ج أَرْزَاءٌ. رَزِيئَةٌ ج رَزَايَا אָסוֹן כָּבֵד, צָרָה, פֶּגַע.

رَزَبَ – P נִצְמַד אֶל־. مِرْزَبَةٌ ج مَرَازِبُ מוֹט בַּרְזֶל. مِرْزَابٌ ج مَرَازِيبُ מַרְזֵב. مَرْزُبَانُ ج مَرَازِبَةٌ גִּבּוֹר, שַׂר, מוֹשֵׁל פְּרוֹבִינְצְיָה.

رَزَحَ – تَحْتَ כָּרַע תַּחַת־, קָרַס. رَزَحَ تَحْتَ نِيرِ الاسْتِعْمَارِ כָּרַע תַּחַת עֹל הָאִימְפֶּרְיָאלִיזְם.

رَزَقَ – 1. פִּרְנֵס, כִּלְכֵּל. 2. הֶעֱנִיק, בֵּרֵךְ (בפרנסה, בבנים וכו׳). رُزِقَ بِوَلَدٍ נוֹלַד לוֹ יֶלֶד. مَازَالَ حَيًّا يُرْزَقُ הוּא עוֹדֶנּוּ חַי וְקַיָּם. إِرْتَزَقَ VIII הִתְקַיֵּם מ־, הִתְפַּרְנֵס, חַי מ־. إِسْتَرْزَقَ X בִּקֵּשׁ פַּרְנָסָה מ־. رِزْقٌ ج أَرْزَاقٌ 1. פַּרְנָסָה, קִיּוּם, מִחְיָה, בְּרָכָה. 2. קִצְבָּה, מַשְׂכֹּרֶת. أَسْبَابُ الرِّزْقِ אֶמְצָעֵי קִיּוּם, מִחְיָה. أَرْزَاقٌ نَاشِفَةٌ 1. מָנוֹת יְבֵשׁוֹת. 2. מְנוֹת קְרָב. الرَّزَّاقُ הַנּוֹתֵן חַיִּים וּפַרְנָסָה (אלוהים). مَرْزُوقٌ

מְבֹרָךְ, פָּרוּד. مُرْتَزِقٌ ج مُرْتَزِقَةٌ שְׂכִיר חֶרֶב.

رَزَمَ ـُ אָגַד, צָרַר, אָרַז, קָשַׁר. رِزْمَةٌ ج رِزَمٌ צְרוֹר, חֲבִילָה.

رَزُنَ ـُ הִרְצִין, נַעֲשָׂה רְצִינִי, הָיָה מְכֻבָּד. رَزِينٌ ج رُزَنَاءُ רְצִינִי, מְכֻבָּד, שָׁקוּל. رَزَانَةٌ רְצִינוּת, כֹּבֶד רֹאשׁ.

رَسَبَ ـُ 1. שָׁקַע, צָלַל. 2. נִכְשַׁל. رَسَّبَ II. أَرْسَبَ IV 1. שִׁקַּע. 2. הִכְשִׁיל. تَرَسَّبَ V שָׁקַע לְמַטָּה (חומרים שונים). رُسُوبٌ 1. שְׁקִיעָה, צְלִילָה. 2. כִּשָּׁלוֹן. رُسُوبِيٌّ שֶׁל מִשְׁקָע. صُخُورٌ رُسُوبِيَّةٌ סְלָעֵי מִשְׁקָע. تَرْسِيبٌ שְׁקִיעָה. تَرَسُّبَاتٌ הִצְטַבְּרוּת מִשְׁקָעִים. رَاسِبٌ ج رَوَاسِبُ 1. מִשְׁקָע. 2. ج رَاسِبُونَ נִכְשָׁל. رَوَاسِبُ الْمَاضِي מִשְׁקָעֵי הֶעָבָר.

(رسح) مَرْسَحٌ ע' (سرح) مَسْرَحٌ.

رَسَخَ ـُ הִתְבַּסֵּס, נִשְׁתָּרֵשׁ, נִקְבַּע, הִכָּה שֹׁרֶשׁ. رَسَّخَ II. أَرْسَخَ IV בִּסֵּס, קִבַּע, הִשְׁרִישׁ, יִצֵּב, חִזֵּק. أَرْسَخَهُ فِي ذِهْنِهِ חָרַת אוֹתוֹ בְּמוֹחוֹ. تَرْسِيخٌ בִּסּוּס, יִצּוּב, קִבּוּעַ. رَاسِخٌ קָבוּעַ, מְקֻבָּע, יַצִּיב, חָזָק, מֻשְׁרָשׁ, חָרוּת, חָקוּק.

رُسْغٌ ج أَرْسَاغٌ פֶּרֶק הַיָּד, פֶּרֶק הָרֶגֶל.

رَسَفَ ـِ הָלַךְ כָּבוּל בְּרַגְלָיו, הָלַךְ בִּכְבֵדוּת.

رَسِلَ ـَ הָיָה אָרֹךְ וְחָלָק (שער). رَسَّلَ II קָרָא בִּמְתִינוּת. رَاسَلَ III فِي. بِـ 1. הִתְכַּתֵּב עִם־ בְּנוֹשֵׂא. 2. שִׁגֵּר שָׁלִיחַ אוֹ מִכְתָּב. أَرْسَلَ IV שָׁלַח, שִׁגֵּר, שִׁחְרֵר. أَرْسَلَ فِي طَلَبِهِ זִמֵּן אוֹתוֹ, שָׁלַח לִקְרֹא לוֹ, הִזְעִיק אוֹתוֹ. أَرْسَلَتْ شَعْرَهَا סֵרְקָה אֶת שְׂעָרָהּ. أَرْسَلَ نَفْسَهُ عَلَى سَجِيَّتِهَا הִרְגִּישׁ חָפְשִׁי (כְּבַבַּיִת). تَرَسَّلَ V קָרָא אוֹ עָשָׂה פְּעֻלָּה בִּמְתִינוּת. تَرَاسَلُوا VI הִתְכַּתְּבוּ, כָּתְבוּ זֶה אֶל זֶה. اِسْتَرْسَلَ X 1. הִמְשִׁיךְ (בדבריו). 2. הָיָה אָרֹךְ וְחָלָק (שער). 3. הִפְלִיג בְּ־. اِسْتَرْسَلَ فِي الْحَدِيثِ (الْكَلَامِ) דִּבֵּר אֲרֻכּוֹת. رَسْلٌ 1. קַלּוּת. 2. עָדִין, חָפְשִׁי, חָלָק (שער). رِسْلٌ מְתִינוּת. عَلَى رِسْلِكَ! בְּנַחַת! בִּמְתִינוּת! לְאַט לְךָ! رَسِيلٌ ج رُسَلَاءُ נוֹשֵׂא מִכְתָּבִים, שָׁלִיחַ. رَسُولٌ ج رُسُلٌ שָׁלִיחַ, נָבִיא, שְׁלִיחַ יֵשׁוּ (אפוסטול). رَسُولُ اللّٰهِ. الرَّسُولُ שְׁלִיחַ אֱלֹהָה, מֻחַמַּד. رَسُولِيٌّ אַפּוֹסְטוֹלִי. قَاصِدٌ رَسُولِيٌّ שְׁלִיחַ הָאַפִּיפְיוֹר. رِسَالَةٌ ج رَسَائِلُ 1. מִכְתָּב, אִגֶּרֶת, שֶׁדֶר. 2. שְׁלִיחוּת, יִעוּד. 3. מֶחְקָר. 4. כַּתָּבָה (עיתונאית). 5. הוֹדָעָה. 6. מֶסֶר. رِسَالَةٌ بَرْقِيَّةٌ מִבְרָק. مُرَاسَلَةٌ הִתְכַּתְּבוּת, חֲלִיפַת מִכְתָּבִים. إِرْسَالٌ שִׁגּוּר, שְׁלִיחָה, מִמְסָר. إِرْسَالٌ تِلِفِزْيُونِيٌّ שִׁדּוּר טֶלֶוִיזְיוֹנִי. مَحَطَّةُ إِرْسَالٍ תַּחֲנַת מִמְסָר. إِرْسَالِيَّةٌ 1. מִשְׁלוֹחַ. 2. מִשְׁלַחַת. 3. מִיסְיוֹן (נוצרי). اِسْتِرْسَالٌ 1. נַחַת, טִבְעִיּוּת. 2. הַרְחָבָה (דיבור). مُرَاسِلٌ כַּתָּב (עיתון וכו'). مُرَاسِلٌ خَاصٌّ שְׁלִיחַ מְיֻחָד, נָצִיג. مُرَاسِلٌ عَسْكَرِيٌّ כַּתָּב צְבָאִי. مُرْسِلٌ. رَاسِلٌ 1. שׁוֹלֵחַ, מְשַׁגֵּר. 2. מְשַׁדֵּר. مُرْسِلَةٌ מַשְׁדֵּר. مُرْسَلٌ 1. שָׁלוּחַ, נִשְׁלָח. 2. מוּפָץ, מָסוּר. الْمُرْسَلُ إِلَيْهِ הַמְּכֻתָּב. كَلَامٌ مُرْسَلٌ פְּרוֹזָה לֹא מְחֹרֶזֶת. مُرْسَلِيَّةٌ מִשְׁלַחַת, מִיסְיוֹן. مُسْتَرْسِلٌ חָפְשִׁי (שער), מְבֻדָּד. مِرْسَالٌ מ' שָׁלוּחַ. الْمِرْسَالُ لَا يَنْضَرِبُ وَلَا يَنْهَانُ מ' שְׁלוּחֵי מִצְוָה אֵינָם נִזּוֹקִים.

رَسَمَ ـُ 1. צִיֵּר, סִרְטֵט, תִּכְנֵן, הִתְוָה, רָשַׁם. 2. הוֹצִיא כְּתָב מִנּוּי (מלך וכו'). 3. מִנָּה לְכֹמֶר (בישוף וכו'). رَسَّمَ II מִנָּה לְכֹמֶר (בישוף וכו'). تَرَسَّمَ V נָהַג כְּמִנְהַג־, חִקָּה. اِرْتَسَمَ VIII 1. נִגְלָה, נִצְטַיֵּר. 2. הָלַךְ בְּעִקְבוֹת־. 3. מֻנָּה (לכומר וכו'). اِرْتَسَمَ الْخَوْفُ فِي عَيْنَيْهِ הַפַּחַד נִגְלָה בְּעֵינָיו. رَسْمٌ ج رُسُومٌ 1. צִיּוּר, סִרְטוּט, רִשּׁוּם, תַּרְשִׁים, תִּכְנוּן, הַתְוָיָה. 2. מִנּוּי בִּפְקֻדָּה (של מלך וכו'). 3. מַס, דְּמֵי־. 4. עִקְבוֹת־. 5. עִי (חרבות), שָׂרִיד. رَسْمٌ بَيَانِيٌّ עֲקֻמָּה, דִּיאַגְרַמָּה. رَسْمُ الدُّخُولِ דְּמֵי כְּנִיסָה. رَسْمُ الْقَلْبِ קַרְדְּיוֹגְרַמָּה. رَسْمٌ هَزْلِيٌّ ע' كَارِيكَاتِير. رُسُومٌ مُتَحَرِّكَةٌ סְרָטִים מְצֻיָּרִים. بِرَسْمِ الْبَيْعِ עוֹמֵד לִמְכִירָה. رَسْمِيٌّ רִשְׁמִי, מַמְלַכְתִּי, מֶמְשַׁלְתִּי, פוֹרְמָלִי. رَسْمِيًّا רִשְׁמִי, בְּאֹפֶן פוֹרְמָלִי, רִשְׁמִית. شِبْهُ رَسْمِيٍّ רִשְׁמִי לְמֶחֱצָה. رَسْمِيَّاتٌ עִנְיָנִים רִשְׁמִיִּים אוֹ טְקָסִיִּים. بِدُونِ رَسْمِيَّاتٍ בְּאֹרַח חָפְשִׁי, בְּלִי טְקָסִיּוּת. رَسَّامٌ צַיָּר, גְּרָפִיקַאי. رِسَامَةٌ טֶקֶס מִנּוּי לִכְהֻנָּה דָּתִית (בנצרות). رَوْسَمٌ ج رَوَاسِمُ גְּלוּפָה. مَرْسَمٌ סְטוּדְיוֹ, אָטֶלְיֶה. مَرَاسِمُ טְקָסִים. رَئِيسُ الْمَرَاسِمِ רֹאשׁ הַטֶּקֶס. تَرَسُّمٌ 1. חִקּוּי. 2. תִּכְנוּן. مَرْسُومٌ 1. מְצֻיָּר. 2. מְתֻכְנָן, מֻתְוֶה, רָשׁוּם. 3. ج مَرَاسِمُ وَمَرَاسِيمُ טֶקֶס, פְּרוֹצֵדוּרָה, נֹהַג. مَرَاسِمُ الِاسْتِقْبَالِ טֶקֶס קַבָּלַת פָּנִים. مَرْسُومٌ مَلَكِيٌّ צַו הַמֶּלֶךְ. مَرْسُومٌ بِقَانُونٍ חֹק בַּעַל אֹפִי רִשְׁמִי.

رَسَنَ ـُ أَرْسَنَ IV רָתַם, שָׂם רֶסֶן (לבהמה). رَسَنٌ ج أَرْسَانٌ רֶסֶן, רִתְמַת רֹאשׁ הַבְּהֵמָה. رَمَى رَسَنَهُ عَلَى غَارِبِهِ הִתִּיר לוֹ אֶת הָרְצוּעָה.

(رسو) رَسَا ـُ 1. עָגַן, הֵטִיל עֹגֶן. 2. הָיָה יַצִּיב, נִקְבַּע, נָכוֹן. 3. הָיָה כָּבֵד. 4. عَلَى נָפַל הַפּוּר עַל־, זָכָה. رَسَّى II יִצֵּב, בִּסֵּס, קִבַּע. أَرْسَى IV 1. הֵקִים, יִסֵּד, קָבַע, יִצֵּב. 2. עִגֵּן, הֶעֱגִין. أَرْسَى حَجَرَ الْأَسَاسِ הֵנִיחַ (יָרָה) אֶבֶן פִּנָּה. أَرْسَى الدَّعَائِمَ בִּסֵּס אֶת הַיְסוֹדוֹת. مَرْسًى ج مَرَاسٍ(ي) מַעֲגָן, נָמֵל. مِرْسَاةٌ ج مَرَاسٍ(ي) עֹגֶן. رَاسٍ(ي) 1. נִצָּב, יַצִּיב, אֵיתָן. 2. ج رَاسِيَاتٌ. رَوَاسِي الْجِبَالِ הָרִים נִצָּבִים אֵיתָן. رُسُوٌّ עֲגִינָה, נְפִילַת הַפּוּר עַל־.

رَشَّ ـُ 1. הִתִּיז, הִזָּה בְּמַיִם, רִסֵּס, זָרָה. 2. הִמְטִיר. أَرَشَّ IV הִמְטִיר. تَرَشَّشَ V נִתַּז. رَشُّ الْمَاءِ הַזָּיָה, נִתּוּז, הַזְלָפָה, רִסּוּס. عَرَبَةُ الرَّشِّ מְכוֹנִית הַרְבָּצַת הָרְחוֹבוֹת בְּמַיִם. رَشَّةٌ ج رَشَّاتٌ 1. מִמְטָר. 2. מַטַּח אֵשׁ. 3. רִסּוּס. رَشَاشٌ נְתָז. رَشَّاشٌ ج رَشَّاشَاتٌ 1. תַּת מַקְלֵעַ. 2. זַרְנוּק. مِدْفَعٌ رَشَّاشٌ מַקְלֵעַ. رَشَّاشَةٌ ج رَشَّاشَاتٌ מַזְלֵף, מְרַסֵּס. مِرَشَّةٌ ج مِرَشَّاتٌ وَمَرَاشُّ מַזְלֵף.

رَشَأٌ ج أَرْشَاءٌ גּוּר שֶׁל צְבִיָּה.

رَشَحَ ـَ 1. הִזִּיעַ. 2. זָלַג, נָטַף. 3. חִלְחֵל. 4. זָעַק. كُلُّ إِنَاءٍ يَرْشَحُ بِمَا فِيهِ פת'

בְּמַעֲלָלָיו יִתְנַכֵּר נַעַר. رَشَّحَ II 1. זִקֵּק, סִנֵּן. 2. הִצִּיעַ מֻעֲמָדוּת. تَرَشَّحَ V 1. זֻקַּק. 2. הֵזִיעַ. 3. הִצִּיעַ עַצְמוֹ לִבְחִירָה. 4. הִצְטַנֵּן, קִבֵּל נַזֶּלֶת. رَشْحٌ 1. סִנּוּן, זִקּוּק. 2. הִצְטַנְּנוּת. رَشَاحَةٌ הֲזָעָה. تَرْشِيحٌ 1. הַצָּעַת מֻעֲמָדוּת. 2. סִנּוּן. 3. הֲזָעָה. بِطَاقَةُ تَرْشِيحٍ פֶּתֶק הַצְבָּעָה. مُرَشِّحٌ מַסְנֵן, פִילְטֶר. مُرَشَّحٌ 1. מֻעֲמָד. 2. מְסֻנָּן, מְזֻקָּק. 3. מְצֻנָּן, מְנֻזָּל. 4. ממ"ק (מְמַלֵּא מְקוֹם קָצִין).

رَشَدَ ـُ 1. הָלַךְ בְּדֶרֶךְ מֵישָׁרִים, נָהַג בֶּאֱמוּנָה וּבִתְבוּנָה. 2. בָּגַר, הִגִּיעַ לְבַגְרוּת. 3. צָלַח, הִצְלִיחַ. رَشَّدَ II. أَرْشَدَ IV 1. הִנְחָה בְּדֶרֶךְ מֵישָׁרִים. 2. הִדְרִיךְ, יָעַץ. إِسْتَرْشَدَ X 1. שָׁאַל בַּעֲצַת־, בִּקֵּשׁ אֶת הַדְרָכַת־. 2. גִּלָּה אֶת הַדֶּרֶךְ הַנְּכוֹנָה. رُشْدٌ 1. אֹרַח מֵישָׁרִים, יֹשֶׁר. 2. שׂוּם שֵׂכֶל, שְׁפִיּוּת. 3. בַּגְרוּת. ثَابَ إِلَى رُشْدِهِ שָׁבָה הַכָּרָתוֹ אֵלָיו. سِنُّ الرُّشْدِ גִּיל הַבַּגְרוּת הַחֻקִּי, גִּיל הָעַצְמָאוּת (21-18). رَشَدٌ. رَشَادٌ 1. דֶּרֶךְ נְכוֹחָה, יֹשֶׁר. 2. בִּינָה, שְׁפִיּוּת. 3. בַּגְרוּת. رَشِيدٌ 1. יְשַׁר דֶּרֶךְ, בַּר דַּעַת. 2. בּוֹגֵר. الرَّشِيدُ מִכִּנּוּיֵי הָאֵל בְּקֻרְאָן. تَرْشِيدٌ יִעוּל, שִׁכְלוּל, שִׁכְלְתָנוּת. إِرْشَادٌ 1. הַדְרָכָה, הַכְוָנָה, הַנְחָיָה. 2. הוֹרָאָה. إِرْشَادَاتُ الْمُرُورِ תַּמְרוּרִים. رَاشِدٌ 1. יְשַׁר דֶּרֶךְ, בַּר לֵבָב. 2. בּוֹגֵר. إِذْهَبْ رَاشِدًا צֵאתְךָ לְשָׁלוֹם. الْخُلَفَاءُ الرَّاشِدُونَ אַרְבַּעַת הַחַ'לִיפִים הָרִאשׁוֹנִים בָּאִסְלָאם. لِلرَّاشِدِينَ فَقَطْ לִמְבֻגָּרִים בִּלְבַד. مُرْشِدٌ 1. מַדְרִיךְ, מַנְחֶה, מוֹרֵה דֶּרֶךְ. 2. מַנְהִיג. 3. נַתָּב (של ספינות). الْمُرْشِدُ الْعَامُّ لِلْإِخْوَانِ الْمُسْلِمِينَ הַמַּדְרִיךְ הַכְּלָלִי שֶׁל הָאַחִים הַמֻּסְלְמִים. مُرْشِدٌ צוֹפֶה (בתנועת צופים). مُرْشِدَةٌ صِحِّيَّةٌ מַדְרִיכַת הִיגְיֵנָה (גַּהוּת).

رَشَفَ ـُ تَرَشَّفَ V. إِرْتَشَفَ VIII מָצַץ, שָׁתָה, לָגַם, גָּמַע. إِرْتِشَافٌ שְׁתִיָּה, גְּמִיעָה. رَشْفَةٌ ج رَشَفَاتٌ לְגִימָה (של מים וכו').

رَشَقَ ـُ יָדָה, יִדָּה, זָרַק. رَشُقَ ـُ 1. הָיָה בַּעַל גִּזְרָה נָאָה. 2. מִהֵר (בלכתו). تَرَاشَقُوا VI יִדּוּ זֶה עַל זֶה. رَشِيقٌ נָאֶה, אֶלֶגַנְטִי, הָדוּר. رَشِيقُ الْقَوَامِ בַּעַל גּוּף דַּק וְנָאֶה. رَشَاقَةٌ גִּזְרָה נָאָה, אֶלֶגַנְטִיּוּת, הִדּוּר.

(رشو) رَشَا ـُ שִׁחֵד إِرْتَشَى VIII שֻׁחַד, קִבֵּל שֹׁחַד. رَشْوٌ שִׁחוּד. رِشْوَةٌ ج رُشًى وَرَشَاوَى שֹׁחַד. رِشَاءٌ ج أَرْشِيَةٌ חֶבֶל. لَيْسَ الدَّلْوُ إِلَّا بِالرِّشَاءِ פת' ע' דלו. إِرْتِشَاءٌ קַבָּלַת שֹׁחַד. مُرْتَشٍ(ي) מְשֻׁחָד.

رَصَّ ـُ הִדֵּק (נדבך לנדבך), צוֹפֵף, לִכֵּד, כָּרַךְ הֵיטֵב. رَصَّصَ II צִפָּה בְּעוֹפֶרֶת. تَرَاصَّ VI. إِرْتَصَّ VIII הִתְלַכֵּד, הִצְטוֹפֵף כַּחֲטִיבָה אַחַת. رَصَاصٌ עוֹפֶרֶת. قَلَمُ رَصَاصٍ עִפָּרוֹן. رَصَاصَةٌ ج رَصَاصَاتٌ وَرَصَاصٌ כַּדּוּר, קָלִיעַ. رَصَاصِيٌّ 1. עוֹפַרְתִּי. 2. אָפֹר. رَصِيصٌ. مَرْصُوصٌ מְהֻדָּק, מְלֻכָּד, צָפוּף, צָמוּד, מְגֻבָּשׁ.

رَصَدَ ـُ 1. צָפָה, הִשְׁגִּיחַ. 2. لِـ אָרַב לְ־, עָקַב אַחַר־. رَصَدَ الْكَوَاكِبَ צָפָה בַּכּוֹכָבִים. أَرْصَدَ IV הִקְצִיב, הִקְצָה. تَرَصَّدَ V צָפָה בְּעֵרָנוּת, אָרַב. تَرَصَّدَ الْأَفْلَاكَ צָפָה בַּכּוֹכָבִים. رَصْدٌ ج أَرْصَادٌ 1. תַּצְפִּית. 2. מַאֲרָב, מַעֲקָב אַחֲרֵי־. 3. הַקְצָבָה, הַקְצָאָה. رَصْدُ الْإِنْجَازَاتِ מַעֲקָב אַחַר הַהֶשֵּׂגִים. أَرْصَادٌ جَوِّيَّةٌ תַּצְפִּית מֵטֵאוֹרוֹלוֹגִית (תחזית מזג האוויר), מֵטֵאוֹרוֹלוֹגְיָה. رَصَدٌ ج أَرْصَادٌ מְרַגֵּל, אוֹרֵב, פּוֹקֵחַ עַיִן. رَصَّادٌ. رَصَّادٌ جَوِّيٌّ מֵטֵאוֹרוֹלוֹג. رَصِيدٌ ج أَرْصِدَةٌ אַשְׁרַאי, יִתְרָה, קֶרֶן שְׁמוּרָה. شِيكٌ بِدُونِ رَصِيدٍ שֵׁק בְּלִי כִּסּוּי. مَرْصَدٌ ج مَرَاصِدُ מִצְפֶּה, מִצְפֵּה כּוֹכָבִים. مِرْصَدٌ טֵלֶסְקוֹפּ. مِرْصَادٌ מִצְפֶּה, עֶמְדַּת תַּצְפִּית, מַאֲרָב. وَقَفَ لَهُ بِالْمِرْصَادِ אָרַב לוֹ. رَاصِدٌ רוֹשֵׁם. ج رُصَّادٌ מְרַגֵּל. خَزِينَةٌ رَاصِدَةٌ קֻפָּה רוֹשֶׁמֶת. رَاصِدَةٌ טֶלֶסְקוֹפּ.

رَصَّعَ بِـ שִׁבֵּץ (באבני חן למשל), מִלֵּא, שִׁלֵּב. تَرْصِيعٌ שִׁבּוּץ.

رَصَفَ ـُ רִצֵּף, צִפָּה, כָּבַשׁ (כביש), סָלַל. رَصَّفَ II רִצֵּף. تَرَاصَفَ VI נִתְרַצֵּף, נֶעֱרַךְ, בָּא בִּרְצִיפוּת. رَصْفٌ רִצּוּף. رَصِيفٌ ج أَرْصِفَةٌ 1. רָצִיף, מִדְרָכָה. 2. מֵזַח. 3. עָמִית, חָבֵר. عَوَائِدُ الرَّصِيفِ דְּמֵי מֵזַח. رَصَافَةٌ רְצִיפוּת, צְפִיפוּת. الرُّصَافَةُ הַחֵלֶק הַמִּזְרָחִי שֶׁל בַּגְדָאד. رَصَّافٌ סַדָּר (דפוס). مَرْصُوفٌ 1. סָלוּל. 2. מְרֻצָּף. 3. רָצוּף, עָרוּךְ.

رَصُنَ ـُ הִרְצִין, הָיָה רְצִינִי. رَصِينٌ רְצִינִי, שָׁקוּל. رَصَانَةٌ רְצִינוּת, שִׁקּוּל דַּעַת, כֹּבֶד רֹאשׁ.

رَضَّ ـُ רוֹצֵץ, שִׁבֵּר. رَضٌّ ج رُضُوضٌ חַבּוּרָה, חֲבָלָה גּוּפָנִית, רִסּוּק (של איבר). رَضِيضٌ רָצוּץ, מְרֻסָּק.

(رضب) رُضَابٌ 1. רֹק. 2. דְּבַשׁ, סֻכָּר.

رَضَخَ ـَ 1. רוֹצֵץ, רִסֵּק. 2. נָתַן מְעַט (קְצָת). 3. لِـ נִכְנַע, נִשְׁמַע, צִיֵּת לְ־. إِرْتَضَخَ VIII עִרְבֵּב. إِرْتَضَخَ لُكْنَةً أَعْجَمِيَّةً דִּבֵּר עֲרָבִית בְּלֹא עֲרָבִית. رُضُوخٌ כְּנִיעָה, צִיּוּת. مِرْضَاخٌ מַפְצֵחַ אֱגוֹזִים.

رَضِعَ ـَ יָנַק. رَضَّعَ II. أَرْضَعَ IV הֵינִיק. رِضَاعَةٌ יְנִיקָה. أَخٌ فِي الرَّضَاعَةِ אָח מֵאֹמֶן (אָמוּן). رَضِيعٌ. رَاضِعٌ ج رُضَّعٌ وَرُضَّعٌ وَرُضَعَاءُ יוֹנֵק, עוּל, עוֹלָל, תִּינוֹק. رَضَّاعَةٌ. مِرْضَعَةٌ ج مَرَاضِعُ בַּקְבּוּק יְנִיקָה. مُرْضِعٌ. مُرْضِعَةٌ מֵינֶקֶת, מֵינִיקָה.

رَضَفَةٌ פִּיקַת הַבֶּרֶךְ.

(رضو. رضي) رَضِيَ ـَ بِـ عَنْ. عَلَى הִסְכִּים, הָיָה שְׂבַע רָצוֹן מ־, הָיָה מְרֻצֶּה מ־, נָחָה דַּעְתּוֹ מִן־, הִסְתַּפֵּק בְּ־. رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ יְרַצֵּהוּ אֱלֹהִים, זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה (אישיות דתית דגולה). رَضِيَ أَوْ أَبَى. رَضِيَ أَمْ لَمْ يَرْضَ בְּרָצוֹן אוֹ בְּאֹנֶס. رَضِيَ مِنَ الْغَنِيمَةِ بِالْإِيَابِ נִמְלַט בְּעוֹר שִׁנָּיו. رَضَّى II רִצָּה, פִּיֵּס, פִּצָּה. رَاضَى III. تَرَضَّى V בִּקֵּשׁ לְפַיֵּס, רִצָּה, פִּיֵּס. أَرْضَى IV הִשְׂבִּיעַ רָצוֹן, הֵנִיחַ אֶת

הדעת, פיס, ספק. تَرَاضَوْا VI רצו זה את זה. إِسْتَرْضَى X בקש לפיס, רצה. رِضًا. رِضًى. رِضْوَانٌ. مَرْضَاةٌ שביעות רצון, נחת רוח, הסכמה. إِبْتِغَاءَ مَرْضَاةِ اللّٰهِ לשם שמים. عَنْ رِضًى ברצון, בנכונות. رَضِيٌّ ج أَرْضِيَاءُ מרצה, מסתפק. بِنَفْسٍ رَضِيَّةٍ (رَاضِيَةٍ) בנפש חפצה. تَرْضِيَةٌ פיוס, רצוי, פצוי. بِالْمُرَاضَاةِ בהסכמה, באורח ידידותי. تَرَاضٍ(ي) התפיסות, פשרה. إِسْتِرْضَاءٌ פיסנות, פיוס. رَاضٍ(ي) ج رُضَاةٌ מסתפק, שבע רצון, מרצה, מקבל. مُرْضٍ(ي) מספק, מתקבל על הדעת, משביע רצון.

رَطِبَ ـَ رَطُبَ ـُ רטב, נרטב, היה לח, נטלל. رَطَبَ ـُ בשל, נעשה לח (תמר). رَطَّبَ II 1. הרטיב, טלל, לחלח. 2. נעשה לח (תמר). تَرَطَّبَ V נתרטב, נתלחלח, נטלל. رَطْبٌ. رَطِيبٌ. رَاطِبٌ 1. רטב, לח. 2. טרי, רענן. رُطَبٌ תמר לח. رُطُوبَةٌ רטיבות, לחות, לחלוחית. مُرَطِّبٌ ج مُرَطِّبَاتٌ משקאות קלים. مِرْطَابٌ ج مَرَاطِيبُ מד לחות.

رِطْلٌ ج أَرْطَالٌ רוטל (משקל).

رَطَمَ ـُ סבך. إِرْتَطَمَ VIII התנגש, נתקע (מתסבוכת), שקע (בבוץ), נסתבך, עלה על שרטון. إِرْتِطَامٌ התנגשות, הסתבכות, עליה על שרטון.

رَطَنَ ـُ 1. דבר בשפה לא מובנת, דבר בלעז. 2. פטפט. 3. רטן. رَطَانَةٌ 1. דבור לא מובן. 2. פטפוט. 3. רטון.

(رعع) رَعَاعٌ אספסוף, המון (של פשוטי עם), ערב רב.

رَعَبَ ـَ 1. חרד, פחד, נבהל. 2. הפחיד, הבהיל. رَعَّبَ II. أَرْعَبَ IV החריד, הפחיד, הבהיל. إِرْتَعَبَ VIII נבעת, נחרד, נפחד, נבהל. رُعْبٌ פחד, חרדה, בהלה, אימה. مَرْعُوبٌ מפחד. مُرْعِبٌ מפחיד, מבעית, מבהיל.

رَعَدَ ـُ 1. רעם (רעם). 2. لِـ איים על־. أَرْعَدَ IV 1. רעד, רטט, רתת. 2. הרעיד, הרתית. إِرْتَعَدَ VIII רעד, רתת, הזדעזע. إِرْتَعَدَتْ فَرَائِصُهُ הצטמרר, התחלחל בכל חלקי גופו. رَعْدٌ ج رُعُودٌ רעם. رِعْدَةٌ רעדה, חלחלה. رَعَّادٌ דג מחשמל (torpedo). رِعْدِيدٌ ج رَعَادِيدُ מוג לב, רך לבב, פחדן.

رَعْرَعَ גדל, טפח. تَرَعْرَعَ גדל, צמח (ילד).

رَعَشَ ـَ רעד, רטט, רתת. رُعِشَ נצטמרר. إِرْتَعَشَ VIII התחלחל, נזדעזע, רעד. رِعْشَةٌ. إِرْتِعَاشٌ רעד, חיל, צמרמרת.

رَعَفَ ـُ זב דם (מהאף). رُعَافٌ. رَعِيفٌ זוב דם (מהאף).

(رعل) رُعْلَةٌ זר. رَعِيلٌ קבוצת חלוץ של אנשים או פרשים. الرَّعِيلُ الأَوَّلُ גורדיה ראשונה, דור נפילים. أَرْعَلُ 1. ערל, לא נמול. 2. כסיל.

رَعُنَ ـُ היה פזיז, קל דעת. أَرْعَنُ ج رُعْنٌ קל דעת, פוחז. رُعُونَةٌ פחזות, קלות ראש, טפשות.

(رعو) رَعَا ـُ חדל מ־, נמנע. إِرْعَوَى IX عَنْ חדל מ־, נמנע מן־. إِرْعَوَى عَنْ غَيِّهِ חזר בתשובה, התחרט.

(رعي) رَعَى ـَ 1. רעה. 2. שלח למרעה. 3. טפל ב־, דאג ל־, טרח למען־. رَاعَى III התחשב ב־, הביא בחשבון, כבד, שם לב ל־. رَاعَى الأَمَانَةَ שמר את הפקדון, שמר אמונים. رَاعَى التَّقَالِيدَ התחשב במסרת, שמר על המסרת. رَاعَى القَانُونَ כבד את החק. أَرْعَى IV إِلَى הקשיב ל־. أَرْعَاهُ سَمْعَهُ הטה לו אזן, הקשיב (האזין) לו. أَرْعَى نَظَرَهُ (انْتِبَاهَهُ) הפנה את תשומת לבו. إِسْتَرْعَى X עורר, הסב, הפנה. أَمْرٌ يَسْتَرْعِي الانْتِبَاهَ ענין מעורר תשומת לב. رَعْيٌ 1. רעיה. 2. דאגה, טפול. رَعْيًا لَكَ! יברכך ה' וישמרך! رَعِيَّةٌ ج رَعَايَا מרעית, צאן מרעית, עדה (תחת השגחת אחראי). كُلُّكُمْ رَاعٍ وَكُلُّكُمْ مَسْؤُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ ח' כלכם אחראים וכל אחד מכם אחראי לצאן מרעיתו. رَعَوِيٌّ. رَعَاوِيٌّ 1. פסטורלי. 2. של כמר. رِسَالَةٌ رَعَوِيَّةٌ אגרת רועים (בנצרות). رَعَوِيَّةٌ נתינות, שיכות. مَرْعًى ج مَرَاعٍ(ي) מרעה, אחו. رِعَايَةٌ 1. רעיה. 2. טפול, דאגה, השגחה. مَرْكَزُ رِعَايَةِ الطِّفْلِ טפת חלב. بِرِعَايَةِ اللّٰهِ 1. ישמרך ה'. 2. צאתך לשלום. تَحْتَ رِعَايَةِ בחסות־. مُرَاعَاةٌ התחשבות, שימת לב, כבוד, קיום, שמירה על־. مُرَاعَاةُ القَانُونِ כבוד החק. مُرَاعَاةً لِـ בהתחשב ב־. مُرَاعَاةً لِخَوَاطِرِهِمْ התחשבות ברגשותיהם. رَاعٍ(ي) ج رُعَاةٌ 1. רועה. 2. כמר (אחראי לעדתו), רועה העדה. رُعَاةُ البَقَرِ בוקרים. مَرْعِيٌّ שמקימים אותו, שמקבל. التَّقَالِيدُ المَرْعِيَّةُ המסרת המקבלת.

رَغِبَ ـَ فِي 1. חפץ, רצה, התאוה ל־, בקש, חשק ב־. 2. عَنْ מאס ב־, נטש. 3. إِلَى העתיר, חלה את פני־, בקש. رَغَّبَ II. أَرْغَبَ IV 1. חבב על־, עורר רצון. 2. عَنْ המאיס על־. رَغْبٌ רצון, חשק. رَغْبَةٌ ج رَغَبَاتٌ רצון, בקשה, חשק, משאלה, שאיפה. تَرْغِيبٌ גרוי (מרצות), מתן דחיפה ל־. بِالتَّرْغِيبِ وَالتَّرْهِيبِ במקל ובגזר. رَاغِبٌ מבקש, רוצה. مَرْغُوبٌ (فِيهِ) רצוי, מבקש, נדרש, דרוש. غَيْرُ مَرْغُوبٍ فِيهِ בלתי רצוי, נון גרטה (פרסונה). مُرَغِّبَاتٌ פתויים.

رَغِدَ ـَ רוח (חיים), נעם. رَغْدٌ רוחה, שפע, נעם, טוב. رَغِيدٌ. عَيْشٌ رَغِيدٌ חיי אשר ורוחה, חיי שפע. رَغَادَةٌ שפע, נעם.

رَغَفَ ـَ הכין כבדות לחם. رَغِيفٌ ج أَرْغِفَةٌ כבר לחם.

رَغِمَ ـَ 1. השפל, היה בעפר ואפר. 2. אלץ. أَرْغَمَ IV 1. השפיל. 2. عَلَى הכריח, אלץ, כפה על־ ל־. رُغْمٌ אלוץ, כפיה. رَغْمَ למרות. رَغْمَ أَنَّ על אף, אף על פי ש־. رَغْمًا عَنْهُ. عَلَى رَغْمٍ مِنْهُ. عَلَى رَغْمِ أَنْفِهِ על אפו ועל חמתו. عَلَى الرُّغْمِ. بِالرُّغْمِ مِنْ למרות, על אף. رَغَامٌ עפר, אבק. أَلْقَاهُ فِي الرَّغَامِ השפילו, השליך אותו לעפר. وَأَنْفُهُ فِي الرَّغَامِ על אפו ועל חמתו. مَرْغَمَةٌ ج مَرَاغِمُ אלוץ,

כְּפִיָּה.

(رغو) رَغَا – رَغَّى II. **أَرْغَى** IV 1. קִצֵּף, הֶעֱלָה קֶצֶף, בִּעְבֵּעַ. 2. גָּעָה (גמל). 3. פִּטְפֵּט. **رُغْوَةٌ** ج **رَغَاوٍ(ي)**. **رَغَاوَةٌ** קֶצֶף, בּוּעָה. **رَغْوِيٌّ** שֶׁל קֶצֶף. **رُغَاءٌ** 1. גְּעִיָּה (של גמל). 2. פִּטְפּוּט. **رَاغِيَةٌ** ج **رَوَاغٍ(ي)** כִּנּוּי לְנָאקָה. **مَا لَهُ ثَاغِيَةٌ وَلَا رَاغِيَةٌ** חָסֵר כֹּל.

رَفَّ ـِ 1. נָע, זָע, נָד. 2. הֵנִיעַ, הֵזִיז. 3. רִפְרֵף, רִחֵף. 4. כִּתֵּר. **رَفَّ بِعَيْنَيْهِ** מִצְמֵץ בְּעֵינָיו. **رَفَّ قَلْبُهُ إِلَيْهِ** יָצָא לִבּוֹ אַחֲרָיו, יָצְאָה נַפְשׁוֹ אֵלָיו. **أَرَفَّ** IV חָג, רִחֵף. **رَفٌّ** ج **رُفُوفٌ** דַּף, אִצְטַבָּה. **وَضَعَهُ عَلَى الرَّفِّ** גָּנַז אוֹתוֹ, הוֹרִידוֹ מֵעַל הַפֶּרֶק. **رَفَّافٌ** 1. מְרַחֵף. 2. מַבְרִיק, זוֹהֵר.

رَفَأَ ـَ אִחָה, תִּקֵּן. **رِفَاءٌ** אִחוּי. **بِالرِّفَاءِ وَالْبَنِينَ** אִחוּלֵי בְּרָכָה לְנִשָּׂאִים בְּמוּבָן שֶׁל "הֱיוּ מְאֻחָדִים וְהַרְבֵּה בָּנִים". **مَرْفَأٌ** ج **مَرَافِئُ** מַעֲגָן, נָמָל. **رَفَّاءٌ** מַטְלִיא טְלָאִים ע' (رقع) **رَقَّاع**.

رَفَتَ ـِ 1. שָׁבַר, רִסֵּק. 2. נִתְרַסֵּק, נִשְׁבַּר. 3. דָּחָה. 4. פִּטֵּר, שִׁחְרֵר, סִלֵּק מִתַּפְקִידוֹ. **رَفْتٌ** פִּטּוּרִין, סִלּוּק (מעבודה), שִׁחְרוּר. **رُفَاتٌ** עַצְמוֹת הַמֵּת.

رَفَثَ ـِ נִבֵּל פִּיו. **رَفَثٌ** 1. נִבּוּל פֶּה. 2. בְּעִילָה.

رَفَدَ ـِ **أَرْفَدَ** IV 1. סִיֵּעַ, עָזַר, סָעַד. 2. הֶעֱנִיק (מתנה). 3. פִּטֵּר. **إِرْتَفَدَ** VIII רָכַשׁ, הִרְוִיחַ (כסף). **إِسْتَرْفَدَ** X בִּקֵּשׁ סַעַד. **رِفْدٌ** ج **رُفُودٌ** 1. שַׁי, מַתָּנָה. 2. סִיּוּעַ, עֶזְרָה. **رِفَادَةٌ** ج **رِفَادَاتٌ** 1. רְפִידָה (מתחת לאוכף). 2. תַּחְבֹּשֶׁת. 3. רִפּוּד, בִּטְנָה. **رَافِدٌ** ج **رَوَافِدُ** פֶּלֶג, יוּבַל. **الرَّافِدَانِ** הַפְּרָת וְהַחִדֶּקֶל. **رَافِدَةٌ** ج **رَوَافِدُ** 1. סִיּוּעַ. 2. קוֹרָה.

رَفْرَفَ 1. רִחֵף, רִפְרֵף. 2. שָׂרַר (שקט וכו'). **رَفْرَفَ الْهُدُوءُ** שָׂרַר שֶׁקֶט. **رَفْرَفٌ** ج **رَفَارِفُ** 1. כָּרִית לְמִשְׁעֶנֶת. 2. סְכָךְ. 3. כָּנָף (של מכונית). **رَفْرَافٌ** ج **رَفَارِيفُ** 1. כָּנָף (של עוף). 2. שַׁלְדָּג (עוף) ע' **خَاطِفُ ظِلِّهِ**. **رَفْرَفَةٌ** מַשַּׁק כְּנָפַיִם. **رَفْرَفَةُ أَجْنِحَةِ التَّارِيخِ (السَّلَامِ)** מַשַּׁק כַּנְפֵי הַהִיסְטוֹרְיָה (הַשָּׁלוֹם). **رَفْرُوفٌ** ج **رَفَارِيفُ** רִטְיָה (לעין).

رَفَسَ ـِ בָּעַט. **رَفْسَةٌ** בְּעִיטָה. **رَفَّاسٌ** 1. מַדְחֵף. 2. סִירַת מוֹטוֹר.

رَفَضَ ـِ 1. סֵרֵב, דָּחָה. 2. נָטַשׁ, עָזַב. **إِرْفَضَّ** IX הִתְפַּזֵּר, נִנְעַל (ישיבה וכו'). **إِرْفَضَّ عَرَقًا** נִשְׁטַף זֵעָה. **رَفْضٌ** סֵרוּב, דְּחִיָּה. **رَفِيضٌ** דָּחוּי. **مَرْفُوضٌ** דָּחוּי, לֹא מְקֻבָּל, בָּטֵל.

رَفَعَ ـَ 1. הֶעֱלָה, הֵנִיף, נָשָׂא, הֵרִים, הִגְבִּיהַּ. 2. הֵסִיר, בִּטֵּל, סִלֵּק, הִרְחִיק. 3. נָעַל (ישיבה), הִפְסִיק. 4. הִגִּישׁ (תביעה וכו'), פָּנָה לְ־. 5. הִסְמִיךְ מָסֹרֶת עַד הַנָּבִיא מֻחַמַּד. 6. גִּדֵּל, רוֹמֵם. 7. נִקֵּד בְּ־ضَمَّة (בדקדוק). **رَفَعَ السِّتَارَ عَنْ** הֵסִיר אֶת הַלּוֹט, גִּלָּה אֶת הַסּוֹד. **رَفَعَ شِعَارَ الْمُسَاوَاةِ** חָרַת עַל דִּגְלוֹ אֶת סִסְמַת הַשִּׁוְיוֹן. **رَفَعَ الْعَلَمَ** הֵנִיף אֶת הַדֶּגֶל. **رَفَعَ قُبَّعَتَهُ** בֵּרֵךְ לְשָׁלוֹם. **رَفَعَ قَضِيَّةً عَلَى** הִגִּישׁ תְּבִיעָה נֶגֶד. **رَفَعَ مِنْ شَأْنِهِ** רוֹמֵם אוֹתוֹ, הֵרִים אֶת קַרְנוֹ. **رَفَعَ نِظَامَ مَنْعِ التَّجَوُّلِ** הֵסִיר אֶת הָעֹצֶר. **رَفَعَ يَدَهُ عَنْ** חָדַל מִלְּהִתְעָרֵב בְּ־. **رَفَعَ يَدَيْهِ** נִכְנַע. **أَمْرٌ يَرْفَعُ الرَّأْسَ** דָּבָר מֵבִיא כָּבוֹד. **يَرْفَعُ الْمَعْنَوِيَّاتِ** מֵרִים אֶת הַמּוֹרָל. **رَفَّعَ** II 1. הֶעֱלָה, הִגְבִּיהַּ. 2. חִדֵּד, עָשָׂה דַּק. **رَافَعَ** III **عَنْ** סִנֵּגֵר עַל־, הֵגֵן עַל־. **إِلَى** תָּבַע לְדִין. **تَرَفَّعَ** V 1. עָלָה, גָּבַהּ. 2. הִתְרוֹמֵם מֵעַל־, הִתְעַלָּה. **تَرَافَعَ** VI סִנֵּגֵר, הֵגֵן עַל־. **تَرَافَعُوا** תָּבְעוּ זֶה אֶת זֶה לְדִין. **إِرْتَفَعَ** VIII 1. עָלָה, גָּבַהּ, הִתְרוֹמֵם. 2. סָר. **إِرْتَفَعَ السِّعْرُ** עָלָה הַמְּחִיר. **رَفْعٌ** 1. הַעֲלָאָה, הַגְבָּהָה, הֲרָמָה, נְשִׂיאָה בְּ־. 2. יַחֲסַת הַיָּשָׁר (בדקדוק) ע' **ضَمَّة**. **رَفْعُ الْأَثْقَالِ** הֲרָמַת מִשְׁקוֹלוֹת. **رَفْعُ الْيَدِ عَنْ** הַשְׁעָיָה, סִלּוּק. **رِفْعَةٌ** 1. גֹּבַהּ. 2. רוּם, רוֹמְמוּת, הוֹד מַעֲלַת־. **رَفِيعٌ** 1. רָם, גָּבוֹהַּ, עֶלְיוֹן. 2. דַּק, חַד. **رَفِيعُ الشَّأْنِ** רָם מַעֲלָה, נִכְבָּד. **خَيْطٌ رَفِيعٌ** חוּט דַּק. **مِرْفَعَةٌ** ج **مَرَافِعُ**. **مِرْفَاعٌ** ج **مَرَافِيعُ** מָנוֹף. **تَرْفِيعٌ** הַעֲלָאָה (בדרגה). **مُرَافَعَةٌ** 1. הִתְדַּיְּנוּת בְּבֵית הַמִּשְׁפָּט. 2. תְּבִיעָה. 3. סָנֵגוֹרְיָה, הֲגַנָּה. **قَانُونُ الْمُرَافَعَاتِ** חֹק סִדְרֵי הַדִּין, חֹק הַפְּרוֹצֵדוּרָה. **تَرَفُّعٌ** הִתְנַשְּׂאוּת, גַּאֲוָה, הִתְעַלּוּת. **إِرْتِفَاعٌ** 1. גֹּבַהּ, רוּם. 2. עֲלִיָּה (של מחירים וכו'), הִתְרוֹמְמוּת. 3. הִתְרַבּוּת. **إِرْتِفَاعُ مُسْتَوَى بُحَيْرَةِ طَبَرِيَّا** רוּם מִפְלַס הַכִּנֶּרֶת. **إِرْتِفَاعٌ جَوِّيٌّ** רָמָה בָּרוֹמֶטְרִית. **عَلَى ارْتِفَاعِ** בְּגֹבַהּ־. **رَافِعٌ** ج **رَوَافِعُ** 1. מַגְבֵּהַּ, מָנוֹף. 2. מִכְּנוּיֵי הָאֵל (בקוראן). **جِهَازٌ رَافِعٌ** מַלְגֵּזָה. **رَافِعَةٌ** ج **رَوَافِعُ** מָנוֹף, עֲגוּרָן, מַדְלָה. **رَافِعَةُ الْغَامِ** שׁוֹלַת מוֹקְשִׁים. **مَرْفُوعٌ** 1. מוּרָם, מֻגְבָּהּ. 2. מָסֹרֶת נִסְמֶכֶת עַד הַנָּבִיא מֻחַמַּד. 3. מְנֻקָּד בְּיַחֲסַת הַיָּשָׁר (בדקדוק). **مُرَافِعٌ** תּוֹבֵעַ, טוֹעֵן, מַאֲשִׁים. **مُتَرَفِّعٌ** מִתְנַשֵּׂא. **مُرْتَفِعٌ** גָּבוֹהַּ, עוֹלֶה. **مُرْتَفَعٌ** ج **مُرْتَفَعَاتٌ** רָמָה, גִּבְעָה, תֵּל. **مُرْتَفَعَاتُ الْجُولَانِ** ע' **هَضْبَة**. **مُرْتَفَعٌ صَخْرِيٌّ** מָצוּק.

رَفَقَ ـُ נָהַג בְּרַךְ בְּ־, חָמַל עַל־, הִתְיַחֵס בְּנֹעַם וּבַעֲדִינוּת אֶל־. **رَفُقَ** ـُ 1. הִתְרוֹעֵעַ עִם־, לִוָּה. 2. נָהַג בְּחֶסֶד וּבְחֶמְלָה. **رَافَقَ** III הִתְלַוָּה אֶל־, הִתְרוֹעֵעַ, הִתְחַבֵּר עִם־. **رَافَقَتْكَ السَّلَامَةُ** צֵאתְךָ לְשָׁלוֹם, הֱיֵה שָׁלוֹם. **أَرْفَقَ** IV **بِـ** צֵרֵף, סִפֵּחַ, חִבֵּר אֶל־. **الْمُرْفَقَاتُ** נִסְפָּחִים, לוּטִים (מסמכים מצורפים). **تَرَفَّقَ** V נָהַג בַּעֲדִינוּת. **تَرَفَّقَ فِي سَيْرِهِ** הָלַךְ בִּמְתִינוּת (בנחת). **إِرْتَفَقَ** VIII **بِـ** נֶעֱזַר בְּ־, הֵפִיק תּוֹעֶלֶת מִן־. **رِفْقٌ** נֹעַם, עֲדִינוּת, חֶמְלָה. **جَمْعِيَّةُ الرِّفْقِ بِالْحَيَوَانِ** אֲגֻדַּת צַעַר בַּעֲלֵי חַיִּים. **رِفْقًا بِالْقَوَارِيرِ** נְהַג עֲדִינוּת עִם הַנָּשִׁים. **رِفْقَةٌ** לִוּוּי. **بِرِفْقَةِ** בְּלִוּוּי. **رُفْقَةٌ** ج **رِفَاقٌ** רֵעוּת, קְבוּצַת רֵעִים. **رَفِيقٌ** ج **رُفَقَاءُ وَرِفَاقٌ** 1. חָבֵר, רֵעַ, עָמִית, יָדִיד. 2. עָדִין. 3. בֶּן זוּג. **رَفِيقُ الْعُمْرِ** בַּעַל. **رَفِيقَةُ الْعُمْرِ** רַעְיָה, עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ. **الرَّفِيقُ الْأَعْلَى** אֱלֹהִים. **مِرْفَقٌ** ج **مَرَافِقُ** פֶּרֶק הַיָּד, מַרְפֵּק. **مَرْفِقٌ** ج **مَرَافِقُ** שֵׁרוּת צִבּוּרִי. **الْمَرَافِقُ الْعَامَّةُ** הַשֵּׁרוּתִים הַצִּבּוּרִיִּים, עַנְפֵי הַכַּלְכָּלָה, אוֹצְרוֹת (מְקוֹרוֹת) הַמְּדִינָה. **مَرَافِقُ الدَّارِ** שֵׁרוּתֵי הַבַּיִת. **مَرَافِقُ صِحِّيَّةٌ** מוֹסְדוֹת רְפוּאִיִּים

(סָנִיטָרִיִּים). مُرَافَقَةٌ לִוּוּי, הִתְחַבְּרוּת עִם־. إِرْتِفَاقٌ שִׁמּוּשׁ, תּוֹעֶלֶת. مُرَافِقٌ מְלַוֶּה, שָׁלִישׁ.

رَفِلَ ـُ 1. הָלַךְ בְּגָאוֹן בִּבְגָדִים חֲגִיגִיִּים. 2. גָּרַר אֶת כַּנְפֵי בְּגָדָיו (אסיר). 3. חַי בְּנֹעַם וּבִרְוָחָה. رِفْلٌ שׁוֹבֶל בֶּגֶד חֲגִיגִי.

رَفَهَ ـ رَفُهَ ـُ נָעַם (חיים), חַי בְּנוֹחוּת וּבִרְוָחָה. رَفَّهَ II 1. עִנֵּג, בִּדֵּר, הִנְעִים. 2. הֵקֵל. رَفَّهَ عَنْ نَفْسِهِ נָפַשׁ. رِفْهٌ. رَفَاهٌ. رَفَاهَةٌ. رَفَاهِيَةٌ רְוָחָה, עֹנֶג, נוֹחוּת, הֲקָלָה, נֹעַם. مُجْتَمَعُ الرَّفَاهِيَةِ חֶבְרַת הַשֶּׁפַע. تَرْفِيهٌ בִּדּוּר, עִנּוּג. تَرْفِيهِيٌّ בִּדּוּרִי. بَرْنَامَجٌ تَرْفِيهِيٌّ תָּכְנִית בִּדּוּר.

(رفو) رَفَا ـُ אִחָה, תִּקֵּן (בגד) ע' رَفَأَ.

رَقَّ ـِ 1. נַעֲשָׂה דַּק, הִתְעַדֵּן, רָזָה, כָּחַשׁ, נַעֲשָׂה רַךְ, נָעַם. 2. רָשׁ, הִתְרוֹשֵׁשׁ. 3. لِـ הָיָה נוֹחַ, חָמַל עַל־. رَقَّ حَالُهُ הִתְרוֹשֵׁשׁ. رَقَّ قَلْبُهُ عَلَى נִכְמְרוּ רַחֲמָיו עַל־. رَقَّقَ II. أَرَقَّ IV 1. עִדֵּן, רִכֵּךְ, עָשָׂה לְדַק. 2. שִׁפֵּר, יִפָּה. 3. רִדֵּד, רִקַּע. إِسْتَرَقَّ X 1. נַעֲשָׂה דַּק, הִתְעַדֵּן. 2. שִׁעְבֵּד, הִתְנַהֵג אֶל־ כְּעֶבֶד. رَقٌّ ج رُقُوقٌ 1. צַב יָם. 2. קְלָף, גְּוִיל, דַּף. رِقٌّ עַבְדוּת. رِقَّةٌ 1. רֹךְ, עֲדִינוּת, רְגִישׁוּת. 2. דַּקּוּת, רָזוֹן, חֻלְשָׁה. رِقَّةُ الجَانِبِ נוֹחוּת לַבְּרִיּוֹת. رِقَّةُ شُعُورٍ רְגִישׁוּת. رُقَاقٌ כִּכַּר לֶחֶם שְׁטוּחָה, "אַשׁ תַּנּוּר". رَقِيقٌ ج رِقَاقٌ 1. עָדִין, דַּק, רַךְ, רָגִישׁ. 2. ج أَرِقَّاءُ עֶבֶד. رَقِيقُ الحَاشِيَةِ עָדִין, יְדִידוּתִי, נוֹחַ לַבְּרִיּוֹת. رَقِيقُ الحَالِ אֶבְיוֹן, עָנִי. رَقِيقُ الطَّبْعِ (المِزَاجِ) טוֹב מֶזֶג, בַּעַל אֹפִי טוֹב. تِجَارَةُ الرَّقِيقِ סַחַר עֲבָדִים. مِرْقَاقٌ מַעֲרוֹךְ. مُرَقَّقٌ. مَرْقُوقٌ מְרֻדָּד.

رَقَأَ ـَ הִתְיַבֵּשׁ (דמע), נִמְחָה, הִפְסִיק. رَقَأَ بَيْنَهُمْ הִשְׁלִים בֵּינֵיהֶם. رَقُوءٌ 1. כֹּפֶר, פִּדְיוֹן נֶפֶשׁ. 2. חֹמֶר לַעֲצִירַת דָּם.

رَقَبَ ـُ 1. הִשְׁקִיף, הִתְבּוֹנֵן, צָפָה. 2. חִכָּה, הִמְתִּין. 3. שָׁמַר, הִשְׁגִּיחַ עַל־. رَاقَبَ III פָּקַח עַיִן עַל־, הִשְׁגִּיחַ, עָקַב, פִּקַּח, שָׁמַר עַל־. رَاقَبَ اللّٰهَ יָרֵא אֶת אֱלֹהִים. تَرَقَّبَ V. إِرْتَقَبَ VIII 1. צִפָּה, חִכָּה, קִוָּה, יִחֵל. 2. אָרַב. رَقَبَةٌ ج رَقَبَاتٌ وَرِقَابٌ 1. צַוָּאר, עֹרֶף. 2. עֶבֶד. ضَرَبَ رَقَبَتَهُ שָׁבַר אֶת מַפְרַקְתּוֹ, הִתִּיז אֶת רֹאשׁוֹ. صُلْبُ (غَلِيظُ) الرَّقَبَةِ קְשֵׁה עֹרֶף, קַשּׁוּחַ. رُقُوبٌ צִפִּיָּה. رَقِيبٌ ج رُقَبَاءُ 1. צֶנְזוֹר. 2. מְבַקֵּר. 3. צוֹפֶה, מַשְׁקִיף, שׁוֹמֵר. 4. סַמָּל. الرَّقِيبُ הַמַּשְׁגִּיחַ (הָעֶלְיוֹן), אֱלֹהִים. رَقَابَةٌ 1. צֶנְזוּרָה. 2. בַּקָּרָה, פִּקּוּחַ, הַשְׁגָּחָה. مَرْقَبٌ ج مَرَاقِبُ 1. מִצְפֶּה, מִגְדַּל צוֹפִים. 2. מִצְפּוֹר. مِرْقَبٌ ج مَرَاقِبُ טֶלֶסְקוֹפּ. مُرَاقَبَةٌ הַשְׁגָּחָה, פִּקּוּחַ. مُرَاقَبَةُ الدَّوْلَةِ בִּקֹּרֶת הַמְּדִינָה. تَرَقُّبٌ. إِرْتِقَابٌ צִפִּיָּה, צִפִּי, הַמְתָּנָה בְּקֹצֶר רוּחַ, תּוֹחֶלֶת. مُرَاقِبٌ מַשְׁקִיף, מְפַקֵּחַ, מְבַקֵּר. مُرَاقِبُ الدَّوْلَةِ מְבַקֵּר הַמְּדִינָה. مُرَاقِبُ الصَّفِّ תּוֹרָן הַכִּתָּה. المُرَاقِبُ العَامُّ הַמְּפַקֵּחַ הַכְּלָלִי (בסודאן). مُرَاقِبُونَ دَوْلِيُّونَ מַשְׁקִיפֵי או"ם. مُرْتَقَبٌ 1. צָפוּי. 2. מְקֻוֶּה, מְיֻחָל.

رَقَدَ ـُ 1. שָׁכַב לִישֹׁן, הִשְׂתָּרַע (לנוח), הִתְפַּרְקֵד. 2. יָרַד (חום). 3. דָּגַר (תרנגולת על ביצים). رَقَّدَ II 1. הִרְדִּים, הִשְׁכִּיב לִישֹׁן. 2. הִדְגִּיר. أَرْقَدَ IV הִשְׁכִּיב לִישֹׁן. رَقْدَةٌ שֵׁנָה, שְׁכִיבָה. رُقَادٌ. رُقُودٌ שֵׁנָה. رَاقُودٌ ج رَوَاقِيدُ גַּת, כַּד גָּדוֹל. مَرْقَدٌ ج مَرَاقِدُ מִטָּה, מִשְׁכָּב. تَرْقِيدٌ הַדְגָּרָה (של תרנגולות על ביצים). رَاقِدٌ ج رُقَّدٌ רָדוּם, יָשֵׁן, שׁוֹכֵב, שָׂרוּעַ. الرَّاقِدُونَ تَحْتَ التُّرَابِ שׁוֹכְנֵי עָפָר, מֵתִים. مُرَقِّدٌ מַרְדִּים (כדור).

رَقْرَقَ 1. מָזַג. 2. מִלֵּא עֵינָיו דְּמָעוֹת. تَرَقْرَقَ 1. נִמְזַג. 2. דָּמַע, נִמְלָא דְּמָעוֹת. 3. נָצַץ, הִבְהִיק. رَقْرَاقٌ מָלֵא דְּמָעוֹת (עיניים), מִתְנוֹצֵץ. رُقَارِقٌ רָדוּד (מים).

رَقَشَ ـُ رَقَّشَ II 1. גִּוֵּן. 2. קִשֵּׁט, עָשָׂה לְרַבְגּוֹנִי. أَرْقَشُ מְנֻמָּר, מְגֻוָּן, בַּעַל חֲבַרְבּוּרוֹת.

رَقَصَ ـُ 1. רָקַד. 2. דָּהַר (סוס). رَقَصَ عَلَى الحَبْلَيْنِ רָקַד בִּשְׁתֵּי חֲתֻנּוֹת, שֵׁרֵת שְׁנֵי אֲדוֹנִים. رَقَّصَ II. أَرْقَصَ IV הִרְקִיד. رَاقَصَ III רָקַד עִם־. تَرَقَّصَ V קִפֵּץ, קִפֵּץ, הִתְנוֹעֵעַ. رَقْصٌ רִקּוּד. رَقْصُ البَطْنِ רִקּוּד בֶּטֶן. رَقْصٌ شَعْبِيٌّ רִקּוּדֵי עַם. صَالَةُ الرَّقْصِ סָלוֹן (אוּלָם) רִקּוּדִים. رَقَّاصٌ 1. רַקְדָן. 2. מְטֻטֶּלֶת. رَقَّاصَةٌ. رَاقِصَةٌ רַקְדָנִית. مَرْقَصٌ ج مَرَاقِصُ סָלוֹן רִקּוּדִים. رَاقِصٌ רַקְדָן. حَفْلَةٌ (لَيْلَةٌ) رَاقِصَةٌ נֶשֶׁף רִקּוּדִים.

رَقَطَ ـُ נִמֵּר, עָשָׂה לִמְנֻמָּר. رَقِطَ ـَ הָיָה מְנֻמָּר. رَقَّطَ II נִמֵּר, נִמְרֵר. أَرْقَطُ ج أَرَاقِطُ 1. מְנֻמָּר, נָקוֹד. 2. נָמֵר. حَيَّةٌ رَقْطَاءُ 1. נָחָשׁ נָקוֹד. 2. נָחָשׁ אַרְסִי.

رَقَعَ ـَ رَقَّعَ II הִטְלִיא. رَقَعَ أُمُورَهُ תִּקֵּן אֶת מַצָּבוֹ. رَقُعَ הָיָה טִפֵּשׁ, הָיָה אֱוִיל. رُقْعَةٌ ج رُقَعٌ 1. טְלַאי. 2. פֶּתֶק, פִּסַּת נְיָר, כַּרְטִיס, תָּוִית. 3. שֶׁטַח אֲדָמָה. رُقْعَةٌ زِرَاعِيَّةٌ שֶׁטַח חַקְלָאִי. رُقْعَةُ الشِّطْرَنْجِ לוּחַ שַׁחְמָט. رَقِيعٌ ج رُقَعَاءُ 1. כְּסִיל, אֱוִיל. 2. ج أَرْقِعَةٌ רָקִיעַ. رَقَاعَةٌ טִפְּשׁוּת, אֱוִילוּת, כְּסִילוּת. رَقَّاعٌ טַלַּאי, מַטְלִיא. رَقَّاعُ الأَحْذِيَةِ סַנְדְּלָר, מְתַקֵּן נַעֲלַיִם. تَرْقِيعٌ הַטְלָאָה. تَرْقِيعُ القَرَنِيَّةِ הַשְׁתָּלַת קַרְנִית הָעַיִן.

رَقَمَ ـُ 1. כָּתַב, רָשַׁם. 2. נִקֵּד. 3. סִמֵּן. 4. רָקַם (בגד). رَقَمَ عَلَى المَاءِ בָּנָה עַל חוֹל, טָרַח לַשָּׁוְא. رَقَّمَ II 1. מִסְפֵּר. 2. סִמֵּן. رَقْمٌ ج أَرْقَامٌ 1. מִסְפָּר, סִפְרָה. 2. סִימָן, תָּו. أَرْقَامٌ هِنْدِيَّةٌ סְפָרוֹת הֹדִּיּוֹת שֶׁהֵן גַּם עַרְבִיּוֹת. رَقْمٌ قِيَاسِيٌّ שִׂיא. مِرْقَمٌ ج مَرَاقِمُ עִפָּרוֹן רִשּׁוּם (ציור), מִבְרֶשֶׁת צִיּוּר. تَرْقِيمٌ מִסְפּוּר, סִמּוּן בְּמִסְפָּרִים. عَلَامَاتُ التَّرْقِيمِ סִימָנֵי פִּסּוּק. أَرْقَمُ ج أَرَاقِمُ נָחָשׁ אַרְסִי בְּיוֹתֵר. مَرْقُومٌ ج مَرَاقِيمُ מְסֻרְטָט, מְקֻוְקָו.

(رقي) رَقَى ـِ 1. שָׂם לַחַשׁ. 2. אָמַר נֻסְחַת כִּשּׁוּף. رَقِيَ ـَ فِي עָלָה, טִפֵּס (על סולם למשל), הִתְקַדֵּם. رَقِيَ إِلَى القِمَّةِ טִפֵּס עַד לַפִּסְגָּה. رَقِيَ بِهِ إِلَى קִדֵּם אוֹתוֹ עַד־. لَا يَرْقَى إِلَيْهِ الشَّكُّ אֵינוֹ מוּטָל בְּסָפֵק, נַעֲלֶה מִכָּל סָפֵק. رَقَّى II קִדֵּם, הֶעֱלָה, הֵרִים, שִׁפֵּר. تَرَقَّى V עָלָה (בדרגה), הִתְקַדֵּם. إِرْتَقَى VIII עָלָה, עָלָה עַל

כֵּס הַשִּׁלְטוֹן, טִפֵּס, הִתְקַדֵּם. رُقِــــيّ עֲלִיָּה, קִדְמָה, הִתְפַּתְּחוּת בְּרָמָה גְּבוֹהָה. رُقْيَةٌ ج رُقًى קָמֵעַ, סְגֻלָּה. مِرْقَاةٌ ج مَرَاقٍ(ي) 1. סֻלָּם, מַעֲלָה, מַדְרֵגָה, שָׁלָב. 2. מַעֲלִית. تَرْقِيَةٌ הַעֲלָאָה (גם בדרגה), הִתְקַדְּמוּת. تَرَقٍّ(ي) ج تَرَقِّيَاتٌ הַעֲלָאָה, עֲלִיָּה. إِرْتِقَاءُ العَرْشِ עֲלִיָּה עַל כֵּס הַמְּלוּכָה. نَظَرِيَّةُ النُّشُوءِ وَالارْتِقَاءِ תּוֹרַת הָאֵבוֹלוּצְיָה (של דרוין). رَاقٍ(ي) גָּבוֹהַּ, מִתְקַדֵּם, מְפֻתָּח, מִמַּדְרֵגָה רִאשׁוֹנָה. الطَّبَقَةُ الرَّاقِيَةُ הַשִּׁכְבָה הָעֶלְיוֹנָה, הָעִלִּית. مُرْتَقًى מַעֲלָה, מָקוֹם תָּלוּל. مُرْتَقَى الجَبَلِ מַעֲלֵה הָהָר.

رَكَّ – הָיָה חַלָּשׁ, רָפֶה, דַּל, לָקָה, הָיָה קָלוּשׁ. رِكَّةٌ. رَكَاكَةٌ חֻלְשָׁה, רִפְיוֹן, קְלִישׁוּת, דַּלּוּת, דְּלִילוּת, שִׁטְחִיּוּת. رَكِيكٌ ج رِكَاكٌ חַלָּשׁ, רָפֶה, מָהוּהַּ, קָלוּשׁ, לָקוּי, דַּק. طِبُّ الرُّكَّةِ מ' רְפוּאָה עֲמָמִית הַנִּתֶּנֶת עַל יְדֵי זְקֵנִים.

رَكِبَ – רָכַב עַל־, עָלָה עַל־, נָסַע ב־. رَكِبَ البَحْرَ הִפְלִיג בַּיָּם. رَكِبَ رَأْسَهُ פָּחַז יִצְרוֹ עָלָיו, נָהַג בְּקַלּוּת דַּעַת, הִתְעַקֵּשׁ. رَكِبَ الشَّطَطَ הִרְחִיק לֶכֶת בְּחֹסֶר שִׁקּוּל דַּעְתּוֹ. رَكِبَ الطَّيَّارَةَ נָסַע (הִמְרִיא) בְּמָטוֹס. رَكِبَ المَخَاطِرَ (الأَهْوَالَ) סִכֵּן אֶת חַיָּיו, חֵרֵף נַפְשׁוֹ לָמוּת. رَكِبَ هَوَاهُ עָשָׂה כְּאַוַּת נַפְשׁוֹ, הָלַךְ שְׁבִי אַחַר תַּאֲווֹת לִבּוֹ. رَكِبَهُ الهَمُّ דְּאָגָה הִשְׁתַּלְּטָה עָלָיו. كَمَنْ رَكِبَهُ الشَّيْطَانُ כְּמִי שֶׁתְּקָפוֹ שֵׁד. رَكَّبَ II הִרְכִּיב, שִׁבֵּץ, חִבֵּר, צֵרֵף, הִצִּיב, בָּנָה. أَرْكَبَ IV הִרְכִּיב (מאחוריו). تَرَكَّبَ V הָיָה מֻרְכָּב מ־, נִבְנָה מ־. تَرَاكَبَ VI נֶעֱרַם, נֶאֱסַף, נִצְטַבֵּר. إِرْتَكَبَ VIII בִּצַּע (פשע וכו'). رَكْــبٌ 1. רְכִיבָה. 2. קְבוּצַת פָּרָשִׁים. 3. בְּנֵי לְוָיָה, פָּמַלְיָה. 4. מַסָּע, תַּהֲלוּכָה. رُكْبَةٌ ج رُكَبٌ בֶּרֶךְ. أَبُو رُكْبَةٍ קוֹלֶרְבִּי, כְּרוּב הַקֶּלַח. أَبُو الرُّكَبِ קַדַּחַת דָּנְגָּה. إِصْطِكَاكُ الرُّكَبِ פִּיק בִּרְכַּיִם. رِكَابٌ ج رُكُبٌ מִשְׁוֶרֶת. سَارَ فِي رِكَابِهِ הָלַךְ בְּדַרְכּוֹ, תָּמַךְ בּוֹ תְּמִיכָה עִוֶּרֶת. رَكُوبَةٌ ج رَكَائِبُ בְּהֵמַת רְכִיבָה. رُكُوبٌ רְכִיבָה (על גב בהמה), נְסִיעָה (בים, באוויר וכו'). رَكَّابٌ רַכָּץ, רוֹכֵב בְּמֵרוֹץ סוּסִים, ג'וֹקֵי. مَرْكَبٌ ج مَرَاكِبُ סְפִינָה, אֳנִיָּה. مَرْكَبٌ شِرَاعِيٌّ סְפִינַת מִפְרָשׂ, מִפְרָשִׂית. مَرْكَبَةٌ ج مَرْكَبَاتٌ 1. רֶכֶב, כְּלִי רֶכֶב. 2. מֶרְכָּבָה, כִּרְכָּרָה. مَرْكَبَةٌ (سَفِينَةٌ) فَضَائِيَّةٌ סְפִינַת חָלָל, חֲלָלִית. مَرَاكِبِيٌّ נַוָּט, סַפָּן. تَرْكِيبٌ 1. הַרְכָּבָה, בְּנִיָּה (מחלקים), צֵרוּף. 2. מִבְנֶה, תַּבְנִית, הֶרְכֵּב, תִּרְכֹּבֶת. 3. ج تَرَاكِيبُ צֵרוּף מִלִּים, מִשְׁפָּט אִידְיוֹמָטִי. تَرَاكِيبُ جِيُولُوجِيَّةٌ שְׁכָבוֹת גֵּאוֹלוֹגִיּוֹת. تَرْكِيبُ فِيلْمٍ עֲרִיכַת סֶרֶט. تَرْكِيبِيٌّ 1. מִבְנִי. 2. סִינְתֶּטִי. إِرْتِكَابٌ בִּצּוּעַ (פשע). رَاكِبٌ ج رُكَّابٌ وَرُكْبَانٌ רוֹכֵב, נוֹסֵעַ. سَارَتْ بِذِكْرِهِ الرُّكْبَانُ יָצָא שְׁמוֹ לְמֵרָחוֹק, שְׁמוֹ הוֹלֵךְ לְפָנָיו. مَرْكُوبٌ ج مَرَاكِيبُ 1. בְּהֵמַת רְכִיבָה. 2. נַעַל בַּיִת. أَبُو مَرْكُوبٍ חֲסִידָה אַפְרִיקָנִית. مُرَكَّبٌ ج مُرَكَّبَاتٌ מַרְכִּיב, חֵלֶק, רְכִיב. مُرَكَّبٌ ج مُرَكَّبَاتٌ 1. מֻרְכָּב, בָּנוּי מ־, מְחֻבָּר. 2. תִּרְכֹּבֶת. مُرَكَّبٌ كِيمَاوِيٌّ תִּרְכֹּבֶת כִּימִית. مُرَكَّبُ النَّقْصِ תַּסְבִּיךְ נְחִיתוּת. خُيُوطٌ مُرَكَّبَةٌ חוּטִים סִינְתֶּטִיִּים. رِبْحٌ مُرَكَّبٌ רִבִּית דְּרִבִּית.

مُرْتَكِبٌ מְבַצֵּעַ (פשע וכו').

رَكَدَ – 1. שָׁכַךְ, שָׁקַט, נָח, נִרְגַּע, דָּמַם. 2. הָיָה בְּמִתּוּן (שוק). رَكَدَتْ رِيحُهُمْ הִתְהַפֵּךְ עֲלֵיהֶם הַגַּלְגַּל. رَكَدَ العَكَرُ שָׁקְעָה הַדְּלִיחוּת. رُكُودٌ שֶׁקֶט, דְּמָמָה. رُكُودٌ اقْتِصَادِيٌّ מִתּוּן כַּלְכָּלִי. رَاكِدٌ קוֹפֵא, דּוֹמֵם. مَاءٌ رَاكِدٌ מַיִם דְּלוּחִים.

رَكَزَ – 1. הָיָה מְיֻשָּׁב בְּדַעְתּוֹ, הִרְצִין. 2. נָעַץ, תָּחַב, תָּקַע. رَكَّزَ II 1. קָבַע, נָעַץ, מִקֵּד, מִרְכֵּז. 2. עִבָּה (משקה למשל). 3. רִכֵּז, מִרְכֵּז. تَرَكَّزَ V נִקְבַּע, רֻכַּז, הִתְרַכֵּז, הִתְמַקֵּד. مَرْكَزَ מִקֵּד, רִכֵּז. تَمَرْكَزَ הִתְרַכֵּז, מֻרְכָּז, הִתְמַקֵּד. إِرْتَكَزَ VIII عَلَى נִשְׁעַן עַל־, נִתְמַךְ עַל יְדֵי־, הִתְבַּסֵּס עַל־, נִסְמַךְ עַל־. رِكْزٌ קוֹל לַחַשׁ. رِكَازٌ 1. מַטְמוֹן, 2. מִרְבָּץ (נחושת, ברזל וכו'). رَكِيزَةٌ ج رَكَائِزُ 1. אוֹמְנָה, עַמּוּד, סָמוֹכָה, מִשְׁעֶנֶת. 2. מִרְבָּץ (של עופרת, מתכת). رَكَائِزُ النُّحَاسِ מִרְבְּצֵי נְחֹשֶׁת. مَرْكَزٌ ج مَرَاكِزُ 1. מֶרְכָּז, מֶרְכֶּזֶת, מוֹקֵד. 2. מַצָּב, מַעֲמָד, עֶמְדָּה. 3. מָחוֹז מִשְׁנֶה. 4. מֶרְכַּז הָעִגּוּל, מוֹקֵד. مَرْكَزٌ اجْتِمَاعِيٌّ מַעֲמָד חֶבְרָתִי, סְטָטוּס. مَرْكَزٌ أَسَاسِيٌّ בָּסִיס, עַמּוּד תָּוֶךְ. مَرْكَزُ البُولِيسِ (الشُّرْطَةِ) תַּחֲנַת (נְקֻדַּת) מִשְׁטָרָה. مَرْكَزٌ ثَقَافِيٌّ מֶרְכַּז תַּרְבּוּת. مَرْكَزِيٌّ 1. מֶרְכָּזִי. 2. רִכּוּזִי, צֶנְטְרָלִיסְטִי. 3. מְחוֹזִי. لَا مَرْكَزِيٌّ דֵּצֶנְטְרָלִיסְטִי. مَحْكَمَةٌ مَرْكَزِيَّةٌ בֵּית מִשְׁפָּט מְחוֹזִי. مَرْكَزِيَّةٌ רִכּוּזִיּוּת, צֶנְטְרָלִיזַצְיָה. قُوَّةٌ مَرْكَزِيَّةٌ جَاذِبَةٌ כֹּחַ צֶנְטְרִיפֶּטָלִי (פיזיקה). قُوَّةٌ مَرْكَزِيَّةٌ طَارِدَةٌ כֹּחַ צֶנְטְרִיפוּגָלִי. لَامَرْكَزِيَّةٌ דֵּצֶנְטְרָלִיזַצְיָה. تَرْكِيزٌ 1. רִכּוּז, קִבּוּעַ, מִקּוּד. 2. עִבּוּי. 3. תַּמְצִית. 4. עֲרִיכָה, סִדּוּר. إِرْتِكَازٌ הִשָּׁעֲנוּת. مُرَكَّزٌ 1. מְרֻכָּז, מְעֻבֶּה. 2. תַּרְכִּיז, תַּמְצִית. شَرَابٌ مُرَكَّزٌ תַּרְכִּיז שֶׁל מַשְׁקֶה, מִיץ מְרֻכָּז.

(ركس) أَرْكَسَ IV 1. הֵשִׁיב. 2. שִׁקַּע. إِرْتَكَسَ VIII הִסְתַּבֵּךְ שֵׁנִית, חָלָה שֵׁנִית, נֶהְפַּךְ עַל פִּיו. إِرْتِكَاسٌ אַטָבִיזְם, תּוֹרָשָׁה.

رَكَضَ – 1. רָץ, מִהֵר. 2. הֵרִיץ. 3. רָקַע. رَكَضَ مِنْ בָּרַח מ־. رَاكَضَ III הִתְחָרָה בְּמֵרוֹץ. تَرَاكَضَ VI הִתְחָרָה (בריצה), רָץ מִמָּקוֹם לְמָקוֹם. رَكْضَةٌ רִיצָה. رَكَّاضٌ רָץ, אָצָן. مِرْكَضٌ ج مَرَاكِضُ דֹּפֶן. مَرْكَضٌ ج مَرَاكِضُ זִירַת מֵרוֹץ.

رَكَعَ – כָּרַע בֶּרֶךְ, הִשְׁתַּחֲוָה, הִתְכּוֹפֵף. رَكَّعَ II. أَرْكَعَ IV הִשְׁחִיחַ, הִשְׁפִּיל, גָּרַם ל־ שֶׁיִּשְׁתַּחֲוֶה, כּוֹפֵף. رَكْعَةٌ ج رَكَعَاتٌ כְּרִיעַת בֶּרֶךְ, הִשְׁתַּחֲוָיָה. رَاكِعٌ ج رُكَّعٌ وَرُكُوعٌ כּוֹרֵעַ בֶּרֶךְ, שָׁחוּחַ, שָׁפוּף, כָּפוּף.

رَكَلَ – בָּעַט ב־. رَكْلَةٌ בְּעִיטָה.

رَكَمَ – עָרַם, גָּדַשׁ, אָסַף, גִּבֵּב. تَرَاكَمَ VI נֶעֱרַם, נֶאֱסַף לַעֲרֵמָה, הִצְטַבֵּר, הִתְגַּבֵּב. رُكَامٌ עֲרֵמָה, גַּל. مِرْكَمٌ ج مَرَاكِمُ מַצְבֵּר. مَرْكُومٌ. مُتَرَاكِمٌ עָרוּם, אָסוּף, צָבוּר. تَرَاكُمٌ הִצְטַבְּרוּת.

رَكَنَ – إِلَى 1. סָמַךְ, נִשְׁעַן עַל־, בָּטַח ב־. 2. הֶחֱנָה (מכונית וכו'). أَرْكَنَ IV בָּטַח ב־, נָתַן אֵמוּן ב־. يُرْكَنُ إِلَيْهِ אָמִין, מְהֵימָן. رُكْنٌ ج أَرْكَانٌ 1. פִּנָּה, זָוִית. 2.

בסיס, משען, עמוד תָּוֶךְ, עיקר. رُكْنُ المَرْأَةِ פִּטַּת הָאִשָּׁה (בשידור). أَرْكَانُ الإِسْلَامِ الخَمْسَةُ חמשת עיקרי האסלאם (שתי העדויות, תפילה, צום, צדקה וחג'). أَرْكَانُ الحَرْبِ קציני המטה הכללי. رَئِيسُ أَرْكَانِ الجَيْشِ ראש המטה הכללי (רמטכ"ל). رُكْنِيٌّ פִּנָּתִי. ضَرْبَةٌ رُكْنِيَّةٌ בעיטת קרן (בספורט). رَكِينٌ ج رُكَنَاءُ איתן, קבוע, יציב. رُكُونٌ אמון, השענות. مَرْكَنٌ ج مَرَاكِنُ גיגית.

رَكْوَةٌ ج رَكَوَاتٌ 1. דלי קטן. 2. קמקום קפה. رَكِيَّةٌ ج رَكَايَا באר.

رَمَّ – תִּקֵּן, עשה בדק בית. رَمَّ – רָקַב (עצמות), נרקב. رَمَّمَ II 1. שִׁפֵּץ, שִׁחְזֵר (עתיקות). 2. תִּקֵּן. تَرَمَّمَ V תֻּקַּן, שֻׁפַּץ, שֻׁחְזַר. رَمٌّ، تَرْمِيمٌ תיקון, בדק בית, שיפוץ, שחזור. رَمُّ الأَسْنَانِ עששת. رِمَّةٌ ج رِمَمٌ עצם רקובה, פגר. رُمَّةٌ חבל. بِرُمَّتِهِ כל כולו, בשלמותו. رَمِيمٌ ج رَمَائِمُ 1. פגר. 2. בלוי, שחוק, רקוב. مَرَمَّةٌ תיקון, בדק בית.

رَمَثَ – תִּקֵּן. رَمَثٌ ج أَرْمَاثٌ דוברה, רפסודה.

رَمَحَ – 1. בָּעַט. 2. דָּהַר, רָץ. 3. דָּקַר ברמח. رُمْحٌ ج رِمَاحٌ وأَرْمَاحٌ רֹמַח, כידון, חנית. رَمَّاحٌ 1. לוחם ברמח. 2. מייצר רמחים. رَامِحٌ נושא רֹמח. السِّمَاكُ الرَّامِحُ עַיִשׁ, ארקטורוס (קבוצת כוכבים).

رَمِدَ – 1. מֵת. 2. הָפַךְ לאפר. 3. הֵמִית, חִסֵּל. رَمِدَ – לָקָה בדלקת עיניים. رَمَدٌ דלקת העין. رَمَدٌ حُبَيْبِيٌّ (صَدِيدِيٌّ) גרענת, טרכומה (מחלת עיניים). رَمَادٌ אפר. نَفَخَ فِي الرَّمَادِ יגע לריק. رَمَادِيٌّ אפור. رَمَادَةٌ מָוֶת בגלל בצורת קשה. عَامُ الرَّمَادَةِ שנת המוות מבצורת (בימי עמר בן אלח'טאב).

رَمَزَ – 1. רָמַז, נתן סימן, צִיֵּן. 2. קָרַץ, מִצְמֵץ בעין (לשם רמז). 3. סִמֵּל. رَمْزٌ ج رُمُوزٌ 1. רמז, קריצה. 2. אלגוריה, סמל. 3. סימון. رُمُوزُ الشَّعْبِ מנהיגי העם. رَمْزِيٌّ סמלי, אלגורי, סימבולי. رَمْزِيَّاتٌ צופן, כתב סתרים. رَمْزِيَّةٌ סמליות, אלגוריה, סימבוליות.

رَمَسَ – 1. קָבַר (מת). 2. טִשְׁטֵשׁ, הֶחְבִּיא. رَمْسٌ ج رُمُوسٌ. رَامُوسٌ קבר.

رَمِشَ – 1. לִפְלֵף, הפריש לפלוף ונוזל מן העיניים. 2. מִצְמֵץ. رَمَشٌ דלקת בעפעף. رَمْشَةٌ 1. מצמוץ. 2. הֶרֶף עין. رِمْشٌ ج رُمُوشٌ ריס.

رَمَصٌ לפלוף העין.

رَمَضَ – רָמַץ, צָלָה על אבן יוקדת. رَمِضَ – 1. הלך על אדמה בוערת. 2. בָּעַר מכעס. رَمَّضَ II צם את חודש רמדאן. إِرْتَمَضَ VIII בָּעַר מצער. رَمْضَاءُ 1. רֶמֶץ. 2. אדמה בוערת (מחום השמש). كَالْمُسْتَجِيرِ مِنَ الرَّمْضَاءِ بِالنَّارِ פת' כמי שחוסה בפח מן הפחת. رَمَضَانُ רמדאן, חודש הצום באסלאם (התשיעי בלוח האסלאמי).

رَمَقَ – 1. הִבִּיט, העיף מבט. 2. התבונן, הסתכל ארוכות. رَمَّقَ II 1. הִבִּיט. 2. ספק לכדי מחייתו. تَرَمَّقَ V 1. שתה לאט לאט. 2. חִכָּה להזדמנות. رَمَقٌ ج أَرْمَاقٌ שארית הנשמה. حَتَّى الرَّمَقِ الأَخِيرِ עד כלות הנשימה. يَسُدُّ (يُمْسِكُ) رَمَقَهُ מספק לו כדי מחייתו. مَرْمُوقٌ דגול, בולט, נכבד (אישיות).

رَمَلَ – החיש צעדיו. أَرْمَلَ IV. تَرَمَّلَ V התאלמן. رَمْلٌ ج رِمَالٌ חול. ضَرْبُ الرَّمْلِ ניחוש מזל על פי קווי החול. رَمْلِيٌّ של חול, חולי. سَاعَةٌ رَمْلِيَّةٌ שעון חול. رَمَلٌ משקל בשירה הערבית (فَاعِلَاتُنْ فَاعِلَاتُنْ فَاعِلُنْ). أَرْمَلُ ج أَرَامِلُ אלמן. أَرْمَلَةٌ ج أَرَامِلُ وأَرَامِلَةٌ אלמנה.

(رمن) رُمَّانَةٌ ج رُمَّانٌ רימון (עץ ופריו). رُمَّانَةُ القَبَّانِ גֶּפֶשׁ המאזניים.

(رمي) رَمَى – 1. רָמָה, זָרַק, יִדָּה, השליך. 2. بِـ הטיל על־, ירה ב־, טפל (אשמה). 3. إِلَى התכוון, פנה ל־. رَمَاهُ بِطَلْقَةٍ نَارِيَّةٍ ירה בו כדור. رَمَاهُ بِعَيْنِهِ הביט בו בבוז. رَمَى بِالغَيْبِ ניחש. رَمَى بِهِ أَرْضًا השליך אותו לאדמה. تَرَامَى VI 1. إِلَى נודע ל־. 2. השתטח לפני־. 3. היה רחב ידיים. تَرَامَوْا השליכו זה את זה, ירו זה בזה. تَرَامَى إِلَى سَمْعِهِ קלטה אזנו שמץ מן־, שמע, נודע לו. إِرْتَمَى VIII 1. השליך עצמו על־. 2. נפל בזרועות־. 3. נפל ארצה. 4. השליך יהבו על־. إِرْتَمَى عَلَى (تَحْتَ) قَدَمَيْهِ השפיל עצמו לפניו. رَمْيٌ 1. השלכה, זריקה. 2. ידוי, ירייה. أُعْدِمَ رَمْيًا بِالرَّصَاصِ הוצא להורג בירייה. رَمْيُ الجُلَّةِ (القُرْصِ) ע' جُلَّة. رَمْيَةٌ ירייה (אחת), הפלה (ארצה). رُبَّ رَمْيَةٍ مِنْ غَيْرِ رَامٍ פת' גם תרנגול עִוֵּר מוצא גרגר. رِمَايَةٌ ירי, מטח אש. تَبَادُلُ الرِّمَايَةِ חילופי אש. مَيْدَانُ الرِّمَايَةِ מטווח. مَرْمًى ج مَرَامٍ(ي) 1. מטרה. 2. שער (בכדורגל). 3. מטווח. 4. טווח. مَرْمَى البَصَرِ טווח הראייה. أَصَابَ المَرْمَى קלע למטרה. حَارِسُ المَرْمَى שוער (בכדורגל). رَامٍ(ي) ج رُمَاةٌ 1. יורה, קלע. 2. קשת. سَهْمُ الرَّامِي חץ (קבוצת כוכבים). رَامِي اللَّهَبِ להביור. مُتَرَامٍ(ي) רחב ידיים. مُتَرَامِي الأَطْرَافِ רחב, נרחב, רחב ידיים.

رَنَّ – أَرَنَّ צלצל, רנה, צלל, השמיע קול. رَنَّةٌ ج رَنَّاتٌ צליל, צלצול. رَنِينٌ צלצול, הדהוד. رَنَّانٌ 1. מהדהד, מצלצל. 2. פומפוזי (נאום). رَنَّانَةٌ. شَوْكَةٌ رَنَّانَةٌ קולן, מצלל. مِرْنَانٌ יהדהד.

(رنب) أَرْنَبٌ ج أَرَانِبُ ארנב. أَرْنَبَةٌ ארנבת. أَرْنَبَةُ الأَنْفِ קצה האף. أَرْنَبٌ أَهْلِيٌّ שפן ע' وَبْر. جَدَعَ (قَطَعَ) أَرْنَبَتَهُ השפיל אותו.

رِنْجَةٌ It. מליח (דג), הרינג.

رَنَّحَ II 1. התנודד, הסתחרר. 2. הניד, סחרר. تَرَنَّحَ V התנודד, הסתחרר, התנועע (שיכור), מָעַד.

رَنْدَةٌ ج رَنْدٌ דפנה (שיח), ער.

رَنِقَ – עָכַר, דָּלַח. رَنَّقَ II 1. העכיר. 2. התבונן ב־. 3. נבוך. 4. הסתובב סביב

עַצְמוֹ (אנייה), חָג. رَنْقٌ עָכוּר, דָּלוּחַ. رَوْنَقٌ יֹפִי, חֵן, הָדָר, יִפְעָה.

رَنِمَ – رَنَّمَ II. تَرَنَّمَ V רִנֵּן, זִמֵּר, שָׁר. تَرْنِيمَةٌ ج تَرَانِيمُ פִּיּוּט, שִׁיר מִזְמוֹר.

(رنو) رَنَا – إِلَى 1. הִתְבּוֹנֵן בִּכְמִיהָה אֶל־, הִשְׁתּוֹקֵק אֶל־, שָׁאַף. 2. הִקְשִׁיב.

رَهِبَ – נִבְעַת, חָרַד, יָרֵא, נִתְיָרֵא, נִבְהַל. رَهَّبَ II. أَرْهَبَ IV הִבְעִית, אִיֵּם עַל־, הִבְהִיל, הֶחֱרִיד, הִפְחִיד, הֵטִיל אֵימָה. تَرَهَّبَ V הִתְנַזֵּר, פָּרַשׁ לַעֲבוֹדַת הַבּוֹרֵא. تَرَهَّبَنَ נַעֲשָׂה לְנָזִיר (נוצרי). إِسْتَرْهَبَ X הֵטִיל אֵימָה. رَهَبٌ יִרְאָה. رَهْبَةٌ יִרְאָה, חֲרָדָה, מוֹרָא. رَهَبُوتٌ אֵימַת מָוֶת. رَهِيبٌ 1. אָיֹם, נוֹרָא. 2. מַבְעִית, מַפְחִיד, מֵטִיל אֵימָה. تَرْهِيبٌ הֲטָלַת אֵימָה, הַפְחָדָה. إِرْهَابٌ טֵרוֹר, טֵרוֹרִיזְם, הֲטָלַת אֵימָה. إِرْهَابِيٌّ טֵרוֹרִיסְטִי. إِرْهَابِيَّةٌ טֵרוֹרִיזְם. تَرَهُّبٌ פְּרִישׁוּת, הִנָּזְרוּת. مَرْهُوبٌ מַפְחִיד, מְזַעְזֵעַ. مَرْهُوبُ الجَانِبِ מֵטִיל אֵימָה, מְעוֹרֵר יִרְאַת כָּבוֹד. رَهْبَنَةٌ. رَهْبَانِيَّةٌ פְּרִישׁוּת, הִנָּזְרוּת מִתַּעֲנוּגוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה. لَا رَهْبَانِيَّةَ فِي الإِسْلَامِ אֵין נְזִירוּת בָּאִסְלָאם, הַנְּזִירוּת אֲסוּרָה בָּאִסְלָאם.

رَهَجٌ 1. אָבָק, אַבְקָה. 2. מַחְלֹקֶת, מֶרֶד. 3. עֲנָנָה בְּלִי גֶּשֶׁם.

(رهص) أَرْهَصَ IV 1. נִבָּא. 2. בָּנָה יְסוֹד אוֹ נִדְבָּךְ. إِرْهَاصٌ 1. נֵס (המתגלה לנביא לפני נבואתו). 2. בָּסִיס, נִדְבָּךְ. إِرْهَاصٌ. إِرْهَاصَةٌ ج إِرْهَاصَاتٌ 1. הִתְמַסְּדוּת. 2. נִסָּיוֹן. 3. הִרְהוּר, נִבּוּי.

رَهْطٌ ج أَرْهَاطٌ 1. קְבוּצַת גְּבָרִים (עד עשרה), קְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה. 2. קְבוּצַת חַיָּלִים.

رَهَفَ – أَرْهَفَ IV הִשְׁחִיז, חִדֵּד. أَرْهَفَ سَمْعَهُ הִקְשִׁיב רַב קֶשֶׁב, הִטָּה אֹזֶן. رَهَفٌ. رَهِيفٌ דַּק, עָדִין, חַד. إِرْهَافٌ חִדּוּד. مُرْهَفٌ מֻשְׁחָז, חַד. مُرْهَفُ الحِسِّ (الشُّعُورِ) רָגִישׁ מְאוֹד, בַּעַל רֶגֶשׁ דַּק.

رَهِقَ – 1. עָשַׁק. 2. חָטָא. 3. שִׁקֵּר. رَاهَقَ III הִגִּיעַ לְפִרְקוֹ, הִתְבַּגֵּר. أَرْهَقَ IV הִכְבִּיד עַל־, הִתִּישׁ, הֵטִיל עַל־ דָּבָר קָשֶׁה מִנְּשֹׂא, הֶלְאָה. أَرْهَقَهُ العَمَلُ הָעֲבוֹדָה הִתִּישָׁה אוֹתוֹ. مُرَاهَقَةٌ בַּגְרוּת (של נער), גִּיל הַ"טִּפֵּשׁ עֶשְׂרֵה". إِرْهَاقٌ הַכְבָּדָה, הַתָּשָׁה, עֲבוֹדָה בְּפָרֶךְ, לֵאוּת. مُرَاهِقٌ נַעַר מִתְבַּגֵּר. مُرْهِقٌ מַתִּישׁ, מְפָרֵךְ, מַכְבִּיד, קָשֶׁה מִנְּשֹׂא. مُرْهَقٌ מֻתָּשׁ.

رَهِلَ – تَرَهَّلَ V הָיָה בַּעַל בָּשָׂר רָפוּי וְתָלוּי. رَهِلٌ. مُتَرَهِّلٌ כְּבַד גּוּף רָפֶה, שָׁמֵן נָפוּחַ.

رِهْمَةٌ ج رِهَامٌ טִפְטוּף גֶּשֶׁם קַל. مَرْهَمٌ ج مَرَاهِمُ מִשְׁחָה (רפואית), מִמְרָח.

رَهَنَ – أَرْهَنَ IV מִשְׁכֵּן, נָתַן בַּעֲבוֹט, הִפְקִיד (כעירבון). رَاهَنَ III הִמֵּר, הִתְעָרֵב. رَاهَنَ عَلَى الفَرَسِ الخَاسِرِ הִמֵּר עַל הַסּוּס הַמַּפְסִיד. أَرْهَنَ IV 1. נָתַן כְּפִקָּדוֹן. 2. טָמַן אֶת הַמֵּת (בקבר). تَرَاهَنَ VI הִמֵּר (הִתְחָרָה) עִם־. إِرْتَهَنَ VIII إِسْتَرْهَنَ X קִבֵּל מ־ כְּעֵרָבוֹן. إِسْتَرْهَنَ X קִבֵּל מ־ כְּמַשְׁכּוֹן. رَهْنٌ ج رُهُونٌ 1. פִּקָּדוֹן, עֲבוֹט, עֵרָבוֹן, מַשְׁכּוֹן. 2. תָּלוּי, מֻתְנֶה ב־. أُعْتُقِلَ رَهْنَ التَّحْقِيقِ נֶעֱצַר עַד לְסִיּוּם חֲקִירָתוֹ. أَنَا رَهْنُ إِشَارَتِكَ אֲנִי לִפְקֻדָּתְךָ! אֲנִי מְחַכֶּה לְסִימָן מִמְּךָ. رَهِينَةٌ ج رَهْنِيَّاتٌ מַשְׁכַּנְתָּה. رِهَانٌ 1. הִמּוּר, הִתְעָרְבוּת. 2. מֵרוֹץ (סוסים). كَفَرَسَيْ رِهَانٍ שְׁנֵי מִתְחָרִים שָׁוִים. مُرَاهَنَةٌ הִמּוּר. رَاهِنٌ 1. מְמַשְׁכֵּן, נוֹתֵן כְּפִקָּדוֹן. 2. קַיָּם, קָבוּעַ, נוֹכְחִי. حَقِيقَةٌ رَاهِنَةٌ עֻבְדָּה קַיֶּמֶת. الظُّرُوفُ (الحَالَةُ) الرَّاهِنَةُ סְטָטוּס קְווֹ, הַמַּצָּב הַקַּיָּם. مَرْهُونٌ נָתוּן כְּעֵרָבוֹן, מְמֻשְׁכָּן. الأُمُورُ مَرْهُونَةٌ بِأَوْقَاتِهَا לַכֹּל זְמַן וְעֵת לְכָל חֵפֶץ. مُرْتَهَنٌ מְמֻשְׁכָּן. رَهِينٌ עָרֵב. رَهِينَةٌ ج رَهَائِنُ בֶּן עֲרֻבָּה. إِخْتِطَافُ الرَّهَائِنِ חֲטִיפַת בְּנֵי עֲרֻבָּה.

(رهو) رَهَا – טָפַף, הָלַךְ לְאִטּוֹ. رَهْوٌ. رَهْوَةٌ 1. שֶׁקֶט. 2. עָגוּר (עוף).

(روب) رَابَ – קָרַשׁ, נִקְרַשׁ, הִתְעַבָּה (חלב), חֻבַּץ. رَوْبٌ חָלָב קָרוּשׁ (מְעֻבֶּה), יוֹגוּרְט, לֶבֶן. تَرْوِيبٌ הַקְרָשָׁה, גִּבּוּן. رَائِبٌ קָרוּשׁ (חלב), מְעֻבֶּה, מְחֻבָּץ. لَبَنٌ رَائِبٌ יוֹגוּרְט.

رُوبٌ F חָלוּק, גְּלִימָה (של בית, של עו"ד, של איש אקדמיה וכו').

رُوبَابِيكَا .It אַלְטֶע זַאכֶן.

رُوبَل R רוּבָּל (מטבע רוסי).

رُوبُوط .Sl רוֹבּוֹט, "גֹּלֶם", אוֹטוֹמָט ע' (صمّ) آلَة صَمَّاء.

رُوبْيَان סַרְטָנִים, שְׁרִימְפְּס ע' قُرَيْدِيسَة.

رُوبِيَّة .In רוּפְּיָה (מטבע הודי).

رُوتِين F רוּטִינָה, שִׁגְרָה. رُوتِينِيٌّ שִׁגְרָתִי.

(روث) رَاثَ – הִפְרִישׁ גְּלָלִים (בעלי פרסה). رَوْثٌ ج أَرْوَاثٌ גָּלָל, רְעִי.

(روج) رَاجَ – נָפוֹץ, פָּשָׁט, רָוַח, הָיָה עוֹבֵר לַסּוֹחֵר, חָיָה מְבֻקָּשׁ. رَاجَ عَلَى كُلِّ لِسَانٍ נִשָּׂא בְּפִי כֹּל. رَوَّجَ II הֵפִיץ (שמועה, סחורה וכו'), עָשָׂה שֶׁיִּהְיֶה ל־ בִּקּוּשׁ רַב, נָתַן מַהֲלָכִים ל־. رَوَّجَ إِشَاعَةً הֵפִיץ שְׁמוּעָה. رَوَاجٌ תְּפוּצָה, הֲפָצָה, בִּקּוּשׁ רַב. أَرْوَجُ נָפוֹץ יוֹתֵר, רַב מֶכֶר. أَرْوَجُ أُغْنِيَةٍ לָהִיט. أَرْوَجُ كِتَابٍ סֵפֶר רַב מֶכֶר. تَرْوِيجٌ הֲפָצָה, תַּעֲמוּלָה. رَائِجٌ רוֹוֵחַ, מְקֻבָּל, נָפוֹץ. سِلْعَةٌ رَائِجَةٌ סְחוֹרָה מְבֻקֶּשֶׁת (מאוד). فِكْرَةٌ رَائِجَةٌ רַעְיוֹן רוֹוֵחַ, דֵּעָה רוֹוַחַת.

(روح. ريح) رَاحَ – 1. הָלַךְ, עָזַב, הִסְתַּלֵּק. 2. שָׁב בָּעֶרֶב (מעבודתו). 3. מֵת, נִפְטַר. رَاحَ يَفْعَلُ עָמַד לַעֲשׂוֹת. رَاحَ وَجَاءَ הִסֵּס. رَاحَ ضَحِيَّةً لَهُ הִקְרִיב עַצְמוֹ לְמַעֲנוֹ (בִּגְלָלוֹ). رَاحَ فِي سُبَاتٍ عَمِيقٍ שָׁקַע בְּתַרְדֵּמָה עֲמֻקָּה. رَوَّحَ II 1. נִפְנֵף בִּמְנִיפָה. 2. נָתַן מְנוּחָה. 3. רִוַּח, אִוְרֵר. رَوَّحَ عَنْ نَفْسِهِ נָפַשׁ, נָח. رَاوَحَ III 1. הִתְנַדְנֵד (בין שני דברים). 2. דָּרַךְ בַּמָּקוֹם, לֹא הִתְקַדֵּם. أَرَاحَ IV נָתַן מְנוּחָה, הֵנִיחַ ל־, הִשְׁקִיט. أَرَاحَ ضَمِيرَهُ הִשְׁקִיט אֶת מַצְפּוּנוֹ. تَرَاوَحَ VI הִתְנַדְנֵד, נָע. تَرَاوَحَ عَدَدُهُمْ بَيْنَ מִסְפָּרָם נָע בֵּין־. إِرْتَاحَ VIII لِـ إِلَى נָח, הָיָה שְׂבַע רָצוֹן מ־, נָחָה דַּעְתּוֹ מ־. إِرْتَاحَ بَالُهُ נָחָה דַּעְתּוֹ. إِسْتَرَاحَ X נָח, שָׁקַט, מָצָא מְנוּחָה

(מַרְגּוֹעַ). إِسْتَرَاحَ مَنْ لاَ عَقْلَ لَهُ פת' יוֹסִיף דַּעַת יוֹסִיף מַכְאוֹב. إِسْتَرْوَحَ X 1. שָׁקַט, בָּטַח, מָצָא מְנוּחָה. 2. הִתְנַדְנֵד. 3. הֵרִיחַ. رَاحٌ יַיִן. رُوحٌ ج أَرْوَاحٌ 1. רוּחַ, נְשָׁמָה, נֶפֶשׁ. 2. שֵׁד, רוּחַ, רוּחַ רְפָאִים. 3. תַּמְצִית, עִקָּר. حِرْصًا عَلَى الأَرْوَاحِ ע' חרص. ثَقِيلُ (خَفِيفُ) الرُّوحِ ע' (ثقل). رُوحُ العَصْرِ רוּחַ הַזְּמַן. الرُّوحُ المَعْنَوِيَّةُ הַמּוֹרָל. رُوحُ القُدُسِ רוּחַ הַקֹּדֶשׁ (בנצרות), הַמַּלְאָךְ גַּבְרִיאֵל (באסלאם). فَاضَتْ رُوحُهُ. أَسْلَمَ رُوحَهُ מֵת, נִפְטַר. خَسَائِرُ فِي الأَرْوَاحِ נִפְגָּעִים. رُوحِيٌّ רוּחָנִי, שֶׁל הַנְּשָׁמָה. أَبٌ رُوحِيٌّ אָב רוּחָנִי. مَشْرُوبَاتٌ رُوحِيَّةٌ מַשְׁקָאוֹת חֲרִיפִים (אַלְכּוֹהוֹלִיִּים). رِيحٌ ج رِيَاحٌ רוּחַ. أَبُو رِيَاحٍ שַׁבְשֶׁבֶת. ذَهَبَتْ رِيحُهُ יָרְדָה קַרְנוֹ. ذَهَبَ مَعَ الرِّيحِ חָלַף עִם הָרוּחַ, כָּלָה. ذَهَبَ أَدْرَاجَ الرِّيَاحِ ע' درج. قَبْضُ الرِّيحِ הֶבֶל הֲבָלִים, רְעוּת רוּחַ, אֶפֶס. رَاحَةٌ מְנוּחָה, שַׁלְוָה, מַרְגּוֹעַ. رَاحَةٌ أَبَدِيَّةٌ מְנוּחַת עוֹלָמִים. رَاحَةُ البَالِ מְנוּחַת הַנֶּפֶשׁ (הַדַּעַת). رَاحَةُ اليَدِ כַּף הַיָּד. بِالرَّاحَةِ לְאַט, בְּנַחַת. أَسْبَابُ الرَّاحَةِ מוֹתָרוֹת, תַּפְנוּקִים. بَيْتُ الرَّاحَةِ. مُسْتَرَاحٌ נוֹחִיּוּת, בֵּית כִּסֵּא. فَتْرَةُ الرَّاحَةِ הַפְסָקָה, הֲפוּגָה. رِيحَةٌ בֹּשֶׂם. رُوحِيَّةٌ רוּחָנִיּוּת, חַיֵּי רוּחַ. رَوَاحٌ יְצִיאָה, הֲלִיכָה, עֲזִיבָה. فِي غُدُوِّهِ وَرَوَاحِهِ בְּבוֹאוֹ וּבְצֵאתוֹ, בְּלֶכְתּוֹ וּבְבוֹאוֹ. رَيَّاحٌ מ' תְּעָלַת הַשְׁקָיָה רָאשִׁית. أَرْيَحِيٌّ נְדִיב לֵב, רְחַב לֵב. أَرْيَحِيَّةٌ נְדִיבוּת לֵב, מַעֲשִׂים טוֹבִים, רֹחַב לֵב. رَيْحَانٌ 1. רֵיחָן, בָּזִילִיקוּם. 2. עִשְׂבֵי בֹּשֶׂם. 3. ק' רַחֲמִים וּפַרְנָסָה. القَلَمُ (الخَطُّ) الرَّيْحَانِيُّ סִגְנוֹן מְעֻלֶּה שֶׁל כְּתִיבָה תַּמָּה עַרְבִית. رُوحَانِيٌّ רוּחָנִי, לֹא גַּשְׁמִי, אִישׁ רוּחַ, אִישׁ דָּת, מֶטָפִיזִי. رُوحَانِيَّةٌ רוּחָנִיּוּת. مِرْوَحَةٌ ج مَرَاوِحُ 1. מְנִיפָה. 2. מְאַוְרֵר. 3. מַדְחֵף. (طَائِرَةٌ) مِرْوَحِيَّةٌ ج مِرْوَحِيَّاتٌ מַסּוֹק, הֶלִיקוֹפְּטֶר. تَرْوِيحٌ אִוְרוּר, הִתְאַוְרְרוּת, רַעֲנוּן, הִנָּפְשׁוּת. صَلَاةُ التَّرَاوِيحِ תְּפִלּוֹת נוֹסָפוֹת אַחֲרֵי תְּפִלַּת מַעֲרִיב אַחֲרֵי הַפְסָקַת צוֹם רַמַדַאן. إِرْتِيَاحٌ שְׂבִיעוּת רָצוֹן, נַחַת רוּחַ, סִפּוּק. إِسْتِرَاحَةٌ 1. מְנוּחָה, מַרְגּוֹעַ, הִנָּפְשׁוּת. 2. הַפְסָקָה. 3. אַכְסַנְיָה. رَائِحٌ הוֹלֵךְ. رَائِحٌ وَغَادٍ(ي) הוֹלֵךְ הָלוֹךְ וָשׁוֹב. رَائِحَةٌ ج رَوَائِحُ 1. רֵיחַ. 2. בֹּשֶׂם. ذُو رَائِحَةٍ كَرِيهَةٍ מַסְרִיחַ, בָּאוּשׁ. مُرِيحٌ נוֹחַ, קַל. كُرْسِيٌّ مُرِيحٌ כִּסֵּא נוֹחַ (מַרְגּוֹעַ). مُرْتَاحٌ שְׂבַע רָצוֹן, מְרֻצֶּה. مُرْتَاحُ البَالِ שָׁקֵט (נפשית), נִנּוֹחַ. مُرْتَاحُ الضَّمِيرِ שֶׁמַּצְפּוּנוֹ שָׁקֵט (נָקִי). مُسْتَرِيحٌ נָח, שָׁלֵו.

(רود) رَادَ – חִפֵּשׂ מִרְעֶה (בהמה), בִּקֵּשׁ, תָּר, שׁוֹטֵט. رَاوَدَ III 1. נִסָּה לְשַׁכְנֵעַ. 2. פִּתָּה (אישה למשל), הִשִּׂיא. رَاوَدَ الفَتَاةَ عَنْ نَفْسِهَا פִּתָּה בַּחוּרָה, חִזֵּר אַחֲרֶיהָ. أَرَادَ IV רָצָה, בִּקֵּשׁ. أَرَادَ أَنْ يَفْعَلَ הִתְכַּוֵּן לַעֲשׂוֹת. أَرَادَهُ عَلَى עוֹרֵר (הִמְרִיץ) אוֹתוֹ לְ־. أَرَادَ بِهِ خَيْرًا בִּקֵּשׁ אֶת טוֹבָתוֹ. إِذَا لَمْ يَكُنْ مَا تُرِيدُ فَأَرِدْ مَا يَكُونُ פת' אִם לֹא יְהֵא מָה שֶׁתִּרְצֶה, רְצֵה מָה שֶׁיִּהְיֶה. أَرَادَ البَصْرَةَ הִתְכַּוֵּן לִנְסֹעַ לָעִיר בַּצְרָה. إِرْتَادَ VIII 1. בִּקֵּר תְּכוּפוֹת, סִיֵּר, תָּר. 2. גִּלָּה (מקום), חָקַר. إِسْتَرَادَ X בִּקֵּשׁ (אִחֵל) לְעַצְמוֹ. رَوْدٌ. رِيَادَةٌ גִּלּוּי. دَوْرُ الرِّيَادَةِ חֲלוּצִיּוּת, רִאשׁוֹנִיּוּת, הֲלִיכָה בָּרֹאשׁ. رُوَيْدًا לְאַט. رُوَيْدًا رُوَيْدًا לְאַט לְאַט, בְּנַחַת, בִּמְתִינוּת, בְּשׁוּבָה וָנַחַת. رُوَيْدَكَ! לְאַט לְךָ! מְתוּן מְתוּן! مِرْوَدٌ ج مَرَاوِدُ מִכְחוֹל (לאיפור), עִפָּרוֹן אִפּוּר. إِرَادَةٌ 1. רָצוֹן, כּוֹחַ רָצוֹן, מִשְׁאָלָה, אִוּוּי, חֵפֶץ. 2. בְּחִירָה. 3. צַו (של מלך). فَاقِدُ الإِرَادَةِ חֲדַל אִישִׁים. إِرَادِيٌّ רְצוֹנִי, מֵרָצוֹן. لاَ إِرَادِيٌّ בִּלְתִּי רְצוֹנִי, אִינְסְטִינְקְטִיבִי. إِرَادِيَّةٌ שִׁלְטוֹן הָרָצוֹן (בפילוסופיה), ווֹלֻנְטָרִיזְם. رَائِدٌ ج رُوَّادٌ 1. חָלוּץ, רִאשׁוֹן, סוֹלֵל דֶּרֶךְ, מַנְהִיג. 2. מְבַשֵּׂר, מְסַיֵּר, צוֹפֶה. 3. רַב סֶרֶן, מַיְגּ'וֹר. رَائِدُ الفَضَاءِ טַיָּס חָלָל, אַסְטְרוֹנָאוּט. رُوَّادُ المَقْهَى בָּאֵי בֵּית הַקָּפֶה. مُرِيدٌ חָסִיד (של מסדר צופי), מַעֲרִיץ, תַּלְמִיד (של חסיד). مُرَادٌ רָצוֹן, כַּוָּנָה, מַטָּרָה, תַּכְלִית. كَمْ بَيْنَ مُرِيدٍ وَمُرَادٍ פת' יֵשׁ מֶרְחָק בֵּין הַמָּצוּי וְהָרָצוּי.

(روز) رَازَ – שָׁקַל, בָּדַק, הֶעֱרִיךְ.

رُوزْنَامَةٌ P לוּחַ שָׁנָה, יוֹמָן.

رُوسِيٌّ R ج رُوسٌ רוּסִי. الرُّوسِيَّةُ הַלָּשׁוֹן הָרוּסִית. رُوسْيَا البَيْضَاءُ רוּסְיָה הַלְּבָנָה, בֵּילוֹרוּסְיָה.

رُوسْتُو It. בָּשָׂר צָלוּי.

رُوشِتَّة It. מִרְשָׁם, מַתְכּוֹן, רֶצֶפְּט ע' (وصف) وَصْفَة.

رَوْشَنٌ P ج رَوَاشِنُ חַלּוֹן, אֶשְׁנָב.

(روض) رَاضَ – رَوَّضَ II عَلَى 1. אִלֵּף, אִמֵּן, הִרְגִּיל, תִּרְגֵּל, הִדְרִיךְ. 2. רִסֵּן. رَاضَ نَفْسَهُ عَلَى הִרְגִּיל עַצְמוֹ לְ־. تَرَيَّضَ V 1. טִיֵּל, הָלַךְ לִשְׁאֹף אֲוִיר. 2. הִתְאַמֵּן. رَوْضَةٌ ج رَوْضٌ وَرِيَاضٌ גַּן, גִּנָּה, עֲרוּגָה, אָחוּ. رَوْضَةُ الأَطْفَالِ גַּן יְלָדִים (טרום חובה). رِيَاضَةٌ 1. סְפּוֹרְט, הִתְעַמְּלוּת. 2. אִמּוּן, תִּרְגּוּל. رِيَاضِيَّاتٌ מָתֵמָטִיקָה, מַדָּעִים מְדֻיָּקִים. رِيَاضَةٌ بَدَنِيَّةٌ תַּרְבּוּת הַגּוּף, הִתְעַמְּלוּת. رِيَاضِيٌّ 1. סְפּוֹרְטַאִי. 2. סְפּוֹרְטִיבִי. أَلْعَابٌ رِيَاضِيَّةٌ מִשְׂחֲקֵי סְפּוֹרְט. رُوحٌ رِيَاضِيَّةٌ רוּחַ סְפּוֹרְטִיבִית (קבלת הפסד ברוח טובה). تَرْوِيضٌ אִלּוּף, תִּרְגּוּל, אִמּוּן. مُرَوِّضٌ מְאַמֵּן (בספורט), מְאַלֵּף (חיות).

(روع) رَاعَ – 1. נִבְעַת, פָּחַד, יָרֵא, נִבְהַל. 2. הִבְעִית, הִבְהִיל. 3. מָצָא חֵן בְּעֵינָיו, הִרְהִיב (ביופיו). رَوَّعَ II. أَرَاعَ IV זִעֲזַע, הִבְהִיל, הִבְעִית. تَرَوَّعَ V. إِرْتَاعَ VIII مِنْ. لِـ הִתְיָרֵא מִ־, נִבְעַת. رَوْعٌ בֶּהָלָה, בְּעָתָה, חֲרָדָה. رُوعٌ לֵב, נֶפֶשׁ, דַּעַת. هَدَّأَ (أَفْرَخَ) رُوعَهُ שִׁכֵּךְ אֶת חֶרְדָּתוֹ, הֵסִיר אֶת חֲשָׁשׁוֹ. أَلْقَى (أَدْخَلَ) فِي رُوعِهِ עוֹרֵר בְּלִבּוֹ. خَطَرَ (دَخَلَ) فِي رُوعِهِ עָלָה עַל דַּעְתּוֹ, צָץ בְּמוֹחוֹ. رَوْعَةٌ יֹפִי מַרְהִיב. إِرْتِيَاعٌ פַּחַד, בֶּהָלָה. رَائِعٌ מַרְהִיב עַיִן, נֶהְדָּר, נִפְלָא, מַרְתִּיק, מְהַמֵּם, מְרַגֵּשׁ. رَائِعَةٌ ج رَوَائِعُ יְצִירַת מוֹפֵת, פֶּלֶא. مِنْ رَوَائِعِ الأَدَبِ יְצִירוֹת מוֹפֵת בַּסִּפְרוּת. فِي رَائِعَةِ النَّهَارِ בְּעִצּוּמוֹ שֶׁל הַיּוֹם. مُرَوَّعٌ. مُرِيعٌ אָיֹם, מְזַוֵּעַ, נוֹרָא, מְתֹעָב. مُرَوِّعٌ. مُرْتَاعٌ מְבֹהָל, נִפְחָד, חָרֵד.

(روغ) رَاغَ ـُ عَــنْ 1. סָר מ־ בְּעָרְמָה, חָמַק. 2. סָטָה מ־. **رَاوَغَ** III הֶעֱרִים עַל־, הוֹנָה, סוֹבֵב אֶת־ בְּכַחַשׁ, הוֹלִיךְ שׁוֹלָל. **رَوَّاغٌ** עָרוּם, עַרְמוּמִי, רַמַּאי. **رَوَغَانٌ** חֲמַקְמָקוּת. **مُرَاوَغَةٌ** עָרְמָה, רַמָּאוּת, סִיבּוּב בְּכַחַשׁ, הוֹלָכַת שׁוֹלָל.

(روق) رَاقَ ـُ 1. הָיָה זַךְ (צָלוּל), הָיָה צַח (טָהוֹר). 2. لِـ עָרַב לְ־, מָצָא חֵן, נָעַם לְ־. **كَمَا يَرُوقُ لَكَ** כְּטוֹב בְּעֵינֶיךָ. **رَوَّقَ** II 1. זִכֵּךְ, זִקֵּק. 2. סִדֵּר. **أَرَاقَ** IV הִגִּיר, שָׁפַךְ, הִזִּיל. **أَرَاقَ دَمَهُ** שָׁפַךְ אֶת דָּמוֹ. **أَرَاقَ مَاءَ وَجْهِهِ** 1. בִּיֵּשׁ. 2. הִשְׁפִּיל אֶת עַצְמוֹ. **تَرَوَّقَ** V אָכַל פַּת שַׁחֲרִית. **رَاقٌ** ج **رَاقَاتٌ** נִדְבָּךְ, שִׁכְבָה. **رَوْقٌ** ج **أَرْوَاقٌ** סְטָו, עַמּוּד. **رَوْقَةٌ** קֶסֶם, יֹפִי. **رِوَاقٌ** ج **أَرْوِقَةٌ** 1. מִסְדְּרוֹן, פְּרוֹזְדוֹר (של בית). 2. סְטָו, עַמּוּד. 3. פִּנַּת מִפְגָּשׁ וְדִיּוּן. 4. אַכְסַדְרָה, בִּנְיַן עַמּוּדִים מְקוֹרֶה. **رِوَاقُ الْمَسْجِدِ** אוּלָם הַמִּסְגָּד. **رِوَاقِيٌّ** 1. סְטוֹאִי, סְטוֹאִיקָן. 2. תַּקִּיף וְנָאִיב, כּוֹבֵשׁ אֶת יִצְרוֹ. **الرِّوَاقِيَّةُ** סְטוֹאִיזְם, תּוֹרָתוֹ שֶׁל זֵנוֹן (ביוון העתיקה). **رَاوُوقٌ** ج **رَوَاوِيقُ** מְסַנֶּנֶת. **تَرْوِيقَةٌ** פַּת שַׁחֲרִית, אֲרוּחַת בֹּקֶר. **إِرَاقَةٌ** שְׁפִיכָה. **إِرَاقَةُ الدِّمَاءِ** שְׁפִיכַת דָּמִים, רֶצַח הֲמוֹנִי. **رَائِقٌ** צַח, זַךְ, טָהוֹר.

رَوَّلَ II הֵרִיר, הִפְרִישׁ רִיר. **رُوَالٌ** רִיר.

(روم) رَامَ ـُ רָצָה, חָפֵץ מְאוֹד, אִוָּה לְ־. **كُلُّ شَيْءٍ عَلَى مَا يُرَامُ** הַכֹּל כַּשּׁוּרָה (כָּרָאוּי). **لَيْسَ عَلَى مَا يُرَامُ** אֵינוֹ כַּשּׁוּרָה. **رَوْمٌ، مَرَامٌ** רָצוֹן, חֵפֶץ, מִשְׁאָלָה, מְבֻקָּשׁ. **رُومٌ** שֵׁכָר, מַשְׁקֶה מְשַׁכֵּר. **رُومِيٌّ** ج **رُومٌ وَأَرْوَامٌ** בִּיזַנְטִי, יְוָנִי. **بَحْرُ الرُّومِ** יָם הַתִּיכוֹן. **الرُّومُ الْأَرْثُوذُكْس** הַיְּוָנִים הָאוֹרְתּוֹדוֹקְסִים. **دِيكٌ رُومِيٌّ** תַּרְנְגוֹל הֹדּוּ. **جُبْنَةٌ رُومِيٌّ** קַצְ'קָבָל (גבינה). **الرُّومَانُ** הָרוֹמָאִים. **رُومَانِيٌّ** רוֹמָנִי.

رُومَاتِزْم G שִׁגָּרוֹן, רוֹמָטִיזְם.

رُومَانْتِيكِيٌّ، رُومَانْسِيٌّ F רוֹמַנְטִי, סֶנְטִימֶנְטָלִי. **رُومَانْتِيكِيَّةٌ، رُومَانْسِيَّةٌ** רוֹמַנְטִיזְם (זרם בספרות ובאמנות), סֶנְטִימֶנְטָלִיּוּת.

رَوِيَ ـَ 1. רָוָה, שָׁתָה לִרְוָיָה. 2. הָשְׁקָה (שדה חקלאי). **رَوَى ـِ** 1. הִשְׁקָה. 2. סִפֵּר, מָסַר (מסורת), הִגִּיד. **رَوَى عَنْ** צִטֵּט, מָסַר מִפִּי־. **رَوَّى** II 1. רִוָּה (צימאון). 2. שָׁקַל. 3. בִּקֵּשׁ אֶת־ לְסַפֵּר. **أَرْوَى** IV הִרְוָה, שָׁבַר צִמָּאוֹן, הִשְׁקָה (שדה חקלאי). **تَرَوَّى** V שָׁקַל בְּדַעְתּוֹ, הִרְהֵר, הֵגָה. **إِرْتَوَى** VIII רָוָה, שָׁבַר אֶת צִמְאוֹנוֹ. **رَيٌّ** הַשְׁקָיָה. **رَوِيٌّ** 1. שְׁבִירַת צִמָּאוֹן. 2. הָאוֹת הָאַחֲרוֹנָה בַּחֲרוּז הָעַרְבִי. **رَوَاءٌ** מַיִם חַיִּים. **رُوَاءٌ** יֹפִי, יִפְעָה, הַדְרַת פָּנִים. **رَوِيَّةٌ** הִתְבּוֹנְנוּת, שִׁקּוּל דַּעַת, כַּוָּנָה. **عَنْ رَوِيَّةٍ** בְּכַוָּנָה, מִתּוֹךְ שִׁקּוּל מַעֲמִיק. **رِوَايَةٌ** 1. סִפּוּר, רוֹמָן. 2. מָסֹרֶת. 3. גִּרְסָה. **رِوَايَةٌ بُولِيسِيَّةٌ** ע' **بُولِيس**. **رِوَايَةٌ تَمْثِيلِيَّةٌ** מַחֲזֶה, דְּרָמָה. **رِوَايَةٌ قَصِيرَةٌ** ע' (قص) **أُقْصُوصَةٌ**. **رِوَايَةٌ مُحْزِنَةٌ** טְרַגֶדְיָה. **رِوَايَةٌ هَزْلِيَّةٌ** קוֹמֶדְיָה. **رِوَائِيٌّ** מְסַפֵּר, כּוֹתֵב סִפּוּרִים, סוֹפֵר. **رَيَّانُ** ج **رِوَاءٌ** 1. רָווּי, רָוֶה. 2. רַעֲנָן (עץ למשל).

إِرْوَائِيٌّ שֶׁל הַשְׁקָיָה. **تَرَوٍّ (تَرَوِّي)** שִׁקּוּל דַּעַת, כַּוָּנָה. **رَاوٍ (رَاوِي)** ج **رُوَاةٌ**. **رَاوِيَةٌ** ج **رَوَايَا** 1. מְסַפֵּר. 2. בַּעַל אַגָּדָה. 3. מוֹסֵר מָסֹרֶת. **مَرْوِيَّاتٌ** סִפּוּרִים, אַגָּדוֹת. **أُرْوِيَّةٌ** ج **أَرَاوِيٌّ** יָעֵלָה, יַעֲלָה (Ibex).

رِيَالٌ .Sp רֵיאָל (מטבע).

(ريب) رَابَ ـِ עוֹרֵר חֲשָׁד (סָפֵק). **دَعْ مَا يَرِيبُكَ إِلَى مَا لَا يَرِيبُكَ** ח' בָּרִי וְשֶׁמָּא – בָּרִי עָדִיף. **أَرَابَ** IV 1. פִּקְפֵּק, הֵטִיל סָפֵק. 2. עוֹרֵר סָפֵק. 3. הִדְרִיךְ אֶת מְנוּחָתוֹ. **تَرَيَّبَ** V. **إِرْتَابَ** VIII. **إِسْتَرَابَ** X חָשַׁד, הֵטִיל סָפֵק, פִּקְפֵּק. **رَيْبٌ** סָפֵק, חֲשָׁד, פִּקְפּוּק. **بِلَا رَيْبٍ** בְּלִי סָפֵק. **رَيْبُ الدَّهْرِ (الْمَنُونِ)** תַּהְפּוּכוֹת הַזְּמַן (הַגּוֹרָל). **رِيبَةٌ** ج **رِيَبٌ**. **إِرْتِيَابٌ** סָפֵק. **مُرِيبٌ** חָשׁוּד, מְעוֹרֵר סְפֵקוֹת. **يَكَادُ الْمُرِيبُ يَقُولُ خُذُونِي** פת' עַל רֹאשׁ הַגַּנָּב בּוֹעֵר הַכּוֹבַע.

رِيبُورْتَاجٌ F ج **رِيبُورْتَاجَاتٌ** כַּתָּבָה, רֶפּוֹרְטָז'ה.

(ريث) رَاثَ ـِ הִשְׁתַּהָה. **تَرَيَّثَ** V הִשְׁתַּהָה, פָּעַל בְּאִטִּיּוּת, הִמְתִּין. **رَيْثٌ** אִטִּיּוּת, מְתִינוּת. **رَيْثَمَا** עַד שֶׁ־, כָּל זְמַן שֶׁ־. **مَا جَاءَ إِلَّا رَيْثَمَا انْصَرَفَ** עוֹד לֹא הִגִּיעַ וּכְבָר הָלַךְ.

(ريش) رَاشَ ـِ 1. צָמְחוּ לוֹ נוֹצוֹת. 2. הִתְעַשֵּׁר. 3. הִרְכִּיב נוֹצָה עַל הַחֵץ. **لَا يَرِيشُ وَلَا يَبْرِي** פת' אֵינוֹ מוֹעִיל וְאֵינוֹ מַזִּיק. **رَيَّشَ** II 1. הִרְכִּיב נוֹצוֹת, צָמְחוּ לוֹ נוֹצוֹת. 2. הִתְעַשֵּׁר. **رِيشَةٌ** ج **رِيشٌ** נוֹצָה, מִכְחוֹל, קֻלְמוֹס, עֵט, צִפֹּרֶן. **فَنُّ الرِّيشَةِ** אָמָּנוּת הַצִּיּוּר. **وَزْنُ الرِّيشَةِ** מִשְׁקַל נוֹצָה (בספורט). **كَالرِّيشَةِ فِي مَهَبِّ الرِّيحِ** פת' כְּמוֹץ אֲשֶׁר תִּדְּפֶנּוּ רוּחַ. **رِيَاشٌ** רָהִיטִים מְפֹאָרִים.

(ريع) رَاعَ ـِ הִתְרַבָּה, צָמַח. **رَيْعٌ** הַכְנָסָה, רֶוַח. **رَيْعُ (رَيْعَانُ) الشَّبَابِ** מֵיטַב הָעֲלוּמִים. **رَيْعُ الْأَرْضِ** הַכְנָסָה מֵהַקַּרְקַע. **أَرْضٌ مَرِيعَةٌ. حَقْلٌ مِرْيَاعٌ** אֲדָמָה פּוֹרִיָּה.

رِيفٌ ج **أَرْيَافٌ** 1. אַדְמַת מִזְרָע. 2. אֵזוֹר כַּפְרִי, שְׁפֵלַת הַדֶּלְתָּא בְּמִצְרַיִם. **رِيفِيٌّ** כַּפְרִי.

(ريق) رَاقَ ـِ 1. הָיָה צַח. 2. זָרַם ע' روق.

مُرَيْلَةٌ 1. תִּלְבֹּשֶׁת אֲחִידָה (של בנות). 2. סִינָר. **مَرْيُولٌ** סִינָר.

(ريم) رَامَ ـَ רָחַק, נָטַשׁ, עָזַב. **مَا رَامَ مَكَانَهُ** לֹא נָטַשׁ אֶת מְקוֹמוֹ. **رِيمٌ** 1. קֶצֶף (של מרק). 2. צְבִי ע' (رأم) **رِئْم**.

(رين) رَانَ ـِ عَلَى שָׁלַט, שָׂרַר. **رَانَ الْحُزْنُ عَلَيْهِمْ** שָׂרַר עֲלֵיהֶם אֵבֶל.

(ريي) رَايَةٌ ج **رَايَاتٌ** נֵס, דֶּגֶל. **حَامِلُ الرَّايَةِ** נוֹשֵׂא הַדֶּגֶל. **رِيَّةٌ. رِيَّةُ الْبَحْرِ** מְדוּזָה.

ز ז. הָאוֹת הָאַחַת עֶשְׂרֵה בָּא"ב הָעַרְבִי, שְׁמָהּ زَاي אוֹ زَاء זַאי אוֹ זַאא'.

زَار P מ' "זַאר", דִּבּוּק, טֶקֶס גֵּרוּשׁ שֵׁדִים מִגּוּפָם שֶׁל בְּנֵי אָדָם. دَقَّـةُ الـزَّار הַתִּיפּוּף שֶׁל טֶקֶס הַ"זַּאר". كُودِيَّةُ الزَّار כּוֹהֶנֶת "זַאר".

زِئْبَرٌ פְּלוּמַת בְּגָדִים.

زِئْبَقٌ P כַּסְפִּית.

زَاجٌ P חֻמְצָה, וִיטְרִיּוֹל (חומצה גפריתית). رُوحُ الـزَّاج. زَيْـتُ الـزَّاج חֻמְצָה גָּפְרִיתִית.

زَأَرَ ـِ שָׁאַג (אריה). زَئِيرٌ שְׁאָגָה.

زَاغٌ ج زِيغَانٌ עוֹרֵב.

زَأَمَ ـَ 1. מֵת מִיתָה חֲטוּפָה. 2. הִפְחִיד. زُؤَامٌ. مَوْتٌ زُؤَامٌ מִיתָה חֲטוּפָה.

زُؤَانٌ זוּן (צמח בר הגדל עם חיטה).

زَانٌ אָשׁוּר, בּוּק (עץ). ثَمَرُ الزَّانِ עֵפֶץ הָאָשׁוּר. زَانَةٌ ج زَانَاتٌ מוֹט. القَفْزُ بِالزَّانَةِ קְפִיצָה בְּמוֹט (בספורט).

زَاوُوقٌ כַּסְפִּית ע' زِئْبِق.

زَاي. زَاء שֵׁם הָאוֹת ز בְּעַרְבִית.

(زب) زَبَّبَ II 1. נַעֲשָׂה צִמּוּק. 2. יִצֵּר צִמּוּקִים מֵעֲנָבִים. زُبٌّ ج أَزْبَابٌ אֵיבַר הַזָּכָר. تَزْبِيبٌ יִצּוּר צִמּוּקִים. أَزَبُّ נ' زَبَّاءُ שָׂעִיר. زَبِيبَةٌ ج زَبِيبٌ 1. צִמּוּק. 2. סִימָן עַל הַמֵּצַח (של מוסלם מרוב השתחוות בתפילות).

زَبَدَ ـُ 1. חִבֵּץ (חלב כדי לייצר חמאה). 2. מָשַׁח (לחם או אוכל בחמאה). زَبَّدَ II 1. הֶעֱלָה חֶמְאָה (חלב). 2. יִצֵּר חֶמְאָה. أَزْبَـدَ IV 1. הִקְצִיף (ים). 2. קָצַף, כָּעַס. أَرْغَى وَأَزْبَدَ שָׁצַף וְקָצַף, חָרָה אַפּוֹ, בָּעֲרָה בוֹ חֲמָתוֹ. زَبَدٌ ج أَزْبَادٌ קֶצֶף (על פני המים). زُبْـدٌ. زُبْـدَةٌ 1. חֶמְאָה, זִבְדָּה, קַצֶּפֶת. 2. עִקָּר, תַּמְצִית. 3. עִלִּית (של חברה), שַׁמְנָהּ וְסָלְתָּהּ. زُبْدِيَّةٌ ج زُبْدِيَّاتٌ وَزَبَادِيٌّ קְעָרַת חֶרֶס (לשמנת וכו'). زَبَادٌ. سِنَّوْرُ الزَّبَادِ חֲתוּל הַזֶּבֶד (civet cat). زَبَادِي. لَبَنٌ زَبَادِي לֶבֶן. مِزْبَدٌ. مِزْبَدَةٌ ج مَزَابِدُ מַחְבֵּצָה. مَزْبَدَةٌ מְקוֹם יִצּוּר הַחֶמְאָה.

زَبَرَ ـُ 1. גָּעַר ב־. 2. כָּתַב סֵפֶר. زَبُورٌ סֵפֶר תְּהִלִּים ע' (زمر) مَزَامِير.

زِبْرِجٌ P קִשֵּׁט, יִפָּה. زِبْرِجٌ ج زَبَارِجُ קִשּׁוּט, עֲדִי, תַּכְשִׁיט.

زَبَرْجَد P טוֹפָּז, פִּטְדָה (אבן יקרה וירוקה).

زَبَطَ ـِ גִּעְגַּע (ברווז). زَبْطٌ מ' טִיט, טִין. زُبَاطَة מ' אֶשְׁכּוֹל תְּמָרִים.

(زبع) زَوْبَعَةٌ ج زَوَابِعُ סוּפָה, סְעָרָה, הוֹרִיקָן. زَوْبَعَةٌ فِي فِنْجَانٍ סְעָרָה בְּכוֹס מַיִם.

زَبَلَ ـِ زَبْلٌ II זִבֵּל, דִּשֵּׁן. زِبْلٌ ج أَزْبَالٌ זֶבֶל, דֹּמֶן, אַשְׁפָּה. زَبَّالٌ אוֹסֵף אַשְׁפָּה, מְנַקֵּה רְחוֹבוֹת. زُبَالَةٌ אַשְׁפָּה. مَزْبَلَةٌ ج مَزَابِلُ מִזְבָּלָה, מַדְמֵנָה.

زَبَنَ ـِ דָּחַף, דָּחָה. زَبُونٌ ج زَبَائِنُ לָקוֹחַ, צַרְכָן. زُبَانَى עֹקֶץ (של עקרב). زَبَانِيَةٌ מַלְאֲכֵי חַבָּלָה (הדוחפים את החוטאים לגיהנום).

زُبْيَةٌ ج زُبًى גִּבְעָה שֶׁאֵין הַמַּיִם מַגִּיעִים אֵלֶיהָ (בגלל גובהה). بَلَغَ السَّيْلُ الزُّبَى פת' בָּאוּ מַיִם עַד נָפֶשׁ.

زَجَّ ـُ 1. הִשְׁלִיךְ, זָרַק, הֵטִיל. 2. תָּקַע, תָּחַב. 3. מָרַט אֶת שְׂעַר גַּבּוֹתָיו (אישה). زُجَّ فِي נִקְלַע ל־, הִסְתַּבֵּךְ. زُجَّ بِهِ فِي السِّجْنِ הֻשְׁלַךְ לַכֶּלֶא. زَجَّجَ II עִדֵּן אֶת שְׂעַר גַּבּוֹתָיו (אישה). زُجٌّ עָקֵב בַּרְזֶל בִּקְצֵה הָרֹמַח. زَجَّـاءُ ج زُجٌّ אִשָּׁה בַּעֲלַת גַּבּוֹת דַּקּוֹת וְיָפוֹת. زُجَاجٌ זְכוּכִית. زُجَاجُ الأَمْنِ. زُجَاجٌ مَنِيعٌ. זְכוּכִית חֲסִינַת אֵשׁ (כַּדּוּרִים). زُجَاجَةٌ ج زُجَاجَاتٌ 1. חֲתִיכַת זְכוּכִית. 2. בַּקְבּוּק. 3. קַעֲרַת הַנֵּר. زُجَاجِيٌّ 1. עָשׂוּי מִזְּכוּכִית. 2. שָׁקוּף. زَجَّاجٌ זַגָּג. زُجَاجَةٌ זַגָּגוּת. زُجَاجِيَّةٌ. زُجَاجٌ مُلَوَّنٌ וִיטְרָז'.

زَجَرَ ـُ 1. גֵּרֵשׁ בִּגְעָרָה, סִלֵּק. 2. נָזַף ב־. 3. בָּלַם, מָנַע. زَجْرٌ סִלּוּק, גְּעָרָה, נְזִיפָה. زَجْرِيٌّ שֶׁל עֲנִישָׁה (תִּקּוּן). مَعْهَدٌ زَجْرِيٌّ מוֹסָד לַעֲבַרְיָנִים צְעִירִים. زَاجِرٌ 1. מְעַצּוֹר. 2. מַרְתִּיעַ. حُكْمٌ زَاجِرٌ עֹנֶשׁ מַרְתִּיעַ. زَاجِرَةٌ ج زَوَاجِرُ وَزَاجِرَاتٌ 1. רוּחַ עַזָּה. 2. מְנִיעָה, הַגְבָּלָה, סְיָג.

زَجَلَ ـُ שִׁלַּח לַחָפְשִׁי (יונת דואר). زَجِلَ ـَ שָׁר, פִּיֵּט. زَجَلٌ פִּיּוּט עֲמָמִי (בייחוד בשמחות). زَجَّالٌ פַּיְּטָן (בשמחות). زَاجِلٌ מְשַׁלֵּחַ יוֹנִים. حَمَامُ الزَّاجِلِ יוֹנַת דֹּאַר.

(زجو) زَجَا ـُ 1. דָּחַף (בעדינות), הוֹבִיל. 2. הָיָה קַל (נוֹחַ). زَجَّى II 1. הֵקַל. 2. דָּחַף. أَزْجَى IV 1. דָּחַף, הֵאִיץ ב־. 2. בִּלָּה (זמן). 3. הֵפִיץ. 4. בֵּרֵךְ. 5. הֵאִיעַ, יָעַץ. أَزْجَى لَهُ نَصِيحَةً הִשִּׂיא לוֹ עֵצָה, נָתַן לוֹ עֵצָה. أَزْجَى لَهُ تَحِيَّةً בֵּרֵךְ אוֹתוֹ לְשָׁלוֹם. تَزْجِيَةُ الفَرَاغِ בִּלּוּי שְׁעוֹת הַפְּנַאי. مُزْجًى זָעוּם, גָּרוּעַ.

زَحَرَ ـَ 1. נֶאֱנַח, גָּנַח. 2. יָלַד (אישה). زُحِرَ חָלָה בְּבוֹרְדָּם (בדיזנטריה). زَحِيرٌ גְּנִיחָה, אֲנָקָה, אֲנָחָה. زُحَارٌ בּוֹרְדָּם, דִּיזֶנְטֶרְיָה.

زَحْزَحَ הֵזִיז, הֵנִיעַ הַצִּדָּה, הֶעְתִּיק. تَزَحْزَحَ זָז, סָר מִן־, הִרְחִיק. لَمْ يَتَزَحْزَحْ عَنْ رَأْيِهِ לֹא סָר מִדַּעְתּוֹ, דָּבַק בְּדַעְתּוֹ.

زَحَفَ ـَ 1. זָחַל. 2. נָע לְאַט, הִתְקַדֵּם לִקְרַאת, עָלָה (על עיר, מדינה וכו'), הִסְתָּעֵר, פָּלַשׁ. زَحْـفٌ 1. זְחִילָה. 2. הִתְקַדְּמוּת (של צבא), הִסְתָּעֲרוּת, פְּלִישָׁה. زَحَّـافٌ רֶמֶשׂ, זוֹחֵל. زَحَّافَةٌ ج زَحَّافَاتٌ 1. מַשְׂדֵּדָה. 2. מְזַחֶלֶת, מִגְרֶרֶת. الزَّوَاحِفُ זוֹחֲלִים (בעלי חיים).

زَحَلَ ـَ عَنْ 1. סָר, הִתְרַחֵק. 2. הֵסִיר. زَحَّلَ II הִרְחִיק. زُحَلٌ כּוֹכַב שַׁבְּתַאי, סָטוּרְן.

زَحْلَقَ הִגְלִיש (על קרח), הֶחֱלִיק, דִּרְדֵּר. تَزَحْلَقَ 1. גָּלַש (על קרח). 2. מָעַד, הֶחֱלִיק. تَزَحْلُقٌ גְּלִישָׁה, סְקִי. زُحْلُوقَةٌ ج زَحَالِيقُ מַגְלֵשָׁה.

زَحَمَ – דָּחַק (למקום צר). زَاحَمَ III 1. דָּחַק, דָּחַף. 2. הִתְחָרָה ב־. تَزَاحَمَ VI. إِزْدَحَمَ VIII דָּחַק אֶת־, נִדְחַק, הָיָה צָפוּף, הָיָה צַר מִלְּהָכִיל. تَزَاحَمَ التُّجَّارُ הַסּוֹחֲרִים הִתְחָרוּ בֵּינֵיהֶם. إِزْدَحَمَ الْمَكَانُ הַמָּקוֹם הָיָה מָלֵא (הָיָה צַר מִלְּהָכִיל). زَحْمَةٌ، زِحَامٌ 1. דֹּחַק, צְפִיפוּת. 2. פְּקַק תְּנוּעָה. تَزَاحُمٌ. مُزَاحَمَةٌ הִתְחָרוּת. مُزَاحِمٌ מִתְחָרֶה, מִתְמוֹדֵד. مُزْدَحِمٌ צָפוּף, דָּחוּק, מָלֵא עַד אֶפֶס מָקוֹם.

زَخَّ – 1. דָּחַף. 2. יָרַד גֶּשֶׁם. زَخَّةٌ מִמְטָר (של גשם).

زَخَرَ – 1. גָּאָה, עָלָה עַל גְּדוֹתָיו. 2. بِ– שָׁפַע, גָּדַשׁ, מָלֵא בְּשֶׁפַע. 3. הִתְפָּאֵר ב־. زَاخِرٌ שׁוֹפֵעַ, מָלֵא וְגָדוּשׁ.

زَخْرَفَ עִטֵּר, קִשֵּׁט, יִפָּה. تَزَخْرَفَ הִתְקַשֵּׁט, הִתְהַדֵּר. زُخْرُفٌ ج زَخَارِفُ עִטּוּר, קִשּׁוּט. زَخَارِفُ لَفْظِيَّةٌ קִשּׁוּטֵי (עִטּוּרֵי) לָשׁוֹן. زَخَارِفُ الدُّنْيَا הַבְלֵי הָעוֹלָם הַזֶּה. زَخْرَفَةٌ עִטּוּר, דֵּקוֹרַצְיָה. مُزَخْرَفٌ מְקֻשָּׁט, מְעֻטָּר. فَنُّ الزَّخْرَفَةِ الْعَرَبِيَّةِ עֲרַבֶסְקָה ע' (ورق) تَوْرِيق.

زَخَمَ – דָּחַף בְּכֹחַ, נָתַן תְּנוּפָה. زَخِمَ – הִסְרִיחַ (בשר). زَخْمٌ תְּנוּפָה, תְּאוּצָה, מוֹמֶנְטוּם. زَخْمٌ سِيَاسِيٌّ תְּנוּפָה מְדִינִית. زَخِمٌ מַסְרִיחַ.

زَرَّ – زَرَّرَ II כִּפְתֵּר, רִכֵּס. زِرٌّ ج أَزْرَار 1. כַּפְתּוֹר. 2. נִצָּן, פְּקַעַת, נִצָּה. 3. לַחְצָן.

زَرَادُشْت P זָרַתּוּסְטְרָא (דת הפרסים הקדומים).

زَرِبَ – נָזַל, זָרַם. زَرَبَ – הִכְנִיס בְּמִכְלָאָה (בהמות). زُرْبِيَّةٌ ج زَرَابِيُّ מַצָּע לִישִׁיבָה, כַּר. زَرِيبَةٌ ج زَرَائِبُ מִכְלָאָה, גִּדְרָה. مِزْرَابٌ ج مَزَارِيبُ מַרְזֵב ע' (وزب) مِيزَاب.

زَرِدَ – إِزْدَرَدَ VIII בָּלַע בִּמְהִירוּת. زَرَدٌ ج زُرُودٌ שִׁרְיוֹן טַבָּעוֹת. حِمَارُ الزَّرَدِ זֶבְּרָה. زَرَدِيَّةٌ ج زَرَدِيَّاتٌ מֶלְקָחַיִם, מֶלְקַחַת, פְּלַיֶּיר. مِزْرَدٌ גָּרוֹן.

زُرْزُر צִיץ. زُرْزُورٌ ج زَرَازِيرُ זַרְזִיר (עוף).

زَرَعَ – 1. זָרַע, גִּדֵּל. 2. עִבֵּד (אדמה). زَرَعَ الأَلْغَامَ זָרַע (טָמַן) מוֹקְשִׁים. زَرَعَ الشِّقَاقَ עוֹרֵר מַחְלֹקֶת. زَرَعَ عُضْوًا הִשְׁתִּיל אֵיבָר (בגוף). زَارَعَ III אָרַס, קִבֵּל שָׂדֶה בַּאֲרִיסוּת. زَرْعٌ 1. זְרִיעָה, פּאר זְרָעִים. 2. זְרָעִים, מֻזְרָע. 3. הַשְׁתָּלַת אֵיבָר. الزَّرْعُ وَالضَّرْعُ הַחַי וְהַצּוֹמֵחַ. زِرَاعَةٌ חַקְלָאוּת, עִבּוּד אֲדָמָה, גִּדּוּל (יבולים חקלאיים). زِرَاعِيٌّ חַקְלָאִי. أَرْضٌ زِرَاعِيَّةٌ אַדְמַת חַקְלָאוּת. مُهَنْدِسٌ زِرَاعِيٌّ אַגְרוֹנוֹם. زَرِيعَةٌ ج زَرَائِعُ שָׂדֶה מֻזְרָע, יְבוּל. زَارِعٌ. زَرَّاعٌ. مُزَارِعٌ חַקְלַאי, אִכָּר, עוֹבֵד אֲדָמָה. زَارِعَةُ الأَلْغَامِ סְפִינַת מִקּוּשׁ. مَزْرَعَةٌ ج مَزَارِعُ חַוָּה חַקְלָאִית, שָׂדֶה, מֶשֶׁק. مُزَارَعَةٌ אֲרִיסוּת. مَزْرُوعٌ 1. מְעֻבָּד (שדה). 2. שָׁתוּל (איבר בגוף).

زَرَفَ – מִהֵר. إِنْزَرَفَ VII פָּלַח, עָבַר, חָדַר. زَرَافَةٌ ج زَرَافَى وَزَرَافِيُّ ג'ירָפָה, גָּמָל נָמֵרִי. ج زَرَافَاتٌ קְבוּצָה. جَاءُوا زَرَافَاتٍ وَوُحْدَانًا בָּאוּ בֶּהָמוֹנֵיהֶם בִּקְבוּצוֹת וּבִיחִידִים.

زَرَقَ – 1. הִפְרִישׁ רְעִי (יונה). 2. יָרָה (בחנית). 3. חִדֵּד מַבָּטוֹ. زَرِقَ – נַעֲשָׂה כָּחֹל. إِزْرَقَّ IX הִכְחִיל. زَرْقٌ זְרִיקָה. زَرَقٌ. زُرْقَةٌ 1. כְּחוֹל. 2. الزَّرَقُ בַּרְקִית (מחלת עיניים, glaucoma). أَزْرَقُ ج زُرْقٌ נ' زَرْقَاءُ כָּחֹל. الْمَاءُ الأَزْرَقُ בַּרְקִית, גְּלוֹקוֹמָה. مِزْرَاقٌ ج مَزَارِيقُ חֲנִית, רֹמַח קָצָר. إِزْرِقَاقٌ כְּחוֹל. دَاءُ الازْرِقَاقِ כַּחֶלֶת (מחלה), צִיאָנוֹזָה.

زَرْكَشَ קִשֵּׁט, גִּוֵּן, רָקַם מָשִׁי בְּחוּטֵי זָהָב אוֹ כֶּסֶף. زَرْكَشٌ מָשִׁי רָקוּם. زَرْكَشَةٌ קִשּׁוּט, עִטּוּר, גִּוּוּן. مُزَرْكَشٌ מָשִׁי רָקוּם בְּחוּטֵי זָהָב אוֹ כֶּסֶף, מְקֻשָּׁט.

زَرِمَ – 1. פָּסַק, הִפְסִיק. 2. הִתְקַמְצֵן.

زَرْنِيخ P זַרְנִיךְ, אַרְסָן.

(زري) زَرَى – عَلَى. زَارَى III. أَزْرَى IV بِ– إِزْدَرَى VIII בָּז ל־, תִּעֵב, זִלְזֵל ב־, הֵקֵל רֹאשׁ ב־. أَزْرَى بِكَلَامِهِ. إِزْدَرَى كَلَامَهُ הִתְיַחֵס בְּזִלְזוּל (בְּבוּז) לִדְבָרָיו. زَرِيٌّ בָּזוּי, מִסְכֵּן. زَرِيُّ الْهَيْئَةِ שֶׁל הוֹפָעָה בְּזוּיָה, "שְׁלוּמְפֶּר". زِرَايَةٌ בּוּז, תִּעוּב, הַשְׁפָּלָה. إِزْدِرَاءٌ בּוּז. نَظَرَ إِلَيْهِ بِازْدِرَاءٍ הִבִּיט בּוֹ בְּזִלְזוּל. مُزْرٍ(ي) מֵבִישׁ, מְתַעֵב.

زُعْبُوطٌ ج زَعَابِيطُ מ' גְּלִימַת צֶמֶר.

زَعْتَر، سَعْتَر קוֹרָנִית, זַעְתָּר (תבלין) ע' سَعْتَر.

زَعَجَ – أَزْعَجَ IV הִטְרִיד, הִרְגִּיז, הִפְרִיעַ, הִדְאִיג, הוֹצִיא מִכֵּלָיו. إِنْزَعَجَ VII הִתְרַגֵּז, נִטְרַד, הֻדְאַג, יָצָא מִכֵּלָיו. زَعَجٌ חֹסֶר מְנוּחָה. إِزْعَاجٌ הַפְרָעָה, הַטְרָדָה, הַרְגָּזָה, הַדְאָגָה. مُزْعِجٌ מַדְאִיג, מַרְגִּיז, מַטְרִיד, טוֹרְדָנִי. إِزْعَاجٌ جِنْسِيٌّ הַטְרָדָה מִינִית.

زَعِرَ – 1. נָשַׁר (הִתְמַעֵט) שְׂעָרוֹ. 2. הָיָה פִּרְחָח, הָיָה גַּס רוּחַ. أَزْعَرُ ج زُعْرٌ 1. גִּבֵּחַ, שֶׁשְּׂעָרוֹ נָשַׁר. 2. ج زُعْرَانٌ רַע, פִּרְחָח, רָשָׁע, נָבָל. زَعَارَةٌ רֹעַ, פִּרְחָחוּת, הִתְנַהֲגוּת גַּסָּה (פִּרְאִית). زُعْرُورٌ ج زَعَارِيرُ עֻזְרָר (עץ), עֻזְרָד (עץ). زُعْرُورٌ بُسْتَانِيٌّ. زُعْرُورُ اليَابَانِ שֶׁסֶק ע' مُشْمُلا.

زَعْزَعَ זִעְזַע, הִרְעִיד, הֵנִיעַ בְּחָזְקָה. تَزَعْزَعَ הִזְדַּעְזֵעַ, רָעַד, הִתְנוֹעֵעַ. لاَ يَتَزَعْزَعُ אֵיתָן כְּסֶלַע. زَعْزَعَةٌ ج زَعَازِعُ זַעֲזוּעַ, רְעָדָה. مُزَعْزَعٌ מְזֻעְזָע. مُتَزَعْزِعٌ רוֹעֵד, רוֹתֵת, רוֹטֵט, מִתְנַדְנֵד ע' (هز) مَهْزُوز.

زَعَطَ – חָנַק. زُعَيْط ومُعَيْط סל' חֵילֵק וּבֵילֵק, עֵרֶב רַב, אַרְחֵי פַּרְחֵי, רֵיקִים וּפוֹחֲזִים.

زَعَفَ – הִכָּה וְהָרַג, קָטַל. زُعَافٌ קַטְלָנִי. سُمٌّ زُعَافٌ רַעַל קַטְלָנִי.

زَعْفَرَان זַעְפְּרָן, כַּרְכֹּם.

زَعَقَ – عَلَى זָעַק, צָוַח, צָעַק עַל־. زَعْقٌ. زَعِيقٌ צְעָקָה, צְוָחָה, צְרִיחָה. زُعَاقٌ מָלוּחַ (מים), מַר.

زَعِلَ – 1. רָגַז, הִצְטַעֵר. 2. מִןْ קָץ ב־, מָאַס ב־. زَعَّلَ II. أَزْعَلَ IV הִרְגִּיז, צִעֵר. زَعَلٌ רֹגֶז, צַעַר, "בְּרֹגֶז". زَعْلَانٌ ج زَعْلَى מְרֻגָּז, עָצוּב.

زَعَمَ – 1. טָעַן, הִתְיַמֵּר, בָּדָה (שקר). 2. חָשַׁב, סָבַר. زَعُمَ – הִנְהִיג. تَزَعَّمَ V נַעֲשָׂה לְמַנְהִיג, עָמַד בָּרֹאשׁ. زَعْمٌ טַעֲנָה, הִתְיַמְּרוּת. فِي زَعْمِهِ לְטַעֲנָתוֹ. زَعِيمٌ ج زُعَمَاءُ 1. מַנְהִיג, רֹאשׁ. 2. תַּת־אַלּוּף (דרגה צבאית שהייתה נהוגה בעבר). 3. עָרֵב, אַחְרַאי. زَعَامَةٌ מַנְהִיגוּת, רָאשׁוּת. مَزَاعِمُ טַעֲנוֹת שָׁוְא, יָמְרוֹת. مَزْعُومٌ מְדֻמֶּה, שֶׁכְּבְיָכוֹל, לִכְאוֹרָה.

زَعْنِفَةٌ ج زَعَانِفُ סְנַפִּיר (של דג).

زَغَبٌ מוֹךְ, פְּלוּמָה. زَغِبَ. أَزْغَبُ 1. מְכֻסֶּה פְּלוּמָה. 2. שָׂעִיר (צמח).

زَغْرَدَ צִהֲלַל, רִנֵּן, הִשְׁמִיעַ יִלְלַת שִׂמְחָה (נשים בשמחות). زَغْرَدَةٌ ج زَغَارِيدُ יִלְלַת שִׂמְחָה, צִהֲלוּל, צַהֲלוּלִים.

زَغْزَغَ דִּגְדֵּג. زَغْزَغَةٌ דִּגְדּוּג. زُغْزُغٌ ج زَغَازِغُ קָטָן, נָמוּךְ, גּוּץ.

زَغَلَ – 1. מָזַג (בבת אחת). 2. זִיֵּף (מטבע). 3. יָנַק (תינוק). زَغَلٌ מַטְבֵּעַ מְזֻיָּף.

زَغْلَلَ מ׳ סִנְוֵר. زُغْلُولٌ ج زَغَالِيلُ 1. גּוֹזָל (של יונה). 2. תִּינוֹק חַלָּשׁ. 3. תְּמַר אָדֹם. 4. חָבִיב, נָעִים.

زَفَّ – إِلَى 1. הֵבִיא אֶת הַכַּלָּה לְבֵית הֶחָתָן (במצעד שמחה). 2. בִּשֵּׂר, הוֹדִיעַ ל־.

زَفَّ – 1. מִהֵר, הֵחִישׁ צְעָדָיו. 2. עָף (עוף), פָּרַשׂ אֶת כְּנָפָיו. زَفَّةٌ מִצְעַד הֲבָאַת הַכַּלָּה לְבֵית הֶחָתָן. زِفَافٌ נִשּׂוּאִים, כְּלוּלוֹת. حَفْلَةُ زِفَافٍ מְסִבַּת נִשּׂוּאִים. لَيْلَةُ الزِّفَافِ לֵיל הַכְּלוּלוֹת, לֵיל הַבִּיאָה. زَفُوفٌ 1. יָעֵן ע׳ نَعَامَةٌ. 2. מָהִיר (גמל). مِزَفَّةٌ אַפִּרְיוֹן הַכַּלָּה.

زَفَّتَ II זִפֵּת. زِفْتٌ 1. זֶפֶת. 2. חֲסַר בּוּשָׁה. زِفْتٌ وَقَطْرَانٌ זֶפֶת מְזֻפֶּפֶת, רַע וָמַר. مِزْفَتَةٌ ج مَزَافِتُ מַכְשִׁיר זִפּוּת.

زَفَرَ – 1. נָשַׁף, פָּלַט אֲוִיר. 2. נֶאֱנַח. زَفْرَةٌ ج زَفَرَاتٌ אֲנָחָה, נְשִׁיפָה. زَفِيرٌ 1. נְשִׁיפָה, פְּלִיטַת אֲוִיר. 2. אֲנָקָה. 3. נְעִירַת חֲמוֹר. شَهِيقٌ وَزَفِيرٌ שְׁאִיפָה וּנְשִׁיפָה.

زَفْزَفَ שָׁרַק (רוח). زَفْزَفٌ זִיפְזִיף (חול ים).

زَفَنَ – רָקַד.

زَقَّ – הֶאֱכִיל אֶת אֶפְרוֹחָיו (עוף). زِقٌّ ج أَزْقَاقٌ وَزِقَاقٌ נֹאד (לנוזלים). زُقَاقٌ ج أَزِقَّةٌ סִמְטָה, רְחוֹב צַר, מָבוֹי (מפולש או סתום).

زَقْزَقَ 1. צִיֵּץ. 2. נִדְנֵד (תינוק).

زَقَمَ – בָּלַע (במהירות), אָכַל. زَقُّومٌ אֹכֶל קְטָלָנִי (רעל). شَجَرَةُ الزَّقُّومِ ק׳ עֵץ שֶׁפִּרְיוֹ גּוֹרֵם לְמוֹת בְּנֵי גֵּיהִנּוֹם.

(زقو) زَقَا – בָּכָה, צָרַח (תינוק וכו׳), קָרָא (תרנגול). زُقَاءٌ בֶּכִי, צְרִיחָה.

زَكَبَ – מָזַג, מִלֵּא (בבת אחת). زَكِيبَةٌ ج زَكَائِبُ שַׂק.

زُكِمَ הִצְטַנֵּן, הִתְקָרֵר, לָקָה בְּנַזֶּלֶת. زُكَامٌ הִצְטַנְּנוּת, נַזֶּלֶת. مَزْكُومٌ מְקֹרָר.

زَكَنَ – תָּפַס בִּטְבִיעַת עַיִן. زَكَانَةٌ תְּפִיסָה מְהִירָה, טְבִיעַת עַיִן.

(زكو) زَكَا – 1. גָּדַל, צָמַח (הון וכו׳), הִתְפַּתַּח. 2. הִצְלִיחַ, שִׂגְשֵׂג. 3. טָהַר, הָיָה טָהוֹר, הָיָה תָּמִים דַּרְכּוֹ. زَكَّى II 1. הִצְמִיחַ, הִגְדִּיל. 2. טִהֵר (על ידי מתן צדקה). 3. שִׁבַּח. 4. הִצִּיעַ מֻעֲמָד (לבחירות). أَزْكَى IV 1. הִצְמִיחַ, הוֹסִיף. 2. צָמַח. تَزَكَّى V 1. הִטַּהֵר. 2. נָתַן צְדָקָה. زَكِيٌّ 1. טָהוֹר, זַךְ. 2. מַשְׁפִּיעַ טוֹב. زَكِيُّ الرَّائِحَةِ ע׳ ذَكِيٌّ. زَكَاءٌ 1. צְמִיחָה, גִּדּוּל. 2. תֹּם, יֹשֶׁר. زَكَاةٌ ج زَكًا وَزَكَوَاتٌ 1. טֹהַר, זַךְ, תֹּם. 2. "זַכָּאת", צְדָקָה (מיסודות האסלאם). تَزْكِيَةٌ 1. פְּרִישׁוּת, דֶּרֶךְ אֶרֶץ (אצל הצופים), הִנָּזְרוּת מִנָּשִׁים. 2. בְּחִירָה אוֹ מִנּוּי לְלֹא קִיּוּם בְּחִירוֹת אוֹ מִכְרָז.

زَلَّ – 1. מָעַד. 2. שָׁגָה, נִכְשַׁל (בלשונו). 3. عَنْ סָר (מדרך רשעים). 4. عَنْ סָטָה מִמַּסְלוּלוֹ. أَزَلَّ IV הִמְעִיד, הִכְשִׁיל. اِسْتَزَلَّ X 1. הִמְעִיד, הִכְשִׁיל. 2. פִּתָּה לַחֲטֹא. زَلَّةٌ. زَلَلٌ מְעִידָה, כֶּשֶׁל. زَلَّةُ قَلَمٍ פְּלִיטַת קֻלְמוֹס. زَلَّةُ لِسَانٍ פְּלִיטַת פֶּה. زُلَالٌ 1. זַךְ וּמָתוֹק (מים). 2. חֶלְבּוֹן. زُلَالِيٌّ חֶלְבּוֹנִי. زُلَالِيَّاتٌ חֶלְבּוֹנִים.

زَلَابِيَةٌ מַאֲפֶה קָלוּי עָשׂוּי בָּצֵק קַל מְתֻבָּל בִּדְבַשׁ.

زَلَجَ – הִבְרִיחַ (דלת), נָעַל בִּבְרִיחַ. زَلِجَ – 1. הֶחֱלִיק. 2. פָּלַט (דיבור). تَزَلَّجَ V 1. הִתְגַּלֵּשׁ, הֶחֱלִיק (על קרח). 2. מָעַד. زَلِجٌ. زَلِيجٌ חֲלַקְלַק. مِزْلَجٌ (בזוגי) مَزَالِجُ מַחְלִיקַיִם, מִגְלָשַׁיִם. مِزْلَاجٌ ج مَزَالِيجُ בְּרִיחַ. تَزَلُّجٌ גְּלִישָׁה, הַחְלָקָה, סְקִי.

زَلْزَلَ 1. הִפְחִיד. 2. נִעְנַע, הִרְעִיד (אדמה). تَزَلْزَلَ רָעַד (אדמה), רָעַשׁ. زَلْزَلَةٌ ج زَلَازِلُ. زِلْزَالٌ רְעִידַת (רעש) אֲדָמָה ע׳ هَزَّةٌ. زِلْزَالِيٌّ רַעֲשִׁי, שֶׁל רְעִידַת אֲדָמָה.

زُلْطٌ מַעֲרֻמִּים. زَلَطٌ מ׳ חָצָץ.

زَلْعَةٌ ج زَلَعَاتٌ כַּד.

زُلْعُومٌ ج زَلَاعِيمُ גָּרוֹן ע׳ حَلْقٌ.

زَلَفَ – הִתְקָרֵב אֶל־. زَلَّفَ II הִפְרִיז, הִגְזִים. أَزْلَفَ IV 1. קֵרֵב. 2. צָבַר, אָסַף, קִבֵּץ. تَزَلَّفَ V. اِزْدَلَفَ VIII נִסָּה לְהִתְקָרֵב אֶל־, נָהַג בִּצְבִיעוּת וּבְדִבְרֵי חֲנֻפָּה. زُلْفَةٌ. زُلْفَى חֲנֻפָּה, צְבִיעוּת. مُتَزَلِّفٌ מַחְנִיף, חַנְפָן, צָבוּעַ.

زَلَقَ – 1. מָעַד, הֶחֱלִיק. 2. مِنْ מָאַס, בָּחַל ב־. زَلَقَ مِنْ سُلُوكِهِ בָּחַל בְּהִתְנַהֲגוּתוֹ. زَلَّقَ II. أَزْلَقَ IV הִמְעִיד, הִכְשִׁיל, גָּרַם שֶׁיַּחְלִיק. تَزَلَّقَ V. اِنْزَلَقَ VII 1. הִתְגַּלֵּשׁ, הֶחֱלִיק. 2. מָעַד. زَلِقٌ חֲלַקְלַק. زَلَّاقَةٌ. مِزْلَقَةٌ מַגְלֵשָׁה (לילדים). مَزْلَقٌ ج مَزَالِقُ 1. מִמְעָד, מָקוֹם שֶׁמּוֹעֲדִים בּוֹ. 2. מָקוֹם סַכָּנָה. مِزْلَقَانٌ ج مِزْلَقَانَاتٌ 1. מַחְסוֹם (רכבת וכו׳). 2. מִשְׁפָּע (כביש וכו׳). مِزْلَقٌ (זוגי) מִגְלָשַׁיִם. مِزْلَقٌ ذُو عَجَلَاتٍ מִגְלָשׁ מִתְגַּלְגֵּל (של ילדים). مِزْلَقَةٌ ج مَزَالِقُ מִגְרָרָה (על קרח). اِنْزِلَاقٌ 1. מְעִידָה.

2. גְלִישָׁה, הַחְלָקָה, סְקִי. إِنْزِلَاقٌ غُضْرُوفِيٌّ נְקִיעַת הַסְּחוּס. مُنْزَلِقٌ זָחִיחַ. بَابٌ مُنْزَلِقٌ דֶּלֶת הֲזָזָה (זְחִיחָה). مُنْزَلَقٌ 1. מִמְעָד. 2. מַסְלוּל מְשֻׁפָּע. مُنْزَلَقَاتٌ أَرْضِيَّةٌ הִתְמוֹטְטוּת קַרְקָעִית.

زَلَمَ ـُ 1. שָׁגָה. 2. חָתַךְ אַפּוֹ. 3. הִמְעִיט, גֵּרַע. 4. יִשֵּׁר אֶת הַחֵץ. زَلَمٌ ج أَزْلَامٌ חֵץ לְהַגְרָלָה (היה נהוג לפני האסלאם ונאסר בקוראן). زَلَمَةٌ. زَلَمِي מד׳ גֶּבֶר, אִישׁ.

زَمَّ ـُ הִדֵּק, צָרַר, קָשַׁר. زَمَّ ـِ הֵרִים אַפּוֹ (בהתנשאות), הִתְנַשֵּׂא. زَمَّ شَفَتَيْهِ קָפַץ שְׂפָתָיו. زَمَّمَ II 1. מִתֵּג, שָׂם רֶסֶן בְּפִי הַגָּמָל. 2. חָסַם פִּיו. زِمَامٌ ج أَزِمَّةٌ רֶסֶן, מוֹשְׁכוֹת. زِمَامُ الأَمْرِ (الحُكْمِ) רֶסֶן הַשִּׁלְטוֹן. أَفْلَتَ زِمَامَ الأَمْرِ مِنْ يَدِهِ אִבֵּד אֶת הַשְּׁלִיטָה. تَوَلَّى زِمَامَ العَمَلِ קִבֵּל לְיָדָיו אֶת נִהוּל הָעֲבוֹדָה.

زَمْبُوبَةٌ. زَمْبُوعَةٌ זַרְבּוּבִית.

زَمُتَ ـُ 1. כָּבֵד, נִכְבַּד. 2. שָׁקַט (רוח). تَزَمَّتَ V הָיָה רְצִינִי, הֶחְמִיר (בייחוד בענייני דת). مُتَزَمِّتٌ מַחְמִיר (בענייני דת), רְצִינִי מְאוֹד, חֲרֵדִי.

زُمَّجٌ תַּחְמָס (night jar), בַּז (עוף). زُمَّجُ المَاءِ שַׁחַף (seagull) ע׳ نَوْرَس.

زَمْجَرَ 1. צָרַח, צָוַח. 2. שָׁאַג (אריה). زَمْجَرَةٌ צְוָחָה, שָׁאוֹן, שְׁאָגָה.

زَمَرَ ـِ زَمَّرَ II חִלֵּל בְּחָלִיל. زَمْرٌ 1. חִלּוּל (בחליל). 2. ج زُمُورٌ כְּלִי נְשִׁיפָה. زُمْرَةٌ ج زُمَرٌ 1. קְבוּצַת אֲנָשִׁים, חֲבוּרָה, צֶוֶת. 2. סוּג (דם למשל). زَامِرٌ. زَمَّارٌ מְחַלֵּל בְּחָלִיל. زَامِرُ الحَيِّ لَا يُطْرِبُ פת׳ אֵין נָבִיא בְּעִירוֹ. زُمَّارَةٌ ج زَمَامِيرُ אַבּוּב רוֹעֶה. زُمَّارَةُ الإِنْذَارِ אוֹת אַזְעָקָה. زَامُورٌ צוֹפָר. مِزْمَارٌ ج مَزَامِيرُ חָלִיל, אַבּוּב, כְּלִי נְשִׁיפָה. مَزْمُورٌ ج مَزَامِيرُ שִׁיר מִזְמוֹר. مَزَامِيرُ دَاوُدَ תְּהִלִּים.

زُمُرُّدٌ P אִזְמָרַגְּד (אבן יקרה).

زَمْزَمَ 1. רָעַם. 2. זִמְזֵם, פִּזֵּם. زَمْزَمٌ 1. מַיִם רַבִּים. 2. בְּאֵר בְּמֶכָּה. زَمْزَمِيَّةٌ מֵימִיָּה.

(زمع) أَزْمَعَ IV عَلَى הֶחְלִיט, חָרַץ, גָּמַר אֹמֶר. مُزْمَعٌ عَلَيْهِ שֶׁהֻחְלַט עָלָיו, שֶׁנִּקְבַּע, עוֹמֵד לְ־.

زَمَّلَ II כִּסָּה, כִּרְבֵּל, עָטַף. زَامَلَ III הִתְרוֹעֵעַ עִם־, הָיָה עֲמִיתוֹ שֶׁל־. تَزَمَّلَ V הִתְכַּרְבֵּל, הִתְעַטֵּף. زَمِيلٌ ج زُمَلَاءُ עָמִית, רֵעַ, קוֹלֵגָה, חָבֵר מֶחְקָר, חֲבֵר לַכִּתָּה. زَمَالَةٌ רֵעוּת, יְדִידוּת, עֲמִיתוּת, קוֹלֶגְיָאלִיּוּת. زَمَالَةٌ دِرَاسِيَّةٌ מִלְגַּת מֶחְקָר, מַעֲנָק, סְטִיפֶּנְדְּיָה. إِزْمِيلٌ ج أَزَامِيلُ אִזְמֵל, מַפְסֶלֶת.

زَمِنَ ـَ הָיָה כְּרוֹנִי (מחלה), הִתְמַשֵּׁךְ. زَامَنَ III הֶעֱסִיק אֶת־ בְּאֹפֶן זְמַנִּי. أَزْمَنَ IV הָיָה כְּרוֹנִי. تَزَامَنَ VI חָל בְּאוֹתוֹ זְמַן, הָיָה בּוֹ־זְמַנִּית עִם־. زَمَنٌ ج أَزْمَانٌ זְמַן, תְּקוּפָה. سَاعَةٌ مِنَ الزَّمَنِ שָׁעָה קַלָּה. زَمَانٌ ج أَزْمِنَةٌ 1. זְמַן, תְּקוּפָה. 2. גּוֹרָל. مِنْ زَمَانٍ מִזְּמַן. عَلَى مَرِّ الزَّمَانِ (الزَّمَنِ) תָּמִיד. أَيَّامَ زَمَانٍ מִשֶּׁכְּבָר הַיָּמִים, לִפְנֵי עִדָּן וְעִדָּנִים. زَمَنِيٌّ. زَمَانِيٌّ 1. זְמַנִּי, חוֹלֵף, בֶּן חֲלוֹף. 2. חִלּוֹנִי, סֶקוּלָרִי. قُنْبُلَةٌ زَمَنِيَّةٌ פְּצָצַת זְמַן. مِزْمَانٌ מַד זְמַן. تَزَامُنٌ 1. סִינְכְּרוֹנִיזַצְיָה. 2. בּוֹ־זְמַנִּיּוּת, סִימוּלְטָנִיּוּת. مُزْمِنٌ כְּרוֹנִי (מחלה). مُتَزَامِنٌ 1. סִינְכְּרוֹנִי. 2. בּוֹ־זְמַנִּי, סִימוּלְטָנִי.

زَمْهَرَ الأَدِيمُ (עין מרוב כעס). إِزْمَهَرَّ IX 1. הָאֱדִים. 2. הָיָה קַר עַז. زَمْهَرِيرٌ קֹר עַז, סַגְרִיר.

زَنَّ ـُ זִמְזֵם (דבורה וכו׳).

زِنَةٌ ע׳ (وزن).

(زنبر) زُنْبُورٌ ج زَنَابِيرُ צִרְעָה, דַּבּוּר.

زُنْبُرُكٌ P ج زَنَابِكُ קְפִיץ.

زَنْبَقَةٌ ج زَنْبَقٌ وزَنَابِقُ חֲבַצֶּלֶת, שׁוֹשָׁן (צמח, lily).

زِنْبِيلٌ ج زَنَابِيلُ סַל קָלוּעַ מִכַּפּוֹת תָּמָר.

زِنْجَارٌ P חֲלֻדָּה ע׳ صَدَأ.

زِنْجِيٌّ ج زِنْجٌ وزُنُوجٌ שָׁחוֹר, כּוּשִׁי.

زَنْجَبِيلٌ P זַנְגְּבִיל, גִ׳ינְגֶ׳ר.

زِنْجِيرٌ P ج زَنَاجِيرُ שַׁלְשֶׁלֶת, כֶּבֶל.

زَنِخَ ـَ בָּאַשׁ, הִתְקַלְקֵל (בשר וכו׳), הִסְרִיחַ. زَنِخٌ בָּאוּשׁ, מְקֻלְקָל.

زَنَدَ ـُ הִצִּית. زَنَدَ نَارَ الحَرْبِ הִצִּית אֶת אֵשׁ הַמִּלְחָמָה. زَنْدٌ ج زِنَادٌ 1. אַמַּת הַיָּד. 2. זְרוֹעַ, מוֹט. حَجَرُ الزِّنَادِ צֹר, חַלָּמִישׁ, אֶבֶן אֵשׁ. قَدَحَ زِنَادَ فِكْرِهِ אִמֵּץ אֶת מוֹחוֹ, "שָׁבַר אֶת רֹאשׁוֹ". زِنَادٌ ج أَزْنِدَةٌ הֶדֶק. حَافِظُ الزِّنَادِ שְׁמוֹרַת הַהֶדֶק.

(زندق) تَزَنْدَقَ P הָפַךְ לְכוֹפֵר (אֶפִּיקוֹרוֹס). زَنْدَقَةٌ 1. מִינוּת, הַפְגָּנַת אֱמוּנָה וְהַצְפָּנַת כְּפִירָה. 2. ע׳ (دهر) دَهْرِيَّة. زِنْدِيقٌ ج زَنَادِيقُ وزَنَادِقَةٌ מִין, אֶפִּיקוֹרוֹס, כּוֹפֵר.

زَنَرَ ـُ زَنَّرَ II אָזַר, חָגַר. زَنَّرَ إِلَيْهِ بِعَيْنَيْهِ בָּחַן אוֹתוֹ בְּעֵינַיִם נוֹקְבוֹת. زُنَّارٌ ج زَنَانِيرُ חֲגוֹרָה, אַבְנֵט.

زِنْزَانَةٌ P 1. צִינוֹק. 2. מְכוֹנִית לְהוֹבָלַת אֲסִירִים.

زَنْزَلَخْتٌ P אִזְדָּרֶכֶת (עץ נוי, melia, china tree).

زَنَقَ ـِ زَنَّقَ II 1. צִמְצֵם (בהוצאות). 2. הֵצֵר (צעדיו). 3. מִתֵּג (בהמה), קָשַׁר, כָּבַל. زَنَقَةٌ ج زِنَقٌ רְחוֹב צַר, סִמְטָה. زِنَاقٌ ج أَزْنِقَةٌ רֶסֶן, מֶתֶג.

زَنْقُور. زَنْقُورَة מ׳ גְּמָחָה, "נִישָׁה".

زِنْك En. אָבָץ (יסוד כימי).

زَنُمَ ـُ הָיָה נָבָל. زَنِيمٌ ج زُنَمَاءُ 1. בֶּן בְּלִיַּעַל, שָׁפָל, נָבָל. 2. ج زَنْمَى אֲסוּפִי, בֵּן שֶׁיִּחוּסוֹ אֵינוֹ יָדוּעַ.

زَنَى ـِ זָנָה, נָאַף. أَزْنَى IV הִזְנָה, הִדִּיחַ לִזְנוּת. زِنًى. زِنَاءٌ זְנוּת, נִאוּף. زَانٍ(ي) ج زُنَاةٌ זוֹנֶה, נוֹאֵף. زَانِيَةٌ ج زَوَانٍ(ي) זוֹנָה, יַצְאָנִית, נַפְקָנִית, פְּרוּצָה.

زَهَدَ ـَ فِي הִתְנַזֵּר, פָּרַשׁ, הִרְחִיק עַצְמוֹ מִן־. زَهَّدَ II הִזְהִיר, הִרְחִיק מִן־. أَزْهَدَ IV 1. הִתְמַעֵט. 2. חָשַׁב לִמְעַט. تَـزَهَّـدَ V 1. הִתְנַזֵּר. 2. הִסְתַּגֵּף (לעבודת הבורא). زُهْدٌ، تَزَهُّدٌ הִנָּזְרוּת, פְּרִישׁוּת, סַגְפָנוּת. الزُّهْدُ فِي الدُّنْيَا פְּרִישׁוּת מֵחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה. زَهِيدٌ זוֹל, מְעַט, זָעוּם. زَهَادَةٌ זוֹלוּת, מִצְעָר. زَاهِدٌ ج زُهَّادٌ 1. מִתְנַזֵּר. 2. נָזִיר. 3. נִמְנָע מִן־, אֵינוֹ מְעֻנְיָן ב־.

زَهَرَ ـَ 1. נָגַהּ, קָרַן, הֵאִיר. 2. פָּרַח. زَهِرَ ـَ נָאָה, הָיָה צָחוֹר. أَزْهَرَ IV 1. פָּרַח (צמח). 2. הֵאִיר (אור, אש). إِزْدَهَرَ VIII 1. בָּהַק, הִתְנוֹצֵץ. 2. שִׂגְשֵׂג, פָּרַח, עָשָׂה חַיִל, הִצְלִיחַ. زَهْرُ الثَّالُوثِ אַמְנוֹן וְתָמָר (פרח, pansy). زَهْرُ الحَدِيدِ עֶשֶׁת, בַּרְזֶל יְצִיקָה, פְּלָדָה. زَهْرُ الخَرِيفِ סִתְוָנִית ע' سُورَنْجَان. زَهْرُ الرَّبِيعِ בְּכוֹר אָבִיב (פרח, primula), רַקֶּפֶת. زَهْرُ العَسَلِ יַעֲרָה. زَهْرَةُ العُمْرِ אֲבִיב הַחַיִּים, מֵיטַב הָעֲלוּמִים. زَهْرُ اللُّؤْلُؤِ חִנָּנִית ע' أُقْحُوَان. زَهْرُ النَّرْدِ שְׁתֵּי קֻבִּיּוֹת הַשֵּׁשׁ־בֵּשׁ. مَاءُ الزَّهْرِ 1. מֵי וְרָדִים. 2. תַּמְצִית פִּרְחֵי הַתַּפּוּז. زَهْرَةٌ ج زَهْرٌ وزُهُورٌ وأَزْهَارٌ 1. פֶּרַח. 2. צוּפָה צְעִירָה. زَهْرَةُ الآلامِ שְׁעוֹנִית (פרח, passion flower). زُهَرَةٌ זֹהַר. الزُّهَرَةُ כּוֹכַב נֹגַהּ (ונוס). زُهْرَةُ الغَسِيلِ כָּחֹל (לכביסה). زُهْرِيٌّ עַגֶּבֶת (מחלת מין), סִיפִילִיס. زَهْرِيَّةٌ، مَزْهَرِيَّةٌ אֲגַרְטָל. زَهَّارٌ מְגַדֵּל פְּרָחִים. زَهْرَاوِيٌّ עַלִּיז. أَزْهَرُ ج زُهْرٌ קוֹרֵן, מַבְרִיק, צָחוֹר. الأَزْهَرَانِ הַמָּאוֹר הַגָּדוֹל וְהַמָּאוֹר הַקָּטֹן (השמש והירח). الجَامِعُ الأَزْهَرُ אַלְאַזְהַר (מסגד ואוניברסיטה בקהיר). مِزْهَرٌ ج مَزَاهِرُ נֶבֶל. عَازِفُ المِزْهَرِ נַבְלָן. إِزْدِهَارٌ שִׂגְשׂוּג, פְּרִיחָה, הַצְלָחָה. زَاهِرٌ נוֹצֵץ, קוֹרֵן. مُزْهَرٌ פִּרְחוֹנִי (בגד).

زَهَفَ ـَ إِلَى הִתְקָרֵב אֶל־. زَهَفَ (إِزْدَهَفَ VIII) لِلْمَوْتِ קָרְבוּ יָמָיו (למות).

زَهَقَ ـَ 1. יָצְאָה הַנְּשָׁמָה (אחרי ייסורים). 2. כָּלָה, אָבַד. وَقُلْ جَاءَ الحَقُّ وَزَهَقَ البَاطِلُ ק' וְאָמַרְתָּ: בָּאָה הָאֱמֶת וְאָבַד הַשֶּׁקֶר. أَزْهَقَ IV הֵמִית, כִּלָּה, מָחָה. زَهُوقٌ מֵת, כָּלֶה, אוֹבֵד. إِنَّ البَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا ק' אָכֵן הַשֶּׁקֶר יִכְלֶה.

زَهَمٌ שֻׁמָּן (בשר, אוכל). زُهْمٌ 1. שֻׁמָּן בַּעַל חַיִּים. 2. סַרְחוֹן. زُهُومَةٌ סַרְחוֹן, בְּאֻשָׁה, צַחֲנָה, רֵיחַ רַע.

(زهو) زَهَا ـُ 1. הִתְנַשֵּׂא, הִתְגַּדֵּל. 2. צָמַח, פָּרַח, שִׂגְשֵׂג. 3. הֵאִיר. زُهِيَ 1. הִתְנַשֵּׂא. 2. بِـ הִתְפָּאֵר ב־, הִתְפַּעֵל מִן־. إِزْدَهَى VIII 1. זָחָה עָלָיו דַּעְתּוֹ. 2. גָּרַם לוֹ לְהִתְנַשֵּׂא. زَهْوٌ، زُهُوٌّ 1. גַּאֲוָה, יְהִירוּת. 2. שִׂגְשׂוּג, לִבְלוּב, פְּרִיחָה. زَهِيٌّ، زَاهٍ(ي) 1. קוֹרֵן, טָהֹר, זוֹרֵחַ. 2. מְלַבְלֵב, פּוֹרֵחַ. زُهَاءُ 1. לִבְלוּב. 2. כַּמּוּת. 3. קָרוֹב לְ־, בְּעֵרֶךְ. هُمْ زُهَاءُ أَلْفٍ הֵם קָרוֹב לְאֶלֶף. مَزْهُوٌّ גֵּאֶה, מִתְנַשֵּׂא, יָהִיר.

زَوَّجَ II 1. הִשִּׂיא, חִתֵּן. 2. بِـ חִבֵּר, צֵרֵף אֶל־. زَاوَجَ III 1. הִשִּׂיא. 2. צֵרֵף. تَزَوَّجَ V 1. נָשָׂא לוֹ אִשָּׁה, הִתְחַתֵּן. 2. קָשַׁר בֵּין־, הִצְמִיד. تَزَاوَجُوا VI הִתְחַתְּנוּ זֶה עִם זֶה. إِزْدَوَجَ VIII נִצְמַד (גם בחרוזה), נִתְחַבֵּר. زَوْجٌ ج أَزْوَاجٌ 1. בֶּן זוּג, בַּעַל אוֹ אִשָּׁה. 2. זוּג, צֶמֶד. زَوْجَانِ בַּעַל וְאִשְׁתּוֹ, זוּג נָשׂוּי. زَوْجَةٌ בַּת זוּג, אֵשֶׁת אִישׁ. زَوْجِيٌّ זוּגִי, כָּפוּל, שְׁנַיִם. زَوْجِيَّةٌ (חיי) נִשּׂוּאִים, זוּגִיּוּת. زَوَاجٌ נִשּׂוּאִים, הִתְחַתְּנוּת. زَوَاجُ المُتْعَةِ ע' (متع) مُتْعَةٌ. وَحْدَةُ الزَّوَاجِ מוֹנוֹגַמְיָה. مِزْوَاجٌ מַרְבֶּה לְהִתְחַתֵּן. تَـزَوُّجٌ נִשּׂוּאִים. تَـزَاوُجٌ נִשּׂוּאֵי קְרוֹבִים (בתוך השבט או במשפחה הרחבה). إِزْدِوَاجٌ כֶּפֶל. إِزْدِوَاجٌ ضَرِيبِيٌّ מַס כֶּפֶל. إِزْدِوَاجُ الشَّخْصِيَّةِ פִּצּוּל אִישִׁיּוּת. إِزْدِوَاجِيَّةٌ כֶּפֶל. إِزْدِوَاجِيَّةُ اللُّغَةِ 1. דּוּ־לְשׁוֹנִיּוּת, דִּיגְלוֹסְיָה. 2. כֶּפֶל לָשׁוֹן (מִלִּים). مُتَزَوِّجٌ נָשׂוּי. مُزْدَوِجٌ כָּפוּל, כּוֹלֵל שְׁנַיִם, צָמוּד. عَمِيلٌ مُزْدَوِجٌ סוֹכֵן כָּפוּל.

(زوح) زَاحَ ـُ 1. הֵסִיר, סִלֵּק. 2. عَـنْ הִתְרַחֵק. أَزَاحَ הֵסִיר, הִרְחִיק. أَزَاحَ السِّتَارَ عَنْ הֵסִיר אֶת הַלּוֹט מֵ־. إِنْزَاحَ הִתְרַחֵק, הִסְתַּלֵּק. إِزَاحَةٌ הַרְחָקָה, סִלּוּק.

زَوَّدَ II بِـ צִיֵּד ב־, הֵכִין צֵידָה, סִפֵּק, נָתַן (הִמְצִיא) אֶת הַדָּרוּשׁ לְ־. تَزَوَّدَ V بِـ הִצְטַיֵּד ב־, קִבֵּל אַסְפָּקָה, קִבֵּל אֶת הַדָּרוּשׁ לוֹ. زَادٌ ج أَزْوَادٌ 1. צֵידָה, אַסְפָּקָה. 2. מָזוֹן, מִצְרָךְ יְסוֹדִי. زَوَادٌ، زُوَادَةٌ אַסְפָּקָה, צֵידָה, צִיּוּד, מְלַאי. مِـزْوَدٌ ج مَزَاوِدُ מִזְוָד, צֵידָנִית. تَزْوِيدٌ צִיּוּד, אַסְפָּקָה. مُزَوِّدٌ סַפָּק. مُزَوَّدٌ بِـ מְצֻיָּד ב־, מוּכָן לְ־.

(زور) زَارَ ـُ 1. בִּקֵּר, בָּא לְבִקּוּר. 2. עָלָה לְקֶבֶר קָדוֹשׁ. زَوِرَ ـَ 1. נִתְעַוֵּת, נִתְעַקֵּם. 2. נָטָה, פָּזַל. زَوَّرَ II זִיֵּף, שִׁנָּה, סִלֵּף. أَزَارَ IV גָּרַם לְ־ לְבַקֵּר. تَزَاوَرُوا בִּקְּרוּ (אֵרְחוּ) זֶה אֶת זֶה. إِزْوَرَّ IX عَـنْ סָר, פָּנָה עֹרֶף, נָטָה הַצִּדָּה, סָטָה מִן־. إِسْتَزَارَ X בִּקֵּשׁ לְאָרְחוֹ. زَوْرٌ 1. הַחֵלֶק הָעֶלְיוֹן שֶׁל הֶחָזֶה. 2. גָּרוֹן. زِيرٌ ج أَزْيَارٌ 1. מְחַזֵּר (אחרי נשים), "דּוֹן ז'וּאָן". 2. כַּד גָּדוֹל. زُورٌ סִלּוּף, שֶׁקֶר, כָּזָב. شَهَادَةُ زُورٍ עֵדוּת שֶׁקֶר. بِـالـزُّورِ בְּכֹחַ, בִּכְפִיָּה. زَوَرٌ 1. עַקְמוּמִיּוּת, פְּזִילָה, שִׁפּוּעַ. 2. שֶׁקֶר. زِيَارَةٌ ج زِيَارَاتٌ 1. בִּקּוּר. 2. עֲלִיָּה לָרֶגֶל. أَزْوَرُ ج زُورٌ 1. עִקֵּשׁ. 2. פּוֹזֵל. الزَّوْرَاءُ מִכִּנּוּיֵי בַּגְדָּאד. مَزَارٌ מְקוֹם בִּקּוּר אוֹ עֲלִיָּה לָרֶגֶל. تَزْوِيرٌ זִיּוּף, זַיְּפָנוּת, סִלּוּף. إِزْوِرَارٌ הִתְרַחֲקוּת, הִסְתַּלְּקוּת. زَائِرٌ ج زُوَّارٌ 1. מְבַקֵּר, אוֹרֵחַ. 2. עוֹלֶה לָרֶגֶל. مُزَوِّرٌ מְזַיֵּף, זַיְּפָן. مُزَوَّرٌ מְזֻיָּף.

زَوْرَقٌ ج زَوَارِقُ סִירָה. زَوْرَقُ صَيْدٍ סִירַת דַּיִג. زَوْرَقُ نَـجَاةٍ סִירַת הַצָּלָה. زَوْرَقٌ نَاسِفٌ סִירַת טוֹרְפֵּדוֹ.

(زوغ) زَاغَ ـُ סָטָה, סָר, נָטָה הַצִּדָּה. أَزَاغَ IV הִטָּה.

زُوفَاءُ، زُوفَى אֵזוֹב ע' طُحْلُب.

زَوَّقَ II יִפָּה, קִשֵּׁט, הִדֵּר. زَوَاقٌ יִפּוּי, אִפּוּר. تَـزْوِيـقٌ הִדּוּר, קִשּׁוּט, שִׁכְלוּל. مُزَوَّقٌ מְקֻשָּׁט, מְהֻדָּר.

(زول، زيل) زَالَ ـُ 1. חָלַף, הָלַךְ, נֶעְלַם, עָבַר, כָּלָה, חָדַל. 2. מֵת. زَالَتِ الشَّمْسُ

הַשֶּׁמֶשׁ עָבְרָה אֶת קַו הַצָּהֳרַיִם. زَالَ عَنْهُ مُلْكُهُ שָׁקְעָה שִׁמְשׁוֹ. زَالَ – חָדַל. زَالَ عَنِ الوُجُودِ חָדַל מִלְּהִתְקַיֵּם, חָלַף מִן הָעוֹלָם. مَازَالَ. لَمْ يَزَلْ. لاَ يَزَالُ הוֹסִיף ל־, עֲדַיִן, עוֹדֶנּוּ, הִמְשִׁיךְ. مَا زَالَ فِي مَكَانِهِ נִשְׁאַר בִּמְקוֹמוֹ. زَوَّلَ II הֵסִיט, הֵזִיז, הִרְחִיק, חִסֵּל. زَاوَلَ III עָסַק ב־, עָבַד ב־, טִפֵּל ב־. زَاوَلَ التِّجَارَةَ עָסַק בְּמִסְחָר. زَايَلَ III עָזַב, רָחַק מִן־, הִסְתַּלֵּק, נִפְרַד מִן־. زَايَلَهُ الغَضَبُ סָר הַכַּעַס מִמֶּנּוּ. أَزَالَ IV סִלֵּק, הֵסִיר, שָׁלַל, שָׂם קֵץ ל־, בִּטֵּל. تَزَايَلُوا נִפְרְדוּ זֶה מִזֶּה. زَوْلٌ 1. אָדָם, דְּמוּת. 2. רוּחַ רְפָאִים. زَوَالٌ 1. הֶפְסֵקוּת, חִדָּלוֹן, הֵעָלְמוּת, כְּלָיָה, אֲבַדּוֹן. 2. קַו הַצָּהֳרַיִם. زَوَالاً בַּצָּהֳרַיִם (בדיוק). خَطُّ الزَّوَالِ מְצַהֵר, קַו הַצָּהֳרַיִם, מֶרִידְיָאן. تَوْقِيتٌ زَوَالِيٌّ קְבִיעַת הַזְּמַן לְפִי קַו הַצָּהֳרַיִם (כמו בסעודיה בניגוד ל־ تَوْقِيتٌ غُرُوبِيٌّ). مِزْوَلَةٌ ج مَزَاوِلُ שְׁעוֹן שֶׁמֶשׁ. مُزَاوَلَةٌ עִסּוּק, טִפּוּל ב־. إِزَالَةٌ הֲסָרָה, סִלּוּק, הַרְחָקָה, חִסּוּל. زَائِلٌ בֶּן חֲלוֹף, עוֹבֵר, בֶּן תְּמוּתָה. مُزِيلٌ 1. מֵסִיר, מַרְחִיק. 2. מֵמֵס. مُزِيلُ العَرَقِ מֵסִיר זֵעָה.

زُولُوجْيَا L זוֹאוֹלוֹגְיָה, תּוֹרַת הַחַי. زُولُوجِيٌّ 1. זוֹאוֹלוֹג. 2. זוֹאוֹלוֹגִי.

زُولِيَّة עק׳ שָׁטִיחַ.

(زوي) زَوَى ـِ 1. הִסְתִּיר, הֶעְלִים. 2. عَنْ מָנַע מ־, חָשַׂךְ, לֹא נָתַן ל־. 3. عَنْ הִרְחִיק מ־. زَوَى مَا بَيْنَ عَيْنَيْهِ (حَاجِبَيْهِ) קִמֵּט אֶת מִצְחוֹ (בזעף). إِنْزَوَى VII הִתְכַּנֵּס בְּתוֹךְ עַצְמוֹ, פָּרַשׁ לְקֶרֶן זָוִית, הִתְרַחֵק. إِنْزَوَى فِي جِلْدِهِ נֶחְבָּא אֶל הַכֵּלִים, הִתְכַּנֵּס בְּתוֹךְ עַצְמוֹ ע׳ (قوقع) تَقَوْقَعَ. إِنْزِوَاءٌ פְּרִישָׁה, הִתְבּוֹדְדוּת. زَاوِيَةٌ ج زَوَايَا 1. פִּנָּה, קֶרֶן זָוִית, קָצֶה. 2. זָוִית. 3. זָוִיתוֹן. 4. מִסְגָּד קָטָן (בלי כפה). 5. כִּוּוּן, צַד. 6. מָדוֹר (בעיתון). زَاوِيَةٌ حَادَّةٌ זָוִית חַדָּה. زَاوِيَةٌ قَائِمَةٌ זָוִית יְשָׁרָה. زَاوِيَةٌ مُنْفَرِجَةٌ זָוִית קֵהָה. حَجَرُ الزَّاوِيَةِ אֶבֶן פִּנָּה. نَظَرَ إِلَى المَوْضُوعِ مِنْ زَوَايَا مُخْتَلِفَةٍ עִיֵּן בַּנּוֹשֵׂא מִבְּחִינוֹת שׁוֹנוֹת. مِزْوَاةٌ זָוִיתוֹן. مُنْزَوٍ(ي) נֶחְבָּא אֶל הַכֵּלִים, מִתְבּוֹדֵד.

(زيي) تَزَيَّا V לָבַשׁ כְּמוֹ, הִתְלַבֵּשׁ בִּדְמוּת שֶׁל־. زِيٌّ ج أَزْيَاءٌ 1. תִּלְבֹּשֶׁת, לְבוּשׁ. 2. צוּרָה, הוֹפָעָה. الزِّيُّ الإِسْلاَمِيُّ הַלְּבוּשׁ הָאִסְלָאמִי (בדרך כלל גלימה עם זקן לגברים ורעלה עם כיסוי ראש לנשים). زِيٌّ عَسْكَرِيٌّ תִּלְבֹּשֶׁת צְבָאִית. عَلَى الزِّيِّ الحَدِيثِ לְפִי הָאָפְנָה הַחֲדָשָׁה. عَارِضَةُ أَزْيَاءٍ דֻּגְמָנִית. مَعْرِضُ (عَرْضُ) أَزْيَاءٍ תְּצוּגַת אָפְנָה. مُصَمِّمُ أَزْيَاءٍ מְעַצֵּב אָפְנָה. زَيَّ כְּמוֹ. إِزَّيَّك؟ מַה שְּׁלוֹמְךָ?

(زيت) زَاتَ ـِ מָשַׁח, שָׂם שֶׁמֶן. زَيَّتَ II 1. שִׁמֵּן, סָךְ, מָרַח בְּשֶׁמֶן. 2. בִּשֵּׁל (זיתים). زَيْتٌ ج زُيُوتٌ שֶׁמֶן. زَيْتُ الاسْتِصْبَاحِ נֵפְט (למנורה, לעששית וכו׳). زَيْتُ التَّشْحِيمِ שֶׁמֶן סִיכָה. زَيْتُ الزَّيْتُونِ שֶׁמֶן זַיִת. زَيْتُ السَّمَكِ (الحُوتِ) שֶׁמֶן דָּגִים. زَيْتُ الغَازِ נֵפְט, פֶּטְרוֹל. زَيْتِيٌّ זֵיתִי, זֵיתָנִי (צבע). صُورَةٌ (لَوْحَةٌ) زَيْتِيَّةٌ תְּמוּנַת שֶׁמֶן. زَيَّاتٌ מְיַצֵּר (מוֹכֵר) שֶׁמֶן. زَيْتُونَةٌ ج زَيْتُونٌ זַיִת, עֵץ הַזַּיִת. زَيْتُونِيٌّ זֵיתָנִי. جَبَلُ الزَّيْتُونِ הַר הַזֵּיתִים (בירושלים). غُصْنُ الزَّيْتُونِ עֲלֵי זַיִת (סמל השלום). مِزْيَتَةٌ כַּד לְשֶׁמֶן, אָסוּךְ. تَزْيِيتٌ סִיכָה.

زِيجٌ P 1. אֲנָךְ ע׳ (طمر) مِطْمَار. 2. ج أَزْيَاجٌ לוּחַ אַסְטְרוֹנוֹמִי.

(زيح) زَاحَ ـِ إِنْزَاحَ VII הָלַךְ ל־, הִתְרַחֵק, הִסְתַּלֵּק, עָבַר. أَزَاحَ IV סִלֵּק, הֵסִיר, הֵזִיז. أَزَاحَ اللِّثَامَ (السِّتَارَ) عَنْ הֵסִיר אֶת הַלּוֹט מֵעַל־. زِيحٌ ج أَزْيَاحٌ קַו יָשָׁר. إِزَاحَةٌ הֲסָרָה, סִלּוּק, הֲזָזָה, עֲקִירָה.

(زيد) زَادَ ـِ 1. רָבָה, הִתְרַבָּה, גָּדַל, שָׁפַע, הִתְוַסֵּף, צָמַח. 2. عَلَى. عَنْ עָלָה עַל־, עָבַר אֶת־, הָיָה עוֹדֵף. زَادَ عِلْمًا הוֹסִיף דַּעַת. زَادَ عَنِ الحَدِّ עָבַר אֶת הַגְּבוּל, עָלָה עַל הַמִּדָּה. زِدْ عَلَى ذَلِكَ זֹאת וְעוֹד, נוֹסָף עַל כָּךְ. زَادَ قَائِلاً הוֹסִיף וְאָמַר. لاَ يَزِيدُ عَلَى אֵינוֹ עוֹלֶה עַל־. زَادَ الطِّينَ بِلَّةً פת׳ הוֹסִיף שֶׁמֶן לַמְּדוּרָה. زَيَّدَ II הִרְבָּה, הִגְדִּיל, הוֹסִיף. زَايَدَ III הִתְחָרָה עַל הַגְדָּלַת הַמְּחִיר. تَزَيَّدَ V עָלָה (מחיר), הֶאֱמִיר. تَزَيَّدَ مِنَ العِلْمِ הוֹסִיף דַּעַת. تَزَايَدَ VI 1. צָמַח וְעָלָה, הִתְרַבָּה וְהָלַךְ. 2. הִתְחָרָה עַל הַמְּחִיר. 3. עָבַר אֶת הַגְּבוּל. إِزْدَادَ VIII הִתְרַבָּה, צָמַח, הִתְוַסֵּף. إِسْتَزَادَ X 1. בִּקֵּשׁ לְהוֹסִיף. 2. בִּקֵּשׁ מִן־ צֵדָה. زِيَادَةٌ ج زِيَادَاتٌ תּוֹסֶפֶת, הוֹסָפָה, הַעֲלָאָה, הַגְדָּלָה. زِيَادَةُ الإِنْتَاجِ הַגְבָּרַת הַיִּצּוּר. لَمْ يُبْقِ زِيَادَةً لِمُسْتَزِيدٍ לֹא הוֹתִיר מָקוֹם לְהוֹסָפוֹת. زِيَادَةُ المَوَالِيدِ גִּדּוּל הַיְלוּדָה. لِزِيَادَةِ الإِيضَاحِ לְיֶתֶר הַבְהָרָה. مَزَادٌ מִכְרָז (למרבה במחיר). مَزَادٌ عَلَنِيٌّ מְכִירָה פֻּמְבִּית. مَزِيدٌ הוֹסָפָה, תּוֹסֶפֶת. المَزِيدَاتُ מוּסָפִיּוֹת (בדקדוק). بِمَزِيدِ الأَسَفِ בְּצַעַר רַב. بِمَزِيدِ الارْتِيَاحِ בְּסִפּוּק רַב. بِمَزِيدِ الشُّكْرِ בְּתוֹדָה עֲמֻקָּה. لِمَزِيدٍ مِنَ التَّفَاصِيلِ לִפְרָטִים נוֹסָפִים. هَلْ مِنْ مَزِيدٍ؟ הֲיֵשׁ מָה לְהוֹסִיף? مُزَايَدَةٌ 1. מְכִירָה פֻּמְבִּית. 2. הַגְזָמָה. مُزَايَدَاتٌ سِيَاسِيَّةٌ תַּחֲרוּת בְּהַקְצָנָה פּוֹלִיטִית. تَزَايُدٌ הִתְרַבּוּת, גִּדּוּל. إِزْدِيَادٌ גִּדּוּל, עֲלִיָּה ב־. شَهَادَةُ ازْدِيَادٍ מ׳ תְּעוּדַת לֵדָה. زَائِدٌ 1. מְרֻבֶּה, גָּדוֹל. 2. מְיֻתָּר, עוֹדֵף. السَّحْبُ الزَّائِدُ מְשִׁיכַת יֶתֶר (אוברדרפט). سُرْعَةٌ زَائِدَةٌ מְהִירוּת מֻפְרֶזֶת. زَائِدَةٌ دُودِيَّةٌ (مِعَوِيَّةٌ) תּוֹסֶפְתָּן, הַמְּעִי הָעִוֵּר. مُزَايِدٌ מִשְׁתַּתֵּף בִּמְכִירָה פֻּמְבִּית. مُتَزَايِدٌ הוֹלֵךְ וְגָדֵל (וְגוֹבֵר).

زِيرٌ ע׳ زور.

زِيرَةٌ ج زِيرٌ وزِيرَانٌ צִרְצַר.

زَيْزَفُونٌ תִּרְזָה (עֵץ חורש, tilia, linden tree).

(زيغ) زَاغَ ـِ 1. בָּהָה בְּעֵינַיִם לְאוֹת. 2. عَنْ סָטָה מ־, נָטָה, תָּעָה. زَاغَتِ الأَبْصَارُ הָעֵינַיִם בָּהוּ. زَاغَتِ الشَّمْسُ הַשֶּׁמֶשׁ סָרָה מִמַּסְלוּלָהּ. زَيَّغَ II. أَزَاغَ IV הִטָּה, הִתְעָה, הוֹלִיךְ שׁוֹלָל. زَيْغٌ סְטִיָּה, תְּעִיָּה, הוֹלָכַת שׁוֹלָל. زَيْغُ البُعْدِ טִשְׁטוּשׁ הָרְאִיָּה בַּמֶּרְחַקִּים. زَيْغٌ وَسَدَادٌ מַטֶּה וָמַעַשׂ. زَائِغٌ. عَيْنَانِ زَائِغَتَانِ עֵינַיִם בּוֹהוֹת.

زَيَّفَ II זִיֵּף, סִלֵּף. زَيْفٌ זִיּוּף, סִלּוּף. تَزْيِيفٌ סִלּוּף, זִיּוּף, הוֹנָאָה. زَائِفٌ מְזֻיָּף, מְסֻלָּף. خَبَرٌ زَائِفٌ יְדִיעָה מְסֻלֶּפֶת (כּוֹזֶבֶת). نَقْدٌ زَائِفٌ מַטְבֵּעַ מְזֻיָּף. مُزَيِّفٌ 1. מְזַיֵּף, זַיְּפָן. 2. מְסַלֵּף, רַמַּאי, בַּדַּאי. مُزَيَّفٌ מְזֻיָּף, מְסֻלָּף.

زَيَّقَ II מ׳ חָרַק, צָרַם. زِيقٌ ج أَزْيَاقٌ צַוָּארוֹן, אִמְרָה ע׳ (طمر) مِطْمَار.

(زيل) زَالَ. زَيَّلَ II. زَايَلَ III. تَزَايَلَ VI ע׳ (زول).

(زين) زَانَ ـِ יִפָּה, שִׁכְלֵל. زَيَّنَ II 1. קִשֵּׁט, יִפָּה, הֶעֱדָה, הִתְאַפֵּר (אישה), הִדֵּר. 2. גָּרַם שֶׁיַּאֲמִין, פִּתָּה (שטן). 3. מד׳ סִפֵּר, גִּלַּח. تَزَيَّنَ V הִתְיַפָּה, הִתְקַשֵּׁט, עָדָה, הִתְאַפֵּר (אישה). إِزْدَانَ VIII הִתְקַשֵּׁט, הִתְהַדֵּר. إِزْدَانَ فِرَاشُهُ بِمَوْلُودٍ נוֹלַד לוֹ בֵּן. زَيْنٌ 1. יֹפִי, חֵן, תִּפְאֶרֶת. 2. הַטּוֹב בְּ־. زِينَةٌ עֲדִי, קִשּׁוּט, תַּכְשִׁיט, נוֹי, קִשּׁוּטֵי חֲגִיגָה. أَشْجَارُ الزِّينَةِ עֲצֵי נוֹי. زِيَانَةٌ סַפָּרוּת ע׳ (حلق) حِلَاقَة. مُزَيِّنٌ סַפָּר. مُزَيَّنٌ. مُزْدَانٌ מְקֻשָּׁט, מְיֻפֶּה.

س ס. 1. הָאוֹת הַשְּׁתֵּים עֶשְׂרֵה בָּא"ב הָעֲרָבִי, שְׁמָהּ سِيـن סִין. 2. ר"ת שֶׁל سُؤَال שְׁאֵלָה. 3. سَ אוֹת הַמַּקְדִּימָה אֶת הַפֹּעַל לְהוֹרָאַת הֶעָתִיד ע' سَوْفَ.

سَاجٌ ج سِيجَانٌ טִיק (עץ לתעשיית רהיטים). سَاجَةٌ ج سَاجَاتٌ מִצְלָה.

سَئِرَ ـ נוֹתַר. أَسْأَرَ הוֹתִיר, הִשְׁאִיר. سُؤْرٌ שְׁאֵרִית, שִׁיָרִים. سَائِرٌ ע' سير.

سَادِيَّةٌ F סָדִיזְם. سَادِيٌّ סָדִיסְט.

سَاغُو. السَّاغُوتِيَّةُ M סָגוֹ (עמילן המופק ממין דקל).

سَأَلَ ـ 1. שָׁאַל. 2. בִּקֵּשׁ. 3. בִּקֵּשׁ נְדָבָה. سَأَلَهُ رَأْيَهُ נוֹעַץ בּוֹ. سَاءَلَ III عَنْ 1. שָׁאַל עַל־, הִתְעַנְיֵן בְּ־. 2. תִּשְׁאֵל, שָׁאַל וְחָקַר. سَاءَلَ نَفْسَهُ שָׁאַל אֶת עַצְמוֹ, הִרְהֵר. تَسَوَّلَ V חִזֵּר עַל הַפְּתָחִים, בִּקֵּשׁ נְדָבָה, פָּשַׁט יָד. تَسَاءَلَ VI 1. שָׁאַל אֶת עַצְמוֹ, תָּמַהּ, הִרְהֵר, עָשָׂה חֶשְׁבּוֹן נֶפֶשׁ. 2. חָקַר, הִתְעַנְיֵן. سُؤْلٌ בַּקָּשָׁה, מִשְׁאָלָה. سُؤَالٌ ج أَسْئِلَةٌ 1. שְׁאֵלָה. 2. בַּקָּשָׁה. مَسْأَلَةٌ ج مَسَائِلُ שְׁאֵלָה, בְּעָיָה, קֻשְׁיָה, עִנְיָן. مُسَاءَلَةٌ תִּשְׁאוּל, חֲקִירָה. تَسَوُّلٌ חִזּוּר עַל הַפְּתָחִים, קַבְּצָנוּת. تَسَاؤُلٌ הַצָּגַת שְׁאֵלָה. تَعْبِيرٌ تَسَاؤُلِيٌّ בִּטּוּי בְּצוּרַת שְׁאֵלָה, שְׁאֵלָה רֵטוֹרִית. سَائِلٌ 1. שׁוֹאֵל. 2. מְבַקֵּשׁ (נדבה וכו'). مَسْؤُولٌ. مَسْئُولٌ عَنْ 1. אַחְרָאִי לְ־, בַּעַל אַחֲרָיוּת. 2. נוֹשֵׂא בַּתּוֹצָאוֹת. 3. פוּנְקְצְיוֹנֵר. 4. פָּקִיד בָּכִיר. مَسْؤُولِيَّةٌ. مَسْئُولِيَّةٌ عَنْ אַחֲרָיוּת, תַּפְקִיד אַחְרָאִי. مُتَسَوِّلٌ קַבְּצָן, מְחַזֵּר עַל הַפְּתָחִים.

سَام שֵׁם (בנו בכורו של נח). سَامِيٌّ שֵׁמִי. لاَ سَامِيٌّ אַנְטִישֵׁמִי. لاَ سَامِيَّةٌ. مُعَادَاةُ السَّامِيَّةِ אַנְטִישֵׁמִיּוּת. الدِّرَاسَاتُ السَّامِيَّةُ חֵקֶר הַלְּשׁוֹנוֹת הַשֵּׁמִיּוֹת, בַּלְשָׁנוּת שֵׁמִית. مُعَادِ(ي) (مُنَاهِضٌ) لِلسَّامِيَّةِ אַנְטִישֵׁמִי.

سَئِمَ ـ مِنْ מָאַס בְּ־, הִשְׁתַּעֲמֵם מִ־, קָצָה נַפְשׁוֹ בְּ־. أَسْأَمَ IV הִמְאִיס, שִׁעֲמֵם, הֶלְאָה. سَئِمٌ. سَؤُومٌ מְשֻׁעֲמָם, לָאֶה, מִי שֶׁנָּקְעָה נַפְשׁוֹ מִ־. سَآمَةٌ שִׁעֲמוּם, מְאִיסָה, לֵאוּת.

سَانْدَوِيتْش .En כָּרִיךְ ע' (شطر) شَطِيرَة.

سَبَّ ـ קִלֵּל, חֵרֵף, גִּדֵּף, הֶעֱלִיב. سَبَّبَ II 1. חֵרֵף וְגִדֵּף. 2. גָּרַם לְ־, הָיָה הַסִּבָּה לְ־, הֵבִיא לִידֵי, הֵסֵב. تَسَبَّبَ V 1. תָּר אַחַר מִחְיָתוֹ, הִתְפַּרְנֵס. 2. נִגְרַם, הָיָה כְּתוֹצָאָה מִ־. 3. فِي גָּרַם לְ־. تَسَابُّوا קִלְּלוּ זֶה אֶת זֶה. سِبَّةُ الأَلَمِ שְׁבוּעַ הַיִּסּוּרִים (בנצרות). سُبَّةٌ בּוּשָׁה, חֶרְפָּה. سَبَبٌ ج أَسْبَابٌ 1. גּוֹרֵם, סִבָּה, עִלָּה. 2. חֶבֶל, קֶשֶׁר. بِسَبَبِ בִּגְלַל, בְּשֶׁל־, מִשּׁוּם, עֵקֶב. أَسْبَابُ الرَّاحَةِ אֶמְצָעֵי מוֹתָרוֹת. أَسْبَابُ السَّمَاءِ גָּבְהֵי הַשָּׁמַיִם. أَخَذَ بِأَسْبَابِ الْعِلْمِ קָנָה דַּעַת. تَقَطَّعَتِ الأَسْبَابُ بَيْنَهُمْ נִפְסְקוּ הַיְּחָסִים בֵּינֵיהֶם, גָּבַהּ הַר בֵּינֵיהֶם. سَبَّابٌ קַלְלָן, גַּדְּפָן. سَبَّابَةٌ אֶצְבַּע רוֹמֶזֶת (האצבע ליד האגודל). مَسَبَّةٌ ج مَسَبَّاتٌ 1. קְלָלָה. 2. חֶרְפָּה. سِبَابٌ גִּדּוּף. مُسَابَّةٌ חִלּוּפֵי קְלָלוֹת. مُسَبِّبٌ ج مُسَبِّبَاتٌ גּוֹרֵם, יְסוֹד, מֵנִיעַ, מְחוֹלֵל. مُسَبَّبٌ מְסֻבָּב, תּוֹצָאָה. السَّبَبُ وَالْمُسَبَّبُ סִבָּה וְתוֹצָאָה. مُتَسَبِّبٌ רוֹכֵל, סוֹחֵר נוֹדֵד.

سَبَا שְׁבָא (עיר בתימן). تَفَرَّقُوا (ذَهَبُوا) أَيْدِيَ سَبَا נָפוֹצוּ לְכָל רוּחַ. الدَّوْلَةُ السَّبَئِيَّةُ מַמְלֶכֶת שְׁבָא.

سَبَانِخ P תֶּרֶד.

سَبَتَ ـ H שָׁבַת, נָח. سَبَّتَ II בִּלָּה אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת. سَبْتٌ ج سُبُوتٌ שַׁבָּת. سَبْتُ النُّورِ עֶרֶב פַּסְחָא (בנצרות). سَبْتِيٌّ בֶּן כַּת שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת (נוצרי). سُبَاتٌ 1. תַּרְדֵּמָה. 2. מַחֲלַת הַשֵּׁנָה, רַדֶּמֶת, לֵתַרְגְּיָה. سَبَتٌ 1. סַל מִקַּשׁ ע' سَفَط. 2. עֲרִיסָה עק'.

سِبْتَمْبِرُ .En סֶפְּטֶמְבֶּר ע' أَيْلُول.

سَبَحَ ـ 1. שָׂחָה, הִתְרַחֵץ. 2. תָּר אַחַר פַּרְנָסָתוֹ. سَبَّحَ II 1. שִׁבֵּחַ (את אלוהים). 2. אָמַר سُبْحَانَ اللّٰهِ (השבח לאל). سَبَّحَ بِحَمْدِهِ הִלֵּל וְשִׁבַּח אֶת אֱלֹהִים. أَسْبَحَ IV הֵשִׁיט, לִמֵּד שְׂחִיָּה. سُبْحَانَ اللّٰهِ הַשֶּׁבַח לָאֵל. سَبْحَةٌ שְׂחִיָּה. سُبْحَةٌ ج سُبَحٌ מַחֲרֹזֶת (לתפילת המוסלם ולהזכרת 99 שמותיו של אלוהים). سَبَّاحٌ שַׂחְיָן. سِبَاحَةٌ שְׂחִיָּה, שַׂחְיָנוּת, צְלִיחָה. مَسْبَحٌ ج مَسَابِحُ בְּרֵכַת שְׂחִיָּה. مِسْبَحَةٌ ج مَسَابِحُ מַחֲרֹזֶת (לתפילה). تَسْبِيحَةٌ ج تَسَابِيحُ מִזְמוֹר שִׁיר לֵאלֹהִים. سَابِحٌ שׂוֹחֶה. سَابِحٌ فِي أَفْكَارِهِ מְהַרְהֵר. سَابِحَاتٌ 1. סְפִינוֹת. 2. מַלְאָכִים. 3. כּוֹכָבִים. مُسَبِّحَةٌ אֶצְבַּע (ליד האגודל). سَبْحَلَ. سَبْحَنَ אָמַר: سُبْحَانَ اللّٰهِ (השבח לאל).

سَبِخَ ـ 1. נִרְדַּם. 2. דִּשֵּׁן (אדמה). سَبِخَ ـ הָיְתָה מְלֵחָה (אדמה). سَبَّخَ II 1. הֵקֵל. 2. דִּשֵּׁן. سَبَخٌ דֶּשֶׁן. سَبَخٌ (سِبَاخٌ) بَلَدِيٌّ מ' זֶבֶל אוֹרְגָּנִי. سَبِخٌ. سِبَاخٌ ج أَسْبِخَةٌ אַדְמַת מְלֵחָה. سَبْخَةٌ ج سَبَخَاتٌ وسِبَاخٌ אֲדָמָה מְלֵחָה, בִּצָּה. سَبِيخٌ ج سَبَائِخُ כֻּתְנָה מְנֻפֶּצֶת (גם לתרופה). تَسْبِيخٌ תַּרְדֵּמָה, נַמְנֶמֶת, מַחֲלַת הַשֵּׁנָה.

سَبَرَ ـِ מָדַד, בָּדַק (עומק). سَبَرَ غَوْرَهُ מָדַד אֶת עָמְקוֹ, תָּהָה עַל קַנְקַנּוֹ. سَبْرٌ מְדִידָה. سِبَارٌ ج سُبُرٌ. مِسْبَرٌ ج مَسَابِرُ. مِسْبَارٌ ج مَسَابِيرُ מַד עֹמֶק (של נוזלים), מַבְחֵן (ברפואה). سَبُّورَةٌ לוּחַ קִיר לִכְתִיבָה.

سِبِسْتَانٌ P גֻּפְנָן (עץ, sebesten).

سَبُطَ ـُ הָיָה אָרֹךְ וְחָלָק (שער). سَبْطٌ אָרֹךְ וְחָלָק (שער). سَبْطُ الْقَامَةِ חָטוּב (גזרה). سَبْطُ الْيَدَيْنِ רְחַב יָד, נָדִיב. سِبْطٌ ج أَسْبَاطٌ 1. שֵׁבֶט (משבטי ישראל). 2. נֶכֶד. سُبَاطَةٌ אֶשְׁכּוֹל ע' عِذْق. سَابَاطٌ ج سَوَابِيطُ אַבּוּל, אַרְקָדָה, סִמְטָה מְקֹרָה. سِيبَاطٌ. سُبَاطٌ מ' אַרְקָדָה, סִמְטָה מְקֹרָה.

سَبَطَانَةٌ ج سَبَطَانَاتٌ קָנֶה (של כלי יריה).

سَبَعَ ـ 1. הָיָה שְׁבִיעִי (בחבורה). 2. נָטַל שְׁבִיעִית (מרכוש). 3. טָרַף (חיה). سَبَّعَ

II 1. כָּפַל בְּשִׁבְעָה. 2. עָשָׂה שֶׁבַע פְּנוֹת. 3. עָבְרוּ שִׁבְעָה יָמִים לְנִשּׂוּאֶיהָ. 4. יָלְדָה אַחֲרֵי שִׁבְעָה חֳדָשִׁים. أَسْبَعَ IV נִהְיוּ שִׁבְעָה. سَبْعٌ שֶׁבַע. سَبُعٌ ج سِبَاعٌ وأَسْبُعٌ חַיַּת טֶרֶף, אַרְיֵה. سَبْعَةٌ שִׁבְעָה. سَبْعَ عَشْرَةَ שְׁבַע עֶשְׂרֵה. سَبْعَةَ عَشَرَ שִׁבְעָה עָשָׂר. سُبْعٌ ج أَسْبَاعٌ שְׁבִיעִית. سُبَاعِيٌّ 1. מְשֻׁבָּע (בהנדסה). 2. שְׁבִיעִיָּה (במוזיקה). سَبْعُونَ שִׁבְעִים. التَّرْجَمَةُ السَّبْعِينِيَّةُ תַּרְגּוּם הַשִּׁבְעִים (של התנ"ך). السَّبْعِينَاتُ. السَّبْعِينِيَّاتُ שְׁנוֹת הַשִּׁבְעִים. أُسْبُوعٌ ج أَسَابِيعُ שָׁבוּעַ. أُسْبُوعُ الآلَامِ שְׁבוּעַ הַיִּסּוּרִים (בנצרות). عِيدُ الأَسَابِيعِ. السُّبُوعَاتُ חַג הַשָּׁבוּעוֹת. أُسْبُوعِيٌّ שְׁבוּעִי. أُسْبُوعِيًّا שְׁבוּעִי, כָּל שָׁבוּעַ. مَجَلَّةٌ أُسْبُوعِيَّةٌ שְׁבוּעוֹן. سَابِعٌ שְׁבִיעִי. سَابِعَةٌ שְׁבִיעִית. السَّابِعُ عَشَرَ הַשִּׁבְעָה עָשָׂר. السَّابِعَةَ (السَّابِعَةُ) عَشْرَةَ הַשְּׁבַע עֶשְׂרֵה.

سَبَغَ ـُ הָיָה אָרֹךְ וְרָחָב, שָׁפַע. أَسْبَغَ IV 1. הִשְׁפִּיעַ (מטובו), הֶעֱנִיק. 2. הִרְחִיב. 3. הִשְׁלִים. أَسْبَغَ اللّٰهُ عَلَيْهِ نِعْمَتَهُ הִשְׁפִּיעַ אֱלֹהִים אֶת רֹב טוּבוֹ עָלָיו. أَسْبَغَ وُضُوءَهُ טִהֵר אֶת כָּל אֵיבָרָיו כַּהֲלָכָה. سَابِغٌ אָרֹךְ וְרָחָב, שָׁלֵם, שׁוֹפֵעַ. سَابِغَةٌ ج سَابِغَاتٌ وسَوَابِغُ שִׁרְיוֹן רָחָב ע' دِرْع.

سَبَقَ ـِ 1. קָדַם. 2. הִקְדִּים, הִגִּיעַ לִפְנֵי־. سَبَقَ أَنْ فَعَلَ כְּבָר עָשָׂה. سَبَقَ السَّيْفُ العَذْلَ פתי' אֶת הַנַּעֲשָׂה אֵין לְהָשִׁיב. سَبَقَ لِي أَنْ قَابَلْتُهُ כְּבָר פָּגַשְׁתִּי אוֹתוֹ. لَمْ يَسْبِقْ لَهُ مَثِيلٌ לֹא הָיָה לוֹ אָח וָרֵעַ, אֵין כְּדֻגְמָתוֹ. سَبَقَهُ لِسَانُهُ פִּיו הִכְשִׁילוֹ. سَابَقَ III 1. הִתְחָרָה עִם־, נִסָּה לְהִתְגַּבֵּר עַל־, בִּקֵּשׁ לְנַצֵּחַ אֶת־. 2. إِلَى מִהֵר, אָץ ל־. أَسْبَقَ IV إِلَى 1. מִהֵר אֶל־. 2. גָּמַר אֹמֶר. تَسَابَقَ VI הִתְחָרָה עִם־, נִסָּה לְהַקְדִּים, בִּקֵּשׁ לְנַצֵּחַ אֶת־. إِسْتَبَقَ VIII 1. הִתְחָרָה עִם־. 2. הִקְדִּים אֶת־, חָזָה מֵרֹאשׁ. إِسْتَبَقَ الأَحْدَاثَ הִקְדִּים (חָזָה) אֶת הָאֵרוּעִים. سَبْقٌ קְדִימָה, בְּכוֹרָה. مَعَ سَبْقِ الإِصْرَارِ בְּזָדוֹן, בְּמֵזִיד. سَبْقٌ صُحُفِيٌّ סְקוּפּ. سَبْقُ القَلَمِ פְּלִיטַת קֻלְמוֹס. مِيزَةُ السَّبْقِ יָזְמָה. أَحْرَزَ قَصَبَ السَّبْقِ ע' (حرز) أَحْرَزَ. سَبَقٌ 1. סְכוּם הַהִתְעָרְבוּת. 2. פְּרָס (בתחרות). سَبْقَةٌ. سَبْقَةُ القَلَمِ פְּלִיטַת קֻלְמוֹס. سِبَاقٌ. مُسَابَقَةٌ תַּחֲרוּת, מֵרוֹץ. سِبَاقُ اخْتِرَاقِ الضَّاحِيَةِ מֵרוֹץ שָׂדֶה. سِبَاقُ التَّسَلُّحِ מֵרוֹץ הַחִמּוּשׁ. سِبَاقُ الخَيْلِ מֵרוֹץ סוּסִים. سِبَاقُ المَوَانِعِ מֵרוֹץ מְשׁוּכוֹת. حَلْبَةُ (مَيْدَانُ) السِّبَاقِ שְׂדֵה מֵרוֹץ. أَسْبَقُ קֹדֶם. أَسْبَقِيَّةٌ קְדִימוּת, זְכוּת בְּכוֹרָה (קְדִימָה). مُسَابَقَةٌ תַּחֲרוּת (בספורט). سَابِقٌ ج سَابِقُونَ وسُبَّاقٌ 1. קוֹדֵם, לְשֶׁעָבַר. 2. זוֹכֶה (בתחרות). سَابِقٌ لِأَوَانِهِ טֶרֶם זְמַנּוֹ. كَالسَّابِقِ כְּפִי שֶׁהָיָה קֹדֶם. المَصْدَرُ (المَرْجِعُ) السَّابِقُ ע' (رجع) مَرْجِع. كَسَابِقِ عَهْدِهِ (عَادَتِهِ) כְּהֶרְגֵּלוֹ מֵאָז וּמִתָּמִיד. سَابِقَةٌ ج سَوَابِقُ תַּקְדִּים, בְּכוֹרָה, קְדִימוּת. مِنْ أَصْحَابِ (ذَوِي) السَّوَابِقِ מוּעָד, בַּעַל עָבָר (פלילי למשל). مُسْبَقٌ. مُسَبَّقٌ קֹדֶם. مُسْبَقًا מֵרֹאשׁ. حُكْمٌ مُسْبَقٌ מִשְׁפָּט קָדוּם. رَأْيٌ مُسْبَقٌ דֵּעָה קְדוּמָה. شُرُوطٌ مُسْبَقَةٌ תְּנָאִים מֻקְדָּמִים. مُسَابِقٌ. مُتَسَابِقٌ מִתְחָרֶה, מִשְׁתַּתֵּף בְּמֵרוֹץ. إِسْتِبَاقٌ קְדִימוּת. إِسْتِبَاقِيٌّ מֻקְדָּם. خُطْوَةٌ اسْتِبَاقِيَّةٌ צַעַד מֻקְדָּם.

سَبَكَ ـِ יָצַק, הִתִּיךְ, צָרַף, עִצֵּב, צָר צוּרָה (ממתכת). سَبَكَ خِطَابَهُ סִגְנֵן אֶת נְאוּמוֹ. سَبَكَتْهُ التَّجَارِبُ נִסְיוֹנוֹת הַחַיִּים עִצְּבוּ אוֹתוֹ. سَبَّكَ II 1. הִתִּיךְ. 2. בִּשֵּׁל. سَبْكٌ יְצִיקָה, צְרִיפָה. 2. עִצּוּב. صِنَاعَةُ سَبْكِ المَعَادِنِ מֶטַלּוּרְגְיָה, תַּעֲשִׂיַּת יְצִיקוֹת מַתֶּכֶת. سَبَّاكٌ 1. צוֹרֵף, יוֹצֵק. 2. שְׁרַבְרַב. سِبَاكَةٌ יְצִיקָה, הַתָּכָה, צְרִיפָה, עִצּוּב. سَبِيكَةٌ ج سَبَائِكُ מְטִיל (של מתכת). مَسْبَكٌ ج مَسَابِكُ בֵּית יְצִיקָה. مَسْبُوكَاتٌ מוּצְרֵי מַתֶּכֶת, מַטְבְּעוֹת.

سَبَّلَ II הֶעֱנִיק (רכוש, מים וכו') חִנָּם וּבְאֹפֶן חָפְשִׁי לְשֵׁם שָׁמַיִם. أَسْبَلَ IV 1. הוֹרִיד (מסך), הִזִּיל (גשם, דמעות וכו'), הִשְׁפִּיל עֵינָיו. 2. הִצְמִיחַ שִׁבֳּלִים. سَبَلَةٌ ج سِبَالٌ 1. שָׂפָם. 2. שִׁבֹּלֶת. 3. שָׂפָה (של כלי). سَبِيلٌ ج سُبُلٌ 1. שְׁבִיל, דֶּרֶךְ. 2. אֶמְצָעִי, אֶפְשָׁרוּת. ابْنُ سَبِيلٍ הֵלֶךְ, עוֹבֵר אֹרַח, נוֹדֵד. إِعْتَرَضَ سَبِيلَهُ עָמַד בְּדַרְכּוֹ. فِي سَبِيلِ לְמַעַן, בִּשְׁבִיל, בַּעֲבוּר. فِي سَبِيلِ اللّٰهِ 1. עַל קִדּוּשׁ הַשֵּׁם. 2. לְשֵׁם שָׁמַיִם. عَنْ سَبِيلٍ. بِسَبِيلِ בְּאֶמְצָעוּת. عَلَى سَبِيلِ المِثَالِ דֶּרֶךְ מָשָׁל. لَا سَبِيلَ إِلَى אֵין דֶּרֶךְ (אֶפְשָׁרוּת) ל־. خَلَّى (أَخْلَى) سَبِيلَهُ שִׁחְרֵר אוֹתוֹ. ضَاقَتْ بِهِ السُّبُلُ כָּלוּ כָּל הַקִּצִּין, אָבְדָה תִּקְוָתוֹ. مَهَّدَ لَهُ السَّبِيلَ הִכְשִׁיר אֶת הַקַּרְקַע לְמַעֲנוֹ. مَا اسْتَطَاعَ إِلَى ذٰلِكَ سَبِيلًا בְּמִדַּת יְכָלְתּוֹ. سَابِلٌ ج سَوَابِلُ דֶּרֶךְ צִבּוּרִית. السَّابِلَةُ 1. דֶּרֶךְ צִבּוּרִית סוֹאֶנֶת. 2. עוֹבְרֵי אֹרַח. مُسْبُولٌ 1. מוּרָד (וילון למשל). 2. מֻשְׁפָּל (מבט).

(سبي) سَبَى ـِ 1. שָׁבָה, לָקַח בַּשֶּׁבִי, אָסַר. 2. שָׁבָה לֵב, הִקְסִים. سَبْيٌ שְׁבִיָּה, שְׁבִי, תְּפִיסָה. سَبِيٌّ ج سَبَايَا שָׁבוּי, אָסִיר. سَبِيَّةٌ שְׁבוּיָה.

سْبِيرْتُو L סְפִּירְט, כֹּהַל.

سِتَّةٌ שִׁשָּׁה. سِتٌّ 1. שֵׁשׁ. 2. ج سِتَّاتٌ גְּבֶרֶת. سِتَّ عَشْرَةَ שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה. سِتَّةَ عَشَرَ שִׁשָּׁה עָשָׂר. سِتُّ الحُسْنِ לְפוּפִית (צמח בר, morning glory), עִנְבֵי רוֹשׁ. سِتُّونَ שִׁשִּׁים. السِّتِّينَاتُ. السِّتِّينِيَّاتُ שְׁנוֹת הַשִּׁשִּׁים.

سَتَرَ ـُ 1. הִסְתִּיר, הִסְוָה, כִּסָּה. 2. חִפָּה עַל־. تَسَتَّرَ V 1. הִסְתַּתֵּר, הִתְחַבֵּא, הִתְכַּסָּה, נֶעֱלַם. 2. عَلَى חִפָּה עַל־, הִסְתִּיר, הֶעֱלִים. إِسْتَتَرَ VIII הִסְתַּתֵּר, הִתְכַּסָּה, הִתְחַבֵּא. سِتْرٌ ج سُتُورٌ وأَسْتَارٌ 1. וִילוֹן, מָסָךְ, מְחִצָּה. 2. צְנִיעוּת. 3. מַחֲסֶה. سُتْرَةٌ ج سُتَرٌ זָ'קֶט, מְעִיל. سِتَارٌ ج سُتُرٌ. سِتَارَةٌ ج سَتَائِرُ 1. וִילוֹן, מְחִצָּה. 2. סוֹכֵךְ. السِّتَارُ الحَدِيدِيُّ מָסַךְ הַבַּרְזֶל. سِتَارٌ مِنَ النَّارِ (الدُّخَانِ) מָסַךְ עָשָׁן (אֵשׁ). أَزَاحَ (رَفَعَ) السِّتَارَ הֵסִיר אֶת הַלּוֹט. أَسْدَلَ (أَسْبَلَ) السِّتَارَ הוֹרִיד אֶת הַמָּסָךְ, נָעַל, סָתַם אֶת הַגּוֹלֵל. مِنْ وَرَاءِ السِّتَارِ מֵאֲחוֹרֵי הַקְּלָעִים (הַפַּרְגּוֹד). السَّتَّارُ מְכַנּוּיֵי הָאֵל (בקוראן). سَاتِرٌ מַחֲסֶה (בצבא), מִסְתּוֹר. مَسْتُورٌ 1. חָבוּי, מֻסְוֶה. 2. צָנוּעַ. 3. דַּל גֵּאֶה. عَائِلَةٌ مَسْتُورَةٌ מִשְׁפָּחָה צְנוּעָה שֶׁאֵינָהּ מְגַלָּה אֶת

מַעֲבֶה הַיָּרוּד. مُسْتَتَرٌ מְסֻוֶּה, חָבוּי, נִסְתָּר. ضَمِيرٌ مُسْتَتَرٌ כִּנּוּי גּוּף מְרֻמָּז.

سَتَّفَ II סִדֵּר בְּאֹפֶן קוֹמְפַּקְטִי, סִדֵּר בִּצְפִיפוּת. تَسْتِيفٌ קוֹמְפַּקְטִיּוּת.

سَتْهٌ ج أَسْتَاهٌ אֲחוֹרַיִם ע׳ إِسْتٌ.

سْتُودْيُو .It סְטוּדְיוֹ, אֻלְפָּן.

(سجح) أَسْجَحَ הֵקֵל, נָהַג בַּעֲדִינוּת.

سَجَدَ ـُ סָגַד, הִשְׁתַּחֲוָה, כָּרַע בֶּרֶךְ (ושם מצחו על האדמה לאות כניעה לאלוהים). **سَجْدَةٌ** ج سَجَدَاتٌ הִשְׁתַּחֲוָיָה, כְּרִיעָה. سُجُودٌ הִשְׁתַּחֲווּת. سَجَّادَةٌ ج سَجَّادٌ وسَجَاجِيدُ שָׁטִיחַ (לתפילה ולטוי). شَيْخُ السَّجَّادَةِ רֹאשׁ מִסְדָּר צוּפִי (באסלאם). مَسْجِدٌ ج مَسَاجِدُ מִסְגָּד. مَسْجِدٌ جَامِعٌ מִסְגָּד גָּדוֹל (משמש לתפילות יום שישי ולחגים). المَسْجِدُ الأَقْصَى הַמִּסְגָּד הַקִּיצוֹן (אלאקצא, בירושלים). المَسْجِدُ الحَرَامُ הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ (במכה). المَسْجِدَانِ מֶכָּה וּמְדִינָה. سَاجِدٌ ج سُجَّدٌ סוֹגֵד, מִשְׁתַּחֲוֶה, כּוֹרֵעַ בֶּרֶךְ (בתפילה).

سَجَرَ ـُ 1. הִסִּיק אֵשׁ (בתנור למשל). 2. מִלֵּא (כלי). 3. שָׂרַף (אלוהים את הכופר).

سَجَّرَ II גָּרַם לְהָצָפָה.

سَجَعَ ـَ **سَجَّعَ** II 1. כָּתַב אוֹ דִּבֵּר פְּרוֹזָה מְחֹרֶזֶת. 2. הָגָה, נָהַם, הָמָה (יונה למשל). سَجْعٌ 1. חַרְזָנוּת. 2. פְּרוֹזָה מְחֹרֶזֶת. سَجْعَةٌ ج سَجَعَاتٌ קֶטַע שֶׁל פְּרוֹזָה מְחֹרֶזֶת. مَسْجُوعٌ מְחֹרָז.

سِجْفٌ ج أَسْجَافٌ وسُجُوفٌ וִילוֹן, ע׳ (ستر) سِتَارٌ.

سُجُقٌ T נַקְנִיקִיָּה (ממעי).

سَجَلَ ـُ קָרָא בְּרֶצֶף. سَجَّلَ II רָשַׁם, הֶעֱלָה עַל הַכְּתָב, כָּתַב. سَجَّلَ بَرْنَامَجًا הִקְלִיט תָּכְנִית (ברדיו, בטלוויזיה וכו׳). 3. קָבַע. سَجَّلَ هَدَفًا مُبَاشِرًا 1. פָּגַע בַּמַּטָּרָה בְּמְדֻיָּק. 2. הִבְקִיעַ שַׁעַר (בספורט). سَجَّلَ بَرَاءَةَ اخْتِرَاعٍ רָשַׁם פָּטֶנְט. سَجَّلَ رَقْمًا قِيَاسِيًّا קָבַע שִׂיא, שָׁבַר אֶת הַשִּׂיא. سُجِّلَ فِي الجَامِعَةِ נִרְשַׁם כִּסְטוּדֶנְט. سَاجَلَ III 1. דָּן עִם־, שׂוֹחַח עִם־, גִּלְגֵּל שִׂיחָה, הִתְוַכַּח עִם־. 2. הִתְנַצֵּחַ עִם־, הִתְחָרָה עִם־. سِجِلٌّ ج سِجِلَّاتٌ מְגִלָּה, פִּנְקַס רִשּׁוּם, רְשִׁימָה, סֵפֶר תִּעוּד. سِجِلَّاتٌ תְּעוּדוֹת אַרְכִיוֹנִיּוֹת. السِّجِلُّ التِّجَارِيُّ הַפִּנְקָס הַמִּסְחָרִי (לרישום חברות מסחריות וכו׳). السِّجِلُّ الذَّهَبِيُّ סֵפֶר הַזָּהָב. سِجِلُّ التَّشْرِيفَاتِ סֵפֶר הַמְּבַקְּרִים (בלשכת המלך, הנשיא וכו׳). سِجِلٌّ شَخْصِيٌّ יוֹמָן אִישִׁי. السِّجِلُّ العَقَارِيُّ סֵפֶר רִשּׁוּם קַרְקָעוֹת. تَسْجِيلٌ רִשּׁוּם, הַרְשָׁמָה, הַעֲלָאָה עַל הַכְּתָב, תִּעוּד, הַקְלָטָה. آلَةُ التَّسْجِيلِ ע׳ רְשַׁמְקוֹל. تَسْجِيلِيٌّ תִּעוּדִי. شَرِيطٌ تَسْجِيلِيٌّ סֶרֶט תִּעוּדִי. سِجَالٌ וִכּוּחַ, תַּחֲרוּת. الحَرْبُ بَيْنَهُمْ سِجَالٌ הַמִּלְחָמָה בֵּינֵיהֶם נִמְשֶׁכֶת לְלֹא הַכְרָעָה. مُسَاجَلَةٌ דִּיּוּן, גִּלְגּוּל שִׂיחָה, וִכּוּחַ, הִתְנַצְּחוּת, הִתְחָרוּת. مُسَجِّلٌ ج مُسَجِّلَاتٌ 1. רְשַׁמְקוֹל. 2. רַשָּׁם, מְתַעֵד. مُسَجِّلُ الجَامِعَةِ רַשַּׁם הָאוּנִיבֶרְסִיטָה. مُسَجَّلٌ רָשׁוּם (דואר). شَرِيطٌ مُسَجَّلٌ סֶרֶט מֻקְלָט (רדיו, טלוויזיה וכו׳). عَقْدٌ مُسَجَّلٌ חוֹזֶה רָשׁוּם (רִשְׁמִי). مَارْكَةٌ مُسَجَّلَةٌ סִימָן מִסְחָרִי רָשׁוּם.

سِجِّيلٌ ק׳ טִיט מְאֻבָּן, גְּוִיל (אבן עשויה חומר קלוי בשמש).

سَجَمَ ـُ זָרַם, נָזַל (דמע וכו׳). سَجَمَ ـِ הִזִּיל, שָׁפַךְ. إِنْسَجَمَ VII 1. תָּאַם, הָלַם, עָלָה בַּד בְּבַד עִם־, הָיָה בְּהַרְמוֹנְיָה עִם־. 2. נָזַל (דמע, מים וכו׳), זָרַם. إِنْسِجَامٌ הַתְאָמָה, הֲלִימוּת, הַרְמוֹנְיָה. مُنْسَجِمٌ הַרְמוֹנִי, מַתְאִים, מְתֹאָם, הוֹלֵם, סָדוּר.

سَجَنَ ـُ כָּלָא, אָסַר, שָׂם בְּמַעֲצָר. سَجْنٌ כְּלִיאָה, מַאֲסָר. سَجْنٌ مُؤَبَّدٌ מַאֲסַר עוֹלָם. سِجْنٌ ج سُجُونٌ כֶּלֶא, בֵּית סֹהַר. سَجِينٌ ج سُجَنَاءُ. مَسْجُونٌ ج مَسَاجِينُ אָסִיר, חָבוּשׁ בַּכֶּלֶא. سَجَّانٌ סוֹהֵר.

سَجَنْجَلٌ G רְאִי, מַרְאָה.

(سجو) سَجَا ـُ שָׁקַט, דָּמַם, הָיָה שָׁלֵו. سَجَا اللَّيْلُ הַלַּיְלָה הָיָה שָׁקֵט, הַלַּיְלָה רָד. سَجَّى II כִּסָּה, עָטַף בְּתַכְרִיכִים (מת). تَسَجَّى V הִתְעַטֵּף (בגלימה). سَجِيَّةٌ ج سَجَايَا תְּכוּנָה, סְגֻלָּה, אֹפִי, טֶבַע. سَجِيَّةٌ حَسَنَةٌ תְּכוּנָה טוֹבָה, אֹפִי נוֹחַ. سَاجٍ(ي) שָׁלֵו, שָׁקֵט. مُسَجًّى מֻנָּח בָּאָרוֹן (נפטר חשוב שבאים לעבור על פניו).

سَحَّ ـِ 1. נָזַל, זָרַם, נִשְׁפַּךְ. 2. הִזִּיל, שָׁפַךְ, זָלַג (דמעה). 3. הִלְקָה (בשוט). سَحَّتِ السَّمَاءُ יָרַד גֶּשֶׁם שׁוֹטֵף. سَحَّاحَةٌ מַבְחֵנָה. عُيُونٌ سَحَّاحَةٌ עֵינַיִם זוֹלְגוֹת דְּמָעוֹת.

سَحَبَ ـَ 1. סָחַב, גָּרַר, מָשַׁךְ. 2. הֵסִיג לְאָחוֹר (צבא), הוֹצִיא, סִלֵּק. 3. חָזַר בּוֹ, בִּטֵּל. سَحَبَ اسْتِقَالَتَهُ חָזַר בּוֹ מֵהִתְפַּטְּרוּתוֹ. سَحَبَ ذَيْلَهُ הָלַךְ נְטוּי גָּרוֹן. سَحَبَ مَالاً מָשַׁךְ כֶּסֶף (מהבנק למשל). إِنْسَحَبَ VII 1. נָסוֹג, עָזַב, פָּרַשׁ, הִסְתַּלֵּק. 2. נִגְרַר, נִסְחַב. إِنْسَحَبَ عَلَى חָל עַל־, חָפַף. سَحْبٌ מְשִׁיכָה, סְחִיבָה, גְּרִירָה, הֲסָגָה (צבא). سَحْبُ الثِّقَةِ הַבָּעַת אִי אֵמוּן. سَحْبُ الرُّخْصَةِ בִּטּוּל הָרִשָּׁיוֹן. سَحْبٌ زَائِدٌ מְשִׁיכַת יֶתֶר (מהבנק). سَحَابَةٌ ج سَحَابٌ وسُحُبٌ עֲנָנָה, עָנָן, עָב. سَحَابَةُ صَيْفٍ בֶּן חֲלוֹף (עניין). سَحَابَةَ النَّهَارِ בְּמֶשֶׁךְ כָּל הַיּוֹם. سَحَّابٌ רוֹכְסָן. إِنْسِحَابٌ 1. נְסִיגָה, פִּנּוּי, הִסְתַּלְּקוּת, עֲזִיבָה. 2. הִמָּשְׁכוּת.

سَحَتَ ـَ סָחַר בִּסְחוֹרָה לֹא חֻקִּית. سُحْتٌ רֶוַח לֹא חֻקִּי. سُحْتُوتٌ מַטְבֵּעַ פְּחוּת עֵרֶךְ.

سَحَجَ ـَ הִקְצִיעַ, שָׁף, שִׁיֵּף. مِسْحَجٌ ج مَسَاحِجُ מַקְצוּעָה.

سَحَرَ ـَ 1. סָעַד אֶת הַסְּעוּדָה הַמַּפְסֶקֶת בְּרַמַדַאן. 2. כִּשֵּׁף, הִקְסִים, צוֹדֵד, שָׁבָה לֵב, פִּתָּה. أَسْحَرَ IV הָלַךְ בִּשְׁעוֹת הַשַּׁחַר. تَسَحَّرَ V אָכַל פַּת שַׁחֲרִית, סָעַד אֶת הַסְּעוּדָה הַמַּפְסֶקֶת. سِحْرٌ קֶסֶם, כִּשּׁוּף, מַעֲשֵׂה קְסָמִים. سِحْرِيٌّ שׁוֹבֵה לֵב, מְצוֹדֵד, מַקְסִים, חִנָּנִי. فَانُوسٌ سِحْرِيٌّ פָּנָס קֶסֶם. سَحَرٌ ج أَسْحَارٌ אַשְׁמֹרֶת אַחֲרוֹנָה שֶׁל הַלַּיְלָה, שַׁחַר. سَحُورٌ סְעוּדָה מַפְסֶקֶת בְּרַמַדַאן. سَحَّارٌ מְכַשֵּׁף. سَحَّارَةٌ 1. מְכַשֵּׁפָה, קוֹסֶמֶת. 2. ج سَحَاحِيرُ תֵּבָה, אַרְגָּז. سَاحِرٌ 1. מַקְסִים,

מְצוֹדֵד, שׁוֹבֵה לֵב. 2. מְכַשֵּׁף, עוֹשֶׂה כְּשָׁפִים. مَسْحُورٌ 1. מְכֻשָּׁף, אָחוּז כִּשּׁוּף. 2. מְקֻסָּם.

سَحَقَ – 1. דָּרַס, רָמַס. 2. שָׁחַק, כָּתַשׁ, טָחַן, מָעַךְ. 3. הִשְׁמִיד, כִּלָּה. 4. בִּלָּה (בגד). 5. הֵבִיס. سَحُقَ – רָחַק, נַעֲשָׂה רָחוֹק. تَسَحَّقَ V. إِنْسَحَقَ VII 1. נִרְמַס, נִשְׁחַק. 2. נִשְׁמַד, הוּבַס (צבא). سَحْقٌ רְמִיסָה, שְׁחִיקָה, כְּתִישָׁה, טְחִינָה. سُحْقٌ מֶרְחָק, רחוּק. سُحْقًا لَهُ יַרְחִיקֵהוּ אֱלֹהִים, יִקָּחֵהוּ אֹפֶל. سَحِيقٌ רָחוֹק מְאוֹד, עָמֹק מְאוֹד, לִפְנֵי עִדָּן וְעִדָּנִים. مُسَاحَقَةٌ. سُحَاقٌ לְסְבִּיּוּת. سَاحِقٌ מַכְרִיעַ (ניצחון). مَسْحُوقٌ 1. שָׁחוּק, טָחוּן, כָּתוּשׁ. 2. עָנִי מָרוּד. 3. מְדֻכָּא. 4. ج مَسَاحِيقُ אַבְקָה, דְּבַר אִפּוּר. مُنْسَحِقٌ כָּתוּשׁ. مُنْسَحِقُ الْقَلْبِ שְׁבוּר לֵב.

سَحَلَ – 1. גֵּרֵד, שִׁפְשֵׁף, שִׁיֵּף (מתכת). 2. עק' גֵּרַר (עד מוות). سُحَالَةٌ שְׁחֹלֶת, פְּסֹלֶת. سِحْلِيَّةٌ ج سَحَالِ(ي) לְטָאָה. مِسْحَلٌ ج مَسَاحِلُ מַפְסֶלֶת. سَاحِلٌ ج سَوَاحِلُ חוֹף. سَاحِلِيٌّ חוֹפִי. المِنْطَقَةُ السَّاحِلِيَّةُ אֵזוֹר הַחוֹף. خَفَرُ السَّوَاحِلِ ע' خَفَر. اللُّغَةُ السَّوَاحِلِيَّةُ סְוָאחִילִית, סָוָהִילִית (שפת מזרח אפריקה).

سَحْلَبٌ 1. סַחְלָב (צמח, orchid). 2. מַשְׁקֶה סָמִיךְ וּמָתוֹק הַמֻּפָּק מִסַּחְלָב.

سَحِمَ – שָׁחַר, הִשְׁחִיר. سَحَّمَ II הִשְׁחִיר, שִׁוָּה גֶּוֶן שָׁחֹר. سُحْمَةٌ שְׁחוֹר, שְׁחִימוּת. أَسْحَمُ שָׁחֹר, שָׁחוּם.

سَحَنَ – הֵדֵק, טָחַן, כָּתַשׁ. سَحْنَةٌ ج سَحَنَاتٌ وسُحَنٌ. سَحْنَاءُ אֲרֶשֶׁת פָּנִים, הַבָּעַת פָּנִים, מַרְאֶה. مِسْحَنَةٌ ج مَسَاحِنُ מַכְתֶּשֶׁת.

(سحو) سَحَا – سَحَى – קָלַף, קִלֵּף. سِحَايَةٌ ج سَحَايَا קְרוּם הַמֹּחַ. إِلْتِهَابُ السَّحَايَا דַּלֶּקֶת קְרוּם הַמֹּחַ. مِسْحَاةٌ ج مَسَاحِ(ي) יָעֶה, מַגְרֵפָה, כַּף אַשְׁפָּה.

سَخَرَ – سَخَّرَ II כָּפָה עֲבוֹדַת כְּפִיָּה, שִׁעְבֵּד, נִצֵּל. سَخِرَ مِنْ، بِـ לָעַג לְ־, לִגְלֵג עַל־. سُخْرَةٌ 1. עֲבוֹדַת כְּפִיָּה, נִצּוּל, שִׁעְבּוּד, "סֻחְרָה". 2. נִלְעָג, מַטָּרָה שֶׁל לִגְלוּג. سُخْرِيَّةٌ לַעַג, לִגְלוּג, סַרְקַזְם, אִירוֹנְיָה, קֶלֶס. سُخْرِيَّةُ الأَقْدَارِ לַעַג הַגּוֹרָל. مَسْخَرَةٌ ج مَسَاخِرُ 1. לַעַג, לִגְלוּג, חוּכָא וְאִטְלוּלָא. 2. נֶשֶׁף מַסֵּכוֹת, קַרְנָבָל. عِيدُ المَسَاخِرِ פּוּרִים. تَسْخِيرٌ הַטָּלַת עֲבוֹדַת כְּפִיָּה. سَاخِرٌ אִירוֹנִי, לַעֲגָנִי, סַרְקַסְטִי. إِبْتِسَامَةٌ سَاخِرَةٌ חִיּוּךְ לַעֲגָנִי (סַרְקַסְטִי).

سَخِطَ – تَسَخَّطَ V عَلَى רָגַז עַל־, קָצַף, חָרָה לוֹ, לֹא הָיָה שְׂבַע רָצוֹן מ־. أَسْخَطَ IV הִרְגִּיז, הִכְעִיס. سُخْطٌ. سَخَطٌ 1. כַּעַס, חֲרוֹן אַף, אִי שְׂבִיעוּת רָצוֹן. 2. שִׂנְאָה. 3. מְרִירוּת. مَسْخُوطٌ מְעוֹרֵר בְּחִילָה. تَسَخُّطٌ רֹגֶז, חָרוֹן, זַעַם.

سَخُفَ – כָּסַל, הָיָה טִפֵּשׁ, הָיָה שׁוֹטֶה, נֶחֱלַשׁ בְּשִׂכְלוֹ. سَخَّفَ II 1. הֶחֱלִישׁ אֶת שִׂכְלוֹ. 2. הֶאֱשִׁים אֶת־ שֶׁהוּא טִפֵּשׁ. إِسْتَسْخَفَ X הִתְיַחֵס אֶל־ כְּשׁוֹטֶה, לֹא יִחֵס עֵרֶךְ לְדַעְתּוֹ שֶׁל־. سُخْفٌ. سَخَافَةٌ כְּסִילוּת, טִפְּשׁוּת, אֱוִילוּת. سَخِيفٌ ج سُخَفَاءُ 1. כְּסִיל, שׁוֹטֶה, לְקוּי בְּשִׂכְלוֹ. 2. חַלָּשׁ, רָדוּד (מאמר למשל). سَخَائِفُ שְׁטֻיּוֹת.

سَخْلَةٌ ج سَخْلٌ وسِخَالٌ טָלֶה, כֶּבֶשׂ רַךְ.

سَخَّمَ II הִשְׁחִיר. سَخَمٌ שְׁחוֹר. سُخْمَةٌ 1. שְׁחוֹר. 2. שִׂנְאָה. سُخَامٌ פִּיחַ. سَخِيمَةٌ ج سَخَائِمُ מַשְׂטֵמָה, שִׂנְאָה, אֵיבָה.

سَخُنَ – 1. נַעֲשָׂה חַם, הִתְחַמֵּם. 2. קָדַח, נִתְקַף בְּחֹם גָּבוֹהַּ. سَخَّنَ II. أَسْخَنَ IV חִמֵּם. سُخْنٌ. سَاخِنٌ 1. חַם, לוֹהֵט. 2. פּוֹשֵׁר. 3. קוֹדֵחַ (חולה). سَخَانَةٌ. سُخُونَةٌ 1. חֹם, לַהַט. 2. קַדַּחַת. سَخَّانٌ דּוּד, "בּוֹילֶר". سَخَّانَةٌ 1. דוּד. 2. سَخَّانَاتٌ גֵּיזֶר, מַעְיָנוֹת הַנּוֹבְעִים מַיִם חַמִּים עִם קִיטוֹר.

(سخو. سخي) سَخَا – سَخِيَ – 1. נָתַן בְּעַיִן יָפָה, תָּרַם, נָהַג בִּנְדִיבוּת. 2. عَلَى הֶעֱנִיק לְ־ בְּרֹחַב יָד. سَخَاءٌ. سَخَاوَةٌ נְדִיבוּת, רֹחַב יָד, רֹחַב לֵב. سَخِيٌّ ج أَسْخِيَاءُ נָדִיב, מֵטִיב, גּוֹמֵל, רְחַב יָד.

سَدَّ – 1. חָסַם, סָתַם, סָגַר, סָכַר, אָטַם. 2. סִפֵּק צֹרֶךְ, מִלֵּא מַחְסוֹר. 3. שִׁלֵּם, סִלֵּק חֶשְׁבּוֹן. سَدَّ ثُغْرَةً סָתַם פִּרְצָה. سَدَّ حَاجَتَهُ סִפֵּק אֶת צְרָכָיו. سَدَّ رَمَقَهُ סִפֵּק לוֹ כְּדֵי מִחְיָתוֹ. سَدَّ عَلَيْهِ بَابَ الكَلَامِ חָסַם לְפָנָיו אֶת הָאֶפְשָׁרוּת לְדַבֵּר. سَدَّ فَرَاغًا גִּשֵּׁר עַל הַפַּעַר. سَدَّ – הָיָה נָכוֹן. سَدَّدَ II 1. כִּוֵּן, הִישִׁיר. 2. הִנְחָה בַּדֶּרֶךְ נְכוֹנָה. 3. שִׁלֵּם, פָּרַע, סִלֵּק (חוב למשל). سَدَّدَ اللهُ خُطَاهُ הִנְחָהוּ אֱלֹהִים בַּדֶּרֶךְ הַנְּכוֹנָה. سَدَّدَ نَظْرَهُ إِلَى הִישִׁיר מַבָּטוֹ אֶל־. سَدَّدَ إِلَى الهَدَفِ כִּוֵּן לַמַּטָּרָה. تَسَدَّدَ V כֻּוַּן לַמַּטָּרָה, הֻנְחָה. إِنْسَدَّ VII נֶחְסַם, נִבְלַם, נִסְגַּר, נִסְתַּם. سَدٌّ 1. סְתִימָה, חֲסִימָה, סְגִירָה, עֲצִירָה. 2. תַּשְׁלוּם, סִלּוּק (חוב). 3. ج سُدُودٌ סֶכֶר. 4. מִכְשׁוֹל, חַיִץ. السَّدُّ العَالِي (في أسوان) הַסֶּכֶר הַגָּבוֹהַּ (באסואן). سُدَّةٌ מַחְסוֹם, מִכְשׁוֹל. السُّدَّةُ الشِّرْيَانِيَّةُ פַּקֶּקֶת עוֹרְקִית (טרומבוזיס). سُدَّةٌ ج سُدَدٌ 1. שַׁעַר. 2. לִשְׁכָּה. 3. כֵּס. السُّدَّةُ الرَّسُولِيَّةُ הַמּוֹשָׁב הַקָּדוֹשׁ (של האפיפיור). سَدَادٌ 1. יֹשֶׁר, תֹּם, דֶּרֶךְ הַיָּשָׁר, נְכוֹנוּת, אֲמִתִּיּוּת. 2. תַּשְׁלוּם. سَدَادُ الرَّأْيِ יִשּׁוּב הַדַּעַת, שִׁפּוּט נָכוֹן, תְּבוּנָה. تَحْتَ السَّدَادِ (التَّسْدِيدِ) לְתַשְׁלוּם (חוב שעוד לא נפרע). سُدَادٌ 1. פַּקֶּקֶת אַף. 2. פּוֹלִיפּ (באף). سِدَادَةٌ ج سِدَادَاتٌ 1. מְגוּפָה, מַסְתֵּם, פְּקָק. 2. תַּסְחִיף, קְרִישׁ דָּם. سِدَادَةُ أَمْنٍ תֶּקַע, נָתִיךְ. سَدِيدٌ 1. קוֹלֵעַ. 2. נָכוֹן, צוֹדֵק, אֲמִתִּי. تَسْدِيدٌ תַּשְׁלוּם, פֵּרָעוֹן, סִלּוּק (חוב). إِنْسِدَادٌ סְגִירָה. إِنْسِدَادٌ قَلْبِيٌّ אֹטֶם בַּלֵּב. مَسْدُودٌ חָסוּם, סָגוּר, אָטוּם. طَرِيقٌ مَسْدُودٌ מָבוֹי סָתוּם.

سَدَرَ – 1. גָּלַשׁ (שער). 2. נָדַד, שׁוֹטֵט. سَدِرَ – 1. הִסְתַּחְרֵר. 2. הָיָה נָבוֹךְ, הָיָה הָמוּם. 3. לֹא שָׁעָה, לֹא הִתְחַשֵּׁב בְּ־. سِدْرَةٌ ج سِدْرٌ وسُدُورٌ צָאֱלָה, שֵׁיזָף (עץ ופריו), לוֹטוּס. سِدْرَةُ المُنْتَهَى ק' עֵץ הַלּוֹטוּס הַנִּמְצָא בָּרָקִיעַ הַשְּׁבִיעִי. بَلَغَ سِدْرَةَ المُنْتَهَى הִגִּיעַ לְפִסְגָּה. سَدِيرٌ 1. בִּנְיָן (בן שלושה אגפים). 2. מַעְיָן, מְקוֹר מַיִם. 3. קְבוּצָה, מִקְבָּץ. سِيدَارَةٌ עק' כּוֹבַע (בלי שוליים). سَادِرٌ שְׁוֵה נֶפֶשׁ, לֹא

אִכְפָּתִי. ظَلَّ سَادِرًا فِي غَيِّهِ הִמְשִׁיךְ בְּדַרְכּוֹ הַנִּלוֹזָה.

سَــدَسَ ـُ 1. נָטַל שִׁשִּׁית. 2. הָיָה הַשִּׁשִּׁי בַּחֲבוּרָה. سَــدَّسَ II הִכְפִּיל בְּשִׁשָּׁה. سُدْسٌ ج أَسْدَاسٌ שִׁשִּׁית. آلَةُ السُّدْسِ מַד זָוִית (לניווט). ضَرَبَ أَخْمَاسًا لِأَسْدَاسٍ יָגַע בְּפִתְרוֹן בְּעָיָה. سُدَاسِيٌّ בֶּן שִׁשָּׁה צְדָדִים, מְשֻׁשֶּׁה (בהנדסה). السَّادِسُ הַשִּׁשִּׁי. السَّادِسَةُ הַשִּׁשִּׁית. السَّادِسَ عَشَرَ הַשִּׁשָּׁה עָשָׂר. السَّادِسَةَ (السَّادِسَةُ) عَشْرَةَ הַשֵּׁשׁ עֶשְׂרֵה. مُسَدَّسٌ 1. מְשֻׁשֶּׁה, בֶּן שֵׁשׁ צְלָעוֹת. 2. אֶקְדָּח. مَسْدَسَ. سُدَاسَ בְּשִׁשִּׁיּוֹת.

سَدَفٌ ج أَسْدَافٌ. سُدْفَةٌ ج سُدَفٌ אַפְלוּלִית, חֹשֶׁךְ.

سَدَلَ ـُ أَسْدَلَ IV הוֹרִיד וִילוֹן (מָסָךְ). إِنْسَدَلَ VII הוּרַד. إِنْسَدَلَ السِّتَارُ ע׳ (ستر) سِتَار. سِدْلٌ ج سُدُولٌ وأَسْدَالٌ וִילוֹן.

سَدَمٌ צַעַר. سَدِيمٌ ج سُدُمٌ עֲרָפִלִּית (הצטברות של חומר בין־כוכבי בשמים).

سَدَنَ ـُ שֵׁרֵת אֶת הַכַּעְבָּה. سِدَانَةٌ 1. שֵׁרוּת הַכַּעְבָּה. 2. לִשְׁכַּת הַשֵּׁרוּת. سَادِنٌ ج سَدَنَةٌ שׁוֹמֵר שֶׁל הַכַּעְבָּה, מְשָׁרֵת שֶׁל מָקוֹם קָדוֹשׁ, שַׁמָּשׁ.

(سدو، سدي) أَسْدَى IV إِلَى נָתַן, הִגִּישׁ, הוֹשִׁיט (עזרה, עצה וכו׳). أَسْدَى لَهُ الشُّكْرَ הוֹדָה לוֹ. أَسْدَى لَهُ النُّصْحَ נָתַן לוֹ עֵצָה. أَسْدَى لَهُ (إِلَيْهِ) يَدًا עָשָׂה לוֹ טוֹבָה. سَدًى ج أَسْدِيَةٌ שְׁתִי (של ארג) ע׳ لُحْمَة. سَدَاةٌ ج أَسْدِيَةٌ אַבְקָן (בצמח). سُدًى לַשָּׁוְא. ذَهَبَ سُدًى הָיָה לַשָּׁוְא.

سَذَابٌ פֵּיגָם (צמח). العَائِلَةُ السَّذَابِيَّةُ מִשְׁפַּחַת הַפֵּיגָמִיִּים (בצמחים).

سَذَجَ ـُ سَذَجَ חָשַׁב אֶת־ לְתָמִים. سَذَاجَةٌ פַּשְׁטוּת, תְּמִימוּת, נָאִיבִיּוּת. سَاذَجٌ ج سُذَّجٌ 1. נָאִיבִי, פַּשּׁוּט, שָׁטוּחַ (אישיות). 2. טָהוֹר, שֶׁאֵין בּוֹ תַּעֲרֹבֶת.

سَرَّ ـُ 1. שִׂמֵּחַ. 2. כָּמַס, שָׁמַר (בסוד). سُرَّ بِهِ שָׂמַח בּוֹ. سَارَّ III 1. הִמְתִּיק סוֹד עִם־. 2. שִׂמֵּחַ. أَسَرَّ IV 1. שָׁמַר סוֹד. 2. לָחַשׁ לְ־ סוֹד. تَسَرَّى. تَسَرَّرَ V בְּ־ חַי עִם מְאַהֶבֶת (פילגש). تَسَارَّ VI הִמְתִּיק סוֹד עִם־. إِسْتَسَرَّ X 1. הִסְתַּתֵּר. 2. נִסָּה לְהַסְתִּיר. 3. גִּלָּה סוֹד. سِرٌّ ج أَسْرَارٌ 1. סוֹד, דְּבַר סֵתֶר, רָז. 2. מַצְפּוּן. سِرًّا בַּחֲשַׁאי, חֶרֶשׁ. أَمِينُ (كَاتِمُ) السِّرِّ מַזְכִּיר, אִישׁ סוֹד. كَلِمَةُ السِّرِّ סִסְמָה (בצבא למשל). فِي سِرِّهِ בְּלִבּוֹ, בְּקִרְבּוֹ, בְּתוֹכוֹ. سِرِّيٌّ סוֹדִי, כָּמוּס, חֲשָׁאִי. مَرَضٌ سِرِّيٌّ מַחֲלַת מִין. سِرِّيَّةٌ חֲשָׁאִיּוּת, סוֹדִיּוּת. سُرَّةٌ ج سُرَرٌ טַבּוּר, שֹׁרֶר. الحَبْلُ السُّرِّيُّ חֶבֶל הַטַּבּוּר. سِرَارٌ ج أَسَارِيرُ وأَسِرَّةٌ אַרְשֶׁת פָּנִים, קַוֵּי פָּנִים, הַבָּעַת פָּנִים. إِنْفَرَجَتْ أَسَارِيرُهُ אוֹרוּ פָּנָיו, חִיֵּךְ. سُرُورٌ שִׂמְחָה, עַלִּיצוּת, גִּיל, שָׂשׂוֹן. سَرِيرٌ ج أَسِرَّةٌ 1. מִטָּה, יָצוּעַ. 2. כֵּס (מלכות). سَرِيرِيٌّ קְלִינִי. عِلَاجٌ سَرِيرِيٌّ אִשְׁפּוּז (בבית חולים). سَرِيرَةٌ ج سَرَائِرُ סוֹדוֹ שֶׁל אָדָם, רוּחַ, נְשָׁמָה, לֵב. طَيِّبُ السَّرِيرَةِ טוֹב לֵב, בַּעַל נְשָׁמָה יְתֵרָה. سَرَّاءُ שִׂמְחָה, אֹשֶׁר. فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ בְּטוֹב וּבְרַע, בָּאֵשׁ וּבַמַּיִם. سُرِّيَّةٌ ج سَرَارِيُّ 1. מְאַהֶבֶת. 2. שִׁפְחָה, פִּילֶגֶשׁ. مَسَرَّةٌ ج مَسَرَّاتٌ שִׂמְחָה, גִּיל, חֶדְוָה. سَارٌّ. مُسِرٌّ מְשַׂמֵּחַ, מְהַנֶּה. مَسْرُورٌ שָׂמֵחַ, מְאֻשָּׁר.

سُرَادِقٌ P ج سُرَادِقَاتٌ 1. אֹהֶל גָּדוֹל (של מלך, מפקד וכו׳). 2. אֹהֶל אַזְכָּרָה וְתַנְחוּמִים.

سَرَايْ. سَرَايَةٌ P ج سَرَايَاتٌ 1. אַרְמוֹן. 2. קִרְיַת מִשְׂרְדֵי הַמֶּמְשָׁלָה.

سَرِبَ ـَ נָזַל, זָרַם. سَرَّبَ II הִדְלִיף (גם סודות), הִזְרִים. أَسْرَبَ IV 1. הֶחְדִּיר. 2. הִזְרִים. تَسَرَّبَ V 1. דָּלַף (גם סודות), חָדַר, הִתְגַּנֵּב. 2. נָשַׁר (מבית ספר למשל). إِنْسَرَبَ VII 1. נָזַל, דָּלַף. 2. זָחַל (בעל חיים) לִמְאוּרָה שֶׁלּוֹ, הָלַךְ עַל גְּחוֹנוֹ. 3. הִסְתַּתֵּר בִּמְאוּרָתוֹ (חיה). سِرْبٌ ج أَسْرَابٌ לַהֲקָה (של בעלי כנף למשל), לַהַק (של מטוסים), עֵדָה, עֵדֶר. سِرْبٌ مِنَ النَّحْلِ נְחִיל, עֲדַת דְּבוֹרִים. سَرَبٌ ج أَسْرَابٌ דֶּרֶךְ מִסְתּוֹר, מִנְהָרָה, מְחִלָּה. سَرَابٌ 1. פָּטָה מוֹרְגָנָה, מַרְאֵה תַּעְתּוּעִים, מִקְסַם שָׁוְא. تَسَرُّبٌ 1. דְּלִיפָה. 2. נְשִׁירָה (מבית ספר למשל). مَسْرَبٌ ج مَسَارِبُ 1. אָפִיק (של נהר וכו׳). 2. מְחִלָּה, נָתִיב.

سَرْبَلَ הִלְבִּישׁ, עָטַף. تَسَرْبَلَ לָבַשׁ סַרְבָּל. سِرْبَالٌ ج سَرَابِيلُ סַרְבָּל, כֻּתֹּנֶת, לְבוּשׁ, גְּלִימָה.

سَرَجَ ـُ קָלַע (שער). سَرِجَ ـَ יָפוּ פָּנָיו. سَرَّجَ II 1. יִפָּה. 2. תִּפֵּר. أَسْرَجَ IV 1. הִדְלִיק. 2. חָבַשׁ, אִכֵּף. سَرْجٌ ج سُرُوجٌ אֻכָּף. سِرَاجٌ ج سُرُجٌ נֵר, מְנוֹרַת שֶׁמֶן. سِرَاجُ اللَّيْلِ גַּחֲלִילִית ע׳ (يرع) يَرَاعَة. سِرَاجَةٌ. سُرُوجِيَّةٌ מְלֶאכֶת הָאֻכָּפָן. سَرَّاجٌ. سُرُوجِيٌّ אֻכָּפָן. مَسْرَجَةٌ ج مَسَارِجُ פָּמוֹט, מְנוֹרַת שֶׁמֶן.

سِيرَجٌ. شِيرَجٌ P עק׳ שֶׁמֶן שֻׁמְשׁוֹם.

سِرْجِينٌ P זֶבֶל (אורגני), קוֹמְפּוֹסְט.

سَرَحَ ـَ יָצָא הַחוּצָה, הָלַךְ חָפְשִׁי, שׁוֹטֵט (גם בהמה במרעה), רָעָה (בהמה). سَرِحَ ـَ הוּקַל לוֹ. سَرَحَ وَمَرَحَ עָשָׂה (שׁוֹטֵט) כְּאַוַּת נַפְשׁוֹ. سَرَّحَ II 1. הוֹצִיא לַחָפְשִׁי, שִׁחְרֵר, גֵּרַשׁ (אישה), שִׁלַּח, פִּטֵּר. 2. סֵרֵק (שער). 3. הֵקֵל. سَرَّحَ نَظَرَهُ فِي הֵזִין אֶת עֵינָיו בְּ־. سَرَّحَ هُمُومَهُ הֵשִׂיחַ דַּאֲגוֹתָיו. إِنْسَرَحَ VII מִהֵר. إِنْسَرَحَ بِهِ تَفْكِيرُهُ فِي הִפְלִיג בְּהִרְהוּרָיו בְּ־. سَرَاحٌ שִׁחְרוּר. أَطْلَقَ سَرَاحَهُ שִׁחְרֵר אוֹתוֹ (ממאסר). سِرْحَانٌ ج سَرَاحِينُ זְאֵב. مَسْرَحٌ ج مَسَارِحُ 1. תֵּאַטְרוֹן, בָּמָה. 2. מִרְעֶה, אָחוּ. مَسْرَحُ العَرَائِسِ תֵּאַטְרוֹן בֻּבּוֹת. مَسْرَحٌ غِنَائِيٌّ אוֹפֶּרָה. مَسْرَحُ اللاَّ مَعْقُولِ תֵּאַטְרוֹן הָאַבְּסוּרְד. مَسْرَحِيٌّ תֵּאַטְרוֹנִי, שֶׁל הַבָּמָה. الفَنُّ المَسْرَحِيُّ אָמְנוּת הַבָּמָה. كَاتِبٌ مَسْرَحِيٌّ דְּרָמָטוּרְג. مَسْرَحِيَّةٌ הַצָּגַת תֵּאַטְרוֹן. مَسْرَحِيَّةٌ غِنَائِيَّةٌ מַחֲזֶמֶר. تَسْرِيحٌ שִׁחְרוּר (גם מצבא). تَسْرِيحَةٌ תִּסְרֹקֶת. سَارِحٌ רוֹעֶה. سَارِحُ الفِكْرِ מְהַרְהֵר. المُنْسَرِحُ שֵׁם מִשְׁקָל בַּשִּׁירָה הָעַרְבִית (مُسْتَفْعِلُنْ مَفْعُولَاتُ مُفْتَعِلُنْ).

سَرْخَسٌ P שָׂרָךְ (צמח).

سَرَدَ ـُ 1. סִפֵּר, מָסַר (דברים). 2. רָקַם (סיפור וכו'). 3. עָקַב אַחַר־. **سَرْدٌ** מְסִירָה, סִפּוּר, מְנִיָּה, רֶצֶף (של סיפור), תֵּאוּר. **مَسْرَدٌ** תֹּכֶן עִנְיָנִים, אִינְדֶּקְס.

سِرْدَابٌ P ج **سَرَادِيبُ** 1. מַרְתֵּף. 2. מִנְהָרָה.

سِرْدَارٌ P מ' מְפַקֵּד עֶלְיוֹן.

سَرْدِينٌ L סַרְדִּין.

سَرَطَانٌ 1. סַרְטַן מַיִם. 2. סַרְטָן (מחלה). 3. מַזַּל סַרְטָן.

سَرُعَ ـُ מִהֵר. **سَرَّعَ** II הֵחִישׁ, הֵאִיץ בּ־. **سَارَعَ** III. **أَسْرَعَ** IV חָשׁ לְ־, מִהֵר, אָץ. **أَسْرَعَ خَطْوَهُ** הֵחִישׁ אֶת צְעָדָיו. **سَارَعَ إِلَى نَجْدَتِهِ** חָשׁ לְהַצָּלָתוֹ בִּמְהִירוּת. **تَسَرَّعَ** V הָיָה נִמְהָר, נֶחְפַּז. **تَسَارَعَ** VI מִהֵר אֶל־, הָלַךְ וְנַעֲשָׂה מָהִיר יוֹתֵר. **سُرْعَةٌ** 1. מְהִירוּת, תְּאוּצָה. 2. זְרִיזוּת. 3. הִלּוּךְ (של מנוע). **فِي السُّرْعَةِ النَّدَامَةُ** פת' כָּל אָץ אַךְ לְמַחְסוֹר, נֶחְפָּזוּת - הִתְחָרְטוּת. **سُرْعَةُ خَاطِرٍ** מְהִירוּת תְּפִיסָה. **سُرْعَانَ مَا** מִיָּד, חִישׁ מַהֵר. **سُرْعَانَ مَا جَاءَ الفَرَجُ** כִּמְעַט מַהֵר בָּאָה הַיְשׁוּעָה. **سَرِيعٌ** ج **سِرَاعٌ** מָהִיר, זָרִיז. **سَرِيعًا. سِرَاعًا** בִּמְהִירוּת, מַהֵר. **سَرِيعُ الخَاطِرِ** מְהִיר תְּפִיסָה. **سَرِيعُ الزَّوَالِ** בֶּן חֲלוֹף, קְצַר יָמִים, קִיקְיוֹנִי. **سَرِيعُ العَطَبِ** שָׁבִיר. **سَرِيعُ الغَضَبِ** מְהִיר חֵמָה. **يَسْرُوعٌ** זַחַל. **تَسْرِيعٌ** הָאָצָה, זֵרוּז. **إِسْرَاعٌ** מְהִירוּת, הָאָצָה, הֶחָשָׁה, זֵרוּז. **تَسَرُّعٌ** חִפָּזוֹן, פַּחֲזוּת. **مُسَارِعٌ** מֵאִיץ. **مُسَارِعٌ ذَرِّيٌّ** מֵאִיץ אֲטוֹמִי. **مُتَسَرِّعٌ** נִמְהָר, פָּזִיז.

(سرف) أَسْرَفَ IV 1. הִגְזִים, הִפְרִיז, הִפְלִיג. 2. בִּזְבֵּז, פִּזֵּר. **سَرَفٌ. إِسْرَافٌ** 1. בִּזְבּוּז, פַּזְרָנוּת. 2. הַגְזָמָה, הַפְרָזָה. **مُسْرِفٌ** בַּזְבְּזָן. **سُرْفَةٌ** תּוֹלַעַת מֶשִׁי.

سَرَقَ ـِ גָּנַב, סָחַב. **سَرَقَنَا الوَقْتُ** הַזְּמַן חָלַף בְּלִי שֶׁנַּרְגִּישׁ. **سَرَّقَ** II הֶאֱשִׁים אֶת־ בִּגְנֵבָה. **سَارَقَ** III **النَّظَرَ** הִבִּיט בִּגְנֵבָה אֶל־, עָקַב אַחַר־. **إِسْتَرَقَ** VIII חָטַף. **إِسْتَرَقَ السَّمْعَ** הֶאֱזִין בִּגְנֵבָה (בַּסֵּתֶר). **سَرِقَةٌ** גְּנֵבָה. **سَرَّاقٌ. سَارِقٌ** ج **سَارِقُونَ وسُرَّاقٌ** גַּנָּב. **مَسْرُوقٌ** גָּנוּב. **مَسْرُوقَاتٌ** סְחוֹרָה גְּנוּבָה.

سِرْقِينٌ P זֶבֶל (אורגני), קוֹמְפּוֹסְט ע' **سِرْجِينٌ**.

سِرْكٌ F קִרְקָס.

سُرْمٌ ج **أَسْرَامٌ** פִּי הַטַּבַּעַת.

سُرْمَانٌ שְׁפִירִית (חרק, dragonfly).

سِرْمَايَةٌ P נַעַל ע' (حذي) **حِذَاءٌ**.

سَرْمَدٌ נֶצַח, עוֹלָם וָעֶד, שֶׁאֵין לוֹ הַתְחָלָה אוֹ סוֹף. **سَرْمَدِيٌّ** נִצְחִי, קַיָּם לְעוֹלָם וָעֶד.

سَرُوَ ـُ הָיָה רָם, הָיָה מְכֻבָּד. **سَرَّى** II **عَنْهُ** הֵסִיר אֶת עַצְבוּתוֹ. **سُرِّيَ عَنْهُ** הוּקַל לוֹ, רָוַח לוֹ, רָאָה נֶחָמָה. **سَرْوَةٌ** ج **سَرْوٌ** בְּרוֹשׁ (עץ). **سَرَاةٌ** ج **سَرَوَاتٌ** 1. תֵּל. 2. פִּסְגָּה. 3. רֹאשׁ, מַנְהִיג. **سَرَوَاتُ القَوْمِ** רָאשֵׁי הָעָם, מַנְהִיגָיו. **تَسْرِيَةٌ** הִתְבַּדְּרוּת, שַׁעֲשׁוּעַ, הַסָּחַת דַּעַת.

سَرْوَلَ .Ar הִלְבִּישׁ סַרְבָּל. **تَسَرْوَلَ** לָבַשׁ סַרְבָּל. **سِرْوَالٌ. سِرْوِيلٌ** ج **سَرَاوِيلُ** סַרְבָּל (מכנסי בד רפויים).

(سري) سَرَى ـِ 1. נָסַע בַּלַּיְלָה. 2. הִתְפַּשֵּׁט, חִלְחֵל (תרופה, סם בגוף), זָרַם. 3. חָל. **سَرَى مَفْعُولُهُ** נִכְנַס לְתָקְפּוֹ, חָל. **أَسْرَى** IV נָסַע בַּלַּיְלָה. **أَسْرَى بِهِ** הִסִּיעוֹ בַּלַּיְלָה. **سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلاً مِنَ المَسْجِدِ الحَرَامِ إِلَى المَسْجِدِ الأَقْصَى** ק' יִשְׁתַּבַּח אֲשֶׁר הִסִּיעַ אֶת עַבְדּוֹ בַּלַּיְלָה מִן הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ (הכעבה) אֶל מִסְגַּד אַלְאַקְצָא. **تَسَرَّى** V ע' سرّ. **سَرِيٌّ** ج **أَسْرِيَةٌ** 1. יוּבַל, נַחַל. 2. רָם, נִכְבָּד, אָצִיל. **سَرِيَّةٌ** ج **سَرَايَا** 1. פְּלֻגָּה. 2. יְחִידָה צְבָאִית. **سَرِيَّةٌ مِنَ الخَيَّالَةِ** גְּדוּד פָּרָשִׁים. **سَرَيَانٌ** 1. תְּקֵפוּת (חוק למשל). 2. חִלְחוּל, הִתְפַּשְּׁטוּת. **مَسْرَى** נְקֻדַּת מוֹצָא (הַתְחָלָה), מַהֲלָךְ, מַסְלוּל, אָפִיק. **إِسْرَاءٌ** מַסַּע לֵילִי (של מוחמד ממכה לירושלים). **سَارٍ(ي)** 1. נוֹסֵעַ בַּלַּיְלָה. 2. מִדַּבֵּק (מחלה). 3. תָּקֵף. 4. זוֹרֵם. **سَارِي المَفْعُولِ** תָּקֵף, בַּר תֹּקֶף, שֶׁכּוֹחוֹ יָפֶה. **سَارِيَةٌ** 1. תֹּרֶן ע' (صري) **صَارٍ**. 2. מַצַּב רוּחַ, אֲוִירָה.

سُرْيَالِيٌّ F סוּרְרֵאָלִיסְטִי (באמנות). **سُرْيَالِيَّةٌ** סוּרְרֵאָלִיזְם.

سُرْيَانِيٌّ ج **سُرْيَانٌ** סוּרְיָאנִי, בֶּן הַכְּנֵסִיָּה הַסּוּרִית. **السُّرْيَانِيَّةُ** הַלָּשׁוֹן הַסּוּרִית, הָאֲרָמִית.

(سطب) مِسْطَبَةٌ ج **مَسَاطِبُ** 1. סַפְסָל. 2. טֵרָסָה. 3. בִּנְיַן קֶבֶר (במצרים העתיקה). **مَسَاطِبُ زِرَاعِيَّةٌ** טֵרָסוֹת חַקְלָאִיּוֹת.

سَطَحَ ـَ שָׁטַח, רִדֵּד. **سَطَّحَ** II שִׁטֵּחַ, רִדֵּד, רִקַּע, יִשֵּׁר. **تَسَطَّحَ** V נִשְׁטַח, נִמְתַּח, רֻקַּע, נִתְיַשֵּׁר. **إِنْسَطَحَ** VII 1. נִמְתַּח, נִשְׁטַח. 2. הִשְׂתָּרֵעַ (שָׁכַב) עַל גַּבּוֹ, הִתְפַּרְקֵד.

سَطْحٌ ج **سُطُوحٌ** 1. שֶׁטַח, מִישׁוֹר. 2. גַּג (שטוח). 3. מִשְׁטָח. **سَطْحُ البَحْرِ** פְּנֵי הַיָּם (הַמַּיִם). **سَطْحُ السَّفِينَةِ** סִפּוּן הָאֳנִיָּה. **سَطْحِيٌّ** 1. שִׁטְחִי, רָדוּד. 2. שָׁטוּחַ (סגנון). **رَأْيٌ سَطْحِيٌّ** דֵּעָה שִׁטְחִית (רְדוּדָה). **سَطْحِيَّةٌ** שִׁטְחִיּוּת, רְדִידוּת. **مِسْطَاحٌ** מִשְׁטָח (לייבוש פֵּרוֹת). **تَسْطِيحٌ** רִקּוּעַ, יִשּׁוּר. **مُسَطَّحٌ** 1. שָׁטוּחַ. 2. שֶׁטַח. 3. מִשְׁטָח. **مُسَطَّحُ الشُّقَّةِ** שֶׁטַח הַדִּירָה. **قَدَمٌ مُسَطَّحَةٌ** רֶגֶל שְׁטוּחָה, פְּלַטְפּוּס.

سَطَرَ ـُ רָשַׁם, כָּתַב. **سَطَّرَ** II 1. כָּתַב, חִבֵּר. 2. סִרְטֵט, קִוְקֵו. **سَطْرٌ** ج **سُطُورٌ وأَسْطُرٌ** שׁוּרָה, קַו. **سَاطُورٌ** ج **سَوَاطِيرُ** פַּרְזָן. **أُسْطُورَةٌ** ע' **أسطورة**. **مِسْطَرَةٌ** ج **مَسَاطِرُ** סַרְגֵּל. **مِسْطَرَةُ الحِسَابِ** סַרְגֵּל חִשּׁוּב. **مُسَطَّرِينٌ** כַּף סַיָּדִים. **تَسْطِيرٌ** רִשּׁוּם, כְּתִיבָה, חִבּוּר, קִוְקוּו, סִרְטוּט. **سَطَعَ ـَ** 1. זָהַר, זָרַח, נָגַהּ, קָרַן, נָצַץ. 2. נָפוֹץ, הִתְפַּשֵּׁט. 3. הִתְבַּהֵר, נִגְלָה. **سَطَعَتِ الرَّائِحَةُ** הָרֵיחַ הִתְפַּשֵּׁט. **سَطَعَتِ**

الشَّمْسُ הַשֶּׁמֶשׁ זָרְחָה. سَطْعٌ. سُطُوعٌ 1. זֹהַר, זְרִיחָה, נִצְנוּץ. 2. הִתְבַּהֲרוּת. سَاطِعٌ 1. זוֹרֵחַ (שמש), בּוֹהֵק, נוֹצֵץ. 2. בָּרוּר. بُرْهَانٌ سَاطِعٌ הוֹכָחָה (רְאָיָה) חוֹתֶכֶת.

سَطَلَ ـُ שִׁכֵּר, סִמֵּם, הִרְדִּים (סם למשל). إِنْسَطَلَ VII סֻמַּם, נִרְדַּם. سَطْلٌ 1. הַרְדָּמָה. 2. ج سُطُولٌ דְּלִי. مَسْطُولٌ רָדוּם, מְסֻמָּם, "מַסְטוּל".

سِطَامٌ שֶׁסְתּוֹם, פְּקָק.

(سطو) سَطَا ـُ عَلَى 1. הִתְקִיף אֶת־, הִסְתַּעֵר עַל־, פָּרַץ, הִתְפָּרֵץ אֶל־. 2. שָׁדַד, לִסְטֵם. سَطْوٌ 1. הִתְפָּרְצוּת, חֲדִירָה בְּכֹחַ. 2. שְׁדִידָה, שֹׁד, לִסְטוּת. سَطْوَةٌ 1. הִתְנַפְּלוּת. 2. עָצְמָה, כֹּחַ, הַשְׁפָּעָה.

سَعَةٌ נָפַח ע' (وسع).

سَعْتَرٌ זַעְתָּר ע' زَعْتَر.

سَعَدَ ـَ 1. הִתְבָּרֵךְ. 2. הִצְלִיחַ אֶת דַּרְכּוֹ. سَعِدَ ـَ سُعِدَ הָיָה מְאֻשָּׁר, נָחַל אֹשֶׁר (הַצְלָחָה), הָיָה שָׂמֵחַ וּשְׂבַע רָצוֹן. سَاعَدَ III סָעַד אֶת־, עָזַר לְ־, תָּמַךְ בְּ־, סִיֵּעַ לְ־. أَسْعَدَ IV הֶעֱנִיק אֹשֶׁר, שִׂמַּח. سَعْدٌ ج سُعُودٌ אֹשֶׁר, בְּרָכָה, הַצְלָחָה, מַזָּל. سُعْدٌ כָּרִיךְ (סוג גומא). سَعِيدٌ ج سُعَدَاءُ מְאֻשָּׁר, שָׂמֵחַ, שְׂבַע רָצוֹן. سَعِيدُ الذِّكْرِ זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה, הַזָּכוּר לְטוֹב. سَعَادَةٌ 1. אֹשֶׁר, שִׂמְחָה, בְּרָכָה. 2. תֹּאַר לְכָל אִישִׁיּוּת רָמָה (שגריר וכו'). سُعُودِيٌّ סָעוּדִי. المَمْلَكَةُ العَرَبِيَّةُ السُّعُودِيَّةُ הַמַּמְלָכָה הַסָּעוּדִית. سَعْدَانٌ ج سَعَادِينُ קוֹף. سَعْدَانَةٌ פִּטְמָה. سَعْدَانَةُ البَابِ יָדִית (של דלת). مُسَاعَدَةٌ ج مُسَاعَدَاتٌ סִיּוּעַ, תְּמִיכָה, עֶזְרָה, סַעַד. مَدَّ لَهُ يَدَ المُسَاعَدَةِ הוֹשִׁיט לוֹ עֶזְרָה. سَاعِدٌ ج سَوَاعِدُ אַמָּה, זְרוֹעַ. سَاعِدُهُ الأَيْمَنُ יַד יְמִינוֹ, עוֹזְרוֹ. إِشْتَدَّ سَاعِدُهُ הִתְחַזֵּק, צָבַר כֹּחַ. شَمَّرَ عَنْ سَاعِدِ الجِدِّ שִׁנֵּס מָתְנָיו. فَتَّ فِي سَاعِدِهِ רִפָּה אֶת יָדוֹ, הֶחֱלִישׁוֹ. مَسْعُودٌ מְאֻשָּׁר, בַּר מַזָּל. مُسَاعِدٌ 1. עוֹזֵר, מְסַיֵּעַ. 2. סְגָן. أُسْتَاذٌ مُسَاعِدٌ אַסִיסְטֶנְט. مُسْعَدٌ בַּר מַזָּל.

سَعَرَ ـَ הִבְעִיר, הִדְלִיק. سُعِرَ נִטְרְפָה עָלָיו דַּעְתּוֹ, הִשְׁתַּגֵּעַ. سَعَّرَ II 1. הִבְעִיר. 2. קָבַע מְחִיר. أَسْعَرَ הִצִּית (מלחמה). إِسْتَعَرَ VIII 1. הִתְלַקַּח, בָּעַר. 2. הֶחְמִיר. 3. פָּרַץ (מחלה וכו'). سِعْرٌ ج أَسْعَارٌ מְחִיר, שַׁעַר. سِعْرُ الدُّولَارِ שַׁעַר הַדּוֹלָר. سِعْرُ الفَائِدَةِ (التَّسْلِيفِ) שַׁעַר הָרִבִּית. سِعْرُ الخَصْمِ (القَطْعِ) שַׁעַר הַנִּכָּיוֹן. بِأَسْعَارٍ مُتَهَاوِدَةٍ בִּמְחִירִים מוּזָלִים. سُعْرٌ. سُعُرٌ שִׁגָּעוֹן, טֵרוּף. سُعَارٌ יְקוֹד, לַהַט. سَعِيرٌ אֵשׁ, יְקוֹד, לֶהָבָה, לְשׁוֹן אֵשׁ, גֵּיהִנּוֹם. تَسْعِيرَةٌ 1. מְחִיר רִשְׁמִי, תַּעֲרִיף. 2. תִּמְחִיר. مَسْعُورٌ נָגוּעַ בְּכַלֶּבֶת, שׁוֹטֶה.

(سعط) سَعُوطٌ טַבַּק הֲרָחָה ע' (نشق) نُشُوق.

(سعف) سَاعَفَ III. أَسْعَفَ IV עָזַר, הוֹשִׁיט עֶזְרָה, נָתַן עֶזְרָה רִאשׁוֹנָה לְ־, טִפֵּל בְּ־. سَعَفَةٌ ج سَعَفٌ כַּפַּת תָּמָר, עֲנַף תָּמָר. إِسْعَافٌ עֶזְרָה, טִפּוּל (בנפגע), טִפּוּל אַמְבּוּלָטוֹרִי. إِسْعَافٌ أَوَّلِيٌّ עֶזְרָה רִאשׁוֹנָה. سَيَّارَةُ إِسْعَافٍ אַמְבּוּלַנְס.

سَعَلَ ـُ הִשְׁתַּעֵל, כִּחְכֵּחַ. سُعْلَةٌ. سُعَالٌ שִׁעוּל, כִּחְכּוּחַ. السُّعَالُ الدِّيكِيُّ שַׁעֶלֶת. سُعَالٌ عُوَائِيٌّ שִׁעוּל נְבָחָנִי. سِعْلَى. سِعْلَاةٌ שֵׁדָה.

(سعي) سَعَى ـَ 1. הָלַךְ, רָץ. 2. فِي. إِلَى הִשְׁתַּדֵּל, הִתְאַמֵּץ, נִסָּה, טָרַח, עָמַל לְמַעַן־. 3. بِـ הִלְשִׁין עַל־. سَعَى إِلَى حَتْفِهِ بِظِلْفِهِ פת' טוֹעֵן צְלוּבוֹ בִּכְתֵפוֹ, גָּרַם לְמוֹתוֹ בְּמוֹ יָדָיו. سَعَى إِلَى الصَّلَاةِ הָלַךְ (מִהֵר) לְהִתְפַּלֵּל. سَعَى فِي الأَرْضِ فَسَادًا הִשְׁחִית כָּל חֶלְקָה טוֹבָה בָּאָרֶץ. سَعْيٌ הֲלִיכָה, רִיצָה, טֹרַח, הִשְׁתַּדְּלוּת, מַאֲמָץ. سَعْيٌ وَرَاءَ الرِّزْقِ עָמָל (טֹרַח) לְמַעַן הַפַּרְנָסָה. سِعَايَةٌ 1. הַלְשָׁנָה. 2. הוֹצָאַת דִּבָּה. مَسْعًى ج مَسَاعٍ(ي) הִשְׁתַּדְּלוּת, מַאֲמָץ, עָמָל. مَسَاعٍ(ي) حَمِيدَةٌ שֵׁרוּתִים טוֹבִים, תִּוּוּךְ. سَاعٍ(ي) ج سُعَاةٌ 1. דַּוָּר. 2. שָׁלִיחַ, רָץ. 3. מַלְשִׁין.

سَغِبَ ـَ רָעֵב, גָּוַע בְּרָעָב. سَغَبٌ. سَغَابَةٌ רָעָב. مَسْغَبَةٌ רָעָב, מַחְסוֹר.

سَفَّ ـُ 1. בָּלַע (תְּרוּפָה וכו') בְּלִי מַיִם. 2. שָׁתָה וְלֹא רָוָה. أَسَفَّ IV יָרַד בָּרָמָה, הִדַּרְדֵּר, יָרַד לְשֵׁפֶל הַמַּדְרֵגָה. سَفُوفٌ תְּרוּפָה יְבֵשָׁה טְחוּנָה. إِسْفَافٌ יְרִידָה בָּרָמָה, עִסּוּק בִּדְבָרִים בְּטֵלִים, דִּבְרֵי הֲבַאי.

سُفْتَجَةٌ P שְׁטַר חֲלִיפִין, שְׁטַר חוֹב.

سَفَحَ ـَ שָׁפַךְ (מים, דם וכו'). سَافَحَ III חַי עִם אִשָּׁה (ללא נישואין), נָאַף. سَفْحٌ ج سُفُوحٌ רַגְלֵי הַר, תַּחְתִּית הַר, מוֹרָד. سَفَّاحٌ שׁוֹפֵךְ דָּמִים, מְרַצֵּחַ. سِفَاحٌ. مُسَافَحَةٌ מִשְׁגָּל, בְּעִילָה, נִאוּף. سِفَاحُ القُرْبَى גִּלּוּי עֲרָיוֹת.

سَفَدَ ـِ 1. שִׁפֵּד (בשר בשפוד). 2. בָּעַל, הִזְדַּוֵּג (בעל חיים). سَفُّودٌ ج سَفَافِيدُ שַׁפּוּד, סִיחִ'.

سَفَرَ ـِ 1. נִגְלָה. 2. זָרַח (שמש). 3. גִּלְּתָה אֶת פָּנֶיהָ (אישה). 4. יָצָא לְמַסָּע. سَفَرَ ـِ יָצָא בִּשְׁלִיחוּת, נָשָׂא מִכְתָּבִים. سَفَّرَ II הִסִּיעַ, שִׁלַּח. سَافَرَ III נָסַע. أَسْفَرَ IV 1. נִגְלָה, זָרַח, הֵאִיר. 2. عَنْ הֵבִיא לִידֵי־, תּוֹצְאוֹתָיו הָיוּ־. أَسْفَرَ الاجْتِمَاعُ عَنِ اتِّفَاقٍ הַמִּפְגָּשׁ הֵבִיא לִידֵי הֶסְכֵּם. سِفْرٌ ج أَسْفَارٌ סֵפֶר, סֵפֶר קָדוֹשׁ (בייחוד של התנ"ך). سَفَرٌ ج أَسْفَارٌ. سَفَرِيَّةٌ ج سَفَرِيَّاتٌ נְסִיעָה, מַסָּע, טִיּוּל. مَكْتَبُ سَفَرِيَّاتٍ מִשְׂרַד נְסִיעוֹת (טִיּוּלִים). سُفْرَةٌ ج سُفَرٌ 1. שֻׁלְחַן אֹכֶל. 2. חֲדַר אֹכֶל. سُفْرَجِيٌّ ج سُفْرَجِيَّةٌ מד' מֶלְצַר. سَفِيرٌ ج سُفَرَاءُ 1. שַׁגְרִיר, שָׁלִיחַ. 2. מְתַוֵּךְ. سَفِيرٌ مُتَجَوِّلٌ שַׁגְרִיר נוֹדֵד. سُفُورٌ גִּלּוּי פָּנִים (של אישה), הֲלִיכָה בְּלִי רְעָלָה. سِفَارَةٌ 1. שַׁגְרִירוּת. 2. תִּוּוּךְ. مُسَافِرٌ נוֹסֵעַ, תַּיָּר. مِسْفَارٌ מַרְבֶּה לִנְסֹעַ.

سَفَرْجَلَةٌ P ج سَفَرْجَلٌ وسَفَارِجُ חַבּוּשׁ (עץ פרי).

سَفَرْطَاس P סִיר הַמַּעֲלוֹת (מערכת סירים המשתלבים זה על גבי זה).

سَفْسَطَ G הֵנִיחַ הַנָּחָה מַטְעָה, הִטְעָה, הוֹלִיךְ שׁוֹלָל. سَفْسَطَةٌ ج سَفْسَطَاتٌ סוֹפִיסְטִיקָה, שִׁיטַת הוֹכָחָה עַל יְסוֹד הַנָּחָה כּוֹזֶבֶת. سَفْسَطِيٌّ. سُفِسْطَائِيٌّ

סוֹפִיסְט.

سَفْسَفَ אָמַר דִּבְרֵי הֶבֶל (הַבָּאִי). **سَفْسَفَةٌ** ج **سَفَاسِفُ** אֱוִילוּת, פִּטְפּוּטִים, דִּבְרֵי סְרָק.

سَفَطٌ ج **أَسْفَاطٌ** 1. סַל, טֶנֶא. 2. קַשְׂקֶשֶׂת (של דגים).

سَفَعَ ـَ 1. מָשַׁךְ. 2. שִׁזֵּף, צָרַב. **أَسْفَعُ** שָׁזוּף, שָׁחוּם.

سَفَكَ ـِ שָׁפַךְ (דם, מים, דמעות). **إِنْسَفَكَ** VII נִשְׁפַּךְ. **سَفْكٌ** קֶטֶל. **سَفْكُ الدِّمَاءِ** שְׁפִיכוּת דָּמִים. **سَفَّاكٌ** שׁוֹפֵךְ דָּמִים, מְרַצֵּחַ.

سَفَلَ ـُ 1. יָרַד, הִשְׁתַּפֵּל. 2. הָיָה רַע. **سَفُلَ** ـُ הָיָה שָׁפָל, הִדַּרְדֵּר, הִתְנַוֵּל. **تَسَفَّلَ** V הִתְנַהֵג כְּשָׁפָל. **سُفْلٌ** תַּחְתִּית, קַרְקָעִית. **سُفْلِيٌّ** תַּחְתּוֹן. **العَالَمُ السُّفْلِيُّ** הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן, עוֹלַם הַפֶּשַׁע. **سَفَالَةٌ** נְבָזוּת, שִׁפְלוּת, נַוָּלוּת. **أَسْفَلُ** ج **أَسَافِلُ** תַּחְתִּית, תַּחְתּוֹן, נָמוּךְ יוֹתֵר. **أَسْفَلُ السَّافِلِينَ** בֵּירָא עֲמִיקְתָא, הַמַּדְרֵגָה הַתַּחְתּוֹנָה בְּיוֹתֵר. **الطَّبَقَاتُ السُّفْلَى** הַשְּׁכָבוֹת הַנְּמוּכוֹת. **مِصْرُ السُّفْلَى** מִצְרַיִם תַּחְתִּית, צְפוֹן מִצְרַיִם. **سَافِلٌ** ج **سَفَلَةٌ** שָׁפָל, נִבְזֶה, נָבָל, נָחוּת.

سَفْلَتَ G זִפֵּת בְּאַסְפַלְט (כביש). **سَفْلَتَةٌ** זִפּוּת, כִּסּוּי בְּאַסְפַלְט. **أَسْفَلْتُ** אַסְפַלְט, זֶפֶת.

سَفَنَ ـُ 1. נָשַׁב (רוח על פני האדמה). 2. **سَفَنَ** ـُ קִלֵּף. **سَفِينٌ**. **سَفِينَةٌ** ج **سُفُنٌ** وَ**سَفَائِنُ** סְפִינָה, אֳנִיָּה. **سَفِينَةُ شَحْنٍ** סְפִינַת מִטְעָן (מַשָּׂא). **سَفِينَةُ الصَّحْرَاءِ** סְפִינַת הַמִּדְבָּר, גָּמָל. **سَفِينَةُ صَيْدٍ** דּוּגִית, סִירַת דַּיִג. **سَفِينَةُ الفَضَاءِ** חֲלָלִית. **سَفَّانٌ** בּוֹנֵה סְפִינוֹת. **سِفَانَةٌ** בְּנִיַּת סְפִינוֹת. **إِسْفِينٌ** ע' שם. **مَسْفَنٌ**. **مَسْفَنَةٌ** ج **مَسَافِنُ** מִסְפָּנָה.

سَفِهَ ـَ בָּעַר, כָּסַל, הָיָה כְּסִיל, הָיָה אֱוִיל. **سَفَّهَ** II הִתְיַחֵס אֶל- כְּאֱוִיל. **تَسَافَهَ** VI הֶעֱמִיד פְּנֵי כְּסִיל. **سَفَهٌ**. **سَفَاهَةٌ** סִכְלוּת, אֱוִילוּת, בַּעֲרוּת. **سَفِيهٌ** ج **سُفَهَاءُ** 1. אֱוִיל, טִפֵּשׁ, בַּעַר, כְּסִיל. 2. עַז מֵצַח, חָצוּף.

(سفي) سَفَى ـِ أَسْفَى IV הֵפִיץ אָבָק (רוּחַ). **السَّافِيَاءُ** אָבָק.

سَقَالَةٌ .It ج **سَقَائِلُ** פִּגּוּם, סֻלָּם.

سَقَرُ ק' גֵּיהִנּוֹם. **لَيْتَهُ فِي سَقَرَ حَيْثُ لاَ مَاءَ وَلاَ شَجَرَ** פת' שֶׁיֵּלֵךְ לַעֲזָאזֵל.

سَقْسَقَ צִיֵּץ (ציפור). **سَقْسَقَةٌ** צִיּוּץ ע' **زَقْزَقَ**.

سَقَطَ ـُ 1. נָפַל, צָנַח, יָרַד, שָׁקַע. 2. נִכְשַׁל. 3. נִשְׁמַט. 4. נִפְסַל (תביעה משפטית), בָּטַל. **سَقَطَ فِي الامْتِحَانِ** נִכְשַׁל בַּבְּחִינָה. **سُقِطَ (أُسْقِطَ) فِي يَدِهِ** נָבוֹךְ, הָיָה חֲסַר אוֹנִים. **سَقَطَ فِي عَيْنِهِ** אִבֵּד מַחֲשִׁיבוּתוֹ בְּעֵינָיו. **أَسْقَطَ** IV 1. הִפִּיל, הוֹרִיד, הִפְחִית, נִכָּה, הִכְשִׁיל, הִשְׁמִיט. 2. הִשְׁלִיךְ (במדעי החברה). **أَسْقَطَتْ جَنِينَهَا** הִפִּילָה אֶת עֻבָּרָהּ. **أَسْقَطَ جِنْسِيَّتَهُ** שָׁלַל אֶת נְתִינוּתוֹ. **أَسْقَطَ حَقَّهُ فِي** וִתֵּר עַל זְכוּתוֹ ב-. **أَسْقَطَ الوِزَارَةَ (الحُكُومَةَ)** הִפִּיל אֶת הַמֶּמְשָׁלָה, הִבִּיעַ אִי אֵמוּן בַּמֶּמְשָׁלָה. **تَسَقَّطَ** V **(الأَخْبَارَ)** אָסַף מֵידָע. **تَسَاقَطُوا** VI 1. נָפְלוּ זֶה אַחַר זֶה (עלים מעץ). 2. הִתְמוֹטֵט, קָרַס. **سُقْطٌ** 1. נֵפֶל. 2. נִיצוֹץ, נֶתֶז. **سَقَطٌ** חֲסַר עֵרֶךְ, בָּזוּי. **سِقْطُ الزَّنْدِ** נִיצוֹצוֹת נוֹפְלִים (אסופת שירים של אבו אלעלאא אלמערי). **سَقَطُ المَتَاعِ** סְמַרְטוּטִים, גְּרוּטָאוֹת. **سَقْطَةٌ** נְפִילָה, כֶּשֶׁל, שְׁגִיאָה. **سَقَطَاتُ الطِّبَاعَةِ** שְׁגִיאוֹת דְּפוּס. **سَقْطَةُ لِسَانٍ** פְּלִיטַת פֶּה. **سُقُوطٌ** 1. נְפִילָה, יְרִידָה. 2. הִתְרַסְּקוּת (מטוס). 3. הִתְמוֹטְטוּת, קְרִיסָה. 4. כִּשָּׁלוֹן. **سُقُوطُ الشَّعْرِ** נְשִׁירַת שֵׂעָר. **سُقُوطُ المَطَرِ** יְרִידַת גֶּשֶׁם. **سَقَّاطَةٌ** בְּרִיחַ הַדֶּלֶת. **مَسْقَطٌ** ج **مَسَاقِطُ** מְקוֹם הַנְּפִילָה. **مَسْقَطُ الرَّأْسِ** מְקוֹם לֵדָה. **مَسْقَطُ مَاءٍ** אֶשֶׁד. **إِسْقَاطٌ** 1. הַפָּלָה (של ממשלה או משטר). 2. קוֹאוֹרְדִּינָטָה. 3. הֲטָלָה, הֶטֵּל, הַשְׁלָכָה, פְּרוֹיֶקְצִיָּה. 4. הַפָּלָה מְלָאכוּתִית ע' **(جهض) إِجْهَاض**. 5. נִכּוּי, הַפְחָתָה. **إِسْقَاطَاتٌ** הַשְׁלָכוֹת (במדעי החברה). **إِسْقَاطُ الجِنْسِيَّةِ** שְׁלִילַת נְתִינוּת. **إِسْقَاطِيٌّ** 1. הֶטֵּלִי. 2. קוֹאוֹרְדִּינָטִי. **تَسَاقُطٌ** נְשִׁירָה (של שער למשל). **تَسَاقُطُ أَوْرَاقِ الشَّجَرِ** שַׁלֶּכֶת. **تَسَاقُطُ الثُّلُوجِ** יְרִידַת שְׁלָגִים. **سَاقِطٌ** 1. נִכְשָׁל. 2. יוֹרֵד. 3. שָׁפָל. 4. בָּטֵל, מֻפְרָךְ. **سَاقِطَةٌ** מֻפְקֶרֶת, זוֹנָה. **لِكُلِّ سَاقِطَةٍ لاَقِطَةٌ** אָזְנַיִם לַכֹּתֶל.

سَقَعَ ـَ 1. סָטַר. 2. הִכָּה. **مُسَقَّعَةٌ** מוּסָקָה (תבשיל מחצילים ומבשר).

سَقَفَ ـُ **سَقَّفَ** II קֵרָה, הִתְקִין תִּקְרָה. **سَقْفٌ** ج **سُقُوفٌ** תִּקְרָה, גַּג. **سَقِيفَةٌ** ج **سَقَائِفُ** סְכָכָה, סֻכָּה, קוֹרָה, פַּרְגּוֹלָה. **تَسْقِيفٌ** קֵרוּי. **أُسْقُفٌ** ע' שם.

(سقل) سِقَالَةٌ. **إِسْقَالَةٌ** G פִּגּוּם (בבניין).

سَقِمَ ـَ חָלָה, דָּוָה, רָזָה. **سَقَّمَ** II. **أَسْقَمَ** IV הֶחֱלִיא, הִדְוָה, הֶחֱלִישׁ. **سُقْمٌ** ج **أَسْقَامٌ**. **سَقَامٌ** מַחֲלָה, רָזוֹן. **سَقِيمٌ** ج **سِقَامٌ** 1. חוֹלֶה, מֻכֵּה רָזוֹן. 2. לָקוּי. **أُسْلُوبٌ سَقِيمٌ** סִגְנוֹן קְלוֹקֵל (לָקוּי). **كَلاَمٌ سَقِيمٌ** דְּבָרִים קְלוּשִׁים חַסְרֵי טַעַם. **مِسْقَامٌ** חוֹלָנִי.

(سقي) سَقَى ـِ أَسْقَى IV הִשְׁקָה, הִרְוָה. **سَقَى الفُولاَذَ** חִסֵּם פְּלָדָה. **سَاقَى** III מָסַר בְּהֶסְכֵּם אֲרִיסוּת. **إِسْتَقَى** VIII 1. שָׁאַב, דָּלָה. 2. הִשִּׂיג (דָּלָה) יְדִיעוֹת. **إِسْتَسْقَى** X 1. בִּקֵּשׁ לְהַשְׁקוֹת. 2. הִתְפַּלֵּל לְגֶשֶׁם. **سَقْيٌ** הַשְׁקָיָה, הַרְוָיָה. **سَقْيًا لَهُ وَرَعْيًا** בָּרוּךְ יִהְיֶה, בִּרְכַּת אֱלֹהִים עָלָיו. **سِقَاءٌ** ج **أَسْقِيَةٌ** נֹאד. **سَقَّاءٌ**. **سَاقٍ(ي)** מוֹכֵר מַיִם. **سِقَايَةٌ** 1. הַשְׁקָיָה. 2. כְּלִי שְׁתִיָּה. 3. הַסְפָּקַת מַיִם לְעוֹלֵי הָרֶגֶל בְּמַכָּה. **مِسْقًى** ج **مَسَاقٍ(ي)** מ' תְּעָלַת מַיִם. **مُسَاقَاةٌ** הֶסְכֵּם אֲרִיסוּת (למחזור אחד). **إِسْتِسْقَاءٌ** 1. מַיֶּמֶת, בַּצֶּקֶת (מחלה). 2. הַשְׁקָיָה. **صَلاَةُ الاسْتِسْقَاءِ** תְּפִלַּת הַגֶּשֶׁם. **سَاقِيَةٌ** ج **سَوَاقٍ(ي)** 1. תְּעָלַת מַיִם (להשקיה). 2. אַנְטִילְיָה, מִתְקַן שְׁאִיבַת מַיִם.

سَكَّ ـُ 1. נָעַל (דלת). 2. טָבַע מַטְבֵּעַ. **سَكَّ** ـُ **إِسْتَكَّ** VIII נַעֲשָׂה חֵרֵשׁ. **سَكُّ** הַטְבָּעַת מַטְבְּעוֹת. **سِكَّةٌ** ج **سِكَكٌ** 1. דֶּרֶךְ, מְסִלָּה. 2. מַטְבֵּעַ. 3. יְתַד הַמַּחְרֵשָׁה. 4.

מ' רְחוֹב. سِكَّةُ الحَدِيدِ. السِّكَّةُ الحَدِيدِيَّةُ מְסִלַּת בַּרְזֶל. سُكَّانٌ הֶגֶה. أَسَكُّ חֵרֵשׁ. مَسْكُوكَةٌ ج مَسْكُوكَاتٌ מַטְבֵּעַ. عِلْمُ المَسْكُوكَاتِ נוּמִיסְמָטִיקָה, תּוֹרַת הַמַּטְבְּעוֹת וְהַמֶּדַלְיוֹת.

سَكَبَ ـُ 1. שָׁפַךְ, הֵטִיל נוֹזְלִים. 2. יָצַק, הִתִּיךְ. سَكَبَ الدَّمْعَ הִזִּיל דְּמָעוֹת. إِنْسَكَبَ VII 1. נִשְׁפַּךְ, נִתַּךְ, נָזַל. 2. נוּצַק, הֻתַּךְ (מתכת). سَكْبٌ 1. שְׁפִיכָה, יְצִיקַת מַיִם. 2. גֶּשֶׁם מְמֻשָּׁךְ. 3. עוֹפֶרֶת אוֹ נְחֹשֶׁת. سَكَبَةٌ ج سَكَبٌ כַּלָּנִית (צמח, anemone). سَكِيبٌ שָׁפוּךְ. مَسْكَبٌ ج مَسَاكِبُ כּוּר הַתּוּךְ, בֵּית יְצִיקָה. إِنْسِكَابٌ שְׁפִיכָה, שְׁפִיכוּת.

سَكَتَ ـُ 1. שָׁתַק, הֶחֱרִישׁ, נָדַם, שָׁקַט. 2. عَنْ עָבַר בִּשְׁתִיקָה עַל־. سَكَتَ عَنْهُ الغَضَبُ נִרְגַּע, סָר כַּעֲסוֹ מִמֶּנּוּ. سَكَّتَ II. أَسْكَتَ IV הִשְׁתִּיק, הִסָּה, הִשְׁקִיט, הִרְגִּיעַ. سَكْتٌ שְׁתִיקָה. عَلَى السَّكْتِ בְּשֶׁקֶט, דּוּמָם. هَاءُ السَّكْتِ אוֹת هـ נוֹסֶפֶת בְּסוֹף מִלָּה כְּגוֹן: ק' مَالِي – مَالِيَهْ. سُلْطَانِي – سُلْطَانِيَهْ. سَكْتَةٌ 1. שֶׁקֶט. 2. שָׁבָץ. سَكْتَةٌ قَلْبِيَّةٌ שְׁבַץ לֵב, דֹּם לֵב. سُكَاتٌ. سُكُوتٌ שֶׁקֶט, דּוּמִיָּה, דְּמָמָה. سِكِّيتٌ שַׁתְקָן. سَاكِتٌ שׁוֹתֵק, שָׁקֵט, רָגוּעַ.

سَكِرَ ـَ הִשְׁתַּכֵּר, סָבָא (עד איבוד חושיו), הִתְבַּסֵּם. سَكَّرَ II 1. שִׁכֵּר, הִשְׁקָה שֵׁכָר עַד בִּלְבּוּל חוּשָׁיו. 2. סָכַר, סָגַר, נָעַל. أَسْكَرَ IV שִׁכֵּר, בִּסֵּם. سُكْرٌ שִׁכְרוּת, סְבִיאָה. سَكْرَةٌ ج سَكَرَاتٌ 1. סְבִיאָה, שִׁכָּרוֹן. 2. سَكْرَةُ المَوْتِ פִּרְפּוּרֵי גְּסִיסָה. سَكْرَانُ ج سَكَارَى وسَكْرَى שִׁכּוֹר, סוֹבֵא, מְבֻסָּם. سَكْرَانُ طِينَةٌ סל' שִׁכּוֹר כְּלוֹט, הָלוּם יַיִן. سِكِّيرٌ שַׁתְיָן, מִתְמַכֵּר לְשֵׁכָר. مُسْكِرٌ אַלְכּוֹהוֹלִי (משקה). مُسْكِرَاتٌ מַשְׁקָאוֹת חֲרִיפִים. سُكَّرٌ סֻכָּר. دَاءُ (مَرَضُ) السُّكَّرِ. السُّكَّرِيُّ סֻכֶּרֶת, מַחֲלַת הַסֻּכָּר. قَصَبُ السُّكَّرِ קְנֵה סֻכָּר. سُكَّرِيَّةٌ מִסְכֶּרֶת, כְּלִי לְסֻכָּר. مُسَكَّرَاتٌ מַמְתַּקִּים, מַעֲדַנִּים.

سِكْرِتِيرٌ F מַזְכִּיר. سِكْرِتِيرٌ عَامٌّ מַזְכִּיר כְּלָלִי, מַזְכָּ"ל (של האו"ם למשל). سِكْرِتَارِيَّةٌ מַזְכִּירוּת.

سُكُرُّجَةٌ. سُكْرُجَةٌ P ج سَكَارِيجُ קְעָרָה, צַלַּחַת.

سُكَّرِين. سَكَارِين סָכָרִין, סֻכְּרָזִית.

(سكع) تَسَكَّعَ V שׁוֹטֵט, נָדַד, תָּעָה. تَسَكُّعٌ שׁוֹטְטוּת. قُبِضَ عَلَيْهِ بِتُهْمَةِ التَّسَكُّعِ נֶעֱצַר בְּאַשְׁמַת שׁוֹטְטוּת.

(سكف) سَكَّافٌ. إِسْكَافٌ. إِسْكَافِيٌّ As. ج أَسَاكِفَةٌ סַנְדְּלָר, רַצְעָן. سِكَافَةٌ סַנְדְּלָרוּת, רַצְעָנוּת. أُسْكُفَّةٌ אַסְקֻפָּה, מִפְתָּן. سَاكِفٌ ج سَوَاكِفُ מַשְׁקוֹף.

سَكَنَ ـُ 1. דָּמַם, נָדַם, נָח, שָׁקַט, שָׁכַךְ, שָׁלָו, נִרְגַּע. 2. فِي שָׁכַן, גָּר, דָּר בּ־. 3. إِلَى בָּטַח בּ־. سَكَّنَ II 1. הִשְׁקִיט, הִרְגִּיעַ, שִׁכֵּךְ. 2. בִּטֵּא סוֹף מִלָּה בְּלִי תְּנוּעָה (בִּשְׁוָא) כְּמוֹ: إِسْكَانٌ – إِسْكَانْ. سَاكَنَ III דָּר בִּכְפִיפָה אַחַת עִם־, גָּר עִם־. أَسْكَنَ فِي IV שִׁכֵּן, יִשֵּׁב בּ־. تَمَسْكَنَ הִתְמַסְכֵּן. سَكَنٌ 1. מְגוּרִים, דִּיּוּר, מָעוֹן. 2. מְנוּחָה. 3. אֵפֶר. سَكَنِيٌّ 1. שֶׁל מְגוּרִים. 2. אָפֹר. أَحْيَاءٌ سَكَنِيَّةٌ שְׁכוּנוֹת מְגוּרִים. مِنْطَقَةٌ سَكَنِيَّةٌ שֶׁטַח בָּנוּי. سَكَنَةٌ ج سَكَنَاتٌ מַצָּב שֶׁל מְנוּחָה. فِي جَمِيعِ حَرَكَاتِهِ وَسَكَنَاتِهِ ע' حَرَكَةٌ. سَكِنَةٌ ج سَكِنَاتٌ מִשְׁכָּן. سُكُونٌ 1. דְּמָמָה, שֶׁקֶט, שַׁלְוָה. 2. שְׁוָא (בערבית). سَادَ السُّكُونُ المِنْطَقَةَ שָׂרַר שֶׁקֶט בָּאֵזוֹר. سُكُونِيَّةٌ חֹסֶר תְּנוּעָה. سِكِّينٌ זו"נ ج سَكَاكِينُ. سِكِّينَةٌ סַכִּין, חַלָּף. بَلَغَ السِّكِّينُ العَظْمَ פת' בָּאוּ מַיִם עַד נֶפֶשׁ. الطَّعْنُ بِالسَّكَاكِينِ סַכִּינָאוּת. سَكَاكِينِيٌّ עוֹשֶׂה סַכִּינִים. سَكِينَةٌ 1. שַׁלְוָה, שֶׁקֶט, שָׁלוֹם. 2. שְׁכִינָה. سُكْنَى מְגוּרִים, דִּיּוּר. مَحَلُّ السُّكْنَى מְקוֹם מְגוּרִים, כְּתֹבֶת. مَسْكَنٌ ج مَسَاكِنُ בַּיִת, שִׁכּוּן, מָעוֹן, מְקוֹם מְגוּרִים, מִשְׁכָּן. مَسَاكِنُ شَعْبِيَّةٌ שִׁכּוּנִים, בָּתִּים עֲמָמִיִּים, שְׁכוּנוֹת עֲמָמִיּוֹת. تَسْكِينٌ 1. הַרְגָּעָה, שִׁכּוּךְ. 2. בִּטּוּי בִּשְׁוָא. إِسْكَانٌ סִדּוּר מְגוּרִים, שִׁכּוּן, יִשּׁוּב. سَاكِنٌ 1. שׁוֹכֵן, דָּר, גָּר, מִתְגּוֹרֵר. 2. ج سُكَّانٌ תּוֹשָׁב. 3. שָׁקֵט, דּוֹמֵם, שָׁלֵו. لَا يُحَرِّكُ سَاكِنًا אֵינוֹ נוֹקֵף אֶצְבַּע, אֵינוֹ טוֹרֵחַ בְּכָהוּא זֶה. صَوْتٌ سَاكِنٌ אוֹת נָחָה. حَرَّكَ سَوَاكِنَهُ רִגֵּשׁ אוֹתוֹ, עוֹרֵר אֶת הִתְפַּעֲלוּתוֹ. سُكَّانٌ תּוֹשָׁבִים, אֻכְלוּסִיָּה (אֻכְלוּסִין). سُكَّانِيٌّ שֶׁל תּוֹשָׁבִים. إِنْفِجَارٌ سُكَّانِيٌّ הִתְפּוֹצְצוּת אֻכְלוּסִין. زِيَادَةٌ سُكَّانِيَّةٌ רִבּוּי אֻכְלוּסִין. كَثَافَةٌ سُكَّانِيَّةٌ צְפִיפוּת אֻכְלוּסִיָּה. المَسْكُونَةُ הָעוֹלָם, תֵּבֵל וְיוֹשְׁבֵי בָהּ. مَسْكُونِيٌّ אֶקוּמֶנִי, שֶׁל כְּלַל הַכְּנֵסִיּוֹת הַקָּתוֹלִיּוֹת. المَسْكُونِيَّةُ הַוְּעִידָה הָאֶקוּמֶנִית. مُسَكِّنٌ מַרְגִּיעַ, מְשַׁכֵּךְ. مُسَكِّنَاتٌ תְּרוּפוֹת הַרְגָּעָה. مَسْكَنَةٌ מִסְכֵּנוּת, עֹנִי. مِسْكِينٌ ج مَسَاكِينُ 1. מִסְכֵּן, עָנִי, דַּל, אֶבְיוֹן. 2. חַלָּשׁ, עָלוּב.

سُكُّوت H (חַג) הַסֻּכּוֹת ע' (ظِلٌّ) مِظَلَّة.

سكوتر .En סְקוּטֶר, קַלְנוֹעַ (רכב מנועי קטן לשימושם של קשישים או מוגבלים).

سَلَّ ـُ إِسْتَلَّ VIII 1. שָׁלַף, הֵרִיק חַרְבּוֹ, הוֹצִיא בַּעֲדִינוּת. 2. נִפְגַּע בְּשַׁחֶפֶת. سُلَّ נִגַּע בְּשַׁחֶפֶת. تَسَلَّلَ V הִסְתַּנֵּן, חָדַר אוֹ יָצָא בְּהַחְבָּא, עָבַר בַּלָּאט, הִתְגַּנֵּב. إِنْسَلَّ VII 1. הִתְגַּנֵּב, חָמַק, "הִתְפַּלַּח". 2. נִשְׁלַף, נִתְלַשׁ. سَلٌّ. سَلَّةٌ ج سِلَالٌ סַל, טֶנֶא. سَلَّةُ عُمُلَاتٍ סַל מַטְבְּעוֹת (בכלכלה). سَلَّةُ المُهْمَلَاتِ סַל פְּסֹלֶת. كُرَةُ السَّلَّةِ כַּדּוּרְסַל. سِلٌّ שַׁחֶפֶת. سَلِيلٌ 1. שָׁלוּף. 2. בֵּן (למשפחה מכובדת), נֵצֶר. سَلَّالٌ מְיַצֵּר אוֹ מוֹכֵר סַלִּים. سُلَالَةٌ ج سُلَالَاتٌ 1. שׁוֹשֶׁלֶת, צֶאֱצָאִים, מוֹצָא. 2. מִין, גֶּזַע (של בעלי חיים או צמחים). عِلْمُ السُّلَالَاتِ البَشَرِيَّةِ אֶתְנוֹלוֹגְיָה, תּוֹרַת הָעַמִּים וְגִזְעֵיהֶם. مِسَلَّةٌ ج مِسَلَّاتٌ ومَسَالُّ 1. אוֹבֶּלִיסְק, מַצֶּבֶת מַחַט. 2. מַחַט גְּדוֹלָה. تَسَلُّلٌ 1. הִסְתַּנְּנוּת, הִתְגַּנְּבוּת. 2. נִבְדָּל (בכדורגל). إِنْسِلَالٌ הִסְתַּנְּנוּת. مَسْلُولٌ מְשֻׁחָף, נָגוּעַ בְּשַׁחֶפֶת. مُتَسَلِّلٌ מִסְתַּנֵּן, מַבְרִיחַ גְּבוּלוֹת. مُسْتَلَّةٌ תַּדְפִּיס (printout) ע' (نسل) نَسِيلَةٌ.

سَلَبَ ـُ إِسْتَلَبَ VIII שָׁלַל, גָּזַל, שָׁדַד, גָּנַב, בָּזַז, הִפְקִיעַ, הוֹצִיא בְּכוֹחַ. سَلَبَ

عَقْلَهُ שָׁבָה אֶת לִבּוֹ, "שִׁגֵּעַ אוֹתוֹ". سَلِبَ ـَ הִתְאַבֵּל. سَلْبٌ 1. גְּזֵלָה, גֵּזֶל, שְׁדִידָה, הַפְקָעָה. 2. שְׁלִילָה. عَلَامَةُ السَّلْبِ סִימַן שְׁלִילָה, מִינוּס. أَجَابَ بِالسَّلْبِ עָנָה בִּשְׁלִילָה. سَلْبًا أَوْ إِيجَابًا שְׁלִילִי אוֹ חִיּוּבִי. سَلْبِيٌّ 1. שְׁלִילִי. 2. פַּסִּיבִי, סָבִיל. مُقَاوَمَةٌ سَلْبِيَّةٌ הִתְנַגְּדוּת פַּסִּיבִית. مَوْقِفٌ سَلْبِيٌّ עֶמְדָּה שְׁלִילִית. سَلْبِيَّةٌ 1. שְׁלִילָה. 2. סְבִילוּת, פַּסִּיבִיּוּת. سَلَبٌ ج أَسْلَابٌ שָׁלָל (של מלחמה למשל), גֵּזֶל, בִּזָּה. سِلَابٌ לְבוּשׁ אֵבֶל, שְׁחוֹרִים. مُجَلَّلٌ بِالسِّلَابِ עָטוּף שְׁחוֹרִים (ארון מתים). سَلِيبٌ גָּזוּל, שָׁדוּד. سَلِيبُ الْعَقْلِ מְטֹרָף. أُسْلُوبٌ ج أَسَالِيبُ סִגְנוֹן, שִׁיטָה. الأُسْلُوبِيَّةُ סִגְנוֹן, תּוֹרַת הַסִּגְנוֹן. إِسْتِلَابٌ גְּזֵלָה. سَالِبٌ שְׁלִילִי (בחשמל). فِيلْمٌ (فِلْمٌ) سَالِبٌ תַּשְׁלִיל (של תמונה).

سَلَتَ ـُ מָשַׁךְ, סָחַב. إِنْسَلَتَ VII נִסְחַב, הוּצָא.

سَلْجَمٌ לֶפֶת (ירק). شَلْغَم עי'.

سَلَحَ ـَ הִפְרִישׁ צוֹאָה. سَلَّحَ II חִמֵּשׁ, צִיֵּד בִּכְלֵי מִלְחָמָה, זִיֵּן. تَسَلَّحَ V הִתְחַמֵּשׁ. تَسَالَحَ VI לָחַם בּ־. سَلْحٌ הַפְרָשָׁה שֶׁל יוֹנָה, צוֹאָה. سِلَاحٌ ج أَسْلِحَةٌ 1. נֶשֶׁק, כְּלִי זַיִן. 2. חַיִל. سِلَاحُ الْبَحْرِيَّةِ חֵיל הַיָּם. سِلَاحُ الْجَوِّ (الطَّيَرَانِ) חֵיל הָאֲוִיר. سِلَاحٌ ذَرِّيٌّ (نَوَوِيٌّ) נֶשֶׁק אֲטוֹמִי. سِلَاحُ الْمَدْفَعِيَّةِ חֵיל הַתּוֹתְחָנִים. سِلَاحُ الْمُشَاةِ חֵיל רַגְלִים. سِلَاحٌ ذُو حَدَّيْنِ חֶרֶב פִּיפִיּוֹת. نَزْعُ السِّلَاحِ פֵּרוּק נֶשֶׁק. تَسْلِيحٌ חִמּוּשׁ, צִיּוּד בְּנֶשֶׁק. تَسَلُّحٌ הִתְחַמְּשׁוּת, הִצְטַיְּדוּת בְּנֶשֶׁק. سِبَاقُ التَّسَلُّحِ מֵרוֹץ הַחִמּוּשׁ. مُسَلَّحٌ חָמוּשׁ, מְצֻיָּד בְּנֶשֶׁק, מְזֻיָּן. إِسْمَنْتٌ مُسَلَّحٌ בֶּטוֹן מְזֻיָּן. قُوَّاتٌ مُسَلَّحَةٌ כּוֹחוֹת מְזֻיָּנִים, צָבָא.

سُلَحْفَاةٌ ج سَلَاحِفُ צָב. سُلَحْفَائِيٌّ אִטִּי. سُلَحْفَائِيَّةٌ אִטִּיּוּת.

سَلَخَ ـُ 1. פָּשַׁט עוֹר, הֵסִיר. 2. הִפְרִיד (לילה מיום). 3. פָּגַע, הֶעֱלִיב. 4. בִּלָּה זְמַן בּ־. تَسَلَّخَ V הִתְקַלֵּף, נֶחְשַׂף. إِنْسَلَخَ VII 1. נִפְשַׁט, הִתְעַרְטֵל. 2. عَنْ הִתְפַּלֵּג מִן־, נִפְרַד, פָּרַשׁ. إِنْسَلَخَ الشَّهْرُ הַחֹדֶשׁ נִסְתַּיֵּם, נִגְמַר. سَلْخٌ פְּשִׁיטַת עוֹר, הַפְרָדָה. سَلَّاخٌ פּוֹשֵׁט עוֹר. إِنْسِلَاخٌ 1. הַשָּׁלַת עוֹר. 2. פְּרִישָׁה, בִּדְלָנוּת, הַפְרָדוּת. 3. אִירֶדֶנְטָה. إِنْسِلَاخِيَّةٌ הַפְּרָעוּת מ־. حَرَكَةٌ انْسِلَاخِيَّةٌ תְּנוּעַת אִירֶדֶנְטָה (חבל ארץ מארץ האם). مَسْلَخٌ ج مَسَالِخُ. سَلْخَانَةٌ בֵּית מִטְבָּחַיִם.

سَلِسَ ـَ 1. הָיָה נוֹחַ, הָיָה קַל. 2. הָיָה צַיְּתָן. سَلِسٌ נוֹחַ, צַיְּתָן, גָּמִישׁ, קַל, רָהוּט (סגנון). سَلِسُ الْقِيَادِ נוֹחַ לְנָהֹג בּוֹ, אֵינוֹ מְגַלֶּה הִתְנַגְּדוּת, כָּנוּעַ. أُسْلُوبٌ سَلِسٌ סִגְנוֹן רָהוּט (שׁוֹטֵף). سَلَاسَةٌ גְּמִישׁוּת, נוֹחוּת, קַלּוּת, רְהִיטוּת. سَلَاسَةُ الْكَلَامِ רְהִיטוּת הַדִּבּוּר, שֶׁטֶף הַרְצָאַת הַדְּבָרִים.

سَلْسَبِيلٌ 1. ק' מַעְיָן בְּגַן עֵדֶן. 2. מַשְׁקֶה עָרֵב. 3. יַיִן. مَاءٌ سَلْسَبِيلٌ מַיִם זַכִּים וַעֲרֵבִים (מתוקים).

سَلْسَلَ עָרַךְ לְפִי סֵדֶר, חִבֵּר בְּצוּרַת שַׁרְשֶׁרֶת, יָצַר רֶצֶף. تَسَلْسَلَ הִשְׁתַּלְשֵׁל, הִתְרַצֵּף, הָיוּ זֶה אַחַר זֶה. سَلْسَلٌ. سَلْسَالٌ. سَلَاسِلُ מַיִם זַכִּים טְעִימִים. سِلْسِلَةٌ ج سَلَاسِلُ 1. שַׁלְשֶׁלֶת, שַׁרְשֶׁרֶת. 2. סִדְרָה. سِلْسِلَةُ جِبَالٍ רֶכֶס הָרִים. السِّلْسِلَةُ الْفِقْرِيَّةُ עַמּוּד הַשִּׁדְרָה. سِلْسِلَةُ كُتُبٍ סִדְרַת סְפָרִים. سِلْسِلَةُ النَّسَبِ שַׁלְשֶׁלֶת יֻחֲסִין. فِعْلُ سِلْسِلَةٍ תְּגוּבַת שַׁרְשֶׁרֶת. تَسَلْسُلٌ הִשְׁתַּלְשְׁלוּת, רְצִיפוּת, תְּכִיפוּת. بِالتَّسَلْسُلِ בִּרְצִיפוּת, בָּזֶה אַחַר זֶה. رَقْمُ التَّسَلْسُلِ מִסְפָּר סִדּוּרִי. مُسَلْسَلٌ סִדְרָה (של תכניות רדיו וכו'), רָצוּף. رَدُّ فِعْلٍ مُسَلْسَلٌ תְּגוּבַת שַׁרְשֶׁרֶת. رِوَايَةٌ مُسَلْسَلَةٌ רוֹמָן בְּהֶמְשֵׁכִים. الْمَرْأَةُ الْمُسَلْسَلَةُ אַנְדְּרוֹמֵדָה (באסטרונומיה). مُتَسَلْسِلٌ רָצוּף, רָצִיף, סָדוּר. تَفَاعُلٌ مُتَسَلْسِلٌ תְּגוּבַת שַׁרְשֶׁרֶת.

سَلُطَ ـُ הָיָה בַּעַל לָשׁוֹן שְׁנוּנָה. سَلَّطَ II عَلَى הִשְׁלִיט עַל־, כָּפָה עַל־, הִמְשִׁיל. سَلَّطَ عَلَيْهِ الْكِلَابَ שִׁסָּה בּוֹ אֶת הַכְּלָבִים. سَلَّطَ الأَضْوَاءَ عَلَيْهِ הֵפִיץ (רִכֵּז) אֶת הָאוֹר עָלָיו, הִבְלִיט. تَسَلَّطَ V הִשְׁתַּלֵּט, מָשַׁל, שָׂרַר. سُلْطَةٌ ج سُلُطَاتٌ وسُلْطَاتٌ 1. כֹּחַ, שִׁלְטוֹן, שְׂרָרָה, סַמְכוּת. 2. רָשׁוּת. السُّلْطَةُ التَّشْرِيعِيَّةُ הָרָשׁוּת הַמְחוֹקֶקֶת. السُّلْطَةُ التَّنْفِيذِيَّةُ הָרָשׁוּת הַמְּבַצַּעַת. السُّلْطَةُ الرُّوحِيَّةُ הַסַּמְכוּת הָרוּחָנִית. السُّلْطَةُ الْفِلَسْطِينِيَّةُ הָרָשׁוּת הַפַּלַסְטִינִית. السُّلْطَةُ الْقَضَائِيَّةُ הָרָשׁוּת הַמִּשְׁפָּטִית (הַשִּׁפּוּטִית). سُلْطَةٌ مَحَلِّيَّةٌ רָשׁוּת מְקוֹמִית. سُلْطَوِيٌّ 1. כּוֹחָנִי, שֶׁל שְׂרָרָה. 2. סַמְכוּתִי. سُلْطَوِيَّةٌ שְׂרָרָה, כּוֹחָנִיּוּת. سَلِيطٌ שָׁנוּן, חָרִיף. سَلِيطُ اللِّسَانِ בַּעַל לָשׁוֹן שְׁנוּנָה (חֲרִיפָה). سَلَاطَةٌ עַקְצָנוּת, חֻצְפָּה. سَلَاطَةُ لِسَانٍ שְׁנִינוּת (חֲרִיפוּת) לָשׁוֹן, גְּדוּל פֶּה. تَسَلُّطٌ הִשְׁתַּלְּטוּת, כְּפִיָּה, שְׁלִיטָה, תְּפִיסַת שִׁלְטוֹן, פִּקּוּחַ.

سَلَطَةٌ. سَلَاطَةٌ G סָלָט.

سَلْطَنَ 1. הִמְלִיךְ. 2. מִנָּה לְסֻלְטָן. تَسَلْطَنَ הִשְׁתַּלֵּט, נִתְמַנָּה לְסֻלְטָן. سَلْطَنَةٌ סֻלְטָנוּת, שִׁלְטוֹן, הִשְׁתַּלְּטוּת. سُلْطَانٌ ج سَلَاطِينُ 1. סֻלְטָן. 2. כֹּחַ. 3. ק' רְאָיָה. سُلْطَانُ إِبْرَاهِيمَ מוּלִית אֲדֻמָּה (דג) ע' بَرْبُونِي. مَا أَنْزَلَ اللهُ بِهِ مِنْ سُلْطَانٍ שֶׁאֵין לוֹ בָּסִיס, נְטוּל כָּל רְאָיָה. السُّلْطَانُ ظِلُّ اللهِ فِي أَرْضِهِ פת' דִּינָא דְּמַלְכוּתָא דִּינָא. سُلْطَانِيٌّ שֶׁל הַסֻּלְטָן, מַלְכוּתִי, אִימְפֶּרְיָאלִי. طَرِيقٌ سُلْطَانِيٌّ דֶּרֶךְ הַמֶּלֶךְ (ראשית). سُلْطَانِيَّةٌ קְעָרַת אֹכֶל.

سَلْطَعُون סַרְטַן הַיָּם.

(سلع) تَسَلَّعَ הִתְבַּקֵּעַ, נִקְרַע. سِلْعَةٌ ج سِلَعٌ סְחוֹרָה, מִצְרָךְ. سِلَعٌ اسْتِهْلَاكِيَّةٌ מִצְרְכֵי צְרִיכָה. سِلَعٌ غِذَائِيَّةٌ מִצְרְכֵי מָזוֹן. سِلَعٌ مُعَمِّرَةٌ סְחוֹרוֹת בְּנוֹת קַיָּמָה.

سَلَفَ ـُ 1. חָלַף, עָבַר, הָלַךְ לוֹ. 2. קָדַם, הָיָה לִפְנֵי. سَلَّفَ II הִלְוָה, נָתַן מִפְּרָעָה, הִשְׁאִיל. أَسْلَفَ IV 1. קָדַם, עָשָׂה קֹדֶם. 2. הִלְוָה. كَمَا أَسْلَفْنَا الْقَوْلَ כְּפִי שֶׁכְּבָר אָמַרְנוּ, כְּמוֹ שֶׁאָמַרְנוּ מִקֹּדֶם. تَسَلَّفَ V. إِسْتَلَفَ VIII לָוָה, שָׁאַל, קִבֵּל הַלְוָאָה. سِلْفٌ ج أَسْلَافٌ גִּיס. سِلْفَةٌ גִּיסָה. سَلَفٌ קוֹדֵם, אָב קַדְמוֹן. خَيْرُ خَلَفٍ لِخَيْرِ سَلَفٍ הַטּוֹב בַּיּוֹרְשִׁים לַטּוֹב בַּקּוֹדְמִים. السَّلَفُ الصَّالِحُ הַקַּדְמוֹנִים הָרִאשׁוֹנִים

הַטּוֹבִים. سَلَفًا מֵרֹאשׁ. سَلَفِيٌّ שֶׁל הָאָבוֹת הַקַּדְמוֹנִים, דָּבֵק בְּמָסֹרֶת הָאָבוֹת הָרִאשׁוֹנִים. السَّلَفِيَّةُ שִׁיבָה לִתְקוּפַת הָאָבוֹת הָרִאשׁוֹנִים שֶׁל הָאִסְלָאם (נוסדה במצרים על ידי מוחמד עבדו ואומצה על ידי האחים המוסלמים). سُلْفَةٌ ج سُلَفٌ. سَلَفِيَّةٌ ج سَلَفِيَّاتٌ 1. מִקְדָּמָה, הַלְוָאָה. 2. מִפְרָעָה. سُلَافٌ יַיִן מֻבְחָר (עשוי ממיץ ענבים ניגר ולא סחוט). مِسْلَفَةٌ מַשְׂדֵּדָה. تَسْلِيفٌ מַתַּן הַלְוָאָה, הַשְׁאָלָה. تَسْلِيفٌ عَقَارِيٌّ מַשְׁכַּנְתָּה. بَنْكُ التَّسْلِيفِ בַּנְק לְהַלְוָאוֹת (לְמַשְׁכַּנְתָּאוֹת). سَالِفٌ ج سَوَالِفُ קוֹדֵם, לְשֶׁעָבַר, בְּשֶׁכְּבָר הַיָּמִים. سَالِفُ الذِّكْرِ הַנִּזְכָּר לְעֵיל. سَالِفُ الْعَرُوسِ יַרְבּוּז (צמח). فِي الزَّمَنِ السَّالِفِ בֶּעָבָר, בַּיָּמִים שֶׁחָלְפוּ. سَالِفًا מִקֹּדֶם, מִלִּפְנֵי זְמַן, לְשֶׁעָבַר. سَوَالِفُ פֵּאוֹת (בצדי הלחיים).

سُلْفَات F גָּפְרָה, סוּלְפָט.

سَلَقَ ـُ 1. שָׁלַק, חָלַט בְּרוֹתְחִים. 2. פָּשַׁט אֶת עוֹרוֹ בְּשׁוֹט. 3. ק' הִכָּהוּ בִּלְשׁוֹנוֹ, חָרַץ לְשׁוֹנוֹ נֶגֶד־. سَلَقَهُ بِلِسَانِهِ הִשְׁמִיץ אוֹתוֹ. تَسَلَّقَ V טִפֵּס עַל־, עָלָה עַל־. إِنْسَلَقَ VII נִשְׁלַק, נֶחְלַט בְּרוֹתְחִים. سِلْقٌ. سَلْقٌ מ' צְלִי סָלָק (מַנגוֹלְד). سَلَاقَةٌ חֲרִיצַת לָשׁוֹן. سَلِيقَةٌ אֹפִי, חוּשׁ טִבְעִי, טֶבַע, מֶזֶג. سُلُوقِيٌّ כֶּלֶב צַיִד. تَسَلُّقٌ טִפּוּס עַל־, עֲלִיָּה עַל־, הַעְפָּלָה. مَسْلُوقٌ שָׁלוּק, חָלוּט בְּמַיִם רוֹתְחִים. مُتَسَلِّقٌ מְטַפֵּס. النَّبَاتَاتُ الْمُتَسَلِّقَةُ צְמָחִים מְטַפְּסִים.

سَلَكَ ـُ 1. הָלַךְ, עָבַר, נִכְנַס. 2. נָהַג ב־, הִתְנַהֵג, נָקַט. 3. הִשְׁחִיל (חוט למשל). مَنْ سَلَكَ الْجَدَدَ أَمِنَ الْعِثَارَ פת' הוֹלֵךְ בְּתֹם יֵלֵךְ בֶּטַח. سَلَّكَ II הֶעֱבִיר, הִכְנִיס, הוֹלִיךְ, הִשְׁחִיל. أَسْلَكَ IV הֶעֱבִיר, נָתַן ל־ לַעֲבֹר, הִכְנִיס. سِلْكٌ ج أَسْلَاكٌ 1. חוּט, תַּיִל, חֶבֶל, כֶּבֶל. 2. סֶגֶל (הוראה, דיפלומטי וכו'). سِلْكٌ أَرْضِيٌّ כֶּבֶל תַּת־קַרְקָעִי. سِلْكٌ بَحْرِيٌّ כֶּבֶל תַּת־יַמִּי. سِلْكُ التَّعْلِيمِ סֶגֶל הוֹרָאָה. أَسْلَاكٌ شَائِكَةٌ תַּיִל דוֹקְרָנִי. سِلْكِيٌّ שֶׁל תַּיִל. لَا سِلْكِيٌّ אַלְחוּטִי. سُلُوكٌ הִתְנַהֲגוּת, נֹהַג, דֶּרֶךְ. حُسْنُ السُّلُوكِ הִתְנַהֲגוּת טוֹבָה. سُلُوكِيٌّ הִתְנַהֲגוּתִי. الْمَذْهَبُ السُّلُوكِيُّ. السُّلُوكِيَّةُ הִתְנַהֲגוּתָנוּת, בִּיהֶבְיוֹרִיזְם (בסוציולוגיה). مَسْلَكٌ ج مَسَالِكُ 1. מַעֲבָר, דֶּרֶךְ. 2. הִתְנַהֲגוּת. الْمَسَالِكُ الْبَوْلِيَّةُ צִנּוֹרוֹת (דַּרְכֵי) הַשֶּׁתֶן. سَلَكَ مَسْلَكًا غَرِيبًا הִתְנַהֵג הִתְנַהֲגוּת מוּזָרָה. مَسْلَكِيٌّ 1. הִתְנַהֲגוּתִי, בִּיהֶבְיוֹרִיסְטִי. 2. מִקְצוֹעִי, פְּרוֹצֵדוּרָלִי. سَالِكٌ עָבִיר, אֵינוֹ כָּרוּךְ בְּמִכְשׁוֹלִים. طَرِيقٌ سَالِكٌ מָבוֹי, מַעֲבָר מְפֻלָּשׁ. مَسْلُوكٌ נָהוּג, מְקֻבָּל.

سَلِمَ ـَ יָצָא בָּרִיא וְשָׁלֵם, נֶחְלַץ, נִצַּל, לֹא נִזַּק. سَلَّمَ II 1. חִלֵּץ, מִלֵּט, הִצִּיל. 2. لِـ הִתְמַסֵּר ל־, הִסְגִּיר, נִכְנַע ל־. 3. הֶעֱבִיר לִידֵי־, מָסַר ל־. 4. عَلَى בֵּרֵךְ לְשָׁלוֹם אֶת־, אָמַר שָׁלוֹם ל־. 5. بِـ הִכִּיר ב־, הוֹדָה, ב־, הִשְׁלִים עִם־, הִסְכִּים. سَلَّمَ أَمْرَهُ إِلَى اللّٰهِ הִפְקִיד אֶת גּוֹרָלוֹ בִּידֵי אֱלֹהִים. سَلَّمَهُ إِلَى السُّلُطَاتِ הִסְגִּיר (מָסַר) אוֹתוֹ לַשִּׁלְטוֹנוֹת. سَلَّمَ سِلَاحَهُ הֵנִיחַ אֶת נִשְׁקוֹ, נִכְנַע. سَلَّمَ لَهُ بِالْغَلَبَةِ הִשְׁלִים עִם נִצְחוֹנוֹ. سَالَمَ III הִשְׁלִים עִם־, הִתְפַּיֵּס, עָשָׂה שָׁלוֹם עִם־. أَسْلَمَ IV 1. הִתְמַסֵּר, הִשְׁלִיךְ יְהָבוֹ עַל־. 2. הִסְגִּיר, מָסַר. 3. הִתְאַסְלֵם. 4. عَنْ עָזַב, נָטַשׁ אֶת־. أَسْلَمَ الرُّوحَ (رُوحَهُ) נָפַח אֶת נַפְשׁוֹ (נִשְׁמָתוֹ). تَسَلَّمَ V קִבֵּל, נָטַל, לָקַח. تَسَلَّمَ مَقَالِيدَ الْحُكْمِ קִבֵּל אֶת מוֹשְׁכוֹת הַשִּׁלְטוֹן. تَسَالَمَ VI הִתְפַּיֵּס, הִשְׁלִים עִם־, חַי בְּדוּ־קִיּוּם עִם־. إِسْتَلَمَ VIII 1. קִבֵּל, לָקַח. 2. נָגַע, נָשַׁק (את האבן השחורה בכעבה). إِسْتَسْلَمَ X 1. הִתְאַסְלֵם. 2. הִתְמַסֵּר, הִסְגִּיר אֶת עַצְמוֹ, נִכְנַע, הִתְמַסֵּר (אישה לגבר). تَمَسْلَمَ הִתְאַסְלֵם, קִבֵּל עַל עַצְמוֹ אֶת הָאִסְלָאם. سِلْمٌ זו"נ שָׁלוֹם. حُبُّ السِّلْمِ פַּצִיפִיזְם, אַהֲבַת הַשָּׁלוֹם. وَإِنْ جَنَحُوا لِلسَّلْمِ فَاجْنَحْ لَهَا ק' ע' جنح. سِلْمِيٌّ 1. שֶׁל שָׁלוֹם. 2. רוֹדֵף שָׁלוֹם. سَلَمٌ 1. שָׁלוֹם, הִתְמַסְּרוּת. 2. עֵץ הַשִּׁטָּה. سُلَّمٌ ج سَلَالِمُ 1. סֻלָּם. 2. מַדְרֵגוֹת. سُلَّمُ الْأَفْضَلِيَّاتِ סֻלַּם עֲדִיפֻיּוֹת. سُلَّمُ النَّجَاةِ סֻלַּם הַצָּלָה (מאש וכו'). سُلَّمٌ مُتَحَرِّكٌ. سَلَالِمُ مُتَحَرِّكَةٌ דְּרַגְנוֹעַ, אֶסְקָלָטוֹר. سُلَّمُ النَّجَاحِ סֻלַּם הַהַצְלָחָה. السُّلَّمُ الْمُوسِيقِيُّ סֻלַּם הַקּוֹלוֹת. سَلَامٌ שָׁלוֹם. سَلَامٌ عَسْكَرِيٌّ הַצְדָּעָה. السَّلَامُ عَلَيْكُمْ שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם. السَّلَامُ الْوَطَنِيُّ הַהִמְנוֹן. بَلِّغْ سَلَامِي لِـ מְסֹר דְּרִישַׁת שָׁלוֹם ל־. دَارُ السَّلَامِ 1. גַּן עֵדֶן. 2. כִּנּוּיָהּ שֶׁל בַּגְדָּאד. 3. עוֹלַם הַשָּׁלוֹם (באסלאם, בניגוד ל־دار الحرب). قُلْ عَلَيْهِ السَّلَامُ הוּא גָּמוּר (אָבוּד, מְחֻסָּל). مَدِينَةُ السَّلَامِ כִּנּוּיָהּ שֶׁל בַּגְדָּאד. نَهْرُ السَّلَامِ חִדֶּקֶל. يَا سَلَامْ! מָה יָפֶה! אֵיזֶה יֹפִי! وَالسَّلَامُ خِتَامٌ וְזֶה סוֹף הַסִּפּוּר. سَلَامْلِكْ T טְרַקְלִין, אֲגַף הָאוֹרְחִים. سَلَامَةٌ בְּטִיחָה, בִּטָּחוֹן, בְּטִיחוּת, שְׁלֵמוּת, תַּקִּינוּת. سَلَامَتَكْ! מד' תִּהְיֶה בָּרִיא! سَلَامَةُ ذَوْقٍ טוּב טַעַם. سَلَامَةُ نِيَّةٍ טוּב לֵב, כַּנּוּת. السَّلَامَةُ فِي الطُّرُقِ בְּטִיחוּת בַּדְּרָכִים. السَّلَامَةُ فِي الْعَمَلِ בְּטִיחוּת בָּעֲבוֹדָה. مَعَ السَّلَامَةِ! צֵאתְךָ לְשָׁלוֹם! הֱיֵה שָׁלוֹם! فِي التَّانِي السَّلَامَةُ ע' (اني). سَلِيمٌ ج سُلَمَاءُ בָּרִיא, שָׁלֵם, תַּקִּין, לֹא פָּגוּם. سَلِيمُ الْبِنْيَةِ חָסוֹן, בַּעַל גּוּף בָּרִיא. سَلِيمُ الْعَقْلِ שָׁפוּי, בָּרִיא בְּשִׂכְלוֹ. سَلِيمُ النِّيَّةِ (الْقَلْبِ) כֵּן, טוֹב לֵב. ذَوْقٌ سَلِيمٌ טַעַם טוֹב. الْعَقْلُ السَّلِيمُ فِي الْجِسْمِ السَّلِيمِ פת' נֶפֶשׁ בְּרִיאָה בְּגוּף בָּרִיא. سُلَامَى. سُلَامِيَّةٌ ج سُلَامِيَّاتٌ חֻלְיָה שֶׁל אֶצְבְּעוֹת הַיָּד אוֹ הָרֶגֶל. سُلَيْمَانُ שְׁלֹמֹה. سُلَيْمَانُ الْحَكِيمُ שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ (הֶחָכָם). سَمَكُ سُلَيْمَانَ אִלְתִּית, סַלְמוֹן (דג). تَسْلِيمٌ 1. מְסִירָה, הַעֲבָרָה, הַסְגָּרָה. 2. הִכָּנְעוּת, כְּנִיעָה. 3. בְּרָכָה. 4. הַשְׁלָמָה עִם־, הַסְכָּמָה. مُسَالَمَةٌ 1. הִתְפַּיְּסוּת, הַשְׁלָמָה עִם־. 2. רְדִיפַת שָׁלוֹם. إِسْلَامٌ 1. הִתְמַסְּרוּת לָאֵל. 2. אִסְלָאם, קְהַל הָאִסְלָאם. الْإِسْلَامُ هُوَ الْحَلُّ הָאִסְלָאם הוּא הַפִּתְרוֹן (מסיסמאות האחים המוסלמים). دِينُ اللّٰهِ الْإِسْلَامُ ק' דַּת אֱלֹהִים הִיא הָאִסְלָאם. إِسْلَامِيٌّ אִסְלָאמִי. تَسَلُّمٌ. إِسْتِلَامٌ קַבָּלָה, נְטִילָה. إِسْتِسْلَامٌ כְּנִיעָה, הִכָּנְעוּת, הִתְמַסְּרוּת, הַסְגָּרָה עַצְמִית. سَالِمٌ 1. שָׁלֵם, בָּרִיא, תַּקִּין. 2. בָּטוּחַ. 3. מִגְזֶרֶת הַשְּׁלֵמִים (בדקדוק). مُسَلَّمٌ לְלֹא פְּגָם. مُسَلَّمٌ بِهِ מְקֻבָּל, אֵינוֹ

שְׁנֵי בְּמַחְלֹקֶת. مِنَ المُسَلَّمِ بِهِ אֵין מִי שֶׁחוֹלֵק עַל כָּךְ, לֵית מָאן דְּפָלִיג. مُسَلَّمٌ. مُسَلَّمَةٌ ج مُسَلَّمَاتٌ מֻסְכָּמָה, הַנָּחָה מְקֻבֶּלֶת. مُسَالِمٌ שׁוֹחֵר שָׁלוֹם, נוֹחַ לַבְּרִיּוֹת. مُسْلِمٌ מֻסְלְם. المُسْلِمُ مَنْ سَلِمَ النَّاسُ مِنْ لِسَانِهِ وَيَدِهِ ח' הַמֻּסְלְם (הָאֲמִתִּי) הוּא מִי שֶׁנִּצַּל מִלְּשׁוֹנוֹ וְיָדוֹ. مُسْتَلِمٌ מְקַבֵּל, נוֹטֵל. سَلْمُون אִלְתִּית, סַלְמוֹן (דג).

(سلو) سَلاَ – سَلِيَ – عَنْ שָׁכַח, הִסִּיחַ דַּעְתּוֹ מִ־ אַחֲרֵי פְּרֵדָה. سَلَّى II. أَسْلَى IV 1. عَنْ הִשְׁכִּיחַ אֶת־ מ־, בִּדֵּר כְּדֵי לְנַחֵם אוֹ לְהַשְׁכִּיחַ מ־. 2. הֵנָה, שִׁעֲשַׁע, הֵפִיג דְּאָגָה. تَسَلَّى V נֶהֱנָה, בִּלָּה זְמַנּוֹ, הִשְׁתַּעֲשֵׁעַ, מָצָא נֶחָמָה ב־. سَلْوٌ. سَلْوَةٌ שִׁכְחָה, נִחוּם, בִּלּוּי. إِنَّهُ فِي سَلْوَةٍ مِنَ العَيْشِ הוּא חַי חַיֵּי נֹעַם. سَلْوَاةٌ ج سَلْوَى 1. שְׂלָו (עוף). 2. שַׁעֲשׁוּעַ, נִחוּם. سُلْوَانٌ נֶחָמָה. أَلْهَمَكُمُ اللّٰهُ الصَّبْرَ وَالسُّلْوَانَ מִן הַשָּׁמַיִם תְּנֻחֲמוּ. مَسْلاَةٌ ج مَسَالٍ(ي) 1. מְקוֹם בִּדּוּר. 2. שַׁעֲשׁוּעַ, בִּדּוּר. تَسْلِيَةٌ. تَسَلٍّ(ي) בִּדּוּר, שַׁעֲשׁוּעַ, בִּלּוּי זְמַן. مُسَلٍّ(ي) מְבַדֵּר, מְשַׁעֲשֵׁעַ. سَلًى ج أَسْلاَءٌ שִׁלְיָה ע' (شيم) مَشِيمَة. مَسْلِي מ' שֻׁמָּן. مَسْلِي نَبَاتِي שֻׁמַּן צְמָחִים, מַרְגָּרִינָה.

سِلُوفَان L צֶלוֹפָן (נייר שקוף ומבריק).

سِلِينْيُوم G סֶלֶנְיוּם (כימיה).

إِسْمٌ ע' (سمو).

سَمَّ – سَمَمَ II הִרְעִיל, שָׂם אֶרֶס, סִמֵּם. سَمَّمَ الجَوَّ הִרְעִיל אֶת הָאֲוִירָה. تَسَمَّمَ V הֻרְעַל, הִרְעִיל אֶת עַצְמוֹ. سُمٌّ ج سُمُومٌ 1. רַעַל, סַם, אֶרֶס. 2. קוּף הַמַּחַט, חוֹר. سُمُّ الحِمَارِ הַרְדּוּף ע' دِفْلَى. سُمٌّ فِي الدَّسَمِ פת' אַלְיָה וְקוֹץ בָּהּ. السُّمُومُ البَيْضَاءُ סַמִּים קָשִׁים (קוקאין או הרואין). سَمُومٌ נ' ج سَمَائِمُ 1. חַמְסִין. 2. רוּחַ לוֹהֶטֶת נוֹשֵׂאת אָבָק. مَسَامٌّ ج مَسَامَاتٌ נַקְבּוּבִית הָעוֹר שֶׁבַּגּוּף. مَسَامِّيٌّ נַקְבּוּבִי. تَسَمُّمٌ הַרְעָלָה. سَامٌّ מַרְעִיל, אַרְסִי. مَسْمُومٌ מֻרְעָל.

سم ר"ת سَنْتِيمِتْر.

سِمَةٌ ע' (وسم).

سَمَانْجُونِيٌّ P תָּכֹל (צבע).

سِمْبَتَوِيٌّ G סִימְפָּטִי (בפיזיולוגיה).

(سمت) سَامَتَ III הָיָה מִמּוּל, עָמַד בַּצַּד הַשֵּׁנִי. سَمْتٌ ج سُمُوتٌ 1. דֶּרֶךְ, מַהֲלָךְ. 2. הוֹפָעָה נָאָה. 3. אַזִּימוּת, זָוִית הָאֹפֶק. سَمْتُ الرَّأْسِ זֵנִית. سَمْتُ الشَّمْسِ מַסְלוּל הַשֶּׁמֶשׁ. سَمْتُ القَدَمِ "נָדִיר" (באסטרונומיה). مَضَى فِي سَمْتِهِ نَحْوَ הָלַךְ בְּדַרְכּוֹ אֶל־. طَائِرَةٌ سَمْتِيَّةٌ עק' מַסּוֹק ע' طَائِرَة عَمُودِيَّة.

سَمُجَ – הִתְכַּעֵר, נַעֲשָׂה מְכֹעָר (מָאוּס). سَمَّجَ II הִגְעִיל, כִּעֵר. سَمْجٌ ج سِمَاجٌ מְכֹעָר, מַגְעִיל. سَمَاجَةٌ גֹּעַל, תִּעוּב, שְׁאָט נֶפֶשׁ.

سَمُحَ – הִרְחִיב אֶת יָדָיו, נָהַג בִּנְדִיבוּת לֵב, הָיָה סוֹבְלָן. سَمَحَ – بِـ הִרְשָׁה, הִתִּיר ל־, נָתַן מִתּוֹךְ רֹחַב לֵב. لاَ سَمَحَ اللّٰهُ חַס וְשָׁלוֹם, הַשֵּׁם יַצִּילֵנוּ, רַחֲמָנָא לִצְלָן, "בַּר מִנַּן". سَامَحَ III סָלַח, נָטָה חֶסֶד ל־, חָנַן אֶת־, וִתֵּר ל־. سَامَحَكَ اللّٰهُ אֱלֹהִים יִסְלַח לְךָ. تَسَامَحَ VI فِي، مَعَ וִתֵּר, נָהַג בְּסַלְחָנוּת לְגַבֵּי, מָחַל. إِسْتَسْمَحَ X בִּקֵּשׁ סְלִיחָה, הִתְנַצֵּל עַל־. سَمْحٌ 1. נְדִיבוּת לֵב, רֹחַב לֵב, סַלְחָנוּת. 2. ج سِمَاحٌ נְדִיב לֵב, וַתְרָן, רַחְמָן, לִיבֵּרָל. سَمَاحٌ. سَمَاحَةٌ 1. רֹחַב לֵב, נְדִיבוּת, וַתְרָנוּת, סַלְחָנוּת. 2. سَمَاحٌ הֲנָחָה. سَمَاحَةُ المُفْتِي כְּבוֹד הַמֻּפְתִּי. سَمِيحٌ ج سُمَحَاءُ נָדִיב, טוֹב לֵב, סוֹבְלָן, לִיבֵּרָל. مُسَامَحَةٌ 1. וַתְרָנוּת, סַלְחָנוּת, סְלִיחָה, מַתַּן מְחִילָה. 2. ج مُسَامَحَاتٌ חָפְשָׁה. مَسْمُوحٌ بِهِ מֻתָּר, אֶפְשָׁרִי. تَسَامُحٌ סַלְחָנוּת, סוֹבְלָנוּת. مُتَسَامِحٌ. مِسْمَاحٌ סוֹבְלָן, סַלְחָן, לִיבֵּרָל.

سِمْحَاقٌ ج سَمَاحِيقُ מַסַּב (קרום) הָעֶצֶם (באנטומיה).

سَمَدَ – 1. عَنْ שָׁכַח, הִתְעַלֵּם מ־. 2. נִדְהַם. 3. הֵרִים רֹאשׁ בְּהִתְנַשְּׂאוּת. سَمَّدَ II זִבֵּל, דִּשֵּׁן. سَمَادٌ ج أَسْمِدَةٌ זֶבֶל, דֶּשֶׁן. سَمَادٌ عُضْوِيٌّ זֶבֶל אוֹרְגָנִי. سَمَادٌ كِيمَاوِيٌّ זֶבֶל כִּימִי. تَسْمِيدٌ זִבּוּל, דִּשּׁוּן. سَمِيدٌ. سَمِيذٌ סֹלֶת, קֶמַח לָבָן וּמֻבְחָר.

سَمُرَ – נִשְׁזַף, הִשְׁחִים, נַעֲשָׂה כֵּהֶה יוֹתֵר. سَمَرَ – בִּלָּה בְּשִׂיחַת רֵעִים (בערב). سَمَّرَ II 1. סִמֵּר, תָּקַע מַסְמֵר. 2. הִשְׁזִיף, גָּרַם שֶׁיִּהְיֶה שָׁזוּף, הִכְהָה. سَامَرَ III בִּלָּה בְּשִׂיחַת רֵעִים עִם־ (בערב), שׂוֹחֵחַ עַל דָּא וְעַל הָא. تَسَمَّرَ V הִסְתַּמֵּר. تَسَمَّرَ فِي مَكَانِهِ קָפָא בִּמְקוֹמוֹ (מתימהון וכו'). تَسَامَرَ VI בִּלָּה עִם־ (בלילה). إِسْمَرَّ IX נִשְׁזַף, הִשְׁחִים, נַעֲשָׂה כֵּהֶה. سَمَرٌ ج أَسْمَارٌ. مُسَامَرَةٌ בִּלּוּי בְּשִׂיחַת רֵעִים (בערב), שִׂיחָה קַלָּה מְשַׁעֲשַׁעַת בְּצַוְתָּא. سُمْرَةٌ שְׁחִימוּת, כֵּהוּת עוֹר, שָׁחוֹר. سَمَارٌ סָמָר (צמח בר). سَمَارٌ هِنْدِيٌّ صُلْبٌ בְּמִבּוּק, חִזְרָן. سَمُّورٌ סַמּוּר, צוֹבֶל (בעל חיים דומה לנמייה). سَمِيرٌ. مُسَامِرٌ. سَامِرٌ ج سُمَّارٌ שֻׁתָּף בְּשִׂיחַת רֵעִים, יָדִיד, מְשַׁעֲשֵׁעַ. أَسْمَرُ ج سُمْرٌ נ' سَمْرَاءُ שָׁחוּם, שָׁזוּף, שְׁחַרְחַר. مِسْمَارٌ ج مَسَامِيرُ 1. מַסְמֵר. 2. יַבֶּלֶת. الخَطُّ المِسْمَارِيُّ כְּתַב יְתֵדוֹת. مُسَمَّرٌ מְסֻמָּר, תָּקוּעַ בְּמַסְמֵר. سَامِرِيٌّ שׁוֹמְרוֹנִי. السَّامِرَةُ 1. שׁוֹמְרוֹנִים. 2. הַשּׁוֹמְרוֹן.

سَمْسَرَ P 1. תִּוֵּךְ, סִרְסֵר. 2. שִׁדֵּךְ. سِمْسَارٌ ج سَمَاسِرَةٌ 1. סַרְסוּר, מְתַוֵּךְ, אִישׁ בֵּינַיִם, סוֹכֵן. 2. שַׁדְכָן. سِمْسَارُ الأَسْهُمِ סוֹכֵן מְנָיוֹת. سَمْسَرَةٌ 1. תִּוּוּךְ. 2. דְּמֵי תִּוּוּךְ. 3. שַׁדְכָנוּת.

سِمْسِمٌ שֻׁמְשֻׁם.

سَمْسَقٌ אֵזוֹבִית (צמח) ע' مَرْدَقُوش.

سَمَطَ – מָלַג, חָלַט (בשחיטת עופות כדי להקל את מריטת נוצותיהם), הֵכִין לְבִשּׁוּל. سِمَاطٌ ج سُمُطٌ وأَسْمِطَةٌ מַפַּת שֻׁלְחַן אֹכֶל. 2. תִּקְרֹבֶת. مَدَّ السِّمَاطَ עָרַךְ אֶת שֻׁלְחַן הָאֹכֶל. سِمْطٌ ج سُمُوطٌ מַחֲרֹזֶת, עֲנָק. سَمِيط מ' כַּעֲכָה, בֵּיגֶלֶה.

سَمِعَ – שָׁמַע, קָלַט בְּאָזְנָיו. سَمِعَ بِهِ שָׁמַע עָלָיו, נוֹדַע לוֹ עָלָיו. سَمِعَ لَهُ (إِلَيْهِ)

1. הקשיב לו. 2. ציית, שעה, נשמע לו. سمّع II. أسمع IV 1. השמיע. 2. דקלם (שירה למשל). تسمّع V הקשיב, הטה אוזן, צותת. إستمع VIII إلى הקשיב, האזין ל־. سمْع 1. הקשבה, האזנה. 2. חוש השמע. 3. אוזן. إسترق السمع צותת, האזין בסתר. سمعًا وطاعةً לפקודתך! נעשה ונשמע! أعاره السمع הטה לו אוזן קשבת. ثقيل السمع כבד שמיעה. مرهف السمع דק (חד) שמיעה. بين سمع الناس وبصرهم קבל עם ועדה, לעיני הכל. سمعي 1. שמעי, קולי, אודיו. 2. אקוסטי. علم السمعيات אקוסטיקה. سمعي بصري אודיו־ויזואלי. سمعة שמע, מוניטין, פרסום. سمعة حميدة מוניטין, שם טוב. سمعة رديئة שם רע. سماع 1. שמיעה, הקשבה. 2. שמוע (בחקירה). 3. פרסום. 4. שמוש לשוני מקובל. سماعي 1. אקוסטי. 2. של שמוש מקובל, שלפי המסורת (לא כתוב). 3. מוזיקלי. سميع ج سمعاء 1. שומע, מקשיב. 2. מכנויי האל (בקוראן). هو السميع المجيب (האל) השומע והנעתר (לתפילה, לבקשה וכו'). سماعة 1. אזניה. 2. מסכת, סטתוסקופ (של רופא). 3. שפופרת (של טלפון). مسمع מרחק שמיעה. على مسمع منه בתחום שמיעתו. مسمع ج مسامع אוזן. ألقى خطابًا على مسامعهم נאם לפניהם. مسمعة שפופרת (של טלפון). سامع מקשיב, מאזין. مسموع נשמע. مسموع الكلمة ששומעים בקולו, שיש לו השפעה. فهم المسموع הבנת הנשמע. مستمع 1. מקשיב, מאזין. 2. קשב (ברדיו וכו').

سمق ـ גבה, התרומם. سموق גובה. سامق גבוה, רם, נשא. سماق סומק, אוג (צמח שעליו משמשים לצביעה). حجر سماقي בהט.

سمك ـ 1. עלה, גבה. 2. הגביה. سمّك II עבה. سمْك 1. עובי. 2. גובה. 3. תקרה. سُمْك עובי. سمكة ج سمك وأسماك דג. سمك ثعبان צלופח. سمك القرش כריש. سمك موسى דג משה רבנו, סנדל, סול. صياد الأسماك דייג. صيد السمك דיג. السمكة من رأسها تجيف פת' אין הסרחון תלוי אלא בגדולים. سمكي דמוי דג, דגי. الثروة السمكية משק גדול דגים, דגה. سماك. السماكان עיש ושבלת (שני כוכבים: السماك الرامح עיש والسماك الأعزل שבלת). بلغ السماكين הגיע עד לרקיע השביעי (בחלומותיו, בהתרוממות רוח). سمّاك מוכר או מגדל דגים ע' (عرك) عركي. سميك עבה. مسامك מחסני דגים או חנויות דגים. مسماك סמוכה, תמוכה.

سمكرة P 1. פחחות. 2. שרברבות. سمكري 1. פחח. 2. שרברב, אינסטלטור.

سمل ـ סמא, נקר עין. سمُل ـ בלה, התבלה, נשחת (בגד). سمل ج أسمال סחבה, בלוי, בגד מרפט.

سمن ـ سمُن ـ שמן, השמין. سمن فأرن פת' וישמן ישורון ויבעט. سمّن II. أسمن IV פטם, אבס. إستسمن X חשב את־ לשמן. سمن ج سمون חמאה, "סמנה". سمن نباتي מרגרינה. سمن שמנות, דשנות. سمين ج سمان שמן, דשן, מפטם. سمانة ج سمان. سمانى שליו ע' (سلو) سلواة. سمّان שמן, מוכר שמנים. مسمّن מפטם.

سمنجوني P תכל, כחל בהיר.

سمندر. سمندل G סלמנדרה (בעל חיים דמוי לטאה).

سمهري 1. רמח חזק. 2. ענק, מוצק, חזק וגבוה.

(سمو) سما ـ 1. עלה, גבה, רם, התנשא. 2. عن. على עלה על־, התרומם מעל־. 3. إلى שאף אל־, נכסף ל־. سما به إلى הרים אותו אל־, העלה אותו אל־. سمّى II. أسمى IV 1. קרא (נקב) בשם, כנה. 2. קרא بسم الله בשם אלהים. سامى III שאף לגדולות. لا يسامى שאין לעלות עליו, שאין לו מתחרה. تسمّى V. سُمّي נקרא בשם, כנה. تسامى VI התרומם, התעלה מעל לקטנות. سمو גובה, רום, רוממות. سمو الأخلاق תרוממות המדות. صاحب السمو הוד רוממות (לנסיך). سماء זו"נ ج سماوات (سموات) שמים, רקיע, שחקים. سماوي 1. שמימי. 2. אלהי, נעלה. 3. תכל, כחל בהיר. 4. ק' גשם. الديانات السماوية הדתות המונותיאיסטיות (יהדות, נצרות, אסלאם). إسم ج أسماء وأسام(ي) وأسامي 1. שם. 2. שם עצם. 3. מוניטין. إسمًا להלכה (ולא למעשה). إسم الآلة שם מכשיר הפעולה. إسم الإشارة כנוי רומז. إسم تجاري שם מסחרי. إسم التفضيل ערך היתרון. إسم الجلالة ע' (جل). إسم الجمع (الجنس) שם קבוצי. إسم العدد שם מספר. إسم علم שם עצם פרטי. إسم الفاعل בינוני פועל (בדקדוק). إسم المفعول בינוני פעול (בדקדוק). إسم المعنى שם מפשט. الأسماء الحسنى 99 שמות אלהים בקוראן. إسم على مسمّى כשמו כן הוא. إسم من غير مسمّى שם נטול תוכן. إسمي 1. של שם. 2. נומינלי (סכום). مبلغ اسمي סכום נומינלי (לא לפי ערכו האמיתי). جملة اسمية משפט שמני (בדקדוק). سمي בעל אותו שם. سام(ي) גבוה, שגיב. أمر سام צו המלך. المندوب السامي הנציב העליון. تسمية קריאה בשם, מתן שם. مسمّى ج مسميات קרוי בשם. إلى أجل غير مسمّى ע' أجل.

سن ـ 1. חדד, לטש, השחיז. 2. חקק חק, חוקק, קבע חקים. سنّن II 1. חדד. 2. הערים את הגיל של־. 3. הרכיב את חוד (החנית, הרומח וכו'). 4. צמחה שן (לילד למשל). أسن IV 1. צמחה לו שן. 2. בא בימים, נעשה זקן. إستن VIII 1. נהג לפי הסנה של מחמד. 2. נקה, חצץ את שניו בקיסם. 3. חקק חק. سن חקוק, קביעת חקים. سن נ' ج أسنان 1. שן. 2. בליטה, חד, זיז. 3. גיל, תקופת חיים. سن الرشد ע' رشد. سن الرمح חד החנית (הרמח). سن

الفِيلِ שנהב, שן הפיל. كَبِيرُ السِّنِّ בא בימים, מבוגר. سِنُّ التَّقَاعُدِ גיל הגמלאות (הפנסיה, הפרישה). سِنُّ اليَأْسِ גיל הפסקת הווסת, גיל הבלות. صَغِيرُ السِّنِّ كَبِيرُ العَقْلِ פת' רב בחכמה ורך בשנים. طَعَنَ فِي السِّنِّ הזקין, בא בימים. طَبِيبُ أَسْنَانٍ רופא שיניים. أَسْنَانِيٌّ של (רפואת) שיניים. سُنَّةٌ ج سُنَنٌ 1. דרך. 2. שיטה, חוק, נהג, מנהג. 3. סנה, מסורת הנביא מחמד שהפכה למופת באסלאם האורתודוקסי. أَهْلُ السُّنَّةِ בעלי המסורת הדוגלים כי אבו בכר ועמר קבלו את החליפות באופן לגיטימי שלא כמו השיעים. سُنِّيٌّ ج سُنِّيُّونَ وسُنَّةٌ סני, נמנה עם أَهْلُ السُّنَّة. سُنَّةُ الطَّبِيعَةِ חקת הטבע. سَنَنٌ אורח, נהג, מנהג, דרך. سِنَانٌ ج أَسِنَّةٌ חוד, קצה חד (של חנית למשל). سَنَّانٌ משחיז (סכינים וכו'). تَسْنِينٌ 1. חריקה. 2. קביעת גיל. مِسَنٌّ ج مَسَانٌّ מלטשת, משחזת. مُسَنَّنٌ משנן, זיזי, בעל בליטות. مُسَنَّنَةٌ ج مُسَنَّنَاتٌ גלגל משנן. مُسِنٌّ קשיש, זקן, בא בימים. دَارُ المُسِنِّينَ בית אבות.

سَنَةٌ ע' (سنو). سِنَةٌ (من النوم) ע' (وسن).

سِنَارَةٌ ע' صِنَارَة.

سُنْبَاذَجُ P משחזת.

سُنْبُك P ج سَنَابِكُ פרסת הסוס.

سَنْبُوقٌ. سَنْبُوكٌ P סירה.

سَنْبَلَ השביל, הצמיח שבולים. سُنْبُلَةٌ ج سَنَابِلُ وسُنْبُلٌ 1. שבלת. 2. מזל בתולה. سُنْبُلٌ رُومِيٌّ נרדין, נרד. سُنْبُلٌ هِنْدِيٌّ נרד הדי. سُنْبُلِيٌّ דמוי שבלת, מחדד.

سَنْبُوسَق. سَنْبُوسَك P מאפה בצורת משלש ממלא אגוזים או גבינה (כמו בורקס).

سَنْتِيمِتْر (سم) F ج سَنْتِيمِتْرَاتٌ סנטימטר.

سَنْجَةٌ P ج سِنَجٌ משקלת (של מאזניים).

سِنْجَةٌ T מ' ج سِنَجٌ כידון.

سِنَاجٌ פיח.

سِنْجَابٌ P סנאי. سِنْجَابِيٌّ אפר־כחל.

سَنْجَقٌ T ج سَنَاجِقُ 1. דגל, נס. 2. חבל ארץ. 3. מחוז (בתקופה העות'מאנית).

سَنَحَ ـ لِـ נזדמן ל־, נקרה, בא במקרה, ארע, התרחש, נתאפשר. سَنَحَتْ لِي فِكْرَةٌ עלה על דעתי רעיון (במקרה). سَانِحٌ ج سَوَانِحُ 1. בא מצד ימין. 2. רצוי, טוב, חיובי. سَوَانِحُ מבשרי טובות, סימן טוב. سَانِحَةٌ ج سَوَانِحُ הזדמנות (מתאימה), אפשרות, שעת כשר. سَنَحَتْ لَهُ سَانِحَةٌ עלתה במוחו הברקה.

سِنْخٌ ج أَسْنَاخٌ 1. שרש. 2. מכתש השן. سَنِخَ ע' زَنِخَ.

سَنَدَ ـُ תמך ב־, סיע, עזר ל־, סעד, סמך, השעין. سَنَدَ إِلَيْهِ נשען עליו. سَنَّدَ II תמך ב־, חזק את ידי־. سَانَدَ III עזר ל־, עודד את־, סיע ל־. أَسْنَدَ IV 1. إِلَى השעין על־, תמך. 2. הסמיך. 3. מנה ל־, הטיל תפקיד על. 4. יחס ל־, תלה ב־. أَسْنَدَ إِلَيْهِ تُهْمَةً יחס לו אשמה, תלה בו אשמה. أَسْنَدَ ظَهْرَهُ إِلَى الكُرْسِيِّ השעין את גבו על הכסא. تَسَانَدُوا VI תמכו זה בזה, הסתיעו זה בזה. اِسْتَنَدَ VIII إِلَى נשען, נתמך, נסתמך על־. سَنَدٌ ج أَسْنَادٌ 1. משען, משענת, סמוכה, מסעד. 2. סמוכין, תמוכין, אסמכתה, ראיה. 3. יחוס למסרת (באסלאם). 4. ج سَنَدَاتٌ מניה, אגרת חוב, שטר. سَنَدٌ خَشَبِيٌّ תמוכה, סמוכה (מעץ). سَنَدُ شَحْنِ البَضَائِعِ שטר מטען. سِنْدَانٌ ج سَنَادِينُ סדן. بَيْنَ المِطْرَقَةِ وَالسِّنْدَانِ פת' בין הפטיש והסדן. مِسْنَدٌ ج مَسَانِدُ 1. משענת, מסעד. 2. כרית, כר (למשענת). مُسَانَدَةٌ סעד, תמיכה הדדית. إِسْنَادٌ ج أَسَانِيدُ שלשלת של יחוס המסרת של הנביא מחמד. إِسْنَادُ مَنْصِبٍ מנוי לתפקיד. إِسْنَادٌ השענות, הסמכות, התלות, כפיפות. اِسْتِنَادًا إِلَى בכפיפות ל־, בהסתמך על־, בהתאם ל־. مُسْنَدٌ ج مَسَانِدُ 1. שעון, נתמך, נסמך. 2. אסף מסורות הנביא מחמד לפי שלשלת קבלתן. 3. נשוא (במשפט שמני). 4. הכתב החמירי (בתימן). المُسْنَدُ إِلَيْهِ נושא (במשפט שמני). مُسْتَنِدٌ إِلَى (عَلَى) נשען על־, נתמך ב־, בוטח ב־. مُسْتَنَدٌ ج مُسْتَنَدَاتٌ מסמך, סמוכין, אסמכתה, תעודה. مُسْتَنَدِيٌّ תעודי.

سَنْتُورٌ ج سَنَانِيرُ 1. נוצה. 2. שדר, לבנה צפוני (דג) ע' بَتُّولَا. سَنْدَرَةٌ עלית גג.

سِنْدُرُوس G תוזה, קליטריס, שרף הקליטריס.

سُنْدُسٌ P שש, משי דק ומבחר. בוץ.

سَنْدَوِيش. سَنْدَوِيتْش En. ע' (شطر) شَطِيرَة.

(سنر) سِنَارَةٌ ע' (صنر) صِنَارَة. سُنَّارٌ. سِنَّوْرٌ ج سَنَانِيرُ חתול, שונרא. ע' قِطّ.

سِنْدِيَانَةٌ P ج سِنْدِيَانٌ אלון, אלון מצוי ע' بَلُّوط.

سَنْطٌ C שטה, עץ השטין. ע' أَقَاقِيَا. سَنْطَةٌ מ' יבלת.

سَنْطُورٌ. سَنْطِيرٌ G סנטור (כלי נגינה דומה ל"קאנון").

سِنْفَةٌ ج سِنْفٌ תרמיל (של פרי הקטניות).

سَنْفَرَةٌ שמיר (לליטוש). وَرَقُ سَنْفَرَةٍ נייר זכוכית.

سَنْكَرِيٌّ ע' سَمْكَرِيّ.

سُنْكِي T כידון.

(سنم) تَسَنَّمَ V עלה, טפס, רכב (על גמל), נטל תפקיד רם. تَسَنَّمَ العَرْشَ עלה על כס המלוכה. تَسَنَّمَ ذُرْوَةَ (ذَرْوَةَ) العُلَا הגיע לפסגת הגדלה. سَنَمَةٌ פסגה. سَنَامٌ ج أَسْنِمَةٌ דבשת (של גמל), חטוטרת. تَسْنِيمٌ מעין (בגן עדן). تَسَنُّمٌ

עִלִּיָּה, טִפּוּס, נְטִילַת תַּפְקִיד רָם. مُسَنَّمٌ גַּבְנוּנִי.

سِنِّمَارُ ע' (جزي) جَزَى.

سَنَّفُورِيٌّ עִפְּזָן, אַנְשׁוֹבִי ע' أَنْشُوفِيّ.

سَنِهَ ـَ تَسَنَّهَ V בָּאַשׁ (מזון), הִסְרִיחַ. مُسَانَهَةً עַל בְּסִיס שְׁנָתִי, כָּל שָׁנָה.

(سنو) سَنَةٌ ج سَنَوَاتٌ وسِنُونَ שָׁנָה. سَنَةٌ بَسِيطَةٌ. سَنَةٌ شَمْسِيَّةٌ שְׁנַת חַמָּה, שָׁנָה רְגִילָה, שָׁנָה שִׁמְשִׁית (365 יום). سَنَةٌ ضَوْئِيَّةٌ שְׁנַת אוֹר (מבוססת על מהירות האור). سَنَةٌ قَمَرِيَّةٌ שָׁנָה יַרְחִית, שְׁנַת הַלְּבָנָה (לפי הקפת הירח סביב כדור הארץ, 354 יום). سَنَةٌ كَبِيسَةٌ שָׁנָה מְעֻבֶּרֶת. السَّنَةُ المَاضِيَةُ אֶשְׁתָּקַד. سَنَةٌ مِيلَادِيَّةٌ שָׁנָה אֶזְרָחִית (מחושבת משנת לידתו של ישו). سَنَةٌ هِجْرِيَّةٌ שָׁנָה הַמְּבֻסֶּסֶת עַל הֲגִירָתוֹ שֶׁל הַנָּבִיא מֻחַמַּד מִמַּכָּה לְמָדִינָה (שנה ירחית), שָׁנָה הִגְ'רִית. سَنَوِيٌّ שְׁנָתִי. سَنَوِيًّا שְׁנָתִי, מִדֵּי שָׁנָה בְּשָׁנָה.

(سنو) سَنَا ـُ 1. זָהַר, בָּרַק, בָּהַק, נִצְנֵץ. 2. עָלָה. سَنِيَ ـَ עָלָה לִגְדוּלָה. تَسَنَّى V הִתְאַפְשֵׁר, נִתַּן (לביצוע למשל). لَمْ يَتَسَنَّ لِي أَنْ أَزُورَكَ לֹא נִתְאַפְשַׁר לִי לְבַקֶּרְךָ. سَنًا. سَنًى זֹהַר, זִיו, נֹגַהּ, בָּרָק. سَنَا مَكِّيّ (مَكَّة) סֶנָה (שיח, cassia).

سَنَاءٌ 1. זֹהַר, זִיו. 2. רוֹמְמוּת. سَنِيٌّ נִשָּׂא, מְרוֹמָם, מְכֻבָּד מְאוֹד. مُسَنَّاةٌ ج مُسَنَّيَاتٌ סֶכֶר, קִיר מָגֵן. سَانِيَةٌ ج سَوَانٍ(ي) אַנְטִילְיָה, גַּלְגַּל מַיִם.

سُنُونُو סְנוּנִית (ציפור שיר) ע' (خطف) خُطَّاف.

(سهب) أَسْهَبَ IV דִּבֵּר בִּפְרוֹטְרוֹט, הִרְחִיב אֶת הַדִּבּוּר. سُهْبٌ ج سُهُوبٌ עֲרָבָה. إِسْهَابٌ פֵּרוּט, הַרְחָבָה. بِإِسْهَابٍ בִּפְרוֹטְרוֹט. مُسْهَبٌ מְפֹרָט, רְחַב (דיבור).

سَهِدَ ـَ تَسَهَّدَ V נִגְזְלָה שֵׁנָה מֵעֵינָיו, נָדְדָה שְׁנָתוֹ. سَهَّدَ II לֹא נָתַן לְהֵרָדֵם, גָּזַל שֵׁנָה מֵעֵינֵי־, הִדִּיר שֵׁנָה מֵעֵינֵי־, הִכְרִיחַ לְהִשָּׁאֵר עֵר. سُهْدٌ. سُهَادٌ נְדוּדֵי שֵׁנָה, עֵרוּת. سُهُدٌ סוֹבֵל מֵחֹסֶר שֵׁנָה כְּרוֹנִי.

سَهِرَ ـَ לֹא יָשַׁן, הָיָה עֵר בַּלַּיְלָה. سَهِرَ عَلَى שָׁמַר עַל־ (מתוך דאגה). أَسْهَرَ IV לֹא נָתַן ל־ לִישׁוֹן, הִדִּיר שֵׁנָה מֵעֵינֵי־. سَهَرٌ עֵרוּת, חֹסֶר שֵׁנָה, נְדוּדֵי שֵׁנָה. سَهْرَةٌ ج سَهَرَاتٌ בִּלּוּי לֵילִי, מְסִבַּת עֶרֶב מוּזִיקָלִית, מוֹפָע עֶרֶב. ثَوْبُ (فُسْتَانُ) السَّهْرَةِ שִׂמְלַת עֶרֶב. سَهْرَانُ ج سَهَارَى 1. עֵר, לֹא נִרְדָּם. 2. עוֹמֵד עַל הַמִּשְׁמָר. سُهَارٌ נְדוּדֵי שֵׁנָה כְּרוֹנִיִּים, חֹסֶר שֵׁנָה. مَسْهَرٌ ج مَسَاهِرُ מוֹעֲדוֹן לַיְלָה. سَاهِرٌ עֵר, עֵרָנִי, לֹא יָשֵׁן. حَفْلَةٌ سَاهِرَةٌ נֶשֶׁף לֵילִי, מוֹפָע עֶרֶב. سَاهِرَةٌ. سَهَّارَةٌ ج سَهَّارَاتٌ ע' (نوس) نَوَّاسَةٌ.

سَهُلَ ـُ הָיָה קַל, חָלָק, הָיָה חָלָק, הָיָה נוֹחַ. سَهَّلَ II הֵקֵל, יִשֵּׁר, עָשָׂה לְחָלָק. سَاهَلَ III הָיָה וַתְּרָן. أَسْهَلَ IV 1. הֵקֵל. 2. גָּרַם שִׁלְשׁוּל, רִפָּה אֶת מֵעָיו. تَسَهَّلَ V נָקַל, הוּקַל, נַעֲשָׂה יָשָׁר וּפָשׁוּט. تَسَاهَلَ VI נָהַג בְּסַלְחָנוּת, גִּלָּה יַחַס וַתְּרָנִי, הָיָה נוֹחַ. اِسْتَسْهَلَ X חָשַׁב לְקַל, מָצָא אוֹתוֹ נוֹחַ וּפָשׁוּט. سَهْلٌ 1. קַל, פָּשׁוּט, נוֹחַ. 2. יָשָׁר, שָׁטוּחַ. 3. ج سُهُولٌ מִישׁוֹר. سَهْلُ الاسْتِعْمَالِ קַל לְשִׁמּוּשׁ, שִׁמּוּשִׁי, נוֹחַ. سَهْلُ الهَضْمِ קַל לְעִכּוּל. أَهْلاً وَسَهْلاً ע' أَهْل. سُهَيْلٌ קָנוֹפּוּס (כוכב). سُهُولٌ. مُسْهِلٌ מְשַׁלְשֵׁל (תרופה). سُهُولَةٌ קַלּוּת, נוֹחוּת, פַּשְׁטוּת, בְּלִי סִבּוּכִים. تَسْهِيلٌ הֲקַלָּה, עֵזֶר. ج تَسْهِيلَاتٌ ائْتِمَانِيَّةٌ הֲקַלּוֹת, אַשְׁרַאי. إِسْهَالٌ שִׁלְשׁוּל, הִלּוּךְ מֵעַיִם. تَسَاهُلٌ סוֹבְלָנוּת, וַתְּרָנוּת, יַחַס טוֹב. مُتَسَاهِلٌ נוֹחַ, סוֹבְלָנִי, וַתְּרָן, אֵינוֹ קַפְּדָן.

سَهَمَ ـُ קָדְרוּ פָּנָיו (מצער למשל). سَاهَمَ III. أَسْهَمَ IV 1. הִשְׁתַּתֵּף, לָקַח חֵלֶק (חָבֵל) ב־. 2. הִתְחָרָה עִם־ בְּחִצִּים. 3. הִמֵּר. سَهْمٌ ج سِهَامٌ 1. חֵץ. 2. סִימָן לְכִוּוּן (→). 3. ج أَسْهُمٌ מְנָיָה. 4. מָנָה, חֵלֶק. 5. חֶלְקַת אֲדָמָה. 6. מַזָּל, גּוֹרָל. 7. כַּרְטִיס הַגְּרָלָה. سَهْمُ الرَّامِي קֶשֶׁת (באסטרונומיה). حَمَلَةُ الأَسْهُمِ בַּעֲלֵי הַמְּנָיוֹת. طَاشَ سَهْمُهُ הֶחְטִיא, לֹא קָלַע, טָעָה, נִכְשַׁל. سُهُومٌ פִּזּוּר נֶפֶשׁ, קַדְרוּת. أَسْهُمِيٌّ שֶׁל מְנָיָה. مُسَاهَمَةٌ. إِسْهَامٌ הִשְׁתַּתְּפוּת, לְקִיחַת (נְטִילַת) חֵלֶק. شَرِكَةٌ مُسَاهَمَةٌ חֶבְרַת מְנָיוֹת. سَاهِمٌ פִּזּוּר נֶפֶשׁ, קוֹדֵר, תּוֹהֶה. مُسَاهِمٌ 1. מִשְׁתַּתֵּף, לוֹקֵחַ חֵלֶק. 2. בַּעַל מְנָיוֹת.

(سهو) سَهَا ـُ לֹא שָׂם לֵב ל־, שָׁכַח, הִסִּיחַ דַּעְתּוֹ מִן־. سَهْوٌ שִׁכְחָה, הֶסַּח הַדַּעַת. سَهْوًا בִּשְׁגָגָה, בְּטָעוּת, מִתּוֹךְ אִי שִׂימַת לֵב, מִתּוֹךְ שִׁכְחָה. سَهْوَانُ. سَاهٍ(ي) שַׁכְחָן, מְפֻזָּר. سَهْوَةٌ ج سِهَاءٌ גֻּמְחָה. السُّهَا כּוֹכָב חָשׁוּךְ בְּתוֹךְ מַעֲרֶכֶת הַדֻּבָּה הַקְּטַנָּה (alcor). أُرِيهَا السُّهَا وَتُرِينِي القَمَرَ מת' טָעַנְתִּי חִטִּין וְהוֹדָה לוֹ בִּשְׂעוֹרִין, עָנָה תְּשׁוּבָה שֶׁלֹּא מִמִּין הַשְּׁאֵלָה.

(سوأ) سَاءَ ـُ הָיָה רַע, הוּרַע, הָיָה גָּרוּעַ. سَاءَهُ أَنْ הָיָה רַע בְּעֵינָיו ש־, הִרְגִּיז אוֹתוֹ ש־, פָּגַע בּוֹ ש־. سَاءَ بِهِ ظَنًّا חָשַׁד בּוֹ, חָשַׁב עָלָיו רָעוֹת. سَاءَ طَالِعُهُ הָיָה בִּישׁ מַזָּל. سَاءَ مَا يَفْعَلُ מָה רַע מַעֲשֵׂהוּ. يَسُوءُنِي أَنْ אֲנִי מִצְטַעֵר ש־. سَوَّأَ II 1. הֵרַע, הִזִּיק, פָּגַע, קִלְקֵל. 2. גִּנָּה. سَوَّأَ سُمْعَتَهُ הוֹצִיא עָלָיו שֵׁם רַע, הִבְאִישׁ אֶת רֵיחוֹ. سَوَّأَ العَلَاقَاتِ بَيْنَهُمْ קִלְקֵל אֶת הַיְחָסִים בֵּינֵיהֶם. أَسَاءَ IV הֵרַע, הִתְעַמֵּר, פָּגַע, קִלְקֵל, הִזִּיק. أَسَاءَ اسْتِعْمَالَهُ הִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ לְרָעָה. أَسَاءَ التَّصَرُّفَ נָהַג שֶׁלֹּא כַּהֲלָכָה. أَسَاءَ فَهْمَهُ לֹא הֵבִין אוֹתוֹ כָּרָאוּי. أَسَاءَ مُعَامَلَتَهُ הִתְנַהֵג אֵלָיו בְּחֹסֶר הֲגִינוּת. اِسْتَاءَ VIII مِنْ הִתְמַרְמֵר עַל־, הִבִּיעַ מֹרַת רוּחַ מִן־. سَوْءٌ רֹעַ, רִשְׁעוּת קִלְקוּל. سُوءٌ ج أَسْوَاءٌ רֹעַ, רִשְׁעוּת. سُوءُ البَخْتِ (الحَظِّ) רֹעַ הַמַּזָּל. لِسُوءِ الحَظِّ לְרֹעַ הַמַּזָּל, לְמַרְבֵּה הַצַּעַר. سُوءُ تَفَاهُمٍ אִי הֲבָנָה. بِسُوءِ نِيَّةٍ (قَصْدٍ) בְּזָדוֹן, בְּכַוָּנָה רָעָה. رِفَاقُ السُّوءِ חֶבְרַת מְרֵעִים. سَوْءَةٌ. سَوْأَةٌ בּוּשָׁה, חֶרְפָּה. سَوْءَةً لَكَ! בּוֹשׁ וְהִכָּלֵם! سَيِّءٌ רַע, גָּרוּעַ, שְׁלִילִי, לֹא טוֹב. سَيِّءُ الحَظِّ (الطَّالِعِ) בִּישׁ גַּדָּא, רַע הַמַּזָּל. سَيِّءُ الطَّبْعِ (الخُلُقِ) רַע לֵב, רָשָׁע, גַּס רוּחַ. مِنْ سَيِّءٍ إِلَى أَسْوَأَ מִן הַפַּח אֶל הַפַּחַת, מִדֶּחִי אֶל דֶּחִי. سَيِّئَةٌ חֵטְא, רָעָה, רִשְׁעָה,

עָוֶל. مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلاَ يُجْزَى إلاَّ مِثْلَهَا ק׳ בְּמִדָּה שֶׁאָדָם מוֹדֵד בָּהּ מוֹדְדִין לוֹ. مَسَاءَةٌ ج مَسَاوِئُ מִגְרַעַת, פְּגָם, חִסָּרוֹן, לִקּוּי. مَحَاسِنُ وَمَسَاوِئُ יִתְרוֹנוֹת וְחֶסְרוֹנוֹת. إسَاءَةٌ פְּגִיעָה, עֶלְבּוֹן, הִתְעַמְּרוּת, רָעָה, נֶזֶק. إسْتِيَاءٌ מֹרַת רוּחַ, אִי שְׂבִיעוּת רָצוֹן, הִתְמַרְמְרוּת. مُسْتَاءٌ מְמֻרְמָר.

سَوَارِي P חֵיל פָּרָשִׁים.

سَوَارِيه F נֶשֶׁף, עֶרֶב.

سُوبِرْمَارْكِت En. סוּפֶּרְמַרְקֶט, מַרְכּוֹל גָּדוֹל.

سُوتْيَان F חֲזִיָּה.

(سوح) سَاحَ – תִּיֵּר ע׳ سيح. سَاحَةٌ ج سَاحَاتٌ חָצֵר, מִגְרָשׁ, רְחָבָה, כִּכָּר. سَاحَةُ الحَرْبِ (المَعْرَكَةِ) שְׂדֵה הַקְּרָב, זִירַת הַמִּלְחָמָה. بَرَّأ سَاحَتَهُ זִכָּה אוֹתוֹ מֵאַשְׁמָה, הוֹצִיאוֹ לַחָפְשִׁי.

(سوخ) سَاخَ – שָׁקַע, הִתְבּוֹסֵס (בטיט וכו׳), טָבַע (בחול, בטיט וכו׳).

(سود) سَادَ – 1. מָשַׁל, שָׁלַט, הָיָה אָדוֹן, הָיָה רִבּוֹן. 2. שָׂרַר, רָוַח, הָיָה מְקֻבָּל. سَوَّدَ II 1. הִשְׁלִיט, הִמְלִיךְ, הֵרִים עַל־. 2. הִשְׁחִיר. 3. סִרְטֵט, כָּתַב טְיוּטָה. سَوَّدَ وَجْهَهُ הִשְׁחִיר (הִלְבִּין) אֶת פָּנָיו. إسْوَدَّ IX נַעֲשָׂה שָׁחֹר, הִשְׁחִיר. إسْوَدَّتِ الدُّنْيَا فِي عَيْنَيْهِ חָשַׁךְ הָעוֹלָם בַּעֲדוֹ, חָשַׁךְ עָלָיו עוֹלָמוֹ. أسْوَدُ ج سُودٌ נ׳ سَوْدَاءُ שָׁחֹר, כֵּהֶה. السُّودُ הַשְּׁחֹרִים, הַכּוּשִׁים. يَوْمٌ أسْوَدُ יוֹם שָׁחֹר, יוֹם צָרָה וּפֻרְעָנוּת. البَحْرُ الأسْوَدُ הַיָּם הַשָּׁחֹר. الحَجَرُ الأسْوَدُ הָאֶבֶן הַשְּׁחֹרָה (בכעבה). القَائِمَةُ السَّوْدَاءُ הָרְשִׁימָה הַשְּׁחֹרָה אוֹ הַסֵּפֶר הַשָּׁחֹר. يَا خَبَرٍ أسْوَدَ! מ׳ אֵיזוֹ יְדִיעָה רָעָה! سَوْدَاءُ מָרָה שְׁחֹרָה, מֶלַנְכּוֹלְיָה. سُوَيْدَاءُ. سُوَيْدَاءُ القَلْبِ 1. מַחֲמַל נֶפֶשׁ. 2. נִבְכֵי (מַעֲמַקֵּי) הַלֵּב. سَوْدَاوِيٌّ מֶלַנְכּוֹלִי, בַּעַל מָרָה שְׁחֹרָה. سُودَانٌ שְׁחֹרִים, כּוּשִׁים. السُّودَانُ סוּדָן (מדינה ערבית מדרום למצרים). تَسْوِيدٌ. مُسَوَّدَةٌ. مُسْوَدَّةٌ טְיוּטָה. مُسَوَّدَةُ الطَّبْعِ עֲלֵי הַגָּהָה. سَيِّدٌ ج سَادَةٌ وَأسْيَادٌ 1. אָדוֹן, מַנְהִיג, רִבּוֹן, שַׁלִּיט. 2. מַר (פלוני). 3. כִּנּוּי לְצֶאֱצָאֵי הַנָּבִיא מֻחַמַּד. سَيِّدِي אֲדוֹנִי. السَّيِّدُ المَسِيحُ יֵשׁוּ. سَيِّدُ الرُّسُلِ אֲדוֹן כָּל הַנְּבִיאִים (מֻחַמַּד). سَيِّدَةٌ גְּבֶרֶת. سَيِّدَتِي גְּבִרְתִּי. مَسُودٌ נִשְׁלָט. سَوَادٌ שְׁחוֹר, כֵּהוּת, קַדְרוּת. السَّوَادُ الأعْظَمُ הָרֹב הַגָּדוֹל, רֹב בִּנְיָן וְרֹב מִנְיָן. سَوَادُ العَيْنِ אִישׁוֹן הָעַיִן. سَوَادُ النَّاسِ הֶהָמוֹן הַפָּשׁוּט. سِيَادَةٌ רִבּוֹנוּת, שִׁלְטוֹן, אַדְנוּת, שְׂרָרָה. سِيَادَةُ الرَّئِيسِ כְּבוֹד הַנָּשִׂיא. سِيَادَةُ المُطْرَانِ כְּבוֹד הַבִּישׁוֹף. دَوْلَةٌ ذَاتُ سِيَادَةٍ מְדִינָה רִבּוֹנִית (סוּבֶּרֵנִית). سُؤْدُدٌ שִׁלְטוֹן, שְׁלִיטָה, כּוֹחַ, שְׂרָרָה. السُّؤْدُدُ مَعَ السَّوَادِ פת׳ אַחֲרֵי רַבִּים לְהַטּוֹת. سَادَةٌ מדי׳ חַדְגּוֹנִי. قَهْوَةٌ سَادَةٌ קָפֶה בְּלִי סֻכָּר.

(سور) سَارَ – הִשְׁתּוֹלֵל מִכַּעַס. سَوَّرَ II 1. גִּדֵּר, בִּצֵּר, הֵקִים חוֹמָה. 2. קִשֵּׁט בְּצָמִיד. سَاوَرَ III קָפַץ עַל־, תָּקַף. سَاوَرَتْهُ الهُمُومُ אֲחָזוּהוּ דְּאָגוֹת. سَاوَرَهُ الشَّكُّ קִנֵּן בְּלִבּוֹ הַסָּפֵק. تَسَوَّرَ V 1. הִתְבַּצֵּר, הוּקְמָה חוֹמָה מִסְּבִיבוֹ. 2. דִּלֵּג עַל חוֹמָה, טִפֵּס. 3. הִתְקַשֵּׁט בְּצָמִיד. سُورٌ ج أسْوَارٌ חוֹמָה, גָּדֵר, קִיר, מְחִצָּה. سُورَةٌ ج سُوَرٌ סוּרָה, פָּרָשָׁה בַּקֻּרְאָן (מספרן: 114 סורות). سَوْرَةٌ חֲרִיפוּת (של יין), עָצְמָה (של רוח), עֹז. هَدَأت سَوْرَةُ غَضَبِهِ שָׁכַךְ רָגְזוֹ. مُسَوَّرٌ מְבֻצָּר, מֻקָּף חוֹמָה, מֻקָּף. سِوَارٌ ج أسَاوِرُ. إسْوَارٌ צָמִיד (ליד), אֶצְעָדָה (ליד ולרגל).

سُورَنْجَانُ P סִתְוָנִית (פרח) ע׳ (زهر) زَهْرَةُ الخَرِيفِ.

سُورِيَا. سُورِيَةُ סוּרְיָה. سُورِيٌّ סוּרִי.

(سوس) سَاسَ – 1. הִנְהִיג, נִהֵל, שָׁלַט, הוֹבִיל, נָחָה. 2. סִיֵּס, טִפֵּל (בסוסים למשל), אִמֵּן (בעלי חיים). سَوَّسَ II. تَسَوَّسَ V רָקַב, נִשְׁחַת, אֲכָלוּהוּ תּוֹלָעִים. سُوسَةٌ ج سُوسٌ وَسِيسَانٌ 1. תּוֹלַע, עָשׁ, סָס. 2. שׁוּשׁ (צמח). نَخَرَهُ السُّوسُ הָיָה אֲכוּל תּוֹלָעִים. عِرْقُ السُّوسِ 1. מַשְׁקָה מִצֶּמַח הַשּׁוּשׁ. 2. "בִּמְבַּלִיק". سِيَاسَةٌ 1. מְדִינִיּוּת, מְדִינָאוּת. 2. דִּיפְּלוֹמַטְיָה. سِيَاسِيٌّ 1. מְדִינִי, דִּיפְּלוֹמָטִי. 2. ج سَاسَةٌ وَسِيَاسِيُّونَ מְדִינַאי. الدَّوَائِرُ (المَحَافِلُ) السِّيَاسِيَّةُ הַחוּגִים הַמְּדִינִיִּים. السِّلْكُ السِّيَاسِيُّ הַסֶּגֶל הַמְּדִינִי (הַדִּיפְּלוֹמָטִי). تَسَوُّسٌ רִקָּבוֹן. تَسَوُّسُ الأسْنَانِ עַשֶּׁשֶׁת. سَائِسٌ ج سَاسَةٌ وَسُوَّاسٌ סַיָּס, מְטַפֵּל בְּסוּסִים. مُسَوَّسٌ אֲכוּל תּוֹלָעִים, רָקוּב. تَسْيِيسٌ פּוֹלִיטִיזַצְיָה. تَسْيِيسُ الدِّينِ פּוֹלִיטִיזַצְיָה שֶׁל הַדָּת, שִׁמּוּשׁ בַּדָּת לְמַטָּרוֹת פּוֹלִיטִיּוֹת.

السُّوَيْسُ סוּאֶץ (עיר במצרים). قَنَاةُ السُّوَيْسِ תְּעָלַת סוּאֶץ.

سُوسْتَة. سُوسْت מ׳ רוֹכְסָן, רִיצְ׳רַץ׳.

سَوْسَنَةٌ P ج سَوْسَنٌ שׁוֹשָׁן, חֲבַצֶּלֶת (פרח, lily).

(سوط) سَاطَ – 1. בָּחַשׁ. 2. הִכָּה בְּשׁוֹט. سَوَّطَ II בָּחַשׁ. سَوْطٌ ج سِيَاطٌ وَأسْوَاطٌ שׁוֹט, מַגְלֵב, שֵׁבֶט. مِسْوَطٌ. مِسْوَاطٌ ج مَسَاوِيطُ 1. בַּחֲשָׁה, מַבְחֵשׁ, תַּרְוָד. 2. ק׳ עַצְמָה. سَاطِطٌ דָּלוּחַ (מרק למשל).

(سوع) سَاعَةٌ ج سَاعَاتٌ 1. שָׁעָה, זְמַן מְסֻיָּם. 2. שָׁעוֹן. السَّاعَةَ בְּשָׁעָה זוֹ, כָּעֵת. 2. יוֹם הַדִּין. إبْنُ سَاعَتِهِ בֶּן חֲלוֹף. بَيْنَ سَاعَةٍ وَأُخْرَى מִשָּׁעָה לְשָׁעָה. حَتَّى السَّاعَةِ עַד עַתָּה. رَجُلُ السَّاعَةِ אִישׁ הַשָּׁעָה. مِنَ السَّاعَةِ מֵעַתָּה וָהָלְאָה. كَمِ السَّاعَةُ؟ מָה הַשָּׁעָה? السَّاعَةُ الأخِيرَةُ. سَاعَتُهُ الأخِيرَةُ שְׁעָתוֹ הָאַחֲרוֹנָה, גּוֹסֵס. سَاعَةُ الصِّفْرِ שְׁעַת הָאֶפֶס. لِسَاعَتِهِ. مِنْ سَاعَتِهِ מִיָּד. سَاعَةُ جَيْبٍ שְׁעוֹן כִּיס. سَاعَةُ حَائِطٍ שְׁעוֹן קִיר. سَاعَةٌ رَقْمِيَّةٌ שְׁעוֹן דִּיגִיטָלִי. سَاعَةٌ شَمْسِيَّةٌ שְׁעוֹן שֶׁמֶשׁ, אֶבֶן שָׁעוֹת. سَاعَةُ يَدٍ שְׁעוֹן יָד. سَاعَةٌ مِنَ الوَقْتِ שָׁעָה קַלָּה. سَاعَتَئِذٍ בְּאוֹתָהּ שָׁעָה, אָז, בְּאוֹתוֹ זְמַן. سَاعَاتِيٌّ ج سَاعَاتِيَّةٌ שָׁעָן. سُوَيْعَةٌ ج سُوَيْعَاتٌ שָׁעָה קַלָּה.

(سوغ) سَاغَ – 1. עָרַב לַחֵךְ. 2. הֻתַּר, הָיָה אֶפְשָׁרִי. سَوَّغَ II הִתִּיר, הִרְשָׁה,

אִפְשֵׁר, הִצְדִּיק. أَسَاغَ IV עָרַב. إِسْتَسَاغَ X מָצָא אֶת־ עָרֵב, נָעַם לוֹ, נֶהֱנָה מ־. تَسْوِيغٌ צִדּוּק, טַעַם. سَائِغٌ. مُسْتَسَاغٌ 1. עָרֵב, טָעִים. 2. מְצֻדָּק, מִתְקַבֵּל עַל הַדַּעַת. لُقْمَةٌ سَائِغَةٌ נֵתַח קַל לִבְלֹעַ. مُسَوِّغٌ ج مُسَوِّغَاتٌ הַצְדָּקָה, תֵּרוּץ, נִמּוּק טוֹב, טַעַם. مُسَوِّغَاتٌ סִבּוֹת אוֹ הוֹכָחוֹת לְהַצְדָּקָה, נִמּוּקִים מַצְדִּיקִים. مُسْتَسَاغٌ עָרֵב לַחֵךְ, טָעִים, מִתְקַבֵּל עַל הַדַּעַת.

سَوَّفَ II הִשְׁהָה, דָּחָה בְּלֵךְ וָשׁוּב, הִבְטִיחַ לַשָּׁוְא. سَوْفَ מִלַּת הַמּוֹרָה עַל פְּעֻלָּה בֶּעָתִיד, קִצּוּרָהּ سَ. سَوْفَ أَرَاكَ غَدًا מָחָר אֶרְאֶה אוֹתְךָ. سَافٌ נִדְבָּךְ. مَسَافَةٌ ج مَسَافَاتٌ מֶרְחָק, רֹחַק, אֹרֶךְ זְמַן אוֹ מָקוֹם. عَلَى مَسَافَةِ בְּמֶרְחַק. تَسْوِيفٌ דְּחִיָּה בְּלֵךְ וָשׁוּב, הַשְׁהָיָה, עִכּוּב, הַבְטָחַת שָׁוְא.

سُوفِسْطَائِيٌّ G סוֹפִיסְט, מְסַלֵּף. سُوفِسْطَائِيَّةٌ סוֹפִיסְטִיקָה, שִׁיטַת הוֹכָחָה עַל יְסוֹד הֲנָחוֹת כּוֹזְבוֹת (מְסַלְּפוֹת).

سُوفْيَات. سُوفْيِيت R סוֹבְיֶט, סוֹבְיֶטִים. الاتِّحَادُ السُّوفْيَاتِيُّ בְּרִית הַמּוֹעָצוֹת (לשעבר).

(سوق) سَاقَ ـُ 1. הוֹלִיךְ, הוֹבִיל (בהמה), הֵאִיץ בְּ־, דָּחַף. 2. נָהַג (במכונית למשל). 3. כִּוֵּן (שיחה אל), הֵבִיא, נִהֵל, הֶעֱבִיר. سَاقَ مَسَاقَهُ נָהַג כְּמִנְהָגוֹ. سَاقَ لَهُ الْمَدِيحَ שָׁר לוֹ "מָה יָפִיתָ". سَاقَ إِلَيْهِ الْحَدِيثَ כִּוֵּן דְּבָרָיו אֵלָיו. سَوَّقَ II שִׁוֵּק (סחורה). تَسَوَّقَ V קָנָה מִצְרָכִים, עָרַךְ קְנִיּוֹת, "שׁוֹפִּינְג". تَسَاوَقَ VI תָּאַם, הָיָה בְּהַרְמוֹנְיָה עִם־, עָלָה בַּד בְּבַד עִם־. إِنْسَاقَ VII נִגְרַר אַחֲרֵי־, נִמְשַׁךְ לְ־, נִשְׁמַע לְ־. إِنْسَاقَ وَرَاءَ شَهَوَاتِهِ נִגְרַר אַחַר תַּאֲוָתוֹ. سَوْقٌ 1. הוֹלָכָה, הוֹבָלָה, נְהִיגָה. 2. גִּיּוּס. سَوْقِيٌّ אִסְטְרָטֵגִי. سَوْقِيَّةٌ אִסְטְרָטֶגְיָה. سَاقٌ נ' ج سِيقَانٌ وَسُوقٌ 1. שׁוֹק. 2. רֶגֶל. 3. גִּבְעוֹל, גֶּזַע (של עץ). 4. צֶלַע (במשולש). سَاقُ الْحَمَامِ לְשׁוֹן הַפָּר (צמח) ע' نُوْر. رَبْطَةُ السَّاقِ בִּירִית. أَطْلَقَ سَاقَيْهِ لِلرِّيحِ נִמְלַט עַל נַפְשׁוֹ. الْعَمَلُ يَسِيرُ عَلَى قَدَمٍ وَسَاقٍ הָעֲבוֹדָה מִתְנַהֶלֶת בִּמְלוֹא תְּנוּפָתָהּ. مُتَسَاوِي السَّاقَيْنِ שְׁוֵה שׁוֹקַיִם (משולש). سَاقَةٌ 1. לוֹגִיסְטִיקָה, חֵיל מְאַסֵּף. 2. בְּנֵי לְוָיָה. سُوقٌ נ' ج أَسْوَاقٌ שׁוּק. سُوقُ الْبَرَاغِيثِ (الكانتو) שׁוּק הַפִּשְׁפְּשִׁים. سُوقُ الْبِرِّ وَالْإِحْسَانِ בָּזָר (למטרות צדקה). السُّوقُ الْحُرَّةُ שׁוּק חָפְשִׁי. السُّوقُ السَّوْدَاءُ שׁוּק שָׁחוֹר. سُوقُ عُكَاظٍ שׁוּק עֻכַּאט' (בחג'אז, בימי טרום האסלאם, היה מקום תחרות למשוררים ערבים). السُّوقُ (الأُورُبِّيَّةُ) الْمُشْتَرَكَةُ הַשּׁוּק הָאֵירוֹפִּי הַמְּשֻׁתָּף. سُوقُ النَّقْدِ שׁוּק הַהוֹן, בּוּרְסָה. سُوقِيٌّ שׁוּקִי, הֲמוֹנִי. كَلَامٌ سُوقِيٌّ דִּבּוּר הֲמוֹנִי (לא מלוטש). سَوِيقٌ מַאֲכָל עָשׂוּי מֵחִטָּה וְעוֹד. سُوَيْقٌ. سُوَيْقَةٌ 1. גִּבְעוֹל. 2. שׁוּק קָטָן. سِيَاقٌ הֶקְשֵׁר (של דברים), רֶצֶף, מַסֶּכֶת, מַהֲלָךְ, קוֹנְטֶקְסְט. سِيَاقَةٌ נְהִיגָה. رُخْصَةُ سِيَاقَةٍ רִשְׁיוֹן נְהִיגָה. مَسَاقٌ 1. הִתְפַּתְּחוּת, מְגַמָּה, כִּוּוּן. 2. מַסְלוּל (אקדמי). مَسَاقٌ دِرَاسِيٌّ קוּרְס לִמּוּדִים. تَسَوُّقٌ קְנִיּוֹת, "שׁוֹפִּינְג". تَسَاوُقٌ קֶשֶׁר, הַתְאָמָה, הַרְמוֹנְיָה. إِنْسِيَاقٌ הִגָּרְרוּת, הִמָּשְׁכוּת. سَائِقٌ ج سُوَّاقٌ נֶהָג.

سَاكَ ـُ **سَوَّكَ** II שִׁפְשֵׁף (שיניו), נִקָּה. سِوَاكٌ. مِسْوَاكٌ קֵיסָם (לניקוי שיניים), מַחְצָצָה.

سَوْكَرَ It. בִּטֵּחַ. مُسَوْكَرٌ מְבֻטָּח, בָּטוּחַ.

سَوَّلَ II הִדִּיחַ, הִתְעָה (שטן), פִּתָּה. سَوَّلَتْ لَهُ نَفْسُهُ נִתְפַּתָּה לְ־, הֵעֵז בְּרֹב חֻצְפָּתוֹ לְ־. تَسَوَّلَ V ע' سأل.

(سوم) سَامَ ـُ 1. עִנָּה, הִשְׁפִּיל. 2. רָעָה (צאן). 3. שִׁלַּח צֹאן לִרְעוֹת. 4. הֶצִּיעַ לִמְכִירָה. سَامَهُ الْعَذَابَ עִנָּהוּ. سَوَّمَ II 1. תָּוָה, סִמֵּן. 2. כָּפָה (בכוח), הִכְרִיחַ. 3. חִשֵּׁב, הֶעֱרִיךְ. 4. מִנָּה לְכֹמֶר. عَبْدٌ وَسُوِّمَ עֶבֶד כִּי יִמְלֹךְ. سَاوَمَ III. تَسَاوَمَ VI עַל עָמַד עַל הַמִּקָּח, הִתְמַקֵּחַ. أَسَامَ IV שִׁלַּח לִרְעוֹת. سِيَامَةٌ מִנּוּי לְכֹמֶר (בנצרות) ע' (رسم) رَسَامَة. مُسَاوَمَةٌ ج مُسَاوَمَاتٌ עֲמִידָה עַל הַמִּקָּח, מַשָּׂא וּמַתָּן. سَائِمَةٌ ج سَوَائِمُ צֹאן וּבָקָר מִשְׁלָּח חָפְשִׁי בַּמִּרְעֶה. سِيمَا. سِيمَاءُ סִמָּן, חָזוּת. سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ ק' אוֹתוֹתָם בִּפְנֵיהֶם מֵרִשְׁמֵי הַסְּגִידָה, חֲזוּתָם חֲרוּתָה עַל מִצְחָם.

سُومَان F מ' מַסְפֵּג, נְיַר סוֹפֵג (של דיו).

سُومَرِيٌّ שׁוּמֶרִי.

سَوِيَ ـَ שָׁוָה, הָיָה שָׁקוּל כְּנֶגֶד, הָיָה עֶרְכּוֹ כָּךְ וְכָךְ. سَوَّى II 1. תִּקֵּן, יִשֵּׁר, סִדֵּר, יִשֵּׁב (סכסוך), הִשְׁלִים בֵּין־. 2. הִשְׁוָה, אִזֵּן, עָשָׂה לְשָׁקוּל כְּנֶגֶד. 3. הֵיטִיב לְבַשֵּׁל. سَاوَى بَيْنَ הִשְׁוָה, הֵבִיא לִידֵי שִׁוּוּי מִשְׁקָל בֵּין־, הִתְאִים בֵּין־. سَاوَى بَيْنَهُمْ הֵבִיא שִׁוְיוֹן בֵּינֵיהֶם. سَاوَاكَ عَبْدُ غَيْرِكَ פת' עַבְדּוֹ שֶׁל חָבֵר הֲרֵי הוּא כְּחָבֵר. تَسَاوَى VI הִשְׁתַּוָּה, חָפַף, הָיָה שָׁוֶה עִם־, הִגִּיעַ לְעֵמֶק הַשָּׁוֶה. إِسْتَوَى VIII 1. הִתְיַשֵּׁר, הִתְאַזֵּן. 2. הִתְבַּשֵּׁל (אוכל). 3. בָּגַר (נער). 4. הִתְיַשֵּׁב עַל־. إِسْتَوَى عَلَى كُرْسِيِّ الْعَرْشِ עָלָה עַל כֵּס הַמְּלוּכָה. سُوًى שִׁוְיוֹן, דִּמְיוֹן גָּמוּר. سِوَى לְהוֹצִיא אֶת־, מִלְּבַד, חוּץ מ־, זוּלַת. فَضَّلَهُ عَلَى سِوَاهُ בִּכֵּר (הֶעֱדִיף) אוֹתוֹ עַל אֲחֵרִים. سَوَاءٌ ج أَسْوَاءٌ وَسَوَاسِيَةٌ 1. שָׁוֶה, דּוֹמֶה, כְּמוֹ. 2. אֶמְצַע. سَوَاءٌ بِسَوَاءٍ שָׁוֶה בְּשָׁוֶה, בְּלִי הֶבְדֵּל. سَوَاءٌ كَذَا أَمْ (أَوْ) كَذَا אֵין הֶבְדֵּל אִם כָּךְ אוֹ כָּךְ, הַיְנוּ הַךְ. سَوَاءُ السَّبِيلِ דֶּרֶךְ נְכוֹחָה, דֶּרֶךְ הַיָּשָׁר. إِنَّهُ سَوَاءٌ وَالْعَدَمُ הוּא כְּאַיִן וּכְאֶפֶס, אֵינוֹ שָׁוֶה כְּלוּם. سَوِيٌّ ج أَسْوِيَاءُ 1. יָשָׁר, נָכוֹן, נָכוֹחַ, תַּקִּין, שָׁלֵם. 2. רָגִיל, טִבְעִי, אֵינוֹ יוֹצֵא מִן הַכְּלָל. سَوِيًّا יַחַד, (כֻּלָּם) כְּאֶחָד. سَوِيَّةٌ ج سَوَايَا שִׁוְיוֹן. سَوِيَّةً יַחַד, בְּצַוְתָּא, בְּחַבְרוּתָא, יַחְדָּו. سِيٌّ זו"נ ج أَسْوَاءٌ שָׁוֶה, דּוֹמֶה. هُمَا سِيَّانِ שְׁנֵיהֶם דּוֹמִים. لَا سِيَّمَا בִּפְרָט, בְּיִחוּד, בְּאֹפֶן מְיֻחָד, כָּל שֶׁכֵּן. تَسْوِيَةٌ יִשּׁוּר (הדורים), יִשּׁוּב (מחלוקת), סִדּוּר, פְּשָׁרָה, הֶסְכֵּם. مَأْمُورُ تَسْوِيَةِ الْأَرَاضِي

הַמְמֻנָּה עַל הַסְּדָר הַקַּרְקָעוֹת. مُسَاوَاةٌ שִׁוְיוֹן, שִׁוְיוֹן זְכֻיּוֹת, שִׁוּוּי. عَلَى قَدَمِ الْمُسَاوَاةِ עַל יְסוֹד שֶׁל שִׁוְיוֹן. تَسَاوٍ(ي) שִׁוּוּי, שִׁוְיוֹן. بِالتَّسَاوِي. عَلَى التَّسَاوِي שָׁוֶה בְּשָׁוֶה, חֲצִי חֲצִי. إِسْتِوَاءٌ הִתְיַשְּׁרוּת, הִתְאַזְּנוּת, שִׁוּוּי, שִׁוְיוֹן. خَطُّ الاسْتِوَاءِ קַו הַמַּשְׁוֶה, אֶקְוָטוֹר, מֶרִידְיָאן. إِسْتِوَائِيٌّ שֶׁל קַו הַמַּשְׁוֶה, טְרוֹפִּי. الْمِنْطَقَةُ الاسْتِوَائِيَّةُ הָאֵזוֹר הַטְּרוֹפִּי. مُسَاوٍ(ي) שָׁוֶה, חוֹפֵף, שָׁקוּל כְּנֶגֶד, דּוֹמֶה בְּדִיּוּק. مُتَسَاوٍ(ي) חוֹפֵף, דּוֹמֶה, שְׁוֵה עֵרֶךְ. مُتَسَاوِي الأَضْلاَعِ שְׁוֵה צְלָעוֹת (בהנדסה). مُتَسَاوِي الزَّوَايَا שְׁוֵה זָוִיּוֹת. مُسْتَوٍ(ي) 1. יָשָׁר, חָלָק. 2. בָּשֵׁל הֵיטֵב. مُسْتَوًى 1. רָמָה, גֹּבַהּ, דַּרְגָּה, מִפְלָס (המים למשל). 2. דֶּרֶג (שיחות וכו'). مُسْتَوَى الْمَعِيشَةِ (الْحَيَاةِ) רָמַת הַחַיִּים. فِي مُسْتَوَى בְּגֹבַהּ שֶׁל־.

السُّوَيْدُ שְׁוֶדְיָה.

سُوِيسْرَا שְׁוַיְץ.

(سيب) سَابَ ـِ 1. זָרַם, גָּלַשׁ. 2. נָטַשׁ, "הִתְפַּלֵּחַ", חָמַק, זָנַח. 3. מ' שֻׁחְרַר, הִתְרַשֵּׁל. سَيَّبَ II נָטַשׁ, הִזְנִיחַ, שִׁחְרֵר, עָזַב הַנִּיחַ, שִׁלַּח לְחָפְשִׁי. تَسَيَّبَ V הִתְרַשֵּׁל, הֻזְנַח, הִתְנַהֵל בְּהֶפְקֵרוּת. إِنْسَابَ VII 1. זָרַם, נִגַּר. 2. חִלְחֵל. 3. נִזְנַח, נִטַּשׁ. 4. עָבַר בִּמְהִירוּת. إِنْسِيَابِيٌّ זוֹרֵם. إِنْسِيَابِيُّ الشَّكْلِ קוֹמְפַּקְטִי. سَائِبٌ עָזוּב לְנַפְשׁוֹ, חָפְשִׁי.

سَيَّجَ II גָּדַר, גִּדֵּר, הִתְקִין מְחִצָּה. تَسَيَّجَ V גֻּדַּר. سِيَاجٌ ج أَسْيِجَةٌ גָּדֵר, מְחִצָּה, סְיָג. السِّيَاجُ الأَمْنِيُّ גֶּדֶר הַמַּעֲרֶכֶת. لُعْبَةُ السِّيجَةِ מ' 1. מִשְׂחַק דַּמְקָה. 2. מִשְׂחַק מִשְׁבְּצוֹת שֶׁל דִּלּוּגִים (אצל ילדים).

سِيجَارٌ En. סִיגָר. سِيجَارَةٌ ج سَجَائِرُ סִיגַרְיָה.

(سيح) سَاحَ ـِ 1. זָרַם, נָזַל, שָׁטַף. 2. נָמַס, נִתַּךְ. 3. תָּר, תִּיֵּר, סִיֵּר, עָרַךְ מַסָּע. سَيَّحَ II. أَسَاحَ IV 1. הִזְרִים, שָׁטַף. 2. הֵמֵס. سِيَاحَةٌ תִּיּוּר, תַּיָּרוּת, מַסָּע, טִיּוּל. شَرِكَةُ سِيَاحَةٍ חֶבְרַת תַּיָּרוּת (נְסִיעוֹת). سِيَاحِيٌّ תַּיָּרוּתִי. سَائِحٌ ج سُيَّاحٌ תַּיָּר, מְטַיֵּל. سَيْحٌ 1. זְרִימָה. 2. הַשְׁקָאָה בִּתְעָלוֹת. مُسَيَّحٌ נוֹזֵל, נָמֵס.

(سيخ) سَاخَ ـِ שָׁקַע (בבוץ, חול וכו'). سِيخٌ ج أَسْيَاخٌ 1. שִׁפּוּד, סִיךְ. 2. חִשּׁוּר, יָתֵד, מוֹט. السِّيخُ הַסִּיקִים, כִּנּוּי דָּתִית בְּהֹדּוּ.

(سير) سَارَ ـِ 1. צָעַד, הָלַךְ, עָבַר, נָע, הִתְקַדֵּם. 2. נָסַע. 3. רָוַח, הָיָה רוֹוֵחַ, הָיָה נָפוֹץ אוֹ מְקֻבָּל. 4. مِنْ עָזַב, יָצָא מִן־. سَارَ بِهِ הוֹלִיךְ אוֹתוֹ, הוֹבִילוֹ. سَارَتْ بِذِكْرِهِ الرُّكْبَانُ ע' (ركب). سَارَ بِمُقْتَضَى (عَلَى) נָהַג (פָּעַל) לְפִי־. سَارَ سِيرَةً حَسَنَةً הִתְנַהֵג הִתְנַהֲגוּת טוֹבָה. سَارَ قُدُمًا הִתְקַדֵּם, צָעַד קָדִימָה. إِلَى الأَمَامِ سِرْ! קָדִימָה צְעַד! سَيَّرَ II הוֹלִיךְ, הִפְעִיל, הֵנִיעַ, הִצְעִיד. سَايَرَ III הָלַךְ עִם־, הִסְתַּגֵּל לְ־, הִתְאִים עַצְמוֹ לְ־ ע' (جري) جَارَى. أَسَارَ IV הִפְעִיל, הוֹלִיךְ. تَسَايَرَ VI צָעַד בַּד בְּבַד עִם־, הָלַךְ עִם־. سَيْرٌ 1. הֲלִיכָה, צְעִידָה, מַהֲלָךְ. 2. ج سُيُورٌ רְצוּעָה (מעור). سَيْرُ الْعَمَلِ מַהֲלַךְ הָעֲבוֹדָה. سَيْرٌ مُتَحَرِّكٌ מַסּוֹעַ (המטען בשדה תעופה). حَرَكَةُ السَّيْرِ תַּעֲבוּרָה, תְּנוּעָה בַּדְּרָכִים. حُسْنُ السَّيْرِ وَالسُّلُوكِ כִּבּוּד כְּלָלֵי הַחֶבְרָה, הִתְנַהֲגוּת טוֹבָה. قَانُونُ السَّيْرِ חֻקֵּי הַתְּנוּעָה. نَشِيدُ السَّيْرِ שִׁיר לֶכֶת, מַרְשׁ. سِيرَةٌ ج سِيَرٌ 1. דֶּרֶךְ הִתְנַהֲגוּת, אֹרַח חַיִּים, מַהֲלָךְ. 2. קוֹרוֹת חַיִּים, בִּיּוֹגְרַפְיָה. 3. סִפּוּר הֲרוֹאִי, אֶפּוֹס. السِّيرَةُ. السِّيرَةُ النَّبَوِيَّةُ תּוֹלְדוֹת חַיֵּי הַנָּבִיא מֻחַמַּד. سِيرَةٌ ذَاتِيَّةٌ אוֹטוֹבִּיּוֹגְרַפְיָה. كُتُبُ السِّيرَةِ סִפְרֵי תּוֹלְדוֹת הַנָּבִיא מֻחַמַּד. سَيَّارٌ מַרְבֶּה לִנְסֹעַ, נוֹדֵד, מַרְבֶּה לִנְדֹּד. صُحُفٌ (جَرَائِدُ) سَيَّارَةٌ עִתּוֹנִים יוֹמִיִּים, יוֹמוֹנִים. كَوْكَبٌ سَيَّارٌ כּוֹכַב לֶכֶת. سَيَّارَةٌ ج سَيَّارَاتٌ מְכוֹנִית. سَيَّارَةُ أُجْرَةٍ מוֹנִית, טַקְסִי. سَيَّارَةُ إِسْعَافٍ אַמְבּוּלַנְס. سَيَّارَةٌ دَوْرِيَّةٌ נַיֶּדֶת. سَيَّارَةٌ شَاحِنَةٌ ע' (شحن) شَاحِنَة. سَيَّارَةٌ فَارِهَةٌ מְכוֹנִית פְּאֵר (מְרֻוַּחַת). سَيَّارَةٌ مُدَرَّعَةٌ (مُصَفَّحَةٌ) מְכוֹנִית מְשֻׁרְיֶנֶת. مَسَارٌ מַסְלוּל, נָתִיב. مَسِيرٌ. مَسِيرَةٌ 1. מַהֲלָךְ, מֶרְחָק, הֲלִיכָה, צְעָדָה, מַסָּע. 2. הַפְגָּנָה שְׁקֵטָה. تَسْيَارٌ נְדִידָה. عَصَا التَّسْيَارِ מַקֵּל נְדוּדִים. تَسْيِيرٌ הֲנָעָה, הַתְנָעָה, הוֹלָכָה. تَسْيِيرُ الْعَمَلِ נִהוּל הָעֲבוֹדָה. تَسْيِيرٌ ذَاتِيٌّ הֲנָעָה עַצְמִית. مُسَايَرَةٌ הִסְתַּגְּלוּת, הֲלִיכָה עִם הַזֶּרֶם. سَائِرٌ 1. הוֹלֵךְ, מַמְשִׁיךְ, צוֹעֵד. 2. רוֹוֵחַ, שָׁגוּר, נָפוֹץ, מְקֻבָּל. 3. יָתָר, שְׁאָר. 4. כֻּלָּם, הַכֹּל. مَثَلٌ سَائِرٌ פִּתְגָּם רוֹוֵחַ (שָׁגוּר). سَائِرُ أَفْرَادِ الأُسْرَةِ יֶתֶר בְּנֵי הַמִּשְׁפָּחָה. مُسَيَّرٌ 1. מֻנְהָג, מוּבָל. 2. דֶּטֶרְמִינִיסְט, אֵינוֹ בַּעַל בְּחִירָה חָפְשִׁית ע' (خير) مُخَيَّر.

سِيرَافِيمُ H שְׂרָפִים (ר' של שָׂרָף), מַלְאָכִים.

سِيرَج ע' (سرج).

سِيرْك F קִרְקָס.

سِيسِي מ' سِيسَان פּוֹנִי (סוס קטן).

سَيْطَرَ. تَسَيْطَرَ II عَلَى שָׁלַט עַל־, הִשְׁתַּלֵּט עַל־, מָשַׁל בְּ־, שָׂרַר, שָׂרָה, חָלַשׁ עַל־, תָּפַס (שלטון למשל), הֶחֱזִיק בְּ־. سَيْطَرَةٌ 1. שְׁלִיטָה, הִשְׁתַּלְּטוּת, תְּפִיסָה. 2. שְׂרָרָה, שִׁלְטוֹן. مُسَيْطِرٌ שׁוֹלֵט, שַׁלִּיט, אָדוֹן, מוֹשֵׁל.

(سيع) مِسْيَعَةٌ ج مَسَايِعُ כַּף סַיָּדִים ע' مَالَج. مُسْطَرِين.

سَيْفٌ ج سُيُوفٌ وأَسْيَافٌ חֶרֶב, סַיִף. سَيْفُ الْغَنِيِّ قَاطِعٌ פת' הַכֶּסֶף יַעֲנֶה אֶת הַכֹּל. سِيفٌ ج أَسْيَافٌ חוֹף. سَيَّافٌ 1. סַיָּף. 2. מְיַצֵּר חֲרָבוֹת. مُسَايَفَةٌ סִיּוּף, מִלְחֶמֶת חֲרָבוֹת ע' (ثقف) مُثَاقَفَة.

سِيفُونٌ G ج سِيفُونَاتٌ 1. סִיפוֹן, גִּשְׁתָּה. 2. מַשְׁטֵף (בבית שימוש) ע' صُنْدُوقُ الطَّرْد.

سِيكُوبَاتِيٌّ G פְּסִיכוֹפָּט, מֻפְרָע.

سِيكُورْتَا It. בִּטּוּחַ.

سِيكُوسُومَاتِيّ G פְּסִיכוֹסוֹמָטִי, חוֹלֶה נַפְשִׁית וְגוּפָנִית.

سِيكُولُوجِيَا פְּסִיכוֹלוֹגְיָה ע׳ (علم) عِلْمُ النَّفْسِ.

(سيل) سَالَ ـِ זָרַם, שָׁטַף, נָזַל, הָפַךְ לְנוֹזֵל. سَالَ لُعَابُهُ נָזַל רִיר מִפִּיו מֵרֹב תַּאֲבוֹן. سَيَّلَ II. أَسَالَ IV הִזִּיל, הִזְרִים, הִתִּיךְ. سَيْلٌ ج سُيُولٌ שִׁטָּפוֹן, מַיִם רַבִּים, זְרִימָה. بَلَغَ السَّيْلُ الزُّبَى הִגִּיעוּ (בָּאוּ) מַיִם עַד נָפֶשׁ. سَيْلٌ مِنْ כַּמּוּת עֲצוּמָה שֶׁל־. سُيُولَةٌ 1. נוֹזְלִיּוּת. 2. נְזִילוּת (כסף). سَيَّالٌ שׁוֹטֵף. قَلَمٌ سَيَّالٌ סִגְנוֹן רָהוּט. سَيَلَانٌ זִיבָה (מחלת מין). مَسِيلٌ מִזְרָם, אָפִיק (של נהר, תעלה וכו׳).

سَائِلٌ ج سَوَائِلُ נוֹזֵל, נוֹזְלִי.

سِيلَانُ סְרִילַנְקָה, הָאִי צֵילוֹן (דרומית להודו).

سِيمَانْتِيك G סֵמַנְטִיקָה, מַשְׁמָעוּת (בבלשנות).

سِيمْفُونِيَّة G סִימְפוֹנְיָה. سِيمْفُونِيٌّ סִימְפוֹנִי.

سِينٌ 1. שֵׁם הָאוֹת س בְּעַרְבִית. 2. מַקְבִּיל לְאִיקְס, נֶעְלָם (במתמטיקה). الأَشِعَّةُ السِّينِيَّةُ קַרְנֵי אִיקְס (רֶנְטְגֶן).

سِينَاءُ סִינַי. طُورُ سِينَاءَ. جَبَلُ سِينَاءَ הַר סִינַי.

سِينَارْيُو F 1. תַּסְרִיט, סְצֶנַרְיוֹ. 2. תַּרְחִישׁ.

سِينَمَا קוֹלְנוֹעַ. سِينَمَا صَامِتَةٌ סֶרֶט אִלֵּם. سِينَمَا نَاطِقَةٌ סֶרֶט מְדַבֵּר. دَارُ سِينَمَا בֵּית קוֹלְנוֹעַ. سِينَمَائِيٌّ קוֹלְנוֹעִי.

ش ש. 1. הָאוֹת הַשְּׁלוֹש עֶשְׂרֵה בָּא"ב הָעַרְבִי, שְׁמָהּ شِــــين שִׁין. 2. ר"ת שֶׁל شَارِعٌ רְחוֹב.

(شاب) شُؤْبُوبٌ ج شَآبِيبُ רְבִיב, מִמְטָר. صَبَّ اللّٰهُ عَلَيْهِ شَآبِيبَ رَحْمَتِهِ יִמְתְּקוּ לוֹ רִגְבֵי עָפָרוֹ, יָנוּחַ בְּשָׁלוֹם עַל מִשְׁכָּבוֹ.

شَادِر P ج شَوَادِرُ 1. אַבַּרְזִין, בְּרֶזֶנְט. 2. אֹהֶל.

شَادُوف מ' ج شَوَادِيفُ מַדְלֵה מַיִם, מִתְקַן הַשְׁקָאָה בְּמִצְרַיִם.

شَاذَرْوَان P עק' מִזְרָקָה קְטַנָּה.

شَاشٌ אָרִיג דַּק לְתַחְבֹּשֶׁת. شَاشَةٌ ج شَاشَاتٌ מָסָךְ, צג. الشَّاشَةُ البَيْضَاءُ (الفِضِّيَّةُ) מְסַךְ הַקּוֹלְנוֹעַ.

شَئِفَ ـَ הוֹפִיעַ אֶצְלוֹ כִּיב. شَأْفَةٌ 1. כִּיב, מֻרְסָה. 2. שֹׁרֶשׁ. إِسْتَأْصَلَ شَأْفَتَهُ עָקַר אוֹתוֹ מִן הַשֹּׁרֶשׁ (הַיְסוֹד).

شَاقِل. شِيقِل H ج شَوَاقِلُ שֶׁקֶל.

شَاقُول H ج شَوَاقِيلُ אֲנָךְ, אֶבֶן בְּדִיל (של בנאים).

شَاكُوش T شَوَاكِيشُ פַּטִּישׁ. أَبُو شَاكُوش דַּג הַפַּטִּישׁ (כָּרִישׁ).

شَالٌ G ج شِيلَانٌ צָעִיף, שָׁל, מִטְפַּחַת (לכיסוי הכתפיים או הראש). شَالُ الصَّلَاةِ (عند اليهود) טַלִּית.

شَالِيه F ج شَالِيهَاتٌ בִּקְתָּה, בַּיִת קָטָן, בּוּנְגָּלוֹ.

شَأَمَ ـَ גָּרַם לְאָסוֹן, הֵבִיא מַזָּל רַע. أَشْأَمَ IV הָלַךְ בְּכִוּוּן الشَّام (סוּרְיָה). تَشَاءَمَ VI רָאָה שְׁחוֹרוֹת, רָאָה אוֹתוֹת מְבַשְּׂרֵי רָעוֹת. إِسْتَشْأَمَ X חָשַׁב אֶת־ לִמְבַשֵּׂר רָעוֹת. الشَّأْمُ. الشَّامُ סוּרְיָה, דַּמֶּשֶׂק. شَامِيٌّ סוּרִי, מִבְּנֵי דַּמֶּשֶׂק. ذُرَةٌ شَامِيَّةٌ תִּירָס ע' (ذرو). شُؤْمٌ פֶּסִימִיזְם, רְאִיַּת שְׁחוֹרוֹת. لَا تَمْلَإِ الدُّنْيَا شُؤْمًا אַל תִּפְתַּח פֶּה לַשָּׂטָן. تَشَاؤُمٌ פֶּסִימִיּוּת. مَشْؤُومٌ רַע הַמַּזָּל, בִּישׁ גַּדָּא, מָאוּס, מְקֻלָּל, קְלָלָה רוֹבֶצֶת עָלָיו. يَوْمٌ مَشْؤُومٌ יוֹם שָׁחֹר, יוֹם אֲסוֹנוֹת. مُتَشَائِمٌ פֶּסִימִיסְט.

شَأَنَ ـَ הָיָה לוֹ עִנְיָן. شَأْنٌ ج شُؤُونٌ 1. עִנְיָן, דָּבָר, עֵסֶק, אִינְטֶרֶס. 2. חֲשִׁיבוּת. 3. שַׁיָּכוּת, יַחַס. 4. מַצָּב. 5. מַעֲלָה, מַעֲמָד, עֵרֶךְ. بِشَأْنِ בְּעִנְיָן, בְּנוֹגֵעַ. أَصْحَابُ (أُولُو) الشَّأْنِ הַנּוֹגְעִים בַּדָּבָר, הַמְעֻנְיָנִים. أَنْتَ وَشَأْنَكَ זֶה נָתוּן בְּיָדְךָ, כִּרְצוֹנְךָ. ذُو شَأْنٍ בַּעַל חֲשִׁיבוּת, עִנְיָן רְצִינִי. دَعْنِي وَشَأْنِي הַנַּח לִי! עֲזֹב לְנַפְשִׁי. تَرَكَهُ وَشَأْنَهُ עָזַב אוֹתוֹ לְנַפְשׁוֹ. رَفِيعُ الشَّأْنِ רַם מַעֲלָה, חָשׁוּב. مَا شَأْنُكَ؟ מָה אַתָּה רוֹצֶה? مَا شَأْنُكَ وَهٰذَا؟ מָה עִסְקְךָ? מָה זֶה נוֹגֵעַ לְךָ? شَأْنُهُ فِي ذٰلِكَ شَأْنُ זֶה דּוֹמֶה לְ־, דִּינוֹ כְּדִין־. هٰذَا شَأْنُهُ دَائِمًا זֶהוּ הֶרְגֵּלוֹ תָּמִיד. أَصْلَحَتْ مِنْ شَأْنِهَا תִּקְּנָה אֶת הוֹפָעָתָהּ. ضَمِيرُ الشَّأْنِ ע' ضَمِير. لِلّٰهِ فِي خَلْقِهِ شُؤُونٌ ע' خَلْق. الشُّؤُونُ الاجْتِمَاعِيَّةُ רְוָחָה, סַעַד, עִנְיָנִים סוֹצְיָאלִיִּים. هَيْئَةُ شُؤُونِ الطَّلَبَةِ וַעַד הַסְּטוּדֶנְטִים.

شَاه P 1. שָׁח, מֶלֶךְ פָּרַס (לשעבר). 2. הַמֶּלֶךְ בְּשַׁחְמָט. شَاه مَات שַׁחְמָט.

شَاهِينٌ P ج شَوَاهِينُ בַּז נוֹדֵד (עוף דורס).

(شـاو) شَأَى ـُ 1. הִקְדִּים (בתחרות). 2. מָצָא חֵן בְּעֵינֵי־. شَأْوٌ שִׂיא, מַטָּרָה, מֶרְחָק. بَعِيدُ الشَّأْوِ שְׁאַפְתָּן, בַּעַל אַמְבִּיצְיוֹת. بَلَغَ شَأْوًا بَعِيدًا הִגִּיעַ לְהֶשֵּׂגִים מַרְחִיקֵי לֶכֶת.

شَاوِيش T מ' סַמָּל.

شَاي תֵּה.

شَاوِرْمَة T שָׁוַרְמָה.

شَبَّ ـِ 1. הִגִּיעַ לְפִרְקוֹ, בָּגַר, גָּדַל. 2. הִתְלַקַּח (אש, מלחמה וכו'), בָּעַר, פָּרַץ. شَبَّ عَنِ الطَّوْقِ בָּגַר, הָיָה לְנַעַר. شَبَّتِ الحَرْبُ פָּרְצָה הַמִּלְחָמָה. شَبَّبَ II بِـ تَشْبِيبٌ 1. שָׁר שִׁירֵי אַהֲבָה לְ־, עָגַב "פְלִרְטֵט". شَبٌّ אֲלוּם (אבן מלח עוצרת דם). شَبَابٌ בַּחֲרוּת, תְּקוּפַת הַנְּעוּרִים, עֲלוּמִים. تَجْدِيدُ الشَّبَابِ חִדּוּשׁ הַנְּעוּרִים. مَاتَ فِي رَيْعَانِ شَبَابِهِ מֵת בִּדְמִי יָמָיו. شُبُوبٌ הִתְלַקְּחוּת, הִתְפָּרְצוּת (של אש למשל). شَبَّابَةٌ חָלִיל רוֹעִים. شَبِيبَةٌ נֹעַר, נְעוּרִים. شَابٌّ ج شُبَّانٌ وشَبَابٌ בָּחוּר, צָעִיר, עֶלֶם. شَابَّةٌ עַלְמָה צְעִירָה. مَشْبُوبٌ 1. מֵאִיר, יוֹקֵד, לוֹהֵט. 2. יָפֶה.

شُبَاطُ פֶבְּרוּאָר.

شَبَثٌ. شِبِثٌ ج شِبِتَّانٌ שָׁמִיר (צמח).

(شبث) تَشَبَّثَ V דָּבַק בְּ־, נִצְמַד, נֶאֱחַז בְּ־, נִתְלָה בְּ־, הִתְעַקֵּשׁ. تَشَبَّثَ بِرَأْيِهِ עָמַד בְּתֹקֶף עַל דַּעְתּוֹ, הִתְעַקֵּשׁ.

شَبَحٌ ج أَشْبَاحٌ דְּמוּת עַרְטִילָאִית, רוּחַ רְפָאִים, חָזוּת, צֵל בַּלָּהוֹת.

شَبَرَ ـِ מָדַד בִּמְלוֹא טֶפַח (בְּזֶרֶת). شِبْرٌ ج أَشْبَارٌ זֶרֶת, טֶפַח, רֹחַב כַּף הַיָּד. شِبْرِيَّةٌ פִּגְיוֹן. شَبُّورٌ ج شَبَابِيرُ שׁוֹפָר. شَبُّورَةٌ. شَابُورَةٌ עֲרָפֶל. مِنَ الدَّفَّةِ لِلشَّابُورَةِ ע' (دف) دَفَّة.

شَبْرَقَة מ' 1. דְּמֵי כִּיס. 2. חַיֵּי רְוָחָה.

شِبْشِبٌ T ج شَبَاشِبُ وشَبَاشِيبُ נַעַל בַּיִת.

(شبط) شَبُّوطٌ ج شَبَابِيطُ שַׁבּוּט, שְׁבּוּטָא (דג), קַרְפְּיוֹן.

شَبِعَ ـَ 1. שָׂבַע, אָכַל דֵּי צָרְכּוֹ. 2. מָאַס בּוֹ. شَبِعَ مِنَ الأَمْرِ وَرَوِيَ קָצָה נַפְשׁוֹ בְּ־, הָיָה לוֹ לְזָרָא. مَنْهُومَانِ لَا يَشْبَعَانِ طَالِبُ عِلْمٍ وَطَالِبُ مَالٍ ע' نهم. شَبَّعَ II הִשְׂבִּיעַ, פִּטֵּם. أَشْبَعَ IV 1. הִשְׂבִּיעַ, מִלֵּא, פִּטֵּם. 2. הֶאֱרִיךְ אֵם קְרִיאָה (בדקדוק). 3. הִפְרִיז. أَشْبَعَهُ ضَرْبًا הִכָּהוּ מַכּוֹת נֶאֱמָנוֹת. أَشْبَعَ نَهَمَهُ العِلْمِيَّ הֶעֱמִיק לַחְקֹר וְלִלְמֹד. شَبْعٌ. شِبَعٌ שֹׂבַע, רְוָיָה. شَبْعَانُ ج شِبَاعٌ שָׂבֵעַ, מָלֵא. إِشْبَاعٌ 1.

שֹׂבַע, רְוָיָה, רִוָּיוֹן. 2. הַאֲרָכַת אֵם קְרִיאָה. إِشْبَاعٌ جِنْسِيٌّ ע' (جنس). مُشْبَعٌ. مُشَبَّعٌ סָפוּג, רָווּי, עָמוּס, מָלֵא, טָעוּן.

شَبِقَ – הִתְאַוָּה, תָּקַף אוֹתוֹ יִצְרוֹ. شَبَقٌ יַחַם, יִחוּם, חֵשֶׁק (מיני). شَبِقٌ מְיֻחָם, מִתְאַוֶּה תַּאֲוָה מִינִית, מִתְאַוֶּה.

شُبُوقٌ T מִקְטֶרֶת תּוּרְכִּית.

شَبَكَ – 1. שָׂרַג, סִבֵּךְ, שִׁלֵּב, שָׁזַר. 2. הִשְׂתָּרֵג, הִסְתַּבֵּךְ, נֶאֱחַז. 3. לָפַת בִּזְרוֹעוֹ, חִבֵּק. 4. עָנַד לְ־ טַבַּעַת. شَبَكَ ذِرَاعَهُ بِذِرَاعِهَا שִׁלֵּב יָדוֹ בְּיָדָהּ. شَبَّكَ II 1. שִׁלֵּב חָזָק, אָחַז בְּכֹחַ. 2. רִשֵּׁת, עָשָׂה רֶשֶׁת. تَشَبَّكَ V. تَشَابَكَ VI הִשְׂתָּרֵג, הִסְתַּבֵּךְ, נִלְפַּת, נֶאֱחַז, הִתְעַרְבֵּב, הִשְׁתַּזֵּר. إِشْتَبَكَ VIII الْجَيْشَانِ שְׁנֵי הַצְּבָאוֹת נִלְחֲמוּ זֶה בָּזֶה. شَبْكَةٌ מ' טַבַּעַת אֵרוּסִים. شَبَكَةٌ ج شَبَكَاتٌ وشِبَاكٌ 1. רֶשֶׁת, מִכְמֹרֶת. 2. מַעֲרֶכֶת (תחבורה, חיטוך וכו'). 3. מַלְכֹּדֶת. شَبَكَةٌ شَائِكَةٌ רֶשֶׁת תַּיִל דּוֹקְרָנִי. شَبَكَةُ الْعَنْكَبُوتِ קוּרֵי עַכָּבִישׁ. شَبَكَةُ الْعَيْنِ הָרִשְׁתִּית. شَبَكَةُ الْمُوَاصَلَاتِ מַעֲרֶכֶת (רֶשֶׁת) הַתַּחְבּוּרָה. شَبَكِيٌّ רִשְׁתִּי. الشَّبَكِيَّةُ רִשְׁתִּית (העין). شُبْكَةٌ קִרְבַת דָּם. شَبِيكَةٌ ج شَبَائِكُ סְבָכָה, סוֹרֵג. شُبَّاكٌ ج شَبَابِيكُ חַלּוֹן, אֶשְׁנָב. شُبَّاكُ التَّذَاكِرِ אֶשְׁנָב לִמְכִירַת כַּרְטִיסִים, קֻפָּה. شُبَّاكُ الْعَرْضِ חַלּוֹן רַאֲוָה. مَشْبَكٌ ج مَشَابِكُ 1. אֶטֶב, מְהַדֵּק, הֶדֶק. 2. סִכָּה (תכשיט). تَشَابُكٌ 1. הִשְׂתָּרְגוּת, הִסְתַּבְּכוּת, סְבָךְ, הִשְׁתַּזְּרוּת. 2. לְחִימָה. 3. תִּשְׁלֹבֶת. تَشَابُكٌ بِالْأَيْدِي תִּגְרַת יָדַיִם. إِشْتِبَاكٌ 1. תִּסְבֹּכֶת, סִבּוּךְ, לְכִידָה (ברשת), הִלָּכְדוּת. 2. לְחִימָה, תִּגְרָה. فَضٌّ (فَكٌّ) الِاشْتِبَاكِ הַפְרָדַת כּוֹחוֹת. مُشَبَّكٌ מְרֻשָּׁת (חלון למשל). مُشْتَبِكٌ 1. מְעֹרָב, מְסֻבָּךְ. 2. נִלְחָם. شُوبَكٌ ע' שם.

(شبل) أَشْبَلَتْ IV 1. הִמְלִיטָה גּוּרִים (לביאה). 2. רִחֲמָה (אם על בנה), טִפְּלָה. شِبْلٌ ج أَشْبَالٌ גּוּר אַרְיֵה, כְּפִיר. إِنَّ ذَاكَ الشِّبْلَ مِنْ ذَاكَ الْأَسَدِ פת' כְּאָב כֵּן בְּנוֹ.

شَبِينٌ. إِشْبِينٌ .As ج أَشَابِينُ 1. שׁוֹשְׁבִין. 2. סַנְדָּק.

شَبَّهَ II 1. דִּמָּה, הִשְׁוָה. 2. הִמְשִׁיל. 3. דִּמָּה בְּנַפְשׁוֹ, חָשַׁב לְאַחֵר. وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَكِنْ شُبِّهَ لَهُمْ ק' וְלֹא הֲרָגוּהוּ וְלֹא צְלָבוּהוּ וְרַק דִּמּוּ בְּנַפְשָׁם. شَبَّهَ الْفَتَاةَ بِالْبَدْرِ הִמְשִׁיל אֶת הָעַלְמָה לַלְּבָנָה. شَابَهَ III דָּמָה, הָיָה זֵהֶה לְ־. وَمَا شَابَهَ ذَلِكَ וְכַיּוֹצֵא בָּזֶה, וְכַדּוֹמֶה (וכו'). أَشْبَهَ IV דָּמָה לְ־, הָיָה כְּמוֹ. مَا أَشْبَهَ اللَّيْلَةَ بِالْبَارِحَةِ מָה רַב הַדִּמְיוֹן בֵּין הַיּוֹם לְיוֹם הָאֶתְמוֹל. مَنْ أَشْبَهَ أَبَاهُ فَمَا ظَلَمَ פת' מַעֲשֵׂי אָבוֹת סִימָן לְבָנִים, כְּאָב כֵּן בְּנוֹ. تَشَابَهُوا VI 1. דָּמוּ זֶה לָזֶה, חָפְפוּ. 2. הִשְׁתַּמֵּעַ לְכַמָּה מַשְׁמָעוּיוֹת. إِشْتَبَهَ VIII فِي، بِـ 1. הֵטִיל סָפֵק בְּ־, פִּקְפֵּק בְּ־. 2. חָשַׁד בְּ־. 3. عَلَى נִטְשְׁטֵשׁ, הִתְעַרְפֵּל. إِشْتَبَهَ فِي أَمْرِهِ חָשַׁד בּוֹ. شِبْهٌ ج أَشْبَاهٌ 1. דּוֹמֶה, כְּמוֹ, שָׁוֶה, חוֹפֵף. 2. מֵעֵין. شِبْهُ جَزِيرَةٍ חֲצִי אִי. شِبْهُ رَسْمِيٍّ רִשְׁמִי לְמֶחֱצָה. شِبْهُ الْمُعَيَّنِ רוֹמְבּוֹאִיד (בהנדסה). شِبْهُ الْمُنْحَرِفِ טְרַפֵּז. فِي شِبْهِ عُزْلَةٍ כִּמְעַט בִּבְדִידוּת. شَبَهٌ 1. דִּמְיוֹן. 2. נְחֹשֶׁת קַלָּל, פְּלִיז. مَا لَهُ شَبَهٌ אֵין דּוֹמֶה לוֹ. شُبْهَةٌ ج شُبُهَاتٌ 1. חֲשָׁד, סָפֵק, פִּקְפּוּק. 2. בִּלְבּוּל, סְתִימוּת, חֹסֶר בְּהִירוּת. إِنَّهُ فَوْقَ الشُّبُهَاتِ הוּא מֵעַל לְכָל סָפֵק (חֲשָׁד). ذَوُو (أَصْحَابُ) الشُّبُهَاتِ אֲנָשִׁים מְפֻקְפָּקִים. شَبَهَانٌ פְּלִיז, נְחֹשֶׁת קַלָּל. شَبِيهٌ ج شِبَاهٌ דּוֹמֶה, כְּמוֹ, מֵעֵין. شَبِيهُ الشَّيْءِ مُنْجَذِبٌ إِلَيْهِ פת' כָּל עוֹף לְמִינוֹ. مُشَابِهٌ דּוֹמֶה לְ־, כַּיּוֹצֵא בְּ־. تَشْبِيهٌ ج تَشْبِيهَاتٌ وتَشَابِيهُ 1. דִּמּוּי, הַדְמָיָה, הַשְׁוָאָה. 2. מָשָׁל, אַלֵּגוֹרְיָה. 3. הַאֲנָשָׁה, מַתַּן תְּכוּנוֹת אֱנוֹשִׁיּוֹת לָאֵל. مُشَابَهَةٌ דִּמְיוֹן, הַקְבָּלָה, חֲפִיפָה. تَشَبُّهٌ بِـ חִקּוּי. تَشَابُهٌ 1. דִּמְיוֹן. 2. תַּסְמִיךְ, אַסוֹצְיַאצְיָה. إِشْتِبَاهٌ 1. פִּקְפּוּק, הֲטָלַת סָפֵק, חֲשָׁד. 2. דִּמְיוֹן. مَشْبُوهٌ. مُشْتَبَهٌ بِهِ (فِيهِ) חָשׁוּד. مُتَشَابِهٌ דּוֹמֶה לְ־. ج مُتَشَابِهَاتٌ מְעֻרְפָּל, לֹא בָּרוּר, רַב מַשְׁמָעִי (באסלאם).

(شبو) شَبَاةٌ ج شَبَوَاتٌ 1. חֹד (של חרב וכו'), עֹקֶץ, קָצֶה מְחֻדָּד. 2. עֹקֶץ הָעַקְרָב.

شَتَّ – 1. הִתְפַּזֵּר, נָפוֹץ. 2. פִּזֵּר. شَتَّتَ II. أَشَتَّ IV פִּזֵּר, הֵפִיץ. شَتَّتَ اللَّهُ شَمْلَهُمْ הָאֵל הֱפִיצָם לְכָל עֵבֶר. تَشَتَّتَ V פֻּזַּר, נָפוֹץ, הִתְפַּזֵּר. تَشَتَّتَ جَمْعُهُمْ נָפוֹצוּ לְכָל רוּחַ. شَتٌّ ج أَشْتَاتٌ 1. פִּזּוּר, הִתְפַּזְּרוּת, פֵּרוּד. 2. קֶטַע, חֵלֶק. أَشْتَاتٌ مِنَ الْمَعْلُومَاتِ קִטְעֵי יְדִיעוֹת. شَتَاتٌ פְּזוּרָה. جَمْعُ الشَّتَاتِ אִחוּד הַפְּזוּרָה (הַמִּשְׁפָּחוֹת). شَتِيتٌ ج شَتَّى מְפֻזָּר, מְקֻטָּע, שׁוֹנֶה. أُمُورٌ شَتَّى עִנְיָנִים רַבִּים (שׁוֹנִים). تَحْسَبُهُمْ جَمِيعًا وَقُلُوبُهُمْ شَتَّى ק' תְּדַמֶּה כִּי מְאֻחָדִים הֵם אַךְ לִבּוֹתָם מְפֻזָּרִים. شَتَّانَ مَا بَيْنَهُمَا! מָה רַב הַמֶּרְחָק בֵּינֵיהֶם! شَتَّانَ مَا بَيْنَ الْقَوْلِ وَالْعَمَلِ! מָה רַב הַשּׁוֹנִי בֵּין דִּבּוּר לְמַעֲשֶׂה! تَشْتِيتٌ פִּזּוּר, הֲפָצָה לְכָל עֵבֶר.

شَتَرَ – קָרַע, שִׁסַּע. شَتِرَ – נִקְרַע, נֶהְפַּךְ עַפְעַף עֵינוֹ.

شَتَلَ – שָׁתַל, נָטַע. شَتْلَةٌ ج شَتَائِلُ שְׁתִיל, נֶטַע. مَشْتَلٌ ج مَشَاتِلُ מִשְׁתָּלָה.

شَتَمَ – קִלֵּל, גִּדֵּף, חֵרֵף. شَاتَمُوا III. تَشَاتَمُوا VI קִלְּלוּ זֶה אֶת זֶה. شَتْمٌ גִּדּוּף, גִּנּוּי. شَتِيمَةٌ ج شَتَائِمُ קְלָלָה, גִּדּוּף, בִּזּוּי. كَالَ الشَّتَائِمَ لِـ קִלֵּל קְלָלוֹת נִמְרָצוֹת אֶת־. مُشَاتَمَةٌ הַחְלָפַת קְלָלוֹת.

(شتو) شَتَا – شَتَّى II. أَشْتَى IV חָרַף, בִּלָּה אֶת הַחֹרֶף בְּ־. شِتَاءٌ ج أَشْتِيَةٌ 1. חֹרֶף. 2. גֶּשֶׁם. شَتَوِيٌّ חָרְפִּי, שֶׁל הַחֹרֶף. مَشْتًى ج مَشَاتٍ(ي) מְעוֹן חֹרֶף. شَاتٍ(ي) חָרְפִּי, קַר, גָּשׁוּם.

شَجَّ – מָחַץ, רוֹצֵץ (ראש, פנים). يَدٌ تَشُجُّ وَأُخْرَى مِنْكَ تَأْسُونِي פת' ע' يد.

شَجَبَ – הוֹקִיעַ, פִּרְסֵם לִגְנַאי, גִּנָּה. شَجْبٌ גִּנּוּי, הוֹקָעָה. شِجَابٌ ج شُجُبٌ. مِشْجَبٌ ج مَشَاجِبُ קוֹלָב.

شَجَرَ – 1. רָב, הִתְקוֹטֵט. 2. דָּקַר. شَجَّرَ II נָטַע עֵצִים, יִעֵר. شَاجَرَ III. تَشَاجَرَ VI הִתְקוֹטֵט, הִתְכַּתֵּשׁ. شَجَرَةٌ ج شَجَرٌ وشَجَرَاتٌ وأَشْجَارٌ עֵץ. شَجَرَةُ النَّسَبِ אִילַן הַיֻּחֲסִין, סֵפֶר (מְגִלַּת) הַיַּחַס. شَجَرَةٌ نَفْضِيَّةٌ עֵץ נָשִׁיר. أَشْجَارٌ مُثْمِرَةٌ

עֲצֵי פְּרִי, עֲצֵי מַאֲכָל. شَجِرٌ. مُشْجِرٌ מְיֹעָר. شُجَيْرَةٌ ج شُجَيْرَاتٌ עֵץ קָטָן, שִׂיחַ. شِجَارٌ. مُشَاجَرَةٌ קְטָטָה, תִּגְרַת יָדַיִם, רִיב, הִתְכַּתְּשׁוּת. مُشَجَّرٌ 1. פִּרְחוֹנִי. 2. מְיֹעָר. 3. מְגֻיָּד (שיש).

شَجُعَ ـُ אָזַר עֹז. شَجَّعَ II עוֹדֵד, אִמֵּץ, חִזֵּק. تَشَجَّعَ V 1. הֵעֵז, הִרְהִיב עֹז בְּנַפְשׁוֹ, הִתְאַזֵּר עֹז, הִתְגַּבֵּר. 2. הֶעֱמִיד פְּנֵי אַמִּיץ. شُجَاعٌ ج شُجْعَانٌ אַמִּיץ, עָשׂוּי לִבְלִי חָת, עַז רוּחַ, גִּבּוֹר. شَجَاعَةٌ אֹמֶץ לֵב. تَشْجِيعٌ עִדּוּד, חִזּוּק. مُشَجِّعٌ מְעוֹדֵד. جُمْهُورُ الْمُشَجِّعِينَ קְהַל הָאוֹהֲדִים.

شَجَنَ ـُ 1. הָמָה (יונה). 2. הִדְאִיג. شَجِنَ ـَ דָּאַב, נֶעֱצַב, הָיָה תּוּגָה. شَجَّنَ II. أَشْجَنَ IV הֶעֱצִיב. شَجَنٌ ج شُجُونٌ דַּאֲבָה, דְּאָגָה, יָגוֹן. الْحَدِيثُ ذُو شُجُونٍ הַשִּׂיחָה מִתְגַּלְגֶּלֶת מִנּוֹשֵׂא לְנוֹשֵׂא, הַשִּׂיחָה מִסְתָּעֶפֶת.

(شجو) شَجَا ـُ أَشْجَى IV 1. צִעֵר, הֶעֱצִיב. 2. הִרְנִין (שיר, מוזיקה וכו'). شَجِيَ ـَ 1. עָמְדָה עֶצֶם בִּגְרוֹנוֹ. 2. דָּאַג, דָּאַב, הִתְעוֹרְרוּ בּוֹ זִכְרוֹנוֹת נוּגִים. شَجٍ (ي) מֻדְאָג, נוּגֶה. شَجْوٌ עֶצֶב, צַעַר. شَجًا. شَجًى עֶצֶם בַּגָּרוֹן. شَجِيٌّ 1. נוּגֶה, עָצוּב, מֻדְאָג. 2. מְעוֹרֵר רִגְשׁוֹת, סֶנְטִימֶנְטָלִי, רִגְשִׁי. مُشْجٍ (ي) מְרַגֵּשׁ, פָּתֶטִי.

شَحَّ ـِ 1. פָּחַת, הָלַךְ וְהִתְמַעֵט, נִדַּלְדֵּל. 2. بِـ عَلَى קִמֵּץ, הָיָה קַמְצָן בְּ־. شَاحَّ III بِـ 1. הִתְקַמְצֵן עַל־. 2. הִתְפַּלְמֵס עִם־. تَشَاحُّوا VI הִתְחָרוּ בְּקַמְצָנוּת זֶה עִם זֶה. شُحٌّ. شُحٌّ קַמְצָנוּת, כִּילוּת. شَحِيحٌ ج أَشِحَّاءُ وَأَشِحَّةٌ קַמְצָן, כִּילַי. الْأَيَّامُ الشَّحَائِحُ יְמֵי הַבַּצֹּרֶת. مُشَاحَّةٌ חִלּוּקֵי דֵּעוֹת, הִתְפַּלְמְסוּת. لَا مُشَاحَّةَ فِي ذَلِكَ אֵין מִי שֶׁחוֹלֵק עַל כָּךְ, לֵית מַאן דְּפָלִיג ש־.

شَحُبَ ـُ 1. הֶחְוִיר. 2. כָּחַשׁ, רָזָה. شُحُوبٌ חִוָּרוֹן, רָזוֹן. شَاحِبٌ ج شَوَاحِبُ 1. חִוֵּר. 2. רָזֶה, כָּחוּשׁ, חַלָּשׁ.

شَحَتَ מ' קִבֵּץ נְדָבוֹת. شَحَّات מְקַבֵּץ נְדָבוֹת ע' شَحَّاذ.

شَحَذَ ـَ 1. חִדֵּד, הִשְׁחִיז. 2. אִמֵּץ אֶת מוֹחוֹ (לפתרון בעיה). 3. קִבֵּץ נְדָבוֹת, חָזַר (חִזֵּר) עַל הַפְּתָחִים. شَحَّاذٌ קַבְּצָן, מְקַבֵּץ נְדָבוֹת. شَحَّاذُ الْعَيْنِ שְׂעוֹרָה (בעין). شِحَاذَةٌ חִזּוּר עַל הַפְּתָחִים, קַבְּצָנוּת. مِشْحَذٌ. مِشْحَذَةٌ מַשְׁחֵז, מַשְׁחֵזָה.

شَحَّرَ II כִּסָּה בְּפִיחַ. شُحَّارٌ פִּיחַ. شُحْرُورٌ ج شَحَارِيرُ שַׁחְרוּר, טָרְ״ד, קִיכְלִי (ציפור שיר, blackbird). مُشَحَّرٌ מְפֻיָּח.

شَحَطَ ـَ 1. רָחַק, הָיָה רָחוֹק. 2. שָׁבַת, הָשְׁבַּת (מנוע). 3. עָלָה עַל שִׂרְטוֹן. شَحْطَةٌ ج شَحَطَاتٌ 1. מַקָּף (־). 2. פַּס (של דרגה צבאית), קַו. شَحَّاطَةٌ ס' גַּפְרוּר. شَاحِطٌ 1. רָחוֹק. 2. תָּקוּעַ, שֶׁעָלָה עַל שִׂרְטוֹן (אנייה וכו').

شَحْطَطَ מ' "טִרְטֵר", שָׁלַח מִמָּקוֹם לְמָקוֹם.

شَحُمَ ـُ שָׁמֵן. شَحَمَ ـَ שִׁמֵּן, מָשַׁח בְּשֶׁמֶן. شَحْمٌ ج شُحُومٌ وشُحُومَاتٌ שֻׁמָּן, שֹׁמֶן, חֵלֶב. بِشَحْمِهِ وَلَحْمِهِ בִּכְבוֹדוֹ וּבְעַצְמוֹ, הוּא בְּעַצְמוֹ. شَحْمَةٌ 1. חֲתִיכַת שֻׁמָּן. 2. בְּדַל אֹזֶן, תְּנוּךְ. شَحْمَةُ الْأَرْضِ כְּמֵהָה (פטרייה הגדלה מתחת לאדמה). شَحْمَةُ الْعَيْنِ גַּלְגַּל הָעַיִן. مَا كُلُّ بَيْضَاءَ شَحْمَةٌ وَلَا كُلُّ سَوْدَاءَ تَمْرَةٌ פת' לֹא כָּל הַנּוֹצֵץ זָהָב. شَحِيمٌ שָׁמֵן. مِشْحَمَةٌ ج مَشَاحِمُ אַסּוּךְ, מַזְרֵק לְסִיכָה. تَشْحِيمٌ סִיכָה, מְשִׁיחָה. زُيُوتُ التَّشْحِيمِ שַׁמְנֵי סִיכָה. مُشْحِمٌ בַּשְׂרָנִי (פרי).

شَحَنَ ـَ بِـ טָעַן, הֶעֱמִיס, מִלֵּא. شَحِنَ ـَ عَلَى שָׂטַם אֶת־, שָׂנֵא, הִתְיַחֵס בְּאֵיבָה. شَاحَنَ III שָׂטַם, אִיֵּב, שָׂנֵא. أَشْحَنَ IV הִטְעִין, מִלֵּא. تَشَاحَنُوا VI שָׂנְאוּ זֶה אֶת זֶה. شَحْنٌ טְעִינָה, הַעֲמָסָה. بُولِيسَةُ شَحْنٍ שְׁטַר מִטְעָן. سَفِينَةُ شَحْنٍ סְפִינַת מִטְעָן, אֳנִיַּת מַשָּׂא. سَيَّارَةُ شَحْنٍ. شَاحِنَةٌ מַשָּׂאִית, מְכוֹנִית מַשָּׂא. شَحْنَةٌ מִטְעָן, מַשָּׂא. شِحْنَةٌ كَهْرُبَائِيَّةٌ מִטְעָן חַשְׁמַלִּי. شِحْنَةٌ مُتَفَجِّرَاتٍ מִטְעַן חַבָּלָה. شَحْنَاءُ אֵיבָה, מַשְׂטֵמָה. مُشَاحَنَةٌ ج مُشَاحَنَاتٌ סִכְסוּךְ, מַחְלֹקֶת, רִיב, קְטָטָה. شَاحِنٌ מַטְעֵן (בחשמל). شَاحِنُ الْمِرْكَمِ מַטְעֵן הַסּוֹלְלָה. مَشْحُونٌ טָעוּן, עָמוּס, מָלֵא.

شَخَّ ـُ 1. הִשְׁתִּין. 2. נָחַר. شَخٌّ הַשְׁתָּנָה. مَشْخَخَةٌ מִשְׁתָּנָה.

شَخَبَ ـُ זָרַם (חלב מפרה, דם וכו').

شَخْبَطَ שִׁרְבֵּט, "קִשְׁקֵשׁ". شَخْبَطَةٌ שִׁרְבּוּט.

شَخْتُورٌ. شَخْتُورَةٌ ج شَخَاتِيرُ סִירָה.

شَخَرَ ـِ 1. נָחַר, חִרְחֵר, נָהַם. 2. צָהַל (סוס), נָעַר (חמור).

شَخْشَخَ רָעַשׁ, הִשְׁמִיעַ רַעַשׁ אוֹ צִלְצוּל. شُخْشِيخَةٌ ج شَخَاشِيخُ רַעֲשָׁן (של ילדים).

شَخَصَ ـَ 1. הוֹפִיעַ מֵרָחוֹק. 2. بِـ נָעַץ מַבָּט, הִסְתַּכֵּל בְּמַבָּט נוֹקֵב. 3. הִזְדַּקֵּר (בסביבתו). 4. مِنْ יָצָא מִן. 5. הִתְיַצֵּב לִפְנֵי־. شَخَّصَ II 1. זִהָה, קָבַע זֶהוּת. 2. אִבְחֵן (מחלה). أَشْخَصَ IV שָׁלַח, שִׁגֵּר. تَشَخَّصَ V 1. נִגְלָה. 2. אֻבְחַן. شَخْصٌ ج أَشْخَاصٌ وشُخُوصٌ אָדָם, אִישׁ, מִישֶׁהוּ, פְּרָט, דְּמוּת (במחזה). شَخْصٌ مَعْنَوِيٌّ (اعْتِبَارِيٌّ) אִישִׁיּוּת מִשְׁפָּטִית (יוּרִידִית). جَاءَ بِشَخْصِهِ בָּא בְּעַצְמוֹ. شَخْصِيٌّ אִישִׁי, פְּרָטִי. الْأَحْوَالُ الشَّخْصِيَّةُ 1. עִנְיְנֵי אִישׁוּת. 2. מַצָּב מִשְׁפַּחְתִּי. شَخْصِيَّةٌ אִישִׁיּוּת, דְּמוּת (במחזה). شَخْصِيَّةٌ اعْتِبَارِيَّةٌ אִישִׁיּוּת מִשְׁפָּטִית (יוּרִידִית). بِطَاقَةٌ شَخْصِيَّةٌ תְּעוּדַת זֶהוּת. تَحْقِيقُ الشَّخْصِيَّةِ זִהוּי. لَا شَخْصِيَّةَ لَهُ חֲדַל אִישִׁים. تَشْخِيصٌ 1. זִהוּי. 2. אִבְחוּן. طَابُورُ تَشْخِيصٍ מִסְדַּר זִהוּי. تَشْخِيصٌ نَفْسَانِيٌّ אִבְחוּן פְּסִיכוֹלוֹגִי. شَاخِصٌ נִצָּב, קָבוּעַ, גָּלוּי. مُشَخِّصٌ 1. מְאַבְחֵן. 2. שַׂחְקָן. مُشَخِّصَاتٌ קַוֵּי אֹפִי.

شَخَطَ فِي מ' נָזַף בְּ־, צָעַק עַל־.

شَخْلَلَ מ' הִשְׁמִיעַ רַעַשׁ. شُخْلِيلَةٌ רַעֲשָׁן (של ילדים).

شَدَّ ـُ 1. הָיָה חָזָק, הָיָה עַז. 2. קָשַׁר בְּחָזְקָה, חִזֵּק, הִדֵּק. 3. מָשַׁךְ (חבל וכו'), גָּרַר

בְּחָזְקָה, מָתַח. 4. לָחַץ (יד). 5. ק׳ אָטַם לִבּוֹ. 6. רָתַם (בהמה), חָבַשׁ. 7. תָּקַף קָשׁוֹת. شَدَّ أَزْرَهُ ע׳ (ازر). شَدَّ رِحَالَهُ ע׳ (رحل). شَدَّ الزِّمَامَ שָׁלַט בַּמַּצָּב, אָחַז בְּרֶסֶן. شَدَّ وِثَاقَهُ כָּבַל אוֹתוֹ הֵיטֵב. لَشَدَّ مَا كَانَ سُرُورِي! מָה גְּדוֹלָה הָיְתָה שִׂמְחָתִי! شَدَّدَ II 1. חִזֵּק, הִדֵּק. 2. הִקְשָׁה, הֶחְמִיר, הִתְאַכְזֵר, הֵצִיק. 3. הִדְגִּישׁ, הִטְעִים. شَدَّدَ فِي طَلَبِهِ בִּקֵּשׁ בְּתֹקֶף (בְּמַפְגִּיעַ). شَدَّدَ مِنْ عَزِيمَتِهِ חִזֵּק אֶת יָדוֹ (הַחְלָטָתוֹ). شَدَّدَ العُقُوبَةَ הֶחְמִיר אֶת הָעֹנֶשׁ. شَادَّ III הִתְחָרָה, נֶאֱבַק. تَشَدَّدَ V 1. הָיָה תַּקִּיף, הֶחְמִיר, הִתְעַקֵּשׁ, הִגְזִים. 2. הִתְחַזֵּק. تَشَادُّوا VI הִתְקוֹטְטוּ זֶה עִם זֶה. إِشْتَدَّ VIII הֶחְמִיר, נַעֲשָׂה רְצִינִי, גָּבַר, הִתְגַּבֵּר. إِشْتَدَّ الضَّغْطُ גָּבַר הַלַּחַץ. إِشْتَدَّ سَاعِدُهُ גָּבְרָה יָדוֹ, הִתְחַזֵּק, נִצַּח. شَدٌّ מְשִׁיכָה, מְתִיחָה. شَدُّ الحَبْلِ מְשִׁיכַת חֶבֶל (בספורט). شَدَّةٌ ج شَدَّاتٌ 1. הַתְקָפָה. 2. חִזּוּק, הַדְגָּשָׁה, הַטְעָמָה. 3. דָּגֵשׁ (בדקדוק). 4. סֶט קְלָפִים. شِدَّةٌ 1. עָצְמָה, חֹזֶק, עֹז, תֹּקֶף, קֹשִׁי. 2. ج شَدَائِدُ צָרָה, אָסוֹן, פֻּרְעָנוּת. شَدِيدٌ ج أَشِدَّاءُ 1. אֵיתָן, חָזָק, עַז, קָשׁוּחַ. 2. חָמוּר (מצב, מחלה וכו׳). لَيْسَ الشَّدِيدُ بِالصُّرَعَةِ ע׳ (صرع). شَدِيدُ البَأْسِ עַז רוּחַ (נֶפֶשׁ). شَدِيدُ الشَّكِيمَةِ קְשֵׁה עֹרֶף, עִקֵּשׁ. شَدِيدُ اللَّهْجَةِ טוֹן תַּקִּיף (מכתב, נזיפה וכו׳). شَدِيدُ الوَطْأَةِ חָמוּר, אַכְזָר, לְלֹא רַחֵם. أَشُدٌّ 1. בְּשֵׁלוּת מֻשְׁלֶמֶת (של בחור). 2. עָצְמָה. بَلَغَ أَشُدَّهُ הִגִּיעַ לְבַגְרוּת מֻשְׁלֶמֶת. مِشَدٌّ ج مِشَدَّاتٌ מָחוֹךְ. تَشْدِيدٌ 1. חִזּוּק, הִדּוּק, הַקְשָׁחָה. 2. הַדְגָּשָׁה (בדקדוק). مُشَادَّةٌ ج مُشَادَّاتٌ תִּגְרָה, קְטָטָה, סִכְסוּךְ. إِشْتِدَادٌ הַחְמָרָה, הַכְבָּדָה. مَشْدُودٌ 1. קָשׁוּר. 2. מָתוּחַ. مُشَدِّدٌ מַחְמִיר. ظُرُوفٌ مُشَدِّدَةٌ ע׳ (ظرف). مُشَدَّدٌ 1. מְדֻגָּשׁ (אות). 2. חָמוּר. مُتَشَدِّدٌ מַחְמִיר, קַפְּדָן, מְדַקְדֵּק.

شَدَخَ - 1. פָּצַע, שָׂרַט. 2. מָחַץ, רוֹצֵץ. تَشَدَّخَ V. إِنْشَدَخَ VII נִסְדַּק, נִבְקַע. شَدْخٌ ج شُدُوخٌ בֶּקַע, סֶדֶק, שְׂרִיטָה.

(شدق) تَشَدَّقَ V לִהֵג, הִתְרַבְרֵב, הִצְטַעְצֵעַ, דִּבֵּר גְּבוֹהָה גְּבוֹהָה. شِدْقٌ ج أَشْدَاقٌ זָוִית הַפֶּה. ضَحِكَ مِلْءَ شِدْقَيْهِ צָחַק מֵאֹזֶן לְאֹזֶן. צָחַק בְּכָל פֶּה. أَشْدَقُ ج شُدْقٌ רַבְרְבָן. مُتَشَدِّقٌ מִצְטַעְצֵעַ, רַבְרְבָן.

شَدَنَ - נִגְמַל (עוֹפֶר מאמו). شَادِنٌ ج شَوَادِنُ עֹפֶר.

شَدَهَ - הִתְמִיהַּ, הִכָּה בְּתִמָּהוֹן. شُدِهَ. إِنْشَدَهَ VII תָּמַהּ, הֻכָּה בְּתִמָּהוֹן, הִשְׁתּוֹמֵם, בָּא בִּמְבוּכָה. مَشْدُوهٌ נָבוֹךְ, אָחוּז תִּמָּהוֹן, מִשְׁתּוֹמֵם.

(شدو) شَدَا - 1. דִּקְלֵם (שירה). 2. פִּזֵּם, שָׁר. 3. הִשְׂכִּיל, קָנָה דַּעַת. شَدْوٌ זִמְרָה, שִׁירָה. شَادِ(ي) ج شُدَاةٌ 1. זַמָּר. 2. מְדַקְלֵם. 3. מַשְׂכִּיל, קוֹנֶה דַּעַת. لَيْلَةٌ شَادِيَةٌ עֶרֶב זִמְרָה.

شَذَّ - عَنْ 1. סָטָה מ־, יָצָא מִן הַכְּלָל, חָרַג מ־. 2. הָיָה שׁוֹנֶה, פָּרַשׁ, הָיָה נִפְרָד מ־. شَذَّ عَنِ القَاعِدَةِ יָצָא מִן הַכְּלָל, הָיָה חָרִיג. شُذُوذٌ סְטִיָּה, חֲרִיגָה. شُذُوذٌ جِنْسِيٌّ סְטִיָּה מִינִית. شَاذٌّ ج شَوَاذُّ وشُذَّاذٌ 1. חָרִיג, יוֹצֵא מִן הַכְּלָל, יוֹצֵא דֹּפֶן. 2. מְפֹרָד, מְפֹרָשׁ. شَاذُّ الأَطْوَارِ מוּזָר, מְשֻׁנֶּה. شَاذٌّ جِنْسِيًّا סוֹטֶה מִין. شُذَّاذُ الآفَاقِ זָרִים, נוֹדְדִים (שאין להם ארץ מולדת), אָרְחֵי פָּרְחֵי. لِكُلِّ قَاعِدَةٍ شَوَاذُّ לְכָל כְּלָל יוֹצֵא מִן הַכְּלָל.

شَذَبَ - شَذَّبَ II 1. גָּזַם, זָמַר, זִמֵּר (ענפים), קִלֵּף, גִּלֵּף. شَذْبٌ. تَشْذِيبٌ גִּזּוּם. مِشْذَبٌ ج مَشَاذِبُ מַגַּל יָד.

شَذَّرَ II 1. שִׁבֵּץ (מחרוזת). 2. שִׁבֵּץ דִּבְרֵי שִׁירָה (בנאום וכו׳). شَذْرَةٌ ج شَذَرَاتٌ وشُذُورٌ 1. חֲתִיכַת זָהָב. 2. פְּנִינָה. شَذَرَاتٌ זוּטוֹת, פַּכִּים קְטַנִּים. تَفَرَّقُوا شَذَرَ مَذَرَ נָפוֹצוּ לְכָל רוּחַ (עָבָר).

(شذو) شَذَا - הֵפִיץ רֵיחַ נִיחוֹחַ (מושק). شَذًا. شَذَى בֹּשֶׂם, רֵיחַ נִיחוֹחַ, אֲרוֹמָה. شَذِيٌّ אֲרוֹמָתִי, רֵיחָנִי.

شَرَّ - 1. הָיָה רַע, הָיָה רָשָׁע, הִתְנַכֵּל. 2. פָּרַשׂ. 3. הוֹקִיעַ, גִּנָּה. 4. תָּלָה (כביסה למשל), יִבֵּשׁ. شَرٌّ ج شُرُورٌ 1. רָעָה, רֹעַ, רִשְׁעוּת, זָדוֹן. 2. רַע, רָשָׁע, זֵד. شَرٌّ مُسْتَطِيرٌ צָרָה צְרוּרָה. هَزَمَهُمْ شَرَّ هَزِيمَةٍ הֱבִיסָם תְּבוּסָה מְבִישָׁה. إِنَّ فِي الشَّرِّ خِيَارًا. بَعْضُ الشَّرِّ أَهْوَنُ مِنْ بَعْضٍ פת׳ תְּפֹס אֶת הָרַע בְּמִעוּטוֹ. شِرَّةٌ 1. רָעָה, רִשְׁעוּת. 2. פֶּגַע רַע. 3. חֵטְא. 4. לַהַט נְעוּרִים. شِرِّيرٌ ج أَشْرَارٌ وأَشِرَّاءُ. شَرَانِيٌّ רָשָׁע, רַע, אִישׁ חָמָס, מְעַוֵּל, נָבָל. الشِّرِّيرُ 1. הַשָּׂטָן. 2. פֶּגַע רָע. شَرَرَةٌ ج شَرَرٌ. شَرَارَةٌ ج شَرَارٌ وشَرَارَاتٌ רֶשֶׁף, נִיצוֹץ, גֵּץ. شَمْعَةُ الشَّرَارَةِ מַצֵּת. مُشَارَّةٌ מְרִיבָה, מִלְחֶמֶת רֵעִים.

(شرأب) إِشْرَأَبَّ 1. מָתַח צַוָּארוֹ כְּדֵי לִרְאוֹת. 2. שָׁאַף, נִכְסַף.

شُرَّابٌ ج شَرَارِيبُ גֶּרֶב ע׳ (جرب) جَوْرَب.

شَرِبَ - שָׁתָה, גָּמָא נוֹזְלִים, סָפַג. شَرِبَ الدُّخَانَ עִשֵּׁן. شَرِبَ نَخْبَهُ (فِي صِحَّتِهِ) שָׁתָה לְחַיָּיו. أَكَلَ عَلَيْهِ الدَّهْرُ وَشَرِبَ ע׳ أكل. شَرَّبَ II הִשְׁקָה, רִוָּה. شَارَبَ III שָׁתָה עִם־. أَشْرَبَ IV 1. הִשְׁקָה, הִרְוָה. 2. עִרְבֵּב, מָזַג (צבע בצבע אחר). 3. הִסְפִּיג, הֶחְדִּיר. أَشْرَبَ البَيَاضَ حُمْرَةً עִרְבֵּב צֶבַע אָדֹם בְּלָבָן. أَشْرَبَنِي مَا لَمْ أَشْرَبْ טָפַל עָלַי דָּבָר שֶׁלֹּא עָשִׂיתִי. تَشَرَّبَ V שָׁתָה, סָפַג, קָלַט, הָיָה חָדוּר. تَشَرَّبَ الدِّقَّةَ مِنْ أَبِيهِ סָפַג אֶת הַדַּיְקָנוּת מֵאָבִיו. شُرْبٌ שְׁתִיָּה, סְפִיגָה. مَاءُ الشُّرْبِ מֵי שְׁתִיָּה. شَرْبَةٌ 1. גְּמִיעָה. 2. תְּרוּפָה מְשַׁלְשֶׁלֶת. 3. כַּדּוֹן לִשְׁתִיָּה. شُرْبَةٌ. شُورْبَةٌ מָרָק. شَرَابٌ ج أَشْرِبَةٌ 1. מַשְׁקֶה. 2. יַיִן, שֵׁכָר. 3. מַשְׁקֶה קַל. 4. סִירוֹפּ. شَرَابُ التُّفَّاحِ מִיץ תַּפּוּחִים, סַיְדֶר. شَرَّابٌ. شِرِّيبٌ שַׁתְיָן. شُرَّابَةٌ. شَرَّابَةٌ ج شَرَارِيبُ צִיצִית, מִכְלָל, שְׂפַת הָאָרִיג, גְּדִיל, פִּיף. مَشْرَبٌ ج مَشَارِبُ 1. שְׁתִיָּה, מַשְׁקֶה. 2. טַעַם, נְטִיַּת לֵב, טֶבַע, אֹפִי. 3. מְקוֹר שְׁתִיָּה. مَأْكَلٌ وَمَشْرَبٌ אֹכֶל וּשְׁתִיָּה. إِنَّهُ يَفْهَمُ عَادَاتِهِمْ وَمَشَارِبَهُمْ אָכֵן הוּא מֵבִין אֶת אָרְחָם וְרִבְעָם.

مُشْرَبِيَّةٌ. مَشْرَبَةٌ 1. חֶדֶר אוֹ מִרְפֶּסֶת עִם סְבָכַת עֵץ שֶׁנָּשְׂאוּ הַבַּיִת מְבֻיּוֹת בָּעֲצָם, "מַשְׁרְבִּיָּה". 2. כַּדּוֹן לִשְׁתִיָּה. 3. עָצִיץ. 4. חֲדַר שְׁתִיָּה. تَشْرِيبٌ רִוּוּי, הַרְוָיָה, הַסְפָּגָה. تَشَرُّبٌ סְפִיגָה, קְלִיטָה. شَارِبٌ. شَارِبَانِ ج شَوَارِبُ שָׂפָם. مَشْرُوبٌ מַשְׁקֶה. مَشْرُوبَاتٌ رُوحِيَّةٌ מַשְׁקָאוֹת חֲרִיפִים.

شَرْبِينٌ P אַשּׁוּחַ (עץ), בְּרוֹשׁ.

شَرَّجٌ ج أَشْرَاجٌ פִּי הַטַּבַּעַת.

شَرَحَ ـَ 1. פֵּרַשׁ, הִסְבִּיר, הִבְהִיר, בֵּאֵר, בֵּרֵר. 2. חָתַךְ לַחֲתָכִים אוֹ לִפְלָחִים, נִתַּח. 3. הֵנָה, עִנֵּג, גָּרַם קוֹרַת רוּחַ. شَرَحَ صَدْرَهُ (خَاطِرَهُ) גָּרַם לוֹ נַחַת רוּחַ.
شَرَّحَ II 1. נִתַּח (גוף). 2. עָרַךְ פּוֹסְט־מוֹרְטֶם (ניתוח שלאחר המוות). إِنْشَرَحَ VII רָחַב לִבּוֹ. إِنْشَرَحَ صَدْرُهُ (خَاطِرُهُ) נֶהֱנָה, עָלַץ, נִגְרְמָה לוֹ קוֹרַת רוּחַ. شَرْحٌ פֵּרוּשׁ, הֶסְבֵּר, בֵּאוּר. شَرْحِيٌّ פַּרְשָׁנִי. شَرِيحَةٌ ج شَرَائِحُ 1. חָתָךְ (חברתי וכו'), פֶּלַח (של פרי). 2. פְּרוּסָה, נֵתַח. 3. אֻמְצָה, "סְטֵיק". 4. שְׁקוּפִית. مَشْرَحَةٌ שֻׁלְחַן (חֲדַר) נִתּוּחִים. تَشْرِيحٌ נִתּוּחַ, פּוֹסְט־מוֹרְטֶם. عِلْمُ التَّشْرِيحِ אֲנָטוֹמְיָה, כִּירוּרְגְיָה. تَشْرِيحِيٌّ אֲנָטוֹמִי, כִּירוּרְגִי. إِنْشِرَاحٌ נַחַת רוּחַ, קוֹרַת רוּחַ, עֲלִיצוּת, הֲנָאָה. شَارِحٌ ج شُرَّاحٌ מְפָרֵשׁ, מְבָאֵר, מַסְבִּיר. مُشَرِّحٌ מְנַתֵּחַ, כִּירוּרְג.

شَرَخَ ـُ 1. סָדַק, שָׂרַט. 2. הִגִּיעַ לְפִרְקוֹ (נער). شَرْخٌ 1. סֶדֶק, חָרִיץ. 2. שֹׁרֶשׁ, מָקוֹר, הַתְחָלָה. شَرْخُ الشَّبَابِ אֲבִיב הַחַיִּים, עֲלוּמִים. مَشْرُوخٌ סָדוּק, שָׂרוּט.

شَرَدَ ـُ 1. נָס, בָּרַח, נִמְלַט. 2. הִשְׁתּוֹלֵל וּבָרַח (סוס). 3. عَنْ סָר מִן הַדֶּרֶךְ, תָּעָה. شَرَدَ ذِهْنُهُ (فِكْرُهُ. نَظَرُهُ). شَرَدَ بِهِ الْفِكْرُ הִרְהֵר (ולא שם לב לסביבתו). شَرَّدَ II גֵּרֵשׁ, הִבְרִיחַ, סִלֵּק, הֵנִיס, שִׁלַּח, הִגְלָה. تَشَرَّدَ V נָפוֹץ לְכָל עֵבֶר, נֶעֱקַר (מביתו, ממולדתו וכו'), שׁוֹטֵט, נָע וָנָד. شُرُودٌ נָס, נָע וָנָד, בּוֹרֵחַ. شُرُودٌ 1. מְנוּסָה, בְּרִיחָה, נְדִידָה. 2. שִׁכְחָה. شُرُودُ الْفِكْرِ (الذِّهْنِ) פִּזּוּר נֶפֶשׁ, הִרְהוּר. شَرِيدٌ גּוֹלֶה, פָּלִיט, תּוֹעֶה, שֶׁאֵין לוֹ קוֹרַת גַּג. تَشْرِيدٌ גֵּרוּשׁ, הֲנָסָה, הַבְרָחָה, עֲקִירָה (מביתו). تَشَرُّدٌ נְדוּדִים. شَارِدٌ ج شُرَّدٌ وَشَوَارِدُ בּוֹרֵחַ, נָס, פָּלִיט. شَارِدُ اللُّبِّ (الْقَلْبِ. الْفِكْرِ) פְּזוּר נֶפֶשׁ, מְהַרְהֵר. شَوَارِدُ اللُّغَةِ תּוֹפָעוֹת לְשׁוֹנִיּוֹת חֲרִיגוֹת. لَا تَفُوتُهُ شَارِدَةٌ وَلَا وَارِدَةٌ אֵינוֹ שׁוֹכֵחַ מְאוּמָה. مُشَرَّدٌ עָקוּר, פָּלִיט, נוֹדֵד, עָזוּב. الطُّفُولَةُ الْمُشَرَّدَةُ נְעָרִים עֲזוּבִים. مُتَشَرِّدٌ מְשׁוֹטֵט, נוֹדֵד, מִתְבַּטֵּל.

(شردق) تَشَرْدَقَ הִקְדִּים קָנֶה לְוֵשֶׁט, הִשְׁתַּנֵּק. شَرْدُوقَةٌ מַחֲנָק, הִשְׁתַּנְּקוּת.

(شرذم) تَشَرْذَمَ הִתְחַלֵּק לִקְבוּצוֹת קְטַנּוֹת, הִתְפַּזֵּר לְכָל רוּחַ. تَشَرْذُمٌ הִתְפַּזְּרוּת לְכָל עֵבֶר. شِرْذِمَةٌ ج شَرَاذِمُ 1. חֲתִיכָה (מכל דבר), קֶרַע. 2. חֲבוּרָה קְטַנָּה. شَرَاذِمُ קְבוּצַת אֲנָשִׁים בְּשׁוּלֵי הַחֶבְרָה, אַרְחֵי פַּרְחֵי.

شَرِسَ ـَ נַעֲשָׂה רַע, הָיָה אִישׁ מְדָנִים, נַעֲשָׂה פֶּרֶא אָדָם. تَشَارَسَ VI רָב עִם־, הִתְקוֹטֵט. شَرِسٌ 1. אִישׁ מָדוֹן, מַרְשִׁיעַ, זְדוֹנִי. شَرَسٌ. شَرَاسَةٌ מָדוֹן, זָדוֹן, רִשְׁעוּת, פִּרְאוּת, רֹעַ לֵב.

شَرَّشَ II הִכָּה שֹׁרֶשׁ. شِرْشٌ ج شُرُوشٌ 1. שֹׁרֶשׁ. 2. וָרִיד. شِرْشُ اللَّبَنِ מ' מֵי גְּבִינָה.

شَرْشَرَ 1. הִתִּיז, הִזָּה. 2. שִׁנֵּן (שיני משור). شُرْشُورٌ ج شَرَاشِيرُ פְּרוּשׁ (ציפור שיר, finch). شَرْشِيرٌ מ' שַׁרְשִׁיר, אֲוַז בָּר.

شَرْشَفٌ ج شَرَاشِفُ סָדִין ע' (ملا) مُلَاءَة.

شَرَطَ ـُ 1. הִתְנָה, קָבַע תְּנַאי (הִתְחַיְּבוּת). 2. שָׂרַט, גֵּרֵד. شَرَطَ لَهُ חִיֵּב אוֹתוֹ, הִתְחַיֵּב לוֹ. شَرَّطَ II 1. קָרַע. 2. שָׂרַט. 3. הִרְכִּיב נִסְיוֹב (בתוך העור). شَارَطَ III عَلَى קָבַע תְּנַאי עִם־, סִכֵּם תְּנָאִים עִם־. إِشْتَرَطَ VIII הִתְנָה. شَرْطٌ ج شُرُوطٌ 1. תְּנַאי, הֶסְכֵּם. 2. שְׂרִיטָה. 3. קֶרַע. شَرْطًا. بِشَرْطٍ. عَلَى شَرْطِ أَنْ בִּתְנַאי שֶׁ־. شَرْطُ الامْتِنَاعِ لِلامْتِنَاعِ תְּנַאי בָּטֵל (בדקדוק). بِلَا قَيْدٍ أَوْ شَرْطٍ לְלֹא כָּל תְּנַאי. شَرَطٌ ج أَشْرَاطٌ סִימָן, אוֹת מְבַשֵּׂר. أَشْرَاطُ السَّاعَةِ אוֹתוֹת בּוֹא יוֹם הַדִּין (באסלאם), יְמוֹת הַמָּשִׁיחַ. شَرْطِيٌّ שֶׁל תְּנַאי. جُمْلَةٌ شَرْطِيَّةٌ מִשְׁפַּט תְּנַאי (בדקדוק). شَرْطَةٌ מַקָּף, קַו מְחַבֵּר (־). شَرْطَةٌ مَائِلَةٌ לוֹכְסָן. شُرْطَةٌ 1. מִשְׁטָרָה. 2. שׁוֹטְרִים. شُرْطِيٌّ ج شُرْطِيُّونَ שׁוֹטֵר. مَخْفَرُ (مَرْكَزُ) شُرْطَةٍ תַּחֲנַת מִשְׁטָרָה. شُرْطَةٌ عَسْكَرِيَّةٌ מִשְׁטָרָה צְבָאִית. شُرْطَةُ الْمُرُورِ (السَّيْرِ) מִשְׁטֶרֶת תְּנוּעָה. شَرِيطٌ ج أَشْرِطَةٌ وَشَرَائِطُ 1. סֶרֶט (של רשמקול, קולנוע וכו'). 2. חוּט, שָׂרוֹךְ. شَرِيطُ تَسْجِيلٍ סֶרֶט לְרַשְׁמְקוֹל. شَرِيطٌ سَاحِلِيٌّ רְצוּעַת חוֹף. شَرِيطُ الْقِيَاسِ סֶרֶט מִדָּה. شَرِيطٌ لَاصِقٌ סֶרֶט מַדְבִּיק, סְלוֹטֵייפּ. شَرِيطٌ نَاطِقٌ סֶרֶט מְדַבֵּר (קולנוע). شَرِيطٌ وَثَائِقِيٌّ סֶרֶט תִּעוּדִי. مِشْرَطٌ ج مَشَارِطُ אִזְמֵל, סַכִּין נִתּוּחִים. مُشَارَطَةٌ קְבִיעַת תְּנָאִים הֲדָדִיִּים, סִכּוּם תְּנָאִים. مُشَارَطَةُ التَّحْكِيمِ שְׁטַר בּוֹרְרוּת. إِشْتِرَاطٌ ج إِشْتِرَاطَاتٌ הַעֲמָדַת תְּנָאִים, הַתְנָיָה.

شَرَعَ ـَ 1. הֵחֵל, הִתְחִיל, פָּתַח בּ־. 2. חָקַק, קָבַע חֹק. 3. כִּוֵּן (נשק). 4. הֶרְאָה (דרך), גִּלָּה. 5. הוֹבִיל (למקור מים). شَرَعَ يُحَاضِرُ הֵחֵל לְהַרְצוֹת, פָּתַח בְּהַרְצָאָתוֹ. شَرَّعَ II 1. חוֹקֵק, נָתַן חֻקָּה. 2. כִּוֵּן (נשק). أَشْرَعَ IV عَلَى כִּוֵּן אֶל־. أَشْرَعَ الطَّرِيقَ סָלַל אֶת הַדֶּרֶךְ. أَشْرَعَ قَلَمَهُ שָׁלַף אֶת עֵטוֹ (כדי לכתוב). إِشْتَرَعَ VIII קָבַע חֹק, חוֹקֵק. شَرْعٌ הֲלָכָה, דִּין, חֹק. الشَّرْعُ הַהִתְגַּלּוּת הָאֱלֹהִית בָּאִסְלָאם, הַחֹק הָאִסְלָאמִי. شَرْعًا وَفَرْعًا בִּזְכוּת וְלֹא בְּחֶסֶד, בְּצֶדֶק גָּמוּר. شَرْعًا وَقَانُونًا כְּדָת וְכַדִּין, לְפִי הַהֲלָכָה וְהַחֹק. هُمْ فِي ذَلِكَ شَرْعٌ وَاحِدٌ הֵם שָׁוִים (דּוֹמִים) בְּכָךְ. شَرْعِيٌّ חֻקִּי, לֵגִיטִימִי, לֵגָלִי, כַּהֲלָכָה, כְּדָת וְכַדִּין, כָּשֵׁר, כָּרָאוּי. الطِّبُّ الشَّرْعِيُّ הָרְפוּאָה הַמִּשְׁפָּטִית, פָּתוֹלוֹגְיָה. الْمَحْكَمَةُ الشَّرْعِيَّةُ בֵּית הַדִּין הַשַּׁרְעִי (לפי ההלכה האסלאמית). غَيْرُ شَرْعِيٍّ 1. לֹא חֻקִּי. פָּסוּל. 2. מַמְזֵר. شَرْعِيَّةٌ חֻקִּיּוּת, לֵגָלִיּוּת, לֵגִיטִימִיּוּת. شِرْعَةٌ דֶּרֶךְ (ודתית), חֹק. لِكُلٍّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً

وَمِنْهَاجًا ק' לְכֹל מִכֶּם שַׂמְנוּ מִשְׁפָּט וּמַסְלוּל. الشَّرْعَةُ הַ"שַּׁרִיעָה", הַחֹק הָאִסְלָאמִי. شِرَاعٌ ج أَشْرِعَةٌ מִפְרָשׂ. سَفِينَةٌ شِرَاعِيَّةٌ סְפִינַת מִפְרָשִׂים. طَائِرَةٌ شِرَاعِيَّةٌ (إِنْزِلَاقِيَّةٌ) דָּאוֹן, גִּלְשׁוֹן. شَرَّاعَةٌ עֵינִית (של דלת). شُرَّاعَةٌ אֶשְׁנָב. شُرُوعٌ הַתְחָלָה. شَرِيعَةٌ ج شَرَائِعُ 1. מְקוֹר מַיִם, דֶּרֶךְ אֶל הַמַּיִם. 2. הֲלָכָה אִסְלָאמִית, "שַׁרִיעָה", הַחֹק הָאִסְלָאמִי הַכּוֹלֵל אֶת חֻקַּת הַקֻּרְאָן וְדִבְרֵי הַנָּבִיא מֻחַמַּד, חֹק דָּתִי. 3. דֶּרֶךְ, שִׁיטָה. نَهْرُ الشَّرِيعَةِ נְהַר הַיַּרְדֵּן. شَرِيعَةُ الغَابِ חֹק הַג'וּנְגֶּל. الشَّرِيعَةُ المُوسَوِيَّةُ תּוֹרַת מֹשֶׁה. تَشْرِيعٌ ج تَشْرِيعَاتٌ חֲקִיקָה, חִקּוּק, תְּחִקָּה. تَشْرِيعِيٌّ תְּחִקָּתִי. السُّلْطَةُ التَّشْرِيعِيَّةُ הָרָשׁוּת הַמְּחוֹקֶקֶת (כנסת, פרלמנט וכו'). إِشْتِرَاعٌ חֲקִיקָה. تَثْنِيَةُ الاشْتِرَاعِ סֵפֶר דְּבָרִים (מספרי התנ"ך). شَارِعٌ 1. מְחוֹקֵק. 2. ج شَوَارِعُ רְחוֹב, דֶּרֶךְ. شَارِعٌ رَئِيسِيٌّ רְחוֹב רָאשִׁי. مَشْرُوعٌ 1. לֵגִיטִימִי, לְגָלִי, חֻקִּי, מֻתָּר. 2. ج مَشَارِيعُ وَمَشْرُوعَاتٌ תָּכְנִית, מִיזָם, מִפְעָל, פְּרוֹיֶקְט. 3. הַצָּעָה (תקציב וכו'). مَشْرُوعُ قَانُونٍ הַצָּעַת חֹק. المَشَارِيعُ الكِيمَاوِيَّةُ מִפְעֲלֵי הַתִּשְׁלֹבֶת הַכִּימִית. مَشْرُوعِيَّةٌ לֵגִיטִימִיּוּת, לְגָלִיּוּת, חֻקִּיּוּת, הֶתֵּר. مُشَرِّعٌ מְחוֹקֵק. شَرْعَنَ נָתַן לֵגִיטִימַצְיָה. شَرْعَنَةٌ מַתַּן לֵגִיטִימַצְיָה.

شَرُفَ - נִכְבַּד, נָחַל כָּבוֹד, הָיָה אָצִיל, הָיָה מְיֻחָס, רָם. شَرَّفَ II כִּבֵּד, נָתַן כָּבוֹד, הוֹקִיר, רוֹמֵם. شَارَفَ III 1. קָרַב, הָיָה קָרוֹב לְ-, עָמַד לְ-, הָיָה עַל סַף. 2. הִתְחָרָה בְּ- בְּכָבוֹד עַל-. 3. עָלָה עַל-, צָפָה עַל-. شَارَفَ المَوْتَ עָמַד עַל סַף הַמָּוֶת. أَشْرَفَ IV عَلَى 1. פִּקֵּחַ עַל-, הִשְׁגִּיחַ, נִהֵל. 2. הִשְׁקִיף, הִבִּיט מֵעַל-. 3. הָיָה עַל סַף-, קָרַב. أَشْرَفَ عَلَى الغَرَقِ הָיָה עַל סַף טְבִיעָה, כִּמְעַט טָבַע. تَشَرَّفَ V بِـ 1. הִתְכַּבֵּד בְּ-, כֻּבַּד, זָכָה בִּיקָר. 2. גָּבַהּ, עָלָה. 3. שָׁאַף לְ-, הִשְׁתּוֹקֵק לְ-. أَتَشَرَّفُ بِدَعْوَتِكُمْ מִתְכַּבֵּד לְהַזְמִינְכֶם. إِسْتَشْرَفَ X נָשָׂא אֶת עֵינָיו אֶל-, הִבִּיט, צָפָה עַל-. شَرَفٌ 1. כָּבוֹד, יְקָר, פְּאֵר, אֲצִילוּת. 2. מָקוֹם רָם. عَلَى شَرَفِهِ לִכְבוֹדוֹ. أَعْطَاهُ كَلِمَةَ شَرَفٍ נָתַן לוֹ מִלַּת כָּבוֹד. دُكْتُورَاه شَرَفٍ תֹּאַר דוֹקְטוֹר כָּבוֹד. شُرْفَةٌ ج شُرُفَاتٌ وَشُرَفٌ 1. גְּזוּזְטְרָה, מִרְפֶּסֶת (בולטת כלפי חוץ). 2. תָּא, יָצִיעַ, גַּלֶּרְיָה. شَرِيفٌ ج شُرَفَاءُ وَأَشْرَافٌ 1. נִכְבָּד, אָצִיל, חָשׁוּב, רַם הַיַּחַס. 2. "שָׁרִיף", מִצֶּאֱצָאֵי הַנָּבִיא מֻחַמַּד. مَشْرَفٌ ج مَشَارِفُ רָמָה, מָרוֹם. مَشَارِفُ المَدِينَةِ מְבוֹאוֹת הָעִיר, הַמְּקוֹמוֹת הַחוֹלְשִׁים עַל הָעִיר, פַּרְוָרֵי הָעִיר. مَشْرَفِيٌّ סוּג חֶרֶב. تَشْرِيفٌ. تَشْرِيفَةٌ הַעֲנָקַת כָּבוֹד, בִּקּוּר (של אדם חשוב). التَّشْرِيفَاتُ المَلَكِيَّةُ סֵפֶר הַמְּבַקְּרִים הָרִשְׁמִיִּים שֶׁל הַמַּלְכָּה. مُدِيرُ (رَئِيسُ) التَّشْرِيفَاتِ רֹאשׁ (הַמְּמֻנֶּה עַל) הַטֶּקֶס. تَشْرِيفَاتِيٌّ 1. טִקְסִי. 2. רֹאשׁ הַטֶּקֶס. إِشْرَافٌ عَلَى פִּקּוּחַ עַל-, הַשְׁגָּחָה, שִׂימַת עַיִן עַל-. تَحْتَ إِشْرَافِ 1. בְּחָסוּת. 2. בְּפִקּוּחַ. مُشَرَّفٌ מְכֻבָּד. سَلَامٌ عَادِلٌ وَمُشَرِّفٌ שָׁלוֹם צוֹדֵק וּמְכֻבָּד. مُشْرِفٌ 1. عَلَى מַשְׁקִיף עַל-. 2. מְפַקֵּחַ, מַשְׁגִּיחַ. 3. מַנְחֶה (של עבודות אקדמיות).

شَرَقَ - זָרַח (שמש), הֵאִיר, עָלָה. شَرِقَ - بِـ הִקְדִּים קָנֶה לָשֶׁט, בָּלַע בְּדֶרֶךְ לֹא נְכוֹנָה (בייחוד מים), נֶחֱנַק בְּ-, נִשְׁנַק. شَرَّقَ II 1. נָסַע מִזְרָחָה. 2. יִבֵּשׁ בַּשֶּׁמֶשׁ (נתחי בשר). 3. הִתְיַבֵּשׁ (אדמה מחוסר מים). شَرَّقَ وَغَرَّبَ נָסַע בָּאָרֶץ לְאָרְכָּהּ וּלְרָחְבָּהּ. أَشْرَقَ IV זָרַח, נָגַהּ. أَشْرَقَ وَجْهُهُ קָרְנוּ פָּנָיו. إِسْتَشْرَقَ X הָיָה לְמִזְרָחָן. شَرْقٌ מִזְרָח, מִזְרַח שֶׁמֶשׁ. شَرْقًا מִזְרָחָה. شَرْقُ (شَرْقِيُّ) الأُرْدُنِّ עֵבֶר הַיַּרְדֵּן. الشَّرْقُ الأَدْنَى הַמִּזְרָח הַקָּרוֹב. الشَّرْقُ الأَقْصَى הַמִּזְרָח הָרָחוֹק. الشَّرْقُ الأَوْسَطُ הַמִּזְרָח הַתִּיכוֹן. شَرْقِيٌّ מִזְרָחִי, אוֹרְיֶנְטָלִי. الطَّوَائِفُ الشَّرْقِيَّةُ 1. הָעֵדוֹת הַנּוֹצְרִיּוֹת הַמִּזְרָחִיּוֹת. 2. הָעֵדוֹת הַיְּהוּדִיּוֹת שֶׁעָלוּ מֵאַרְצוֹת הַמִּזְרָח. شُرُوقٌ זְרִיחָה. شَرَاقِيٌّ מ' אֲדָמָה חֲרֵבָה (שמי הנילוס אינם מציפים אותה בתקופת הגיאות). مَشْرِقٌ ج مَشَارِقُ 1. קֶדֶם, מִזְרַח שֶׁמֶשׁ. 2. צַד מִזְרָח. جَابَ مَشَارِقَ الأَرْضِ وَمَغَارِبَهَا תָּר אֶת הָאָרֶץ לְאָרְכָּהּ וּלְרָחְבָּהּ. المَشْرِقَانِ הַמִּזְרָח וְהַמַּעֲרָב. مَشْرِقِيٌّ מִזְרָחִי, בֶּן אֶרֶץ קֶדֶם. مَشْرِقِيَّاتٌ לִמּוּדֵי הַמִּזְרָח. تَشْرِيقٌ 1. כִּוּוּן הַמִּזְרָח, מִזְרָחָה. 2. תַּעֲשִׂיָּה מְקוֹמִית בַּמִּזְרָח (לעומת המערב), עַצְמָאוּת כַּלְכָּלִית. أَيَّامُ التَّشْرِيقِ 1. שְׁלוֹשָׁה יָמִים אַחֲרֵי הַזֶּבַח שֶׁל חַג הַקָּרְבָּן (עשרה בד'ו אלחִגּ'ה). 2. תְּפִלַּת חַג הַקָּרְבָּן בָּאִסְלָאם. إِشْرَاقٌ זְרִיחָה, זֹהַר, אוֹר. إِشْرَاقٌ. إِشْرَاقَةٌ הַשְׁרָאָה, זֹהַר מֵעוֹלָם הַנִּסְתָּר. إِشْرَاقِيَّةٌ נְאוֹרוּת. إِسْتِشْرَاقٌ מִזְרָחָנוּת, אוֹרְיֶנְטָלִיזְם. مُشْرِقٌ זוֹהֵר, זוֹרֵחַ, קוֹרֵן, מֵפִיץ אוֹר. مُسْتَشْرِقٌ מִזְרָחָן, מִתְעַנְיֵן בְּלִמּוּדֵי הַמִּזְרָח.

شَرَقْرَقٌ. شَرَقْرَاقٌ. شَقِرَّاقٌ נַקָּר (ציפור, woodpecker) ע' (نقر) نَقَّارُ الخَشَبِ.

شَرِكَ - 1. הָיָה שֻׁתָּף בְּ-. 2. נִתְּקָה (שרוך נעל). شَرَّكَ II שִׁתֵּף. شَارَكَ III הִשְׁתַּתֵּף, נָטַל חֵלֶק בְּ-. شَارَكَهُ الحُزْنَ عَلَى הִשְׁתַּתֵּף בְּצַעֲרוֹ עַל-. شَارَكَهُ الرَّأْيَ הָיָה תְּמִים דֵּעִים עִמּוֹ. أَشْرَكَ IV 1. فِي שִׁתֵּף בְּ-. 2. הִשְׁחִיל שְׂרוֹךְ. أَشْرَكَ بِاللّٰهِ הָיָה פּוֹלִיתֵאִיסְט, כָּפַר בָּעִקָּר. تَشَارَكَ VI הִשְׁתַּתֵּף עִם- (בעסק למשל). إِشْتَرَكَ VIII فِي 1. הִשְׁתַּתֵּף בְּ-, הִצְטָרֵף, לָקַח חֵלֶק בְּ-. 2. נִמְנָה עִם-, הָיָה מָנוּי (על עיתון למשל). شِرْكٌ פּוֹלִיתֵאִיזְם, מִינוּת, כְּפִירָה בָּעִקָּר. شَرَكٌ ج شُرُكٌ وَأَشْرَاكٌ שְׂבָכָה, רֶשֶׁת, מַלְכֹּדֶת. نَصَبَ لَهُ شَرَكًا טָמַן לוֹ פַּח (מַלְכֹּדֶת). شِرَاكٌ ج شُرُكٌ وَأَشْرُكٌ שְׂרוֹךְ נַעַל. شِرْكَةٌ. شَرِكَةٌ הִתְחַבְּרוּת, שֻׁתָּפוּת. شَرِكَةٌ ج شَرِكَاتٌ חֶבְרָה, עֵסֶק מְשֻׁתָּף. شَرِكَةُ تَأْمِينٍ חֶבְרַת בִּטּוּחַ. شَرِكَةٌ تَابِعَةٌ חֶבְרַת בַּת. شَرِكَةٌ مُسَاهِمَةٌ חֶבְרַת מְנָיוֹת. شَرِكَةٌ وَهْمِيَّةٌ חֶבְרַת קַשׁ. شَرِيكٌ ج شُرَكَاءُ שֻׁתָּף, חָבֵר לְדָבָר מָה. شَرِيكٌ نَائِمٌ שֻׁתָּף "רָדוּם", לֹא פָּעִיל. شَرِيكَةُ حَيَاتِهِ עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ, רַעְיָתוֹ. شُرَيْك מ' עוּגַת שֻׁמְשְׁמִין. شَرَاكَةٌ שֻׁתָּפוּת, הִצְטָרְפוּת. مُشَارَكَةٌ הִשְׁתַּתְּפוּת, שֻׁתָּפוּת, הִתְחַבְּרוּת, שִׁתּוּף פְּעֻלָּה. مُشَارَكَةٌ وِجْدَانِيَّةٌ הִזְדַּהוּת נַפְשִׁית, אַהֲדָה,

אִמְפַּתְיָה. إشْرَاكٌ שִׁתּוּף, קַבָּלָה כְּשֻׁתָּף. إشْتِرَاكٌ 1. הִשְׁתַּתְּפוּת. 2. מִנּוּי, הֱיוֹת מָנוּי, חֲתִימָה. رَسْمُ (بَدَلُ) اشْتِرَاكٍ דְּמֵי חֲתִימָה (על עיתון וכו'). بِالاشْتِرَاكِ مَعَ בְּשִׁתּוּף עִם־, יַחַד עִם־. إشْتِرَاكِيٌّ סוֹצְיָאלִיסְט. إشْتِرَاكِيَّةٌ סוֹצְיָאלִיזְם. مُشَارِكٌ שֻׁתָּף, חָבֵר. أُسْتَاذٌ مُشَارِكٌ פְּרוֹפֶסוֹר חָבֵר. مُشْرِكٌ מִין, פּוֹלִיתֵאִיסְט, כּוֹפֵר. مُشْتَرِكٌ 1. שֻׁתָּף. 2. מָנוּי עַל (עיתון וכו'). مُشْتَرَكٌ מְשֻׁתָּף, קִבּוּצִי. السُّوقُ الْمُشْتَرَكَةُ ע' سُوق. الأَمْنُ الْمُشْتَرَكُ הַבִּטָּחוֹן הַקּוֹלֶקְטִיבִי. بَلَاغٌ (بَيَانٌ) مُشْتَرَكٌ הוֹדָעָה מְשֻׁתֶּפֶת. ضَمَانٌ مُشْتَرَكٌ בִּטָּחוֹן סוֹצְיָאלִי.

شَرْكَسِيٌّ צֶ'רְקֶסִי.

شَرَمَ ـِ שָׁסַע, חָתַךְ. شَرْمٌ ج شُرُومٌ 1. שֶׁסַע, חָתָךְ. 2. מִפְרָצוֹן. شَرْمُ الشَّيْخِ מִפְרַץ שַׁרְם אֶלְשֵׁיח' (שְׁלֹמֹה). أَشْرَمُ ج شُرْمٌ שְׁסוּעַ אַף אוֹ שָׂפָה. مَشْرُومٌ שָׁסוּעַ. مَشْرُومُ الشَّفَةِ בַּעַל שְׂפַת אַרְנֶבֶת.

شَرْمَطَ מ' קָרַע. شَرْمُوطَةٌ מד' ج شَرَامِيطُ 1. זוֹנָה. 2. סְמַרְטוּט.

شَرْنَقَةٌ G ج شَرَانِقُ 1. קוּנְכִית, פְּקַעַת שֶׁל תּוֹלַע (בייחוד תולע המשי). 2. קַנַּבּוֹס (צמח החשיש).

شَرِهَ ـَ عَلَى، إلَى תָּאַב, הָיָה לָהוּט אַחֲרֵי גְּרוֹנוֹ, הִתְאַוָּה לְ־. شَرَهٌ. شَرَاهَةٌ גַּרְגְּרָנוּת, רַעַבְתָנוּת, לְהִיטוּת. شَرِهٌ לָהוּט אַחֲרֵי גְּרוֹנוֹ, גַּרְגְּרָן.

شِرْوَالٌ ע' سِرْوَال. شَرْوَةٌ. شَرْوَى ע' (شري).

(شري) شَرَى ـِ 1. קָנָה, רָכַשׁ. 2. מָכַר. إشْتَرَى VIII קָנָה, רָכַשׁ, הִשִּׂיג. إسْتَشْرَى X הֶחְמִיר, פָּשָׁה (מחלה, שוחד וכו'), הִתְפַּשֵּׁט (אש, מלחמה). شِرًى 1. קְנִיָּה. 2. מְכִירָה. شَرًى 1. גַּב אֲדָמוֹת. 2. דַּלֶּקֶת. 3. פְּרִיחָה (בעור). الحُمَّى الشَّرَوِيَّةُ סַרְפֶּדֶת (מחלת עור). شِرَاءٌ קְנִיָּה, רְכִישָׁה. بَيْعٌ وَشِرَاءٌ מִקָּח וּמִמְכָּר. شِرَائِيٌّ שֶׁל קְנִיָּה. القُوَّةُ الشِّرَائِيَّةُ כּוֹחַ הַקְּנִיָּה. شَرْوَةٌ. شَرْوَى קְנִיָּה. لاَ يَمْلِكُ شَرْوَى نَقِيرٍ אֵין לוֹ פְּרוּטָה לִפְרֹטָה. شِرْيَانٌ ج شَرَايِينُ עוֹרֵק. تَصَلُّبُ الشَّرَايِينِ הִסְתַּיְּדוּת הָעוֹרְקִים, טָרֶשֶׁת, סְקְלֵרוֹזִיס. الشِّرْيَانُ التَّاجِيُّ (الاكْلِيلِيُّ) ע' (توج) تَاج. شِرْيَانِيٌّ עוֹרְקִי. السَّدَّةُ الشِّرْيَانِيَّةُ סְחִיף, תַּסְחִיף, קְרִישׁ דָּם. شَارٍ(ی) ج شُرَاةٌ 1. מוֹכֵר, זַבָּן. 2. קוֹנֶה, לָקוֹחַ, צַרְכָן. مُشْتَرٍ(ي) קוֹנֶה, רוֹכֵשׁ, לָקוֹחַ. الْمُشْتَرِي צֶדֶק, יוּפִּיטֶר (כוכב לכת). مُشْتَرًى ج مُشْتَرَيَاتٌ רֶכֶשׁ, רְכִישָׁה.

(شزر) تَشَازَرَ VI القَوْمُ הָאֲנָשִׁים הִבִּיטוּ זֶה בָּזֶה בְּאֵיבָה. نَظَرَ شَزْرًا הִבִּיט מִזָּוִית עֵינוֹ בְּאֵיבָה. نَظْرَةٌ شَزْرَاءُ מַבָּט רַגְזָנִי, מַבָּט שֶׁל בּוּז. شَزَرٌ אַדְמוּמִית בָּעַיִן.

شَسَعَ ـَ 1. רָחַב, עָרַב. 2. הִתְרַחֵק, נַעֲשָׂה רָחוֹק. شَاسِعٌ רְחַב יָדַיִם, עָרָב מְרֻוָּח. بَوْنٌ شَاسِعٌ הֶבְדֵּל עָצוּם.

شَشْخَنَ P חָרַץ (חריצים), חִסְפֵּס. شَشْخَنَةٌ חֲרִיצָה, חִסְפּוּס.

شَشْمَةٌ P בֵּית שִׁמּוּשׁ, מַחְרָאָה.

شِصٌّ ج شُصُوصٌ חַכָּה ע' (صنر) صِنَّارَة.

شَطَّ ـُ إشْتَطَّ VIII 1. הִגְזִים, הִפְלִיג, הִרְחִיק לָכֶת. 2. קִפַּח, חָמַס, עָשַׁק. 3. عَنْ נָלוֹז, סָטָה מִ־, סָטָה. شَطٌّ ج شُطُوطٌ חוֹף יָם, שָׂפָה. شَطُّ العَرَبِ שַׁט אַלְעָרַבּ (נהר בדרום עיראק, נוצר ממפגש הפרת והחידקל). وَصَلَ إلَى شَطِّ الأَمَانِ הִגִּיעַ לְחוֹף מִבְטָחִים. شَطَّةٌ פִּלְפֵּל חָרִיף. شَطَطٌ הַפְרָזָה, הַגְזָמָה, סְטִיָּה מִן הָאֱמֶת. مُشْتَطٌّ נָלוֹז.

(شطا) شَاطِئٌ ج شَوَاطِئُ وشُطْآنٌ חוֹף, שְׂפַת נָהָר אוֹ יָם, צַד. بَلَغَ شَاطِئَ الأَمَانِ הִגִּיעַ לְחוֹף מִבְטַחִים.

شَطَبَ ـُ 1. מָחַק. 2. הֵסִיר (מסדר היום למשל). 3. בִּטֵּל (תביעה). 4. חָתַךְ, פָּרַס (לפרוסות). شَطَّبَ II 1. הִרְבָּה לִמְחֹק. 2. גָּמַר (עבודה). شَطْبٌ מְחִיקָה, הֲסָרָה (מסדר היום וכו'), בִּטּוּל. تَشْطِيبٌ גִּמּוּר (של עבודת בניין למשל). تَحْتَ التَّشْطِيبِ קָרוֹב לִגְמָר. تَشْطِيبُ الحِسَابِ הַעֲבָרַת הַחֶשְׁבּוֹן (בבנקאות). سَاعَةُ التَّشْطِيبِ שְׁעַת הָעֹצֶר.

شَطَحَ ـَ 1. נָדַד, שׁוֹטֵט. 2. רִחֵף, רָקַד עַד שֶׁיָּצָא מִכֵּלָיו (צופי), הִרְחִיק לָכֶת. 3. סָטָה מֵהַמְּסִלּוּל. شَطَحَ فِي خَيَالِهِ הִפְלִיג בְּדִמְיוֹנוֹ. أَوَّلُ مَا شَطَحَ نَطَحَ פת' אַךְ הִתְחִיל לִפְעֹל וּכְבָר נָחַל כִּשָּׁלוֹן. شَطْحَةٌ ج شَطَحَاتٌ הֲזָיָה, פַנְטַזְיָה. شَطَحَاتُ الصُّوفِيَّةِ רִקּוּדֵי אֶקְסְטָזָה שֶׁל הַצּוּפִים.

شَطَرَ ـُ 1. חִלֵּק, חָצָה לִשְׁנַיִם. 2. נָטַל מַחֲצִית. 3. נִפְרַד בְּכַעַס. 4. הָיָה פִּקֵּחַ. 5. פָּעַל שַׁטְרָ... شَطَّرَ II 1. חָצָה. 2. חִלֵּק. شَاطَرَ III הִתְחַלֵּק עִם־, הִשְׁתַּתֵּף. شَاطَرَهُ رَأْيَهُ הָיָה תְּמִים דֵּעִים עִמּוֹ. شَاطَرَهُ الحُزْنَ הִשְׁתַּתֵּף בְּצַעֲרוֹ. تَشَطَّرَ V הִפְגִּין אֶת פִּקְחוּתוֹ (חֲרִיפוּתוֹ). إنْشَطَرَ VII 1. נֶחֱלַק לִשְׁנֵי חֲצָאִים. 2. נִבְקַע (אטום). شَطْرٌ 1. חִלּוּק, חֲלֻקָּה, הַפְרָדָה לַחֲלָקִים. 2. ج أَشْطُرٌ وشُطُورٌ חֵצִי, מַחֲצִית, חֲצִי בֵּית שִׁיר. 3. חֵלֶק, מִקְצָת. 4. כִּוּוּן, צַד. وَلَّى وَجْهَهُ شَطْرَ פָּנָה לְכִוּוּן־. شَطَارَةٌ 1. עַרְמוּמִיּוּת. 2. פִּקְחוּת, מְיֻמָּנוּת. 3. רַמָּאוּת. شَطِيرَةٌ ج شَطَائِرُ כָּרִיךְ, סֶנְדְּוִיץ'. مُشَاطَرَةٌ הִתְחַלְּקוּת בְּ־ עִם־, הִשְׁתַּתְּפוּת (בשמחה, צער, כסף וכו'). إنْشِطَارٌ 1. הִתְחַלְּקוּת. 2. הִתְבַּקְּעוּת (אטומית). شَاطِرٌ ج شُطَّارٌ 1. עָרוּם, רַמַּאי, שׁוֹבָב, מְמֻלָּח. 2. מְיֻמָּן. 3. נָבוֹן, פִּקֵּחַ. 4. מֻכְשָׁר.

شِطْرَنْجٌ P שַׁחְמָט. لَوْحَةُ الشِّطْرَنْجِ לוּחַ הַשַּׁחְמָט.

شَطَفَ ـُ שָׁטַף, הֵדִיחַ כֵּלִים, רָחַץ, כִּבֵּס. شُطْفَةٌ פֶּלַח, רְסִיס, שָׁבִיב.

شَطَنَ ـُ 1. חָלַק עַל־ (מתוך רשעות). 2. קָשַׁר (בחבל). 3. عَنْ רָחַק מִ־, הִתְרַחֵק. شَيْطَانٌ שָׂטָן, שֵׁד. شَيْطَانُ الشِّعْرِ מוּזָה, בַּת הַשִּׁיר. شَيْطَانِيٌّ שְׂטָנִי, דֵּמוֹנִי.

شَيْطَنَةٌ שְׂטָנִיּוּת, רִשְׁעוּת, דֵּמוֹנִיּוּת.

شَظُفَ – 1. יָבַשׁ (עץ), הִתְיַבֵּשׁ. 2. הָיָה צַר (דָּחוּק). 3. רַע, הָיָה רַע. شَظَفُ العَيْشِ חַיֵּי דֹּחַק, מְצוּקָה. شَظِفٌ 1. מִי שֶׁנִּמְצָא בִּמְצוּקָה. 2. רַע מֶזֶג, קְשֵׁה לֵב.

شَظِيَ – تَشَظَّى V הִתְרַסֵּק, הִתְפַּזֵּר. شَظَّى II רִסֵּק, שִׁבֵּר, פִּזֵּר. شَظِيَّةٌ ج شَظَايَا רְסִיס, שֶׁבֶר (של פצצה, זכוכית וכו'), שְׁבָב (גם במחשב).

شَعَّ – 1. נָפוֹץ, הִתְפַּזֵּר. 2. קָרַן, זָהַר, בָּהַק. أَشَعَّ IV קָרַן, זָרַח, הֵפִיץ קַרְנֵי אוֹר. شَعَاعٌ מְפֻזָּר, נָבוֹךְ. طَارَتْ نَفْسُهُ شَعَاعًا נָבוֹךְ מֵרֹב פַּחַד, אָבְדוּ עֶשְׁתּוֹנוֹתָיו, הִתְבַּלְבֵּל. شُعَاعٌ ج أَشِعَّةٌ קַרְנֵי אוֹר. شُعَاعٌ مِنْ أَمَلٍ שְׁבִיב תִּקְוָה. أَشِعَّةُ إِكْس (أَشِعَّةٌ سِينِيَّةٌ) קַרְנֵי רֶנְטְגֶן. عِلَاجٌ بِأَشِعَّةِ إِكْس טִפּוּל בְּהַקְרָנָה (לחולי סרטן). الأَشِعَّةُ فَوْقَ البَنَفْسَجِيَّةِ קְרָנַיִם אוּלְטְרָה סָגֻלּוֹת. شُعَاعِيٌّ שֶׁל קַרְנֵי אוֹר. حِزَامٌ شُعَاعِيٌّ אֲלֻמַּת אוֹר. إِشْعَاعٌ הַקְרָנָה. إِشْعَاعٌ نَوَوِيٌّ נְפֹלֶת גַּרְעִינִית, רַדְיוֹאַקְטִיבִיּוּת. مُشِعٌّ קוֹרֵן, מֵפִיץ אוֹר. نَظَائِرُ مُشِعَّةٌ אִיזוֹטוֹפִּים. مِشْعَاعٌ מַקְרֵן.

شَعَبَ – 1. אִסֵּף, תִּקֵּן, אִחָה. 2. פִּזֵּר. 3. מֵת. شَعَّبَ II 1. סִעֵף (לענפים). 2. פִּצֵּל, חִלֵּק, סִעֵף. تَشَعَّبَ V. إِنْشَعَبَ VII הִסְתָּעֵף, הִתְפַּצֵּל, הִתְחַלֵּק. شَعْبٌ ج شُعُوبٌ עַם, לְאֹם, אֻמָּה. مَجْلِسُ الشَّعْبِ מוֹעֶצֶת הָעָם (פרלמנט). شَعْبِيٌّ עֲמָמִי, לְאֻמִּי, מְקֻבָּל, פּוֹפּוּלָרִי. أَدَبٌ شَعْبِيٌّ סִפְרוּת עֲמָמִית. رَقْصٌ شَعْبِيٌّ רִקּוּדֵי עַם. فَنٌّ شَعْبِيٌّ יֶדַע עַם, פוֹלְקְלוֹר. شَعْبِيَّةٌ 1. עֲמָמִיּוּת. 2. פּוֹפּוּלָרִיּוּת, מְקֻבָּלוּת. الشُّعُوبِيَّةُ תְּנוּעַת עַמִּים לֹא עַרְבִיִּים שֶׁהִתְקוֹמְמוּ בִּימֵי הָעַבַּאסִים נֶגֶד עֶלְיוֹנוּת הַגֶּזַע הָעַרְבִי עֲלֵיהֶם. شِعْبٌ ج شِعَابٌ מִשְׁעוֹל, שְׁבִיל (בהר) מַעֲבָר צַר, וָאדִי, קֶנְיוֹן. شُعْبَةٌ ج شُعَبٌ 1. עָנָף. 2. סְנִיף. 3. אֲגַף, מַחְלָקָה, מָדוֹר. 4. תְּחוּם, חוּג (לימודים). 5. סִמְפּוֹן (של הריאות). إِلْتِهَابُ الشُّعَبِ. نَزْلَةٌ شُعَبِيَّةٌ דַּלֶּקֶת הַסִּמְפּוֹנוֹת, בְּרוֹנְכִיטִיס. شَعْبَانُ הַחֹדֶשׁ הַשְּׁמִינִי בַּלּוּחַ הָאִסְלָאמִי. مَا دَخْلُ شَعْبَانَ فِي رَمَضَانَ؟ פת' מָה עִנְיַן שְׁמִטָּה אֵצֶל הַר סִינַי? أَشْعَبِيٌّ חַמְדָן, תַּאַוְתָן. تَشَعُّبٌ. إِنْشِعَابٌ הִסְתָּעֲפוּת, הִתְחַלְּקוּת, הִתְפַּצְּלוּת.

شَعِثَ – הָיָה סָתוּר (שער), פָּרוּעַ. شَعَّثَ II סָתַר (שער), פָּרַע. تَشَعَّثَ V הִסְתַּתֵּר (שער), הָיָה פָּרוּעַ. شَعْثٌ 1. מְפֻזָּר (שער). 2. פְּזוּרָה, דָּבָר מְפֻזָּר לְכָל עֵבֶר. لَمَّ شَعْثَهُ קִבֵּץ פְּזוּרָיו. شَعِثٌ. أَشْعَثُ ج شُعْثٌ סָתוּר, פָּרוּעַ (שער).

شَعَرَ – 1. بِـ הִרְגִּישׁ, חָשׁ בְּ־, שָׂם לֵב לְ־, הִבְחִין בְּ־, יָדַע, הִכִּיר, תָּפַס. 2. אָמַר דִּבְרֵי שִׁירָה. شَعِرَ – הִשְׂעִיר, נַעֲשָׂה שָׂעִיר, הֶעֱלָה שֵׂעָר. مَا شَعَرَ إِلَّا وَ פִּתְאֹם הִרְגִּישׁ (הֵבִין) שֶׁ־. أَشْعَرَ IV 1. נַעֲשָׂה שָׂעִיר. 2. بِـ הוֹדִיעַ, מָסַר, יִדֵּעַ עַל־. تَشَاعَرَ VI הִתְיַמֵּר לִהְיוֹת מְשׁוֹרֵר. إِسْتَشْعَرَ X חָשׁ, הִרְגִּישׁ. شَعْرَةٌ שַׂעֲרָה. قَطَعَ شَعْرَةَ مُعَاوِيَةَ נִתֵּק אֶת הַקֶּשֶׁר הָאַחֲרוֹן. قِيدَ شَعْرَةٍ כִּמְלוֹא נִימָה, כְּחוּט הַשַּׂעֲרָה. شَعْرٌ ج شُعُورٌ שֵׂעָר. شَعْرُ الفَارِ זִיפָן (צמח). شَعْرُ الأَرْضِ שַׂעֲרוֹת שׁוּלָמִית (שָׂרָךְ). شَعْرِيٌّ 1. שָׂעִיר, שֶׁל שֵׂעָר. 2. נִימִי. أَوْعِيَةٌ شَعْرِيَّةٌ נִימִים קַפִּילָרִיִּים. شَعْرِيَّةٌ רֶשֶׁת תַּיִל. شَعْرِيَّةُ الشُّبَّاكِ תְּרִיס, סְבָכַת הַחַלּוֹן. شَعْرِيَّةٌ. شَعِيرِيَّةٌ סְפָּגֶטִי, אִטְרִיּוֹת. شَعْرَانِيٌّ שָׂעִיר. شِعْرٌ ج أَشْعَارٌ 1. שִׁירָה. 2. לִירִיקָה. 3. פּוֹאֶטִיקָה. شِعْرٌ مَنْثُورٌ (مُرْسَلٌ) שִׁירָה בִּפְרוֹזָה. ضَرُورَةُ الشِّعْرِ חֵרוּת פִּיּוּטִית, אִלּוּצִים פִּיּוּטִיִּים. خَيْرُ الشِّعْرِ أَكْذَبُهُ. أَكْذَبُ الشِّعْرِ أَعْذَبُهُ פת' מֵיטַב הַשִּׁיר כְּזָבוֹ. لَيْتَ شِعْرِي אִלּוּ רַק יָדַעְתִּי, מִי יִתֵּן וְיָדַעְתִּי. شِعْرِيٌّ פּוֹאֶטִי. الشِّعْرَى אַבְרֵק, סִירִיוּס (שם כוכב בקבוצת הכלב הגדול). شِعَارٌ ج شِعَارَاتٌ סִימָן, סֵמֶל, סִסְמָה, מֵימְרָה. شِعَارٌ تِجَارِيٌّ סִימָן מִסְחָרִי, מוּתָג. شِعَارُ الدَّوْلَةِ סֵמֶל הַמְּדִינָה. شَعِيرٌ שְׂעוֹרָה. شَعِيرَةٌ. حَبَّةُ شَعِيرٍ גַּרְגַּר שְׂעוֹרָה. شَعِيرَةُ الجَفْنِ שְׂעוֹרָה (בעין), "בַּת מֶלֶךְ". شَعِيرٌ لُؤْلُؤِيٌّ גְּרִיסֵי פְּנִינָה. شَعِيرَةٌ ج شَعَائِرُ טֶקֶס, פֻּלְחָן. شَعَائِرُ دِينِيَّةٌ פֻּלְחָן דָּתִי. شُعَيْرَةٌ 1. שַׂעֲרָה קְטַנָּה. 2. נִימָה. شُعَيْرَاتٌ دَمَوِيَّةٌ נִימִים קַפִּילָרִיִּים (של כלי הדם). شُعُورٌ הַרְגָּשָׁה, תְּחוּשָׁה, חוּשׁ, הַבְחָנָה, תְּפִיסָה. اللَّاشُعُورُ תַּת־הַכָּרָה. الشُّعُورُ بِالنَّفْسِ (بِالذَّاتِ) גַּאֲוָה עַצְמִית, תּוֹדָעָה עַצְמִית. الشُّعُورُ بِالنَّقْصِ רֶגֶשׁ נְחִיתוּת. الشُّعُورُ المُشْتَرَكُ רוּחַ הַקּוֹלֶקְטִיב. دِقَّةُ الشُّعُورِ רְגִישׁוּת. عَدِيمُ (فَاقِدُ) الشُّعُورِ חֲסַר רֶגֶשׁ. غَابَ عَنِ الشُّعُورِ הִתְעַלֵּף. عَلَى غَيْرِ شُعُورٍ مِنْهُ בְּלִי מֵשִׂים, בְּהֶסַּח הַדַּעַת. شُعُورِيٌّ רִגְשִׁי, סֶנְטִימֶנְטָלִי. أَشْعَرُ. مُشْعَرَانِيٌّ שָׂעִיר. شُعْرُورٌ. شُوَيْعِرٌ שׁוֹטֶה בַּחֲרוּזִים. مَشْعَرٌ 1. פֻּלְחַן הַחַג' בְּמֶכָּה וּסְבִיבוֹתֶיהָ. 2. ج مَشَاعِرُ רְגָשׁוֹת, תְּחוּשׁוֹת, רִגְשׁוֹת אַהֲדָה (חִבָּה). إِشْعَارٌ بِـ יִדּוּעַ, הוֹדָעָה, מְסִירַת הוֹדָעָה. شَاعِرٌ ج شُعَرَاءُ מְשׁוֹרֵר, פַּיְטָן. شَاعِرِيٌّ פּוֹאֶטִי, שִׁירִי, לִירִי. شَاعِرِيَّةٌ 1. פּוֹאֶטִיקָה. 2. מוּזָה. 3. מְחוֹנָנוּת יְצִירָתִית לִירִית.

شَعْشَعَ 1. מָהַל (יין במים למשל). 2. נָגַהּ, בָּהַק, הֵאִיר, זָרַח. مُشَعْشَعٌ מְבֻסָּם, חֲצִי שָׁתוּי.

شَعَفَ – אָהַב אַהֲבָה בּוֹעֶרֶת. شُعِفَ بِـ עָרַג אֶל־. شَعِفَ – אָהַב אַהֲבָה עַזָּה. شَعَفَةٌ ج شِعَافٌ 1. פִּסְגָּה. 2. אַהֲבָה עַזָּה. شَعَفَةُ الجَبَلِ פִּסְגַּת הָהָר.

شَعَلَ – شَعَّلَ II. أَشْعَلَ IV 1. הִבְעִיר (אש), הִדְלִיק, הִצִּית. 2. לִבָּה (מחלוקת, מלחמה וכו'), שִׁלְהֵב. إِشْتَعَلَ VIII בָּעַר, עָלָה בָּאֵשׁ, דָּלַק, נִשְׂרַף, לָהַט, הִתְלַקַּח. إِشْتَعَلَ رَأْسُهُ شَيْبًا הִלְבִּין רֹאשׁוֹ. إِشْتَعَلَ غَضَبًا בָּעֲרָה חֲמָתוֹ, חָרָה אַפּוֹ. شُعْلَةٌ ج شُعَلٌ 1. לֶהָבָה, לְשׁוֹן אֵשׁ, שַׁלְהֶבֶת. 2. אוּד. 3. לַפִּיד. 4. מְדוּרָה. كَأَنَّهُ شُعْلَةُ نَشَاطٍ כְּאִלּוּ הוּא אֵשׁ לֶהָבָה (מעודף מרץ). شُعَيْلَةٌ מְדוּרָה. مَشْعَلٌ. مَشْعَلَةٌ ج مَشَاعِلُ לַפִּיד, אֲבוּקָה. حَمَلَةُ المَشَاعِلِ נוֹשְׂאֵי הַלַּפִּידִים. مَشَاعِلِيٌّ נוֹשֵׂא הַלַּפִּיד. إِشْعَالٌ הַצָּתָה, הַדְלָקָה. إِشْتِعَالٌ בְּעֵרָה, הִתְפָּרְצוּת אֵשׁ, הַצָּתָה.

شَمْعَةُ الاشْتِعَالِ מַצֵּת. قَابِلٌ لِلاشْتِعَالِ דָּלִיק (חומר וכו'). مُشْتَعِلٌ 1. בּוֹעֵר, מִתְלַקֵּחַ, דּוֹלֵק, עוֹלֶה בָּאֵשׁ. 2. מִשְׁתַּלְהֵב.

شَعْنِينَةٌ ج شَعَانِينُ כַּפַּת תָּמָר ע' سَعَفَةٌ. أَحَدُ (عِيدُ) الشَّعَانِينِ חַג יוֹם א' שֶׁל לוּלָבִים (אצל הנוצרים).

(شعو) شَعْوَاءُ עָצָה, מִתְפַּשֶּׁטֶת לְכָל עֵבֶר, מִסְתָּעֶפֶת, בַּקְּנֵה מִדָּה גָּדוֹל. حَرْبٌ شَعْوَاءُ מִלְחֶמֶת חָרְמָה, מִתְקֶפֶת זַעַם, מִלְחָמָה טוֹטָלִית.

شَعْوَذَ אָחַז אֶת הָעֵינַיִם, תִּעְתַּע, רִמָּה, הוֹלִיךְ שׁוֹלָל. شَعْوَذَةٌ לַהֲטוּט, אֲחִיזַת עֵינַיִם, תַּעְתּוּעַ, רַמָּאוּת. مُشَعْوِذٌ רַמַּאי, מְתַעְתֵּעַ, מְלַהֲטֵט, נוֹכֵל.

شَغَبَ – شَاغَبَ III סִכְסֵךְ, חִרְחֵר רִיב, עוֹרֵר מָדוֹן, הִפְרִיעַ, הֵסִית. شَغْبٌ. مُشَاغَبَةٌ ج مُشَاغَبَاتٌ מְהוּמָה, אִי שֶׁקֶט, רִיב, סִכְסוּךְ, מָדוֹן. شَغَّابٌ. مُشَاغِبٌ מְעוֹרֵר רִיב, אִישׁ מָדוֹן, סַכְסְכָן, מֵסִית, מַפְרִיעַ (תלמיד).

شَغَرَ – הִתְפַּנָּה (משרה למשל). شَاغَرَ III הִתְחַתֵּן עִם אֲחוֹת חֲבֵרוֹ בִּתְנַאי שֶׁיִּשָּׂא אֶת אֲחוֹתוֹ שֶׁלּוֹ (לפני האסלאם). شُغُورٌ הִתְפַּנּוּת, הֱיוֹת מִשְׂרָה פְּנוּיָה. شَاغِرٌ ج شَوَاغِرُ פָּנוּי (משרה), רֵיק (כיסא למשל).

شَغَفَ – הִכָּה בְּאַהֲבָה, לִבָּה אֶת אֵשׁ הָאַהֲבָה. شَغِفَ – بِـ אָהַב אַהֲבָה עַזָּה אֶת־. شُغِفَ. إِنْشَغَفَ VII بِحُبِّهَا אָהַב אוֹתָהּ אַהֲבָה בּוֹעֶרֶת. شَغَفٌ 1. אַהֲבָה בּוֹעֶרֶת, לְהִיטוּת. 2. شَغَفٌ. شَغَافٌ מֵסַב (קְרוּם) הַלֵּב, מַעֲמַקֵּי הַלֵּב. شَغُوفٌ. مَشْغُوفٌ 1. אוֹהֵב אַהֲבָה בּוֹעֶרֶת. 2. לָהוּט אַחֲרֵי, נִלְהָב, מִשְׁתּוֹקֵק.

شَغَلَ – 1. תָּפַס (משרה, דירה וכו'), הֶחֱזִיק, אָחַז. 2. عَنْ הֵסִיחַ דַּעְתּוֹ מִן־. شَغَلَ البَالَ (الفِكْرَ) הִדְאִיג, הִטְרִיד, הִדְרִיךְ אֶת הַמְּנוּחָה. شَغَلَ وَقْتَ فَرَاغِهِ הֶעֱסִיק עַצְמוֹ בִּזְמַנּוֹ הַפָּנוּי. شَغَّلَ II 1. הֶעֱסִיק, הֶעֱבִיד, סִפֵּק עֲבוֹדָה. 2. הִפְעִיל, הֵנִיעַ, הִתְנִיעַ, הִדְלִיק (מכשיר). شَاغَلَ III הֶעֱסִיק, הֵסִיחַ אֶת הַדַּעַת, הִטָּה. أَشْغَلَ IV 1. תָּפַס (משרה למשל), הֶחֱזִיק. 2. הֶעֱסִיק. 3. מִלֵּא (תפקיד). 4. הִתְמַסֵּר לְ־. أَشْغَلَ البَالَ (الفِكْرَ) הִדְאִיג, הִטְרִיד. تَشَاغَلَ VI 1. عَنْ הֶעֱמִיד פְּנֵי עָסוּק כְּלַפֵּי־. 2. بِـ עָסַק בְּ־. إِنْشَغَلَ VII بِـ 1. הִתְעַסֵּק בְּ־, הִתְמַסֵּר לְ־. 2. דָּאַג, הִטְרִיד בְּ־, הִשְׁכִּיחַ דַּעְתּוֹ מִן־. إِشْتَغَلَ VIII 1. עָסַק, עָבַד, פָּעַל. 2. بِـ הִתְמַסֵּר לְ־, טִפֵּל בְּ־, טָרַח. 3. פָּעַל (מנוע למשל), הוּנַע. إِشْتَغَلَ بِهِ عَنْ הֵסִיחַ דַּעְתּוֹ מִן־, הִשְׁכִּיחַ עַצְמוֹ מִ־. شَغْلٌ תְּפִיסָה, אֲחִיזָה, מִלּוּי (תפקיד וכו'). شُغْلٌ ج أَشْغَالٌ עֲבוֹדָה, מְלָאכָה, עֵסֶק, עִסּוּק. شُغْلُهُ الشَّاغِلُ هُوَ דְּאָגָתוֹ הָעִקָּרִית הִיא. أَشْغَالٌ شَاقَّةٌ עֲבוֹדַת פֶּרֶךְ. أَشْغَالٌ عَامَّةٌ (عُمُومِيَّةٌ) עֲבוֹדוֹת צִבּוּרִיּוֹת. شُغْلٌ يَدَوِيٌّ עֲבוֹדַת יָד. كَانَ فِي شُغْلٍ عَنْهُ הָיָה עָסוּק מִכְּדֵי לְהִתְפַּנּוֹת אֵלָיו. شَغَّالٌ 1. פּוֹעֵל, עוֹבֵד, עָמֵל. 2. מְשָׁרֵת. 3. פָּעִיל, פּוֹעֵל כָּל הַזְּמַן. شَغَّالَةٌ עוֹזֶרֶת בַּיִת. شَغِّيلٌ ج شَغِّيلَةٌ פּוֹעֵל, פּוֹעֵל "שָׁחוֹר". الشَّغِّيلَةُ פְּרוֹלֵטַרְיוֹן, מַעֲמַד הָעֲמֵלִים.

مَشْغَلٌ ج مَشَاغِلُ בֵּית מְלָאכָה. مَشَاغِلُ الحَيَاةِ טְרָדוֹת (דְּאָגוֹת) הַחַיִּים. تَشْغِيلٌ 1. הַפְעָלָה, הֲנָעָה, הַתְנָעָה. 2. הַעֲסָקָה. أَدَوَاتُ التَّشْغِيلِ צִיּוּד הָעֲבוֹדָה. مَكْتَبُ التَّشْغِيلِ לִשְׁכַּת הָעֲבוֹדָה ע' (عمل) عَمَالَةٌ. إِنْشِغَالٌ 1. הֱיוֹת עָסוּק. 2. דְּאָגָה, טִרְדָּה. إِشْتِغَالٌ עֲבוֹדָה, הֱיוֹת עָסוּק. شَاغِلٌ ج شَوَاغِلُ טִרְדָּה, מַעֲסִיק, עִסּוּק, שְׁקִיעָה בְּמַחְשָׁבָה, פְּאֵר נֶפֶשׁ. هُوَ فِي شَاغِلٍ عَنْهُ הוּא טָרוּד מִכְּדֵי לְהִתְפַּנּוֹת אֵלָיו. مَشْغُولٌ 1. עָסוּק, יָדָיו מְלֵאוֹת עֲבוֹדָה. 2. תָּפוּס (קו טלפון, מקום וכו'). مَشْغُولُ البَالِ טָרוּד, מֻדְאָג. مَشْغُولَاتٌ ذَهَبِيَّةٌ זָהָב מְעֻבָּד, תַּכְשִׁיטֵי זָהָב. مَشْغُولِيَّةٌ 1. הֱיוֹת עָסוּק, הִתְפַּסּוּת. 2. עֲבוֹדָה. مُشَغِّلٌ מַעֲסִיק, מַעֲבִיד. مُشْغَلٌ מָעֳסָק, עוֹבֵד. مُشْتَغِلٌ 1. עָסוּק, עוֹסֵק, עוֹבֵד. 2. פּוֹעֵל (מכונה וכו'). مُشْتَغِلٌ مُرَخَّصٌ עוֹסֵק מֻרְשֶׁה.

شَفَةٌ ע' (شفه).

شَفَّ – 1. הָיָה שָׁקוּף. 2. הִרְזָה (אהבה, דאגה וכו'), גָּרַם לְ־ לִרְזוֹת. 3. צִיֵּר עַל נְיָר שָׁקוּף, הֶעְתִּיק צִיּוּר בְּאֶמְצָעוּת־. شَفَّ عَنْ שִׁקֵּף, חָשַׂף. إِشْتَفَّ VIII שָׁתָה עַד תֹּם. إِسْتَشَفَّ X 1. הִשְׁקִיף דֶּרֶךְ־. הִבְחִין בְּעַד־. 2. مِنْ הֵסִיק (מסקנה). شِفٌّ בֶּגֶד שָׁקוּף, בַּד דַּק. شَفَفٌ. شَفَافِيَةٌ. شَفَافِيَّةٌ 1. שְׁקִיפוּת, בְּהִירוּת. 2. הֱיוֹת גְּלוּי לֵב. شَفِيفٌ דַּק. شَفَّافٌ שָׁקוּף, דַּק, בָּהִיר.

شَفَرَ – פָּגַע בְּעַפְעַפּוֹ אוֹ בִּשְׂפָתוֹ. شَفْرٌ. شُفْرٌ ج أَشْفَارٌ 1. עַפְעַף, שְׁמוּרַת הָעַיִן. 2. שָׂפָה (של הפה). 3. קָצֶה (של כל דבר). شَفْرَةٌ ج شَفَرَاتٌ وشِفَارٌ 1. סַכִּין גִּלּוּחַ. 2. לַהַב חַד. 3. קָצֶה, שָׂפָה. 4. צֹפֶן, קוֹד, כְּתַב סְתָרִים. شَفِيرٌ 1. שְׁמוּרַת הָעַיִן. 2. שָׂפָה, קָצֶה, סַף. عَلَى شَفِيرِ الهَاوِيَةِ עַל פִּי תְּהוֹם. مِشْفَرٌ ج مَشَافِرُ שְׂפַת הַגָּמָל הַשְּׂסוּעָה.

شَفْشَفَ נִגֵּב, יִבֵּשׁ. شَفْشَافٌ דַּק מְאוֹד, שָׁקוּף מְאוֹד (בד).

شَفَطَ – מָצַץ, שָׁאַב. شَفَّاطٌ. شَفَّاطَةٌ קַשִּׁית (לשתיית נוזלים). شَفَّاطَةُ الغُبَارِ שׁוֹאֵב אָבָק.

شَفَعَ – 1. צֵרֵף, הִכְפִּיל. 2. لِـ إِلَى הִמְלִיץ עַל־ בִּפְנֵי־, סִנֵּגֵר, לִמֵּד זְכוּת. شَفَّعَ II 1. בִּקֵּשׁ מִ־ לְהַמְלִיץ. 2. קִבֵּל אֶת הַמְלָצַת־. تَشَفَّعَ V لِـ إِلَى 1. הִמְלִיץ עַל־ בִּפְנֵי־, סִנֵּגֵר. 2. הִתְחַנֵּן לְמַעַן־, הִשְׁתַּדֵּל אֵצֶל־. إِسْتَشْفَعَ X בִּקֵּשׁ אֶת הַמְלָצַת־. شَفْعٌ ج أَشْفَاعٌ 1. זוּג, מִסְפָּר זוּגִי. 2. כְּפִילוּת רְאִיַּת אוֹבְּיֶקְט אֶחָד. شَفْعِيٌّ זוּגִי. شُفْعَةٌ. حَقُّ الشُّفْعَةِ זְכוּת קְדִימָה לִרְכֹּשׁ אֶת דִּירַת שְׁכֵנוֹ הַמִּתְפַּנָּה (על פי ההלכה האסלאמית). شَفِيعٌ ج شُفَعَاءُ מֵלִיץ יֹשֶׁר, סָנֵגוֹר, מְלַמֵּד זְכוּת עַל־, מַמְלִיץ. شَفَاعَةٌ הַמְלָצָה, הִשְׁתַּדְּלוּת לְמַעַן־, סִנֵּגוֹר, תִּוּוּךְ. شَافِعٌ 1. בַּעַל זְכוּת קְדִימָה לִרְכֹּשׁ אֶת דִּירַת שְׁכֵנוֹ. 2. עוֹזֵר, מוֹשִׁיעַ, מֵלִיץ יֹשֶׁר. شَافِعِيٌّ בֶּן הָאַסְכּוֹלָה הַשָּׁאפִעִית בָּאִסְלָאם. الشَّافِعِيَّةُ הָאַסְכּוֹלָה הַשָּׁאפִעִית שֶׁנּוֹסְדָה

עַל יְדֵי מֻחַמַּד בֶּן אִדְרִיס אַלשַּׁאפִעִי (820-767). مَشْفُوعٌ بِـ מְצֹרָף, מְחֻבָּר, מְלֻוֶּה ב־.

شَفِقَ ـَ أَشْفَقَ IV 1. عَلَى חָמַל עַל־, נִכְמְרוּ רַחֲמָיו עַל־. 2. مِنْ חָשַׁשׁ, נִשְׁמַר מִן־, נִזְהַר. شَفَقٌ ج أَشْفَاقٌ 1. דִּמְדּוּמֵי חַמָּה, אוֹר בֵּין הָעַרְבַּיִם. 2. זֹהַר (דְּרוֹמִי, צְפוֹנִי, קָטְבִּי). شَفَقُ الآلِهَةِ דִּמְדּוּמֵי הָאֵלִים. شَفَقَةٌ חֶמְלָה, רַחֲמִים, רֶגֶשׁ הִשְׁתַּתְּפוּת בְּצַעַר. عَدِيمُ الشَّفَقَةِ חֲסַר רַחֲמִים. شَفُوقٌ. شَفِيقٌ רַחוּם, חוֹמֵל. إِشْفَاقٌ 1. חֶמְלָה, רַחֲמִים. 2. חֲרָדָה, דְּאָגָה.

شَفَهَ ـَ 1. פָּגַע בִּשְׂפָתוֹ שֶׁל־. 2. הִפְצִיר ב־, בִּקֵּשׁ מ־. 3. גָּמַר אֶת־, חִסֵּל אֶת־ (אוכל, מים). شَافَهَ III דִּבֵּר עִם־ פָּנִים אֶל פָּנִים. شَفَهِيٌّ. شَفَوِيٌّ בְּעַל פֶּה, פָּנִים אֶל פָּנִים. شَفَهِيًّا. شَفَوِيًّا שֶׁבְּעַל פֶּה. الحُرُوفُ الشَّفَهِيَّةُ (الشَّفَوِيَّةُ) אוֹתִיּוֹת הַשָּׂפָה (ف ب م). شَفَةٌ ج شِفَاهٌ وشَفَائِفُ 1. שָׂפָה. 2. קָצֶה, סַף. بِنْتُ شَفَةٍ הֶגֶה, מִלָּה. لَمْ يَنْبِسْ بِبِنْتِ شَفَةٍ לֹא הוֹצִיא הֶגֶה. عَضَّ شَفَتَيْهِ נָשַׁךְ אֶת שְׂפָתָיו, הִתְחָרֵט. مُشَافَهَةٌ דִּבּוּר פָּנִים אֶל פָּנִים.

(شفو. شفي) شَفَى ـِ 1. רִפֵּא, רִפָּא, הִבְרִיא. 2. רִוָּה, הִרְוָה. شَفَى غَلِيلَهُ רִוָּה אֶת צִמְאוֹנוֹ (בייחוד לנקם), לָקַח נְקָמָה. شَفَاكَ اللّٰهُ אֱלֹהִים יִתֵּן לְךָ בְּרִיאוּת, רְפוּאָה שְׁלֵמָה. شَفَّى II גֵּרֵם, פִּצֵּחַ, הוֹצִיא עֲצָמוֹת (של בשר, דג וכו'). أَشْفَى IV הָיָה קָרוֹב ל־, הָיָה עַל סַף. أَشْفَى عَلَى الهَلَاكِ 1. הָיָה עַל סַף הַמָּוֶת, כְּפֶשַׂע בֵּינוֹ וּבֵין הַמָּוֶת. 2. רָפָא, רִפֵּא. تَشَفَّى V. إِشْتَفَى VIII 1. לָקַח נָקָם מִן־, בָּא עַל סִפּוּקוֹ. 2. שָׂמַח לְאֵיד ע' (شمت). إِسْتَشْفَى X 1. בִּקֵּשׁ לְהַחְלִים, הִבְרִיא. 2. אֻשְׁפַּז. شِفَاءٌ הַחְלָמָה, בְּרִיאוּת, רִפּוּי. قَابِلٌ لِلشِّفَاءِ נִתָּן לְרִפּוּי. مَشْفًى ج مَشَافٍ(ي). مُسْتَشْفًى ج مُسْتَشْفَيَاتٌ בֵּית חוֹלִים. مُسْتَشْفَى الأَمْرَاضِ النَّفْسِيَّةِ בֵּית חוֹלִים לְחוֹלֵי נֶפֶשׁ. تَشَفٍّ(ي) לְקִיחַת נָקָם, סִפּוּק, נְשִׁימָה לִרְוָחָה (כתוצאה מנקם). إِسْتِشْفَاءٌ הַחְלָמָה, טִפּוּל. شَافٍ(ي) מַבְרִיא, מְרַפֵּא. جَوَابٌ شَافٍ(ي) תְּשׁוּבָה מְשַׁכְנַעַת, תְּשׁוּבָה נִצַּחַת. شَفَوِيٌّ בְּעַל פֶּה ע' (شفه). شِفَةٌ שָׂפָה, קָצֶה ע' (شفه).

شَقَّ ـُ 1. קָשָׁה, הָיָה כָּבֵד עָלָיו, הִכְבִּיד, הִתִּישׁ. 2. קָרַע (לאורך), בָּקַע, פָּצַם, סָדַק, פִּלֵּג, חָתַךְ. 3. חָפַר, סָלַל, פִּלַּח, חָרַשׁ. 4. שָׁסַע. 5. נָבַט, צָמַח (גם שן). شَقَّ السُّكُونَ קָרַע אֶת הַדְּמָמָה. شَقَّ طَرِيقَهُ פִּלֵּס אֶת דַּרְכּוֹ. شَقَّ عَصَا الطَّاعَةِ מָרַד ב־. لَا يُشَقُّ لَهُ غُبَارٌ אֵין דּוֹמֶה לוֹ, בִּלְתִּי מְנֻצָּח. شَقَّقَ II קָרַע, בִּתֵּק, שִׁסַּע, בִּקַּע, פִּלֵּג. تَشَقَّقَ V נִתְקָרַע, נִתְבַּקַּע. إِنْشَقَّ VII נִקְרַע, נִסְדַּק, הִתְבַּקֵּעַ. إِنْشَقَّ عَنْ حِزْبِهِ הִתְפַּלֵּג מִמִּפְלַגְתּוֹ, חָלַק עַל מִפְלַגְתּוֹ וַעֲזָבָהּ. إِنْشَقَّتْ عَصَاهُمْ נֶחְלְקוּ בְּדֵעוֹתֵיהֶם, הִתְפַּלְּגוּ. إِنْشَقَّتْ مَرَارَتُهُ הִתְפַּקַּע (מכעס, יגון וכו'). إِشْتَقَّ VIII גָּזַר (מילה משורש מסוים). شَقٌّ ج شُقُوقٌ סֶדֶק, חָרִיץ, בְּקִיעַ. شَقُّ الطَّرِيقِ פְּרִיצַת דֶּרֶךְ. شِقٌّ 1. חֲצִי, מֶחֱצָה, מַחֲצִית, חֵלֶק. 2. צַד. 3. קשִׁי, עָמָל, טֹרַח. 4. כָּפִיל, דּוֹמֶה. 5. אֲגַף הָאוֹרְחִים בְּאֹהֶל בֶּדְוִי. بَلَغَهُ بِشِقِّ الأَنْفُسِ הִגִּיעַ אֵלָיו בְּעָמָל רַב. شَقَّةٌ ج شُقَقٌ דִּירָה, מָעוֹן. شَقَّةٌ لِلإِيجَارِ דִּירָה לְהַשְׂכִּיר. شِقَّةٌ ج شِقَقٌ وشِقَاقٌ 1. חֲצִי, מַחֲצִית. 2. חֶלְקַת אֲדָמָה. 3. קשִׁי, עָמָל, טֹרַח. 4. מַחְלֹקֶת. 5. מֶרְחָק. شُقَّةٌ ج شُقَقٌ 1. קשִׁי, עָמָל. 2. נְסִיעָה קָשָׁה וּרְחוֹקָה. بُعْدُ الشُّقَّةِ מֶרְחָק רַב, פַּעַר. شَقِيقٌ ج أَشِقَّاءُ 1. מַחֲצִית. 2. אָח (משני הוריו). شَقِيقَةٌ ج شَقَائِقُ 1. אָחוֹת. 2. מִיגְרֶנָה. شَقَائِقُ بَحْرِيَّةٌ שׁוֹשַׁנַּת יָם. شَقَائِقُ النُّعْمَانِ כַּלָּנִית (פרח). النِّسَاءُ شَقَائِقُ الرِّجَالِ ח' אִשְׁתּוֹ כְּגוּפוֹ. مَشَقَّةٌ ج مَشَقَّاتٌ ومَشَاقٌّ קשִׁי, יְגִיעָה, מְצוּקָה. شِقَاقٌ מַחְלֹקֶת, פֵּרוּד, פִּלּוּג. تَشَقُّقٌ ج تَشَقُّقَاتٌ הִתְבַּקְּעוּת, שִׁסּוּעַ. إِنْشِقَاقٌ הִקָּרְעוּת, הִתְפַּלְּגוּת, הִפָּרְדוּת. إِشْتِقَاقٌ ج إِشْتِقَاقَاتٌ 1. גְּזִירָה (בדקדוק). 2. גִּזָּרוֹן, אֶטִימוֹלוֹגְיָה. إِشْتِقَاقِيٌّ גִּזְרוֹנִי, אֶטִימוֹלוֹגִי. شَاقٌّ מְפָרֵךְ, מְלָאכָה בְּיוֹתֵר, מְיַגֵּעַ, מְעַיֵּף. السِّجْنُ مَعَ الأَشْغَالِ الشَّاقَّةِ מַאֲסָר עִם עֲבוֹדַת פֶּרֶךְ. مَشْقُوقٌ 1. קָרוּעַ. 2. שָׁסוּעַ (גם שפתיים של בעל חיים). مُشَقَّقٌ קָרוּעַ לִגְזָרִים. مُشْتَقٌّ ج مُشْتَقَّاتٌ 1. נִגְזָר, גָּזוּר. 2. תּוֹלָדָה שֶׁל־, נוֹצָר מ־.

شَقِرَ ـُ הָיָה לְאַדְמוֹנִי, נַעֲשָׂה בְּלוֹנְדִּינִי. شَقَرٌ. شُقْرَةٌ אַדְמוֹנִיּוּת, בְּלוֹנְדִּינִיּוּת. أَشْقَرُ ج شُقْرٌ נ' شَقْرَاءُ אַדְמוֹנִי, בְּלוֹנְדִּינִי. شُقَّارَى ע' شَقَائِقُ النُّعْمَانِ.

شَقْشَقَ 1. צִיֵּץ (ציפור), צִפְצֵף. 2. נָחַר (גמל). 3. פִּטְפֵּט. شَقْشَقَةٌ צִיּוּץ.

شَقْفَةٌ ج شَقَفَاتٌ שֶׁבֶר (של כלי). شَقْفَةٌ מד' "חֲתִיכָה" (בחורה יפה), חֲתִיכָה הָרְאוּיָה לְהִתְכַּבֵּד.

شَقْلَبَ 1. הָפַךְ עַל פִּיו. 2. הִתְהַפֵּךְ בְּכָל גּוּפוֹ. شَقْلَبَةٌ. شُقْلُبَان מ' 1. סַלְטָה. 2. קְפִיצַת מָוֶת (בהקשר ספורטיבי), הִתְהַפְּכוּת כָּל הַגּוּף (משחק).

شَقِيَ ـَ 1. נִתְאַמְלֵל, נִדְכָּא, הָיָה מִסְכֵּן, הִתְיַסֵּר, נִלְאָה. 2. נִדַּלְדֵּל, הָיָה לְעָנִי. 3. תָּעָה, כָּפַר. أَشْقَى IV אִמְלֵל, יִסֵּר, הֶלְאָה. شَقَاءٌ. شَقَاوَةٌ מִסְכֵּנוּת, אֻמְלָלוּת, דַּלּוּת, עֲלִיבוּת, הִתְיַסְּרוּת, סֵבֶל, מְצוּקָה. شَقَاوَةٌ פִּרְחָחוּת, קֻנְדָּסוּת, מְשׁוּבָה. شَقِيٌّ ج أَشْقِيَاءُ 1. אֻמְלָל, מִסְכֵּן. 2. פִּרְחָח, שׁוֹבָב, קֻנְדָּס, פּוֹרֵעַ חֹק.

شَكَّ ـُ 1. פִּקְפֵּק, חָשַׁד, הֵטִיל סָפֵק. 2. דָּקַר, כָּלַח, חָרַר, נָעַץ, תָּקַע (סכין, רומח וכו'). شَكَّكَ II עוֹרֵר חֲשָׁד, הֶחְשִׁיד. تَشَكَّكَ V הֵטִיל סָפֵק, חָשַׁד, פִּקְפֵּק. إِنْشَكَّ VII נִדְקַר, נִנְעַץ, נִתְקַע. شَكٌّ ج شُكُوكٌ 1. חֲשָׁד, פִּקְפּוּק, סָפֵק. 2. חֲשָׁשׁ, סַקְפְּטִיּוּת. لَا شَكَّ אֵין סָפֵק. بِلَا شَكٍّ בְּלִי סָפֵק. لَا يَتَطَرَّقُ (يَرْقَى) إِلَيْهِ الشَّكُّ הוּא מֵעַל לְכָל סָפֵק. قَطَعَ الشَّكَّ بِاليَقِينِ בָּרִי וְשֶׁמָּא - בָּרִי עָדִיף. أَفْعَالُ الشَّكِّ وَاليَقِينِ פָּעֳלֵי שֶׁמָּא וּבָרִי (הספק והוודאות). تَشْكِيكٌ הַטָּלַת סָפֵק, הַחְשָׁדָה. شَكَّةٌ נְעִיצָה, דְּקִירָה. تَشَكُّكٌ סַפְקָנוּת, הַטָּלַת סָפֵק, חַשְׁדָנוּת, פִּקְפּוּק, סַקְפְּטִיּוּת. شَاكٌّ מְפַקְפֵּק, חוֹשֵׁד. شَاكُ السِّلَاحِ חָמוּשׁ מִכַּף רֶגֶל וְעַד רֹאשׁ. مُتَشَكِّكٌ. شَكَّاكٌ

חשדו, ספקנו, סקפטי. الشّكّاكون סקפטציסטים (כת פילוסופית) ע' (دري) لاأدريّة. مشكوك فيه מוטל בספק, חשוד. شُكُكّ בהססה, בהלואה.

شِكّ. شيك F شيكّات המחאה, שיק. شيك السّياحة המחאת נוסעים.

شَكَرَ ـُ تَشكّرَ V הודה ל־, הכיר טובה, שבח את־. شَكَرَهُ شُكْرًا جَزِيلاً הודה לו מאוד. شكر لهُ جَمِيلَهُ הודה לו על הטובה שעשה למענו. شُكْر. شُكْرَان תודה, הכרת טובה, שבח. شُكْرًا لكَ תודה לך. شَكُور אסיר תודה, מוקיר, מעריך. تَشكُّر הבעת תודה. شاكِر מודה, מעריך. مَشكُور שמודים לו. شِكَارَة ج شكائِر מ' כיס עבה.

شَكِسَ ـَ היה מרשע, רע לבו, נהג בגסות. شاكَسَ III הקניט, קנטר, הכעיס, התקוטט. شَكِس ج شُكْس. مُشاكِس מרשע, רע לב, גס רוח, מקניט. شَكاسة 1. רשעות, רוע לב, גסות. 2. עק' קטנות. مُشاكَسة ריב, קנטור, הקנטה.

شَكَلَ ـُ 1. נקד (כתב). 2. קשר (בהמה ברגל). شَكَّلَ II 1. נקד. 2. צר צורה, צייר צורות שונות. 3. היוה. شكّل خَطَرًا היוה סכנה. شكّل الكِتابَ נקד את הספר (בתנועות). شكّل الوِزارة (الحُكُومة) הרכיב את הממשלה. شاكَلَ III דמה ל־, היה כמו, תאם ל־, שוה ל־, היה שוה ל־. وما شاكَلَهُ ודומיו, ושכמותו. أشكَلَ IV היה בעייתי, היה סתום, כלל קושיה. تَشاكَلَ VI דמה ל־. شَكْل ج أشكال 1. דמיון. 2. צורה, דמות. 3. אופן, אורח, נוהל. 4. ציור, תמונה. 5. מין, סוג. 6. תנועה (בדקדוק). إنَّ الطُّيُورَ عَلَى أشكالِهَا تَقَعُ מת' כל עוף למינו. شَكلاً נהלי, פורמלי. الشّكْلُ وَالمَضْمُونُ הצורה והתוכן. بِشَكْلٍ مَلْحُوظ בצורה נכרת. فِي شَكْلِهِ الحالِيّ בצורתו הנוכחית. شَكْلة ج شَكَلات תנועה (בדקדוק). شَكْلِيّ 1. צורני. 2. פורמלי, פרוצדורלי, נהלי. 3. פורמליסט. شَكْلِيّات עניינים נהליים (פרוצדורליים). تَشْكِيل 1. מתן צורה, שווי, ציור, עצוב. 2. הרכבה (ממשלה וכו'), מבנה. 3. נקוד. تَشْكِيلات מבנים, תבניות (של מטוסים וכו'), תצורות. تَشْكِيلة ج تَشْكِيلات 1. מבחר, מגוון, סדור (פרחים), זר (מגוון). 2. מבנה, תבנית, קבוצה, מערך, להקה. 3. קולקציה. تَشْكِيلِيّ 1. מבני, פלסטי, ציורי, הרמוני. فَنّ تَشْكِيلِيّ אמנות פלסטית. مُشاكَلة. تَشاكُل דמיון, הקבלה, חפיפה. إشْكال פקפוק, ענין המוטל בספק. إشكال. إشكالِيّة קושיה, פרכה, פרובלמה, שאלה קשה, בעייתיות. شاكِلة דרך, אופן, אופי. قُلْ كُلٌّ يَعْمَلُ عَلَى شاكِلَتِهِ ק' אמור: כל אחד יפעל לפי דרכו. أصابَ شاكِلةَ الصَّوابِ קלע אל האמת הצרופה. مُشَكَّل 1. מגוון. 2. מנוקד. مُشْكِل ج مُشْكِلات בעיה חמורה, סוגיה, חידה, קושיה. مُشْكِلة ج مَشاكِل 1. בעיה, שאלה קשה, פרובלמה. 2. קושי. مُشْكِلة انْتِماء בעית זהות.

شَكَمَ ـُ מתג (שם מתג בפי הבהמה). شَكَمَ فاهُ بِالإتاوة שלם לו דמי בל יחרא. شكيمة ج شكائم מתג. شديد الشّكِيمة 1. עקשן, קשה ערף. 2. גאה.

(شكو) شَكا ـُ 1. התלונן, התמרמר, התאונן. 2. مِنْ סבל מ־. 3. הסיח את דאגתו מ־. تَشَكّى V. إشْتَكَى VIII התלונן, קבל על־. شَكْوة ج شَكَوات. شَكْوى ج شَكاوى תלונה, טענה, קבלנה. مَنْدُوبُ الشّكاوى אומבודסמן, נציב התלונות. شَكّاء המרבה להתאונן, בכיין, "קוטר". مِشْكاة ج مَشاك(ي) ومِشْكاوات גומחה, מנורה, אשנב אטום. شاك(ي) מתלונן. شاكِي السِّلاحِ חמוש מכף רגל ועד ראש ע' (شكّ) شاكُ السِّلاحِ. مُشْتَك(ي) מתלונן, תובע, עותר. مُشْتَكَى عَلَيْهِ נתבע. تَشَكّ(ي) בכיינות.

شَلَّ ـُ أشَلَّ IV שתק, הכה בשתוק. شَلَّ حَرَكَتَهُ שתק את תנועתו, שם לאל. شَلَّ ـُ תפר תפירה גסה. شَلَّ ـَ شُلَّ שתק, הכה בשתוק. لا شَلَّتْ يَمِينُهُ ישר חילו, ישר כוחו. شِلّة מ' 1. חבורה נבדלת, חבר מרעים, "קליקה". 2. ج شِلَل פקעת חוטים. شَلَل 1. שתוק. 2. קפאון. شَلَلُ الأطفالِ פוליו, שתוק ילדים. شَلَلٌ اهْتِزازِيّ רעשת, מחלת פרקינסון. شَلاّل ج شَلاّلات אשד, מפל מים. أشَلّ ج شُلّ. مَشْلُول משתק, מכה שתוק.

شَلَبِيّ T טוב, יפה, הדור, מושך.

شَلْتة T ج شِلَت 1. כר, כסת. 2. מזרן ישיבה.

شَلَحَ ـَ פשט (בגדים), הסיר. شَلَّحَ II הפשיט, הסיר. مَشْلَح ج مَشالِح ע' (عبا) عَباءة. تَشْلِيح 1. שוד, גזלה. 2. הפשטה (מבגדים). مُشَلَّح 1. מלתחה, חדר הלבשה. 2. ערם.

شِلْو ج أشلاء איבר כרות, חלק גופה.

شَمَّ ـُ 1. הריח. 2. חש, תפס. شَمَّ الخَبَرَ קלט את הידיעה. شَمَّ الهَواءَ טייל באוויר הצח. شَمَّمَ II נתן להריח. أشَمَّ IV 1. התנשא. 2. נתן להריח. تَشَمَّمَ V 1. הריח, רחרח. 2. בלש, עקב אחרי. إشْتَمَّ VIII הריח, חש. إشْتَمَّ فِي كَلامِهِ رائِحةَ الكَذِبِ חש קורטוב של שקר בדבריו. شَمّ הרחה. شَمُّ النَّسِيمِ חג האביב במצרים (חל יומיים לאחר חג הפסחא הקופטי). حاسّةُ الشَّمّ חוש הריח. شَمَم גאוה, התנשאות. شَمّامة ج شَمّام מלון, אבטיח צהוב. أشَمّ ج شُمّ 1. גבוה, נשא, רם. 2. בעל אף עדין. مَشْمُوم 1. ריח, בשם, מושק. 2. מ' באוש (מזון), מקלקל.

(شمز) إشْمَأَزَّ קץ ב־, סלד מ־, נגעל מ־, נקעה נפשו מ־. إشْمِئْزاز סלידה, געל, בחילה. أمْرٌ يُثِيرُ الاشْمِئْزازَ דבר מגעיל, מעורר שאט נפש. مُشْمَئِزّ נגעל, סולד.

شَمْبانْزِي F שימפנזה (קוף).

شَمْبانْيا F שמפניה (יין לבן תוסס).

شَمِتَ ـَ بِـ שמח לאיד, נהנה מצרת אחרים. **شَمَّتَ** II. **أَشْمَتَ** IV שמח לאיד. **شَمَاتَةٌ** שמחה לאיד. **الشَّمَاتَةُ لُؤْمٌ** פת' שמח לאיד לא ינקה.

شَمَخَ ـَ גבה, רם, עלה למעלה, התנשא. **شَمَخَ أَنْفُهُ (بِأَنْفِهِ)** התיהר, התנשא, התגדל, גבה לבו. **تَشَامَخَ** VI השתחץ, התיהר, התפאר. **تَشَامُخٌ** שחצנות, גאותנות. **شَامِخٌ** ج **شَوَامِخُ** גבוה, נשא, רם. **شَامِخُ الأَنْفِ** יהיר, שחצן, גבה אף.

شَمْخَرَ. إِشْمَخَرَّ נשא אל על. **مُشْمَخِرٌّ** גבוה. **شَمْخَرَةٌ** גבה אף, יהירות, שחצנות.

شَمَرَ ـُ **شَمَّرَ** II חפת, קפל כלפי מעלה, הפשיל (שרוול וכו'). **شَمَّرَ عَنْ سَاعِدِهِ (عَنْ سَاعِدِ الجِدِّ)** שנס מתניו, אזר חלציו. **شَمَرٌ. شُمْرَةٌ. شَمَارٌ** שמר (צמח תבלין).

شُمْرُوخٌ ج **شَمَارِيخُ. شِمْرَاخٌ** 1. אשכול של ענבים או תמרים. 2. שריג, זלזל, ענף קטן.

شَمَسَ ـُ 1. זרחה השמש. 2. התפרע (סוס), השתולל. 3. סרב. **شَمَّسَ** II הציג (יבש) בשמש. **شَامَسَ** III נטר איבה. **تَشَمَّسَ** V השתזף בשמש. **شَمْسٌ** נ' ج **شُمُوسٌ** שמש. **ضَرْبَةُ شَمْسٍ** מכת שמש. **عَبَّادُ (دَوَّارُ) الشَّمْسِ** חמנית (צמח). **لاَ جَدِيدَ تَحْتَ الشَّمْسِ** אין כל חדש תחת השמש. **شَمْسِيٌّ** שמשי. **الحُرُوفُ الشَّمْسِيَّةُ** אותיות השמש (בדקדוק). **حَمَّامٌ شَمْسِيٌّ** אמבט שמש, השתזפות. **شَمْسِيَّةٌ** שמשיה, מטריה. **شَمُوسٌ** משתולל (סוס). 2. סרבן. **شَمَّاسٌ** ج **شَمَامِسَةٌ** שמש (בכנסייה), דיאקון. **شَامِسٌ. مُشْمِسٌ** שטוף שמש, בהיר (יום). **تَشَمُّسٌ** שזוף, השתזפות.

شَمِطَ ـَ 1. ערבב. 2. נשר (עלים). **شَمِطَ** ـَ זרקה בו שיבה. **أَشْمَطُ** ج **شُمْطٌ** שזרקה בו שיבה. **عَجُوزٌ شَمْطَاءُ** ע' عَجُوز. **شَمُّوطِيٌّ** שמוטי (זן של תפוז).

شَمَّعَ II צפה בדונג, צפה בשעוה. **شَمَّعَ الفَتْلَةَ (الخَيْطَ)** ברח, חמק, "הבריז". **شَمْعٌ** דונג, שעוה. **الشَّمْعُ الأَحْمَرُ (شَمْعُ الخَتْمِ)** שעות חותם. **شَمْعَةٌ** ج **شُمُوعٌ** وشَمْعٌ وشَمَعَاتٌ נר. **شَمْعَةُ الاحْتِرَاقِ (الشَّرَارَةِ)** מצת, "פלג" (במכונית). **شَمْعَةُ الذِّكْرَى** נר זכרון, נר נשמה. **شَمْعِيٌّ** 1. עשוי שעוה. 2. רך. **شَمَّاعٌ** מוכר נרות או דונג. **شَمَّاعَةٌ** קולב. **مُشَمَّعٌ** שעונית (בד או נייר מצופה שעוה). **مِعْطَفٌ مُشَمَّعٌ** מעיל גשם. **شَمْعَدَانٌ** P ج **شَمْعَدَانَاتٌ** وشَمَاعِدُ פמוט, בית הנר, חנכיה.

(شمق) يَشْمَقُ T 1. צעיף (של אישה). 2. כפיה (לכיסוי ראש אצל גברים ערבים).

شَمَلَ ـُ 1. כלל, הכיל, החזיק, הקיף. 2. הכליל, הכניס בתוך, כלל. 3. כסה, עטף. **شَمَلَهُ بِرِعَايَتِهِ** הכניסו תחת חסותו. **تَشَمَّلَ** V התעטף. **إِشْتَمَلَ** VIII **عَلَى** 1. הכיל, כלל. 2. بِـ התכסה, התעטף ב־. **إِشْمَالَّ** IX. **أَشْمَلَ** IV הלך לכוון צפון. **شَمْلٌ** איחוד, חבור. **جَمْعُ الشَّمْلِ** איחוד משפחות. **فَرَّقَ شَمْلَهُمْ** הפריד ביניהם. **شَمْلَةٌ** ج **شِمَالٌ** وشَمَلاَتٌ מעטה, כסות, גלימה. **شَمَائِلُ** (ביחיד: **شَمِيلَةٌ**) מדות תרומיות (טובות), תכונות (חיוביות). **شَامِلٌ** מקיף, נרחב, רחב, כולל. **شُمُولٌ** היותו נרחב, כלליות. **شُمُولِيٌّ** 1. כללי, מקיף, טוטלי. 2. טוטליטרי. **نِظَامٌ شُمُولِيٌّ** משטר טוטליטרי. **شُمُولِيَّةٌ** 1. כלליות, אוניברסליות. 2. טוטליטריות. **مَشْمُولٌ** כלול, מכלל, נמצא בתוך. **مَشْمُولٌ بِعِنَايَتِهِ** נמצא תחת חסותו. **مُشْتَمِلٌ** כולל, מכיל. **مُشْتَمَلاَتٌ** תכן הענינים. **شِمَالٌ** 1. צפון. 2. שמאל. **كَوْكَبُ الشِّمَالِ** כוכב הצפון. **شِمَالاً** צפונה, כוון צפון. **شِمَالِيٌّ** צפוני, שמאלי (צד, יד). **الشَّفَقُ الشِّمَالِيُّ** זהר הצפון, אילת השחר, אורורה.

شُمْلُولٌ ج **شَمَالِيلُ** 1. כמות קטנה. 2. מ' תוסס, ערני (אדם).

شَمَنْدَرٌ סלק.

شَمَنْدُورَةٌ T מ' מצוף.

شَنَّ ـُ תקף. **شَنَّ غَارَةً عَلَى** הסתער על־, ערך פשיטה על־. **شَنَّ غَارَةً جَوِّيَّةً** ערך התקפת אויר. **شَنٌّ** ج **شُنُونٌ** وشِنَانٌ מקסה מעור. **وَافَقَ شَنٌّ طَبَقَةً** פת' מצא מין את מינו. **مِشَنَّةٌ** סל נצרים רחב (בלי ידיות).

شَنَأَ ـَ שנא, שטם. **مَشْنُوءٌ مَنْ يَشْنَؤُكَ** פת' אורריך ארור. **شَنْءٌ. شَنَآنٌ. شَنَاءَةٌ** שנאה, משטמה.

شَنَبٌ ج **أَشْنَابٌ** שפם.

شَنْبَرٌ F 1. מסגרת. 2. חשוק ברזל.

شَنْتَةٌ T ע' شَنْطَة.

شَنِجَ ـَ **تَشَنَّجَ** V רתת, פרפר, פרכס. **تَشَنُّجٌ** ج **تَشَنُّجَاتٌ** 1. עוית, רתת, פרכוס. 2. היסטריה. **تَشَنُّجٌ رَعْشِيٌّ** רתת, עוית. **تَشَنُّجٌ كُزَازِيٌّ** עוית צפדתית. **تَشَنُّجِيٌّ** 1. פרפורי, פרכוסי. 2. היסטרי.

(شنر) شَنَارٌ גנאי, בזיון, קלון. **عَارٌ وَشَنَارٌ** חרפה וקלון, דראון עולם.

شَنْطَةٌ T ج **شُنَطٌ. شَنْتَةٌ** 1. תיק יד. 2. ילקוט, מזודה ע' (حقب) حَقِيبَة.

شُنَيْطَةٌ 1. תיק קטן. 2. לולאה ע' (نشط) أُنْشُوطَة.

شَنُعَ ـُ היה מכער, נתכער. **شَنَّعَ** II 1. גנה בחריפות, שקץ. 2. הבאיש את ריחו של־, הוציא על־ שם רע. **شَنِعٌ. شَنِيعٌ** מכער, מתעב, מאוס, משקץ, מגנה. **جَرِيمَةٌ شَنْعَاءُ** פשע נתעב. **شُنْعَةٌ. شَنَاعَةٌ** כעור, מאוס, נוול. **تَشْنِيعٌ** שקוץ, השמצה, השלכת שקוצים.

شَنَّفَ II **الآذَانَ** הנעים את האזן (מוזיקה, שירה, דיבור), הרטיט, הרנין. **شِنْفٌ** ج **شُنُوفٌ** وأَشْنَافٌ עגיל ע' قُرْط.

شَنَقَ ـُ חנק בחבל, תלה, שנק. **شَنْقٌ** תליה, חניקה בחבל. **شَنَقٌ** חבל. **مِشْنَقَةٌ**

ج مَشَانِقُ גַּרְדּוֹם. مَشْنُوقٌ תָּלוּי. لَا تَذْكُرِ الحَبْلَ فِي بَيْتِ المَشْنُوقِ פת' בְּבֵיתוֹ שֶׁל תָּלוּי אֵין מַזְכִּירִים אֶת הַחֶבֶל.

شَنْقَبٌ חַרְטוֹמָן (עוף, woodcock).

شَنْكَارٌ מ' חֶרֶט ע' إِزْمِيل.

شَنْكَلَ P מ' תָּפַס בְּקֶרֶס. شَنْكَلٌ. شِنْكَالٌ ج شَنَاكِلُ. קֶרֶס, וָו, חַכָּה.

شَهِبَ ـَ הֶאֱפִיר (שער), נַעֲשָׂה אָפֹר. شَهَبٌ. شُهْبَةٌ אֹפֶר, אַפְרוּרִיּוּת. شِهَابٌ ج شُهُبٌ 1. כּוֹכָב זוֹהֵר. 2. מֶטֶאוֹר. 3. שַׁלְהֶבֶת. أَشْهَبُ נ' شَهْبَاءُ ج شُهْبٌ 1. אָפֹר. 2. الشَّهْبَاءُ כִּנּוּיָהּ שֶׁל הָעִיר חַלֶּבּ (בסוריה). عَامٌ أَشْهَبُ שָׁנָה שְׁחוּנָה.

شَهِدَ ـَ 1. רָאָה בְּמוֹ עֵינָיו, הָיָה עֵד לְ־. 2. הֵעִיד, מָסַר עֵדוּת. 3. נָכַח, הִשְׁתַּתֵּף בְּעַצְמוֹ. 4. אָמַר: لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ. فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ ק' וְהָיָה מִי שֶׁיִּרְאֶה אֶת הַחֹדֶשׁ וְצָם (שֶׁיָּצוּם). شَاهَدَ III רָאָה, צָפָה בְּ־, הִשְׁגִּיחַ. أَشْهَدَ IV בִּקֵּשׁ מ' לְהָעִיד, גָּבָה עֵדוּת. تَشَهَّدَ V אָמַר: لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ. إِسْتَشْهَدَ X צִטֵּט כְּעֵדוּת, הִסְתַּמֵּךְ בְּצִיטָטָה (מוּבָאָה). أُسْتُشْهِدَ נֶהֱרַג כְּקָדוֹשׁ, נָפַל עַל קִדּוּשׁ הַשֵּׁם (בייחוד בקרב), הִתְאַבֵּד בְּפִגּוּעַ הִתְאַבְּדוּת. شَهْدٌ. شُهْدٌ 1. דְּבַשׁ ע' عَسَل. 2. סוּג שֶׁל מֶלוֹן. شَهِيدٌ ج شُهَدَاءُ 1. קָדוֹשׁ, מַרְטִיר, מִי שֶׁמֵּת עַל קִדּוּשׁ הַשֵּׁם בָּאִסְלָאם, קָרְבָּן. 2. מִתְאַבֵּד (בפיגוע). 3. עֵד. شَهَادَةٌ ج شَهَادَاتٌ 1. עֵדוּת, הוֹכָחָה, רְאָיָה. 2. תְּעוּדָה. 3. מוֹת קְדוֹשִׁים. 4. الشَّهَادَةُ הָעֵדוּת لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ وَمُحَمَّدٌ رَسُولُ اللّٰهِ. شَهَادَةُ إِثْبَاتٍ עֵדוּת הַקָּטֵגוֹרְיָה. شَهَادَةُ زُورٍ עֵדוּת שֶׁקֶר. شَهَادَةُ نَفْيٍ עֵדוּת הֲגַנָּה (סָנֵגוֹרְיָה). مَشْهَدٌ ج مَشَاهِدُ 1. מַרְאֶה, חִזָּיוֹן, מַחֲזֶה, חָזוֹן. 2. מַעֲרָכָה (במחזה), סְצֵנָה. 3. קֶבֶר קָדוֹשׁ. 4. אַסְפֶּקְט, בְּחִינָה, נְקֻדַּת רְאוּת. 5. נוֹף טֶבַע ע' (نظر) مَنْظَر. مُشَاهَدَةٌ רְאִיָּה, צְפִיָּה. مُشَاهَدَةُ المَعَالِمِ סִיּוּר (באתרי תיירות), טִיּוּל. إِسْتِشْهَادٌ 1. צִיטָטָה, מוּבָאָה. 2. מָוֶת עַל קִדּוּשׁ הַשֵּׁם, מוֹת קְדוֹשִׁים. 3. הַקְרָבָה. عَمَلِيَّةٌ إِسْتِشْهَادِيَّةٌ פְּעֻלַּת הִתְאַבְּדוּת (בפיגוע). شَاهِدٌ ج شُهُودٌ وَشَوَاهِدُ وَأَشْهَادٌ 1. עֵד. 2. ج شَوَاهِدُ עֵדוּת, רְאָיָה. 3. צִיטָטָה. شَاهِدُ زُورٍ עֵד שֶׁקֶר (זוֹמֵם). شَاهِدُ عِيَانٍ עֵד רְאִיָּה. شَاهِدُ قَبْرٍ מַצֵּבָה. شَاهِدُ مَلِكٍ עֵד הַמֶּלֶךְ (הַמְּדִינָה). عَلَى رُؤُوسِ الأَشْهَادِ לְעֵינֵי הַכֹּל, קָבָל עַם וְעֵדָה, בְּפַרְהֶסְיָה. شَاهِدَةٌ ج شَوَاهِدُ 1. עֵדָה. 2. אֶצְבַּע (הקרובה לאגודל). 3. מַצֵּבָה. 4. עֹתֶק (מנייר פחם). مَشْهُودٌ נִרְאֶה, נִגְלֶה לְעֵינֵי כֹּל. يَوْمٌ مَشْهُودٌ יוֹם הִיסְטוֹרִי, יוֹם גָּדוֹל שֶׁלֹּא יִשָּׁכַח. اليَوْمُ المَشْهُودُ 1. יוֹם הַדִּין. 2. יוֹם שִׁשִּׁי.

شَهَرَ ـَ שָׁלַף (חרב, אקדח וכו'), הֵרִיק חַרְבּוֹ. 2. פִּרְסֵם. 3. גִּלָּה, עָשָׂה פֻּמְבִּי. شَهَرَ الحَرْبَ عَلَى הִכְרִיז מִלְחָמָה עַל־, עָשָׂה פֻּמְבִּי. شَهَّرَ II بِـ גִּלָּה חֶרְפַּת־, הֶעֱטָה קָלוֹן, הוֹקִיעַ, גִּנָּה. شَاهَرَ III הִשְׂכִּיר עַל בָּסִיס חָדְשִׁי. أَشْهَرَ IV פִּרְסֵם, הִכְרִיז, הוֹדִיעַ. أَشْهَرَ إِفْلَاسَهُ הִכְרִיז (הודיע) עַל פְּשִׁיטַת רֶגֶל. أَشْهَرَ الحَرْبَ אָסַר (הִכְרִיז) מִלְחָמָה. إِنْشَهَرَ VII הִתְפַּרְסֵם, פֻּרְסַם, נוֹדַע. شَهْرٌ 1. הַכְרָזָה, פִּרְסוּם. 2. ج أَشْهُرٌ وشُهُورٌ חֹדֶשׁ. شَهْرُ العَسَلِ יֶרַח דְּבַשׁ. شَهْرٌ قَمَرِيٌّ יֶרַח, חֹדֶשׁ יַרְחִי. شَهْرِيًّا חָדְשִׁי, חָדְשִׁית, כָּל חֹדֶשׁ. إِشْتِرَاكٌ شَهْرِيٌّ מִנּוּי חָדְשִׁי (על עיתון למשל). الدَّوْرَةُ الشَّهْرِيَّةُ אֹרַח נָשִׁים, וֶסֶת. شَهْرِيَّةٌ מַשְׂכֹּרֶת חָדְשִׁית. شُهْرَةٌ פִּרְסוּם, פּוֹפּוּלָרִיּוּת, שֵׁם טוֹב, מוֹנִיטִין. حَقَّقَ شُهْرَةً عَالَمِيَّةً הִשִּׂיג מוֹנִיטִין עוֹלָמִי (בֵּינְלְאֻמִּי). شَهِيرٌ. مَشْهُورٌ ج مَشَاهِيرُ פּוֹפּוּלָרִי, נוֹדָע בָּרַבִּים, דָּגוּל, מְפֻרְסָם, יָדוּעַ, "סֶלֶבְּרִיטִי". تَشْهِيرٌ הוֹקָעָה, גִּנּוּי, הַשְׁמָצָה, הוֹצָאַת שֵׁם רַע. مُشَاهَرَةٌ הַעֲסָקָה עַל בָּסִיס חָדְשִׁי. إِسْتِشْهَارٌ הִתְפַּרְסְמוּת, מוֹנִיטִין, פּוֹפּוּלָרִיּוּת.

شَهَقَ ـَ 1. שָׁאַף (אוויר לריאות). 2. נָעַר (חמור). 3. שִׁהֵק, חִרְחֵר (אוויר בגרונו), גָּנַח. 4. נִשָּׂא (הר), הָיָה רָם. 5. הִתְיַפֵּחַ, נֶאֱנַק בִּבְכִי. شَهْقَةٌ 1. גְּנִיחָה, אֲנָקָה. 2. שְׁאִיפָה. شَهِيقٌ 1. שְׁאִיפָה (לריאות בניגוד לְ־زَفِير נשיפה). 2. נְעִירָה (של חמור).

شَاهِقٌ ج شَوَاهِقُ נִשָּׂא, גָּבוֹהַּ, רָם (הר וכו').

شَهِلَ ـَ הָיָה צֶבַע אִישׁוֹן עֵינָיו שָׁחֹר־כָּחֹל. شُهْلَةٌ צֶבַע עֵינַיִם שָׁחֹר־כָּחֹל. أَشْهَلُ ج شُهْلٌ נ' شَهْلَاءُ שֶׁצֶּבַע עֵינָיו שָׁחֹר־כָּחֹל.

شَهُمَ ـُ הָיָה גֶּבֶר נָאֶה וּגְדַל נֶפֶשׁ וּמְזֻרָּז לְמַעֲשִׂים טוֹבִים, הָיָה גֶּ'נְטֶלְמֶן. شَهْمٌ ج شِهَامٌ בַּעַל שְׁאָר רוּחַ, חָכָם וְ"גֶּבֶר לָעִנְיָן", גֶּ'נְטֶלְמֶן אֲמִתִּי. شَهَامَةٌ שְׁאָר רוּחַ, אֲצִילוּת נֶפֶשׁ, גֶּ'נְטֶלְמֶנִיּוּת.

(شهو- شهي) شَهَا ـُ شَهِيَ ـَ תָּאַב, הִתְאַוָּה, חָשַׁק בְּ־. شَهَّى II עוֹרֵר תַּאֲוָה (תֵּאָבוֹן). تَشَهَّى V. إِشْتَهَى VIII הִתְעוֹרֵר בּוֹ תֵּאָבוֹן, הִתְאַוָּה, הִשְׁתּוֹקֵק לְ־, נִכְסַף לְ־, חָשַׁק בְּ־, חָמַד. شَهْوَةٌ ج شَهَوَاتٌ תַּאֲוָה, תֵּאָבוֹן, תְּשׁוּקָה, תַּאֲוַת בְּשָׂרִים, חֵשֶׁק. شَهْوَانٌ ج شَهَاوَى תָּאֵב, חוֹמֵד, חַמְדָן, חוֹשֵׁק, מִתְאַוֶּה. شَهْوَانِيَّةٌ תַּאֲוַת בְּשָׂרִים. شَهِيٌّ מְעוֹרֵר תֵּאָבוֹן, טָעִים. أَطْعِمَةٌ (مَأْكُولَاتٌ) شَهِيَّةٌ מַטְעַמִּים, מַאַכְלֵי תַּאֲוָה, מַעֲדַנִּים. شَهِيَّةٌ תֵּאָבוֹן. فَاتِحُ الشَّهِيَّةِ מְעוֹרֵר תֵּאָבוֹן. تَشَهٍّ(ي) אִוּוּי, חֵשֶׁק, רָצוֹן. مُشَهٍّ(ي) ج مُشَهِّيَاتٌ מְעוֹרֵר תֵּאָבוֹן, מְתַאֲבֵן. مُشْتَهٍ(ي) תָּאֵב, חוֹשֵׁק, חוֹמֵד, רוֹצֶה.

(شوا) شَاةٌ ج شِيَاهٌ שֶׂה, כִּבְשָׂה, רָחֵל.

(شوب) شَابَ ـُ 1. מָהַל, עִרְבֵּב, עֵרַב. 2. פָּגַם, הִזִּיק, קִלְקֵל. لَا تَشُوبُهُ شَائِبَةٌ אֵין בּוֹ פְּגָם, אֵין בּוֹ מוּם. شَوْبٌ 1. עִרְבּוּב, מְהִילָה. 2. נוֹזֵל מָהוּל בְּנוֹזֵל אַחֵר. 3. רוּחַ חַמָּה, שָׁרָב. شَائِبَةٌ ج شَوَائِبُ לִקּוּי, פְּגָם, רְבָב, מוּם. مَشُوبٌ بِـ מָהוּל בְּ־. هُدُوءٌ مَشُوبٌ بِالتَّوَتُّرِ שֶׁקֶט מָתוּחַ.

شُوبَقٌ. شُوبَكٌ P ج شَوَابِكُ מַעֲרוֹךְ.

شُوحَةٌ דַּיָּה ע' حِدَأَةٌ.

شَوَّرَ II إِلَى הִצְבִּיעַ עַל־, נִפְנֵף. شَاوَرَ III נוֹעַץ עִם־, טִכֵּס עֵצָה, נִמְלַךְ בְּדַעַת־.

شَاوَرَ نَفْسَهُ (عَقْلَهُ) שָׁקַל וְטָרָה, נִמְלַךְ בְּדַעְתּוֹ. أَشَارَ IV إِلَى 1. הִצְבִּיעַ עַל־, רָמַז, צִיֵּן. 2. عَلَى יִעֵץ, הֵאִיץ לְ־. يُشَارُ إِلَيْهِ بِالْبَنَانِ ע' بَنَان. تَشَاوَرَ VI טָכַס עֵצָה עִם אֲחֵרִים, נִמְלַךְ, נוֹעַץ. إِشْتَارَ VIII אָרָה דְּבַשׁ. إِسْتَشَارَ X נוֹעַץ עִם־, שָׁאַל בַּעֲצַת־. شَارَةٌ ج شَارَاتٌ 1. אוֹת, סִימָן, סֵמֶל. 2. צוּרָה, תֹּאַר. شَارَةُ الدَّوْلَةِ סֵמֶל הַמְּדִינָה. شُورَى "שׁוּרָא" (באסלאם), מוֹעֶצֶת חֲכָמִים, הִתְיָעֲצוּת, עֵצָה, מוֹעֵצָה. وَأَمْرُهُمْ شُورَى بَيْنَهُمْ ק' עִנְיָנָם בְּמוֹעָצוֹת (בְּהִתְיָעֲצוּת) בֵּינֵיהֶם. مَجْلِسُ الشُّورَى מוֹעָצָה מְיָעֶצֶת. شُورِيٌّ מוֹעַצְתִּי, הִתְיָעֲצוּתִי. مِشْوَارٌ ج مَشَاوِيرُ 1. הִלּוּךְ. 2. טִיּוּל. 3. מַהֲלָךְ. 4. מֶרְחָק. مُحَرِّكٌ رُبَاعِيُّ الْمِشْوَارِ מָנוֹעַ בַּעַל אַרְבָּעָה מַהֲלָכִים. مَشُورَةٌ עֵצָה, הַצָּעָה. مُشَاوَرَةٌ הִתְיָעֲצוּת, טִכּוּס עֵצָה. إِشَارَةٌ ج إِشَارَاتٌ 1. אוֹת, סִימָן, רֶמֶז, צִיּוּן, תָּו. 2. קְלִיטַת קֶשֶׁר. إِشَارَةُ اسْتِفْهَامٍ סִימַן שְׁאֵלָה. إِشَارَةُ الْخَطَرِ אוֹת אַזְעָקָה. إِشَارَةُ ضَبْطِ الْوَقْتِ צְלִיל הַזְּמַן "פִּיפְּסִים" (ברדיו). إِسْمُ الإِشَارَةِ כִּנּוּי רוֹמֵז (בדקדוק). سِلَاحُ الإِشَارَةِ חֵיל הַתִּקְשׁוֹב (הַקֶּשֶׁר). أَنَا رَهْنُ إِشَارَتِكَ ע' רהן. بِالإِشَارَةِ إِلَى كِتَابِكُمْ בְּהִסְתַּמֵּךְ עַל מִכְתַּבְכֶם. إِشَارِيٌّ 1. מְרַמֵּז, מְסַמֵּל. 2. אַתָּת. 3. שֶׁל תִּקְשׁוֹב, קֶשֶׁר. تَشَاوُرٌ הִתְיָעֲצוּת. إِسْتِشَارِيٌّ שֶׁל הִתְיָעֲצוּת. لَجْنَةٌ اسْتِشَارِيَّةٌ וַעֲדָה מְיָעֶצֶת. مُشَاوِرٌ יוֹעֵץ. مُشِيرٌ 1. יוֹעֵץ. 2. פֶלְדְמַרְשָׁל. الْمُشَارُ إِلَيْهِ הַנִּזְכָּר לְעֵיל. مُسْتَشَارٌ 1. יוֹעֵץ. 2. מ' שׁוֹפֵט, מִשְׁפָּטָן. 3. קַנְצְלֶר (מקביל לראש ממשלה בגרמניה ובאוסטריה).

شَوْرَبٌ ע' (خطف) خَاطِفُ الذُّبَابِ.

شُورْبَة T מָרָק.

(شوس) أَشْوَسُ ج أَشَاوِسُ وَشُوسٌ 1. אַמִּיץ לֵב, גִּבּוֹר. 2. גֵּאֶה, יָהִיר.

شَوَّشَ II 1. בִּלְבֵּל, הִפְרִיעַ, סִכְסֵךְ, פָּרַס עִרְבּוּבְיָה. 2. שִׁבֵּשׁ, קִלְקֵל. 3. הֵקִים רַעַשׁ. تَشَوَّشَ V 1. נִתְבַּלְבֵּל, הִסְתַּבֵּךְ, הֻפְרַע. 2. נִשְׁתַּבֵּשׁ, הִתְקַלְקֵל. شَاشٌ מַלְמָלָה, מוּסְלִין (אריג), אֲרִיג כֻּתְנָה דַּק לְתַחְבּוֹשׁוֹת, גָּזָה. شَاشَةٌ ج شَاشَاتٌ 1. אֶקְרָן, מָסָךְ. 2. צַג. الشَّاشَةُ الْبَيْضَاءُ מָסַךְ הַקּוֹלְנוֹעַ. شُوشَةٌ 1. צִיצַת שֵׂעָר. 2. כַּרְבֹּלֶת (של עוף). تَشْوِيشٌ בִּלְבּוּל, עִרְבּוּבְיָה, הַפְרָעָה, שִׁבּוּשׁ, הֲקָמַת רַעַשׁ. مُشَوَّشٌ מְבֻלְבָּל, מֻפְרָע, מְשֻׁבָּשׁ. مُشَوَّشُ الْفِكْرِ מְפֻזָּר, אוֹבֵד עֵצוֹת, נָבוֹךְ.

شَوْشَرَةٌ רַעַשׁ, הֲמֻלָּה, שָׁאוֹן.

شَوِصَ ـَ עִפְעֵף (עיניים), פִּלְבֵּל, מִצְמֵץ. شَاصَ ـُ 1. כָּאַב. 2. רָחַץ, נִקָּה, חִצֵּץ (שיניים). أَشْوَصُ מְעַפְעֵף, מְמַצְמֵץ, מְפַלְבֵּל.

(شوط.شيط) شَاطَ ـِ 1. שָׁעַט, רָץ אֶל הַמַּטָּרָה (סוס). 2. נִקְדַּח, נִשְׂרַף (תבשיל). شَوَّطَ. شَوَّطَ II נִקְדַּח, נֶחֱרַךְ (תבשיל). إِسْتَشَاطَ X غَضَبًا חָרָה אַפּוֹ, קָצַף, רָגַז. شَوْطٌ ج أَشْوَاطٌ 1. רִיצָה אֶל הַמַּטָּרָה. 2. שָׁלָב, סִיבוּב, מַחֲזוֹר, הַקָּפָה. 3. מֵרוֹץ. 4. מַחֲצִית הַזְּמַן (בספורט). الشَّوْطُ الأَوَّلُ מַחֲצִית רִאשׁוֹנָה, שָׁלָב רִאשׁוֹן (במשחק). قَطَعَ شَوْطًا بَعِيدًا (كَبِيرًا) עָבַר כִּבְרַת דֶּרֶךְ אֲרֻכָּה. شَوْطَةٌ מ' דֶּבֶר, מַגֵּפָה. شَائِطٌ. مُشَوَّطٌ חָרוּךְ.

(شوظ) شُوَاظٌ יְקוֹד, לַהַט. شَائِظٌ לוֹהֵט.

(شوف) شَافَ ـُ 1. עָלָה וְרָאָה. 2. הִסְתַּכֵּל. شَوَّفَ II 1. שִׁיֵּף, לִטֵּשׁ. 2. קִשֵּׁט, הֶעֱדָה. 3. הֶרְאָה. تَشَوَّفَ V إِلَى הִשְׁתּוֹקֵק לְ־, צִפָּה לְ־, הִסְתַּכֵּל בְּכִלְיוֹן עֵינַיִם, נִכְסַף אֶל־. شَوْفٌ מַשְׂדֵּדָה (כלי חקלאי ליישור האדמה). شَوْفَةٌ מַבָּט, מַרְאֶה.

شُوفَانٌ שִׁבֹּלֶת שׁוּעָל, קְוָאקֶר.

(شوق) شَاقَ ـُ שִׂמַּח, עִנֵּג. شَوَّقَ II עוֹרֵר בּוֹ גַּעְגּוּעִים, חִבֵּב אֶת־ עַל־. تَشَوَّقَ V. إِشْتَاقَ VIII إِلَى הִתְגַּעְגֵּעַ, הִשְׁתּוֹקֵק, יָצְאָה נַפְשׁוֹ אֶל־, נִכְסַף אֶל־, כָּמַהּ. شَوْقٌ ج أَشْوَاقٌ גַּעְגּוּעַ, כִּסּוּפִים, כְּמִיהָה, שְׁקִיקָה, לְהִיטוּת, תְּשׁוּקָה. شَائِقٌ. شَيِّقٌ מְעוֹרֵר חִבָּה (נעימות), מַלְהִיב, נָעִים, מְעַנְיֵן. مَأْدُبَةٌ شَيِّقَةٌ סְעוּדָה מְפֹאֶרֶת. تَشْوِيقٌ גְּרִימַת גַּעְגּוּעִים, הָאֲהָבָה, חִבּוּב. تَشَوُّقٌ. إِشْتِيَاقٌ כִּסּוּפִים, שְׁקִיקָה, כְּמִיהָה, עֶרְגָּה, רָצוֹן. مُشَوِّقٌ מְעוֹרֵר עִנְיָן, מַסְעִיר, מְרַגֵּשׁ, מְגָרֶה. مُشْتَاقٌ מִתְגַּעְגֵּעַ, נִכְסָף, מִשְׁתּוֹקֵק, כָּמֵהַּ.

(شوك) شَاكَ ـُ דָּקַר, עָקַץ. شَوَّكَ II 1. הִצְמִיחַ קוֹצִים (דקל). 2. דָּקַר, עָקַץ. شَوْكَةٌ ج شَوْكٌ وَأَشْوَاكٌ 1. קוֹץ, חֹד, מַחַט, עֹקֶץ. 2. מַזְלֵג. 3. קִלְשׁוֹן. 4. אִדְרָה, עֶצֶם שֶׁל דָּג. 5. כּוֹחַ, יְכֹלֶת, עָצְמָה. شَوْكَةُ إِبْرَاهِيمَ. شَوْكَةُ الْيَهُودِ 1. קוֹצִיץ. 2. חַרְחֲבִינָה (צמח). خَضَدَ (كَسَرَ) شَوْكَتَهُ ע' خَضَدَ. إِنَّكَ لَا تَجْنِي مِنَ الشَّوْكِ الْعِنَبَ פת' זוֹרֵעַ עַוְלָה יִקְצֹר אָוֶן. شَوْكِيٌّ קוֹצִי, קוֹצָנִי. الْحَبْلُ الشَّوْكِيُّ חוּט הַשִּׁדְרָה. النُّخَاعُ الشَّوْكِيُّ ע' (نخع) نُخَاع. شَوِكٌ. شَائِكٌ דּוֹקְרָנִי, עוֹקְצָנִי. أَسْلَاكٌ شَائِكَةٌ ע' (سلك).

شَوْكَرَانٌ רוֹשׁ, עֲקִד (צמח ארסי שמשמש גם לרפואה).

شُكُولَاتَة F שׁוֹקוֹלָדָה.

(شول) شَالَ ـُ 1. הֵרִים. 2. עָלָה, הִתְרוֹמֵם. 3. מֵת. شَالَتْ نَعَامَتُهُمْ פת' הִתְפַּזְּרוּ לְכָל רוּחַ. شَوْلَةٌ פְּסִיק. شَيَّالٌ סַבָּל. شَوَّالٌ ج شَوَاوِيلُ הַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי בַּלּוּחַ הָאִסְלָמִי (אחרי רמדאן).

شَوْلَمٌ. شَيْلَمٌ 1. זוּן (צמח בר). 2. שִׁפּוֹן.

(شوم) شَامَةٌ ج شَامَاتٌ שׁוּמָה, נְקֻדַּת חֵן. شُومَةٌ מַקֵּל.

شَوَّنَ II אָסַם, אִחְסֵן (תבואה). شُونَةٌ ج شُوَنٌ 1. מַמְּגוּרָה, אָסָם. 2. סוּג שֶׁל סְפִינַת מִלְחָמָה קְדוּמָה.

شَوَنْدَرٌ ע' شَمَنْدَر. بَنْجَر.

شَوِهَ ـَ شَاهَ ـُ 1. נִתְכַּעֵר, נִהְיָה מְכֹעָר. 2. הָיָה נָכֶה. 3. נִשְׁחַת (גוף מפצעים וכו'), נִפְגַּם. شَوَّهَ II 1. הֵטִיל בְּ־ מוּם, הִבְאִישׁ אֶת רֵיחוֹ שֶׁל־. 2. הִשְׁחִית, קִלְקֵל, כִּעֵר,

شَبَّش, עִוֵּת. 3. עָשָׂה לְנָבָה. تَشَوَّهَ V 1. נִתְכַּעֵר, נִתְקַלְקֵל, הָשְׁחַת נִתְעַוֵּת. 2. נַעֲשָׂה נָבָה. شَوَه כִּעוּר, קִלְקוּל. تَشْوِيهٌ 1. הַשְׁחָתָה, הַכְעָרָה. 2. בִּזּוּי, שִׁבּוּשׁ. تَشْوِيهُ الحَقَائِقِ סִלּוּף הָאֱמֶת. شَائِهٌ מְכֹעָר. مُشَوَّهٌ 1. בַּעַל מוּם, אִינְוָלִיד, נָכֶה. 2. מְכֹעָר. مُشَوَّهُو الحَرْبِ נְכֵי הַמִּלְחָמָה.

(شوي) شَوَى ـِ צָלָה (באש). شَوَّى II. أَشْوَى IV צָלָה. إِنْشَوَى VII נִצְלָה. شَيٌّ. شِوَاءٌ צְלִיָּה, צָלִי. شَوَّايَةٌ. مِشْوَاةٌ ج مَشَاوٍ(ي) פֶּרֶד, אַסְכָּלָה, גְּרִיל, מַכְשִׁיר לִצְלִיַּת בָּשָׂר.

(شيا) شَاءَ ـَ חָפֵץ, רָצָה, אָבָה. شَاءَ أَمْ أَبَى יִרְצֶה אוֹ לֹא יִרְצֶה. إِلَى مَا شَاءَ اللّٰهُ עַד עוֹלְמֵי עַד. مَا شَاءَ اللّٰهُ! כַּמָּה יָפֶה! בְּלִי עַיִן הָרַע, כִּרְצוֹן הַבּוֹרֵא. إِنْ شَاءَ اللّٰهُ אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם. لَمْ يَشَأْ לֹא אָבָה. شَيْءٌ ج أَشْيَاءُ 1. דָּבָר, עִנְיָן, חֵפֶץ, עֶצֶם, מַשֶּׁהוּ. 2. מְאוּמָה, כְּלוּם. شَيْءٌ مَا מַשֶּׁהוּ. شَيْءٌ مِنْ קָרוֹב, מַשֶּׁהוּ, שֶׁמֶץ. بَعْضُ الشَّيْءِ בְּמִדָּה מְסֻיֶּמֶת, בְּמִקְצָת. فِي الأَمْرِ شَيْءٌ יֵשׁ דְּבָרִים בְּגוֹ. لَا شَيْءَ לֹא כְלוּם, אֶפֶס. لَيْسَ بِشَيْءٍ אֵין בּוֹ כְּלוּם. قَبْلَ كُلِّ شَيْءٍ רֵאשִׁית כֹּל, קֹדֶם כֹּל. عَلَى شَيْءٍ كَثِيرٍ مِنَ البَسَاطَةِ בְּתַכְלִית הַפַּשְׁטוּת. شَيْئًا فَشَيْئًا אַט אַט, לְאַט לְאַט, בְּהַדְרָגָה. وَالشَّيْءُ بِالشَّيْءِ يُذْكَرُ וּמֵעִנְיָן לְעִנְיָן בְּאוֹתוֹ עִנְיָן. شَيْئِيٌّ שֶׁל מַשֶּׁהוּ, מַמָּשִׁי, עֻבְדָּתִי, קַיָּם. لَا شَيْئِيٌّ כּוֹפֵר בְּכָל הַקַּיָּם, נִיהִילִיסְט. لَا شَيْئِيَّةٌ כְּלוּמִיּוּת, אַיִנוּת, נִיהִילִיזְם. مَشِيئَةٌ רָצוֹן, חֵפֶץ, הוֹאָלָה. بِمَشِيئَةِ اللّٰهِ אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם (אי"ה).

(شيب) شَابَ ـِ סָב, הִזְדַּקֵּן, הִלְבִּינוּ שַׂעֲרוֹתָיו. شَيَّبَ II. أَشَابَ IV נִהְיָה שֵׂיבָה, גָּרַם שֶׁיַּלְבִּינוּ שַׂעֲרוֹתָיו. شَيَّبَهُ الحُزْنُ הַצַּעַר גָּרַם לוֹ לְהִזְדַּקֵּן. شَيْبٌ שֵׂיבָה, שְׂעַר שֵׂיבָה. شَيْبَةٌ 1. שֵׂיבָה. 2. לַעֲנָה (צמח בר) ע' أَفْسَنْتِين. مَشِيبٌ גִּיל הַזִּקְנָה, זִקְנָה, לֹבֶן הַשֵּׂעָר. شَائِبٌ. أَشْيَبُ ج شِيبٌ סָב, בַּעַל שֵׂעָר לָבָן.

(شيح) أَشَاحَ IV عَنْ סָר מִפָּנָיו, הֵסֵב פָּנָיו בִּשְׁאָט נֶפֶשׁ. شِيحٌ לַעֲנָה (צמח בר).

(شيخ) شَاخَ ـِ סָב, נִהְיָה זָקֵן, בָּא בַּיָּמִים, הִזְקִין. شَيْخٌ ج شُيُوخٌ وَأَشْيَاخٌ وَمَشَايِخُ 1. זָקֵן, בָּא בַּיָּמִים. 2. שֵׁיח', חֲכַם דַּת מֻסְלָם, רֹאשׁ מִסְדָּר צוּפִי. 3. רֹאשׁ שֵׁבֶט, רֹאשׁ נְסִיכוּת (בייחוד במפרץ הפרסי). 4. מוֹרֶה (הלכה). 5. נִכְבָּד, נְשׂוּא פָּנִים. 6. חָבֵר בְּמוֹעֶצֶת הַשֵּׁיחִ'ים (להבדיל ממועצת הנבחרים), סֶנָטוֹר. شَيْخُ الأَزْهَرِ. شَيْخُ الإِسْلَامِ רֹאשׁ אַלְאַזְהַר (במצרים). شَيْخُ البَلَدِ רֹאשׁ כְּפָר. شَيْخُ السَّجَّادَةِ רֹאשׁ מִסְדָּר צוּפִי. شَيْخُ العَقْلِ אִישׁ דַּת דְּרוּזִי. شَرْمُ الشَّيْخِ שַׁרְם אַלְשֵׁיח', מִפְרַץ שְׁלֹמֹה. مَجْلِسُ الشُّيُوخِ הַסֶּנָט. شَيْخُوخَةٌ זִקְנָה. مُخَصَّصَاتُ الشَّيْخُوخَةِ קִצְבַּת זִקְנָה (ביטוח לאומי). مَشْيَخَةٌ 1. שֶׁטַח שִׁלְטוֹנוֹ שֶׁל שֵׁיח'. 2. ج مَشَايِخُ קְבוּצַת אַנְשֵׁי דַּת מֻסְלְמִים הַלּוֹמְדִים בְּצַוְתָּא כְּמוֹ: مَشْيَخَةُ الأَزْهَرِ.

(شيد) شَادَ ـِ. شَيَّدَ II הֵקִים, הֶעֱמִיד (בניין), יִסֵּד, בָּנָה. أَشَادَ IV بِـ שִׁבַּח, הִלֵּל, פֵּאֵר, קִלֵּס, הֵרִים עַל נֵס. شِيدٌ גֶּבֶס. تَشْيِيدٌ הֲקָמַת בִּנְיָן, בְּנִיָּה, יִסּוּד, הַעֲמָדָה. إِشَادَةٌ שֶׁבַח, תְּהִלָּה, הַלֵּל.

شِيزٌ. شِيزَى הָבְנָה (עץ, ebony).

شِيشٌ P 1. חֶרֶב, סַיִף. 2. תְּרִיס (לחלון). لُعْبَةُ الشِّيشِ סִיּוּף, מִלְחֶמֶת חֲרָבוֹת ע' (ثقف) مُثَاقَفَة. شِيشَةٌ 1. נַרְגִּילָה. 2. צִנְצֶנֶת, בַּקְבּוּק (של הנרגילה).

شِيصَةٌ ج شِيصٌ תָּמָר גָּרוּעַ.

(شيع) شَاعَ ـِ 1. רָוַח, נָפוֹץ, פָּשַׁט, הִתְפַּרְסֵם, נִתְגַּלָּה. 2. הָיָה מְשֻׁתָּף. شَيَّعَ II 1. לִוָּה, נוֹפֵף לְשָׁלוֹם. 2. הָלַךְ אַחֲרֵי אֲרוֹן הַמֵּת. شُيِّعَ إِلَى مَثْوَاهُ الأَخِيرِ לֻוָּה לִמְנוּחַת עוֹלָמִים (מת). شَايَعَ III תָּמַךְ ב־, הָלַךְ בְּעִקְבוֹת, הָיָה חָסִיד שֶׁל־, הֶעֱרִיץ. أَشَاعَ IV הֵפִיץ (שמועה), פִּרְסֵם, גִּלָּה (סוד). تَشَيَّعَ V لِـ צִדֵּד ב־, תָּמַךְ ב־, הָיָה חָסִיד שֶׁל־, הֶעֱרִיץ אֶת־. تَشَايَعُوا VI תָּמְכוּ זֶה בָּזֶה, חָבְרוּ זֶה עִם זֶה. شِيعَةٌ ج شِيَعٌ 1. חֲסִידִים, תּוֹמְכִים, מְצַדְּדִים ב־. 2. כַּת, סִיעָה, קְבוּצָה. 3. الشِّيعَةُ שִׁיעָה (תומכי עלי בן אבי טאלב, בן דודו של מוחמד, בזכותו לח'ליפות נגד שושלת בני אומיה). شِيعِيٌّ 1. חָסִיד, תּוֹמֵךְ. 2. שִׁיעִי. شُيُوعٌ 1. תְּפוּצָה, נְפוֹצוּת, פִּרְסוּם. 2. שֻׁתָּפוּת, קוֹלֶקְטִיבִיּוּת. عَلَى الشُّيُوعِ בְּמֻשְׁתָּף (רכוש). شُيُوعِيٌّ קוֹמוּנִיסְטִי, קוֹמוּנִיסְט. شُيُوعِيَّةٌ קוֹמוּנִיזְם. تَشْيِيعٌ 1. הַלְוָיָה. 2. לִוּוּי (עד הדלת), נִפְנוּף (לשלום). مُشَايَعَةٌ צִדּוּד, תְּמִיכָה. إِشَاعَةٌ 1. הֲפָצָה, פִּרְסוּם, מַתַּן מַהֲלָכִים. 2. שְׁמוּעָה. إِشَاعِيَّةٌ קוֹלֶקְטִיבִיזְם, שִׁתּוּפִיּוּת, שִׁתּוּף. تَشَيُّعٌ צִדּוּד, תְּמִיכָה, חֲסִידוּת. شَائِعٌ נָפוֹץ, מְפֻרְסָם, יָדוּעַ, רוֹוֵחַ, הֲמוֹנִי. شَائِعُ الاسْتِعْمَالِ בְּשִׁמּוּשׁ, הֲמוֹנִי. مُلْكٌ شَائِعٌ רְכוּשׁ מְשֻׁתָּף (קוֹלֶקְטִיבִי). شَائِعَةٌ ج شَائِعَاتٌ שְׁמוּעָה. مُشَايِعٌ חָסִיד, תּוֹמֵךְ נִלְהָב. مُشَاعٌ 1. נָפוֹץ, יָדוּעַ, רוֹוֵחַ. 2. כְּלָלִי, צִבּוּרִי. 3. מֻשְׁאָע (רכוש משותף).

شِيك F הָדוּר, אֶלֶגַנְטִי.

شِيكٌ F ج شِيكَّات שֵׁק ע' شَك.

شِيلُّو. تشِيلُّو It צֶ'לוֹ, בַּטְנוּנִית.

شَيْلَمٌ שִׁפּוֹן ע' شَوْلَم.

(شيم) شَامَ ـِ 1. נִזְהַר, הִשְׁגִּיחַ. 2. צָפָה, קִוָּה. شِيمَةٌ ج شِيَمٌ אֹפִי, תְּכוּנָה, טֶבַע. شِيمَتُهُ الغَدْرُ הַבּוֹגְדָנוּת טְבוּעָה בְּאָפְיוֹ. شَامَةٌ ע' شوم. مَشِيمَةٌ ج مَشَائِمُ שִׁלְיָה.

(شين) شَانَ ـِ כִּעֵר, פָּגַם, הֵטִיל דֹּפִי (פְּסוּל). شَانَ سُمْعَتَهُ הִשְׁמִיץ אוֹתוֹ, הִבְאִישׁ אֶת רֵיחוֹ, פָּגַע בִּשְׁמוֹ הַטּוֹב. إِنْ يَشِنْكَ لَنَفْسُكَ وَإِنْ يَزِنْكَ لَهِيَ פת' מַעֲשֶׂיךָ יְקָרְבוּךָ וּמַעֲשֶׂיךָ יַרְחִיקוּךָ. شَيْنٌ בִּזָּיוֹן, חֶרְפָּה, כְּלִמָּה, גְּנַאי. شَائِنٌ

מַחְפִּיר, מְבַזֶּה, מַמִּיט קָלוֹן. فِعْلٌ شَائِنٌ מַעֲשֶׂה מַחְפִּיר (תּוֹעֵבָה). مُشِينٌ מְגֻנֶּה, מַחְפִּיר. الفِعْلَةُ المُشِينَةُ מַעֲשֶׂה מְגֻנֶּה.

شِينٌ שֵׁם הָאוֹת ش בְּעַרְבִית.

شَيْهَمٌ ج شَيَاهِمُ קִפּוֹד, דַּרְבָּן (porcupine).

(شيي) شَايٌ תֵּה.

ص צ, ץ. 1. הָאוֹת הָאַרְבַּע עֶשְׂרֵה בָּא"ב הָעַרְבִי, שְׁמָהּ صَاد צָאד, וְהִיא אוֹת נַחְצִית. 2. קִצּוּר שֶׁל صَفْحَةٌ עַמּוּד. 3. קִצּוּר שֶׁל صَلَّى اللّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ע' (صلو) صَلَّى. 4. ص.ب ר"ת שֶׁל صُنْدُوق بَرِيد תֵּבַת דֹּאַר (ת"ד).

صَئِبَ ـَ 1. הִרְבָּה לִשְׁתּוֹת. 2. נִמְלָא רֹאשׁוֹ בִּכְנִמָּת. صُؤَابَةٌ ج صُؤَابٌ وصِئْبَانٌ אִנְבָּא (ביצת הכינה).

صَادٌ שֵׁם הָאוֹת ص בְּעַרְבִית.

صَالَةٌ .It ج صَالَاتٌ אוּלָם רָחָב.

صَالُون F ج صَالُونَات סָלוֹן, טְרַקְלִין.

صَامُولَة T ע' صَمُولَة.

صَأَى ـِ צִפְצֵף, צִיֵּץ, הִשְׁמִיעַ קוֹל. تَلْدَغُ العَقْرَبُ وَتَصْئِي פת' הָעַקְרָב עוֹקֵץ וְצוֹעֵק, קוֹזֵק הַנִּגְזָל.

صَبَأَ ـَ הֵמִיר דָּת. الصَّابِئَةُ. الصَّابِئُونَ כַּת הַצָּבָאִים (ע' במרשת השולחן 69 בקוראן).

صَبَّ ـُ 1. שָׁפַךְ, יָצַק (מים, מתכת), הִזְרִים, הִגִּיר. 2. إِلَى הִשְׁתּוֹקֵק ל־, חָשַׁק ב־, הִתְגַּעְגֵּעַ אֶל־. صَبَّ عَلَيْهِ جَامَ غَضَبِهِ שָׁפַךְ עָלָיו חֲמָתוֹ, קָצַף עָלָיו. تَصَبَّبَ V נִגַּר, הִשְׁתַּפֵּךְ, נִשְׁפַּךְ, זָרַם. تَصَبَّبَ عَرَقًا הָיָה שָׁטוּף זֵעָה. إِنْصَبَّ VII 1. נִשְׁפַּךְ, נִגַּר, זָרַם. 2. عَلَى הִתְמַקֵּד ב־, הִתְמַסֵּר ל־, הִקְדִּישׁ (זמנו, עצמו וכו') ל־. 3. עָט עַל־ הִסְתָּעֵר, זִנֵּק עַל־. صَبٌّ 1. שְׁפִיכָה, יְצִיקָה, הֲרָקָה. 2. מְאֹהָב. حَدِيدُ الصَّبِّ בַּרְזֶל יְצִיקָה. صَبَابَةٌ אַהֲבָה עַזָּה. صَبِيبٌ 1. שָׁפוּךְ, זוֹרֵם, נִגָּר. 2. קֶרַח. مَصَبٌّ ج مَصَبَّاتٌ وَمَصَابُّ שֶׁפֶךְ (של נהר למשל), מוֹצָא. مَصْبُوبٌ 1. שָׁפוּךְ. 2. יָצוּק (מתכת).

صَبَحَ ـَ 1. בָּא בַּבֹּקֶר. 2. הִגִּישׁ מַשְׁקֶה בַּבֹּקֶר. صَبُحَ ـُ זָהַר (פנים), קָרַן אוֹר. صَبَّحَ II 1. בֵּרֵךְ בִּרְכַּת صَبَاحُ الخَيْرِ בֹּקֶר טוֹב. 2. בָּא לְעֵת בֹּקֶר. 3. הִגִּישׁ מַשְׁקֶה בַּבֹּקֶר. صَابَحَ III בָּא לְעֵת בֹּקֶר. يُصَابِحُهُ وَيُمَاسِيهِ מְבַקְּרוֹ בֹּקֶר וָעֶרֶב (הַשְׁכֵּם וְהַעֲרֵב). أَصْبَحَ IV 1. הֵחֵל בֹּקֶר חָדָשׁ, הִשְׁכִּים. 2. הָיָה ל־, נִהְיָה, נַעֲשָׂה, הָפַךְ ל־. 3. הוֹפִיעַ, נִגְלָה. أَصْبَحَ أَثَرًا بَعْدَ عَيْنٍ. أَصْبَحَ فِي خَبَرِ كَانَ פת' הָיָה כְּלֹא הָיָה. أَصْبَحَ الحَقُّ הַצֶּדֶק הוֹפִיעַ. أَصْبَحَ فِي الإِمْكَانِ הָיָה בְּגֶדֶר הָאֶפְשָׁר (הָאֶפְשָׁרוּת). إِصْطَبَحَ VIII שָׁתָה בַּבֹּקֶר. إِسْتَصْبَحَ X הִדְלִיק מְנוֹרָה, הֵאִיר. إِسْتَصْبَحَ بِوَجْهِ فُلَانٍ הֵחֵל אֶת יוֹמוֹ בִּרְאוֹתוֹ אֶת פְּלוֹנִי. صُبْحٌ ج أَصْبَاحٌ שַׁחַר, בֹּקֶר. صَلَاةُ الصُّبْحِ תְּפִלַּת הַשַּׁחַר. صَبَاحٌ בֹּקֶר. صَبَاحُ الخَيْرِ בֹּקֶר טוֹב. صَبَاحَ مَسَاءَ הַשְׁכֵּם וְהַעֲרֵב. صَبَاحًا בַּבֹּקֶר. عِمْ صَبَاحًا צַפְרָא טָבָא. صُبَاحٌ ج صُبْحَانٌ. صَبِيحٌ ج صِبَاحٌ יָפֶה, חִנָּנִי, זוֹהֵר. صَبَاحَةٌ יֹפִי, חֵן, זֹהַר. صَبُوحٌ 1. מַשְׁקֵה בֹּקֶר. 2. זוֹהֵר, קוֹרֵן. فِي الصَّبُوحِ وَفِي الغَبُوق הַשְׁכֵּם וְהַעֲרֵב. مِصْبَاحٌ ج مَصَابِيحُ מְנוֹרָה, פָּנָס. مِصْبَاحٌ كَهْرَبَائِيٌّ 1. מְנוֹרָה חַשְׁמַלִּית. 2. נוּרָה. إِسْتِصْبَاحٌ תְּאוּרָה, מָאוֹר. غَازُ الاسْتِصْبَاحِ גַּז לִתְאוּרָה.

صَبَرَ ـِ إِصْطَبَرَ VIII חִכָּה בְּסַבְלָנוּת, הִתְאַפֵּק, הִתְיַחֵס ל־ בְּאֹרֶךְ רוּחַ, הִמְתִּין, הִבְלִיג. صَبَّرَ II 1. בִּקֵּשׁ מ־ לְחַכּוֹת, מִתֵּן. 2. אָכַל אֲרוּחָה קַלָּה. 3. פִּחְלֵץ, חָנַט, שִׁמֵּר גְּוִיָּה. صَابَرَ III 1. הִתְחָרָה עִם־ בְּסַבְלָנוּת, עָמַד בְּנִסָּיוֹן הַהַבְלָגָה. تَصَبَّرَ V 1. עוֹדֵד עַצְמוֹ לִסְבֹּל. 2. הֶעֱמִיד פְּנֵי סַבְלָן. صَبْرٌ 1. סַבְלָנוּת, הַבְלָגָה, הִתְאַפְּקוּת, אֹרֶךְ רוּחַ. 2. צַבָּר ע' صُبَّار. إِنْتَظَرَهُ بِفَارِغِ الصَّبْرِ חִכָּה לוֹ בְּכִלְיוֹן עֵינַיִם. قَتَلَهُ صَبْرًا כָּלָא אוֹתוֹ עַד שֶׁמֵּת, הָרַג אוֹתוֹ בְּדָם קַר. قِلَّةُ صَبْرٍ חֹסֶר סַבְלָנוּת. نَفَدَ (عِيلَ) صَبْرُهُ פָּקְעָה סַבְלָנוּתוֹ. صَبْرًا! סַבְלָנוּת! الصَّبْرُ مِفْتَاحُ الفَرَجِ פת' הַסַּבְלָנוּת מַפְתֵּחַ הַיְשׁוּעָה (הַפְּדוּת). صَبْرَةٌ קֹר עַז. صُبْرَةٌ עֲרֵמָה (של מזון). صَبَّارٌ. صَبُورٌ סַבְלָן מְאוֹד, אֶרֶךְ רוּחַ. صُبَّارٌ. صُبَيْرٌ צַבָּר, קַקְטוּס. تَصْبِيرٌ פִּחְלוּץ, חֲנִיטָה. تَصْبِيرَةٌ אֲרוּחָה קַלָּה. مُصَابَرَةٌ הִתְאַפְּקוּת, הַבְלָגָה. صَابِرٌ סַבְלָנִי. مُصَبَّرٌ 1. מְפֻחְלָץ, חָנוּט. 2. מְשֻׁמָּר (מזון). مُصَبَّرَاتٌ ע' (علب) مُعَلَّبَاتٌ.

صَبَعَ ـَ הִצְבִּיעַ, רָמַז אֶל בְּאֶצְבַּע. إِصْبَعٌ ج أَصَابِعُ אֶצְבַּע. بَصْمَةُ أَصَابِعَ טְבִיעַת אֶצְבָּעוֹת. لَهُ إِصْبَعٌ فِي ذَلِكَ יֵשׁ לוֹ יָד (חֵלֶק) בְּדָבָר. يُعَدُّ عَلَى الأَصَابِعِ נָדִיר, יָקָר, מִסְפָּר קָטָן. مُصَبَّعٌ ע' (شوي) شَوَّايَة.

صَبَغَ ـِ 1. צָבַע, מָשַׁח בְּצֶבַע. 2. טָבַל, הִטְבִּיל (בנצרות). 3. שִׁוָּה אֹפִי, נָתַן צִבְיוֹן. 4. שָׂרָה (בסמים וכו'). 5. עִרְבֵּב שֶׁקֶר בְּתוֹךְ דְּבָרָיו. صَبَغَهُ صِبْغَةً أُخْرَى שִׁוָּה לוֹ צִבְיוֹן אַחֵר. إِنْصَبَغَ VII إِصْطَبَغَ VIII נִצְבַּע. صِبْغٌ ج أَصْبَاغٌ צֶבַע, גָּוֶן, פִּיגְמֶנְט. صِبْغَةٌ 1. צֶבַע, פִּיגְמֶנְט. 2. צִבְיוֹן. 3. תְּמִסָּה. 4. דָּת, אֱמוּנָה. صِبْغَةُ الأَفْيُونِ אוֹפִּיוּם (כסם הרדמה). صِبْغَةُ اليُودِ תְּמִסַּת יוֹד, יוֹדִיד. صِبْغِيٌّ כְּרוֹמוֹזוֹם. صِبْغِيَّاتٌ גּוּפִיפִים, כְּרוֹמוֹזוֹמִים. صِبَاغٌ ج أَصْبِغَةٌ 1. צֶבַע. 2. הַמּוֹגְלוֹבִּין ע' (خصب) خِضَابُ الدَّم. صَبَّاغٌ צַבָּע. صِبَاغَةٌ 1. צַבָּעוּת. 2. מִסְחָר בִּצְבָעִים. مَصْبَغَةٌ ج مَصَابِغُ 1. מִצְבָּעָה, מְקוֹם עִבּוּד עוֹרוֹת. 2. מִכְבָּסָה. صَابِغٌ מַטְבִּיל. يُوحَنَّا الصَّابِغُ יוֹחָנָן הַמַּטְבִּיל. مَصْبُوغٌ 1. צָבוּעַ (גם שער). 2. מֻשְׁפָּע מ־.

صَبَّنَ II. صَوْبَنَ סִבֵּן. صَابُونٌ סַבּוֹן. صَابُونَةٌ חֲתִיכַת סַבּוֹן. صَابُونَةُ الرُّكْبَةِ פִּיקַת הַבֶּרֶךְ. صَابُونِيٌّ 1. סַבּוֹנִי. 2. סַבּוֹנַאי. صَبَّانٌ סַבּוֹנַאי, סוֹחֵר סַבּוֹנִים אוֹ יַצְרַן סַבּוֹנִים. صَبَّانَةٌ סַבּוֹנִיָּה. مَصْبَنَةٌ ج مَصَابِنُ מִסְבָּנָה, בֵּית חֲרֹשֶׁת לְסַבּוֹן. صَابُونِيَّةٌ סַבּוֹנִית (צמח בר), בּוֹרִית.

(صبو. صبي) صَبَا ـُ 1. إِلَى נָשָׂא עֵינָיו אֶל־, הִשְׁתּוֹקֵק ל־, נִכְסַף ל־, כָּמַהּ,

הִתְגַּעְגֵּעַ אֶל־. 2. הִתְנַהֵג כְּיֶלֶד. صَبِيَ – הִתְנַהֵג כְּיֶלֶד, הָיָה יַלְדוּתִי. صَبَّى II הִשְׁפִּיל אֶת עֵינָיו (רֹאשׁוֹ). أَصْبَى IV 1. נוֹלַד לוֹ יֶלֶד. 2. רָכַשׁ לֵב (איש של אישה). تَصَابَى VI. إِسْتَصْبَى X הָיָה נַעֲרִי, הִתְהַלֵּךְ כְּנַעַר (זקן). صَبَا ج أَصْبَاءٌ רוּחַ קָדִים (מזרחית חמה). صِبًا. صِبًى 1. יַלְדוּת, נְעוּרִים, עֲלוּמִים. 2. שְׁקִיקָה, עֶרְגָּה, תְּשׁוּקָה, כְּמִיהָה. صَبَاءٌ יַלְדוּת, נַעֲרוּת. صُبُوَّةٌ 1. עֲלוּמִים. 2. יַלְדוּת. صَبِيٌّ ج صِبْيَانٌ 1. עֶלֶם, נַעַר, יֶלֶד. 2. שׁוּלְיָה, חָנִיךְ, מִתְלַמֵּד. صَبِيَّةٌ עַלְמָה, יַלְדָּה. صِبْيَانِيٌّ 1. יַלְדוּתִי. 2. שׁוֹבָבִי. عَمَلٌ صِبْيَانِيٌّ מַעֲשֵׂה שׁוֹבָבוּת, מְשׁוּבָה, שֶׁל פַּחֲזוּת, קַלּוּת רֹאשׁ.

صَحَّ ـِ 1. הִתְאַמֵּת, הוּכַח כֶּאֱמֶת, נִתְאַשֵּׁר. 2. שָׁלֵם, הָיָה שָׁלֵם, לֹא נִזַּק. 3. הֶחְלִים, נִרְפָּא, חָזַר לְאֵיתָנוֹ. 4. תֻּקַּן, הָיָה תַּקִּין (נָכוֹן). صَحَّ الْخَبَرُ הַיְּדִיעָה הִתְאַמְּתָה. صَحَّ عَزْمُهُ عَلَى. صَحَّتْ عَزِيمَتُهُ عَلَى גָּמַר אֹמֶר, הֶחְלִיט. صَحَّ لَهُ עָלָה בְּיָדוֹ, הִצְלִיחַ. يَصِحُّ أَنْ يُقَالَ זֶה נָכוֹן לוֹמַר. صَحَّحَ II 1. תִּקֵּן, יִשֵּׁר, הִכְשִׁיר. 2. הִגִּיהַּ, תִּקֵּן שִׁבּוּשֵׁי כְּתָב. تَصَحَّحَ V תֻּקַּן, יֻשַּׁר, נִתְיַשֵּׁר, הֻכְשַׁר, הֻגַּהּ (כתב). إِسْتَصَحَّ X חָזַר לְאֵיתָנוֹ, הֶחְלִים, נִרְפָּא. صِحَّةٌ 1. בְּרִיאוּת, תַּקִּינוּת הַגּוּף, שְׁלֵמוּת. 2. נְהוּת, הִיגְיֶנָה. 3. אֲמִתּוּת, נְכוֹנוּת. صِحَّةٌ نَفْسِيَّةٌ בְּרִיאוּת הַנֶּפֶשׁ. مَأْمُورُ الصِّحَّةِ תַּבְרוּאָן, סָנִיטָר. شَرِبَ عَلَى (فِي) صِحَّتِهِ שָׁתָה לְחַיָּיו. مُنَظَّمَةُ الصِّحَّةِ الْعَالَمِيَّةُ אִרְגּוּן הַבְּרִיאוּת הָעוֹלָמִי. وِزَارَةُ الصِّحَّةِ מִשְׂרַד הַבְּרִיאוּת. صِحِّيٌّ בְּרִיאוּתִי, נְהוּתִי, סָנִיטָרִי, הִיגְיֵנִי. مَحْجَرٌ صِحِّيٌّ ע' (حجر) מַחְגַר. مَنَافِعُ صِحِّيَّةٌ מִתְקָנִים סָנִיטָרִיִּים. صَحِيحٌ ج صِحَاحٌ وأَصِحَّاءُ 1. אֲמִתִּי, נָכוֹן, מְדֻיָּק. 2. שָׁלֵם, תָּמִים, תַּקִּין, לְלֹא פְּגָם. 3. בָּרִיא. عَدَدٌ صَحِيحٌ מִסְפָּר שָׁלֵם. فِعْلٌ صَحِيحٌ פֹּעַל מִגִּזְרַת הַשְּׁלֵמִים. لاَ يَصِحُّ إِلاَّ الصَّحِيحُ פת' הָאֱמֶת לֹא תֵּחָלֵק עַל הָאֱמֶת. أَصَحُّ נָכוֹן יוֹתֵר. وَعَلَى الأَصَحِّ וְנָכוֹן יוֹתֵר. إِصْحَاحٌ פֶּרֶק בַּתַּנַ"ךְ. مَصَحٌّ. مَصَحَّةٌ ج مَصَحَّاتٌ 1. סָנָטוֹרְיוּם. 2. בֵּית הַבְרָאָה. تَصْحِيحٌ הַגָּהָה, תִּקּוּנֵי דְפוּס. مُصَحِّحٌ מַגִּיהַּ ע' (نقح) مُنَقِّح.

صَحِبَ ـَ לִוָּה, נִלְוָה אֶל־, הִצְטָרֵף, הִתְחַבֵּר עִם־, הָלַךְ יַחַד עִם־. صَحِبَكَ اللهُ אֱלֹהִים יִהְיֶה עִמְּךָ. صَاحَبَ III 1. הִתְלַוָּה אֶל־, נִתְחַבֵּר עִם־, הִצְטָרֵף, הִתְרוֹעֵעַ, הִתְיַדֵּד, הָיָה לְחָבֵר. 2. אָפַף, הִקִּיף. بَيْنَ الظُّرُوفَ الَّتِي صَاحَبَتِ الْقَضِيَّةَ הִסְבִּיר אֶת הַתְּנָאִים שֶׁאָפְפוּ אֶת הָעִנְיָן (הַבְּעָיָה). أَصْحَبَ IV שָׁלַח (משלחת) כְּלִוּוּי. تَصَاحَبَ VI הִתְרוֹעֵעַ, הִתְיַדֵּד עִם־. إِصْطَحَبَ VIII. إِسْتَصْحَبَ X נִלְוָה, הִתְלַוָּה אֶל־, צֵרֵף. إِصْطَحَبَ (إِسْتَصْحَبَ) زَوْجَتَهُ צֵרֵף אֵלָיו אֶת אִשְׁתּוֹ. صُحْبَةٌ 1. חֲבֵרוּת, יְדִידוּת, רֵעוּת. صُحْبَةً. بِصُحْبَةِ בְּחֶבְרַת־, עִם־. الصَّحَابَةُ חַבְרֵי הַנָּבִיא מֻחַמַּד בִּימֵי חַיָּיו. صَحَابِيٌّ חָבֵר וְתוֹמֵךְ בְּמֻחַמַּד בִּימֵי חַיָּיו. مُصَاحَبَةٌ לִוּוּי, הִתְלַוּוּת, צֵרוּף. أُغْنِيَةٌ بِمُصَاحَبَةِ الْعُودِ שִׁיר בְּלִוּוּי עוּד. مُصَاحَبَةٌ. إِصْطِحَابٌ הִתְלַוּוּת, לִוּוּי, הִצְטָרְפוּת. صَاحِبٌ ج أَصْحَابٌ وصَحْبٌ وصُحْبَانٌ 1. יָדִיד, חָבֵר, רֵעַ. 2. בַּעַל (של עסק), אָדוֹן, שֻׁתָּף. 3. חָסִיד, בֶּן לְוָיָה. 4. מְחַבֵּר. 5. שֵׁם נִסְמָךְ לְשֵׁמוֹת וְלִתְאָרִים (כמו: صَاحِبُ الْفَضْلِ. صَاحِبُ السُّمُوِّ. صَاحِبُ الْفَضِيلَةِ וכו'). صَاحِبُ الْعَمَلِ מַעֲבִיד, מַעֲסִיק. أَصْحَابُ الأَقْلاَمِ הַמּוֹשְׁכִים בְּעֵט. أَصْحَابُ رُؤُوسِ الأَمْوَالِ בַּעֲלֵי הוֹן, מַשְׁקִיעִים. أَصْحَابُ السَّبْتِ כִּנּוּי לַיְּהוּדִים. يَا صَاحِ (صَاحِبِي)! חָבֵר! הוֹי אַתָּה! صَاحِبَةٌ חֲבֵרָה, יְדִידָה. مَصْحُوبٌ بِـ בְּלִוְיַת־, בְּחֶבְרַת־.

صَحَّرَ II מִדְבֵּר, הָפַךְ לְמִדְבָּר. أَصْحَرَ IV נִכְנַס לְמִדְבָּר. تَصَحَّرَ V הִתְמַדְבֵּר, נַעֲשָׂה צָחִיחַ. تَصَحُّرٌ מִדְבּוּר. صَحْرَاءُ ج صَحَارِ(ي) وصَحَارَى وصَحْرَاوَاتٌ מִדְבָּר, צִיָּה, אֲדָמָה צְחִיחָה. الصَّحْرَاءُ الْكُبْرَى סָהָרָה (מדבר בצפון אפריקה). صَحْرَاوِيٌّ מִדְבָּרִי, צָחִיחַ.

صَحَّفَ II קָרָא אוֹ כָּתַב לֹא נָכוֹן, שִׁבֵּשׁ, סֵרֵס, הָפַךְ אֶת הַסֵּדֶר, בִּלְבֵּל, סִלֵּף. تَصَحَّفَ V הִשְׁתַּבֵּשׁ, שֻׁבַּשׁ, סֹרַס, נִקְרָא אוֹ נִכְתַּב בְּצוּרָה מְסֹרֶסֶת. صَحْفَةٌ ج صِحَافٌ פִּלְטָה, פִּנְכָּה, צַלַּחַת גְּדוֹלָה וּשְׁטוּחָה. صَحِيفَةٌ ج صُحُفٌ وصَحَائِفُ 1. עַמּוּד, דַּף, גִּלָּיוֹן נְיָר, גְּוִיל. 2. עִתּוֹן, כְּתַב עֵת. 3. פָּנִים. 4. ק' סֵפֶר. صَحِيفَةٌ يَوْمِيَّةٌ יוֹמוֹן, עִתּוֹן יוֹמִי. صُحُفِيٌّ. صَحَفِيٌّ. صِحَافِيٌّ 1. עִתּוֹנַאי. 2. עִתּוֹנָאִי, שֶׁל עִתּוֹן. مُؤْتَمَرٌ صُحُفِيٌّ. نَدْوَةٌ صِحَافِيَّةٌ מְסִבַּת עִתּוֹנָאִים. مُلْحَقٌ صِحَافِيٌّ נִסְפַּח עִתּוֹנוּת. صِحَافَةٌ עִתּוֹנוּת, עִתּוֹנָאוּת. مُصْحَفٌ ج مَصَاحِفُ 1. סֵפֶר הַקֻּרְאָן. 2. סִדּוּר תְּפִלָּה (בפי חלק מיהודי המזרח). تَصْحِيفٌ שִׁבּוּשׁ, סֵרוּס הַכְּתִיבָה.

صَحَنَ ـَ פָּתַת, פּוֹרֵר. صَحْنٌ ج صُحُونٌ 1. צַלַּחַת. 2. חָצֵר פְּנִימִית. 3. קָנֶה (כחלק מארוחה). 4. ج أَصْحَانٌ הָאֹזֶן הַפְּנִימִית. صَحْنُ الْمَسْجِدِ חֲצַר הַמִּסְגָּד (פנימית). صَحْنٌ (طَبَقٌ) طَائِرٌ צַלַּחַת מְעוֹפֶפֶת. صَفَعَهُ عَلَى صَحْنِ خَدِّهِ סָטַר לוֹ עַל לֶחְיוֹ. مَصْحُونٌ שָׁחוּק, מְפוֹרָר.

(صحو) صَحَا ـُ 1. הֵקִיץ, הִתְעוֹרֵר, נֵעוֹר, פָּקַח אֶת עֵינָיו. 2. הִתְבַּהֵר (מזג אוויר), הָיָה צַח (צָלוּל). صَحَّى II הֵעִיר (משינה), עוֹרֵר. أَصْحَى IV הִתְבַּהֵר. صَحْوٌ צַחוּת, בְּהִירוּת, צְלִילוּת. يَكُونُ الْجَوُّ صَحْوًا מֶזֶג הָאֲוִיר יִהְיֶה בָּהִיר. صَحْوَةٌ יְקִיצָה, הִתְעוֹרְרוּת, הִתְפַּכְּחוּת. صَحْوَةٌ إِسْلاَمِيَّةٌ הִתְעוֹרְרוּת אִסְלָאמִית ע' أُصُولِيَّة (الأُصُولِيَّةُ الإِسْلاَمِيَّةُ) صَاحٍ(ي) בָּהִיר, זַךְ, צַח.

صَخِبَ ـَ 1. גָּעַשׁ, הִתְגַּעֵשׁ, סָעַר. 2. צָעַק, צָוַח, רָעַשׁ. إِصْطَخَبَ VIII גָּעַשׁ, הִתְגָּעֵשׁ (ים), סָעַר, הָמָה. صَخَبٌ. إِصْطِخَابٌ גַּעַשׁ, הִתְגַּעֲשׁוּת, שָׁאוֹן, סַעַר, הִשְׁתּוֹלְלוּת. صَخَّابٌ. مُصْطَخِبٌ. גּוֹעֵשׁ, סוֹעֵר (ים), מִשְׁתּוֹלֵל. صَاخِبٌ רוֹעֵשׁ, סוֹאֵן, קוֹלָנִי. مُظَاهَرَاتٌ صَاخِبَةٌ הַפְגָּנוֹת סוֹעֲרוֹת.

صَخِرَ – تَصَخَّرَ V הִתְאַבֵּן, נִתְקַשָּׁה, נַעֲשָׂה כְּסֶלַע, הָיָה טַרְשִׁי (סַלְעִי). صَخْرَةٌ ج صَخْرٌ وصُخُورٌ סֶלַע, אֶבֶן. قُبَّةُ الصَّخْرَةِ ע' (قبّ) قُبَّة. صَخْرٌ زَيْتِيٌّ פִּצְלֵי שֶׁמֶן. قُدَّ قَلْبُهُ مِنْ صَخْرٍ לִבּוֹ לֵב אֶבֶן. عِلْمُ الصُّخُورِ פֶּטְרוֹלוֹגְיָה, תּוֹרַת הָאֲבָנִים. صَخِرٌ. صَخْرِيٌّ סַלְעִי, אַבְנִי.

صَدَّ – 1. הָדַף, עָצַר, חָסַם, מָנַע. 2. عَنْ סָר, נִמְנַע מ־, פָּנָה עָרֶף ל־. صَدَّ الهُجُومَ הָדַף אֶת הַהַתְקָפָה. صَدَّ عَنْ زِيَارَةِ أَقَارِبِهِ הוֹקִיר אֶת רַגְלוֹ מִבֵּית קְרוֹבָיו. صَدَّدَ II הִתְמַגֵּל (פצע), נִמְלָא בְּמֻגְלָה. إِنْصَدَّ VII נֶהֱדַף, סֻלַּק, הֻרְחַק, נִבְלַם. صَدٌّ הֲדִיפָה, בְּלִימָה, הַרְחָקָה, מְנִיעָה. صَدَدٌ 1. כִּוּוּן, צַד, עֵבֶר. 2. מוּל. 3. עִנְיָן, סֻגְיָה, נוֹשֵׂא, כַּוָּנָה. بِصَدَدِ. فِي صَدَدِ בְּעִנְיַן, בְּנוֹשֵׂא. إِنَّهُ بِصَدَدِ فِعْلِ كَذَا הוּא מִתְכַּוֵּן לַעֲשׂוֹת כָּךְ. لَمْ يُصَرِّحْ بِشَيْءٍ فِي هٰذَا الصَّدَدِ לֹא הִצְהִיר דָּבָר בְּעִנְיָן זֶה. صَدِيدٌ מֻגְלָה. صَدِيدِيٌّ מְמֻגָּל, מֻגְלָתִי. رَمَدٌ صَدِيدِيٌّ ע' رَمَد. مِصَدٌّ פָּגוֹשׁ (בכלי רכב). مَصَدٌّ ج مَصَدَّاتٌ חַיִץ, גָּדֵר.

صَدِئَ – صَدُؤَ – 1. נֶחְלַד, הֶחְלִיד. 2. רָפָה כּוֹחוֹ. صَدَأٌ חֲלֻדָּה. غَيْرُ قَابِلٍ لِلصَّدَإِ אַלְחֶלֶד. صَدِئٌ. مُصَدَّأٌ חָלוּד.

صَدَحَ – 1. פָּצַח בְּשִׁירָה, זִמֵּר, רִנֵּן. 2. נִגֵּן, פָּרַט (על כלי זמר). صَدَّحٌ דַּגָּל, נֵס. صَادِحٌ זַמָּר, מְרַנֵּן, שָׁר.

صَدَرَ – 1. יָצָא, הוֹפִיעַ, נִתְפַּרְסֵם, יָצָא לָאוֹר. 2. קָרָה, אֵרַע, הִתְרַחֵשׁ. 3. צָמַח, נָבַע מ־, הָיָה כְּתוֹצָאָה מ־. صُدِرَ חָשׁ בְּחָזֵהוּ. صَدَرَ عَنْ إِرَادَتِهِ קָרָה (פָּעַל) בִּרְצוֹנוֹ. صَدَرَ مِنْهُ יָצָא מִמֶּנּוּ, נֶאֱמַר עַל יָדָיו. صَدَّرَ II 1. יִצֵּא (סחורה). 2. הוֹשִׁיב בַּמֶּרְכָּז. 3. כָּתַב הַקְדָּמָה (לספר למשל). صَادَرَ III 1. הֶחְרִים, הִפְקִיעַ, עִקֵּל. 2. בִּקֵּשׁ בְּמַפְגִּיעַ. أَصْدَرَ IV שָׁלַח, הוֹצִיא, יִצֵּא, פִּרְסֵם, הִכְרִיז. أَصْدَرَ مَرْسُومًا פִּרְסֵם צַו. أَصْدَرَ كِتَابًا הוֹצִיא סֵפֶר לָאוֹר. أَصْدَرَ البَنْكُ أَوْرَاقًا مَالِيَّةً הַבַּנְק הִנְפִּיק שְׁטָרוֹת כֶּסֶף. تَصَدَّرَ V יָשַׁב רֹאשׁ, יָשַׁב בַּמֶּרְכָּז. تَصَدَّرَ الجَلْسَةَ יָשַׁב בְּרֹאשׁ הַיְשִׁיבָה. إِسْتَصْدَرَ X 1. בִּקֵּשׁ לְהוֹצִיא. 2. הוֹצִיא. صَدْرٌ ج صُدُورٌ 1. חָזֶה, חֵלֶק קִדְמִי (עֶלְיוֹן). 2. הַתְחָלָה, רֵאשִׁית, רֹאשׁ דָּבָר, חֲזִית, פֶּתַח, מָבוֹא. صَدْرُ البَيْتِ 1. דֶּלֶת (של בית שיר). 2. שַׁעַר הַבַּיִת. صَدْرُ الإِسْلَامِ תְּקוּפַת רֵאשִׁית הָאִסְלָאם. الصَّدْرُ الأَعْظَمُ הַוָּזִיר הָרִאשׁוֹן (בימי העות'מאנים). أَبُو صَدْرٍ אֲדֹם הֶחָזֶה (ציפור שיר). بَنَاتُ الصَّدْرِ דְּאָגוֹת, צַעַר הַלֵּב. ذَاتُ الصَّدْرِ חֶבְיוֹנֵי הַלֵּב. رَحْبُ (وَاسِعُ) الصَّدْرِ ע' رَحْب. ضَيِّقُ الصَّدْرِ נוֹחַ לִכְעֹס. صَدْرِيٌّ שֶׁל חָזֶה, חֲזִי. القَفَصُ الصَّدْرِيُّ בֵּית הֶחָזֶה. نَزْلَةٌ صَدْرِيَّةٌ שַׁפַּעַת. صُدْرَةٌ ج صِدَارٌ אֲפֻדָּה (מתחת לז'קט). صَدْرِيَّةٌ. صُدَيْرِيٌّ. صُدَيْرِيَّةٌ חֲזִיָּה. صَدَارَةٌ רָאשׁוּת, מְקוֹם רָאשִׁי, חֲשִׁיבוּת, נִכְבָּדוּת. إِحْتَلَّ مَكَانَ الصَّدَارَةِ תָּפַס אֶת הַמָּקוֹם הָרִאשׁוֹן. صُدُورٌ הוֹצָאָה, פִּרְסוּם. مَصْدَرٌ ج مَصَادِرُ 1. מָקוֹר, מוֹצָא, מַבּוּעַ, מַעְיָן. 2. שֵׁם הַפְּעֻלָּה (בדקדוק). المَصَادِرُ בִּיבְּלִיוֹגְרַפְיָה. مَصَادِرُ الطَّاقَةِ מְקוֹרוֹת הָאֶנֶרְגְּיָה. مَصَادِرُ الفِقْهِ الإِسْلَامِيِّ מְקוֹרוֹת הַהֲלָכָה הָאִסְלָאמִית. المَصْدَرُ السَّابِقُ שָׁם, מָקוֹר קוֹדֵם (ibid). مَصَادِرُ دَخْلٍ מְקוֹרוֹת הַכְנָסָה. تَصْدِيرٌ 1. יִצּוּא, יְצוּא. 2. הַקְדָּמָה, מָבוֹא. تَصْدِيرُ الحَمْضِيَّاتِ (المَوَالِحِ) יְצוּא פְּרִי הָדָר. مُصَادَرَةٌ הַחְרָמָה, הַפְקָעָה, עִקּוּל. إِصْدَارٌ 1. יְצוּא. 2. הוֹצָאָה, פִּרְסוּם. 3. הַנְפָּקָה. إِسْتِصْدَارٌ הוֹצָאָה. صَادِرٌ عَنْ 1. שֶׁהוּצָא מִטַּעַם, נוֹבֵעַ מ־. 2. שֶׁנִּשְׁלַח מִטַּעַם ע' وَارِد. الصَّادِرَاتُ סְחוֹרוֹת מְיֻצָּאוֹת, יְצוּא. مَصْدُورٌ חוֹלֵה רֵאוֹת. مُصَدِّرٌ מְיַצֵּא. مُصَدَّرٌ יְצוּאָן. مُصَادَرٌ מֻחְרָם, מְעֻקָּל.

صَدَعَ – 1. שָׁבַר, סָדַק, שִׁסַּע, בִּקַּע. 2. بِـ הוֹדִיעַ, הִכְרִיז. 3. بِـ צִיֵּת, נִשְׁמַע ל־. صُدِعَ נִתְקַף כְּאֵב רֹאשׁ. صَدَّعَ II 1. שִׁבֵּר, בִּקַּע, פִּלַּח, סָדַק. صَدَّعَ رَأْسَهُ 1. גָּרַם לוֹ כְּאֵב רֹאשׁ. 2. יִגַּע ("שָׁבַר") אֶת מוֹחוֹ. تَصَدَّعَ V. إِنْصَدَعَ VII הִתְבַּקֵּעַ, נִבְקַע, נִפְרַץ, נִסְתַּדֵּק, הִתְפַּקֵּעַ. صَدْعٌ ج صُدُوعٌ פֶּרֶץ, שֶׁבֶר, סֶדֶק, בְּקִיעַ. الصَّدْعُ السُّورِيُّ الإِفْرِيقِيُّ הַשֶּׁבֶר הַסּוּרִי־אַפְרִיקָנִי (בגאולוגיה). صُدَاعٌ כְּאֵב רֹאשׁ. تَصَدُّعٌ הִתְבַּקְּעוּת, בִּקּוּעַ, הִסְתַּדְּקוּת. مُتَصَدِّعٌ מְבֻקָּע, סָדוּק.

صَدَغَ – הִכָּה אֶת צִדְעוֹ (רַקָּתוֹ). صُدْغٌ ج أَصْدَاغٌ 1. צֶדַע, רַקָּה. 2. פֵּאָה, צִיצַת שֵׂעָר.

صَدَفَ – 1. פָּטַר, שִׁלַּח. 2. عَنْ סָר מִן־, הִתְרַחֵק, נִרְתַּע מִן־. صَادَفَ III 1. נִתְקַל בּ־ בְּמִקְרֶה, פָּגַשׁ בְּאַקְרַאי. 2. מָצָא, נִזְדַּמֵּן, קָרָה, אֵרַע. 3. فِي חָל בּ־, הָיָה בּ־. صَادَفَ أَنْ وَجَدَهُ פָּגַשׁ (נִתְקַל) בּוֹ בְּאַקְרַאי. صَادَفَ الاسْتِحْسَانَ נִתְקַבֵּל בִּשְׂבִיעוּת רָצוֹן. تَصَادَفَ VI נִפְגַּשׁ בְּמִקְרֶה. صَدَفَةٌ ج صَدَفٌ وأَصْدَافٌ צֶדֶף, קוֹנְכִיָּה. صَدَفَةُ الأُذُنِ אֲפַרְכֶּסֶת. صَدَفِيٌّ צִדְפִּי. الصَّدَفِيَّةُ סַפַּחַת, פְּסוֹרְיָאזִיס. صُدْفَةٌ ج صُدَفٌ. مُصَادَفَةٌ מִקְרֶה, אַקְרַאי, בְּלִי כַּוָּנָה. صُدْفَةً. بِالمُصَادَفَةِ בְּמִקְרֶה, בְּאַקְרַאי, אַגַּב. صُدُوفٌ عَنْ הִתְרַחֲקוּת, הִמָּנְעוּת, פְּנִיַּת עֹרֶף.

صَدَقَ – 1. אָמַר אֱמֶת, דִּבֵּר נָכוֹן, הָיָה כֵּן, צָדַק. 2. קִיֵּם הַבְטָחָה, מִלֵּא בֶּאֱמוּנָה. صَدَقَهُ الحُبَّ אָהַב אוֹתוֹ בְּכֵנוּת. صَدَقَ فِي وَعْدِهِ קִיֵּם אֶת הַבְטָחָתוֹ. صَدَقَتْ عَزِيمَتُهُ عَلَى גָּמַר בְּדַעְתּוֹ, גָּמַר אֹמֶר. صَدَقَهُ النَّصِيحَةَ נָתַן לוֹ עֵצָה כֵּנָה. صَدَقَ اللّٰهُ العَظِيمُ אֱלֹהִים הַגָּדוֹל דִּבֵּר אֱמֶת (נאמר בסוף קריאת קטע מן הקוראן). مَنْ صَدَقَ اللّٰهَ نَجَا פת' הוֹלֵךְ בְּתֹם יֵלֶךְ בֶּטַח. صَدَّقَ II 1. הִצְדִּיק, הֶאֱמִין בּ־, בָּטַח בּ־. 2. عَلَى אִשֵּׁר, אִשְׁרֵר. 3. אִמֵּת, הוֹכִיחַ כֶּאֱמֶת. صَدِّقْ أَوْ كَذِّبْ תַּאֲמִין אוֹ לֹא תַּאֲמִין, עֲשֵׂה כִּרְצוֹנְךָ. لَا يُصَدَّقُ לֹא יֵאָמֵן. مَا صَدَّقَ عَيْنَيْهِ לֹא הֶאֱמִין לְמַרְאֵה עֵינָיו. صَادَقَ III 1. הִתְיַדֵּד עִם־. 2. عَلَى אִשֵּׁר, נָתַן אִשּׁוּר. أَصْدَقَ IV 1. נָתַן נְדוּנְיָה (לאישה). 2. הִתְיַחֵס אֶל־ כְּאָמִין. تَصَدَّقَ V נָתַן צְדָקָה (נְדָבָה), עָשָׂה מִצְוָה. تَصَادَقَ VI הִתְיַדֵּד. صِدْقٌ אֱמֶת, אֲמִינוּת, כֵּנוּת,

נְאֶמָנוּת, אֲמִתּוּת. الكَذِبُ دَاءٌ وَالصِّدْقُ شِفَاءٌ פתי הַשֶּׁקֶר מַחֲלָה וְהָאֱמֶת תְּרוּפָה. صَدَقَةٌ ج صَدَقَاتٌ צְדָקָה, נְדָבָה, גְּמִילוּת חֲסָדִים. صَدَاقٌ ج أَصْدِقَةٌ وصُدُقٌ נְדוּנְיָה, מֹהַר. صَدَاقَةٌ יְדִידוּת, חֲבֵרוּת, רֵעוּת. صَدِيقٌ ج أَصْدِقَاءُ חָבֵר, יָדִיד, רֵעַ. صَدُوقٌ אָמִין, נֶאֱמָן, מְהֵימָן, שֶׁאֶפְשָׁר לִסְמֹךְ עָלָיו, כֵּן. صِدِّيقٌ 1. צַדִּיק, תְּמִים דֶּרֶךְ. 2. כִּנּוּיוֹ שֶׁל אַבּוּ בַּכְּר שֶׁהֶאֱמִין שֵׁנִי (אחרי ח'דיג'ה) בְּמֻחַמַּד. صَدُوقٌ נֶאֱמָן מְאוֹד, אָמִין וְיָשָׁר. أَصْدَقُ נֶאֱמָן יוֹתֵר. أَصْدَقُ بُرْهَانٍ عَلَى הַהוֹכָחָה הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר ל־. مِصْدَاقٌ נֶאֱמָן בְּיוֹתֵר, אָמִין. مِصْدَاقِيَّةٌ אֲמִינוּת, מְהֵימָנוּת. تَصْدِيقٌ 1. מַתַּן אֵמוּן, אֱמוּנָה. 2. אִשּׁוּר. 3. חֲתִימָה עַל (מסמך וכו'). مُصَادَقَةٌ 1. הִתְיַדְּדוּת, הִתְרוֹעֲעוּת. 2. אִשּׁוּר. 3. הַסְכָּמָה. صَادِقٌ 1. דּוֹבֵר אֱמֶת. 2. אָמִין, אוֹתֶנְטִי.

صَدَمَ ـِ 1. פָּגַע (במיוחד בתאונה), הִתְנַגֵּשׁ, נִתְקַל. 2. זִעְזַע, הִתְרַגֵּשׁ (אסון למשל). صَادَمَ פָּגַע, הָלַם ב־. 2. הִתְנַגֵּד ל־, נֶאֱבַק ב־, חָלַק עַל־. تَصَادَمُوا VI הִתְנַגְּשׁוּ, פָּגְעוּ זֶה בָּזֶה. تَصَادَمَتِ الآرَاءُ נֶחְלְקוּ הַדֵּעוֹת. إِصْطَدَمَ VIII 1. הִתְנַגֵּשׁ. 2. بِـ נִתְקַל ב־. إِصْطَدَمَ بِصُعُوبَاتٍ נִתְקַל בְּקָשִׁיִּים. صَدْمَةٌ ج صَدَمَاتٌ 1. הִתְנַגְּשׁוּת. 2. הֶלֶם, "שׁוֹק", זַעֲזוּעַ, חֲבָטָה, מַכָּה. صَدْمَةٌ كَهْرَبَائِيَّةٌ מַכַּת חַשְׁמַל. صِدَامٌ 1. הִתְנַגְּשׁוּת, תְּאוּנָה (בין מכוניות). 2. הִתְקָלוּת (צבאית). تَصَادُمٌ הִתְנַגְּשׁוּת, תְּאוּנָה. طَاسَةُ التَّصَادُمِ. إِكْصِيدَام מ' פָּגוֹשׁ. إِصْطِدَامٌ 1. הִתְנַגְּשׁוּת, תְּאוּנָה. 2. הִתָּקְלוּת, הִפָּגְעוּת, זַעֲזוּעַ.

صَدِيَ ـَ הָיָה צָמֵא, הִתְאַוָּה לִשְׁתּוֹת. صَدَّى II 1. הִדְהֵד, גָּרַם לְהִדְהוּד. 2. גָּרַם לְצָמָא. أَصْدَى IV הִדְהֵד. تَصَدَّى V لِـ קָרָא תִּגָּר עַל־, נֶחְלַץ נֶגֶד־, עָמַד בִּפְנֵי־, הִתְעַמֵּת, יָצָא לִקְרַאת־. صَدًى 1. הֵד. 2. צָמָא. تَصَدُّ(ي) עֲמִידָה, קְרִיאַת תִּגָּר. تَصْدِيَةٌ מְחִיאַת כַּפַּיִם. صَدٍ(ي). صَادٍ(ي) צָמֵא. مُصَادَاةٌ חֲזָרָה עַל דִּבְרֵי אֲחֵרִים.

صَرَّ ـُ קָשַׁר, הִדֵּק, צָרַר, אָרַז. صَرَّ ـِ חָרַק, צָרַם, שָׁרַק. صَرَّ عَلَى أَسْنَانِهِ חָרַק שִׁנַּיִם. صَرَّ البَابُ הַדֶּלֶת הִשְׁמִיעָה קוֹל חֲרִיקָה. صُرَّ נִפְגַּע בְּקֹר (צמח). أَصَرَّ عَلَى עָמַד עַל דַּעְתּוֹ, הִתְעַקֵּשׁ, עָמַד בְּכָל תֹּקֶף עַל־, גָּמַר אֹמֶר. صُرَّةٌ ج صُرَرٌ צְרוֹר, כִּיס (לכסף), אַרְנָק, חֲבִילָה. الصُّرَّةُ. صُرَّةُ الحَرَمَيْنِ הַכֶּסֶף שֶׁהָיָה נִשְׁלַח מִכָּל מְדִינוֹת הָאִסְלָאם לַעֲנִיֵּי מֶכָּה וְאַלְמַדִינָה בְּחַג'אז. صَرِيرٌ חֲרִיקָה, קוֹל חִכּוּךְ, צְרִימָה. صَرَّارٌ. صَرَّارُ اللَّيْلِ מַקָּק, צְרָצַר ע' (صرصر) صَرْصَار. إِصْرَارٌ عَلَى 1. עֲמִידָה בְּתֹקֶף עַל־, הִתְעַקְּשׁוּת. 2. זָדוֹן. مَعَ سَبْقِ الإِصْرَارِ בְּזָדוֹן, בְּכַוָּנָה תְּחִלָּה. مُصِرٌّ عَلَى 1. עוֹמֵד בְּתֹקֶף עַל דַּעְתּוֹ. 2. מַתְמִיד (בעקשותו, בסרבנותו וכו').

صَرُحَ ـُ נִגְלָה, נִתְבָּרֵר. صَرَحَ ـَ גִּלָּה. صَرَّحَ II 1. بِـ גִּלָּה, הִכְרִיז, הִצְהִיר, הוֹדִיעַ בָּרַבִּים, פִּרְסֵם. 2. لِـ הִרְשָׁה, נָתַן רְשׁוּת, הִתִּיר ל־. صَارَحَ III הִתְוַדָּה, דִּבֵּר בְּגָלוּיוֹת. صَارَحَهَا بِحُبِّهِ لَهَا גִּלָּה לָהּ אֶת אַהֲבָתוֹ. أَصْرَحَ IV הִסְבִּיר, גִּלָּה. تَصَارَحَ VI גִּלָּה. صَرْحٌ ج صُرُوحٌ 1. בִּנְיָן גָּבוֹהַּ, אַרְמוֹן. 2. צְרִיחַ, מִגְדָּל. صُرَاحٌ זַךְ, טָהוֹר. صَرِيحٌ ج صُرَحَاءُ 1. גְּלוּי לֵב, כֵּן, בָּרוּר, בָּהִיר. 2. מֻצְהָר, מְפֹרָשׁ, פָּשׁוּט. 3. טָהוֹר, זַךְ. صَرَاحَةٌ. بِصَرَاحَةٍ בְּגִלּוּי לֵב, בְּכֵנוּת, בְּיֹשֶׁר, בֶּאֱמֶת וּבְתָמִים. تَصْرِيحٌ ج تَصْرِيحَاتٌ 1. הַצְהָרָה, הוֹדָעָה, הַכְרָזָה, פִּרְסוּם. 2. ج تَصَارِيحُ רִשָּׁיוֹן, הֶתֵּר, רְשׁוּת. مُصَارَحَةٌ הִתְוַדּוּת, גִּלּוּי לֵב.

صَرَخَ ـُ צָרַח, צָוַח, זָעַק. إِسْتَصْرَخَ X זָעַק, הִזְעִיק עֶזְרָה, שִׁוַּע לְעֶזְרָה, הִתְחַנֵּן. صَرْخَةٌ ج صَرَخَاتٌ צְעָקָה, צְרִיחָה, קְרִיאָה לְעֶזְרָה. صُرَاخٌ. صَرِيخٌ 1. בְּכִי תַּמְרוּרִים. 2. צְעָקָה גְּדוֹלָה. صَارُوخٌ ج صَوَارِيخُ טִיל, רַקֶּטָה. صَارُوخٌ مُوَجَّهٌ טִיל מֻנְחֶה. صَوَارِيخُ عَابِرَةٌ لِلْقَارَاتِ טִילִים בֵּין־יַבַּשְׁתִּיִּים (בָּלִיסְטִיִּים). صَوَارِيخُ نَارِيَّةٌ זִקּוּקִין דִּי־נוּר. صَوَارِيخُ نَوَوِيَّةٌ טִילִים גַּרְעִינִיִּים. مَنْظُومَةٌ صَارُوخِيَّةٌ מַעֲרַךְ טִילִים. إِسْتِصْرَاخٌ קְרִיאָה לְעֶזְרָה, הִתְחַנְּנוּת. صَارِخٌ צַעֲקָנִי (צבע למשל), זוֹעֵק.

صَرِدَ ـَ סָבַל מִקֹּר. صَرْدٌ קֹר עַז, צִנָּה. صُرَدٌ חַנְקָן (ציפור שיר, shrike).

صَرْصَرَ צִרְצֵר, חָרַק, צָרַח. رِيحٌ صَرْصَرٌ רוּחַ רַעַשְׁנִית עַזָּה. صُرْصُرٌ ج صَرَاصِيرُ. صُرْصُورٌ ج صَرَاصِيرُ. صَرْصَارٌ מַקָּק, תִּיקָן ע' بِنْتُ وَرْدَانَ.

صِرَاطٌ ج صُرُطٌ דֶּרֶךְ. إِهْدِنَا الصِّرَاطَ المُسْتَقِيمَ ק' נְחֵנוּ בְּאֹרַח מֵישָׁרִים.

صَرَعَ ـَ 1. הִפִּיל (הִשְׁלִיךְ) אַרְצָה. 2. הָרַג, הֵמִית. صُرِعَ חָלָה בְּחֳלִי נְפִילָה, הָיָה אֶפִּילֶפְּטִי. صَارَعَ III. تَصَارَعَ VI הִתְגּוֹשֵׁשׁ עִם־, נִלְחַם ב־, נֶאֱבַק ב־. صَرْعٌ מַחֲלַת הַנְּפִילָה, כִּפָּיוֹן, אֶפִּילֶפְּסְיָה. صُرْعٌ מוּשְׁכוֹת, רֶסֶן. صَرِيعٌ ج صَرْعَى. مَصْرُوعٌ 1. מוּטָל אַרְצָה, מֻשְׁלָךְ. 2. חוֹלֶה בְּמַחֲלַת הַנְּפִילָה, אֶפִּילֶפְּטִי. 3. הָרוּג, חָלָל, מֵת, מוּמָת. خَرَّ (سَقَطَ) صَرِيعًا נָפַל חָלָל. صَرِيعُ الغَوَانِي רוֹדֵף נָשִׁים יָפוֹת. صَرِيعُ الكَرَى יַשְׁנוּנִי. مَصْرَعٌ 1. הֲרִיגָה, רֶצַח, מָוֶת (בתאונה, בקרב וכו'). 2. ج مَصَارِعُ מְקוֹם הָרֶצַח. مِصْرَاعٌ ج مَصَارِيعُ 1. צֶלַע, מַחֲצִית שֶׁל בֵּית שִׁיר (דלת וסוגר). 2. צֶלַע הַדֶּלֶת (העשויה משתי צלעות). مَفْتُوحٌ عَلَى مِصْرَاعَيْهِ פָּתוּחַ לִרְוָחָה. صِرَاعٌ הִתְגּוֹשְׁשׁוּת, הֵאָבְקוּת, מַאֲבָק, תַּחֲרוּת. صِرَاعٌ طَبَقِيٌّ מִלְחֶמֶת מַעֲמָדוֹת. مُصَارِعٌ מִתְגּוֹשֵׁשׁ (מִתְאַבֵּק). مُصَارَعَةٌ הֵאָבְקוּת, הִתְגּוֹשְׁשׁוּת. مُصَارَعَةُ الثِّيرَانِ מִלְחֶמֶת שְׁוָרִים. إِصْطِرَاعٌ לְחִימָה, מַאֲבָק, מַחֲלֹקֶת. مَصْرُوعٌ 1. מֻשְׁלָךְ, נוֹפֵל. 2. אֶפִּילֶפְּטִי. صُرَعَةٌ מְנַצֵּחַ (בהתגוששות). لَيْسَ الشَّدِيدُ بِالصُّرَعَةِ إِنَّمَا الشَّدِيدُ الَّذِي يَمْلِكُ نَفْسَهُ عِنْدَ الغَضَبِ ח' אֵיזֶהוּ גִּבּוֹר - הַכּוֹבֵשׁ אֶת יִצְרוֹ.

صَرَفَ ـِ 1. פִּטֵּר, שִׁחְרֵר, נָתַן לָלֶכֶת. 2. פִּטֵּר, שִׁלַּח, סִלֵּק. 3. הוֹצִיא כֶּסֶף, בִּזְבֵּז,

בִּלָּה. 4. הֵמִיר (מטבע במטבע), הֶחֱלִיף. 5. שִׁלֵּם, חִלֵּק, הֵפִיץ. 6. הִטָּה (בדקדוק). 7. عَنْ הֵנִיא מ־, הִרְחִיק, מָנַע מ־. 8. إِلَى הִתְמַסֵּר ל־, הִקְדִּישׁ, הִפְנָה ל־. 9. נָפַק, נִקֵּז. صَرَفَهُ عَنِ العُنْفِ הֱנִיאוֹ מֵאַלִּימוּת. صَرَفَ النَّظَرَ عَنْهُ לֹא שָׂם לֵב אֵלָיו, הִזְנִיחַ אוֹתוֹ. صَرَفَ هَمَّهُ إِلَى البَحْثِ הִתְמַסֵּר לְמֶחְקָר. صَرَّفَ II 1. מָכַר, שִׁוֵּק. 2. הֵמִיר, הֶחֱלִיף. 3. הוֹצִיא, שִׁלֵּם. 4. נִקֵּז (מי שופכין), שָׁאַב. 5. הִטָּה (גם בדקדוק). 6. נִהֵל, סִדֵּר. تَصَرَّفَ V 1. נָהַג, הִתְנַהֵג, נָקַט. 2. הֻטָּה (שם, פועל וכו'). 3. بِـ עָסַק ב־, נִהֵל, הִשְׁתַּמֵּשׁ ב־. 4. بِـ הִתְחַלֵּף (מצב). تَصَرَّفَ كَيْفَمَا أَرَادَ הִתְנַהֵג בְּאֹפֶן חָפְשִׁי, פָּעַל כְּאַוַּת נַפְשׁוֹ. تَصَرَّفَتْ بِهِ الأَحْوَالُ מַצָּבוֹ הִתְחַלֵּף. إِنْصَرَفَ VII 1. הִתְפַּזֵּר, שֻׁחְרַר, הִסְתַּלֵּק. 2. הֻטָּה (בדקדוק). 3. إِلَى הִתְמַסֵּר ל־, הִקְדִּישׁ, פָּנָה ל־. 4. عَنْ חָדַל לַעֲסֹק ב־. إِنْصَرَفَ يَشْتَغِلُ فِي التِّجَارَةِ הֵחֵל לַעֲסֹק בְּמִסְחָר. صَرْفٌ ج صُرُوفٌ 1. פִּטּוּר, שִׁחְרוּר. 2. הֲמָרָה, הַחְלָפָה (של מטבע), חֲלִיפִין. 3. הוֹצָאָה (בניגוד להכנסה). 4. נִקּוּז, הַטָּיָה. 5. מוֹרְפוֹלוֹגְיָה, תּוֹרַת הַצּוּרוֹת וּנְטִיּוֹתֵיהֶן. صُرُوفُ الدَّهْرِ פֻּרְעָנֻיּוֹת, צָרוֹת, תַּהְפּוּכוֹת הַזְּמַן. سِعْرُ الصَّرْفِ שַׁעַר הַחֲלִיפִין. شَبَكَةُ صَرْفِ المَجَارِي רֶשֶׁת הַנִּקּוּז. عِلْمُ الصَّرْفِ מוֹרְפוֹלוֹגְיָה. مَمْنُوعٌ مِنَ الصَّرْفِ דִּיפְּטוֹטִי, שֵׁם שֶׁאֵינוֹ מְקַבֵּל תַּנְוִין (בדקדוק) (כמו: يَزِيدُ. عُثْمَانُ. مَكَاتِبُ). بِصَرْفِ النَّظَرِ عَنْ בְּלִי לְהִתְחַשֵּׁב ב־, בְּלִי לְהָבִיא בְּחֶשְׁבּוֹן. صِرْفٌ טָהוֹר, בְּלִי תַּעֲרֹבֶת. صَرْفِيَّاتٌ תַּשְׁלוּמִים, הוֹצָאוֹת. صَرَّافٌ 1. כַּסְפָּר (בבנק וכו'). 2. גִּזְבָּר, שַׁלָּם. صَيْرَفِيٌّ ج صَيَارِفَةٌ שֻׁלְחָנִי, חַלְפַן כְּסָפִים. صَرَّافٌ آلِيٌّ כַּסְפּוֹמָט. صَرِيفَةٌ ج صَرَائِفُ צְרִיף, מְגוּרוֹן. مَصْرِفٌ ج مَصَارِفُ 1. בַּנְק. 2. תְּעָלָה, צִנּוֹר (לניקוז). مَصْرِفُ الدَّمِ בַּנְק הַדָּם. مَصْرِفِيٌّ בַּנְקָאִי. قَرْضٌ مَصْرِفِيٌّ הַלְוָאָה בַּנְקָאִית. تَصْرِيفٌ 1. נִקּוּז. 2. הַטָּיָה (גם בדקדוק), הַפְנָיָה. 3. שִׁוּוּק, הֲפָצָה, חֲלֻקָּה. تَصْرِيفُ الأُمُورِ (الشُّؤُونِ) נִהוּל הָעִנְיָנִים. تَصَارِيفُ الزَّمَنِ (الدَّهْرِ) צוֹק הָעִתִּים, מְצוּקַת הַזְּמַן, צָרוֹת, פֻּרְעָנֻיּוֹת. تَصَرُّفٌ 1. שִׁמּוּשׁ (באופן חופשי), נִהוּל, סִדּוּר. 2. הִתְנַהֲגוּת, נְקִיטַת אֶמְצָעִים, פְּעֻלָּה. تَصَرُّفٌ لَائِقٌ הִתְנַהֲגוּת נְאוֹתָה (דִּיפְּלוֹמָטִית) (politically correct). تَحْتَ تَصَرُّفِهِ לִרְשׁוּתוֹ. حُسْنُ التَّصَرُّفِ בַּעַל הִתְנַהֲגוּת נָאָה (טוֹבָה). حَقُّ التَّصَرُّفِ זְכוּת הַשִּׁמּוּשׁ (בייחוד ברכוש). سُوءُ التَّصَرُّفِ הִתְנַהֲגוּת לֹא טוֹבָה. مُطْلَقُ التَّصَرُّفِ בַּעַל זְכוּת מֻחְלֶטֶת (בניהול, בשימוש וכו'). إِنْصِرَافٌ הִתְפַּזְּרוּת, הִשְׁתַּחְרְרוּת, הִסְתַּלְּקוּת, הֲלִיכָה, עֲזִיבָה. مَصْرُوفٌ 1. إِلَى מֻקְדָּשׁ ל־, מִתְמַסֵּר ל־. 2. הוֹצָאַת כֶּסֶף. مَصْرُوفٌ ج مَصَارِيفُ הוֹצָאוֹת, דְּמֵי כִּיס. مَصْرُوفُ الجَيْبِ דְּמֵי כִּיס. مَصْرُوفُ العِيدِ דְּמֵי חַג (לילדים). خَالِصُ المَصَارِيفِ פָּטוּר, שֻׁלַּם (דמי דואר וכו'). مَصْرُوفٌ مِنَ الخِدْمَةِ מְפֻטָּר. مُتَصَرِّفٌ 1. מוֹשֵׁל מָחוֹז. 2. מְמֻנֶּה עַל־. مُتَصَرِّفِيَّةٌ מִשְׂרַד הַמּוֹשֵׁל. مُنْصَرِفٌ שֶׁנְּטִיָּתוֹ שְׁלֵמָה, מְקַבֵּל תַּנְוִין (בדקדוק). غَيْرُ مُنْصَرِفٍ שֵׁם שֶׁאֵינוֹ מְקַבֵּל תַּנְוִין.

صَرُمَ ـُ 1. הָיָה חַד, הָיָה שָׁנוּן. 2. הָיָה קָשֶׁה (חָזָק). صَرَمَ ـِ صَرَّمَ II חָתַךְ, גָּזַר, קָרַע. تَصَرَّمَ V. إِنْصَرَمَ VII 1. נֶחְתַּךְ, נִקְרַע. 2. חָלַף, עָבַר, נִסְתַּיֵּם, נִפְסַק. صَرْمٌ 1. כְּרִיתָה. 2. הַשְׁחָתָה. صَرَامَةٌ 1. תַּקִּיפוּת, עֹז, חֲרִיפוּת, חֻמְרָה, הַקְפָּדָה. صُرْمَةٌ ج صُرَمٌ נְעָלַיִם יְשָׁנוֹת. مُصَارَمَةٌ קֶרַע, נִתּוּק יְחָסִים. صَارِمٌ חַד, חָרִיף, חָזָק, אַמִּיץ, תַּקִּיף, קַפְּדָן. مُنْصَرِمٌ שֶׁחָלַף. العَامُ المُنْصَرِمُ הַשָּׁנָה שֶׁעָבְרָה, אֶשְׁתָּקַד.

(صري) صَرَى ـِ 1. עָצַר (נוזל). 2. הִרְחִיק. صَارٍ(ي) ج صَوَارٍ(ي) תֹּרֶן, מוֹט גָּבוֹהַּ.

صَعُبَ ـُ عَلَى קָשָׁה, הָיָה קָשֶׁה ל־, כָּבֵד, הִכְבִּיד עַל־. صَعَّبَ II הִקְשָׁה. تَصَعَّبَ V 1. נַעֲשָׂה קָשֶׁה. 2. הִכְבִּיד עָלָיו, מָצָא אוֹתוֹ קָשֶׁה. إِسْتَصْعَبَ X חָשַׁב לְקָשֶׁה, מָצָא אוֹתוֹ כָּבֵד, הִתְקַשָּׁה. إِسْتَصْعَبَ الحَلَّ הִתְקַשָּׁה לִמְצֹא פִּתָּרוֹן. صَعْبٌ ج صِعَابٌ קָשֶׁה, כָּבֵד. صَعْبُ الاِحْتِمَالِ קָשֶׁה מִנְּשׂוֹא. صَعْبُ الإِرْضَاءِ אֵנִין דַּעַת, אִסְטְנִיס. صَعْبُ المِرَاسِ עַקְשָׁן, סַרְבָן, קָשֶׁה לְאִלּוּף. عُمْلَةٌ صَعْبَةٌ מַטְבֵּעַ קָשֶׁה. صُعُوبَةٌ ج صُعُوبَاتٌ קֹשִׁי, כֹּבֶד. صُعُوبَةُ الحَيَاةِ קְשֵׁי הַחַיִּים. مَصَاعِبُ קְשָׁיִים.

صَعْتَرٌ ע' زَعْتَر.

صَعِدَ ـَ עָלָה לְמַעְלָה, הִתְרוֹמֵם, טִפֵּס, הֶעְפִּיל. صَعِدَ بِهِ إِلَى הֵרִים אוֹתוֹ אֶל־, הֶעֱלָה אוֹתוֹ. صَعَّدَ II 1. הִגְבִּיהַּ, הֵרִים, הֶעֱלָה. 2. הִסְלִים (מחלוקת למשל), הוֹסִיף. 3. אִדָּה (ממצב של מוצק), הָפַךְ לְקִיטוֹר. صَعَّدَ الزَّفَرَاتِ נֶאֱנַח אֲנָחוֹת עֲמֻקּוֹת. صَعَّدَ المُشْكِلَةَ הִסְלִים אֶת הַבְּעָיָה. صَعَّدَ فِيهِ (إِلَيْهِ) النَّظَرَ בָּחַן אוֹתוֹ בְּעֵינָיו הֵיטֵב. أَصْعَدَ IV 1. הֶעֱלָה. 2. קִדֵּם. تَصَعَّدَ V 1. הִתְאַדָּה (ממצב של מוצק). 2. הֶעְפִּיל לְאַט. تَصَاعَدَ VI 1. הִתְרוֹמֵם, נָסַק, עָלָה, הִתַּמֵּר (אש, עשן). 2. הִסְלַם, הִסְלִים. 3. עָלָה אוֹ הִתְקַדֵּם לְאַט לְאַט. صَعْدٌ רוּם, מָרוֹם, מַעְלָה, גֹּבַהּ. صُعُدًا 1. לַמָּרוֹם, לְמַעְלָה, אֶל עָל. صَعْدَةٌ מַעֲלֶה (בניגוד למורד), עֲלִיָּה. صُعُودٌ עֲלִיָּה, הִתְרוֹמְמוּת, נְסִיקָה (של מטוס), הִתְקַדְּמוּת. عِيدُ الصُّعُودِ חַג עֲלִיַּת יֵשׁוּ לַשָּׁמַיִם (בנצרות). صَعِيدٌ 1. רָמָה, גִּבְעָה. 2. ج أَصْعِدَةٌ זִירָה, פוֹרוּם. صَعِيدُ مِصْرَ מִצְרַיִם עִלִּית (בדרום). عَلَى الصَّعِيدِ السِّيَاسِيِّ בַּזִּירָה הַמְּדִינִית. هُمْ عَلَى (فِي) صَعِيدٍ وَاحِدٍ הֵם תְּמִימֵי דֵּעִים, רוֹאִים עַיִן בְּעַיִן. صَعِيدِيٌّ ج صَعَايِدَةٌ תּוֹשָׁב מִצְרַיִם עִלִּית (בדרום). صُعَدَاءُ אֲנָחָה עֲמֻקָּה, לְאוּת. تَنَفَّسَ الصُّعَدَاءَ נָשַׁם לִרְוָחָה, אֶבֶן נָגְלָה מֵעַל לִבּוֹ. مِصْعَدٌ ج مَصَاعِدُ מַעֲלִית. تَصْعِيدٌ 1. הַסְלָמָה, אֶסְקָלַצְיָה, הַחְרָפָה. 2. אִדּוּי. تَصَاعُدٌ 1. הַסְלָמָה. 2. הִתְעַצְּמוּת, פְּרוֹגְרֶסְיָה. تَصَاعُدِيٌّ פְּרוֹגְרֶסִיבִי (מסים וכו'). صَاعِدٌ עוֹלֶה, מִתְקַדֵּם. الشَّبَابُ

(النَّشْءُ. الجِيلُ) الصَّاعِدُ הַנֹּעַר (הַדּוֹר) הָעוֹלֶה. مِنَ الآنَ فَصَاعِدًا מִן הַיּוֹם וָהָלְאָה, מֵעַתָּה וּלְהַבָּא (וָאֵילָךְ). مُتَصَاعِدٌ מִתְגַּבֵּר, מִתְרוֹמֵם.

صَعِرَ – 1. קָטַן, הָיָה קָטָן (ראש). 2. נָטָה צַוָּארוֹ (מתוך גאווה). صَعَّرَ II خَدَّهُ הֵסֵב אֶת פָּנָיו בְּגַאֲוָה אוֹ בְּבוּז. أَصْعَرُ ج صُعْرٌ נְטוּי צַוָּאר. صَعَرٌ מַחֲלָה בַּצַּוָּאר (שאינה מאפשרת לחולה לסובב את ראשו).

صَعَقَ – הָלַם (רעם), הִכָּה. صَعِقَ – صُعِقَ 1. הָיָה הָלוּם רַעַם. 2. נִדְהַם, הִתְאַבֵּן בִּמְקוֹמוֹ (מעוצמת הפתעה וכו'). صُعِقَ فِي مَكَانِهِ 1. מֵת בּוֹ בַּמָּקוֹם. 2. הָיָה כַּהֲלוּם רַעַם, הֻכָּה בְּתַדְהֵמָה. أَصْعَقَ IV 1. הִכָּה בְּרַעַם וְהָרַג. 2. הִלְהִיב, הִשְׁפִּיעַ. صَعْقٌ רַעַם. صَعِقٌ הָלוּם רַעַם. صَاعِقَةٌ ج صَوَاعِقُ 1. רַעַם, בָּרָק. 2. קוֹמַנְדוֹ. مَانِعَةُ الصَّوَاعِقِ כַּלִּיא רַעַם, קוֹלֵט רְעָמִים. مَصْعُوقٌ מֻכֶּה, מֻפְתָּע.

(صعلك) تَصَعْلَكَ חַי כְּקַבְּצָן. صَعْلَكَةٌ קַבְּצָנוּת, פִּרְחָחוּת. صُعْلُوكٌ ج صَعَالِيكُ 1. קַבְּצָן. 2. שׁוֹדֵד. 3. פִּרְחָח, מְשׁוֹטֵט, חַי בְּשׁוּלֵי הַחֶבְרָה. 4. עָנִי.

صَعْوَةٌ ج صَعْوٌ. صِعَاءٌ גִּדְרוֹן (ציפור שיר קטנה).

صَغُرَ – صَغِرَ – 1. קָטַן, הָיָה קָטָן. 2. שָׁפַל, נִשְׁפַּל, יָרַד מִגְּדֻלָּתוֹ. 3. פָּחַת, דָּלַל. صَغَرَ – הָיָה צָעִיר מ־ ב־. هُوَ يَصْغُرُ أَخَاهُ بِسَنَةٍ وَاحِدَةٍ הוּא צָעִיר מֵאָחִיו בְּשָׁנָה אַחַת. صَغَّرَ II. أَصْغَرَ IV 1. הִקְטִין, הִמְעִיט, הִפְחִית, מִזְעֵר. 2. בִּזָּה, הִשְׁפִּיל. تَصَاغَرَ VI 1. נָהַג כְּקָטָן. 2. בִּזָּה עַצְמוֹ, הִפְחִית עֵרֶךְ עַצְמוֹ. إِسْتَصْغَرَ X 1. חָשַׁב לְקָטָן (לִמְעַט). 2. הֵקַל רֹאשׁ ב־, בִּזָּה, זִלְזֵל. صِغَرٌ 1. קַטְנוּת, זְעִירוּת. 2. יַלְדוּת. صِغَرُ السِّنِّ הֱיוֹת רַךְ בְּשָׁנִים. صِغْرَةٌ בֶּן זְקוּנִים. صَغِيرٌ ج صِغَارٌ קָטָן, צָעִיר, עוּל יָמִים. صَغِيرُ السِّنِّ كَبِيرُ العَقْلِ פת' רַב בְּחָכְמָה וְרַךְ בְּשָׁנִים. صَغِيرُ النَّفْسِ קְטַן נֶפֶשׁ, נִקְלֶה, בָּזוּי. الصِّغَارُ זַאֲטוּטִים. صِغَارُ المُوَظَّفِينَ הַפְּקִידוּת הַנְּמוּכָה, הַפְּקִידִים הָאַחֲרוֹנִים. العِيدُ الصَّغِيرُ הֶחָג הַקָּטָן, עִיד אַלְפִטְר. صَغِيرَةٌ 1. קְטַנָּה. 2. ج صَغَائِرُ עֲבֵרָה קְטַנָּה, זוּטוֹת. صَغَارَةٌ 1. קַטְנוּת. 2. נִבְזוּת, נִקְלוּת. تَصْغِيرٌ הַקְטָנָה, מִזְעוּר. إِسْمُ التَّصْغِيرِ מִשְׁקַל הַקְטָנָה, כְּגוֹן: صُغَيِّرٌ קְטַנְטַן, מֵהַשֵּׁם صَغِيرٌ, זָעִיר. صَاغِرٌ כָּנוּעַ, עָלוּב. مُصَغَّرٌ 1. זָעִיר. 2. מְמֻזְעָר, מֻקְטָן. صُورَةٌ مُصَغَّرَةٌ זְעֵיר אַנְפִּין, תַּבְנִית מֻקְטֶנֶת. فِيلْمٌ مُصَغَّرٌ סֶרֶט (פילם) מֻקְטָן, מִיקְרוֹפִילְם.

(صغو) صَغَا – صَغِيَ – إِلَى פָּנָה, נָטָה אֶל־. أَصْغَى IV הִקְשִׁיב, הֶאֱזִין, הִטָּה אֹזֶן לִשְׁמֹעַ. صَغْوٌ. صَغًا נְטִיָּה, פְּנִיָּה. إِصْغَاءٌ הַקְשָׁבָה, תְּשׂוּמַת לֵב. صَاغٍ(ي). مُصْغٍ(ي) מַקְשִׁיב, מַאֲזִין. أُذُنٌ صَاغِيَةٌ אֹזֶן קַשֶּׁבֶת, תְּשׂוּמַת לֵב.

صَفَّ – עָרַךְ, סִדֵּר בְּשׁוּרָה, אִרְגֵּן בְּסֵדֶר מְסֻיָּם. صَفَّفَ II סִדֵּר, עָרַךְ, אִרְגֵּן. صَفَّفَ شَعْرَهُ סֵרֵק אֶת שְׂעָרוֹתָיו, הִתְקִין אֶת שְׂעַר רֹאשׁוֹ. إِصْطَفَّ VIII נֶעֱרַךְ בְּשׁוּרָה, הִסְתַּדֵּר, הִתְאַרְגֵּן. إِصْطَفَّ فِي الطَّابُورِ עָמַד (הִסְתַּדֵּר) בַּתּוֹר. صَفٌّ ج صُفُوفٌ 1. שׁוּרָה, טוּר. 2. כִּתָּה (של בית ספר). صَفُّ الدَّمِ סוּג דָּם. ضَابِطُ صَفٍّ מַשַּׁ"ק (מפקד שאינו קצין). آلَةُ صَفِّ الحُرُوفِ מְסַדֶּרֶת, לִינוֹטַיְפּ. صُفَّةٌ ج صُفَفٌ 1. סֻכָּה. 2. אִצְטַבָּה (מאבן). أَهْلُ الصُّفَّةِ קְבוּצַת עֲנִיִּים שֶׁהָגְרוּ עִם הַנָּבִיא מֻחַמַּד לָאַלְמְדִינָה וְהוּא דָּאַג לְקִיּוּמָם. مَصَفٌّ ج مَصَافٌّ 1. מַעֲרָךְ (צבאי). 2. מַעֲמָד, רָמָה. صَفَّافُ الحُرُوفِ סַדָּר (בדפוס). تَصْفِيفٌ סִדּוּר (שער). تَصْفِيفُ الشَّعْرِ תִּסְרֹקֶת.

صَفَحَ – عَنْ סָלַח, וִתֵּר עַל הָעֹנֶשׁ, מָחַל ל־, מָחָה עָוֹן. صَفَّحَ II 1. שִׁטֵּחַ, רִקַּע, רִדֵּד. 2. צִפָּה בְּפַח, שִׁרְיֵן, צִפָּה בְּמַתֶּכֶת. صَافَحَ III לָחַץ יָד, בֵּרֵךְ בִּתְקִיעַת יָד, תָּקַע כַּף. صَافَحَ سَمْعَهُ קָלְטָה אָזְנוֹ, נוֹדַע לוֹ. تَصَفَّحَ V 1. עִלְעֵל, דִּפְדֵּף. 2. עִיֵּן ב־, בָּחַן בִּתְשׂוּמַת לֵב. تَصَفَّحَ وَجْهَهُ בָּחַן אֶת פָּנָיו. تَصَافَحَ VI לָחַץ יָד ל־. إِسْتَصْفَحَ X בִּקֵּשׁ מְחִילָה (סְלִיחָה), הִתְנַצֵּל. صَفْحٌ סְלִיחָה, מְחִילָה, כַּפָּרַת עָוֹן. ضَرَبَ عَنْهُ صَفْحًا פָּנָה לוֹ עֹרֶף, זָנַח (עָזַב) אוֹתוֹ לְנַפְשׁוֹ, עָבַר בִּשְׁתִיקָה, שָׁכַח מִמֶּנּוּ. صَفْحَةٌ ج صَفَحَاتٌ 1. דַּף, עַמּוּד, גִּלָּיוֹן. 2. לֶחִי. 3. פָּנִים, צַד. صَفْحَةُ النَّهْرِ פְּנֵי הַנָּהָר. أَبْدَى لَهُ صَفْحَتَهُ גִּלָּה לוֹ אֶת סוֹדוֹתָיו. صَفْحَةٌ مُشْرِقَةٌ דַּף מַזְהִיר. صَفِيحٌ פַּח, צַפַּחַת, לוּחַ מַתֶּכֶת. صَفِيحَةٌ ج صَفَائِحُ 1. פַּח. 2. טֶרֶף (החלק השטוח של העלה). 3. לוּחִית (של מספר מכונית למשל), שֶׁלֶט. صَفِيحَةُ البَنْزِينِ פַּח בֶּנְזִין. صَفِيحَةُ الخَانِقِ מַשְׁנֵק (במכונית). صَفُوحٌ סַלְחָן, הַמַּרְבֶּה לִסְלֹחַ. تَصْفِيحٌ שִׁרְיוּן. تَصَفُّحٌ 1. עִלְעוּל, דִּפְדּוּף. 2. עִיּוּן, בְּחִינָה. مُصَفَّحٌ מְשֻׁרְיָן, מְצֻפֶּה מַתֶּכֶת. خَشَبٌ مُصَفَّحٌ עֵץ לָבוּד. سَيَّارَةٌ مُصَفَّحَةٌ שִׁרְיוֹנִית. مُصَفِّحٌ דַּפְדְּפָן (באינטרנט, browser).

صَفَدَ – صَفَّدَ II. أَصْفَدَ IV קָשַׁר (בשלשלאות), כָּבַל, כָּפַת. صَفَدٌ ج أَصْفَادٌ وصِفَادٌ אֲזִקִּים, כְּבָלִים, שַׁלְשְׁלָאוֹת. صَفَدُ הָעִיר צְפַת.

صَفَرَ – שָׁרַק, צִפְצֵף, צִיֵּץ. صَفِرَ – הִתְרוֹקֵן, אָפֵס, הִתְאַיֵּן, כָּלָה, הָיָה רֵיק. صَفَّرَ II 1. שָׁרַק. 2. קָרָא ל־ בִּשְׁרִיקָה. 3. צָבַע בְּצָהֹב. صَفَّرَ المَكَانَ 1. רוֹקֵן אֶת הַמָּקוֹם. 2. צָבַע בְּצָהֹב. إِصْفَرَّ IX הִצְהִיב, הֶחֱוִיר. إِصْفَرَّ وَجْهُهُ הֶחֱוִירוּ פָּנָיו. صَفْرَةٌ. صَفِيرٌ שְׁרִיקָה, צִיּוּץ. صَفِّيرٌ סַפִּיר (אבן טובה). حُرُوفُ (أَصْوَاتُ) الصَّفِيرِ הָאוֹתִיּוֹת הַשּׁוֹרְקוֹת (ז, ס, צ). صُفْرٌ פָּלְיוֹ, נְחֹשֶׁת, קָלָל. صُفَّارَةٌ ج صَفَافِيرُ. صَافِرَةٌ 1. מַשְׁרוֹקִית. 2. צוֹפָר. صَفَّارَةُ الأَمَانِ אוֹת אַרְגָּעָה. صَفَّارَةُ الإِنْذَارِ אוֹת אַזְעָקָה. صَفَرٌ 1. צַהֶבֶת. 2. הַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בַּלּוּחַ הָאִסְלָאמִי. صِفْرٌ ج أَصْفَارٌ אֶפֶס, אַיִן, רֵיק, הֶעְדֵּר. صِفْرٌ مِنْ רֵיק מ־. سَاعَةُ الصِّفْرِ שְׁעַת הָאֶפֶס, שְׁעַת הַ"שִּׁין". عَادَ صِفْرَ اليَدَيْنِ חָזַר בְּיָדַיִם רֵיקוֹת. صُفْرَةٌ צֹהַב, חִוָּרוֹן. صُفَارٌ צֹהַב, צֹהַב. صُفَارُ البَيْضَةِ חֶלְמוֹן. أَصْفَرُ ج صُفْرٌ נ' صَفْرَاءُ 1. צָהֹב, חִוֵּר. 2. בְּלוֹנְדִּי, אַדְמוֹנִי. الأَصْفَرُ الرَّنَّانُ זָהָב. ضَحْكَةٌ صَفْرَاءُ צְחוֹק מְאֻלָּץ.

كِيسُ الصَّفْرَاءِ כִּיס הַמָּרָה. صُفَّارِيَّةٌ. صَفِيرٌ מ' וְהַבָּן (ציפור שיר, oriole). صَفْرَاوِيٌّ מָרָרָתִי, רַגְזָן, מַר נֶפֶשׁ. اِصْفِرَارٌ צֹהַב, צָהֹב, צְהַבְהַבּוּת, חִוָּרוּת, חִוָּרוֹן. مُصْفَرٌّ צָהֹב, מַצְהִיב. وَجْهٌ مُصْفَرٌّ פָּנִים מַצְהִיבוֹת (צְהוּבוֹת). مُصْفِرٌ רֵיק. مُصْفِرُ الْيَدِ רֵיק יָדַיִם, חֲסַר כֹּל.

صَفْصَفَ 1. הָלַךְ בְּעֶרְבָּה בְּגַפּוֹ, כְּעַרְעָר בָּעֲרָבָה. 2. צִפְצֵף, צִיֵּץ (ציפור). صَفْصَافَةٌ ج صَفْصَافٌ עֲרָבָה (עץ). صَفْصَفٌ ج صَفَاصِفُ אֲדָמָה מִישׁוֹרִית לְלֹא עֵצִים. فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا ק' וַעֲזָבָם מִישׁוֹר עֲרָבָה. تَرَكَهَا (جَعَلَهَا) قَاعًا صَفْصَفًا הִשְׁחִית כָּל עֵץ שָׂדֶה, הָפַךְ אֶת־ לַאֲדָמָה חֲרוּכָה.

صَفَعَ ـ סָטַר, הִכָּה בְּכַף הַיָּד, טָפַח עַל פְּנֵי־. صَفْعَةٌ סְטִירַת לֶחִי, טְפִיחָה עַל הַפָּנִים.

صَفَقَ ـ 1. סָפַק (כף אל כף), מָחָא (כף), הִכָּה, דָּפַק. 2. טָרַק דֶּלֶת. صَفَقَ الْبَيْعَ. صَفَقَ يَدَهُ بِالْبَيْعِ תָּקַע כַּף (בסיכום עסקה). صَفُقَ ـُ 1. הָיָה חָצוּף, נָהַג בְּחֻצְפָּה. 2. הָיָה עָבֶה (בד). صَفَّقَ II מָחָא (סָפַק) כַּפַּיִם. تَصَافَقُوا VI תָּקְעוּ כַּף זֶה לָזֶה (בגמר עסקה). اِصْطَفَقَ VIII הִתְגַּעֵשׁ, רָעַשׁ, סָעַר. صَفْقَةٌ ج صَفَقَاتٌ 1. עִסְקָה, הֶסְכֵּם. 2. תְּקִיעַת יָד לְאוֹת הֶסְכֵּם, "דִּיל". صَفْقَةُ ادِّعَاءٍ עִסְקַת (הֶסְדֵּר) טִעוּן (במשפט). صَفْقَةٌ رَابِحَةٌ עִסְקָה רְוָחִית (טוֹבָה). صَفْقَةٌ خَاسِرَةٌ עִסְקָה רָעָה. عَادَ بِصَفْقَةِ الْمَغْبُونِ חָזַר בְּיָדַיִם רֵיקוֹת. صَفْقَةٌ وَاحِدَةٌ בַּחֲדָא מַחֲתָא, בְּבַת אַחַת. صِفَاقٌ צֶפֶק, הַקְּרוּם שֶׁמִּתַּחַת לָעוֹר. صَفِيقٌ ج صِفَاقٌ 1. חָצוּף, עַז פָּנִים, שַׁחְצָן. 2. עָבֶה, צָפוּף (בד). صَفَاقَةٌ חֻצְפָּה, עַזּוּת פָּנִים, שַׁחְצָנוּת. تَصْفِيقٌ ج تَصْفِيقَاتٌ מְחִיאוֹת כַּפַּיִם, תְּשׁוּאוֹת. تَصْفِيقٌ حَادٌّ מְחִיאוֹת כַּפַּיִם סוֹעֲרוֹת, תְּשׁוּאוֹת רָמוֹת.

صَفَنٌ ج أَصْفَانٌ כִּיס הָאֲשָׁכִים.

صَفِنٌ עַרְעָר (שיח) ע' عَرْعَر.

(صفو) صَفَا ـُ הִתְבַּהֵר, נַעֲשָׂה בָּהִיר וְזַךְ, הָיָה צַח (טָהוֹר). صَفَا الْجَوُّ מֶזֶג הָאֲוִיר נִתְבַּהֵר. صَفَا لَهُ الْجَوُّ ע' جَوّ. صَفَّى II 1. זִקֵּק, זִקֵּק, טִהֵר, סִנֵּן. 2. חִסֵּל (עסק וכו'), יִשֵּׁב, פֵּרֵק, סִיֵּם. 3. נִפָּה (מועמדים בבחירות). صَفَّى الْحِسَابَ יִשֵּׁב, חִסֵּל (סִדֵּר) אֶת הַחֶשְׁבּוֹן. صَفَّى الْخِلَافَاتِ יִשֵּׁב אֶת הַמַּחֲלֹקֶת. صَافَى III רָחַשׁ יְדִידוּת כֵּנָה לְ־. صَافَاهُ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ שָׁמַר לוֹ יְדִידוּת בְּטוֹב וּבְרָע. أَصْفَى IV 1. הִפְסִיק (משורר מלחבר שירים). 2. הָיָה רֵיק, הִתְרוֹקֵן. 3. עָשָׂה אוֹתוֹ טָהוֹר (עַד). 4. יִחֵד לְ־, הֶעֱדִיף, בִּכֵּר אֶת־. أَفَأَصْفَاكُمْ رَبُّكُمْ بِالْبَنِينَ ק' הֲבִכֵּר אֶתְכֶם אֱלֹהִים לָתֵת לָכֶם בָּנִים. تَصَافَى VI רָחַשׁ לוֹ יְדִידוּת כֵּנָה. اِصْطَفَى VIII בָּחַר, הֶעֱדִיף, בִּכֵּר עַל־. اِسْتَصْفَى X 1. בָּחַר, לָקַח אֶת הַמֻּבְחָר. 2. חִסֵּל (עסק). اِسْتَصْفَى مَالَهُ הִפְקִיעַ אֶת רְכוּשׁוֹ. صَفْوٌ 1. טֹהַר, צַחוּת, זֹךְ, בְּהִירוּת. 2. מִן מֻבְחָר, מֵיטָב, הַטּוֹב בְּ־. صَفْوَةٌ 1. מֵיטָב, מֻבְחָר, עִלִּית, סָלְתּוֹ שֶׁל־. 2. תַּמְצִית, סִכּוּם. صَفْوَةُ الْقَوْلِ עִקָּרוֹ שֶׁל דָּבָר. صَفْوَةُ النَّاسِ הָעִלִּית שֶׁבָּאֲנָשִׁים. صَفَاةٌ ج صَفًا وَصَفَوَاتٌ חַלּוּק אֶבֶן. الصَّفَا גִּבְעָה בְּמֶכָּה (שהמוסלמים מקיפים אותה ואת מרוة בעונת העלייה לרגל). صَفَاءٌ בְּהִירוּת, זַכּוּת, כֵּנוּת, צַחוּת, טֹהַר. صَفَاءُ النِّيَّةِ כֵּנוּת, יֹשֶׁר, תֹּם לֵב. سَاعَاتُ الصَّفَاءِ שְׁעוֹת הַנֹּעַם וְהַהֲנָאָה (בין ידידים למשל). إِنَّهُ سَرِيعُ الصَّفَاءِ הוּא מָהִיר לְהִתְרַצּוֹת, אֵינוֹ שׁוֹמֵר טִינָה. صَفِيٌّ ج أَصْفِيَاءُ 1. צַח, בָּהִיר, זַךְ. 2. יְדִיד כֵּן. 3. בָּחִיר, נִבְחָר, מְעֻלֶּה. صَفِيُّ اللّٰهِ בְּחִיר אֱלֹהִים (כינוי של הנביא מוחמד). صَفِيَّةٌ ج صَفَايَا חֵלֶק הָאֲרִי. مَصْفًى ج مَصَافٍ 1. מְזַקֵּקָה, מְסַנֵּן. 2. מְסַנֶּנֶת. مِصْفًى כְּבָרָה. مِصْفَاةٌ ج مَصَافٍ(ي) 1. מְסַנֶּנֶת, פִילְטֶר. 2. מְזַקֵּקָה. 3. בֵּית זִקּוּק. مِصْفَاةُ الْقَهْوَةِ פִילְטֶר שֶׁל קָפֶה. تَصْفِيَةٌ 1. טִהוּר, זִכּוּךְ, הַבְהָרָה. 2. חִסּוּל, יִשּׁוּב (חשבון), סִדּוּר, סִיּוּם, פֵּרוּק. 3. נִפּוּי (של מועמדים). تَصْفِيَةٌ جَسَدِيَّةٌ חִסּוּל פִּיזִי. تَصْفِيَةُ حِسَابَاتٍ יִשּׁוּב (חִסּוּל) חֶשְׁבּוֹנוֹת. تَصْفِيَةُ الْقَوَاعِدِ الْعَسْكَرِيَّةِ חִסּוּל (סִלּוּק) הַבְּסִיסִים הַצְּבָאִיִּים. بَيْعُ التَّصْفِيَةِ מְכִירַת חִסּוּל. مَأْمُورُ التَّصْفِيَةِ כּוֹנֵס נְכָסִים. مُبَارَاةُ التَّصْفِيَةِ מִשְׂחַק הַגְּמָר (בספורט). تَصَافٍ(ي) יִשּׁוּב (מחלוקת, ריב) בְּדַרְכֵי שָׁלוֹם, פְּשָׁרָה. اِصْطِفَاءٌ בְּחִירָה, בְּרֵרָה. صَافٍ(ي) 1. צַח, בָּהִיר, זַךְ, טָהוֹר, נָקִי. 2. נֶטוֹ. صَافِي النِّيَّةِ כֵּן, אֲמִתִּי, יָשָׁר, תְּמִים לֵב (נֶפֶשׁ). مُصَفٍّ(ي) 1. כּוֹנֵס נְכָסִים. 2. בּוֹחֵר, בּוֹרֵר. مُصْطَفًى נִבְחָר, בָּחִיר. الْمُصْطَفَى כִּנּוּיוֹ שֶׁל הַנָּבִיא מֻחַמַּד. تَصْفَوِيٌّ שֶׁל חִסּוּל. حَلٌّ تَصْفَوِيٌّ פִּתְרוֹן שֶׁל חִסּוּל הַסִּכְסוּךְ.

صِقَالَةٌ .It ע' سِقَالَة.

صَقْرٌ ج صُقُورٌ 1. בַּז (עוף דורס, Falcon). 2. נֵץ, תַּקִּיף (בפוליטיקה). صَاقُورٌ ج صَوَاقِيرُ גַּרְזֶן, מַכּוֹשׁ.

صَقَعَ ـ صُقِعَ נִפְגַּע בְּכְפוֹר. صَقَّعَ II הִקְפִּיא. صُقْعٌ ج أَصْقَاعٌ אֵזוֹר, כְּבָרַת אֶרֶץ, גָּלִיל. صَقِيعٌ כְּפוֹר, קָרָה. مِصْقَعٌ נוֹאֵם חוֹצֵב לְהָבוֹת, נִמְלָץ. تَصْقِيعٌ הַקְפָּאָה עֲמֻקָּה. صُنْدُوقُ التَّصْقِيعِ תָּא הַקְפָּאָה עֲמֻקָּה.

صَقَلَ ـُ 1. צִחְצַח, שִׁפְשֵׁף, לִטֵּשׁ, מֵרֵק, הִבְרִיק. 2. הִשְׁחִיז (את המחשבה), עִדֵּן, סִגְנֵן. صَقْلٌ לִטּוּשׁ, מֵרוּק, הַשְׁחָזָה, סִגְנוּן. صَقْلُ الْأَذْهَانِ הַשְׁחָזַת הַחֲשִׁיבָה. صَقِيلٌ. مَصْقُولٌ חָלָק, מְלֻטָּשׁ, מְשֻׁיָּף. وَرَقٌ مَصْقُولٌ נְיָר חָלָק וּמְמֹרָק. صَقَّالٌ. صَيْقَلٌ ج صَيَاقِلُ מְלַטֵּשׁ (יהלומים וכו'). مِصْقَلَةٌ ج مَصَاقِلُ מַשְׁחֶזֶת, שׁוֹפִין.

صَكَّ ـُ טָרַק בְּכֹחַ (דלת), דָּחַף, הִכָּה. صَكَّ الْبَابَ טָרַק (סָגַר) אֶת הַדֶּלֶת. صَكَّ سَمْعَهُ הִצְלִיל אֶת אָזְנָיו, צָרַם אֶת אָזְנוֹ. اِصْطَكَّ VIII הִכָּה אֶת־. اِصْطَكَّتْ رُكْبَتَاهُ נָקְשׁוּ בִּרְכָּיו. اِصْطِكَاكُ الرُّكَبِ פִּיק בִּרְכַּיִם. صَكٌّ ج صُكُوكٌ 1. הַמְחָאָה, שֵׁק. 2. שְׁטָר, תְּעוּדָה. صَكُّ تَمْلِيكٍ שְׁטַר קִנְיָן.

صِلَةٌ ע' (وصل).

صَلَّ ־ נָקַשׁ, הִקִּישׁ, קִשְׁקֵשׁ, צִלְצֵל (מַרזל בברזל). **صِلٌّ** ج **أَصْلاَلٌ وصِلاَلٌ** 1. פֶּתֶן (נחש ארסי). 2. אֶפְעֶה. **صَلِيلٌ** נְקִישָׁה, צִלְצוּל, קִשְׁקוּשׁ. **صَلِيلُ التِّلِفُونِ** צִלְצוּל הַטֶּלֶפוֹן.

صَلُبَ ־ 1. נַעֲשָׂה קָשֶׁה (קָשִׁיחַ), נַעֲשָׂה מוּצָק. 2. נִתְחַשֵּׁל, עָצַב, נִתְגַּבֵּשׁ. **صَلَبَ** ־ צָלַב, תָּלָה, הוֹקִיעַ עַל עֵץ תְּלִיָּה. **صَلَّبَ** II 1. הִקְשָׁה, עָשָׂה לְמוּצָק. 2. עָשָׂה סִימַן צְלָב. **تَصَلَّبَ** V הִתְקַשָּׁה, נִקְשַׁח, נַעֲשָׂה מוּצָק. **صُلْبٌ** 1. קָשֶׁה, קָשִׁיחַ, מוּצָק. 2. עַמּוּד הַשִּׁדְרָה, חֲלָצַיִם. **صُلْبُ الرَّقَبَةِ** קְשֵׁה עֹרֶף. **صُلْبُ العُودِ** ע' عود. **إِنَّهُ مِنْ صُلْبِهِ** הוּא יוֹצֵא חֲלָצָיו. **صُلْبُ المَوْضُوعِ** עִקַּר הַנּוֹשֵׂא. **حَدِيدٌ صُلْبٌ** פְּלָדָה. **صَلْبٌ** צְלִיבָה. **صَلِيبٌ** 1. קָשֶׁה, קָשׁוּחַ. 2. ج **صُلْبَانٌ** צְלָב. **الصَّلِيبُ الأَحْمَرُ** הַצְּלָב הָאָדֹם. **عُودُ الصَّلِيبِ** אַדְמוֹנִית (פרח). **صَلِيبِيٌّ** צַלְבָן, צַלְבָנִי. **الحُرُوبُ الصَّلِيبِيَّةُ** מַסְּעוֹת הַצְּלָב. **صَلاَبَةٌ** מוּצָקוּת, קַשְׁיוּת, קְשִׁיחוּת, תַּקִּיפוּת, עַקְשׁוּת. **صَلاَبَةُ العُودِ** נִמְרָצוּת, קְשִׁיחוּת. **تَصَلُّبٌ** קַשְׁיוּת, הִתְקַשּׁוּת, הִתְקַשְּׁחוּת, הִתְעַקְּשׁוּת. **تَصَلُّبُ الشَّرَايِينِ** ע' (شري) شِرْيَان. **صَلَبُوتٌ** צְלָב קָטָן. **مُتَصَلِّبٌ** קָשׁוּחַ, נֻקְשֶׁה, שֶׁאֵינוֹ מִתְפַּשֵּׁר, קְשֵׁה עֹרֶף. **مُصَلَّبٌ** מְצֻלָּב, מִצְטַלֵּב (דרכים).

(صلت) **أَصْلَتَ** IV שָׁלַף, הֵרִיק אֶת חַרְבּוֹ. **صَلْتٌ** חָלָק וּבוֹלֵט (מצח). **مُصْلَتٌ** שָׁלוּף. **سَيْفٌ مُصْلَتٌ عَلَى رَقَبَتِهِ** חֶרֶב חַדָּה מוּנַחַת עַל צַוָּארוֹ.

صَلَحَ. صَلُحَ ־ צָלַח, הָלַם, הִתְאִים, תָּאַם, הָיָה טוֹב, כָּשֵׁר, עָלָה יָפֶה, הָיָה מְעֻלֶּה. **لاَ يَصْلُحُ لِشَيْءٍ** לֹא יִצְלַח. **صَلَّحَ** II תִּקֵּן, יִשֵּׁר, הִכְשִׁיר. **صَالَحَ** III הִתְפַּיֵּס, הִשְׁלִים עִם־, עָשָׂה שָׁלוֹם, רִצָּה. **أَصْلَحَ** IV 1. תִּקֵּן, יִשֵּׁר, יִשֵּׁב (סכסוך), שִׁפֵּר, שִׁכְלֵל, הֵיטִיב, הִשְׁבִּיחַ, טִיֵּב (אדמה). 2. הִכְנִיס רֵפוֹרְמָה (תִּקּוּנִים). **أَصْلَحَ ذَاتَ البَيْنِ** אִחָה אֶת הַקְּרָעִים, הִשְׁלִים בֵּין הַנִּצִּים. **تَصَالَحَ** VI הִשְׁלִים עִם־. **إِصْطَلَحَ** VIII 1. הִתְפַּיֵּס עִם־. 2. عَلَى קָבַע מֻנָּח, הִסְכִּים עַל־, הִגְדִּיר. **إِسْتَصْلَحَ** X 1. מָצָא שֶׁהוּא מַתְאִים (רָאוּי), חָשַׁב לְטוֹב (כָּשֵׁר). 2. הֵיטִיב, הִשְׁבִּיחַ, טִיֵּב. **صُلْحٌ** הַשְׁלָמָה, הִתְפַּיְּסוּת, שָׁלוֹם. **قَاضِي (حَاكِمُ) الصُّلْحِ** שׁוֹפֵט שָׁלוֹם. **وَالصُّلْحُ خَيْرٌ** ק'. **الصُّلْحُ سَيِّدُ الأَحْكَامِ** פת' גָּדוֹל הַשָּׁלוֹם וּשְׂנוּאָה הַמִּלְחָמָה. **مَحْكَمَةُ الصُّلْحِ** בֵּית מִשְׁפַּט הַשָּׁלוֹם. **صُلْحِيٌّ** שֶׁל פִּיּוּס, פַּיְסָנִי. **صَلاَحٌ** תֹּם, הֱיוֹת.. הוֹלֵם (טוֹב, מַתְאִים), הַצְלָחָה, הֱיוֹתוֹ עוֹלֶה יָפֶה, שִׁפּוּר, הִשְׁתַּפְּרוּת. **صَلاَحِيَةٌ. صَلاَحِيَّةٌ** 1. סַמְכוּת, סַמְכוּתִיּוּת, אוֹטוֹרִיטָה, יִפּוּי כֹּחַ, רְשׁוּת. 2. הַתְאָמָה, כֹּשֶׁר, יְכֹלֶת, כִּשָּׁרוֹן, יְעִילוּת. **صَلاَحِيَّةٌ تَامَّةٌ** סַמְכוּת מְלֵאָה. **مَصْلَحَةٌ** ج **مَصَالِحُ** 1. עִנְיָן, טוֹבַת הֲנָאָה, אִינְטֶרֶס, תּוֹעֶלֶת. 2. רְשׁוּת, מַחְלָקָה, גּוּף צִבּוּרִי. **مَصْلَحَةُ (سُلْطَةُ) الإِذَاعَةِ** רְשׁוּת הַשִּׁדּוּר. **مَصْلَحَةُ البَرِيدِ** רְשׁוּת הַדֹּאַר. **المَصْلَحَةُ العَامَّةُ** טוֹבַת הַצִּבּוּר. **مَصْلَحِيٌّ** 1. רִשְׁמִי, מִשְׂרָדִי. 2. "כְּדָאִיְנִיק", אִינְטֶרֶסַנְטִי. **مَصْلَحِيَّةٌ** אִינְטֶרֶסַנְטִיּוּת, כְּדָאִיּוּת, עִנְיָן. **تَصْلِيحٌ** בֶּדֶק בַּיִת, תִּקּוּן, יִשּׁוּר, שִׁכְלוּל. **مُصَالَحَةٌ** הַשְׁלָמָה, הִתְפַּיְּסוּת, שָׁלוֹם. **إِصْلاَحٌ** ج **إِصْلاَحَاتٌ** 1. תִּקּוּן, יִשּׁוּר, שִׁפּוּר. 2. רֵפוֹרְמָה, שִׁנּוּי. 3. **بَيْنَ** יִשּׁוּב (סכסוך), עֲשִׂיַּת שָׁלוֹם, הַשְׁלָמָה. **إِصْلاَحٌ اجْتِمَاعِيٌّ** רֵפוֹרְמָה חֶבְרָתִית. **إِصْلاَحٌ زِرَاعِيٌّ** רֵפוֹרְמָה אַגְרָרִית. **إِصْلاَحِيٌّ** תִּקּוּנִי, רֵפוֹרְמִי, רֵבִיזְיוֹנִיסְטִי. **مَعْهَدٌ إِصْلاَحِيٌّ. إِصْلاَحِيَّةُ الأَحْدَاثِ** מוֹסָד לַעֲבַרְיָנִים צְעִירִים. **إِصْلاَحِيَّةٌ** ج **إِصْلاَحِيَّاتٌ** רֵבִיזְיוֹנִיזְם. **تَصَالُحٌ** פִּיּוּס, הִתְפַּיְּסוּת, הִתְפַּשְּׁרוּת. **إِصْطِلاَحٌ** ج **إِصْطِلاَحَاتٌ** מֻנָּח, מוּנָח, טֶרְמִינוֹלוֹגְיָה, הַגְדָּרָה. **إِصْطِلاَحِيٌّ** מוּנָחִי, טֶרְמִינוֹלוֹגִי. **إِسْتِصْلاَحٌ** הַשְׁבָּחָה, טִיּוּב (קרקע). **إِسْتِصْلاَحُ الأَرَاضِي** הַכְשָׁרַת הַקַּרְקַע. **صَالِحٌ** 1. טוֹב, הוֹלֵם, מַתְאִים, כָּשֵׁר. 2. ج **صَالِحُونَ وصُلَحَاءُ** יָשָׁר, צַדִּיק, הָגוּן, תְּמִים דֶּרֶךְ. 3. ج **صَوَالِحُ** תּוֹעֶלֶת, אִינְטֶרֶס. **صَالِحٌ لِلْعَمَلِ** כָּשִׁיר, מַתְאִים לַעֲבוֹדָה. **الصَّالِحُ العَامُّ** טוֹבַת הַצִּבּוּר (הַכְּלָל). **السَّلَفُ الصَّالِحُ** ע' سَلَف. **فِي صَالِحِ. لِصَالِحِ** לְטוֹבַת־, לְמַעַן־, לִזְכוּת־. **صَوَالِحُ شَخْصِيَّةٌ** אִינְטֶרֶסִים אִישִׁיִּים. **الصَّالِحَاتُ** 1. הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים. 2. הַנָּשִׁים הַצַּדִּיקוֹת. **مُصَلِّحٌ** מְתַקֵּן (נעליים וכו'). **مُصَالِحٌ** עוֹשֶׂה שָׁלוֹם, מְפַשֵּׁר. **مُصْلِحٌ** 1. עוֹשֶׂה שָׁלוֹם. 2. רֵפוֹרְמָטוֹר, מְתַקֵּן (חברתי, דתי וכו'). **مُصْطَلَحٌ** ج **مُصْطَلَحَاتٌ** מֻנָּח, הַגְדָּרָה.

صَلَدَ. صَلُدَ ־ קָשָׁה, הִתְקַשָּׁה, קָשַׁח. **صَلَّدَ** II קִשָּׁה, הִקְשָׁה, הִקְשִׁיחַ. **صَلْدٌ** ج **أَصْلاَدٌ** 1. קָשֶׁה, קָשִׁיחַ, חָזָק. 2. יָבֵשׁ, צָחִיחַ. 3. קַמְצָן. **صَلاَدَةٌ. صُلُودَةٌ** 1. קַשְׁיוּת, קְשִׁירוּת, צְחִיחוּת. 2. כִּילוּת, קַמְצָנוּת.

صَلْصَةٌ It. רֹטֶב.

صَلْصَلَ צִלְצֵל, נָקַשׁ, קִשְׁקֵשׁ, הִקִּישׁ (מתכת). **صَلْصَلَةٌ** צִלְצוּל, נְקִישָׁה, קִשְׁקוּשׁ.

صَلْصَالٌ חֹמֶר, חַרְסִית.

صَلِعَ ־ הִקְרִיחַ, הִגְבִּיחַ. **صَلَعٌ** קָרְחוּת. **صَلْعَةٌ** גַּבַּחַת, קָרַחַת. **أَصْلَعُ** ج **صُلْعٌ** גִּבֵּחַ, קֵרֵחַ.

صَلِفَ ־ **تَصَلَّفَ** V הִשְׁתַּחֵץ, הִתְיַהֵר, הִתְרַבְרֵב. **صَلَفٌ. تَصَلُّفٌ** שַׁחְצָנוּת, יְהִירוּת. **صَلَفٌ عِنْدَ الرَّاعِدَةِ** פת' בּוֹקֵי סְרִיקֵי, דִּבְרֵי הֶבֶל. **صَلِفٌ** ج **صُلَفَاءُ. مُتَصَلِّفٌ** שַׁחְצָן, רַבְרְבָן.

صَلَمَ ־ חָתַךְ (אוזן, אף וכו'). **أَصْلَمُ** ج **صُلْمٌ. مَصْلُومٌ** מְקֻטַּף אָזְנַיִם. **ذَهَبَ الجَمَلُ (الحِمَارُ) يَطْلُبُ قَرْنَيْنِ فَعَادَ مَصْلُومَ الأُذُنَيْنِ** פת' הָלַךְ הַגָּמָל (הַחֲמוֹר) לְבַקֵּשׁ קַרְנַיִם וְקָטְפוּ לוֹ אֶת הָאָזְנַיִם.

(صلو) صَلَّى II 1. הִתְפַּלֵּל, עָרַךְ תְּפִלָּה. 2. **عَلَى** אִחֵל, בֵּרַךְ אֶת. **صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ** (صلعم) תְּפִלַּת אֱלֹהִים וּבִרְכָּתוֹ עָלָיו (כשמזכירים את הנביא מוחמד, בקיצור: ص או صلعم). **صَلَّى بِالنَّاسِ** עָמַד בְּרֹאשׁ הַמִּתְפַּלְּלִים (אִמֵּאם). **يُصَلِّي**

وَسبْان الِلّٰه ס׳ פת׳ טובל ושרץ בידו. صَلَاةٌ. صَلْوةٌ ج صَلَوَاتٌ 1. תפלה (חמש פעמים ביום אצל המוסלמים). 2. תחנה, בקשה מאלהים. الصَّلَوَاتُ ק׳ בתי כנסת יהודיים. صَلَاةُ الجَنَازَةِ תפלת אשכבה (מקבילה לתפילת אל מלא רחמים). صَلَاةُ الغَائِبِ תפלה לעלוי נשמה. مُصَلٍّ(ي) מתפלל. مُصَلًّى בית (מקום) תפלה. المُصَلَّى المَرْوَانِيُّ (في الحرم القدسي الشريف) אורוות שלמה (בהר הבית).

(صلي) صَلَى – צלה (באש). صَلِيَ – بِـ 1. נשרף. 2. סבל, התענה מ־. صَلَّى II. أَصْلَى IV שם על אש, חמם. سَأُصْلِيهِ سَقَرَ ק׳ צלה אצלה אותו אש לוהטת. أَصْلَاهُ نَارًا حَامِيَةً המטיר עליו אש להבה. إِصْطَلَى بِـ התחמם. لَا يُصْطَلَى بِنَارِهِ בלתי מנצח, שקשה להתקרב אליו (מרוב גבורתו). مُصْطَلًى ج مُصْطَلَيَاتٌ מדורה. مِصْلَاةٌ ج مَصَالٍ(ي) מלכדת, פח.

صَمَّ – 1. נחרש, נעשה חרש, אבד את כשר השמיעה. 2. صَمَّ – אטם, סתם. صَمَّمَ II 1. תכנן. 2. עצב. 3. عَلَى גמר אמר, החליט, עמד על דעתו בתקף. 4. עשה לחרש. أَصَمَّ IV 1. היה חרש. 2. עשה לחרש. يُصِمُّ الآذَانَ מחריש אזנים. تَصَامَّ VI 1. העמיד פני חרש. 2. לא אבה לשמע. صِمَّةٌ. صِمَامٌ ج صِمَامَاتٌ מסתם, מגופה, פקק, שסתום. صِمَامُ الأَمَانِ שסתום בטחון. صِمَامُ التَّفْجِيرِ נפץ, דטונטור. صِمَامٌ خَانِقٌ משנק, "צ׳וק". رَفَعَ الصِّمَامَ عَنْهُ השסתום שחרר אצלו, עושה כאות נפשו. صَمَمٌ חרשות. صَمَامَةٌ סחיף, תסחיף (ברפואה). صَمِيمٌ 1. מעמק, תוך, לב לבו של־, עקר. 2. טהור, צח. مِنْ صَمِيمِ القَلْبِ (الفُؤَادِ) ממעמקי הלב. عَرَبِيٌّ صَمِيمٌ ערבי טהור. ضَرَبَهُ فِي الصَّمِيمِ פגע בו פגיעה קטלנית. صَمِيمِيٌّ מקרב לב. أَصَمُّ ج صُمٌّ נ׳ صَمَّاءُ 1. חרש. 2. אטום. آلَةٌ صَمَّاءُ 1. "רובוט", אוטומט, "גלם". 2. כלי שרת. جَذْرٌ أَصَمُّ שרש אירציונלי. الغُدَّةُ الصَّمَّاءُ בלוטה אלבבית. فِعْلٌ أَصَمُّ פעל כפל (בדקדוק). صُمٌّ بُكْمٌ חרשים אלמים. تَصْمِيمٌ 1. عَلَى החלטה נחושה, עמידה בתקף על־. 2. ج تَصَامِيمُ תכנון, עצוב, קביעת תבנית. 3. מודל, תרשים, מתוה, סקיצה. تَصْمِيمُ الأَزْيَاءِ עצוב אפנה. مُصَمِّمٌ 1. عَلَى נחוש בדעתו, מחליט. 2. מעצב, מתכנן. مُصَمِّمُ الأَزْيَاءِ מעצב אפנה.

صَمَتَ – החריש, שתק, נדם, דמם. صَمَّتَ II השתיק, הסה. أَصْمَتَ IV 1. השתיק. 2. שתק. صَمْتٌ שתיקה. فِي صَمْتٍ בשקט, בלאט. صَمْتُ القُبُورِ דממת הקבר. صَمُوتٌ שתקן. صَامِتٌ ج صُمُوتٌ שותק, דומם, מחריש. سِينَمَا صَامِتَةٌ סרט אלם. صُمَاتٌ שתקנות. مُصْمَتٌ 1. מלא, מסיבי. 2. חדגוני (בד). 3. עמק (שינה).

(صمخ) صِمَاخٌ ج أَصْمِخَةٌ תעלת האזן.

صَمَدَ – עמד בפני, החזיק מעמד, עמד בפרץ. صَمَدَ فِي وَجْهِهِ קרא תגר עליו, התנגד לו. صَمَّدَ II 1. עמד בפני־. 2. חסה בכסף, צבר. أَصْمَدَ IV סמך על־. صَمَدٌ נצחי, הקים לצמיתות. قُلْ هُوَ اللّٰهُ أَحَدٌ اللّٰهُ الصَّمَدُ ק׳ אמר הוא אלהים אחד האלהים הנצחי. صَمَدَانِيٌّ נצחי, קים לעד. صُمُودٌ עמידה בפני־, קריאת תגר. جَبْهَةُ الصُّمُودِ وَالتَّصَدِّي חזית העמידה האיתנה. صَامِدٌ מחזיק מעמד, עומד בפרץ. صَامِدٌ لِلْمَاءِ חסין מים.

صَمِغَ – أَصْمَغَ IV הופיע שרף (על עץ). صَمَّغَ II הדביק. إِسْتَصْمَغَ X ארה את השרף (מעץ). صَمْغٌ ج صُمُوغٌ 1. דבק. 2. שרף. شَجَرُ الصَّمْغِ עץ גומי. صَمْغِيٌّ דביק, צמיגי. تَصْمِيغٌ הדבקה.

صَمَلَ – התקשה, יבש, צפד, התאבן. صَمْلٌ צפידה, התקשות, יבש, התאבנות. صَامُولَةٌ. صَمُولَةٌ ج صَوَامِلُ وصَوَامِيلُ אם.

(صملخ) صِمْلَاخٌ. صُمْلُوخٌ ج صَمَالِيخُ שעות האזן.

(صنر) صِنَّارَةٌ ج صَنَانِيرُ חכה (לדיג), קרס.

صَنْبَرَ היה דק (חלש), היה חלול (דקל). صُنْبُورٌ ج صَنَابِيرُ 1. דקל חלש חסר פרי. 2. ברז, פתח, מגוף ע׳ (حنف) حَنَفِيَّةٌ.

صَنْجٌ ج صُنُوجٌ מצלתים.

صِنْدِيدٌ ج صَنَادِيدُ עז רוח (נפש), נועז, אמיץ לב.

صُنْدُوقٌ ج صَنَادِيقُ 1. תבה, ארגז, קפסה. 2. קפה, אוצר. صُنْدُوقُ البَرِيدِ ע׳ (برد) بَرِيدٌ. صُنْدُوقُ التُّرُوسِ ע׳ (ترس). صُنْدُوقُ الطَّرْدِ משטף, סיפון (בבית שימוש). صُنْدُوقُ المَرْضَى קפת חולים. صُنْدُوقُ النَّقْدِ الدَّوْلِيُّ קרן המטבע הבינלאמית (העולמית). أَبُو صُنْدُوق מד׳ גבן. أَمِينُ الصُّنْدُوقِ ע׳ (امن) أَمِينٌ.

صَنْدَلٌ 1. אלמג, אלגם (עץ). 2. סנדל. 3. דוברה, סירה.

صَنَعَ – 1. עשה, פעל, יצר, יצר, התקין, הכין. 2. لِـ مَعَ עשה טובה ל־, היטיב עם־. صَنَعَ لَهُ (مَعَهُ) مَعْرُوفًا جَمِيلاً עשה לו חסד (טובה). صَنَعَ صَنِيعَهُ עשה כמותו. صَنَّعَ II תעש, יצר, עבד. صَانَعَ III החניף ל־, התרפס, התחנחן, סובב בכחש, הערים על־, גנב דעת. تَصَنَّعَ V 1. העמיד פנים, היה מלאכותי (מעשה). 2. היה שטוח (בספרות). 3. נעשה מתעש (ארץ). إِصْطَنَعَ VIII 1. עשה, יצר. 2. היה מלאכותי. 3. בחר. وَاصْطَنَعْتُكَ لِنَفْسِي ק׳ ואבחר אותך לי. إِسْتَصْنَعَ X בקש מ־ לעשות. صُنْعٌ יצור, תוצרת, עשיה. صُنْعُ يَدٍ עבודת יד. مِنْ صُنْعِ الخَيَالِ דמיוני, לא ריאלי. صُنْعِيٌّ מלאכותי, חרשתי, סינתטי. أَطْرَافٌ صُنْعِيَّةٌ גפים תותבות (פרותזות). صَنْعَةٌ מקצוע, מלאכה, אמנות, חרשת. صَاحِبُ الصَّنْعَةِ אמן, בעל מקצוע, ממחה. صِنَاعَةٌ ج صِنَاعَاتٌ תעשיה, חרשת,

מְלָאכָה, אֻמָּנוּת. صِنَاعَاتٌ آلِيَّةٌ תַּעֲשִׂיּוֹת מְכָנִיּוֹת. إتِّحَادُ أَرْبَابِ الصِّنَاعَاتِ הִתְאַחֲדוּת בַּעֲלֵי הַתַּעֲשִׂיָּה. عِلْمُ الصِّنَاعَاتِ מַדַּע הַתַּעֲשִׂיָּה, טֶכְנוֹלוֹגְיָה. صَنَائِعِيٌّ 1. מְלָאכוּתִי, סִינְתֶּטִי. 2. ج صَنَائِعِيَّةٌ בַּעַל מְלָאכָה, אֻמָּן. صِنَاعِيٌّ תַּעֲשִׂיָּתִי, חֲרָשְׁתִּי. إنْتَاجٌ صِنَاعِيٌّ יִצּוּר תַּעֲשִׂיָּתִי, תּוֹצֶרֶת תַּעֲשִׂיָּתִית. سِرٌّ صِنَاعِيٌّ סוֹד הַמִּקְצוֹעַ. صَنِيعٌ. صَنِيعَةٌ ج صَنَائِعُ 1. מַעֲשֶׂה. 2. חֶסֶד, טוֹבָה. 3. בֶּן חָסוּת. 4. כְּלִי שָׁרֵת, חָסִיד, מַעֲרִיץ. مَصْنَعٌ ج مَصَانِعُ 1. בֵּית חֲרֹשֶׁת, בֵּית תַּעֲשִׂיָּה, מִפְעָל. 2. ק' מִבְצָר. تَصْنِيعٌ 1. תִּעוּשׁ, פִּתּוּחַ תַּעֲשִׂיָּתִי, הֲקָמַת מִפְעָלִים. 2. עִבּוּד. إصْطِنَاعٌ עֲשִׂיָּה, יִצּוּר. إصْطِنَاعِيٌّ מְלָאכוּתִי, מְעֻשֶּׂה, סִינְתֶּטִי. تَنَفُّسٌ اصْطِنَاعِيٌّ הַנְשָׁמָה מְלָאכוּתִית, הַחְיָאָה. قَمَرٌ اصْطِنَاعِيٌّ לַוְיָן. إصْطِنَاعِيًّا בְּאֶמְצָעִים מְלָאכוּתִיִּים. صَانِعٌ ج صُنَّاعٌ 1. יוֹצֵר. 2. בַּעַל מְלָאכָה. 3. חָנִיךְ, שׁוּלְיָה. صَانِعُو القَرَارَاتِ מְקַבְּלֵי הַהַחְלָטוֹת, מַנְהִיגִים. مَصْنُوعٌ ج مَصْنُوعَاتٌ 1. תּוֹצֶרֶת, מוּצָר. 2. מַעֲשֶׂה (בספרות, בניגוד לـ مطبوع). مَصْنُوعَاتٌ סְחוֹרוֹת תַּעֲשִׂיָּתִיּוֹת, מוּצָרִים. مَصْنُوعَاتٌ وَطَنِيَّةٌ תּוֹצֶרֶת הָאָרֶץ (בישראל: כחול לבן). مُصْطَنَعٌ מְלָאכוּתִי, מְעֻשֶּׂה, שֶׁאֵינוֹ מְקוֹרִי, חִקּוּי. مَصْنَعِيَّةٌ מְלָאכוּתִיּוּת.

صَنَّفَ II 1. סִוֵּג, מִיֵּן, עָרַךְ לְפִי סוּגִים אוֹ מִינִים. 2. לִקֵּט (חִבֵּר) סֵפֶר בְּנוֹשֵׂא מְסֻיָּם. صَنَّفَ كِتَابًا فِي النَّحْوِ חִבֵּר (לִקֵּט) סֵפֶר דִּקְדּוּק. صِنْفٌ ج أَصْنَافٌ 1. סוּג, מִין. 2. מ' מִין חָשִׁישׁ, סַם. تَصْنِيفٌ ج تَصَانِيفُ 1. חֲלֻקָּה לְפִי סוּג, מִין אוֹ מַחְלָקָה. 2. חִבּוּר, לִקּוּט. مُصَنَّفٌ 1. מְסֻוָּג. 2. מְחַבֵּר, מְלַקֵּט. مُصَنَّفٌ ج مُصَنَّفَاتٌ לִקּוּט, חִבּוּר עֲבוֹדָה סִפְרוּתִית.

صَنْفَرَ שִׁפְשֵׁף בִּנְיַר שָׁמִיר (זְכוּכִית). صَنْفَرٌ. صَنْفَرَةٌ נְיַר זְכוּכִית (שָׁמִיר).

صَنَمٌ ج أَصْنَامٌ צֶלֶם, פֶּסֶל, שִׁקּוּץ.

صِنْوٌ ج صِنْوَانٌ 1. תְּאוֹם. 2. אָח. 3. דּוֹמֶה, שָׁוֶה.

صَنَوْبَرَةٌ ج صَنَوْبَرٌ 1. אֹרֶן (עץ). 2. אִצְטְרֻבָּל. حَبُّ الصَّنَوْبَرِ צְנוֹבָר. صَنَوْبَرِيٌّ דְּמוּי אִצְטְרֻבָּל, חֲרוּטִי. الغُدَّةُ الصَّنَوْبَرِيَّةُ בַּלּוּטַת הַגֹּפֶר.

صَهْ! הַס! דֹּם! שֶׁקֶט! שְׁתֹק!

صَهِبَ – הִצְהִיב. صَهُبَ – צָהַב, הִצְטַהֵב. أَصْهَبُ ج صُهْبٌ נ' صَهْبَاءُ 1. צָהֹב אֲדַמְדַּם. 2. אַדְמוֹנִי. الصَّهْبَاءُ יַיִן. فَرَسٌ صَهْبَاءُ סוּסָה אַדְמוֹנִית.

صَهَدَ – לָהַט. صَهْدٌ לַהַט, יְקוֹד. صَيْهُودٌ 1. חֹם לוֹהֵט (יוֹקֵד). 2. מִדְבָּר, שְׁמָמָה.

صَهَرَ – 1. הֵמֵס, הִתִּיךְ, יָצַק מַתֶּכֶת. 2. הִטְמִיעַ. صَاهَرَ III הָיָה בְּקֶשֶׁר חִתּוּן, הִתְחַתֵּן עִם. أَصْهَرَ IV הָיָה לוֹ גִּיס. تَصَاهَرُوا VI נִקְשְׁרוּ בְּקִשְׁרֵי חִתּוּן, הִתְחַתְּנוּ זֶה עִם מִשְׁפַּחַת זֶה. إنْصَهَرَ VII 1. הֻתַּךְ, הוּמַס, נוּצַק. 2. נִטְמַע, נִקְלַט. صِهْرٌ ج أَصْهَارٌ 1. גִּיס. 2. קִרְבָה עַל יְדֵי חִתּוּן. صَهِيرٌ. مَصْهُورٌ. مُنْصَهِرٌ מֻתָּךְ. مَصْهَرٌ 1. נַתִּיךְ (בחשמל). 2. כּוּר הִתּוּךְ. إنْصِهَارٌ הִתָּכָה, יְצִיקָה. سِلْكُ الانْصِهَارِ נַתִּיךְ. نُقْطَةُ الانْصِهَارِ נְקֻדַּת הַהַתָּכָה.

صِهْرِيجٌ P ج صَهَارِيجُ 1. מִקְוֵה מַיִם. 2. מְכָל, מַשָּׂאִית לְהוֹבָלַת מַיִם אוֹ נֵפְט, מְכָלִית נֵפְט.

صَهَلَ – צָהַל, צָנַף (סוס). صَهِيلٌ צָהֳלָה, צְנִיפָה.

صَهْوَةٌ ج صَهَوَاتٌ 1. גַּב הַסּוּס. 2. מִגְדָּל, תַּצְפִּית. إمْتَطَى صَهْوَةَ الجَوَادِ עָלָה (רָכַב) עַל גַּב הַסּוּס.

صِهْيَوْن 1. צִיּוֹן. 2. יְרוּשָׁלַיִם. صِهْيَوْنِيٌّ צִיּוֹנִי. صِهْيَوْنِيَّةٌ צִיּוֹנוּת, הַתְּנוּעָה הַלְּאֻמִּית הַיְּהוּדִית. المُنَظَّمَةُ الصِّهْيَوْنِيَّةُ العَالَمِيَّةُ הַהִסְתַּדְּרוּת הַצִּיּוֹנִית הָעוֹלָמִית.

صُوَّةٌ ע' (صوي).

(صوب) صَابَ – 1. יָרַד (גשם). 2. פָּגַע בַּמַּטָּרָה. 3. צָדַק, כִּוֵּן אֶל הָאֱמֶת. صَابَ أَمْ أَقْلَعَ בְּכָל מִקְרֶה, בְּכָל הָאֶמְצָעִים. صَوَّبَ II 1. כִּוֵּן לַמַּטָּרָה, הֵישִׁיר. 2. אָמַר כִּי קָלַע לָאֱמֶת. 3. תִּקֵּן, עָרַךְ תִּקּוּנִים. أَصَابَ IV 1. פָּגַע, הִכָּה (אסון וכו'). 2. נָגַע (מחלה). 3. צָדַק, לֹא שָׁגָה. 4. הִשִּׂיג, קִבֵּל, זָכָה ב־. 5. רָכַשׁ (השכלה, רכוש וכו'), נָפַל בְּחֶלְקוֹ. أُصِيبَ بِجِرَاحٍ (بِجُرُوحٍ) נִפְגַּע, נִפְצַע. أَصَبْتَ! קָלַעְתָּ (למטרה)! צָדַקְתָּ! تَصَوَّبَ V יָרַד. إنْصَابَ VII נִשְׁפַּךְ, זָרַם ע' (صب) إنْصَبَّ. إسْتَصَابَ X. إسْتَصْوَبَ X חָשַׁב לְנָכוֹן, הִצְדִּיק. صَوْبٌ כִּוּוּן, צַד, מְגַמָּה, עֵבֶר. صَوْبَ לְעֵבֶר, בְּכִוּוּן לְ־. مِنْ كُلِّ صَوْبٍ وَحَدَبٍ ע' حدب. صَيِّبٌ חֲשֵׁרָה, עֲנָנָה מְעֻבַּת גֶּשֶׁם. صَابَةٌ יְבוּל, תְּבוּאָה. صُوبَةٌ T 1. תַּנּוּר חִמּוּם. 2. מ' ج صُوَبٌ חֲמָמָה ע' (دفا) دَفِيئَةٌ. صَوَابٌ 1. נְכוֹנוּת, אֲמִתִּיּוּת, הֱיוֹת הַדָּבָר קוֹלֵעַ. 2. נָכוֹחַ, טוֹב וְנָכוֹן. 3. בִּינָה, שׂוּם שֵׂכֶל. صَوَابًا בְּצֶדֶק. إنَّهُ عَلَى صَوَابٍ הוּא צוֹדֵק, הַצֶּדֶק עִמּוֹ. غَابَ عَنْ صَوَابِهِ הִתְעַלֵּף, אִבֵּד אֶת הַכָּרָתוֹ. سَلَكَ طَرِيقَ الصَّوَابِ وَالحَقِّ הָלַךְ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר וְהַצֶּדֶק. تَصْوِيبٌ 1. כִּוּוּן (למטרה), הַפְנָיָה, צִדּוּד. 2. ج تَصْوِيبَاتٌ תִּקּוּן, הַגָּהָה. جِهَازُ تَصْوِيبٍ כַּוֶּנֶת, הֶתְקֵן כִּוּוּן (בנשק). إصَابَةٌ ج إصَابَاتٌ 1. פְּגִיעָה (במטרה, בגוף וכו'). 2. שַׁעַר (בספורט). 3. פְּצִיעָה. 4. הִפָּגְעוּת (במחלה). 5. תְּאוּנָה, אָסוֹן. إصَابَةُ عَمَلٍ תְּאוּנַת עֲבוֹדָה. إسْتِصْوَابٌ הַסְכָּמָה, אִשּׁוּר. صَائِبٌ נָכוֹן, אֲמִתִּי, קוֹלֵעַ, מַתְאִים, הוֹלֵם. مُصِيبٌ צוֹדֵק, שֶׁאֵינוֹ טוֹעֶה. مُصِيبَةٌ ج مَصَائِبُ אָסוֹן, צָרָה, פֶּגַע. يَا لَلْمُصِيبَةِ שֹׁד וָשֶׁבֶר, אוֹי וַאֲבוֹי. مَصَائِبُ قَوْمٍ عِنْدَ قَوْمٍ فَوَائِدُ פת' אֵין לְךָ צָרָה הַבָּאָה עַל אָדָם שֶׁאֵין לַאֲחֵרִים בָּהּ רֶוַח. مُصَابٌ 1. פָּגוּעַ, נִפְגָּע, פָּצוּעַ. 2. נָגוּעַ (במחלה), חוֹלֶה. 3. אָסוֹן, צָרָה, פֶּגַע. مُصَابٌ أَلِيمٌ אָסוֹן מַעֲצִיב.

(صوت) صَاتَ – 1. הִשְׁמִיעַ קוֹל. 2. צָעַק, הֵקִים רַעַשׁ. صَوَّتَ II 1. צָעַק, רָעַשׁ, קָרָא בְּקוֹל. 2. הִצְבִּיעַ (בבחירות), בָּחַר. 3. لِـ נָתַן קוֹלוֹ לְ־. صَوْتٌ ج أَصْوَاتٌ

קול, צְלִיל, רַעַשׁ. 2. הֶגֶה (בדקדוק), אוֹת. 3. קוֹל (בבחירות). أَدْلَى بِصَوْتِهِ لِـ הִצְבִּיעַ בְּעַד. خَرَقَ حَاجِزَ الصَّوْتِ עָבַר אֶת מַחְסוֹם הַקּוֹל (מטוס), עָשָׂה "בּוּם" עַל־קוֹלִי. رَجْعُ الصَّوْتِ הֵד, בַּת קוֹל. عِلْمُ الأَصْوَاتِ פוֹנֶטִיקָה, פוֹנוֹלוֹגְיָה, תּוֹרַת הַהֶגֶה. صَوْتٌ: إِحْتِكَاكِيٌّ، حَلْقِيٌّ (حَنْجَرِيٌّ)، حَنَكِيٌّ، أَسْنَانِيٌّ، شَفَوِيٌّ، الصَّفِيرُ، إِنْفِجَارِيٌّ، لَهَوِيٌّ، مَهْمُوسٌ הֶגֶה (אוֹת): חוֹכֵךְ, גְּרוֹנִי, חִכִּי, שִׁנִּי, שְׂפָתִי, שׁוֹרֵק, פּוֹצֵץ, עִנְבָּלִי, לָחוּשׁ. صَوْتِيٌّ 1. קוֹלִי. 2. הֲגָאִי, פוֹנֶטִי. خَلِيَّةٌ صَوْتِيَّةٌ ע' (خلو) خَلِيَّةٌ. النِّظَامُ الصَّوْتِيُّ סֵדֶר הוֹצָאַת הַהֲגָאִים (בערבית מתחילים באות ع ומסיימים ב־המזה לפי סִיבַוַיְה). عِلْمُ الصَّوْتِيَّاتِ פוֹנֶטִיקָה. صَوْتِيٌّ–مَرْئِيٌّ אוֹדְיוֹ־וִיזוּאָלִי. صُوَاتٌ יְלָלוֹת בֶּכִי, מִסְפֵּד, זַעֲקוֹת שֹׁד וָשֶׁבֶר. صِيتٌ מוֹנִיטִין, פִּרְסוּם, שֵׁמַע, שֵׁם טוֹב. ذَائِعُ الصِّيتِ 1. בַּעַל פִּרְסוּם רָחָב, שְׁמוֹ הוֹלֵךְ לְמֶרְחוֹק. 2. יָדוּעַ, סֶלֶבְּרִיטִי. مِصْوَاتٌ מִיקְרוֹפוֹן. تَصْوِيتٌ הַצְבָּעָה, בְּחִירָה. حَقُّ التَّصْوِيتِ זְכוּת הַצְבָּעָה. مُصَوِّتٌ מַצְבִּיעַ, בּוֹחֵר.

صَوَّحَ II. **تَصَوَّحَ** V קָמַל, יָבֵשׁ. مُصَوَّحٌ קָמֵל, יָבֵשׁ, חָרֵב.

(صوخ) صَاخَ ـُ שָׁקַע, הִתְבּוֹסֵס. أَصَاخَ IV لِـ إِلَى הִקְשִׁיב לְ־. أَصَاخَ السَّمْعَ הִקְשִׁיב בְּעִנְיָן, שָׁעָה לְ־, הִטָּה אָזְנוֹ לְ־.

صُودَا It. סוֹדָה. الصُّودَا الكَاوِيَةُ סוֹדָה מְאַכֶּלֶת, נֶתֶר מְאַכֵּל. نِتْرَاتُ الصُّودَا נִתְרָן חַנְקָנִי. صُودْيُوم L נַתְרָן.

صَوَّرَ II 1. צָר צוּרָה, צִיֵּר, שִׁוָּה דְּמוּת, עִצֵּב. 2. צִלֵּם. 3. תֵּאֵר, גִּלֵּם, סִרְטֵט. صَوَّرَ لَهُ נִדְמָה לוֹ, דִּמָּה בְּנַפְשׁוֹ, תֵּאֵר לְעַצְמוֹ. تَصَوَّرَ V 1. נִצְטַיֵּר, צֻיַּר, עֻצַּב, נִתְּנָה לוֹ צוּרָה, שֻׁוְּתָה לוֹ דְּמוּת. 2. הִצְטַלֵּם. 3. דִּמָּה לְעַצְמוֹ, סָבַר, שָׁוָה תְּפִיסָה מְסֻיֶּמֶת לְעַצְמוֹ. تَصَوَّرْ! דַּמֵּה בְּנַפְשְׁךָ! תָּאֵר לְעַצְמְךָ! لاَ يَتَصَوَّرُهُ العَقْلُ לֹא יְאֻמַּן, בִּלְתִּי מִתְקַבֵּל עַל הַדַּעַת. صُورٌ ج أَصْوَارٌ שׁוֹפָר, קֶרֶן. نَفَخَ فِي الصُّورِ תָּקַע בַּשּׁוֹפָר. صُورَةٌ ج صُوَرٌ 1. צוּרָה, מַרְאֶה, דְּמוּת, הִתְגַּלְּמוּת שֶׁל־. 2. תְּמוּנָה, צִיּוּר, צִלּוּם, תַּצְלוּם. 3. עֹתֶק. 4. אֹפֶן, דֶּרֶךְ. صُورَةٌ طِبْقَ الأَصْلِ עֹתֶק נֶאֱמָן לַמָּקוֹר (מְדֻיָּק). صُورَةُ الوَضْعِ תְּמוּנַת הַמַּצָּב. صُوَرٌ مُتَحَرِّكَةٌ סֶרֶט מְצֻיָּר. بِصُورَةٍ عَامَّةٍ בְּאֹפֶן כְּלָלִי. بِأَيِّ صُورَةٍ مِنَ الصُّوَرِ בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן, בְּהֶחְלֵט לֹא. صُورِيٌّ 1. צוּרָנִי, שֶׁל דְּמוּת. 2. פוֹרְמָלִי. 3. דִּמְיוֹנִי, מְדֻמֶּה. حُكُومَةٌ صُورِيَّةٌ מֶמְשֶׁלֶת בֻּבּוֹת. تَصْوِيرٌ ج تَصَاوِيرُ 1. סִרְטוּט, רִשּׁוּם, תַּרְשִׁים. 2. צִיּוּר, תֵּאוּר. آلَةُ التَّصْوِيرِ מַצְלֵמָה. تَصْوِيرِيٌّ צִיּוּרִי, תֵּאוּרִי. مُوسِيقَى تَصْوِيرِيَّةٌ מוּזִיקַת רֶקַע. تَصَوُّرٌ 1. דִּמּוּי, שִׁוּוּי. 2. תְּפִיסָה, רַעְיוֹן, הַשְׁקָפָה. تَصَوُّرِيٌّ דִּמְיוֹנִי. المَذْهَبُ التَّصَوُّرِيُّ אִידֵאָלִיזְם. مُصَوِّرٌ 1. מְעַצֵּב, מְצַיֵּר, מְסַרְטֵט. 2. מְצַלֵּם. 3. כִּנּוּי לֵאלֹהִים בַּקֻּרְאָן. مُصَوَّرَةٌ 1. צַלֶּמֶת. 2. מַצְלֵמָה. مُصَوَّرٌ מְתֹאָר, מְסֻרְטָט, מְצֻיָּר. مُصَوَّرُ الجُغْرَافْيَا אַטְלָס.

صُوصٌ ج صِيصَانٌ אֶפְרוֹחַ, גּוֹזָל.

(صوع) صَاعَ ـُ שָׁקַל בְּמִשְׁקָל. إِنْصَاعَ VII 1. لِـ שָׁמַע בְּקוֹלוֹ שֶׁל־, צִיֵּת לְ־, קִבֵּל מָרוּת, נִכְנַע לְ־. 2. שָׁב בִּמְהִירוּת. صَاعٌ ج أَصْوُعٌ وصِيعَانٌ מִדָּה, מִשְׁקָל לִדְגָנִים. رَدَّ لَهُ صَاعًا بِصَاعٍ גָּמַל לוֹ מִדָּה כְּנֶגֶד מִדָּה. رَدَّ لَهُ الصَّاعَ صَاعَيْنِ הֵשִׁיב לוֹ מָנָה אַחַת אַפַּיִם.

(صوغ) صَاغَ ـُ 1. צָרַף (מתכת), עִצֵּב (על ידי התכת מתכת), יָצַר (תכשיטים), עִבֵּד, צָר צוּרָה. 2. גִּבֵּשׁ, סִגְנֵן, נִסֵּחַ, עָרַךְ. 3. גָּזַר מִלָּה מִשֹּׁרֶשׁ (בדקדוק). 4. בָּרָא, עָשָׂה, הִמְצִיא. صَاغَ الذَّهَبَ עִבֵּד תַּכְשִׁיטֵי זָהָב. إِنْصَاغَ VII נִצְרַף, עֻבַּד, עֻצַּב, נוֹצַר, סֻגְנַן, נֻסַּח. صَوْغٌ צְרִיפָה, עִצּוּב, עִבּוּד, יְצִירָה, סִגְנוּן. صِيغَةٌ ج صِيَغٌ 1. גִּרְסָה. 2. צוּרָה, תַּבְנִית. 3. בִּנְיָן (בדקדוק), גִּזְרָה. صِيغَةُ الفَاعِلِ בִּנְיַן (דֶּרֶךְ) הַפֹּעַל, פָּעִיל (בדקדוק). صِيغَةُ المَفْعُولِ בִּנְיַן (דֶּרֶךְ) הַפָּעוּל, סָבִיל (בדקדוק). صِيغَةٌ مُوَحَّدَةٌ נֹסַח מְאֻחָד. صِيَاغَةٌ 1. צוֹרְפוּת, עִצּוּב (של תכשיטים וכו'), עִבּוּד. 2. נִסּוּחַ, סִגְנוּן. مَصَاغٌ. مَصُوغٌ ج مَصُوغَاتٌ תַּכְשִׁיט. مَصُوغَاتٌ תַּכְשִׁיטֵי זָהָב אוֹ כֶּסֶף. صَائِغٌ ج صُيَّاغٌ وصَاغَةٌ צוֹרֵף, מְיַצֵּר תַּכְשִׁיטִים.

(صوف) صَافَ ـُ צָמַח (לוֹ) צֶמֶר (כבש). صَوَّفَ II הִתְכַּסָּה פְּלוּמָה (פרי). تَصَوَّفَ V הָיָה לְצוּפִי, הָיָה חָסִיד לְמִסְדָּר פַּנְתֵּאִיסְטִי אִסְלָאמִי. صُوفٌ ج أَصْوَافٌ צֶמֶר. صُوفِيٌّ 1. צַמְרִי. 2. צוּפִי, חָסִיד מְסֻלָּם. صُوفِيَّةٌ. تَصَوُّفٌ צוּפִיּוּת, פַּנְתֵּאִיזְם אִסְלָאמִי, אֶקְסְטָטִיּוּת, מִיסְטִיּוּת. صُوفَانَةٌ. صُوفَانٌ חֹמֶר הַצָּתָה (מופק מעץ מסוים). صَوَّافٌ צַמָּר, סוֹחֵר אוֹ מוֹכֵר צֶמֶר. المُتَصَوِّفَةُ הַצּוּפִים, מִיסְטִיקָנִים מֻסְלְמִים.

(صول) صَالَ ـُ הִסְתַּעֵר, קָפַץ וְהִתְפָּרֵץ, פָּרַץ קָדִימָה, זִנֵּק עַל־. صَالَ وَجَالَ הִשְׁתּוֹלֵל בְּקֶרֶב, הִסְתַּעֵר כְּרוּחַ סְעָרָה. صَوَّلَ II נִקָּה בְּמַיִם. أَصَالَ IV 1. הִסְתַּעֵר. 2. הִתְחָרָה (בשירה וכו'). صَوْلَةٌ ج صَوَلاَتٌ 1. הִסְתַּעֲרוּת, הִתְפָּרְצוּת. 2. שְׂרָרָה, כֹּחַ. مُصَاوَلَةٌ 1. תְּקִיפָה, לְחִימָה. 2. תַּחֲרוּת (ספרותית). صَالَةٌ ج صَالاَتٌ סָלוֹן.

صُول T מ' רַב סַמָּל רִאשׁוֹן (רס"ר).

صَوْلَجَان P ج صَوَالِجَةٌ שַׁרְבִיט (של מלך, של מנצח תזמורת וכו'), מַקֵּל.

(صوم) صَامَ ـُ 1. צָם. 2. عَنْ נִמְנַע, הִדִּיר עַצְמוֹ מ־. صَوْمٌ. صِيَامٌ צוֹם, תַּעֲנִית. الصَّوْمُ צוֹם רַמַדַאן. صَوْمُ الغُفْرَانِ צוֹם יוֹם הַכִּפּוּרִים (אצל יהודים). يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ק' הַמַּאֲמִינִים, אַתֶּם צֻוֵּיתֶם לָצוּם כַּאֲשֶׁר צֻוּוּ אֲשֶׁר מִלִּפְנֵיכֶם לְמַעַן תִּירְאוּ. صَائِمٌ צָם.

صَوْمَعَةٌ ج صَوَامِعُ 1. מִנְזָר. 2. תָּא שֶׁל נָזִיר. 3. חֲדַר תְּפִלָּה. 4. אָסָם, מַמְּגוּרָה.

(صون) صَانَ ـُ 1. שָׁמַר, נָצַר, הִשְׁגִּיחַ עַל, הֵגֵן, הֶחֱסָה. 2. תִּחְזֵק (מכשירים וכו'). **صَانَ عِرْضَهُ** שָׁמַר (הֵגֵן) עַל כְּבוֹדוֹ. **صَانَ لِسَانَهُ** שָׁמַר (נָצַר) לְשׁוֹנוֹ. **لِسَانُكَ حِصَانُكَ إِنْ صُنْتَهُ صَانَكَ وَإِنْ خُنْتَهُ خَانَكَ** פת' שׁוֹמֵר פִּיו וּלְשׁוֹנוֹ שׁוֹמֵר מִצָּרוֹת נַפְשׁוֹ. **تَصَوَّنَ** V **مِنْ** נִשְׁמַר מ־, נִזְהַר בִּכְבוֹדוֹ. **صَوْنٌ** שְׁמִירָה. **صِوَانٌ** ج **أَصْوِنَةٌ** 1. אָרוֹן. 2. אֲפַרְכֶּסֶת (של האוזן. גם **صِيوَانٌ**), הָאֹזֶן הַחִיצוֹנִית. **صِوَانُ الثِّيَابِ** אֲרוֹן בְּגָדִים. **صِوَانُ الكُتُبِ** אֲרוֹן סְפָרִים. **صَوَّانَةٌ** ج **صَوَّانٌ** צֹר, חַלָּמִישׁ. **صِيَانَةٌ** תַּחְזוּקָה, תִּחְזוּק. **صِيَانَةُ الطَّائِرَاتِ** תִּחְזוּק מְטוֹסִים. **صَائِنٌ** 1. שׁוֹמֵר. 2. מִתְחַזֵּק. 3. מָגֵן (על כבודו). **المَصُونُ**. **المَصُونَةُ** הַגְּבִירָה הַתַּמָּה הַצְּנוּעָה (כינוי כבוד לאשת איש נכבד). **تَصْوِينَةٌ** גָּדֵר.

صَوَى ـِ **صَوِيَ** ـَ יָבַשׁ, הִתְיַבֵּשׁ, נָבַל. **صَوَّى** II יִבֵּשׁ. **صُوَّةٌ** צִיּוּן דֶּרֶךְ. **صُوَّةٌ بَحْرِيَّةٌ** מָצוֹף (בים).

(صيح) صَاحَ ـِ 1. צָוַח, צָרַח, צָעַק. 2. קָרָא (תרנגול). 3. بِـ קָרָא לְ־. 4. **عَلَى** גָּעַר בְּ־. **صَيَّحَ** II צָוַח חָזָק. **تَصَايَحُوا** VI צָעֲקוּ זֶה עַל זֶה. **صَيْحٌ**. **صِيَاحٌ**. **صَيْحَةٌ** ج **صَيْحَاتٌ** 1. צְעָקָה, צְוָחָה, זְעָקָה. 2. ק' תְּקִיעָה בַּשּׁוֹפָר. 3. ק' עֹנֶשׁ, יִסּוּרִים. 4. קְרִיאַת הַשֶּׁכְוִי. **آخِرُ صَيْحَةٍ** הַצְּעָקָה הָאַחֲרוֹנָה (באפנה). **صَيَّاحٌ** צַרְחָנִי, צַעֲקָנִי.

(صيد) صَادَ ـِ צָד (חיה), דָּג (דגים), לָכַד, תָּפַס. **تَصَيَّدَ** V 1. לָכַד (על ידי תחבולה), צָד. 2. נִצֵּל הִזְדַּמְּנוּת. **إِصْطَادَ** VIII לָכַד, צָד, דָּג. **إِصْطَادَ السَّمَكَ** דָּג דָּגִים. **إِصْطَادَ فِي المَاءِ العَكِرِ** דָּג בְּמַיִם עֲכוּרִים. **صَيْدٌ** 1. צַיִד. 2. דַּיִג. 3. לְכִידָה, תְּפִיסָה. **صَيَّادٌ**. **صَائِدٌ** צַיָּד. **صَيَّادُ السَّمَكِ** דַּיָּג. **صَيَّادِيَّةٌ** מד' תַּבְשִׁיל שֶׁל דָּג וְאֹרֶז. **مَصِيدَةٌ** ج **مَصَائِدُ** 1. מַלְכֹּדֶת, פַּח. 2. רֶשֶׁת (לדיג), מִכְמֹרֶת. **مَصْيَدَةٌ** ج **مَصَايِدُ** מִדְגֶּה, מָקוֹם לְכִידַת דָּגִים.

صَيْدَلَةٌ רוֹקְחוּת. **كُلِّيَّةُ الصَّيْدَلَةِ** בֵּית הַסֵּפֶר לְרוֹקְחוּת. **صَيْدَلِيٌّ** ج **صَيَادِلَةٌ**. **صَيْدَلَانِيٌّ** רוֹקֵחַ, רַקָּח. **صَيْدَلِيَّةٌ** בֵּית מִרְקַחַת.

(صير) صَارَ ـِ 1. הִתְהַוָּה, נִהְיָה, נַעֲשָׂה, הָפַךְ לְ־. 2. הִתְחוֹלֵל, קָרָה, אֵרַע. **صَارَ إِلَى** עָבַר אֶל־, הָלַךְ אֶל־. **أَلاَ إِلَى اللّٰهِ تَصِيرُ الأُمُورُ** ק' הֲלוֹא אֶל אֱלֹהִים יִהְיוּ כָּל הַדְּבָרִים. **صَيَّرَ** II הָפַךְ לְ־, עָשָׂה לְ־, הוֹלִיךְ, הֶעֱבִיר. **صَيْرُورَةٌ** 1. הִתְהַוּוּת, עֲשִׂיָּה, הֲפִיכָה לְ־. 2. תּוֹצָאָה שֶׁל־. **مَصِيرٌ** ج **مَصَائِرُ** 1. הִתְהַוּוּת, הִתְפַּתְּחוּת. 2. גּוֹרָל, מְנָת חֵלֶק, מַזָּל. 3. סוֹף, אַחֲרִית, עָתִיד. 4. תּוֹצָאָה. **مَصِيرُ كُلِّ حَيٍّ** דֶּרֶךְ כָּל בָּשָׂר. **وَإِلَيْهِ المَصِيرُ** ק' וְאֶל אֱלֹהִים סוֹף הַדֶּרֶךְ. **تَقْرِيرُ المَصِيرِ** הַגְדָּרָה עַצְמִית. **المَصِيرُ المَحْتُومُ** הַגּוֹרָל הַנֶּחֱרָץ, הַסּוֹף הַמַּר. **مَصِيرِيٌّ** גּוֹרָלִי, קִיּוּמִי, קוֹבֵעַ. **حَرْبٌ مَصِيرِيَّةٌ** מִלְחָמָה גּוֹרָלִית (קִיּוּמִית).

صَيْرَفِيٌّ ע' (صرف).

(صيف) صَافَ ـِ 1. שָׁהָה בַּקַּיִץ בְּ־, קִיֵּט. 2. גָּבַר חָמּוֹ שֶׁל הַקַּיִץ. 3. **عَنْ** סָטָה, נָטָה מ־. **صَافَ الزَّمَانُ أَمْ شَتَا** בַּקַּיִץ אוֹ בַּחֹרֶף, בְּכָל עֵת. **صَيَّفَ** II קִיֵּט, בִּלָּה חֻפְשָׁה בַּקַּיִץ. **إِصْطَافَ** VIII נָסַע בַּקַּיִץ אֶל־, בִּלָּה חֻפְשַׁת קַיִץ. **صَيْفٌ** ج **أَصْيَافٌ** קַיִץ. **صَيْفِيٌّ** קֵיצִי. **تَوْقِيتٌ صَيْفِيٌّ** שְׁעוֹן קַיִץ. **مَصِيفٌ** ج **مَصَائِفُ** נְוֵה (מְעוֹן) קַיִץ, קַיְטָנָה. **تَصْيِيفٌ**. **إِصْطِيَافٌ** בִּלּוּי בַּקַּיִץ. **مُصْطَافٌ** קַיְטָן.

الصِّينُ סִין. **صِينِيٌّ** 1. סִינִי. 2. חַרְסִינָה. **دَارْ صِينِيٌّ** קִנָּמוֹן (שיח ותבלין). **حِبْرٌ صِينِيٌّ** טוּשׁ. **صِينِيَّةٌ** ج **صَوَانٍ(ي)** و**صِينِيَّاتٌ** מַגָּשׁ.

صِيوَانٌ ج **صَوَاوِينُ** 1. אֹהֶל גָּדוֹל. 2. אֲפַרְכֶּסֶת, הָאֹזֶן הַחִיצוֹנִית.

ض צ. הָאוֹת הָאַרְבַּע עֶשְׂרֵה בָּא"ב הָעֲרָבִי, שְׁמָהּ צָאד ضَاد וְהִיא אוֹת נַחְצִית (אם כי הוגדרה על ידי מדקדקים ערבים קלאסיים כאות שינית). אֵינָהּ נֶהֱגֵית בְּצוּרָה אֲחִידָה בְּכָל אַרְצוֹת עֲרָב. لُغَةُ الضَّادِ לְשׁוֹן הַצָּאד, כִּנּוּי לַלָּשׁוֹן הָעַרְבִית (בגלל השוני בהגייתה במדינות הערביות השונות).

ضَادٌ שֵׁם הָאוֹת ض בְּעַרְבִית. لُغَةُ الضَّادِ ע' ض. أَهْلُ الضَّادِ הָעַרְבִים.

ضَــؤُلَ ـَ 1. מָעַט, פָּחַת, הָיָה מוּעָט אוֹ קָטָן, יָרַד (בכמות, בנפח וכו'). 2. הָיָה עָלוּב. ضَاءَلَ III מִעֵט, הִפְחִית, הִקְטִין, הוֹרִיד, דִּלֵּל. تَضَاءَلَ VI הִתְמַעֵט, פָּחַת, הָלַךְ וְהִדַּלְדֵּל. ضَآلَةٌ. تَضَاؤُلٌ קַטְנוּת, הִתְמַעֲטוּת, דִּלְדּוּל, פְּחִיתוּת. ضَئِيلٌ ج ضِئَالٌ وضُؤَلَاءُ מוּעָט, מְצֻעָר, יָרוּד, דַּל, קָטָן, מִזְעָרִי.

ضَأْنٌ (ביחיד: ضَائِنٌ) צֹאן, כְּבָשִׂים. ضَأْنِيٌّ בְּשַׂר כֶּבֶשׂ.

ضَبَّ ـِ ضَبَّبَ II 1. תָּפַס, הֶחֱזִיק. 2. بِـ שָׁמַר לְעַצְמוֹ. 3. عَلَى שָׁמַר בְּסוֹד. ضَبَّبَ II הִזִּיק, שָׂם מַנְעוּל (לדלת למשל). ضَبٌّ ج ضِبَابٌ وأَضُبٌّ 1. לְטָאָה. 2. מ' שִׁנַּיִם קַדְמִיּוֹת. أَعْقَدُ مِنْ ذَنَبِ الضَّبِّ פת' בְּעָיָה מְסֻבֶּכֶת בְּיוֹתֵר. ضَبَّةٌ מַנְעוּל (בצורת חתיכת ברזל או עץ, מוכנסת בתוך טבעת קבועה בדלת), בְּרִיחַ, לְשׁוֹן הַמַּנְעוּל. ضَبَابٌ עֲרָפֶל. ضَبَابِيٌّ 1. עַרְפִלִּי, אַדִּי. 2. מְעֻרְפָּל, עָמוּם. ضَبَابِيَّةٌ 1. עַרְפִלִּיּוּת, טִשְׁטוּשׁ, עֲמִימוּת. 2. מִיסְטִיּוּת.

ضَبَرَ ـُ 1. אָסַף, אָגַד, קָשַׁר. 2. תִּיֵּק. ضِبَارَةٌ. إِضْبَارَةٌ ج أَضَابِيرُ. أَضْبُورٌ תִּיק, אוֹגְדָן.

ضَبَطَ ـُ 1. שָׁמַר, הִקְפִּיד עַל־, שָׁלַט בּ־, רִסֵּן, בָּלַם. 2. דִּיֵּק, תִּקֵּן, בָּדַק, בָּחַן, רִכֵּז, מִקֵּד, נִקֵּד נָכוֹן (טקסט), חָשַׁק (דבר רופף). 3. כִּוֵּן, כִּוְנֵן (מיתרי כלי מוזיקה). 4. תָּפַס, עָצַר, לָכַד. 5. הֶחֱרִים, עִקֵּל, הִפְקִיעַ. 6. נִהֵל, סִדֵּר. ضَبَطَ أَعْصَابَهُ שָׁמַר עַל קֹר רוּחוֹ. ضَبَطَ عَوَاطِفَهُ רִסֵּן אֶת רִגְשׁוֹתָיו. ضَبَطَ لِسَانَهُ נָצַר (שָׁמַר) לְשׁוֹנוֹ. إِنْضَبَطَ VII 1. רֻסַּן, הִתְרַסֵּן, נִבְלַם. 2. דֻּיַּק, תֻּקַּן. 3. נִתְפַּס, נִלְכַּד. 4. הֻחְזַק, הָיָה נָתוּן לְמָרוּת, נִשְׁלַט, נֻהַל. 5. הֻחְרַם. ضَبْطٌ 1. תְּפִיסָה, לְכִידָה, מַעֲצָר. 2. רִסּוּן, בְּלִימָה, שְׁלִיטָה. 3. דִּיּוּק, תִּקּוּן, בְּדִיקָה, הַקְפָּדָה. 4. חִשּׁוּק. 5. רִכּוּז, מִקּוּד, נִקּוּד נָכוֹן (טקסט). 6. כִּוּוּן, כִּוְנוּן. 7. ج ضُبُوطٌ זִכְרוֹן דְּבָרִים, פְּרוֹטוֹקוֹל. إِشَارَةُ ضَبْطِ الوَقْتِ ע' (شور) إِشَارَة. بِالضَّبْطِ בְּדִיּוּק. ضَبْطُ الأَرَاضِي מְדִידַת קַרְקָעוֹת וְרִשּׁוּמָן. ضَبْطُ الحِسَابَاتِ פִּנְקְסָנוּת. ضَبْطُ الصَّوْتِ وَالصُّورَةِ סִינְכְּרוֹנִיזַצְיָה (בטלוויזיה), סִנְכְּרוּן. ضَبْطُ النَّسْلِ תִּכְנוּן הַמִּשְׁפָּחָה. ضَبْطُ النَّفْسِ רִסּוּן עַצְמִי, הַבְלָגָה. مَضْبَطَةٌ ج مَضَابِطُ 1. עֲצוּמָה, פֶּטִיצְיָה. 2. פְּרוֹטוֹקוֹל. إِنْضِبَاطٌ מִשְׁמַעַת, צִיּוּת. لَجْنَةُ انْضِبَاطٍ וַעֲדַת מִשְׁמַעַת. ضَابِطٌ ج ضُبَّاطٌ קָצִין. ج ضَوَابِطُ 1. מַנְגְּנוֹן בַּקָּרָה, וַסָּת. 2. כְּלָל, קָנוֹן, קְנֵה מִדָּה, חֹק. 3. מְעַצּוֹר, בֶּלֶם, מַחְסוֹם, רֶסֶן. ضَابِطُ صَفٍّ ע' صَفّ. ضَابِطُ الصَّوْتِ וַסַּת עָצְמַת הַקּוֹל. بِلَا ضَابِطٍ وَلَا رَادِعٍ בְּלִית דִּין וּבְלִית דַּיָּן, אִישׁ הַיָּשָׁר בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה. مَضْبُوطٌ מְדֻיָּק, מְכֻוָּן בְּדִיּוּק, נָכוֹן. العُلُومُ المَضْبُوطَةُ הַמַּדָּעִים הַמְּדֻיָּקִים.

ضَبُعٌ ج ضِبَاعٌ وأَضْبُعٌ צָבוֹעַ (בעל חיים יונק).

ضِبْنٌ בֵּית הַשֶּׁחִי ע' إِبْط.

ضَجَّ ـِ أَضَجَّ IV רָעַשׁ, הָמָה, סָאַן, סָעַר, צָעַק, צָוַח. ضَجَّ بِالشَّكْوَى צָעַק (זָעַק) חָמָס. ضَجَّتِ القَاعَةُ بِالهُتَافِ הָאוּלָם הָמָה תְּשׁוּאוֹת. ضَاجَّ III הִתְוַכֵּחַ תּוֹךְ כְּדֵי צְעָקוֹת. ضَجَّةٌ. ضَجِيجٌ רַעַשׁ, שָׁאוֹן, הֲמֻלָּה, תְּשׁוּאוֹת, צְעָקוֹת רָמוֹת. ضَجُوجٌ. ضَجَّاجٌ רַעֲשָׁן, מֵקִים רַעַשׁ וּצְעָקוֹת.

ضَجِرَ ـَ بِـ مِنْ. تَضَجَّرَ V 1. מָאַס בּ־, נִמְאַס עַל־, הָיָה לְזָרָא, הִשְׁתַּעֲמֵם, קָץ בּ־. أَضْجَرَ IV הִמְאִיס, שִׁעֲמֵם, הִטְרִיד, הִטְרִיחַ, הֶלְאָה, הוֹגִיעַ. ضَجَرٌ שִׁעֲמוּם, עַצְבוּת, טֹרַח, טִרְדָּה, לֵאוּת. ضَجِرٌ מְשֻׁעֲמָם, יָגֵעַ, לָאֶה. مُضْجِرٌ מְשַׁעֲמֵם, מַלְאֶה, מַטְרִיד.

ضَجَعَ ـَ שָׁכַב, עָלָה עַל יְצוּעוֹ. ضَاجَعَ III שָׁכַב, הִזְדַּוֵּג, בָּעַל. أَضْجَعَ IV הִשְׁכִּיב, הִרְדִּים. إِضْطَجَعَ VIII. إِضَّجَعَ VIII שָׁכַב, עָלָה עַל יְצוּעוֹ, יָשַׁן. ضَجْعَةٌ שְׁכִיבָה. ضُجَعَةٌ יַשְׁנָן, יַשְׁנוּנִי, עַצְלָן. ضَجِيعٌ שֻׁתָּף לַמִּטָּה. مَضْجَعٌ ج مَضَاجِعُ יָצוּעַ, מִשְׁכָּב. أَقَضَّ (أَقْلَقَ) مَضْجَعَهُ הִדִּיר שֵׁנָה מֵעֵינָיו, הִדְרִיךְ אֶת מְנוּחָתוֹ. أَوَى إِلَى مَضْجَعِهِ ע' (اوي) أَوَى. مُضْطَجَعٌ מִטָּה, יָצוּעַ, מִשְׁכָּב.

ضَحْضَحَ. تَضَحْضَحَ 1. נִצְנֵץ. 2. נִגְלָה. ضَحْضَاحٌ רָדוּד.

ضَحِكَ ـَ צָחַק. ضَحِكَ عَلَيْهِ (مِنْهُ) 1. צָחַק לוֹ (עָלָיו), לָעַג לוֹ, הֵתֵל בּוֹ, חָמַד לָצוֹן. 2. "סִדֵּר" אוֹתוֹ. ضَحِكَ مِلْءَ شِدْقَيْهِ ע' شِدْق. ضَحِكَ عَلَى ذَقْنِهِ (ذَقْنِهِ) ע' (ذقن). ضَحَّكَ II. أَضْحَكَ IV הִצְחִיק, בִּדֵּחַ, עוֹרֵר צְחוֹק. شَرُّ البَلِيَّةِ مَا يُضْحِكُ פת' יֵשׁ וְהָאָסוֹן הַכָּבֵד בְּיוֹתֵר מַצְחִיק. ضَاحَكَ III שִׂחֵק עִם־, צָחַק, הִשְׁתַּעֲשַׁע עִם־. تَضَحَّكَ V צָחַק. تَضَاحَكَ VI 1. צָחַק. 2. הֶעֱמִיד פְּנֵי צוֹחֵק, הִצְטַחְקֵק. إِسْتَضْحَكَ X בִּקֵּשׁ לְהַצְחִיק. ضِحْكٌ. ضَحِكٌ. ضَحْكَةٌ צְחוֹק. ضُحْكَةٌ. أُضْحُوكَةٌ ج أَضَاحِيكُ. مَضْحَكَةٌ נוֹשֵׂא לִצְחוֹק, נִלְעָג, מָשָׁל וּשְׁנִינָה. ضَحُوكٌ צַחְקָן, שֶׁמַּרְבֶּה לִצְחֹק. وَجْهٌ ضَحُوكٌ פָּנִים צוֹהֲלוֹת, מִי שֶׁמַּסְבִּיר פָּנִים. إِضْحَاكٌ הַצְחָקָה, בִּדּוּר. ضَاحِكٌ ج ضَوَاحِكُ צוֹחֵק. ضَاحِكُ السِّنِّ עַלִּיז, שָׂמֵחַ. مُضْحِكٌ 1. מַצְחִיק, מְבַדֵּר, מְבַדֵּחַ. 2. נִלְעָג, מְגֻחָךְ. فِيلْمٌ مُضْحِكٌ סֶרֶט קוֹמִי (מְבַדֵּר).

ضَحَلَ ـَ הָיָה רָדוּד (מים). ضَحْلٌ 1. רָדוּד. 2. שִׁטְחִי. ضَحْلُ التَّفْكِيرِ שִׁטְחִי, לֹא מַעֲמִיק.

(ضحو) ضَحَا ـُ נִגְלָה (לעין השמש), הוֹפִיעַ, הִתְבָּרֵר. ضَحِيَ ـَ 1. נִגְלָה. 2. הֻכָּה בַּשֶּׁמֶשׁ, נִפְגַּע מִיקּוֹד הַחַמָּה. ضَحَّى II بِـ 1. הִקְרִיב, הֶעֱלָה מִנְחָה. 2. מָסַר אֶת הַיָּקָר לוֹ, הִקְדִּישׁ. ضَحَّى بِالنَّفْسِ وَالنَّفِيسِ הִקְרִיב אֶת עַצְמוֹ וְאֶת רְכוּשׁוֹ. أَضْحَى IV 1. הָיָה לִפְנֵי הַצָּהֳרַיִם. 2. נִהְיָה, נַעֲשָׂה. 3. הֵחֵל, הִתְחִיל. ضَحْوَةٌ ج ضَحَوَاتٌ وضُحًى שְׁעַת בֹּקֶר מְאֻחֶרֶת, לִפְנֵי הַצָּהֳרַיִם. بَيْنَ عَشِيَّةٍ (لَيْلَةٍ) وَضُحَاهَا בִּן לַיְלָה, בִּן יוֹם, פִּתְאוֹם. ضَحِيَّةٌ ج ضَحَايَا 1. קָרְבָּן, זֶבַח. 2. חָלָל. وَقَعَ ضَحِيَّةً נָפַל חָלָל (קָרְבָּן). أَضْحَى. أُضْحِيَّةٌ ج أَضَاحِيُّ זֶבַח, קָרְבַּן עוֹלָה. عِيدُ الأَضْحَى חַג הַקָּרְבָּן (באסלאם, נחוג בעשרה בדו אלחג'ה). تَضْحِيَةٌ ج تَضْحِيَاتٌ הַקְרָבָה, מְסִירוּת נֶפֶשׁ. ضَاحٍ(ي) גָּלוּי, חָשׂוּף. ضَاحٍ لِلشَّمْسِ חָשׂוּף לָאוֹר הַשֶּׁמֶשׁ, שְׁטוּף שֶׁמֶשׁ. ضَاحِيَةٌ ج ضَوَاحٍ(ي) פַּרְוָר, שְׁכוּנָה בִּקְצֵה הָעִיר, עִבּוּרָהּ שֶׁל עִיר, מְבוֹאוֹת הָעִיר.

ضَخَّ ـُ 1. זָרַם, קָלַח (מים), הִתִּיז. 2. שָׁאַב (נפט, מים וכו'), דָּלָה. إِنْضَخَّ VII 1. זָרַם, קָלַח, נִתַּז. 2. נִשְׁאַב. مِضَخَّةٌ ج مِضَخَّاتٌ מַשְׁאֵבָה. مِضَخَّةٌ جَذَّابَةٌ (مَاصَّةٌ) מַשְׁאֵבַת יְנִיקָה. مِضَخَّةُ الحَرَائِقِ מַטְפָּה, מְכוֹנַת כִּבּוּי אֵשׁ. مِضَخَّةٌ هَوَائِيَّةٌ מַשְׁאֵבַת אֲוִיר.

ضَخُمَ ـُ הָיָה מְגֻשָּׁם, הִסְתַּרְבֵּל, הָיָה לַעֲנָק, נַעֲשָׂה גָּדוֹל מִדּוֹת. ضَخَّمَ II נִפֵּחַ, סִרְבֵּל, נִהְיָה מְגֻשָּׁם (עֲנָק). تَضَخَّمَ V הִתְנַפֵּחַ, גָּדַל, הִתְרַחֵב, הִסְתַּרְבֵּל. ضَخْمٌ ج ضِخَامٌ 1. מְגֻשָּׁם, גָּדוֹל מִדּוֹת, מְנֻפָּח. 2. עָצוּם, כַּבִּיר. ثَرْوَةٌ ضَخْمَةٌ הוֹן עָתֵק. مِدْفَعِيَّةٌ ضَخْمَةٌ אַרְטִילֶרְיָה כְּבֵדָה. ضَخَامَةٌ גֹּדֶל, גֹּדֶשׁ, עֲנָקִיּוּת, סִרְבּוּל. تَضَخُّمٌ 1. הִתְנַפְּחוּת, הִתְעַצְּמוּת, עֲנָקִיּוּת. 2. אִינְפְלַצְיָה. 3. גִּדּוּל (באיברי הגוף). تَضَخُّمُ الطُّحَالِ הִתְנַפְּחוּת הַטְּחוֹל. تَضَخُّمٌ مَالِيٌّ אִינְפְלַצְיָה. تَضَخُّمِيٌّ אִינְפְלַצְיוֹנִי. مُضَخِّمٌ מַגְבִּיר, מַגְדִּיל, מְחַזֵּק.

ضَدَّ ـُ גָּבַר עַל־. ضَادَّ III הִתְנַגֵּד לְ־, חָלַק עַל־. تَضَادُّوا VI הִתְנַגְּדוּ זֶה לָזֶה, חָלְקוּ זֶה עַל זֶה. ضِدٌّ ج أَضْدَادٌ סְתִירָה, נִגּוּד, הֵפֶךְ. ضِدَّ נֶגֶד, מוּל, לְעֻמַּת. بِالضِّدِّ לְהֶפֶךְ, אַדְּרַבָּה, נֶהְפַּךְ הוּא. الأَضْدَادُ הֲפָכִים (כמו יום ולילה, חיים ומוות), נִגּוּדִים, דָּבָר וְהִפּוּכוֹ. ضِدِّيَّةٌ 1. הִתְנַגְּדוּת. 2. אֵיבָה. مُضَادَّةٌ. تَضَادٌّ סְתִירָה, נִגּוּדִיּוּת. مُضَادٌّ מְנֻגָּד, נֶגְדִּי, אַנְטִי. ثَوْرَةٌ مُضَادَّةٌ הֲפִיכַת נֶגֶד. سِلَاحٌ مُضَادٌّ لِلدَّبَّابَاتِ נֶשֶׁק נֶגֶד טַנְקִים (נ"ט). سِلَاحٌ مُضَادٌّ لِلطَّائِرَاتِ נֶשֶׁק נֶגֶד מְטוֹסִים (נ"מ). مُضَادَّاتٌ حَيَوِيَّةٌ אַנְטִיבְּיוֹטִיקָה.

ضَرَّ ـُ بِـ הִזִּיק, פָּגַע, חִבֵּל, גָּרַם נֶזֶק לְ־. ضَارَّ III 1. הִזִּיק לְ־. 2. הֵצִיק לְ־, הִתְעַמֵּר בְּ־. أَضَرَّ IV بِـ 1. הִזִּיק לְ־. 2. אִלֵּץ. تَضَرَّرَ V بِـ مِنْ נִזַּק, נִזּוֹק, נֶחְבַּל מִ־. إِضْطَرَّ إِلَى VIII אִלֵּץ אֶת־ לְ־, הִכְרִיחַ, כָּפָה עַל־ לְ־. أُضْطُرَّ إِلَى נֶאֱלַץ לְ־, הֻכְרַח, הָיָה אָנוּס. ضُرٌّ. ضَرٌّ. ضَرَرٌ ج أَضْرَارٌ. مَضَرَّةٌ ج مَضَرَّاتٌ ومَضَارُّ נֶזֶק, פְּגִיעָה, חִסָּרוֹן, הֶפְסֵד, גֵּרָעוֹן. أَخَفُّ الضَّرَرَيْنِ הָרַע בִּמְעוּטוֹ. أُصِيبَ بِأَضْرَارٍ جَسِيمَةٍ נִגְרְמוּ לוֹ נְזָקִים חֲמוּרִים. مَضْرُورٌ נִזּוֹק. ضَرَّةٌ ج ضَرَائِرُ وضَرَّاتٌ צָרָה, אִשָּׁה נוֹסֶפֶת. ضَرَّاءُ צָרָה, דֹּחַק, מְצוּקָה, לַחַץ. فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ ע' (سر) سَرَّاء. ضَرِيرٌ סַגִּי נְהוֹר, סוּמָא, עִוֵּר. ضَرُورَةٌ ج ضَرُورَاتٌ 1. צֹרֶךְ, נְחִיצוּת, הֶכְרֵחַ. 2. מַחְסוֹר. ضَرُورَةُ الشِّعْرِ ע' شِعْر. ضَرُورَةٌ مَاسَّةٌ צֹרֶךְ דָּחוּף. لِلضَّرُورَةِ أَحْكَامٌ. الضَّرُورَاتُ تُبِيحُ المَحْظُورَاتِ פת' הַהֶכְרֵחַ לֹא יְגֻנֶּה. بِالضَّرُورَةِ בְּהֶכְרֵחַ, בְּאֵין בְּרֵרָה. ضَرُورِيٌّ חִיּוּנִי, הֶכְרֵחִי, נָחוּץ מְאוֹד. مِنَ الضَّرُورِيِّ أَنْ שׁוּמָה עַל־. ضَرُورِيَّاتٌ צְרָכִים חִיּוּנִיִּים (קִיּוּמִיִּים), כֹּרַח הַמְּצִיאוּת. إِضْطِرَارٌ הֶכְרֵחַ, כֹּרַח, כְּפִיָּה. عِنْدَ الضَّرُورَةِ. فِي حَالَةِ الاضْطِرَارِ בְּעֵת הַצֹּרֶךְ, בִּשְׁעַת חֵרוּם. إِضْطِرَارِيٌّ 1. הֶכְרֵחִי, חִיּוּנִי. 2. שֶׁל חֵרוּם. هُبُوطٌ اضْطِرَارِيٌّ נְחִיתַת אֹנֶס (חֵרוּם). ضَارٌّ. مُضِرٌّ מַזִּיק, פּוֹגֵעַ, רַע, מְקַלְקֵל, פּוֹגֵם. حَشَرَاتٌ ضَارَّةٌ מַזִּיקִים.

ضَرَبَ ـِ 1. הִכָּה, חָבַט, הָלַם, הִלְקָה, הִקִּישׁ, דָּפַק, פָּעַם (לב), זָז, נָע. 2. יָרָה (כדור, פגז וכו'), הִפְגִּיז. 3. פָּרַט (בכלי נגינה), צִלְצֵל (בפעמון, בטלפון). 4. عَلَى מָנַע, עָצַר בְּעַד־. 5. عَنْ חָדַל, פָּנָה עֹרֶף לְ־. 6. שָׁבַת (שיא). 7. فِي שׁוֹטֵט, הָלַךְ רָחוֹק, חָנָה בְּ־, נָטָה (אוהל). 8. הִטְבִּיעַ (מטבע). 9. إِلَى נָטָה (לצבע), דָּמָה לְ־. 10. הִכָּה שֹׁרֶשׁ. 11. הִכְפִּיל (מספר). 12. הִמְשִׁיל מָשָׁל ע' مَثَل. ضَرَبَهُ ضَرْبًا شَدِيدًا הִכָּהוּ (נָתַן לוֹ) מַכּוֹת נָאֱמָנוֹת. ضَرَبَ الأَرُزَّ קָלַף אֶת הָאֹרֶז. ضَرَبَ الأَرْضَ רָקַע עַל הָאֲדָמָה. ضَرَبَ أَطْنَابَهُ ע' طُنُب. ضَرَبَ إِلَى الحُمْرَةِ נָטָה לְצֶבַע אָדֹם. ضَرَبَ بِهِ عُرْضَ الحَائِطِ לֹא יִחֵס לוֹ כָּל חֲשִׁיבוּת, "צִפְצֵף עָלָיו". ضَرَبَ الجَرَسَ צִלְצֵל בַּפַּעֲמוֹן. ضَرَبَ خَيْمَتَهُ נָטָה אָהֳלוֹ. ضَرَبَ رَقْمًا قِيَاسِيًّا שָׁבַר שִׂיא. ضَرَبَ عَنْهُ صَفْحًا ע' صَفْح. ضَرَبَ ضَرِيبَةً הֵטִיל מַס. ضَرَبَ عُنُقَهُ הִתִּיז אֶת רֹאשׁוֹ, הָרַג אוֹתוֹ. ضَرَبَ كَفًّا بِكَفٍّ סָפַק כַּף אֶל כַּף (מתוך צער, חרטה וכו'). ضَرَبَ فِي الأَرْضِ הָלַךְ רָחוֹק, תָּעָה. ضَرَبَ اللَّيْلُ بِظَلَامِهِ שָׂרַר חֹשֶׁךְ. ضَرَبَ عَلَى الوَتَرِ الحَسَّاسِ פָּרַט (נִגֵּן) עַל הַמֵּיתָר הָרָגִישׁ, פָּגַע בִּנְקֻדַּת הַתֻּרְפָּה. إِنَّكَ تَضْرِبُ فِي حَدِيدٍ بَارِدٍ אַתָּה טוֹרֵחַ לַחִנָּם. إِضْرِبِ الحَدِيدَ وَهُوَ حَامٍ(ي) פת' הַךְ הַבַּרְזֶל בְּעוֹדֶנּוּ חַם. ضَارَبَ III 1. הִכָּה. 2. סִפְסֵר. 3. הִתְחָרָה. ضَارَبَ بِالأَسْعَارِ הִפְקִיעַ שְׁעָרִים. أَضْرَبَ IV 1. שָׁבַת מֵעֲבוֹדָה, הִפְסִיק לַעֲבֹד לְאוֹת מְחָאָה. 2. חָדַל, הִפְסִיק. أَضْرَبَ عَنِ الطَّعَامِ שָׁבַת שְׁבִיתַת רָעָב. تَضَارَبُوا VI 1. הִכּוּ זֶה אֶת זֶה. 2. נֶחְלְקוּ (בדעות), הָיוּ שׁוֹנִים. تَضَارَبَتِ الآرَاءُ נֶחְלְקוּ הַדֵּעוֹת. تَضَارَبَتِ الأَنْبَاءُ הַיְּדִיעוֹת סָתְרוּ אֵלּוּ אֶת אֵלּוּ. إِضْطَرَبَ VIII 1. זָז, נָע, הִתְנוֹעֵעַ. 2. הִתְעַרְעֵר, הֻפְרַע. 3. נָבוֹךְ, הִתְבַּלְבֵּל, הִתְרַגֵּשׁ, נִרְגַּשׁ. 4. הָמָה, סָעַר, גָּעַשׁ. إِضْطَرَبَ الجَنِينُ فِي أَحْشَائِهَا הָעֻבָּר נָע בְּבִטְנָהּ. إِضْطَرَبَ حَبْلُ

الأَمْـنِ מַצַּב הַבִּטָּחוֹן הִתְעַרְעֵר. ضَــرْبٌ 1. הַכָּאָה, מַכָּה, חֲבָטָה, הַלְקָאָה. 2. הַכְפָּלָה. 3. הַפְגָּזָה. 4. ج ضُرُوبٌ סוּג, מִין. 5. ج أَضْرَابٌ דּוֹמֶה, כְּמוֹ. ضَرْبُ الرَّمْلِ ע' رَمْل. ضَرْبُ النَّارِ יְרִי אֵשׁ. جَدْوَلُ الضَّرْبِ ע' جَدْوَل. دَارُ الضَّرْبِ מִטְבָּעָה (לכסף וכו'). هُوَ وَأَضْرَابُهُ הוּא וְדוֹמָיו (וּשְׁכְּמוֹתוֹ). ضَرْبَةٌ ج ضَرَبَاتٌ מַכָּה, מַהֲלֻמָּה. ضَرْبَةُ جَزَاءٍ בְּעִיטַת עוֹנְשִׁין. ضَرْبَةٌ رُكْنِيَّةٌ קֶרֶן (בספורט). ضَرْبَةُ شَمْسٍ ע' شَمْس. ضَرْبَةُ مُعَلِّمٍ פְּעֻלָּה מַבְרִיקָה. ضَرْبَةٌ قَاصِمَةٌ (قَاضِيَةٌ) מַכָּה נִצַּחַת. فِي ضَرْبَةٍ وَاحِدَةٍ בְּבַת אַחַת, בְּחַדָא מַחֲתָא, "זְבָנָן וְנִמְרוּנִי". الضَّرَبَاتُ الْعَشْرُ עֶשֶׂר מַכּוֹת מִצְרַיִם. ضِرَابٌ הִזְדַּוְּגוּת (של בעלי חיים). ضَرِيبٌ 1. מַכֶּה. 2. דּוֹמֶה, כְּמוֹ. ضَرِيبَةٌ ج ضَرَائِبُ מַס, הֶטֵּל. ضَرِيبَةٌ تَصَاعُدِيَّةٌ מַס פְּרוֹגְרֵסִיבִי. ضَرِيبَةُ الدَّخْلِ מַס הַכְנָסָה. ضَرِيبَةٌ عَقَارِيَّةٌ (ضَرِيبَةُ أَمْلَاكٍ) מַס רְכוּשׁ. ضَرِيبَةُ الْقِيمَةِ الْمُضَافَةِ (الإِضَافِيَّةِ) מַס עֵרֶךְ מוּסָף. ضَرِيبَةٌ كَلَامِيَّةٌ מַס שְׂפָתַיִם. ضَرِيبِيٌّ שֶׁל מַס. إِزْدِوَاجٌ ضَرِيبِيٌّ כֶּפֶל מַס. سَنَةٌ ضَرِيبِيَّةٌ שְׁנַת מַס. مَضْرِبٌ ج مَضَارِبُ 1. מְקוֹם הַמַּכָּה, חַבּוּרָה. 2. חַד, לַהַב (של חרב). إِنَّهُ مَضْرِبُ الأَمْثَالِ 1. הוּא דֻּגְמָה וּמוֹפֵת. 2. הוּא מָשָׁל וּשְׁנִינָה. مِضْرَبٌ ج مَضَارِبُ 1. אֹהֶל גָּדוֹל. 2. מַאֲהָל. 3. מַחְבֵּט, רַחַת. 4. מַקְצֵף, מַטְרֵף. مَضَارِبُ الْبَدْوِ מַאֲהָלֵי הַבֶּדְוִים. مِضْرَابٌ מַחְבֵּט, רַחַת. مُضَارَبَةٌ ج مُضَارَبَاتٌ 1. סְפְסָרוּת, סְפֶּקוּלַצְיָה. 2. הַפְקָעַת שְׁעָרִים. 3. תַּחֲרוּת. إِضْرَابٌ שְׁבִיתָה. إِضْرَابٌ عَنِ الطَّعَامِ שְׁבִיתַת רָעָב. تَضَارُبٌ הִתְנַגְּשׁוּת, סְתִירָה, נִגּוּדִים. تَضَارُبُ الأَنْبَاءِ יְדִיעוֹת סוֹתְרוֹת. اِضْطِرَابٌ ج اِضْطِرَابَاتٌ 1. בִּלְבּוּל, מְבוּכָה, הִתְרַגְּשׁוּת. 2. מְהוּמָה, בֶּהָלָה, אִי סֵדֶר, הַפְרָעָה. اِضْطِرَابَاتٌ نَفْسِيَّةٌ הַפְרָעוֹת נַפְשִׁיּוֹת (פסיכולוגיות). ضَارِبٌ ج ضَوَارِبُ מַכֶּה, הוֹלֵם. قُوَّةٌ عَسْكَرِيَّةٌ ضَارِبَةٌ כֹּחַ מַחַץ צְבָאִי. طَيْرٌ ضَوَارِبُ צִפּוֹרִים נוֹדְדוֹת. الْعُرُوقُ الضَّوَارِبُ הָעוֹרְקִים. مَضْرُوبٌ 1. מֻכֶּה. 2. שֶׁנִּקְבַּע מוֹעֲדוֹ. 3. מֻכְפָּל (מספר). مُضْطَرِبٌ 1. מְבֻלְבָּל, נִרְגָּשׁ, נָבוֹךְ. 2. מְעֹרְעָר.

ضَرَجَ ـِ ضَرَّجَ II 1. צָבַע בְּאָדֹם. 2. הִכְתִּים בְּדָם. تَضَرَّجَ V 1. הָאֱדִים (פנים). 2. הֻכְתַּם בְּדָם. سَقَطَ مُتَضَرِّجًا بِدَمِهِ נָפַל כְּשֶׁהוּא מִתְבּוֹסֵס בְּדָמוֹ. ضُبِطَ مُضَرَّجَ الْيَدَيْنِ נִתְפַּס בִּשְׁעַת בִּצּוּעַ הָרֶצַח.

(ضرح) ضَرِيحٌ ج أَضْرِحَةٌ 1. קֶבֶר. 2. מָאוּזוֹלֵאוֹן. ضَرِيحُ الْجُنْدِيِّ الْمَجْهُولِ קֶבֶר הַחַיָּל הָאַלְמוֹנִי.

ضَرَسَ ـِ נָשַׁךְ (בכוח). ضَرَسَهُ الزَّمَانُ נִשְׁחַק בְּצוּק הָעִתִּים. ضَرِسَ ـَ קָהוּ שִׁנָּיו. الآبَاءُ يَأْكُلُونَ الْحِصْرِمَ وَالأَبْنَاءُ يَضْرَسُونَ אָבוֹת אָכְלוּ בֹסֶר וְשִׁנֵּי בָנִים תִּקְהֶינָה. ضَرَّسَ II נָשַׁךְ. أَضْرَسَ IV הִקְהָה שִׁנָּיו (חומץ). ضِرْسٌ ج أَضْرَاسٌ وَضُرُوسٌ שֵׁן טוֹחֶנֶת. ضِرْسُ الْعَقْلِ שֵׁן בִּינָה. حَلَّى ضِرْسَهُ הִמְתִּיק פִּיו, אָכַל קִנּוּחַ. ضَرُوسٌ 1. נַשְׁכָן. 2. מְכַלָּה, טוֹחֶנֶת (מלחמה). حَرْبٌ ضَرُوسٌ מִלְחֶמֶת דָּמִים, מִלְחֶמֶת כְּלָיוֹן. تَضَارِيسُ טוֹפּוֹגְרַפְיָה. تَضَارِيسُ الأَرْضِ טוֹפּוֹגְרַפְיָה שֶׁל פְּנֵי הַשֶּׁטַח.

ضَرَطَ ـِ הִפִּיחַ, פָּלַט גַּזִּים, "הִפְלִיץ". ضَرْطٌ. ضُرَاطٌ נְפִיחָה, פְּלִיטַת גַּזִּים.

ضَرَعَ ـَ תָּפַס שַׁד אִמּוֹ (תינוק). ضَرِعَ ـَ 1. נֶחֱלַשׁ. 2. إِلَى נִכְנַע, הִשְׁפִּיל עַצְמוֹ. 3. הִתְחַנֵּן, הִפְצִיר בְּ־. ضَارَعَ III דָּמָה לְ־, שָׁוֶה לְ־. أَضْرَعَ IV إِلَى הִכְנִיעַ אֶת־, הִתִּישׁ. تَضَرَّعَ V إِلَى. لِـ 1. נִכְנַע לְ־, הִשְׁפִּיל עַצְמוֹ לִפְנֵי־. 2. הִתְחַנֵּן, הִתְפַּלֵּל, הֶעְתִּיר תְּחִנָּתוֹ. ضَرْعٌ ج ضُرُوعٌ 1. עָטִין, כְּחָל. 2. שַׁד, דַּד. أَهْلَكَ الزَّرْعَ وَالضَّرْعَ כִּלָּה אָדָם וּבְהֵמָה, הִשְׁמִיד אֶת הַכֹּל. ضِرْعٌ דּוֹמֶה, שָׁוֶה לְ־, כְּמוֹ. ضَرَاعَةٌ 1. כְּנִיעוּת, הַשְׁפָּלָה. 2. תְּחִנָּה. مُضَارَعَةٌ דִּמְיוֹן, הֱיוֹת שָׁוֶה לְ־. تَضَرُّعٌ 1. תְּחִנָּה, תַּחֲנוּנִים. 2. תְּפִלָּה (לאלוהים). مُضَارِعٌ שָׁוֶה לְ־, דּוֹמֶה, כְּמוֹ. (الفِعْلُ) الْمُضَارِعُ 1. פֹּעַל הַנִּבְנֶה בְּאוֹתִיּוֹת אית"ן וּמְצַיֵּן הֹוֶה וְעָתִיד. 2. מִשְׁקָל בְּשִׁירָה הָעַרְבִית (مَفَاعِيلُ فَاعِلَاتُنْ פעמיים).

ضِرْغَمٌ ج ضَرَاغِمُ. ضِرْغَامٌ ج ضَرَاغِمَةٌ 1. אַרְיֵה. 2. אַמִּיץ.

ضَرِمَ ـَ נִצַּת, נִדְלַק. ضَرَّمَ II. أَضْرَمَ IV הִצִּית (אש), הִדְלִיק, הִבְעִיר. تَضَرَّمَ V. إِضْطَرَمَ VIII בָּעַר, נִדְלַק, הִתְלַקַּח, עָלָה בָּאֵשׁ. ضِرَامٌ 1. בְּעֵרָה, הִתְלַקְּחוּת, דְּלֵקָה. 2. (ביחיד: ضِرَامَةٌ) זְרָדִים, עֲצֵי הַסָּקָה. مُضْرِمٌ צוֹרֵב (במחשב). إِضْطِرَامٌ הִתְלַקְּחוּת, הִתְלַהֲטוּת, לַהַט, בְּעֵרָה. إِضْطِرَامُ الْعَوَاطِفِ הִתְלַהֲטוּת (הִתְגַּעֲשׁוּת) הָרְגָשׁוֹת. مُضْطَرِمٌ בּוֹעֵר, לוֹהֵט, מִתְלַקֵּחַ.

(ضرو. ضري) ضَرِيَ ـَ 1. הָפַךְ לְפֶרֶא. 2. הֵעֵז, הִרְהִיב עֹז. 3. הֶחְמִיר, נַעֲשָׂה קָשֶׁה. ضَرَّى II. أَضْرَى IV 1. חִזֵּק. 2. بِـ שִׁשָּׁה (כלב) בְּ־, אִמֵּן לְצַיִד, עוֹרֵר בְּ־. ضَارٍ(ي) ج ضَوَارٍ(ي) 1. פֶּרֶא, פִּרְאִי, טוֹרֵף. 2. מְאֻמָּן (כלב, עף וכו'). حَرْبٌ ضَارِيَةٌ מִלְחָמָה עַזָּה. ضَرَاوَةٌ 1. טְרִיפָה. 2. פְּרָאוּת.

ضَعْضَعَ 1. מוֹטֵט, הָרַס, עִרְעֵר. 2. הֶחֱלִישׁ. تَضَعْضَعَ 1. הִתְמוֹטֵט, נֶהֱרַס. 2. הִתְמַעֵט, תָּשַׁשׁ, נֶחֱלַשׁ, הִתְנַוֵּן. ضَعْضَعَةٌ הֶרֶס, הֲרִיסָה, תְּשִׁישׁוּת, הִתְנַוְּנוּת. مُتَضَعْضِعٌ חַלָּשׁ, תָּשׁוּשׁ, מִתְמוֹטֵט וְהוֹלֵךְ.

ضَعُفَ ـُ רָפָה, חָלַשׁ, תַּשׁ כֹּחוֹ. ضَعَّفَ II 1. הִכְפִּיל. 2. הֶחֱלִישׁ, הִתִּישׁ. ضَاعَفَ III הִכְפִּיל. أَضْعَفَ IV הֶחֱלִישׁ, שִׁלַּח רָזוֹן בְּגוּפוֹ. تَضَاعَفَ VI הֻכְפַּל, הִתְרַבָּה. إِسْتَضْعَفَ X 1. חָשַׁב אֶת־ לְחַלָּשׁ. 2. הִשְׁפִּיל. ضَعْفٌ. ضُعْفٌ חֻלְשָׁה, רִפְיוֹן, תְּשִׁישׁוּת. ضَعْفُ (ضُعْفُ) الإِرَادَةِ חֹסֶר כֹּחַ רָצוֹן. ضَعْفُ التَّنَاسُلِ חֹסֶר כֹּחַ גַּבְרָא, אִימְפּוֹטֶנְצִיָּה. ضِعْفٌ ج أَضْعَافٌ כָּפוּל. إِزْدَادَ أَضْعَافًا مُضَاعَفَةً גָּדַל פִּי כַּמָּה וְכַמָּה. ضَعِيفٌ ج ضُعَفَاءُ وَضِعَافٌ חַלָּשׁ, רָפֶה, חֲסַר כֹּחַ, תָּשׁוּשׁ. ضَعِيفُ الإِرَادَةِ חֲסַר כֹּחַ רָצוֹן, חֲדַל אִישִׁים. ضَعِيفُ الأُسْلُوبِ בַּעַל סִגְנוֹן לָקוּי (פָּגוּם). ضَعِيفُ الْعَقْلِ רְפֵה שֵׂכֶל, לְקוּי בְּשִׂכְלוֹ. ضَعِيفُ الْقَلْبِ 1. בַּעַל לֵב

חלש. 2. מוג לב, רכרוכי. **الجِنْسُ الضَّعِيفُ** המין החלש. **إضْعَافٌ** החלשה, הרפיה. **تَضَاعِيفُ** 1. גוף הכתב, טקסט, קונטקסט. 2. בין השיטין, בקרב־. **مُضَاعَفَةٌ. تَضَاعُفٌ** הכפלה, התרבות. **مُضَاعَفٌ** 1. כפול, מכפל, מרבה. 2. דו־טורי (עמוד בספר). **مُضَاعَفٌ. مُضَعَّفٌ** גזרת הכפולים (בדקדוק). **مُضَاعَفَاتٌ** השלכות, השפעות. **مُسْتَضْعَفٌ** חלוש, מסכן. **المُسْتَضْعَفُونَ فِي الأَرْضِ** המסכנים עלי אדמות.

ضَغَثَ ـَ בלבל. **ضَغِثَ** ـَ היה מבלבל, חסר סדר. **ضِغْثٌ** ج **أَضْغَاثٌ** 1. חבילת זרדים. 2. חפן. 3. ערבוביה, חסר סדר. **أَضْغَاثُ أَحْلَامٍ** 1. בליל חלומות, חלומות שוא. 2. סיוטים. **ضِغْثٌ عَلَى إِبَّالَةٍ** פת׳ ע׳ (أبل) إِبَّالَة.

ضَغَطَ ـَ 1. לחץ, דחס, דחק. 2. הדגיש. 3. צמצם (דיבור). 4. **عَلَى** העיק על־, הציק ל־, הכביד על־, אלץ את־. 5. הקיש (על מקלדת). **إِنْضَغَطَ** VII נלחץ, נדחס, נכבש (במכבש וכו׳). **ضَغْطٌ** ج **ضُغُوطٌ** 1. לחץ, דחיסות. 2. כווץ (חומר במחשב). **ضَغْطُ الدَّمِ** לחץ הדם. **ضَغْطُ الرَّأْيِ العَامِّ** לחץ דעת הקהל. **ضَغْطُ الهَوَاءِ. الضَّغْطُ الجَوِّيُّ** לחץ האויר. **ضَاغِطٌ** לוחץ, מלחיץ. **ضَاغُوطٌ** סיוט ע׳ (كبس) كَابُوس. **ضَاغِطٌ** ج **ضَوَاغِطُ. آلَةٌ ضَاغِطَةٌ. ضَاغِطَةٌ** ج **ضَوَاغِطُ** מדחס, מכבש (לכותנה למשל). **مَضْغُوطٌ** 1. דחוס, לחוץ, כבוש. 2. מכווץ (חומר ממוחשב). **تَضَاغُطٌ** דחיסות. **مِضْغَطٌ** ج **مَضَاغِطُ** מד לחץ, מנומטר.

ضَغَنَ ـَ נטר איבה, שטם, שנא. **تَضَاغَنَ** VI שטם. **ضِغْنٌ** ج **أَضْغَانٌ. ضَغِينَةٌ** ج **ضَغَائِنُ** נטירת איבה, משטמה, שנאה. **لَا يُضْمِرُ لَهُ ضَغِينَةً** אינו נוטר לו איבה.

(ضف) **ضِفَّةٌ** ج **ضِفَافٌ** 1. גדה, חוף. 2. קבוצת אנשים, קהל. **الضِّفَّةُ الغَرْبِيَّةُ** הגדה המערבית (של הירדן).

ضِفْدَعَةٌ. ضِفْدَعٌ. ضُفْدُعٌ ג׳ ج **ضَفَادِعُ** צפרדע. **ضِفْدَعٌ بَشَرِيٌّ. رَجُلُ ضَفَادِعَ** איש צפרדע, אמודאי.

ضَفَرَ ـِ **ضَفْرٌ** II קלע (שער, חוטים וכו׳), פתל, שזר, שלב. **ضَافَرَ** III עזר, סייע ל־. **تَضَافَرَ** VI חבר עם־, התאחד (למען מטרה), הצטרף ל־. **ضَفْرٌ** ج **ضُفُورٌ. ضَفَارٌ** ج **ضُفُرٌ** רצועת האכף, חגורה. **ضَفِيرَةٌ** ج **ضَفَائِرُ** צמה, מקלעת, מחלפה. **تَضَافُرٌ** התחברות, הצטרפות יחד.

(ضفو) **ضَفَا** ـُ צמח, גדל, שפע, גלש. **أَضْفَى** IV **عَلَى** 1. השפיע על־, הגדיש את־, נתן (בשפע) ל־. 2. שוה, אצל, נסך על־. **أَضْفَى عَلَيْهِ جَمَالًا** נסך עליו יופי (חן). **إِضْفَاءٌ** האצלה, שווי, נסיכה. **ضَافٍ(ي)** 1. שופע, מלא. 2. מפורט. 3. מכסה (בגד). 4. מקיף. **تَقْرِيرٌ ضَافٍ** דוח מפורט (מקיף).

ضَلَّ ـِ 1. סטה, סר (מן הדרך הנכונה). 2. תעה, אבד, לא מצא את דרכו. 3. כשל, הלך שולל. **ضَلَّ سَعْيُهُ** מאמציו היו לשוא. **ضَلَّ طَرِيقَهُ** לא מצא את דרכו, תעה בדרכו. **ضَلَّلَ** II. **أَضَلَّ** IV 1. התעה, הטה מן הדרך הנכונה. 2. הטעה, הכשיל, הוליך שולל. 3. האשים את־ שהוא תועה. **ضَلٌّ. ضَلَالٌ ضَلَالَةٌ** 1. תעיה, סטיה (מדרך הישר), הטיה מן, טעות, איבוד דרך. 2. אבדון, כליה. **ضَلَالُ التَّعَاظُمِ** ע׳ **خُنْزُوَانِيَّةٌ. ضَلَالُ الأَلْوَانِ** עורון צבעים ע׳ (عمي) **عَمَى الأَلْوَانِ، الدَّلْتُونِيَّةُ. تَضْلِيلٌ. إِضْلَالٌ** התעיה, הטעיה, הולכת שולל. **ضَالٌّ** ج **ضَوَالُّ وضُلَّالٌ** 1. תועה, טועה, סוטה (מדרך הישר), משוטט. 2. אבוד. **الكِلَابُ الضَّالَّةُ** כלבים משוטטים. **ضَالَّةٌ** דבר אבוד, אבדה. **ضَالَّةٌ مَنْشُودَةٌ** אבדה מבוקשת. **الحِكْمَةُ ضَالَّةُ المُؤْمِنِ** פת׳ החכמה היא מבוקשו של המאמין, ראשית חכמה קנה חכמה. **مُضَلَّلٌ. مُضِلٌّ** מתעה, מטעה, מוליך שולל, מכשיל.

ضَلَعَ ـَ 1. נכפף, עקם. 2. סטה, סר מן־. **ضَلِعَ** ـَ **مَعَ** צדד ב־, נטה ל־. 4. הכה את צלעותיו. 5. צלע ע׳ **ظَلَعَ. ضَلِعَ** ـَ 1. נכפף, היה עקום. 2. שבע, רוה. **ضَلُعَ** ـُ 1. חזק, התחזק. 2. התמחה, היה בקי ב־, ידע ביסודיות. **ضَلَّعَ** II 1. כפף, עקם. 2. צלע, הגביל בצלעות (צורה הנדסית). **تَضَلَّعَ** V. **إِسْتَضْلَعَ** X 1. שבע, רוה. 2. היה בקי, התמחה, ידע באופן יסודי. **إِضْطَلَعَ** VIII **بِـ فِي** מלא (תפקיד), קים, נשא (באחריות). **إِضْطَلَعَ بِمَسْؤُولِيَّتِهِ** נשא באחריותו, מלא את תפקידו. **ضِلَعٌ** אהדה, חבה. **ضَلْعُهُ مَعَهُ** הוא אוהד אותו. **ضِلَعٌ. ضِلْعٌ** ج **ضُلُوعٌ وأَضْلَاعٌ وأَضْلُعٌ** ור״נ 1. צלע. 2. קרב, חביון לב. 3. קו במצלע (בהנדסה). **مُتَسَاوِي الأَضْلَاعِ** שוה צלעות. **لَهُ ضِلْعٌ فِي الجَرِيمَةِ** יש לו חלק בפשע, מעורב בעבירה. **ضَلِيعٌ** 1. חזק, איתן. 2. בקי, ממחה, יודע על בוריו. **ضَلَاعَةٌ** 1. חזק, איתנות, חסינות. 2. בקיאות, ממחיות. **مُضَلَّعٌ** 1. מצלע (בהנדסה). 2. מקווקו, מקשט בקוים. **صَاجٌ مُضَلَّعٌ** לוחות גליים מגלוונים. **مُتَضَلِّعٌ** בקי, ממחה, מאמן.

ضُلْفَةٌ מ׳ צלע הדלת (מתוך שתיים).

ضُلْمَةٌ T מ׳ ממלאים ע׳ (حشو) **مَحْشِيٌّ. دُولْمَة**.

ضَمَّ ـُ **إِلَى** 1. צרף, ספח, חבר, הוסיף, אחד, שתף. 2. קבץ, אסף. 3. כלל, הכליל, הכניס. 4. נקד ב-**ضَمَّة** (בדקדוק). **ضَمَّتْهُ إِلَى صَدْرِهَا** חבקה אותו. **ضَمَّهُ إِلَى المُنَظَّمَةِ** צרף אותו לארגון. **إِنْضَمَّ** VII **إِلَى** הצטרף, הסתפח, התוסף אל־, השתתף, נכלל ב־. **ضَمٌّ** 1. צרוף, ספוח, שתוף. 2. סימן **ضَمَّة** (בדקדוק). **ضَمَّةٌ** סימן תנועת ـُ על האות. **ضَمِيمٌ** מספח, תוספת. **ضَمِيمَةٌ** ج **ضَمَائِمُ** 1. תוספת משכרת. 2. נספח, הוספה. **إِنْضِمَامٌ** הצטרפות, התחברות, הסתפחות, כניסה אל־. **إِضْمَامَةٌ** ج **أَضَامِيمُ** 1. חבילה (של עיתונים וכו׳), תיק. 2. צרור, זר, אגדת פרחים. **مَضْمُومٌ** 1. מצרף, מספח, מכנס, סגור. 2. מנקד ב־**ضَمَّة** (ـُ).

مُنْضَمّ מְצֹרָף. نِظَامٌ مُنْضَمٌّ מִבְנֶה מְכֻנָּס (בצבא).

(ضمحل) إضْمَحَلَّ 1. נֶחְלַשׁ, הִתְנַוֵּן. 2. הָלַךְ וְנֶעֱלַם, הִתְפּוֹרֵר, נָגוֹז, נָמוֹג, הִתְמוֹטֵט. إضْمِحْلاَلٌ הִתְנַוְּנוּת, הֵחָלְשׁוּת, הֵעָלְמוּת, הִתְמוֹטְטוּת. مُضْمَحِلٌّ מְנֻוָּן, הוֹלֵךְ וְנֶעֱלָם, נֶחְלָשׁ, נָגוֹז.

ضَمَخَ ـُ ضَمَّخَ II בִּשֵּׂם, הִזְלִיף בְּשָׂמִים עַל־. تَضَمَّخَ V הִתְבַּשֵּׂם, הִזְלִיף גּוּפוֹ בְּבֹשֶׂם.

ضَمَدَ ـِ ضَمَّدَ II חָבַשׁ (פצע), קָשַׁר בְּתַחְבֹּשֶׁת, עָטַף. ضِمَادٌ 1. חֲבִישַׁת פֶּצַע. 2. ج أضْمِدَةٌ وضَمَائِدُ תַּחְבֹּשֶׁת. ضِمَادَةٌ ج ضَمَائِدُ תַּחְבֹּשֶׁת. مُضَمِّدٌ חוֹבֵשׁ. مُضَمِّدَةٌ חוֹבֶשֶׁת, אָחוֹת.

ضَمُرَ ـُ רָזָה, כָּחַשׁ, נַעֲשָׂה רָזֶה. ضَمَّرَ II שִׁלַּח רָזוֹן, הִרְזָה, עָשָׂה לְצָנוּם. أضْمَرَ IV 1. שִׁלַּח רָזוֹן. 2. הִטְמִין, הִסְתִּיר, הִצְפִּין. أضْمَرَ لَهُ الحُبَّ רָחַשׁ לוֹ אַהֲבָה. أضْمَرَ لَهُ الشَّرَّ נָטַר לוֹ אֵיבָה. تَضَمَّرَ V רָזָה, כָּחַשׁ. ضُمْرٌ. ضُمُورٌ רָזוֹן, כְּחִישׁוּת, הִדַּלְדְּלוּת. ضُمُورُ العَضَلاَتِ אַטְרוֹפְיָה, נִוּוּן שְׁרִירִים. ضِمَارٌ מְפֻקְפָּק. دَيْنٌ ضِمَارٌ חוֹב אָבוּד. ضَمِيرٌ ج ضَمَائِرُ 1. צָפוּן, חָבוּי. 2. מַצְפּוּן, מוּסַר כְּלָיוֹת, הָרֶגֶשׁ הַמּוּסָרִי שֶׁל אָדָם. 3. מִלַּת גּוּף, כִּנּוּי גּוּף (בדקדוק). تَأْنِيبُ الضَّمِيرِ ע׳ أنب. حَيُّ الضَّمِيرِ בַּעַל מַצְפּוּן. رَاحَةُ ضَمِيرٍ מַצְפּוּן נָקִי. فَاقِدُ الضَّمِيرِ חֲסַר מַצְפּוּן. مِضْمَارٌ ج مَضَامِيرُ 1. מִגְרָשׁ (למירוץ סוסים). 2. תְּחוּם, שֶׁטַח פְּעֻלָּה, כַּר פְּעִילוּת, שָׂדֶה. إضْمَارٌ 1. הַצְפָּנָה, הַסְתָּרָה. 2. הֲפִיכַת מִשְׁקַל בְּשִׁירָה מ־مُتَفَاعِلُنْ ל־مُسْتَفْعِلُنْ. 3. כִּנּוּי גּוּף מֻרְמָז. ضَامِرٌ כָּחוּשׁ, רָזֶה, צָנוּם. مُضْمَرٌ 1. מֻצְפָּן, חָבוּי. 2. מִלַּת כִּנּוּי (בדקדוק).

ضَمِنَ ـَ 1. עָרַב, הִתְחַיֵּב, הִבְטִיחַ, הָיָה אַחֲרַאי ל־. 2. חָכַר, קִבֵּל בַּחֲכִירָה אוֹ בִּשְׂכִירוּת. 3. עָבַט, נָתַן בְּמַשְׁכּוֹן. 4. כָּלַל אֶת־. 5. הָיָה בָּטוּחַ ב־. مَنْ يَضْمَنُ لِي أنْ؟ מִי לְיָדַי יִתָּקַע כִּי? מִי יַבְטִיחַ לִי ש־? ضَمَّنَ II 1. הִכְלִיל, כָּלַל ב־, הִכְנִיס ב־. تَضَمَّنَ V הֵכִיל, כָּלַל בְּתוֹכוֹ (בְּחֻבּוֹ), חָבַק, קִפֵּל בְּתוֹכוֹ, הִקִּיף, הֶחֱזִיק. تَضَامَنُوا VI עָרְבוּ זֶה לָזֶה, הִתְחַיְּבוּ. تَضَامَنَ VI הָיָה סוֹלִידָרִי עִם־, הִזְדַּהָה עִם־, הָיָה שֻׁתָּף ל־. ضِمْنٌ תּוֹךְ, קֶרֶב, פְּנִים, חֻבּוֹ שֶׁל־. ضِمْنَهُ בְּתוֹכוֹ, בְּחֻבּוֹ, בְּקִרְבּוֹ. ضِمْنًا 1. בְּמַשְׁתָּמֵעַ, בְּמֻרְמָז. 2. בְּכֹחַ (לא בפועל), בְּפוֹטֶנְצְיָה. مَفْهُومٌ ضِمْنًا מוּבָן בְּמַשְׁתָּמֵעַ. مِنْ ضِمْنِهِمْ מִתּוֹכָם, מִקִּרְבָּם. ضِمْنِيٌّ בְּמַשְׁתָּמֵעַ, לֹא בְּצוּרָה מְפֹרֶשֶׁת. إعْتِرَافٌ ضِمْنِيٌّ הַכָּרָה דֶּה־פַקְטוֹ. ضَمَانٌ 1. עַרְבוּת, עֲרֻבָּה, אַחֲרָיוּת, הִתְחַיְּבוּת, בִּטָּחוֹן. 2. בִּטּוּחַ. 3. חֲכִירָה (של שטח אדמה), שְׂכִירוּת. ضَمَانٌ اجْتِمَاعِيٌّ בִּטָּחוֹן סוֹצְיָאלִי. ضَمَانٌ بَنْكِيٌّ (مَصْرِفِيٌّ) עַרְבוּת בַּנְקָאִית. ضَمَانٌ جَمَاعِيٌّ (مُشْتَرَكٌ) בִּטָּחוֹן קְבוּצָתִי (בין מדינות). شَرِكَةُ ضَمَانٍ חֶבְרַת בִּטּוּחַ. مَحْدُودُ الضَّمَانِ (م.ض.) בְּעֵרָבוֹן מֻגְבָּל (בע"מ). ضَمِينٌ ج ضُمَنَاءُ. ضَامِنٌ עָרֵב, אַחֲרַאי. ضَمَانَةٌ עֲרֻבָּה, עַרְבוּת. تَضْمِينٌ 1. הַכְלָלָה, הַכְנָסַת פְּרָטִים. 2. צִטּוּט. تَضَامُنٌ 1. עַרְבוּת הֲדָדִית, הִזְדַּהוּת, סוֹלִידָרִיּוּת. 2. שֻׁתָּפוּת. تَضَامُنًا مَعَ בְּהִזְדַּהוּת עִם־. تَضَامُنِيٌّ סוֹלִידָרִי. رُوحٌ تَضَامُنِيَّةٌ רוּחַ צֶוֶת. مَضْمُونٌ ج مَضَامِينُ 1. בָּטוּחַ. 2. תֹּכֶן. 3. מַהוּת. الشَّكْلُ وَالمَضْمُونُ ע׳ شكل. مُضَمَّنٌ מְצֹרָף, לוּט. مُتَضَامِنٌ מִזְדַּהֶה עִם־, סוֹלִידָרִי.

ضَنَّ ـِ بِـ 1. הִתְקַמְצֵן, קִמֵּץ ב־, קָפַץ אֶת יָדוֹ, חָס עַל־, הָיָה כִּילַי. 2. לֹא מָשׁ מִמְּקוֹמוֹ. ضَنَّ بِمُلْكِهِ חָס עַל רְכוּשׁוֹ. ضَنِينٌ ج أضِنَّاءُ 1. קַמְצָן, כִּילַי. 2. צַר עַיִן.

ضَنَكَ ـُ דָּחַק, הֵצַר, צִמְצֵם (מחייתו). ضَنُكَ ـُ 1. הָיָה צַר (דָּחוּק), הָיָה מְצֻמְצָם. 2. חָלָה, לָקָה (בגופו או בשכלו). ضَنْكٌ צַר, מְצֻמְצָם, דָּחוּק. عَيْشٌ ضَنْكٌ חַיֵּי מְצוּקָה וְצִמְצוּם.

ضَنِيَ ـَ תַּשׁ כּוֹחוֹ, תָּשַׁשׁ, נֶחְלַשׁ, רָפָה. أضْنَى IV הִתִּישׁ, הֶחֱלִישׁ, הֶלְאָה, הוֹגִיעַ. أضْنَاهُ المَرَضُ הַמַּחֲלָה הִתִּישָׁה אוֹתוֹ. ضَنًى 1. תְּשִׁישׁוּת, חֻלְשָׁה, רִפְיוֹן, חֹסֶר כֹּחַ. 2. מ׳ מַחְמַל נֶפֶשׁ. يَا ضَنَايَ יַלְדִּי, מַחְמַל נַפְשִׁי. مُضْنٍ(ي) מַתִּישׁ, מַלְאֶה. مُضْنًى מֻתָּשׁ, תָּשׁוּשׁ, חַלָּשׁ, יָגֵעַ. ضَنِيٌّ חוֹלֶה.

ضَهَدَ ـَ דִּכֵּא, נָגַשׂ, רָדַף. إضْطَهَدَ VIII רָדַף, הֵצִיק, לָחַץ, דִּכֵּא, נָגַשׂ, רָדָה ב־. إضْطِهَادٌ ج إضْطِهَادَاتٌ דִּכּוּי, רְדִיפָה, נְגִישָׂה, עִנּוּי. مُضْطَهِدٌ מְדַכֵּא, נוֹגֵשׂ, מֵצִיק, צוֹרֵר. مُضْطَهَدٌ רָדוּף עַל צַוָּאר, נִרְדָּף, מְדֻכָּא.

ضَهْرٌ ج ضُهُورٌ. ضَاهِرٌ פִּסְגַּת הָהָר.

(ضهي) ضَاهَى III דָּמָה ל־, שָׁוָה ל־. ضَاهَى بَيْنَهُ وَبَيْنَ فُلاَنٍ הִשְׁוָה בֵּינוֹ וּבֵין פְּלוֹנִי. لاَ يُضَاهَى שֶׁאֵין דּוֹמֶה לוֹ, אֵין בִּלְתּוֹ, יְחִיד סְגֻלָּה. مُضَاهَاةٌ 1. דִּמְיוֹן. 2. הַשְׁוָאָה, אֲנָלוֹגְיָה, הַקְבָּלָה. مُضَاهٍ(ي) דּוֹמֶה, מַקְבִּיל, שָׁוֶה.

(ضوا) ضَاءَ ـُ הֵאִיר, נָגַהּ, זָרַח. ضَوَّأَ II. أضَاءَ IV 1. הֵאִיר, הֵפִיץ אוֹר, הִגִּיהַּ. 2. הִדְלִיק אוֹר. تَضَوَّأَ V הִשְׁתַּדֵּל לִרְאוֹת (כשהוא בחושך). إسْتَضَاءَ X 1. הִדְלִיק, הֵאִיר. 2. הִתְאַמֵּץ לִרְאוֹת לָאוֹר (פנס למשל). 3. בִּקֵּשׁ דַּעַת (נְאוֹרוּת). ضَوْءٌ. ضُوءٌ ج أضْوَاءٌ. ضِيَاءٌ אוֹר, זֹהַר, אוֹרָה, מָאוֹר. ضَوْءٌ أمَامِيٌّ אוֹר (פָּנָס) קִדְמִי (במכונית). ضَوْءُ الشَّمْسِ אוֹר הַשֶּׁמֶשׁ. ضَوْءُ السَّمَاءِ זֹהַר הָרָקִיעַ. ضَوْءٌ كَاشِفٌ (كَشَّافٌ) זַרְקוֹר. أعْطَى الضَّوْءَ الأخْضَرَ נָתַן אוֹר יָרֹק. ألْقَى الضَّوْءَ عَلَى הֵפִיץ אוֹר עַל־, בֵּאֵר. عَلَى (فِي) ضَوْءِ לְאוֹר־. سَلَّطَ الأضْوَاءَ عَلَيْهِ ע׳ (سلط). أضْوَاءٌ وَظِلاَلٌ אוֹרוֹת וּצְלָלִים. ضَوْئِيٌّ שֶׁל אוֹר, אוֹרִי. سَنَةٌ ضَوْئِيَّةٌ שְׁנַת אוֹר. هُوَ الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسَ ضِيَاءً وَالقَمَرَ نُورًا ק׳ הוּא אֲשֶׁר שָׁת אֶת הַשֶּׁמֶשׁ לְמָאוֹר וְאֶת הַיָּרֵחַ לְאוֹרָה. إضَاءَةٌ תְּאוּרָה.

(ضور) ضَارَ ـُ 1. גָּוַע בָּרָעָב. 2. הֵזִיק. تَضَوَّرَ V הִתְפַּתֵּל מֵרָעָב אוֹ מִכְּאֵב

אַחֵר. ضَوْرٌ. تَضَوُّرٌ רָעָב חָזָק.

ضَوْضَاءُ. ضَوْضَى רַעַשׁ, שָׁאוֹן, הֲמֻלָּה רַבָּה. ضَوْضَائِيٌّ רַעֲשָׁנִי.

(ضوع) ضَاعَ ـُ تَضَوَّعَ V נָדַף (ריח בשמים). ضَوَّعَ II הִדִּיף, הֵפִיץ רֵיחַ נִיחוֹחַ.

(ضوي) ضَوَى ـِ إِلَى נָטָה אֶל־, הִצְטָרֵף. ضَوِيَ ـَ רָזָה, הִצְטַמֵּק. أَضْوَى IV הֵבִיא צֶאֱצָאִים חֲלוּשִׁים. إِغْتَرِبُوا لاَ تَضْوُوا ח' הִנָּשְׂאוּ עִם נָכְרִיּוֹת וְאַל תָּבִיאוּ צֶאֱצָאִים חֲלוּשִׁים. إِنْضَوَى VII إِلَى הִצְטָרֵף אֶל־. إِنْضَوَى تَحْتَ لِوَائِهِ הִתְפַּקֵּד תַּחַת דִּגְלוֹ. ضَاوٍ(ي) רָזֶה, רָעֵב. إِنْضِوَاءٌ הִצְטָרְפוּת, הִתְפַּקְּדוּת תַּחַת דֶּגֶל.

(ضير) ضَارَ ـِ הִזִּיק. لاَ يَضِيرُنِي الْعَمَلُ הָעֲבוֹדָה לֹא תַּזִּיק לִי. ضَيْرٌ נֵזֶק, רַע. لاَ ضَيْرَ عَلَيْكَ לֹא יְאֻנֶּה לְךָ רַע.

(ضيز) ضَازَ ـَ عَلَى קִפֵּחַ, הִפְחִית. قِسْمَةٌ ضِيزَى ק' חֲלֻקַּת חָמָס (כלתי צודקת).

(ضيع) ضَاعَ ـِ אָבַד, הָיָה וְנֶעֱלַם. مَا ضَاعَ حَقٌّ وَرَاءَهُ مُطَالِبٌ הַתּוֹבֵעַ אֶת זְכוּתוֹ יְקַבְּלֶהָ. ضَيَّعَ II. أَضَاعَ IV אִבֵּד, כִּלָּה, הִפְסִיד, בִּזְבֵּז. الصَّيْفَ ضَيَّعْتِ اللَّبَنَ פת' כְּשֶׁרָצִיתִי לֹא רָצִיתָ, עַכְשָׁו שֶׁאַתָּה רוֹצֶה אֵינִי רוֹצָה. أَضَاعَ صَوَابَهُ אִבֵּד אֶת עֶשְׁתּוֹנוֹתָיו. أَضَاعَ عَلَيْهِ الْفُرْصَةَ הִשְׁמִיט מִיָּדוֹ אֶת הַהִזְדַּמְּנוּת. أَضَاعَ وَقْتَهُ בִּזְבֵּז אֶת זְמַנּוֹ. ضَيْعَةٌ 1. אִבּוּד, בִּזְבּוּז. 2. ج ضِيَاعٌ חַוָּה חַקְלָאִית, אֲחֻזָּה. ضَيَاعٌ אָבְדָן, אֲבַדּוֹן, בִּזְבּוּז. مِضْيَاعٌ בַּזְבְּזָן, פַּזְרָן. تَضْيِيعٌ. إِضَاعَةٌ אִבּוּד, הַחְמָצָה, בִּזְבּוּז. إِضَاعَةُ الْوَقْتِ בִּזְבּוּז זְמַן. ضَائِعٌ אָבוּד. الْحُبُّ الضَّائِعُ הָאַהֲבָה הָאֲבוּדָה (הַנִּכְזֶבֶת). الشَّبَابُ (الْجِيلُ) الضَّائِعُ הַנֹּעַר (הַדּוֹר) הָאָבוּד, הַנֹּעַר (הַדּוֹר) הָאֻמְלָל. مَضْيَعَةٌ אָבְדָן, הֶרֶס, רַשְׁלָנוּת. مَضْيَعَةٌ لِلْوَقْتِ בִּזְבּוּז זְמַן.

(ضيف) ضَافَ ـِ 1. אֵרַח, אִכְסֵן. 2. הִתְאָרֵחַ. ضَيَّفَ II אֵרַח. أَضَافَ IV 1. אֵרַח, הִכְנִיס אוֹרְחִים. 2. إِلَى הוֹסִיף, צֵרֵף, סִפֵּחַ אֶל־. 3. הִסְמִיךְ (בדקדוק). أَضِفْ إِلَى ذَلِكَ זֹאת וְעוֹד, נוֹסָף עַל כָּךְ. إِنْضَافَ VII הִתְוַסֵּף, צֹרַף, חֻבַּר. إِسْتَضَافَ X 1. בִּקֵּשׁ לְאָרֵחַ, בִּקֵּשׁ אֶת חֶבְרָתוֹ שֶׁל־, אֵרַח. 2. בִּקֵּשׁ לְהִתְאָרֵחַ אֵצֶל־. ضَيْفٌ ج ضُيُوفٌ وَأَضْيَافٌ אוֹרֵחַ. نَزَلَ (حَلَّ) ضَيْفًا عِنْدَهُ הִתְאָרֵחַ אֶצְלוֹ. ضَيْفُ الشَّرَفِ אוֹרֵחַ כָּבוֹד. ضِيَافَةٌ אֵרוּחַ, הַכְנָסַת אוֹרְחִים, קַבָּלַת פְּנֵי אוֹרְחִים. دَارُ ضِيَافَةٍ בֵּית הַאֲרָחָה, מָלוֹן, אַכְסַנְיָה. مِضْيَافٌ מַכְנִיס אוֹרְחִים, מְאָרֵחַ. مَضَافَةٌ. مَضْيَفَةٌ בֵּית הַאֲרָחָה. إِضَافَةٌ 1. הוֹסָפָה, תּוֹסֶפֶת. 2. סְמִיכוּת (בדקדוק). إِضَافَةً إِلَى ذَلِكَ. بِالإِضَافَةِ إِلَى ذَلِكَ נוֹסָף עַל כָּךְ, זֹאת וְעוֹד. إِضَافِيٌّ נוֹסָף, מַשְׁלִים. مَبْلَغٌ إِضَافِيٌّ תּוֹסֶפֶת (סכום כסף). سَاعَاتٌ إِضَافِيَّةٌ שָׁעוֹת נוֹסָפוֹת. إِضَافِيَّةٌ יַחֲסִיּוּת (בפילוסופיה בין שני נושאים כמו טוב ורע). مُضِيفٌ 1. מְאָרֵחַ. 2. דַּיָּל. مُضَافٌ 1. מוּסָף, הוֹסָפָה, נִסְפָּח. 2. נִסְמָךְ (בדקדוק). مُضَافٌ إِلَيْهِ סוֹמֵךְ (בדקדוק). ضَرِيبَةُ الْقِيمَةِ الْمُضَافَةِ ע' (ضرب) ضَرِيبَة.

(ضيق) ضَاقَ ـِ הָיָה צַר מִלְּהָכִיל, הָיָה מֻגְבָּל, הִצְטַמְצֵם, הָיָה דָּחוּק. ضَاقَ بِهِ الْوَقْتُ דָּחֲקָה בּוֹ הַשָּׁעָה. ضَاقَتْ بِهِ الأَرْضُ הָיָה חֲסַר יֶשַׁע, הָיָה בְּמֵצַר. ضَاقَ بِهِ ذَرْعًا ע' ذَرْع. ضَاقَتْ يَدُهُ عَنْ نَجْدَتِهِ קָצְרָה יָדוֹ מִלְּהוֹשִׁיעוֹ. ضَيَّقَ II הֵצֵר, צִמְצֵם. ضَيَّقَ الْحِصَارَ הִדֵּק אֶת הַמָּצוֹר. ضَيَّقَ عَلَيْهِ الْخِنَاقَ ע' (خنق) خِنَاق. ضَيَّقَ الْفَجْوَةَ بَيْنَهُمَا צִמְצֵם אֶת הַפַּעַר בֵּינֵיהֶם. ضَايَقَ III הֵצֵר, הֵצִיק, לָחַץ עַל־, הֵעִיק, נָגַשׂ. يُضَايِقُ النَّاسَ מֵצִיק לַאֲנָשִׁים. تَضَايَقَ VI 1. נַעֲשָׂה צַר, הֻגְבַּל. 2. مِنْ קָצָה נַפְשׁוֹ ב־, הִרְגִּישׁ מוּעָקָה, לֹא סָבַל אֶת־. ضِيقٌ 1. צָרוּת, דֹּחַק. 2. מְצוּקָה, לַחַץ, צָרָה, אִי נוֹחוּת. ضِيقُ ذَاتِ الْيَدِ קֹצֶר יָד, עֹנִי, אֶבְיוֹנוּת. ضِيقُ الْمَقَامِ (النِّطَاقِ) חֹסֶר מָקוֹם, קֹצֶר הַיְרִיעָה. ضِيقُ النَّفَسِ קֹצֶר נְשִׁימָה ע' رَبْو. ضَيِّقٌ צַר, מְצֻמְצָם. ضَيِّقُ الْبَاعِ קְצַר יָד, חֲסַר אוֹנִים. ضَيِّقُ الْخُلُقِ (الصَّدْرِ) קְצַר רוּחַ (נֶפֶשׁ). ضَيِّقُ الْعَقْلِ קְצַר דַּעַת, מֻגְבָּל בְּשִׂכְלוֹ. ضَيِّقُ النِّطَاقِ קְצַר טְוָח. مَضِيقٌ ج مَضَايِقُ מֵצַר יַמִּי. مَضِيقُ جَبَلِ طَارِقٍ מֵצַר גִּיבְּרַלְטָר. تَضْيِيقٌ הֲצָרָה, צִמְצוּם. تَضْيِيقُ الْحِصَارِ הִדּוּק הַמָּצוֹר. مُضَايَقَةٌ הַטְרָדָה, הֲצָרַת צְעָדִים, הַפְרָעָה, הַכְבָּדָה. مُضَايَقَةٌ جِنْسِيَّةٌ הַטְרָדָה מִינִית. ضَائِقَةٌ מְצוּקָה, נֵטֶל, מוּעָקָה, קֹשִׁי. ضَائِقَةٌ مَالِيَّةٌ מְצוּקָה כַּסְפִּית. مُضَايِقٌ מַפְרִיעַ, גּוֹרֵם צָרוֹת, מֵצִיק.

(ضيم) ضَامَ ـِ إِسْتَضَامَ X 1. חָמַס, עָשַׁק, קִפֵּחַ. 2. הִשְׁפִּיל. ضَيْمٌ ج ضُيُومٌ חָמָס, עֹשֶׁק, קִפּוּחַ, הַשְׁפָּלָה, דִּכּוּי. ضَامَةٌ צֹרֶךְ, נְחִיצוּת.

ط ט. 1. הָאוֹת הַשֵּׁשׁ עֶשְׂרֵה בָּא"ב הָעַרְבִי, שְׁמָהּ طَاء טָאא' וְהִיא אוֹת נַחֲצִית שְׁנִיָּה. 2. קִצּוּר שֶׁל قِيرَاطٌ ע' (قرط).

طَاءٌ שֵׁם הָאוֹת ط בְּעַרְבִית.

طَابَةٌ ج طَابَاتٌ כַּדּוּר ע' (كرو) كُرَة.

طَابُو T טַאבּוּ, רִשּׁוּם קַרְקָעוֹת.

طَابُورٌ T ج طَوَابِيرُ 1. גְּדוּד, גַּיִס, בַּטַּלְיוֹן. 2. מִסְדָּר, טוּר. 3. עֲמוּדָה (בעיתון). طَابُورٌ خَامِسٌ גַּיִס חֲמִישִׁי. إِنْتَظَرَ فِي الطَّابُورِ חִכָּה בַּתּוֹר.

طَابُونٌ תַּנּוּר ע' (طبن).

طَابِيَةٌ T ج طَوَابٍ(ي) 1. מִבְצָר, מָעוֹז. 2. צְרִיחַ (בשחמט). 3. מ' עֲרֵמַת קַשׁ.

طَاجِنٌ מַחֲבַת ע' (طجن).

طَازَة. طَازَجٌ P טָרִי.

طَأطَأَ רָכַן, הִרְכִּין רֹאשׁ, הִתְכּוֹפֵף. طَأطَأَ رَأْسَهُ (كَالأَسَلِ) כָּפַף כְּאַגְמוֹן רֹאשׁוֹ. مُطَأطِئٌ. مُطَأطَأٌ רָכוּן, כָּפוּף.

طَاغُوتٌ ج طَوَاغِيتُ 1. רוֹדָן אַכְזָר, עָרִיץ. 2. שָׂטָן. 3. עֲבוֹדָה זָרָה. أُعْبُدُوا اللهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ ק' עִבְדוּ אֶת הָאֱלֹהִים וְהִתְרַחֲקוּ מֵהַשָּׂטָן.

طَاقٌ. طَاقَةٌ. طَاقِيَةٌ ע' (طوق).

طَاقَمٌ ע' (طقم).

طَاوِلَةٌ .It ج طَاوِلَاتٌ שֻׁלְחָן. تِنِسُ الطَّاوِلَةِ טֶנִיס שֻׁלְחָן. لُعْبَةُ الطَّاوِلَةِ מִשְׂחַק שֵׁשׁ בֵּשׁ.

طَاسٌ. طَاسَةٌ סֵפֶל, קְעָרִית.

طَاوُوسٌ ע' (طوس).

طَبَّ ـِ 1. טִפֵּל (טיפול רפואי), רִפֵּא. 2. תִּקֵּן, הֵיטִיב. 3. נָהַג בְּעַדִּינוּת וּבִמְתִינוּת. 4. הָיָה מֻמְחֶה (מֻנְסֶּה). طَبَّبَ II רִפֵּא, טִפֵּל. تَطَبَّبَ V 1. הִתְרַפֵּא. 2. עָסַק בִּרְפוּאָה (בחוסר מומחיות). إِسْتَطَبَّ X 1. בִּקֵּשׁ עֵצָה רְפוּאִית. 2. בִּקֵּשׁ תְּרוּפָה לְמַדְוֵהוּ. طِبٌّ. طِبَابَةٌ רְפוּאָה, מַדַּע הָרִפּוּי. طِبُّ الأَسْنَانِ רְפוּאַת שִׁנַּיִם. الطِّبُّ الْبَدِيلُ רְפוּאָה אַלְטֶרְנָטִיבִית. طِبٌّ بَيْطَرِيٌّ רְפוּאָה וֶטֶרִינָרִית. طِبٌّ شَرْعِيٌّ רְפוּאָה מִשְׁפָּטִית. كُلِّيَّةُ الطِّبِّ בֵּית סֵפֶר לִרְפוּאָה. طِبِّيٌّ רְפוּאִי, תְּרוּפָתִי, אַמְבּוּלָטוֹרִי. طَبِيبٌ ج أَطِبَّاءُ רוֹפֵא, מְרַפֵּא. طَبِيبٌ أَخِصَّائِيٌّ (اخْتِصَاصِيٌّ) רוֹפֵא מֻמְחֶה. طَبِيبٌ نَفْسِيٌّ פְּסִיכִיאָטֶר. رَئِيسُ (كَبِيرُ) الأَطِبَّاءِ רוֹפֵא רָאשִׁי. طَبِيبٌ يُدَاوِي النَّاسَ وَهُوَ عَلِيلٌ פת' אָסְיָא אַסִּי חִגַּרְתָּךְ, רוֹפֵא רַפֵּא עַצְמְךָ. مَطَبٌّ ج مَطَبَّاتٌ מַהֲמוֹרָה. مَطَبٌّ صِنَاعِيٌّ פַּס הַאֲטָה. مَطَبٌّ هَوَائِيٌّ כִּיס אֲוִיר (בתעופה). تَطْبِيبٌ רִפּוּי, טִפּוּל בְּחוֹלִים.

طَبَخَ ـُ בִּשֵּׁל. إِنْطَبَخَ VII הִתְבַּשֵּׁל. طَبْخٌ בִּשּׁוּל. طَبْخَةٌ ج طَبَخَاتٌ תַּבְשִׁיל, אֹכֶל מְבֻשָּׁל. طَبَخَ طَبْخَةً "בִּשֵּׁל דַּיְסָה". طَبِيخٌ ج أَطْبِخَةٌ תַּבְשִׁיל. طِبَاخَةٌ בִּשּׁוּל, טַבָּחוּת, מְלֶאכֶת הַבִּשּׁוּל, קוּלִינַרְיָה. مَطْبَخٌ ج مَطَابِخُ מִטְבָּח, חֲדַר בִּשּׁוּל.

طَبَرٌ P ج أَطْبَارٌ גַּרְזֶן.

طَبْشُورَةٌ T ج طَبَاشِيرُ גִּיר. طَبَاشِيرِيٌّ גִּירִי.

طَبْطَبَ 1. כִּדְרֵר. 2. הִכָּה בְּמַיִם. طَبْطَابَةٌ מַחְבֵּט.

طَبَعَ ـَ 1. הִדְפִּיס, הֶעְתִּיק בִּדְפוּס. 2. טָבַע, צָר צוּרָה, חָקַק. 3. חָתַם, רָשַׁם, שָׂם חוֹתָם, הִטְבִּיעַ בְּחוֹתֶמֶת. 4. בָּרָא (אלוהים), קָרַץ. 5. אָטַם, סָגַר. 6. הִשְׁאִיר אֶת רִשּׁוּמוֹ. طَبَعَ اللهُ عَلَى قَلْبِهِ אֱלֹהִים אָטַם (חָתַם) אֶת לִבּוֹ. طَبَعَ بِطَابِعِهِ קָרַץ אֶת- כִּדְמוּתוֹ. طَبَعَ قُبْلَةً عَلَى خَدِّهَا נָשַׁק לָהּ עַל לֶחְיָהּ. طَبَّعَ II 1. אִלֵּף, הִרְגִּיל, חִנֵּךְ ל-. 2. נִרְמֵל (יחסים למשל). 3. הִדְפִּיס. تَطَبَّعَ V הִסְתַּגֵּל ל-, הִכְשִׁיר עַצְמוֹ ל-, סִגֵּל אֹפִי. تَطَبَّعَ بِطِبَاعِهِ סִגֵּל לְעַצְמוֹ אֶת אָפְיוֹ. إِنْطَبَعَ VII 1. נִדְפַּס, נֶחְתַּם, הֶחְתַּם, נִרְשַׁם. 2. הִתְרַשֵּׁם. طَبْعٌ 1. הַדְפָּסָה, דְּפוּס. 2. ج طِبَاعٌ وَأَطْبَاعٌ טֶבַע, אֹפִי, צִבְיוֹן, תְּכוּנָה, מִדָּה. طَبْعًا. بِالطَّبْعِ בְּוַדַּאי, כַּמּוּבָן, בָּרוּר. سَيِّءُ الطَّبْعِ רַע מֶזֶג. تَحْتَ الطَّبْعِ בִּדְפוּס, עוֹמֵד לָצֵאת לָאוֹר (ספר וכו'). طَبْعُ الْحَجَرِ דְּפוּס אֶבֶן, לִיתוֹגְרַפְיָה. طَبْعَةٌ הַדְפָּסָה, מַהֲדוּרָה, הוֹצָאָה. طَبْعَةٌ مُنَقَّحَةٌ מַהֲדוּרָה מְתֻקֶּנֶת. طَابِعَةٌ ج طَابِعَاتٌ מַדְפֶּסֶת. طَبَّاعٌ מַדְפִּיס. طِبَاعٌ אֹפִי ע' طَبْع. طِبَاعَةٌ אֻמָּנוּת הַדְּפוּס. طَبِيعَةٌ ج طَبَائِعُ 1. טֶבַע. 2. אֹפִי, תְּכוּנָה, צִבְיוֹן, מֶזֶג, מִדָּה. 3. נוֹף. بِطَبِيعَةِ الْحَالِ בְּדֶרֶךְ הַטֶּבַע, כָּרָגִיל, כַּמּוּבָן. عِلْمُ الطَّبِيعَةِ מַדְּעֵי הַטֶּבַע. فَلْسَفَةُ مَا وَرَاءِ الطَّبِيعَةِ מֶטָפִיזִיקָה, הַמַּדָּע שֶׁמֵּעֵבֶר לַטֶּבַע. طَبِيعِيٌّ 1. טִבְעִי, מוּבָן מֵאֵלָיו, מְקֻבָּל, רָגִיל. 2. נָטוּרָלִיסְט. الطَّبِيعِيَّاتُ. الْعُلُومُ الطَّبِيعِيَّةُ מַדְּעֵי הַטֶּבַע. الْمَذْهَبُ الطَّبِيعِيُّ. طَبِيعِيَّةٌ נָטוּרָלִיזְם. مَطْبَعَةٌ ج مَطَابِعُ בֵּית דְּפוּס. حُرِّيَّةُ الْمَطَابِعِ חֹפֶשׁ הָעִתּוֹנוּת (הַפִּרְסוּם). مَطْبَعِيٌّ שֶׁל דְּפוּס. خَطَأٌ (غَلَطٌ) مَطْبَعِيٌّ טָעוּת דְּפוּס. إِنْطِبَاعٌ ج إِنْطِبَاعَاتٌ רֹשֶׁם, רִשּׁוּם, הַשְׁפָּעָה. أَحْدَثَ انْطِبَاعًا عَمِيقًا עָשָׂה (הִשְׁאִיר) רֹשֶׁם עָמֹק. إِنْطِبَاعِيٌّ אִימְפְּרֶסְיוֹנִיסְטִי (באמנות), הִתְרַשְּׁמוּתִי. إِنْطِبَاعِيَّةٌ אִימְפְּרֶסְיוֹנִיזְם. طَابَعٌ ج طَوَابِعُ 1. בּוּל. 2. תְּכוּנָה, סִימָן הֶכֵּר, מַעֲלָה, יִתְרוֹן. طَابِعُ دَمْغَةٍ תַּו דֹּאַר. لَهُ طَابَعٌ مُمَيِّزٌ יֵשׁ לוֹ אֹפִי מְיֻחָד. طَبَعَهُ بِطَابَعِهِ הִשְׁאִיר בּוֹ אֶת חוֹתָמוֹ (רִשּׁוּמוֹ). مَطْبُوعٌ מֻדְפָּס, חָתוּם (בחותמת וכו'). مَطْبُوعٌ بِطَابَعِهِ קֹרֶץ כִּדְמוּתוֹ (כְּאָפְיוֹ). مَطْبُوعٌ عَلَى קֹרֶץ מ-. شَاعِرٌ مَطْبُوعٌ מְשׁוֹרֵר אוֹתֶנְטִי (בַּעַל אֹפִי מְיֻחָד). مَطْبُوعَاتٌ דִּבְרֵי דְּפוּס, פִּרְסוּמִים. قَانُونُ الْمَطْبُوعَاتِ חֹק הָעִתּוֹנוּת.

طَبَّقَ II 1. יִשֵּׂם, בִּצֵּעַ, הִגְשִׁים. 2. כִּסָּה, סָתַם. طَبَّقَتْ شُهْرَتُهُ الآفَاقَ. طَبَّقَ

صيتُهُ الخَافِقَيْنِ יָצָא שְׁמוֹ לְמֵרָחוֹק, שְׁמוֹ הָלַךְ לְפָנָיו. طَابَقَ III 1. חָפַף, הָיָה שָׁוֶה (שני משולשים למשל), כִּסָּה, הִתְאִים, הִקְבִּיל, דָּמָה, הָלַם. 2. بَيْنَ הִשְׁוָה בֵּין־, הִקְבִּיל בֵּין־. 3. عَلَى הִסְכִּים עַל־. أَطْبَقَ IV 1. סָגַר, כִּסָּה, עָצַם. 2. عَلَى הִסְכִּים עַל־. 3. הִסְתָּעֵר (על אויב), סָגַר עַל־. 4. ע' فَخَّمَ. أَطْبَقَ شَفَتَيْهِ קָפַץ שְׂפָתָיו, שָׁתַק. أَطْبَقَ عَلَى رَقَبَتِهِ חָנַק אוֹתוֹ. أَطْبَقَ اللَّيْلُ שָׂרַר חֹשֶׁךְ לַיְלָה. تَطَبَّقَ V נִתְכַּסָּה, נִסְגַּר. إِنْطَبَقَ VII 1. נִתְכַּסָּה, נִסְגַּר. 2. عَلَى חָפַף, תָּאַם אֶת־, חָל עַל־. إِنْطَبَقَ عَلَيْهِ القَانُونُ הַחֹק חָל עָלָיו. وَلَو انْطَبَقَتِ السَّمَاءُ عَلَى الأَرْضِ אֲפִלּוּ יִפְּלוּ הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ. طِبْقٌ תּוֹאֵם, דּוֹמֶה. طِبْقَ الأَصْلِ מְדֻיָּק, לְפִי הַמָּקוֹר. طِبْقًا لِـ בְּהֶתְאֵם לְ־, לְפִי־, בְּדִיּוּק לְפִי־. طَبَقٌ ج أَطْبَاقٌ 1. מִכְסֶה. 2. צַלַּחַת. 3. מָנָה (מתוך ארוחה). 4. מַגָּשׁ (מעין סל נצרים רחב). 5. ج طِبَاقٌ עֲרֵמָה, גֹּדֶשׁ. طَبَقٌ رَئِيسِيٌّ מָנָה עִקָּרִית (בארוחה). طَبَقٌ طَائِرٌ צַלַּחַת מְעוֹפֶפֶת. أَطْبَاقٌ طَائِرَةٌ 1. צַלָּחוֹת מְעוֹפְפוֹת. 2. עַבַּ"מִים. عَلَى طَبَقٍ مِنْ ذَهَبٍ עַל טַס שֶׁל זָהָב (כֶּסֶף). طَبَقَةٌ ج طَبَقَاتٌ وطِبَاقٌ 1. שִׁכְבָה, רֹבֶד, נִדְבָּךְ. 2. קוֹמָה, דְּיוֹטָה. 3. מַעֲמָד, דַּרְגָּה. طَبَقَةٌ اجْتِمَاعِيَّةٌ רֹבֶד (מַעֲמָד) חֶבְרָתִי. الطَّبَقَةُ الرَّاقِيَةُ הַמַּעֲמָד הָעֶלְיוֹן. طَبَقَةٌ صَوْتِيَّةٌ טוֹן, צְלִיל, גֹּבַהּ קוֹל. الطَّبَقَةُ العُمَّالِيَّةُ (الكَادِحَةُ) מַעֲמַד הַפּוֹעֲלִים. طَبَقَةُ المَنْبُوذِينَ (الطَّبَقَةُ النَّجِسَةُ) כַּת הַמֻּקְצִים (בהודו). صِرَاعُ (حَرْبُ) الطَّبَقَاتِ מִלְחֶמֶת מַעֲמָדוֹת. عِلْمُ طَبَقَاتِ الأَرْضِ גֵּאוֹלוֹגְיָה, תּוֹרַת הָאָרֶץ. طَبَقِيٌّ מַעֲמָדִי. الصِّرَاعُ الطَّبَقِيُّ מִלְחֶמֶת הַמַּעֲמָדוֹת. طَبَقِيَّةٌ מַעֲמָדִיּוּת. طَابَقٌ ج طَوَابِقُ קוֹמָה, דְּיוֹטָה. طَابَقٌ عُلْوِيٌّ קוֹמָה עֶלְיוֹנָה. طَابُوقَةٌ ج طَابُوقٌ وطَوَابِيقُ לְבֵנָה שְׂרוּפָה. طُبَّاقٌ קִיוָן (צמח). طِبَاقٌ הַפֶּכִּי (כגון: يُحْيِي وَيُمِيتُ), מִנְגָּד, אַנְטִיתֶזָה. مَطْبَقِيَّةٌ 1. מִתְקָן לְיִבּוּשׁ כֵּלִים (במטבח). 2. סִיר הַמַּעֲלוֹת ע' سَفَرْطَاس. تَطْبِيقٌ יִשּׂוּם, בִּצּוּעַ, הַגְשָׁמָה, עֲשִׂיָּה, הוֹצָאָה לַפֹּעַל. تَطْبِيقِيٌّ יִשּׂוּמִי, שִׁמּוּשִׁי, מַעֲשִׂי. عُلُومٌ تَطْبِيقِيَّةٌ מִקְצוֹעוֹת טֶכְנִיִּים. مُطَابَقَةٌ. تَطَابُقٌ 1. חֲפִיפָה. 2. סִינְתֶּזָה, הַתְאָמָה. مُطَابِقٌ חוֹפֵף, אָמִין, מַתְאִים. مُطَابِقٌ لِلْحَقِيقَةِ מַתְאִים לָאֱמֶת, אֲמִתִּי. مُطْبِقٌ מֻחְלָט, גָּמוּר, נֶחֱרָץ, טוֹטָלִי. جَهْلٌ مُطْبِقٌ בּוּרוּת מֻחְלֶטֶת (טוֹטָלִית). طَبَاقٌ. طُبَاقٌ טַבָּק. إِطْبَاقٌ הַטְעָמַת אוֹת ע' (فخم) تَفْخِيم.

طَبَلَ ـ طَبَّلَ II תּוֹפֵף, הִכָּה בְּתֹף. طَبَّلَ وَزَمَّرَ הֵקִים רַעַשׁ. طَبَّلَ وَزَمَّرَ لَهُ שָׁר לוֹ "מַה יָּפִית", הִתְרַפֵּס. طَبْلٌ ج طُبُولٌ وأَطْبَالٌ תֹּף. طَبْلٌ أَجْوَفُ נְעֹר וָרֵיק, אִסְפְּרָא בִּלְגִינָא. طَبْلَةٌ ج طَبَلَاتٌ 1. תֹּף. 2. שֻׁלְחָן קָטָן. طَبْلَةُ الأُذُنِ ע' أُذُن. طَبَّالٌ מְתוֹפֵף, מַכֵּה בְּתֹף. تَطْبِيلٌ תִּיפּוּף. بِالتَّطْبِيلِ وَالتَّزْمِيرِ בְּתֻפִּים וּבִמְחוֹלוֹת. طَبْلِيَّةٌ שֻׁלְחָן אֹכֶל עָגֹל.

(طبن) طَابُونٌ. طَابُونَةٌ ج طَوَابِينُ טַבּוּן, תַּנּוּר אֲפִיָּה עַרְבִי. طَبَّانٌ T צָמִיג.

طَبَنْجَةٌ T אֶקְדָּח.

طُبُوغْرَافِيَا G טוֹפּוֹגְרַפְיָה.

طَجَنَ ـ בִּשֵּׁל בְּמַחֲבַת, טִגֵּן. طَاجِنٌ ج طَوَاجِنُ 1. מַחֲבַת. 2. מ' קְדֵרַת חֶרֶס. مُطَجَّنٌ מְטֻגָּן.

طَحِلَ ـ גָּדַל טְחוֹלוֹ. طِحَالٌ ج طُحُلٌ טְחוֹל. طُحَالٌ דַּלֶּקֶת הַטְּחוֹל.

طُحْلُبٌ ج طَحَالِبُ טַחֲלָב, אַצּוֹת, יְרֹקֶת.

طَحَنَ ـ 1. טָחַן, הֵדֵק, שָׁחַק, כָּתַשׁ. 2. הֵמִית. تَطَاحَنُوا VI לָחֲמוּ זֶה בָּזֶה, הִתְקוֹטְטוּ, הִתְנַצְּחוּ. إِنْطَحَنَ VII נִטְחַן, נִשְׁחַק. طِحْنٌ. طَحِينٌ קֶמַח. جَعْجَعَةٌ وَلاَ أَرَى طِحْنًا פת' נְשִׂיאִים, וְרוּחַ וְגֶשֶׁם אָיִן. طَحِينَةٌ טְחִינָה. حَلْوَى طَحِينِيَّةٌ מ' חַלְבָה, חַלְוָה. طَحَّانٌ טָחָן, טוֹחֵן. طَاحُونٌ. طَاحُونَةٌ ج طَوَاحِينُ טַחֲנָה, מִטְחָנָה. طَاحُونَةُ هَوَاءٍ טַחֲנַת רוּחַ. مِطْحَنَةٌ ج مَطَاحِنُ מִטְחָנָה. طَاحِنٌ. طَاحِنَةٌ ج طَوَاحِنُ טוֹחֶנֶת (שן). حَرْبٌ طَاحِنَةٌ מִלְחֶמֶת חָרְמָה. مَطْحُونٌ 1. טָחוּן (עד דק). 2. מְדֻכָּא. الطَّبَقَاتُ المَطْحُونَةُ הַשְּׁכָבוֹת הַמְּדֻכָּאוֹת (הָעֲנִיּוֹת).

طَرَّ ـ 1. חָתַךְ. 2. חִדֵּד, הִשְׁחִיז. 3. צָמַח. طَرَّ شَارِبُهُ צָמַח שְׂפָמוֹ. طُرًّا כֻּלָּם. أَحَبَّ النَّاسَ طُرًّا אָהַב אֶת כָּל הָאֲנָשִׁים לְלֹא יוֹצֵא מִן הַכְּלָל. طُرَّةٌ ج طُرَرٌ 1. בְּלוֹרִית, קְוֻצַּת שֵׂעָר. 2. סֵמֶל הָאִימְפֶּרְיָה הָעוֹתְ'מָאנִית ע' طُغْرَاء.

طَرَأَ ـ 1. עַל חָל (שינוי) בְּ־, קָרָה, אֵרַע, הִתְרַחֵשׁ. 2. צָץ (רעיון למשל). طَرَأَتْ لِي فِكْرَةٌ צָץ (עָלָה) לִי רַעְיוֹן. مَاذَا طَرَأَ عَلَيْهِ؟ מָה קָרָה לוֹ? طَرِيءٌ טָרִי. طَارِئٌ ج طَوَارِئُ פִּתְאוֹמִי, לְפֶתַע, בִּלְתִּי צָפוּי, יוֹצֵא מִן הַכְּלָל. اجْتِمَاعٌ طَارِئٌ יְשִׁיבָה שֶׁלֹּא מִן הַמִּנְיָן, יְשִׁיבַת חֵרוּם. طَارِئَةٌ ج طَوَارِئُ 1. חֵרוּם. 2. צָרָה, פֻּרְעָנוּת. تَعْبِئَاتُ الطَّوَارِئِ מְנוֹת חֵרוּם. حَالَةُ طَوَارِئَ מַצַּב חֵרוּם. غُرْفَةُ الطَّوَارِئِ חֲדַר מַצָּב. قَانُونُ الطَّوَارِئِ תַּקָּנָה (חֹק) לִשְׁעַת חֵרוּם. قِسْمُ الطَّوَارِئِ חֲדַר מִיּוּן. قُوَّةُ الطَّوَارِئِ الدَّوْلِيَّةُ כֹּחַ הַחֵרוּם שֶׁל הָאו"ם.

طَرِبَ ـ רָטַט (משמחה, ממוזיקה וכו'), הִתְרַגֵּשׁ, הִגִּיעַ לִידֵי אֶקְסְטָזָה. أَطْرَبَ IV נִגֵּן, שָׁר (בצורה מרגשת), הִרְנִין, רִגֵּשׁ. طَرَبٌ ج أَطْرَابٌ רִגּוּשׁ מוּזִיקָלִי לִירִי, אֶקְסְטָזָה, רֶטֶט, שִׂמְחָה, עֲלִיצוּת. آلَةُ طَرَبٍ כְּלִי נְגִינָה. كَوْكَبُ الطَّرَبِ זַמַּר כּוֹכָב. طَرِبٌ ج طِرَابٌ נִרְגָּשׁ, אָחוּז אֶקְסְטָזָה, מְרֻגָּשׁ (משיר, משירה וכו'). طَرُوبٌ שָׂמֵחַ, מְרֻגָּשׁ. إِطْرَابٌ הַנְעָמָה, הַרְטָטָה (על ידי זמרה וכו'). مُطْرِبٌ 1. זַמָּר. 2. מְנַעִים, מַרְטִיט. مُطْرِبَةٌ זַמֶּרֶת. مُطْرِبَةُ الشَّرْقِ כִּנּוּיָהּ שֶׁל הַזַּמֶּרֶת הַמִּצְרִיָּה אֻם כֻּלְתּ'וּם.

طَرْبُوشٌ T ج طَرَابِيشُ תַּרְבּוּשׁ. طَرَابِيشِيٌّ מְיַצֵּר אוֹ מְתַקֵּן תַּרְבּוּשִׁים. مُطَرْبَشٌ. مُتَطَرْبِشٌ 1. חָבוּשׁ תַּרְבּוּשׁ. 2. מ' בֶּן הַמַּעֲמָד הַבֵּינוֹנִי הַגָּבוֹהַּ (במצרים שלפני המהפכה).

طَرَحَ ـ 1. הֵטִיל, זָרַק, הִשְׁלִיךְ, הִכְרִיעַ, הִפִּיל. 2. חִסֵּר, הִפְחִית (בחשבון). 3. عَلَى הִצִּיג, הֶעֱמִיד בִּפְנֵי־, הִצִּיעַ לְ־. 4. طَرَحَتْ הִפִּילָה (אישה). طَرَحَ الثِّقَةَ بِالحُكُومَةِ

העמיד להצבעת אמון בממשלה, בקש אמון בממשלה. طَرَحَ سُؤَالاً הציג שאלה. طَرَحَ القَضِيَّةَ لِلْبَحْثِ (لِلْمُنَاقَشَةِ) העמיד (הציג) את הבעיה לדיון. طَارَحَ III 1. שוחח עם־, החליף דברים עם־. 2. התחרה (בשירה). طَارَحَهُ الحَدِيثَ גלגל (החליף) אתו שיחה. طَارَحَهَا الغَرَامَ התנה אהבים עמה. تَطَارَحَ V התגלגל. إِنْطَرَحَ VII عَلَى 1. הוטל על־, השלך על־, נזרק על־, נפל על־. 2. השתטח, הפיל עצמו. إِطَّرَحَ VIII הטיל למרחוק. طَرْحٌ 1. השלכה, זריקה, הרחקה. 2. הפלה. 3. מינוס, חסור (בחשבון), הפחתה. 4. תפיסה, השגה, הנחה. طَرْحُ البَحْرِ (النَّهْرِ) אדמת סחף על חוף. طَرْحٌ فِكْرِيٌّ תפיסה רעיונית. طَرْحَةٌ ج طُرَحٌ وطِرَاحٌ צעיף (של נשים). طَرْحَةُ العَرُوسِ הינומה. طَرِيحٌ ج طَرْحَى מוטל, זרוק, שרוע, עזוב. طَرِيحُ الفِرَاشِ רתוק למטתו, חולה. طَرِيحَةٌ עבודה קבלנית. شُغْلٌ (عَمَلٌ) بِالطَّرِيحَةِ חלטורה, עבודה צדדית. أُطْرُوحَةٌ עבודת מחקר לקבלת תאר אקדמי, דיסרטציה. مَطْرَحٌ ج مَطَارِحُ 1. מקום. 2. כסא, מושב. مَطْرُوحٌ 1. מוטל, זרוק, משלך. 2. מצג, מצע. 3. מחסר (בחשבון), מפחת. مُنْطَرِحٌ מוטל, שרוע.

طَرْخُونٌ G לענה דרקונית (צמח, tarragon).

طَرَدَ ـُ 1. גרש, הרחיק, סלק. 2. פטר. 3. הגלה, עקר (מארצו). 4. הפיץ, עשה לרוח. طَرَدَهُ مِنَ الوَظِيفَةِ פטר (סלק) אותו מהתפקיד. طَارَدَ III רדף, רץ אחרי־, עקב אחרי־. أَطْرَدَ IV פקד לגרש. إِطَّرَدَ VIII 1. נעשה רצוף, נתרצף, השתלשל, השתלב בשרשרת. 2. רוח (כלל), הקיף. إِسْتَطْرَدَ فِي. مِنْ... إِلَى המשיך מנושא לנושא, הוסיף ואמר. طَرْدٌ 1. גרוש, סלוק, פטורים. 2. ج طُرُودٌ צרור, חבילה. طَرْدٌ بَرِيدِيٌّ חבילת דאר. صُنْدُوقُ الطَّرْدِ ע' صُنْدُوق. بَحَثَ القَضِيَّةَ طَرْدًا وَعَكْسًا חקר (למד) את הבעיה מכל צדדיה. طَرْدِيَّاتٌ שירי ציד. طَرْدِيٌّ יחס ישר (במתמטיקה). طَرِيدٌ מגרש, מסלק, מרחק, עקור. الطَّرِيدَانِ היום והלילה. طَرِيدَةٌ ج طَرَائِدُ נצוד (חיה בידי צייד), חיה לכודה. طَرَّادٌ. طَرَّادَةٌ ج طَرَّادَاتٌ סירת, אנית מלחמה. مُطَارَدَةٌ רדיפה, מרוץ אחר־, ריצה, מעקב, הטפלות. إِطِّرَادٌ המשך, סדירות, תמידות. إِطِّرَادُ التَّقَدُّمِ המשך התקדמות. إِسْتِطْرَادٌ ج إِسْتِطْرَادَاتٌ סטיה מהנושא, מעבר מנושא לנושא. مُطَارِدٌ רודף. مُطَارِدَةٌ ج مُطَارِدَاتٌ מטוס יירוט. مُطَّرِدٌ מתמשך, רציף, סדור, עוקב. تَقَدُّمٌ مُطَّرِدٌ התקדמות רצופה.

طَرَّزَ II רקם, עשה מעשה רקמה. طَرْزٌ ج طُرُوزٌ. طِرَازٌ ج أَطْرِزَةٌ טיפוס, צורה, דגמה, מודל, דפוס, סוג, סגנון. طِرَازٌ قَدِيمٌ טיפוס (סוג) ישן. مِنَ الطِّرَازِ الأَوَّلِ ממדרגה ראשונה, מן המבחר, משבח. نَظَرِيَّةُ الطِّرْزِ טיפולוגיה, תורת הטיפוסים. تَطْرِيزٌ רקמה, קשוט. طَرَّازٌ רוקם.

طِرْسٌ ج طُرُوسٌ وأَطْرَاسٌ גויל, דף, גליון נייר.

طَرِشَ ـَ נעשה חרש. طَرَشَ ـُ הקיא, פלט (מה שבלע). طَرَّشَ II החריש, עשה לחרש. طَرْشٌ 1. סיוד. 2. ج طُرُوشٌ עדר. طَرَشٌ. طُرْشَةٌ חרשות. أَطْرَشُ ج طُرْشٌ وطُرْشَانٌ חרש. حِوَارُ الطُّرْشَانِ שיחת חרשים. طِرَاشَةٌ סיוד, טיוח.

طُرْشِيٌّ P חמוצים, כבושים.

طَرْطَرَ 1. התפאר. 2. עק' שוטט. طُرْطُورٌ ج طَرَاطِيرُ 1. כובע גרב. 2. חלש, חדל אישים, אדם נלעג.

طَرْطَشَ 1. התיז, הזה (מים). 2. מד' בלבל, הביא לאי סדר. طَرْطَشَةٌ מ' אי סדר, בלבול.

طَرْطُوفَةٌ מ' 1. קצה. 2. כמהה (סוג פטרייה).

طَرْطِيرٌ G טרטר, אבנית, אבן שנים.

طَرَفَ ـِ מצמץ בעיניו, קרץ. طَرُفَ ـُ 1. היה חדש. 2. עורר ענין. طَرَّفَ II שם בקצה. أَطْرَفَ IV ענין, הביא דבר (ספור) חדש, הציג משהו מענין. تَطَرَّفَ V הקצין, היה קיצוני, היה רדיקלי. إِسْتَطْرَفَ X חשב למענין, התיחס אל־ כמקורי. طَرْفٌ 1. עין, מבט. 2. קצה. غَضُّ الطَّرْفِ העלים עין. كَارْتِدَادِ الطَّرْفِ כהרף עין. مِنْ طَرْفٍ خَفِيٍّ בחשאי, בסוד. طَرَفٌ ج أَطْرَافٌ 1. קצה, סוף, גבול, שפה, פנה. 2. צד, חלק. 3. أَطْرَافٌ גפים, ידים ורגלים. عَلَى طَرَفِ اللِّسَانِ על קצה הלשון. عَلَى طَرَفَيْ نَقِيضٍ מנגדים, בסתירה. عَلَى أَطْرَافِ الأَصَابِعِ על קצות האצבעות, עקב בצד אגודל. أَطْرَافُ المَدِينَةِ עבורה של העיר. أَطْرَافُ النِّزَاعِ צדי המחלקת. مِنْ طَرَفِ מצד־, מטעם־. مِنْ طَرَفِ اللِّسَانِ מן השפה ולחוץ. جَاذَبَهُ أَطْرَافَ الحَدِيثِ ע' (جذب). الطَّرَفُ الأَغَرُّ. طَرَفُ الغَارِ טרפלגר (בדרום ספרד). طَرْفَةٌ מבט אחד. فِي طَرْفَةِ عَيْنٍ כהרף עין. طُرْفَةٌ ج طُرَفٌ מפלאה, ספור מענין, אנקדוטה. طَرْفَاءُ אשל (עץ). طَرِيفٌ חדש, מענין, מקורי, מפלא, נדיר. الطَّرِيفُ خَفِيفٌ وَالتَّلِيدُ بَلِيدٌ פת' וישן מפני חדש תוציאו. طَرَافَةٌ חדוש, מקוריות. تَطَرُّفٌ קיצוניות, רדיקליות. مُتَطَرِّفٌ קיצוני, רדיקלי, חסר פשרות. مُسْتَطْرَفٌ חדש, מענין, מפלא, מעורר פליאה.

طَرَقَ ـُ 1. טרק, הקיש, דפק, הכה, הלם. 2. הלך בדרך. طَرَقَ أُذُنَهُ (مَسَامِعَهُ) הגיע לאזנו, שמע. طَرَقَ فِي ذِهْنِهِ עלה (נצנץ) בדעתו. طَرَقَ مَوْضُوعًا جَدِيدًا נגש לנושא חדש. طَرَّقَ II 1. התדפק, דפק בחזקה. 2. חשל. أَطْرَقَ IV הרכין ראשו, החריש. أَطْرَقَ بِرَأْسِهِ השפיל את ראשו (עיניו). تَطَرَّقَ V إِلَى 1. חפש גישה אל־, חדר אל־. 2. נגע (בנושא), טפל, עסק ב־. 3. עבר (לנושא חדש), התיחס ל־. لاَ يَتَطَرَّقُ إِلَيْهِ الشَّكُّ ע' شَكَّ. إِسْتَطْرَقَ X בקש גישה אל־, פלס דרך. طَرْقَةٌ ج طَرَقَاتٌ דפיקה, נקישה, טריקה. طُرْقَةٌ. طَرِيقٌ זו"נ ج طُرُقٌ

وطُرُقَات 1. דרך, כביש, שביל, מעבר. 2. שיטה, אורח. بِطَرِيقِ البَحْرِ דרך הים, בַּיָם. بِطَرِيقِ الجَوّ דרך האויר, באויר. طَرِيقٌ الْتِفَافِيَّةٌ דרך עוקפת, כביש עוקף. طَرِيقٌ رَئِيسِيٌّ (رَئِيسِيَّةٌ) דרך ראשית. طَرِيقٌ سَرِيعٌ. طَرِيقٌ عَالٍ כביש מהיר, אוטוסטרדה. طَرِيقٌ عَامٌّ (عُمُومِيَّةٌ) דרך המלך. طَرِيقُ المُشَاةِ מעבר חציה (להולכי רגל). عَابِرُ طَرِيقٍ עובר אורח. قَاطِعُ طَرِيقٍ שודד בדרכים. قَطَعَ الطَّرِيقَ 1. עבר. 2. סגר (חסם) את הדרך. 3. שדד בדרכים. عَنْ طَرِيقِ באמצעות־. طَرِيقُ العَوْدَةِ דרך חזרה, שיבה. مُفْتَرَقُ طُرُقٍ ע' (فرق). طَرِيقَةٌ ج طَرَائِقُ وطُرُقٌ 1. שיטה, מתודה, נהג, דרך, אופן. 2. אסכולה. 3. מסדר (אצל הצופים). طَرِيقَةُ الاسْتِعْمَالِ אופן השמוש. طَرِيقَةٌ عِلْمِيَّةٌ שיטה מדעית. طُرُقٌ صُوفِيَّةٌ מסדרים צופיים. طَرِيقَةٌ مَنْهَجِيَّةٌ שיטה (דרך) מתודית. مِطْرَقٌ. مِطْرَقَةٌ ج مَطَارِقُ פטיש. بَيْنَ المِطْرَقَةِ وَالسِّنْدَانِ ע' سِنْدَان. إِطْرَاقَةٌ הרכנת ראש. طَارِقٌ ج طُرَّاقٌ 1. דופק (בדלת למשל), הולם. 2. אורח. طَارِقَةٌ ج طَوَارِقُ אסון. الطَّوَارِقُ שבטי הברברים (בצפון אפריקה, הגברים כורכים צעיפים על פניהם, ואילו הנשים גלויות פנים) اَطْرُوقٌ 1. רמוס. 2. סלול, דרך דרוכה. 3. נדוש, בנלי. أَوَانٍ(ي) مُسْتَطْرَقَةٌ ע' (اني).

طَرْقَعَ מ' התפוצץ. طَرْقَعَةٌ קול נפץ.

طُرُمْبَةٌ It. ج طُرُمْبَاتٌ משאבה.

(طرو.طري) طَرِيَ ־ היה טרי (לח). طَرَّى II רכך, גמש. أَطْرَى IV שבח, הלל. طَرِيٌّ ج طِرَاءٌ 1. טרי, לח, רענן. 2. עדין. طَرَاوَةٌ 1. טריות, לחות, רעננות. 2. מצב רוח רענן. إِطْرَاءٌ 1. שבח, הלל. 2. מחמאה.

طَسْتٌ. طَشْتٌ P זו"נ ج طُشُوتٌ אגן, קערה.

طَعِمَ ־ 1. טעם, אכל. 2. נסה, בחן. 3. התנסה ב־. طَعِمَ طَعْمَ العَذَابِ התנסה בייסורים. طَعَّمَ II 1. שבץ, שלב, מלא. 2. הרכיב (עץ, נסיוב וכו'). أَطْعَمَ IV האכיל, זן, הזין. تَطَعَّمَ V 1. שבץ. 2. הטעם, טעם (לאט לאט). 3. הרכב. إِسْتَطْعَمَ X 1. בקש לטעום. 2. מצא אותו טעים. طَعْمٌ ج طُعُومٌ טעם. طُعْمٌ 1. פתיון. 2. נסיוב, תרכיב. طَعْمِيَّةٌ מ' פלפל מצרי. طُعْمَةٌ ج طُعَمٌ מאכל. أَصْبَحَ طُعْمَةً لِلنِّيرَانِ היה למאכלת אש, נשרף. طَعَامٌ ج أَطْعِمَةٌ אוכל, מאכל, מזון. إِضْرَابٌ عَنِ الطَّعَامِ שביתת רעב. مَطْعَمٌ ج مَطَاعِمُ מסעדה. مَطْعَمُ الخِدْمَةِ الذَّاتِيَّةِ מסעדת שרות עצמי. صَاحِبُ مَطْعَمٍ מסעדן. تَطْعِيمٌ 1. שבוץ, שלוב, מלוא, הרכבה. 2. השתלה (ברפואה). إِطْعَامٌ האכלה, הזנה.

طَعَنَ ـُ 1. דקר, תקע (סכין וכו') ב־, נעץ. 2. השמיץ, העליב. 3. ערער. طَعَنَ فِي السِّنِّ בא בימים, הזדקן. طَعَنَهُ فِي عِرْضِهِ פגע בכבודו. طَعَنَهُ مِنَ الخَلْفِ (الوَرَاءِ) דקר אותו בגב, תקע לו סכין בגב. طَعْنٌ 1. דקירה. 2. השמצה. 3. ערר, ערעור, טענת נגד. طَعْنَةٌ ج طَعَنَاتٌ 1. דקירה, תקיפה. 2. השמצה. طَعْنَةٌ نَجْلَاءُ דקירת מות. طَاعُونٌ ج طَوَاعِينُ 1. דבר. 2. מגפה. طَاعُونٌ بَقَرِيٌّ (طَاعُونُ المَاشِيَةِ) דבר הבקר. طَاعُونٌ دُمَّلِيٌّ מגפת המפשעה. مَطْعَنٌ ج مَطَاعِنُ 1. מקום הדקירה. 2. דופי. 3. נקודת תורפה. طَاعِنٌ. طَاعِنٌ فِي السِّنِّ בא בימים, זקן. مَطْعُونٌ. طَعِينٌ דקור, פצוע בדקירה.

(طغث) طَاغُوثٌ ע' طَاغُوت.

طُغْرَاءُ T ج طُغْرَاءَاتٌ. طُغْرَى מונוגרמה, חותם מלכותי, סמל האימפריה העות'מאנית. طُغْرَائِيٌّ 1. מונוגרמי. 2. עושה מונוגרמות.

طَغَامٌ ערב רב, המון, אספסוף. طُغْمَةٌ כנופיה, חבר מרעים.

(طغي) طَغَى. طَغِيَ ־ 1. התאכזר, פרק על שמים, רדה, עוול. 2. גאה, עלה על גדותיו, הציף, שטף. 3. תקף, השתלט. طَغَى وَبَغَى עשה שמות, השחית כל חלקה טובה. أَطْغَى IV השליט, עשה אותו רודן אכזר. طُغْيَانٌ 1. רודנות, עריצות, דיספוטיות, אכזריות, עולה. 2. חוצפה, גאות. طَاغٍ(ي) ج طُغَاةٌ. طَاغِيَةٌ רודן, עריץ, דספוט, רשע, ברוטלי, נוגש.

طَفَّفَ II 1. הפחית (החסיר) במשקל. 2. צמצם. 3. דחף. 4. קמץ. طَفِيفٌ מועט, פחות, קל. جُرْحٌ طَفِيفٌ פצע קל. تَطْفِيفٌ הפחתה, החסרה. مُطَفِّفٌ מרמה במשקלות ובמדות. وَيْلٌ لِلْمُطَفِّفِينَ ק' אבוי למחסירי המשקלות.

طَفِئَ ـَ إِنْطَفَأَ VII כבה, נכבה, דעך. أَطْفَأَ IV 1. כבה, הפסיק פעולת מכשיר. 2. שכך, רוה (צימאון), הפיג. طَفَّايَةٌ. طَفَّايَةُ حَرِيقٍ. مِطْفَأَةٌ ج مَطَافِئُ מטפה, מכשיר לכבוי אש. مِطْفَأَةُ السَّجَائِرِ מאפרה. رِجَالُ المَطَافِئِ כבאים. إِطْفَاءٌ כבוי אש. عَمَلِيَّاتُ الإِطْفَاءِ פעולות כבוי אש. إِطْفَائِيٌّ כבאי. إِطْفَائِيَّةٌ מחלקת כבוי אש.

طَفَحَ ـَ גלש, שפע ועבר על גדותיו. طَفَحَ الكَيْلُ נגדשה הסאה, הרחק לכת. طَفَّحَ II. أَطْفَحَ IV הגדיש, מלא בשפע. أَطْفَحَ الكَيْلَ עבר את המדה, הפריז. طَفْحٌ שפע, גלישה. طَفْحٌ جِلْدِيٌّ. طَفْحَةٌ פריחה בעור. طُفُوحٌ שפע, גדש, גלישה. طُفَاحَةٌ קצף. مِطْفَحَةٌ מקפה, תרוד, כף גדולה. طَافِحٌ שופע, מלא וגדוש, גולש.

طَفَرَ ـِ קפץ, דלג, נתר. طَفْرَةٌ 1. קפיצה, דלוג, נתור. 2. קפיצת דרך, כברת דרך מצלחת. طَفْرَةً وَاحِدَةً בתנופה (בבת) אחת, בחדא מחתא. طَفْرَان מד' חסר כל.

طَفَشَ ـِ ברח, נמלט. طَفَّشَ II גרש, הרחיק, סלק.

طَفِقَ ـَ התחיל ב־, פתח ב־, החל, נגש לעשות.

طَفَلَ ـُ 1. שקע (שמש). 2. שם עפר (לכיבוי אש). تَطَفَّلَ V عَلَى נטפל ל־, לא הרפה מ־. طَفَلٌ 1. רך. 2. ج طُفُولٌ وطِفَالٌ חמר, חרסית, טיט. طُوبٌ طَفْلِيٌّ לבנים מחמר. طِفْلٌ ج أَطْفَالٌ תינוק, עולל, פעוט, יונקא. الطِّفْلُ الوَلِيدُ הרך

הַנּוֹלָד. الأَطْفَالُ טַף, פָּעוֹטוֹת. بُسْتَانُ الأَطْفَالِ גַּן יְלָדִים (גן חובה). طِبُّ الأَطْفَالِ רְפוּאַת יְלָדִים. رَوْضَةُ الأَطْفَالِ גַּן יְלָדִים. طَفَلٌ. طَفَالَةٌ. طُفُولِيَّةٌ. طُفُولَةٌ יַלְדוּת, תִּינוֹקוּת, גִּיל הַיַּלְדוּת, יַנְקוּתָא. طُفَالٌ חֹמֶר, חַרְסִית. طُفُولِيٌّ 1. שֶׁל יַלְדוּת. 2. יַלְדוּתִי (התנהגות). طُفَيْلِيٌّ 1. טַפִּיל, פָּרָזִיט. 2. אוֹרֵחַ בִּלְתִּי קָרוּא. عِلْمُ الطُّفَيْلِيَّاتِ תּוֹרַת הַטַּפִּילִים, פָּרָזִיטוֹלוֹגְיָה. تَطَفُّلٌ 1. טַפִּילוּת, פָּרָזִיטִיּוּת. 2. הִתְעָרְבוּת (לא רצויה). مُتَطَفِّلٌ 1. טַפִּיל, פָּרָזִיט. 2. תּוֹחֵב אֶת הָאַף. 3. אוֹרֵחַ בִּלְתִּי קָרוּא.

(طفو) طَفَا ـُ 1. צָף, שָׁט עַל פְּנֵי הַמַּיִם. 2. הוֹפִיעַ, נִגְלָה (על פני השטח). طَفْوٌ צִיפָה. طَفَاوَةٌ 1. צִיפָה, שִׁיטָה, הִנָּשְׂאוּת עַל פְּנֵי הַמַּיִם. 2. הִלָּה (סביב הירח או השמש). طَافٍ(ي) צָף. طَافِيَةٌ 1. קַרְחוֹן. 2. רַפְסוֹדָה.

طَقَّ ـُ הִשְׁמִיעַ קוֹל נֶפֶץ קַל, הִתְפּוֹצֵץ.

طَقَّسَ G עָרַךְ טֶקֶס לְמִנּוּי כֹּמֶר. طَقْسٌ 1. מֶזֶג אֲוִיר, אַקְלִים. 2. ج طُقُوسٌ טֶקֶס. طَقْسِيٌّ פֻּלְחָנִי, רִיטוּאָלִי.

طَقْطَقَ דָּפַק דְּפִיקוֹת חוֹזְרוֹת וְנִשְׁנוֹת, פִּצְפֵּץ בְּאֶצְבְּעוֹתָיו. طَقْطَقَةُ הַלֵּם, דְּפִיקַת פַּטִּישׁ (וכו'). طَقْطُوقَةٌ מ' ج طَقَاطِيقُ 1. שִׁיר קַל. 2. שְׁרַבְרָף. 3. מַאֲפֵרָה.

طَقَمَ II מִתֵּג (סוס), רָתַם. طَقْمٌ ج طُقُومٌ وأَطْقُمٌ עֲרָכָּה, מַעֲרֶכֶת כֵּלִים, סֵט. طَقْمُ أَسْنَانٍ עֲרָכַּת שִׁנַּיִם תּוֹתָבוֹת. طَقْمٌ صِينِيٌّ מַעֲרֶכֶת כְּלֵי חַרְסִינָה. طَاقَمٌ ج طَوَاقِمُ צֶוֶת, חֶבֶר עוֹבְדִים. طَاقَمُ إِنْقَاذٍ צֶוֶת הַצָּלָה. طَاقَمُ السَّفِينَةِ צֶוֶת מַלָּחִים.

طَلَّ ـُ 1. נִטְלַל, רָוָה טַל. 2. הָיָה יָפֶה. 3. הוֹפִיעַ. 4. בִּטֵּל זְכוּת. طَلَّ ـِ לֹא נִקַּם דָּמוֹ. أَطَلَّ IV عَلَى 1. הִשְׁקִיף עַל־, הִבִּיט, הִתְבּוֹנֵן בּ־. 2. הִשְׁתַּקֵּף, נִבַּט אֶל־, נִרְאָה, נִגְלָה. طَلٌّ ج طِلَالٌ טַל, רְסִיסֵי לַיְלָה. طَلَلٌ ج أَطْلَالٌ وطُلُولٌ עִי, תֵּל (גַּל) חֳרָבוֹת, שְׂרִידֵי מַחֲנֶה אֹהָלִים. مَطْلُولٌ לֹא נִקַּם (דם).

طَلَبَ ـُ 1. בִּקֵּשׁ, שָׁאַל, חִפֵּשׂ, רָצָה, חָפֵץ. 2. مِنْ. إِلَى דָּרַשׁ, תָּבַע מ־. 3. הִזְמִין (סחורה למשל). طَلَبَ الغُفْرَانَ בִּקֵּשׁ מְחִילָה. طَلَبَ يَدَهَا בִּקֵּשׁ אֶת יָדָהּ. أُطْلُبِ العِلْمَ مِنَ المَهْدِ إِلَى اللَّحْدِ בַּקֵּשׁ דַּעַת מֵהָעֲרִיסָה וְעַד לַקֶּבֶר. أُطْلُبِ العِلْمَ وَلَوْ فِي الصِّينِ בַּקֵּשׁ דַּעַת אֲפִלּוּ בְּסִין. طَالَبَ III بِـ דָּרַשׁ, תָּבַע, בִּקֵּשׁ בְּתֹקֶף. طَالَبَ بِحَقِّهِ תָּבַע אֶת זְכוּתוֹ. خُذْ وَطَالِبْ קַח וּדְרֹשׁ עוֹד. تَطَلَّبَ V חִיֵּב, הִצְרִיךְ, הָיָה נָחוּץ. طَلَبٌ 1. בַּקָּשָׁה, חִפּוּשׂ, חֵפֶץ, רָצוֹן, דְּרִישָׁה. 2. ج طَلَبَاتٌ תְּבִיעָה, בִּקּוּשׁ (בכלכלה), הַזְמָנָה. طَلَبُ العِلْمِ רְכִישַׁת דַּעַת. تَحْتَ الطَّلَبِ מְבֻקָּשׁ, לְפִי בַּקָּשָׁה. لَبَّى طَلَبَهُ נַעֲנָה לְבַקָּשָׁתוֹ. العَرْضُ وَالطَّلَبُ הָצֵעַ וּבִקּוּשׁ. طَلِبَةٌ. طِلْبَةٌ מְבֻקָּשׁ, רָצוֹן. طَلَبِيَّةٌ ج طَلَبِيَّاتٌ הַזְמָנַת סְחוֹרָה. مَطْلَبٌ ج مَطَالِبُ בִּקּוּשׁ, חִפּוּשׂ, דְּרִישָׁה. مُطَالَبَةٌ بِـ תְּבִיעָה, דְּרִישָׁה, קְרִיאָה לְ־. طَالِبٌ ج طُلَّابٌ وطَلَبَةٌ 1. תַּלְמִיד, סְטוּדֶנְט. 2. דּוֹרֵשׁ, שׁוֹאֵל, מְחַפֵּשׂ. نَقْلُ الطُّلَّابِ הוֹלָכַת (הַסָּעַת) תַּלְמִידִים (אל בית הספר וממנו). طُلَّابِيٌّ סְטוּדֶנְטְיָאלִי. إِضْرَابٌ طُلَّابِيٌّ שְׁבִיתַת סְטוּדֶנְטִים. مَطْلُوبٌ ج مَطَالِيبُ מְבֻקָּשׁ, שֶׁמְּחַפְּשִׂים אוֹתוֹ, דָּרוּשׁ, רָצוּי. مَطْلُوبٌ لِلْعَدَالَةِ מְבֻקָּשׁ (פושע). مَطْلُوبَاتٌ הִתְחַיְּבֻיּוֹת, חוֹבוֹת. مَطَالِيبُ תְּבִיעוֹת. مُطَالِبٌ תּוֹבֵעַ, דּוֹרֵשׁ, טוֹעֵן לְ־. المُطَالِبُ بِالعَرْشِ הַטּוֹעֵן לַכֶּתֶר. مُتَطَلَّبٌ ج مُتَطَلَّبَاتٌ דְּרִישׁוֹת, צְרָכִים.

طَلَحَ ـُ רַע, הָיָה לֹא טוֹב. طَلْحَةٌ ج طَلْحٌ وطُلُوحٌ סוּגִים שׁוֹנִים שֶׁל עֵץ הַשִּׁטָּה. طَالِحٌ רַע. الصَّالِحُ وَالطَّالِحُ הַטּוֹב וְהָרַע.

طَلَسَ ـِ מָחָה, טִשְׁטֵשׁ. أَطْلَسٌ ج أَطَالِسُ 1. אַטְלַס, מַפּוֹן. 2. אָרִיג רַךְ. أَطْلَسِيٌّ אַטְלַנְטִי. الحِلْفُ الأَطْلَسِيُّ הַבְּרִית הָאַטְלַנְטִית, נָאט"וֹ. المُحِيطُ الأَطْلَسِيُّ הָאוֹקְיָנוֹס הָאַטְלַנְטִי.

طَلْسَمَ כָּתַב קָמֵעַ. طِلَسْمٌ. طِلَّسْمٌ ج طَلَاسِمُ טָלִיסְמָה, קָמֵעַ. طَلَاسِمُ דְּבָרִים מִסְתּוֹרִיִּים.

طَلَعَ ـُ 1. עָלָה, צָעַד לְמַעְלָה, טִפֵּס. 2. זָרַח (שמש, ירח וכו'). 3. הוֹפִיעַ, צָמַח, יָצָא. طَلَعَ إِلَيْهِ בָּא אֵלָיו. طَلَعَتْ سِنُّهُ צָמְחָה לוֹ שֵׁן. طَلَعَ عَلَيْهِ بِالنَّبَإِ הֵבִיא לוֹ יְדִיעָה. لَنْ يَطْلُعَ عَلَيْهِ النَّهَارُ לֹא יֶחֱצֶה אֶת יוֹמוֹ, לֹא יִשָּׁאֵר בַּחַיִּים. طَالَعَ III קָרָא, עִיֵּן, הִתְבּוֹנֵן בַּכָּתוּב. أَطْلَعَ IV 1. הֶעֱלָה, הִצְעִיד לְמַעְלָה. 2. عَلَى הוֹדִיעַ, הֶעֱמִיד עַל־, הִבְהִיר. تَطَلَّعَ V 1. إِلَى שָׁאַף לְ־, צִפָּה לְ־, הִשְׁתּוֹקֵק לְ־. 2. فِي הִבִּיט בּ־, נָשָׂא עֵינָיו אֶל־, הִתְבּוֹנֵן. إِطَّلَعَ VIII عَلَى עָמַד עַל־, יָדַע, הֵבִין, הִכִּיר, הִבְחִין. إِسْتَطْلَعَ X 1. בִּקֵּשׁ לָדַעַת. 2. סָקַר. إِسْتَطْلَعَهُ رَأْيَهُ שָׁאַל לְדַעְתּוֹ, נוֹעַץ בּוֹ. إِسْتَطْلَعَ الرَّأْيَ العَامَّ סָקַר אֶת דַּעַת הַקָּהָל. طَلْعٌ אֶשְׁבּוֹל אַבְקַת זְרָעִים שֶׁל דֶּקֶל, אַבְקָה. طَلْعَةٌ 1. מַרְאֵה פָּנִים, צוּרָה, תֹּאַר. 2. ج طَلَعَاتٌ גִּיחָה (של מטוס). مَهِيبُ الطَّلْعَةِ מְעוֹרֵר כָּבוֹד. طُلَعَةٌ סַקְרָן, מִרְחָרֵחַ. طُلَاعٌ שְׁאַפְתָּן. طَلَاعُ الثَّنَايَا وَالأَنْجُدِ 1. שְׁאַפְתָּן. 2. מְנֻסֶּה. طُلُوعٌ 1. עֲלִיָּה, הִתְרוֹמְמוּת. 2. טִפּוּס. 3. זְרִיחָה. طَلِيعَةٌ ج طَلَائِعُ 1. חָלוּץ, רִאשׁוֹן. 2. חֵיל חָלוּץ. فِي الطَّلِيعَةِ צוֹעֵד בָּרֹאשׁ, אֲוַנְגַּרְד. طَلِيعِيٌّ. طَلَائِعِيٌّ חֲלוּצִי, אֲוַנְגַּרְדִּי, מִתְקַדֵּם. مَطْلَعٌ ج مَطَالِعُ 1. זְרִיחָה, הוֹפָעָה (של גרמי שמים). 2. הַתְחָלָה, פְּתִיחָה, רֵאשִׁית. مَطْلَعُ التِّسْعِينَاتِ רֵאשִׁית שְׁנוֹת הַתִּשְׁעִים. مَطْلَعُ القَصِيدَةِ הַבַּיִת הָרִאשׁוֹן שֶׁל הַשִּׁיר. مُطَالَعَةٌ קְרִיאָה, עִיּוּן. قَاعَةُ المُطَالَعَةِ חֲדַר קְרִיאָה (עיון). تَطَلُّعٌ שְׁאִיפָה, צִפִּיָּה, תּוֹחֶלֶת, תִּקְוָה. إِطِّلَاعٌ עֲמִידָה עַל־, יְדִיעָה, הַבְחָנָה, הַכָּרָה, עִיּוּן. إِسْتِطْلَاعٌ 1. סֶקֶר, תַּסְקִיר. 2. בְּדִיקָה, חֲקִירָה וּדְרִישָׁה. 3. סִיּוּר, מוֹדִיעִין, תַּצְפִּית, צְפִיָּה. إِسْتِطْلَاعٌ جَوِّيٌّ סִיּוּר אֲוִירִי (של מטוס). إِسْتِطْلَاعُ الرَّأْيِ العَامِّ סֶקֶר דַּעַת הַקָּהָל. حُبُّ الاسْتِطْلَاعِ סַקְרָנוּת. إِسْتِطْلَاعِيٌّ מוֹדִיעִינִי, שֶׁל תַּצְפִּית. أَعْمَالٌ اسْتِطْلَاعِيَّةٌ פְּעֻלּוֹת מוֹדִיעִין. طَالِعٌ ج طَوَالِعُ 1. עוֹלֶה, צוֹעֵד לְמַעְלָה, מְטַפֵּס. 2. מַזָּל, גַּד. سَيِّءُ الطَّالِعِ בִּישׁ גַּדָּא. لِحُسْنِ الطَّالِعِ לְמַרְבֵּה הַמַּזָּל, לְאָשְׁרֵנוּ. الجِيلُ الطَّالِعُ הַדּוֹר הָעוֹלֶה (הַצָּעִיר). مُطَالِعٌ קוֹרֵא, מְעַיֵּן. مُتَطَلِّعٌ שְׁאַפְתָּן, צוֹפֶה לֶעָתִיד. مُطَّلِعٌ יוֹדֵעַ, מַכִּיר, בָּקִי.

مَصْدَرٌ مُطَّلِعٌ מָקוֹר יוֹדֵעַ דָּבָר, מְהֵימָן.

طَلَقَ. طَلُقَ ـُ הִשְׁתַּחְרֵר. **طَلُقَ لِسَانُهُ** דִּבֵּר בִּרְהִיטוּת (בלי גמגום). **طَلَّقَ** II גֵּרֵשׁ (את אשתו), נָתַן גֵּט פִּטּוּרִים. **أَطْلَقَ** IV שִׁחְרֵר, קָרָא דְּרוֹר, הִתִּיר, פָּטַר מֵחוֹבָה, שִׁלַּח. **أَطْلَقَ الحُكْمَ جُزَافًا** פָּסַק בְּלִי שִׁקּוּל דַּעַת. **أَطْلَقَ الرَّصَاصَ (النَّارَ) عَلَيْهِ** יָרָה בּוֹ. **أَطْلَقَ سَاقَيْهِ لِلرِّيحِ** נָשָׂא רַגְלָיו וְנִמְלַט, בָּרַח. **أَطْلَقَ سَرَاحَهُ (سَبِيلَهُ)** שִׁלַּח אוֹתוֹ לַחָפְשִׁי, שִׁחְרֵר אוֹתוֹ. **أَطْلَقَ العِنَانَ لَهُ** הִתִּיר לוֹ אֶת הָרֶסֶן (הָרְצוּעָה). **أَطْلَقَ عَلَيْهِ اسْمًا (لَقَبًا)** כִּנָּה אוֹתוֹ בְּשֵׁם, נָתַן לוֹ שֵׁם. **أَطْلَقَ غَرَائِزَهُ** פָּחַז עָלָיו יִצְרוֹ, תְּקָפוֹ יִצְרוֹ. **أَطْلَقَ لِحْيَتَهُ** גִּדֵּל זְקָנוֹ פֶּרַע. **أَطْلَقَ لِسَانَهُ** לָהַג, אָמַר דִּבְרֵי לַהַג, פִּטְפֵּט. **أَطْلَقَ نَفْسَهُ عَلَى سَجِيَّتِهَا** דִּבֵּר בְּחָפְשִׁיּוּת (בְּטִבְעִיּוּת). **أَطْلَقَ يَدَهُ** נָתַן לוֹ חֹפֶשׁ פְּעֻלָּה. **إِنْطَلَقَ** VII 1. הִשְׁתַּחְרֵר, הָלַךְ, הִסְתַּלֵּק. 2. נִפְלַט (כדור, עשן). **إِنْطَلَقَ لِسَانُهُ** 1. דִּבֵּר בִּרְהִיטוּת. 2. דִּבֵּר בְּלִי סוֹף. **إِنْطَلَقَ وَجْهُهُ** אוֹרוּ פָּנָיו. **إِنْطَلَقَ يَضْحَكُ (بِالضَّحِكِ)** פָּרַץ בִּצְחוֹק. **إِنْطَلَقَ يَفْعَلُ كَذَا** הֵחֵל לַעֲשׂוֹת. **طَلْقٌ** 1. יֶרִי. 2. צִירֵי (חֶבְלֵי) לֵדָה. 3. שִׁחְרוּר, הַתָּרָה. 4. טַלְק. **طَلْقُ اللِّسَانِ** מְדַבֵּר שׁוֹטֶפֶת. **طَلْقُ المُحَيَّا (الوَجْهِ)** מַסְבִּיר (מֵאִיר) פָּנִים. **طَلْقٌ نَارِيٌّ** יְרִי. **طَلْقُ اليَدَيْنِ** פְּתוּחַ יָדַיִם, נָדִיב. **فِي الهَوَاءِ الطَّلْقِ** בָּאֲוִיר הַצַּח. **طَلِقٌ** שׁוֹטֵף, רָהוּט. **لِسَانٌ طَلِقٌ** לָשׁוֹן קוֹלַחַת. **طَلْقَةٌ** ج **طَلَقَاتٌ** יְרִיָּה, כַּדּוּר. **طَلَاقٌ** גֵּרוּשִׁין. **طَلَاقٌ بِالثَّلَاثَةِ** גֵּרוּשִׁין מֻחְלָטִים, גֵּט כְּרִיתוּת. **كِتَابُ الطَّلَاقِ** גֵּט פִּטּוּרִין, סֵפֶר כְּרִיתוּת. **طَلِيقٌ** ج **طُلَقَاءُ** חָפְשִׁי, מְשֻׁחְרָר, בֶּן חוֹרִין. **طَلَاقَةٌ** 1. שֶׁטֶף (דיבור). 2. סֵבֶר פָּנִים. **طَلِيقَةٌ** 1. בַּת חוֹרִין. 2. גְּרוּשָׁה. **إِطْلَاقٌ** 1. שִׁלּוּחַ, שִׁגּוּר. 2. שִׁחְרוּר, מַתַּן חֹפֶשׁ. 3. הַכְלָלָה. **إِطْلَاقًا. عَلَى الإِطْلَاقِ** בְּאֹפֶן מֻחְלָט (נֶחְרָץ), לַחֲלוּטִין. **إِطْلَاقُ النَّارِ (الرَّصَاصِ)** אֵשׁ, יֶרִי. **وَقْفُ إِطْلَاقِ النَّارِ** הַפְסָקַת אֵשׁ. **إِنْطِلَاقٌ** 1. הִתְפָּרְצוּת, הִסְתַּעֲרוּת, זִנּוּק. 2. הִתְפּוֹצְצוּת. 3. הִשְׁתַּחְרְרוּת. **نُقْطَةُ الانْطِلَاقِ** נְקֻדַּת הַהַתְחָלָה (הַזִּנּוּק). **إِنْطِلَاقَةٌ** פְּרִיצַת דֶּרֶךְ, זִנּוּק. **طَالِقٌ** גְּרוּשָׁה, מְגֹרֶשֶׁת. **مُطْلَقٌ** 1. חָפְשִׁי, בֶּן חוֹרִין, מְשֻׁחְרָר. 2. מֻחְלָט, גָּמוּר, טוֹטָלִי. **حُكْمٌ مُطْلَقٌ** מִשְׁטָר טוֹטָלִיטָרִי (אַבְּסוֹלוּטִי). **مُنْطَلَقٌ** נְקֻדַּת זִנּוּק (הִסְתַּעֲרוּת).

(طلم) مِطْلَمَةٌ .As מַעֲרוֹךְ ע' شُوبَك.

طُلُمْبَةٌ .It מַשְׁאֵבָה ע' طُرُمْبَة.

(طلو. طلي) طَلَى ـِ بِـ צָבַע, מָשַׁח, מָרַח, צִפָּה, טָח, כִּסָּה. **طَلَى بِالفِضَّةِ** צִפָּה בְּכֶסֶף. **طَلَى بِالكَهْرَبَاءِ** גִּלְוֵן. **طَلَّى** II צִפָּה. **إِنْطَلَى** VII צֻפָּה, נִמְשַׁח. **إِنْطَلَتْ عَلَيْهِ الكِذْبَةُ** בָּלַע אֶת הַפִּתָּיוֹן, נָפַל בַּפַּח שֶׁנִּטְמַן לוֹ. **طِلَاءٌ** צִפּוּי, מְרִיחָה, צְבִיעָה. **طِلَاءٌ بِالكَهْرَبَاءِ** גִּלְוּוּן. **طِلَاءُ الأَظَافِرِ** מָנִיקוּר. **طَلِيٌّ** 1. נָאֶה. 2. מַבְרִיק. **طَلَاوَةٌ** בָּרָק, יֹפִי, חֵן.

طُلْيَانِيٌّ. طِلْيَانِيٌّ .It אִיטַלְקִי.

طَمَّ ـُ כִּסָּה, קָבַר, סָתַם. **طَمَّ الحُفْرَةَ** כִּסָּה אֶת הַשּׁוּחָה. **طِمٌّ** כַּמּוּת עֲצוּמָה. **الطِّمُّ وَالرِّمُّ** הוֹן עָתֵק. **طَامَّةٌ** אָסוֹן. **الطَّامَّةُ الكُبْرَى** 1. ק' יוֹם הַדִּין. 2. שׁוֹאָה, אָסוֹן כָּבֵד.

طَمَاطَةٌ. طَمَاطِمُ .En עַגְבָנִיָּה.

طَمْأَنَ. طَمْأَنَ II הִשְׁקִיט, הִרְגִּיעַ, הֵפִיג דְּאָגָה, שִׁכֵּךְ. **إِطْمَأَنَّ** IX 1. שָׁקַט, נִרְגַּע, שָׁלַו. 2. عَلَى פָּגָה דַּאֲגָתוֹ לְ־, בָּטַח, נִשְׁתַּכֵּךְ. **طُمَأْنِينَةٌ. إِطْمِئْنَانٌ** שֶׁקֶט, רְגִיעָה, מַרְגּוֹעַ, שַׁלְוָה, בִּטָּחוֹן, מְנוּחָה, שַׁלְוַת נֶפֶשׁ. **تَطْمِينٌ** הַשְׁקָטָה, הַרְגָּעָה, שִׁכּוּךְ דְּאָגָה, הֲפָגָה. **مُطْمَئِنٌّ** שָׁקֵט, שָׁלֵו, רָגוּעַ, בָּטוּחַ.

طَمَثَتْ ـِ הָיָה לָהּ מַחֲזוֹר חָדְשִׁי, הָיְתָה נִדָּה. **طَمَثَ** ـِ בָּעַל בְּתוּלָה. **طَمْثٌ** וֶסֶת, נִדָּה.

طَمَحَ ـَ إِلَى שָׁאַף, הִתְאַמֵּץ לְהַשִּׂיג, נִכְסַף לְ־, נָשָׂא עֵינָיו לְ־, קִוָּה. **طُمُوحٌ** שְׁאִיפָה, אַמְבִּיצְיָה, הִתְאַמְּצוּת לְהַשִּׂיג, כִּסּוּפִים, שְׁקִיקָה, צִפִּיָּה. **طَمُوحٌ. طَمَّاحٌ** שְׁאַפְתָּן, נוֹשֵׂא עֵינָיו לִגְדוֹלוֹת. **مَطْمَحٌ** ج **مَطَامِحُ** מַטָּרָה נִכְסֶפֶת, שְׁאִיפָה נַעֲלָה, מִשְׁאַת לֵב (נֶפֶשׁ), אִידֵאָל.

طَمَرَ ـِ טָמַר, הִצְפִּין, טָמַן, הֶחְבִּיא. **طَمَّرَ** II מ' קָרַץ סוּס. **طِمْرٌ** ج **أَطْمَارٌ** סְחָבָה, בֶּגֶד בָּלוּי. **مِطْمَرٌ. مِطْمَارٌ** ج **مَطَامِيرُ** אֲנָךְ (של בנאים). **مَطْمُورٌ** טָמִיר, טָמוּן. **مَطْمُورَةٌ** ج **مَطْمُورَاتٌ** מַטְמוֹן, מַטְמוֹרָה. **عِلْمُ المَطْمُورَاتِ** חֵקֶר הַמְּאֻבָּנִים, פָּלֵאוֹנְטוֹלוֹגְיָה. **طُومَارٌ** ج **طَوَامِيرُ** גְּוִיל, גִּלָּיוֹן עַתִּיק.

طَمَسَ ـِ 1. מָחָה, טִשְׁטֵשׁ. 2. נִמְחָה. 3. נֶעֱלַם. **طَمَسَ** ـُ הִסְתִּיר, מָחָה, כִּסָּה. **طَمَسَ مَعَالِمَ الجَرِيمَةِ** טִשְׁטֵשׁ אֶת עִקְּבוֹת הַפֶּשַׁע. **إِنْطَمَسَ** VII נִמְחָה, נִמְחַק, נִטַשְׁטֵשׁ. **إِنْطَمَسَ ذِكْرُهُ** נִמְחָה זִכְרוֹ. **طَمْسٌ** טִשְׁטוּשׁ. **طَامِسٌ** 1. מָחוּק, מְטֻשְׁטָשׁ. 2. קָבוּר, מֵת.

طَمِعَ ـَ فِي. بِـ חָפַץ, לָטַשׁ עַיִן, חָמַד, שָׁאַף, חָשַׁק בְּ־. **طَمَّعَ** II. **أَطْمَعَ** IV גָּרַם לְ־ שֶׁיַּחְשֹׁק בְּ־, הִלְהִיט, עוֹרֵר אֶת חֶמְדָּתוֹ. **طَمَعٌ** ج **أَطْمَاعٌ** לְהִיטוּת אַחֲרֵי־, שְׁאִיפָה עַזָּה, חַמְדָנוּת, בֶּצַע, רָצוֹן לְהַשִּׂיג. **طَمَّاعٌ. مِطْمَاعٌ** חַמְדָן, לוֹטֵשׁ עַיִן, בַּעַל עֵינַיִם גְּדוֹלוֹת, רוֹדֵף בֶּצַע. **مَطْمَعٌ** ج **مَطَامِعُ** דָּבָר שֶׁמִּתְאַוִּים לוֹ, שְׁאִיפָה. **مَطَامِعُ (أَطْمَاعٌ) إِقْلِيمِيَّةٌ** שְׁאִיפוֹת טֶרִיטוֹרְיָאלִיּוֹת.

(طمو. طمي) طَمَا ـُ **طَمَى** ـِ שָׁטַף, גָּאָה, הֵצִיף. **طَمْيٌ** אַדְמַת סַחַף.

طَنَّ ـِ זִמְזֵם, דִּנְדֵּן, צִלְצֵל, הִשְׁמִיעַ קוֹל זַמְזְמָנִי אוֹ צַרְצָרִי, רָנַן. **طَنِينٌ** זִמְזוּם, דִּנְדּוּן, צִלְצוּל. **طَنَّانٌ** 1. זַמְזְמָנִי, מְצַלְצֵל, מְרַנֵּן. 2. מְהַדְהֵד. **قَصِيدَةٌ طَنَّانَةٌ** שִׁיר מְהַדְהֵד וּמְפֻרְסָם.

طُنٌّ F ج **أَطْنَانٌ** טוֹנָה, אֶלֶף ק"ג.

طَنَّبَ II بِـ חָנָה (במקום), שָׁכַן, הִתְיַשֵּׁב, הִתְנַחֵל בְּ־. **أَطْنَبَ** IV فِي הִרְבָּה, הִפְרִיז,

הִפְלִיג ב־, דִּבֵּר בִּפְרוֹטְרוֹט. أَطْنَبَ فِي مَدْحِهِ הִפְלִיג בְּשִׁבְחוֹ. طُنُبٌ ج أَطْنَابٌ יְרִיעַת הָאֹהֶל, חֶבֶל, רְצוּעָה. ضَرَبَ أَطْنَابَهُ فِي קָנָה שְׁבִיתָה, הִתְיַשֵּׁב ב־, שָׂרַר ב־. إِطْنَابٌ הַפְלָגָה, הַגְזָמָה. بِإِطْنَابٍ בִּפְרוֹטְרוֹט.

طُنْبُورٌ T ج طَنَابِيرُ 1. מַנְדּוֹלִינָה מִזְרָחִית. 2. טַנְבּוּר. زَادَ فِي الطُّنْبُورِ نَغْمَةً פת׳ הוֹסִיף שֶׁמֶן לַמְּדוּרָה.

طَنْجَرَةٌ P ج طَنَاجِرُ סִיר.

طَنَزَ ـُ מ׳ לָעַג, הִתֵּל.

طَنْطَنَ דִּנְדֵּן, צִלְצֵל, זִמְזֵם. طَنْطَنَةٌ דִּנְדּוּן, זִמְזוּם.

طُنْفُسَةٌ. طَنْفَسَةٌ. طِنْفِسَةٌ ج طَنَافِسُ שָׁטִיחַ, מַרְבָד.

طَهُرَ ـُ 1. טָהַר, הָיָה טָהוֹר, הָיָה נָקִי. 2. הָיָה טְהוֹר לֵב, הָיָה תְּמִים דֶּרֶךְ. طَهَّرَ II 1. טִהֵר, נִקָּה. 2. מָל. طَهَّرَ الْمَدِينَةَ مِنَ اللُّصُوصِ טִהֵר אֶת הָעִיר מִלִּסְטִים. تَطَهَّرَ V 1. נִטְהַר, טֹהַר. 2. נִמּוֹל. طُهْرٌ. طَهَارَةٌ 1. טֹהַר, טָהֳרָה. 2. תֹּם, בַּר לֵבָב. طَهَارَةٌ מִילָה. طَهَارَةُ الذَّيْلِ (الْيَدَيْنِ) נִקְיוֹן יָדַיִם (כַּפַּיִם). مَطْهَرَةٌ ج مَطَاهِرُ חֲדַר שֵׁרוּתִים. تَطْهِيرٌ 1. טִהוּר, נִקּוּי, סִלּוּק טֻמְאָה. 2. חִטּוּי. 3. מִילָה, בְּרִית מִילָה. تَطْهِيرُ مِيَاهِ الْمَجَارِي מִחְזוּר מֵי בִּיּוּב. طَاهِرٌ ج أَطْهَارٌ טָהוֹר, זַךְ, נָקִי, נְקִי יָדַיִם. طَاهِرُ الذِّمَّةِ. طَاهِرُ الذَّيْلِ חַף מִפֶּשַׁע, טְהוֹר לֵב, תְּמִים דֶּרֶךְ, נְקִי כַּפַּיִם. مُطَهِّرٌ מוֹהֵל. مُطَهَّرٌ 1. נָקִי, מְחֻטָּא, נְטוּל טֻמְאָה. 2. נִמּוֹל.

طَهَقَ ـَ مِنْ. تَطَهَّقَ V מ׳ נָקְעָה נַפְשׁוֹ מ־, מָאַס ב־, נִמְאַס לוֹ. طَهْقَانُ מִי שֶׁנִּמְאַס לוֹ.

طَهَّمَ II נַעֲשָׂה עֲנָק (גָּדוֹל). مُطَهَّمٌ 1. בָּרִיא וְיָפֶה (סוּס), אָצִיל. 2. שָׁמֵן. 3. רָזֶה.

(طهو.طهي) طَهَا ـُ בִּשֵּׁל. طُهِيَ תַּבְשִׁיל. طَهْوٌ. طَهْيٌ. طِهَايَةٌ בִּשּׁוּל, מַעֲשֵׂה קְדֵרָה. مَطْهًى מִטְבָּח. طَاهٍ(ي) ج طُهَاةٌ טַבָּח.

طَوَّبَ II יִפָּה ע׳ طَيَّبَ.

طُوبٌ T 1. לְבֵנִים. 2. תּוֹתָח. طُوبْجِي תּוֹתְחָן.

طُوبَةٌ C ج طُوبٌ 1. לְבֵנָה שְׂרוּפָה. 2. מ׳ הַחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי שֶׁל הַקּוֹפְּטִים. طُوبٌ مُفَرَّغٌ בְּלוֹק חָלוּל.

(طوح) طَاحَ ـُ 1. נָפַל, הִתְמוֹטֵט. 2. מֵת, אָבַד, כָּלָה. 3. תָּעָה. طَاحَتِ الْحُكُومَةُ הַמֶּמְשָׁלָה נָפְלָה. طَاحَ السَّهْمُ הַחֵץ סָטָה מִמַּסְלוּלוֹ. طَوَّحَ II بِـ 1. זָרַק רָחוֹק, הִשְׁלִיךְ אֶת־. 2. טִלְטֵל. 3. הִתְעָה, הִכְשִׁיל, הֶאֱבִיד. طَوَّحَتْ بِهِ الْأَيَّامُ תַּהְפּוּכוֹת הַגּוֹרָל טִלְטְלוּהוּ. تَطَوَّحَ V נִטַּלְטֵל, נָפַל, נִזְרַק. أَطَاحَ IV بِـ הִפִּיל אֶת־, זָרַק, הֵעִיף רָחוֹק. أَطَاحَ بِالرَّئِيسِ הִפִּיל (הֵדִיחַ) אֶת הַנָּשִׂיא. إِطَاحَةٌ הַשְׁלָכָה, הַפָּלָה, הֲדָחָה. إِطَاحَةُ الْحُكُومَةِ הַפָּלַת הַמֶּמְשָׁלָה. طَوَائِحُ פִּגְעֵי הַגּוֹרָל.

طَوَّدَ II הֵרִים בָּאֲוִיר. طَوْدٌ ج أَطْوَادٌ 1. הַר גָּבוֹהַ. 2. צוּק. كَالطَّوْدِ الرَّاسِخِ אֵיתָן כַּסֶּלַע. مُنْطَادٌ ج مَنَاطِيدُ בַּלּוֹן, כַּדּוּר פּוֹרֵחַ.

طَوَّرَ II 1. פִּתֵּחַ, שִׁפֵּר, שִׁכְלֵל. 2. תִּחְכֵּם. تَطَوَّرَ V 1. הִתְפַּתֵּחַ, הִשְׁתַּכְלֵל. 2. הִשְׁתַּנָּה. طَوْرٌ ج أَطْوَارٌ 1. שָׁלָב. 2. מַצָּב. 3. פַּעַם. 4. גְּבוּל. طَوْرًا بَعْدَ طَوْرٍ פְּעָמִים בִּפְעָמִים. خَرَجَ عَنْ طَوْرِهِ יָצָא מִגִּדְרוֹ, אִבֵּד אֶת עֶשְׁתּוֹנוֹתָיו. غَرِيبُ الْأَطْوَارِ מְשֻׁנֶּה, מוּזָר. طُورٌ הַר. الطُّورُ. طُورُ سِينَاءَ הַר סִינַי. طُورِيٌّ. طُورَانِيٌّ פִּרְאִי, בְּרֵאשִׁיתִי. طُورِيَّةٌ מַעְדֵּר, טוּרִיָּה. طَوَّارٌ רָצִיף (ליד רכבת למשל). طُورَةٌ מ׳ קְבוּצָה שֶׁל אַרְבָּעָה. تَطْوِيرٌ פִּתּוּחַ, גִּדּוּל, שִׁכְלוּל. تَطْوِيرٌ زِرَاعِيٌّ פִּתּוּחַ חַקְלָאִי. تَطَوُّرٌ ج تَطَوُّرَاتٌ 1. פִּתּוּחַ, הִתְפַּתְּחוּת, שִׁכְלוּל. 2. שִׁנּוּי, שָׁלָב. نَظَرِيَّةُ التَّطَوُّرِ תּוֹרַת הַהִתְפַּתְּחוּת (של דרווין). مُتَطَوِّرٌ מְתֻחְכָּם, מְשֻׁכְלָל, מְפֻתָּח. صِنَاعَةٌ مُتَطَوِّرَةٌ תַּעֲשִׂיָּה מְתֻחְכֶּמֶת.

طَار. طَارَةٌ צָמִיג, גַּלְגַּל, חִשּׁוּק ע׳ (أطر) إِطَار.

طُورْبِيدٌ G ج طَرَابِيدُ טוֹרְפֶּדוֹ.

طُورْبِينٌ L ج طُورْبِينَاتٌ מַשְׁחֵן, טוּרְבִּינָה. مُوَلِّدٌ طُورْبِينِيٌّ מְנוֹעַ טוּרְבִּינָה.

طَوَّسَ II קִשֵּׁט. تَطَوَّسَ V הִתְקַשֵּׁט כְּמוֹ טַוָּס. طَاسٌ. طَاسَةٌ ج طَاسَاتٌ 1. טַס, קְעָרָה. طَاسَةُ التَّخْمِيرِ מַחֲבַת. طَاسَةُ التَّصَادُمِ פָּגוֹשׁ, בַּלָּם (בכלי רכב). طَاوُوسٌ ج طَوَاوِيسُ טַוָּס. مُطَوَّسٌ מְקֻשָּׁט כְּטַוָּס.

طَوَّشَ II סֵרֵס. طَوَاشٍ(ي) ج طَوَاشِيَةٌ סָרִיס ע׳ خَصِيّ.

(طوع) طَاعَ ـُ. أَطَاعَ IV צִיֵּת, שָׁמַע בְּקוֹל, נִשְׁמַע לְהוֹרָאָה, קִבֵּל מָרוּת. لَا يُطَاعُ لِقَصِيرٍ أَمْرُهُ פת׳ יָחִיד בַּמַּעֲרָכָה שָׁקוּל כְּאַיִן. طَوَّعَ II הִכְנִיעַ, הִכְרִיחַ, אִלֵּף, הֵטִיל מָרוּתוֹ. طَوَّعَتْ لَهُ نَفْسُهُ قَتْلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُ ק׳ וַיִּתֵּן לוֹ לִבּוֹ לַהֲרֹג אֶת אָחִיו וַיַּהַרְגֵהוּ. طَاوَعَ III عَلَى קִבֵּל בְּרָצוֹן, הִסְכִּים. تَطَوَّعَ V הִתְנַדֵּב, נְדָבוֹ לִבּוֹ, הִסְכִּים בְּרָצוֹן. تَطَاوَعَ VI הֶעֱמִיד פְּנֵי צַיְּתָן. اِسْتَطَاعَ X הָיָה יָכוֹל, הָיָה בְּאֶפְשָׁרוּתוֹ, הָיָה לְאֵל יָדוֹ, הָיָה בְּכֹחוֹ. طَوْعٌ 1. צִיּוּת, קַבָּלַת מָרוּת, כְּנִיעוּת. 2. הַסְכָּמָה מֵרָצוֹן. طَوْعًا מֵרָצוֹן, בְּרָצוֹן. طَوْعَ أَمْرِكَ! לִפְקֻדָּתְךָ! طَوْعَ بَنَانِهِ (يَدِهِ, يَمِينِهِ) לְפִי מוֹצָא פִּיו, לִרְשׁוּתוֹ. طَوْعِيًّا. طَوَاعِيَةً. عَنْ طَوَاعِيَةٍ מֵרָצוֹן, מִתּוֹךְ בְּחִירָה חָפְשִׁית. طَاعَةٌ 1. צִיּוּת, צַיְּתָנוּת, שְׁמִיעָה בְּקוֹל, כְּנִיעָה. 2. מִשְׁמַעַת. بَيْتُ الطَّاعَةِ בֵּית הַבַּעַל (שעל האישה שנטשה אותו לשוב אליו). سَمْعًا وَطَاعَةً לִפְקֻדָּתְךָ! נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע! طَاعَةٌ عَمْيَاءُ צִיּוּת עִוֵּר, מִשְׁמַעַת עִוֶּרֶת, בִּצּוּעַ פְּקֻדָּה בְּלִי עוֹרְרִין. مِطْوَاعٌ צַיְּתָן. مُطَاوَعَةٌ הַסְכָּמָה. إِطَاعَةٌ צִיּוּת. تَطَوُّعٌ فِي הִתְנַדְּבוּת (לצבא למשל), מוּכָנוּת מֵרָצוֹן. تَطَوُّعِيٌّ הִתְנַדְּבוּתִי. اِسْتِطَاعَةٌ יְכֹלֶת, אֶפְשָׁרוּת, כֹּחַ לַעֲשׂוֹת. طَائِعٌ. مُطِيعٌ מְצַיֵּת, צַיְּתָן. مُطَاوِعٌ 1. מַסְכִּים (בלי התנגדות). 2. בִּנְיָן חוֹזֵר (בדקדוק כמו: اِفْتَعَلَ), פַּסִּיבִי. حَدِيدٌ مُطَاوِعٌ ע׳ حَدِيد. مُتَطَوِّعٌ 1. מִתְנַדֵּב. 2. מִתְגַּיֵּס מֵרְצוֹנוֹ הַחָפְשִׁי. مُسْتَطَاعٌ בְּגֶדֶר הַיְכֹלֶת, אֶפְשָׁרִי. قَدْرَ الْمُسْتَطَاعِ

عَلَى قَدْرِ الْمُسْتَطَاعِ עַד כַּמָּה שֶׁאֶפְשָׁר.

(طوف) طَافَ ـُ طَوْفٌ II حَوْلَ 1. סָבַב, סוֹבֵב, הִקִּיף אֶת־, הָלַךְ מִסָּבִיב ל־. 2. צָף, שָׁט, שָׂחָה. 3. שׁוֹטֵט, טִיֵּל. 4. תָּר, פִּטְרֵל, סִיֵּר. **طَافَ بِهِ الْخَيَالُ** שׁוֹטֵט בְּדִמְיוֹנוֹ. **طَافَ حَوْلَ الْكَعْبَةِ (بِالْكَعْبَةِ)** הִקִּיף אֶת הַכַּעְבָּה. **طَافَ بِهِ الْكَرَى** נִמְנֵם. **أَطَافَ IV** 1. סָבַב. 2. הֵסֵב, גָּרַם ל־ שֶׁיַּקִּיף. **تَطَوَّفَ V** הִסְתּוֹבֵב מִסָּבִיב, תָּר. **طَوْفٌ ج أَطْوَافٌ** 1. סִיבוּב, הֶקֵּף. 2. קִיר נָמוּךְ. 3. סִיּוּר, פַּטְרוֹל. 4. דּוֹבְרָה. 5. מָצוֹף. **طَوَافٌ تَطْوَافٌ** 1. הַקָּפָה, סִיבוּב, סִיּוּר. 2. הֲלִיכָה מִסָּבִיב לַכַּעְבָּה. **طَوَّافٌ** נוֹדֵד, רוֹכֵל נוֹדֵד. **طَوَّافَةٌ ج طَوَّافَاتٌ** סִירַת מִשְׁמַר חוֹפִים, סְפִינַת סִיּוּר. **طُوفَانٌ** מַבּוּל, שִׁטָּפוֹן. **بَعْدِي الطُّوفَانُ** פת' אַחֲרַי הַמַּבּוּל. **مَطَافٌ** 1. מְקוֹם הַקָּפַת הַכַּעְבָּה. 2. סִיּוּר, טִיּוּל, סִיבוּב. **آلَ (انْتَهَى) بِهِ الْمَطَافُ إِلَى** הִגִּיעַ בְּסוֹף הַמַּסָּע אֶל־. **فِي نِهَايَةِ الْمَطَافِ** לְבַסּוֹף. **طَائِفٌ** 1. נוֹדֵד, מְשׁוֹטֵט, מִסְתּוֹבֵב. 2. שׁוֹמֵר בְּמִשְׁמָר. 3. חִזָּיוֹן (מתעה), דִּמְיוֹן. **طَائِفَةٌ ج طَوَائِفُ** 1. עֵדָה, קְהִלָּה, קְבוּצָה, לַהֲקָה, חֵלֶק. 2. אַשְׁמוּרֶת לַיְלָה. **طَائِفَةٌ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ** קְבוּצַת מַאֲמִינִים. **الطَّوَائِفُ الْمَسِيحِيَّةُ فِي لُبْنَانَ** הָעֵדוֹת הַנּוֹצְרִיּוֹת בִּלְבָנוֹן. **مُلُوكُ الطَّوَائِفِ** מַלְכֵי הַמְּדִינוֹת הַקְּטַנּוֹת בְּאַנְדָּלוּסְיָה. **طَائِفِيٌّ** עֲדָתִי, כִּתָּתִי. **طَائِفِيَّةٌ** עֲדָתִיּוּת, כִּתָּתִיּוּת. **مُطَوِّفٌ** מַדְרִיךְ עוֹלֵי הָרֶגֶל בְּמֶכָּה.

(طوق) طَاقَ ـُ أَطَاقَ IV عَلَى 1. הָיָה יָכוֹל (לְאֵל יָדוֹ), הָיָה בְּאֶפְשָׁרוּתוֹ, הָיָה בְּכוֹחוֹ (בִּיכָלְתּוֹ) ל־, עָמַד בִּפְנֵי־. 2. סָבַל אוֹתוֹ, נָשָׂא. **لَمْ يُطِقْ صَبْرًا** לֹא יָכֹל לִסְבֹּל. **وَضْعٌ لَا يُطَاقُ** מַצָּב בִּלְתִּי נִסְבָּל. **طَوَّقَ II** 1. כִּתֵּר, הִקִּיף. 2. עָנַב עֲנִיבָה, הֶעֱנִיק אֶת־ עֲנָק. **طَوَّقَ الْعَدُوَّ** כִּתֵּר אֶת הָאוֹיֵב. **طَوَّقَ عُنُقَهُ. طَوَّقَهُ بِذِرَاعَيْهِ** חִבֵּק אוֹתוֹ. **طَوَّقَ الْخَطَرَ** אִתֵּר אֶת הַסַּכָּנָה, בּוֹדֵד וּמָנַע אֶת הַסַּכָּנָה. **طَوَّقَهُ بِفَضْلِهِ** הִשְׁפִּיעַ עָלָיו מִטּוּבוֹ. **طَوْقٌ** 1. יְכֹלֶת, אֶפְשָׁרוּת. 2. ج **أَطْوَاقٌ** עִגּוּל, טַבַּעַת, חִשּׁוּק. 3. עֲנָק (עֲדִי), צַוָּארוֹן. 4. רְצוּעָה (סביב צוואר כלב למשל). **طَوْقٌ أَمْنِيٌّ** סֵגֶר בִּטְחוֹנִי (סביב אזור התפרעות). **طَوْقُ النَّجَاةِ** גַּלְגַּל הַצָּלָה. **خَرَجَ عَنْ طَوْقِهِ** יָצָא מִגִּדְרוֹ. **شَبَّ عَنِ الطَّوْقِ** ע' **شَبَّ**. **لَيْسَ فِي طَوْقِهِ** אֵין לְאֵל יָדוֹ, אֵין בִּיכָלְתּוֹ. **كَسَّرَ الطَّوْقَ** נִתֵּק אֶת הַכְּבָלִים, הִשְׁתַּחְרֵר. **طَاقٌ** קֶשֶׁת, קִמְרוֹן. **طَاقَةٌ ج طَاقَاتٌ** 1. יְכֹלֶת, אֶפְשָׁרוּת, כּוֹחַ לַעֲשׂוֹת. 2. אֱנֶרְגִּיָּה, פְּעִילוּת, מֶרֶץ. 3. צֹהַר, אֶשְׁנָב, חַלּוֹן. 4. זֵר (פרחים), אֲגֻדָּה. **طَاقَةٌ إِنْتَاجِيَّةٌ** כּוֹחַ יִצְרָנִי. **طَاقَةٌ ذَرِّيَّةٌ (نَوَوِيَّةٌ)** אֱנֶרְגִּיָּה גַּרְעִינִית. **طَاقَةٌ شَمْسِيَّةٌ** אֱנֶרְגִּיָּה סוֹלָרִית. **طَاقِيَّةٌ ج طَوَاقِ(ي)** כִּפָּה (לראש). **تَطْوِيقٌ** כִּתּוּר, מָצוֹר. **إِطَاقَةٌ** יְכֹלֶת. **مُطَوَّقٌ** מְכֻתָּר, מֻקָּף. **حَمَامَةٌ مُطَوَّقَةٌ** יוֹנַת הַטַּבַּעַת ע' **قُمْرِيَّةٌ**. **مُطَاقٌ** נִסְבָּל.

(طول) طَالَ ـُ אָרַךְ, הָיָה אָרֹךְ (במקום או בזמן), הִתְאָרֵךְ, נִמְשַׁךְ, הִתְמַשֵּׁךְ. **طَالَ** [illegible] אֶת. הִשִּׂיג. **طَالَ بِهِ الْوَقْتُ** נִמְשַׁךְ זְמַן רַב. **طَالَ الْوَقْتُ أَوْ قَصُرَ** בְּמֻקְדָּם אוֹ בִּמְאֻחָר. **طَالَتْهُ يَدُهُ** הִשִּׂיגָה אוֹתוֹ יָדוֹ, פָּגַע בּוֹ. **لَا تَطُولُهُ يَدِي** אֵינִי יָכוֹל לוֹ, אֵינִי יָכוֹל לְהַשִּׂיגוֹ. **طَالَمَا** כָּל עוֹד, כָּל זְמַן שֶׁ־. **طَوَّلَ II** 1. הֶאֱרִיךְ, מָתַח. 2. נָתַן אַרְכָּה. **طَوَّلَ لِسَانَهُ عَلَى** חָרַץ לְשׁוֹנוֹ עַל־, הִתְחַצֵּף. **أَطَالَ IV** הֶאֱרִיךְ, הוֹסִיף, מָשַׁךְ, מָתַח. **أَطَالَ عَلَيْهِ** נָתַן לוֹ לְהַמְתִּין הַרְבֵּה. **أَطَالَ اللّٰهُ بَقَاءَهُ** אֱלֹהִים יַאֲרִיךְ יָמָיו. **أَطَالَ فِي كَلَامِهِ** הִמְשִׁיךְ, הֶאֱרִיךְ בְּדִבּוּרוֹ. **تَطَاوَلَ VI** 1. הִתְאָרֵךְ. 2. **إِلَى** הִתְרוֹמֵם (כדי לראות). 3. **عَلَى** הִתְחַצֵּף. **إِسْتَطَالَ X** 1. הִתְאָרֵךְ, נִמְתַּח, הִתְמַשֵּׁךְ. 2. **عَلَى** עָלַב בְּ־, פָּגַע בְּ־, הִתְנַשֵּׂא עַל־. **طَوْلٌ** 1. כּוֹחַ, יְכֹלֶת, עָצְמָה. 2. עֹשֶׁר, שֶׁפַע. 3. יִתְרוֹן, עֲדִיפוּת. **لَا حَوْلَ وَلَا طَوْلَ** ע' **حَوْل**. **طُولٌ ج أَطْوَالٌ** 1. אֹרֶךְ, גֹּבַהּ. 2. הִתְמַשְּׁכוּת, מֶשֶׁךְ. **طُولُ أَنَاةٍ** אֹרֶךְ רוּחַ ע' (أني) **أَنَاة**. **طُولُ الْبَاعِ (الْيَدِ)** יְכֹלֶת, כּוֹחַ (להשיג). **طُولُ نَظَرٍ** רְאִיַּת הַנּוֹלָד, רֹחַק רְאוּת. **خَطُّ الطُّولِ** קַו אֹרֶךְ. **عَلَى طُولٍ** 1. לְאֹרֶךְ. 2. יָשָׁר. **فِي طُولِ الْبِلَادِ وَعَرْضِهَا** לְאָרְכָּהּ הָאָרֶץ וְלִרְחָבָּהּ. **طُولِيٌّ** אָרְכִּי. **مَقْطَعٌ طُولِيٌّ** חֲתָךְ אָרְכִּי. **طَوَالَ** בְּמֶשֶׁךְ, לְאֹרֶךְ. **طَوِيلٌ ج طِوَالٌ** אָרֹךְ, גָּבוֹהַּ, גָּדוֹל. **طَوِيلًا** בַּאֲרִיכוּת. **طَوِيلُ الْأَجَلِ** לִזְמַן (לְטְוָח) אָרֹךְ. **طَوِيلُ الْبَاعِ** ע' (بوع). **طَوِيلُ الْقَامَةِ** תָּמִיר, גָּבֹהַּ. **طَوِيلُ اللِّسَانِ** חוֹרֵץ לָשׁוֹן, חָצוּף. **طَوِيلُ الْيَدِ** "סַחְבָן", גַּנָּב. **الْبَحْرُ الطَّوِيلُ** מִשְׁקָל בַּשִּׁירָה הָעַרְבִית (**فَعُولُنْ مَفَاعِيلُنْ فَعُولُنْ مَفَاعِيلُنْ**). **طِيلَةَ** בְּמֶשֶׁךְ כָּל־. **تَطْوِيلٌ. إِطَالَةٌ** הַאֲרָכָה, מְתִיחָה, הַמְשָׁכָה, הִתְפַּשְּׁטוּת, הוֹסָפָה. **تَطَاوُلٌ عَلَى** הַעֲלָבָה, פְּגִיעָה, הִתְחַצְּפוּת, הִתְעַמְּרוּת, הִתְנַשְּׂאוּת. **إِسْتِطَالَةٌ** 1. הִתְאָרְכוּת. 2. יְהִירוּת. **طَائِلٌ** עֲנָק, עָצוּם, בַּעַל מִדּוֹת. **دُونَ طَائِلٍ. لَا طَائِلَ تَحْتَهُ** חֲסַר תּוֹעֶלֶת. **أَمْوَالٌ طَائِلَةٌ** הוֹן עָתָק (תּוֹעָפוֹת). **طَائِلَةٌ** כּוֹחַ, עָצְמָה. **سَيَقَعُ الْمُخَالِفُ تَحْتَ طَائِلَةِ الْقَانُونِ** הָעוֹבֵר עַל הַחֹק יֵעָנֵשׁ. **مُطَوَّلٌ** מְאֹרָךְ, אָרֹךְ, מְמֻשָּׁךְ. **مُطَوَّلَةٌ** פּוֹאֶמָה, פִּיּוּט אָרֹךְ. **مُتَطَاوِلٌ** מִתְחַצֵּף, עַז פָּנִים, מִתְעַמֵּר, יָהִיר. **مُسْتَطِيلٌ ج مُسْتَطِيلَاتٌ** 1. מַלְבֵּן (בהנדסה). 2. אָרֹךְ, הוֹלֵךְ וְנִמְשָׁךְ.

(طوي) طَوَى ـِ קִפֵּל, גָּלַל, כָּרַךְ, גִּלְגֵּל, צָנַף, כִּנֵּס. **طَوَى الْأَرْضَ** גָּמָא (עָבַר) אֶת הָאָרֶץ, דָּהַר בָּאָרֶץ. **طَوَى الْبِسَاطَ** קִפֵּל אֶת הַשָּׁטִיחַ. **طَوَى الْخَبَرَ (السِّرَّ)** שָׁמַר עַל הַסּוֹד. **طَوَى عُمْرَهُ فِي** בִּלָּה (כִּלָּה) אֶת חַיָּיו בְּ־. **طَوَى الْمَاضِيَ بِمَا فِيهِ** שִׁכַּח עַצְמוֹ מִן הֶעָבָר וּפָתַח דַּף חָדָשׁ. **طَوَاهُ الْمَوْتُ** הָלַךְ לְעוֹלָמוֹ, מֵת. **طَوَاهُ النِّسْيَانُ** יָרַד לִתְהוֹם הַנְּשִׁיָּה, נִשְׁתַּכַּח. **تَطَوَّى V** הִתְפַּתֵּל (נחש). **إِنْطَوَى VII** 1. נִתְקַפֵּל, קֻפַּל, נִכְרַךְ, נִגְלַל. 2. נֶחְבָּא, נֶעֱלַם. 3. **عَلَى** כָּלַל, הֵכִיל, טָמַן בְּחֻבּוֹ. **إِنْطَوَى عَلَى نَفْسِهِ** 1. פָּרַשׁ, הִסְתַּגֵּר, הִתְבּוֹדֵד. 2. נֶחְבָּא אֶל הַכֵּלִים. 3. הָיָה אִנְטְרוֹבֶרְטִי. **طَيٌّ ج طَيَّاتٌ** קִפּוּל, גְּלִילָה, כְּרִיכָה, קֶפֶל. **طَيَّهُ** רָצוּף בָּזֶה (רצ"ב). **فِي طَيِّ الْكِتْمَانِ** בְּמַעֲטֶה סוֹדִיּוּת. **طَيَّةٌ ج طَيَّاتٌ** קֶפֶל, חֵפֶת, מִכְפֶּלֶת, אִמְרָה. **يَحْمِلُ فِي طَيَّاتِهِ** צוֹפֵן (טוֹמֵן) בְּחֻבּוֹ. **طِيَّةٌ ج طِيَّاتٌ** מְגַמָּה, כִּוּוּן. **مَضَى لِطِيَّتِهِ** הָלַךְ לְמָחוֹז חֶפְצוֹ.

طَوًى רָעָב. بَاتَ عَلَى الطِّوَى יָשַׁן עַל קֵיבָה רֵיקָה. طَوِيَّةٌ ج طَوَايَا חֶבְיוֹן, חֶבְיוֹן לֵב, מִסְתַּר נֶפֶשׁ, מַצְפּוּן. سَلِيمُ الطَّوِيَّةِ בַּעַל לֵב טוֹב, בַּעַל נְשָׁמָה יְתֵרָה. طَوَّايَةٌ ج طَوَّايَاتٌ מַחֲבַת. مَطْوًى ج مَطَاوٍ(ي). مِطْوَاةٌ אוֹלָר. فِي مَطَاوِيهِ בְּתוֹכוֹ, בְּחֻבּוֹ. إِنْطِوَاءٌ. إِنْطِوَاءٌ نَفْسِيٌّ הַפְנָמָה, הִסְתַּגְּרוּת נַפְשִׁית. إِنْطِوَائِيٌّ מֻפְנָם, אִינְטְרוֹבֶרְטִי. إِنْطِوَائِيَّةٌ 1. הַפְנָמָה, הִסְתַּגְּרוּת. 2. אֲגוֹצֶנְטְרִיּוּת. مَطْوِيٌّ מְקֻפָּל, מְצֻנָּף, גָּלוּל. مُنْطَوٍ(ي) 1. מֻפְנָם, אִינְטְרוֹבֶרְטִי. 2. שָׁרוּי בְּדִכָּאוֹן, "מְדֻפְרָס".

(طيب) طَابَ ـِ 1. הָיָה טוֹב, הוּטַב, שֻׁפַּר, נָעַם. 2. הִבְרִיא, חָזַר לְאֵיתָנוֹ. طَابَ لَهُ أَنْ يَفْعَلَ חָפֵץ לַעֲשׂוֹת. طَابَتْ لَيْلَتُكُمْ בְּטוֹב תָּלִינוּ, לַיְלָה טוֹב. طَابَ نَفْسًا הָיָה טוֹב לֵב, כְּטוֹב לִבּוֹ. طَيَّبَ II. أَطَابَ IV 1. הֵיטִיב, עָשָׂה טוֹב (טוֹבָה), שִׁפֵּר, הִשְׁבִּיחַ. 2. בִּשֵּׂם, הִזְלִיף בֹּשֶׂם. 3. רִפֵּא. 4. תִּבֵּל (אוכל). طَيَّبَ اللّٰهُ ثَرَاهُ ע' (ثري). طَيَّبَ خَاطِرَهُ פִּיֵּס אוֹתוֹ, רִצָּה אוֹתוֹ. تَطَيَّبَ V 1. נִטַּיֵּב. 2. הִזְלִיף בֹּשֶׂם עַל עַצְמוֹ, מָשַׁח עַצְמוֹ בְּמֵי בֹּשֶׂם. إِسْتَطَابَ X מָצָא אוֹתוֹ טוֹב, נָעַם לוֹ, מָצָא חֵן בְּעֵינָיו. طِيبٌ 1. טוּב, תְּכוּנַת הַטּוֹב, נֹעַם. 2. בֹּשֶׂם, מִשְׁחָה רֵיחָנִית, רֵיחַ נִיחוֹחַ. عَنْ طِيبِ خَاطِرٍ בְּרָצוֹן, בְּחֵפֶץ לֵב, מֵרָצוֹן טוֹב. طَيِّبٌ טוֹב, מְשֻׁבָּח, נָעִים, רָצוּי, עָרֵב, טָעִים, נוֹחַ. طَيِّبُ الخُلُقِ טוֹב מֶזֶג. الطَّيِّبُ الذِّكْرِ זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה. طَيِّبُ الرَّائِحَةِ בַּעַל רֵיחַ נִיחוֹחַ. طَيِّبُ القَلْبِ טוֹב לֵב. طَيِّبُ النَّفْسِ 1. עַלִּיז. 2. נָדִיב. قُلْ لَا يَسْتَوِي الخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ ק' אֱמֹר לֹא יִשְׁוֶה הָרַע אֶל הַטּוֹב. طَيِّبَاتٌ מַנְעַמִּים, תַּעֲנוּגוֹת, תַּפְנוּקִים. كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ ק' אִכְלוּ מִן הַמְּטֻעָמִים אֲשֶׁר כִּלְכַּלְנוּ אֶתְכֶם. طِيبَةٌ טוּב. طِيبَةُ قَلْبٍ טוּב לֵב. طُوبَى! אַשְׁרֵי! בָּרוּךְ הוּא. تَطْوِيبٌ אִשּׁוּר. جَبَلُ التَّطْوِيبَاتِ הַר הָאֹשֶׁר (בנצרות).

(طير) طَارَ ـِ 1. עָף, טָס, נָסַק, רִחֵף, נִשָּׂא בָּאֲוִיר, פָּרַח. 2. إِلَى חָשׁ, אָץ אֶל־. 3. بِـ הִקְפִּיץ רָחוֹק. לָקַח לְמֵרָחוֹק אֶת־. طَارَ صَوَابُهُ (عَقْلُهُ) אִבֵּד אֶת עֶשְׁתּוֹנוֹתָיו, נִטְרְפָה עָלָיו דַּעְתּוֹ (מכעס וכו'). طَارَ صِيتُهُ יָצָא שְׁמוֹ לְמֵרָחוֹק, נִתְפַּרְסֵם. طَارَ فَرَحًا שָׂמַח שִׂמְחָה רַבָּה. طَارَ فُؤَادُهُ. طَارَتْ نَفْسُهُ شَعَاعًا הִתְבַּלְבְּלָה עָלָיו דַּעְתּוֹ. طَارَ النَّوْمُ مِنْ عَيْنَيْهِ נָדְדָה שְׁנָתוֹ מֵעֵינָיו, פָּרְחָה (נָדְדָה) שְׁנָתוֹ. طَيَّرَ II. أَطَارَ IV הֵעִיף, הֵטִיס, הִפְרִיחַ. تَطَيَّرَ V مِنْ. بِـ רָאָה אוֹתוֹת מְבַשְּׂרֵי רָעוֹת, רָאָה שְׁחוֹרוֹת ב־. تَطَايَرَ VI הִתְעוֹפֵף, הִתְפַּזֵּר, נָפוֹץ לְכָל רוּחַ, נִזְרַק לְכָל עֵבֶר, נִתַּז. إِسْتَطَارَ X הִתְעוֹפֵף, הִתְפַּזֵּר. طَيْرٌ ج طُيُورٌ. طَائِرٌ ج طُيُورٌ وأَطْيَارٌ עוֹף בַּעַל כָּנָף, צִפּוֹר. الطَّائِرُ אַלְטַאִיר (כוכב) ע' (نظر) نَظِير. طُيُورٌ جَارِحَةٌ עוֹפוֹת דּוֹרְסִים. عَلَى الطَّائِرِ المَيْمُونِ! דֶּרֶךְ צְלֵחָה! عِلْمُ الطُّيُورِ חֵקֶר הָעוֹפוֹת, אוֹרְנִיתוֹלוֹגְיָה. كَأَنَّ عَلَى رُؤُوسِهِمِ الطَّيْرَ בְּשֶׁקֶט וּבְמוֹרָא. طَيْرَةٌ 1. נְקֵבַת הָעוֹף. 2. הַמְרָאָה, טִיסָה. طِيرَةٌ סִימָן רַע, אוֹת מְבַשֵּׂר רָעוֹת. طَيَّارٌ 1. טַיָּס. 2. עָף, מִתְעוֹפֵף. 3. מִתְנַדֵּף (נוזל). زُيُوتٌ طَيَّارَةٌ שֶׁמֶן נָדִיף. طَيَّارَةٌ 1. טַיֶּסֶת (אישה). 2. עֲפִיפוֹן. 3. מָטוֹס. طَيَّارَةٌ مَائِيَّةٌ מָטוֹס יַמִּי. طَيَرَانٌ טַיִס, מָעוֹף, תְּעוּפָה, דְּאִיָּה, רִחוּף בָּאֲוִיר. طَيَرَانٌ بَهْلَوَانِيٌّ אֲוִירוֹבָּטִיקָה. طَيَرَانٌ شِرَاعِيٌّ דְּאִיָּה, טִיסָה בְּדָאוֹן אוֹ בִּגְלְשׁוֹן. سِلَاحُ الطَّيَرَانِ חֵיל הָאֲוִיר. عِلْمُ الطَّيَرَانِ אֲוִירוֹנָאוּטִיקָה. مَطَارٌ ج مَطَارَاتٌ שְׂדֵה (נְמַל) תְּעוּפָה. طَائِرَةٌ ج طَائِرَاتٌ מָטוֹס. طَائِرَةٌ شِرَاعِيَّةٌ דָּאוֹן, גִּלְשׁוֹן. طَائِرَةٌ عَمُودِيَّةٌ (مِرْوَحِيَّةٌ. سَمْتِيَّةٌ) מַסּוֹק, הֶלִיקוֹפְּטֶר. حَامِلَةُ (نَاقِلَةُ) الطَّائِرَاتِ נוֹשֵׂאת מְטוֹסִים. عَلَى مَتْنِ الطَّائِرَةِ בְּמָטוֹס, בְּטִיסָה, דֶּרֶךְ הָאֲוִיר. مُسْتَطِيرٌ פּוֹשֶׂה, מִתְפַּשֵּׁט, מְאַיֵּם. شَرٌّ مُسْتَطِيرٌ סַכָּנָה מְרַחֶפֶת (מְאַיֶּמֶת).

(طيش) طَاشَ ـِ 1. סָטָה, סָר מִן הַדֶּרֶךְ הַנְּכוֹנָה. 2. הָיָה קַל דַּעַת, פָּחַז, תָּעָה, הָיָה הֲפַכְפַּךְ. طَاشَ السَّهْمُ הַחֵץ לֹא קָלַע לַמַּטָּרָה. طَاشَ عَقْلُهُ (صَوَابُهُ) נִטְרְפָה עָלָיו דַּעְתּוֹ, אִבֵּד אֶת עֶשְׁתּוֹנוֹתָיו. طَيْشٌ. طَيْشَانٌ מְשׁוּגָה, קַלּוּת רֹאשׁ, פְּזִיזוּת, הֲפַכְפְּכוּת. طَائِشٌ 1. תּוֹעֶה, סוֹטֶה. 2. שׁוֹגֵג, שׁוֹגֶה. 3. פָּזִיז, נְטוּל אַחְרָיוּת. رَصَاصَةٌ طَائِشَةٌ כַּדּוּר תּוֹעֶה.

(طيف) طَافَ ـِ בָּא לְ־ בַּחֲלוֹם. طَيْفٌ ج أَطْيَافٌ وطُيُوفٌ 1. חִזָּיוֹן. 2. פַנְטַזְיָה. 3. רוּחַ, רוּחַ הַמֵּת. طَيْفٌ رَادْيُوِيٌّ סְפֶּקְטְרוּם. جِهَازُ الطَّيْفِ. مِطْيَافٌ סְפֶּקְטְרוֹסְקוֹפּ.

طَيْلَسَانٌ G ج طَيَالِسُ צָעִיף אָרֹךְ (של מיוחסים).

(طين) طَانَ ـِ طَيَّنَ II טִיֵּחַ, טִיֵּט, מָרַח בְּטִיט. طِينٌ ج أَطْيَانٌ טִין, טִיט, בֹּץ, חֹמֶר. أَطْيَانٌ קַרְקָעוֹת פּוֹרִיּוֹת, נִכְסֵי דְּלָא נָיְדֵי. الطِّينُ الخَزَفِيُّ חַרְסִית, חֶרֶס סִינִי, קָאוֹלִין. زَادَ الطِّينَ بِلَّةً ע' (بل) بِلَّة. طِينَةٌ 1. חֹמֶר, חַרְסִית. 2. יְסוֹדוֹ שֶׁל אָדָם. هُمَا مِنْ طِينَةٍ وَاحِدَةٍ שְׁנֵיהֶם קֹרְצוּ מֵאוֹתוֹ חֹמֶר, הֵם דּוֹמִים. طِينِيٌّ 1. טִינִי, טִיטִי. 2. שֶׁל חַרְסִית. طَيَّانٌ נוֹשֵׂא מַגַּשׁ בַּנָּאִים, בַּנַּאי בְּטִיט. الطَّيُّونُ טַיּוּן (עשב, inula).

ظ ט'. האות השבע עשרה בא"ב הערבי, שמה ظَاء ט'אא', והיא אות נחצית שנית חוככת.

ظَاءٌ שם האות ظ בערבית.

ظِئْرٌ ج أَظْآرٌ מינקת (של תינוקות אחרים), מטפלת בתינוקות, אומנת.

(ظبو) ظُبَةٌ ج ظُبًا وظُبَاتٌ להב, חד החרב.

ظَبْيٌ ج ظِبَاءٌ צבי ע' غَزَال. ظَبْيَةٌ 1. צביה. 2. כנוי לעלמה יפת תאר.

ظَرِبَانٌ בואש (חיה קטנה מצחינה, skunk). فَسَا بَيْنَهُمُ الظَّرِبَانُ פת' נתפרדה חבילתם, השטן מרקד ביניהם.

ظَرُفَ ـُ נחמד, נעשה נחמד (נאה). تَظَرَّفَ V. تَظَارَفَ VI העמיד פני נחמד, השתדל להתקרב ל־. إِسْتَظْرَفَ X חבב את־, התיחס באהדה וּבחבה אל־. ظَرْفٌ ج ظُرُوفٌ 1. תנאי, מצב, נסבה, מסבה. 2. זמן, משך. 3. מעטפה, עטיפה. 4. תאר הפעל. 5. יפי, חן, נחמדות. ظَرْفُ زَمَانٍ תאור זמן. ظَرْفُ مَكَانٍ תאור מקום. بِظَرْفٍ. فِي ظَرْفِ במשך, בתוך זמן מסים. بَيِّنَةٌ ظَرْفِيَّةٌ עדות נסבתית. دَلِيلٌ ظَرْفِيٌّ הוכחה נסבתית. ظُرُوفٌ مُشَدِّدَةٌ נסבות מחמירות. حَسَبَ الظُّرُوفِ לפי התנאים (הנסבות). ظَرِيفٌ ج ظُرَفَاءُ נחמד, נאה, חנני, מנמס, שנון. ظَرَافَةٌ יפי, חן, נחמדות, שנינות. مَظْرُوفٌ ج مَظَارِيفُ מעטפה. مُسْتَظْرَفٌ נחמד, אלגנטי.

ظَعَنَ ـَ יצא למסע, נדד, צען. ظَعْنٌ מסע, נסיעה. ظَعِينَةٌ ج ظَعَائِنُ وظُعُنٌ 1. גמל הנושא על גבו אפריון. 2. אפריון. 3. אשה באפריון.

ظَفِرَ ـَ 1. بِـ זכה ב־, השיג, הצליח לקבל, נחל נצחון. 2. عَلَى התגבר על־, נצח את־. ظَفِرَ بِمَا أَرَادَ השיג את מבקשו. ظَفِرَ عَلَى عَدُوِّهِ התגבר על אויבו. ظَفَّرَ II. أَظْفَرَ IV זכה, הנחיל נצחון. ظُفُرٌ. ظُفْرٌ. ظِفْرٌ ج أَظْفَارٌ وأَظَافِرُ צפרן. قَلَّمَ أَظْفَارَهُ גדע את זרועו (קרנו). مُنْذُ نُعُومَةِ أَظْفَارِهِ מנעוריו, משחר ילדותו. ظَفَرٌ זכיה, השג, נצחון, הצלחה. أُظْفُورٌ ج أَظَافِيرُ צפרן. ظَافِرٌ מנצח, זוכה, מצליח, מהלל. مُظَفَّرٌ מנצח (במלחמה), עוטה תהלה.

ظَلَّ ـَ נותר, נשאר, המשיך, הוסיף לעשות, התמיד ב־. ظَلَّ نَائِمًا המשיך לישון. ظَلَّ عَلَى حَالِهِ נותר כפי שהיה. ظَلَّ عَلَى مَوْقِفِهِ الْمُتَصَلِّبِ התמיד בעמדתו הקשוחה. ظَلَّلَ II. أَظَلَّ IV 1. סכך, הצל, כסה בצל. 2. סוכך על־, השגיח על־, שמר על־. تَظَلَّلَ V חסה בצל־. إِسْتَظَلَّ X بِـ 1. חסה בצל־, ישב בצל. 2. בא בצל קורת־, מצא מקלט אצל־. ظِلٌّ ج ظِلَالٌ وظُلُولٌ وأَظْلَالٌ 1. צל. 2. סביבה על־, חסות, חפוי על־, מחסה. تَحْتَ (فِي) ظِلِّ בצל־, בחסות־, תחת חסות־. ظِلَالُ الْمَعَانِي קונוטציות, משמעויות לואי. ثَقِيلُ الظِّلِّ אנטיפטי, לא נוח, אינו אהוד. خَفِيفُ الظِّلِّ נעים, נוח, סימפטי. خَيَالُ الظِّلِّ תאטרון צללים. وِزَارَةُ الظِّلِّ ממשלת צללים (של אופוזיציה). تَقَلَّصَ ظِلُّهُ ירד מגדלתו. ظُلَّةٌ ج ظُلَلٌ 1. סוכה, סכה. 2. קיוסק. ظَلِيلٌ מוצל. مِظَلَّةٌ ج مَظَالُّ ومِظَلَّاتٌ 1. מצנח. 2. שמשיה, מטריה. 3. סוכך. 4. חסות, מקלט. مِظَلَّةٌ وَاقِيَةٌ מצנח. جُنُودُ الْمِظَلَّاتِ צנחנים. عِيدُ الْمَظَلَّةِ חג הסכות. مِظَلِّيٌّ צנחן. مُظَلَّلٌ. مُظِلٌّ מצל, מגן מהשמש.

ظَلَعَ ـَ צלע. ظَالِعٌ צולע, חגר, פסח.

ظِلْفٌ ج ظُلُوفٌ وأَظْلَافٌ טלף, פרסה. بَحَثَ عَنْ حَتْفِهِ بِظِلْفِهِ פת' טוען צלובו בכתפו (נושא את הצלב על כתפו).

ظَلَمَ ـِ חמס, עשק, הציק, גרם עול, קפח. مَنْ أَشْبَهَ أَبَاهُ فَمَا ظَلَمَ פת' ע' (شبه). أَظْلَمَ IV קדר, הקדיר, החשיך, נעשה אפל. تَظَلَّمَ V צעק חמס על־, התאונן, התלונן, קבל. ظُلْمٌ חמס, עשק, עול, קפוח, רשע. ظُلْمًا وَعُدْوَانًا ללא עול, בחסר צדק. الظُّلْمُ مَرْتَعُهُ وَخِيمٌ בית רשעים ישמד. ظُلْمَةٌ חשך, קדרות, אפלה, אפל. بَحْرُ الظُّلُمَاتِ הים (האוקינוס) האטלנטי. ظَلْمَاءُ חשוך. لَيْلَةٌ ظَلْمَاءُ לילה חשוך (קודר, אפל). ظَلَامٌ חשך, חשכה, אפלה, קדרות. ظَلَامٌ دَامِسٌ חשך ואפלה, חשך מצרים. ظَلَّامٌ מעול, בן עולה, עשקן. ظَلَامِيٌّ מורד אור, מתנגד לקדמה, אובסקורנט. ظَلَامِيَّةٌ שנאת הקדמה, אובסקורנטיזם. ظَلِيمٌ ج ظُلْمَانٌ יען, הזכר של בת היענה. ظُلَامَةٌ ج ظُلَامَاتٌ. مَظْلَمَةٌ ج مَظَالِمُ 1. עצומה, פטיציה, תלונה על קפוח ועל עשק. 2. עול, עשק, חמס. مَنْدُوبُ مَظَالِمِ (شَكَاوَى) الْجُمْهُورِ נציב תלונות הצבור, אומבודסמן. إِظْلَامٌ האפלה, החשכה, עשית חשך. تَظَلُّمٌ קבלנה, תלונה על קפוח. ظَالِمٌ ج ظُلَّامٌ وظَلَمَةٌ רשע, חמסני, עול, עריץ. مَظْلُومٌ עשוק, מקפח. مُظْلِمٌ חשוך, אפל.

ظَمِئَ ـَ 1. צמא, התאוה לשתות. 2. إِلَى ערג ל־, השתוקק ל־, כמה ל־. ظَمْءٌ. ظَمَأٌ. ظَمَاءٌ צמא, צמאון. أَطْفَأَ ظَمَأَهُ שבר את צמאונו, רוה. ظَمِئٌ. ظَمْآنُ ج ظِمَاءٌ. ظَامِئٌ צמא. إِذَا مُتُّ ظَمْآنَ فَلَا نَزَلَ الْقَطْرُ פת' אם אמות צמא אל טל ואל מטר.

ظَنَّ ـُ סבר, שער, דמה לעצמו, חשב. ظَنَّ بِهِ الظُّنُونَ חשב עליו רעות. ظَنَّ بِهِ الْخِيَانَةَ חשד שהוא בוגד בו. ظَنٌّ ج ظُنُونٌ מחשבה, סברה, השערה, דעה. أَكْبَرُ الظَّنِّ أَنْ מתקבל על הדעת כי. أَحْسَنَ الظَّنَّ بِهِ חשב עליו טובות. أَسَاءَ الظَّنَّ بِهِ. سَاءَ بِهِ ظَنًّا חשב עליו רעות, חשד בו. ظَنِّيٌّ השערתי, היפותטי, של הנחה. ظِنَّةٌ ج ظِنَنٌ חשד, חסר אמון. ظَنِينٌ 1. חשוד. مَظِنَّةٌ ج مَظَانُّ 1. המקום או הזמן שבהם מצפים שמישהו מבקש ימצא בו. 2. חשד, חשש. وَجَدْتُهُ فِي

مَظَانِّهِ מצאתיו במקום שציפיתי למצאו.

ظُنْبُوبٌ ج ظَنَابِيبُ שוקה, עצם (באנטומיה, tigia).

ظَهَرَ ـَ 1. הופיע, נגלה, נתגלה, בלט, נראה, נחשף, יצא. 2. נתברר, נתחוור. 3. נתפרסם, יצא לאור. 4. عَلَى התגבר על־, נצח את־. 5. ידע. ظَهَرَ لَهُ נראה לו. ظَهَرَ عَلَى المَسْرَحِ הופיע (שחק) על הבמה. ظَهَرَ بِمَظْهَرِ المُؤْمِنِ העמיד פני מאמין. ظَهَّرَ II 1. פתח (סרט). 2. הסב (שיק). ظَاهَرَ III תמך ב־, עזר, סייע ל־, הטה שכם, גונן על־. أَظْهَرَ IV 1. גלה, חשף, הראה. 2. عَلَى הודיע, העמיד את־ על־. 3. הנחיל נצחון. تَظَاهَرَ VI 1. הפגין, השתתף בהפגנה. 2. بِـ העמיד פני־, התראה כ־. تَظَاهَرُوا תמכו זה בזה, סייעו זה לזה. إِسْتَظْهَرَ X 1. שנה, שנן, למד על פה. 2. בקש עזרה (סיוע). 3. عَلَى התגבר על־, ידו היתה על העליונה, נצח. ظَهْرٌ ج ظُهُورٌ وأَظْهُرٌ 1. גב, גו. 2. עורף, צד אחורי. 3. פני משהו. 4. סיפון, צד עליון (של ספינה וכו'). ظَهْرُ الدَّابَّةِ גב בהמת המשא. أَدَارَ لَهُ ظَهْرَهُ פנה לו עורף, נטשו. ظَهْرُ الغَيْبِ צפונות, נסתרות. سِلْسِلَةُ الظَّهْرِ עמוד השדרה. قَرَأَ عَنْ ظَهْرِ قَلْبٍ קרא על פה. قَلَبَ لَهُ ظَهْرَ المِجَنِّ ע' (جنّ) مِجَنّ. قَلَبَ الأَمْرَ ظَهْرًا لِبَطْنٍ הפך דבר על פיו. لَيْسَ لَهُ ظَهْرٌ אין לו משענת. بَيْنَ ظَهْرَانَيْهِمْ מתוכם, ביניהם. مُسْتَخْدَمُ ظُهُورَاتٍ פקיד (עובד) זמני. ظُهْرٌ ج أَظْهَارٌ צהרים.

أَرَاهُ نُجُومَ الظُّهْرِ למד אותו לקח, הראה לו את הכוכבים בצהרי היום, "הראה לו מאיפה הדג משתין". صَلَاةُ الظُّهْرِ תפלת הצהרים. ظَهْرِيٌّ של גב. نَبَذَهُ ظَهْرِيًّا השליכו מאחורי גוו. ظَهِيرٌ עוזר, מסייע, מגן (גם בכדורגל). ظُهُورٌ הופעה (גם על במה), חשיפה, הראות. حُبُّ الظُّهُورِ התפארות, התרברבות. بَدَأَ فِي الظُّهُورِ התחיל להתפרסם. ظَهِيرَةٌ שעות הצהרים. مَظْهَرٌ ج مَظَاهِرُ 1. מראה, חיצוניות, צורה, הופעה, חזות חיצונית. 2. מבט, דמות. 3. גלוי. مَظَاهِرُ الحَيَاةِ תופעות החיים. المَظْهَرُ وَالمَخْبَرُ הצורה והתכן. تَظْهِيرٌ 1. פתוח תשליל (של סרט). 2. הסבה (של המחאה וכו'). مُظَاهَرَةٌ 1. הפגנה. 2. סיוע. مُظَاهَرَاتٌ عَنِيفَةٌ הפגנות (התפרעויות) אלימות. إِظْهَارٌ גלוי, חשיפה, ראוה, הצגה. تَظَاهُرٌ 1. העמדת פנים, הראות. 2. הפגנה. ظَاهِرٌ 1. נראה לעין, גלוי, חיצוני. 2. ברור, מובן, בולט, פשוט. 3. פשט (בניגוד ל־بَاطِن דרש). 4. משטח, פנים. 5. של שם עצם (בדקדוק), סובסטנטיבי. 6. פריפריה. حَسَبَ الظَّاهِرِ. فِي الظَّاهِرِ כפי הנראה, ברור כי. ظَاهِرِيٌّ 1. חיצוני. 2. המבאר את הקראן כפשוטו, דוגל בפשט. ظَاهِرِيًّا לפי הנראה, למראית עין. ظَاهِرَةٌ ج ظَوَاهِرُ תופעה, חזיון טבע. ظَاهِرَاتِيٌّ פנומנלי (בתורת ההכרה). الفَلْسَفَةُ الظَّاهِرَاتِيَّةُ פנומנולוגיה, חקר התופעות.

ع

ع ע. 1. הָאוֹת הַשְּׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה בָּא"ב הָעֲרָבִי, שְׁמָהּ عَيْن עַיִן, וְהִיא אוֹת גְּרוֹנִית חוֹכֶכֶת. 2 קִצּוּר שֶׁל عَدَدٌ מִסְפָּר. 3. קִצּוּר שֶׁל عَمُودٌ עַמּוּד.

عَبَّ ـُ גָּמָא, שָׁתָה וּבָלַע בְּבַת אַחַת, לָגַם עַד שָׂבְעָה. عُبٌّ ج عِبَابٌ 1. שַׁרְווּל. 2. חֵיק, חֹצֶן. 3. כִּיס בַּבֶּגֶד לְיַד הֶחָזֶה. عُبَابٌ גַּלֵּי יָם. شَقَّتِ السَّفِينَةُ عُبَابَ البَحْرِ הַסְּפִינָה חָצְתָה אֶת גַּלֵּי הַיָּם.

عَبَأَ ـَ بِـ 1. דָּאַג לְ־. 2. שָׁעָה לְ־. لَمْ يَعْبَأْ بِهِ לֹא שָׂם לֵב אֵלָיו, לֹא שָׁעָה לוֹ. عَبَّأَ II 1. הֵכִין, מִלֵּא, הִטְעִין, אָרַז. 2. גִּיֵּס, הִזְעִיק, קָרָא. عِبْءٌ ج أَعْبَاءٌ נֵטֶל, כֹּבֶד, מַשָּׂא, מַעֲמָסָה, אַחְרָיוּת. عَلَيْهِ عِبْءُ الإِثْبَاتِ עָלָיו הָרְאָיָה. نَهَضَ بِالعِبْءِ נָשָׂא בְּעֹל (בָּאַחְרָיוּת). عَبَاءَةٌ. عَبَايَةٌ ج عَبَاءَاتٌ وعَبَايَاتٌ עַבָּאיָה, גְּלִימָה. تَعْبِئَةٌ גִּיּוּס. تَعْبِئَةٌ عَامَّةٌ גִּיּוּס כְּלָלִי. تَعْبِئَةُ القَنَانِي מִלּוּי בַּקְבּוּקִים. تَعْبَوِيٌّ שֶׁל גִּיּוּס כְּלָלִי. إِجْرَاءَاتٌ تَعْبَوِيَّةٌ פְּעֻלּוֹת גִּיּוּס.

عَبِثَ ـَ 1. שִׂחֵק, הִשְׁתַּעֲשֵׁעַ, הִתְעַלֵּס, הִתְעַנֵּג. 2. بِـ חִלֵּל, זִלְזֵל בְּ־, הִתְעַלֵּל בְּ־. عَبِثَ بِعَفَافِهَا חִלֵּל אֶת בְּתוּלֶיהָ (כְּבוֹדָהּ), אָנַס אוֹתָהּ. عَبِثَ بِهِ القَدَرُ הַגּוֹרָל פָּנָה לוֹ עֹרֶף (הִתְעַתֵּעַ בּוֹ), הִתְנַכֵּר לוֹ הַגּוֹרָל. عَابَثَ III. تَعَابَثَ VI مَعَ 1. שִׂחֵק עִם־, הִשְׁתַּעֲשֵׁעַ עִם־. 2. הִקְנִיט, קִנְטֵר, שִׂחֵק מִשְׂחָק מַרְגִּיז. عَبَثٌ 1. שַׁעֲשׁוּעַ, מִשְׂחָק. 2. הֲלָצָה, צְחוֹק, שׁוֹבְבוּת, מְשׁוּבָה, קֻנְדֵּסוּת, הֶבֶל וָרִיק. عَبَثُ أَطْفَالٍ מִשְׂחַק יְלָדִים. مَسْرَحُ العَبَثِ תֵּאַטְרוֹן הָאַבְּסוּרְד. عَبَثًا לַשָּׁוְא, לָרִיק. حَاوَلَ عَبَثًا הִשְׁתַּדֵּל לָרִיק. مِنَ العَبَثِ أَنْ تُقْنِعَهُ לְחִנָּם תְּשַׁכְנֵעַ אוֹתוֹ. ذَهَبَ عَبَثًا הָלַךְ לְאִבּוּד, יָרַד לְטִמְיוֹן. مُعَابَثَةٌ הִשְׁתַּעַשְׁעוּת, קַנְטְרָנוּת. عَابِثٌ 1. מִשְׁתַּעֲשֵׁעַ. 2. שׁוֹבָב, הוֹלֵל. 3. מְבַלֶּה זְמַנּוֹ לָרִיק.

عَبَدَ ـُ עָבַד, הִתְפַּלֵּל לֵאלֹהָיו, קִיֵּם מִצְווֹת, סָגַד. عَبَّدَ II 1. הֶעֱבִיד, עָשָׂהוּ עֶבֶד. 2. סָלַל, כָּבַשׁ (כביש). تَعَبَّدَ V הִקְדִּישׁ עַצְמוֹ לַעֲבוֹדַת הַבּוֹרֵא, פָּרַשׁ לַעֲבוֹדַת הַבּוֹרֵא. إِسْتَعْبَدَ X שִׁעְבֵּד, עָשָׂה לְעֶבֶד. عَبْدٌ 1. ج عَبِيدٌ עֶבֶד, מְשֻׁעְבָּד. 2. ج عِبَادٌ בְּרִיָּה, בֶּן אָדָם. العِبَادُ הַבְּרִיּוֹת, כְּלַל הָאֲנָשִׁים. عَبْدٌ وَحَلْيٌ فِي يَدَيْهِ. عَبْدٌ وَسُوْمٌ פת׳ עֶבֶד כִּי יִמְלֹךְ. عَبْدُ غَيْرِكَ حُرٌّ مِثْلُكَ פת׳ עַבְדּוֹ שֶׁל חָבֵר הֲרֵי הוּא כְּחָבֵר. عَبْدَةٌ שִׁפְחָה. عَبَّادٌ. عَبَّادُ الشَّمْسِ חַמָּנִית (צמח). عِبَادَةٌ 1. עֲבוֹדַת אֱלֹהִים, פֻּלְחָן. 2. פֻּלְחַן אִישִׁיּוּת. عِبَادَةُ الأَوْثَانِ עֲבוֹדַת אֱלִילִים. العِبَادَاتُ وَالمُعَامَلَاتُ הַמִּצְווֹת שֶׁבֵּין אָדָם לֵאלֹהָיו וּבֵין אָדָם לַחֲבֵרוֹ. عُبُودِيَّةٌ 1. עַבְדוּת (לאל). 2. שִׁעְבּוּד, הִשְׁתַּעְבְּדוּת (לאדם). مَعْبَدٌ ج مَعَابِدُ 1. בֵּית תְּפִלָּה, הֵיכָל. 2. בֵּית כְּנֶסֶת. تَعْبِيدٌ 1. סְלִילָה. 2. שִׁעְבּוּד, עַבְדוּת. تَعْبِيدُ الطُّرُقِ סְלִילַת כְּבִישִׁים. تَعَبُّدٌ עֲבוֹדַת הַבּוֹרֵא. إِسْتِعْبَادٌ שִׁעְבּוּד, כְּפִיָּה. عَابِدٌ ج عُبَّادٌ وعَبَدَةٌ עוֹבֵד אֱלֹהִים, מִתְפַּלֵּל. مَعْبُودٌ 1. שֶׁעוֹבְדִים אוֹתוֹ, אֱלֹהִים, מְקֻדָּשׁ. 2. נַעֲרָץ (על ידי פולחן אישיות). 3. ج مَعْبُودَاتٌ אֱלִיל, צֶלֶם. مُعَبَّدٌ סָלוּל (כביש וכו׳).

عَبَرَ ـُ 1. עָבַר, חָצָה, צָלַח (נהר וכו׳). 2. ק׳ פֵּרֵשׁ חֲלוֹם. 3. חָלַף, מֵת. عَبِرَ ـَ הִזִּיל דְּמָעוֹת, דָּמְעוּ עֵינָיו. عَبَرَ بِهِ إِلَى הוֹבִילוֹ אֶל־. عَبَّرَ II 1. פֵּרֵשׁ חֲלוֹם. 2. عَنْ הִבִּיעַ, בִּטֵּא, דִּבֵּר, אָמַר. إِعْتَبَرَ VIII 1. חָשַׁב אֶת־ לְ־, הִתְיַחֵס לְ־. 2. הֶחְשִׁיב, הֶעֱרִיךְ, יִחֵס חֲשִׁיבוּת לְ־, כִּבֵּד. 3. بِـ לָמַד לֶקַח, קָנָה מוּסַר הַשְׂכֵּל, לָקַח דֻּגְמָה מִ־. إِسْتَعْبَرَ X 1. זָלְגוּ דִּמְעוֹתָיו. 2. בִּקֵּשׁ פִּתְרוֹן לַחֲלוֹמוֹ. عَبْرٌ מַעֲבָר, חֲצִיָּה (חֲצִיָּה). عَبْرَ דֶּרֶךְ, בְּדֶרֶךְ, מֵעֵבֶר לְ־, עַל יְדֵי־, בְּעַד־, מִבַּעַד־. عَبْرَ البِحَارِ מֵעֵבֶר לַיָּם. عَبْرَ التَّارِيخِ דֶּרֶךְ הַהִיסְטוֹרְיָה. عَبْرَ النَّافِذَةِ מִבַּעַד לַחַלּוֹן. عُبُورٌ חֲצִיָּה, מַעֲבָר, צְלִיחָה (של נהר למשל). عَبِيرٌ רֵיחַ נִיחוֹחַ, בֹּשֶׂם, אֲרוֹמָה. عِبْرِيٌّ. عِبْرَانِيٌّ עִבְרִי. العِبْرِيَّةُ. العِبْرَانِيَّةُ הָעִבְרִית, הַלָּשׁוֹן הָעִבְרִית. عَبْرَةٌ ج عَبَرَاتٌ وعَبَرٌ דֶּמַע, דִּמְעָה. عِبْرَةٌ ج عِبَرٌ לֶקַח, מוּסַר הַשְׂכֵּל, לִמּוּד, מַסְקָנָה. عِبْرَةٌ لِمَنْ يَعْتَبِرُ לְמַעַן יִרְאוּ וְיִירָאוּ, אַזְהָרָה. مَوْطِنُ العِبْرَةِ הַלֶּקַח הֶחָשׁוּב, הַנְּקֻדָּה הַבּוֹלֶטֶת. عِبَارَةٌ ج عِبَارَاتٌ חֵלֶק מִמִּשְׁפָּט, פָּסוּק, בִּטּוּי. عِبَارَةٌ جَبْرِيَّةٌ בִּטּוּי אַלְגֶּבְּרִי. عِبَارَةٌ عَنْ אֵין הוּא אֶלָּא. بِعِبَارَةٍ أُخْرَى בְּמִלִּים אֲחֵרוֹת. مَعْبَرٌ ج مَعَابِرُ מַעֲבָר, דֶּרֶךְ, מִפְלָשׁ. مَعْبَرٌ حُدُودِيٌّ תַּחֲנַת גְּבוּל. مِعْبَرٌ ج مَعَابِرُ. عَبَّارَةٌ מַעְבֹּרֶת, רַפְסוֹדָה. تَعْبِيرٌ ج تَعَابِيرُ 1. בִּטּוּי, נִיב. 2. הַבָּעָה, מַבָּע. 3. מֻנָּח. تَعْبِيرٌ اصْطِلَاحِيٌّ בִּטּוּי אִידְיוֹמָטִי. تَعَابِيرُ لُغَوِيَّةٌ צֵרוּפֵי מִלִּים. بِتَعْبِيرٍ آخَرَ בְּמִלִּים אֲחֵרוֹת. تَعْبِيرِيٌّ אֶקְסְפְּרֶסִיבִי. الأَدَبُ (الفَنُّ) التَّعْبِيرِيُّ סִפְרוּת (אָמָּנוּת) אֶקְסְפְּרֶסִיבִית. المَذْهَبُ التَّعْبِيرِيُّ. تَعْبِيرِيَّةٌ אֶקְסְפְּרֶסְיוֹנִיזְם. إِعْتِبَارٌ 1. הַחְשָׁבָה, הִתְחַשְּׁבוּת, כָּבוֹד. 2. ج إِعْتِبَارَاتٌ שִׁקּוּל, הִתְיַחֲסוּת, חִשּׁוּב, בְּחִינָה. إِعْتِبَارًا بِهِ (لَهُ) בְּהִתְחַשְּׁבוּת בּוֹ. إِعْتِبَارًا مِنْ הָחֵל מִ־. بِاعْتِبَارِ أَنَّ בְּתוֹר־. بِاعْتِبَارِهِ مُدِيرًا בְּתוֹר מְנַהֵל. أَخَذَهُ بِعَيْنِ الاعْتِبَارِ הֵבִיא אוֹתוֹ בְּחֶשְׁבּוֹן. رَدَّ لَهُ اعْتِبَارَهُ הֶחֱזִיר לוֹ עֲטָרָה לְיָשְׁנָהּ, טִהֵר אוֹתוֹ, נָתַן לוֹ רֵהַבִּילִיטַצְיָה. إِعْتِبَارِيٌّ יַחֲסִי. شَخْصِيَّةٌ اعْتِبَارِيَّةٌ ע׳ (شخص). عَابِرٌ 1. עוֹבֵר, חוֹצֶה, חוֹלֵף, חוֹדֵר. 2. בֶּן חֲלוֹף, בֶּן תְּמוּתָה. عَابِرُ سَبِيلٍ עוֹבֵר אֹרַח. صَارُوخٌ عَابِرٌ لِلْقَارَّاتِ ע׳ (صرخ). مُلَاحَظَةٌ عَابِرَةٌ הֶעָרָה חֲטוּפָה (כבדרך אגב). مُعَبِّرٌ מַבִּיעַ, מַסְבִּיר.

عَبَسَ ـِ عَبَّسَ II זָעַף, הִזְעִיף, הִקְדִּירוּ פָּנָיו, קִמֵּט אֶת מִצְחוֹ. عُبُوسٌ. عُبُوسَةٌ קַדְרוּת, עַגְמוּמִית, זְעִיפוּת, מָרָה שְׁחוֹרָה, עַצְבוּת. عَبُوسٌ. عَابِسٌ סַר וְזָעֵף, קוֹדֵר, קְמוּט מֵצַח, זוֹעֵף. يَوْمٌ عَبُوسٌ יוֹם עָצוּב (חָמוּר).

عَبَطَ ـِ שָׁחַט בְּהֵמָה (לֹא פְּגוּמָה). عَبِيطٌ ج عُبَطَاءُ כְּסִיל, אֱוִיל, פֶּתִי, אִידְיוֹט, מְעוֹרֵר לַעַג (צְחוֹק). إِعْتِبَاطًا בְּאַקְרַאי, בְּמִקְרֶה, לֹא בְּכַוָּנָה תְּחִלָּה. إِعْتِبَاطِيٌّ אַקְרָאִי, מִקְרִי, בְּלִי סִבָּה.

عَبِقَ – بِـ נָתַן רֵיחַ, הֵפִיץ רֵיחַ. عَبِق. عَابِقٌ רֵיחָנִי, בַּעַל רֵיחַ נִיחוֹחַ. عَبْقَةٌ תְּעוּקָה, לַחַץ (בחזה).

عَبْقَرٌ מְקוֹם מוֹצָא הַגִּ'ין בְּאַגָּדוֹת עֲרָב. عَبْقَرِيٌّ ج عَبَاقِرَةٌ גָּאוֹן, מְחוֹנָן, כִּשְׁרוֹנִי, עִלּוּי. عَبْقَرِيَّةٌ גְּאוֹנִיּוּת, מְחוֹנָנוּת, יְצִירָתִיּוּת, מְכֻשָּׁרוּת יְתֵרָה.

عَبَلَ ـُ 1. קָלַע, שָׁזַר, פָּתַל (חבל). 2 שִׁכֵּל (ורועות). عَبْلٌ ج عِبَالٌ שָׁמֵן, מְגֻשָּׁם. عَبْل. عَبَالٌ וֶרֶד בַּר (eglantine).

عَبْوَةٌ ج عَبَوَاتٌ. عُبُوَّةٌ ج عُبُوَّاتٌ כְּלִי קִבּוּל, מְכָל אֲרִיזָה. عَبْوَةٌ نَاسِفَةٌ מִטְעַן חֹמֶר נֶפֶץ.

عَتَبَ ـِ عَاتَبَ III הוֹכִיחַ אֶת־, נָזַף בּ־, יִסֵּר, גָּעַר בּ־, הִטִּיף מוּסָר, בָּא בִּטְעָנוֹת (על התנהגותו). عَتَّبَ II 1. הֵאֵט. 2. הֵקִים מִפְתָּן. عَتْب. عِتَاب. مَعْتَبَةٌ. مُعَاتَبَةٌ תּוֹכָחָה, דִּבְרֵי מוּסָר, נְזִיפָה. العِتَابَ قَبْلَ العِقَابِ פת' בַּשֵּׂר לְפָנִים וְאַחַר תַּזִּיף. رَفْعُ العَتْبِ יְצִיאַת יְדֵי חוֹבָה. عَتَبَةٌ ج عَتَبَاتٌ מִפְתָּן, אַסְקֻפָּה, סַף הַפֶּתַח. عَتَبَةُ الوَثْبِ קֶרֶשׁ קְפִיצָה. العَتَبَاتُ المُقَدَّسَةُ הַמְּקוֹמוֹת הַקְּדוֹשִׁים. عَلَى عَتَبَةِ كَذَا בִּתְחִלַּת־, בְּרֵאשִׁית. عُتْبَى מְחִילָה, סִפּוּק.

عَتُدَ ـُ הִתְכּוֹנֵן, הָיָה מוּכָן. أَعْتَدَ IV הֵכִין. عَتَادٌ ج أَعْتِدَةٌ 1. צִיּוּד, אַסְפָּקָה. 2. תַּחְמֹשֶׁת. عَتَادٌ حَرْبِيٌّ צִיּוּד צְבָאִי. عَتِيدٌ 1. מוּכָן וּמְזֻמָּן. 2. מְפֹאָר, נִכְבָּד, נַעֲרָץ. 3. עָתִיד. الوَطَنُ العَتِيدُ הַמּוֹלֶדֶת הַיְקָרָה (הַמְּפֹאָרָה). عَتُودٌ ج أَعْتِدَةٌ עַתּוּד, תַּיִשׁ.

عِتْرٌ מוֹצָא, מָקוֹר. عَادَتْ إِلَى عِتْرِهَا لَمِيسُ פת' חָזַר לְסוּרוֹ. عِتْرَةٌ ج عِتَرٌ צֶאֱצָא.

عَتَقَ ـِ הִתְיַשֵּׁן. عَتُقَ ـُ הִשְׁתַּחְרֵר, יָצָא לַחָפְשִׁי. عَتَّقَ II שִׁמֵּר (יין). أَعْتَقَ IV שִׁחְרֵר, הוֹצִיא לַחָפְשִׁי, נָתַן חֵרוּת, קָרָא דְּרוֹר. عِتْق. عَتَاقَةٌ 1. יֹשֶׁן, עַתִּיקוּת. 2. שִׁחְרוּר, הוֹצָאָה לַחָפְשִׁי. عَتِيقٌ יָשָׁן, נוֹשָׁן, עַתִּיק. البَيْتُ العَتِيقُ כִּנּוּיָהּ שֶׁל הַ"כַּעְבָּה". طِرَازٌ عَتِيقٌ מוֹדֶל (טִיפּוּס) יָשָׁן. فَرَسٌ عَتِيقٌ סוּס גִּזְעִי. إِنْعِتَاقٌ שִׁחְרוּר עַצְמִי, אֵמַנְצִיפַּצְיָה, הִשְׁתַּחְרְרוּת. عَاتِقٌ ج عَوَاتِقُ שֶׁכֶם, כָּתֵף. أَخَذَ عَلَى عَاتِقِهِ נָטַל עַל כְּתֵפוֹ, קִבֵּל עַל עַצְמוֹ. تَقَعُ المَسْؤُولِيَّةُ عَلَى عَاتِقِهِ הָאַחְרָיוּת מוּטֶלֶת עָלָיו. مُعَتَّقٌ מְשֻׁמָּר, יָשָׁן (יין).

عَتَلَ ـِ 1. נָשָׂא, הֵרִים. 2. גֵּרַר בְּכוֹחַ. عَتَّالٌ סַבָּל. عَتَلَةٌ מוֹט לַהֲנָפָה, מָנוֹף. عِتَالَةٌ סַבָּלוּת.

عَتَمَ ـِ 1. عَنْ חָדַל, נִמְנַע מ־. 2. הִסֵּס. 3. חָשַׁךְ. عَتَّمَ II 1. הֶחְשִׁיךְ. 2. עִרְפֵּל, הִסְתִּיר (ידיעות). مَا عَتَّمَ أَنْ ذَهَبَ הָלַךְ מִיָּד, לֹא הִסֵּס לָלֶכֶת מִיָּד. عَتَمَةٌ. عَتْمَةٌ 1. חֹשֶׁךְ, אֲפֵלָה, עֲלָטָה. 2. אַשְׁמֹרֶת רִאשׁוֹנָה שֶׁל הַלַּיְלָה. تَعْتِيمٌ 1. הַאֲפָלָה. 2. עִרְפּוּל, הַסְתָּרַת מֵידָע. تَعْتِيمٌ إِعْلَامِيٌّ דִּיסְאִינְפוֹרְמַצְיָה. مُعْتِم. عَاتِمٌ אָפֵל, חָשׁוּךְ, קוֹדֵר.

عَتِهَ ـَ عُتِهَ לָקָה בְּשִׂכְלוֹ, הִשְׁתַּטָּה. عُتْه. عَتَهٌ לִקּוּי שִׂכְלִי, הִשְׁתַּטּוּת. عَتَاهَةٌ שִׁטָּיוֹן (dementia). مَعْتُوهٌ ج مَعَاتِيهُ לָקוּי בְּשִׂכְלוֹ, שׁוֹטֶה.

(عتو) عَتَا ـُ تَعَتَّى V 1. עָבַר כָּל גְּבוּל, הִגְזִים. 2. הִתְנַשֵּׂא, גָּבַהּ לִבּוֹ, הִשְׁתַּחֵץ, הִתְיַהֵר. عُتُوٌّ. عِتِيٌّ גֹּבַהּ לֵב, הִתְנַשְּׂאוּת, יְהִירוּת. بَلَغَ مِنَ العُمْرِ عُتِيًّا פת' הִגִּיעַ לְזִקְנָה מֻפְלֶגֶת. عَاتٍ(ي) ج عُتَاةٌ 1. עָרִיץ, רוֹדָן, אַכְזָר, אַלִּים. 2. שַׁחְצָן, כּוֹפֵר. رِيحٌ عَاتِيَةٌ רוּחַ זִלְעָפוֹת, רוּחַ סְעָרָה.

عُثَّةٌ ج عُثٌّ وعُثَثٌ עָשׁ (חרק).

عَثَرَ ـِ 1. מָעַד, נִתְקַל בּ־. 2 عَلَى מָצָא, גִּלָּה. عَثَّرَ II הִמְעִיד, הִכְשִׁיל. تَعَثَّرَ V 1. הִתְמַעֵד, מָעַד, נִתְקַל וְנָפַל. 2. הִתְעַכֵּב, נִתְקַל בְּקְשָׁיִים. 3. נִכְשַׁל בִּלְשׁוֹנוֹ. عَثْرَةٌ ج عَثَرَاتٌ מְעִידָה, כֶּשֶׁל. عَثْرَةُ قَلَمٍ פְּלִיטַת קֻלְמוֹס. حَجَرُ عَثْرَةٍ אֶבֶן נֶגֶף, תַּקָּלָה, מִכְשׁוֹל. عُثُورٌ גִּלּוּי. عَاثُورٌ ج عَوَاثِيرُ תַּקָּלָה, מִכְשׁוֹל, קֹשִׁי. مُتَعَثِّرٌ 1. מִתְמַעֵד, מוֹעֵד. 2. מְגֻמְגָּם. 3. נֶחְשָׁל, נִתְקַל בְּקְשָׁיִים. عِثَارٌ מִכְשׁוֹל, פֶּגַע, רָעָה. مَنْ سَلَكَ الجَدَدَ أَمِنَ العِثَارَ ע' (سلك).

عُثْنُونٌ ج عَثَانِينُ 1. זָקָן. 2. זְקַן תַּיִשׁ.

(عثو) عَثَا ـُ כִּפֵּר, חָטָא, הִשְׁחִית דַּרְכּוֹ.

عَجَّ ـِ 1. צָעַק, הֵקִים הֲמֻלָּה, רָעַשׁ. 2. סָאַן (מקום). 3. הֶעֱלָה אָבָק (רוּחַ). عَجّ. عَجِيجٌ הֲמֻלָּה, רַעַשׁ, צְעָקוֹת. عُجَّةٌ חֲבִיתָה, פַשְׁטִידָה. عَجَّاجٌ צַעֲקָנִי, רַעֲשָׁנִי, קוֹלָנִי, סוֹאֵן.

عَجِبَ ـَ مِنْ. تَعَجَّبَ V مِنْ. إِسْتَعْجَبَ X 1. הִתְפַּעֵל, הִתְפַּלֵּא, הִשְׁתָּאָה מִן־. 2. חִבֵּב, הוֹקִיר. أَعْجَبَ IV הִפְלִיא, נָשָׂא (מָצָא) חֵן בְּעֵינֵי־. أُعْجِبَ بِذَكَائِهِ הִתְפַּעֵל מִכִּשְׁרוֹנוֹ. أُعْجِبَ بِنَفْسِهِ הִתְבָּרֵךְ בְּעַצְמוֹ, חָכָם בְּעֵינָיו, זָחָה דַּעְתּוֹ עָלָיו. عُجْبٌ גַּאֲוָה, יְהִירוּת. عُجْبٌ ذَاتِيٌّ אַהֲבָה עַצְמִית, נַרְקִיסִיּוּת. عَجَبٌ ج أَعْجَابٌ הִתְפַּעֲלוּת, פֶּלֶא, פְּלִיאָה, תִּמָּהוֹן. عَجَبًا لَهُ! מָה מוּזָר הוּא! لَا عَجَبَ فِي אֵין פֶּלֶא (תֵּמַהּ) בּ־. عَجَبٌ عُجَابٌ פִּלְאִי, מַפְלִיא, פֶּלֶא עַל כָּל פֶּלֶא. عَجِيبٌ 1. נִפְלָא, מֻפְלָא, מַעֲשֵׂה פֶּלֶא, נֶהְדָּר. 2. תָּמוּהַּ, מוּזָר. عَجِيبَةٌ ج عَجَائِبُ. أُعْجُوبَةٌ ج أَعَاجِيبُ מַעֲשֵׂה פֶּלֶא, נֵס, יוֹצֵא מִגֶּדֶר הָרָגִיל. عَجَائِبُ الدُّنْيَا السَّبْعُ שִׁבְעַת פִּלְאֵי עוֹלָם. حَقَّقَ الأَعَاجِيبَ חוֹלֵל נִסִּים, עָשָׂה אֶת הַבִּלְתִּי יֵאָמֵן. تَعْجِيبٌ הַפְלָאָה. إِعْجَابٌ بِـ נְשִׂיאַת חֵן בְּעֵינֵי־, שְׂבִיעוּת רָצוֹן מ־. إِسْتِعْجَابٌ תִּמָּהוֹן, פְּלִיאָה. مُعْجَبٌ מַעֲרִיץ, מְחַבֵּב, מוֹקִיר, אוֹהֵד (של שחקן, של קבוצת ספורט). مُعْجَبٌ بِنَفْسِهِ. مُعْجَبَانِيٌّ מִתְרַצֶּה (מִתְפַּעֵל) מֵעַצְמוֹ, נַרְקִיסְט.

عَجُدٌ חַרְצַן הָעֵנָב.

عُجْرَةٌ ج عُجَرٌ עַיִן בָּעֵץ, סִיקוּס. أَعْجَرُ ج عُجْرٌ גִּבֵּן.

(عجرف) تَعَجْرَفَ הִתְחַצֵּף, הִשְׁתַּחֵץ, נָהַג בְּגַסּוּת רוּחַ. عَجْرَفَةٌ שַׁחְצָנוּת, חֻצְפָּה,

נַשּׂוּת רוּחַ, רַבְרְבָנוּת.

عَجِزَ ـِ عَنْ הָיָה חֲסַר אוֹנִים, לֹא הָיָה יָכוֹל לְ-. **عَجُزَ** ـُ זָקַן, הִזְדַּקֵּן, בָּא בַּיָּמִים. **عَجَّزَ** II 1. רִפָּה אֶת יְדֵי־, הִתִּישׁ, הֶחֱלִישׁ. 2. הִזְקִין, עָשָׂה לְזָקֵן. 3. שִׁתֵּק, עָשָׂה לְנָכֶה. **أَعْجَزَ** IV 1. הֶחֱלִישׁ, רִפָּה, עָשָׂה לְנָכֶה. 2. עָשָׂה לְבִלְתִּי אֶפְשָׁרִי. **إِسْتَعْجَزَ** X חָשַׁב אֶת־ לַחֲסַר אוֹנִים. **عَجْزٌ** 1. חֻלְשָׁה, רִפְיוֹן, חֹסֶר אוֹנִים. 2. נָכוּת. 3. גֵּרָעוֹן. **مُخَصَّصَاتُ العَجْزِ** קִצְבַּת נָכוּת. **عَجُزٌ** ج **أَعْجَازٌ** 1. עַכּוּז, יַשְׁבָן, שֵׁת, אֲחוֹרַיִם. 2. סוֹגֵר (בבית שיר ערבי). **عَجُوزٌ** ج **عَجَائِزُ** 1. זָקֵן. 2. זְקֵנָה. **عَجُوزٌ فَانِيَةٌ** זְקֵנָה בָּלָה. **عَجُوزٌ شَمْطَاءُ** ע׳ (שמט). **عَجِيزَةٌ** יַשְׁבָן, עֲגָבוֹת (של אישה), שֵׁת, עַכּוּז. **إِعْجَازٌ** מִפְלָאוּת (בייחוד ביחס לקוראן שאי אפשר לחקותו), שֶׁאֵינוֹ נִתָּן לְחִקּוּי. **إِعْجَازُ القُرْآنِ** מֻפְלָאוּת הַקֻּרְאָן, הֱיוֹתוֹ בִּלְתִּי נִתָּן לְחִקּוּי. **عَاجِزٌ** ج **عَجَزَةٌ وَعَوَاجِزُ** 1. חַלָּשׁ, רָפֶה, חֲסַר כּוֹחַ (אוֹנִים), תָּשׁוּשׁ, חֲדַל אִישִׁים. 2. נָכֶה, מְשֻׁתָּק. **إِسْعَافُ العَجَزَةِ** טִפּוּל בְּקְשִׁישִׁים, טִפּוּל בִּתְשׁוּשִׁים. **بَيْتُ (دَارُ) العَجَزَةِ** בֵּית אָבוֹת, מְעוֹן זְקֵנִים. **مُعْجِزٌ**. **مُعْجِزَةٌ** ج **مُعْجِزَاتٌ** 1. נֵס (של נביא), אוֹת, מוֹפֵת. 2. עִלּוּי, תּוֹפָעָה (אדם מיוחד).

عَجْعَجَ צָוַח, צָרַח, הֵקִים הֲמֻלָּה. **عَجْعَجَةٌ** הֲמֻלָּה ע׳ عجّ.

عَجُفَ ـُ **عَجِفَ** ـَ רָזָה, כָּחַשׁ. **أَعْجَفُ** ج **عِجَافٌ** נ׳ **عَجْفَاءُ** כָּחוּשׁ, צָנוּם, רָזֶה.

عَجِلَ ـَ מִהֵר, נֶחְפַּז, אָץ. **عَجَّلَ** II 1. הֵאִיץ, הֵחִישׁ, זֵרֵז. 2. הִקְדִּים לִפְעֹל, הִזְדָּרֵז. 3. הִקְדִּים לְשַׁלֵּם. **عَاجَلَ** III חָשׁ, הִקְדִּים לִפְעֹל, לֹא אִפְשֵׁר לְיָרִיבוֹ לְהַקְדִּימוֹ. **جَاءَ لِيَضْرِبَهُ فَعَاجَلَ وَضَرَبَهُ** בָּא לְהַכּוֹתוֹ וְהִקְדִּים וְהִכָּהוּ. **عَاجَلَنَا الوَقْتُ** לֹא נוֹתַר לָנוּ זְמַן. **أَعْجَلَ** IV 1. הֵאִיץ. 2. הִקְדִּים. **أَعْجَلَهُ الوَقْتُ عَنْ** לֹא אִפְשֵׁר לוֹ הַזְּמַן לְ-. **تَعَجَّلَ** V 1. נֶחְפַּז, הָיָה נִמְהָר, עָשָׂה טֶרֶם זְמַנּוֹ. 2. מִהֵר. 3. זֵרֵז, הֵאִיץ. **إِسْتَعْجَلَ** X 1. מִהֵר. 2. הֵאִיץ. **عِجْلٌ** ج **عُجُولٌ** עֵגֶל. **عِجْلُ البَحْرِ** כֶּלֶב יָם. **عَجَلٌ** חִפָּזוֹן. **عَلَى عَجَلٍ** בִּבְהִילוּת, בְּחִפָּזוֹן, לְלֹא דִּחוּי. **عَجِلٌ** מְמַהֵר. **عَجَلَةٌ** 1. מְהִירוּת, חִפָּזוֹן. 2. ج **عَجَلَاتٌ** גַּלְגַּל. 3. עֲגָלָה, כְּלִי רֶכֶב. 4. אוֹפַנַּיִם. **عَجَلَةٌ بُخَارِيَّةٌ (نَارِيَّةٌ)** אוֹפַנּוֹעַ. **عَجَلَةُ القِيَادَةِ** הֶגֶה. **فِي العَجَلَةِ النَّدَامَةُ. العَجَلَةُ مِنَ الشَّيْطَانِ** פת׳ הַחִפָּזוֹן מֵהַשָּׂטָן, כָּל אָץ אַךְ לְמַחְסוֹר. **عَجُولٌ** ج **عُجُلٌ** מְמַהֵר, חִפּוּז, חֲסַר סַבְלָנוּת. **عُجَالَةٌ** סְקִירָה מְהִירָה. **عَجْلَانُ** ج **عَجَالَى وَعِجَالٌ** נ׳ **عَجْلَى** 1. נִמְהָר, פָּזִיז. 2. מְמַהֵר. **نَظْرَةٌ عَجْلَى** מַבָּט חָטוּף. **تَعْجِيلٌ** הָאָצָה, זֵרוּז, הָחָשָׁה. **إِسْتِعْجَالٌ** מְהִירוּת, זְרִיזוּת. **عَلَى وَجْهِ الاسْتِعْجَالِ** בִּמְהִירוּת, בִּבְהִילוּת. **عَاجِلٌ** מָהִיר, דָּחוּף, בָּהוּל, אֶקְסְפְּרֶס. **عَاجِلاً** מִיָּד, מַהֵר. **إِنْ عَاجِلاً أَوْ آجِلاً** בְּמֻקְדָּם אוֹ בִּמְאֻחָר. **حُكْمٌ عَاجِلٌ** שִׁפּוּט מָהִיר. **فِي القَرِيبِ العَاجِلِ** בִּמְהֵרָה. **خَيْرُ البِرِّ عَاجِلُهُ** ע׳ بِرّ. **العَاجِلَةُ** הָעוֹלָם הַזֶּה. **مُعَجَّلٌ** מִיָּדִי, לוֹחֵץ. **دَفْعٌ مُعَجَّلٌ** תַּשְׁלוּם מִיָּדִי. **المُعَجَّلُ وَالمُؤَجَّلُ** הַמִּיָּדִי וְהַדָּחוּי (מוהר). **مُتَعَجِّلٌ** נֶחְפָּז, פָּזִיז. **مُسْتَعْجِلٌ** מְמַהֵר. **مُسْتَعْجَلٌ** מָהִיר, בָּהוּל, מִיָּדִי. **قَاضِي الأُمُورِ المُسْتَعْجَلَةِ** שׁוֹפֵט בִּתְבִיעוֹת לְשִׁפּוּט מָהִיר.

عَجَمَ ـُ 1. בָּחַן, בָּדַק, נִסָּה. 2. נִקֵּד (טקסט). **عَجَمَ عُودَهُ** עָמַד עַל טִיבוֹ, תָּהָה עַל קַנְקַנּוֹ. **عَجُمَ** ـُ הִשְׁתַּבְּשָׁה לְשׁוֹנוֹ, דִּבֵּר בְּמִבְטָא לֹא תַּקִּין. **أَعْجَمَ** IV נִקֵּד (טקסט). **إِنْعَجَمَ** VII הִתְעַרְפֵּל, הִתְעַמְעֵם, לֹא הָיָה בָּרוּר. **إِسْتَعْجَمَ** X נַעֲשָׂה לֹא בָּרוּר (לא ערבי). **عَجَمِيٌّ** ج **عَجَمٌ وَأَعْجَامٌ** 1. לֹא עַרְבִי. 2. פַּרְסִי. **بِلَادُ العَجَمِ** ע׳ إِيرَان. **عُجْمَةٌ** שִׁבּוּשׁ (בדיבור ערבית), לִקּוּי, סְתִימוּת. **عَجْمَاءُ** ج **عَجْمَاوَاتٌ** בְּהֵמָה. **أَعْجَمُ** ج **أَعَاجِمُ** 1. אִלֵּם. 2. בַּרְבָּרִי. 3. לֹא עַרְבִי, זָר, "לוֹעֲזִי". **أَعْجَمِيٌّ** ج **أَعَاجِمُ** 1. פַּרְסִי. 2. לֹא עַרְבִי. **مُعْجَمٌ** ج **مَعَاجِمُ** 1. מִלּוֹן, לֶקְסִיקוֹן. 2. מְשֻׁבָּשׁ, סָתוּם. **حُرُوفُ المُعْجَمِ** אוֹתִיּוֹת הָא"ב. **مُعْجَمِيٌّ** מִלּוֹנַאי, לֶקְסִיקוֹגְרָף.

عَجَنَ ـِ לָשׁ, הֵכִין עִסָּה. **لَتٌّ وَعَجْنٌ** חָזַר וְדָשׁ (בעניין), לָהַג. **عَجَّانٌ** נַחְתּוֹם, מֵכִין בָּצֵק. **عَجِينٌ** בָּצֵק, עִסָּה. **عَجِينَةٌ** ج **عَجَائِنُ** גַּבְלוּל, חֲתִיכַת בָּצֵק. **عَجَائِنُ** פְּלַסְטִיקָה. **عَجِينِيٌّ** פְּלַסְטִי, בְּצֵקִי, גָּמִישׁ. **مِعْجَنٌ** ج **مَعَاجِنُ** מִשְׁאֶרֶת, עֲרֵבָה, כְּלִי לְלִישַׁת בָּצֵק. **كَالعَجِينَةِ الطَّيِّعَةِ بِيَدِ صَانِعِهَا** כַּחֹמֶר בְּיַד הַיּוֹצֵר. **مَعْجُونٌ** ج **مَعَاجِينُ** 1. מִשְׁחָה. 2. מִמְרָח. **مَعْجُونُ الأَسْنَانِ** מִשְׁחַת שִׁנַּיִם. **مَعْجُونُ الطَّمَاطِمِ** רֶסֶק עַגְבָנִיּוֹת. **مُعَجَّنَاتٌ** דִּבְרֵי מַאֲפֶה, עוּגִיּוֹת.

عَجْوَةٌ 1. תָּמָר מְשֻׁבָּח. 2. תְּמָרִים דְּחוּסִים (כבושים). **أَقْرَاصُ عَجْوَةٍ** עוּגִיּוֹת מְתֻמָּרִים וּמְשֻׁקָּדִים.

عَدَّ ـُ 1. סָפַר, מָנָה, קָבַע כַּמּוּת. 2. חָשַׁב אֶת־ לְ-, הִתְיַחֵס אֶל־ כְּ-. **عَدَّهُ أَخًا لَهُ** הִתְיַחֵס אֵלָיו כְּאָחִיו. **عَدَّ أَنْفَاسَهُ** פָּקַח עָלָיו עַיִן, הִשְׁגִּיחַ עָלָיו בְּקַפְּדָנוּת. **لَا يُعَدُّ وَلَا يُحْصَى** לֹא יִסָּפֵר וְלֹא יִמָּנֶה, הַרְבֵּה. **عَدَّدَ** II 1. סָפַר, מָנָה. 2. הִסְפִּיד, קוֹנֵן עַל־. **عَدَّدَ مَنَاقِبَ المَيِّتِ** מָנָה אֶת מַעֲלוֹת הַמֵּת. **أَعَدَّ** IV הֵכִין, הִתְקִין, הִכְשִׁיר. **أَعَدَّ عُدَّتَهُ لَهُ** הִתְכּוֹנֵן לוֹ כָּרָאוּי. **تَعَدَّدَ** V הִתְרַבָּה, נַעֲשָׂה רַב מִשֶּׁהָיָה, גָּדַל, עָצַם. **تَعَدَّدَتِ الأَسْبَابُ وَالمَوْتُ وَاحِدٌ** פת׳ רַבּוּ הַסִּבּוֹת, אַךְ הַמָּוֶת אֶחָד. **إِعْتَدَّ** VIII בְּ- הֶחְשִׁיב, הֵבִיא בְּחֶשְׁבּוֹן, הִתְיַחֵס לְ-. **إِعْتَدَّتْ** נִכְנְסָה לִתְקוּפַת הַמְתָּנָה (גרושה או אלמנה עד שתוכל להינשא שוב). **إِعْتَدَّ بِنَفْسِهِ** הִפְרִיז בְּעֶרֶךְ עַצְמוֹ. **لَا يُعْتَدُّ بِهِ** חֲסַר חֲשִׁיבוּת, קַל עֵרֶךְ. **إِسْتَعَدَّ** X לְ- הִתְכּוֹנֵן לְ-, הֵכִין עַצְמוֹ לְ-. **عَدٌّ** סְפִירָה, מְנִיָּה. **عَدٌّ تَنَازُلِيٌّ** סְפִירָה לְאָחוֹר. **عَدًّا وَنَقْدًا** טָבִין וּתְקִילִין, כֶּסֶף טוֹב בִּמְזֻמָּן. **عُدَّةٌ** ج **عُدَدٌ** 1. עֲרָכָה, מַעֲרֶכֶת (כלים וכו׳), סֵט. 2. צִיּוּד, אַסְפָּקָה. **عُدَّةُ الحِصَانِ** רִתְמַת הַסּוּס. **عُدَّةُ النَّجَّارِ** עֶרְכַּת הַנַּגָּר. **كَانَ أَكْثَرَ عُدَّةً وَعَدَدًا** הָיָה רַב יוֹתֵר בְּצִיּוּדוֹ וּבְמִסְפָּרוֹ. **عِدَّةٌ** 1. מִסְפָּר, הַרְבֵּה, כַּמָּה. 2. תְּקוּפַת הַמְתָּנָה (של גרושה או אלמנה שלאחריה תוכל להינשא שנית). **عِدَّةُ مَرَّاتٍ** פְּעָמִים רַבּוֹת, כַּמָּה פְּעָמִים. **بَيْتُ العِدَّةِ** בֵּית אֵבֶל. **عَدَدٌ** ج **أَعْدَادٌ** 1. מִסְפָּר, כַּמּוּת, סְכוּם, מִנְיָן. 2. גִּלָּיוֹן (של עיתון). **عَدَدٌ أَصْلِيٌّ** מִסְפָּר יְסוֹדִי. **عَدَدٌ أَوَّلِيٌّ** מִסְפָּר רִאשׁוֹנִי. **عَدَدٌ تَرْتِيبِيٌّ** מִסְפָּר סִדּוּרִי.

عدد خاص גִּלָּיוֹן מְיֻחָד (של עיתון וכו'). عدد زوجي מִסְפָּר זוּגִי. عدد صحيح מִסְפָּר שָׁלֵם. عدد فردي מִסְפָּר אִי זוּגִי, פֶּרֶט. سفر العدد סֵפֶר בְּמִדְבַּר. عددي מִסְפָּרִי. عديد רַב, הַרְבֵּה, מְרֻבֶּה, כַּמּוּת גְּדוֹלָה. عدّاد מוֹנֶה, מַד, מוֹדֵד. عدّاد السرعة מַד מְהִירוּת. عدّاد الكهرباء מַד (מוֹנֵה) חַשְׁמַל. معداد ج معاديد חֶשְׁבּוֹנִיָּה. تعداد סְפִירָה, מְנִיָּה. تعداد السكّان מִפְקַד אֻכְלוּסִין. عداد 1. מִסְפָּר. 2. נִמְנֶה עִם־. إعداد הֲכָנָה, הַתְקָנָה, עֲרִיכָה. إعدادي שֶׁל הֲכָנָה. مدرسة إعدادية חֲטִיבַת בֵּינַיִם. تعدّد הִתְרַבּוּת, רִבּוּי. تعدّد الآلهة פּוֹלִיתֵאִיזְם, עֲבוֹדַת אֱלִילִים. تعدّد الزوجات פּוֹלִיגַמְיָה. إعتداد בִּטָּחוֹן. إعتداد بالنفس 1. בִּטָּחוֹן עַצְמִי. 2. יְהִירוּת. إستعداد 1. הִתְכּוֹנְנוּת, כּוֹנְנוּת, מוּכָנוּת, נְכוֹנוּת, דְּרִיכוּת, מְזֻמָּנוּת. 2. יְכֹלֶת טִבְעִית, כִּשָּׁרוֹן, סְגֻלָּה טִבְעִית. كان على أهبة الاستعداد ע' (أهب). معدود מִסְפָּר קָטָן, סָפוּר. ساعات معدودة שָׁעוֹת סְפוּרוֹת. معدّة מְקוֹנֶנֶת מִקְצוֹעִית (באבל). معدّ 1. מוּכָן, מְזֻמָּן. 2. עָרוּךְ, מְסֻדָּר, מְתֻקָּן. معدّات צִיּוּד, מַכְשִׁירִים. متعدّد מְרֻבֶּה, רַב, הַרְבֵּה. متعدّد الجنسيات רַב לְאֻמִּי (כוח או"ם למשל). متعدّد الخلايا רַב תָּאִי. متعدّد اللغات רַב לְשׁוֹנִי. متعدّد المجالات רַב תְּחוּמִי. متعدّد النواحي רַב צְדָדִי, רַבְגּוֹנִי. تعدّد רִבּוּי. تعدّدي פְּלוּרָלִיסְטִי. تعدّدية פְּלוּרָלִיזְם. مستعدّ 1. מוּכָן, עָרוּךְ לִקְרַאת־. 2. מְסֻגָּל, בַּעַל כִּשָּׁרוֹן.

عدسة ج عدس 1. עֲדָשָׁה, עֲדָשִׁים. 2. ج عدسات עֲדָשָׁה (באופטיקה). عدسة محدّبة עֲדָשָׁה קְמוּרָה. عدسة مقعّرة עֲדָשָׁה קְעוּרָה. عدسة العين עֲדָשַׁת הָעַיִן. عدس الماء עֲדָשַׁת הַמַּיִם (צמח מים).

عدل ـ 1. דָּן דִּין צֶדֶק, נָהַג בְּיֹשֶׁר. 2. הִשְׁוָה. 3. הָיָה מְאֻזָּן. 4. عن חָזַר בּוֹ, סָר מִן־, הִסְתַּלֵּק מִן־. عدل بينهم נָהַג בְּיֹשֶׁר בֵּינֵיהֶם, לֹא הִפְלָה. عدل عن الطريق القويم סָר מִדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר. عدل عن رأيه חָזַר בּוֹ, הִתְחָרֵט. عدل ـ נָהַג בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט. عدّل II 1. תִּקֵּן, סִדֵּר, יִשֵּׁר, שִׁפֵּר, שִׁנָּה. 2. עִדְכֵּן. 3. אִזֵּן, הִשְׁוָה, הִתְאִים, כִּוְנֵן, אִרְגֵּן מֵחָדָשׁ. عدّل الدستور עָרַךְ תִּקּוּנִים בַּחֻקָּה. عدّل الوزارة (الحكومة) עָרַךְ חִלּוּפֵי גַּבְרֵי. عادل III بين הִשְׁוָה, הִתְאִים בֵּין־, יָצַר שִׁוּוּי מִשְׁקָל. تعدّل V 1. הִתְיַשֵּׁר, הִשְׁתַּפֵּר, תֻּקַּן, שֻׁנָּה, נִשְׁתַּנָּה. 2. הִתְעַדְכֵּן. تعادل VI הִתְאַזֵּן, הִשְׁתַּוָּה, נִדְמָה. تعادل الفريقان في المباراة שְׁתֵּי הַקְּבוּצוֹת בַּתַּחֲרוּת הִשְׁתַּווּ, תּוֹצְאַת הַמִּשְׂחָק בֵּין שְׁתֵּי הַקְּבוּצוֹת הָיְתָה תֵּיקוּ. إعتدل VIII 1. הִתְיַשֵּׁר, הִתְאַזֵּן. 2. הִתְמַצַּע, הָיָה בְּאֶמְצַע (מָתוּן). 3. הִתְמַזֵּג, נַעֲשָׂה מְמֻזָּג (אקלים). 4. עָמַד זָקוּף. عدل 1. צֶדֶק, יֹשֶׁר, כֵּנוּת, שִׁפּוּט אֱמֶת, הֲגִינוּת. 2. ج عدول הָגוּן, נָכוֹן, נֶאֱמָן, כָּשֵׁר. عدلاً בְּצֶדֶק, בְּיֹשֶׁר. وزير العدل שַׂר הַמִּשְׁפָּטִים. محكمة العدل العليا בֵּית הַדִּין הַגָּבוֹהַּ לְצֶדֶק (בג"ץ). محكمة العدل الدولية בֵּית הַמִּשְׁפָּט הַבֵּינְלְאֻמִּי (בהאג). وإذا حكمتم بين الناس أن تحكموا بالعدل ק' וְשָׁפְטוּ אֶת הָעָם מִשְׁפַּט צֶדֶק. عدلي שֶׁל צֶדֶק. وزارة العدلية מִשְׂרַד הַמִּשְׁפָּטִים. عدل ج أعدال وعدول 1. שְׂלִיף (אחד משני שקים על גב חמור). 2. מַקְבִּיל, שָׁוֶה. عديل ج عدلاء 1. מַקְבִּיל לְ־, שָׁוֶה, שָׁקוּל כְּנֶגֶד־, שְׁוֵה עֵרֶךְ. 2. גִּיס. عدول عن הִמָּנְעוּת מִ־, חֲזָרָה מִ־, חֲרָטָה, נְטִישָׁה, וִתּוּר עַל־. عدالة מִשְׁפַּט צֶדֶק, יֹשֶׁר, שְׁפִיטַת אֱמֶת, הֲגִינוּת. عدالة اجتماعية צֶדֶק סוֹצְיָאלִי (חֶבְרָתִי). تعديل ج تعديلات 1. יִשּׁוּר, תִּקּוּן, שִׁפּוּר, שִׁנּוּי, אִזּוּן, אִרְגּוּן מֵחָדָשׁ. 2. עִדְכּוּן. تعديل وزاري חִלּוּפֵי גַּבְרֵי בַּמֶּמְשָׁלָה. معادلة ج معادلات 1. מִשְׁוָאָה (באלגברה וכו'). 2. אִזּוּן, תִּקּוּן, הַשְׁוָאָה, תֵּאוּם. تعادل 1. שִׁוְיוֹן, הִשְׁתַּווּת, אִזּוּן, הִתְאַזְּנוּת. 2. תֵּיקוּ. إعتدال 1. הִתְיַשְּׁרוּת, יַשְׁרוּת, הִתְאַזְּנוּת. 2. הִתְמַתְּנוּת, הֱיוֹת מְמֻזָּג (מזג אוויר). الاعتدال الربيعي הַהִשְׁתַּוּוּת הָאֲבִיבִית (ב־21 במרס). عادل יָשָׁר, הָגוּן, נוֹהֵג בְּצֶדֶק, כֵּן. معدّل 1. מְמֻצָּע, שִׁעוּר. 2. אָחוּז. 3. מְעֻדְכָּן. معدّل الأجور في البلاد הַשָּׂכָר הַמְּמֻצָּע בַּמֶּשֶׁק. معدّل الدخل שִׁעוּר הַהַכְנָסָה הַמְּמֻצַּעַת. معدّل النمو שִׁעוּר הַצְּמִיחָה. معدّل الوفيات שִׁעוּר הַתְּמוּתָה. بمعدّل בִּמְמֻצָּע. معادل שָׁוֶה לְ־, שָׁקוּל כְּנֶגֶד־. متعادل מְאֻזָּן. معتدل 1. יָשָׁר, מְאֻזָּן, שָׁקוּל, מָתוּן, מְיֻשָּׁב (בדעתו). 2. מְמֻצָּע, מְמֻזָּג (אקלים). المنطقة المعتدلة הָאֵזוֹר הַמְּמֻזָּג (בגאוגרפיה).

عدم ـ אָבַד, נִפְקַד, חָסַר, אָפֵס, הִתְאַיֵּן. لا تعدم الحسناء ذامًّا פת' אֵין אָדָם מֻשְׁלָם בְּכָל הַמַּעֲלוֹת. أعدم IV 1. הוֹצִיא לְהוֹרֵג, הֵמִית. 2. שָׁלַל. إنعدم VII חָדַל, נִפְסַד, נֶעְדַּר, אָפֵס. عدم הֶעְדֵּר, חֹסֶר, אִי מְצִיאוּת, אַיִן. عدم اكتراث שִׁוְיוֹן נֶפֶשׁ, לֹא אִכְפַּתִּיּוּת. عدم تدخّل אִי הִתְעָרְבוּת. عدم الحضور הֵעָדְרוּת. عدم עָנִי, חֲסַר כֹּל. عدمي נִיהִילִיסְט. عدمية נִיהִילִיזְם, שְׁלִילַת הַכֹּל. عديم 1. מְשֻׁלָּל. 2. עָנִי חֲסַר כֹּל. عديم الحركة חֲסַר תְּנוּעָה. عديم الفائدة חֲסַר תּוֹעֶלֶת. عديم النظير (المثيل) אֵין דּוֹמֶה לוֹ, יָחִיד בְּמִינוֹ. إعدام הוֹצָאָה לְהוֹרֵג, הֲמָתָה. حكم بالإعدام פְּסַק דִּין מָוֶת. إنعدام הֵעָדְרוּת, נִפְקָדוּת, חֹסֶר. عادم ج عوادم פֶּלֶט, פְּלִיטָה, פְּסֹלֶת. أنبوب العادم צִנּוֹר פְּלִיטָה (ברכב). معدوم נֶעְדָּר, לֹא נִמְצָא, חָסֵר. معدم אֶבְיוֹן, דַּל, עָנִי.

عدن ـ بـ הִתְיַשֵּׁב, הִתְמַקֵּם בְּ־. عدّن II כָּרָה, חָצַב. عدن הִתְמַקְּמוּת. جنّة عدن גַּן עֵדֶן. معدن ج معادن 1. מַתֶּכֶת. 2. מִינֵרָל. 3. מַחְצָב, מִכְרֶה. 4. מָקוֹר, צוּר מַחְצָבֶת. معدن ثمين מַתֶּכֶת יְקָרָה. معدن الكرم מְקוֹר הַנְּדִיבוּת. علم المعادن תּוֹרַת הַמַּחְצָבִים. معدني 1. מַתַּכְתִּי. 2. מִינֵרָלִי. ماء معدني מַיִם מִינֵרָלִיִּים. تعدين כְּרִיַּת מַחְצָבִים, חִפּוּשׂ מַתָּכוֹת. معدّن כּוֹרֵה מַחְצָבִים.

(عدو) عدا ـ 1. רָץ. 2. אִיֵּב, עִיֵּן, הִתְנַכֵּל לְ־, עָשַׁק, עָשָׂה עָוֶל לְ־. 3. גָּנַב. 4. عن חָרַג מִ־, דִּלֵּג עַל־. لا يعدو الحقيقة אֵינוֹ רָחוֹק מִן הָאֱמֶת, אֵינוֹ מַגְזִים. لا يعدو كونه אֵינוֹ אֶלָּא. عدّى II 1. إلى הֶעֱבִיר, הוֹלִיךְ אֶל הָעֵבֶר הַשֵּׁנִי, הוֹבִיל אֶל־. 2.

עבר, חצה, דלג על־. 3. הטה פעל ליוצא. مَا عَدَا. فِيمَا عَدَا פרט ל־, להוציא את־. عَادَى III 1. איב, עין, התיחס באיבה אל־. 2. הרחיק. أَعْدَى IV 1. הדביק במחלה. 2. הריץ. 3. עשק. تَعَدَّى V 1. עבר על־, חרג מ־. 2. عَلَى התנכל ל־, התעלל ב־, תקף. 3. עשק, קפח. لَمْ يَتَعَدَّ الأَرْبَعِينَ مِنْ عُمْرِهِ לא עבר את גיל הארבעים. إِنْعَدَى VII נדבק (במחלה). إِعْتَدَى VIII عَلَى 1. התנכל ל־, התנפל על־, הכה. 2. התנקש בחיי־. 3. אנס (אישה). إِسْتَعْدَى X הסית, שסה, בקש עזרה נגד. عَدْوٌ ריצה, מרוץ. عُدْوَةٌ ج عِدًى ק' צד, עבר, גדה, חוף. عَدُوٌّ ج أَعْدَاءٌ وعِدًى وعُدَاةٌ وأَعَادٍ(ي) אויב, צר, שונא. عَدُوُّ الشَّمْسِ לבקן. عَدُوٌّ لَدُودٌ אויב מושבע. عَدَاءٌ. عُدْوَانٌ תוקפנות, איבה. عَدَائِيٌّ. عُدْوَانِيٌّ תוקפני, אגרסיבי, של איבה. سِيَاسَةٌ عُدْوَانِيَّةٌ מדיניות תוקפנית. عَدَّاءٌ רץ, אצן (בספורט). عَدْوَى מחלה מדבקת, נגע, מגפה. عَدَاوَةٌ איבה, תוקפנות, שנאה. عَدَاوَةٌ بِلاَ سَبَبٍ שנאת חנם. عُدْوَانِيَّةٌ תוקפנות, אנטגוניזם. مَعْدًى בריחה, מנוס. لاَ مَعْدَى مِنْهُ (عَنْهُ) אין מנוס ממנו. مُعَدِّيَةٌ ج مُعَدِّيَاتٌ מעבורת, רפסודה. تَعْدِيَةٌ 1. העברה. 2. הטיה לפעל יוצא (בדקדוק). تَعَدٍّ(ي) התנכלות ל־, התעללות ב־, תוקפנות, אויבות. إِعْتِدَاءٌ ج إِعْتِدَاءَاتٌ התקפה, מעשה איבה. إِتِّفَاقِيَّةُ عَدَمِ اعْتِدَاءٍ הסכם אי התקפה. عَادٍ(ي) ج عَوَادٍ(ي) 1. עושק, רשע, עול. 2. אויב. بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ ק' אבל עם עוברי חק אתם. عَوَادِي الوُحُوشِ חיות טרף. عَادِيَةٌ ج عَادِيَاتٌ وعَوَادٍ(ي) 1. סוס שועט. 2. צרה, אסון, פורענות. عَوَادِي (عَادِيَاتُ) الزَّمَنِ (الدَّهْرِ) פגעי הזמן (הגורל). مُعَادٍ(ي) 1. עוין, אויב, שונא. 2. אנטי. مُعَادٍ لِلسَّامِيَّةِ אנטישמי. مُعْدٍ(ي) מדבק (מחלה). مُتَعَدٍّ(ي) 1. מתנכל, תוקפן, מתגרה. 2. יוצא (פועל). مُعْتَدٍ(ي) תוקפן, מתעלל. إِسْتِعْدَاءٌ שסוי, הסתה, שלוח מישהו נגד.

عَذُبَ ـُ ערב, מתק, נעם. عَذَّبَ II ענש, העניש, יסר, ענה. تَعَذَّبَ V התיסר, התענה, סבל. إِسْتَعْذَبَ X מצא את־ למתוק, ערב לחכו, נעם (לאוזניו). عَذْبٌ ج عِذَابٌ ערב, אינו מלוח (מים), מתוק, טעים, נעים (שיר, דיבור וכו'). مِيَاهٌ عَذْبَةٌ מים מתוקים. عَذَابٌ סבל, ענוי, יסורים. عَذَابٌ أَلِيمٌ יסורי תפת. عُذُوبَةٌ ערבות, נעימות. تَعْذِيبٌ ענוי, יסור, הענשה, גרימת סבל. مُعَذِّبٌ מיסר, מענה.

عَذَرَ ـِ סלח, מחל. أَعْذَرَ IV 1. סלח לעצמו. 2. סלח, מחל. لَقَدْ أَعْذَرَ مَنْ أَنْذَرَ! לא נתן להתלונן על מי שהתרה מראש, ראה הזהרת! تَعَذَّرَ V عَلَى 1. היה קשה על־. 2. נמנע מ־, נבצר מ־. تَعَذَّرَ عَلَيْهِ حَلُّ الْمُشْكِلَةِ נבצר ממנו לפתור את הבעיה. إِعْتَذَرَ VIII 1. عَنْ התנצל, בקש סליחה. 2. إِلَى בקש מ־ שיסלח לו. إِسْتَعْذَرَ X בקש סליחה, התנצל. عُذْرٌ ج أَعْذَارٌ. مَعْذِرَةٌ ج مَعَاذِرُ סליחה, מחילה, כפרה, התנצלות. لَعَلَّ لَهُ عُذْرًا وَأَنْتَ تَلُومُ פת' אל תדין את חברך עד שתגיע למקומו. عُذْرَةٌ בתולים ע' (بكر) بَكَارَة. عُذْرِيٌّ מבני שבט بَنُو عُذْرَة שהתפרסמו באהבה בלתי חושנית. الحُبُّ (الهَوَى) العُذْرِيُّ אהבה אפלטונית. عِذَارٌ ج عُذُرٌ 1. לחי, לחי. 2. לחיון, רצועות הרסן (בדתמת סוס). خَلَعَ عِذَارَهُ פרק על, התפקר. شَدِيدُ العِذَارِ תקיף, נחוש החלטה. عَذْرَاءُ ج عَذْرَاوَاتٌ وعَذَارَى בתולה. العَذْرَاءُ 1. מרים הבתולה (בנצרות). 2. מזל בתולה. تَعَذُّرٌ מן הנמנע, חסר אפשרות, משימה בלתי אפשרית. إِعْتِذَارٌ 1. התנצלות, הצטדקות. 2. תרוץ. مُتَعَذِّرٌ קשה, מן הנמנע, בלתי אפשרי.

عِذْقٌ 1. אשכול תמרים, מכבד. 2. אשכול ענבים.

عَذَلَ ـِ הוכיח, נזף, הטיף. عَذَلٌ. عَذْلٌ גנוי, תוכחה. سَبَقَ السَّيْفُ العَذَلَ (العَذْلَ) פת' את הנעשה אין להשיב. عَاذِلٌ ج عُذَّالٌ מגנה, מוכיח, מטיף מוסר.

عَرَّ ـُ חלה בגרב. عَرَّ ـُ 1. המיט קלון על־. 2. פגע ב־. عَرٌّ. عُرَّةٌ. مَعَرَّةٌ 1. גרב (מחלה). 2. אות קלון, כתם, סטיגמה.

عَرَّادَةٌ בליסטרה (לקליעת אבנים).

عَرَارٌ גביעונית (צמח בר, fritillaria).

عَرُبَ ـُ דבר ערבית רהוטה. عَرَّبَ II 1. תרגם לערבית. 2. שערב. 3. למד ערבית. 4. נתן צביון ערבי (לחינוך, למנהל וכו'). أَعْرَبَ IV 1. נקד שמות בנקוד סופי. 2. عَنْ הביע, נתן בטוי ל־, שקף (דעה וכו'). 3. באר, בטא, הסביר. 4. שערב. تَعَرَّبَ V. إِسْتَعْرَبَ X 1. הסתערב. 2. התבולל בתרבות ערב. عَرَبِيٌّ ج عَرَبٌ ערבי. العَرَبُ جج عُرْبَانٌ وأَعْرَابٌ הערבים הטהורים (מבחינת גזע), בדוים. عَرَبٌ رُحَّلٌ ערבים נודדים. عَرَبٌ عَرْبَاءُ (عَارِبَةٌ) ערבים טהורים. عَرَبٌ مُسْتَعْرِبَةٌ מסתערבים. العَرَبِيَّةُ. اللُّغَةُ العَرَبِيَّةُ הלשון הערבית. عَرَبَةٌ ج عَرَبَاتٌ 1. עגלה. 2. כלי רכב, מרכבה. 3. קרון (של רכבת וכו'). عَرَبَةُ أَطْفَالٍ עגלת ילדים. عَرَبَةُ الشَّحْنِ (النَّقْلِ) משאית. عَرَبَةُ يَدٍ עגלת יד (בשני גלגלים). عَرَبْجِي. عَرَبَنْجِي רכב, עגלון. عَرَّابٌ 1. סנדק (אצל הנוצרים), שושבין. 2. מתרגם (לערבית). أَعْرَابِيٌّ ج أَعْرَابٌ ערבי בדוי נודד. عُرُوبَةٌ ערביות, כלל תכונות הערבים. تَعْرِيبٌ תרגום לערבית. إِعْرَابٌ 1. נקוד ערבי סופי (בדקדוק). 2. נתוח תחבירי לנקוד. مُعَرِّبٌ מתרגם (לערבית). مُعَرَّبٌ מתורגם. مُعْرَبٌ מנקד נקוד סופי לפי התפקיד התחבירי של המלה.

عَرْبَدَ התפרע, השתולל (שיכור), התהולל, התקוטט. عَرْبَدَةٌ התפרעות, השתוללות. عِرْبِيدٌ. مُعَرْبِدٌ מתפרע, משתולל, רע מזג.

عَرْبَنَ עבט, ערב, נתן ערבון, נתן במשכון. عُرْبُونٌ ج عَرَابِينُ משכון, ערבון, עבוט.

عَرِجَ ـَ 1. צלע. 2. عَلَى עלה, טפס על־. عَرَّجَ II 1. عَلَى נטה, סר אל־. 2. عَنْ

سָטָה מִן־. 3. بِـ عَلَى חָנָה ב־. חָנָה בְּתַחֲנַת בֵּינַיִם. تَعَرَّجَ V הִתְפַּתֵּל, הִתְעַקֵּל. إِنْعَرَجَ VII 1. הִתְפַּתֵּל. 2. נָטָה, סָטָה. 3. הִשְׁתַּפֵּעַ, הָלַךְ בַּאֲלַכְסוֹן. عَرَجٌ צְלִיעָה, חִגְּרוּת, פִּסְחוּת. أَعْرَجُ ج عُرْجٌ وعُرْجَانٌ נ' عَرْجَاءُ צוֹלֵעַ, חִגֵּר, פִּסֵּחַ. مَعْرَجٌ ج مَعَارِجُ מַעֲלֶה (רחוב, הר וכו'). مِعْرَجٌ ج مَعَارِجُ סֻלָּם. مِعْرَاجٌ ج مَعَارِيجُ סֻלָּם, מַדְרֵגָה. لَيْلَةُ المِعْرَاجِ לֵיל 27 בְּרַגַ'בּ (שבו עלה הנביא מוחמד השמימה). تَعَارِيجُ פִּתּוּלִים (של מפרץ, נהר וכו'), זִיגְזָגִים. مُتَعَرِّجٌ מְפֻתָּל, זִיגְזָג. مُنْعَرِجٌ אֲלַכְסוֹנִי, נָטוּי. مُنْعَرَجٌ סִיבּוּב, עִקּוּל, פִּתּוּל.

عُرْجُونٌ ج عَرَاجِينُ אֶשְׁכּוֹל תְּמָרִים.

عِرْزَالٌ .Ar סֻכָּה, סֻכָּה.

عَرَّسَ II بِـ חִתֵּן אֶת־ עִם־. أَعْرَسَ IV بِـ הִתְחַתֵּן עִם־. عُرْسٌ ج أَعْرَاسٌ נִשּׂוּאִין, חֲתֻנָּה. عِرْسٌ ج أَعْرَاسٌ 1. בַּעַל. 2. אִשָּׁה. إِبْنُ عِرْسٍ ج بَنَاتُ عِرْسٍ סַמּוּר (בעל חיים לילי). عَرُوسٌ. عَرُوسَةٌ ج عَرَائِسُ כַּלָּה, אֲרוּסָה. عَرَائِسُ النِّيلِ נִימְפֵאָה, לוֹטוּס. عَرُوسَةٌ בֻּבָּה. مَسْرَحُ العَرَائِسِ תֵּאַטְרוֹן בֻּבּוֹת. عَرِيسٌ ج عِرْسَانٌ חָתָן.

عَرَشَ ـِ 1. בָּנָה סֻכָּה. 2. הִדְלָה (תלה ענפי גפן על כלונסאות). عَرَّشَ II 1. סִכֵּךְ. 2. הִדְלָה. 3. קֵרָה. عَرْشٌ ج عُرُوشٌ כֵּס הַמַּלְכוּת. إِسْتَوَى عَلَى العَرْشِ. إِعْتَلَى العَرْشَ עָלָה עַל כֵּס הַמַּלְכוּת, הָמְלַךְ. خِطَابُ العَرْشِ נְאוּם הַכֶּתֶר. عَرِيشٌ ج عُرُشٌ وعَرَائِشُ סֻכָּה (גם של גפנים). عِيدُ العَرَائِشِ חַג הַסֻּכּוֹת. تَعْرِيشَةٌ ج تَعَارِيشُ סֻכָּה.

عَرْصَةٌ ج عَرَصَاتٌ وأَعْرَاصٌ 1. חֲצַר הַבַּיִת. 2. חֶלְקָה לֹא בְּנוּיָה.

عَرَضَ ـِ لِـ 1. גִּלָּה, הִצִּיג, חָשַׂף, הֶרְאָה, הִפְגִּין אֶת־ לְרַאֲוָה. 2. عَلَى הִצִּיג בִּפְנֵי־, הִצִּיעַ ל־, שָׁטַח, גּוֹלֵל בִּפְנֵי־. 3. הוֹפִיעַ, נִזְדַּמֵּן. عَرَضَ لَهُ خَاطِرٌ (رَأْيٌ) עָלָה עַל דַּעְתּוֹ. عَرَضَ لَهُ عَارِضٌ נִתְקַל בְּמִכְשׁוֹל (בְּמַעְצוֹר). عَرُضَ ـُ רָחַב, גָּדַל בְּרָחְבּוֹ. عَرَّضَ II 1. הִרְחִיב. 2. חָשַׂף ל־, הֶעֱמִיד מוּל. 3. بِـ גִּנָּה, דִּבֵּר סָרָה ב־. عَرَّضَ الطَّرِيقَ הִרְחִיב אֶת הַכְּבִישׁ. عَرَّضَهُ لِلْخَطَرِ חָשַׂף אוֹתוֹ לְסַכָּנָה. عَارَضَ III 1. הִתְנַגֵּד, חָלַק עַל־, נֶאֱבַק ב־. 2. הִתְחָרָה ב־ בְּשִׁירָה. 3. הִשְׁוָה, הִקְבִּיל. أَعْرَضَ IV 1. عَنْ סָר מִן־, סָטָה, הִפְנָה ל־ עֹרֶף. 2. הוֹפִיעַ, נִגְלָה. تَعَرَّضَ V لِـ 1. קָרָא תִּגָּר עַל־, הִתְנַגֵּד ל־. 2. נֶחְשַׂף ל־ (סכנה וכו'), עָמַד מוּל, נִתְקַל ב־. تَعَارَضَ VI مَعَ נָגַד, סָתַר, הִתְנַגֵּד ל־, עָמַד בִּסְתִירָה עִם־. إِعْتَرَضَ VIII 1. عَلَى חָלַק עַל־, הִתְנַגֵּד ל־, עִרְעֵר עַל־, טָעַן נֶגֶד. 2. لِـ הִכְשִׁיל. إِعْتَرَضَ سَبِيلَهُ חָסַם אֶת דַּרְכּוֹ, מָנַע בַּעֲדוֹ. إِسْتَعْرَضَ X סָקַר (מסדר צבאי וכו'), הִפְגִּין (יכולת שרירים וכו'), הִצִּיג לְרַאֲוָה, מָסַר סְקִירָה. إِسْتَعْرَضَ ثُلَّةً مِنْ حَرَسِ الشَّرَفِ סָקַר יְחִידָה שֶׁל מִשְׁמַר כָּבוֹד. عَرْضٌ ج عُرُوضٌ 1. רֹחַב (לעומת אורך). 2. הֶצֵּעַ (לעומת ביקוש). 3. הַצָּגָה (של דברים), הַצָּבָה, הַעֲמָדָה. 4. מִפְגָּן (צבאי וכו'), מִסְדָּר, מִסְקָר. 5. סְקִירָה, תֵּאוּר כּוֹלֵל. 6. תַּעֲרוּכָה (של אָפְנָה וכו'). 7. חֵפֶץ, מִטַּלְטְלִים. عَرْضُ أَزْيَاءٍ תְּצוּגַת אָפְנָה. عَرْضُ حَالٍ (عَرْضُحَال) 1. בַּקָּשָׁה. 2. עֲצוּמָה, פֶּטִיצְיָה. عَرْضٌ شَبَقِيٌّ חַשְׂפָנוּת. بِالعَرْضِ לָרֹחַב. خُطُوطُ الطُّولِ وَالعَرْضِ קַוֵּי אֹרֶךְ וְרֹחַב (בגאוגרפיה). شُبَّاكُ العَرْضِ חַלּוֹן רַאֲוָה. عَرْضِيٌّ לָרֹחַב, אָפְקִי. عِرْضٌ ج أَعْرَاضٌ כָּבוֹד (בייחוד של אישה ביחס למשפחתה). صَانَ عِرْضَهُ שָׁמַר עַל כְּבוֹד אִשְׁתּוֹ (משפחתו). هَتَكَ عِرْضَهُ חִלֵּל אֶת כְּבוֹדוֹ. أَنَا فِي عِرْضِكَ עֲשֵׂה עִמָּדִי חֶסֶד, אָנָּא בְּחַסְדְּךָ. عُرْضٌ 1. קֶרֶב, עֵבֶר, תּוֹךְ, אֶמְצַע. 2. צַד. 3. רַגְלֵי הַר. عُرْضُ البَحْرِ לֵב יָם. ضَرَبَ بِهِ عُرْضَ الحَائِطِ "צִפְצֵף עַל־", לֹא שָׂם לֵב ל־. فِي عُرْضِ كَلَامِهِ בִּמַהֲלַךְ (בְּהֶמְשֵׁךְ) דְּבָרָיו. عَرَضٌ ج أَعْرَاضٌ 1. מִקְרֶה, אַקְרַאי. 2. תּוֹפָעָה, תִּסְמֹנֶת, סִימָן, סִימְפְּטוֹם. عَرَضًا בְּאַקְרַאי, בְּמִקְרֶה. عَرَضِيٌّ 1. מִקְרִי, אֲרָעִי. 2. שֶׁל תּוֹפָעָה, סִימְפְּטוֹמָטִי. عُرْضَةٌ מַטָּרָה, חֲשִׂיפָה (למחלה וכו'). كَانَ عُرْضَةً لِلْخَطَرِ הָיָה חָשׂוּף לְסַכָּנָה. عَرُوضٌ 1. רֶגֶל בְּחָרוּז. 2. סוֹף הַמַּחֲצִית הָרִאשׁוֹנָה שֶׁל בֵּית שִׁיר. عِلْمُ العَرُوضِ תּוֹרַת הַמִּשְׁקָלִים בְּשִׁירָה, מֶטְרִיקָה, פְּרוֹסוֹדְיָה. عَرِيضٌ ج عِرَاضٌ רָחָב. إِبْتِسَامَةٌ عَرِيضَةٌ חִיּוּךְ רָחָב. بِالقَلَمِ العَرِيضِ בְּפֵרוּשׁ, בְּאוֹתִיּוֹת שֶׁל קִדּוּשׁ לְבָנָה. عَرِيضَةٌ ج عَرَائِضُ עֲצוּמָה, בַּקָּשָׁה, פֶּטִיצְיָה. عَرِيضَةُ الاتِّهَامِ (الدَّعْوَى) כְּתַב אִשּׁוּם. مَعْرِضٌ ج مَعَارِضُ תַּעֲרוּכָה, תְּצוּגָה. مَعْرِضُ أَزْيَاءٍ תְּצוּגַת אָפְנָה. مَعْرِضٌ زِرَاعِيٌّ תַּעֲרוּכָה חַקְלָאִית. تَعْرِيضٌ 1. רְמִיזָה פּוֹגַעַת. 2. צִיּוּן, רֶמֶז. مُعَارَضَةٌ הִתְנַגְּדוּת, אוֹפּוֹזִיצְיָה. أَحْزَابُ المُعَارَضَةِ מִפְלְגוֹת הָאוֹפּוֹזִיצְיָה. تَعَارُضٌ נִגּוּד, סְתִירָה. إِعْتِرَاضٌ ج إِعْتِرَاضَاتٌ 1. הִתְנַגְּדוּת, הַשָּׂגָה. 2. טִעוּן, טַעֲנָה. 3. עֶרֶר, עִרְעוּר. حَقُّ الاعْتِرَاضِ זְכוּת וֵטוֹ. إِسْتِعْرَاضٌ 1. מִסְדָּר (צבאי וכו'), מִפְגָּן, מִסְקָר. 2. סְקִירָה, דּוּחַ. 3. הַצָּגָה (של דברים). إِسْتِعْرَاضِيٌّ שֶׁל מִפְגָּן. فِيلْمٌ غِنَائِيٌّ اسْتِعْرَاضِيٌّ מַחֲזֶמֶר. عَارِضٌ 1. מַצִּיג (בתצוגה, במפגן, במכירה וכו'). 2. ج عَوَارِضُ מִכְשׁוֹל, תַּקָּלָה. 3. מִקְרִי, אַקְרָאִי. عَارِضُ أَزْيَاءٍ דֻּגְמָן. العَارِضَانِ לְחָיַיִם. عَارِضَةٌ 1. דֻּגְמָנִית. 2. קוֹרָה, אוֹמְנָה, אֶדֶן. 3. לְחִי. عَارِضَةُ أَزْيَاءٍ דֻּגְמָנִית. قَوِيُّ العَارِضَةِ עָמִיד, בַּעַל כֹּחַ עֲמִידָה. مَعْرُوضٌ ج مَعْرُوضَاتٌ 1. מֻצָּג (בתערוכה). 2. מֻצָּע (למכירה). مُعَارِضٌ מִתְנַגֵּד, אוֹפּוֹזִיצְיוֹנֶר, חוֹלֵק עַל־. مُعْتَرِضٌ 1. עוֹמֵד כְּמַחְסוֹם, מוֹנֵעַ, מִכְשׁוֹל. 2. מִתְנַגֵּד, יָרִיב. جُمْلَةٌ مُعْتَرِضَةٌ ע' جمل. خَطٌّ مُعْتَرِضٌ מַקָּף.

عَرْعَرٌ עַרְעָר (שיח, juniper).

عَرَفَ ـِ 1. יָדַע, הִכִּיר, הֵבִין, תָּפַס, הָיָה בָּקִי. 2. הִבְחִין ב־. 3. זִהָה. عُرِفَ بِـ נִתְפַּרְסֵם כ־, נוֹדַע בְּשֵׁם. عَرَفَ صَدِيقَهُ مِنْ عَدُوِّهِ הִבְחִין (הִכִּיר) מִיהוּ יְדִידוֹ וּמִיהוּ אוֹיְבוֹ. عَرَفَ حَقَّ المَعْرِفَةِ יָדַע הֵיטֵב, הִכִּיר אֶל נָכוֹן. عَرَّفَ II 1. הִגְדִּיר,

קָבַע מַשְׁמָעוּת. 2. יָדַע (בדקדוק). 3. بـ יָדַע אֶת־ ב־, הוֹדִיעַ עַל־. 4. عَلَى הִצִּיג אֶת־ ל־. 5. עָרַךְ לוֹ וִדּוּי (בנצרות). تَعَرَّفَ V הִתְוַדַּע אֶל־, עָשָׂה הַכָּרוּת, הִצִּיג עַצְמוֹ ל־. تَعَارَفُوا VI 1. יָדְעוּ זֶה אֶת זֶה, הִכִּירוּ זֶה אֶת זֶה. 2. عَلَى הִסְכִּימוּ זֶה עִם זֶה עַל־. 3. עָרְכוּ הֶכֵּרוּת עִם־. اِعْتَرَفَ VIII بـ הוֹדָה ב־, הִתְוַדָּה, הִכִּיר ב־, גִּלָּה אֶת הָאֱמֶת. اِعْتَرَفَ بِجَمِيلِهِ הִכִּיר לוֹ טוֹבָה. اِعْتَرَفَ بِذَنْبِهِ הוֹדָה בְּחֶטְאוֹ. عَرْفٌ רֵיחַ, אֲרוֹמָה, בֹּשֶׂם. عُرْفٌ ج أَعْرَافٌ 1. חֶסֶד, צְדָקָה, טוֹבָה. 2. נֹהַג, מִנְהָג מְקֻבָּל, חֹק לֹא כָּתוּב. 3. רַעֲמָה (של סוס וכו'). 4. כַּרְבֹּלֶת (של תרנגול). الْعُرْفُ السِّيَاسِيُّ הַפְּרוֹטוֹקוֹל הַדִּיפְּלוֹמָטִי. عُرْفِيٌّ 1. שֶׁל מִנְהָג, שֶׁל הַחֹק הַבִּלְתִּי כָּתוּב. 2. צְבָאִי. حُكْمٌ عُرْفِيٌّ ج أَحْكَامٌ عُرْفِيَّةٌ מִשְׁפָּט צְבָאִי. زَوَاجٌ عُرْفِيٌّ נִשּׂוּאִים אֶזְרָחִיִּים. عَرِيفٌ ج عُرَفَاءُ 1. יַדְעָן, בָּקִי. 2. עוֹזֵר מְלַמֵּד (בְּכֻתָּאבּ). 3. מַשְׁגִּיחַ (על תלמידים). 4. רַב טוּרַאי (רב"ט). 5. מַנְחֶה. 6. סַדְרָן. عَرِّيفٌ יַדְעָן (בלעג). أَبُو الْعَرِّيفِ מ' חַכְמָן, "חַכְמוֹלוֹג". عَرَّافٌ מַגִּיד עֲתִידוֹת. عِرَافَةٌ נִחוּשׁ, "הַגָּדַת עֲתִידוֹת". عَرَفَاتٌ הַר לְיַד מַכָּה שֶׁעוֹמְדִים עָלָיו עוֹלֵי הָרֶגֶל הַמֻּסְלְמִים בְּעֶרֶב חַג הַקָּרְבָּן. عِرْفَانٌ יֶדַע, לַמְדָנוּת. عِرْفَانُ الْجَمِيلِ הַכָּרַת טוֹבָה (תּוֹדָה). مَعْرِفَةٌ ج مَعَارِفُ 1. יֶדַע, יְדִיעָה, תּוֹדָעָה, הַכָּרָה. 2. שֵׁם מְיֻדָּע (בדקדוק). 3. מַכָּר, יָדִיד. بِمَعْرِفَةِ בִּידִיעַת־. دَائِرَةُ مَعَارِفَ ע' (وسع) مَوْسُوعَةٌ. مَذْهَبُ الْمَعْرِفَةِ גְּנוֹסְטִיקָה (זרם דתי מיסטי בנצרות) ע' (غنص) غُنُوصِيَّةٌ. وِزَارَةُ الْمَعَارِفِ מִשְׂרַד הַחִנּוּךְ. مَعْرِفِيٌّ הַכָּרָתִי, גְּנוֹסְטִי. تَعْرِيفٌ ج تَعْرِيفَاتٌ وتَعَارِيفُ 1. הַגְדָּרָה. 2. הַקְנָיַת יֶדַע, יִדּוּעַ. 3. הַכָּרוּת. أَدَاةُ (حَرْفُ) التَّعْرِيفِ הֵא הַיִּדּוּעַ (הַיְדִיעָה) (בדקדוק). تَعْرِيفَةٌ ج تَعَارِيفُ תַּעֲרִיף, מְחִיר קָצוּב. تَعَرُّفٌ הַכָּרָה, הַכָּרוּת. اِعْتِرَافٌ بـ ج اِعْتِرَافَاتٌ 1. הוֹדָאָה ב־. 2. וִדּוּי (בנצרות). 3. הַכָּרָה (במדינה וכו'). الاعْتِرَافُ بِالْجَمِيلِ הַכָּרַת טוֹבָה (תּוֹדָה). اِعْتِرَافٌ شَرْعِيٌّ הַכָּרָה דֶּה־יוּרֶה. اِعْتِرَافٌ وَاقِعِيٌّ הַכָּרָה דֶּה־פַקְטוֹ. اِتِّفَاقُ اعْتِرَافٍ הֶסְדֵּר טִעוּן (במשפט). الاعْتِرَافُ يَهْدِمُ الاقْتِرَافَ פת' מוֹדֶה וְעוֹזֵב יְרֻחָם. عَارِفٌ יוֹדֵעַ, מַכִּיר. مَعْرُوفٌ 1. יָדוּעַ, מֻכָּר, מְפֻרְסָם. 2. חֶסֶד, צְדָקָה, טוֹבָה. بِالْمَعْرُوفِ בְּטוּב, בְּדֶרֶךְ יְדִידוּתִית. الأَمْرُ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّهْيُ عَنِ الْمُنْكَرِ מִצְווֹת עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה. نَاكِرُ الْمَعْرُوفِ כְּפוּי טוֹבָה (תּוֹדָה). مُعَرِّفٌ מַצִּיג (בפני בית משפט את הצדדים במשפט). مُعَرَّفٌ 1. מֻגְדָּר. 2. מְיֻדָּע (בדקדוק). غَيْرُ مُعَرَّفٍ ע' نَكِرَةٌ. مُتَعَارَفٌ عَلَيْهِ נָהוּג, מְקֻבָּל, קָבוּעַ בְּמִנְהָג, רָגִיל, מֻסְכָּם. مُعْتَرِفٌ מִתְוַדֶּה. مُعْتَرَفٌ بِهِ מֻכָּר, מְקֻבָּל.

عَرِقَ ـَ הִזִּיעַ. عَرَقَ ـُ אָכַל אֶת הַבָּשָׂר שֶׁעַל הָעֶצֶם. عَرَّقَ II. تَعَرَّقَ V 1. גָּרַם לְהַפְרָשַׁת זֵעָה, הִזִּיעַ. 2. מָהַל בְּמַיִם. 3. הִכָּה שֹׁרֶשׁ (צמח). أَعْرَقَ IV 1. הִכָּה שֹׁרֶשׁ. 2. הִגִּיעַ לְעִירַאק. 3. גָּרַם שֶׁיַּזִּיעַ. عِرْقٌ ج عُرُوقٌ 1. שֹׁרֶשׁ. 2. גִּבְעוֹל. 3. גִּיד, וְרִיד, עוֹרֵק. 4. גֶּזַע, מוֹצָא, זַן. عِرْقُ الإِنْجِيلِ(النَّجِيلِ) ע' (ثيل). عِرْقُ السُّوسِ ע' (سوس). عِرْقُ النَّسَا גִּיד הַנָּשֶׁה. الْعِرْقُ دَسَّاسٌ כְּאָב כֵּן בְּנוֹ (כגנאי). طَيِّبُ الْعِرْقِ בַּעַל יִחוּס טוֹב, "מִמִּשְׁפָּחָה טוֹבָה". عَرَقٌ 1. זֵעָה, יֶזַע. 2. עֲרַק (משקה חריף). عَرَقُ الْجَبِينِ ע' جَبِين. تَصَبَّبَ عَرَقًا ע' صبّ. عَرَقَةٌ ج عَرَقٌ وعَرَقَاتٌ נִדְבָּךְ (בבניין). عَرَقِيَّةٌ، عَرَاقِيَّةٌ כִּפָּה לְבָנָה. عِرْقِيَّةٌ גִּזְעָנוּת. عَرَاقَةٌ 1. גִּזְעִיּוּת, קַדְמוֹנִיּוּת הַגֶּזַע, שָׁרְשִׁיּוּת. 2. אֲצִילוּת. عَرَاقَةُ النَّسَبِ אֲצִילוּת הַיִּחוּס. عَرِيقٌ 1. מֻשְׁרָשׁ, קַדְמוֹן, וָתִיק, מְעֹרֶה. 2. טְהוֹר הַגֶּזַע, אָצִיל. فَرَسٌ عَرِيقٌ סוּס גִּזְעִי. الْعِرَاقُ ז' עִירַאק. عِرَاقِيٌّ עִירַאקִי. مَعْرُوقٌ. مُعَرَّقٌ 1. מֻגְיָד (פנים, ידיים וכו'). 2. כָּחוּשׁ, עוֹר וַעֲצָמוֹת.

عَرْقَبَ עִקֵּר, סֵרֵס (בהמה). عُرْقُوبٌ ج عَرَاقِيبُ 1. עַרְקוֹב, אַרְכֻּבָּה (של בהמה). 2. שֵׁם שֶׁל שַׁקְרָן מְפֻרְסָם. 3. עָקֹב, מָקוֹם לֹא מִישׁוֹר. أَكْذَبُ مِنْ عُرْقُوبٍ פת' שַׁקְרָן יוֹתֵר מֵעַרְקוּב. وَتَصِيرُ الْعَرَاقِيبُ سَهْلاً וְהָיָה הֶעָקֹב לְמִישׁוֹר. عُرْقُوبِيٌّ שַׁקְרִי.

عَرْقَلَ עִכֵּב, הִפְרִיעַ, שָׂם מִכְשׁוֹל, קִלְקֵל, שִׁבֵּשׁ, הֶעֱרִים קְשָׁיִים (תְּקָלוֹת). تَعَرْقَلَ הֻפְרַע, הִשְׁתַּבֵּשׁ, נִתְקַל בִּקְשָׁיִים, הִתְעַכֵּב. عَرْقَلَةٌ 1. הַפְרָעָה, מִכְשׁוֹל, שִׁבּוּשׁ. 2. ج عَرَاقِيلُ תְּקָלָה, קֹשִׁי. وَضَعَ الْعَرَاقِيلَ أَمَامَ طَرِيقِهِ שָׂם מִכְשׁוֹלִים עַל דַּרְכּוֹ.

عَرَكَ ـُ שִׁפְשֵׁף, גֵּרֵד, שָׁחַק. عَرَكَهُ الدَّهْرُ הַזְּמַן חִשֵּׁל אוֹתוֹ, הַחַיִּים לִמְּדוּהוּ נִסָּיוֹן (לֶקַח). عَرَكَ أُذُنَهُ מָרַט אֶת אָזְנוֹ (כעונש, אזהרה וכו'). عَارَكَ III לָחַם ב־, נִהֵל קְרָב, רָב עִם־. تَعَارَكُوا VI. اِعْتَرَكُوا VIII לָחֲמוּ זֶה בָּזֶה, רָבוּ זֶה עִם זֶה. عَرْكٌ נִסְיוֹן חַיִּים. عَرَكِيٌّ ج عَرَكٌ. عَرِيكٌ דַּיָּג. عَرْكَةٌ 1. מִלְחָמָה. 2. קְטָטָה, תִּגְרָה. عَرِيكَةٌ ج عَرَائِكُ אֹפִי, טֶבַע. شَدِيدُ الْعَرِيكَةِ 1. רַע מֶזֶג. 2. בַּעַל אֹפִי. لَيِّنُ الْعَرِيكَةِ רַךְ אֹפִי, גָּמִישׁ, נוֹחַ לַבְּרִיּוֹת. مَعْرَكَةٌ ج مَعَارِكُ 1. מַעֲרָכָה, קְרָב, מִלְחָמָה, הִתְנַגְּשׁוּת. 2. שְׂדֵה קְרָב. مُعْتَرَكٌ שְׂדֵה קְרָב. مُعْتَرَكُ الْحَيَاةِ מַאֲבַק הַחַיִּים לְקִיּוּם וּלְהִשָּׂרְדוּת.

عَرَّمَ II עָרַם, גִּבֵּב, גָּדַשׁ, צָבַר לַעֲרֵמָה. عَرِمٌ 1. רַע, רָשָׁע. 2. עַז, חָזָק, אַלִּים. جَيْشٌ عَرِمٌ ע' عَرَمْرَم. سَيْلُ الْعَرِمِ נַחְשׁוֹל מַיִם אַדִּיר (שהחריב את סכר מַאְרִבּ בתימן). عُرْمَةٌ ج عُرَمٌ. عَرَمَةٌ ج عَرَمٌ עֲרֵמָה, מִצְבּוֹר, גַּל, אֹסֶף עֲנָק. عَارِمٌ 1. שׁוֹטֵף (נחשול), אַדִּיר, סוֹחֵף, עָצוּם. 2. פִּרְאִי. أَعْرَمُ ج عُرْمَانٌ עָרֵל. عَرَمْرَمٌ עֲנָק (צבא), פּוֹרֵץ. جَيْشٌ عَرَمْرَمٌ צָבָא רַב וְעָצוּם.

عِرْنَاسٌ ج عَرَانِيسُ 1. קָלַח (תירס). 2. כִּישׁוֹר, פֶּלֶךְ.

عِرْنِينٌ ج عَرَانِينُ עֶצֶם הָאַף. شُمُّ الْعَرَانِينِ אֲצִילִים גֵּאִים.

عَرِينٌ ج عُرُنٌ. عَرِينَةٌ ج عَرَائِنُ 1. גֹּב אֲרָיוֹת. 2. מְאוּרָה (של חיות טרף). 3. חֲצַר הַבַּיִת.

(عرو) عَرَا ـُ اِعْتَرَى VIII פָּגַע, קָרָה, אֵרַע, אֻנָּה. عَرَاهُ (اِعْتَرَاهُ) مَرَضٌ נִפְגַּע

بِمَحَلَة. إِعْتَرَاهُ الهَمُّ נִתְקַף דְּאָגָה. مَاذَا اعْتَرَاكَ؟ מָה קָרָה לְךָ? הָאֻנָּה לְךָ רָע?

عُـرْوَةٌ ج عُـرًى 1. לוּלָאָה, קֶשֶׁר. 2. יָדִית (של ספל, קומקום וכו'), בֵּית אֲחִיזָה. عُرَى الصَّدَاقَةِ קִשְׁרֵי יְדִידוּת חַמָּה. العُرْوَةُ الوُثْقَى הַקֶּשֶׁר הָאַמִּיץ (הַבִּלְתִּי נִתָּק).

عَرِيَ - عَنْ. تَعَرَّى V הִתְעַרְטֵל, הִתְפַּשֵּׁט, חָשַׂף אֶת גּוּפוֹ, פָּשַׁט אֶת בְּגָדָיו. عَرَّى II. أَعْرَى IV עִרְטֵל, עֵרָה, הִפְשִׁיט, חָשַׂף. عُرْيٌ. عَرَاءٌ עֶרְיָה, מַעֲרֹם, חֲשִׂיפַת הַגּוּף בְּלִי כְּסוּת. فِي العَرَاءِ בְּמֶרְחָב הַפָּתוּחַ, תַּחַת כִּפַּת הַשָּׁמַיִם. عُرْيَانٌ ج عَرَايَا עָרֹם, חָשׂוּף, מְעֻרְטָל. عُرْيَانِيٌّ נוּדִיסְט. عُرْيَانِيَّةٌ נוּדִיזְם. المَعَارِي הַחֲלָקִים הַחֲשׂוּפִים שֶׁל הַגּוּף (פנים, ידיים וכו'). تَعْرِيَةٌ עִרְטוּל, חֲשִׂיפָה, עֵירֹם. إِسْتِعْرَاءٌ חַשְׂפָנוּת (ברבים). عَارٍ(ي) ج عُرَاةٌ עָרֹם, חָשׂוּף, מְעֻרְטָל. عَارِي الأَقْدَامِ יָחֵף. عَارٍ عَنِ الصِّحَّةِ מְשֻׁלָּל כָּל יְסוֹד, אֵין בּוֹ אֱמֶת. عَارٍ مِنْ كُلِّ عَيْبٍ אֵין בּוֹ מוּם, לְלֹא פְּגָם.

عَزَّ - 1. נַעֲשָׂה חָזָק. 2. יָקַר, הָיָה יָקָר, הָיָה נָדִיר. 3. נֶאְדַּר, הִכְנִיעַ. عَزَّ عَلَيْهِ أَنْ נִבְצַר מִמֶּנּוּ לְ-. عَزَّ وَجَلَّ ע' جَلَّ. مَنْ عَزَّ بَزَّ פת' ע' بَزَّ. عَزَّزَ II 1. חִזֵּק, אִמֵּץ, הִגְבִּיר, תִּגְבֵּר, בִּסֵּס, בִּצֵּר. 2. נָתַן חִזּוּקִים (בפסיכולוגיה). عَزَّزَ جَانِبَهُ חִזֵּק אוֹתוֹ, אִמֵּץ אֶת יָדוֹ. عَزَّزَ مَكَانَتَهُ (مَوْقِفَهُ) בִּצֵּר אֶת מַעֲמָדוֹ (עֶמְדָּתוֹ). أَعَزَّ IV 1. הוֹקִיר, כִּבֵּד, אָהַב, פֵּאֵר. 2. חִזֵּק. أَعَزَّكَ اللّٰهُ יְחַזֶּקְךָ אֱלֹהִים, הַשֵּׁם יִתֵּן לְךָ עֹז. تَعَزَّزَ V 1. הִתְחַזֵּק, גָּבַר, הִתְעַצֵּם. 2. הִתְגָּאָה, הִתְפָּאֵר. إِعْتَزَّ VIII بِـ 1. הִתְגָּאָה, הִתְפָּאֵר בְּ-. 2. הִתְכַּבֵּד בְּ-. أَعْتَزُّ بِصَدَاقَتِكَ אֲנִי גֵּא בִּידִידוּתְךָ. عِزٌّ. عِزَّةٌ 1. עֱזוּז, כֹּחַ, עָצְמָה. 2. כָּבוֹד, גְּדֻלָּה, פְּאֵר. 3. נְדִירוּת, יֹקֶר הַמְּצִיאוּת. وَإِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللّٰهَ أَخَذَتْهُ العِزَّةُ بِالإِثْمِ ק' וְכִי יֵאָמֵר לוֹ: יְרָא אֶת אֱלֹהִים וַעֲנָקַתְהוּ גַּאֲוָה בְּרֶשַׁע. فِي عِزِّ شَبَابِهِ בַּעֲזוּז עֲלוּמָיו, בִּדְמִי יָמָיו. عِزَّةُ الجَانِبِ עָצְמָה, כֹּחַ, עֹז. عِزَّةُ النَّفْسِ אֲצִילוּת הַנֶּפֶשׁ, כָּבוֹד עַצְמִי. عَزِيزٌ ج أَعِزَّاءُ وأَعِزَّةٌ 1. יָקָר, מְכֻבָּד, חָבִיב. 2. יְקַר עֵרֶךְ, נָדִיר. 3. חָזָק, רַב עָצְמָה. عَزِيزِي יַקִּירִי. عَزِيزُ الجَانِبِ רַב עָצְמָה, חָזָק. عَزِيزُ النَّفْسِ אֲצִיל נֶפֶשׁ, בַּעַל כָּבוֹד עַצְמִי. لَيْسَ ذٰلِكَ عَلَيْهِ بِعَزِيزٍ אֵין זֶה קָשֶׁה לוֹ. إِنَّ اللّٰهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ק' אָכֵן אֱלֹהִים גִּבּוֹר וְחָכָם. مَعَزَّةٌ הוֹקָרָה, יֹקֶר, כָּבוֹד, אַהֲבָה, חִבָּה. تَعْزِيزٌ 1. חִזּוּק, בִּצּוּר, תִּגְבּוֹר, הַעֲצָמָה. 2. ج تَعْزِيزَاتٌ תִּגְבֹּרֶת. إِعْزَازٌ 1. חִזּוּק. 2. הוֹקָרָה. إِعْتِزَازٌ גַּאֲוָה. مُعْتَزٌّ بِـ גֵּא, גֵּאֶה בְּ-, מוֹקִיר.

عَـزَبَ - רָחַק, הִתְרַחֵק מִן-, נֶעְדַּר. عَـزَبَ عَـنْ ذِهْنِـهِ פָּרַח (נֶעְלַם) מִזִּכְרוֹנוֹ. عَـزُبَ - הָיָה רַוָּק, לֹא הָיָה נָשׂוּי. عَـزَبٌ ج عُـزَّابٌ وأَعْـزَابٌ. أَعْـزَبُ ج عُـزْبٌ נ' عَزْبَاءُ רַוָּק, פָּנוּי, אֵינוֹ נָשׂוּי. عِزْبَةٌ ج عِزَبٌ חַוָּה (חקלאית), אֲחֻזָּה. عُزْبَةٌ. عُزُوبَةٌ. عُزُوبِيَّةٌ רַוָּקוּת, הֱיוֹת פָּנוּי.

عَزَرَ - عَزَّرَ II 1. גִּנָּה, נָזַף. 2. עָזַר, תָּמַךְ בְּ-. عَزَّرَ II הֵקֵל אֶת הָעֹנֶשׁ עַל-. تَعْزِيرٌ 1. גִּנּוּי, נְזִיפָה. 2. הֲקַלָּה בָּעֹנֶשׁ (במשפט המוסלמי).

عِزْرَائِيلُ H מַלְאַךְ הַמָּוֶת.

عَزَفَ - 1. שָׁרַק (רוח). 2. عَلَى נִגֵּן בְּ-, פָּרַט עַל- (כלי נגינה). 3. عَنْ סָר מִן-, סָטָה. 4. סָלַד, מָאַס בְּ-, הִדִּיר עַצְמוֹ מִ-. عَزِيفٌ 1. שְׁרִיקָה (של רוח). 2. רַעַשׁ. عَزُوفٌ عَنْ סוֹלֵד מִ-, מוֹאֵס בְּ-. عَزْفٌ פְּרִיטָה, נִגּוּן, בִּצּוּעַ. مِعْزَفٌ ج مَعَازِفُ 1. נֶבֶל, נֵבֶל. 2. פְּסַנְתֵּר. 3. כְּלִי מֵיתָרִים. عَازِفٌ נַגָּן, מְנַגֵּן. عَازِفُ البِيَانُو פְּסַנְתְּרָן. عَازِفُ الكَمَانِ כַּנָּר. عَازِفُ النَّايِ חֲלִילָן. مَعْزُوفَةٌ ج مَعْزُوفَاتٌ רֵסִיטָל, קֶטַע שֶׁל נְגִינָה.

عَزَقَ - עָדַר, עָזַק, עִזֵּק, חָפַר (בחקלאות). مِعْزَقٌ. مِعْزَقَةٌ ج مَعَازِقُ מַעְדֵּר.

عَزَلَ - 1. בּוֹדֵד, הִפְרִיד, הִרְחִיק, הִבְדִּיל. 2. פִּטֵּר, סִלֵּק (ממשרה), שִׁלַּח. 3. פֵּרֵז. عَزَّلَ II מ' עָקַר (למקום אחר). إِنْعَزَلَ VII عَنْ פָּרַשׁ, הִתְבּוֹדֵד, הִתְרַחֵק מִ-. إِعْتَزَلَ VIII 1. פָּרַשׁ (משירות, מעבודה). 2. הִתְבּוֹדֵד, נִפְרַד, חַי בְּגַפּוֹ. إِعْتَزَلَ الخِدْمَةَ (العَمَلَ) פָּרַשׁ מֵעֲבוֹדָתוֹ (לִגְמְלָאוֹת). عَزْلٌ 1. סִלּוּק, הֲסָרָה, בִּידוּד, הַפְרָדָה. 2. פִּטּוּרִים. عُزْلَةٌ בְּדִידוּת, פְּרִישׁוּת, הִתְרַחֲקוּת. عَاشَ فِي عُزْلَةٍ عَنِ المُجْتَمَعِ חַי בִּבְדִידוּת מֵהַחֶבְרָה, חַי בְּגַפּוֹ. عِزَالٌ מ' חֲפָצִים, מִטַּלְטְלִים. لُمَّ عِزَالَكَ מ' אֱסֹף מִטַּלְטְלֶיךָ (וְלֵךְ). أَعْزَلُ ج عُزْلٌ وعُزَّلٌ בִּלְתִּי מְזֻיָּן. السِّمَاكُ الأَعْزَلُ שִׁבֹּלֶת (אחד משני הכוכבים במזל בתולה), סְפִּיקָה (spica). مَعْزِلٌ ج مَعَازِلُ 1. בִּידוּד, מְקוֹם בִּידוּד. 2. הֶסְגֵּר (ברפואה). بِمَعْزِلٍ عَنِ النَّاسِ (חַי) בִּפְרִישׁוּת, פָּרוּשׁ מֵהַחֶבְרָה. إِنْعِزَالٌ הַפְרָדָה, הִבָּדְלוּת, פְּרִישׁוּת. إِنْعِزَالِيٌّ בַּדְלָן. إِنْعِزَالِيَّةٌ בַּדְלָנוּת. إِعْتِزَالٌ 1. פְּרִישָׁה (ממשרה וכו'). 2. הִתְבּוֹדְדוּת. إِعْتِزَالُ الخِدْمَةِ פְּרִישָׁה לִגְמְלָאוֹת. عَازِلٌ מְבַדֵּד (בחשמל וכו'). مَعْزُولٌ מְפֹרָשׁ, מֻבְדָּל, מֻרְחָק, מְסֻלָּק. مُنْعَزِلٌ 1. נִבְדָּל, בּוֹדֵד. 2. נֶחְבָּא אֶל הַכֵּלִים. مُعْتَزِلٌ פָּרוּשׁ, בּוֹדֵד, אֵינוֹ מְעֹרֶה בַּחֶבְרָה. المُعْتَزِلَةُ הַמֻּעְתַּזִלָּה (כת מוסלמית פילוסופית שאינה מאמינה בגזרת הגורל, נוסדה בבצרה במאה הראשונה להגירה).

عَزَمَ - 1. عَلَى הָיָה נָחוּשׁ בְּדַעְתּוֹ לְ-, גָּמַר אֹמֶר, הֶחְלִיט, חָרַץ. 2. הִזְמִין, זִמֵּן. عَزَّمَ II عَلَى הִשְׁבִּיעַ, בִּטֵּא לַחַשׁ שֶׁל כְּשָׁפִים, קָסַם. إِعْتَزَمَ VIII גָּמַר אֹמֶר, הֶחְלִיט. عَزْمٌ הַחְלָטָה, תַּקִּיפוּת. صَحَّ عَزْمُهُ عَلَى הָיָה נָחוּשׁ בְּדַעְתּוֹ לְ-. خَارَ عَزْمُهُ רָפְתָה תַּקִּיפוּת הַחְלָטָתוֹ. ثَنَاهُ عَنْ عَزْمِهِ הֵנִיא אוֹתוֹ מֵהַחְלָטָתוֹ. عُزُومَةٌ הַזְמָנָה. عَزِيمَةٌ ج عَزَائِمُ 1. הַחְלָטָה נְחוּשָׁה, תַּקִּיפוּת. 2. לַחַשׁ, כִּשּׁוּף. عَزَائِمُ اللّٰهِ מִצְווֹת אֱלֹהִים, מִצְווֹת עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה. عَازِمٌ. مُعْتَزِمٌ נָחוּשׁ בְּדַעְתּוֹ.

(عزو) عَزَا - إِلَى יִחֵס אֶת- לְ-, שִׁיֵּךְ, קָשַׁר בְּ-, תָּלָה בְּ-, זָקַף לְ-. عَزِيَ - عَزَا - הִבְלִיג (על אסון וכו'), הִתְנַחֵם. عَزَّى II נִחֵם, הִשְׁתַּתֵּף בְּצַעַר, עוֹדֵד. تَعَزَّى V הִתְנַחֵם, הִתְעוֹדֵד (בצר לו). عَزْوٌ יִחוּס, זְקִיפָה, תְּלִיַּת הַקּוֹלָר. عَزَاءٌ נִחוּמִים,

תַּנְחוּמִים, דִּבְרֵי עִדּוּד (עידוד). بَيْتُ العَزَاءِ בֵּית אֵבֶל. تَعْزِيَةٌ ج تَعَازٍ(ي) נִחוּמִים, תַּנְחוּמִים. بَعَثَ بِبَرْقِيَّةِ تَعْزِيَةٍ שָׁלַח מִבְרַק תַּנְחוּמִים. مُعَزٍّ(ي) מְנַחֵם, מְעוֹדֵד, מִשְׁתַּתֵּף בְּצַעַר.

عَسَّ ـُ סִיֵּר בְּמִשְׁמֶרֶת לַיְלָה (נוטר, שוטר וכו'). عَسَسٌ מִשְׁמָר לֵילִי, סִיּוּר בַּלַּיְלָה. عَاسٌّ ج عَسَسٌ وعُسَّاسٌ שׁוֹטֵר מַקּוֹף, שׁוֹמֵר לַיְלָה. عَسْعَسَ הֶחְשִׁיךְ, רַד הַלַּיְלָה.

(عسب) يَعْسُوبٌ ج يَعَاسِيبُ 1. זְכַר הַדְּבוֹרִים. 2. מַלְכַּת הַדְּבוֹרִים. 3. רֹאשׁ, מַנְהִיג. 4. שַׁפִּירִית.

عَسْجَدٌ 1. זָהָב. 2. פָּז. عَسْجَدِيٌّ זָהֹב.

عَسِرَ ـُ 1. קָשָׁה, הָיָה קָשֶׁה, הִכְבִּיד. 2. לָחַץ, כָּפָה, הִכְרִיחַ. عَسِرَتْ קָשְׁתָה עָלֶיהָ הַלֵּדָה. عَسَّرَ II عَلَى הִקְשָׁה עַל־, הִכְבִּיד עַל־, הֵצִיק לְ־, הֵצַר. رَبِّ يَسِّرْ وَلَا تُعَسِّرْ ק' אֱלֹהַי הָקֵל אֶת חַיֵּינוּ וְאַל תַּקְשֵׁם. أَعْسَرَ IV הָיָה בִּמְצוּקָה, הִתְרוֹשֵׁשׁ, נַעֲשָׂה עָנִי. أَعْسَرَتْ קָשְׁתָה עָלֶיהָ הַלֵּדָה. تَعَسَّرَ V عَلَى נַעֲשָׂה קָשֶׁה. إِسْتَعْسَرَ X הָיָה לוֹ קָשֶׁה. عُسْرٌ. عُسْرَةٌ קֹשִׁי, דַּלּוּת, עֹנִי, מְצוּקָה. عُسْرُ الهَضْمِ עֲצִירוּת, קְשָׁיִים בְּעִכּוּל. فَإِنَّ مَعَ العُسْرِ يُسْرًا ק' אָכֵן עִם הַכָּבֵד יָבוֹא הַקַּל. عَسِيرٌ קָשֶׁה, כָּבֵד, מַכְבִּיד, חָמוּר. أَعْسَرُ ج عُسْرٌ אִטֵּר יָד, שְׂמָאלִי בְּיָדוֹ. إِعْسَارٌ עֹנִי, דַּלּוּת. تَعَسُّرٌ הִתְקַשּׁוּת. مَعْسُورٌ. مُعْسِرٌ חַי בִּמְצוּקָה, לָחוּץ, עָנִי.

عَسَفَ ـِ עָשַׁק, נָהַג בִּשְׁרִירוּת, הֵצִיק. عَسَّفَ II. أَعْسَفَ IV הֵטִיל מַעֲמָסָה כְּבֵדָה, הִכְבִּיד, הִתִּישׁ. تَعَسَّفَ V فِي נָהַג בִּשְׁרִירוּת לֵב, קִפֵּחַ. إِعْتَسَفَ VIII 1. נָהַג בִּשְׁרִירוּת. 2. כָּפָה, הִכְרִיחַ, אִלֵּץ. 3. عَنْ סָטָה מִ־. عَسْفٌ 1. שְׁרִירוּת לֵב, אִי צֶדֶק. 2. כְּפִיָּה. 3. אַלִּימוּת. عَسُوفٌ. عَسَّافٌ נוֹגֵשׂ, אַלִּים, עָרִיץ, רוֹדָן. تَعَسُّفٌ 1. שְׁרִירוּת לֵב. 2. הִתְנַהֲגוּת אַקְרָאִית (רְצוֹנִית). 3. סְטִיָּה. تَعَسُّفِيٌّ 1. שְׁרִירוּתִי. 2. מִקְרִי. إِجْرَاءَاتٌ تَعَسُّفِيَّةٌ צְעָדִים (אֶמְצָעִים) שְׁרִירוּתִיִּים.

عَسْكَرَ חָנָה (צבא), הֵקִים מַחֲנֶה. عَسْكَرٌ ج عَسَاكِرُ צָבָא. عَسْكَرِيٌّ 1. צְבָאִי, מִילִיטָרִיסְט. 2. ج عَسْكَرِيَّةٌ חַיָּל. عَسَاكِرُ البُولِيسِ מ' שׁוֹטְרִים. عَسْكَرِيَّةٌ מִילִיטָרִיזְם, צְבָאִיּוּת, הַעֲרָצַת הַצְּבָאִיּוּת. مُعَسْكَرٌ ج مُعَسْكَرَاتٌ מַחֲנֶה. مُعَسْكَرُ إِبَادَةٍ מַחֲנֵה הַשְׁמָדָה. مُعَسْكَرُ اعْتِقَالٍ מַחֲנֵה מַעֲצָר. مُعَسْكَرُ الشَّبِيبَةِ מַחֲנֵה נֹעַר. مُعَسْكَرٌ كَشْفِيٌّ מַחֲנֵה צוֹפִים.

عَسَّلَ II 1. מָרַח (הִמְתִּיק) בִּדְבַשׁ. 2. נִמְנֵם. 3. יִצֵּר דְּבַשׁ (דבורים). عَسَلٌ דְּבַשׁ, צוּף. عَسَلُ السُّكَّرِ סֹלֶת סֻכָּר. شَرَابُ العَسَلِ תֶּמֶד, מֵי דְּבַשׁ. شَهْرُ العَسَلِ ע' شَهْر. عَسَلِيٌّ דִּבְשִׁי. عَسَّالٌ 1. דְּבוֹרַאי, כַּוָּרָן. 2. אוֹרֵהַ דְּבַשׁ, מוֹכֵר דְּבַשׁ. عَسَّالَةٌ. مَعْسَلَةٌ כַּוֶּרֶת. تَعْسِيلَةٌ מ' נִמְנוּם, תְּנוּמָה קַלָּה. مَعْسُولٌ. مُعَسَّلٌ דִּבְשִׁי, עָשׂוּי מִדְּבַשׁ. كَلَامٌ كَالعَسَلِ وَفِعْلٌ كَالأَسَلِ פת' רוֹמְמוֹת אֵל בִּגְרוֹנָם וְחֶרֶב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם.

عُسْلُجٌ ج عَسَالِجُ. عُسْلُوجٌ ج عَسَالِيجُ זֶרֶד, עָנָף רַךְ.

(عسي) عَسَى פֹּעַל קָפוּא שֶׁאֵין לוֹ זְמַן עָתִיד וְצִוּוּי הַבָּא בְּכִנּוּיִים כְּגוֹן: عَسَاكَ، عَسَاهُ، عَسَايَ. عَسَى أَنْ 1. מִי יִתֵּן וְ. 2. אוּלַי, יִתָּכֵן, מִי יוֹדֵעַ. وَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَعَسَى أَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَكُمْ ק' וְאוּלַי תִּמְאֲסוּ דָּבָר וְהוּא טוֹב לָכֶם וְאוּלַי תַּחְמְדוּ דָּבָר וְהוּא רַע לָכֶם. مَاذَا عَسَايَ أَنْ أَفْعَلَ؟ מָה אוּכַל לַעֲשׂוֹת?

عَشَّشَ II 1. קִנֵּן (בעל כנף), בָּנָה קֵן. 2. שָׁכַן, הִתְבַּסֵּס, הִתְעָרָה בְּ־. عُشٌّ ج أَعْشَاشٌ وعِشَاشٌ קֵן. عُشُّ الزَّوْجِيَّةِ (العَائِلَةِ) קֵן הַמִּשְׁפָּחָה. عُشُّ الغُرَابِ מ' פִּטְרִיּוֹת. عُشَّةٌ ج عُشَشٌ סֻכָּה, צְרִיף, בִּקְתָּה.

عَشِبَ ـَ عَشَّبَ II. إِعْشَوْشَبَ הִצְמִיחַ עֵשֶׂב, הִדְשִׁיא. عُشْبٌ ج أَعْشَابٌ 1. דֶּשֶׁא. 2. עֵשֶׂב. أَعْشَابٌ طِبِّيَّةٌ עִשְׂבֵי מַרְפֵּא. عُشْبِيٌّ עִשְׂבִּי. مَجْمُوعَةٌ عُشْبِيَّةٌ עִשְׂבִּיָּה, הֶרְבַּרְיוֹן.

عِشْتَارٌ .As אֲשֵׁרָה (אלה בבלית). عَشْتَرَةٌ. عَشْتَرُوت עַשְׁתֹּרֶת (אלה).

عَشَرَ ـُ לָקַח מַעֲשֵׂר. عَشَّرَ II 1. הִפְרִישׁ עֲשִׂירִית. 2. חִלֵּק לַעֲשִׂירִיּוֹת. عَاشَرَ III הִתְרוֹעֵעַ עִם־, חָבַר עִם־, הִתְיַדֵּד. تَعَاشَرُوا VI הִתְיַדְּדוּ זֶה עִם זֶה. تَعَاشَرُوا كَالإِخْوَانِ وَتَعَامَلُوا كَالأَجَانِبِ ח' הִתְיַדְּדוּ כְּאַחִים וּשְׂאוּ וּתְנוּ כְּזָרִים. عُشْرٌ ج أَعْشَارٌ עֲשִׂירִית. عُشْرُ مِعْشَارٍ 1. אֶחָד בְּמֵאָה. 2. בָּטֵל בְּשִׁשִּׁים. عُشْرِيٌّ עֶשְׂרוֹנִי. عِشْرَةٌ. مُعَاشَرَةٌ רֵעוּת, הִתְחַבְּרוּת, יְדִידוּת. عَشْرٌ עֶשֶׂר. عَشَرَةٌ עֲשָׂרָה. ثَلَاثَ عَشْرَةَ שְׁלוֹשׁ עֶשְׂרֵה. ثَلَاثَةَ عَشَرَ שְׁלוֹשָׁה עָשָׂר. عَشَرَاتٌ עֲשָׂרוֹת. عَاشِرٌ עֲשִׂירִי. عَاشِرَةٌ עֲשִׂירִית. عَشَّارٌ מְעַשֵּׂר, גּוֹבֶה מֶכֶס. عَشِيرٌ ج عُشَرَاءُ חָבֵר, רֵעַ, יָדִיד. عَشِيرَةٌ ج عَشَائِرُ שֵׁבֶט. عَشَائِرِيٌّ שִׁבְטִי. العُرْفُ (القَانُونُ) العَشَائِرِيُّ הַחֹק הַבֶּדְוִי הַבִּלְתִּי כָּתוּב, הַנֹּהַג הַשִּׁבְטִי. عَاشُورَاءُ יוֹם הַזִּכָּרוֹן שֶׁל 10 בְּמֻחַרַם שֶׁבּוֹ נֶהֱרַג חֻסֵּין בֶּן עַלִי (60 להג'רה). عِشْرُونَ עֶשְׂרִים. العِشْرِينَاتُ. العِشْرِينِيَّاتُ שְׁנוֹת הָעֶשְׂרִים. مَعْشَرٌ ج مَعَاشِرُ קְהַל אֱלֹהִים, בְּנֵי אֱלֹהִים, קְבוּצָה.

عَشِقَ ـَ הִתְאַהֵב בְּ־, הִתְאַוָּה לְ־, חָשַׁק בְּ־, אָהַב אַהֲבָה עַזָּה אֶת־. عَشَّقَ II שִׁלֵּב שְׁנָּם בַּחֲרִיץ (בנגרות). تَعَشَّقَ V 1. חִזֵּר אַחֲרֵי־, אָהַב מְאוֹד. 2. שֻׁלַּב (שנם בחריץ). تَعَاشَقُوا VI אָהֲבוּ זֶה אֶת זֶה. عِشْقٌ אַהֲבָה עַזָּה, אִוּוּי, חֵשֶׁק. عِشْقُ الذَّاتِ אַהֲבָה עַצְמִית, נַרְקִיסִיּוּת. عَشِيقٌ 1. אָהוּב. 2. חָרִיץ (בנגרות). عَشِيقَةٌ 1. אֲהוּבָה. 2. חֲבֵרָה (קבועה). تَعْشِيقٌ שִׁלּוּב (בנגרות). عَاشِقٌ 1. מְאֹהָב. 2. שֶׁנֶם, מְחַבֵּר. مَعْشُوقٌ אָהוּב.

(عشم) تَعَشَّمَ V קִוָּה. عَشَمٌ תִּקְוָה, צִפִּיָּה. عَشْمَاوِيٌّ תַּלְיָן, מוֹצִיא לְהוֹרֵג.

(عشو) عَشَا ـُ. عَشِيَ ـَ הָיָה עִוֵּר לַיְלָה. عَشَّى II 1. עָשָׂה אֶת־ עִוֵּר לַיְלָה. 2. נָתַן אֲרוּחַת עֶרֶב. تَعَشَّى V אָכַל אֲרוּחַת עֶרֶב. عَشًا. عَشًى. عَشَى لَيْلٍ עִוָּרוֹן

لَيְלָה. عَشِيٌّ עֶרֶב. عَشَاءٌ ج أَعْشِيَةٌ אֲרוּחַת עֶרֶב. العَشَاءُ السِّرِّيُّ (الرَّبَّانِيُّ) הַסְּעֻדָּה הָאַחֲרוֹנָה (בנצרות). عِشَاءٌ תְּחִלַּת הַלַּיְלָה. صَلاَةُ العِشَاءِ תְּפִלַּת עַרְבִית (באסלאם). العِشَاءَانِ לִפְנוֹת עֶרֶב וּתְחִלַּת הַלַּיְלָה. عَشِيَّةٌ ج عَشَايَا עֶרֶב. عَشِيَّةَ أَمْسِ אֶמֶשׁ. بَيْنَ عَشِيَّةٍ وَضُحَاهَا בִּן לַיְלָה. أَعْشَى ج عُشْوٌ עִוֵּר לַיְלָה, לְקוּי רְאִיָּה. נ' عَشْوَاءُ 1. עִוֶּרֶת לַיְלָה. 2. חֹשֶׁךְ. خَبَطَ خَبْطَ عَشْوَاءَ ע' خبط. عَشْوَائِيٌّ מִקְרִי, לְלֹא מַטָּרָה. أَحْيَاءٌ عَشْوَائِيَّةٌ שְׁכוּנוֹת לֹא מְתֻכְנָנוֹת, שְׁכוּנוֹת עֹנִי. إِسْتِطْلاَعٌ عَشْوَائِيٌّ סֶקֶר מִקְרִי (דעת קהל).

عَصَّ – קָשָׁה, נִתְקַשָּׁה. عُصْعُصٌ. عَصْعَصٌ עֶצֶם הָעָצֶה (הַזָּנָב).

عَصَبَ – 1. קָשַׁר, כָּפַל, כָּרַךְ, גָּלַל. 2. חָבַשׁ. عَصَبَهُ الأَمْرُ קָשָׁה עָלָיו הַדָּבָר. عَصَبَ الرِّيقُ فَاهُ נִתְיַבֵּשׁ פִּיו. عَصَّبَ II כָּרַךְ (תחבושת, מצנפת וכו'). تَعَصَّبَ V 1. כָּרַךְ מִצְנֶפֶת אוֹ תַּחְבֹּשֶׁת לְרֹאשׁוֹ. 2. لِـ תָּמַךְ בְּקַנָּאוּת בּ־, הָיָה קִיצוֹנִי, נַעֲשָׂה פָּנָטִי. 3. عَلَى חָבַר עִם־ עַל־, קָשַׁר קֶשֶׁר נֶגֶד. إِعْتَصَبَ VIII 1. הִתְחַבֵּר, הֵקִים אֲגֻדָּה (לִיגָה). 2. שָׁבַת נֶגֶד־. عَصَبٌ ج أَعْصَابٌ 1. עָצָב. 2. גִּיד. 3. עוֹרֵק. أَثَارَ أَعْصَابَهُ מָתַח אֶת עֲצַבָּיו, הִסְעִיר אוֹתוֹ, הִרְגִּיזוֹ. بَارِدُ الأَعْصَابِ קַר מֶזֶג, שׁוֹלֵט בְּעַצְמוֹ. حَرْبُ أَعْصَابٍ מִלְחֶמֶת עֲצַבִּים. مُتَوَتِّرُ الأَعْصَابِ מָתוּחַ, דָּרוּךְ. طَبِيبُ أَعْصَابٍ רוֹפֵא עֲצַבִּים, נֵירוֹלוֹג. عَصَبِيٌّ עַצְבָּנִי. عَصَبِيُّ المِزَاجِ עַצְבָּנִי, חַם מֶזֶג. الجِهَازُ العَصَبِيُّ מַעֲרֶכֶת הָעֲצַבִּים. عَصَبِيَّةٌ 1. עַצְבָּנוּת. 2. קַנָּאוּת (לשבט וכו'), קִיצוֹנִיּוּת. عَصَبَةٌ. عُصْبَةٌ ج عُصَبٌ חֶבֶר, חֲבוּרָה, אֲגֻדָּה. عُصْبَةُ الأُمَمِ חֶבֶר הַלְּאֻמִּים. عَصِيبٌ חָמוּר, כָּבֵד. يَوْمٌ عَصِيبٌ יוֹם שֶׁל פֻּרְעָנוּת. عِصَابَةٌ ج عِصَابَاتٌ 1. כְּנֻפְיָה. 2. ج عَصَائِبُ תַּחְבֹּשֶׁת. حَرْبُ عِصَابَاتٍ מִלְחֶמֶת גֵּרִילָה. عُصَابٌ דִּכָּאוֹן, עַצֶּבֶת, נֵירוֹזָה. تَعَصُّبٌ 1. קַנָּאוּת, פָּנָטִיּוּת. 2. תְּמִיכָה עִוֶּרֶת. تَعَصُّبٌ دِينِيٌّ קַנָּאוּת דָּתִית. إِعْتِصَابٌ שְׁבִיתָה. مُتَعَصِّبٌ קַנַּאי לְ־, תּוֹמֵךְ נִלְהָב בּ־, פָּנָטִי, אָדוּק.

(عصد) عَصِيدَةٌ ج عَصَائِدُ דַּיְסַת קֶמַח, שֶׁמֶן.

عَصَرَ – 1. סָחַט, מִצָּה. 2. לָחַץ. عَصَّرَ II. عَصْرَنَ עָשָׂה לְמוֹדֶרְנִי (חַדְשָׁנִי), חִדֵּשׁ. عَاصَرَ III חַי בִּתְקוּפָתוֹ שֶׁל, חָיָה בֶּן דּוֹרוֹ. تَعَاصَرَ VI הָיָה בֶּן תְּקוּפָתוֹ. تَعَصَّرَ V. إِنْعَصَرَ VII נִסְחַט, נִלְחַץ. تَعَصَّرَ (إِنْعَصَرَ) فُؤَادُهُ حُزْنًا לִבּוֹ נֶחְמַץ מֵרֹב צַעַר. إِعْتَصَرَ VIII סָחַט. إِعْتَصَرَ دَمَهُ סָחַט אֶת דָּמוֹ, נִצֵּל אוֹתוֹ נִצּוּל מַחְפִּיר. إِعْتَصَرَهُ الهَمُّ דְּאָגוֹת הִתִּישׁוּהוּ. عَصْرٌ 1. סְחִיטָה, לַחַץ. 2. ج عُصُورٌ תְּקוּפָה, עִדָּן, זְמַן, דּוֹר. 3. ج أَعْصَارٌ(يٌ) אַחַר הַצָּהֳרַיִם, תְּפִלַּת אַחַר הַצָּהֳרַיִם (באסלאם). العَصْرُ الحَجَرِيُّ תְּקוּפַת הָאֶבֶן. عَصْرُ الذَّرَّةِ תְּקוּפַת הָאָטוֹם. العَصْرُ الذَّهَبِيُّ תּוֹר הַזָּהָב. عَصْرُ النَّهْضَةِ תְּקוּפַת הַתְּחִיָּה (הָרֵנֵסַנְס). العُصُورُ الوُسْطَى יְמֵי הַבֵּינַיִם. عَصْرِيٌّ בֶּן זְמַנֵּנוּ, חָדִישׁ, מוֹדֶרְנִי. عَصْرَانِيٌّ מוֹדֶרְנִיסְט. عَصْرِيَّةٌ. عَصْرَانِيَّةٌ מוֹדֶרְנִיזְם, מוֹדֶרְנִיּוּת. عَصِيرٌ מִיץ, רֶסֶק, עָסִיס. عَصِيرُ الطَّمَاطِمِ רֶסֶק עַגְבָנִיּוֹת. عَصِيرُ الفَاكِهَةِ מִיץ פֵּרוֹת, עָסִיס. عُصَارٌ. عُصَارَةٌ 1. תַּמְצִית, מִיץ. 2. לְשַׁד. عُصَارَةُ فِكْرِهِ תַּמְצִית מַחְשַׁבְתּוֹ. عُصَارَةُ قَلْبِي מַחְמַל נַפְשִׁי, דָּמִי וְנִשְׁמָתִי. تَعْصِيرٌ. عَصْرَنَةٌ מוֹדֶרְנִיזַצְיָה, מִדְרוּן. إِعْصَارٌ ج أَعَاصِيرُ רוּחַ סְעָרָה, סוּפָה, הוּרִיקָן, טוֹרְנָדוֹ. مِعْصَرَةٌ ج مَعَاصِرُ 1. מַסְחֵט. 2. מַכְבֵּשׁ. مَعْصَرَةٌ ج مَعَاصِرُ 1. בֵּית בַּד. 2. יֶקֶב. مَعْصَرَةُ الزَّيْتُونِ בֵּית בַּד. مُعَاصِرٌ בֶּן זְמַנֵּנוּ, חָדִישׁ, מוֹדֶרְנִי.

عَصَفَ – הִשְׁתּוֹלֵל (סערה), נָשַׁב בְּעֹז, סָעַר. عَصَفَ بِهِ الدَّهْرُ הַזְּמַן טִלְטֵל אוֹתוֹ קָשׁוֹת. عُصَافَةٌ מֹץ, תֶּבֶן. عَاصِفٌ סוֹעֵר, מִשְׁתּוֹלֵל (סערה). تَصْفِيقٌ عَاصِفٌ תְּשׁוּאוֹת רָמוֹת. يَكُونُ البَحْرُ عَاصِفًا הַיָּם יִהְיֶה סוֹעֵר. عَاصِفَةٌ ج عَوَاصِفُ סְעָרָה, סוּפָה. قُوَّاتُ العَاصِفَةِ פְּלוּגוֹת הַסַּעַר. مَنْ يَزْرَعِ الرِّيحَ يَحْصُدِ العَاصِفَةَ פת' הַזּוֹרֵעַ רוּחַ קוֹצֵר סוּפָה.

عَصْفَرَ כִּרְכֵּם, צָבַע בְּצֶבַע כַּרְכֹּם צְהֹב־כָּתֹם. عُصْفُرٌ כַּרְכֹּם (צמח צהוב כתום). عُصْفُورٌ. عُصْفُورَةٌ ج عَصَافِيرُ צִפּוֹר. عُصْفُورٌ فِي اليَدِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفٍ عَلَى الشَّجَرَةِ פת' טוֹבָה צִפּוֹר בַּכַּף מִשְּׁתַּיִם עַל עָנָף. أَصَابَ عُصْفُورَيْنِ بِحَجَرٍ وَاحِدٍ פת' הָרַג שְׁתֵּי צִפּוֹרִים בְּאֶבֶן (בְּמַכָּה) אַחַת. نَقَّتْ عَصَافِيرُ بَطْنِهِ פת' קַרְקְרָה בִּטְנוֹ בָּרָעָב. عُصْفُورِيَّةٌ בֵּית חוֹלִים לְחוֹלֵי נֶפֶשׁ.

عَصَلَ – עָקַם, עִקֵּם, כּוֹפֵף. عَصِلَ – נֶעֱקַם. أَعْصَلُ עָקֹם. عَصْلَبِيٌّ עַז וְגַס רוּחַ.

عَصَمَ – 1. שָׁמַר, נָצַר. 2. מָנַע, הָדַף. 3. חִסֵּן מִפְּנֵי. إِعْتَصَمَ VIII 1. דָּבַק בּ־, נֶאֱחַז, נִצְמַד, הֶחֱזִיק בּ־. 2. חָסָה בּ־, בִּקֵּשׁ מִקְלָט. 3. שָׁבַת שְׁבִיתַת שֶׁבֶת. 4. קִיֵּם עִצּוּמִים. إِعْتَصَمَ (لاَذَ) بِالصَّمْتِ לֹא פָּצָה פֶּה, הֶחֱרִישׁ. وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللهِ جَمِيعًا وَلاَ تَفَرَّقُوا ק' וְהַחֲזִיקוּ בְּמָעוֹז אֱלֹהִים יַחְדָּו וְלֹא תִּפָּרֵדוּ. إِسْتَعْصَمَ X 1. ע' إِعْتَصَمَ. 2. כָּבַשׁ אֶת יִצְרוֹ. 3. עָמַד בַּמִּבְחָן. عُصْمَةٌ מַחֲרֹזֶת. عِصْمَةٌ 1. מַחֲסֶה, מָגֵן. 2. חֲסִינוּת, כּוֹחַ עֲמִידָה. 3. תֹּם, טֹהַר. 4. אַל־טָעוּת. 5. קֶשֶׁר הַנִּשּׂוּאִים. عِصَامِيٌّ 1. אִישׁ צָמַח, אָדָם שֶׁהִגִּיעַ בְּכוֹחוֹת עַצְמוֹ לִגְדֻלָּה (בניגוד ל־ عظامي). 2. אוֹטוֹדִידַקְט. عِصَامِيَّةٌ תְּכוּנָתוֹ שֶׁל אִישׁ צָמַח. أَعْصَمُ ج عُصْمٌ 1. לְבַן קַרְסֹל אוֹ יָד (בהמה) ע' (حجل) مُحَجَّلٌ. 2. יָקָר, בַּעַל עֵרֶךְ. مِعْصَمٌ ج مَعَاصِمُ פֶּרֶק הַיָּד. عَاصِمٌ מָגֵן. عَاصِمَةٌ ج عَوَاصِمُ עִיר בִּירָה. مَعْصُومٌ אַל־טָעוּתִי, מְחֻסָּן, מְחֻסָּן מִפְּנֵי טָעוּת (אלוהים, מוחמד). إِعْتِصَامٌ 1. שְׁבִיתַת שֶׁבֶת, עִצּוּמִים. 2. הִצָּמְדוּת, הֵאָחֲזוּת. 3. חֲסִיָּה.

(عصو) عَصًا ج عِصِيٌّ מַקֵּל, מַטֶּה. أَلْقَى عَصَا التَّرْحَالِ חָנָה בּ־. شَقَّ العَصَا חָלַק עַל הַקְּבוּצָה. شَقَّ عَصَا الطَّاعَةِ מָרַד בּ־. صُلْبُ العَصَا אַלִּים. فَعَلَهُ بِعَصًا سِحْرِيَّةٍ בִּצַּע אוֹתוֹ בְּמַטֵּה קֶסֶם. لَيِّنُ العَصَا נוֹחַ לַבְּרִיּוֹת,

עָדִין. عُصَيَّةٌ 1. מַקֵּל קָטָן, עָנָף קָטָן. 2. מֶתֶג (מין חיידקים בצורת קווים, bacillus). إنَّ العَصَا مِنَ العُصَيَّةِ פת' כָּאָב כֵּן בְּנוֹ.

(عصي) عَصَى ـِ מָרַד ב־, מָרָה, לֹא צִיֵּת ל־, פָּרַק עֹל. إسْتَعْصَى X عَلَى נִבְצַר מִמֶּנּוּ לִפְתֹּר, הִתְקַשָּׁה לְטַפֵּל ב־, הָיָה קָשֶׁה לְרִפּוּי, הָיָה חֲסַר מַרְפֵּא. إسْتَعْصَى عَلَيْهِ الكَلَامُ נֶעֶתְקוּ מִלִּים מִפִּיו, הִתְקַשָּׁה לְדַבֵּר. عِصْيَانٌ מֶרֶד, הִתְמָרְדוּת, מֶרִי, הִתְנַגְּדוּת, פְּרִיקַת עֹל, אִי צִיּוּת. عِصْيَانٌ مَدَنِيٌّ מֶרִי אֶזְרָחִי. عِصْيَانٌ مُسَلَّحٌ מֶרֶד מְזֻיָּן. أعْلَنَ العِصْيَانَ הִכְרִיז עַל מֶרֶד. مَعْصِيَةٌ ج مَعَاصٍ(ي) 1. פְּרִיקַת עֹל. 2. חֵטְא, אִי צִיּוּת לִרְצוֹן אֱלֹהִי. عَاصٍ(ي) ج عُصَاةٌ מוֹרֵד, סוֹרֵר וּמוֹרֶה, פּוֹרֵק עֹל. طَارَدَ العُصَاةَ רָדַף אַחַר הַמּוֹרְדִים. مُتَعَصٍّ(ي). مُسْتَعْصٍ(ي) קָשֶׁה, לֹא נִתָּן לְפִתְרוֹן. عَصِيٌّ סַרְבָן. عَصِيُّ الدَّمْعِ לֹא בּוֹכֶה, מִתְקַשֶּׁה לִבְכּוֹת.

عَضَّ ـَ נָשַׁךְ. عَضَّ بَنَانَ النَّدَمِ הִתְחָרֵט עַל מַעֲשֵׂהוּ. عَضَّهُ الدَّهْرُ הַזְּמַן הִתְאַכְזֵר לוֹ. عَضَّةٌ נְשִׁיכָה. عَضَّاضٌ. عَضُوضٌ נַשְׁכָן (נַשְׁכָנִי) (באסלאם), עַשְׁקָנִי. مُلْكٌ عَضُوضٌ מַלְכוּת (מְלוּכָה) עֲרִיצָה, שִׁלְטוֹן עָרִיץ (באסלאם).

عَضْبٌ חַד, שָׁנוּן. لِسَانٌ عَضْبٌ לָשׁוֹן שְׁנוּנָה (חַדָּה).

عَضَدَ ـُ عَضَّدَ II. عَاضَدَ III סָעַד אֶת־, תָּמַךְ ב־, סִיֵּעַ, עָזַר ל־. عَاضَدَهُ فِي مِحْنَتِهِ תָּמַךְ בּוֹ בְּצַר לוֹ. تَعَاضَدُوا VI סִיְּעוּ זֶה לָזֶה, פָּעֲלוּ יָד בְּיָד עִם־. عَضْدٌ. مُعَاضَدَةٌ סַעַד, תְּמִיכָה, סִיּוּעַ, עֶזְרָה. عَضُدٌ נ' ج أعْضَادٌ 1. זְרוֹעַ. 2. עָצְמָה, עֹז, חֹזֶק יָד, כֹּחַ. شَدَّ عَضُدَهُ אִזְּרוֹ עֹז, אִמֵּץ אֶת יָדָיו. فَتَّ (فَتَّ) فِي عَضُدِهِ רִפָּה אֶת יָדָיו, הֶחְלִישׁוֹ. تَعْضِيدٌ חִזּוּק יָד, תְּמִיכָה. تَعَاضُدٌ תְּמִיכָה הֲדָדִית, שִׁתּוּף. تَعَاضُدِيٌّ שִׁתּוּפִי. جَمْعِيَّةٌ تَعَاضُدِيَّةٌ אֲגֻדָּה שִׁתּוּפִית. مُعَضِّدٌ תּוֹמֵךְ, מְסַיֵּעַ, מְשַׁתֵּף פְּעֻלָּה.

عَضِلَ ـَ נַעֲשָׂה שְׁרִירִי. عَضَلَ ـِ 1. מָנַע אִשָּׁה מִלְּהִנָּשֵׂא. 2. عَلَى מָנַע, עָצַר בְּעַד. أعْضَلَ IV הֶחְמִיר, נַעֲשָׂה קָשֶׁה. أعْضَلَ الدَّاءُ الأَطِبَّاءَ הַמַּחֲלָה הָפְכָה אֶת הָרוֹפְאִים לַחֲסְרֵי אוֹנִים. عَضِلٌ שְׁרִירִי, בַּעַל שְׁרִירִים. عَضَلَةٌ ج عَضَلَاتٌ שְׁרִיר. فَتْلُ العَضَلَاتِ הַפְגָּנַת שְׁרִירִים. عَضَلِيٌّ שֶׁל שְׁרִירִים. عُضَالٌ חָמוּר, קָשֶׁה, חָשׂוּךְ מַרְפֵּא (מחלה). مُعْضِلٌ קָשֶׁה, מְסֻבָּךְ. مُعْضِلَةٌ ج مُعْضِلَاتٌ בְּעָיָה מְסֻבֶּכֶת, קֻשְׁיָה, דִּילֶמָּה.

عُضْوٌ ז"נ ج أعْضَاءٌ 1. אֵיבָר, חֵלֶק שֶׁל גּוּף (יד, רגל, לב וכו'). 2. חָבֵר (בארגון). عُضْوُ التَّذْكِيرِ 1. אֵיבַר הַזָּכָר. 2. אַבְקָן (בפרח). عُضْوُ التَّأْنِيثِ 1. אֵיבַר הַנְּקֵבָה. 2. עֱלִי (בפרח). الأَعْضَاءُ التَّنَاسُلِيَّةُ (الدَّقِيقَةُ) אֵיבְרֵי הַמִּין. عُضْوٌ عَامِلٌ חָבֵר פָּעִיל. عُضْوٌ فَخْرِيٌّ חָבֵר כָּבוֹד. عِلْمُ وَظَائِفِ الأَعْضَاءِ פִיזְיוֹלוֹגְיָה. عُضْوِيٌّ אוֹרְגָּנִי, חֵלֶק בִּלְתִּי נִפְרָד מ־. لَا عُضْوِيٌّ אִי אוֹרְגָּנִי. عُضْوِيَّةٌ 1. אוֹרְגָּנִיזְם. 2. חֲבֵרוּת (בארגון).

عَطِبَ ـَ 1. נִפְגַּם, נִזַּק, הִתְקַלְקֵל, נִשְׁחַת, נֶחְבַּל. 2. אָבַד, נִשְׁמַד. أعْطَبَ IV קִלְקֵל, פָּגַם, חִבֵּל ב־, הִשְׁחִית. عَطَبٌ קִלְקוּל (במטוס למשל), תַּקָּלָה, חַבָּלָה, נֵזֶק, הֶרֶס. تَعْطِيبٌ הַשְׁחָתָה, קִלְקוּל, פְּגִימָה. مَعْطُوبٌ מְקֻלְקָל, נֶחְבָּל, הָרוּס.

عُطَارِدُ כּוֹכַב מֶרְקוּר (כוכב לכת הקרוב ביותר לשמש).

عَطِرَ ـَ 1. בֻּשַּׂם, הֵפִיץ רֵיחַ נִיחוֹחַ. 2. הִתְבַּשֵּׂם. عَطَّرَ II בִּשֵּׂם, הִזְלִיף בֹּשֶׂם. تَعَطَّرَ V הִתְבַּשֵּׂם. عِطْرٌ ج عُطُورٌ בֹּשֶׂם. عِطْرُ الوَرْدِ מֵי וְרָדִים. عَطِرٌ. عَاطِرٌ מֵפִיץ רֵיחַ נִיחוֹחַ, אֲרוֹמָטִי. تَحِيَّةٌ عَطِرَةٌ בְּרָכָה מְלַבֶּבֶת. سُمْعَةٌ عَطِرَةٌ מוֹנִיטִין מְשֻׁבָּח. عِطْرِيٌّ בָּשְׂמִי, אֲרוֹמָטִי. عَطَّارٌ 1. בַּשָּׂם. 2. מוֹכֵר תַּבְלִינִים. سُوقُ العَطَّارِينَ שׁוּק הַתַּבְלִינִים. عِطَارَةٌ 1. רוֹקְחוּת. 2. עִסּוּק בְּתַבְלִינִים.

عَطَسَ ـُ הִתְעַטֵּשׁ. عَطَّسَ II הֶעֱטִישׁ, גָּרַם לְהִתְעַטְּשׁוּת. عَطْسَةٌ עֲטִישָׁה, עִטּוּשׁ. عَاطُوسٌ ע' נַשּׁוּק. مِعْطَسٌ ج مَعَاطِسُ אַף.

عَطِشَ ـَ הָיָה צָמֵא, חָשׁ צֹרֶךְ לִשְׁתּוֹת. عَطَّشَ II. أعْطَشَ IV הִצְמִיא. تَعَطَّشَ V إلَى שָׁאַף ל־, הִתְאַוָּה, כָּמַהּ ל־. عَطَشٌ צָמָא, צִמָּאוֹן. عَطِشٌ. عَطْشَانٌ. عَطْشَانُ ج عَطْشَى وعِطَاشٌ 1. צָמֵא. 2. שׁוֹאֵף, מִתְאַוֶּה, נִכְסָף. مُتَعَطِّشٌ צָמֵא, כָּמֵהַּ ל־.

عَطَشْجِي מ' ج عَطَشْجِيَّة 1. מַסִּיק. 2. כַּבַּאי.

عَطَفَ ـِ عَلَى 1. נָטָה חֶסֶד ל־, הִתְיַחֵס בְּחִבָּה ל־, נִכְמְרוּ רַחֲמָיו עַל־, חָמַל עַל־. 2. عَنْ פָּנָה, סָר מִן־, סָטָה. 3. כָּפַף, הִטָּה, עִקֵּם. 4. عَلَى חִבֵּר עַל יְדֵי וָו הַחִבּוּר (בדקדוק). عَطَفَ إلَى نَاحِيَةِ دَارِهِ פָּנָה לְצַד בֵּיתוֹ. عَطَفَ عَلَى الفَقِيرِ חָמַל עַל הֶעָנִי. عَطَّفَ II 1. כָּפַף, קִפֵּל. 2. גָּרַם שֶׁיִּטֶּה חֶסֶד אֶל־. تَعَطَّفَ V 1. عَلَى חִבֵּב אֶת־, נָטָה חֶסֶד ל־. 2. נָטָה, נִכְפַּף. 3. נִתְכַּסָּה, עָטָה, לָבַשׁ. 4. גָּמַל חֶסֶד, נָתַן צְדָקָה. تَعَطَّفَ بِالعِطَافِ נִתְכַּסָּה בִּשְׂמִיכָה. تَعَطَّفَ عَلَى الفَقِيرِ נָתַן צְדָקָה לֶעָנִי. تَعَاطَفُوا VI חִבְּבוּ זֶה אֶת זֶה, חָשׁוּ אַהֲדָה (סִימְפַּתְיָה) כְּלַפֵּי־. عَبَّرَ عَنْ تَعَاطُفِهِ مَعَهُ فِي حُزْنِهِ הִבִּיעַ אֶת רִגְשֵׁי הִשְׁתַּתְּפוּתוֹ בְּצַעֲרוֹ. إنْعَطَفَ VII נָטָה, הֻטָּה, נִכְפַּף, הִסְתּוֹבֵב, נִכְנַס בְּמַעֲקָף. إسْتَعْطَفَ X 1. עָתַר, הִתְחַנֵּן, בִּקֵּשׁ רַחֲמָיו שֶׁל־. 2. רִצָּה. عَطْفٌ חִבָּה, אַהֲדָה, סִימְפַּתְיָה, חֶסֶד, חֶמְלָה. حَرْفُ العَطْفِ מִלַּת חִבּוּר. عَطْفًا عَلَى رِسَالَتِكَ בְּהֶמְשֵׁךְ (בְּהִסְתַּמֵּךְ) עַל מִכְתָּבְךָ. عِطْفٌ ج أعْطَافٌ 1. צַד (של גוף). 2. גּוּף. ثَنَى عِطْفَهُ عَنْهُ סָר מִמֶּנּוּ, פָּנָה לוֹ עֹרֶף. ضَمَّ بَيْنَ أعْطَافِهِ טָמַן בְּחֻבּוֹ. لَيِّنُ الأَعْطَافِ נוֹחַ לַבְּרִיּוֹת, חָבִיב. عَطْفَةٌ. مُنْعَطَفٌ ج مُنْعَطَفَاتٌ 1. עִקּוּל, סִיבוּב. 2. מַעֲקָף. مُنْعَطَفٌ حَادٌّ סִיבוּב חַד. عِطَافٌ ج عُطُفٌ وأعْطِفَةٌ מְעִיל. عَطُوفٌ רַחְמָן. مِعْطَفٌ ج مَعَاطِفُ מְעִיל. مِعْطَفٌ مُشَمَّعٌ מְעִיל גֶּשֶׁם. تَعَاطُفٌ אַהֲדָה הֲדָדִית, רֶגֶשׁ הִשְׁתַּתְּפוּת (בצער, בשמחה וכו'), סִימְפַּתְיָה. إنْعِطَافٌ פְּנִיָּה (שמאלה, ימינה וכו'), סִיבוּב. إسْتِعْطَافٌ עֲתִירָה, הִתְחַנְּנוּת,

הַפְצָרָה, בַּקָּשָׁה, רַחֲמָנוּת. عَاطِفَةٌ ج عَوَاطِفُ רֶגֶשׁ, חֶמְלָה, חִבָּה, סִימְפַּתְיָה, סֶנְטִימֶנְט, אַהֲדָה, חֲנָיָה. عَاطِفِيٌّ רִגְשִׁי, מְרַגֵּשׁ, סֶנְטִימֶנְטָלִי. قِصَّةٌ عَاطِفِيَّةٌ סִפּוּר אַהֲבָה מְרַגֵּשׁ. عَاطِفِيَّةٌ 1. רִגּוּשׁ. 2. סֶנְטִימֶנְטָלִיּוּת. مُسْتَعْطِفٌ עוֹתֵר, מְבַקֵּשׁ רַחֲמִים.

عَطِلَ ـَ 1. בָּטֵל, הָיָה בָּטֵל, הָיָה מֻבְטָל. 2. שָׁבַת, נָח, חָדַל מִלַּעֲשׂוֹת. عَطِلَتْ הָיְתָה חַסְרַת עֲדָיִים (אישה). عَطَّلَ II 1. בִּטֵּל, גָּרַם לְבַטָּלָה, הִשְׁבִּית, הִפְסִיק. 2. הִשְׁעָה. 3. שִׁתֵּק, הִפְרִיעַ, קִלְקֵל, חִבֵּל, גָּרַם לְתַקָּלָה, שִׁבֵּשׁ. عَطَّلَ الدُّسْتُورَ הִשְׁעָה אֶת הַחֻקָּה. تَعَطَّلَ V 1. הִתְבַּטֵּל, בֻּטַּל, חָדַל מִלַּעֲבֹד, הֻשְׁעָה, הֻפְסַק, שֻׁבַּשׁ. 2. הָיָה מְחֻסַּר עֲבוֹדָה. 3. נִתְקַלְקֵל, הֻפְרַע, נִגְרְמָה לוֹ תַּקָּלָה. عُطْلٌ. عَطَلٌ תַּקָּלָה, קִלְקוּל, נֶזֶק, הַפְרָעָה. عَطَلٌ. عَطَالَةٌ ע' بَطَالَة. عُطْلَةٌ חֻפְשָׁה, פַּגְרָה. عُطْلَةُ الْبَرْلَمَانِ פַּגְרַת הַפַּרְלָמֶנְט. عُطْلَةُ نِهَايَةِ الأُسْبُوعِ חֻפְשַׁת סוֹף הַשָּׁבוּעַ. تَعْطِيلٌ 1. הַשְׁבָּתָה (להבדיל מ־إضراب שביתה). 2. שִׁבּוּשׁ, הַפְרָעָה, קִלְקוּל, תַּקָּלָה. 3. שְׁלִילַת קִיּוּם תְּאָרֵי הָאֵל וּשְׁלִילַת קִיּוּמוֹ בִּכְלָל. تَعْطِيلُ حَرَكَةِ الْمُرُورِ שִׁבּוּשׁ הַתְּנוּעָה. تَعَطُّلٌ 1. חֹסֶר עֲבוֹדָה, אַבְטָלָה. 2. הַפְסָקָה, חֲדִילָה, הַשְׁעָיָה, קִפָּאוֹן. عَاطِلٌ (عَاطِلٌ عَنِ العَمَلِ) 1. מֻבְטָל. 2. בָּטֵל. 3. לֹא פָּעִיל, לֹא בְּשִׁמּוּשׁ. مُعَطِّلٌ הַמַּכְחִישׁ אֶת תְּאָרֵי הָאֵל. مُعَطَّلٌ מְשֻׁבָּת, מֻפְסָק, מְקֻלְקָל.

عَطَنَ ـُ عَطَّنَ II שָׁרָה אֶת הָעוֹר בְּמֵי מֶלַח כְּדֵי לְהָסִיר אֶת הַשֵּׂעָר לְשֵׁם עִבּוּדוֹ. عَطَنٌ מְקוֹם הַבְרָכַת הַגְּמַלִּים וְהַצֹּאן לְיַד מִקְוֵה מַיִם. ضَيِّقُ العَطَنِ צַר אֹפֶק. وَاسِعُ العَطَنِ רְחַב אֳפָקִים. عَطِنٌ. عَطِينٌ מַסְרִיחַ.

(عطو) أَعْطَى IV נָתַן, הֶעֱנִיק, מָסַר, הִגִּישׁ לְ־. أَعْطَاهُ الدَّوَاءَ הִגִּישׁ לוֹ אֶת הַתְּרוּפָה. أَعْطَاهُ دُرُوسًا לִמְּדוֹ. أَعْطَى ثِمَارَهُ הֵנִיב. أَعْطَى الضَّوْءَ الأَخْضَرَ נָתַן אוֹר יָרֹק, הִרְשָׁה. أَعْطَى لَهُ الكَلِمَةَ נָתַן לוֹ אֶת רְשׁוּת הַדִּבּוּר. فَاقِدُ الشَّيْءِ لاَ يُعْطِيهِ חֶסְרוֹן לֹא יוּכַל לְהִמָּנוֹת. أَعْطِ القَوْسَ بَارِيَهَا פת' ע' قَوْس. تَعَاطَى VI 1. עָסַק בְּ־, עָבַד בְּ־, טִפֵּל בְּ־. 2. שָׁקַד עַל־, הִתְמַסֵּר לְ־. 3. הִתְמַכֵּר (לעישון, לחשיש וכו'), הִשְׁתַּמֵּשׁ (בתרופות). اِسْتَعْطَى X קִבֵּץ נְדָבוֹת. عَطًا שַׁי, מַתָּנָה. عَطَاءٌ ج أَعْطِيَةٌ 1. מַתָּן, מַתַּת, הַעֲנָקָה. 2. שַׁי. 3. מִכְרָז, הַצָּעָה (להשתתפות במכרז קבלני וכו'). 4. נְדִיבוּת. 5. קִצְבָּה. 6. יְצִירָה. عَطِيَّةٌ ج عَطَايَا מַתָּנָה. مِعْطَاءٌ נְדִיב לֵב, וַתְּרָן. مُعَاطَاةٌ עִסּוּק, הִתְעַסְּקוּת בְּ־. إِعْطَاءٌ מַתָּן, הַעֲנָקָה. عَطْوَةٌ כֹּפֶר נֶפֶשׁ (בסולחה). تَعَاطٍ(ي) 1. עִסּוּק, הִתְעַסְּקוּת. 2. הִתְמַכְּרוּת לְ־. إِسْتِعْطَاءٌ בַּקָּשַׁת נְדָבוֹת. مُعْطًى ج مُعْطَيَاتٌ נָתוּן, מִמְצָא. مُسْتَعْطٍ(ي) מְקַבֵּץ נְדָבוֹת.

عِظَةٌ ע' (وعظ).

عَظُمَ ـُ הִתְעַצֵּם, רָם, הָיָה גָּדוֹל וְעָצוּם, נַעֲשָׂה עֲנָק, הִתְרַבָּה. عَظَّمَ II. أَعْظَمَ IV פֵּאֵר, רוֹמֵם, הִלֵּל, גִּדֵּל, הִגְדִּיל, נִשֵּׂא, הִגְבִּיר. تَعَظَّمَ V נַעֲשָׂה עָצוּם, הִתְגַּדֵּל, הִתְפָּאֵר. تَعَاظَمَ VI הִתְעַצֵּם, הִתְחַזֵּק, הִתְגַּבֵּר, הִתְנַשֵּׂא, הִתְפָּאֵר. اِسْتَعْظَمَ X 1. חָשַׁב לְעָצוּם (גָּדוֹל). 2. הִתְנַשֵּׂא, הִתְגָּאָה, הָיָה לְחָשׁוּב. عَظْمٌ ج عِظَامٌ وأَعْظُمٌ עֶצֶם. عَظْمُ السَّاقِ שׁוֹקָה, עֶצֶם הַשּׁוֹק. جِلْدٌ عَلَى عَظْمٍ "עוֹר וַעֲצָמוֹת", כָּחוּשׁ. لِينُ العِظَامِ רַכֶּכֶת הָעֲצָמוֹת. عِظَمٌ. عُظْمٌ 1. עֹצֶם, גֹּדֶל, עֲנָקִיּוּת, פְּאֵר. 2. חֲשִׁיבוּת, חֻמְרָה. إِنَّ عِظَمَ الجَزَاءِ مَعَ عِظَمِ البَلاَءِ ח' גֹּדֶל הַשָּׂכָר כְּגֹדֶל אֹמֶץ הַלֵּב בַּמִּלְחָמָה, אַל יִתְהַלֵּל חוֹגֵר כִּמְפַתֵּחַ. عَظْمَةٌ (חֲתִיכַת) עֶצֶם. عَظَمَةٌ 1. עָצְמָה, עֹז, תִּפְאֶרֶת, גְּדֻלָּה, כַּבִּירוּת, רוֹמְמוּת. 2. הִתְנַשְּׂאוּת, גַּאֲוָה. جُنُونُ العَظَمَةِ ע' خُنْزُوَانِيَّة. صَاحِبُ العَظَمَةِ הוֹד מַלְכוּתוֹ (רוֹמְמוּתוֹ). عَظْمِينٌ עַצְמִין (רקמת העצם, ossein). عَظِيمٌ ج عُظَمَاءُ وعِظَامٌ 1. עָצוּם, כַּבִּיר, גָּדוֹל. 2. רַב מְאֹד. 3. מְפֹאָר, נִפְלָא. 4. חָשׁוּב, רְצִינִי, חָמוּר. فُرْصَةٌ عَظِيمَةٌ הִזְדַּמְּנוּת פָּז. عَظِيمَةٌ ج عَظَائِمُ 1. דָּבָר גָּדוֹל (חָשׁוּב). 2. אָסוֹן כָּבֵד (חָמוּר). هَدَّدَهُ بِالوَيْلِ وَالثُّبُورِ وَعَظَائِمِ الأُمُورِ ע' (ثبر) ثُبُور. عِظَامِيٌّ אָצִיל, מִי שֶׁמִּתְפָּאֵר בְּיִחוּסוֹ (בניגוד ל־عصامي). أَعْظَمُ ج أَعَاظِمُ נ' عُظْمَى עָצוּם (גָּדוֹל) יוֹתֵר. جَرِيمَةٌ عُظْمَى בְּגִידָה בַּמּוֹלֶדֶת. السَّوَادُ الأَعْظَمُ ע' سَوَاد. تَعْظِيمٌ פְּאֵר, הַעֲרָצָה. مُعَظَّمٌ מְפֹאָר, מְרוֹמָם, גָּדוֹל בְּיוֹתֵר. المَلِكُ المُعَظَّمُ הַמֶּלֶךְ הַמְפֹאָר. مُعْظَمٌ רֹב, מַרְבִּית. مُعْظَمُ النَّاسِ מַרְבִּית (רֹב) הָאֲנָשִׁים.

عَفَّ ـِ تَعَفَّفَ V عَنْ הָלַךְ בְּתֹם, הִצְנִיעַ לֶכֶת, הָיָה טָהוֹר, נִמְנַע מֵרַע, הִתְנַזֵּר, נִזַּר מִן־, הִתְבַּיֵּשׁ מִמַּעֲשִׂים שֶׁלֹּא יֵעָשׂוּ. عَفٌّ. عَفِيفٌ ج أَعِفَّاءُ وأَعِفَّةٌ. مُتَعَفِّفٌ שׁוֹמֵר פִּיו וּלְשׁוֹנוֹ, הוֹלֵךְ בְּתֹם, צָנוּעַ, מִתְנַזֵּר מִן־, מִתְאַפֵּק. عَفِيفُ النَّفْسِ בַּר (טְהוֹר) לֵבָב. عَفِيفُ اليَدِ נְקִי כַּפַּיִם. عِفَّةٌ. عَفَافٌ בֹּר, טֹהַר, זֹךְ, תֹּם, צְנִיעוּת, בַּיְשָׁנוּת, הִנָּזְרוּת. عِفَّةُ النَّفْسِ טֹהַר לֵבָב, בֹּר רוּחַ. لِبَاسُ العَفَافِ לְבוּשׁ צָנוּעַ שֶׁל נָשִׁים מֻסְלְמִיּוֹת.

عَفَرَ ـِ عَفَّرَ II 1. עִפֵּר, אִבֵּק, הֵטִיל בֶּעָפָר. 2. גִּפֵּר, רִסֵּס (בחומרי הדברה). تَعَفَّرَ V. اِنْعَفَرَ VII. اِعْتَفَرَ VIII הִתְעַפֵּר, הִתְפַּלֵּשׁ, הִתְאַבֵּק, הִתְגַּלְגֵּל בֶּעָפָר. عَفَرٌ. عُفَارٌ עָפָר, אָבָק. عَفَّارَةٌ ج عَفَّارَاتٌ מְרַסֵּס, מַזְלֵף, מַכְשִׁיר אִבּוּק. أَعْفَرُ נ' عَفْرَاءُ צֶבַע אֲפֹר־חוּם, כְּצֶבַע הֶעָפָר. يَعْفُورٌ ج يَعَافِيرُ צְבִי עָפוֹר, עֹפֶר. تَعْفِيرٌ 1. גִּלְגּוּל בֶּעָפָר. 2. אִבּוּק.

(عفرت) تَعَفْرَتَ הָיָה כְּשֵׁד, הִשְׁתּוֹבֵב (ילד). عِفْرِيتٌ ج عَفَارِيتُ 1. שֵׁד. 2. בְּכוֹר שָׂטָן, שֵׁד מַשְׁחִית, שׁוֹבָב. عِفْرِيتَةٌ מ' מַגְבֵּהַּ, מָנוֹף, גַּ'ק (למכונית). عَفْرَتَةٌ מַעֲשֵׂה קֻנְדָּס, שׁוֹבָבוּת.

عَفَارِمْ T בְּרָוו, יִישַׁר כֹּחַ.

عَفَسَ ـِ הֵפִיל אַרְצָה.

عَفَشَ ـِ עָרַם, אָסַף, גִּבֵּב. عَفْشٌ 1. פְּסֹלֶת. 2. חֲפָצִים, מִטְעָן, כְּלֵי בַּיִת. 3. רָהִיטִים. أَعْفَشُ ج عُفْشٌ נ' عَفْشَاءُ בַּעַל רְאִיָּה לְקוּיָה. عُفَاشَةٌ אֲסַפְסוּף.

عَفْصٌ עָפָץ, עַפְצָה. عَفِصٌ מַר וְצוֹרֵב.

عَفِنَ – تَعَفَّنَ V רָקַב, נִרְקַב, נִשְׁחַת, הֶעֱלָה עֹבֶשׁ. عَفَنٌ. عُفُونَةٌ עֹבֶשׁ, רָקָב. الحُمَّى العَفِنَةُ רַקֶּבֶת, קַדַּחַת אִלּוּחַ. مُعَفَّنٌ. مُتَعَفِّنٌ רָקוּב, מְעֻפָּשׁ.

(عفو) عَفَا ـُ 1. عَنْ סָלַח, מָחַל ל־, כִּפֵּר עַל־, וִתֵּר עַל עֹנֶשׁ. 2. חָנַן אֶת־, נָתַן חֲנִינָה ל־. 3. נִמְחָה, הוּסַר. 4. הֵסִיר, מָחַק, טִשְׁטֵשׁ. عَفَّى II מָחָה, טִשְׁטֵשׁ. عَفَّى (عَفَا) عَلَيْهِ الزَّمَنُ אָבַד עָלָיו כֶּלַח. عَافَى III רִפֵּא, הֵבִיא מָזוֹר, הִבְרִיא, הֶחֱזִיר לְאֵיתָנוֹ (חולה). عَافَاكَ اللّٰهُ. عُوفِيتَ יִישַׁר כּוֹחֲךָ. أَعْفَى IV مِنْ. عَنْ 1. פָּטַר, שִׁחְרֵר מ־. 2. פִּטֵּר, סִלֵּק (מעבודה וכו'), שִׁלַּח. 3. חָנַן. تَعَافَى VI הִבְרִיא, נִרְפָּא, שָׁב לְאֵיתָנוֹ. إِسْتَعْفَى X مِنْ בִּקֵּשׁ לְהִשְׁתַּחְרֵר (מתפקיד), הִתְפַּטֵּר. عَفْوٌ 1. סְלִיחָה, מְחִילָה, כַּפָּרָה. 2. חֲנִינָה. عَفْوًا! 1. (אבקש) סְלִיחָה! הַרְשֵׁה לִי! 2. עַל לֹא דָּבָר, בְּבַקָּשָׁה! عَفْوَ الخَاطِرِ בְּלִי מֵשִׂים, סְפּוֹנְטָנִית, אִלְתּוּר. قَالَ عَفْوَ الخَاطِرِ אִלְתֵּר. عَفْوٌ شَامِلٌ (عَامٌّ) חֲנִינָה כְּלָלִית. العَفْوُ عِنْدَ المَقْدُرَةِ פת' עֲרֵבוּת הַמְּחִילָה חֲזָקָה כִּמְתִיקוּת הַנְּקָמָה. عَفْوِيٌّ סְפּוֹנְטָנִי, מִקְרִי. عَفْوِيَّةٌ מִקְרִיּוּת, סְפּוֹנְטָנִיּוּת. عَفُوٌّ חַנּוּן, רַחְמָן (אלוהים). عَفَاءٌ מְחִיָּה, מְחִיקָה, חֻרְבָּן. أَدْرَكَهُ العَفَاءُ אָבַד עָלָיו כֶּלַח. عَلَيْهِ العَفَاءُ נִסְתַּם עָלָיו הַגּוֹלֵל. مُعَافَاةٌ 1. רִפּוּי, הַבְרָאָה, מָזוֹר. 2. פְּטוֹר. إِعْفَاءٌ 1. מַתַּן פְּטוֹר, שִׁחְרוּר מִתַּשְׁלוּם. 2. פִּטּוּר, שִׁחְרוּר. إِعْفَاءٌ جُمْرُكِيٌّ פְּטוֹר מִמֶּכֶס. إِعْفَاءٌ عَسْكَرِيٌّ (مِنَ الخِدْمَةِ العَسْكَرِيَّةِ) שִׁחְרוּר מִשֵּׁרוּת צְבָאִי. إِسْتِعْفَاءٌ בַּקָּשַׁת שִׁחְרוּר, הִתְפַּטְּרוּת. عَافٍ(ي) 1. כָּלֶה, מָחוּי. 2. שָׂעִיר. عُفِيٌّ שְׂעִירוּת. عَافِيَةٌ בְּרִיאוּת, מָזוֹר. مُعَافًى 1. בָּרִיא. 2. מְשֻׁחְרָר, פָּטוּר. مُعْفًى פָּטוּר. مُعْفًى مِنَ الضَّرِيبَةِ פָּטוּר מִמַּס.

عَقَّ ـُ סָרַר, מָרָה, מָרַד בְּהוֹרָיו. عَقِيقٌ 1. קָנְיוֹן, עָרוּץ שֶׁל וָאדִי, בִּתְרוֹן. 2. אֹדֶם (אבן יקרה). عَقِيقَةٌ 1. זֶבַח. 2. אֶבֶן יְקָרָה. عَقِيقٌ يَمَانِيٌّ אֹדֶם, שֹׁהַם (אבן יקרה אדומה), צִדְפָּה. عُقُوقٌ אִי צִיּוּת לַהוֹרִים, מֶרִי, מְרִיָּה. عَاقٌّ סוֹרֵר, מוֹרֶה, לֹא מְצַיֵּת (להוריו).

عَقَبَ ـُ 1. עָקַב, בָּא בְּעִקְבוֹת־, בָּא אַחֲרֵי־. 2. יָרַשׁ, קִבֵּל אֶת מְקוֹמוֹ שֶׁל־. عَقَّبَ II 1. פֵּרֵשׁ, נָתַן פַּרְשָׁנוּת ל־, בֵּאֵר. 2. מָתַח בִּקֹּרֶת עַל־. 3. בָּא בְּעִקְבוֹת־. عَقَّبَ عَلَى الحُكْمِ תִּקֵּן פְּסִיקָה (שופט), שִׁנָּה פְּסַק דִּין. وَاللّٰهُ يَحْكُمُ لاَ مُعَقِّبَ لِحُكْمِهِ ק' וֵאלֹהִים יִשְׁפֹּט אֵין עוֹצֵר בְּעַד מִשְׁפָּטוֹ. عَاقَبَ III 1. עָנַשׁ, הֶעֱנִישׁ. 2. בָּא אַחֲרֵי־. أَعْقَبَ IV בָּא בְּעִקְבוֹת־, בָּא אַחֲרֵי־. تَعَقَّبَ V עָקַב אַחֲרֵי־, הִתְחַקָּה עַל־, אָרַב ל־ כְּדֵי לְגַלּוֹת אֶת מְקוֹמוֹ, רָדַף אַחֲרֵי־. تَعَقَّبَ آثَارَهُ הִתְחַקָּה אַחַר עִקְבוֹתָיו. تَعَاقَبُوا בָּאוּ זֶה אַחַר זֶה, הִגִּיעוּ בִּרְצִיפוּת. عَقِبٌ ج أَعْقَابٌ עָקֵב. عَقِبَ עֵקֶב־, אַחֲרֵי־, כְּתוֹצָאָה. 3. צֶאֱצָא (בן או נכד וכו'). جَاءَ عَقِبَهُ בָּא אַחֲרָיו. عَلَى عَقِبٍ מִיָּד אַחֲרֵי־. عَادَ عَلَى عَقِبَيْهِ חָזַר עַל עֲקֵבָיו, נָסוֹג. قَلَبَ رَأْسًا عَلَى عَقِبٍ הָפַךְ אֶת הַקְּעָרָה עַל פִּיהָ. سَارَ فِي أَعْقَابِهِ נָהַג כְּמִנְהָגוֹ, חִקָּהוּ. عُقْبٌ ج أَعْقَابٌ 1. אַחֲרִית, סוֹף. 2. שָׂרִיד, שְׁאֵרִית. عُقْبُ السِّيجَارَةِ בְּדַל הַסִּיגַרְיָה. عُقْبُ البُنْدُقِيَّةِ קַת הָרוֹבֶה. فِي أَعْقَابِ المَعْرَكَةِ אַחֲרֵי (בְּסוֹף) הַקְּרָב. عُقْبَةٌ ج عُقَبٌ 1. סוֹף. 2. קִנּוּחַ. عَقَبَةٌ ج عَقَبَاتٌ وعِقَابٌ 1. מִכְשׁוֹל, תַּקָּלָה, אֶבֶן נֶגֶף, עִכּוּב, קֹשִׁי. 2. מִתְרָס, מַחְסוֹם, בְּרִיקָדָה. 3. מַעֲלֵה הַר. عُقَابٌ ج عِقْبَانٌ 1. נֶשֶׁר. 2. ע' النَّسْرُ الطَّائِرُ. عُقَيْبٌ נִשְׁרוֹן. عُقُوبَةٌ ج عُقُوبَاتٌ. عِقَابٌ עֹנֶשׁ. عُقُوبَاتٌ اقْتِصَادِيَّةٌ סַנְקְצִיּוֹת כַּלְכָּלִיּוֹת. قَانُونُ العُقُوبَاتِ דִּינֵי עוֹנְשִׁין. عُقْبَى 1. סוֹף. 2. תּוֹצָאָה. 3. גְּמוּל. 4. קִנּוּחַ, מָנָה אַחֲרוֹנָה. عُقْبَى لَكَ (عُقْبَالَكْ)! בְּקָרוֹב אֶצְלְךָ! يَعْقُوبُ 1. יַעֲקֹב (שם). 2. ج يَعَاقِيبُ הַזָּכָר שֶׁל הַשְּׂלָו (עוף). يَعْقُوبِيٌّ ج يَعَاقِبَةٌ יַעֲקֹבִּי (מימי המהפכה הצרפתית). تَعْقِيبٌ 1. פַּרְשָׁנוּת. 2. הִתְחַקּוּת עַל־. 3. עִרְעוּר (במשפט). مُعَاقَبَةٌ עֹנֶשׁ, עֲנִישָׁה. مُعَاقَبَاتٌ סַנְקְצִיּוֹת. تَعَقُّبٌ מַעֲקָב, הִתְחַקּוּת עַל־. تَعَاقُبٌ רֶצֶף, רְצִיפוּת בְּסֵדֶר. تَعَاقُبُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ חֲלִיפוֹת הַיּוֹם וְהַלַּיְלָה. عَلَى تَعَاقُبِ العُصُورِ בִּמְרוּצַת הַזְּמַנִּים (הַתְּקוּפוֹת). عَاقِبَةٌ ج عَوَاقِبُ סוֹף, תּוֹצָאָה, מַסְקָנָה, סִכּוּם. مَحْمُودُ العَاقِبَةِ עִם תּוֹצָאוֹת טוֹבוֹת. مُعَاقِبٌ 1. מַעֲנִישׁ. 2. חֲלוּפִי, הַבָּא אַחֲרֵי־. مُتَعَاقِبٌ 1. הַבָּא בָּזֶה אַחַר זֶה, מִתְחַלֵּף. 2. רָצוּף, רָצִיף.

عَقَدَ ـِ 1. קָשַׁר, הִדֵּק, צָרַר, כָּרַךְ, עָנַב (עניבה). 2. אָסַף, כִּנֵּס (ישיבה), אִרְגֵּן (ועידה וכו'), הֵכִין. 3. כָּרַת (ברית, הסכם וכו'). 4. סִכֵּם, עָשָׂה (עסקה). 5. עָרַךְ, קִיֵּם (קורס). 6. קִשֵּׁת (בניין). 7. עָשָׂה (עָרַךְ) חוֹזֶה. 8. קִמֵּט (מצחו). 9. קָפָא, נִקְרַשׁ, נִתְעַבָּה. عَقَدَ الأَمَلَ عَلَى תָּלָה תִּקְוָה ב־. عَقَدَ البِنَاءَ הִדֵּק בִּנְיָן (במלט, בטיט וכו'). عَقَدَ البَيْعَ עָרַךְ (סִכֵּם) אֶת הַמְּכִירָה. عَقَدَ جَلْسَةً כִּנֵּס יְשִׁיבָה. عَقَدَ دَوْرَةً קִיֵּם קוּרְס. عَقَدَ زَوَاجَهُ عَلَى נָשָׂא לְאִשָּׁה אֶת־. عَقَدَ صَفْقَةً رَابِحَةً סִכֵּם עִסְקָה רְוָחִית. عَقَدَ صُلْحًا مَعَ כָּרַת בְּרִית שָׁלוֹם עִם־. عَقَدَ العَزْمَ عَلَى גָּמַר אֹמֶר ל־, הֶחְלִיט. عَقَدَ عَهْدًا 1. קִבֵּל עָלָיו הִתְחַיְּבוּת (הַבְטָחָה). 2. כָּרַת בְּרִית. عَقَدَ فَصْلاً כָּתַב פֶּרֶק. عُقِدَ لِسَانُهُ לְשׁוֹנוֹ דָּבְקָה לְחִכּוֹ, לֹא יָכֹל לְדַבֵּר. عُقِدَ لَهُ لِوَاءُ النَّصْرِ הֻכְתַּר בְּנִצָּחוֹן, נִצַּח. عَقَدَ النِّيَّةَ عَلَى אָמַר בְּלִבּוֹ, עָמַד בְּתֹקֶף עַל־. عَقَّدَ II 1. סִבֵּךְ, בִּלְבֵּל, סִכְסֵךְ. 2. הִדֵּק, קָשַׁר חָזָק. 3. עִבָּה, הִקְפִּיא, הִקְרִישׁ. عَقَّدَ الأَمْرَ סִבֵּךְ אֶת הָעִנְיָן. عَقَّدَ كَلاَمَهُ עָשָׂה דְּבָרָיו לִסְתוּמִים. تَعَقَّدَ V 1. הִסְתַּבֵּךְ, נִתְבַּלְבֵּל. 2. הִתְהַדֵּק. 3. הִתְחַשֵּׁר (עננים), הִתְעַבָּה, נִקְרַשׁ. تَعَاقَدُوا VI مَعَ הִסְכִּימוּ, סִכְּמוּ (חוזה וכו') זֶה עִם זֶה, כָּרְתוּ בְּרִית (הֶסְכֵּם). إِنْعَقَدَ VII 1. נִקְשַׁר, נִצְרַר, נִכְרַךְ. 2. נֶעֱרַךְ, הִתְכַּנֵּס, אֻרְגַּן. 3. סֻכַּם, הֻסְכַּם, נִכְרַת. 3. הִתְחַשֵּׁר (עננים), הִתְעַבָּה, נִקְרַשׁ. إِعْتَقَدَ VIII بِـ 1. הֶאֱמִין ב־, בָּטַח ב־, נָתַן אֵמוּן ב־, הֶחֱזִיק בְּדֵעָה (אֱמוּנָה) ש־. 2. הִשְׁתַּכְנֵעַ, סָבַר, חָשַׁב, דִּמָּה, הָיָה בְּדֵעָה. عَقْدٌ 1. קֶשֶׁר, אֲגִידָה, צְרִירָה, כִּנּוּס. 2. ج عُقُودٌ חוֹזֶה, הֶסְכֵּם, בְּרִית. 3. קֶשֶׁת שֶׁל בִּנְיָן, קִמּוּר. 4. עָשׂוֹר. عَقْدٌ

زَوَاجٍ (قِرَانٍ) עֲרִיכַת חוֹזֵה נִשּׂוּאִים. عَقْدُ (حُجَّةُ) النِّكَاحِ תְּעוּדַת נִשּׂוּאִים. عَقْدُ العَمَلِ חוֹזֵה עֲבוֹדָה. إِكْتَمَلَ عَقْدُهُمْ נִשְׁלַם מִנְיָנָם, נִתְאַסְּפוּ כֻּלָּם. إِنْفَرَطَ عَقْدُهُمْ הִתְפָּרְדָה הַחֲבִילָה. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَوْفُوا بِالعُقُودِ ק' הַמַּאֲמִינִים, הָקִימוּ אֶת הַהֶסְכֵּם (הַבְּרִית). عِقْدٌ ج عُقُودٌ עֲנָק, מַחְרֹזֶת (לצוואר). وَاسِطَةُ العِقْدِ 1. הַפְּנִינָה הַמֶּרְכָּזִית בְּמַחְרֹזֶת. 2. אֲרִי שֶׁבַּחֲבוּרָה. عُقْدَةٌ ج عُقَدٌ 1. קֶשֶׁר, אֶגֶד, לוּלָאָה. 2. פֶּרֶק, מִפְרָק, חִבּוּר, פְּקַעַת (עצבים וכו'). 3. תַּסְבִּיךְ, סְבָךְ, תִּסְבֹּכֶת. 4. בְּלוּטָה. 5. נִצָּה, כַּפְתּוֹר (של פרח), פֶּקַע. 6. קֶשֶׁר, מִיל יַמִּי. عُقْدَةُ أُودِيبَ תַּסְבִּיךְ אֶדִיפּוּס. عُقْدَةُ لِسَانٍ כְּבֵדוּת לָשׁוֹן. عُقْدَةُ النَّقْصِ (الدُّونِيَّةِ) תַּסְבִּיךְ נְחִיתוּת. وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي ק' וְהַתֵּר מוֹסְרוֹת לְשׁוֹנִי. عَقَّادٌ מְיַצֵּר וּמוֹכֵר מוּצְרֵי חוּטִים. عَقِيدٌ ج عُقَدَاءُ אַלּוּף מִשְׁנֶה. عَقِيدَةٌ ج عَقَائِدُ 1. אֱמוּנָה, עִקָּר, דּוֹגְמָה, דּוֹקְטְרִינָה. 2. אִידֵאוֹלוֹגְיָה. 3. הִשְׁתַּכְנְעוּת. عَقِيدِيٌّ דּוֹגְמָטִיּוּת, דּוֹקְטְרִינָרִיּוּת. عَقَائِدِيٌّ אִידֵאוֹלוֹגִי. عَقَائِدِيَّةٌ 1. אִידֵאוֹלוֹגִיּוּת. 2. דּוֹגְמָטִיּוּת. مَعْقِدٌ ج مَعَاقِدُ תֶּפֶר. مَعْقِدُ أَمَلِهِ נוֹשֵׂא תִּקְוָתוֹ וְתוֹחַלְתּוֹ. تَعْقِيدٌ 1. סִבּוּךְ, בִּלְבּוּל, סִכְסוּךְ. 2. סְתִימוּת, חֹסֶר בְּהִירוּת. تَعَاقُدٌ הִתְקַשְּׁרוּת חוֹזִית. تَعَاقُدِيٌّ חוֹזִי. سَلَامٌ تَعَاقُدِيٌّ שָׁלוֹם חוֹזִי (חתום רשמית). إِنْعِقَادٌ הִתְכַּנְּסוּת, הִוָּעֲדוּת. دَوْرُ الاِنْعِقَادِ מוֹשָׁב (פרלמנט וכו'). إِعْتِقَادٌ 1. אֱמוּנָה. 2. בִּטָּחוֹן ב־. 3. הִשְׁתַּכְנְעוּת. إِعْتِقَادِيٌّ 1. שֶׁל אֱמוּנָה. 2. שֶׁל הִשְׁתַּכְנְעוּת. المَذْهَبُ الاِعْتِقَادِيُّ דּוֹגְמָטִיזְם. مَعْقُودٌ 1. קָשׁוּר, מְהֻדָּק. 2. מְקֻשָּׁת, קָמוּר. 3. מְעֻבֶּה, קָרוּשׁ (ריבה, חלב וכו'). مَعْقُودُ اللِّسَانِ כְּבַד לָשׁוֹן. مَمَرٌّ مَعْقُودٌ פֶּתַח מְקֻרֶה. الأَمَلُ مَعْقُودٌ عَلَيْهِ הוּא נוֹשֵׂא הַתִּקְוָה. مُعَقَّدٌ 1. מְסֻבָּךְ. 2. קָשֶׁה לְפִתְרוֹן, סָתוּם. مُتَعَاقِدٌ קָשׁוּר בְּחוֹזֶה, צַד בְּהֶסְכֵּם. مُعْتَقَدٌ ج مُعْتَقَدَاتٌ 1. אֱמוּנָה, דּוֹגְמָה, דּוֹקְטְרִינָה. 2. סְבָרָה, דֵּעָה, נְקֻדַּת רְאוּת. مِنَ المُعْتَقَدِ أَنْ מִסְתַּבֵּר כִּי, הַנִּרְאֶה הוּא כִּי, סְבוּרִים שׁ־.

عَقَرَ ـِ 1. עִקֵּר (כָּרַת) רַגְלֵי בְּהֵמָה. 2. שָׁחַט (בהמה). 3. עִקֵּר, עָשָׂה לְעָקָר. 4. נָשַׁךְ. عَقُرَ ـُ הָיָה עָקָר. عَاقَرَ III הִתְמַכֵּר (לשתיית יין). أَعْقَرَ IV 1. הִמֵּם. 2. עִקֵּר. عَقْرٌ עִקּוּר, סֵרוּס. فِي عُقْرِ دَارِهِمْ 1. בְּתוֹךְ בֵּיתָם. 2. עַל אַדְמָתָם. عُقْرٌ 1. מַתַּן פִּצּוּי עַל בְּעִילַת שִׁפְחָה בְּאֹפֶן בִּלְתִּי חֻקִּי (באסלאם). 2. חֲשׂוּךְ בָּנִים. عَقَارٌ ج عَقَارَاتٌ נִכְסֵי דְּלָא נָיְדֵי (נדל"ן), מְקַרְקְעִין, מִגְרָשִׁים. عَقَارِيٌّ שֶׁל מְקַרְקְעִין. بَنْكٌ عَقَارِيٌّ בַּנְק מַשְׁכַּנְתָּאוֹת. رَهْنٌ عَقَارِيٌّ מַשְׁכַּנְתָּה תְּמוּרַת מְקַרְקְעִין. عَقُورٌ נַשְׁכָן (כלב). عَقَّارٌ ج عَقَاقِيرُ סַם מַרְפֵּא, תְּרוּפָה. عَقَارَةٌ עֲקָרוּת. عَقِيرَةٌ ج عَقَائِرُ 1. קוֹל. 2. רֶגֶל קְטוּעָה (של בהמה). عَاقِرٌ ج عُقَّرٌ 1. עָקָר. 2. ج عَوَاقِرُ עֲקָרָה. مُعَاقَرَةٌ הִתְמַכְּרוּת (לשתיית יין).

عَقْرَبٌ ج عَقَارِبُ 1. עַקְרָב. 2. מָחוֹג. 3. מַזַּל עַקְרָב (באסטרולוגיה). دَبَّتْ بَيْنَهُمْ عَقَارِبُ الشِّقَاقِ מַחְלֹקֶת קָשָׁה פָּרְצָה בֵּינֵיהֶם. الأَقَارِبُ عَقَارِبُ פת' הַקְּרוֹבִים עַקְרַבִּים (הִשָּׁמֵר מִן הַקְּרוֹבִים אֵלֶיךָ). مُعَقْرَبٌ מְפֻתָּל, זִיגְזָגִי.

عَقَصَ ـِ שָׁזַר, פָּתַל, קָלַע (צמה). عَقِيصَةٌ ج عَقَائِصُ צַמָּה, מַחְלָפָה.

عَقَفَ ـِ عَقَّفَ II עִקֵּם, כּוֹפֵף, עִוָּה. إِنْعَقَفَ VII הִתְעַקֵּם, נִכְפַּף, פֻּתַּל. عُقْفَةٌ ج عُقَفَاتٌ לוּלָאָה, חָרִיר. أَعْقَفُ ج عُقْفٌ נ' عَقْفَاءُ. مَعْقُوفٌ עָקֹם, כָּפוּף. مَعْقُوفَانِ סוֹגְרַיִם מְרֻבָּעִים, אֲרִיחַיִם. الصَّلِيبُ المَعْقُوفُ צְלַב הַקֶּרֶס, סְוַסְטִיקָה.

عَقَلَ ـِ 1. הִשְׂכִּיל, הֵבִין, תָּפַס, הוֹסִיף בִּינָה. 2. בָּגַר (נער), הִגִּיעַ לְבַגְרוּת. 3. קָשַׁר, כָּבַל (גמל, סוס וכו'). 4. שִׁלֵּם כֹּפֶר נֶפֶשׁ. 5. עָצַר, שָׂם בְּמַעֲצָר. 6. כָּבַל אֶת לְשׁוֹנוֹ. عَقَلَتِ الدَّهْشَةُ لِسَانَهُ הַהַפְתָּעָה נָטְלָה מִמֶּנּוּ אֶת כֹּשֶׁר הַדִּבּוּר. لَا يُعْقَلُ לֹא יְאֻמַּן, אֵינוֹ מִתְקַבֵּל עַל הַדַּעַת. عَقَّلَ II גָּרַם ל־ לְהָבִין, יִשֵּׁב אֶת דַּעְתּוֹ. تَعَقَّلَ V הֶחְכִּים, הִתְיַשְּׁבָה (עָלָיו) דַּעְתּוֹ. تَعَاقَلَ VI הִתְרָאָה כְּחָכָם. إِعْتَقَلَ VIII עָצַר, כָּלָא, לָכַד. عَقْلَنَ שִׂכְלֵן, בִּסֵּס עַל יְסוֹדוֹת רַצְיוֹנָלִיִּים. عَقْلٌ ج عُقُولٌ 1. שֵׂכֶל, שׁוּם שֵׂכֶל, הִגָּיוֹן, בִּינָה. 2. כֹּפֶר נֶפֶשׁ. عَقْلٌ الكِتْرُونِيٌّ מַחְשֵׁב ע' (حسب) حَاسُوب. العَقْلُ البَاطِنُ (اللاَّشُعُورِيُّ) תַּת־הַכָּרָה. العَقْلُ الوَاعِي (المُمَيِّزُ) הַהַכָּרָה. رَاجِحُ العَقْلِ ע' (رجح). سَلِيمُ العَقْلِ שָׁפוּי. مُخْتَلُّ العَقْلِ בִּלְתִּי שָׁפוּי, "קוּקוּ". العَقْلُ السَّلِيمُ فِي الجِسْمِ السَّلِيمِ פת' נֶפֶשׁ בְּרִיאָה בְּגוּף בָּרִיא. عَقْلُ المَرْأَةِ فِي جَمَالِهَا وَجَمَالُ الرَّجُلِ فِي عَقْلِهِ פת' דַּעַת הָאִשָּׁה בְּיָפְיָהּ, וְיֹפִי הָאִישׁ בְּדַעְתּוֹ. عَقْلِيٌّ 1. שִׂכְלִי. 2. רַצְיוֹנָלִי. 3. מֶנְטָלִי, אִינְטֶלֶקְטוּאָלִי. المَذْهَبُ العَقْلِيُّ. الفَلْسَفَةُ العَقْلِيَّةُ שִׂכְלְתָנוּת, רַצְיוֹנָלִיזְם. أَمْرَاضٌ عَقْلِيَّةٌ מַחֲלוֹת נֶפֶשׁ. نَزَاهَةٌ عَقْلِيَّةٌ ע' (نزه). عَقْلَانِيٌّ שִׂכְלְתָנִי, רַצְיוֹנָלִי. عَقْلَانِيَّةٌ שִׂכְלְתָנוּת, רַצְיוֹנָלִיזְם. عُقْلَةٌ ج عُقَلٌ 1. קֶשֶׁר. 2. טְרַפֵּז (בספורט). 3. חֹטֶר, יְחוּר (עֲנַף שְׁתִילָה). عِقَالٌ ج عُقُلٌ 1. חֶבֶל, כֶּבֶל (לקשירת גמל). 2. "עִגַאל", "עִקַאל" (לקשירת "כופייה" על הראש אצל הערבים). عَقِيلَةٌ ج عَقَائِلُ 1. רַעְיָה. 2. הַטּוֹב, הַמֻּבְחָר. عَقِيلَةُ البَحْرِ דַּר, פְּנִינָה. مَعْقِلٌ ج مَعَاقِلُ מִקְלָט מְבֻצָּר, מִבְצָר, מָעוֹז, מִשְׂגָּב. تَعَقُّلٌ יִשּׁוּב הַדַּעַת, בִּינָה, שׁוּם שֵׂכֶל. بِتَعَقُّلٍ בְּשִׁקּוּל דַּעַת. إِعْتِقَالٌ מַעֲצָר, לְכִידָה, כְּלִיאָה. عَاقِلٌ ج عُقَلَاءُ وَعَاقِلُونَ وَعُقَّالٌ 1. נָבוֹן, חָכָם, שָׁפוּי, בַּר (בֶּן) דַּעַת, בַּעַל שֵׂכֶל. 2. ج عُقَّالٌ דְּרוּזִי שֶׁהִגִּיעַ לְגִיל יְדִיעַת סוֹדוֹת הַדָּת הַדְּרוּזִית. عَاقِلَةٌ שֵׁבֶט בֶּן־זְ׳י שֶׁעָלָיו לְשַׁלֵּם כֹּפֶר נֶפֶשׁ בַּעֲבוּר כָּל אֶחָד מִבָּנָיו. مَعْقُولٌ מִתְקַבֵּל עַל הַדַּעַת, הֶגְיוֹנִי, רַצְיוֹנָלִי. غَيْرُ مَعْقُولٍ אֵינוֹ מִתְקַבֵּל עַל הַדַּעַת, אַבְּסוּרְדִּי. مَعْقُولِيَّةٌ תְּבוּנָה, הֲבָנָה, הֱיוֹת דָּבָר מִתְקַבֵּל עַל הַדַּעַת. مُعْتَقَلٌ 1. עָצוּר, עָצִיר. 2. ج مُعْتَقَلَاتٌ בֵּית מַעֲצָר, בֵּית כֶּלֶא.

عَقَمَ. عَقُمَ ـُ הָיָה לְעָקָר. عَقَمَ ـِ עִקֵּר, סֵרֵס. عَقَّمَ II 1. חִטֵּא, טִהֵר. 2. עִקֵּר, סֵרֵס. 3. פִּסְטֵר (חלב). تَعَقَّمَ V 1. עֻקַּר, נַעֲשָׂה עָקָר, הִסְתָּרֵס. 2. חֻטָּא. 3. פֻּסְטַר. عَقْمٌ. عَقَمٌ. عُقْمٌ. عُقْمَةٌ עֲקָרוּת, חֹסֶר פּוֹרִיּוּת. عَقِيمٌ ج عُقُمٌ עָקָר, לֹא פּוֹרֶה. أُسْلُوبٌ

عَقِيمٌ סִגְנוֹן לָקוּי. جَدَلٌ عَقِيمٌ וִכּוּחַ סְרָק. فِكْرَةٌ عَقِيمَةٌ רַעְיוֹן חֲסַר תּוֹעֶלֶת. تَعْقِيمٌ 1. עִקּוּר, סֵרוּס. 2. חִטּוּי, טִהוּר, נִקּוּי. 3. פִּסְטוּר. مُعَقِّمٌ מְחַטֵּא, מְטַהֵר. مُعَقَّمٌ מְחֻטָּא, מְטֹהָר, מְפֻסְטָר.

عَكِرَ – נֶעְכַּר, נִדְלַח, נַעֲשָׂה דָּלוּחַ. عَكُرَ II. أَعْكَرَ IV עָכַר הֶעֱכִיר, הִדְלִיחַ. عَكَّرَ عَلَيْهِمِ الصَّفْوَ הֶעֱכִיר אֶת הָאֲוִירָה, צִלּוּלָה הָיְתָה הַחֲבִית וַעֲכָרָתָם אוֹתָהּ. تَعَكَّرَ V. إِعْتَكَرَ VIII 1. הִתְעַכֵּר. 2. נִתְקַלְקֵל, נִפְגַּם. عَكَرٌ 1. דְּלִיחוּת. 2. מִשְׁקָע. عَكِرٌ עָכוּר, דָּלוּחַ. الصَّيْدُ فِي المَاءِ العَكِرِ דַּיִג בְּמַיִם עֲכוּרִים. عُكَارَةٌ מִשְׁקָע (של נוזלים). تَعْكِيرٌ הַעֲכָרָה. تَعْكِيرُ العَلاَقَاتِ שִׁבּוּשׁ הַיְחָסִים. مُعَكَّرٌ 1. עָכוּר, דָּלוּחַ. 2. מְשֻׁבָּשׁ.

عِكْرِشٌ זְנַב הַשּׁוּעָל (עשב, quack grass).

عَكَزَ – تَعَكَّزَ V נִשְׁעַן עַל מַקְלוֹ. عُكَّازٌ. عُكَّازَةٌ ج عَكَاكِيزُ מַקֵּל, מַטֶּה.

عَكَسَ – 1. הָפַךְ, הִפְנָה (לצד שכנגד). 2. שִׁקֵּף, הֶרְאָה. 3. הֶחֱזִיר (אור וכו'). 4. בִּלְבֵּל, הָפַךְ אֶת הַיּוֹצְרוֹת. 5. הִשְׁלִיךְ, הֵטִיל (אור, צל). عَاكَسَ III 1. הִתְנַגֵּד לְ־, חָלַק עַל־. 2. קִנְטֵר, הִכְעִיס. تَعَاكَسُوا VI נִגְּדוּ, סָתְרוּ זֶה אֶת זֶה. إِنْعَكَسَ VII 1. נֶהְפַּךְ, הִתְהַפֵּךְ, חָזַר. 2. הִשְׁתַּקֵּף (בבואה). عَكْسٌ הֶפֶךְ, נִגּוּד, סְתִירָה. بِالعَكْسِ לְהֶפֶךְ, אַדְּרַבָּה, נֶהְפּוֹךְ הוּא. وَالعَكْسُ بِالعَكْسِ וְכֵן לְהֶפֶךְ. بَحَثَ القَضِيَّةَ طَرْدًا وَعَكْسًا ע' طَرْد. عَكْسِيٌّ הָפוּךְ, נֶגְדִּי, מְנֻגָּד. مُعَاكَسَةٌ 1. נִגּוּד. 2. קִנְטוּר, הַצָּקָה, הַפְרָעָה. 3. מַאֲבָק. إِنْعِكَاسٌ 1. הִשְׁתַּקְּפוּת. 2. הִתְהַפְּכוּת. 3. ج إِنْعِكَاسَاتٌ הַשְׁלָכָה, הַשְׁפָּעָה, תּוֹצָאָה. إِنْعِكَاسَاتُ الحَرْبِ عَلَى اقْتِصَادِ البِلاَدِ הַשְׁלָכוֹת (הַשְׁפָּעוֹת) הַמִּלְחָמָה עַל כַּלְכָּלַת הַמְּדִינָה. إِنْعِكَاسِيٌّ הָפוּךְ. حَرَكَةٌ انْعِكَاسِيَّةٌ תְּגוּבָה רֶפְלֶקְסִיבִית. مُعَاكِسٌ נֶגְדִּי, הָפוּךְ, מְנֻגָּד. هُجُومٌ مُعَاكِسٌ הַתְקָפַת נֶגֶד. مُتَعَاكِسٌ סוֹתֵר, נוֹגֵד. مُنْعَكِسٌ 1. מִשְׁתַּקֵּף. 2. חוֹזֵר (בבואה וכו'). فِعْلٌ مُنْعَكِسٌ תְּגוּבָה, רֶפְלֶקְס. فِعْلٌ مُنْعَكِسٌ شَرْطِيٌّ רֶפְלֶקְס מֻתְנֶה.

عُكَاشَةٌ. عُكَّاشَةٌ 1. עַכָּבִישׁ. 2. קוּרֵי עַכָּבִישׁ.

عَكَفَ – إِعْتَكَفَ VIII 1. הִסְתַּגֵּר (בביתו), נִצְמַד (למיטת חוליו), שָׁהָה, פָּרַשׁ. 2. عَكَفَ عَلَى שָׁקַד עַל־, הִתְמַסֵּר לְ־. 3. הִקִּיף. 4. عَنْ מָנַע אֶת־ מִ־. عَكَّفَ II עִקֵּס. عَكَّفَ الشَّعْرَ ע' جَعَّدَ. عَاكِفٌ عَلَى מִתְמַסֵּר לְ־, נָתוּן לְ־, עָסוּק בְּ־. إِعْتِكَافٌ 1. הִסְתַּגְּרוּת, הֱיוֹת יוֹשֵׁב אֹהֶל (בַּיִת). 2. הִתְמַסְּרוּת לְ־. 3. פְּרִישָׁה בְּתוֹךְ מִסְגָּד. مُعْتَكِفٌ יוֹשֵׁב אֹהֶל (בַּיִת). مُعْتَكَفٌ מְקוֹם הִתְיַחֲדוּת עִם הַבּוֹרֵא.

عَكُّوبٌ .Ar עַכּוּבִית (צמח, gundelia).

عَلَّ – הַחֵלָּה. عَلَّ – عُلَّ חָלָה. لَعَلَّ ע' שם. عَلَّلَ II 1. תֵּרֵץ, הִסְבִּיר, נִמֵּק. 2. بِـ הֵסִיחַ אֶת הַדַּעַת מִ־, הֶעֱסִיק אֶת־ בְּ־. عَلَّلَ نَفْسَهُ بِالآمَالِ שִׁעֲשֵׁעַ עַצְמוֹ בְּתִקְווֹת. عَلَّلَهُ بِوُعُودٍ كَاذِبَةٍ דָּחָה אוֹתוֹ בְּהַבְטָחוֹת שָׁוְא. تَعَلَّلَ V 1. נִמֵּק, תֵּרֵץ. 2. הִצְטַדֵּק בִּתוֹאֲנָה, הִשְׁתַּמֵּשׁ בְּאַמְתָּלָה. 3. הִתְעַסֵּק בְּ־, הִשְׁתַּעֲשֵׁעַ בְּ־, הֵסִיחַ דַּעְתּוֹ מִ־. 4. הָיָה בַּעַל אוֹת רָפָה (מילה). عِلَّةٌ ج عِلَلٌ وعِلاَّتٌ 1. מַדְוֶה, מַחֲלָה. 2. לִקּוּי, פְּגָם. 3. עִלָּה, תּוֹאֲנָה, תֵּרוּץ. عِلَّةُ العِلَلِ עִלַּת הָעִלּוֹת, הַסִּבָּה הָעִקָּרִית. العِلَّةُ وَالمَعْلُولُ הַסִּבָּה וְהַמְּסֻבָּב (וְהַתּוֹצָאָה). حُرُوفُ العِلَّةِ הָאוֹתִיּוֹת הָעֲלוּלוֹת (הָרָפוֹת) (ا، و، ي). خُذْهُ عَلَى عِلاَّتِهِ קַבֵּל אוֹתוֹ כְּמוֹת שֶׁהוּא. عَلِيلٌ ج أَعِلاَّءُ 1. חוֹלֶה. 2. לָקוּי, פָּגוּם. هَوَاءٌ عَلِيلٌ אֲוִיר נָעִים וָצַח. عِلِّيَّةٌ 1. סִבָּתִיּוּת. 2. עֲלִיָּה, אֲלִיטָה. 3. עֲלִיַּת גַּג. عُلاَلَةٌ 1. שְׁאֵרִית. 2. שַׁעֲשׁוּעַ, עִסּוּק לְהַעֲבָרַת הַזְּמַן. تَعْلِيلٌ ج تَعْلِيلاَتٌ נִמּוּק, תֵּרוּץ. لاَمُ التَّعْلِيلِ ע' ل. تَعِلَّةٌ ج تَعِلاَّتٌ תּוֹאֲנָה, אַמְתָּלָה, תֵּרוּץ. إِعْتِلاَلٌ הִפָּגְעוּת בְּמַחֲלָה, הֶחָלְשׁוּת. مَعْلُولٌ חוֹלֶה, דָּוֶה. مُعْتَلٌّ 1. חוֹלֶה. 2. מִלָּה בַּעֲלַת אוֹת עֲלוּלָה (רָפָה).

عَلَّبَ II שִׁמֵּר בְּקֻפְסָאוֹת, כָּבַשׁ (מזון). عُلْبَةٌ ج عُلَبٌ קֻפְסָה. العُلْبَةُ السَّوْدَاءُ הַקֻּפְסָה הַשְּׁחֹרָה (במטוס). مُعَلَّبٌ מְשֻׁמָּר. مُعَلَّبَاتٌ שִׁמּוּרִים, מָזוֹן מְשֻׁמָּר. تَعْلِيبٌ שִׁמּוּר.

(علج) عَالَجَ III טִפֵּל בְּ־, עָסַק בְּ־. عَالَجَ المَرِيضَ טִפֵּל בְּחוֹלֶה. عَالَجَ المُشْكِلَةَ טִפֵּל בַּבְּעָיָה, תִּקֵּן אֶת הַמְּעֻוָּת. تَعَالَجَ VI קִבֵּל טִפּוּל רְפוּאִי, הִתְרַפֵּא. إِعْتَلَجَ VIII 1. נִתְגַּעֵשׁ (רגש, לב), פָּעַם, הָמָה. 2. נֶאֱבַק, הִתְגּוֹשֵׁשׁ. عِلْجٌ ج عُلُوجٌ 1. פֶּרֶא, חֲמוֹר בָּר. 2. גַּס רוּחַ, אַלִּים. 3. כּוֹפֵר. مُعَالَجَةٌ 1. רִפּוּי, טִפּוּל (רְפוּאִי), תְּרַפְיָה. 2. הִתְעַסְּקוּת בְּ־, תִּקּוּן. المُعَالَجَةُ بِالعَمَلِ רִפּוּי בְּעִסּוּק. عِلاَجٌ רִפּוּי, תְּרוּפָה. عِلاَجٌ كِيمَاوِيٌّ כִּימוֹתֶרַפְיָה. عِلاَجٌ وِقَائِيٌّ טִפּוּל מוֹנֵעַ. عِلاَجِيٌّ תְּרַפּוּי.

عَلَفَ – عَلَّفَ II הֶאֱבִיס, נָתַן מִסְפּוֹא (לבהמה), הֶאֱכִיל. عَلَفٌ ج أَعْلاَفٌ وعِلاَفٌ מִסְפּוֹא. عَلاَّفٌ מוֹכֵר מִסְפּוֹא. مَعْلَفٌ ج مَعَالِفُ אֵבוּס. مَعْلُوفٌ אָבוּס, מְפֻטָּם.

عَلِقَ – بِـ 1. נִתְלָה בְּ־, נֶאֱחַז בְּ־, נִתְפַּס בְּ־, נִדְבַּק, דָּבַק בְּ־. 2. נִכְרַךְ אַחֲרֵי־, אָהַב אֶת־. 3. عَلِقَتْ נִתְעַבְּרָה, נִכְנְסָה לְהֵרָיוֹן. عَلِقَ بِذِهْنِهِ נִשְׁמַר בְּזִכְרוֹנוֹ. عَلِقَ الطَّيْرُ بِالشَّبَكَةِ הָעוֹף נִלְכַּד בָּרֶשֶׁת. عَلَّقَ II 1. הִשְׁעָה, הִשְׁהָה (החלטה). 2. عَلَى תָּלָה עַל־, יִחֵס (חשיבות). 3. פֵּרֵשׁ, נָתַן פַּרְשָׁנוּת לְ־, הִתְנָה. عَلَّقَ أَهَمِّيَّةً عَلَى יִחֵס חֲשִׁיבוּת לְ־. عَلَّقَ عَلَيْهِ الآمَالَ תָּלָה בּוֹ תִּקְווֹת. تَعَلَّقَ V 1. بِـ נִתְלָה בְּ־, הָיָה תָּלוּי עַל־, נִקְשַׁר לְ־, דָּבַק בְּ־. 2. הֻשְׁעָה, הֻשְׁהָה, הָיָה תָּלוּי וְעוֹמֵד. 3. נִכְרַךְ אַחֲרֵי־, אָהַב. يَتَعَلَّقُ بِـ קָשׁוּר לְ־. فِيمَا يَتَعَلَّقُ بِـ בְּמָה שֶׁקָּשׁוּר בְּ־, בְּנוֹגֵעַ לְ־. عَلَقَةٌ ج عَلَقٌ 1. עֲלוּקָה. 2. נַצְלָן, מוֹצֵץ דָּם. خَلَقَ الإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ק' בָּרָא אֶת הָאָדָם מִדַּם נִקְפָּא. عَلِيقٌ מִסְפּוֹא, מַאֲכַל בְּהֵמוֹת. عُلَّيْقٌ. عُلَّيْقَى אֻכְמָנִית (צמח), פֶּטֶל. عُلَّيْقُ (عُلَّيْقَى) مُوسَى סְנֶה. عَلاَّقٌ. عَلاَّقَةٌ ج عَلاَّقَاتٌ קוֹלָב. عَلاَقَةٌ ج عَلاَقَاتٌ وعَلاَئِقُ קֶשֶׁר, יַחַס, שַׁיָּכוּת, זִקָּה. عَلاَقَاتُ حُسْنِ الجِوَارِ יַחֲסֵי שְׁכֵנוּת טוֹבִים. عَلاَقَاتٌ دِبْلُومَاسِيَّةٌ קְשָׁרִים דִּיפְּלוֹמָטִיִּים. عَلاَقَاتٌ عَامَّةٌ יַחֲסֵי צִבּוּר.

ذُو عَلَاقَةٍ קשור ב-, רלוונטי. لَا عَلَاقَةَ لَهُ بِالْمَوْضُوعِ אינו קשור (רלוונטי) לנושא. قَطْعُ الْعَلَاقَاتِ ניתוק יחסים. عِلَاقَةٌ ج عَلَائِقُ מתלה. مِعْلَاقٌ ج مَعَالِيقُ כבד. تَعْلِيقٌ 1. תליה, קשירה. 2. השעיה. 3. השהיה. 4. פרשנות. 5. הערת שוליים. تَعْلِيقَةٌ הערה. تَعَلُّقٌ קשירה, התקשרות, חיבור, "לינקג'". مُعَلِّقٌ פרשן. مُعَلَّقٌ 1. תלוי, קשור. 2. מושעה, תלוי ועומד. 3. עגון. جِسْرٌ مُعَلَّقٌ גשר תלוי. قَاطِرَةٌ مُعَلَّقَةٌ רכבל. مُعَلَّقَةٌ ج مُعَلَّقَاتٌ 1. עגונה. 2. כרזה. الْمُعَلَّقَاتُ קבץ השירים (הקצידות) הקדום ביותר מימי טרום האסלאם.

عَلْقَمٌ 1. ירוקת החמור (צמח), פקועה ע' حَنْظَل. 2. מר כלענה. ذَاقَ الْعَلْقَمَ סבל סבל נורא.

عَلَكَ ـُ לעס, טחן בשניו. عِلْكٌ מסטיק. عَلْكَةٌ מד' מסטיק, גומי לעיסה.

عَلَمَ ـُ סימן, ציין. عَلِمَ ـَ 1. ידע, הכיר, תפס, הבין, היה בקי. 2. بـ נודע לו על-, למד על-. يَعْلَمُ مِنْ أَيْنَ تُؤْكَلُ الْكَتِفُ פת' הוא יודע איך להסתדר, הוא יודע לנצל כל דבר לטובתו, "ממזר". عَلَّمَ II 1. למד, הורה, הקנה דעת, חנך, הרגיל, אמן, אלף. عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ 1. ק' לימד את האדם את אשר לא ידע. 2. عَلَى סימן, ציין. أَعْلَمَ IV بـ הודיע על-, נתן ל- לדעת, ידע, גלה, מסר לידיעת-. تَعَلَّمَ V למד, השכיל, קנה דעת. تَعَالَمَ VI התחזה כיודע. اِسْتَعْلَمَ X בקש לדעת, ברר, חקר. عِلْمٌ ج عُلُومٌ 1. ידע, מדע, דעת, חכמה. 2. ידיעה. عِلْمُ الْآثَارِ ארכאולוגיה. عِلْمُ الِاجْتِمَاعِ מדע החברה, סוציולוגיה. عِلْمُ الْأَحْيَاءِ (الْحَيَاةِ) מדע החיים, ביולוגיה. عِلْمُ الْإِنْسَانِ אנתרופולוגיה. عِلْمُ الْحَدِيثِ חקר מסורות הנביא מחמד ושרשרת מסירתן והערכת אמינות מוסריהן. عِلْمُ الشُّعُوبِ אתנולוגיה. عِلْمُ طَبَقَاتِ الْأَرْضِ גאולוגיה. عِلْمُ النَّفْسِ פסיכולוגיה. عِلْمُ وَظَائِفِ الْأَعْضَاءِ פיזיולוגיה. الْعُلُومُ الدَّقِيقَةُ (الْبَحْتَةُ) מדעים מדויקים ע' (روض) رِيَاضِيَات. الْعُلُومُ السِّيَاسِيَّةُ מדעי המדינה. الْعُلُومُ الْعِبْرِيَّةُ מדעי היהדות. الْعُلُومُ الْعَرَبِيَّةُ לימודי הערבית. الْعُلُومُ الْعَقْلِيَّةُ מדעים רציונליים. الْعِلْمُ فِي الصِّغَرِ كَالنَّقْشِ فِي الْحَجَرِ פת' גירסא דינקותא לא משתכחא, הלמוד בילדות אינו משתכח. الْعُلُومُ النَّقْلِيَّةُ מדעי המסורת. عِلْمًا وَعَمَلًا הלכה ומעשה. بِعِلْمِ الْوُصُولِ רשום (מכתב). طَالِبُ عِلْمٍ 1. סטודנט. 2. שוחר מדע. كَانَ عَلَى عِلْمٍ بـ ידע על-. لِلْعِلْمِ לידיעה. لِيَكُنْ فِي عِلْمِكَ לידיעתך, רשום לפניך. الْعِلْمُ نُورٌ פת' תורה היא אורה. عِلْمِيٌّ מדעי, למודי, אקדמי, עיוני. عِلْمِيَّةٌ מדעיות. عَلَمٌ ج أَعْلَامٌ 1. דגל, נס. 2. מנהיג דגול, מפרסם. 3. סימן, אות, תו, ציון דרך. 4. הר. اِسْمُ عَلَمٍ שם פרטי. خِدْمَةُ الْعَلَمِ קריאה לדגל, שרות צבאי. أَشْهَرُ مِنْ نَارٍ عَلَى عَلَمٍ שמו הולך לפניו, ידוע, "סלבריטי". عَلِيمٌ ידען, בקי מאוד. الْعَلِيمُ מכנויי האל (בקוראן). أَعْلَمُ بِهَا مَنْ غَصَّ بِهَا פת' אין חכם כבעל הנסיון. عَلَّامٌ، عَلَّامَةٌ ידען, מלמד, "עוקר הרים". عَلَامَةٌ ج عَلَامَاتٌ 1. סימן, אות. 2. ציון (גם בבחינות). 3. תופעה, סימפטום, סימן הכר, אינדיקציה. 4. נקדה (בתחרות). عَلَامَةُ اسْتِفْهَامٍ סימן שאלה. عَلَامَةٌ تِجَارِيَّةٌ סימן מסחרי. عَلَامَةُ تَعَجُّبٍ סימן קריאה. عَلَامَةُ تَنْصِيصٍ גרשים. عَلَامَةُ مَعْهَدِ الْمَقَايِيسِ תו תקן. نَظَرِيَّةُ الْعَلَامَاتِ תורת הסימנים, סימיולוגיה. أُعْلُومَةٌ ج أَعَالِيمُ ציון דרך, תמרור. مَعْلَمٌ ج مَعَالِمُ 1. אתר, מקום. 2. סימן, ציון דרך. 3. קו אפי. مَعَالِمُ فِي الطَّرِيقِ ציוני (סימני) דרך. مَعَالِمُ الْمَدِينَةِ אתרי עיר (הראויים לציון ולביקור). مَعْلَمَةٌ ج مَعْلَمَاتٌ אנציקלופדיה. تَعْلِيمٌ ج تَعْلِيمَاتٌ وتَعَالِيمُ 1. הוראה, למוד, הקניית דעת. 2. הוראות, פקודות, צוים, תקנות. 3. משמעות, מובן. تَعْلِيمٌ إِلْزَامِيٌّ חנוך חובה. تَعْلِيمٌ تَكْمِيلِيٌّ למודי השלמה. تَعْلِيمٌ عَالٍ(ي) חנוך גבוה. تَعْلِيمِيٌّ למודי, חנוכי, של הוראה. إِعْلَامٌ 1. הודעה, מסירת ידיעה, ידוע. 2. תקשורת, הסברה. وَسَائِلُ الْإِعْلَامِ אמצעי תקשורת. إِعْلَامِيٌّ 1. אינפורמטיבי. 2. תקשורתי, הסברתי. تَعَلُّمٌ למוד, רכישת דעת. اِسْتِعْلَامٌ ברור, חקירה, דרישה. مَكْتَبُ اسْتِعْلَامَاتٍ לשכת מודיעין. عَالِمٌ ج عُلَمَاءُ 1. מדען, מלמד, חוקר. 2. חכם דת, איש הלכה (באסלאם). إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ ק' אכן ייראו את אלהים מעובדיו רק החכמים. عَالِمَةٌ 1. מדענית. 2. ج عَوَالِمُ מ' רקדנית, זמרת. عَالِمِيَّةٌ תעודת מסמך של אוניברסיטת אלאזהר לבוגריה. مَعْلُومٌ 1. ידוע, מובן, נתון. 2. כמובן. 3. בודאי! אין ספק! 4. דרך הפועל, אקטיב (בדקדוק). مَعْلُومَةٌ ج مَعْلُومَاتٌ ידיעה, חדשה. مَعْلُومَاتٌ מידע, ידיעות, אינפורמציה. جَمْعُ الْمَعْلُومَاتِ אסוף נתונים. مَعْلُومَاتِيٌّ אינפורמטיבי. مَعْلُومِيَّةٌ ידיעה. لِلْمَعْلُومِيَّةِ לידיעה. مُعَلِّمٌ מורה, מדריך. دَارُ الْمُعَلِّمِينَ בית מדרש למורים, סמינר למורים. نِقَابَةُ الْمُعَلِّمِينَ הסתדרות המורים. ضَرْبَةُ مُعَلِّمٍ ע' ضَرْبَة. مُعَلَّمٌ 1. מאמן, מדרך, שלמד. 2. מסמן. مُتَعَلِّمٌ משכיל, בעל השכלה, נאור. أَنْصَافُ الْمُتَعَلِّمِينَ בינוניים בהשכלתם, אינם בקיאים דים. عَالَمٌ ج عَوَالِمُ وعَالَمُونَ עולם, תבל, הארץ, יקום. الْعَالَمُ الثَّالِثُ (מדינות) העולם השלישי. عَالَمُ الْحَيَوَانِ עולם החי (פאונה). الْعَالَمُ الْعَرَبِيُّ העולם הערבי. عَالَمُ النَّبَاتِ עולם הצומח (פלורה), צמחיה. رَبُّ الْعَالَمِينَ רבון העולמים (אלהים). عَالَمِيٌّ עולמי. الْبَنْكُ الْعَالَمِيُّ הבנק הבינלאומי. عَالَمِيَّةٌ 1. בינלאומיות. 2. אינטרנציונל. عَلْمَانِيٌّ חלוני, סקולרי. عَلْمَانِيَّةٌ חלוניות. عَوْلَمَ עשה לגלובלי. عَوْلَمَةٌ גלובליזציה.

(علن) أَعْلَنَ IV הודיע, גלה, פרסם, הכריז, השמיע. أَعْلَنَ الْحَرْبَ عَلَى הכריז (אסר) מלחמה על-. نُعْلِنُهَا صَرِيحَةً נאמר זאת (אותה) בגלוי. عَلَنًا. فِي الْعَلَنِ ברבים, בגלוי, בפומבי, בפרהסיה. فِي السِّرِّ وَالْعَلَنِ בסתר ובגלוי. عَلَنِيٌّ פומבי,

גָּלוּי. مَزَادٌ عَلَنِيٌّ ע' (زيد). عَلَنِيَّةٌ. عَلاَنِيَّةٌ גָּלוּי, פֻּמְבִּיּוּת. إِعْلاَنٌ ج إِعْلاَنَاتٌ 1. הוֹדָעָה. 2. מוֹדָעָה. 3. מִכְרָז. 4. הַכְרָזָה. إِعْلاَنُ حَرْبٍ הַכְרָזַת מִלְחָמָה. إِعْلاَنَاتٌ مُبَوَّبَةٌ מוֹדָעוֹת קְטַנּוֹת (ממוינות לפי נושאים). مُعْلِنٌ כָּרוֹז, מַכְרִיז.

(علو. علي) عَلاَ ـُ 1. עָלָה, גָּבַהּ, הִתְרוֹמֵם, הִתַּמֵּר (עשן), טִפֵּס. 2. רָכַב (על גב סוס וכו'). 3. הִתְנַשֵּׂא. 4. הִשְׂתָּרֵר, שָׂרָה. 5. بِـ הִכָּה (בחרב, בשוט וכו'). عَلاَ بِأَنْفِهِ הִתְנַשֵּׂא, הֵרִים אַף. عَلاَ شَأْنُهُ עָלְתָה חֲשִׁיבוּתוֹ. عَلَتْ وَجْهَهُ ابْتِسَامَةٌ חִיּוּךְ עָלָה עַל פָּנָיו. عَلاَهُ الشَّيْبُ שֵׂיבָה זָרְקָה בּוֹ. عَلاَهُ الصَّمْتُ נִשְׂתָּרֵר בּוֹ שֶׁקֶט. عَلاَ صَهْوَةَ الجَوَادِ עָלָה עַל גַּב הַסּוּס. عَلاَ عَلَيْهِ הִתְרוֹמֵם מֵעָלָיו, עָבַר אוֹתוֹ. عَلِيَ ـَ הִתְרוֹמֵם, עָלָה. عَلَّى II. أَعْلَى IV הֵרִים, רוֹמֵם, נָשָׂא, הִגְבִּיהַּ, הֶעֱלָה, הֵנִיף. أَعْلَى شَأْنَهُ רוֹמֵם אוֹתוֹ, הֵרִים אֶת קַרְנוֹ. تَعَلَّى V הִתְרוֹמֵם, עָלָה בְּהַדְרָגָה. تَعَالَى VI הִתְנַשֵּׂא, הִתְגַּדֵּל, הָיָה מֵעַל־. اللهُ تَعَالَى אֱלֹהִים יִתְעַלֶּה. قَوْلُهُ تَعَالَى דְּבַר אֱלֹהִים יִתְעַלֶּה. تَعَالَوْا! בּוֹאוּ הֵנָּה! إِعْتَلَى VIII עָלָה עַל־, הִתְרוֹמֵם, יָשַׁב עַל מְקוֹם רָם. إِعْتَلَى العَرْشَ ע' عَرْش. إِسْتَعْلَى X عَلَى 1. עָלָה עַל־. 2. הִתְגַּדֵּל, הִתְפָּאֵר. 3. חָשַׁב לְגָבוֹהַּ. مِنْ عَلٍ. مِنْ عَلُ מִלְּמַעְלָה, מִמְּעוֹף הַצִּפּוֹר, מִמְּרוֹמִים. عُلُوٌّ גֹּבַהּ, רוּם, מָרוֹם. عُلُوُّ الصَّوْتِ גֹּבַהּ הַקּוֹל. عُلُوٌّ شَاهِقٌ גֹּבַהּ עָצוּם. عُلُوُّ الكَعْبِ (الشَّأْنِ). عُلُوُّ الهِمَّةِ עֲלִיָּה בַּחֲשִׁיבוּת (בִּגְדֻלָּה), שְׁאִיפָה אֶל עָל. عُلْوِيٌّ עֶלְיוֹן. إِرَادَةٌ عُلْوِيَّةٌ כֹּחַ עֶלְיוֹן. طَابِقٌ عُلْوِيٌّ קוֹמָה עֶלְיוֹנָה. نُورٌ عُلْوِيٌّ אוֹר הַשְּׁכִינָה. عُلًى. عَلاَءٌ רוּם, גֹּבַהּ, גְּדֻלָּה. إِلَى العُلَى אֶל עָל, לַמָּרוֹם. عَلَى מִלַּת יַחַס בְּמוּבָן: עַל־, מֵעַל־, נֶגֶד, לְ־, אֶל־, אֲבָל, אוּלָם, בְּ־, כְּלַפֵּי־, כְּפִי, בְּהֶתְאֵם. عَلَى الإِطْلاَقِ ע' (طلق). عَلَى أَثَرِ עֵקֶב, בְּעִקְבוֹת. عَلَى أَحْسَنِ مَا يُرَامُ בְּכִי טוֹב. عَلَى أَلاَّ בִּתְנַאי שֶׁלֹּא. عَلَى أَمَلِ בְּתִקְוָה שֶׁ־. عَلَى أَنَّ אוּלָם, אֶלָּא שֶׁ־. عَلَى التَّقْرِيبِ בְּעֵרֶךְ, פָּחוֹת אוֹ יוֹתֵר. عَلَى التَّوَالِي בִּרְצִיפוּת, בָּזֶה אַחַר זֶה. عَلَى حِسَابِهِ עַל חֶשְׁבּוֹנוֹ. عَلَى (وَجْهِ) الخُصُوصِ בִּמְיֻחָד. عَلَى الرَّأْسِ وَالعَيْنِ בְּרָצוֹן רַב. عَلَى رُؤُوسِ الأَشْهَادِ ע' (شهد). عَلَى الرُّحْبِ وَالسَّعَةِ ע' (رحب). عَلَى رِسْلِكَ ע' (رسل). عَلَى سَبِيلِ المِثَالِ ע' (سبل). عَلَى ضَوْءِ לְאוֹר־. عَلَى طَاوِلَةِ (مَائِدَةِ) المُفَاوَضَاتِ לְיַד (סְבִיב) שֻׁלְחַן הַמּוּ"ם. عَلَى حِينِ غَفْلَةٍ (غِرَّةٍ) בְּמַפְתִּיעַ. عَلَى غَيْرِ انْتِظَارٍ בְּאֹפֶן בִּלְתִּי צָפוּי. عَلَى غَيْرِ عَادَتِهِ לֹא כְּהֶרְגֵּלוֹ. عَلَى قَدَمِ المُسَاوَاةِ בְּאֹפֶן שָׁוֶה. عَلَى قَدَمٍ وَسَاقٍ ע' سوق. عَلَى كُلِّ حَالٍ בְּכָל אֹפֶן. عَلَيْكَ بِالصَّبْرِ! סַבְלָנוּת! عَلَيَّ بِهِ הָבֵא אוֹתוֹ! السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם. عَلَيْكُمُ السَّلاَمُ עֲלֵיכֶם הַשָּׁלוֹם. عَلاَمَ؟ לָמָּה? מַדּוּעַ? لاَ عَلَيْكَ אַל דְּאָגָה, אֵין דָּבָר. فَعَلَيْهِ אִי לָכָךְ, לָכֵן. جَلَسَ عَلَى يَمِينِهِ יָשַׁב לִימִינוֹ. هُوَ عَلَى حَقٍّ הוּא צוֹדֵק, הַצֶּדֶק עִמּוֹ. هُوَ عَلَى دِينِ الإِسْلاَمِ הוּא שַׁיָּךְ לְדַת הָאִסְלָאם, הוּא מֻסְלְם. هُوَ عَلَى سِنِّهِ قَوِيٌّ לַמְרוֹת גִּילוֹ הוּא חָזָק. هُوَ عَلَى عَهْدِهِ הוּא דָּבֵק בְּהַבְטָחָתוֹ, לֹא הֵפֵר אֶת הִתְחַיְּבוּתוֹ. حُكِمَ عَلَيْهِ הֻרְשַׁע בַּדִּין, נִגְזַר עָלָיו (עונש). عَلِيٌّ גָּבוֹהַּ, רָם, נִשָּׂא. العَلِيُّ מִכִּנּוּיֵי אֱלֹהִים בַּקֻּרְאָן. عَلِيَّةٌ. عِلْيَةٌ. عِلْيَةُ القَوْمِ (النَّاسِ) הָעִלִּית, נְשׂוּאֵי הַפָּנִים. عُلِّيَّةٌ ج عَلاَلِيُّ חֶדֶר בַּקּוֹמָה הָעֶלְיוֹנָה, עֲלִיַּת גַּג. أَعْلَى عِلِّيِّينَ 1. הָרָקִיעַ הַשְּׁבִיעִי. 2. גַּן עֵדֶן. عَلاَءٌ רוּם, גֹּבַהּ, כָּבוֹד. عَلاَةٌ ج عَلَوَاتٌ وَعَلاً סַדָּן. عَلْيَاءُ 1. מָרוֹם, מְרוֹמִים. 2. שָׁמַיִם. 3. כָּבוֹד. 4. כָּל דָּבָר גָּבוֹהַּ וּמֵבִיא כָּבוֹד. عِلاَوَةٌ ج عِلاَوَاتٌ תּוֹסֶפֶת. عِلاَوَةً عَلَى נוֹסָף עַל־. عِلاَوَةُ غَلاَءِ المَعِيشَةِ תּוֹסֶפֶת יֹקֶר הַמִּחְיָה. أَعْلَى ج أَعَالٍ(ي) נ' عُلْيَا ج عُلًى גָּבוֹהַּ יוֹתֵר. عَلَى أَعْلَى مُسْتَوًى בָּרָמָה הַגְּבוֹהָה בְּיוֹתֵר. فِي أَعَالِي البِحَارِ בַּיָּם הַפָּתוּחַ. أَعَالِي النِّيلِ בְּמִפְלַס הַגָּבֹהַּ בְּיוֹתֵר שֶׁל מֵי הַנִּילוּס. الطَّبَقَاتُ العُلْيَا הַשְּׁכָבוֹת הַגְּבוֹהוֹת. مِصْرُ العُلْيَا מִצְרַיִם עִלִּית (דרום מצרים). المَذْكُورُ أَعْلاَهُ ע' (ذكر). مَعَالٍ(ي) מְרוֹמִים, נִשְׂגָּב. صَاحِبُ المَعَالِي כְּבוֹד רֹאשׁ הַמֶּמְשָׁלָה. تَعْلِيَةٌ. إِعْلاَءٌ הֲרָמָה, הַגְבָּהָה, הַעֲלָאָה. إِعْلاَءُ شَأْنِهِ הֲרָמַת קַרְנוֹ. إِعْتِلاَءٌ עֲלִיָּה (על כיסא מלוכה, סוס וכו'). إِسْتِعْلاَءٌ הִתְנַשְּׂאוּת, שַׁחֲצָנוּת. عَالٍ(ي) גָּבוֹהַּ, נִשָּׂא, רָם, מְרוֹמָם, נַעֲלֶה, שַׂגִּיב, תָּמִיר. عَالِي الكَعْبِ (الجَانِبِ) רַם מַעֲלָה, מְכֻבָּד מְאוֹד. عَالِي الهِمَّةِ שְׁאַפְתָּן, שְׁאַפְתָּנִי. السَّدُّ العَالِي ע' سَدّ. ضَغْطٌ عَالٍ מֶתַח גָּבוֹהַּ (בחשמל). عَالُ العَالِ מִן הַטּוֹב בְּיוֹתֵר, מִן הַמֵּיטָב. مَعْهَدٌ عَالٍ(ي) מָכוֹן לְהַשְׂכָּלָה גְּבוֹהָה. مُتَعَالٍ(ي) 1. נִשָּׂא אֶל מָרוֹם. 2. מִתַּמֵּר (עשן וכו'). 3. מִתְנַשֵּׂא, שַׁחֲצָן. مُسْتَعْلٍ(ي) הוֹלֵךְ וְעוֹלֶה. الأَصْوَاتُ (الحُرُوفُ) المُسْتَعْلِيَةُ הָאוֹתִיּוֹת הָעוֹלוֹת בַּחֵךְ (והן: خ، ص، ض، ط، ظ، غ، ق).

عَمَّ ـُ 1. הִקִּיף, כָּלַל, הֵכִיל בְּתוֹכוֹ, שָׂרַר, שָׂרָה. 2. חָבַשׁ מִצְנֶפֶת. عَمَّ السَّلاَمُ المِنْطَقَةَ שָׁלוֹם שָׂרַר בָּאֵזוֹר. عَمَّمَ II 1. הֵפִיץ, פִּזֵּר, הֶעֱבִיר לְכָל הַמְּקוֹמוֹת, עָשָׂה אֶת־ לִכְלָלִי. 2. נָתַן לוֹ לַחֲבֹשׁ מִצְנֶפֶת. تَعَمَّمَ V. إِعْتَمَّ VIII 1. הוּפַץ, נַעֲשָׂה כְּלָלִי. 2. חָבַשׁ מִצְנֶפֶת. عَمٌّ ج أَعْمَامٌ وَعُمُومٌ דּוֹד, אֲחִי הָאָב. عَمَّةٌ ج عَمَّاتٌ דּוֹדָה, אֲחוֹת הָאָב. إِبْنُ العَمِّ דּוֹדָן, בֶּן הַדּוֹד. بِنْتُ (إِبْنَةُ) العَمِّ דּוֹדָנִית, בַּת הַדּוֹד (שלפי המסורת הערבית מועמדת להיות אשתו של בן דודה). عِمَّةٌ. عِمَامَةٌ מִצְנֶפֶת, טוּרְבָּן. عَامَّةً בְּאֹפֶן כְּלָלִי. عَمِيمٌ. عَامٌّ כְּלָלִי, נָפוֹץ, שֶׁל כֻּלָּם, מַקִּיף, כּוֹלֵל, צִבּוּרִי. خَيْرٌ عَمِيمٌ רְוָחָה כְּלָלִית (מַקֶּפֶת). الأَمْنُ العَامُّ הַבִּטָּחוֹן הַכְּלָלִי. الخَاصُّ وَالعَامُّ כָּל כֻּלָּם, לְלֹא יוֹצֵא מִן הַכְּלָל. دَائِرَةُ الأَشْغَالِ العَامَّةِ מַחְלֶקֶת עֲבוֹדוֹת צִבּוּרִיּוֹת (מע"ץ). الرَّأْيُ العَامُّ דַּעַת הַקָּהָל. الصَّالِحُ العَامُّ. المَصْلَحَةُ العَامَّةُ טוֹבַת הַכְּלָל (הַצִּבּוּר). القِطَاعُ العَامُّ הַמִּגְזָר הַצִּבּוּרִי. مُدِيرٌ عَامٌّ מְנַהֵל כְּלָלִי (מנכ"ל). عُمُومٌ כְּלָלִיּוּת, הֶקֵּף, צִבּוּרִיּוּת. العُمُومُ הַצִּבּוּר הָרָחָב. عُمُومًا. عَلَى (وَجْهِ) العُمُومِ כְּלָלִית, בְּאֹפֶן כְּלָלִי, בְּדֶרֶךְ כְּלָל. مَجْلِسُ العُمُومِ בֵּית הַנִּבְחָרִים (בבריטניה). عُمُومِيٌّ כְּלָלִי, מַקִּיף, שֶׁל כְּלַל הַצִּבּוּר, צִבּוּרִי. أَشْغَالٌ عُمُومِيَّةٌ (عَامَّةٌ) עֲבוֹדוֹת

צִבּוּרִיּוּת. الجَمْعِيَّةُ العُمُومِيَّةُ (العَامَّةُ) הָאֲסֵפָה הַכְּלָלִית (של האו"ם). وَكِيلٌ عُمُومِيٌّ סוֹכֵן כְּלָלִי (במסחר). الجُزْئِيَّاتُ وَالعُمُومِيَّاتُ הַפְּרָט וְהַכְּלָל. عُمُومِيَّةٌ כְּלָלִיּוּת, צִבּוּרִיּוּת. عُمُومَةٌ יַחַס הַקִּרְבָה אֶל הַדּוֹד. تَعْمِيمٌ 1. הַכְלָלָה, הַקָּפָה. 2. חוֹזֵר כְּלָלִי. عَامَّةٌ ج عَوَامٌّ צִבּוּרִיּוּת, שֶׁל הַצִּבּוּר. العَامَّةُ הַצִּבּוּר הָרָחָב, הֶהָמוֹן, עַם הָאָרֶץ. عَامِّيٌّ הֲמוֹנִי, כְּלָלִי. (اللُّغَةُ) العَامِّيَّةُ הַלָּשׁוֹן הַמְּדֻבֶּרֶת, שְׂפַת הָעָם. مُعَمَّمٌ חוֹבֵשׁ מִצְנֶפֶת. عَمَّا (عَنْ + مَا) ע' عَنْ.

عَمَدَ ـِ 1. إِلَى נִגַּשׁ לְ־, בָּא אֶל־, פָּנָה אֶל־, הָלַךְ אֶל־, נִתְכַּוֵּן. 2. נָקַט (אמצעים), אָחַז. 3. תָּמַךְ, הִשְׁעִין (על עמודים). عَمَدَ إِلَى كِتَابَةِ رِوَايَةٍ נִגַּשׁ לִכְתִיבַת רוֹמָן. عَمَّدَ II הִטְבִּיל, הִכְנִיס בִּבְרִית הַנַּצְרוּת. أَعْمَدَ IV תָּמַךְ בְּעַמּוּד, הִשְׁעִין. تَعَمَّدَ V 1. הִתְכַּוֵּן, עָשָׂה בְּמֵזִיד, הִתְעַתֵּד לַעֲשׂוֹת. 2. נִטְבַּל, הֻכְנַס בִּבְרִית הַנַּצְרוּת. تَعَمَّدَ قَتْلَهُ הִתְכַּוֵּן לְהָרְגוֹ בְּכַוָּנָה תְּחִלָּה. إِعْتَمَدَ VIII 1. عَلَى סָמַךְ עַל־, בָּטַח בְּ־, הָיָה סָמוּךְ וּבָטוּחַ בְּ־, הִתְבַּסֵּס עַל־, נִשְׁעַן עַל־. 2. הִקְצָה, הִקְצִיב, תִּקְצֵב. 3. הִרְשָׁה, אִשֵּׁר כְּתַב הָאֲמָנָה. 4. נָתַן אַשְׁרַאי. 5. הֻטְבַּל. عَمْدٌ. تَعَمُّدٌ כַּוָּנָה, מֵזִיד, זָדוֹן. عَمْدًا. عَنْ عَمْدٍ בְּכַוָּנָה תְּחִלָּה, בְּמֵזִיד, בְּזָדוֹן. القَتْلُ العَمْدُ רֶצַח בְּכַוָּנָה תְּחִלָּה. عَمْدِيٌّ מְכֻוָּן, זְדוֹנִי. عُمْدَةٌ 1. אוֹמְנָה, עַמּוּד, מִשְׁעָן, מִסְעָד, תָּמָךְ, סָמוֹכָה. 2. מ' רֹאשׁ כְּפָר, רֹאשׁ עִיר. عِمَادٌ ج أَعْمِدَةٌ 1. אוֹמְנָה, עַמּוּד, מִשְׁעָן, תֹּמֶךְ. 2. הַטְבָּלָה. عِمَادَةٌ לִשְׁכַּת דִּיקַן פָקוּלְטָה. عَمِيدٌ ج عُمَدَاءُ 1. דִּיקָן (באוניברסיטה). 2. רֹאשׁ, נָשִׂיא (של מוסד אקדמי וכו'). 3. תַּת־אַלּוּף. 4. נָגִיד (של בנק). عَمِيدُ السِّلْكِ الدِّبْلُومَاسِيِّ זְקַן הַסֶּגֶל הַדִּיפְּלוֹמָטִי. عَمِيدُ العَائِلَةِ רֹאשׁ הַמִּשְׁפָּחָה. عَمُودٌ. عَامُودٌ ج أَعْمِدَةٌ وعُمُدٌ 1. עַמּוּד, תֹּמֶךְ. 2. טוּר (בעיתון, בטבלה). 3. מוֹט, סָמוֹכָה. العَمُودُ الشَّوْكِيُّ (الفِقْرِيُّ) עַמּוּד הַשִּׁדְרָה (השני). عَمُودٌ كَهْرَبَائِيٌّ 1. אֶלֶקְטְרוֹד. 2. עַמּוּד חַשְׁמַל. عَمُودُ النَّارِ עַמּוּד אֵשׁ. عَمُودِيٌّ נִצָּב, מְאֻנָּךְ. خَطٌّ عَمُودِيٌّ (عَامُودِيٌّ) קַו נִצָּב (מְאֻנָּךְ). طَائِرَةٌ عَمُودِيَّةٌ מַסּוֹק, הֶלִיקוֹפְּטֶר. تَعْمِيدٌ הַטְבָּלָה (בנצרות). إِعْتِمَادٌ 1. הִשָּׁעֲנוּת, הִסְתַּמְּכוּת, בִּטָּחוֹן, אֵמוּן. 2. אַשְׁרַאי, הַלְוָאָה. 3. הַקְצָאָה, הַקְצָבָה. 4. הַאֲמָנָה (דיפלומטית). الاعْتِمَادُ عَلَى النَّفْسِ בִּטָּחוֹן עַצְמִי. أَوْرَاقُ الاعْتِمَادِ כְּתַב הָאֲמָנָה. مَعْمُودِيَّةٌ טְבִילָה, הַטְבָּלָה (בנצרות). مُعَمَّدٌ מְטֻבָּל. مُتَعَمَّدٌ מְכֻוָּן, בְּזָדוֹן. مُعْتَمَدٌ 1. אָמִין, בָּטוּחַ, שֶׁאֶפְשָׁר לִבְטֹחַ בּוֹ. 2. מְאֻמָּן, מֻרְשֶׁה. 3. סוֹכֵן מֻרְשֶׁה, בָּא כֹּחַ, נָצִיג. مُعْتَمَدِيَّةٌ ج مُعْتَمَدِيَّاتٌ נְצִיגוּת.

عَمَرَ ـُ عَمَّرَ II 1. הֶאֱרִיךְ יָמִים. 2. אֱלֹהִים הֶאֱרִיךְ אֶת יָמָיו. 3. בָּנָה, יִשֵּׁב, אִיֵּשׁ, אִכְלֵס, הִפְרִיחַ. 4. טָעַן (נשק), צִיֵּד (בתחמושת), מִלֵּא, סִפֵּק. يَوَدُّ أَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرُ أَلْفَ سَنَةٍ ק' אִישׁ אִישׁ מֵהֶם יִתְאַוֶּה לוּ יִחְיֶה אֶלֶף שָׁנָה. أَعْمَرَ IV 1. הִפְרִיחַ, הֶחֱיָה, אִכְלֵס, יִשֵּׁב, אִיֵּשׁ, בָּנָה, כּוֹנֵן, פִּתֵּחַ. 2. קִיֵּם אֶת מִצְוַת הַ־عُمْرَة. إِعْتَمَرَ VIII 1. חָבַשׁ (כיסוי ראש). 2. קִיֵּם אֶת מִצְוַת הַ־عُمْرَة. إِسْتَعْمَرَ X 1. הִתְיַשֵּׁב, הִתְנַחֵל, פִּתֵּחַ (מקום). 2. בָּנָה, אִכְלֵס. 3. כָּבַשׁ (ארץ), נִצֵּל (אדמה). عُمْرٌ ج أَعْمَارٌ חַיִּים, יְמֵי חַיֵּי אָדָם. لَعَمْرِي חַי נַפְשִׁי, חַי רֹאשִׁי. لَعَمْرُ اللهِ חַי אֱלֹהִים, בִּי נִשְׁבַּעְתִּי. ذَاتُ العُمْرَيْنِ אַמְפִיבִי. مَجْهُودُ العُمْرِ ע' جهد. عَمْرَةٌ 1. כִּסּוּי רֹאשׁ, מִצְנֶפֶת. 2. מ' תִּקְוָה, בֶּדֶק בַּיִת. عُمْرَةٌ טֶקֶס דּוֹמֶה לַעֲלִיָּה לָרֶגֶל שֶׁלֹּא בִּזְמַנָּהּ הַקָּבוּעַ וּבְלֹא עֲמִידָה בְּהַר עֲרָפָה שֶׁלְּיַד מֶכָּה (באסלאם). عَمَارَةٌ ج عَمَائِرُ שַׁיֶּטֶת, צִי. عِمَارَةٌ ج عِمَارَاتٌ وعَمَائِرُ 1. בַּיִת (של כמה קומות), בִּנְיָן, בְּנִיָּה. 2. מְקַרְקְעִין. 3. עִצּוּב שֶׁל בְּנִיָּה. فَنُّ (هَنْدَسَةُ) العِمَارَةِ אַדְרִיכָלוּת, אֻמָּנוּת הַבְּנִיָּה, אַרְכִיטֶקְטוּרָה. عُمْرَانٌ 1. יִשּׁוּב, הִתְיַשְּׁבוּת, אִכְלוּס. 2. שִׂגְשׂוּג, פְּרִיחָה. 3. תַּרְבּוּת, תַּרְבּוּת. 4. בְּנִיָּה, אַדְרִיכָלוּת. عُمْرَانِيٌّ שֶׁל יִשּׁוּב (הִתְיַשְּׁבוּת), תַּרְבּוּתִי אַדְרִיכָלִי. تَخْطِيطٌ عُمْرَانِيٌّ תִּכְנוּן אַרְכִיטֶקְטוֹנִי. مِعْمَارٌ 1. אַדְרִיכָל, אַרְכִיטֶקְט. 2. בַּנַּאי. مِعْمَارِيٌّ אַרְכִיטֶקְטוֹנִי. مُهَنْدِسٌ مِعْمَارِيٌّ אַדְרִיכָל, אַרְכִיטֶקְט. الفَنُّ المِعْمَارِيُّ אַדְרִיכָלוּת. تَعْمِيرٌ 1. בְּנִיָּה, קוֹנְסְטְרוּקְצְיָה. 2. בֶּדֶק בַּיִת, חִדּוּשׁ בְּנִיָּה. 3. פִּתּוּחַ, בִּנְיַן עָרִים. إِسْتِعْمَارٌ 1. יִשּׁוּב. 2. אִימְפֶּרְיָאלִיזְם, כִּבּוּשׁ מְדִינוֹת אֲחֵרוֹת. إِسْتِعْمَارِيٌّ אִימְפֶּרְיָאלִיסְטִי. عَامِرٌ 1. מְיֻשָּׁב, מְאֻכְלָס. 2. מָלֵא, שׁוֹפֵעַ. 3. מְצֻיָּד, מְרֻהָט. عَامِرٌ بِالأَمَلِ שׁוֹפֵעַ תִּקְוָה. أُمُّ عَامِرٍ כִּנּוּי לַצָּבוֹעַ (בעל חיים). القَصْرُ العَامِرُ הָאַרְמוֹן הַבָּנוּי לְתַלְפִּיּוֹת וְהַשּׁוֹפֵעַ כָּל טוּב. هَذَا جَزَاءُ مُجِيرِ أُمِّ عَامِرٍ פת' זֶה שְׂכָרוֹ שֶׁל הַמֵּיטִיב עִם כְּפוּי הַטּוֹבָה. مَعْمُورٌ מְיֻשָּׁב, מְאֻכְלָס. المَعْمُورَةُ תֵּבֵל וְיוֹשְׁבֵי בָהּ, הָעוֹלָם. مُسْتَعْمِرٌ אִימְפֶּרְיָאלִיסְט. مُسْتَعْمَرَةٌ ج مُسْتَعْمَرَاتٌ 1. מוֹשָׁבָה (של ארץ זרה). 2. מוֹשָׁבָה (של חקלאים וכו'). مُسْتَعْمَرَةٌ مُسْتَقِلَّةٌ דּוֹמִינְיוֹן.

عَمِشَ ـَ כָּהוּ עֵינָיו, נֶחֶלְשָׁה רְאִיָּתוֹ. أَعْمَشُ ج عُمْشٌ נ' عَمْشَاءُ לְקוּי (כֵּהֶה) רְאִיָּה, שֶׁרְאִיָּתוֹ חַלָּשָׁה.

(عمص) عُمَاصٌ לִכְלוּךְ, הַפְרָשָׁה מִן הָעַיִן.

عَمُقَ ـُ נַעֲשָׂה עָמֹק, הָיָה עָמֹק. عَمَّقَ II. أَعْمَقَ IV הֶעֱמִיק, חָפַר עָמֹק, הִרְחִיב לָעֹמֶק (דעת וכו'). تَعَمَّقَ V הִתְעַמֵּק, יָרַד לְעָמְקוֹ שֶׁל־. عُمْقٌ ج أَعْمَاقٌ עֹמֶק. مِنْ أَعْمَاقِ الفُؤَادِ מִמַּעֲמַקֵּי הַלֵּב. عَمِيقٌ 1. עָמֹק. 2. יְסוֹדִי בְּיוֹתֵר. تَعْمِيقٌ הַעֲמָקָה. تَعَمُّقٌ יְסוֹדִיּוּת, עִיּוּן לָעֹמֶק.

عَمِلَ ـَ 1. עָמַל, עָבַד, עָשָׂה, פָּעַל, שֵׁרֵת, שִׁמֵּשׁ בְּ־. 2. הִשְׁפִּיעַ (תרופה וכו'), פָּעַל אֶת פָּעֳלוֹ. 3. بِـ נָהַג לְפִי, בִּצַּע בְּהֶתְאֵם לְ־. 4. عَلَى הִשְׁתַּדֵּל (פָּעַל) לְמַעַן, הִתְאַמֵּץ. لاَ بِهِ يُعْمَلُ وَلاَ عَلَيْهِ يُعَوَّلُ בָּטֵל וּמְבֻטָּל. يُعْمَلُ بِهِ בְּתֹקֶף, בַּר תֹּקֶף, יָשִׂים. مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا ק' אֲשֶׁר עָשָׂה הַיָּשָׁר לְנַפְשׁוֹ יַעֲשֶׂנָּה וַאֲשֶׁר הֵרַע יָשׁוּב בְּרֹאשָׁהּ. عَامَلَ III 1. הִתְיַחֵס אֶל־, הִתְנַהֵג עִם־, עָסַק עִם־, נָשָׂא וְנָתַן עִם־. عَامَلَهُ بِلُطْفٍ הִתְנַהֵג אֵלָיו בַּעֲדִינוּת. أَعْمَلَ IV הִפְעִיל, עוֹרֵר לִפְעֻלָּה, יִגַּע, אִמֵּץ (מחשבה), הִשְׁתַּדֵּל. أَعْمَلَ فِكْرَهُ אִמֵּץ (הִפְעִיל) אֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ.

أَعْمَلَ السَّيْفَ بِهِمْ עָשָׂה בָּהֶם שְׁפָטִים, טָבַח אוֹתָם בְּאַכְזָרִיּוּת. تَعَامَلَ VI مَعَ עָבַד עִם־, נָשָׂא וְנָתַן עִם־, קִיֵּם קְשָׁרִים עִם־. إِعْتَمَلَ VIII 1. פָּעַל, עָמַל, רָחַשׁ. 2. פָּעַל לְמַעַן עַצְמוֹ. إِعْتَمَلَتْ فِي قَلْبِهِ الأَحْزَانُ הַצַּעַר קִנֵּן (רָחַשׁ) בְּלִבּוֹ. إِسْتَعْمَلَ X הִשְׁתַּמֵּשׁ ב־, נִצֵּל, הֵפִיק, בִּצֵּעַ, יִשֵּׂם. عَمَلٌ ج أَعْمَالٌ 1. עָמָל, עֲבוֹדָה, יְגִיעָה, פְּעֻלָּה, מַעֲשֶׂה, עֲשִׂיָּה. 2. מִקְצוֹעַ, מִשְׁלַח יָד. 3. עִסּוּק. 4. יִצּוּר, הֶשֵּׂג. 5. מָחוֹז. 6. עֵסֶק. عَمَلٌ بَنَّاءٌ פְּעֻלָּה בּוֹנָה (קוֹנְסְטְרוּקְטִיבִית). العَمَلُ بِالقِطْعَةِ עֲבוֹדָה לְפִי יְחִידָה, עֲבוֹדָה חֶלְקִית, "פְּרִי לַנְס". عَمَلٌ يَدَوِيٌّ עֲבוֹדַת יָד. أَعْمَالُ العُنْفِ פְּעֻלּוֹת טֵרוֹר. أَعْمَالٌ مَنْزِلِيَّةٌ עֲבוֹדוֹת בַּיִת. إِدَارَةُ الأَعْمَالِ נִהוּל עֲסָקִים. الأَعْمَالُ الكَامِلَةُ لِنَجِيب مَحْفُوظ כָּל כִּתְבֵי נַגִיבּ מַחְפוּז. رَجُلُ أَعْمَالٍ ج رِجَالُ أَعْمَالٍ אִישׁ עֲסָקִים. عَمَلاً بِأَحْكَامِ القَانُونِ בְּתֹקֶף הוֹרָאוֹת הַחֹק. صَاحِبُ العَمَلِ מַעֲבִיד, מַעֲסִיק, בַּעַל בַּיִת. جَدْوَلُ الأَعْمَالِ סֵדֶר הַיּוֹם. مَا العَمَلُ؟ מָה לַעֲשׂוֹת! مَكْتَبُ العَمَلِ לִשְׁכַּת עֲבוֹדָה. وِزَارَةُ العَمَلِ מִשְׂרַד הָעֲבוֹדָה. أَعْمَالٌ حُرَّةٌ יָזְמָה חָפְשִׁית. الأَعْمَالُ بِخَوَاتِمِهَا (بِخَوَاتِيمِهَا) פת׳ סוֹף טוֹב הַכֹּל טוֹב. عَمَلِيٌّ מַעֲשִׂי, יִשּׂוּמִי, שֶׁנִּתָּן לְבִצּוּעַ, שִׁמּוּשִׁי, פְּרַקְטִי. عَمَلِيًّا מַעֲשִׂית, בְּאֹפֶן מַעֲשִׂי. الحَيَاةُ العَمَلِيَّةُ חַיֵּי יוֹם יוֹם. المَذْهَبُ العَمَلِيُّ פְּרַגְמָטִיזְם. عَمَلِيَّةٌ ج عَمَلِيَّاتٌ 1. פְּעֻלָּה. 2. מִבְצָע, מְשִׂימָה. 3. נִתּוּחַ (רפואי) ע׳ (جرح) جِرَاحَةٌ. 4. תַּהֲלִיךְ, הִתְפַּתְּחוּת. عَمَلِيَّةٌ اسْتِشْهَادِيَّةٌ ע׳ (شهد) إِسْتِشْهَاد. عَمَلِيَّةٌ حَرْبِيَّةٌ מִבְצָע צְבָאִי. عَمَلِيَّةٌ جِرَاحِيَّةٌ נִתּוּחַ. عَمَلِيَّةٌ قَيْصَرِيَّةٌ נִתּוּחַ קֵיסָרִי (בלידה). عَمْلَةٌ 1. מַעֲלָל (רע). 2. عَمَلَاتٌ, عَمَايِلُ מ׳ קֶסֶם, מַעֲשֵׂה כְּשָׁפִים. عُمْلَةٌ ج عُمُلَاتٌ מַטְבֵּעַ, כֶּסֶף עוֹבֵר לַסּוֹחֵר. عُمْلَةٌ أَجْنَبِيَّةٌ מַטְבֵּעַ זָר. عُمْلَةٌ صَعْبَةٌ מַטְבֵּעַ קָשֶׁה (נָדִיר). عُمْلَةٌ مُزَيَّفَةٌ (زَائِفَةٌ) מַטְבֵּעַ מְזֻיָּף, כֶּסֶף מְזֻיָּף. عُمْلَةٌ مُتَدَاوَلَةٌ (بِالتَّدَاوُلِ) מַטְבֵּעַ עוֹבֵר לַסּוֹחֵר (בְּמַחְזוֹר). عَمِيلٌ ج عُمَلَاءُ 1. סוֹכֵן (מסחרי, ריגול וכו׳), מְתַוֵּךְ, עֲמִיל מֶכֶס. 2. לָקוֹחַ. 3. חוֹלֶה, פַּצְיֶנְט. 4. מְשַׁתֵּף פְּעֻלָּה (משת"פ). عَمِيلٌ مُزْدَوَجٌ סוֹכֵן כָּפוּל (בריגול). عِمَالَةٌ 1. עֲבוֹדָה, תַּעֲסוּקָה, הַעֲסָקָה. 2. כֹּחַ עֲבוֹדָה. 3. עַמְלָה, דְּמֵי טִרְחָה (של סוכן, מתווך). عُمُولَةٌ עֲמִילוּת, דְּמֵי תִּוּוּךְ. مَعْمَلٌ ج مَعَامِلُ 1. בֵּית חֲרֹשֶׁת, בֵּית מְלָאכָה, מִפְעַל יִצּוּר. 2. מַעְבָּדָה ע׳ (خبر) مُخْتَبَر. مَعْمَلُ تَكْرِيرِ البِتْرُولِ בֵּית זִקּוּק. مُعَامَلَةٌ 1. יַחַס, הִתְנַהֲגוּת, קֶשֶׁר בֵּין אֲנָשִׁים. 2. עִסְקָה, טְרַנְסַקְצְיָה. المُعَامَلَاتُ وَالعِبَادَاتُ מִצְווֹת בֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ וּבֵין אָדָם לַמָּקוֹם. المُعَامَلَةُ بِالمِثْلِ יַחֲסֵי גּוֹמְלִין, יַחֲסֵי תֵּן וְקַח. مُعَامَلَةٌ مُمْتَازَةٌ יַחַס מֻעֲדָף (מְצֻיָּן). تَعَامُلٌ 1. יַחֲסֵי גּוֹמְלִין, אִינְטֶרַאקְצְיָה. 2. קִיּוּם קֶשֶׁר, שִׁתּוּף פְּעֻלָּה. 3. יַחֲסֵי מִסְחָר, עֲשִׂיַּת עֲסָקוֹת. 4. עִסְקָאוֹת (בבורסה). إِسْتِعْمَالٌ 1. שִׁמּוּשׁ, נִצּוּל. 2. תִּפְעוּל, הַפְעָלָה. 3. הַעֲסָקָה. سَهْلُ الاسْتِعْمَالِ קַל לְשִׁמּוּשׁ. سُوءُ اسْتِعْمَالٍ שִׁמּוּשׁ לְרָעָה. شَائِعُ الاسْتِعْمَالِ נָפוֹץ. قَابِلٌ لِلاسْتِعْمَالِ שָׁמִישׁ. عَامِلٌ ج عُمَّالٌ 1. פּוֹעֵל, עוֹבֵד, מֻעֲסָק. 2. פָּעִיל, זָרִיז. 3. ج عَوَامِلُ גּוֹרֵם. 4. מְשַׁעְבֵּד (בדקדוק). 5. מְקַדֵּם (בפיזיקה) ע׳ مُعَامِل. 6. מְמֻנֶּה עַל מָחוֹז (באסלאם). عَامِلُ بِنَاءٍ פּוֹעֵל בִּנְיָן. الجَيْشُ العَامِلُ צָבָא בְּשֵׁרוּת פָּעִיל. عُضْوٌ عَامِلٌ חָבֵר פָּעִיל (במפלגה וכו׳). تَحْتَ عَامِلِ الغَضَبِ בִּשְׁעַת הַכַּעַס, בְּעִדָּנָא דְּרִתְחָא. عُمَّالِيٌّ שֶׁל פּוֹעֲלִים. صَحِيفَةٌ عُمَّالِيَّةٌ עִתּוֹן מִפְלֶגֶת הָעֲבוֹדָה (הַלֵּיבּוֹר). مَعْمُولٌ מַאֲפֶה מָתוֹק, עוּגִיָּה. مَعْمُولٌ بِهِ בְּתֹקֶף (הוראה, חוק וכו׳). مُعَامِلٌ מְקַדֵּם, כּוֹפֵל (במתמטיקה, בפיזיקה, coefficient). مُعَامِلُ التَّمَدُّدِ מְקַדֵּם הַהִתְפַּשְּׁטוּת. مُسْتَعْمَلٌ 1. מְשֻׁמָּשׁ. 2. בְּשִׁמּוּשׁ, מְיֻשָּׂם.

(عملق) عِمْلَاقٌ ج عَمَالِقَةٌ 1. עֲנָק, עָצוּם, גְּדוֹל מְמַדִּים. 2. עֲמָלֵק. عَمَالِيقُ. عَمَالِقَةٌ עֲמָלֵק (שמו של עם עתיק שנלחם ראשון בבני ישראל בנדודיהם במדבר).

عَمِهَ – הִתְבַּלְבֵּל, בָּא בִּמְבוּכָה, לֹא יָדַע אֶת דַּרְכּוֹ. وَنَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ק׳ וַנִּטֹּשׁ אוֹתָם בְּמִרְיָם יִתְעוּ. أَعْمَهُ ج عُمْهٌ נ׳ عَمْهَاءُ נָבוֹךְ, אוֹבֵד דֶּרֶךְ.

عَمِيَ – تَعْمَى V הִתְעַוֵּר, נִטַּל מְאוֹר עֵינָיו, נִסְתַּמֵּא. عَمِيَ قَلْبُهُ תָּעָה, הָלַךְ שׁוֹלָל. عَمًى II 1. עִוֵּר, סִמֵּא, נִקֵּר עֵינַיִם. 2. סָתַם, עִרְפֵּל, עִוֵּת, טִשְׁטֵשׁ. أَعْمَى IV עִוֵּר, סוּמָא. أَعْمَاهُ الغَضَبُ הַכַּעַס גָּרַם לוֹ לְאַבֵּד אֶת שִׁקּוּל הַדַּעַת. تَعَامَى VI הֶעֱמִיד פְּנֵי עִוֵּר, עָשָׂה עַצְמוֹ שֶׁאֵינוֹ רוֹאֶה, הִתְעַלֵּם. تَعَامَى عَنِ الحَقِيقَةِ הִתְעַלֵּם מִן הָאֱמֶת. عَمًى עִוָּרוֹן. عَمَى البَصِيرَةِ אָבְדַן הַתְּבוּנָה. عَمَى الأَلْوَانِ עִוָּרוֹן צְבָעִים, דַּלְטוֹנִיזְם. عَمَى لَيْلِيٌّ עִוָּרוֹן לַיְלָה ע׳ (عشو) عَشًا. أَعْمَى נ׳ عَمْيَاءُ ج عُمْيٌ وَعُمْيَانٌ. עִוֵּר, סוּמָא, מֻכֵּה עִוָּרוֹן. طَاعَةٌ عَمْيَاءُ ע׳ (طوع). تَعَامٍ(ي) הִתְעַלְּמוּת. مُعَمًّى ج مُعَمَّيَاتٌ חִידָה סְתוּמָה, דָּבָר נִסְתָּר, עָלוּם.

عَنْ מִלַּת יַחַס בְּמוּבָן: עַל־, עַל אוֹדוֹת־, מ־, מִן־, בְּשֵׁם־, מִטַּעַם־, בִּשְׁלִיחוּת־, בְּפְקֻדַּת־, ב־, ל־. عَنْ أَمْرِهِ בִּפְקֻדָּתוֹ, בִּשְׁלִיחוּתוֹ. عَنْ آخِرِهِمْ עַד הָאַחֲרוֹן שֶׁבָּהֶם. عَنْ بَصِيرَةٍ בְּיוֹדְעִין. عَنْ حُسْنِ نِيَّةٍ בְּתֹם לֵב. عَنْ حَقٍّ בְּצֶדֶק. عَنْ خَوْفٍ מְחֻשָּׁשׁ, מְפַחֵד. عَنْ دِرَاسَةٍ (عِلْمٍ) בְּמוּדָע. عَنْ رِضًى מֵרָצוֹן. عَنْ سُرُورٍ בְּשִׂמְחָה. عَنْ لِسَانِهِ מִפִּיו, כְּפִי שֶׁאָמַר. عَنْ طَرِيقِ בְּאֶמְצָעוּת־, דֶּרֶךְ־. عَنْ قَنَاعَةٍ מִתּוֹךְ שִׁכְנוּעַ. عَنْ (عَمَّا) قَرِيبٍ בְּקָרוֹב. عَنْ وَسَاطَةٍ בְּתִוּוּךְ. عَنْ يَمِينِهِ לִימִינוֹ, לְצַד יְמִינוֹ. إِلَيْكَ عَنِّي לֵךְ מִמֶּנִּי, לֵךְ לְךָ. أَمَّا عَنْ אֲשֶׁר ל־. أَمَّا عَنِّي אֲשֶׁר לִי. زَادَ عَنْ עָלָה עַל־. مَاتَ عَنْ ثَمَانِينَ سَنَةً מֵת בְּגִיל שְׁמוֹנִים. يَقُومُ بِالمُهِمَّةِ عَنْهُ הוּא מְמַלֵּא אֶת הַמְּשִׂימָה בִּמְקוֹמוֹ. يَوْمًا عَنْ يَوْمٍ יוֹם אַחֲרֵי יוֹם. سَأَلَهُ عَمَّا إِذَا كَانَ שָׁאַל אוֹתוֹ אִם הָיָה. سَأَلَهُ عَمَّا حَدَثَ שָׁאַל אוֹתוֹ עַל מָה שֶׁקָּרָה. عَمَّنْ עַל מִי, מִמִּי.

عَنَّ – لِـ 1. עָלָה עַל דַּעְתּוֹ, צָץ בְּמוֹחוֹ, נִזְכַּר ב־. 2. נִזְדַּמֵּן לוֹ, נִקְרָה לוֹ, נִקְרָה בְּדַרְכּוֹ, בָּא בְּמִקְרֶה. عُنَّةٌ חֹסֶר כֹּחַ גַּבְרָא, אִימְפּוֹטֶנְטִיּוּת. عَنَانَةٌ ج عَنَانٌ עֲנָנָה, עָנָן, עָב. عَنَانُ السَّمَاءِ רְקִיעַ הַשָּׁמַיִם. عِنَانٌ ج أَعِنَّةٌ רֶסֶן, רִתְמָה, מוֹשְׁכוֹת. أَطْلَقَ

لَهُ العِنَانَ שִׁלַּח רֶסֶן מִפָּנָיו, נָתַן לוֹ חֹפֶשׁ (לִפְרֹק עֹל). عِنِّينٌ חֲסַר כֹּחַ גַּבְרָא, אִימְפּוֹטֶנְט.

(عنب) عِنَبَةٌ ج عِنَبٌ עֵנָב. عِنَبُ الذِّئْبِ סוֹלָנוּם שָׁחוֹר (צמח). عُنَّابٌ שֵׁיזָף (עץ או שיח ופריו), חוּחוּבָּה.

عَنْبَرٌ ج عَنَابِرُ 1. עִנְבָּר. 2. מַחְסָן (לסחורה). 3. חֲדַר חוֹלִים גָּדוֹל בְּבֵית חוֹלִים.

عَنِتَ ـَ 1. הָיָה בְּצָרָה (בִּמְצוּקָה). 2. חָטָא, פָּשַׁע. عَنَّتَ II. أَعْنَتَ IV 1. הִכְנִיס בְּצָרָה. 2. הִקְשָׁה עַל־. تَعَنَّتَ V 1. הִתְעַקֵּשׁ, נָהַג בְּקַשְׁיוּת עֹרֶף, עָמַד בְּתָקְפּוֹ עַל דַּעְתּוֹ. 2. הֵבִיא אֶת־ בְּצָרָה, הִכְשִׁיל, הֵבִיךְ. عَنَتٌ 1. עִקְּשׁוּת, קַשְׁיוּת עֹרֶף, סָרְבָנוּת. 2. חֵטְא, כֶּשֶׁל, צָרָה. تَعَنُّتٌ עַקְשָׁנוּת, סָרְבָנוּת, עֲמִידָה בְּתֹקֶף. مُتَعَنِّتٌ עַקְשָׁן, קְשֵׁה עֹרֶף, סַרְבָן.

عَنْتَرَ עָשָׂה שְׁרִירִים, הִפְגִּין גְּבוּרָה (כוזבת). عَنْتَرَةٌ 1. זְבוּב. 2. עַנְתַּר (בן שדאד, משורר וגיבור מתקופת טרום האסלאם שנקשרו מסביבו אגדות גבורה רבות).

عُنْجُهِيَّةٌ 1. יְהִירוּת, גַּסּוּת רוּחַ. 2. אֱוִילוּת, בּוּרוּת.

عَنَدَ. عَنُدَ ـُ عَانَدَ III הִתְכַּחֵשׁ לָאֱמֶת, הִתְנַגֵּד בְּתֹקֶף, הִתְעַקֵּשׁ, הִקְשָׁה עָרְפּוֹ. تَعَانَدُوا VI הִתְעַקְּשׁוּ זֶה נֶגֶד זֶה. عِنْدَ מִלַּת יַחַס בְּמֻבָּן שֶׁל: אֵצֶל, לְיַד־, עַל יַד־, סָמוּךְ לְ־, אֶל־, לְ־, בְּ־, עִם (לתיאור זמן). عِنْدَهُ אֶצְלוֹ, בְּבֵיתוֹ. عِنْدِي 1. אֶצְלִי. 2. לְדַעְתִּי. 3. יֵשׁ לִי. عِنْدَ البَيْتِ לְיַד הַבַּיִת. عِنْدَ التَّحْقِيقِ مَعَهُ בִּשְׁעַת חֲקִירָתוֹ. عِنْدَ طُلُوعِ الشَّمْسِ בְּעֵת זְרִיחַת הַשֶּׁמֶשׁ. عِنْدَكَ! דַּי, עֲצֹר! عِنْدِي جُنَيْهٌ יֵשׁ לִי לִירָה. عَلَى عِنْدِي נֶגְדִּי. كَانَ عِنْدَ حُسْنِ ظَنِّهِ הָיָה כְּפִי שֶׁצִּפָּה מִמֶּנּוּ. لَمْ يَكُنْ عِنْدَ رَأْيِهِمْ 1. לֹא הִסְכִּים עִמָּם. 2. לֹא הָיָה כְּפִי שֶׁצִּפּוּ מִמֶּנּוּ. مَا عِنْدَكَ؟ מָה אַתָּה חוֹשֵׁב (סָבוּר)? מָה יֵשׁ לְךָ לוֹמַר? نُزُولاً عِنْدَ رَغْبَةِ المُسْتَمِعِينَ בְּמַעֲנֶה לִרְצוֹן הַמַּאֲזִינִים. مِنْ عِنْدِيَّاتِهِ מֵאוֹצְרוֹת מַחְשַׁבְתּוֹ. عِنْدَئِذٍ אָז, מִנִּי אָז, בְּאוֹתָהּ עֵת. عِنْدَمَا כַּאֲשֶׁר, בְּשָׁעָה שֶׁ־, כְּשֶׁ־. عَنِيدٌ. عَنُودٌ. مُعَانِدٌ ج عُنُدٌ עַקְשָׁן, עִקֵּשׁ, קְשֵׁה עֹרֶף. عِنَادٌ. مُعَانَدَةٌ עַקְשָׁנוּת, סָרְבָנוּת, הִתְנַגְּדוּת.

عَنْدَلِيبٌ ج عَنَادِلُ זָמִיר (ציפור שיר, nightingale).

عَنْدَمٌ L קֶסַלְפִּינְיָה (עץ, caesalpinia). عَنْدَمِيٌّ אָדֹם עַז.

عَنْزَةٌ. عَنْزٌ ج عُنُوزٌ وعِنَازٌ עֵז.

(عنس) عَانِسٌ ج عَوَانِسُ רַוָּקָה מְבֻגֶּרֶת, בְּתוּלָה זְקֵנָה.

عُنْصُرٌ ج عَنَاصِرُ 1. יְסוֹד, חֹמֶר רִאשׁוֹנִי, אֵלֶמֶנְט. 2. גֶּזַע, מִין, מוֹצָא, מָקוֹר. 3. לְאֹם. عُنْصُرِيٌّ 1. גִּזְעִי, אֶתְנִי. 2. גִּזְעָן, גִּזְעָנִי. تَمْيِيزٌ عُنْصُرِيٌّ אַפְלָיָה גִּזְעִית. عُنْصُرِيَّةٌ 1. גִּזְעָנוּת. 2. לְאֻמִּיּוּת. العَنْصَرَةُ. عِيدُ العَنْصَرَةِ חַג הַשָּׁבוּעוֹת.

عُنْصُلٌ ج عَنَاصِلُ חָצָב (צמח, squill).

عَنْعَنَ הִסְמִיךְ שַׁלְשֶׁלֶת הַמָּסֹרֶת הָאִסְלָאמִית (מסר את שמות מוסרי החדית׳).

عَنْعَنَاتٌ שַׁלְשֶׁלֶת מוֹסְרֵי הַחֲדִית׳.

عَنُفَ ـُ عَلَى 1. נָהַג בְּאַכְזְרִיּוּת, הָיָה אַלִּים. 2. גָּעַר בְּ־ קָשׁוֹת. عَنَّفَ II. أَعْنَفَ IV הִתְאַכְזֵר לְ־, הָיָה קָשׁוּחַ עִם־, נָהַג בְּגַסּוּת. عُنْفٌ אַלִּימוּת, אַכְזְרִיּוּת, גַּסּוּת רוּחַ, קְשִׁיחוּת. أَعْمَالُ العُنْفِ 1. מַעֲשֵׂי אַלִּימוּת. 2. פְּעֻלּוֹת טֵרוֹר. عُنْفِيٌّ 1. אַלִּים. 2. רָדִיקָלִי, קִיצוֹנִי. عُنْفِيَّةٌ רָדִיקָלִיּוּת, קִיצוֹנִיּוּת. عَنِيفٌ אַכְזָר, אַלִּים, חֲסַר רַחֲמִים. تَعْنِيفٌ תּוֹכָחָה קָשָׁה, גְּעָרָה.

عُنْفُوَانٌ שִׂיא, פְּרִיחָה. فِي عُنْفُوَانِ شَبَابِهِ בִּדְמִי יָמָיו, בִּימֵי עֲלוּמָיו.

عَنِقَ ـَ גָּבַהּ צַוָּארוֹ. عَنَّقَ II תָּפַס אֶת־ בְּצַוָּארוֹ. عَانَقَ III חִבֵּק, נָפַל עַל צַוָּארוֹ שֶׁל־. تَعَانَقُوا VI חִבְּקוּ זֶה אֶת זֶה. إِعْتَنَقَ VIII 1. הֶאֱמִין בְּ־, דָּגַל בְּ־, דָּבַק בְּ־, קִבֵּל דֵּעָה (אֱמוּנָה). 2. הִתְחַבֵּק. عُنُقٌ. عُنْقٌ ج أَعْنَاقٌ צַוָּאר. دَمُ القَتِيلِ فِي عُنُقِهِ דַּם הֶהָרוּג עַל צַוָּארוֹ (הוא אשם במותו). عُنُقُ الرَّحِمِ צַוַּאר הָרֶחֶם. عُنُقُ الزُّجَاجَةِ צַוַּאר הַבַּקְבּוּק, מָקוֹם צַר בְּיוֹתֵר. عَنَاقٌ ج أَعْنُقٌ وعُنُوقٌ גְּדִיָּה. عَنَاقُ الأَرْضِ חֲתוּל הַמִּדְבָּר, קָרָקָל. عَنْقَاءُ עוֹף הַחוֹל (האגדי). عِنَاقٌ. مُعَانَقَةٌ חִבּוּק. إِعْتِنَاقٌ אֱמוּנָה בְּ־, דְּבֵקוּת, קַבָּלַת דֵּעָה שֶׁל־.

عُنْقُودٌ ج عَنَاقِيدُ אֶשְׁכּוֹל (ענבים וכו׳). عُنْقُودِيٌّ אֶשְׁכּוֹלִי, בְּצוּרַת אֶשְׁכּוֹל. قُنْبُلَةٌ عُنْقُودِيَّةٌ פְּצָצַת מִצְרָר.

عَنْكَبُوتٌ ج عَنَاكِبُ עַכָּבִישׁ. بَيْتُ (خُيُوطُ) العَنْكَبُوتِ קוּרֵי עַכָּבִישׁ.

(عنو) عَنَا ـُ 1. لِـ נִכְנַע לְ־, הֻשְׁפַּל. 2. הִדְאִיג אֶת־. 3. לָקַח בְּכֹחַ, כָּפָה. عَانٍ(ي) 1. כָּנוּעַ, צַיְתָן. 2. אֻמְלָל. عَنْوَةٌ כְּפִיָּה. عَنْوَةً בִּכְפִיָּה, בְּכֹחַ.

عَنْوَنَ מִעֵן, רָשַׁם כְּתֹבֶת, שִׁגֵּר לִכְתֹבֶת. عُنْوَانٌ ج عَنَاوِينُ 1. כְּתֹבֶת (של מגורים וכו׳). 2. כּוֹתֶרֶת (של ספר, מאמר וכו׳). مُعَنْوَنٌ إِلَى מְיֹעָד לְ־.

(عني) عَنَى ـِ 1. הִתְכַּוֵּן, חָשַׁב עַל־, יִחֵד מַחְשָׁבָה לְ־. 2. דָּאַג, יָגַע. 3. עִנְיֵן, עוֹרֵר עִנְיָן. إِلَى كُلِّ مَنْ يَعْنِيهِ الأَمْرُ לְכָל הַמְּעֻנְיָן, לְכָל מָאן דְּבָעֵי. عَنِيَ ـَ דָּאַג, חָשַׁשׁ, יָרֵא, חָרֵד. عُنِيَ بِـ הִתְעַנְיֵן בְּ־, דָּאַג לְ־, טִפֵּל בְּ־. مَنْ تَدَخَّلَ فِيمَا لاَ يَعْنِيهِ لَقِيَ مَا لاَ يُرْضِيهِ פת׳ הַמִּתְעָרֵב בְּמָה שֶׁאֵינוֹ נוֹגֵעַ לוֹ יִתָּקֵל בְּמָה שֶׁנּוֹגֵד אֶת רְצוֹנוֹ. عَنَّى II הִכְבִּיד, הִקְשָׁה, הוֹגִיעַ, יִסֵּר, עִנָּה. عَانَى III סָבַל, הִתְעַנָּה, הִתְיַסֵּר, טָרַח, נִתְנַסָּה בִּקְשָׁיִים. عَانَى الأَمَرَّيْنِ מַר לוֹ מַר, סָבַל סֵבֶל רַב. إِعْتَنَى VIII بِـ טִפֵּל בְּ־, הִתְעַנְיֵן בְּ־, נָתַן תְּשׂוּמַת לֵב לְ־, דָּאַג לְ־, הִשְׁגִּיחַ עַל־. إِعْتَنَى بِالطِّفْلِ טִפֵּל בַּתִּינוֹק. عَنَاءٌ סֵבֶל, יִסּוּרִים, קֹשִׁי, תְּלָאָה, יְגִיעָה. عِنَايَةٌ טִפּוּל, הַשְׁגָּחָה, הִתְעַנְיְנוּת, דְּאָגָה לְ־, תְּשׂוּמַת לֵב. العِنَايَةُ الإِلٰهِيَّةُ הַהַשְׁגָּחָה הָעֶלְיוֹנָה. غُرْفَةُ العِنَايَةِ المُكَثَّفَةِ חֲדַר טִפּוּל נִמְרָץ (בבית חולים). مَعْنًى ج مَعَانٍ(ي) מַשְׁמָעוּת, מֻבָּן, הוֹרָאָה, כַּוָּנָה. مَعْنًى ضِمْنِيٌّ בְּמַשְׁתָּמֵעַ. مَعْنًى مَجَازِيٌّ הַשְׁאָלָה, מֶטָפוֹרָה. إِسْمُ المَعْنَى שֵׁם מֻפְשָׁט. بِكُلِّ مَعْنَى الكَلِمَةِ בִּמְלוֹא מֻבַּן הַמִּלָּה. حَسَنُ المَعْنَى בַּעַל תְּכוּנוֹת

תְּרוּמִיּוֹת. ذُو مَعْنًى בַּעַל מַשְׁמָעוּת (מיוחדת). ظِلَالُ الْمَعَانِي קוֹנוֹטַצְיָה. عِلْمُ الْمَعَانِي 1. סֵמַנְטִיקָה ע' (دلّ) دَلَالَة. 2. חֵלֶק מִתּוֹרַת הָרֵטוֹרִיקָה. مَعْنَوِيٌّ 1. מֻפְשָׁט, אַבְּסְטְרַקְטִי, עִיּוּנִי. 2. מוּסָרִי, רוּחָנִי. 3. סֵמַנְטִי ע' (دلّ) دَلَالِيّ. 4. מוֹרָאלִי. الرُّوحُ الْمَعْنَوِيَّةُ מוֹרָל, כּוֹחַ עֲמִידָה. شَخْصِيَّةٌ مَعْنَوِيَّةٌ אִישִׁיּוּת מִשְׁפָּטִית (יוּרִידִית). مَعْنَوِيَّاتٌ מוֹרָל, כּוֹחַ עֲמִידָה (של פרט או קבוצה בשעת מבחן). مُعَانَاةٌ סֵבֶל, יְגִיעָה. إِعْتِنَاءٌ 1. טִפּוּל ב־, דְּאָגָה ל־. 2. הַחְזָקָה. مَعْنِيٌّ بِـ 1. מִתְעַנְיֵן ב־. 2. נוֹגֵעַ בְּעִנְיָן, מְעֻנְיָן ב־. مُعْتَنٍ(ي) بِـ מִתְעַנְיֵן ב־, דּוֹאֵג ל־, מְטַפֵּל ב־.

عَهِدَ – 1. הִכִּיר, יָדַע. 2. إِلَى بِـ הֵטִיל (משימה) עַל־, הִפְקִיד, מָסַר לִידֵי־, הִסְמִיךְ. عَهِدَ وَعْدَهُ שָׁמַר הַבְטָחָתוֹ. ظَلَّ الْمَكَانُ كَمَا عَهِدْتُهُ הַמָּקוֹם נִשְׁאַר כְּפִי שֶׁהִכַּרְתִּיו. عَاهَدَ III 1. عَلَى הִבְטִיחַ, נָדַר, נָטַל עַל עַצְמוֹ, הִתְחַיֵּב ל־. 2. נִשְׁבַּע (אמונים וכו'), כָּרַת בְּרִית, בָּא בְּהֶסְכֵּם. تَعَهَّدَ V 1. טִפֵּל ב־, טָרַח לְמַעַן־, עָסַק ב־, דָּאַג ל־. 2. بِـ הִבְטִיחַ, הִתְחַיֵּב, נָטַל עַל עַצְמוֹ, עָרַב ל־. تَعَاهَدُوا VI כָּרְתוּ בְּרִית עִם־, הִבְטִיחוּ זֶה לָזֶה, קִבְּלוּ עַל עַצְמָם. إِسْتَعْهَدَ X مِنْ קִבֵּל (בִּקֵּשׁ) הַבְטָחָה מ־. عَهْدٌ ج عُهُودٌ 1. בְּרִית, הֶסְכֵּם, חוֹזֶה, הַבְטָחָה, נֶדֶר, הִתְחַיְּבוּת, אַחְרָיוּת, הֵן צֶדֶק. 2. הַכָּרוּת, רְגִילוּת ל־. 3. עִדָּן, תְּקוּפַת זְמַן. الْعَهْدُ الْجَدِيدُ הַבְּרִית הַחֲדָשָׁה. الْعَهْدُ الْقَدِيمُ הַתַּנַ"ךְ. أَخَذَ عَهْدًا عَلَيْهِ קִבֵּל הִתְחַיְּבוּת מִמֶּנּוּ. تَابُوتُ الْعَهْدِ אֲרוֹן הַבְּרִית. قَطَعَ عَهْدًا הִתְחַיֵּב, כָּרַת בְּרִית. مِنْ (مُنْذُ) عَهْدٍ قَرِيبٍ זֶה מִקָּרוֹב, לֹא מִזְּמַן. كَعَهْدِي بِهِ כְּפִי שֶׁהִכַּרְתִּיו. نَكَثَ عَهْدَهُ הֵפֵר אֶת הַבְטָחָתוֹ (בְּרִיתוֹ). وَلِيُّ الْعَهْدِ יוֹרֵשׁ הָעֶצֶר. وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ ק' וְהָקִימוּ הַבְּרִית. عُهْدَةٌ 1. חָסוּת, פִּקּוּחַ. 2. הִתְחַיְּבוּת, אַחְרָיוּת, עֲרֵבוּת. وَالْعُهْدَةُ عَلَى الرَّاوِي וְהַדְּבָרִים (נאמרים) בְּשֵׁם אוֹמְרָם. فِي عُهْدَتِهِ בְּחָסוּתוֹ, בְּאַחְרָיוּתוֹ. عَهِيدٌ בַּעַל בְּרִית. مَعْهَدٌ ج مَعَاهِدُ מָכוֹן, מוֹסָד. مَعْهَدٌ إِصْلَاحِيٌّ מָכוֹן לְשִׁקּוּם עֲבַרְיָנִים. مَعْهَدُ بُحُوثٍ מְכוֹן מֶחְקָר. مَعْهَدٌ تِجَارِيٌّ בֵּית סֵפֶר (גבוה) לְמִסְחָר. مَعْهَدٌ عَالٍ(ي) מוֹסָד לְהַשְׂכָּלָה גְּבוֹהָה. مُعَاهَدَةٌ אֲמָנָה, בְּרִית, הֶסְכֵּם, חוֹזֶה. مُعَاهَدَةُ سَلَامٍ (صُلْحٍ) בְּרִית (הֶסְכֵּם) שָׁלוֹם. مُعَاهَدَةُ عَدَمِ اعْتِدَاءٍ הֶסְכֵּם אִי הַתְקָפָה. تَعَهُّدٌ 1. עֲרֵבוּת, עֲרֻבָּה, הִתְחַיְּבוּת, אַחְרָיוּת. 2. קַבְּלָנוּת. مَعْهُودٌ יָדוּעַ, מֻכָּר. الْمَعْهُودُ מְיֻדָּעֵנוּ. مُتَعَهِّدٌ קַבְּלָן. مُتَعَهِّدٌ فَنِّيٌّ אֲמַרְגָּן.

عَهَرَ – זָנָה, נָאַף. عِهْرٌ. عَهَارَةٌ נִאוּף, זְנוּת. عَاهِرٌ זו"נ נוֹאֵף, זוֹנָה. ج عَوَاهِرُ זוֹנָה, פְּרוּצָה, נוֹאֶפֶת.

(عهل) عَاهِلٌ ج عَوَاهِلُ מֶלֶךְ.

(عهن) عَاهِنٌ ج عَوَاهِنُ נוֹכֵחַ. أَلْقَى الْكَلَامَ عَلَى عَوَاهِنِهِ אָמַר דִּבְרֵי קַשׁ וּגְבָבָה, אָמַר דִּבְרֵי לַהַג.

عَوِجَ – تَعَوَّجَ V. إِعْوَجَّ IX הִתְעַוָּה, הִתְעַקֵּם, נִכְפַּף, הִתְפַּתֵּל. عَوَّجَ II עִוָּה, עִקֵּם, עִוֵּת, כָּפַף, פִּתֵּל, עִקֵּל. عِوَجٌ עֹקֶם, פִּתּוּל, עִוּוּי, עִוּוּת. عَاجٌ שֶׁנְהָב. يَعِيشُ فِي بُرْجٍ عَاجِيٍّ חַי (מִסְתַּגֵּר) בְּמִגְדַּל שֵׁן. أَعْوَجُ ج عُوجٌ עָקֹם, מְפֻתָּל, פְּתַלְתֹּל, כָּפוּף, עֲקַלְקַל. مُعْوَجَّةٌ ج مُعْوَجَّاتٌ אַבִּיק (במעבדה), רֵטוֹרְטָה.

(عود) عَادَ – 1. إِلَى. لِـ חָזַר, שָׁב אֶל־, הִגִּיעַ לְאוֹתוֹ מָקוֹם. 2. בִּקֵּר חוֹלֶה. 3. חָזַר חֲלִילָה, חָזַר שׁוּב. 4. بِـ הֶחֱזִיר, הֵשִׁיב. 5. عَلَى גָּרַם ל־ אֶת־, הֵבִיא לְתוֹצָאָה, הֵנִיב (תוצאה וכו'). عَادَ أَدْرَاجَهُ (عَلَى عَقِبَيْهِ) נָסוֹג, הָלַךְ כִּלְעֻמַּת שֶׁבָּא, חָזַר עַל עֲקֵבָיו. عَادَ إِلَى نَفْسِهِ שָׁב לְאֵיתָנוֹ, חָזַר לְעַצְמוֹ. عَادَتِ الْأُمُورُ إِلَى مَجَارِيهَا ע' (جري). عَادَ إِلَى الظُّهُورِ שָׁב וְהוֹפִיעַ (עיתון, אמן וכו'), הוֹפִיעַ שׁוּב, עָשָׂה "קַמְבֶּק". عَادَ عَلَيْهِ بِالنَّفْعِ הֵבִיא לוֹ תּוֹעֶלֶת. لَمْ يَعُدْ قَادِرًا عَلَى שׁוּב אֵינוֹ יָכוֹל ל־. لَمْ يَعُدْ هُنَاكَ بَدِيلٌ 1. לֹא נוֹתְרָה לוֹ בְּרֵרָה. 2. אֵין עוֹד תַּחְלִיף ל־. عَوَّدَ II عَلَى הִרְגִּיל ל־, נָטַע הֶרְגֵּל, אִלֵּף, אִמֵּן. عَيَّدَ II 1. חָגַג. 2. בֵּרֵךְ אֶת־ בְּבִרְכַּת חַג שָׂמֵחַ. عَاوَدَ III שָׁב בַּחֲזָרָה, חָזַר אֶל־, נִסָּה ל־, שָׁנָה, נִשְׁנָה, חָזַר וְנִשְׁנָה. عَاوَدَهُ الْمَرَضُ הַמַּחֲלָה נִשְׁנְתָה אֶצְלוֹ. أَعَادَ IV 1. הֵשִׁיב, הֶחֱזִיר, הֵבִיא בַּחֲזָרָה. 2. חָזַר אֶל־, שִׁחְזֵר, חִדֵּשׁ, תִּקֵּן, שִׁקֵּם. 3. עָשָׂה פַּעַם נוֹסֶפֶת. أَعَادَ بِنَاءَ الدَّارِ חִדֵּשׁ אֶת בִּנְיַן הַבַּיִת, שִׁחְזֵר אֶת הַבִּנְיָן. أَعَادَ تَمْثِيلَ الْجَرِيمَةِ שִׁחְזֵר אֶת הַפֶּשַׁע. أَعَادَ التَّنْظِيمَ אִרְגֵּן מֵחָדָשׁ. أَعَادَ الثِّقَةَ إِلَيْهِ הֶחֱזִיר לוֹ אֶת בִּטְחוֹנוֹ הָעַצְמִי. أَعَادَ طَبْعَ الْكِتَابِ הוֹצִיא הַדְפָּסָה חֲדָשָׁה שֶׁל הַסֵּפֶר. أَعَادَ النَّظَرَ فِي طَلَبِهِ עִיֵּן שֵׁנִית (מֵחָדָשׁ) בְּבַקָּשָׁתוֹ, חִדֵּשׁ אֶת הַטִּפּוּל בְּבַקָּשָׁתוֹ. تَعَوَّدَ V. إِعْتَادَ VIII عَلَى הִתְרַגֵּל ל־, הִסְכִּין ל־. إِسْتَعَادَ X 1. קִבֵּל בַּחֲזָרָה. 2. בִּקֵּשׁ מ־ לְהַחֲזִיר לוֹ אֶת־. إِسْتَعَادَ حُقُوقَهُ קִבֵּל אֶת זְכֻיּוֹתָיו בַּחֲזָרָה. إِسْتَعَادَ أَنْفَاسَهُ הֶחֱלִיף כּוֹחַ, חִדֵּשׁ אֶת כּוֹחוֹתָיו. عُودٌ ج أَعْوَادٌ وعِيدَانٌ 1. קֵיסָם, עָנָף כָּרוּת, מַקֵּל, זֶרֶד, קֶרֶשׁ, עֵץ. 2. עוּד (כלי זמר מזרחי). 3. אַלְוַי (צמח ריחני), אֲלוֹוֶרָה. عُودُ الثِّقَابِ (الْكِبْرِيتِ) גַּפְרוּר. عُودُ الصَّلِيبِ אַדְמוֹנִית (צמח). صُلْبُ الْعُودِ חָסוֹן, חָזָק, בָּנוּי לְתַלְפִּיּוֹת. عَجَمَ عُودَهُ ע' عَجَمَ. كَسَرَ عُودَهُ גָּדַע אֶת קַרְנוֹ, שָׁבַר אֶת כּוֹחוֹ. عِيدٌ ج أَعْيَادٌ חַג. عِيدُ الْأَضْحَى ע' (ضحو). عِيدُ الاسْتِقْلَالِ יוֹם הָעַצְמָאוּת. عِيدُ الْفِطْرِ ע' فطر. عِيدٌ وَطَنِيٌّ חַג לְאֻמִּי, חַג הָעַצְמָאוּת. سَائِرُ أَيَّامِ الْعِيدِ חֹל הַמּוֹעֵד (של פסח וסוכות). عَوْدٌ. عَوْدَةٌ שִׁיבָה, חֲזָרָה. عَوْدًا عَلَى بَدْءٍ ע' (بدأ). بِعَوْدَةِ الْبَرِيدِ בְּדֹאַר חוֹזֵר. إِلَى غَيْرِ عَوْدَةٍ לִבְלִי שׁוּב. حَقُّ الْعَوْدَةِ זְכוּת הַשִּׁיבָה. عَادَةٌ ج عَادَاتٌ وعَوَائِدُ 1. הֶרְגֵּל, מִנְהָג. 2. عَوَائِدُ תַּשְׁלוּמִים, הַכְנָסוֹת. الْعَادَةُ السِّرِّيَّةُ (الْمَعْرُوفَةُ) אוֹנָנוּת. الْعَادَةُ الشَّهْرِيَّةُ מַחֲזוֹר חָדְשִׁי (אצל נשים). جِلْسَةٌ فَوْقَ الْعَادَةِ יְשִׁיבָה שֶׁלֹּא מִן הַמִּנְיָן, יְשִׁיבַת חֵרוּם. الْعَادَةُ تَوْأَمُ الطَّبِيعَةِ. الْعَادَةُ طَبِيعَةٌ خَامِسَةٌ פת' הֶרְגֵּל נַעֲשֶׂה טֶבַע שֵׁנִי. عَادِيٌّ. إِعْتِيَادِيٌّ 1. רָגִיל, שָׁכִיחַ, נוֹרְמָלִי. 2. ج عَادِيَاتٌ עַתִּיקוֹת. عِيدِيَّةٌ מַתְּנַת חַג. مُعَايَدَةٌ ج مُعَايَدَاتٌ 1. בִּקּוּרֵי גּוֹמְלִין

בַּחַג. 2. עֲרִיכַת חֲגִיגָה בַּחַג. عِيَادٌ חֲזָרָה, שִׁיבָה. عِيَادَةٌ 1. בִּקּוּר חוֹלֶה. 2. בִּקּוּר אֵצֶל רוֹפֵא. 3. ج عِيَادَاتٌ מִרְפָּאָה, קְלִינִיקָה. مَعَادٌ 1. חֲזָרָה. 2. הָעוֹלָם הַבָּא. يَوْمُ الْمَعَادِ יוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים. تَعْوِيدٌ عَلَى הַרְגָּלָה, הַקְנָיַת הֶרְגֵּלִים. إِعَادَةٌ 1. הֲשָׁבָה, הַחְזָרָה, הִשָּׁנוּת. 2. תִּקּוּן, שִׁקּוּם. 3. שִׁחְזוּר. 4. חֲזָרָה עַל פְּעֻלָּה. إِعَادَةُ الْبِنَاءِ תִּקּוּן (שִׁקּוּם) הַבַּיִת, שִׁחְזוּר הַבִּנְיָן, רֶקוֹנְסְטְרוּקְצְיָה. إِعَادَةُ التَّخْطِيطِ תִּכְנוּן מֵחָדָשׁ. إِعَادَةُ التَّنْظِيمِ אִרְגּוּן מֵחָדָשׁ, רֵאוֹרְגָנִיזַצְיָה. إِعَادَةُ النَّظَرِ עִיּוּן מֵחָדָשׁ. فِي الْإِعَادَةِ إِفَادَةٌ פת' הַשִּׁנּוּן מוֹעִיל. إِعَادَةُ التَّوْطِينِ 1. יִשּׁוּב מֵחָדָשׁ (אחרי עקירה ממקום). 2. כִּבּוּשׁ מֵחָדָשׁ. تَعَوُّدٌ. إِعْتِيَادٌ הִתְרַגְּלוּת, הִסְתַּגְּלוּת. إِسْتِعَادَةٌ 1. הֲשָׁבָה, הַחְזָרָה, קַבָּלָה בַּחֲזָרָה. 2. רֶטְרוֹסְפֶּקְט, מַבָּט לְאָחוֹר. إِسْتِعَادِيٌّ רֶטְרוֹסְפֶּקְטִיבִי. عَائِدٌ 1. חוֹזֵר. 2. מֵנִיב רֶוַח. عَائِدَاتٌ הַכְנָסוֹת. عَائِدُ الرِّبْحِ רֶוַח נָקִי. مُعَوَّدٌ. مُتَعَوِّدٌ عَلَى מֻרְגָּל, רָגִיל, מְאֻמָּן לְ־. مُعِيدٌ אָסִיסְטֶנְט, סַיָּע. مُعْتَادٌ عَلَى רָגִיל לְ־. كَالْمُعْتَادِ כָּרָגִיל.

(عوذ) عَاذَ ـُ بِـ مِنْ. إِسْتَعَاذَ X بِـ חָסָה בֵּאלֹהִים מִפְּנֵי־. أَعُوذُ بِاللّٰهِ 1. אֲנִי מְבַקֵּשׁ חָסוּת מֵעִם אֱלֹהִים. 2. חַס וְשָׁלוֹם, רַחֲמָנָא לִצְלַן. عَوَّذَ II 1. הֶחֱסָה, נָתַן מַחֲסֶה, הֵגֵן. 2. הִזְכִּיר שֵׁם אֱלֹהִים בְּבַקְּשׁוֹ הֲגַנָּה. تَعَوَّذَ V 1. אָמַר أَعُوذُ بِاللّٰهِ. 2. חָסָה בְּ־. عَوْذٌ. عَوْذَةٌ. مَعَاذٌ. عِيَاذٌ בַּקָּשַׁת מַחֲסֶה (בייחוד מעם אלוהים מפני השטן). مَعَاذَ اللّٰهِ. الْعِيَاذُ بِاللّٰهِ חַס וְשָׁלוֹם, חָלִילָה וָחַס, אֱלֹהִים יִשְׁמְרֵנוּ. تَعْوِيذَةٌ קָמֵעַ (נושא שם אלוהים), סְגֻלָּה (מפני עין הרע).

عَوِرَ ـَ הִתְעַוֵּר בְּעַיִן אַחַת, הָיָה שְׁתוּם עַיִן. عَوَّرَ II 1. עִוֵּר אֶת־. 2. פָּגַע בְּ־. أَعَارَ IV 1. הִשְׁאִיל, נָתַן בְּהַשְׁאָלָה. 2. הִלְוָה. 3. הֶחְשִׁיב, נָתַן חֲשִׁיבוּת לְ־. أَعَارَهُ اهْتِمَامًا שָׂם לֵב אֵלָיו, גִּלָּה בּוֹ הִתְעַנְיְנוּת. أَعَارَهُ سَمْعَهُ הִטָּה אֵלָיו אֹזֶן קַשֶּׁבֶת, שָׁעָה לוֹ. تَعَوَّرَ V נִפְגַּע. تَعَاوَرَ VI 1. הֶעֱבִיר מִיָּד לְיָד, הִתְחַלֵּף עִם־, עָשָׂה חֲלִיפוֹת עִם־. إِعْتَوَرَ VIII קָרָה לְ־, פָּגַע בְּ־, לָקָה, חָל שִׁנּוּי (לרעה) בְּ־. إِعْتَوَرَهُ الضَّعْفُ נֶחֱלַשׁ, פָּגְעָה בּוֹ חֻלְשָׁה. إِعْتَوَرَتْهُ وَعْكَةٌ חָלָה בְּמַחֲלָה קַלָּה. إِعْوَرَّ IX ע' عَوِرَ. إِسْتَعَارَ X 1. שָׁאַל, קִבֵּל בְּהַשְׁאָלָה. 2. לָוָה, קִבֵּל הַלְוָאָה. 3. שָׁאַל בִּטּוּי בְּדֶרֶךְ מֵטָפוֹרִית. عَوْرَةٌ 1. עֶרְוָה, מְבוּשִׁים. 2. נְקֻדַּת תֻּרְפָּה, פְּגָם. أَعْوَرُ ج عُورٌ נ' عَوْرَاءُ. שְׁתוּם עַיִן. الْمَعْيُ (الْمُصْرَانُ) الْأَعْوَرُ הַמְּעִי הָעִוֵּר. إِعَارَةٌ הַשְׁאָלָה (של ספרים וכו'). مَكْتَبَةٌ إِعَارِيَّةٌ סִפְרִיַּת הַשְׁאָלָה. تَعَاوُرٌ הִתְחַלְּפוּת, סֵרוּגִין. إِسْتِعَارَةٌ 1. הַשְׁאָלָה, מֵטָפוֹרָה. 2. הַלְוָאָה. إِسْتِعَارِيٌّ בְּהַשְׁאָלָה, מֵטָפוֹרִי. مُعِيرٌ מַשְׁאִיל, מַלְוֶה. مُعَارٌ שָׁאוּל, שֶׁנִּתַּן בְּהַלְוָאָה. مُسْتَعِيرٌ שׁוֹאֵל, לוֹוֶה. مُسْتَعَارٌ שָׁאוּל, מֻשְׁאָל. إِسْمٌ مُسْتَعَارٌ שֵׁם בָּדוּי, שֵׁם עֵט. شَعْرٌ مُسْتَعَارٌ פֵּאָה נָכְרִית. وَجْهٌ مُسْتَعَارٌ מַסֵּכָה.

عَوِزَ ـَ נִצְרַךְ, נִזְקַק, הָיָה עָנִי. عَازَ ـُ הָיָה זָקוּק לְ־, הָיָה צָרִיךְ. أَعْوَزَ IV 1. הִתְרוֹשֵׁשׁ, נַעֲשָׂה עָנִי (אֶבְיוֹן). 2. לֹא מָצָא, חָסֵר, לֹא הָיָה לוֹ. أَعْوَزَتْهُ الشَّجَاعَةُ לֹא הָיָה לוֹ הָאֹמֶץ, לֹא הִרְהִיב עֹז. عَوَزٌ. إِعْوَازٌ מַחְסוֹר, מְצוּקָה, עֹנִי. عَوِزٌ. أَعْوَزُ. مُعْوِزٌ נִזְקָק, נִצְרָךְ, אֶבְיוֹן, עָנִי. تَبَرَّعَ لِلْمُعْوِزِينَ תָּרַם לַנִּזְקָקִים.

عَوْسَجٌ אָטָד (צמח קוצני, lycium).

عَوِصَ ـَ عَاصَ ـُ 1. קָשֶׁה, כָּבֵד, הָיָה חָמוּר. 2. הָיָה סָתוּם, הָיָה לֹא מוּבָן. إِعْتَاصَ VIII عَلَى הָיָה סָתוּם לְגַבֵּי־, הָיָה לְלֹא פִּתְרוֹן. عَوِيصٌ ج عِوَاصٌ 1. קָשֶׁה, כָּבֵד, חָמוּר. 2. סָתוּם, מְסֻבָּךְ. مُشْكِلَةٌ عَوِيصَةٌ בְּעָיָה מְסֻבֶּכֶת.

(عوض) عَاضَ ـُ عَوَّضَ II عَنْ פִּצָּה, רִצָּה (במתן כסף וכו'), תִּגְמֵל, נָתַן תְּמוּרָה. خَسَارَةٌ لَا تُعَوَّضُ אֲבֵדָה שֶׁאֵינָהּ חוֹזֶרֶת. إِسْتَعَاضَ X عَنْ بِـ הֶחֱלִיף אֶת־ בְּ־, הֵמִיר אֶת־ בְּ־. عِوَضٌ 1. תַּחְלִיף, חֲלוּפָה, אַלְטֶרְנָטִיבָה, תְּמוּרָה. 2. פִּצּוּי, תַּשְׁלוּם גְּמוּל. عِوَضًا عَنْ. مِنْ בִּמְקוֹם־, תְּמוּרַת־. تَعْوِيضٌ ج تَعْوِيضَاتٌ פִּצּוּי, תַּגְמוּל, מַתַּן תְּמוּרָה. تَعْوِيضَاتٌ عَائِلِيَّةٌ תּוֹסֶפֶת מִשְׁפָּחָה (במשכורת למשל). تَعْوِيضِيٌّ חֲלוּפִי, שֶׁל תְּמוּרָה. إِسْتِعَاضَةٌ הַחְלָפָה, תַּחְלִיף, חִלּוּף, הֲמָרָה.

(عوق) عَاقَ ـُ عَوَّقَ II. أَعَاقَ IV عَنْ עִכֵּב, מָנַע, הִפְרִיעַ, עָצַר בְּעַד, הִגְבִּיל, הִשְׁהָה, גָּרַם לְאִחוּר. أَعَاقَهُ (عَوَّقَهُ) عَنْ عَمَلِهِ הִפְרִיעַ (עִכֵּב) אוֹתוֹ מֵעֲבוֹדָתוֹ. تَعَوَّقَ V הִתְעַכֵּב, הִשְׁתַּהָה, אֵחַר. عَوْقٌ. إِعَاقَةٌ עִכּוּב, הַפְרָעָה, הַשְׁהָיָה, אִחוּר. عَائِقٌ. عَائِقَةٌ ج عَوَائِقُ תַּקָּלָה, הַפְרָעָה, מַעֲצוֹר, מִכְשׁוֹל, מְנִיעָה, הַגְבָּלָה. مُعَوَّقٌ ج مُعَوَّقُونَ נָכֶה, מֻגְבָּל. تَأْهِيلُ الْمُعَوَّقِينَ שִׁקּוּם נָכִים. مُعَاقٌ ج مُعَاقُونَ נָכֶה.

(عول) عَالَ ـُ 1. פִּרְנֵס, סִפֵּק צְרָכִים, תָּמַךְ בְּקִיּוּם הַמִּשְׁפָּחָה, כִּלְכֵּל. 2. הֵעִיק, דִּכֵּא. 3. הִטָּה (ממסלולו). عِيلَ صَبْرُهُ פָּקְעָה סַבְלָנוּתוֹ. عَوَّلَ II 1. סָמַךְ עַל־, נִשְׁעַן עַל־. 2. בָּכָה, יִלֵּל. أَعْوَلَ IV פָּרַץ בִּבְכִי, הִתְיַפֵּחַ, יִלֵּל, קוֹנֵן. أَعَالَ IV כִּלְכֵּל, פִּרְנֵס, תָּמַךְ בְּ־. عَوْلٌ 1. בֶּכִי, קִינָה. 2. תְּמִיכָה, פִּרְנוּס, כִּלְכּוּל. عِوَلٌ הִשָּׁעֲנוּת עַל־, בִּטָּחוֹן בְּ־. عَيِّلٌ 1. מִשְׁפָּחָה נִתְמֶכֶת. 2. מ' יֶלֶד, קָטִין. عَالَةٌ 1. תְּלוּת בְּפַרְנָסָה. 2. נֵטֶל, מַעֲמָסָה. عَالَةٌ عَلَى الْمُجْتَمَعِ נֵטֶל עַל הַחֶבְרָה. عَوِيلٌ 1. בְּכִי תַּמְרוּרִים, יְלָלָה. 2. מ' טַפִּיל, פְּרָזִיט. مِعْوَلٌ ج مَعَاوِلُ מַעְדֵּר, מַכּוֹשׁ. إِعْوَالٌ בֶּכִי, הִתְיַפְּחוּת. إِعَالَةٌ תְּמִיכָה. عَائِلٌ. مُعِيلٌ מְפַרְנֵס, תּוֹמֵךְ. عَائِلَةٌ ج عَائِلَاتٌ وعَوَائِلُ מִשְׁפָּחָה, בַּיִת. عَائِلَةٌ وَحْدَانِيَّةٌ מִשְׁפָּחָה חַד־הוֹרִית. عَائِلِيٌّ מִשְׁפַּחְתִּי, בֵּיתִי. شُؤُونٌ عَائِلِيَّةٌ עִנְיְנֵי מִשְׁפָּחָה. مُعَوَّلٌ عَلَى בּוֹטֵחַ בְּ־, סוֹמֵךְ עַל־. مُعَوَّلٌ عَلَيْهِ שֶׁסּוֹמְכִים עָלָיו.

(عوم) عَامَ ـُ צָף, שָׁט, נִשָּׂא עַל פְּנֵי הַמַּיִם, שָׂחָה. عَوَّمَ II 1. הֵשִׁיט. 2. מ' הֵצִיף. عَوْمٌ שְׂחִיָּה, צִיפָה. عَامٌ ج أَعْوَامٌ שָׁנָה. عَامَئِذٍ בְּאוֹתָהּ שָׁנָה. عَوَّامٌ שַׂחְיָן (מקצועי). حَوْضٌ عَوَّامٌ מִבְדּוֹק צָף. إِبْنُ الْوِزِّ عَوَّامٌ פת' בֶּן הָאַוָּז יוֹדֵעַ לִשְׂחוֹת, כָּאָב כֵּן בְּנוֹ. عَوَّامَةٌ ج عَوَّامَاتٌ 1. מָצוֹף. 2. דּוֹבְרָה. 3. מִבְנֶה צָף. تَعْوِيمٌ הַשָּׁטָה, הַעֲבָרָה

על פְּנֵי הַמַּיִם. تَعْوِيمُ الْعُمْلَةِ נִיּוּד הַמַּטְבֵּעַ (בכלכלה). عَائِمٌ צָף, שׂוֹחֶה. جِسْرٌ (كُوبْرِي) عَائِمٌ גֶּשֶׁר צָף. رَافِعَةٌ عَائِمَةٌ מָנוֹף צָף. عَائِمَةٌ ج عَائِمَاتٌ כְּלִי שַׁיִט.

(עון) عَاوَنَ III. أَعَانَ IV فِي. عَلَى עָזַר, תָּמַךְ, סִיֵּעַ, הוֹשִׁיט עֶזְרָה. أَعَانَهُ עָזַר לוֹ. تَعَاوَنَ VI שִׁתֵּף פְּעֻלָּה, הוֹשִׁיט עֶזְרָה, לָקַח (נָטַל) חֵלֶק בַּעֲבוֹדָה. تَعَاوَنُوا עָזְרוּ זֶה לָזֶה. وَتَعَاوَنُوا عَلَى البِرِّ وَالتَّقْوَى ק' ע' بِرّ. إِسْتَعَانَ X بِـ عَلَى נֶעֱזַר ב־, נִתְמַךְ ב־, נִסְתַּיֵּעַ ב־, בִּקֵּשׁ עֶזְרָה מ־. عَوْنٌ. مَعُونَةٌ עֶזְרָה, סִיּוּעַ, תְּמִיכָה. عَوْنٌ ج أَعْوَانٌ עוֹזֵר, מְסַיֵּעַ. بِعَوْنِ اللّٰهِ בְּעֶזְרַת אֱלֹהִים. عَوْنٌ اقْتِصَادِيٌّ סִיּוּעַ כַּלְכָּלִי. مَدَّ يَدَ المَعُونَةِ (العَوْنِ) הוֹשִׁיט עֶזְרָה, נָתַן כָּתֵף. مُعَاوَنَةٌ עֶזְרָה, שִׁתּוּף פְּעֻלָּה, מַתַּן כָּתֵף. إِعَانَةٌ 1. עֶזְרָה. 2. ج إِعَانَاتٌ תּוֹסֶפֶת, סִיּוּעַ. 3. סוּבְּסִידְיָה ע' دَعْم. تَعَاوُنٌ שִׁתּוּף פְּעֻלָּה, עֶזְרָה הֲדָדִית. تَعَاوُنِيٌّ קוֹאוֹפֶּרָטִיבִי, שִׁתּוּפִי. جَمْعِيَّةٌ تَعَاوُنِيَّةٌ אֲגֻדָּה שִׁתּוּפִית, קוֹאוֹפֶּרַצְיָה. إِسْتِعَانَةٌ הִסְתַּיְּעוּת, הֵעָזְרוּת, קַבָּלַת עֶזְרָה. مُعَاوِنٌ 1. עוֹזֵר, תּוֹמֵךְ, שֻׁתָּף. 2. סְגַן מְנַהֵל. 3. עק' מְפַקֵּד מִשְׁטָרָה. مُعَاوِنِيَّةٌ עק' תַּחֲנַת (מִפְקֶדֶת) מִשְׁטָרָה. مُعِينٌ. مِعْوَانٌ עוֹזֵר רַבּוֹת, מְסַיֵּעַ. اللّٰهُ المُعِينُ אֵל יְשׁוּעוֹת ה'. مُتَعَاوِنٌ מְשַׁתֵּף פְּעֻלָּה, סַיְּעָן, מַלְשִׁין.

(עוה) عَاهَةٌ ج عَاهَاتٌ מוּם, נָכוּת, לִקּוּי, מַחֲלָה.

(עוי) عَوَى – נָבַח, יִלֵּל. عُوَاءٌ נְבִיחָה.

عَيَّ. عَيِيَ – 1. נֶעֶתְקוּ מִלִּים מִפִּיו, הָיָה כְּבַד לָשׁוֹן, לֹא יָכֹל לְדַבֵּר. 2. נִתְיַגַּע, נִלְאָה, הִתְעַיֵּף. يَعْيَى بِالشَّرِّ مَنْ جَنَاهُ פת' אִישׁ בַּעֲווֹנוֹ יָמוּת. أَعْيَا IV 1. נִלְאָה, נִתְיַגַּע, לֹא יָכֹל. 2. הֶלְאָה, הוֹגִיעַ, הִתִּישׁ, עִיֵּף. 3. כָּשַׁל, כָּרַע תַּחַת נֵטֶל. أَعْيَتْهُ الحِيلَةُ ע' (חיל). عِيٌّ כֹּבֶד פֶּה (לָשׁוֹן), חֹסֶר יְכֹלֶת לְדַבֵּר. عَيٌّ ج أَعْيَاءٌ 1. חַלָּשׁ, רָפֶה, חֲסַר אוֹנִים, תָּשׁוּשׁ. 2. אִימְפּוֹטֶנְט. 3. כְּבַד פֶּה. عَيَاءٌ חֻלְשָׁה, חֹסֶר אוֹנִים, רִפְיוֹן. دَاءٌ عَيَاءٌ מַחֲלָה קָשָׁה (חֲשׂוּכַת מַרְפֵּא). عَيِيٌّ 1. חֲסַר אוֹנִים. 2. עִלֵּג. عَيَّانُ 1. חַלָּשׁ. 2. מ' חוֹלֶה. إِعْيَاءٌ 1. חֻלְשָׁה, חֹסֶר אוֹנִים. 2. אִימְפּוֹטֶנְטִיּוּת. مُعْيٍ(ي) קָשֶׁה, מוֹגִיעַ, מַתִּישׁ.

(עיב) عَابَ – 1. לָקָה בְּמוּם, נִפְגַּם, הִתְקַלְקֵל. 2. פָּסַל, פָּגַם, גִּנָּה, מָצָא דֹּפִי. عَابَتِ الآلَةُ הַמַּכְשִׁיר נִפְגַּם (הִתְקַלְקֵל). عَابَ فِعْلَ صَدِيقِهِ גִּנָּה אֶת מַעֲשֵׂה חֲבֵרוֹ. عَيَّبَ II 1. גִּנָּה, צִיֵּן לִגְנַאי, נָתַן דֹּפִי, בִּזָּה. 2. הֵבִישׁ, הוֹבִישׁ, הִכְלִים. 3. עָשָׂה אֶת־ לִפְגוּם, חָשַׁב אֶת־ לְפָסוּל. عَيْبٌ ج عُيُوبٌ. مَعَابٌ ج مَعَايِبُ 1. בּוּשָׁה, חֶרְפָּה, בִּזָּיוֹן. 2. מוּם, פְּגָם, לִקּוּי. عَيْبٌ جِسْمِيٌّ פְּגָם (מוּם) גּוּפָנִי. عَيْبٌ عَلَيْكَ! בּוֹשׁ וְהִכָּלֵם! يَا عَيْبَ الشُّوْم אוֹי לָהּ לְאוֹתָהּ בּוּשָׁה! عَيْبَةٌ ج عِيَبٌ 1. סַל, אַמְתַּחַת. 2. מַעֲשֶׂה מֵבִישׁ. مَعِيبٌ 1. פָּגוּם, לָקוּי. 2. מֵבִישׁ, מֵמִיט קָלוֹן. مَعْيُوبٌ פָּגוּם, מְקֻלְקָל, פָּסוּל.

(עיث) عَاثَ – הֶחֱרִיב, הִשְׁחִית, קִלְקֵל. عَاثَ فِي الأَرْضِ فَسَادًا שִׁחֵת אֶת דַּרְכּוֹ בָּאָרֶץ, עָשָׂה שַׁמּוֹת.

عِيدٌ ע' (עוד).

(עיר) عَارَ – عَيَّرَ II גִּנָּה, בִּזָּה, נָתַן דֹּפִי. عَيَّرَهُ بِالجَهْلِ גִּנָּה אוֹתוֹ עַל בּוּרוּתוֹ. عَايَرَ III אִמֵּד, בָּחַן לְפִי מִשְׁקָל אוֹ קְנֵה מִדָּה. عَارٌ בּוּשָׁה, חֶרְפָּה, כְּלִמָּה. عَيْرٌ ج عُيُورٌ وأَعْيَارٌ עָרוֹד, חֲמוֹר. عُيَيْرٌ חֲמוֹרוֹן. عُيَيْرٌ وَحْدِهِ פת' זְאֵב בּוֹדֵד. عِيرٌ ج عِيرَاتٌ שַׁיָּרָה. لَا فِي العِيرِ وَلَا فِي النَّفِيرِ אֵין לוֹ חֵלֶק וְנַחֲלָה ב־. عِيَارٌ ج عِيَارَاتٌ 1. קְנֵה מִדָּה, מִשְׁקָל חֻקִּי, מִדָּה, בָּסִיס לְמִשְׁקָל. 2. קָלִיבֶּר. عِيَارٌ نَارِيٌّ ج أَعْيِرَةٌ نَارِيَّةٌ כַּדּוּר, יְרִיָּה. عَيَّارٌ 1. אִישׁ מַסָּעוֹת. 2. רַמַּאי, נוֹכֵל. مِعْيَارٌ ج مَعَايِيرُ 1. קְרִיטֶרְיוֹן, קְנֵה מִדָּה נוֹרְמָטִיבִי, נוֹרְמָה, רָמָה, סְטַנְדַּרְט, תֶּקֶן. 2. מִשְׁקָל חֻקִּי. مِعْيَارُ المَعِيشَةِ רָמַת הַחַיִּים (הַמִּחְיָה). مَعْهَدُ المَعَايِيرِ وَالمَقَايِيسِ מְכוֹן הַתְּקָנִים. مِعْيَارِيٌّ תִּקְנִי, סְטַנְדַּרְטִי, נוֹרְמָטִיבִי.

عِيسٌ גְּמַלִּים ע' جَمَل.

عَيْسَلَانٌ יָקִינְטוֹן (צמח, hyacinth).

عِيسَى יֵשׁוּ. عِيسَوِيٌّ נוֹצְרִי.

(עיש) عَاشَ – 1. חַי, הָיָה בַּחַיִּים. 2. הִתְנַסָּה ב־, בִּלָּה (חיים, זמן וכו'). 3. عَلَى (אוֹ مِنْ) הִתְקַיֵּם עַל־. تَعِيشُ أَنْتَ! שֶׁתִּחְיֶה אַתָּה (בהודעת פטירה בעל פה). عَاشَ حَيَاتَهُ فِي בִּלָּה אֶת חַיָּיו ב־. عَيَّشَ II. أَعَاشَ IV 1. הִשְׁאִיר בַּחַיִּים. 2. הֶחֱיָה. 3. פִּרְנֵס, כִּלְכֵּל, קִיֵּם. عَايَشَ III חַי עִם־. عَايَشَهُ زَمَنًا طَوِيلًا חַי עִמּוֹ זְמַן רַב. تَعَيَّشَ V مِنْ. إِعْتَاشَ VIII שִׁחֵר לְמִחְיָתוֹ, הִתְפַּרְנֵס, הִתְקַיֵּם מ־. تَعَايَشُوا VI חָיוּ זֶה עִם זֶה בְּשָׁלוֹם. عَيْشٌ. عِيشَةٌ. مَعِيشَةٌ פַּרְנָסָה, קִיּוּם, מִחְיָה, מָזוֹן. عَيْشٌ מ' לֶחֶם. عَيْشُ الغُرَابِ מ' פִּטְרִיּוֹת. غُرْفَةُ المَعِيشَةِ חֲדַר מִשְׁפָּחָה. مُسْتَوَى المَعِيشَةِ רָמַת הַחַיִּים. عَيَّاشٌ מוֹכֵר לֶחֶם. مَعَاشٌ 1. סִגְנוֹן חַיִּים. 2. ج مَعَاشَاتٌ מַשְׂכֹּרֶת. 3. גִּמְלָאוֹת, פֶּנְסְיָה. أُحِيلَ عَلَى (إِلَى) المَعَاشِ יָצָא לְגִמְלָאוֹת. فِي المَعَاشِ גִּמְלַאי, פֶּנְסְיוֹנֵר. مَعِيشِيٌّ קִיּוּמִי, שֶׁל סִגְנוֹן חַיִּים. مُعَايَشَةٌ חַיִּים בְּצַוְתָּא, דּוּ־קִיּוּם (בשלום). إِعَاشَةٌ הֲזָנָה, תְּזוּנָה, קִיּוּם. تَعَايُشٌ דּוּ־קִיּוּם. تَعَايُشٌ سِلْمِيٌّ דּוּ־קִיּוּם בְּשָׁלוֹם.

عَيَّطَ II 1. צָרַח. 2. בָּכָה. عِيَاطٌ צְרִיחוֹת, בֶּכִי, הֲמֻלָּה.

(עיף) عَافَ – 1. בָּחַל ב־, מָאַס ב־. 2. נִבָּא (לפי מעוף ציפורים או עננים). 3. עָף, רִחֵף. عَافَ التَّدْخِينَ בָּחַל (מָאַס) בְּעִשּׁוּן. عَيْفٌ תִּעוּב, מְאִיסָה ב־. عِيَافَةٌ עִנּוּן, נִבּוּי, הַגָּדַת עֲתִידוֹת (לפי מעוף הציפורים). عَائِفٌ. مُتَعَيِّفٌ. عَيَّافٌ עוֹנֵן, מְעוֹנֵן, מַגִּיד עֲתִידוֹת, מְנַבֵּא.

عَيُّوقٌ 1. קַפֶּלָּה (כוכב, capella). أَبْعَدُ مِنْ مَنَاطِ العَيُّوقِ פת' כְּרָחוֹק מִזְרָח

מִמַּעֲרָב.

عَيْنٌ שֵׁם הָאוֹת ع בַּעֲרָבִית.

عَيَّنَ II 1. מִנָּה (לתפקיד), הִפְקִיד מִשְׂרָה בְּיַד־. 2. קָבַע, יִעֵד, יִחֵד, הִקְצָה, קָצַב. عَيَّنَ الأَهْدَافَ קָבַע (הִגְדִּיר) אֶת הַמַּטָּרוֹת. عَيَّنَهُ وَرِيثًا لَهُ מִנָּה אוֹתוֹ לְיוֹרְשׁוֹ. عَيَّنَ لَهُ مَبْلَغًا مِنَ المَالِ הִקְצָה (קָבַע, הִקְצִיב) לוֹ סְכוּם כֶּסֶף. عَايَنَ III 1. רָאָה אֶת־ בְּמוֹ עֵינָיו, הִשְׁקִיף, סָקַר, בָּחַן בְּמַבָּט עַיִן, הֵעִיף מַבָּט עַל־. 2. בָּדַק בְּדִיקָה רְפוּאִית. تَعَيَّنَ V 1. נִתְמַנָּה. 2. נִקְבַּע, הֻקְצָה, יֻחַד. 3. عَلَى הָיָה מֵחוֹבָתוֹ, שׁוּמָה עָלָיו. يَتَعَيَّنُ عَلَيْكَ أَنْ تَهْتَمَّ بِعَمَلِكَ שׁוּמָה עָלֶיךָ לִדְאֹג לַעֲבוֹדָתְךָ. عَيْنٌ ج عُيُون وأَعْيُنٌ 1. עַיִן. 2. מַבּוּעַ, מַעְיָן. 3. קוּף הַמַּחַט. 4. מְרַגֵּל. 5. (כֶּסֶף) מְזֻמָּן. 6. ج أَعْيَانٌ נִכְבָּד, נְשׂוּא פָּנִים. 7. חָבֵר הַסֶּנָט הַיַּרְדֵּנִי. عَيْنُ الإِبْرَةِ קוּף (חוֹר) הַמַּחַט. العَيْنُ بِالعَيْنِ עַיִן תַּחַת עַיִן. عَيْنٌ سِحْرِيَّةٌ עֵינִית (בדלת). عُيُونُ الشِّعْرِ מֵיטַב (פְּנִינֵי) הַשִּׁירָה. عَيْنِي عَلَيْكَ! חֲבָל לִי עָלֶיךָ. عَيْنِي عَيْنُكَ בְּגָלוּי, לְאוֹר הַשֶּׁמֶשׁ, בְּלִי בּוּשָׁה. أَصْبَحَ أَثَرًا بَعْدَ عَيْنٍ ע' أَثَر. حَافِظُ العَيْنِ לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן. شَاهِدُ عَيْنٍ עֵד רְאִיָּה. عَلَى أَعْيُنِ النَّاسِ לְעֵינֵי הַבְּרִיּוֹת. فَرْضُ عَيْنٍ ע' فَرْض. قَرَّتْ عَيْنُهُ שָׂמַח שִׂמְחָה רַבָּה, הָיָה שְׂבַע רָצוֹן. كَبُرَ فِي عَيْنِهِ עָלָה בְּעֵינָיו. مَلَأَ عَيْنَهُ הָיָה מְרֻצֶּה מִמֶּנּוּ. نَزَلَ مِنْ عَيْنِهِ יָרַד בְּעֵינָיו. هُوَ عَيْنُهُ (بِعَيْنِهِ) הוּא בִּכְבוֹדוֹ וּבְעַצְמוֹ. العَيْنُ بَصِيرَةٌ وَاليَدُ قَصِيرَةٌ פת' הָעַיִן רוֹאָה וְהַיָּד קְצָרָה מִלְּהוֹשִׁיעַ. بِعَيْنٍ تَرَانِي يَا جَمِيلُ أَرَاكَ פת' בַּמִּדָּה שֶׁאָדָם מוֹדֵד בָּהּ מוֹדְדִין לוֹ. عَيْنًا בִּמְזֻמָּן. إِشْتَرَيْتُ بِالعَيْنِ لَا بِالدَّيْنِ קָנִיתִי בִּמְזֻמָּן לֹא בְּהַקָּפָה. عَيْنِيٌّ עֵינִי, שֶׁל עַיִן. قِيمَةٌ عَيْنِيَّةٌ עֵרֶךְ מַמָּשִׁי (ריאלי). عَيْنِيَّةٌ זֶהוּת. عَيِّنٌ מָהִיר לִבְכּוֹת, בַּכְיָן. عَيِّنَةٌ ج عَيِّنَاتٌ 1. דֻּגְמָה. 2. מִדְגָּם. عُوَيْنَاتٌ מִשְׁקָפַיִם. مَعِينٌ מַעְיָן, עַיִן, מַבּוּעַ. لَا يَنْضُبُ لَهُ مَعِينٌ כְּמַעְיָן הַמִּתְגַּבֵּר. تَعْيِينٌ 1. מִנּוּי. 2. קְבִיעָה. 3. עִצּוּב. 4. הַקְצָאָה, הַקְצָבָה. مُعَايَنَةٌ 1. בְּדִיקָה רְפוּאִית. 2. הַשְׁגָּחָה. عِيَانٌ עֵדוּת רְאִיָּה. بَدَا لِلْعِيَانِ נִרְאָה לָעַיִן בְּעָלִיל. شَاهِدُ عِيَانٍ עֵד רְאִיָּה. العِيَانُ لَا يَحْتَاجُ إِلَى البَيَانِ פת' אֵינָהּ דּוֹמָה רְאִיָּה לִשְׁמִיעָה, אֵין מַרְאֵה עֵינַיִם כַּהֲלוֹךְ נָפֶשׁ. مُعَيَّنٌ 1. מְמֻנֶּה, שֶׁנִּקְבַּע, קָבוּעַ, מְתֻכְנָן. 2. מְעֻיָּן, רוֹמְבּוּס (בהנדסה).

غ

غ ע'. הָאוֹת הַתְּשַׁע עֶשְׂרֵה בָּא"ב הָעֲרָבִי, שְׁמָהּ غَيْن עַ'יְן וְהִיא אוֹת חִכִּית חוֹכֶכֶת.

غَائِبٌ. غَائِبَةٌ ע' (غيب).

غَابَ. غَابَةٌ ע' (غيب).

غَاثَ ע' (غوث).

غَادَةٌ ע' (غيد).

غَارٌ ע' (غور).

غَازٌ ج غَازَاتٌ 1. גַּז. 2. בֶּנְזִין, דֶּלֶק. غَازُ الاسْتِصْبَاحِ ע' صبح. غَازَاتٌ سَامَّةٌ גַּזִּים רְעִילִים. غَازٌ طَبِيعِيٌّ גַּז טִבְעִי (לבישול וכו'. מופק ישירות מהטבע). غَازَاتٌ خَامِلَةٌ (نَادِرَةٌ) גַּזִּים אֲדִישִׁים (אֲצִילִים). مَشْرُوبَاتٌ غَازِيَّةٌ מַשְׁקָאוֹת מוּגָזִים. غَزُوزَةٌ גָּזוֹז.

غَالٌ ج غَالَاتٌ מַנְעוּל.

غَالِيرِي (جَالِيرِي) .It גָּלֶרְיָה.

غَامَا G 1. גַּמָּה (האות השלישית ביוונית). 2. סֻלָּם הַצְּלִילִים (במוזיקה). أَشِعَّةُ غَامَا קַרְנֵי גַּמָּה (גלים אלקטרומגנטיים המוקרנים על גידולים ממאירים).

غَايَةٌ ע' (غيي).

غَبَّ ـِ תָּקַף פַּעַם בְּיוֹמַיִם (קדחת). غِبٌّ 1. מִדֵּי פַּעַם. 2. תּוֹצָאָה, סוֹף. زَارَهُ غِبًّا בִּקְּרוֹ מִדֵּי פַּעַם. زُرْ غِبًّا تَزْدَدْ حُبًّا פת' הוֹקֵר רַגְלְךָ מִבֵּית רֵעֶךָ פֶּן יִשְׂבָּעֲךָ וּשְׂנֵאֶךָ. مَغَبَّةٌ תּוֹצָאָה, סוֹף. وَخِيمُ الْمَغَبَّةِ הֲרֵה אָסוֹן (צָרוֹת). غَبَبٌ ج أَغْبَابٌ פִּימָה, סֶרַח הַבָּשָׂר (בסנטר). סֶרַח עוֹדֵף.

غَبَرَ ـُ 1. חָלַף, כָּלָה, עָבַר, הָלַךְ לוֹ, נֶעֱלַם. 2. נִשְׁאַר. فَأَنْجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ק' וַנַּצִּילֵהוּ וְאֶת בֵּיתוֹ מִלְּבַד אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר הָיְתָה מִן הַנִּשְׁאָרִים (הַנּוֹתָרִים). غَبِرَ ـَ הֶעֱלָה אָבָק. غَبَّرَ II 1. עִפֵּר, אִבֵּק. 2. כִּסָּה בְּעָפָר. 3. רִסֵּס. أَغْبَرَ IV 1. הֵפִיץ אָבָק. 2. הָיָה אַפְרוּרִי. تَغَبَّرَ V הִתְעַפֵּר, הִטַּנֵּף בְּאָבָק. اِغْبَرَّ IX 1. הֶאֱפִיר, הָיָה עָפֹר. 2. הֶעֱלָה אָבָק. غُبْرَةٌ אַפְרוּרִיּוּת. غَبَرَةٌ אָבָק. غُبَارٌ 1. אָבָק. 2. אֹבֶךְ. غُبَارٌ نَوَوِيٌّ (ذَرِّيٌّ) נְשֹׁרֶת רַדְיוֹאַקְטִיבִית. لَا غُبَارَ عَلَيْهِ אֵין בּוֹ טַעַם לִפְגָם, לְלֹא רְבָב, נָקִי. لَا يُشَقُّ لَهُ غُبَارٌ ע' شقّ. أَغْبَرُ ج غُبْرٌ נ' غَبْرَاءُ 1. אָפֹר, אַפְרוּרִי. 2. חוֹלֵף, עוֹבֵר. يَوْمٌ أَغْبَرُ יוֹם שָׁחֹר (הֲרֵה אֲסוֹנוֹת). الْغَبْرَاءُ תֵּבֵל, הָאָרֶץ, הָאֲדָמָה. غَابِرٌ ج غَوَابِرُ שֶׁחָלַף, חוֹלֵף, קוֹדֵם. الْمَجْدُ الْغَابِرُ תִּפְאֶרֶת הֶעָבָר. غُبَيْرَةٌ ج غُبَيْرَاتٌ נֶבֶג (בצמחים).

غَبَسٌ חשֶׁךְ.

غَبَشٌ דִּמְדּוּמֵי שַׁחַר, סוֹף הַלַּיְלָה, אַפְלוּלִית.

غَبَطَ ـِ 1. קִנֵּא בּ־ וְאִחֵל שֶׁיִּהְיֶה מַצָּבוֹ כְּשֶׁלּוֹ. 2. שָׂמַח בְּשִׂמְחַת־. اِغْتَبَطَ VIII שָׂמַח, הָיָה שְׂבַע רָצוֹן, הָיָה מְרֻצֶּה. غِبْطَةٌ שְׂבִיעוּת רָצוֹן, שִׂמְחָה. بَدَا فِي مُنْتَهَى الْغِبْطَةِ נִרְאָה בְּשִׂיא שְׂבִיעוּת הָרָצוֹן. صَاحِبُ الْغِبْطَةِ כְּבוֹד הַפַּטְרִיאַרְךְ. مُغْتَبِطٌ שָׂמֵחַ, מְרֻצֶּה, שְׂבַע רָצוֹן. غَبِيطٌ אֻכָּף (של גמל) ע' رَحْل.

غَبَنَ ـِ הוֹנָה, רִמָּה, הִפְחִית בְּמִשְׁקָל, עָשַׁק, קִפַּח. تَغَابَنُوا VI רִמּוּ אֵלֶּה אֶת אֵלֶּה. غَبْنٌ הוֹנָאָה, תַּרְמִית, עֹשֶׁק. غَبْنٌ فَاحِشٌ הוֹנָאַת מָמוֹן נִפְשַׁעַת (באסלאם). غَبَنٌ טִפְּשׁוּת. تَغَابُنٌ הוֹנָאָה הֲדָדִית. يَوْمُ التَّغَابُنِ יוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים. مَغْبُونٌ עָשׁוּק, מְרֻמֶּה. رَجَعَ بِصَفْقَةِ الْمَغْبُونِ נָחַל אַכְזָבָה, חָזַר בְּמַפַּח נֶפֶשׁ.

(غبو) غَبِيَ ـَ 1. נִבְעַר, נַעֲשָׂה בַּעַר, הָיָה טִפֵּשׁ. 2. לֹא יָדַע, לֹא הֵבִין, לֹא תָּפַס. تَغَابَى VI عَنْ הִתְנַכֵּר ל־, הִתְעַלֵּם מ־, עָשָׂה עַצְמוֹ כְּלֹא מַכִּיר אוֹ יוֹדֵעַ. غَبِيٌّ ج أَغْبِيَاءُ עַם הָאָרֶץ, בַּעַר, בּוּר, כְּסִיל, מְטֻמְטָם. غَبَاءٌ. غَبَاوَةٌ בּוּרוּת, טִפְּשׁוּת, בַּעֲרוּת, אִי יְדִיעָה. غَبْوَةٌ. غُبْوَةٌ 1. הֶסַּח הַדַּעַת. 2. חִידָה.

غَثَّ ـِ 1. רָזָה, כָּחַשׁ, הִדַּלְדֵּל. 2. הִתְקַלְקֵל, נִשְׁחַת. 3. הִתְבַּלָּה. غَثٌّ. غَثِيثٌ קָלוּשׁ, דַּל, בָּלֶה, לָקוּי, כָּחוּשׁ. أُسْلُوبٌ غَثٌّ סִגְנוֹן לָקוּי (קָלוּשׁ). لَا يُمَيِّزُ بَيْنَ الْغَثِّ وَالسَّمِينِ אֵינוֹ מַבְחִין בֵּין הָרַע לַטּוֹב. غَثَاثَةٌ רָזוֹן, קְלִישׁוּת.

غَثِيَ ـَ غَثَا ـُ עָמַד לְהָקִיא, חָשׁ בְּחִילָה. غُثَاءٌ קֶצֶף (על פני המים). غَثَيَانٌ בְּחִילָה, הֲקָאָה.

غَجَرِيٌّ ج غَجَرٌ צוֹעֲנִי ע' نَوَرِيّ.

غُدَّةٌ ج غُدَدٌ בַּלּוּטָה. الْغُدَّةُ الدَّرَقِيَّةُ، الصَّمَّاءُ، الصَّنَوْبَرِيَّةُ، الْكُظْرِيَّةُ، النُّكَفِيَّةُ ע' שם. غُدَدِيٌّ שֶׁל בַּלּוּטָה.

غَدَرَ ـِ بِـ בָּגַד ב־, מָעַל בָּאֵמוּן, הוֹנָה, סָבַב בְּכַחַשׁ. غَادَرَ III עָזַב, הָלַךְ, הִסְתַּלֵּק, יָצָא. غَدْرٌ בְּגִידָה, מְעִילָה בָּאֵמוּן, הוֹנָאָה. غَدِيرٌ ج غُدُرٌ وغُدْرَانٌ נַחַל מַיִם, פֶּלֶג. غَدِيرَةٌ ج غَدَائِرُ ע' (ضفر) ضَفِيرَة. غَدَّارٌ בּוֹגְדָנִי, מוֹעֵל בָּאֵמוּן. غَدَّارَةٌ ج غَدَّارَاتٌ אֶקְדָּח (גדול). غَادِرٌ בּוֹגֵד. مَغْدُورٌ הָרוּג, נִרְצָח, חָלָל. مُغَادَرَةٌ עֲזִיבָה, יְצִיאָה, הֲלִיכָה מִמָּקוֹם.

غَدَقَ ـِ 1. נִרְטַב. 2. יָרַד (גשם). 3. רָוַח (פרנסה, חיים וכו'). أَغْدَقَ IV عَلَى הִגְדִּישׁ, שָׁפַע, הִשְׁפִּיעַ עַל־, נָתַן לָרֹב (בִּנְדִיבוּת). غَدِقٌ. مُغْدِقٌ שׁוֹפֵעַ, נוֹתֵן לָרֹב. غَدَقٌ מַיִם שׁוֹפְעִים (מְרֻבִּים).

(غدو. غدي) غَدَا ـُ 1. הָלַךְ (בָּא) בַּבֹּקֶר. 2. הֵחֵל, הִתְחִיל. 3. הָפַךְ ל־, נִהְיָה, נַעֲשָׂה. غَدَتِ الْمِنْطَقَةُ خَضْرَاءَ הָאֵזוֹר הָפַךְ לְיָרֹק. غَدَا يَكْتُبُ الْقِصَصَ הֵחֵל לִכְתֹּב סִפּוּרִים. غَدَا وَرَاحَ הָלַךְ וָשָׁב אָנֶה וָאָנָה. غَدَّى II הִגִּישׁ ל־ אֲרוּחַת צָהֳרַיִם. تَغَدَّى V אָכַל אֲרוּחַת צָהֳרַיִם. غَدٌ מָחָר, יוֹם הַמָּחֳרָת. غَدًا. فِي الْغَدِ מָחָר. عَالَمُ الْغَدِ עוֹלָם הֶעָתִיד, הֶעָתִיד לָבוֹא. إِنَّ غَدًا لِنَاظِرِهِ قَرِيبٌ פת' עוֹד חָזוֹן לַמּוֹעֵד. الْيَوْمَ خَمْرٌ وَغَدًا أَمْرٌ פת' ע' خَمْر. غَدَاءٌ ج أَغْدِيَةٌ 1. אֲרוּחַת צָהֳרַיִם. 2. פַּת

שַׁחֲרִית, אֲרוּחַת בֹּקֶר. غَدَاةٌ ج غَدَوَاتٌ 1. בֹּקֶר. 2. יוֹם הַמָּחֳרָת. غُدُوٌّ לֶכֶת. فِي غُدُوِّهِ وَرَوَاحِهِ בְּלֶכְתּוֹ וּבְבוֹאוֹ, בְּכָל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה, בְּכָל עֵת.

غَذَّ ـِ 1. הִפְחִית. 2. נָטַף דָּם וּמֻגְלָה. أَغَذَّ IV הֵחִישׁ (צעדיו), מִהֵר. أَغَذَّ فِي السَّيْرِ הֵחִישׁ (הִרְחִיב) צְעָדָיו.

(غذو) غَذَا ـُ بِـ הֵזִין אֶת־ ב־. غَذَّى II بِـ הֵזִין, הֶאֱכִיל ב־, סִפֵּק (צרכיו), כִּלְכֵּל. غَذَّى الحَاسُوبَ بِالْمُعْطَيَاتِ הֵזִין אֶת הַמַּחְשֵׁב בִּנְתוּנִים. تَغَذَّى V. إِغْتَذَى VIII عَلَى נִזּוֹן, אָכַל, נִתְכַּלְכֵּל, הִתְפַּרְנֵס מ־. غَذْوٌ הֲזָנָה. غِذَاءٌ ج أَغْذِيَةٌ מָזוֹן, אֹכֶל, דִּבְרֵי מַאֲכָל, צָרְכֵי מָזוֹן. غِذَائِيٌّ שֶׁל מָזוֹן, תְּזוּנָתִי. مَوَادُّ غِذَائِيَّةٌ מִצְרְכֵי מָזוֹן. وَحْدَةٌ غِذَائِيَّةٌ קָלוֹרְיָה ע' (حر) حُرَيْرَة. تَغْذِيَةٌ הֲזָנָה, הַאֲכָלָה, סִפּוּק צָרְכֵי מָזוֹן. تَغْذِيَةُ الحَاسُوبِ הֲזָנַת הַמַּחְשֵׁב (בנתונים). تَغْذِيَةٌ مُرْتَدَّةٌ (رَاجِعَةٌ) מָשׁוֹב. سُوءُ تَغْذِيَةٍ תַּת תְּזוּנָה. أَخِصَّائِيُّ التَّغْذِيَةِ תְּזוּנַאי, דִּיאֶטָן. مُغَذِّ(ي) ج مُغَذِّيَاتٌ מֵזִין.

غَرَّ ـُ 1. הִטְעָה, הִתְעָה, רִמָּה, הוֹנָה, הוֹלִיךְ שׁוֹלָל, הִשְׁלָה. 2. הֵסִית, פִּתָּה, הִשִּׂיא. 3. נִבְעַר, הָיָה חֲסַר נִסָּיוֹן, לֹא יָדַע. غَرَّرَ بِـ 1. הוֹנָה, פִּתָּה, הִדִּיחַ. 2. סִכֵּן (את עצמו), הִסְתַּכֵּן. غَرَّرَ بِنَفْسِهِ وَمَالِهِ סִכֵּן אֶת עַצְמוֹ וְאֶת רְכוּשׁוֹ. غَرَّرَ بِهِ أَصْحَابُهُ הוֹנוּ (פִּתּוּ) אוֹתוֹ יְדִידָיו. إِغْتَرَّ VIII 1. רֻמָּה, הוּלַךְ שׁוֹלָל. 2. הָיָה יָהִיר. إِغْتَرَّ بِمَظْهَرِهِ הוֹפָעָתוֹ הוֹלִיכָה אוֹתוֹ שׁוֹלָל. غَرٌّ חֹד הַחֶרֶב. غِرٌّ ج أَغْرَارٌ 1. חֲסַר נִסָּיוֹן, פֶּתִי, תָּם, "יָרֹק". 2. טִירוֹן (בצבא). دَوْرَةُ أَغْرَارٍ קוּרְס טִירוֹנוּת. غُرَّةٌ ج غُرَرٌ 1. לֹבֶן בְּמֵצַח הַסּוּס. 2. מוֹלָד, רֹאשׁ חֹדֶשׁ (יַרְחִי). 3. מֵיטָב, מִבְחָר. 4. אֲגַמִּית (עוף מים). غُرَّةُ رَمَضَانَ מוֹלַד חֹדֶשׁ רַמַדַאן (שלפיו מתחיל צום רמדאן). مِنْ غُرَرِ الشِّعْرِ מִמֵּיטַב הַשִּׁירָה, מִפְאַר הַשִּׁירָה. غِرَّةٌ הֶסַּח דַּעַת, הַפְתָּעָה. عَلَى حِينِ غِرَّةٍ בְּמַפְתִּיעַ, בְּאֹפֶן בִּלְתִּי צָפוּי. غُرُورٌ 1. יְהִירוּת, גַּאַוְתָנוּת, הִתְרַבְרְבוּת. 2. פִּתּוּי. الغُرُورُ بِالنَّفْسِ זְחִיחוּת דַּעַת, שְׂבִיעוּת רָצוֹן עַצְמִית. غَرُورٌ זו"נ 1. מַתְעֶה, מַשְׁלֶה. 2. מְפַתֶּה. غَرِيرٌ ج أَغِرَّةٌ חֲסַר נִסָּיוֹן, פֶּתִי. شَابٌّ غَرِيرٌ עֶלֶם תְּמִים (נָאִיבִי). غِرَارٌ 1. נֹהַג, דֶּרֶךְ, דֻּגְמָה. 2. מְעַט, קְצָת. عَلَى غِرَارِ أَبِيهِ לְפִי דַּרְכּוֹ שֶׁל אָבִיו. يَنَامُ غِرَارًا יָשֵׁן מְעַט. غَرَّارٌ מַרְבֶּה לְהַטְעוֹת, מַשְׁלֶה, נוֹכֵל, רַמַּאי. غِرَارَةٌ שַׂק גָּדוֹל ע' (زكب) زَكِيبَة. جُوَال. أَغَرُّ ج غُرٌّ وَغُرَّانٌ נ' غَرَّاءُ 1. בּוֹהֵק, מַזְהִיר, לָבָן. 2. בַּעַל בְּעַמָּיו, רַם מַעֲלָה, נָדִיב. صَحِيفَةُ الأَهْرَامِ الغَرَّاءُ עִתּוֹן אַלְאַהְרַאם הַמְפֹאָר. فَرَسٌ أَغَرُّ סוּס עִם לֹבֶן בְּמִצְחוֹ. مَغْرُورٌ יָהִיר, שַׁחְצָן.

غْرَام. جْرَام F גְּרַם (יחידת משקל).

غْرَانِيت. جْرَانِيت It. גְּרָנִיט, שַׁחַם.

غَرَبَ ـُ 1. נֶעֱלַם. 2. שָׁקַע (שמש). 3. עָזַב, נָטַשׁ, הָלַךְ לוֹ. 4. הָלַךְ לַנֵּכָר. أُغْرُبْ عَنْ وَجْهِي! כַּלֵּה, לֵךְ לְךָ! סוּר מִמֶּנִּי! غَرَبَ عَنِ البَالِ נֶעֱלַם מִן הַמַּחְשָׁבָה (מִן הַלֵּב). لَا يَغْرُبُ عَنْكَ أَنَّهُ לֹא נֶעֱלַם מִמְּךָ כִּי־. غَرَّبَ II 1. נָסַע (הָלַךְ) מַעֲרָבָה. 2. הָלַךְ לוֹ, יָצָא. 3. יָצָא לַנֵּכָר. 4. הִרְחִיק, סִלֵּק. شَرَّقَ وَغَرَّبَ ע' شَرَّقَ. أَغْرَبَ IV 1. עָשָׂה מַעֲשֶׂה מוּזָר. 2. יָצָא מַעֲרָבָה. أَغْرَبَ فِي الضَّحِكِ פָּרַץ בִּצְחוֹק, צָחַק מֵאֹזֶן לְאֹזֶן. تَغَرَّبَ V 1. הִגֵּר מִמּוֹלַדְתּוֹ. 2. עָשָׂה מַעֲשֶׂה מוּזָר. 3. הִתְמַעֲרֵב, קִבֵּל אֶת מִנְהֲגֵי הַמַּעֲרָב. إِغْتَرَبَ VIII 1. חָשׁ הִתְנַכְּרוּת. 2. הִגֵּר, חַי בַּנֵּכָר. إِسْتَغْرَبَ X הִשְׁתּוֹמֵם, חָשַׁב לְמוּזָר, הִשְׁתָּאָה, הִתְפַּלֵּא, תָּמַהּ. غَرْبٌ 1. מַעֲרָב, מְבוֹא שֶׁמֶשׁ. 2. חֹד. 3. עֵרוּת, פְּזִיזוּת (של נעורים), מֶרֶץ. الغَرْبُ הַמַּעֲרָב. فَلَّ غَرْبَهُ הִכְנִיעוֹ, גָּדַע אֶת קַרְנוֹ. غَرْبِيٌّ מַעֲרָבִי. الطَّوَائِفُ المَسِيحِيَّةُ الغَرْبِيَّةُ הָעֵדוֹת הַנּוֹצְרִיּוֹת הַמַּעֲרָבִיּוֹת (קתולים, מרונים, פרוטסטנטים). غُرْبَةٌ חַיִּים בַּנֵּכָר, גָּלוּת. غُرَابٌ ج غِرْبَانٌ עוֹרֵב. غُرَابُ البَيْنِ ע' بَيْن. غَرِيبٌ ج غُرَبَاءُ 1. זָר, אַחֵר, לֹא קָרוֹב, נָכְרִי. 2. מוּזָר, מְשֻׁנֶּה, בִּלְתִּי רָגִיל. 3. מַפְלִיא, מְסַקְרֵן. 4. לֹא מוּבָן, סָתוּם. غَرِيبُ الأَطْوَارِ ע' طَوْر. رَأْيٌ غَرِيبٌ רַעְיוֹן מוּזָר (מְשֻׁנֶּה). وَجْهٌ غَرِيبٌ פָּנִים לֹא מֻכָּרוֹת. مَادَّةٌ غَرِيبَةٌ חֹמֶר חִיצוֹנִי (זָר). غَرِيبَةٌ ج غَرَائِبُ 1. מוּזָרוּת. 2. קוּרְיוֹז, דָּבָר מֻפְלָא, מְעַנְיֵן, מַתְמִיהַּ. غَرَائِبُ الدَّهْرِ הַפְתָּעוֹת הַזְּמַן, מִפְלְאוֹת הַחַיִּים. غُرُوبٌ שְׁקִיעָה. غُرُوبِيٌّ שֶׁל שְׁקִיעַת הַחַמָּה. تَوْقِيتٌ غُرُوبِيٌّ קְבִיעַת הַזְּמַן לְפִי שְׁקִיעַת הַחַמָּה (כמו בסעודיה) ע' (زول) زَوَالِيّ. غَرَابَةٌ מוּזָרוּת, תְּמִהוּנוּת. لَا غَرَابَةَ فِي أَنْ אֵין תֵּמַהּ (פֶּלֶא) ב־. مَغْرِبٌ ج مَغَارِبُ שְׁקִיעָה, מְקוֹם שְׁקִיעַת הַחַמָּה, מַעֲרָב, עֶרֶב. صَلَاةُ المَغْرِبِ עַרְבִית, תְּפִלַּת מַעֲרִיב. المَغْرِبُ מָרוֹקוֹ. المَغْرِبُ العَرَبِيُّ الكَبِيرُ מְדִינוֹת צְפוֹן אַפְרִיקָה. مَغْرِبِيٌّ ج مَغْرِبِيُّونَ وَمَغَارِبَةٌ מָרוֹקָנִי, צְפוֹן אַפְרִיקָנִי. تَغْرِيبٌ. تَمَغْرُبٌ הִתְמַעַרְבוּת, טְמִיעָה בְּתַרְבּוּת הַמַּעֲרָב. إِغْتِرَابٌ 1. חַיִּים בַּנֵּכָר. 2. זָרוּת, נִכּוּר. إِسْتِغْرَابٌ תִּמָּהוֹן, הִשְׁתּוֹמְמוּת, פְּלִיאָה, מְבוּכָה. غَارِبٌ ج غَوَارِبُ גַּב הַסּוּס אוֹ הַגָּמָל, שֶׁכֶם. أَلْقَى (أَطْلَقَ) الحَبْلَ عَلَى الغَارِبِ ע' حَبْل. مُغَرَّبٌ 1. מֻרְחָק מִמּוֹלַדְתּוֹ. 2. מְנֻכָּר. مُغْتَرِبٌ 1. גּוֹלֶה. 2. מְנֻכָּר. مُؤْتَمَرُ المُغْتَرِبِينَ וְעִידַת הַגּוֹלִים. مُسْتَغْرِبٌ תָּמֵהַּ, מִשְׁתּוֹמֵם. مُسْتَغْرَبٌ מוּזָר, מְעוֹרֵר תְּמִיהָה, לֹא רָגִיל, מְשֻׁנֶּה.

غَرْبَلَ 1. נִפָּה (קמח וכו'). 2. חָשַׂף, בָּחַן וְטִהֵר. مَنْ غَرْبَلَ النَّاسَ نَخَلُوهُ פת' כָּל הַמְּדַבֵּר בִּבְנֵי אָדָם בְּנֵי אָדָם יְדַבְּרוּ בּוֹ. غِرْبَالٌ כְּבָרָה, נָפָה. غَرْبَلَةٌ 1. נִפּוּי. 2. בְּדִיקָה, בֵּרוּר, מִיּוּן.

غَرِدَ ـَ غَرَّدَ II. تَغَرَّدَ V רָן, זִמֵּר, שָׁר. غَرِيدٌ. مُغَرِّدٌ מְזַמֵּר, שָׁר (ציפור). طَائِرٌ مُغَرِّدٌ צִפּוֹר שִׁיר. أُغْرُودَةٌ ج أَغَارِيدُ. تَغْرِيدٌ רִנָּה, זִמְרָה, רְנָנָה. تَغْرِيدُ البُلْبُلِ שִׁירַת הַזָּמִיר.

غَرَزَ ـِ غَرَّزَ II 1. תָּקַע, נָעַץ, דָּקַר. 2. חָרַז, הִשְׁחִיל. 3. נָטַע, שָׁתַל. أَغْرَزَ IV 1. תָּקַע, נָעַץ, דָּקַר. 2. הֶחְדִּיר, הִכְנִיס. تَغَرَّزَ V. إِغْتَرَزَ VIII נִתְקַע עָמֹק, חָדַר

פְּנִימָה, נִכְנַס. إِغْتَرَزَ السَّيْرُ עָמַד לָלֶכֶת. غَرْزٌ מִשְׁוֶרֶת ע' (ركب) رِكَابٌ. غُرْزَةٌ ج غُرَزٌ 1. תֶּפֶר, חִבּוּר עַל יְדֵי תְּפִירָה. 2. דְּקִירָה. 3. מ' מְאוּרֶת חֲשִׁישׁ, מַחְשָׁשָׁה. غَرِيزَةٌ ج غَرَائِزُ 1. יֵצֶר, אִינְסְטִינְקְט. 2. טֶבַע. 3. נְטִיָּה. غَرِيزَةُ الْبَقَاءِ יֵצֶר הַקִּיּוּם (הַהִשָּׂרְדוּת). الغَرِيزَةُ الجِنْسِيَّةُ יֵצֶר הַמִּין. تَحَكَّمَ فِي غَرَائِزِهِ כָּבַשׁ אֶת יִצְרוֹ. غَرِيزِيٌّ יִצְרִי, אִינְסְטִינְקְטִיבִי. فِعْلٌ غَرِيزِيٌّ פְּעֻלָּה (הִתְנַהֲגוּת) אִינְסְטִינְקְטִיבִית. مَغْرَزٌ מ' ج مَغَارِزُ מַעֲשֵׂה קִנְדֵּס, מְשׁוּבָה.

غَرَسَ ـِ أَغْرَسَ IV 1. נָטַע, שָׁתַל. 2. נָעַץ, הֶחְדִּיר. غَرَسَ فِيهِ حُبَّ الوَطَنِ נָטַע (הֶחְדִּיר) בּוֹ אַהֲבַת מוֹלֶדֶת. إِنْغَرَسَ VII 1. נִטַּע. 2. נִנְעַץ, הָחְדַּר. غَرْسٌ ج أَغْرَاسٌ 1. נְטִיעָה. 2. נֶטַע. غِرْسٌ ج أَغْرَاسٌ שְׁתִיל. غِرَاسٌ עוֹנַת הַנְּטִיעוֹת. غِرَاسَةٌ 1. גִּדּוּל, נְטִיעָה. 2. חֹטֶר, נֵצֶר (של דקל וכו'). مَغْرِسٌ ج مَغَارِسُ מַטָּע, מְקוֹם הַנְּטִיעָה.

(غرض) أَغْرَضَ IV פָּעַל לְמִמּוּשׁ מַטָּרָה. تَغَرَّضَ V נָטָה לְ־, נָשָׂא פָּנִים לְ־. غَرَضٌ ج أَغْرَاضٌ 1. תַּכְלִית, מַטָּרָה, כַּוָּנָה, כִּוּוּן, מְגַמָּה, נְטִיָּה. 2. מַשּׂוֹא פָּנִים, מִשְׁפָּט קָדוּם. أَغْرَاضُ الشِّعْرِ נוֹשְׂאֵי הַשִּׁירָה. غَرَضِيٌّ מְגַמָּתִי. تَغَرُّضٌ אִינְטֶרֶסַנְטִיּוּת, מַשּׂוֹא פָּנִים, מִשְׁחָדוּת. مُغْرِضٌ. مُتَغَرِّضٌ מְשֻׁחָד, מְגַמָּתִי, בַּעַל נְטִיּוֹת (פְּנִיּוֹת), אִינְטֶרֶסַנְט, בַּעַל דָּבָר.

غَرْغَرَ. تَغَرْغَرَ גִּרְגֵּר גְּרוֹנוֹ בִּתְרוּפָה. غَرْغَرَةٌ גִּרְגּוּר. غِرْغِرَةٌ ج غِرْغِرٌ פְּנִינִיָּה (עוף).

غَرَفَ ـِ إِغْتَرَفَ VIII 1. שָׁאַב, דָּלָה. 2. יָצַק (במצקת). غُرْفَةٌ ج غُرَفٌ 1. חֶדֶר. 2. שְׁאִיבָה, דְּלִיָּה. غُرْفَةُ اسْتِقْبَالٍ חֲדַר אוֹרְחִים, חֲדַר קַבָּלַת אוֹרְחִים. غُرْفَةُ انْتِظَارٍ חֲדַר הַמְתָּנָה. الغُرْفَةُ التِّجَارِيَّةُ לִשְׁכַּת הַמִּסְחָר. غُرْفَةُ السُّفْرَةِ (الطَّعَامِ) חֲדַר אֹכֶל. غُرْفَةُ العَمَلِيَّاتِ חֲדַר מִבְצָעִים. بَيْنَ الغُرَفِ وَالجُدْرَانِ בְּסִתְרֵי סְתָרִים, בְּחַדְרֵי חֲדָרִים. وَهُمْ فِي الغُرُفَاتِ آمِنُونَ ק' וְהֵם בַּעֲלִיּוֹת הַחֲדָרִים בְּטוּחִים. غَرَّافٌ ج غَرَارِيفُ 1. גַּלְגַּל מַיִם. 2. שׁוֹפֵעַ מַיִם (נהר). مِغْرَفَةٌ ج مَغَارِفُ מַצֶּקֶת, תַּרְוָד, כַּף מְבַשְּׁלִים.

غَرِقَ ـَ 1. טָבַע, שָׁקַע (במים וכו'), צָלַל וְאָבַד, הוּצַף, נִשְׁטַף בְּזֶרֶם. 2. הִתְעַמֵּק, נִכְנַס בְּעָבְיֵי הַקּוֹרָה. غَرِقَ فِي دُيُونِهِ שָׁקַע בְּחוֹבוֹתָיו. غَرِقَ فِي شِبْرِ مَاءٍ טָבַע בִּצְלוֹחִית מַיִם, לֹא נָהַג בְּחָכְמָה. غَرَّقَ II. أَغْرَقَ IV הִטְבִּיעַ, שִׁקַּע, הֵצִיף, הֵמִית בִּטְבִיעָה. أَغْرَقَ السُّوقَ بِالبِضَاعَةِ הֵצִיף אֶת הַשּׁוּק בִּסְחוֹרָה. أَغْرَقَ فِي الضَّحِكِ צָחַק צְחוֹק מְהַדְהֵד. تَغَرَّقَ V הָטְבַּע, הוּצַף. إِسْتَغْرَقَ X 1. שָׁקַע. 2. שָׁקַע רֹאשׁוֹ וְרֻבּוֹ בְּ־, הִתְעַמֵּק בְּ־. 3. נִמְשַׁךְ, אָרַךְ. 4. הִפְרִיז, הִפְלִיג בְּ־. إِسْتَغْرَقَتِ الزِّيَارَةُ يَوْمَيْنِ הַבִּקּוּר נִמְשַׁךְ יוֹמַיִם. إِغْرَوْرَقَ נִמְלָא, נִשְׁטַף. إِغْرَوْرَقَتْ عَيْنَاهُ بِالدُّمُوعِ עֵינָיו נִשְׁטְפוּ (נִמְלְאוּ) דְּמָעוֹת. غَرِيقٌ ج غَرْقَى 1. טוֹבֵעַ. 2. מֵת בִּטְבִיעָה. 3. מוּצָף. 4. שָׁקוּעַ, אוֹבֵד. الغَرِيقُ يَتَعَلَّقُ بِحَبَائِلِ الهَوَاءِ. الغَرِيقُ يَتَشَبَّثُ بِقَشَّةٍ פת' הַטּוֹבֵעַ נֶאֱחָז בְּקַשׁ. أَنَا الغَرِيقُ فَمَا خَوْفِي مِنَ البَلَلِ פת' הַטּוֹבֵעַ אֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ מִמַּיִם, כַּאֲשֶׁר אָבַדְתִּי אָבָדְתִּי. غَرْقَانُ טוֹבֵעַ. تَغْرِيقٌ הַטְבָּעָה, שִׁקּוּעַ (בתוך מים, בחובות וכו'), הֲצָפָה. إِغْرَاقٌ 1. הַטְבָּעָה, הֲצָפָה. 2. הַפְרָזָה, הַגְזָמָה. إِغْرَاقُ السُّوقِ بِسِلْعَةٍ הֲצָפַת הַשּׁוּק בִּסְחוֹרָה. غَارِقٌ فِي טוֹבֵעַ, נוֹטֶה לִשְׁקֹעַ. غَارِقٌ فِي الدَّيْنِ שָׁקוּעַ בְּחוֹבוֹת. مُسْتَغْرِقٌ 1. שָׁקוּעַ. 2. נִמְשָׁךְ.

غَرِمَ ـَ 1. נִקְנַס. 2. הִפְסִיד, סָבַל הֶפְסֵדִים. غَرَّمَ II קָנַס, עָנַשׁ עַל יְדֵי הֲטָלַת קְנָס. غُرْمٌ. مَغْرَمٌ הֶפְסֵד, נֶזֶק. الغُنْمُ بِالغُرْمِ פת' לְפִי הַצַּעַר הַשָּׂכָר, לְפוּם צַעֲרָא אַגְרָא. غَرَامٌ 1. אַהֲבָה (עזה). 2. ק' עֹנֶשׁ נִצְחִי. وَقَعَ فِي غَرَامِهَا נִלְכַּד בְּחַבְלֵי אַהֲבָתָהּ. غَرَامِيٌّ שֶׁל אַהֲבָה, רוֹמַנְטִי. رِسَالَةٌ غَرَامِيَّةٌ מִכְתַּב אַהֲבָה. رِوَايَةٌ غَرَامِيَّةٌ רוֹמָן. غَرَامِيَّاتٌ עִנְיְנֵי אַהֲבָה, הִתְרַפְּקוּת אַהֲבָה. غَرِيمٌ ج غُرَمَاءُ 1. יָרִיב, בַּר פְּלֻגְתָּא, צַד בְּמַחְלֹקֶת. 2. מִתְחָרֶה. 3. לוֹוֶה, חַיָּב. غَرَامَةٌ ج غَرَامَاتٌ קְנָס. مُغْرَمٌ بِـ מְאֹהָב בְּ־, לָהוּט אַחַר, דָּבֵק בְּ־.

(غرن) غَرِينٌ. غِرْيَنٌ סַחַף.

غُرْنُوقٌ ج غَرَانِيقُ כְּרוּכְיָה, עָגוּר (עוף מים). الغُرْنُوقِيُّ ע' إِبْرَةُ الرَّاعِي. الغُرْنُوقِيَّاتُ מִשְׁפַּחַת הַגַּרְנְיוֹן (בצמחים).

(غرو. غري) غَرَا ـُ הִדְבִּיק בְּדֶבֶק. غَرِيَ ـَ بِـ אָהַב אֶת־, דָּבַק בְּ־. غَرَّى II הִדְבִּיק. أَغْرَى IV 1. גֵּרָה, פִּתָּה, שִׁדֵּל, הִשִּׂיא, הֵסִית, שִׁסָּה בְּ־. أَغْرَاهُ بِالقِتَالِ הֵסִית אוֹתוֹ לְהִלָּחֵם. لَا غَرْوَ אֵין פֶּלֶא (תֵּמַהּ). غَرًا. غِرَاءٌ דֶּבֶק. غِرَوِيٌّ דָּבִיק, דִּבְקִי, צְמִיג. غَرَايَةٌ מ' ج غَرَايَاتٌ. مِغْرَاةٌ. مِغْرَايَةٌ צִנְצֶנֶת דֶּבֶק. إِغْرَاءٌ ج إِغْرَاءَاتٌ 1. גֵּרוּי, גּוֹרֵם מְעוֹרֵר. 2. חִזּוּק (בפסיכולוגיה), עִידוּד. 3. הֲסָתָה, שִׁסּוּי. مُغْرٍ(ي) מְגָרֶה, מְפַתֶּה, מְעוֹרֵר רָצוֹן (חֵשֶׁק). مُغْرِيَاتٌ מְדוּחִים, פִּתּוּיִים מְעוֹרְרֵי רָצוֹן לְ־.

غَزَّ ـُ דָּקַר (במחט למשל).

غَزُرَ ـُ שָׁפַע, גָּדַשׁ, הִזְרִים, נָתַן הַרְבֵּה. أَغْزَرَ IV הִשְׁפִּיעַ, הֶעֱתִיר, נָתַן לָרֹב. غَزْرٌ. غَزَارَةٌ שֶׁפַע, עֲתֶרֶת, נְדִיבוּת, עֹשֶׁר. بِغَزَارَةٍ בְּשֶׁפַע. غَزِيرٌ שׁוֹפֵעַ, גָּדוּשׁ, רַב, מָלֵא וְגָדוּשׁ, עָשִׁיר בְּ־. غَزِيرُ العِلْمِ לַמְדָן מֻפְלָג, תַּלְמִיד חָכָם. مَالٌ غَزِيرٌ הוֹן עָתֵק, הוֹן תּוֹעָפוֹת. هَطَلَ مَطَرٌ غَزِيرٌ יָרַד גֶּשֶׁם שׁוֹטֵף.

غَزَلَ ـِ 1. טָוָה, שָׁזַר. غَزِلَ ـَ غَازَلَ III חִזֵּר אַחֲרֵי־, "פְלִרְטֵט", הִתְעַלֵּס בָּאֲהָבִים, עָגַב. تَغَزَّلَ V بِـ כָּתַב (אָמַר) שִׁירֵי אַהֲבָה, תֵּאֵר אֶת יְפִי אֲהוּבָתוֹ. تَغَازَلَ VI הִתְעַלֵּס בְּאַהֲבָה עִם־. إِغْتَزَلَ VIII טָוָה, שָׁזַר. غَزْلٌ ج غُزُولٌ חוּט סְרִיגָה. مَصْنَعُ (مَعْمَلُ) الغَزْلِ בֵּית מְלָאכָה לִטְוִיַּת אֲרִיגִים. غَزْلُ البَنَاتِ "מִשְׁזַר בָּנוֹת" (מין ממתק תפוח לילדים). غَزَلٌ. مُغَازَلَةٌ. تَغَزُّلٌ חִזּוּר, "פְלִירְט", שִׁיר חֵשֶׁק (אַהֲבָה), שִׁירֵי דּוֹדִים, תֵּאוּר יְפִי אֲהוּבָה. غَزَلِيٌّ שֶׁל חֵשֶׁק, שֶׁל שִׁירֵי דּוֹדִים, אֵרוֹטִי. غَزَّالٌ

ج غِزْلَانٌ צְבִי. غَزَالَةٌ צְבִיָּה, עָפְרָה. غَزَّالٌ טוֹוֶה, סוֹרֵג. مَغْزَلٌ ج مَغَازِلُ 1. כִּישׁוֹר, פֶּלֶךְ. 2. מַטְוָאָה. أَبُو مَغَازِلَ מ' חֲסִידָה (עוף).

(غزو) غَزَا ـُ 1. פָּשַׁט עַל־, הִתְנַפֵּל עַל־, הִסְתָּעֵר עַל־. 2. פָּלַשׁ, כָּבַשׁ, הִשְׁתַּלֵּט עַל־. 3. הִתְכַּוֵּן ל־. غَزْوٌ. غَزْوَةٌ ج غَزَوَاتٌ פְּשִׁיטָה, פְּלִישָׁה, תְּקִיפָה, הִסְתַּעֲרוּת. أَوَّلُ الغَزْوِ أَخْرَقُ כָּל הַהַתְחָלוֹת קָשׁוֹת. مَغْزًى ج مَغَازٍ(ي) 1. כַּוָּנָה, הוֹרָאָה, מַשְׁמָעוּת. 2. לֶקַח, מוּסַר הַשְּׂכֵּל. 3. נִמְשָׁל. ذُو مَغْزًى מַשְׁמָעוּתִי, בַּעַל מַשְׁמָעוּת. كِتَابُ المَغَازِي סֵפֶר מַסָּעוֹת לִכְבּוּשִׁים בָּאִסְלָאם. غَازٍ(ي) ج غُزَاةٌ פּוֹלֵשׁ, כּוֹבֵשׁ, פּוֹשֵׁט, לוֹחֵם. غَازِيَةٌ מ' ج غَوَازٍ(ي) רַקְדָנִית.

غَسَقٌ 1. דִּמְדּוּמֵי עֶרֶב, בֵּין הָעַרְבַּיִם. 2. חֹשֶׁךְ לַיְלָה. غَسَقُ الآلِهَةِ ע' شَفَق. غَاسِقٌ 1. אֲפֵלוּלִית. 2. יָרֵחַ.

غَسَلَ ـِ 1. רָחַץ, שָׁטַף, נִקָּה. 2. הֵדִיחַ (כלים). 3. כִּבֵּס. غَسَّلَ II רָחַץ הֵיטֵב. إِغْتَسَلَ VIII 1. הִתְרַחֵץ, הִתְקַלֵּחַ. 2. הִטַּהֵר. غُسْلٌ ج أَغْسَالٌ 1. טָהֳרָה, רְחִיצַת הַגּוּף (באסלאם). 2. רְחִיצַת הַמֵּת. غَسْلٌ רְחִיצָה, שְׁטִיפָה. غَسْلُ المُخِّ שְׁטִיפַת מוֹחַ. غِسْلٌ. غُسَالَةٌ מֵי כְּבָסִים, מֵי שְׁטִיפָה. غَسِيلٌ 1. כְּבִיסָה. 2. רָחוּץ. 3. רְחִיצָה. غَسِيلُ المَعِدَةِ חֹקֶן, שְׁטִיפַת מֵעַיִם. عَلَّقَ الغَسِيلَ תָּלָה אֶת הַכְּבָסִים (לייבוש). غَاسُولٌ 1. בֹּרִית, סַבּוֹן. 2. חֲטַטְמִית (צמח). غَسَّالٌ כּוֹבֵס. غَسَّالَةٌ ج غَسَّالَاتٌ 1. כּוֹבֶסֶת. 2. מְכוֹנַת כְּבִיסָה. مَغْسِلٌ ج مَغَاسِلُ 1. אַמְבַּטְיָה. 2. כִּיּוֹר. 3. שֵׁרוּתִים. 4. בֵּית מֶרְחָץ. مَغْسَلَةٌ ج مَغَاسِلُ מִכְבָּסָה.

غَشَّ ـُ. غَشَّشَ II 1. הוֹנָה, רִמָּה, מָעַל בָּאֵמוּן. 2. זִיֵּף, מָהַל (יקר בזול). غَشَّ فِي الامْتِحَانِ הֶעְתִּיק בַּבְּחִינָה. مَنْ غَشَّنَا فَلَيْسَ مِنَّا ח' הַמּוֹעֵל בָּאֱמוּנֵנוּ לֹא יִמָּנֶה עִמָּנוּ. إِنْغَشَّ VII. إِغْتَشَّ VIII 1. הוּנָה, רֻמָּה. 2. זֻיַּף. غِشٌّ. הוֹנָאָה, רַמָּאוּת. غَشَّاشٌ נוֹכֵל, מוֹעֵל, זַיְּפָן, גּוֹנֵב דַּעַת, רַמַּאי. مَغْشُوشٌ 1. מְזֻיָּף. 2. מְרֻמֶּה.

غَشَمَ ـِ זָד, עִוֵּל, עָשַׁק, הִתְאַכְזֵר, קִפֵּחַ. غَشْمٌ דִּכּוּי, זָדוֹן, בְּרוּטָלִיּוּת, עֹשֶׁק, קִפּוּחַ. غَشُومٌ. غَاشِمٌ מְדַכֵּא, מְקַפֵּחַ, זֵד, גַּזְלָן. حُكْمٌ غَاشِمٌ מִשְׁטָר בְּרוּטָלִי (מְדַכֵּא). حَرْبٌ غَشُومٌ מִלְחֶמֶת תּוֹקְפָנוּת. غَشِيمٌ ج غُشَمَاءُ תָּמִים, נָאִיבִי, חֲסַר נִסָּיוֹן, טִפֵּשׁ.

(غشو) غَشَا ـُ. **غَشِيَ** ـَ 1. בָּא אֶל־ (שכב עם אישה). 2. כִּסָּה, עָטָה, שָׁרָה (חושך), הֶחְשִׁיךְ. 3. בִּקֵּר. غُشِيَ عَلَيْهِ הִתְעַלֵּף. غَشِيَهُ النُّعَاسُ תְּנוּמָה אֲחָזָה בְּאַשְׁמוּרוֹת עֵינָיו. غَشَّى II כִּסָּה, צִפָּה, עָטַף. تَغَشَّى V 1. بِـ הִתְכַּסָּה, הִתְעַטֵּף בְּ־. 2. בָּא אֶל אִשָּׁה, בָּעַל. غَشْيٌ. غُشْيٌ. غَشَيَانٌ הִתְעַלְּפוּת, אָבְדַן הַהַכָּרָה. غِشْيَانٌ בִּיאָה, בְּעִילָה. غِشْيَانُ المَحَارِمِ גִּלּוּי עֲרָיוֹת. غِشَاءٌ ج أَغْشِيَةٌ 1. כִּסּוּי, עֲטִיפָה. 2. קְרוּם, עוֹר דַּק. غِشَاءُ البَكَارَةِ קְרוּם הַבְּתוּלִין. غِشَائِيٌّ קְרוּמִי. الخُنَاقُ الغِشَائِيُّ אַסְכָּרָה, דִּיפְתֶּרְיָה. غِشَاوَةٌ 1. קְרוּם, כִּסּוּי. 2. טִשְׁטוּשׁ. وَعَلَى أَبْصَارِهِمْ غِشَاوَةٌ ק' וְעַל עֵינֵיהֶם כְּסוּת. مَغْشًى מְקוֹם בִּקּוּר. غَاشِيَةٌ ج غَوَاشٍ(ي) 1. אָסוֹן, צָרָה, פֶּגַע. 2. יוֹם הַדִּין.

غَصَّ ـَ بِـ 1. נֶחֱנַק מ־. 2. נִמְלָא, הִתְמַלֵּא, הָיָה מָלֵא מִפֶּה אֶל פֶּה, הָמָה בְּרֹב עַם. غَصَّ بِهِمِ المَكَانُ הַמָּקוֹם הָיָה צַר מֵהֲכִילָם. أَغَصَّ IV הֶחֱנִיק. إِغْتَصَّ VIII הָיָה צַר מֵהָכִיל, הִתְמַלֵּא עַד אֶפֶס מָקוֹם. أَعْلَمُ بِهَا مَنْ غَصَّ بِهَا פת' ע' علم. غُصَّةٌ ج غُصَصٌ 1. עֲמִידָה בַּגָּרוֹן, מַשֶּׁהוּ מַחֲנִיק בַּגָּרוֹן, מַחֲנָק. 2. צַעַר, מוּעָקָה. غُصَصُ المَوْتِ פִּרְפּוּרֵי גְּסִיסָה, חַרְחוּרֵי גְּסִיסָה. غَاصٌّ מָלֵא מִפֶּה אֶל פֶּה, הוֹמֶה, צַר מֵהָכִיל.

غَصَبَ ـِ. **إِغْتَصَبَ** VIII 1. גָּזַל, לָקַח בְּכֹחַ הַזְּרוֹעַ, עָשַׁק. 2. אָנַס. 3. כָּפָה, אִלֵּץ אֶת־ לַעֲשׂוֹת בְּעַל כָּרְחוֹ. غَصَبَهُ مَالَهُ גָּזַל מִמֶּנּוּ אֶת רְכוּשׁוֹ. إِغْتَصَبَهَا אָנַס אוֹתָהּ. إِغْتَصَبَ السُّلْطَةَ תָּפַס אֶת הַשִּׁלְטוֹן בְּכֹחַ הַזְּרוֹעַ. غَصْبٌ כְּפִיָּה, חָמָס, גֶּזֶל, אֹנֶס. غَصْبًا. بِالغَصْبِ עַל כָּרְחוֹ. غَصْبًا عَنْهُ נֶגֶד רְצוֹנוֹ. إِغْتِصَابٌ אֹנֶס. غَاصِبٌ ج غُصَّابٌ חוֹמֵס, גַּזְלָן. مَغْصُوبٌ עָשׁוּק, מֻכְרָח, מְאֻלָּץ. مُغْتَصِبٌ 1. גַּזְלָן. 2. אַנָּס, תּוֹקֵף אִשָּׁה.

غَصَّنَ II. **أَغْصَنَ** IV הִצְמִיחַ עֲנָפִים (עץ). غُصْنٌ ج غُصُونٌ وأَغْصَانٌ עָנָף (של עץ וכו'). غُصَيْنٌ עָנָף קָטָן, זַלְזַל.

غَضَّ ـُ הִנְמִיךְ (קול), הִשְׁפִּיל (מבט), הוֹרִיד. غَضَّ ـَ הָיָה טָרִי (לַח), נַעֲשָׂה רַעֲנָן (עץ וכו'). غَضَّ الطَّرْفَ הִשְׁפִּיל אֶת עֵינָיו. وَاغْضُضْ مِنْ صَوْتِكَ ק' וְהַנְמֵךְ אֶת קוֹלְךָ. غَضَّ النَّظَرَ عَنْ הִתְעַלֵּם מ־, עָשָׂה עַצְמוֹ כְּלֹא רוֹאֶה. بِغَضِّ النَّظَرِ عَنْ בְּלִי שִׂים לֵב ל־, בְּלִי לְהָבִיא בְּחֶשְׁבּוֹן אֶת־. غَضٌّ רַעֲנָן, טָרִי, לַחְלוּחִי, רַךְ. فَتَاةٌ غَضَّةٌ עַלְמָה עֲנֻגָּה (עֲדִינָה). غَضَاضَةٌ 1. מוּם, מִגְרַעַת. 2. רַעֲנַנּוּת, רֹךְ, לַחְלוּחִיּוּת, טְרִיּוּת. لَيْسَ فِي ذَلِكَ غَضَاضَةٌ אֵין בְּכָךְ מִשּׁוּם פְּחִיתוּת כָּבוֹד.

غَضِبَ ـَ 1. عَلَى כָּעַס, זָעַם, רָגַז, הִתְרַגֵּז, קָצַף, חָרָה אַפּוֹ עַל־. 2. لِـ הֵגֵן עַל־, תָּמַךְ בְּ־. أَغْضَبَ IV הִרְגִּיז, הִכְעִיס, הֵבִיא לִידֵי כַּעַס. غَضَبٌ כַּעַס, זַעַם, חָרוֹן, רֹגֶז, חֵמָה. غَضِبٌ. غَضْبَانُ (غَضْبَانٌ) ج غِضَابٌ وغَضَابَى. غَاضِبٌ כּוֹעֵס, זוֹעֵם, קוֹצֵף. إِغْضَابٌ הַרְגָּזָה, הַכְעָסָה, הֲבָאָה לִידֵי חֲרוֹן אַף. مَغْضُوبٌ عَلَيْهِ מְקֻלָּל, שֶׁקִּלְלַת אֱלֹהִים רוֹבֶצֶת עָלָיו.

غَضَرَ ـُ שִׂגְשֵׂג, נִהְיָה עָשִׁיר. غَضَرَ ـَ 1. عَنْ פָּנָה ל־ עֹרֶף, הָלַךְ לוֹ. 2. מָנַע. غَضِرَ ـَ שִׂגְשֵׂג, צָמַח, הִצְלִיחַ. غَضِرٌ מְשַׂגְשֵׂג. غَضِيرٌ רַעֲנָן, טָרִי (צמח). غَضَارَةٌ רַעֲנַנּוּת, שִׂגְשׂוּג, רְוָחָה.

غُضْرُوفٌ ج غَضَارِيفُ סְחוּס, חַסְחוּס. إِنْزِلَاقٌ غُضْرُوفِيٌّ ע' زلق.

غَضَّنَ II קִמֵּט, קִפֵּל, קִוֵּץ, מָעַךְ. تَغَضَّنَ V נִקְמַט, הִתְקַמֵּט, נִמְעַךְ. غَضَنٌ. غَضْنٌ ج غُضُونٌ קֶמֶט, קֶפֶל. فِي غُضُونِ الأُسْبُوعِ בְּמֶשֶׁךְ הַשָּׁבוּעַ, תּוֹךְ שָׁבוּעַ.

فِي غُضُونِ ذلكَ תּוֹךְ כְּדֵי כָּךְ. فِي غُضُونِ الكَلَامِ בְּהֶמְשֵׁךְ דְּבָרָיו.

غَضَنْفَرٌ 1. אַרְיֵה. 2. מְגֻשָּׁם.

(غضو) أَغْضَى IV 1. عَنْ הִפְנָה מַבָּטוֹ, הִתְעַלֵּם מ־. 2. عَلَى שָׁתַק עַל־, הֶעֱלִים עַיִן מ־, נָשָׂא בְּסַבְלָנוּת. أَغْضَى حَيَاءً הִשְׁפִּיל (הֵסִיט) מַבָּטוֹ מִתּוֹךְ בַּיְשָׁנוּת. تَغَاضَى VI عَنْ הִתְעַלֵּם מ־, הֶעֱלִים עַיִן, הֵסִיחַ דַּעְתּוֹ מ־. غَضًا. غَضَى אוּד בּוֹעֵר, גַּחֶלֶת לוֹחֶשֶׁת. إِنْتَظَرَ عَلَى أَحَرَّ مِنْ جَمْرِ الغَضَى חִכָּה בְּחֹסֶר סַבְלָנוּת. إِغْضَاءٌ. تَغَاضٍ(ي) הִתְעַלְּמוּת, הַעֲלָמַת עַיִן, הַסָּחַת דַּעַת.

غَطَّ ـُ טָבַל, שָׁקַע (במים וכו'). غَطَّ ـِ נָחַר, חִרְחֵר (בשינה), יָשַׁן שֵׁנָה עֲמֻקָּה. إِنْغَطَّ VII נִטְבַּל, שָׁקַע. غَطِيطٌ נְחִירָה, חִרְחוּר (של ישן). غُطَيْطَةٌ עֲרָפֶל.

غُطْرَةٌ עק' כָּפִיָּה לְבָנָה עַל הָרֹאשׁ מִתַּחַת לָעֲגָאל.

غَطْرَسَ. تَغَطْرَسَ הִתְנַשֵּׂא, הִשְׁתַּחֵץ, הִתְחַצֵּף, הִתְרַבְרֵב. تَغَطْرَسَ فِي مِشْيَتِهِ טוֹפֵף בְּרֹב גַּאֲוָה, הָלַךְ נְטוּי גָּרוֹן. غَطْرَسَةٌ יְהִירוּת, הִתְרַבְרְבוּת, הִתְפָּאֲרוּת, רַהַב. غِطْرِيسٌ ج غَطَارِيسُ. مُتَغَطْرِسٌ מִתְנַשֵּׂא, יָהִיר.

غِطْرِيفٌ ج غَطَارِيفُ נִכְבָּד, אָצִיל.

غَطَسَ ـِ צָלַל, שָׁקַע (במים וכו'), טָבַל, שָׂחָה. غَطَّسَ II 1. שִׁקַּע (במים וכו'), הִצְלִיל. 2. הִטְבִּיל (בנצרות). تَغَطَّسَ V צָלַל, טָבַל, שָׂחָה, הִתְרַחֵץ. غَطْسٌ צְלִילָה, טְבִילָה. غِطَاسٌ טְבִילָה (בנצרות). غَطَّاسٌ 1. צוֹלְלָן. 2. טַבְלָן (עוף). مَغْطَسٌ ج مَغَاطِسُ אַמְבַּטְיָה, מִקְוֶה, בְּרֵכָה (לשחייה). تَغْطِيسٌ 1. שִׁקּוּעַ (במים וכו'). 2. הַטְבָּלָה (בנצרות). غَاطِسٌ ج غَوَاطِسُ שֹׁקַע (החלק של הספינה השקוע במים).

غَطِمٌ עֲנָק, נִרְחָב. بَحْرٌ غَطِمٌ יָם עֲנָק (עצום).

(غطو. غطي) غَطَا ـُ כִּסָּה. غَطَّى II 1. כִּסָּה, עָטַף. 2. הִסְוָה, הֶעֱלִים, הֶחְבִּיא, הִסְתִּיר. غَطَّى عُيُوبَهُ הֶעֱלִים (הִסְתִּיר) אֶת מִגְרְעוֹתָיו. غَطَّى النَّفَقَاتِ כִּסָּה אֶת הַהוֹצָאוֹת. تَغَطَّى V بِـ הִתְכַּסָּה, הִתְעַטֵּף, הִתְכַּרְבֵּל ב־. تَغَطَّى بِعَبَاءَتِهِ הִתְעַטֵּף (הִתְכַּרְבֵּל) בִּגְלִימָתוֹ. غِطَاءٌ ج أَغْطِيَةٌ 1. כִּסּוּי, חִפּוּי, הַסְוָאָה. 2. מִכְסֶה (של כלי), כִּסּוּי. 3. סָדִין (למיטה), מַפַּת שֻׁלְחָן. غِطَاءُ الرَّأْسِ כִּסּוּי רֹאשׁ. غِطَاءٌ صُحُفِيٌّ סִקּוּר עִתּוֹנָאִי. غِطَاءٌ مَالِيٌّ כִּסּוּי כַּסְפִּי. تَغْطِيَةٌ 1. הַסְוָאָה, כִּסּוּי, הַעֲלָמָה, הַסְתָּרָה. 2. חִפּוּי עַל (פגמים, פשעים וכו').

غَفَرَ ـِ إِغْتَفَرَ VIII מָחַל, כִּפֵּר עַל־, סָלַח, מָחָה עָווֹן, וִתֵּר. غَفَّرَ II 1. כִּסָּה, הִסְתִּיר. 2. عَلَى שָׁמַר עַל, הִשְׁגִּיחַ. جَرِيمَةٌ لَا تُغْتَفَرُ פֶּשַׁע לֹא יְכֻפַּר. إِسْتَغْفَرَ X בִּקֵּשׁ מְחִילָה, בִּקֵּשׁ סְלִיחָה, הִצְטַדֵּק, הִתְנַצֵּל. أَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ 1. אֲבַקֵּשׁ מְחִילַת אֱלֹהִים. 2. חַס וְשָׁלוֹם, חָלִילָה. 3. לְגַמְרֵי לֹא. غَفْرٌ. غُفْرَانٌ סְלִיחָה, מְחִילָה, כַּפָּרָה. عِيدُ الغُفْرَانِ יוֹם הַכִּפּוּרִים. غُفْرَةٌ כִּסּוּי, מִכְסֶה. غَفُورٌ. غَفَّارٌ סַלְחָן, הַמַּרְבֶּה לִסְלֹחַ (אלוהים). الغَفَّارُ. الغَفُورُ מִכִּנּוּיֵי הָאֵל (בקוראן). مَغْفِرَةٌ סְלִיחָה, מְחִילָה. مَغْفُورٌ מָחוּל. المَغْفُورُ لَهُ הַמָּנוֹחַ, הַזָּכוּר לְטוֹב. حَجٌّ مَبْرُورٌ وَذَنْبٌ مَغْفُورٌ עֲלִיָּה לָרֶגֶל שֶׁמִּתְקַבֶּלֶת בִּידֵי הָאֵל וְחֵטְא מָחוּל (איחולים לעולים לרגל למכה). غَفِيرٌ 1. רַב, גָּדוֹל, מְרֻבֶּה, עָצוּם. 2. ج غُفَرَاءُ נוֹטֵר, "גָּפִיר". جَمٌّ (جَمْعٌ) غَفِيرٌ קָהָל רַב (עָצוּם), צִבּוּר גָּדוֹל. مِغْفَرٌ ج مَغَافِرُ קַסְדָּה (מפלדה).

غَفْقَةٌ נִמְנוּם, נִים, שֵׁנָה קַלָּה.

غَفَلَ ـُ عَنْ הִתְעַלֵּם מ־, שָׁכַח מ־, הִזְנִיחַ, לֹא שָׂם לֵב ל־. غَفَّلَ II. تَغَفَّلَ V عَنْ הֵסִיחַ אֶת הַדַּעַת מ־. غَافَلَ III אָרַב לְהִזְדַּמְּנוּת, הִפְתִּיעַ, נִצֵּל שִׁכְחָה אוֹ אִי שִׂימַת לֵב. أَغْفَلَ IV 1. הִזְנִיחַ, לֹא שָׂם לֵב ל־, לֹא הִתְחַשֵּׁב ב־. 2. דִּלֵּג, הִשְׁמִיט (חתימה וכו'). إِسْتَغْفَلَ X 1. חָשַׁב אֶת לְטִפֵּשׁ. 2. נִצֵּל אִי שִׂימַת לֵב, הִפְתִּיעַ. غُفْلٌ 1. נָטוּל (חתימה), מְשֻׁלָּל (תאריך וכו'). 2. הַזְנָחָה, חֹסֶר תְּשׂוּמַת לֵב. غُفْلٌ مِنَ التَّوْقِيعِ נָטוּל (בְּלִי) חֲתִימָה. حَدِيدٌ غُفْلٌ בַּרְזֶל גָּלְמִי. غَفَلٌ. غَفْلَةٌ 1. חֹסֶר תְּשׂוּמַת לֵב, הַפְתָּעָה, רַשְׁלָנוּת. 2. טִפְּשׁוּת, סִכְלוּת. 3. אֲדִישׁוּת, אַפַּתְיָה. عَلَى حِينِ غَفْلَةٍ בְּמַפְתִּיעַ ע' (غر) غِرَّةٌ. فِي غَفْلَةٍ مِنْهُ כְּשֶׁהוּא בְּחֹסֶר עֵרָנוּת. غَفْلَانُ. غَافِلٌ חֲסַר עֵרָנוּת, לֹא שָׂם לֵב, רַשְׁלָן, אֵינוֹ זָהִיר, רָדוּם. تَغْفِيلٌ 1. הִתּוּל ב־. 2. סִכּוּל. إِغْفَالٌ 1. הַזְנָחָה, הִתְעַלְּמוּת מ־, חֹסֶר הִתְחַשְּׁבוּת. 2. דִּלּוּג, הַשְׁמָטָה. مُغَفَّلٌ סָכָל, אַפַּתִי, שְׁוֵה נֶפֶשׁ. مُغْفَلٌ נָטוּל (חתימה, תאריך וכו'), זָנוּחַ, לֹא חָשׁוּב, אֲנוֹנִימִי, אַלְמוֹנִי. شَرِكَةٌ مُغْفَلَةٌ חֶבְרַת מְנָיוֹת.

(غفو. غفي) غَفَا ـُ. غَفِيَ ـَ أَغْفَى IV נִמְנֵם, חָטַף תְּנוּמָה קַלָּה, נִרְדַּם. غَفْوَةٌ. إِغْفَاءَةٌ נִימָה, נִמְנוּם. غَافٍ(ي) מְנַמְנֵם, רָדוּם, חֲסַר עֵרָנוּת.

غَلَّ ـُ 1. כָּבַל, קָשַׁר. 2. תָּלָה קוֹלָר בְּצַוָּאר. 3. גָּנַב מִן הַשָּׁלָל. غَلَّ يَدَهُ إِلَى عُنُقِهِ קָפַץ אֶת יָדוֹ, קִמֵּץ. غَلَّ يَدَهُ عَنْ מָנַע, כָּבַל אֶת יָדוֹ מֵעֲשׂוֹת. غَلَّ ـِ שָׂטַם, צָרַר, שָׂנֵא, הָיָה עוֹיֵן. أَغَلَّ IV הֵנִיב, נָתַן יְבוּל. تَغَلَّلَ V חָדַר ע' تَغَلْغَلَ. إِسْتَغَلَّ X 1. נִצֵּל, הִשְׁתַּמֵּשׁ ב־, הֵפִיק תּוֹעֶלֶת (רֶוַח) מ־. 2. הִשְׁקִיעַ (הון). غِلٌّ מַשְׂטֵמָה, אֵיבָה, שִׂנְאָה, טִינָה. غُلٌّ 1. צָמָא, צִמָּאוֹן כָּבֵד. 2. ج أَغْلَالٌ קוֹלָר, כֶּבֶל, אֲזִקִּים, שַׁלְשֶׁלֶת. غَلَّةٌ ج غِلَالٌ وغَلَّاتٌ יְבוּל, תְּנוּבָה, פְּרִי, הַכְנָסָה (מחקלאות וכו'). غَلِيلٌ 1. צָמָא. 2. צִמָּאוֹן לִנְקָמָה, מַשְׂטֵמָה, טִינָה. شَفَى غَلِيلَهُ נָקַם אֶת נִקְמָתוֹ. لَا يَشْفِي غَلِيلاً 1. אֵינוֹ מַסְפִּיק, לֹא מְסַפֵּק. 2. אֵין הַקֹּמֶץ מַשְׂבִּיעַ אֶת הָאֲרִי. غِلَالَةٌ ج غَلَائِلُ 1. כֻּתֹּנֶת עֲדִינָה. 2. לְבָנִים (בגד תחתון). غِلَالَةُ النَّوْمِ כְּתֹנֶת לַיְלָה, חָלוּק בַּיִת. إِسْتِغْلَالٌ 1. נִצּוּל, שִׁמּוּשׁ ב־, הֲפָקַת תּוֹעֶלֶת. 2. כְּרִיָּה (במכרה). إِسْتِغْلَالُ الفُرْصَةِ المُوَاتِيَةِ נִצּוּל הַהִזְדַּמְּנוּת הַנְּאוֹתָה. إِسْتِغْلَالِيٌّ 1. שֶׁל נִצּוּל (שִׁמּוּשׁ). 2. נַצְלָן. مَغْلُولٌ 1. כָּבוּל. 2. גּוֹוֵעַ בַּצָּמָא. مَغْلُولُ اليَدِ כְּבוּל יָד, לֹא פָּעִיל. مُغِلٌّ מֵנִיב, פּוֹרֶה. مُسْتَغِلٌّ 1. מְנַצֵּל. 2. נַצְלָן. مُسْتَغَلٌّ 1. מְנֻצָּל. 2. מֻשְׁקָע (הון). 3. הַכְנָסָה, רֶוַח.

غَلَبَ ـِ 1. גָּבַר עַל־, הִתְגַּבֵּר, הִכְרִיעַ, נִצַּח, הֵבִיס, הִכְנִיעַ. 2. **عَلَى** רָוַח, הָיָה רוֹוֵחַ אֵצֶל־. **غُفْرَةٌ** כִּסּוּי, מִכְסֶה. **غَلَبَ عَلَيْهِ التَّفَاؤُلُ** שָׂרְתָה עָלָיו אוֹפְּטִימִיּוּת. **غُلِبَ عَلَى أَمْرِهِ** הָיָה חֲסַר יֶשַׁע. **غَلَبَ عَلَى الظَّنِّ** הָיָה קָרוֹב לְוַדַּאי. **غَلَّبَ** II **عَلَى** 1. גָּרַם ל־ לְנַצֵּחַ. 2. הִטְרִיחַ. **غَلَّبْنَاكَ** מד׳ גָּרַמְנוּ לְךָ טִרְחָה. **غَالَبَ** III הִתְחָרָה, נָהַל מַאֲבָק, נִסָּה לְהַכְרִיעַ אֶת־, הִתְנַצֵּחַ (בדיבור וכו׳). **غَالَبَ المَصَاعِبَ** נֶאֱבַק בַּקְּשָׁיִים. **تَغَلَّبَ** V **عَلَى** 1. הִתְגַּבֵּר עַל־, נִצַּח, הִכְרִיעַ, הִכְנִיעַ אֶת־. 2. כָּבַשׁ, הִשְׁתַּלֵּט עַל־. **تَغَلَّبَ عَلَى العَقَبَاتِ** הִתְגַּבֵּר עַל הַמִּכְשׁוֹלִים. **تَغَالَبَ** VI הִתְנַצֵּחַ עִם־. **غَلَبٌ. غَلْبٌ** הִתְגַּבְּרוּת, הִשְׁתַּלְּטוּת, הַכְרָעָה, נִצָּחוֹן. **غَلَبَةٌ** 1. נִצָּחוֹן. 2. מ׳ פִּטְפּוּט. **غَلْبَاوِي** מ׳ פַּטְפְּטָן, מְלַהֵג. **غَلَّابٌ** הַמַּרְבֶּה לְנַצֵּחַ. **أَغْلَبُ** ר״כ, מַרְבִּית. **أَغْلَبُ النَّاسِ** מַרְבִּית הָאֲנָשִׁים. **عَلَى الأَغْلَبِ. أَغْلَبُ الظَّنِّ** קָרוֹב לְוַדַּאי. **فِي أَغْلَبِ الأَحْيَانِ** בְּרֹב הַמִּקְרִים. **أَغْلَبِيَّةٌ** ר״כ. **الأَغْلَبِيَّةُ الصَّامِتَةُ** הָרֹב הַדּוֹמֵם. **أَغْلَبِيَّةٌ مُطْلَقَةٌ** ר״כ מֻחְלָט. **أَغْلَبِيَّةٌ نِسْبِيَّةٌ** ר״כ יַחֲסִי. **حِزْبُ الأَغْلَبِيَّةِ** מִפְלֶגֶת הָרֹב. **غِلَابٌ. مُغَالَبَةٌ** מַאֲבָק. **تَغَلُّبٌ** הִתְגַּבְּרוּת, הַכְרָעָה. **غَالِبٌ** מְנַצֵּחַ, מַכְנִיעַ. **غَالِبًا. فِي الغَالِبِ** 1. עַל פִּי רֹב, בְּרֹב הַמִּקְרִים. 2. קָרוֹב לְוַדַּאי. **غَالِبِيَّةٌ** ר״כ, מַרְבִּית. **تَغْلِيبٌ** הַתְגַּבְּרוּת, הַעֲדָפָה, הַשְׁלָטָה. **مَغْلُوبٌ** מוּבָס, מְנֻצָּח. **مَغْلُوبٌ عَلَى أَمْرِهِ** חֲסַר אוֹנִים, חֲסַר יֶשַׁע, אֵין לְאֵל יָדוֹ.

غَلَسٌ אַפְלוּלִית, דִּמְדּוּמֵי שַׁחַר. **غَلَاسَةٌ** מ׳ טִמְטוּם, חֹסֶר רְגִישׁוּת. **غِلِس** מ׳ ج **أَغْلَاسٌ** מְטֻמְטָם, חֲסַר רְגִישׁוּת, "קְרֶצְיָה", נוּדְנִיק.

غَلِطَ ـَ שָׁגָה, כָּשַׁל, טָעָה. **غَلَّطَ** II. **أَغْلَطَ** IV 1. הִטְעָה, הִכְשִׁיל. 2. יִחֵס ל־ טָעוּת (שְׁגִיאָה). **غَالَطَ** III הִטְעָה, נִסָּה לְהַעֲרִים, הוֹלִיךְ שׁוֹלָל, כִּסָּה עַל הָאֱמֶת. **تَغَالَطَ** VI הֶעֱרִים עַל־. **غَلَطٌ** ج **أَغْلَاطٌ. غَلْطَةٌ** ج **غَلَطَاتٌ** שְׁגִיאָה, מִשְׁגֶּה, טָעוּת, שִׁבּוּשׁ, כֶּשֶׁל. **غَلْطَةُ لِسَانٍ** פְּלִיטַת פֶּה. **غَلْطَةٌ مَطْبَعِيَّةٌ** שְׁגִיאַת דְּפוּס. **غَلْطَانُ. غَلَطَانٌ** טוֹעֶה, שׁוֹגֶה. **أُغْلُوطَةٌ** ج **أَغَالِيطُ** מִשְׁגֶּה. **مُغَالَطَةٌ** הַטְעָיָה, הַתְעָיָה, הוֹלָכַת שׁוֹלָל. **مُغَالَطَاتٌ** סוֹפִיזְם, הוֹכָחָה עַל יְסוֹד הַנָּחָה כּוֹזֶבֶת.

غَلُظَ ـُ غَلَظَ ـِ 1. עָבָה, הִתְעַבָּה, הָיָה עָבֶה וְגַס, נַעֲשָׂה קָשֶׁה. 2. נַעֲשָׂה סָמִיךְ (נוזל). 3. **عَلَى** הִתְיַחֵס בְּקַשְׁיוּת אֶל, הָיָה אַלִּים כְּלַפֵּי־. **غَلَّظَ** II 1. עִבָּה, עָשָׂה לְגַס (מְגֻשָּׁם). 2. הִדְגִּישׁ (שבועה). **أَغْلَظَ** IV 1. נָהַג בְּגַסּוּת. 2. הִדְגִּישׁ (שבועה). **أَغْلَظَ لَهُ فِي القَوْلِ** דִּבֵּר עִמּוֹ קָשׁוֹת (בְּגַסּוּת). **أَغْلَظَ اليَمِينَ** נִשְׁבַּע בְּנַקְּיוּת חֲפָץ. **اِسْتَغْلَظَ** X 1. חָשַׁב אֶת־ לְעָבֶה (גַּס). 2. נַעֲשָׂה עָבֶה, הִתְעַבָּה. **غِلَظٌ. غُلْظَةٌ. غِلَاظَةٌ** 1. עֳבִי. 2. גַּסּוּת. 3. קַשְׁיוּת, הֱיוֹת סָמִיךְ (צָפוּף). **غَلِيظٌ** 1. עָבֶה, קָשֶׁה, גַּס, מְגֻשָּׁם. 2. קָשׁוּחַ, אַלִּים. 3. מֻדְגָּשׁ (שבועה). 4. מַכְאִיב (ייסורים). **طَبْعٌ غَلِيظٌ** אֹפִי גַּס. **عَيْشٌ غَلِيظٌ** חַיֵּי דֹּחַק. **المِعَى الغَلِيظُ** הַמְּעִי הַגַּס. **غَلِيظُ الرَّقَبَةِ** ע׳ رَقَبَة. **مُغَلَّظٌ** 1. מְעֻבֶּה. 2. מֻדְגָּשׁ.

غَلْغَلَ فِي הֶחְדִּיר, הִכְנִיס פְּנִימָה. **تَغَلْغَلَ** חָדַר עָמֹק, נִכְנַס פְּנִימָה, פָּשָׁה, חִלְחֵל. **مُتَغَلْغِلٌ** חוֹדֵר עָמֹק, מְחַלְחֵל.

غَلَفَ ـُ **غَلَّفَ** II עָטַף, כִּסָּה, אָרַז. **غَلِفَ** ـَ הָיָה עָרֵל, לֹא נִמּוֹל. **تَغَلَّفَ** V נֶעֱטַף, נֶאֱרַז, הֻכְנַס בִּמְעֲטָפָה. **غُلْفَةٌ** עָרְלָה. **غُلْفَةُ القَلْبِ** עָרְלַת לֵב. **غِلَافٌ** ج **أَغْلِفَةٌ وغُلُفٌ** 1. מַעֲטָפָה, עֲטִיפָה, אֲרִיזָה, עַרְתִּיק, כְּרִיכָה. 2. קְרוּם, קְלִפָּה דַּקָּה. **الغِلَافُ الجَوِّيُّ** אַטְמוֹסְפֵרָה, מַעֲטֶה גַּזִּים הָעוֹטֵף אֶת כַּדּוּר הָאָרֶץ. **أَغْلَفُ** ج **غُلْفٌ** עָרֵל. **أَغْلَفُ القَلْبِ** עֲרַל לֵב, קְשֵׁה לֵב. **تَغْلِيفٌ** עֲטִיפָה, אֲרִיזָה, כְּרִיכָה. **مُغَلَّفٌ** 1. עָרֵל. 2. ج **مُغَلَّفَاتٌ** מַעֲטָפָה.

غَلَقَ ـِ סָגַר, הֵגִיף, נָעַל, חָסַם. **غَلِقَ** ـَ 1. הָיָה קָשֶׁה לִפְתִיחָה. 2. לֹא נִפְדָּה. **غَلَّقَ** II נָעַל חָזָק, הֵגִיף. **أَغْلَقَ** IV 1. נָעַל, סָגַר, חָסַם. 2. הִשְׁבִּית, בִּטֵּל מֵעֲבוֹדָה. **سَكَّرَ** לְרֶגֶל פַּגְרָה. **أُغْلِقَ عَلَيْهِ الأَمْرُ** הִתְקַשָּׁה לְהָבִין אֶת הָעִנְיָן. **اِنْغَلَقَ** VII 1. נִסְגַּר, הוּגַף. 2. הִסְתַּגֵּר. **اِسْتَغْلَقَ** X 1. הָיָה קָשֶׁה לִפְתִיחָה. 2. הָיָה סָבוּךְ (סָתוּם). **اِسْتَغْلَقَ عَلَيْهِ الكَلَامُ** לֹא הִצְלִיחַ לְדַבֵּר, לָעַז דְּבָרָיו. **غَلَقٌ** ج **أَغْلَاقٌ** מָנְעוּל. **غَلِقٌ** סָתוּם, מְסֻבָּךְ. **مِغْلَاقٌ** ج **مَغَالِيقُ** 1. מַנְעוּל, בְּרִיחַ. 2. מְגוּפָה, שַׁסְתּוֹם. **اِنْغِلَاقٌ** 1. סְגִירָה. 2. סְגִירוּת, הִסְתַּגְּרוּת (בתוך עצמו). **مُغْلَقٌ** סָגוּר, נָעוּל, חָסוּם, אָטוּם. **مُسْتَغْلَقٌ** סָתוּם, קָשֶׁה לַהֲבָנָה, סָבוּךְ.

غَلِمَ ـَ **اِغْتَلَمَ** VIII הִתְאַוָּה (למגע מיני), חָשַׁק מְאוֹד, הָיָה "חַרְמָן". **غَلِمٌ** מִתְאַוֶּה, חוֹשֵׁק. **غُلْمَةٌ** חֵשֶׁק מִינִי. **غُلَامٌ** ج **غِلْمَانٌ** 1. עֶלֶם, נַעַר. 2. עֶבֶד, מְשָׁרֵת. **غُلَامِيَّةٌ. غُلُومَةٌ** עֲלוּמִים, בַּחֲרוּת. **غَيْلَمٌ** צָב (זכר).

(غلو) غَلَا ـُ 1. עָלָה מְחִירוֹ, הִתְיַקֵּר, הֻאֲמַר. 2. **فِي** הִגְזִים, הִפְרִיז, הִפְלִיג בּ־, עָבַר עַל מִדּוֹתָיו. **لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ** ק׳ אַל תִּהְיוּ צַדִּיקִים הַרְבֵּה. **غَلَّى** II. **أَغْلَى** IV יִקֵּר, הֶעֱלָה אֶת הַמְּחִיר. **غَالَى** III **فِي** הִגְזִים, הִפְרִיז בּ־, עָבַר אֶת הַמִּדָּה, הִקְצִין. **تَغَالَى** VI 1. הִתְמַקַּח עִם־. 2. **فِي** הִפְרִיז בּ־. **اِغْتَلَى** VIII הִתְיַקֵּר, הִתְרַבָּה. **اِسْتَغْلَى** X חָשַׁב לְיָקָר מִדַּי. **غُلُوٌّ. مُغَالَاةٌ** הַפְרָזָה, הַגְזָמָה. **غُلَوَاءُ. غُلْوَاءُ** 1. הַגְזָמָה. 2. לַהַט, חֲרִיפוּת. **غُلَوَاءُ الشَّبَابِ** שִׂיא הָעֲלוּמִים, לַהַט הַנְּעוּרִים. **خَفَّفَ مِنْ غُلَوَائِهِ** שִׁכֵּךְ אֶת חֲרִיפוּתוֹ (הִתְלַהֲבוּתוֹ), צִנֵּן אוֹתוֹ, מִתֵּן אוֹתוֹ. **غَالٍ(ي)** 1. יָקָר, שֶׁמְּחִירוֹ גָּבוֹהַּ. 2. אָהוּב, חָבִיב. 3. ج **غُلَاةٌ** קַנַּאי, קִיצוֹנִי, רָדִיקָלִי. **مِنْ غُلَاةِ الشِّيعَةِ** אֶחָד מִקִּיצוֹנֵי הַשִּׁיעִים. **الغَالِي طَلَب رَخِيص** פת׳ הַיָּקָר בִּקֵּשׁ זוֹל. **التَّالِي غَالِي** פת׳ אַחֲרוֹן אַחֲרוֹן חָבִיב.

(غلي) غَلَى ـِ 1. רָתַח, נִתְחַמֵּם מְאוֹד. 2. הִתְרַתֵּחַ, קָצַף, כָּעַס מְאוֹד. **غَلَّى** II. **أَغْلَى** IV 1. הִרְתִּיחַ. 2. שָׁלַק (ירקות וכו׳), חָלַט. **غَلْيٌ** הַרְתָּחָה. **غَلَيَانٌ** 1. הִתְרַתְּחוּת, הִתְחַמְּמוּת עַד לִרְתִיחָה. 2. תְּסִיסָה (חברתית וכו׳), סַעֲרַת רוּחוֹת. **دَرَجَةُ الغَلَيَانِ** נְקֻדַּת הָרְתִיחָה (מאה מעלות צלזיוס). **غَلْيُونٌ** ج **غَلَايِينُ** 1. מִקְטֶרֶת. 2. מְקַטֶּרֶת.

غَلَّايَةٌ ج غَلَّايَاتٌ 1. קֻמְקוּם. 2. דּוּד. غَلَّايَةُ شَايٍ קֻמְקוּם תֵּה. غَالِيَةٌ ج غَوَالٍ(ي) בֹּשֶׂם (עשוי ממושק ומענבר). مَغْلِيٌّ רָתוּחַ, שָׁלוּק, חָלוּט (תה, צמחים וכו').

غَمَّ – 1. כִּסָּה, הִסְתִּיר, טִשְׁטֵשׁ. 2. צִעֵר, הֶעֱצִיב, הִדְאִיג. غَمَّمَ II כִּסָּה, חִשֵּׁר. أَغَمَّ IV 1. עִנֵּן, חִשֵּׁר, הֵעִיב, כֻּסָּה בַּעֲנָנִים. 2. הִקְדִּיר, הֶעֱצִיב. اِنْغَمَّ VII. اِغْتَمَّ VIII נֶעֱצַב, הָיָה נוּגֶה, הִתְקַדֵּר, דָּאַג. غَمٌّ ج غُمُومٌ. غُمَّةٌ ج غُمَمٌ צַעַר, עֶצֶב, דַּאֲבוֹן לֵב. حَتَّى تَنْجَلِيَ الغُمَّةُ עַד יַעֲבֹר זָעַם. غَمَامَةٌ ج غَمَامٌ وغَمَائِمُ עֲנָנָה, עָב. حَبُّ الغَمَامِ בָּרָד. غِمَامَةٌ ج غَمَائِمُ סַכֵּי עֵינַיִם, מַסְוֶה עַל עֵינֵי הַסּוּס. غَامٌّ מַעֲצִיב, מַדְאִיב. مَغْمُومٌ. مُغْتَمٌّ עָצוּב, נוּגֶה, דּוֹאֵב, שָׁרוּי בְּצַעַר.

غَمَدَ – הֵשִׁיב חַרְבּוֹ אֶל נְדָנָהּ, הִסְתִּיר, כִּסָּה, הִסְוָה. غَمَّدَ II הִסְתִּיר, כִּסָּה. أَغْمَدَ IV 1. הֵשִׁיב לִנְדָנוֹ. 2. נָעַץ (חרב למשל). تَغَمَّدَ V עָטָה, כִּסָּה, הִסְתִּיר. تَغَمَّدَهُ اللّٰهُ بِرَحْمَتِهِ אֱלֹהִים יַשְׁפִּיעַ עָלָיו בְּרֹב רַחֲמָיו. غِمْدٌ ج أَغْمَادٌ وغُمُودٌ נָדָן, נַרְתִּיק הַחֶרֶב. لاَ يُجْمَعُ سَيْفَانِ فِي غِمْدٍ. لاَ يَسَعُ السَّيْفَيْنِ غِمْدٌ פת' אֵין שְׁנֵי מְלָכִים מִשְׁתַּמְּשִׁים בְּכֶתֶר אֶחָד.

غَمَرَ – 1. שָׁפַע, נָתַן הַרְבֵּה. 2. הָיָה בּוּר, חֲסַר נִסָּיוֹן. غَمُرَ – 1. כִּסָּה, הֵצִיף, שָׁטַף, עָלָה עַל גְּדוֹתָיו. 2. بـ הִגְדִּישׁ, נָתַן בְּשֶׁפַע, הִשְׁפִּיעַ (טובה וכו'). غَمَرَهُ شُعُورٌ بِالفَرَحِ הוּצַף בְּרִגְשׁוֹת שִׂמְחָה. غَمَرَهُ بِخَيْرِهِ הִשְׁפִּיעַ עָלָיו מִטּוּבוֹ. غَامَرَ III הִסְתַּכֵּן, נָהַג בְּהַרְפַּתְקָנוּת, הֵמֵר. غَامَرَ بِمَالِهِ הֵמֵר בְּכַסְפּוֹ. غَامَرَ بِنَفْسِهِ חֵרֵף נַפְשׁוֹ, הִשְׁלִיךְ נַפְשׁוֹ מִנֶּגֶד. اِنْغَمَرَ VII נִשְׁטַף, הוּצַף, נִתְכַּסָּה, עָלָה עַל גְּדוֹתָיו. غَمْرٌ 1. הֲצָפָה, שִׁטָּפוֹן. 2. ج غِمَارٌ מְצוּלוֹת, מַעֲמַקֵּי מַיִם. 3. ج أَغْمَارٌ בּוּר, חֲסַר נִסָּיוֹן. 4. מָהִיר (סוס). غَمْرَةٌ ج غِمَارٌ 1. מְצוּלוֹת, מַעֲמַקִּים. 2. מְעַרְבֹּלֶת. غِمَارُ البَحْرِ מְצוּלוֹת יָם. غِمَارُ الحَيَاةِ תַּהְפּוּכוֹת (מְעַרְבֹּלֶת) הַחַיִּים. غِمَارُ المَعْرَكَةِ מְעַרְבֹּלֶת הַקְּרָב. غَمَرَاتُ المَوْتِ חַרְחוּרֵי גְּסִיסָה. مُغَامَرَةٌ ج مُغَامَرَاتٌ הַרְפַּתְקָה, הִסְתַּכְּנוּת, סִכּוּן, הִמּוּר. غَامِرٌ 1. שׁוֹטֵף, מֵצִיף, מְרֻבֶּה. 2. שׁוֹמֵם, חָרֵב, רֵיק. مَغْمُورٌ 1. עָלוּם, לֹא יָדוּעַ, שְׁכוּחַ אֵל. 2. שָׁטוּף, מוּצָף, מְכֻסֶּה מַיִם. مُغَامِرٌ הַרְפַּתְקָן, מְהַמֵּר, חֲסַר אַחֲרָיוּת.

غَمَزَ – 1. بـ רָמַז, קָרַץ בְּעַיִן, מִצְמֵץ. 2. عَلَى. فِي הִשְׁמִיץ אֶת־, הוֹצִיא לַעַז עַל־. 3. מִשֵּׁשׁ. 4. צָלַע. غَمَزَ قَنَاتَهُ מִשֵּׁשׁ אֶת הַדֹּפֶק שֶׁלּוֹ, תָּהָה עַל קַנְקַנּוֹ. غَمَزَهُ بِمُلاَحَظَةٍ נָתַן לוֹ רֶמֶז. تَغَامَزَ VI קָרַץ ל־, נָתַן הַסְכָּמָה בִּקְרִיצַת עַיִן, רָמַז. اِغْتَمَزَ VIII הִשְׁמִיץ, הֵטִיל דֹּפִי, זִלְזֵל ב־. غَمْزَةٌ ج غَمَزَاتٌ 1. רֶמֶז, קְרִיצַת עַיִן, מִצְמוּץ, סִימָן. 2. הֶעָרָה עוֹקְצָנִית (סַרְקַסְטִית). غَمَّازٌ 1. רַמְזוֹר. 2. מְהַבְהֵב (אִתּוּת). غَمَّازَةٌ ج غَمَّازَاتٌ גֻּמַּת חֵן. مَغْمَزٌ ج مَغَامِزُ מוּם, פְּגָם, לִקּוּי, דֹּפִי. مَا فِيهِ مَغْمَزٌ אֵין בּוֹ דֹּפִי.

غَمَسَ – טָבַל (לחם בדבש, במרק וכו'), שִׁקַּע. غَمَّسَ II טִבֵּל ב־, שִׁקַּע (בעיקר אוכל במשקה). اِنْغَمَسَ VII فِي 1. נִטְבַּל ב־, שֻׁקַּע ב־. 2. שָׁקַע (בלימודים, בקריאה), נִכְנַס רֹאשׁוֹ וְרֻבּוֹ. اِنْغَمَسَ فِي المَلَذَّاتِ שָׁקַע בַּהֲנָאוֹת (בְּתַעֲנוּגוֹת) הַחַיִּים.

غَمَضَ – 1. עָצַם עַיִן, עָמַץ, יָשַׁן. 2. נִסְתַּר, הָיָה סָתוּם. غَمَّضَ II 1. עָצַם בְּחָזְקָה, עִמֵּץ. 2. סָתַם, עָשָׂה לְסָתוּם וְקָשֶׁה לַהֲבָנָה, עִרְפֵּל. 3. عَنْ הֶעֱלִים עַיִן מ־, עָשָׂה עַצְמוֹ כְּלֹא רוֹאֶה. غَمَّضَ جُفُونَهُ عَلَى القَذَى סָבַל אֶת יִסּוּרָיו בְּסַבְלָנוּת, בָּלַע אֶת הַגְּלוּלָה הַמָּרָה. أَغْمَضَ IV 1. עָצַם, סָגַר. 2. הֶעֱלִים עַיִן, הִתְיַחֵס בְּסַלְחָנוּת. 3. לֹא עָמַד עַל הַמִּקָּח, הִתְפַּשֵּׁר. غُمْضٌ שֵׁנָה. غَمْضَةٌ מִצְמוּץ. فِي غَمْضَةِ عَيْنٍ כְּהֶרֶף עַיִן, כְּרֶגַע. غَامِضٌ ج غَوَامِضُ מִסְתּוֹרִי, מְעֻרְפָּל, סָתוּם, לֹא בָּרוּר. غُمُوضٌ עִרְפּוּל, מִסְתּוֹרִיּוּת, מִסְתּוֹרִין, חֹסֶר בְּהִירוּת. إِغْمَاضُ العَيْنِ הַעְלָמַת עַיִן.

غَمَطَ – 1. עָשַׁק, קִפֵּחַ. 2. זִלְזֵל ב־, בָּזָה, תִּעֵב. 3. הִתְכַּחֵשׁ ל־, כָּפַר בִּזְכוּתוֹ שֶׁל־. غَمَطَ حَقَّهُ הִתְכַּחֵשׁ לִזְכוּתוֹ.

غَمْغَمَ 1. מִלְמֵל, אָמַר דְּבָרִים לֹא בְּרוּרִים, "בִּרְבֵּר". 2. רָטַן, נָהַם. غَمْغَمَةٌ מִלְמוּל, דָּבָר לֹא בָּרוּר, רִטּוּן, נְהִימָה, "בִּרְבּוּר".

غَمَقَ – غَمِقَ – غَمُقَ – נִטְלַל, נִרְטַב מִטַּל, נִשְׁחַת מֵרֹב טִלּוּל (צמח). غَامِقٌ כֵּהֶה, שָׁחֹר. غَمِيقٌ עָמֹק.

(غمي) غُمِيَ (أُغْمِيَ) عَلَيْهِ הִתְעַלֵּף, אִבֵּד אֶת הַכָּרָתוֹ. غَمَّى II כִּסָּה (עיניים). إِغْمَاءٌ. إِغْمَاءَةٌ עִלָּפוֹן, אִבּוּד הַכָּרָה. اِسْتِغْمَايَةٌ מ' כִּסּוּי עֵינַיִם. لُعْبَةُ الاسْتِغْمَايَةِ מ' מִשְׂחַק הַסַּנְוֵרִים ("פרה עיוורת"). مُغْمًى عَلَيْهِ מְעֻלָּף, מֻכֵּה עִלָּפוֹן, נְטוּל הַכָּרָה.

غَنَّ – 1. אִנְפֵּף, דִּבֵּר דֶּרֶךְ הָאַף. 2. נַעֲשָׂה לְגַן פּוֹרֵחַ. أَغَنُّ ج غُنٌّ נ' غَنَّاءُ 1. מָלֵא עֵצִים, מְלַבְלֵב, פּוֹרֵחַ. 2. מְאַנְפֵּף. رَوْضَةٌ غَنَّاءُ גַּן פּוֹרֵחַ. غُنَّةٌ אִנְפּוּף, דִּבּוּר דֶּרֶךְ הָאַף.

غَنِجَ – تَغَنَّجَ V הִתְפַּנֵּק, הִתְחַנְחֵן, "פְּלִרְטֵט". غُنْجٌ פִּנּוּק, פְלִירְט, הִתְחַנְחֲנוּת. غُنُّوجٌ. بَابَا غُنُّوجٌ מ' מַאֲכָל חֲצִילִים מְרֻסָּקִים, טְחִינָה וְעוֹד. مِغْنَاجٌ מְפֻנָּק.

(غندر) تَغَنْدَرَ הִתְגַּנְדֵּר. غَنْدُور מ' "טַרְזָן", גַּנְדְּרָן. غَنْدُورَة מ' אִשָּׁה מִתְגַּנְדֶּרֶת וְסֶקְסִית.

(غنص) غُنُوصِيَّةٌ G גְּנוֹסְטִיקָה, יוֹדְעָנוּת (זרם דתי מיסטי בנצרות במאות הראשונות לספירה). غُنُوصِيٌّ גְּנוֹסְטִי, יוֹדְעָן.

غَنْغَرِينَا G גַּנְגְּרֶנָה (מחלה).

غَنِمَ – 1. נָטַל מַלְקוֹחַ מִלְחָמָה, לָקַח שָׁלָל, בָּזַז בִּזַּת מִלְחָמָה. 2. זָכָה ב־, עָלָה בְּחֶלְקוֹ, הִצְלִיחַ. اِغْتَنَمَ VIII 1. לָקַח שָׁלָל. 2. נִצֵּל הִזְדַּמְּנוּת, הִשְׁתַּמֵּשׁ בְּיִתְרוֹנוֹ. اِغْتَنَمَ الفُرْصَةَ المُوَاتِيَةَ ע' (غلّ) اِسْتَغَلَّ. اِسْتَغْنَمَ X בִּקֵּשׁ לְנַצֵּל (הזדמנות, יתרון וכו'). غُنْمٌ. مَغْنَمٌ ج مَغَانِمُ 1. שָׁלָל, בִּזָּה, מַלְקוֹחַ. 2. זְכִיָּה, הַצְלָחָה, רֶוַח.

غَنَمٌ צֹאן, עֵדֶר צֹאן. غَنِيمَةٌ ج غَنَائِمُ שָׁלָל. غَنِيمَةٌ بَارِدَةٌ טֶרֶף קַל. رَضِيَ مِنَ الغَنِيمَةِ بِالإِيَابِ בָּרַח, הָיְתָה לוֹ נַפְשׁוֹ לְשָׁלָל. غَنَّامٌ נוֹקֵד, מְגַדֵּל צֹאן, רוֹעֵה צֹאן. غَانِمٌ זוֹכֶה, מַצְלִיחַ. عَادَ سَالِمًا غَانِمًا שָׁב בְּשָׁלוֹם וּבְהַצְלָחָה רַבָּה.

غَنِيَ ـَ 1. הִתְעַשֵּׁר, צָבַר הוֹן. 2. عَنْ וִתֵּר עַל־, לֹא נִזְקַק לְ־. 3. بِـ הִסְתַּפֵּק בְּ־, אָמַר דַּי. غَنَّى II פָּצַח בְּשִׁירָה, שָׁר, זִמֵּר. غَنَّى الحَمَامُ הָמוּ הַיּוֹנִים. أَغْنَى IV 1. הֶעֱשִׁיר, הֶעְתִּיר. 2. عَنْ אִפְשֵׁר לְ־ לְוַתֵּר עַל־. 3. יָצַג אֶת־, מִלֵּא מָקוֹם. لَا يُغْنِي فَتِيلًا חֲסַר תּוֹעֶלֶת. مَنْ لَمْ يُغْنِهِ مَا يَكْفِيهِ أَعْجَزَهُ مَا يَكْفِيهِ פת' אֵיזֶהוּ עָשִׁיר הַשָּׂמֵחַ בְּחֶלְקוֹ. تَغَنَّى V 1. שָׁר, רִנֵּן. 2. بِـ שִׁבֵּחַ, הִלֵּל אֶת־, שָׁר ל"מַה יָּפִית". إِغْتَنَى VIII צָבַר הוֹן, הָיָה לְעָשִׁיר. إِسْتَغْنَى X 1. عَنْ וִתֵּר עַל־, לֹא נִזְקַק לְ־. 2. הָיָה לְעָשִׁיר. إِسْتَغْنَى عَنْ فُلَانٍ סִיֵּם עֲבוֹדַת פְּלוֹנִי, פִּטֵּר אוֹתוֹ. غِنًى 1. עֹשֶׁר, הוֹן. لَا غِنَى عَنْهُ שֶׁאֵין לְוַתֵּר עָלָיו, חִיּוּנִי, הֶכְרֵחִי. إِنَّهُ فِي غِنًى عَنْهُ אֵינוֹ זָקוּק לוֹ. غَنِيٌّ ج أَغْنِيَاءُ 1. עָשִׁיר, בַּעַל הוֹן רַב. 2. بِـ מָלֵא בְּ־, שׁוֹפֵעַ. 3. عَنْ אֵינוֹ זָקוּק לְ־. الغَنِيُّ מִכִּנּוּיֵי הָאֵל (בקוראן). غَنِيُّ الحَرْبِ נוּבוֹרִישׁ. غَنِيٌّ عَنِ البَيَانِ לְמוֹתָר לְהַסְבִּיר, הַדָּבָר מְדַבֵּר בְּעַד עַצְמוֹ. الغَنِيُّ غَنُوا لَهُ פת' מ' אוֹהֲבֵי עָשִׁיר רַבִּים. غَنَاءٌ עֹשֶׁר, שֶׁפַע, יְכֹלֶת. غِنَاءٌ שִׁירָה, זִמְרָה, רִנָּה. غِنَاءٌ جَمْعِيٌّ שִׁירָה בְּצִבּוּר. غِنَاءٌ فَرْدِيٌّ שִׁירַת סוֹלוֹ. غِنَائِيٌّ שֶׁל שִׁירָה. حَفْلَةٌ غِنَائِيَّةٌ קוֹנְצֶרְט ווֹקָלִי. غِنَائِيَّةٌ אוֹפֶּרָה. مَسْرَحِيَّةٌ غِنَائِيَّةٌ מַחֲזֶמֶר. أُغْنِيَةٌ ج أَغَانٍ(ي) وأُغْنِيَاتٌ שִׁיר, זִמְרָה, פִּזְמוֹן. مَغْنًى ج مَغَانٍ(ي) 1. מָעוֹן. 2. מ' חֲוִילָה. إِسْتِغْنَاءٌ וִתּוּר, אִי נְחִיצוּת. غَانِيَةٌ ج غَوَانٍ(ي) 1. יְפֵהפִיָּה (שאינה זקוקה לתכשיטים בשל יופיה). 2. אִשָּׁה נְשׂוּאָה. 3. רַקְדָנִית (במועדון לילה). مُغَنٍّ(ي) זַמָּר. مُغَنِّيَةٌ זַמֶּרֶת.

غَيْهَبٌ ج غَيَاهِبُ מַחְשָׁךְ (של בית סוהר).

(غوث) غَاثَ ـُ أَغَاثَ IV 1. עָזַר לְ־, תָּמַךְ בְּ־. 2. הִצִּיל, חִלֵּץ מִצָּרָה, הוֹשִׁיעַ. إِسْتَغَاثَ X בִּקֵּשׁ עֶזְרָה מִ־. غَوْثٌ עֶזְרָה. وِكَالَةُ غَوْثِ اللاَّجِئِينَ סוֹכְנוּת הַסַּעַד לַפְּלִיטִים שֶׁל הָאוּ"ם (אונר"א). إِسْتِغَاثَةٌ קְרִיאָה לְעֶזְרָה. مُغِيثٌ עוֹזֵר, מוֹשִׁיעַ. المُغِيثُ הַמּוֹשִׁיעַ, אֱלֹהִים. مُسْتَغِيثٌ מְשַׁוֵּעַ לְעֶזְרָה. كَالْمُسْتَغِيثِ مِنَ الرَّمْضَاءِ بِالنَّارِ מִן הַפַּח אֶל הַפַּחַת, מִדְּחִי אֶל דֶּחִי.

(غور) غَارَ ـُ שָׁקַע, נִפְעַר (אדמה ובלעה), יָרַד, חִלְחֵל בָּאֲדָמָה (מים). أَغَارَ IV عَلَى תָּקַף, פָּשַׁט עַל־, הִסְתַּעֵר עַל־, הִתְנַפֵּל עַל־, עָרַךְ פְּשִׁיטָה עַל־. غَوْرٌ ج أَغْوَارٌ 1. בִּקְעָה, עֵמֶק. 2. שֶׁקַע. 3. קַרְקָעִית, תַּחְתִּית. غَوْرُ الأُرْدُنِّ בִּקְעַת הַיַּרְדֵּן. بَعِيدُ الغَوْرِ 1. עָמֹק מְאוֹד. 2. מַעֲמִיק. سَبَرَ غَوْرَهُ ע' سَبَرَ. غَارٌ ج غِيرَانٌ وأَغْوَارٌ 1. שֶׁקַע, עֵמֶק. 2. מְעָרָה. 3. דַּפְנָה (שיח). عَادَ مُكَلَّلًا بِالْغَارِ שָׁב עָטוּר זֵרֵי דַּפְנָה, חָזַר מְנַצֵּחַ. غَارَةٌ ج غَارَاتٌ. إِغَارَةٌ מִתְקָפָה, גִּיחָה, פְּשִׁיטָה, הִסְתַּעֲרוּת. غَارَةٌ جَوِّيَّةٌ הַתְקָפָה (גִּיחָה) אֲוִירִית. مَغَارٌ. مَغَارَةٌ ج مَغَارَاتٌ מְעָרָה. مِغْوَارٌ ج مَغَاوِيرُ 1. מָהִיר (סוס). 2. אַמִּיץ, עַז רוּחַ. مُغِيرٌ מִסְתַּעֵר, מִתְנַפֵּל.

غُورِيلَّا .Sp גּוֹרִילָה (קוף).

غَازٌ ע' שם.

غُوَيْشَة מ' צָמִיד.

(غوص) غَاصَ ـُ فِي 1. צָלַל, שָׁקַע בְּ־. 2. הִתְעַמֵּק (בנושא), נִכְנַס בְּעָבְיֵי הַקּוֹרָה. غَوَّصَ II הִצְלִיל, שִׁקַּע, הִטְבִּיל, גָּרַם שֶׁיִּצְלֹל. غَوْصٌ צְלִילָה (בספורט). غَوِيصٌ עָמֹק. غَوَّاصٌ 1. צוֹלֵל, צוֹלְלָן, אַמוֹדַאי, שַׁחְיָן לְעֹמֶק. 2. דּוֹלֵה פְּנִינִים. غَوَّاصَةٌ ج غَوَّاصَاتٌ צוֹלֶלֶת. غَوَّاصَةٌ ذَرِّيَّةٌ (نَوَوِيَّةٌ) צוֹלֶלֶת גַּרְעִינִית. مَغَاصٌ מְקוֹם צְלִילָה אוֹ דְּלִיַּת פְּנִינִים.

(غوط) غَاطَ ـُ שָׁקַע (בחול, במים וכו'). غَوَّطَ II הֶעֱמִיק. تَغَوَّطَ V עָשָׂה אֶת צְרָכָיו. غَوْطٌ ج أَغْوَاطٌ وغِيَاطٌ שֶׁקַע. غُوطَةٌ ج غُوطَاتٌ אֵזוֹר מַיִם שׁוֹפְעִים וְגַנִּים. غُوطَةُ دِمَشْقَ אֵזוֹר גַּנֵּי דַּמֶּשֶׂק. غَوِيطٌ עָמֹק. تَغَوُّطٌ עֲשִׂיַּת צְרָכִים. غَائِطٌ 1. צוֹאָה (של אדם). 2. שֶׁקַע. تَحْلِيلُ الغَائِطِ בְּדִיקַת צוֹאָה.

غُوطِيٌّ גּוֹתִי (באמנות). الفَنُّ الغُوطِيُّ אָמָּנוּת גּוֹתִית (סגנון האמנות באירופה במאות ה־12–16).

غَوْغَاءُ 1. רַעַשׁ, הֲמֻלָּה ע' ضَوْضَاء. 2. אֲסַפְסוּף, הָמוֹן. غَوْغَائِيٌّ 1. דֵּמָגוֹג. 2. דֵּמָגוֹגִי. غَوْغَائِيَّةٌ דֵּמָגוֹגְיָה, גְּנֵבַת דַּעַת הַצִּבּוּר בְּתַעֲמוּלָה זוֹלָה.

(غول) غَالَ ـُ 1. הָרַג, רָצַח. 2. פָּגַע בְּ־. 3. גָּנַב. غَالَتْهُ يَدُ القَدَرِ פָּגַע בּוֹ הַגּוֹרָל. إِغْتَالَ VIII הִתְנַקֵּשׁ בְּחַיֵּי־, רָצַח. غَالٌ ج غَالَاتٌ מַנְעוּל. غُولٌ ج غِيلَانٌ وأَغْوَالٌ 1. "גּוּל", שֵׁד. 2. מִפְלֶצֶת, דְּמוֹן, רוּחַ רָעָה. غِيلَةٌ. إِغْتِيَالٌ הִתְנַקְּשׁוּת, רֶצַח. قَتْلَ غِيلَةً רָצַח בְּהִתְחַבְּלוּת. إِغْتِيَالٌ سِيَاسِيٌّ רֶצַח פּוֹלִיטִי. إِغْتِيَالٌ مُوَجَّهٌ סִכּוּל מְמֻקָּד. غَائِلَةٌ ج غَوَائِلُ פֶּגַע, צָרָה, אָסוֹן.

(غوي) غَوَى ـِ 1. תָּעָה, סָטָה מִדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר, נִתְפַּתָּה. 2. הִתְעָה, הִטְעָה, פִּתָּה. غَوِيَ ـَ חִבֵּב, כָּמַהּ לְ־, חָשַׁק בְּ־, הִתְאַוָּה לְ־, חָמַד, נִכְסַף לְ־. غَوَّى II. أَغْوَى IV הִתְעָה, הִסִּיט, פִּתָּה. أَغْوَاهُ الشَّيْطَانُ הִתְעָה אוֹתוֹ הַשָּׂטָן. إِسْتَغْوَى X הִתְעָה, הוֹנָה, פִּתָּה. غَيٌّ תְּעִיָּה, סְטִיָּה מִדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר. تَمَادَى فِي غَيِّهِ דָּבַק בְּחֶטְאוֹ בְּעִקְשׁוּת, הִמְשִׁיךְ לִסְטוֹת מִדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר. غَيَّةٌ ج غَيَّاتٌ 1. תְּעִיָּה, חֵטְא. 2. מ' נְטִיָּה, חִבָּה, כְּמִיהָה, תַּחְבִּיב. غَوَايَةٌ סְטִיָּה, חֵטְא, מְדוּחִים. إِغْوَاءُ הַדָּחָה לִדְבַר עֲבֵרָה, פִּתּוּי. غَاوٍ(ي) 1. מַדִּיחַ, מְפַתֶּה. 2. ج غُوَاةٌ חוֹבֵב ע' (هوي) هَاوٍ. 3. תּוֹעֶה, שׁוֹגֶה. وَالشُّعَرَاءُ يَتَّبِعُهُمُ الغَاوُونَ ק' וְהַמְּשׁוֹרְרִים - יֵלְכוּ אַחֲרֵיהֶם הַתּוֹעִים (הַשּׁוֹגִים). مَغْوَاةٌ. مُغْوَاةٌ ج مُغْوَيَاتٌ פַּח, מַלְכֹּדֶת.

غَيَّ הֵנִיף (דגל). غَايَةٌ ج غَايَاتٌ 1. קְצֵה הַגְּבוּל, מַקְסִימוּם, מֵרַב, סוֹף. 2. תַּכְלִית, מַטָּרָה, מְגַמָּה. الغَايَةُ تُبَرِّرُ الوَاسِطَةَ ע' (برر). فِي غَايَةِ الكَمَالِ בְּתַכְלִית

הַשְׁלֵמוּת. لِلْغَايَةِ לַחֲלוּטִין, מְאוֹד. مَا غَايَتُكَ؟ מָה מַטְּרָתְךָ (רְצוֹנְךָ)? هذِهِ غَايَةُ الْمَطَافِ זֶה סוֹף הַדֶּרֶךְ. عِنْدَ الْغَايَةِ يُعْرَفُ السَّبْقُ פת' בְּעֵת מִבְחָן יֵקַל אָדָם אוֹ יִיקַר. غَائِيٌّ תַּכְלִיתָנִי. غَائِيَّةٌ תַּכְלִיתָנִיּוּת (בפילוסופיה).

(غيب) غَابَ ـِ عَنْ נֶעְדַּר, נִפְקַד מ־, לֹא נָכַח, לֹא הָיָה נוֹכֵחַ ב־. غَابَ عَنْ بَالِهِ שָׁכַח, פָּרַח מִזִּכְרוֹנוֹ. غَابَ عَنْ بِلَادِهِ נֶעְדַּר מֵאַרְצוֹ. غَابَ عَنْ صَوَابِهِ (وَعْيِهِ. عَنِ الْوُجُودِ) הִתְעַלֵּף, אִבֵּד אֶת הַכָּרָתוֹ (עֶשְׁתּוֹנוֹתָיו). غَيَّبَ II הִסְתִּיר, כִּסָּה, טָמַן, הֶעֱלִים, הֵסֵב, הִרְחִיב. غَيَّبَهُ الثَّرَى נִטְמַן בָּאֲדָמָה, נִפְטַר. إِغْتَابَ VIII הִשְׁמִיץ אֶת־ בְּהֵעָדְרוֹ, הָלַךְ רָכִיל, הוֹצִיא דִּבָּתוֹ רָעָה. غَيْبٌ 1. הֵעָדֵר, הֵעָדְרוּת, נִפְקָדוּת, אִי נוֹכְחוּת. 2. רָז, צָפוּן, נִסְתָּר. غَيْبًا. عَنْ ظَهْرِ الْغَيْبِ בְּעַל פֶּה, מִתּוֹךְ הַזִּכָּרוֹן. عَالَمُ الْغَيْبِ עוֹלַם הַנִּסְתָּר. عَلَّامُ الْغُيُوبِ יוֹדֵעַ צְפוּנוֹת (נִסְתָּרוֹת), אֱלֹהִים. غَيْبِيٌّ רָזִי, סוֹדִי, מִסְתּוֹרִי, מֶטָפִיזִי. غَيْبِيَّةٌ. قُوًى غَيْبِيَّةٌ עוֹלַם הַנִּסְתָּר, כּוֹחוֹת עַל־טִבְעִיִּים, מֶטָפִיזִיקָה. غَابَةٌ ج غَابَاتٌ وغَابٌ יַעַר, חֹרֶשׁ, חֻרְשָׁה, ג'וּנְגֶּל. الغَابُ الْهِنْدِيُّ חִזְרָן, בַּמְבּוּק. إِنْسَانُ الْغَابِ אוֹרַנְג־אוּטַנְג (קוף). قَانُونُ الْغَابِ חֹק הַג'וּנְגֶּל. وُحُوشُ الْغَابِ חַיְתוֹ יַעַר, חַיּוֹת הַג'וּנְגֶּל. غَابِيٌّ יַעֲרִי. غِيبَةٌ הַשְׁמָצָה, הוֹצָאַת דִּבָּה, רְכִילוּת. غِيَابٌ הֵעָדֵר, נִפְקָדוּת. غِيَابِيٌّ בְּהֵעָדֵר, בְּלֹא נוֹכְחוּת. حُكْمٌ غِيَابِيٌّ פְּסַק דִּין שֶׁהוּצָא בְּהֵעָדֵר הַנֶּאֱשָׁם. غَيَابَةٌ ج غَيَابَاتٌ קַרְקָעִית, תַּחְתִּית. غَيْبُوبَةٌ עִלָּפוֹן, חֹסֶר הַכָּרָה, קוֹמָה. مَغِيبٌ 1. נֶעְדָּר. 2. שְׁקִיעָה (של שמש, ירח וכו'). 3. אַלְמָן קַשׁ. مَغِيبَةٌ אַלְמְנַת קַשׁ. تَغَيُّبٌ הֵעָדְרוּת, אִי נוֹכְחוּת. إِغْتِيَابٌ הַשְׁמָצָה, הוֹצָאַת דִּבָּה. غَائِبٌ 1. נִפְקָד, נֶעְדָּר, לֹא נוֹכֵחַ. 2. נִסְתָּר (בדקדוק), גּוּף שְׁלִישִׁי. أَمْوَالُ الْغَائِبِينَ נִכְסֵי נִפְקָדִים. غَائِبٌ حَاضِرٌ נִפְקָד־נוֹכֵחַ (הנמצא במדינה למעשה אך היה נעדר בעת הקמתה). صَلَاةُ الْغَائِبِ תְּפִלַּת אַשְׁכָּבָה. يَرَى الشَّاهِدُ مَا لَا يَرَى الْغَائِبُ פת' טוֹב מַרְאֵה עֵינַיִם מֵהֲלָךְ נָפֶשׁ. مُغَيِّبَاتٌ סַמֵּי הַרְדָּמָה. مُغَيَّبٌ ج مُغَيَّبَاتٌ עָלוּם, נִסְתָּר. الْمُغَيَّبَاتُ עוֹלַם הַנִּסְתָּר, הַנִּשְׂגָּב מִבִּינַת אָדָם, טְרַנְסֶצֶנְדֶּנְטָלִי.

غِيتُّو. جِيتُّو .It גֵּטוֹ.

(غيث) غَاثَ ـِ הִמְטִיר, הוֹרִיד גֶּשֶׁם (אלוהים). غَيْثٌ גֶּשֶׁם בְּרָכָה. أَوَّلُ الْغَيْثِ قَطْرٌ ثُمَّ يَنْهَمِرُ רֵאשִׁיתוֹ מִצְעָר וְאַחֲרִיתוֹ יִשְׂגֶּה מְאוֹד.

غَيِدَ ـَ טָפַף, צָעַד קַלּוֹת (כמרקד). غَادَةٌ ج غَادَاتٌ עַלְמָה צְעִירָה, בַּחוּרָה עֲנֻגָּה.

(غير) غَارَ ـَ عَلَى 1. קִנֵּא ב־ עַל־, חָשַׁד בִּבְגִידָה. 2. קָנָא ב־, רָגַז עַל הַצְלָחַת הַזּוּלַת. غَيَّرَ II שִׁנָּה, הֵמִיר, הֶחְלִיף. إِنَّ اللّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ ק' לֹא יְשַׁנֶּה אֱלֹהִים דַּרְכּוֹ שֶׁל עַם עַד אִם יְשַׁנֶּה בְּעַצְמוֹ אֶת דַּרְכּוֹ. غَايَرَ III 1. שָׁנָה, לֹא דָּמָה ל־, נִבְדַּל מ־, הָיָה שׁוֹנֶה מ־, נָגַד, סָתַר אֶת־. 2. הִתְחַלֵּף עִם־. أَغَارَ IV 1. עוֹרֵר קִנְאָה, הִרְגִּיז מִתּוֹךְ קִנְאָה. 2. תָּקַף, הִפְצִיץ. 3. ע' (غور). تَغَيَّرَ V הִשְׁתַּנָּה, הִתְחַלֵּף, נִבְדַּל, הוּמַר. تَغَايَرَ VI הָיָה שׁוֹנֶה מ־, נָגַד, סָתַר. غَيْرٌ 1. אַחֵר, שׁוֹנֶה, לֹא זֶה, שֶׁאֵינוֹ. 2. חוּץ מ־, מִלְּבַד־, בִּלְעֲדֵי־, זוּלַת־, בְּלִי, לְבַד מִן־, לְהוֹצִיא אֶת־. 3. לֹא, אִי־, אֵין. 4. שֵׁם בְּמוּבָן: لَا אוֹ لَيْسَ כְּמוֹ: لَا غَيْرُ. لَيْسَ غَيْرُ וְתוּ לֹא. الْغَيْرُ הַזּוּלַת. الأَغْيَارُ 1. הַזָּרִים. 2. הַגּוֹיִים. غَيْرَ أَنَّ אוּלָם, בְּרַם, אֶלָּא ש־. غَيْرَ مَرَّةٍ לֹא פַּעַם, יוֹתֵר מִפַּעַם. بِغَيْرِ حُدُودٍ בְּלִי גְּבוּל, הַרְבֵּה. وَغَيْرُهُ. وَغَيْرُ ذلِكَ וְעוֹד, וְכַדּוֹמֶה. غَيْرِيٌّ זוּלָתָן, אַלְטְרוּאִיסְט. الْجِنْسِيَّةُ الْغَيْرِيَّةُ הֶטֶרוֹסֶקְסוּאָלִיּוּת. غَيْرِيَّةٌ זוּלָתָנוּת, אַהֲבַת הַזּוּלַת, אַלְטְרוּאִיזְם. غِيَرٌ. غِيَرُ الدَّهْرِ תַּהְפּוּכוֹת הַזְּמַן. غَيْرَةٌ קִנְאָה, קַנָּאוּת. غَيُورٌ זו"נ. غَيْرَانُ קַנַּאי. تَغْيِيرٌ ج تَغْيِيرَاتٌ שִׁנּוּי, חִלּוּף, תְּמוּרָה, מוּטַצְיָה. غِيَارٌ ج غِيَارَاتٌ 1. חִלּוּף, הֲמָרָה, תַּחְלִיף, הַחְלָפַת בְּגָדִים. 2. חֵלֶק חִלּוּף. مُغَايِرٌ שׁוֹנֶה, נִבְדָּל. مُغَايَرَةٌ הַחְלָפַת אוֹתִיּוֹת (בדקדוק). تَغَيُّرٌ ج تَغَيُّرَاتٌ הִשְׁתַּנּוּת, הִתְפַּתְּחוּת, תְּמוּרָה. أَجْرَى تَغَيُّرَاتٍ עָרַךְ חִלּוּפִין (בפקידות), עָרַךְ חִלּוּפֵי גַּבְרֵי. تَغَايُرٌ 1. שֹׁנִי, וַרְיַאצְיָה. 2. הַחְלָפַת אוֹתִיּוֹת. مُغَايِرٌ נוֹגֵד. مُغَايِرٌ لِلْحَقِيقَةِ נוֹגֵד אֶת הָאֱמֶת (הַמְּצִיאוּת). مُتَغَيِّرٌ ج مُتَغَيِّرَاتٌ מִשְׁתַּנֶּה, פָּרָמֶטֶר. الْمُتَغَيِّرُ النَّاتِجُ (الْمُسْتَقِلُّ) הַמִּשְׁתַּנֶּה הַתָּלוּי. الْمُتَغَيِّرُ الْوَسِيطُ (الْمُتَدَاخِلُ) מִשְׁתַּנֶּה מְתַוֵּךְ. تَيَّارٌ مُتَغَيِّرٌ ע' (نوب) مُتَنَاوِب.

(غيض) غَاضَ ـِ פָּחַת, נִתְמַעֵט, נִגְרַע, יָרַד. غَيْضٌ מְעַט, קְצָת. غَيْضٌ مِنْ فَيْضٍ פת' מְעַט מֵהַרְבֵּה. غَيْضَةٌ ج أَغْيَاضٌ חֻרְשָׁה.

غَيْطٌ מ' ج غِيطَانٌ שָׂדֶה (רווי מים).

(غيظ) غَاظَ ـِ غَيَّظَ II. أَغَاظَ IV הִכְעִיס, הִרְגִּיז, הִקְצִיף. غَيْظٌ. إِغْتِيَاظٌ כַּעַס, רֹגֶז, זַעַם, קֶצֶף, חֲרוֹן אַף. مَغِيظٌ. مُغْتَاظٌ כּוֹעֵס, רוֹגֵז, זוֹעֵף, קוֹצֵף.

(غيم) غَامَ ـِ غَيَّمَ II. أَغْيَمَ IV הִתְעַנֵּן (שמים), הִתְכַּסָּה בַּעֲנָנִים. غَيْمَةٌ ج غَيْمٌ وغُيُومٌ עֲנָנָה, עָנָן, עָב. غَائِمٌ 1. מְעֻנָּן. 2. מְעֻרְפָּל, לֹא בָּרוּר.

غَيْنٌ שֵׁם הָאוֹת غ בְּעֲרָבִית.

غَيْنَةٌ גֻּמָּה בַּלֶּחִי.

غِينْيَا גִּינֵאָה (מדינה באפריקה). خِنْزِيرٌ غِينِيٌّ שְׁפַן נִסָּיוֹן.

ف פ. 1. הָאוֹת הָעֶשְׂרִים בָּא"ב הָעַרְבִי, שְׁמָהּ فَـــاء פָּא'א וְהִיא אוֹת שְׂפָתִית חוֹכֶכֶת. 2. קִצּוּר שֶׁל فَدَّانٌ פַּדָּאן ע' שם. 3. קִצּוּר שֶׁל فِلْسٌ פֶלֶס (יחידת מטבע קטנה ביותר בעיראק ובירדן). 4. فَ מִלַּת חִבּוּר בְּהוֹרָאַת וָ וּ הַחִבּוּר הַבָּאָה לְהוֹרוֹת עַל סֵדֶר: א. רְצִיפוּת אוֹ עַל סִבָּה וְתוֹצָאָה, כְּגוֹן: الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوَّاكَ فَعَدَلَكَ ק' אֲשֶׁר בְּרָאֲךָ וַיְעָרְכְךָ וַיְתַכֶּנְךָ; دَرَسَ فَنَجَحَ לָמַד וְהִצְלִיחַ. ב. סִבָּתִיּוּת, כְּגוֹן: ضَرَبَهُ فَقَتَلَهُ הִכָּהוּ וַיָּמֹת. ג. בְּחֵלֶק הַתְּשׁוּבָה שֶׁל מִשְׁפְּטֵי תְּנַאי, כְּגוֹן: إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللهَ فَاتَّبِعُونِي ק' אִם אוֹהֲבִים אַתֶּם אֶת אֱלֹהִים לְכוּ אַחֲרַי. 5. בְּבִטּוּי أَمَّا... فَ... בַּאֲשֶׁר לְ־ (וְאִילוּ)... הֲרֵי... כְּגוֹן: فَأَمَّا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَاءً ק' וְאָכֵן בַּאֲשֶׁר לַקֶּצֶף הִנֵּה יַעֲלֶה בַּאֲבַעְבּוּעוֹת. 6. לְהַדְגָּשָׁה, כְּגוֹן: وَثِيَابَكَ فَطَهِّرْ ק' וְאֶת בְּגָדֶיךָ טַהֵר. 7. לִפְנֵי פֹּעַל הוֹוֶה הַמּוֹרֶה עַל סִבָּתִיּוּת בְּיַחַס הַפָּעוּל שֶׁמַּקְדִּימָה לוֹ בַּקָּשָׁה אוֹ שְׁלִילָה, כְּגוֹן: يَا لَيْتَنِي كُنْتُ مَعَهُمْ فَأَفُوزَ فَوْزًا عَظِيمًا ק' מִי יִתֵּן וְהָיִיתִי אִתָּם וְהָיָה לִי אֹשֶׁר רַב.

فَاءٌ שֵׁם הָאוֹת ف בְּעַרְבִית.

(فات) إِفْتَاتَ VIII عَلَى הֶעֱלִיל עַל־, טָפַל עַל־, הֶאֱשִׁים (אשמת שווא). **إِفْتَاتَ بِرَأْيِهِ** נָהַג בִּשְׁרִירוּת, הִשְׁלִיט אֶת דַּעְתּוֹ עַל־. **إِفْتِيَاتٌ** 1. עֲלִילַת שָׁוְא. 2. אַלִּימוּת, דִּכּוּי.

فَاتْرِينَة. فَتْرِينَة It. חַלּוֹן רַאֲוָה ע' (وجه) وَاجِهَة.

فَاتُورَة It. ج فَوَاتِيرُ חֶשְׁבּוֹן, חֶשְׁבּוֹנִית ע' (كشف) كَشْفُ حِسَابٍ.

فُؤَادٌ ج أَفْئِدَةٌ לֵב, לֵבָב. فَارِغُ الْفُؤَادِ חֲסַר דְּאָגוֹת. مِنْ صَمِيمِ الْفُؤَادِ מִמַּעֲמַקֵּי הַלֵּב.

فَأْرَةٌ ج فَأْرٌ وَفِئْرَانٌ 1. עַכְבָּר. 2. עַכְבָּר (במחשב). 3. מַקְצוּעָה. تَمَخَّضَ الْجَبَلُ فَوَلَدَ فَأْرًا פת' הָהָר הוֹלִיד עַכְבָּר.

فَأْسٌ ج فُؤُوسٌ קַרְדֹּם, גַּרְזֶן. الحِلاَقَةُ بِالفَأْسِ وَلاَ الحَاجَةُ إِلَى النَّاسِ פת' עֲשֵׂה שַׁבַּתְּךָ חֹל וְאַל תִּצְטָרֵךְ לַבְּרִיּוֹת.

فَاشِي. فَاشِيسْتِيٌّ L פָשִׁיסְט, פָשִׁיסְטִי. فَاشِيَّةٌ. فَاشِيسْتِيَّةٌ פָשִׁיזְם.

فَاصُولْيَاءُ. فَاصُولِيَّةٌ It. שְׁעוּעִית (צמח).

فَافَا לְהַג, גִּמְגּוּם.

(فأل) تَفَاءَلَ VI רָאָה וְרֻדּוֹת, צִפָּה לְטוֹב, הָיָה אוֹפְּטִימִי. تَفَاءَلُوا بِالخَيْرِ تَجِدُوهُ ח' צַפֵּה לְטוֹב תִּמְצָאֶנּוּ. تَفَاؤُلٌ אוֹפְּטִימִיּוּת, רְאִיַּת סִימָנֵי הַצְלָחָה. مُتَفَائِلٌ אוֹפְּטִימִי, רוֹאֶה וְרֻדּוֹת. فَأْلٌ מַזָּל, הַצְלָחָה, אֹשֶׁר. قَرَأَ الفَأْلَ נִחֵשׁ אֶת הַמַּזָּל (בקפה, בקלפים וכו').

فَانِيلَّة It. גּוּפִיָּה.

فَانُوسٌ G ج فَوَانِيسُ פָּנָס. فَانُوسٌ سِحْرِيٌّ ע' (سحر).

فَاوَانْيَا G אַדְמוֹנִית (צמח, peony).

(فاي) فِئَةٌ ج فِئَاتٌ 1. חֶבֶר, חֲבוּרָה, קְבוּצַת אֲנָשִׁים. 2. סוּג, מִין, דַּרְגָּה. 3. מִגְזָר, סֶקְטוֹר, חוּג, שִׁדְרָה. الفِئَةُ الخَاصَّةُ שִׁכְבָה מְיֻחֶדֶת (עִלִּית). فِئَةُ دَمٍ סוּג דָּם. كَمْ مِنْ فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللهِ ק' כַּמָּה פְּעָמִים גָּבְרוּ הַמְּעַטִּים עַל הָרַבִּים בִּרְצוֹן אֱלֹהִים. فِئَوِيٌّ קְבוּצָתִי, מִגְזָרִי, כִּתָּתִי, סֶקְטוֹרְיָאלִי, שֶׁל חוּג אוֹ סוּג. جَمْعِيَّةٌ فِئَوِيَّةٌ אֲגֻדָּה סֶקְטוֹרְיָאלִית. نَشَاطَاتٌ فِئَوِيَّةٌ פְּעִילֻיּוֹת כִּתָּתִיּוֹת.

فِبْرَايِرُ L פֶבְּרוּאָר ע' شُبَاط.

فَبْرَكَ F בָּדָה, "פִּבְּרֵק". فَابْرِيكَةٌ. فَبْرِيكَةٌ ج فَبَارِكُ בֵּית חֲרשֶׁת, מִפְעָל, מִיזָם.

فَتَّ ـُ. فَتَّتَ II פָּתַת, פִּתֵּת, רִסֵּק, פּוֹרֵר, חִלֵּק. فَتَّ فِي عَضُدِهِ רִפָּה אֶת יָדוֹ, הֶחֱלִישׁוֹ. يُفَتِّتُ الأَكْبَادَ קוֹרֵעַ לֵב, מְזַעְזֵעַ, מַחֲרִיד. تَفَتَّتَ V. إِنْفَتَّ VII הִתְפּוֹרֵר, הִתְרַסֵּק לִרְסִיסִים. فَتَّةٌ. فَتِيتَةٌ מָרָק עִם פְּתִיתֵי לֶחֶם. فُتَاتٌ. فَتِيتٌ פְּתִיתִים, פֵּרוּרִים. تَفْتِيتٌ פְּתִיתָה, רִסּוּק.

فَتَأَ ـَ. فَتِئَ ـَ عَنْ פָּסַק מִ־, חָדַל מִ־. مَا فَتِئَ לֹא הִפְסִיק, לֹא הִרְפָּה מִ־, לֹא נִמְנַע מִ־, הִמְשִׁיךְ בְּ־. مَا فَتِئَ يَذْكُرُهُ לֹא חָדַל מִלְּהַזְכִּירוֹ.

فَتَحَ ـَ 1. פָּתַח, פָּעַר, פָּצָה (פה). 2. הִתִּיר (קשר). 3. כָּבַשׁ, לָכַד (עיר, מדינה וכו'), תָּפַס (בכוח), פָּרַץ. 4. פָּרַס, גּוֹלֵל (עניין, ספר וכו'). 5. הִתְחִיל, הֵחֵל (ישיבה וכו'). 6. נִבֵּא אֶת הֶעָתִיד (בקפה, בקלפים). فَتَحَ اعْتِمَادًا פָּתַח חֶשְׁבּוֹן אַשְׁרַאי. فَتَحَ اللهُ عَلَيْهِ אֱלֹהִים הִצְלִיחַ אֶת דַּרְכּוֹ, הִנְחָהוּ בַּדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר. فَتَحَ لَهُ البَابَ عَلَى مِصْرَاعَيْهِ פָּתַח לְפָנָיו אֶת הַדֶּלֶת לִרְוָחָה, אִפְשֵׁר לוֹ. فَتَحَ البَخْتَ נִחֵשׁ אֶת מַזָּלוֹ שֶׁל־. فَتَحَ شَهِيَّتَهُ פָּתַח (הִגְבִּיר) אֶת תֵּאָבוֹנוֹ. فَتَحَ صَفْحَةً جَدِيدَةً פָּתַח דַּף חָדָשׁ. فَتَحَ عَيْنَيْهِ جَيِّدًا פָּקַח אֶת עֵינָיו הֵיטֵב, נִזְהַר מְאוֹד. فَتَّحَ II 1. פָּתַח לִרְוָחָה. 2. הֵנֵץ (פרח). فَاتَحَ III فِي שׂוֹחֵחַ עִם־ (בעניין מסוים), פָּתַח בְּשִׂיחָה. تَفَتَّحَ V הֵנֵץ, פָּרַח, נִפְתַּח (ניצן), הִתְרַחֵב (לב). تَفَتَّحَتْ عَيْنَاهُ נִפְקְחוּ עֵינָיו. إِنْفَتَحَ VII 1. נִפְתַּח. 2. הֵנֵץ. 3. נִפְעַר. 4. הֻתַּר (קשר). 4. גִּלָּה פְּתִיחוּת. إِنْفَتَحَ عَلَى العَالَمِ الخَارِجِيِّ נִפְתַּח לָעוֹלָם הַחִיצוֹן, קִבֵּל הַשְׁפָּעוֹת. إِفْتَتَحَ VIII 1. פָּתַח. 2. חָנַךְ, עָרַךְ טֶקֶס פְּתִיחָה. 3. כָּבַשׁ, הִכְנִיעַ, תָּפַס (עיר, מדינה וכו'). إِفْتَتَحَ كَلاَمَهُ بِاسْمِ اللهِ פָּתַח (הֵחֵל) אֶת דְּבָרָיו (נְאוּמוֹ) בְּשֵׁם אֱלֹהִים. إِفْتَتَحَ مَعْهَدًا חָנַךְ מוֹסָד. إِسْتَفْتَحَ X 1. הִתְחִיל בְּ־, הֵחֵל, סִכֵּם (בִּצַּע) עִסְקָה רִאשׁוֹנָה שֶׁל הַיּוֹם. 2. עָתַר לְעֶזְרַת אֱלֹהִים בִּתְפִלָּה, הִתְפַּלֵּל שֶׁיִּנָּצַח בְּ־. فَتْحٌ 1. פְּתִיחָה, הַתְחָלָה, אִתְחַלְתָּא. 2. הַתָּרָה. 3. ج فُتُوحٌ جج فُتُوحَاتٌ כִּבּוּשׁ, נִצָּחוֹן (באסלאם). 4. פַּתָּח (ـَ בדקדוק). فَتْحُ اعْتِمَادٍ (حِسَابٍ) פְּתִיחַת חֶשְׁבּוֹן (אשראי). رِزْقٌ مِنَ اللهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ פַּרְנָסָה מֵעִם

אֱלֹהִים וְהַצְלָחָה מְהִירָה. مُنَظَّمَةُ فَتْحٍ אִרְגּוּן "פַּתַח" (באש"ף). كَانَ فَتْحُ مَكَّةَ فَتْحَ الفُتُوحَاتِ כִּבּוּשׁ מַכָּה הָיָה תְּחִלַּת הַנִּצְחוֹנוֹת (באסלאם). فَتْحَةٌ ج فَتَحَاتٌ 1. פֶּתַח, חוֹר. 2. פְּתִיחָה. 3. פַּתָּח (בדקדוק). فَتْحَةُ الصَّدْرِ (الظَّهْرِ) גְּלַאי, מַחְשׂוֹף (בשמלה) "דֶּקוֹלְטֶה". فَتَّاحٌ פּוֹתֵחַ. الفَتَّاحُ מִכִּנּוּיֵי הָאֵל (בקוראן) (הפותח שערי פרנסה). فَتَّاحَةُ فَأْلٍ מַגֶּדֶת עֲתִידוֹת. فَتَّاحَةٌ פּוֹתְחָן, מַחְלֵץ (קופסאות, פקקים). مِفْتَاحٌ ج مَفَاتِيحُ 1. מַפְתֵּחַ. 2. מֶתֶג, מַפְסֵק (בחשמל). مِفْتَاحُ الاشْتِعَالِ מֶתֶג מַתְנֵעַ. مِفْتَاحُ النُّورِ מֶתֶג תְּאוּרָה. وَعِنْدَهُ مَفَاتِيحُ الغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ ק' וְאִתּוֹ מַפְתְּחוֹת הַתַּעֲלוּמוֹת לֹא יֵדָעֶנָּה זוּלָתוֹ. مِفْتَاحْجِيّ ج مِفْتَاحْجِيَّة עַתָּק (ברכבות). مِفْتَاحِيَّةٌ דְּמֵי מַפְתֵּחַ. مُفَاتَحَةٌ פְּתִיחָה בְּשִׂיחָה. تَفَتُّحٌ 1. הֲנָצָה, פְּרִיחָה. 2. פְּתִיחוּת, הִתְרַחֲבוּת. 3. מוּכָנוּת לִקְלִיטָה, הִתְפַּתְּחוּת. إِنْفِتَاحٌ פְּתִיחוּת. سِيَاسَةُ الانْفِتَاحِ מְדִינִיּוּת הַפְּתִיחוּת (בכלכלה וכו'). إِفْتِتَاحٌ פְּתִיחָה, חֲנֻכָּה (של מוסד וכו'). لَيْلَةُ الافْتِتَاحِ הַצָּגַת בְּכוֹרָה. إِفْتِتَاحِيٌّ שֶׁל פְּתִיחָה. جَلْسَةٌ افْتِتَاحِيَّةٌ יְשִׁיבַת פְּתִיחָה, יְשִׁיבָה רִאשׁוֹנָה (בוועידה, בפרלמנט וכו'). مَقَالٌ افْتِتَاحِيٌّ מַאֲמָר רָאשִׁי. إِسْتِفْتَاحٌ 1. הַתְחָלָה. 2. בַּקָּשָׁה מֵעִם אֱלֹהִים לְנִצָּחוֹן. 3. עִסְקַת מְכִירָה רִאשׁוֹנָה שֶׁל הַיּוֹם. فَاتِحٌ 1. פּוֹתֵחַ. 2. כּוֹבֵשׁ, לוֹכֵד (עיר וכו'). 3. בָּהִיר (צבע). فَاتِحُ الشَّهِيَّةِ מְתַאֲבֵן. الفَاتِحُ مِنْ أَيْلُولَ אֶחָד בְּסֶפְּטֶמְבֶּר. فَاتِحَةٌ ج فَوَاتِحُ 1. פְּתִיחָה, הַתְחָלָה, רֵאשִׁית. 2. הַקְדָּמָה. (سُورَةُ) الفَاتِحَةِ. فَاتِحَةُ الكِتَابِ הַסּוּרָה הָרִאשׁוֹנָה שֶׁל הַקֻּרְאָן. مَفْتُوحٌ 1. פָּתוּחַ. 2. כָּבוּשׁ. 3. מְפֻלָּשׁ, פָּרוּז. خِطَابٌ (كِتَابٌ) مَفْتُوحٌ ע' (خطب) خِطَابٌ. مُفْتَتَحٌ 1. פָּתוּחַ. 2. חָנוּךְ (בית, מוסד וכו').

(فتخ) فَتْخَةٌ ج فُتَخٌ טַבַּעַת ע' دُبْلَة.

فَتَرَ ـُ 1. נִהְיָה פּוֹשֵׁר, נֶחֱלַשׁ, רָפָה, הִתְפּוֹרֵר. 2. عَنْ הִתְרַשֵּׁל ב־, נִרְפָּה. فَتَرَ حَمَاسُهُ נִתְקָרְרָה הִתְלַהֲבוּתוֹ. فَتَرَتْ هِمَّتُهُ רָפוּ יָדָיו. فَتَّرَ II הִפְשִׁיר, רִפָּה, הֵפִיג, צִנֵּן (התלהבות). فِتْرٌ ج أَفْتَارٌ מְלוֹא הַסִּיט, טֶפַח. فَتْرَةٌ ج فَتَرَاتٌ 1. מֶשֶׁךְ זְמַן, תְּקוּפָה, שָׁלָב. 2. הַפְסָקָה, הֲפוּגָה. 3. רִפְיוֹן, קְרִירוּת (של רגש). فَتْرَةُ اسْتِرَاحَةٍ הַפְסָקָה (בהצגה וכו'). فَتْرَةٌ انْتِقَالِيَّةٌ תְּקוּפַת מַעֲבָר, בֵּין הָעַרְבַּיִם (בחילופי שלטון וכו'). فَتْرَةٌ حَرِجَةٌ תְּקוּפָה קְרִיטִית. بَيْنَ فَتْرَةٍ وَأُخْرَى מִפְּקִידָה לִפְקִידָה, לְעִתִּים מְזֻמָּנוֹת. فُتُورٌ פּוֹשְׁרוּת, רִפְיוֹן, אֲדִישׁוּת, קְרִירוּת. فَاتِرٌ 1. פּוֹשֵׁר, בֵּינוֹנִי. 2. חַלָּשׁ, אָדִישׁ, רָפֶה. 3. קָרִיר. إِسْتِقْبَالٌ فَاتِرٌ קַבָּלַת פָּנִים קְרִירָה. هِمَّةٌ فَاتِرَةٌ רְפִיפוּת, חֹסֶר מֶרֶץ.

فَتَّشَ II 1. عَنْ חִפֵּשׂ, בָּדַק, עָרַךְ חִפּוּשׂ. 2. דָּרַשׁ וְחָקַר, בָּחַן. 3. عَلَى פִּקֵּחַ עַל־, הִשְׁגִּיחַ עַל־, שָׂם עֵינוֹ עַל־. تَفْتِيشٌ ج تَفَاتِيشُ 1. חִפּוּשׂ, בִּקֹּרֶת, בְּדִיקָה, בְּחִינָה. 2. פִּקּוּחַ. أَمْرُ تَفْتِيشٍ צַו חִפּוּשׂ. مَحَاكِمُ التَّفْتِيشِ אִינְקְוִיזִיצְיָה. تَفْتِيشِيٌّ שֶׁל חִפּוּשׂ (בִּקֹּרֶת, פִּקּוּחַ). مُفَتِّشٌ מְפַקֵּחַ, מְבַקֵּר, מַשְׁגִּיחַ, בּוֹדֵק. مُفَتِّشُ تَعْلِيمٍ מְפַקֵּחַ חִנּוּךְ. مُفَتِّشُ الشُّرْطَةِ العَامُّ הַמְפַקֵּחַ הַכְּלָלִי שֶׁל הַמִּשְׁטָרָה (מפכ"ל). مُفَتِّشِيَّةٌ לִשְׁכַּת הַמְפַקֵּחַ.

فَتْفَتَ 1. פָּתַת, פּוֹרֵר, רִסֵּק ע' فَتَّ. 2. إِلَى הִסְתּוֹדֵד עִם־.

فَتَقَ ـُ فَتَّقَ II 1. פֵּרַם, הִתִּיר תֶּפֶר. 2. קָרַע, חָתַךְ. الحَاجَةُ تَفْتُقُ الحِيلَةَ פת' הַהֶכְרֵחַ הוּא אֲבִי הַהַמְצָאָה. تَفَتَّقَ V 1. נִקְרַע לִגְזָרִים. 2. נִפְרַם (חזק). 3. عَنْ הִמְצִיא (רעיון וכו'). تَفَتَّقَتْ قَرِيحَتُهُ عَنِ ابْتِكَارٍ جَدِيدٍ מוֹחוֹ הִמְצִיא הַמְצָאָה חֲדָשָׁה. إِنْفَتَقَ VII נִפְרַם, נִקְרַע, נִתַּק. فَتْقٌ ج فُتُوقٌ בְּקִיעַ, קֶרַע, פֶּרֶץ, חָרִיץ. فِتَاقٌ שֶׁבֶר, בֶּקַע, הֶרְנְיָה. رَتَقَ الفَتْقَ אִחָה אֶת הַקֶּרַע. فَاتِقٌ פּוֹרֵם, קוֹרֵעַ. هُوَ الفَاتِقُ وَالرَّاتِقُ עַל פִּיו יִשַּׁק דָּבָר. مَفْتُوقٌ פָּרוּם, קָרוּעַ.

فَتَكَ ـِ بِـ הָרַג, קָטַל, קָרַע לִגְזָרִים, עָשָׂה שַׁמּוֹת ב־. فَتَكَ بِهِمْ فَتْكًا ذَرِيعًا עָשָׂה בָּהֶם שְׁפָטִים, הִשְׁמִיד אוֹתָם, הָרַס אוֹתָם עַד הַיְסוֹד. فَتْكٌ הֶרֶג, קֶטֶל. فَتِيكَةٌ הֶרֶס. فَتَّاكٌ. فَاتِكٌ קַטְלָנִי, רַצְחָנִי. وَبَاءٌ فَتَّاكٌ מַגֵּפָה קַטְלָנִית.

فَتَلَ ـِ فَتَّلَ II 1. פָּתַל, קָלַע, שָׁזַר. 2. טָוָה. يَفْتِلُ فِي الذُّرْوَةِ وَالغَارِبِ ע' (ذرو) ذُرْوَة. تَفَتَّلَ V 1. נִשְׁזַר. 2. נִטְוָה. 3. הִתְפַּתֵּל, הִתְעַקֵּל. إِنْفَتَلَ VII 1. נִפְתַּל, נִשְׁזַר, נִקְלַע, נִשְׂרַג. 2. הִתְעַקֵּל. 3. הָלַךְ לוֹ (אדם), בָּרַח, "הִתְפַּלַּח". فَتْلٌ פְּתִילָה, שְׁזִירָה. فَتْلَةٌ ج فَتَلَاتٌ חוּט. شَمَّعَ الفَتْلَةَ "הִתְפַּלַּח", נִמְלַט, בָּרַח. فَتِيلٌ 1. פָּתוּל, שָׁזוּר. 2. פְּתִיל. لَا يُجْدِي (يُغْنِي) فَتِيلًا לֹא מוֹעִיל, בְּרָכָה לְבַטָּלָה, לֹא יִצְלַח. فَتِيلَةٌ פְּתִילָה. فَتَايِل מ' פְּתִילִיָּה, מְנוֹרַת בִּשּׁוּל. فَتَّالٌ שַׁזָּר. مَفْتُولٌ שָׁזוּר, קָלוּעַ. مَفْتُولُ العَضَلَاتِ שְׁרִירִי, בַּעַל שְׁרִירִים חֲזָקִים.

فَتَنَ ـِ 1. הִקְסִים, שָׁבָה לֵב, צוֹדֵד. 2. عَنْ הִסִּיחַ דַּעְתּוֹ מ־. 3. פִּתָּה, הִדִּיחַ, הֶעֱמִיד בְּמִבְחָן. 4. عَلَى הִלְשִׁין עַל־. فُتِنَ بِـ. إِفْتَتَنَ VIII بِـ הֻקְסַם מ־, הֻפְלָא, הָלַךְ שֶׁבִי אַחֲרֵי־, נִמְשַׁךְ ל־. فِتْنَةٌ 1. קֶסֶם, צִידוּד, מְשִׁיכָה, חֵן. 2. פִּתּוּי, שִׁדּוּל, מַדּוּחִים. 3. ج فِتَنٌ מַחְלֹקֶת, מֶרֶד, פֵּרוּד, מִלְחֶמֶת אֶזְרָחִים. فِتْنَةٌ طَائِفِيَّةٌ מַחְלֹקֶת (סִכְסוּךְ) עֲדָתִי. فِتْنَةٌ لِلْأَنْظَارِ מַחְמַד (מַרְהִיב) עַיִן, מַקְסִים, מְצוֹדֵד. ذُوقُوا فِتْنَتَكُمْ ק' טַעֲמוּ פְּרִי מִרְיְכֶם. فَتَّانٌ. فَاتِنٌ ج فَوَاتِنُ 1. מַקְסִים, שׁוֹבֶה לֵב, מַרְהִיב. 2. מַלְשִׁין. الفَتَّانُ כִּנּוּי לַשָּׂטָן. مَفَاتِنُ קְסָמִים. كَشَفَتْ لَهُ عَنْ مَفَاتِنِهَا גִּלְּתָה לוֹ אֶת קְסָמֶיהָ (מַחְמַדֶּיהָ). مَفْتُونٌ بِـ מֻקְסָם, אָחוּז בְּחַבְלֵי קֶסֶם.

(فتو. فتي) فَتُوَ ـُ فَتِيَ ـَ נַעֲשָׂה עֶלֶם. أَفْتَى VI פָּסַק, הוֹצִיא פְּסַק הֲלָכָה, חִוָּה אֶת דַּעְתּוֹ (בענייני הלכה). إِسْتَفْتَى X 1. בִּקֵּשׁ חַוַּת דַּעַת (בענייני הלכה). 2. עָרַךְ מִשְׁאָל, סֶקֶר. فَتًى ج فِتْيَانٌ وفِتْيَةٌ 1. עֶלֶם, צָעִיר, בָּחוּר. 2. גִּבּוֹר. فَتَى أَحْلَامِهَا אַלּוּף נְעוּרֶיהָ. فَتَاةٌ ج فَتَيَاتٌ עַלְמָה צְעִירָה, בַּחוּרָה. فَتَاةُ أَحْلَامِهِ נַעֲרַת חֲלוֹמוֹתָיו, בְּחִירַת לִבּוֹ. فَتِيٌّ ج فِتَاءٌ עוּל יָמִים, צָעִיר, בּוֹגֵר. فَتْوَى ج فَتَاوٍ(ي) وفَتَاوَى. פְּסַק הֲלָכָה, פְּסַק דִּין, חַוַּת דַּעַת הִלְכָתִית. فُتُوَّةٌ 1. עֲלוּמִים, בַּחֲרוּת, נְעוּרִים. 2.

גְּבוּרָה. 3. תַּלְמִיד תִּיכוֹן בְּקֹדֶם צְבָאִי. 4. חָבֵר בְּמִסְדָּר אַבִּירִים עַרְבִיִּים (בעבר). 5. בְּרִיּוֹן, גִּבְרְתָנוּ. 6. מ' מֶלֶךְ הַשְּׁכוּנָה, גִּבְרִיּוֹן. إِفْتَاءٌ פְּסִיקָה הִלְכָתִית, מַתַּן חַוַּת דַּעַת. دَارُ الإِفْتَاءِ לִשְׁכַּת הַמֻּפְתִּי. إِسْتِفْتَاءٌ 1. בַּקָּשַׁת חַוַּת דַּעַת הִלְכָתִית, מַתַּן "פַּתְוָה". 2. מִשְׁאָל (עם וכו'), סֶקֶר. إِسْتِفْتَاءُ الرَّأْيِ العَامِّ סֶקֶר דַּעַת הַקָּהָל. إِسْتِفْتَاءٌ شَعْبِيٌّ מִשְׁאַל עַם. مُفْتٍ(ي) מֻפְתִּי, מוֹרֵה הֲלָכָה מֻסְלְמִי. سَمَاحَةُ المُفْتِي כִּנּוּיוֹ שֶׁל מֻפְתִּי מְדִינָה מֻסְלְמִית. فُتُوَّةٌ מ' בִּרְיוֹנוּת, גִּבְרִיּוֹנוּת.

فَجَّ ـُ פָּשַׂק, פִּשֵּׂק רַגְלַיִם. فَجٌّ ج فِجَاجٌ דֶּרֶךְ רְחָבָה, מִשְׁעוֹל (בין הרים). مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ. مِنْ كُلِّ فَجٍّ وَصَوْبٍ מִכָּל הַכִּוּוּנִים. فِجٌّ בֹּסֶר, לֹא בָּשֵׁל (פרי וכו').

فَجَأَ ـَ فَاجَأَ III הִפְתִּיעַ, בָּא לְפֶתַע, הִדְהִים. فَجْأَةً. فُجَاءَةً לְפֶתַע, פִּתְאוֹם, בְּאֹרַח לֹא צָפוּי. فُجَائِيٌّ פִּתְאוֹמִי, לֹא צָפוּי. مُفَاجَأَةٌ ج مُفَاجَآتٌ הַפְתָּעָה. مُفَاجَأَةٌ سَارَّةٌ בְּשׂוֹרָה (בייחוד להולדת בן). فَاجِئٌ. مُفَاجِئٌ בִּלְתִּי צָפוּי, פִּתְאוֹמִי. إِذَا الفُجَائِيَّةُ – إِذَا הַמּוֹרָה עַל פִּתְאוֹמִיּוּת (בדקדוק). فَأَلْقَاهَا فَإِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعَى ק' וַיַּשְׁלִיכֵהוּ וְהִנֵּה הוּא נָחָשׁ מִתְרוֹצֵץ.

فَجَرَ ـُ 1. פָּרַק עֹל. 2. נָאַף, זָנָה. 3. הִתְהוֹלֵל. 4. חָטָא. 5. כָּפַר. 6. הִבְקִיעַ (מים מאדמה), הוֹצִיא. فَجَرَ فِي يَمِينِهِ כִּחֵשׁ אֶת שְׁבוּעָתוֹ. وَقَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى تَفْجُرَ لَنَا مِنَ الأَرْضِ يَنْبُوعًا ק' וַיֹּאמְרוּ: לֹא נַאֲמִין לְךָ עַד אִם תִּבְקַע לָנוּ מִן הָאָרֶץ מַבּוּעַ מַיִם. فَجَّرَ II 1. פּוֹצֵץ, נִפֵּץ. 2. הִבְקִיעַ (דרך למים מהאדמה). فَجَّرَ المُشْكِلَةَ المُؤْلِمَةَ פּוֹצֵץ אֶת הַבְּעָיָה הַכְּאוּבָה. تَفَجَّرَ V. إِنْفَجَرَ VII 1. הִתְפּוֹצֵץ, הִתְנַפֵּץ, הִתְבַּקֵּעַ. 2. פָּרַץ, הִתְפָּרֵץ, הִבְקִיעַ דֶּרֶךְ (מבוע מים). إِنْفَجَرَ بِالبُكَاءِ פָּרַץ בִּבְכִי. فَجْرٌ שַׁחַר, עַמּוּד הַשַּׁחַר. الفَجْرُ الكَاذِبُ הַשַּׁחַר הָאַכְזָב. صَلَاةُ الفَجْرِ תְּפִלַּת שַׁחֲרִית. فُجُورٌ 1. פְּרִיצוּת, נִאוּף, חֵטְא. 2. פְּרִיקַת עֹל, שְׁחִיתוּת. 3. כְּפִירָה. تَفْجِيرٌ פִּצּוּץ, נִפּוּץ, בִּקּוּעַ. تَفْجِيرُ الذَّرَّةِ בִּקּוּעַ הָאָטוֹם. تَفْجِيرٌ نَوَوِيٌّ פִּצּוּץ אֲטוֹמִי. تَفَجُّرٌ הִתְפּוֹצְצוּת, הִתְבַּקְּעוּת, הִתְנַפְּצוּת. إِنْفِجَارٌ ج إِنْفِجَارَاتٌ הִתְפּוֹצְצוּת, הִתְפָּרְצוּת. إِنْفِجَارٌ سُكَّانِيٌّ הִתְפּוֹצְצוּת אֻכְלוּסִין. إِنْفِجَارُ الغَضَبِ הִתְפָּרְצוּת זַעַם. قَابِلٌ لِلانْفِجَارِ נָפִיץ, טָעוּן חֹמֶר נֶפֶץ. إِنْفِجَارِيٌّ שֶׁל הִתְפּוֹצְצוּת. صَوْتٌ انْفِجَارِيٌّ אוֹת פּוֹצֶצֶת (בפונטיקה). فَاجِرٌ ج فُجَّارٌ وَفَجَرَةٌ 1. פָּרוּץ, מֻפְקָר, מְנָאֵף, מֻשְׁחָת. 2. כּוֹפֵר. فَاجِرَةٌ זוֹנָה, יַצְאָנִית, פְּרוּצָה. مُتَفَجِّرٌ ج مُتَفَجِّرَاتٌ 1. מִתְפּוֹצֵץ. 2. חֹמֶר נֶפֶץ.

فَجَعَ ـَ أَفْجَعَ IV זִעְזַע, הִכָּה בְּהֶלֶם, צִעֵר, גָּרַם לְאֵבֶל. فَجَعَهُ مَوْتُ صَدِيقِهِ מוֹת יְדִידוֹ זִעְזַע אוֹתוֹ. فُجِعَ بِوَلَدِهِ פָּקַד אוֹתוֹ אָסוֹן בְּמוֹת בְּנוֹ, מוֹת בְּנוֹ הִלֵּם בּוֹ. تَفَجَّعَ V הִצְטַעֵר צַעַר עָמֹק, הִתְאַבֵּל, הָיָה שָׁרוּי בְּאֵבֶל. فَجِيعَةٌ ج فَجَائِعُ אָסוֹן כָּבֵד, אֵבֶל, צָרָה. فَجْعَانٌ גַּרְגְּרָן, לָהוּט אַחַר גְּרוֹנוֹ, זוֹלֵל וְסוֹבֵא. فَجْعَنَةٌ גַּרְגְּרָנוּת, זַלְלָנוּת, לְהִיטוּת. تَفَجُّعٌ עֶצֶב, זַעֲזוּעַ, צַעַר עָמֹק. فَاجِعَةٌ ج فَوَاجِعُ 1. אָסוֹן, שׁוֹאָה. 2. טְרָגֶדְיָה. 3. מְאֹרָע עָצוּב. مُفْجِعٌ מַעֲצִיב, טְרָגִי.

فُجْلَةٌ ج فُجْلٌ وَفُجُولٌ צְנוֹן.

(فجو) فَجَا ـُ פָּתַח. فَجْوَةٌ ج فَجَوَاتٌ 1. פֶּתַח, חָלָל רֵיק, רֶוַח, סֶדֶק. 2. פַּעַר, הֶפְרֵשׁ נִכָּר. جِسْرُ الفَجْوَةِ גֶּשֶׁר עַל הַפַּעַר. بَيْنَهُمَا فَجْوَةٌ عَمِيقَةٌ בֵּינֵיהֶם פַּעַר עָמֹק.

فَحَّ ـِ לָחַשׁ (נחש), שָׁרַק. فَحِيحُ الأَفْعَى לַחַשׁ הַנָּחָשׁ.

فَحُشَ ـُ أَفْحَشَ IV 1. עָשָׂה תּוֹעֵבָה, נָהַג בִּשְׁחִיתוּת, נִבֵּל פִּיו, עָשָׂה מַעֲשֶׂה מְגֻנֶּה. 2. חָרַג מִגְּבוּל הַמֻּתָּר. فُحْشٌ. فَحْشَاءُ תּוֹעֵבָה, מַעֲשֶׂה מְגֻנֶּה, נְבָלָה, שִׁקּוּץ, נִבּוּל פֶּה. فَحَّاشٌ תּוֹעֵבָה. تَأْلِيفٌ فَحَّاشٌ סִפְרוּת זִמָּה, פּוֹרְנוֹגְרַפְיָה. فَاحِشٌ 1. מְתֹעָב, מְגֻנֶּה. 2. מֻפְרָז (מחיר, יוקר), גַּס. 3. אַבְּסוּרְדִּי, מַגְעִיל, מַגְחִיךְ. غَلَاءٌ فَاحِشٌ יֹקֶר מֻפְרָז. فَاحِشَةٌ ج فَوَاحِشُ 1. זוֹנָה, פְּרוּצָה. 2. תּוֹעֵבָה, זְנוּת, פְּרִיצוּת. قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ الفَوَاحِشَ ק' אֱמֹר: אָסַר אֱלֹהַי אֶת הַתּוֹעֵבוֹת. مُفْحِشَةٌ מְנָאֶפֶת, פְּרוּצָה.

فَحَصَ ـَ בָּדַק, בָּחַן, חִפֵּשׂ וְחָקַר, עִיֵּן. تَفَحَّصَ V בָּדַק בְּקַפְּדָנוּת, דִּקְדֵּק וּבָחַן. تَفَحَّصَ كُنْهَهُ בָּדַק אֶת תָּכְנוֹ בְּדַקְדְּקָנוּת. فَحْصٌ ج فُحُوصٌ בְּדִיקָה, בְּחִינָה, בֹּחַן. فَحْصٌ طِبِّيٌّ בְּדִיקָה רְפוּאִית. فَحْصُ المَعْلُومَاتِ בֹּחַן (בייחוד לתלמידים). فَاحِصٌ בּוֹדֵק. فَاحِصُ حِسَابَاتٍ רוֹאֵה חֶשְׁבּוֹן ע' (دقّ) مُدَقِّق.

(فحل) إِسْتَفْحَلَ X הֶחְמִיר, נִהְיָה קָשֶׁה, הוּרַע, כָּבֵד. إِسْتَفْحَلَ الشَّرُّ גָּבְרָה הָרָעָה. إِسْتَفْحَلَ المَرَضُ הַמַּחֲלָה הֶחְמִירָה. فَحْلٌ ج فُحُولٌ 1. זָכָר. 2. סוּס רְבִיעָה. 3. רַב כֹּחַ, אַמִּיץ. 4. מֻמְחֶה, יַדְעָן. فُحُولُ الشِّعْرِ אַבִּירֵי הַשִּׁירָה. فُحُولَةٌ זַכְרוּת, גַּבְרִיּוּת. إِسْتِفْحَالٌ הַחְמָרָה, הֲרָעָה, הִתְגַּבְּרוּת (מחלה, בעיה וכו'). مُسْتَفْحِلٌ חָמוּר, מַחְמִיר, כָּבֵד, קָשֶׁה, רְצִינִי. مُشْكِلَةٌ مُسْتَفْحِلَةٌ בְּעָיָה חֲמוּרָה.

فَحُمَ ـُ נִפְחַם, נִהְיָה כְּפֶחָם, הִשְׁחִיר. فَحَمَ ـَ שָׁתַק, נֶאֱלַם, נֶעֶתְקוּ מִלִּים מִפִּיו. فَحَّمَ II פִּחֵם, פִּיֵּחַ, הִשְׁחִיר. أَفْحَمَ IV סָכַר אֶת פִּי־, הִשְׁתִּיק. أَفْحَمَهُ الجَوَابُ סָכַר אֶת פִּיו בִּתְשׁוּבָה נִצַּחַת, לֹא הוֹתִיר לוֹ מַעֲנֶה. فَحْمٌ פֶּחָם. فَحْمٌ حَجَرِيٌّ פֶּחָם אֶבֶן. فَحْمِيٌّ שָׁחֹר. فَحْمَةٌ חֲתִיכַת פֶּחָם. فَحْمَةُ اللَّيْلِ חֶשְׁכַת הַלַּיְלָה. فَحَّامٌ פֶּחָמִי, עוֹשֶׂה פֶּחָמִים. فَاحِمٌ שָׁחֹר.

(فحو) فَحْوَى תֹּכֶן, מַהוּת, מוּבָן, מַשְׁמָעוּת. فَحْوَى القَوْلِ סִכּוּמוֹ שֶׁל דָּבָר. فَحْوَى الكِتَابِ תֹּכֶן הָעִנְיָנִים (של ספר).

فَخَتَ ـَ נִקֵּב, עָשָׂה חוֹר, בָּקַע.

فَخَّخَ II מִלְכֵּד. فَخٌّ ج فِخَاخٌ وَفُخُوخٌ מַלְכֹּדֶת, פַּח. وَقَعَ فِي الفَخِّ נָפַל בַּפַּח. مُفَخَّخٌ מְמֻלְכָּד. سَيَّارَةٌ مُفَخَّخَةٌ מְכוֹנִית מְמֻלְכֶּדֶת, מְכוֹנִית תֹּפֶת.

فَخْذٌ. فَخِذٌ ن ج أَفْخَاذٌ 1. יָרֵךְ. 2. תַּת־שֵׁבֶט, בֵּית אָב.

فَخَرَ ـ بِـ تَفَاخَرَ VI بِـ إفْتَخَرَ VIII بِـ הִתְפָּאֵר, הִתְהַלֵּל, הִתְגַּדֵּל, הִתְגָּאָה בְּ־. فَاخَرَ III הִתְגָּאָה, הִתְפָּאֵר. إسْتَفْخَرَ X חָשַׁב אֶת־ לִמְפֹאָר. فَخْر. فَخَارٌ 1. תְּהִלָּה, פְּאֵר, תִּפְאֶרֶת, כָּבוֹד. 2. שִׁיר תְּהִלָּה וָשֶׁבַח שֶׁל הַמְּשׁוֹרֵר עַל עַצְמוֹ וְעַל שִׁבְטוֹ בַּשִּׁירָה הָעַרְבִית הַקְּלַסִּית. وَلاَ فَخْرَ בְּלִי לְהִתְפָּאֵר, בְּכָל הַצְּנִיעוּת. فَخْرِيّ שֶׁל כָּבוֹד (תפקיד רם, תואר וכו'). فَخُورٌ 1. بِـ גֵּאֶה, גֵּא בְּ־. 2. מִתְנַשֵּׂא, בַּעַל גַּאֲוָה. إنِّي فَخُورٌ بِصَدَاقَتِكَ אֲנִי גֵּא בִּיְדִידוּת שֶׁלְּךָ. مَفْخَرَة ج مَفَاخِرُ נוֹשֵׂא לְגַאֲוָה, עִנְיָן לִתְהִלָּה. فَاخِرٌ מְשֻׁבָּח, מְפֹאָר, מְהֻלָּל, נֶהְדָּר. مُفْتَخِرٌ 1. بِـ גֵּא בְּ־, גֵּאֶה בְּ־. 2. מְעֻלֶּה, נֶהְדָּר, מְצֻיָּן, סוּג א'. فَخَّارٌ חֹמֶר, חֶרֶס, חַרְסִית, קָאוֹלִין. فَخَّارِيٌّ שֶׁל חַרְסִית. فَخَّارٌ. فَاخُورِيٌّ קַדָּר, יוֹצֵר כְּלֵי חֶרֶס.

فَخْفَخَ הִתְרַבְרֵב, הִתְנַפֵּחַ מִגַּאֲוָה. فَخْفَخَةٌ פְּאֵר חִיצוֹנִי מְנֻפָּח.

فَخُمَ ـ הָיָה מְפֹאָר, נֶהְדָּר. فَخَّمَ II 1. פֵּאֵר, גִּדֵּל, הִלֵּל. 2. הִטְעִים אוֹת (בפונטיקה כמו: ص، ض، ط، ظ וגם لـ ב־الله (לא בכסרה)). فَخْمٌ מְפֹאָר, כַּבִּיר, אַדִּיר, עָצוּם, רָם. بِنَاءٌ فَخْمٌ בִּנְיָן מְפֹאָר (כַּבִּיר). مَأْدُبَةٌ فَخْمَةٌ אֲרוּחָה מְפֹאֶרֶת, אֲרוּחַת מְלָכִים. فَخَامَةٌ 1. פְּאֵר, הָדָר, תִּפְאֶרֶת. 2. הוֹד מַעֲלַת, תֹּאַר כָּבוֹד לְנָשִׂיא, לְרֹאשׁ מֶמְשָׁלָה וְעוֹד. تَفْخِيمٌ 1. הִלּוּל, קִלּוּס, מַתַּן כָּבוֹד, הִדּוּר. 2. הַטְעָמַת אוֹת ע' (طبق) إطْبَاق.

فَدَحَ ـ הִכְבִּיד, הִקְשָׁה. فَدَاحَةٌ חֻמְרָה, כֹּבֶד (אסון, חוב וכו'). فَادِحٌ כָּבֵד, קָשֶׁה, מַכְבִּיד, חָמוּר. جَرِيمَةٌ فَادِحَةٌ פֶּשַׁע חָמוּר. خَسَارَةٌ فَادِحَةٌ 1. הֶפְסֵד גָּדוֹל. 2. אֲבֵדָה כְּבֵדָה (של מת). مُصِيبَةٌ فَادِحَةٌ אָסוֹן כָּבֵד. فَادِحَةٌ ج فَوَادِحُ אָסוֹן, צָרָה צְרוּרָה.

فَدَخَ ـ فَدَشَ ـ فَدَغَ ـ שָׁבַר, רוֹצֵץ.

فَدْفَدٌ ج فَدَافِدُ אֲדָמָה צְחִיחָה, יְשִׁימוֹן.

فَـــدَكُ נְאוֹת מִדְבָּר בְּחִג'אז (שגרו בהם יהודים. הנביא מוחמד התפייס עמם על מחצית רכושם בשנה השביעית להג'רה, אך הח'ליף עֻמר הגלה אותם ממנה).

فَدَمَ ـ כִּסָּה, חָסַם. فَدُمَ ـ נִמְגַּם, הָיָה עִלֵּג. فَدْمٌ ج فِدَامٌ עִלֵּג. טִפֵּשׁ. فِدَامٌ מִסְנֶנֶת (של כד). فِدَامٌ. فِدَامَةٌ זְמָם, מַחְסוֹם (לפי הבהמה).

فَدَّانٌ ج فَدَادِينُ وأفْدِنَةٌ 1. "פֶּדָּאן" (מידת קרקע בשטח של 4,200 מטר מרובע). 2. מַחְרֵשָׁה. 3. זוּג שְׁוָרִים לַחֲרִישָׁה. فَادِنٌ ج فَوَادِنُ אֲנָךְ (של בנאים).

(فدي) فَدَى ـ فَدَّى II. إفْتَدَى VIII פָּדָה, חִלֵּץ, גָּאַל, נָתַן כֹּפֶר נֶפֶשׁ. فَدَاهُ (إفْتَدَاهُ) بِنَفْسِهِ הִקְרִיב אֶת עַצְמוֹ לְמַעֲנוֹ. بِالدَّمِ وَالرُّوحِ نَفْدِيكَ בְּדָמֵנוּ וְנִשְׁמָתֵנוּ נִפְדֶּה אוֹתְךָ, נַקְרִיב אֶת עַצְמֵנוּ לְמַעַנְךָ. تَفَادَى VI 1. נִמְנַע מ־. 2. סָר מִן־. 3. רָחַק מִן־. تَفَادَى الخَطَأ תִּקֵּן אֶת הַשְּׁגִיאָה. فَدًى. فِدَاءٌ כַּפָּרָה, הַקְרָבָה, פְּדוּת. جُعِلْتُ فِدَاكَ הֲרֵינִי כַּפָּרָתְךָ. فِدْيَةٌ ج فِدْيَاتٌ وفِدًى 1. כֹּפֶר נֶפֶשׁ. 2. תַּשְׁלוּם תְּמוּרַת שִׁחְרוּר מִשֵּׁרוּת צְבָאִי (כחלק ממדינות ערב). 3. פִּדְיוֹן בְּכֶסֶף (על אי קיום מצווה דתית). فِدَائِيٌّ מִתְאַבֵּד (למען מטרה לאומית וכו'), מוּכָן לְהַקְרִיב אֶת נַפְשׁוֹ. تَفَادٍ(ي) הִמָּנְעוּת, הִתְרַחֲקוּת מ־. إفْتِدَاءٌ 1. הַצָּלָה, גְּאֻלָּה. 2. הַקְרָבָה עַצְמִית, הַקְדָּשָׁה לְמַעַן. فَادٍ(ي) גּוֹאֵל, מְכַפֵּר, מַצִּיל. مُفَدًّى נֶעֱרָץ (כינוי לאישיות רמה, כגון מלך), אָהוּב נֶפֶשׁ.

فَذٌّ ج أفْذَاذٌ יָחִיד בְּמִינוֹ, אֵין דּוֹמֶה לוֹ, חַד בְּדָרָא.

فَذْلَكَةٌ 1. (מילה נגזרת מ־فَذَلِكَ) סַךְ הַכֹּל. 2. סִכּוּם, תַּקְצִיר. 3. פִּלְפּוּל, הִצְטַעְצְעוּת.

فَرَّ ـ 1. בָּרַח, נִמְלַט, נָס. 2. إلَى חָסָה בְּ־, בִּקֵּשׁ מִקְלָט אֵצֶל־. فَرَّ مِنَ المَعْرَكَةِ עָרַק מֵהַקְּרָב. إفْتَرَّ 1. נָצַץ. 2. عَنْ חִיֵּךְ בְּחָשְׂפוֹ אֶת שִׁנָּיו. فِرَارٌ בְּרִיחָה, מְנוּסָה. لاَذَ بِالفِرَارِ נִמְלַט עַל נַפְשׁוֹ. فَرَّارٌ בַּרְחָן, עָרִיק, מִשְׁתַּמֵּט. فُرَيْرَة م' ج فُرَيْرَات סְבִיבוֹן, "פוֹרְפֶרָה". مَفَرٌّ מָנוֹס, בְּרִיחָה. لاَ مَفَرَّ مِنْهُ אֵין מָנוֹס מִמֶּנּוּ, אֵין מוֹצָא אַחֵר. فَارٌّ 1. בּוֹרֵחַ. 2. מִשְׁתַּמֵּט, עָרִיק.

فُرَاتٌ עָרֵב, מָתוֹק (מים). الفُرَاتُ נְהַר פְּרָת.

فَرَاك F חֲלִיפַת עֶרֶב.

فَرَنْك ج فَرَنْكَات פְּרַנְק (מטבע שהיה נהוג בצרפת, בשווייץ ועוד).

فَرَاوْلَة It. م' תּוּת שָׂדֶה ע' تُوت أرْضِيّ.

فَرَجَ ـ 1. רִוַּח, הִרְחִיב, נָתַן רְוָחָה. 2. הֵפִיג (צער, דאגה וכו'), הֵסִיר, הֵקֵל. 3. פִּשֵּׂק (בין רגליים), פָּתַח. فَرَجَ اللّهُ غَمَّهُ אֱלֹהִים הֵסִיר אֶת יְגוֹנוֹ. فُرِجَتِ السَّمَاءُ נִפְתְּחוּ (אֲרֻבּוֹת) הַשָּׁמַיִם. فَرَّجَ II 1. הִרְחִיב, רִוַּח. 2. عَنْ הֵסִיר מ־, הֵקֵל עַל־ אֶת־. 3. פִּשֵּׂק. 4. عَلَى הֶרְאָה (הצגה) ל־, הֵנָה, בִּדֵּר. فَرَّجَ عَنْهُ كَرْبَهُ הֵפִיג אֶת צַעֲרוֹ. أفْرَجَ IV عَنْ שִׁחְרֵר, הוֹצִיא לַחָפְשִׁי, פָּטַר, שִׁלַּח. تَفَرَّجَ V 1. נִפְתַּח, רָוַח, הוּסַר (יגון). 2. عَلَى צָפָה (בהצגה וכו'), הִתְבַּדֵּר. إنْفَرَجَ VII 1. נִפְתַּח, רָחַב, הִתְפַּשֵּׂק. 2. عَنْ הִתְפּוֹגֵג, סָר, הוּקַל. 3. הִתְרַוַּח. إنْفَرَجَتِ الأزْمَةُ פָּג הַמַּשְׁבֵּר. فَرْجٌ ج فُرُوجٌ 1. פֶּתַח, רֶוַח, פִּשּׂוּק (רגליים). 2. פּוֹת, עֶרְוַת הָאִשָּׁה. فَـرَجٌ רֶוַח, רְוָחָה, הַצָּלָה, פְּדוּת. الفَرَجُ بَعْدَ الشِّدَّةِ (الضِّيقِ). بَعْدَ كُلِّ شِدَّةٍ فَرَجٌ פת' סוֹף אֲנָחָה - הֲנָחָה. فُرْجَةٌ 1. הֲקָלָה, רְוָחָה. 2. פִּרְצָה, סֶדֶק, פֶּתַח. 3. צְפִיָּה, הִסְתַּכְּלוּת. فَرُّوجَةٌ ج فَرُّوجٌ وفَرَارِيجُ פַּרְגִּית, אֶפְרוֹחַ, עוֹף (מאכל). فَرَارْجِيٌّ מוֹכֵר עוֹפוֹת. مَفْرَجٌ יֶשַׁע, יְשׁוּעָה, הַצָּלָה. إفْرَاجٌ عَنْ שִׁחְרוּר, הוֹצָאָה לַחָפְשִׁי. تَفَرُّجٌ צְפִיָּה, הִסְתַּכְּלוּת, הִתְבַּדְּרוּת. إنْفِرَاجٌ הִתְפּוֹגְגוּת (של משבר וכו'). مُتَفَرِّجٌ צוֹפֶה (בסרט, בהצגה וכו'). مُنْفَرِجٌ פָּתוּחַ, פָּעוּר, מְפֻשָּׂק. زَاوِيَةٌ مُنْفَرِجَةٌ זָוִית קֵהָה (בהנדסה).

فِرْجَار P ج فَرَاجِيرُ מְחוּגָה.

فِرْجَوْن P ج فَرَاجِينُ מַבְרֶשֶׁת ע' (فرش) فُرْشَاة.

فَرِحَ ـ بِـ שָׂמַח, עָלַץ, שָׂשׂ. فَرَّحَ II. أفْرَحَ IV שִׂמַּח, הֵנָה. فَرَحٌ 1. גִּיל, שִׂמְחָה,

עֲלִיצוּת, שָׂשׂוֹן. 2. ج أَفْرَاحٌ שִׂמְחָה שֶׁל חֲתֻנָּה. يَا لَلْفَرَحِ אֵיזוֹ שִׂמְחָה! فَرْحَةٌ שִׂמְחָה, צָהֳלָה. فَرِحٌ. فَرْحَانٌ. فَرْحَانٌ שָׂמֵחַ, צוֹהֵל, מְאֻשָּׁר. مُفْرِحٌ מְשַׂמֵּחַ, מְהַנֶּה.

فَرَّخَ II 1. דָּגַר. 2. הִבְקִיעַ אֶפְרוֹחִים. أَفْرَخَ IV 1. הִבְקִיעַ אֶפְרוֹחִים. 2. הִצְמִיחַ עֲנָפִים חֲדָשִׁים. أَفْرَخَ رُوعَهُ ע' (روع). فَرْخٌ ج فُرُوخٌ وَأَفْرَاخٌ 1. אֶפְרוֹחַ. 2. גִּלָּיוֹן נְיָר. 3. נֵצֶר עָנָף. فَرْخُ جَمْرٍ מ' גַּחֶלֶת (מחלת עור). فَرْخَةٌ ج فِرَاخٌ 1. פַּרְגִּית. 2. עוֹף (מאכל). فَرْخَةٌ رُومِيَّةٌ (هِنْدِيَّةٌ) תַּרְנְגֹלֶת הֹדּוּ. مَفْرَخٌ. مَفْرَخَةٌ ج مَفَارِخُ לוּל עוֹפוֹת. تَفْرِيخٌ דְּגִירָה. آلَةُ تَفْرِيخٍ מַדְגֵּרָה.

فَرَدَ ـُ 1. הִתְבּוֹדֵד. 2. عَنْ הִתְבַּדֵּל, פָּרַשׁ מ־. 3. הָיָה יָחִיד בְּמִינוֹ. 4. بِـ הֶחְלִיט עַל דַּעַת עַצְמוֹ. فَرَدَ ـِ שָׁטַח, מָתַח (מפת שולחן וכו'), פִּשֵּׂק (אצבעות וכו'), גּוֹלֵל. فَرَّدَ II בּוֹדֵד, מִיֵּן, סִוֵּג. أَفْرَدَ IV 1. בּוֹדֵד, הִפְרִיד, הִרְחִיק זֶה מִזֶּה, חָצָה. 2. יִחֵד, הִקְדִּישׁ. أَفْرَدَ لَهُ كِتَابًا הִקְדִּישׁ לוֹ סֵפֶר. أَفْرَدَ لَهُ غُرْفَةً יִחֵד לוֹ חֶדֶר. تَفَرَّدَ V بِـ 1. הָיָה יָחִיד בְּמִינוֹ. 2. הֶחְלִיט עַל דַּעַת עַצְמוֹ, לֹא שִׁתֵּף אִישׁ. إِنْفَرَدَ VII 1. הִתְבּוֹדֵד, פָּרַשׁ. 2. بِـ לֹא שִׁתֵּף אִישׁ (בשלטון, בהחלטה וכו'). إِنْفَرَدَ بِالسُّلْطَةِ שָׁלַט שִׁלְטוֹן יָחִיד, מָשַׁל לְבַדּוֹ. إِسْتَفْرَدَ X 1. بِـ לֹא שִׁתֵּף אִישׁ ב־. 2. בּוֹדֵד (חומר). 3. חָשַׁב אֶת־ לְיָחִיד בְּמִינוֹ. فَرْدٌ ج أَفْرَادٌ 1. בּוֹדֵד, פְּרָט, אֶחָד, אִינְדִּיבִידוּאָל, יָחִיד. 2. פְּרָט. 3. אֶחָד מִזּוּג. 4. יָחִיד בְּמִינוֹ. 5. חַיָּל פָּשׁוּט, טוּרַאי. 6. אֶקְדָּח. فَرْدًا فَرْدًا אֶחָד אֶחָד, בְּנִפְרָד. أَفْرَادُ الْعَائِلَةِ בְּנֵי הַמִּשְׁפָּחָה. قِسْمُ الْأَفْرَادِ מַחְלֶקֶת כּוֹחַ אָדָם. فَرْدَةٌ אֶחָד מִזּוּג (נעליים למשל). فَرْدِيٌّ פְּרָטִי, יְחִידִי. حُكْمٌ فَرْدِيٌّ אוֹטוֹקְרַטְיָה. عَدَدٌ فَرْدِيٌّ פֶּרֶט (1, 3, 5 וכו'). غِنَاءٌ فَرْدِيٌّ סוֹלוֹ. مُقَابَلَةٌ فَرْدِيَّةٌ רֵאָיוֹן אִישִׁי. فَرْدِيَّةٌ 1. אִינְדִּיבִידוּאָלִיּוּת. 2. סוֹלִיפְּסִיזְם, לְבַדִּיּוּת (בפילוסופיה). فَرْدَانِيَّةٌ סוֹלִיפְּסִיזְם. فَرِيدٌ 1. יָחִיד, בּוֹדֵד, נִבְדָּל, גַּלְמוּד. 2. מְיֻחָד, יָחִיד בְּמִינוֹ, אֵין שֵׁנִי לוֹ. فَرِيدٌ فِي بَابِهِ. فَرِيدُ نَوْعِهِ. فَرِيدٌ مِنْ نَوْعِهِ מְיֻחָד בְּמִינוֹ, אֵין דֻּגְמָתוֹ. مُنَاسَبَةٌ فَرِيدَةٌ הִזְדַּמְּנוּת בִּלְתִּי חוֹזֶרֶת. فَرِيدَةٌ ج فَرَائِدُ 1. פְּנִינָה, אֶבֶן יְקָרָה. 2. מ' גִּלָּיוֹן נְיָר. فُرَادَى. فُرَادًا אֶחָד אֶחָד, בְּנִפְרָד. إِفْرَادٌ בְּיָחִיד (לא בזוגי או בריבוי). إِنْفِرَادٌ יְחִידוּת, בְּדִידוּת, גַּלְמוּדִיּוּת. عَلَى انْفِرَادٍ בִּיחִידוּת, לְבַד. الاِنْفِرَادُ بِالسُّلْطَةِ שִׁלְטוֹן יָחִיד, אוֹטוֹקְרַטְיָה. إِنْفِرَادِيٌّ 1. אִינְדִּיבִידוּאָלִי. 2. מְבוֹדָד, נִפְרָד, נִבְדָּל. 3. פְּרָטִי, מְיֻחָד. 4. מִתְבּוֹדֵד, נוֹטֶה לִבְדִידוּת. تَفَرُّدٌ יִחוּד, יְחוּדִיּוּת, הֱיוֹת יָחִיד בְּמִינוֹ. مُفْرَدٌ 1. יָחִיד (גם בדקדוק). 2. פְּרָט. 3. מְבֻדָּל, לְבַד, נִבְדָּל. بِمُفْرَدِهِ בְּנַפְשׁוֹ, לְבַדּוֹ, לְחוּד. بِالْمُفْرَدِ בְּקִמְעוֹנוּת, מְכִירָה לַיְחִידִים. مُفْرَدَةٌ ج مُفْرَدَاتٌ עֵרֶךְ מִלּוֹנִי, מִלָּה. مُفْرَدَاتٌ خَاصَّةٌ מִנּוּחַ, טֶרְמִינוֹלוֹגְיָה, עֲרָכִים טֶכְנִיִּים. مُفْرَدَاتُ الْقَامُوسِ עֶרְכֵי הַמִּלּוֹן. مُنْفَرِدٌ 1. בּוֹדֵד, נִפְרָד. 2. סוֹלוֹ. عَازِفٌ مُنْفَرِدٌ סוֹלִיסְט.

فِرْدَوْسٌ G ج فَرَادِيسُ 1. גַּן עֵדֶן. 2. מָקוֹם פּוֹרֶה. الْفِرْدَوْسُ الْمَفْقُودُ גַּן עֵדֶן הָאָבוּד. فِرْدَوْسِيٌّ שֶׁל גַּן עֵדֶן, פּוֹרֶה. 2. נִפְלָא. الْفِرْدَوْسِيُّ שֵׁם שֶׁל מְשׁוֹרֵר פַּרְסִי.

فَرَزَ ـِ. أَفْرَزَ IV 1. מִיֵּן, סִוֵּג. 2. חִלֵּק (אדמה). 3. בֵּרֵר, בָּחַר. 4. הִפְרִישׁ, פָּלַט (מגופו), הוֹלִיד, יָצַר, עָשָׂה, הִמְצִיא. فَرَزَ أَصْوَاتَ النَّاخِبِينَ סָפַר (מָנָה) אֶת קוֹלוֹת הַמַּצְבִּיעִים. فَرَزَ الْفَاكِهَةَ מִיֵּן אֶת הַפֵּרוֹת. فَرْزٌ 1. מִיּוּן, סִוּוּג, בְּרֵירָה. 2. חֲלֻקָּה. 3. הַפְרָשָׁה, פְּלִיטָה. فَرْزُ الْأَصْوَاتِ סְפִירַת הַקּוֹלוֹת (בבחירות). فَرْزُ الْأَلْوَانِ הַפְרָדַת צְבָעִים. فَرَّازٌ. فَرَّازَةٌ ج فَرَّازَاتٌ מְכוֹנַת מִיּוּן. فَرَّازَةُ اللَّبَنِ מַחְבֵּצָה. مَفْرَزَةٌ ج مَفَارِزُ יְחִידָה צְבָאִית. مَفْرَزَةٌ مِنَ الْخَيَّالَةِ יְחִידַת פָּרָשִׁים. إِفْرَازٌ ج إِفْرَازَاتٌ הַפְרָשָׁה, פְּלִיטָה. فَارِزَةٌ ج فَوَارِزُ פְּסִיק. فَرِيزٌ. إِفْرِيزٌ ע' إِفْرِيز. مَفْرُوزٌ. مَفْرُوزَةٌ אַדְמַת "מֻשָׁאע" ע' (شيع) مُشَاع.

فَرْزَنَ. تَفَرْزَنَ P הָפַךְ לְמַלְכָּה (בשחמט). تَفَرْزَنَ الْبَيْدَقُ פת' הַחַיָּל נַעֲשָׂה מַלְכָּה, עֶבֶד כִּי יִמְלֹךְ. فِرْزَانٌ ج فَرَازِينُ מַלְכָּה (בשחמט).

فَرَسَ ـِ 1. טָרַף, לָכַד. 2. הִכִּיר בִּטְבִיעַת עַיִן. فَرُسَ ـُ נַעֲשָׂה פָּרָשׁ. تَفَرَّسَ V بِـ 1. נָעַץ מַבָּט חוֹדֵר בּ־. 2. הִכִּיר בִּטְבִיעַת עַיִן חוֹדֶרֶת. إِفْتَرَسَ VIII טָרַף. فَرَسٌ זו"נ ج أَفْرَاسٌ 1. סוּס, סוּסָה. 2. פָּרָשׁ (בשחמט). فَرَسُ الْبَحْرِ בְּהֵמוֹת, סוּס הַיְאוֹר, הִיפּוֹפּוֹטָם. الْفَرَسُ الْأَعْظَمُ פֶּגָסוּס (כוכב). فَرَسُ الرِّهَانِ סוּס מֵרוֹץ. كَفَرَسَيْ رِهَانٍ פת' כִּשְׁנֵי סוּסֵי מֵרוֹץ צְמוּדִים, שָׁוִים (בתחרות, בהישגים וכו'). الْفُرْسَانُ الثَّلَاثَةُ 1. הַחוּט הַמְשֻׁלָּשׁ. 2. שְׁלֹשֶׁת הַמּוּסְקֶטָרִים. فِرَاسَةٌ טְבִיעַת עַיִן. عِلْمُ الْفِرَاسَةِ חָכְמַת הַפַּרְצוּף, פִיזְיוֹגְנוֹמְיָה. فَرِيسَةٌ ج فَرَائِسُ טֶרֶף. فَرِيسِيٌّ פָּרוּשׁ (בן כת יהודית בימי בית שני). فُرُوسَةٌ. فُرُوسِيَّةٌ 1. פָּרָשׁוּת, תּוֹרַת הָרְכִיבָה. 2. אַבִּירוּת, גְּבוּרָה. إِفْتِرَاسٌ טְרִיפָה. فَارِسٌ ج فُرْسَانٌ وَفَوَارِسُ 1. פָּרָשׁ, רוֹכֵב עַל סוּס. 2. אַבִּיר, גִּבּוֹר. مُفْتَرِسٌ טוֹרֵף. حَيَوَانٌ مُفْتَرِسٌ חַיָּה טוֹרֶפֶת. الْفُرْسُ הַפַּרְסִים, הָאִירָאנִים. بِلَادُ الْفُرْسِ. فَارِسُ פָּרַס, אִירָן. فَارِسِيٌّ פַּרְסִי, אִירָנִי. الْفَارِسِيَّةُ פַּרְסִית (לשון).

فَرْسَخٌ P ج فَرَاسِخُ פַּרְסָה (מידת אורך של כ־4 מילין).

فَرَشَ ـُ 1. הִצִּיעַ (מיטה וכו'). 2. פָּרַס, מָתַח, שָׁטַח. 3. הִשְׂתָּרֵעַ (צמח). 4. רִהֵט. فَرَّشَ II 1. הִשְׂתָּרֵעַ (צמח). 2. רִצֵּף, שָׁטַח, כִּסָּה. 3. הִבְרִישׁ. إِفْتَرَشَ VIII הִשְׁתַּמֵּשׁ בּ־ כְּיָצוּעַ. إِفْتَرَشَ الْأَرْضَ وَالْتَحَفَ السَّمَاءَ (ביטוי) יָשַׁן תַּחַת כִּפַּת הַשָּׁמַיִם (ללא יצוע וללא שמיכה). فَرْشٌ ج فُرُوشٌ 1. רָהוּט, צִיּוּד הַבַּיִת. 2. מַצָּע. 3. מַפָּה. 4. סָדִין. 5. רִצּוּף. فَرْشُ الْمَائِدَةِ מַפַּת שֻׁלְחָן. فَرْشُ النَّوْمِ (التَّخْتِ، السَّرِيرِ) סָדִין. فَرْشَةٌ ج فَرْشَاتٌ 1. יָצוּעַ, מִטָּה. 2. סָדִין גּוּמִי (לתינוק). 3. מִזְרָן. فَرَاشَةٌ ج فَرَاشَاتٌ פַּרְפַּר. أَطْيَشُ مِنْ فَرَاشَةٍ פת' פָּזִיז, נִמְהָר. سِبَاحَةُ الْفَرَاشَةِ שְׂחִיַּת

פָּרְפַּר (בספורט). فِرَاشٌ ج فُرُشٌ وأَفْرِشَةٌ 1. כָּרִית. 2. מִטָּה. 3. סָדִין. أَوَى إِلَى فِرَاشِهِ עָלָה עַל יְצוּעוֹ, יָשַׁן, נָם. فَرَّاشٌ 1. שַׁמָּשׁ, שָׁרָת, שָׁלִיחַ. 2. חַצְרָן. مِفْرَشٌ ج مَفَارِشُ 1. סָדִין. 2. מַפָּה (לשולחן וכו'). مَفْرُوشٌ 1. מֻצָּע (מיטה, שטיח). 2. בְּ- מְרֹהָט ב-. مَفْرُوشَاتٌ 1. רָהִיטִים, צִיּוּד בַּיִת. 2. מַצָּעִים. شَقَّةٌ مَفْرُوشَةٌ דִּירָה מְרֹהֶטֶת (להשכיר). فُرْشَةٌ ج فُرَشٌ. فُرْشَاةٌ. فُرْشَايَة מ' ج فَرَاشِي מִבְרֶשֶׁת.

فَرْشَح. فَرْشَخ פִּשֵּׂק רַגְלַיִם.

فُرْصَةٌ ج فُرَصٌ 1. הִזְדַּמְּנוּת, שְׁעַת כֹּשֶׁר. 2. הַפְסָקָה (בקולנוע, בין שיעורים וכו'). 3. חֻפְשָׁה, פַּגְרָה, נֹפֶשׁ. فَوَّتَ الفُرْصَةَ הֶחְמִיץ אֶת הַהִזְדַּמְּנוּת. اِنْتَهَزَ (اِغْتَنَمَ. اِسْتَغَلَّ) الفُرْصَةَ נִצֵּל אֶת שְׁעַת הַכֹּשֶׁר. تَكَافُؤُ الفُرَصِ שִׁוְיוֹן הִזְדַּמְּנֻיּוֹת. فُرْصَةٌ لا تُعَوَّضُ הִזְדַּמְּנוּת בִּלְתִּי חוֹזֶרֶת. فُرْصَةٌ سَانِحَةٌ הִזְדַּמְּנוּת טוֹבָה, הִזְדַּמְּנוּת פָּז. فَرِيصَةٌ ج فَرَائِصُ שְׁרִיר בֵּין הַכָּתֵף לֶחָזֶה. اِرْتَعَدَتْ فَرِيصَتُهُ (فَرَائِصُهُ) נִתְקַף חַלְחָלָה, רָעַד מֵרֹב פַּחַד.

فِرْصَادٌ תּוּת ע' تُوت.

فَرَضَ ـِ 1. عَلَى חִיֵּב, צִוָּה, גָּזַר, הֵטִיל (חובה, מס וכו') עַל, קָבַע, הוֹרָה. 2. חָתַךְ. فَرَضَ إِرَادَتَهُ عَلَيْهِ כָּפָה עָלָיו אֶת רְצוֹנוֹ. فَرَضَ حِصَارًا הֵטִיל מָצוֹר. فَرَضَ ضَرِيبَةً הֵטִיל (קָבַע) מַס. فَرَضَ فَرِيضَةً دِينِيَّةً צִוָּה מִצְוָה דָּתִית (אלוהים). لِنَفْرِضْ! נָנִיחַ! فَرَضَ II חָתַךְ, עָשָׂה חָרִיץ. اِفْتَرَضَ VIII הֵנִיחַ (הנחה), קָבַע הֲנָחָה, סָבַר, שִׁעֵר, דִּמָּה. 2. عَلَى חִיֵּב אֶת־, צִוָּה עַל־. فَرْضٌ ج فُرُوضٌ 1. חֲתָךְ. 2. חֹק (אלוהי), חוֹבָה, חִיּוּב, מִצְוָה, קְבִיעָה דָּתִית. 3. הַנָּחָה, סְבָרָה. 4. מָנָה, חֵלֶק (בירושה בחוק האסלאמי). فَرْضُ عَيْنٍ מִצְוַת יָחִיד (באסלאם). فَرْضُ كِفَايَةٍ מִצְוָה כְּלָלִית (אינה חובה על כל אחד). أَدَّى فُرُوضَ الطَّاعَةِ لـِ קִיֵּם חוֹבַת הַמִּשְׁמַעַת ל־, סָר לְמִשְׁמַעְתּוֹ שֶׁל־. عَلَى فَرْضِ أَنْ בְּהַנָּחָה ש־. فَرْضِيٌّ שֶׁל הַשְׁעָרָה, הִיפּוֹתֵטִי. فَرْضِيَّةٌ הַשְׁעָרָה, הִיפּוֹתֵזָה. فَرِيضَةٌ ج فَرَائِضُ מִצְוָה דָּתִית. فَرِيضَةُ الجُمْعَةِ תְּפִלַּת יוֹם הַשִּׁשִּׁי. أَصْحَابُ (ذَوُو) الفَرَائِضِ הַיּוֹרְשִׁים (לפי דיני האסלאם). عِلْمُ الفَرَائِضِ דִּינֵי יְרֻשּׁוֹת (באסלאם). اِفْتِرَاضٌ 1. הַנָּחָה. 2. הִיפּוֹתֵזָה, הַשְׁעָרָה. اِفْتِرَاضٌ أَسَاسِيٌّ הַנָּחַת יְסוֹד. اِفْتِرَاضِيٌّ הִיפּוֹתֵטִי. خِيَارٌ اِفْتِرَاضِيٌّ בְּרֵרַת מֶחְדָּל. مَفْرُوضٌ מוּנָח (בהנחה). مَفْرُوضَاتٌ מִסִּים, הֶטֵּלִים.

فَرَطَ ـُ 1. פֵּרֵד (פנינים, גרגירים לחלקים), פֵּרֵט, הִפְרִיד. 2. مِنْ פָּלַט בִּשְׁגָגָה (דיבור), נִכְשַׁל בִּלְשׁוֹנוֹ. فَرَطَ مِنْهُ كَلَامٌ بَذِيءٌ נִפְלְטוּ מִפִּיו מִלִּים גַּסּוֹת. فَرَطَ مِنْهُ الشَّيْءُ אָבַד לוֹ הַדָּבָר. فَرَّطَ II فِي 1. הִתְרַשֵּׁל ב־, הִזְנִיחַ. זִלְזֵל ב־, עָשָׂה מֶחְדָּל, הֶחְמִיץ. 2. אִבֵּד, בִּזְבֵּז. مَا فَرَّطْنَا فِي الكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ ק' לֹא הִשְׁמַטְנוּ מִן הַסֵּפֶר דָּבָר. أَفْرَطَ IV הִגְזִים, הִפְרִיז, עָבַר אֶת גְּבוּל הַמֻּתָּר, הִפְלִיג ב־. اِنْفَرَطَ VII הִתְפָּרֵד, הִתְפָּרֵק, נִפְרַד לַחֲלָקָיו, נִתַּק. اِنْفَرَطَ عِقْدُهُمْ הִתְפָּרְדָה הַחֲבִילָה, הִתְפַּזְּרוּ לְכָל רוּחַ. فَرْطٌ רֹב, גֹּדֶל, גֻּזְמָה. مِنْ فَرْطِ حُبِّهِ מֵרֹב אַהֲבָתוֹ. فَرَطٌ מ' רִבִּית. فُرَاطَةٌ 1. עֹדֶף. 2. כֶּסֶף קָטָן, מָעוֹת. تَفْرِيطٌ הִתְרַשְּׁלוּת, הַזְנָחָה, מֶחְדָּל, זִלְזוּל (באחריות, בחובה וכו'). إِفْرَاطٌ רִבּוּי, הַגְזָמָה, הַפְרָזָה. إِفْرَاطُ الإِنْتَاجِ עֹדֶף יִצּוּר (עַל הַצְּרִיכָה). مُفَرِّطٌ בַּזְבְּזָן, מַזְנִיחַ, מִתְרַשֵּׁל. مُفْرِطٌ מֻגְזָם.

فَرْطَحَ שִׁטֵּחַ, פֵּרֵס, פָּחֵס. مُفَرْطَحٌ שָׁטוּחַ. رَأْسٌ مُفَرْطَحٌ רֹאשׁ פָּחוּס.

فَرَعَ ـَ גָּבַהּ, עָלָה. فَرَعَ قَوَامُهَا גָּבְהָה גֵּוָהּ, גָּבְהָה קוֹמָתָהּ. فَرَّعَ II 1. סִעֵף, חִלֵּק לִסְעִיפִים, פִּצֵּל לַעֲנָפִים. 2. מִדֵּר. أَفْرَعَ IV. اِفْتَرَعَ VIII 1. הֵסִיר בְּתוּלִין. 2. הֵחֵל ב־. تَفَرَّعَ V 1. הִסְתָּעֵף, הִתְפַּצֵּל, הִתְחַלֵּק. 2. مِنْ נִגְזַר מִן, הִתְפַּצֵּל מ־, הִסְתָּעֵף מ־, נִבְנָה מִשֹּׁרֶשׁ מְסֻיָּם. فَرْعٌ ج فُرُوعٌ وأَفْرُعٌ 1. עָנָף, בַּד (של עץ), שְׁלוּחָה. 2. סְעִיף, סְנִיף, חֵלֶק מְדֻבָּר. 3. צַמֶּרֶת (של עץ), אָמִיר. فَرْعٌ أَسَاسِيٌّ (رَئِيسِيٌّ). فَرْعُ التَّخَصُّصِ תְּחוּם הִתְמַחוּת. فُرُوعُ الحِزْبِ סְנִיפֵי הַמִּפְלָגָה. فُرُوعُ الشَّجَرَةِ עַנְפֵי הָעֵץ. فُرُوعُ الفِقْهِ עַנְפֵי הַהֲלָכָה (האסלאמית). فُرُوعُ المُشْكِلَةِ הִסְתַּעֲפֻיּוֹת (חֲלָקֵי) הַבְּעָיָה. شَرْعًا وَفَرْعًا ע' (شرع). فَرَعَةٌ ج فَرَعٌ פֶּטֶר רֶחֶם, הַיֶּלֶד הָרִאשׁוֹן. فَرْعِيٌّ 1. עַנְפִּי. 2. מִשְׁנִי, נִלְוֶה, לְוַאי, נִסְפָּח. 3. צְדָדִי (דרך), מִסְתָּעֵף מ־, גָּזוּר מִן־. شَرِكَةٌ فَرْعِيَّةٌ חֶבְרָה בַּת. لَجْنَةٌ فَرْعِيَّةٌ וַעֲדַת מִשְׁנֶה. مُشْكِلَةٌ فَرْعِيَّةٌ בְּעָיָה מִשְׁנִית. تَفَرُّعٌ הִסְתַּעֲפוּת, הִתְפַּצְּלוּת. فَارِعٌ תָּמִיר, גָּבוֹהַּ, נִשָּׂא. مُتَفَرِّعَاتٌ נִסְפָּחִים, דִּבְרֵי לְוַאי.

فَرْعَنَ (נגזר מ־ فرعون) אִפְשֵׁר ל־ לִהְיוֹת רוֹדָן (לְהִתְאַכְזֵר). تَفَرْعَنَ הִתְאַכְזֵר כְּפַרְעֹה, הָיָה רָשָׁע. فَرْعَنَةٌ הִתְאַכְזְרוּת, רִשְׁעוּת, עָרִיצוּת. فِرْعَوْنٌ ج فَرَاعِنَةٌ 1. פַּרְעֹה. 2. עָרִיץ, כּוֹפֵר, אַכְזָר, שָׂטָן. اللِّي مَا يِرْضَى بِحُكْم مُوسَى يِرْضَى بِحُكْم فَرْعُون מד' מִי שֶׁאֵינוֹ מְקַבֵּל מִשְׁפַּט מֹשֶׁה (משפט צדק) יְקַבֵּל מִשְׁפַּט פַּרְעֹה. מִי שֶׁאֵינוֹ נוֹתֵן לְיַעֲקֹב נוֹתֵן לְעֵשָׂו.

فَرَغَ ـُ 1. הִתְרוֹקֵן, הִתְפַּנָּה. 2. مِنْ גָּמַר, סִיֵּם, הִשְׁלִים. 3. لِـ הִקְדִּישׁ, יִחֵד, יִעֵד, הִתְמַסֵּר ל־. فَرَّغَ II 1. רוֹקֵן, הֵרִיק, אִפֵּס, הוֹצִיא. 2. שָׁפַךְ, עֵרָה, יָצַק. فَرَّغَ نَفْسَهُ لِلْكِتَابَةِ הִקְדִּישׁ עַצְמוֹ לִכְתִיבָה. أَفْرَغَ IV רוֹקֵן, הֵרִיק, הוֹצִיא, פֵּרֵק (מטען), עֵרָה, שָׁפַךְ, יָצַק. أَفْرَغَ اللّهُ عَلَيْهِ صَبْرًا אֱלֹהִים הִשְׁרָה (הֶאֱצִיל) עָלָיו סַבְלָנוּת. أَفْرَغَهُ فِي قَالَبٍ יָצַק (הִתִּיךְ) אוֹתוֹ בְּתַבְנִית. أَفْرَغَ مَجْهُودَهُ فِي יִחֵד (הִקְדִּישׁ) אֶת מַאֲמַצּוֹ ל־. تَفَرَّغَ V لِـ הִתְפַּנָּה ל־, הִקְדִּישׁ, הִתְמַסֵּר ל־. تَفَرَّغَ لِلْبَحْثِ הִתְפַּנָּה (הִתְמַסֵּר) לְמֶחְקָר. اِسْتَفْرَغَ X 1. הֵקִיא, פָּלַט. 2. הֵרִיק, הוֹצִיא. 3. הֵפִיק, מִצָּה, דָּלָה. 4. הִשְׁקִיעַ, הִקְדִּישׁ. اِسْتَفْرَغَ مَجْهُودَهُ فِي הִשְׁקִיעַ מַאֲמַצָּיו ב־, מִצָּה אֶת כּוֹחוֹ ב־. فَرَاغٌ 1. חָלָל, רִיק, רֵיקוּת, אַיִן, וָקוּם. 2. חֲלִילוּת, נְבִיבוּת. 3. פְּנַאי, זְמַן חָפְשִׁי. 4. רֵיק (מקום). فُرُوغٌ רֵיקוּת, חֲלִילוּת, נְבִיבוּת, הֱיוֹת פָּנוּי, הִתְפַּנּוּת. بِفُرُوغِ صَبْرٍ בְּחֹסֶר סַבְלָנוּת, בְּקֹצֶר רוּחַ. تَفْرِيغٌ 1. הֲרָקָה,

פְּרִיקָה (מטען), פִּנּוּי, שִׁחְרוּר. 2. אִפּוּס. تَفْرِيغٌ كَهْرَبَائِيٌّ הִתְפָּרְקוּת חַשְׁמַלִּית. إِفْرَاغٌ הֲרָקָה, פִּנּוּי, יְצִיקָה, שְׁפִיכָה. إِسْتِفْرَاغٌ 1. הֲקָאָה. 2. הֲרָקָה. فَارِغٌ 1. רֵיק, פָּנוּי. חָלוּל, נָבוּב. 2. חָפְשִׁי, מְשֻׁחְרָר. 3. בָּטֵל. بِفَارِغِ الصَّبْرِ בְּחֹסֶר סַבְלָנוּת, "עַל קוֹצִים". مَفْرُوغٌ مِنْهُ גָּמוּר, מֻשְׁלָם, מְיֻשָּׁב. مُفَرَّغٌ שׁוֹאֵב, מְרוֹקֵן. مُفَرَّغٌ מְרֻקָּן, חָלוּל, נָבוּב. مُفْرَغٌ רֵיק. حَلْقَةٌ مُفْرَغَةٌ מַעְגַּל קְסָמִים, לְלֹא מוֹצָא.

فُرْفُرٌ. فُرْفُورٌ G ج **فَرَافِيرُ** 1. צִפּוֹר קְטַנָּה. 2. תַּרְנְגֹלֶת הַמַּיִם (עוף ביצה). 3. נַעַר, בָּחוּר צָעִיר.

فَرْفُورِي. فَغْفُورِي G כְּלִי חַרְסִינָה.

فَرْفَشَ מ' בִּדֵּר. فَرْفَشَةٌ בִּדּוּר.

فَرَقَ ـُ 1. חִלֵּק, פִּלֵּג. 2. بَيَّنَ הִבְדִּיל, הִבְחִין, הִפְרִיד, הִפְלָה בֵּין־. 3. עָשָׂה שְׁבִיל (לשער). فَرِقَ ـَ 1. חָרַד, יָרֵא, נִבְהַל, רָעַד (מפחד), פָּחַד. 2. عَلَى חָמַל עַל־, דָּאַג לְ־. فَرَّقَ II 1. חִלֵּק, הִפְרִיד לַחֲלָקִים, פִּלֵּג, פִּזֵּר (גם הפגנה). 2. بَيْنَ הִבְחִין, הִבְדִּיל בֵּין־. 3. הִפְלָה (לרעה או לטובה), קִפֵּחַ. 4. הִפְחִיד, הִבְהִיל. سِيَاسَةُ فَرِّقْ تَسُدْ מְדִינִיּוּת הַפְרֵד וּמְשֹׁל. فَرَّقَ الْمُظَاهَرَةَ פִּזֵּר אֶת הַהַפְגָּנָה. فَارَقَ III 1. רָחַק מ־, נִפְרַד מִן־, נָטַשׁ. 2. بَيْنَ הִרְחִיק בֵּין־. فَارَقَ الْحَيَاةَ שָׁבַק חַיִּים (לְכָל חָי). تَفَرَّقَ V 1. הִתְפַּזֵּר, נִתְפָּרֵד, נָפוֹץ. 2. הִסְתָּעֵף, הִתְפַּצֵּל, הִתְפַּלֵּג. تَفَرَّقُوا أَيْدِيَ سَبَأٍ נָפוֹצוּ לְכָל רוּחַ. تَفَرَّقَتْ كَلِمَتُهُمْ נֶחְלְקוּ בְּדֵעוֹתֵיהֶם, חָלְקוּ אֵלֶּה עַל אֵלֶּה. تَفَارَقَ VI. إِفْتَرَقَ VIII נִפְרַד מ־. تَفَارَقَ (إِفْتَرَقَ) الصَّدِيقَانِ נִפְרְדוּ שְׁנֵי הַיְּדִידִים זֶה מִזֶּה. فَرْقٌ ج فُرُوقٌ 1. חֲלֻקָּה, הַפְרָדָה. 2. הֶבְדֵּל, פַּעַר, הֶפְרֵשׁ. 3. הַבְדָּלָה. لَا فَرْقَ بَيْنَهُمَا אֵין הֶבְדֵּל בֵּין שְׁנֵיהֶם. فُرُوقُ الْأَسْعَارِ הֶבְדֵּלֵי (הֶפְרֵשֵׁי) הַמְּחִירִים. فَرِقٌ נִפְחָד, נִרְעָשׁ, נִבְהָל. فَرَقٌ מוֹרָא, פַּחַד, יִרְאָה, אֵימָה. فِرْقَةٌ ج فِرَقٌ 1. קְבוּצָה, חֲבוּרָה, קָהָל. 2. צֶוֶת, חֶבֶר, חֶבְרָה. 3. כַּת. 4. סִיעַת אֲנָשִׁים, לַהֲקָה. 5. אֻגְדָּה, דִּיוִיזְיָה. الْفِرْقَةُ الْأَجْنَبِيَّةُ לִגְיוֹן הַזָּרִים. فِرْقَةُ إِنْشَادٍ מַקְהֵלָה. فِرْقَةُ إِنْقَاذٍ צֶוֶת הַצָּלָה. فِرْقَةٌ تَمْثِيلِيَّةٌ לַהֲקַת שַׂחְקָנִים. الْفِرْقَةُ الْخَامِسَةُ גַּיִס חֲמִישִׁי. فِرْقَةٌ مُوسِيقِيَّةٌ תִּזְמֹרֶת. فُرْقَةٌ 1. הִתְפַּלְּגוּת. 2. פְּרֵדָה. 3. מַחְלֹקֶת, רִיב. فَرِيقٌ 1. צֶוֶת, חָבֵר, קְבוּצָה. 2. צַד ע' طَرَف. 3. רַב־אַלּוּף. فَرِيقٌ رِيَاضِيٌّ קְבוּצַת סְפּוֹרְט. فَرِيقٌ مِنَ الْمُحَاضِرِينَ חֶבֶר מַרְצִים. الْفَارُوقُ כִּנּוּיוֹ שֶׁל הַחַ'לִיף עֻמַר שֶׁהִבְדִּיל בֵּין צֶדֶק לְאִי צֶדֶק. فُرْقَانٌ 1. הוֹכָחָה. 2. הַבְחָנָה (בין אמת לשקר). الْفُرْقَانُ הַקֻּרְאָן. مَفْرَقٌ. مَفْرِقٌ ج مَفَارِقُ 1. צֹמֶת, הִצְטַלְּבוּת, מֶחְלָף. 2. שְׁבִיל (בשער). تَفْرِيقٌ 1. פִּזּוּר (הפגנות וכו'). 2. חֲלֻקָּה, הַבְדָּלָה, הַבְחָנָה, הַפְרָדָה, פֵּרוּד. 3. הַפְלָיָה. 4. קִפּוּחַ. تَفْرِقَةٌ 1. הַפְלָיָה, קִפּוּחַ. 2. חִלּוּק, פִּזּוּר. 3. הַבְחָנָה. تَفْرِقَةٌ عِرْقِيَّةٌ (عُنْصُرِيَّةٌ) הַפְלָיָה גִּזְעִית, אַפַּרְטְהַיְד. مُفَارَقَةٌ 1. הִפָּרְדוּת. 2. הַבְדָּלָה. 3. סְתִירָה, פָּרָדוֹקְס. مُفَارَقَةٌ تَارِيخِيَّةٌ אֲנַכְרוֹנִיזְם. مُفَارَقَاتُ الزَّمَنِ סְתִירוֹת הַחַיִּים (הַזְּמַן). فِرَاقٌ פְּרֵדָה, הִסְתַּלְּקוּת. تَفَرُّقٌ 1. הִתְפַּזְּרוּת, הִתְחַלְּקוּת, הִתְפָּרְדוּת. 2. הִתְפָּרְסוּת (בצבא). إِفْتِرَاقٌ 1. הִפָּרְדוּת. 2. גֵּרוּשִׁין. فَارِقٌ ج فَوَارِقُ 1. הֶבְדֵּל, הֶפְרֵשׁ, פַּעַר. 2. אַבְחָנָה, גּוֹרֵם מַבְדִּיל. فَوَارِقُ اجْتِمَاعِيَّةٌ פְּעָרִים חֶבְרָתִיִּים. فَوَارِقُ دَقِيقَةٌ דַּקּוּיוֹת, נִיוּאַנְסִים. مَعَ الْفَارِقِ לְהַבְדִּיל. مُفَرِّقٌ 1. מְפַזֵּר, מְחַלֵּק, מְמַיֵּן. 2. דַּוָּר. مُفَرَّقٌ קִמְעוֹנוּת. بِالْمُفَرَّقِ בְּקִמְעוֹנוּת, מְכִירָה לִיחִידִים. تَاجِرُ الْمُفَرَّقِ קִמְעוֹנַאי. مُتَفَرِّقٌ מְפֻזָּר, מוּפָץ. مُتَفَرِّقَاتٌ 1. שׁוֹנוֹת (הוצאות למשל). 2. זוּטוֹת. مُفْتَرَقٌ ج مُفْتَرَقَاتٌ צֹמֶת, הִצְטַלְּבוּת, פָּרָשַׁת דְּרָכִים.

فَرْقَدٌ ج **فَرَاقِدُ** כּוֹכַב הַקֹּטֶב, כּוֹכַב הַצָּפוֹן (הַצָּעִיר). الْفَرْقَدَانِ שְׁנֵי כּוֹכָבִים זוֹהֲרִים הַקְּרוֹבִים לְכוֹכַב הַקֹּטֶב.

فَرْقَعَ פּוֹצֵץ, פִּצְפֵּץ. تَفَرْقَعَ הִתְפּוֹצֵץ, הִתְפַּצְפֵּץ. فَرْقَعَ بِأَصَابِعِهِ הִכָּה בְּאֶצְבָּעוֹת צְרֵדוֹת (לאות שמחה). فَرْقَعَةٌ פִּצּוּץ, פִּצְפּוּץ, הֶדֶף שֶׁל פִּצּוּץ. مُفَرْقَعٌ ج مُفَرْقَعَاتٌ חֹמֶר נֶפֶץ.

فَرَكَ ـُ שִׁפְשֵׁף, צִחְצַח, חִכֵּךְ, גֵּרֵד, קִרְצֵף. فَرَّكَ II גֵּרֵד (בחוזקה), שִׁפְשֵׁף, חִכֵּךְ. تَفَرَّكَ V. إِنْفَرَكَ VII שֻׁפְשַׁף, גֹּרַד, קֹרְצַף. فَرِيكٌ. فَرِيكَةٌ מַאֲכָל מֵחִטָּה יְרֻקָּה וּקְלוּיָה. مِفْرَاكٌ מַבְחֵשׁ. مُفَرَّكَةٌ פַּשְׁטִידָה. فَارِكٌ. فَارِكَةٌ מוֹרֵד, מוֹרֶדֶת (אישה שאינה מקיימת חיי אישות עם בעלה).

فَرْكَشَ מ' קִלְקֵל, "בִּלְגֵּן", עָשָׂה אִי סֵדֶר. فَرْكَشَةٌ קִלְקוּל, אִי סֵדֶר, "בַּלָּגָן".

فَرَمَ ـِ **فَرَّمَ** II קִצֵּץ (בשר, בצל וכו'), קִצֵּץ, חִתֵּךְ לַחֲתִיכוֹת קְטַנּוֹת. مِفْرَمَةٌ. فَرَّامَةٌ מַטְחֵנָה (לבשר, לבצל וכו'), מַמְחָה, בְּלֶנְדֶּר. مَفْرُومٌ טָחוּן, קָצוּץ (בשר וכו'). دُخَانٌ مَفْرُومٌ טַבָּק קָצוּץ (משובח).

فَرْمَانُ T ج **فَرَامِينُ** פִירְמָן, צַו (של הסולטאן העות'מאני).

فَرْمَلَ F בָּלַם. فَرْمَلَةٌ ج فَرَامِلُ 1. בְּלִימָה. 2. בֶּלֶם, בְּלָמִים (במכונית וכו') ע' (كبح) مِكْبَح. فَرْمَلْجِي בַּלָּם.

فُرْنٌ ج **أَفْرَانٌ** L 1. תַּנּוּר, תַּנּוּר אֲפִיָּה. 2. מַאֲפִיָּה. فُرْنٌ ذَرِّيٌّ (نَوَوِيٌّ) כּוּר גַּרְעִינִי. فُرْنٌ عَالٍ(ي) כּוּר הִתּוּךְ. فَرَّانٌ אוֹפֶה.

(فرنج) تَفَرْنَجَ F הִתְמַעֲרֵב, הִתְנַהֵג כְּאֵירוֹפִּי. إِفْرَنْجِي אֵירוֹפִּי. الْإِفْرَنْج הָאֵירוֹפִּים. بِلَادُ الْإِفْرَنْجِ. فِرَنْجَة אֵירוֹפָּה.

فِرِنْدٌ 1. פְּרָט שֶׁל גַּרְעִינֵי רִמּוֹן. 2. חֶרֶב.

فَرَنْسَا צָרְפַת. فَرَنْسِيٌّ. فَرَنْسَاوِيٌّ צָרְפָתִי. الْفَرَنْسِيسُ הַצָּרְפָתִים. الْفَرَنْسِيسْكَان הַפְרַנְצִיסְקָנִים.

فَرِهَ ـَ הָיָה עֵר וּפָעִיל. فَرُهَ ـُ יָפָה, הָיָה חִנָּנִי. فَارِهٌ 1. עֵרָנִי, פָּעִיל. 2. יָפֶה. سَيَّارَةٌ فَارِهَةٌ ע' سَيَّارَة.

فَرْهَدَ יִפָּה, נַעֲשָׂה יָפֶה. فَرْهُودٌ 1. יָפֶה, חִנָּנִי. 2. עק' בִּזָּה. الْفَرْهُود תְּקוּפַת

הַפְּרָעוֹת וְהַבִּזָּה בִּיהוּדֵי עִירָאק בִּתְקוּפַת שִׁלְטוֹנוֹ שֶׁל רַשִׁיד עַאלִי אַלְכַּיְלַאנִי ב־1941.

(فرو) فَرَأٌ. فَرًا ج **أَفْرَاءٌ** חֲמוֹר פֶּרֶא, עָרוֹד.

فَرْوَةٌ ج **فِرَاءٌ** פַּרְוָה. **فَرْوَةُ الرَّأْسِ** קַרְקֶפֶת. **أَبُو فَرْوَة** מ׳ עַרְמוֹנִים. **فَرَّاءٌ** פַּרְוָן, יַצְרַן פְּרָווֹת אוֹ מוֹכֵר פְּרָווֹת.

(فري) فَرَى ـِ 1. שִׁסַּע, קָרַע לִגְזָרִים. 2. בָּדָה, שִׁקֵּר. **إِفْتَرَى** VIII בָּדָה, סִפֵּר שְׁקָרִים, הִמְצִיא מִלִּבּוֹ, הֶעֱלִיל עַל־. **فِرْيَةٌ** ج **فِرًى** עֲלִילַת שָׁוְא, דִּבָּה, בְּדוּתָה, אַשְׁמַת שָׁוְא, שֶׁקֶר. **فِرْيَةُ دَمٍ** עֲלִילַת דָּם. **إِفْتِرَاءٌ** הַמְצָאַת שְׁקָרִים, טְפִילַת אַשְׁמַת שָׁוְא. **مُفْتَرٍ(ي)** בַּדַּאי, מַעֲלִיל עֲלִילוֹת. **مُفْتَرَيَاتٌ** בְּדוּתוֹת, שְׁקָרִים, כְּזָבִים.

فَزَّ ـِ נִבְהַל, נִבְעַת, קָפַץ מֵרֹב בֶּהָלָה. **أَفَزَّ** IV הִבְהִיל, הִבְעִית, הִפְחִיד. **إِسْتَفَزَّ** X 1. הִתְגָּרָה בּ־. 2. גֵּרָה, שִׁסָּה. 3. עוֹרֵר רֹגֶז. **فَزَّةٌ** קְפִיצָה (של בהלה), בֶּהָלָה. **إِسْتِفْزَازٌ** הִתְגָּרוּת, הַרְגָּזָה, שִׁסּוּי, פְּרוֹבוֹקַצְיָה. **إِسْتِفْزَازِيٌّ** פְּרוֹבוֹקָטִיבִי, הִתְגָּרוּתִי.

فَزَرَ ـُ **فَزَّرَ** II קָרַע, בִּקַּע. **فَزَارَةٌ** נְמֵרָה. **فَازُورَةٌ. فَزُّورَةٌ** ج **فَوَازِيرُ** חִידָה. **فَوَازِيرُ رَمَضَانَ** חִידוֹת רַמַדַאן (בטלוויזיה וברדיו).

فَزِعَ ـَ **مِنْ** 1. נִבְהַל מִ־, חָרַד, פָּחַד, הִזְדַּעְזַע. 2. **إِلَى** בִּקֵּשׁ מִקְלָט אֵצֶל־, בָּא לְבַקֵּשׁ עֶזְרָה מ־. **فَزِعَ مِنْ نَوْمِهِ** הִתְעוֹרֵר בְּבֶהָלָה מִשְּׁנָתוֹ. **فَزَّعَ** II. **أَفْزَعَ** IV הִבְהִיל, הִבְעִית, הֶחֱרִיד, הִפְחִיד. **فُزِّعَ عَنْهُ** סָר הַפַּחַד מִמֶּנּוּ, נִרְגַּע. **فَزَعٌ** ج **أَفْزَاعٌ** בֶּהָלָה, חֲרָדָה, פַּחַד, אֵימָה, זְוָעָה, פָּנִיקָה. **فَزِعٌ. فَزْعَانُ** מְבֹהָל, שָׁרוּי בְּפַחַד, חָרֵד, יָרֵא. **فَزَّاعَةٌ** דַּחְלִיל. **مُفْزِعٌ** מַזְוִיעַ, מַבְהִיל, מַבְעִית, מַחְרִיד.

فُسْتَانٌ P ج **فَسَاتِينُ** שִׂמְלָה. **فُسْتَانُ السَّهْرَةِ** שִׂמְלַת עֶרֶב.

فُسْتُقٌ .Ar בָּטְנָה, עֵץ הַבָּטְנָה וּפִרְיוֹ, פִּיסְטוּקִים. **فُسْتُقٌ حَلَبِيٌّ** פִּיסְטוּקִים. **فُسْتُقُ العَبِيدِ** בָּטְנִים, אֱגוֹזֵי אֲדָמָה. **فُسْتُقِيٌّ** יְרַקְרַק.

فَسَحَ ـَ **أَفْسَحَ** IV لِـ אִפְשֵׁר מַעֲבָר, פִּנָּה מָקוֹם לְ־. **أَفْسَحَ لَهُ المَجَالَ** אִפְשֵׁר לוֹ, נָתַן לוֹ הִזְדַּמְּנוּת. **فَسُحَ** ـُ הָיָה מְרֻוָּח, הִתְרַחֵב. **فَسَّحَ** II הִרְחִיב, רִוַּח. **تَفَسَّحَ** V 1. טִיֵּל, שָׁאַף אֲוִיר. 2. הִתְרַחֵב, נִתְרַוַּח. **تَفَسَّحَ فِي الهَوَاءِ الطَّلْقِ** טִיֵּל בַּאֲוִיר הַצַּח. **إِنْفَسَحَ** VII נִתְרַחֵב, נִתְרַוַּח, נַעֲשָׂה מְרֻוָּח. **إِنْفَسَحَتْ أَمَامَهُ السُّبُلُ** נִפְתְּחוּ הַשְּׁעָרִים לְפָנָיו, נִתְּנוּ לוֹ אֶפְשָׁרֻיּוֹת נִרְחָבוֹת. **فُسْحَةٌ** ج **فُسَحٌ وَفُسَحَاتٌ** 1. טִיּוּל קָצָר, הִנָּפְשׁוּת. 2. מֶרְחָב. 3. רְוָחָה. 4. חֻפְשָׁה, נֹפֶשׁ. **إِنَّهُ فِي فُسْحَةٍ مِنَ العَيْشِ** הוּא חַי בִּרְוָחָה. **مَا زَالَ فِي الوَقْتِ فُسْحَةٌ** יֵשׁ עוֹד מַסְפִּיק זְמַן. **فَسِيحٌ** ج **فِسَاحٌ** רָחָב, מְרֻוָּח, רְחַב יָדַיִם (מקום).

فَسَخَ ـَ 1. בִּטֵּל, הֵפֵר, שָׂם לְאַל. 2. פֵּרֵק. 3. נָקַע (פרק יד, רגל וכו׳). **فَسَّخَ** II 1. פֵּרֵק. 2. נִוֵּן, הִרְקִיב. **تَفَسَّخَ** V 1. רָקַב, נִרְקַב, הִתְנַוֵּן, נִשְׁחַת. 2. הִתְפָּרֵק. **إِنْفَسَخَ** VII 1. הוּפַר, הִתְבַּטֵּל, הוּשַׂם לְאַל. 2. הִתְפָּרֵק. **فَسْخٌ** הֲפָרָה, בִּטּוּל, נִתּוּק קֶשֶׁר. **فَسْخُ الخُطُوبَةِ** בִּטּוּל הָאֵרוּסִין. **فَسْخُ العَقْدِ** בִּטּוּל הַחוֹזֶה. **فَسِيخٌ** מ׳ דָּגִים קְטַנִּים וּמְלוּחִים (מאכל מצרי). **تَفَسُّخٌ** רִקָּבוֹן, הִתְמַקְמְקוּת, הִתְנַוְּנוּת. **مُتَفَسِّخٌ** רָקוּב (גם חברה, משטר וכו׳), מְנֻוָּן.

فَسَدَ ـُ **إِنْفَسَدَ** VII 1. לָקָה, נִשְׁחַת, נִפְגַּם, נִתְקַלְקֵל, רָקַב. 2. נַעֲשָׂה מֻשְׁחָת. **فَسَّدَ** II. **أَفْسَدَ** IV 1. קִלְקֵל, הִשְׁחִית, פָּגַם, הִרְקִיב. 2. סִכֵּל, חִבֵּל (בתכנית וכו׳), הֵפֵר, בִּטֵּל. 3. **بَيْنَ** סִכְסֵךְ, סִבֵּךְ, חִרְחֵר רִיב בֵּין־. **أَفْسَدَ العَلَاقَاتِ** קִלְקֵל אֶת הַיְּחָסִים. **أَفْسَدَ عَلَيْهِ الأَمْرَ** סִבֵּךְ אוֹתוֹ, עָשָׂה לוֹ מַעֲשֶׂה נְבָלָה. **وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي الأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ** ק׳ וְכִי יֵאָמֵר לָהֶם אַל תַּשְׁחִיתוּ בָּאָרֶץ וְאָמְרוּ הֲלוֹא מֵיטִיבִים אֲנַחְנוּ. **فَسَادٌ** 1. קִלְקוּל, לִקּוּי, שְׁחִיתוּת, רִקָּבוֹן. 2. חִרְחוּר רִיב. **فَسَادُ الأَخْلَاقِ** שְׁחִיתוּת הַמִּדּוֹת. **عَاثَ فِي الأَرْضِ فَسَادًا** ע׳ עיث. **مَفْسَدَةٌ** ج **مَفَاسِدُ** גּוֹרֵם הַקִּלְקוּל, נֶזֶק, שְׁחִיתוּת, נוֹכְלוּת. **مَفَاسِدُ** מַעֲשֵׂה נְבָלָה. **إِفْسَادٌ** 1. קִלְקוּל. 2. סִכּוּל, חַבָּלָה. **فَاسِدٌ** 1. נִפְסָד, לָקוּי, מְקֻלְקָל, מֻשְׁחָת. 2. בָּטֵל, מוּפָר (חוזה וכו׳). 3. רַע, גָּרוּעַ, שְׁלִילִי. **مُفْسِدٌ** מַשְׁחִית, סַכְסְכָן, מְחַרְחֵר רִיב.

فَسَّرَ II הִסְבִּיר, פֵּרֵשׁ, בֵּאֵר, הִבְהִיר. **فَسَّرَ الآيَةَ** פֵּרֵשׁ אֶת הַפָּסוּק (הקוראני). **إِسْتَفْسَرَ** X **عَنْ** בִּקֵּשׁ הֶסְבֵּר, שָׁאַל עַל פֵּשֶׁר דָּבָר, בִּקֵּשׁ לָדַעַת. **إِسْتَفْسَرَ عَنْ صِحَّتِهِ** שָׁאַל לִשְׁלוֹמוֹ. **تَفْسِيرٌ** ج **تَفَاسِيرُ** 1. פֵּרוּשׁ, בֵּאוּר, פֵּשֶׁר. 2. פַּרְשָׁנוּת (של הקוראן למשל). **إِسْتِفْسَارٌ عَنْ** הַצָּגַת שְׁאֵלָה, חֲקִירָה, בַּקָּשַׁת בֵּאוּר, תַּחְקוּר. **مُفَسِّرٌ** 1. פַּרְשָׁן, מְבָאֵר. 2. בָּקִי בְּפַרְשָׁנוּת הַקֻּרְאָן.

فُسْطَاطٌ ج **فَسَاطِيطُ** אֹהֶל מְצֻמָּר (גדול). **الفُسْطَاطُ** הָעִיר הָעַרְבִית הָרִאשׁוֹנָה שֶׁנִּבְנְתָה בְּמִצְרַיִם (ליד קהיר).

فُسْفُورٌ G זַרְחָן.

فُسَيْفِسَاءُ G פְּסֵיפָס, מוֹזָאִיקָה.

فَسَقَ ـِ **فَسُقَ** ـُ 1. תָּעָה, סָטָה, סָר מִדֶּרֶךְ הַמּוּסָר. 2. נָאַף, זָנָה. 3. חָטָא, פָּשַׁע. 4. הִתְפַּקֵּר, פָּרַק עֹל שָׁמַיִם. **وَأَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا فَمَأْوَاهُمُ النَّارُ** ק׳ וּבַאֲשֶׁר לָאֵלֶּה אֲשֶׁר פָּשְׁעוּ מְגוּרֵיהֶם גֵּיהִנּוֹם. **فَسَّقَ** II הִכְרִיז עַל־ שֶׁהוּא **فَاسِقٌ** (נוֹאֵף). **فِسْقٌ** 1. סְטִיָּה מִדֶּרֶךְ הַמּוּסָר, חֵטְא, פֶּשַׁע. 2. פְּרִיצוּת, נִאוּף. 3. שְׁחִיתוּת הַמִּדּוֹת. **دُورُ الفِسْقِ** בָּתֵּי זוֹנוֹת. **فَاسِقٌ** ج **فُسَّاقٌ وَفَسَقَةٌ** 1. פּוֹרֵק עֹל שָׁמַיִם, מֻשְׁחָת, סוֹטֶה מִדֶּרֶךְ הַמּוּסָר. 2. נוֹאֵף, זוֹנֶה. **فِسْقِيَّةٌ** ج **فِسْقِيَّاتٌ وَفَسَاقِيُّ** .It 1. מִזְרָקָה. 2. מְקוֹם טָהֳרָה, מֶרְחָץ.

فَسْلٌ ج **فُسُولٌ** 1. נָחוּת, גָּרוּעַ. 2. פְּסוֹל. 3. נֵצֶר, שְׁתִיל, חֹטֶר, עֲנַף עֵץ לִנְטִיעָה.

فَسِيلَةٌ ج **فَسَائِلُ** 1. נֵצֶר, שְׁתִיל. 2. יְחוּר.

(فسو) فَسَا ـُ הֵפִיחַ, פָּלַט גַּזִּים.

فِسْيُولُوجْيَا. فَسْلَجَةٌ G פִיזְיוֹלוֹגְיָה (מדע העוסק בתפקוד איברי הגוף).

فِسْيُولُوجِيٌّ 1. פִיזְיוֹלוֹגִי. 2. פִיזְיוֹלוֹג.

فَشَّ ـُ 1. יָרַד (נפיחות), שָׁכַךְ. فَشَّ غَلِيلَهُ فِي. עָלָה נָתַן פֻּרְקָן לְרָגְזוֹ עַל־. فَشَّ القِفْلَ פִּצֵּחַ אֶת הַמַּנְעוּל (כלי מפתח). فَشُّ الشُّفْرَةَ (الكُود) פִּצֵּחַ (פִּעְנֵחַ) אֶת הַצֹּפֶן. فِشَّةٌ מ' ج فِشَشٌ רֵאָה. فَشُوشٌ רֵיק. كَلَامٌ فَشُوشٌ דִּבְרֵי הֶבֶל.

فَشَرَ ـُ הִתְרַבְרֵב, שִׁקֵּר. فَشْرٌ. فُشَارٌ 1. יְהִירוּת. 2. פִּטְפּוּט. فُشَارٌ פּוֹפְּקוֹרְן. فَشَّارٌ יָהִיר, "נֹאד נָפוּחַ".

فَشَكَةٌ ج فَشَكٌ T תַּרְמִיל (של כדור), תַּחְמִישׁ, כַּדּוּר.

فَشِلَ ـَ 1. כָּשַׁל, נִכְשַׁל, "פָשַׁל". 2. הָיָה מוּג לֵב, פָּחַד. 3. נוֹאַשׁ. فَشَلٌ כֶּשֶׁל, כִּשָּׁלוֹן, מַפַּח נֶפֶשׁ, מַפָּלָה. فَشَلٌ ذَرِيعٌ כִּשָּׁלוֹן חָרוּץ. فَشَلٌ كُلْوِيٌّ אִי סְפִיקַת כְּלָיוֹת. فَشِلٌ. فَاشِلٌ כּוֹשֵׁל, נִכְשָׁל. إِنْقِلَابٌ فَاشِلٌ הֲפִיכַת נֵפֶל, נִסָּיוֹן נֵפֶל לִתְפֹּס אֶת הַשִּׁלְטוֹן.

(فشو) فَشَا ـُ 1. פָּשָׂה, פָּשַׁט, נָפוֹץ, רָוַח. 2. נִגְלָה (סוד). فَشَتْ إِشَاعَةٌ פָּשְׁטָה שְׁמוּעָה. فَشَا الفَسَادُ פָּשְׁתָה הַשְּׁחִיתוּת. أَفْشَى IV גִּלָּה (סוד), הִדְלִיף, הֵפִיץ, הוֹדִיעַ בָּרַבִּים. تَفَشَّى V פָּשָׂה, הִתְפַּשֵּׁט. تَفَشٍّ(ي) 1. הִתְפַּשְּׁטוּת, הִתְרַחֲבוּת. 2. הִדָּבְקוּת (נגע, מחלה וכו').

فَصَّصَ II 1. חָתַךְ לִפְלָחִים. 2. שִׁבֵּץ (תכשיט בפנינים וכו'). فِصٌّ. فَصٌّ ج فُصُوصٌ 1. שֵׁן (של שום למשל), פְּסִיג (של צמח), פֶּלַח. 2. אֻנָּה (של ריאה וכו'). 3. פְּנִינָה מְשֻׁבֶּצֶת בְּתַכְשִׁיט. 4. גָּבִישׁ (של סוכר, מלח וכו'). بِنَصِّهِ وَفَصِّهِ כִּכְתָבוֹ וְכִלְשׁוֹנוֹ, מִלָּה בְּמִלָּה. فِصَّةٌ. فِصْفِصَةٌ אַסְפֶּסֶת, תִּלְתָּן (צמח).

فَصُحَ ـُ דִּבֵּר צַחוּת, הָיָה רָהוּט בְּדִבּוּרוֹ. أَفْصَحَ IV 1. דִּבֵּר עֲרָבִית צָחָה. 2. عَنْ הִבִּיעַ, בִּטֵּא, גִּלָּה, הִבְהִיר. أَفْصَحَ عَنْ مُرَادِهِ הִבִּיעַ (הִבְהִיר) אֶת רְצוֹנוֹ. تَفَاصَحَ VI הִתְיַמֵּר לִהְיוֹת צַח לָשׁוֹן. فَصِيحٌ ج فُصَحَاءُ 1. צַח, טָהוֹר (בדיבורו), עֲרָבִית צָחָה. 2. צַח לָשׁוֹן, רָהוּט וּמְדֻיָּק, מַלִּיץ. بِفَصِيحِ العِبَارَةِ (الكَلَامِ) בְּאֹפֶן הַבָּרוּר בְּיוֹתֵר. فَصَاحَةٌ צַחוּת הַלָּשׁוֹן, רְהִיטוּת. إِفْصَاحٌ عَنْ הַבְהָרָה, בְּהִירוּת, גִּלּוּי, הַבָּעָה. الفُصْحَى הָעֲרָבִית הַתִּקְנִית (הספרותית; לשון הקוראן והערבית הכתובה).

فَصَدَ ـِ 1. חָתַךְ וְרִיד. 2. הִקִּיז דָּם (לריפוי). تَفَصَّدَ V שָׁתַת דָּם, זָב דָּם. تَفَصَّدَ عَرَقًا הָיָה שְׁטוּף זֵעָה. فَصْدٌ. فِصَادٌ חִתּוּךְ וְרִיד, הַקָּזַת דָּם. فِصَادَةٌ זוֹב דָּם, הַקָּזַת דָּם (ברפואה). أَبُو فِصَادَةٍ מ' נַחְלִיאֵלִי ע' ذُعَرَة. هَزَّازُ الذَّيْلِ. مِفْصَدٌ ج مَفَاصِدُ אִזְמֵל (לניתוח).

فَصَلَ ـِ 1. הִפְרִיד, הִרְחִיק זֶה מִזֶּה, הִבְדִּיל, חִלֵּק, פֵּרֵק. 2. גָּזַר (דין), הִכְרִיעַ, קָבַע, פָּסַק. 3. גָּמַל, סִיֵּם תְּקוּפַת יַנְקוּת. 4. عَنْ גֵּרֵשׁ, שִׁלַּח, סִלֵּק, פִּטֵּר, הֵדִּיחַ מ־, הִפְסִיק (חוזה עבודה וכו'). 5. بَيْنَ חָצַץ בֵּין־, הֵקִים חַיִץ. فَصَّلَ II 1. פֵּרֵט, הִרְצָה בְּפֵרוּט, הִרְחִיב אֶת הַדִּבּוּר עַל־. 2. נִתַּח, בֵּאֵר, פֵּרֵשׁ, הִבְהִיר. 3. גָּזַר לְפִי מִדָּה (בגד). كِتَابٌ فُصِّلَتْ آيَاتُهُ ק' סֵפֶר שֶׁבֹּאֲרוּ אוֹתוֹתָיו מְפֹרָשׁוֹת. فَاصَلَ III 1. עָמַד עַל הַמִּקָּח, הִתְמַקֵּחַ, נָשָׂא וְנָתַן עַל הַמְּחִיר. 2. נִתֵּק (הִפְסִיק) חוֹזֶה (עֵסֶק) עִם שֻׁתָּף, נִפְרַד מִן־. إِنْفَصَلَ VII 1. פֻּצַּל, נֶחְלַק, הֻפְרַד, נִפְרַד, נִבְדַּל. 2. נִתַּק, הִתְנַתֵּק, נִקְרַע, נִתְלַשׁ, נִגְזַר. 3. הֻחְלַט. 4. שֻׁלַּח, פֻּטַּר, שֻׁחְרַר, הֻדַּח. فَصْلٌ 1. הַפְרָדָה, הַרְחָקָה, נִתּוּק, תְּלִישָׁה. 2. ج فُصُول עוֹנָה, תְּקוּפַת זְמַן, זְמַן קָבוּעַ. 3. פֶּרֶק, פָּרָשָׁה, קֶטַע בְּסֵפֶר. 4. כִּתָּה (בבית ספר). 5. מַעֲרָכָה (במחזה). 6. סֶמֶסְטֶר. 7. פֶּרֶק (בגוף). فَصْلُ الخِطَابِ 1. עֶצֶם הָעִנְיָן. 2. (הַחְלָטָה) סוֹפִית. 3. הַדָּבָר הַמַּכְרִיעַ. فَصْلٌ دِرَاسِيٌّ כִּתַּת לִמּוּד. فَصْلُ السُّلُطَاتِ הַפְרָדַת רָשֻׁיּוֹת. فَصْلُ الشِّتَاءِ עוֹנַת הַחֹרֶף (הַגְּשָׁמִים). فَصْلُ الرَّبِيعِ עוֹנַת הָאָבִיב. فَصْلُ الصَّيْفِ עוֹנַת הַקַּיִץ. فَصْلُ الخَرِيفِ עוֹנַת הַסְּתָו. فَصْلُ القُوَّاتِ (فَضُّ الاشْتِبَاكِ) הַפְרָדַת כּוֹחוֹת. قَوْلٌ فَصْلٌ 1. הַחְלָטָה (אֲמִירָה) סוֹפִית. 2. אֱמֶת. يَوْمُ الفَصْلِ יוֹם הַדִּין. فَصْلَةٌ פְּסִיק. فَصْلَةٌ مَنْقُوطَةٌ נְקֻדָּה וּפְסִיק (;). فَصْلَةٌ תַּדְפִּיס ע' (نسل) نَسِيلَة. فَصِيلٌ 1. גָּמוּל (מיניקה). 2. גָּמָל צָעִיר. فَصِيلَةٌ ج فَصَائِلُ 1. מִשְׁפָּחָה (בחי ובצומח). 2. מַחְלָקָה (בצבא), יְחִידָה, צֶוֶת. 3. שֵׁבֶט, בֵּית אָב. 4. סוּג. فَصِيلَةُ اسْتِكْشَافٍ יְחִידַת סִיּוּר. فَصِيلَةُ دَمٍ סוּג דָּם. الفَصِيلَةُ القَرْنِيَّةُ מִשְׁפַּחַת הַקִּטְנִיּוֹת (למשל שעועית ואפונה). فَصِيلَةٌ مِهْنِيَّةٌ צֶוֶת מִקְצוֹעִי. وَفَصِيلَتُهُ الَّتِي تُؤْوِيهِ ק' וּבִשְׁאַר בְּשָׂרוֹ אֲשֶׁר יְמַלְּטֵהוּ. فَيْصَلٌ ج فَيَاصِلُ פּוֹסֵק מַכְרִיעַ. مَفْصِلٌ ج مَفَاصِلُ פֶּרֶק (בעצמות הגוף). دَاءُ المَفَاصِلِ שִׁגָּרוֹן, רֵימָטִיזְם. مَفْصِلِيٌّ שֶׁל פִּרְקֵי הַגּוּף. تَفْصِيلٌ ج تَفَاصِيلُ 1. פֵּרוּט. 2. ج تَفْصِيلَاتٌ גְּזִירָה (של בגדים), פְּרָטִים. تَفَاصِيل פְּרָטִים. بِالتَّفْصِيلِ. تَفْصِيلًا. مُفَصَّلًا בְּפֵרוּט, בִּפְרָטוּת, בִּפְרוֹטְרוֹט. تَفْصِيلِيٌّ מְפֹרָט. إِنْفِصَالٌ הִתְפַּצְּלוּת, הִתְבַּדְּלוּת, הַפְרָדוּת, נִתּוּק, הִתְנַתְּקוּת, פְּרִישָׁה. إِنْفِصَالِيٌّ סֶפָּרָטִיבִי, פּוֹרֵשׁ, בַּדְלָן. إِنْفِصَالِيَّةٌ סֶפָּרָטִיזְם, פְּרִישָׁה, בַּדְלָנוּת. فَاصِلٌ ج فَوَاصِلُ 1. מֻחְלָט, סוֹפִי, מַכְרִיעַ. 2. חוֹצֵץ, מַפְרִיד. 3. מְחִיצָה, חַיִץ. 4. פֶּסֶק זְמַן, אֶתְנַחְתָּא, הַפְסָקָה (במוזיקה וכו'), אִינְטֶרְמֶצוֹ. مِنْطَقَةٌ فَاصِلَةٌ אֵזוֹר חַיִץ. بِلَا فَاصِلٍ בְּלִי הַפְסָקָה, בְּלִי הֶרֶף. فَاصِلَةٌ ج فَوَاصِلُ 1. פְּסִיק. 2. קַו מַפְרִיד. مُفَصَّلٌ מְפֹרָט, מְדֻיָּק. مُفَصَّلَةٌ ج مُفَصَّلَاتٌ צִיר (בדלת). مُنْفَصِلٌ מֻפְרָד, מֻבְדָּל, מְנֻתָּק, תָּלוּשׁ.

فَصَمَ ـِ פָּצַם, שִׁסַּע, חָתַךְ. إِنْفَصَمَ VII נִסְדַּק, נִתַּק, נֶחְתַּךְ, נִקְרַע. إِنْفَصَمَتْ عُرَى الصَّدَاقَةِ بَيْنَهُمَا נִתְּקוּ קִשְׁרֵי הַיְּדִידוּת בֵּינֵיהֶם. فَصْمٌ פְּצִימָה, סֶדֶק, חֲתָךְ. إِنْفِصَامٌ שִׁסּוּעַ. إِنْفِصَامُ الشَّخْصِيَّةِ שַׁסַּעַת, פִּצּוּל אִישִׁיּוּת, סְכִיזוֹפְרֶנְיָה.

فَضَّ ـُ إِفْتَضَّ VIII 1. שָׁבַר, פָּתַח, קָרַע, הֵסִיר. 2. פִּזֵּר (ישיבה וכו'), נָעַל. 3.

חָרַר, עָשָׂה חוֹר, נָקַב. 4. יִשֵּׁב (סכסוך), פָּתַר, פִּעְנֵחַ, הִתִּיר (סכך). فَضَّ الاشْتِبَاكَ הִפְרִיד בֵּין הַכּוֹחוֹת. فَضَّ بَكَارَتَهَا הֵסִיר (שָׁלַל) אֶת בְּתוּלֶיהָ. فَضَّ الكِتَابَ פָּתַח אֶת הַמִּכְתָּב. لَا فُضَّ فُوكَ פִּיךָ מֵפִיק מַרְגָּלִיּוֹת, מָה יָפֶה דִּבַּרְתָּ! הֵידָד! فَضَّضَ II צִפָּה בְּכֶסֶף. إنْفَضَّ VII 1. נִפְתַּח, נִשְׁבַּר, הוּסַר. 2. נִנְעַל (ישיבה וכו'), פֻּזַּר, הִתְפַּזֵּר. فَضٌّ 1. פְּתִיחָה, שְׁבִירָה, הֲסָרָה. 2. פִּזּוּר, נְעִילָה. إنْفَضُّوا عَنْهُ הִתְרַחֲקוּ מִמֶּנּוּ, נָטְשׁוּ אוֹתוֹ. فِضَّةٌ כֶּסֶף (מתכת). فِضِّيٌّ שֶׁל כֶּסֶף. فِضِّيَّاتٌ כְּלֵי כֶּסֶף. السِّتَارُ الفِضِّيُّ מָסַךְ הַכֶּסֶף (של הקולנוע). اليُوبِيلُ الفِضِّيُّ יוֹבֵל הַכֶּסֶף (חגיגת 25 שנה). مِفَضٌّ מַכְשִׁיר לִפְתִיחָה (מכתבים וכו'). إنْفِضَاضٌ הִתְפַּזְּרוּת, נְעִילָה (ישיבה וכו').

فَضَحَ – גִּלָּה (סוד, קלון וכו'), חָשַׂף (חרפה, בושה), הֵמִיט חֶרְפָּה עַל־, הֶעֱטָה קָלוֹן. إنْفَضَحَ VII. إفْتَضَحَ VIII נִגְלָה, הִתְגַּלָּה, נוֹדַע בָּרַבִּים. إفْتَضَحَ أَمْرُهُ נִגְלָה סוֹדוֹ, יָצָא הַמַּרְצֵעַ מִן הַשַּׂק. فَضْحٌ 1. גִּלּוּי, חֲשִׂיפָה. 2. חֶרְפָּה, קָלוֹן. فَضِيحَةٌ ج فَضَائِحُ שַׁעֲרוּרִיָּה, סְקַנְדָּל, תּוֹעֵבָה, חֶרְפָּה, קָלוֹן, מַעֲשֶׂה מְגֻנֶּה. فَضَّاحٌ 1. מַחְפִּיר, מֵבִישׁ. 2. מַרְבֶּה לְגַלּוֹת סוֹדוֹת בָּרַבִּים. الخَمْرُ فَضَّاحٌ נִכְנַס יַיִן יָצָא סוֹד. فَاضِحٌ מֵבִישׁ, מְגֻנֶּה. خَطَأٌ فَاضِحٌ שְׁגִיאָה מְבִישָׁה (קְטָלִית). مَفْضُوحٌ גָּלוּי, חָשׂוּף לְעֵינֵי הַבְּרִיּוֹת (בושה).

فَضَخَ – פָּצַח, שָׁבַר. فَضَخَ الرَّأسَ רוֹצֵץ אֶת הָרֹאשׁ. فَضَخَ العَيْنَ סִמֵּא אֶת הָעַיִן. فَضِيخٌ מִיץ עֲנָבִים אוֹ תְּמָרִים.

فَضَلَ – فَضِلَ – 1. עָדַף, נוֹתַר, הָיָה יוֹתֵר מִדַּי, נִשְׁתַּיֵּר. 2. נִשְׁאַר, נוֹתַר בַּמָּקוֹם. فَضُلَ – הָיָה בַּעַל מִדּוֹת טוֹבוֹת. فَضَّلَ II הֶעֱדִיף אֶת־ עַל־, בִּכֵּר, הִפְלָה לְטוֹבָה, נָתַן יִתְרוֹן ל־, הִכְרִיעַ לְטוֹבַת־. وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّينَ عَلَى بَعْضٍ وَآتَيْنَا دَاوُدَ زَبُورًا ק' וְהִפְלֵינוּ מִקְצָת הַנְּבִיאִים מִמִּקְצָתָם וַנִּתֵּן לְדָוִד מִזְמוֹרִים. فَاضَلَ III بَيْنَ הִשְׁוָה בֵּין־, הִקְבִּיל בֵּין (כדי להכריע מי הטוב), עָרַךְ דִּיפֶרֶנְצִיאַצְיָה, שָׁקַל בֵּין־. أَفْضَلَ IV הֵיטִיב עִם־, עָשָׂה חֶסֶד ל־. تَفَضَّلَ V 1. הוֹאִיל, הִסְכִּים. 2. عَلَى הֵיטִיב עִם־, עָשָׂה חֶסֶד, הֶעֱנִיק, הִגִּישׁ, נָתַן ל־. تَفَضَّلْ! בְּבַקָּשָׁה! אָנָּא, נָא! فَضْلٌ ج فُضُولٌ 1. חֶסֶד, טוֹבָה מְרֻבָּה, נְדִיבוּת, מַעֲשֶׂה טוֹב. 2. עֹדֶף, יִתְרָה, שְׁאֵרִית. 3. עֲדִיפוּת, יִתְרוֹן, מַעֲלָה יְתֵרָה, עֵרֶךְ. 4. ج أَفْضَالٌ זְכוּת, כֹּשֶׁר, גְּמוּל. فَضْلًا عَنْ בְּנוֹסָף, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה, לֹא כָּל שֶׁכֵּן. بِفَضْلِهِ בִּזְכוּתוֹ, תּוֹדוֹת (הוֹדוֹת) לוֹ. مِنْ فَضْلِكَ בְּבַקָּשָׁה מִמְּךָ, אָנָּא, בִּרְשׁוּתְךָ. الفَضْلُ لِلْمُبْتَدِي وَإنْ أَحْسَنَ المُقْتَدِي פת' רִאשׁוֹן שֶׁבְּרִאשׁוֹן אֵין לְמַעְלָה הֵימֶנּוּ. فَضْلَةٌ ج فَضَلَاتٌ 1. שִׁיָּר, שִׁיָּרִים, שְׁאֵרִית, עֹדֶף, יִתְרָה, מוֹתָר. 2. פְּסֹלֶת. فُضُولٌ. فُضُولِيَّةٌ 1. סַקְרָנוּת, תְּשׁוּקָה לָדַעַת. 2. טַרְדָנוּת, הִתְעָרְבוּת לֹא רְצוּיָה. فُضُولِيٌّ 1. סַקְרָן. 2. טַרְדָן, פַּטְפְּטָן. فَضِيلٌ ج فُضَلَاءُ. مِفْضَالٌ 1. נָדִיב, נַדְבָן, פִילַנְטְרוֹפּ, מַשְׁפִּיעַ חֲסָדִים. 2. נִכְבָּד, אָצִיל, חָשׁוּב, מְעֻלֶּה. فُضَالَةٌ 1. שִׁיָּרִים, שְׁאֵרִית. 2. פְּסֹלֶת. فَضِيلَةٌ ج فَضَائِلُ מִדָּה תְּרוּמִית, מִדָּה טוֹבָה, אֲצִילוּת נֶפֶשׁ. فَضَائِلُ المَدِينَةِ שִׁבְחֵי הָעִיר. صَاحِبُ الفَضِيلَةِ כְּבוֹד קְדֻשָּׁתוֹ (של שיח' גדול כמו שיח' אלאזהר). أَفْضَلِيَّةٌ עֲדִיפוּת, רִאשׁוֹנוּת, זְכוּת קְדִימָה. سُلَّمُ الأَفْضَلِيَّاتِ סֻלַּם עֲדִיפֻיּוֹת (קְדִימֻיּוֹת). مِفْضَلَةٌ ج مَفَاضِلُ פִּיגָ'מָה. تَفْضِيلٌ הַעֲדָפָה, הַפְלָיָה לְטוֹבָה, מַשּׂוֹא פָּנִים. تَفْضِيلٌ تَصْحِيحِيٌّ אַפְלָיָה מְתַקֶּנֶת. إسْمُ (أَفْعَلُ) التَّفْضِيلِ עֵרֶךְ הַיִּתְרוֹן, עֵרֶךְ הַהַפְלָגָה (בדקדוק). مُفَاضَلَةٌ הַשְׁוָאָה, הַקְבָּלָה (בין דברים טובים). تَفَاضُلٌ 1. הִתְחָרוּת כְּדֵי לְהֵיטִיב עִם־. 2. דִּיפֶרֶנְצְיָאל. حِسَابُ التَّفَاضُلِ חֶשְׁבּוֹן דִּיפֶרֶנְצְיָאלִי. تَفَاضُلِيٌّ דִּיפֶרֶנְצְיָאלִי. مُعَادَلَةٌ تَفَاضُلِيَّةٌ מִשְׁוָאָה דִּיפֶרֶנְצְיָאלִית. فَاضِلٌ ج فَوَاضِلُ وفُضَلَاءُ 1. בַּעַל מִדּוֹת תְּרוּמִיּוֹת, מְעֻלֶּה, מְכֻבָּד. 2. נָדִיב, אִישׁ חֲסָדִים. مُفَضَّلٌ עָדִיף מ־, טוֹב יוֹתֵר.

(فضو. فضي) فَضَا – 1. הִתְפַּנָּה (מקום), הָיָה רָחָב. 2. הִתְרוֹקֵן. فَضَّى II פִּנָּה (מקום), רוֹקֵן, הוֹצִיא, סִלֵּק, הֵסִיר. أَفْضَى IV 1. إلَى הוֹבִיל ל־, הֵבִיא לִידֵי־, הִגִּיעַ ל־. 2. גִּלָּה, הִצְהִיר, מָסַר (הודעה וכו'), יִדֵּעַ, הוֹדִיעַ. 3. הִתְפַּנָּה (מקום). تَفَضَّى V لِـ הִתְפַּנָּה ל־, נִפְנָה ל־, הִשְׁתַּחְרֵר. فَضَاءٌ ج أَفْضِيَةٌ 1. חָלָל, מָקוֹם רֵיק. 2. מָקוֹם פָּנוּי, מֶרְחָב. 3. קוֹסְמוֹס, חָלָל, הֶחָלָל הָאֵין סוֹפִי. الفَضَاءُ الكَوْنِيُّ חֲלַל הַקּוֹסְמוֹס. أَبْحَاثُ الفَضَاءِ חֵקֶר הֶחָלָל. رَائِدُ الفَضَاءِ ע' (רוד) رَائِد. مَرْكَبَةُ (سَفِينَةُ) فَضَاءٍ חֲלָלִית. فَضَائِيٌّ 1. חֲלָלִי. 2. אַסְטְרוֹנָאוּט. فَاضٍ(ي) 1. רֵיק, חָלוּל. 2. פָּנוּי, חָפְשִׁי, לֹא עָסוּק. 3. בָּטֵל.

فَطَحَ – فَطَّحَ II פָּחַס. أَفْطَحُ. مُفَطَّحٌ פָּחוּס, מְשֻׁטָּח.

فِطَحْلٌ ج فَطَاحِلُ 1. שׁוֹפַע יֶדַע, יַדְעָן גָּדוֹל, בָּקִי, מַעֲמִיק. 2. זֶרֶם אַדִּיר. فَطَاحِلُ الأَدَبِ גְּדוֹלֵי הַסּוֹפְרִים.

فَطَرَ – 1. סָדַק, בָּקַע, חָתַךְ. 2. בָּרָא, עִצֵּב. فُطِرَ عَلَى حُبِّ الغَيْرِ נִבְרָא עַל אַהֲבַת הַזּוּלַת. فَطَّرَ II הִגִּישׁ לוֹ אֲרוּחַת בֹּקֶר. أَفْطَرَ IV 1. הִפְסִיק אֶת הַצּוֹם. 2. סָעַד סְעוּדַת בֹּקֶר. تَفَطَّرَ V נִבְקַע, נִסְדַּק, הִתְפַּקֵּעַ. تَفَطَّرَ فُؤَادُهُ حُزْنًا הִתְפַּקֵּעַ לִבּוֹ מִצַּעַר. إنْفَطَرَ VII נִבְקַע, נִסְדַּק. إنْفَطَرَ قَلْبُهُ رَحْمَةً נִכְמְרוּ רַחֲמָיו. فَطْرٌ ج فُطُورٌ בֶּקַע, סֶדֶק, חֲתָךְ, בְּקִיעַ. فِطْرٌ ج فُطُورٌ הַפְסָקַת הַצּוֹם. زَكَاةُ الفِطْرِ הַצְּדָקָה שֶׁל חַג אַלְפִטְר. عِيدُ الفِطْرِ חַג הַפְסָקַת הַצּוֹם (בסיום חודש רמדאן). فُطْرٌ (יחיד ורבים) פִּטְרִיָּה, כְּמֵהִין. فُطْرِيٌّ שֶׁל פִּטְרִיּוֹת. فُطْرِيَّاتٌ פִּטְרִיּוֹת, כְּמֵהִין. المَرَضُ الفُطْرِيُّ פַּטֶּרֶת (מחלה). فِطْرَةٌ ج فِطَرٌ 1. בְּרִיאָה, טֶבַע, תְּכוּנָה. 2. יֵצֶר מִלֵּדָה, אִינְסְטִינְקְט. عَلَى فِطْرَتِهِ לְפִי (עַל פִּי) טֶבַע בְּרִיָּתוֹ. فِطْرِيٌّ טִבְעִי, יִצְרִי, אִינְסְטִינְקְטִיבִי. الإنْسَانُ الفِطْرِيُّ הָאָדָם הַפְּרִימִיטִיבִי (הַקַּדְמוֹן). فِطْرِيَّةٌ טִבְעִיּוּת, אִינְסְטִינְקְטִיבִיּוּת. فُطُورٌ אֲרוּחַת בֹּקֶר. فَطِيرٌ לֹא בָּשֵׁל, לֹא נֶחְמָץ

(לחם). رَأْيٌ فَطِيرٌ דעה לא בשלה, רעיון סרק. فَطِيرَةٌ. الخُبْزُ الفَطِيرُ מצה. فَطِيرَةٌ ج فَطَائِرُ 1. לביבה. 2. לחם שטוח. 3. רקיק, עוגה שטוחה. فَطَايِرِيّ ج فَطَايِرِيَّة מוכר فَطَائِر. إِفْطَارٌ 1. הפסקת הצום (ברמדאן). 2. סעודת הפסקת הצום. 3. סעודת בקר. الفَاطِرُ הבוקע, הבורא, מכינויי האל (בקוראן).

فَطَسَ ـِ התפגר, מת. فَطِسَ ـَ נפחסה עצם אפו. فَطِيسَةٌ ج فَطَائِسُ פגר, נבלה, גופת מת. أَفْطَسُ ج فُطْسٌ נ׳ فَطْسَاءُ 1. (אף) פחוס. 2. בעל אף פחוס.

فَطَمَ ـِ عَنْ גמל (תינוק מלינוק כליל). أَفْطَمَ IV عَنْ הגיע לגיל גמילה (תינוק). إِنْفَطَمَ VII عَنْ נגמל מן היניקה. فِطَامٌ. إِنْفِطَامٌ גמילה. فَطِيمٌ זו״נ ج فُطُمٌ. مَفْطُومٌ גמול.

فَطِنَ ـُ 1. إِلَى הבין, השיג בשכלו, עמד על־, ידע, תפס. 2. بِـ הרגיש, השגיח ב־. فَطَّنَ II لِـ بِـ נתן ל־ להבין (לתפוס), הפנה את תשומת לבו, העמיד על־. تَفَطَّنَ V 1. תפס, הבין. 2. התחכם, השכיל. فِطْنٌ. فَطِنٌ נבון, בעל בינה, פקח, תופס, בר דעת, אינטליגנטי. الفَطِنُ (الحُرُّ) تَكْفِيهِ الإِشَارَةُ פת׳ דעת לנבון נקל, החכם מבין ברמז. فِطْنَةٌ. فَطَانَةٌ בינה, דעת, פקחות, חכמה.

فَظَّ ـَ היה גס רוח, התחצף. فَظٌّ ج أَفْظَاظٌ גס רוח, חצוף, חסר נימוס, וולגרי. فَظَاظَةٌ גסות רוח, רע, חסר נימוס, חצפה, וולגריות. الفَظُّ סוס ים, ניבתן (בעל חיים ימי, walrus).

فَظُعَ ـُ היה איום, הזויע, היה מאוס, כער, היה מכער. أَفْظَعَ IV הבעית, החריד, זעזע, הבהיל. إِسْتَفْظَعَ X התיחס ל־ כאיום ונורא, תעב, חשב למזויע או מחריד. فَظِعٌ. فَظِيعٌ מזויע, זועתי, איום, נורא, מחריד, מעורר תעוב. جَرِيمَةٌ فَظِيعَةٌ פשע נתעב. فَظَاعَةٌ ج فَظَائِعُ זועה, חרדה. فَظَائِعُ الحَرْبِ זועות המלחמה.

فَعَلَ ـَ 1. פעל, עשה, עבד, בצע. 2. فِي השפיע על־. فَعَلَ فِعْلَهُ השפיע, נתן השפעתו, נתן את רשומו. فَعَّلَ II 1. קבע משקל (בשירה). 2. הפעיל, הוציא לפעל, בצע. تَفَاعَلَ VI פעל פעלת גומלין, השפיע על־, הגיב. إِنْفَعَلَ VII נפעל, נפעם, התרגש, התרשם עמוקות, חרד, נזדעזע. إِفْتَعَلَ VIII המציא, בדה, עשה באופן מלאכותי, זיף. إِفْتَعَلَ حُجَّةً בדה טענה, שקר. فِعْلٌ ج أَفْعَالٌ 1. פעלה, עשיה, מעשה, עבודה, בצוע. 2. פעל (בדקדוק). 3. השפעה, רשם. فِعْلاً. بِالفِعْلِ 1. אכן. 2. בפעל. بِالفِعْلِ وَالوَاقِعِ הלכה למעשה. بِفِعْلِ בהשפעת־. فِعْلاً למעשה. أَفْعَالٌ مُنْعَكِسَةٌ פעלות חוזרות, רפלקס. أَفَاعِيلُ מעללים, מעשים רעים. فِعْلِيٌّ 1. מעשי, בפעל, ממשי, בצועי, אמתי. 2. פעלי (בדקדוק). إِعْتِرَافٌ فِعْلِيٌّ הכרה דה פקטו. فَعَّالٌ פעיל, יעיל, אפקטיבי, משפיע, מביא לידי תוצאה. فَعَّالِيَّةٌ יעילות, אפקטיביות. أَفْعَلُ פעיל יותר. أَفْعَلُ التَّفْضِيلِ ע׳ (فضل) تَفْضِيل. إِسْمُ التَّفْضِيل. تَفْعِيلٌ הפעלה, בצוע, הוצאה לפעל. تَفْعِيلَةٌ ج تَفَاعِيلُ רגל (במשקל השירה). تَفَاعُلٌ פעלת גומלין, השפעה הדדית, אינטראקציה, ריאקציה. تَفَاعُلٌ كِيمَاوِيٌّ תרכבת כימית. تَفَاعُلٌ مُتَسَلْسِلٌ תגובות שרשרת. إِنْفِعَالٌ ج إِنْفِعَالَاتٌ הפעלות, התפעלות, הפעמות, התרגשות, רגוש. سَرِيعُ الانْفِعَالِ מתרגש מהר, רגשני. إِنْفِعَالِيٌّ רגושי. إِنْفِعَالِيَّةٌ רגושיות, אמוציונליות. فَاعِلٌ ج فَعَلَةٌ وفَاعِلُونَ 1. משפיע, פועל, עובד, אפקטיבי, יעיל. 2. נושא במשפט פעלי (בדקדוק). إِسْمُ الفَاعِلِ בינוני פועל (בדקדוק). فَاعِلِيَّةٌ יעילות, השפעה, אפקטיביות. مَفْعُولٌ 1. עשוי, שנעשה, מתקן. 2. פעלה, השפעה, רשום. مَفْعُولٌ بِهِ 1. מושא ישיר (בדקדוק), משלים. 2. בתקף. مَفْعُولٌ فِيهِ יחסת הפעול המציינת תאור זמן או מקום (כמו: سَافَرَ لَيْلاً או الكِتَابُ أَمَامَكَ). مَفْعُولٌ لِأَجْلِهِ (لَهُ) יחסת הפעול המציינת תאור סבה או תכלית, כגון: وَقَفَ إِجْلَالاً لِلْمُعَلِّمِ עמד לכבוד המורה. مَفْعُولٌ مَعَهُ יחסת הפעול אחרי وَ (כמו: صَعِدَ وَالجَبَلَ). مَفْعُولٌ مُطْلَقٌ פעול מחלט (מושא פנימי) (כמו: سَعَى سَعْيًا حَثِيثًا). إِسْمُ المَفْعُولِ בינוני פעול. سَارِي المَفْعُولِ בתקף, בר תקף, מחיב. مَفْعُولٌ رَجْعِيٌّ למפרע, רטרואקטיבי. مُفَاعِلٌ כור. مُفَاعِلٌ (فُرْنٌ) نَوَوِيٌّ (ذَرِّيٌّ) כור אטומי, ריאקטור. مُنْفَعِلٌ מרגש, נפעם. مُفْتَعَلٌ מעשה, מלאכותי, כפוי. إِبْتِسَامَةٌ مُفْتَعَلَةٌ חיוך מאלץ.

فَعَمَ ـَ מלא (כלי עד הסוף). فَعُمَ ـُ بِـ נמלא ב־. فَعَّمَ II. أَفْعَمَ IV מלא, הגדיש. مُفْعَمٌ بِـ מלא, גדוש ב־, שופע. مُفْعَمٌ بِالنَّشَاطِ שופע חיות (פעילות).

(فعي) أُفْعُوَانٌ ج أَفَاعٍ(ي) נחש זכר. أَفْعَى נחש נקבה, אפעה.

فَغَرَ ـُ أَفْغَرَ IV פער (פה), פתח (פה לרווחה). فَغَرَ فَاهُ دَهْشَةً פער פיו מרב השתוממות.

فَغْفُورِي ע׳ فَرْفُورِي.

فَقَأَ ـَ 1. נקר עין, סמא, עור. 2. פוצץ אבעבועה.

فَقَدَ ـِ 1. אבד. 2. הפסיד. فَقَدَ أَعْصَابَهُ אבד את השליטה על עצביו. فَقَدَ ذَاكِرَتَهُ אבד את זכרונו. فَقَدَ صَبْرَهُ פקעה סבלנותו. فَقَدَ صَوَابَهُ אבד את עשתונותיו, נטרפה עליו דעתו. فَقَدَ وَعْيَهُ אבד את הכרתו, התעלף. أَفْقَدَ IV גרם שיאבד, לא שמר על־, כלה, שלל. تَفَقَّدَ V 1. חפש, שאל על אודות. 2. בדק, בחן, ערך בקרת, דרש וחקר. 3. בקר, סיר (ממונה לשם ביקורת). تَفَقَّدَ أَحْوَالَ النَّاسِ חקר את מצב האנשים. تَفَقَّدَ ثُلَّةً مِنْ حَرَسِ الشَّرَفِ ערך בקרת ביחידת משמר הכבוד (נשיא וכו׳). إِفْتَقَدَ VIII חש בחסרונו של־, חפש, שאל לשלום־. إِفْتَقَدَ صَدِيقَهُ הרגיש בחסרון חברו. فَقْدٌ אבוד, הפסד, החמצה. فَقِيدٌ אבדה (מת), מי שנסתלק, מנוח. الفَقِيدُ الرَّاحِلُ המת המנוח. فُقْدَانٌ אבוד,

אִבְדָן, חִסָּרוֹן, חֹסֶר, הֶעְדֵּר. فُقْدانُ الذّاكرة אִבּוּד הַזִּכָּרוֹן. فُقْدانُ الوَعْي אָבְדַן הַהַכָּרָה, עִלָּפוֹן. تَفَقُّدٌ 1. חִפּוּשׂ, עֲרִיכַת בִּקֹּרֶת, דְּרִישָׁה וַחֲקִירָה. 2. בִּקּוּר. فاقِدٌ נָטוּל, מְשֻׁכָּל, חָסֵר. فاقِدُ الشُّعُورِ 1. מְעֻלָּף. 2. מְטֻמְטָם. فاقِدُ الضَّميرِ חֲסַר מַצְפּוּן. فاقِدُ الشَّيْءِ لاَ يُعْطِيهِ ע' (عطو). فاقِدُ الوَعْيِ מְעֻלָּף, חֲסַר הַכָּרָה. مَفْقُودٌ אָבוּד. إعادَةُ مَفْقُودَاتٍ הֲשָׁבַת אֲבֵדוֹת. مُتَفَقِّدٌ מְבַקֵּר, מַשְׁגִּיחַ.

فَقُرَ – הָיָה לְעָנִי, הִתְרוֹשֵׁשׁ, יָרַד מִנְּכָסָיו. أَفْقَرَ IV עָשָׂה לְעָנִי, רוֹשֵׁשׁ, דִּלְדֵּל. إِفْتَقَرَ VIII 1. הָיָה לְעָנִי, נִדַּלְדֵּל. 2. إلَى נִזְקַק ל־, נִצְרַךְ ל־, נֶאֱלַץ, הֻכְרַח ל־. فَقْرٌ עֹנִי, עֲנִיּוּת, אֶבְיוֹנוּת, דַּלּוּת, חֹסֶר כֹּל. فَقْرُ الدَّمِ אֲנֶמְיָה. فَقْرَةٌ ج فَقَرَاتٌ. فَقَارَةٌ חֻלְיָה (בחוט השדרה). فِقْرَةٌ ج فِقَرٌ وفِقَرَاتٌ 1. חֻלְיָה. 2. פִּסְקָה, סְעִיף, קֶטַע, חֵלֶק בְּמַאֲמָר. فِقْرِيٌّ שֶׁל חֻלְיָה. الفِقْرِيَّاتُ בַּעֲלֵי חֻלְיוֹת. السِّلْسِلَةُ الفِقْرِيَّةُ. العَمُودُ الفِقْرِيُّ עַמּוּד הַשִּׁדְרָה. اللاَّ فِقْرِيَّاتُ מַעֲרֶכֶת חַסְרֵי חֻלְיוֹת. فَقِيرٌ ج فُقَرَاءُ 1. עָנִי, אֶבְיוֹן, דַּל, חֲסַר כֹּל, נִצְרָךְ. 2. צוּפִי. إفْتِقَارٌ צֹרֶךְ, נִזְקָקוּת.

فَقَسَ – בָּקַע (אפרוח מביצתו), יָצָא מִקְּלִפָּתוֹ. فَقْسٌ. فَاقُوسٌ 1. ס' מְלָפְפוֹן אוֹ קִשּׁוּא אָרֹךְ. 2. ס' מִין אֲבַטִּיחַ. تَفْقِيسٌ 1. דְּגִירָה. 2. בְּקִיעָה (אפרוח מביצתו). آلَةُ التَّفْقِيسِ מַדְגֵּרָה.

فَقَشَ – פָּרַךְ, שָׁבַר, מָעַךְ, פִּצַּח. لَوْزٌ فَقْشٌ שְׁקֵד פָּרָךְ.

فَقَّطَ II סִיֵּם חֶשְׁבּוֹן בְּמִלַּת فَقَطْ. فَقَطْ רַק, וְתוּ לֹא, בִּלְבַד.

فَقَعَ – 1. פִּצַּח, נִפֵּץ, פִּצְפֵּץ. 2. הָיָה גּוֹנוֹ זַךְ (בהיר). 3. מֵת (מתום). 4. נָבַע. إِنْفَقَعَ VII הִתְנַפֵּץ, הִתְפּוֹצֵץ, הִתְפַּקֵּעַ. فُقَّاعَةٌ ج فَقَاقِيعُ בּוּעָה. فَاقِعٌ צָהֹב עַז. فُقَّاعٌ אֲבַעְבּוּעוֹת (מחלת עור). فَقْعٌ כְּמֵהִין, פִּטְרִיּוֹת.

فَقُمَ – נַעֲשָׂה חָמוּר (קָשֶׁה). تَفَاقَمَ VI הֶחְמִיר, הִכְבִּיד, נַעֲשָׂה קָשֶׁה. فُقْمَةٌ ج فُقَمٌ وفُقُومٌ כֶּלֶב יָם. تَفَاقُمٌ הַחְמָרָה (מחלה, מצב). مُتَفَاقِمٌ מַחְמִיר, הוֹלֵךְ וּמַכְבִּיד, נַעֲשֶׂה קָשֶׁה.

فَقُهَ – נַעֲשָׂה فَقِيه (חכם הלכה). فَقِهَ – הֵבִין, תָּפַס, עָמַד עַל־, הִשִּׂיג בְּשִׂכְלוֹ. لَمْ يَفْقَهْ شَيْئًا مِمَّا قِيلَ לֹא תָּפַס דָּבָר מִמָּה שֶׁנֶּאֱמַר. فَقَّهَ II. أَفْقَهَ IV לִמֵּד (במיוחד בענייני דת). تَفَقَّهَ V הֶעֱמִיק בְּלִמּוּד הַהֲלָכָה הָאִסְלָאמִית, הִקְדִּישׁ עַצְמוֹ לְלִמּוּדֵי فِقْه, הָיָה בָּקִי, הִתְמַחָה ב־, יָדַע עַל בֻּרְיוֹ. فِقْهٌ 1. הֲלָכָה אִסְלָאמִית, חֹק אִסְלָאמִי, דִּין, מִשְׁפָּט. 2. הֲבָנָה, בְּקִיאוּת, הַעֲמָקָה. فِقْهُ اللُّغَةِ בַּלְשָׁנוּת, תּוֹרַת הַלָּשׁוֹן. فِقْهِيٌّ הִלְכָתִי, הֲלָכִי. فَقِيهٌ ج فُقَهَاءُ 1. מוֹרֵה הֲלָכָה, בָּקִי בַּקֻּרְאָן וּבַמָּסֹרֶת הַנָּבִיא מֻחַמַּד. 2. יַדְעָן, לַמְדָן.

فَكَّ – 1. פֵּרַק, הִתִּיר, נִתֵּק (קשר), שִׁחְרֵר, פָּתַר, פָּתַח, הֵסִיר. 2. פָּדָה (משכון וכו'). 3. פָּרַט (לכסף קטן). 4. הִפְרִיד. فَكَّ الارْتِبَاطَ הִפְרִיד בֵּין הַכּוֹחוֹת. فَكَّ الآلَةَ פֵּרֵק אֶת הַמַּכְשִׁיר. فَكَّ الأَسِيرَ שִׁחְרֵר אֶת הָאָסִיר (הַשָּׁבוּי). فَكَّ قُيُودَهُ נִתֵּק (הִתִּיר) אֶת כְּבָלָיו. فَكَّكَ II פֵּרֵק לַחֲלָקִים, הִפְרִיד, פִּזֵּר. فَكَّكَ العَبْوَةَ النَّاسِفَةَ פֵּרֵק אֶת מִטְעַן הַנֶּפֶץ. إِنْفَكَّ VII פֻּרַק, הֻתַּר, הִתְפָּרֵק, הִשְׁתַּחְרֵר. مَا انْفَكَّ يَفْعَلُهُ לֹא הִפְסִיק לַעֲשׂוֹתוֹ, הִתְמִיד בַּעֲשִׂיָּתוֹ. إِفْتَكَّ VIII 1. נִפְדָּה (עבוט). 2. נִתַּק. فَكٌّ 1. פֵּרוּק, הַתָּרָה. 2. שִׁחְרוּר (משכון). 3. לֶסֶת. فَكُّ الارْتِبَاطِ (الالْتِحَامِ. الاشْتِبَاكِ) הַפְרָדַת כּוֹחוֹת. فَكُّ الخَطِّ פִּעְנוּחַ כְּתָב. فَكُّ العُقْدَةِ הַתָּרַת הַקֶּשֶׁר. فَكَّةٌ כֶּסֶף קָטָן. فَكَاكٌ שִׁחְרוּר. مِفَكٌّ ج مِفَكَّاتٌ ومَفَاكُّ מַבְרֵג. تَفَكُّكٌ הִתְפַּקְפְּקוּת, הִתְפָּרְקוּת, פִּקּוּק, הַפְרָדָה, הִתְפּוֹרְרוּת. تَفَكُّكُ المُجْتَمَعِ הִתְפָּרְקוּת הַחֶבְרָה. إنْفِكَاكٌ הִפָּרְדוּת. إفْتِكَاكٌ שִׁחְרוּר (של משכון). مُفَكَّكٌ רָפֶה, חָפְשִׁי.

فَكَرَ II. تَفَكَّرَ V 1. חָשַׁב, עָלָה בְּמֹחוֹ, הֵגָה בְּלִבּוֹ. 2. فِي הִרְהֵר ב־, הִתְבּוֹנֵן ל־, סָבַר ש־, רָצָה ש־. إِفْتَكَرَ VIII 1. חָשַׁב. 2. נִזְכַּר ב־, עָלָה בְּזִכְרוֹנוֹ. فِكْرٌ ج أَفْكَارٌ מַחְשָׁבָה, חֲשִׁיבָה, רַעְיוֹן, הָגוּת, דֵּעָה, הִרְהוּר. رِجَالُ الفِكْرِ הוֹגֵי דֵּעוֹת, אַנְשֵׁי הָגוּת. شَارِدُ الفِكْرِ פְּזוּר נֶפֶשׁ, מְבֻלְבָּל. تَدَاعِي الأَفْكَارِ ע' دعو. مُشَوَّشُ الأَفْكَارِ מְבֻלְבָּל. فِكْرَةٌ ج فِكَرٌ 1. רַעְיוֹן, מַחְשָׁבָה. 2. אִידֵאָה, תָּכְנִית מְחֻשֶּׁבֶת. فِكْرَةٌ سَدِيدَةٌ רַעְיוֹן קוֹלֵעַ (נָכוֹן). صَاحِبُ الفِكْرَةِ הוֹגֵה הָרַעְיוֹן. عَلَى فِكْرَةٍ אַגַּב, בְּהִזְדַּמְּנוּת זוֹ, אַפְרוֹפּוֹ. فِكْرِيٌّ רַעְיוֹנִי, אִידֵאִי, שִׂכְלִי, מַחְשַׁבְתִּי. تَفْكِيرٌ 1. חֲשִׁיבָה, עִיּוּן, הָגִיג. 2. מַחֲשָׁבָה, תִּכְנוּן. مُفَكِّرٌ אִישׁ רוּחַ, אִינְטֶלֶקְטוּאָל, הוֹגֵה דֵּעוֹת. مُفَكِّرَةٌ ج مُفَكِّرَاتٌ יוֹמָן.

فَكِهَ – הָיָה טוֹב לֵב, הָיָה שָׂמֵחַ, הָיָה מְשַׁעֲשֵׁעַ. فَكَّهَ II 1. שִׁעֲשֵׁעַ, בִּדֵּר, סִפֵּר ל־ בְּדִיחוֹת. 2. הִגִּישׁ ל־ פֵּרוֹת. فَاكَهَ III הִתְבַּדֵּחַ עִם־, הִשְׁתַּעֲשֵׁעַ עִם־, הִתְלוֹצֵץ. تَفَكَّهَ V 1. הִתְלוֹצֵץ עִם־. 2. ק' הִתְחָרֵט. 3. مِنْ הִשְׁתּוֹמֵם מ־. 4. הִתְעַנֵּג, נֶהֱנָה. 5. אָכַל פְּרִי. فَكِهٌ. فَاكِهٌ מְבַדֵּחַ, עַלִּיז, שָׂמֵחַ. فُكَاهَةٌ ج فُكَاهَاتٌ בְּדִיחָה, חִדּוּד, אֲנֶקְדּוֹטָה, הֲלָצָה, הוּמוֹר. فُكَاهِيٌّ 1. מְבַדֵּחַ. 2. הוּמוֹרִיסְטִי, מְשַׁעֲשֵׁעַ. مُفَاكَهَةٌ הַחְלָפַת בְּדִיחוֹת. فَاكِهَةٌ ج فَوَاكِهُ פְּרִי. شَجَرَةُ فَاكِهَةٍ עֵץ פְּרִי, אִילַן מַאֲכָל. فَكَهَانِي מ'. فَاكِهِيٌّ מוֹכֵר פֵּרוֹת.

فَلَّ – 1. פָּגַם (בחוד של חרב וכו'). 2. שָׁבַר. فَلَّ – בָּרַח, נִמְלַט. فَلَّ مِنْ حَدِيدِهِ (شَبَاهُ) גָּדַע אֶת קַרְנוֹ. فَلَّ مِنْ عَزْمِهِ רִפָּה אֶת יָדָיו, הֶחֱלִישׁוֹ. فَلٌّ ج فُلُولٌ פְּגִימָה, שְׁבִירָה (חרב וכו'). فُلُولٌ תְּבוּסָה. فُلُولُ الجَيْشِ שְׂרִידֵי צָבָא מוּבָס נָסִים עַל נַפְשָׁם. مَفْلُولٌ פָּגוּם, מְחֹרָץ (חרב וכו'). فُلٌّ יַסְמִין.

فَلَتَ – مِنْ. أَفْلَتَ IV مِنْ חָמַק, הִשְׁתַּמֵּט, נִמְלַט, הִתְגַּנֵּב, נֶחֱלַץ מ־. فَلَّتَ II מִלֵּט, חִלֵּץ. تَفَلَّتَ V مِنْ נִסָּה לְהִמָּלֵט, נֶחֱלַץ מ־. إِنْفَلَتَ VII חָמַק, הִשְׁתַּחְרֵר, נִתַּק (כבל וכו'). فَلْتٌ בְּרִיחָה. فَلْتَةٌ ج فَلَتَاتٌ מִשְׁגֶּה לֹא מְכֻוָּן. فَلْتَةً לְעִתִּים נְדִירוֹת. فَلْتَةُ لِسَانٍ פְּלִיטַת פֶּה. فَلْتَةُ زَمَانِهِ יָחִיד בְּדוֹרוֹ, אֵין דֻּגְמָתוֹ. إِفْلاَتٌ. إِنْفِلاَتٌ חֲמִיקָה, הֵחָלְצוּת, הִמָּלְטוּת. فَلَتَانٌ הֶפְקֵרוּת, כָּאוֹס, עִרְבּוּבְיָה. فَالِتٌ רָפֶה, חָפְשִׁי. فَالِتَةٌ

מ' מְפֻקֶּרֶת.

فَلَجَ – בִּקַּע, שִׁסַּע. **فُلِجَ** חָלָה בְּפֶלֶג שִׁתּוּק. **فَلْجٌ** שִׁסּוּעַ. **فَالِجٌ** פֶּלֶג שִׁתּוּק, שִׁתּוּק חֶלְקִי. **مَفْلُوجٌ** מֻכֵּה שִׁתּוּק חֶלְקִי. **فَيْلَجٌ**. **فِيلَجَةٌ** ج **فَيَالِجُ** פְּקַעַת תּוֹלַעַת הַמֶּשִׁי.

فَلَحَ – 1. פָּלַח, חָרַשׁ, עִבֵּד אֲדָמָה לִזְרִיעָה. 2. הִצְלִיחַ. إِنَّ الحَدِيدَ بِالحَدِيدِ يُفْلَحُ פת' בַּרְזֶל בְּבַרְזֶל יִתְחַדֵּד. **أَفْلَحَ** IV. **إِسْتَفْلَحَ** X فِي הִצְלִיחַ ב־, רָאָה פְּרִי בַּעֲמָלוֹ, הִתְמַזֵּל מַזָּלוֹ. **فَلَاحٌ** הַצְלָחָה, מַזָּל. حَيَّ عَلَى الفَلَاحِ בּוֹא לִזְכּוֹת בְּגַן עֵדֶן! (קריאה לתפילה). **فِلَاحَةٌ** חֲרִישָׁה, עִבּוּד אֲדָמָה, חַקְלָאוּת. **فَلَّاحٌ** פַּלָּח, "פַלַּאח", חוֹרֵשׁ, עוֹבֵד אֲדָמָה, חַקְלַאי. **فَالِحٌ**. **مُفْلِحٌ** מַצְלִיחַ, בַּר מַזָּל.

فَلَذَ – חָתַךְ, נָתַח. **فَوْلَذٌ** חִשֵּׁל, עִבֵּד (ברזל) לִפְלָדָה. **فِلْذَةٌ** ج **فِلَذٌ** وَ**أَفْلَاذٌ** חֲתִיכָה, נֵתַח. فِلْذَةُ كَبِدِي מַחְמַל לִבִּי, אֲהוּבִי, בְּנִי. **فُولَاذٌ** פְּלָדָה. **فُولَاذِيٌّ** 1. עָשׂוּי פְּלָדָה. 2. עָשׂוּי לְלֹא חַת, אִישׁ בַּרְזֶל.

فِلِزٌّ ج **فِلِزَّاتٌ** מַתֶּכֶת.

فَلَسَ II הִכְרִיז עַל־ כְּפוֹשֵׁט רֶגֶל. **أَفْلَسَ** IV פָּשַׁט רֶגֶל. **فَلْسٌ** ج **فُلُوسٌ** 1. מַטְבֵּעַ קָטָן (אלפית הדינר בעיראק, בירדן ובכווית). 2. קַשְׂקֶשֶׂת (בדג). تَفْلِيسٌ הַכְרָזָה עַל פְּשִׁיטַת רֶגֶל. مَأْمُورُ التَّفْلِيسَةِ כּוֹנֵס נְכָסִים. **إِفْلَاسٌ** פְּשִׁיטַת רֶגֶל. **مُفْلِسٌ** 1. פּוֹשֵׁט רֶגֶל. 2. אֵין לוֹ פְּרוּטָה לִפְרֹטָה, חֲסַר כֹּל, דַּלְפוֹן.

فِلَسْطِينُ פָּלֶסְטִינָה, אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. **فِلَسْطِينِيٌّ** פָּלֶסְטִינִי, פָּלֶשְׂתִּינָאִי, אֶרֶץ יִשְׂרְאֵלִי.

فَلْسَفَ בֵּאֵר בְּאֹפֶן פִילוֹסוֹפִי. **تَفَلْسَفَ** הִתְפַּלְסֵף, עָסַק בְּפִילוֹסוֹפְיָה. **فَيْلَسُوفٌ** ج **فَلَاسِفَةٌ** פִילוֹסוֹף, חָכָם מֻפְלָג. حَجَرُ الفَلَاسِفَةِ אֶבֶן חֲכָמִים. **فَلْسَفَةٌ** פִילוֹסוֹפְיָה. الفَلْسَفَةُ الجَمَالِيَّةُ תּוֹרַת הַחֵן וְהַיֹּפִי, אֶסְתֵּטִיקָה. الفَلْسَفَةُ الحِسِّيَّةُ תּוֹרַת הַחוּשָׁנוּת, סֶנְסוּאָלִיזְם. الفَلْسَفَةُ الدِّيَالِكْتِيكِيَّةُ דִּיאָלֶקְטִיקָה. الفَلْسَفَةُ الظَّاهِرَاتِيَّةُ פֵינוֹמֵנוֹלוֹגְיָה. الفَلْسَفَةُ العَقْلِيَّةُ רַצְיוֹנָלִיזְם. الفَلْسَفَةُ الكَوْنِيَّةُ קוֹסְמוֹלוֹגְיָה. الفَلْسَفَةُ الوُجُودِيَّةُ תּוֹרַת הַהֲוָיָה, אוֹנְטוֹלוֹגְיָה. **فَلْسَفِيٌّ** פִילוֹסוֹפִי. **مُفَلْسِفٌ**. **مُتَفَلْسِفٌ** מִתְפַּלְסֵף, פִילוֹסוֹף (גם באירוניה).

فَلْطَحَ פָּחַס, לָחַץ מִשְּׁנֵי צְדָדִים, שִׁטַּח, רִדֵּד. **فِلْطَاحٌ**. **مُفَلْطَحٌ** פָּחוּס.

فَلَعَ – **فَلَّعَ** II 1. פֵּרַק. 2. שִׁסַּע, הִתְוָה, חָתַךְ. **إِنْفَلَعَ** VII נֶעֱתַק מִמְּקוֹמוֹ, נִתְפָּרַק. **فَلْعٌ** פֵּרוּק, שִׁסּוּעַ, הַתְוָיָה.

فَلْفَلَ פִּלְפֵּל, תִּבֵּל בְּפִלְפֵּל. **فُلْفُلٌ**. **فِلْفِلٌ** פִּלְפֵּל. فِلْفِلٌ أَحْمَرُ פִּלְפֶּלֶת אֲדֻמָּה, פַּפְּרִיקָה. فِلْفِلٌ أَخْضَرُ פִּלְפֶּלֶת יְרֻקָּה. فِلْفِلٌ أَسْوَدُ פִּלְפֵּל שָׁחוֹר. فِلْفِلٌ حُلْوٌ גַּמְבָּה. فَلَافِلُ פְּלָפֶל ע' (طعم) طَعْمِيَّة. **مُفَلْفَلٌ** 1. מְתֻבָּל בְּפִלְפֵּל. 2. פִּלְפְּלָן, נַקְדָן, חָרִיף. لِسَانٌ مُفَلْفَلٌ לָשׁוֹן שְׁנוּנָה.

فَلَقَ – 1. בָּקַע, שִׁסַּע. 2. בָּקַע אֶת הַחֹשֶׁךְ (אלוהים). فَلَقَ الذَّرَّةَ בִּקַּע אֶת הָאָטוֹם. فَلَقَ اللهُ الصُّبْحَ אֱלֹהִים הֶעֱלָה אֶת עַמּוּד הַשַּׁחַר. **فَلَّقَ** II בִּקַּע, שִׁסַּע. **أَفْلَقَ** IV הִפְלִיא, אָמַר דִּבְרֵי שִׁירָה מֻפְלָאִים (משורר). **تَفَلَّقَ** V. **إِنْفَلَقَ** VII נִבְקַע, נֶחֱצָה לִשְׁנַיִם. إِنْفَلَقَ مِنَ الغَضَبِ הִתְפַּקַּע מִכַּעַס. **فَلْقٌ** ج **فُلُوقٌ** 1. בְּקִיעַ. 2. בֶּקַע, שֶׁסַע. فَلْقُ الذَّرَّةِ בְּקִיעַ הָאָטוֹם. **فَلَقٌ** שַׁחַר, בֹּקֶר. **فِلْقٌ**. **فِلْقَةٌ** ج **فِلَقٌ** פְּסִיג, חֲצִי מְשֻׁלָּם. **فَلَقَة** פַלַקָה (מכשיר מעץ חזרן להלקות בו את כפות הרגליים כעונש). **فَيْلَقٌ** ج **فَيَالِقُ** קוֹרְפּוּס, גַּיִס, בְּרִיגָדָה, יְחִידָה צְבָאִית גְּדוֹלָה. الفَيْلَقُ اليَهُودِيُّ הַבְּרִיגָדָה הַיְּהוּדִית (שפעלה נגד הנאצים במלחמת העולם השנייה). **مُفْلِقٌ** מֻפְלָא, מְשׁוֹרֵר גָּאוֹן.

فَلَكَ – **فَلَّكَ** II 1. עִגֵּל. 2. שָׁדַיִם נָכוֹנוּ, הִתְעַגְּלוּ שָׁדַיִם (של נערה). 3. ס' נָחַשׁ (מזל). **فَلَكٌ** ج **أَفْلَاكٌ** 1. מַסְלוּל (של כוכב בשמים). 2. גַּלְגַּל הָרָקִיעַ. دَارَ فِي فَلَكِهِ ע' (דור). عِلْمُ الفَلَكِ חָכְמַת הַתְּכוּנָה, אַסְטְרוֹנוֹמְיָה. **فُلْكٌ** זו"נ 1. סְפִינַת מִפְרָשׂ. 2. תֵּבַת נֹחַ. **فَلَكِيٌّ** אַסְטְרוֹנוֹמִי. مَبْلَغٌ فَلَكِيٌّ סְכוּם אַסְטְרוֹנוֹמִי, הוֹן עָתֵק. **مَفْلُوكٌ** בִּישׁ גַּדָּא, רַע הַמַּזָּל. **مُفَلَّكَةٌ** עַלְמָה בַּעֲלַת שָׁדַיִם עֲגַלְגַּלִּים. **فُلُوكَةٌ** סְפִינָה קְטַנָּה, "פְלוּכָּה".

فِلْمٌ. **فِيلْمٌ** ج **أَفْلَامٌ** סֶרֶט (טלוויזיה, קולנוע וכו'). فِلْمٌ تَسْجِيلِيٌّ (وَثَائِقِيٌّ) סֶרֶט תִּעוּדִי. فِلْمٌ مُلَوَّنٌ סֶרֶט צִבְעוֹנִי.

فُلَانٌ פְּלוֹנִי. **فُلَانَةٌ** פְּלוֹנִית. فُلَانٌ وَعَلَّانٌ פְּלוֹנִי וְאַלְמוֹנִי.

(فلو) فَلَاةٌ ج **فَلاً** وَ**فَلَوَاتٌ** מִדְבָּר, יְשִׁימוֹן. **فِلْوٌ** ج **أَفْلَاءٌ** סְיָח. **المَفَالِي** אַדְמוֹת מִרְעֶה.

فِلُورٌ פְלוּאוֹר (יסוד כימי). **مُفَلْوَرٌ** פְלוּאוֹרֶסְצֶנְטִי, נוֹגַהּ. فْلُورُوسِنْت פְלוּאוֹרֶסְצֶנְט (לתאורה).

(فلي) فَلَى – **فَلَّى** II פָּלָה (מבגדים, משער וכו'), נִקָּה מִכִּנִּים. **تَفَلَّى** V 1. פָּלָה, הוֹצִיא כִּנִּים מִגּוּפוֹ. 2. נִקֵּר (ציפור בין נוצותיה).

فَلِيَّةٌ מ' מִנְתָּה, נַעְנַע.

فَلِّينٌ. **فَلِّينَةٌ** G שַׁעַם, מְגוּפָה, מַסְתֵּם, פְּקָק שַׁעַם.

(فمو) فَمٌ ج **أَفْمَامٌ** وَ**أَفْوَاهٌ** 1. פֶּה ע' (פוה). 2. פֶּתַח. 3. פִּיָּה (של כלי). **فَمِيٌّ**. **فَمَوِيٌّ** אוֹרָלִי, שֶׁל פֶּה.

فَنَّ – **تَفَنَّنَ** V 1. גִּוֵּן, גִּוֵּן. 2. קִשֵּׁט. 3. הָיָה מֻמְחֶה. **إِفْتَنَّ** VIII הִתְהַדֵּר בְּדִבּוּרוֹ, הָיָה מְסַגְנֵן הֵיטֵב, הָיָה אָמָן (בכל דבר). **فَنٌّ** ج **فُنُونٌ** 1. אָמָּנוּת. 2. אֻמָּנוּת, מְלָאכָה, מִקְצוֹעַ, עִסּוּק. 3. אֹפֶן, סוּג, אֹרַח. الفَنُّ التَّجْرِيدِيُّ אָמָּנוּת מֻפְשֶׁטֶת. الفَنُّ التَّشْكِيلِيُّ אָמָּנוּת פְּלַסְטִית. الفَنُّ التَّعْبِيرِيُّ ע' (עבר). الفُنُونُ الجَمِيلَةُ (الرَّفِيعَةُ. المُسْتَظْرَفَةُ) אָמָּנֻיּוֹת יָפוֹת. فَنُّ الرَّسْمِ (الرِّيشَةِ) אָמָּנוּת הַצִּיּוּר. الفَنُّ الرِّوَائِيُّ (القَصَصِيُّ) סִפְרוּת. الفَنُّ الشَّعْبِيُّ יֶדַע עַם, פוֹלְקְלוֹר. الفَنُّ المَسْرَحِيُّ אָמָּנוּת הַבָּמָה. **فَنِّيٌّ** 1. אָמָּנוּתִי. 2. מִקְצוֹעִי, טֶכְנִי. 3. ج **فَنِّيُّونَ** טֶכְנַאי.

تُحْفَةٌ فَنِّيَّةٌ שְׁכִיַּת חֶמְדָּה, מַשְׂכִּית. كُلِّيَّةٌ فَنِّيَّةٌ בֵּית סֵפֶר (קולג') טֶכְנִי. فَنَنٌ أُفْنُونٌ ج أَفَانِينُ עָנָף, בַּד (של עץ). أَفَانِينُ שִׁיטוֹת, אֳפָנִים. فَنَّانٌ 1. אָמָּן. 2. אֻמָּן, מִקְצוֹעָן. مُتَفَنِّنٌ 1. אֻמָּנוּתִי. 2. מְגֻוָּן. 3. מֻמְחֶה זָרִיז.

فَنَارٌ ج فَنَارَاتٌ 1. מִגְדַּלּוֹר. 2. מוֹפֵת, דֻּגְמָה, אוֹר.

فِنْجَالٌ P ج فَنَاجِيلُ. فِنْجَانٌ ج فَنَاجِينُ סִפְלוֹן, סֵפֶל (בייחוד לקפה). زَوْبَعَةٌ فِي فِنْجَانٍ ע' (زبع) زَوْبَعَة.

فَنَدَ – נַעֲשָׂה סֵנִילִי, תָּשַׁשׁ שִׂכְלוֹ (מרוב זקנה). فَنَّدَ II הִפְרִיךְ, סָתַר, הוֹכִיחַ אֶת הַטָּעוּת, הִכְחִישׁ, עִרְעֵר. فَنَّدَ حُجَّتَهُ הִפְרִיךְ אֶת טַעֲנָתוֹ.

فُنْدُقٌ G ج فَنَادِقُ פֻּנְדָּק, בֵּית מָלוֹן, פֶּנְסְיוֹן. فَنْدَقَةٌ מְלוֹנָאוּת, אֵרוּחַ בְּבָתֵּי מָלוֹן. فُنْدُقِيٌّ מְלוֹנַאי.

فَانُوسٌ ج فَوَانِيسُ פָּנָס ע' فَانُوس.

فَنَّطَ II פֵּרֵט, מָסַר בִּפְרוֹטְרוֹט.

فِنْطَاسٌ G ج فَنَاطِيسُ מְכָל. فِنْطِيسٌ ج فَنَاطِيسُ 1. בַּעַל אַף פָּחוּס. 2. נָבָל, נִבְזֶה.

فَنَّقَ II פִּנֵּק. تَفَنَّقَ V חַי חַיֵּי רְוָחָה.

فَنَكٌ פֶּנֶק, שׁוּעַל הַמִּדְבָּר, שׁוּעַל גְּדוֹל אָזְנַיִם.

فَنِيكٌ חֻמְצַת קַרְבּוֹל (נוזל רעיל).

فَنِيَ – אָבַד, הָיָה וְאֵינֶנּוּ, נִשְׁמַד, נִכְחַד, כָּלָה, חָדַל. كَنْزٌ لَا يَفْنَى אוֹצָר בָּלוּם. أَفْنَى IV הִשְׁמִיד, כִּלָּה, אִבֵּד. أَفْنَى عُمْرَهُ فِي الْبَحْثِ כִּלָּה אֶת חַיָּיו בַּמֶּחְקָר, הִקְדִּישׁ אֶת חַיָּיו לַמֶּחְקָר. تَفَانَى VI 1. הִקְרִיב, הִתְמַסֵּר לְ־, חֵרֵף נַפְשׁוֹ לְמַעַן. 2. הִשְׁמִיד אֶת־. تَفَانَى فِي خِدْمَةِ وَطَنِهِ הִקְרִיב עַצְמוֹ בְּשֵׁרוּת מוֹלַדְתּוֹ. فَنَاءٌ אָבְדָן, כִּלָּיוֹן, הֶרֶס, חֻרְבָּן, חִדָּלוֹן. فِنَاءٌ ج أَفْنِيَةٌ 1. חָצֵר, מִגְרַשׁ בַּיִת. 2. אוּלָם, פְּרוֹזְדּוֹר. إِفْنَاءٌ הַשְׁמָדָה, הֲרִיסָה, הֶרֶס, מְחִיָּה. تَفَانٍ(ي) הַקְרָבָה, הַקְדָּשָׁה לְמַעַן־, מְסִירוּת נֶפֶשׁ. فَانٍ(ي) בֶּן חֲלוֹף, חָדֵל, עוֹבֵר וְחוֹלֵף.

فِينِيقِيٌّ פֵּנִיקִי, כְּנַעֲנִי. فِينِيقْيَا. فِينِيقِيَا פֵּנִיקְיָה, כְּנַעַן. الْفِينِيقِيَّةُ 1. הַכְּתָב הַפֵּנִיקִי (הַכְּנַעֲנִי אוֹ הָעִבְרִי הַקָּדוּם). 2. תְּנוּעָה רוּחָנִית לְבָנוֹנִית הַשּׁוֹאֶפֶת לְשִׁיבָה לַתַּרְבּוּת הַפֵּנִיקִית אוֹ הַכְּנַעֲנִית הַקְּדוּמָה.

فَهْرَسَ P 1. קִטְלֵג. 2. עָרַךְ מַפְתֵּחַ (אִינְדֶּקְס) לְסֵפֶר. فِهْرِسٌ. فِهْرِسْتٌ ج فَهَارِسُ 1. מַפְתֵּחַ, אִינְדֶּקְס. 2. קָטָלוֹג. 3. תֹּכֶן עִנְיָנִים. فِهْرِسِيَّةٌ בִּיבְּלִיוֹגְרַפְיָה.

فَهْلَوِيٌّ P מ' נָבוֹן מֵעֶצֶם בְּרִיָּתוֹ, אִינְטֶלִיגֶנְטִי, מִסְתַּדֵּר (לפעמים בנימה שלילית), "מְמֻלָּח". فَهْلَوَةٌ תְּבוּנָה טִבְעִית, אִינְטֶלִיגֶנְצְיָה.

فَهِمَ – הֵבִין, תָּפַס, קָלַט, הִשִּׂיג בְּשִׂכְלוֹ, עָמַד עַל כַּוָּנַת הַדָּבָר. فَهَّمَ II. أَفْهَمَ IV הִסְבִּיר, נָתַן לְהָבִין, הִבְהִיר, הֶעֱמִיד אֶת־ עַל כַּוָּנַת הַדָּבָר. تَفَهَّمَ V הֵבִין (בהדרגה), הֶעֱרִיךְ אֶת הַכַּוָּנָה (אחרי שהוסברה לו), עָמַד עַל פֵּשֶׁר הָעִנְיָן. تَفَاهَمَ VI 1. הִסְבִּיר לְ־. 2. مَعَ הִגִּיעַ לְעֵמֶק הַשָּׁוֶה עִם־, הִגִּיעַ לַהֲבָנָה עִם־. اِسْتَفْهَمَ X בִּקֵּשׁ לְהָבִין, רָצָה לָדַעַת, שָׁאַל עַל פֵּשֶׁר הַדָּבָר. فَهْمٌ ج أَفْهَامٌ 1. הֲבָנָה, קְלִיטָה, תְּפִיסָה, יְדִיעַת פֵּשֶׁר עִנְיָן. 2 בִּינָה, שֵׂכֶל, אִינְטֶלִיגֶנְצְיָה. سُوءُ الْفَهْمِ חֹסֶר הֲבָנָה כָּרָאוּי. بَطِيءُ الْفَهْمِ קְשֵׁה תְּפִיסָה. فَهِمٌ. سَرِيعُ الْفَهْمِ מְהִיר תְּפִיסָה, נָבוֹן. فَهِيمٌ פִּקֵּחַ, נָבוֹן, רְחַב אֳפָקִים, אִינְטֶלִיגֶנְטִי. مُفَاهَمَةٌ הֲבָנָה, הֶסְכֵּם הֲדָדִי. تَفَهُّمٌ הֲבָנַת עֶמְדַּת הַזּוּלַת. تَفَاهُمٌ مَعَ הֲבָנָה הֲדָדִית, הֶסְכֵּם הֲדָדִי עִם־. سُوءُ تَفَاهُمٍ אִי הֲבָנָה, אִי הַסְכָּמָה, מַחְלֹקֶת. اِسْتِفْهَامٌ عَنْ הַצָּגַת שְׁאֵלָה, בַּקָּשָׁה לָדַעַת, חֲקִירָה וּדְרִישָׁה. عَلَامَةُ اسْتِفْهَامٍ סִימַן שְׁאֵלָה (?). أَدَاةُ اسْتِفْهَامٍ מִלַּת שְׁאֵלָה, הֵא הַשְּׁאֵלָה. مَفْهُومٌ ج مَفَاهِيمُ 1. מוּבָן, בָּרוּר, נָהִיר, מְחֻוָּר. 2. מַשְׁמָעוּת, הוֹרָאָה, מֻשָּׂג, פֵּשֶׁר, כַּוָּנָה. 3. כַּמּוּבָן! אֵין סָפֵק! مَفْهُومِيَّةٌ תְּבוּנָה, כֹּשֶׁר הֲבָנַת עִנְיָן, בִּינָה, פִּקְחוּת. مُتَفَهِّمٌ מֵבִין וּמַעֲרִיךְ אֶת עֶמְדַּת הָאַחֵר.

فُو ע' (فوه). (فمو) فَم.

فُوَّةٌ 1. פּוּאָה (צמח). 2. צֶבַע אָדֹם (madder).

(فوت) فَاتَ ـُ 1. עָבַר, חָלַף, הָלַךְ וְנֶעֱלַם. 2. הִסְתַּלֵּק, יָצָא, עָזַב, בָּרַח. فَاتَتْهُ الْفُرْصَةُ הֶחְמִיץ אֶת הַהִזְדַּמְּנוּת. فَاتَهُ الْقِطَارُ אִחֵר אֶת הָרַכֶּבֶת, אִחֵר אֶת הַמּוֹעֵד. فَاتَهُ أَنَّهُمْ كَانُوا يَخْدَعُونَهُ לֹא תָּפַס (הֵבִין) שֶׁסְּבָבוּהוּ בְּכַחַשׁ. لَا تَفُوتُهُ صَغِيرَةٌ وَلَا كَبِيرَةٌ לֹא נֶעְלָם מִמֶּנּוּ גְּדוֹלָה כִּקְטַנָּה. اللِّي فَات مَات פת' מד' מַה שֶּׁעָבַר עָבַר. فُتْك بِعَافْيَة מ' הֱיֵה שָׁלוֹם, לְהִתְרָאוֹת. فَوَّتَ II. أَفَاتَ IV 1. הֶעֱבִיר, הִבְרִיחַ. 2. הִכְנִיס לְ־. 3. הֶחְמִיץ (הזדמנות וכו'). تَفَاوَتَ VI הָיָה שׁוֹנֶה, נִבְדַּל מִ־, הָיָה הֶבְדֵּל, הָיָה הֶפְרֵשׁ, הָיָה פַּעַר בֵּין לְבֵין־. تَفَاوَتَ الرَّجُلَانِ فِي الْعِلْمِ שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים הָיוּ שׁוֹנִים בְּהַשְׂכָּלָתָם. اِفْتَاتَ VIII 1. נָהַג בִּשְׁרִירוּת. 2. عَلَى בָּדָה. فَوَاتٌ אִחוּר, חֲלוֹף. فَوَاتُ الْأَجَلِ חֲלוֹף הַזְּמַן הַקָּצוּב. بَعْدَ فَوَاتِ الْأَوَانِ בְּאִחוּר. قَبْلَ فَوَاتِ الْوَقْتِ (الْأَوَانِ) לִפְנֵי שֶׁיִּהְיֶה מְאֻחָר. تَفَاوُتٌ הֶבְדֵּל, הֶפְרֵשׁ, פַּעַר, דִּיפֶרֶנְצְיָאצְיָה, מֶרְחָק, שֹׁנִי. تَفَاوُتِيٌّ דִּיפֶרֶנְצְיָאלִי. فَائِتٌ עוֹבֵר, בֶּן חֲלוֹף. الْفَائِتُ לְשֶׁעָבַר. الْفَائِتُ لَا يُسْتَدْرَكُ פת' אֵין מְשִׁיבִים לְאַחַר מַעֲשֶׂה, מַה שֶּׁהָיָה הָיָה. مُتَفَاوِتٌ שׁוֹנֶה, נִבְדָּל.

فُوتُوغْرَافِيَا It. פוֹטוֹגְרַפְיָה, מְלֶאכֶת הַצִּלּוּם. فُوتُوغْرَافِيٌّ 1. פוֹטוֹגְרָפִי, שֶׁל צִלּוּם. 2. צַלָּם. صُورَةٌ فُوتُوغْرَافِيَّةٌ תַּצְלוּם, תְּמוּנָה (מְצֻלֶּמֶת).

فُوتِيه F כִּסֵּא נוֹחַ.

فَوْجٌ ج أَفْوَاجٌ 1. קְבוּצָה, חֲבוּרָה, קָהָל, חֶבְרָה. 2. אֶגֶד (בצבא). 3. מַחֲזוֹר, קְבוּצַת תַּלְמִידִים. 4. מִשְׁמֶרֶת (של עובדים). وَصَلُوا أَفْوَاجًا وَفُرَادَى הִגִּיעוּ בִּקְבוּצוֹת וּבִיחִידִים.

(فوح) فَاحَ ـُ הפיץ ריח ניחוח, נדף. فَاحَتْ رَائِحَةُ فُلاَنٍ הבאיש ריחו של פלוני, יצא לו שם רע. فَوَّاحٌ נודף ריח ניחוח.

فُؤَادٌ ج أَفْئِدَةٌ 1. פאה. 2. צדע, רקה. أَفَادَ ע' (فيد).

(فور) فَارَ ـُ 1. רתח. 2. תסס. 3. סער, געש (מכעס וכו'). فَوَّرَ II 1. הרתיח. 2. התסיס, הסעיר. فَوْرٌ הרתחה. فَوْرَ מיד אחרי. فَوْرَ خُرُوجِهِ מיד אחרי צאתו. فَوْرًا. عَلَى الفَوْرِ לאלתר, מיד, תכף, בלא שהיה. فَوْرِيٌّ מידי, בו־זמני, לאלתר. تَرْجَمَةٌ فَوْرِيَّةٌ תרגום סימולטני (בו־זמני). فَوْرَةٌ 1. רתחה. 2. רתיחה, שצף קצף. فَوَّارٌ 1. רתחני, כעסני. 2. רותח, תוסס. فَوَّارَةٌ ج فَوَّارَاتٌ מזרקה. فَوَرَانٌ רתיחה, תסיסה, התפרצות (המונים בהפגנה וכו').

فُورْمَة .It מ' ج فُورْمَات 1. פורמה, צורה, תבנית. 2. מצב גופני. 3. סגנון של תסרקת.

(فوز) فَازَ ـُ 1. بِـ זכה ב־, השיג, הצליח, נצח. 2. مِنْ נצל מ־, נחלץ מ־. فَازَ بِكَأْسِ الدَّوْلَةِ זכה בגביע המדינה (בספורט). فَوْزٌ זכיה, השג, הצלה, נצחון. مَفَازَةٌ ج مَفَازَاتٌ שממה, ישימון, ציה, מדבר. فَائِزٌ זוכה, מנצח.

فُوسْفَات G פוספט, זרחה. فُوسْفَاتِيٌّ פוספטי, זרחתי.

فُوسْفُور פוספור, זרחן.

فَوَّضَ II יפה את כוחו של־, מלא את ידו, נתן הרשאה, הפקיד בידי־, הסמיך. فَاوَضَ III נשא ונתן עם־. تَفَاوَضَ VI مَعَ נשא ונתן עם־, דן עם־. فَوْضَى אנרכיה, אנדרלמוסיה, תהו ובהו, הפקרות, כאוס. فَوْضَوِيٌّ אנרכיסט. فَوْضَوِيَّةٌ אנרכיזם. تَفْوِيضٌ יפוי כוח, הסמכה, הרשאה, מתן מנדט. تَفْوِيضٌ مُطْلَقٌ (تَامٌّ) יפוי כוח מחלט, מנדט מלא. وَثِيقَةُ تَفْوِيضٍ תעודת הרשאה (הסמכה). مُفَاوَضَةٌ ج مُفَاوَضَاتٌ משא ומתן. مُفَوَّضٌ מסמך, מרשה, מיפה כוח, נציג. وَزِيرٌ مُفَوَّضٌ ציר. مُفَوَّضِيَّةٌ צירות, משכן הצירות. مُفَاوِضٌ נושא ונותן.

فُوطَةٌ P ج فُوَطٌ 1. מטפחת. 2. מגבת. 3. סינר, חלוק מטבח. 4. מפית. 5. חתול.

(فوق) فَاقَ ـُ 1. עלה על־, עבר את־, עדף, הצטין ב־. 2. שהק. أَفَاقَ IV הקיץ, התעורר, קם משנתו, נעור, פקח עיניו, התפכח (משכרון וכו'). تَفَوَّقَ V הצטין, היה מעלה, התבלט. إِسْتَفَاقَ X הקיץ, נעור, התעורר. فَوْقَ 1. על, מעל, למעלה. 2. יותר מן־, נוסף על־. فَوْقَ البَنَفْسَجِيِّ אולטרה סגול, קרני אולטרה. فَوْقَ الحَدِّ מעל לכל גבול, מגזם ביותר. فَوْقَ الطَّبِيعَةِ על־טבעי, פלאי. فَوْقَ كُلِّ شَيْءٍ מעל לכל דבר, החשוב ביותר. فَمَا فَوْقَ ויותר, ומעלה. وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ ק' ונרם מקצתם מעל מקצתם במעלות. جَلْسَةٌ فَوْقَ العَادَةِ ישיבה שלא מן המנין. نَزَلْتُ مِنْ فَوْقُ ירדתי ממעל. فَوْقِيٌّ עלי, "סופר". بِنْيَةٌ فَوْقِيَّةٌ בנין עלי. مُنَظَّمَةٌ فَوْقِيَّةٌ ארגון גג. فَوْقَانِيٌّ עליון. طَبَقَةٌ فَوْقَانِيَّةٌ קומה עליונה. فَاقَةٌ עני, דלות, חסר כל. فُوَاقٌ שהוק. إِفَاقَةٌ יקיצה, התעוררות, התפכחות. تَفَوُّقٌ הצטינות, התבלטות יתרה. تَشْجِيعُ التَّفَوُّقِ טפוח (עידוד) כשרונות. فَائِقٌ מעלה, מצין, משבח ביותר, מבחר, מיטב. فَائِقُ الحَصْرِ 1. בלי גבול. 2. לאין ספר. سُرْعَةٌ فَائِقَةٌ מהירות מפרזת. عَمَلٌ فَائِقٌ עבודה מצינת (מעלה). فَائِقُ الاحْتِرَامِ בכבוד רב. مُتَفَوِّقٌ מצטין, אדם המעלה. مُسْتَفِيقٌ 1. ער, ערני. 2. עומד על המשמר.

فُولَةٌ. حَبَّةُ فُولٍ ج فُولٌ פול. فُولٌ سُودَانِيٌّ בטנים. فُولٌ مُدَمَّسٌ פולים מבשלים ומתבלים בשמן זית (בסגנון מצרי). فَوَّالٌ מוכר פולים.

فُولاَذ P פלדה ע' (فلذ).

فُولْت .It וולט. فُولْتِيَّةٌ וולטז'.

فُولْكْلُور .En ידע עם, פולקלור.

(فوه) فَاهَ ـُ בטא, הביע, הגה. فَوَّهَ II بِـ תבל (בתבלין). تَفَوَّهَ V بِـ אמר, הוציא הגה, הגה, הביע דעה. لَمْ يَتَفَوَّهْ بِكَلِمَةٍ לא פצה פה, לא הוציא הגה. فُو ج أَفْوَاهٌ פה ע' (فمو) فَم. فَتَحَ فَاهُ פתח פיו. أَفَاوِيهُ בהראת (תבלין). فُوهَةٌ. فُوَّهَةٌ פיה, פתח, לע, פה, ורבובית. أَفْوَهُ רחב פה. مُفَوَّهٌ אורטור, נואם מבריק. خَطِيبٌ مُفَوَّهٌ אמן הדבור, נואם מרשים.

فِي 1. מלית שבין הוראותיה יחסת הקנין ותאר זמן ומקום, כגון: فِي البَيْتِ בבית, בתוך הבית. فِي سَاعَةٍ בשעה, בתוך שעה. جَاءَ فِي القَوْمِ وَقُمْتُ فِي شُرُوقِ الشَّمْسِ בא עם הקהל והתעוררתי עם זריחת השמש. 2. מלית בהוראת بِـ ב־, כגון: قَالَ فِي خُبْثٍ אמר ברע לב. خَرَجَتْ فِي زِينَتِهَا יצאה בקשוטיה. 3. בהוראת بِسَبَبِ בגלל. عُذِّبَتِ امْرَأَةٌ فِي هِرَّةٍ حَبَسَتْهَا ח' נענשה אשה בגלל (בשל) חתולה שכלאה אותה. 4. סימן הכפל, כגון: أَرْبَعَةٌ فِي خَمْسَةٍ ארבע כפול חמש. 5. בהוראת לעמת, בהשואה ל־, כגון: مَا عِلْمِي فِي عِلْمِهِ מה הידע שלי לעמת הידע שלו. 6. בהוראת عَلَى על, כגון: لَأُصَلِّبَنَّكُمْ فِي جُذُوعِ النَّخْلِ תלה אתלה אתכם על גזעי הדקלים. 7. בהוראת لِـ ל־, כגון: رَدَّ يَدَهُ فِي جَيْبِهِ החזיר את ידו לכיסו. 8. בהוראת لَيْسَ سِوَى אין זה אלא, כגון: كَذِبٌ فِي كَذِبٍ אין זה אלא שקר וכזב. 9. בהוראת مِنْ מ־, מן־, מתוך־, כגון: مَضَتْ عَلَيَّ ثَلاَثَةُ أَشْهُرٍ فِي ثَلاَثِ سِنِينَ עברו עלי שלושה חדשים מתוך שלוש שנים. 10. בהוראת مِثْلَ כ, כגון: مَتِينٌ فِي قُوَّةِ الفُولاَذِ חזק כפלדה. 11. בהוראת فِي سَبِيلِ למען־, כגון: هٰذَا فِي صَالِحِهِ זה למענו (לטובתו).

(فيا) فَاءَ ـِ 1. שב, חזר. 2. עבר (צל). 3. לקח (שלל וכו'). فَيَّأَ II הצל, סכך בצל־. أَفَاءَ IV عَلَى נתן כשלל (מלקוח), העניק. تَفَيَّأَ V חסה בצל־, ישב בצל.

فَيْءٌ ج أَفْيَاءٌ وفُيُوءٌ 1. צֵל. 2. מַלְקוֹחַ, שָׁלָל.

فِيتَامِينٌ L ج فِيتَامِينَاتٌ וִיטָמִין.

فِيتُو L וֵטוֹ. حَقُّ الفِيتُو ע' نَقْض.

(فيح) فَاحَ ـِ ע' (فوح). **أَفْيَحُ** ج فِيحٌ נ' فَيْحَاءُ רְחַב יָדַיִם. الفَيْحَاءُ כִּנּוּיָהּ שֶׁל דַּמֶּשֶׂק. فَيَّاحٌ נוֹדֵף רֵיחַ נִיחוֹחַ.

(فيد) أَفَادَ IV 1. הוֹעִיל, עָזַר, הֵיטִיב. 2. مِنْ הֵפִיק תּוֹעֶלֶת מ־, הָיָה לְעֵזֶר. 3. דִּוֵּחַ, הוֹדִיעַ, מָסַר. 4. הֵעִיד. 5. לִמֵּד, הִקְנָה יֶדַע. أَفَادَتِ الأَنْبَاءُ הַיְּדִיעוֹת מוֹסְרוֹת. إِسْتَفَادَ X مِنْ 1. הֵפִיק תּוֹעֶלֶת מ־, רָכַשׁ, הִרְוִיחַ, נֶהֱנָה מ־, נִצֵּל, עָשָׂה שִׁמּוּשׁ ב־. 2. הִסִּיק (מסקנה) מ־. يُسْتَفَادُ مِنَ الأَنْبَاءِ הַיְּדִיעוֹת מְלַמְּדוֹת. إِفَادَةٌ 1. תּוֹעֶלֶת, יִתְרוֹן, רֶוַח. 2. הוֹדָעָה. 3. עֵדוּת, מְסִירַת עֵדוּת. إِفَادَةُ الاسْتِلَامِ הוֹדָעָה עַל קַבָּלָה (של מכתב וכו'). إِسْتِفَادَةٌ הֲפָקַת תּוֹעֶלֶת. فَائِدَةٌ ج فَوَائِدُ 1. תּוֹעֶלֶת, רֶוַח, תַּכְלִית. 2. רִבִּית. 3. לֶקַח, דַּעַת, לִמּוּד, מוּסַר הַשֵּׂכֶל. لِفَائِدَتِهِ לְטוֹבָתוֹ. مُفِيدٌ מוֹעִיל. مُفَادٌ תֹּכֶן, מַהוּת, מוּבָן. نَبَأٌ مُفَادُهُ أَنْ יְדִיעָה הָאוֹמֶרֶת כִּי. مُسْتَفِيدٌ مِنْ מַרְוִיחַ, מֵפִיק תּוֹעֶלֶת, נֶהֱנֶה מ־.

فِيدِرَالِيٌّ L פֶדֶרָטִיבִי, מְאֻחָד עַל יְסוֹד בְּרִית. فِيدِرَالِيَّةٌ פֶדֶרַצְיָה.

فَيْرُوزٌ P טוּרְקִיז (אבן יקרה).

فَيْرُوس L וִירוּס, נְגִיף (גופיף של מחלה).

فِيزَا .En אַשְׁרָה ע' (أشر) تَأْشِيرَة.

فِيزْيَاءُ G פִיזִיקָה. الفِيزْيَاءُ النَّوَوِيَّةُ (الذَّرِّيَّةُ) פִיזִיקָה גַּרְעִינִית. فِيزْيَائِيٌّ 1. פִיזִיקַאי. 2. פִיזִיקָלִי.

فِيشَة מ' תֶּקַע. فِيشَة وَبْرِيزَة מ' תֶּקַע וְשֶׁקַע ע' (قبس) مَقْبِس.

(فيض) فَاضَ ـِ 1. שָׁפַע, זָרַם, נָתַן בְּשֶׁפַע. 2. גָּלַשׁ, עָלָה עַל גְּדוֹתָיו, שָׁטַף, הָיָה רַב. فَاضَ عَنِ الحَاجَةِ עָדַף, הָיָה יוֹתֵר מִדַּי. فَاضَتْ رُوحُهُ נָפַח אֶת נִשְׁמָתוֹ, מֵת. فَاضَتْ عَيْنُهُ עֵינָיו זָלְגוּ דְּמָעוֹת. أَفَاضَ IV הֵצִיף, הִזְרִים, הִגְדִּישׁ, נָתַן בְּשֶׁפַע, הִרְבָּה, שָׁפַךְ. أَفَاضَ فِي الحَدِيثِ הִרְחִיב אֶת הַדִּבּוּר. إِسْتَفَاضَ X 1. בִּקֵּשׁ לְהַרְבּוֹת. 2. הִתְרַחֵב, הִתְפַּשֵּׁט. 3. נָפוֹץ (ידיעה). 4. הִרְחִיב (דיבור, יריעה וכו'). فَيْضٌ 1. שֶׁטֶף, שִׁטָּפוֹן, הֲצָפָה. 2. שֶׁפַע, עֹשֶׁר, עֲתֶרֶת, טוּב, רֹב, רִבּוּי. 3. אֶקְסְטָזָה (בצופיות), הִתְלַהֲבוּת יְתֵרָה. فَيْضٌ مِنْ حَنَانٍ עֲתֶרֶת (שפע) חֶמְלָה וָחֶסֶד. غَيْضٌ مِنْ فَيْضٍ ע' غَيْض. فَيَّاضٌ שׁוֹפֵעַ, עָתִיר, רַב, שׁוֹטֵף, מֵצִיף. نُورٌ فَيَّاضٌ אוֹר גָּנוּז. فَيَضَانٌ גֵּאוּת, שִׁטָּפוֹן, הֲצָפָה, גְּלִישָׁה. مَفِيضٌ מוֹצָא. لَيْسَ لَنَا مِنْهُ مَفِيضٌ אֵין לָנוּ בְּרֵרָה אֶלָּא לַעֲשׂוֹתוֹ. إِفَاضَةٌ הַרְחָבָה (דיבור, יריעה וכו'). فَائِضٌ 1. עֹדֶף, יִתְרָה, שְׁאֵרִית. 2. ج فَوَائِضُ רִבִּית. مُسْتَفِيضٌ רָחָב, שׁוֹפֵעַ.

(فيف) فَيْفَاءُ. فَيْفَى ج فَيَافٍ(ي) יְשִׁימוֹן, מִדְבָּר.

فِيلٌ ج أَفْيَالٌ وفِيَلَةٌ 1. פִּיל. 2. רָץ (בשחמט). فِيلُ البَحْرِ ע' فَظّ. دَاءُ الفِيلِ שַׁנְהֶבֶת, מַחֲלַת הַפִּיל. سِنُّ الفِيلِ שֶׁנְהָב, שֵׁן הַפִּיל. فَيَّالٌ מְאַלֵּף פִּילִים.

فِيلَّا L ج فِيلَّات וִילָה, חֲוִילָה.

فَيْلَجٌ ע' (فلج). **فَيْلَقٌ** ע' (فلق).

فِيلْمٌ ע' فِلْم.

فِيلُولُوجِيَا G פִילוֹלוֹגְיָה, בַּלְשָׁנוּת.

فَيْنَةٌ ج فَيْنَاتٌ פַּעַם, זְמַן. الفَيْنَةُ بَعْدَ الفَيْنَةِ (الأُخْرَى) פַּעַם אַחַר פַּעַם. بَيْنَ الفَيْنَةِ وَالأُخْرَى פְּעָמִים בִּפְעָם. فَيْنَانٌ 1. אָרֹךְ וְיָפֶה (שער). 2. (עֵץ) מְרֻבֵּה עֲנָפִים וּמֵצַל.

فِينُوس L 1. וֶנוּס, אֵלַת הָאַהֲבָה. 2. כּוֹכַב נֹגַהּ.

فِينِيقِيٌّ ע' فِنِيقِيّ.

فَيْهَقَ רִדֵּף אֲמָרִים, הִרְחִיב בִּדְבָרָיו. فَيْهَقَةٌ רִדּוּף אֲמָרִים, הַרְחָבָה בִּדְבָרִים. مُتَفَيْهِقٌ מִצְטַעְצֵעַ, נוֹקְדָן, פַּדְנְט.

فَيُوز נָתִיךְ ע' (صهر) مِصْهَر.

ق ק. 1. הָאוֹת הָעֶשְׂרִים וְאַחַת בָּא"ב הָעַרְבִי, שְׁמָהּ **قَاف** קַאף וְהִיא אוֹת עִנְבָּלִית, פּוֹצֶצֶת. 2. קִצּוּר שֶׁל **دَقِيقَةٌ** דַּקָּה. 3. קִצּוּר שֶׁל **قَبْلَ** לִפְנֵי־. ق.ظ לִפְנֵי הַצָּהֳרַיִם. ق.م לִפְנֵי הַסְּפִירָה.

قَادُوسٌ ע' (قدس).

قَاشَانِي P פְּסִיפָס, חַרְסִינָה עֲדִינָה.

قَارُونُ 1. קֹרַח. 2. עָשִׁיר מֻפְלָג, עָשִׁיר כְּקֹרַח.

قَافٌ שֵׁם הָאוֹת ق בְּעַרְבִית.

قَاقُلَة .In הֵל ע' (هول).

قَاقُمٌ חֹלֶד הֶהָרִים.

قَامُوسٌ P ج **قَوَامِيسُ** 1. אוֹקְיָנוֹס, יָם. 2. מִלּוֹן, לֶקְסִיקוֹן.

قَاوَرْمَة. شَاوَرْمَة T שָׁוַרְמָה.

قَاوُوش T ج **قَوَاوِيشُ** אוּלָם מְעֻצָּר אָרֹךְ.

قَاوُوق T ج **قَوَاوِيقُ** קַלְפָּק (כובע נוטרים ישן).

قَبَّ ـُ 1. קָצַץ, חָתַךְ (יד). 2. יָבַשׁ, הִתְיַבֵּשׁ. 3. קִמֵּר, בָּנָה כִּפָּה. 4. הִזְדַּקֵּף, עָלָה. 5. צָוַח (מתוך ריב). **قَبَّبَ** II קִמֵּר, בָּנָה כִּפָּה, עָרַם בְּצוּרַת כִּפָּה. **قَبٌّ** טַבּוּר הַגַּלְגַּל. **قُبَّةٌ** ج **قُبَبٌ** و**قِبَابٌ** כִּפָּה, קִמְרוֹן, תִּקְרָה מְקֻמֶּרֶת. **قُبَّةُ الإِسْلَامِ** כִּנּוּיָהּ שֶׁל הָעִיר בַּצְרָה. **القُبَّةُ الخَضْرَاءُ** מְעָרַת הַמַּכְפֵּלָה (נקראת גם **الحَرَمُ [المَسْجِدُ] الإِبْرَاهِيمِي الشَّرِيفُ**). **قُبَّةُ رَاحِيلَ** קֶבֶר רָחֵל אִמֵּנוּ. **القُبَّةُ الزَّرْقَاءُ** כִּפַּת הַשָּׁמַיִם. **قُبَّةُ الصَّخْرَةِ** כִּפַּת הַסֶּלַע (בהר הבית). **جَعَلَ مِنَ الحَبَّةِ قُبَّةً** פת' הָפַךְ זְבוּב לְפִיל. **مُقَبَّبٌ** קָמוּר, גַּבְנוּנִי, קַשְׁתִּי.

قَبْجَةٌ P ج **قَبَجٌ** חָגְלָה ע' **حَجَلَة**.

قَبُحَ ـُ 1. כָּעַר, הָיָה מְכֹעָר. 2. נִתְעַב, הָיָה מַחְפִּיר (מֵבִישׁ), הָיָה מָאוּס. **قَبَّحَ** II 1. כִּעֵר, הִשְׁחִית אֶת יָפְיוֹ. 2. גִּנָּה, הוֹקִיעַ. **قَبَّحَهُ اللّٰهُ** תָּבוֹא מְאֵרָה עָלָיו. **إِسْتَقْبَحَ** X 1. יִחֵס ל־ כִּעוּר. 2. בִּזָּה, גִּנָּה. 3. לֹא מָצָא חֵן בְּעֵינָיו (מעשה מכוער וכו'). **قُبْحٌ**. **قَبَاحَةٌ** כִּעוּר, מְאוּס, נִוּוּל. **قُبْحًا لَكَ!** בּוֹשׁ וְהִכָּלֵם! **قَبِيحٌ** ج **قِبَاحٌ** و**قَبْحَى** 1. מְכֹעָר, לֹא יָפֶה, מָאוּס, נִתְעָב, מְתֹעָב. 2. גַּס רוּחַ, מְנַבֵּל פִּיו. **قَبِيحَةٌ** 1. מְכֹעֶרֶת, לֹא יָפָה. 2. ج **قَبَائِحُ** שִׁפְלוּת, חֶרְפָּה, בִּזָּיוֹן, גְּנַאי, תּוֹעֵבָה. **مَقَابِحُ** מַעֲשִׂים מְגֻנִּים (מְבִישִׁים).

قَبَرَ ـِ 1. קָבַר, טָמַן. 2. הֶעֱלִים, הִסְתִּיר. **أَقْبَرَ** IV 1. הִזְנִיחַ, הִפְקִיר. 2. כָּרָה קֶבֶר. **قَبْرٌ** ج **قُبُورٌ** קֶבֶר. **قَبْرُ الجُنْدِيِّ المَجْهُولِ** ע' (ضرح) **ضَرِيح**. **مَقْبَرٌ**. **مَقْبَرَةٌ** ج **مَقَابِرُ** בֵּית קְבָרוֹת, בֵּית עָלְמִין. **مَقْبَرَةُ الشُّهَدَاءِ** בֵּית קְבָרוֹת צְבָאִי. **قُبَّرَةٌ** ج **قُبَّرٌ** و**قُبَّرَاتٌ** 1. עֶפְרוֹנִי (ציפור, lark). 2. חוּנָה.

قُبْرُصُ קַפְרִיסִין. **قُبْرُصِيٌّ** ج **قَبَارِصَةٌ** קַפְרִיסָאִי.

قَبَسَ ـِ 1. שָׁאַל אֵשׁ מִךְ, הִבְעִיר אֵשׁ. 2. שָׁאַל, לָוָה. 3. הֵפִיק תּוֹעֶלֶת, לָמַד. **إِقْتَبَسَ** VIII **مِنْ** 1. צִטֵּט אֶת־, הֵבִיא צִיטָטָה, הֶעְתִּיק מ־, אִמֵּץ. 2. לָמַד מִן־. 3. שָׁאַל אֵשׁ מ־. **قَبَسٌ** ج **أَقْبَاسٌ**. **قَبْسَةٌ** אֵשׁ, לֶהָבָה, אוּד בּוֹעֵר. **قَابُوسٌ** ج **قَوَابِيسُ** אִישׁ יְפֵה תֹּאַר. **مَقْبِسٌ** ج **مَقَابِسُ** שֶׁקַע. **مِقْبَسٌ** و**قَابِسٌ** שֶׁקַע וְתֶקַע. **قَابِسٌ** 1. נָתִיךְ (בחשמל) ע' (صهر) **مِصْهَر**. 2. תֶּקַע. **مُقْتَبَسَاتٌ** צִיטוּטִים, קִטְעֵי סִפְרוּת.

قَبَضَ ـِ 1. بِـ אָחַז, הֶחֱזִיק, תָּפַס. 2. **عَلَى** לָכַד, לָקַח, שָׂם יָדוֹ עַל־. 3. עָצַר, אָסַר. 4. קִבֵּל (תשלום, כסף וכו'). 5. קָפַץ יָדוֹ, קִמֵּץ. **قَبَضَ البَطْنَ** עִצֵּר, גָּרַם עֲצִירוּת (בטן). **قَبَضَ رَاتِبَهُ** קִבֵּל אֶת מַשְׂכֻּרְתּוֹ. **قَبَضَ رُوحَهُ** הוֹצִיא אֶת נִשְׁמָתוֹ, הֲרָגוֹ, הֱמִיתוֹ. **قَبَضَ عَلَى اللِّصِّ** תָּפַס (עָצַר) אֶת הַגַּנָּב. **قَبَضَ نَفْسَهُ (صَدْرَهُ)** הֵעִיק עָלָיו, גָּרַם לוֹ מוּעָקָה. **قَبَضَ يَدَهُ عَنْهُ** קָפַץ יָדוֹ מִמֶּנּוּ, לֹא הָיָה נָדִיב כְּלַפָּיו. **تَقَبَّضَ** V 1. הִתְכַּוֵּץ, הִצְטַמֵּק. 2. הִסְתַּגֵּר. 3. **مِنْ** סָלַד מִן־. **إِنْقَبَضَ** VII 1. הִתְכַּוֵּץ. 2. פָּרַשׁ, הִתְבּוֹדֵד, נִגְרְמָה לוֹ מוּעָקָה. **إِنْقَبَضَتْ بَطْنُهُ** סָבַל מֵעֲצִירוּת. **إِنْقَبَضَ صَدْرُهُ** נִתְעַצֵּב, נִדְכְּדַךְ. **إِنْقَبَضَ عَنِ النَّاسِ** הִתְרַחֵק מֵהַבְּרִיּוֹת, פָּרַשׁ מֵהַחֶבְרָה. **قَبْضٌ** 1. תְּפִיסָה, לְכִידָה, אֲחִיזָה, הַחְזָקָה. 2. עֲצִירוּת. 3. קַבָּלָה (כספים). **قَبْضُ الرِّيحِ** ע' (روح). **أَلْقَى القَبْضَ عَلَيْهِ** עָצַר אוֹתוֹ, תָּפַס (לָכַד) אוֹתוֹ. **القَبْضُ وَالدَّفْعُ** הַכְנָסוֹת וְהוֹצָאוֹת. **قَبْضَةٌ** ج **قَبَضَاتٌ** 1. הַחְזָקָה בְּכַף הַיָּד, אֲחִיזָה, תְּפִיסָה. 2. חֹפֶן. 3. אֶגְרוֹף, כַּף יָד קְמוּצָה. 4. יָדִית, קַת, בֵּית אֲחִיזָה. **القَبْضَةُ الحَدِيدِيَّةُ** אֶגְרוֹף בַּרְזֶל. **أَحْكَمَ قَبْضَتَهُ عَلَيْهِ** הִדֵּק שְׁלִיטָתוֹ עָלָיו, לָחַץ אוֹתוֹ אֶל הַקִּיר. **وَقَعَ فِي قَبْضَتِهِ** נָפַל בְּיָדָיו, לָכַד אוֹתוֹ. **قُبْضَةٌ** ج **قُبَضٌ** מְלוֹא כַּף הַיָּד. **قَبَضَايَ** ج **قَبَضَايَاتٌ** בַּעַל זְרוֹעַ (אֶגְרוֹף), אַלִּים, בִּרְיוֹן, כּוֹחָנִי. **مِقْبَضٌ**. **مَقْبِضٌ** ج **مَقَابِضُ** יָדִית, בֵּית אֲחִיזָה. **تَقَابُضٌ** מְסִירָה הֲדָדִית שֶׁל סְחוֹרָה וּתְמוּרָתָהּ (בהלכה האסלאמית). **إِنْقِبَاضٌ** 1. הִתְכַּוְּצוּת, הִצְטַמְּקוּת. 2. דִּכְדּוּךְ, דִּכָּאוֹן, מוּעָקָה. **مَقْبُوضٌ عَلَيْهِ** עָצִיר, עָצוּר. **مَقْبُوضَاتٌ** תַּקְבּוּלִים, הַכְנָסוֹת. **مُنْقَبِضٌ**. **مُنْقَبِضُ الصَّدْرِ** מְדֻכְדָּךְ, מְדֻכָּא, "מְדֻפְרָס".

قُبْطَانٌ .It ج **قَبَاطِينُ** و**قَبَاطِنَةٌ** רַב חוֹבֵל, קַבַּרְנִיט. **قُبْطَانُ الطَّائِرَةِ** טַיָּס.

قِبْطِيٌّ ج **أَقْبَاطٌ** و**قِبْطٌ** קוֹפְטִי (תושב מצרים ששומר על ייחודו ודתו). **القِبْطِيَّةُ** הַלָּשׁוֹן הַקּוֹפְטִית.

قَبَعَ ـَ 1. הִסְתַּגֵּר (למשל צב בתוך שריונו), נֶחְבָּא. 2. רָבַץ, יָשַׁב בְּבֵיתוֹ. 3. **عَنْ** פִּגֵּר אַחַר־, הִשְׁתָּרֵךְ מֵאָחוֹר. **قُبْعٌ**. **قُبَاعٌ** קִפּוֹד. **قُبَّعَةٌ** ج **قُبَّعَاتٌ** כּוֹבַע, מִגְבַּעַת. **قَابِعٌ** מִסְתַּגֵּר, רוֹבֵץ (בביתו), יוֹשֵׁב בַּיִת. **مُقَبَّعٌ** חָבוּשׁ מִגְבַּעַת.

قَبْقَبَ קִשְׁקֵשׁ, לִהֵג. **قَبْقَابٌ** ج **قَبَاقِيبُ** קַבְקַב, כַּפְכַּף, סַנְדָּל עֵץ. **قَبْقَابُ الانْزِلَاقِ**

(الزَّحْلَقَة) מַחְלִיקַיִם.

قَبِلَ ـَ 1. קִבֵּל, נָטַל. 2. بِـ הִסְכִּים, הִתְחַיֵּב ל־, אִשֵּׁר אֶת־. 3. נַעֲנָה ל־, קִבֵּל בְּחִיּוּב, הָיָה שְׂבַע רָצוֹן. 4. הֶאֱמִין. قَبِلَ الدَّعْوَةَ נַעֲנָה לַהַזְמָנָה. قَبِلَ كَلامَهُ הֶאֱמִין לִדְבָרָיו. لا يَقْبَلُ التَّأْوِيلَ אֵינוֹ מַשְׁמָע לִשְׁתֵּי פָּנִים. قَبَّلَ II 1. נָשַׁק ל־, נִשֵּׁק. 2. מ' הַחְדָרִים, נָסַע דָּרוֹמָה. قَابَلَ III 1. פָּגַשׁ, נִפְגַּשׁ עִם־. 2. עָמַד מוּל־, הִתְרָאָה עִם־. 3. הִקְבִּיל, הִשְׁוָה, הֶעֱמִיד זֶה מוּל זֶה. 4. הִתְרַאְיֵן. 5. רִאְיֵן. قَابَلَ الخَطَرَ עָמַד מוּל הַסַּכָּנָה. قَابَلَهُ عَلَى الرَّحْبِ والسَّعَةِ קִבְּלוֹ בְּסֵבֶר פָּנִים יָפוֹת. قَابَلَهُ بِالمِثْلِ הִתְיַחֵס אֵלָיו בְּאוֹתָהּ מִדָּה, הֵשִׁיב לוֹ מִדָּה כְּנֶגֶד מִדָּה. أَقْبَلَ IV 1. בָּא, הִגִּיעַ, קָרַב. 2. عَلَى נִגַּשׁ בְּמֶרֶץ, פָּנָה לַעֲסֹק בּ־, הִתְמַסֵּר ל־, הִתְעַנְיֵן בּ־. 3. הִצְלִיחַ, עָשָׂה חַיִל, עָלָה יָפֶה, הַמַּזָּל הֵאִיר לוֹ פָּנִים. أَقْبَلَتِ الدُّنْيَا عَلَيْهِ הַמַּזָּל הֵאִיר לוֹ פָּנִים, שִׂגְשֵׂג, הִצְלִיחַ. أَقْبَلَ النَّاسُ عَلَى السِّلَعِ הָאֲנָשִׁים הִסְתָּעֲרוּ עַל הַסְּחוֹרָה. إِنْ أَقْبَلَتْ بَاضَ الحَمَامُ عَلَى الوَتَدِ وَإِنْ أَدْبَرَتْ بَالَ الحِمَارُ عَلَى الجَمَلِ פת' (כָּךְ הוּא הָעוֹלָם), זָכָה נַעֲשָׂה רֹאשׁ – לֹא זָכָה נַעֲשָׂה רָשׁ. تَقَبَّلَ V 1. קִבֵּל, הִסְכִּים (לקבל מתנה וכו'), הָיָה שְׂבַע רָצוֹן. 2. הִתְחַיֵּב. 3. נַעֲנָה. تَقَبَّلَ التَّعَازِيَ קִבֵּל תַּנְחוּמִים. تَقَبَّلَ اللهُ دُعَاءَهُ אֱלֹהִים נַעֲנָה לִתְפִלָּתוֹ (לְבַקָּשָׁתוֹ). تَقَابَلَ VI נִפְגַּשׁ עִם־, הִתְרָאָה עִם־, פָּגַשׁ אֶת־, עָמַד מוּל־. إِقْتَبَلَ VIII 1. נָהַג בִּשְׁפִיּוּת, הִתְיַשְּׁבָה עָלָיו דַּעְתּוֹ. 2. אִלְתֵּר. 3. הִמְשִׁיךְ בּ־. 4. קִבֵּל. إِسْتَقْبَلَ X 1. קִדֵּם (קִבֵּל) אֶת פְּנֵי־. 2. פָּנָה לְכִוּוּן ה־قِبْلَة. 3. נִכְנַס (לתקופה חדשה וכו'). إِسْتَقْبَلَ الضَّيْفَ بِحَرَارَةٍ קִדֵּם אֶת פְּנֵי הָאוֹרֵחַ בַּחֲמִימוּת. قَبْلُ. قَبْلاً. مِنْ قَبْلُ לְפָנִים, לִפְנֵי כֵן, קֹדֶם, טֶרֶם. لِلّٰهِ الأَمْرُ مِنْ قَبْلُ وَمِنْ بَعْدُ ק' לֵאלֹהִים הַפְּקֻדָּה מֵרֵאשִׁית וּמֵאַחֲרִית. رَأَيْتُكَ قَبْلاً רְאִיתִיךָ לִפְנֵי כֵן. قَبْلَ לִפְנֵי. قَبْلَ كُلِّ شَيْءٍ רֵאשִׁית כֹּל. قَبْلَ أَنْ בְּטֶרֶם, לִפְנֵי ש־. مُبَارَاةٌ قَبْلَ النِّهَائِيَّةِ תַּחֲרוּת חֲצִי הַגְּמָר. مَا قَبْلَ التَّارِيخِ פְּרֶהִיסְטוֹרְיָה. قَبْلِيٌّ 1. אַפְּרִיוֹרִי, שֶׁמִּלְּכַתְּחִלָּה. 2. טְרוֹמִי. قُبَيْلَ קְצָת לִפְנֵי, בְּסָמוּךְ ל־. قُبُلٌ חֵלֶק קִדְמִי, פָּנִים, חֲזִית. مِنْ قُبُلٍ מֵהַחֵלֶק הַקִּדְמִי, מֵהַחֲזִית. قِبَلٌ יְכֹלֶת, אֶפְשָׁרוּת, כֹּחַ לַעֲשׂוֹת, כֹּשֶׁר. لا قِبَلَ لَهُ بِهِ אֵין לְאֵל יָדוֹ לַעֲשׂוֹתוֹ, אֵין לוֹ כֹּשֶׁר לְכָךְ. مِنْ قِبَلِ מִטַּעַם־, בְּשֵׁם־, עַל יְדֵי־, לְפִי בַּקָּשַׁת־. قُبْلَةٌ ج قُبُلاتٌ وقُبَلٌ נְשִׁיקָה. قِبْلَةٌ 1. צַד. 2. כִּוּוּן הַתְּפִלָּה לְמֶכָּה (באסלאם). قِبْلَةُ الأَنْظَارِ מֶרְכַּז הַהִתְעַנְיְנוּת, אֶבֶן שׁוֹאֶבֶת, מוֹקֵד, מַשְׂאַת נֶפֶשׁ, אִידֵאָל. أُولَى القِبْلَتَيْنِ כִּנּוּיָהּ שֶׁל יְרוּשָׁלַיִם (באסלאם, כיוון התפילה הראשון). قِبْلِيٌّ דְּרוֹמִי. الوَجْهُ القِبْلِيُّ מ' מִצְרַיִם עִלִּית (דרום מצרים). قَبُولٌ. قُبُولٌ 1. קַבָּלָה, הַסְכָּמָה, אִשּׁוּר. 2. קַבָּלַת פָּנִים. 3. קַבָּלַת קָהָל. 4. רוּחַ קָדִים. إِمْتِحَانُ القَبُولِ מִבְחַן קַבָּלָה. يَوْمُ القَبُولِ יוֹם הַבִּקּוּרִים (אירוח - מנהג), יוֹם קַבָּלַת קָהָל. أَيَّامُ القُبُولِ יְמֵי קַבָּלַת קָהָל. قَبِيلٌ אֹפֶן, סוּג. مِنْ قَبِيلِ الإِيضَاحِ מֵעֵין הֶסְבֵּר. مَا يَعْرِفُ قَبِيلاً مِنْ دَبِيرٍ פת' אֵינוֹ יוֹדֵעַ בֵּין יְמִינוֹ לִשְׂמֹאלוֹ. قَبِيلَةٌ ج قَبَائِلُ שֵׁבֶט. وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا ק' וְנַעֲשֶׂה אֶתְכֶם עַמִּים וּשְׁבָטִים לְמַעַן תַּכִּירוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ. قَبَلِيٌّ שִׁבְטִי. قَبَالَةٌ חֲסוּת, עֲרֵבוּת. قِبَالَةٌ מְיַלְּדוּת, אֻמָּנוּת הַמְיַלֶּדֶת. قُبَالَةَ. قُبَالَ מוּל־, מִמּוּל, נֶגֶד־, נֹכַח־, פָּנִים אֶל פָּנִים. تَقْبِيلٌ מַתַּן נְשִׁיקוֹת, נִשּׁוּק. مُقَابَلَةٌ 1. מִפְגָּשׁ פָּנִים אֶל פָּנִים. 2. רֵאָיוֹן. 3. פְּגִישָׁה. הִתְרָאוּת, קַבָּלָה. 4. הַקְבָּלָה, הַשְׁוָאָה. 5. דִּיּוּן. 6. תְּמוּרָה. مُقَابَلَةُ الإِيَابِ תַּחֲרוּת גּוֹמְלִין. المُقَابَلَةُ بِالمِثْلِ 1. יַחַס גּוֹמְלִין. 2. עַיִן תַּחַת עַיִן. مُقَابَلَةٌ وُدِّيَّةٌ תַּחֲרוּת יְדִידוּתִית. عِلْمُ الجَبْرِ (وَالمُقَابَلَةِ) ע' جَبْر. إِقْبَالٌ 1. הִתְקָרְבוּת, נְגִישׁוּת, הַגָּעָה. 2. عَلَى הִתְמַסְּרוּת (למחקר וכו'). 3. מַזָּל, הַצְלָחָה. 4. הַעֲנוּת. إِقْبَالاً وَإِدْبَارًا הָלוֹךְ וָשׁוֹב, הֵנָּה וָהֵנָּה. تَقَبُّلٌ קַבָּלָה, הַסְכָּמָה, הַעֲנוּת, הֵעָתְרוּת. تَقَبُّلُ الغَيْرِ סוֹבְלָנוּת כְּלַפֵּי הַזּוּלַת. إِسْتِقْبَالٌ 1. קַבָּלַת פָּנִים. 2. מִלּוּא הַיָּרֵחַ. 3. עָתִיד. جِهَازُ الاسْتِقْبَالِ מַקְלֵט. حَفْلُ الاسْتِقْبَالِ מְסִבַּת קַבָּלַת פָּנִים. غُرْفَةُ الاسْتِقْبَالِ חֲדַר הָאוֹרְחִים. قَابِلٌ 1. עָתִיד, הַבָּא (שנה וכו'). 2. لِـ מְסֻגָּל, מַתְאִים, רָאוּי, כָּשִׁיר ל־. 3. עָלוּל. 4. עָשׂוּי, נִתָּן ל־. قَابِلٌ لِلاحْتِرَاقِ (لِلاشْتِعَالِ) דָּלִיק. قَابِلٌ لِلتَّحْوِيلِ בַּר הֲמָרָה. قَابِلٌ لِلتَّغْيِيرِ נִתָּן לְשִׁנּוּי. قَابِلٌ لِلتَّنْفِيذِ בַּר בִּצּוּעַ. مَوْقِفٌ (وَضْعٌ) قَابِلٌ لِلانْفِجَارِ מַצָּב נָפִיץ, מַצָּב טָעוּן חֹמֶר נֶפֶץ. قَابِلَةٌ ج قَوَابِلُ מְיַלֶּדֶת. قَابِلِيَّةٌ יְכֹלֶת, כֹּשֶׁר, כִּשָּׁרוֹן, אֶפְשָׁרוּת, כֹּחַ, נְכוֹנוּת. قَابِلِيَّةُ التَّوْصِيلِ מוֹלִיכוּת (בחשמל). قَابِلِيَّةُ العَمَلِ כֹּשֶׁר הָעֲבוֹדָה. مَقْبُولٌ מְקֻבָּל, נָהוּג, רוֹוֵחַ, נָפוֹץ, מֻסְכָּם, מֻכָּר, רָצוּי, מִתְקַבֵּל עַל הַדַּעַת. مُقَبِّلاتٌ מַתְאֲבָנִים. مُقَابِلٌ 1. מַקְבִּיל, מִמּוּל, בַּצַּד שֶׁכְּנֶגֶד, לְעֻמַּת־. 2. תְּמוּרָה, בִּמְקוֹם, חֲלוּפָה, חֲלוּפִי. هَدَفَانِ مُقَابِلَ وَاحِدٍ שְׁנֵי שְׁעָרִים נֶגֶד אֶחָד (בכדורגל). بِلا مُقَابِلٍ חִנָּם, בְּלִי תְּמוּרָה. مُقْبِلٌ בָּא, עָתִיד. العَامُ المُقْبِلُ הַשָּׁנָה הַבָּאָה. مُقْتَبَلٌ רֵאשִׁית. فِي مُقْتَبَلِ عُمْرِهِ בִּדְמִי יָמָיו, בְּמֵיטַב עֲלוּמָיו. مُسْتَقْبِلٌ קוֹלֵט, מַקְלֵט. مُسْتَقْبَلٌ עָתִיד. مُسْتَقْبَلاً לְהַבָּא, לֶעָתִיד לָבוֹא. عِلْمُ المُسْتَقْبَلِ. مُسْتَقْبَلِيَّةٌ עֲתִידָנוּת. مُسْتَقْبَلِيٌّ 1. עֲתִידִי, הַשַּׁיָּךְ לֶעָתִיד לָבוֹא. 2. עֲתִידָן, מֻמְחֶה בְּחִזּוּי הֶעָתִיד.

قَبَّنَ T II שָׁקַל בְּמֹאזְנַיִם גְּדוֹלִים. قَبَّانٌ מֹאזְנַיִם גְּדוֹלִים. قَبَّانِيٌّ שׁוֹקֵל בְּמֹאזְנַיִם.

(قبو) قَبَا ـُ. قَبَّى II קִמֵּר, קִשֵּׁת. قَبْوٌ ج أَقْبِيَةٌ 1. מַרְתֵּף, חֶדֶר אוֹ מַחְסָן תַּת־קַרְקָעִי. 2. מִבְנֶה מְקֻשָּׁת. 3. מִקְלָט תַּת־קַרְקָעִי. مُقَبًّى קָמוּר, קַשְׁתִּי.

قَتَّ ـُ. قَتَّتَ II שִׁקֵּר. قَتٌّ 1. שֶׁקֶר. 2. אַסְפֶּסֶת.

قَتَبٌ 1. אֻכָּף. 2. מ' חֲטוֹטֶרֶת. قِتْبٌ ج أَقْتَابٌ מְעִי. قِتْبَةٌ. قُتَابٌ הַמְּעִי הָעִוֵּר. أُصِيبَ بِالقُتَابِ לָקָה בְּדַלֶּקֶת הַמְּעִי הָעִוֵּר. مُقَوْتَبٌ בַּעַל חֲטוֹטֶרֶת.

(قتد) قَتَادٌ נִכְאַת (צמח קוצני), שִׁטָּה סִלְסִלִּית. جَلَسَ عَلَى القَتَادِ פת' יָשַׁב עַל קוֹצִים. دُونَهُ خَرْطُ القَتَادِ פת' ע' خَرْط.

قَتَرَ ـُ. قَتَّرَ II عَلَى קִמֵּץ, צִמְצֵם בּ־. قَتْرٌ. تَقْتِيرٌ קִמּוּץ, קַמְצָנוּת, כִּילוּת. قَاتِرٌ

مُقَتَّرٌ כִּילַי, קַמְצָן.

قَتَلَ ـُ הָרַג, הִכָּה נֶפֶשׁ, רָצַח, הֵמִית. قَتَلَ الخَمْرَةَ מָהַל מַיִם בְּיַיִן (לשבור את חריפותו). قَتَلَ المَوْضُوعَ بَحْثًا מִצָּה אֶת הַנּוֹשֵׂא לְעָמְקוֹ. قَتَلَ الوَقْتَ הָרַג (בִּזְבֵּז) אֶת הַזְּמַן לָרִיק. يَقْتُلُ القَتِيلَ وَيَمْشِي فِي جَنَازَتِهِ פת' עוֹשֶׂה מַעֲשֵׂה זִמְרִי וּמְבַקֵּשׁ שָׂכָר כְּפִנְחָס. قَتَّلَ II 1. הָרַג הַרְבֵּה, עָרַךְ טֶבַח. 2. הִתְעַלֵּל בְּגוּפָהּ. قَاتَلَ III לָחַם, נִלְחַם בּ־, נִהֵל קְרָב. قَاتَلَهُ اللّٰهُ תָּבוֹא מְאֵרָה עָלָיו, אָרוּר יִהְיֶה. قَاتَلَهُ اللّٰهُ مَا أَظْرَفَهُ! "יְבָרֵךְ", כַּמָּה הוּא שָׁנוּן! تَقَاتَلَ VI. اِقْتَتَلَ VIII נִלְחַם בּ־. اِسْتَقْتَلَ X فِي חֵרֵף נַפְשׁוֹ לָמוּת (למען מטרה), שָׂשׂ אֱלֵי קְרָב. قَتْلٌ הֶרֶג, הֲרִיגָה, רֶצַח, הֲמָתָה. القَتْلُ الخَطَأُ רֶצַח בִּשְׁגָגָה (שֶׁלֹּא בְּכַוָּנָה). القَتْلُ العَمْدُ (عَمْدًا) רֶצַח בְּכַוָּנָה תְּחִלָּה, רֶצַח זְדוֹנִי. قِتْلٌ ج أَقْتَالٌ אוֹיֵב. قَتِيلٌ ج قَتْلَى. مَقْتُولٌ הָרוּג, קָרְבָּן. قَتِيلُ الحَرْبِ חֲלַל מִלְחָמָה. قَتَّالٌ 1. מַרְבֶּה לִרְצֹחַ. 2. קַטְלָנִי (רעל וכו'), מֵמִית. مَقْتَلٌ 1. מְקוֹם הָרֶצַח, שְׂדֵה קְרָב. 2. הֶרֶג, רֶצַח, הַהֲרָגוּת. 3. מָקוֹם רָגִישׁ בַּגּוּף (כמו גרון, לב וכו'). أَصَابَ مِنْهُ المَقْتَلَ פָּגַע בּוֹ לְמָוֶת בְּמָקוֹם רָגִישׁ. مَقْتَلَةٌ ج مَقْتَلَاتٌ אִבְחָה, טֶבַח. تَقْتِيلٌ הֶרֶג לְלֹא הַבְחָנָה, טֶבַח הֲמוֹנִי, הַשְׁמָדָה. قِتَالٌ לְחִימָה, קְרָב. سَاحَةُ القِتَالِ שְׂדֵה הַקְּרָב. قِتَالِيٌّ 1. קְרָבִי, מִלְחַמְתִּי. 2. לוֹחֵם. تَقَاتُلٌ לְחִימָה הֲדָדִית. قَاتِلٌ ج قَتَلَةٌ 1. רוֹצֵחַ, הוֹרֵג. 2. קַטְלָנִי. مُقَاتِلٌ לוֹחֵם, (חייל) קְרָבִי, אִישׁ מִלְחָמָה. مُقَاتِلَةٌ 1. יְחִידָה קְרָבִית. 2. מָטוֹס קְרָב. مُقْتَتَلٌ שְׂדֵה קְרָב. مُسْتَقْتِلٌ שָׂשׂ אֱלֵי קְרָב, מְחָרֵף נַפְשׁוֹ לָמוּת.

قَتَمَ ـُ קָדַר, חָשַׁךְ. قُتْمَةٌ. قَتَمَةٌ. قَتَامٌ 1. חֹשֶׁךְ, אַפְלוּלִית. 2. כֵּהוּת. قَاتِمٌ 1. שָׁחֹר, חָשׁוּךְ. 2. כֵּהֶה. 3. קוֹדֵר (פנים). أَسْوَدُ قَاتِمٌ שָׁחֹר כֵּהֶה, שָׁחֹר מְשֻׁחָר.

قِثَّاءٌ 1. מְלָפְפוֹן (ארוך). 2. קִשּׁוּא.

قَحَّ ـُ 1. כִּחְכֵּחַ, הִשְׁתַּעֵל. 2. הָיָה טָהוֹר (בייחוד גזע). قُحٌّ ج أَقْحَاحٌ טָהוֹר גֶּזַע, צָרוּף.

قَحْبَةٌ ج قِحَابٌ זוֹנָה.

قِحَةٌ ע' (وقح).

قَحَطَ ـَ 1. עָצַר (גשם). 2. הָיָה חָרֵב (מחוסר גשם). قَحَّطَ II אִבֵּק (עץ תמר). أَقْحَطَ IV 1. חָרַב, יָבַשׁ. 2. הִכָּה בְּבַצֹּרֶת. قَحْطٌ 1. עֲצִירַת גְּשָׁמִים, חֹרֶב, בַּצֹּרֶת. 2. רָעָב.

قِحْفٌ ج قُحُوفٌ وأَقْحَافٌ 1. עֶצֶם הַגֻּלְגֹּלֶת. 2. קַרְקֶפֶת.

قَحَلَ ـَ قَحِلَ חָרַב, יָבַשׁ. أَقْحَلَ IV יִבֵּשׁ, מִדְבֵּר, עָשָׂה לְצָחִיחַ. قَحَلٌ. قُحُولَةٌ חֹרֶב, צְחִיחוּת, יֹבֶשׁ. قَحْلٌ. قَاحِلٌ צָחִיחַ, חָרֵב. أَرْضٌ قَاحِلَةٌ אֲדָמָה צְחִיחָה (חֲרֵבָה).

قَحَمَ ـُ דָּחַף, דָּחַק (עצמו), הִתְפָּרֵץ, נִדְחַף. أَقْحَمَ IV فِي הִכְנִיס, דָּחַף (בכוח), דָּחַק, הֶחְדִּיר לְתוֹךְ־. أَقْحَمَ نَفْسَهُ فِيمَا لَا يَعْنِيهِ דָּחַק אֶת עַצְמוֹ בְּדָבָר לֹא לוֹ, הִתְעָרֵב שֶׁלֹּא לְצֹרֶךְ. اِقْتَحَمَ VIII 1. פָּרַץ (פנימה), חָדַר, הִתְפָּרֵץ לְתוֹךְ־, נִדְחַק. 2. פָּלַשׁ, פָּשַׁט עַל־, הִסְתַּעֵר עַל־. 3. הִתְעָרֵב בּ־, שָׁקַע בּ־. إِقْحَامٌ 1. הַחְדָּרָה, דְּחִיקָה, דְּחִיסָה. 2. הִתְעָרְבוּת. اِقْتِحَامٌ פְּרִיצָה לְתוֹךְ, הִתְפָּרְצוּת, הִסְתַּעֲרוּת, חֲדִירָה. اِقْتِحَامِيٌّ אַקְטִיבִיסְטִי, אַקְטִיבִיסְט. اِقْتِحَامِيَّةٌ אַקְטִיבִיזְם, נִמְרָצוּת. مُقْحَمٌ מְאֻלָּץ, מְיֻתָּר, לֹא מַתְאִים.

(قحو) أُقْحُوَانٌ ע' أُقْحُوَان.

قَدْ 1. מִלִּית לְהַדְגָּשַׁת הַפֹּעַל בִּזְמַן עָבָר בְּהוֹרָאַת אִמּוּת וּבִצּוּעַ הַפְּעֻלָּה. הַמַּשְׁמָעֻיּוֹת: אָכֵן, אָמְנָם, בֶּאֱמֶת, בֶּעָבָר הָרָחוֹק: قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّى אָכֵן הִצְלִיחַ מִי שֶׁנָּתַן צְדָקָה אוֹ בְּמַשְׁמָעוּת הֶעָבָר הַקָּרוֹב: כְּבָר, זֶה עַתָּה, לֹא מִכְּבָר, כְּגוֹן: قَدْ خَطَبَ سَعِيدٌ قَبْلَ لَحْظَةٍ זֶה עַתָּה נָאַם סָעִיד. 2. מִלִּית לִפְנֵי פֹּעַל הוֹוֶה אוֹ עָתִיד (مضارع) בְּמַשְׁמָעוּת שֶׁל צִפִּיָּה, כְּגוֹן: قَدْ يَأْتِي أَبُوكَ غَدًا אֶפְשָׁר שֶׁאָבִיךָ יָבוֹא מָחָר. 3. בְּמַשְׁמָעוּת שֶׁל לְעִתִּים רְחוֹקוֹת, כְּגוֹן: قَدْ يَصْدُقُ الكَذُوبُ יֵשׁ שֶׁהַשַּׁקְרָן מְדַבֵּר אֱמֶת. 4. בְּהוֹרָאַת לְעִתִּים קְרוֹבוֹת, כְּגוֹן: قَدْ أَشْهَدُ الغَارَةَ الشَّعْوَاءَ לְעִתִּים קְרוֹבוֹת אֲנִי רוֹאֶה אֶת הִתְפָּרְצוּת הַזַּעַם. 5. לִפְעָמִים תִּפָּרֵד מִלִּית قَدْ מִפֹּעַל בֶּעָבָר עַל יְדֵי שְׁבוּעָה, כְּגוֹן: قَدْ وَاللّٰهِ أَحْسَنْتَ אָכֵן בֵּאלֹהִים, הֵיטַבְתָּ לַעֲשׂוֹת. 6. לְעִתִּים נִכְנֶסֶת לַאם הַתַּאְכִּיד לִפְנֵי قَدْ, כְּגוֹן: تَاللّٰهِ لَقَدْ آثَرَكَ اللّٰهُ عَلَيْنَا ק' בֵּאלֹהִים אָכֵן בִּכֵּר אוֹתְךָ אֱלֹהִים עָלֵינוּ. لَقَدْ جَاءَ المُنْقِذُ אָכֵן בָּא הַמּוֹשִׁיעַ (הַמַּצִּיל).

قَدَّ ـُ חָתַךְ, כָּרַת, קָרַע לָאֹרֶךְ. قُدَّ עָצַב, שֻׁוָּה בְּצוּרָה. قُدَّ قَلْبُهُ مِنْ حَجَرٍ פת' לִבּוֹ לֵב אֶבֶן. قَدَّدَ II 1. חִתֵּךְ, קָרַע בְּחָזְקָה. 2. חָתַךְ בָּשָׂר וְשִׁמְּרוֹ. تَقَدَّدَ V 1. נִקְרַע. 2. שֻׁמַּר (בשר). قِدٌّ ج قِدَدٌ רְצוּעַת עוֹר. قِدَّةٌ ج قِدَدٌ 1. כַּת. 2. סַרְגֵּל. قَدِيدٌ בָּשָׂר מְיֻבָּשׁ וּמְשֻׁמָּר. قَدٌّ ج قُدُودٌ 1. גִּזְרָה (של גוף), חִטּוּב, מִבְנֵה גּוּף. 2. קוֹמָה (של אדם). 3. מִדָּה. عَلَى قَدِّهِ לְפִי מִדָּתוֹ. جَمِيلَةُ القَدِّ בַּעֲלַת גּוּף חָטוּב. قُدٌّ. سَمَكُ القُدِّ 1. שִׁבּוּט (דג ימי). 2. בַּקָּלָה (דג).

قَدَحَ ـَ 1. קָדַח, נָקַב, נִקֵּר, עָשָׂה חוֹר. 2. קָדַח, הִדְלִיק, הִצִּית אֵשׁ. 3. فِي הִשְׁמִיץ, הוֹצִיא לָשׁוֹן הָרָע עַל־, לָעַז, הִלְעִיז, הֵטִיל דֹּפִי בּ־. قَدَحَ ذِهْنَهُ فِي אִמֵּץ אֶת מוֹחוֹ בּ־, שָׁקַל, בָּחַן. قَدَحَ فِي عِرْضِهِ פָּגַע בִּכְבוֹד מִשְׁפַּחְתּוֹ. قَدَحَتْ عَيْنَاهُ شَرَرًا רִשְׁפֵי עֵינָיו אֵשׁ (מכעס וכו'). اِقْتَدَحَ VIII النَّارَ נִסָּה לְהַצִּית אֵשׁ. قَدْحٌ הַשְׁמָצָה, פְּגִיעָה, הֲטָלַת דֹּפִי, לַעַז, דִּבָּה. قِدْحٌ ج أَقْدَاحٌ وأَقْدُحٌ 1. חֵץ (במשחקי מזל). 2. חֵלֶק, מְנַת חֵלֶק, מַזָּל. صَدَقَهُمْ وَسْمَ قِدْحِهِ דִּבֵּר עִמָּם אֱמֶת. لَهُ القِدْحُ المُعَلَّى فِي יָדָיו רַב לוֹ בּ־. قَدَحٌ ج أَقْدَاحٌ 1. סֵפֶל, כּוֹס, כּוֹסִית. 2. מִשְׁקָל לִסְחוֹרָה יְבֵשָׁה. قَدَّاحَةٌ. مِقْدَحَةٌ מַצִּית, מַצֶּתֶת.

قَدَرَ ـِ 1. عَلَى יָכֹל לְ־, גָּבַר, הִתְגַּבֵּר עַל־, הָיָה לְאֵל יָדוֹ, הָיָה בְּכוֹחוֹ. 2. אָמַד, הֶעֱרִיךְ. 3. סִדֵּר, הִתְקִין. 4. בִּשֵּׁל (בשר). 5. הוֹקִיר. قَدَّرَ II 1. אָמַד, הֶעֱרִיךְ. 2.

הוֹקִיר, כִּבֵּד. 3. عَلَى גָּזַר, חָרַץ, יָעַד, הִקְצָה, הִקְצִיב. 5. عَلَى אִפְשֵׁר לְהִתְגַּבֵּר עַל־, נָתַן כּוֹחַ ל־. قَدَّرَهُ حَقَّ قَدْرِهِ הֶעֱרִיךְ אוֹתוֹ כָּרָאוּי. قَدَّرَ الخَسَارَةَ אָמַד אֶת הַהֶפְסֵד. قَدَّرَ الفَاعِلَ לֹא הִזְכִּיר בִּמְפֹרָשׁ אֶת הַנּוֹשֵׂא (בדקדוק). قُدِّرَ لَهُ أَنْ נוֹעַד (לגדולות וכו'). قَدَّرَ المِسَاحَةَ הֶעֱרִיךְ אֶת גֹּדֶל הַשֶּׁטַח. لَا قَدَّرَ اللّٰهُ חַס וְשָׁלוֹם, חָלִילָה וְחַס, לֹא עֲלֵיכֶם. لَا يُقَدَّرُ לְאֵין עֲרֹךְ (שִׁעוּר). لَا يُقَدَّرُ بِثَمَنٍ לֹא יְסֻלֶּא בְּפָז. قَدْرٌ ج أَقْدَارٌ 1. מִדָּה, שִׁעוּר, כַּמּוּת, סְכוּם. 2. אֻמְדָּן, הַעֲרָכָה. 3. עֵרֶךְ, כָּבוֹד, יְקָר, חֲשִׁיבוּת. 4. מָנָה, חֵלֶק. 5. גּוֹרָל, גְּזֵרָה (משמים), מַזָּל. قَدْرٌ مِنْ כַּמּוּת (מִדָּה) מְסֻיֶּמֶת שֶׁל־. بِقَدْرِ المُسْتَطَاعِ. عَلَى قَدْرِ المُسْتَطَاعِ בְּמִדַּת הָאֶפְשָׁר, כְּפִי הַיְכֹלֶת. لَيْلَةُ القَدْرِ הַלַּיְלָה שֶׁבּוֹ הֵחֵל לָרֶדֶת הַקֻּרְאָן (חל ב־27 בחודש רמדאן).
قَدَرٌ ج أَقْدَارٌ 1. גְּזֵרָה (משמים), צַו אֱלֹהִי. 2. גּוֹרָל, מְנַת חֵלֶק. مَذْهَبُ القَدَرِ פָטָלִיזְם, אֱמוּנָה בַּגּוֹרָל. قَضَاءً وَقَدَرًا 1. לְפִי גְּזֵרָה מִשָּׁמַיִם. 2. בְּלִי כַּוָּנָה תְּחִלָּה. قَدَرِيٌّ 1. פָטָלִי, גּוֹרָלִי, בִּלְתִּי נִמְנָע. 2. מַאֲמִין ב־القَدَرِيَّة. القَدَرِيَّةُ הָאֱמוּנָה בַּבְּחִירָה הַחָפְשִׁית (של האדם). قِدْرٌ ج قُدُورٌ קְדֵרָה, סִיר. قُدْرَةٌ عَلَى. مَقْدُرَةٌ عَلَى יְכֹלֶת ל־, אֶפְשָׁרוּת, כֹּחַ, אוֹן, עֹז, עָצְמָה, פּוֹטֶנְצְיָה, כֹּשֶׁר. قُدْرَةُ الاسْتِيعَابِ כֹּשֶׁר הַקְּלִיטָה. قُدْرَةُ اللّٰهِ יְכֹלֶת הַכֹּל יָכוֹל (אלוהים). قُدُرَاتُ البِلَادِ פּוֹטֶנְצְיָאל הַיִּצּוּר שֶׁל הַמְּדִינָה. قَدِيرٌ ج قُدَرَاءُ בַּעַל יְכֹלֶת (כּוֹחַ), בַּעַל אֶמְצָעִים. القَدِيرُ הַכֹּל יָכוֹל, מִכִּנּוּיֵי הָאֵל (בקוראן). مِقْدَارٌ ج مَقَادِيرُ 1. שִׁעוּר, כַּמּוּת, גֹּדֶל, עֵרֶךְ. 2. סַךְ, סְכוּם, כַּמּוּת כּוֹלֶלֶת, סִכּוּם, סַךְ הַכֹּל. 3. מִדָּה. مِقْدَارٌ أَدْنَى מִינִימוּם. مِقْدَارٌ أَقْصَى מַקְסִימוּם. بِمِقْدَارِ مَا בְּמִדַּת מָה. يَعْمَلُ بِمِقْدَارٍ פּוֹעֵל בְּשִׁקּוּל דַּעַת. تَقْدِيرٌ ج تَقْدِيرَاتٌ وتَقَادِيرُ 1. אֻמְדָּן, הַשְׁעָרָה, הַעֲרָכָה. 2. שׁוּמָה. 3. הֲנָחָה, סְבָרָה, דֵּעָה. 4. כָּבוֹד, הוֹקָרָה. 5. צִיּוּן לְשֶׁבַח, אוֹת הַעֲרָכָה, הַכָּרַת תּוֹדָה. تَقْدِيرًا لَهُ לְאוֹת הַעֲרָכָה כְּלַפָּיו. عَلَى أَقَلِّ تَقْدِيرٍ לְכָל הַפָּחוֹת. فِي تَقْدِيرِي לְהַעֲרָכָתִי, סְבוּרַנִי, סְבוּרָנִי. تَقْدِيرُ ضَرِيبَةِ الدَّخْلِ שׁוּמַת מַס הַכְנָסָה. اقْتِدَارٌ כּוֹחַ, יְכֹלֶת, עָצְמָה, כֹּשֶׁר, אֶפְשָׁרוּת. قَادِرٌ عَلَى יֵשׁ לְאֵל יָדוֹ, בְּכֹחוֹ, בְּאֶפְשָׁרוּתוֹ, כָּשִׁיר ל־, מֻכְשָׁר ל־. مَقْدُورٌ 1. נֶחֱרָץ, נִגְזָר, מְחֻיָּב, שֶׁאֵין לְשַׁנּוֹתוֹ (גורל וכו'). 2. ج مَقَادِيرُ גּוֹרָל, מְנַת חֵלֶק. فِي مَقْدُورِهِ בִּיכָלְתּוֹ. سَلَّمَ مَقَادِيرَهُ بِيَدِ اللّٰهِ מָסַר אֶת גּוֹרָלוֹ בִּידֵי אֱלֹהִים. مُقَدِّرٌ מַעֲרִיךְ, שַׁמַּאי. مُقَدَّرٌ ج مُقَدَّرَاتٌ 1. גָּזוּר, חָרוּץ, מְחֻיָּב הַמְּצִיאוּת, הֶחְלֵטִי. 2. מְשֹׁעָר, מֻעֲרָךְ. 3. חֵלֶק בַּמִּשְׁפָּט שֶׁנִּשְׁמָט (בדקדוק). خَبَرٌ مُقَدَّرٌ נָשׂוּא שֶׁמּוּבָן בְּמַשְׁתָּמֵעַ (אינו מופיע במפורש).

قَدَسَ – קָדַשׁ, נִקְדַּשׁ. قَدَّسَ II 1. קִדֵּשׁ, טִהֵר. 2. הֶעֱרִיץ, הִתְיַחֵס בְּיִרְאַת כָּבוֹד. قَدَّسَ اللّٰهُ سِرَّهُ נִשְׁמָתוֹ עֵדֶן. تَقَدَّسَ V הִתְקַדֵּשׁ (אלוהים). 2. נִטְהַר, הָפַךְ לְקָדוֹשׁ. قُدْسٌ ج أَقْدَاسٌ קֹדֶשׁ, טֹהַר. القُدْسُ יְרוּשָׁלַיִם, הָעִיר הַקְּדוֹשָׁה. قُدْسُ الأَقْدَاسِ קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים, דְּבִיר, הֵיכָל. رُوحُ القُدُسِ 1. רוּחַ הַקֹּדֶשׁ. 2. הַמַּלְאָךְ גַּבְרִיאֵל (באסלאם). الرُّوحُ القُدُسُ רוּחַ הַקֹּדֶשׁ (בנצרות). قُدْسِيٌّ 1. יְרוּשַׁלְמִי. 2. קָדוֹשׁ, טָהוֹר. الحَدِيثُ القُدْسِيُّ מְסוֹרוֹת הַנָּבִיא מֻחַמַּד שֶׁסִּפֵּר יְשִׁירוֹת בְּהַשְׁרָאַת אֱלֹהִים (באסלאם). قُدْسِيَّةٌ. قَدَاسَةٌ קְדֻשָּׁה, יִרְאַת קֹדֶשׁ, טֹהַר. قَدَاسَةُ البَابَا כִּנּוּיוֹ שֶׁל הָאַפִּיפְיוֹר. قُدَّاسٌ ج قُدَّاسَاتٌ وقَدَادِيسُ מִיסָה (בנצרות). قُدَّاسُ التَّرَحُّمِ קַדִּישׁ (לעילוי נשמת המת אצל היהודים). قُدُّوسٌ 1. קָדוֹשׁ וְנַעֲלֶה. 2. ק' אֱלֹהִים. قِدِّيسٌ 1. קָדוֹשׁ. 2. קָדוֹשׁ וְטָהוֹר עַד יוֹם מוֹתוֹ (בנצרות). بَيْتُ المَقْدِسِ 1. יְרוּשָׁלַיִם. 2. הַר הַבַּיִת. تَقْدِيسٌ קִדּוּשׁ, הַקְדָּשָׁה, הַעֲרָצָה יְתֵרָה. مُقَدَّسٌ קָדוֹשׁ, מְקֻדָּשׁ, נַעֲרָץ, טָהוֹר. الأَرْضُ المُقَدَّسَةُ הָאָרֶץ הַקְּדוֹשָׁה, אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. الدِّيَارُ المُقَدَّسَةُ 1. הַמְּקוֹמוֹת הַקְּדוֹשִׁים לָאִסְלָאם בַּחֲצִי הָאִי עֲרָב (מכה ומדינה). 2. אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. الكِتَابُ المُقَدَّسُ 1. תַּנַ"ךְ. 2. הַתַּנַ"ךְ וְהַבְּרִית הַחֲדָשָׁה. العَتَبَاتُ المُقَدَّسَةُ ע' عَتَبَة. المَجْمَعُ المُقَدَّسُ הַסִּינוֹד הַקָּדוֹשׁ (בנצרות). قَادُوسٌ G ج قَوَادِيسُ 1. דְּלִי בְּגַלְגַּל מַיִם (להשקיה). 2. גָּבִיעַ שֶׁבּוֹ נִשְׁפָּכִים גַּרְעִינֵי תְּבוּאָה לִטְחִינָה.

قَدَمَ – קָדַם, הִקְדִּים, הָיָה רִאשׁוֹן. قَدُمَ – נִתְיַשֵּׁן, נַעֲשָׂה יָשָׁן, הָיָה עַתִּיק. قَدُمَ العَهْدُ بِهِ הָיָה יָשָׁן נוֹשָׁן, אָבַד עָלָיו כֶּלַח. قَدِمَ – 1. إِلَى הִגִּיעַ, שָׁב מִן־, בָּא, קָרַב, הִתְקָרֵב אֶל־. 2. عَلَى נִגַּשׁ (לעשות וכו'), הִתְכַּוֵּן, פָּנָה ל־. قَدَّمَ II 1. קִדֵּם, הִצְעִיד (קדימה). 2. הִצִּיג, הִגִּישׁ, מָסַר, נָתַן, הֶעֱבִיר ל־. 3. הִקְדִּים הַקְדָּמָה (לספר וכו'). 4. لِـ הִתְמַסֵּר ל־, מָסַר עַצְמוֹ, הִקְדִּישׁ. 5. בִּכֵּר, הֶעֱדִיף, קִדֵּם. 6. لِـ הִכִּיר אֶת־ ל־, הִצִּיג אֶת־ ל־. قَدَّمَ أَوْرَاقَ اعْتِمَادِهِ הִגִּישׁ אֶת כְּתַב הָאֲמָנָתוֹ (שגריר). قَدَّمَ ثَمَنَهُ מָסַר (שִׁלֵּם) אֶת מְחִירוֹ. قَدَّمَ شُكْرَهُ لَهُ הוֹדָה לוֹ, הִכִּיר לוֹ תּוֹדָה. قَدَّمَ نَفْسَهُ لِلشُّرْطَةِ הִסְגִּיר עַצְמוֹ לַמִּשְׁטָרָה. لَا يُقَدِّمُ وَلَا يُؤَخِّرُ אֵינוֹ מַעֲלֶה וְאֵינוֹ מוֹרִיד. يُقَدِّمُ رِجْلًا وَيُؤَخِّرُ أُخْرَى פּוֹסֵחַ עַל שְׁתֵּי הַסְּעִפִּים, מְהַסֵּס. أَقْدَمَ IV عَلَى 1. הֵעֵז ל־, נָהַג בְּאֹמֶץ, הִרְהִיב עֹז ל־, הִסְתַּכֵּן ב־, נָטַל סִכּוּן ל־. 2. הֵחֵל ב־, נִגַּשׁ בִּמְרֶץ, פָּנָה ל־, הִתְמַסֵּר ל־, הִתְחַיֵּב ל־. 3. הִתְנַפֵּל, הִסְתָּעֵר עַל־, עָמַד בִּפְנֵי־. أَقْدَمَ عَلَى عَمَلِهِ بِهِمَّةٍ נִגַּשׁ לַעֲבוֹדָתוֹ בְּהִתְלַהֲבוּת. تَقَدَّمَ V 1. הִתְקַדֵּם, צָעַד קָדִימָה, הָלַךְ לְפָנִים. 2. إِلَى הִתְקָרֵב אֶל־. 3. بِـ הִגִּישׁ (תלונה, תביעה). 3. נִגַּשׁ, הִשְׁתַּתֵּף (בבחינה וכו'). تَقَدَّمَ بِطَلَبٍ הִגִּישׁ בַּקָּשָׁה. تَقَدَّمَتْ بِهِ السِّنُّ הִתְבַּגֵּר, בָּא בַּיָּמִים. تَقَدَّمَ بَيْنَ يَدَيْهِ הִתְיַצֵּב לְפָנָיו. تَقَدَّمَ لِلامْتِحَانِ נִגַּשׁ לַבְּחִינָה, נִבְחַן. تَقَدَّمَ نَحْوَهُ הָלַךְ לִקְרָאתוֹ. كَمَا تَقَدَّمَ כְּפִי שֶׁכְּבָר מָסַרְנוּ, כְּפִי שֶׁהִזְכַּרְנוּ לְעֵיל. تَقَادَمَ VI נִתְיַשֵּׁן, עָבַר זְמַנּוֹ, נַעֲשָׂה יָשָׁן (עַתִּיק). تَقَادَمَ عَهْدُهُ הָיָה נַחֲלַת הֶעָבָר. اسْتَقْدَمَ X בִּקֵּשׁ לְהָבִיא, זִמֵּן, קָרָא ל־. قِدَمٌ קַדְמוּת, יְמֵי קֶדֶם, הֶעָבָר הָרָחוֹק. قِدَمًا בְּיָמִים עָבְרוּ, בֶּעָבָר (תאור זמן). قِدَمٌ יָשָׁן, קַדְמוּת, עַתִּיקוּת. مُنْذُ القِدَمِ מֵאָז וּמִתָּמִיד. قِدَمُ اللّٰهِ تَعَالَى קַדְמוּתוֹ שֶׁל עוֹלָם, בּוֹרֵא הָעוֹלָם. قِدَمِيَّةٌ 1. קַדְמוֹנוּת, רִאשׁוֹנוּת, עַתִּיקוּת. 2. וֶתֶק. قَدَمٌ זו"נ ج أَقْدَامٌ 1. כַּף הָרֶגֶל, פִּסַּת

הָרֶגֶל. 2. רֶגֶל (מידת אורך). 3. צַעַד, פְּסִיעָה. بَيْنَ قَدَمَيْهِ מִמּוּלוֹ. زَلَّتْ بِهِ الْقَدَمُ כָּשַׁל. سَمْتُ الْقَدَمِ נֵדֶךְ, נָדִיר (באסטרונומיה). عَلَى قَدَمِ الاسْتِعْدَادِ בְּמַצַּב הָכֵן. عَلَى قَدَمِ الحَذَرِ בִּמְלוֹא הַזְּהִירוּת. عَلَى قَدَمِ المُسَاوَاةِ עַל בָּסִיס שֶׁל שִׁוְיוֹן. لَيْسَ لَهُ قَدَمٌ فِيهِ אֵין לוֹ חֵלֶק בּוֹ, אֵינוֹ מְעֹרָב בּוֹ. قُدُمٌ קָדִימָה. مَضَى (سَارَ) قُدُمًا הָלַךְ (צָעַד) קָדִימָה, הִתְקַדֵּם בְּהַתְמָדָה. قَدِيمٌ ج قُدَمَاءُ وقُدَامَى 1. וָתִיק, בָּכִיר. 2. יָשָׁן, קָדוּם, קַדְמוֹן, עַתִּיק. الـقَـدِيمُ הַנִּצְחִי, עַתִּיקוֹ שֶׁל עוֹלָם, מִכִּנּוּיֵי הָאֵל (בקוראן). قَدِيمًا. فِي القَدِيمِ בֶּעָבָר, לְפָנִים. مِنْ قَدِيمٍ. مُنْذُ القَدِيمِ מִקַּדְמַת דְּנָא, מֵאָז וּמֵעוֹלָם. قُدَمَاءُ المُحَارِبِينَ וְתִיקֵי הַמִּלְחָמָה. الدِّرَاسَاتُ القَدِيمَةُ לִמּוּדִים קְלָאסִיִּים. قُدُومٌ. مَقْدَمٌ הַגָּעָה (בִּיאָה) לְמָקוֹם. قَدُومٌ. قَدُومٌ ج قَدَائِمُ 1. פַּטִּישׁ. 2. קַרְדֹּם. 3. מַקְצוּעָה. قُدَّامٌ חֵלֶק קִדְמִי, חֲזִית. قُدَّامَ מוּל, נֶגֶד, נֹכַח, לְעֻמַּת. أَقْدَمِيَّةٌ 1. וֶתֶק, בְּכִירוּת. 2. זְכוּת קְדִימָה ע' (سبق) أَسْبَقِيَّةٌ. تَقْدِيمٌ 1. מְסִירָה, הַעֲבָרָה. 2. הַצָּגָה (להיכרות). 3. הַעֲדָפָה, בִּכּוּר. 4. הַקְדָּמָה (לספר), כְּתִיבַת מָבוֹא. 5. הַקְדָּשָׁה. تَقْدِمَةٌ 1. מְסִירָה. 2. הַקְדָּשָׁה. 3. הַקְדָּמָה. إِقْدَامٌ 1. הַרְהָבַת עֹז, הָעָזָה, אֹמֶץ. 2. הִתְעוֹרְרוּת לִפְעֻלָּה, יָזְמָה. تَـقَـدُّمٌ 1. הִתְקַדְּמוּת, צְעִידָה. 2. קִדְמָה. 3. עֲדִיפוּת. تَـقَـدُّمِـيٌّ מִתְקַדֵּם, פְּרוֹגְרֶסִיבִי, שׁוֹאֵף לְקִדְמָה. تَقَدُّمِيَّةٌ קִדְמָה. تَقَادُمٌ הִתְיַשְּׁנוּת. قَانُونُ التَّقَادُمِ חֹק הַהִתְיַשְּׁנוּת. مَعَ تَقَادُمِ الزَّمَنِ עִם הַזְּמַן. قَادِمٌ מַגִּיעַ, בָּא. القَادِمُ הַבָּא (אַחֲרֵי). قَادِمٌ جَدِيدٌ ج قَادِمُونَ جُدُدٌ עוֹלֶה חָדָשׁ. مُـقَـدِّمٌ 1. מַגִּישׁ, מוֹסֵר, מַעֲבִיר. 2. תּוֹרֵם. 3. מְבַקֵּשׁ, עוֹתֵר. مُقَدِّمُ بَرَامِجَ מַגִּישׁ תָּכְנִיּוֹת (רדיו, טלוויזיה וכו'). مُقَدَّمٌ 1. عَلَى מֻקְדָּשׁ ל־. 2. נִצָּב בְּרֹאשׁ. 3. חֵלֶק קִדְמִי (של אנייה למשל), חֲזִית. 4. סְגַן אַלּוּף. 5. תַּשְׁלוּם רִאשׁוֹן. مُقَدَّمًا מֵרֹאשׁ. مُقَدِّمَةٌ ج مُقَدِّمَاتٌ 1. הַקְדָּמָה, מָבוֹא (לספר). 2. רֹאשׁ, חֵלֶק קִדְמִי, חֲזִית. مُقَدِّمَةٌ مُوسِيقِيَّةٌ אַקְדָּמָה, פְּרֶלוּד. دُونَ مُقَدِّمَاتٍ בְּלִי הַקְדָּמוֹת, יָשָׁר לָעִנְיָן. مُتَقَدِّمٌ 1. מִתְקַדֵּם, צוֹעֵד בְּרֹאשׁ. 2. רָאשִׁי, רִאשׁוֹן, בָּכִיר. المُتَقَدِّمُ ذِكْرُهُ הַנִּזְכָּר לְעֵיל. مُتَقَدِّمٌ فِي السِّنِّ מְבֻגָּר, בָּא בַּיָּמִים, קָשִׁישׁ. الدُّوَلُ المُتَقَدِّمَةُ הַמְּדִינוֹת הַמִּתְקַדְּמוֹת (הַמְּפֻתָּחוֹת).

(قدو) قَدَا – قَدِيَ – הָיָה טָעִים (אוכל). إِقْتَدَى VIII بِـ לָקַח דֻּגְמָה מ־, חִקָּה אֶת הַמּוֹפֵת שֶׁל־. قُدْوَةٌ מוֹפֵת, דֻּגְמָה, מָשָׁל. إِقْتِدَاءٌ بِـ לְקִיחַת דֻּגְמָה מ־.

(قذ) قُذَّةٌ ج قُذَذٌ נוֹצַת הַחֵץ.

قَذِرَ – قَذُرَ – تَقَذَّرَ V נִתְלַכְלֵךְ, נִזְדַּהֵם. قَذَّرَ II אִלַּח, זִהֵם, לִכְלֵךְ, טִנֵּף. إِسْتَقْذَرَ X תִּעֵב, מָצָא שֶׁהוּא מְלֻכְלָךְ. قَذَرٌ ج أَقْذَارٌ. قَذَارَةٌ לִכְלוּךְ, טִנּוּף, זֻהֲמָה. قَذِرٌ מְלֻכְלָךְ, מְטֻנָּף. قَاذُورَةٌ ج قَاذُورَاتٌ 1. זֶבֶל, פְּסֹלֶת. 2. סְחִי, רֶפֶשׁ, צוֹאָה, שְׁפָכִים. 3. מַעֲשֶׂה מְתֹעָב. مَقَاذِرُ מַעֲשִׂים מְתֹעָבִים.

قَذَعَ – أَقْذَعَ IV נִבֵּל (פיו), בִּזָּה, קִלֵּל, גִּדֵּף.

قَـذَفَ ـ بِـ 1. זָרַק, רָמָה, הֵטִיל, יָרָה, יִדָּה (אבן), הִפְגִּיז, הִמְטִיר עַל־ (יריות, קללות וכו'). 2. לִגְלֵג, הִשְׁמִיץ, הֶעֱלִיל, דִּבֵּר סָרָה. قَذَفَهُ بِالقَنَابِلِ הִפְגִּיז (הִפְצִיץ) אוֹתוֹ. قَذَفَ المُحْصَنَةَ הֶאֱשִׁים אֵשֶׁת אִישׁ בִּזְנוּת. قَذَّفَ II بِـ חָתַר בְּמְשׁוֹטִים ע' جَدَّفَ. تَقَاذَفَ VI 1. גִּדֵּף. 2. יָרָה. تَقَاذَفَتْهُ الأَمْوَاجُ טִלְטְלוּהוּ הַגַּלִּים. إِنْقَذَفَ VII נִזְרַק, טֹרַח, יֻדָּה. قَذْفٌ הוֹצָאַת דִּבָּה, הַשְׁמָצָה, עֲלִילָה. قَذِيفَةٌ ج قَذَائِفُ פָּגָז, טִיל. قَذَائِفُ مُوَجَّهَةٌ טִילִים בָּלִיסְטִיִּים, פְּגָזִים מֻנְחִים. قَذِيفَةٌ يَدَوِيَّةٌ רִמּוֹן יָד. مِقْذَفٌ ج مَقَاذِفُ. مِقْذَافٌ ج مَقَاذِيفُ מָשׁוֹט ע' (جدف) مِجْدَافٌ. قَاذِفَةٌ ج قَاذِفَاتٌ מַפְצִיץ (מטוס). قَاذِفَةُ اللَّهَبِ לַהֲבְיוֹר. مَقْذُوفٌ ج مَقَاذِيفُ. مَقْذُوفَةٌ ج مَقْذُوفَاتٌ קְלַע, פָּגָז.

(قذل) قَذَالٌ ج قُذُلٌ עֹרֶף, אֲחוֹרֵי הַצַּוָּאר, קָדְקֹד.

(قذي) قَذَى ـ לִכְלֵךְ (עין), הִפְרִישׁ (נוזל מן העין). قَذِيَ ـ הִפְרִישׁ לִפְלוּף. قَذَّى II הוֹצִיא לִפְלוּף מֵהָעַיִן. أَقْذَى عَيْنَهُ צָרַם אֶת עֵינוֹ. قَذًى ج أَقْذَاءٌ 1. לִפְלוּף, הַפְרָשׁוֹת הָעַיִן. 2. קִיסָם בָּעַיִן. كَانَ قَذًى فِي عَيْنِهِ הָיָה כְּקִיסָם בְּעֵינָיו, הָיָה לְצָנִינִים בְּעֵינָיו. غَمَّضَ جُفُونَهُ عَلَى القَذَى נָשָׂא אֶת הָעָוֶל בְּאֹרֶךְ רוּחַ, בָּלַע אֶת הַגְּלוּלָה הַמָּרָה בְּסַבְלָנוּת.

قَرَّ ـ 1. הֶחְלִיט, נֶחֱרַץ, נִפְסַק, נִגְמַר. 2. הִשְׁתַּקֵּעַ, הִתְיַשֵּׁב, הִתְיַצֵּב, חָנָה ב־, קָנָה שְׁבִיתָה ב־. قَرَّ ـ 1. קָרַר, הִתְקָרֵר. 2. נִרְגַּע. 3. שָׂמַח, הָיָה שְׂבַע רָצוֹן. قَرَّ رَأْيُهُ عَلَى גָּמַר אֹמֶר ל־, הֶחְלִיט עַל־. قَرَّ عَيْنًا. قَرَّتْ عَيْنُهُ שָׂמַח, עָלַץ, הָיָה שְׂבַע רָצוֹן מ־. لاَ يَقِرُّ عَلَى حَالٍ אֵינוֹ מוֹצֵא מְנוּחָה, בַּעַל מַצַּב רוּחַ לֹא יַצִּיב. لاَ يَقِرُّ لَهُ قَرَارٌ אֵין לוֹ מָנוֹחַ, לֹא יִשְׁקֹט וְלֹא יָנוּחַ. قَـرَّرَ II 1. הֶחְלִיט, גָּמַר אֹמֶר, חָרַץ, פָּסַק, קָבַע. 2. יִשֵּׁב. 3. הִקְצָה, קָצַב, יָעַד. 4. אִמֵּת, אִשֵּׁר. 5. דִּוַּח, הִצְהִיר. 6. عَلَى بِـ אִלֵּץ לְהוֹדוֹת ב־. أَقَرَّ IV 1. אִשֵּׁר, אִמֵּת, נָתַן תֹּקֶף. 2. אִשְׁרֵר. 3. بِـ הוֹדָה ב־, הִכִּיר (באשמה, בטעות וכו'). 4. שִׂמַּח, הִשְׂבִּיעַ אֶת רְצוֹנוֹ. 4. קָבַע, מִקֵּם. أَقَـرَّ بِذَنْبِهِ הוֹדָה בְּאַשְׁמָתוֹ. أَقَرَّ المُعَاهَدَةَ אִשֵּׁר (אִשְׁרֵר) אֶת הַבְּרִית. أَقَرَّ اللّٰهُ عَيْنَهُ אֱלֹהִים הֶעֱנִיק לוֹ אֹשֶׁר. تَقَرَّرَ V הֻחְלַט, אֻשַּׁר, נִתְקַבֵּל, הֻכְרַע, נִקְבַּע, הִתְיַשֵּׁב, סֻדַּר. إِسْتَقَرَّ X 1. فِي הִתְיַשֵּׁב ב־, הִשְׁתַּקֵּעַ, הִתְמַקֵּם, חָנָה ב־, קָנָה שְׁבִיתָה ב־. 2. הִתְיַצֵּב, נַעֲשָׂה יַצִּיב (אֵיתָן). إِسْتَقَرَّتِ الأَسْعَارُ הִתְיַצְּבוּ הַמְּחִירִים. إِسْتَقَرَّ حُكْمُهُ הִתְיַצֵּב שִׁלְטוֹנוֹ. إِسْتَقَرَّ رَأْيُهُ عَلَى הֶחְלִיט (בסופו של דבר) עַל־, הִכְרִיעַ. إِسْتَقَرَّ المُقَامُ بِهِ فِي العَاصِمَةِ הִשְׁתַּקֵּעַ (הִתְיַשֵּׁב) בַּבִּירָה. لاَ يَسْتَقِرُّ لَهُ قَرَارٌ הוּא חֲסַר מְנוּחָה, אֵינוֹ שָׁקֵט. قُرٌّ קֹר, צִנָּה. قُرٌّ קְרִירוּת, צִנָּה, קָרָה. (قُرَّةٌ) قُرَّةُ العَيْنِ קֹרַת רוּחַ, שְׂבִיעוּת רָצוֹן, נַחַת רוּחַ, הֲנָאָה, עֹנֶג וּנְעִימוּת. قَرَارٌ ج قَرَارَاتٌ 1. הַחְלָטָה, הַכְרָעָה. 2. יַצִּיבוּת, קְבִיעוּת. 3. קַרְקָעִית, תַּחְתִּית. 4. פִּזְמוֹן חוֹזֵר. دَارُ القَرَارِ הָעוֹלָם הַבָּא, עוֹלָם הַמְּנוּחָה. لاَ قَرَارَ لَهُ 1. חֲסַר מָנוֹחַ (שֶׁקֶט). 2.

בְּלִי תַּחְתִּית, לְלֹא גְּבוּל, אֵין חֵקֶר לוֹ. مَشْرُوعُ قَرَارٍ הַצָּעַת הַחְלָטָה. قَرَارَةٌ עֹמֶק. فِي قَرَارَةِ نَفْسِهِ בְּעֹמֶק לִבּוֹ, בְּמַעֲמַקֵּי נַפְשׁוֹ. قَرِيرُ العَيْنِ שְׂבַע רָצוֹן, מְרֻצֶּה, שָׂמֵחַ. قَارُورَةٌ ج قَوَارِيرُ צִנְצֶנֶת. مَقَرٌّ ج مَقَارُّ מַטֶּה, מָעוֹן, מִשְׁכָּן, מוֹשָׁב. المَقَرُّ الأَخِيرُ מְנוּחַת עוֹלָמִים, כִּנּוּי לַקֶּבֶר. مَقَرُّ العَمَلِ מְקוֹם הָעֲבוֹדָה. مَقَرُّ القِيَادَةِ מַטֶּה הַמִּפְקָדָה. تَقْرِيرٌ ج تَقَارِيرُ 1. דּוּחַ, בֵּאוּר, תֵּאוּר מַצָּב. 2. קְבִיעָה, סִדּוּר, יִשּׁוּב. تَقْرِيرٌ طِبِّيٌّ תְּעוּדָה רְפוּאִית. تَقْرِيرُ الشُّرْطَةِ דּוּחַ מִשְׁטָרָה. حَقُّ تَقْرِيرِ المَصِيرِ זְכוּת הַגְדָּרָה עַצְמִית. إِقْرَارٌ 1. אִשּׁוּר, אִשְׁרוּר, יִשּׁוּב (סכסוך וכו'). 2. יִסּוּד, הֲקָמָה. 3. אִמּוּת, אִשּׁוּר קַבָּלָה. 4. הוֹדָאָה, הַכָּרָה בְּ־, הִתְוַדּוּת. إِسْتِقْرَارٌ 1. הִתְיַשְּׁבוּת, הִשְׁתַּקְּעוּת, הִתְמַקְּמוּת, הִתְיַצְּבוּת. 2. מְנוּחָה, שֶׁקֶט, שַׁלְוָה. 3. קְבִיעוּת, קִבּוּעַ. إِسْتِقْرَارُ الأَسْعَارِ הִתְיַצְּבוּת הַמְּחִירִים. إِسْتِقْرَارٌ سِيَاسِيٌّ יַצִּיבוּת פּוֹלִיטִית. قَارٌّ 1. מְיֻשָּׁב, קָבוּעַ, יַצִּיב. 2. קַר, קָרִיר. لَجْنَةٌ قَارَّةٌ וַעֲדָה מַתְמֶדֶת. مَدْخُولٌ قَارٌّ הַכְנָסָה קְבוּעָה. قَارَّةٌ ج قَارَّاتٌ יַבֶּשֶׁת. قَارِّيٌّ יַבַּשְׁתִּי, קוֹנְטִינֶנְטָלִי (בניגוד לימי). مُقَرِّرٌ 1. מְדַוֵּחַ, רַפּוֹרְטֵר. 2. רוֹשֵׁם פְּרוֹטוֹקוֹל, מַזְכִּיר. مُقَرَّرٌ 1. קָבוּעַ, קָצוּב. 2. مُقَرَّرَاتٌ הַחְלָטוֹת. حَقِيقَةٌ مُقَرَّرَةٌ עֻבְדָּה קַיֶּמֶת. بَاتَ فِي حُكْمِ المُقَرَّرِ קָרוֹב לְוַדַּאי. ضَرَائِبُ مُقَرَّرَةٌ מִסִּים יְשִׁירִים. مُسْتَقِرٌّ 1. מִשְׁתַּקֵּעַ. 2. יַצִּיב, קָבוּעַ, אֵיתָן. 3. תּוֹשַׁב קֶבַע. مُسْتَقَرٌّ מִשְׁכָּן, מָעוֹן קָבוּעַ. مَقْرُورٌ 1. קָרִיר. 2. מְקֹרָר, מְצֻנָּן.

قَرَأَ ـ 1. קָרָא. 2. דִּקְלֵם, קָרָא בְּהַטְעָמָה. قَرَأَ عَلَيْهِ הִקְרִיא בְּאָזְנָיו. قَرَأَ عَلَيْهِ السَّلَامَ 1. בֵּרֵךְ אוֹתוֹ לְשָׁלוֹם. 2. נוֹאַשׁ מִמֶּנּוּ. قَرَأَ فِي الغَيْبِ הִתְנַבֵּא, נִבֵּא אֶת הֶעָתִיד. قَرَّأَ II. أَقْرَأَ IV הִקְרִיא, גָּרַם שֶׁיִּקְרָא, לִמֵּד קְרִיאָה. أَقْرَأَهُ מָסַר לוֹ דְּרִישַׁת שָׁלוֹם. إِسْتَقْرَأَ X 1. בִּקֵּשׁ מ־ לִקְרֹא. 2. בָּחַן, עִיֵּן בְּ־, חָקַר, הִתְחַקָּה אַחֲרֵי־, עָקַב מִקָּרוֹב. قُرْءٌ ج قُرُوءٌ 1. וֶסֶת, נִדָּה. 2. טָהֳרָה. وَالمُطَلَّقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ ק' וְהַגְּרוּשׁוֹת תּוֹחַלְנָה לְנַפְשָׁן עַד מְלֹאת לָהֶן טָהֳרָתָן הַשְּׁלִישִׁית. قِرَاءَةٌ ج قِرَاءَاتٌ 1. קְרִיאָה. 2. דִּקְלוּם (בייחוד קוראן). 3. אֹפֶן קְרִיאַת הַקֻּרְאָן. 4. קְרִיאַת הַצָּעַת חֹק בַּכְּנֶסֶת. قِرَاءَةُ الكَفِّ נִחוּשׁ הֶעָתִיד בְּכַף הַיָּד. نَزَلَ القُرْآنُ فِي سَبْعِ قِرَاءَاتٍ הַקֻּרְאָן יָרַד בְּשֶׁבַע גִּרְסָאוֹת עַל פִּי אֹפֶן קְרִיאָתוֹ. القُرْآنُ. القُرْآنُ الكَرِيمُ הַקֻּרְאָן. إِسْتِقْرَاءٌ ج إِسْتِقْرَاءَاتٌ 1. עִיּוּן, חֲקִירָה, הִתְחַקּוּת אַחֲרֵי־. 2. אִינְדּוּקְצְיָה. إِسْتِقْرَائِيٌّ אִינְדּוּקְטִיבִי. قَارِئٌ ج قُرَّاءٌ 1. קוֹרֵא. 2. מְדַקְלֵם. مَقْرُوءٌ 1. נִקְרָא. 2. לָהִיט (ספר), מְעַנְיֵן לִקְרֹא. فَهْمُ المَقْرُوءِ הֲבָנַת הַנִּקְרָא. مُقْرِئٌ קוֹרֵא, בַּעַל קְרִיאָה.

قَرَاسْيَا. قَرَاصْيَا G שְׁזִיפִים מְיֻבָּשִׁים.

قَرَاقُوشُ שֵׁם שֶׁל שׁוֹפֵט (מת ב־1201) הַנֶּחְשָׁב לִשְׁרִירוּתִי בְּיוֹתֵר בִּפְסִיקוֹתָיו. حُكْمُ قَرَاقُوش 1. פְּסַק דִּין שְׁרִירוּתִי. 2. מִשְׁטָר שְׁרִירוּתִי, עָרִיצוּת.

قَرُبَ ـ إِلَى. مِنْ 1. קָרַב אֶל־, הִתְקָרֵב אֶל־, נִגַּשׁ סָמוּךְ לְ־. 2. הָיָה קָרוֹב לְ־. 3. קָרַב אֶל אִשָּׁה, בָּעַל. 4. עָמַד לָבוֹא, מִשְׁמֵשׁ וּבָא, הִתְקָרֵב, הָיָה עַל הַסַּף. مَا يَقْرُبُ مِنْ בְּעֶרֶךְ, קָרוֹב לְ־. قَرَّبَ II 1. קֵרֵב, הִסְמִיךְ לְ־. 2. נָהַג בְּחִבָּה, גִּלָּה יַחַס שֶׁל קִרְבָה, נָטָה חֶסֶד לְ־. 3. הִקְרִיב קָרְבָּן, הֶעֱלָה מִנְחָה לֵאלֹהִים. قَرَّبَ بَيْنَهُمْ קֵרֵב בֵּינֵיהֶם, פִּיֵּס בֵּינֵיהֶם. قَرَّبَ المَعْنَى עָשָׂה שֶׁיִּהְיֶה מוּבָן. قَارَبَ III 1. קֵרֵב. 2. הָיָה קָרוֹב לְ־ (מחיר, גיל וכו'). 3. עָמַד לְ־. قَارَبَ بَيْنَهُمْ קֵרֵב בֵּינֵיהֶם. قَارَبَ الثَّمَانِينَ הָיָה קָרוֹב לְגִיל שְׁמוֹנִים. قَارَبَ النِّهَايَةَ עָמַד לִפְנֵי הַסּוֹף, עָמַד לְהִסְתַּיֵּם. مَا يُقَارِبُ בְּקֵרוּב, בְּעֶרֶךְ, כִּמְעַט. تَقَرَّبَ V إِلَى 1. הִתְקָרֵב, נִגַּשׁ אֶל־, בָּא עַד־. 2. בִּקֵּשׁ אֶת קִרְבָתוֹ שֶׁל־. تَقَارَبَ VI 1. הִתְקָרֵב. 2. نَحْوَ בָּא קָרוֹב אֶל־. إِقْتَرَبَ VIII 1. مِنْ הִתְקָרֵב, בָּא קָרוֹב לְ־. 2. עָמַד לְהַגִּיעַ, מִשְׁמֵשׁ וּבָא. إِسْتَقْرَبَ X 1. חָשַׁב אֶת־ לְקָרוֹב. 2. קֵרֵב, נָהַג בְּחִבָּה כְּלַפֵּי־. قُرْبٌ קִרְבָה, סְמִיכוּת, הִמָּצְאוּת לְיַד. قُرْبُ السَّاعَةِ קִרְבַת יוֹם הַדִּין. بِالقُرْبِ مِنْ בְּקִרְבַת־, סָמוּךְ לְ־. مُحَادَثَاتٌ عَنْ قُرْبٍ שִׂיחוֹת קִרְבָה. قِرْبَةٌ ج قِرَبٌ נֹאד, שַׂק עוֹר (למים, לחלב וכו'). قُرْبَةٌ ج قُرُبَاتٌ קִרְבַת דָּם, שְׁאֵרוּת בָּשָׂר. قُرْبَى קִרְבַת דָּם, קֶשֶׁר מִשְׁפַּחְתִּי. ذَوُو القُرْبَى שְׁאֵרִים. قَرِيبٌ 1. קָרוֹב, לְיַד, סָמוּךְ לְ־. 2. ج أَقْرِبَاءُ وَأَقَارِبُ קְרוֹב מִשְׁפָּחָה, שְׁאֵר בָּשָׂר, קְרוֹב קִרְבַת דָּם. قَرِيبًا. عَمَّا قَرِيبٍ. فِي القَرِيبِ בְּקָרוֹב, בִּמְהֵרָה, בְּעוֹד זְמַן מָה. قَرِيبُ التَّنَاوُلِ בְּהֶשֵּׂג יָד. أَجَلٌ قَرِيبٌ מוֹעֵד קָרוֹב. أَجَلُهُ قَرِيبٌ סוֹפוֹ (מותו) קָרוֹב. حَتَّى وَقْتٍ قَرِيبٍ עַד לֹא מִכְּבָר, עַד לָאַחֲרוֹנָה. رَأْيٌ قَرِيبٌ إِلَى المَعْقُولِ דֵּעָה הֶגְיוֹנִית. مِنْ عَهْدٍ قَرِيبٍ זֶה לֹא מִכְּבָר, לִפְנֵי זְמַן לֹא רַב. قِرَابٌ ج قُرُبٌ وَأَقْرِبَةٌ נָדָן (של חרב), נַרְתִּיק הַחֶרֶב. قُرَابَةٌ כִּמְעַט. قُرَابَةَ يَوْمَيْنِ כִּמְעַט יוֹמַיִם. قُرْبَانٌ ج قَرَابِينُ קָרְבָּן, זֶבַח, מִנְחָה לֵאלֹהִים. عِيدُ القُرْبَانِ 1. חַג הַקָּרְבָּן ע' (ضحو) أَضْحَى. 2. קוֹרְפּוּס קְרִיסְטִי (חג קתולי). أَقْرَبُ קָרוֹב יוֹתֵר, הַבָּא בַּתּוֹר. أَقْرَبُ إِلَى الفَهْمِ מוּבָן יוֹתֵר, קָרוֹב יוֹתֵר לִתְפִיסָה. فِي أَقْرَبِ وَقْتٍ مُمْكِنٍ. بِأَقْرَبِ مَا يُمْكِنُ בִּמְהִירוּת הָאֶפְשָׁרִית, בַּזְּמַן הַקָּרוֹב בְּיוֹתֵר. مَقْرُبَةٌ קִרְבָה, דֶּרֶךְ קְרוֹבָה. عَلَى مَقْرُبَةٍ مِنْ קָרוֹב לְ־ סָמוּךְ לְ־, לְיַד. تَقْرِيبٌ קֵרוּב. تَقْرِيبًا. عَلَى وَجْهِ التَّقْرِيبِ בְּקֵרוּב, פָּחוֹת אוֹ יוֹתֵר. تَقَرُّبٌ הִתְקָרְבוּת, חִפּוּשׂ קִרְבָתוֹ שֶׁל־. تَقَارُبٌ הִתְקָרְבוּת הֲדָדִית. مُقَرَّبٌ מְקֹרָב, מְיֻדָּד, מְבֻכָּר, אִישׁ סוֹד. المُقَرَّبُونَ הַמְּקֹרָבִים לַשִּׁלְטוֹן. مُقَارِبٌ لِـ קָרוֹב לְ־, בִּסְבִיבוֹת. مُتَقَارِبٌ 1. קָרוֹב לְ־. 2. מִשְׁקָל בַּשִּׁירָה הָעַרְבִית (فَعُولُنْ שמונה פעמים). مُقْتَرِبٌ עוֹמֵד לְהַגִּיעַ (לָבוֹא), עַל הַסַּף, מְמַשְׁמֵשׁ וּבָא. قَارِبٌ ج قَوَارِبُ סִירָה. قَارِبٌ شِرَاعِيٌّ סִירַת מִפְרָשׂ, מִפְרָשִׂית. قَارِبُ النَّجَاةِ סִירַת הַצָּלָה. قَوَارِبِيٌّ סִירַאי, שַׁיָּט.

قَرْبُوسٌ ج قَرَابِيسُ גַּבֵּר הָאֻכָּף, הַחֵלֶק הַמֻּגְבָּה שֶׁל הָאֻכָּף.

قَرَبِينَةٌ F קָרַבִּין (רובה).

قَرَحَ – פצע, כיב, גרם לכיבים. **قَرَّحَ** II נגע בכיב או בפצע. **تَقَرَّحَ** V התכסה כיבים. **إِقْتَرَحَ** VIII 1. עלה על‑, הציע ל‑, יעץ ל‑, הציג דעה בפני‑. 2. המציא רעיון חדש. **قَرْحٌ** ج **قُرُوحٌ**. **قَرْحَةٌ** ج **قِرَحٌ** כיב, פצע. **قَرْحَةٌ** (**قُرْحَةٌ**) **مِعَوِيَّةٌ** כיב מעיים, אולקוס. **قَرَاحٌ** מים זכים (צלולים). **قَرِيحَةٌ** ج **قَرَائِحُ** 1. טבע האדם. 2. חכמה טבעית, כשרון, תכונה טבעית ברוכה. **تَقَرُّحٌ** כיבת, כיוב, היווצרות כיב. **إِقْتِرَاحٌ** ج **إِقْتِرَاحَاتٌ** 1. הצעה, הצגת דעה. 2. המצאת רעיון. **مُقْتَرَحٌ** ج **مُقْتَرَحَاتٌ** הצעה, תכנית.

قِرْدٌ ج **قِرَدَةٌ** و**قُرُودٌ** קוף. **قُرْدَةٌ** ج **قُرَدٌ**. **قُرَادَةٌ** ج **قُرَادٌ** و**قِرْدَانٌ** קרצית (חרק). **أَبُو قِرْدَانٍ** מגלן (עוף), מין חסידה.

قُرَيْدِيسَةٌ G ج **قُرَيْدِيسٌ** סרטן (בעל חיים), שרימפס.

قَرَسَ – היה קר עז. **قَرَّسَ** II הקפיא. **قَارِسٌ** עז. **بَرْدٌ قَارِسٌ** (**قَارِصٌ**) קר עז. **قَارُوسٌ** לברק, אוקונוס (sea bass).

قَرَشَ – 1. התפרנס בקשי. 2. אסף, קבץ. 3. כסס. 4. לעס. **قَرَشَ لِعِيَالِهِ** פרנס את משפחתו בדוחק. **قَرَّشَ** II. **إِقْتَرَشَ** VIII לקט פרנסתו מכאן ומכאן. **تَقَارَشَ** VI רב עם‑. התקוטט. **قِرْشٌ** ج **قُرُوشٌ** גרוש. **سَمَكُ الْقِرْشِ** כריש (shark). **قُرَيْشٌ** שבט במכה. **قُرَشِيٌّ** בן שבט קריש. **قَرِيشٌ**. **جُبْنٌ قَرِيشٌ**. **قَرِيشَةٌ** מ' מין גבינת קוטג'. **مُقْرِشٌ** עשיר, שהפרוטה מצויה בכיסו.

قَرَصَ – **قَرَّصَ** II 1. צבט. 2. עקץ. 3. הכיש (נחש). **قَرَصَ بِلِسَانِهِ** עקץ אותו בלשונו. **قَرَصَ الْعَجِينَ** חתך עיסה לכדוריות (להכנתה לאפייה), רדד בצק. **قُرْصٌ** ج **أَقْرَاصٌ** 1. כיכר לחם עגלה. 2. דסקה, דיסקוס. 3. תקליטון, דיסקט (במחשבים). 4. כמוסה (תרופה), גלולה, כדור. **قُرْصُ الأَرْقَامِ** חוגה (בטלפון). **قُرْصُ التَّنْشِينِ** דסקת כוון (בכלי נשק). **قُرْصُ الْجُبْنِ** חריץ גבינה. **قُرْصُ الشَّمْسِ** גלגל החמה. **قُرْصُ الْعَسَلِ** חלת (יערת) דבש. **قُرْصٌ صُلْبٌ** דיסק קשיח. **قُرْصٌ مُدْمَجٌ**. **قُرْصٌ مَضْغُوطٌ** תקליטור, סי־די־רום. **قُرْصٌ مَرِنٌ** תקליטון, דיסקט. **حَاوِيَةُ** (**مُحَرِّكُ**) **أَقْرَاصٍ** כונן תקליטונים ותקליטורים (דיסקטים). **كُلٌّ يَجُرُّ النَّارَ إِلَى قُرْصِهِ** פת' כל אחד מושך את החבל אליו. **قُرْصِيٌّ** עגול. **قُرْصَةٌ** ج **قُرَصٌ** כיכר לחם. **قَرْصَةٌ** ج **قَرَصَاتٌ** צביטה, נשיכה. **قَارِصٌ** 1. צורב. 2. עוקצני (דיבור). 3. חמוץ. 4. עז (קור). **بَرْدٌ قَارِصٌ** קור עז. **قَوَارِصُ الْكَلَامِ** דבור עוקצני.

قِرْصَعْنَةٌ חרחבינה (צמח, eryngium).

قَرْصَنَةٌ .It שד ימי או אוירי, פירטיות. **قُرْصَانٌ** ج **قَرَاصِنَةٌ** שודד ים או אויר, פירט.

قَرَضَ – **قَرَّضَ** II כרסם, כסס, גזר, קצץ, חתך, נשך, קטם. **قَرَضَ الشِّعْرَ** חבר שירה, עסק בכתיבת שירים. **قَرَضَ رِبَاطَهُ** נתק פתיל חייו, מת. **قَرَضَهُمْ عَنْ بَكْرَةِ أَبِيهِمْ** השמידם עד אחד. **قَارَضَ** III 1. הלוה ל‑. 2. מסר ל‑ כסף על בסיס של שתוף ברוח. 3. גמל ל‑ כפעלו. **أَقْرَضَ** IV הלוה, נתן אשראי ל‑. **تَقَارَضُوا** VI 1. גמלו זה לזה. 2. התחרו זה בזה (בדברי שירה או בשבחים). **إِنْقَرَضَ** VII נכחד, אבד, הֻשמד. **إِقْتَرَضَ** VIII לוה, קבל אשראי. **إِسْتَقْرَضَ** X בקש הלואה. **قَرْضٌ** ج **قُرُوضٌ** הלואה, מלוה, אשראי. **قَرْضٌ حَسَنٌ** גמילות חסד. **أَسْهُمُ الْقَرْضِ** מניות. **قَرِيضٌ** שירה, שיר, קצידה. **قُرَاضَةٌ** ج **قُرَاضَاتٌ** 1. פסלת מתכת, שחלת, נסרת. 2. פרוטאות, שיירים. **مِقْرَاضٌ** ج **مَقَارِيضُ** מזמרה, מגזרים. **إِنْقِرَاضٌ** כליה, השמדה, הכחדה. **إِقْتِرَاضٌ** הלואה, בקשת אשראי. **الْقَوَارِضُ** משפחת המכרסמים (בעלי חיים). **مُقْرِضٌ** מלוה (בריבית). **مُنْقَرِضٌ** אובד, משמד, כלה.

قَرْضَبَ פרסם, חתך. **قَرْضَبَةٌ** חתוך, פריסה.

قَرَطَ – G קצץ, רסק. **قَرَّطَ** II 1. קצץ. 2. עלה התקמצן על‑. **قُرْطٌ** ج **قُرُوطٌ** עגיל. **قِيرَاطٌ** It. ج **قَرَارِيطُ** 1. קרט (זהב). 2. מדת ארך קדומה. **قِيرَاطُ ذَهَبٍ** אונקית זהב.

قِرْطَاسٌ L ج **قَرَاطِيسُ** 1. דף ניר. 2. כרטיס. 3. שקית ניר. **قِرْطَاسِيَّةٌ** מכשירי כתיבה. **دُكَّانُ قِرْطَاسِيَّةٍ** חנות למכשירי כתיבה.

قَرْطَمَ .Ar קרטם, קטם, כרת, קצץ, גזר, כרסם. **قُرْطُمٌ**. **قِرْطِمٌ** קרטם (צמח), חריע, כרכם. **قُرْطُمَانٌ** שבלת שועל (דגן, oats) ע' (جلب) جُلُبَّان.

قَرَّظَ II כתב בקרת חיובית (על ספר וכו'), שבח. **تَقْرِيظٌ** בקרת חיובית, שבחים. **قَرِيظٌ** שיר תהלה (בשירה הקלאסית הערבית) ע' (مدح) مَدِيح.

قَرَعَ – **عَلَى** 1. הקיש (בדלת), דפק, נקש, הלם, חבט ב‑. 2. צלצל (בפעמון). 3. תופף. 4. הצליף, הכה (בשוט). **قَرَعَ الْحُجَّةَ بِالْحُجَّةِ** הביא ראיה כנגד ראיה, לא נשאר חיב. **قَرَعَ سِنَّ النَّدَمِ** התחרט. **قَرَعَهُ ضَمِيرُهُ** מצפונו הציק לו, הרגיש שהוא אשם. **قَرِعَ** – הקריח. **قَرَّعَ** II גער ב‑, הוכיח את‑, נזף ב‑, הטיף מוסר ל‑. **قَارَعَ** III 1. לחם ב‑, נאבק ב‑, התגושש עם‑. 2. התנצח במשחק עם‑. 3. התפלמס עם‑. **تَقَارَعَ** VI התפלמס, התנצח עם‑. **إِقْتَرَعَ** VIII 1. הפיל פור (גורל). 2. הצביע (בבחירות), בחר. 3. גיס. **قَرْعٌ** 1. נקישה (בדלת), דפיקה, חבטה. 2. הצלפה, מכה. **قَرَعَةٌ** ج **قَرْعٌ** 1. דלעת. 2. קרחת. **قَرْعُ كُوسَى** קשוא. **قَرَعٌ** קרחות, נשירת שער. **دَاءُ الْقَرَعِ** גזזת, פטרת העור (מחלה). **قُرْعَةٌ** ج **قُرَعٌ** 1. פור, גורל, מזל. 2. הצבעה. 3. גיוס. **قُرْعَةٌ عَسْكَرِيَّةٌ** מ' גיוס צבאי. **مَرَضُ الْقُرَاعِ** גזזת, פטרת העור (מחלה). **قَرَّاعٌ** נקר (ציפור, woodpecker). **قَرِيعٌ** בחירה. **قَرِيعُ دَهْرِهِ** גבור זמנו (דורו). **أَقْرَعُ** ج **قُرْعٌ** נ' **قَرْعَاءُ** קרח. **مِقْرَعَةٌ** ج **مَقَارِعُ**

שׁוֹט, שֵׁבֶט, מַגְלֵב. **مُقَارَعَةٌ** לְחִימָה, מַאֲבָק, הִתְנַצְּחוּת. **إِقْتِرَاعٌ** ج **إِقْتِرَاعَاتٌ** הַצְבָּעָה, בְּחִירָה. **حَقُّ الاقْتِرَاعِ** זְכוּת הַבְּחִירָה. **صُنْدُوقُ الاقْتِرَاعِ** קַלְפִּי. **قَارِعَةٌ**. **قَارِعَةُ الطَّرِيقِ** אֶמְצַע (אֵם) הַדֶּרֶךְ. **القَارِعَةُ** ק' יוֹם הַדִּין. **سُورَةُ القَارِعَةِ** פָּרָשַׁת יוֹם הַדִּין (101 בקוראן).

قَرَفَ ـِ 1. קִלֵּף. 2. שִׁקֵּר. 3. בִּצֵּעַ פֶּשַׁע. **قَرِفَ** ـَ נִגְעַל, מָאַס ב־, בָּחַל. **قَرَّفَ** II 1. קִלֵּף. 2. הִגְעִיל, עוֹרֵר בְּחִילָה. **قَارَفَ** III נִתְפַּתָּה לְבַצֵּעַ חֵטְא. **إِقْتَرَفَ** VIII בִּצֵּעַ פֶּשַׁע, חָטָא. **قَرَفٌ** גֹּעַל, בְּחִילָה. **قِرْفَةٌ** ج **قِرَفٌ** 1. קְלִפַּת קִנָּמוֹן. 2. מ' מַשְׁקֶה שֶׁל קִנָּמוֹן. **قَرَافَةٌ** מ' בֵּית קְבָרוֹת. **مَوْسِمُ القَرَافَةِ** עוֹנַת בִּקּוּר מֵתִים (במצרים). **قَرْفَانُ** מ' בּוֹחֵל, חָשׁ גֹּעַל, מַקִּיא. **إِقْتِرَافٌ** בִּצּוּעַ פֶּשַׁע. **مُقْرِفٌ** 1. מְעוֹרֵר בְּחִילָה, מַגְעִיל, מַחְלִיא, מְתֹעָב. 2. נָבָל, נִבְזֶה. **مُقْتَرِفٌ** מְבַצֵּעַ פֶּשַׁע.

قَرْفَصَ רָבַץ כְּשֶׁיָּדָיו מִתַּחַת לְרַגְלָיו. **جَلَسَ القُرْفُصَاءَ** רָבַץ כְּשֶׁיָּדָיו קְשׁוּרוֹת לְשׁוֹקָיו.

قَرْقَذَانٌ סְנָאִי ע' **سِنْجَاب**.

قَرْقَرَ קִרְקֵר, צָוַח (תרנגול). **قَرْقَرَ ضَاحِكًا** פָּרַץ בִּצְחוֹק. **قَرْقَرَةٌ** ج **قَرَاقِرُ** 1. קִרְקוּר. 2. הֶמְיָה. 3. צְחוֹק רָם.

قَرْقَشَ כִּרְסֵם. **قَرْقُوشَةٌ** ج **قَرَاقِيشُ** פַּכְסָם, צְנִים, רָקִיק.

قَرْقَعَ קִשְׁקֵשׁ (מתכת), הִקִּישׁ, הִרְעִישׁ, צִלְצֵל, רָעַם. **قَرْقَعَ بِالسَّوْطِ** הִצְלִיף בְּשׁוֹט. **قَرْقَعَ بِأَصَابِعِهِ** פִּצְפֵּץ בְּאֶצְבְּעוֹתָיו.

قَرَقُوز. قَرَكُوز T תֵּאַטְרוֹן צְלָלִים (בֻּבּוֹת) ע' **خَيَالُ الظِّلِّ**.

قَرَمَ ـِ 1. כָּסַס, כִּרְסֵם. 2. שָׁבַר. **قَرِمَ** ـَ **اللَّحْمَ** הִתְאַוָּה לַאֲכִילַת בָּשָׂר. **قَرْمٌ** ج **قُرُومٌ** סוּס רְבִיעָה (הַרְבָּעָה). **قِرَامٌ** שְׂמִיכָה, וִילוֹן, שָׁטִיחַ. **مِقْرَمٌ** ج **مَقَارِمُ** סָדִין. **قُرْمَةٌ** ج **قُرَمٌ** בּוּל עֵץ, סַדַּן עֵץ (של קצבים).

قَرْمَدَ G 1. בָּנָה אוֹ רִצֵּף בִּרְעָפִים. 2. טִיַּח בְּגֶבֶס. **قَرْمَدٌ** גֶּבֶס, גִּיר, טִיחַ. **قِرْمِيدَةٌ** ج **قِرْمِيدٌ** وَ**قَرَامِيدُ** 1. רַעַף. 2. טִיחַ מְשֻׁבָּח.

قِرْمِزٌ צֶבַע אַרְגָּמָן, שָׁנִי. **قِرْمِزِيٌّ** אַרְגְּמָנִי. **الحُمَّى القِرْمِزِيَّةُ** שָׁנִית, סְקַרְלָטִינָה (מחלה).

قَرْمَشَ מ' כִּרְסֵם (לחם יבש, צנים וכו'). **مُقَرْمَشٌ** קָלוּי (לחם).

قَرَنَ ـِ بِـ إِلَى הִצְמִיד, צִמֵּד, זִוֵּג, חִבֵּר ל־, קָשַׁר זֶה בָּזֶה. **قَرِنَ** ـَ 1. הִתְחַבְּרוּ שְׁתֵּי גַּבּוֹת עֵינָיו. 2. הִקְרִין, צָמְחוּ לוֹ קַרְנַיִם (בעל חיים). **قَرَنَ الثَّوْرَيْنِ** צִמֵּד (הִצְמִיד) אֶת שְׁנֵי הַשְּׁוָרִים (לעיבוד אדמה). **قَرَنَ قَوْلَهُ بِالعَمَلِ** אָמַר וְעָשָׂה. **قَارَنَ** III **بَيْنَ** 1. הִשְׁוָה בֵּין־. 2. חִבֵּר, הִצְמִיד. **أَقْرَنَ** IV חִבֵּר, הִצְמִיד, זִוֵּג. **إِقْتَرَنَ** VIII 1. נִקְשַׁר, נִצְמַד, נִכְרַךְ, זֻוַּג. 2. بِـ נָשָׂא ל־, הִתְחַתֵּן עִם־. **إِسْتَقْرَنَ** X 1. נִהְיָה חָבֵר. 2. הִתְחַזֵּק. 3. עָמַד לְהִתְפּוֹצֵץ (מורסה). **قَرْنٌ** ج **قُرُونٌ** 1. קֶרֶן, שׁוֹפָר. 2. תַּרְמִיל (בצמחים). 3. מֵאָה שָׁנָה. 4. דּוֹר. 5. פִּסְגָּה (של הר), רֹאשׁ. **قَرْنُ البَحْرِ** אַלְמֹג, קוֹרָל. **قَرْنُ الجَبَلِ** פִּסְגַּת הָהָר. **قَرْنُ الخِصْبِ** קֶרֶן הַשֶּׁפַע. **قَرْنٌ سَمْعِيٌّ** קוֹרָנִית. **أُمُّ القَرْنِ**. **وَحِيدُ القَرْنِ** קַרְנַף. **ذُو القَرْنَيْنِ** כִּנּוּיוֹ שֶׁל אָלֶכְּסַנְדֶּר מוֹקְדוֹן. **القُرُونُ الوُسْطَى** יְמֵי הַבֵּינַיִם. **قَرْنِيٌّ** קַרְנִי. **العَائِلَةُ القَرْنِيَّةُ** מִשְׁפַּחַת הַתַּרְמִילִיִּים (בצמחים). **قَرْنِيَّةٌ** קַרְנִית הָעַיִן. **قِرْنٌ** ج **أَقْرَانٌ** 1. בֶּן גִּיל. 2. שָׁוֶה ל־, דּוֹמֶה ל־. 3. צָמוּד ל־, מְחֻבָּר ל־. **قُرْنَةٌ** ج **قُرَنٌ** פִּנָּה, קֶרֶן זָוִית, מְקוֹם הִצְטַלְּבוּת. **قَرِينٌ** ج **قُرَنَاءُ** 1. בֶּן זוּג, בֶּן גִּיל, רֵעַ, יָדִיד. 2. קָשׁוּר, צָמוּד. **قَرِينَةٌ** 1. בַּת זוּג, אֵשֶׁת אִישׁ, רַעְיָה. 2. ج **قَرَائِنُ** רְאָיָה, הוֹכָחָה. **أَقْرَنُ** ج **قُرْنٌ** נ' **قَرْنَاءُ** 1. מַקְרִין, בַּעַל קַרְנַיִם. 2. בַּעַל גַּבּוֹת מְחֻבָּרוֹת. **حَيَّةٌ قَرْنَاءُ** שְׁפִיפוֹן, צִפְעוֹנִי (נחש). **مُقَارَنَةٌ** ج **مُقَارَنَاتٌ** הַשְׁוָאָה, הַקְבָּלָה, עִמּוּת, אָנָלוֹגְיָה. **إِقْتِرَانٌ** 1. צְמִידוּת, קֶשֶׁר, כְּרִיכָה. 2. זִוּוּג, נִשּׂוּאִים. 3. בּוֹ־זְמַנִּיּוּת (התרחשות), בְּעֵת וּבְעוֹנָה אַחַת. **مَقْرُونٌ** קָשׁוּר, מְחֻבָּר, כָּרוּךְ בּ־, צָמוּד ל־. **مَقْرُونُ الحَاجِبَيْنِ** בַּעַל גַּבּוֹת מְחֻבָּרוֹת. **مُقَارِنٌ** מַשְׁוֶה. **أَدَبٌ مُقَارِنٌ** סִפְרוּת מַשְׁוָה. **قَرَانْيَا** קַרְנִית (עץ נוי, dogwood).

قَرْنَبِيطٌ. قُنَّبِيطٌ כְּרוּבִית (ירק).

قَرَنْفُلٌ G צִפֹּרֶן (פרח), קָרֶפוֹל.

قَرَه قُوز T 1. אַקְרוֹבָּט. 2. לֵצָן, לֵיצָן ע' (هرج) **مُهَرِّجٌ**. 3. תֵּאַטְרוֹן בֻּבּוֹת.

(قري) قَرَى ـِ אֵרַח, אִכְסֵן, הִכְנִיס אוֹרְחִים לְבֵיתוֹ, כִּבֵּד אוֹרֵחַ. **قِرًى** הַכְנָסַת אוֹרְחִים, כִּבּוּד. **قَرْيَةٌ** ج **قُرًى** כְּפָר, יִשּׁוּב חַקְלָאִי קָטָן. **أُمُّ القُرَى** אֵם הַיִּשּׁוּבִים, כִּנּוּיָהּ שֶׁל מֶכָּה. **قَرَوِيٌّ** 1. כַּפְרִי, שֶׁל כְּפָר. 2. חַקְלַאי. **مِقْرًى. مِقْرَاءٌ** מַכְנִיס אוֹרְחִים.

قَزَّ ـُ **عَنْ**. **تَقَزَّزَ** V **مِنْ** סָלַד, בָּחַל, קָץ בּ־, נָקְעָה נַפְשׁוֹ מ־, נִגְעַל. **قَزَّزَ** II הִסְלִיד, הִגְעִיל. **قَزٌّ** ج **قُزُوزٌ** מֶשִׁי, מֶשִׁי גָּלְמִי טִבְעִי ע' (حر) **حَرِير**. **دُودَةُ القَزِّ** ע' **دُودَة**. **قَزَازٌ** זְכוּכִית, זְגוּגִית, שִׁמְשָׁה. **قَزَّازٌ** 1. סוֹחֵר מֶשִׁי. 2. זַגָּג. **قَزَازَةٌ** ج **قَزَازَاتٌ** وَ**قَزَائِزُ** בַּקְבּוּק. **تَقَزُّزٌ** גֹּעַל, בְּחִילָה, תִּעוּב.

قَزَانٌ T ج **قَزَانَاتٌ** דּוּד, מְכָל.

قَزَحَ ـَ עָלָה (מחיר). **تَقَزَّحَ** V הִתְפַּצֵּל (קרן אור) בְּעָבְרוֹ דֶּרֶךְ מִנְסָרָה (פְּרִיזְמָה) לְצִבְעֵי הַקֶּשֶׁת (שבעה צבעים). **قَوْسُ قُزَحٍ** קֶשֶׁת (בֶּעָנָן). **قُزَحِيَّةٌ** קַשְׁתִּית הָעַיִן.

قَزْقَزَ מ' פִּצֵּחַ (גרעינים וכו').

قَزَلٌ פִּסְחוּת.

قَزُمَ ـُ הִתְגַּמֵּד. **قَزَمٌ** ج **أَقْزَامٌ** גַּמָּד, נַנָּס.

قَسٌّ ج **قُسُوسٌ** وَ**قُسُسٌ**. **قِسِّيسٌ** ج **قَسَاوِسَةٌ** כֹּמֶר. **رَسَامَةٌ قُسُوسِيَّةٌ** מִנּוּי לְכֹמֶר (בנצרות).

قُسَابَةٌ פְּסֹלֶת הַתְּמָרִים ע' **حَشَف**.

قَسَرَ – כָּפָה עַל־, אִלֵּץ, הִכְרִיחַ. **قَسْرٌ** כְּפִיָּה. **قَسْرًا** בִּכְפִיָּה, בְּאֹנֶס, בְּעַל כָּרְחוֹ.

قَسَطَ – נָהַג בְּיֹשֶׁר וּבְצֶדֶק. **قَسَطَ** – הוֹנָה, מָעַל, סָטָה מִדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר. **قَسَّطَ** II 1. חִלֵּק (חוב) לְתַשְׁלוּמִים. 2. הִקְצָה, הִקְצִיב. **أَقْسَطَ** IV נָהַג בְּצֶדֶק. **قِسْطٌ** 1. צֶדֶק, יֹשֶׁר. 2. ج **أَقْسَاطٌ** תַּשְׁלוּם (על חשבון חוב), שִׁעוּר. 3. חֵלֶק, הַקְצָבָה, הַקְצָאָה, מָנָה. 4. כַּדּוֹן לְמְדִידָה, כַּד קָטָן. **عَلَى أَقْسَاطٍ** לְשִׁעוּרִין, בְּתַשְׁלוּמִים. **أَسْهَمَ بِقِسْطِهِ فِي الْعَمَلِ** נָתַן אֶת חֶלְקוֹ בָּעֲבוֹדָה. **أَخَذَ قِسْطَهُ مِنَ الرَّاحَةِ** קִבֵּל אֶת מְלוֹא מְנוּחָתוֹ. **تَقْسِيطٌ** חֲלֻקָּה לְתַשְׁלוּמִים. **بِالتَّقْسِيطِ** בְּתַשְׁלוּמִים. **مُقْسِطٌ** יָשָׁר, צוֹדֵק. **الْمُقْسِطُ** מִכִּנּוּיֵי הָאֵל (בקוראן).

قَسْطَرَ .Ar 1. בָּחַן, בָּדַק (טיב מטבע). 2. עָשָׂה צִנְתּוּר. **قَسْطَرَةٌ** 1. צַנְתָּר (של הלב). 2. צִנְתּוּר. 3. קָטֶטֶר, צִנּוֹר לְהוֹצָאַת הַשֶּׁתֶן מֵהַשַּׁלְפּוּחִית. **قَسْطَرِيٌّ** ج **قَسَاطِرَةٌ** בּוֹחֵן מַטְבְּעוֹת, חָכָם, מֻמְחֶה.

(قسطس) **قُسْطَاسٌ** מֹאזְנַיִם מְדֻיָּקִים, מֹאזְנֵי צֶדֶק. **وَزِنُوا بِالْقُسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ** ק' וְשִׁקְלוּ בְּמֹאזְנֵי צֶדֶק.

قَسْطَلٌ L 1. עַרְמוֹנִים ע' **أَبُو فَرْوَة**. 2. ج **قَسَاطِلُ** זַרְנוּק, צִנּוֹר.

قَسَمَ – חִלֵּק, הִפְרִיד לַחֲלָקִים. **قَسَّمَ** II 1. עַל חִלֵּק, נָתַן לְכָל אֶחָד אֶת הַמָּנָה שֶׁלּוֹ, הִפְרִיד בֵּין־. 2. פֵּאֵר, הֵפִיץ. 3. עָשָׂה פְּעֻלַּת חִלּוּק (בחשבון). 4. מִיֵּן, סִוֵּג. 5. גֵּרֵשׁ דִּבּוּק (על ידי השבעת רוחות). **قَاسَمَ** III 1. הִתְחַלֵּק בְּ־, הִשְׁתַּתֵּף עִם־, נָטַל חֵלֶק בְּ־. 2. **عَلَى** נִשְׁבַּע לְ־ עַל־. **أَقْسَمَ** IV 1. נִשְׁבַּע בְּ־. 2. הִשְׁבִּיעַ. **أَقْسَمَ بِمُقَدَّسَاتِهِ** נִשְׁבַּע בְּכָל הַקָּדוֹשׁ לוֹ. **تَقَسَّمَ** V 1. הִתְחַלֵּק, נִפְרַד לַחֲלָקָיו, הִתְפָּרֵד, הִתְפַּלֵּג. 2. הִתְחַלֵּק עִם־. **تَقَسَّمُوا الطَّعَامَ** הִתְחַלְּקוּ בָּאֹכֶל. **تَقَاسَمَ** VI 1. הִתְחַלֵּק בְּ־, נָטַל חֵלֶק בְּ־. 2. נִשְׁבַּע. **إِنْقَسَمَ** VII 1. נֶחֱלַק, הִתְחַלֵּק, הִתְפַּלֵּג. 2. **عَلَى** חָלַק עַל־, הִתְנַגֵּד לְ־, לֹא הִסְכִּים. **إِنْقَسَمُوا عَلَى أَمْرِهِمْ** חָלְקוּ זֶה עַל זֶה, נִפְרְדוּ דַּרְכֵיהֶם. **اِقْتَسَمَ** VIII נָטַל אֶת חֶלְקוֹ. **اِقْتَسَمُوا الْمَالَ** כָּל אֶחָד נָטַל אֶת חֶלְקוֹ בַּהוֹן. **اِسْتَقْسَمَ** X بِـ 1. בִּקֵּשׁ אֶת חֶלְקוֹ עַל יְדֵי הֲטָלַת פּוּר. 2. שָׁאַל לְגוֹרָלוֹ עַל יְדֵי הֲטָלַת חִצִּים. **قِسْمٌ** ج **أَقْسَامٌ** 1. חֵלֶק, מָנָה. 2. יְחִידָה, מַחְלָקָה (משרדית), מָדוֹר, אֲגַף, חוּג (באוניברסיטה). **قِسْمُ الْحِسَابَاتِ** מַחְלֶקֶת הַחֶשְׁבּוֹנוֹת. **قِسْمُ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ** הַחוּג לַשָּׂפָה הָעַרְבִית. **قِسْمُ الشُّرْطَةِ (الْبُولِيسِ)** תַּחֲנַת הַמִּשְׁטָרָה. **الْقِسْمُ الْمَخْصُوصُ** הַיְחִידָה הַמְיֻחֶדֶת (בענייני ביטחון). **قِسْمَةٌ** 1. חִלּוּק (בחשבון), חֲלֻקָּה. 2. מְנַת חֵלֶק, גּוֹרָל, מַזָּל. **هٰذِهِ قِسْمَتِي** זֶהוּ גּוֹרָלִי (מַזָּלִי), זוֹהִי מְנַת חֶלְקִי. **قَسَمٌ** ج **أَقْسَامٌ** שְׁבוּעָה. **قَسَمًا بِاللّٰهِ** חַי אֱלֹהִים. **قَسَمَةٌ** ج **قَسَمَاتٌ** תָּו פָּנִים. **قَسَامَةٌ** יֹפִי, חֵן. **قَسِيمٌ** ج **قُسَمَاءُ** 1. שֻׁתָּף, מִשְׁתַּתֵּף בְּ־. 2. חִנָּנִי, נָאֶה. 3. מַחֲצִית הַחֵלֶק. 4. עֹתֶק שֶׁל־. **قَسِيمَةٌ** ج **قَسَائِمُ** 1. שׁוֹבֵר תַּשְׁלוּם, תְּלוּשׁ, קַבָּלָה. 2. חֶלְקַת אֲדָמָה. **تَقْسِيمٌ** 1. גֵּרוּשׁ שֵׁדִים, הַשְׁבָּעַת רוּחוֹת. 2. ج **تَقْسِيمَاتٌ** חֲלֻקָּה, הַקְצָאָה, הֲפָצָה. 3. ج **تَقَاسِيمُ** נְעִימוֹת. **تَقَاسِيمُ عَلَى الْعُودِ** נְעִימוֹת (וָרְיַאצְיוֹת) בָּעוּד, נִגּוּן סוֹלוֹ בָּעוּד. **تَقَاسِيمُ الْوَجْهِ** קְלַסְתֵּר פָּנִים. **مُقَاسَمَةٌ** שֻׁתָּפוּת. **إِنْقِسَامٌ** 1. חִלּוּק, הִתְחַלְּקוּת. 2. הִתְפַּלְּגוּת, פֵּרוּד. **قَاسِمٌ** 1. מְחַלֵּק. 2. מְכַנֶּה (בשבר). **قَاسِمٌ مُشْتَرَكٌ** מְכַנֶּה מְשֻׁתָּף. **مَقْسُومٌ** 1. מְחֻלָּק. 2. גּוֹרָל (גורל). 3. מוֹנֶה (בשבר). **مَقْسُومٌ عَلَيْهِ** מְכַנֶּה (בשבר). **مُقَسَّمٌ** 1. מִפְלָג (במטען). 2. מְחוּנָּה. **مُقَاسِمٌ** שֻׁתָּף, עָמִית. **مُنْقَسِمٌ** מְחֻלָּק, מְפֻצָּל, מְפֻלָּג.

(قسو) **قَسَا** – 1. קָשָׁה, נַעֲשָׂה מוּצָק. 2. הִתְאַכְזֵר, הָיָה לְלֹא רַחַם. **قَسَا قَلْبُهُ** לִבּוֹ הָיָה לֵב אֶבֶן. **قَسَّى** II. **أَقْسَى** IV קִשָּׁה, הִקְשָׁה, הִקְשִׁיחַ. **قَاسَى** III סָבַל, הִתְעַנָּה, נָשָׂא יִסּוּרִים. **قَسْوَةٌ**. **قَسَاوَةٌ** קַשְׁיחוּת, אַכְזָרִיּוּת, נֻקְשׁוּת, קַשְׁיוּת, חֹסֶר רַחֲמִים. **قَسِيٌّ** קָשֶׁה, מוּצָק, אָטוּם. **مُقَاسَاةٌ** הִתְעַנּוּת, סֵבֶל. **قَاسٍ(ي)** ج **قُسَاةٌ** אַכְזָר, קְשֵׁה לֵב, קָשׁוּחַ, שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ רַחַם.

قَشَّ – 1. קוֹשֵׁשׁ, טִאטֵא, כִּבֵּד, נִקָּה, גָּרַף (במטאטא). 2. יָבַשׁ, הִתְיַבֵּשׁ, קָמַל (צמח). **قَشَّشَ** II קוֹשֵׁשׁ, לִקֵּט מִכָּאן וּמִכָּאן (כדי לאכול). **قَشٌّ** קַשׁ, שַׁחַת. **قَشُّ الْحَدِيدِ** צֶמֶר פְּלָדָה. **قَشُّ الثُّقَابِ** גִּפְרוּר. **حُمَّى الْقَشِّ** קַדַּחַת הַשַּׁחַת. **قَشِيشٌ** זֶבֶל, אַשְׁפָּה. **قَشَّاشٌ**, **قِطَارٌ قَشَّاشٌ** רַכֶּבֶת מְאַסֶּפֶת אִטִּית. **مِقَشَّةٌ** מַטְאֲטֵא.

قَشِبَ – הָיָה חָדָשׁ. **قَشِيبٌ** חָדָשׁ, נָקִי (בגד).

قَشَدَ – אָסַף אֶת הַשַּׁמֶּנֶת שֶׁעַל הֶחָלָב. **قِشْدَةٌ** 1. שַׁמֶּנֶת. 2. קַצֶּפֶת.

قَشَرَ – **قَشَّرَ** II קִלֵּף, קִלֵּף. **تَقَشَّرَ** V. **إِنْقَشَرَ** VII 1. הִתְקַלֵּף, נִקְלַף. 2. נָשַׁר (עור), הִתְנַשֵּׁל. **قِشْرٌ** ج **قُشُورٌ**. **قِشْرَةٌ** קְלִפָּה, קְרוּם, כְּסוּת, עוֹר, קַשְׂקֶשֶׂת (של דג). **قِشْرَةُ الْأَرْضِ** קְרוּם הָאֲדָמָה. **قِشْرَةُ الدِّمَاغِ** גֶּלֶד הָרֹאשׁ. **قِشْرُ الرَّأْسِ** קַשְׂקַשִּׂים. **قِشْرِيٌّ** קְלִפָּתִי. **الْأَكْزِيمَا الْقِشْرِيَّةُ** סַפַּחַת, פְּסוֹרְיָאזִיס (מחלת עור). **الْحَيَوَانَاتُ الْقِشْرِيَّةُ**. **الْقِشْرِيَّاتُ** מַחְלֶקֶת הַסַּרְטָנִיִּים. **تَقْشِيرٌ** קִלּוּף, הֲסָרַת הַקְּלִפָּה. **قُشَارَةٌ** פְּסֹלֶת הַקְּלִפּוֹת.

قَشَطَ – 1. קִלֵּף, הֵסִיר קְלִפָּה, פָּשַׁט (עור). 2. שִׁיֵּף, פָּצַר, שִׁפְשֵׁף (שכבה עליונה). **قَشَّطَ** II הִפְשִׁיט וְנָטַל מָה שֶׁיֵּשׁ עָלָיו, שָׁדַד, בָּזַז בְּכֹחַ. **قِشْطَةٌ** 1. שַׁמֶּנֶת. 2. מ' אֲנוֹנָה (פרי, annona). **سَيِّدُ قِشْطَة** מ' בְּהֵמוֹת, סוּס הַיְאוֹר, הִיפּוֹפּוֹטָם ע' **فَرَسُ الْبَحْرِ**. **قِشَاطٌ** 1. רְצוּעָה (במטען). 2. חֲגוֹרָה. **مِقْشَطٌ** ج **مَقَاشِطُ** גָּרוֹד, מַגְרֵד. **مِقْشَطَةٌ** מַקְצוּעָה, מְכוֹנַת כִּרְסוּם.

قَشَعَ – 1. פִּזֵּר (עננים). 2. הֵסִיר חֹשֶׁךְ. 3. הֵפִיץ לְכָל רוּחַ. **أَقْشَعَ** IV 1. הִתְבַּהֵר (שמים). 2. נָפוֹץ, הִתְפַּזֵּר. **تَقَشَّعَ** V. **إِنْقَشَعَ** VII הִתְפַּזֵּר, הוּסַר. **إِنْقَشَعَ السَّحَابُ** הִתְפַּזְּרוּ הָעֲנָנִים. **إِنْقَشَعَ الْهَمُّ عَنْ قَلْبِهِ** אֶבֶן נִגְלְלָה מֵעַל לִבּוֹ, רָוַח לוֹ. **قَشُوعٌ** קֵן ע' عِشٌّ.

قَشْعَرَ צִמְרֵר, חִלְחֵל, הִרְעִיד. **اِقْشَعَرَّ**. **تَقَشْعَرَ** הִצְטַמְרֵר, נִתְחַלְחֵל, בְּשָׂרוֹ נַעֲשָׂה

חֲדוּדִים חֲדוּדִים. قُشَعْرِيرَةٌ צְמַרְמֹרֶת, רַעַד.

قَشْعَمُ. قَشْعَامٌ נֶשֶׁר גָּדוֹל. أُمُّ قَشْعَمٍ מִלְחָמָה, מָוֶת, צָרָה צְרוּרָה. إِلَى حَيْثُ أَلْقَتْ رَحْلَهَا أُمُّ قَشْعَمٍ לֵךְ (לְכוּ) לַעֲזָאזֵל, לְכָל הָרוּחוֹת.

قَشِفَ – חַי בִּמְצוּקָה. قَشِفَ – לֹא הִקְפִּיד עַל נִקְיוֹן גּוּפוֹ, הָיָה לוֹ עוֹר מְלֻכְלָךְ, הִתְקַשָּׁה עוֹר גּוּפוֹ. تَقَشَّفَ V הִסְתַּגֵּף, הִתְנַזֵּר מֵהֲנָאוֹת הַחַיִּים. تَقَشُّفٌ 1. סִגּוּף, הִסְתַּגְּפוּת. 2. צֶנַע, הִסְתַּפְּקוּת בְּמוּעָט. مُتَقَشِّفٌ 1. סַגְפָן, מִסְתַּגֵּף, חַי חַיֵּי צֶנַע. 2. פָּרוּשׁ.

قِشْلَةٌ T ج قِشَلٌ. قِشْلَاقٌ 1. מַחֲנֶה צְבָאִי, קַסַרְקְטִין. 2. בֵּית חוֹלִים.

قِشْمِش. كِشْمِش צִמּוּק ע' (زبّ) زَبِيبَةٌ.

قَصَّ – 1. גָּזַז (שער), גָּזַר, חָתַךְ, כָּרַת. 2. عَلَى סִפֵּר (סיפור) ל־. 3. עָקַב אַחַר־, גִּשֵּׁשׁ. قَصَّ الأَثَرَ גִּשֵּׁשׁ אַחַר־, עָקַב. قَصَّ شَعْرَهُ סִפֵּר אוֹתוֹ. قَصَّ قِصَّةً סִפֵּר סִפּוּר. قَصَّصَ II גָּזַר, כָּרַת, חָתַךְ, קִצֵּץ. قَاصَّ III קִזֵּז (סכום כנגד אותו סכום). تَقَصَّصَ V עָקַב אַחֲרֵי־. اِقْتَصَّ VIII 1. עָקַב, גִּשֵּׁשׁ. 2. مِنْ עָנַשׁ, הֶעֱנִישׁ אֶת־, גָּמַל ל־ כִּגְמוּלוֹ, לָקַח נָקָם מ־. قَصٌّ גְּזִיזָה, חִתּוּךְ. قَصَّةٌ ج قَصَّاتٌ תִּסְפֹּרֶת. قُصَّةٌ ج قُصَصٌ צִיצִית רֹאשׁ, קְוֻצַּת שֵׂעָר, בְּלוֹרִית. قِصَّةٌ 1. אָמָּן הַגְּזִיזָה. 2. ج قِصَصٌ סִפּוּר. قِصَّةٌ خُرَافِيَّةٌ מַעֲשִׂיָּה, אַגָּדָה. قِصَّةٌ طَوِيلَةٌ נוֹבֶלָה. قِصَّةٌ قَصِيرَةٌ סִפּוּר קָצָר. قِصَّةٌ رِوَائِيَّةٌ רוֹמָן. قَصَصٌ סִפֹּרֶת, אָמָּנוּת הַסִּפּוּר. قَصَصٌ شَعْبِيٌّ סִפּוּרֵי עַם, פוֹלְקְלוֹר. قَصَصِيٌّ סִפּוּרִי, עֲלִילָתִי, אֶפִּי. شِعْرٌ قَصَصِيٌّ אֶפּוֹס. مَجْمُوعَةٌ قَصَصِيَّةٌ קֹבֶץ סִפּוּרִים. قُصَاصَةٌ ج قُصَاصَاتٌ 1. פִּסָּה (של נייר וכו'), קֶטַע. 2. גִּזְרֵי שֵׂעָר. مُجَرَّدُ قُصَاصَةِ وَرَقٍ סְתָם פִּסַּת נְיָר, חֲסַר עֵרֶךְ. قَصَّاصٌ 1. גַּזָּז. 2. מְסַפֵּר. 3. אָמָּן הַסִּפּוּר. قَصَّاصُ الأَثَرِ גַּשָּׁשׁ. أُقْصُوصَةٌ ج أَقَاصِيصُ סִפּוּר קָצָר. مِقَصٌّ ج مَقَاصٌّ מִסְפָּרַיִם, מִגְזָזַיִם. أَبُو مِقَصٍّ 1. חוֹטֵף זְבוּבִים (עוף). 2. יַתּוּשׁ טִיטוּס. قِصَاصٌ עֹנֶשׁ, גְּמוּל. مُقَاصَّةٌ 1. קִזּוּז (חוב). 2. סְלִיקִין. غُرْفَةُ المُقَاصَّةِ לִשְׁכַּת סְלִיקִין (כבנק וכו'). قَاصٌّ. قَصَّاصٌ סוֹפֵר, מְסַפֵּר, כּוֹתֵב סִפּוּרִים. مَقْصُوصٌ קָצוּץ, כָּרוּת, גָּזוּז. مَقْصُوصُ الجَنَاحِ קְצוּץ כְּנָפַיִם, חֲסַר אוֹנִים.

قَصَبَ – חָתַךְ (בהמה שחוטה). قَصَّبَ II 1. סִלְסֵל (שער). 2. רָקַם בְּחוּטֵי זָהָב אוֹ כֶּסֶף. قَصَبَةٌ ج قَصَبٌ 1. קָנֶה. 2. קְנֵה סֻכָּר, קְנֵה סוּף. 3. צִנּוֹר, אַבּוּב. 4. חוּטֵי רִקְמָה (מזהב או מכסף). 5. חֲלִיל קָנִים. 6. סִמְפּוֹנוֹת. قَصَبَةُ الرِّئَةِ קְנֵה הָרֵאָה. اِلْتِهَابُ القَصَبِ דַּלֶּקֶת הַסִּמְפּוֹנוֹת, בְּרוֹנְכִיט. قَصَبَةُ الرِّجْلِ (السَّاقِ) קְנֵה הָרֶגֶל. قَصَبَةُ المَرِيءِ הַוֶּשֶׁט. القَصَبُ الهِنْدِيُّ חִזְרָן, בַּמְבּוּק. أَحْرَزَ قَصَبَ السَّبْقِ נָחַל נִצָּחוֹן, זָכָה בְּהַצְלָחָה יְתֵרָה. قِصَابَةٌ קַצָּבוּת, מִקְצוֹעַ הַקַּצָּב. قَصَّابٌ קַצָּב, בַּעַל אִטְלִיז. مُقَصَّبٌ מְקֻשָּׁט בְּרִקְמַת זָהָב אוֹ כֶּסֶף (בגד).

قَصَدَ – 1. إِلَى הִתְכַּוֵּן ל־, הָלַךְ אֶל־, שָׂם פָּנָיו ל־, הִתְקַדֵּם בְּכִוּוּן, צָעַד אֶל־, שָׁאַף ל־, יָעַד, חִפֵּשׂ אֶת־. 2. כִּוֵּן אֶל־, חָשַׁב. 3. חָסַךְ. 4. הֶחְלִיט ל־. قَصَدَ البَصْرَةَ הִתְכַּוֵּן לִנְסֹעַ לְבַצְרָה. قَصَدَ السَّفَرَ הֶחְלִיט לִנְסֹעַ. قَصَدَ قَصْدَهُ הָלַךְ בְּעִקְבוֹתָיו. قَصَّدَ II תִּכֵּן, שִׁפֵּר (את שירתו). تَقَصَّدَ V הִתְכַּוֵּן, הָיָה בְּדַעְתּוֹ. اِقْتَصَدَ VIII 1. חָסַךְ, קִמֵּץ. 2. הָלַךְ בָּאֶמְצַע, בָּחַר בִּשְׁבִיל הַזָּהָב. 3. بَيْنَ תִּוֵּךְ בֵּין־. 4. הִתְכַּוֵּן ל־, שָׂם כְּמַטָּרָה. قَصْدٌ יַעַד, מַטָּרָה, כַּוָּנָה, תַּכְלִית. قَصْدًا. عَنْ قَصْدٍ בְּמֵזִיד, בְּכַוָּנָה תְּחִלָּה. دُونَ قَصْدٍ. عَنْ غَيْرِ قَصْدٍ בְּלֹא כַּוָּנָה, בִּשְׁגָגָה, בְּטָעוּת, בְּלִי זָדוֹן. الطَّرِيقُ القَصْدُ שְׁבִיל הַזָּהָב, דֶּרֶךְ הַיָּשָׁר. هُوَ قَصْدُكَ הִנֵּה הוּא לְפָנֶיךָ. قَصْدِيٌّ תַּכְלִיתִי, יִעוּדִי. قَصِيدٌ 1. שְׁאִיפָה, יַעַד. 2. שִׁיר קָצָר. بَيْتُ القَصِيدِ עִקַּר הָעִקָּרִים, גֻּלַּת הַכּוֹתֶרֶת, תַּכְלִית, יְסוֹד מוּסָד. مَقْصِدٌ ج مَقَاصِدُ מַטָּרָה, כִּוּוּן, כַּוָּנָה, יַעַד, מְגַמָּה, שְׁאִיפָה. سَيِّءُ المَقَاصِدِ רַע הַכַּוָּנוֹת, מְרֻשָּׁע. جَمْعِيَّةُ المَقَاصِدِ الخَيْرِيَّةِ אֲגֻדַּת צְדָקָה. تَقَصُّدٌ כַּוָּנָה, זָדוֹן. اِقْتِصَادٌ 1. חִסָּכוֹן. 2. כַּלְכָּלָה. عِلْمُ الاقْتِصَادِ תּוֹרַת הַכַּלְכָּלָה. اِقْتِصَادٌ حُرٌّ כַּלְכָּלָה חָפְשִׁית. اِقْتِصَادًا לְשֵׁם חִסָּכוֹן. اِقْتِصَادِيٌّ 1. חֶסְכוֹנִי. 2. כַּלְכָּלִי. 3. כַּלְכְּלָן. قَاصِدٌ יָשִׁיר, חָלָק. قَاصِدٌ رَسُولِيٌّ ע' (رسل) رَسُول. مَقْصُودٌ מְכֻוָּן אֵלָיו, אוֹבְּיֶקְט. المَقْصُودُ هُوَ הַכַּוָּנָה הִיא, הַתַּכְלִית הִיא, קִצּוּרוֹ שֶׁל דָּבָר.

قَصْدَرَ צִפָּה בִּבְדִיל. قَصْدِيرٌ בְּדִיל.

قَصُرَ – 1. קָצַר, הָיָה קָצָר. 2. عَنْ נִבְצַר מִמֶּנּוּ ל־, קָצְרָה יָדוֹ מ־. 3. נִקָּה (בגד), כִּבֵּס. 4. רִכֵּךְ אֶת גּוֹנוֹ, לִבֵּן. قَصَرَ – 1. קִצֵּר. 2. عَلَى הִגְבִּיל ל־, מִקֵּד ב־, צִמְצֵם, יִחֵד ל־. قَصُرَ – קָצַר, הָיָה קָצָר, נַעֲשָׂה קָצָר. قَصُرَتْ يَدُهُ קָצְרָה יָדוֹ, הָיָה חֲסַר אוֹנִים. قَصَّرَ II 1. קִצֵּר, הִפְחִית, הִמְעִיט. 2. עָשָׂה מֶחְדָּל, הִתְרַשֵּׁל, רָפוּ יָדָיו, כָּשַׁל. 3. לִבֵּן, כִּבֵּס (בגד). 4. קִצֵּץ, גָּזַר. لَمْ يُقَصِّرْ فِي عَمَلِهِ לֹא הִתְרַשֵּׁל בַּעֲבוֹדָתוֹ, עָשָׂה מַאֲמָץ. أَقْصَرَ IV 1. קִצֵּר, צִמְצֵם, הִפְחִית. 2. عَنْ חָדַל מ־ (כשהוא יכול), נִמְנַע מ־. تَقَصَّرَ V נִתְקַצֵּר, הִתְקַצֵּר. تَقَاصَرَ VI 1. הָלַךְ וּפָחַת, הִצְטַמְצֵם. 2. חָדַל מ־. اِقْتَصَرَ VIII عَلَى הֻגְבַּל ל־, נִצְטַמְצֵם ב־. اِسْتَقْصَرَ X הִתְיַחֵס ל־ כְּקָצָר, חָשַׁב שֶׁאֵינוֹ מַתְאִים. قَصْرٌ 1. קִצּוּר, צִמְצוּם, הַגְבָּלָה. 2. הִתְרַשְּׁלוּת, רַשְׁלָנוּת, הַזְנָחָה. 3. ج قُصُورٌ אַרְמוֹן, הֵיכָל, פָּלָטִין, טִירָה. قَصْرِيَّةٌ ج قَصَارِ(ي) עָצִיץ, סִיר לַיְלָה. قِصَرٌ קֹצֶר, נֹמֶךְ, קְטַנּוּת, קִצּוּר. قِصَرُ النَّظَرِ 1. קֹצֶר רְאוּת (רְאִיָּה). 2. קֹצֶר אֹפֶק, אִי רְאִיַּת הַנּוֹלָד. قَصَّارٌ 1. טַיָּח. 2. כּוֹבֵס. 3. סַיָּד. قُصُورٌ 1. חֹסֶר יְכֹלֶת, מֶחְדָּל, הַזְנָחָה, רַשְׁלָנוּת. 2. חֹסֶר הַתְאָמָה, חֹסֶר כִּשָּׁרוֹן, עַצְלָנוּת. 3. חֹסֶר בַּגְרוּת, קַטִינוּת. قُصُورُ البَاعِ חֹסֶר יְכֹלֶת, חֹסֶר אוֹנִים. القُصُورُ العَضَلِيُّ הִתְנַוְּנוּת הַשְּׁרִירִים. قَصِيرٌ ج قِصَارٌ קָצָר, נָמוּךְ, לֹא גָּבוֹהַּ, גּוּץ. قَصِيرُ الأَجَلِ טְוַח קָצָר. قَصِيرُ البَاعِ (اليَدِ) קְצַר יָד, חֲסַר אוֹנִים, חַלָּשׁ. قُصَارَى

מֵרַב, מַקְסִימוּם, קְצֵה הַיְכֹלֶת. قُصَارَاكَ أَنْ تَفْعَلَ هٰذَا דַּי לְךָ שֶׁתַּעֲשֶׂה אֶת זֶה בִּלְבַד. قُصَارَى القَوْلِ בְּקִצּוּר, כְּלָלוֹ שֶׁל דָּבָר, בִּתְמִצִית. بَذَلَ قُصَارَى جُهْدِهِ עָשָׂה כְּמֵיטַב יְכָלְתּוֹ. تَقْصِيرٌ 1. קִצּוּר, הַקְטָנָה, הַנְמָכָה. 2. מֶחְדָּל, רַשְׁלָנוּת, כִּשָּׁלוֹן. قَاصِرٌ 1. קָטִין. 2. חֲסַר יְכֹלֶת. 3. מֻגְבָּל, מְצֻמְצָם. 4. عَلَى מֻרְכָּז ב־, מְמֻקָּד ב־. مَقْصُورٌ عَلَى מְמֻקָּד ב־, מֻרְכָּז ב־, מֻגְבָּל ל־. أَلِفٌ مَقْصُورَةٌ הִיא אוֹת ى בְּלִי שְׁתֵּי הַנְּקֻדּוֹת (תפקידה כמו אם הקריאה אַלֶף). مَقْصُورَةٌ ج مَقْصُورَاتٌ وَمَقَاصِيرُ יָצִיעַ, תָּא (בתאטרון וכו'). مُقَصِّرٌ רַשְׁלָן, עַצְלָן. مُقْتَصِرٌ عَلَى מֻגְבָּל ל־, מְצֻמְצָם ב־. مُقْتَصَرٌ קָצָר, תַּמְצִיתִי.

قَصَعَ ـَ 1. שָׁתָה בִּשְׁקִיקָה, לָגַם, גָּמָא. 2. מ' הִתְפַּתֵּל בְּהִתְחַטְּאוּת (בְּהִתְפַּנְּקוּת) (אישה). قَصْعَةٌ ج قِصَعَاتٌ وَقِصَاعٌ קְעָרִית, צַלַּחַת גְּדוֹלָה. قُصَاعٌ קַרְטֶשֶׁת (מחלה, critinizm). قَصْعِينٌ לֹטֶם (שיח, cistue).

قَصَفَ ـِ הִפְגִּיז, הִפְצִיץ, שָׁבַר, רִסֵּק, רוֹצֵץ. قَصَفَ ـُ בִּלָּה בְּמִסְבָּאָה, חַי חַיֵּי מוֹתָרוֹת. قَصِفَ ـَ 1. נֶחְלַשׁ. 2. נִשְׁבַּר. تَقَصَّفَ V. إِنْقَصَفَ VII הִתְנַפֵּץ, הִתְרַסֵּק. قَصْفٌ 1. רַעַם, רַעַשׁ אַדִּיר. 2. הַפְגָּזָה, הַפְצָצָה. قَصِفٌ עָדִין, שָׁבִיר. مَقْصَفٌ ج مَقَاصِفُ 1. מִזְנוֹן. 2. מִסְבָּאָה. 3. קָזִינוֹ.

قَصْقَصَ קִצֵּץ, גָּזַם.

قَصَلَ ـِ כָּרַת מַהֵר (בייחוד בגרדום). إِنْقَصَلَ VII נִכְרַת. مِقْصَلَةٌ ج مَقَاصِلُ גַּרְדּוֹם, גִּילְיוֹטִינָה. قَاصِلٌ כּוֹרֵת, חוֹתֵךְ.

قَصَمَ ـِ 1. רוֹצֵץ, נִפֵּץ, שִׁבֵּר. 2. הֵמִית, כִּלָּה. قَصَمَ ظَهْرَهُ שָׁבַר אֶת גַּבּוֹ. القَشَّةُ الَّتِي قَصَمَتْ ظَهْرَ البَعِيرِ פת' הַקַּשׁ שֶׁשָּׁבַר אֶת גַּב הַגָּמָל. تَقَصَّمَ V נִשְׁבַּר, נִסְדַּק. إِنْقَصَمَ VII נִשְׁבַּר (ממשא, ממכה וכו'). قَاصِمٌ ج قَوَاصِمُ מֵמִית, מַכְרִיעַ. ضَرْبَةٌ قَاصِمَةٌ 1. מַכַּת מָוֶת. 2. מַכָּה נִצַּחַת, נוֹקְאָאוּט.

(قصو) قَصَا ـُ **قَصِيَ** ـَ 1. عَنْ רָחַק, הִתְרַחֵק, גָּלָה מ־. 2. הָיָה בַּקָּצֶה. أَقْصَى IV عَنْ 1. הִרְחִיק, סִלֵּק רָחוֹק, הִגְלָה מ־. 2. פִּטֵּר, גֵּרֵשׁ, שִׁלַּח (מעבודה). تَقَصَّى V 1. הִתְרַחֵק מְאוֹד. 2. הִתְחַקָּה עַל־, בָּדַק. تَقَصَّى الحَقِيقَةَ הִתְחַקָּה עַל הָאֱמֶת, חָקַר וְדָרַשׁ אֶת הָאֱמֶת. إِسْتَقْصَى X הִתְעַמֵּק ב־, עִיֵּן ב־, בָּדַק, מִצָּה (נושא עד תום). قَصًا. قَصَاءٌ מֶרְחָק. قَصِيٌّ ج أَقْصَاءٌ רָחוֹק, נִמְצָא בַּקָּצֶה. أَقْصَى נ' قُصْوَى רָחוֹק יוֹתֵר, מְרַבִּי, מַקְסִימָלִי, בַּקָּצֶה. إِلَى أَقْصَى حَدٍّ עַד הַמַּקְסִימוּם, עַד קְצֵה הַגְּבוּל. حَدٌّ أَقْصَى מַקְסִימוּם. الشَّرْقُ الأَقْصَى הַמִּזְרָח הָרָחוֹק. المَسْجِدُ الأَقْصَى מִסְגַּד אַלְאַקְצָא (במזרח ירושלים). مِنْ أَقْصَى البِلَادِ إِلَى أَدْنَاهَا מִקְצֵה הָאָרֶץ וְעַד קָצֶהָ. تَقَصٍّ(ي) הִתְחַקּוּת, חֲקִירָה מְדֻקְדֶּקֶת, עִיּוּן עָמֹק. لَجْنَةُ تَقَصِّي الحَقَائِقِ וַעֲדַת חֲקִירָה. إِسْتِقْصَاءٌ הִתְחַקּוּת, בְּחִינָה מְדֻקְדֶּקֶת, בְּדִיקָה. قَاصٍ(ي) רָחוֹק מְאוֹד. القَاصِي وَالدَّانِي הָרָחוֹק וְהַקָּרוֹב. عَرَفَ قَاصِيَهُ وَدَانِيَهُ יָדַע אוֹתוֹ לִפְנַי וְלִפְנִים, יָדַע תּוֹכוֹ וּבָרוֹ.

قَضَّ ـُ 1. מוֹטֵט, זִעְזַע, הָרַס, בִּקַּע. 2. תָּלַשׁ (יתד), עָקַר. قَضَّ ـَ הָיָה גַּס (מצע), הָיָה מָלֵא עָפָר וְחָצָץ (מיטה). أَقَضَّ IV הֵצִיק, הוֹגִיעַ, הִטְרִיד. أَقَضَّ مَضْجَعَهُ הִפְרִיעַ לוֹ לִישֹׁן, הִדִּיר שֵׁנָה מֵעֵינָיו, הִדְרִיךְ אֶת מְנוּחָתוֹ. إِنْقَضَّ VII 1. הִתְמוֹטֵט, הִזְדַּעְזַע, נָפַל. 2. عَلَى הִתְנַפֵּל עַל־, הִסְתָּעֵר עַל־, הִתְקִיף. قَضٌّ 1. מְעֻפָּר, מְחֻצָּץ. 2. אֶבֶן חָצָץ. بِقَضِّهِ وَقَضِيضِهِ עַל כְּרָעָיו וְעַל קִרְבּוֹ. جَاؤُوا بِقَضِّهِمْ وَقَضِيضِهِمْ בָּאוּ כֻּלָּם לְלֹא יוֹצֵא מִן הַכְּלָל, בָּאוּ בִּנְעָרֵיהֶם וּבִזְקֵנֵיהֶם. إِنْقِضَاضٌ 1. הִסְתַּעֲרוּת, הִתְנַפְּלוּת. 2. צְלִילָה (מטוס).

قَضَبَ ـِ **قَضَّبَ** II חָתַךְ, גָּזַם, קָטַם, כָּרַת. إِقْتَضَبَ VIII 1. גָּזַם. 2. קִצֵּר, צִמְצֵם, תִּמְצֵת. 3. אִלְתֵּר, אָמַר מִנֵּיהּ וּבֵיהּ. قَضْبٌ קְטִיפָה (של פרי לאכילה). قَضِيبٌ ج قُضْبَانٌ 1. מוֹט, מַטֶּה, מַקֵּל, עָנָף, בַּד. 2. פִּין, אֵיבַר הַמִּין הַזְּכָרִי. قُضْبَانٌ حَدِيدِيَّةٌ סוֹרְגֵי בַּרְזֶל. مِنْ وَرَاءِ القُضْبَانِ الحَدِيدِيَّةِ מֵאֲחוֹרֵי סוֹרְגִים וּבְרִיחַ, בְּבֵית סֹהַר. قُضَابَةٌ חֲבִילַת זְרָדִים. مِقْضَبٌ ج مَقَاضِبُ מַזְמֵרָה. إِقْتِضَابٌ 1. גְּזִימָה. 2. קִצּוּר, תַּמְצוּת. 3. אִלְתּוּר. مُقْتَضَبٌ 1. קָצָר, תַּמְצִיתִי, מְתֻמְצָת. 2. שֵׁם שֶׁל מִשְׁקָל בַּשִּׁירָה הָעַרְבִית.

قَضَعَ ـَ הִכְנִיעַ, גָּבַר עַל. قُضَاعَةٌ כֶּלֶב יָם (מַיִם), לוּטְרָה (בעל חיים).

قَضِمَ ـَ כִּרְסֵם, גֵּרֵס, כָּסַס, כָּרַת וְחָתַךְ בַּשִּׁנַּיִם. قَضْمَةٌ נְגִיסָה, "בִּיס". قَاضِمٌ כַּרְסָם, מְכַרְסֵם. القَوَاضِمُ מִשְׁפַּחַת הַמְכַרְסְמִים.

(قضي) قَضَى ـِ 1. חָרַץ מִשְׁפָּט, פָּסַק (הלכה), שָׁפַט, גָּזַר דִּין. 2. סִיֵּם, גָּמַר, הִשְׁלִים. 3. בִּצֵּעַ, קִיֵּם, סִדֵּר, יִשֵּׁב. 4. פָּרַע, סִלֵּק (חוב), שִׁלֵּם, מִלֵּא (חובה). 5. רִצָּה (עונש). 6. בִּלָּה, שָׁהָה. 7. عَلَى חִסֵּל, הָרַג. قَضَى أَجَلَهُ (نَحْبَهُ) נִפְטַר. قُضِيَ الأَمْرُ חֻסַּל, תַּם וְנִשְׁלַם, נִסְתַּיֵּם. قَضَى بَيْنَهُمَا שָׁפַט בֵּינֵיהֶם. قَضَى عَلَيْهِ חִסֵּל אוֹתוֹ, הֲרָגוֹ. قَضَى وَطَرَهُ הִגִּיעַ לִידֵי סִפּוּקוֹ, בִּצַּע אֶת מְבֻקָּשׁוֹ (זממו). قَضَى وَقْتَهُ فِي المَكْتَبَةِ בִּלָּה אֶת זְמַנּוֹ בַּסִּפְרִיָּה. قَضَّى II 1. בִּצַּע, הוֹצִיא אֶל הַפֹּעַל. 2. מִנָּה לְקָאדִי (שופט). قَاضَى III 1. תָּבַע אֶת־ לְדִין, הִתְלוֹנֵן עַל־. 2. عَلَى פִּיֵּס. قَاضَاهُ عَلَى الدَّيْنِ בָּא לִידֵי הֶסְכֵּם אִתּוֹ עַל הַחוֹב. تَقَضَّى V 1. הִתְבַּצֵּעַ, קֻיַּם, יָצָא אֶל הַפֹּעַל. 2. חָלַף זְמַנּוֹ. تَقَاضَى VI 1. תָּבַע אֶת־ לְדִין, פָּנָה לְעַרְכָּאוֹת, הִתְדַּיֵּן. 2. קִבֵּל (שכר). تَقَاضَاهُ الدَّيْنَ תָּבַע אֶת חוֹבוֹ וְקִבְּלוֹ. إِنْقَضَى VII חָלַף, עָבַר, אָבַד עָלָיו כֶּלַח, פָּסַק (מלהיות), פָּג תָּקְפּוֹ. إِقْتَضَى VIII 1. תָּבַע (חובו למשל). 2. חִיֵּב, הִצְרִיךְ. إِفْعَلْ مَا يَقْتَضِيهِ الوَاجِبُ עֲשֵׂה מַה שֶּׁנָּחוּץ. إِسْتَقْضَى X 1. תָּבַע. 2. מִנָּה אֶת־ לְקָאדִי. قَضًى שִׁפּוּט, פְּסִיקָה. قَضَاءٌ 1. שִׁפּוּט, מִשְׁפָּט, דִּיּוּן מִשְׁפָּטִי. 2. יִשּׁוּב, סִדּוּר. 3. פְּסִיקָה, גְּזֵרָה. 4. בִּצּוּעַ, הוֹצָאָה אֶל הַפֹּעַל. 5. בִּלּוּי, שָׁהוּת. 6. הַחְלָטָה בְּצֶדֶק, מִדַּת הַדִּין. 7. גּוֹרָל. 8. נָפָה, מָחוֹז.

قضاء الله 1. גזרה משמים. 2. מות. **القضاء الشرعي** השפוט הדתי המסלמי, משפט שרעי. **دار القضاء العالي** מ' בית המשפט העליון. **قضاء وقدرا** ע' قدر. **قضائي** 1. משפטי, שפוטי. 2. מחוזי. **حارس قضائي** כונס נכסים (שמינה בית משפט). **قضية** ج **قضايا** 1. בעיה, סוגיה, שאלה, קושיה, עניין. 2. תיק משפטי, תביעה משפטית. 3. משפט, תאורמה (במתמטיקה, theorema). 4. הנחה, תזה (בפילוסופיה), נושא. **قضية الساعة** בעית השעה. **قضية عامة** עניין צבורי. **قضية وطنية** שאלה לאמית. **مقاضاة** משפט, שמוע משפטי. **تقاض(ي)** הדיינות, התדיינות. **إنقضاء** סיום, גמירה, פקיעת תקפו, תפוגה, סוף. **تاريخ (موعد) الانقضاء** תאריך אחרון לשמוש, תאריך תפוגה. **إقتضاء** צרך, חיוב. **عند اقتضاء الحاجة** בעת הצרך. **قاض(ي)** ج **قضاة** 1. שופט. 2. פוסק הלכה. 3. קאדי, שופט מסלם. 4. סופי, מחלט, גמור, נחרץ, מכריע. **قاضي الصلح** שופט שלום. **ضربة قاضية** מכה מכרעת (נצחת), נוקאאוט. **مقضي** גמור, שאין חזרה ממנו. **مقضي عليه** 1. שפוט. 2. מחסל. **مقتضى** רצוי, מחיב. **مقتضيات** צרכים, דרישות. **بمقتضى** לפי־, בתקף־, בהתאם ל־. **عند مقتضيات الأحوال** בהתאם לנסבות.

قط ـ 1. קטע, חתך. 2. חרת, חרט, חקק. **قطط** II חרת, חקק. **إنقط** VII נחתך, התחדד. **قط.** **فقط** בלבד. **زاره مرة فقط** בקרו פעם אחת בלבד. **ليس هذا فقط... بل** לא זו בלבד... אלא. **قط** (אחרי שלילה) כלל ועקר, מעולם. **لم أره قط** לא ראיתיו מעולם.

قط ج **قطط.** **قطة** חתול, חתולה. **قطيطة** חתלתולה.

قطب ـ 1. אסף. 2. מזג. 3. קמט את מצחו (את גבותיו) מתוך כעס. **قطب** ـ הכליב, כלב, תפר תפרים גסים. **قطب** II קמט את מצחו, זעף, כעס. **تقطب** V קדרו פניו, נזדעף. **إستقطب** X קטב, גרם לקטוב. **قطب** ج **أقطاب** 1. קטב, ציר, סרן (במכונה). 2. ראש, מנהיג, מוביל, פרנס, עמוד תוך, סמכות. **قطب الرحى** ציר הרחים. **القطب الشمالي (الجنوبي)** הקטב הצפוני (הדרומי). **قطب موجب (سالب)** אנודה (קתודה). **أقطاب الدولة** ראשי המדינה. **قطبي** קטבי, פולרי. **الشفق القطبي** זהר קטבי. **قطبة** מ' כליבה, תפירה גסה. 2. ציר הרחים. **إستقطاب** 1. קטוב, הבלטת נגודים. 2. משיכה. **قاطبة** כלם, ללא יוצא מן הכלל. **جاؤوا قاطبة** באו כלם.

قطر ـ 1. גרר (ספינה וכו'), משך, סחב. 2. טפטף, ירד טפות טפות, נזל בטפות, נטף. **قطر** II 1. הזיל טפות טפות. 2. סנן, זקק (על ידי הרתחה, בייחוד יין או אלכוהול). 3. השקה בטפטוף. **تقاطر** VI 1. נזל טפין טפין. 2. בא בהמוניו, התקהל, נהר בהמוניו. **إستقطر** X זקק, סנן, הזיל טפה אחר טפה. **قطر** נזילה, טפטוף. **قطر** ج **أقطار** 1. אזור, חבל ארץ, ארץ, מדינה. 2. קטר (של עיגול). 3. קליבר (של כדור, של תותח וכו'). **أقطار الدنيا** ארבע רוחות השמים. **القطر المصري** מצרים. **نصف قطر الدائرة** מחוג, רדיוס. **قطري** 1. אזורי. 2. של קטר. דיאמטרי. **قطرة** ج **قطرات** טפה (גם בתרופה). **قطر.** **قطار** ج **قطارات** וقطر 1. רכבת. 2. שירה. **قطار بضائع** רכבת משא. **قطار سريع** רכבת אקספרס. **قطار وقاف (قشاش)** מ' רכבת מאספת (אטית). **قطرجي.** **قطارجي** עתק (עובד במסילת הברזל). **قطارة** ج **قطارات** 1. טפטפת. 2. מטפטף, מזלף. **قطران** עטרן, זפת. **مقطر** ج **مقاطر** בזיך, כלי לקטרת. **مقطرة** ج **مقاطر** 1. בזיך, כלי לקטרת. 2. סד, כלי ענויים. **تقطير** 1. סנון, זקוק. 2. טפטוף, השקיה בטפטוף. **قاطرة** ج **قاطرات** מנוע, גוררת. **مقطورة** ج **مقطورات.** **عربة مقطورة** קרון גרירה. **مقطر** מזקק. **مقطرات** אלכוהול, משקאות אלכוהוליים. **مستقطر** ج **مستقطرات** תזקיק.

قطرس G אלבטרוס (עוף ים, albatross).

قطرن זפת. **قطران** זפת, עטרן.

قطع ـ 1. קטע, חתך, כרת, גדע, התיז (ראש), קצץ, גזר. 2. הפסיק, נתק, הפריד. 3. חצה (דרך), צלח (נהר וכו'), עבר. 4. שבר. 5. שדד (בדרכים), חסם, מנע מעבר. 6. קנה (כרטיס). 7. גמל (יונק). **قطع أمله** 1. יאש אותו. 2. התיאש. **قطع اشتراكه في المجلة** בטל את מנויו בכתב העת. **قطع برأي فلان** הלך לפי דעת פלוני. **قطع تذكرة** קנה כרטיס. **قطع الثمن** קבע מחיר. **قطع رجله من** הוקיר רגלו מ־, חדל לבקר ב־. **قطع رحمه** התנכר לשאר בשרו. **قطع رزقه** שבר את מטה לחמו, פגע בפרנסתו. **قطع شوطا كبيرا في** התקדם כברת דרך ארכה ב־. **قطع العلاقات مع** נתק את הקשרים עם־. **قطع عليه الطريق** 1. חסם את דרכו. 2. שדד אותו בדרך. **قطع عهدا** 1. התחיב. 2. כרת ברית. **قطع كلامه** שסע את דבריו. **قطع لسان خصمه** סתם את פי יריבו, השתיקו. **قطع نفسه** עצר את נשימתו (מעייפות, מהשתאות וכו'). **قطع النهر** צלח את הנהר. **قطع وعدا** קבל על עצמו, התחיב. **قطع وقته** בלה (בזבז) את זמנו. **قطع** II קטע, חתך, קרע לקרעים (לגזרים), גזר, גדע, חלק, פרק, שבר. **قطع نياط القلب** שבר את הלב. **قاطع** III 1. החרים, נדה, הכריז חרם על־. 2. שסע (דיבור), קרא קריאת ביניים. 3. נתק (קשר). 4. הצליב (קווים, דרכים וכו'), עשה שתי וערב. **أقطع** IV 1. הקצה, העניק חלקת אדמה, הקציב. 2. העביר, נתן לחצות. 3. הפריד. **تقطع** V נקרע לקרעים, בלה (בגד), התפורר, נשבר לחלקים. **تقطعت بهم الأسباب** התנתקו הקשרים ביניהם, התרחקו אלה מאלה. **تقطعت دونه الأعناق** היה קשה עליהם כקריעת ים סוף. **تقاطع** VI 1.

הִצְטַלֵּב (דרך, קו וכו'), הָיָה שְׁתִי וָעֵרֶב. 2. הֶחֱרִים אֶת־, נִפְרַד מ־, הִתְרַחֵק מ־. **إِنْقَطَعَ** VII 1. נִתַּק, נִפְרַד, נֶחְתַּךְ. 2. נִפְסַק, נֶעֱצַר, אָבַד (קשר). 3. **عَنْ** הִפְסִיק, עָזַב, חָדַל מ־. 4. **لِـ** הִתְמַסֵּר לְ־, נִפְנָה לְ־. **إِنْقَطَعَ التَّيَّارُ الكَهْرَبَائِيُّ** נִתַּק זֶרֶם הַחַשְׁמַל. **إِنْقَطَعَ الحَبْلُ** נִתַּק (נֶחְתַּךְ) הַחֶבֶל. **إِنْقَطَعَ عَنِ العَمَلِ** חָדַל מִלַּעֲבֹד, עָזַב אֶת הָעֲבוֹדָה. **إِنْقَطَعَ لِكِتَابَةِ قِصَّةٍ** הִתְמַסֵּר לִכְתִיבַת סִפּוּר. **إِنْقَطَعَ عَنِ المُجْتَمَعِ** פָּרַשׁ מִן הַחֶבְרָה, הִתְבּוֹדֵד. **إِقْتَطَعَ** VIII **مِنْ** 1. נָטַל חֵלֶק מִן־, לָקַח, תָּפַס. 2. חָתַךְ, קָרַע, תָּלַשׁ מ־. **إِقْتَطَعَ الحَجَرَ مِنَ الجَبَلِ** חָצַב אֲבָנִים מִן הָהָר. **إِقْتَطَعَ حِصَّتَهُ مِنَ المِيرَاثِ** נָטַל (לָקַח) אֶת חֶלְקוֹ מִן הַיְּרֻשָּׁה. **إِسْتَقْطَعَ** X 1. בִּקֵּשׁ חֶלְקַת אֲדָמָה, בִּקֵּשׁ אֶת חֶלְקוֹ ב־. 2. **مِنْ** נִכָּה, עָשָׂה דִּיסְקוֹנְטוֹ, הִפְרִישׁ, הִפְחִית מ־. **قَطْعٌ** 1. קְטִיעָה, כְּרִיתָה, גְּזִירָה. 2. הַפְרָדָה, פִּצּוּל, נִתּוּק, תְּלִישָׁה. 3. עֲצִירָה, חֲדִילָה, פְּסִיקָה. 4. חֲצִיָּה, צְלִיחָה. 5. נִכָּיוֹן, דִּיסְקוֹנְטוֹ. 6. גֹּדֶל (של ספר וכו'), פוֹרְמָט, מַתְכֹּנֶת, שִׁעוּר. **قَطْعًا** בְּהֶחְלֵט לֹא, לַחֲלוּטִין. **قَطْعُ الحِسَابَاتِ** הֶסְדֵּר חֶשְׁבּוֹנוֹת. **قَطْعُ الرَّاتِبِ** הַפְסָקַת (תשלום) הַמַּשְׂכֹּרֶת. **قَطْعُ الرُّبْعِ** גִּלָּיוֹן קְוָרְטוֹ (בדפוס). **قَطْعُ الطَّرِيقِ** 1. חֲסִימַת הַדֶּרֶךְ. 2. שֹׁד בִּדְרָכִים. **قَطْعُ الكِتَابِ** גֹּדֶל הַסֵּפֶר. **بِقَطْعِ النَّظَرِ عَنْ** בְּלִי לְהִתְחַשֵּׁב ב־. **سِعْرُ القَطْعِ** מְחִיר הַנִּכָּיוֹן (של בנק וכו'). **هَمْزَةُ القَطْعِ** הַמְזָה שֶׁנֶּהֱגֵית (שאינה נבלעת). **قَطْعِيٌّ** 1. מֻחְלָט, גָּמוּר, סוֹפִי, נֶחֱרָץ. 2. דּוֹגְמָטִי. **قَطْعِيًّا** בְּהֶחְלֵט, קָטֵגוֹרִית. **قَطْعِيَّةٌ** 1. מֻחְלָטוּת. 2. דּוֹגְמָטִיּוּת. **قِطْعَةٌ** ج **قِطَعٌ** و**قِطَعَاتٌ** 1. חֲתִיכָה, חֵלֶק, נֵתַח, פְּרוּסָה, קֶטַע. 2. יְחִידָה (של מטבע, צי וכו'). 3. פֶּרֶק (של שירה, מוזיקה וכו'). **قِطْعَةٌ** חֶלְקַת אֲדָמָה. **قِطْعَةٌ بَحْرِيَّةٌ** יְחִידָה יַמִּית. **قِطْعَةٌ تَمْثِيلِيَّةٌ** מַעֲרְכוֹן. **قِطْعَةٌ غِنَائِيَّةٌ** קֶטַע זִמְרָה, שִׁיר. **قِطْعَةُ غِيَارٍ** חֵלֶק חִלּוּף. **قِطْعَةٌ فَنِّيَّةٌ** יְצִירַת אָמָּנוּת. **قِطْعَةٌ مَالِيَّةٌ (نَقْدِيَّةٌ)** יְחִידַת מַטְבֵּעַ. **قِطْعَةٌ مُوسِيقِيَّةٌ** קֶטַע מוּזִיקָלִי, פֶּרֶק נְגִינָה. **قِطَاعٌ** ج **قِطَاعَاتٌ** 1. גִּזְרָה, סֶקְטוֹר, מִגְזָר. 2. רְצוּעַת אֲדָמָה. **القِطَاعُ الخَاصُّ** הַסֶּקְטוֹר (הַמִּגְזָר) הַפְּרָטִי (הָעִסְקִי). **القِطَاعُ العَامُّ** הַסֶּקְטוֹר (הַמִּגְזָר) הַצִּבּוּרִי. **قِطَاعُ غَزَّةَ** רְצוּעַת עַזָּה. **قَطَّاعٌ** 1. חַתָּךְ, גַּלָּף, חוֹתֵךְ, כּוֹרֵת. 2. סַתָּת, חוֹצֵב אֲבָנִים. **قَطَّاعِيٌّ** קִמְעוֹנִי. **بِالقَطَّاعِيِّ** בְּקִמְעוֹנוּת. **قَطِيعَةٌ** קֶרַע, פִּלּוּג, הִפָּרְדוּת, הִתְנַכְּרוּת, נִתּוּק (יחסים). **أَقْطَعُ** ج **قُطْعٌ** נ' **قَطْعَاءُ** קִטֵּעַ, קְטוּעַ יָד אוֹ רֶגֶל, גִּדֵּם. **مَقْطَعٌ** ج **مَقَاطِعُ** 1. הֲבָרָה (עיצור או יותר במילה אחת). 2. חֲתָךְ (לאורך או לרוחב). 3. קֶטַע, פִּסְקָה, פְּסוּקִית. 4. מַחְתָּךְ, מְקוֹם חִתּוּךְ. 5. מְקוֹם הִצְטַלְּבוּת, נְקֻדַּת מִפְגָּשׁ. 6. מַחְצָבָה, מִכְרֶה. **مَقَاطِعُ مِنْ** מִבְחָר (שירה, נגינה וכו'). **مَقْطَعِيٌّ** שֶׁל חֲתָךְ, חֲתָכִי, פְּרוֹפִיל. **مِقْطَعٌ** ج **مَقَاطِعُ** 1. מַחְתֵּךְ, כְּלִי חִתּוּךְ. 2. תַּבְנִית לִגְזִירָה. **تَقْطِيعٌ** 1. חִתּוּךְ, חִטּוּב, גְּזִירָה. 2. פֵּרוּק. 3. ج **تَقَاطِيعُ** תָּו, קַו. **تَقَاطِيعُ الوَجْهِ** תַּוֵי (קַוֵּי) פָּנִים, קְלַסְתֵּר פָּנִים. **مُقَاطَعَةٌ** 1. חֵרֶם, נִדּוּי. 2. קֶרַע, נִתּוּק. 3. אֲדִישׁוּת, שִׁוְיוֹן נֶפֶשׁ. 4. אֵזוֹר, חֶבֶל אֶרֶץ, מָחוֹז. **إِقْطَاعٌ**. **إِقْطَاعَةٌ** ج **إِقْطَاعَاتٌ** חַוָּה, נַחֲלָה, אֵזוֹר פֵאוֹדָלִי. **إِقْطَاعِيٌّ** פֵאוֹדָלִי. **النِّظَامُ الإِقْطَاعِيُّ** הַמִּשְׁטָר הַפֵאוֹדָלִי. **إِقْطَاعِيَّةٌ** פֵאוֹדָלִיזְם. **تَقَطُّعٌ** הַפְסָקוֹת (מדי פעם), הִנָּתְקוּת. **تَقَاطُعٌ** 1. הִצְטַלְּבוּת. 2. הַחְרָמָה הֲדָדִית שֶׁל יְחָסִים. **تَقَاطُعُ طُرُقٍ** צֹמֶת דְּרָכִים. **إِنْقِطَاعٌ** הַפְסָקָה, הִנָּתְקוּת, הֲפוּגָה, חֲדִילָה, הִקָּרְעוּת, הֵעָדְרוּת, הֶעְדֵּר. **إِنْقِطَاعُ التَّيَّارِ الكَهْرَبَائِيِّ** הִנָּתְקוּת (נִתּוּק) זֶרֶם הַחַשְׁמַל. **مِنْ غَيْرِ انْقِطَاعٍ** בְּלִי הֲפוּגָה, לְלֹא הֶפְסֵק, בְּלִי הֶרֶף. **إِسْتِقْطَاعٌ** נִכּוּי (עמלה וכו'), הַפְחָתָה. **قَاطِعٌ** 1. חוֹתֵךְ, מַפְסִיק, מַפְסֵק (של זרם חשמלי). 2. חַד. 3. מֻחְלָט, מַכְרִיעַ, חָרוּץ, סוֹפִי. **قَاطِعُ التَّيَّارِ** מַפְסֵק. **قَاطِعُ طَرِيقٍ** שׁוֹדֵד דְּרָכִים. **بِصِفَةٍ قَاطِعَةٍ** בְּאֹפֶן מֻחְלָט. **بُرْهَانٌ قَاطِعٌ** הוֹכָחָה חוֹתֶכֶת. **سِنٌّ قَاطِعَةٌ** שֵׁן חוֹתֶכֶת. **طَيْرٌ (طُيُورٌ) قَوَاطِعُ** צִפּוֹרִים נוֹדְדוֹת ע' (ابد) أَوَابِد. **قَرَارٌ قَاطِعٌ** הַחְלָטָה סוֹפִית (מַכְרַעַת). **مَقْطُوعٌ** 1. חָתוּךְ, קָרוּעַ, מְנֻתָּק. 2. קָצוּב, מְקֻצָּה. **مَقْطُوعٌ بِهِ** מֻחְלָט, סוֹפִי. **مَقْطُوعَةٌ** ج **مَقْطُوعَاتٌ** و**مَقَاطِيعُ** קֶטַע מוּזִיקָלִי, פֶּרֶק נְגִינָה, שִׁיר. **مَقْطُوعِيَّةٌ** 1. תִּצְרֹכֶת. 2. מ' חַלְטוּרָה, עֲבוֹדָה חֶלְקִית. **بِالمَقْطُوعِيَّةِ** בְּקַבְּלָנוּת. **مُقَطَّعٌ** מְקֻטָּע, חָתוּךְ לִגְזָרִים. **مُتَقَطِّعٌ** 1. חָתוּךְ. 2. חֲלוּפִי, מִדֵּי פַּעַם. 3. סְטָקָטוֹ (קול). **تَيَّارٌ مُتَقَطِّعٌ** זֶרֶם חִלּוּפִין (בחשמל). **مُتَقَاطِعٌ** מִצְטַלֵּב (קו). **كَلِمَاتٌ مُتَقَاطِعَةٌ** תַּשְׁבֵּץ. **مُنْقَطِعٌ** 1. מְנֻתָּק, חָתוּךְ. 2. מְרֻחָק (מקום), נִדָּח. 3. **لِـ** יָעוּד לְ־, מְקֻדָּשׁ לְ־. **مُنْقَطِعُ النَّظِيرِ (القَرِينِ)** שֶׁאֵין דּוֹמֶה לוֹ, שֶׁאֵין כָּמוֹתוֹ, שֶׁאֵין לוֹ מִתְחָרֶה.

قَطَفَ ـِ **قَطْفٌ** II 1. קָטַף, לִקֵּט, אָסַף (פרות, פרחים וכו'), אָרָה. 2. תָּלַשׁ. **إِقْتَطَفَ** VIII קָטַף, לִקֵּט. **قَطْفٌ** קְטִיפָה, תְּלִישָׁה, אָסִיף. **قِطْفٌ** ج **قُطُوفٌ** אֶשְׁכּוֹל. **قِطَافٌ** 1. קָטִיף, אָסִיף, אֲרִיָּה. 2. עוֹנַת הַקָּטִיף. **قُطُوفٌ** בְּשֵׁלוּת (של פרות וכו'). **دَانِي القُطُوفِ** 1. בָּשֵׁל. 2. שֶׁבְּהֶשֵּׂג יָד. **قَطِيفَةٌ** ج **قَطَائِفُ** קְטִיפָה. **زَهْرَةُ القَطِيفَةِ** יַרְבּוּז (צמח, amaranth). **فَصِيلَةُ القَطَائِفِ** מִשְׁפַּחַת הַיַּרְבּוּזִיִּים (בצמחים). **قَطَائِفُ** עוּגִיָּה בְּצוּרַת סַהַר מְמֻלֵּאת בֶּאֱגוֹזִים אוֹ בִּגְבִינָה וּמְטֻגֶּנֶת בְּשֶׁמֶן. **مِقْطَفٌ** ج **مَقَاطِفُ** סַל. **مُقْتَطَفٌ** קָטוּף, אָסוּף. **مُقْتَطَفَاتٌ** מִבְחָר (של שירה, פרוזה וכו').

قَطَمَ ـِ קָטַם, כָּרַת (את קצהו בשיניו). **قَطْمَةٌ** 1. "בִּיס", נְגִיסָה. 2. נְשִׁיכָה.

قِطْمِيرٌ 1. קְרוּם הַגַּלְעִין בַּתָּמָר. 2. פָּחוֹת מִשְׁוֵה פְּרוּטָה, חֲסַר עֵרֶךְ. **لاَ يَمْلِكُ قِطْمِيرًا** אֵין לוֹ פְּרוּטָה לִפְרֹטָה.

قَطَنَ ـُ **فِي** גָּר, הִתְגּוֹרֵר, דָּר, שָׁכַן ב־. **قَطَنٌ** ج **أَقْطَانٌ** 1. הַחֵלֶק הַתַּחְתּוֹן שֶׁל גַּב הָאָדָם. 2. שֹׁרֶשׁ הַזָּנָב (של עוף). **قُطْنٌ**. **قُطُنٌ** ج **أَقْطَانٌ** כֻּתְנָה, צֶמֶר גֶּפֶן. **قُطْنُ طَوِيلُ التِّيلَةِ** כֻּתְנָה אֲרֻכַּת סִיבִים. **مَحْلَجُ القُطْنِ** ע' حلج. **قُطْنِيٌّ** שֶׁל צֶמֶר גֶּפֶן, שֶׁל כֻּתְנָה. **ثَوْبٌ قُطْنِيٌّ** בֶּגֶד עָשׂוּי מִכֻּתְנָה. **قِطْنِيَّةٌ** ج **قَطَانِيٌّ** קִטְנִיּוֹת. **قَطَّانٌ** מוֹכֵר כֻּתְנָה אוֹ יַצְרַן כֻּתְנָה. **يَقْطِينٌ** דְּלַעַת הַגִּנָּה, קִשּׁוּאִת. **قَاطِنٌ** 1. דָּר, מִתְגּוֹרֵר.

2. תּוֹשָׁב שֶׁל־. قِيطَانٌ ج قَيَاطِينُ שְׂרוֹךְ (של נעל), חֶבֶל.

(قطو) قَطَاةٌ ج قَطًا وقَطَوَاتٌ קַטָּה (עוף מדברי, דשמנערסודק).

قَعَدَ ـُ 1. יָשַׁב (אחרי שעמד), הִתְיַשֵּׁב, תָּפַס מְקוֹם יְשִׁיבָה. 2. שָׁהָה, נִשְׁאַר, חִכָּה. 3. لـ הִתְכּוֹנֵן ל־. 4. עָרַב ל־ לָשֶׁבֶת, מָנַע מ־. 5. عَنْ נִמְנַע מ־, יָשַׁב בְּחִבּוּק יָדַיִם, הִתְבַּטֵּל. 6. عَنْ הִפְקִיר, זָנַח. 7. لـ אָרַב ל־. 8. (+פועל בעתיד) הֵחֵל, הִתְחִיל ל־, פָּתַח ב־. **قَعَدَ بِـ** הוֹשִׁיב אֶת־. **قَعَدَتْ بِهِ رُكْبَتَاهُ** (כְּאֵב) בִּרְכָּיו אִלְּצוּ אוֹתוֹ לָשֶׁבֶת. **قَعَدَ عَنِ العَمَلِ** נִמְנַע מִלַּעֲבֹד. **قَعَدَ عَنِ الذَّهَابِ** הֶחְלִיט לֹא לָלֶכֶת. **قَعَدَ لِلْعَمَلِ** הִתְכּוֹנֵן לַעֲבוֹדָה. **قَامَ وَقَعَدَ** לֹא מָצָא מָנוֹחַ, נִרְעַשׁ, נִרְגַּשׁ מְאוֹד. **قَعَّدَ** II 1. הוֹשִׁיב. 2. בִּסֵּס (את היסוד). **أَقْعَدَ** IV 1. הוֹשִׁיב, הִשְׁהָה. 2. عَنْ מָנַע מ־, הִרְתִּיעַ אֶת־ מ־. 3. مِنْ שִׁכֵּךְ, הִפְחִית. **أُقْعِدَ** שֻׁתַּק, הָפַךְ לִנְכֵה רַגְלַיִם. **أَقْعَدَهُ عَنِ العَمَلِ** מָנַע מִמֶּנּוּ (מחלה) לַעֲבֹד. **أَقْعَدَ مِنْ هِمَّتِهِ** רִפָּה אֶת יָדָיו, רִכֵּךְ אֶת פְּעִילוּתוֹ. **أَقَامَ الدُّنْيَا وَأَقْعَدَهَا** הֵקִים מְהוּמָה, הִרְעִישׁ עוֹלָמוֹת. **تَقَعَّدَ** V عَنْ נִמְנַע מ־. **تَقَاعَدَ** VI عَنْ 1. נִמְנַע מ־. 2. פָּרַשׁ לְגִמְלָאוֹת, יָצָא לְפֶנְסְיָה. **إِقْتَعَدَ** VIII 1. הִתְיַשֵּׁב עַל־. 2. הִשְׁתַּמֵּשׁ ב־ כִּמְקוֹם יְשִׁיבָה. **قَعَدٌ** מִשְׁתַּמְּטִים מִשֵּׁרוּת צְבָאִי (גם הכינוי של החַ'וארג' שהשתמטו מלהילחם לצדו של הח'ליף עלי). **قَعْدَةٌ** יְשִׁיבָה. **ذُو القَعْدَةِ** הַחֹדֶשׁ ה־11 בַּלּוּחַ הָאִסְלָאמִי. **قِعْدَةٌ** צוּרַת הַיְשִׁיבָה. **قُعَدَةٌ. قُعْدِيٌّ** 1. מַרְבֶּה לָשֶׁבֶת. 2. עַצְלָן. 3. יוֹשֵׁב בַּיִת. **قُعُودٌ** 1. יְשִׁיבָה, תְּפִיסַת מְקוֹם יְשִׁיבָה. 2. عَنْ הִתְבַּטְּלוּת, עַצְלָנוּת, יְשִׁיבָה בְּחִבּוּק יָדַיִם, הִתְרַשְּׁלוּת, הַזְנָחָה. **قَعُودٌ** ج قُعْدٌ وأَقْعِدَةٌ גָּמָל צָעִיר. **قَعِيدٌ** רֵעַ (לשיחה). 1. ج قُعَدَاءُ נָכֶה, מְשֻׁתָּק. 2. שׁוֹמֵר, מַשְׁגִּיחַ. **مَقْعَدٌ** ج مَقَاعِدُ 1. כִּסֵּא, מוֹשָׁב, סַפְסָל. 2. שִׁלְטוֹן, שְׂרָרָה. 3. מוֹשָׁב בַּפַּרְלָמֶנְט. **مَقْعَدٌ طَوِيلٌ** סַפָּה. **مَقْعَدٌ مُرِيحٌ** כִּסֵּא נוֹחַ (מַרְגּוֹעַ) ע' كُرْسِيٌّ. **تَقَاعُدٌ** גִּמְלָאוֹת, פֶּנְסְיָה. **أُحِيلَ عَلَى (إِلَى) التَّقَاعُدِ** יָצָא לְגִמְלָאוֹת. **قَاعِدٌ** ج قُعُودٌ وقُعَّادٌ 1. יוֹשֵׁב, יָשׁוּב. 2. בָּטֵל, לֹא פָּעִיל, עַצְלָן. 3. ج قَوَاعِدُ אִשָּׁה שֶׁאֵינָהּ יוֹלֶדֶת (מחמת גילה). **قَاعِدَةٌ** ج قَوَاعِدُ 1. בָּסִיס, יְסוֹד, מַסָּד, כַּנָּה, תּוֹשֶׁבֶת, מֶרְכָּב (של מכונית). 2. כְּלָל, עִקָּר, עִקָּרוֹן. 3. אַמְתָּה, הֲנָחַת יְסוֹד. 4. עִיר בִּירָה. 5. שֶׁכֶב (של רחיים). **قَاعِدَةٌ بَحْرِيَّةٌ (جَوِّيَّةٌ)** בָּסִיס יַמִּי (אֲוִירִי). **قَاعِدَةٌ حَرْبِيَّةٌ (عَسْكَرِيَّةٌ)** בָּסִיס צְבָאִי. **قَوَاعِدُ الدِّينِ** עֶקְרוֹנוֹת הַדָּת. **قَوَاعِدُ اللُّغَةِ** דִּקְדּוּק (כְּלָלֵי) הַלָּשׁוֹן. **قَاعِدِيٌّ** בְּסִיסִי. **مُقْعَدٌ** נָכֶה (מפציעה וכו'). **مُقْعَدُو الحَرْبِ** נְכֵי מִלְחָמָה. **مُتَقَاعِدٌ** 1. בְּדִימוֹס. 2. מְקַבֵּל קִצְבַּת גִּמְלָאוֹת, פֶּנְסְיוֹנֶר, גִּמְלַאי.

قَعُرَ ـُ הָיָה עָמֹק. **قَعَّرَ** II 1. עִמֵּק, עָשָׂה לְעָמֹק. 2. קִעֵר, יָצַר שֶׁקַע, עָשָׂה לְחָלוּל. 3. צָרַח. **قَعَّرَ فِي كَلَامِهِ** דִּבֵּר מִתּוֹךְ גְּרוֹנוֹ. **أَقْعَرَ** IV עִמֵּק, הֶעֱמִיק, קִעֵר. **تَقَعَّرَ** V 1. הִתְקַעֵר, נַעֲשָׂה שְׁקַעֲרוּרִי. 2. הָיָה שָׁטוּחַ (בספרות). **قَعْرٌ** ج قُعُورٌ 1. קַרְקָעִית, תַּחְתִּית. 2. עֹמֶק. 3. נְבִיבוּת. **قَعُورٌ. قَعِيرٌ** עָמֹק. **مُقَعَّرٌ** 1. שְׁקַעֲרוּרִי, קָעוּר. 2. חָלוּל, נָבוּב. 3. שָׁטוּחַ (בספרות). **أُسْلُوبٌ مُقَعَّرٌ** סִגְנוֹן רָדוּד (שָׁטוּחַ). **مِرْآةٌ مُقَعَّرَةٌ** רְאִי קָעוּר.

قَعِسَ ـَ 1. הָיָה בַּעַל חָזֶה בּוֹלֵט. 2. הָיָה חָזָק. **تَقَاعَسَ** VI عَنْ הִתְרַשֵּׁל ב־, הִזְנִיחַ, הִתְעַצֵּל, נִרְתַּע מִן־. **أَقْعَسُ** ج قُعْسٌ נ' قَعْسَاءُ 1. בַּעַל חָזֶה בּוֹלֵט. 2. חָזָק. **تَقَاعُسٌ عَنْ** הַזְנָחָה, רַשְׁלָנוּת. **مُتَقَاعِسٌ عَنْ** מַזְנִיחַ, מִתְרַשֵּׁל, עַצְלָן.

قَعْقَعَ קִרְקֵשׁ, קִשְׁקֵשׁ (מתכת), נָקַשׁ, צִלְצֵל. **قَعْقَعٌ. قُعْقُعٌ** עַקְעָק (עורב), עוֹרֵב הַנְּחָלִים. **قَعْقَعَةٌ** קַרְקוּשׁ, קִשְׁקוּשׁ, נְקִישָׁה.

(قعل) قُعَالٌ. قُعَالَةٌ עָלֶה כּוֹתֶרֶת (בפרח), תִּפְרַחַת.

قَفَّ ـِ 1. יָבֵשׁ, הִתְיַבֵּשׁ. 2. הִסְתַּמֵּר. 3. רָעַד (מקור וכו'). **قَفَّ شَعْرُ رَأْسِهِ** נִסְתַּמְּרוּ שַׂעֲרוֹת רֹאשׁוֹ, בְּשָׂרוֹ נַעֲשָׂה חִדּוּדִין חִדּוּדִין. **قُفَّةٌ** ج قُفَفٌ 1. סַל, טֶנֶא. 2. גּוּפָה (סירה עגולה בעיראק לשיט).

قَفَرَ ـُ أَثَرَهُ עָקַב אַחֲרָיו, הִתְחַקָּה אַחֲרָיו. **أَقْفَرَ** IV שָׁמַם, חָרַב, הָיָה רֵיק. **إِقْتَفَرَ** VIII עָקַב אַחַר־. **قَفْرٌ** ج قِفَارٌ שְׁמָמָה, צְחִיחוּת, יְשִׁימוֹן, מִדְבָּר צָחִיחַ. **أَحْيَا القَفْرَ** הֶחֱיָה אֶת הַשְּׁמָמָה. **أَرْضٌ قَفْرٌ** אֲדָמָה צְחִיחָה, חָרְבוֹן. **خُبْزٌ قَفْرٌ** לֶחֶם קֵבָר (מקמח לא נופה) ע' (حفّ) حَافٌّ. **قَفِيرٌ** ج قُفْرَانٌ כַּוֶּרֶת. **مُقْفِرٌ** שׁוֹמֵם, צָחִיחַ, חָרֵב, מִדְבָּרִי, רֵיק.

قَفَزَ ـِ 1. קָפַץ, קִפֵּץ, נִתֵּר, דִּלֵּג. 2. זִנֵּק. 3. צָנַח (ממטוס וכו'). **تَقَفَّزَ** V לָבַשׁ כְּפָפָה. **قَفْزٌ** קְפִיצָה, נִתּוּר, דִּלּוּג, צְנִיחָה. **القَفْزُ بِالزَّانَةِ** קְפִיצָה בְּמוֹט. **قَفْزٌ ثُلَاثِيٌّ** קְפִיצָה מְשֻׁלֶּשֶׁת. **قَفْزُ السُّدُودِ** קְפִיצַת מִכְשׁוֹלִים. **قَفْزٌ طَوِيلٌ (بَعِيدٌ)** קְפִיצָה לָרֹחַק (לְמֶרְחָק). **قَفْزٌ عَالٍ(ي)** קְפִיצָה לַגֹּבַהּ. **قُفَّازٌ** ج قَفَافِيزُ כְּפָפָה, כְּסָיָה. **أَلْقَى لَهُ القُفَّازَ** זָרַק לְעֻמָּתוֹ אֶת הַכְּפָפָה, קָרָא עָלָיו תִּגָּר. **عَامَلَهُ بِقُفَّازٍ مِنْ حَرِيرٍ** טִפֵּל בּוֹ בִּכְפָפוֹת מֶשִׁי. **قَفِيزٌ** ج أَقْفِزَةٌ 1. שֶׁטַח אֲדָמָה (בן 144 אמות). 2. מִשְׁקָל שֶׁל גַּרְעִינֵי דְּגָנִים.

قَفَشَ ـِ 1. אָסַף, לִקֵּט. 2. מ' תָּפַס, לָכַד. **قَفْشٌ** פִּטְפּוּט. **قَفْشَةٌ** 1. הֲלָצָה. 2. תְּשׁוּבָה שְׁנוּנָה.

قَفَصَ ـِ הִכְנִיס בִּכְלוּב. **قَفَصٌ** ج أَقْفَاصٌ 1. סַל. 2. כְּלוּב (של ציפורים). 3. סוּגַר (כלוב הנאשמים). **قَفَصُ الاتِّهَامِ** תָּא הַנֶּאֱשָׁמִים. **القَفَصُ الذَّهَبِيُّ** כְּלוּב הַזָּהָב (של הנישאים). **القَفَصُ الصَّدْرِيُّ** בֵּית הֶחָזֶה. **تَقْفِيصَةٌ** לוּל עוֹפוֹת.

قُفْطَانٌ P ج قَفَاطِينُ קַפְטָן, מְעִיל עֶלְיוֹן.

قَفِعَ ـَ הִתְכַּוֵּץ. **قَفَّعَ** II כִּוֵּץ (את הידיים וכו') מִקֹּר. **أَقْفَعُ** ج قُفْعٌ נ' قَفْعَاءُ 1. שֶׁאָזְנָיו מְכֻוָּצוֹת. 2. רְכוּן רֹאשׁ.

قَفْقَفَ. تَقَفْقَفَ שִׁנָּיו נָקְשׁוּ מִקֹּר, רָעַד מִקֹּר.

قَفَلَ ـُ **أَقْفَلَ** IV 1. נָעַל, סָגַר, הֵגִיף. 2. חָזַר. 3. הֶחֱזִיר. 4. אָגַר. **قَفَلَ رَاجِعًا** שָׁב

(בייחוד מנסיעה). قَفَلَ II נָעַל (במנעול ביטחון). قُفْل ج أَقْفَال وقُفُول מַנְעוּל, בְּרִיחַ. قُفْل أَمَانٍ מַנְעוּל בִּטָּחוֹן, רַב בְּרִיחַ. قَفَّال מְיַצֵּר אוֹ מוֹכֵר מַנְעוּלִים. قَافِل ج قُفَّال שָׁב הַבַּיְתָה, חוֹזֵר. قَافِلَة ج قَوَافِل שַׁיָּרָה, אוֹרְחָה, צִי (של אניות, מכוניות וכו'). قَافِلَة بَحْرِيَّة. قَافِلَة سُفُنٍ צִי יַמִּי. مُقْفَل נָעוּל, מֻגָּף. مُقْفَل اليَدَيْنِ קְפוּץ יָדַיִם, קַמְצָן.

(قفو) قَفَا ـ 1. הָלַךְ בְּעִקְבוֹת־. 2. הִכָּהוּ עַל עָרְפּוֹ. قَفَّى II 1. بـ שָׁלַח אֶת־ אַחֲרֵי־. 2. חָרַז (שיר). إِقْتَفَى VIII 1. أَثَرَ הָלַךְ בְּעִקְבוֹת־. 2. بـ לָקַח מ־ דֻּגְמָה, חִקָּה. قَفًا זו"נ ج أَقْفِيَة 1. עֹרֶף, גַּב. 2. עָרְפּוֹ. 3. צַד שֵׁנִי. إِقْتِفَاء הֲלִיכָה בְּעִקְבוֹת־, חִקּוּי. قَافِيَة ج قَوَافٍ(ي) חָרוּז, חֲרוּזָה. دَخَلَ مَعَهُ فِي قَافِيَة מ' הֵחֵל אִתּוֹ בְּמִשְׂחֲקֵי מִלִּים (לשם שעשוע).

قَلَّ ـ 1. פָּחַת, נִגְרַע, נִתְמַעֵט, יָרַד, הִתְמַזְעֵר, חָסֵר. 2. הָיָה נָדִיר. 3. عَنْ הָיָה פָּחוֹת מ־. قَلَّ أَنْ. قَلَّمَا לְעִתִּים נְדִירוֹת (רחוקות). قَلَّ صَبْرُهُ הָיָה חֲסַר סַבְלָנוּת. إِلاَّ مَا قَلَّ وَنَدَرَ רַק לְעִתִּים נְדִירוֹת, רַק בְּאֹפֶן יוֹצֵא מִן הַכְּלָל. مَا قَلَّ وَدَلَّ פת' מוּעָט הַמַּחֲזִיק אֶת הַמְּרֻבֶּה. قَلَّلَ II מִעֵט, הִמְעִיט, גֵּרַע, הוֹרִיד, הִפְחִית, הֶחְסִיר. أَقَلَّ IV 1. הִמְעִיט. 2. הִסִּיעַ, הוֹבִיל (ברכב וכו'). إِسْتَقَلَّ X 1. חָשַׁב לִמְעַט, הֵקֵל רֹאשׁ בּ־. 2. נָסַע (ברכב וכו'), עָלָה (על מטוס וכו'), רָכַב עַל־. 3. עָמַד בִּרְשׁוּת עַצְמוֹ, הָיָה עַצְמָאִי, הָיָה רִבּוֹן, הִתְנַתֵּק מ־ וְעָמַד בִּרְשׁוּת עַצְמוֹ. إِسْتَقَلَّ بِرَأْيِهِ פָּעַל עַל דַּעַת עַצְמוֹ, לֹא נוֹעַץ בְּאִישׁ. إِسْتَقَلَّ بِنَفْسِهِ עָמַד בִּרְשׁוּת עַצְמוֹ, לֹא בִּקֵּשׁ עֶזְרָה מֵאִישׁ. إِسْتَقَلَّ الطَّائِرَةَ עָלָה עַל הַמָּטוֹס. قُلّ פְּחִיתוּת, מִזְעָרִיּוּת, גְּרִיעוּת. قُلَّة הִתְאוֹשְׁשׁוּת, הַחְלָמָה. قُلَّة ج قُلَل כַּד חֶרֶס לִשְׁתִיָּה. قِلَّة ج قِلَل 1. מִעוּט, מִצְעָר, מִזְעָרִיּוּת, קַטְנוּת, קֹטֶן, פְּחִיתוּת. 2. מַחְסוֹר, חֹסֶר, הֶעְדֵּר. 3. דַּלּוּת, עֹנִי. 4. נְדִירוּת, אִי שְׁכִיחוּת. قِلَّة إِحْسَاس חֹסֶר רְגִישׁוּת. قِلَّة حَيَاء חֹסֶר בּוּשָׁה. قِلَّة السُّكَّان מִעוּט אֻכְלוּסִין. قِلَّة وُجُود נְדִירוּת. جَمْع القِلَّة רִבּוּי שְׁמוֹת עֶצֶם לְמִסְפָּר מוּעָט (3-10). قَلِيل ج قَلاَئِل وأَقِلاَّء 1. מְעַט, מוּעָט, קְצָת, מַשֶּׁהוּ, מִצְעָר, מִזְעָר, זָעוּם. 2. נָדִיר, שֶׁאֵינוֹ תָּדִיר. قَلِيلاً 1. קְצָת, מַשֶּׁהוּ, זָעוּם, מִזְעָרִי, קִמְעָה. 2. לְעִתִּים רְחוֹקוֹת (נְדִירוֹת). قَلِيل الأَدَب חֲסַר נִמּוּס. قَلِيل الحَيَاء חֲסַר בּוּשָׁה, חָצוּף. قَلِيل الوُجُود נָדִיר, יְקַר הַמְּצִיאוּת. قَلِيلاً قَلِيلاً לְאַט לְאַט, קִמְעָה קִמְעָה, בְּהַדְרָגָה. قَلِيلاً مَا לְעִתִּים רְחוֹקוֹת (נְדִירוֹת), בְּקֹשִׁי. بَعْدَ قَلِيل בְּקָרוֹב, אַחֲרֵי זְמַן לֹא רַב. لَيْسَ مِنْهُ لاَ بِقَلِيلٍ وَلاَ بِكَثِيرٍ פת' לָא מִנֵּיהּ וְלָא מִקְצָתֵיהּ, לֹא הָיוּ דְּבָרִים מֵעוֹלָם. قَلِيلُ الوَزْنِ غَالِي الثَّمَنِ פת' מוּעָט הַמַּחֲזִיק אֶת הַמְּרֻבֶּה. أَقَلّ פָּחוֹת, מוּעָט יוֹתֵר, קָטָן יוֹתֵר, מְעַט מִן־. عَلَى الأَقَلّ לְפָחוֹת, לְמִצְעָר. لاَ أَقَلّ مِنْ לֹא פָּחוֹת מִן־. أَقَلّ مِنَ القَلِيلِ מְעַט מִזְעָר, בְּמִדָּה קְטַנָּה. أَقَلّ مَا يُمْكِنُ הַמִּינִימוּם הָאֶפְשָׁרִי. لاَ أَقَلّ وَلاَ أَكْثَر לֹא פָּחוֹת וְלֹא יוֹתֵר. أَقَلِّيَّة ج أَقَلِّيَّات מִעוּט.

تَقْلِيل הַמְעָטָה, הַפְחָתָה, הַקְטָנָה. التَّقْلِيل مِنْ شَأْنِهِ הַפְחָתַת עֶרְכּוֹ. إِسْتِقْلاَل עַצְמָאוּת. إِسْتِقْلاَل ذَاتِيّ אוֹטוֹנוֹמְיָה. عِيدُ الاسْتِقْلاَلِ חַג הָעַצְמָאוּת. إِسْتِقْلاَلِيّ עַצְמָאִי, שֶׁל עַצְמָאוּת. حَرَكَة اسْتِقْلاَلِيَّة תְּנוּעַת שִׁחְרוּר (עצמאות). مُقِلّ 1. מַמְעִיט בִּיצִירָה (שירה או ספרות וכו'). 2. עָנִי. مُسْتَقِلّ עַצְמָאִי, אוֹטוֹנוֹמִי, בִּלְתִּי תָּלוּי. مُرَشَّح مُسْتَقِلّ מֻעֲמָד שֶׁאֵינוֹ תָּלוּי בְּמִפְלָגָה.

قُلَيَّة ج قُلَيَّات. قَلاَّيَة ج قَلاَلِيّ בֵּית תְּפִלָּה בְּמִנְזָר, תָּא הִתְבּוֹדְדוּת. قَلاَّيَة الأَقْبَاط מוֹשַׁב הַפַּטְרִיאַרְךְ הַקּוֹפְּטִי.

قَلَبَ ـ 1. הָפַךְ, הִפְנָה לְצַד שֶׁכְּנֶגֶד, סוֹבֵב, שִׁנָּה. 2. בִּצֵּעַ הֲפִיכָה. قَلَبَهُ ظَهْرًا لِبَطْنٍ ע' ظَهْر. قَلَبَهُ رَأْسًا. قَلَبَهُ رَأْسًا عَلَى عَقِبٍ ע' عَقِب. قَلَبَ لَهُ ظَهْرَ المِجَنِّ ע' (جنّ) مِجَنّ. قَلَّبَ II 1. הִפֵּךְ, הֶחֱלִיף. 2. שָׁקַל, עִיֵּן, בָּחַן. قَلَّبَ الأُمُورَ שָׁקַל וְטָרָה. قَلَّبَ فِيهِ النَّظَرَ בָּחַן אוֹתוֹ מִקָּרוֹב, תָּהָה עַל קַנְקַנּוֹ. تَقَلَّبَ V 1. הִתְהַפֵּךְ, הִסְתּוֹבֵב, הִתְגַּלְגֵּל, הִשְׁתַּנָּה. 2. הִתְנוֹדֵד, לֹא הָיָה יַצִּיב, הִתְנוֹעֵעַ. تَقَلَّبَتِ الأَسْعَارُ הִתְנוֹדְדוּ הַמְּחִירִים, הָיוּ בִּלְתִּי יַצִּיבִים. تَقَلَّبَ الجَوُّ יִשְׁתַּנָּה מֶזֶג הָאֲוִיר. تَقَلَّبَ عَلَى فِرَاشِهِ הִתְהַפֵּךְ (הִסְתּוֹבֵב) עַל מִשְׁכָּבוֹ. تَقَلَّبَ فِي وَظَائِفَ مُتَعَدِّدَة שִׁמֵּשׁ בְּתַפְקִידִים שׁוֹנִים, נִתְמַנָּה לְמִשְׂרוֹת שׁוֹנוֹת. تَقَلَّبَ فِي النِّعْمَة חַי חַיֵּי רְוָחָה. إِنْقَلَبَ VII 1. נֶהְפַּךְ, הִפְנָה לְצַד שֶׁכְּנֶגֶד, נִשְׁתַּנָּה. 2. הִסְתּוֹבֵב לְאָחוֹר, שָׁב, חָזַר. إِنْقَلَبَ عَلَى ظَهْرِهِ נֶהְפַּךְ עַל גַּבּוֹ. إِنْقَلَبَ عَلَيْهِ פָּנָה לוֹ עֹרֶף, הָפַךְ לִבּוֹ לִשְׂנֹא אוֹתוֹ, מָרַד בּוֹ. إِنْقَلَبَ (عَلَيْهِ) وَبَالاً חָזַר אֵלָיו כְּבוּמֵרַנְג. قَوْلَبَ תִּבְנֵת, עָרַךְ תַּבְנִית, צָר צוּרָה. تَقَوْلَبَ תֻּבְנַת, נֶעֶרְכָה תַּבְנִיתוֹ. قَلْب 1. הִפּוּךְ, הֲפִיכָה, שִׁנּוּי, חִלּוּף, סִיבּוּב (מעלה מטה), שִׁכּוּל אוֹתִיּוֹת (בדקדוק). 2. ج قُلُوب לֵב, לֵבָב, קֶרֶב, פְּנִים, תָּוֶךְ, פְּנִימִיּוּת, אֶמְצַע, מֶרְכָּז, תֹּכֶן. 3. שֵׂכֶל. قَلْبُ الأَوْضَاعِ הֲפִיכַת הַמַּצָּבִים. قَلْبُ نِظَامِ الحُكْمِ הֲפִיכַת הַמִּשְׁטָר. قَلْبًا وَقَالِبًا בְּלֵב וָנֶפֶשׁ, מֵעֹמֶק הַלֵּב. أَفْعَالُ القُلُوبِ פְּעָלֵי הַתְּחוּשָׁה (בדקדוק, כגון: حَسِبَ، ظَنَّ، رَأَى). إِنْقِبَاضُ القَلْبِ דִּכְדּוּךְ, מוּעָקָה. أَمْرَاضُ القَلْبِ מַחֲלוֹת לֵב. ضَعِيفُ القَلْبِ רַכְרוּכִי, רַךְ לֵב, מוּג לֵב, פַּחְדָן. عَنْ ظَهْرِ قَلْبٍ ע' ظَهْر. قَاسِي القَلْبِ קְשֵׁה לֵב, אַכְזָר. مِنْ صَمِيمِ (كُلِّ) قَلْبِهِ בְּכָל לִבּוֹ, מֵעֹמֶק לִבּוֹ. مِنَ القَلْبِ إِلَى القَلْبِ מִלֵּב אֶל לֵב. قَلْبِيّ לְבָבִי. قَلْبِيًّا בַּחֲמִימוּת, בִּלְבָבִיּוּת, בְּכַוָּנָה רַבָּה. قُلَّب. قُلُوب הַפַּכְפַּךְ, שֶׁאֵינוֹ יַצִּיב. قَالَب ج قَوَالِب 1. תַּבְנִית, צוּרָה, דֶּגֶם, דֻּגְמָה, פוֹרְמֶט, דְּפוּס. 2. מַתְכֹּנֶת, מַעֲרֶכֶת. قَالَبُ جُبْنٍ חֲרִיץ גְּבִינָה. قَلِيب (זו"נ) בְּאֵר. لاَ تَبُلْ فِي قَلِيبٍ قَدْ شَرِبْتَ مِنْهُ פת' בְּאֵר שֶׁשָּׁתִיתָ מִמֶּנָּה אַל תִּזְרֹק בָּהּ אֶבֶן. قَلاَّب מִשְׁתַּנֶּה, בִּלְתִּי יַצִּיב. قَلاَّب خَلاَّط מְעַרְבֵּל (של בטון וכו'). عَرَبَة قَلاَّبَة מַשָּׂאִית רְכִינָה. مَقْلَب ج مَقَالِب מַעֲשֵׂה קֻנְדָס, לֵצָנוּת, מַהֲתַלָּה, בְּדִיחַת אֶחָד בְּאַפְּרִיל. تَقْلِيب 1. שִׁנּוּי. 2. עִצּוּב מֵחָדָשׁ. تَقْلِيبُ وُجُوهِ النَّظَرِ עִיּוּן מְדֻקְדָּק. تَقَلُّب ج تَقَلُّبَات הִתְהַפְּכוּת, שִׁנּוּי, תַּהְפּוּכוֹת. تَقَلُّبَاتُ الجَوِّ

שִׁנּוּיֵי מֶזֶג הָאֲוִיר. تَقَلُّبَاتُ الرَّأْيِ العَامّ תַּהְפּוּכוֹת דַּעַת הַקָּהָל. تَقَلُّبَاتُ الزَّمَنِ תַּהְפּוּכוֹת הַגּוֹרָל. سَرِيعُ التَّقَلُّبِ הֲפַכְפַּךְ, בַּעַל תַּהְפּוּכוֹת. إنْقِلاَبٌ 1. הֲפִיכָה, מַהְפָּךְ, מַהְפֵּכָה. 2. שִׁנּוּי, הִתְהַפְּכוּת, הִתְחַלְּפוּת. إنْقِلاَبٌ عَسْكَرِيٌّ הֲפִיכָה צְבָאִית. دَائِرَةُ الانْقِلاَبِ טְרוֹפִּיק, חוּג. إنْقِلاَبِيٌّ שֶׁל הֲפִיכָה שֶׁל מַהְפָּךְ. مَقْلُوبٌ מְהֻפָּךְ, הָפוּךְ. بِالمَقْلُوبِ לְהֶפֶךְ. مَقْلُوبَةٌ מַאֲכָל אָפוּי מְבֻשָּׁר, אֹרֶז וִירָקוֹת, מַגָּשׁ הָפוּךְ. مُتَقَلِّبٌ 1. בִּלְתִּי יַצִּיב, הֲפַכְפַּךְ, לֹא עָקִיב. مُنْقَلَبٌ 1. אַחֲרִית, גּוֹרָל, דֶּרֶךְ כָּל בָּשָׂר. وَسَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيَّ مُنْقَلَبٍ سَيَنْقَلِبُونَ ק' וְאָכֵן יָדוֹעַ יֵדְעוּ הַפּוֹשְׁעִים אֵיזֶה גּוֹרָל מְצַפֶּה לָהֶם. قَوْلَبَةٌ תַּבְנוּת, עֲרִיכָה בְּתַבְנִית. مُقَوْلَبٌ מְתֻבְנָת, עָשׂוּי בְּצוּרָה מְסֻיֶּמֶת.

قَلَحٌ. قُلاَحٌ צֶבַע צָהֹב בַּשִּׁנַּיִם. قَوْلَحَةٌ ج قَوَالِحُ מ' קָלַח, אֶשְׁבּוֹל (של תירס).

قَلَّدَ II 1. הֶעֱנִיד, עָנַד, הִלְבִּישׁ, קִשֵּׁט (בתכשיט). 2. מִנָּה (למשרה), הִפְקִיד (תפקיד), הִסְמִיךְ ל־. 3. חִקָּה, עָשָׂה כָּמוֹ. 4. הָיָה חָסִיד עִוֵּר. تَقَلَّدَ V 1. חָגַר (חרב למתניו), אָזַר אַבְנֵט, הִתְקַשֵּׁט ב־. 2. נִתְמַנָּה (לתפקיד), הֻפְקַד עַל מִשְׂרָה, נָטַל עַל עַצְמוֹ. قِلاَدَةٌ ج قَلاَئِدُ 1. רָבִיד, עֲנָק, שַׁרְשֶׁרֶת, תַּכְשִׁיט לַצַּוָּאר. 2. מַדַּלְיָה, מַדַּלְיוֹן לַצַּוָּאר. مِقْلَدٌ ج مَقَالِدُ. مِقْلاَدٌ ج مَقَالِيدُ מַפְתֵּחַ. مَقَالِيدُ الأُمُورِ (الحُكْمِ) רֶסֶן הַשִּׁלְטוֹן. تَسَلَّمَ مَقَالِيدَ الحُكْمِ תָּפַס אֶת רֶסֶן הַשִּׁלְטוֹן. تَقْلِيدٌ ج تَقَالِيدُ 1. חִקּוּי, הַעְתָּקַת הִתְנַהֲגוּת שֶׁל־. 2. אִמּוּץ עִוֵּר (של רעיון, אמונה וכו'). 3. הַדְמָיָה, סִימוּלַצְיָה. 4. تَقَالِيدُ מָסֹרֶת, הֶרְגֵּלִים, מִנְהָגִים (מדור לדור). تَقَالِيدُ شَعْبِيَّةٌ מִנְהָגִים עֲמָמִיִּים (העוברים מדור לדור). تَقْلِيدِيٌّ 1. שֶׁל חִקּוּי. 2. מָסָרְתִּי. 3. שַׁמְרָן. تَقْلِيدِيَّةٌ מָסָרְתִּיּוּת, שַׁמְרָנוּת. مُقَلِّدٌ 1. מְחַקֶּה, נוֹהֵג כְּמִנְהָגוֹ שֶׁל־. 2. חָסִיד שׁוֹטֶה. 3. דָּבֵק בְּמָסֹרֶת. إقْلِيدٌ ج أَقَالِيدُ קְלִיד (במחשב), מַפְתֵּחַ, מַנְעוּל (בפסנתר).

القُلْزُمُ. بَحْرُ القُلْزُمِ יַם סוּף.

قَلَسَ ـِ הֵקִיא, פָּלַט, בָּחַל, חָשׁ בְּחִילָה. قَلَّسَ II מ' שִׂחֵק ב־, צָחַק ל־, הִתֵּל ב־. قَلْسٌ ج قُلُوسٌ 1. בְּחִילָה. 2. חֶבֶל.

قَلَصَ ـِ 1. הִתְכַּוֵּץ (בגד אחר כביסה). 2. פָּחַת, קָטַן, נִצְטַמְצֵם. قَلَصَ ظِلُّهُ יָרַד מִגְדֻלָּתוֹ. قَلَّصَ II כִּוֵּץ, קִמֵּט, הִקְטִין, צִמְצֵם. تَقَلَّصَ V הִתְכַּוֵּץ, הִתְקַמֵּט, הִתְמַעֵט, פָּחַת. تَقَلُّصٌ 1. הִתְכַּוְּצוּת, הִתְקַמְּטוּת, הִצְטַמְצְמוּת, הִתְמַעֲטוּת, הַפְחָתָה. 2. הִתְכַּוְּצוּת שְׁרִירִים (באופן לא רצוני). تَقْلِيصٌ ج تَقْلِيصَاتٌ צִמְצוּם, קִצּוּץ (בתקציב).

قِلِيطٌ מְרוֹחַ אֶשֶׁךְ (scrotal hernia).

قَلَعَ ـَ 1. עָקַר (מהשורש), תָּלַשׁ, שֵׁרֵשׁ, נִתֵּק (ממקומו). 2. פָּשַׁט (בגד), הֵסִיר. قَلَعَهُ مِنْ جُذُورِهِ עָקַר אוֹתוֹ מִן הַשֹּׁרֶשׁ. قَلَّعَ II 1. עִקֵּר, הוֹצִיא עִם הַשֹּׁרֶשׁ. 2. הִפְשִׁיט. أَقْلَعَ IV 1. הֵרִים עֹגֶן, הִפְלִיג (ספינה), הִמְרִיא (מטוס). 2. عَنْ חָדַל מ־, הִפְסִיק, וִתֵּר עַל־, מָשַׁךְ יָדוֹ מִן־. إقْتَلَعَ VIII עָקַר, תָּלַשׁ, שֵׁרֵשׁ, הוֹצִיא. قِلْعٌ ج قُلُوعٌ وَقِلاَعٌ מִפְרָשׂ. قَلْعَةٌ ج قِلاَعٌ מְצוּדָה, טִירָה, מִבְצָר. قُلاَعٌ. الحُمَّى القُلاَعِيَّةُ מַחֲלַת הַפֶּה וְהַטְּלָפַיִם. مَقْلَعٌ ج مَقَالِعُ מַחְצָבָה. مِقْلَعَةٌ דַּחְפּוֹר, מַחְפֵּר, בּוּלְדּוֹזֵר. مِقْلاَعٌ ج مَقَالِيعُ קֶלַע, מַכְשִׁיר לִקְלִיעַת אֲבָנִים, רוֹגַטְקָה. حَجَرُ المِقْلاَعِ אֶבֶן קֶלַע. تَقْلِيعَةٌ ج تَقَالِيعُ אָפְנָה, מוֹדָה. إقْلاَعٌ הַפְלָגָה, הַמְרָאָה, נְסִיקָה.

قَلَفَ ـِ קָלַף (קליפת עץ). قَلَفَ ـُ מָל, עָרַךְ בְּרִית מִילָה. قَلْفٌ. قُلاَفَةٌ קִלּוּף (עץ). قُلْفَةٌ ج قُلَفٌ עָרְלָה. أَقْلَفُ ج قُلْفٌ עָרֵל. أَقْلَفُ (مَقْلُوفُ) القَلْبِ עֲרַל לֵב.

قَلْفَطَ 1. סָתַם חוֹרִים בָּאֳנִיָּה. 2. מ' עָשָׂה עֲבוֹדָה שְׁחוֹרָה.

قَلَفُونٌ. قَلَفُونِيَّةٌ G שְׂרַף עֵץ הָאֵלָה.

قَلِقَ ـَ 1. דָּאַג, חָשַׁשׁ, חָרַד, יָרֵא. 2. נָדְדָה שְׁנָתוֹ, לֹא יָכֹל לְהֵרָדֵם. 3. לֹא הָיָה שָׁקֵט, הֻטְרַד. أَقْلَقَ IV הִדְאִיג, הֶחֱרִיד, עוֹרֵר חֲשָׁשׁ, הִטְרִיד, הִדְרִיךְ מְנוּחָה. قَلَقٌ דְּאָגָה, חֲשָׁשׁ, אִי שֶׁקֶט, טִרְדָּה, הִתְרַגְּשׁוּת, חֲרָדָה, פַּחַד, מְבוּכָה. قَلِقٌ מֻדְאָג, חוֹשֵׁשׁ, טָרוּד, חָרֵד, נָבוֹךְ, חֲסַר שֶׁקֶט. مُقْلِقٌ מְעוֹרֵר דְּאָגָה (חֲשָׁשׁ), מַטְרִיד. حَدَثٌ مُقْلِقٌ אֵרוּעַ מַדְאִיג.

قُلْقَاسٌ G אֹזֶן הַפִּיל (צמח המצוי בייחוד במצרים).

قَلْقَلَ 1. טִלְטֵל, הֵנִיעַ, נִעֲנַע, עִרְעֵר, נִעֵר, הִרְעִיד. 2. הִדְאִיג, הִטְרִיד, בִּלְבֵּל, הִתְסִיס. تَقَلْقَلَ הִטַּלְטֵל, הִתְעַרְעֵר, הִתְבַּלְבֵּל, הִתְנַדְנֵד, קִרְטֵעַ (עגלה וכו'), נִסְעַר, תָּסַס. قَلْقَلَةٌ ج قَلاَقِلُ טַלְטָלָה, בִּלְבּוּל, הִתְעַרְעֲרוּת, תְּסִיסָה (חברתית וכו'), מְהוּמָה. مُقَلْقَلٌ. مُتَقَلْقِلٌ מְעֹרְעָר, מְזֻעְזָע, תּוֹסֵס, סוֹעֵר.

قَلَمَ ـِ 1. גָּזַר (ציפורניים). 2. חִדֵּד (עיפרון וכו'). قَلَّمَ II 1. גָּזַר, נָטַל (ציפורניים). 2. גָּזַם. قَلَّمَ أَظَافِرَهُ ע' ظِفْر. قَلَّمَ الشَّجَرَةَ גָּזַם אֶת הָעֵץ. قَلَمٌ ج أَقْلاَمٌ 1. עִפָּרוֹן. 2. עֵט, קֻלְמוֹס. 3. שְׁתִיל, עָנָף שְׁתִילָה. قَلَمُ الاسْتِعْلاَمَاتِ מִשְׂרַד הַמּוֹדִיעִין. قَلَمُ التَّحْرِيرِ חֲדַר עֲרִיכָה. قَلَمُ الحِبْرِ עֵט נוֹבֵעַ. قَلَمُ حِبْرٍ جَافٍّ (نَاشِفٍ) עֵט כַּדּוּרִי (גְּלוֹבּוּס). قَلَمُ الحَوَاجِبِ עִפָּרוֹן אִפּוּר. قَلَمُ الحُمْرَةِ שְׂפָתוֹן. قَلَمُ رَصَاصٍ עִפָּרוֹן. حَمَلَةُ الأَقْلاَمِ אַנְשֵׁי עֵט, סוֹפְרִים. قُلاَمَةٌ ج قُلاَمَاتٌ גְּזַר צִפֹּרֶן. تَقْلِيمٌ גִּזּוּם, זְמִירַת עֲנָפִים. تَقْلِيمُ الأَظَافِرِ נְטִילַת צִפָּרְנַיִם. مِقْلَمَةٌ קַלְמָר.

قَلْنَسَ. تَقَلْنَسَ G חָבַשׁ כּוֹבַע. قَلَنْسُوَةٌ ج قَلاَنِسُ 1. כּוֹבַע גֶּרֶב, כַּרְבֹּס. 2. בֵּית הַכּוֹסוֹת (בקיבת בעלי חיים מעלי גרה).

(قلو) قَلاَ ـُ **(قلي) قَلَى** ـِ 1. טִגֵּן, צָלָה. 2. שָׂטַם, צָרַר, שָׂנֵא. قِلْوٌ. قِلًى. قِلْيٌ אַלְקָלִי. قِلْوِيٌّ שֶׁל אַלְקָלִי. قَلاَّيَةٌ. مِقْلًى ج مَقَالٍ(ي). مِقْلاَةٌ מַחֲבַת.

قِلْيَةٌ. قِلاَيَةٌ ע' (قلّ).

قَلْوَظَ T בָּרַג, הִבְרִיג. مُقَلْوَظٌ מְבֹרָג, מְחֻבָּר (בבורג). قَلاَوُوظ בֹּרֶג.

إقْلِيمٌ ע' (اقلم).

قَمَّ ـُ טִאטֵא. قِمَّةٌ ج قِمَمٌ 1. פִּסְגָּה, שִׂיא, רֹאשׁ הַר. 2. קָדְקֹד, גֻּלְגֹּלֶת. مُؤْتَمَرُ قِمَّةٍ וְעִידַת פִּסְגָּה. قُمَامَةٌ אַשְׁפָּה, פְּסֹלֶת. صُنْدُوقُ القُمَامَةِ אַשְׁפָּתוֹן (מְכַל אשפה). مِقَمَّةٌ ج مَقَامُّ מַטְאֲטֵא.

قَمُؤَ ـُ 1. גָּמַד, נִתְגַּמֵּד. 2. הָיָה עָנָו. 3. הִרְגִּישׁ נְחִיתוּת. قَمِيءٌ ج قِمَاءٌ 1. גַּמָּד, ננָּס, קְצַר קוֹמָה. 2. נָחוּת. 3. מְכֹעָר. قَمَاءَةٌ 1. קַטְנוּת, זְעִירוּת. 2. עֲנָוָה. 3. נְחִיתוּת, כִּעוּר.

قَمْحٌ חִטָּה. قَمْحِيٌّ שָׁחֹם, בְּצֶבַע הַחִטָּה. قُمَاحٌ מַחֲלָה הַפּוֹגַעַת בְּבַעֲלֵי חַיִּים וּמוֹנַעַת מֵהֶם לִשְׁתּוֹת. قَمَّاحٌ קַמָּח, סוֹחֵר קֶמַח וְחִטָּה.

قَمَرَ ـِ שִׂחֵק בִּקְלָפִים. قَمِرَ ـَ 1. הֵאִיר בְּאוֹר הַלְּבָנָה. 2. נַעֲשָׂה לָבָן כַּלְּבָנָה. قَامَرَ III 1. הִמֵּר, שִׂחֵק מִשְׂחֲקֵי מַזָּל. 2. הִסְתַּכֵּן, נָהַג בְּהַרְפַּתְקָנוּת. قَامَرَ عَلَى الجَوَادِ الخَاسِرِ הִמֵּר עַל הַסּוּס הַלֹּא נָכוֹן. أَقْمَرَ IV 1. הֵאִיר בְּאוֹר הַיָּרֵחַ. 2. נַעֲשָׂה יָרֵחַ מָלֵא (סהר). تَقَامَرُوا VI הִמְרוּ, שִׂחֲקוּ מִשְׂחֲקֵי מַזָּל. قَمَرٌ ج أَقْمَارٌ 1. יָרֵחַ, לְבָנָה. 2. עִוָּרוֹן מִשֶּׁלֶג. القَمَرَانِ הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ. قَمَرُ الدِّينِ מִשְׁמֵשׁ מְיֻבָּשׁ וּמְרֻדָּד. قَمَرٌ اصْطِنَاعِيٌّ (صِنَاعِيٌّ) לַוְיָן. قَمَرِيٌّ יַרְחִי. الأَشْهُرُ القَمَرِيَّةُ חָדְשֵׁי יְרָחִים. الحُرُوفُ القَمَرِيَّةُ אוֹתִיּוֹת הַיָּרֵחַ בַּעֲרָבִית (הגרוניות, החכיות והשפתיות והן: ا، ب، ج، ح، خ، ع، غ، ف، ق، ك، م، هـ، و، ي). قُمْرِيَّةٌ ج قُمْرِيٌّ وقَمَارِيُّ תּוֹר, צוֹצֶלֶת, יוֹנַת בָּר (ציפור). قَمَرِيَّةٌ ج قَمَرِيَّاتٌ צֹהַר, פֶּתַח לְאוֹר, חַלּוֹן קָטָן. قَمِيرٌ ج أَقْمَارٌ קַלְפָן. أَقْمَرُ ج قُمْرٌ. 1. לֵיל יָרֵחַ. 2. נ׳ قَمْرَاءُ זוֹרֵחַ כְּאוֹר הַלְּבָנָה. قِمَارٌ 1. מִשְׂחַק קְלָפִים, הִמּוּר. 2. חֲפִיסַת קְלָפִים. مُقَامَرَةٌ קַלְפָנוּת. مُقَمِّرٌ. مُقَمِّرٌ كَهْرَبَائِيٌّ מַצְנֵם, טוֹסְטֶר. مُقَامِرٌ קַלְפָן, מְהַמֵּר. مُقْمِرٌ לֵיל יָרֵחַ.

قَمَزَ ـِ חָפַן בִּקְצוֹת אֶצְבְּעוֹתָיו. قُمْزَةٌ חֹפֶן תְּמָרִים.

قَمَسَ ـِ 1. צָלַל בַּמַּיִם וְהוֹפִיעַ שׁוּב. 2. הִשְׁלִיךְ עָמֹק בַּמַּיִם, טָבַל. قَامُوسٌ ج قَوَامِيسُ 1. אוֹקְיָנוֹס. 2. מִלּוֹן ע׳ (عجم) مُعْجَم. قَامُوسِيٌّ מִלּוֹנַאי. قَامُوسِيَّةٌ מִלּוֹנָאוּת, חִבּוּר מִלּוֹנִים.

قَمَشَ ـُ P לִקֵּט, אָסַף, קִבֵּץ. قُمَاشٌ ج أَقْمِشَةٌ אָרִיג, בַּד. قُمَاشُ البَيْتِ רָהִיטִים. قُمَاشُ النَّاسِ אַרְחֵי פַּרְחֵי, אֲסַפְסוּף.

قَمَصَ ـُ נִתֵּר וּבָעַט (סוס וכו׳). قَمَّصَ II 1. הִלְבִּישׁ חֻלְצָה (כֻּתֹּנֶת). 2. גָּזַר בַּד לְתְפִירַת כֻּתֹּנֶת. تَقَمَّصَ V 1. לָבַשׁ כֻּתֹּנֶת. 2. הִתְגַּלְגְּלָה נִשְׁמָתוֹ (מגוף לגוף). 3. שִׂחֵק תַּפְקִיד שֶׁל אִישִׁיּוּת אַחֶרֶת (בתאטרון). قَمِيصٌ ج قُمْصَانٌ وأَقْمِصَةٌ חֻלְצָה, כֻּתֹּנֶת. قَمِيصُ عُثْمَانَ אֲמַתְלָה, תּוֹאֲנָה (למראית עין). قَمِيصٌ مُقَلَّمٌ כְּתֹנֶת פַּסִּים. قَمِيصُ النَّوْمِ כְּתֹנֶת לַיְלָה. تَقَمُّصٌ 1. גִּלְגּוּל נְשָׁמוֹת. 2. הִתְחַזּוּת, הִתְחַפְּשׂוּת (לאישיות אחרת באמנות הבמה). قُمُّصٌ ج قَمَامِصَةٌ הֶגְמוֹן (אצל הקופטים).

قَمْصَلَةٌ זִיג (בלייזר).

قَمَطَ ـِ قَمَّطَ II חִתֵּל, עָטַף (תינוק). قِمَاطٌ ج قُمُطٌ وأَقْمِطَةٌ חִתּוּל.

قِمَطْرٌ. قِمَطْرٌ G ج قَمَاطِرُ 1. תֵּבַת סְפָרִים. 2. שִׁדָּה, קַמְטָר. 3. יַלְקוּט סְפָרִים. قَمْطَرِيرٌ ק׳ הֲרֵה אָסוֹן, חָמוּר.

قَمَعَ ـَ 1. דִּכֵּא, הִכְנִיעַ, שָׁבַר, אִלֵּץ לְהִכָּנַע. 2. הִרְתִּיעַ, הָדַף. 3. שָׂם מַשְׁפֵּךְ (בכלי). قَمَّعَ II קָטַם אֶת הַקָּצֶה (של במיה למשל). إِنْقَمَعَ VII דֻּכָּא, נִשְׁבַּר. قِمْعٌ ج أَقْمَاعٌ 1. מַשְׁפֵּךְ. 2. אֶצְבָּעוֹן. 3. רֹאשׁ פְּרִי (כמו במיה). قِمْعُ السِّيجَارَةِ בְּדַל סִיגַרְיָה. قَمْعِيٌّ דִּכְּאוֹנִי, שֶׁל דִּכּוּי, אַכְזָרִי. إِجْرَاءَاتٌ قَمْعِيَّةٌ צַעֲדֵי דִּכּוּי. قَمْعِيَّةٌ דִּכְּאוֹנִיּוּת, אַכְזָרִיּוּת.

قُمْعُولَةٌ ج قَمَاعِيلُ גָּבִיעַ (בצמחים).

قَمْقَمَ P 1. אָסַף (פירורים). 2. קִשְׁקֵשׁ. قُمْقُمٌ ج قَمَاقِمُ 1. קֻמְקוּם (מנחושת). 2. כְּלִי לְהַזְלָפַת בְּשָׂמִים. أَخْرَجَ الجِنِّيَّ مِنَ القُمْقُمِ הוֹצִיא אֶת הַשֵּׁד מִן הַבַּקְבּוּק, פָּתַח תֵּבַת פַּנְדּוֹרָה.

قَمِلَ ـَ قَمَّلَ II הִכָּה בְּכִנָּמֶת. قَمْلَةٌ ج قَمْلٌ כִּנָּה. قَمَالٌ כִּנֶּמֶת. قَمِلٌ מְכֻנָּם, שׁוֹרֵץ כִּנִּים.

قَمِنَ ـَ G הָיָה רָאוּי לְ־. قَمَّنَ II מָצָא אֶת־ רָאוּי (מַתְאִים). قَمِنٌ بِـ ج قُمَنَاءُ 1. רָאוּי לְ־, זַכַּאי, מַתְאִים לְ־. 2. ج قَمَائِنُ קָמִין, תַּנּוּר.

قَنَّنَ II 1. חוֹקֵק, קָבַע חֻקִּים. 2. הִקְצָה, הִקְצִיב, קָבַע מָנָה, יִעֵד. قُنٌّ ج قِنَانٌ 1. לוּל. 2. שַׁרְווּל. قِنٌّ ج أَقْنَانٌ עֶבֶד. قُنَّةٌ ج قُنَنٌ פִּסְגַּת הַר. قِنَّةٌ כֶּלֶךְ, חֶלְבְּנָה (צמח, ferula). قُنُونَةٌ עַבְדוּת. قَانُونٌ ج قَوَانِينُ 1. חֹק, דִּין. 2. קָנוֹן. 3. תַּקָּנָה, כְּלָל, נֹהַג, נֹהַל, נוֹרְמָה. 4. קָנוּן (כלי מיתר מזרחי). قَانُونُ الأَحْوَالِ الشَّخْصِيَّةِ דִּינֵי אִישׁוּת. قَانُونٌ أَسَاسِيٌّ 1. חֻקָּה. 2. תַּקָּנוֹן. 3. חֹק יְסוֹד (בישראל). قَانُونُ التَّأْسِيسِ חֻקַּת הָאֲסֵפָה הַמְּכוֹנֶנֶת. قَانُونُ التَّقَادُمِ חֹק הַהִתְיַשְּׁנוּת. القَانُونُ الجِنَائِيُّ (الجَزَائِيُّ). قَانُونُ العُقُوبَاتِ הַחֹק הַפְּלִילִי. القَانُونُ الدَّوْلِيُّ הַחֹק הַבֵּינְלְאֻמִּי. قَانُونُ الطَّبِيعَةِ חֹק הַטֶּבַע. القَانُونُ العُرْفِيُّ (العَسْكَرِيُّ) הַחֹק הַצְּבָאִי. قَانُونُ الغَابِ חֹק הַג׳וּנְגֶל. قَانُونُ المُرَافَعَاتِ (أُصُولِ المَحَاكِمِ. الإِجْرَاءَاتِ الجِنَائِيَّةِ) חֹק סֵדֶר הַדִּין הַפְּלִילִי. قَانُونٌ وَضْعِيٌّ חֹק פּוֹזִיטִיבִי (לֹא אֱלֹהִי, כָּתוּב). إِحْتَالَ عَلَى القَانُونِ עָקַף אֶת הַחֹק. خَارِجٌ عَنِ القَانُونِ 1. שֶׁמִּחוּץ לַחֹק. 2. עוֹבֵר עַל הַחֹק. خِلَافًا لِلْقَانُونِ שֶׁלֹּא כַּחֹק. رِجَالُ القَانُونِ אַנְשֵׁי הַחֹק. جَهْلُ القَانُونِ لَا يُعْفِي مِنَ العِقَابِ אִי יְדִיעַת הַחֹק אֵינָהּ פּוֹטֶרֶת. مُخَالَفَةُ القَانُونِ הֲפָרַת חֹק. قَانُونِيٌّ 1. חֻקִּי, לֵגִיטִימִי, שֶׁנַּעֲשָׂה כַּחֹק, לֵגָלִי. 2. מֻתָּר. 3. מֻסְמָךְ, מֻרְשֶׁה. 4. אִישׁ מִשְׁפָּט, מִשְׁפְּטָן. غَيْرُ قَانُونِيٍّ 1. לֹא חֻקִּי, שֶׁלֹּא כַּחֹק. 2. אָסוּר. قَانُونِيَّةٌ חֻקִּיּוּת, לֵגִיטִימַצְיָה, לֵגָלִיּוּת. تَقْنِينٌ 1. קִצּוּב, הַקְצָבָה, קְבִיעָה, הַקְצָאָה. 2. חִקּוּק. مُقَنَّنٌ מְחוֹקֵק. مُقَنَّنٌ קָצוּב, מְקֻצָּב, קָבוּעַ. قِنِّينَةٌ ج

قَنَانِيٌّ وقَنَانٍ(ي) בַּקְבּוּק.

قَنَا ـُ הָיָה אָדֹם עַז. قَانٍ אָדֹם עַז.

قَنَالٌ 1. תְּעָלָה. 2. צִנּוֹר. 3. עָרוּץ (בטלוויזיה).

قُنْبٌ. قُنَّبٌ ج قُنُوبٌ P גְּבִיעַ הַפֶּרַח. قِنَّبٌ קַנַּבּוֹס. قُمَاشُ قُنَّبٍ 1. אָרִיג מִקַּנַּבּוֹס. 2. אַבְרָזִין, בְּרֶזֶנְט. 3. יְרִיעָה לְצִיּוּר.

قُنْبَارٌ. كُنْبَارٌ P 1. חָלוּק גְּבָרִים. 2. עק׳ מַרְבַד מַרְפֶּסֶת (מעין שטיח מקיר אל קיר בעיראק ועליו מניחים שטיחים).

قُنْبَازٌ ج قَنَابِيزُ קַמְבָּז, חָלוּק אָרֹךְ דּוֹמֶה לְקַפְטָן.

قُنْبُرَةٌ ج قَنَابِرُ 1. עֶפְרוֹנִי (ציפור שיר, lark). 2. כַּרְבֹּלֶת שֶׁל נוֹצוֹת בְּרֹאשׁ עוֹף ע׳ قُنْزُعَة. قُنْبُورٌ חֲטוֹטֶרֶת, גַּבְנוּת. أَبُو قُنْبُورٍ גִּבֵּן.

قُنْبُلَ T הִפְצִיץ בִּפְצָצוֹת. قُنْبُلَةٌ ج قَنَابِلُ 1. פְּצָצָה, פָּגָז. 2. רִמּוֹן יָד. 3. גְּדוּד פָּרָשִׁים. قُنْبُلَةُ أَعْمَاقٍ פְּצָצַת עֹמֶק. قُنْبُلَةٌ حَارِقَةٌ פְּצָצַת תַּבְעֵרָה. قُنْبُلَةٌ ذَرِّيَّةٌ (نَوَوِيَّةٌ) פְּצָצַת אָטוֹם. قُنْبُلَةٌ يَدَوِيَّةٌ רִמּוֹן יָד.

قُنَّبِيطٌ ע׳ قَرْنَبِيط.

قَنَتَ ـُ צִיֵּת וְהִתְמַסֵּר לַעֲבוֹדַת הַבּוֹרֵא. قَانِتٌ יְרֵא שָׁמַיִם. قُنُوتٌ יִרְאַת שָׁמַיִם.

قَنْدٌ P ج قُنُودٌ קֻבִּיַּת סֻכָּר גְּבִישִׁית.

قُنْدُسٌ P ج قَنَادِسُ בּוֹנֶה (מכרסם), בִּיבָר.

قُنْدُلَفْت G שַׁמָּשׁ בִּכְנֵסִיָּה.

قِنْدِيلٌ P ج قَنَادِيلُ מְנוֹרַת שֶׁמֶן, נִבְרֶשֶׁת, פָּמוֹט. قِنْدِيلُ الْبَحْرِ מְדוּזָה. قِنْدِيلُ نَفْطٍ עֲשָׁשִׁית.

قُنْزُعَةٌ. قُنْزُعَةٌ ج قَنَازِعُ כַּרְבֹּלֶת שְׂעַר הָרֹאשׁ.

قَنَصَ ـِ إِقْتَنَصَ VIII 1. צָד, תָּפַס, לָכַד (בירייה). 2. נִצֵּל הִזְדַּמְּנוּת, הִשְׁתַּמֵּשׁ בְּיִתְרוֹנוֹ, הֵפִיק תּוֹעֶלֶת מֵהַנְּסִבּוֹת. قَنْصٌ צַיִד, לְכִידָה. قَنَصٌ. قَنِيصٌ מִשְׂחַק צַיִד, שְׁלַל צַיִד, טֶרֶף. قَنَّاصٌ ج قَنَّاصَةٌ צַלָּף. قَانِصَةٌ ج قَوَانِصُ 1. זֶפֶק, קֻרְקְבָן, מֻרְאָה (אצל עופות). 2. ج قَانِصَاتٌ מַשְׁמִיד טַנְקִים.

قُنْصُلٌ L ج قَنَاصِلُ קוֹנְסוּל. قُنْصُلِيٌّ קוֹנְסוּלָרִי. قُنْصُلِيَّةٌ ج قُنْصُلِيَّاتٌ קוֹנְסוּלְיָה. قُنْصُلِيَّةٌ عَامَّةٌ קוֹנְסוּלְיָה כְּלָלִית.

قَنِطَ ـَ قَنَطَ ـِ הִתְיָאֵשׁ, אָבְדָה תִּקְוָתוֹ, אָמַר נוֹאָשׁ. قَنَّطَ II. أَقْنَطَ IV יֵאֵשׁ, גָּרַם מַפַּח נֶפֶשׁ. قَنَطٌ. قُنُوطٌ יֵאוּשׁ, מַפַּח נֶפֶשׁ, חֹסֶר תִּקְוָה. قَنِطٌ. قَنُوطٌ. قَانِطٌ מְיֹאָשׁ, חֲסַר תִּקְוָה.

قَنْطَرَ G 1. קִשֵּׁת. 2. גִּשֵּׁר. 3. הָיָה בַּעַל הוֹן עָתֵק. قَنْطَرَةٌ ج قَنَاطِرُ 1. גֶּשֶׁר מְקֻשָּׁת. 2. קִמְרוֹן. 3. תְּעָלָה, אַמַּת מַיִם. 4. סֶכֶר. الْقَنَاطِرُ الْخَيْرِيَّةُ סִכְרֵי הַנִּילוּס. قَنْطَرِيٌّ מְקֻמָּר, קַשְׁתִּי, מְקֻשָּׁת. قِنْطَارٌ ج قَنَاطِيرُ 1. קוֹנְטָר, מֵאָה רוֹטֶל (288 ק״ג). قَنَاطِيرُ مُقَنْطَرَةٌ הוֹן עָתֵק (תועפות).

قَنِعَ ـَ بِـ 1. הִסְתַּפֵּק ב־, הָיָה שְׂבַע רָצוֹן (מְרֻצֶּה) מ־, שָׂמַח בְּחֶלְקוֹ, אָמַר דַּי. 2. הִשְׁתַּכְנֵעַ. قَنَّعَ II 1. הִסְוָה, הִלְבִּישׁ מַסֵּכָה (צָעִיף). 2. הִלְבִּישׁ רְעָלָה (לאישה). 3. שִׁכְנֵעַ, גָּרַם לְהַאֲמִין. أَقْنَعَ IV 1. שִׁכְנֵעַ, נָתַן לְהַאֲמִין. 2. הוֹכִיחַ נְכוֹנוּת דָּבָר. تَقَنَّعَ V 1. לָבַשׁ מַסֵּכָה, הִסְוָה עַצְמוֹ. 2. לָבַשׁ רְעָלָה (אישה). إِقْتَنَعَ VIII بِـ 1. הִשְׁתַּכְנֵעַ, נוֹכַח בְּצִדְקַת דָּבָר, הֶאֱמִין ל־. 2. הָיָה מְרֻצֶּה, שָׂמַח בְּחֶלְקוֹ, הָיָה שְׂבַע רָצוֹן מ־. 3. הִסְתַּפֵּק ב־. قِنْعٌ ج أَقْنَاعٌ נֶשֶׁק. قَنَعٌ. قَنَاعَةٌ 1. שְׂבִיעוּת רָצוֹן, הִסְתַּפְּקוּת בְּמוּעָט. 2. צִמְצוּם, מְתִינוּת. 3. הִשְׁתַּכְנְעוּת, הוּכָחוּת בִּנְכוֹנוּת דָּבָר. الْقَنَاعَةُ كَنْزٌ لَا يَفْنَى פת׳ אֵיזֶהוּ עָשִׁיר הַשָּׂמֵחַ בְּחֶלְקוֹ. قَنِعٌ. قَنُوعٌ ج قُنُعٌ שְׂבַע רָצוֹן, מְרֻצֶּה, שָׂמֵחַ בְּחֶלְקוֹ, מִסְתַּפֵּק בְּמוּעָט. قِنَاعٌ ج قُنُعٌ 1. נֶשֶׁק. 2. רְעָלָה, צָעִיף. 3. ج أَقْنِعَةٌ מַסֵּכָה, מַסְוֶה. قِنَاعٌ وَاقٍ(ي) מַסֵּכָה נֶגֶד גַּזִּים רְעִילִים. كَشَفَ الْقِنَاعَ عَنْ وَجْهِهِ קָרַע אֶת הַמַּסְוֶה מֵעַל פָּנָיו, גִּלָּה אֶת פַּרְצוּפוֹ הָאֲמִתִּי. إِقْنَاعٌ שִׁכְנוּעַ, פִּיּוּס, סִפּוּק. إِقْتِنَاعٌ 1. הִשְׁתַּכְנְעוּת, הוּכָחוּת. 2. הִסְתַּפְּקוּת בְּמוּעָט. مُقَنَّعٌ 1. מְסֻוֶּה, סָמוּי. 2. רְעוּל פָּנִים. بِطَالَةٌ مُقَنَّعَةٌ ע׳ (بطل) بِطَالَة. كَلَامٌ مُقْنِعٌ דְּבָרִים מְשַׁכְנְעִים. مُقْتَنِعٌ بِـ מְשֻׁכְנָע, נוֹכַח בְּצִדְקַת דָּבָר, בָּטוּחַ ב־.

(قنفذ) تَقَنْفَذَ נִסְגַּר בְּתוֹךְ עַצְמוֹ. قُنْفُذٌ ج قَنَافِذُ קִפּוֹד. قُنْفُذُ الْبَحْرِ קִפּוֹד יָם.

قُنْقُرٌ קַנְגּוּרוּ.

(قنم) أُقْنُومٌ ע׳ שם.

(قنو.قني) قَنَا ـُ 1. קָנָה, רָכַשׁ. 2. נַעֲשָׂה אָדֹם עַז. قَنَى ـِ רָכַשׁ, קָנָה, הִשִּׂיג. قَنِيَ ـَ הָיָה עָקֹם (אף), נִכְפַּף. قَنَّى II 1. חָפַר (תעלה). 2. הֶעֱנִיק. إِقْتَنَى VIII קָנָה, רָכַשׁ, זָכָה ב־, נָחַל. قِنْوٌ ج أَقْنَاءٌ אֶשְׁכּוֹל תְּמָרִים. قُنْوَةٌ רְכוּשׁ, קִנְיָן. قَنَاةٌ ج قَنًى 1. רֹמַח. 2. ج قَنَوَاتٌ وأَقْنِيَةٌ תְּעָלָה. 3. צִנּוֹר. 4. עָרוּץ (בטלוויזיה). قَنَاةُ الْأُذُنِ ע׳ (صمخ) صِمَاخ. الْقَنَاةُ الدَّمْعِيَّةُ צִנּוֹר הַדֶּמַע. قَنَاةُ السُّوَيْسِ תְּעָלַת סוּאֶץ. صُلْبُ الْقَنَاةِ קָשׁוּחַ, אֵיתָן, עָשׂוּי לִבְלִי חַת. لَانَتْ قَنَاتُهُ הִתְרַכֵּךְ, פָּגָה עַקְשָׁנוּתוֹ. أَقْنَى חֹטֶם נוֹטֵף, עָקֹם (אף). قَانٍ(ي) (אָדֹם) עַז. مُقْتَنًى ج مُقْتَنَيَاتٌ קִנְיָן.

قَهَرَ ـَ 1. דִּכָּא, הִשְׁפִּיל, הִכְנִיעַ, גָּבַר עַל־. 2. עִנָּה, צִעֵר, הֵצִיק. 3. כָּפָה עַל־, אִלֵּץ. قَهْرٌ 1. דִּכּוּי, הַשְׁפָּלָה, כְּפִיָּה, אִלּוּץ. 2. חָרוֹן, רֹגֶז, כַּעַס, תְּלָאָה. قَهْرُ النَّفْسِ רִסּוּן עַצְמִי, כִּבּוּשׁ הַיֵּצֶר. قَهْرًا בִּכְפִיָּה, בְּאֹנֶס, בְּעַל כָּרְחוֹ. قَهْرِيٌّ כְּפִיָּתִי, הֶכְרֵחִי, מְאֻלָּץ. إِبْتِسَامَةٌ قَهْرِيَّةٌ חִיּוּךְ מְאֻלָּץ. سَبَبٌ قَهْرِيٌّ כֹּחַ עֶלְיוֹן (force majeure), סִבָּה הֶכְרֵחִית. قَهَّارٌ מְדַכֵּא. الْقَهَّارُ הַמְנַצֵּחַ, מִכִּנּוּיֵי הָאֵל (בקוראן). قَاهِرٌ מַכְרִיחַ, מַכְרִיעַ, מְנַצֵּחַ, כּוֹפֶה. سَبَبٌ قَاهِرٌ סִבָּה שֶׁמִּחוּץ לִשְׁלִיטָה, כֹּחַ עֶלְיוֹן. الْقَاهِرُ מַאְדִּים, מַרְס (כוכב). الْقَاهِرَةُ. مِصْرُ الْقَاهِرَةُ קָהִיר. قُوَّةٌ قَاهِرَةٌ כֹּחַ עֶלְיוֹן.

مَقْهُورٌ 1. מְדֻכָּא, מְנֻצָּח, מוּבָס (צבא). 2. עָצוּב, שָׁרוּי בְּצַעַר.

قَهْرَمَانٌ P ج **قَهَارِمَةٌ** כַּלְכָּל, מְמֻנֶּה עַל עִנְיְנֵי מֶשֶׁק, סוֹכֵן בַּיִת. **قَهْرَمَانَةٌ** עוֹזֶרֶת מֶשֶׁק הַבַּיִת. **المَرْأَةُ رَيْحَانَةٌ وَلَيْسَتْ بِقَهْرَمَانَةٍ** פת' אִשָּׁה עֲטֶרֶת וְלֹא עוֹזֶרֶת.

(قَهْقَرَ) تَقَهْقَرَ 1. חָזַר אֲחוֹרַנִּית, זָז לְאָחוֹר, נָסוֹג, נִרְתַּע, נֶהֱדַף. 2. פִּגֵּר, נֶחְשַׁל, הִדַּרְדֵּר, יָרַד. **قَهْقَرَةٌ. قَهْقَرَى** תְּזוּזָה לְאָחוֹר, נְסִיגָה, פִּגּוּר. **أَعَادَ القَهْقَرَى** הֵסִיג, הָדַף, הִרְתִּיעַ. **عَادَ القَهْقَرَى** נָסוֹג, חָזַר אֲחוֹרַנִּית, הִסְתַּלֵּק. **تَقَهْقُرٌ** נְסִיגָה, רְתִיעָה, הִדַּרְדְּרוּת, נֶחְשָׁלוּת.

قَهْقَهَ פָּרַץ בִּצְחוֹק, הִתְגַּלְגֵּל מִצְּחוֹק. **قَهْقَهَةٌ** צְחוֹק רוֹעֵם.

قَهْوَةٌ 1. קָפֶה, קַהֲוָה. 2. ج **قَهَاوَى وقَهَاوٍ(ي)** בֵּית קָפֶה. **قَهْوَةٌ سَادَةٌ** קָפֶה מַר, קָפֶה לְלֹא סֻכָּר. **قَهْوَةٌ مَضْبُوطَةٌ** קָפֶה עִם כַּמּוּת בֵּינוֹנִית שֶׁל סֻכָּר. **قَهْوَاتِيٌّ. قَهْوَجِي** בַּעַל בֵּית קָפֶה. **مَقْهًى** ج **مَقَاهٍ(ي)** בֵּית קָפֶה.

(قوب) قَابَ ــُ חָפַר. **قَوَّبَ** II 1. חָפַר. 2. בָּקַע (ביצה). **قَابٌ** מֶרְחָק קָצָר (בין אמצע הקשת וסופה). **فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى** ק' וַיְהִי הַרְחֵק כִּמְטַחֲוֵי קֶשֶׁתַיִם אוֹ קָרוֹב מִזֶּה. **قُوبٌ** ج **أَقْوَابٌ** גּוֹזָל, אֶפְרוֹחַ. **قُوبَاءُ. قُوبَةٌ** 1. גַּזֶּזֶת (מחלת עור). 2. שַׁלְבֶּקֶת, הֶרְפֵּס.

(قوت) قَاتَ ــُ. قَوَّتَ II. **أَقَاتَ** IV הֵזִין כְּדֵי מִחְיָתוֹ. **تَقَوَّتَ** V. **إِقْتَاتَ** VIII נִזּוֹן מ־, הִתְפַּרְנֵס. **قَاتٌ** קַת (צמח נרקוטי, גדל בתימן). **قُوتٌ** ج **أَقْوَاتٌ** מָזוֹן, אֹכֶל, פַּרְנָסָה, מִחְיָה. **تَقْوِيَةٌ** אֲרוּחָה קַלָּה. **المُقِيتُ** הַמְּפַרְנֵס, מִכִּנּוּיֵי הָאֵל (בקוראן).

(قود) قَادَ ــُ 1. הִנְהִיג, נִהֵל. 2. הוֹבִיל, פִּקֵּד (על צבא), הוֹלִיךְ. 3. נָהַג (במטוס, במכונית וכו'). **إِنْقَادَ** VII הוּבַל, צִיֵּת, נִשְׁמַע, נִכְנַע. **إِقْتَادَ** VIII הוֹבִיל, הוֹלִיךְ (גם פושע וכו'). **قَوْدٌ** 1. מַנְהִיגוּת. 2. סַרְסָרוּת (לדבר עבירה). **قَوَدٌ** נְקָמָה, עֹנֶשׁ. **قَوَّادٌ** סַרְסוּר, רוֹעֵה זוֹנוֹת. **قَؤُودٌ** צַיְּתָן, נוֹחַ לְהוֹלָכָה. **قِيَادٌ** 1. מַנְהִיגוּת, עֲמִידָה בָּרֹאשׁ. 2. רֶסֶן, אַפְסָר. **سَهْلُ القِيَادِ** נוֹחַ, צַיְּתָן. **صَعْبُ القِيَادِ** סָרְבָן, קָשׁוּחַ. **قِيَادَةٌ** 1. פִּקּוּד, מַנְהִיגוּת, הַנְהָגָה. 2. נְהִיגָה (במכונית, במטוס וכו'). 3. ج **قِيَادَاتٌ** מִפְקָדָה. **قِيَادَةُ الحِزْبِ** מַנְהִיגוּת הַמִּפְלָגָה. **قِيَادَةٌ عُلْيَا** פִּקּוּד עֶלְיוֹן, מִפְקָדָה עֶלְיוֹנָה. **عَجَلَةُ القِيَادَةِ** הֶגֶה. **مَجْلِسُ قِيَادَةِ الثَّوْرَةِ** מוֹעֶצֶת (מִפְקֶדֶת) הַמַּהְפֵּכָה. **قِيَادِيٌّ** פִּקּוּדִי, שֶׁל מַנְהִיגוּת. **مِقْوَدٌ** ج **مَقَاوِدُ** 1. הֶגֶה. 2. רֶסֶן, אַפְסָר, חֶבֶל לְהוֹבָלַת בְּהֵמָה. **إِنْقِيَادٌ** צִיּוּת, הִכָּנְעוּת. **قَائِدٌ** ج **قَادَةٌ وقُوَّادٌ وقِيَادَاتٌ** 1. מְפַקֵּד, מַצְבִּיא. 2. מַנְהִיג, רֹאשׁ, מְנַהֵל. 3. מְנַצֵּחַ תִּזְמֹרֶת. 4. טַיָּס, נֶהָג. 5. מוֹבִיל, מוֹלִיךְ, הוֹלֵךְ בָּרֹאשׁ. **قَائِدُ أُسْطُولٍ** מְפַקֵּד צִי. **قَائِدٌ أَعْلَى** מְפַקֵּד עֶלְיוֹן. **قَائِدُ جَنَاحٍ** מְפַקֵּד כָּנָף. **قَائِدُ سَرِيَّةٍ** מְפַקֵּד פְּלֻגָּה. **قَائِدُ سِلَاحِ الجَوِّ** מְפַקֵּד חֵיל הָאֲוִיר. **قَائِدٌ عَامٌّ** מְפַקֵּד כְּלָלִי. **قَائِدُ فَيْلَقٍ** מְפַקֵּד אֻגְדָּה (קוֹרְפּוּס). **قَائِدُ كَتِيبَةٍ** מְפַקֵּד גְּדוּד. **قَائِدُ لِوَاءٍ** מְפַקֵּד חֲטִיבָה. **قَادَةُ الفِكْرِ** אַנְשֵׁי רוּחַ.

قَوَّرَ II נִקֵּב, עָשָׂה שֶׁיִּהְיֶה נָבוּב (חָלוּל). **تَقَوَّرَ** V 1. נֻקַּב, רֻקַּן חֶלְקוֹ הַפְּנִימִי. 2. הִתְפַּתֵּל (נחש). **إِقْتَارَ. إِقْتَوَرَ** VIII נִקֵּב, עָשָׂה שֶׁיִּהְיֶה נָבוּב. **قَارٌ** זֶפֶת. **مِقْوَرَةٌ** מַפְסֶלֶת. **تَقْوِيرٌ** נִקּוּב, עֲשִׂיַּת דָּבָר לְחָלוּל. **تَقْوِيرَةٌ** מַחְשׂוֹף (בשמלה), דֵּקוֹלְטֵה. **مُقَوَّرٌ** נָבוּב, חָלוּל.

قُوزِي T בְּשַׂר טָלֶה מְמֻלָּא.

قَوِسَ ــَ נִכְפַּף (גב זקן למשל), עֻקַּם. **قَوَّسَ** II 1. קִשֵּׁת, קִמֵּר, עִקֵּם. 2. כָּפַף, הִטָּה. **قَوْسٌ** זו"נ ج **أَقْوَاسٌ وقِسِيٌّ** 1. קֶשֶׁת (לירית חִצִּים). 2. חֲצִי מַעְגָּל. 3. קֶשֶׁת הַכִּנּוֹר. **قَوْسُ قُزَحٍ** ע' **قُزَحٌ**. **قَوْسُ النَّصْرِ** שַׁעַר הַנִּצָּחוֹן. **بَيْنَ قَوْسَيْنِ** בְּסוֹגְרַיִם. **أَعْطِ القَوْسَ بَارِيَهَا** פת' שִׂים אֶת הָאָדָם הַנָּכוֹן בַּמָּקוֹם הַנָּכוֹן. **لَمْ يَبْقَ فِي قَوْسِ صَبْرِهِ مَنْزَعٌ** פת' פָּקְעָה סַבְלָנוּתוֹ. **قَوَّاسٌ** 1. קַשָּׁת, יוֹרֶה חִצִּים. 2. מְיַצֵּר חִצִּים. 3. קַוָּס (שומר של ראש כנסייה, קונסולים וכו'). **قُوَيْسَةٌ. القُوَيْسَةُ النَّاعِمَةُ** מַרְוָה (צמח, salvia). **مُقَوَّسٌ** מְקֻשָּׁת, קָמוּר, מְקֻמָּר, כָּפוּף, עָקֹם.

قَوْصَرَةٌ ج **قَوَاصِرُ** סַל נְצָרִים סָגוּר שֶׁל תְּמָרִים דְּחוּסִים.

(قوض) قَاضَ ــُ. قَوَّضَ II מוֹטֵט, קִעְקֵעַ, הָרַס, הֶחֱרִיב (בניין וכו'). **تَقَوَّضَ** V הִתְמוֹטֵט, מָט לִנְפֹּל, נֶהֱרַס, נֶחְרַב. **تَقْوِيضٌ** הֲרִיסָה, הַחֲרָבָה, הִתְעַרְעֲרוּת, קַעֲקוּעַ.

قَوْطٌ ج **أَقْوَاطٌ** עֵדֶר צֹאן. **قُوطَةٌ** מ' עַגְבָנִיָּה ע' **طَمَاطِمُ**. **قُوطِيٌّ** גּוֹתִי (שבט גרמני קדום).

(قوع) قَاعٌ ج **قِيعَانٌ** 1. קַרְקַע מִישׁוֹרִי, מִישׁוֹר. 2. תַּחְתִּית הַיָּם, קַרְקָעִית, תְּהוֹם, מְצוּלָה. **قَاعُ البَحْرِ** קַרְקָעִית הַיָּם, מְצוּלוֹת יָם. **قَاعَةٌ** ج **قَاعَاتٌ** אוּלָם, טְרַקְלִין. **قَاعَةُ الأَفْرَاحِ** אוּלַם שְׂמָחוֹת. **قَاعَةُ التَّدْرِيسِ** אוּלַם הַרְצָאוֹת. **قَاعَةُ الطَّعَامِ** חֲדַר אֹכֶל. **قَاعَةُ المُطَالَعَةِ** אוּלַם קְרִיאָה.

(قوف) قَافَ ــُ. إِقْتَافَ VIII עָקַב אַחַר. **إِقْتِيَافٌ. قِيَافَةٌ** מַעֲקָב, גַּשָּׁשׁוּת. **قَائِفٌ** גַּשָּׁשׁ ע' (قص) **قَصَّاصُ الأَثَرِ**.

(قوق) قَاقَ ــُ קִרְקֵר (תרנגולת וכו'). **قَاقٌ** ج **قِيقَانٌ. قِيقٌ** עוֹרֵב אָפֹר. **قَاقُ المَاءِ** קוֹרְמוֹרָן (עוף מים שחור, cormorant).

(قوقع) تَقَوْقَعَ הִתְכַּנֵּס בְּתוֹךְ שִׁרְיוֹנוֹ, נִסְגַּר בְּתוֹךְ עַצְמוֹ, נִפְנַם, הִסְתַּגֵּר, הִתְכַּוֵּץ. **قَوْقَعَةٌ** 1. צִדְפָּה, שִׁרְיוֹן. 2. חִלָּזוֹן. 3. הָאֹזֶן הַפְּנִימִית.

(قول) قَالَ ــُ 1. אָמַר, הָגָה, בִּטֵּא, הִבִּיעַ. 2. דִּבֵּר. 3. بِـ דָּגַל ב־, הֶאֱמִין ב־, הֵרִים עַל נֵס. 4. عَلَى טָפַל עַל־, דִּבֵּר בִּגְנוּת־. **قَالَ عَلَيْهِ قَوْلَ الزُّورِ** טָפַל עָלָיו אַשְׁמַת שֶׁקֶר. 5. عَنْ צִטֵּט אֶת־, מָסַר מִפִּי־, הִסְתַּמֵּךְ עַל־. **يُقَالُ فِي المَثَلِ** הַפִּתְגָּם אוֹמֵר. **قُلْ كَلِمَتَكَ وَامْشِ** פת' כַּלֵּךְ וְלֵךְ, אֱמֹר אֶת אֲשֶׁר לְךָ וָלֵךְ. **وَقُلْ مِثْلَ ذٰلِكَ فِي** וְזֶה נָכוֹן גַּם לְגַבֵּי, וְזֶה יָשִׂים בְּיַחַס לְ־. **قَوَّلَ** II גָּרַם ל־ לוֹמַר, שָׂם בְּפִי־. **قَاوَلَ** III 1. נָשָׂא וְנָתַן עִם־, דָּן עִם־. 2. עָרַךְ חוֹזֶה עִם־, עָשָׂה הֶסְכֵּם. **تَقَوَّلَ** V

עַלֵי רֶגֶל עַל־, אָמַר דִּבְרֵי בֶּלַע עַל־, בָּדָה, הִמְצִיא בְּדוּתָה עַל־. **تَقَوُّلُ الأَقَاوِيلِ** דִּבֵּר שְׁטֻיּוֹת, הָלַךְ רָכִיל. **القَالُ وَالقِيلُ** דִּבְרֵי הֶבֶל, רְכִילוּת, דְּבָרִים בְּטֵלִים. **قَالَةٌ** אֲמִירָה, מוֹצָא פֶּה, דִּבּוּר. **قَوْلٌ** ج **أَقْوَالٌ وأَقَاوِيلُ** 1. דִּבּוּר, מוֹצָא פֶּה, בִּטּוּי, אֲמִירָה, חִוּוּי, הַבָּעָה, הַצְהָרָה. 2. עֵדוּת (במשפט). 3. דֵּעָה. **أَقَاوِيلُ** רְכִילוּת, שְׁמוּעוֹת. **مُجَرَّدُ أَقَاوِيلَ** סְתָם שְׁמוּעוֹת. **قَوْلاً وَعَمَلاً** הֲלָכָה לְמַעֲשֶׂה. **قَوْلٌ فَصْلٌ** ע' فَصْل. **قَوْلٌ مَأْثُورٌ** פִּתְגָּם. **قَوْلَةٌ** אֲמִירָה, דִּבּוּר. **قَوْلَةُ حَقٍّ يُرَادُ بِهَا بَاطِلٌ** אֲמִירָה שֶׁל אֱמֶת הַמְּשַׁמֶּשֶׁת לִדְבַר שֶׁקֶר. **قُوَلَةٌ** דַּבְּרָן, מַרְבֶּה לַהַג, פַּטְפְּטָן. **قَوَّالٌ** 1. דַּבְּרָן, פַּטְפְּטָן. 2. מַקְרִיא (דברי דת או שירה). **مَقَالٌ. مَقَالَةٌ** ج **مَقَالاتٌ** מַאֲמָר. **مَقَالٌ افْتِتَاحِيٌّ** מַאֲמָר מַעֲרֶכֶת. **مَقَالَةٌ عِلْمِيَّةٌ** מַאֲמָר מַדָּעִי, מֶחְקָר קָצָר (בכתב עת וכו'). **مُقَاوَلَةٌ** 1. דִּיּוּן. 2. ج **مُقَاوَلاتٌ** חוֹזֶה, הֶסְכֵּם קַבְּלָנוּת. **بِالمُقَاوَلَةِ** בְּקַבְּלָנוּת. **لَجْنَةُ المُقَاوَلاتِ** וַעֲדַת הַמִּכְרָזִים (לעבודות קבלניות). **تَقَوُّلٌ** ج **تَقَوُّلاتٌ** רְכִילוּת. **قَائِلٌ** אוֹמֵר, מְסַפֵּר. **رُبَّ قَائِلٍ يَقُولُ** יֵשׁ מִי שֶׁאוֹמֵר. **مَقُولٌ** ج **مَقُولاتٌ** אֲמִירָה. **المَقُولاتُ العَشْرُ** עֶשֶׂר הַקָּטֵגוֹרְיוֹת שֶׁל אֲרִיסְטוֹ (עצם, כמות, איכות, יחס, מקום, זמן, מצב, קניין, עשייה, התפעלות). **مُقَاوِلٌ** קַבְּלָן.

قَوْلَبَ. قَوْلَبَةٌ ע' (قلب).

قَوْلَحَةٌ מ' ج **قَوَالِحُ** קָלַח, אַשְׁבּוֹל.

(قوم) قَامَ ـُ 1. קָם, עָמַד מִמְּקוֹמוֹ, נִצַּב (על רגליו). 2. הִתְעוֹרֵר, הֵקִיץ, הִתְנַעֵר, קָם לִתְחִיָּה. 3. הִתְקַיֵּם, הִתְגַּשֵּׁם, הִתְמַלֵּא, יָצָא אֶל הַפֹּעַל, בֻּצַּע. 4. בָּא, הִתְרַחֵשׁ, הִגִּיעַ (זמן). 5. הֵחֵל, הִתְחִיל, נִגַּשׁ לִפְעֻלָּה. 6. بِـ בִּצַּע, עָשָׂה, עָסַק בּ־, טִפֵּל בּ־, עָרַךְ, מִלֵּא, קִיֵּם (התחייבות), קָבַע, נִהֵל. 7. عَلَى הִשְׁגִּיחַ, שָׂם עַיִן עַל־, שָׂם לֵב ל־, פִּקֵּחַ עַל־. 8. הִתְקוֹמֵם נֶגֶד, מָרַד בּ־, הִתְנַפֵּל עַל־, הִסְתַּעֵר עַל־. 9. דָּאַג ל־, פִּרְנֵס, קִיֵּם, נָתַן קִיּוּם. 10. لِـ קָם לִכְבוֹד. **قَامَ بِأَعْبَاءِ الحُكْمِ** נָטַל אֶת רֶסֶן הַשִּׁלְטוֹן. **قَامَ بِأَوَدِهِ** קִיֵּם אוֹתוֹ, נָתַן לוֹ קִיּוּם, דָּאַג לוֹ, סִפֵּק אֶת צְרָכָיו. **قَامَ بِدَوْرِهِ** מִלֵּא אֶת תַּפְקִידוֹ. **قَامَ بِذَاتِهِ** הִתְקַיֵּם בְּעַצְמוֹ, הָיָה אַחְרָאִי לְעַצְמוֹ. **قَامَ بِشَأْنِهِ** דָּאַג לוֹ. **قَامَ بِوَعْدِهِ** קִיֵּם אֶת הִתְחַיְּבוּתוֹ. **قَامَ الحَقُّ** 1. הַצֶּדֶק הוֹפִיעַ (הוּכַח). 2. הָאֱמֶת נְכוֹנָה (נִגְלְתָה). **قَامَ العَمَلُ عَلَى قَدَمٍ وَسَاقٍ** הָעֲבוֹדָה מִתְבַּצַּעַת בִּמְלוֹא תְּנוּפָתָהּ. **قَامَتْ قَائِمَتُهُ (قِيَامَتُهُ)** הִרְעִישׁ עוֹלָמוֹת, יָצָא מִגִּדְרוֹ. **قَامُوا قَوْمَةَ رَجُلٍ وَاحِدٍ** קָמוּ (הִתְעוֹרְרוּ) כְּאִישׁ אֶחָד. **قَامَ مَقَامَهُ** מִלֵּא אֶת מְקוֹמוֹ. **لَمْ تَقُمْ لَهُ قَائِمَةٌ بَعْدُ** לֹא קָמָה בּוֹ עוֹד רוּחַ חַיִּים, חָשַׁל. **إِذَا قَامَ (نَزَا) بِكَ الشَّرُّ فَاقْعُدْ. إِذَا قَامَ جُنَاةُ الشَّرِّ فَاقْعُدْ** פת' וְלִפְנֵי הִתְגַּלַּע הָרִיב נְטֹשׁ. **قَوَّمَ** II 1. יִשֵּׁר, תִּקֵּן, סִדֵּר, הִכְשִׁיר, עָרַךְ, שִׁוָּה, עִצֵּב. 2. אָמַד, הֶעֱרִיךְ, שִׁעֵר, קָבַע עֵרֶךְ. **لاَ يُقَوَّمُ بِثَمَنٍ** לֹא יְסֻלֶּא בַּפָּז. **قَاوَمَ** III הִתְנַגֵּד ל־, נֶאֱבַק בּ־, מָרַד בּ־, הִתְקוֹמֵם, הִתְיַצֵּב נֶגֶד־, עָמַד בִּפְנֵי־. **لاَ يُقَاوَمُ** 1. שֶׁאֵין לַעֲמֹד בְּפָנָיו. 2. מְצוֹדֵד, מְלַבֵּב. **أَقَامَ** IV 1. הֵקִים, הֶעֱמִיד, יִסֵּד, הִצִּיב, כּוֹנֵן, הֵנִיחַ יְסוֹד, קוֹמֵם, קָבַע. 2. הֶחֱיָה, קִיֵּם, נָתַן קִיּוּם. 3. עָרַךְ (טקס, חגיגה וכו'), עָשָׂה, סִדֵּר. 4. עוֹרֵר, הִפְעִיל, הִמְרִיץ. 5. بِـ שָׁכַן, גָּר בּ־, הִתְיַשֵּׁב בּ־, שָׁהָה בּ־, חַי בּ־, עָשָׂה בּ־. 6. عَلَى דָּבַק בּ־, הִתְמִיד בּ־. **أَقَامَ أَوَدَهُ** סִפֵּק אֶת צְרָכָיו, פִּרְנֵס אוֹתוֹ. **أَقَامَ البُرْهَانَ عَلَى** הֵבִיא אֶת הַהוֹכָחָה ל־. **أَقَامَ الحَدَّ** בִּצַּע אֶת הָעֹנֶשׁ (באסלאם). **أَقَامَ حِسَابًا لَهُ** יִחֵס לוֹ חֲשִׁיבוּת. **أَقَامَ الحَقَّ** הִפְגִּין אֶת הַצֶּדֶק, קָבַע אֶת הָאֱמֶת. **أَقَامَ الدَّلِيلَ عَلَى** סִפֵּק רְאָיָה ל־. **أَقَامَ دَعْوَى (قَضِيَّةً) عَلَى** הִגִּישׁ תְּבִיעָה מִשְׁפָּטִית נֶגֶד־. **أَقَامَ الدُّنْيَا وَأَقْعَدَهَا** הִרְעִישׁ עוֹלָמוֹת. **أَقَامَ العَدْلَ** הִנְהִיג צֶדֶק. **أَقَامَ عَلاقَاتٍ مَعَ** קִיֵּם יְחָסִים (קְשָׁרִים) עִם־. **أَقَامَ مُبَارَاةً** קִיֵּם מִשְׂחָק (תַּחֲרוּת). **لاَ يُقَامُ لَهُ وَزْنٌ** חֲסַר עֵרֶךְ, חָשׁוּב כְּמֵת. **إِسْتَقَامَ** X הִתְיַשֵּׁר, הָיָה יָשָׁר, נַעֲשָׂה יָשָׁר, הִזְדַּקֵּף. **إِسْتَقَامَ لَهُ الكَلامُ** דִּבֵּר כַּהֲלָכָה, דִּבֵּר נָכוֹן (יָפֶה). **هَلْ يَسْتَقِيمُ الظِّلُّ وَالعُودُ أَعْوَجُ؟** פת' מְעֻוָּת לֹא יוּכַל לִתְקֹן. **قَوْمٌ** ج **أَقْوَامٌ** לְאֹם, עַם, עֵדָה, קָהָל, שֵׁבֶט, חֲבוּרַת אֲנָשִׁים. **قَوْمُهُ** בְּנֵי עַמּוֹ, בְּנֵי שִׁבְטוֹ. **عَالِمُ أَقْوَامٍ** אֶתְנוֹלוֹג. **قَوْمَةٌ** 1. קִימָה, עֲמִידָה. 2. הִתְקוֹמְמוּת. 3. תְּקוּמָה. **قَوْمِيٌّ** 1. לְאֻמִּי, שֶׁל עַם. 2. דּוֹגֵל בְּאַחְדוּת לְאֻמִּית. **قَوْمَوِيٌّ** לְאֻמָּנִי, שֶׁל לְאֹם, שׁוֹבִינִיסְט. **قَوْمَوِيَّةٌ** לְאֻמָּנוּת, שׁוֹבִינִיזְם. **قَوْمِيَّةٌ** לְאֻמִּיּוּת. **القَوْمِيَّةُ العَرَبِيَّةُ** הַלְּאֻמִּיּוּת הָעַרְבִית (הַפַּאן־עַרְבִית). **قَامَةٌ** 1. קוֹמָה, גֹּבַהּ. 2. שִׁעוּר קוֹמָה, חֲשִׁיבוּת, גְּדֻלָּה, עֵרֶךְ. **مَرْفُوعُ القَامَةِ** זְקוּף קוֹמָה, רֹאשׁ מוּרָם. **قَيِّمٌ** 1. חָשׁוּב, יְקַר עֵרֶךְ, בַּעַל עֵרֶךְ. 2. אַפּוֹטְרוֹפּוֹס, מְמֻנֶּה עַל־, מְפַקֵּחַ, נֶאֱמָן. **القَيِّمُ (الحَارِسُ) عَلَى أَمْلاكِ الغَائِبِينَ** הָאַפּוֹטְרוֹפּוֹס עַל נִכְסֵי נִפְקָדִים. **كِتَابٌ قَيِّمٌ** סֵפֶר חָשׁוּב (בַּעַל עֵרֶךְ). **هَدِيَّةٌ قَيِّمَةٌ** מַתָּנָה יְקָרָה. **قِيمَةٌ** ج **قِيَمٌ** עֵרֶךְ, שֹׁוִי, מְחִיר, שִׁעוּר. **قِيمَةٌ اسْمِيَّةٌ** מְחִיר נוֹמִינָלִי. **قِيمَةٌ حَقِيقِيَّةٌ** שֹׁוִי אֲמִתִּי. **ذُو قِيمَةٍ** בַּעַל עֵרֶךְ. **ذُو قِيمَتَيْنِ** דּוּ־עֶרְכִּי. **لاَ قِيمَةَ لَهُ** חֲסַר (נְטוּל) עֵרֶךְ. **ضَرِيبَةُ القِيمَةِ المُضَافَةِ (الإِضَافِيَّةِ)** מַס עֵרֶךְ מוּסָף (מע"מ). **فَلْسَفَةُ القِيَمِ** תּוֹרַת הָעֲרָכִים, תּוֹרַת הַקְּנָיָנִים. **مُتَعَدِّدُ القِيَمِ** רַב עֶרְכִּי. **قِيَمِيٌّ** עֶרְכִּי. **مَالٌ قِيَمِيٌّ** רְכוּשׁ שֶׁאֵינוֹ בַּר חֲלִיפִין (בחוק האסלאמי). **قَوَامٌ** 1. גִּזְרַת גּוּף, מִבְנֵה הַגּוּף, קוֹמָה. 2. יֹשֶׁר, צֶדֶק. **رَشِيقُ القَوَامِ** חֲטוּב גּוּף. **قِوَامٌ** 1. הֶרְכֵּב. 2. בָּסִיס, יְסוֹד, מִשְׁעָן, מְקוֹר (פרנסה). 3. מְפַרְנֵס. **قِوَامُ أَهْلِ بَيْتِهِ** מְפַרְנֵס בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ, מִשְׁעֶנֶת בְּנֵי בֵּיתוֹ. **قَوَّامٌ** אַחְרַאי, מַשְׁגִּיחַ, דּוֹאֵג ל־, מֵגֵן עַל־. **الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ** ק' הַגְּבָרִים אַחְרָאִים עַל הַנָּשִׁים. **قِوَامَةٌ** אַחְרָיוּת, אַפּוֹטְרוֹפְּסוּת. **قَوِيمٌ** יָשָׁר, מְתֻקָּן, נֶאֱמָן, צַדִּיק, נָכוֹן, נָכוֹחַ, טוֹב. **قِيَامٌ** 1. קִימָה, עֲמִידָה. 2. הַמְרָאָה, (של מטוס, רכבת וכו'), נְסִיעָה, תְּזוּזָה. 3. קִיּוּם, הִמָּצְאוּת, הֱיוֹת מָצוּי. 4. נְטִילַת אַחְרָיוּת, הִתְחַיְּבוּת, דְּאָגָה ל־. 5. بِـ בִּצּוּעַ. **قِيَامٌ!** עֲמֹד! (כבית הספר, בצבא וכו'). **القِيَامُ بِمَسْؤُولِيَّتِهِ** בִּצּוּעַ אַחְרָיוּתוֹ. **إِلَى قِيَامِ السَّاعَةِ** עַד יוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים, לָנֶצַח.

قِيَامَةٌ 1. תְּחִיַּת הַמֵּתִים. 2. הִתְקוֹמְמוּת, מַהְפֵּכָה. 3. אַפּוֹטְרוֹפְּסוּת, הַשְׁגָּחָה. عِيدُ القِيَامَةِ פֶּסַח (בנצרות). كَنِيسَةُ القِيَامَةِ כְּנֵסִיַּת הַקֶּבֶר (בירושלים). قَامَتْ قِيَامَتُهُ נִסְעַר וְנִרְעַשׁ, הִרְעִישׁ עוֹלָמוֹת. يَوْمُ القِيَامَةِ יוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים, אַפּוֹקָלִיפְּסָה. القَيُّومُ הַנִּצְחִי, אֱלֹהִים (מכינויי האל בקוראן). مَقَامٌ ج مَقَامَاتٌ 1. קֶבֶר קָדוֹשׁ, מָקוֹם. 2. מַצָּב, נְסִבָּה. 3. מַעֲמָד, מַעֲלָה, עֶמְדָּה (חשובה), דַּרְגָּה (גבוהה), מָקוֹם שֶׁל כָּבוֹד. فِي المَقَامِ الأَوَّلِ רֵאשִׁית כֹּל. فِي هٰذَا المَقَامِ בְּהִזְדַּמְּנוּת (חֲגִיגִית) זוֹ. إِنَّهُ فِي مَقَامِ وَالِدِي הוּא כְּחֶזְקַת אָבִי. لِكُلِّ مَقَامٍ مَقَالٌ פת' לַכֹּל זְמַן וְעֵת לְכָל חֵפֶץ. مَقَامَةٌ ج مَقَامَاتٌ 1. מַקָאמָה, חִבּוּר סִפְרוּתִי מְיֻחָד. 2. יְשִׁיבָה, פְּגִישָׁה, אֲסֵפָה. تَقْوِيمٌ ج تَقَاوِيمُ 1. יִשּׁוּר, תִּקּוּן מְעֻוָּת, יִשּׁוּר הַדּוּרִים, אִרְגּוּן מֵחָדָשׁ. 2. הַזְקָפָה, הֲרָמָה. 3. הַשְׁעָרָה, הַעֲרָכָה, אֻמְדָּן. 4. לוּחַ שָׁנָה, חָכְמַת הָעִבּוּר, סֵפֶר הַשָּׁנָה. تَقْوِيمُ البُلْدَانِ גֵּאוֹגְרַפְיָה ע' جُغْرَافِيَا. التَّقْوِيمُ الجْرِيجُورِيُّ. التَّقْوِيمُ المِيلَادِيُّ הַלּוּחַ הַגְּרֵגוֹרִיאָנִי (לוח השנה הנהוג ברוב הארצות). تَقْوِيمٌ زَمَنِيٌّ כְּרוֹנוֹלוֹגְיָה. التَّقْوِيمُ العِبْرِيُّ לוּחַ הַשָּׁנָה הָעִבְרִי, חָכְמַת הָעִבּוּר. التَّقْوِيمُ الهِجْرِيُّ לוּחַ הַשָּׁנָה הַהִגְ'רִית (הַמֻּסְלְמִית). تَقْوِيمُ المَوْجُودَاتِ מְצַאי, אִינְוֶנְטָר ע' جَرْد. مُقَاوَمَةٌ 1. הִתְנַגְּדוּת, הֵאָבְקוּת, נִהוּל מַאֲבָק, מְרִי, עֲמִידָה כְּנֶגֶד־. 2. מַאֲבָק מְזֻיָּן. مُقَاوَمَةٌ جَوِّيَّةٌ הֲגַנָּה אַנְטִי־אֲוִירִית. مُقَاوَمَةٌ سِرِّيَّةٌ מַחְתֶּרֶת. مُقَاوَمَةٌ سَلْبِيَّةٌ הִתְנַגְּדוּת פַּסִּיבִית. دُونَ مُقَاوَمَةٍ לְלֹא הִתְנַגְּדוּת. إِقَامَةٌ 1. הֲקָמָה, הַעֲמָדָה, הַצָּבָה, כִּנּוּן, קִיּוּם. 2. מְגוּרִים, שְׁהִיָּה (במקום). 3. קִיּוּם, פַּרְנָסָה, אַסְפָּקָה. إِقَامَةٌ جَبْرِيَّةٌ מַעֲצַר בַּיִת. إِقَامَةُ شَعَائِرَ دِينِيَّةٍ קִיּוּם פֻּלְחָן דָּתִי. إِقَامَةُ العَدْلِ קִיּוּם הַצֶּדֶק. إِقَامَةُ عَلَاقَاتٍ دِبْلُومَاسِيَّةٍ כִּנּוּן יְחָסִים דִּיפְּלוֹמָטִיִּים. مَحَلُّ الإِقَامَةِ מְקוֹם מְגוּרִים, מְעוֹן קָבוּעַ. إِسْتِقَامَةٌ 1. יֹשֶׁר, כֵּנוּת, נְכוֹנוּת, אֲמִתִּיּוּת, תֹּם, הֲגִינוּת. 2. יַשְׁרוּת. قَائِمٌ ج قَوَائِمُ 1. קַיָּם, מָצוּי. 2. נִצָּב, עוֹמֵד, זָקוּף, אֵיתָן, חָזָק. 3. عَلَى אַחְרַאי, מְמֻנֶּה עַל־. 4. מַתְמִיד, מִתְמַשֵּׁךְ. 5. עַצְמָאִי, קַיָּם בִּפְנֵי עַצְמוֹ. قَائِمٌ بِالأَعْمَالِ מְמַלֵּא מָקוֹם, מְמֻנֶּה בְּפֹעַל. قَائِمٌ بِذَاتِهِ (بِنَفْسِهِ) קַיָּם בִּפְנֵי עַצְמוֹ, עַצְמָאִי. زَاوِيَةٌ قَائِمَةٌ זָוִית יְשָׁרָה. وَزْنٌ قَائِمٌ מִשְׁקָל בְּרוּטוֹ. قَائِمَقَام 1. מְמַלֵּא מָקוֹם. 2. מְמֻנֶּה עַל מָחוֹז. 3. מ' אַלּוּף מִשְׁנֶה, קוֹלוֹנֶל (בעבר). قَائِمَقَامِيَّةٌ מִשְׂרַד הַמְּמֻנֶּה עַל הַמָּחוֹז. قَائِمَةٌ ج قَوَائِمُ 1. רְשִׁימָה, לוּחַ, קָטָלוֹג, טַבְלָה. 2. רֶגֶל (של שולחן וכו'), גַּפָּה (של בעל חיים), כֶּרַע, מִשְׁעֶנֶת, כַּנָּה. 3. חֶשְׁבּוֹן, שְׁטָר. 4. תַּפְרִיט (בתכנת מחשב). قَائِمَةُ الطَّعَامِ תַּפְרִיט. قَائِمَةُ المُرَشَّحِينَ רְשִׁימַת הַמֻּעֲמָדִים. مُقَوِّمٌ 1. מַעֲרִיךְ, שַׁמַּאי. 2. ج مُقَوِّمَاتٌ יְסוֹד, גּוֹרֵם, אֵלֵמֶנְט. مُقَوِّمَاتُ الحَيَاةِ אֶמְצְעֵי הַקִּיּוּם, יְסוֹדוֹת הַחַיִּים. المُقَوِّمَاتُ العُمْرَانِيَّةُ יְסוֹדוֹת הַתַּרְבּוּת. مُقَاوِمٌ מִתְנַגֵּד, לוֹחֵם. مُقِيمٌ بِـ 1. מִתְגּוֹרֵר, חַי ב־, שׁוֹהֶה ב־. 2. מַתְמִיד, מִתְמַשֵּׁךְ. 3. מַגְבִּיהַּ, מְיַשֵּׁר. 4. מְיַסֵּד. 5. נָצִיג דִּיפְּלוֹמָטִי.

مُقَامٌ 1. שְׁהִיָּה. 2. מְקוֹם שְׁהִיָּה, מְגוּרִים. 3. מֻגְבָּה, בָּנוּי, מוּקָם. مُسْتَقِيمٌ 1. יָשָׁר (קַו), לֹא עָקֹם. 2. נָכוֹחַ, תָּמִים, צַדִּיק. 3. נָכוֹן, חָלָק. 4. חַלְחֹלֶת, רֶקְטוּם.

قَوِيَ ـَ 1. חָזַק, הָיָה אוֹ נַעֲשָׂה רַב כֹּחַ, גָּדַל, הִתְבַּסֵּס. 2. عَلَى גָּבַר עַל־, הִתְגַּבֵּר, יָכֹל לְ־. قَوَّى II חִזֵּק, אִמֵּץ, אִשֵּׁשׁ, הִגְבִּיר, בִּצֵּר. قَاوَى III הִתְנַצֵּחַ, הִתְמוֹדֵד עִם־, הִתְחָרָה בְּחֹזֶק. أَقْوَى IV 1. הִתְרוֹשֵׁשׁ. 2. הִתְרוֹקֵן (מקום). تَقَوَّى V. إِسْتَقْوَى X הִתְחַזֵּק, שָׁאַב כֹּחַ, נִתְעַצֵּם, הִתְגַּבֵּר. قَوَاءٌ מִדְבָּר, צִיָּה. قَوًى. قَوَاءٌ רָעָב. قُوَّةٌ ج قُوَّاتٌ وَقُوًى כֹּחַ, עָצְמָה, חֹזֶק, יְכֹלֶת, עֹז, גְּבוּרָה, כֹּשֶׁר, תֹּקֶף. 2. חֶזְקָה (במתמטיקה). 3. מַעֲצָמָה. قُوَّاتُ الأَمْنِ כּוֹחוֹת הַבִּטָּחוֹן. قُوَّةُ الاحْتِمَالِ סַבְלָנוּת, כֹּחַ עֲמִידָה. قُوَّةُ الاسْتِمْرَارِيَّةِ אִינֶרְצְיָה (בפיזיקה), כֹּחַ הַתְמָדָה. قُوَّةُ إِرَادَةٍ כֹּחַ רָצוֹן. قُوَّةُ حِصَانٍ כֹּחַ סוּס (בפיזיקה). قُوَّةٌ دِفَاعِيَّةٌ כֹּחַ מָגֵן. القُوَّةُ الشِّرَائِيَّةُ כֹּחַ הַקְּנִיָּה. قُوَّةٌ عَاقِلَةٌ יְכֹלֶת (כֹּחַ) הַתְּפִיסָה. قُوَّةٌ قَاهِرَةٌ ע' (قهر). قُوَّةٌ مَرْكَزِيَّةٌ جَاذِبَةٌ כֹּחַ צֶנְטְרִיפֶּטָלִי (הַשּׁוֹאֵף אל המרכז). قُوَّةٌ مَرْكَزِيَّةٌ طَارِدَةٌ כֹּחַ צֶנְטְרִיפוּגָלִי (הדוחה מן המרכז). قُوَّةٌ مَعْنَوِيَّةٌ מוֹרָל, כֹּחַ עֲמִידָה נַפְשִׁי. قُوَّةٌ نِظَامِيَّةٌ כֹּחַ (צָבָא) סָדִיר. أَلْعَابُ القُوَى אַתְלֵטִיקָה. قَوِيٌّ ج أَقْوِيَاءُ 1. חָזָק, רַב כֹּחַ, אַמִּיץ, בַּעַל יְכֹלֶת. 2. תַּקִּיף, קָשֶׁה, קָשׁוּחַ. قَوِيُّ الشَّخْصِيَّةِ חֲזַק אֹפִי, בַּעַל אֹפִי. تَقْوِيَةٌ חִזּוּק, אִמּוּץ, הַגְבָּרָה, מַתַּן תֹּקֶף. تَقَاوِي. تَقَاوٍ(ي) זְרָעִים. إِقْوَاءٌ 1. מִעוּט אֻכְלוּסִין. 2. חֵרוּת פִּיּוּטִית לֹא נְכוֹנָה (בשירה). مُقَوٍّ(ي) 1. מַגְבִּיר (קול למשל). 2. ج مُقَوِّيَاتٌ מְעוֹדֵד, סַם מְחַזֵּק, תְּרוּפָה נֶגֶד חֻלְשָׁה. مُقَوًّى מְחֻזָּק. وَرَقٌ مُقَوًّى קַרְטוֹן, נְיֹרֶת.

(قيا) قَاءَ ـِ تَقَيَّأَ V הֵקִיא, פָּלַט. قَيَّأَ II גָּרַם לְ־ לְהָקִיא. قُيَاءٌ. قَيْءٌ קִיא, הֲקָאָה. مُقَيِّئٌ גּוֹרֵם לַהֲקָאָה.

قِيثَارٌ. قِيثَارَةٌ G 1. גִּיטָרָה. 2. קַתְרוֹס.

(قيح) قَاحَ ـِ تَقَيَّحَ V נִתְמַגֵּל, נִמְלָא מֻגְלָה. قَيْحٌ מֻגְלָה (של פצע). مُتَقَيِّحٌ מְמֻגָּל.

قَيَّدَ II 1. כָּבַל, קָשַׁר, אָסַר בִּכְבָלִים, כָּפַת. 2. רָשַׁם, הִכְנִיס לִרְשִׁימָה, כָּתַב, הֶעֱלָה עַל הַכְּתָב. 3. סִיֵּג, הִגְבִּיל, צִמְצֵם. قَيَّدَ عَلَى حِسَابِهِ חִיֵּב אֶת חֶשְׁבּוֹנוֹ. قَيَّدَ لِحِسَابِهِ רָשַׁם לִזְכוּתוֹ, זִכָּה אֶת חֶשְׁבּוֹנוֹ. تَقَيَّدَ V 1. נִכְבַּל, נִקְשַׁר. 2. נִרְשַׁם, הֶעֱלָה עַל הַכְּתָב. 3. סֻיַּג, הֻגְבַּל, נִצְטַמְצֵם. قَيْدٌ ج قُيُودٌ 1. כֶּבֶל. 2. אֲזִקִּים, שַׁלְשֶׁלֶת. 3. ج قُيُودَاتٌ רִשּׁוּם. 4. סְיָג, הַגְבָּלָה. قَيْدُ الأَسْنَانِ חֲנִיכַיִם, בְּשַׂר הַשִּׁנַּיִם. قَيْدُ الأَنْسَابِ אִילַן הַיַּחַס, גֵּנֵאָלוֹגְיָה. بِلَا قَيْدٍ وَلَا شَرْطٍ בְּלֹא תְּנָאִים, בְּצוּרָה מֻחְלֶטֶת. هُوَ عَلَى قَيْدِ الحَيَاةِ עוֹדוֹ חַי, חַי וְקַיָּם. عَلَى قَيْدِ شَعْرَةٍ בְּמֶרְחַק שֶׁל שַׂעֲרָה, קָרוֹב מְאוֹד. عَلَى قَيْدِ البَصَرِ בִּטְוַח הָרְאִיָּה, קָרוֹב. قَيْدَ כָּפוּף לְ־, בְּשָׁלָב שֶׁל־. قَيْدَ البَحْثِ בְּדִיּוּן. لَمْ يَحِدْ قَيْدَ أُنْمُلَةٍ (شَعْرَةٍ) לֹא סָטָה כִּמְלוֹא

נִימָה. قَيْدِيٌّ שֶׁל רִשּׁוּם. رُسُومٌ قَيْدِيَّةٌ דְּמֵי הַרְשָׁמָה. تَقْيِيدٌ ج تَقْيِيدَاتٌ 1. רִשּׁוּם, הַרְשָׁמָה, הַזְמָנָה (מקום, כרטיסים וכו'). 2. הַגְבָּלָה, צִמְצוּם, סִיּוּג. 3. כְּבִילָה, קְשִׁירָה, כְּפִיתָה. تَقْيِيدُ الصَّلاَحِيَّاتِ הַגְבָּלַת הַסַּמְכֻיּוֹת. تَقْيِيدُ النَّسْلِ הַגְבָּלַת הַיְּלוּדָה, תִּכְנוּן הַמִּשְׁפָּחָה. تَقَيُّدٌ ج تَقَيُّدَاتٌ 1. הִתְחַיְּבוּת, סְיָג. 2. הַקְפָּדָה. التَّقَيُّدُ بِالنِّظَامِ הַקְפָּדָה עַל קִיּוּם הַסֵּדֶר. مُقَيَّدٌ 1. כָּבוּל, קָשׁוּר, כָּפוּת. 2. מֻגְבָּל, מְסֻיָּג. 3. רָשׁוּם, מֻזְמָן (מקום, כרטיס וכו'). غَيْرُ مُقَيَّدٍ אֵינוֹ מֻגְבָּל.

قَيَّرَ II זִפֵּת, מָשַׁח בְּזֶפֶת. قَارٌ. قِيرٌ זֶפֶת.

قِيرَاطٌ G ע' (قرط).

(قيس) قَاسَ ـِ 1. מָדַד, לָקַח מִדָּה. 2. כִּיֵּל. 3. بِـ שָׁקַל, הֶעֱרִיךְ לְפִי־. 4. عَلَى הִשְׁוָה לְפִי־, גָּזַר לְפִי־. وَقِسْ عَلَيْهِ וְזִיל גְּמֹר, מִכָּאן עֲשֵׂה לְפִי־. قَيَّسَ II מָדַד. قَايَسَ III بَيْنَ הִשְׁוָה בֵּין־, הִקִּישׁ, גָּזַר גְּזֵרָה שָׁוָה מִן־. قِيَاسٌ ج أَقْيِسَةٌ 1. מִדָּה, מְדִידָה, מֵמַד, שִׁעוּר. 2. הַשְׁוָאָה, אֲנָלוֹגְיָה, הֶקֵּשׁ, גְּזֵרָה שָׁוָה (בהלכה האסלאמית והיהודית), יַחַס, קְנֵה מִדָּה. 3. כִּיּוּל, קָלִיבְּרַצְיָה. 4. סִילוֹגִיזְם, הֶקֵּשׁ. 5. שׁוּרַת הַהִגָּיוֹן, הַעֲרָכָה, שִׁפּוּט, שִׁקּוּל דַּעַת. 6. פֶּלֶס, מֹאזְנַיִם. 7. שְׁקִילָה. 8. תֶּקֶן, סְטַנְדַּרְט. أَخَذَ قِيَاسَهُ מָדַד אוֹתוֹ. بِالقِيَاسِ إِلَى. قِيَاسًا عَلَى בְּהַשְׁוָאָה לְ־. بِغَيْرِ قِيَاسٍ נְטוּל הִגָּיוֹן. عَلَى القِيَاسِ 1. בְּהַשְׁוָאָה לְ־. 2. לְפִי הַמּוֹדֶל, לְפִי הַמִּדָּה שֶׁל־. شَرِيطُ القِيَاسِ סֶרֶט מִדָּה, מַגְלוּל. قِيَاسِيٌّ 1. אֲנָלוֹגִי, הֶקֵּשִׁי. 2. לְפִי הַכְּלָל. 3. הֶגְיוֹנִי, לְפִי שִׁקּוּל דַּעַת. 4. סְטַנְדַּרְטִי. رَقْمٌ قِيَاسِيٌّ שִׂיא (בספורט), רֶקוֹרְד. ضَرَبَ رَقْمًا قِيَاسِيًّا שָׁבַר אֶת הַשִּׂיא. قَيَّاسٌ מוֹדֵד, מֻמְחֶה לִמְדִידוֹת. مِقْيَاسٌ ج مَقَايِيسُ 1. מַדָּד, מְדִידָה. 2. קְנֵה מִדָּה, שִׁעוּר, יַחַס, אַמַּת מִדָּה, אֶבֶן בֹּחַן, קְרִיטֶרְיוֹן. 3. מוֹנֶה, מַד, מוֹדֵד, שָׁעוֹן (למדידת חשמל, מים וכו'). مِقْيَاسُ الارْتِفَاعِ מַד גֹּבַהּ, מַד רוּם. مِقْيَاسُ التَّيَّارِ מַד זֶרֶם, אַמְפֵּרְמֶטֶר. مِقْيَاسُ الحَرَارَةِ מַדְחֹם. مِقْيَاسُ الزَّلاَزِلِ מַד רַעַשׁ, סֵיסְמוֹגְרָף. مِقْيَاسُ الزَّوَايَا מַד זָוִית ע' (نقل) مِنْقَلَة. مِقْيَاسُ السُّرْعَةِ מַד מְהִירוּת ע' (عدّ) عَدَّاد. مِقْيَاسُ المُلُوحَةِ מַד מֶלַח. مِقْيَاسُ مَنْسُوبِ المَاءِ מַד מִפְלַס מַיִם. مِقْيَاسُ النِّيلِ נִילוֹמֶטֶר. مَقَايِيسُ اخْتِبَارِ المُرَشَّحِينَ אַמּוֹת מִדָּה (קְרִיטֶרְיוֹנִים) לִבְחִינַת הַמֻּעֲמָדִים. مَقَاسٌ ج مَقَاسَاتٌ מְדִידָה. مُقَايَسَةٌ 1. מְדִידָה. 2. אֲנָלוֹגְיָה, הַשְׁוָאָה. 3. הַעֲרָכָה. 4. הֶקֵּשׁ. 5. פְּרוֹפּוֹרְצְיָה, שִׁעוּר, עֲמוּת, הַקְבָּלָה (של גובה, שלאורך וכו'), יַחַס. 6. מִפְרָט, פֵּרוּט.

قِيشَانِي ע' قَاشَانِي.

قَيْصَانَة דַּג הַיָּרֵחַ (moonfish).

قَيْصَرٌ L ج قَيَاصِرَةٌ קֵיסָר. قَيْصَرِيٌّ קֵיסָרִי, צָארִי, אִימְפֶּרְיָאלִי. عَمَلِيَّةٌ قَيْصَرِيَّةٌ נִתּוּחַ קֵיסָרִי (בלידה). قَيْصَرِيَّةٌ 1. קֵיסָרוּת, מַלְכוּת, אִימְפֶּרְיָאלִיּוּת. 2. הָעִיר קֵיסָרְיָה (בישראל).

(قيض) قَاضَ ـِ נִסְדַּק, נִתְבַּקַּע, נֶהֱרַס. قَيَّضَ II لِـ הוֹעִיד (אלוהים) לְ־, גָּזַר. قَيَّضَ اللّٰهُ لَهُمْ حَاكِمًا عَادِلاً הוֹעִיד לָהֶם אֱלֹהִים שַׁלִּיט יְשַׁר דֶּרֶךְ. قَايَضَ III הֶחֱלִיף סְחוֹרָה בִּסְחוֹרָה עִם־, עָסַק בְּסַחַר חֲלִיפִין עִם־. تَقَيَّضَ V. إِنْقَاضَ VII הִתְמוֹטֵט, נֶהֱרַס (בית וכו'). قِيَاضٌ חֲלִיפִין, בַּרְטֶר. مُقَايَضَةٌ סַחַר חֲלִיפִין, בַּרְטֶר.

(قيظ) قَاظَ ـِ 1. לָהַט (מזג אוויר). 2. קִיֵּט, שָׁהָה בְּעוֹנַת הַקַּיִץ. قَيْظٌ חֹם הַיּוֹם בַּקַּיִץ, לַהַט הַחֹם, חֹם עַז. مَقِيظٌ קַיְטָנָה, מְעוֹן קַיִץ. قَائِظٌ לוֹהֵט, יוֹקֵד.

قِيَافَةٌ 1. הִדּוּר, הוֹפָעָה אֱלֶגַנְטִית. 2. לְבוּשׁ, אָפְנָה.

قَيْقَبٌ אֶדֶר (עץ), מֵיְפֶּל ע' إِسْفِنْدَان.

(قيل) قَالَ ـِ قَيَّلَ II נָח מְנוּחַת צָהֳרַיִם, עָשָׂה סִיאֶסְטָה. أَقَالَ IV 1. פִּטֵּר, סִלֵּק (ממשרה), שִׁחְרֵר. 2. בִּטֵּל, הֵפֵר. 3. מָחַל. 4. עָזַר. أَقَالَ اللّٰهُ عَثْرَتَهُ מָחַל לוֹ אֱלֹהִים אֶת מְעִידָתוֹ (מִשְׁגֵּהוּ). أَقَالَهُ مِنْ عَثْرَتِهِ עָזַר לוֹ לָקוּם אַחֲרֵי מְעִידָתוֹ. إِسْتَقَالَ X 1. مِنْ הִתְפַּטֵּר מִ־, בִּקֵּשׁ לְהִשְׁתַּחְרֵר (מתפקיד). 2. בִּקֵּשׁ לְבַטֵּל עִסְקָה. قَيْلٌ ج أَقْيَالٌ מַנְהִיג, נָסִיךְ. قَيْلُولَةٌ מְנוּחַת צָהֳרַיִם, סִיאֶסְטָה. مَقِيلٌ 1. מְנוּחַת צָהֳרַיִם. 2. בֵּית מַרְגּוֹעַ. إِقَالَةٌ 1. פִּטּוּר, פִּטּוּרִין, שִׁחְרוּר מִתַּפְקִיד. 2. בִּטּוּל, הֲפָרָה. إِسْتِقَالَةٌ הִתְפַּטְּרוּת, בַּקָּשַׁת שִׁחְרוּר מִתַּפְקִיד. مُسْتَقِيلٌ מִתְפַּטֵּר.

قَيَّمَ II אָמַד, הֶעֱרִיךְ ע' قَوَّمَ. تَقْيِيمٌ הַעֲרָכָה, אֻמְדָּן, שׁוּמָה ע' (قوم).

قَيْنٌ ج قُيُونٌ נַפָּח. قَيْنَةٌ ج قَيْنَاتٌ وقِيَانٌ 1. שִׁפְחָה, אָמָה. 2. זַמֶּרֶת. 3. חַדְרָנִית.

ك כּ. 1. הָאוֹת הָעֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם בָּא"ב הָעַרְבִי, שְׁמָהּ: كَـــاف כַּאף, וְהִיא אוֹת חוֹכֶכֶת, פּוֹצֶצֶת. 2. קִצּוּר שֶׁל كَانُونٌ: ك ١ كَانُونُ الأَوَّلُ דֶּצֶמְבֶּר. ك ٢ كَانُونُ الثَّانِي יָנוּאָר. 3. ك. م (كم) ק"מ, קִילוֹמֶטֶר.

كَ 1. מִלִּית בְּמוּבָן שֶׁל: כְּ־, כְּמוֹ, כְּפִי שֶׁ־, דּוֹמֶה לְ־, בִּבְחִינַת־, בְּתוֹר־, כְּגוֹן: زَيْدٌ كَالأَسَدِ זַיְד כְּמוֹ אַרְיֵה. رَجُلٌ كَهٰذَا אִישׁ כָּזֶה. أَنَا كَإِنْسَانِيٍّ אֲנִי בְּתוֹר אָדָם (הוּמָנִי). عَامَلَهُ كَصَدِيقٍ הִתְיַחֵס אֵלָיו כְּיָדִיד. تَصَرَّفَ كَمَا يَجِبُ פָּעַל כְּפִי שֶׁצָּרִיךְ. 2. מִלִּית לְשֵׁם הַדְגָּשָׁה: لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ ק' אֵין כָּמוֹהוּ דָּבָר. 3. כִּנּוּי גּוּף לְנוֹכַח, כְּגוֹן: إِحْفَظْ دَرْسَكَ לְמַד אֶת שִׁעוּרְךָ. 4. מִלִּית לְשֵׁם פְּנִיָּה בְּכִנּוּי רוֹמֵז, כְּגוֹן: ذَاكَ הַהוּא. تِلْكَ הַהִיא. 5. מִלִּית לְשֵׁם פְּנִיָּה לְנוֹכֵחַ בְּמִלַּת גּוּף, כְּגוֹן: إِيَّاكَ לְבַל, הִזָּהֵר לְךָ, אַתָּה, אוֹתְךָ. رُوَيْدَكَ לְאַט לְךָ. كَأَنَّ מִלִּית מֵאֲחָיוֹת إِنَّ בְּמוּבָן שֶׁל: 1. דִּמְיוֹן, כְּגוֹן: كَأَنَّ صَالِحًا أَسَدٌ כְּאִלּוּ צָאלֶח אַרְיֵה. 2. סָפֵק, כְּגוֹן: كَأَنِّي بِهِ يُعَاوِدُ الهُجُومَ נִדְמֶה לִי שֶׁהוּא מַתְקִיף שׁוּב. كَأَنَّكَ فَاهِمٌ كَلَامِي יֵשׁ לִי רֹשֶׁם שֶׁאַתָּה מֵבִין אֶת דְּבָרַי. 3. כְּאִלּוּ: كَأَنْ شَيْئًا لَمْ يَكُنْ הָיָה כְּלֹא הָיָה, כַּשֶּׁלֶג דְּאֶשְׁתָּקַד או كَأَنَّ الثَّلْجَ نَازِلٌ כְּאִלּוּ הַשֶּׁלֶג עוֹמֵד לָרֶדֶת. كَأَنْ מִלִּית בְּמוּבָן שֶׁל كَأَنَّ אַךְ פְּעֻלָּתָהּ לֹא כִּפְעֻלַּת إِنَّ, כְּגוֹן: كَأَنْ زَيْدٌ قَائِمٌ כְּאִלּוּ זַיְד עוֹמֵד. كَأَنَّمَا 1. לִפְנֵי מִשְׁפָּט שֶׁמָּנִי הַ"مَا" מְבַטֶּלֶת אֶת פְּעֻלָּתָהּ שֶׁל إِنَّ, כְּגוֹן: كَأَنَّمَا الأَسَدُ عَلَيَّ כְּאִלּוּ הָאַרְיֵה הוּא עָלַי. 2. הַמִּלִּית בָּאָה לִפְנֵי פֹּעַל רָגִיל, כְּגוֹן: كَأَنَّمَا يُسَاقُونَ إِلَى المَوْتِ ק' כְּאִלּוּ הֵם מוּבָלִים אֶל הַמָּוֶת. كَذَا 1. כָּךְ, כָּכָה, כָּזֶה. 2. כָּךְ הָעֻבְדָּה, כָּךְ נֶאֱמַר. كَذَا وَكَذَا כָּךְ וְכָךְ. كَذٰلِكَ 1. כְּמוֹ כֵן, יָתֵר עַל כֵּן, בְּאוֹתוֹ אֹפֶן, גַּם כֵּן. 2. כָּךְ, כֹּה. 3. כַּדָּבָר הַזֶּה, כָּזֶה. وَهُوَ كَذٰلِكَ 1. בְּסֵדֶר, בְּדִיּוּק כָּךְ. 2. אַף (גַּם) הוּא. كَمَا כְּמוֹ כֵן, כֵּן גַּם, וְכֵן. كَمَا أَنَّ וְכֵן גַּם, כְּשֵׁם שֶׁ־. كَمَا هُوَ כְּפִי שֶׁהוּא, כְּמוֹת שֶׁהוּא, בְּלִי כָּחָל וְסָרָק. كَمَا لَوْ كَانَ نَائِمًا כְּאִלּוּ הוּא הָיָה יָשֵׁן.

كَئِبَ ـَ נֶעֱצַב, דָּאַב, נִדְכָּא, הָיָה מְדֻכְדָּךְ, הִצְטַעֵר. أَكْأَبَ IV הֶעֱצִיב, הִדְאִיב, צִעֵר, דִּכְדֵּךְ. إِكْتَأَبَ VIII لِـ 1. נֶעֱצַב, הִצְטַעֵר. 2. קָדַר, הָיָה עָגוּם, הֶאֱפִיל. كَأْبٌ. كَآبَةٌ 1. דְּאָבָה, צַעַר, דַּאֲבוֹן לֵב, יָגוֹן, כְּאֵב, דִּכְדּוּךְ. 2. מָרָה שְׁחוֹרָה, דִּכָּאוֹן, מוּעָקָה, דִּיפְּרֶסְיָה. إِكْتِئَابٌ דִּכָּאוֹן, דִּיפְּרֶסְיָה. كَئِبٌ. كَئِيبٌ. مُكْتَئِبٌ מְדֻכָּא, מְדֻכְדָּךְ, עָצוּב, דּוֹאֵב, שָׁבוּר נַפְשִׁית, עָגוּם. وَضْعٌ كَئِيبٌ מַצָּב עָגוּם. أُغْنِيَةٌ كَئِيبَةٌ שִׁיר עָצוּב.

كَابِل F ע' كَبْل.

كَابِين. كَابِينَة F ج كَبَائِنُ 1. קַבִּינָה, תָּא. 2. בִּיתָן.

كَاتِدْرَائِيَّة G 1. קָתֶדְרָלָה, כְּנֵסִיָּה רָאשִׁית. 2. דּוּכָן מוּרָם. 3. כֵּס הַבִּישׁוֹף.

كَاتُو F עוּגָה.

كَاثُود G קָתוֹדָה, אֶלֶקְטְרוֹדָה שְׁלִילִית (בחשמל).

كَاثُولِيك G 1. כְּנֵסִיָּה קָתוֹלִית. 2. קָתוֹלִים. كَاثُولِيكِيٌّ 1. קָתוֹלִי. 2. שַׁיָּךְ לַכְּנֵסִיָּה הַקָּתוֹלִית בְּרוֹמָא.

كَادَ ـَ 1. נֶעֱצַב הָיָה עָצוּב הָיָה מְדֻאָג. 2. הִתְקַשָּׁה. كَأْدَاءُ עָצֵב, צַעַר, מְצוּקָה. عَقَبَةٌ كَأْدَاءُ מִכְשׁוֹל שֶׁקָּשֶׁה לְהִתְגַּבֵּר עָלָיו, תַּקָּלָה קָשָׁה.

كَابِرٌ F ج كَوَابِرُ 1. קָדֶר, צֶוֶת, חֶבֶר מִקְצוֹעִי. 2. תֶּקֶן ע' (ملك) مِلَاك.

كَار P ج كَارَاتٌ מִקְצוֹעַ, עֲבוֹדָה, מְלָאכָה. إِبْنُ كَارٍ מִקְצוֹעָן, אֻמָּן, בַּעַל מְלָאכָה.

كَارُو. عَرَبَةُ كَارُو It. מ' עֲגָלַת מַשָּׂא.

كَارْت F ج كُرُوت מ' 1. כַּרְטִיס. 2. כַּרְטִיס בִּקּוּר.

كَارْتُون F ج كَرَاتِينُ 1. קַרְטוֹן. 2. ج كَرَاتِينُ وكَارْتُونَاتٌ סֶרֶט מְצֻיָּר.

كَارْدِينَال L ج كَرَادِلَةٌ קַרְדִּינָל, חַשְׁמָן.

كَارِيكَاتُور It. קָרִיקָטוּרָה. كَارِيكَاتُورِيٌّ קָרִיקָטוּרִיסְט.

كَازِينُو It. ج كَازِينُوهَاتٌ קָזִינוֹ, מוֹעֲדוֹן הִמּוּרִים.

كَأْسٌ ن ج كُؤُوسٌ. كَاسَةٌ ج كَاسَاتٌ כּוֹס, סֵפֶל, גָּבִיעַ. كَأْسُ الدَّوْلَةِ גְּבִיעַ הַמְּדִינָה. كَأْسُ الزَّهْرَةِ גְּבִיעַ הַפֶּרַח. كَأْسُ المَنُونِ כּוֹס הַתַּרְעֵלָה, מָוֶת.

كَاسَاتَا It. קַסָּטָה, גְּלִידָה בְּתוֹךְ בִּיסְקְוִיט.

كَاسِيت F ج كَاسِيتَات קַלֶּטֶת, קַסֶּטָה.

كَاشِي P ע' אָרִיחַ, מַרְצֶפֶת.

كَاغَد P ج كَوَاغِدُ 1. נְיָר. 2. גִּלָּיוֹן נְיָר.

كَافٌ שֵׁם הָאוֹת ك בָּעֲרָבִית.

كَافُورٌ In. קַמְפוֹר (עץ ושרף העץ).

كَافِيتِرْيَا It. קָפֶטֶרְיָה, מִזְנוֹן, בֵּית קָפֶה.

(كاكا) تَكَأْكَأَ عَلَى הִתְאַסֵּף, הִתְקַבֵּץ מִסָּבִיב לְ־.

كَاكَاوٌ Mx. 1. קָקָאוֹ (עץ ופריו המשמש להכנת משקה). 2. אַבְקַת קָקָאוֹ.

كَالُون. كِيلُون G ج كَوَالِينُ מַנְעוּל (של בית). كَوَالِينِي מַנְעוּלָן, מְיַצֵּר מַנְעוּלִים.

كَامَخٌ ج كَوَامِخُ 1. צִיר עוּשׂוּם מְתֻבָּל. 2. חֲמוּצִים, כְּבוּשִׁים ע' (خلل) مُخَلَّل.

كَامِيرَا G ج كَامِيرَات מַצְלֵמָה.

كَانْتُو. سُوقُ الكَانْتُو It. מ' שׁוּק הַפִּשְׁפְּשִׁים.

كَانْفَاه F מ' רִקְמָה, גּוֹבְּלֶן.

كَاوْتْشُوك It. 1. גּוּמִי. 2. צְמִיג.

كَاوُولِين Ch. קָאוֹלִין, חַרְסִית ע' (فخر) فَخَّار.

كَبَّ ـُ 1. שָׁפַךְ (נוזלים), הֵגִיר. 2. הָפַךְ עַל פִּיו. 3. הִפִּיל, הִשְׁלִיךְ. كَبَّ عَلَى وَجْهِهِ 1. הִפִּילוֹ וַהֲרָגוֹ. 2. שָׁפַךְ עַל פָּנָיו. كَبَّبَ II 1. צָרַר (חוטים). 2. עָשָׂה קַבָּב (מבשר).

أَكَبَّ IV 1. הִשְׁפִּיל עֵינָיו. 2. הִשְׁלִיךְ, שָׁפַךְ. 3. عَلَى הִתְמַסֵּר ל־, הִתְעַנְיֵן ב־, שָׁקַד עַל־, הִתְמִיד ב־. أَكَبَّ عَلَى وَجْهِهِ הִתְהַפֵּךְ עַל פָּנָיו. إِنْكَبَّ VII נִשְׁפַּךְ. 2. عَلَى הִתְמַסֵּר בְּהִתְלַהֲבוּת, הִקְדִּישׁ עַצְמוֹ ל־, שָׁקַד עַל־. إِنْكَبَّ عَلَى وَجْهِهِ הִתְהַפֵּךְ, מָעַד וְנָפַל עַל פָּנָיו. إِنْكَبَّ عَلَى قَدَمَيْ فُلَانٍ הִשְׁלִיךְ עַצְמוֹ לְרַגְלֵי פְּלוֹנִי, הִשְׁתַּטֵּחַ לִפְנֵי פְּלוֹנִי בְּתַחֲנוּנִים. إِنْكَبَّ عَلَى دُرُوسِهِ שָׁקַד עַל לִמּוּדָיו. كَبٌّ 1. שְׁפִיכָה, הַשְׁלָכָה. 2. נְפִילָה. كُبَّةٌ ج كُبَبٌ 1. פְּקַעַת, סְלִיל (של חוטים). 2 כַּדּוּר. 3. כֻּבֶּה (מאכל מזרחי). كَبَابٌ קַבָּב, שִׁפּוּדֵי בְּשַׂר טָחוּן. كُبَايَةٌ ج كُبَايَاتٌ כּוֹס. كُبَيْبَةٌ כַּדּוּרֵי בָּשָׂר מְבֻשָּׁלִים. مِكَبٌّ ج مَكَابُّ צְרוֹר חוּטִים, סְלִיל. مِكَبَّةٌ כִּסּוּי קַשׁ לָאֹכֶל. إِنْكِبَابٌ عَلَى הִתְמַסְּרוּת ל־, שְׁקִידָה עַל־. مُنْكَبٌّ عَلَى שׁוֹקֵד עַל־, מִתְמַסֵּר ל־, שָׁקוּעַ רֹאשׁוֹ וְרֻבּוֹ ב־.

كَبَارِيه F קַבָּרֶט, בֵּית קָפֶה הַמַּגִּישׁ תָּכְנִיּוֹת בִּדּוּר.

كَبَتَ ـُ 1. דִּכֵּא (יצר), כָּבַשׁ (כעס), הִבְלִיג, הִתְאַפֵּק. 2. הֵסִיחַ דַּעְתּוֹ שֶׁל־, הִדְחִיק, דָּחַק (רגשות). كَبَتَ أَنْفَاسَهُ 1. עָצַר אֶת נְשִׁימָתוֹ. 2. חָנַק אוֹתוֹ. كَبْتٌ מַעְצוֹר, דִּכּוּי הַיֵּצֶר, כִּבּוּשׁ, הַבְלָגָה, הַדְחָקָה, דְּחִיקָה. كَبْتٌ جِنْسِيٌّ הַדְחָקָה מִינִית, דִּכּוּי הַיֵּצֶר הַמִּינִי. مَكْبُوتٌ עָצוּר, כָּבוּשׁ, דָּחוּק. مَكْبُوتُ الْعَوَاطِفِ מְאֻפָּק רִגְשִׁית, עֲצוּר רְגָשׁוֹת.

كَبُّوتٌ F ج كَبَابِيتُ מְעִיל עֶלְיוֹן.

كَبَحَ ـَ 1. רִסֵּן, עָצַר, בָּלַם. 2. דִּכֵּא (התקוממות וכו'). 3. סִנְדֵּל (מכונית). كَبَحَ جِمَاحَهُ ע' جِمَاح. كَبْحٌ 1. רִסּוּן, בְּלִימָה. 2. סִנְדּוּל (מכונית). كَابِحٌ ج كَوَابِحُ סַנְדָּל (דֶּנְוֶר) (מכשיר לנעילת גלגליו של רכב החונה במקום אסור). مِكْبَحٌ ج مَكَابِحُ.

كَبَّاحَةٌ ج كَبَّاحَاتٌ בֶּלֶם (של מכונית) ע' فَرْمَلَة.

كَبَدَ ـُ פָּגַע בַּכָּבֵד. كَبِدَ ـَ הִתְלוֹנֵן מִכְּאֵב בַּכָּבֵד. كَبَّدَ II 1. גָּרַם אֲבֵדוֹת. 2. הֵטִיל עֹמֶס, הִכְבִּיד. 3. הִתְמַקֵּד (שמש בשמים למשל), הִגִּיעַ לַשִּׂיא. كَابَدَ III סָבַל, הִתְיַסֵּר, הִתְעַנָּה. تَكَبَّدَ V 1. סָבַל, הִתְיַסֵּר, נָטַל מַעֲמָסָה. 2. הִתְמַקֵּד. تَكَبَّدَ خَسَائِرَ فَادِحَةً סָבַל אֲבֵדוֹת כְּבֵדוֹת. تَكَبَّدَتِ الشَّمْسُ السَّمَاءَ הִתְמַקְּדָה הַשֶּׁמֶשׁ בַּשָּׁמַיִם. كَبِدٌ זו"נ 1. כָּבֵד. 2. מוֹקֵד, אֶמְצַע, מֶרְכָּז. 3. זָוִית. كَبِدُ السَّمَاءِ זָוִית, אֶמְצַע הַשָּׁמַיִם. أَوْلَادُنَا أَكْبَادُنَا בָּנֵינוּ מַחְמַל נַפְשֵׁנוּ. تَلَيُّفُ الْكَبِدِ שַׁחֶמֶת הַכָּבֵד (מחלה). سُودُ الْأَكْبَادِ נוֹטְרִים וְנוֹקְמִים, אוֹיְבִים. كُبَادٌ ע' أُتْرُجّ. مُكَابَدَةٌ סֵבֶל, עִנּוּי, יִסּוּרִים. مُكَابَدَةُ الْجُوعِ סֵבֶל הָרָעָב. مُكَابَدَةُ مَشَاقِّ السَّفَرِ תְּלָאוֹת הַנְּסִיעָה.

كَبَرَ ـِ بِـ עָבַר אֶת־ בַּגִּיל. كَبُرَ ـُ 1. גָּדַל, בָּגַר. 2. הִתְעַצֵּם, נַעֲשָׂה חָשׁוּב. 3. הֶחְמִיר. كَبُرَ قَدْرُهُ רָם עֶרְכּוֹ, עָלְתָה חֲשִׁיבוּתוֹ. كَبِرَ ـَ בָּא בַּיָּמִים, הִזְדַּקֵּן. كَبَّرَ II 1. הִגְדִּיל, נִפַּח. 2. גִּדֵּל, רוֹמֵם, שִׁבַּח. 3. הִרְבָּה, הִרְחִיב. 4. אָמַר اللهُ أَكْبَرُ. كَابَرَ III 1. הִתְנַשֵּׂא עַל־, הִתְיַהֵר. 2. הִתְעַקֵּשׁ, עָמַד בְּתָקְפּוֹ (אף שאינו צודק). أَكْبَرَ IV גִּדֵּל, רוֹמֵם, הֶחְשִׁיב. تَكَبَّرَ V. تَكَابَرَ VI הִתְנַשֵּׂא, הֵרִים אַף, הִתְיַהֵר. إِسْتَكْبَرَ X 1. חָשַׁב אֶת־ לְגָדוֹל. 2. عَلَى הִתְנַשֵּׂא עַל־, הִתְיַהֵר. كِبْرٌ 1. גַּדְלוּת. 2. יְהִירוּת, גַּאֲוָה. 3. ק' חֵטְא גָּדוֹל. كُبْرٌ גְּדֻלָּה, כָּבוֹד, רוּם, חֲשִׁיבוּת. كِبَرٌ 1. גֹּדֶל, רֹחַב. 2. גְּדֻלָּה, פְּאֵר. 3. זִקְנָה. عَلَى كِبَرٍ לְעֵת זִקְנָה. كَبِيرٌ ج كِبَارٌ وكُبَرَاءُ 1. גָּדוֹל, עָצוּם, כַּבִּיר, רָחָב. 2. בָּכִיר, חָשׁוּב. 3. גָּדוֹל בְּשָׁנִים, לֹא צָעִיר. كَبِيرُ الأَطِبَّاءِ הָרוֹפֵא הָרָאשִׁי. كَبِيرُ الأُمَنَاءِ הַחַצְרָן הָרָאשִׁי. كَبِيرُ السِّنِّ מְבֻגָּר, בָּא בַּיָּמִים. كَبِيرُ الْقُضَاةِ בְּכִיר הַשּׁוֹפְטִים. كُبَرَاءُ الْبَلَدِ גְּדוֹלֵי הָעִיר (הַמְּדִינָה), פַּרְנָסֵי הָעִיר. كِبَارُ الضُّبَّاطِ הַקְּצִינִים הַבְּכִירִים. يَعْلَمُ كُلَّ صَغِيرَةٍ وَكَبِيرَةٍ יוֹדֵעַ הַכֹּל - גְּדוֹלָה כִּקְטַנָּה. كَبِيرَةٌ ج كَبَائِرُ חֵטְא גָּדוֹל (רצח וניאוף למשל). كُبَرٌ צָלָף (צמח). كِبْرِيَاءُ נ' הִתְנַשְּׂאוּת, יְהִירוּת, גֹּבַהּ אַף. أَكْبَرُ ج أَكَابِرُ נ' كُبْرَى ج كُبْرَيَاتٌ גָּדוֹל יוֹתֵר, בָּכִיר יוֹתֵר. أَكْبَرُ سِنًّا مِنْهُ גָּדוֹל מִמֶּנּוּ בְּשָׁנִים, מְבֻגָּר מִמֶּנּוּ. الدُّوَلُ الْكُبْرَى מַעֲצָמוֹת הָעוֹלָם, הַמַּעֲצָמוֹת הַגְּדוֹלוֹת. اللهُ أَكْبَرُ אֱלֹהִים הוּא הַגָּדוֹל. الْمُفْتِي الأَكْبَرُ הַמֻּפְתִּי הַגָּדוֹל. أَكَابِرُ الْقَوْمِ גְּדוֹלֵי הָעָם (הָאֻמָּה). إِبْنُ أَكَابِرَ בֶּן טוֹבִים, בֶּן אָבוֹת. تَكْبِيرٌ 1. הַגְדָּלָה, הַרְחָבָה, הוֹסָפָה, הַגְבָּרָה. 2. הַעֲצָמָה, הַגְזָמָה. 3. שֶׁבַח, תְּהִלָּה. 4. אֲמִירַת اللهُ أَكْبَرُ. مُكَابَرَةٌ 1. הִתְנַשְּׂאוּת, יְהִירוּת. 2. הִתְעַקְּשׁוּת. 3. הַחֲשָׁבָה עַצְמִית, פּוֹמְפּוֹזִיּוּת. إِكْبَارٌ הַעֲרָצָה, מַתַּן כָּבוֹד, הוֹקָרָה. تَكَبُّرٌ יְהִירוּת, הִתְנַשְּׂאוּת, גֹּבַהּ אַף. مُكَبِّرٌ 1. מַגְדִּיל, מַרְחִיב. 2. מַגְבִּיר קוֹל. مُكَبِّرُ صَوْتٍ רַמְקוֹל. عَدَسَةٌ مُكَبِّرَةٌ זְכוּכִית מַגְדֶּלֶת. جَبَلُ الْمُكَبِّرِ הַר הַצּוֹפִים (סקופוס). مُكَبَّرٌ מֻגְדָּל, מֻרְחָב. صُورَةٌ مُكَبَّرَةٌ תְּמוּנָה מֻגְדֶּלֶת. بِصُورَةٍ مُكَبَّرَةٍ 1. בְּאֹפֶן מֻרְחָב. 2. בְּצוּרָה מֻפְרֶזֶת. مُكَابِرٌ 1. יָהִיר, מִתְנַשֵּׂא, גְּבַהּ אַף. 2. עַקְשָׁן. مُتَكَبِّرٌ יָהִיר, גְּבַהּ לֵבָב.

كَبْرَتَ גִּפֵּר, מָרַח בְּגָפְרִית. كِبْرِيتٌ 1. גָּפְרִית. 2. גַּפְרוּר. كِبْرِيتَةٌ גַּפְרוּר ע' (ثقب) ثِقَاب. عُلْبَةُ كِبْرِيتٍ קֻפְסַת גַּפְרוּרִים. كِبْرِيتِيٌّ גָּפְרִיתִי. حَمَّامٌ كِبْرِيتِيٌّ מֶרְחָץ גָּפְרִיתָנִי. حَامِضُ الْكِبْرِيتِيكِ חֻמְצָה גָּפְרִיתִית. كِبْرِيتَاتٌ סוּלְפָט, גָּפְרָה (מלח).

كُبْرِي، كُوبْرِي T ج كَبَارِي מ' גֶּשֶׁר ע' جِسْر.

كَبَسَ ـِ 1. כָּבַשׁ, לָחַץ, הִדֵּק. 2. תָּקַף, הִתְנַפֵּל עַל־. 3. שִׁמֵּר, הִתְקִין (ירק וכו') בְּצִיר, הִתְקִין חֲמוּצִים. 4. הִפְתִּיעַ, תָּקַף, לָכַד בְּפֶתַע. كَبَّسَ II 1. לָחַץ בְּכֹחַ. 2. עִסָּה. 3. סָחַט. كَبْسٌ 1. לְחִיצָה, לַחַץ, הִדּוּק, כִּבּוּשׁ, סְחִיטָה. 2. תְּקִיפָה, לְכִידָה בְּמַפְתִּיעַ. كَبْسَةٌ הִתְנַפְּלוּת, תְּקִיפָה בְּמַפְתִּיעַ, פְּעֻלַּת פֶּתַע. كَبَّاسٌ 1. מַכְבֵּשׁ (לנייר, לכותנה וכו'). 2. בֻּכְנָה. 3. שַׁסְתּוֹם. مُوسَى كَبَّاسٌ אוֹלָר מִתְקַפֵּל. كَبِيسٌ 1. מְשֻׁמָּר (ירק וכו'). 2. חֲמוּצִים. سَنَةٌ كَبِيسَةٌ שָׁנָה מְעֻבֶּרֶת. كَابُوسٌ ج كَوَابِيسُ 1. סִיּוּט, חֲלוֹם בַּלָּהוֹת, בִּעוּתֵי לַיְלָה. 2. מַחֲזֶה מַבְהִיל (מַבְעִית). مِكْبَسٌ ج مَكَابِسُ. مِكْبَاسٌ ج مَكَابِيسُ 1. מַכְבֵּשׁ. 2. בֻּכְנָה. مِكْبَسٌ رَحَوِيٌّ מַכְבֵּשׁ סִיבוּבִי. مِكْبَسٌ

مَائِيٌّ מַכְבֵּשׁ הִידְרוֹלִי. تَكْبِيسٌ עִסּוּי, מָסָז'. آلَةٌ كَابِسَةٌ מַדְחֵס. مَكْبُوسٌ 1. לָחוּץ. 2. מְתֻקָּף. 3. ج مَكْبُوسَاتٌ מָזוֹן כָּבוּשׁ, כְּבוּשִׁים, חֲמוּצִים. كُبْسٌ נָתִיךְ ע' (قبس) قَابِس.

كَبْسُولٌ. كَبْسُولَةٌ F ج كَبْسُولَاتٌ 1. כְּמוּסָה (תרופה), קַפְּסוּלָה. 2. הָלְקֵט (פרי יבש בצורת קופסה ובה זרעים רבים). 3. לְחִיץ, לַחְצָנִית (בבגד). 4 מַרְעוֹם.

كَبَشَ ـُ חָפַן מְלוֹא יָד. كَبْشٌ ج كِبَاشٌ وأَكْبَاشٌ 1. כֶּבֶשׂ זָכָר, אַיִל, תַּיִשׁ, עַתּוּד. 2. אֵיל בַּרְזֶל (כלי מלחמה קדום). 3. ج كُبُوشٌ עַמּוּד, מִסְעָד. كَبْشُ التَّصَادُمِ פָּגוֹשׁ (של רכבת, רכב וכו'). كَبْشُ الفِدَاءِ שָׂעִיר לַעֲזָאזֵל. كَبْشُ القَرَنْفُلِ קַרְפּוֹל (צמח). كَبْشَةٌ ج كَبَشَاتٌ 1. מְלוֹא חֹפֶן. 2. לְחִיץ (של בגד), תֶּפֶס, וָו, קֶרֶס. 3. מַעֲקֶשֶׁת, תַּרְוָד.

كَبْكَبَ 1. הָפַךְ, הִפְנָה לַצַּד שֶׁכְּנֶגֶד. 2. אָסַף (צאן). 3. ק' הִשְׁלִיךְ לַתְּהוֹם.

كَبَلَ ـِ كَبَّلَ II 1. אָזַק, כָּבַל בַּאֲזִקִּים. 2. עָצַר. كَابَلَ III דָּחָה חוֹב, הִשְׁהָה בְּלֵךְ וָשׁוֹב. كِبْلٌ ج كُبُولٌ אֲזִקִּים, כֶּבֶל, שַׁלְשֶׁלֶת (למעצר). كَبْلٌ. كَابِلٌ ج كَابِلَاتٌ כֶּבֶל (של חשמל וכו').

كَبَنَ ـِ כִּבֵּן (בגד), רָכַס, חִבֵּר ע' خَبَنَ.

(كبو) كَبَا ـُ 1. מָעַד, כָּשַׁל. 2. דָּעַךְ, כָּבָה, הִתְעַמְעֵם. 3. רוֹקֵן, שָׁפַךְ. كَبَا بِهِ הִמְעִיד אוֹתוֹ, הִכְשִׁילוֹ. كَبْوَةٌ ج كَبَوَاتٌ מְעִידָה, הִתְחַלְּקוּת הָרֶגֶל. لِكُلِّ جَوَادٍ كَبْوَةٌ פת' אֵין לְךָ אָדָם שֶׁאֵינוֹ נִכְשָׁל. نَهَضَ مِنْ كَبْوَتِهِ נֵעוֹר מִמַּפַּלְתּוֹ. كَابٍ(ي) כָּבוּי, מְעֻמְעָם, דּוֹעֵךְ, חִוֵּר.

كَتَّ ـِ 1. נָהַם רַכּוֹת. 2. מָנָה. 3. לָחַשׁ.

كَتَالُوج G ج كَتَالُوجَاتٌ קָטָלוֹג.

كَتَبَ ـُ 1. כָּתַב, רָשַׁם, הֶעְתִּיק. 2. חִבֵּר, עָרַךְ. 3. חָרַץ (גורל), גָּזַר. 4. لِـ צִוָּה (ירושה), שִׁגֵּר (מכתב וכו'), הוֹעִיד לְ־. 5. عَلَى חִיֵּב אֶת־. كُتِبَ عَلَيْهِ נִגְזַר עָלָיו. كَتَبَ عَنْ רָשַׁם (כָּתַב) מִפִּי־, הֶעְתִּיק מִפִּי־. كَتَبَ الكِتَابَ עָרַךְ חוֹזֵה נִשּׂוּאִין. كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ ק' אַתֶּם צֻוֵּיתֶם לָצוּם כַּאֲשֶׁר צֻוּוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר מִלְּפָנֵיכֶם. كَتَّبَ II 1. לִמֵּד לִכְתֹּב. 2. הִכְתִּיב. 3. סִדֵּר לְפִי גְּדוּדִים (צבא). كَاتَبَ III. تَكَاتَبَ VI הִתְכַּתֵּב עִם־, הֶחֱלִיף מִכְתָּבִים. أَكْتَبَ IV הִכְתִּיב. اِكْتَتَبَ VIII لِـ 1. תָּרַם לְ־, תָּמַךְ בְּ־. 2. חָתַם (על מניות, עיתון וכו'), נִהְיָה לְמָנוּי, נִמְנָה עַל־ (עִם־). 3. הֶעְתִּיק. اِسْتَكْتَبَ X 1. הִתְרִים, בִּקֵּשׁ מ־ לַחְתֹּם עַל מִנּוּי לְ־. 2. בִּקֵּשׁ לִכְתֹּב. 3. הִכְתִּיב (מכתב וכו'). كِتَابٌ ج كُتُبٌ 1. סֵפֶר. 2. מִכְתָּב, אִגֶּרֶת. 3. כְּתַב קֹדֶשׁ. 4. כְּתֻבָּה, חוֹזֵה נִשּׂוּאִין. الكِتَابُ סֵפֶר הַקֻּרְאָן. كِتَابُ الزَّوَاجِ כְּתֻבָּה. كِتَابُ الطَّلَاقِ סֵפֶר כְּרִיתוּת, גֵּט. كِتَابُ الاعْتِمَادِ 1. כְּתַב הָאֲמָנָה. 2. כְּתַב הַרְשָׁאָה. الكِتَابُ المُقَدَّسُ הַתַּנַ"ךְ. أَهْلُ الكِتَابِ אַנְשֵׁי הַסֵּפֶר (יהודים ונוצרים). دَارُ الكُتُبِ 1. סִפְרִיָּה. 2. סִפְרִיָּה לְאֻמִּית. لِكُلِّ أَجَلٍ كِتَابٌ ע' أَجَل. كُتُبِيٌّ מוֹכֵר סְפָרִים. كُتَّابٌ ج كَتَاتِيبُ כֻּתָּאבּ, חֶדֶר מֻסְלְמִי. كُتَيِّبٌ ج كُتَيِّبَاتٌ סִפְרוֹן, חוֹבֶרֶת. كِتَابَةٌ 1. כְּתִיבָה, אֻמָּנוּת הַכְּתִיבָה. 2. סִגְנוֹן כְּתִיבָה. 3. כְּתָב. 4. כְּתֹבֶת, כְּתַב חָקוּק. 5. מַזְכִּירוּת. 6. ج كِتَابَاتٌ כְּתִיבָה, מַאֲמָר. كِتَابَةً בִּכְתָב. كِتَابَةُ التَّارِيخِ הִיסְטוֹרְיוֹגְרַפְיָה. كِتَابَةُ الدَّوْلَةِ מַזְכִּירוּת הַמְּדִינָה. لُغَةُ الكِتَابَةِ לְשׁוֹן (סִגְנוֹן) הַכְּתִיבָה. كِتَابِيٌّ 1. בִּכְתָב (מבחן למשל). 2. אֶחָד מֵאַנְשֵׁי הַסֵּפֶר (יהודי או נוצרי). 3. מְלוּלִי. 4. מִשְׂרָדִי. أَعْمَالٌ كِتَابِيَّةٌ עֲבוֹדוֹת מִשְׂרָדִיּוֹת. أَغْلَاطٌ كِتَابِيَّةٌ שְׁגִיאוֹת דְּפוּס (כְּתִיב). مُوَظَّفٌ كِتَابِيٌّ פָּקִיד. كَتِيبَةٌ ج كَتَائِبُ גְּדוּד, יְחִידָה צְבָאִית גְּדוֹלָה. كَتَائِبُ السَّلَامِ גַּיְסוֹת הַשָּׁלוֹם. حِزْبُ الكَتَائِبِ מִפְלֶגֶת הַפָּלַנְגוֹת (בלבנון). كَتَائِبِيٌّ אִישׁ פָלַנְגוֹת. مَكْتَبٌ ج مَكَاتِبُ 1. מִשְׂרָד. 2. לִשְׁכָּה, חֲדַר עֲבוֹדָה. 3. בֵּית סֵפֶר יְסוֹדִי. 4. שֻׁלְחַן כְּתִיבָה, מִכְתָּבָה. 5. סוֹכְנוּת. مَكْتَبُ أَخْبَارٍ (أَنْبَاءٍ) סוֹכְנוּת יְדִיעוֹת. مَكْتَبُ التَّحْرِيرِ חֲדַר עֲרִיכָה, מַעֲרֶכֶת. مَكْتَبُ السَّفَرِيَّاتِ סוֹכְנוּת נְסִיעוֹת. مَكْتَبُ الوَزِيرِ לִשְׁכַּת הַשַּׂר. مَكْتَبِيٌّ מִשְׂרָדִי. أَعْمَالٌ مَكْتَبِيَّةٌ עֲבוֹדוֹת מִשְׂרָדִיּוֹת, מַזְכִּירוּת. مَكْتَبَةٌ ج مَكَاتِبُ ومَكْتَبَاتٌ 1. סִפְרִיָּה. 2. בֵּית מִסְחָר לִסְפָרִים. المَكْتَبَةُ العَرَبِيَّةُ אוֹצַר הַסִּפְרוּת הָעַרְבִית. مَكْتَبَةٌ عَامَّةٌ סִפְרִיַּת הַשְׁאָלָה צִבּוּרִית. مَكْتَبَةٌ وَطَنِيَّةٌ סִפְרִיָּה לְאֻמִּית. مُكَاتَبَةٌ הִתְכַּתְּבוּת, חֲלִיפַת מִכְתָּבִים. اِكْتِتَابٌ 1. גִּיּוּס (כספים וכו'). 2. רִשּׁוּם. 3. ج اِكْتِتَابَاتٌ הַתְרָמָה. 4. הַחְתָּמָה, מִנּוּי (על עיתון וכו'). اِسْتِكْتَابٌ 1. הַתְרָמָה. 2. הַכְתָּבָה. آلَةٌ اسْتِكْتَابِيَّةٌ דִּיקְטָפוֹן. كَاتِبٌ ج كُتَّابٌ 1. סוֹפֵר, מוֹשֵׁךְ בְּשֵׁבֶט סוֹפֵר. 2. ج كَتَبَةٌ פָּקִיד, לַבְלָר. كَاتِبُ الدَّوْلَةِ תַּת־שַׂר. كَاتِبُ سِرٍّ מַזְכִּיר. كَاتِبٌ صُحُفِيٌّ סוֹפֵר פּוּבְּלִיצִיסְטִי. كَاتِبٌ قَصَصِيٌّ סוֹפֵר, מְחַבֵּר סִפּוּרִים. كَاتِبُ المَحْكَمَةِ רַשָּׁם בֵּית הַמִּשְׁפָּט. رَئِيسُ الكَتَبَةِ פָּקִיד רָאשִׁי. آلَةٌ كَاتِبَةٌ מְכוֹנַת כְּתִיבָה. مَكْتُوبٌ 1. כָּתוּב, רָשׁוּם. 2. ج مَكَاتِيبُ מִכְתָּב, אִגֶּרֶת. المَكْتُوبُ عَلَى الجَبِينِ تَرَاهُ العُيُونُ ע' جَبِين. مُكَاتِبٌ כַּתָּב ע' (رسل) مُرَاسِل. مُكْتَتِبٌ 1. תּוֹרֵם. 2. מָנוּי, חוֹתֵם (על עיתון וכו').

كَتَفَ ـِ كَتَّفَ II 1. כָּפַת, קָשַׁר יָדָיו מֵאֲחוֹרֵי גַּבּוֹ. 2. שִׁכֵּל אֶת יָדַי־. تَكَتَّفَ V. اِسْتَكْتَفَ X הִתְכַּתֵּף, שִׁכֵּל אֶת יָדָיו. تَكَاتَفَ VI הִטָּה שֶׁכֶם, עָמַד כָּתֵף אֶל כָּתֵף עִם־, עָזַר, תָּמַךְ בְּ־, הָיָה שֶׁכֶם אֶחָד עִם־, הִתְלַכֵּד. كَتِفٌ. كِتْفٌ ج أَكْتَافٌ כָּתֵף, שֶׁכֶם. يَعْرِفُ مِنْ أَيْنَ تُؤْكَلُ الكَتِفُ בָּקִי בַּהֲוָיוֹת הָעוֹלָם, יוֹדֵעַ לְהִסְתַּדֵּר, "מְמֻלָּח". هَزَّ كَتِفَيْهِ מָשַׁךְ בִּכְתֵפָיו (כחוסר עניין). كِتَافٌ ج كُتُفٌ אֲזִקִּים. أَكْتَفُ ج كُتْفٌ כְּתֵפָנִי, רְחַב כְּתֵפַיִם. مَكْتُوفٌ כָּפוּת, כָּבוּל. مَكْتُوفُ اليَدَيْنِ כְּבוּל יָדַיִם. وَقَفَ مَكْتُوفَ اليَدَيْنِ עָמַד מִנֶּגֶד, עָמַד מִן הַצַּד (בחוסר אכפתיות).

كَتْكَتَ לִהֵג, פִּטְפֵּט בִּמְהִירוּת. كَتْكَتٌ מַשְׁי זוֹל. كَتْكُوتٌ ج كَتَاكِيتُ אֶפְרוֹחַ, גּוֹזָל.

كَتَلَ ـُ 1. מָנַע, עִכֵּב. 2. לִכֵּד. مَا كَتَلَكَ عَنَّا؟ מָה עִכֵּב אוֹתְךָ לָבוֹא! كَتَّلَ II לִכֵּד,

אִחֵד, חִבֵּר. تَكَتَّلَ V הִתְלַכֵּד, הִתְאַחֵד כְּאִישׁ אֶחָד, הִתְגַּבֵּשׁ, הִתְקַבֵּץ. كُتْلَةٌ ج كُتَلٌ 1. גּוּשׁ, מַסָּה. 2. סִיעָה (פרלמנטרית). 3. גּוּשׁ פּוֹלִיטִי. كُتْلَةُ مُؤَسَّسَاتٍ קַרְטֵל. كُتْلَةٌ مِنَ الأَعْصَابِ 1. פְּקַעַת עֲצַבִּים, מָתוּחַ מְאוֹד. 2. אַמִּיץ לֵב, עָשׂוּי לִבְלִי חַת. كُتْلَةٌ وَطَنِيَّةٌ גּוּשׁ לְאֻמִּי (בפוליטיקה). كُتْلَوِيٌّ גּוּשִׁי, סִיעָתִי. تَحَالُفُ كُتْلَوِيٌّ בְּרִית מִפְלַגְתִּית מְאֻחֶדֶת. تَكْتِيلٌ לְכִידוּת. تَكَتُّلٌ ج تَكَتُّلَاتٌ לִכּוּד, אִחוּד. حِزْبُ التَّكَتُّلِ מִפְלֶגֶת הַלִּכּוּד (בישראל). مُتَكَتِّلٌ מְלֻכָּד, עָשׂוּי גּוּשׁ אֶחָד, מְאֻחָד.

كَتَمَ ـُ 1. عَنْ הִסְתִּיר, הֶחְבִּיא, הִצְפִּין, הֶעֱלִים, שָׁמַר בְּסוֹד מ־. 2. כָּבַשׁ (כעס וכו'), עָצַר (רגש). كَتَمَ أَنْفَاسَهُ חָנַק אוֹתוֹ, עָצַר אֶת נְשִׁימָתוֹ. كَتَّمَ II 1. שָׁמַר בְּסוֹד כָּמוּס. 2. הִשְׁתִּיק, בָּלַם פֶּה. كَاتَمَ III שָׁמַר בְּסוֹד מ־. كَاتَمَهُ العَدَاوَةَ נָטַר לוֹ אֵיבָה. تَكَتَّمَ V 1. שָׁתַק. 2. הִשְׁתַּתֵּק, נֶאֱלַם. إِسْتَكْتَمَ X בִּקֵּשׁ לִשְׁמֹר בְּסוֹד. كَتْمٌ، كِتْمَانٌ 1. סוֹדִיּוּת, הַסְתָּרָה, הַעֲלָמָה. 2. כִּבּוּשׁ הָרֶגֶשׁ. كَتِيمٌ סָגוּר הֶרְמֵטִית, אָטוּם, בּוֹר סוּד. كَتُومٌ שׁוֹמֵר סוֹד, שׁוֹמֵר לְשׁוֹנוֹ, דִּיסְקְרֶטִי. تَكَتُّمٌ סוֹדִיּוּת, דִּיסְקְרֶטִיּוּת. كَاتِمٌ 1. סוֹדִי, שָׁמוּר. 2. שׁוֹמֵר סוֹד. كَاتِمُ السِّرِّ מַזְכִּיר, נֶאֱמָן. مَكْتُومٌ שָׁמוּר, סוֹדִי, כָּמוּס. قِدْرٌ مَكْتُومَةٌ סִיר לַחַץ.

كَتَنَ ـُ 1. הִתְלַכְלֵךְ, הִזְדַּהֵם. 2. הִתְכַּסָּה בְּפִיחַ. كَتَّنَ II 1. לִכְלֵךְ. 2. כִּסָּה בְּפִיחַ, זִהֵם. كَتَنٌ 1. לִכְלוּךְ. 2. פִּיחַ. كَتَّانٌ פִּשְׁתָּן. كَتَّانِيٌّ פִּשְׁתָּנִי (כד).

كَثَّ ـِ הָיָה סָתוּר אוֹ פָּרוּעַ, צָפוּף (שער). كَثٌّ עִבּוּי, צְפִיפוּת. كَثٌّ، كَثِيثٌ סָתוּר (שער), פָּרוּעַ, עָבֹת, צָפוּף (שער).

كَثَبَ ـُ 1. קָרַב, הִתְקָרֵב. 2. הִתְאַסֵּף. 3. הִתְמַעֵט. كَثَبٌ קִרְבָה. عَنْ كَثَبٍ، عَلَى كَثَبٍ مِنْ 1. מִקָּרוֹב. 2. בְּעִיּוּן. كَثِيبٌ ج كُثُبٌ وكُثْبَانٌ דְּיוּנָה, חוֹלִית, גִּבְעַת חוֹל.

كَثُرَ ـُ 1. הִתְרַבָּה, הָיָה הַרְבֵּה, נַעֲשָׂה רַב, גָּדַל, שָׁפַע. 2. הִתְרַבָּה, פָּרָה וְרָבָה. كَثَّرَ II רִבָּה, הִרְבָּה, הִגְדִּיל, הוֹסִיף. أَكْثَرَ IV 1. مِنْ הִרְבָּה ל־. 2. הִתְעַשֵּׁר. مَنْ أَكْثَرَ أَهْجَرَ (أَسْقَطَ) פת' מַרְבֶּה דְּבָרִים מַרְבֶּה שְׁטֻיּוֹת. يُكْثِرُ مِنَ الابْتِسَامِ מַרְבֶּה לְחַיֵּךְ, חַיְכָן. تَكَاثَرَ VI הִתְרַבָּה, פָּרָה וְרָבָה, גָּדַל, הִתְעַצֵּם בְּמִסְפָּרוֹ, צָמַח. تَكَاثَرَتِ السُّحُبُ הִתְחַשְּׁרוּ הָעֲנָנִים. إِسْتَكْثَرَ X 1. חָשַׁב אֶת־ לְרַב. 2. בִּקֵּשׁ עוֹד וָעוֹד. إِسْتَكْثَرَ بِخَيْرِهِ הִכִּיר לוֹ טוֹבָה, הוֹדָה לוֹ. كُثْرٌ، كَثْرَةٌ שֶׁפַע, רִבּוּי, רֹב, כַּמּוּת גְּדוֹלָה. بِكَثْرَةٍ בְּשֶׁפַע. جَمْعُ الكَثْرَةِ רִבּוּי שֶׁל שְׁמוֹת עֶצֶם מֵעַל לַמִּסְפָּר עֶשֶׂר. مِنْ كَثْرَةِ المَلَّاحِينَ غَرِقَتِ السَّفِينَةُ פת' בְּרֹב חוֹבְלִים תִּטָּבַעְנָה הַסְּפִינוֹת. كَثِيرٌ ج كِثَارٌ הַרְבֵּה, בְּמִדָּה מְרֻבָּה, רַב, לָרֹב, מְאוֹד. كَثِيرًا בְּשֶׁפַע, בִּמְאוֹד, הַרְבֵּה. كَثِيرًا مَا לְעִתִּים קְרוֹבוֹת, בִּתְדִירוּת גְּבוֹהָה. هٰذَا (شَيْءٌ) كَثِيرٌ זֶה יוֹתֵר מִדַּי. كَثِيرَاءُ נְכָאת (צמח). أَكْثَرُ יוֹתֵר, רֹב, חֵלֶק הָאֲרִי. الأَكْثَرُونَ הָרֹב. أَكْثَرَ فَأَكْثَرَ יוֹתֵר וְיוֹתֵר. أَكْثَرُ مِنْ ذٰلِكَ יוֹתֵר מִכָּךְ, נוֹסָף עַל כָּךְ. عَلَى الأَكْثَرِ עַל הָרֹב, עַל פִּי רֹב. لَا أَكْثَرَ وَلَا أَقَلَّ לֹא יוֹתֵר וְלֹא פָּחוֹת. أَكْثَرِيَّةٌ רֹב (באספה, בפרלמנט וכו'). مِكْثَارٌ מַרְבֶּה לְהַג, פַּטְפְּטָן. المِكْثَارُ كَحَاطِبِ لَيْلٍ פת' וְהַסָּכָל יַרְבֶּה דְּבָרִים. إِكْثَارٌ רִבּוּי, תּוֹסֶפֶת, הוֹסָפָה, הַגְדָּשָׁה. تَكَاثُرٌ הִתְרַבּוּת, רִבּוּי, הִתְוַסְּפוּת, פְּרִיָּה וּרְבִיָּה. مُكْثِرٌ עָשִׁיר, בַּעַל הוֹן. مُتَكَاثِرٌ מִתְרַבֶּה, צוֹמֵחַ. كَوْثَرٌ ע' שם.

كَثُفَ ـُ הִתְעַבָּה, נַעֲשָׂה סָמִיךְ, הָיָה צָפוּף, נַעֲשָׂה אִינְטֶנְסִיבִי. كَثَّفَ II עִבָּה, דָּחַס, חִזֵּק, הִגְבִּיר, עָשָׂה שֶׁיִּהְיֶה סָמִיךְ, הִמְרִיץ, עָשָׂה שֶׁיִּהְיֶה אִינְטֶנְסִיבִי. كَثَّفَ مِنْ نَشَاطِهِ הִגְבִּיר אֶת פְּעִילוּתוֹ. كَثَّفَ البُخَارَ עִבָּה אֶת הָאֵדִים (למים). تَكَاثَفَ VI הִתְעַבָּה, נַעֲשָׂה סָמִיךְ, הִצְטוֹפֵף. كَثِيفٌ ج كِثَافٌ עָבֶה, צָפוּף, דָּחוּס, מְרֻכָּז, עָבֹת (יער למשל), אִינְטֶנְסִיבִי (חקלאות, אוכלוסייה וכו'). كَثَافَةٌ 1. צְפִיפוּת, דְּחִיסוּת, עֹבִי, עִבּוּי, רִכּוּז, אִינְטֶנְסִיבִיּוּת, סְמִיכוּת. كَثَافَةٌ نَوْعِيَّةٌ מִשְׁקָל סְגֻלִי (בפיזיקה). تَكْثِيفٌ עִבּוּי, צִיפּוּף, רִכּוּז, אִינְטֶנְסִיפִיקַצְיָה. تَكَاثُفٌ הִתְחַשְּׁרוּת (עננים למשל), צְפִיפוּת (אוכלוסין). مُكَثَّفٌ אִינְטֶנְסִיבִי (חקלאות, לימודים וכו'). دُرُوسٌ مُكَثَّفَةٌ לִמּוּדִים אִינְטֶנְסִיבִיִּים. زِرَاعَةٌ مُكَثَّفَةٌ חַקְלָאוּת אִינְטֶנְסִיבִית. عِنَايَةٌ مُكَثَّفَةٌ טִפּוּל נִמְרָץ (ברפואה). مُتَكَاثِفٌ מְעֻבֶּה, מְרֻכָּז, דָּחוּס, עָבֹת. مِكْثَافٌ ج مَكَاثِيفُ אֲרֵאוֹמֶטֶר (מכשיר למדידת משקלם הסגולי של נוזלים).

كَحَّ ـُ، كَحْكَحَ 1. הִשְׁתַּעֵל. 2. כִּחְכֵּחַ. كُحَّةٌ، كَحْكَحَةٌ 1. שִׁעוּל. 2. כִּחְכּוּחַ.

كَحَتَ ـَ، كَحَّتَ II גֵּרֵד, מָחַק, מָחָה, הֵסִיר.

كَحَلَ ـُ، كَحَّلَ II כָּחַל, שָׂם פּוּךְ בָּעֵינַיִם (אישה), צָבַע בְּכָחָל. كَحِلَ ـَ הָיָה שְׁחֹר עֵינַיִם, בַּעַל עֵינַיִם צְבוּעוֹת בְּפוּךְ. أَكْحَلَ IV 1. הִכְחִיל, נַעֲשָׂה כָּחֹל, הָיָה לְשָׁחֹר. 2. הוֹרִיק (אדמה אחרי הגשם). تَكَحَّلَ V. إِكْتَحَلَ VIII שָׂם פּוּךְ בָּעֵינַיִם. مَا اكْتَحَلَتْ عَيْنَاهُ بِالنَّوْمِ לֹא יָדַע שֵׁינָה מַהִי, נָדְדָה שְׁנָתוֹ. إِكْتَحَلَتْ عَيْنَاهُ بِمَرْأَى مُحَيَّاهَا אוֹרוּ עֵינָיו לְמַרְאֵה פָּנֶיהָ. كُحْلٌ 1. כָּחָל, כֹּחַל, פּוּךְ. 2. כְּחוֹל. كُحْلِيٌّ 1. כָּחֹל. 2. שָׁחֹר. أَكْحَلُ ج كُحْلٌ م كَحْلَاءُ 1. שְׁחֹר עֵינַיִם. 2. שָׁחֹר. 3. וְרִיד (בזרוע). هٰذَا عَامٌ أَكْحَلُ זוֹ שָׁנָה שְׁחוֹרָה מְאוֹד, זוֹהִי שְׁנַת בַּצֹּרֶת. كَحْلَاءُ، كُحَيْلَاءُ לְשׁוֹן הַפָּר (צמח). كُحُولٌ אַלְכּוֹהוֹל, סְפִּירְט. كُحُولِيٌّ 1. אַלְכּוֹהוֹלִי. 2. מְשַׁכֵּר (משקה). مَشْرُوبَاتٌ كُحُولِيَّةٌ מַשְׁקָאוֹת אַלְכּוֹהוֹלִיִּים. كُحَيْلِيٌّ סוּס גִּזְעִי. كَحَالٌ אַבְקַת תְּרוּפָה לָעֵינַיִם, כָּחָל, פּוּךְ. كَحَّالٌ מְרַפֵּא עֵינַיִם. مِكْحَلٌ ج مَكَاحِلُ. مِكْحَالٌ ج مَكَاحِيلُ עִפְרוֹן אִפּוּר, מִכְחוֹל. مُكْحُلَةٌ ج مَكَاحِلُ קֻפְסַת כֹּחַל. كَاحِلٌ ج كَوَاحِلُ קַרְסֹל.

كَخْيَا T ج كَوَاخِ(ي) מְמֻנֶּה עַל מֶשֶׁק הַבַּיִת.

كَدَّ ـُ 1. עָמַל, יָגַע, הִתְאַמֵּץ, טָרַח הַרְבֵּה, עָבַד קָשֶׁה. 2. שִׁחֵר (עָמַל) לְמִחְיָתוֹ, עָבַד בְּפֶרֶךְ. 3 הִפְצִיר, בִּקֵּשׁ בְּמַפְגִּיעַ. كَدَّدَ II גֵּרֵשׁ, הִשְׁלִיךְ. إِكْتَدَّ VIII. إِسْتَكَدَّ X בִּקֵּשׁ מ־ לַעֲבֹד קָשֶׁה יוֹתֵר. كَدٌّ עָמָל, יְגִיעָה, הִתְאַמְּצוּת. لَيْسَ هٰذَا مِنْ كَدِّكَ אֵין זֶה פְּרִי עֲמָלְךָ. كَدُودٌ חָרוּץ, שַׁקְדָן. مَكْدُودٌ יָגֵעַ, תָּשׁוּשׁ, מֻתָּשׁ.

كَدَحَ ـَ 1. עָבַד קָשֶׁה. 2. שִׁחֵר (עָמַל) לְפַרְנָסָתוֹ. إكْدَحْ لِي أكْدَحْ لَكَ פת' שְׁמֹר לִי וְאֶשְׁמֹר לְךָ. كَدْحٌ עָמָל, מַאֲמָץ, טֹרַח. كَادِحٌ עָמֵל. الطَّبَقَاتُ الكَادِحَةُ שִׁכְבוֹת הָעֲמֵלִים, הַפְּרוֹלֶטַרְיוֹן.

كَدِرَ ـَ נֶעְכַּר, נַעֲשָׂה דָּלוּחַ (עָכוּר). كَدِرَ ـَ נֶעֱצַב, הָיָה נוּגֶה, דָּאַב. كَدَّرَ II 1. עָכַר, הִדְלִיחַ. 2. הֶעֱצִיב, הִדְאִיב, צִעֵר. كَدَّرَ خَاطِرَهُ הֶעֱצִיב אוֹתוֹ, שָׁבַר אֶת לִבּוֹ. تَكَدَّرَ V 1. נֶעְכַּר, נִהְיָה דָּלוּחַ. 2. נֶעֱצַב, דָּאַב, הָיָה נוּגֶה. إنْكَدَرَ VII 1. נִדְלַח, נִהְיָה דָּלוּחַ, נִהְיָה עָכוּר. 2. עָט עַל־ (עוף). 3. הוּעַם, הִתְעַמְעֵם. 4. عَلَى הִתְאַסֵּף, הִתְקַהֵל (מסביב). 5. נָפַל, נָשַׁר. وَإذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ ק' וְכַאֲשֶׁר יִשְּׁרוּ הַכּוֹכָבִים. كَدَرٌ 1. דְּלִיחוּת, עֲכִירוּת. 2. עֶצֶב, דַּאֲבוֹן לֵב, דִּכָּאוֹן. الكَدَرُ مِنْ رَأْسِ العَيْنِ פת' הַדָּג מַסְרִיחַ מֵרֹאשׁוֹ. كُدْرَةٌ 1. עֲכִירוּת. 2. כֵּהוּת, קַדְרוּת. 3. אַפְרוּרִיּוּת. كَدِرٌ. كَدِيرٌ עָכוּר, דָּלוּחַ, שֶׁאֵינוֹ צָלוּל, קוֹדֵר. يَصْطَادُ فِي المَاءِ الكَدِرِ (العَكِرِ) פת' לָדוּג בְּמַיִם עֲכוּרִים. تَكْدِيرٌ 1. הַעֲכָרָה. 2. הַטְרָדָה, הַעֲצָבָה, הַדְאָגָה. مُتَكَدِّرٌ מְדֻכְדָּךְ, עָצוּב, "מְצֻבְרָח".

كَدَسَ ـِ كَدَّسَ II עָרַם, גִּבֵּב, צָבַר, גָּדַשׁ, אָסַף עֲרֵמוֹת עֲרֵמוֹת. تَكَدَّسَ V נֶעֱרַם, נֶאֱסַף, נִצְבַּר. كُدْسٌ ج أكْدَاسٌ עֲרֵמָה, מִצְבּוֹר, גָּדִישׁ. أكْدَاسٌ مُكَدَّسَةٌ 1. עֲרֵמוֹת גְּדוּשׁוֹת. 2. עֹתֶק (הון), תּוֹעָפוֹת. تَكْدِيسٌ צְבִירָה, הַעֲרָמָה, אִסּוּף בַּעֲרֵמָה. تَكْدِيسُ الأَرْبَاحِ צְבִירַת רְוָחִים.

كَدَشَ ـِ הִרְוִיחַ. كَدِيشٌ ج كُدْشٌ 1. סוּס עֲבוֹדָה, סוּס מַשָּׂא. 2. טִפֵּשׁ, חֲסַר שֵׂכֶל.

كَدَمَ ـِ 1. חָבַל, גָּרַם חַבָּלָה (בגוף). 2. נָשַׁךְ. كَدْمَةٌ ج كَدَمَاتٌ 1. חַבָּלָה (גופנית), פְּצִיעָה. 2. נְשִׁיכָה.

كَدِنَ ـَ שָׁמֵן. كِدْنَةٌ 1. דַּבֶּשֶׁת. 2. שֻׁמָּן.

كَدَى ـِ 1. הִתְקַמְצֵן. 2. נָתַן מְעַט. كَدَّى II פָּשַׁט יָד, בִּקֵּשׁ נְדָבוֹת. كُدْيَةٌ 1. קַבְּצָנוּת. 2. אַדְמַת טְרָשִׁים. 3. מְצוּקָה, קַשְׁיֵי חַיִּים.

كَذَا. كَذَلِكَ ע' ك. ذو.

كَذَبَ ـِ عَلَى שִׁקֵּר ל־, כִּזֵּב, דִּבֵּר שֶׁקֶר, כִּחֵשׁ. رَائِدُ القَوْمِ لَا يَكْذِبُ פת' מַנְהִיג לֹא יְרַמֶּה אֶת עַמּוֹ. كَذَّبَ II 1. הֶאֱשִׁים אֶת־ בְּשֶׁקֶר. 2. הִכְחִישׁ, הִפְרִיךְ, סָתַר. وَكَذَّبَ بِهِ قَوْمُكَ وَهُوَ الحَقُّ ק' וַיְכַחֲשׁוּ בוֹ עַמְּךָ וְהוּא הָאֱמֶת. مَا كَذَّبَ أنْ فَعَلَهُ לֹא הִסֵּס מִלַּעֲשׂוֹתוֹ. كِذْبٌ. كَذِبٌ. كِذْبَةٌ. أُكْذُوبَةٌ ج أكَاذِيبُ שֶׁקֶר, בְּדוּתָה, תַּרְמִית, כָּזָב. كِذْبَةُ أبْرِيل (نَيْسَان) מְתִיחַת אֶחָד בְּאַפְּרִיל. تَكْذِيبٌ הַכְחָשָׁה, כְּפִירָה בְּדָבָר. كَاذِبٌ. كَذُوبٌ. كَذَّابٌ 1. שַׁקְרָן, כַּזְּבָן, בַּדַּאי. 2. אַכְזָב. أَمَلٌ كَاذِبٌ תִּקְוַת שָׁוְא. خَبَرٌ كَاذِبٌ (مَكْذُوبٌ) יְדִיעָה שִׁקְרִית (מֻפְרֶכֶת). إنْ كُنْتَ كَذُوبًا فَكُنْ ذَكُورًا פת' הַשַּׁקְרָן חַיָּב לִהְיוֹת זַכְרָן.

كُرَةٌ ע' (كرو).

كَرَّ ـُ 1. חָזַר, שָׁב, שָׁנָה. 2. عَلَى הִתְקִיף אֶת־, הִתְנַפֵּל עַל־, הִסְתָּעֵר עַל־. 3. חָזַר עַל־, עָשָׂה שׁוּב. كَرَّ ـِ קִרְקֵר (בגרונו). كَرَّ رَاجِعًا חָזַר עַל עֲקֵבָיו. كَرَّ وَفَرَّ הִתְקִיף וְנָסוֹג, הִסְתָּעֵר שׁוּב וָשׁוּב. كَرَّرَ II 1. חָזַר עַל־. 2. זִקֵּק, סִנֵּן. كَرَّرَ السُّؤَالَ שָׁאַל שׁוּב. تَكَرَّرَ V 1. נִשְׁנָה, חָזַר וְנִשְׁנָה, נַעֲשָׂה שֵׁנִית. 2. זֻקַּק, סֻנַּן. كَرٌّ 1. הִסְתָּעֲרוּת. 2. חֶבֶל. كَرٌّ وَفَرٌّ הִסְתָּעֲרוּת וּנְסִיגָה. كَرُّ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ מַחְזוֹר הַלַּיְלָה וְהַיּוֹם. عَلَى كَرِّ الدُّهُورِ (الأَزْمَانِ) בְּרְבוֹת הַיָּמִים (הַדּוֹרוֹת), בִּמְרוּצַת הַדּוֹרוֹת. مَبْدَأُ الكَرِّ وَالفَرِّ עִקָּרוֹן פְּגַע וּבְרַח. كَرَّةٌ ج كَرَّاتٌ 1. הִסְתָּעֲרוּת, הַתְקָפָה. 2. פַּעַם. كَرَّةً أُخْرَى פַּעַם נוֹסֶפֶת. الكَرَّةَ بَعْدَ الأُخْرَى פַּעַם אַחַר פַּעַם, שׁוּב וָשׁוּב. كُرُورٌ חֲזָרָה. كَرِيرٌ קִרְקוּר (בגרון). تَكْرِيرٌ זִקּוּק, זִכּוּךְ, סִנּוּן. تَكْرِيرُ النَّفْطِ זִקּוּק הַנֵּפְט. مَعْمَلُ تَكْرِيرٍ בֵּית זִקּוּק. تَكْرَارٌ חֲזָרָה, הִשָּׁנוּת, שִׁנּוּן, שִׁיבָה. مِرَارًا وَتَكْرَارًا פַּעַם אַחַר פַּעַם, שׁוּב וָשׁוּב. التَّكْرَارُ يُعَلِّمُ الحِمَارَ פת' הַשִּׁנּוּן יְלַמֵּד גַּם אֶת הַחֲמוֹר. مُكَرَّرٌ 1. נִשְׁנָה. 2. כָּפוּל. 3. כְּפוּלָה. 4. הַדְרָן. 5. מְזֻקָּק. مُتَكَرِّرٌ חוֹזֵר חָלִילָה, חוֹזֵר וְנִשְׁנֶה.

كَرَاجٌ F ج كَرَاجَاتٌ 1. מוּסָךְ. 2. חֲנָיָה.

كَرَاوِيَةٌ G קִימֶל, כְּרַוְיָה (תבלין).

كَرَبَ ـُ 1. צִעֵר, הִדְאִיג, הֶעֱצִיב. 2. שָׁזַר (חבל). 3. כִּמְעַט ש־ ע' (كود) كَادَ. أكْرَبَ IV מִהֵר, הִזְדָּרֵז. إكْتَرَبَ VIII נֶעֱצַב, הָיָה שָׁרוּי בְּצַעַר, דָּאַג. كَرْبٌ ج كُرُوبٌ. كُرْبَةٌ ج كُرَبٌ צַעַר, עֶצֶב, דַּאֲבוֹן לֵב, מַכְאוֹב. كَرْبَةٌ ج كَرَبٌ גֶּדֶם (החלק היבש של שורש ענף התמרים). مَكْرُوبٌ. مُكْتَرِبٌ נוּגֶה, עָצוּב, מֻדְאָג, דּוֹאֵב.

كَرُوبٌ. كَرُوبِيٌّ H מַלְאָךְ, כְּרוּב.

كُرْبَاجٌ T ج كَرَابِيجُ שׁוֹט, שֵׁבֶט.

كِرْبَالٌ ج كَرَابِيلُ 1. מַסְרֵקָה (של כותנה) ע' (ندف) مِنْدَف. 2. כְּבָרָה (לניפוי).

كَرْبَنَ F פִּחְמֵן. كَرْبُونٌ פֶּחָם. وَرَقُ كَرْبُونٍ נְיַר פֶּחָם.

كَرَثَ ـُ أكْرَثَ IV הָיָה קָשֶׁה, הִכְבִּיד עַל־, הֵצִיק ל־. إكْتَرَثَ VIII لِـ 1. דָּאַג ל־. 2. שָׂם לֵב ל־, הִתְחַשֵּׁב ב־. لَا يَكْتَرِثُ لَهُ אֵינוֹ שָׂם לֵב אֵלָיו. لَا تَكْتَرِثْ אַל תִּדְאַג, אַל תָּשִׂים לֵב. كَرَثٌ. كُرَّثٌ כַּרְתִּי, כְּרֵשָׁה (ירק). إكْتِرَاثٌ שִׂימַת לֵב, עִנְיָן, דְּאָגָה. قِلَّةُ اكْتِرَاثٍ אֲדִישׁוּת, חֹסֶר עִנְיָן, אִי אִכְפַּתִּיּוּת. كَارِثَةٌ ج كَوَارِثُ אָסוֹן, שׁוֹאָה. يَوْمُ الكَارِثَةِ وَالبُطُولَةِ יוֹם הַשּׁוֹאָה וְהַגְּבוּרָה. مُكْتَرِثٌ אִכְפַּתִּי, אִכְפַּת לוֹ. غَيْرُ مُكْتَرِثٍ אָדִישׁ, שְׁוֵה נֶפֶשׁ, לֹא אִכְפַּתִּי.

كُرْدٌ כּוּרְדִּים. كُرْدِيٌّ ج أكْرَادٌ כּוּרְדִּי.

كِرْدَانٌ ج كَرَادِينُ עֲנָק, רָבִיד.

كَرْدَسَ ע' كَدَّسَ.

كَرْدُون F מ' 1. סֶרֶט קִשּׁוּט. 2. מִשְׁמַר כָּבוֹד.

كَـرَزَـِ 1. נִכְנַס. 2. إلَـى בִּקֵּשׁ מִקְלָט אֵצֶל־. 3. הִטִּיף (בנצרות). كَـارِزٌ מַטִּיף (בנצרות). كَرَزَةٌ ج كَرَزٌ وكَرَزَاتٌ. كُرَيزْ דֻּבְדְּבָן (עץ ופריו).

كَرَّسَ II הִקְדִּישׁ, יִעֵד, קָבַע, בִּסֵּס. تَكَرَّسَ V הֻקְדַּשׁ, נִקְבַּע. كُرْسِيٌّ ج كَرَاسٍ(يّ) وكَـرَاسِـيُّ 1. כִּסֵּא. 2. כֵּס שִׁלְטוֹן. 3. קָתֶדְרָה. 4. מוֹשָׁב (בפרלמנט למשל). 5. מֶסֶב. كُرْسِيٌّ بِيل מֵסַב כַּדּוּרִים. كُرْسِيٌّ دَائِرٌ (دَوَّارٌ) כִּסֵּא מִסְתּוֹבֵב. الكُرْسِيُّ الرَّسُولِيُّ (البَابَاوِيُّ) הַכֵּס הָאַפּוֹסְטוֹלִי (הַקָּדוֹשׁ). كُرْسِيٌّ طَوِيلٌ (مُرِيحٌ) כִּסֵּא מַרְגּוֹעַ (נוֹחַ). كُرْسِيٌّ مُتَحَرِّكٌ (مُدَوْلَبٌ). كُرْسِيُّ عَجَلاَتٍ כִּסֵּא גַּלְגַּלִּים. كُرْسِيُّ المَلِكِ כֵּס הַמַּלְכוּת. كُرْسِيٌّ هَزَّازٌ כִּסְנוֹעַ (כִּסֵּא נַדְנֵדָה). أُسْتَاذُ كُرْسِيٍّ פְּרוֹפֶסוֹר מִן הַמִּנְיָן. آيَةُ الكُرْسِيِّ פָּסוּק 255 מִפָּרָשַׁת הַפָּרָה בַּקֻּרְאָן. كُرَّاسٌ ج كُرَّاسَاتٌ. كُرَّاسَةٌ ج كَرَارِيسُ 1. חוֹבֶרֶת, סִפְרוֹן, קֻנְטְרֵס. 2. גִּלָּיוֹן דְּפוּס ע' (لزم) مَلْزَمَة. تَكْرِيسٌ 1. הַקְדָּשָׁה (של זמן, מאמץ וכו'), הִתְמַסְּרוּת. 2. בִּסּוּס, קִבּוּעַ. مُكَرَّسٌ מְקֻדָּשׁ. مَاءٌ مُكَرَّسٌ מַיִם קְדוֹשִׁים (בכנסייה הקתולית).

كَرَسْتَة T אַבְזָרִים, חֳמָרִים.

كُرْسُوعٌ ج كَرَاسِيعُ קְצֵה עֶצֶם הַמַּרְפֵּק מִצַּד שֹׁרֶשׁ הַיָּד.

كَرْسَفَ P 1. עִקֵּר (בהמה), חָתַךְ אֶת גִּיד הַבֶּרֶךְ. 2. כָּבַל (בהמה). كُرْسُفٌ P צֶמֶר גֶּפֶן, כֻּתְנָה.

كِرْسِنَّةٌ כַּרְשִׁינָה (צמח).

كَرِشََ- הִתְקַמֵּט, הִתְכַּוֵּץ. كَرَّشَ II קִמֵּט (את מצחו). تَكَرَّشَ V 1. הִתְקַמֵּט, הִתְכַּוֵּץ. 2. הִתְאַסֵּף. إِسْتَكْرَشَ X 1. גִּדֵּל כֶּרֶס. 2. זָעַף, קִמֵּט מִצְחוֹ. كَرْشٌ. كَرِشٌ נ' ج كُرُوشٌ وأَكْرَاشٌ 1. כֶּרֶס. 2. קֵבַת מַעֲלֵי גֵּרָה. 3. בְּנֵי בַּיִת. مُنْدَلِقُ الكِرْشِ כַּרְסָן, כְּרֵסְתָן, בַּעַל כֶּרֶס גְּדוֹלָה. كُرَيْشَة מ' קְרֶפּ. وَرَقُ كُرَيْشَة נְיַר קְרֶפּ. أَكْرَشُ. مُكْرِشٌ בַּעַל כֶּרֶס, כַּרְסָן.

كَرِعََ- שָׁתָה, גָּמָא. كَرَعَ مِنْ مَنَاهِلِ العِلْمِ שָׁתָה מִמַּעְיְנוֹת הַמַּדָּע בִּשְׁקִיקָה. تَكَرَّعَ V 1. רָחַץ אֶת רַגְלָיו (לקראת התפילה). 2. גִּהֵק, שִׁהֵק. كَرْعَةٌ גְּמִיעָה. كُرَاعٌ זו"נ ج أَكْرُعٌ وأَكَارِعُ כֶּרַע, שׁוֹק (בייחוד של בהמה דקה), רֶגֶל. كَوَارِعُ תַּבְשִׁיל עָשׂוּי מִשּׁוֹקֵי בְּהֵמָה דַּקָּה.

كَرْفَسَ כָּבַל. تَكَرْفَسَ הִתְכַּנֵּס בְּתוֹךְ עַצְמוֹ. كَرَفْسٌ כַּרְפַּס, סֶלֶרִי (ירק).

كَرْكَ II חָדַל לְהָטִיל בֵּיצִים (תרנגולת). كُرْكِيٌّ ج كَرَاكِيُّ עָגוּר (עוף). سَمَكُ الكُرْكِيِّ זְאֵב הַמַּיִם (דג, pike). كَرَّاكَةٌ ج كَرَّاكَاتٌ אֳנִיַּת מַחְפֵּר (לסילוק משקעי הנהר).

كُرَيْك ج كُرَيْكَاتٌ 1. מַרְדֶּה (משטח עץ להוצאת הלחם מהתנור). 2. אֵת. 3. מַגְבֵּהַ, גֵּ'ק (להרמת גלגל המכונית).

كَرْكَبَ מ' "בִּלְגֵּן", בִּלְבֵּל, הֵקִים מְהוּמָה, עָשָׂה אִי סֵדֶר. كَرْكَبَةٌ אִי סֵדֶר, בָּלָגָן, בִּלְבּוּל, אַנְדְּרָלָמוּסְיָה.

كَرْكَدَنٌ קַרְנַף ע' خَرْتِيت. وَحِيدُ القَرْنِ. كَرْكَدَنُ البَحْرِ הַדּוֹלְפִין הָאַרְקְטִי.

كَرْكَدِيه F מ' קַרְקָדֶה (צמח ומשקה מהיביסקוס).

كَرْكَرَ 1. קִרְקֵר (תרנגולת). 2. סוֹבֵב (ריחיים). 3. הִתְפַּקֵּעַ מִצְּחוֹק. 4. עָשָׂה שֵׁנִית.

كَرْكَرَةٌ 1. קִרְקוּר, רַעַשׁ. 2. הִתְפַּקְּעוּת מִצְּחוֹק.

كُرْكُمٌ כַּרְכֹּם (צמח תבלין).

كَرُمَُ- 1. הָיָה נָדִיב, נָדַב, תָּרַם. 2. הָיָה נִכְבָּד (אָצִיל). 3. הָיָה יְקַר עֵרֶךְ. كَرَّمَ II. أَكْرَمَ IV 1. נָטָה חֶסֶד, כִּבֵּד, נָתַן כָּבוֹד, הוֹקִיר. 2. عَلَـى בִּכֵּר, הֶעֱדִיף אֶת־ עַל פְּנֵי־. كَرَّمَ اللهُ وَجْهَهُ אֱלֹהִים יְפָאֲרוֹ. كَارَمَ III נָתַן מַתָּנָה עַל מְנַת לְקַבֵּל גְּמוּל. تَكَرَّمَ V 1. بِـ הוֹאִיל ל־, הִתְכַּבֵּד ב־. 2. عَلَى נָתַן בְּרֹחַב יָד ל־. 3. بِـ הִתְיַחֵס אֶל־ בְּכָבוֹד (בַּאֲצִילוּת). 4. הֶעֱמִיד פְּנֵי נָדִיב. تَكَرَّمَ عَلَيْهِ بِهَدِيَّةٍ جَمِيلَةٍ כִּבֵּד אוֹתוֹ בְּמַתָּנָה נָאָה. كَرْمٌ ج كُرُومٌ 1. כֶּרֶם. 2. עֲנָבִים, גְּפָנִים. كَرْمَةٌ גֶּפֶן. بِنْتُ الكَرْمَةِ יַיִן. كَرَمٌ 1. נְדִיבוּת, רֹחַב לֵב. 2. אֲצִילוּת, גַּדְלוּת נֶפֶשׁ. كَرَمُ الأَخْلاَقِ מִדּוֹת תְּרוּמִיּוֹת. كَرَمُ المَحْتِدِ אֲצִילוּת הַמּוֹצָא. كَرَامَةٌ 1. כָּבוֹד, יְקָר, חֲשִׁיבוּת, יִקְרָה. 2. נְדִיבוּת, חֶסֶד, מִדַּת הַכְנָסַת אוֹרְחִים. 3. ج كَرَامَاتٌ מַעֲשֵׂה נִסִּים (של קדושים). كَرَامَةٌ ذَاتِيَّةٌ כָּבוֹד עַצְמִי. حُبًّا وَكَرَامَةً בְּנֶפֶשׁ חֲפֵצָה, בְּרָצוֹן רַב. صَاحِبُ الكَرَامَاتِ בַּעַל הַנֵּס. كَرِيمٌ ج كِرَامٌ وكُرَمَاءُ 1. נָדִיב, נוֹתֵן בְּעַיִן יָפָה, נַדְבָן. 2. אָצִיל, נִכְבָּד, מְפֹאָר. 3. יָקָר. 4. מַכְנִיס אוֹרְחִים. 5. יְדִידוּתִי, סַלְחָן, בַּעַל מִדּוֹת תְּרוּמִיּוֹת. الكَرِيمُ מִכִּנּוּיֵי הָאֵל (בקוראן). الكَرِيمَانِ הַגִּ'הַאד (מלחמת הקודש) וְהַחַג' (העלייה לרגל למכה). كَرِيمُ الأَخْلاَقِ בַּעַל תְּכוּנוֹת נַעֲלוֹת (תְּרוּמִיּוֹת). كَرِيمُ المَحْتِدِ (الأَصْلِ) אָצִיל (במוצאו). حَجَرٌ كَرِيمٌ אֶבֶן יְקָרָה. جَوَادٌ كَرِيمٌ סוּס אָצִיל (גִּזְעִי). مَرَّ عَلَيْهِ مُرُورَ الكِرَامِ עָבַר עָלָיו בְּיָעַף. كَرِيمَةٌ ج كَرَائِمُ 1. גְּבִירָה, אִשָּׁה מְכֻבֶּדֶת. 2. בַּת (של אישיות). الكَرِيمَتَانِ שְׁתֵּי הָעֵינַיִם. كَرَّامٌ מְגַדֵּל גְּפָנִים, כּוֹרֵם. مَكْرَمٌ. مَكْرَمَةٌ ج مَكَارِمُ אֹפִי אֲצִילִי, מַעֲשֶׂה אֲצִילִי. مَكَارِمُ الأَخْلاَقِ אֲצִילוּת הָאֹפִי. مَكْرُمَةٌ ج مَكَارِمُ מַעֲשֵׂה חֶסֶד, מִדָּה נַעֲלָה. تَكْرِيمٌ הוֹקָרָה, כִּבּוּד. تَكْرِيمًا لَهُ לִכְבוֹדוֹ. حَفْلَةُ تَكْرِيمٍ מְסִבָּה לִכְבוֹד־. إِكْرَامٌ 1. מַתַּן כָּבוֹד, הוֹקָרָה. 2. הַכְנָסַת אוֹרְחִים. إِكْرَامًا لَهُ לִכְבוֹדוֹ. إِكْرَامِيَّةٌ ج إِكْرَامِيَّاتٌ 1. מַתָּנָה, תְּשׁוּרָה, תֶּשֶׁר, שַׁי. 2. בּוֹנוּס. مُكَرَّمٌ מְכֻבָּד.

كَرْمَشَ קִמֵּט. تَكَرْمَشَ הִתְקַמֵּט. مُكَرْمَشٌ מְקֻמָּט, מְכֻוָּץ.

كَرَمِيل קָרָמֶל, סֻכָּר קָלוּי (משמש בממתקים ובמעדנים).

كُرُنْبٌ כְּרוּב. كُرُنْبٌ سَاقِيٌّ (لِفْتِيٌّ) כְּרוּב הַקֶּלַח, קוֹלְרַבִּי.

كَرَنْتِينَة .It הֶסְגֵּר ע' حَجْر صِحِّيّ.

(كرنف) كُرْنَافٌ ج كَرَانِيفُ סַנְסָן, גֶּדֶם, גַּדְמָא דְּדִקְלָא (החלק התחתון של כף התמר הנותר על הדקל לאחר כריתת הכף). كُرْنَافَةٌ קַת (של רובה).

كُرْنِيش. كُورْنِيش F 1. טיילת. 2. כרכב, זר, עטרה (של בניין, של כלי מקושט וכו'). **كُرْنِيشُ النِّيلِ** טיילת הנילוס.

كَرِهَ ـَ שנא, תעב, סלד מן־, מאס ב־. **كَرُهَ** ـُ תעב, היה מתועב, היה מאוס. **كَرَّهَ** II המאיס, עורר תיעוב, השניא. **أَكْرَهَ** IV **عَلَى** כפה על־, אלץ, הכריח. **إِسْتَكْرَهَ** X 1. חשב את־ למאוס, מצא את־ מבחיל. 2. **عَلَى** הכריח, אלץ. **كُرْهٌ. كَرْهٌ. كَرَاهَةٌ** 1. שנאה, סלידה, תיעוב, מאיסה ב־, בחילה מן־. 2. טורח. **كُرْهًا. عَلَى كُرْهٍ مِنْهُ** בכפייה, באונס, נגד רצונו. **كَرِيهٌ** מאוס, בזוי, שנוא, מגעיל, מתועב, מבחיל. **كَرِيهُ الرَّائِحَةِ** מסריח, באוש (ריח, אוכל וכו'). **كَرِيهَةٌ** ج **كَرَائِهُ** 1. אסון, צרה. 2. מלחמה. **كَرَاهِيَةٌ** 1. שנאה, תיעוב, גועל, מאיסה. 2. אנטיפתיה, אי רצון. **عَلَى كَرَاهِيَةٍ** בכפייה, בחוסר רצון. **إِكْرَاهٌ** כפייה, אילוץ, הכרח. **بِالإِكْرَاهِ** בכוח, בכפייה, באונס. **كَارِهٌ** 1. שונא, מתעב, מואס ב־. 2. נאלץ. **مَكْرُوهٌ** 1. שנוא, מתועב, מאוס, מגעיל. 2. אסון, פגע. **لاَ أَرَاكُمُ اللّٰهُ مَكْرُوهًا فِي عَزِيزٍ** לא תוסיפו לדאבה עוד, לא תדעו עוד צער. **مُكْرَهٌ عَلَى** מוכרח, נאלץ, אנוס.

(كرو) كَرَا ـُ 1. כרה, חפר. 2. שחק. **كُرَةٌ** ج **كُرَاتٌ وكُرًى** כדור. **كُرَةُ الأَرْضِ. الكُرَةُ الأَرْضِيَّةُ** 1. כדור הארץ. 2. גלובוס. **كُرَةُ السَّلَّةِ** כדורסל. **كُرَةُ الطَّاوِلَةِ** טניס שולחן. **الكُرَةُ الطَّائِرَةُ** כדורעף. **كُرَةُ القَدَمِ** כדורגל. **كُرَةُ المَاءِ** כדור מים. **كُرَةُ اليَدِ** כדור יד. **الكُرَاتُ (الكُرَيَّاتُ) البَيْضَاءُ وَالحَمْرَاءُ** כדוריות לבנות ואדומות (בדם). **كُرَيَّةٌ** ج **كُرَيَّاتٌ** כדורית, כדור קטן, גופיף (בגוף החי). **كُرَوِيٌّ** כדורי, עגול. **كُرَوِيَّةٌ** כדוריות, היות עגול.

كَرَوَانٌ ج **كَرَاوِينُ** חרטומן (woodcock), שרוני, קורא (מינים של ציפורי שיר).

كُرُوشِيه F תחרה סרוגה במסרגה אחת, צנירה (מין סריגה).

كُرُوكِي F ج **كُرُوكِيَّاتٌ** תרשים, סקיצה.

كُرُوكِيه F קרוקט (משחק).

كُرُومُوسُوم G ج **كُرُومُوسُومَاتٌ** כרומוזום ע' **صِبْغِيٌّ**.

كَرَوْيَا ע' **كَرَاوِيَة**.

كَرِيَ ـَ ישן, נם, נרדם. **كَرَى** ـِ כרה, חפר. **كَارَى** III. **أَكْرَى** IV השכיר, מסר בשכירות ע' **أَجَّرَ**. **إِكْتَرَى** VIII שכר, קבל בשכירות. **كَرًى** שינה, תנומה. **كِرَاءٌ** 1. שכירות, שאילה בשכר. 2. דמי שכירות. **إِكْرَاءٌ. إِكْتِرَاءٌ** השכרה, השאלה תמורת כסף. **مُكَارٍ(ي)** משאיל, משכיר (בייחוד בהמות). **مُكْتَرٍ(ي). مُسْتَكْرٍ(ي)** שוכר, שואל בתמורה. **مُكْتَرٍ(ي) ثَانٍ(ي)** שוכר משנה, דייר משנה.

كِرِيسْتَال G בדולח, קריסטל.

كِرِيم F 1. שמנת. 2. קרם, משחה. **كِرِيمُ الحِلاَقَةِ** משחת גילוח. **كِرِيمَة** קצפת, שמנת מתוקה.

كَزَّ ـُ 1. התכווץ (עור). 2. חלה בצפדת (טטנוס). 3. **مِنْ** נגעל מ־, נרתע מ־. **كَزَّ** ـُ התקמצן. **كَزَّ عَلَى أَسْنَانِهِ** חרק שיניים. **كَزٌّ** ج **كُزٌّ** 1. יבש, מכווץ (עור). 2. מכוער. 3. כילי, קמצן. **كُزَازٌ** 1. צפדת, טטנוס (מחלה). 2. רעדה (מקור). **كَزَازَةٌ** יובש, התכווצות, קשיות.

كُزْبَرَةٌ כוסבר, גד (צמח). **كُزْبَرَةُ الثَّعْلَبِ** מרגנית (פרח). **كُزْبَرَةٌ خَضْرَاءُ** מסרק (צמח).

كَزْكَزَ חרק שן.

كَسَبَ ـِ 1. השיג, רכש, נחל (ניצחון), קנה (דעת). 2. זכה ב־, הרוויח. 3. השתכר. **كَسَبَ الدَّعْوَى** זכה במשפט. **كَسَبَ رِزْقَهُ** התפרנס. **كَسَبَ صَدَاقَتَهُ** רכש את ידידותו. **كَسَبَ العِلْمَ** רכש דעת. **كَسَّبَ** II הקנה, הנחיל, הרכיש. **أَكْسَبَ** IV 1. הקנה. 2. סיגל, שיווה. **أَكْسَبَهُ شَكْلاً جَمِيلاً** שיווה לו צורה נאה. **أَكْسَبَهُ مَنَاعَةً** הקנה לו חיסון. **تَكَسَّبَ** V שיחר לפרנסה, התפרנס. **إِكْتَسَبَ** VIII 1. רכש, השיג, הרוויח. 2. קבל (גוון, צורה וכו'). **كَسْبٌ** השגה, רכישה, רווח, זכייה, פרנסה. **الكَسْبُ غَيْرُ المَشْرُوعِ** עושר ולא במשפט. **كُسْبٌ. كُسْبَةٌ** כספה (פסולת זיתים הנותרת לאחר סחיטת השמן). **مَكْسَبٌ. مَكْسَبَةٌ** ج **مَكَاسِبُ** 1. הישג, זכייה. 2. הכנסה, רווח. 3. גמול, שכר. **إِكْتِسَابٌ** רכישה, השגה, קבלה. **إِكْتِسَابٌ بِمُرُورِ الزَّمَنِ** רכישת חזקה (על רכוש וכו') בתוקף תפיסה לזמן רב. **كَاسِبٌ** זוכה. **مُكْسِبٌ** מכניס, רווחי, רנטבילי, כדאי. **مُكْتَسَبَاتٌ** הישגים, רווחים.

كُسْتُبَانٌ. كُشْتُبَانٌ P אצבעון (לתפירה).

كَسْتَنَاءُ. كَسْتَنَةٌ It. ערמונים. **كَسْتَنَائِيٌّ** ערמוני (צבע).

كَسَحَ ـَ 1. טאטא, כבד. 2. גרד, קלף. 3. כבש, פשט על. 4. הכה מכה נצחת, עקר מן השורש. **كَسِحَ** ـَ שותק (בידיו וברגליו). **كَسَّحَ** II שיתק. **إِكْتَسَحَ** VIII 1. סחף, הציף, שטף וגרף. 2. כבש בסערה. **كَسْحٌ** כיבוד, טאטוא. **كُسَاحٌ** רככת (מחלה). **كُسَاحَةٌ** 1. גרופת. 2. אשפה. **كَسِيحٌ** ج **كُسَحَاءُ** 1. משותק, נכה. 2. חולה רככת. **مِكْسَحَةٌ** ج **مَكَاسِحُ** 1. מטאטא. 2. מכסחה. **إِكْتِسَاحٌ** 1. גריפה, שטיפה, שטפון, הצפה. 2. כיבוש בסערה, השתלטות, פלישה. **كَاسِحٌ** סוחף, גורפני, שוטף. **كَاسِحَةٌ. كَاسِحَةُ الأَلْغَامِ** שולת מוקשים. **مُكَسَّحٌ** משותק, נכה.

كَسَدَ ـُ היה בקיפאון (שוק, סחורה, משק וכו'), לא היה מבוקש, נותר ללא קונים. **كَسَادٌ** קיפאון (במשק, בשוק וכו'), מיתון חריף, שפל. **كَسَادٌ عَالَمِيٌّ** מיתון כלכלי חריף בינלאומי. **كَاسِدٌ** לא מבוקש (סחורה), חסר קונים, כאבן שאין לה הופכין. **مَوْسِمٌ كَاسِدٌ** עונת שפל, עונה מתה.

كَسَرَ ـِ 1. שבר, רצץ, נפץ, הרס. 2. הביס. 3. הפר. 4. ניקד אות ב **كَسْرَة** (חיריק). **كَسَرَ أَنْفَهُ** השפילו. **كَسَرَ الجَلِيدَ** ע' (جلد) **جَلِيد**. **كَسَرَ خَاطِرَهُ** 1.

הֶעֱצִיב אוֹתוֹ. 2. הֶחֱזִיר פָּנָיו רֵיקָם. كَسَرَ قَلْبَهُ שָׁבַר אֶת לִבּוֹ, הִכְאִיב לוֹ. كَسَرَ مِنْ طَرْفِهِ הִשְׁפִּיל מַבָּטוֹ. كَسَّرَ II שִׁבֵּר, נִפֵּץ, רוֹצֵץ, רִסֵּק. تَكَسَّرَ V 1. נִשְׁבַּר, נִתְרַסֵּק לִרְסִיסִים. 2. נִשְׁבַּר (קרן אור). اِنْكَسَرَ VII 1. נִשְׁבַּר. 2. הוּבַס, נָחַל מַפָּלָה. 3. נִשְׁבַּר (קרן אור). كَسْرٌ 1. שְׁבִירָה, רִסּוּק. 2. ج كُسُورٌ שֶׁבֶר (בחשבון). 3. נִקּוּד ב־كَسْرَة. كَسْرُ الجُوعِ שְׁבִירַת הָרָעָב. كَسْرٌ عَشْرِيٌّ שֶׁבֶר עֶשְׂרוֹנִי. قَابِلٌ لِلْكَسْرِ שָׁבִיר. كِسْرُ الدَّارِ פִּנָּה בַּבַּיִת. جَثَمَ فِي كِسْرِ دَارِهِ יָשַׁב בְּד' אַמּוֹתָיו. كَسْرَةٌ 1. "כַּסְרָה", נִקּוּד ב־كَسْرَة (חיריק). 2. מַפָּלָה, תְּבוּסָה, הִתְמוֹטְטוּת. كِسْرَةٌ ج كِسَرٌ רְסִיס, שֶׁבֶר (של מצה וכו'). كِسْرَةُ خُبْزٍ פְּרוּסַת לֶחֶם. كِسْرَى ج أَكَاسِرَة כִּנּוּיָם שֶׁל מַלְכֵי פָּרַס הַקַּדְמוֹנִים. كَسِيرٌ ج كَسَارَى שָׁבוּר, מוּבָס. كَسِيرُ الخَاطِرِ עָצוּב, נוּגֶה, מְדֻכָּא. قَلْبٌ كَسِيرٌ לֵב שָׁבוּר. كُسَارَةٌ שְׁבָרִיר, רְסִיס. تَكْسِيرٌ שְׁבִירָה, פִּצּוּחַ, רִסּוּק. جَمْعُ التَّكْسِيرِ רִבּוּי שָׁבוּר (בדקדוק). تَكَسُّرٌ הִתְרַסְּקוּת, הִשָּׁבְרוּת. اِنْكِسَارٌ 1. שְׁבִירָה, הִתְבַּקְּעוּת. 2. תְּבוּסָה, מַפָּלָה, נְפִילָה. 3. שֶׁבֶר רוּחַ, מַפַּח נֶפֶשׁ. 4. כְּנִיעָה, הַשְׁפָּלָה. كَاسِرٌ ج كَوَاسِرُ שׁוֹבֵר, טוֹרֵף, דּוֹרֵס. الكَوَاسِرُ הַחַיּוֹת הַדּוֹרְסוֹת. كَاسِرُ الأَمْوَاجِ שׁוֹבֵר גַּלִּים. كَاسِرُ الحَجَرِ בַּקְעֲצוּר (צמח). طَيْرٌ كَاسِرٌ עוֹף דּוֹרֵס. مَكْسُورٌ 1. שָׁבוּר. 2. מוּבָס. 3. מְנֻקָּד ב־كَسْرَة. 4. מִתְקַפֵּל. مُكَسَّرٌ שָׁבוּר לִרְסִיסִים, מְרֻסָּק. مُكَسَّرَاتٌ פִּצּוּחִים. الجَمْعُ المُكَسَّرُ רִבּוּי שָׁבוּר (בדקדוק). إِكْسِيرٌ 1. סַם חַיִּים, אֱלִיקְסִיר. 2. אֶבֶן הַחֲכָמִים, אֶבֶן פְּלָאִים (המסוגלת לפי דעת קדמונים להפוך אבן לזהב). مُكَاسِرٌ שָׁכֵן קָרוֹב (קִיר לְקִיר). هُوَ جَارِي مُكَاسِرِي הוּא שְׁכֵנִי הַקָּרוֹב בְּיוֹתֵר.

كَسَفَ ـِ 1. לָקָה (שמש). 2. קָדַר (פנים), הִשְׁתַּנָּה לְרָעָה. 3. הוּרַע (מצב). 4. אָבַד סִבְרוֹ. اِنْكَسَفَ VII 1. לָקָה (חמה), הֶחְשִׁיךְ. 2. הִתְבַּיֵּשׁ. كَسْفٌ לִקּוּי. كُسُوفٌ לִקּוּי חַמָּה. كَاسِفٌ 1. לוֹקֶה, קוֹדֵר. 2. עָצוּב. كَاسِفُ البَالِ שָׁרוּי בְּצַעַר. مَكْسُوفٌ 1. מְבֻיָּשׁ, נָבוֹךְ. 2. לָקוּי (חמה).

كَسْكَسَ 1. הֵדֵק, שָׁחַק. 2. מִי נָסוֹג. كُسْكُسٌ. كُسْكُسُو. كُسْكُسِيٌّ קוּסְקוּס (מאכל מרוקני עשוי מקמח חיטה). كِسْكَاسٌ סִיר (לבישול קוסקוס).

كَسِلَ ـَ تَكَاسَلَ VI הִתְעַצֵּל, הִתְרַשֵּׁל. كَسَّلَ II גָּרַם לַעֲצְלוּת, רִפָּה אֶת יְדֵי־. كَسَلٌ עַצְלוּת, עַצְלָנוּת, רַשְׁלָנוּת, רִפְיוֹן יָדַיִם. كَسِلٌ. كَسُولٌ. كَسْلَانُ ج كَسَالَى עָצֵל, עַצְלָן, רַשְׁלָן, רְפֵה יָדַיִם. تَكَاسُلٌ הִתְעַצְּלוּת. مُتَكَاسِلٌ מִתְעַצֵּל, שֶׁאֵין לוֹ חֵשֶׁק לַעֲבֹד.

كَسْمٌ 1. גִּזְרָה (של לבוש), עִצּוּב (אפנה). 2. חִטּוּב הַגּוּף. 3. סִגְנוֹן (לבוש), מוֹדָה. مُكَسَّمٌ מְעֻצָּב יָפֶה, חָטוּב.

(كسو) كَسَا ـُ 1. כִּסָּה, עָטַף, הֶעֱטָה, הִלְבִּישׁ. 2. צִפָּה. 3. بـ נָתַן צִבְיוֹן (צוּרָה) ל־, גִּלֵּם, עִצֵּב. أَكْسَى IV بـ 1. הִלְבִּישׁ, כִּסָּה ב־. 2. צִפָּה ב־. تَكَسَّى V. اِكْتَسَى VIII بـ 1. לָבַשׁ, הִתְכַּסָּה, צֻפָּה ב־. 2. לָבַשׁ צוּרָה, קִבֵּל צִבְיוֹן. كُسْوَةٌ כְּסוּת, לְבוּשׁ, בֶּגֶד. الكُسْوَةُ الشَّرِيفَةُ "כִּסְוָה", פָּרֹכֶת שֶׁל הַכַּעְבָּה. كِسَاءٌ ج أَكْسِيَةٌ כְּסוּת, לְבוּשׁ. تَكْسِيَةٌ 1. כִּסּוּי, הַלְבָּשָׁה. 2. צִפּוּי, מַתַּן צִבְיוֹן.

كَشَّ ـُ 1. مِنْ נִרְתַּע מִן, פָּחַד ב־. 2. גֵּרֵשׁ. 3. נָעַר. كُشَّةٌ קְוֻצַּת שֵׂעָר, תַּלְתַּל.

كَشَحَ ـَ 1. גֵּרֵשׁ, פִּזֵּר. 2. טִאטֵא, כִּבֵּד. 3. קִפֵּל זְנָבוֹ בֵּין רַגְלָיו (בהמה). كَشَحَ الظَّلَامُ הָאוֹר סָר. كَشَحَ لَهُ بِالعَدَاوَةِ. كَاشَحَهُ بِالعَدَاوَةِ גִּלָּה לוֹ אֵיבָה. اِنْكَشَحَ VII הִתְפַּזֵּר, גֹּרַשׁ. كَشْحٌ ج كُشُوحٌ 1. מָתְנַיִם. 2. אַבְנֵט לְקִשּׁוּט, חֲגוֹרָה. طَوَى كَشْحَهُ عَنْهُ. وَلَّاهُ كَشْحَهُ סָר מִמֶּנּוּ, פָּנָה לוֹ עֹרֶף. كُشَاحَةٌ מַשְׂטֵמָה, אֵיבָה חֲבוּיָה. كَاشِحٌ אוֹיֵב נִסְתָּר.

كَشَرَ ـِ كَشَّرَ II חָשַׂף אֶת שִׁנָּיו. كَشَّرَ عَنْ أَسْنَانِهِ גִּלָּה אֶת שִׁנָּיו (כעת צחוק או איום). كَاشِرٌ זוֹעֵף. اِنْكِشَارِيّ ע' שם.

كَاشِير. كَشِير H כָּשֵׁר (ביהדות).

كَشَطَ ـ ע' قَشَطَ.

كَشَفَ ـِ 1. חָשַׂף, גִּלָּה, הֵסִיר אֶת הַכִּסּוּי, עִרְטֵל. 2. عَلَى בָּדַק (חולה). 3. عَنْ חָשַׂף, גִּלָּה. كَشَفَ السِّتَارَ הֵסִיר אֶת הַלּוֹט. كَشَفَ النِّقَابَ عَنْ 1. הֵסִיר אֶת הָעָרְלָה מ־. 2. גִּלָּה (הֵסִיר) אֶת הַלּוֹט מ־. كَشَفَ عَنِ المُؤَامَرَةِ גִּלָּה (חָשַׂף) אֶת הַקֶּשֶׁר (הַמְּזִמָּה). كَشَفَ مَجَاهِلَ الأَرْضِ גִּלָּה אֶרֶץ לֹא נוֹדַעַת. كَشَفَ هَمَّهُ הֵסִיחַ אֶת מַר לִבּוֹ. كَشَفَتِ الحَرْبُ عَنْ سَاقِهَا פָּרְצָה הַמִּלְחָמָה, הַמִּלְחָמָה הֶחְמִירָה. كَاشَفَ III بـ גִּלָּה ל־ אֶת־. كَاشَفَهَا بِحُبِّهِ لَهَا גִּלָּה לָהּ אֶת אַהֲבָתוֹ. كَاشَفَهُ بِالعَدَاوَةِ חָשַׂף אֶת אֵיבָתוֹ. تَكَشَّفَ V נִגְלָה, נֶחְשַׂף, הוֹפִיעַ, נוֹדַע. تَكَشَّفَ عَنْ لَا شَيْءٍ נִתְגַּלָּה כְּלֹא כְלוּם (כְּרֵיק מִתֹּכֶן). تَكَشَّفَ عَنْ مُنْتَهَى العَجْزِ נִתְגַּלָּה כְּחֲסַר אוֹנִים לַחֲלוּטִין, נִתְגַּלָּה בְּמַעֲרוּמָיו. اِكْتَشَفَ VIII 1. גִּלָּה (ארץ לא נודעת). 2. גִּלָּה, נוֹכַח לָדַעַת. اِكْتَشَفَ السِّرَّ גִּלָּה אֶת הַסּוֹד, יָצָא הַמַּרְצֵעַ מִן הַשַּׂק. اِكْتَشَفَ مُلَابَسَاتِ الجَرِيمَةِ חָשַׂף (גִּלָּה) אֶת נְסִבּוֹת הַפֶּשַׁע. اِسْتَكْشَفَ X 1. בִּקֵּשׁ לְגַלּוֹת (לָדַעַת). 2. חָקַר, בָּדַק. 3. גִּלָּה (ארץ). اِسْتَكْشَفَ عَنِ الحَقِيقَةِ בִּקֵּשׁ לָדַעַת אֶת הָאֱמֶת. كَشْفٌ 1. גִּלּוּי, חֲשִׂיפָה, הֲסָרָה. 2. בִּקֹּרֶת, הַשְׁגָּחָה, פִּקּוּחַ. 3. בְּדִיקָה (רפואית). 4. ج كُشُوفٌ وكُشُوفَاتٌ טֹפֶס, דּוּחַ בִּקֹּרֶת, חֶשְׁבּוֹן, רְשִׁימָה. كَشْفُ الأَجْرِ תְּלוּשׁ מַשְׂכֹּרֶת, גִּלְיוֹן שָׂכָר. كَشْفُ الحِسَابِ דּוּחַ כַּסְפִּי, חֶשְׁבּוֹן. كَشْفٌ طِبِّيٌّ בְּדִיקָה רְפוּאִית. كَشْفِيٌّ שֶׁל צוֹפִיּוּת, צוֹפִי (טרום צבאי). كَشْفِيَّةٌ צוֹפִיּוּת. كَشَّافٌ ج كَشَّافَةٌ 1. צוֹפֶה, חָבֵר בִּתְנוּעַת הַצּוֹפִים. 2. חוֹקֵר, גַּלַּאי, מְגַלֵּה אֲרָצוֹת. 3. מַשְׁקִיף. كَشَّافٌ ضَوْئِيٌّ. نُورٌ كَشَّافٌ זַרְקוֹר. مِكْشَافٌ גַּלַּאי, דֶּטֶקְטוֹר. اِكْتِشَافٌ 1. גִּלּוּי, חֲשִׂיפָה, עִרְטוּל. 2. ج اِكْتِشَافَاتٌ גִּלּוּי, תַּגְלִית (מדעית וכו'), אַמְצָאָה. اِسْتِكْشَافٌ 1. תַּצְפִּית. 2. סִיּוּר. 3. גִּלּוּי. طَائِرَةُ اِسْتِكْشَافٍ

מְטוֹס סִיּוּר. كَاشِفٌ ج كَشَفَةٌ 1. מְגַלֶּה, חוֹשֵׂף. 2. בּוֹדֵק, בּוֹחֵן, מַשְׁגִּיחַ. 3. מַפְעִיל, מְעוֹרֵר (בכימיה), אִינְדִּיקָטוֹר. 4. גַּלַּאי. كَاشِفُ الْمُحِيطَاتِ פֶּרִיסְקוֹפּ. أَضْوَاءٌ (أَنْوَارٌ) كَاشِفَةٌ זַרְקוֹר. زَوْرَقٌ كَاشِفٌ لِلْأَلْغَامِ שׁוֹלַת מוֹקְשִׁים. مَكْشُوفٌ 1. חָשׂוּף, גָּלוּי, מְעֻרְטָל, פָּתוּחַ, בִּלְתִּי מְכֻסֶּה. 2. יָדוּעַ, לְעֵינֵי כֹּל. مَكْشُوفُ الرَّأْسِ גְּלוּי רֹאשׁ. الأَدَبُ الْمَكْشُوفُ סִפְרוּת אֵרוֹטִית, אֵרוֹטִיקָה. بِالْمَكْشُوفِ. عَلَى الْمَكْشُوفِ בִּגְלוּי, בִּמְפֹרָשׁ, לְעֵינֵי כֹּל, בְּפַרְהֶסְיָה, בְּפֻמְבֵּי. مُكْتَشِفٌ 1. מְגַלֶּה (ארצות וכו'). 2. מַמְצִיא ע' (خرع) مُخْتَرِع. مُكْتَشَفَاتٌ عِلْمِيَّةٌ הַמְצָאוֹת מַדָּעִיּוֹת. مُسْتَكْشِفٌ מְגַלֶּה.

كُشْكٌ T ج أَكْشَاكٌ 1. קִיוֹסְק. 2. סֻכָּה. 3. בִּיתָן, תָּא. كُشْكُ الاسْتِحْمَامِ מֶלְתָּחָה. كُشْكُ الحِرَاسَةِ בּוּדְקָה (תָּא) שֶׁל שׁוֹמֵר. كُشْكُ الدَّيْدَبَانِ תָּא הַזָּקִיף. كُشْكُ الهَاتِفِ (التِّلِفُونِ) תָּא הַטֶּלֶפוֹן.

كِشْكٌ T מַאֲכָל מִקֶּמַח חִטָּה וּמַחְלָב. كِشْكُ المَازِ אַסְפָּרָגוּס.

كَشْكَشَ 1. בָּרַח. 2. מ' עָשָׂה תְּפָר. كَشْكَشٌ ج كَشَاكِشُ 1. תְּפָר. 2. קָצֶה, גְּבוּל. رِوَايَةٌ كِشْكَشِيَّةٌ קוֹמֶדְיָה עֲמָמִית, בּוּרְלֶסְקָה.

كَشْكُولٌ P 1. צִקְלוֹן, תַּרְמִיל, יַלְקוּט (של קבצן). 2. חוֹבֶרֶת, פִּנְקָס. 3. אַלְבּוֹם.

كِشْمِش צִמּוּק ע' (زب) زَبِيبَة.

كَشْمِير .En קַשְׁמִיר (אריג).

كُوشَان T ج كَوَاشِينُ קוּשָׁן, תְּעוּדַת רִשּׁוּם מְקַרְקְעִין.

كَظَّ ـُ 1. מִלֵּא (עד הסוף), גָּדַשׁ, צוֹפֵף. 2. מִלֵּא בְּצוּרָה מֻגְזֶמֶת (את כרסו). إِكْتَظَّ VIII بِـ נִתְמַלֵּא ב־, הִצְטוֹפֵף, נִגְדַּשׁ, הָיָה מָלֵא וְגָדוּשׁ ב־. كِظَّةٌ שֹׂבַע מֻגְזָם עַד לְזָרָא, גַּרְגְּרָנוּת ע' (تخم) تُخْمَة. إِكْتِظَاظٌ גֹּדֶשׁ, צְפִיפוּת. مُكْتَظٌّ بِـ מָלֵא וְגָדוּשׁ, צָפוּף ב־.

كُظْرٌ. غُدَّةُ الكُظْرِ. الغُدَّةُ الكُظْرِيَّةُ בַּלּוּטַת יוֹתֶרֶת הַכִּלְיָה.

كَظَمَ ـِ כָּבַשׁ (כעס), עָצַר, הִסְתִּיר, הִבְלִיג. كَظَمَ غَيْظَهُ כָּבַשׁ אֶת כַּעֲסוֹ, הִתְאַפֵּק מִלְּהִתְפָּרֵץ. كَاظِمٌ ج كُظَّامٌ 1. שׁוֹתֵק. 2. מַבְלִיג, מִתְאַפֵּק. كَظِيمٌ 1. מָלֵא חֵמָה עֲצוּרָה. 2. ק' עָצוּב.

كَعَبَ ـُ הָיָה עָגֹל וּמְזֻדַּקֵּר (שד של נערה). كَعَّبَ II 1. ע' كَعَبَ. 2. עִקֵּב, עָשָׂה לִמְעֻקָּב. 3. הִכְפִּיל בְּחֶזְקַת שָׁלוֹשׁ. كَعْبٌ ج كِعَابٌ وكُعُوبٌ 1. עָקֵב. 2. קַרְסֹל. 3. פֶּרֶק, קֶשֶׁר (בין עצמות הרגליים). 4. מָקוֹם נִשָּׂא. 5. קֻבִּיָּה. 6. גְּדֻלָּה, כָּבוֹד. كَعْبُ الكِتَابِ גַּב הַסֵּפֶר. أَرْقَى كَعْبًا מֻכְשָׁר יוֹתֵר. ذَهَبَ كَعْبُهُمْ יָרְדוּ מִגְּדֻלָּתָם. عَالِي الكَعْبِ מְכֻבָּד, מְהֻלָּל. عُلُوُّ الكَعْبِ מַעֲמָד גָּבוֹהַּ, מְכֻבָּדוּת. كُعُبٌ הִזְדַּקְּרוּת הַשָּׁד. كَعْبَةٌ ج كَعَبَاتٌ בִּנְיָן מְעֻקָּב. الكَعْبَةُ הַכַּעְבָּה בְּמֶכָּה, מָקוֹם קָדוֹשׁ. كَعْبِيٌّ מְעֻקָּב. كُعْبَةٌ בְּתוּלִים. أَبُو كُعَيْبٍ חַזֶּרֶת (מחלה). تَكْعِيبٌ 1. לְצוּר צוּרַת מְעֻקָּב. 2. הַעֲלָאָה בְּחֶזְקַת שָׁלוֹשׁ. تَكْعِيبِيٌّ מְעֻקָּב. الفَنُّ التَّكْعِيبِيُّ קוּבִּיזְם. كَاعِبٌ ج كَوَاعِبُ עַלְמָה בַּעֲלַת שָׁדַיִם עֲגֻלִּים וּמְזֻדַּקְּרִים, עַלְמָה צְעִירָה. مُكَعَّبٌ 1. מְעֻקָּב (בהנדסה). 2. חֶזְקַת שָׁלוֹשׁ. مِتْرٌ مُكَعَّبٌ מֶטֶר מְעֻקָּב, קוּב.

كُعْبُرَةٌ. كُعْبُورَةٌ ج كَعَابِرُ עֶצֶם הַחִשּׁוּר. مُكَعْبَرٌ מְסֻקָּס. كُعْبُورَةٌ ج كَعَابِيرُ סִיקוּס, "עַיִן" (בעצים).

كَعْبَلَ מ' הִמְעִיד, הִכְשִׁיל וְהִפִּיל.

كَعْكَةٌ ج كَعْكٌ 1. עוּגָה. 2. כַּעַךְ. كَعَّاكٌ אוֹפֵה כְּעָכִים.

كَفَّ ـُ عَنْ 1. חָדַל מ־, הִפְסִיק, נִמְנַע מ־, נֶעֱצַר. 2. עִכֵּב, מָנַע. كُفَّ بَصَرُهُ הִתְעַוֵּר, הִסְתַּמֵּא. كَفَّ يَدَهُ عَنْ הִשְׁעָה אוֹתוֹ, הִרְחִיקוֹ (מעבודה), סִלְּקוֹ. تَكَفَّفَ V 1. פָּשַׁט יָד לְקַבֵּץ נְדָבוֹת, חִזֵּר עַל הַפְּתָחִים. 2. הִתְיַבֵּשׁ (דמע), חָדַל לִנְזֹל. إِنْكَفَّ VIII عَنْ חָזַר בּוֹ, חָדַל מ־. إِسْتَكَفَّ X 1. בִּקֵּשׁ מ־ לַחְדֹּל. 2. פָּשַׁט יָד, קִבֵּץ נְדָבוֹת. 3. הִתְעַגֵּל, הִתְפַּתֵּל. 4. حَوْلَ סָבַב סָבִיב. 5. כִּסָּה עֵינַיִם בְּכַף יָדוֹ. كَفٌّ عَنْ חֲדִילָה, הִמָּנְעוּת מ־, עֲצִירָה. كَفٌّ ج كُفُوفٌ وأَكُفٌّ 1. כַּף הַיָּד, פִּסַּת הַיָּד. 2. כְּפָפָה, כְּסָיָה. 3. כַּף הַמֹּאזְנַיִם. 4. חֹפֶן. 5. מד' סְטִירַת לֶחִי. كَفُّ الأَسَدِ עַרְטָנִית הַשָּׂדֶה (צמח). كَفُّ مَرْيَمَ שׁוֹשַׁנַּת יְרִיחוֹ (צמח). إِسْتَدَرَّ الأَكُفَّ קִבֵּץ נְדָבוֹת. وَضَعَ حَيَاتَهُ عَلَى كَفِّهِ שָׂם נַפְשׁוֹ בְּכַפּוֹ, הִסְתַּכֵּן. كِفَّةٌ ج كِفَفٌ وكِفَافٌ 1. פִּסַּת (כַּף) הַיָּד. 2. כַּפַּת (כַּף) הַמֹּאזְנַיִם. كَفَافٌ חַיֵּי צִמְצוּם, סִפּוּק צְרָכִים מִינִימָלִיִּים. كَفَافُ اللَّيْلِ תְּחִלַּת הַלַּיְלָה. عَاشَ عَلَى الكَفَافِ חַי בְּצִמְצוּם (כדי מחייתו). كِفَافٌ קָצֶה. كَفِيفٌ. كَفِيفُ البَصَرِ. مَكْفُوفٌ. مَكْفُوفُ البَصَرِ עִוֵּר, סוּמָא. كَفِيفَةٌ עִוֶּרֶת. كَافَّةً כֻּלָּם, לְלֹא יוֹצֵא מִן הַכְּלָל, הַכֹּל יַחַד, כָּל כֻּלָּם.

كَفَأَ ـَ 1. הָפַךְ עַל פִּיו, הִפִּיל, שָׁפַךְ (נוזלים). 2. גֵּרֵשׁ, סִלֵּק. 3. عَنْ הִסְתַּלֵּק מִן־, סָר מִן־, עָזַב. كَافَأَ III 1. תִּגְמֵל, גָּמַל ל־, שִׁלֵּם, הֵשִׁיב גְּמוּל ל־. 2. הָיָה שָׁוֶה ל־, הִשְׁתַּוָּה ל־, הִדַּמָּה, הָיָה שָׁקוּל כְּנֶגֶד־. أَكْفَأَ IV הָפַךְ (כלי כדי לשפוך). تَكَافَأَ VI הִשְׁתַּוָּה עִם, הָיָה שָׁקוּל ל־. إِنْكَفَأَ VII 1. נֶהְפַּךְ. 2. נִשְׁתַּנָּה, הִתְחַלֵּף (מראה, מצב וכו'). 3. عَنْ נָסוֹג, סָר מִן־, חָזַר אֲחוֹרַנִּית, בָּרַח מ־. كِفْءٌ. كُفْءٌ. كُفُؤٌ ج أَكْفَاءٌ 1. שָׁוֶה ל־, שָׁקוּל כְּנֶגֶד, דּוֹמֶה ל־. 2. מַתְאִים, כָּשִׁיר, מֻכְשָׁר, רָאוּי. مُوَظَّفٌ كُفْءٌ פָּקִיד מֻכְשָׁר (מַתְאִים). وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ק' וְאֵין דּוֹמֶה לוֹ אֶחָד (אלוהים). كِفَاءٌ שִׁוְיוֹן. كَفَاءٌ 1. שִׁוְיוֹן, דִּמְיוֹן. 2. הַתְאָמָה. كَفَاءَةٌ 1. כֹּשֶׁר, יְכֹלֶת, אֶפְשָׁרוּת. 2. הַתְאָמָה, מֻכְשָׁרוּת, מְסֻגָּלוּת, כְּשִׁירוּת. كَفَاءَاتٌ כִּשּׁוּרִים. مُكَافَأَةٌ ج مُكَافَآتٌ 1. عَلَى תַּגְמוּל, גְּמוּל, שָׂכָר עַל מַעֲשֶׂה. 2. פְּרָס, פְּרֶמְיָה, מַעֲנָק. مُكَافَأَةٌ تَشْجِيعِيَّةٌ פְּרַס עִידוּד. صُنْدُوقُ الْمُكَافَأَةِ קֻפַּת גֶּמֶל. تَكَافُؤٌ 1. שִׁוְיוֹן, שְׁקִילוּת. 2. חֲפִיפָה (בהנדסה). 3. הוֹמוֹגֵנִיּוּת. تَكَافُؤُ الفُرَصِ שִׁוְיוֹן הִזְדַּמְּנֻיּוֹת. إِنْكِفَاءٌ הִפּוּךְ, נְסִיגָה. مُكَافِئٌ 1. שָׁוֶה ל־, שָׁקוּל כְּנֶגֶד־. 2. חוֹפֵף, דּוֹמֶה, הוֹמוֹגֵנִי. مُتَكَافِئٌ דּוֹמֶה, שָׁוֶה.

كَفَتَ ـِ مِنْ עכב, השהה, מנע מ־. **كَفَتَهُ اللّٰهُ** נפטר, מת. **كَفَّتَ** II שבץ (אבנים טובות). **كُفْتَةٌ** קציצות (בשר וכו'). **كُفْتَةُ بَطَاطِس** קציצות בשר עם תפודים. **تَكْفِيتٌ** שבוץ. **مُكَفَّتٌ** משבץ (אבני חן וכו').

كَفَحَ ـَ 1. עמד מול־. 2. הסיר, גלה. 3. עצר. **كَافَحَ** III 1. עמד מול־, נלחם ב־, נאבק, התמודד עם־. 2. عَنْ הגן על־. **كِفَاحٌ** מאבק, התמודדות, לחימה, עמידה אל מול־. **مُكَافَحَةٌ** מאבק ב־, מלחמה ב־, התמודדות. **مُكَافَحَةُ البِطَالَةِ** מלחמה באבטלה. **جَمْعِيَّةُ مُكَافَحَةِ السَّرَطَانِ** האגדה למלחמה בסרטן.

كَفَرَ ـُ 1. כפר, הכחיש את קיום האל, לא האמין בעקרי האמונה. 2. הכחיש, שלל. 3. המיר את דתו. 4. بِـ נער חצנו מ־, התכחש ל־. **كَفَرَ بِاللّٰهِ** כפר בעקר. **كَفَرَ بِالنِّعْمَةِ** כפר בטוב, היה כפוי טובה. **كَفَرَهُ** כסהו. **كَفَرَ اللَّيْلُ عَلَى الدُّنْيَا** כסה הלילה על העולם. **كَفَّرَ** II 1. האשים את־ בכפירה. 2. שדל את־ לכפר או להתכחש. 3. عَنْ כפר עוון, העביר עוון, סלח, מחל. **كَفَّرَ عَنْ ذَنْبِهِ** כפר על עוונו. **كَفَّرَ اللّٰهُ ذَنْبَهُ** אלהים מחל לו על עוונו. **أَكْفَرَ** IV 1. שדל את־ לכפר. 2. האשים את־ בכפירה. **كَفْرٌ** ج **كُفُورٌ** כפר קטן, ישוב קטן. **كُفْرٌ. كُفْرَانٌ** כפירה, אפיקורסות. **كُفْرٌ بِاللّٰهِ** כפירה בעקר, אתאיזם. **كُفْرٌ (كُفْرَانٌ) بِالنِّعْمَةِ** כפיות טובה. **كَفَّارٌ** כפרן, כופר. **كَفَّارَةٌ عَنْ** 1. כפרת עוון. 2. קרבן, פדיון, תחליף. **تَكْفِيرٌ** 1. הטלת אשמת כפירה. 2. عَنْ העברת עוון. **كَافِرٌ** ج **كُفَّارٌ وكَفَرَةٌ** 1. כופר, אינו מאמין באלהים. 2. מכחש, כפוי טובה. **الكَافِرُ مَرْزُوقٌ** לא לחכמים לחם. **الكَافِرُ مُوَقًّى وَالْمُؤْمِنُ مُلَقًّى** פת' צדיק ורע לו, רשע וטוב לו.

كَفْكَفَ עצר, מנע מ־. **كَفْكَفَ الدَّمْعَ** מחה דמעות.

كَفَلَ ـُ פרנס (משפחה), תמך. **كَفَلَ** ـِ **كَفِلَ** ـَ **كَفُلَ** ـُ 1. ערב, נתן ערבות. 2. נתן משכון, עבט. 3. היה אחראי ל־, הבטיח. **كَفَّلَ** II 1. מסר לטפול, דאג (לפרנסה, לגידול קטין וכו'). 2. בקש מ־ להיות ערב (אחראי). **كَافَلَ** III הגיע להסכם, כרת ברית עם־. **أَكْفَلَ** IV נתן ל־ להיות ערב (אחראי), מסר ל־ לטפול. **تَكَفَّلَ** V بِـ טפל ב־, לקח על אחריותו, נתן חסות, דאג ל־. **تَكَفَّلَ بِرِعَايَةِ ابْنِ أَخِيهِ** דאג לטפל בבן אחיו. **تَكَافَلَ** VI היה ערב ל־. **كَفْلٌ** ערבות. **كَفَلٌ** ج **أَكْفَالٌ** אחורים. **كَفَالَةٌ** ج **كَفَالَاتٌ** 1. אחריות, ערבות, ערבה. 2. ערבון, עבוט, משכון. **كَفَالَةٌ مَالِيَّةٌ** ערבות כספית. **إِنَّهُ فِي كَفَالَةِ أَخِيهِ** הוא בחסות אחיו. **كَفِيلٌ** ج **كُفَلَاءُ** 1. ערב, אחראי ל־. 2. נותן חסות, אפוטרופוס, מפקח. 3. דומה. **مَا لِهٰذَا الرَّجُلِ كَفِيلٌ** אין דומה לאיש זה. **كَافِلٌ** ج **كُفَّالٌ** ערב, אפוטרופוס, מגן. **مَكْفُولٌ بِهِ** בטוח שערבים לו, בחסות.

كَفَنَ ـِ **كَفَّنَ** II עטף בתכריכים (מת). **كَفَنٌ** ج **أَكْفَانٌ** תכריך.

(**كفهر**) **إِكْفَهَرَّ** IX 1. חשך. 2. התעבה (עננים). 3. קדר, השחיר. **إِكْفِهْرَارٌ** חשכה, קדרות, התחשרות (עננים), זעף. **مُكْفَهِرٌّ** חשוך, קודר, כהה. **مُكْفَهِرُّ الوَجْهِ** סר וזעף, קודר (פנים).

(**كفي**) **كَفَى** ـِ 1. הספיק, היה בו די, השביע רצון, נתן די הצרך. 2. ספק. **وَكَفَى بِاللّٰهِ حَسِيبًا** ק' ורב הוא אלהים לעשית חשבון. **كَفَاكَ اللّٰهُ شَرَّهُ** אלהים ישמרך מרעתו. **كَفَاهُ مَؤُونَةَ البَحْثِ عَنْهُ** חסך לו את הטרח לחפשו. **كَفَى!** די, מספיק, רב לך! **كَفَّى** II. **أَكْفَى** IV ספק, נתן די הצרך. **كَافَى** III 1. גמל ל־. 2. הכיר תודה ל־. **إِنْكَفَى** VII عَنْ חזר מן־, נסוג מן־. **إِكْتَفَى** VIII بِـ הסתפק ב־, אמר די, מצא את ספוקו ב־, לא היה זקוק עוד ל־. **إِسْتَكْفَى** X הסתפק, היה שבע רצון. **كِفَايَةٌ** 1. מספיק, במדה מספקת. 2. כשר, יכלת, מסגלות, כשרון, התאמה. 3. יעילות. **كِفَايَةٌ إِنْتَاجِيَّةٌ** יעילות הייצור, פריון העבודה. **بِمَا فِيهِ الكِفَايَةُ** במדה מספקת. **عَدَمُ الكِفَايَةِ الجِنْسِيَّةِ** חסר כח גברא. **فَرْضُ كِفَايَةٍ** ע' فَرْض. **مُكَافَأَةٌ** 1. גמול, פרס. 2. הכרת תודה (טובה). **إِكْتِفَاءٌ** ספוק, שביעות רצון. **إِكْتِفَاءٌ ذَاتِيٌّ** הסתפקות עצמית, עצמאות כלכלית, אוטרקיה. **كَافٍ (ي)** 1. מספיק, שיש בו די, משביע רצון. 2. מתאים, יכול, מסגל. **مُكْتَفٍ (ي)** שבע רצון, מרצה, מסתפק.

كِلَا. كِلْتَا ע' (كلي).

كَلَّ ـِ 1. התעיף, נלאה, נחלש, תש כוחו, יגע, נתיגע. 2. נפגם (חרב). 3. כהה (ראייה). 4. عَنْ התרשל ב־. **لَا يَكِلُّ وَلَا يَمَلُّ** לא נלאה ולא התעצל, "לא ינום ולא יישן". **كَلَّلَ** II 1. הכתיר, עטר, שם עטרה (כתר). 2. ערך כלולות, השיא (בנצרות). **كُلِّلَ بِالنَّجَاحِ** הכתר בהצלחה. **أَكَلَّ** IV 1. התיש, הלאה, עיף, הוגיע. 2. הכהה (ראייה). **تَكَلَّلَ** V 1. התעטר, הכתר. 2. נערך טקס כלולותיו (בנצרות). **تَكَلَّلَ بِالنَّجَاحِ** הכתר בהצלחה, עלה יפה. **كَلٌّ** 1. יגיעה, עיפות, חלשה. 2. כהות (ראייה, חושים וכו'). 3. חלש, עיף. **كِلَّةٌ** ج **كِلَلٌ** כלה. **كُلَّةٌ** ج **كُلَلٌ** גלה, כדורון (למשחק ילדים). **كَلَالٌ. كَلَالٌ. كَلَالَةٌ** לאות, עיפות. **دُونَ كَلَلٍ أَوْ مَلَلٍ** ללא לאות, בהתמדה. **كَلِيلٌ** 1. לאה, יגע, עיף. 2. פגום, סדוק (חרב). 3. כהה (ראייה), עמום. 4. חלש. **إِكْلِيلٌ** ج **أَكَالِيلُ** 1. כתר, כליל. 2. זר. 3. כלולות (בנצרות). 4. הלה (מסביב לשמש בעת ליקוי חמה). 5. עלי כותרת (של פרח). **إِكْلِيلُ الجَبَلِ** רוזמרין (שיח, rosmary). **إِكْلِيلِيٌّ** כלילי. **الشِّرْيَانُ الإِكْلِيلِيُّ** עורק כלילי. **تَكْلِيلٌ** הכתרה, עטור. **كُلٌّ** כל, כלל הדברים, הכל, דבר בשלמותו או בכל חלקיו, מכלול. **الكُلُّ** הכל, כלם, בכללותו. **كُلُّ أَحَدٍ (وَاحِدٍ)** כל אחד, כל אחד ואחד. **كُلُّ شَيْءٍ** כל דבר, הכל. **كُلٌّ لَا يَتَجَزَّأُ** מכלול שאינו מתחלק. **كُلٌّ مِنْ** כל אחד מ־ (לפירוט). **عَلَى كُلِّ حَالٍ** בכל אפן, על כל פנים. **الكُلُّ فِي الكُلِّ** כל כלו (כלם), בשלמותו. **كُلُّ مَا** כל מה ש־. **كُلُّ مَنْ** כל מי ש־. **بِالكُلِّ. فِي الكُلِّ** בכללו של דבר, בסך

הַכֹּל. بِكُلِّ ثَمَنٍ בְּכָל מְחִיר, יִהְיֶה אֲשֶׁר יִהְיֶה. الحَقِيقَةُ كُلُّ الحَقِيقَةِ הָאֱמֶת וְרַק הָאֱמֶת. لِكُلِّ مِائَةٍ אֶחָד לְמֵאָה. كُلَّمَا כָּל אֵימַת ש־, בְּכָל פַּעַם (עֵת) ש־. كُلَّمَا طَالَ الزَّمَنُ ارْتَفَعَتْ قِيمَتُهُ בְּכָל שֶׁעוֹבֵר הַזְּמַן כֵּן עוֹלֶה עֶרְכּוֹ. كُلِّيٌّ כָּלִיל, גָּמוּר, שָׁלֵם, טוֹטָלִי, מֻחְלָט, מַקִּיף, מָלֵא. العِلْمُ الكُلِّيُّ תֵּאוֹלוֹגְיָה ע' إِلَهِيّ. كُلِّيًّا בִּשְׁלֵמוּתוֹ, בִּמְלוֹאוֹ, בְּאֹפֶן מֻחְלָט. كُلِّيَّةٌ 1. כְּלִיּוּת, שְׁלֵמוּת, מֻחְלָטוּת, טוֹטָלִיּוּת. 2. ج كُلِّيَّاتٌ בֵּית סֵפֶר גָּבוֹהַּ, קוֹלֶג', מִכְלָלָה. 3. פָקוּלְטָה. الكُلِّيَّاتُ 1. חֲמֵשׁ הַיְּכוֹלוֹת (הבנה, דמיון, הזיה, אמידה, זכירה, בפילוסופיה). 2. מֻשָּׂגִים כְּלָלִיִּים. كُلِّيَّةً. بِالكُلِّيَّةِ לַגְמָרֵי, לַחֲלוּטִין, בִּכְלָל וּכְלָל, כָּל עִקָּר, בְּהֶחְלֵט. كَلَّا לֹא, לֹא וָלֹא. كَلَّا ثُمَّ كَلَّا לַגְמָרֵי לֹא, לֹא וָלֹא, לָא מִנֵּיהּ וְלָא מִקְצָתֵיהּ.

كَلَأَ – הֵגֵן, גּוֹנֵן עַל־, שָׁמַר, נָצַר, שָׂם עַיִן עַל־. كَلَأَكُمُ اللهُ بِرِعَايَتِهِ אֱלֹהִים יִשְׁמְרֵכֶם בְּהַשְׁגָּחָתוֹ. كَلَأَ النَّجْمَ 1. צָפָה בַּכּוֹכָב. 2. נָדְדָה שְׁנָתוֹ. أَكْلَأَ IV הָיָה עֵשֶׂב בְּשֶׁפַע. كَلَأٌ עֵשֶׂב (טרי ויבש, כמזון לבהמות). كَلُوءٌ. كَلُوءُ العَيْنِ נְדוּדֵי שֵׁנָה.

كَلَاكْس F ج كَلَاكْسَاتٌ צוֹפָר (של מכוניות).

كَلِبَ – 1. חָלָה בְּכַלֶּבֶת. 2. נִטְרְפָה עָלָיו דַּעְתּוֹ. 3. הָיָה לָהוּט אַחַר (כסף וכו'). كَلَّبَ II 1. שִׁסָּה. 2. לִמֵּד (כלב) לָצוּד. تَكَالَبَ VI عَلَى הִסְתָּעֵר (על סחורה וכו'), הָיָה לָהוּט אַחַר. اِسْتَكْلَبَ X הִתְפָּרֵץ, הִשְׁתּוֹלֵל, הִשְׁתַּגֵּעַ. كَلْبٌ ج كِلَابٌ כֶּלֶב. الكَلْبُ الأَصْغَرُ הַכֶּלֶב הַקָּטָן (קבוצת כוכבים). الكَلْبُ الأَكْبَرُ הַכֶּלֶב הַגָּדוֹל (קבוצת כוכבים). كَلْبُ إِرْشَادٍ כֶּלֶב נְחִיָּה. كَلْبُ البَحْرِ כָּרִישׁ ע' قِرْش. كَلْبُ المَاءِ 1. כֶּלֶב נָהָר, לוּטְרָה. 2. בּוֹנֶה. الكِلَابُ تَنْبَحُ وَالقَافِلَةُ تَسِيرُ פת' הַכְּלָבִים נוֹבְחִים וְהַשַּׁיָּרָה עוֹבֶרֶת. كَلْبَةٌ 1. כַּלְבָּה. 2. כְּלַבְתָּא, מִרְשַׁעַת. كَلْبَتَانِ. كُلَّابَةٌ ج كُلَّابَاتٌ צְבָת. كَلْبِيٌّ 1. כַּלְבִּי. 2. צִינִיקָן. كَلْبِيَّةٌ צִינִיּוּת. كُلَّابٌ ج كَلَالِيبُ קֶרֶס, וָו. كَلَبٌ כַּלֶּבֶת. كَلِبٌ. كَلِيبٌ. مَكْلُوبٌ חוֹלֵה כַּלֶּבֶת. تَكْلِيبٌ שִׁסּוּי, הֲסָתָה. تَكَالُبٌ 1. הִסְתַּעֲרוּת (על סחורה וכו'). 2. לְהִיטוּת (אחר כסף וכו').

كَلَحَ – أَكْلَحَ IV. تَكَلَّحَ V זָעַף, הִקְדִּיר פָּנָיו. كَالَحَ III הִתְקוֹטֵט. كَالِحٌ 1. זוֹעֵף, קוֹדֵר. 2. דָּהוּי, חִוֵּר.

كَلَخ A כָּלָךְ, שֻׁמָּר (צמח, ferula).

كَلْدَانِيٌّ ج كَلْدَانٌ 1. כַּשְׂדִּי, כַּלְדָּאִי. 2. אַשּׁוּרִי.

كَلَسَ – كَلَّسَ II סִיֵּד, מָרַח בְּסִיד, טִיֵּחַ. تَكَلَّسَ V הִסְתַּיֵּד. كِلْسٌ סִיד, טִיחַ. كِلْسِيٌّ סִידִי, גִּירִי. حِجَارَةٌ كِلْسِيَّةٌ אֶבֶן סִיד (גיר). كَلَّاسٌ סַיָּד. كَلَّاسَةٌ מִשְׂרֶפֶת גִּיר. تَكَلُّسٌ 1. הִסְתַּיְּדוּת. 2. הִוָּצְרוּת מִשְׁקְעֵי סִיד. تَكْلِيسٌ סִיּוּדוּת.

كَلْسَةٌ .It ج كَلْسَاتٌ גֶּרֶב.

كَلْسُون F ج كَلْسُونَاتٌ תַּחְתּוֹנִים.

كَلْسِيُوم L קַלְצְיוּם, סִידָן.

كَلِفَ – 1. נִתְכַּסָּה נְמָשִׁים. 2. بِـ אָהַב אַהֲבָה עַזָּה אֶת־, הָיָה לָהוּט אַחַר־, חִבֵּב מְאוֹד אֶת־. كَلَّفَ II 1. بِـ הֵטִיל עַל־ (משימה וכו'), בִּקֵּשׁ אֶת־ לַעֲשׂוֹת, כָּפָה עַל־. 2. עָלָה, הָיָה עֶרְכּוֹ (כך וכך כסף). كَلَّفَهُ خَاطِرَهُ טָרַח. كَلَّفَهُ ثَمَنًا بَاهِظًا עָלָה לוֹ בְּיֹקֶר. كَلَّفَ مُحَامِيًا بِالدِّفَاعِ عَنْهُ בִּקֵּשׁ מֵעוֹרֵךְ דִּין לְהָגֵן עָלָיו. مَهْمَا كَلَّفَ الأَمْرُ יִהְיֶה מָה שֶׁיִּהְיֶה, בְּכָל מְחִיר. لَا يُكَلِّفُ اللهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا ק' לֹא יַכְבִּיד אֱלֹהִים עַל נֶפֶשׁ אִם לֹא תּוּכַל שְׂאֵת כָּפָלָה. تَكَلَّفَ V 1. נָטַל עַל עַצְמוֹ, קִבֵּל עַל עַצְמוֹ אַחְרָיוּת. 2. טָרַח, הִתְאַמֵּץ, הִשְׁתַּדֵּל. 3. הֶעֱמִיד פָּנִים. تَكَلَّفَ عَنَاءَ البَحْثِ טָרַח לְחַפֵּשׂ. تَكَلَّفَ الكَرَمَ הֶעֱמִיד פְּנֵי נָדִיב. كَلَفٌ 1. אַהֲבָה עַזָּה. 2. נְמָשִׁים, בֶּהָרוֹת קַיִץ. 3. כֶּתֶם אָדֹם (בפנים). كَلَفُ الشَّمْسِ כִּתְמֵי שֶׁמֶשׁ. كَلِفٌ אוֹהֵב אַהֲבָה עַזָּה, חוֹשֵׁק בּ־. كُلْفَةٌ ج كُلَفٌ 1. טֹרַח, נֵטֶל, מַעֲמָסָה, טִרְחָה. 2. יְגִיעָה, מַאֲמָץ. 3. עֲלוּת, הוֹצָאָה. 4. גִּנּוּנִים (של נימוסין). كُلْفَةُ الإِنْتَاجِ עֲלוּת הַיִּצּוּר. لَا كُلْفَةَ بَيْنَهُمَا אֵין גִּנּוּנִים בֵּינֵיהֶם (בשל ידידותם החמה). الكُلَفُ الشَّمْسِيَّةُ כִּתְמֵי הַשֶּׁמֶשׁ. تَكْلِيفٌ ج تَكَالِيفُ 1. טִרְחָה, יְגִיעָה, עָמָל. 2. מִנּוּי, הֲטָלַת תַּפְקִיד. 3. גִּנּוּנִים (של נימוסין). 4. עֲלוּת, הוֹצָאָה. 5. מַס. تَكْلِيفٌ بِتَشْكِيلِ الوِزَارَةِ הֲטָלַת תַּפְקִיד לְכוֹנֵן מֶמְשָׁלָה. بِدُونِ تَكْلِيفٍ בְּלִי גִּנּוּנֵי טֶקֶס, בְּחָפְשִׁיּוּת. سِنُّ التَّكْلِيفِ גִּיל הַבַּגְרוּת (באסלאם), "בַּר מִצְוָה". تَكَالِيفُ الحَيَاةِ תְּלָאוֹת הַחַיִּים. تَكْلِفَةٌ עֲלוּת, מְחִיר, עֵרֶךְ. تَكَلُّفٌ 1. מְלָאכוּתִיּוּת, חֹסֶר טִבְעִיּוּת. 2. הִתְאַמְּצוּת, הִשְׁתַּדְּלוּת. مُكَلَّفٌ بِـ 1. חַיָּב (גִּיּוּס, מַס וכו'). 2. בּוֹגֵר. 3. מְמֻנֶּה עַל־, מְמַלֵּא מָקוֹם. مُكَلَّفٌ شَرْعًا 1. חַיָּב גִּיּוּס (באסלאם). 2. מֻסְמָךְ ל־, מְיֻפֶּה כֹּחַ. مُكَلَّفٌ بِشُؤُونِ السِّفَارَةِ מְמֻנֶּה עַל הַשַּׁגְרִירוּת. مُكَلَّفٌ بِضَرِيبَةِ الدَّخْلِ חַיָּב מַס הַכְנָסָה. جُنْدِيٌّ مُكَلَّفٌ חַיָּב גִּיּוּס, יוֹצֵא צָבָא. مُتَكَلَّفٌ מְלָאכוּתִי, מְעֻשֶּׂה. اِبْتِسَامَةٌ مُتَكَلَّفَةٌ חִיּוּךְ מְאֻלָּץ.

كَلَك עק' ج أَكْلَاك רַפְסוֹדָה, סִירַת מַעְבֹּרֶת.

كَلْكَلٌ ج كَلَاكِلُ חָזֶה. نَاءَ بِكَلْكَلِهِ כָּרַע תַּחַת מַשָּׂאוֹ, לָחַץ קָשֶׁה.

كَلَمَ – 1. פָּצַע. 2. פָּגַע, הֶעֱלִיב. كَلَّمَ II דִּבֵּר עִם־, אָמַר לְ־. كَالَمَ III שׂוֹחַח עִם־, דִּבֵּר עַל אוֹדוֹת־. تَكَلَّمَ V مَعَ דִּבֵּר עִם־, שׂוֹחַח עִם־, אָמַר, הִבִּיעַ. تَكَلَّمَ عَنْهُ דִּבֵּר עַל אוֹדוֹתָיו. كَلْمٌ ج كُلُومٌ פֶּצַע, פְּצִיעָה, פֶּגַע. كَلْمُ اللِّسَانِ أَنْكَى مِنْ كَلْمِ السِّنَانِ פת' יֵשׁ בּוֹטֶה כְּמַדְקְרוֹת חָרֶב. كِلْمَةٌ ج كِلْمَاتٌ وَكَلِمٌ 1. מִלָּה, דָּבָר, אֲמִירָה. 2. נְאוּם, דְּרָשָׁה. 3. לוֹגוֹס, מַאֲמַר אֱלֹהִי (בנצרות). 4. דִּבֵּר. كَلِمَةُ اللهِ דְּבַר אֱלֹהִים, כִּתְבֵי קֹדֶשׁ. كَلِمَةُ السِّرِّ ע' سِرّ. كَلِمَةُ شَرَفٍ מִלַּת כָּבוֹד. كَلِمَةً بِكَلِمَةٍ מִלָּה בְּמִלָּה ע' (حرف) حَرْفِيًّا. كَلِمَةً فَكَلِمَةً מִלָּה מִלָּה. كَلِمَةُ حَقٍّ يُرَادُ بِهَا بَاطِلٌ דְּבַר אֱמֶת שֶׁכַּוָּנָתוֹ הוֹלָכַת שׁוֹלָל. الكَلِمَاتُ العَشْرُ עֲשֶׂרֶת הַדִּבְּרוֹת. كَلِمَاتٌ تَكْمِيلِيَّةٌ תַּשְׁלִים, סוּפְּלֶטִיבָה (קיום שתי צורות של מילים המשלימות זו את זו אף שאינן קשורות בקשר גזרוני כמו: إِمْرَأَةٌ – نِسَاءٌ. حِمَارَةٌ – أَتَانٌ). الكَلِمَاتُ

المُتَقاطِعَةُ תַּשְׁבֵּץ מִלִּים. أَعْلَى كَلِمَتَهُ הֵרִים אֶת כְּבוֹדוֹ, הֶעֱלָה אֶת יְקָרָתוֹ. أَعْطَى الكَلِمَةَ لِـ נָתַן אֶת רְשׁוּת הַדִּבּוּר לְ־. أَقْسَامُ الكَلِمَةِ חֶלְקֵי הַדִּבֵּר (בדקדוק). أَلْقَى كَلِمَةً נָשָׂא נְאוּם. تَوْحِيدُ (جَمْعُ) الكَلِمَةِ אִחוּד הַלְּבָבוֹת, אַחְדוּת, אַחְדוּת דֵּעִים. إِجْتَمَعَتْ كَلِمَتُهُمْ عَلَى הִסְכִּימוּ עַל־, הָיוּ בְּעֵצָה אַחַת. كَلاَمٌ 1. דִּבּוּר, דְּבָרִים. 2. שִׂיחָה, דִּיּוּן. 3. לָשׁוֹן, שָׂפָה. 4. נִיב, בִּטּוּי. كَلاَمٌ رَنَّانٌ גְּבוֹהָה גְּבוֹהָה, לָשׁוֹן גְּבוֹהָה (נִמְלֶצֶת). كَلاَمٌ فَارِغٌ דְּבָרִים נְבוּבִים (בְּטֵלִים). أَدَبُ الكَلاَمِ ע' أَدَب. طَرِيقَةُ الكَلاَمِ אֹפֶן הַהַבָּעָה, דִּיקְצְיָה. عِلْمُ الكَلاَمِ 1. חָכְמַת הָאֱלֹהִים. 2. תֵּאוֹלוֹגְיָה. كَثِيرُ الكَلاَمِ דַּבְּרָן, חוֹלֵה דַּבֶּרֶת. لُغَةُ الكَلاَمِ לְשׁוֹן הַדִּבּוּר, שְׂפַת יוֹם יוֹם. كَلاَمِيٌّ 1. דִּבּוּרִי. 2. סְכוֹלַסְטִי, תֵּאוֹלוֹגִי. مُشَادَّةٌ كَلاَمِيَّةٌ וִכּוּחַ סוֹעֵר, הִתְנַצְּחוּת מִלּוּלִית. مُنَاظَرَةٌ كَلاَمِيَّةٌ דִּיּוּן בֵּין חַכְמֵי דָּת. كَلِيمٌ 1. ج كَلْمَى פָּצוּעַ, פָּגוּעַ. 2. ج كُلَمَاءُ דּוֹבֵר. كَلِيمُ اللّٰهِ מֹשֶׁה (שאלוהים דיבר אליו). كَلْمَانِيٌّ. كِلْمَانِيٌّ דַּבְּרָן, מֵיטִיב לְדַבֵּר. مُكَالَمَةٌ ج مُكَالَمَاتٌ שִׂיחָה. مُكَالَمَةٌ هَاتِفِيَّةٌ שִׂיחַת טֶלֶפוֹן. تَكَلُّمٌ דִּבּוּר, שִׂיחָה. مُتَكَلِّمٌ 1. מְדַבֵּר. 2. גּוּף רִאשׁוֹן (בדקדוק). 3. תֵּאוֹלוֹג, פִילוֹסוֹף דָּתִי (באסלאם).

(كلو) كَلِيَ ـَ חָשׁ כְּאֵבִים בַּכְּלָיוֹת. كُلْيَةٌ. كُلْوَةٌ ج كُلًى כִּלְיָה. كُلْوِيٌّ שֶׁל כְּלָיוֹת. إِلْتِهَابٌ كُلْوِيٌّ דַּלֶּקֶת הַכְּלָיוֹת. فَشَلٌ كُلْوِيٌّ אִי סְפִיקַת כְּלָיוֹת.

كِلاَ. كِلْتَا שֵׁמוֹת בִּסְמִיכוּת בְּמוּבָן שֶׁל: שְׁנֵי, שְׁתֵּי (כל אחד מהם הוא יחיד בפני עצמו אך הוראתו זוגי). جَاءَ الرَّجُلاَنِ كِلاَهُمَا בָּאוּ שְׁנֵי הַגְּבָרִים הַשְּׁנַיִם (בעצמם). جَاءَتِ المَرْأَتَانِ كِلْتَاهُمَا בָּאוּ שְׁתֵּי הַנָּשִׁים שְׁתֵּיהֶן. رَأَيْتُ كِلَيْهِمَا רָאִיתִי אֶת שְׁנֵיהֶם. مَرَرْتُ بِكِلْتَيْهِمَا עָבַרְתִּי עַל פְּנֵי שְׁתֵּיהֶן.

كْلُور G כְּלוֹר. كْلُورُوفُورْم כְּלוֹרוֹפוֹרְם (סם מרדים).

كلِيشَة F ج كلِيشَات 1. גְּלוּפָה, קְלִישָׁה. 2. שַׁבְּלוֹנָה, דָּבָר נָדוֹשׁ, נֻסְחָה קְבוּעָה.

كلِيم T מ' כִּילִים, שָׁטִיחַ לְמִסְדְּרוֹן (ארוך וצר).

كَمْ כַּמָּה, מִלַּת שְׁאֵלָה אוֹ הִתְפַּעֲלוּת שֶׁאַחֲרֶיהָ בָּא תמיין, כְּגוֹן: كَمْ كِتَابًا قَرَأْتَ כַּמָּה סְפָרִים קָרָאתָ. بِكَمْ دِينَارٍ اشْتَرَيْتَهُ בְּכַמָּה דִּינָרִים קָנִיתָ אוֹתוֹ. מָה רַב, מָה גָּדוֹל, כְּגוֹן: كَمْ تَمَنَّيْتُ زِيَارَتَكَ! מָה רַבּוֹת חִפַּצְתִּי לְבַקֶּרְךָ! كَمْ مِنْ مَرَّةٍ כַּמָּה (רַבּוֹת) הַפְּעָמִים. كَمْ مِنْ فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَبِيرَةً بِإِذْنِ اللّٰهِ ק' ע' (فاي) فِئَة. كَمْ بِالحَرِيِّ (بِالأَحْرَى) ע' (حري). كَمٌّ כַּמּוּת, חֵלֶק, קְוַנְט. العِبْرَةُ بِالكَيْفِ لاَ بِالكَمِّ הָעִקָּר הָאֵיכוּת לֹא הַכַּמּוּת. نَظَرِيَّةُ الكَمِّ תּוֹרַת הַקְּוַנְטִים (בפיזיקה). كَمِّيٌّ כַּמּוּתִי. كَمِّيَّةٌ ج كَمِّيَّاتٌ כַּמּוּת. كَمِّيَّةٌ تَافِهَةٌ כַּמּוּת מְבֻטֶּלֶת.

كَمَّ ـُ **كَمَّمَ** II 1. כִּסָּה, הִסְתִּיר. 2. סָתַם, חָסַם, בָּלַם. 3. שָׂם מַחְסוֹם בְּפִי בְּהֵמָה. 4. הֶחֱנִיק (חופש הבעה, עיתונות, חירויות וכו'). كَمَّ فَمَهُ הִשְׁתִּיק אוֹתוֹ. كَمَّمَ الأَفْوَاهَ הֶחֱנִיק אֶת הַחֵרֻיּוֹת. كُمٌّ ج أَكْمَامٌ. كِمَامٌ ج أَكَامِيمُ 1. שַׁרְווּל. 2. עָטִיף (של פרח, עץ, עץ תמר וכו'), גָּבִיעַ. كِمَامٌ. كِمَامَةٌ ج كَمَائِمُ 1. זְמָם, מַחְסוֹם לְפִי בְּהֵמָה. 2. מַסֵּכַת גַּז. 3. גָּבִיעַ, עָטִיף (של פרח). تَكْمِيمٌ חֲסִימָה, סְתִימָה. تَكْمِيمُ الأَفْوَاهِ סְתִימַת פִּיּוֹת, דִּכּוּי חֹפֶשׁ הַבִּטּוּי.

كم. ك. م ר"ת שֶׁל **كِيلُومِتْر** קִילוֹמֶטֶר, ק"מ.

كَمْءٌ ج **أَكْمُؤٌ** כְּמֵהִין (סוג של פטריות).

كُمْبَارْس F 1. שַׂחְקָן נוֹסָף. 2. לַהֲקָה מְלַוָּה.

كَمْبِيَالَة It. ج كَمْبِيَالاَت שְׁטַר חֲלִיפִין, שְׁטַר הִתְחַיְּבוּת.

كَمْبُوشَة מ' תָּא הַלַּחְשָׁן (בתאטרון).

كَمْبِيُو It. חֲלִיפִין. سِعْرُ الكَمْبِيُو שַׁעַר הַחֲלִיפִין.

كَمَتَ ـُ כָּבַשׁ, עָצַר (כעס). كَمُتَ ـُ הָיָה גּוֹנוֹ בֵּין שָׁחֹר לְאָדֹם (סוס). كُمَيْتٌ 1. שְׁחַר אָדֹם כֵּהֶה (סוס). 2. סוּג שֶׁל יַיִן.

كُمَّثْرَاةٌ ج **كُمَّثْرَى** אַגָּס (עץ ופריו) ע' إِجَّاص.

كَمَحَ ـَ **أَكْمَحَ** IV רִסֵּן (בהמה).

كَمَخَ ـَ **بِأَنْفِهِ** הָיָה רַבְרְבָן, הִתְיַהֵר. كُمَاخٌ גֹּבַהּ אַף, גַּאֲוָה, יְהִירוּת. كَامَخٌ ج كَوَامِخُ כְּבוּשִׁים, חֲמוּצִים.

كَمِدَ ـَ 1. דָּאַב, נֶעֱצַב. 2. דָּהָה (מרוב שימוש). كَمَّدَ II שָׂם תַּחְבֹּשֶׁת (על איבר פגוע), שָׂם קוֹמְפְּרֶס. أَكْمَدَ IV הֶעֱצִיב, צִעֵר, הִדְאִיב. كَمْدٌ. كُمْدَةٌ 1. צַעַר, דַּאֲבוֹן לֵב, יָגוֹן. 2. דְּהִיָּה, הִתְכַּהוּת. كِمَادٌ. كِمَادَةٌ תַּחְבֹּשֶׁת חַמָּה, קוֹמְפְּרֶס. كَمِدٌ. كَامِدٌ עָצוּב, נוּגֶה, דּוֹאֵב.

كَمَرٌ T ج **أَكْمَارٌ** חֲגוֹרָה.

كُمْرُك T ע' جُمْرُك.

كُمْسَارِي It. מ' ج كُمْسَارِيَّة כַּרְטִיסָן (באוטובוס למשל).

كَمَشَ ـُ חָפַן, תָּפַס. كَمُشَ ـُ 1. הִצְטַמֵּק, הִתְכַּוֵּץ. 2. הִתְעוֹדֵד. تَكَمَّشَ V. إِنْكَمَشَ VII הִתְכַּוֵּץ, הִצְטַמְצֵם, הִצְטַמֵּק, נִמְעַךְ, הִתְקַמֵּט. إِنْكَمَشَ عَلَى نَفْسِهِ נֶחְבָּא אֶל הַכֵּלִים, הִסְתַּגֵּר. كَمْشَةٌ חֹפֶן. كَمْشٌ. كَمِيشٌ 1. מְיֻמָּן, מֻכְשָׁר, זָרִיז. 2. אַמִּיץ. كَمِيشُ الإِزَارِ מִתְכּוֹנֵן בִּמְרֶץ, מְשַׁנֵּס מָתְנָיו, רְצִינִי. كَمَّاشَةٌ צְבָת, מֶלְקָחַיִם. حَرَكَةُ كَمَّاشَةٍ תְּנוּעַת מֶלְקָחַיִם (במלחמה), אִגּוּף. إِنْكِمَاشٌ הִתְכַּוְּצוּת, הִתְקַמְּטוּת. إِنْكِمَاشٌ اقْتِصَادِيٌّ מִתּוּן כַּלְכָּלִי, הָאָטָה בַּפְּעִילוּת הַכַּלְכָּלִית. مُنْكَمِشٌ 1. מְכֻוָּץ, קָמוּט, מְצֻמָּק. 2. מְסֻגָּר.

كَمْعٌ. كَمِيعٌ בֶּן (בַּת) זוּג לְמִטָּה.

كَمَلَ ـُ. **كَمُلَ** ـُ תַּם, נִשְׁלַם, נִסְתַּיֵּם, נִגְמַר. كَمَّلَ II. أَكْمَلَ IV 1. הִשְׁלִים, סִיֵּם. 2. סִכֵּם. كَمَّلَ (أَكْمَلَ) كَلاَمَهُ מִלֵּא אַחֲרָיו. كَمَّلَ النَّقْصَ הִשְׁלִים אֶת הֶחָסֵר. أَكْمَلَ دِرَاسَاتِهِ סִיֵּם אֶת חֹק לִמּוּדָיו. اليَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ ק' הַיּוֹם הִשְׁלַמְתִּי

لָכֶם אֶת דַּתְכֶם. تَكَامَلَ VI. إِكْتَمَلَ VIII נִשְׁלַם, נַעֲשָׂה שָׁלֵם, הִשְׁתַּכְלֵל. إِسْتَكْمَلَ X 1. בִּקֵּשׁ לְהַשְׁלִים (לְסַיֵּם). 2. הִשְׁלִים, סִיֵּם, קִיֵּם (בשלמות). 3. הִשְׁתַּלֵּם. كَمَالٌ ج كَمَالاَتٌ שְׁלֵמוּת, שִׂיא הַשִּׁכְלוּל, סִיּוּם, גְּמָר. كَمَالِيٌّ ج كَمَالِيَّاتٌ מוֹתָרוֹת, לוּקְסוּס, פְּאֵר. أَكْمَلُ מְשֻׁכְלָל יוֹתֵר. بِأَكْمَلِهِ בִּשְׁלֵמוּתוֹ, כָּלִיל, כָּל כֻּלּוֹ. تَكْمِيلٌ מִלּוּא, הַשְׁלָמָה, סִיּוּם, גְּמָר, שִׁכְלוּל. تَكْمِيلِيٌّ שֶׁל סִיּוּם, מַשְׁלִים. إِنْتِخَابَاتٌ تَكْمِيلِيَّةٌ בְּחִירוֹת מִשְׁנֶה. دَوْرَةٌ تَكْمِيلِيَّةٌ קוּרְס הִשְׁתַּלְּמוּת. مَدْرَسَةٌ تَكْمِيلِيَّةٌ חֲטִיבַת בֵּינַיִם (של בית ספר). تَكْمِلَةٌ. إِكْمَالٌ הַשְׁלָמָה, סִיּוּם, גְּמָר. تَكَامُلٌ מִזּוּג (בין מפעלים למשל), אִינְטֶגְרַצְיָה. حِسَابُ التَّكَامُلِ חֶשְׁבּוֹן אִינְטֶגְרָלִי. إِكْتِمَالٌ 1. שְׁלֵמוּת. 2. בַּגְרוּת. إِسْتِكْمَالٌ הַשְׁלָמָה, הִשְׁתַּלְּמוּת. إِسْتِكْمَالُ الدِّرَاسَةِ הִשְׁתַּלְּמוּת בַּלִּמּוּדִים. دَوْرَةٌ اسْتِكْمَالِيَّةٌ הִשְׁתַּלְּמוּת (קורס). مُكَافَأَةٌ اسْتِكْمَالِيَّةٌ גְּמוּל הִשְׁתַּלְּמוּת. كَامِلٌ ج كَمَلَةٌ שָׁלֵם, תָּמִים, מֻשְׁלָם, גָּמוּר. كَامِلاً غَيْرَ مَنْقُوصٍ בִּשְׁלֵמוּת גְּמוּרָה, לְלֹא חִסָּרוֹן אוֹ פְּגָם. بِكَامِلِهِ בִּשְׁלֵמוּתוֹ, כָּל כֻּלּוֹ. مُكَمِّلٌ מַשְׁלִים, מְמַלֵּא אֶת הֶחָסֵר. مُتَكَامِلٌ מַשְׁלִים, מְשֻׁכְלָל, אִינְטֶגְרָטִיבִי.

كَمَنَ ـُ لِـ 1. אָרַב לְ־. 2. הִסְתַּתֵּר, הִתְחַבֵּא. تَكْمُنُ قِيمَتُهُ فِي جَوْدَتِهِ עֶרְכּוֹ טָמוּן בְּאֵיכוּתוֹ. أَكْمَنَ IV 1. הֶחְבִּיא, הִסְתִּיר, הִצְפִּין, טָמַר. 2. لِـ אָרַב לְ־, עָקַב כְּדֵי לְהִתְנַפֵּל עַל־. كُمْنَةٌ קָטָרַקְט, יָרוֹד (מחלת עיניים). كَمَانٌ 1. ج كَمَانَاتٌ כִּנּוֹר. 2. מד' עוֹד, גַּם, נוֹסָף עַל כָּךְ, כְּמוֹ כֵן. كُمُونٌ 1. חֶבְיוֹן, טְמִירוּת, חֹסֶר פְּעִילוּת. 2. נִסְתָּרוּת. كَمُّونٌ כַּמּוֹן (צמח תבלין). كَمُّونٌ حُلْوٌ אָנִיסוֹן ע' يَانْسُون. كَمِينٌ ج كُمَنَاءُ 1. חָבוּי, מֻסְתָּר, טָמִיר, טָמוּן. 2. מַאֲרָב. نَصَبَ لَهُ كَمِينًا הִצִּיב לוֹ מַאֲרָב. مَكْمَنٌ ج مَكَامِنُ מִסְתּוֹר, מַחֲבוֹא, מִקְלָט. هُنَا مَكْمَنُ السِّرِّ פֹּה טָמוּן הַסּוֹד, פֹּה קָבוּר הַכֶּלֶב. كَامِنٌ 1. חָבוּי, מֻסְתָּר, מֻצְפָּן. 2. ج كَوَامِنُ פוֹטֶנְצְיָאל. قُوَّةٌ كَامِنَةٌ כּוֹחַ פוֹטֶנְצְיָאלִי.

كَمَنْجَةٌ P ج كَمَنْجَاتٌ כִּנּוֹר.

كَمِهَ ـَ הִסְתַּמֵּא. كَمَهٌ עִוָּרוֹן. أَكْمَهُ ج كُمْهٌ נ' كَمْهَاءُ עִוֵּר, סוּמָא.

كَمْيُون F ج كَمْيُونَات מַשָּׂאִית.

كَنَّ. أَكَنَّ IV 1. הִצְפִּין, הִסְתִּיר. 2. لِـ רָחַשׁ לְ־ (ידידות וכו'), הָגָה, הִרְגִּישׁ. يَكُنُّ (يُكِنُّ) لَهُ الوُدَّ רוֹחֵשׁ לוֹ חִבָּה. إِكْتَنَّ VIII הֻצְפַּן, הֻסְתַּר. إِسْتَكَنَّ X 1. בִּקֵּשׁ מִקְלָט (מִסְתּוֹר), הִסְתַּתֵּר. 2. נִרְגַּע, שָׁכַךְ. 3. שָׁב לִמְאוּרָתוֹ (חיה). كِنٌّ ج أَكْنَانٌ وأَكِنَّةٌ 1. קֵן (של עופות), לוּל. 2. מִקְלָט, מָעוֹן, מְגוּרִים. كَنَّةٌ ج كَنَائِنُ 1. כַּלָּה, אֵשֶׁת הַבֵּן. 2. גִּיסָה. كِنَانَةٌ ج كَنَائِنُ תְּלִי, אַשְׁפָּה (של חצים), תִּיק לְחִצִּים. أَرْضُ الكِنَانَةِ כִּנּוּיָהּ שֶׁל מִצְרַיִם. كَانُونٌ ج كَوَانِينُ כִּירַיִם, תַּנּוּר, אָח. كَانُونُ الأَوَّلُ דֶּצֶמְבֶּר. كَانُونُ الثَّانِي יָנוּאָר. كَنِينٌ. مَكْنُونٌ 1. מֻסְתָּר, טָמִיר, מֻצְפָּן. 2. ج مَكْنُونَاتٌ רְגָשׁוֹת טְמִירִים (צְפוּנִים). 3. גָּנוּז. جَوْهَرَةٌ مَكْنُونَةٌ 1. אֶבֶן חֵן יְקָרָה. 2. חֵפֶץ יָקָר וְנָדִיר. 3. כִּנּוּי לְאִשָּׁה צְנוּעָה. كَشَفَ عَنْ مَكْنُونَاتِ فُؤَادِهِ גִּלָּה צְפוּנוֹת לִבּוֹ. مَالٌ مَكْنُونٌ הוֹן גָּנוּז.

(كنر) كَنَارٌ 1. קָצֶה, שָׂפָה, מִלָל. كَنَارِيٌّ .En קָנָרִי (ציפור שיר).

كَنَبَةٌ F ج كَنَبَاتٌ. كَنَبِيَّةٌ סַפָּה, מִטָּה מְרֻפֶּדֶת.

كُنْتُور F 1. קוֹנְטוּר, מִתְאָר. 2. קַו גֹּבַהּ (במפה). خُطُوطٌ كُنْتُورِيَّةٌ תַּרְשִׁים, קַוֵּי גֹּבַהּ (במפה).

كَنْجَةٌ T ج كَنْجَات 1. סַנְקַן קָפֶה. 2. מ' זוּג נַעֲלֵי סְפּוֹרְט.

كَنْجَرُو. كَنْجَر .En קָנְגּוּרוּ (בעל חיים נפוץ באוסטרליה).

كَنَدَ ـُ הָיָה כְּפוּי טוֹבָה. كَنُودٌ 1. כְּפוּי טוֹבָה. 2. ק' כּוֹפֵר. كُنُودٌ כְּפִיּוּת טוֹבָה.

كُنْدَرَةٌ T ج كَنَادِرُ. قُنْدَرَةٌ זוּג נַעֲלַיִם. كُنْدَرْجِي סַנְדְּלָר, רַצְעָן, מְתַקֵּן נַעֲלַיִם.

كُنْدُور .Sp קוֹנְדּוֹר (עוף דורס, דומה לנשר).

كَنَزَ ـِ 1. גָּנַז, הִצְפִּין, הִטְמִיר, הִסְתִּיר. 2. צָבַר (הוֹן), עָרַם. إِكْتَنَزَ VIII 1. צָבַר, גָּנַז (הון). 2. נִהְיָה מָלֵא, מוּצָק (אדם). كَنْزٌ ج كُنُوزٌ 1. מַטְמוֹן, אוֹצָר, אֹסֶף שֶׁל דִּבְרֵי עֵרֶךְ. 2. הוֹן עָתֵק. كَنْزَةٌ ج كَنْزَاتٌ אֲפֻדָּה, סְוֶדֶר. مُكْتَنِزٌ (لَحْمٌ) 1. אָדָם מוּצָק, מָלֵא, שָׁמֵן (גוף). 2. שְׁרִירִי.

كَنَسَ ـُ. كَنَّسَ II טִאטֵא, כִּבֵּד, גֵּרֵף (במטאטא). كَنْسٌ טִאטוּא. كَنَّاسٌ מְטַאֲטֵא רְחוֹבוֹת. كُنَاسَةٌ אַשְׁפָּה, זֶבֶל. كَنِيسٌ בֵּית כְּנֶסֶת. كَنِيسَةٌ ج كَنَائِسُ 1. כְּנֵסִיָּה. 2. בֵּית כְּנֶסֶת. كَنَسِيٌّ. كَنَائِسِيٌّ כְּנֵסִיָּתִי (בנצרות), שֶׁל כְּמוּרָה. مِكْنَسَةٌ ج مَكَانِسُ מְטַאֲטֵא. مِكْنَسَةٌ كَهْرَبَائِيَّةٌ שׁוֹאֵב אָבָק. كَانِسَةُ الْغَامٍ שׁוֹלֶת מוֹקְשִׁים ע' (كسح) كَاسِحَة.

(كنش) كُنَّاشٌ ج كَنَانِيشُ. كُنَّاشَةٌ ج كُنَّاشَاتٌ מַחְבֶּרֶת, קֻנְטְרֵס.

كَنْعَان כְּנַעַן. كَنْعَانِيٌّ כְּנַעֲנִי. الكَنْعَانِيَّةُ 1. שְׂפַת כְּנַעַן. 2. כְּנַעֲנִים (תנועה של משוררים וסופרים השואפת להשתלב במרחב השמי) ע' فِينِيقِيّ.

كَنَفَ ـُ 1. שָׁמַר, נָצַר. 2. קָלַט, אָסַף אֶת־ לְתוֹךְ מִשְׁפַּחְתּוֹ. كَانَفَ III. أَكْنَفَ IV הֶחֱסָה, נָתַן מַחְסֶה, הֵגֵן. إِكْتَنَفَ VIII עָטַף, אָפַף, הִקִּיף, סָבַב. كَنَفٌ ج أَكْنَافٌ 1. כָּנָף. 2. אֲגַף, צַד. 3. חָסוּת, מַחְסֶה, מִקְלָט. 4. חֵיק. 5. הֲגַנָּה, שְׁמִירָה. عَاشَ فِي كَنَفِهِ חַי תַּחַת חָסוּתוֹ. كُنَافَةٌ עוּגִיַּת אִטְרִיּוֹת מְתוּקָה עִם גְּבִינָה. كَنِيفٌ ج كُنُفٌ שֵׁרוּתִים. مُكْتَنَفٌ بِـ אָפוּף בְּ־, מֻקָּף. مُكْتَنَفٌ بِالغُمُوضِ אָפוּף מִסְתּוֹרִין.

كَنْفَاش .En אַבַּרְזִין, בְּרֶזֶנְט.

كُنْكَانٌ F מִשְׂחַק קְלָפִים.

كَنْكَةٌ T ج كَنْكَاتٌ מ' סַנְקַן קָפֶה ע' تَنَكَة.

كَنَهَ ـَ תָּפַס אֶת מַהוּת הַדָּבָר, יָרַד לָעֹמֶק. إِكْتَنَهَ VIII. إِسْتَكْنَهَ X דָּרַשׁ וְחָקַר, הִשְׁתַּדֵּל לָרֶדֶת לְעָמְקוֹ שֶׁל דָּבָר. كُنْهٌ מַהוּת, טִיב, תָּכְנוֹ הַפְּנִימִי שֶׁל דָּבָר, תַּכְלִית.

أَدْرَكَ كُنْهَ الحَقِيقَةِ תָּפַס אֶת מַהוּת הַדָּבָר, הֵבִין דָּבָר לַאֲשׁוּרוֹ. **إِكْتِنَاهٌ**. **إِسْتِكْنَاهٌ** דְּרִישָׁה וַחֲקִירָה, הִשְׁתַּדְּלוּת לָדַעַת דָּבָר עַד תֻּמּוֹ.

(كنو) كَنَا ـُ (كني) كَنَى ـِ عَنْ. بِـ 1. רָמַז עַל־, הִשְׁתַּמֵּשׁ בְּסִימָנִים וּבְכִנּוּיִים. كَنَى. **كَنَّى II** بِـ כִּנָּה אֶת־ בְּשֵׁם, נָתַן לוֹ שֵׁם לְוַאי (כגון ابو فلان), רָמַז. **تَكَنَّى V** بِـ. **إِكْتَنَى VIII** נוֹדַע בְּשֵׁם. تَكَنَّى بِأَبِي عُمَرَ נוֹדַע בְּכִנּוּיוֹ (בְּשֵׁם) אֲבִי עֻמַר. **كُنْيَةٌ** ج كُنًى כִּנּוּי, שֵׁם לְוַאי (כמו ابو الحسن). **كِنَايَةٌ** ج كِنَايَاتٌ 1. שִׁמּוּשׁ בְּבִטּוּי רוֹמֵז (כגון الناطقون بالضاد הערבים). 2. כִּנּוּי רֶמֶז. بِالكِنَايَةِ בְּרֶמֶז, לֹא יְשִׁירוֹת. هُوَ كِنَايَةٌ عَنْ כְּלוֹמַר, הֱוֵי אוֹמֵר, זֹאת אוֹמֶרֶת. مُكْنًى عَنْهُ נִרְמָז לוֹ. مُكَنًّى נוֹדָע בְּשֵׁם (בְּכִנּוּיוֹ).

كنيست H כְּנֶסֶת (בית המחוקקים הישראלי).

كَهْرَبَ 1. חִשְׁמֵל. 2. מָתַח (מצב, אווירה וכו'). **تَكَهْرَبَ** הִתְחַשְׁמֵל. **كَهْرَبَةٌ** 1. חִשְׁמוּל. 2. חִבּוּר (בית, עיר וכו') לְרֶשֶׁת חַשְׁמַל. **كَهْرَبٌ** ج كَهَارِبُ 1. אַלֶקְטְרוֹן. 2. עִנְבָּר ע' كَهْرَمَان. **كَهْرَبِيٌّ** חַשְׁמַלִּי. **كُهَيْرِبٌ** ج كُهَيْرِبَاتٌ אַלֶקְטְרוֹן. **كُهَيْرِبِيٌّ** אַלֶקְטְרוֹנִי. مُجْهِرٌ (مَجْهَرٌ) كُهَيْرِبِيٌّ מִיקְרוֹסְקוֹפּ אַלֶקְטְרוֹנִי. **كَهْرَبَاءُ** חַשְׁמַל. **كَهْرَبَائِيٌّ** 1. חַשְׁמַלִּי. 2. חַשְׁמַלַּאי. تَيَّارٌ كَهْرَبَائِيٌّ זֶרֶם חַשְׁמַלִּי. جَامِعَةٌ كَهْرَبَائِيَّةٌ מַצְבֵּר ע' (ركم) مِرْكَم. صَدْمَةٌ كَهْرَبَائِيَّةٌ מַכַּת חַשְׁמַל. عِلَاجٌ كَهْرَبَائِيٌّ טִפּוּל בְּחַשְׁמַל. كُرْسِيٌّ كَهْرَبَائِيٌّ כִּסֵּא חַשְׁמַלִּי (להמתת נידונים למוות). مَحَطَّةٌ كَهْرَبَائِيَّةٌ תַּחֲנַת כֹּחַ. مِصْبَاحٌ كَهْرَبَائِيٌّ 1. פָּנָס חַשְׁמַלִּי. 2. נוּרָה. المَغْنَاطِيسِيَّةُ الكَهْرَبَائِيَّةُ אַלֶקְטְרוֹמַגְנֶטִיּוּת. **مُكَهْرَبٌ** 1. מְחֻשְׁמָל. 2. מָתוּחַ (מצב). **كَهْرَطِيسِيٌّ** אַלֶקְטְרוֹמַגְנֶטִי.

كَهْرَمَانٌ עִנְבָּר. **كَهْرَمَانِيٌّ** עָשׂוּי מֵעִנְבָּר (מחרוזת), עִנְבָּרִי.

كَهْفٌ ج كُهُوفٌ 1. מְעָרָה, נְקִיק, כּוּךְ. 2. מִקְלָט. أَصْحَابُ الكَهْفِ ק' שִׁבְעַת יְשֵׁנֵי הַמְּעָרָה.

كَهَلَ ـَ كَهُلَ ـُ إِكْتَهَلَ VIII הִגִּיעַ לְגִיל הָעֲמִידָה (גיל 40-60). **كَهْلٌ** ج كُهُولٌ גֶּבֶר בְּגִיל הָעֲמִידָה, אָדָם בְּאֶמְצַע שְׁנוֹת חַיָּיו. **كُهُولَةٌ** גִּיל הָעֲמִידָה. **كَاهِلٌ** ج كَوَاهِلُ 1. מַפְרֶקֶת, עֹרֶף. 2. כָּתֵף, שְׁכֶם. أَثْقَلَ كَاهِلَهُ הִכְבִּיד עָלָיו מְאוֹד, הִתִּישׁ אוֹתוֹ. أَلْقَى عَلَى كَاهِلِهِ הֵטִיל עָלָיו אַחְרָיוּת אוֹ נֵטֶל. خَفَّفَ العِبْءَ عَنْ كَاهِلِهِ הֵקֵל מֵעָלָיו אֶת הַנֵּטֶל.

كَهَمَ ـُ נֶחֱלַשׁ, רָפָה. **كَهَامَةٌ** 1. חֻלְשָׁה, רִפְיוֹן. 2. כֵּהוּת (ראייה).

كَهَنَ ـَ تَكَهَّنَ V 1. נִבָּא, חָזָה, נִחֵשׁ. 2. הִגִּיד עֲתִידוֹת. **كَهُنَ ـُ** נַעֲשָׂה כּוֹהֵן דָּת. **كِهَانَةٌ** הַגָּדַת עֲתִידוֹת. **كَهْنُوتٌ** כְּמוּרָה. رِجَالُ الكَهْنُوتِ אַנְשֵׁי הַכְּמוּרָה, כּוֹהֲנֵי הַדָּת הַנּוֹצְרִית. **كَهْنُوتِيٌّ** קְלֵרִיקָלִי, שֶׁל כְּמוּרָה. **تَكَهُّنٌ**. **كَهَانَةٌ** 1. נִחוּשׁ, נִבּוּי, חִזּוּי. 2. תַּחֲזִית. 3. תַּרְחִישׁ, רְאִיַּת הֶעָתִיד. **كَاهِنٌ** ج كَهَنَةٌ وكُهَّانٌ 1. כּוֹהֵן דָּת, כֹּמֶר. 2. מְנַחֵשׁ, מַגִּיד עֲתִידוֹת, מְכַשֵּׁף, קוֹסֵם, יִדְּעוֹנִי. رَئِيسُ (كَبِيرُ) الكَهَنَةِ רֹאשׁ הַכְּמוּרָה.

كَوٌّ. كُوَّةٌ ج كُوَاتٌ وكُوًى פֶּתַח קָטָן, צֹהַר, אֶשְׁנָב, חַלּוֹן קָטָן.

كُوبٌ ج أَكْوَابٌ סֵפֶל, גָּבִיעַ, כּוֹס. كُوبَة לֵב (בקלפים).

كُوبْرِي T מ' ج كَبَارِي גֶּשֶׁר.

كُوبُون F תְּלוּשׁ, שׁוֹבֵר.

كُوتْشِينَة It. מ' מִשְׂחָק אוֹ סֵט שֶׁל קְלָפִים.

كَوْثَرٌ שֶׁפַע. الكَوْثَرُ ק' נָהָר בְּגַן עֵדֶן.

كُوخٌ ج أَكْوَاخٌ בִּקְתָּה, צְרִיף.

كُود En. קוֹד, צֹפֶן, סֵמֶל (במחשב).

(كود) كَادَ ـَ כִּמְעַט שֶׁ־, עוֹד מְעַט וְ־, עָמַד לְ־, הָיָה קָרוֹב לְ־. كَادَ يَمُوتُ فِي الحَادِثِ כִּמְעַט שֶׁמֵּת בַּתְּאוּנָה. مَا كَادَ (لَمْ يَكَدْ) يُبَاشِرُ عَمَلَهُ حَتَّى أُقِيلَ עוֹד לֹא הִתְחִיל אֶת עֲבוֹדָתוֹ וְהִנֵּה פֻּטַּר. لَمْ يَكَدْ يَرَاهَا כִּמְעַט שֶׁלֹּא רָאָה אוֹתָהּ. بِالكَادِ בְּדֹחַק, בְּקֹשִׁי. **كَوَّدَ II** עָרַם, צָבַר. **كَوْدَةٌ** ج أَكْوَادٌ עֲרֵמָה. كُودِيَّةُ الزَّار מ' ע' زَار.

كَوَّرَ II כִּדֵּר, עִגֵּל, גִּלְגֵּל, סוֹבֵב, שִׁוָּה צוּרָה עֲגֻלָּה. **تَكَوَّرَ V** הִתְעַגֵּל, הִתְכַּדֵּר, נַעֲשָׂה כְּכַדּוּר. **كُورٌ** ج أَكْوَارٌ وكِيرَانٌ 1. מַפּוּחַ (של נפח). 2. תַּנּוּר. 3. אֲכָף (של גמל). **كُورَةٌ** ج كُوَرٌ 1. מָחוֹז. 2. נָפָה. 3. כְּרַךְ, עֲיָרָה, כְּפָר. 4. כַּדּוּר. **كُوَارَةٌ** ج كَوَائِرُ כַּוֶּרֶת. **مُكَوَّرٌ** עָגֹל, כַּדּוּרִי.

كُورَال F מ' מַקְהֵלָה.

كُوَانْتِي F מ' כְּפָפָה. كُوَانْتِي كَاوِتش כְּפָפַת נַיְלוֹן.

كُورْجَة יְחִידָה גְּדוֹלָה. بِالكُورْجَة 1. בְּתִפְזֹרֶת. 2. בְּסִיטוֹנוּת.

كُورْدُون F ج كُورْدُونَات 1. שַׁרְשֶׁרֶת (של תלמידים, שוטרים וכו'). 2. סֶרֶט קִשּׁוּט (כָּבוֹד).

كُورَس En. מַקְהֵלָה.

كُورْسِيه F מָחוֹךְ.

كُورْنِيش ע' كُرْنِيش.

كُورِيك T מ' 1. עֲבוֹדַת כְּפִיָּה. 2. אֵת, יָעֶה.

كُوزٌ ج أَكْوَازٌ وكِيزَانٌ 1. כַּד חֶרֶס קָטָן (לשתייה). 2. אִצְטְרֻבָּל. 3. קֶלַח (של תירס).

كُوسَة. كُوسَا. كُوسَى קִשּׁוּא.

كَوْسَجٌ ج كَوَاسِجُ כָּרִישׁ (דג טורף).

كوَيِّس מד' טוֹב, נָאֶה. أَكْوَس טוֹב יוֹתֵר, יָפֶה יוֹתֵר.

كُوعٌ ج **أَكْوَاعٌ. كَاعٌ** ج **كِيعَانٌ** מַרְפֵּק. **لاَ يَعْرِفُ الكُوعَ (الكَاعَ) مِنَ البُوعِ (البَاعِ)** פת' אֵינוֹ יוֹדֵעַ בֵּין יְמִינוֹ לִשְׂמֹאלוֹ, בַּעַר.

كَوَّفَ II 1. הִגִּיעַ לְכּוּפָה (עיר בעיראק). 2. סִלֵּק, הֵזִיז הַצִּדָּה. **تَكَوَّفَ** V נִקְהַל, הִתְקַבֵּץ (במעגל). **الكُوفَةُ** כּוּפָה. **كُوفِيٌّ** סוּג שֶׁל כְּתַב עַרְבִי. **كُوفِيَّةٌ** כָּפִיָּה (מטפחת ראש מסורתית ערבית).

كَوْكَبٌ ج **كَوَاكِبُ** 1.כּוֹכָב. 2. שַׂחְקָן בַּעַל שֵׁם. **كَوْكَبٌ ثَابِتٌ** כּוֹכָב שָׁבֶת. **كَوْكَبٌ سَيَّارٌ** כּוֹכָב לֶכֶת. **كَوْكَبٌ سِينَمَائِيٌّ** כּוֹכַב קוֹלְנוֹעַ. **كَوْكَبُ الشَّرْقِ** "כּוֹכַב הַמִּזְרָח", כִּנּוּיָהּ שֶׁל אֻם כַּלְתוּם. **ذَهَبُوا تَحْتَ كُلِّ كَوْكَبٍ** פת' נָפוֹצוּ לְכָל רוּחַ. **كَوْكَبَةٌ** קְבוּצָה. **كَوْكَبَةٌ مِنَ الفُرْسَانِ** קְבוּצַת פָּרָשִׁים. **كَوْكَبِيٌّ** כּוֹכָבִי, דְּמוּי כּוֹכָב. **كُوَيْكِبٌ** כּוֹכָבוֹן.

كُوكْتِيل .En קוֹקְטֵיל.

كُولاَن. كَوْلان פַּפִּירוּס, גֹּמֶא (צמח) ע' **بَرْدِيّ**.

كُولُونِيل F קוֹלוֹנֶל, אַלּוּף מִשְׁנֶה.

كُولِيرَا F כּוֹלֵרָה, חֳלִירַע (מחלה).

كُولِيسٌ ج **كَوَالِيسُ** מָסָךְ, פַּרְגּוֹד. **مِنْ وَرَاءِ الكَوَالِيسِ** מֵאֲחוֹרֵי הַקְּלָעִים (הַפַּרְגּוֹד), בְּסוֹד.

كَوَّمَ II עָרַם, גָּדַשׁ, צָבַר לְגַל. **تَكَوَّمَ** V נִצְבַּר, נֶעֱרַם, הִתְגַּבֵּב. **كَوْمٌ** ج **أَكْوَامٌ** 1. עֲרֵמָה, גָּבָב. 2. תֵּל, גִּבְעָה. **كَوْمَةٌ** עֲרֵמָה, גַּל, מִצְבּוֹר.

كُومُودِينُو .It שִׁדָּה, קַמְטָר, אֲרוֹן לַיְלָה.

كُومُونْوِلْث. كُومِنْوِلْث .En חֶבֶר הָעַמִּים הַבְּרִיטִי.

كُومِيدْيَا .It קוֹמֶדְיָה ע' (لهي) **مَلْهَاة. كُومِيدْيَا سَاخِرَةٌ** קוֹמֶדְיָה סָטִירִית. **كُومِيدِي** קוֹמִי. **تَرَاجِيدِي كُومِيدِي** טְרָגִי־קוֹמִי.

(كون) **كَانَ** ـُ 1. הָיָה, קָרָה, אֵרַע, הִתְרַחֵשׁ, הִתְקַיֵּם, הָיָה בְּנִמְצָא. **كَانَ لَهُ قَصْرٌ** הָיָה לוֹ אַרְמוֹן. 2. **عَلَى** הָיָה עַל־. **كَانَ عَلَيْهِ أَنْ يَدْفَعَ الثَّمَنَ** הָיָה עָלָיו לְשַׁלֵּם אֶת הַמְּחִיר. **كَانَ عَلَى أَتَمِّ مَا يَكُونُ** הָיָה בְּמַצָּב הֲכִי טוֹב (הַטּוֹב בְּיוֹתֵר). 3. **لِـ كَانَ لَهُ أَنْ يَفْعَلَ ذلِكَ** הָיָה עָלָיו (מֵחוֹבָתוֹ) לַעֲשׂוֹת כָּךְ. **أَصْبَحَ (صَارَ) فِي خَبَرِ كَانَ** ע' **خَبَر. أَلْيَكُونُ** סַךְ הַכֹּל, סִכּוּם, הַסִּכּוּם הַכּוֹלֵל. **كَوَّنَ** II 1. עָשָׂה, יָצַר, שִׁוָּה, צָר צוּרָה. 2. בָּרָא, קָרַץ, כּוֹנֵן, הֵקִים. 3. יִסֵּד, הִרְכִּיב, עִצֵּב. 4. עִבֵּד, חִבֵּר, גִּבֵּשׁ. **تَكَوَّنَ** V נוֹצַר, נַעֲשָׂה, נִבְרָא, קֹרַץ מ־, נוֹסַד, הִתְהַוָּה, הוּקַם, הֻרְכַּב, עֻצַּב, חֻבַּר. **إِسْتَكَانَ** X 1. נִכְנַע, יָרַד מִגְּדֻלָּתוֹ, הֻשְׁפַּל, הִתְמַסֵּר ל־. 2. צִיֵּת ל־. **كَوْنٌ** 1. הֱיוֹת, קִיּוּם, הִמָּצְאוּת. 2. יֵשׁוּת, הֲוָיָה. **الكَوْنُ** הַיְקוּם, הָעוֹלָם, תֵּבֵל, קוֹסְמוֹס, אוּנִיבֶרְסוּם. **الكَوْنُ الأَعْلَى** הַיֵּשׁוּת הָעֶלְיוֹנָה, אֱלֹהִים. **الكَوْنَانِ** הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא. **لِكَوْنِهِ (مِنْ كَوْنِهِ. كَوْنَ أَنَّهُ) عَاقِلاً** מִשּׁוּם (מִפְּנֵי) שֶׁהוּא שָׁפוּי, הֱיוֹת שֶׁהוּא שָׁפוּי. **مَعَ كَوْنِهِ** לַמְרוֹת, חֶרֶף הֱיוֹתוֹ, עַל אַף, בְּנִגּוּד ל־. **كَوْنِيٌّ** עוֹלָמִי, גְּלוֹבָּלִי, קוֹסְמִי, אוּנִיבֶרְסָלִי. **الأَشِعَّةُ الكَوْنِيَّةُ** קַרְנַיִם קוֹסְמִיּוֹת. **الغُبَارُ الكَوْنِيُّ** אֲבַק קוֹסְמִי. **الفَلْسَفَةُ الكَوْنِيَّةُ** קוֹסְמוֹלוֹגְיָה. **مَلاَّحٌ كَوْنِيٌّ** קוֹסְמוֹנָאוּט, טַיָּס חָלָל. **النِّظَامُ الكَوْنِيُّ** הַמַּעֲרֶכֶת הַקּוֹסְמִית. **كِيَانٌ** 1. יֵשׁוּת, קִיּוּם, מְצִיאוּת, הֲוָיָה, מַהוּת. 2. עַצְמִיּוּת. 3. טֶבַע, אֹפִי. **مَكَانٌ** ج **أَمْكِنَةٌ** و**أَمَاكِنُ** 1. מָקוֹם, אֲתָר. 2. מוֹשָׁב. 3. עֶמְדָּה, חֲשִׁיבוּת. **مَكَانَ** בִּמְקוֹם־, תַּחַת־, תְּמוּרַת־. **مَكَانَكَ!** עֲמֹד! אַל תָּזוּז! **مَكَانَهُ** עַל הַמָּקוֹם, מִיָּד. **أَخْلَى مَكَانَهُ** פִּנָּה אֶת מְקוֹמוֹ. **إِحْتَلَّ مَكَانَهُ** תָּפַס אֶת מְקוֹמוֹ. **إِسْمُ المَكَانِ** שֵׁם מָקוֹם (בדקדוק). **ظَرْفُ مَكَانٍ** תֹּאַר מָקוֹם. **لَوْ كُنْتُ مَكَانَكَ** אִלּוּ הָיִיתִי בִּמְקוֹמְךָ. **هُوَ مِنَ الأَهَمِّيَّةِ بِمَكَانٍ** הוּא בַּעַל חֲשִׁיבוּת מְרֻבָּה. **وَضَعَهُ فِي مَكَانِهِ** הֶעֱמִידוֹ בִּמְקוֹמוֹ. **مَكَانَةٌ** ج **مَكَانَاتٌ** 1. מָקוֹם. 2. עֶמְדָּה, יֻקְרָה, חֲשִׁיבוּת. 3. מַעֲמָד, סְטָטוּס, מַעֲלָה. **ذُو مَكَانَةٍ رَفِيعَةٍ** בַּעַל מַעֲמָד גָּבוֹהַּ, בַּעַל יֻקְרָה. **مَكَانِيٌّ** מְקוֹמִי, שֶׁל מָקוֹם. **بُعْدٌ مَكَانِيٌّ** מֵמַד שֶׁל מָקוֹם. **تَكْوِينٌ** 1. הִוּוּי, הִתְהַוּוּת, עֲשִׂיָּה, יְצִירָה, בְּרִיאָה, הַרְכָּבָה, עִצּוּב. 2. צוּרָה, מִבְנֶה, תַּבְנִית, אֹפִי. **تَكْوِينٌ رِيَاضِيٌّ** עִצּוּב סְפּוֹרְטִיבִי. **تَكْوِينَاتٌ جِيُولُوجِيَّةٌ** מִבְנִים גֵּאוֹלוֹגִיִּים. **تَحْتَ التَّكْوِينِ** בְּהִתְהַוּוּת (חברה, מפעל וכו'), בְּהִתְגַּבְּשׁוּת. **جَمِيلُ التَّكْوِينِ** בַּעַל צוּרָה נָאָה, חָטוּב. **سِفْرُ التَّكْوِينِ** סֵפֶר בְּרֵאשִׁית. **تَكَوُّنٌ** הִתְהַוּוּת, הִוָּצְרוּת, הֵעָשׂוּת, הִתְפַּתְּחוּת. **إِسْتِكَانَةٌ** כְּנִיעוּת, הִכָּנְעוּת, צַיְּתוּת. **كَائِنٌ** 1. חַי, קַיָּם, מָצוּי, נִמְצָא. 2. נוֹכֵחַ, הוֹוֶה. 3. ج **كَائِنَاتٌ** בְּרִיָּה, יְצוּר. **الكَائِنُ المُطْلَقُ** אֱלֹהִים. **كَائِنًا مَنْ كَانَ** יִהְיֶה מִי שֶׁיִּהְיֶה. **مُكَوِّنٌ** 1. יוֹצֵר, בּוֹרֵא. 2. ج **مُكَوِّنَاتٌ** יְסוֹד, רְכִיב, אֵלֵמֶנְט. **مُكَوَّنٌ** עָשׂוּי מ־, נוֹצָר מ־, מֻרְכָּב. **مُسْتَكِينٌ** כָּנוּעַ, נִכְנָע, צַיְּתָן, מִתְרַפֵּס.

كُونْتْرَبَاس. كُونْتْرَابَاص .It בַּטְנוּן, קוֹנְטְרַבָּס (כלי נגינה).

كونكان ע' **كُنْكَان**.

كُونْيَاك F קוֹנְיָאק (משקה אלכוהולי חריף).

(كوي) **كَوَى** ـِ 1. כָּוָה, צָרַב, חָרַךְ. 2. גִּהֵץ. **إِكْتَوَى** VIII נִכְוָה, נֶחְרַךְ, נִצְרַב. **إِكْتَوَى بِحُبِّهَا** נִכְוָה בְּלַהַט אַהֲבָתָהּ. **كَيٌّ** 1. כְּוִיָּה, צְרִיבָה. 2. סִמּוּן בְּהֵמָה (בכוויה). **حَجَرُ الكَيِّ** חַנְקַת הַכֶּסֶף. **كَوَّاءٌ** 1. גַּהָץ, גַּהֶצֶן. 2. קַלְלָן. **كَوَّايَةٌ. مِكْوَاةٌ. مَكْوًى** ج **مَكَاوٍ(ي)** מַגְהֵץ. **كَاوٍ(ي)** צוֹרֵב, שׂוֹרֵף, מְאַכֵּל.

كَيْ. لِكَيْ 1. כְּדֵי. 2. בִּשְׁבִיל־, לְמַעַן־. **كَيْ لاَ. كَيْلاَ. لِكَيْ لاَ. لِكَيْلاَ** כְּדֵי שֶׁלֹּא, לְבַל. **كَيْمَا. لِكَيْمَا** בִּשְׁבִיל־, לְמַעַן־, בַּעֲבוּר־.

كَيْتَ وَكَيْتَ כָּךְ וְכָךְ.

كِيت F שָׁוֶה בְּשָׁוֶה, חָלָק, לֹא חַיָּב. **كِيتْ كَاتْ** מ' מוֹעֲדוֹן לַיְלָה.

(كيد) **كَادَ** ـِ لِـ **كَايَدَ** III חָרַשׁ מְזִמָּה, חִבֵּל תַּחְבּוּלָה, זָמַם, טִכֵּס עֵצָה נֶגֶד־,

סָבַב בְּכַחַשׁ אֶת־, קָשַׁר קֶשֶׁר נֶגֶד־, טָמַן פַּח ל־. **كَيْدٌ** ج **كِيَادٌ** מְזִמָּה, קֶשֶׁר, הִתְנַכְּלוּת, תַּחְבּוּלָה. **عَادَ كَيْدُهُ إِلَى نَحْرِهِ** שָׁבָה רָעָתוֹ אֶל חֵיקוֹ, חָזְרָה אֵלָיו רָעָתוֹ כְּבוּמֵרַנְג. **مَكِيدَةٌ** ج **مَكَائِدُ** פַּח, מַלְכֹּדֶת, מְזִמָּה, תַּכְסִיס.

كِيرٌ ج **أَكْيَارٌ** و**كِيرَانٌ** מַפּוּחַ (של נפח).

كِيرُوسِينُ .En 1. נֵפְט, פֶּטְרוֹל. 2. בֶּנְזִין.

(كيس) كَاسَ ـِ הָיָה פִּקֵּחַ וְנֶחְמָד. **كَيَّسَ** II 1. הִכְנִיס בְּתוֹךְ כִּיס. 2. תִּחְכֵּם, עָשָׂה לְפִקֵּחַ. 3. עִסָּה, שִׁפְשֵׁף. **كِيسٌ** זו"ר ج **أَكْيَاسٌ** כִּיס, שַׂק, שַׂקִּית, אַמְתַּחַת. **كِيسُ شَايٍ** שַׂקִּית תֵּה. **كِيسُ الصَّفْرَاءِ (الْمَرَارَةِ)** כִּיס הַמָּרָה. **كِيسُ الْمَخَدَّةِ (الوِسَادَةِ)** צִפִּית, כִּסּוּי לְכַר. **كِيسُ الرَّاعِي** יַלְקוּט הָרוֹעִים (צמח בר). **سَافَرَ عَلَى كِيسِهِ** נָסַע עַל חֶשְׁבּוֹנוֹ. **كَيْسٌ**. **كِيَاسَةٌ** פִּקְחוּת, נֶחְמָדוּת, שְׁנִינוּת, עַרְמוּמִיּוּת, אֱלֶגַנְטִיּוּת. **كَيِّسٌ** פִּקֵּחַ, נָבוֹן, נֶחְמָד, חָמוּד. **مُكَيِّسٌ**. **مُكَيِّسَانِيٌّ** מְעַסֶּה, מָסָז'יסְט.

كَيَّفَ II 1. קָבַע טִיב (אֵיכוּת). 2. סִגֵּל, הִתְאִים, וִסֵּת, מִזֵּג (אוויר). 3. קָבַע צוּרָה. 4. חָתַךְ, קָצַץ. 5. עִנֵּג, שִׁעֲשֵׁעַ, גָּרַם הֲנָאָה. **تَكَيَّفَ** V 1. קִבֵּל אֵיכוּת. 2. עֻצַּב, לָבַשׁ צוּרָה. 3. הִסְתַּגֵּל (לסביבה וכו'). 4. הִתְוַסֵּת, הִתְמַזֵּג (אוויר). 5. הִתְעַנֵּג, נֶהֱנָה, הִשְׁתַּעֲשֵׁעַ. **كَيْفَ** אֵיךְ? כֵּיצַד? בְּאֵיזֶה אֹפֶן? **كَيْفَ حَالُكَ؟** מָה שְׁלוֹמְךָ? **كَيْفَ لاَ** אֵיךְ לֹא? בְּוַדַּאי! **فَكَيْفَ بِـ** לֹא כָּל שֶׁכֵּן, קַל וָחֹמֶר. **كَيْفَمَا** מִכָּל מָקוֹם, בְּכָל אֹפֶן. **كَيْفَمَا كَانَ الحَالُ** יִהְיֶה הַמַּצָּב אֲשֶׁר יִהְיֶה, בְּכָל מִקְרֶה. **الكَمُّ وَالكَيْفُ** הַכַּמּוּת וְהָאֵיכוּת. **كَيْفٌ** 1. מַצָּב, אֹרַח, הֲלָךְ נֶפֶשׁ. 2. מַצַּב רוּחַ טוֹב, הֲנָאָה. 3. ج **كُيُوفٌ** נַרְקוֹטִיּוֹת, עִשּׁוּן חֲשִׁישׁ. **عَلَى كَيْفِكَ** כַּטּוֹב בְּעֵינֶיךָ, כְּחֶפְצְךָ, "עַלָא כֵּיפַכּ". **كَيْفِيٌّ** 1. אֵיכוּתִי. 2. שְׁרִירוּתִי. 3. כְּמוֹת שֶׁהוּא. **كَيْفِيَّةٌ** ج **كَيْفِيَّاتٌ** 1. אֵיכוּת, טִיב, עֵרֶךְ, תְּכוּנָה, מַהוּת. 2. צוּרָה, אֹפֶן, דֶּרֶךְ. **كَيْفِيَّةُ الاسْتِعْمَالِ** אֹפֶן (דֶּרֶךְ) הַשִּׁמּוּשׁ (בתרופה וכו'). **تَكْيِيفٌ** סִגּוּל, הַתְאָמָה, וִסּוּת. **تَكْيِيفُ الهَوَاءِ** מִזּוּג אֲוִיר. **تَكَيُّفٌ** הַתְאָמָה, הִסְתַּגְּלוּת. **تَكَيُّفٌ لِلْمُحِيطِ** הִסְתַּגְּלוּת לַסְּבִיבָה. **مُكَيِّفٌ**. **مُكَيِّفُ الهَوَاءِ** מַזְגַן אֲוִיר. **مُكَيِّفَةٌ**. **مُكَيِّفَةُ الهَوَاءِ** מַזְגָן. **مُكَيِّفَاتٌ** סַמִּים, חֳמָרִים נַרְקוֹטִיִּים. **مُكَيَّفٌ** מְמֻזָּג.

(كيل) كَالَ ـِ **كَيْلٌ** II 1. כִּיֵּל, מָדַד, שָׁקַל. 2. بِـ מָדַד לְפִי מִדָּה, שָׁקַל לְפִי נֶפַח אוֹ מִשְׁקָל מְסֻיָּם. **كَالَ لَهُ الضَّرَبَاتِ** הִפְלִיא בּוֹ אֶת מַכּוֹתָיו. **كَالَ لَهُ الكَيْلَ بِالكَيْلِ** פת' גָּמַל לוֹ מִדָּה כְּנֶגֶד מִדָּה. **كَايَلَ** III נָתַן מִדָּה כְּנֶגֶד מִדָּה. **كَيْلٌ** ج **أَكْيَالٌ** 1. כִּיֵּל, מִדָּה, שִׁעוּר. 2. קִבּוּל. **طَفَحَ الكَيْلُ** ע' **طَفَحَ**. **كَيْلَةٌ** ج **كَيْلاَتٌ** מִדַּת (שִׁעוּר) מִשְׁקָל. **كَيَّالٌ** מוֹדֵד, כַּיָּל, שׁוֹקֵל תְּבוּאָה. **كِيَالَةٌ** כִּיּוּל, מְדִידָה, שְׁקִילָה. **مِكْيَالٌ** ج **مَكَايِيلُ** 1. מִשְׁקָל, מִשְׁקֹלֶת, אֶבֶן שְׁקִילָה. 2. מִדַּת תְּבוּאָה. **المَوَازِينُ وَالمَكَايِيلُ** הַמִּשְׁקָלוֹת וְהַמִּדּוֹת.

كِيلُو. **كِيلُوجرَام**. **كِيلُوغرَام** קִילוֹגְרָם.

كِيلُومِتْرٌ קִילוֹמֶטֶר.

كِيمْيَاءُ כִּימְיָה. **الكِيمْيَاءُ** אַלְכִּימְיָה, אֶבֶן חֲכָמִים. **الكِيمْيَاءُ الأَحْيَائِيَّةُ** בִּיּוֹכִימְיָה.

كِيمِيٌّ. **كِيمَائِيٌّ** כִּימִי. **كِيمَاوِيٌّ** 1. כִּימִי. 2. כִּימַאי, מֻמְחֶה לְכִימְיָה. **عِلاَجٌ كِيمَاوِيٌّ** כִּימוֹתֶרַפְּיָה.

كِينَا .Sp כִּינִין. **شَجَرُ الكِينَا** כִּינִין (עץ). **كِينِين** כִּינִין.

كِيوَانٌ P כּוֹכַב שַׁבְּתַאי, סָטוּרְן ע' **زُحَل**.

كِيُوبِيدُ .En קוּפִּידוֹן, אֵל הָאַהֲבָה.

ل ל. 1. הָאוֹת הָעֶשְׂרִים וְשָׁלוֹשׁ בָּא"ב הָעֲרָבִי, שְׁמָהּ: لَام לַאם, וְהִיא עִצּוּר שׁוֹטֵף. 2. קִצּוּר שֶׁל לִיטֶר.

لَـ אוֹת הַטְעָמָה הַבָּאָה לִפְנֵי כָּל מִלָּה שֶׁהִיא (لام التاكيد), כְּגוֹן: لَأَنْتُمْ أَشَدُّ رَهْبَةً ק' אָכֵן אַתֶּם חֲזָקִים יוֹתֵר. إِنَّ اللّٰهَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ ק' אָכֵן שָׁפוֹט יִשְׁפֹּט אֱלֹהִים בֵּינֵיהֶם. لِـ 1. בְּהוֹרָאַת זֵרוּז (لام الحثّ) אוֹ צַו (لام الامر) לִפְנֵי עָתִיד מְקֻצָּר (مضارع مجزوم), כְּגוֹן: لِيُنْفِقْ ذُو سَعَةٍ مِنْ سَعَتِهِ ק' וְהוֹצִיא אֲשֶׁר יִרְחַב לוֹ כְּפִי אֲשֶׁר יִרְחַב לוֹ. 2. אַחֲרֵי فَ תְּנֻקַּד لْ, כְּגוֹן: فَلْيَضْحَكْ שֶׁיִּצְחַק. 3. לִפְנֵי עָתִיד פָּתוּחַ (مضارع منصوب) הִיא נִקְרֵאת (لام التعليل) בְּהוֹרָאַת תַּכְלִית: כְּדֵי, לְ־, בִּשְׁבִיל־, לְמַעַן־, כְּגוֹן: سَافَرَ لِيَتَعَلَّمَ נָסַע כְּדֵי לִלְמֹד. 4. אַחֲרֵי مَا كَانَ אוֹ لَمْ يَكُنْ (لام الجحود או لام النفي), כְּגוֹן: لَمْ يَكُنِ اللّٰهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ ק' לֹא יֹאבֶה אֱלֹהִים סְלֹחַ לָהֶם.

لَا מִלַּת שְׁלִילָה הַבָּאָה בְּשִׁמּוּשִׁים שׁוֹנִים: 1. תְּשׁוּבָה נֶגֶד לְ"כֵן", כְּגוֹן: هَلْ جَاءَ الْمُدِيرُ؟ لَا הַאִם הַמְּנַהֵל הִגִּיעַ? לֹא. 2. בִּטּוּי לְצִוּוּי שְׁלִילִי (نهي) בְּהוֹרָאַת אַל, כְּגוֹן: لَا تَكْذِبْ לֹא תְּשַׁקֵּר. 3. לִשְׁלִילַת שֵׁם מִכֹּל וָכֹל (لا النافية للجنس), כְּגוֹן: لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِنْ نَجْوَاهُمْ ק' אֵין טוֹב בְּהַרְבֵּה מִסּוֹדָם. 4. לִשְׁלִילַת הַיָּחִיד בְּהוֹרָאַת אֵין אוֹ לֹא, בְּדוֹמֶה לְ־لَيْسَ, כְּגוֹן: لَا وَلَدٌ وَاقِفًا אֵין (אַף) יֶלֶד עוֹמֵד. 5. מִלַּת חִבּוּר, כְּגוֹן: جَاءَ دَاوُدُ لَا مُحَمَّدٌ בָּא דָּוִד, לֹא מֻחַמַּד. 6. הַדְגָּשַׁת הַשְּׁלִילָה, כְּגוֹן: مَا كَتَبَ وَلَا قَرَأَ לֹא כָּתַב וְלֹא קָרָא. 7. מִלַּת אִחוּל (לטוב ולרע) לִפְנֵי פֹּעַל בְּעָבָר, כְּגוֹן: لَا أَرَاكَ اللّٰهُ سُوءًا מִי יִתֵּן וְלֹא תֵּדַע (עוֹד) צַעַר. لَا فُضَّ فُوكَ ע' فَضَّ. 8. בְּהוֹרָאַת אִי, אַנְטִי, בִּלְתִּי, לֹא, אֵין, כְּגוֹן: لَاَبَالِيَةٌ. لَامُبَالَاةٌ לֹא אִכְפַּתִּיּוּת, אֲדִישׁוּת, חֹסֶר עִנְיָן. لَاجْتِمَاعِيٌّ לֹא חֶבְרָתִי, מִתְבּוֹדֵד. لَاَخْلَاقِيٌّ לֹא מוּסָרִי, מְנֻגָּד לַמּוּסָר. لَاَدْرِيٌّ סַפְקָן, סְקֶפְּטִי. لَاَدْرِيَّةٌ סְקֶפְּטִיּוּת, סַפְקָנוּת. لَاإِرَادِيٌّ אִי רְצוֹנִי, בְּלִי מוּדָעוּת. اللَّاأَنَا הַ"לֹּא אֲנִי" (בפילוסופיה). لَاإِنْسَانِيٌّ לֹא אֱנוֹשִׁי, חֲסַר רֶגֶשׁ, אַכְזָר. لَا بُدَّ אֵין מָנוֹס, אֵין בְּרֵרָה. لَاتَمَاثُلٌ. لَاتَنَاظُرٌ אָסִימֶטְרִיּוּת, אִי תְּאִימוּת. لَا تَقْتُلْ לֹא (אַל) תִּרְצַח. لَا جَرَمَ אֵין סָפֵק, וַדַּאי. لَاجِنْسِيَّةٌ חֹסֶר נְתִינוּת. لَاحَتْمِيَّةٌ בְּחִירָה חָפְשִׁית, אִינְדֶּטֶרְמִינִיזְם (בפילוסופיה). لَاحِزْبِيٌّ בִּלְתִּי מִפְלַגְתִּי, עַצְמָאִי. لَا حَصْرَ لَهُ לְלֹא גְּבוּל, לְאֵין סְפוֹר. لَا خِيَارَ لَهُ אֵין לוֹ בְּרֵרָה. لَا دَخْلَ لَهُ فِي אֵין לוֹ קֶשֶׁר לְ־, לֹא מְעֻנְיָן אוֹתוֹ. لَادِينِيٌّ לֹא דָּתִי, לֹא אָדוּק. لَاسَامِيَّةٌ אַנְטִישֵׁמִיּוּת. لَاسِلْكِيٌّ אַלְחוּטִי. لَا سَمَحَ اللّٰهُ חַס וְחָלִילָה. لَا سِيَّمَا בְּיִחוּד, בִּפְרָט, כָּל שֶׁכֵּן. اللَّاشُعُورُ תַּת־הַכָּרָה. لَاشُعُورِيٌّ לֹא מוּדָע, תַּת־הַכָּרָתִי. لَا شَكَّ אֵין סָפֵק. لَاشَكْلِيٌّ נְטוּל צוּרָה, מְשֻׁנֶּה. لَا شَيْءَ כְּלוּם, מְאוּמָה, אַיִן. لَاشَيْئِيَّةٌ אַיִן, אַפְסִיּוּת. لَاعَقْلِيٌّ. لَاعَقْلَانِيٌّ אִי רַצְיוֹנָלִי. لَا غِنَى عَنْهُ אֵין לְוַתֵּר עָלָיו, חִיּוּנִי. لَا غَيْرُ בִּלְבַד, תּוּ לֹא. لَافِقْرِيٌّ חֲסַר חֻלְיוֹת. لَافِلِزِّيٌّ אַל־מַתַּכְתִּי. لَاقَانُونِيٌّ לֹא חֻקִּי. لَا لُزُومَ لَهُ מְיֻתָּר, לֹא חִיּוּנִי. لَامَادِّيَّةٌ אִי חָמְרִיּוּת, רוּחָנִיּוּת. لَامُؤَاخَذَةٌ בִּמְחִילָה מִכְּבוֹדוֹ, סְלִיחָה. لَامُتَنَاهٍ(ي) אֵינְסוֹפִי. لَامَذْهَبِيٌّ חֲסַר אַסְכּוֹלָה, לֹא מִשְׁתַּיֵּךְ לְשׁוּם אַסְכּוֹלָה. لَامَرْكَزِيَّةٌ בִּזּוּר, דֶּצֶנְטְרָלִיזַצְיָה. لَامَسْؤُولِيَّةٌ חֹסֶר אַחְרָיוּת. لَامُنْتَمٍ חֹסֶר שַׁיָּכוּת. لَامَنْهَجِيٌّ מַשְׁלִים (תכנית לימוד). لَانِظَامٌ מְבוּכָה, בִּלְבּוּל, אֲנַרְכְיָה. لَانَمَطِيٌّ לֹא תִּקְנִי. لَانِهَائِيٌّ אֵינְסוֹפִי. اللَّاوَعْيُ תַּת־הַכָּרָה. اللَّاءَاتُ الثَّلَاثُ שְׁלֹשֶׁת הַלָּאוִים (של עבד אלנאצר בפסגת חַ'רטום ב־1967).

لَاتَ מִלַּת שְׁלִילָה בְּדוֹמֶה לְ־لَيْسَ: לֹא, אַיִן, אֵין אֶפְשָׁרוּת. لَاتَ حِينَ مَنَاصٍ אֵין אֶפְשָׁרוּת לְמִפְלָט. لَاتَ سَاعَةَ مَنْدَمٍ מְאֻחָר לְהִתְחָרֵט. اللَّاتُ שֵׁם שֶׁל אֱלִילָה טְרוֹם אִסְלָאמִית.

لَاتِين. اللَّاتِين L לָטִינִים. لَاتِينِيٌّ 1. לָטִינִי. 2. קָתוֹלִי. الحَيُّ اللَّاتِينِيُّ הָרֹבַע הַלָּטִינִי (בפריז). الكَنِيسَةُ اللَّاتِينِيَّةُ הַכְּנֵסִיָּה הַלָּטִינִית. اللَّاتِينِيَّةُ. اللُّغَةُ اللَّاتِينِيَّةُ הַשָּׂפָה הַלָּטִינִית.

لَادَنٌ לְבוֹנָה (מין שרף, boswelia).

لَارِيس L לֶגֶשׁ (עץ, larch).

لَازَوَرْد P אֶבֶן כֹּחַל (הַתְּכֵלֶת). لَازَوَرْدِيٌّ כָּחֹל, תָּכֹל.

لَاسَة מ' ج لَاسَات צָעִיף מֶשִׁי הַמְּשַׁמֵּשׁ מִצְנֶפֶת וְאֶפְשָׁר לִכְרֹךְ אוֹתוֹ סְבִיב הַצַּוָּאר.

(لاك) مَلْأَكَ שָׁלַח כְּמַלְאָךְ. مَلْأَكٌ. مَلَاكٌ. مَلَكٌ ج مَلَائِكَةٌ 1. מַלְאָךְ. 2. שָׁלִיחַ. مَلَائِكِيٌّ מַלְאָכִי, שְׁמֵימִי, נַעֲלֶה.

لَائِكِيٌّ F 1. אַחַד הָעָם, הֶדְיוֹט. 2. חִלּוֹנִי, סֶקוּלָרִי.

لَأْلَأَ. تَلَأْلَأَ זָהַר, הִתְנוֹצֵץ, בָּהַק, קָרַן. لَأْلَأَةٌ זֹהַר, נִצְנוּץ, בָּרָק. لَأْلَاءٌ 1. בֹּהַק, זֹהַר, זִיו. 2. חֶדְוָה, שִׂמְחָה. لُؤْلُؤَةٌ ج لُؤْلُؤٌ وَلَآلِئُ פְּנִינָה, מַרְגָּלִית. زَهْرُ اللُّؤْلُؤِ חִנָּנִית (פרח, daisy). عِرْقُ اللُّؤْلُؤِ צֶדֶף, אֵם הַפְּנִינָה. لُؤْلُؤِيٌّ 1. פְּנִינִי, בְּגוֹן הַפְּנִינָה, לְבַנְבַּן. 2. דְּמוּי פְּנִינָה. مُتَلَأْلِئٌ נוֹצֵץ, מַבְרִיק.

لَامٌ שֵׁם הָאוֹת ل בְּעֲרָבִית. لَامِيَّةٌ שִׁיר הַחוֹרֵז בָּאוֹת لَام.

لَأَمَ ـ 1. חָבַשׁ (פצע), קָשַׁר. 2. תִּקֵּן, אִחָה. لَؤُمَ ـ נִהְיָה שָׁפָל, הָיָה רָשָׁע. لَاءَمَ III 1. תָּאַם, הִתְאִים לְ־, הָלַם אֶת־. 2. תֵּאֵם. 3. بَيْنَ. وَ הִשְׁלִים בֵּין־, פִּשֵּׁר בֵּין־, פִּיֵּס, הֵבִיא לִידֵי הַרְמוֹנְיָה. أَلْأَمَ IV 1. נָהַג בְּרִשְׁעוּת (בְּשִׁפְלוּת). 2. תִּקֵּן. تَلَاءَمَ VI 1. مَعَ. وَ הִתְאִים, עָלָה בַּד בְּבַד עִם־, עָלָה יָפֶה. 2. תֻּקַּן. اِلْتَأَمَ VIII 1. תֻּקַּן. 2. עָלָה יָפֶה. 3. רָפָא, הָעֱלָה אֲרוּכָה, הִתְאַחָה. 4. הִתְאַחֵד, הִתְחַבֵּר, נִדְבַּק עִם־. 5. הִתְאַסֵּף, הִתְכַּנֵּס (אספה וכו'), נוֹעַד. لَأْمٌ 1. חֲבִישָׁה (של פצע), כְּרִיכָה. 2. חִבּוּר.

لُؤْمٌ. لآمَةٌ רִשְׁעוּת, שִׁפְלוּת, נִבְזוּת. **لَئِيمٌ** ج **لِئَامٌ** **وَلُؤَمَاءُ** נִבְזֶה, רָשָׁע, נִקְלֶה, נָבָל, בֶּן בְּלִיַּעַל. **مُلاءَمَةٌ** הֲלִימוּת, הַתְאָמָה, כְּשִׁירוּת, הֱיוֹת רָאוּי. **مُلائِمٌ** מַתְאִים, הוֹלֵם, יָאֶה, כָּשִׁיר, עוֹלֶה בַּד בְּבַד עִם־.

لامَا .Mn 1. לָמָה (בעל חיים, lama). 2. כֹּמֶר, נָזִיר בּוּדְהִיסְטִי. **دَلاي لامَا** דָּלַאי לָמָה (כינוי של המנהיג הרוחני של טיבט ומונגוליה).

لانْش .En סִירַת מָנוֹעַ.

لاهَاي הָאג (עיר בהולנד). **مَحْكَمَةُ العَدْلِ الدَّوْلِيَّةُ فِي لاهَاي** בֵּית הַדִּין הַבֵּינְלְאֻמִּי לְצֶדֶק בְּהָאג.

لاهُوتٌ 1. אֱלֹהוּת. 2. תֵּאוֹלוֹגְיָה. **لاهُوتِيٌّ** 1. תֵּאוֹלוֹגִי. 2. תֵּאוֹלוֹג. **لاهُوتِيَّةٌ**. **عِلْمُ اللاهُوتِ** תֵּאוֹלוֹגְיָה, חֵקֶר הָאֱלֹהוּת.

لأَى ־ אֵחֵר. **لأْيٌ** לֵאוּת, טֹרַח, סֵבֶל, עָמָל. **بَعْدَ لأْيٍ** אַחֲרֵי קְשָׁיִים מְרֻבִּים, בִּתְלָאוֹת, לְבַסּוֹף.

لَبَّ ־ 1. גָּר, שָׁהָה בְּמָקוֹם. 2. הִכָּה אֶת־ בְּצַוָּארוֹ. 3. הֶחְכִּים, נִהְיָה לְחָכָם. **لَبَّ** II 1. בָּשַׁל (גרעין חיטה). 2. קָשַׁר בִּגְדוֹ לְצַוָּארוֹ. **تَلَبَّبَ** V שִׁנֵּס מָתְנָיו. **لُبٌّ** ج **لُبُوبٌ**. **لُبَابٌ** 1. גַּרְעִין, גַּלְעִין. 2. לֵב (של פרי וכו'), תּוֹךְ (חלק פנימי של). 3. לִבָּה, עִקָּר, מַהוּת. 4. ج **أَلْبَابٌ** לֵב, לֵבָב, שֵׂכֶל, דַּעַת. **لُبُّ القَضِيَّةِ** מַהוּת הַבְּעָיָה. **خَلَبَتْ لُبَّهُ** הִקְסִימָה אוֹתוֹ, שָׁבְתָה אֶת לִבּוֹ. **فَاتَّقُوا اللهَ يَا أُولِي الأَلْبَابِ** ק' וְיִרְאָתֶם אֱלֹהִים, אַנְשֵׁי לֵבָב. **لَبَّةٌ** ج **لَبَّاتٌ** 1. בֵּית הֶחָזֶה. 2. גָּרוֹן (של בהמה). **لُبَّةٌ** מ' רָבִיד, עֲנָק (כצורת לב). **لَبَبٌ** ج **أَلْبَابٌ** 1. בֵּית הֶחָזֶה, בֵּית צַוָּאר (של בגד). 2. גָּרוֹן (של בהמה). **لَبِيبٌ** ج **أَلِبَّاءُ** אִישׁ לֵבָב, חָכָם, נָבוֹן, הֶגְיוֹנִי. **تَلْبِيبٌ** ج **تَلابِيبُ** בֵּית צַוָּאר, צַוָּארוֹן. **أَخَذَ بِتَلابِيبِهِ** אָחַז אוֹתוֹ בִּגְרוֹנוֹ.

لَبَأَ ־ 1. חָלַב. 2. הֵינִיק (אם את תינוקה). 3. הִשְׁקָה (שתיל). **لَبُؤَةٌ. لَبْوَةٌ** ج **لَبَوَاتٌ** לְבִיאָה, נְקֵבַת הָאַרְיֵה.

لَبِثَ ־ 1. בְּ־ שָׁהָה, נִשְׁאַר, גָּר, הִתְעַכֵּב בְּ־. 2. אֵחֵר, הִתְמַהְמֵהַּ. **مَا لَبِثَ. لَمْ يَلْبَثْ أَنْ**. חִישׁ, מִיָּד. **لَبَّثَ** II הִשְׁהָה, עִכֵּב. **أَلْبَثَ** IV נָתַן לְ־ לְחַכּוֹת. **تَلَبَّثَ** V 1. בְּ־ שָׁהָה, הִשְׁתַּהָה, נִשְׁאַר בְּ־. 2. הִסֵּס. **لَبْثٌ. لُبْثٌ. لَبَثٌ** הִשּׁוּס, שְׁהִיָּה, הַמְתָּנָה.

لَبَخٌ לֶבַח, עֵץ הַשִּׁטָּה הַמִּצְרִית. **لَبْخَةٌ** ج **لَبَخَاتٌ** תַּחְבֹּשֶׁת, קוֹמְפְּרֶס. **لَبِيخٌ** שָׁמֵן, בַּשְׂרָנִי.

لَبَدَ ־ בְּ־ 1. שָׁהָה (במקום), גָּר בְּ־. 2. אָרַב לְ־. 3. דָּבַק בְּ־. **لَبِدَ** ־ **لَبَّدَ** II 1. רִפֵּד, לִבֵּד. 2. הִדְבִּיק, הִשְׁאִיר. **تَلَبَّدَ** V הִתְלַבֵּד, נִדְבַּק, הִתְרַפֵּד. 2. נֶאֱרַג, הִסְתַּבֵּךְ זֶה בָּזֶה, נִשְׁזַר. 3. הִתְעַנֵּן, נִקְשַׁר בְּעָבִים. 4. הִתְקַדֵּר (פנים, שמים וכו'). 5. רָבַץ, יָשַׁב (ציפור על ענף). **تَلَبَّدَتِ السَّمَاءُ بِالغُيُومِ** נִקְשְׁרוּ הַשָּׁמַיִם בְּעָבִים. **تَلَبَّدَ وَجْهُهُ** קָדְרוּ פָּנָיו. **لِبْدٌ** ج **لُبُودٌ وَأَلْبَادٌ** לֶבֶד, מְלוּי. **لَبَدٌ** צֶמֶר. **لُبَدٌ** 1. סִימָן לַאֲרִיכוּת יָמִים. 2. הַרְבֵּה. **أَبُو لُبَدٍ** כִּנּוּיוֹ שֶׁל הָאַרְיֵה. **لِبْدَةٌ** ج **لِبَدٌ** רַעְמָה (של אריה או של סוס). **لَبَّادٌ** לַבָּד, מְתַקֵּן לֶבֶד, רַפָּד. **لُبَادَةٌ** ج **لُبَادَاتٌ** 1. מַרְדַּעַת, שְׂמִיכָה שֶׁמַּנִּיחִים עַל הָאֻכָּף. 2. ج **لَبَابِيدُ** כּוֹבַע צֶמֶר. 3. רְפִידָה. **مُلَبَّدٌ** 1. לָבוּד. 2. סָתוּר, פָּרוּעַ, עָבוֹת (שער). 3. קוֹדֵר. 4. מְכֻסֶּה בְּשִׁכְבוֹת. **مُلَبَّدٌ** (**مُتَلَبِّدٌ**) **بِالغُيُومِ** מְכֻסֶּה בְּעָבִים (שמים).

لَبِسَ ־ לָבַשׁ, הִתְעַטֵּף בְּ־, הִתְלַבֵּשׁ, עָטָה. **لَبِسَ لَهُ جِلْدَ النَّمِرِ** הִתְאַכְזֵר אֵלָיו (כנמר). **لَبَسَ** ־ הִתְעַמְעֵם, הִתְבַּלְבֵּל, הִתְעַרְפֵּל. **لَبَّسَ** II בְּ־ 1. הִלְבִּישׁ בְּ־. 2. צִפָּה, כִּסָּה בְּ־, עָטַף בְּ־. 3. עָשָׂה סְתִימָה (לשן), מִלֵּא, שִׁבֵּץ. 4. עִמְעֵם, עִרְפֵּל, בִּלְבֵּל, סִלֵּף, הִטְעָה. **لابَسَ** III 1. הִתְיַדֵּד עִם־, הִתְרוֹעֵעַ, בָּא בְּמַגָּע עִם־. 2. עָסַק בְּ־. **يُلابِسُهُ الغُمُوضُ** עוֹטֵה אוֹתוֹ מִסְתּוֹרִין. **أَلْبَسَ** IV הִלְבִּישׁ, כִּסָּה, הֶעֱטָה, צִפָּה. **تَلَبَّسَ** V בְּ־ 1. הִתְלַבֵּשׁ בְּ־, עָטָה. 2. הָיָה מְעֹרָב (בפשע וכו'). 3. נִכְנְסָה בּוֹ (רוח של שטן), הִשְׁתַּלֵּט עָלָיו. 4. הִתְעַרְפֵּל, הִתְעַמְעֵם, לֹא הָיָה בָּרוּר. **تَلَبَّسَ بِجَرِيمَتِهِ** נִתְפַּס בְּפִשְׁעוֹ. **اِلْتَبَسَ** VIII 1. הִתְעַמְעֵם, הִתְעַרְפֵּל, הָיָה סָתוּם, הָיָה לֹא בָּרוּר. 2. בְּ־ הִתְעָרֵב, הִסְתַּבֵּךְ, הִתְבַּלְבֵּל. **اِلْتَبَسَ بِهِ** נִתְבַּלְבְּלָה דַּעְתּוֹ, לָקָה בְּשִׂכְלוֹ. **اِلْتَبَسَتْ عَلَيْهِ القَضِيَّةُ** הָעִנְיָן הִסְתַּבֵּךְ אֶצְלוֹ. **لَبْسٌ. لُبْسٌ. لُبْسَةٌ. اِلْتِبَاسٌ** סִבּוּךְ, טִשְׁטוּשׁ, עִרְפּוּל, חֹסֶר בְּהִירוּת, חֲשָׁד, סָפֵק. **كَانَ فِي لُبْسٍ مِنْ أَمْرِهِ** הָיוּ לוֹ סְפֵקוֹת, לֹא הָיָה בָּטוּחַ. **بِلا لَبْسٍ وَلا إِبْهَامٍ** בָּאֹפֶן הַבָּרוּר בְּיוֹתֵר, בְּלִי טִשְׁטוּשׁ. **لِبْسٌ** ج **لُبُوسٌ**. **لِبَاسٌ** ج **أَلْبِسَةٌ** לְבוּשׁ, בֶּגֶד. **لِبَاسُ البَحْرِ. لِبَاسُ السِّبَاحَةِ** בֶּגֶד יָם. **لِبَاسُ الرَّأْسِ** כִּסּוּי רֹאשׁ. **لِبَاسٌ رَسْمِيٌّ** (**عَسْكَرِيٌّ**) מַדִּים. **أَلْبِسَةٌ جَاهِزَةٌ** בְּגָדִים מוּכָנִים, קוֹנְפֶקְצְיָה. **لَبِيسٌ** בֶּגֶד מְשֻׁמָּשׁ. **لَبُوسٌ** 1. בֶּגֶד. 2. נֵר, נֵרוֹן, פְּתִילָה (כרפואה). **لِبِسْ لِكُلِّ حَالٍ لَبُوسَهُ** הִתְאִים אֶת עַצְמוֹ לַמַּצָּבִים הַמִּשְׁתַּנִּים. **لُبَيْسَةٌ. لُبَاسَةٌ** כַּף נַעַל. **مَلْبَسٌ** ج **مَلابِسُ** לְבוּשׁ, בֶּגֶד, כְּסוּת. **مَلابِسُ دَاخِلِيَّةٌ** לְבָנִים. **مَلابِسُ المَيْدَانِ** מַדֵּי קְרָב. **تَلْبِيسٌ** 1. הַלְבָּשָׁה. 2. צִפּוּי, כִּסּוּי, עֲטִיפָה. 3. רַמָּאוּת. 4. פְּתָחוֹת רֶכֶב. **تَلْبِيسَةٌ** פְּתִילָה, נֵרוֹן. **مُلابَسَةٌ** 1. קֶשֶׁר אִינְטִימִי. 2. ج **مُلابَسَاتٌ** קֶשֶׁר, יַחַס, נְסִבּוֹת, הִשְׁתַּלְשְׁלוּת, צֵרוּף תְּנָאִים. **مُلابَسَاتُ الجَرِيمَةِ** נְסִבּוֹת הַפֶּשַׁע. **اِلْتِبَاسٌ** הִסְתַּבְּכוּת, מְבוּכָה, חֹסֶר בְּהִירוּת. **مَلْبُوسٌ** 1. לָבוּשׁ. 2. אָחוּז דִּבּוּק. 3. ج **مَلْبُوسَاتٌ** מַלְבּוּשִׁים, בְּגָדִים. **مُلَبَّسٌ** 1. שְׁקֵדִים מְסֻכָּרִים, "מְלַבַּס". 2. ج **مُلَبَّسَاتٌ** מַמְתַּקִּים. **مُتَلَبِّسٌ** 1. לָבוּשׁ. 2. בִּשְׁעַת מַעֲשֶׂה. **قُبِضَ عَلَيْهِ مُتَلَبِّسًا بِالجَرِيمَةِ** נִתְפַּס בִּשְׁעַת בִּצּוּעַ הַפֶּשַׁע. **مُلْتَبِسٌ** 1. לֹא בָּרוּר, מְפֻקְפָּק. 2. מְעֹרָב בְּ־, נָתוּן בְּתוֹךְ (מעורבות).

لَبَطَ ־ 1. **لَبَطَ بِهِ الأَرْضَ** הִפִּילוֹ אַרְצָה. 2. בָּעַט. 3. קִפֵּץ. **تَلَبَّطَ** V 1. רָץ כְּשֶׁהוּא מִתְנַתֵּר. 2. הִתְלַבֵּט, הִתְחַבֵּט.

لَبُقَ ־ 1. הָיָה פִּקֵּחַ (טַקְטִי), נָהַג בְּחָכְמָה. 2. הָיָה זָרִיז, הָיָה בָּקִי. **لَبِقَ** ־ 1. נָהַג

בְּטַקְט. 2. תָּאַם, הָלַם (לבוש למשל). لَبِقَ II הִתְאִים (בגד). لَبَقٌ. لَبَاقَةٌ 1. פִּקְחוּת, טַקְט, אֲלֶגַנְטִיּוּת, טַעַם טוֹב. 2. זְרִיזוּת, מְיֻמָּנוּת. 3. הַתְאָמָה. لَبِقٌ פִּקֵּחַ, זָרִיז, טַקְטִי, מְכֻשָּׁר, בַּעַל טַעַם טוֹב, מְיֻמָּן.

لَبَكَ ـُ لَبَّكَ II 1. עִרְבֵּב. 2. סִבֵּךְ, בִּלְבֵּל, עָשָׂה אִי סֵדֶר. تَلَبَّكَ V. اِلْتَبَكَ VIII הִסְתַּבֵּךְ, הִתְבַּלְבֵּל, הָיָה נָתוּן בִּמְהוּמָה וּבְאִי סֵדֶר. لَبْكٌ. لَبْكَةٌ עִרְבּוּבְיָה. مَلْبُوكٌ 1. סָבוּךְ, נָתוּן בְּעִרְבּוּבְיָה. 2. נָבוֹךְ, מְבֻלְבָּל. لَبَّيْكَ ע' لَبَّى.

لَبْلَبَ 1. לִטֵּף (אם את בנה). 2. عَلَى נָהַג בַּעֲדִינוּת כְּלַפֵּי־, חָמַל עַל־. لَبْلَبٌ 1. לִטּוּף. 2. חִבָּה, חֶמְלָה. لَبْلَابٌ 1. חֲבַלְבַּל (צמח). 2. מ' חִמְצָה, חוּמוּס. لَبْلُوبٌ מ' ج لَبَالِيبُ עָנָף, בַּד עָנָף, צַנְּפוּר. لَبْلَبِيٌّ חוּמוּס מְבֻשָּׁל בְּמַיִם רוֹתְחִים.

لَبِنَ ـَ 1. שָׁפַע חָלָב (נקבה). 2. הִשְׁקָה אֶת־ חָלָב. لَبَّنَ II לִבֵּן, עָשָׂה לְבֵנִים. اِلْتَبَنَ VIII יָנַק (תינוק). اِسْتَلْبَنَ X בִּקֵּשׁ לְבֵנִים (לבנייה). لِبْنٌ. لَبِنٌ. لَبِنَةٌ 1. לְבֵנָה (לא שרופה). 2. יְחִידָה בְּבִנְיָן, בָּסִיס. لَبَنٌ ج أَلْبَانٌ 1. חָלָב. 2. לֶבֶן, חָלָב חָמוּץ. 3. ج أَلْبَانٌ מוּצְרֵי חָלָב. لَبَنُ الخَضِّ חֶבְצָה, חָלָב מְחֻבָּץ. لَبَنٌ رَائِبٌ חָלָב קָרוּשׁ, יוֹגוּרְט. لَبَنٌ زَبَادِيٌّ יוֹגוּרְט. لَبَنُ الزِّيرِ גְּבִינַת קוֹטֵג׳. لَبَنٌ مَسْحُوقٌ אַבְקַת חָלָב. سِنُّ اللَّبَنِ (الحَلِيبِ) שֵׁן חָלָב (אצל תינוקות). شَرْشُ اللَّبَنِ נַסְיוּב, מֵי גְּבִינָה. فَرْعُ الأَلْبَانِ מַחְלֶקֶת הֶחָלָב וּמוּצָרָיו. لَبَنِيٌّ חֲלָבִי. لَبَنِيَّةٌ "לַבָּנָה". لَبَانٌ חָזֶה (בייחוד של בהמה). لُبَانٌ 1. לְבוֹנָה (עץ). 2. גּוּמִי לְעִיסָה. لِبَانٌ יְנִיקָה. لَبَّانٌ 1. לַבָּן, עוֹשֶׂה לְבֵנִים. 2. חַלְבָן, מוֹכֵר חָלָב. لُبَانَةٌ ج لُبَانَاتٌ 1. רָצוֹן, מְבֻקָּשׁ, אִוּוּי. 2. עֵסֶק, עִנְיָן. 3. גּוּמִי לְעִיסָה. مَا قَضَى لُبَانَتَهُ לֹא הִשִּׂיג אֶת מְבֻקָּשׁוֹ. لِبَانَةٌ. مَلْبَنَةٌ מַחְלָבָה. لَبُونٌ. لَبُونَةٌ חוֹלֶבֶת (פרה וכו׳). حَيَوَانٌ لَبُونٌ יוֹנֵק (בעל חיים, למשל פרה). لُبْنَى לְבוֹנָה (עץ). لُبْنَانٌ לְבָנוֹן. لُبْنَانِيٌّ לְבָנוֹנִי. مَلْبَنٌ רַחַת לָקוּם, חַלְכּוּם (ממתק).

لَبْوَةٌ ע' (لبا).

(لبي) لَبَّى 1. נַעֲנָה, נֶעְתַּר לְ־. 2. אָמַר: لَبَّيْكَ (בייחוד בעת העלייה לרגל למכה). لَبَّى نِدَاءَ رَبِّهِ נִתְבַּקֵּשׁ בִּישִׁיבָה שֶׁל מַעְלָה, נִפְטַר. لَبَّيْكَ הִנְנִי לִפְקֻדָּתְךָ (קריאה המופנית לאלוהים בעת העלייה לרגל). تَلْبِيَةٌ הֵעָנוּת, הֵעָתְרוּת, הַסְכָּמָה לְמַלֵּא בַּקָּשָׁה. جَاءَ تَلْبِيَةً لِدَعْوَتِهِ נַעֲנָה לְהַזְמָנָתוֹ.

لَتَّ ـُ 1. לָשׁ (קמח במים), בָּלַל. 2. פּוֹתֵת, כָּתַשׁ. 3. פִּטְפֵּט, לִהֵג. لَتَّ وَعَجَنَ فِي المَسْأَلَةِ 1. חָזַר וְדָשׁ בְּאוֹתָהּ שְׁאֵלָה, לֹא הִרְפָּה. 2. הִרְבָּה לַהַג. لَتٌّ לַהַג, פִּטְפּוּט. لَتَّاتٌ פַּטְפְּטָן, מַרְבֶּה לַהַג. لَتْلَتَةٌ דִּבּוּר חֲסַר טַעַם וּמְלָאָה.

لِتْرٌ F ج أَلْتَارٌ לִיטֶר.

الَّتِي ע' (لذي) الَّذِي. لِثَةٌ ע' (لثو).

لَثِغَ ـَ 1. בִּטֵּא אֶת הָאוֹת ر כִּרְפוּיָה וְכֵן אֶת הָאוֹתִיּוֹת س، ل בְּצוּרָה לְקוּיָה, דִּבֵּר בְּצוּרָה עִלֶּגֶת. 2. עִלֵּג, גִּמְגֵּם. لُثْغَةٌ עִלְּגוּת. أَلْثَغُ ج لُثْغٌ נ' لَثْغَاءُ עִלֵּג.

لَثَمَ ـِ 1. נָשַׁק, נִשֵּׁק. 2. הִכָּה, פָּגַע, פָּצַע. لَثَّمَ II 1. הִלִּיט (פנים), כִּסָּה אֶת פָּנָיו, הָיָה רְעוּל פָּנִים, הִסְוָה. 2. כִּסָּה בִּרְעָלָה (אישה). لَثْمَةٌ נְשִׁיקָה. لِثَامٌ 1. מַסְוֶה (לפנים). 2. רְעָלָה, צָעִיף (לפנים). أَمَاطَ اللِّثَامَ عَنْ הֵסִיר אֶת הַלּוֹט מֵעַל־, גִּלָּה. مُلَثَّمٌ רְעוּל פָּנִים.

(لثو. لثي) لَثِيَ ـَ 1. נִרְטַב. 2. הוֹצִיא שְׂרָף (עץ). لَثًى 1. טַל. 2. שְׂרָף. لَثٍ(ي) רָטֹב. لِثَةٌ ج لِثَاتٌ وَلِثًى חֲנִיכַיִם. لَثَاةٌ ע' (لهو) لَهَاة. لِثَوِيٌّ שֶׁל חֲנִיכַיִם. الحُرُوفُ اللِّثَوِيَّةُ אוֹתִיּוֹת הַשִּׁנַּיִם: ث، ذ، ظ.

لَجَّ ـَ فِي הִפְצִיר בְּ־, בִּקֵּשׁ בְּתֹקֶף, דָּרַשׁ בְּמַפְגִּיעַ, "נִדְנֵד". لَاجَّ III רָב, הִתְפַּלְמֵס עִם־. اِلْتَجَّ VIII גָּעַשׁ, סָעַר, הָמָה (ים). لُجٌّ. لُجَّةٌ ج لُجَجٌ وَلِجَاجٌ מְצוּלוֹת יָם, מַעֲמַקֵּי יָם, תְּהוֹם. لُجِّيٌّ עָמֹק מְאוֹד. لَجَّةٌ רַעַשׁ, שָׁאוֹן, הֲמֻלָּה. لَجَاجَةٌ הִתְעַקְּשׁוּת, הַפְצָרָה, עֲמִידָה בְּתֹקֶף, טַרְדָנוּת. لَجُوجٌ. لَاجٌّ עִקֵּשׁ, טַרְדָן, לֹא מַרְפֶּה, "נוּדְנִיק".

لَجَأَ ـَ إِلَى 1. מָצָא מִקְלָט אֵצֶל־, נִמְלַט אֶל־, חָסָה בְּ־. 2. נָקַט (אמצעים וכו׳). لَجَأَ إِلَى العُنْفِ הִשְׁתַּמֵּשׁ בְּאַלִּימוּת. لَجَأَ إِلَى القُوَّةِ נָקַט כֹּחַ. لَجَّأَ II إِلَى אִלֵּץ, הִכְרִיחַ (לעשות). أَلْجَأَ IV 1. נָתַן מִקְלָט, הֶחֱסָה, הֵגֵן. 2. אִלֵּץ, הִכְרִיחַ, כָּפָה. اِلْتَجَأَ VIII إِلَى נִמְלַט אֶל־, חָסָה בְּ־. لُجُوءٌ מִקְלָט, מִפְלָט. لُجُوءٌ سِيَاسِيٌّ מִקְלָט מְדִינִי. مَلْجَأٌ ج مَلَاجِئُ מִקְלָט, מַחֲסֶה, מִפְלָט. مَلْجَأُ الأَيْتَامِ בֵּית יְתוֹמִים. مَلْجَأُ المُسِنِّينَ בֵּית אָבוֹת. اِلْتِجَاءٌ إِلَى חֲסִיָּה בְּ־, מְצִיאַת מִקְלָט (מִפְלָט) בְּ־. لَاجِئٌ 1. פָּלִיט. 2. נִמְלָט, בּוֹרֵחַ. مُلْتَجِئٌ חוֹסֶה בְּ־.

لَجِبَ ـَ סָעַר, סָאַן (ים), גָּעַשׁ, רָעַשׁ. لَجَبٌ 1. שָׁאוֹן, רַעַשׁ, הֲמֻלָּה, הֶמְיָה. 2. שְׁאוֹן מִלְחָמָה. 3. צָהֳלָה (של סוס), צְנִיפָה. لَجِبٌ סוֹאֵן, גּוֹעֵשׁ, רוֹעֵשׁ, הוֹמֶה.

لَجْلَجَ. تَلَجْلَجَ גִּמְגֵּם, הִתְקַשָּׁה בְּדִבּוּרוֹ. لَجْلَجَةٌ גִּמְגּוּם, עִלְּגוּת. لَجْلَاجٌ מְגַמְגֵּם, כְּבַד פֶּה. مُلَجْلَجٌ מְגֻמְגָּם, מְהֻסָּס.

لَجَمَ ـُ תָּפַר. لَجَّمَ II. أَلْجَمَ IV 1. מִתֵּג (בהמה), שָׂם רֶסֶן, רָתַם. 2. בָּלַם, רִסֵּן, הִשְׁתִּיק. اِلْتَجَمَ VIII הִתְרַסֵּן. لِجَامٌ ج أَلْجِمَةٌ وَلُجُمٌ רֶסֶן, מֶתֶג, מוֹשְׁכוֹת. مَلْجُومٌ. مُلَجَّمٌ מְרֻסָּן, רָתוּם.

لَجِنَ ـَ 1. הִתְלַכְלֵךְ. 2. דָּבַק, נֶאֱחַז. لَجْنَةٌ ج لِجَانٌ וַעֲדָה, וַעַד. لَجْنَةُ الآبَاءِ וַעַד הַהוֹרִים. لَجْنَةُ تَحْقِيقٍ וַעֲדַת חֲקִירָה (בְּדִיקָה). لَجْنَةٌ تَنْفِيذِيَّةٌ וַעֲדַת בִּצּוּעַ, וַעַד פּוֹעֵל. لَجْنَةٌ خَاصَّةٌ וַעֲדָה מְיֻחֶדֶת, וַעֲדַת "אַד הוֹק". لَجْنَةٌ فَرْعِيَّةٌ וַעֲדַת מִשְׁנֶה. لَجْنَةٌ قَارَّةٌ וַעֲדָה מַתְמֶדֶת. لَجْنَةُ مُرَاقَبَةٍ מוֹעֶצֶת מְנַהֲלִים, וַעֲדָה מְפַקַּחַת. لَجْنَةٌ مَرْكَزِيَّةٌ וַעֲדָה מֶרְכָּזִית. لُجَيْنٌ כֶּסֶף (מתכת) ע' فِضَّة. لُجَيْنِيٌّ כַּסְפִּי, נוֹצֵץ.

لَحَّ ـِ הָיָה קָרוֹב מִשְׁפָּחָה. أَلَحَّ IV عَلَى فِي 1. בִּקֵּשׁ בִּדְחִיפוּת מִ־ שֶׁ־, הִפְצִיר בְּ־, דָּרַשׁ בְּתֹקֶף מִ־, לָחַץ עַל־. 2. הִטְרִיד, הֵצִיק, "נִדְנֵד". 3. הִמְשִׁיךְ (גשם). لَحِحَ.

لَحٌّ קָרוֹב. لَحُوحٌ. مِلْحَاحٌ לוֹחֵץ, דּוֹרֵשׁ בְּתֹקֶף, מַפְצִיר, מַטְרִיד. إِلْحَاحٌ לַחַץ, הַפְצָרָה, דְּרִישָׁה בְּתֹקֶף. بِإِلْحَاحٍ בְּתֹקֶף, בְּמַפְגִּיעַ, לְלֹא הֶפְסֵק. مُلِحٌّ לוֹחֵץ, דָּחוּף. ضَرُورَةٌ مُلِحَّةٌ צֹרֶךְ דָּחוּף, עִנְיָן לוֹחֵץ.

لَحِبَ - הָיָה בָּרוּר (בָּהִיר). لَحَّبَ II הִבְהִיר. لاحِبٌ 1. בָּרוּר (דרך), בָּהִיר. 2. אֶלֶקְטְרוֹדָה, קֹטֶב חַשְׁמַלִּי (בסוללה).

لَحَدَ - 1. חָפַר קֶבֶר. 2. קָבַר. 3. כָּפַר. أَلْحَدَ IV כָּפַר בָּעִקָּר, כִּחֵשׁ, סָטָה מִדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר. إِلْتَحَدَ VIII 1. סָטָה, נָטָה. 2. כָּפַר בָּעִקָּר. لَحْدٌ ج لُحُودٌ وأَلْحَادٌ קֶבֶר, שְׁאוֹל. اُطْلُبِ العِلْمَ مِنَ المَهْدِ إِلَى اللَّحْدِ ח' בַּקֵּשׁ דַּעַת מֵהָעֲרִיסָה עַד לַקֶּבֶר. لَحَّادٌ קַבְּרָן. إِلْحَادٌ כְּפִירָה בָּעִקָּר, מִינוּת, אֶתֵאִיזְם. مُلْحِدٌ כּוֹפֵר, מִין, מַכְחִישׁ קִיּוּם הַבּוֹרֵא.

لَحِسَ - לִקֵּק, לִקְלֵק, לִחֵךְ. لاحِسٌ מְלַקֵּק. سَنَةٌ لاحِسَةٌ שָׁנָה שְׁחוּנָה. مَلْحُوسٌ 1. מְלֻקָּק, לָחוּךְ. 2. מ' רְפֵה שֵׂכֶל.

لَحَظَ - 1. הִבִּיט, רָאָה, שָׂם לֵב לְ־, הִרְגִּישׁ בְּ־. 2. הִשְׁגִּיחַ, הִבְחִין. لاحَظَ III 1. הִבִּיט, הִסְתַּכֵּל, הִתְבּוֹנֵן, הִבְחִין. 2. הֵעִיר (הערה). 3. פִּקֵּחַ, הִשְׁגִּיחַ עַל־. 4. הִשְׁקִיף, צָפָה. 5. הִפְנָה תְּשׂוּמַת לֵב לְ־. لاحَظَ عَلَيْهِ خَطَأَهُ הִפְנָה אֶת תְּשׂוּמַת לִבּוֹ לְשִׁגְיוֹנוֹ. وَمِمَّا يُلاحَظُ أَنَّ וּמַה שֶּׁמֻּרְגָּשׁ הוּא שֶׁ־, אֶפְשָׁר לְהַבְחִין שֶׁ־. لَحْظٌ ج أَلْحَاظٌ 1. מַבָּט, רְאִיָּה. 2. עַיִן. 3. הַבְחָנָה. لَحْظَةٌ ج لَحَظَاتٌ 1. רֶגַע, רֶגַע קָט. 2. מַבָּט (חטוף), הֶרֶף עַיִן. 3. הִסְתַּכְּלוּת. لَحْظَةُ الحَقِيقَةِ שְׁעַת הָאֱמֶת. اللَّحْظَةُ الرَّاهِنَةُ זֶה עַתָּה, בְּזֶה הָרֶגַע. لَحْظَتَئِذٍ בְּאוֹתוֹ רֶגַע. مُلاحَظَةٌ ج مُلاحَظَاتٌ 1. הֶעָרָה. 2. הַבְחָנָה, הַשְׁגָּחָה בְּ־, תַּצְפִּית, פִּקּוּחַ. 3. נ"ב בְּמִכְתָּב. مُلاحَظَةٌ هامِشِيَّةٌ הֶעָרַת שׁוּלַיִם (במאמר וכו'). قَوِيُّ المُلاحَظَةِ בַּעַל הַבְחָנָה דַּקָּה. لاحِظَةٌ ج لَوَاحِظُ 1. עַיִן. 2. מְעוֹף עַיִן. مَلْحُوظٌ נִרְאֶה, נִכָּר (סכום וכו'), בּוֹלֵט. مَلْحُوظَةٌ ج مَلْحُوظَاتٌ הֶעָרָה. مُلاحِظٌ מַשְׁגִּיחַ, מְפַקֵּחַ. مُلاحَظٌ נִרְאֶה, בּוֹלֵט. والمُلاحَظُ أَنَّ בָּרוּר כִּי, גָּלוּי וְיָדוּעַ שֶׁ־.

لَحَفَ - כִּסָּה בִּשְׂמִיכָה. لَحِفَ القَمَرُ הַיָּרֵחַ נֶעְלַם (נִסְתַּר). أَلْحَفَ IV 1. כִּסָּה. 2. فِي הִפְצִיר בְּ־, בִּקֵּשׁ בְּתֹקֶף, חָזַר וְתָבַע. تَلَحَّفَ V. إِلْتَحَفَ VIII بِـ הִתְכַּסָּה בִּשְׂמִיכָה. لِحْفٌ מִרְגְּלוֹת הַר. لِحَافٌ ج لُحُفٌ وأَلْحِفَةٌ. مِلْحَفَةٌ. مِلْحَفٌ ج مَلاحِفُ שְׂמִיכָה (בייחוד מצמר גפן), כִּסּוּי. إِلْحَافٌ הַפְצָרָה, בַּקָּשָׁה חוֹזֶרֶת וְנִשְׁנֵית. مُلْتَحِفٌ بِـ מְכֻסֶּה בִּשְׂמִיכָה.

لَحِقَ - بِـ 1. הִשִּׂיג, הִדְבִּיק, תָּפַס אֶת־. 2. הִצְטָרֵף, הִתְחַבֵּר עִם, הִתְאַחֵד. 3. נִגְרַם, קָרָה לְ־. لَحِقَ بِالخِدْمَةِ العَسْكَرِيَّةِ הִצְטָרֵף לְשֵׁרוּת הַצְּבָאִי. لَحِقَتْ بِهِ خَسَائِرُ נִגְרְמוּ לוֹ נְזָקִים (אֲבֵדוֹת). لَحِقَ الشُّرْطِيُّ السَّارِقَ הַשּׁוֹטֵר הִשִּׂיג (הִדְבִּיק, תָּפַס) אֶת הַגַּנָּב. إِلْحَقُونِي! הַצִּילוּ! קְרִיאַת S.O.S. لاحَقَ III 1. רָדַף אַחֲרֵי־, עָקַב, הָלַךְ בְּעִקְבוֹת־. 2. בָּא אַחֲרֵי־. 3. הִתְאַנָּה לְ־, הִתְגָּרָה בְּ־. 4. חָזַר אַחֲרֵי־. لاحَقَ اللِّصُّ רָדַף אַחֲרֵי הַגַּנָּב. لاحَقَ القَضِيَّةَ עָקַב אַחֲרֵי הַתְּבִיעָה. أَلْحَقَ IV 1. צֵרֵף, סִפֵּחַ, כָּלַל, הִכְנִיס. 2. גִּיֵּס. 3. גֵּרַם, הֵסֵב (אבדות וכו'). أَلْحَقَهُ بِالمُنَظَّمَةِ צֵרֵף (גִּיֵּס) אוֹתוֹ לָאִרְגּוּן. أَلْحَقَ خَسَائِرَ بِالعَدُوِّ הֵסֵב (גֵּרַם) אֲבֵדוֹת לָאוֹיֵב. تَلاحَقُوا VI בָּאוּ בִּרְצִיפוּת, הִגִּיעוּ זֶה אַחַר זֶה. تَلاحَقَتِ المَصَائِبُ הָאֲסוֹנוֹת בָּאוּ זֶה אַחַר זֶה. إِلْتَحَقَ VIII 1. بِـ הִצְטָרֵף לְ־, הָיָה חָבֵר בְּ־, נִסְפַּח, נִכְנַס אֶל־. 2. بِـ הִשִּׂיג, הִדְבִּיק אֶת. 3. בָּאוּ בָּזֶה אַחַר זֶה. إِلْتَحَقَ بِكُلِّيَّةِ الطِّبِّ נִרְשַׁם לְבֵית הַסֵּפֶר לִרְפוּאָה. إِلْتَحَقَ بِالرَّفِيقِ الأَعْلَى הָלַךְ לְעוֹלָמוֹ, מֵת. إِسْتَلْحَقَ X צֵרֵף, סִפֵּחַ. لِحَاقٌ بِـ כְּנִיסָה לְ־, הִצְטָרְפוּת, הִתְחַבְּרוּת לְ־. مُلاحَقَةٌ 1. רְדִיפָה, רִיצָה אַחַר־, מַעֲקָב. 2. חִזּוּר, רְדִיפָה אַחַר נָשִׁים. 3. הִתְגָּרוּת. 4. תְּבִיעָה מִשְׁפָּטִית. إِلْحَاقٌ 1. צֵרוּף, סִפּוּחַ, חִבּוּר, הוֹסָפָה, הַכְלָלָה. 2. גְּרִימָה (נזק), הֲסַבָּה (של אבדות). إِلْتِحَاقٌ بِـ 1. הִצְטָרְפוּת, הִסְתַּפְּחוּת אֶל־, הַכְלָלוּת בְּ־. 2. כְּנִיסָה לְ־.

لاحِقٌ 1. בָּא אַחֲרֵי, עוֹקֵב, נִסְפָּח, נוֹסָף. 2. אֵילָךְ, עָתִיד, הֶמְשֵׁךְ. لاحِقًا אַחֲרֵי כֵן, בְּהֶמְשֵׁךְ. سَابِقًا وَلاحِقًا לִפְנֵי כֵן וְאַחֲרֵי כֵן, בַּהַתְחָלָה וּבַסּוֹף. فِي وَقْتٍ لاحِقٍ בֶּעָתִיד, לְאַחַר מִכֵּן. لاحِقَةٌ ج لَوَاحِقُ 1. סוֹפִית (במילה). 2. סְפִיחַ. مُلْحَقٌ 1. תּוֹסֶפֶת, מִלּוּאִים, נִסְפָּח, נִלְוֶה. 2. ج مَلاحِقُ מוּסָף (ספרותי, כלכלי וכו'). مُلْحَقٌ أُسْبُوعِيٌّ מוּסָף שְׁבוּעִי (לעיתון). مُلْحَقٌ ثَقَافِيٌّ נִסְפָּח תַּרְבּוּת. مُلْحَقٌ صُحُفِيٌّ נִסְפָּח לְעִנְיְנֵי עִתּוֹנוּת. مُلْحَقٌ عَسْكَرِيٌّ נִסְפָּח צְבָאִי. مُتَلاحِقٌ רָצוּף, בָּזֶה אַחַר זֶה, מִתְמַשֵּׁךְ.

لَحَمَ - 1. הִלְחִים, אִחָה, חִבֵּר, הִדְבִּיק. 2. תִּקֵּן. لَحَمَ - הֶאֱכִיל בָּשָׂר. لَحِمَ - דָּבַק (במקום). لاحَمَ III הִדְבִּיק זֶה בָּזֶה. أَلْحَمَ IV הִלְחִים, אִחָה. أَلْحِمْ مَا أَسْدَيْتَ פת' הַמַּתְחִיל בְּמִצְוָה אוֹמְרִים לוֹ גְּמֹר. تَلاحَمَ VI 1. הִתְלַכֵּד, הִתְחַבֵּר. 2. נִלְחַם בְּ־. إِلْتَحَمَ VIII 1. הֻלְחַם, הִתְאַחָה. 2. بِـ נִלְחַם, עָרַךְ מִלְחָמָה בְּ־. 3. הִתְאַחֵד, הִתְלַכֵּד, נֶאֱחַז בְּ־. لَحْمٌ ج لُحُومٌ 1. בָּשָׂר. 2. תּוֹךְ, צִיפָּה (של פרי). 3. הַלְחָמָה. لَحْمًا وَدَمًا בְּכָל נִימֵי נַפְשׁוֹ. أَكَلَ لَحْمَ صَاحِبِهِ הִשְׁמִיץ אֶת חֲבֵרוֹ (שלא בפניו). بِلَحْمِهِ وَشَحْمِهِ הוּא בְּעַצְמוֹ, בִּגְדָלוֹ הַטִּבְעִי. لَحْمَةٌ נֵתַח שֶׁל בָּשָׂר. لَحْمَةٌ مَشْوِيَّةٌ בָּשָׂר צָלוּי. لُحْمَةٌ 1. עֵרֶב, חוּטֵי רֹחַב (בניגוד לְ־سَدَى שְׁתִי). 2. קִרְבָה מִשְׁפַּחְתִּית. 3. מוֹטִיב, רַעְיוֹן מֶרְכָּזִי. لَحِمٌ. لَحِيمٌ בַּשְׂרָנִי. لِحَامٌ הַלְחָמָה. لَحَّامٌ 1. קַצָּב, בַּעַל אִטְלִיז. 2. מַלְחִים. مَلْحَمَةٌ ج مَلاحِمُ 1. קְרָב, טֶבַח, הֶרֶג. 2. אִטְלִיז. مَلْحَمَةٌ شِعْرِيَّةٌ אֶפּוֹס, שִׁירַת גְּבוּרָה רַבַּת עֲלִילוֹת. إِلْتِحَامٌ 1. אִחוּי, דְּבֵקוּת, לְכִידוּת. 2. קְרַב מַגָּע, לְחִימָה. فَكُّ الالْتِحَامِ (الارْتِبَاطِ) הַפְרָדַת כּוֹחוֹת. مُلْتَحِمَةٌ לֹבֶן הָעַיִן, לַחְמִית הָעַיִן.

لَحَنَ - דִּבֵּר עֲרָבִית מְשֻׁבֶּשֶׁת, שָׁגָה בְּתוֹרַת הַנִּקּוּד הָעַרְבִי. لَحِنَ - 1. הָיָה פִּקֵּחַ.

2. הֵבִין, תָּפַס. لَحَنَ II 1. הִלְחִין, חִבֵּר קֶטַע מוּזִיקָלִי. 2. סִלְסֵל בְּקוֹלוֹ, שָׁר, פִּזֵּם. أَلْحَنَ IV קָרָא אֶת הַקֻּרְאָן בִּטְעָמִים לֹא נְכוֹנִים. لَحْنٌ ج أَلْحَانٌ 1. לַחַן, נִגּוּן, נְעִימָה. 2. שְׁגִיאָה דִּקְדּוּקִית (בערבית). لُحْنَةٌ שִׁבּוּשֵׁי הֲגִיָּה. لَحِنٌ פִּקֵּחַ, מֵבִין. تَلْحِينٌ ج تَلَاحِينُ הַלְחָנָה, כְּתִיבַת לַחַן אוֹ מוּזִיקָה. رِوَايَةٌ تَلْحِينِيَّةٌ מַחֲזֶמֶר. مُلَحِّنٌ מַלְחִין, מְחַבֵּר יְצִירָה מוּזִיקָלִית, קוֹמְפּוֹזִיטוֹר.

(لحو) لَحَا – (لحي) لَحَى – 1. קִלֵּף (קליפת עץ). 2. חֵרֵף, גִּדֵּף. لَحَاهُ اللهُ תָּבוֹא עָלָיו קִלְלַת אֱלֹהִים, אָרוּר יִהְיֶה. لَاحَى III. تَلَاحَوْا VI קִלְּלוּ זֶה אֶת זֶה, הוֹכִיחוּ זֶה אֶת זֶה. إِلْتَحَى VIII 1. גִּדֵּל אֶת זְקָנוֹ. 2. קִלֵּף (עץ). لَحْوٌ. لَحْيٌ קְלָלָה, גִּדּוּף, חֵרוּף. لَحْيٌ 1. לֶסֶת. 2. לְחִי. لِحْيَةٌ ج لُحًى זָקָן. أَطْلَقَ لِحْيَتَهُ גִּדֵּל אֶת זְקָנוֹ. لِحْيَةُ التَّيْسِ זְקַן תַּיִשׁ (צמח בר). لِحَاءٌ קְלִפָּה פְּנִימִית שֶׁל עֵץ. مُلْتَحٍ(ي) בַּעַל זָקָן, מְזֻקָּן. مُلَاحَاةٌ חֵרוּף, גִּדּוּף, רִיב.

لَخْبَطَ בִּלְבֵּל, גָּרַם אִי סֵדֶר. لَخْبَطَةٌ בִּלְבּוּל, אִי סֵדֶר, עִרְבּוּבְיָה.

لَخَّصَ II תִּמְצֵת, סִכֵּם, מִצָּה, צִמְצֵם. تَلَخَّصَ V תֻּמְצַת, סֻכַּם, הִתְמַצָּה. تَلْخِيصٌ. مُلَخَّصٌ תַּמְצִית, סִכּוּם, קִצּוּר, צִמְצוּם, תַּקְצִיר, מִצּוּי.

لَخَمَ – הֶעֱסִיק אֶת־ בִּשְׁטֻיּוֹת, הֵבִיךְ, עִצְבֵּן. لَخْمَةٌ מ' אָדָם מַכְבִּיד, טַרְדָן. مَلْخُومٌ מ' גֹּלֶם, מַכְבִּיד.

لِدَةٌ ע' (ولد).

لَدَّ – רָב עִם־ קָשׁוֹת. لَدَّدَ II بِـ דִּבֵּר בִּגְנוּת־, הִשְׁמִיץ אֶת־. لَدَدٌ אֵיבָה, שִׂנְאָה. لَدُودٌ. عَدُوٌّ لَدُودٌ (أَلَدُّ) אוֹיֵב מֻשְׁבָּע, שׂוֹנֵא שִׂנְאַת מָוֶת.

لَدَغَ – 1. עָקַץ, דָּקַר, הִכִּישׁ (נחש). 2. פָּגַע בְּדִבּוּרוֹ, הֶעֱלִיב. لَا يُلْدَغُ الْمُؤْمِنُ مِنْ جُحْرٍ مَرَّتَيْنِ ח' לֹא תָּקוּם פַּעֲמַיִם צָרָה. لَدْغَةٌ עֲקִיצָה, נְשִׁיכָה, הַכָּשָׁה. لَدِيغٌ ج لَدْغَى עָקוּץ, מִי שֶׁנֻּשַּׁךְ. قَوْمٌ لُدَّغٌ אֲנָשִׁים פּוֹגְעִים וּמַעֲלִיבִים.

لَدُنَ – נַעֲשָׂה גָּמִישׁ (אֶלַסְטִי), הָיָה רַךְ. لَدَّنَ II גִּמֵּשׁ, הֵרַךְ, רִכֵּךְ. لَدْنٌ ج لُدْنٌ ولِدَانٌ רַךְ, גָּמִישׁ, אֶלַסְטִי. لَدُنِيٌّ מִיסְטִי. الْعُلُومُ اللَّدُنِيَّةُ מִיסְטִיקָה. لَدُنْ אֵצֶל־. مِنْ لَدُنْ מֵאֵצֶל־, מִטְּעַם־, מִקֶּרֶב־. مِنْ لَدُنِ اللهِ מֵעִם אֱלֹהִים. لَدِينَةٌ ج لَدَائِنُ חֹמֶר אֶלַסְטִי (גָּמִישׁ), פְּלַסְטִיק. لَدَائِنِيٌّ. مَوَادُّ لَدَائِنِيَّةٌ חֳמָרִים פְּלַסְטִיִּים.

لَدَى אֵצֶל־, לְיַד־, נֹכַח־, בְּנוֹכְחוּת־, לִפְנֵי־, בִּזְמַן־. لَدَى الْحَاجَةِ לְעֵת צֹרֶךְ. لَدَيْهِ יֵשׁ לוֹ. لَدَى ذَهَابِهِ בְּלֶכְתּוֹ, מִיָּד כְּשֶׁהָלַךְ.

لَذَّ – עָרַב, הָיָה מָתוֹק, נַעֲשָׂה עָרֵב, הָיָה טָעִים. مَا لَذَّ وَطَابَ מַעֲדַנֵּי מֶלֶךְ, מַטְעַמִּים. كَمَا يَلَذُّ لَهُ כַּטּוֹב בְּעֵינָיו, כְּכָל הָעוֹלֶה עַל רוּחוֹ. لَذَّذَ II. أَلَذَّ IV הִמְתִּיק, הִנְעִים, הֵנָה, עִנֵּג. تَلَذَّذَ V بِـ. إِلْتَذَّ VIII הִתְעַנֵּג, נָעַם לוֹ, נֶהֱנָה מ־. إِسْتَلَذَّ X מָצָא אֶת־ טָעִים. لَذَّةٌ ج لَذَّاتٌ 1. הֲנָאָה, עֹנֶג, תַּעֲנוּג, נַחַת רוּחַ. 2. אוֹרְגַּזְמָה, סִפּוּק (מיני). مَذْهَبُ اللَّذَّةِ הֵדוֹנִיזְם, נֶהֱנְתָנוּת (בפילוסופיה). لَذِيذٌ ج لِذَاذٌ מָתוֹק, טָעִים, עָרֵב, מְהַנֶּה. لَذَاذَةٌ מְתִיקוּת, עֲרֵבוּת, נְעִימוּת. لَذَائِذُ תַּעֲנוּגוֹת, הֲנָאוֹת. مَلَذَّةٌ ج مَلَذَّاتٌ 1. תַּעֲנוּג. 2. תַּאֲוָה. مُتَلَذِّذٌ רוֹדֵף תַּעֲנוּגוֹת, הֵדוֹנִיסְט.

لَذَعَ – 1. צָרַב, כָּוָה, חָרַךְ, שָׂרַף. 2. פָּגַע בְּדִבּוּרוֹ, עָקַץ, עָלַב ב־. تَلَذَّعَ V 1. בָּעַר. 2. הָיָה שָׁנוּן, הָיָה חָרִיף. 3. חָרָה אַפּוֹ. لَذْعٌ צְרִיבָה, בְּעֵרָה. لَوْذَعٌ. لَوْذَعِيٌّ חֲרִיף שֵׂכֶל, שָׁנוּן, פִּקֵּחַ. لَوْذَعِيَّةٌ שְׁנִינוּת, פִּקְחוּת, חֲרִיפוּת. لَاذِعٌ 1. צוֹרֵב, שׂוֹרֵף, בּוֹעֵר. 3. פּוֹגֵעַ, עוֹקְצָנִי, מַכְאִיב. إِنْتِقَادٌ لَاذِعٌ בִּקֹּרֶת עוֹקְצָנִית (סַטִירִית).

(لذي) الَّذِي זוגי: اللَّذَانِ واللَّذَيْنِ ج الَّذِينَ נ' الَّتِي זוגי: اللَّتَانِ واللَّتَيْنِ ج اللَّوَاتِي اللَّاتِي 1. אֲשֶׁר, מָה שֶׁ־. 2. מִי שֶׁ־. جَاءَ الَّذِي أَحْبَبْتُهُ בָּא מִי שֶׁאָהַבְתִּי.

لَزَّ – بِـ لَزَّزَ II קָשַׁר ב־, חִבֵּר, תָּקַע, הִדְבִּיק, דָּחַס. تَلَزَّزَ V بِـ. إِلْتَزَّ VIII بِـ נֶאֱחַז ב־, נִדְבַּק, נִקְשַׁר, הִתְחַבֵּר. مُلَزَّزٌ 1. קָשׁוּר, מְחֻבָּר, דָּבוּק. 2. דָּחוּס, צָפוּף. 3. חָזָק, אֵיתָן.

لَزِبَ – 1. נֶאֱחַז חָזָק, נִדְבַּק, נִצְמַד. 2. נִפְגַּע בְּבַצֹּרֶת. لَازِبٌ דָּבוּק, צָמוּד, נָחוּץ. طِينٌ لَازِبٌ טִיט דָּבִיק. صَارَ ضَرْبَةَ لَازِبٍ הָפַךְ לְצֹרֶךְ קָבוּעַ. لَزْبَةٌ 1. אָסוֹן. 2. בַּצֹּרֶת, רָעָב.

لَزِجَ – הָיָה דָּבִיק, נִהְיָה צְמִיגִי. لَزِجٌ דָּבִיק, צְמִיגִי. لُزُوجَةٌ צְמִיגוּת, דְּבִיקוּת.

لَزِقَ – إِلْتَزَقَ VIII بِـ נִדְבַּק, נֶאֱחַז ב־, נִצְמַד ל־. لَزَّقَ II. أَلْزَقَ IV הִדְבִּיק, הֶאֱחִיז, הִצְמִיד. لَزِقٌ דָּבִיק, צְמִיגִי. لَزْقَةٌ תַּחְבֹּשֶׁת רְטֻבָּה, אִסְפְּלָנִית, קוֹמְפְּרֶס, פְּלַסְטֶר. لَزُوقٌ. لَازُوقٌ תַּחְבֹּשֶׁת, קוֹמְפְּרֶס, פְּלַסְטֶר.

لَزِمَ – 1. بِـ דָּבַק ב־, נֶאֱחַז ב־, הֶחֱזִיק ב־, נִצְמַד ל־, הִמְשִׁיךְ ב־. 2. הָיָה צָרִיךְ, נִזְקַק, הִזְדַּקֵּק, הִצְטָרֵךְ, הָיָה חַיָּב. 3. לִוָּה אֶת־. 4. عَنْ נָבַע מ־, נוֹצַר. لَزِمَ بَيْتَهُ דָּבַק בְּבֵיתוֹ, נִצְמַד לְבֵיתוֹ. لَزِمَ جَانِبَ الصَّمْتِ שָׁתַק, הֶחֱרִישׁ, דָּמַם. لَزِمَ الْفِرَاشَ נָפַל לְמִשְׁכָּב, חָלָה. لَزِمَهُ الْمَالُ הָיָה צָרִיךְ כֶּסֶף. لَزَّمَ II 1. חִיֵּב, הִכְרִיחַ. 2. מָסַר בְּקַבְּלָנוּת (בַּחֲכִירָה). لَازَمَ III לִוָּה, דָּבַק ב־, נִצְמַד ל־, נִקְשַׁר אֶל־, הִתְמִיד ב־, הִמְשִׁיךְ ב־, הִקְפִּיד עַל־. لَازَمَ صَدِيقَهُ נִצְמַד (נִקְשַׁר) לַחֲבֵרוֹ, לִוָּה אֶת חֲבֵרוֹ. لَازَمَ دُرُوسَهُ הִתְמִיד בְּלִמּוּדָיו. لَازَمَهُ النَّحْسُ דָּבַק בּוֹ בִּישׁ הַמַּזָּל. أَلْزَمَ IV חִיֵּב, הֵטִיל, כָּפָה, הִכְרִיחַ. أَلْزَمَهُ دَفْعَ الدَّيْنِ כָּפָה עָלָיו אֶת תַּשְׁלוּם הַחוֹב. تَلَازَمَ VI הָיָה דָּבוּק, הִתְמַסֵּר, נִקְשַׁר קֶשֶׁר הָדוּק. تَلَازَمَ الصَّدِيقَانِ נִקְשְׁרוּ שְׁנֵי הַחֲבֵרִים קֶשֶׁר הָדוּק. إِلْتَزَمَ VIII 1. بِـ הִתְחַיֵּב ל־, קִבֵּל עַל עַצְמוֹ ל־. 2. נֶאֱלַץ ל־, הֻכְרַח. 3. קִבֵּל בַּחֲכִירָה (בְּקַבְּלָנוּת). 4. דָּבַק ב־, הִתְמִיד ב־, הִקְפִּיד עַל־. إِلْتَزَمَ بِدَفْعِ دَيْنِهِ הִתְחַיֵּב לְשַׁלֵּם אֶת חוֹבוֹ. إِلْتَزَمَ رَيْعَ الضَّيْعَةِ קָנָה אֶת תּוֹצֶרֶת הַחַוָּה מֵרֹאשׁ. إِسْتَلْزَمَ X חָשַׁב לְהֶכְרֵחִי, הִצְרִיךְ. هٰذَا يَسْتَلْزِمُ عِنَايَةً خَاصَّةً זֶה מַצְרִיךְ טִפּוּל מְיֻחָד. لَزْمَةٌ ج لَزَمَاتٌ קַבְּלָנוּת, חֲכִירָה, חֲזָקָה, אֲחִיזָה (לשם עיבוד קרקע). لُزُومٌ הֶכְרֵחַ, צֹרֶךְ, נְחִיצוּת, רָצוֹן. حَسَبَ اللُّزُومِ כְּפִי שֶׁצָּרִיךְ, כַּנִּדְרָשׁ.

عِنْدَ اللُّزُومِ לְעֵת צָרָה, כְּשֶׁנָּחוּץ, בִּשְׁעַת הַדְּחָק. لِزَامٌ צָרָה, חוֹבָה, הֶכְרֵחַ. كَانَ لِزَامًا عَلَيْهِ أَنْ يَتَعَلَّمَ (שׁוּמָה) הָיָה עָלָיו לִלְמֹד. مَلْزَمَةٌ ج مَلَازِمُ גִּלָּיוֹן דְּפוּס, קֻנְטְרֵס. مَلْزَمَةٌ ج مَلَازِمُ מֶלְחָצַיִם. تَلْزِيمٌ 1. חֲכִירָה, הַחְכָּרָה. 2. הַגָּשָׁה אוֹ מְסִירָה שֶׁל עֲבוֹדָה קַבְּלָנִית. مُلَازَمَةٌ 1. הִצָּמְדוּת, הִדָּבְקוּת, קֶשֶׁר. 2. לִוּוּי. 3. הַתְמָדָה, הִמָּשְׁכוּת, שַׁקְדָנוּת, הַקְפָּדָה. 4. עֲקִיבָה, מַעֲקָב, הֲלִיכָה אַחֲרֵי־. إِلْزَامٌ חִיּוּב, כְּפִיָּה, הֲטָלַת מְשִׂימָה, מַטָּלָה. إِلْزَامِيٌّ שֶׁל חוֹבָה (גִּיּוּס, חִנּוּךְ וכו'), כְּפִיָּתִי. خِدْمَةٌ إِلْزَامِيَّةٌ שֵׁרוּת חוֹבָה (בצבא). اِلْتِزَامٌ ج اِلْتِزَامَاتٌ 1. הִתְחַיְּבוּת, אַחֲרָיוּת. 2. צֹרֶךְ. 3. חֲכִירָה (של מס או יבול חקלאי וכו'), קַבְּלָנוּת. 4. מְחֻיָּבוּת לְ־, דְּבֵקוּת. 5. קַפִּיטוּלַצְיוֹת, זְכוּת יֶתֶר, זִכָּיוֹן. اِلْتِزَامًا بِـ בְּתֹקֶף הִתְחַיְּבוּתוֹ. نَفَّذَ اِلْتِزَامَاتِهِ בִּצֵּעַ אֶת הִתְחַיְּבוּיוֹתָיו. لَازِمٌ הֶכְרֵחִי, חִיּוּנִי, דָּרוּשׁ, נָחוּץ, חוֹבָה. كَاللَّازِمِ כָּרָאוּי, כַּהֲלָכָה, כְּפִי שֶׁצָּרִיךְ, כִּדְבָעֵי. فِعْلٌ لَازِمٌ פֹּעַל עוֹמֵד (בדקדוק). لَوَازِمُ אֲבִזָרִים, מִצְרָכִים, דְּבָרִים. كُلُّ لَوَازِمِهِ כָּל מָה שֶׁנָּחוּץ לוֹ. لَازِمَةٌ פִּזְמוֹן חוֹזֵר, מַנְטְרָה. مَلْزُومٌ מְחֻיָּב, שׁוּמָה עָלָיו. مَلْزُومِيَّةٌ מְחֻיָּבוּת, אַחֲרָיוּת, חוֹבָה. مُلَازِمٌ 1. מְלַוֶּה, בֶּן לְוָיָה. 2. תּוֹמֵךְ, קָשׁוּר, חָסִיד, גָּרוּר. 3. מַמְשִׁיךְ. مُلَازِمٌ أَوَّلُ סֶגֶן. مُلَازِمٌ ثَانٍ סֶגֶן מִשְׁנֶה. مُتَلَازِمَةٌ תִּסְמֹנֶת (ברפואה), סִינְדְּרוֹם. مُلْتَزِمٌ 1. מְחֻיָּב. 2. חוֹכֵר, בַּעַל זִכָּיוֹן, קַבְּלָן. أَدِيبٌ مُلْتَزِمٌ סוֹפֵר מְגֻיָּס (מְחֻיָּב) (לרעיון, לאידאולוגיה וכו'). مُلْتَزَمٌ צֹרֶךְ. ج مُلْتَزَمَاتٌ. مُسْتَلْزَمَاتٌ צְרָכִים, דְּבָרִים חִיּוּנִיִּים (למחיה, לכתיבה וכו').

لِسَّه מד' 1. עוֹד לֹא, טֶרֶם. 2. זֶה עַתָּה, לֹא מִכְּבָר.

لَسْتِك. لَسْتِيك 1. גּוּמִי. 2. מַחַק. 3. מַסְטִיק, גּוּמִי לְעִיסָה.

لَسَعَ ـَ 1. עָקַץ. 2. פָּגַע בְּדִבּוּרוֹ, הֶעֱלִיב. لَسْعَةٌ ج لَسَعَاتٌ עֲקִיצָה, פְּגִיעָה. لَسِيعٌ ج لُسَعَاءُ עָקוּץ, נָשׁוּךְ. لُسَعَةٌ. لَسَّاعٌ עוֹקֵץ, מַרְבֶּה לִפְגֹּעַ בְּדִבּוּרוֹ.

لَسِنَ ـَ דִּבֵּר בְּלָשׁוֹן צָחָה, הֵיטִיב לְדַבֵּר. 2. لَسَنَ ـُ דִּבֵּר רָעוֹת עַל־. لَاسَنَ III 1. הִתְוַכֵּחַ, הִתְנַצֵּחַ, הִתְפַּלְמֵס עִם־. 2. הֶעֱלִיב. لَسَنٌ אֻמָּנוּת הַהַבָּעָה, צַחוּת הַלָּשׁוֹן, רֵטוֹרִיקָה. لَسِنٌ. أَلْسَنُ ج لُسْنٌ מֵיטִיב לְדַבֵּר, צַח לָשׁוֹן. مُلَاسَنَةٌ הִתְנַצְּחוּת (בוויכוח), הִתְוַכְּחוּת, הִתְפַּלְמְסוּת. لِسَانٌ ج أَلْسِنَةٌ وأَلْسُنٌ 1. לָשׁוֹן. 2. שָׂפָה, לָשׁוֹן. 3. לְשׁוֹן יָם אוֹ יַבָּשָׁה. 4. לְשׁוֹן הַמֹּאזְנַיִם, זִיז. 5. לְשׁוֹן אֵשׁ. مَدْرَسَةُ الأَلْسُنِ בֵּית סֵפֶר לְשָׂפוֹת. لِسَانًا. بِاللِّسَانِ בְּעַל פֶּה. لِسَانُ الثَّوْرِ לְשׁוֹן הַפָּר (צמח בר). لِسَانُ الحَالِ 1. בִּטָּאוֹן. 2. מַרְאֶה הַמֵּעִיד עַל מַצָּבוֹ שֶׁל אָדָם. لِسَانُ الحَمَلِ לַחַךְ (עֵשֶׂב). لِسَانُ العُصْفُورِ 1. מֵילָה (עץ). 2. מִין אִטְרִיּוֹת. لِسَانُ القِفْلِ זִיז, שֵׁן שֶׁל מַנְעוּל. لِسَانُ القَوْمِ דּוֹבֵר שֶׁל קְבוּצַת אֲנָשִׁים. لِسَانُ الكَلْبِ לְשׁוֹן הַכֶּלֶב (צמח בר). لِسَانُ المِيزَانِ לְשׁוֹן (נֶפֶשׁ) הַמֹּאזְנַיִם. لِسَانُ النَّارِ לְשׁוֹן אֵשׁ. ذُو لِسَانٍ רְהוּט לָשׁוֹן, מֵיטִיב לְדַבֵּר. ذُو لِسَانَيْنِ אֶחָד בַּפֶּה וְאֶחָד בַּלֵּב, חֲסַר כֵּנוּת. طَوِيلُ اللِّسَانِ מְנַבֵּל פִּיו. تَدَاوَلَتْهُ الأَلْسُنُ הָיָה לְשִׂיחַת הַיּוֹם. لِسَانِيٌّ 1. שֶׁל לָשׁוֹן, לְשׁוֹנִי. 2. עַל פֶּה. 3. שֶׁל בַּלְשָׁנוּת, לִינְגְּוִיסְטִי. عِلْمُ اللِّسَانِيَّاتِ בַּלְשָׁנוּת, מַדַּע הַלָּשׁוֹן, לִינְגְּוִיסְטִיקָה, פִילוֹלוֹגְיָה. مِلْسُونٌ 1. שַׁקְרָן. 2. חֲלַקְלַק לָשׁוֹן, שֶׁמַּרְבֶּה לְדַבֵּר וּמְמַעֵט לַעֲשׂוֹת.

(لشو. لشي) لَاشَى III כִּלָּה, אִבֵּד. تَلَاشَى VI הִתְאַיֵּן, הָיָה כְּלֹא הָיָה, נָמוֹג, נָגוֹז, הִתְנַדֵּף. تَلَاشَتْ آمَالُهُ תִּקְווֹתָיו נָגוֹזוּ. تَلَاشٍ(ي) כִּלָּיוֹן, אִבּוּד, הִתְנַדְּפוּת. مُتَلَاشٍ(ي) מִתְכַּלֶּה, מִתְנַדֵּף, אוֹבֵד, הוֹלֵךְ וְנֶעֱלָם.

لَصَّ ـُ 1. גָּנַב. 2. עָשָׂה בַּסֵּתֶר, בִּגְנֵבָה. لَصَّ البَابَ סָגַר אֶת הַדֶּלֶת. تَلَصَّصَ V 1. הֵצִיץ בַּסֵּתֶר. 2. לִסְטֵם, הָיָה לְגַנָּב. لِصٌّ ج لُصُوصٌ גַּנָּב, לִסְטִים, שׁוֹדֵד. إِذَا تَخَاصَمَ اللُّصَّانِ ظَهَرَ المَسْرُوقُ פת' כְּשֶׁיָּרִיבוּ הַגַּנָּבִים תִּגָּלֶה הַגְּנֵבָה. لُصُوصِيَّةٌ שֹׁד, גֶּזֶל, חָמָס. مُتَلَصِّصٌ 1. מִתְגַּנֵּב. 2. מְצִיצָן. تَلَصُّصٌ 1. הִתְגַּנְּבוּת. 2. מְצִיצָנוּת.

لَصَفَ ـُ 1. רָצַף, רִצֵּף. 2. נָצַץ, בָּהַק.

لَصِقَ ـَ. اِلْتَصَقَ VIII بِـ דָּבַק בְּ־, אָחַז בְּ־, נֶאֱחַז בְּ־, נִצְמַד לְ־. لَاصَقَ III 1. גָּבַל עִם־, נָגַע בִּגְבוּל־. 2. הָיָה צָמוּד לְ־, הָיָה מְחֻבָּר לְ־. 3. שָׁכַן בִּגְבוּל. أَلْصَقَ IV הִדְבִּיק, חִבֵּר, הִצְמִיד לְ־. أَلْصَقَ بِهِ تُهْمَةً טָפַל עָלָיו אַשְׁמָה (עֲלִילָה). تَلَاصَقَ VI הָיָה דָּבוּק בְּ־, הָיָה צָמוּד לְ־. لِصْقٌ צָמוּד, דָּבוּק, מְצֹרָן. بَيْتُهُ لِصْقُ بَيْتِي בֵּיתוֹ צָמוּד לְבֵיתִי. لَصِقٌ 1. דָּבִיק, צְמִיגִי. 2. נִצְמָד לְ־, כָּרוּךְ אַחֲרֵי־. لَصِيقٌ מִצְמָד לְ־, קָרוֹב. لَصُوقٌ רְטִיָּה, אִסְפְּלָנִית, פְּלַסְטֵר. مُلَاصَقَةٌ 1. הִתְחַבְּרוּת, הִצָּמְדוּת. 2. לְכִידוּת, קוֹהֶזְיָה. إِلْصَاقٌ הַדְבָּקָה, הַצְמָדָה. تَلَاصُقٌ. اِلْتِصَاقٌ הִתְחַבְּרוּת, הִצָּמְדוּת, לְכִידוּת. لَاصِقٌ מְדַבֵּק, דָּבִיק. شَرِيطٌ لَاصِقٌ נְיָר דֶּבֶק. عَدَسَةٌ لَاصِقَةٌ עֲדָשַׁת מַגָּע (לעין). القُوَّةُ اللَّاصِقَةُ תַּאֲחִיזָה (בפיזיקה). مِنْطَقَةٌ لَاصِقَةٌ אֵזוֹר הַתֶּפֶר. لَاصِقَةٌ ج لَوَاصِقُ סוֹפִית (במילה). مُلَاصِقٌ צָמוּד, גּוֹבֵל עִם־, שׁוֹכֵן בְּצָמוּד לְ־. مُتَلَاصِقٌ מְחֻבָּר, מְהֻדָּק לְ־, צָמוּד. مُلْتَصِقٌ بِـ דָּבוּק לְ־, מְחֻבָּר, הָדוּק, קָשׁוּר, מְחֻזָּק. مُلْصَقٌ ج مُلْصَقَاتٌ כְּרָזָה, פּוֹסְטֶר, סְטִיקֶר.

لَضَمَ ـِ 1. הִשְׁחִיל (חוט במחט). 2. הִדֵּק. مَلْضُومٌ מֻשְׁחָל.

لَطَخَ ـَ. لَطَّخَ II بِـ הִכְתִּים, גֵּאֵל, לִכְלֵךְ בְּ־. تَلَطَّخَ V נִכְתַּם, הִתְלַכְלֵךְ. لَطْخَةٌ ج لَطَخَاتٌ 1. כֶּתֶם, לִכְלוּךְ, רֶבֶב. 2. דֹּפִי, פְּגָם. مُلَطَّخٌ מֻכְתָּם, מְלֻכְלָךְ, מְגֹאָל. يَدُهُ مُلَطَّخَةٌ بِالدَّمِ יָדָיו מְגֹאָלוֹת בְּדָם. مُلَطَّخٌ بِالعَارِ מְגֹאָל בְּאוֹת קָלוֹן.

لَطَسَ ـُ הִכָּה, סָטַר לְ־. مِلْطَاسٌ ج مَلَاطِيسُ מַכּוֹשׁ.

لَطَشَ ـُ סָטַר לְ־, הִכָּה. لَطْشَةٌ סְטִירַת לֶחִי, מַכָּה, טְפִיחָה.

لَطَعَ ـَ 1. לִקֵּק, גָּמָא. 2. בָּעַט בְּ־. لَطْعٌ ج أَلْطَاعٌ חֵךְ. لَطْعَةٌ 1. כֶּתֶם. 2. מ' כֶּתֶם בֵּיצֵי חַרְקֵי הַכֻּתְנָה, מַחֲלַת הַכֻּתְנָה. أَلْطَعُ ج لُطْعٌ נ' لَطْعَاءُ חֲסַר שִׁנַּיִם.

لَطَفَ ـُ נָהַג בַּעֲדִינוּת, הִתְיַחֵס יָפֶה. لَطَفَ اللّٰهُ بِهِ אֱלֹהִים חָמַל עָלָיו. لَطُفَ ـُ 1.

הָיָה עָדִין, הָיָה נָאֶה, הָיָה נוֹחַ וְאָדִיב. 2. הָיָה דַּק. 3. הָיָה חִנָּנִי וּנְעִים הֲלִיכוֹת. لَطَّفَ II עִדֵּן, רִכֵּךְ, הֵקֵל, מִתֵּן, הִדֵּר. لَطَّفَ الدَّوَاءُ مِنَ الأَلَمِ הַתְּרוּפָה שִׁכְּכָה אֶת הַכְּאֵב. لَطَّفَ عِبَارَاتِ رِسَالَتِهِ עִדֵּן (מִתֵּן) אֶת מִשְׁפְּטֵי מִכְתָּבוֹ. لَاطَفَ III 1. הִתְנַהֵג בַּעֲדִינוּת, דִּבֵּר חֲלָקוֹת. 2. שִׁעֲשַׁע, פִּנֵּק. 3. לִטֵּף, גִּפֵּף. لَاطَفَهُ عَلَى كَتِفِهِ טָפַח בְּחִבָּה עַל כְּתֵפוֹ. تَلَطَّفَ V 1. הִתְעַדֵּן, הָיָה אָדִיב, הָיָה נֶחְמָד. 2. הִשְׁתַּכֵּךְ, הוּקַל. 3. הָיָה יְדִידוּתִי. 4. הוֹאִיל בְּרֹב טוּבוֹ ל־. 5. גִּלָּה אֶת סוֹדוֹתָיו. تَلَاطَفَ VI גִּלָּה חִבָּה ל־, הִשְׁתַּעֲשֵׁעַ עִם־. إِسْتَلْطَفَ X מָצָא אֶת־ נֶחְמָד, חִבֵּב, אָהַב. إِسْتَلْطَفَ طَرِيقَتَهُ فِي عَرْضِ القَضِيَّةِ מָצָא חֵן בְּעֵינָיו הָאֹפֶן שֶׁבּוֹ הִצִּיג אֶת הַבְּעָיָה. لُطْفٌ ج أَلْطَافٌ 1. נֶחְמָדוּת, חֵן, חֶסֶד, טוּב, חֲבִיבוּת, אֲדִיבוּת. 2. רֹךְ, רַכּוּת, עֲדִינוּת. لُطْفٌ مِنَ اللهِ חֶסֶד שֶׁל אֱלֹהִים. بِلُطْفٍ בַּעֲדִינוּת, בְּרֹךְ. لَطَافَةٌ 1. נֶחְמָדוּת, עֲדִינוּת, חֲבִיבוּת, גִּלּוּיֵי יְדִידוּת. 2. רֹךְ, רַכּוּת, אֲדִיבוּת. 3. תַּרְבּוּת, נֹעַם. لَطِيفٌ ج لِطَافٌ وَلُطَفَاءُ 1. עָדִין, לָטִיף, חִנָּנִי. 2. רַךְ, נוֹחַ, יְדִידוּתִי, אָדִיב, מְנֻמָּס, חָבִיב. 3. שָׁנוּן, מַבְרִיק, פִּקֵּחַ. 4. מְרֻפֶּה, כָּמוּס (משמעות). اللَّطِيفُ מִכִּנּוּיֵי הָאֵל (בקוראן). لَطَائِفُ דִּבְרֵי שְׁנִינָה, שַׁעֲשׁוּעֵי לָשׁוֹן. الجِنْسُ اللَّطِيفُ הַמִּין הַיָּפֶה, הַנָּשִׁים. مُلَاطَفَةٌ 1. גִּלּוּי חִבָּה, חֲבִיבוּת. 2. לִטּוּף. 3. גִּפּוּף. 4. אֲדִיבוּת, טוּב לֵב, יְדִידוּת, נִימוּסִין. مُلَطِّفٌ ج مُلَطِّفَاتٌ מְשַׁכֵּךְ כְּאֵבִים, מֵקֵל, מַרְגִּיעַ, תְּרוּפַת הַרְגָּעָה.

لَطَمَ ـِ סָטַר, טָפַח עַל פְּנֵי־, הִכָּה, הָלַם. يَلْطِمُ الخُدُودَ وَيَشُقُّ الجُيُوبَ אָבַל וַחֲפוּי רֹאשׁ. تَلَاطَمَ VI. إِلْتَطَمَ VIII הִכָּה אֶת־. تَلَاطَمَتِ الأَمْوَاجُ גַּלֵּי הַיָּם הִכּוּ זֶה בָּזֶה, גָּעֲשׁוּ גַּלֵּי הַיָּם. إِلْتَطَمَ الجَيْشَانِ שְׁנֵי הַצְּבָאוֹת נִלְחֲמוּ (נִכְנְסוּ) זֶה בָּזֶה. لَطْمَةٌ ج لَطَمَاتٌ סְטִירַת לֶחִי, טְפִיחָה, מַכָּה. لَطِيمٌ 1. יָתוֹם. 2. סוּס בַּעַל כֶּתֶם לָבָן בְּאַחַת מִשְּׁתֵּי לְחָיָיו. مَلْطَمٌ ج مَلَاطِمُ לֶחִי. مُلْتَطِمٌ גּוֹעֵשׁ, סוֹעֵר (ים, צבאות וכו').

لَظِيَ ـَ לָהַט, יָקַד. لَظَّى II הִבְעִיר (אש), הִלְהִיט. تَلَظَّى V 1. לָהַט (אש). 2. חָרָה אַפּוֹ. 3. הִתְלַהֵט (מזג אוויר). لَظًى 1. אֵשׁ בּוֹעֶרֶת, לַהַט, יְקוֹד. 2. גֵּיהִנּוֹם.

لَعِبَ ـَ 1. שִׂחֵק. 2. עָסַק בִּסְפּוֹרְט. 3. צָחַק, הִשְׁתַּעֲשֵׁעַ. 4. عَلَى פָּרַט עַל (עוּד, פסנתר וכו'), נִגֵּן בּ־. 5. שִׂחֵק תַּפְקִיד (על במה וכו'), הִצִּיג. 6. בִּצֵּעַ תַּפְקִיד. 7. عَلَى שִׁטָּה בּ־, הֶעֱרִים עַל־, הוֹנָה. لَعِبَ دَوْرًا שִׂחֵק (מִלֵּא) תַּפְקִיד (על במה או בחיי ציבור). لَعِبَ بِالشِّطْرَنْجِ שִׂחֵק שַׁחְמָט. لَعِبَ عَلَى الحَبْلَيْنِ הֶעֱרִים עַל שְׁנֵי הַצְּדָדִים. لَعِبَ الفَأْرُ فِي عُبِّهِ חָשׁ שֶׁמַּשֶּׁהוּ לֹא כַּשּׁוּרָה, הִתְעוֹרֵר בּוֹ חֲשָׁד. لَعِبَ فِي عَقْلِهِ סוֹבֵב לוֹ אֶת הָרֹאשׁ, שִׁטָּה בּוֹ, "סִדֵּר אוֹתוֹ". لَعِبَ الوَرَقَ שִׂחֵק בִּקְלָפִים. لَعِبَتْ بِهِ الهُمُومُ תָּקְפוּ אוֹתוֹ דְּאָגוֹת מִכָּל צַד. لَعَّبَ II 1. נִעְנַע, נִדְנֵד. 2. שִׁעֲשַׁע (אב את ילדו למשל). 3. כִּשְׁכֵּשׁ בִּזְנָבוֹ (כלב למשל). لَاعَبَ III 1. שִׂחֵק עִם־, שִׁעֲשַׁע. 2. "סִדֵּר" אֶת־, עוֹלֵל. أَلْعَبَ IV 1. שִׂחֵק עִם־, שִׁעֲשַׁע. 2. גָּרַם שֶׁיְּשַׂחֵק. تَلَاعَبَ VI 1. שִׂחֵק עִם. 2. بِـ רִמָּה, מָעַל בּ־. 3. שִׁטָּה בּ־, צָחַק ל־, זִלְזֵל בּ־. تَلَاعَبَ بِالأَلْفَاظِ שִׂחֵק בְּמִשְׂחַק מִלִּים (קַלַמְבּוּר). تَلَاعَبَ بِأَمْوَالِ الدَّوْلَةِ מָעַל בְּכַסְפֵּי הַמְּדִינָה. لِعْبٌ. لَعِبٌ ج أَلْعَابٌ 1. מִשְׂחָק. 2. שַׁעֲשׁוּעַ. 3. צְחוֹק, לַעַג. لَعِبُ القِمَارِ מִשְׂחַק קְלָפִים. أَلْعَابٌ أُولِيمْبِيَّةٌ מִשְׂחָקִים אוֹלִימְפִּיִּים. أَلْعَابٌ رِيَاضِيَّةٌ סְפּוֹרְט, אַתְלֵטִיקָה. أَلْعَابٌ سِحْرِيَّةٌ מַעֲשֵׂי קְסָם. أَلْعَابُ القُوَى אַתְלֵטִיקָה קַלָּה. أَلْعَابٌ نَارِيَّةٌ זִקּוּקִין דִּי־נוּר. سَاحَةُ الأَلْعَابِ מִגְרַשׁ מִשְׂחָקִים. نَظَرِيَّةُ اللَّعِبِ תּוֹרַת הַמִּשְׂחָקִים (במתמטיקה). لُعْبَةٌ ج لُعَبٌ 1. מִשְׂחָק. 2. בֻּבָּה, צַעֲצוּעַ. 3. כְּלִי מִשְׂחָק. 4. שׁוֹטֶה, שֶׁצּוֹחֲקִים לוֹ. لُعْبَةُ الصُّوَرِ المَقْطُوعَةِ "פָּזֶל", תַּצְרֵף. لُعَابٌ רִיר, רֹק, לַחַ הַפֶּה. لُعَابُ الشَّمْسِ קוּרֵי עַכָּבִישׁ. سَالَ لُعَابُهُ عَلَى הִתְאַוָּה ל־, חָמַד מְאוֹד (עד כדי כך שנזל רירו). لُعَابِيٌّ רִירִי, שֶׁל רֹק. لَعُوبٌ גַּנְדְּרָנִי, מִתְפַּנֵּק (בחורה). أُلْعُوبَةٌ ج أَلَاعِيبُ 1. מִשְׂחָק. 2. בֻּבָּה, צַעֲצוּעַ. 3. כְּלִי מִשְׂחָק בִּידֵי־, כְּלִי שָׁרֵת. الأَلَاعِيبُ הִתְאַגְּרְפוּת (מִדְמָה). مَلْعَبٌ ج مَلَاعِبُ 1. מִגְרַשׁ מִשְׂחָקִים. 2. אִצְטַדְיוֹן. 3. מַסְלוּל מֵרוֹץ. 4. זִירָה. 5. תֵּאַטְרוֹן. تَلَاعُبٌ 1. מְעִילָה. 2. סַפְסָרוּת, סְפֶּקוּלַצְיָה. 3. שְׂחִיתוּת. لَاعِبٌ מְשַׂחֵק, שַׂחְקָן, סְפּוֹרְטַאי. لَاعِبُ الشِّطْرَنْجِ שַׂחְקַן שַׁחְמָט. مَلْعُوبٌ מְרֻמֶּה, "מְתֻמְרָן" (על ידי מעשה נבזי). مُتَلَاعِبٌ מוֹעֵל, מֻשְׁחָת, סְפֶּקוּלַנְט.

لَعْثَمَ. تَلَعْثَمَ גִּמְגֵּם, דִּבֵּר בְּלָשׁוֹן עִלֶּגֶת, הִסֵּס. مُتَلَعْثِمٌ מְגַמְגֵּם, עִלֵּג, מְדַבֵּר בְּהִסּוּס.

لَعَجَ ـَ 1. הִכְאִיב, יִסֵּר. 2. שָׂרַף, צָרַב. لَاعَجَ III גָּרַם סֵבֶל, עִנָּה, יִסֵּר. لَاعِجٌ ج لَوَاعِجُ 1. כְּאֵב, יִסּוּרִים, סֵבֶל. 2. צְרִיבָה. لَوَاعِجُ الفِرَاقِ יִסּוּרֵי הַפְּרֵדָה.

لَعَسَ ـَ נָשַׁךְ. لَعِسَ ـَ הָיָה כֵּהֶה שְׂפָתַיִם. أَلْعَسُ כֵּהֵה שְׂפָתַיִם. مَلْعُوسٌ (בָּשָׂר) אָדֹם נָא.

لَعِقَ ـَ לִקֵּק, לִחֵךְ. لُعْقَةٌ מְלוֹא הַכַּפִּית. مِلْعَقَةٌ ج مَلَاعِقُ 1. כַּף, כַּפִּית.

لَعَلَّ. عَلَّ אוּלַי, מִי יִתֵּן, יְהִי רָצוֹן, הַלְוַאי. لَعَلَّ اللهَ يَأْخُذُ بِنَاصِرِنَا אוּלַי אֱלֹהִים יַעֲזֹר לָנוּ.

لَعْلَعَ 1. רָעַם, הִדְהֵד. 2. נָצַץ, הִבְרִיק. تَلَعْلَعَ 1. נִצְנֵץ. 2. נָע בְּרָעָב. 3. נִלְאָה, נֶחֱלַשׁ. لَعْلَعَةٌ פָּטָה מוֹרְגָנָה, חִזָּיוֹן שָׁרָב ע' سَرَاب.

لَعَنَ ـَ 1. קִלֵּל, גִּדֵּף. 2. גֵּרֵשׁ. لَاعَنَ III 1. קִלֵּל. 2. נִשְׁבַּע שֶׁהוּא חַף מִפֶּשַׁע בְּקֶשֶׁר לְהַאֲשָׁמַת אִשְׁתּוֹ בִּזְנוּת (בהלכה האסלאמית). لَعْنٌ קְלָלָה, גִּדּוּף. لَعْنَةٌ ج لَعَنَاتٌ وَلِعَانٌ קְלָלָה, גִּדּוּף, מְאֵרָה. لَعْنَةُ اللهِ عَلَيْهِ מְאֵרַת (קִלְלַת) אֱלֹהִים עָלָיו. لَعِينٌ. مَلْعُونٌ ج مَلَاعِينُ אָרוּר, מְקֻלָּל, נִבְזֶה. اللَّعِينُ כִּנּוּי לַשָּׂטָן.

لَغَبَ ـُ 1. לָאָה, יָגַע, הִתְעַיֵּף, הִתְיַגֵּעַ. 2. שִׁקֵּר, קִלְקֵל. لَغَّبَ II יִגַּע, הֶלְאָה. لُغُوبٌ לֵאוּת, תְּשִׁישׁוּת. لَاغِبٌ ج لُغَّبٌ לֵאֶה, עָיֵף, תָּשׁוּשׁ.

لُغْدٌ סֶרַח עוֹדֵף, פִּימָה ע' غَبَب.

لَغَزَ ـ 1. דִּבֵּר סְתוּמוֹת, דִּבֵּר בִּרְמָזִים. 2. רִמָּה. **أَلْغَزَ IV** סָתַם וְלֹא פֵּרַשׁ, דִּבֵּר לֹא בָּרוּר. **لُغْزٌ ج أَلْغَازٌ** 1. חִידָה. 2. רֶמֶז. 3. סוֹד. 4. מְחִלָּה (של עכבר, של ירבוע וכו'). **لُغْزُ الصُّوَرِ** רֵבּוּס, חִידַת צִיּוּרִים. **لُغْزُ الكَلِمَاتِ المُتَقَاطِعَةِ** תַּשְׁבֵּץ. **مُلْغَزٌ** חִידָתִי, סוֹדִי, לֹא בָּרוּר.

لَغَطَ ـ لَغِطَ II. أَلْغَطَ IV רָעַשׁ, צָוַח, הֵקִים קוֹל שָׁאוֹן. **لَغْطٌ. لَغَطٌ** רַעַשׁ, צְוָחָה, שָׁאוֹן, הֲמֻלָּה. **مَنْ كَثُرَ لَغَطُهُ كَثُرَ غَلَطُهُ** פת' מַרְבֶּה דְּבָרִים מַרְבֶּה שְׁטוּת.

لَغَمَ ـُ لَغَّمَ II מִקֵּשׁ, זָרַע (הִטְמִין) מוֹקְשִׁים. **أَلْغَمَ IV** 1. מִלְגֵּם, צִפָּה בְּכַסְפִּית אוֹ בְּמַתֶּכֶת כֶּסֶף, מִגֵּא. 2. מִקֵּשׁ. **لَغَمٌ. لُغْمٌ ج أَلْغَامٌ** מוֹקֵשׁ. **مُلَغَّمٌ** מְמֻקָּשׁ. **سَيَّارَةٌ مُلَغَّمَةٌ** מְכוֹנִית תֹּפֶת (מְמֻלְכֶּדֶת).

(لغو) لَغَا ـُ 1. אָמַר דִּבְרֵי הֶבֶל, אָמַר דְּבָרִים בְּטֵלִים. 2. שָׁגָה. **أَلْغَى IV** בִּטֵּל, הֵסִיר, שָׁלַל. **لَغْوٌ** 1. דִּבְרֵי הֶבֶל (הֲבַאי). 2. טָעוּת, שְׁגִיאָה. **لُغَةٌ ج لُغَاتٌ** לָשׁוֹן, שָׂפָה. **لُغَةٌ أَجْنَبِيَّةٌ** שָׂפָה זָרָה. **لُغَةُ الأُمِّ. اللُّغَةُ الأُمُّ** שְׂפַת הָאֵם. **لُغَةٌ دَارِجَةٌ. لُغَةٌ عَامِّيَّةٌ** שְׂפַת דִּבּוּר, לַהַג, דִּיאָלֶקְט. **اللُّغَةُ الفُصْحَى** הַשָּׂפָה הָעַרְבִית הַתִּקְנִית (הַסִּפְרוּתִית). **لُغَةُ المِهْنَةِ** זַ'רְגּוֹן, עֲגָה מִקְצוֹעִית. **اللُّغَةُ الوُسْطَى. لُغَةُ المُثَقَّفِينَ** שְׂפַת הַמַּשְׂכִּילִים (שפה תקנית תוך שימוש בשפה מדוברת הקרובה לתקנית). **لُغَوِيٌّ** 1. לְשׁוֹנִי, בַּלְשָׁנִי. 2. בַּלְשָׁן, לִינְגְּוִיסְט, פִילוֹלוֹג. **أَهْلُ اللُّغَةِ** חַכְמֵי הַלָּשׁוֹן, בַּלְשָׁנִים. **عِلْمُ اللُّغَةِ** מַדַּע הַלָּשׁוֹן, בַּלְשָׁנוּת, פִילוֹלוֹגְיָה, לֶקְסִיקוֹגְרַפְיָה. **لُغَوِيَّاتٌ** לִינְגְּוִיסְטִיקָה, לֶקְסִיקוֹגְרַפְיָה. **إِلْغَاءٌ** בִּטּוּל, הֲסָרָה, שְׁלִילָה, הַשְׁמָטָה, מְחִיקָה. **لاغٍ (ي). مُلْغًى** מְבֻטָּל, מָחוּק, אֵינוֹ בַּר תֹּקֶף.

لَفَّ ـُ 1. עָטַף, כָּרַךְ, גָּלַל, צָנַף. 2. חִתֵּל, צָרַר. 3. אָגַד, חָבַשׁ. 4. הָיָה כְּבַד לָשׁוֹן. 5. הָיוּ לוֹ יְרֵכַיִם בְּשָׂרָנִיּוֹת. **لَفَّ وَدَارَ** סָבַב בְּכַחַשׁ, רִמָּה, הִטְעָה. **وَمَنْ لَفَّ لَفَّهُ** וְשֻׁתָּפָיו, וְדוֹמָיו. **لَفَّفَ II** עָטַף, כִּסָּה. **تَلَفَّفَ V** הִתְעַטֵּף. **إِلْتَفَّ VIII** 1. הִתְעַטֵּף, עָטָה, הִתְכַּסָּה, כָּרַךְ אֶת עַצְמוֹ ב־. 2. הִשְׂתָּרֵג (ענפי עץ למשל), נִלְפַּת, נִכְרַךְ, הִסְתַּבֵּךְ. **إِلْتَفُّوا حَوْلَهُ** הִתְלַכְּדוּ סְבִיבוֹ. **لَفٌّ** לִפּוּף, גְּלִילָה, עֲטִיפָה, חֲבִישָׁה. **لَفُّ الشَّعْرِ** סִלְסוּל שֵׂעָר. **لَفٌّ وَدَوَرَانٌ** סִיבוּב בְּכַחַשׁ, הַטְעָיָה. **مِنْ غَيْرِ لَفٍّ** בְּלִי הִתְפַּתְּלוּת, בְּלִי הִתְחַכְּמוּת. **لَفَّةٌ ج لَفَّاتٌ** 1. חֲבִילָה, צְרוֹר. 2. סִיבוּב, עִקּוּל (של דרך). 3. מְגִלָּה, גָּלִיל. 4. טוּרְבָּן, מִצְנֶפֶת. 5. סְלִיל (חשמלי). 6. מ' חִתּוּל. 7. מד' סוג כָּרִיךְ. **لَفَّةٌ بَرِيدِيَّةٌ** חֲבִילַת דֹּאַר. **لِفَافَةٌ ج لَفَائِفُ** 1. עֲטִיפָה, מַעֲטָה. 2. סִיגַרְיָה. 3. תַּחְבֹּשֶׁת. 4. חִתּוּל. **لَفِيفٌ** 1. חֲבוּרָה, קְבוּצַת אֲנָשִׁים, קָהָל, צִבּוּר. 2. סְבַךְ עֵצִים. **لَفِيفَةٌ** 1. צְרוֹר, חֲבִילָה. 2. סִיגַרְיָה. 3. סְלִיל. **أَلَفُّ** בַּעַל יְרֵכַיִם בְּשָׂרָנִיּוֹת. **مِلَفٌّ ج مِلَفَّاتٌ** 1. תִּיק. 2. מַעֲטֶפֶת. 3. גְּלִיל נְיָר. 4. שְׂמִיכָה. 5. סְלִיל. 6. קֹבֶץ (במחשב). **مِلَفٌّ خَانِقٌ** מַשְׁנֵק. **مِلَفَّةٌ ج مِلَفَّاتٌ** אוֹגְדָן, תִּיק. **تَلْفِيفٌ ج تَلَافِيفُ** קִפּוּל, פִּתּוּל. **تَلَافِيفُ المُخِّ** קִפְלֵי הַמֹּחַ. **فِي تَلَافِيفِ الظَّلَامِ** בְּחֶשְׁכַת הַלַּיְלָה.

إِلْتِفَافٌ 1. סִיבוּב, סִפּוּל. 2. אִגּוּף, עֲקִיפָה. **حَرَكَةُ الْتِفَافٍ** אִגּוּף (כצבא). **طُرُقٌ الْتِفَافِيَّةٌ** כְּבִישִׁים עוֹקְפִים. **مَلْفُوفٌ** 1. עָטוּף, אָרוּז. 2. כְּרוּב (ירק). **مُلْتَفٌّ** 1. עָטוּף, מְכֻרְבָּל. 2. שָׁזוּר, סָבוּךְ, שָׂרוּג. **المُلْتَفُّونَ حَوْلَهُ** הַסּוֹבְבִים אוֹתוֹ, תּוֹמְכָיו.

لَفَتَ ـ أَلْفَتَ IV 1. לָפַת, סוֹבֵב. 2. הִטָּה, הִפְנָה. **لَفَتَ نَظَرَهُ إِلَى** הִפְנָה אֶת תְּשׂוּמַת לִבּוֹ אֶל־. **لَفَتَ النَّظَرَ** מָשַׁךְ אֶת הָעַיִן, לָכַד אֶת הַמַּבָּט. **لَفَتَهُ عَنْ رَأْيِهِ** הִטָּה (הֵנִיא) אוֹתוֹ מִדַּעְתּוֹ. **تَلَفَّتَ V** סוֹבֵב רֹאשׁוֹ אָנֶה וָאָנָה. **تَلَفَّتَ حَوْلَهُ** הִבִּיט סְבִיבוֹ. **إِلْتَفَتَ VIII إِلَى** 1. סוֹבֵב רֹאשׁוֹ ל־, פָּנָה ל־. 2. נָתַן דַּעְתּוֹ עַל־. **إِلْتَفَتَ إِلَى الأَمْرِ** הִתְעַנְיֵן בַּדָּבָר, לָקַח לִתְשׂוּמַת לִבּוֹ. **إِلْتَفَتَ حَوْلَهُ** בָּחַן בְּעֵינָיו אֶת סְבִיבָתוֹ. **إِلْتَفَتَ عَنْهُ** סָר מִמֶּנּוּ, פָּנָה לוֹ עֹרֶף, לֹא שָׁעָה לוֹ. **لاَ يُلْتَفَتُ إِلَيْهِ** לֹא חָשׁוּב, לֹא רָאוּי לִתְשׂוּמַת לֵב. **إِسْتَلْفَتَ X** מָשַׁךְ (את העין), לָכַד (את מבטו), מָשַׁךְ אֶת תְּשׂוּמַת הַלֵּב. **لَفْتُ النَّظَرِ** הֲסַבַּת תְּשׂוּמַת לֵב, הַזְהָרָה, הַתְרָאָה. **لِفْتٌ** לֶפֶת (ירק). **لَفْتَةٌ ج لَفَتَاتٌ** 1. פְּנִיָּה, מַבָּט מִסָּבִיב. 2. יְעָף, מַבָּט חָטוּף. 3. מֶחֱוָה, גֶ'סְטָה. **لَفْتَةٌ كَرِيمَةٌ** מֶחֱוָה נָאָה (נְדִיבָה). **أَلْفَتُ ج لُفْتٌ נ' لَفْتَاءُ** אִטֵּר יַד יְמִינוֹ. **إِلْتِفَاتٌ** 1. פְּנִיָּה כְּלַפֵּי־. 2. תְּשׂוּמַת לֵב, הִתְעַנְיְנוּת. **عَدَمُ الاِلْتِفَاتِ** חֹסֶר הִתְעַנְיְנוּת. **نَظَرَ إِلَيْهِ بِعَيْنِ الاِلْتِفَاتِ** הֶעֱנִיק לוֹ תְּשׂוּמַת (שִׂימַת) לֵב. **إِلْتِفَاتَةٌ** פְּנִיָּה. **حَانَتْ مِنْهُ الْتِفَاتَةٌ** ע' (حين) حَانَ. **لاَفِتَةٌ ج لاَفِتَاتٌ** שֶׁלֶט, כְּרָזָה, פְּלַקָט. **مُلْفِتٌ. مُلْفِتٌ لِلنَّظَرِ** מְעוֹרֵר תְּשׂוּמַת לֵב.

لَفَحَ ـَ 1. חָרַךְ, שָׂרַף, צָרַב, שָׁדַף. 2. טָפַח עַל־, הִכָּה. 3. שָׁזַף (השמש). **لَفْحَةٌ ج لَفَحَاتٌ** 1. צְרִיבָה, שְׁדִיפָה. 2. מַשַּׁב רוּחַ לוֹהֶטֶת. **لَفُوحٌ. لاَفِحٌ ج لَوَافِحُ** שׂוֹרֵף, צוֹרֵב, לוֹהֵט. **لُفَّاحٌ** דּוּדָאִים (צמח), יַבְרוּחַ.

لَفَظَ ـ تَلَفَّظَ V 1. בִּטֵּא, הָגָה, הִבִּיעַ (במילים). 2. יָרַק, פָּלַט (מפיו), הֵקִיא. **لَفَظَ أَنْفَاسَهُ** נָפַח אֶת נִשְׁמָתוֹ, מֵת. **لَفَظَهُ لَفْظَ النَّوَاةِ** הֵקִיא אוֹתוֹ מִקִּרְבּוֹ, גֵּרַשׁ אוֹתוֹ מֵחֶבְרָתוֹ. **لَفْظٌ ج أَلْفَاظٌ** 1. בִּטּוּי, הֲגִיָּה, הַבָּעָה, מַבָּע. 2. נִיב. 3. דִּבּוּר. **لَفْظًا** בְּאֹפֶן מִלּוּלִי. **لَفْظًا وَمَعْنًى** כִּכְתָבוֹ וְכִלְשׁוֹנוֹ, בְּדִיּוּק נִמְרָץ. **أَلْفَاظٌ نَابِيَةٌ** מִלִּים גַּסּוֹת. **لَفْظِيٌّ** מִלּוּלִי, בְּעַל פֶּה. **لَفْظَةٌ ج لَفَظَاتٌ** מִלָּה, מַבָּע. **لَفِيظٌ. مَلْفُوظٌ** 1. דָּחוּי, מֻרְחָק. 2. מַבָּע, מִבְטָא. **تَلَفُّظٌ** בִּטּוּי, הֲגִיַּת אוֹתִיּוֹת אוֹ מִלִּים.

لَفَعَ ـَ 1. כִּסָּה, עָטָה. 2. פָּגַע (אש מכל הצדדים). **لَفَعَ رَأْسَهُ الشَّيْبُ** שֵׂיבָה זָרְקָה בְּרֹאשׁוֹ. **لَفَّعَ II** 1. כִּסָּה. 2. חָנַק. **تَلَفَّعَ V بِـ** הִתְעַטֵּף, הִתְכַּרְבֵּל ב־. **لِفَاعٌ** סוּדָר. **مِلْفَعٌ** מְעִיל עֶלְיוֹן.

لَفَقَ ـِ 1. אִחָה. 2. תָּפַר. **لَفَّقَ II** בָּדָה, הִמְצִיא (שקר וכו'), עִוֵּת, סִלֵּף. **تَلْفِيقٌ** 1. בִּדּוּי, הַמְצָאָה. 2. הַטְלָאָה. **تَلْفِيقَةٌ** סִפּוּר בַּדִּים. **مُلَفَّقٌ** בָּדוּי, מְסֻלָּף, דִּמְיוֹנִי.

لَفْلَفَ כִּסָּה, עָטַף. **تَلَفْلَفَ بِـ فِي** הִתְכַּסָּה ב־, הִתְעַטֵּף.

(لفو) أَلْفَى IV מָצָא אֶת־, רָאָה וְגִלָּה כִּי, נִתְקַל ב־. **تَلاَفَى VI** 1. קִדֵּם פְּנֵי

(סכנה וכו'). 2. תִּקֵּן. تَلاَفَى أَخْطَاءَهُ תִּקֵּן אֶת שְׁגִיאוֹתָיו. تَلاَفَى الخَطَرَ קִדֵּם אֶת פְּנֵי הַסַּכָּנָה, נִמְנַע מֵהַסַּכָּנָה. مُلاَفَاةٌ. تَلاَف(ي) תִּקּוּן, נְקִיטַת אֶמְצָעֵי זְהִירוּת, קִדּוּם פְּנֵי הָרָעָה.

لَقَّبَ II بِـ כִּנָּה אֶת־ ב־, קָרָא ל־ בְּשֵׁם (או כתואר). لَقَّبَهُ بِالبُطُولَةِ כִּנָּהוּ גִּבּוֹר. تَلَقَّبَ V بِـ כֻּנָּה ב־, הִתְכַּנָּה ב־. لَقَبٌ ج أَلْقَابٌ 1. כִּנּוּי (גנאי או שבח), תֹּאַר. 2. שֵׁם מִשְׁפָּחָה. لَقَبُ البُطُولَةِ כִּנּוּי גְּבוּרָה. مُنِحَ لَقَبَ دُكْتُورٍ הֶעֱנַק לוֹ תֹּאַר דּוֹקְטוֹר. مُلَقَّبٌ بِـ מְכֻנֶּה, יָדוּעַ בְּשֵׁם.

لَقَحَ ـ لَقَّحَ II 1. הִפְרָה, עִבֵּר, נָתַן זֶרַע. 2. הִרְכִּיב (ענף). 3. הִזְרִיק (נסיוב). تَلَقَّحَ V 1. הֻפְרָה. 2. הֻרְכַּב. 3. הֻזְרַק לוֹ נַסְיוּב. لَقْحٌ הַפְרָיָה. لَقَاحٌ זֶרַע, נַסְיוּב. تَلْقِيحٌ 1. הַפְרָיָה. 2. הַרְכָּבָה (עץ). مُلَقِّحٌ מַפְרֶה, מַזְרִיעַ, מַרְכִּיב (עץ).

لَقَطَ ـ لَقَّطَ II לָקַט, לִקֵּט, אָסַף, קָטַף (פרי). تَلَقَّطَ V לִקֵּט, קָטַף. إِلْتَقَطَ VIII 1. לִקֵּט, אָסַף. 2. קָלַט (שדר רדיו וכו'). 3. הֵרִים, נָטַל (מהרצפה וכו'). 4. צִלֵּם. لَقَطٌ. لَقَاطٌ. لُقَاطَةٌ לֶקֶט, לִקּוּטִים, שִׁבּוֹלִים אוֹ פֵּרוֹת שֶׁנָּשְׁרוּ וְנִשְׁאֲרוּ בַּשָּׂדֶה. لُقْطَةٌ ج لُقَطٌ מְצִיאָה. لَقِيطٌ ج لُقَطَاءُ אֲסוּפִי. لَقِيطَةٌ ج لَقَائِطُ אֲסוּפִית. إِبْنُ اللَّقِيطَةِ בֶּן נַעֲוַת הַמַּרְדּוּת, בֶּן זוֹנָה. مِلْقَطٌ ج مَلاَقِطُ 1. מַלְקֶטֶת. 2. מֶלְקָחַיִם. إِلْتِقَاطٌ 1. לִקּוּט, אִסּוּף, נְטִילָה, תְּפִיסָה. 2. קְלִיטָה (של שידור וכו'). إِلْتِقَاطُ صُورَةٍ צִלּוּם. جِهَازُ الْتِقَاطٍ מַקְלֵט, מַכְשִׁיר קְלִיטָה. لاَقِطٌ 1. מְלַקֵּט. 2. קוֹלֵט. لاَقِطَةُ الْغَامِ שׁוֹלֶת מוֹקְשִׁים. لاَقِطَةُ اهْتِزَازَاتٍ סֶסְמוֹגְרָף. لِكُلِّ سَاقِطَةٍ لاَقِطَةٌ ע' (سقط). مُلْتَقِطٌ 1. מוֹצֵא, נוֹטֵל. 2. קוֹלֵט, מַכְשִׁיר קְלִיטָה.

لَقِفَ ـ חָטַף (בעוד הדבר באוויר, כדור למשל), תָּפַס. لَقَّفَ II 1. מָסַר, זָרַק (כדור למשל). 2. הֶאֱכִיל. 3. לִמֵּד. تَلَقَّفَ V. إِلْتَقَفَ VIII 1. חָטַף, תָּפַס. 2. לָקַח בְּכֹחַ.

لَقْلَقَ צָוַח (חסידה). لَقْلاَقٌ. لَقْلَقٌ ج لَقَالِقُ חֲסִידָה. لَقْلَقَةٌ 1. צְוָחַת הַחֲסִידָה. 2. מ' רְכִילוּת.

لَقَمَ ـ סָכַר פִּיו, סָגַר. لَقِمَ ـ אָכַל מַהֵר, בָּלַע בְּחִפָּזוֹן. لَقَّمَ II. أَلْقَمَ IV הֶאֱכִיל, הִלְעִיט. أَلْقَمَهُ الحَجَرَ סָכַר פִּיו, סָתַם פִּיו, הִשְׁתִּיקוֹ. إِلْتَقَمَ VIII בָּלַע. لُقْمَةٌ ج لُقَمٌ 1. נְגִיסָה, "בִּיס", פַּת, לֹגֶם. لُقْمَةٌ سَائِغَةٌ ע' (سوغ) سَائِغٌ. لُقْمَةُ العَيْشِ 1. פַּת לֶחֶם. 2. פַּרְנָסָה יוֹמְיוֹמִית. لُقْمَةُ القَاضِي סֻפְגָּנִיָּה. مُلَقِّمٌ 1. מַטְעִין תַּחְמֹשֶׁת. 2. שָׁרַת (באינטרנט, server). لُقْمَانُ "לֻקְמַאן", דְּמוּת אַגָּדִית בַּקֻּרְאָן. بَقِيَتْ دَارُ لُقْمَانَ عَلَى حَالِهَا הַכֹּל נִשְׁאַר כְּשֶׁהָיָה, הַכֹּל עוֹמֵד עַל תִּלּוֹ, לֹא הִשְׁתַּנָּה דָּבָר.

لَقِنَ ـ הֵבִין, תָּפַס, לָמַד. لَقَّنَ II 1. לִמֵּד, שִׁנֵּן, הִקְנָה יְדִיעוֹת. 2. לָחַשׁ (בהצגה). 3. הִכְתִּיב. تَلَقَّنَ V לָמַד, הֵבִין. تَلْقِينٌ 1. לִמּוּד, הַקְנָיַת יְדִיעוֹת. 2. לְחִישָׁה (בהצגה). 3. הַכְתָּבָה. مُلَقِّنٌ 1. לַחְשָׁן. 2. מְלַמֵּד, מְשַׁנֵּן. لَقَنٌ ج أَلْقَانٌ אַגָּן, קְעָרָה מְנֻחֹשֶׁת.

لَقِيَ ـ 1. מָצָא, גִּלָּה. 2. פָּגַשׁ, נִתְקַל ב־. لاَقَى III 1. נִפְגַּשׁ עִם־, נִתְקַל ב־, בָּא לִקְרַאת־. 2. מָצָא, גִּלָּה. لاَقَى آذَانًا صَاغِيَةً מָצָא אֹזֶן קַשֶּׁבֶת. لاَقَى صُعُوبَةً גִּלָּה (מָצָא) קֹשִׁי. لاَقَى مُقَاوَمَةً נִתְקַל בְּהִתְנַגְּדוּת. لاَقَاهُ وَجْهًا لِوَجْهٍ פָּגַשׁ אוֹתוֹ פָּנִים אֶל פָּנִים. أَلْقَى IV 1. זָרַק, הִשְׁלִיךְ, הֵטִיל, הִפִּיל. 2. عَلَى הֵטִיל (אחריות) עַל־, שָׂם, כָּפָה עַל־. 3. הִצִּיג (שאלה). 4. הִכְתִּיב (מה לעשות). 5. נָשָׂא (נאום). أَلْقَى بَالَهُ إِلَى שָׂם לֵב אֶל־. أَلْقَى بَيَانًا נָתַן הַצְהָרָה, הִקְרִיא. أَلْقَتِ البَيْضَ הֵטִילָה בֵּיצִים. أَلْقَى بِنَفْسِهِ فِي הִשְׁלִיךְ אֶת עַצְמוֹ ב־, שָׁקַע ב־. أَلْقَى بِيَدِهِ מָסַר בְּיָדוֹ, הֶעֱבִיר לוֹ. أَلْقَى الحَبْلَ عَلَى الغَارِبِ הִנִּיחַ לוֹ לַעֲשׂוֹת כַּטּוֹב בְּעֵינָיו, שִׁלַּח רֶסֶן מִפָּנָיו. أَلْقَى خِطَابًا נָשָׂא נְאוּם. أَلْقَى دَرْسًا לִמֵּד. أَلْقَى الرُّعْبَ فِي قُلُوبِهِمْ הֵטִיל עֲלֵיהֶם פַּחַד. أَلْقَى سِلاَحَهُ הֵנִיחַ אֶת נִשְׁקוֹ, נִכְנַע. أَلْقَى الضَّوْءَ عَلَيْهِ הִבְהִיר אוֹתוֹ. أَلْقَى عَلَيْهِ سُؤَالاً הִצִּיג לוֹ שְׁאֵלָה. أَلْقَى فِي رُوعِهِ ע' رُوع. أَلْقَى القَبْضَ عَلَيْهِ עָצַר אוֹתוֹ, תָּפַס אוֹתוֹ. أَلْقَى قُنْبُلَةً זָרַק פְּצָצָה (רמון). أَلْقَى كَلِمَةً נָשָׂא נְאוּם. أَلْقَى مُحَاضَرَةً נָשָׂא הַרְצָאָה, הִרְצָה. أَلْقَى المَسْؤُولِيَّةَ عَلَيْهِ הֵטִיל עָלָיו אֶת הָאַחֲרָיוּת (הַמְּשִׁימָה). أَلْقَتْ مَرَاسِيَهَا فِي הֵטִילָה (ספינה) עֹגֶן ב־. أَلْقَى نَظْرَةً عَلَى הֵעִיף מַבָּט עַל־. تَلَقَّى V קִבֵּל, לָקַח, נָטַל. تَلَقَّى أَنَّ נוֹדַע לוֹ כִּי. تَلَقَّى أَوَامِرَ קִבֵּל פְּקֻדּוֹת (הוֹרָאוֹת). تَلَقَّى دُرُوسًا קִבֵּל שִׁעוּרִים, לָמַד. تَلَقَّى دَوْرَةً עָבַר קוּרְס. تَلَقَّى عِلاَجًا קִבֵּל טִפּוּל. تَلَقَّى العِلْمَ عَلَى (عَنْ) לָמַד אֵצֶל־. تَلَقَّاهُ بِالتَّرْحَابِ קִבְּלוֹ בְּסֵבֶר פָּנִים יָפוֹת. تَلاَقَى VI נִפְגַּשׁ עִם־, נִזְדַּמֵּן עִם־. إِلْتَقَى VIII פָּגַשׁ, נִפְגַּשׁ, נִתְקַל ב־. إِسْتَلْقَى X שָׁכַב עַל גַּבּוֹ, הִשְׂתָּרַע עַל גַּבּוֹ, הִתְפַּרְקֵד. لُقْيَةٌ. لُقْيَا פְּגִישָׁה. لَقِيَّةٌ ج لَقَايَا. لُقْيَةٌ מְצִיאָה, גִּלּוּי דָּבָר מָה בְּמִקְרֶה (מטמון וכו'). أُلْقِيَةٌ חִידָה, תַּעֲלוּמָה. تِلْقَاءَ מוּל־, נֹכַח, נֶגֶד־. مِنْ تِلْقَاءِ نَفْسِهِ (ذَاتِهِ) מֵאֵלָיו, אוֹטוֹמָטִית, מֵעַצְמוֹ, מֵרְצוֹנוֹ הַטּוֹב. تِلْقَائِيٌّ אוֹטוֹמָטִי, סְפּוֹנְטָנִי. تِلْقَائِيًّا מֵאֵלָיו, סְפּוֹנְטָנִית, אוֹטוֹמָטִית. تِلْقَائِيَّةٌ טִבְעִיּוּת, סְפּוֹנְטָנִיּוּת, אוֹטוֹמָטִיּוּת. لِقَاءٌ ج لِقَاءَاتٌ 1. פְּגִישָׁה, מִפְגָּשׁ, יְשִׁיבָה בְּצַוְתָּא. 2. مَعَ רֵאָיוֹן, הִתְרָאוּת עִם־. 3. لِقَاءَ תְּמוּרַת־, כְּנֶגֶד־. إِلَى اللِّقَاءِ לְהִתְרָאוֹת. مُلاَقَاةٌ 1. פְּגִישָׁה, הִפָּגְשׁוּת. 2. קַבָּלָה (של פני אורח וכו'). إِلْقَاءٌ 1. זְרִיקָה, הַשְׁלָכָה. 2. נְשִׂיאַת נְאוּם אוֹ הַרְצָאָה. 3. דִּקְלוּם. إِلْقَاءُ القَبْضِ عَلَى מַעֲצָר, לְכִידָה, תְּפִיסָה. عِلْمُ الإِلْقَاءِ אָמְנוּת הַדִּבּוּר (הַנְּאוּם). تَلَقٍّ(ي) 1. קַבָּלָה, לְקִיחָה, נְטִילָה. 2. רְכִישָׁה (של ידע למשל). تَلاَقٍ(ي) הִפָּגְשׁוּת. إِلْتِقَاءٌ مَعَ. بِـ הִפָּגְשׁוּת, הִזְדַּמְּנוּת יַחַד, מִפְגָּשׁ. مُلْقًى מוּטָל, זָרוּק, מֻנָּח. مُلْتَقًى ج مُلْتَقَيَاتٌ 1. מִפְגָּשׁ. 2. מְקוֹם מִפְגָּשׁ, פָּרָשַׁת דְּרָכִים, צֹמֶת, הִצְטַלְּבוּת. 3. הִתְוַעֲדוּת, וְעִידָה, סֶמִינָר, סֵמִינַרְיוֹן, לִמּוּד בִּקְבוּצוֹת. إِلَى المُلْتَقَى לְהִתְרָאוֹת.

لَكَّ ـ הִכָּה אֶת־ עַל אֲחוֹרָיו. إِلْتَكَّ VIII 1. נִדְחַק, הִצְטוֹפֵף (קהל וכו'). 2. שָׁגָה בִּדְבָרָיו. لَكٌّ ج أَلْكَاكٌ وَلُكُوكٌ 1. מֵאָה אֶלֶף (במטבעות). 2. צֶבַע אֹדֶם. 3. לַכָּה

(צבע).

لَكَأَ ـَ 1. הִכָּה. 2. נָתַן לְ־ אֶת הַמַּגִּיעַ לוֹ. **تَلَكَّأَ** V 1. **فِي** הִשְׁתַּהָה, הִתְמַהְמֵהַּ, הִתְעַכֵּב. 2. **عَنْ** הִשְׁהָה, דָּחָה אֶת־. **لُكَأَةٌ** מְהַסֵּס, מִתְמַהְמֵהַּ. **تَلَكُّؤٌ** הִתְמַהְמְהוּת, הִשְׁתַּהוּת.

لَكَزَ ـُ 1. הִכָּה בְּאֶגְרוֹפוֹ. 2. בָּעַט. 3. דָּקַר, תָּקַע בְּמַרְפְּקוֹ.

لَكُعَ ـُ **لَكِعَ** ـَ 1. הָיָה נָבָל. 2. הָיָה טִפֵּשׁ. **لَكِيعٌ** ج **لُكَعَاءُ** נָבָל, רָשָׁע וְטִפֵּשׁ. **لَكَاعَةٌ** נִבְזוּת, רִשְׁעוּת.

لَكَمَ ـُ הִכָּה בְּאֶגְרוֹף. **لَاكَمَ** III הִתְאַגְרֵף עִם־, נִלְחַם בְּאֶגְרוֹפִים. **لَكْمَةٌ** ج **لَكَمَاتٌ** מַכַּת אֶגְרוֹף. **مُلَاكَمَةٌ** הִתְאַגְרְפוּת. **مُلَاكِمٌ** מִתְאַגְרֵף, בּוֹקְסֵר.

لَكِنَ ـَ הָיָה כְּבַד פֶּה, הָיָה עִלֵּג. **لُكْنَةٌ** כְּבֵדוּת פֶּה, הֲגִיָּה בְּמִבְטָא זָר. **أَلْكَنُ** ج **لُكْنٌ** נ' **لَكْنَاءُ** כְּבַד פֶּה, עִלֵּג.

لٰكِنْ (לפני פועל) **لٰكِنَّ** (מאחיות **إِنَّ** לפני שם) אֲבָל, אוּלָם.

لِكَيْ. لِكَيْمَا ע' **كَيْ**.

لَمْ לא (לפני פועל בעתיד מג'זום [מקוצר] בהוראת עבר כגון: **لَمْ يَأْكُلْ** לא אָכַל).
أَلَمْ. أَفَلَمْ. أَوَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ؟ הַאִם לא אָמַרְתִּי לָכֶם!

لِمَ. لِمَا. لِمَاذَا לָמָּה? מַדּוּעַ? עַל שׁוּם מָה? מִפְּנֵי מָה? בְּשֶׁל מָה? מִשּׁוּם מָה?

لَمَّ ـُ אָסַף, קִבֵּץ, כִּנֵּס. **لَمَّ** הִשְׁתַּגֵּעַ קַלּוֹת. **لَمَّ شَتَاتَ أَفْكَارِهِ** הֶחֱזִיר אֶת סֵדֶר מַחְשְׁבוֹתָיו. **لَمَّ شَعْثَهُ** קִבֵּץ אֶת פְּזוּרָיו. **لَمَّ شَمْلَهُمْ** אִחֵד אוֹתָם מֵחָדָשׁ. **أَلَمَّ** IV 1. **بِـ** לָמַד, יָדַע אֶת־, הָיָה בָּקִי בְּ־. 2. **بِـ عَلَى** בִּקֵּר, סָר אֶל־. 3. קִיֵּם יַחֲסֵי מִין עִם־, שָׁכַב עִם־. 4. דָּן בְּ־. 5. סָבַל מִ־, הִתְרַגֵּשׁ עַל־ (אסון, מחלה וכו'). **أَلَمَّ بِالْمَوْضُوعِ** יָדַע אֶת הַנּוֹשֵׂא. **أَلَمَّ بِهِ مَرَضٌ** נִתְקַף בְּמַחֲלָה, נָפַל לְמִשְׁכָּב. **أَلَمَّتْ بِهِ الْمُلِمَّاتُ** הִתְרַגְּשׁוּ עָלָיו אֲסוֹנוֹת. **اِلْتَمَّ** VIII **عَلَى** נִקְהַל, הִתְאַסֵּף סָבִיב־. **اِلْتَمُّوا عَلَيْهِ لِيَقْتُلُوهُ** נִתְקַבְּצוּ עָלָיו כְּדֵי לְהָרְגוֹ. **لَمَّةٌ** ج **لِمَامٌ** 1. הִתְקַבְּצוּת, הִתְקַהֲלוּת. 2. טֵרוּף. **لَمَمٌ** שִׁגָּעוֹן קַל. **لَمَّامٌ** קוֹרָנִית, תִּימִין (צמח תבלין). **لِمَامًا** מִדֵּי פַּעַם, לְעִתִּים, לִסְרוּגִין. **إِلْمَامٌ بِـ** בְּקִיאוּת בְּ־, הֲבָנָה בְּ־. **إِلْمَامٌ بِالْعَرَبِيَّةِ** בְּקִיאוּת בַּעֲרָבִית. **مَلْمُومٌ** אָסוּף, מְקֻבָּץ. **مُلِمٌّ بِـ** בָּקִי בְּ־, יוֹדֵעַ, מֵבִין בְּ־. **مُلِمَّةٌ** ج **مُلِمَّاتٌ** אָסוֹן, צָרָה, פֶּגַע.

لَمَّا 1. כַּאֲשֶׁר, בְּשָׁעָה שֶׁ־, כְּשֶׁ־ ע' **عِنْدَمَا**. 2. הֱיוֹת שֶׁ־, הוֹאִיל וְ־. 3. טֶרֶם, עוֹד לא (לפני פועל בעתיד מג'זום [מקוצר]). **لَمَّا يَأْتِ** טֶרֶם בָּא, עוֹד לא הִגִּיעַ.

لَمْبَةٌ .It ج **لَمْبَاتٌ** 1. נוּרָה. 2. מְנוֹרָה, פָּנָס.

لَمَجَ ـُ 1. אָכַל. 2. יָנַק. **لَمَّجَ** II הֶאֱכִיל. **لُمْجَةٌ** ج **لُمَجٌ** אֲרוּחָה קַלָּה (בין הארוחות), חָטִיף.

لَمَحَ ـَ הֵעִיף מַבָּט, הִבְחִין, רָאָה בְּמַבָּט חָטוּף, הֵצִיץ. **لَمَّحَ** II **إِلَى** רָמַז לְ־, הִזְכִּיר, צִיֵּן בְּדֶרֶךְ אַגַּב. **لَامَحَ** III הִגְנִיב מַבָּט אֶל־, הִסְתַּכֵּל עַל־ בִּגְנֵבָה. **أَلْمَحَ** IV 1. רָאָה בְּחָטְף, הִגְנִיב מַבָּט אֶל־. 2. רָמַז לְ־, צִיֵּן. **تَلَامَحَ** VI לְ־ נִרְאָה בְּחָטְף. **لَمْحٌ** מַבָּט חָטוּף, הִסְתַּכְּלוּת מְהִירָה. **فِي لَمْحِ الْبَصَرِ** כְּהֶרֶף עַיִן, בִּן רֶגַע. **فِي لَمْحِ الْبَرْقِ** בִּמְהִירוּת הַבָּזָק. **لَمْحَةٌ** ج **لَمَحَاتٌ** 1. מַבָּט חָטוּף, מְעוּף עַיִן, סִימָן. 2. סְקִירָה קְצָרָה, סִכּוּם קָצָר. **لَمَحَاتٌ مِنْ حَيَاةِ الْفَقِيدِ** קַוִּים לִדְמוּתוֹ שֶׁל הַמָּנוֹחַ. **مَلَامِحُ** תָּוֵי פָּנִים, קְלַסְתֵּר פָּנִים, מַרְאֶה. **مَلَامِحُ وَظِلَالٌ** אוֹרוֹת וּצְלָלִים. **فِيهِ مَلَامِحُ مِنْ أَبِيهِ** יֵשׁ בּוֹ קֹרֶטוֹב שֶׁל דִּמְיוֹן לְאָבִיו. **تَلْمِيحٌ** ج **تَلَامِيحُ** وَ**تَلْمِيحَاتٌ** רֶמֶז, צִיּוּן. **تَلْمِيحًا** בְּרֶמֶז, בְּאֹפֶן בִּלְתִּי יָשִׁיר.

لَمَزَ ـِ עָקַץ (בדיבור), רָמַז רֶמֶז שֶׁל גְּנַאי, פָּגַע בְּ־. **لُمَزَةٌ. لَمَّازٌ** עוֹקְצָנִי, עוֹלֵב, מַשְׁמִיץ.

لَمَسَ ـِ 1. נָגַע בְּ־, מִשֵּׁשׁ. 2. חָשׁ, הִרְגִּישׁ, הִבְחִין. **لَمَسَ الْحَقِيقَةَ** חָשׁ אֶת הַמְּצִיאוּת, עָמַד עַל הָאֱמֶת. **لَمَسَ الْمَرْأَةَ** שָׁכַב עִם הָאִשָּׁה. **لَامَسَ** III 1. נָגַע בְּ־. 2. גָּבַל בְּ־. 3. קִיֵּם מַגָּע עִם־. 2. שָׁכַב (עם אישה). **تَلَمَّسَ** V 1. מִשֵּׁשׁ, נָגַע, חָשׁ בְּ־. 2. חִפֵּשׂ דֶּרֶךְ, בָּדַק, בָּחַן, גִּשֵּׁשׁ. **تَلَامَسَ** VI נָגַע בְּ־, קִיֵּם מַגָּע הֲדָדִי. **اِلْتَمَسَ** VIII 1. **مِنْ** בִּקֵּשׁ מִ־, עָתַר לְ־, הִגִּישׁ עֲתִירָה. 2. חִפֵּשׂ. **اِلْتَمَسَ لَهُ عُذْرًا** מָצָא לוֹ תֵּרוּץ. **اِلْتَمَسَ مِنْهُ مُسَاعَدَةً** בִּקֵּשׁ מִמֶּנּוּ עֶזְרָה. **اِلْتَمَسَ مِنَ الْمَحْكَمَةِ** הִגִּישׁ עֲתִירָה לְבֵית הַמִּשְׁפָּט. **لَمْسٌ** נְגִיעָה, מִשּׁוּשׁ. **حَاسَّةُ اللَّمْسِ** חוּשׁ הַמִּשּׁוּשׁ. **لَمْسَةٌ** ج **لَمَسَاتٌ** נְגִיעָה, מִשּׁוּשׁ. **لَمَسَاتٌ أَخِيرَةٌ** גִּמּוּר, לִטּוּשׁ, שִׁפּוּץ אַחֲרוֹן, "פִינִישׁ". **لَمِيسٌ** רַךְ מַגָּע. **مَلْمَسٌ** ج **مَلَامِسُ** מְקוֹם נְגִיעָה, מִשּׁוּשׁ. **خَشِنُ الْمَلْمَسِ** מְחֻסְפָּס. **نَاعِمُ الْمَلْمَسِ** רַךְ לְמַגָּע. **مُلَامَسَةٌ** 1. נְגִיעָה, מַגָּע, תְּחוּשָׁה. 2. מַגָּע מִינִי. **تَلَمُّسٌ** חִפּוּשׂ. **تَلَامُسٌ** מַגָּע הֲדָדִי. **اِلْتِمَاسٌ** בַּקָּשָׁה, עֲתִירָה, פְּנִיָּה. **مَلْمُوسٌ** מוּחָשִׁי, נִכָּר, בּוֹלֵט. **كَمِّيَّةٌ مَلْمُوسَةٌ** כַּמּוּת נִכֶּרֶת.

لَمَظَ ـُ **تَلَمَّظَ** V לִקֵּק אֶת שְׂפָתָיו, טָעַם.

لَمَعَ ـَ 1. נָצַץ, נִצְנֵץ, הִבְרִיק, בָּהַק, זָהַר. 2. בָּלַט (סופר, שחקן וכו'), נִתְפַּרְסֵם. **لَمَعَ بِسَيْفِهِ** נוֹפֵף בְּחַרְבּוֹ. **لَمَعَ فِي خَاطِرِهِ** עָלָה עַל דַּעְתּוֹ רַעְיוֹן מַבְרִיק. **لَمَّعَ** II 1. הִבְרִיק. 2. צִחְצַח, מֵרֵק. 3. לִטֵּשׁ. **أَلْمَعَ** IV 1. נוֹפֵף. 2. **إِلَى** רָמַז עַל־, צִיֵּן, הִזְכִּיר. **اِلْتَمَعَ** VIII נִצְנֵץ, הִתְנוֹצֵץ, הִבְרִיק, זָהַר. **لَمْعٌ. لَمَعَانٌ** נִצְנוּץ, בָּרָק, בֹּהַק, זֹהַר. **لُمْعَةٌ** ج **لُمَعٌ** 1. נִצְנוּץ. 2. תְּכוּנָה בּוֹלֶטֶת. 3. צִחְצוּחַ, מֵרוּק. 4. מְעַט, קְצָת. **لَمَّاعٌ. لَامِعٌ** ج **لَوَامِعُ** מְנַצְנֵץ, מַבְרִיק מְאוֹד, בּוֹהֵק, זוֹהֵר. **أَلْمَعُ. أَلْمَعِيٌّ** חָכָם חֲרִיף שֵׂכֶל, מַבְרִיק, כִּשְׁרוֹנִי מְאוֹד. **أَلْمَعِيَّةٌ** חֲרִיפוּת שֵׂכֶל. **تَلْمِيعٌ** צִחְצוּחַ, מֵרוּק, לִטּוּשׁ.

لَمْلَمَ אָסַף, קִבֵּץ. **تَلَمْلَمَ** V נִקְבַּץ.

لَنْ מִלַּת שְׁלִילָה (לפני פועל בעתיד מנצוב [נפתח]), לא וָלֹא, בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן,

לְעוֹלָם לֹא. لَنْ أَكْذِبَ לֹא אֲשַׁקֵּר לְעוֹלָם.

لَنْش .En ج لَنْشَاتٌ סִירַת מָנוֹעַ.

لَهِبَ ـَ 1. לָהַט, בָּעַר. 2. הָיָה צָמֵא. لَهَّبَ II. أَلْهَبَ IV 1. הִלְהִיט, לִבָּה. 2. הִלְהִיב, שִׁלְהֵב. أَلْهَبَ ظَهْرَهُ ضَرْبًا הִנְחִית מַכּוֹת אֵשׁ עַל גַּבּוֹ. تَلَهَّبَ V. إِلْتَهَبَ VIII הִתְלַהֵט, בָּעַר, הִתְלַקַּח. إِلْتَهَبَ عَطَشًا בָּעַר מִצִּמָּאוֹן. إِلْتَهَبَ غَضَبًا אֵשׁ קָדְחָה בְּאַפּוֹ, חָרָה אַפּוֹ, קָצַף. لَهَبٌ. لَهِيبٌ. لُهَابٌ 1. לֶהָבָה, לְשׁוֹן אֵשׁ, שַׁלְהֶבֶת. 2. לַהַט. لَهِيبُ الذِّكْرَى לַהֶבֶת אֵשׁ הַכִּסּוּפִים. رَامِيَةُ اللَّهَبِ יוֹרֵק אֵשׁ. إِلْهَابٌ הַלְהָבָה, הַלְהָטָה. إِلْهَابُ الجَمَاهِيرِ שִׁלְהוּב הֲמוֹנִים. إِلْتِهَابٌ דַּלֶּקֶת, אִינְפֶקְצְיָה. إِلْتِهَابُ الدِّمَاغِ דַּלֶּקֶת הַמּוֹחַ. إِلْتِهَابُ الرِّئَةِ דַּלֶּקֶת רֵאוֹת. إِلْتِهَابُ السَّحَايَا דַּלֶּקֶת קְרוּם הַמּוֹחַ. إِلْتِهَابُ الشُّعَبِ דַּלֶּקֶת סִמְפּוֹנוֹת הָרֵאָה, בְּרוֹנְכִיטִיס. إِلْتِهَابُ المَفَاصِلِ שִׁגָּרוֹן, רֵימָטִיזְם, דַּלֶּקֶת פְּרָקִים. سَرِيعُ الالْتِهَابِ דָּלִיק. إِلْتِهَابِيٌّ דַּלַּקְתִּי. مُلْتَهِبٌ מִתְלַקֵּחַ, בּוֹעֵר. مُلْتَهِبٌ حَمَاسًا סוֹעֵר מֵרֹב הִתְלַהֲבוּת. مَوَادُّ مُلْتَهِبَةٌ חֳמָרִים דְּלִיקִים.

لَهَثَ ـَ נָשַׁם בִּכְבֵדוּת, הִלְחִית, לָהָה, שִׁרְבֵּב לְשׁוֹנוֹ מֵרֹב חֹם אוֹ צָמָא. يَلْهَثُ وَرَاءَ المَالِ רוֹדֵף בֶּצַע. لُهَاثٌ צָמָא, לֵאוּת, הִתְנַשְּׁמוּת בִּכְבֵדוּת. لُهَاثُ المَوْتِ גְּסִיסָה. لَاهِثٌ. لَهْثَانُ מַלְחִית, לָהֶה, מִתְנַשֵּׁם בִּכְבֵדוּת, צָמֵא. لَاهِثُ الأَنْفَاسِ נוֹשֵׁם בְּקֹשִׁי, מִתְנַשֵּׁם בְּלֵאוּת.

لَهِجَ ـَ بِـ 1. הִתְמַסֵּר לְ־, הִתְמַכֵּר לְ־, דָּבַק בְּ־. 2. בִּטֵּא הַעֲרָצָה, הִלֵּל, שִׁבַּח. 3. הִתְרַגֵּל לְ־. لَهِجَ بِذِكْرِ أَفْضَالِهِ הֶעֱלָה עַל נֵס אֶת חֲסָדָיו. لَهِجَ بِمَدِيحِهِ הִרְבָּה לְשַׁבֵּחַ אוֹתוֹ תָּמִיד. لَهْجَةٌ ج لَهَجَاتٌ 1. שָׂפָה. 2. לַהַג, עָגָה, דִּיאָלֶקְט. 3. נְעִימַת קוֹל, טוֹן.

لَهَدَ ـَ הִכְבִּיד (משא). لَهَّدَ II. أَلْهَدَ IV הִכְבִּיד מְאוֹד. لَهَدٌ טַרְדָן, טַרְחָן, נוּדְנִיק.

لَهْذَمَ חָתַךְ. لَهْذَمٌ חַד, מְחֻדָּד.

لَهِفَ ـَ تَلَهَّفَ V عَلَى נֶעֱצַב, הִצְטַעֵר עַל־. تَلَهَّفَ عَلَى مَا فَاتَ הִשְׁתּוֹקֵק מְאוֹד אֶל הֶעָבָר וְאֵינֶנּוּ, עָרַג עַל מָה שֶׁחָלַף. لَهْفَةٌ 1. צַעַר, אֲנָחָה, עֶצֶב, דַּאֲבוֹן לֵב. 2. עֶרְגָּה, שְׁקִיקָה, גַּעְגּוּעִים. إِنْتَظَرَهُ بِلَهْفَةٍ חִכָּה לוֹ בְּכִלְיוֹן עֵינַיִם, חִכָּה לוֹ בְּצִפִּיָּה דְּרוּכָה וּבִשְׁקִיקָה. يَا لَهْفِي عَلَيْكِ צַר לִי מְאוֹד עָלַיִךְ, מָה עָצוּב לִי עָלַיִךְ. يَا لَهْفَتَاهُ عَلَيْهِ חֲבָל עַל דְּאָבְדִין. لَهْفَانُ. لَاهِفٌ 1. עָצוּב, שָׁבוּר, מְדֻכָּא. 2. מִשְׁתּוֹקֵק, כָּמֵהַּ, עוֹרֵג, נִכְסָף. مَلْهُوفٌ 1. מֻדְאָג, מְדֻכָּא. 2. כָּמֵהַּ, נִכְסָף. 3. עָשׁוּק. مُتَلَهِّفٌ מִשְׁתּוֹקֵק, לָהוּט, נִלְהָב.

لَهِمَ ـَ إِلْتَهَمَ VIII 1. בָּלַע, זָלַל, גָּמָא. 2. צָרַךְ, כִּלָּה. أَلْهَمَ IV 1. הִשְׁרָה, הֶאֱצִיל (רוח קודש וכו'). 2. נָתַן לְ־ לִבְלֹעַ. إِسْتَلْهَمَ X مِنْ בִּקֵּשׁ הַשְׁרָאָה מִ־. لَهِمٌ. لَهُومٌ תַּאַוְתָן, זַלְלָן, גַּרְגְּרָן. إِلْهَامٌ 1. הַשְׁרָאָה, שְׁכִינָה. 2. חוּשׁ טִבְעִי. إِلْهَامِيٌّ מוּזִי, הַשְׁרָאִי (שֶׁל הַשְׁרָאָה). إِسْتِلْهَامٌ 1. חִפּוּשׂ אַחַר הַשְׁרָאָה. 2. הַשְׁרָאָה. مُلْهَمٌ מְחוֹנָן, יְצִירָתִי (סופר, משורר וכו').

(**لهو**) **لَهَا** ـُ 1. بِـ שִׂחֵק בְּ־, שִׁעֲשֵׁעַ עַצְמוֹ בְּ־, נֶהֱנָה מִ־. 2. بِـ דָּבַק בְּ־, הָיָה טוֹב בְּעֵינָיו, נָעַם לוֹ. 3. عَنْ הִסִּיחַ אֶת דַּעְתּוֹ מִן־, שָׁכַח. لَهِيَ ـَ عَنْ. تَلَهَّى V. إِلْتَهَى VIII 1. عَنْ הִסִּיחַ דַּעְתּוֹ מִן. 2. بِـ מָצָא חֵן בְּעֵינָיו, אָהַב, נִמְשַׁךְ לְ־. 3. بِـ הִשְׁתַּעֲשֵׁעַ בְּ־, הִתְעַנֵּג. لَهَّى II. أَلْهَى IV 1. عَنْ הִשְׁכִּיחַ, הִסִּיחַ דַּעְתּוֹ שֶׁל־ מִן־. 2. עִנֵּג, שִׁעֲשַׁע. لَاهَى III קֵרַב, נִגַּשׁ אֶל־. لَهْوٌ שַׁעֲשׁוּעַ, בִּדּוּר, בִּלּוּי, הֲנָאָה. دُورُ اللَّهْوِ בָּתֵּי שַׁעֲשׁוּעִים. لَهَاةٌ ج لَهَوَاتٌ وَلَهَيَاتٌ وَلَهًى وَلِهَاءٌ לְהָאָה, עִנְבָּל (לשון בשר קטנה באחורי הפה). لَهَوِيٌّ עִנְבָּלִי (בדקדוק). مَلْهَاةٌ 1. קוֹמֶדְיָה. 2. מְאֹרָע מַצְחִיק (מְבַדֵּחַ). مَلْهًى ج مَلَاهٍ(ي) בֵּית שַׁעֲשׁוּעִים, מְקוֹם בִּדּוּר. رَسْمُ (ضَرِيبَةُ) المَلَاهِي מַס שַׁעֲשׁוּעִים. تَلْهِيَةٌ 1. הַסָּחַת דַּעַת. 2. בִּדּוּר. لَاهٍ(ي) عَنْ אֵינוֹ שָׂם לֵב לְ־, שׁוֹכֵחַ. مُلْهٍ(ي) מְשַׁעֲשֵׁעַ, מַסִּיחַ אֶת הַדַּעַת.

لَهْوَجَ 1. עִרְבֵּב, עָשָׂה עִרְבּוּבְיָה, עָשָׂה בְּחִפָּזוֹן. لَهْوَجَةٌ 1. חִפָּזוֹן. 2. עִרְבּוּבְיָה. مُلَهْوَجٌ חִפּוּז.

لَوْ מִלַּת תְּנַאי מְדֻמֶּה בְּמִשְׁפַּט הַתְּנַאי הַבָּטֵל, בִּמְוּבָנִים שׁוֹנִים, לְמָשָׁל: 1. לוּ, אִלּוּ: لَوْ كَانَ غَنِيًّا لَبَنَى قَصْرًا לוּ הָיָה עָשִׁיר הָיָה בּוֹנֶה אַרְמוֹן. 2. אִם אָמְנָם: لَوْ كُنْتَ تُحِبُّنِي لَقَبَّلْتَنِي אִם אָמְנָם הָיִיתָ אוֹהֵב אוֹתִי הָיִיתָ מְנַשֵּׁק אוֹתִי. 3. לְאִחוּל: لَوْ كُنْتُ غَنِيًّا لَفَرَّقْتُ جُزْءًا مِنْ مَالِي عَلَى الفُقَرَاءِ לוּ הָיִיתִי עָשִׁיר הָיִיתִי מְחַלֵּק חֵלֶק מֵהוֹנִי לָעֲנִיִּים. 4. וְלוּ גַּם: أَنْ تُؤْمِنَ وَلَوْ أَلْحَدَ النَّاسُ שֶׁתַּאֲמִין וְלוּ גַּם כָּפְרוּ הַבְּרִיּוֹת בָּעִקָּר. 5. כְּאִלּוּ: إِنَّكَ تُخَاطِبُنِي كَمَا لَوْ كُنْتَ تَعْرِفُنِي אַתָּה מְדַבֵּר אֵלַי כְּאִלּוּ אַתָּה מַכִּיר אוֹתִי. لَوْلَا לוּלֵי, אִלְמָלֵא: لَوْلَاكَ لَمَا تَعَلَّمْتُ לוּלֵי אַתָּה לֹא הָיִיתִי לוֹמֵד. فِيمَا لَوْ בְּמִקְרֶה שֶׁ־: لَا تَغْضَبْ فِيمَا لَوْ شَتَمَكَ אַל תִּתְרַגֵּז בְּמִקְרֶה שֶׁיְּקַלֵּל אוֹתְךָ.

لَوَانْدَا .It אֵזוֹבְיוֹן (צמח ריחני, lavender), לָבֶנְדֶּר. مَاءُ اللَّوَانْدَا בֹּשֶׂם.

لُوبِيَا. لُوبِيَاءُ לֻבְיָה (מין שעועית זעירה). لُوبِيَا بَلَدِيٌّ מ' פּוֹל מִצְרִי.

لُوت מ' עִיט הַיָּם (דג, sciaenid).

(**لــوث**) **لَاثَ** ـُ 1. הִכְתִּים, לִכְלֵךְ. 2. גִּמְגֵּם, לֹא הִבְהִיר. 3. כָּרַךְ, צָנַף (מצנפת). لَوِثَ ـَ 1. فِي הֵאֵט בְּ־. 2. נִטַּמְטֵם. 3. נִטְרְפָה דַּעְתּוֹ. لَوَّثَ II 1. הִכְתִּים, זִהֵם, לִכְלֵךְ. 2. עִכֵּר, דִּלַּח (מים). لَوَّثَ البِيئَةَ זִהֵם אֶת הַסְּבִיבָה. تَلَوَّثَ V بِـ 1. זֹהַם, הִזְדַּהֵם בְּ־, נִתְלַכְלֵךְ בְּ־. 2. נִטְמָא, נִגַּע. إِلْتَاثَ VIII 1. הִתְבַּלְבֵּל, הִסְתַּבֵּךְ. 2. بِـ הִתְעַטֵּף בְּ־. 3. بِـ הִתְגָּאֵל (בדם). 4. بِـ הִתְעַרְבֵּב בְּ־. لَوْثَةٌ כֶּתֶם, רֶבֶב. لُوثَةٌ 1. טֵרוּף, שִׁגָּעוֹן. 2. עֲיֵפוּת, לֵאוּת, רִפְיוֹן. لُوثَةٌ عَقْلِيَّةٌ טֵרוּף דַּעַת, הַפְרָעָה נַפְשִׁית. تَلْوِيثٌ זִהוּם, טִנּוּף. تَلْوِيثُ البِيئَةِ זִהוּם הַסְּבִיבָה. تَلَوُّثٌ טִנּוּף, הִזְדַּהֲמוּת. مُلَوَّثٌ

1. מְזֹהָם, מְלֻכְלָךְ. 2. נָגוּעַ (במחלה וכו'). مُلْتَاثٌ 1. מְלֻכְלָךְ. 2. מְבֻלְבָּל. مُلْتَاثُ العَقْلِ מְפֻרָע נַפְשִׁית.

لُوجٌ F ج أَلْوَاجٌ תָּא (בתאטרון וכו').

(لوح) لَاحَ ـُ 1. נִרְאָה, הוֹפִיעַ, נִגְלָה. 2. הִסְתַּמֵּן. 3. נִצְנֵץ. يَلُوحُ لِي أَنْ סְבוּרַנִי כִּי, דּוֹמַנִי. عَلَى مَا يَلُوحُ כְּפִי הַנִּרְאֶה, מִסְתַּבֵּר, לְפִי הַמְּשֹׁעָר. لَوَّحَ II 1. סִמֵּן, רָמַז. 2. רִצֵּף בְּלוּחוֹת. 3. بِـ נוֹפֵף ב־ (יד וכו'), נִפְנֵף. لَوَّحَ بِيَدَيْهِ נוֹפֵף בְּיָדָיו. لَوَّحَ بِقَبْضَتِهِ נוֹפֵף בְּאֶגְרוֹפוֹ, אִיֵּם. أَلَاحَ IV 1. נִרְאָה, נִגְלָה. 2. הֶרְאָה, סִמֵּן. لَوْحٌ ج أَلْوَاحٌ 1. לוּחַ, טַבְלָה (של עץ, מתכת וכו'), קֶרֶשׁ, פְּלָטָה. 2. אָרִיחַ, מַרְצֶפֶת. 3. עֶצֶם הַשִּׁכְמָה. لَوْحُ أَرْدُوَازٍ ע' أَرْدُوَاز. عَرِيضُ الأَلْوَاحِ רְחַב גֶּרֶם. لَوْحَةٌ ج لَوْحَاتٌ وأَلْوَاحٌ 1. לוּחַ, טַבְלָה, קֶרֶשׁ, לוּחַ כְּתִיבָה. 2. שֶׁלֶט, פְּלַקָט, כְּרָזָה. 3. לוּחִית (של מספר מכונית). 4. תְּמוּנַת צִיּוּר, תְּמוּנָה (במחזה). لَوْحَةُ الاسْمِ שֶׁלֶט דֶּלֶת. لَوْحَةٌ تَذْكَارِيَّةٌ לוּחַ זִכָּרוֹן. لَوْحَةُ التَّوْزِيعِ לוּחַ חִבּוּרִים (בחשמל וכו'). لَوْحَةٌ زَيْتِيَّةٌ תְּמוּנַת שֶׁמֶן, צִיּוּר שֶׁמֶן. لَوْحَةُ الشِّطْرَنْجِ לוּחַ שַׁחְמָט. لَوْحَةُ المَفَاتِيحِ מִקְלֶדֶת. تَلْوِيحٌ ج تَلْوِيحَاتٌ 1. רְמִיזָה, רְמִיזָה, מַתַּן סִימָן. 2. נִפְנוּף (ביד לאות שלום). لَائِحَةٌ ج لَائِحَاتٌ ولَوَائِحُ 1. טַבְלָה, רְשִׁימָה, קָטָלוֹג. 2. הַצָּעַת חֹק, תַּקָּנוֹן, תַּקָּנָה, חֹק עֵזֶר, הוֹרָאָה. 3. תָּכְנִית. لَائِحَةُ اتِّهَامٍ גִּלְיוֹן אִשּׁוּם. لَائِحَةٌ تَنْفِيذِيَّةٌ תַּקָּנוֹת בִּצּוּעַ. لَائِحَةُ قَانُونٍ הַצָּעַת חֹק. لَائِحَةُ المُرَشَّحِينَ רְשִׁימַת הַמֻּעֲמָדִים. مُلَوَّحَةٌ סֶמָפוֹר, תַּמְרוּר רַכָּבוֹת.

(لوذ) لَاذَ ـُ بِـ חָסָה, מָצָא מִקְלָט אֵצֶל־, בִּקֵּשׁ הֲגָנָה מ־. لَاذَ بِالصَّمْتِ הֶחֱרִישׁ, שָׁתַק. لَاذَ بِالفِرَارِ בָּרַח. مَلَاذٌ מִקְלָט, מַחְסֶה, מִסְתּוֹר, מִפְלָט. لَائِذٌ חוֹסֶה אֵצֶל־.

لَوْذَعِيٌّ ע' (لذع).

لُورٌ G לִירָה, נֶבֶל.

لُورْد .En ج لُورْدَات לוֹרְד. مَجْلِسُ اللُّورْدَاتِ בֵּית הַלּוֹרְדִים (באנגליה, מקביל ל-مجلس الشيوخ או الاعيان הסנט).

لُورِيٌّ .En מַשָּׂאִית, מְכוֹנִית מַשָּׂא.

لَوَّزَ II 1. מִלֵּא בִּשְׁקֵדִים. 2. מ' הוֹפִיעַ פִּרְיוֹ (כותנה). لَوْزَةٌ ج لَوْزَاتٌ ولَوْزٌ 1. שָׁקֵד, לוּז. 2. עֵץ הַשָּׁקֵד. لَوْزُ القُطْنِ פְּרִי הַכֻּתְנָה. اللَّوْزَتَانِ שְׁנֵי הַשְּׁקֵדִים שֶׁבַּגָּרוֹן. الْتِهَابُ اللَّوْزَتَيْنِ דַּלֶּקֶת הַשְּׁקֵדִים בַּגָּרוֹן, אַנְגִּינָה. لَوْزِيَّةٌ עוּגַת שְׁקֵדִים. لَوْزِينَجٌ מַמְתָּק טָבוּל בְּשֶׁמֶן שְׁקֵדִים.

(لوط) لَاطَ ـُ تَلَوَّطَ V עָשָׂה מַעֲשֵׂה סְדוֹם. لُوط לוֹט. لُوطِيٌّ הוֹמוֹסֶקְסוּאָל. لِوَاطٌ. لِوَاطَةٌ מַעֲשֵׂה סְדוֹם, הוֹמוֹסֶקְסוּאָלִיּוּת.

(لوع) لَاعَ ـُ 1. נִשְׁזַף (בשמש). 2. נַעֲשָׂה חֲסַר מְנוּחָה. 3. חָלָה. 4. נִתְקַף צַעַר. لَوَّعَ II צִעֵר, יִסֵּר (אהבה וכו'), עִנָּה, הִדְאִיג מְאוֹד. الْتَاعَ VIII عَلَى סָבַל יִסּוּרֵי אַהֲבָה אוֹ גַּעְגּוּעִים, כָּמַהּ ל־, עָרַג ל־. لَوْعَةٌ 1. יִסּוּרֵי אַהֲבָה. 2. כְּאֵב, דְּאָגָה, חֲרָדָה. 3. עֶרְגָּה, כְּמִיהָה. لَوْعَةُ الفِرَاقِ יִסּוּרֵי הַפְּרֵדָה. الْتِيَاعٌ צַעַר עָמֹק, יִסּוּרִים, הִתְרַגְּשׁוּת.

لُوغَارِيتم ج لُوغَارِيتمات לוֹגָרִיתְם (במתמטיקה).

(لوف) لَافَ ـُ אָכַל, לָעַס (גמל את העשבים).

(لوك) لَاكَ ـُ 1. לָעַס. 2. דָּשׁ ב־ הַרְבֵּה. لَاكَ سُمْعَتَهُ הִבְאִישׁ אֶת רֵיחוֹ, דִּבֵּר בִּגְנוּתוֹ. لَاكَ الكَلَامَ דָּשׁ בְּעִנְיָן הַרְבֵּה.

لُوكَنْدَه .It 1. בֵּית מָלוֹן. 2. מִסְעָדָה.

لَوْلَا ע' لَوْ.

لَوْلَبَ הִבְרִיג. تَلَوْلَبَ הִתְבָּרֵג, הֻבְרַג. لَوْلَبٌ ج لَوَالِبُ 1. בֹּרֶג ע' بُرْغِي. 2. קְפִיץ, סְלִיל, צִיר. لَوْلَبَةٌ הַבְרָגָה. لَوْلَبِيٌّ חֶלְזוֹנִי, סְפִּירָלִי, לוּלְיָנִי. سُلَّمٌ لَوْلَبِيٌّ מַדְרֵגוֹת לוּלְיָנִיּוֹת (סְפִּירָלִיּוֹת).

(لوم) لَامَ ـُ عَلَى 1. הוֹכִיחַ אֶת־ עַל־, גָּעַר ב־, נָזַף ב־ עַל־. 2. גִּנָּה אֶת־ עַל־, הֵטִיל דֹּפִי ב־ עַל־, הֶאֱשִׁים אֶת־ ב־. لَوَّمَ II הוֹכִיחַ, גִּנָּה. أَلَامَ IV 1. קִבֵּל תּוֹכֵחָה, יֻסַּר. 2. הוֹכִיחַ אֶת־. تَلَاوَمُوا VI הוֹכִיחוּ זֶה אֶת זֶה. الْتَامَ VIII קִבֵּל תּוֹכֵחָה. اسْتَلَامَ X הָיָה רָאוּי לְתוֹכֵחָה וּלְגִנּוּי. لَوْمٌ. لَوْمَةٌ 1. תּוֹכֵחָה, גְּעָרָה. 2. גִּנּוּי, הַאֲשָׁמָה. وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ ק' וְלֹא יִפְחֲדוּ מִפְּנֵי תּוֹכַחַת מוֹכִיחַ. مَلَامٌ. مَلَامَةٌ גְּעָרָה, תּוֹכֵחָה, גִּנּוּי. لَائِمٌ ج لُوَّمٌ ولُوَّامٌ ولُيَّامٌ מוֹכִיחַ, מְבַקֵּר, מְגַנֶּה, מַאֲשִׁים. مَلُومٌ. مُلِيمٌ. مُلَامٌ מָאֳשָׁם.

لَوْمَا ע' لَوْ.

لُومَان מ' בֵּית כֶּלֶא. لُومَان (لِيمَان) طُرَّة מ' בֵּית כֶּלֶא יָדוּעַ בְּמִצְרַיִם.

لَوَّنَ II גִּוֵּן, צָבַע בִּצְבָעִים שׁוֹנִים, עָשָׂה לְרַבְגּוֹנִי. تَلَوَّنَ V 1. נִצְבַּע. 2. גֻּוַּן, נִהְיָה רַבְגּוֹנִי. 3. הָיָה צָבוּעַ, הִתְחַסֵּד, הָיָה הֲפַכְפַּךְ. لَوْنٌ ج أَلْوَانٌ 1. גֶּוֶן, צֶבַע. 2. סוּג, מִין. أَلْوَانٌ مِنَ الطَّعَامِ מִינֵי מַאֲכָלִים. قَاسَى أَلْوَانَ العَذَابِ סָבַל עִנּוּיִים שׁוֹנִים. مُخْتَلِفُ الأَلْوَانِ גְּוָנִים שׁוֹנִים. لَوْنِيٌّ גּוֹנִי, שֶׁל צֶבַע, צִבְעִי. تَلْوِينٌ 1. צְבִיעָה. 2. גִּוּוּן. مُلَوَّنٌ 1. מְגֻוָּן, מְגֻוְנָן, רַבְגּוֹנִי. 2. צָבוּעַ, צִבְעוֹנִי. 3. דּוּ־פַּרְצוּפִי, אֵין תּוֹכוֹ כְּבָרוֹ. تِلِفِزْيُون مُلَوَّنٌ טֵלֵוִיזְיָה צִבְעוֹנִית. مُتَلَوِّنٌ צָבוּעַ, הֲפַכְפַּךְ, דּוּ־פַּרְצוּפִי, בִּלְתִּי יַצִּיב, מִתְחַסֵּד. تَلَوُّنٌ 1. רַבְגּוֹנִיּוּת. 2. צְבִיעוּת, חֹסֶר יַצִּיבוּת, הִתְחַסְּדוּת, הֲפַכְפְּכוּת.

لُونْجِي. لَاوَنْجِي מ' מְלַוָּה, מְשָׁרֵת.

(لوي) لَوَى ـِ 1. כָּפַף, עִקֵּם, שִׁנָּה, עִוֵּת, לָפַת. 2. פָּתַל, שָׁזַר. 3. عَنْ פָּעַל בְּאִטִּיּוּת, הִתְמַהְמֵהַּ מִלַּעֲשׂוֹת אֶת־. 4. عَلَى שָׂם לֵב ל־. لَوَى فِيهِ لِسَانَهُ דִּבֵּר בִּגְנוּתוֹ. لَ

يَلْوِي عَلَى شَيْءٍ בְּלִי לָשִׂים לֵב, בְּלִי לְחַכּוֹת, בְּחֹסֶר עִנְיָן. لَوَّى II עִקֵּם, כּוֹפֵף, עִוָּה. أَلْوَى IV 1. עִקֵּם, כּוֹפֵף. 2. عَنْ הֵסִיר, הִרְחִיק מ־. 3. הִטָּה, הֵסֵב. تَلَوَّى V. اِلْتَوَى VIII 1. הִתְפַּתֵּל, הִתְעַקֵּל, הִתְעַקֵּם, הִסְתּוֹבֵב. 2. סֻלַּף, עֻוַּת. 3. הִסְתַּבֵּךְ. اِلْتَوَى عَلَيْهِ الأَمْرُ נִתְקַשָּׁה בַּדָּבָר. اِلْتَوَى لِسَانُهُ بِالعَرَبِيَّةِ דִּבֵּר עֲרָבִית מְשֻׁבֶּשֶׁת. تَلَوَّى مِنَ الأَلَمِ הִתְפַּתֵּל מֵרֹב כְּאֵב. لَيٌّ כְּפִיפָה, עִקּוּם, עִקּוּל. لاَ يَعْرِفُ الحَيَّ مِنَ اللَّيِّ אֵינוֹ מַבְחִין בֵּין אֱמֶת לְשֶׁקֶר, אֵינוֹ יוֹדֵעַ בֵּין יְמִינוֹ לִשְׂמֹאלוֹ. لَيَّةٌ ج لَوًى כְּפִיפָה (אחת), פִּתּוּל, עִקּוּל. لِوَاءٌ ج أَلْوِيَةٌ 1. נֵס, דֶּגֶל. 2. מָחוֹז, חֶבֶל אֶרֶץ. 3. חֲטִיבָה צְבָאִית, בְּרִיגָדָה. 4. מְפַקֵּד חֲטִיבָה, אַלּוּף, בְּרִיגָדִיר. أَمِيرُ لِوَاءٍ ע' (أمر) أَمِير. عُقِدَ لَهُ لِوَاءُ النَّصْرِ נִצַּח בַּמִּלְחָמָה, זָכָה בַּתְּהִלָּה. اللُّوَاءُ סַב רֹאשׁ (ציפור, wryneck). مِلْوَى ج مَلاَوٍ(ي) מַפְתֵּחַ בְּרָגִים. اِلْتِوَاءٌ הִתְעַקְּמוּת, הִתְעַקְּלוּת, הִתְכּוֹפְפוּת, הִתְפַּתְּלוּת, הִתְעַגְּלוּת. اِلْتِوَاءُ الأَرْضِ הִתְקַמְּטוּת פְּנֵי הָאֲדָמָה. اِلْتِوَاءَةٌ פִּתּוּל, הִתְפַּתְּלוּת. لاَوٍ(ي) מִסְתּוֹבֵב. غَيْرُ لاَوٍ عَلَى شَيْءٍ לֹא שָׂם לֵב, בְּלִי הִתְחַשְּׁבוּת. مَلْوِيٌّ 1. מְפֻתָּל, מְעֻקָּם. 2. מְעֻוָּת. 3. מוּסָט. مُلْتَوًى ج مُلْتَوَيَاتٌ עִקּוּל (דרך), פִּתּוּל.

لِيبِرَالِيٌّ L 1. לִיבֶּרָל (השואף לחירות הפרט והכלל). 2. לִיבֶּרָלִי. لِيبِرَالِيَّةٌ לִיבֶּרָלִיזְם, לִיבֶּרָלִיּוּת.

لِيبْيَا לוּב (מדינה ערבית בצפון אפריקה). لِيبِيٌّ לוּבִּי.

لَيْتَ. يَا لَيْتَ (מאחיות إِنَّ) הַלְוַאי ש־, לוּ, מִי יִתֵּן ש־. لَيْتَكَ كُنْتَ طَبِيبًا הַלְוַאי שֶׁהָיִיתָ רוֹפֵא. لَيْتَنِي كُنْتُ عَالِمًا לוּ הָיִיתִי אִישׁ מַדָּע. لَيْتَ شِعْرِي מִי יִתֵּן שֶׁהָיִיתִי יוֹדֵעַ, הַלְוַאי שֶׁיָּדַעְתִּי ע' شِعْر. لَيْتَ الشَّبَابَ يَعُودُ يَوْمًا פת' מִי יִתֵּן שֶׁהַנְּעוּרִים הָיוּ שָׁבִים (אֵלַי).

لِيتر F ج لِيتْرَات לִיטֶר (יחידת נפח ומשקל).

لِيتُرْجِيَة G ج لِيتُرْجِيَاتٌ לִיטוּרְגִּיָּה, פִּיּוּטוּת דָּתִית.

لَيْثٌ ج لُيُوثٌ לַיִשׁ, אַרְיֵה.

لِيرَا. لِيرَةٌ G ج لِيرَاتٌ לִירָה (יחידת מטבע).

لَيْسَ (מאחיות كَانَ) שְׁלִילַת הַהֹוֶה, אַיִן, אֵינוֹ. لَيْسَ المُشِيرُ كَالخَبِيرِ פת' אֵין הַיּוֹעֵץ כְּבַעַל הַנִּסָּיוֹן, אֵין חָכָם כְּבַעַל הַנִּסָּיוֹן. لَيْسَ إِلاَّ וְתוּ לֹא, בִּלְבַד. لَسْتُ بِفَاعِلٍ לֹא אֶעֱשֶׂה לְעוֹלָם, אֵינִי יָכוֹל לַעֲשׂוֹת. لَيْسَ إِبْرَاهِيمُ فَحَسْبُ، بَلْ يُوسُفُ أَيْضًا לֹא רַק אַבְרָהָם אֶלָּא גַּם יוֹסֵף. أَلَيْسَ كَذَلِكَ؟ הַאִם לֹא כֵן? لَيْسَ مِنْهُ لاَ بِكَثِيرٍ أَوْ قَلِيلٍ לָא מִנֵּיהּ וְלָא מִקְצָתֵיהּ, לֹא הָיוּ דְּבָרִים מֵעוֹלָם.

لِيسَانْس F תֹּאַר בּוֹגֵר אוּנִיבֶרְסִיטָה (B.A.).

لَيَّفَ II 1. הִתְכַּסָּה בְּסִיבִים (צמח). 2. נִקָּה בְּלִיפָה. تَلَيَّفَ V יָצַר סִיבִים (צמח).

لِيفٌ ج أَلْيَافٌ סִיב. أَلْيَافٌ بَصَرِيَّةٌ סִיבִים אוֹפְּטִיִּים. أَلْيَافُ الزُّجَاجِ סִיבֵי זְכוּכִית. أَلْيَافٌ صِنَاعِيَّةٌ סִיבִים סִינְתֶטִיִּים. لِيفَةٌ לִיפָה. لِيفِيٌّ סִיבִי. نَسِيجٌ لِيفِيٌّ רִקְמָה סִיבִית (בחי ובצומח). تَلَيُّفٌ לַיֶּפֶת, שַׁחֶמֶת (כדם). تَلَيُّفُ الكَبِدِ שַׁחֶמֶת הַכָּבֵד, דַּלֶּקֶת כְּרוֹנִית שֶׁל הַכָּבֵד.

(ليق) لاَقَ ـِ بِـ הָלַם, תָּאַם, הִתְאִים ל־, הָיָה רָאוּי ל־, הָיָה נָאֶה (יָאֶה). هٰذَا الأَمْرُ لاَ يَلِيقُ بِكَ דָּבָר זֶה אֵינוֹ יָאֶה לְךָ. لِيَاقَةٌ 1. כֹּשֶׁר, יְכֹלֶת. 2. הַתְאָמָה, כְּשִׁירוּת. 3. דֶּרֶךְ אֶרֶץ, טַקְט, נִימוּסִים, הִתְנַהֲגוּת הוֹלֶמֶת. 4. אֶתִיקָה. لِيَاقَةٌ بَدَنِيَّةٌ כֹּשֶׁר גּוּפָנִי. مُخِلٌّ بِاللِّيَاقَةِ לֹא הוֹגֵן, מְנֻגָּד לְדֶרֶךְ אֶרֶץ. لاَئِقٌ 1. מַתְאִים, כָּשִׁיר, מְסֻגָּל, הוֹלֵם. 2. יָאֶה, נָאֶה. غَيْرُ لاَئِقٍ طِبِّيًّا אֵינוֹ כָּשִׁיר מִבְּחִינָה רְפוּאִית.

لَيْلٌ ج لَيَالٍ(ي) לַיְלָה. لَيْلاً בַּלַּיְלָה. لَيْلَ نَهَارَ יוֹמָם וָלַיְלָה. بَنَاتُ اللَّيْلِ 1. פַּרְעָנִיּוֹת. 2. יַצְאָנִיּוֹת. مُنْتَصَفُ اللَّيْلِ חֲצוֹת הַלַּיְלָה. لَيْلَةٌ ج لَيَالٍ(ي) לַיְלָה. اللَّيْلَةَ הַלַּיְלָה הַזֶּה. لَيْلَةَ أَمْسِ אֶמֶשׁ. لَيْلَةٌ خَيْرِيَّةٌ עֶרֶב הַתְרָמָה (או צְדָקָה). لَيْلَةُ الدُّخْلَةِ לֵיל הַבִּיאָה (הַכְּלוּלוֹת). لَيْلَةٌ رَاقِصَةٌ עֶרֶב רִקּוּדִים. لَيْلَةُ العِيدِ עֶרֶב הֶחָג. لَيْلَةٌ لَيْلاَءُ 1. הַלַּיְלָה הֶחָשׁוּךְ בְּיוֹתֵר. 2. לֵיל אֲסוֹנוֹת. بَيْنَ لَيْلَةٍ وَضُحَاهَا בִּן לַיְלָה. لَيْلَتَئِذٍ בַּלַּיְלָה הַהוּא. لَيْلِيٌّ לֵילִי. حَفْلَةٌ لَيْلِيَّةٌ מְסִבָּה לֵילִית. لَيْلَى שֵׁם אִשָּׁה. كُلٌّ يَبْكِي عَلَى لَيْلاَهُ כָּל אֶחָד מְדַבֵּר עַל הַמְּעַנְיֵן אוֹתוֹ, כָּל אֶחָד בְּשֶׁלּוֹ.

لَيْلَك .En לִילָךְ (שיח נוי). لَيْلَكِيٌّ צֶבַע סָגֹל, בּוֹרְדוֹ.

لِيمَان ע' لُومَان.

لِيمْفَاوِيٌّ G לִימְפָתִי, שֶׁל לִימְפָה.

لِيمُونَةٌ It. ج لَيْمُونٌ לִימוֹן. شَرَابُ اللَّيْمُونِ. لِيمُونَادَة לִימוֹנָדָה, מִיץ לִימוֹן.

(لين) لاَنَ ـِ 1. הָיָה רַךְ, הִתְרַכֵּךְ, נִתְגַּמֵּשׁ. 2. הִתְרַצָּה, הָיָה עָדִין, הָיָה נוֹחַ, הָיָה פַּיְּסָנִי. لاَنَتْ قَنَاتُهُ ע' (قنو) قَنَاة. لَيَّنَ II. أَلاَنَ IV רִכֵּךְ, הִגְמִישׁ, עִדֵּן, מִתֵּן. لاَيَنَ III נָהַג בְּרַךְ, רִצָּה, פִּיֵּס. تَلَيَّنَ V הִתְרַכֵּךְ, נִתְגַּמֵּשׁ, הִתְעַדֵּן, הִתְרַצָּה. لِينٌ. لُيُونَةٌ רֹךְ, גְּמִישׁוּת, עֲדִינוּת, פִּיּוּס, הִתְפַּשְּׁרוּת, אֵלַסְטִיּוּת. لِينُ العِظَامِ רַכֶּכֶת הָעֲצָמוֹת (מחלה). حُرُوفُ اللِّينِ אִמּוֹת הַקְּרִיאָה (ا، و، ي). لَيِّنٌ רַךְ, גָּמִישׁ, עָדִין, אֵלַסְטִי, פַּיְּסָנִי. لَيِّنُ العَرِيكَةِ (الجَانِبِ) נוֹחַ לַבְּרִיּוֹת. مُلاَيَنَةٌ מְתִינוּת, הִתְנַהֲגוּת בַּעֲדִינוּת, פַּיְּסָנוּת. تَلَيُّنٌ הִתְרַכְּכוּת. مُلَيِّنٌ 1. מְרַכֵּךְ. 2. מְשַׁלְשֵׁל, תְּרוּפָה נֶגֶד עֲצִירוּת.

لِينُوفَر נִימְפֵאָה (צמח מים, nymphaea).

لِيوَانٌ P ج لَوَاوِينُ אַכְסַדְרָה, בִּנְיָן עַמּוּדִים מְקֹרֶה (בסגנון ערבי).

م מ, ם. 1. הָאוֹת הָעֶשְׂרִים וְאַרְבַּע בָּא"ב הָעַרְבִי, שְׁמָהּ: مِيم מִים, וְהִיא אוֹת שְׂפָתִית. 2. קִצּוּר שֶׁל مِتْر מֶטֶר. 3. קִצּוּר שֶׁל مِيلَادِيّ לַסְּפִירָה (הנוצרית). 4. סִימָן לְרִבִּים בְּכִנּוּי הָרוֹמֵז וּבְמִלַּת גּוּף, כְּגוֹן: ذٰلِكُمْ. قَرَأْتُمْ.

مَ קִצּוּר שֶׁל مَا, כְּגוֹן: إلَى مَ. 1. עַד מָתַי إلَى مَا الخُلْفُ بَيْنَكُمْ إلَى مَ؟ עַד מָתַי תִּהְיֶה מַחְלֹקֶת בֵּינֵיכֶם? 2. לְאָן? לְאֵיזֶה כִּוּוּן? 3. بِمَ בְּמָה, בְּכַמָּה. 4. حَتَّى مَ. حَتَّى مَا עַד מָתַי? 5. عَلَى مَ. عَلَامَ עַל מָה, לְשֵׁם (מִשּׁוּם) מָה ע' عَلَى. 6. عَمَّ. عَمَّا מִמָּה? בְּקֶשֶׁר לְמָה? 7. فِيمَ. فِيمَا מָה ש־, בֵּין הַיֶּתֶר, בְּעוֹד ש־, כְּפִי ש־. فِيمَا بَيْنَهُمْ בֵּינָם לְבֵין עַצְמָם, בְּתוֹכָם. فِيمَا مَضَى בֶּעָבָר, לְפָנִים. فِيمَا يَبْدُو כְּפִי הַנִּרְאֶה. فِيمَا يَلِي לְהַלָּן, לְאַחַר מִכֵּן, כְּפִי שֶׁיֻּצַּג לְמַטָּה.

مَا 1. לִשְׁאֵלָה, מָה? وَمَا تِلْكَ بِيَدِكَ يَا مُوسَى؟ ק' וּמָה זֹאת בְּיָדְךָ, מוּסָא? مَا وَرَاءَكَ يَا عِصَامُ؟ מָה הַחֲדָשׁוֹת שֶׁהֵבֵאתָ, עִצַּאם? مَا بَالُكَ؟ מָה לְךָ? מָה אִתְּךָ? לָמָּה? 2. לְהִתְפַּעֲלוּת אוֹ לְפְּלִיאָה: مَا أَجْمَلَهَا! כַּמָּה יָפָה הִיא! מָה רַב יָפְיָהּ! قُتِلَ الإِنْسَانُ مَا أَكْفَرَهُ ק' אָרוּר הָאָדָם, כַּמָּה כְּפוּי טוֹבָה הוּא. 3. בְּמַשְׁמָעוּת שֶׁל כָּל זְמַן ש־ (כָּל עוֹד): وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا ק' הוּא צִוַּנִי (לְקַיֵּם) מִצְוַת הַתְּפִלָּה וְהַצְּדָקָה כָּל עוֹד אֲנִי חַי. 4. מִלַּת זִקָּה: مَا عِنْدَكُمْ يَفْنَى وَمَا عِنْدَ اللّٰهِ بَاقٍ ק' מָה שֶׁיֵּשׁ לָכֶם בֶּן חֲלוֹף וּמָה שֶׁיֵּשׁ לֵאלֹהִים בֶּן קַיָּם. مَا قَبْلَ التَّارِيخِ פְּרֶהִיסְטוֹרְיָה. مَا وَرَاءَ البَحْرِ שֶׁמֵּעֵבֶר לַיָּם. وَمَا إِلَى ذٰلِكَ וְכַיּוֹצֵא בָּזֶה, וְכֵן הָלְאָה. 5. לְצִיּוּן סְתָמִיּוּת: يَوْمًا مَا בְּיוֹם מִן הַיָּמִים. لِسَبَبٍ مَا בְּשֶׁל סִבָּה כָּלְשֶׁהִי (מְסֻיֶּמֶת). سَأَلْتُ رَجُلًا مَا שָׁאַלְתִּי אֵיזֶה אִישׁ. 6. מִלַּת תְּנַאי: وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللّٰهِ ק' וְהַטּוֹב שֶׁתַּגִּישׁוּ לְעַצְמְכֶם תִּמְצְאוּהוּ אֵצֶל אֱלֹהִים. 7. מִלַּת שְׁלִילָה בְּמִשְׁפָּט פָּעֳלִי: مَا قَرَأَ شَيْئًا مُفِيدًا לֹא קָרָא דָּבָר מוֹעִיל. וּבְמִשְׁפָּט שֶׁמָּנִי: مَا هُوَ بِغَنِيٍّ אֵין הוּא עָשִׁיר כְּלָל. 8. אַחֲרֵי פֹּעַל: طَالَمَا זֶה זְמַן רַב ש־, כָּל עוֹד, כָּל זְמַן ש־.

مِئَة. مَائَة ج مِئَاتٌ وَمِئُونَ מֵאָה. أَرْبَعَةٌ بِالمِائَةِ (فِي المِائَةِ) אַרְבָּעָה אֲחוּזִים. مِئَاتُ الآلَافِ (الأُلُوفِ) מֵאוֹת אֲלָפִים, רְבָבוֹת. مِائَةٌ فِي المِائَةِ (بِالمِائَةِ) מֵאָה אֲחוּזִים, בִּשְׁלֵמוּת. مِئَوِيٌّ שֶׁל מֵאָה, שֶׁל אָחוּז. دَرَجَةٌ مِئَوِيَّةٌ טֶמְפֶּרָטוּרָה (בצלזיוס). عِيدٌ مِئَوِيٌّ יוֹבֵל הַמֵּאָה, חֲגִיגַת שְׁנַת הַמֵּאָה. نِسْبَةٌ مِئَوِيَّةٌ יַחַס בָּאֲחוּזִים.

مَاءٌ ע' (موه).

ماتينيه F הַצָּגַת צָהֳרַיִם.

مَاجِسْتِير F תֹּאַר מֻסְמָךְ אוּנִיבֶרְסִיטָה (M.A.).

مَاخُور P ج مَوَاخِيرُ 1. בֵּית בֹּשֶׁת. 2. בֵּית מַרְזֵחַ.

مارس L מַרְס ע' آذَار.

مَارِسْتَان P ج مَارِسْتَانَات בֵּית חוֹלִים לְחוֹלֵי רוּחַ.

مَارْش F 1. מַרְשׁ, הֲלִיכָה בְּסָךְ, מִצְעָד. 2. שִׁיר לֶכֶת, מַרְשׁ צְבָאִי.

مَارْشَال F מַרְשָׁל, מַצְבִּיא עֶלְיוֹן.

مَارْك Gr. ج مَارْكَاتٌ מַרְק (מטבע). مَارْكَةٌ ج مَارْكَاتٌ סֵמֶל, תָּו. مَارْكَةٌ تِجَارِيَّةٌ סֵמֶל מִסְחָרִי. مَارْكَةٌ مُسَجَّلَةٌ סֵמֶל מִסְחָרִי רָשׁוּם.

مَارْكْسِيٌّ מַרְקְסִיסְט. مَارْكْسِيَّةٌ מַרְקְסִיזְם.

مَارُونِيٌّ ج مَوَارِنَةٌ מָרוֹנִי (בן עדה נוצרית בלבנון הקשורה לכנסייה הקתולית).

مَازَةٌ. مَزَّةٌ. مَاظَةٌ T מְתַאַבְנִים (בייחוד בעת שתיית משקאות חריפים).

مَازُوت T מָזוּט (חומר דלק).

مَازُوخِيّ. مَاسُوكِيّ R מָזוֹכִיסְט. مَازُوخِيَّةٌ. مَاسُوكِيَّةٌ מָזוֹכִיזְם.

مَازُورَة F מִדָּה, סֶרֶט מִדָּה.

مَاسٌ יַהֲלוֹמִים. صِنَاعَةُ المَاسِ תַּעֲשִׂיַּת הַיַּהֲלוֹמִים.

مَاسُورَةٌ As. ج مَوَاسِيرُ 1. צִנּוֹר. 2. קָנֶה (של כלי נשק). مَاسُورَةُ العَادِمِ מַפְלֵט, צִנּוֹר פְּלִיטָה (במכונית וכו').

مَاسُون. مَاسُونِيّ F בּוֹנֶה חָפְשִׁי, מָסוֹן, מָסוֹנִי. مَاسُونِيَّةٌ תְּנוּעַת הַבּוֹנִים הַחָפְשִׁיִּים.

مَاشْك P ج مَوَاشِك מֶלְקָחַיִם (לגחלים).

مَئِقَ ـ 1. דָּמַע. 2. הִדְמִיעַ, הִתְיַפֵּחַ. مَأقٌ. مُؤْقٌ ج مَآق(ي) פִּנַּת הָעַיִן, כִּנּוּי לָעַיִן.

مَافْيَا It. מַפְיָה, כְּנֻפְיַת פֶּשַׁע מְאֻרְגָּן.

مَاكيَاج F אִפּוּר.

مَاكِينَةٌ. مَاكِنَةٌ It. ج مَكَائِنُ מְכוֹנָה.

مَالَنْخُولِيَا. مَالِيَنْخُولِيَا G מֶלַנְכּוֹלְיָה, מָרָה שְׁחֹרָה, דִּכָּאוֹן.

مَامَا פָּעָה, גָּעָה (כבש). مَأْمَاةٌ פְּעִיָּה, פְּעִי, גְּעִיָּה.

مَامُوث En. מָמוּתָה (פיל פרהיסטורי).

مَانَ ـ צִיֵּד בְּמִצְרָכִים, פִּרְנֵס, קִיֵּם. مَؤُونَةٌ ج مُؤَنٌ 1. מָזוֹן, צֵדָה, אַסְפָּקָה. 2. טֹרַח, יְגִיעָה, נֵטֶל. مُؤَنٌ אַסְפָּקָה צְבָאִית. تَحَمَّلَ مَؤُونَةَ טָרַח, נָשָׂא בְּנֵטֶל.

مَانْجُو. مَنْجَة En. מ' מַנְגּוֹ (עץ ופריו).

مَانْجُوست נְמִיָּה (בעל חיים, mongoose) ע' نِمْس.

مَانَوِيٌّ P מָנִיכֵאִי (מאמין בשני כוחות עליונים: אור וחושך), מִין, כּוֹפֵר. مَانَوِيَّةٌ מָנִיכֵאִיּוּת, מִינוּת, כְּפִירָה.

مَانِيكَان F אִמּוּם, מַנֶּקִין.

مَانِيكِير F מָנִיקוּר (טיפול באצבעות הידיים).

مَاهِيَّة ج **مَاهِيَّات** 1. מַשְׂכֹּרֶת, תַּשְׁלוּם. 2. מַהוּת, טִיב.

مَايِسْتْرُو .It מְנַצֵּחַ (על תזמורת).

مَايُو R מַאי ע' أَيَّار.

مَايُونِيز F מָיוֹנִית.

مَايُوه F ج **مَايُوهَات** בֶּגֶד יָם.

مَتَّ ـُ إِلَى 1. הִשְׁתַּיֵּךְ ל־, הָיָה קָשׁוּר ל־, נָגַע ל־, הָיָה קָרוֹב (משפחה וכו'), נִקְשַׁר. 2. בִּקֵּשׁ קֶשֶׁר עִם־, חִפֵּשׂ קִרְבָה. 3. מָתַח. **مَتَّ إِلَيْهِ بِقَرَابَةٍ** הָיָה קָרוֹב מִשְׁפַּחְתּוֹ. **لَا يَمُتُّ إِلَيْهِ بِصِلَةٍ** אֵין לוֹ קֶשֶׁר לָעִנְיָן, לֹא נוֹגֵעַ לוֹ. **لَا يَمُتُّ إِلَى الحَقِيقَةِ** אֵין בּוֹ אֱמֶת, אֵין לוֹ שַׁחַר. **مَاتَّة** קֶשֶׁר, קִרְבָה.

مَتَحَ ـَ שָׁאַב.

مِتْر ج **أَمْتَار** מֶטֶר. **مِتْرِيّ** מֶטְרִי. **النِّظَامُ المِتْرِيُّ** הַשִּׁיטָה הָעֶשְׂרוֹנִית.

مِتْرِك .En בְּחִינַת בַּגְרוּת.

مِتْرُو. مِتْرُو الأَنْفَاقِ F מֶטְרוֹ, רַכֶּבֶת תַּחְתִּית.

مَتَعَ ـَ 1. הִגִּיעַ לְשִׂיאוֹ. 2. הוֹצִיא. **مَتَّعَ** II עִנֵּג, הֵנָה, גָּרַם הֲנָאָה, הִנְעִים. **مَتَّعَ بَصَرَهُ** הֵזִין עֵינָיו. **مَتَّعَهُ اللهُ** אֱלֹהִים הֶאֱרִיךְ יָמָיו בִּנְעִימוּת. **أَمْتَعَ** IV הֵסֵב נַחַת רוּחַ. **تَمَتَّعَ** V بـ. **إِسْتَمْتَعَ** X بـ 1. נֶהֱנָה מִן־. 2. בִּלָּה בִּנְעִימִים. 3. הִשְׁתַּמֵּשׁ ב־ לַהֲנָאָתוֹ. **مُتْعَة** ج **مُتَع** 1. הֲנָאָה, עֹנֶג, נַחַת רוּחַ, תַּעֲנוּג. 2. פִּצּוּיֵי גֵּרוּשִׁים לְאִשָּׁה. 3. נִשּׂוּאִין לִתְקוּפָה קְצָרָה (בייחוד אצל השיעים). **مُتْعَةٌ لِلأَنْظَارِ** מַרְהִיב עַיִן. **أَمَاكِنُ المُتْعَةِ** מֶרְכְּזֵי בִּדּוּר. **مَتَاع** ج **أَمْتِعَة** 1. חֵפֶץ, חֲפָצִים אִישִׁיִּים, כְּלֵי בַּיִת, רָהִיט. 2. עֱלִי (האיבר הנקבי של הפרח). **أَمْتِعَةٌ شَخْصِيَّةٌ** חֲפָצִים אִישִׁיִּים. **سَقَطُ المَتَاعِ** כְּלִי אֵין חֵפֶץ בּוֹ, דָּבָר נְטוּל עֵרֶךְ. **إِمْتَاع** עִנּוּג, הִנּוּי, הֲסַבַּת הֲנָאָה. **تَمَتُّع** 1. הִתְעַנְּגוּת, הִתְהַנּוּת. 2. הִתְכּוֹנְנוּת לִימֵי הָעֲלִיָּה לָרֶגֶל (כמו הימנעות מהנאות שונות, לפי ההלכה המוסלמית). 3. זְכוּת שִׁמּוּשׁ בִּרְכוּשׁ. **إِسْتِمْتَاع** הֲנָאָה, עֹנֶג. **مُمَتِّع. مُمْتِع** 1. מְהַנֶּה, מְעַנֵּג, נָעִים, נֶחְמָד, גּוֹרֵם הֲנָאָה. 2. מְעַנְיֵן, מוֹשֵׁךְ.

مُتْك מַאֲבָק, הַחֵלֶק הָעֶלְיוֹן שֶׁל הָאַבְקָן (בפרח).

مَتُنَ ـُ הָיָה אֵיתָן, חָזַק, נִהְיָה קָשֶׁה, הִתְיַצֵּב. **مَتَّنَ** II חִזֵּק, אִמֵּץ, הִדֵּק, קִשָּׁה, יִצֵּב. **مَتْن** ז"נ ج **مُتُون ومِتَان** 1. גַּב (בהמה, הר, מטוס וכו'). 2. טֶקְסְט. 3. עִקָּר. 4. מַסֹּרֶת (חדית') בְּלִי שַׁלְשֶׁלֶת קַבָּלָתָהּ. 5. דֶּרֶךְ הַמֶּלֶךְ. **مَتْنُ الكِتَابِ** הַטֶּקְסְט שֶׁל הַסֵּפֶר (בלי הערות שוליים ופירושים). **عَلَى مَتْنِ البَاخِرَةِ** עַל סִפּוּן הָאֳנִיָּה, בַּיָּם. **عَلَى مَتْنِ الطَّائِرَةِ** בָּאֲוִיר. **مَتِين** 1. חָזָק, אֵיתָן, אַמִּיץ, הָדוּק. 2. מוּצָק, מַסִּיבִי. 3. יַצִּיב, סוֹלִידִי. **عَلَاقَاتٌ مَتِينَةٌ** קְשָׁרִים הֲדוּקִים (אַמִּיצִים). **مَتَانَة** אֵיתָנוּת, חֹזֶק, יַצִּיבוּת, מַסִּיבִיּוּת. **أُسْلُوبٌ مَتِينٌ** סִגְנוֹן תַּמְצִיתִי וּמוּצָק. **تَمْتِين** הִדּוּק, אִמּוּץ (יחסים וכו').

مَتَى 1. מָתַי, אֵימָתַי. 2. כַּאֲשֶׁר. **إِلَى (حَتَّى) مَتَى** עַד מָתַי, עַד אָנָה. **مَتَى مَا** כָּל אֵימַת שֶׁ־, בְּכָל זְמַן שֶׁ־, כַּאֲשֶׁר. **مَتَى تَذْهَبْ أَذْهَبْ** כְּשֶׁתֵּלֵךְ אֵלֵךְ.

مَثَلَ ـُ 1. דָּמָה ל־, הָיָה כְּמוֹ. 2. דִּמָּה ל־, הִשְׁוָה ל־. 3. הִתְיַצֵּב לִפְנֵי־, נִצַּב, עָמַד מוּל־. 4. הוֹפִיעַ, נִגְלָה, נִרְאָה. 5. פִּסֵּל, עָשָׂה פֶּסֶל. **مَثَّلَهُ بِفُلَانٍ** דִּמָּה אוֹתוֹ לִפְלוֹנִי. **مَثَلَ (مَثُلَ) بَيْنَ يَدَيِ القَاضِي** הִתְיַצֵּב לִפְנֵי הַשּׁוֹפֵט. **مَثُلَ** ـُ 1. הִתְיַצֵּב לִפְנֵי־, נִצַּב. 2. הָיָה מְעֻלֶּה. **مَثَّلَ** II 1. بـ הִמְשִׁיל, דִּמָּה, הִשְׁוָה ל־, נָתַן מָשָׁל. 2. הִצִּיג, שִׂחֵק תַּפְקִיד, מִלֵּא. 3. פִּסֵּל, גִּלֵּף, עָשָׂה פֶּסֶל, עִצֵּב, צָר צוּרָה, צִיֵּר. 4. بـ הִתְעַלֵּל (בייחוד בגופה), הִתְעַמֵּר ב־. 5. יִצֵּג, הוֹפִיעַ בְּשֵׁם־. **مَاثَلَ** III 1. שָׁוָה, דָּמָה, הָיָה כְּמוֹ. 2. נִדְמָה ל־, הָיָה כַּיּוֹצֵא בּוֹ. **تَمَثَّلَ** V 1. بـ הִדַּמָּה ל־, לָקַח דֻּגְמָה מִ־. 2. צִטֵּט (אמרה וכו') כְּדֻגְמָה וּמָשָׁל, הִמְשִׁיל. 3. דִּמָּה לְעַצְמוֹ, תֵּאֵר, שִׁוָּה בְּנַפְשׁוֹ. 4. נִדְמָה, נִרְאָה כְּמוֹ. 5. הִתְיַצֵּב לִפְנֵי. 6. بـ חִקָּה, עָשָׂה כְּמוֹ־. 7. הֶעֱנִישׁ, נָקַם ב־. 8. بـ فِي التَّرَبُّصِ ב־, מָצָא בִּטּוּי ב־. **تَمَاثَلَ** VI 1. הָיָה דּוֹמֶה ל־, הִשְׁתַּוָּה ל־, תָּאַם. 2. مِنَ البُرْءِ, הֶחְלִים מ־, חָזַר לְאֵיתָנוֹ. **إِمْتَثَلَ** VIII 1. לָקַח דֻּגְמָה מִן־, חִקָּה. 2. لـ צִיֵּת ל־, נִשְׁמַע ל־, עָשָׂה כְּפִי שֶׁנִּצְטַוָּה. **مِثْل** ج **أَمْثَال** 1. דּוֹמֶה, שָׁקוּל כְּנֶגֶד, שָׁוֶה ל־, כְּמוֹ, דֻּגְמַת. 2. כְּגוֹן, כְּעֵין, לְמָשָׁל. **مِثْلَ. كَمِثْلِ** דּוֹמֶה ל־, כְּמוֹ, בְּדִיּוּק כְּמוֹ. **مِثْلَ مَا. مِثْلَمَا** כְּמוֹ, כְּפִי ש־. **عَامَلَهُ بِالمِثْلِ** נָהַג עִמּוֹ בְּאוֹתוֹ יַחַס, מָדַד לוֹ בְּאוֹתָהּ מִדָּה. **مَبْدَأُ المُعَامَلَةِ بِالمِثْلِ** עֶקְרוֹן הַהֲדָדִיּוּת, יַחַס גּוֹמְלִין. **هُمْ مِثْلُهُ** הֵם כָּמוֹהוּ, דּוֹמִים לוֹ. **هُمْ وَأَمْثَالُهُمْ** הֵם וְדוֹמֵיהֶם, הֵם וְשֶׁכְּמוֹתָם. **الجِنْسِيَّةُ المِثْلِيَّةُ** ע' (جنس). **مَثَل** ج **أَمْثَال** 1. פִּתְגָּם, מָשָׁל, אִמְרַת שֶׁפֶר. 2. לֶקַח. 3. דֻּגְמָה, מוֹפֵת. **مَثَلاً** לְמָשָׁל, לְדֻגְמָה, דֶּרֶךְ מָשָׁל. **مَثَلٌ أَعْلَى** אִידֵאָל, מוֹפֵת, דָּבָר מֻשְׁלָם. **أَوْرَدَ مَثَلاً** צִטֵּט פִּתְגָּם. **ذَهَبَ مَثَلاً** 1. הָיָה לְמָשָׁל. 2. הָיָה לְמָשָׁל וְלִשְׁנִינָה. **الأَمْثَالُ السَّائِرَةُ** אִמְרֵי שֶׁפֶר. **عَلَى رَأْيِ المَثَلِ** כְּדִבְרֵי הַמָּשָׁל, כְּפִי שֶׁאוֹמֵר הַפִּתְגָּם. **مَثَلٌ وَمُمَاثَلَةٌ** מָשָׁל וְנִמְשָׁל. **مِثَال** ج **مُثُل وَأَمْثِلَة وَمِثَالَات** 1. דּוֹמֶה, שָׁקוּל ל־. 2. מָשָׁל, אַלֶּגוֹרְיָה. 3. דֻּגְמָה, מוֹפֵת. 4. מִדְגָּם, דֶּגֶם, מַתְכֹּנֶת, תַּבְנִית. 5. צוּרָה, בָּבוּאָה. 6. גִּזְרַת חַסְרֵי פ"ו/פ"י (בדקדוק, למשל: وقف, يبس). **مِثَالٌ أَعْلَى** ج **مُثُلٌ عُلْيَا** אִידֵאָל. **إِنَّهُ مِثَالُ الدِّقَّةِ** הוּא סֵמֶל הַדִּיּוּק. **عَلَى سَبِيلِ المِثَالِ** לְמָשָׁל, דֶּרֶךְ מָשָׁל. **مِثَالِيّ** 1. אִידֵאָלִי, מוֹפְתִי. 2. אִידֵאָלִיסְט. 3. טִפּוּסִי, מְיַצֵּג, מְשַׁמֵּשׁ דֻּגְמָה. **صُورَةٌ مِثَالِيَّةٌ** תְּמוּנָה טִפּוּסִית. **المَذْهَبُ المِثَالِيُّ** אִידֵאָלִיזְם. **مِثَالِيَّة** 1. אִידֵאָלִיּוּת, אִידֵאָלִיזְם. 2. טִפּוּסִיּוּת. **تِمْثَال** פֶּסֶל. **مَثَالَة** 1. טִפּוּסִיּוּת, שְׁלֵמוּת. 2. לֶקַח. **مَثِيل** 1. דּוֹמֶה, כְּמוֹ, כַּיּוֹצֵא ב־, שָׁקוּל ל־. **لَا مَثِيلَ لَهُ. لَيْسَ لَهُ مَثِيلٌ** שֶׁאֵין דֻּגְמָתוֹ, לְאֵין עָרֹךְ, אֵין דּוֹמֶה לוֹ. **لَمْ يَسْبِقْ لَهُ مَثِيلٌ** לֹא הָיָה דֻּגְמָתוֹ. **مُثُول** הִתְיַצְּבוּת

לפני, נוכחות. أُمْثُولَةٌ ج أَمَاثِيلُ דגמה מרתיעה, לקח לא ישכח. جَعَلَهُ أُمْثُولَةً הפך אותו למשל ולשנינה. تِمْثَالٌ ج تَمَاثِيلُ 1. פסל. 2. אנדרטה. 3. צלם. تِمْثَالٌ نِصْفِيٌّ פסל ראש וחזה. تَمْثِيلٌ 1. הצגה, משחק, הופעה. 2. ייצוג. 3. הדגמה, השוואה. 4. תאור. 5. התעכלות (בייחוד בגופה), התעכלות. 6. עכול המזון (בייחוד אצל הצמחים). إِعَادَةُ تَمْثِيلٍ שחזור (של מעשה פשע וכו'). تَمْثِيلِيٌّ 1. של משחק או הצגה. 2. תיאטרוני. مَجْلِسٌ تَمْثِيلِيٌّ בית נבחרים. مَلْعَبٌ تَمْثِيلِيٌّ 1. תיאטרון. 2. אמפיתיאטרון. تَمْثِيلِيَّةٌ ج تَمْثِيلِيَّاتٌ הצגה. تَمْثِيلِيَّةٌ غِنَائِيَّةٌ 1. מחזמר. 2. אופרה. مُمَاثَلَةٌ דמיון, התאמה, שויון, שקילות. تَمَاثُلٌ התאמה, תאם, סימטריה, הקבלה. تَمَاثُلٌ إِلَى الشِّفَاءِ תהליך הבראה, החלמה. إِمْتِثَالٌ ציות. مَاثِلٌ עומד, נצב לפני, קים, שריר, קבוע במקומו, בולט, ברור. مَاثِلٌ بَيْنَ يَدَيْهِ נצב לפניו, עומד לרשותו. مَاثِلٌ لِلْعِيَانِ בולט לעין. مُمَثِّلٌ 1. נציג, בא כוח, מרשה מטעם, סוכן. 2. שחקן. مُمَثِّلٌ تِجَارِيٌّ סוכן מסחרי. مُمَثِّلٌ دِبْلُومَاسِيٌّ נציג דיפלומטי. مُمَثِّلِيَّةٌ נציגות. مُمَثِّلٌ 1. מעכל (מזון בצמחים). 2. מדגם, מציר. مُمَاثِلٌ דומה, חופף, זהה. مُتَمَاثِلٌ שקול ל־, הומוגני, סימטרי, חופף. مُمْتَثِلٌ מציית, ממשמע.

(مثن) مَثَانَةٌ ج مَثَانِنُ שלפוחית השתן.

مَجَّ ـُ 1. סלד מ־, בחל ב־. 2. הקיא, פלט (מפיו). 3. גרש. 4. עק' שתה. مَمْجُوجٌ מסליד, מאוס, מתעב. كَلَامٌ مَمْجُوجٌ דבור מעורר סלידה.

مَجُدَ ـُ הלל, התהלל. مَجَّدَ II. أَمْجَدَ IV הלל, שבח, רומם, פאר, קלס. تَمَجَّدَ V הלל, זכה לשבח, פאר. مَجْدٌ ج أَمْجَادٌ תהלה, תפארת. الْمَجْدُ التَّلِيدُ תפארת העבר. مَجِيدٌ ج مِجَادٌ 1. מפאר, נערץ, מקדש, מהלל. 2. אציל. الْكِتَابُ الْمَجِيدُ הספר הנערץ, הקראן. مَجِيدِيٌّ מג'ידי (מטבע עות'מאני). تَمْجِيدٌ הערצה, אמירת דברי שבח והלל. تَمَجُّدٌ השתבחות (עצמית).

مَجَرِيٌّ ج مَجَرٌ הונגרי. الْمَجَرُ 1. הונגריה. 2. הונגרים.

مَجْرَيَات. مَاجَرَيَات ע' (جري).

مَجَنَ ـُ 1. התהולל. 2. השתובב. مَاجَنَ III השתובב עם־, התלוצץ עם־, השתטה. تَمَاجَنَ VI התהולל עם־, השתטה. مَجَانَةٌ לצנות, מקיוניות. مُجَّانٌ 1. לץ, מקיון, הולל. 2. חנם. مَجَّانًا. بِالْمَجَّانِ חנם אין כסף, בחנם, בלי תמורה. مَجَّانِيٌّ שבחנם. مُجُونٌ הוללות, לצנות. مُجُونِيٌّ ציני, לגלגן, חסר בושה. مُجُونِيَّةٌ ציניות, לעגנות, לגלוג, נבול פה. مَاجِنٌ ציני, ציניקן, חצוף, מתהולל, לץ.

مَجُوسِيٌّ ج مَجُوسٌ אמגושי (בן דת עובדי האש בפרס הקדומה). مَجُوسِيَّةٌ אמגושיות.

مَحَصَ ـَ טהר מסיגים (זהב וכו'). مَحَّصَ II 1. טהר, זכך. 2. בדק (היטב), בחן, חקר, חפש ועין, תקן. تَمَحَّصَ V טהר, זכך, נבדק. مَحِيصٌ זך, מבריק. تَمْحِيصٌ ج تَمْحِيصَاتٌ טהור, זכוך, בדיקה וחקירה, עיון.

مَحَضَ ـَ 1. השקה את־ חלב לא מהול במים. 2. היה אמתי (לא מזיף). 3. היה כן, התיחס אל־ בנאמנות. مَحْضٌ צרוף, טהור, אמתי, מקורי, לא מזיף. مَحْضًا גרדה, סתם. فِضَّةٌ مَحْضٌ כסף טהור. بِمَحْضِ اخْتِيَارِهِ לפי רצונו הטוב בלבד. كَذِبٌ (كِذْبٌ) مَحْضٌ שקר גמור.

مَحَقَ ـَ מחק, מחה, הרס, השמיד, כלה, הכחיד. أَمْحَقَ IV 1. התמעטה הלבנה. 2. שקע. إِمَّحَقَ. إِنْمَحَقَ VII. إِمْتَحَقَ VIII 1. התמעטה הלבנה. 2. נמחק, נמחה, נהרס כליל, כלה. مَحْقٌ כליה, השמדה, כליון. مَاحِقٌ מכלה, משחית. نَصْرٌ عَسْكَرِيٌّ مَاحِقٌ נצחון צבאי מכריע. مُحَاقٌ התמעטות הלבנה, הימים האחרונים של הירח, יום לפני מולד הירח.

مَحَكَ ـَ أَمْحَكَ IV. تَمَحَّكَ V רב, התקוטט, התנצח. مَاحَكَ III התקוטט עם־, התנצח, רב התפלמס, התחכם. مَحِكٌ. مَاحِكٌ. مُمَاحِكٌ איש ריב ומדון. مُمَاحَكَةٌ ריב, מדון, התנצחות, פלמוס, התפלמסות.

مَحِلَ ـَ مَحُلَ ـُ أَمْحَلَ IV שמם, חרב, הכה בבצרת. تَمَحَّلَ V תחבל, חפש תחבולה. تَمَحَّلَ عُذْرًا חפש אמתלה, תרץ תרוצים. مَحْلٌ 1. בצרת, חרב. 2. שממה, צחיחות. مَاحِلٌ 1. מכה בצרת. 2. שומם, צחיח.

مَحَنَ ـَ إِمْتَحَنَ VIII 1. בחן, העמיד במבחן. 2. נסה, יסר, צער. مِحْنَةٌ ج مِحَنٌ 1. צרה, משבר, יסורים. 2. מבחן, נסיון. إِمْتِحَانٌ ج إِمْتِحَانَاتٌ בחינה, מבחן, נסוי. إِمْتِحَانُ الِالْتِحَاقِ (الْقَبُولِ) فِي الْجَامِعَةِ קונקורס. إِمْتِحَانٌ نِهَائِيٌّ בחינת גמר. مُمْتَحِنٌ בוחן. مُمْتَحَنٌ נבחן. عِنْدَ الِامْتِحَانِ يُكْرَمُ الْمَرْءُ أَوْ يُهَانُ פת' בעת מבחן יקל אדם או יקר.

(محو) مَحَا ـُ 1. מחה, מחק, הסיר, גרד. 2. השחית, טשטש, העלים. 3. כלה, השמיד, הכחיד, שם קץ. إِنْطِبَاعٌ لَا يُمْحَى רשם כל ימחה. إِنْمَحَى. إِمَّحَى VII 1. נמחה, השמד, כלה. 2. נטשטש, נעלם. مَحْوٌ 1 מחיקה, הסרה. 2. טשטוש, העלמה, בטול. مَحْوُ الْأُمِّيَّةِ בעור הבערות. مِمْحَاةٌ. مَحَّايَةٌ מחק.

مَحْوَرَ מקד, רכז. تَمَحْوَرَ התמקד ב־.

مُخٌّ ج مِخَاخٌ وأَمْخَاخٌ 1. מוח. 2. לשד (עצמות וכו'). 3. לב (עניין), עקר, תמצית. الدُّعَاءُ مُخُّ الْعِبَادَةِ ח' התפלה היא עקר עבודת הבורא. مُخِّيٌّ מוחי, של מוח. حُمَّى مُخِّيَّةٌ קדחת המוח. مُخَيْخٌ המוח הקטן (החלק האחורי של המוח).

مَخَرَ ـَ שט (ספינה בים), חצה, פלח. مَخَرَتِ السَّفِينَةُ عُبَابَ الْبَحْرِ הספינה פלחה את גלי הים, שטה בים. مَاخِرَةٌ ج مَوَاخِرُ ספינה. مَاخُور ע' שם.

مَخْرَقَ התיהר, בדה, שקר, ספר "ספורי סבתא".

مَخَضَ ـُ 1. חִבֵּץ, חָבַט וּבָחַשׁ חָלָב. 2. הָפַךְ וּבָחַן דָּבָר. مَخِضَتْ ـَ تَمَخَّضَتْ V אֲחָזוּהָ צִירֵי לֵדָה. تَمَخَّضَ عَنْ הוֹלִיד. تَمَخَّضَ الجَبَلُ فَوَلَدَ فَأْرَةً פת' הָהָר הוֹלִיד עַכְבָּר. مَخَاضٌ צִירֵי לֵדָה. مَخِيضٌ חֲבִצָּה, חֹבֶץ, נִסְיוּב הֶחָלָב, חָלָב רָזֶה. مَخَاضَةٌ. مِمْخَضَةٌ ج مَمَاخِضُ מַחְבֵּצָה.

مَخَطَ ـُ تَمَخَّطَ V מָחַט, קִנַּח אֶת אַפּוֹ. مُخَاطٌ לַחַת הָאַף. مُخَاطُ الشَّمْسِ (الشَّيْطَانِ) קוּרֵי עַכָּבִישׁ. مُخَاطِيٌّ רִירִי. مُخَيْطٌ. مُخَيْطَةٌ גְּפָנָן (עץ טרי, cordia).

(مخطر) تَمَخْطَرَ ע' (خطر).

مُخْلٌ G ج أَمْخَالٌ وَمُخُولٌ מָנוֹף, מוֹט מָנִיף.

مَدَّ ـُ 1. הוֹשִׁיט (יד, רגל), שָׁלַח, פָּשַׁט, מָתַח, שָׁטַח. 2. הִרְחִיב, הֶאֱרִיךְ, מָשַׁךְ. 3. הוֹסִיף. 4. שִׁרְבֵּב. 5. הֵנִיחַ (צינורות וכו'), שָׂם. 6. עָרַךְ (שולחן), פָּרַס (מפה וכו'). 7. נָתַן אַרְכָּה (שהות). 8. גָּאָה (נהר, ים וכו'). 9. הִכָּה (שורש). 10. סִפֵּק (אספקה). 11. תִּגְבֵּר (צבא), הֵחִישׁ. مَدَّ أَنَابِيبَ הֵנִיחַ צִנּוֹרוֹת. مَدَّ بَصَرَهُ הִרְחִיק רְאוּת, הֵעִיף מַבָּט. مَدَّ بَصَرَهُ إِلَى לָטַשׁ עַיִן עַל־, נָשָׂא עֵינָיו אֶל־. مَدَّ الحَرْفَ 1. הֶאֱרִיךְ אֶת הֲגִיַּת הָאוֹת (על ידי אם קריאה). 2. שָׂם "מַדָּה" עַל הָאוֹת. مَدَّ السَّمْعَ הִטָּה אֹזֶן, עָשָׂה אָזְנוֹ כַּאֲפַרְכֶּסֶת. مَدَّ الطُّرُقَاتِ סָלַל כְּבִישִׁים. مَدَّ المَائِدَةَ (السُّفْرَةَ) עָרַךְ אֶת הַשֻּׁלְחָן. مَدَّ يَدَ المُسَاعَدَةِ הוֹשִׁיט עֶזְרָה. مُدَّ رِجْلَيْكَ عَلَى قَدْرِ بِسَاطِكَ (لِحَافِكَ)! פת' הִשְׂתָּרַע לְפִי הַמַּצָּע שֶׁלְּךָ! הֱיֵה מַעֲשִׂי! مَدَّدَ II הֶאֱרִיךְ, נָתַן אַרְכָּה, הִרְחִיב, הוֹשִׁיט, שָׁטַח. مَدَّدَ الدَّيْنَ דָּחָה אֶת (תַּשְׁלוּם) הַחוֹב, נָתַן אַרְכָּה. أَمَدَّ IV 1. הִתְמַגֵּל (פצע), הִתְמַלֵּא מֻגְלָה. 2. עָזַר, הוֹשִׁיט עֶזְרָה. 3. תִּגְבֵּר, שָׁלַח תִּגְבֹּרֶת, סִפֵּק, צִיֵּד. 4. הֶאֱרִיךְ, נָתַן אַרְכָּה. أَمَدَّ اللهُ أَجَلَهُ אֱלֹהִים הֶאֱרִיךְ אֶת יָמָיו. تَمَدَّدَ V 1. הִתְרַחֵב, הִתְאָרֵךְ, הִתְפַּשֵּׁט. 2. הִשְׂתָּרַע, הִתְפָּרֵס. 3. גָּדַל, צָמַח, הִתְפַּתֵּחַ. إِمْتَدَّ VIII נִמְשַׁךְ, נִמְתַּח, הִשְׂתָּרַע, הִתְפָּרֵס, גָּדַל. إِسْتَمَدَّ X 1. קִבֵּל, לָקַח, מָשַׁךְ, שָׁאַב. 2. בִּקֵּשׁ אַרְכָּה. 3. בִּקֵּשׁ עֶזְרָה. إِسْتَمَدَّ آرَاءَهُ مِنْ كُتُبِ التُّرَاثِ שָׁאַב אֶת דֵּעוֹתָיו מִסִּפְרֵי הַמּוֹרֶשֶׁת. مَدٌّ 1. הוֹשָׁטָה. 2. הִתְפַּשְּׁטוּת, הִתְרַחֲבוּת. 3. מְתִיחָה, פְּרִישָׂה, הִשְׂתָּרְעוּת, הַאֲרָכָה, הַמְשָׁכָה. 4. הֲנָחָה (של צינורות וכו'). 5. גֵּאוּת (הים וכו'). 6. טְוָח, מֶרְחָק. 7. אֵם קְרִיאָה. 8. סִימַן "מַדָּה" (آ). 9. ج مُدُودٌ זֶרֶם מַיִם. مَدُّ البَحْرِ גֵּאוּת הַיָּם. مَدُّ البَصَرِ טְוַח הָרְאִיָּה. مَدُّ أَنَابِيبِ النَّفْطِ הֲנָחַת צִנּוֹרוֹת נֵפְט. حُرُوفُ المَدِّ אִמּוֹת הַקְּרִיאָה, הָאוֹתִיּוֹת ا, و, ي. مَدَّةٌ ج مَدَّاتٌ 1. "מַדָּה", סִימַן הַאֲרָכַת הָאוֹת (آ). 2. עק' שְׁלוּחָה שֶׁל נָהָר. مُدٌّ ج أَمْدَادٌ מִדַּת נֶפַח קְדוּמָה. مِدَّةٌ מֻגְלָה ע' قَيْح. مُدَّةٌ ج مُدَدٌ זְמַן, פֶּרֶק זְמַן, תְּקוּפָה, מוֹעֵד, עֵת. مُدَّةَ. فِي مُدَّةِ בְּמֶשֶׁךְ־, בְּמַהֲלַךְ־, בְּתוֹךְ־. فِي المُدَّةِ الأَخِيرَةِ בָּעֵת הָאַחֲרוֹנָה. مَدَدٌ ج أَمْدَادٌ תִּגְבֹּרֶת, תּוֹסֶפֶת (של צבא וציוד), עֶזְרָה, סִיּוּעַ. مِدَادٌ 1. דְּיוֹ ע' حِبْر. 2. דֶּגֶם, מוֹדֶל, תַּבְנִית, אֹפֶן. 3. זֶבֶל (לטיוב האדמה). 4. דֶּלֶק. عَلَى مِدَادٍ وَاحِدٍ לְפִי מוֹדֶל אֶחָד. مَدِيدٌ ج مُدُدٌ 1. אָרֹךְ, גָּבוֹהַּ, נִשָּׂא, רָם. 2. מְמֻשָּׁךְ. 3. מִשְׁקָל בַּשִּׁירָה הָעַרְבִית (فَاعِلَاتُنْ فَاعِلُنْ فَاعِلَاتُنْ פעמיים). عُمْرٌ مَدِيدٌ חַיִּים אֲרֻכִּים. مُدَّادٌ מְטַפֵּס (צמח), זוֹחֵל. تَمْدِيدٌ 1. הַאֲרָכָה (של זמן, תוקף תעודה וכו'). 2. הַרְחָבָה. إِمْدَادٌ 1. תִּגְבּוֹר, מַתַּן סִיּוּעַ, עֶזְרָה. 2. ج إِمْدَادَاتٌ אַסְפָּקָה. تَمَدُّدٌ 1. הִתְפַּשְּׁטוּת (של חומר בחום למשל), הִתְרַחֲבוּת. 2. הִשְׂתָּרְעוּת (על מיטה למשל), הִשְׁתַּטְּחוּת, מְתִיחָה. إِمْتِدَادٌ 1. הִתְמַתְּחוּת, הִשְׂתָּרְעוּת. 2. הִתְאָרְכוּת. 3. טְוָח. 4. הֶקֵּף. عَلَى امْتِدَادِ 1. לְאֹרֶךְ־, בְּמֶרְחַק־. 2. בְּמֶשֶׁךְ־. مَادَّةٌ ج مَوَادُّ 1. חֹמֶר יְסוֹד. 2. רְכִיב, מַרְכִּיב. 3. סְעִיף. 4. עֵרֶךְ מִלּוֹנִי. مَادَّةٌ أَوَّلِيَّةٌ (خَامٌ) חֹמֶר גֶּלֶם. مَادَّةٌ دِرَاسِيَّةٌ חֹמֶר לִמּוּדִים. مَوَادُّ القَانُونِ סְעִיפֵי הַחֹק. مَوَادُّ غِذَائِيَّةٌ מִצְרְכֵי מָזוֹן. مَوَادُّ اللُّغَةِ אוֹצַר הַמִּלִּים, אֶגְרוֹן. مَوَادُّ مُلْتَهِبَةٌ חֳמָרִים דְּלִיקִים. مَادِّيٌّ 1. חָמְרִי, גַּשְׁמִי, מָטֶרְיָאלִי. 2. כַּלְכָּלִי. 3. מָטֶרְיָאלִיסְט, חָמְרָנִי. مَادِّيَّةٌ חָמְרָנוּת, מָטֶרְיָאלִיזְם, גַּשְׁמִיּוּת. مَمْدُودٌ 1. מוּשָׁט. 2. מֹאֳרָךְ (אות). 3. מָשׁוּךְ, פָּרוּס, מָתוּחַ, מִשְׂתָּרֵעַ. مُمَدَّدٌ מִשְׁתַּטֵּחַ, מִשְׂתָּרֵעַ, שָׂרוּעַ, פָּרוּס, מָתוּחַ. مُمْتَدٌّ מֹאֳרָךְ, מֻרְחָב, כָּתוּחַ, רָחָב, מַקִּיף. مُسْتَمِدٌّ مِنْ שׁוֹאֵב מִ־, לוֹקֵחַ מִן־, גּוֹזֵר מִן־.

مِدَالِيَّةٌ F ج مِدَالِيَّاتٌ מֶדַלְיָה, עִטּוּר. مِدَالِيُون מֶדַלְיוֹן, מַשְׂכִּית.

مَدَام F גְּבֶרֶת.

مَدَحَ ـَ إِمْتَدَحَ VIII שִׁבַּח, רוֹמֵם, קִלֵּס, הִלֵּל. تَمَادَحُوا VI שִׁבְּחוּ זֶה אֶת זֶה. مَدْحٌ. مَدِيحٌ ج مَدَائِحُ שֶׁבַח, הַלֵּל, תְּהִלָּה, שִׁיר תְּהִלָּה. مَادِحٌ. مَدَّاحٌ 1. שַׁבְּחָנִי. 2. מְחַבֵּר שִׁירֵי תְּהִלָּה. مَادِحُ نَفْسِهِ كَذَّابٌ פת' יְהַלֶּלְךָ זָר וְלֹא פִיךָ.

مَدَرٌ טִיט, טִין, חֹמֶר. أَهْلُ المَدَرِ יוֹשְׁבֵי עָרִים (בניגוד ל־أهل الوبر הבדווים).

مَدَنَ II 1. יָשַׁב בְּיִשּׁוּב עִירוֹנִי. 2. תִּרְבֵּת. 3. בָּנָה עָרִים וְטִפַּח אוֹתָן. تَمَدَّنَ V. تَمَدْيَنَ 1. הִתְיַשֵּׁב בְּיִשּׁוּב עִירוֹנִי. 2. נַעֲשָׂה לְבֶן תַּרְבּוּת, הִתְעַדֵּן. مَدِينَةٌ ج مُدُنٌ وَمَدَائِنُ עִיר, קִרְיָה, כְּרַךְ, יִשּׁוּב עִירוֹנִי. المَدِينَةُ المُنَوَّرَةُ הָעִיר אַלְמַדִינָה (בחג'אז). مَدِينَةُ السَّلَامِ כִּנּוּיָהּ שֶׁל בַּגְדָּאד. المَدِينَةُ الفَاضِلَةُ אוּטוֹפְּיָה, מִשְׁטָר אִידֵאָלִי חֲלוֹמִי. مَدِينَةٌ جَامِعِيَّةٌ קַמְפּוּס אוּנִיבֶרְסִיטָה, קִרְיַת אוּנִיבֶרְסִיטָה. مَدَنِيٌّ 1. עִירוֹנִי. 2. אֶזְרָחִי. 3. מְתֻרְבָּת. دَعْوَى مَدَنِيَّةٌ תְּבִיעָה אֶזְרָחִית (במשפט). دِفَاعٌ مَدَنِيٌّ הֲגַנָּה אֶזְרָחִית (הג"א). طَيَرَانٌ مَدَنِيٌّ תְּעוּפָה אֶזְרָחִית. القَانُونُ المَدَنِيُّ דִּינֵי מָמוֹנוֹת, דִּין אֶזְרָחִי. مَدَنِيَّةٌ תַּרְבּוּת. تَمْدِينٌ 1. תִּרְבּוּת. 2. אִזְרוּחַ. تَمَدُّنٌ. تَمَدْيُنٌ תַּרְבּוּת, רְכִישַׁת הַשְׂכָּלָה. مُتَمَدِّنٌ. مُتَمَدْيِنٌ מְתֻרְבָּת, מְעֻדָּן, בֶּן תַּרְבּוּת, מַשְׂכִּיל. مَيْدَانٌ ע' (ميد).

مُدُوزَة. مَدُوسَة מדוזה (בעל חיים ימי) ע' (ريي) رِيَّةُ البَحْرِ.

(مدي) مَدَى ـِ דָּקַר בְּסַכִּין. مَادَى III 1. נָתַן אַרְכָּה ל־. 2. הָלַךְ עִם־ (עד גבול מסוים). أَمْدَى IV 1. נָתַן אַרְכָּה ל־. 2. הִזְדַּקֵּן. تَمَادَى VI فِي הִמְשִׁיךְ, הוֹסִיף,

התמיד, הגזים במעשהו, הרחיק לכת. تَمَادَى فِي الكَذِبِ המשיך לשקר בהתמדה. مَدًى 1. מידה, שיעור. 2. טווח, מרחב, מרחק, תחום, היקף, דרגה. 3. משך (זמן), בגבול של־. مَدَى البَصَرِ טווח הראייה. مَدًى بَعِيدٌ מרחק גדול, מידה גדולה. مَدَى الحَيَاةِ (العُمْرِ) במשך כל החיים. المَدَى الحَيَوِيُّ מרחב החיים. بَعِيدُ المَدَى מרחיק לכת, ארוך (רחוק) טווח. عَلَى مَدَى الأَيَّامِ במרוצת הימים (הזמן). قَصِيرُ المَدَى קצר טווח. مُدْيَةٌ ج مُدًى وَمُدْيَاتٌ סכין, מאכלת. مُدَوِيٌّ מייצר סכינים ע' (سكن) سَكَاكِينِيٌّ. تَمَادٍ(ي) התמדה, הגזמה, הרחקת לכת.
مُذْ ע' مُنْذُ.

مَرَّ ـُ 1. עבר, חלף. 2. بِـ عَلَى עבר (חלף) על פני־. 3. عَلَى ביקר אצל־, עבר דרך־. 4. היה מר. مَرَّ بِالامْتِحَانِ עבר את הבחינה. مَرَّ بِنَا 1. עבר דרכנו. 2. כבר נתקלנו בו. مَرَّ بِسَلَامٍ עבר בשלום (בלי תקלות). مَرَّ ذِكْرُهُ נזכר לעיל. مَرَّ بِهِ مَرَّ الكِرَامِ 1. עבר דרכו בלי להתעכב. 2. התעלם ממנו, פסח עליו, לא שעה לו. مَرَّ بِمَرَاحِلَ مُتَعَدِّدَةٍ עבר שלבים רבים. مَرَّرَ II 1. העביר. 2. מסר (כדור וכו'). 3. מירר, עשה למר. 4. פרס, שטח. أَمَرَّ IV 1. מירר. 2. היה מר. 3. بِـ העביר, הוביל את־. أَمَرَّ نَظْرَةً عَلَيْهِ העיף מבטו עליו. مَا أَمَرَّ وَمَا أَحْلَى לא דבר מטוב ועד רע. اِسْتَمَرَّ X 1. המשיך, הוסיף לעשות, לא פסק. 2. נמשך. 3. נשאר. 4. عَلَى התמיד, דבק ב־. مَرٌّ 1. חלוף, משך, מהלך, מרוצת זמן. 2. מעבר. عَلَى مَرِّ الزَّمَانِ במרוצת הזמן. مُرٌّ ج أَمْرَارٌ 1. מר. 2. חריף, כואב. 3. מור (שיח ריחני). مُرُّ الصَّحَارَى ירוקת החמור (צמח). أَبُو مُرَّةَ כינוי של השטן. الحَقِيقَةُ المُرَّةُ האמת המרה (המכאיבה). مَرَّةٌ ج مَرَّاتٌ وَمِرَارٌ פעם. مَرَّةً פעם אחת, אי פעם, היה היה. مَرَّتَيْنِ פעמיים, שתי פעמים. مِرَارًا. مِرَارًا وَتَكْرَارًا פעם אחר פעם, שוב ושוב, תכופות. مَرَّةً أُخْرَى עוד פעם, מחדש, שוב. ذَاتَ مَرَّةٍ פעם אחת, באחד הימים. مَرَّةً بَعْدَ مَرَّةٍ. المَرَّةَ تِلْوَ المَرَّةِ פעם אחר פעם. مَرَّةً وَاحِدَةً בבת אחת, במחי יד. أَكْثَرَ مِنْ مَرَّةٍ. غَيْرَ مَرَّةٍ. مَا مِنْ مَرَّةٍ לא פעם, פעמים רבות. بِالمَرَّةِ לחלוטין, כליל, לגמרי. كَمْ مَرَّةً כמה פעמים. لِلْمَرَّةِ الأُولَى בפעם הראשונה. مُرُورٌ 1. מעבר, עבירה. 2. חציה (חצייה). 3. תנועה, תעבורה. تَذْكِرَةُ مُرُورٍ אישור (כרטיס) מעבר. حَرَكَةُ المُرُورِ תנועה, תעבורה. شُرْطِيُّ (عَسْكَرِيُّ، بُولِيسُ) المُرُورِ שוטר תנועה. نِظَامُ المُرُورِ חוקי התנועה. مَرَارَةٌ 1. מרירות, מרורים. 2. ج مَرَائِرُ כיס המרה. اِنْشَقَّتْ مَرَارَتُهُ غَيْظًا התפקע מכעס. مَرِيرٌ ج مَرَائِرُ 1. מר. 2. קשה. 3. חזק, עקש (מאבק וכו'). مَمَرٌّ ج مَمَرَّاتٌ 1. מעבר, מעבר חציה (חצייה). 2. מסדרון, פרוזדור. مَمَرٌّ جَوِّيٌّ מסדרון אווירי. مَمَرُّ المُشَاةِ מעבר חציה (חצייה). مَمَرٌّ مَعْقُودٌ קמור, פתח קמור. تَمْرِيرُ الكُرَةِ העברה, מסירה (בספורט). اِسْتِمْرَارٌ התמשכות, המשכיות, התמדה, קיום, התארכות. بِاسْتِمْرَارٍ ברציפות, בקביעות, בלי הפסקה (הפוגה). قُوَّةُ الاسْتِمْرَارِ כוח ההתמדה, אינרציה. اِسْتِمْرَارِيَّةٌ המשכיות, התמדה, רציפות. مَارٌّ 1. עובר, חולף, הולך לו. 2. ج مَارُّونَ وَمَارَّةٌ הולך רגל, עובר אורח. مُسْتَمِرٌّ ממשיך, נמשך, רצוף, מתמיד, קבוע, תדיר. تَيَّارٌ مُسْتَمِرٌّ זרם ישר (בחשמל). أَمَرُّ קשה יותר. ذَاقَ (قَاسَى) مِنْهُ الأَمَرَّيْنِ סבל ממנו קשות (الامران: זקנה ומחלה).

مَرَأَ، مَرِئَ ـَ **مَرُؤَ** ـُ ערב, היה טעים. مَرُؤَ ـُ 1. היה אנושי (הומני). 2. היה בריא. اِسْتَمْرَأَ X ערב לחכו, חשב לטעים או לבריא (אוכל, מים). إِمْرُؤٌ (ביידוע المَرْءُ) ج رِجَالٌ אדם, איש, גבר. يَسْتَطِيعُ المَرْءُ أَنْ يَقُولَ אדם יכול לומר. إِمْرَأَةٌ (المَرْأَةُ) ج نِسَاءٌ وَنِسْوَةٌ אשה, אשת איש. المَرْأَةُ المُسَلْسَلَةُ אנדרומדה (קבוצת כוכבים). مُرُوءَةٌ. مُرُوَّةٌ 1. אנושיות, מידות תרומיות (כל המידות הטובות שאדם נהנה בהן, כגון: נדיבות, אצילות, אומץ, אנושיות וכו'). 2. גבריות משלמת. مَرِيءٌ ערב, טעים, בריא, מהנה. المَرِيءُ ושט. هَنِيئًا مَرِيئًا יערב לך, יבסם לך.

مَرَّاكُشُ 1. מרוקו. 2. שם עיר במרוקו ע' (غرب) مَغْرِب. مَرَّاكُشِيٌّ 1. מרוקני. 2. תושב העיר מראכש במרוקו.

مَرَثَ ـُ 1. שרה (במים). 2. מצץ, ינק.

مَرْجٌ ج مُرُوجٌ 1. אחו, כר מרעה. 2. עמק פורה. هَرْجٌ وَمَرْجٌ ע' هَرْج. مَرَجٌ אי סדר, ערבוביה, אנדרלמוסיה.

مَرْجَانَةٌ ج مَرْجَانٌ אלמוג, קורל. سَمَكُ مَرْجَانٍ דג זהב. مَرْجَانِيٌّ אלמוגי, קורלי. جَزِيرَةٌ مَرْجَانِيَّةٌ אי אלמוגים. شِعَابٌ مَرْجَانِيَّةٌ שוניות אלמוגים.

مَرْجَحَ מר' נדנד (בנדנדה וכו'). تَمَرْجَحَ התנדנד. مَرْجُوحَةٌ. مُرْجِيحَةٌ נדנדה.

مَرِحَ ـَ 1. עלז, שמח מאוד, שש, דץ. 2. היה עליז. 3. התגאה. سَرِحَ وَمَرِحَ ע' سَرِحَ. مَرَحٌ 1. עליצות, שמחה. 2. מרץ, עליזות. 3. הומור. مَرِحٌ ج مَرْحَى 1. שמח, עליז, מבדח, צוהל. 2. מלא מרץ, עירני. مِرِّيحٌ. مِمْرَاحٌ 1. צוהל, שמח מאוד. 2. מלא מרץ, ערני מאוד. مَرْحَى مَرْحَى הידד, הללויה, יישר כוח.

مَرَخَ ـَ משח, יצק שמן (על גופו). مَرَّخَ II 1. משח. 2. דילל (בצק), רכך. مَرْخٌ רך. مَرُوخٌ שמן (למריחה). مِرِّيخٌ מרבה למשוח את גופו. المِرِّيخُ מאדים, מרס (כוכב לכת).

مَرَدَ ـُ **تَمَرَّدَ** V عَلَى מרד ב־, התקומם על־. مَرَّدَ II קלף (ענף עץ). مُرْدِيٌّ ج مَرَادِيُّ מוט (מדחף) להנעת סירה. أَمْرَدُ ج مُرْدٌ 1. חסר חתימת זקן. 2. חסר עלים (עץ). تَمَرُّدٌ מרד, התמרדות, התקוממות. مَارِدٌ ج مَرَدَةٌ وَمُرَّادٌ وَمَارِدُونَ 1. מורד. 2. ענק. 3. שד ענק, דמון, שטן. مُتَمَرِّدٌ מורד, מתקומם, לוחם בשלטון, סרבן.

مَرْدَقُوشٌ P אֲזוֹבִית (צמח) ע' سَمْسَق.

مَرْزُبَانٌ P ج مَرَازِبَةٌ ע' (رزب).

مَرَسَ ـُ 1. שָׂרָה בְּמַיִם. 2. הִרְבִּיךְ. **مَارَسَ** III 1. עָסַק (במקצוע מסוים), טִפֵּל ב־. 2. לָחַץ, הִפְעִיל לַחַץ. 3. הִתְנַסָּה ב־. 4. קִיֵּם בְּיָדוֹ הַשְׁפָּעָה וכו'. **مَارَسَ سُلْطَتَهُ** קִיֵּם בְּיָדוֹ אֶת הַשִּׁלְטוֹן. **مَارَسَ الضَّغْطَ** הִפְעִיל לַחַץ. **مَارَسَ الطِّبَّ** עָסַק בִּרְפוּאָה. **تَمَرَّسَ** V بِـ 1. הִתְנַסָּה ב־, סָבַל מ־. 2. עָסַק ב־, הָיָה בַּעַל נִסָּיוֹן ב־. 3. הִתְגַּבֵּר עַל־, נֶאֱבַק ב־. **مَرِسٌ** ج أَمْرَاسٌ מְנֻסֶּה. **مَرَسَةٌ** ج أَمْرَاسٌ חֶבֶל, כֶּבֶל. **مِرَاسٌ** 1. כֹּחַ, תֹּקֶף. 2. נִסָּיוֹן, הִתְנַסּוּת. **سَهْلُ الْمِرَاسِ** נוֹחַ, צַיְּתָן. **شَدِيدُ (صَعْبُ) الْمِرَاسِ** קָשֵׁה עֹרֶף, מַמְרֶה, שֶׁלֹּא מְקַבֵּל מָרוּת, עִקֵּשׁ. **مَرِيسٌ** ע' (ثرد) ثَرِيد. **مَرِيسَةٌ** בִּירָה סוּדָנִית. **مَرِيسِيٌّ** מ' רוּחַ דְּרוֹמִית חַמָּה. **مُمَارَسَةٌ** 1. עִסּוּק, הִתְעַסְּקוּת. 2. הִתְנַסּוּת. 3. הַפְעָלָה, טִפּוּל, פְּרַקְטִיקָה, שִׁמּוּשׁ. 4. רְכִישָׁה בְּמִקּוּחַ. 5. עִסְקָה. **مُمَارَسَاتٌ قَمْعِيَّةٌ** פְּעֻלּוֹת דִּכּוּי. **تَمَرُّسٌ** 1. بِـ הִתְנַסּוּת ב־. 2. פְּרַקְטִיקָה. 3. הִתְמַחוּת, סְטָז'. **مُتَمَرِّسٌ** 1. מְנֻסֶּה, לָמוּד נִסָּיוֹן. 2. מִתְמַחֶה, סְטַזֶ'ר.

مَرْسِينٌ הֲדַס (עץ) ע' آس.

مَرِضَ ـَ חָלָה, נָפַל לְמִשְׁכָּב. **مَرَّضَ** II 1. הֶחֱלָה. 2. טִפֵּל בְּחוֹלֶה. **أَمْرَضَ** IV הֶחֱלָה. **تَمَرَّضَ** V נֶחֱלָה, נֶחֱלַשׁ. **تَمَارَضَ** VI הִתְחַלָּה, הִתְחַזָּה כְּחוֹלֶה. **مَرَضٌ** ج أَمْرَاضٌ מַחֲלָה, חֳלִי. **مَرَضُ الْبَيَاضِ الدَّقِيقِيِّ** קִמָּחוֹן (מחלת צמחים). **مَرَضٌ عَصَبِيٌّ** מַחֲלַת עֲצַבִּים. **مَرَضٌ عُضَالٌ** מַחֲלָה סוֹפָנִית (חֲשׂוּכַת מַרְפֵּא). **مَرَضٌ عَقْلِيٌّ** מַחֲלַת נֶפֶשׁ. **مَرَضٌ فَحْمِيٌّ** כִּמָּשׁוֹן, קִמָּחוֹן (בצמחים). **مَرَضٌ مُزْمِنٌ** מַחֲלָה כְּרוֹנִית. **مَرَضٌ مُعْدٍ(ي)** מַחֲלָה מִדַּבֶּקֶת. **مَرَضٌ وَبَائِيٌّ** אֶפִּידֶמְיָה. **أَمْرَاضٌ بَاطِنِيَّةٌ** מַחֲלוֹת פְּנִימִיּוֹת. **أَمْرَاضٌ سِرِّيَّةٌ (تَنَاسُلِيَّةٌ)** מַחֲלוֹת מִין. **مَرَضِيٌّ** שֶׁל מַחֲלָה. **مَرِيضٌ** ج مَرْضَى חוֹלֶה. **مَرِيضٌ نَفْسِيٌّ** חוֹלֵה נֶפֶשׁ, פְּסִיכוֹפָּט. **مَرِيضٌ عَلَى شَفَا الْمَوْتِ** חוֹלֶה סוֹפָנִי. **صُنْدُوقُ الْمَرْضَى** קֻפַּת חוֹלִים. **قَلْبٌ مَرِيضٌ** כּוֹפֵר. **مِمْرَاضٌ** חוֹלָנִי. **تَمْرِيضٌ** טִפּוּל בְּחוֹלִים, סִעוּד, מִקְצוֹעַ הָאָחוֹת. **تَمْرِيضِيٌّ** סִעוּדִי. **مُمَرِّضٌ** אָח, מְטַפֵּל בְּחוֹלִים, חוֹבֵשׁ. **مُمَرِّضَةٌ** אָחוֹת, מְטַפֶּלֶת בְּחוֹלִים.

مَرَطَ ـُ **مَرَّطَ** II מָרַט, תָּלַשׁ. **تَمَرَّطَ** V נָשַׁר, נִתְלַשׁ. **مَرِيطٌ**. **أَمْرَطُ** ج مُرْطٌ נ' **مَرْطَاءُ** מָרוּט, חֲסַר שֵׂעָר אוֹ נוֹצוֹת.

مَرْطَبَانٌ מ' ج مَرْطَبَانَاتٌ 1. צִנְצֶנֶת, כַּד שִׁמּוּרִים. 2. גָּבִיעַ (של יוגורט למשל) ע' بَرْطَمَان.

مَرَغَ ـَ מָשַׁח (את גופו או שערו בשמן). **مَرِغَ** ـَ שִׂגְשֵׂג, הָיָה פּוֹרֶה (שדה). **مَرْغٌ** מִרְעֶה. **مَرِيغٌ** פּוֹרֶה, דָּשֵׁן. **حَقْلٌ مَرِيغٌ** שָׂדֶה פּוֹרֶה. **مِمْرَاغٌ** מְשַׂגְשֵׂג. **مَرْعًى** ע' (رعي).

مَرَّغَ II גָּלַל, גִּלְגֵּל, בּוֹסֵס (בעפר). **تَمَرَّغَ** V הִתְגּוֹלֵל, הִתְגַּלְגֵּל (בעפר), הִתְפַּלֵּשׁ, הִתְבּוֹסֵס. **تَمَرَّغَ فِي النَّعِيمِ** טָבַל (טָבַע) בְּתַעֲנוּגוֹת הַחַיִּים.

مَرْغَرِينٌ F מַרְגָּרִינָה.

مَرَقَ ـُ **مِنْ** חָדַר מִבַּעַד ל־, פָּרַץ דֶּרֶךְ, פָּלַח, עָבַר אֶת־ (בייחוד חץ מקשת). **مَرَقَ مِنَ الدِّينِ** סָר מֵהַדָּת, כָּפַר בָּעִקָּר. **مَرَقَ السَّهْمُ** הַכֹּל בָּא עַל מְקוֹמוֹ בְּשָׁלוֹם, הָעִנְיָן יֻשַּׁב. **مَرَقٌ**. **مَرَقَةٌ** מָרָק, רֹטֶב. **مُرُوقٌ** 1. חֲדִירָה. 2. כְּפִירָה בָּעִקָּר, אֶפִּיקוֹרְסוּת. 3. שְׁמָד. **مَارِقٌ** ج مُرَّاقٌ وَمَرَقَةٌ 1. כּוֹפֵר, אֶפִּיקוֹרוֹס. 2. מְשֻׁמָּד. **مَمْرَقٌ** ج مَمَارِقُ 1. צֹהַר. 2. מַעֲבָר. **مُمَارِقٌ** חָצוּף, עַז פָּנִים.

مَرْكَزٌ ע' (ركز).

مَرْمَتُّون. مَرْمَطُون F נַעַר מְשָׁרֵת (במטבח וכו').

مَرْمَرَ G 1. הָיָה מַר. 2. רָגַז, כָּעַס. **تَمَرْمَرَ** רָטַן. **مَرْمَرٌ** שַׁיִשׁ.

مَرْمَطَ מ' קִלְקֵל, לִכְלֵךְ, הִשְׁחִית, "טִרְטֵר". **مَرْمَطَةٌ** סֵבֶל, עִנּוּי, "טִרְטוּר".

مَرْمِيسٌ G קַרְנַף ע' كَرْكَدَّن.

مَرَنَ ـُ 1. הָיָה רַךְ וְגָמִישׁ. 2. **عَلَى** הִתְרַגֵּל ל־. **مَرَّنَ** II **عَلَى** 1. אִמֵּן, תִּרְגֵּל, הִרְגִּיל. 2. רִכֵּךְ, הִגְמִישׁ. **تَمَرَّنَ** V 1. **عَلَى** הִתְאַמֵּן ב־, תִּרְגֵּל, הִתְנַסָּה ב־. 2. הִתְרַכֵּךְ, הִתְגַּמֵּשׁ. **مَرِنٌ** גָּמִישׁ, אֵלַסְטִי, כָּפִיף. **مُرُونَةٌ**. **مَرَانَةٌ** גְּמִישׁוּת, אֵלַסְטִיּוּת. **تَمْرِينٌ** ج تَمَارِينُ وَتَمْرِينَاتٌ אִמּוּן, הַדְרָכָה, תִּרְגּוּל, תַּרְגִּיל. **تَمْرِينَاتٌ رِيَاضِيَّةٌ** הִתְעַמְּלוּת. **تَمْرِينَاتٌ عَسْكَرِيَّةٌ** 1. אִמּוּנִים (תַּרְגִּילִים) צְבָאִיִּים. 2. תִּמְרוֹנִים. **تَحْتَ التَّمْرِينِ** מִתְמַחֶה, מִתְאַמֵּן, טִירוֹן. **مِرَانٌ** 1. נִסָּיוֹן, מֻמְחִיּוּת. 2. תִּרְגּוּל, אִמּוּן. 3. הֶרְגֵּל. **تَمَرُّنٌ** הִתְמַחוּת. **مُمَرِّنٌ** מְאַמֵּן, מַדְרִיךְ. **مُمَرَّنٌ**. **مُتَمَرِّنٌ** 1. מִתְאַמֵּן, חָנִיךְ, בְּנִסָּיוֹן. 2. מְנֻסֶּה, מֻמְחֶה.

مَرْوَةٌ ج مَرْوٌ 1. חַלָּמִישׁ, אֶבֶן צֹר. 2. אֲזוֹבִית (צמח). 3. גִּבְעָה בְּמֶכָּה הַכְּלוּלָה בְּטִקְסֵי הָעֲלִיָּה לָרֶגֶל (החג').

(مري) مَرَى ـِ הִתְכַּחֵשׁ (לזכותו של־). **مَارَى** III חָלַק עַל־, הִתְנַצֵּחַ עִם־, הִתְעַקֵּשׁ, הִתְנַגֵּד ל־. **لَا يُمَارِيهِ أَحَدٌ** אֵין לוֹ מִתְחָרֶה. **تَمَارَى** VI הִתְוַכַּח עִם־, חָלַק עַל־. **اِمْتَرَى** VIII **فِي** הֵטִיל סָפֵק ב־, חָשַׁד ב־. **مِرْيَةٌ** 1. סָפֵק. 2. וִכּוּחַ, מַחְלֹקֶת. **مِرَاءٌ** מַחְלֹקֶת, פְּלֻגְתָּא. **بِلَا مِرَاءٍ**. **لَا مِرَاءَ فِيهِ** אֵין בּוֹ סָפֵק, אֵין עָלָיו וִכּוּחַ. **لَا مِرَاءَ فِي أَنَّ** לֵית מָאן דְּפָלִיג כִּי, אֵין מִי שֶׁחוֹלֵק עַל כָּךְ.

مَرْيَمُ מִרְיָם (אם ישו). **مَرْيَمِيَّةٌ** מַרְוָה (צמח).

مَزَّ ـُ מָצַץ, גָּמַע (לאט לאט). **مُزٌّ** חָמוּץ. **مَزَّةٌ**. **مَازَةٌ** T ج مَزَّاتٌ 1. מִתְאֲבֵן (בעיקר בעת שתיית משקה חריף). 2. מְצִיצָה, גְּמִיעָה.

مَزَجَ ـُ 1. מָזַג, מָהַל (נוזל בנוזל). 2. עִרְבֵּב, עָרַב, בָּלַל. **مَازَجَ** III הִתְעָרֵב ב־ (עם),

בָּא בְּמַגָּע עִם־, הִתְחַבֵּר, הִתְמַזֵּג עִם־. تَمَازَجَ VI הִתְמַזֵּג עִם־, בָּא בְּמַגָּע עִם־, הִתְלַכֵּד עִם־. إِمْتَزَجَ VIII بِـ 1. הִתְמַזֵּג עִם־, הִתְעָרֵב עִם־, נִבְלַל ב־. 2. הִתְבּוֹלֵל. مَزْجٌ מְזִיגָה, מְהִילָה, בְּלִילָה, עִרְבּוּב. مِزَاجٌ ج أَمْزِجَةٌ 1. מֶזֶג, טֶמְפֶּרָמֶנְט, מַצַּב רוּחַ. 2. עִרְבּוּב. 3. תְּכוּנָה, אֹפִי, טֶבַע. مِزَاجٌ بَلْغَمِيٌّ ע׳ بَلْغَم. مِزَاجٌ دَمَوِيٌّ מֶזֶג עַלִּיז. مِزَاجٌ سَوْدَاوِيٌّ מָרָה שְׁחֹרָה, עַצְבוּת, מֶלַנְכּוֹלְיָה. مِزَاجٌ صَفْرَاوِيٌّ מֶזֶג חַם, רַתְחָנוּת. سُوءُ مِزَاجٍ מַצַּב רוּחַ רַע. مُتَعَكِّرُ الْمِزَاجِ הַמְּכֻדָּר. مَحْرُورُ الْمِزَاجِ חֲמוּם מֹחַ (מֶזֶג). مُنْحَرِفُ الْمِزَاجِ אֵינוֹ בְּקַו הַבְּרִיאוּת, חוֹלֶה (במקצת). هٰذَا لَا يُوَافِقُ مِزَاجِي זֶה אֵינוֹ לְפִי טַעֲמִי. مَزِيجٌ 1. מִן תַּעֲרֹבֶת, עִרְבּוּב, בְּלִיל שֶׁל־. 2. סַגְסֹגֶת, מֶסֶךְ, מֶזֶג, סִיגִים. 3. שָׁקֵד מַר.

مَزَحَ – הִתְבַּדַּח, הִתְלוֹצֵץ. مَازَحَ III הִשְׁתַּעֲשֵׁעַ עִם־, צָחַק עִם־, הִתְלוֹצֵץ עִם־. مَزْحٌ. مُزَاحٌ. مُزْحَةٌ הִתְבַּדְּחוּת, שַׁעֲשׁוּעַ, הִתְלוֹצְצוּת, הֲלָצָה, צְחוֹק. عَلَى سَبِيلِ الْمُزَاحِ לְשֵׁם הֲלָצָה (צְחוֹק). مَزَّاحٌ. مَازِحٌ בַּדְּחָן, לֵץ, לַצָּן, מְהַתֵּל.

مِزْرٌ ج أَمْزَارٌ 1. סוּג שֶׁל בִּירָה. 2. מוֹצָא (של אדם).

مَزَعَ – مَزَّعَ II קָרַע. الْمِزَاعُ קִפּוֹד ע׳ قُنْفُذ.

مَزَقَ – مَزَّقَ II 1. קָרַע, חָתַךְ לַחֲתִיכוֹת, שִׁסַּע, בִּתֵּק. مَزَّقَهُ إِرْبًا إِرْبًا קְרָעוֹ לִגְזָרִים. مَزَّقَهُ شَرَّ مُمَزَّقٍ הֵפִיץ אוֹתוֹ לְכָל רוּחַ. مَزَّقَ عِرْضَهُ חִלֵּל אֶת כְּבוֹדוֹ, פָּגַע קָשׁוֹת בִּכְבוֹדוֹ. تَمَزَّقَ V 1. נִקְרַע לִגְזָרִים. 2. נָפוֹץ לְכָל עֵבֶר. تَمْزِيقٌ קְרִיעָה, שִׁסּוּעַ, בִּתּוּק. مِزْقَةٌ ج مِزَقٌ קֶרַע, חֲתִיכָה קְרוּעָה.

مَزَنَ – 1. מִלֵּא (מים וכו׳). 2. הֵאִיר פָּנִים. مُزْنَةٌ ج مُزَنٌ. مُزْنٌ עֲנָנָה, גֶּשֶׁם.

(مزي) مَزَى – הִתְגַּאָה, הִתְפָּאֵר. مَزَّى II הֶאֱדִיר, פֵּאֵר. مَزِيَّةٌ ج مَزَايَا 1. מַעֲלָה, יִתְרוֹן, עֵרֶךְ, תְּכוּנָה טוֹבָה. 2. עֲדִיפוּת, זְכוּת בְּכוֹרָה, פְּרֶרוֹגָטִיבָה.

مَسَّ – 1. נָגַע ב־, מִשֵּׁשׁ, מִשְׁמֵשׁ. 2. بِـ פָּגַע (בכבוד וכו׳), עָלַב. 3. בָּעַל אִשָּׁה. مَسَّهُ بِأَذًى פָּגַע בּוֹ, הֵרַע לוֹ, הֵזִּיק לוֹ. مَسَّهُ الْجُوعُ הֵצִיק לוֹ הָרָעָב. مَسَّهُ الشَّيْطَانُ נִטְרְפָה עָלָיו דַּעְתּוֹ. مَسَّ كَرَامَتَهُ פָּגַע בִּכְבוֹדוֹ, הֶעֱלִיב אוֹתוֹ. مَسَّتْهُ الْحَاجَةُ إِلَى הַצֹּרֶךְ אִלֵּץ אוֹתוֹ ל־. مَاسَّ III הִשִּׁיק ל־, נָגַע ב־ (בהנדסה). تَمَاسُّوا VI נָגְעוּ זֶה בָּזֶה. مَسٌّ 1. נְגִיעָה, מִשּׁוּשׁ. 2. קֶשֶׁר, מַגָּע. 3. פֶּגַע, צָרָה. أَصَابَهُ مَسٌّ مِنْ جُنُونٍ הִשְׁתַּבְּשָׁה דַּעְתּוֹ, נִטְרְפָה עָלָיו דַּעְתּוֹ, הִשְׁתַּגֵּעַ. مَسَاسٌ קֶשֶׁר, נְגִיעָה. مِسَاسٌ 1. נְגִיעָה, קֶשֶׁר, שַׁיָּכוּת. 2. תְּחוּשָׁה. لَا مِسَاسَ لَهُ بِالْمَوْضُوعِ אֵין לוֹ נְגִיעָה בָּעִנְיָן. مَسِيسٌ נְגִיעָה. إِنَّهُ فِي مَسِيسِ الْحَاجَةِ إِلَى הוּא זָקוּק מְאוֹד ל־. عِنْدَ مَسِيسِ الْحَاجَةِ בְּעֵת צֹרֶךְ דָּחוּף. تَمَاسٌّ קֶשֶׁר הָדוּק, מַגָּע. نُقْطَةُ التَّمَاسِّ נְקֻדַּת הַמַּגָּע. مَاسٌّ 1. נוֹגֵעַ. 2. פּוֹגֵעַ, מַעֲלִיב. 3. דָּחוּף. مَاسٌّ بِالْكَرَامَةِ פּוֹגֵעַ בְּכָבוֹד. حَاجَةٌ مَاسَّةٌ צֹרֶךְ דָּחוּף. مَاسٌّ (تَمَاسٌّ) كَهْرَبَائِيٌّ קֶצֶר חַשְׁמַלִּי. مَمْسُوسٌ 1. נָגוּעַ. 2. חוֹלֵה רוּחַ, מְטֹרָף. مُمَاسٌّ מַשִּׁיק.

مُسْتَوًى ע׳ (سوي).

مَسَحَ – 1. מָחַק, מָחָה, הֵסִיר. 2. שָׁטַף (רצפה), נִקָּה, נִגֵּב. 3. מָשַׁח, סָךְ, מָרַח, צִחְצַח, מֵרַק. 4. הִכָּה, הִתִּיז (ראש). 5. מָדַד (קרקע), סָקַר (תכניות), עָרַךְ מִפּוּי. 6. סָרַק (בסורק). مَسَحَهُ مِنَ الْوُجُودِ הִשְׁמִיד (כָּרַת) אוֹתוֹ. مَسَّحَ II 1. נִקָּה הֵיטֵב, מֵרֵק. 2. הֶחֱנִיף, דִּבֵּר בַּחֲלַקְלַקּוֹת לָשׁוֹן. 3. נִצֵּר. 4. שִׁדֵּל, שִׁכְנֵעַ. مَاسَحَ III פִּתָּה, שִׁכְנֵעַ. تَمَسَّحَ V 1. הִתְרַחֵץ, שָׁטַף, נִגֵּב. 2. הִטַּהֵר (לתפילה). تَمَسَّحَ بِأَعْتَابِهِ בִּקֵּשׁ אֶת קִרְבָתוֹ, הִתְרַפֵּס וְהִשְׁפִּיל אֶת עַצְמוֹ. تَمَسَّحَ بِهِ בִּקֵּשׁ אֶת בִּרְכָתוֹ. إِمْسَحَ VII נִגַּב, הוּסַר הַלִּכְלוּךְ שֶׁדָּבַק בּוֹ. مَسْحٌ 1. מְחִיקָה. 2. שְׁטִיפָה, נִגּוּב, נִקּוּי. 3. מְשִׁיחָה, מֵרוּק, צִחְצוּחַ. 4. מְדִידַת קַרְקָעוֹת, סֶקֶר, תַּסְקִיר, מִפּוּי. 5. סְרִיקָה (בסורק). مِسْحٌ ج مُسُوحٌ 1. אָרִיג מִשֵּׂעָר. 2. בֶּגֶד שֶׁל נָזִיר. لَبِسَ الْمُسُوحَ הָפַךְ לְנָזִיר. لَبِسَ مُسُوحَ الرُّهْبَانِ הֶעֱמִיד פְּנֵי תָּם. مَسْحَةٌ 1. מְרִיחָה. 2. מִשְׁחָה, שֶׁמֶן, מִדַּת־מָה, קֹרֶטוֹב. فِيهَا مَسْحَةٌ مِنْ جَمَالٍ יֵשׁ בָּהּ קֹרֶטוֹב שֶׁל יֹפִי. مَاسِحٌ סוֹרֵק. مَسَّاحٌ 1. מוֹדֵד קַרְקָעוֹת. 2. סוֹקֵר, עוֹרֵךְ מִפּוּי. 3. מְצַחְצֵחַ (נעליים וכו׳). مَسَّاحَةٌ ج مَسَّاحَاتٌ 1. מַחַק. 2. מַגֵּב. مِسَاحَةٌ ج مِسَاحَاتٌ 1. שֶׁטַח (בהנדסה), מְדִידַת אֹרֶךְ וְרֹחַב. 2. חֶלְקַת אֲדָמָה. 3. מִשְׁטָח, פְּנֵי הַקַּרְקַע. عِلْمُ الْمِسَاحَةِ תּוֹרַת הַהַנְדָּסָה. مَسِيحٌ מָשׁוּחַ, מָרוּחַ, נָקִי. الْمَسِيحُ. السَّيِّدُ الْمَسِيحُ יֵשׁוּ. مَسِيحِيٌّ נוֹצְרִי. الدِّينُ الْمَسِيحِيُّ. الْمَسِيحِيَّةُ הַנַּצְרוּת. مَسْحَاءُ שְׁטוּחָה, שְׁטוּחַת חָזֶה. مِمْسَحَةٌ ج مَمَاسِحُ סְמַרְטוּט, מַטְלִית, סְחָבָה. مَاسِحُ أَحْذِيَةٍ מְצַחְצֵחַ נַעֲלַיִם. مَمْسُوحٌ מָחוּק, מְנֻגָּב, נָקִי, חָלָק. تِمْسَاحٌ ج تَمَاسِيحُ תִּמְסָח, תַּנִּין. دُمُوعُ التَّمَاسِيحِ דִּמְעוֹת תַּנִּין, הִשְׁתַּתְּפוּת שִׁקְרִית בְּצַעַר הָאוֹלָת.

مَسَخَ – 1. קִלְקֵל (הִשְׁחִית) צוּרָתוֹ, כִּעֵר, עִוֵּת. 2. שִׁבֵּשׁ, הָרַס (את הכתוב). مَسْخٌ כִּעוּר, הַשְׁחָתָה, עִוּוּת, שִׁבּוּשׁ. مِسْخٌ מְכֹעָר, מְזֻוָּע, מִפְלֶצֶת. مَسِيخٌ ج أَمْسَاخٌ. مَمْسُوخٌ מְשֻׁנֶּה, מְכֹעָר, מְשֻׁבָּשׁ, מְעֻוָּת.

مَسْخَرَ. تَمَسْخَرَ V عَلَى לָעַג ל־, לִגְלֵג עַל־, שָׂם אֶת־ לְלַעַג וּלְקֶלֶס. مَسْخَرَةٌ ע׳ (سخر).

مَسَدَ – שָׁזַר, קָלַע, פָּתַל. مَسَّدَ II עִסָּה, עָשָׂה מָסָג׳, שִׁפְשֵׁף. مَسَدٌ ج أَمْسَادٌ 1. חֶבֶל מִסִּיבֵי הַדֶּקֶל, חֶבֶל שָׁזוּר הֵיטֵב, רַפְיָה. 2. צִיר בַּרְזֶל. تَمْسِيدٌ עִסּוּי, מָסָז׳.

مِسْطَرَةٌ .It ج مَسَاطِرُ ע׳ (سطر).

مَسَكَ – 1. תָּפַס, אָחַז, הֶחֱזִיק ב־. 2. לָקַח, נָטַל. 3. דָּבַק ב־, הִתְמִיד ב־. مَسَكَ بِزِمَامِ الْأُمُورِ נָטַל אֶת רֶסֶן הַשִּׁלְטוֹן ב־. مَسَكَ الْحِسَابَاتِ נִהֵל חֶשְׁבּוֹנוֹת (פִּנְקָסָנוּת). مَسَكَ لِسَانَهُ נָצַר אֶת לְשׁוֹנוֹ. مَسَّكَ II 1. بِـ דָּבַק ב־. 2. בִּשֵּׂם (בבושם המושק). أَمْسَكَ IV 1. הֶחֱזִיק ב־. 2. بِـ מָנַע, עָצַר, עִכֵּב אֶת־, לֹא נָתַן. 3. عَنْ נִמְנַע מִן־, חָדַל מֵעֲשׂוֹת. أَمْسَكَ رَمَقَهُ סִפֵּק כְּדֵי צָרְכּוֹ (אוכל). أَمْسَكَ عَنِ

الطَّعَامِ חָדַל לֶאֱכֹל, צָם. أَمْسَكَ عَنِ الكَلَامِ שָׁתַק. أَمْسَكَتِ الصَّحِيفَةُ عَنِ الصُّدُورِ הָעִתּוֹן חָדַל לְהוֹפִיעַ. تَمَسَّكَ V بِـ אָחַז בְּחָזְקָה ב־, הִתְאַחֵז, דָּבַק ב־, הִתְמַסֵּר ל־. تَمَسَّكَ بِأَهْدَابِ الدِّينِ דָּבַק בַּדָּת. تَمَسَّكَ بِرَأْيِهِ עָמַד עַל דַּעְתּוֹ, הִתְעַקֵּשׁ. تَمَاسَكَ VI הִתְלַכֵּד, הִדַּבֵּק, הִתְחַבֵּר חָזָק. مَا تَمَاسَكَ أَنْ فَعَلَهُ לֹא הִתְאַפֵּק מִלַּעֲשׂוֹתוֹ. مَسْكٌ אֲחִיזָה, הַחְזָקָה. مَسْكُ دَفَاتِرَ (حِسَابَاتٍ) הַנְהָלַת חֶשְׁבּוֹנוֹת, פִּנְקְסָנוּת. مَسَكَةٌ ج مَسَكَاتٌ חֹסֶן. مِسْكٌ ז״נ 1. מוֹשְׁק (בעל חיים). 2. בֹּשֶׂם. مِسْكُ الجِنِّ יַרְבּוּז (צמח). مِسْكُ الخِتَامِ גְּלַת הַכּוֹתֶרֶת (בסוף מכתב, מאמר וכו׳), הַשּׁוּרָה הַתַּחְתּוֹנָה. مُسْكَةٌ ج مُسَكٌ קַרְטוֹב, שֶׁמֶץ שֶׁל־. مُسْكَةُ أَمَلٍ זִיק שֶׁל תִּקְוָה. مُسَكَةٌ קַמְצָן. إِمْسَاكٌ 1. תְּפִיסָה, אֲחִיזָה. 2. עֲצִירוּת. 3. מוֹעֵד הַתְחָלַת הַצּוֹם. إِمْسَاكِيَّةُ رَمَضَانَ מוֹעֵד תְּחִלַּת צוֹם רַמַדַאן וְהַפְסָקָתוֹ. تَمَسُّكٌ 1. דְּבֵקוּת ב־, הִתְמַסְּרוּת ל־. 2. הִתְחַיְּבוּת (i.o.u). قَانُونُ التَّمَسُّكِ מוֹרָטוֹרְיוּם, שְׁמִיטַת חוֹבוֹת (לפירעון חובות). تَمَاسُكٌ לְכִידוּת, הִתְלַכְּדוּת, גִּבּוּשׁ, קוֹהֶזְיָה. تَمَاسُكٌ اجْتِمَاعِيٌّ לְכִידוּת (קוֹהֶזְיָה) חֶבְרָתִית. مُتَمَسِّكٌ بِـ דָּבֵק ב־ בְּעַקְשָׁנוּת, דּוֹגֵל ב־. مُتَمَاسِكٌ 1. מוּצָק. 2. חָזָק, אֵיתָן. 3. לָכִיד, מְגֻבָּשׁ, קוֹהֵזִי. مُسْتَمْسَكٌ ج مُسْتَمْسَكَاتٌ מִסְמָךְ, דּוֹקוּמֶנְט. مُسْتَمْسِكٌ רוֹגֵעַ, שָׁקֵט.

مَسْكَنَ. تَمَسْكَنَ ע׳ (سكن).

مَسَلَ – זָרַם. مَسِيلٌ ج أَمْسِلَةٌ ومُسُلٌ זֶרֶם (של מים וכו׳), אָפִיק, עָרוּץ ע׳ (سيل) سَالَ.

(مسو) مَسَا – 1. הֵפֵר אֶת הַבְטָחָתוֹ. 2. סֵרֵב לָזוּז (חמור). مَسَّى II אִחֵל ל־ עֶרֶב טוֹב. مَسَّاكَ اللهُ بِالخَيْرِ עֶרֶב טוֹב! أَمْسَى IV 1. עָרַב, רַד הַיּוֹם. 2. בִּלָּה אֶת הָעֶרֶב. 3. נִכְנַס בָּעֶרֶב, הֶעֱרִיב. 4. הָיָה ל־, נַעֲשָׂה ל־. أَمْسَى الجَوُّ صَحْوًا מֶזֶג הָאֲוִיר נַעֲשָׂה בָּהִיר. مَسَاءٌ ج أَمْسِيَةٌ עֶרֶב. مَسَاءَ أَمْسِ אֶמֶשׁ. مَسَاءَ الخَيْرِ עֶרֶב טוֹב. يَعْمَلُ صَبَاحَ مَسَاءَ עוֹבֵד יוֹמָם וָלַיְלָה. مَسَائِيٌّ שֶׁל עֶרֶב. جَرِيدَةٌ مَسَائِيَّةٌ עִתּוֹן עֶרֶב. أُمْسِيَةٌ. أُمْسِيَّةٌ ج أَمَاسِيُّ עֶרֶב, לַיְלָה. أُمْسِيَّةٌ ثَقَافِيَّةٌ עֶרֶב תַּרְבּוּת. مُمْسٍ(ي) מְבַלֶּה אֶת הָעֶרֶב (הַלַּיְלָה).

مِسْيُو F מָר, אָדוֹן.

مُشْ מד׳ לֹא, אֵין.

مِشْ נְסִיוּב, מֵי גְּבִינָה.

مَشُوشٌ מַפִּית נְיָר.

مَشَجَ – מִזֵּג, עִרְבֵּב. مَشِجٌ. مَشِيجٌ שְׁנֵי דְּבָרִים אוֹ שְׁנֵי גְּוָנִים מְעֹרָבִים.

مَشَطَ – مَشَّطَ II 1. סֵרֵק (שער). 2. עָרַךְ חִפּוּשׂ, סָרַק אֵזוֹר. مُشْطٌ ج أَمْشَاطٌ 1. מַסְרֵק. 2. מַחְסָנִית (לרובה, לאקדח וכו׳). 3. מַרְכּוֹף (גשר הכינור). 4. אַמְנוּן, מוּשָׁט (דג). مُشْطُ الرِّجْلِ עַצְמוֹת כַּף הָרֶגֶל. مُشْطُ اليَدِ עַצְמוֹת כַּף הַיָּד. تَمْشِيطٌ 1. סֵרוּק (שער). 2. סְרִיקַת אֵזוֹר (בחיפושים). مَاشِطَةٌ 1. חַדְרָנִית. 2. סַפָּרִית. مُمَشَّطٌ סָרוּק, מְסֹרָק.

مَشَقَ – 1. מָשַׁךְ, מָתַח. 2. מִהֵר. 3. שָׁלַף. 4. קָרַע. إِمْتَشَقَ VIII 1. חָטַף. 2. קָרַע. 3. שָׁלַף (חרב וכו׳). مَشْقٌ ج أَمْشَاقٌ דֻּגְמָה (לכתיבה). مِشَقٌّ דַּק, רָזֶה. مَمْشُوقٌ דַּק וְתָמִיר. مَمْشُوقُ القَوَامِ (القَدِّ) דַּק גִּזְרָה. مُشَاقَةُ الحَرِيرِ חוּט מֶשִׁי, פְּקַעַת מֶשִׁי, מֶשִׁי גַּס. إِمْتِشَاقٌ שְׁלִיפָה.

مِشْمِشٌ מִשְׁמֵשׁ (עץ ופריו). مِشْمِشِيٌّ צְהַבְהַב (בצבע המשמש). مِشْمِشَةٌ מִשְׁמֵשׁ מְיֻבָּשׁ.

مُشْمُلٌ. مُشْمُلَةٌ שֶׁסֶק ע׳ إِسْكِدِنْيَا.

(مشي) مَشَى – 1. הָלַךְ, צָעַד, פָּסַע. 2. פָּעַל, עָבַד (מכונה וכו׳). 3. רָוַח, הָיָה נָפוֹץ, הָיוּ לוֹ מַהֲלָכִים. 4. بِـ הוֹלִיךְ אֶת־, הֵבִיא אֶת־. مَشَى بِالنَّمِيمَةِ הוֹצִיא לַעַז, הָלַךְ רָכִיל. مَشَّى II הוֹלִיךְ, גָּרַם שֶׁיֵּלֵךְ, הִפְעִיל. مَاشَى III 1. הִתְאִים עַצְמוֹ ל־, הִסְתַּגֵּל ל־, הִסְכִּים עִם־. 2. הָלַךְ עִם־. مَاشَاهُ فِي آرَائِهِ הִתְאִים אֶת עַצְמוֹ לְדֵעוֹתָיו. تَمَشَّى V 1. הִתְהַלֵּךְ, טִיֵּל, הָלַךְ לַהֲנָאָתוֹ. 2. مَعَ עָלָה בְּקָנֶה אֶחָד עִם־. 3. פִּעְפֵּעַ, חִלְחֵל (תרופה). تَمَاشَى VI 1. עָלָה בְּקָנֶה אֶחָד עִם־, הָיָה הַרְמוֹנִי עִם־. 2. הָלַךְ עִם־. مَشْيٌ הֲלִיכָה, טִיּוּל בָּרֶגֶל. مِشْيَةٌ אֹפֶן הֲלִיכָה. مَشَّاءٌ ج مَشَّاؤُونَ 1. טַיָּל, מַרְבֶּה לָלֶכֶת. 2. מִתַּלְמִידֵי אֲרִיסְטוֹ. 3. מַלְשִׁין. مَشَّايَةٌ ج مَشَّايَاتٌ 1. "כִּילִים", שָׁטִיחַ (ארוך וצר) לְמִסְדְּרוֹן. 2. מִסְדְּרוֹן. 3. דֶּרֶךְ לְהוֹלְכֵי רֶגֶל. 4. הֲלִיכוֹן. 5. עֶגְלַת יְלָדִים. مَمْشَى ج مَمَاشٍ(ي) 1. מִסְדְּרוֹן, פְּרוֹזְדוֹר. 2. מַעֲבָר לְהוֹלְכֵי רֶגֶל, מַעֲבַר חֲצִיָּה (חֲצָיָה). 3. מִשְׁעוֹל. 4. סִמְטָה. 5. מַרְבָּדוֹן, שְׁטִיחוֹן. تَمَشِّيًا مَعَ בְּהֶתְאֵם ל־, עַל פִּי־, לְפִי־. مَاشٍ(ي) ج مُشَاةٌ ومَاشُونَ הוֹלֵךְ רֶגֶל, מְטַיֵּל, עוֹבֵר אֹרַח. مُشَاةُ البَحْرِيَّةِ חֵיל הַנֶּחָתִים, מָרִינְס. سِلَاحُ المُشَاةِ חֵיל רַגְלִים. عَلَى المَاشِي אַגַּב אוֹרְחָא, דֶּרֶךְ אַגַּב, בְּמִקְרֶה. مَاشِيَةٌ ج مَوَاشٍ(ي) מִקְנֶה, בָּקָר וָצֹאן.

مَصَّ – إِمْتَصَّ VIII 1. מָצַץ, סָפַג, יָנַק, שָׁאַב (בשפתיו), גָּמַע. 2. קָלַט, רָוָה (אדמה במים). أَمَصَّ IV נָתַן לִמְצֹץ, הֵינִיק. مَصٌّ מְצִיצָה, סְפִיגָה, יְנִיקָה. قَصَبُ المَصِّ קְנֵה סֻכָּר. مَصَّةٌ לְגִימָה, גְּמִיעָה. مَصَّاصٌ 1. מוֹצֵץ, מַרְבֶּה לִמְצֹץ. 2. מוֹצֵץ דָּם, נַצְלָן. مَصَّاصَةٌ ج مَصَّاصَاتٌ 1. עַרְפָּד. 2. קַשִּׁית (לשתייה). 3. מוֹצֵץ (לתינוק). مِصِّيصٌ חוּט חָזָק, פְּתִיל. مِمَصٌّ 1. סִיפוֹן, צִנּוֹר שְׁאִיבָה. 2. קַשִּׁית (למציצה). إِمْتِصَاصٌ סְפִיגָה, יְנִיקָה, שְׁאִיבָה, גְּמִיעָה.

مَصَّرَ – הִפְחִית, מִעֵט. مَصَّرَ II 1. מִצֵּר, עָשָׂה לְמִצְרִי. 2. הֵקִים עִיר. 3. עִיֵּר, יִשֵּׁב. تَمَصَّرَ V 1. הִתְעַיֵּר, עָבַר תַּהֲלִיךְ אוּרְבָּנִי. 2. הִתְמַצֵּר, הָפַךְ לְמִצְרִי (לשונית, תרבותית וכו׳). مِصْرٌ ج أَمْصَارٌ 1. חַיִץ. 2. חֶבֶל אֶרֶץ, עִיר, עִיר בִּירָה, אֵזוֹר,

טֶרִיטוֹרְיָה. 3. ج أَمْصَارٌ עֲרָבָה, יִשּׁוּב. مِصْرُ 1. מִצְרַיִם. 2. קָהִיר. مِصْرُ الجَدِيدَةُ הֵילְיוֹפּוֹלִיס. مِصْرُ السُّفْلَى מִצְרַיִם תַּחְתִּית (צפון מצרים). مِصْرُ العُلْيَا מִצְרַיִם עִלִּית (דרום מצרים). مِصْرِيٌّ 1. מִצְרִי. 2. קָהִירִי. المِصْرِيَّاتُ אֶגִּיפְּטוֹלוֹגְיָה, חֵקֶר מִצְרַיִם הָעַתִּיקָה. عَالِمُ المِصْرِيَّاتِ אֶגִּיפְּטוֹלוֹג. مَصِيرٌ ج مُصْرَانٌ وَمَصَارِينُ מְעִי. مَصِيرٌ גּוֹרָל ע' (صير). المُصْرَانُ الأَعْوَرُ הַמְּעִי הָאָטוּם (הָעִוֵּר). تَمْصِيرٌ 1. יִשּׁוּב, עִיּוּר. 2. תִּרְבּוּת. 3. הֲפִיכָה לְמִצְרִי.

مُصْطَكَاءُ. مُصْطَكَى שְׂרָף, מַסְטִיק, גּוּמִי לְעִיסָה. شَجَرَةُ المُصْطَكَى אֵלַת הַמַּסְטִיק (עץ).

مَصَلَ – נָטַף, טִפְטֵף. مَصْلٌ ج مُصُولٌ وأَمْصَالٌ 1. נַסְיוּב. 2. חֲבָצָה, מֵי חָלָב. مَصْلُ الدَّمِ נַסְיוּב הַדָּם (לחיסון מפני מחלות).

مَصْمَصَ מָצַץ (עצם וכו' בשיניו ובלשונו), לִקֵּק, לִקְלֵק.

مَضَّ – סָבַל כְּאֵב. مَضَّ – 1. הִכְאִיב. 2. עִנָּה. 3. הִתְעַנָּה. مَضَّتْهُ الهُمُومُ وَالأَحْزَانُ סָבַל קָשׁוֹת מִדְּאָגוֹת וּמִצַּעַר. مَضٌّ כְּאֵב, יָגוֹן, צַעַר. مَضَضٌ כְּאֵב, צַעַר, טְרָדָה. وَافَقَ عَلَى مَضَضٍ הִסְכִּים מִתּוֹךְ אִי רָצוֹן (בְּעַל כָּרְחוֹ). مُضَاضٌ 1. מַיִם מְלוּחִים מְאֹד. 2. כְּאֵב צוֹרֵב (בייחוד בעין). مُضَاضَةٌ כְּאֵב צוֹרֵב, עִנּוּי.

مَضَغَ – לָעַס. مَضَغَ الكَلَامَ חָזַר עַל דְּבָרָיו בְּלֹא טַעַם. وَإِذَا مَضَغْتَ فَأَدْقِقْ פת' דֹּק בְּשִׁנַּיִם וְתִמְצָא בְּרַגְלַיִם. مَضْغٌ לְעִיסָה. مُضْغَةٌ ج مُضَغٌ נֵתַח קָטָן. مُضْغَةٌ (لُقْمَةٌ) سَائِغَةٌ טֶרֶף קַל. جَعَلَهُ مُضْغَةً فِي الأَفْوَاهِ הָפַךְ אוֹתוֹ לְלַעַג וּלְקֶלֶס בְּפִי כֹּל.

مَضْمَضَ גִּרְגֵּר (מים, תרופה בפה).

(مضي) مَضَى – 1. הָלַךְ, חָלַף, נִסְתַּלֵּק, עָבַר. 2. فِي. عَلَى הִמְשִׁיךְ ב־, הִתְקַדֵּם, הִתְמִיד ב־. 3. عَلَى בִּצַּע אֶת־, הוֹצִיא אֶת־ אֶל הַפֹּעַל. 4. הִתְחַדֵּד (חרב, סכין), נַעֲשָׂה חַד. مَضَى سَبِيلَهُ (لِسَبِيلِهِ) הָלַךְ לְעוֹלָמוֹ, מֵת. مَضَى لِحَالِ سَبِيلِهِ הָלַךְ לְדַרְכּוֹ. مَضَى فِي كَلَامِهِ הִמְשִׁיךְ (הוֹסִיף) וְאָמַר. مَضَى مَا مَضَى מָה שֶׁהָיָה הָיָה. فِيمَا مَضَى. فِيمَا مَضَى مِنَ الأَيَّامِ בֶּעָבָר, הָיֹה הָיָה. لِسَنَةٍ (مِنْ سَنَةٍ) مَضَتْ לִפְנֵי שָׁנָה. لَمْ يَمْضِ غَيْرُ قَلِيلٍ حَتَّى לֹא עָבַר הַרְבֵּה זְמַן וְהִנֵּה. مَضَّى II 1. הֶעֱבִיר, בִּלָּה. 2. הֶחְתִּים. أَمْضَى IV 1. فِي בִּלָּה, שָׁהָה ב־. 2. חָתַם אֶת שְׁמוֹ עַל־. مُضِيٌّ 1. חֲלוֹף, הִסְתַּלְּקוּת, גְּמַר, סִיּוּם. 2. הִתְקַדְּמוּת, בִּצּוּעַ. 3. הֶמְשֵׁךְ, הֲלִיכָה בְּעִקְבוֹת. حَقُّ التَّمَلُّكِ بِمُضِيِّ المُدَّةِ זְכוּת חֲזָקָה. عَلَى مُضِيِّ الزَّمَنِ בְּרְבוֹת הַיָּמִים, עִם חֲלוֹף הַזְּמַן. المُضِيُّ فِي العَمَلِ הֶמְשֵׁךְ הָעֲבוֹדָה, הִתְקַדְּמוּת הָעֲבוֹדָה. مَضَاءٌ חַדּוּת, שְׁנִינוּת, חֲרִיפוּת, עֵזּוּת, תֹּקֶף. مَضَاءُ العَزِيمَةِ נְחִישׁוּת הַהַחְלָטָה. تَمْضِيَةٌ 1. בִּלּוּי (זמן), שְׁהִיָּה. 2. גְּמָר. تَمْضِيَةُ الوَقْتِ בִּלּוּי הַזְּמַן, הַעֲבָרַת הַזְּמַן. إِمْضَاءٌ ج إِمْضَاءَاتٌ 1. חֲתִימָה. 2. מִמּוּשׁ, הַגְשָׁמָה. صَاحِبُ الإِمْضَاءِ הֶחָתוּם (מַטָּה). مَاضٍ(ي) 1. עָבַר, חָלַף. 2. חַד, מָשְׁחָז. 3. נָחוּשׁ. 4. תַּקִּיף, בַּר תֹּקֶף. 5. עוֹבֵר. الفِعْلُ المَاضِي פֹּעַל בִּזְמַן עָבָר. مَاضِي العَزِيمَةِ נְחוּשׁ הַהַחְלָטָה. الأُسْبُوعُ المَاضِي הַשָּׁבוּעַ שֶׁחָלַף. مُمْضٍ(ي) חָתוּם עַל־.

مَطَّ – מָתַח, מָשַׁךְ, שִׁרְבֵּב, פָּשַׁט, פָּרַס. مَطَّ خَدَّهُ הִתְנַשֵּׂא. مَطَّطَ II מָתַח, מָשַׁךְ. تَمَطَّطَ V הִתְמַתַּח, הִתְפַּשֵּׁט, נִמְשַׁךְ. مَطٌّ מְתִיחָה, הַאֲרָכָה, מְשִׁיכָה. مَطَّاطٌ 1. גּוּמִי. 2. צָמִיג. 3. גָּמִישׁ, אֵלַסְטִי. 4. נִתָּן לִמְתִיחָה. شَجَرَةُ المَطَّاطِ עֵץ הַגּוּמִי. مَطَّاطِيٌّ גָּמִישׁ, אֵלַסְטִי, כָּפִיף, רַךְ. عَازِلٌ مَطَّاطِيٌّ כּוֹבָעוֹן (קוֹנְדוֹם). تَمَطُّطٌ 1. גְּמִישׁוּת, אֵלַסְטִיּוּת. 2. הִתְמַתְּחוּת.

مَطَرَ – הִמְטִיר (שמים), הוֹרִיד גֶּשֶׁם. مَطَرَهُ بِخَيْرٍ הֵבִיא לוֹ בְּרָכָה (תּוֹעֶלֶת). أَمْطَرَ IV 1. הִמְטִיר. 2. פָּרַס שֶׁיָּרַד גֶּשֶׁם. 3. הוֹרִיד בְּשֶׁפַע. أَمْطَرَهُ بِوَابِلٍ مِنَ الشَّتَائِمِ הִמְטִיר עָלָיו קְלָלוֹת רַבּוֹת. إِسْتَمْطَرَ X בִּקֵּשׁ שֶׁיֵּרֵד גֶּשֶׁם, הִתְפַּלֵּל לְגֶשֶׁם. مَطَرٌ ج أَمْطَارٌ גֶּשֶׁם, מָטָר. مَطْرَةٌ 1. מַטָּח שֶׁל גֶּשֶׁם. 2. מֵימִיָּה, צַפַּחַת מַיִם. مُطْرٌ קֶלַח, אֶשְׁבּוֹל (של תירס וכו'). مَطِرٌ. مَاطِرٌ. مُمْطِرٌ גָּשׁוּם. يَوْمٌ مَاطِرٌ יוֹם גָּשׁוּם. مِمْطَرٌ. مِمْطَرَةٌ מְעִיל גֶּשֶׁם. مَطَرِيَّةٌ מִטְרִיָּה.

مَطْرَنَ מִנָּה לְמִטְרָן (אַרְכִיבִּישׁוֹף). مُطْرَانٌ ج مَطَارِنَةٌ מֶטְרוֹפּוֹלִיט, אַרְכִיבִּישׁוֹף. مَطْرَنَةٌ מַעֲמָדוֹ שֶׁל הָאַרְכִיבִּישׁוֹף. مُطْرَانِيَّةٌ מִשְׂרָדוֹ שֶׁל הָאַרְכִיבִּישׁוֹף.

مَطَلَ – 1. מָשַׁךְ, הֶאֱרִיךְ. 2. דָּחָה בְּלָךְ וָשׁוּב. 3. רִקַּע (מתכת), רִדֵּד. مَاطَلَ III דָּחָה בְּלָךְ וָשׁוּב. مِطْلَالٌ מְרַדֵּד, רַקָּע. مَطِيلَةٌ ج مَطَائِلُ בַּרְזֶל חָשִׁיל. مُمَاطَلَةٌ הִשְׁתַּמְּטוּת, דְּחִיָּה בְּלָךְ וָשׁוּב.

مَطْمَطَ מָשַׁךְ וְהֶאֱרִיךְ בִּדְבָרָיו.

(مطو) مَطَا – מִהֵר, אָץ. أَمْطَى IV רָכַב עַל גַּב בְּהֵמָה. تَمَطَّى V 1. הִתְמַתַּח. 2. הִתְאָרֵךְ. 3. הָלַךְ נְטוּי גָּרוֹן, הִתְנַשֵּׂא. مَطْوَةٌ שָׁעָה, זְמַן. مَطِيَّةٌ ج مَطَايَا وَمَطِيٌّ 1. בֶּהֱמַת מַשָּׂא (רְכִיבָה). 2. כְּלִי שָׁרֵת שֶׁל־, מַכְשִׁיר בִּידֵי־.

مَــعْ. مَــعَ 1. עִם־, זֶה עִם זֶה. 2. לְצַד־, בְּעַד־, לְטוֹבַת־. 3. לַמְרוֹת־, עַל אַף־, בְּשָׁעָה. مَعًا 1. יַחַד, יַחְדָּו, כְּאֶחָד. 2. בְּבַת אַחַת. مَعِي עִמִּי, עִמָּדִי, אִתִּי. مَعَ أَنَّ אַף עַל פִּי ש־, עַל אַף ש־, אִם כִּי, אַף כִּי. مَعَ الأَسَفِ (כְּמָה) חֲבָל, לְדַאֲבוֹן הַלֵּב. مَعَ ذَلِكَ (هٰذَا) לַמְרוֹת זֹאת, עִם זֹאת, חֲרַף־. مَعَ مُضِيِّ الوَقْتِ בִּמְרוּצַת הַזְּמַן. إِنَّهُ مَعَ الحَقِّ הוּא לְצַד (בְּעַד) הַצֶּדֶק. مَعَ كَوْنِهِ غَبِيًّا לַמְרוֹת הֱיוֹתוֹ מְטֻמְטָם. سَارَ مَعَ الحَائِطِ הָלַךְ לְאֹרֶךְ (לְצַד) הַקִּיר. كَانَ مَعَهُ (זָה) קָרָה לוֹ. قَامَ مَعَ الفَجْرِ קָם עִם שַׁחַר. هَلْ أَنْتَ مَعِي فِي أَنَّ הַתַּסְכִּים עִמִּי ש־? مَعِيَّةٌ חֶבְרָה, לְוָיָה, הִמָּצְאוּת יַחַד. بِمَعِيَّةِ (فِي مَعِيَّةِ) בִּלְוָיַת־, בְּחֶבְרַת־. وَاوُ المَعِيَّةِ ע' و.

مَعَجَ – 1. מִהֵר. 2. גָּעַשׁ (ים). 3. הָפַךְ. تَمَعَّجَ V הִתְפַּתֵּל.

مَعَدَ ـ פָּגַע בְּקֵבָתוֹ. مُعِدَ סָבַל כְּאֵבִים בְּקֵבָתוֹ. مَعِدَةٌ. مِعْدَةٌ ج مِعَدٌ קֵבָה. قَرْحَةٌ مِعَدِيَّةٌ כִּיב קֵבָה. حُمَّى مِعَدِيَّةٌ קַדַּחַת הַקֵּבָה. أَمْرَاضٌ مِعَدِيَّةٌ מַחֲלוֹת הַקֵּבָה. مَمْعُودٌ סוֹבֵל מֵהַפְרָעוֹת בַּקֵּבָה.

(معز) مَاعِزٌ ج مَعْزٌ. **مَعِيزٌ** ج مِعْزَى עֵז, תַּיִשׁ (שעיר).

مَعَسَ ـ 1. שִׁפְשֵׁף. 2. מָעַךְ, רִסֵּק.

(معض) إِمْتَعَضَ VIII הִבִּיעַ אֶת מֹרַת רוּחוֹ, הִתְרַעֵם, מָאַס ב־, רָגַז, חָרָה לוֹ. إِمْتِعَاضٌ אִי שְׂבִיעוּת רָצוֹן, מֹרַת רוּחַ, כַּעַס. مُمْتَعِضٌ כּוֹעֵס, רוֹגֵז.

مَعَطَ ـ מָרַט, תָּלַשׁ. مَعِطٌ. أَمْعَطُ ج مُعْطٌ נ׳ مَعْطَاءُ קֵרֵחַ.

مَعَكَ ـ שִׁפְשֵׁף, עִסָּה.

مَعْكَرُونَةٌ .It אִטְרִיּוֹת.

مَعْمَعَةٌ ج مَعَامِعُ 1. הֲמֻלַּת קְרָב, מִלְחָמָה. 2. מְבוּכָה, עִרְבּוּבְיָה, אַנְדְּרָלָמוּסְיָה.

مَعْمَعَانٌ 1. חֹם כָּבֵד. 2. מְהוּמָה, אַנְדְּרָלָמוּסְיָה. مَعْمَعِيٌّ אוֹמֵר הֵן, מַחְנִיף, הוֹלֵךְ עִם הֶהָמוֹן.

مَعَنَ ـ 1. זָרַם גֶּשֶׁם בְּשֶׁטֶף. 2. הוֹדָה (הִכִּיר) בָּאֱמֶת. أَمْعَنَ IV 1. שָׁקַד, עָשָׂה בַּחֲרִיצוּת, הִתְמִיד, הוֹסִיף. 2. הִגְזִים, הִפְרִיז. 3. הֶעֱמִיק, עָשָׂה בִּיסוֹדִיּוּת. أَمْعَنَ النَّظَرَ فِي الْمَسْأَلَةِ בָּחַן אֶת הַשְּׁאֵלָה בִּיסוֹדִיּוּת. تَمَعَّنَ V فِي עִיֵּן עִיּוּן מְדֻקְדָּק ב־, בָּחַן וְחָקַר. مَاعُونٌ ج مَوَاعِينُ כְּלִי, כְּלֵי בַּיִת, צַלַּחַת. مَاعُونَةٌ ج مَوَاعِينُ דּוֹבְרָה, רַפְסוֹדָה. إِمْعَانٌ. تَمَعُّنٌ בְּחִינָה מְדֻקְדֶּקֶת, עִיּוּן יְסוֹדִי. إِمْعَانُ النَّظَرِ فِي עִיּוּן יְסוֹדִי ב־. بِإِمْعَانٍ. بِتَمَعُّنٍ בְּדַקְדְּקָנוּת, בְּעִיּוּן רַב.

(معو) مَعَا ـ יִלֵּל (חתול).

مِعًى. مَعْيٌ זו״נ ج أَمْعَاءٌ. مِعَاءٌ ج أَمْعِيَةٌ מְעִי ע׳ مُصْرَان. الْمَعْيُ الدَّقِيقُ הַמְּעִי הַדַּק. الْمَعْيُ الْغَلِيظُ הַמְּעִי הַגַּס. الْأَمْرَاضُ الْمِعَوِيَّةُ מַחֲלוֹת מֵעַיִם. الْحُمَّى الْمِعَوِيَّةُ טִיפוּס הַמֵּעַיִם.

مَغَازَةٌ T ج مَغَازَاتٌ בֵּית מִסְחָר, חֲנוּת בְּגָדִים גְּדוֹלָה.

مَغْصٌ 1. עֲוִית בֶּטֶן, כְּאֵב בֶּטֶן. 2. קַדֶּדֶת.

مَغَطَ ـ מָתַח, מָשַׁךְ. تَمَغَّطَ V נִמְתַּח, הִתְאָרֵךְ.

مَغْطَسَ. مَغْنَطَ 1. מִגְנֵט. 2. הִפְנֵט. مَغْنَاطِيسٌ מַגְנֵט, אֶבֶן שׁוֹאֶבֶת. مُمَغْنَطٌ מֻגְנָטִי. شَرِيطٌ مُمَغْنَطٌ סֶרֶט מַגְנֵטִי. مَغْنَاطِيسِيٌّ 1. מַגְנֵטִי. 2. מְהַפְנֵט. 3. מוֹשֵׁךְ מְאוֹד. مَغْنَاطِيسِيَّةٌ 1. מַגְנֵטִיּוּת. 2. כֹּחַ מְשִׁיכָה. 3. הִפְנוּט. إِبْرَةٌ مَغْنَاطِيسِيَّةٌ מַחַט מַגְנֵטִית. تَنْوِيمٌ مَغْنَاطِيسِيٌّ הִיפְּנוֹזָה.

مَغْنِيسْيَا. مَغْنِيزْيَا G מַגְנֶזְיָה. مَغْنِيسْيُوم. مَغْنِيزْيُوم מַגְנֶזְיוּם (יסוד כימי).

مَغُولِيٌّ 1. מוֹנְגוֹלִי. 2. מוֹנְגוֹלוֹאִיד (בפתולוגיה), מִי שֶׁלּוֹקֶה בְּתִסְמֹנֶת דָּאוּן. الْمَغُولُ הַמּוֹנְגוֹלִים. مَغُولِيَّةٌ מוֹנְגוֹלוֹאִיזְם, תִּסְמֹנֶת דָּאוּן. بِلَادُ الْمَغُولِ מוֹנְגוֹלְיָה.

مَقَتَ ـ מָאַס, שָׂנֵא, תִּעֵב. مَقُتَ ـ הָיָה שָׂנוּא, נִתְעַב. مَقَّتَ II הִשְׂנִיא, הִמְאִיס.

مَقْتٌ 1. תִּעוּב, שִׂנְאָה. 2. נִשּׂוּאֵי הַבֵּן עִם אֵשֶׁת אָבִיו (אצל החוטאים, לפני האסלאם).

مَقِيتٌ. مَمْقُوتٌ שָׂנוּא, מַגְעִיל, מְתֹעָב, מְגֻנֶּה, מַחְפִּיר.

مَقْدُونِس ע׳ بَقْدُونِس.

مَقْدُونِيٌّ מָקֶדוֹנִי. مَقْدُونْيَا מָקֶדוֹנְיָה.

مَقَعَ ـ 1. שָׁתָה בְּבַת אַחַת. 2. יָנַק (תינוק). اِمْتَقَعَ VIII. اُمْتُقِعَ وَجْهُهُ הֶחֱוִיר, הִצְהִיבוּ פָּנָיו, נָבוֹךְ וְנִכְלַם.

مَقَلَ ـ 1. הִבִּיט, הִסְתַּכֵּל. 2. פָּגַע בְּעֵינוֹ. مُقْلَةٌ ج مُقَلٌ עַיִן. مُقْلَةُ الْعَيْنِ גַּלְגַּל הָעַיִן, אֲרֻבַּת הָעַיִן.

مَكَّةُ. مَكَّةُ الْمُكَرَّمَةُ מֶכָּה. مَكِّيٌّ אִישׁ מֶכָּה.

(مكّ) مَكُّوكٌ ج مَكَاكِيكُ 1. בָּכִיָר (במכונת תפירה) ע׳ (وشع) وَشِيعَةٌ כַּרְכָּר. 2. כּוֹס. 3. מִדַּת מִשְׁקָל. 4. חֲלָלִית, מַעְבֹּרֶת חָלָל. مَكُّوكِيٌّ נָע הָלוֹךְ וָשׁוֹב, דִּלּוּגִי. جَوْلَةٌ مَكُّوكِيَّةٌ סִיבוּב (של שליח מתווך) הָלוֹךְ וָשׁוֹב, שְׁלִיחוּת דִּלּוּגִית.

مَكَثَ ـ שָׁהָה, נִשְׁאַר. مَكْثٌ. مُكُوثٌ שְׁהִיָּה.

مَكَرَ ـ بِـ הוֹנָה, רִמָּה, הִטְעָה אֶת־, הֶעֱרִים עַל־, סָבַב אֶת־ בְּכַחַשׁ. مَاكَرَ III הוֹנָה, סָבַב אֶת־ בְּכַחַשׁ. مَكْرٌ הוֹנָאָה, עָרְמָה, רַמָּאוּת, סִיבּוּב בְּכַחַשׁ. مَاكِرٌ ج مَكَرَةٌ وَمَاكِرُونَ. مَكَّارٌ עַרְמוּמִי, נוֹכֵל, רַמַּאי.

مِكْرُوب. مِيكْرُوب G ج مِكْرُوبَاتٌ חַיְדַּק, נֶגַע. مِكْرُوبِيٌّ חַיְדַּקִּי, נָגוּעַ.

مَكَرُونَة ע׳ مَعْكَرُونَة.

مَكَسَ ـِ مَكَّسَ II הֵטִיל אוֹ גָּבָה מַס (מֶכֶס). مَكْسٌ ج مُكُوسٌ מֶכֶס, מַס. دَارُ الْمُكُوسِ בֵּית הַמֶּכֶס.

مَكُنَ ـ הִתְחַזֵּק, הִתְבַּסֵּס. مَكَّنَ II 1. חִזֵּק, בִּסֵּס, כּוֹנֵן, בִּצֵּר, הִשְׁתִּית עַל בָּסִיס אֵיתָן. 2. مِنْ אִפְשֵׁר, נָתַן אֶפְשָׁרוּת. 3. הִסְמִיךְ. مَكَّنَهُ مِنَ الْعَمَلِ אִפְשֵׁר לוֹ לַעֲבֹד. أَمْكَنَ IV 1. אִפְשֵׁר, נָתַן יְכֹלֶת. 2. הָיָה בִּיכָלְתּוֹ, נִתְאַפְשֵׁר לוֹ. يُمْكِنُ أَنْ יִתָּכֵן, אֶפְשָׁר, אוּלַי, יָכוֹל לִהְיוֹת שֶׁ־. أَقَلُّ مَا يُمْكِنُ הַמּוּעָט שֶׁאֶפְשָׁר, לְפָחוֹת. أَكْثَرُ مَا يُمْكِنُ מְרַב הָאֶפְשָׁרוּת. لَا يُمْكِنُ לֹא יִתָּכֵן, אִי אֶפְשָׁר, בִּלְתִּי אֶפְשָׁרִי. تَمَكَّنَ V 1. مِنْ עָלָה בְּיָדוֹ, הִצְלִיחַ, הָיָה לְאֵל יָדוֹ. 2. הִתְחַזֵּק, הִתְבַּסֵּס, הִתְיַצֵּב, צָבַר כֹּחַ, הִשְׁתַּלֵּט, גָּבַר עַל־. 3. קָנָה מַעֲמָד. إِسْتَمْكَنَ X 1. חָשַׁב אֶת־ לְבַעַל יְכֹלֶת, מָצָא אֶת־ חָזָק. 2. עָלָה בְּיָדוֹ. مُكْنَةٌ. مَكِنَةٌ יְכֹלֶת, אֶפְשָׁרוּת, כֹּחַ. مَكَانٌ ע׳ (كون). مَكِينٌ ج مُكَنَاءُ אֵיתָן, יַצִּיב, קָבוּעַ, חָזָק, מְבֻסָּס. تَمْكِينٌ مِنْ חִזּוּק, אִפְשׁוּר, מַתַּן אֶפְשָׁרוּת, הַסְמָכָה. إِمْكَانٌ אֶפְשָׁרוּת, יְכֹלֶת, כֹּחַ. بِقَدْرِ الْإِمْكَانِ. عَلَى قَدْرِ الْإِمْكَانِ בְּמִדַּת הָאֶפְשָׁר, כַּמָּה שֶׁאֶפְשָׁר. عَدَمُ الْإِمْكَانِ חֹסֶר יְכֹלֶת. عِنْدَ الْإِمْكَانِ כְּשֶׁאֶפְשָׁר. فِي إِمْكَانِهِ أَنْ יֵשׁ לְאֵל יָדוֹ לְ־, בִּיכָלְתּוֹ לְ־. لَيْسَ فِي الْإِمْكَانِ أَحْسَنُ

مِمَّا كَانَ פת' לא יָכֹל לִהְיוֹת טוֹב יוֹתֵר מִמַּה שֶּׁהָיָה. إِمْكَانِيَّةٌ ج إِمْكَانِيَّاتٌ 1. אֶפְשָׁרוּת, יְכֹלֶת. 2. אֶמְצָעִים (כספיים וכו'). 3. פּוֹטֶנְצְיָאל. تَمَكُّنٌ יְכֹלֶת, סַמְכוּת, שְׁלִיטָה. مُمْكِنٌ אֶפְשָׁרִי, בְּגֶדֶר הַיְּכֹלֶת. مِنَ الْمُمْكِنِ أَنْ יִתָּכֵן, יָכוֹל לִהְיוֹת ש־. مُتَمَكِّنٌ 1. בָּקִי, מֻמְחֶה, יוֹדֵעַ עַל בֻּרְיוֹ. 2. מְבֻסָּס, בַּעַל אֶמְצָעִים (יְכֹלֶת). مُتَمَكِّنٌ נִתָּן לְהִנָּטוֹת בְּכָל הַיַּחֲסוֹת (בדקדוק). مُتَمَكِّنٌ غَيْرُ أَمْكَنَ נִתָּן לְהִנָּטוֹת בִּשְׁתֵּי יְחָסוֹת. مُتَمَكِّنٌ مِنْ عَمَلِهِ יוֹדֵעַ אֶת עֲבוֹדָתוֹ עַל בֻּרְיָהּ. مَكِنَةٌ. مَاكِنَةٌ ج مَكَائِنُ מְכוֹנָה. مَكَنِيٌّ 1. מְכָנִי. 2. אוֹטוֹמָטִי. جِهَازٌ مَكَنِيٌّ מַכְשִׁיר מֵכָנִי (אוֹטוֹמָטִי). مَكْنَنَ מִכֵּן, צִיֵּד בִּמְכוֹנוֹת. مَكْنَنَةٌ מִכּוּן, צִיּוּד בִּמְכוֹנוֹת. مَكْنَنَةُ الزِّرَاعَةِ מִכּוּן הַחַקְלָאוּת.

(مكو) مَكَا ـُ שָׁרַק בְּאֶצְבָּעוֹת. مَكًى ج أَمْكَاءٌ מְחִלָּה. مُكَّاءٌ ج مَكَاكِيُّ עֶפְרוֹנִי, זַרְעִית (ציפור ים, lark).

مِكْيَاجٌ F אִפּוּר.

مَلَّ ـَ مِنْ נָקַעָה (קָצָה) נַפְשׁוֹ מ־, מָאַס ב־, נִלְאָה מ־, הִשְׁתַּעֲמֵם, יָגַע. لَا يَكِلُّ وَلَا يَمَلُّ ע' كَلَّ. أَمَلَّ IV 1. שִׁעֲמֵם, הִמְאִיס, הֶלְאָה, יִגֵּעַ. 2. הִכְתִּיב ע' (ملو) أَمْلَى. إِمْتَلَّ VIII 1. אָפָה בְּרֶמֶץ אוֹ בְּגֶחָלִים. 2. נִכְנַס ב־(مِلَّة) קְהַל הָאִסְלָאם. مَلٌّ 1. יָגֵעַ, מוֹאֵס ב־. 2. מְשֻׁעֲמָם. مَلَّةٌ רֶמֶץ, גֶּחָלִים. مِلَّةٌ ج مِلَلٌ עֲדַת מַאֲמִינִים, קְהִלָּה, דָּת, אֱמוּנָה. الْمِلَلُ وَالنِّحَلُ הַדָּתוֹת וְהַכִּתּוֹת הַדָּתִיּוֹת. مِلِّيٌّ דָּתִי. مَجْلِسٌ مِلِّيٌّ וַעַד עֵדָה (קְהִלָּה). مُلَّةٌ ج مُلَلٌ 1. מַרְכֵּס. 2. מַזְרֵן. 3. אִישׁ דַּת שִׁיעִי. مَلَلٌ. مَلَالٌ. مَلَالَةٌ מְאִיסָה, שִׁעֲמוּם, לֵאוּת. مَلُولٌ מִשְׁתַּעֲמֵם מַהֵר, נִלְאֶה. مُمِلٌّ מְשַׁעֲמֵם, מַלְאֶה. مَلُّولٌ אַלּוֹן הַתָּבוֹר (עץ).

مَلَأَ ـَ 1. بِـ מִלֵּא ב־. 2. عَلَى תָּמַךְ ב־, עָזַר ל־. 3. מִלֵּא טֹפֶס. مَلَأَ عَيْنَهُ מָצָא חֵן בְּעֵינָיו, עִנֵּג אוֹתוֹ. مَلَأَ الدُّنْيَا بِشَكْوَاهُ הִרְעִישׁ עוֹלָמוֹת בִּתְלוּנָתוֹ. مَلِئَ ـَ إِمْتَلَأَ VIII הִתְמַלֵּא, נִמְלָא, הֵכִיל מְלוֹא קִבּוּלוֹ. إِمْتَلَأَ غَيْظًا נִתְמַלֵּא חֵמָה, כָּעַס מְאוֹד. مَالَأَ III 1. צִדֵּד ב־, תָּמַךְ ב־, נָטָה ל־, נָשָׂא פָּנִים ל־. 2. עָשָׂה קְנוּנְיָה עִם־ נֶגֶד־. 3. סִגֵּל עַצְמוֹ ל־. مَلْءٌ מִלּוּי, מִלּוּא. مِلْءٌ מְלוֹא, כָּל קִבּוּלוֹ שֶׁל־. مِلْءُ بَطْنِهِ מְלוֹא כְּרֵסוֹ. مِلْءُ شِدْقَيْهِ מְלוֹא פִּיו. قَالَ بِصَوْتٍ مِلْؤُهُ الشَّفَقَةُ דִּבֵּר בְּקוֹל מָלֵא רַחֲמִים. لِي مِلْءُ الْحُرِّيَّةِ יֵשׁ לִי מְלוֹא הַחֹפֶשׁ ל־. نَامَ مِلْءَ جَفْنَيْهِ (عَيْنَيْهِ) יָשַׁן שֵׁנָה עֲמֻקָּה (שְׁנַת יְשָׁרִים). وَقَفَ مَوْقِفًا مِلْؤُهُ الْحَزْمُ הִתְיַצֵּב בְּנַחִישׁוּת גְּמוּרָה, עָמַד עֲמִידָה אֵיתָנָה. مَلَأٌ ج أَمْلَاءٌ 1. הָמוֹן, צִבּוּר, קָהָל. 2. רָאשֵׁי הַצִּבּוּר. صَرَّحَ عَلَى رُؤُوسِ الْمَلَإِ הִכְרִיז קֳבָל עַם וְעֵדָה. الْمَلَأُ الْأَعْلَى עוֹלָם הַנְּשָׁמוֹת, הַמַּלְאָכִים, הָעוֹלָם הַבָּא. مُلَاءَةٌ. مِلَايَةٌ ج مِلَايَاتٌ 1. "מְלַאיָה", שִׂמְלַת נָשִׁים מְסָרְתִּיּוֹת בְּמִצְרַיִם. 2. סָדִין. 3. צִפָּה (של שמיכה). مَلِيءٌ 1. بِـ מָלֵא, שׁוֹפֵעַ. 2. שָׁמֵן. 3. אָמִיד. مَلْآنٌ ج مِلَاءٌ מָלֵא. مُمَالَأَةٌ 1. מַשּׂוֹא פָּנִים, סִיּוּעַ. 2. חֲנֻפָּה, צְבִיעוּת. إِمْلَاءٌ מִלּוּא ע' (ملو) أَمْلَى. إِمْتِلَاءٌ 1. הִתְמַלְּאוּת. 2. הַשְׁמָנָה. مَمْلُوءٌ. مُمْتَلِئٌ מָלֵא, גָּדוּשׁ. مُمْتَلِئُ الْجِسْمِ כַּרְסְנִי, שָׁמֵן. مُمَالِئٌ 1. מַחֲנִיף, צָבוּעַ. 2. מְסַיֵּעַ.

مَلَارِيَا .It מָלַרְיָה ע' (اجم) أَجَمِيَّة.

مَلَجَ ـُ 1. יָנַק (תינוק). 2. טִיֵּחַ. مَالَجٌ ج مَوَالِجُ כַּף סַיָּדִים.

مَلَحَ. مَلُحَ ـُ מָלַח, הִמְלִיחַ, זָרָה מֶלַח. مَلُحَ ـُ יָפָה, נַעֲשָׂה נָאֶה. مَلَّحَ II הִמְלִיחַ, מִלַּח. مَالَحَ III 1. אָכַל עִם־. 2. הִתְיַדֵּד עִם־. أَمْلَحَ IV 1. נַעֲשָׂה מָלוּחַ. 2. דִּבֵּר יָפֶה. إِسْتَمْلَحَ X מָצָא אוֹתוֹ יָפֶה, מָצָא חֵן בְּעֵינָיו. إِسْتَمْلَحَ النُّكْتَةَ הַבְּדִיחָה מָצְאָה חֵן בְּעֵינָיו. مِلْحٌ ج أَمْلَاحٌ מֶלַח. مِلْحٌ إِنْكِلِيزِيٌّ מֶלַח אַנְגְּלִי, חֹמֶר מְשַׁלְשֵׁל. مِلْحُ الْبَارُودِ מְלַחַת אַשְׁלְגָן (גם לתעשיית אבק שרפה). مِلْحُ الطَّعَامِ מֶלַח שֻׁלְחָן. مِلْحُ النُّشَادِرِ אַמּוֹנְיוּם כְּלוֹרִי. أَمْلَاحٌ مَعْدِنِيَّةٌ מְלָחִים מִינֶרָלִיִּים. مِلْحِيٌّ מָלוּחַ, שֶׁל מֶלַח. مِلْحَةٌ בְּרִית מֶלַח. مُلْحَةٌ ج مُلَحٌ. أُمْلُوحَةٌ ج أَمَالِيحُ חִדּוּד, בְּדִיחָה שְׁנוּנָה. مَلَّاحٌ 1. מַלָּח, סַפָּן, יוֹרֵד יָם. 2. נַוָּט. مَلَّاحُو الطَّائِرَةِ צֶוֶת הַמָּטוֹס. مِنْ كَثْرَةِ الْمَلَّاحِينَ غَرِقَتِ السُّفُنُ פת' בְּרֹב חוֹבְלִים תִּטְבַּעְנָה הַסְּפִינוֹת. مَلَاحَةٌ 1. יֹפִי, חֵן. 2. עֲדִינוּת. 3. רֵעוּת. 4. מְלִיחוּת. مَلَّاحَةٌ ج مَلَّاحَاتٌ 1. מִלְחִיָּה, מִמְלָחָה (על שולחן). 2. מִכְרֵה מֶלַח. مِلَاحَةٌ מַלָּחוּת, סַפָּנוּת. مِلَاحَةٌ جَوِّيَّةٌ נִוּוּט אֲוִירִי, טַיִס, תְּעוּפָה. مُلُوحَةٌ מְלִיחוּת. مَلِيحٌ ج مِلَاحٌ وَمُلَحَاءُ 1. יָפֶה, נָאֶה, נֶחְמָד. 2. טוֹב. 3. מָלוּחַ. مَلِيحَةٌ יְפֵהפִיָּה, נָאָה מְאוֹד. مَالِحٌ. مُمَلَّحٌ מָלוּחַ. مَوَالِحُ 1. מ' פְּרִי הָדָר. 2. פִּצּוּחִים. مُسْتَمْلَحٌ שָׁנוּן (אִמְרָה, חידוד).

مَلَخَ ـَ 1. מָשַׁךְ חָזָק. 2. קָרַע, תָּלַשׁ. 3. הִתְקַלְקֵל, נִרְקַב (אוכל). إِنْمَلَخَ VII נִקְרַע. إِمْتَلَخَ VIII תָּלַשׁ. أُمْتُلِخَ عَقْلُهُ נִטְרְפָה עָלָיו דַּעְתּוֹ. مَلِيخٌ תָּפֵל, מְקֻלְקָל. مَلُوخِيَّةٌ מַלּוּכִיָּה (צמח) ע' (خبز) خُبَّازَى.

مَلُدَ ـَ רַךְ, נַעֲשָׂה רַעֲנָן (בייחוד ענף של עץ). أُمْلُودٌ ج أَمَالِيدُ שָׂרִיג, זַלְזַל, זְמוֹרָה.

مَلِسَ ـَ נַעֲשָׂה חָלָק (בלי בליטות). مَلَّسَ II 1. הֶחְלִיק, הִקְצִיעַ, עָשָׂה לְחָלָק. 2. عَلَى לִטֵּף אֶת־, הֶחְלִיק עַל הָרֹאשׁ. تَمَلَّسَ V. إِمْلَاسَّ IX נַעֲשָׂה חָלָק. مَلِسٌ. أَمْلَسُ ج مُلْسٌ נ' مَلْسَاءُ חָלָק, מְלֻטָּשׁ, מְהֻקְצָע. مَلَاسَةٌ חֲלָקוּת, רַכּוּת.

مَلِصَ ـَ הֶחְלִיק מִבֵּין הָאֶצְבָּעוֹת (דג למשל), חָמַק, בָּרַח. أَمْلَصَ IV 1. أَمْلَصَتْ הִפִּילָה (אישה את ולדה). 2. נָתַן לוֹ לְהַחֲלִיק. تَمَلَّصَ V הִתְמַלֵּט, נִמְלַט, נָס, חָמַק, הִתְחַמֵּק. مَلِصٌ. مَلِيصٌ חָלָק. تَمَلُّصٌ הִתְחַמְּקוּת, הִשְׁתַּמְּטוּת, הִתְמַלְּטוּת. أَمْلَصُ ج مُلْصٌ נ' مَلْصَاءُ 1. קֵרֵחַ. 2. רַךְ. 3. חֲמַקְמַק.

مَلَطَ ـُ مَلَّطَ II טִיֵּחַ, מָשַׁח בְּטִיחַ (קיר). مَلْطٌ מ' عُرْيَانٌ مَلْط עָרֹם כְּבְיוֹם הִוָּלְדוֹ, מְעֻרְטָל. مِلْطٌ לֹא מְכֻבָּד, נוֹכֵל, רַמַּאי. خِلْطٌ مِلْطٌ מ' עִרְבּוּבְיָה, מְבוּכָה. مِلَاطٌ 1. מֶלֶט. 2. טִיחַ. مَلِيطٌ. أَمْلَطُ ج مُلْطٌ נ' مَلْطَاءُ חָלָק, חֲסַר שֵׂעָר.

مَلِقَ – تَمَلَّقَ V 1. הֶחֱנִיף, הָיָה צָבוּעַ. 2. נִסָּה לְהִתְקָרֵב ל־, חִזֵּר אַחֲרֵי. **أَمْلَقَ** IV 1. הִתְרוֹשֵׁשׁ, נַעֲשָׂה עָנִי. 2. **أَمْلَقَتْ** הִפִּילָה (אישה את ולדה). **مَلِق. مَلَّاق** חַנְפָן, צָבוּעַ. **مِمْلَقَة** מַכְבֵּשׁ. **تَمْلِيق. تَمَلُّق** חֲנֻפָּה, צְבִיעוּת, חִיזּוּר אַחֲרֵי־. **مُتَمَلِّق** מַחֲנִיף, צָבוּעַ, מְחַזֵּר.

مَلَكَ ـِ 1. רָכַשׁ, קָנָה, קִבֵּל לִרְשׁוּתוֹ, הִשִּׂיג, הֶחֱזִיק ב־, הָיָה בַּעַל (רכוש). 2. **عَلَى** שָׁלַט ב־, מָלַךְ עַל־, הִשְׁתַּלֵּט עַל־, מָשַׁל. 3. **بِـ** הִתְחַתֵּן עִם־. **مَلَكَ أَمْرَ نَفْسِهِ** עָמַד בִּרְשׁוּת עַצְמוֹ. **مَلَكَ بِهَا** הִתְחַתֵּן עִמָּהּ. **مَلَكَ زِمَامَ الأُمُورِ. مَلَكَ نَاصِيَةَ الحُكْمِ** הִשְׁתַּלֵּט עַל הָעִנְיָנִים, תָּפַס אֶת רֶסֶן הַשִּׁלְטוֹן. **مَلَكَهُ الغَيْظُ** הִשְׁתַּלֵּט עָלָיו הַכַּעַס. **مَلَكَ عَلَيْهِ مَشَاعِرَهُ** כָּבַשׁ אֶת רְגָשׁוֹתָיו (לבו). **لَمْ يَمْلِكْ أَنْ (مِنْ أَنْ)** לֹא יָכֹל לְהִתְאַפֵּק מ־. **مَا مَلَكَتْ يَدَاهُ (يَمِينُهُ)** כָּל אֲשֶׁר לוֹ, כָּל רְכוּשׁוֹ וּנְכָסָיו. **مَلَّكَ** II. **أَمْلَكَ** IV הִקְנָה, הִנְחִיל. **مَلَّكَهُ عَلَى** הִכְרִיז עָלָיו כְּמֶלֶךְ עַל־, הִמְלִיךְ אוֹתוֹ עַל־. **مَلَّكَ ذَا أَمْرٍ أَمْرَهُ** פת' הֶעֱמִיד אֶת הָאָדָם הַנָּכוֹן בַּמָּקוֹם הַנָּכוֹן. **أَمْلَكَهُ امْرَأَةً** הִשִּׂיא אוֹתוֹ לְאִשָּׁה. **تَمَلَّكَ** V 1. רָכַשׁ, קָנָה. 2. קִבֵּל אֲחִיזָה ב־, תָּפַס, שָׁלַט. 3. הִשִּׂיג, סִגֵּל, לָקַח לִרְשׁוּתוֹ. 4. מָלַךְ עַל־, הֻכְתַּר כְּמֶלֶךְ עַל־. **تَمَالَكَ** VI **عَنْ** מָשַׁל (ברוחו, ברגשותיו וכו'), נִמְנַע (מתוך שליטה עצמית) מ־, הִבְלִיג עַל־. **تَمَالَكَ نَفْسَهُ** שָׁלַט בְּרוּחוֹ, כָּבַשׁ אֶת כַּעְסוֹ, הִתְאַפֵּק. **لَمْ يَتَمَالَكْ نَفْسَهُ عَنْ** לֹא הִצְלִיחַ לִשְׁלֹט בְּעַצְמוֹ, לֹא הִתְאַפֵּק מ־. **اِمْتَلَكَ** VIII 1. רָכַשׁ, קָנָה, הִשִּׂיג. 2. שָׁלַט עַל־, תָּפַס, לָקַח. **اِمْتَلَكَ قُلُوبَ النَّاسِ** שָׁבָה אֶת לִבּוֹת הָאֲנָשִׁים. **اِمْتَلَكَ نَوَاصِيَ الأُمُورِ** שָׁלַט בָּעִנְיָנִים. **اِسْتَمْلَكَ** X 1. רָכַשׁ, תָּפַס. 2. הִפְקִיעַ (רכוש). **مُلْك** 1. מַלְכוּת, מְלוּכָה, שִׁלְטוֹן, רִבּוֹנוּת. 2. בַּעֲלוּת, קְנִיָּה, קִנְיָן, זְכוּת שְׁלִיטָה ב־. **قَاعِدَةُ المُلْكِ** עִיר הַמְּלוּכָה (הַבִּירָה). **مِلْك** ج **أَمْلَاك** 1. נֶכֶס, רְכוּשׁ, קִנְיָן. 2. אֲחֻזָּה, נַחֲלָה. **أَمْلَاك أَمِيرِيَّة (حُكُومِيَّة)** נִכְסֵי מְדִינָה. **أَمْلَاك خَاصَّة** נְכָסִים פְּרָטִיִּים. **مِلْك غَيْرُ مَنْقُولٍ** נֶכֶס דְּלָא נָיְדֵי. **مِلْك مَنْقُول** נֶכֶס דְּנָיְדֵי. **مِلْك مُشَاع** "מְשֻׁאָע", נִכְסֵי הַכְּלָל. **مِلْكُ يَدَيْهِ** עוֹמֵד לִרְשׁוּתוֹ. **مَلِك** ج **مُلُوك** מֶלֶךְ, מוֹנַרְךְ, רִבּוֹן. **مَلِكَة** מַלְכָּה. **المَلِكَةُ الأُمُّ** הַמַּלְכָּה הָאֵם. **مَلِكَةُ الجَمَالِ** מַלְכַּת הַיֹּפִי. **مَلَك. مَلَاك** ج **مَلَائِكَة** מַלְאָךְ, כְּרוּב. **القَلْبُ مَلَاكُ الجَسَدِ** הַלֵּב עִקַּר הַגּוּף. **مَا هٰذَا بَشَرًا إِنْ هٰذَا إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ** ק' אֵין זֶה אָדָם, אֵין זֶה כִּי אִם מַלְאָךְ אָצִיל. **مَلَكِيّ** אֶזְרָחִי, צִיבּוּרִי. **مَلَكِيّ. مُلُوكِيّ** מַלְכוּתִי, מְלוּכָנִי, מוֹנַרְכִי. **مَلَكِيٌّ أَكْثَرُ مِنَ المَلِكِ** פת' קָתוֹלִי יוֹתֵר מִן הָאַפִּיפְיוֹר. **مَلَكِيَّة. مُلُوكِيَّة** מוֹנַרְכְיָה, מַלְכוּת. **مِلْكِيَّة** קִנְיָן, רְכוּשׁ, נְכָסִים, בַּעֲלוּת, שַׁיָּכוּת. **مِلْكِيَّة أَدَبِيَّة** זְכוּת יוֹצְרִים. **مِلْكِيَّة خَاصَّة** נֶכֶס פְּרָטִי. **نَزْعُ المِلْكِيَّةِ** הַפְקָעָה. **مَلَكَة** ج **مَلَكَات** כִּשָּׁרוֹן, תְּכוּנָה טִבְעִית, מְחוּנָנוּת. **مَلَكُوت** מַלְכוּת, רִבּוֹנוּת. **مَلَكُوتُ السَّمَاوَاتِ** 1. מַלְכוּת שָׁמַיִם. 2. גַּן עֵדֶן. **مَلَكُوتِيّ** שְׁמֵימִי, אֱלֹהִי. **مِلَاك** ج **مِلَاكَات** 1. צֶוֶת, קָדֶר. 2. מִשְׁעָן, בָּסִיס, מַרְכִּיב עִקָּרִי. 3. תֶּקֶן (של עובדים). **مَلَّاك** בַּעַל רְכוּשׁ, בַּעַל נְכָסִים, רְכוּשָׁן. **مَلَاكِي** פְּרָטִי (מכונית). **مَمْلَكَة** ج **مَمَالِك** מַמְלָכָה, שִׁלְטוֹן מֶלֶךְ, מְדִינָה. **المَمْلَكَةُ المُتَّحِدَةُ** הַמַּמְלָכָה הַמְּאֻחֶדֶת (בריטניה). **تَمْلِيك** הַעֲבָרַת רְכוּשׁ, רְכִישָׁה. **تَمَلُّك** תְּפִיסַת רְכוּשׁ (בדין), שְׁלִיטָה (על נכס), קְנִיָּה, אֲחִיזָה (ברכוש). **تَمَالُك** שְׁלִיטָה עַצְמִית. **اِمْتِلَاك** רְכִישָׁה, זְכוּת אֲחִיזָה. **اِسْتِمْلَاك** ج **اِسْتِمْلَاكَات** 1. רְכִישָׁה, קִנְיָן. 2. הַפְקָעָה (של רכוש), תְּפִיסָה. **مَالِك** ج **مُلَّاك** 1. בַּעַל רְכוּשׁ. 2. שׁוֹלֵט, מוֹשֵׁל. **مَالِكُ الحَزِينِ** אֲנָפָה (עוף). **مَالِكُ يَوْمِ الدِّينِ** אֲדוֹן יוֹם הַדִּין, כִּנּוּי שֶׁל אֱלֹהִים בַּקֻּרְאָן. **كِبَارُ المُلَّاكِ** בַּעֲלֵי הַנְּכָסִים הַגְּדוֹלִים. **مَالِكِيّ** בֶּן הָאַסְכּוֹלָה הַמָּאלִכִּית בָּאִסְלָאם הַסּוּנִּי. **المَالِكِيَّة** הָאַסְכּוֹלָה הַמָּאלִכִּית בָּאִסְלָאם הַסּוּנִּי. **مَلَّاك** בַּעַל בַּיִת, בַּעַל נְכָסִים. **مَمْلُوك** נָתוּן לִבְעָלוּתוֹ שֶׁל־, נִשְׁלָט. **مَمْلُوكِيّ** מַמְלוּכִּי, עֶבֶד לָבָן. **المَمَالِيك** הַמַּמְלוּכִּים. **مُمْتَلَك** ج **مُمْتَلَكَات** רְכוּשׁ, נֶכֶס דְּלָא נָיְדֵי. **مُمْتَلَكَات حُكُومِيَّة (أَمِيرِيَّة)** נִכְסֵי הַמְּדִינָה.

مَلْمَلَ 1. מִהֵר. 2. שִׁעֲמֵם, הִטְרִיד, עִצְבֵּן. **تَمَلْمَلَ** 1. רָטַן. 2. הִתְהַפֵּךְ עַל יְצוּעוֹ. 3. הִשְׁתַּעֲמֵם, הֻטְרַד, הִתְעַצְבֵּן.

مَلَنْخُولِيَا G מֶלַנְכוֹלְיָה, מָרָה שְׁחוֹרָה, דִּכָּאוֹן מְמֻשָּׁךְ.

(ملو) مَلَا ـُ הָלַךְ מַהֵר, חָשׁ, רָץ, מִהֵר. **مَلَّى** II הֶאֱרִיךְ אֶת יָמָיו (אלוהים), גָּרַם ל־ הֲנָאָה. **أَمْلَى** IV **عَلَى** הִכְתִּיב ל־, פָּקַד עַל־. **تَمَلَّى** V **بِـ مِنْ** 1. נֶהֱנָה מִן־. 2. הִבִּיט אֲרֻכּוֹת עַל־, עָקַב מִקָּרוֹב אַחֲרֵי־. **اِسْتَمْلَى** X בִּקֵּשׁ מ־ לְהַכְתִּיב. **مَلَا** ج **أَمْلَاء** אֶרֶץ פְּתוּחָה, אֵזוֹר חָשׂוּף (ללא צמחייה). **المَلَوَانِ** יוֹם וָלַיְלָה. **مَلِيّ** זְמַן מְמֻשָּׁךְ. **مَلِيًّا** אֲרֻכּוֹת, לִזְמַן מְמֻשָּׁךְ. **إِمْلَاء** ج **أَمَالِ(ي) وأَمَالِيّ** 1. הַכְתָּבָה. 2. כְּתִיבָה נְכוֹנָה. 3. תַּכְתִּיב (תנאים וכו'). **مَلَايَة** מ' ج **مَلَايَات** סָדִין, מַפָּה. **مَلَايَة لَفّ** מ' גְּלִימַת נָשִׁים (המכסה כל הגוף).

مِلْيَار F ج **مِلْيَارَات. مِلْيَارْد** מִילְיַרְד (בבריטניה), בִּילְיוֹן (בארצות הברית).

مِلِيجْرَام .En ج **مِلِيجْرَامَات** מִילִיגְרַם.

مِلِّيم F ج **مِلِّيمَات** מִיל (יחידת כסף קטנה).

مِلِّيمِتْر L ج **مِلِّيمِتْرَات** מִילִימֶטֶר.

مِلْيُون F ج **مِلْيُونَات** מִילְיוֹן. **مِلْيُونِير** ج **مِلْيُونِيرَات** מִילְיוֹנֶר, עָשִׁיר מְאוֹד.

مُمْتَاز ע' (ميز). **مِمَّا، مِمَّنْ** ע' **مِنْ**.

مَنْ 1. (מִלַּת שְׁאֵלָה) מִי? **مَنْ أَنْتَ؟** מִי אַתָּה? 2. (מִלַּת זִקָּה) מִי ש־. **زَارَكَ مَنْ تُحِبُّ** בִּקֵּר אוֹתְךָ מִישֶׁהוּ שֶׁאַתָּה אוֹהֵב. 3. (מִלַּת תְּנַאי) מִי ש־ **مَنْ يَعْمَلْ سُوءًا يُجْزَ بِهِ** ק' אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה רָעָה יְשֻׁלַּם לוֹ כְּמַעֲשֵׂהוּ. **وَمَنْ لَفَّ لَفَّهُ** וְשֻׁתָּפוֹ, וּמִי שֶׁדּוֹמֶה לוֹ. **مَنْ ذَا الَّذِي قَالَ ذٰلِكَ** מִי זֶה שֶׁאָמַר זֹאת! **مَنْ هُوَ مَنْ** מִי וָמִי (בספר אישים).

مِنْ מִלַּת יַחַס: 1. מ־, מִן־ לְצִיּוּן הַתְחָלַת פְּעֻלָּה בִּזְמַן אוֹ בְּמָקוֹם, כְּגוֹן: بَدَأَ عَمَلَهُ مِنْ يَوْمِ الأَحَدِ (הוּא) הֵחֵל אֶת עֲבוֹדָתוֹ מִיּוֹם רִאשׁוֹן. سَافَرْتُ مِنَ القَاهِرَةِ إِلَى دِمَشْقَ נָסַעְתִּי מִקָּהִיר לְדַמֶּשֶׂק. 2. לְצִיּוּן חֵלֶק דָּבָר, כְּגוֹן: مِنْهُمْ مَنْ أَحْسَنَ وَمِنْهُمْ مَنْ أَسَاءَ מֵהֶם מִי שֶׁהֵיטִיבוּ וּמֵהֶם מִי שֶׁהֵרֵעוּ. جَاءَ رَجُلٌ مِنْ قُرَيْشٍ בָּא אִישׁ מִ(שֵּׁבֶט) קֻרַיְשׁ. 3. לְצִיּוּן סוּג אוֹ מִין, כְּגוֹן: الخَاتَمُ مَصْنُوعٌ مِنْ ذَهَبٍ הַטַּבַּעַת עֲשׂוּיָה מִזָּהָב. 4. לְפֵרוּט, כְּגוֹן: جَلَبُوا مَعَهُمْ مُجَوْهَرَاتٍ كَثِيرَةً مِنْ ذَهَبٍ وَفِضَّةٍ وَأَحْجَارٍ كَرِيمَةٍ הֵבִיאוּ עִמָּם תַּכְשִׁיטִים רַבִּים, כְּגוֹן זָהָב, כֶּסֶף וַאֲבָנִים טוֹבוֹת. 5. לְצִיּוּן תְּמוּרָה, כְּגוֹן: أَتَرْضَوْنَ بِحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ الآخِرَةِ؟ הֲתַעֲדִיפוּ אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה עַל חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא? 6. לְהַדְגָּשָׁה (אחרי שלילה ולפני שם עצם לא מיודע), כְּגוֹן: مَا جَاءَنِي مِنْ أَحَدٍ אִישׁ לֹא בָּא אֵלַי. 7. לְצִיּוּן יַחַס הַיִּתְרוֹן, כְּגוֹן: زَيْدٌ أَكْرَمُ مِنْ عَلِيٍّ זַיְד נָדִיב (יוֹתֵר) מֵעַלִי. 8. לְהַבְחָנָה בֵּין דְּבָרִים, כְּגוֹן: أَنْتَ تَعْلَمُ الصَّالِحَ مِنَ الطَّالِحِ אַתָּה יוֹדֵעַ לְהַבְחִין בֵּין טוֹב לְרַע. 9. בְּהוֹרָאַת מֵאָז, מִלִּפְנֵי, זֶה, כְּגוֹן: وَقَعَ هٰذَا مِنْ سَنَتَيْنِ זֶה קָרָה לִפְנֵי שְׁנָתַיִם.
יֵשׁ שִׁמּוּשִׁים נוֹסָפִים הַמִּתְבָּרְרִים מֵהַקֶּשֶׁר. דֻּגְמָאוֹת: مِنَ الآنَ فَصَاعِدًا מֵעַתָּה וָאֵילָךְ. مِنْ بَعْدُ לְאַחַר מִכֵּן. مِنْ قَبْلُ מִלִּפְנֵי כֵן. مِنْ سَاعَتِهِ בּוֹ בָּרֶגַע. مَهْمَا يَكُنْ مِنْ أَمْرٍ יִהְיֶה אֲשֶׁר יִהְיֶה. أَنْتَ مِنِّي مَنْزِلَ أَخِي אַתָּה לִי כְּאָח. أَيْنَ أَنْتَ مِنْهُ מָה רַב הַמֶּרְחָק בֵּינְךָ וּבֵינוֹ. مِنْ طَرَفِ (قِبَلِ) فُلَانٍ מִטַּעַם פְּלוֹנִי. مَرَّ مِنَ البَوَّابَةِ עָבַר דֶּרֶךְ הַשַּׁעַר. فَعَلَ ذٰلِكَ مِنْ أَجْلِهِ עָשָׂה זֹאת לְמַעֲנוֹ. مَا أَجْمَلَهُ مِنْ مَنْظَرٍ מָה (כַּמָּה) יָפֶה הַנּוֹף! مَا أَثْقَلَهُ مِنْ عِبْءٍ כַּמָּה כָּבֵד הַנֵּטֶל! مِنْ بَيْنِ كُلِّ المَشَاكِلِ מִבֵּין כָּל הַבְּעָיוֹת. مِنْ جُمْلَةِ الأُمُورِ בֵּין יֶתֶר הָעִנְיָנִים. مَا مِنْ شَكٍّ אֵין סָפֵק, וְעוֹד.

مَنَّ ـُ 1. عَلَى הֶעֱנִיק לְ־, הִשְׁפִּיעַ מֵחֲסָדָיו עַל־, נָטָה חֶסֶד לְ־, זִכָּה. 2. عَلَى הִזְכִּיר לְ־ אֶת הַחֶסֶד שֶׁהֶעֱנִיק לְ־, הִתְפָּאֵר בַּחֶסֶד שֶׁנָּתַן. 3. הֶחְלִישׁ (הליכה, עבודה וכו'). مَنَّهُ السَّيْرُ הַהֲלִיכָה הֶחֱלִישָׁה אוֹתוֹ. مَنَّنَ II. أَمَنَّ IV הֶלְאָה, הֶחְלִישׁ, עִיֵּף, הִתִּישׁ. إِمْتَنَّ VIII عَلَى 1. הֶעֱנִיק, נָטָה חֶסֶד לְ־. 2. הִזְכִּיר לְ־ אֶת הַטּוֹבָה שֶׁעָשָׂה. مَنٌّ 1. טוֹבָה, חֶסֶד. 2. הִתְפָּאֲרוּת בַּעֲשִׂיַּת חֶסֶד. 3. מָן, מְזוֹן שְׁמֵימִי. 4. יְחִידַת מִשְׁקָל. وَأَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ المَنَّ وَالسَّلْوَى ק' וְנוֹרִיד לָכֶם אֶת הַמָּן וְאֶת הַשְּׂלָו. مِنَّةٌ ج مِنَنٌ 1. חֶסֶד, טוֹבָה. 2. הִתְפָּאֲרוּת בַּעֲשִׂיַּת טוֹבָה. مَنَّانٌ 1. גּוֹמֵל חֶסֶד, מַשְׁפִּיעַ רֹב טוֹבָה. 2. מַרְבֶּה לְהִתְפָּאֵר בַּחֲסָדָיו. المَنَّانُ הַמַּשְׁפִּיעַ מֵחֲסָדָיו מִכִּנּוּיֵי הָאֵל (בקוראן). مَنُونٌ 1. גּוֹרָל. 2. מָוֶת. رَيْبُ المَنُونِ ע' رَيْب. كَأْسُ المَنُونِ ע' كَأْس. إِمْتِنَانٌ. مَمْنُونِيَّةٌ הַכָּרַת תּוֹדָה (טוֹבָה). مَمْنُونٌ מַכִּיר טוֹבָה, אֲסִיר תּוֹדָה, מוֹדֶה. مُمْتَنٌّ لِـ מוֹדֶה, מַכִּיר טוֹבָה לְ־.

مَنْجَنِيق P נ' ج مَجَانِقُ בַּלִּיסְטְרָה, מַרְגֵּמָה קְדוּמָה (לקליעת אבנים).

مَنْجَة. مَنْجُو .In ج مَنْجَاتٌ מַנְגּוֹ (עץ ופריו).

مَنَحَ ـَ הֶעֱנִיק לְ־, נָתַן בְּמַתָּנָה, תָּרַם לְ־. مَنَحَهُ جَائِزَةً הֶעֱנִיק לוֹ פְּרָס. مَنَحَهُ مُهْلَةً נָתַן לוֹ אַרְכָּה (דְּחִיָּה). إِسْتَمْنَحَ X בִּקֵּשׁ מַעֲנָק, הִתְרִים. مَنْحٌ הַעֲנָקָה, מַתָּן. مِنْحَةٌ ج مِنَحٌ 1. מַעֲנָק, מַתָּנָה, תְּרוּמָה, תְּשׁוּרָה, שַׁי. 2. גְּמוּל, פְּרָס, בּוֹנוּס. مِنْحَةٌ دِرَاسِيَّةٌ. مِنْحَةٌ جَامِعِيَّةٌ מִלְגָּה, סְטִיפֶּנְדְיָה. مِنْحَةُ السَّكَنِ תּוֹסֶפֶת מְגוּרִים (במשכורת), הַקְצָבָה לְדִיּוּר. مَانِحٌ מַעֲנִיק, גּוֹמֵל, נוֹתֵן. الدُّوَلُ المَانِحَةُ הַמְּדִינוֹת הַתּוֹרְמוֹת. إِسْتِمْنَاحٌ הַתְרָמָה.

مَنْدَل מ' נִחוּשׁ. ضَرْبُ المَنْدَلِ נִחוּשׁ עֲתִידוֹת עַל יְדֵי ضَارِب אוֹ فَاتِح المَنْدَل מִתּוֹךְ הִסְתַּכְּלוּת בְּבָבוּאָה שֶׁל טוּלִים אוֹ כַּדּוּר בְּדֹלַח. مِنْدِيلٌ ج مَنَادِيلُ 1. מִטְפַּחַת. 2. מִמְחָטָה. مِنْدِيلُ أَبُو أُوَيَّةَ מ' צָעִיף מְסֻרָּג לְכִסּוּי רֹאשׁ שֶׁל נָשִׁים. مِنْدِيلٌ وَرَقِيٌّ מִמְחֶטֶת נְיָר, טִישׁוּ.

مَنْدُولِين .It מַנְדּוֹלִינָה (כלי נגינה).

مُنْذُ. مُذْ מִלַּת יַחַס בְּמֻבָן: 1. מֵאָז, מִזְּמַן שֶׁ־, מִשָּׁעָה שֶׁ־. 2. לִפְנֵי־, מִלִּפְנֵי־, מִשֶּׁכְּבָר. لَمْ أَرَهُ مُنْذُ شَهْرٍ לֹא רְאִיתִיו זֶה חֹדֶשׁ. مُنْذُ عَهْدٍ قَرِيبٍ לֹא מִכְּבָר, לָאַחֲרוֹנָה. مُنْذُ الآنَ מֵעַתָּה וָהָלְאָה. مُنْذُ اليَوْمِ מֵהַיּוֹם.

مَنْزُول מ' סַם מְשַׁכֵּר.

مَنْشُوبِيَّة C תָּא מְגוּרִים (לנזירים קופטים).

مَنْطَقَ. تَمَنْطَقَ ע' نَطَقَ.

مَنَعَ ـَ 1. مِنْ מָנַע מ־, עָצַר בְּעַד, עִכֵּב. 2. חָשַׂךְ, לֹא נָתַן, שָׁלַל מ־. مَنَعَهُ مِنَ السَّفَرِ אָסַר עָלָיו לִנְסֹעַ. مَنَعَهُ مِنْ حَقِّهِ שָׁלַל אֶת זְכוּתוֹ. مَنُعَ ـُ 1. הָיָה חָסוֹן (חָסִין), נַעֲשָׂה חָזָק. 2. הָיָה בִּלְתִּי מְנֻצָּח. مَنَّعَ II חִסֵּן, חִזֵּק. مَانَعَ III 1. فِي הִתְנַגֵּד לְ־, חָלַק עַל־, נֶאֱבַק בְּ־. 2. סֵרֵב, מֵאֵן, לֹא אָבָה. تَمَنَّعَ V 1. סֵרֵב בְּתֹקֶף. 2. נִמְנַע מ־, הִפְסִיק, חָדַל מ־. 3. بِـ חָסָה בְּ־, הִתְבַּצֵּר בְּ־. 4. عَنْ הִתְאַפֵּק, הִדִּיר עַצְמוֹ מ־. 5. הֶעֱמִיד פְּנֵי מְסָרֵב, הִתְחַסֵּד. إِمْتَنَعَ VIII 1. عَنْ נִמְנַע מ־, סֵרֵב. 2. عَلَى הָיָה מֵעַל לְכוֹחוֹ, נִבְצַר מ־, קָשֶׁה עָלָיו, הָיָה מִן הַנִּמְנָע. مَنْعٌ מְנִיעָה, אִסּוּר, עִכּוּב, עֲצִירָה. مَنْعُ التَّجَوُّلِ עוֹצֶר. مَنْعُ الحَمْلِ מְנִיעַת הֵרָיוֹן. مَنْعًا لِـ כְּדֵי לְקַדֵּם פְּנֵי (הרעה למשל). مَنَعَةٌ עֲמִידָה בִּפְנֵי־, חֹסֶן, כּוֹחַ, חֹזֶק, כֹּשֶׁר עֲמִידָה. مَنِيعٌ ج مُنَعَاءُ עָמִיד, מְבֻצָּר, חָזָק, שֶׁאֵין לִכְבְּשׁוֹ, שַׂגִּיב, חָסִין. مَنِيعُ الجَانِبِ חָזָק מְאוֹד, בַּעַל כֹּשֶׁר עֲמִידָה. حِصْنٌ مَنِيعٌ מִבְצָר שֶׁאֵין לִכְבְּשׁוֹ. مَنَاعَةٌ 1. חֲסִינוּת, כֹּשֶׁר הִתְנַגְּדוּת, חֹסֶן. 2. אִימוּנוֹלוֹגְיָה (תורת החיסון ממחלות). جِهَازُ المَنَاعَةِ הַמַּנְגָּנוֹן הַחִסּוּנִי (בגוף האדם). مُتَلَازِمَةُ فَشَلِ جِهَازِ المَنَاعَةِ المُكْتَسَبِ מַחֲלַת הָאֵיידְס (תסמונת הכשל החיסוני הנרכש). مُمَانَعَةٌ 1. הִתְנַגְּדוּת, עֲמִידָה כְּנֶגֶד. 2. הִתְנַגְּדוּת (בחשמל). إِمْتِنَاعٌ عَنْ 1. הִמָּנְעוּת מ־. 2. סֵרוּב. مَانِعٌ ج مَوَانِعُ 1. מַעֲצוֹר, עַכָּבָה,

מִכְשׁוֹל, מְנִיעָה. 2. הִתְנַגְּדוּת. 3. הַפְרָעָה. **لاَ مَانِعَ فِي أَن** אֵין מְנִיעָה ש־. **مَا رَأَى مَانِعًا مِنْ** אֵין לוֹ הִתְנַגְּדוּת ל־, לֹא עִרְעֵר עַל־. **مَانِعَةُ الصَّوَاعِقِ** כַּלִּיא רַעַם (בָּרָק), קוֹלֵט רְעָמִים. **سِبَاقُ المَوَانِعِ** מֵרוֹץ מְשׂוּכוֹת. **مَمْنُوعٌ** אָסוּר. **مَمْنُوعُ التَّدْخِينِ** אָסוּר לְעַשֵּׁן. **مَمْنُوعُ الدُّخُولِ** אֵין כְּנִיסָה. **المَمْنُوعَاتُ** הַדְּבָרִים הָאֲסוּרִים (כמו שתיית יין במדינות אסלאמיות). **مَمْنُوعِيَّةٌ** אִסּוּר. **مُمْتَنِعٌ** 1. נִמְנָע. 2. מְסָרֵב, דּוֹחֶה. **مَنَّاعٌ** מַרְבֶּה לְסָרֵב, אוֹסֵר, מְמָאֵן.

المَنْغُولُ ע' **مَغُولِيّ**.

مَنْفِيلاً .It אַרְכֻּבָּה, מָנוֹאֵלָה (של מכונית).

(مني) مَنَى ـِ 1. הֶעֱמִיד בְּמִבְחָן, נִסָּה. 2. הוֹעִיד, זִמֵּן. **مَنَاهُ اللّٰهُ الخَيْرَ** אֱלֹהִים הוֹעִיד לוֹ בְּרָכָה. **مُنِيَ بِـ** נִתְנַסָּה ב־, סָבַל (אבדות וכו'), הֻכָּה ב־, נִפְגַּע מ־. **مُنِيَ بِخَسَائِرَ فَادِحَةٍ** סָבַל אֲבֵדוֹת כְּבֵדוֹת. **مُنِيَ بِالفَشَلِ** נָחַל כִּשָּׁלוֹן. **مَنَّى** II **بِـ** עוֹרֵר תִּקְוָה (רָצוֹן). **مَنَّى نَفْسَهُ بِالآمَالِ** הִשְׁתַּעֲשֵׁעַ בְּתִקְווֹת. **أَمْنَى** IV פָּלַט זֶרַע. **مَنَى** עָמַק לְיַד מַכָּה. **تَمَنَّى** V יִחֵל, אִחֵל, קִוָּה, הִבִּיעַ מִשְׁאָלָה. **أَتَمَنَّى لَكَ النَّجَاحَ** אֲנִי מְאַחֵל לְךָ הַצְלָחָה. **إِسْتَمْنَى** X אוֹנֵן, שִׁחֵת זַרְעוֹ. **مَنًى**. **مَنِيَّةٌ** ج **مَنَايَا** 1. גּוֹרָל. 2. מָוֶת. **المَنِيَّةُ وَلاَ الدَّنِيَّةُ**. **المَنَايَا وَلاَ الدَّنَايَا** פת' אֶלֶף מִיתוֹת וְלֹא בּוּשָׁה אַחַת. **مَنِيٌّ** שִׁכְבַת זֶרַע. **تَاجِرُ مَنِيٍّ** מ' סוֹחֵר זְרָעִים. **مَنَوِيٌّ** שֶׁל זֶרַע הַזָּכָר. **مُنْيَةٌ** ج **مُنًى**. **أُمْنِيَّةٌ** ج **أَمَانِ(يّ)** **وَأَمَانِيُّ** מִשְׁאָלָה, בַּקָּשָׁה, רָצוֹן, חֵפֶץ, תִּקְוָה, שְׁאִיפָה. **تَمَنٍّ(ي)** ج **تَمَنِّيَاتٌ** מִשְׁאָלָה, שְׁאִיפָה, בַּקָּשָׁה. **مَعَ تَمَنِّيَاتِي** עִם אִחוּלַי. **إِسْتِمْنَاءٌ** אוֹנָנוּת.

مَنُومِتْرٌ G ج **مَنُومِتْرَاتٌ** מָנוֹמֶטֶר, מַד לַחַץ.

مَهَجَ ـَ 1. הֶחֱלִים. 2. יָנַק. **مُهْجَةٌ** ج **مُهَجٌ** 1. דַּם הַתַּמְצִית, דַּם הַלֵּב. 2. נְשָׁמָה. 3. מַהוּת הַחַיִּים, עֶצֶם הַחַיִּים. **خَرَجَتْ مُهْجَتُهُ** יָצְאָה נִשְׁמָתוֹ.

مَهَدَ ـَ **مَهَّدَ** II 1. פָּרַס, גּוֹלֵל. 2. יִשֵּׁר, הֵכִין, סָלַל (דרך למשל), הִתְקִין, הֵקֵל, סִדֵּר. **مَهَّدَ الطَّرِيقَ** סָלַל אֶת הַדֶּרֶךְ. **مَهَّدَ الفِرَاشَ** הִתְקִין אֶת הַיָּצוּעַ. **تَمَهَّدَ** V נִסְלַל, הָתְקַן, סֻדַּר. **مَهْدٌ** ج **مُهُودٌ** 1. עֲרִיסָה, מִטַּת תִּינוֹק. 2. יָצוּעַ, מִטָּה. **أُطْلُبُوا العِلْمَ مِنَ المَهْدِ إِلَى اللَّحْدِ** ח' בַּקְּשׁוּ דַּעַת מִן הָעֲרִיסָה וְעַד לַקֶּבֶר. **فِي مَهْدِهِ** בְּאִבּוֹ. **كَنِيسَةُ المَهْدِ** כְּנֵסִיַּת הַמּוֹלָד. **مِهَادٌ** ج **مُهُدٌ وَأَمْهِدَةٌ** 1. יָצוּעַ, מִטָּה, מִשְׁכָּב, מְקוֹם מְנוּחָה. 2. מִשְׁטָח, עֵמֶק, אַדְמַת מִישׁוֹר. **وَطَّأَ مِهَادَهُ** הִצִּיעַ (הֵכִין) אֶת יְצוּעוֹ. **تَمْهِيدٌ** 1. יִשּׁוּר. 2. סְלִילָה. 3. הֲכָנָה, הַכְשָׁרָה, הַתְקָנָה. 4. מָבוֹא (לספר). **تَمْهِيدًا لِـ** כַּהֲכָנָה ל־, כְּצַעַד רִאשׁוֹן ל־. **تَمْهِيدِيٌّ** 1. שֶׁל הַכְשָׁרָה (הֲכָנָה), פְּרֵלִימִינָרִי. 2. שֶׁל בֵּית סֵפֶר יְסוֹדִי. **حُكْمٌ (أَمْرٌ) تَمْهِيدِيٌّ** צַו עַל תְּנַאי. **مُمَهَّدٌ** מוּכָן, מוּצָע, מְיֻשָּׁר, סָלוּל.

مَهَرَ ـُ 1. הִתְמַחָה, נַעֲשָׂה מֻמְחֶה, הִתְנַסָּה ב־. 2. שָׂם חוֹתֶמֶת עַל־. 3. קָבַע (נָתַן) מֹהַר לְאִשָּׁה. **مَاهَرَ** III הִתְחָרָה בִּמְמַחִיּוּתוֹ. **أَمْهَرَ** IV נָתַן מֹהַר. **تَمَهَّرَ** V הִתְמַחָה. **مَهْرٌ** ج **مُهُورٌ** מֹהַר, נְדוּנְיָה. **مُهْرٌ** 1. חוֹתֶמֶת. 2. ج **أَمْهَارٌ** סְיָח. **مُهْرَةٌ** ج **مُهَرٌ وَمُهَرَاتٌ** סְיָחָה. **مَهَارَةٌ** מְיֻמָּנוּת, מֻמְחִיּוּת, נִסָּיוֹן (במקצוע). **بِمَهَارَةٍ** בִּמְיֻמָּנוּת, בְּכִשָּׁרוֹן, בְּהִצְטַיְּנוּת. **مَاهِرٌ** ج **مَهَرَةٌ** מְיֻמָּן, מֻמְחֶה, מְאֻמָּן, מִקְצוֹעִי, כִּשְׁרוֹנִי, מְנֻסֶּה. **عَامِلٌ مَاهِرٌ** פּוֹעֵל מִקְצוֹעִי. **مُهْرَدَارٌ** שׁוֹמֵר הַחוֹתָם. **مَمْهُورٌ** 1. חָתוּם. 2. סָגוּר וְחָתוּם בְּשַׁעֲוָה.

مِهْرَجَانٌ ج **مِهْرَجَانَاتٌ** פֶסְטִיבָל, חֲגִיגָה גְּדוֹלָה, מִפְגָּן, עֲצֶרֶת. **مِهْرَجَانٌ غِنَائِيٌّ** פֶסְטִיבָל זֶמֶר.

مَهَقٌ לַבְקָנוּת, אַלְבִּינִיזְם. **أَمْهَقُ** ج **مُهْقٌ** נ' **مَهْقَاءُ** לַבְקָן, אַלְבִּינוֹ.

مَهَلَ ـَ **فِي** הִמְתִּין, הִתְמַהְמֵהַּ. **مَهَّلَ** II. **أَمْهَلَ** IV הִשְׁהָה, נָתַן אַרְכָּה. **لَمْ يُمْهِلْهُ المَوْتُ** מֵת, מֵת בְּלֹא עִתּוֹ. **تَمَهَّلَ** V הִמְתִּין, שָׁהָה, הִשְׁתַּהָה, חִכָּה, הִתְמַהְמֵהַּ. **يَتَمَهَّلُ فِي قَوْلِهِ** מְדַבֵּר מָתוּן מָתוּן. **إِسْتَمْهَلَ** X בִּקֵּשׁ אַרְכָּה (שְׁהוּת). **مَهْلٌ** אִטִּיּוּת, מְתִינוּת. **مَهْلاً**. **عَلَى مَهْلٍ** לְאַט לְאַט, בִּמְתִינוּת, בְּנַחַת. **مُهْلَةٌ** אַרְכָּה, שְׁהוּת, דְּחִיָּה. **مُهَيْلَةٌ** עק' סִירָה גְּדוֹלָה (לפעמים עם מפרשים), אֳנִיָּה קְטַנָּה. **إِمْهَالٌ** מַתַּן שְׁהוּת, דְּחִיָּה. **تَمَهُّلٌ** הִתְמַהְמְהוּת, אִטִּיּוּת. **بِتَمَهُّلٍ** לְאַט לְאַט, בְּנַחַת. **مُتَمَاهِلٌ** בְּלֹא חִפָּזוֹן, מִשְׁתַּהֶה.

مَهْمَا מִלַּת תְּנַאי: כָּל מָה ש־, בְּכָל עֵת (זְמַן) ש־, כָּל אֵימַת ש־, כָּל אֲשֶׁר. **مَهْمَا تَفْعَلْ تُسْأَلْ عَنْهُ** כָּל אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה תִּשָּׁאֵל עַל אוֹדוֹתָיו. **مَهْمَا يَكُنْ مِنْ أَمْرٍ** יְהֵא אֲשֶׁר יְהֵא, בְּכָל מַצָּב. **مَهْمَا كَلَّفَ الأَمْرُ** בְּכָל מְחִיר.

مَهْمَهَ 1. אָמַר: חֲדַל! 2. גָּעַר ב־. 3. מָנַע, אָסַר, הִפְסִיק (מישהו). **مَهْمَهٌ** ج **مَهَامِهُ** מִדְבָּר, צִיָּה, יְשִׁימוֹן.

مَهَنَ ـُ 1. עָסַק בְּמִקְצוֹעַ. 2. הֵקַל רֹאשׁ ב־, פָּגַע ב־. **إِمْتَهَنَ** VIII 1. עָסַק ב־, הִתְמַקְצֵעַ. 2. בָּז ל־, זִלְזֵל ב־. 3. בִּזָּה אֶת־, פָּגַע ב־, הֶעֱלִיב אֶת־. 4. הֶעֱסִיק אֶת־ כִּמְשָׁרֵת. **مِهْنَةٌ** ج **مِهَنٌ** מִקְצוֹעַ, מִשְׁלַח יָד, מְלָאכָה. **مِهْنَةٌ حُرَّةٌ** מִקְצוֹעַ חָפְשִׁי. **مِهْنِيٌّ** 1. מִקְצוֹעִי, מֻמְחֶה. 2. בַּעַל מִקְצוֹעַ. **تَدْرِيبٌ مِهْنِيٌّ** אִמּוּן מִקְצוֹעִי, תִּרְגּוּל. **نِقَابَةٌ مِهْنِيَّةٌ** אִגּוּד מִקְצוֹעִי, הִסְתַּדְּרוּת מִקְצוֹעִית. **مَهِينٌ** ج **مُهَنَاءُ** 1. בָּזוּי, עָלוּב, שָׁפָל. 2. חֲדַל אִישִׁים. **إِمْتِهَانٌ** בִּזּוּי, זִלְזוּל.

(مهو) مَهَاةٌ ج **مَهَوَاتٌ وَمَهَيَاتٌ وَمَهًا** פָּרַת בָּר, דִּישׁוֹן, אַנְטִילוֹפָּה.

مُوَاءٌ יְלָלָה (של חתול).

مُوبِيلْيَا .It ج **مُوبِيلْيَاتٌ** רָהִיט.

(موت) مَاتَ ـُ 1. מֵת, נִפְטַר, נִסְפָּה. 2. נִדַּם, שָׁקַט, שָׁכַךְ (רוח). **مَاتَ عَنْ ثَمَانِينَ سَنَةً** מֵת בְּגִיל שְׁמוֹנִים. **مَاتَ حَتْفَ أَنْفِهِ** מֵת מִיתָה טִבְעִית. **مَاتَ عَلَى** יִצְאָה נַפְשׁוֹ ל־, הִשְׁתּוֹקֵק מְאוֹד ל־, "הִשְׁתַּגֵּעַ עַל". **مَوَّتَ** II. **أَمَاتَ** IV 1. הֵמִית. 2. הָרַג,

كلה. **تَمَاوَتَ** VI העמיד פני מת. **إِسْتَمَاتَ** X 1. חרף נפשו למות, הערה למות נפשו. 2. נאבק עד הסוף. **إِسْتَمَاتَ فِي سَبِيلِهِ** מת למענו. **مَوْت**. **مَمَات** מות, מיתה. **مَوْتٌ أَبْيَضُ** מות טבעי. **مَوْتٌ زُؤَامٌ** מיתה חטופה. **مَوَاتٌ** 1. ללא רוח חיים, עזוב (אדמה, נכס וכו'). **أَرْضٌ مَوَاتٌ** אדמה עזובה שאין עליה בעלות ואינה מעבדת. **مَيْت**. **مَيِّتٌ** ج **أَمْوَاتٌ** و**مَوْتَى** מת, ללא רוח חיים. **البَحْرُ المَيِّتُ** ים המלח, ים המות. **كَلِمَةٌ مَيِّتَةٌ** מלה שאינה בשמוש, מלה ארכאית. **مَيْتَةٌ** נבלה. **مِيتَةٌ** מיתה, אופן המות. **مَاتَ مِيتَةَ الأَبْطَالِ** מת כגבור. **إِمَاتَةٌ** המתה, הריגה. **إِسْتِمَاتَةٌ** חרוף נפש, מאבק עקש עד הסוף. **مُمِيتٌ** ממית, הרה אסון, קטלי, קטלני. **مُمَاتٌ** מיושן, שעבר זמנו (מילה, שפה וכו'). **مُسْتَمِيتٌ** 1. מחרף נפשו. 2. נאבק עד הסוף.

مُوتُور L ج **مُوتُورَاتٌ** מוטור, מנוע.

(موج) مَاجَ ـُ تَمَوَّجَ V געש (ים), סער (אנשים), התגעש. **مَاجَ وَمَاجَ** התגעש, געש ונסער. **مَوَّجَ** II 1. הסעיר (ים וכו'). 2. סלסל (שער). **تَمَاوَجَ** VI 1. התנועע בצורת גלים, הכה גלים, בא גלים גלים. 2. הסתלסל. **مَوْجَةٌ** ج **مَوْجٌ** و**أَمْوَاجٌ** و**مَوْجَاتٌ** גל, נחשול ים. **مَوْجَةٌ طَوِيلَةٌ** גל ארך. **مَوْجَةٌ قَصِيرَةٌ** גל קצר. **أَمْوَاجٌ صَوْتِيَّةٌ** גלי קול. **مَوْجَةٌ مِنَ الاسْتِنْكَارِ** גל של מחאה (התנגדות). **عَلَى أَمْوَاجِ الأَثِيرِ** על גלי האתר. **مَائِجٌ**. **مَوَّاجٌ** סוער, גועש (ים), גלי. **تَمْوِيجٌ** סלסול (שער). **تَمَوُّجٌ** ج **تَمَوُّجَاتٌ** גליות, תנודה גלית. **تَمَوُّجَاتٌ صَوْتِيَّةٌ** גלי קול. **مُمَوَّجٌ** גלי. **خَطٌّ مُمَوَّجٌ** קו גלי. **مُتَمَوِّجٌ** 1. סוער, גלי. 2. מסלסל (שער). **الحُمَّى المُتَمَوِّجَةُ** קדחת מלטה.

مُودَة F ج **مُودَات**. **مُوضَة** ج **مُوضَات** אפנה, מודה. **عَلَى آخِرِ مُودَة** לפי האפנה החדישה ביותר.

مُودِيل F ج **مُودِيلَاتٌ** דגם, מודל, תבנית, דגם.

(مور) مَارَ ـُ המה, געש, התנועע. **مَوَّارٌ** גועש, הומה.

مُورْفُولُوجْيَا G מורפולוגיה, תורת הצורות (בבלשנות ובמדעי הטבע). **مُورْفِيم** מורפמה, צורן (בדקדוק).

مُورْفِين G מורפיום, סם מרדים (ברפואה).

مُورِيتَانيا מאוריטניה (רפובליקה אסלאמית בצפון אפריקה).

مَوْزَةٌ ج **مَوْزٌ** و**مَوْزَاتٌ** בננה.

مُوزَايِكُو F פסיפס, מוזאיקה ע' **مُوسَوِيَّة**.

مَاسَةٌ ج **مَاسٌ** و**مَاسَاتٌ** יהלום. **يُوبِيلٌ مَاسِيٌّ** יובל יהלום (75 שנה).

مُوس. **مُوسَى** ج **أَمْوَاسٌ** و**مَوَاسٍ(ي)** סכין גלוח, תער.

مُوسَى משה. **مُوسَوِيٌّ** בן דת משה, יהודי. **سَمَكُ مُوسَى** סול, דג משה רבנו.

مُوسَوِيَّةٌ 1. דת משה. 2. מ' פסיפס, מוזאיקה.

مُوسْكُو מוסקבה (בירת רוסיה).

مُوسِيقَى F מוזיקה. **مُوسِيقِيٌّ** מוזיקלי. **مُوسِيقِيَّةٌ** מוזיקליות. **مُوسِيقَارٌ** מוזיקאי, מלחין.

(مول) مَالَ ـُ 1. היה לו כסף רב. 2. נתן כסף. **مَوَّلَ** II 1. ממן, הקציב ממון ל־. 2. העשיר. **تَمَوَّلَ** V 1. ממן. 2. התעשר. **إِسْتَمْوَلَ** X 1. בקש לממן. 2. נעשה בעל הון (ממון). **مَالٌ** ج **أَمْوَالٌ** הון, ממון, כסף, רכוש, נכס. **بَيْتُ المَالِ** אוצר המדינה (באסלאם). **ذُو مَالٍ** עשיר, אמיד, בעל הון (נכסים). **رَأْسُ مَالٍ**. **رَأْسْمَالٍ** ע' רأس. **مَالٌ احْتِيَاطِيٌّ** הון רזרבי. **مَالُ الحَرَامِ** עשר ולא במשפט. **مَالٌ غَيْرُ مَنْقُولٍ** נכס דלא ניידי. **مَالٌ مَنْقُولٌ** נכס דניידי. **مَالِيٌّ** 1. פיננסי, כספי, פיסקלי. 2. רכושני. **تَضَخُّمٌ مَالِيٌّ** ע' ضخم. **سَنَةٌ مَالِيَّةٌ** שנת כספים, שנה פיסקלית. **غَرَامَةٌ مَالِيَّةٌ** קנס כספי. **مَالِيَّةٌ** פיננסים, אוצר, ענייני כספים. **وِزَارَةُ المَالِيَّةِ** משרד האוצר. **مَوَّالٌ** 1. מממן, איש כספים, משקיע. 2. ج **مَوَاوِيلُ**. **مَوَالِيَا** בלדה, שיר עממי קצר. **تَمْوِيلٌ** 1. ממון. 2. מ' משלם מסים. **مُمَوِّلٌ** 1. מממן, משקיע. 2. בעל רכוש, עשיר. 3. מ' משלם מסים. **مُمَوَّلٌ**. **مُتَمَوِّلٌ** בעל הון, עשיר, רכושני.

مُومٌ שעוה, דונג.

مُومِيَاء. **مُومِيَا**. **مُومِيَة** G ج **مُومِيَاتٌ** מומיה, חנוט.

(مون) مَانَ ـُ مَوَّنَ II ספק (אספקה), צייד. **تَمَوَّنَ** V אחסן צידה, הצטייד במזון. **مَؤُونَةٌ**. **مُونَةٌ** ج **مَؤُونَاتٌ** מזון, צידה, אמצעי מחיה, הספקה. **تَمْوِينٌ** הספקה, צייד במזון ובאמצעי מחיה. **بِطَاقَةُ تَمْوِينٍ** כרטיס מזון (בייחוד בעת מחסור כמו בימי מלחמה). **وِزَارَةُ التَّمْوِينِ** משרד האספקה.

مُونُولُوج G ج **مُونُولُوجَاتٌ** 1. מונולוג, חד־שיח. 2. יצירה ספרותית או מוזיקלית ליחיד. **مُونُولُوجِيسْت** מונולוגן, מחבר מונולוגים (מוזיקליים או ספרותיים וכו').

(موه) مَاهَ ـُ 1. بـ מהל (במים). 2. בקעו מימיו (באר וכו'). **مَاهَ فِي كَلَامِهِ** לחן, פטפט. **مَوَّهَ** II 1. הסוה. 2. מהל (במים), שפך מים. 3. צפה במי זהב או כסף. 4. סלף, טיח (עובדות), עות. 5. דלל. **أَمْوَهَ** IV הוסיף מים. **مَاءٌ** ج **مِيَاهٌ** و**أَمْوَاهٌ** מים. **مَاءٌ أَبْيَضُ** ירוד, קטרקט, תבלול (כתם לבן בקרנית העין). **مَاءٌ أَزْرَقُ** ברקית, גלוקומה (מחלת עיניים). **مَاءُ الزَّهْرِ (الوَرْدِ)** מי ורדים. **مَاءُ الشَّبَابِ** זהר הנעורים, זיו העלומים. **مَاءٌ عَذْبٌ** מים מתוקים. **مَاءٌ غَازِيٌّ** מים מינרליים. **مَاءُ الوَجْهِ** כבוד עצמי, רגש הבושה, צניעות. **المَاءُ المَلَكِيُّ** מי המלך ע' تيزاب. **مِيَاهٌ إِقْلِيمِيَّةٌ** מים טריטוריאליים. **مِيَاهٌ جَوْفِيَّةٌ** ע' (جوف). **بَيْتُ المَاءِ** שרותים,

בית שמוש. مائي. ماهي. ماوي 1. מימי, נוזלי. 2. נהר, זורם. 3. ימי. ألوان مائية צבעי מים. جهاز توفير الماء מתקן לחסכון במים. تمويه 1. סלוף, זיוף. 2. טיוח (של עובדות), עוות. 3. צפוי. 4. יפוי, הדור (של דבר לא יפה). 4. הסוואה. تمويهي 1. בדוי, של סלוף, של טיוח, של דמה. غارة تمويهية הפצצת דמה. مموه מסוה, מסלף.

ميتافيزيقا G מטפיזיקה, המדע שמעבר לטבע (בפילוסופיה).

ميتورولوجيا G מטאורולוגיה, מדע תופעות האקלים.

ميثولوجيا G מיתולוגיה, חקר האגדות.

ميجر .En מיג'ור, רב־סרן.

(ميح) ماح ـِ 1. שאב מים. 2. התנועע בהלוכו. إستماح X 1. בקש טובת־, חלה פני־. إستماح عذرا من בקש סליחתו של־. أستميحك العذر אבקש סליחתך.

(ميد) ماد ـِ 1. נע, התנודד, הזדעזע (אדמה). 2. بـ נענע, זעזע את־. مادت من تحته الأرض נסערה האדמה מתחת לרגליו, הרגיש שהאדמה עומדת לבלע אותו (מפחד, מבושה וכו'). ميدة מ' משקוף. ميداء 1. שיא, תכלית. 2. מול. ميدان ج ميادين 1. כִּכָּר, מגרש, רחבה. 2. זירה, זירת קרב. 3. מגרש תחרות (מרוץ). 4. תחום פעילות. ميدان تدريب מגרש אמונים. ميدان حرب (قتال) שדה (זירת) קרב. ميدان العمل תחום העבודה (הפעילות). محكمة ميدان בית דין שדה. مدفع ميدان תותח שדה. مستشفى الميدان בית חולים שדה. ميداني 1. של שדה. 2. בשטח. دراسة ميدانية מחקר שדה. مائد 1. נטוי, מט לנפל. 2. סחרחר, חולה ים. مائدة ج موائد שלחן. مائدة تشريح שלחן נתוחים. مائدة الزينة שלחן אפור. مائدة السفرة שלחן אכל. مائدة مستديرة שלחן עגל, שלחן משא ומתן.

ميدالية F ج ميداليات מדליה, עטור, אות הצטינות.

(مير) مار ـِ إمتار VIII פרנס, ספק צרכי משפחתו. ميرة ج مير צידה, אספקה, מחסן תבואה.

ميري (أميري) ממלכתי, ממשלתי. أملاك الميري נכסי המדינה.

ميرون שמן הקדש (בנצרות).

(ميز) ماز ـِ 1. בין הפריד בין־, הבדיל, מין. 2. כבד, הפלה לטובה. ميز II 1. بين הבחין בין־, הבדיל בין־, הכיר את השני. 2. على העדיף, הפלה לטובה את־. 3. הפריד, הוציא מן הכלל. 4. ברר, בחר. تميز V 1. הצטין, התבלט. 2. נבדל, נפרד. 3. נבחר, הפלה לטובה, הועדף. 4. התאפין. تميز غيظا התפקע מכעס. تمايز VI נבדל מן־, היה שונה מן־. إمتاز VIII 1. بـ הצטין ב־, היה מעלה, יצא מן הכלל (לטובה). 2. على גבר על־, היה עדיף מ־. ميز העדפה. ميزة ج ميزات 1. יתרון, תכונה, מעלה. 2. עדיפות, חשיבות. 3. סימן הכר. تمييز 1. הבחנה, זהוי, כשר שפוט. 2. העדפה, בכור, בחירה. 3. הפליה (לרעה או לטובה). 4. "תמייז", תאור יחוד, יחסת הפעול לשם פרוט (בדקדוק, כגון: أكبر منه سنا גדול ממנו בשנים). التمييز العنصري (العرقي) הפליה גזעית, אפרטהיד. سن التمييز גיל ההבחנה (הבגרות). محكمة التمييز בית דין לערעורים (הערכאה הגבוהה ביותר). إمتياز ج إمتيازات 1. הצטינות, התבלטות יתרה, מעלות. 2. זכות יתר, פריבילגיה. 3. זכיון. 4. זכות בכורה. إمتيازات أجنبية קפיטולציות, זכיות יתר של מדינה זרה. صاحب الامتياز בעל הזכיון (הרשיון) (של עיתון למשל). مميز 1. מבחין, שבגיל ההבחנה. 2. ج مميزات מאפין, סימן הכר, קו אפי, צביון. مميز מעדף. متميز 1. מצטין, מיחד במינו, בעל אפי (סגלה). 2. חשוב, דגול, נכבד. 3. מתאפין ב־. ممتاز 1. מצין, מעלה, מיחד במינו, יוצא מן הכלל. 2. מצטין. عدد ممتاز גליון מיחד. معاملة ممتازة יחס יוצא מן הכלל. ممتازية מצינות.

(ميس) ماس ـِ הלך בנדנדות, הלך ביהירות, התנדנד בהלוכו. ميس 1. הליכה נדנדנית. 2. מיש (עץ). 3. דדנית (פרי דומה לדובדבן). 4. יצול. مياس נדנדני, הולך בהתנדנדות.

(ميط) ماط ـِ أماط IV 1. הרחיק. 2. חשף, הסיר. أماط اللثام عن הסיר את הלוט מ־, גלה, חשף את־.

(ميع) ماع ـِ 1. זרם. 2. נמס, נזל. ميع II. أماع IV 1. המס, רכך. 2. מוסס, טשטש. تميع V. إنماع VII נמסס, התמוגג. ميع זרימה, נזילה. ميعة שרף (של עצים). ميعة الصبا (الشباب) זיו העלומים. مات في ميعة شبابه מת בראשית עלומיו. ميوعة 1. מסיסה, נוזליות. 2. רכרוכיות, מימיות.

ميكا .En נציץ, מיקה (מחצב שקוף).

ميكانيزم G מנגנון, מכניזם. ميكانيك מכניקה. ميكانيكا 1. מכניקה. 2. מכונאות. ميكانيكي 1. מכני. 2. אוטומטי. 3. מכונאי. قوة ميكانيكية כוח מכני. ميكانيكية מכניות, אוטומטיות.

ميكروب G ج ميكروبات חידק. ميكروبي חידקי, נגיפי.

ميكروباص G אוטובוס קטן.

ميكروسكوب G ج ميكروسكوبات מיקרוסקופ ע' (جهر) مجهر.

ميكروفون G ج ميكروفونات מיקרופון.

ميكروويف G מיקרוגל (תנור לבישול מהיר הפועל על גלים קצרים, microwave).

ميكنة מכון, צייד במכונות.

(ميل) مَالَ ـِ 1. إلَى נָטָה לְ־, פָּנָה אֶל־. 2. נִכְפַּף, נִתְעַקֵּם, הִתְכּוֹפֵף. 3. זָז, נָע. 4. إلَى צִדֵּד, נָטָה לְצִדּוֹ שֶׁל־, אָהַד, רָחַשׁ חִבָּה לְ־, תָּמַךְ בְּ־. 5. عَلَى הִתְקוֹמֵם נֶגֶד־, הִתְנַגֵּד לְ־, הֵצִיק לְ־. 6. عَنْ הֵסִיר מִ־, הִפְנָה מִ־ אֶל־. 7. عَنْ סָטָה מִ־. مَالَ عَلَيْهِ الدَّهْرُ הִכְבִּידוּ עָלָיו הַחַיִּים. مَالَ عَنِ الطَّرِيقِ סָטָה מֵהַדֶּרֶךְ. مَيَّلَ II. أَمَالَ IV 1. إلَى. نَحْوَ הִטָּה, הִפְנָה לְ־. 2. כָּפַף, עִקֵּם. 3. عَنْ הֵסִיט אֶת מִ־. تَمَيَّلَ V. تَمَايَلَ VI הִתְנוֹעֵעַ, הִתְנוֹדֵד, זָז לְכָאן וּלְכָאן. إِسْتَمَالَ X צוֹדֵד, בִּקֵּשׁ לְהַטּוֹתוֹ לְצִדּוֹ, מָשַׁךְ אֶת לִבּוֹ שֶׁל־, רָכַשׁ אֶת חִבָּתוֹ שֶׁל־. مَيْلٌ ج مُيُولٌ 1. נְטִיָּה, פְּנִיָּה. 2. חִבָּה, אַהֲדָה, מְשִׁיכָה. 3. עֲקִימָה, כְּפִיפָה. 4. אֲלַכְסוֹן, שִׁפּוּעַ. 5. אֲלַכְסוֹן, קַרְנְזוֹל (בהנדסה). 6. מְגַמָּה, כִּוּוּן. 7. מִדְרוֹן. مَيَّالٌ إلَى נוֹטֶה לְ־, חָזָק לְ־, אוֹהֵד, תּוֹמֵךְ בְּ־, בְּעַד. إِمَالَةٌ בִּטּוּי תְּנוּעַת فَتْحَة אַ כְּמוֹ אֶ (בדקדוק). تَمَايُلٌ הִתְנוֹעֲעוּת. مَائِلٌ 1. נָטוּי, אֲלַכְסוֹנִי. 2. כָּפוּף, עָקֹם. 3. מְשֻׁפָּע, מִדְרוֹנִי.

مِيلٌ L ج أَمْيَالٌ 1. מִיל (מידת אורך [4,000 אמה או 1,470 מטר], בימינו 1,609 מטר). 2. מִכְחוֹל (לכוחל). 3. מָחוֹג (של שעון). 4. אֶבֶן מִיל, צִיּוּן דֶּרֶךְ. مِيلٌ بَحْرِيٌّ מִיל יַמִּי (6,080 רגל או 1,853 מטר).

مِيلُودْرَامَا G מֶלוֹדְרָמָה (מחזה מלווה נגינה ושירה רגשנית). مِيلُودْرَامِي מֶלוֹדְרָמָתִי.

(مين) مَانَ ـِ שִׁקֵּר, כִּזֵּב. مَيْنٌ ج مُيُونٌ שֶׁקֶר, כָּזָב. أَكْثَرُ الظُّنُونِ مُيُونٌ פתי' רֹב הַחֲשָׁדוֹת שִׁקְרִיִּים. مَيَّانٌ. مَائِنٌ שַׁקְרָן.

مِينَا. مِينَاءٌ 1. אֲמַיְל. 2. זִגּוּג. 3. ج مَوَانِئُ נָמֵל. مِينَاءٌ جَوِّيٌّ נְמַל תְּעוּפָה (airport).

ن

ن נ ן. 1. הָאוֹת הָעֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ בָּאָ"ב הָעַרְבִי, שְׁמָהּ: נוּן נוּן.

نَابُلُسُ שְׁכֶם.

نَاتُو .En נָאטוֹ (הברית הצפון אטלנטית, NATO).

نَارَجِيلُ P עַרְגִּיל, קוֹקוֹס, אֱגוֹז הֹדּוּ. النَّارْجِيلُ קוֹקוֹס (עץ). نَارْجِيلَة ج نَرَاجِيلُ وَنَرْجِيلاَتٌ עַרְגִּילָה, מִקְטֶרֶת מַיִם.

نَارْدِين. نَرْدِين P נֵרְדְּ (צמח בושם).

نَارَنْج. نَرَنْج P תַּפּוּחַ זָהָב מַר, חֻשְׁחָשׁ.

نَازِيٌّ .Gr נָאצִי. النَّازِيَّةُ נָאצִיזְם.

نَاسٌ ע' (انس). نَاسُوت ע' (نوس).

نَامَ ـِ 1. אִנֵּשׁ, הִשְׁמִיעַ אִוְשָׁה, רִשְׁרֵשׁ. 2. כָּאַב. نَأْمَةٌ 1. אִוְשָׁה, רִשְׁרוּשׁ. 2. מִלָּה, הֶגֶה.

نَامُوس P ע' (نمس).

(نـاي) نَأَى ـَ عَنْ רָחַק מִן, הִתְרַחֵק מִ־, סָר מִ־, תָּפַס מֶרְחָק מִ־, נִפְרַד מִ־. أَنْأَى IV عَنْ הִרְחִיק מִ־, סִלֵּק אֶת־, הֵסִיר מִ־. تَنَاءَى VI عَنْ הִתְרַחֵק מִ־, נִפְרַד מִ־. إِنْتَأَى VIII הִתְרַחֵק, הִתְבַּדֵּל, עָזַב נִפְרַד מִ־. نَأْيٌ רִחוּק, מֶרְחָק, פְּרֵדָה. مَنْأَى רִחוּק, מֶרְחָק. كَانَ بِمَنْأَى عَنْهُ הָיָה רָחוֹק מִמֶּנּוּ, אֵין לוֹ קֶשֶׁר עִמּוֹ. تَنَاءٍ(ي) הִתְרַחֲקוּת, הִפָּרְדוּת. نَاءٍ(ي) רָחוֹק, נִדָּח. قَرْيَةٌ نَائِيَةٌ כְּפָר נִדָּח.

نَايٌ P ج نَايَاتٌ חָלִיל, אַבּוּב, כְּלִי נְשִׁיפָה.

(نبّ) أُنْبُوب ע' שם.

نَبَأَ ـَ 1. הוֹדִיעַ. 2. גָּבַהּ, עָלָה. 3. عَلَى שָׁלַט, הִשְׁתַּלֵּט, הִתְגַּבֵּר עַל־. 4. عَلَى בָּא, הוֹפִיעַ לְפֶתַע. 5. عَنْ נָטַשׁ, עָזַב אֶת־. نَبَّأَ II بِـ عَنْ. أَنْبَأَ IV הוֹדִיעַ לְ־ עַל־, גִּלָּה, סִפֵּר. تَنَبَّأَ V 1. נִבָּא, הִתְנַבֵּא, חָזָה, אָמַר מֵרֹאשׁ. 2. הִתְיַמֵּר לִהְיוֹת נָבִיא. إِسْتَنْبَأَ X בִּקֵּשׁ לָדַעַת, שָׁאַל וְהִתְעַנְיֵן. نَبَأٌ ج أَنْبَاءٌ יְדִיעָה, חֲדָשָׁה. نَشْرَةُ أَنْبَاءٍ מַהֲדוּרַת חֲדָשׁוֹת. وَكَالَةُ أَنْبَاءٍ סוֹכְנוּת יְדִיעוֹת. نُبُوءَةٌ. نُبُوَّةٌ נְבוּאָה, חָזוֹן נְבוּאִי. إِنْبَاءٌ יִדּוּעַ. تَنَبُّؤٌ ج تَنَبُّؤَاتٌ 1. חִזּוּי, רְאִיָּה מֵרֹאשׁ, צְפִיָּה. 2. הִתְנַבְּאוּת. تَنَبُّؤَاتٌ جَوِّيَّةٌ חִזּוּי מֶזֶג הָאֲוִיר. نَبِيٌّ ج أَنْبِيَاءُ وَنَبِيُّونَ נָבִיא, חוֹזֶה. نَبَوِيٌّ נְבוּאִי. حَدِيثٌ نَبَوِيٌّ شَرِيفٌ חַדִית', מָסֹרֶת הַנָּבִיא מֻחַמַּד. السِّيرَةُ النَّبَوِيَّةُ תּוֹלְדוֹת (בִּיּוֹגְרַפְיָה) הַנָּבִיא מֻחַמַּד.

نَبَتَ ـُ נָבַט, צָמַח, גָּדַל, לִבְלֵב. نَبَّتَ II 1. הִנְבִּיט, זָרַע (זרעים), שָׁתַל (עצים). 2. צִמַּח, נִבֵּט. 3. גִּדֵּל, חִנֵּךְ. أَنْبَتَ IV הִצְמִיחַ, זָרַע. إِسْتَنْبَتَ X 1. גִּדֵּל צְמָחִים. 2. תִּרְבֵּת. نَبْتٌ 1. צְמִיחָה, גְּדִילָה. 2. צֶמַח. نَبْتَةٌ צֶמַח, נֶטַע. نَبَاتٌ ج نَبَاتَاتٌ 1. צֶמַח, נֶטַע, עֵשֶׂב. 2. פְלוֹרָה, צִמְחִיָּה. نَبَاتٌ اقْتِصَادِيٌّ (صِنَاعِيٌّ) צִמְחֵי תַּעֲשִׂיָּה. نَبَاتُ التَّكَاثُرِ צֶמַח אֵם. نَبَاتُ الزِّينَةِ צִמְחֵי נוֹי. سُكَّرُ النَّبَاتِ גְּבִישֵׁי סֻכָּר. عِلْمُ النَّبَاتِ תּוֹרַת הַצּוֹמֵחַ, בּוֹטָנִיקָה. نَبَاتِيٌّ 1. צִמְחִי, בּוֹטָנִי. 2. צִמְחוֹנִי. نَبَاتِيٌّ. سَمْنُ النَّبَاتِيِّ מַרְגָּרִינָה. نَبُّوتٌ ج نَبَابِيتُ נַבּוּט, אַלָּה. مَنْبِتٌ ج مَنَابِتُ 1. מְקוֹם גִּדּוּל, מִשְׁתָּלָה. 2. מָקוֹר, מוֹצָא, שֹׁרֶשׁ. 3. תַּרְבּוּת. مَنْبِتُ الشَّعْرِ שֹׁרֶשׁ הַשֵּׂעָר. إِنَّهُ فِي مَنْبِتِ صِدْقٍ הוּא נֵצֶר לְמִשְׁפָּחָה יְדוּעָה בְּאֲמִינוּתָהּ. إِسْتِنْبَاتٌ גִּדּוּל, הַצְמָחָה. مُسْتَنْبَتٌ ج مُسْتَنْبَتَاتٌ מִשְׁתָּלָה. مُسْتَنْبَتُ البَاكْتِرِيَا תַּרְבִּית חַיְדַּקִּים. يَنْبُوتَةٌ ج يَنْبُوتٌ وَيَنَابِيتُ 1. צַחְנָן (שיח בר ממשפחת הקטניות). 2. חָרוּב (עץ).

نِبْتُون L 1. נֶפְטוּן (כוכב לכת). 2. אֵל הַיָּם בַּמִּיתוֹלוֹגְיָה הָרוֹמִית.

نَبَثَ ـُ 1. חָפַר, נָבַר. 2. عَنْ הֵפִיץ (שמועה). نَبِيثٌ רָשָׁע. نَبِيثَةٌ ج نَبَائِثُ 1. אֲדָמָה בּוֹצִית. 2. סוֹד.

نَبَحَ ـَ נָבַח (כלב). نَبْحٌ. نُبَاحٌ נְבִיחָה. نَبْحُ الكِلاَبِ لاَ يَضُرُّ بِالسَّحَابِ. الكِلاَبُ تَنْبَحُ وَالقَافِلَةُ تَسِيرُ מת' הַכְּלָבִים נוֹבְחִים וְהַשַּׁיָּרָה עוֹבֶרֶת.

نَبَخَ ـِ תָּפַח, תָּסַס (בצק). نَبْخٌ. نَبْخَةٌ יַבֶּלֶת, שַׁלְפּוּחִית מַיִם (בכף היד).

نَبَذَ ـِ 1. הִשְׁלִיךְ, זָרַק. 2. דָּחָה. 3. זָנַח, הִרְחִיק. 4. הֵפֵר (הסכם), בִּטֵּל. نَبَذَهُ نَبْذَ النَّوَاةِ הִשְׁלִיכוֹ כִּכְלִי אֵין חֵפֶץ בּוֹ. نَبَّذَ II 1. זָרַק, הִשְׁלִיךְ. 2. הֵכִין יַיִן. نَابَذَ III 1. נִפְרַד בְּאֵיבָה מִ־. 2. הִתְנַגֵּד לְ־, חָלַק עַל־. نَابَذَهُ الحَرْبَ אָסַר עָלָיו מִלְחָמָה. تَنَابَذَ VI הִתְקוֹטֵט עִם־. إِنْتَبَذَ VIII 1. הִתְבּוֹדֵד, פָּרַשׁ. 2. עָשָׂה יַיִן. إِنْتَبَذَ نَاحِيَةً פָּרַשׁ הַצִּדָּה, הִסְתַּגֵּר בְּפִנָּה. نَبْذٌ 1. הַשְׁלָכָה, זְרִיקָה. 2. סֵרוּב. 3. הֲפָרָה. 4. הַזְנָחָה, נְטִישָׁה. نَبْذُ الطَّاعَةِ פְּרִיקַת עֹל. نُبْذَةٌ ج نُبَذٌ 1. קֶטַע, מִקְצָת, מַשֶּׁהוּ. 2. תַּמְצִית. نُبْذَةٌ عَنْ حَيَاتِهِ תַּמְצִית תּוֹלְדוֹת חַיָּיו. نُبْذَةٌ مِنَ الكِتَابِ תַּקְצִיר הַסֵּפֶר. نَبِيذٌ ج أَنْبِذَةٌ 1. יַיִן (של ענבים, תמרים וכו'). 2. שֵׁכָר. رُوحُ النَّبِيذِ אַלְכּוֹהוֹל. القُوَّةُ النَّابِذَةُ כֹּחַ צֶנְטְרִיפוּגָלִי (בפיזיקה). مَنْبُوذٌ 1. מֻשְׁלָךְ, זָרוּק. 2. טָמֵא, מְנֻדֶּה. المَنْبُوذُونَ הַמְּנֻדִּים (בהודו).

نَبَرَ ـِ 1. הֵרִים קוֹל (זמר). 2. הוֹסִיף "הַמְזָה" לָאוֹת, כְּגוֹן: نَبِيٌّ – نَبِيءٌ, הִטְעִים אֶת הֶגֵּי הָאוֹת (בדקדוק). 3. נָעַר, נָזַף בְּ־, צָעַק עַל־. إِنْتَبَرَ VIII 1. עָלָה (על במה). 2. עָלָה, הָיָה רָם. نَبْرٌ הַטְעָמָה, הַדְגָּשָׁה (של אות או מילה). نَبْرَةٌ ج نَبَرَاتٌ 1. טַעַם, הַטְעָמָה, נְגִינָה, הַדְגָּשָׁה, אַקְצֶנְט. 2. טוֹן, נִימָה, נְעִימָה. تَكَلَّمَ العَرَبِيَّةَ بِنَبْرَةٍ أَمْرِيكِيَّةٍ דִּבֵּר עֲרָבִית בְּמִבְטָא אֲמֵרִיקָנִי. مِنْبَرٌ ج مَنَابِرُ בָּמָה, בִּימָה. مِنْبَارٌ ج مَنَابِيرُ קְרָבַיִם, מֵעַיִם. مِنْبَارٌ مَحْشِيٌّ נַקְנִיקִיָּה. أَنْبَارٌ ج أَنَابِرُ وَأَنَابِيرُ אָסָם שֶׁל דְּגָנִים.

نِبْرَاسٌ .As ج نَبَارِيسُ 1. מְנוֹרָה, פָּנָס. 2. דֻּגְמָה. 3. חֹד הָרֹמַח. 4. אַרְיֵה. إِتَّخَذَ مِنْهُ نِبْرَاسًا לָקַח אוֹתוֹ דֻּגְמָה, הָיָה נֵר לְרַגְלוֹ.

نِبْرِيجٌ P ج نَبَارِيجُ הַפִּיָּה שֶׁל צִנּוֹר הַנַּרְגִּילָה.

نَبَزَ ـِ כִּנָּה אֶת־ בְּשֵׁם גְּנַאי. **تَنَابَزُوا** VI כִּנּוּ זֶה אֶת זֶה בְּשֵׁמוֹת גְּנַאי, גִּדְּפוּ. **نَبَزٌ** ج **أَنْبَازٌ** כִּנּוּי מַעֲלִיב, כִּנּוּי גְּנַאי.

نَبَسَ ـِ بِـ **نَبَّسَ** II بِـ הָגָה (מילה וכו'). لَمْ يَنْبِسْ بِكَلِمَةٍ. مَا نَبَسَ بِبِنْتِ شَفَةٍ לֹא הוֹצִיא הֶגֶה, לֹא אָמַר מִלָּה.

نَبَشَ ـُ 1. חִטֵּט, נָבַר, חָפַר, גִּלָּה. 2. שָׁלַף מֵהַזִּכָּרוֹן. **نَبَّاشٌ** שׁוֹדֵד קְבָרִים, כּוֹרֵה קְבָרִים. **أُنْبُوشٌ. أُنْبُوشَةٌ** ج **أَنَابِيشُ** 1. דָּבָר שֶׁהוּצָא מֵהָאֲדָמָה. 2. עֵץ שֶׁנֶּעֱקַר.

نَبَضَ ـِ 1. פָּעַם, הָלַם, דָּפַק. 2. הֵנִיעַ, נֶעֱנַע. 3. נָע, הִתְנוֹעֵעַ. مَا دَامَ فِي قَلْبِهِ عِرْقٌ يَنْبِضُ כָּל עוֹד לִבּוֹ פּוֹעֵם, כָּל עוֹד הוּא חַי. **أَنْبَضَ** IV הֵנִיעַ (מיתר וכו'), נֶעֱנַע. **نَبْضٌ** ج **أَنْبَاضٌ. نَبْضَةٌ** ج **نَبَضَاتٌ** פְּעִימָה, דֹּפֶק, הֲלִימָה. نَبَضَاتُ الْقَلْبِ דֹּפֶק הַלֵּב. **مَنْبِضٌ** מְקוֹם הַפְּעִימָה (בעורקים). **نَابِضٌ** 1. פּוֹעֵם. 2. ج **نَوَابِضُ** קְפִיץ. نَابِضٌ بِالْحَيَاةِ עֵרָנִי, חַי, תּוֹסֵס.

نَبَطَ ـُ 1. נָבַע, זָרַם (מים). 2. הוֹצִיא מִן הַבְּאֵר (מים), הֵפִיק, הִזְרִים. **إِسْتَنْبَطَ** X 1. הוֹצִיא, הֵפִיק. 2. גִּלָּה, הִמְצִיא, חִדֵּשׁ. 3. הִסִּיק, גָּזַר (דבר מדבר). **نَبَطٌ** עֹמֶק. **نَبَطِيٌّ** ج **نَبَطٌ وَأَنْبَاطٌ** נַבָּטִי (בן שבט ערבי קדום בצפון חצי האי ערב). **النَّبَطِيَّةُ** 1. הַלָּשׁוֹן הַנַּבָּטִית. 2. עִיר בִּדְרוֹם לְבָנוֹן. **مُسْتَنْبِطٌ** מַמְצִיא, מְגַלֶּה. **مُسْتَنْبَطَاتٌ** גִּלּוּיִים וְהַמְצָאוֹת.

نَبَعَ ـَ נָבַע, זָרַם, פָּרַץ וְיָצָא, פִּכָּה. **أَنْبَعَ** IV הִזְרִים, הוֹצִיא. **تَنَبَّعَ** V זָרַם לְאַט. **نَبْعٌ** 1. מַבּוּעַ, מַעְיָן, עַיִן (של מים), מָקוֹר. 2. עֵץ שֶׁעָשׂוּ מִמֶּנּוּ קְשָׁתוֹת וּמַעֲנְפָיו חִצִּים. نَبْعٌ مَعْدِنِيٌّ מַעְיָן שֶׁל מַיִם מִינֶרָלִיִּים. إِنَّهُ مِنْ نَبْعٍ كَرِيمٍ הוּא נֵצֶר לְמִשְׁפָּחָה מְיֻחֶסֶת. **مَنْبَعٌ** 1. מַעְיָן. 2. מָקוֹר. الْخَصْمُ مِنَ الْمَنْبَعِ נִכּוּי בַּמָּקוֹר. **يَنْبُوعٌ** ج **يَنَابِيعُ** עֵין מַיִם, מַבּוּעַ, בְּאֵר. يَنَابِيعُ الْحِكْمَةِ מַעַיְנֵי הַחָכְמָה.

نَبَغَ ـَ הִצְטַיֵּן, הָיָה מֻכְשָׁר, בָּלַט, הִתְבַּלֵּט, עָלָה עַל אֲחֵרִים. نَبَغَ فِي الشِّعْرِ הִצְטַיֵּן בְּשִׁירָה (כְּמְשׁוֹרֵר). **نُبُوغٌ** הִצְטַיְּנוּת, מֻכְשָׁרוּת, הִתְבַּלְּטוּת. **نَابِغٌ. نَابِغَةٌ** ج **نَوَابِغُ** מִצְטַיֵּן, מְצֻיָּן, גָּאוֹן, מַבְרִיק, עִלּוּי.

نَبْقَةٌ ج **نَبْقٌ** 1. צָאֱלָה (עץ). 2. שֵׁיזָף. 3. לוֹטוּס ע' سِدْرَةٌ.

نَبَلَ ـُ 1. יָרָה חֵץ (מקשת). 2. יִצֵּר חִצִּים. **نَبُلَ** ـُ הָיָה אָצִיל, הָיָה רַם יַחַס. **نَبْلَةٌ** ج **نَبْلٌ وَنِبَالٌ وَأَنْبَالٌ** חֵץ. **نُبْلٌ. نَبَالَةٌ** 1. אֲצִילוּת, יִחוּס רָם, אֲצֻלָּה. 2. נְדִיבוּת לֵב. 3. אֲצִילוּת נֶפֶשׁ, צַדְקָנוּת. 4. חָכְמָה, תְּבוּנָה. **نَبِيلٌ** ج **نُبَلَاءُ** 1. אָצִיל, נַעֲלֶה. 2. נְדִיב לֵב. 3. תֹּאַר בְּנֵי הַמְּלוּכָה בְּמִצְרַיִם לִפְנֵי 1952. **نَبَّالٌ** ج **نَبَّالَةٌ** יוֹרֵה חִצִּים, קַשָּׁת.

نَبُهَ ـُ 1. נוֹדַע, נִתְפַּרְסֵם. 2. נַעֲשָׂה מְכֻבָּד, הָיָה נִכְבָּד. **نَبِهَ** ـَ 1. הֵבִין. 2. שָׂם לֵב לְ־. **نَبَّهَ** II 1. إِلَى הִפְנָה תְּשׂוּמַת לֵב לְ־, הֵעִיר בְּקֶשֶׁר לְ־. 2. הִזְהִיר. 3. הֵעִיר (משינה), הֵקִיץ. 4. הִזְכִּיר. 5. עוֹרֵר, הִמְרִיץ, דִּרְבֵּן. **تَنَبَّهَ** V 1. لِـ שָׂם לֵב לְ־, תָּפַס, הֵבִין, הָיָה עֵר לְ־. 2. הִתְעוֹרֵר. تَنَبَّهَ لِخُطُورَةِ الْمَوْقِفِ תָּפַס אֶת חֻמְרַת הַמַּצָּב. تَنَبَّهَ لِنَفْسِهِ חָזַר לְהַכָּרָתוֹ (לְעַצְמוֹ). **إِنْتَبَهَ** VIII 1. مِنْ הֵקִיץ מִ־, הִתְעוֹרֵר מִ־. 2. لِـ שָׂם לֵב לְ־, שָׁעָה לְ־, הִרְגִּישׁ בְּ־. 3. إِلَى תָּפַס אֶת־, הִכִּיר אֶת־. 4. נִזְהַר מִ־. **نَبْهٌ. نَبِيهٌ** ج **نُبَهَاءُ. نَابِهٌ** 1. מְכֻבָּד, מְפֻרְסָם, יָדוּעַ. 2. עֵרָנִי, נָבוֹן, פִּקֵּחַ. كَاتِبٌ نَابِهٌ סוֹפֵר מְפֻרְסָם. **مُنَبِّهٌ** 1. מְעוֹרֵר, מַמְרִיץ, מְדַרְבֵּן. 2. סַם מְעוֹרֵר. 3. מַזְהִיר. سَاعَةٌ مُنَبِّهَةٌ שְׁעוֹן מְעוֹרֵר. **مُتَنَبِّهٌ. مُنْتَبِهٌ** עֵר, עֵרָנִי, זָהִיר, שׁוֹעֶה, שָׂם לֵב, תּוֹפֵס. **تَنْبِيهٌ** אַזְהָרָה, הַתְרָאָה.

(نبو) **نَبَا** ـُ 1. عَنْ סָלַד מִ־, נִרְתַּע מִ־. 2. נִרְתַּע, נָסוֹג, הִתְרַחֵק. 3. הָיָה דּוֹחֶה, מָאַס, לֹא תָּאַם. 4. הָיָה מְכֹעָר, נִתְעַב, עוֹרֵר שְׁאָט נֶפֶשׁ, צָרַם. 5. عَنْ סָלַד מִ־, לֹא הִסְכִּים לְ־. 6. عَنْ סָתַר אֶת־. نَبَا بِهِ الْمَجْلِسُ לֹא יָכֹל לָשֶׁבֶת עוֹד בִּמְקוֹמוֹ. نَبَا بِهِ الْمَكَانُ לֹא מָצָא מָנוֹחַ בִּמְקוֹמוֹ. **نَابٍ(ي)** 1. גַּס, נִתְעָב, מְגֻנֶּה, בּוֹטֶה. 2. פָּגוּם, לֹא תָּקִין. 3. מְכֹעָר. قَالَ أَلْفَاظًا (كَلَامًا) نَابِيًا נִבֵּל אֶת פִּיו. **نُبُوَّةٌ. نَبِيٌّ. نَبَوِيٌّ** ע' (نبا).

نَتَأَ ـَ בָּלַט, הִזְדַּקֵּר, הִתְנַשֵּׂא. نَتَأَ ثَدْيُهَا שָׁדֶיהָ הִזְדַּקְּרוּ. **نَتْأَةٌ** זִיז, בְּלִיטָה. **نُتُوءٌ** ج **نُتُوءَاتٌ** 1. בְּלִיטָה, גַּבְנוּן, גַּבְשׁוּשִׁית. 2. גִּדּוּל, הִזְדַּקְּרוּת. 3. גִּבְעָה. **نَاتِئٌ** בּוֹלֵט, מִזְדַּקֵּר, נִרְאֶה, נִשָּׂא. نَاتِئٌ عَظْمِيٌّ בְּלִיטַת עֶצֶם.

نَتَجَ ـِ 1. יָלַד. 2. יִלֵּד, הוֹצִיא. 3. عَنْ. مِنْ נִגְרַם עַל יְדֵי־, נָבַע מִ־, הָיָה תּוֹצָאָה שֶׁל־, נוֹלַד מִן־, הִתְחוֹלֵל מִ־. **أَنْتَجَ** IV 1. יִצֵּר, עָשָׂה, גָּרַם. 2. נוֹצַר, נוֹלַד. **إِسْتَنْتَجَ** X مِنْ הִסִּיק (מסקנה) מִן־, הוֹצִיא מַסְקָנָה, לָמַד, בָּא לִידֵי מַסְקָנָה. **نِتَاجٌ** 1. יְבוּל, תְּנוּבָה, פְּרִי, תּוֹצֶרֶת, תְּפוּקָה, תּוֹצָר, וְלָדוֹת. 2. יְצִירָה (ספרותית וכו'). نِتَاجُ الْحَقْلِ יְבוּל (תְּבוּאַת) הַשָּׂדֶה. نِتَاجُ الْخَيْلِ וְלָדוֹת הַסּוּסִים. كَثِيرُ النِّتَاجِ פּוֹרֶה. **نَتِيجَةٌ** ج **نَتَائِجُ** 1. תּוֹצֶרֶת, יְבוּל, פְּרִי. 2. תּוֹצָאָה, תּוֹלָדָה, מַסְקָנָה. 3. לוּחַ שָׁנָה. نَتِيجَةُ الْجَيْبِ לוּחַ כִּיס. بِالنَّتِيجَةِ כְּתוֹצָאָה, לְפִיכָךְ. نَتِيجَةً. نَتِيجَةً مِنْ כְּתוֹצָאָה מִ־. وَصَلَ إِلَى نَتِيجَةٍ הִגִּיעַ לְמַסְקָנָה. **إِنْتَاجٌ** 1. יִצּוּר, תְּפוּקָה, תּוֹצֶרֶת. 2. הֲפָקָה (של סרט). الْإِنْتَاجُ الزِّرَاعِيُّ הַיִּצּוּר הַחַקְלָאִי, הַתּוֹצֶרֶת הַחַקְלָאִית. الْإِنْتَاجُ الْكَهْرَبَائِيُّ תְּפוּקַת הַחַשְׁמַל. إِنْتَاجٌ مُشْتَرَكٌ הֲפָקָה מְשֻׁתֶּפֶת. الْإِنْتَاجُ الْقَوْمِيُّ הַתּוֹצָר הַלְּאֻמִּי הַגָּלְמִי. **إِنْتَاجِيٌّ** 1. תְּפוּקָתִי, תּוֹצַרְתִּי. 2. יוֹצֵר, פּוֹרֶה, יַצְרָנִי, פְּרוֹדוּקְטִיבִי. **إِنْتَاجِيَّةٌ** פִּרְיוֹן, פּוֹרִיּוּת, פְּרוֹדוּקְטִיבִיּוּת. **إِسْتِنْتَاجٌ** ج **إِسْتِنْتَاجَاتٌ** הַסָּקַת מַסְקָנוֹת, מַסְקָנָה, הֶקֵּשׁ, גְּזֵרָה שָׁוָה. **نَاتِجٌ** 1. יְבוּל, פְּרִי, תּוֹצֶרֶת, תְּפוּקָה. 2. סַךְ הַכֹּל, סִכּוּם, מִסְפָּר כּוֹלֵל. النَّاتِجُ الْقَوْمِيُّ הַתּוֹצָר הַלְּאֻמִּי הַגָּלְמִי. **مَنْتُوجٌ** ج **مَنْتُوجَاتٌ** תּוֹצָר, תּוֹצֶרֶת, מוּצָר. **مُنْتِجٌ** 1. יוֹצֵר, נוֹשֵׂא פְּרִי, מֵנִיב. 2. יַצְרָן (בכלכלה). 3. מַפִּיק (בקולנוע וכו'). **مُنْتَجٌ** ج **مُنْتَجَاتٌ** מוּצָר, תּוֹצֶרֶת.

مُنْتَجَاتٌ زِرَاعِيَّةٌ תוֹצֶרֶת חַקְלָאִית. مُنْتَجَاتٌ مَعْدِنِيَّةٌ מוּצְרֵי מַתֶּכֶת.

نَتَرَ ـُ מָשַׁךְ בְּכוֹחַ, מָתַח. إِنْتَتَرَ VIII נִמְשַׁךְ.

نِتْرَاتٌ G נִיטְרָט, חַנְקָה. نِتْرَاتُ الصُّودَا סוֹדָה קָאוּסְטִית.

نِتْرُوجِين G חַנְקָן (יסוד כימי). نِتْرُوغْرِيتسِيرِين נִיטְרוֹגְלִיצֶרִין (עיבוד גליצרין בתוספת חנקנית).

نَتَشَ ـِ 1. חָטַף, לָקַח בְּכוֹחַ. 2. תָּלַשׁ, מָרַט. مَا نَتَشَ مِنْهُ شَيْئًا לֹא הִשִּׂיג מִמֶּנּוּ מְאוּמָה. مِنْتَاشٌ ج مَنَاتِيشُ מַלְקֶטֶת (לתלישת שערות וכו'), מֶלְקָחַיִם.

نَتَعَ ـُ טִפְטֵף, נִגַּר (דם, מים וכו'), נָזַל. نَتَعَ دَمُهُ דָּמוֹ נִגַּר (לאט לאט).

نَتَفَ. نَتَّفَ II מָרַט, תָּלַשׁ. إِنْتَتَفَ VIII נִתְלַשׁ (שער וכו'). نُتْفَةٌ ج نُتَفٌ קֻמְצוֹץ, מַשֶּׁהוּ, שֶׁמֶץ, קַרְטוֹב. نَتِيفٌ תָּלוּשׁ, מָרוּט. مِنْتَافٌ ج مَنَاتِيفُ מַלְקֶטֶת (לתלישת שערות).

نَتَنَ ـ أَنْتَنَ IV הִצְחִין, הֶעֱלָה צַחֲנָה, בָּאַשׁ, נִרְקַב, הִסְרִיחַ. نَتَّنَ II 1. הִסְרִיחַ. 2. גָּרַם שֶׁיַּסְרִיחַ. نَتَنٌ. نَتَانَةٌ צַחֲנָה, סֵרָחוֹן, רִקָּבוֹן, בְּאֻשָׁה. نَتِنٌ. مُنْتِنٌ מַסְרִיחַ, מַצְחִין, בָּאוּשׁ, רָקוּב.

نَثَّ ـِ 1. גִּלָּה, פִּרְסֵם (סוד). 2. מָרַח (במשחה). 3. זִרְזֵף, טִפְטֵף, נָטַף.

نَثَرَ ـُ 1. פִּזֵּר (אריגים למשל), זָרָה, הֵפִיץ. 2. כָּתַב פְּרוֹזָה. نَثَّرَ II פִּזֵּר לְכָל עֵבֶר. تَنَاثَرَ VI. إِنْتَثَرَ VIII הִתְפַּזֵּר, נָפוֹץ. نَثْرٌ 1. פִּזּוּר, זְרִיָּה. 2. פְּרוֹזָה. الشِّعْرُ وَالنَّثْرُ שִׁירָה וּפְרוֹזָה. نَثْرِيٌّ 1. שֶׁל פְּרוֹזָה (ספרות). 2. פְּרוֹזָאִי. 3. מְעַט. نَثْرِيَّاتٌ שׁוֹנוֹת. مَصَارِيفُ نَثْرِيَّةٌ הוֹצָאוֹת שׁוֹנוֹת. نِثَارٌ 1. פִּזּוּר. 2. מָעוֹת אוֹ מַמְתַּקִּים (שמפזרים בשמחות). نَثِيرٌ פָּזוּר, מְפֻזָּר. كَانَ لَفْظُهُ نَثِيرَ الدُّرِّ פִּיו הֵפִיק מַרְגָּלִיּוֹת. إِنْتِثَارٌ הִתְפַּזְּרוּת. نَاثِرٌ פְּרוֹזָאִיקָן, כּוֹתֵב פְּרוֹזָה. مَنْثُورٌ 1. מְפֻזָּר. 2. פְּרוֹזָאִי, כָּתוּב בִּפְרוֹזָה. شِعْرٌ مَنْثُورٌ שִׁירָה לְבָנָה, שִׁירָה בִּפְרוֹזָה. ذَهَبَ هَبَاءً مَنْثُورًا ע' هبو. مُتَنَاثِرٌ מְפֻזָּר, נָפוֹץ לְכָל עֵבֶר.

نَجُبَ ـُ 1. הָיָה אָצִיל, הָיָה רַם יַחַס, הָיָה מְכֻבָּד. 2. הָיָה נָדִיב. 3. הָיָה נָבוֹן (פִּקֵּחַ). أَنْجَبَ IV 1. הוֹלִיד, הִצְמִיחַ, הֶעֱמִיד (צאצאים אצילים). 2. הָיָה אָצִיל. أَنْجَبَ ثَلَاثَةَ أَوْلَادٍ הוֹלִיד (נוֹלְדוּ לוֹ) שְׁלוֹשָׁה יְלָדִים. نَجْبٌ. نُجْبَةٌ 1. אָצִיל, מְפֻרְסָם מְכֻבָּד, אִישׁ מַעֲלָה. 2. נָדִיב. نَجَابَةٌ אֲצִילוּת, נְדִיבוּת, נִכְבָּדוּת, מִדָּה תְּרוּמִית, מְצֻיָּנוּת. نَجِيبٌ ج نُجُبٌ وَنُجَبَاءُ وَأَنْجَابٌ אָצִיל, רַם יַחַס, נָדִיב, מְחוֹנָן, נָבוֹן, מְצֻיָּן. فَتَاةٌ نَجِيبَةٌ בַּחוּרָה מְחוֹנֶנֶת. مُنْجِبَةٌ פּוֹרִיָּה, מַרְבָּה לָלֶדֶת.

نَجَحَ ـَ הִצְלִיחַ, עָלָה בְּיָדוֹ, עָשָׂה חַיִל. نَجَحَ فِي أَعْمَالِهِ רָאָה בְּרָכָה בַּעֲסָקָיו. نَجَحَ فِي الامْتِحَانِ הִצְלִיחַ בִּבְחִינָה. نَجَّحَ II. أَنْجَحَ IV גָּרַם לְ־ לְהַצְלִיחַ. نُجْحٌ. نَجَاحٌ הַצְלָחָה, הִתְקַדְּמוּת. بِالنَّجَاحِ وَالتَّوْفِيقِ בְּאֹשֶׁר וּבְהַצְלָחָה. لَقِيَ نَجَاحًا بَاهِرًا הִתְקַבֵּל בְּהַצְלָחָה מְרֻבָּה (ספר, סרט וכו'). نَاجِحٌ מַצְלִיחַ.

نَجَدَ ـُ 1. הִתְרוֹמֵם. 2. עָזַר לְ־, הִצִּיל אֶת־, סִיֵּעַ לְ־. نَجَّدَ II 1. רִהֵט (דירה וכו'), צִיֵּד (ברהיטים). 2. רִפֵּד. نَاجَدَ III עָזַר לְ־. أَنْجَدَ IV 1. הִתְרוֹמֵם, הָיָה רָם (שטח). 2. הִגִּיעַ לְנַג'ד. 3. סִיֵּעַ, עָזַר, הוֹשִׁיט עֶזְרָה לְ־. إِسْتَنْجَدَ X בִּקֵּשׁ עֶזְרָה, קָרָא לְעֶזְרָה, נִסְתַּיֵּעַ בְּ־. نَجْدٌ ج نِجَادٌ 1. רָמָה, אֵזוֹר גָּבוֹהַּ. 2. נַג'ד (אזור בסעודיה). نَجْدِيٌّ בֶּן אֵזוֹר נַג'ד. نَجْدَةٌ ج نَجَدَاتٌ 1. עֶזְרָה, סִיּוּעַ, חִלּוּץ, תְּמִיכָה. 2. תִּגְבֹּרֶת (צבאית). النَّجْدَةَ! النَّجْدَةَ! 1. קְרִיאָה לְעֶזְרָה, .S.O.S. بُولِيسُ النَّجْدَةِ מִשְׁטֶרֶת הַהַצָּלָה (בשעת חירום), מִשְׁטֶרֶת חֵרוּם. نِجَادٌ תְּלִי הַחֶרֶב. طَوِيلُ النِّجَادِ גְּבַהּ קוֹמָה. نَجَّادٌ רַפָּד. نَجَادَةٌ אֹמֶץ, תַּקִּיפוּת, עֲמִידָה אֵיתָנָה. نِجَادَةٌ. تَنْجِيدٌ רַפָּדוּת, רִפּוּד רָהִיטִים.

نَجَذَ ـِ 1. נָשַׁךְ בְּשֵׁן טוֹחֶנֶת (בִּינָה). 2. הִפְצִיר בְּ־, לָחַץ עַל־. مَنَاجِذُ חֲפַרְפָּרוֹת (ריבוי של خُلْد לא לפי הכלל). نَاجِذٌ ج نَوَاجِذُ שֵׁן טוֹחֶנֶת (בִּינָה). أَبْدَى نَوَاجِذَهُ גִּלָּה עוֹיְנוּת. عَضٌّ بِالنَّوَاجِذِ חָרַק שִׁנַּיִם. عَضَّ عَلَى نَاجِذَيْهِ הִגִּיעַ לְגִיל בַּגְרוּת. عَضَّ بِالنَّوَاجِذِ عَلَى נֶאֱחַז בְּשִׁנַּיִם בְּ־.

نَجَرَ ـُ 1. נִגֵּר, גָּזַר בְּמַסּוֹר. 2. הִקְצִיעַ (עץ), עִבֵּד. نَجْرٌ 1. נִסּוּר. 2. חֹם. نَجَّارٌ נַגָּר. نُجَارٌ מוֹצָא, מָקוֹר. نُجَارَةٌ נְסֹרֶת, שְׁבַב עֵץ. نِجَارَةٌ נַגָּרוּת. مِنْجَرٌ ج مَنَاجِرُ מַקְצוּעָה. مَنْجَرَةٌ ج مَنَاجِرُ נַגָּרִיָּה.

نَجَزَ ـُ 1. תַּם, נִשְׁלַם. 2. בִּצַּע, הִשְׁלִים. نَجِزَ ـَ تَنَجَّزَ V בֻּצַּע, הֻשְׁלַם. نَاجَزَ III נִלְחַם בְּ־, נֶאֱבַק בְּ־. أَنْجَزَ IV בִּצַּע, הִשְׁלִים, סִיֵּם, גָּמַר, מִלֵּא (חובה), קִיֵּם, הִגְשִׁים, הוֹצִיא לַפֹּעַל. أَنْجَزَ حُرٌّ مَا وَعَدَ פת' בֶּן חוֹרִין מַבְטִיחַ וּמְקַיֵּם. تَنَاجَزَ VI נִלְחַם בְּ־. إِسْتَنْجَزَ X תָּבַע לְקַיֵּם הַבְטָחָה, בִּקֵּשׁ לְהַשְׁלִים. نَجْزٌ. نَجَازٌ. تَنْجِيزٌ. إِنْجَازٌ 1. בִּצּוּעַ, הַשְׁלָמָה, קִיּוּם, הַגְשָׁמָה, הוֹצָאָה לַפֹּעַל. 2. ج إِنْجَازَاتٌ הֶשֵּׂג, הַצְלָחָה. مُنَاجَزَةٌ. تَنَاجُزٌ לְחִימָה, מַאֲבָק. نَاجِزٌ מְבֻצָּע, מֻשְׁלָם, גָּמוּר. نَاجِزًا بِنَاجِزٍ 1. מִיָּד לְיָד, בְּמֵישָׁרִין, בְּלֹא מְתַוֵּךְ. 2. בִּמְזֻמָּן. مُنْجَزَاتٌ הֶשֵּׂגִים, הַצְלָחוֹת.

نَجُسَ ـُ הָיָה טָמֵא, נִטְמָא, נִתְגָּאֵל, נִזְדֹּהַם, הָיָה לֹא טָהוֹר. نَجَّسَ II טִמֵּא, זִהֵם. تَنَجَّسَ V הִטַּמֵּא, טִמֵּא עַצְמוֹ, נִתְגָּאֵל. نَجَسٌ. نَجَاسَةٌ טֻמְאָה, זֻהֲמָה. نَجِسٌ ج أَنْجَاسٌ טָמֵא, מְזֹהָם, מְטֻנָּף, מְשֻׁקָּץ, מְקֻצֶּה מַחֲמַת מֵאוּס. تَنْجِيسٌ טִנּוּף.

(نجش) نَجَاشِيٌّ נְגוּס, תֹּאֲרוֹ שֶׁל קֵיסַר חַבַּשׁ לְשֶׁעָבַר.

نَجَعَ ـَ הוֹעִיל, עָזַר, הָיָה יָעִיל, פָּעַל, הִשְׁפִּיעַ. إِنْتَجَعَ VIII 1. בִּקֵּשׁ מַרְגּוֹעַ. 2. חִפֵּשׂ מִרְעֶה. 3. בִּקֵּשׁ עֶזְרָה, בִּקֵּשׁ טוֹבָה. إِسْتَنْجَعَ X בִּקֵּשׁ מַרְגּוֹעַ, חִפֵּשׂ מְנוּחָה. نَجْعٌ ج نُجُوعٌ כְּפָר קָטָן, קְבוּצַת בָּתִּים. نُجْعَةٌ ج نُجَعٌ חִפּוּשׂ אַחַר מִרְעֶה, מָזוֹן. نَجَاعَةٌ יְעִילוּת, הַשְׁפָּעָה, מַמָּשׁוּת, אֶפֶקְטִיבִיּוּת. نَجَاعَةُ الإِنْتَاجِ יְעִילוּת הַיִּצּוּר.

نَاجِعٌ יָעִיל, אֶפֶקְטִיבִי, מַשְׁפִּיעַ. مُنْتَجَعٌ 1. מִרְעֶה. 2. מַרְגּוֹעַ. 3. בֵּית מַרְגּוֹעַ, מְקוֹם נֹפֶשׁ.

نَجَفَ – חָפַר וְהִרְחִיב (באר למשל). نَجَفٌ ج نِجَافٌ תֵּל. النَّجَفُ עִיר (בעיראק, מקודשת לשיעים). نَجَفَةٌ ج نَجَفٌ ونَجَفَاتٌ נִבְרֶשֶׁת ע' (ثرو. ثري) ثُرَيَّا.

نَجَلَ – 1. הוֹלִיד. 2. בָּעַט. 3. הִתְנַכֵּל ל־. نَجْلٌ ج أَنْجَالٌ 1. בֵּן (של מכובד). 2. מוֹצָא מְיֻחָס. نَجِيلٌ 1. יַבְּלִית (צמח שוטה). 2. דֶּשֶׁא. أَنْجَلُ ج نُجْلٌ נ' نَجْلاءُ גְּדוֹל עֵינַיִם, יְפֵה עֵינַיִם. طَعْنَةٌ نَجْلاءُ דְּקִירַת מָוֶת, פֶּצַע אָנוּשׁ. مِنْجَلٌ ج مَنَاجِلُ מַגָּל, חֶרְמֵשׁ. مِنْجَلِيٌّ חֶרְמֵשִׁי, עָקֹם. مِنْجَلَةٌ ج مَنَاجِلُ מֶלְחָצַיִם.

نَجَمَ – 1. הוֹפִיעַ, נִגְלָה, זָרַח. 2. عَنْ נָבַע מִן־, נִגְרַם עַל יְדֵי־, יָצָא מִן־, צָמַח מִן־, הָיָה תּוֹצָאָה שֶׁל־. 3. סִלֵּק (חוב). 4. דָּרַךְ כּוֹכָבוֹ. نَجَّمَ II 1. צָפָה בַּכּוֹכָבִים. 2. חָזָה בַּכּוֹכָבִים, נִחֵשׁ עֲתִידוֹת לְפִי מְקוֹם הַכּוֹכָבִים. 3. שִׁלֵּם אוֹ פָּרַע חוֹב בְּתַשְׁלוּמִים. نَجْمٌ ج نُجُومٌ 1. תַּשְׁלוּם חֶלְקִי. 2. ج نُجُومٌ وأَنْجُمٌ כּוֹכָב, מַזָּל. نَجْمٌ سَيَّارٌ כּוֹכָב לֶכֶת. نَجْمٌ سِينَمَائِيٌّ כּוֹכָב קוֹלְנוֹעַ. أَفَلَ نَجْمُهُ ע' أَفَلَ. أُمُّ النُّجُومِ שְׁבִיל הֶחָלָב. عَلاَ نَجْمُهُ דָּרַךְ כּוֹכָבוֹ. عِلْمُ النُّجُومِ אַסְטְרוֹנוֹמְיָה, תְּכוּנָה. نَجْمَةٌ 1. כּוֹכֶבֶת (קולנוע וכו'). 2. כּוֹכָבִית (בדפוס). نَجْمِيٌّ כּוֹכָבִי, דְּמוּי כּוֹכָב. نَجَّامٌ مُنَجِّمٌ חוֹזֶה בַּכּוֹכָבִים, אַסְטְרוֹלוֹג. مَنْجَمٌ ج مَنَاجِمُ 1. מוֹצָא, מָקוֹר. 2. מַחְצָב, מִכְרֶה. مَنَاجِمُ الحَدِيدِ מִכְרוֹת הַבַּרְזֶל. مِنْجَمٌ נֶפֶשׁ הַמֹּאזְנַיִם (המוט המאזן). مَنْجَمِيٌّ מַחְצָבִי.

(نجو) نَجَا – 1. נִצַּל, נֶחֱלַץ, נִגְאַל, נוֹשַׁע. 2. לָחַשׁ (סוד), הִמְתִּיק סוֹד, סָח (את אשר בלבו). نَجَّى II. أَنْجَى IV مِنْ הִצִּיל, חִלֵּץ, הוֹשִׁיעַ, גָּאַל, שִׁחְרֵר, מִלֵּט מ־. نَاجَى III הִתְלַחֵשׁ עִם־, הִמְתִּיק סוֹד עִם־, הִסְתּוֹדֵד. تَنَاجَى VI הִמְתִּיק סוֹד עִם־, סָח עִם־, הִתְלַחֵשׁ. إِسْتَنْجَى X 1. בִּקֵּשׁ תְּשׁוּעָה, בִּקֵּשׁ מִסְתּוֹר, מִפְלָט. 2. נִקָּה עַצְמוֹ, הִטַּהֵר (אחרי עשיית צרכים). نَجًا. نَجَاةٌ. نَجَاءٌ 1. הַצָּלָה, הִנָּצְלוּת, הֵחָלְצוּת. 2. גְּאֻלָּה, יְשׁוּעָה. زَوْرَقُ النَّجَاةِ סִירַת הַצָּלָה. طَاقَمُ النَّجَاةِ צֶוֶת הַצָּלָה. طَوْقُ النَّجَاةِ עֵגֶן (חֲגוֹרַת) הַצָּלָה. نَجْوٌ צוֹאָה. نَجْوَةٌ ج نِجَاءٌ 1. רָמָה, שֶׁטַח גָּבוֹהַּ. 2. תְּשׁוּעָה, הַצָּלָה. فِي نَجْوَةٍ مِنْ מוּגָן, בָּטוּחַ, רָחוֹק מ־. نَجْوَى 1. סוֹד, לְחִישָׁה, הִסְתּוֹדְדוּת, הִתְלַחֲשׁוּת. 2. מוֹנוֹלוֹג. نَجِيٌّ ج أَنْجِيَةٌ אִישׁ סוֹד, יְדִיד נֶפֶשׁ. مُنْجًى. مَنْجَاةٌ ج مَنَاجٍ(ي) 1. מְקוֹם מִבְטַחִים, תְּשׁוּעָה, מִקְלָט, יְשׁוּעָה, מַחֲסֶה. 2. מִבְטָח, מִפְלָט. الصِّدْقُ مَنْجَاةٌ הָאֱמֶת מִבְטָח עֹז. إِنَّهُ بِمَنْجَاةٍ مِنْهُ הוּא בְּמֶרְחָק בִּטָּחוֹן מִמֶּנּוּ. لاَ مَنْجَاةَ لَهُ אֵין לוֹ מִפְלָט. تَنْجِيَةٌ פְּעֻלַּת הַצָּלָה. مُنَاجَاةٌ 1. סוֹד שִׂיחַ, הַמְתָּקַת סוֹד, הִתְלַחֲשׁוּת. 2. תְּפִלָּה. مُنَاجَاةُ الأَرْوَاحِ סְפִּירִיטוּאָלִיזְם, סְפִּירִיטִיזְם. مُنَجٍّ(ي) מוֹשִׁיעַ, גּוֹאֵל.

نَحَبَ – إِنْتَحَبَ VIII הִתְיַפֵּחַ, גָּעָה בִּבְכִי, מֵרֵר בִּבְכִי. نَحْبٌ 1. בֶּכִי, הִתְיַפְּחוּת. 2. זְמַן קָצוּב, מוֹעֵד. 3. מָוֶת. قَضَى نَحْبَهُ שָׁבַק חַיִּים, מֵת, נִפְטַר. نَحِيبٌ. إِنْتِحَابٌ הִתְיַפְּחוּת, בְּכִיָּה מָרָה, בְּכִי וִילָלָה.

نَحَتَ – 1. חָרַת, חָקַק, גִּלֵּף, סִתֵּת, חָצַב. 2. חִטֵּב, פִּסֵּל. 3. יָצַר מִלָּה אַחַת מִשְׁתַּיִם אוֹ מִיּוֹתֵר (כגון صلعم – صلّى الله عليه وسلم). نَحْتٌ 1. חֲרִיתָה, חֲקִיקָה, גִּלּוּף, פִּסּוּל. 2. יְצִירַת מִלָּה אַחַת מִשְׁתַּיִם אוֹ יוֹתֵר. نَحَّاتٌ 1. סַתָּת, חוֹצֵב אֲבָנִים. 2. גַּלָּף, פַּסָּל. نُحَاتَةٌ פְּסֹלֶת, נְפֹלֶת הַסִּתּוּת, שְׁבָבִים. مِنْحَتٌ ج مَنَاحِتُ. مِنْحَاتٌ ج مَنَاحِيتُ מַפְסֶלֶת. نَحِيتٌ מְגֻלָּף, חָצוּב.

نَحَرَ – נָחַר, שָׁחַט, טָבַח, זָבַח. نَاحَرَ III רָב עִם־, הִתְקוֹטֵט. تَنَاحَرَ VI רָב עִם־, הִתְקוֹטֵט עִם־, הִסְתַּכְסֵךְ עִם־. إِنْتَحَرَ VIII הִתְאַבֵּד, אִבֵּד עַצְמוֹ לָדַעַת. نَحْرٌ שְׁחִיטָה, זֶבַח. يَوْمُ النَّحْرِ יוֹם הַזֶּבַח (הַקָּרְבָּן) שֶׁחָל ב־10 ד'ו אלחג'ה שֶׁהוּא עִיד אלאַדְחַא. نَحْرٌ ج نُحُورٌ. مَنْحَرٌ ج مَنَاحِرُ 1. גָּרוֹן (של בהמה נשחטת), צַוָּאר. 2. בֵּית מִטְבָּחַיִם. نِحْرٌ. نِحْرِيرٌ ج نَحَارِيرُ מֻמְחֶה, מִקְצוֹעִי, יַדְעָן, בַּעַל נִסָּיוֹן, בָּקִי. نَحِيرٌ. مَنْحُورٌ שָׁחוּט, טָבוּחַ. إِنْتِحَارٌ הִתְאַבְּדוּת. مُنْتَحِرٌ מִתְאַבֵּד.

نَحَسَ – הֵרַע, הֵבִיא מַזָּל רַע, פָּגַע. نَحُسَ – نَحِسَ הָיָה בִּישׁ מַזָּל. نَحَّسَ II 1. כִּסָּה אוֹ צִפָּה בִּנְחֹשֶׁת. 2. רִגֵּל. نَحْسٌ ج نُحُوسٌ מַזָּל רַע, מַזָּל בִּישׁ, חֹסֶר מַזָּל. لاَزَمَهُ النَّحْسُ דָּבַק בּוֹ רֹעַ הַמַּזָּל, רָדַף אוֹתוֹ מַזָּל בִּישׁ. يَوْمُ نَحْسٍ יוֹם רַע, יוֹם שֶׁאֵין בּוֹ טוֹב. نَحَّاسٌ חָרַשׁ נְחֹשֶׁת, צוֹרֵף נְחֹשֶׁת. نُحَاسٌ أَصْفَرُ נְחֹשֶׁת קַלָּל, פְּלִיז. نُحَاسِيٌّ נְחָשְׁתִּי. آلاتٌ نُحَاسِيَّةٌ כְּלֵי נְשִׁיפָה (בתזמורת). العَصْرُ النُّحَاسِيُّ תְּקוּפַת הַנְּחֹשֶׁת (בתולדות האנושות), הַתְּקוּפָה הַכַּלְקוֹלִיתִית. نُقُودٌ نُحَاسِيَّةٌ מַטְבְּעוֹת נְחֹשֶׁת. نَحِيسٌ ج نُحَسَاءُ. مَنْحُوسٌ ج مَنَاحِيسُ רַע מַזָּל, בִּישׁ מַזָּל, אֻמְלָל. مَنَاحِسُ אוֹתוֹת מְבַשְּׂרֵי רָעוֹת.

نَحُفَ – הָיָה רָזֶה (מטבע ברייתו), רָזָה, הָיָה כָּחוּשׁ. نَحَّفَ II. أَنْحَفَ IV הִרְזָה, עָשָׂה לְדַק גִּזְרָה. نَحَافَةٌ רָזוֹן, צְנִימוּת. نَحِيفٌ ج نِحَافٌ ونُحَفَاءُ 1. צָנוּם, רָזֶה, דַּק גִּזְרָה. 2. חַלָּשׁ. تَنْحِيفُ הַרְזָיָה ע' (خسّ) تَخْسِيسٌ. مَنْحُوفٌ רָזֶה, כָּחוּשׁ.

نَحَلَ – 1. יִחֵס לְעַצְמוֹ שֶׁלֹּא בְּצֶדֶק (אמרה, מאמר וכו'). 2. הִרְזָה. نَحُلَ – רָזָה, כָּחַשׁ. أَنْحَلَ IV הִרְזָה, עָשָׂה לְכָחוּשׁ. تَنَحَّلَ V. إِنْتَحَلَ VIII 1. יִחֵס לְעַצְמוֹ, הִתְיַמֵּר (שעשה או כתב דבר מה שאינו שייך לו). 2. דָּגַל ב־, סִגֵּל לְעַצְמוֹ. 3. הִתְחַזָּה ל־. إِنْتَحَلَ الأَعْذَارَ הִמְצִיא תֵּרוּצִים, חִפֵּשׂ אֲמַתְלוֹת. نَحْلٌ הִתְיַמְּרוּת, הִתְחַזּוּת. نَحْلَةٌ ج نَحْلٌ 1. דְּבוֹרָה. 2. מ' סְבִיבוֹן. نِحْلَةٌ ج نِحَلٌ עֲדַת מַאֲמִינִים ע' (ملّ) مِلَّةٌ. نَحَّالٌ כַּוְרָן, מְגַדֵּל דְּבוֹרִים. نِحَالَةٌ כַּוְרָנוּת. نُحُولٌ רָזוֹן, כְּחִישׁוּת, צְנִימוּת. نَحِيلٌ ج نَحْلَى רָזֶה, כָּחוּשׁ, צָנוּם, בַּעַל גּוּף דַּק. مَنْحَلٌ ج مَنَاحِلُ. مَنْحَلَةٌ כַּוֶּרֶת. إِنْتِحَالٌ 1. הִתְחַזּוּת, הַצָּגָה עַצְמִית כּוֹזֶבֶת. 2. גְּנֵבָה סִפְרוּתִית, פְּלַגְיָאט. مَنْحُولٌ. مُنْتَحَلٌ גָּנוּב, לֹא אָמִין, לֹא מְקוֹרִי. إِسْمٌ مُنْتَحَلٌ שֵׁם בָּדוּי (מֻשְׁאָל), פְּסֵידוֹנִים.

مُنْتَحِلٌ גּוֹנֵב סִפְרוּתִי, פְּלַגְיָארִיסְט.

(نحم) نُحَامَةٌ ج نُحَامٌ פְּלָמִינְגּוֹ (עוף מים), שְׁקִיטָן.

نَحْنُ אֲנַחְנוּ.

نَحْنَحَ. تَنَحْنَحَ כִּחְכֵּחַ, חִכֵּךְ בִּגְרוֹנוֹ. **نَحْنَحَةٌ** כִּחְכּוּחַ.

(نحو) نَحَا ـُ פָּנָה אֶל־, הָלַךְ בְּכִוּוּן שֶׁל־, שָׂם פְּעָמָיו לְכִוּוּן־, סָר אֶל־, נָטָה. **نَحَا نَحْوَهُ** חִקָּהוּ, הָלַךְ בְּדַרְכּוֹ, לָקַח אֶת־ כְּדֻגְמָה, פָּעַל כָּמוֹהוּ, הָלַךְ בְּעִקְבוֹתָיו. **نَحَّى** II **عَنْ. مِنْ** 1. הִרְחִיק, סִלֵּק, הֵסִיר מ־. 2. פִּטֵּר, הִדִּיחַ מ־. **نَحَّاهُ عَنْ مَنْصِبِهِ** הִדִּיחוֹ מִמִּשְׂרָתוֹ. **أَنْحَى** IV 1. נָטָה אֶל־, הָלַךְ בְּכִוּוּן־. 2. **عَلَى** הִתְנַפֵּל עַל־, תָּקַף. **أَنْحَى عَلَيْهِ بِاللَّائِمَةِ** גָּעַר בּוֹ קָשׁוֹת, הִמְטִיר עָלָיו הָאֲשָׁמוֹת. **أَنْحَى عَلَيْهِ ضَرْبًا** הִפְלִיא בּוֹ אֶת מַכּוֹתָיו. **تَنَحَّى** V 1. סָר הַצִּדָּה, פִּנָּה מָקוֹם. 2. **عَنْ** פָּרַשׁ מ־, הִתְפַּטֵּר מ־, וִתֵּר עַל־, מָשַׁךְ יָדוֹ מִן־. **إِنْتَحَى** VIII הָלַךְ בְּכִוּוּן. **إِنْتَحَى جَانِبًا. إِنْتَحَى نَاحِيَةً** הָלַךְ בְּצַד, סָר הַצִּדָּה. **إِنْتَحَى بِهِ جَانِبًا** לָקַח אוֹתוֹ הַצִּדָּה, דִּבֵּר אִתּוֹ בִּיחִידוּת. **نَحْوٌ** ج **أَنْحَاءٌ** 1. כִּוּוּן, צַד, מְגַמָּה, פְּנִיָּה. 2. דֶּרֶךְ, אֹפֶן, שִׁיטָה, אֹרַח, צוּרָה. 3. דִּקְדּוּק, תַּחְבִּיר, סִינְטַקְסִיס. 4. דּוֹמֶה ל־, מַקְבִּיל ל־. **النَّحْوُ الْمُقَارَنُ** דִּקְדּוּק הַשְׁוָאָתִי. **النَّحْوُ الْوَظِيفِيُّ** דִּקְדּוּק פוּנְקְצְיוֹנָלִי. **عَلَى نَحْوٍ مَا** בְּצוּרָה כָּלְשֶׁהִי. **عَلَى هٰذَا النَّحْوِ** בְּאֹפֶן דּוֹמֶה. **فِي نَحْوِ السَّاعَةِ الْعَاشِرَةِ** בְּשָׁעָה עֶשֶׂר בְּעֵרֶךְ. **فِي كُلِّ أَنْحَاءِ الْمَعْمُورَةِ** בְּכָל רַחֲבֵי תֵּבֵל. **مِنْ نَحْوِهِ** מִצִּדּוֹ. **مِنْ نَحْوِي أَنَا** אֲנִי כְּשֶׁלְּעַצְמִי, אֲנִי מִצִּדִּי. **وَنَحْوَهُ** וְכַיּוֹצֵא בּוֹ, וְכַדּוֹמֶה לוֹ, וְכָמוֹהוּ, וְכוּ'. **نَحْوَ** 1. בְּכִוּוּן־, כְּלַפֵּי־, אֶל מוּל־. 2. פָּחוֹת אוֹ יוֹתֵר, בְּעֵרֶךְ. **كَانَ ثَمَنُهُ نَحْوَ ثَمَانِينَ شَاقِلاً** מְחִירוֹ הָיָה שְׁמוֹנִים שֶׁקֶל בְּעֵרֶךְ (בְּקֵרוּב). **نَحْوِيٌّ** 1. דִּקְדּוּקִי, סִינְטַקְטִי. 2. ج **نَحْوِيُّونَ وَنُحَاةٌ** מְדַקְדֵּק, חֲכַם הַדִּקְדּוּק, בַּלְשָׁן, פִילוֹלוֹג. **مَنْحًى** ج **مَنَاحٍ(ي)** כִּוּוּן, מַסְלוּל, אָפִיק, צַד, עֵבֶר, דֶּרֶךְ, תְּחוּם, שֶׁטַח, נוֹשֵׂא, יַעַד. **مَنْحَاهُ الْأَدَبِيُّ** דַּרְכּוֹ הַסִּפְרוּתִית. **مَنَاحِي الْحَيَاةِ** תְּחוּמֵי (אֲפִיקֵי) הַחַיִּים. **تَنْحِيَةٌ** 1. סִלּוּק, הֲסָרָה, עֲקִירָה, הַרְחָקָה. 2. הֲדָחָה, פִּטּוּר, שִׁחְרוּר (מתפקיד). **تَنْحِيَةُ الذَّاتِ** בִּטּוּל עַצְמִי. **نَاحِيَةٌ** ج **نَوَاحٍ(ي)** 1. צַד, כִּוּוּן, עֵבֶר. 2. בְּחִינָה, נְקֻדַּת מַבָּט, אַסְפֶּקְט. 3. אֵזוֹר, תְּחוּם, שֶׁטַח. 4. כְּפָר, נָפָה. **مِنْ نَاحِيَةٍ** מִצַּד אֶחָד, מֵחַד גִּיסָא. **مِنْ نَاحِيَةٍ أُخْرَى** מִצַּד אַחֵר, מֵאִידָךְ גִּיסָא. **مِنْ نَاحِيَةٍ اقْتِصَادِيَّةٍ** מִבְּחִינָה כַּלְכָּלִית. **مِنْ نَاحِيَةٍ قَانُونِيَّةٍ** מִבְּחִינָה מִשְׁפָּטִית, דֶּה יוּרֶה. **مِنْ نَاحِيَةٍ وَاقِعِيَّةٍ** מִבְּחִינָה מַעֲשִׂית, דֶּה פַקְטוֹ. **مِنْ جَمِيعِ النَّوَاحِي** מִכָּל הַבְּחִינוֹת. **إِنْتِحَاءٌ** נְטִיָּה לְצַד מְסֻיָּם, הֲלִיכָה בְּצַד. **إِنْتِحَائِيَّةٌ** טְרוֹפִּיזְם (בצמחים).

نَخَّ ـُ 1. בֵּרֵךְ (גמל). 2. הִבְרִיךְ. 3. זֵרֵז (גמלים).

نَخَبَ ـُ إِنْتَخَبَ VIII 1. בָּחַר, בֵּרֵר. 2. הִצְבִּיעַ (בעד מועמד). **نَخْبٌ** 1. בְּחִירָה. 2. לְחַיִּים. **شَرِبَ نَخْبَهُ** שָׁתָה לְחַיָּיו. **نُخْبَةٌ** ج **نُخَبٌ** 1. מִבְחָר, מֵיטָב. 2. לֶקֶט, אֹסֶף (של יצירות, ספרים, שירים וכו'). **نُخْبَةٌ مِنَ الشَّبَابِ** קְבוּצַת צְעִירִים מֻבְחֶרֶת. **إِنْتِخَابٌ** 1. בְּחִירָה, בְּרֵרָה. 2. הַצְבָּעָה (בעד מועמד). 3. ج **إِنْتِخَابَاتٌ** בְּחִירוֹת. **الْاِنْتِخَابُ الطَّبِيعِيُّ** הַבְּרֵרָה הַטִּבְעִית. **إِنْتِخَابَاتٌ تَمْهِيدِيَّةٌ** בְּחִירוֹת מֻקְדָּמוֹת, פְּרַיְמֶרִיז. **إِنْتِخَابَاتٌ نِسْبِيَّةٌ** בְּחִירוֹת יַחֲסִיּוֹת. **إِنْتِخَابَاتٌ نِيَابِيَّةٌ** בְּחִירוֹת פַּרְלָמֶנְטָרִיּוֹת. **حَقُّ الْاِنْتِخَابِ** זְכוּת הַהַצְבָּעָה. **مَعْرَكَةٌ انْتِخَابِيَّةٌ** מַעֲרֶכֶת בְּחִירוֹת. **نَاخِبٌ. مُنْتَخِبٌ** 1. בּוֹחֵר. 2. מַצְבִּיעַ. **مُنْتَخَبٌ** 1. נִבְחָר, מֻעְדָּף. 2. קְבוּצָה נִבְחֶרֶת (בספורט למשל). 3. **مُنْتَخَبَاتٌ** לֶקֶט, אַנְתּוֹלוֹגְיָה. **الرَّئِيسُ الْمُنْتَخَبُ** הַנָּשִׂיא הַמְּיֹעָד.

مَنْخُوبٌ רָזֶה, כָּחוּשׁ.

نَخَرَ ـِ 1. נָחַר, חִרְחֵר (בשנתו). 2. הִרְקִיב, גָּרַם לְרִקָּבוֹן, כִּרְסֵם. **نَخِرَ ـَ** רָקַב, נָמַק, הִתְכַּרְסֵם. **نَخِرَ الْعَظْمُ** הָעֶצֶם נִתְמַקְמְקָה (התפוררה). **نَخْرٌ** 1. נְחִירָה. 2. רִקָּבוֹן, רִמָּה. **نَخِرٌ. نَاخِرٌ** רָקוּב, נָמֵק, מְכֻרְסָם. **عِظَامٌ نَخِرَةٌ** עֲצָמוֹת נְמַקּוֹת (רְקוּבוֹת). **نَخِيرٌ** נְחִירָה. **مِنْخَرٌ** ج **مَنَاخِرُ. مِنْخَارٌ** ج **مَنَاخِيرُ** 1. אַף. 2. נְחִיר.

نَخْرَبَ נִקֵּב, קָדַח חוֹר, נִקֵּב, נִקֵּב. **نُخْرُوبٌ** ج **نَخَارِيبُ** 1. חוֹר, נֶקֶב. 2. תָּא (של כוורת).

نَخَزَ ـُ 1. דָּקַר. 2. עָקַץ (במילים), הֶעֱלִיב.

نَخَسَ ـُ 1. דָּקַר. 2. זֵרֵז, דִּרְבֵּן. **نَخَّاسٌ** 1. סוֹחֵר בְּהֵמוֹת. 2. סוֹחֵר עֲבָדִים. **نِخَاسَةٌ** 1. סַחַר בְּהֵמוֹת. 2. סַחַר עֲבָדִים. **سُوقُ النِّخَاسَةِ** שׁוּק עֲבָדִים. **مِنْخَسٌ** ج **مَنَاخِسُ. مِنْخَاسٌ** ج **مَنَاخِيسُ** דָּרְבָן, מַלְמָד.

(نخش) نَخْشُوش ج **نَخَاشِيشُ** זִים, אֲגִיד (איבר הנשימה של הדגים).

نَخَعَ ـَ تَنَخَّعَ V הוֹצִיא לֵחָה מִפִּיו. **نُخَاعٌ** ج **نُخُعٌ** מוֹחַ הָעֲצָמוֹת, לְשַׁד הָעֲצָמוֹת. **النُّخَاعُ الشَّوْكِيُّ** חוּט הַשִּׁדְרָה. **النُّخَاعُ الْمُسْتَطِيلُ** הַלְּשַׁד הַמָּאֳרָךְ. **نُخَاعَةٌ** לֵחָה.

نَخَلَ ـُ נִפָּה, סִנֵּן בִּכְבָרָה. **مَنْ نَخَلَ النَّاسَ نَخَلُوهُ** פת' כָּל הַמְדַבֵּר בִּבְנֵי אָדָם, בְּנֵי אָדָם יְדַבְּרוּ בּוֹ. **نَخْلَةٌ** ج **نَخْلٌ وَنَخِيلٌ** דֶּקֶל, עֵץ תָּמָר. **نُخَالَةٌ** סֻבִּין. **مُنْخُلٌ** ج **مَنَاخِلُ** נָפָה, כְּבָרָה.

نَخِمَ ـَ تَنَخَّمَ V הוֹצִיא לֵחָה. **نُخَامَةٌ** לֵחָה ע' **بَلْغَم**. **الْغُدَّةُ النُّخَامِيَّةُ** בַּלּוּטַת יוֹתֶרֶת הַמֹּחַ (באנטומיה).

(نخو) نَخَا ـُ הִתְפָּאֵר, הִתְגָּאָה. **نَخَّى** II. **أَنْخَى** IV עוֹרֵר, הִמְרִיץ (כדי לעזור וכו'). **نَخْوَةٌ** 1. גַּאֲוָה, הִתְנַשְּׂאוּת. 2. הִתְלַהֲבוּת. 3. נְדִיבוּת לֵב.

نَدَّ ـِ عَنْ 1. נָס, נִמְלַט מ־, בָּרַח מ־. 2. יָצָא (בלי משים), חָרַג, נִפְלַט מ־. **نَدَّتْ عَنْهُ ضَحْكَةٌ** פָּרַץ בִּצְחוֹק שֶׁלֹּא בְּמִתְכַּוֵּן. **نَدَّدَ** II **بِـ** גִּנָּה, הוֹקִיעַ, צִיֵּן לִגְנַאי, בִּקֵּר קָשׁוֹת אֶת־. **نَدٌّ** 1. תֵּל. 2. צִמְחֵי קְטֹרֶת. **عُودُ النَّدِّ** קִיסָם הַקְּטֹרֶת. **نِدٌّ** ج **أَنْدَادٌ** 1. דּוֹמֶה, שָׁוֶה, עָמִית. 2. יָרִיב, מִתְחָרֶה. **مُعَامَلَةُ النِّدِّ لِلنِّدِّ** יַחַס שֶׁל שָׁוֶה אֶל שָׁוֶה. **تَنْدِيدٌ** גִּנּוּי, הוֹקָעָה, בִּקֹּרֶת.

نَدَبَ ـُ 1. סָפַד ל־, הִסְפִּיד אֶת־, קוֹנֵן עַל־. 2. מִנָּה אֶת־ כְּנָצִיג, שִׁגֵּר (שָׁלַח) אֶת־ כְּבָא כֹּחַ. نَدِبَ ـَ أَنْدَبَ IV נִצְטַלֵּק, הִשְׁאִיר צַלָּקוֹת (פצע). إِنْتَدَبَ VIII מִנָּה אֶת־ לְנָצִיג, שִׁגֵּר אֶת־ בִּשְׁלִיחוּתוֹ, הֵטִיל עַל־ מְשִׂימָה, נָתַן מַנְדָּט. نَدْبٌ 1. הֶסְפֵּד, מִסְפֵּד, קִינָה, בְּכִי. 2. מִנּוּי, יִפּוּי כֹּחַ, הֲטָלַת תַּפְקִיד. نَدَبٌ ج نُدُوبٌ وأَنْدَابٌ. نُدْبَةٌ צַלֶּקֶת. نَدَّابَةٌ. نَادِبَةٌ מְקוֹנֶנֶת בְּשָׂכָר. مَنْدَبٌ ج مَنَادِبُ בֵּית אֵבֶל. إِنْتِدَابٌ הַרְשָׁאָה, שְׁלִיחוּת, מַנְדָּט. دَوْلَةُ الانْتِدَابِ מַעֲצָמָה מַנְדָּטוֹרִית. إِنْتِدَابِيٌّ שֶׁל שְׁלִיחוּת, מַנְדָּטוֹרִי. مَنْدُوبٌ נָצִיג, נָצִיב, שָׁלִיחַ, בָּא כֹּחַ, מֻרְשֶׁה, מְמֻנֶּה. مَنْدُوبٌ خَاصٌّ נָצִיג (שָׁלִיחַ) מְיֻחָד. مَنْدُوبٌ سَامٍ(ي) נְצִיב עֶלְיוֹן. مَنْدُوبُ شَكَاوَى (مَظَالِمِ) الجُمْهُورِ נְצִיב תְּלוּנוֹת הַצִּבּוּר, אוֹמְבּוּדְסְמַן. مَنْدُوبِيَّةٌ 1. נְצִיבוּת. 2. נְצִיגוּת דִּיפְּלוֹמָטִית. مُنْتَدَبٌ שָׁלִיחַ, נָצִיג. دَوْلَةٌ مُنْتَدَبَةٌ מַעֲצָמָה מַנְדָּטוֹרִית.

نَدَحَ ـَ הִרְחִיב. نُدْحَةٌ 1. מֶרְחָב. 2. חֹפֶשׁ פְּעֻלָּה. لاَ نُدْحَةَ عَنْهُ (مِنْهُ) אֵין מָנוֹס מִמֶּנּוּ, אֵין בְּרֵרָה. مَنْدُوحَةٌ ج مَنَادِحُ חֲלוּפָה, אַלְטֶרְנָטִיבָה. لَمْ يَرَ مَنْدُوحَةً مِنْ לֹא מָצָא מוֹצָא אַחֵר מ־, לֹא מָצָא בְּרֵרָה, הִרְגִּישׁ מְחֻיָּב ל־.

نَدَرَ ـُ 1. יָצָא, נִגְלָה. 2. נָפַל. 3. הָיָה נָדִיר, הָיָה לֹא רָגִיל, יָצָא מִן הַכְּלָל. نَدُرَ ـُ חָרַג, הָיָה מוּזָר, הָיָה יוֹצֵא דֹּפֶן. تَنَدَّرَ V הִתְבַּדֵּחַ, הִתְלוֹצֵץ. تَنَدَّرَ عَلَيْهِ הִתְבַּדֵּחַ עַל חֶשְׁבּוֹנוֹ, לָעַג לוֹ. تَنَادَرَ VI הִתְבַּדֵּחַ עִם־, סִפֵּר בְּדִיחוֹת. نُدْرَةٌ נְדִירוּת. مَنْدَرَةٌ ע' (نظر) مَنْظَرَةٌ. تَنَدُّرٌ 1. הִתְבַּדְּחוּת, הִתְלוֹצְצוּת, שַׁעֲשׁוּעַ. 2. عَلَى לַעַג, לִגְלוּג ל־. نَادِرٌ 1. נָדִיר, לֹא תָּדִיר, לֹא מָצוּי, בִּלְתִּי רָגִיל. 2. חָרִיג, מוּזָר, מְשֻׁנֶּה. نَادِراً. فِي النَّادِرِ לְעִתִּים רְחוֹקוֹת. نَادِرُ المِثَالِ מְיֻחָד, יָחִיד בְּמִינוֹ. النَّادِرُ لاَ حُكْمَ لَهُ פת' הֶחָרִיג אֵין לוֹ כְּלָל. عُمْلَةٌ نَادِرَةٌ מַטְבֵּעַ קָשֶׁה. نَادِرَةٌ ج نَوَادِرُ 1. דָּבָר מֻפְלָא, סִפּוּר מְשַׁעֲשֵׁעַ, חִדּוּד, מַעֲשִׂיָּה, בְּדִיחָה. 2. תּוֹפָעָה מְיֻחֶדֶת בְּמִינָהּ, עִלּוּי, גָּאוֹן. نَادِرَةُ زَمَانِهِ יָחִיד בְּדוֹרוֹ.

نَدَفَ ـِ סָרַק, נִפָּה כֻּתְנָה, נִפֵּץ. نَدْفٌ נִפּוּץ (כותנה למשל). نُدْفَةٌ 1. כֻּתְנָה סְרוּקָה. 2. ج نُدَفٌ פְּתִיתִים. نُدَفُ الثَّلْجِ פְּתִיתֵי שֶׁלֶג. نَدِيفٌ. مَنْدُوفٌ סָרוּק, מְנֻפָּץ (כותנה), מְנֻפֶּה. نَدَّافٌ סָרוֹק (אומן העוסק בסריקת כותנה, פשתן וכו'). مِنْدَفٌ ج مَنَادِفُ מַקְרֵדָה (מכשיר לניפוץ כותנה וכו').

نَدَلَ ـُ חָטַף, לָקַח מַהֵר. نَدْلٌ ע' نَذْل. مِنْدِيلٌ ج مَنَادِيلُ מִטְפַּחַת, מִמְחָטָה. مِنْدِيلٌ وَرَقِيٌّ מִמְחָטָה מִנְּיָר, טִישׁוּ. مِنْدَالَةٌ בַּטִּישׁ, מָדוֹךְ. نَادِلٌ ج نُدُلٌ מֶלְצַר.

نَدِمَ ـَ عَلَى. تَنَدَّمَ عَلَى V הִתְחָרֵט עַל־, חָזַר בּוֹ, הִצְטַעֵר עַל־. نَادَمَ III שָׁתָה (יין וכו') עִם־, הִשְׁתַּתֵּף בִּמְסִבַּת מִשְׁתֶּה עִם־. نَدَمٌ. نَدَامَةٌ. تَنَدُّمٌ. مَنْدَمٌ חֲרָטָה, הַבָּעַת צַעַר. لاَتَ سَاعَةَ مَنْدَمٍ אֶת הַנַּעֲשֶׂה אֵין לְהָשִׁיב. نَدِيمٌ ج نُدَمَاءُ ونُدْمَانٌ ونَدَامَى. مُنَادِمٌ חָבֵר לְמִשְׁתֶּה אוֹ לִסְעוּדָה. نَدْمَانٌ ج نَدَامَى. مُتَنَدِّمٌ מִתְחָרֵט, מִצְטַעֵר, חוֹזֵר בּוֹ, מְבַקֵּשׁ סְלִיחָה.

نَدَهَ ـَ 1. קָרָא ל־, הִשְׁמִיעַ קוֹל. 2. גָּעַר ב־. نَدَّاهَةٌ מ' רוּחַ רְפָאִים הַקּוֹרֵאת לְקָרְבָּנָהּ לְלֹא הֶרֶף.

(ندو) نَدَا ـُ 1. קָרָא, הִזְעִיק, הִזְמִין. 2. הִתְאַסֵּף, הִתְקַהֵל. نَدِيَ ـَ הָיָה רָטֹב, הָיָה לַח, נִרְטַב, הִתְרַטֵּב. عَمَلٌ يَنْدَى لَهُ الجَبِينُ מַעֲשֶׂה מֵבִישׁ. نَدَّى II הִרְטִיב. نَادَى III بِـ عَلَى קָרָא ל־, צָעַק וְקָרָא, הִזְמִין, הִכְרִיז, כִּנֵּס, פִּרְסֵם. نَادَاهُ. نَادَى عَلَيْهِ קָרָא לוֹ. نَادَى بِـ דָּגַל ב־, חָרַת עַל דִּגְלוֹ, הֶעֱלָה עַל נֵס. نُودِيَ بِهِ مَلِكاً הֻכְרַז עָלָיו כְּמֶלֶךְ. تَنَدَّى V נִטְלַל, נִרְטַב. تَنَادَى VI 1. קָרָא ל־. 2. נֶחְלַץ ל־, נִזְדַּעֵק. تَنَادَوْا لِفِعْلِ الخَيْرِ נֶחְלְצוּ לְמַעֲשֵׂי חֶסֶד. إِنْتَدَى VIII 1. נוֹעַד, הִתְוַעֵד, נִפְגַּשׁ. 2. בִּלָּה בְּמוֹעֲדוֹן. نَدْوَةٌ ج نَدَوَاتٌ 1. מוֹעָצָה, אֲסֵפָה. 2. מוֹעֲדוֹן. 3. וְעִידָה, כֶּנֶס, סִימְפּוֹזְיוֹן. نَدْوَةٌ ثَقَافِيَّةٌ סִימְפּוֹזְיוֹן, מְסִבָּה תַּרְבּוּתִית. نَدْوَةٌ صَحَفِيَّةٌ מְסִבַּת עִתּוֹנָאִים. نَدًى ج أَنْدَاءٌ وأَنْدِيَةٌ 1. טַל, רְסִיסֵי לַיְלָה, רְטִיבוּת. 2. נְדִיבוּת, רֹחַב לֵב. البِئْرُ لاَ تَمْتَلِئُ مِنَ النَّدَى פת' אֵין הַבּוֹר מִתְמַלֵּא מֵחֻלְיָתוֹ (מהאבן שעל פי הבאר). نَدِيٌّ. نَدْيَانُ רָטֹב, לַח, טָלוּל. نَدِيُّ الكَفِّ נָדִיב, רְחַב לֵב. نِدَاءٌ ج نِدَاءَاتٌ קְרִיאָה, הַכְרָזָה, קוֹל קוֹרֵא, פְּנִיָּה, גִּלּוּי דַּעַת, כָּרוּז, הַשְׁמָעַת קוֹל. نِدَاءُ الاسْتِغَاثَةِ קְרִיאָה לְעֶזְרָה. حَرْفُ النِّدَاءِ מִלַּת קְרִיאָה (يَا. أَيُّهَا) (בדקדוק). مُنَادَاةٌ קְרִיאָה, הַכְרָזָה. البَيْعُ بِالمُنَادَاةِ מְכִירָה פֻּמְבִּית. نَادٍ(ي) ج أَنْدِيَةٌ ونَوَادٍ(ي). مُنْتَدًى ج مُنْتَدَيَاتٌ מוֹעֲדוֹן, חוּג. نَادِي الضُّبَّاطِ מוֹעֲדוֹן הַקְּצִינִים. مُنَادٍ(ي) קוֹרֵא, כָּרוֹז (גם במכירה פומבית).

نَذَرَ ـِ 1. נָדַר, הִתְחַיֵּב בִּשְׁבוּעָה. 2. נָדַב, הִקְדִּישׁ. نَذَرَ نَفْسَهُ لِلْعِلْمِ הִקְדִּישׁ עַצְמוֹ לַמַּדָּע. أَنْذَرَ IV بِـ 1. הִתְרָה, הִזְהִיר מִפְּנֵי־, אִיֵּם. 2. נָתַן אוּלְטִימָטוּם. 3. הִתְרִיעַ, בִּשֵּׂר (רעות וכו'). أَنْذَرَهُ بِتَسْلِيمِ نَفْسِهِ הִתְרָה בּוֹ שֶׁעָלָיו לְהִתְמַסֵּר. مَنْ أَنْذَرَ فَقَدْ أَعْذَرَ רָאֵה הֻזְהַרְתָּ. تَنَاذَرَ VI אִיֵּם עַל־. نَذْرٌ ج نُذُورٌ נֶדֶר, הַבְטָחָה בִּשְׁבוּעָה. نَذِيرٌ ج نُذُرٌ 1. אַזְהָרָה, הַתְרָאָה, אִיּוּם. 2. מַתְרֶה, מַזְהִיר. 3. מַטִּיף בַּשַּׁעַר, מְבַשֵּׂר, נָבִיא, שָׁלִיחַ, מוֹכִיחַ. نَذِيرُ شُؤْمٍ מְבַשֵּׂר רָעוֹת. نَذِيرُ الخَطَرِ אַזְהָרָה מִפְּנֵי סַכָּנָה, אוֹת אַזְעָקָה. إِنْذَارٌ ج إِنْذَارَاتٌ 1. אַזְהָרָה, הַתְרָאָה. 2. אוֹת אַזְעָקָה. إِنْذَارٌ نِهَائِيٌّ אוּלְטִימָטוּם. صَفَّارَةُ إِنْذَارٍ ע' (صفر). مَحَطَّةُ إِنْذَارٍ ע' (حط) مَحَطَّة. إِنْذَارِيٌّ אַזְהָרָתִי. تَنَاذُرٌ תִּסְמֹנֶת, סִינְדְּרוֹם. نَاذِرٌ נוֹדֵר, מַקְדִּישׁ. مَنْذُورٌ נָדוּר, מֻקְדָּשׁ, מְיֹעָד ל־.

نَذُلَ ـُ נַעֲשָׂה שָׁפָל, נַעֲשָׂה נִבְזֶה. نَذْلٌ ج أَنْذَالٌ. نَذِيلٌ שָׁפָל, נִבְזֶה, בָּזוּי. نَذَالَةٌ שִׁפְלוּת, נִבְזוּת.

نَرْجِسٌ G נַרְקִיס. نَرْجِسِيَّةٌ נַרְקִיסִיזְם, אַהֲבָה עַצְמִית.

نَرْدٌ P 1. קֻבִּיָּה. 2. מִשְׂחַק שֵׁשׁ בֵּשׁ ע' (طول) لُعْبَةُ الطَّاوِلَةِ.

نَرْفَزَ En. עִצְבֵּן. نَرْفَزَةٌ עַצְבָּנוּת.

نَزَّ ـِ 1. נָטַף, דָּלַף, נָזַל. 2. רָטַט (מיתר, לב וכו'). 3. عَنْ פָּרַשׁ, הִסְתַּלֵּק, הִתְרַחֵק מ־. نَزّ. نَزِيز דְּלִיפָה, דֶּלֶף, טִפְטוּף. نَزَّة תַּאֲוָה, חֵשֶׁק.

نَزَحَ ـِ 1. عَنْ. مِنْ נָטַשׁ, עָזַב, עָקַר, הִגֵּר, הִתְרַחֵק מ־. 2. הִרְחִיק, גֵּרֵשׁ שֶׁיִּנָּטֵשׁ. 3. רוֹקֵן, דָּלָה, פִּנָּה. نَزَحَ عَنْ أَرْضِهِ נָטַשׁ אֶת אַדְמָתוֹ. نَزَحَ إِلَى أُورُبَّا עָקַר לְאֵירוֹפָּה. أَنْزَحَ IV 1. רוֹקֵן, פִּנָּה. 2. נִקָּה. نَزْح גְּרִיפָה, דְּלִיָּה, נִקּוּז. نَزَح מַיִם עֲכוּרִים. نُزُوح הֲגִירָה, עֲקִירָה, נְטִישָׁה. نَازِح 1. רָחוֹק. 2. עָקוּר, מְהַגֵּר. مِنْزَحَة ج مَنَازِح דְּלִי, כַּף גְּדוֹלָה לְנִקּוּז.

نَزُرَ ـُ פָּחַת, הִתְמַעֵט. نَزْر מְעַט, קְצָת. نَزْر يَسِير (قَلِيل) מְעַט מִן הַמְּעַט, מְעַט מִזְעָר.

نَـــزَعَ ـِ 1. תָּלַשׁ, הֵסִיר, הוֹצִיא בְּכוֹחַ, עָקַר, נִתֵּק, הוֹרִיד. 2. פָּשַׁט (בגד), חָלַץ (נעל). 3. שָׁלַל, הִפְקִיעַ. 4. إِلَى עָרַג ל־, הִשְׁתּוֹקֵק ל־, כָּמַהּ ל־. 5. عَنْ הִפְסִיק, שָׂם קֵץ ל־, סָר מִן־. 6. عَنْ פִּטֵּר מ־. نَزَعَ إِلَى أَهْلِهِ הִשְׁתּוֹקֵק לְמִשְׁפַּחְתּוֹ. نَزَعَ الثِّقَةَ عَنِ الحُكُومَةِ הִבִּיעַ אִי אֵמוּן בַּמֶּמְשָׁלָה. نَزَعَ ثِيَابَهُ פָּשַׁט בְּגָדָיו. نَزَعَ قِشْرَهُ הֵסִיר קְלִפָּתוֹ. نَزَعَهُ عَنْ وَظِيفَتِهِ הִדִּיחַ אוֹתוֹ מִתַּפְקִידוֹ. نَزَعَ مِلْكِيَّتَهُ הִפְקִיעַ אֶת רְכוּשׁוֹ. نَزَعَ يَدَهُ مِنْ جَيْبِهِ הוֹצִיא יָדוֹ מִכִּיסוֹ. نَزَعَ يَدَهُ مِنَ الطَّاعَةِ מָרַד ב־, פָּרַק עֹל. نَزَّعَ II הוֹצִיא, הִפְשִׁיט, הֵסִיר, עָקַר. نَازَعَ III 1. גָּסַס, עָמַד לָמוּת. 2. רָב עִם־, הִתְקוֹטֵט עִם־, נֶאֱבַק ב־, חָלַק עַל־. نَازَعَتْهُ نَفْسُهُ إِلَى وَطَنِهِ עָרַג לְמוֹלַדְתּוֹ. تَنَازَعَ VI רָב עִם־, חָלַק עַל־, הִתְקוֹטֵט. إِنْتَزَعَ VIII 1. הוֹצִיא בְּכוֹחַ, חִלֵּץ (הודאה וכו'), הֵסִיר, חָטַף. 2. נִתֵּק, מָשָׁה, לָקַח. إِنْتَزَعَ إِعْجَابَ الجُمْهُورِ עוֹרֵר אֶת הִתְפַּעֲלוּת הַקָּהָל. إِنْتَزَعَ نُقُودَهُ חָטַף (הוֹצִיא) אֶת כַּסְפּוֹ בְּכוֹחַ. نَزْع 1. גְּסִיסָה. 2. הֲסָרָה, הוֹרָדָה, סִלּוּק. 3. פֵּרוּק (נשק), הַפְקָעָה. 4. הַפְשָׁטָה. نَزْعُ السِّلَاحِ פֵּרוּק נֶשֶׁק . نَزْعُ المِلْكِيَّةِ הַפְקָעַת רְכוּשׁ. نَزْعَة ج نَزَعَات נְטִיָּה, מְגַמָּה, אוֹרְיֶנְטַצְיָה. نُزُوع עֶרְגָּה, כִּסּוּפִים, גַּעְגּוּעִים, כְּמִיהָה. النُّزُوعُ إِلَى البَقَاءِ יֵצֶר הַקִּיּוּם. عِلْمُ النَّفْسِ النُّزُوعِيّ פְּסִיכוֹלוֹגְיָה הֲנָעָתִית. نَزَّاع إِلَى חוֹתֵר אֶל־, שׁוֹאֵף ל־. مَنْزَع ج مَنَازِع 1. נְטִיָּה, שְׁאִיפָה. 2. אֹרַח, דֶּרֶךְ, אֹפֶן. 3. שִׁיטָה. مِنْزَع חֵץ. نِزَاع ج نِزَاعَات. مُنَازَعَة ج مُنَازَعَات רִיב, סִכְסוּךְ, מַחְלֹקֶת, קְטָטָה, תִּגְרָה, מַאֲבָק. نِزَاع مُسَلَّح סִכְסוּךְ מְזֻיָּן. بِلَا نِزَاعٍ לְלֹא עוֹרְרִין, בְּלִי סָפֵק. لَا نِزَاعَ فِي أَنْ לֵית מָאן דְּפָלִיג כִּי־, אֵין מִי שֶׁחוֹלֵק עַל כָּךְ ש־. تَــنَــازُع מַאֲבָק, מְרִיבָה. تَنَازُعُ البَقَاءِ מִלְחֶמֶת הַקִּיּוּם. إِنْتِزَاع חֲטִיפָה, הוֹצָאָה בְּכוֹחַ, הַפְקָעָה. نَازِعَة ج نَوَازِعُ נְטִיָּה, שְׁאִיפָה. مَنْزُوع מְפֹרָק. مِنْطَقَة مَنْزُوعَةُ السِّلَاحِ אֵזוֹר מְפֹרָז. مُنَازِع 1. לוֹחֵם, נָתוּן בְּמַאֲבָק. 2. גּוֹסֵס. لَيْسَ مِنْ مُنَازِعٍ فِي אֵין חוֹלְקִין עַל־, אֵין סָפֵק. مُتَنَازَع عَلَيْهِ נָתוּן בְּמַחְלֹקֶת. أَرْض مُتَنَازَع عَلَيْهَا אַדְמַת מְרִיבָה.

نَزَغَ ـَ חִרְחֵר רִיב, סִכְסֵךְ, הֵסִית. نَزْغ. نَزْغَة ج نَزَغَات הֲסָתָה, חִרְחוּר רִיב, לַחְשׁוּשֵׁי הַשָּׂטָן, מַדּוּחִים.

نَـــــزَفَ ـِ 1. שָׁתַת, נָזַל (בשפע). 2. דִּמֵּם (פצע). 3. דָּלָה, מִצָּה. 4. הִקִּיז (דם). إِسْتَنْزَفَ X 1. הִתִּישׁ. 2. מִצָּה עַד תֹּם, דָּלָה. 3. כִּלָּה. إِسْتَنْزَفَ دَمَهُ הִקִּיז אֶת דָּמוֹ. نَزْف 1. מִצּוּי, דְּלִיָּה, נְזִילָה, שֶׁטֶף. 2. שְׁתִיתַת דָּם, דִּמּוּם. نَزْف دَمَوِيّ דִּמּוּם. نَزِيف שֶׁטֶף, נְזִילָה. نَزِيف دَمَوِيّ שֶׁטֶף דָּם. نَزِيف مُخِّيّ שֶׁטֶף דָּם בַּמֹּחַ. إِسْتِنْزَاف 1. הַתָּשָׁה, הַחְלָשָׁה. 2. דְּלִיָּה, מִצּוּי. 3. הִתְבַּלּוּת, הִתְכַּלּוּת. حَرْبُ الاسْتِنْزَافِ מִלְחֶמֶת הַהַתָּשָׁה.

نَـــزِقَ ـَ 1. פָּרַץ, הִסְתַּעֵר. 2. הָיָה פָּזִיז, הָיָה קַל דַּעַת, הָיָה הֲפַכְפַּךְ. نَـــزَّقَ II הִמְרִיץ. نَـــزَق פְּזִיזוּת, פַּחֲזוּת, קַלּוּת דַּעַת. نَـــزِق פָּזִיז, פּוֹחֵז, קַל דַּעַת, נִמְהָר, קַפְּרִיזִי.

نَزَكَ ـُ דָּקַר בְּרֹמַח. نَيْزَك ج نَيَازِكُ 1. כּוֹכָב נוֹפֵל, מֵטֵאוֹר, מֵטֵאוֹרִיט. 2. רֹמַח קָצָר.

نَزَلَ ـِ 1. יָרַד, צָנַח, נָפַל. 2. חָנָה, שָׁכַן. 3. פָּחַת, נִגְרַע (מחיר וכו'), מָעַט. 4. مِنْ יָצָא מ־ (מכונית וכו'). 5. יָרַד מִן הַשָּׁמַיִם, נִגְלָה (קוראן), הִתְגַּלָּה. 6. הִתְאַכְסֵן. نَزَلَ إِلَى البَرِّ יָרַד אֶל הַיַּבָּשָׁה, עָלָה לַיַּבָּשָׁה. نَزَلَ إِلَى المَيْدَانِ יָרַד לַזִּירָה, יָצָא לִקְרָב (לַמַּעֲרָכָה). نَزَلَ بِالبَصْرَةِ חָנָה בָּעִיר בַּצְרָה. نَزَلَتْ بِهِ نَازِلَةٌ הִתְרַגֵּשׁ עָלָיו אָסוֹן. نَزَلَتْ حَرَارَةُ المَرِيضِ יָרַד חֻמּוֹ שֶׁל הַחוֹלֶה. نَزَلَ عَلَى رَأْيِهِ קִבֵּל אֶת דַּעְתּוֹ. نَزَلَ عَنْ حَقِّهِ لَهُ וִתֵּר עַל זְכוּתוֹ לְטוֹבָתוֹ. نَزَلَ عِنْدَ رَغْبَتِهِ נֶעֱנָה לִרְצוֹנוֹ, מִלֵּא אֶת בַּקָּשָׁתוֹ. نَزَلَ ضَيْفًا عَلَيْهِ הִתְאָרֵחַ אֶצְלוֹ. نَزَلَ مَنْزِلَهُ اللَّائِقَ תָּפַס אֶת מְקוֹמוֹ הָרָאוּי לוֹ. نَزَلَ مِنْهُ مَنْزِلَةَ أَخِيهِ הָיָה לְגַבָּיו כְּאָחִיו. نَزِلَ ـَ הִצְטַנֵּן, קִבֵּל נַזֶּלֶת. نَزَّلَ II. أَنْزَلَ IV 1. הוֹרִיד. 2. הִנְמִיךְ, הִשְׁפִּיל, הִמְעִיט, הִפְחִית, הוֹזִיל. 3. הִנְחִית, הִצְנִיחַ. أَنْزَلَ بِهِ خَسَائِرَ فَادِحَةً הֵסֵב (גָּרַם) לוֹ אֲבֵדוֹת כְּבֵדוֹת. أَنْزَلَ بِهِ عُقُوبَةً הֵטִיל עָלָיו עֹנֶשׁ. نَزَّلَ ثَمَنَهُ הִפְחִית (הוֹזִיל) אֶת מְחִירוֹ. نَزَّلَ مِنِ اعْتِبَارِهِ הִפְחִית מִכְּבוֹדוֹ, הִשְׁפִּיל אוֹתוֹ. أَنْزَلَهُ إِلَى البَرِّ הִנְחִית אוֹתוֹ בַּיַּבָּשָׁה, הֶעֱלָה אוֹתוֹ לַיַּבָּשָׁה. مَا أَنْزَلَ اللّٰهُ بِهِ مِنْ سُلْطَانٍ ע' (سلطن) سُلْطَان. نَازَلَ III נֶאֱבַק ב־, הִתְגּוֹשֵׁשׁ, הִתְמוֹדֵד עִם־, נִלְחַם ב־, נִכְנַס לְדוּ־קְרָב עִם־. تَنَازَلَ VI عَنْ וִתֵּר עַל־, מָחַל עַל זְכוּתוֹ ב־, הִסְתַּלֵּק מִן־, הִתְפַּשֵּׁר, נִכְנַע. تَنَازَلَ عَنْ حَقِّهِ וִתֵּר עַל זְכוּתוֹ. تَنَازَلَ عَنِ العَرْشِ וִתֵּר עַל כֵּס הַמְּלוּכָה. إِسْتَنْزَلَ X 1. בִּקֵּשׁ לְהוֹרִיד. 2. הוֹרִיד. 3. בִּקֵּשׁ לְוַתֵּר. إِسْتَنْزَلَ عَلَيْهِ اللَّعَنَاتِ אָרַר, קִלֵּל אוֹתוֹ. إِسْتَنْزَلَ مِنْ قَدْرِهِ הִפְחִית מִכְּבוֹדוֹ. نَزْل ج نُزُول وَنُزُل 1. מָעוֹן, מִשְׁכָּן. 2. מָלוֹן, אַכְסַנְיָה. 3. דַּיָּר מִשְׁנֶה. نَزْلَة נַזֶּלֶת, הִצְטַנְּנוּת. نَزْلَة شُعَبِيَّة (صَدْرِيَّة) דַּלֶּקֶת הַסִּמְפוֹנוֹת, בְּרוֹנְכִיטִיס. نَزْلَة وَافِدَة שַׁפַּעַת, גְּרִיפָּה. نِزَالَة הִתְנַחֲלוּת, הִתְיַשְּׁבוּת. نُزُول יְרִידָה, צְנִיחָה, עֲלִיָּה לַיַּבָּשָׁה, חֲנִיָּה. نُزُولُ الآيَةِ גִּלּוּי הַפָּסוּק

הַקֻּרְאָנִי (ירידתו מן השמים). نُزُولاً عِنْدَ رَغْبَتِهِ (طَلَبِهِ) בְּהֵעָנוּת לְבַקָּשָׁתוֹ. نُزُولُ المَطَرِ יְרִידַת גֶּשֶׁם. صُعُودًا وَنُزُولاً מִלְמַעְלָה מַטָּה. نَزِيلٌ ج نُزَلاَءُ אוֹרֵחַ נָטָה לָלוּן, מִתְאַכְסֵן, דַּיָּר, שׁוֹכֵן, שׂוֹכֵר חֶדֶר. نَزِيلُ المُسْتَشْفَى מְאֻשְׁפָּז. مَنْزِلٌ ج مَنَازِلُ 1. דִּירָה, בֵּית מְגוּרִים, מָעוֹן, מִשְׁכָּן. 2. מְקוֹם שְׁהִיָּה. مَنْزِلُ الاسْتِرَاحَةِ אַכְסַנְיַת נֹפֶשׁ. مَنَازِلُ اللَّهْوِ وَاللَّعِبِ מֶרְכְּזֵי בִּדּוּר. تَدْبِيرُ المَنْزِلِ. تَدْبِيرٌ مَنْزِلِيٌّ כַּלְכָּלַת בַּיִת, מֶשֶׁק בַּיִת. مَنْزِلِيٌّ בֵּיתִי. إِقْتِصَادٌ مَنْزِلِيٌّ מֶשֶׁק בַּיִת. دِرَاسَةٌ مَنْزِلِيَّةٌ שִׁעוּרִים בְּהִתְכַּתְּבוּת. وَظَائِفُ مَنْزِلِيَّةٌ שִׁעוּרֵי בַּיִת. مَنْزِلَةٌ ج مَنَازِلُ מַעֲמָד, עֶמְדָּה, חֲשִׁיבוּת, מַעֲלָה. مَنْزِلَةٌ حِسَابِيَّةٌ מִשְׁבֶּצֶת חֶשְׁבּוֹנִית. رَفِيعُ المَنْزِلَةِ בַּעַל מַעֲמָד רָם. تَنْزِيلٌ ج تَنْزِيلاَتٌ 1. הֲנָחָה, הוֹזָלָה. 2. הוֹרָדָה. 3. הַפְחָתָה, הַמְעָטָה. 4. הִתְגַּלּוּת. تَنْزِيلُ الرُّتْبَةِ הוֹרָדַת דַּרְגָּה. التَّنْزِيلُ العَزِيزُ כִּנּוּי לַקֻּרְאָן. تَنْزِيلٌ نَقْدِيٌّ פִּחוּת מַטְבֵּעַ. نِزَالٌ. مُنَازَلَةٌ דּוּ־קְרָב, הִתְמוֹדְדוּת, מַאֲבָק, תַּחֲרוּת. إِنْزَالٌ 1. הוֹרָדָה. 2. נְחִיתָה, הַנְחָתָה. إِنْزَالٌ بِالمِظَلاَّتِ הַצְנָחָה (של חיילים, אספקה וכו'). إِنْزَالُ عُقُوبَةٍ הֲטָלַת עֹנֶשׁ. تَنَازُلٌ عَنْ וִתּוּר עַל־, מְחִילָה עַל זְכוּת, הִסְתַּלְּקוּת מִן־, הִתְפַּטְּרוּת מ־. تَنَازُلِيٌّ יוֹרֵד. عَدٌّ تَنَازُلِيٌّ סְפִירָה לְאָחוֹר. نَازِلٌ אוֹרֵחַ. نَازِلَةٌ ج نَوَازِلُ 1. אָסוֹן, צָרָה, פֶּגַע, שׁוֹאָה, פֻּרְעָנוּת. 2. תִּיק מִשְׁפָּטִי, תְּבִיעָה (בייחוד בתוניס). مَنْزُولٌ מ' סַם מְשַׁכֵּר. مُنْزَلٌ 1. שֶׁהוּרַד מִן הַשָּׁמַיִם, קָדוֹשׁ. 2. מְשֻׁבָּץ (בזהב, בכסף וכו'). مُنَازِلٌ יָרִיב (בדו־קרב), מִתְחָרֶה. مُنَزَّلٌ שֶׁהוּרַד מִן הַשָּׁמַיִם, קָדוֹשׁ. الكُتُبُ المُنْزَلَةُ סִפְרֵי הַקֹּדֶשׁ.

نَزُهَ ـُ 1. عَنْ הִתְרַחֵק מִכָּל פְּגָם, נִמְנַע מִכָּל דֹּפִי. 2. הִתְעַלָּה, הָיָה הָגוּן (יָשָׁר). نَزَّهَ II 1. רוֹמֵם, אָמַר שֶׁהוּא נַעֲלֶה מִן־, חָשַׁב שֶׁהוּא הָגוּן וְיָשָׁר, אַל־טָעוּתִי. 2. לָקַח לְטִיּוּל, בִּדֵּר. تَنَزَّهَ V 1. عَنْ נִזַּר (נִמְנַע) (ממעשה רע), הָיָה נַעֲלֶה, הִתְעַלָּה, הָיָה נְקִי כַּפַּיִם, הָיָה טָהוֹר, הָיָה הָגוּן (יָשָׁר). 2. טִיֵּל, הָלַךְ לָשׁוּחַ, הִתְבַּדֵּר, נֶהֱנָה. نَزِهٌ. نَزِيهٌ ج نُزَهَاءُ הָגוּן, יָשָׁר, כֵּן, אוֹבְּיֶקְטִיבִי, טָהוֹר, נְקִי כַּפַּיִם, לְלֹא רְבָב. وَسِيطٌ نَزِيهٌ מְתַוֵּךְ הָגוּן (אוֹבְּיֶקְטִיבִי). نَزَاهَةٌ יֹשֶׁר, דֶּרֶךְ הַיָּשָׁר, הֲגִינוּת, כֵּנוּת, אוֹבְּיֶקְטִיבִיּוּת, נִקְיוֹן כַּפַּיִם, אִי מַשּׂוֹא פָּנִים. نَزَاهَةٌ عَقْلِيَّةٌ יֹשֶׁר אִינְטֶלֶקְטוּאָלִי. نُزْهَةٌ ج نُزَهٌ 1. טִיּוּל, הֲלִיכָה, צְעִידָה. 2. בִּלּוּי (בחיק הטבע למשל), פִּיקְנִיק. تَنْزِيهٌ 1. שְׁלִילַת צוּרוֹת וּתְכוּנוֹת אֱנוֹשִׁיּוֹת לָאֵל, רוֹמְמוּת אֵל. 2. אֲמִירָה שֶׁהוּא נַעֲלֶה מִן־. 3. הִתְעַלּוּת. تَنَزُّهٌ הֲלִיכָה, צְעִידָה, בִּלּוּי. مُنَزَّهٌ عَنْ אַל־טָעוּתִי (אלוהים), נַעֲלֶה מ־. مُتَنَزِّهٌ מְטַיֵּל, צוֹעֵד, מְבַלֶּה. مُتَنَزَّهٌ. مُنْتَزَهٌ טַיֶּלֶת, רַחֲבָה לְטִיּוּל, גַּן צִבּוּרִי, פַּרְק.

(נזו) نَزَا ـُ 1. קָפַץ, זִנֵּק, הֵגִיחַ. 2. הִתְיַחֵם בְּתַאֲוָה מִינִית. 3. עָרַג. نَزَا بِهِ قَلْبُهُ إِلَى הִתְאַוָּה אֶל־, עָרַג ל־. نَزَوَانٌ 1. זִנּוּק, גִּיחָה. 2. תְּקִיפָה, הִתְפָּרְצוּת כַּעַס. 3. יִחוּם. نَزْوَةٌ ج نَزَوَاتٌ 1. קְפִיצָה, גִּיחָה, זִנּוּק, הִתְפָּרְצוּת. 2. יֵצֶר מִינִי, יִחוּם. 3. גַּחֲמָה, קַפְּרִיזָה. نَزَوَاتُ الشَّبَابِ גַּחֲמוֹת נְעוּרִים, הֲפַכְפְּכָנוּת נְעוּרִים. ذُو نَزَوَاتٍ גַּחֲמָן, הֲפַכְפַּךְ, קַפְּרִיזִי, אִימְפּוּלְסִיבִי. نَازِيٌّ. نَازِيَّةٌ ע' שם.

نَسَأَ ـَ أَنْسَأَ IV 1. דָּחָה, הִשְׁהָה, עִכֵּב. 2. נָתַן אַרְכָּה (לפירעון חוב וכו'). نَسَأَ الدَّيْنَ דָּחָה אֶת פֵּרָעוֹן הַחוֹב. نَسَأَ اللهُ أَجَلَهُ (فِي أَجَلِهِ) אֱלֹהִים הֶאֱרִיךְ אֶת יָמָיו. نَسَاءٌ חַיִּים אֲרֻכִּים. نَسِيئَةٌ 1. אַרְכָּה, דְּחִיַּת מוֹעֵד פֵּרָעוֹן. 2. מְכִירָה בְּהַקָּפָה, אַשְׁרַאי. مِنْسَأَةٌ מַקֵּל, מַטֶּה.

نَسَبَ ـِ إِلَى 1. יִחֵס, קָבַע אֶת יִחוּסוֹ וּמוֹצָאוֹ. 2. שִׁיֵּךְ, יִחֵס, תָּלָה דָּבָר מָה ב־, קָשַׁר ב־, זָקַף עַל־. 3. תֵּאֵר יָפְיָהּ אֲהוּבָה בִּפְתִיחַ שֶׁל הַקַּצִידָה ע' نَسِيب. نَاسَبَ III 1. תָּאַם אֶת־, הִתְאִים ל־, הָלַם אֶת־, עָלָה בְּקָנֶה אֶחָד עִם־, הִקְבִּיל. 2. קָשַׁר קֶשֶׁר מִשְׁפַּחְתִּי עִם־, נִסְפַּח עַל יְדֵי חִתּוּן. تَنَاسَبَ VI مَعَ עָלָה בְּקָנֶה אֶחָד עִם־, דָּמָה ל־, הִתְאִים ל־, עָלָה בַּד בְּבַד עִם־, הִשְׁתַּוָּה ל־, הִזְדַּהָה עִם־, הָיָה פְּרוֹפּוֹרְצִיוֹנָלִי עִם־. إِنْتَسَبَ VIII إِلَى 1. הִתְיַחֵס ל־, נִקְבַּע יִחוּסוֹ, הָיָה קָרוֹב קִרְבַת מִשְׁפָּחָה ל־, הִשְׁתַּיֵּךְ ל־. 2. נִרְשַׁם כְּתַלְמִיד שֶׁלֹּא מִן הַמִּנְיָן, הָיָה חָבֵר ב־, הִשְׁתַּיֵּךְ ל־. إِسْتَنْسَبَ X 1. הִתְחַקָּה אַחַר יִחוּסוֹ, שָׁאַל עַל־. 2. אָמַר אֶת יִחוּסוֹ. 3. מָצָא לְמַתְאִים, מָצָא חֵן בְּעֵינָיו. نَسَبٌ ج أَنْسَابٌ יִחוּס, יַחַס, הִשְׁתַּיְּכוּת מִשְׁפַּחְתִּית, מוֹצָא, יַחְסָן. ذُو نَسَبٍ בַּעַל יִחוּס, מִמִּשְׁפָּחָה טוֹבָה. شَجَرَةُ النَّسَبِ אִילַן הַיֻּחֲסִין, שַׁלְשֶׁלֶת הַיֻּחֲסִין. عِلْمُ الأَنْسَابِ תּוֹרַת הַיֻּחֲסִין, גֵּנֵאָלוֹגְיָה. نِسْبَةٌ ج نِسَبٌ 1. יַחַס, אִחוּז, שִׁעוּר, עֵרֶךְ. 2. חֵלֶק, מָנָה, מִדָּה, מֵמַד, פְּרוֹפּוֹרְצִיָּה. 3. יִחוּס, מוֹצָא, שַׁיָּכוּת. نِسْبَةً إِلَى. بِالنِّسْبَةِ إِلَى בְּיַחַס ל־, בְּעִנְיַן־, בְּנוֹגֵעַ ל־, בְּקֶשֶׁר־, עַל אוֹדוֹת־. نِسْبَةُ التَّنْمِيَةِ שִׁעוּר הַצְּמִיחָה. نِسْبَةُ الذَّكَاءِ מְנַת מִשְׂכָּל, I.Q. نِسْبَةٌ عَالِيَةٌ שִׁעוּר גָּבוֹהַּ. نِسْبَةٌ مِئَوِيَّةٌ יַחַס בְּאָחוּזִים. نِسْبَةُ المَوَالِيدِ שִׁעוּר הַיְלוּדָה. نِسْبَةُ الوَفَيَاتِ שִׁעוּר הַתְּמוּתָה. لاَ نِسْبَةَ وَلاَ مُنَاسَبَةَ بَيْنَهُمَا אֵין שַׁיָּכוּת אוֹ דִּמְיוֹן בֵּינֵיהֶם. يَاءُ النِّسْبَةِ הָאוֹת "ي" הַמְּצַיֶּנֶת שֵׁם תֹּאַר הַנִּגְזָר מִשֵּׁם עֶצֶם, כְּגוֹן: عِلْمِيٌّ מַדָּעִי מ־عِلْم מַדָּע. نِسْبِيٌّ 1. יַחֲסִי, שֶׁאֵינוֹ מֻחְלָט, רֶלָטִיבִי. 2. מֻתְנֶה ב־, תָּלוּי. تَمْثِيلٌ نِسْبِيٌّ יִצּוּג יַחֲסִי. وَزْنٌ نِسْبِيٌّ מִשְׁקָל סְגֻלִּי. نِسْبِيًّا בְּאֹפֶן יַחֲסִי, יַחֲסִית, בְּעֵרֶךְ. نِسْبِيَّةٌ יַחֲסוּת. نَظَرِيَّةُ النِّسْبِيَّةِ תּוֹרַת הַיַּחֲסוּת. نَسَّابٌ. نَسَّابَةٌ ج نَسَّابَاتٌ חוֹקֵר יֻחֲסִין, גֵּנֵאָלוֹג. نَسِيبٌ 1. תֵּאוּר יָפְיָהּ אֲהוּבָה בִּפְתִיחַ שֶׁל הַקַּצִידָה הָעַרְבִית הַקְּלָאסִית, לִירִיקָה. 2. ج أَنْسِبَاءُ קָרוֹב מִשְׁפָּחָה (על ידי חיתון), גִּיס, חָתָן. حَسِيبٌ نَسِيبٌ מְיֻחָס. ذُو نَسَبٍ מְכֻבָּד, בַּעַל יִחוּס, אָצִיל. أَنْسَبُ מַתְאִים (הוֹלֵם) יוֹתֵר. مُنَاسَبَةٌ 1. הַתְאָמָה, הֲלִימוּת, הַקְבָּלָה, סִימֶטְרִיּוּת. 2. קִרְבַת מִשְׁפָּחָה. 3. ج مُنَاسَبَاتٌ הִזְדַּמְּנוּת, שְׁעַת כֹּשֶׁר, מִקְרֶה, מְאֹרָע. بِمُنَاسَبَةِ לְרֶגֶל־. بِالمُنَاسَبَةِ אַגַּב, דֶּרֶךְ אַגַּב, אַפְּרוֹפּוֹ. بِهَذِهِ المُنَاسَبَةِ בְּהִזְדַּמְּנוּת זוֹ, לְרֶגֶל מְאֹרָע זֶה. بِمُنَاسَبَةٍ وَبِغَيْرِ مُنَاسَبَةٍ בְּהִזְדַּמְּנוּת מַתְאִימָה

וּבְלִי הִזְדַּמְּנוּת. بَيْتُ المُنَاسَبَاتِ בֵּית אֵבֶל. دُونَ مُنَاسَبَةٍ בְּלִי הִזְדַּמְּנוּת, (דָּבָר) לֹא בִּמְקוֹמוֹ. شِعْرُ المُنَاسَبَاتِ שִׁירָה לְרֶגֶל מְאֹרָע. تَنَاسُبٌ פְּרוֹפּוֹרְצְיוֹנָלִיּוּת, יַחֲסִיּוּת, הַתְאָמָה, מִתְאָם, הַרְמוֹנְיָה, סִימֶטְרִיּוּת. عَدَمُ تَنَاسُبٍ חֹסֶר הַתְאָמָה. إِنْتِسَابٌ הִשְׁתַּיְּכוּת, נִלְווּת. طَالِبٌ بِالانْتِسَابِ סְטוּדֶנְט נִלְוֶה (לֹא מִן הַמִּנְיָן). مَنْسُوبٌ إِلَى מְיֻחָס לְ־, מְשֻׁיָּךְ לְ־, קָשׁוּר בְּ־. التُّهْمَةُ المَنْسُوبَةُ إِلَيْهِ הָאַשְׁמָה הַמְיֻחֶסֶת אֵלָיו. 2. ج مَنَاسِيبُ גֹּבַהּ (מים וכו'), רָמָה. مَنْسُوبُ البَحْرِ גֹּבַהּ הַיָּם. مَنْسُوبِيَّةٌ נֶפּוֹטִיזְם, הַעֲדָפַת קְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, מַשּׂוֹא פָּנִים, פְּרוֹטֶקְצְיָה. مُنَاسِبٌ 1. מַתְאִים, הוֹלֵם, רָאוּי, יָאֶה. 2. פְּרוֹפּוֹרְצְיוֹנָלִי. مُتَنَاسِبٌ פְּרוֹפּוֹרְצְיוֹנָלִי, סִימֶטְרִי, מַתְאִים, עוֹלֶה בְּקָנֶה אֶחָד עִם־. مُتَنَاسِبُ الأَجْزَاءِ סִימֶטְרִי, הַרְמוֹנִי, מְאֻזָּן. مُنْتَسِبٌ שַׁיָּךְ, נִלְוֶה, לֹא מִן הַמִּנְיָן. عُضْوٌ مُنْتَسِبٌ חָבֵר נִלְוֶה.

نَسَجَ ـِ 1. אָרַג, רָקַם, סָרַג. 2. חִבֵּר, כָּתַב (ספרות, שירה). 3. בָּדָה, הִמְצִיא. نَسَجَ عَلَى مِنْوَالِهِ חִקָּהוּ. نَسَجَ نَسْجَهُ עָשָׂה כָּמוֹתוֹ. إِنْتَسَجَ VIII נֶאֱרַג, נִרְקַם, נִסְרַג. نَسْجٌ 1. אֲרִיגָה, קְלִיעַת חוּטִים, רְקִימָה. 2. אָרִיג. 3. רִקְמָה. مِنْ نَسْجِ خَيَالِهِ מִפְּרִי דִּמְיוֹנוֹ. نَسَّاجٌ אוֹרֵג. نِسَاجَةٌ אֲרִיגָה. نِسَاجَةُ الصُّوفِ אֲרִיגַת צֶמֶר. نَسِيجٌ ج أَنْسِجَةٌ وَنُسُجٌ 1. אָרִיג, אֶרֶג, בַּד. 2. מִרְקָם, רִקְמָה, רֶשֶׁת, קוּרִים (של עכביש). نَسِيجٌ خَلَوِيٌّ רִקְמָה תָּאִית. نَسِيجُ وَحْدِهِ יָחִיד בְּדוֹרוֹ, יָחִיד בְּמִינוֹ. نَسِيجُ العَنْكَبُوتِ קוּרֵי עַכָּבִישׁ. مَصْنَعُ النَّسِيجِ בֵּית חֲרֹשֶׁת לְטֶקְסְטִיל. مَنْسَجٌ ج مَنَاسِجُ בֵּית מְלָאכָה לַאֲרִיגָה. مِنْسَجٌ נוֹל, מָנוֹר. مَنْسُوجٌ 1. אָרוּג. 2. מְחֻבָּר, מְשֻׁלָּב. 3. ج مَنْسُوجَاتٌ בַּדִּים, אֲרִיגִים, מוּצְרֵי טֶקְסְטִיל.

نَسَخَ ـَ 1. הֶעְתִּיק, תִּעְתֵּק. 2. צִלֵּם מִסְמָךְ. 3. בִּטֵּל, מָחַק, פָּסַל, שָׁלַל, בִּטֵּל פָּסוּק קֻרְאָנִי (או מִצְוָה) וְהֶחְלִיפוֹ בְּאַחֵר. نَاسَخَ III הֵבִיא בִּמְקוֹם, הֶחְלִיף. تَنَسَّخَ V בֻּטַּל, נִמְחַק. تَنَاسَخَ VI 1. בִּטֵּל אֶת־. 2. בָּא בִּרְצִיפוּת. 3. הִתְגַּלְגֵּל מִגּוּף לְגוּף (נשמה). إِنْتَسَخَ VIII 1. בֻּטַּל, נִמְחַק, נִפְסַל. 2. הֶעְתִּיק. إِسْتَنْسَخَ X בִּקֵּשׁ לְהַעְתִּיק, הֶעְתִּיק, תִּעְתֵּק, צִלֵּם (מסמך וכו'). نَسْخٌ 1. הַעְתָּקָה, תִּעְתּוּק, הַכְפָּלָה, שִׁכְפּוּל, צִלּוּם (מסמך וכו'). 2. בִּטּוּל, פְּסִילָה, מְחִיקָה. خَطُّ (قَلَمُ) النَّسْخِ הַכְּתָב הָעַרְבִי הָרָגִיל (דפוס). آلَةُ النَّسْخِ מְכוֹנַת הַכְפָּלָה (שִׁכְפּוּל). نُسْخَةٌ ج نُسَخٌ עֹתֶק, נֹסַח מְדֻיָּק, גִּרְסָה, טֹפֶס. نُسْخَةٌ طِبْقَ الأَصْلِ עֹתֶק מְדֻיָּק, עֹתֶק נֶאֱמָן לַמָּקוֹר. نَسَّاخٌ ج نَسَّاخَةٌ מַעְתִּיק, סוֹפֵר סְתָ"ם, לַבְלָר. تَنَاسُخٌ. تَنَاسُخُ الأَرْوَاحِ גִּלְגּוּל נְשָׁמוֹת. إِسْتِنْسَاخٌ הַעְתָּקָה, תִּעְתּוּק, הַכְפָּלָה, שִׁכְפּוּל, צִלּוּם. نَاسِخٌ מְבַטֵּל, פּוֹסֵל. آيَةٌ نَاسِخَةٌ פָּסוּק קֻרְאָנִי הַמְבַטֵּל מִצְווֹת בְּפָסוּק אַחֵר. مَنْسُوخٌ 1. מְבֻטָּל (פסוק קוראני). 2. מֻעְתָּק.

نَسَرَ ـِ נִסֵּר, נִשַּׁר, חָתַךְ. تَنَسَّرَ V הִתְנַסֵּר, נֶחְתַּךְ, נִגְזַר. إِسْتَنْسَرَ X נַעֲשָׂה כְּנֶשֶׁר, הָיָה לְגִבּוֹר חָזָק. إِنَّ البُغَاثَ فِي أَرْضِنَا يَسْتَنْسِرُ פת' ע' (بغث) بُغَاث. نَسْرٌ ج نُسُورٌ وَنُسُورَةٌ נֶשֶׁר. النَّسْرُ الطَّائِرُ אַלְטָאִיר (כוכב). النَّسْرُ الوَاقِعُ וֶגָה (כוכב). نَسْرَةٌ פְּרוּסָה דַּקָּה, נֵתַח, חֲתִיכָה. نَاسُورٌ ج نَوَاسِيرُ 1. פֶּצַע מֻגְלָתִי. 2. טְחוֹרִים ע' (بسر) بَاسُور. مَنْسَرٌ ج مَنَاسِرُ 1. כְּנֻפְיַת שׁוֹדְדִים. 2. לַהֲקָה (של עופות). مِنْسَرٌ ج مَنَاسِرُ מַקּוֹר (של עופות דורסים) ע' (نقر) مِنْقَار.

نَسْرِينٌ P (ביחיד: نِسْرِينَةٌ) 1. נַרְקִיס. 2. וֶרֶד (jonquil).

نَسْطُورٌ G נֶסְטוֹרְיוּס (מייסד הכת הנסטוריאנית). نَسْطُورِيٌّ ج نَسَاطِرَةٌ נֶסְטוֹרְיָאנִי (בנצרות).

نُسْغٌ. نَسْغٌ לְשַׁד (של צמח).

نَسَفَ ـِ 1. פּוֹצֵץ, הָרַס, נִפֵּץ, הֶחְרִיב. 2. טִרְפֵּד, קִלְקֵל. نَسَفَ البِنَاءَ פּוֹצֵץ אֶת הַבַּיִת. نَسَفَ المُؤْتَمَرَ פּוֹצֵץ (טִרְפֵּד) אֶת הַוְּעִידָה. أَنْسَفَ IV פִּזֵּר, הֵפִיץ (הרוח את האבק). إِنْتَسَفَ VIII פּוֹצַץ, עֻקַּר. نَسْفٌ פִּיצוּץ, הֲרִיסָה, טִרְפּוּד. نُسَافٌ ج نَسَاسِيفُ מַקּוֹר הַקֶּרֶן (סוגים של עופות טרופיים בעלי מקור חזק). نُسَافَةٌ פְּסֹלֶת, אָבָק. نَسَّافَةٌ ج نَسَّافَاتٌ סִירַת טוֹרְפֵּדוֹ, מַשְׁחֶתֶת, אֳנִיַּת מִלְחָמָה. مِنْسَفٌ ج مَنَاسِفُ 1. כְּבָרָה, נָפָה גְּדוֹלָה. 2. מַגָּשׁ גָּדוֹל. 3. תַּבְשִׁיל (אורז, בשר וכו') בִּקְדֵרָה. مِنْسَفَةٌ ج مَنَاسِفُ 1. כְּבָרָה. 2. מַכְשִׁיר לְפִיצוּץ. نَاسِفٌ 1. מְפוֹצֵץ, מְנַפֵּץ, מְרַסֵּק. 2. חֹמֶר נֶפֶץ. عَبْوَةٌ (عُبُوَّةٌ) نَاسِفَةٌ ע' عَبْوَة.

نَسَقَ ـُ نَسَّقَ II סִדֵּר, סִדֵּר, עָרַךְ לְפִי סֵדֶר, חָרַז (פנינה וכו'), תֵּאֵם, אִרְגֵּן. تَنَسَّقَ V הִתְאַרְגֵּן לְפִי סֵדֶר, נֶעֱרַךְ יָפֶה, תֹּאַם. تَنَاسَقَ VI 1. סֻדַּר כָּרָאוּי, הָיָה הַרְמוֹנִי, הָיָה מְתֹאָם. 2. הִתְאַזֵּן, הָיָה סִימֶטְרִי. نَسْقٌ חֲרִיזָה, סִדּוּר, תֵּאוּם, יִשּׁוּר. نَسَقٌ 1. סֵדֶר, מַעֲרָךְ סָדוּר, אִרְגּוּן, שִׁיטָה, הַרְמוֹנְיָה, תֵּאוּם. 2. מַעֲרָךְ, מִבְנֶה (בצבא, במטוסים וכו'). نَسَقًا בְּשׁוּרוֹת, לְפִי מַעֲרָךְ סָדוּר. عَلَى نَسَقٍ وَاحِدٍ לְפִי סֵדֶר, לְפִי קֶצֶב אוֹ סֵדֶר אָחִיד. حُرُوفُ النَّسَقِ מִלּוֹת הַחִבּוּר. سَارَ عَلَى نَسَقِهِ הָלַךְ לְפִי שִׁיטָתוֹ. نَسِيقٌ מְסֻדָּר, עָרוּךְ יָפֶה, אָחִיד. تَنْسِيقٌ 1. תֵּאוּם, סְדִירָה, סִדּוּר, עֲרִיכָה הַרְמוֹנִית, הַרְמוֹנִיזַצְיָה, תִּכְנוּן. 2. ج تَنْسِيقَاتٌ רֵאוֹרְגָנִיזַצְיָה, קוֹאוֹרְדִּינַצְיָה; פְּטוּרִין. تَنْسِيقٌ دَاخِلِيٌّ עִצּוּב פְּנִים, דֵּקוֹרַצְיָה. تَنْسِيقُ الدِّرَاسَةِ תִּכְנוּן אָחִיד שֶׁל הַלִּמּוּד. لَجْنَةُ التَّنْسِيقِ וַעֲדַת הַתֵּאוּם. تَنَاسُقٌ הַתְאָמָה, תֵּאוּם, הֲלִימוּת, הַרְמוֹנְיָה, סִימֶטְרִיָּה, סֵדֶר, קוֹאוֹרְדִּינַצְיָה. مُنَسَّقٌ. مُتَنَاسِقٌ סָדוּר, עָרוּךְ יָפֶה, הַרְמוֹנִי, סִימֶטְרִי

نَسَكَ ـُ تَنَسَّكَ V הִתְנַזֵּר, חַי חַיֵּי נָזִיר (פרישות), הִסְתַּגֵּף. نَسُكَ ـُ הָיָה לְנָזִיר. نُسْكٌ פְּרִישׁוּת, סַגְּפָנוּת. نُسُكٌ קָרְבָּן (בטקסי העלייה לרגל במכה), זֶבַח. نَاسِكٌ ج نُسَّاكٌ נָזִיר, פָּרוּשׁ, סַגְּפָן. مَنْسَكٌ ج مَنَاسِكُ 1. פֻּלְחָן, רִיטוּאָל. 2. מְקוֹם הַקְרָבַת הַקָּרְבָּן. مَنَاسِكُ الحَجِّ טִקְסֵי הָעֲלִיָּה לָרֶגֶל בְּמֶכָּה.

نَسَلَ ـُ 1. הוֹלִיד, הֶעֱמִיד בָּנִים (צֶאֱצָאִים). 2. גִּדֵּל בַּעֲלֵי חַיִּים. 3. נָשַׁר (שֵׂעָר,

נוצות וכו'). نَسَلَ ـِ פָּרָה וְרָבָה. نَسَّلَ II הִפְרִיד אֶת הַמּוֹץ מִן הַתֶּבֶן), מִיֵּן לְפִי סוּגִים. أَنْسَلَ IV 1. הוֹלִיד. 2. הִתִּיר (שֵׂעָר, חוּטִים וכו'). 3. הִשִּׁיר (שֵׂעָר, נוֹצוֹת וכו'). تَنَاسَلَ VI 1. פָּרָה וְרָבָה. 2. مِنْ יָצָא מֵחֲלָצֵי־, נוֹלַד מ־. نَسْلٌ ج أَنْسَالٌ 1. צֶאֱצָא, יוֹצֵא חֲלָצַיִם, זֶרַע. 2. יְלָדָה. تَحْدِيدُ النَّسْلِ הַגְבָּלַת הַיְלֵדָה. تَحْسِينُ النَّسْلِ הַשְׁבָּחַת הַגֶּזַע. تَنْظِيمُ النَّسْلِ תִּכְנוּן הַיְלֵדָה. هُوَ مِنْ نَسْلِ الأَشْرَافِ הוּא מִגֶּזַע אֲצִילִים. نُسَالَةٌ נְשֹׁרֶת שֵׂעָר אוֹ חוּטִים, מוֹךְ. نَسِيلَةٌ ج نَسَائِلُ 1. תַּדְפִּיס (מאמר מתוך ספר שנדפס). 2. צֶמֶר סָרוּק, פְּתִילָה. 3. הֲלָךְ דְּבַשׁ. تَنَاسُلٌ 1. הִזְדַּוְּגוּת. 2. פְּרִיָּה וּרְבִיָּה, הַעֲמָדַת וְלָדוֹת. أَعْضَاءُ التَّنَاسُلِ אֵיבְרֵי הַמִּין. ضَعْفُ التَّنَاسُلِ אֵין אוֹנוּת, חֹסֶר כֹּחַ גַּבְרָא. تَنَاسُلِيٌّ מִינִי. أَمْرَاضٌ تَنَاسُلِيَّةٌ מַחֲלוֹת מִין. الجِهَازُ التَّنَاسُلِيُّ מַעֲרֶכֶת הַמִּין. الغُدَّةُ التَّنَاسُلِيَّةُ בַּלּוּטַת הַמִּין.

نَسَمَ ـِ 1. נָשַׁב קְלִילוֹת (רוח). 2. הִדִּיף רֵיחַ רַע (חלב). 3. הִגִּיעַ מָסָר. نَسِمَ ـَ הִשְׁתַּנָּה. نَسَّمَ II 1. שִׁחְרֵר (עבד). 2. فِي הִתְחִיל ב־. تَنَسَّمَ V 1. נָשַׁב קַלּוֹת (רוח). 2. שָׁאַף, נָשַׁם. 3. רִחְרֵחַ, הִתְחַקָּה עַל־, בִּקֵּשׁ לֶאֱסֹף יְדִיעוֹת. نَسَمٌ ج أَنْسَامٌ אֲוִיר נְשִׁימָה, נְשָׁמָה. نَسَمَةٌ ج نَسَمَاتٌ 1. נְשִׁימָה, נְשָׁמָה. 2. בְּרִיָּה, נֶפֶשׁ, בֶּן אָדָם. 3. מַשַּׁב רוּחַ, בְּרִיזָה. 4. קַצֶּרֶת, חֹסֶר נְשִׁימָה, אַסְתְּמָה. عَدَدُ السُّكَّانِ مِلْيُونُ نَسَمَةٍ מִסְפַּר הַתּוֹשָׁבִים מִילְיוֹן נֶפֶשׁ. نَسِيمٌ ج نِسَامٌ وَنَسَائِمُ מַשַּׁב רוּחַ קְלִילָה, בְּרִיזָה, אֲוִיר צַח. شَمُّ النَّسِيمِ מ' ע' شَمَّ. مَنْسِمٌ ج مَنَاسِمُ טֶלֶף (של גמל).

نَسْنَسَ 1. עָף מַהֵר (עוף). 2. דִּרְבֵּן. نِسْنَاسٌ ج نَسَانِيسُ 1. קוֹף. 2. גּוּנוֹן, סוּג שֶׁל קוֹף קָטָן. قَطَعَ اللّٰهُ نَسْنَاسَهُ אֱלֹהִים יַעֲקֹר אוֹתוֹ מִן הַשֹּׁרֶשׁ.

نِسْوَةٌ. نِسْوَانٌ. نِسَاءٌ נָשִׁים ע' (مرا) إِمْرَأَةٌ. نِسْوِيٌّ. نِسَائِيٌّ נָשִׁי, שֶׁל נָשִׁים. نِسَائِيَّاتٌ עִנְיְנֵי נָשִׁים. الحَرَكَةُ النِّسَائِيَّةُ הַתְּנוּעָה הַפֶמִינִיסְטִית, הַתְּנוּעָה לְשִׁחְרוּר הָאִשָּׁה. نِسْوِيَّةٌ נָשִׁיּוּת. نَسًا ج أَنْسَاءٌ. عِرْقُ النَّسَا גִּיד הַנָּשֶׁה.

نَسِيَ ـَ שָׁכַח, לֹא נִזְכַּר, לֹא שָׂם לֵב, הִסִּיחַ דַּעְתּוֹ מִן־. إِنْ أَنْسَى لَا أَنْسَى לְעוֹלָם לֹא אֶשְׁכַּח. نَسَّى II. أَنْسَى IV הִשְׁכִּיחַ, שִׁכֵּחַ, מָחָה מִן הַזִּכָּרוֹן. تَنَاسَى VI 1. הֶעֱמִיד פְּנֵי שׁוֹכֵחַ. 2. נִסָּה לִשְׁכֹּחַ, הִתְעַלֵּם מ־. تَنَاسَى آلَامَهُ נִסָּה לִשְׁכֹּחַ אֶת מַכְאוֹבָיו. نَسْيٌ. نِسْيَانٌ שִׁכְחָה, הַעֲלָמוּת מִן הַזִּכָּרוֹן, נְשִׁיָּה. صَارَ نَسْيًا مَنْسِيًّا יָרַד לִתְהוֹם הַנְּשִׁיָּה, נִמְחָה מִן הַזִּכָּרוֹן. آفَةُ العِلْمِ النِّسْيَانُ ע' (أوف) آفَةٌ. مَنْسِيٌّ שָׁכוּחַ, שֶׁנִּשְׁמַט מִן הַזִּכָּרוֹן, שְׁכוּחַ אֵל. نَسْيَانٌ שַׁכְחָן.

نَشَّ ـُ 1. יָבֵשׁ, הִתְיַבֵּשׁ. 2. גֵּרֵשׁ (זבובים למשל), הִרְחִיק. 3. בִּעְבֵּעַ, תָּסַס, רָחַשׁ (בשר במחבת למשל). 4. נָהַג (בהמה), הוֹבִיל. مِنَشَّةٌ ج مِنَشَّاتٌ מַחְבֵּט (לגירוש זבובים, לניקוי אבק וכו'). نَشِيشٌ 1. בִּעְבּוּעַ (של מים רותחים). 2. רִשְׁרוּשׁ, רַחַשׁ.

نَشَأَ ـَ 1. נוֹצַר, צָמַח, צָץ, נִגְלָה. 2. נוֹלַד, גָּדַל, הִתְחַנֵּךְ. 3. הִתְהַוָּה, הִתְפַּתֵּחַ, הֵחֵל, הִתְחוֹלֵל, קָם וְהָיָה. 4. عَنْ נָבַע מ־, יָצָא מ־, נִגְרַם בִּידֵי־. نَشَّأَ II גִּדֵּל, חִנֵּךְ, טִפֵּחַ. أَنْشَأَ IV 1. יִסֵּד, יָצַר, הֵקִים, חוֹלֵל, הוֹלִיד, גָּרַם ל־, כּוֹנֵן. 2. הֵחֵל ב־, פָּתַח ב־, הִתְחִיל ב־. 3. חִבֵּר, עָרַךְ. وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ ק' וְהוּא שֶׁבָּרָא אֶתְכֶם. نَشْءٌ נֹעַר, בְּנֵי הַנְּעוּרִים. النَّشْءُ الجَدِيدُ הַדּוֹר הַצָּעִיר. نَشْأَةٌ 1. צְמִיחָה, הִתְהַוּוּת, גְּדִילָה, הִוָּצְרוּת, הִתְפַּתְּחוּת. 2. חִנּוּךְ. نَشَأَ نَشْأَةً صَالِحَةً חֻנַּךְ הֵיטֵב. نَشْأَةٌ مُسْتَأْنَفَةٌ צְמִיחָה מֵחָדָשׁ. مُنْذُ نَشْأَتِهِ מִיּוֹם הִוָּלְדוֹ, מִשַּׁחַר יָמָיו. نُشُوءٌ גִּדּוּל, צְמִיחָה, הִתְהַוּוּת, הִתְחוֹלְלוּת, הִתְפַּתְּחוּת. مَذْهَبُ النُّشُوءِ وَالارْتِقَاءِ תּוֹרַת הָאֵבוֹלוּצְיָה (הַהִתְפַּתְּחוּת). مَنْشَأٌ 1. מוֹצָא, מָקוֹר. 2. מוֹלֶדֶת. 3. סִבָּה, גּוֹרֵם, מֵנִיעַ. مَنْشَؤُهُ مِصْرُ מוֹצָאוֹ מִמִּצְרַיִם. تَنْشِئَةٌ טִפּוּחַ, גִּדּוּל, חִנּוּךְ. تَنْشِئَةٌ عَسْكَرِيَّةٌ חִנּוּךְ צְבָאִי (מִילִיטָנְטִי). إِنْشَاءٌ ج إِنْشَاءَاتٌ 1. הֲקָמָה, בְּנִיָּה, יִסּוּד, בִּסּוּס, כִּנּוּן, קִימוּם. 2. צְמִיחָה, יְצִירָה, הוֹלָדָה, גִּדּוּל. 3. חִבּוּר (מאמר, ספר וכו'), עֲרִיכָה. 4. פִּתּוּחַ. 5. מִתְקָן. إِنْشَاءُ عَلَاقَاتٍ כִּנּוּן יְחָסִים. إِنْشَاءَاتٌ صِحِّيَّةٌ מִתְקְנֵי בְּרִיאוּת. إِنْشَاءٌ مُمْتَازٌ חִבּוּר מְצֻיָּן. إِعَادَةُ إِنْشَاءِ الجُسُورِ בְּנִיַּת הַגְּשָׁרִים מֵחָדָשׁ, שִׁקּוּם (שִׁחְזוּר) הַגְּשָׁרִים. البَنْكُ الدَّوْلِيُّ لِلْإِنْشَاءِ وَالتَّعْمِيرِ הַבַּנְק הַבֵּינְלְאֻמִּי לְבִנְיָן וּלְפִתּוּחַ. إِنْشَائِيٌّ 1. בּוֹנֶה, יוֹצֵר. 2. שֶׁל בְּנִיָּה אוֹ פִּתּוּחַ. 3. שֶׁל חִבּוּר. بَرْنَامَجٌ إِنْشَائِيٌّ תָּכְנִית הֲקָמָה (בְּנִיָּה). مَوْضُوعٌ إِنْشَائِيٌّ נוֹשֵׂא לְחִבּוּר. نَاشِئٌ 1. عَنْ נוֹבֵעַ מ־, יוֹצֵא מ־. 2. מַתְחִיל, טִירוֹן, פָּרַח, נַעַר, צָעִיר. نَاشِئَةٌ נֹעַר, צְעִירִים. مُنْشِئٌ 1. מְחוֹלֵל, יוֹצֵר, מֵקִים, מְכַנֵּן, מְיַסֵּד. 2. מְחַבֵּר, סוֹפֵר. مُنْشَأَةٌ ج مُنْشَآتٌ מִתְקָן, בָּסִיס, יְסוֹד, מוֹסָד, מִפְעָל. مُنْشَأَةٌ خَيْرِيَّةٌ מִפְעַל צְדָקָה. مُنْشَأَةٌ عَسْكَرِيَّةٌ בָּסִיס צְבָאִי. مُنْشَآتٌ صِنَاعِيَّةٌ מִפְעָלִים תַּעֲשִׂיָּתִיִּים.

نَشِبَ ـَ 1. הִתְגַּלַּע (ריב וכו'), פָּרַץ (מלחמה). 2. فِي נִנְעַץ, נִתְקַע, נִתְחַב, נֶאֱחַז ב־, נִכְרַךְ ב־, נִתְלָה עַל־. مَا نَشِبَ أَنْ לֹא עָבַר זְמַן רַב וְהִנֵּה. أَنْشَبَ IV فِي. بِـ תָּקַע, נָעַץ, תָּחַב ב־, תָּלָה עַל־. نَشَبٌ נְכָסִים, רְכוּשׁ, אֲחֻזָּה, נִכְסֵי דְּנַיְדֵי וּדְלָא נַיְדֵי. نُشُوبٌ 1. נְעִיצָה, תְּחִיבָה. 2. הִתְגַּלְּעוּת (ריב, מלחמה), הִתְלַקְּחוּת, הִתְפָּרְצוּת. نَشَّابٌ קַשָּׁת. نُشَّابٌ. نُشَّابَةٌ ج نَشَاشِيبُ חֵץ ע' (نبل) نَبْلَةٌ.

نَشَجَ ـِ 1. הִתְיַפֵּחַ, בָּכָה בְּכִי חָנוּק. 2. רָתַח, בִּעְבֵּעַ (מים). 3. קִרְקֵר (צפרדע). 4. הִפְרִיד בֵּין שְׁתֵּי נְעִימוֹת (זמר). نَشِيجٌ בְּכִי חָנוּק, הִתְיַפְּחוּת.

نَشَدَ ـُ 1. שִׁחֵר פְּנֵי־, פָּנָה אֶל־, בִּקֵּשׁ אֶת עֲצָתוֹ שֶׁל־, חִלָּה אֶת פְּנֵי־. 2. חִפֵּשׂ, דָּרַשׁ, בִּקֵּשׁ, תָּר אַחֲרֵי־. نَشَدَهُ اللّٰهَ (بِاللّٰهِ) הִשְׁבִּיעוֹ בֵּאלֹהִים, הִפְצִיר בּוֹ. نَشَدَ الحِكْمَةَ בִּקֵּשׁ דַּעַת. نَشَدَ العَدْلَ רָדַף צֶדֶק. نَاشَدَ III קָרָא ל־, פָּנָה בִּקְרִיאָה אֶל־, בִּקֵּשׁ בְּמַפְגִּיעַ מ־, הִפְצִיר ב־, הֶעְתִּיר, הִשְׁבִּיעַ. أَنْشَدَ IV 1. דִּקְלֵם, צִטֵּט שִׁירָה בְּעַל פֶּה. 2. שָׁר, זִמֵּר. 3. אִלְתֵּר שִׁירָה. تَنَشَّدَ V רִחְרֵחַ יְדִיעוֹת, בִּקֵּשׁ לֶאֱסֹף יְדִיעוֹת, הֵבִיא מֵידָע לַבְּרִיּוֹת. تَنَاشَدَ VI קָרָא אוֹ דִּקְלֵם פִּרְקֵי שִׁירָה. اِسْتَنْشَدَ X בִּקֵּשׁ מ־ לְדַקְלֵם שִׁיר. نَشِيدٌ. أُنْشُودَةٌ ج نَشَائِدُ وَأَنْشَادٌ وَأَنَاشِيدُ

שִׁיר, פִּיּוּט. النَّشِيدُ الأُمَمِيُّ הָאִינְטֶרְנַצְיוֹנָל. نَشِيدُ الأَنْشَادِ (الأَنَاشِيدِ) שִׁיר הַשִּׁירִים (אשר לשלמה). نَشِيدٌ حَمَاسِيٌّ שִׁיר לֶכֶת (מלהיב). نَشِيدٌ عَسْكَرِيٌّ מַרְשׁ, שִׁיר לֶכֶת. نَشِيدٌ قَوْمِيٌّ (وَطَنِيٌّ) הִמְנוֹן. نَشِيدٌ لَيْلِيٌّ סֶרֶנָדָה. مُنَاشَدَةٌ קְרִיאָה בְּמַפְגִּיעַ, פְּנִיָּה דְּחוּפָה. إِنْشَادٌ דִּקְלוּם, קְרִיאַת שִׁיר אוֹ שִׁירָה. مَنْشُودٌ מְבֻקָּשׁ, נִשְׁאָף. وَجَدَ ضَالَّتَهُ الْمَنْشُودَةَ מָצָא אֶת אֲבֵדָתוֹ הַמְבֻקֶּשֶׁת. مُنْشِدٌ מְדַקְלֵם (שירה), זַמָּר (במקהלה), מְזַמֵּר.

نُشَادِرُ. نُوشَادِرُ P אַמּוֹנְיָאק, נַשְׁדּוּר.

نَشَرَ ـُ 1. פִּזֵּר, חִלֵּק, פָּרַס. 2. גִּלָּה, פִּרְסֵם, הֵפִיץ, הוֹצִיא לָאוֹר. 3. הֵנִיף (דגל), תָּלָה (כביסה). 4. הֵפִיץ (תעמולה). 5. הֵקִים לִתְחִיָּה, הֶחְיָה. 6. נִסֵּר. نَشَّرَ II 1. פִּזֵּר, חִלֵּק, פָּרַס. 2. תָּלָה כְּבִיסָה. أَنْشَرَ IV הֵשִׁיב לַחַיִּים, הֵקִים לִתְחִיָּה. تَنَشَّرَ V הִתְפַּזֵּר, הִתְחַלֵּק, נִפְרַס. إِنْتَشَرَ VIII 1. הִתְפַּזֵּר, הִתְחַלֵּק, נָפוֹץ. 2. הִתְפַּרְסֵם, הִתְפַּשֵּׁט, פָּשָׂה, נִפְרַס, נִמְתַּח. نَشْرٌ 1. פִּזּוּר, חֲלֻקָּה. 2. גִּלּוּי, פִּרְסוּם, הֲפָצָה, הוֹצָאָה לָאוֹר. 3. תַּעֲמוּלָה. 4. הֲפָצַת מֶסֶר (דתי, רעיוני וכו'). 5. רֵיחַ נִיחוֹחַ, רֵיחַ נָעִים. 6. תְּחִיַּת הַמֵּתִים. 7. נִסּוּר. نَشْرُ الدَّعْوَةِ הֲפָצַת הַמֶּסֶר הַדָּתִי. دَارُ النَّشْرِ בֵּית הוֹצָאַת סְפָרִים. يَوْمُ النُّشُورِ יוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים. نَشْرَةٌ ج نَشَرَاتٌ פִּרְסוּם, יַדִּיעוֹן, עָלוֹן, בּוּלֶטִין, דּוּחַ, כְּרוּז. نَشْرَةُ أَخْبَارٍ מַהֲדוּרַת חֲדָשׁוֹת. نَشْرَةُ أَسْعَارٍ לוּחַ מְחִירִים, מְחִירוֹן. نَشْرَةٌ دَوْرِيَّةٌ פִּרְסוּם תְּקוּפָתִי. نَشْرَةٌ جَوِّيَّةٌ תַּחֲזִית מֶזֶג הָאֲוִיר. نَشَّارٌ נַסָּר, מְנַסֵּר, נַגָּר. نُشَارَةٌ נְסֹרֶת. نُشُورٌ תְּחִיַּת הַמֵּתִים. مِنْشَارٌ ج مَنَاشِيرُ מַסּוֹר. إِنْتِشَارٌ 1. הִתְפַּזְּרוּת. 2. תְּפוּצָה. 3. הֵעָרְכוּת. إِعَادَةُ انْتِشَارٍ הֵעָרְכוּת מֵחָדָשׁ. نَاشِرٌ מוֹצִיא לָאוֹר. مَنْشُورٌ 1. מוּפָץ. 2. מְנֻסָּר. 3. ج مَنَاشِيرُ גִּלּוּי דַּעַת, עָלוֹן, כְּרוּז, פְּרוֹסְפֶּקְט. 4. מִכְתָּב חוֹזֵר. 5. מִנְסָרָה, פְּרִיזְמָה. مَنْشُورَاتٌ פִּרְסוּמִים. مُنْتَشِرٌ 1. מְפֻזָּר. 2. מוּפָץ. 3. נָפוֹץ.

نَشَزَ ـِ 1. בָּלַט, הִתְרוֹמֵם, הִזְדַּקֵּר. 2. بِـ مِنْ. عَلَى סֵרֵב ל־, מֵאֵן ל־, מָרַד (אישה בבעלה) ב־, סָלַד מ־. 3. יָצָא דֹּפֶן, צָרַם (לחן, מנגינה וכו'). أَنْشَزَ IV 1. הֵרִים. 2. הֵשִׁיב חַיִּים (אלוהים), אִחָה עַצְמוֹת שֶׁלֶד. نَشَزٌ ج أَنْشَازٌ רָם, גָּבוֹהַּ (אדמה). نَشَازٌ 1. יוֹצֵא דֹּפֶן, לֹא הַרְמוֹנִי, מְשֻׁנֶּה (מנגינה, דיבור וכו'), צְרִיר, דִּיסוֹנַנְס (במוזיקה). 2. בּוֹלֵט. نُشُوزٌ 1. אֵיבָה, אַנְטִיפַּתְיָה, סְלִידָה. 2. אֵיבָה בֵּין בְּנֵי זוּג, מַחֲלֹקֶת מְמֻשֶּׁכֶת. نَاشِزٌ 1. בּוֹלֵט, מְזֻדָּקֵּר (אדמה). 2. צוֹרֵם, יוֹצֵא דֹּפֶן (לחן), צְרִירִי, לֹא הַרְמוֹנִי. 3. ج نَوَاشِزُ סוֹרֵר, מוֹרֵד, סַרְבָן, כָּל אֶחָד מִבְּנֵי הַזּוּג הַגּוֹרֵם לְרִיב מְמֻשָּׁךְ. نَاشِزَةٌ ج نَوَاشِزُ סוֹרֶרֶת, מוֹרֶדֶת, סַרְבָנִית.

نَشَطَ ـِ עָנַב, קָשַׁר פִּלְצוּר (לָסוֹ). نَشِطَ ـَ تَنَشَّطَ V 1. הָיָה נִמְרָץ, הָיָה עֵר, הִזְדָּרֵז, הָיָה פָּעִיל, הָיָה חָרוּץ, שָׁקַד, מִהֵר לַעֲשׂוֹת. 2. إِلَى. لِـ נִגַּשׁ בְּמֶרֶץ ל־, פָּעַל בְּהִתְלַהֲבוּת ל־. نَشِطَ مِنْ عِقَالِهِ הִשְׁתַּחְרֵר מִכְּבָלָיו. نَشَّطَ II. أَنْشَطَ IV 1. הִמְרִיץ, זֵרֵז, הִפְעִיל, הִלְהִיב, דִּרְבֵּן, גֵּרָה, עוֹרֵר, עוֹדֵד ל־. 2. קָשַׁר, עָשָׂה פִּלְצוּר (לָסוֹ). نَشِطٌ. نَشِيطٌ ج نِشَاطٌ עֵרָנִי, זָרִיז, פָּעִיל, תּוֹסֵס, מָלֵא חַיִּים, נִמְרָץ, שׁוֹקֵד, חָרוּץ. تِلْمِيذٌ نَشِيطٌ תַּלְמִיד חָרוּץ (שַׁקְדָן). عَامِلٌ نَشِيطٌ פּוֹעֵל זָרִיז. الْجِنْسُ النَّشِيطُ הַמִּין הֶחָזָק. نَشَاطٌ פְּעִילוּת, מֶרֶץ, זְרִיזוּת, תְּנוּפָה, הִתְלַהֲבוּת, חִיּוּת, חִיּוּנִיּוּת. نَشَاطٌ إِشْعَاعِيٌّ רַדְיוֹאַקְטִיבִיּוּת. نَشَاطٌ دِبْلُومَاسِيٌّ פְּעִילוּת דִּיפְּלוֹמָטִית. صَاحِبُ نَشَاطٍ אַקְטִיבִי, פּוֹעֵל בְּמֶרֶץ. عَدِيمُ النَّشَاطِ חֲסַר חִיּוּת, עָצֵל, אָדִישׁ. أُنْشُوطَةٌ ج أَنَاشِيطُ פִּלְצוּר, לָסוֹ. تَنْشِيطٌ הַמְרָצָה, זֵרוּז, הַפְעָלָה, עִידוּד, דִּרְבּוּן. نَاشِطٌ נִמְרָץ, עֵרָנִי, פָּעִיל, עֵר, תּוֹסֵס, חָרוּץ. مُنَشِّطٌ מַמְרִיץ (תרופה וכו'), מְעוֹרֵר, מְגָרֶה.

نَشَفَ ـُ יָבַשׁ, הִתְיַבֵּשׁ, נִסְפַּג. نَشَّفَ II יִבֵּשׁ, נִגֵּב, מָחָה, קִנֵּחַ, הִסְפִּיג. تَنَشَّفَ V הִתְיַבֵּשׁ, נִסְפַּג, הִתְנַדְּפָה לַחוּתוֹ. نَشَفٌ יֹבֶשׁ, חֹסֶר לַחוּת. نَشَّافٌ. وَرَقٌ نَشَّافٌ. نَشَّافَةٌ סוֹפֵג, נְיַר סוֹפֵג. مِنْشَفَةٌ ج مَنَاشِفُ 1. מַגֶּבֶת. 2. מַפִּית. 3. מִמְחָטָה. تَنْشِيفٌ יִבּוּשׁ, נִגּוּב, קִנּוּחַ. نَاشِفٌ יָבֵשׁ, חֲסַר לַחוּת. تَنْظِيفٌ عَلَى النَّاشِفِ נִקּוּי יָבֵשׁ.

نَشِقَ ـَ تَنَشَّقَ V הֵרִיחַ, שָׁאַף (ריח, מים לתוך האף). نَشَّقَ II. أَنْشَقَ IV הִשְׁאִיף, נָתַן לְהָרִיחַ. إِنْتَشَقَ VIII הֵרִיחַ, שָׁאַף. إِسْتَنْشَقَ X 1. שָׁאַף, נָשַׁם. 2. רִחְרֵחַ. إِسْتَنْشَقَ الأَخْبَارَ רִחְרֵחַ, בִּקֵּשׁ לֶאֱסֹף יְדִיעוֹת. نَشْقٌ. تَنَشُّقٌ. إِسْتِنْشَاقٌ הֲרָחָה, שְׁאִיפָה לְתוֹךְ הָאַף, רִחְרוּחַ. نُشُوقٌ טַבַּק הֲרָחָה, טַבַּק רִיחָה.

نَشَلَ ـُ 1. חָטַף, כִּיֵּס, גָּנַב. 2. חִלֵּץ, מָשָׁה (ממים), מִלֵּט. إِنْتَشَلَ VIII مِنْ חִלֵּץ (מסכנה), מָשָׁה (ממים), מִלֵּט, הִצִּיל מ־. نَشْلٌ כִּיּוּס, חֲטִיפַת אַרְנָקִים וכו'. نَشَّالٌ כַּיָּס, חַטְפָן. إِنْتِشَالٌ חִלּוּץ, מִלּוּט, הַצָּלָה.

نَشَّنَ II T כִּוֵּן (למטרה). نِشَانٌ. نِيشَانٌ ج نَيَاشِينُ 1. עִטּוּר כָּבוֹד, אוֹת הִצְטַיְּנוּת, מֵדַלְיָה. 2. סִימָן, כִּוּוּן. 3. מַטָּרָה (של היורה). نَشَنْجِي. نَشَانْجِي קַלָּע, צַלָּף. تَنْشِينٌ כִּוּוּן (קְלִיעָה) לַמַּטָּרָה. قُرْصُ التَّنْشِينِ דִּסְקִית כִּוּוּן.

نَشْنَشَ 1. בִּעְבֵּעַ (מים רותחים), רִשְׁרֵשׁ. 2. הִזְדָּרֵז, הָיָה נִמְרָץ. 3. דָּחַף, הָדַף. 4. גֵּרַשׁ. تَنَشْنَشَ 1. הִתְאוֹשֵׁשׁ, שָׁב לְאֵיתָנוֹ, נֶחֱלַץ (ממצוקה). 2. הָיָה מָלֵא חַיִּים, קִבֵּל מֶרֶץ.

(نشو) نَشِيَ ـَ إِنْتَشَى VIII 1. הִתְבַּסֵּם, הִשְׁתַּכֵּר. 2. עָרַב לוֹ. 3. עָלַץ, הִתְרוֹנֵן (מניצחון וכו'). 4. הֵרִיחַ. نَشَّى II עִמְלֵן. إِسْتَنْشَى X 1. הֵרִיחַ. 2. הִתְבַּסֵּם, הִשְׁתַּכֵּר. نَشْوَةٌ 1. הִתְבַּסְּמוּת, הִשְׁתַּכְּרוּת. 2. עֲלִיצוּת, עֹנֶג, רִגּוּשׁ (של ניצחון), אֶקְסְטָזָה. نَشْوَةُ الانْتِصَارِ שִׁכְרוֹן הַנִּצָּחוֹן. نَشْوَةُ الطَّرَبِ רֶטֶט אוֹ רִגּוּשׁ (שֶׁל מוּזִיקָה עֲרֵבָה). نَشَا. نَشَاءٌ עֲמִילָן. نَشَوِيٌّ שֶׁל עֲמִילָן, פַּחְמֵימָנִי. نَشَوِيَّاتٌ פַּחְמֵימָנִים. نَشْوَانُ ج نَشَاوَى 1. מְבֻסָּם, שִׁכּוֹר. 2. שָׂמֵחַ וְטוֹב לֵב. 3. מְרֻגָּשׁ.

نَصَّ – عَلَى קָבַע, צִוָּה בְּרוּרוֹת (טקסט), הִזְכִּיר, פֵּרֵט בְּדִיּוּק, הִגְדִּיר, נִסֵּחַ. **نَصَّ الاتِّفَاقُ عَلَى طَرِيقَةِ الانْتِخَابِ** הַהֶסְכֵּם קָבַע אֶת דֶּרֶךְ הַבְּחִירָה. **نَصَّصَ** II 1. קָבַע, הִגְדִּיר. 2. עָרַם זֶה עַל זֶה, גִּבֵּב. **نَصٌّ** ج **نُصُوصٌ** 1. נֹסַח, טֶקְסְט, לְשׁוֹן הַכָּתוּב, גִּרְסָה, הוֹרָאָה (של חוק, מסמך וכו'). 2. הַקֻּרְאָן וְהַסֻּנָּה (אצל אנשי הדת), הַשָּׁרִיעָה. 3. צִיטָטָה, צִטּוּט. 4. קְבִיעָה. 5. קֶטַע. **بِنَصِّهِ** כִּכְתָבוֹ. **بِنَصِّهِ وَفَصِّهِ** (**نَصًّا وَرُوحًا**) מִלָּה בְּמִלָּה, כִּכְתָבוֹ וְכִלְשׁוֹנוֹ. **مِنَصَّةٌ** ج **مَنَاصٌّ وَمِنَصَّاتٌ** 1. בִּימָה, דּוּכָן, מָקוֹם מֻגְבָּה, בָּמָה. 2. כֵּס מַלְכוּת. 3. שֻׁלְחָן (מִשְׁטָח) עֲבוֹדָה. **مِنَصَّةُ التَّارِيخِ** בִּימַת הַהִיסְטוֹרְיָה. **مِنَصَّةُ الحُكْمِ** כֵּס הַשִּׁלְטוֹן. **مِنَصَّةُ صَوَارِيخَ** מַשְׁגֵּר טִילִים. **مِنَصَّةُ المَسْرَحِ** בִּימַת הַתֵּאַטְרוֹן. **تَنْصِيصٌ** צִטּוּט. **عَلَامَاتُ التَّنْصِيصِ** מֵירְכָאוֹת כְּפוּלוֹת (" "), גְּרֵשַׁיִם. **مَنْصُوصٌ عَلَيْهِ** שֶׁנִּקְבַּע, שֶׁנִּזְכַּר בַּטֶּקְסְט, שֶׁהֻגְדַּר.

نَصَبَ – 1. הִצִּיב, הֶעֱמִיד, הֵקִים, נָטָה (אוהל), קָבַע, יִשֵּׁר. 2. הִתְקִין, הִכְשִׁיר, הֵכִין. 3. מִנָּה, הִפְקִיד, הִסְמִיךְ. 4. בָּנָה שֵׁם עֶצֶם בְּיַחֲסַת הַפָּעוּל אוֹ פֹּעַל בֶּעָתִיד נִפְתָּח (المضارع المنصوب, בדקדוק). 5. **عَلَى** רִמָּה אֶת־, הוֹנָה אֶת־, הִטְעָה אֶת־, הֶעֱרִים עַל־. 6. נָטַע (עץ). 7. תָּקַע. **نَصَبَ البَابَ** הִתְקִין אֶת הַדֶּלֶת. **نَصَبَ جِسْرًا** הֵקִים גֶּשֶׁר. **نَصَبَ خَيْمَةً** הֵקִים אֹהֶל. **نَصَبَ العَلَمَ** הֵנִיף אֶת הַדֶּגֶל. **نَصَبَ عَلَيْهِ** הֶעֱרִים עָלָיו. **نَصَبَ لَهُ العِدَاءَ** הִתְיַחֵס אֵלָיו בְּאֵיבָה. **نَصَبَ لَهُ فَخًّا** (**كَمِينًا**) טָמַן לוֹ פַּח. **نَصَّبَهُ وَالِيًا عَلَى البَصْرَةِ** מִנָּה אוֹתוֹ מוֹשֵׁל עַל בַּצְרָה.

نَصِبَ – 1. הָיָה תָּשׁוּשׁ, הִתְיַגֵּעַ, הִתְעַיֵּף. 2. **فِي** שָׁקַד עַל־, הִתְאַמֵּץ לְ־, הִשְׁתַּדֵּל לְ־. **نَصَّبَ** II 1. מִנָּה, הִפְקִיד בִּידֵי־. 2. הֵרִים, הֵקִים, קָבַע, הִתְקִין. **نَصَّبَ أُذُنَيْهِ** הִטָּה אָזְנָיו לִשְׁמֹעַ. **نَاصَبَ** III הִפְגִּין אֵיבָה, הִתְיַחֵס אֶל־ בְּאֵיבָה. **نَاصَبَهُ الحَرْبَ** אָסַר עָלָיו מִלְחָמָה. **أَنْصَبَ** IV הֶלְאָה, הִתִּישׁ, עִיֵּף, הוֹגִיעַ. **إِنْتَصَبَ** VIII 1. זָקַף, הִזְדַּקֵּף, הִתְיַשֵּׁר, עָמַד (פין), נִצַּב, הִתְיַצֵּב. 2. קָם. 3. הָיָה מְאֻנָּךְ. 4. נִבְנָה בְּיַחֲסַת הַפָּעוּל (בדקדוק). 5. **لِـ** נִתְמַנָּה לְ־, הֻפְקַד עַל־. **إِنْتَصَبَ عَلَى قَدَمَيْهِ** עָמַד עַל רַגְלָיו. **إِنْتَصَبَ لِلْحُكْمِ** יָשַׁב עַל כֵּס הַמִּשְׁפָּט. **نَصْبٌ** 1. הַצָּבָה, הַעֲמָדָה, הַתְקָנָה, הֲקָמָה, קְבִיעָה. 2. מִנּוּי, הַפְקָדָה בִּידֵי־. 3. הוֹנָאָה, רְמִיָּה. 4. נַטְיָה (של מכשיר להפעלתו). 5. יַחֲסַת הַפָּעוּל (בדקדוק). 6. ج **أَنْصَابٌ** פֶּסֶל, צֶלֶם, אֱלִיל. **نُصْبٌ**. **نُصُبٌ** ج **أَنْصَابٌ** 1. מַצֵּבָה, אַנְדַּרְטָה, צִיּוּן, מוֹנוּמֶנְט. 2. צֶלֶם, פֶּסֶל. **نُصْبٌ تَذْكَارِيٌّ** יָד, מַצֶּבֶת זִכָּרוֹן. **جَعَلَهُ نُصْبَ عَيْنَيْهِ** שָׂם אוֹתוֹ לְנֶגֶד עֵינָיו אוֹ בְּרֹאשׁ מְעַיְנָיו. **نَصَبٌ** עֲיֵפוּת, יְגִיעָה, לֵאוּת, טֹרַח, עָמָל. **نُصْبَةٌ** תַּמְרוּר, אֶבֶן מִיל. **نِصَابٌ** ج **نُصُبٌ** 1. מָקוֹר, מוֹצָא, הַתְחָלָה. 2. מִינִימוּם, הַסְּכוּם שֶׁמִּמֶּנּוּ וּמַעְלָה חַיָּב בְּמַס (בחוק האסלאמי). 3. מִנְיָן מַסְפִּיק, קְווֹרוּם (לישיבה וכו'). 4. נִצָּב (של סכין וכו'), יָדִית, קַת. **نِصَابٌ قَانُونِيٌّ** מִנְיָן חֻקִּי, קְווֹרוּם. **عَادَ الوَضْعُ إِلَى نِصَابِهِ** הַמַּצָּב שָׁב לְקַדְמוּתוֹ. **نَصَّابٌ** רַמַּאי, שַׁקְרָן, נוֹכֵל. **نَصِيبٌ** ج **نُصُبٌ وَأَنْصِبَةٌ وَأَنْصِبَاءُ** 1. מָנָה, חֵלֶק. 2. מַזָּל, גּוֹרָל, יִעוּד, מְנַת חֶלֶק, פּוּר. 3. דִּיבִידֶנְד, חֵלֶק בָּרְוָחִים, הִשְׁתַּתְּפוּת. **نَصِيبُهُ مِنَ الرِّبْحِ** חֶלְקוֹ בָּרְוָחִים. **هَذَا حَظِّي وَهَذَا نَصِيبِي** זֶה מַזָּלִי וְזֶה גּוֹרָלִי. **يَا نَصِيبُ** הַגְרָלָה. **وَرَقَةُ يَا نَصِيبُ** כַּרְטִיס הַגְרָלָה. **مَنْصِبٌ** ج **مَنَاصِبُ** 1. מַעֲמָד, מִקּוּם, מְקוֹם עֲמִידָה, בָּסִיס. 2. כְּהֻנָּה, תַּפְקִיד, מִשְׂרָה. 3. עֶמְדָּה רָמָה, יְקָר, כָּבוֹד. 4. מָקוֹר, מוֹצָא. **هُوَ مِنْ أَرْبَابِ المَنَاصِبِ** הוּא בַּעַל מַעֲמָד רָם. **مِنْصَبٌ** חֲצוּבָה, בָּסִיס (להעמדת סיר וכו'). **إِنْتِصَابٌ** 1. הֲרָמָה. 2. זִקְפָּה. **مَنْصُوبٌ** 1. דָּרוּךְ (קפיץ וכו'), מֻתְקָן. 2. **عَلَى** שֶׁבְּיַחֲסַת הַפָּעוּל (פועל בעתיד הנפתח, בדקדוק). **مُنْتَصِبٌ** 1. זָקוּף, עוֹמֵד, נִצָּב, מְאֻנָּךְ.

نَصَتَ – **أَنْصَتَ** IV הִטָּה אֹזֶן, הִקְשִׁיב, הֶאֱזִין, שָׁמַע בִּדְרִיכוּת. **تَنَصَّتَ** V צוֹתֵת. **مُتَنَصِّتٌ** מְצוֹתֵת, מַאֲזִין בַּסֵּתֶר. **تَنَصُّتٌ** 1. צִיתוּת. 2. הַקְשָׁבָה.

نَصَحَ – 1. יָעַץ, נָתַן עֵצָה, הִצִּיעַ. 2. **لِـ** נָתַן עֵצָה כֵּנָה לְ־, הִנְחָה אֶת־. **نَصَحَ لَهُ الوُدَّ** רָחַשׁ לוֹ יְדִידוּת כֵּנָה. **نَاصَحَ** III 1. הָיָה כֵּן עִם־. 2. הֶחֱלִיף עֵצָה עִם־. **نَاصَحَ نَفْسَهُ فِي التَّوْبَةِ** חָזַר בִּתְשׁוּבָה כֵּנָה. **تَنَاصَحَ** VI יָעַץ עֵצָה טוֹבָה לְרֵעֵהוּ. **إِنْتَصَحَ** VIII 1. קִבֵּל אֶת עֲצָתוֹ שֶׁל־. 2. נִמְלַךְ בְּ־, שָׁאַל לְדַעַת־. **إِسْتَنْصَحَ** X הִתְיַעֵץ עִם־, נִמְלַךְ בְּדַעַת־, שָׁאַל לְדַעְתּוֹ שֶׁל־. **نُصْحٌ**. **نُصُوحٌ** עֵצָה, הַדְרָכָה. **نَصِيحٌ** יוֹעֵץ. **نَصِيحَةٌ** ج **نَصَائِحُ** עֵצָה, הַצָּעָה. **أَسْدَى لَهُ نَصِيحَةً** נָתַן לוֹ עֵצָה. **نَصُوحٌ** יוֹעֵץ נֶאֱמָן. **إِسْتِنْصَاحٌ** בַּקָּשַׁת עֵצָה, הִתְיַעֲצוּת, הִמָּלְכוּת. **نَاصِحٌ** ج **نُصَّاحٌ وَنُصَّحٌ** יוֹעֵץ נֶאֱמָן, יָדִיד כֵּן.

نَصَرَ – 1. תָּמַךְ בְּ־, אִמֵּץ אֶת יְדֵי־, סִיֵּעַ, עָזַר לְ־. 2. **عَلَى** הִנְחִיל נִצָּחוֹן עַל־. **نَصَّرَ** II נִצֵּר, הָפַךְ אֶת־ לְנוֹצְרִי. **نَاصَرَ** III תָּמַךְ, עָזַר, סִיֵּעַ לְ־, הֵגֵן עַל־. **تَنَصَّرَ** V הִתְנַצֵּר. **تَنَاصَرُوا** VI תָּמְכוּ אֵלֶּה בְּאֵלֶּה. **إِنْتَصَرَ** VIII 1. **عَلَى** נִצַּח אֶת־, גָּבַר עַל־, הִכְרִיעַ אֶת־. 2. **لِـ** תָּמַךְ בְּ־, הֵגֵן עַל־, הִצְטָרֵף לְצִדּוֹ שֶׁל־. **إِسْتَنْصَرَ** X **بِـ** בִּקֵּשׁ עֶזְרָה מִ־ נֶגֶד־. **نَصْرٌ** 1. נִצָּחוֹן, הַצְלָחָה, הִתְגַּבְּרוּת, הַכְרָעַת הָאוֹיֵב. 2. עֶזְרָה, סִיּוּעַ. **نُصْرَةٌ** 1. עֶזְרָה, תְּמִיכָה, סִיּוּעַ. 2. נִצָּחוֹן. **نَصْرَانِيٌّ** ج **نَصَارَى** נוֹצְרִי. **نَصْرَانِيَّةٌ** נַצְרוּת. **نَصِيرٌ** ج **نُصَرَاءُ وَأَنْصَارٌ** 1. תּוֹמֵךְ, מָגֵן, מְסַיֵּעַ, עוֹזֵר. 2. בֶּן בְּרִית, חָסִיד. 3. פַּטְרוֹן. **الأَنْصَارُ** יְדִידֵי מֻחַמַּד וְתוֹמְכָיו בָּעִיר יַתְ'רִבּ (אַלְמַדִינָה) שֶׁקִּבְּלוּ אֶת מֻחַמַּד וְהַמְּהַגְּרִים אִתּוֹ מִמֶּכָּה אַחֲרֵי הַהִגְ'רָה. **نَاسُورٌ** ج **نَوَاصِيرُ** ע' (نسر) **نَاسُور**. **تَنْصِيرٌ** נִצּוּר, הַכְנָסָה לְדַת הַנּוֹצְרִית, הַטְבָּלָה. **نَاصِرٌ** ج **أَنْصَارٌ وَنُصَّارٌ** 1. תּוֹמֵךְ, מָגֵן, עוֹזֵר, בַּעַל בְּרִית. 2. מַנְחִיל נִצָּחוֹן. 3. ج **نَوَاصِرُ** עָרוּץ (מים). **أَخَذَ بِنَاصِرِهِ** תָּמַךְ בּוֹ, אִמֵּץ אֶת יָדוֹ. **النَّاصِرَةُ** נָצְרַת (בישראל). **نَاصِرِيٌّ** נָצְרָתִי. **مَنْصُورٌ** 1. מְנַצֵּחַ, מֻצְלָח. 2. מוּגָן (בידי אלוהים). **مُنَاصِرٌ** תּוֹמֵךְ, מְסַיֵּעַ. **مُنْتَصِرٌ** מְנַצֵּחַ, מַכְרִיעַ בַּקְּרָב.

نَصَعَ ـَ 1. הָיָה צָחוֹר, הָיָה צַח וּבָהִיר, הָיָה זַךְ. 2. הִתְבַּהֵר, הִתְחַוֵּר, הִתְלַבֵּן, נִגְלָה. **نَصَعَ الأَمْرُ** הָעִנְיָן הִתְבַּהֵר. **نُصُوعٌ** בְּהִירוּת, לֹבֶן, צָחוֹר, בֹּהַק. **نَصِيعٌ. نَاصِعٌ** בָּהִיר, בָּרוּר, זַךְ, בּוֹהֵק. **نَصَاعَةٌ** זֹךְ, צַחוּת, בְּהִירוּת. **نَاصِعُ البَيَاضِ** צָחוֹר, לָבָן כַּשֶּׁלֶג. **حَقٌّ نَاصِعٌ** אֱמֶת בְּרוּרָה כַּשֶּׁלֶג.

نَصَفَ ـِ הִגִּיעַ לְאֶמְצַע (היום, הדרך וכו'). **نَصَّفَ** II חָצָה, חִלֵּק לִשְׁנַיִם. **نَاصَفَ** III הִתְחַלֵּק עִם־ חֲצִי חֲצִי, הִתְחַלֵּק עִם־ שָׁוֶה בְּשָׁוֶה. **أَنْصَفَ** IV 1. נָהַג בַּהֲגִינוּת, הִתְיַחֵס אֶל־ בְּיֹשֶׁר. 2. **مِنْ** תָּבַע אֶת חֶלְקוֹ, תָּבַע מ־ שֶׁיִּנְהַג בְּצֶדֶק עִם־. 3. הִגִּיעַ לְמַחֲצִית. **إِنْتَصَفَ** VIII 1. הִגִּיעַ לְמַחֲצִית (לְאֶמְצַע). 2. הָיָה חֲצוֹת הַלַּיְלָה, הָיָה חֲצוֹת הַיּוֹם. 3. **مِنْ** תָּבַע אֶת עֶלְבּוֹנוֹ שֶׁל־ מ־. **إِسْتَنْصَفَ** X בִּקֵּשׁ צֶדֶק אוֹ הֲגִינוּת. **نِصْفٌ** ج **أَنْصَافٌ** 1. חֲצִי, מַחֲצִית, מֶחֱצָה. 2. מְמֻצָּע. **رَجُلٌ نِصْفٌ** אִישׁ מְמֻצָּע קוֹמָה אוֹ בַּחֲצִי יָמָיו. **نِصْفُ دَائِرَةٍ** חֲצִי גֹּרֶן עֲגֻלָּה. **نِصْفُ شَهْرِيٍّ** חֲצִי חָדְשִׁי. **نِصْفُ القُطْرِ** חֲצִי קֹטֶר, רַדְיוּס. **نِصْفُ اللَّيْلِ** חֲצוֹת. **نِصْفُ النَّهَارِ** צָהֳרַיִם. **نِصْفِيٌّ** שֶׁל מַחֲצִית. **تِمْثَالٌ نِصْفِيٌّ** אַנְדַּרְטַת חָזֶה, פְּרוֹטוֹמָה. **شَلَلٌ نِصْفِيٌّ** פְּלַג שִׁתּוּק, שִׁתּוּק בַּחֲצִי גּוּף. **نَصَفٌ. نَصَفَةٌ** צֶדֶק, הֲגִינוּת, יֹשֶׁר. **نَصَفٌ** ج **أَنْصَافٌ** אֶמְצַע הַחַיִּים. **نَصِيفٌ** כִּסּוּי רֹאשׁ. **تَنْصِيفٌ** חֲצִיָּה, חֲלֻקָּה לִשְׁנַיִם. **مُنَاصَفَةٌ** חֲצִי חֲצִי, שָׁוֶה בְּשָׁוֶה. **إِنْصَافٌ** צֶדֶק, הֲגִינוּת, יֹשֶׁר. **مُنَصِّفٌ** חוֹצֶה. **مُنْصِفٌ** הוֹגֵן, הָגוּן, יָשָׁר. **مُنْتَصَفٌ** אֶמְצַע. **فِي مُنْتَصَفِ الطَّرِيقِ** בְּאֶמְצַע הַדֶּרֶךְ. **فِي مُنْتَصَفِ العَاشِرَةِ** בְּתֵשַׁע וָחֵצִי. **فِي مُنْتَصَفِ اللَّيْلِ** בַּחֲצוֹת הַלַּיְלָה.

نَصَلَ ـُ 1. דָּהָה. 2. פָּסַק, חָלַף, חָדַל. 3. עָשָׂה לַהַב אוֹ חֹד. **تَنَصَّلَ** V 1. **مِنْ** הִתְנַעֵר מִן־, יָצָא מִן־, הִתְכַּחֵשׁ ל־, הִתְחַמֵּק מִן־. 2. הִשְׁתַּחְרֵר. 3. דָּהָה. **تَنَصُّلٌ مِنَ المَسْؤُولِيَّةِ** נִעֵר חָצְנוֹ מִן הָאַחֲרָיוּת, הִתְכַּחֵשׁ לָאַחֲרָיוּת. **نَصْلٌ** ج **نِصَالٌ** وَ**نُصُولٌ** 1. לַהַב (של רומח, סכין, חץ וכו'). 2. טָרָף (של עלה צמח). **نَاصِلٌ** 1. כֵּהֶה. 2. נוֹפֵל, מִשְׁתַּחְרֵר.

نَصَمَةٌ אִיקוֹנִין, צֶלֶם, פֶּסֶל.

(نصو) **نَصَا** ـُ אָחַז בְּצִיצִית הָרֹאשׁ. **تَنَاصَى** VI אָחַז בְּצִיצִית רֹאשׁוֹ שֶׁל יְרִיבוֹ. **نَاصِيَةٌ** ج **نَوَاصٍ(ي)** 1. צִיצִית, קְוֻצַּת שְׂעַר הַמֵּצַח, בְּלוֹרִית. 2. פִּנָּה. **نَاصِيَةُ الشَّارِعِ** פִּנַּת הָרְחוֹב. **حَجَرُ النَّاصِيَةِ** אֶבֶן הַפִּנָּה. **مَلَكَ نَاصِيَةَ الأُمُورِ** שָׁלַט בַּמַּצָּב, אָחַז בְּרֶסֶן הַשִּׁלְטוֹן. **الآمَالُ مَعْقُودَةٌ بِنَاصِيَتِهِ** תּוֹלִים בּוֹ תִּקְווֹת, הָעֵינַיִם נְשׂוּאוֹת אֵלָיו.

نَضَّ ـِ נָזַל, נָטַף, דָּלַף, רִשְׁרֵשׁ. **نَضْنَضَ** II 1. הִתְעַשֵּׁר. 2. הֵנִיעַ (עוף את כנפיו). **نَضٌّ** כֶּסֶף מְזֻמָּן. **نَضًّا** בִּמְזֻמָּן.

نَضَبَ ـُ 1. חִלְחֵל (מים). 2. פָּחַת, הִתְמַעֵט. 3. חָרַב, יָבַשׁ, אָזְלוּ מֵימָיו. **نَضَبَ العُمْرُ** נִגְמְרוּ הַחַיִּים. **لاَ يَنْضُبُ** לֹא אַכְזָב. **لاَ يَنْضُبُ مَعِينُهُ** 1. אֵין סוֹף לִנְדִיבוּתוֹ. 2. כְּמַעְיָן הַמִּתְגַּבֵּר. **نُضُوبٌ** 1. יֹבֶשׁ, צְחִיחוּת. 2. הִדַּלְדְּלוּת, הִתְיַבְּשׁוּת. **نَاضِبٌ** יָבֵשׁ, צָחִיחַ, חָרֵב.

نَضِجَ ـَ 1. בָּשַׁל, הִבְשִׁיל, גָּמַל, נַעֲשָׂה רָאוּי לַאֲכִילָה. 2. בָּגַר, גָּדַל, הִתְבַּגֵּר. **نَضَّجَ** II. **أَنْضَجَ** IV בִּשֵּׁל, בִּשֵּׁל אֶת הָאֹכֶל כָּרָאוּי. **نُضْجٌ. نُضُوجٌ** 1. בְּשֵׁלוּת, הַבְשָׁלָה. 2. בַּגְרוּת, גְּמַר הִתְפַּתְּחוּת. **نُضُوجٌ فِكْرِيٌّ** בְּשֵׁלוּת (בַּגְרוּת) הַמַּחְשָׁבָה. **نَضِيجٌ. نَاضِجٌ** 1. בָּשֵׁל, מְבֻשָּׁל, טוֹב לַאֲכִילָה. 2. מְפֻתָּח, בּוֹגֵר.

نَضَحَ ـِ 1. דָּלַף, פָּלַט רְטִיבוּת, נָזַל. 2. הֵזִיעַ. 3. بِـ זִלֵּף עַל־, רִסֵּס אֶת־, הִרְטִיב אֶת־. 4. שָׁתָה, רָוָה (את צימאונו). 5. **عَنْ** הֵגֵן עַל־. **نَضَحَتْ عَيْنَاهُ** עֵינָיו דָּמְעוּ. **نَضَحَتِ السَّمَاءُ** יָרַד גֶּשֶׁם מִשָּׁמַיִם. **الإِنَاءُ يَنْضَحُ بِمَا فِيهِ** פת' בְּמַעֲלָלָיו יִתְנַכֵּר נָעַר (במעשיו יוכר האדם). **نَضَّاحَةٌ** מַזְלֵף, מַרְסֵס. **مِنْضَحٌ** מִקְלַחַת. **مِنْضَحَةٌ** ج **مَنَاضِحُ** 1. מַזְלֵף, מַרְסֵס. 2. מִקְלַחַת.

نَضَخَ ـَ 1. הִזְלִיף, רִסֵּס. 2. רָתַח. **مِنْضَخَةٌ** ج **مَنَاضِخُ** מַזְלֵף.

نَضَدَ ـِ **نَضَّدَ** II 1. עָרַךְ, סִדֵּר, אִרְגֵּן בְּסֵדֶר מְסֻיָּם. 2. הִתְקִין אוֹתִיּוֹת לִדְפוּס. 3. חָרַז (פנינים וכו'), שִׁלֵּב, צֵרֵף, שִׁבֵּץ. **نَضَدٌ** ج **أَنْضَادٌ** 1. מַצָּע, יָצוּעַ, מִזְרָן, מִטָּה. 2. עֲרֵמָה, שׁוּרָה (של דברים מסודרים). **نُضُدٌ** 1. שֻׁלְחָנוֹת. 2. דֻּלְפְּק. **نَضِيدٌ** עָרוּךְ, מְסֻדָּר, מְאֻרְגָּן כַּהֲלָכָה. **نَضِيدَةٌ** ج **نَضَائِدُ** כַּר, כָּרִית, כֶּסֶת. **مِنْضَدَةٌ** ج **مَنَاضِدُ** דֻּלְפְּק, שֻׁלְחָן, שֻׁלְחַן עֲבוֹדָה, אִצְטַבָּה. **تَنْضِيدٌ** אִרְגּוּן, סִדּוּר, עֲרִיכָה לְפִי סֵדֶר, הַתְקָנָה לִדְפוּס, סְדָר. **مُنَضِّدٌ** סַדָּר (בדפוס). **مُنَضَّدٌ** מְתֻקָּן, עָרוּךְ, מוּכָן לִדְפוּס.

نَضِرَ. نَضَرَ ـُ 1. זָרַח, זָהַר, הֵנֵץ, הֵאִיר. 2. פָּרַח, לִבְלֵב (צמח), הוֹרִיק. **نَضَّرَ** II. **أَنْضَرَ** IV הִפְרִיחַ, הִבְהִיק, הֵפִיץ זֹהַר וָאוֹר, הִנְעִים. **تَنَضَّرَ** V הוֹרִיק, לִבְלֵב, פָּרַח. **نَضِرٌ. نَضِيرٌ. نَاضِرٌ** זוֹהֵר, רַעֲנָן, נוֹצֵץ, מְלַבְלֵב, פּוֹרֵחַ, מְשַׂגְשֵׂג, מוֹרִיק, טָרִי. **نَضْرَةٌ. نَضَارَةٌ** זֹהַר, לִבְלוּב, יֹפִי, נִצְנוּץ, רַעֲנַנּוּת, טְרִיּוּת. **نُضَارٌ** טָהוֹר (מכל דבר), זָהָב טָהוֹר, פָּז.

نَضَلَ ـُ עָלָה עַל־, נִצַּח אֶת־, גָּבַר עַל־. **نَاضَلَ** III 1. נִסָּה לִגְבֹּר עַל־. 2. נֶאֱבַק, נִלְחַם, הִתְחָרָה. 3. **عَنْ** הֵגֵן עַל־, גּוֹנֵן בּ־ עַל־. **نِضَالٌ** 1. מַאֲבָק, מִלְחָמָה. 2. תַּחֲרוּת. **نِضَالٌ مِنْ أَجْلِ الحُرِّيَّةِ** מַאֲבָק לְחֵרוּת. **نِضَالِيٌّ** הַאַבְקוּתִי. **مُنَاضَلَةٌ** מַאֲבָק, הִתְגּוֹשְׁשׁוּת, מִלְחָמָה. **مُنَاضِلٌ** לוֹחֵם, מֵגֵן.

نَضْنَضَ נִעֲנֵעַ לְשׁוֹנוֹ (נחש). **نَضْنَاضٌ. نَضْنَاضَةٌ** מְנַעֲנֵעַ לְשׁוֹנוֹ לְהַכִּישׁ (נחש).

(نضو) **نَضَا** ـُ 1. פָּשַׁט בֶּגֶד, הֵסִיר. 2. שָׁלַף (חרב מנדנה). **نَضَّى** II **عَنْ** הִפְשִׁיט אֶת־. **إِنْتَضَى** VIII 1. הֵסִיר, פָּשַׁט בֶּגֶד. 2. שָׁלַף (חרב מנדנה). **نِضْوٌ** ج **أَنْضَاءٌ** בֶּגֶד מְרֻפָּט, בְּלוֹיִים. **نَضْوٌ** כָּחוּשׁ.

نَطَّ ـُ 1. נִתֵּר, קָפַץ, זִנֵּק, דִּלֵּג. 2. פִּטְפֵּט. **نَطٌّ** נִתּוּר, קְפִיצָה. **نَطُّ الحَبْلِ** קְפִיצַת דַּלְגִּית (בְּחֶבֶל). **نَطَّةٌ** קְפִיצָה, נִתּוּר. **نَطَّاطٌ** 1. חָגָב, חַרְגּוֹל (חרק, grasshopper).

2. קַפְּדָן, חֲסַר מְנוּחָה.

نَطَحَ ـَ נָגַח, הָדַף וּפָגַע בְּקַרְנַיִם, נָתַן "רַסְיָה". **نَاطَحَ** III הִתְנַגֵּחַ בּ־, נָגַח. **تَنَاطَحَ** VI. **إِنْتَطَحَ** VIII נָגַח, הִתְנַגֵּחַ. **لاَ يَنْتَطِحُ فِيهِ كَبْشَانِ** לֵית מָאן דְּפָלִיג, אֵין חוֹלְקִין עַל־. **نَطْحٌ** הִתְנַגְּחוּת, נִגּוּחַ. **نَطْحَةٌ** ج **نَطَحَاتٌ** נְגִיחָה, רַסְיָה. **نَطَّاحٌ** נַגְחָן, מְנַגֵּחַ. **مُنَاطَحَةٌ** הִתְנַגְּחוּת שְׁוָרִים. **نَاطِحَةٌ**. **نَاطِحَةُ السَّحَابِ** ج **نَاطِحَاتُ السَّحَابِ** גּוֹרֵד שְׁחָקִים.

نَطَرَ ـُ 1. נָטַר, שָׁמַר. 2. عَنْ הָדַף בְּכֹחַ, גֵּרֵשׁ בְּאַלִּימוּת אֶת־. **نِطَارَةٌ** נְטִירָה, שְׁמִירָה. **نُطَّارٌ** דַּחְלִיל ע׳ (فزع) **فَزَّاعَة**. **نَاطِرٌ** ج **نُطَّارٌ**. **نَاطُورٌ** ج **نَوَاطِيرُ** נוֹטֵר, שׁוֹמֵר.

نَطْرُونٌ נֶתֶר (חומר מחטא).

نَطِسَ ـَ **تَنَطَّسَ** V בָּדַק בְּקַפְּדָנוּת רַבָּה. **نَطْسٌ**. **نَطُسٌ** מְנַסֶּה, מֻמְחֶה. **نَاطِسٌ** מְרַגֵּל. **نِطَاسِيٌّ** ج **نُطُسٌ** 1. מֻמְחֶה, מְנֻסֶּה. 2. רוֹפֵא בַּעַל יֶדַע רַב.

نَطِعَ הִשְׁתַּנָּה צִבְעוֹ, דָּהָה. **تَنَطَّعَ** V 1. הִגְזִים. 2. הִצְטַעְצֵעַ בְּדִבּוּרוֹ, הִתְחַכֵּם בְּמִדָּה מֻגְזֶמֶת. 3. فِي הִתְמַחָה בּ־. **نَطْعٌ** ج **نُطُوعٌ** שְׁטִיחַ עוֹר לְכִסּוּי שֻׁלְחָן, לְמִשְׂחָק וְלִפְרִיסָה מִתַּחַת לְגַרְדּוֹם. **نِطْعٌ**. **نِطَعٌ** הַחֵךְ הַפְּנִימִי הָעֶלְיוֹן. **نِطْعِيٌّ** חִכִּי. **الحُرُوفُ النِّطْعِيَّةُ** הָאוֹתִיּוֹת הַחִכִּיּוֹת (ت، د، ط).

نَطَفَ ـِ 1. נָטַף, טִפְטֵף, זָרַם לְאַט. 2. יָצַק (מים), שָׁפַךְ. **نُطْفَةٌ** ج **نُطَفٌ** 1. נֶטֶף, טִפָּה. 2. זֶרַע הַגֶּבֶר. 3. מַיִם זַכִּים. **النَّاطِفُ** מִין מַאֲפֶה מָתוֹק (עשוי משקדים, מאגוזים ועוד).

نَطَقَ ـِ הָגָה, הִבִּיעַ, דִּבֵּר, בִּטֵּא, הִשְׁמִיעַ קוֹל. **نَطَقَ بِالحُكْمِ** פָּסַק דִּין, חָרַץ מִשְׁפָּט. **نَطَقَ بِلِسَانِهِ** דִּבֵּר בִּשְׁמוֹ. **لَمْ يَنْطِقْ بِكَلِمَةٍ** לֹא הִשְׁמִיעַ מִלָּה. **نَطَّقَ** II 1. דּוֹבֵב, עוֹרֵר לְדַבֵּר, עוֹדֵד לַהֲגוֹת. 2. חָגַר. **أَنْطَقَ** IV עוֹדֵד לְדַבֵּר, דּוֹבֵב. **إِنْتَطَقَ** VIII חָגַר, הִתְאַזֵּר, קָשַׁר חֲגוֹרָה. **إِسْتَنْطَقَ** X 1. הִמְרִיץ לְדַבֵּר. 2. חָקַר, גָּבָה עֵדוּת, תִּשְׁאֵל, תִּחְקֵר. **نُطْقٌ** 1. קוֹל, הֶגֶה, צְלִיל, הַבָּעָה, דִּבּוּר, מוֹצָא פֶּה. 2. תְּבוּנָה, בּוֹנְנוּת, בִּינָה פְּנִימִית, דַּעַת. **النُّطْقُ بِالحُكْمِ** הַכְרָזָה עַל פְּסַק דִּין. **فَاقِدُ النُّطْقِ** חֲסַר כֹּחַ דִּבּוּר, אִלֵּם. **نُطْقِيٌّ** פוֹנֵטִי. **نُطْقِيَّاتٌ** תּוֹרַת הַהִגּוּי, פוֹנֵטִיקָה. **نِطَاقٌ** ج **نُطُقٌ** 1. חֲגוֹרָה, אַבְנֵט, אֵזוֹר. 2. מִסְגֶּרֶת, הֶקֵּף, תְּחוּם, מַעְגָּל, טַבַּעַת. 3. כְּסִיל, אוֹרְיוֹן (קבוצת כוכבים). **نِطَاقُ الحِصَارِ** הֶקֵּף הַמָּצוֹר. **فِي نِطَاقِ المَوْضُوعِ** בְּמִסְגֶּרֶת הַנּוֹשֵׂא. **وَاسِعُ النِّطَاقِ** רְחַב הֶקֵּף, רְחַב יָדַיִם, מַקִּיף. **مَنْطِقٌ** 1. הִגָּיוֹן, שֵׂכֶל הַיָּשָׁר, לוֹגִיקָה. 2. דִּבּוּר. **مَنْطِقٌ سَلِيمٌ** הִגָּיוֹן בָּרִיא. **عِلْمُ المَنْطِقِ** תּוֹרַת הַהִגָּיוֹן. **لَيْسَ مِنَ المَنْطِقِ أَنْ** לֹא הֶגְיוֹנִי שֶׁ־, לֹא מִתְקַבֵּל עַל הַדַּעַת שֶׁ־. **مَنْطِقِيٌّ** הֶגְיוֹנִי, לוֹגִי, מִתְקַבֵּל עַל הַדַּעַת. **مِنْطَقَةٌ** ج **مَنَاطِقُ** 1. אֵזוֹר, חֶבֶל אֶרֶץ, מֶרְחָב, תְּחוּם, מָחוֹז. 2. חֲגוֹרָה. **مِنْطَقَةُ البَحْرِ الأَبْيَضِ المُتَوَسِّطِ** אֵזוֹר הַיָּם הַתִּיכוֹן. **مِنْطَقَةُ التِّجَارَةِ الحُرَّةِ** אֵזוֹר הַסַּחַר הַחָפְשִׁי. **مِنْطَقَةُ حُدُودٍ** (**مِنْطَقَةٌ حُدُودِيَّةٌ**) אֵזוֹר הַגְּבוּל. **مِنْطَقَةٌ حَرْبِيَّةٌ** אֵזוֹר צְבָאִי. **مِنْطَقَةُ حَرَامٍ** (**مِنْطَقَةٌ مُحَرَّمَةٌ**) ע׳ (حرم) **حَرَام**. **مِنْطَقَةٌ مُحْتَلَّةٌ** אֵזוֹר כָּבוּשׁ. **مِنْطَقَةُ نُفُوذٍ** תְּחוּם הַשְׁפָּעָה. **مِنْطِيقٌ** אוֹרָטוֹר, אָמַן הַדִּבּוּר, נִמְלָץ. **إِسْتِنْطَاقٌ** חֲקִירָה, תִּחְקוּר, תִּשְׁאוּל, גְּבִיַּת עֵדוּת. **نَاطِقٌ** 1. מְדַבֵּר. 2. נִמְלָץ, בַּעַל כֹּשֶׁר דִּבּוּר. 3. בָּרוּר. 4. מְדַבֵּר בְּעַד עַצְמוֹ. 5. דּוֹבֵר (בשם), מְיַצֵּג. 6. נָבוֹן, חוֹשֵׁב, בַּעַל הִגָּיוֹן. **نَاطِقٌ بِاسْمِ**. **نَاطِقٌ بِلِسَانِ** דּוֹבֵר בְּשֵׁם־, דּוֹבֵר מִטַּעַם־. **النَّاطِقُ بِاسْمِ الحُكُومَةِ** הַדּוֹבֵר מִטַּעַם הַמֶּמְשָׁלָה. **النَّاطِقُونَ بِالضَّادِ** הָעַרְבִים (דּוֹבְרֵי עַרְבִית). **حَيَوَانٌ نَاطِقٌ** חַי מְדַבֵּר, אָדָם. **دَلِيلٌ نَاطِقٌ** רְאָיָה מְדַבֶּרֶת בְּעַד עַצְמָהּ. **شَرِيطٌ** (**فِيلْمٌ**) **نَاطِقٌ** סֶרֶט מְדַבֵּר. **مَنْطُوقٌ** 1. מִבָּע, מִבְטָא, נֶאֱמָר בְּפֵרוּשׁ, מַשְׁמָע. 2. לְשׁוֹן הַכָּתוּב, נֹסַח, גִּרְסָה מְפֹרֶשֶׁת, הוֹרָאַת הַטֶּקְסְט. **مَنْطُوقُ الحُكْمِ** לְשׁוֹן פְּסַק הַדִּין. **مَنْطُوقُ القَانُونِ** הוֹרָאַת הַחֹק. **بِالمَنْطُوقِ** לְפִי הַכָּתוּב, בִּמְפֹרָשׁ. **مُسْتَنْطِقٌ** 1. חוֹקֵר, שׁוֹפֵט חוֹקֵר. 2. מְדוֹבֵב.

نَظَرَ ـُ 1. إِلَى רָאָה, הִבִּיט, הִסְתַּכֵּל, הִשְׁקִיף עַל־. 2. فِي בָּחַן אֶת־, בָּדַק אֶת־, הִתְבּוֹנֵן בּ־, שָׂם לֵב לְ־, עִיֵּן בּ־. 3. צִפָּה, חִכָּה לְ־, דָּן (בתביעה). 4. بَيْنَ שָׁפַט בֵּין־. 5. لِـ חָמַל, רִחֵם עַל־. 6. عَلَى הִשְׁגִּיחַ עַל, פִּקֵּחַ עַל־, דָּאַג לְ־. **نَظَرَ إِلَيْهِ** הִתְבּוֹנֵן בּוֹ. **نَظَرَ إِلَيْهِ شَزْرًا** הִבִּיט בּוֹ מִזָּוִית עֵינוֹ, הִסְתַּכֵּל בּוֹ בְּרֹגֶז. **نَظَرَ بَيْنَ النَّاسِ** בֵּרֵר דִּינָם שֶׁל אֲנָשִׁים. **نَظَرَ الدَّيْنَ** דָּחָה אֶת פֵּרָעוֹן הַחוֹב. **نَظَرَ فِي القَضِيَّةِ** דָּן בַּתְּבִיעָה. **نَظَرَ مِنْ فَتْحَةِ البَابِ** הֵצִיץ מִבַּעַד חוֹר הַדֶּלֶת. **نَظَرَ لِلْيَتِيمَةِ** חָמַל עַל הַיְתוֹמָה. **أُنْظُرْ بَعْدَهُ** רְאֵה לְהַלָּן. **نَظَّرَ** II 1. بَيْنَ הִשְׁוָה בֵּין־. 2. יָצַר תֵּאוֹרְיָה. **نَظَّرَ نَتَائِجَ بَحْثِهِ** יָצַר תֵּאוֹרְיָה מִמַּסְקְנוֹת מֶחְקָרוֹ. **نَاظَرَ** III 1. הִשְׁוָה אֶת־ לְ־, הִקְבִּיל אֶת־ לְ־. 2. שָׁוֶה, דָּמָה לְ־. 3. הָיָה שָׁקוּל (דּוֹמֶה) לְ־, הָיָה מַקְבִּיל לְ־. 4. עָרַךְ דִּיּוּן עִם־, הִתְוַכֵּחַ עִם־, קִיֵּם סִימְפּוֹזְיוֹן עִם־. **أَنْظَرَ** IV נָתַן דְּחִיָּה לְ־ (בפירעון חוב וכו׳). **تَنَظَّرَ** V 1. הִתְבּוֹנֵן בִּתְשׂוּמַת לֵב בּ־, נָתַן אֶת דַּעְתּוֹ עַל־, עִיֵּן בּ־. 2. צִפָּה, חִכָּה, הִמְתִּין. **تَنَظَّرَ الكَارِثَةَ** צִפָּה לְאָסוֹן. **تَنَاظَرَ** VI 1. עָרַךְ דִּיּוּן (סִימְפּוֹזְיוֹן), הִתְדַּיֵּן, הִתְוַכֵּחַ. 2. הָיָה מַקְבִּיל לְ־. **إِنْتَظَرَ** VIII 1. חִכָּה, צִפָּה, יִחֵל, הִמְתִּין לְ־. 2. נִשְׁתַּהָה, הִתְעַכֵּב. **إِسْتَنْظَرَ** X 1. בִּקֵּשׁ שְׁהוּת (אַרְכָּה). 2. צִפָּה לְ־. 3. عَلَى מִנָּה אֶת־ לְמַשְׁגִּיחַ (לִמְנַהֵל). **نَظَرٌ** ج **أَنْظَارٌ** 1. רְאִיָּה. 2. מַבָּט. 3. עִיּוּן, הִתְבּוֹנְנוּת, דִּיּוּן, שִׂימַת לֵב. 4. הַשְׁקָפָה, דֵּעָה, סְבָרָה, הַבְחָנָה. 5. עַיִן. **نَظَرًا إِلَى**. **بِالنَّظَرِ إِلَى** בְּהִתְחַשֵּׁב בּ־, בְּשִׂים לֵב לְ־, בְּשֶׁל־, עֵקֶב, מִשּׁוּם שֶׁ־. **أَعَادَ النَّظَرَ فِي** עִיֵּן מֵחָדָשׁ בּ־. **أَهْلُ النَّظَرِ** אַנְשֵׁי הָגוּת, הוֹגֵי דֵּעוֹת. **بَعِيدُ النَّظَرِ**. **طَوِيلُ النَّظَرِ** מַרְחִיק רְאוּת, רוֹאֶה אֶת הַנּוֹלָד. **بِقَطْعِ النَّظَرِ عَنْ**. **بِغَضِّ النَّظَرِ عَنْ** בְּלִי לְהָבִיא בְּחֶשְׁבּוֹן אֶת־, בְּלִי לָשִׂים לֵב לְ־, אִם נִתְעַלֵּם מִן־. **تَحْتَ النَّظَرِ** שֶׁבְּטִפּוּל, נָתוּן

בְּעִיּוּן (בְּדִיּוּן). سَارَقَ النَّظَرَ إِلَى הַבַּיִת בִּגְנֵבָה אֶל־, עָקַב בְּחֲשַׁאי אַחַר־. قَصِيرُ النَّظَرِ 1. קְצַר רְאִיָּה. 2. חֲסַר מָעוֹף, אֵינוֹ רוֹאֶה אֶת הַנּוֹלָד. لَفَتَ نَظَرَهُ إِلَى הִפְנָה אֶת תְּשׂוּמַת לִבּוֹ לְ־. مَسْأَلَةٌ فِيهَا نَظَرٌ שְׁאֵלָה נְתוּנָה בְּדִיּוּן (בְּעִיּוּן). وُجْهَةُ نَظَرٍ נְקֻדַּת מַבָּט, הַשְׁקָפָה. نَظْرَةٌ ج نَظَرَاتٌ 1. רְאִיָּה, הֲצָצָה. 2. מַבָּט, נְקֻדַּת רְאוּת, הַשְׁקָפָה. نَظَرَاتٌ הִרְהוּרִים, עִיּוּנִים. نَظَرِيٌّ 1. שֶׁל רְאִיָּה, אוֹפְּטִי. 2. עִיּוּנִי, תֵּאוֹרֵטִי, לַהֲלָכָה. العُلُومُ النَّظَرِيَّةُ הַמַּדָּעִים הָעִיּוּנִיִּים. نَظَرِيَّةٌ ج نَظَرِيَّاتٌ תֵּאוֹרְיָה, הַשְׁקָפָה עִיּוּנִית, תּוֹרָה (במדעים), הַנָּחָה מַדָּעִית. نَظَرِيَّةُ العَلَامَاتِ תּוֹרַת הַסֵּמַנְטִיקָה. نَظَرِيَّةُ المَعْرِفَةِ תּוֹרַת הַהַכָּרָה (של עמנואל קאנט). نَظَرِيَّةُ النِّسْبِيَّةِ ע' (נסב). نَظِيرٌ ج نُظَرَاءُ 1. שָׁוֶה לְ־, שָׁקוּל לְ־, דּוֹמֶה, מַקְבִּיל לְ־. 2. עָמִית, שְׁוֵה דַּרְגָּה אוֹ מַעֲמָד, חָבֵר. النَّظِيرُ נָדִיר (כוכב בקבוצת נשר). نَظِيرَ תְּמוּרַת־, חֵלֶף־, בִּמְקוֹם־. لَا نَظِيرَ لَهُ. مُنْقَطِعُ النَّظِيرِ אֵין לוֹ אָח וָרֵעַ, אֵין דּוֹמֶה לוֹ, אֵין עֲרֹךְ לְ־, אֵין מָשְׁלוֹ. نَظِيرَةٌ ج نَظَائِرُ חַיִל חָלוּץ. نَظَائِرُ مُشِعَّةٌ אִיזוֹטוֹפִּים (באטומים). نَظَّارَةٌ ج نَظَّارَاتٌ 1. מִשְׁקָפַיִם, מִשְׁקְפֵי מָגֵן. 2. מִשְׁקֶפֶת. 3. צוֹפִים (במשחק וכו'). نَظَّارَةٌ فَرْدِيَّةٌ מוֹנוֹקְל, מִשְׁקָף. نَظَّارَةُ المَيْدَانِ מִשְׁקֶפֶת שָׂדֶה. نَظَّارَاتِيٌّ אוֹפְּטִיקַאי. نِظَارَةٌ הַשְׁגָּחָה, נִהוּל, פִּקּוּחַ. نَاظُورٌ ج نَوَاظِيرُ מִשְׁקֶפֶת שָׂדֶה. مَنْظَرٌ ج مَنَاظِرُ 1. מַרְאֶה, חִזָּיוֹן, מַחֲזֶה, נוֹף, פָּנוֹרָמָה. 2. תְּמוּנָה (בתאטרון), סְצֵנָה. 3. נְקֻדַּת רְאוּת, פֶּרְסְפֶּקְטִיבָה. 4. מִצְפֶּה, מִגְדַּל שְׁמִירָה. مَنْظَرٌ جَوِّيٌّ מַרְאֶה מִן הָאֲוִיר. مَنْظَرٌ طَبِيعِيٌّ מַרְאֵה נוֹף. مَنْظَرٌ عَامٌّ מַרְאֶה כְּלָלִי, פָּנוֹרָמָה. مَنْظَرَةٌ ج مَنَاظِرُ 1. אוּלָם, טְרַקְלִין לְקַבָּלַת אוֹרְחִים, אַכְסַדְרָה. 2. מַרְאָה. 3. מִצְפֶּה, תַּצְפִּית. مِنْظَارٌ ج مَنَاظِيرُ 1. טֵלֶסְקוֹפּ. 2. מִשְׁקֶפֶת. 3. אַסְפַּקְלַרְיָה, מַרְאָה. إِنَّهُ يَرَى الدُّنْيَا بِمِنْظَارٍ أَسْوَدَ הוּא רוֹאֶה אֶת הָעוֹלָם בְּמִשְׁקֶפֶת שְׁחֹרָה, הוּא פֶּסִימִי מְאוֹד. مُنَاظَرَةٌ ج مُنَاظَرَاتٌ סִימְפּוֹזְיוֹן, דִּיּוּן (ספרותי, מדעי וכו'), וִכּוּחַ, פָּנֶל דִּיּוּן. تَنَاظُرٌ 1. סִימֶטְרִיָּה, תְּאִימוּת, מַקְבִּילוּת. 2. וִכּוּחַ, הִתְנַצְּחוּת, פְּלֻגְתָּא. عَدَمُ تَنَاظُرٍ אָסִימֶטְרִיָּה. إِنْتِظَارٌ 1. הַמְתָּנָה. 2. צִפִּיָּה, תִּקְוָה, יִחוּל. غُرْفَةُ انْتِظَارٍ חֲדַר הַמְתָּנָה. عَلَى غَيْرِ انْتِظَارٍ בְּאֹרַח בִּלְתִּי צָפוּי. طَالَ انْتِظَارُهُ חִכָּה לוֹ זְמַן רַב. كَانَ فِي انْتِظَارِهِ חִכָּה לוֹ, יִחֵל לְבוֹאוֹ. نَاظِرٌ ج نُظَّارٌ מַשְׁגִּיחַ, מְנַהֵל, מְפַקֵּחַ, מְמֻנֶּה, שַׂר. نَاظِرُ الخَارِجِيَّةِ שַׂר הַחוּץ שֶׁל אַרְצוֹת הַבְּרִית (תואר ישן). نَاظِرُ المَدْرَسَةِ מְנַהֵל בֵּית הַסֵּפֶר. نَاظِرُ الوَقْفِ הַמְּמֻנֶּה עַל הַוַּקְף (הַהֶקְדֵּשִׁים). نَاظِرَةٌ ج نَوَاظِرُ 1. מְנַהֶלֶת. 2. עַיִן. بَيْنَ نَاظِرَيْهِ מוּל עֵינָיו. مَنْظُورٌ 1. נִרְאֶה, גָּלוּי, נִרְאֶה לָעַיִן. 2. צָפוּי. 3. בְּהַשְׁגָּחָה, מְבֻקָּר. 4. נָתוּן בְּעִיּוּן. 5. נְקֻדַּת רְאוּת, פֶּרְסְפֶּקְטִיבָה. غَيْرُ مَنْظُورٍ 1. סָמוּי. 2. לֹא צָפוּי. صَادِرَاتٌ غَيْرُ مَنْظُورَةٍ יְצוּא סָמוּי (כמו תיירות). مِنْ مَنْظُورٍ أَدَبِيٍّ מִנְּקֻדַּת מַבָּט סִפְרוּתִית. مُنَاظِرٌ 1. דּוֹמֶה, שָׁוֶה, מַקְבִּיל. 2. עָמִית. 3. יָרִיב, מִתְחָרֶה, בַּר פְּלֻגְתָּא. 4. מִשְׁתַּתֵּף בְּדִיּוּן אוֹ בְּוִכּוּחַ.

نَظُفَ ـُ נַעֲשָׂה נָקִי, נֻקָּה, טֹהַר. نَظَّفَ II נִקָּה, טִהֵר, הֵסִיר לִכְלוּךְ. تَنَظَّفَ V 1. הִתְנַקָּה, טֹהַר, הִטַּהֵר. 2. נִקָּה אֶת עַצְמוֹ, הִשְׁתַּדֵּל לְהִתְרַחֵק מִמַּעֲשִׂים רָעִים. نَظَافَةٌ נִקָּיוֹן. النَّظَافَةُ مِنَ الإِيمَانِ ח' הַנִּקָּיוֹן חֵלֶק מֵהָאֱמוּנָה. بَيْتُ النَّظَافَةِ בֵּית שִׁמּוּשׁ. نَظِيفٌ ج نُظَفَاءُ وَنِظَافٌ נָקִי, טָהוֹר. نَظِيفُ اليَدَيْنِ נְקִי כַּפַּיִם. ثَلَاثَةُ أَهْدَافٍ نَظِيفَةٍ שָׁלוֹשׁ - אֶפֶס (בספורט). تَنْظِيفٌ נִקּוּי. تَنْظِيفٌ جَافٌّ. تَنْظِيفٌ عَلَى النَّاشِفِ נִקּוּי יָבֵשׁ. عُمَّالُ التَّنْظِيفَاتِ פּוֹעֲלֵי הַנִּקָּיוֹן. مُنَظِّفٌ תַּכְשִׁיר נִקּוּי, מְטַהֵר, מְנַקֶּה, דֶּטֶרְגֶּנְט.

نَظَمَ ـِ 1. חָרַז, כָּתַב שִׁירָה. 2. עָרַךְ, סִדֵּר, קָבַע בְּסֵדֶר מְסֻיָּם, הֵכִין, אִרְגֵּן. 3. הִשְׁחִיל. نَظَمَ قَصِيدَةً חָרַז (חִבֵּר) קַצִידָה. نَظَمَ القِلَادَةَ חָרַז (סִדֵּר) אֶת הַמַּחֲרֹזֶת (הָרָבִיד). نَظَّمَ II אִרְגֵּן, עָרַךְ, סִדֵּר, הֵכִין, קָבַע בְּסֵדֶר מְסֻיָּם, הִתְקִין, הִכְשִׁיר, תֵּאֵם, כִּוְנֵן (כלי נגינה), כִּיֵּן, עִבֵּד. نَظَّمَ اجْتِمَاعًا אִרְגֵּן אֲסֵפָה. نَظَّمَ كُتُبَهُ סִדֵּר אֶת סְפָרָיו. تَنَظَّمَ V. تَنَاظَمَ VI 1. נֶחְרַז, הֻשְׁחַל. 2. סֻדַּר, הִסְתַּדֵּר, תֹּאַם, הִתְאַרְגֵּן, נֶעֱרַךְ. إِنْتَظَمَ VIII 1. נֶחְרַז, הֻשְׁחַל. 2. נֶעֱרַךְ, תֻּקַּן, הָתְקַן, הִסְתַּדֵּר, הִתְנַהֵל יָפֶה. 3. فِي הִצְטָרֵף אֶל־, הִתְאַגֵּד בְּ־. إِنْتَظَمَتْ أَحْوَالُهُ بَعْدَ العُسْرِ הִשְׁתַּפֵּר מַצָּבוֹ אַחֲרֵי הַמְּצוּקָה. إِنْتَظَمَ فِي سِلْكِ الدِّبْلُومَاسِيَّةِ הִצְטָרֵף לְשֵׁרוּת הַדִּיפְּלוֹמָטִי. نَظْمٌ 1. חֲרִיזָה, כְּתִיבַת שִׁירָה, חַרְזָנוּת. 2. עֲרִיכָה, סֵדֶר, קְבִיעָה, הֲכָנָה. نَظْمُ قَصِيدَةٍ חִבּוּר שִׁיר. نِظَامٌ ج أَنْظِمَةٌ وَنُظُمٌ 1. סֵדֶר, אִרְגּוּן, סְדִירוּת, קְבִיעוּת, תַּקִּינוּת, שִׁיטָתִיּוּת. 2. שִׁיטָה, מֵתוֹדָה, סִיסְטֵמָה, מַעֲרֶכֶת כְּלָלִים. 3. מִשְׁטָר, סִדְרֵי שִׁלְטוֹן, אֹרַח, נֹהַג קָבוּעַ. 4. מִשְׁמַעַת, סֵדֶר. 5. מַעֲרֶכֶת. 6. תַּקָּנָה. 7. מִבְנֶה. نِظَامٌ أَسَاسِيٌّ חֻקָּה. النِّظَامُ الاجْتِمَاعِيُّ הַסֵּדֶר הַחֶבְרָתִי. نِظَامٌ اقْتِصَادِيٌّ שִׁיטָה כַּלְכָּלִית. نِظَامُ الحُكْمِ מִשְׁטָר, סִדְרֵי הַשִּׁלְטוֹן. نِظَامُ الحَيَاةِ אֹרַח הַחַיִּים. نِظَامٌ عَسْكَرِيٌّ מִשְׁטָר צְבָאִי. النِّظَامُ العَشْرِيُّ הַשִּׁיטָה הָעֶשְׂרוֹנִית. النِّظَامُ العَامُّ הַסֵּדֶר הַצִּבּוּרִי. نِظَامٌ فَاسِدٌ מִשְׁטָר רָקוּב (מֻשְׁחָת). نِظَامُ المُرُورِ תַּקָּנוֹת הַתַּעֲבוּרָה. عَلَى هٰذَا النِّظَامِ לְפִי סֵדֶר זֶה. عَلَى (فِي) غَيْرِ نِظَامٍ בְּלִי (לְלֹא) סֵדֶר, בְּעִרְבּוּבְיָה. نِظَامِيٌّ סָדִיר, שִׁיטָתִי, רֵגוּלָרִי, אִרְגּוּנִי, סִיסְטֵמָטִי. جَيْشٌ نِظَامِيٌّ צָבָא סָדִיר. تَنْظِيمٌ 1. אִרְגּוּן, הַסְדָּרָה, סִדּוּר, עֲרִיכַת סֵדֶר. 2. תִּכְנוּן. 3. רֵפוֹרְמָה. 4. מִילִיצְיָה. تَنْظِيمٌ إِرْهَابِيٌّ אִרְגּוּן טֵרוֹר. تَنْظِيمُ الأُسْرَةِ תִּכְנוּן הַמִּשְׁפָּחָה. تَنْظِيمٌ سِرِّيٌّ אִרְגּוּן חֲשָׁאִי. تَنْظِيمٌ سِيَاسِيٌّ אִרְגּוּן פּוֹלִיטִי (מְדִינִי). تَنْظِيمٌ فَوْقِيٌّ אִרְגּוּן גַּג. إِعَادَةُ تَنْظِيمٍ אִרְגּוּן מֵחָדָשׁ, רֵאוֹרְגָּנִיזַצְיָה. التَّنْظِيمَاتُ הָרֵפוֹרְמוֹת (בייחוד אלו שהונהגו בתקופת שלטונו של הסולטאן עבד אלמג'יד באימפריה העות'מאנית). إِنْتِظَامٌ סְדִירוּת, קְבִיעוּת, שִׁיטָתִיּוּת, תַּקִּינוּת, סִיסְטֵמָטִיּוּת. بِانْتِظَامٍ בְּאֹפֶן סָדִיר, בִּקְבִיעוּת, בְּסֵדֶר. مَنْظُومٌ 1. חָרוּז, מֻשְׁחָל. 2. עָרוּךְ, מְסֻדָּר. 3. כָּתוּב בְּצוּרַת שִׁיר

קלסי (עם משקל וחריזה). المَنْظُومُ وَالمَنْثُورُ הכתוב בשירה ובפרוזה. مَنْظُومَةٌ ج مَنْظُومَاتٌ 1. מערכת, מנגנון. 2. שיר דידקטי. المَنْظُومَةُ الشَّمْسِيَّةُ מערכת השמש. مُنَظِّمٌ 1. מארגן, מסדר, אחראי. 2. ج مُنَظِّمَاتٌ וסת, רגולטור. مُنَظِّمُ السُّرْعَةِ וסת מהירות. مُنَظِّمُ الحَرَارَةِ תרמוסטט, וסת חום. مُنَظَّمٌ 1. מאורגן, מסודר. 2. נקי ומסודר (אדם), משלם. 3. ממושמע, שיטתי, סיסטמטי. جَيْشٌ مُنَظَّمٌ צבא ממושמע. مُنَظَّمَةٌ ج مُنَظَّمَاتٌ ארגון, חברה, איגוד, אגודה. مُنَظَّمَةُ الأُمَمِ المُتَّحِدَةِ ארגון האומות המאוחדות (או"ם). مُنَظَّمَةُ التَّحْرِيرِ الفِلَسْطِينِيَّةُ הארגון לשחרור פלסטין (אש"ף). مُنَظَّمَاتٌ شَبَابِيَّةٌ אגודות נוער. مُنْتَظِمٌ 1. סדור, ערוך, מסודר. 2. רגיל, תקין, אחיד.

نَعَبَ ـَ 1. צרח, קרא (עורב), צווח. 2. מהר. نُعَاب. نَعِيبٌ צריחה, קריאה (של עורב). 2. קול צורם, מבשר רעות. نَعَّابٌ 1. צרחן (עורב). 2. מבשר רעות.

نَعَتَ ـَ 1. תיאר, אפיין. 2. بِـ כינה, קרא בשם לוואי. نَعْتٌ ج نُعُوتٌ 1. תיאור, אפיון. 2. כינוי. 3. תואר, שם תואר, שם לוואי. مَنْعُوتٌ מתואר, שם עצם מלווה בשם תואר.

نَعْجَةٌ ج نِعَاجٌ وَنَعَجَاتٌ כבשה, רחל, שיה. ذَبَحَهُ ذَبْحَ النِّعَاجِ שחט אותו כמו ששוחטים כבשה, רצח אותו בדם קר.

نَعَرَ ـَ 1. נער, שאג, צרח, געה, צווח, נהם. 2. רתח, נגר (דם). نَعْرَةٌ ج نَعَرَاتٌ 1. נעירה, שאגה, נהימה. 2. קנאות (לשבט, למשפחה וכו'), שוביניזם. نَعْرَةٌ (نُعْرَةٌ) إِقْلِيمِيَّةٌ שוביניזם לוקלי. نَعْرَةٌ عُنْصُرِيَّةٌ קנאות לגזע. نَعَّارٌ 1. צרחן. 2. מסית, מעורר מהומות. 3. בזבוז, קנרי (ציפור שיר, canari). نَعِيرٌ נעירה, נערה, שאגה. نَعَارَةٌ. نَعَّارَةٌ כד גדול, צפחת. نَاعُورٌ. نَاعُورَةٌ 1. המופילייה, דממת. 2. ج نَوَاعِيرُ גלגל מים, אנטיליה.

نَعَسَ ـَ נמנם, התחיל להירדם. نَعَّسَ II. أَنْعَسَ IV הרדים. تَنَاعَسَ VI העמיד פני מנמנם. نَعْسَةٌ שינה קלה, תנומה, נמנום. نُعَاسٌ תנומה, נמנום. نَعْسَانُ. نَاعِسٌ ج نُعْسٌ מנמנם, רדום במקצת, ישן.

نَعَشَ ـَ نَعَّشَ II. أَنْعَشَ IV 1. הקים, עורר, העיר. 2. החזיר לתחייה, השיב נפש, אושש, ריפא, שיקם. أَنْعَشَ اقْتِصَادَ البِلَادِ שיקם את משק המדינה. أَنْعَشَهُ مِنْ كَبْوَتِهِ הקימו ממפלתו. إِنْتَعَشَ VIII 1. התאושש, שב לאיתנו, התרענן, הבריא, החלים, נרפא, התעודד. 2. קם ממפלתו. نَعْشٌ ج نُعُوشٌ ארון מת, מיטת המת. بَنَاتُ نَعْشٍ الصُّغْرَى הדובה הקטנה (באסטרונומיה). بَنَاتُ نَعْشٍ الكُبْرَى הדובה הגדולה. نَعْشَةُ المَوْتِ שירת הברבור, ההתעוררות שלפני המוות. إِنْعَاشٌ. تَنْعِيشٌ התאוששות, החייאה, רענון. إِنْعَاشٌ اقْتِصَادِيٌّ שיקום הכלכלה. غُرْفَةُ الإِنْعَاشِ חדר התאוששות. إِنْتِعَاشٌ התאוששות, התרעננות, התעוררות (ממחלה, מכישלון וכו'). مُنْعِشٌ מרענן, משיב נפש, מעורר. شَرَابٌ مُنْعِشٌ משקה מרענן.

نَعَظَ ـَ הזדקף (איבר הזכרות), התקשה. أَنْعَظَ IV גרם להזדקפות. نُعُوظٌ זקפה. نَاعُوظٌ 1. התעוררות מינית (אצל הזכר). 2. כריש.

نَعَقَ ـِ צרח, קרא, צווח (עורב). نَاعِقٌ ج نَعَقَةٌ وَنُعَّاقٌ צורח, קורא (עורב), צווחן. نَاعِقُ السُّوءِ מבשר רעות. أَتَى كُلُّ نَاعِقٍ وَنَاعِرٍ באו בנעריהם ובזקניהם, באו כולם. نَعِيقُ الغُرَابِ קריאת העורב, קול מבשר רעות.

نَعَلَ ـَ إِنْتَعَلَ VIII נעל (נעליים). نَعِلَ ـَ نَعَّلَ II פרזל, ברזל (סוס). نَعْلٌ ج نِعَالٌ 1. נעל, מנעל, סנדל, סוליה. 2. פרסה. نَاعِلٌ נעול, נועל, לא יחף.

نَعُمَ ـُ 1. היה רך (עדין), נעם. 2. היה נוח (חיים). 3. היה דק. نَعِمَ ـَ 1. היה דק, היה רך (עדין), נעם. 2. היה נעים ונוח. 3. بِـ שמח ב־, נהנה מן־, עלץ ב־. نَعِمَ بَالُهُ היה שלו, היה שבע רצון. نَعِمَ عَيْشُهُ חי חיי נועם. نَعَّمَ II 1. הדק, שחק. 2. עינג, גרם לרווחה. 3. אמר הן, ענה בחיוב. أَنْعَمَ IV 1. عَلَى היטיב עם־, השפיע טובה על־, נתן לרוב, העניק ל־. 2. חי חיי נועם. 3. הדק. 4. אמר הן. أَنْعَمَ اللّٰهُ بِكَ عَيْنًا אלוהים יגרום לך קורת רוח. أَنْعِمْ صَبَاحًا. عِمْ صَبَاحًا צפרא טבא, בוקר טוב. أَنْعَمَ النَّظَرَ فِيهِ התבונן בו ארוכות, בחן אותו היטב. تَنَعَّمَ V חי חיי נועם, חי חיי שפע ותפנוקים, היתה לו עדנה, נהנה מן־. نِعْمَ פועל דיפטוטי לשבח (בדקדוק), כגון: نِعْمَ المَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ ק' מה טוב המגן ומה טוב המושיע. نِعْمَ مَا فَعَلْتَ כמה טוב מה שעשית, טוב עשית, הידד! نِعْمَ الرَّجُلُ زَيْدٌ. نِعْمَ رَجُلًا زَيْدٌ מה טוב זיד. לפעמים מסתיים ב־مَا: نِعِمَّا כגון: إِنْ تُبْدُوا الصَّدَقَاتِ فَنِعِمَّا هِيَ ק' נעים לתרום בגלוי. نَعَمْ כן, אכן, בוודאי, אל נכון. نَعَمْ؟ סליחה! מה אמרת! نَعَمٌ ج أَنْعَامٌ מקנה (סוסים, חמורים, גמלים, בקר וצאן). نَعْمَةٌ רווחה, נוחות. نِعْمَةٌ ج نِعَمٌ وَأَنْعُمٌ وَنِعِمَاتٌ 1. רווחה, עושר, נוחות, פרנסה טובה. 2. ברכה, טובה, חסד, נדיבות. بِنِعْمَةِ اللّٰهِ בחסד אלוהים. حَدِيثُ النِّعْمَةِ נובוריש, שהתעשר זה מקרוב. وَاسِعُ النِّعْمَةِ עשיר, עתיר נכסים. هُوَ وَلِيُّ نِعْمَتِهِ הוא מיטיבו (ואיש חסדו), הוא הפטרון שלו. نُعْمَى. نَعْمَاءُ אושר, רווחה, חסד, טוב. فِي النَّعْمَاءِ وَالبَأْسَاءِ בטוב וברע, בימים טובים ובימים רעים. نُعْمَانٌ דם. شَقَائِقُ النُّعْمَانِ כלניות (anemone). نَعَامَةٌ ج نَعَامٌ وَنَعَائِمُ יען, בת יענה ע' ظَلِيم. رَجَعَ كَالنَّعَامَةِ חזר בְּמַפַּח נפש. نَعِيمٌ 1. נוחות, נעימות, רווחה, אושר. 2. שלווה, רוגע, שקט. 3. גן עדן. نَعِيمًا יונעם לך (נאמר לאחר מקלחת ותספורת). نَعِيمُ اللّٰهِ רחמי שמים, ברכת אלוהים. نَعِيمُ البَالِ מאושר, שליו. نُعُومَةٌ 1. עדינות, רוך, רכות. 2. חלקלקות. 3. עינוג, פינוק, רווחה. 4. היות שחוק (כגון אבקה). مُنْذُ نُعُومَةِ أَظْفَارِهِ ע' ظُفْر. تَنْعِيمٌ 1. ריכוך, עידון,

עִנּוּג, פִּנּוּק. 2. שִׁיּוּף. إِنْـعَـامٌ 1. הַעֲנָקָה, מַתַּן חֶסֶד, טוֹבָה. 2. עֲנִידָה (של אות הצטיינות וכו'). إِنْعَامُ النَّظَرِ הִתְבּוֹנְנוּת, בְּחִינָה בְּעִיּוּן רַב. نَاعِمٌ 1. עָדִין, רַךְ, עָנֹג, מְפֻנָּק. 2. שָׁחוּק הֵיטֵב, אֲבָקִי. نَاعِمُ الظُّفْرِ בָּחוּר צָעִיר. الجِنْسُ النَّاعِمُ הַמִּין הַיָּפֶה, נָשִׁים. مُنْعَمٌ שׁוֹפֵעַ בְּרָכָה, חַי בִּרְוָחָה, מְפֻנָּק. مُنْعِمٌ מַעֲנִיק, אִישׁ חֲסָדִים, מֵיטִיב.

نَعْنَاعٌ. نَعْنَعٌ נַעֲנַע, מִנְתָּה (צמח).

(نعي) نَـعَـى ـِ 1. הוֹדִיעַ עַל פְּטִירָה. 2. عَلَـى גִּנָּה אֶת־ עַל־, נָזַף בְּ־, הוֹקִיעַ אֶת־. تَرَكَ الدَّارَ تَنْعَى مَنْ بَنَاهَا פת' עָזַב אֶת הַבַּיִת לַאֲנָחוֹת. أَنْعَى IV 1. גִּנָּה. 2. הוֹדִיעַ עַל־. تَنَاعَى VI הוֹדִיעַ עַל מוֹת־ כְּדֵי לְבַקֵּשׁ נָקָם. نَاعٍ(ي) ج نُعَاةٌ 1. מְבַשֵּׂר עַל מָוֶת. 2. מִשְׁתַּתֵּף בְּהַלְוָיָה. نَعِيٌّ ج نَعَايَا מִכְרָז עַל מָוֶת. نَعْيٌ. مَنْعًى. مَنْعَاةٌ ج مَنَاعٍ(ي) הוֹדָעַת פְּטִירָה.

نَغَبَ ـُ בָּלַע, גָּמָא. نُغْبَةٌ ج نُغَبٌ גְּמִיעָה, בְּלִיעָה.

نَغَزَ ـَ 1. דָּקַר, עָקַץ. 2. דִּגְדֵּג. 3. הוֹצִיא דִּבָּה עַל־. 4. בִּינֵן סִכְסֵךְ בֵּין־.

نَغَصَ ـَ מָנַע חֶלְקוֹ מֵהַמַּיִם. نَغَّصَ II عَلَى הִדְרִיךְ אֶת מְנוּחַת־, הִטְרִיד. أَنْغَصَ IV عَلَى הִטְרִיד אֶת־, קִלְקֵל לְ־, הִמְאִיס עַל־. نَغَّصَ عَلَيْهِ الحَيَاةَ יָרַד לְחַיָּיו, מֵרֵר אֶת חַיָּיו, הִדְרִיךְ אֶת מְנוּחָתוֹ, הִפְרִיעַ לוֹ. تَنَغَّصَ V הֻפְרַע, נִתְקַלְקֵל, הֻטְרַד. تَنْغِيصٌ יְרִידָה לְחַיִּים, הַפְרָעָה, מֵרוּר, הַמְאָסָה. مُنَغِّصَاتُ الحَيَاةِ גּוֹרְמֵי הַהַפְרָעוֹת בַּחַיִּים.

نَغِلَ ـَ הִתְמַגֵּל (פצע). نَغِلَ قَلْبُهُ عَلَى שָׁמַר טִינָה עַל־. نَغَّلَ II הִכְלִיא. نَغْلٌ. نَغِلٌ 1. בֶּן כִּלְאַיִם. 2. מַמְזֵר.

نَغَمَ ـُ דִּבֵּר בְּשֶׁקֶט. مَا نَغَمَ بِحَرْفٍ לֹא הוֹצִיא הֶגֶה. نَغَمَ ـِ نَغَّمَ II. تَنَغَّمَ V 1. זִמְזֵם, פִּזֵּם. 2. זִמֵּר, נִגֵּן, שָׁר. تَنَاغَمَ VI 1. הָיָה הַרְמוֹנִי (לחן וכו'), תָּאַם. 2. עָלָה בְּקָנֶה אֶחָד עִם־. نَغَمٌ. نَغْمٌ ج أَنْغَامٌ לַחַן, מַנְגִּינָה, נְעִימָה, מֶלוֹדְיָה, צְלִיל, טוֹן. نَغْمَةٌ. نَغَمَةٌ ج نَغَمَاتٌ 1. צְלִיל, טוֹן. 2. לַחַן, מַנְגִּינָה, נְעִימָה, נִגּוּן. 3. הַטְעָמָה. نَغْمَةُ البَجْعَةِ ע' بَجْعَة. تَنَاغُمٌ הַרְמוֹנְיָה, הַתְאָמָה (של צלילים וכו'). مَنْغُومٌ 1. מְנֻגָּן, מֶלוֹדִי. 2. מְטֻעָם.

(نغو) نَغَا ـُ نَغَى ـِ אָמַר, דִּבֵּר (בצורה לא ברורה). نَاغَى III 1. דִּבֵּר בְּחִבָּה אֶל־. 2. עָגַב, חִזֵּר אַחֲרֵי־. 3. צִיֵּץ (ציפור), הָמָה. 4. לִמְלֵם, גִּמְגֵּם.

نَفَّ ـِ 1. קִנַּח אֶת אַפּוֹ. 2. זָרַע (זרעים).

نَـفَـثَ ـُ 1. הֵפִיחַ, נָפַח, נָשַׁף. 2. פָּלַט, הוֹצִיא, יָרַק. 3. לָחַשׁ, כִּשֵּׁף. 4. הִשְׁרָה, הֶאֱצִיל, שָׂם (בלב), הֵפִיחַ (אמונה). نَفَثَ اللّٰهُ فِي قَلْبِهِ אֱלֹהִים הִשְׁרָה בְּלִבּוֹ. نَفْثٌ 1. רְקִיקָה. 2. נְשִׁיפָה. نَفْثُ الشَّيْطَانِ 1. לְחִישַׁת הַשָּׂטָן. 2. שִׁירָה אֵרוֹטִית. نَفْثَةٌ ج نَفَثَاتٌ 1. רְקִיקָה, יְרִיקָה. 2. נְשִׁיפָה. نَفَثَاتُ الأَقْلَامِ יְצִירוֹת סִפְרוּתִיּוֹת. نَفَّاثٌ 1. מְכַשֵּׁף, קוֹסֵם. 2. פּוֹרֵץ, שֶׁל סִילוֹן. طَائِرَةٌ نَفَّاثَةٌ מְטוֹס סִילוֹן. نَفَّاثَةٌ ج نَفَّاثَاتٌ 1. מְכַשֵּׁפָה ק', קוֹסֶמֶת. 2. מְטוֹס סִילוֹן. مُحَرِّكٌ نَفَّاثٌ מָנוֹעַ סִילוֹן. نَفَّاثِيٌّ סִילוֹנִי. تَسْيِيرٌ نَفَّاثِيٌّ הֲנָעָה סִילוֹנִית. نَافِثٌ נוֹשֵׁף (חזק), יוֹרֵק. نَافِثَةُ اللَّهَبِ לֶהָבְיוֹר.

نَفَجَ ـُ 1. צָבָה, תָּפַח. 2. הִתְנַפֵּחַ (מגאווה), הִתְרַבְרֵב. نَافِجَةٌ ج نَوَافِجُ 1. מְנַפַּחַת, רַבְרְבָנִית. 2. שַׁלְפּוּחִית הַמּוּשְׁק (אצל איל המושק). 3. בַּקְבּוּקוֹן לְבֹשֶׂם. 4. עֲנָנָה מְלֵאַת גֶּשֶׁם.

نَفَحَ ـَ 1. נָשַׁב (רוח נעימה). 2. נָדַף, הֵפִיץ רֵיחַ נָעִים. 3. بِـ נָתַן לְ־ מַתָּנָה. نَافَحَ III عَنْ הֵגֵן עַל־, גּוֹנֵן עַל־, שָׁמַר עַל־. نَفْحَةٌ ج نَفَحَاتٌ 1. מַשַּׁב רוּחַ נָעִים, בְּרִיזָה. 2. בֹּשֶׂם, רֵיחַ נִיחוֹחַ. 3. תֶּשֶׁר, מַתָּנָה, תְּשׁוּרָה, מִנְחָה. مِنْفَحَةٌ. إِنْفَحَةٌ 1. הַמְּסֵס, קֵבַת הַמֵּיצִים (מדור בקיבת יונקים מעלי גרה). 2. מִיץ קֵבָה.

نَفَخَ ـُ 1. נָפַח, מִלֵּא אֲוִיר. 2. נִפַּח, גִּדֵּל, שִׁבַּח (שלא בצדק). 3. לִבָּה (אש). 4. חִצֵּר, חִצְצֵר. نَفَخَ فِي البُورِيِّ חִצֵּר (נִגֵּן) בְּקֶרֶן. نَفَخَ فِي الصُّورِ תָּקַע בַּשּׁוֹפָר. نَفَخَ فِي رُوحِهِ הֵפִיחַ בּוֹ רוּחַ חַיִּים, הִמְרִיץ אוֹתוֹ, הִשְׁרָה עָלָיו. نَفَخَ فِي النَّايِ חִלֵּל בֶּחָלִיל. نَفَخَ نَفْسَهُ. نَفَخَ شِدْقَيْهِ הִתְנַפֵּחַ, הִתְגַּדֵּל, הִשְׁתַּבֵּחַ (שלא בצדק). نَفَّخَ II נִפַּח מְאוֹד. إِنْتَفَخَ VIII 1. הִתְנַפֵּחַ, תָּפַח, צָבָה (פצע למשל). 2. הִתְרַבְרֵב, הִתְגַּדֵּל. إِنْتَفَخَتْ مَسَاحِرُهُ הִתְנַפְּחוּ רֵאוֹתָיו (מפחד, מגאווה וכו'). نَفْخٌ 1. נִפּוּחַ, נְשִׁיפָה, נְשִׁיבָה, מִלּוּי אֲוִיר. 2. תְּקִיעָה (בשופר), חִצְצוּר. 3. הֲפָחָה, פְּלִיטַת גַּזִּים. 4. הִתְנַפְּחוּת (ממכה וכו'). 5. לִבּוּי. 6. הַגְזָמָה. نَفْخَةٌ ج نَفَخَاتٌ 1. נְשִׁיבָה, נְפִיחָה, נְשִׁיפָה. 2. יְהִירוּת. نَفْخَةٌ كَاذِبَةٌ (كَذَّابَةٌ) יְהִירוּת, הִתְנַפְּחוּת עַצְמִית. نُفَاخٌ הִתְנַפְּחוּת (הִתְרַחֲבוּת) הָרֵאָה. نُفَّاخَةٌ 1. בַּלּוֹן (של ילדים). 2. שַׁלְפּוּחִית, בּוּעָה. مِنْفَخٌ ج مَنَافِخُ. مِنْفَاخٌ ج مَنَافِيخُ 1. מַפּוּחַ. 2. מַשְׁאֵבָה (לניפוח צמיגים וכו'). إِنْتِفَاخٌ הִתְנַפְּחוּת (חולנית), תְּפִיחָה. إِنْتِفَاخُ الرِّئَةِ הִתְנַפְּחוּת הָרֵאָה. نَافِخٌ 1. נוֹפֵחַ. 2. מְחַצְצֵר. نَافِخُ البُوقِ (البُورِيِّ) חֲצוֹצְרָן, תּוֹקֵעַ בַּחֲצוֹצְרָה. مَنْفُوخٌ 1. נָפוּחַ. 2. צָבֶה. 3. מְנֻפָּח. 4. בּוֹמְבַּסְטִי (סגנון). مُنْتَفِخٌ נָפוּחַ, תָּפוּחַ. مُنْتَفِخُ الصَّدْرِ גְּבַהּ רוּחַ, יָהִיר.

نَفِدَ ـَ 1. אָזַל, תַּם. 2. אָפֵס, כָּלָה, נִגְמַר. نَفِدَ الكِتَابُ مِنَ السُّوقِ אָזַל הַסֵּפֶר מֵהַשּׁוּק. نَفِدَ مَعِينُ صَبْرِهِ פָּקְעָה סַבְלָנוּתוֹ, לֹא עָצַר בְּרוּחוֹ. أَنْفَدَ IV. إِسْتَنْفَدَ X מִצָּה, כִּלָּה, הוֹצִיא עַד תֹּם, הִתִּישׁ. إِسْتَنْفَدَ وُسْعَهُ מִצָּה אֶת כָּל יְכָלְתּוֹ. نَفْدَةٌ ج نَفَدَاتٌ פְּרָט, סָעִיף (בחשבון). نَفَادٌ אֲזִילָה, הַפְסָקוּת, אֲפִיסָה. نَافِدٌ אוֹזֵל. نَافِدُ الصَّبْرِ חֲסַר סַבְלָנוּת, אֵינוֹ מַבְלִיג.

نَفَذَ ـُ 1. חָדַר, בָּקַע, פִּלֵּחַ, פָּרַץ דֶּרֶךְ. 2. إِلَـى הִגִּיעַ, בָּא אֶל־. 3. הִתְבַּצֵּעַ, קָרָה, יָצָא אֶל הַפֹּעַל, נַעֲשָׂה, הֻגְשַׁם. 4. إِلَـى הוֹבִיל אֶל־, הוֹלִיךְ לְ־. 5. הָיָה בַּר תֹּקֶף, הָיָה חֻקִּי. 6. פָּלַשׁ, הָיָה מְפֻלָּשׁ, הָיָה בּוֹ מוֹצָא. 7. فِي הָיָה בָּקִי בְּ־, הִצְטַיֵּן בְּ־,

הִצְלִיחַ בְּ־. 8. مِنْ חָמַק מִ־, נִצַּל מִן־. نَفَذَ الأَمْرُ קָרָה הַדָּבָר, יָצָא אֶל הַפֹּעַל. نَفَّذَ II 1. בִּצֵּעַ, הוֹצִיא אֶל הַפֹּעַל, הִגְשִׁים, עָשָׂה, הִשְׁלִים, גָּמַר, מִלֵּא. نَفَّذَ الحُكْمَ בִּצֵּעַ אֶת גְּזַר הַדִּין. نَفَّذَ المَشْرُوعَ בִּצֵּעַ (הִשְׁלִים) אֶת הַתָּכְנִית (הַמִּיזָם). أَنْفَذَ IV קִיֵּם, בִּצֵּעַ, מִלֵּא, הִשְׁלִים. 2. إِلَى שִׁגֵּר אֶל־, שָׁלַח, מָסַר לְ־, הֵרִיץ. 3. הֶחְדִּיר, הֶעֱבִיר דֶּרֶךְ־. 4. הִכְנִיס לְתֹקֶף, הִפְעִיל, הוֹצִיא לַפֹּעַל. أَنْفَذَ العَهْدَ קִיֵּם אֶת הַהַבְטָחָה. تَنَفَّذَ V 1. בֻּצַּע. 2. הִשְׁתַּלֵּט. نَفَذٌ ج أَنْفَاذٌ פֶּתַח, פִּרְצָה, מוֹצָא. نَفَاذٌ 1. חֲדִירָה, חִלְחוּל, הִבָּקְעָה. 2. הַשְׁפָּעָה, אֶפֶקְטִיבִיּוּת. نَفَاذُ البَصِيرَةِ חַדּוּת הַשֵּׂכֶל. نَفَّاذٌ 1. חוֹדְרָנִי, נוֹקֵב. 2. יָעִיל, מַשְׁפִּיעַ, אֶפֶקְטִיבִי. نُفُوذٌ 1. הַשְׁפָּעָה, סַמְכוּת, מָרוּת. 2. שְׂרָרָה, יֻקְרָה. 3. חֲדִירָה, חִלְחוּל. ذُو نُفُوذٍ مُطْلَقٍ בַּעַל סַמְכוּת מֻחְלֶטֶת. مِنْطَقَةُ نُفُوذٍ אֵזוֹר הַשְׁפָּעָה. مَنْفَذٌ ج مَنَافِذُ 1. פֶּתַח, פִּרְצָה, חֹר, מוֹצָא, כְּנִיסָה. 2. חַלּוֹן, אֶשְׁנָב. 3. מַעֲבָר, תַּחֲנַת גְּבוּל. 4. אֶלֶקְטְרוֹדָה, מוֹלִיךְ חַשְׁמַל. 5. יְצִיאָה (במחשב). مَنْفَذٌ بَحْرِيٌّ מוֹצָא לַיָּם. لاَ مَنْفَذَ لَهُ אֵין לוֹ מוֹצָא, אֵין לוֹ מָנוֹס. تَنْفِيذٌ בִּצּוּעַ, הוֹצָאָה לַפֹּעַל, הַגְשָׁמָה, קִיּוּם, מִלּוּי (התחייבות וכו'). تَنْفِيذُ القَانُونِ בִּצּוּעַ הַחֹק. دَخَلَ فِي حَيِّزِ (طَوْرِ) التَّنْفِيذِ נִכְנַס לְתֹקֶף (חוק וכו'). تَنْفِيذِيٌّ שֶׁל בִּצּוּעַ. السُّلْطَةُ التَّنْفِيذِيَّةُ הָרָשׁוּת הַמְּבַצַּעַת. لَجْنَةٌ تَنْفِيذِيَّةٌ וַעֲדָה מְבַצַּעַת, וַעַד פּוֹעֵל. إِنْفَاذٌ שְׁלִיחָה, שִׁגּוּר, מְסִירָה. نَافِذٌ 1. חוֹדֵר, מְחַלְחֵל. 2. מַשְׁפִּיעַ. 3. תָּקֵף. 4. אֶפֶקְטִיבִי, יָעִיל. نَافِذُ المَفْعُولِ תָּקֵף, בַּר תֹּקֶף. نَافِذُ الكَلِمَةِ בַּעַל הַשְׁפָּעָה, סַמְכוּתִי. أَصْبَحَ نَافِذًا נִכְנַס לְתָקְפּוֹ. نَافِذَةٌ ج نَوَافِذُ 1. חַלּוֹן, צֹהַר, אֶשְׁנָב. 2. פֶּתַח, פִּשְׁפָּשׁ (של שער). مُنَفِّذٌ מוֹצִיא לַפֹּעַל, מְבַצֵּעַ. مُتَنَفِّذٌ רַב הַשְׁפָּעָה, בַּעַל שְׂרָרָה.

نَفَرَ ـِ 1. בָּרַח, נָסוֹג, קָפַץ לְאָחוֹר. 2. مِنْ נִרְתַּע מִ־, נִבְהַל מִ־. 3. סָלַד מִן־, בָּחַל בְּ־, תִּעֵב אֶת־, קָץ בְּ־, חָשׁ גֹּעַל מִ־. 4. عَنْ נָטַשׁ אֶת־. 5. סֵרֵב (אישה לבעלה). نَفَّرَ II 1. הִרְתִּיעַ, הִבְהִיל. 2. הִסְלִיד, הִמְאִיס. نَافَرَ III 1. רָב עִם־, הִתְקוֹטֵט. 2. הִסְתַּלֵּק מִ־, הִתְרַחֵק מִ־. 3. הִתְנַגֵּד לְ־, סָתַר. تَنَافَرَ VI נָגַד אֶת־, הִתְרַחֵק מִ־. إِسْتَنْفَرَ X 1. הֶעֱמִיד בִּכְוֹנְנוּת. 2. הִזְעִיק (קָרָא) לְמִלְחָמָה, גִּיֵּס. 3. נִבְהַל, נִרְתַּע. نَفَرٌ ج أَنْفَارٌ 1. חֲבוּרָה, קְבוּצַת אֲנָשִׁים. 2. אָדָם אֶחָד. 3. חַיָּל פָּשׁוּט. نَفْرَةٌ 1. סְלִידָה, אַנְטִיפַּתְיָה. 2. קְבוּצָה. نُفْرَةٌ קָמֵעַ (נגד עין הרע). نُفُورٌ 1. רְתִיעָה, סְלִידָה. 2. נִכּוּר, אַנְטִיפַּתְיָה, הִתְנַכְּרוּת. نَفُورٌ 1. נִפְחָד, נִרְעָשׁ, נִבְהָל. 2. מְנֻכָּר, מְסֻיָּג. 3. עִקֵּשׁ. نَفِيرٌ ج أَنْفِرَةٌ وَأَنْفَارٌ 1. חֲבוּרָה, קְבוּצָה. 2. חֲצוֹצְרָה, תְּרוּעַת מִלְחָמָה. 3. הִתְגַּיְּסוּת לְמִלְחָמָה. نَفِيرٌ عَامٌّ גִּיּוּס כְּלָלִי (בייחוד בשעת מלחמה). نَافُورَةٌ ج نَوَافِيرُ מִזְרָקָה. تَنْفِيرٌ 1. הַרְתָּעָה. 2. הַמְאָסָה. تَنَافُرٌ 1. רִיב, סְלִידָה, סְתִירָה. 2. צְרִיר (במוזיקה), דִּיסוֹנַנְס, חֹסֶר הַתְאָמָה בֵּין הַצְּלִילִים. نَافِرٌ ج نَفْرٌ وَنُفَّارٌ 1. נִפְחָד, נִרְתָּע, מְנֻכָּר. 2. תְּלַת־מְמַדִּי (סרט). مُنَفِّرٌ מַרְתִּיעַ, מַסְלִיד.

نَفُسَ ـُ הָיָה יָקָר, נַעֲשָׂה יְקַר עֵרֶךְ. نَفَسَ ـُ פָּגַע בְּעַיִן רָעָה. نَفِسَتْ ـَ יָלְדָה זֶה עַתָּה. نَفَّسَ II 1. عَنْ הֵקֵל (צרות) עַל־, הֵשִׁיחַ דְּאָגוֹת, הֵפִיג (צער) מִ־. 2. נָשַׁף. 3. הִגְשִׁים. نَافَسَ III عَلَى הִתְחָרָה, לָחַם בְּ־, נֶאֱבַק עַל־. تَنَفَّسَ V נָשַׁם, שָׁאַף אֲוִיר. تَنَفَّسَ الصُّعَدَاءَ ע' (صعد). تَنَفَّسَ النَّفَسَ الأَخِيرَ נָפַח נִשְׁמָתוֹ. تَنَافَسَ VI عَلَى הִתְחָרָה עַל־, נֶאֱבַק עַל־. نَفْسٌ ج نُفُوسٌ وَأَنْفُسٌ 1. נֶפֶשׁ, נְשָׁמָה, רוּחַ חַיִּים. 2. יֵשׁוּת, אָדָם, חַי, גּוּף, אִישׁ, עֶצֶם. 3. רָצוֹן, חֵפֶץ. 4. תַּאֲבוֹן, תַּאֲוָה, חֵשֶׁק. إِخْدِمْ نَفْسَكَ بِنَفْسِكَ שָׁרֵת עַצְמְךָ בְּעַצְמְךָ, שֵׁרוּת עַצְמִי. الاعْتِمَادُ عَلَى النَّفْسِ בִּטָּחוֹן עַצְמִי. بَذَلَ النَّفْسَ وَالنَّفِيسَ הִקְרִיב אֶת כָּל אֲשֶׁר לוֹ. نَفْسُ الشَّيْءِ (الأَمْرِ) אוֹתוֹ הַדָּבָר. بِشَقِّ النَّفْسِ (الأَنْفُسِ) בְּקֹשִׁי רַב, בְּקָשְׁיֵי קָשָׁיִים. بِنَفْسِهِ בְּעַצְמוֹ, אִישִׁית. جَاءَ مِنْ نَفْسِهِ בָּא מֵרְצוֹנוֹ הַטּוֹב. الدِّفَاعُ عَنِ النَّفْسِ הֲגָנָה עַצְמִית. صَغِيرُ النَّفْسِ קְטַן נֶפֶשׁ, קַטְנוּנִי. عَفِيفُ النَّفْسِ גְּדוֹל נֶפֶשׁ. عِلْمُ النَّفْسِ פְּסִיכוֹלוֹגְיָה. عَالِمُ النَّفْسِ פְּסִיכוֹלוֹג. فِي نَفْسِ الوَقْتِ בְּאוֹתוֹ זְמַן, בְּעֵת וּבְעוֹנָה אַחַת. فِي نَفْسِي أَنْ בִּרְצוֹנִי לְ־, יֵשׁ לִי חֵשֶׁק לְ־. نَحْنُ بِأَنْفُسِنَا אֲנַחְנוּ בְּעַצְמֵנוּ. نَفْسِيٌّ 1. רוּחָנִי, נַפְשִׁי. 2. מֶנְטָלִי, שִׂכְלִי. 3. פְּסִיכוֹלוֹגִי. حَالَةٌ نَفْسِيَّةٌ מַצַּב רוּחַ, מוֹרָל. أَثَّرَ فِي نَفْسِيَّتِهِ הִשְׁאִיר עָלָיו רֹשֶׁם עַז. نَفَسٌ ج أَنْفَاسٌ 1. נְשִׁימָה, שְׁאִיפָה, מְצִיצַת עָשָׁן (של נרגילה, סיגריה וכו'). 2. סִגְנוֹן (של סופר וכו'). 3. נוֹחוּת, רְוָחָה. أَمْسَكَ أَنْفَاسَهُ עָצַר אֶת נְשִׁימָתוֹ. حَتَّى النَّفَسِ الأَخِيرِ עַד נְשִׁימָתוֹ הָאַחֲרוֹנָה, עַד יוֹם מוֹתוֹ. ذُو نَفَسٍ طَوِيلٍ בַּעַל כֹּחַ עֲמִידָה. ضِيقُ النَّفَسِ קַצֶּרֶת, אַסְתְּמָה, קֹצֶר נְשִׁימָה. فَاضَتْ أَنْفَاسُهُ נָפַח אֶת נִשְׁמָתוֹ, מֵת. فِي نَفَسٍ وَاحِدٍ בִּנְשִׁימָה אַחַת, בְּבַת אַחַת, "זְבֶּנְג וְגָמַרְנוּ". نَفْسَاءُ. نُفَسَاءُ ج نِفَاسٌ יוֹלֶדֶת (זה עתה). نَفْسَانِيٌّ נַפְשִׁי, פְּסִיכוֹלוֹגִי. الطِّبُّ النَّفْسَانِيُّ פְּסִיכִיאַטְרִיָּה. طَبِيبٌ نَفْسَانِيٌّ פְּסִיכִיאַטֶר. عَالِمٌ نَفْسَانِيٌّ פְּסִיכוֹלוֹג. نِفَاسٌ לֵדָה, צִירֵי לֵדָה. حُمَّى النِّفَاسِ קַדַּחַת הַיּוֹלְדוֹת. نَفَاسَةٌ 1. יְקָרוּת עֵרֶךְ. 2. נְדִירוּת. نَفِيسٌ יְקַר עֵרֶךְ, שֶׁאֵין עֲרֹךְ לוֹ. نَفِيسَةٌ ج نَفَائِسُ דָּבָר יְקַר עֵרֶךְ, שְׂכִיַּת חֶמְדָּה, נָדִיר (בגלל ערכו או חשיבותו). نَفَائِسُ وَمَخْطُوطَاتٌ يَهُودِيَّةٌ יוּדָאִיקָה. مَنْفَسٌ ج مَنَافِسُ 1. נְשִׁימָה. 2. מוֹצָא אֲוִיר, פֶּתַח אִוְרוּר. مِنْفَسَةٌ. مُخَطَّطُ حَرَكَاتِ التَّنَفُّسِ פְּנִימוֹגְרָף (כרפואה). تَنْفِيسٌ 1. אִוְרוּר. 2. הֲקָלָה, הֲפָגַת דְּאָגוֹת. مُنَافَسَةٌ תַּחֲרוּת, הִתְחָרוּת, הֵאָבְקוּת. تَنَفُّسٌ 1. נְשִׁימָה. 2. הַנְשָׁמָה. تَنَفُّسٌ اصْطِنَاعِيٌّ הַנְשָׁמָה מְלָאכוּתִית (כגון מפה לפה). تَنَفُّسِيٌّ שֶׁל הַנְשָׁמָה. الجِهَازُ التَّنَفُّسِيُّ מַעֲרֶכֶת הַנְּשִׁימָה. تَنَافُسٌ הִתְחָרוּת, תַּחֲרוּת, הֵאָבְקוּת. مُنَافِسٌ מִתְחָרֶה. مُتَنَفَّسٌ פֻּרְקָן, מוֹצָא חָפְשִׁי, שִׁחְרוּר רְגָשׁוֹת.

نَفَشَ ـُ نَفَّشَ II 1. סָרַק (סיבים), נִפֵּץ, נִפֵּט, פֵּרֵק וְהִפְרִיד (כותנה וכו'). 2. נִפֵּחַ אֶת נוֹצוֹתָיו (עוף). 3. סָתַר, פָּרַע (שער ראשו). إِنْتَفَشَ VIII 1. פָּרַע שֵׂעָר. 2. תָּפַח, הִתְנַפֵּחַ (עוף). نَفَشٌ 1. צֶמֶר סָרוּק (מְנֻפָּץ). 2. דִּבְרֵי לַהַג. 3. חֲפָצִים פְּזוּרִים. مَنْفُوشٌ 1. סָרוּק. 2. פָּרוּעַ (שער), סָתוּר.

نَفَضَ ـُ 1. נִעֵר, נִעֲנַע, טִלְטֵל (להוריד אבק וכו'). 2. נָעַר (עץ כדי להפיל את פריו). 3. הֵסִיר, זָרַק (אפר הסיגריה). 4. הִרְעִיד, זִעְזַע. **نَفَضَ عَنْهُ غُبَارَ الكَسَلِ** נִעוֹר מֵרִפְיוֹנוֹ, שִׁנֵּס מָתְנָיו. **نَفَضَ يَدَهُ مِنَ القَضِيَّةِ** מָשַׁךְ יָדוֹ מֵהָעִנְיָן. **نَفَضَ يَدَهُ مِنْ يَدِهِ** נִעֵר אֶת חָצְנוֹ מִמֶּנּוּ, נִתֵּק אִתּוֹ מַגָּע. **نَفَّضَ** II נִעֵר חָזָק, הֵסִיר אָבָק בְּחָזְקָה. **أَنْفَضَ** IV 1. גָּמַר, כִּלָּה. 2. הִתְרוֹקֵן. **أَنْفَضَ الكَلِمَةَ** אָמַר בִּמְהִירוּת. **أَنْفَضَ بِالضَّحِكِ** צָחַק חָזָק. **تَنَفَّضَ** V הִתְנַעֵר (מאבק וכו'). **إِنْتَفَضَ** VIII 1. הִתְנַעֵר. 2. רָעַד, הִצְטַמְרֵר. 3. הִתְקוֹמֵם. **إِنْتَفَضَ مِنْ سُبَاتِهِ** 1. הִתְעוֹרֵר פִּתְאוֹם. 2. הִתְעוֹרֵר מִתַּרְדֵּמָתוֹ. **إِنْتَفَضَ وَاقِفًا** קָפַץ וְעָמַד עַל רַגְלָיו פִּתְאוֹם. **نَفَضٌ. أَنْفُوضَةٌ** נְפֹלֶת (של עץ וכו'), נְשֹׁרֶת, דְּבָרִים שֶׁנָּשְׁרוּ. **نَفَضِيٌّ** נָשִׁיר (עץ). **أَشْجَارٌ نَفَضِيَّةٌ** עֵצִים נְשִׁירִים. **نَفْضَةٌ** רְעָדָה. **نُفَاضَةٌ** שְׁיָרִים (גם של סיגריה). **مِنْفَضَةٌ** ج **مَنَافِضُ** מַאֲפֵרָה. **إِنْتِفَاضٌ** 1. רְעָדָה. 2. קִימָה פִּתְאוֹמִית. **إِنْتِفَاضَةٌ** 1. הִתְנַעֲרוּת, הִתְקוֹמְמוּת, "אִנְתִּפָאדָה", תְּנוּעַת הִתְנַגְּדוּת. 2. רְעָדָה, צְמַרְמֹרֶת.

نَفَطَ ـَ הוֹפִיעוּ שַׁלְפּוּחִיּוֹת (בידו הגורמות ליבלות). **أَنْفَطَ** IV גָּרַם לְהוֹפָעַת שַׁלְפּוּחִיּוֹת (מרוב עבודת ידיים). **نِفْطٌ** נֵפְט. **نِفْطٌ خَامٌ** נֵפְט גָּלְמִי. **نِفْطٌ مُكَرَّرٌ** נֵפְט מְזֻקָּק. **تَكْرِيرُ النِّفْطِ** זִקּוּק נֵפְט. **نِفْطِيٌّ** שֶׁל נֵפְט. **شَرِكَةٌ نِفْطِيَّةٌ** חֶבְרַת דֶּלֶק. **نَفْطَةٌ** שַׁלְפּוּחִית, יַבֶּלֶת.

نَفَعَ ـَ הוֹעִיל, עָזַר, הֵבִיא תּוֹעֶלֶת לְ־. **لاَ يَنْفَعُ وَلاَ يَدْفَعُ** אֵינוֹ מוֹעִיל וְאֵינוֹ מַזִּיק, חֲסַר תּוֹעֶלֶת. **مَا تَنْفَعُ الشَّفْقَةُ فِي الوَادِي الرَّغْبِ** פת' אֵין הַקֹּמֶץ מַשְׂבִּיעַ אֶת הָאֲרִי. **نَفَّعَ** II הֵבִיא תּוֹעֶלֶת, עָזַר לְ־. **إِنْتَفَعَ** VIII بِـ הֵפִיק תּוֹעֶלֶת מִ־, נִצֵּל אֶת־, הִשְׁתַּמֵּשׁ בְּ־, הִרְוִיחַ מִ־. **إِسْتَنْفَعَ** X בִּקֵּשׁ לְהָפִיק תּוֹעֶלֶת מִ־. **نَفْعٌ** 1. תּוֹעֶלֶת, יִתְרוֹן, רֶוַח. 2. טוֹבָה, בְּרָכָה. **النَّفْعُ العَامُّ** טוֹבַת הַכְּלָל. **لاَ يُجْدِي نَفْعًا** חֲסַר תּוֹעֶלֶת. **نَفْعِيٌّ** 1. תּוֹעַלְתִּי, מוֹעִיל, תַּכְלִיתִי. 2. תּוֹעַלְתָּן, תַּכְלִיתָן, אָנֹכִי. **نَفْعِيَّةٌ** תּוֹעַלְתָּנוּת, תַּכְלִיתָנוּת. **نَفَّاعٌ. نَفُوعٌ** מוֹעִיל מְאוֹד. **مَنْفَعَةٌ** ج **مَنَافِعُ** 1. תּוֹעֶלֶת, רֶוַח, יִתְרוֹן. 2. טוֹבַת הֲנָאָה, אִינְטֶרֶס, עִנְיָן. 3. מֶשֶׁק צִבּוּרִי. **مَنْفَعَةٌ عَامَّةٌ** טוֹבַת הַצִּבּוּר (הַכְּלָל), אִינְטֶרֶס הַצִּבּוּר. **مَنَافِعُ** שֵׁרוּתִים, נוֹחִיּוּת, בֵּית שִׁמּוּשׁ. **مَنَافِعُ صِحِّيَّةٌ** מִתְקָנִים סָנִיטָרִיִּים. **مَنَافِعُ عَامَّةٌ** שֵׁרוּתִים צִבּוּרִיִּים. **مَذْهَبُ المَنْفَعَةِ العَامَّةِ** תּוֹרַת הַתּוֹעַלְתִּיּוּת. **إِنْتِفَاعٌ** הֲפָקַת תּוֹעֶלֶת, שִׁמּוּשׁ בְּ־, נִצּוּל, יִתְרוֹן, רֶוַח. **حَقُّ الاِنْتِفَاعِ** זְכוּת הַשִּׁמּוּשׁ בְּ־ (נִצּוּל). **نَافِعٌ** מוֹעִיל, עוֹזֵר. **مُنْتَفِعٌ** בַּעַל זְכוּת שִׁמּוּשׁ, מִשְׁתַּמֵּשׁ.

نَفَقَ ـُ 1. נָפוֹץ, הָיָה עוֹבֵר לַסּוֹחֵר, הָיָה לוֹ בִּקּוּשׁ, רָוַח. 2. אָזַל, כָּלָה. 3. הִתְפַּגֵּר (חיה), מֵת, גָּוַע. **نَفَّقَ** II הֵפִיץ (סחורה), מָכַר. **نَافَقَ** III הָיָה צָבוּעַ, הֶעֱמִיד פָּנִים, הִתְחַסֵּד, רִמָּה, דִּבֵּר אֶחָד בַּפֶּה וְאֶחָד בַּלֵּב. **أَنْفَقَ** IV 1. הוֹצִיא (כסף). 2. בִּזְבֵּז, כִּלָּה. 3. הִתְרוֹשֵׁשׁ, נַעֲשָׂה עָנִי. 4. נָתַן דְּמֵי מְזוֹנוֹת (לגרושתו). **أَنْفَقَ بِلاَ حِسَابٍ** הוֹצִיא בְּלִי חֶשְׁבּוֹן, בִּזְבֵּז. **أَنْفَقَ وَقْتَهُ فِي** כִּלָּה זְמַנּוֹ בְּ־. **نَفَقٌ** ج **أَنْفَاقٌ** מִנְהָרָה, מְחִלָּה מְפֻלֶּשֶׁת, מְאוּרָה. **نَفَقَةٌ** ج **نَفَقَاتٌ** 1. הוֹצָאָה, תַּשְׁלוּם. 2. דְּמֵי מְזוֹנוֹת (לגרושה). 3. פַּרְנָסָה, קִיּוּם, כַּלְכָּלָה. **عَلَى نَفَقَتِهِ** עַל חֶשְׁבּוֹנוֹ. **مُنَافَقَةٌ. نِفَاقٌ** צְבִיעוּת, הַעֲמָדַת פָּנִים, הִתְחַסְּדוּת. **إِنْفَاقٌ** הוֹצָאָה, תַּשְׁלוּם. **نَافِقٌ** מְבֻקָּשׁ מְאוֹד (בשוק), לָהִיט. **مُنَافِقٌ** צָבוּעַ, מַעֲמִיד פָּנִים, מִתְחַסֵּד, חַנְפָן, פּוֹסֵחַ עַל שְׁתֵּי הַסְּעִפִּים.

نَفَلَ ـُ 1. הֶעֱנִיק (מתנה). 2. חִלֵּק שָׁלָל. **نَفَّلَ** II. **تَنَفَّلَ** V. **إِنْتَفَلَ** VIII 1. נָתַן יוֹתֵר מֵהַמָּנָה הַקְּבוּעָה. 2. הִתְפַּלֵּל תְּפִלַּת רְשׁוּת לֹא מְחַיֶּבֶת. **نَفَلَ** לְפָנִים מִשּׁוּרַת הַדִּין. **نَفَلٌ** ج **أَنْفَالٌ** وَ**نُفُولٌ** 1. שָׁלָל. 2. מַתָּנָה. **نَافِلَةٌ** ج **نَوَافِلُ** 1. תְּפִלַּת רְשׁוּת נוֹסֶפֶת. 2. עֲשִׂיָּה לִפְנִים מִשּׁוּרַת הַדִּין. 3. שָׁלָל, בִּזָּה, מַתָּנָה. 4. נֶכֶד. **مِنْ نَافِلَةِ القَوْلِ** מְיֻתָּר לוֹמַר.

نَفْنَفٌ ج **نَفَانِفُ** 1. חָלָל, אֲוִיר. 2. גֹּבַהּ. 3. עֹמֶק. **نَفْنُوف** עמ' שִׂמְלָה.

(نفي) نَفَى ـِ 1. הִכְחִישׁ, שָׁלַל, כָּפַר בְּ־. 2. סֵרֵב, מֵאֵן, דָּחָה, בִּטֵּל. 3. **عَنْ** הִגְלָה מִ־, סִלֵּק, הִרְחִיק, גֵּרַשׁ מִ־. **نَافَى** III 1. נִגֵּד, סָתַר, עָמַד בִּסְתִירָה עִם־. 2. רָדַף אֶת־. **سُلُوكُهُ يُنَافِي الآدَابَ** הִתְנַהֲגוּתוֹ עוֹמֶדֶת בִּסְתִירָה לַנִּימוּסִין (לַמּוּסָר). **تَنَافَى** VI **مَعَ، وَ** סָתַר אֶת־, נִגֵּד אֶת־, הָיָה תַּרְתֵּי דְּסָתְרֵי. **إِنْتَفَى** VIII 1. גֹּרַשׁ, הֻגְלָה, סֻלַּק, הֻרְחַק. 2. הֻכְחַשׁ, בֻּטַּל, הִתְבַּדָּה. **نَفْيٌ** 1. הַגְלָיָה, גֵּרוּשׁ, הַרְחָקָה, סִלּוּק. 2. הַכְחָשָׁה, שְׁלִילָה, כְּפִירָה בְּדָבָר. **رَدَّ بِالنَّفْيِ** עָנָה בִּשְׁלִילָה, דָּחָה, סֵרֵב. **حَرْفُ النَّفْيِ** מִלַּת שְׁלִילָה. **نَفْيِيٌّ** שְׁלִילִי. **نُفَايَةٌ** ج **نُفَايَاتٌ** 1. פְּסֹלֶת, שְׁאֵרִית. 2. הַפְרָשָׁה (של אדם או חיה). **مَنْفًى** ج **مَنَافٍ(ي)** גּוֹלָה, גָּלוּת, מְקוֹם הַגָּלוּת. **حُكُومَةٌ فِي المَنْفَى** מֶמְשָׁלָה גּוֹלָה. **مُنَافَاةٌ** נִגּוּד, סְתִירָה. **إِنْتِفَاءُ** הֶעְדֵּר, חֹסֶר, בִּטּוּל. **مَنْفِيٌّ** 1. גּוֹלֶה, מְגֹרָשׁ, עָקוּר. 2. דָּחוּי, שְׁלִילִי, מְבֻטָּל. **مُنَافٍ(ي)** סוֹתֵר, מְנֻגָּד, עוֹמֵד בִּסְתִירָה עִם־. **نَافٍ(ي)** שׁוֹלֵל, מַכְחִישׁ. **لاَ النَّافِيَةُ لِلْجِنْسِ** הַמִּלִּית הַשּׁוֹלֶלֶת דָּבָר בִּכְלָלוּתוֹ, כְּגוֹן: **لاَ حَيَاةَ لِمَنْ تُنَادِي** אֵין קוֹל וְאֵין עוֹנֶה.

نَقَّ ـِ קִרְקֵר (צפרדע, תרנגולת). **نَقٌّ. نَقِيقٌ** קִרְקוּר. **نَقَّاقٌ** סַר וְזָעֵף, מְמַרְמֵר, רוֹטֵן. **نَقَّاقَةٌ** צְפַרְדֵּעַ.

نَقَبَ ـُ 1. נָקַב, נִקֵּב, חֵרֵר, קָדַח חוֹר, חָפַר, כָּרָה. 2. **عَنْ** חִפֵּשׂ אַחֲרֵי־. **نَقَّبَ** II 1. נִקֵּב. 2. חָפַר (כדי לגלות נפט וכו'). 3. חִפֵּשׂ, בָּדַק, הִתְחַקָּה אַחֲרֵי־, עָרַךְ חֲקִירָה. 4. **فِي** נָסַע, שׁוֹטֵט בְּ־. **نَقَّبَ عَنِ الآثَارِ** חָפַר לְגִלּוּי עַתִּיקוֹת. **تَنَقَّبَ** V נִתְחַרֵר, נִקַּב. **تَنَقَّبَتْ** הִתְכַּסְּתָה בִּרְעָלָה (בְּצָעִיף). **نَقْبٌ** 1. נִקּוּב, קְדִיחָה, קִדּוּחַ. 2. ج **أَنْقَابٌ** נֶקֶב, חוֹר. **نَقَّابٌ** 1. מַקֵּב. 2. מְנַקֵּב. 3. מְבַקֵּר כַּרְטִיסִים. 4. מַעֲמִיק, מִתְעַמֵּק (אדם), חוֹקֵר בִּיסוֹדִיּוּת. **نِقَابٌ** ج **نُقُبٌ** وَ**أَنْقِبَةٌ** רְעָלָה, כִּסּוּי פָּנִים (לאישה), צָעִיף. **نِقَابَةٌ** ج **نِقَابَاتٌ** 1. אִגּוּד מִקְצוֹעִי, הִסְתַּדְּרוּת. 2. סִינְדִּיקָט, טְרַסְט, הִתְאַחֲדוּת (של יצרנים, סוחרים וכו'). **نِقَابَةٌ مِهْنِيَّةٌ** אִגּוּד מִקְצוֹעִי. **نِقَابِيٌّ** אִגּוּדִי,

مِקְצוֹעִי. نِقَابِيَّةٌ סִינְדִיקָלִיזְם. نَقِيبٌ ج نُقَبَاءُ 1. מַנְהִיג, נָגִיד, יו"ר (של איגוד מקצועי). 2. סֶרֶן (דרגה בצבא). نَقِيبُ الأَشْرَافِ רֹאשׁ מַעֲמַד הַשְּׂרִיפִים (של צאצאי הנביא מוחמד ועלי). نَقِيبُ الصَّحَافِيِّينَ יו"ר אֲגֻדַּת הָעִתּוֹנָאִים. نَقِيبَةٌ ج نَقَائِبُ 1. טֶבַע, אֹפִי, תְּכוּנָה. 2. שֵׂכֶל, מַחְשָׁבָה, תְּבוּנָה. مَنْقَبَةٌ ج مَنَاقِبُ מַעֲלָה, מִדָּה תְּרוּמִית. عَدَّدَ مَنَاقِبَهُ מָנָה אֶת מַעֲלוֹתָיו (בהספד). مِنْقَبٌ. مِنْقَبَةٌ ج مَنَاقِبُ 1. מְנַקֵּב. 2. מַקְדֵּחַ. تَنْقِيبٌ ج تَنْقِيبَاتٌ חִפּוּשׂ (נפט למשל), חֲפִירָה, גִּלּוּי. مُنَقِّبٌ מְחַפֵּשׂ, חוֹפֵר, מְגַלֶּה. النَّقَبُ הַנֶּגֶב (בדרום ישראל).

نَقَحَ ـَ 1. גָּזַם, זָמַר (עץ וכו'). 2. בֵּרֵר, מִיֵּן, הֵפִיק טוֹב מִן הָרַע. 3. תִּקֵּן. نَقَّحَ II 1. הִגִּיהַּ, תִּקֵּן (שגיאות וכו'), לִטֵּשׁ. 2. בֵּרֵר, מִיֵּן. تَنَقَّحَ V 1. הֻגַּהּ, תֻּקַּן. 2. בֹּרַר, נֻקָּה. تَنْقِيحٌ הַגָּהָה, בְּדִיקָה, תִּקּוּן שְׁגִיאוֹת.

نَقَدَ ـُ 1. שִׁלֵּם בִּמְזֻמָּן. 2. בִּקֵּר, בָּחַן וּבָדַק, עָרַךְ בִּקֹּרֶת. 3. בָּחַן כֶּסֶף אוֹ זָהָב (אם הוא מזויף). نَاقَدَ III הִתְוַכֵּחַ עִם־. اِنْتَقَدَ VIII 1. בִּקֵּר, מָתַח אוֹ עָרַךְ בִּקֹּרֶת, הִצְבִּיעַ עַל פְּגָמִים. 2. קִבֵּל בִּמְזֻמָּן. نَقْدٌ 1. בִּקֹּרֶת, בְּדִיקָה וּבְחִינָה (של טקסט). 2. ج نُقُودٌ כֶּסֶף, מַטְבֵּעַ, מְזֻמָּן, מָמוֹן, מְצַלְצְלִים. نَقْدًا בִּמְזֻמָּן. نَقْدٌ أَدَبِيٌّ בִּקֹּרֶת סִפְרוּתִית. نَقْدٌ بَنَّاءٌ בִּקֹּרֶת בּוֹנָה. نَقْدٌ ذَاتِيٌّ בִּקֹּרֶת עַצְמִית. وَرَقُ نَقْدٍ שְׁטָרוֹת כֶּסֶף, מַרְשְׁרָשִׁים. حَافِظَةُ (مِحْفَظَةُ) النُّقُودِ אַרְנָק. صُنْدُوقُ النَّقْدِ الدَّوْلِيُّ קֶרֶן הַמַּטְבֵּעַ הַבֵּינְלְאֻמִּית. نَقْدِيٌّ 1. מְזֻמָּן, שֶׁל מַטְבֵּעַ. 2. בִּקָּרְתִּי, שֶׁל בִּקֹּרֶת. تَضَخُّمٌ نَقْدِيٌّ אִינְפְלַצְיָה. جَزَاءٌ نَقْدِيٌّ קְנָס כַּסְפִּי. مَقَالٌ نَقْدِيٌّ מַאֲמַר בִּקֹּרֶת. نَقَّادٌ מְבַקֵּר (ספרותי וכו'), סוֹקֵר סְפָרִים. مِنْقَدٌ מ' מַחְתָּה (לגחלים). مِنْقَادٌ ج مَنَاقِيدُ מַקּוֹר (של עוף). اِنْتِقَادٌ 1. בִּקֹּרֶת, סִקּוּר. 2. הִתְנַגְּדוּת. نَاقِدٌ ج نُقَّادٌ מְבַקֵּר, כּוֹתֵב בִּקֹּרֶת, מְנַתֵּחַ.

نَقَذَ ـَ أَنْقَذَ IV. اِسْتَنْقَذَ X הִצִּיל, חִלֵּץ אֶת־ מ־, מִלֵּט, הוֹשִׁיעַ, שִׁחְרֵר, גָּאַל. إِنْقَاذٌ הַצָּלָה, חִלּוּץ, מִלּוּט, שִׁחְרוּר, גְּאֻלָּה. قَارِبُ إِنْقَاذٍ סִירַת הַצָּלָה. مُنْقِذٌ מוֹשִׁיעַ, גּוֹאֵל, מַצִּיל, פּוֹדֶה.

نَقَرَ ـُ 1. חָפַר, נָקַב, נִקֵּב, חֵרֵר, קָדַח. 2. חָצַב, חָרַט, גִּלֵּף. 3. לִקֵּט (עוף גרעינים). 4. דָּפַק (על דלת), הִקִּישׁ, הִכָּה, חָבַט. 5. תּוֹפֵף. 6. תָּקַע (בשופר, בחצוצרה). 7. عَنْ חִפֵּשׂ, כָּרָה, גִּלָּה (עתיקות). فَإِذَا نُقِرَ فِي النَّاقُورِ ק' וְכַאֲשֶׁר יִתָּקְעוּ בַּחֲצוֹצְרָה. نَقَّرَ II 1. הִקִּישׁ (חוק). 2. לִקֵּט (גרעינים). 3. חִפֵּשׂ. نَاقَرَ III 1. הִתְקוֹטֵט, הִסְתַּכְסֵךְ, רָב עִם־. 2. הִתְוַכֵּחַ עִם־. نَقْرٌ 1. הַקָּשָׁה, נְקִישָׁה. 2. חֲרִיטָה, גִּלּוּף. 3. חִפּוּשׂ. نَقِرٌ מִרְגָּז. نَقْرَةٌ ج نَقَرَاتٌ 1. נְקִישָׁה (באצבע או בתוף וכו'). نُقْرَةٌ ج نُقَرٌ 1. נֶקֶב, חֹר, שֶׁקַע, גֻּמָּה. 2. עֹרֶף, מַפְרֶקֶת. نُقْرَةُ العَيْنِ אֲרֻבַּת הָעַיִן, שְׁקַעֲרוּרִית. نَقَّارٌ מְנַקֵּר, חוֹפֵר. نَقَّارُ الخَشَبِ נַקָּר (ציפור, woodpecker). نَقَّارُ الشَّوْكِ חוֹחִית (ציפור, goldfinch). نَقِيرٌ נְקֻדָּה קְטַנָּה עַל גַּלְעִין הַתָּמָר. لَا يُجْدِي شَرْوَى نَقِيرٍ פָּחוֹת מִשָּׁוֶה פְּרוּטָה, לֹא שָׁוֶה. نُقَارَةٌ תּוּף קָטָן. نَاقُورٌ ج نَوَاقِيرُ ק' שׁוֹפָר, חֲצוֹצְרָה. مِنْقَارٌ ج مَنَاقِيرُ 1. מַקּוֹר (של עוף). 2. מַכּוֹשׁ. مُنَاقَرَةٌ הִתְנַצְּחוּת, הִתְקוֹטְטוּת, רִיב.

نَقْرَزَانُ מ' תּוּף קָטָן מְאוֹד.

نِقْرِسٌ ج نَقَارِسُ 1. פּוֹדַגְרָה, צִנִּית. 2. דַּלֶּקֶת פְּרָקִים. 3. אָסוֹן גָּדוֹל. نِقْرِيسٌ ج نَقَارِيسُ 1. רוֹפֵא מֻמְחֶה. 2. מוֹרֵה דֶּרֶךְ מְנֻסֶּה.

نَقْرَشَ קִשֵּׁט, יִפָּה, גִּלֵּף.

نَقَزَ ـُ דִּדָּה, נִתֵּר, קִפֵּץ. نَقَّزَ II 1. נִדְנֵד (תינוק). 2. הִקְפִּיץ. نَقْزَةٌ נִתּוּר, דִּדּוּי.

نَقَسَ ـُ צִלְצֵל, הִקִּישׁ בְּפַעֲמוֹן. نَاقُوسٌ ج نَوَاقِيسُ פַּעֲמוֹן (בייחוד של כנסייה). دَقَّ نَاقُوسَ الخَطَرِ הִתְרִיעַ עַל סַכָּנָה מִתְקָרֶבֶת.

نَقَشَ ـُ 1. חָקַק, פִּתַּח, חָרַט, צִיֵּר, קִשֵּׁט, גִּלֵּף. 2. סִלֵּק קוֹצִים וַאֲבָנִים קְטַנּוֹת (מדרכן של בהמות). نَقَّشَ II 1. צָבַע בִּגְוָנִים שׁוֹנִים. 2. גִּלֵּף. نَاقَشَ III 1. הִתְוַכֵּחַ, הִתְפַּלְמֵס עִם־. 2. דָּן עִם־, חָקַר, עָרַךְ חֲקִירָה, מִצָּה דִּיּוּן. نَاقَشَهُ الحِسَابَ 1. תָּבַע מִמֶּנּוּ דִּין וְחֶשְׁבּוֹן, חָקַר וְדָרַשׁ. 2. בָּא חֶשְׁבּוֹן עִמּוֹ. تَنَاقَشَ VI נָהַל וִכּוּחַ. اِنْتَقَشَ VIII הוֹצִיא קוֹצִים (מדרכן של בהמות). نَقْشٌ ج نُقُوشٌ 1. חֲרִיתָה, גִּלּוּף, צִיּוּר, תַּחְרִיט, כְּתֹבֶת חֲקוּקָה. 2. שָׂרִיד, עִקְבוֹת. نَقْشٌ عَلَى الرُّخَامِ חֲרִיתָה עַל שַׁיִשׁ. نَقَّاشٌ חָרָט, גַּלָּף, פַּסָּל. مِنْقَشٌ ج مَنَاقِشُ. مِنْقَاشٌ ج مَنَاقِيشُ 1. מַפְסֶלֶת, אִזְמֵל. 2. מַלְקֶטֶת, פִּינְצֶטָה. مُنَاقَشَةٌ ج مُنَاقَشَاتٌ. نِقَاشٌ 1. וִכּוּחַ, דִּיּוּן, מַשָּׂא וּמַתָּן, פֻּלְמוּס. 2. הִתְנַגְּדוּת. مَنْقُوشٌ מְצֻיָּר, מְגֻלָּף, חָקוּק. مُنَاقِشٌ יָרִיב (בוויכוח), מִתְוַכֵּחַ.

نَقَصَ ـُ 1. פָּחַת, מָעַט, הִתְמַעֵט, נִגְרַע, חָסַר, יָרַד, קָטַן. 2. הִפְחִית, הִמְעִיט, גָּרַע, הִקְטִין. 3. הָיָה זָקוּק, נִצְרַךְ לְ־. 4. קִפֵּחַ (זכות). نَقَصَ عَقْلُهُ לָקָה בְּשִׂכְלוֹ. نَقَصَ مَالُهُ נִתְמַעֵט מָמוֹנוֹ. نَقَّصَ II. أَنْقَصَ IV הִפְחִית, הִמְעִיט, הִקְטִין, גָּרַע, דִּלְדֵּל, רוֹשֵׁשׁ. نَاقَصَ III הִזְמִין לְהַצִּיעַ אֶת הַמְּחִיר הַזּוֹל בְּיוֹתֵר ע' مُنَاقَصَة. تَنَاقَصَ VI הָלַךְ וּפָחַת, הִתְמַעֵט (בהדרגה). اِنْتَقَصَ VIII הִפְחִית, מִעֵט, הוֹרִיד, חִסֵּר. اِنْتَقَصَ مِنْ قَدْرِهِ הוֹרִיד מֵעֶרְכּוֹ, פָּגַע בִּכְבוֹדוֹ. اِسْتَنْقَصَ X 1. בִּקֵּשׁ לְהַפְחִית (מחיר). 2. מָצָא שֶׁהוּא חָסֵר, הִרְגִּישׁ בְּהֶעְדֵּרוֹ. 3. גִּנָּה. نَقْصٌ. نُقْصَانٌ 1. חֹסֶר, חִסָּרוֹן. 2. פְּגָם, מִגְרַעַת. 3. נֶזֶק. 4. فِي מַחְסוֹר בְּ־, גֵּרָעוֹן, לִקּוּי. 5. פְּחִיתוּת, נְחִיתוּת. مُرَكَّبُ نَقْصٍ. شُعُورٌ بِالنَّقْصِ תַּסְבִּיךְ נְחִיתוּת ע' (دون) دُونِيَّة. الزِّيَادَةُ كَالنُّقْصَانِ פת' כָּל הַמּוֹסִיף גּוֹרֵעַ, כָּל יָתֵר כְּנָטוּל דָּמִי. نَقِيصَةٌ ج نَقَائِصُ פְּגָם, מִגְרַעַת, מוּם. تَنْقِيصٌ הַפְחָתָה. مُنَاقَصَةٌ מִכְרָז (תחרות על ההצעה הזולה ביותר בקבלנות וכו'). تَنَاقُصٌ הִתְמַעֲטוּת, הִדַּלְדְּלוּת. اِنْتِقَاصٌ פְּגִיעָה, פְּגִימָה, פְּגָם. نَاقِصٌ 1. חָסֵר, פָּחוּת, יָרוּד, נוֹפֵל (בערכו, בטיבו וכו'), גָּרוּעַ, פָּגוּם, נֶעְדָּר. 2.

בַּעַל מוּם, בָּזוּי. 3. פָּחוֹת, מִינוּס, סִימַן הַחִסּוּר (-) בְּחֶשְׁבּוֹן. الفِعْلُ النَّاقِصُ גִּזְרַת נָחֵי ל"ו, ל"י (בדקדוק). عَدَّدَ كُلَّ نَوَاقِصِهِ מָנָה אֶת כָּל חֶסְרוֹנוֹתָיו. مَنْقُوصٌ 1. פָּחוּת, לֹא שָׁלֵם. 2. מִגִּזְרַת נָחֵי ל"ו, ל"י (בדקדוק). مُنَاقِصٌ מִשְׁתַּתֵּף בְּמִכְרָז פֻּמְבִּי.

نَقَضَ ـُ 1. הָרַס, מוֹטֵט (בית וכו'). 2. סָתַר (טענה), עִרְעֵר, הִכְחִישׁ, הִפְרִיךְ. 3. הֵפֵר, בִּטֵּל, שָׂם לְאַל. 4. מָרַד. 5. הִשְׁחִית, קִלְקֵל. نَقَضَ وَلَاءَهُ لِلسُّلْطَةِ הֵסִיר אֶת אֱמוּנוֹ בְּשִׁלְטוֹן, מָרַד. نَاقَضَ III. تَنَاقَضَ VI مَعَ. وَ עָמַד בִּסְתִירָה עִם־, סָתַר אֶת־, עָמַד בְּנִגּוּד לְ־, לֹא הִתְאִים לְ־. أَنْقَضَ IV הֶעֱמִיס לַעֲיֵפָה, "שָׁבַר אֶת הַגַּב", הִכְבִּיד. إِنْتَقَضَ VIII 1. הוּפַר, נִסְתַּר, חֻפְרַךְ, הִתְמוֹטֵט. 2. عَلَى הִתְקוֹמֵם נֶגֶד־, מָרַד. نَقْضٌ 1. הֲרִיסָה, הַשְׁחָתָה. 2. בִּטּוּל (פסק דין וכו'), הֲפָרָה, חִלּוּל, פְּסִילָה. 3. הֲטָלַת וֵטוֹ. نَقْضُ الحُكْمِ בִּטּוּל פְּסַק הַדִּין. نَقْضُ المُعَاهَدَةِ הֲפָרַת הַבְּרִית (הַהֶסְכֵּם). حَقُّ النَّقْضِ זְכוּת הַוֵּטוֹ. مَحْكَمَةُ النَّقْضِ وَالإِبْرَامِ ע' (ברם) إِبْرَام. أَنْقَاضٌ הֲרִיסוֹת. فَتَّشَ عَنِ الضَّحَايَا تَحْتَ الأَنْقَاضِ חִפֵּשׂ קָרְבָּנוֹת מִתַּחַת לַהֲרִיסוֹת. نَقِيضٌ הֵפֶךְ, נִגּוּד, מְנֻגָּד, סְתִירָה. عَلَى نَقِيضِ לְהֵפֶךְ, נֶהְפֹּךְ הוּא, אַדְּרַבָּה. نَقِيضَةٌ ج نَقَائِضُ 1. שִׁיר פֻּלְמוּסִי (שהמשורר מביע דעה מנוגדת למשורר אחר). 2. נִגּוּד, תֵּזָה סוֹתֶרֶת. مُنَاقَضَةٌ סְתִירָה, הִתְנַגְּדוּת, נִגּוּד. تَنَاقُضٌ 1. بَيْنَ סְתִירָה בֵּין לְבֵין, נִגּוּד, אִי הַתְאָמָה. 2. הִתְנַגְּשׁוּת, הִתְנַגְּדוּת. 3. עוֹיְנוּת, יְרִיבוּת. إِنْتِقَاضٌ 1. הִתְמוֹטְטוּת, הֲרִיסָה. 2. הִתְקוֹמְמוּת. مَنْقُوضٌ 1. הָרוּס, מְמוֹטָט. 2. מוּפָר, מְבֻטָּל. مُنَاقِضٌ מְנֻגָּד לְ־, סוֹתֵר. مُتَنَاقِضٌ סוֹתֵר, לֹא מֻתְאָם. مُتَنَاقِضَاتٌ דְּבָרִים סוֹתְרִים, דָּבָר וְהִפּוּכוֹ, תַּרְתֵּי דְּסָתְרֵי.

نَقَطَ ـُ נִקֵּד. نَقَّطَ II 1. נִקֵּד. 2. צִיֵּר בִּנְקֻדּוֹת. 3. טִפְטֵף, הִזָּה. 4. הִגִּישׁ מַתָּנָה לְכַלָּה (ביום נישואיה). نَقَّطَ بِهِ الزَّمَانُ הַזְּמַן הִשְׁפִּיעַ עָלָיו מְטוּבוֹ. نُقْطَةٌ ج نُقَطٌ وَنِقَاطٌ 1. נְקֻדָּה. 2. נְקֻדָּה דִּיאַקְרִיטִית. 3. כֶּתֶם. 4. טִפָּה, טִפְטוּף. 5. נְקֻדַּת מִשְׁטָרָה, יִשּׁוּב וְכו'. 6. תָּשָׁר (לרקדנית בטן). 7. בָּסִיס (צבאי וכו'). 8. פְּרָט (מתוך פרטים). 9. סְנִיף. نُقْطَةُ اتِّصَالٍ מִסְעָף (בתחבורה), נְקֻדַּת הִסְתַּעֲפוּת. نُقْطَةُ اخْتِنَاقٍ צַוַּאר בַּקְבּוּק (בתנועה). نُقْطَةُ تَحَوُّلٍ מִפְנֶה. نُقْطَةُ انْطِلَاقٍ נְקֻדַּת זִנּוּק (הַתְחָלָה). نُقْطَةُ ضَعْفٍ נְקֻדַּת תֻּרְפָּה. نُقْطَةُ العَيْنِ יָרוֹד, קָטָרַקְט (leucoma). نُقْطَةٌ حَسَّاسَةٌ נְקֻדָּה רְגִישָׁה. دَاءُ النُّقْطَةِ ע' صَرْع. النِّقَاطُ الأَرْبَعُ אַרְבַּע רוּחוֹת הַשָּׁמַיִם. وَضَعَ النِّقَاطَ عَلَى الحُرُوفِ הֶעֱמִיד דְּבָרִים עַל דִּיּוּקָם, הִבְהִיר אֶת דְּבָרָיו. نُقُوطٌ מַתָּנָה לְכַלָּה (ביום נישואיה). تَنْقِيطٌ טִפְטוּף. الرَّيُّ بِالتَّنْقِيطِ הַשְׁקָאָה בְּטִפְטוּף. نَقَّاطَةٌ טַפְטֶפֶת. مَنْقُوطٌ מְנֻקָּד. فَصْلَةٌ مَنْقُوطَةٌ נְקֻדָּה וּפְסִיק (;). مُنَقَّطٌ 1. מְנֻקָּד. 2. מְנֻמָּר (בגד וכו'). 3. מְכֻתָּם.

نَقَعَ ـَ أَنْقَعَ IV שָׁרָה בְּמַיִם, רִוָּה, הִרְטִיב בְּנוֹזֵל. نَقَعَ غَلِيلَهُ 1. רִוָּה אֶת צִמְאוֹנוֹ. 2. לָקַח נָקָם, נָקַם אֶת נִקְמָתוֹ. إِسْتَنْقَعَ X 1. עָמַד מִלִּזְרֹם (מים), פָּסַק. 2. הָיָה טוֹבְעָנִי (מקום), הִתְמַלֵּא בְּטִיט. نَقْعٌ 1. שְׁרִיָּה, רְוִיָּה. 2. ج نِقَاعٌ وَنُقُوعٌ אָבָק נוֹצֵץ בָּאֲוִיר. 3. מִקְוֵה מַיִם. 4. בִּצָּה. نُقَاعَةٌ 1. מִשְׁרָה, מַיִם לִשְׁרִיָּה. 2. עֵרוּי, אִינְפוּזְיָה. نَقِيعٌ 1. עֵרוּי, אִינְפוּזְיָה. 2. מִשְׁרָה שֶׁל פֵּרוֹת מְיֻבָּשִׁים. 3. חָלָב קַר. 4. מַיִם מְתוּקִים. نَقُوعٌ מִיץ פֵּרוֹת מְיֻבָּשִׁים. مَنْقَعٌ ج مَنَاقِعُ 1. מַאֲגַר מַיִם. 2. בִּצָּה. مَنْقَعُ الدَّمِ גֵּיא הֲרֵגָה. مُسْتَنْقَعٌ ج مُسْتَنْقَعَاتٌ בִּצָּה. حُمَّى المُسْتَنْقَعَاتِ קַדַּחַת הַבִּצּוֹת, מָלַרְיָה.

نَقَفَ ـُ 1. בָּקַע (אפרוח מביצה). 2. הִכָּה. نِقْفٌ ج أَنْقَافٌ אֶפְרוֹחַ בֶּן יוֹמוֹ. نَقْفٌ הִתְבַּקְּעוּת.

نَقَلَ ـُ 1. הֶעֱבִיר, הוֹבִיל, הוֹלִיךְ, הֶעְתִּיק (מקום), הוֹצִיא, הֵזִיז, הֵסִיר, סִלֵּק, עָקַר. 2. הִסִּיעַ. 3. הֶעְתִּיק (מלשון ללשון), תִּרְגֵּם, תִּעְתֵּק. 4. عَنْ צִטֵּט אֶת־. نَقَلَ الكِتَابَ مِنَ العَرَبِيَّةِ إِلَى العِبْرِيَّةِ תִּרְגֵּם אֶת הַסֵּפֶר מֵעֲרָבִית לְעִבְרִית. نَقَّلَ II 1. הוֹבִיל. 2. טִלְטֵל. 3. הִגִּישׁ פְּצוּחִים. 4. הִכְתִּיב ע' (ملو) أَمْلَى. نَقَّلَ بَصَرَهُ بَيْنَ סוֹבֵב אֶת מַבָּטוֹ בֵּין־. نَاقَلَ III הֶחְלִיף (מילים, דברים וכו'). تَنَقَّلَ V עָבַר מִמָּקוֹם לְמָקוֹם, נָדַד, שׁוֹטֵט. تَنَقَّلَ الخَبَرُ הַיְדִיעָה עָבְרָה מִפֶּה לְאֹזֶן. تَنَقَّلَ فِي مَدَارِجِ العِرْفَانِ עָלָה בְּסֻלַּם הַמַּדָּע. تَنَاقَلَ VI מָסַר לְ־, דִּוַּח לְ־, סִפֵּר לְ־, הֶעֱבִיר מִיָּד לְיָד אוֹ מִדּוֹר לְדוֹר, הֵפִיץ. تَنَاقَلَتْهُ الأَلْسُنُ עָבַר מִפֶּה לְאֹזֶן. تَنَاقَلَتْهُ وِكَالَاتُ الأَنْبَاءِ דִּוְּחוּ עָלָיו כָּל סוֹכְנֻיּוֹת הַיְדִיעוֹת. إِنْتَقَلَ VIII 1. עָבַר, זָז, עָקַר (למקום אחר), נָדַד, נָסַע, שׁוֹטֵט, סִיֵּר. 2. נִמְסַר. 3. הָעֳבַר (למקום אחר או למשרה אחרת). 4. הוּבַל, הוּלַךְ. إِنْتَقَلَ إِلَى جِوَارِ رَبِّهِ. إِنْتَقَلَ إِلَى رَحْمَتِهِ تَعَالَى נֶאֱסַף אֶל אֲבוֹתָיו, נִפְטַר. إِنْتَقَلَ عَنْ طَرِيقِ البَحْرِ נָסַע דֶּרֶךְ הַיָּם. نَقْلٌ 1. שִׁנּוּעַ. 2. הוֹבָלָה, הוֹלָכָה, הַעֲבָרָה, הֲזָזָה. 3. הַעְתָּקָה. 4. תִּרְגּוּם. 5. מִמְסָר (בשידור וכו'), מְסִירָה. 6. מָסֹרֶת. نَقْلٌ جَوِّيٌّ הוֹבָלָה בָּאֲוִיר. نَقْلًا عَنْ מִפִּי־, נִמְסַר עַל יְדֵי־. أَهْلُ النَّقْلِ בַּעֲלֵי הַמָּסֹרֶת. نَقْلُ الدَّمِ עֵרוּי דָּם. نَقْلُ مِلْكِيَّةٍ הַעֲבָרַת רְכוּשׁ. أُجْرَةُ النَّقْلِ דְּמֵי הוֹבָלָה. سَيَّارَةُ نَقْلٍ מַשָּׂאִית. وَسَائِلُ (وَسَائِطُ) النَّقْلِ כְּלֵי תַּחְבּוּרָה. نَقْلِيٌّ 1. שֶׁל הַעֲבָרָה, שֶׁל תַּעֲבוּרָה. 2. מָסָרְתִּי. :العُلُومُ النَّقْلِيَّةُ מַדְּעֵי הַמָּסֹרֶת. نَقْلِيَّاتٌ עִנְיְנֵי תַּעֲבוּרָה. نُقْلٌ ج نُقُولٌ פְּצוּחִים. نَقْلَةٌ תַּפְנִית, שִׁנּוּי כִּוּוּן, כִּוּוּן חָדָשׁ. نُقْلَةٌ 1. שִׁנּוּי. 2. רְכִילוּת. نَقَّالٌ נַיָּד, טֵלֵפוֹן נַיָּד. نَقَّالَةٌ ج نَقَّالَاتٌ אֲלֻנְקָה. مَنْقَلٌ ج مَنَاقِلُ 1. "מַנְגַּל", "כָּנוּן", מִתְקַן גֶּחָלִים נַיָּד. 2. אָח. مِنْقَلَةٌ מַד זָוִית (בהנדסה). تَنَقُّلٌ ج تَنَقُّلَاتٌ 1. הַעְתָּקַת מְקוֹם מְגוּרִים. 2. חִלּוּפֵי תַּפְקִידִים, חִלּוּפֵי גַּבְרֵי, רֵאוֹרְגָּנִיזַצְיָה. 3. תּוֹבָלָה, תַּחְבּוּרָה, הַעֲבָרָה. 4. נְדִידָה. إِنْتِقَالٌ שִׁנּוּי מָקוֹם, תְּזוּזָה, מָקוֹם מְחֻדָּשׁ, הַעֲבָרָה, מְסִירָה, מַעֲבָר, נְדִידָה. طَوْرُ (فَتْرَةُ) الانْتِقَالِ תְּקוּפַת מַעֲבָר. إِنْتِقَالِيٌّ שֶׁל מַעֲבָר. مَرْحَلَةٌ انْتِقَالِيَّةٌ שְׁלַב מַעֲבָר. نَاقِلٌ ج نَقَلَةٌ وَنُقَّالٌ 1.

מַעֲבִיר, מוֹבִיל, מוֹלִיךְ (גם בחשמל). 2. מַעְתִּיק. 3. מְתַרְגֵּם. 4. מְסַפֵּר, מוֹסֵר. 5. נָשָׂא (של מחלה). نَاقِلُ السُّرْعَةِ מוֹט הִלּוּכִים (במכונית וכו'). نَاقِلَةُ بِتْرُولٍ (نَفْطٍ، زَيْتٍ) מְכָלִית (אֳנִיַּת) נֵפְט. نَاقِلِيَّةٌ מוֹלִיכוּת (בחשמל). مَنْقُولٌ מֻעֲבָר. أَمْوَالٌ مَنْقُولَةٌ נִכְסֵי דְּנָיְדֵי. أَمْوَالٌ غَيْرُ مَنْقُولَةٍ נִכְסֵי דְּלָא נָיְדֵי. مُتَنَقِّلٌ מִתְנַיֵּעַ, נָיָד, מְטֻלְטָל. مُسْتَشْفَى مُتَنَقِّلٌ 1. בֵּית חוֹלִים שָׂדֶה. 2. אַמְבּוּלַנְס. مُنْتَقِلٌ עוֹבֵר.

نَقِمَ – إِنْتَقَمَ VIII مِنْ נָקַם מִן־, לָקַח נָקָם מִן־, הִתְנַקֵּם בְּ־, הֶעֱנִישׁ אֶת־. نَقِمَ عَلَى הִתְרַגֵּז עַל־, הִתְרַעֵם עַל־, נָקַם וְנָטַר. نِقْمَةٌ ج نِقَمٌ 1. נָקָם, נְקָמָה. 2. כַּעַס, תַּרְעֹמֶת. 3. נַקְמָנוּת. إِنْتِقَامٌ לְקִיחַת נָקָם, נְקָמָה. إِنْتِقَامِيٌّ נַקְמָנִי, שֶׁל עֹנֶשׁ. حَمْلَةٌ انْتِقَامِيَّةٌ פְּעֻלַּת גְּמוּל. نَاقِمٌ 1. נוֹקֵם, מִתְנַקֵּם. 2. عَلَى מִתְרַעֵם עַל־. مُنْتَقِمٌ מִתְנַקֵּם, לוֹקֵחַ נָקָם.

(نقنق) نَقَانِقُ נַקְנִיק.

نَقِهَ – إِنْتَقَهَ VIII נָקָה, הֶחֱלִים, נִרְפָּא, הִבְרִיא, חָזַר לְאֵיתָנוֹ. نَقَهٌ. نَاقِهٌ מַחְלִים, מַבְרִיא. نَقَاهَةٌ הַחְלָמָה, הַבְרָאָה. دَارُ النَّقَاهَةِ בֵּית הַבְרָאָה.

(نقو. نقي) نَقِيَ – הִתְנַקָּה, הִטַּהֵר. نَقَّى II. أَنْقَى IV 1. נִקָּה, זִכֵּךְ. 2. בֵּרֵר, בָּחַר. إِنْتَقَى VIII בָּחַר, בֵּרֵר. إِنْتَقَى أَجْوَدَ الفَاكِهَةِ בָּחַר בַּפְּרִי הַטּוֹב בְּיוֹתֵר. نَقَاءٌ. نَقَاوَةٌ נִקָּיוֹן, נְקִיּוּת, טֹהַר. نَقِيٌّ ج نِقَاءٌ وأَنْقِيَاءُ נָקִי, זַךְ, טָהוֹר. تَنْقِيَةٌ טִהוּר, נִקּוּי, זִכּוּךְ. تَنْقِيَةُ اللُّغَةِ טַהֲרָנוּת (של לשון), פּוּרִיזְם. إِنْتِقَاءٌ בְּחִירָה, בְּרֵירָה, סֶלֶקְצְיָה. إِنْتِقَائِيٌّ סֶלֶקְטִיבִי.

نَكَأَ – גֵּרֵד (פצע). نَكَأَ جُرُوحَهُ גֵּרֵד בִּפְצָעָיו, הִזְכִּיר לוֹ אֶת מַכְאוֹבָיו.

نَكَبَ – 1. גָּרַם אָסוֹן, הֵמִיט שׁוֹאָה, זִעְזַע. 2. عَنْ הִטָּה, סָטָה, הִפְנָה (מדרכו וכו'). نَكَّبَ II 1. הֵסֵב, הֵסִיר, הִרְחִיק. 2. بِـ عَنْ הִטָּה אֶת־ מִ־, מָנַע אֶת־ מִ־. تَنَكَّبَ V 1. عَنْ סָר מִ־, סָטָה, הִתְרַחֵק מִ־, שִׁנָּה כִּוּוּן, נִמְנַע, עָצַר. 2. נָשָׂא עַל שִׁכְמוֹ. نَكْبٌ ج نُكُوبٌ. نَكْبَةٌ ج نَكَبَاتٌ אָסוֹן, פֻּרְעָנוּת, צַעַר גָּדוֹל, שׁוֹאָה, קָטַסְטְרוֹפָה. النَّكْبَةُ 1. הַשֵּׁם הָעַרְבִי לְמִלְחֶמֶת הָעַצְמָאוּת (הַשִּׁחְרוּר) שֶׁל יִשְׂרָאֵל. 2. הָאָסוֹן שֶׁפָּקַד אֶת הַפָּלַסְטִינִים עִם הֲקָמַת מְדִינַת יִשְׂרָאֵל. مَنْكِبٌ ج مَنَاكِبُ 1. כָּתֵף, שֶׁכֶם. 2. פִּנָּה, צַד. 3. רָמָה, מָקוֹם גָּבוֹהַּ. 4. מַנְהִיג, מְפַקֵּד. عَرِيضُ المَنْكِبَيْنِ רְחַב כְּתֵפַיִם. مَنْكُوبٌ מֻכֵּה אָסוֹן, שָׁרוּי בְּצַעַר, נִפְגָּע, פָּגוּעַ. المِنْطَقَةُ المَنْكُوبَةُ הָאֵזוֹר מֻכֵּה הָאָסוֹן (רעידת אדמה, מחלה וכו').

نَكَتَ – עָשָׂה חָרִיץ בָּאֲדָמָה. نَكَّتَ II 1. סִפֵּר בְּדִיחוֹת. 2. عَلَى לָעַג לְ־, הִתֵּל בְּ־. نُكْتَةٌ ج نُكَتٌ ونِكَاتٌ 1. בְּדִיחָה, חִדּוּד, הֲלָצָה, הֶעָרָה מַצְחִיקָה. 2. כֶּתֶם. حَاضِرُ النُّكْتَةِ 1. בַּעַל חוּשׁ הוּמוֹר. 2. מָהִיר תְּפִיסָה. نَكَّاتٌ. مُنَكِّتٌ בַּדְחָן. تَنْكِيتٌ הִתְבַּדְּחוּת, לִגְלוּג, לַעַג.

نَكَثَ – 1. הֵפֵר, בִּטֵּל (באופן חד־צדדי), שָׂם לְאַל. 2. טִשְׁטֵשׁ (עקבות). نَكَثَ العَهْدَ הֵפֵר אֶת הַבְּרִית. إِنْتَكَثَ VIII 1. הוּפַר, בֻּטַּל. 2. נִקְרַע (חבל וכו'). نَكْثٌ הֲפָרָה, בִּטּוּל. نَاكِثٌ. نَكَّاثٌ מֵפֵר.

نَكَحَ – 1. נָשָׂא (אישה). 2. בָּעַל, שָׁכַב עִם (אישה). نَكَحَتْ נִשְּׂאָה (אישה), הִתְחַתְּנָה. نَاكَحَ III בָּא בְּקִשְׁרֵי נִשּׂוּאִים עִם־. أَنْكَحَ IV הִשִּׂיא, חִתֵּן (בחורה). تَنَاكَحَ VI בָּא בְּקִשְׁרֵי נִשּׂוּאִים עִם־. نِكَاحٌ נִשּׂוּאִים, חֲתֻנָּה. نُكَحَةٌ מַרְבֶּה לְהִתְחַתֵּן אוֹ לִבְעֹל. مَنَاكِحُ נָשִׁים.

نَكِدَ – 1. הָיָה קָשֶׁה עַל־, כָּבֵד, הֵעִיק עַל־. 2. נִתְאַמְלֵל, בָּאוּ עָלָיו צָרוֹת וְיִסּוּרִים. 3. פָּחַת. نَكَّدَ II הִקְשָׁה, אִמְלֵל, יֵרֵד לְחַיֵּי־, הִמְאִיס אֶת הַחַיִּים עַל־. نَاكَدَ III הִתְעַמֵּר, הִתְעַלֵּל בְּ־, הִתְיַחֵס בְּגַסּוּת לְ־. تَنَكَّدَ V נַעֲשָׂה קָשֶׁה מְנֻשָּׂא (חיים). نَكَدٌ ج أَنْكَادٌ 1. כִּילוּת, קַמְצָנוּת. 2. מַזָּל רַע. 3. מְצוּקָה, מַחְסוֹר. نَكَدُ الطَّالِعِ רֹעַ הַמַּזָּל. نَكِدٌ ج أَنْكَادٌ ومَنَاكِيدُ 1. קָשֶׁה, גּוֹרֵם צָרוֹת. 2. קוֹדֵר, סַר וְזָעֵף. 3. קַמְצָן. مَنْكُودٌ. مَنْكُودُ الحَظِّ רַע הַמַּזָּל, אֻמְלָל, בִּישׁ גַּדָּא.

نَكِرَ – לֹא יָדַע. نَكُرَ – 1. קָשֶׁה, הֶחְמִיר. 2. הָיָה מְגֻנֶּה, הָיָה מְכֹעָר. نَكَّرَ II 1. הִסְוָה. 2. הָפַךְ לְבִלְתִּי מְיֻדָּע (שם בדקדוק). نَاكَرَ III 1. סֵרֵב, דָּחָה. 2. הֶעֱרִים עַל־, רִמָּה. 3. לָחַם בְּ־. أَنْكَرَ IV 1. הִכְחִישׁ, שָׁלַל, כִּחֵשׁ. 2. לֹא יָדַע. 3. عَلَى גִּנָּה, נָתַן דֹּפִי בְּ־. تَنَكَّرَ V 1. הִתְחַפֵּשׂ, שִׁנָּה אֶת מַרְאֵהוּ. 2. لِـ הִתְנַכֵּר לְ־, הִתְכַּחֵשׁ לְ־, הִתְחַמֵּק מִן־. إِسْتَنْكَرَ X הוֹקִיעַ, גִּנָּה (בחריפות), נָתַן דֹּפִי בְּ־, חָשַׁב לִגְנַאי. إِسْتَنْكَرَ الجَرِيمَةَ גִּנָּה (הוֹקִיעַ) אֶת הַפֶּשַׁע. نُكْرٌ הַכְחָשָׁה, שְׁלִילָה. نَكِرٌ לֹא יָדוּעַ. نَكِرَةٌ 1. לֹא יָדוּעַ, נֶעְלָם. 2. ج نَكِرَاتٌ שֵׁם עֶצֶם בִּלְתִּי מְיֻדָּע (בדקדוק). 3. עָלוּם, בִּלְתִּי נוֹדָע (אדם). نُكْرَانٌ הַכְחָשָׁה, שְׁלִילָה, כִּחוּד, הִתְכַּחֲשׁוּת. نُكْرَانُ الجَمِيلِ כְּפִיּוּת טוֹבָה. نُكْرَانُ الذَّاتِ אַלְטְרוּאִיזְם, זוּלָתָנוּת. نَكِيرٌ 1. הַכְחָשָׁה, דְּחִיָּה, סֵרוּב. 2. גִּנּוּי, הוֹקָעָה. 3. מַגְעִיל, מְתֹעָב. 4. עֹנֶשׁ. شَدَّدَ عَلَيْهِ النَّكِيرَ גִּנָּהוּ בַּחֲרִיפוּת. أَنْكَرُ ن نَكْرَاءُ מְכֹעָר, מָאוּס. إِبْتِسَامَةٌ نَكْرَاءُ חִיּוּךְ מְרֻשָּׁע. إِنْكَارٌ הַכְחָשָׁה, כְּפִירָה בְּ־, שְׁלִילָה, סֵרוּב. إِنْكَارُ الذَّاتِ 1. אַלְטְרוּאִיזְם. 2. בִּטּוּל עַצְמִי. إِنْكَارِيٌّ שְׁלִילִי. سُؤَالٌ إِنْكَارِيٌّ שְׁאֵלָה בְּהוֹרָאַת שְׁלִילָה. تَنَكُّرٌ הִתְחַפְּשׂוּת, תַּחְפֹּשֶׂת. حَفْلَةٌ تَنَكُّرِيَّةٌ נֶשֶׁף מַסֵּכוֹת. مَلَابِسُ تَنَكُّرِيَّةٌ תַּחְפֹּשֶׂת. إِسْتِنْكَارٌ 1. שְׁלִילָה. 2. גִּנּוּי, הוֹקָעָה. نَاكِرٌ מַכְחִישׁ, שׁוֹלֵל, כּוֹפֵר בְּ־. نَاكِرٌ لِلْجَمِيلِ כְּפוּי טוֹבָה. مَنْكُورٌ 1. מֻכְחָשׁ, מֻפְרָךְ. 2. מְגֻנֶּה. مُنْكَرٌ ج مُنْكَرَاتٌ 1. מַעֲשֶׂה רָאוּי לִגְנוּי, מַעֲשֶׂה אֲשֶׁר לֹא יֵעָשֶׂה. الأَمْرُ بِالمَعْرُوفِ وَالنَّهْيُ عَنِ المُنْكَرِ ק' ע' (عرف) مَعْرُوف. مُنْكَرٌ وَنَكِيرٌ שְׁנֵי מַלְאָכִים שֶׁחוֹקְרִים אֶת הַמֵּת בַּקֶּבֶר. مُتَنَكِّرٌ מְחֻפָּשׂ. مُسْتَنْكَرٌ 1. מְגֻנֶּה, מְתֹעָב. 2. מוּזָר, לֹא מְקֻבָּל.

نَكَزَ – 1. דָּקַר (בהמה), זֵרֵז. 2. דָּקַר בְּמַכְשִׁיר חַד.

نَكَسَ – نَكَّسَ II 1. הוֹרִיד, הִרְכִּין, כָּפַף, הִשְׁפִּיל (מבט, ראש וכו'). 2. הוֹרִיד עַד

חֲצִי הַתֹּרֶן (דגל). 3. הֶחֱזִיר לְקַדְמוּתוֹ (מחלה), הָפַךְ עַל פִּיו. نُكِسَ 1. יָצָא תִּינוֹק כְּשֶׁרַגְלָיו לִפְנֵי רֹאשׁוֹ. 2. חָזְרָה אֵלָיו מַחֲלָתוֹ. إِنْتَكَسَ VIII 1. נֶהְפַּךְ עַל פִּיו. 2. חָזְרָה מַחֲלָתוֹ, חָלָה שׁוּב בְּאוֹתָהּ מַחֲלָה. نَكْسٌ. نَكْسَةٌ 1. הִשָּׁנוּת הַמַּחֲלָה. 2. חֲזָרָה לְאָחוֹר. 3. תְּבוּסָה, מַפָּלָה, אָסוֹן, מַפַּח נֶפֶשׁ. النَّكْسَةُ כִּנּוּיָהּ שֶׁל מִלְחֶמֶת שֵׁשֶׁת הַיָּמִים (1967) בַּסִּפְרוּת הָעַרְבִית. تَنَكُّسٌ הֲרָעָה, הַחְמָרָה, יְרִידָה. تَنْكِيسٌ 1. הוֹרָדָה לַחֲצִי הַתֹּרֶן (דגל). 2. הֲרִיסָה (של בית מעורער), שִׁפּוּץ. مُنَكَّسٌ רָכוּן, כָּפוּף. مُنَكَّسُ الرَّأْسِ שֶׁרֹאשׁוֹ שָׁפוּף (רָכוּן).

نَكَشَ ـُ 1. נִכֵּשׁ, עִדֵּר, חָפַר. 2. נִקָּה, נִקְּתָה (באר). 3. חִפֵּשׂ, חִטֵּט, חָקַר. 4. נִעְנַע (עץ). مِنْكَشٌ ج مَنَاكِشُ מַכּוֹשׁ, מַעְדֵּר. مِنْكَاشٌ ج مَنَاكِيشُ 1. מַחְפֵּר. 2. מַחְתָּה. 3. מ' מַכּוֹשׁ.

نَكَصَ ـُ عَنْ נָסוֹג מ־, זָז לְאָחוֹר, נִרְתַּע מ־. نَكَصَ عَلَى عَقِبَيْهِ חָזַר עַל עֲקֵבָיו, חָזַר אֲחוֹרַנִּית. نَكَّصَ II גָּרַם שֶׁיִּסּוֹג, הָדַף. إِنْتَكَصَ VIII נִרְתַּע, נָסוֹג. نُكُوصٌ נְסִיגָה, רְתִיעָה.

نَكَفَ ـُ عَنْ 1. סָלַד מ־, נִמְנַע מ־. 2. עָצַר אֶת־, אָסַר אֶת־, סֵרֵב ל־. لَا يُنْكَفُ שֶׁאֵין לִגְבֹּר עָלָיו. جَيْشٌ لَا يُنْكَفُ צָבָא גָּדוֹל מְאוֹד. نَاكَفَ III 1. הֵצִיק ל־, הִרְגִּיז, הִכְעִיס אֶת־. 2. הִתְנַצֵּחַ עִם־, הִתְפַּלְמֵס, הִתְמַקֵּחַ. إِسْتَنْكَفَ مِنْ. عَنْ נִמְנַע מִתּוֹךְ גַּאֲוָה, בָּז ל־, הִתְנַהֵג בִּיהִירוּת (זִלְזוּל). نَكَفَةٌ ج نُكَفٌ בַּלּוּטַת הָרֹק. نَكَفِيَّةٌ בַּלּוּטַת מִצַּד הָאֹזֶן. نُكَافٌ דַּלֶּקֶת מִצַּד הָאֹזֶן, חַזֶּרֶת (מחלה).

نَكَلَ ـُ 1. عَنْ נִרְתַּע, נִמְנַע מ־, נָסוֹג מ־. 2. عَنْ פָּחַד מ־. 3. הֶעֱנִישׁ, הִתְעַמֵּר ב־. 4. הִתְעַלֵּל ב־. 5. הֵפֵר אֶת־. نَكَّلَ II بِـ הִטִּיל עֹנֶשׁ לְדֻגְמָה לְמַעַן יִרְאוּ וְיִירָאוּ, הִתְעַלֵּל, הִתְעַמֵּר ב־. نَكْلٌ הֲפָרָה (של הסכם). نَكَالٌ עֹנֶשׁ לְדֻגְמָה. نُكُولٌ 1. הִמָּנְעוּת מִמַּתַּן עֵדוּת (במשפט האסלאמי). 2. רְתִיעָה, נְסִיגָה. تَنْكِيلٌ הִתְעַלְּלוּת, הִתְעַמְּרוּת.

نَكِهَ ـَ 1. נָשַׁף, נָשַׁם. 2. הֵרִיחַ אֶת הַפֶּה. نُكِهَ נָדַף רֵיחַ מִן הַפֶּה. نَكْهَةٌ 1. רֵיחַ הַפֶּה. 2. אֲרוֹמָה, בְּשֹׂמֶת, רֵיחַ נָעִים.

(نكي) نَكَى ـِ 1. فِي הִכָּה בִּ־, גָּבַר עַל אוֹיֵב. 2. بِـ הִקְנִיט, הֶעֱלִיב אֶת־, פָּגַע ב־. 3. פָּצַע אֶת־. نِكَايَةٌ ج نِكَايَاتٌ 1. פְּגִיעָה, הַתְרָסָה, הַקְנָטָה, קִנְטוּר, הֲצָקָה. 2. הֲבָסָה, הַכְשָׁלָה, נְקָמָה. نِكَايَةً بِهِ (فِيهِ) לְשֵׁם הַתְרָסָה, כְּדֵי לְהַכְעִיסוֹ. وَالْأَنْكَى مِنْ וְהַדָּבָר הַמְּצַעֵר יוֹתֵר.

نَمَّ ـُ 1. הָלַךְ רָכִיל, דִּבֵּר לָשׁוֹן הָרַע עַל־. 2. بَيْنَ סִכְסֵךְ בֵּין־, חַרְחַר רִיב בֵּין־. 3. הִלְשִׁין עַל־, בָּגַד ב־. 4. عَنْ הוֹכִיחַ, הֶרְאָה, הֵעִיד עַל־, שִׁקֵּף אֶת־. نَمَّ كَلَامُهُ عَنِ الْفَرَحِ דִּבּוּרוֹ הֶרְאָה שֶׁהוּא שָׂמֵחַ. نَمَّامٌ 1. הוֹלֵךְ רָכִיל, מַלְשִׁין. 2. מִינִים שֶׁל מִנְתָּה (צמח). نَمِيمَةٌ ج نَمَائِمُ מַלְשִׁינוּת.

نُمِّيٌّ ج نُمِّيَّاتٌ מַטְבֵּעַ. عِلْمُ النُّمِّيَّاتِ נוּמִיסְמָטִיקָה (חקר מטבעות ומדליות עתיקים).

نَمِرَ ـَ 1. כָּעַס וְהִתְאַכְזֵר (כְּנָמֵר). 2. הָיָה מְנֻמָּר. نَمَّرَ II 1. הִתְנַהֵג כְּנָמֵר, רָגַז, כָּעַס. 2. מִסְפֵּר, נָתַן מִסְפָּר ל־. 3. נִמֵּר, עָשָׂה חֲבַרְבּוּרוֹת. تَنَمَّرَ V חָרָה אַפּוֹ, קָצַף עַל־, הָפַךְ לְנָמֵר בְּהִתְנַהֲגוּתוֹ. تَنَمَّرَ لَهُ הִתְנַכֵּר וְאִיֵּם עָלָיו. نَمِرٌ ج نُمُورٌ وَأَنْمَارٌ. نِمْرٌ נָמֵר, טִיגְרִיס, פַּנְתֵּר. نُمْرَةٌ ج نُمَرٌ 1. חֲבַרְבּוּרָה, כֶּתֶם. 2. מִסְפָּר. نُمْرَة وَاحِد סוּג א'. مُنَمَّرٌ 1. מְנֻמָּר, נָקוֹד. 2. מְמֻסְפָּר. تَنْمِيرٌ מִסְפּוּר. نَمِيرٌ זַךְ, צָלוּל (מים).

نُمْرُسِيٌّ ج نَمَارِسَةٌ מ' סוֹחֵר חַרְסִינָה.

نُمْرُقٌ. نُمْرُقَةٌ ج نَمَارِقُ 1. כָּרִית קְטַנָּה לְמִשְׁעֶנֶת. 2. אֻכָּף.

نَمَسَ P ـُ 1. שָׁמַר סוֹד. 2. הִסְתּוֹדֵד. نَامَسَ III הִסְתּוֹדֵד עִם־. نِمْسٌ ج نُمُوسٌ נְמִיָּה (חיית טרף קטנה). نَامُوسٌ ج نَوَامِيسُ 1. חֹק (הטבע). 2. מוֹנִיטִין, שֵׁם טוֹב. 3. אִישׁ סוֹד. 4. פִּקֵּחַ. 5. יַתּוּשִׁים. 6. מִנְזָר. النَّامُوسُ الْأَكْبَرُ כִּנּוּיוֹ שֶׁל הַמַּלְאָךְ גַּבְרִיאֵל. نَوَامِيسُ الطَّبِيعَةِ חֻקֵּי הַטֶּבַע. نَامُوسِيَّةٌ כִּלָּה (נגד יתושים).

نَمِشَ ـَ נַעֲשָׂה מְנֻמָּשׁ, כֻּסָּה נְמָשִׁים. نَمْشَةٌ ج نَمَشٌ נֶמֶשׁ, בַּהֶרֶת קַיִץ. نَمِشٌ. أَنْمَشُ ج نُمْشٌ נ' نَمْشَاءُ מְנֻמָּשׁ, מְכֻסֶּה בַּהֲרוֹת קַיִץ.

نَمَصَ ـِ מָרַט (שער), תָּלַשׁ. نَامِصَةٌ אִשָּׁה שֶׁתּוֹלֶשֶׁת שְׂעַר נָשִׁים לְשֵׁם יִפּוּי. لُعِنَتِ النَّامِصَةُ وَالْمُتَنَمِّصَةُ ח' מְקֻלָּלוֹת הֵן הַתּוֹלֶשֶׁת וְהַמִּתְיַפָּה בְּתְלִישָׁה.

نَمَّطَ II 1. מִיֵּן (לפי סוג). 2. عَلَى הֶרְאָה כֵּיצַד ל־. نَمَطٌ ج أَنْمَاطٌ טִיפּוּס, סְטַנְדַּרְט, אֹפֶן, סֵדֶר, דֶּרֶךְ, סוּג. عَلَى نَمَطٍ وَاحِدٍ בְּאוֹתָהּ דֶּרֶךְ טִיפּוּסִית. نَمَطُ حَيَاةٍ אֹרַח חַיִּים. حَدِيثُ النَّمَطِ סוּג חָדָשׁ, מוֹדֶרְנִי. نَمَطِيٌّ 1. טִיפּוּסִי, סְטַנְדַּרְטִי, טִיפּוֹלוֹגִי, תִּקְנִי. 2. מוֹנוֹטוֹנִי, חַדְגּוֹנִי. نَظَرِيَّةُ النَّمَطِيَّةِ טִיפּוֹלוֹגְיָה.

نَمَّقَ II קִשֵּׁט, יִפָּה, הִדֵּר (ספר למשל), עִטֵּר, פֵּאֵר. تَنْمِيقٌ קִשּׁוּט, עִטּוּר, הִדּוּר (של סגנון, כתב וכו'). مُنَمَّقٌ מְהֻדָּר, מְקֻשָּׁט. أُسْلُوبٌ مُنَمَّقٌ סִגְנוֹן מְהֻדָּר (אך חסר תוכן).

نَمِلَ ـَ 1. נִמְלָא נְמָלִים. 2. חָשׁ נִמְלוּל (בכף ידו וכו'), "נִרְדַּם" (רגל, יד). نَمْلَةٌ ج نَمْلٌ נְמָלָה. نَمْلِيَّةٌ מְזָוֶה, אֲרוֹן אֹכֶל. نَمَلٌ נַמֶּלֶת, נִמְלוּל. أُنْمُلَةٌ ج أَنَامِلُ קְצֵה הָאֶצְבַּע. تَنْمِيلٌ נִמְלוּל, נַמֶּלֶת. مَنْمُولٌ מָלֵא נְמָלִים.

نَمْنَمَ קִשֵּׁט קִשּׁוּט מִינְיָאטוּרִי, יִפָּה. نَمْنَمَةٌ. نِمْنِمَةٌ 1. מִינְיָאטוּרָה. 2. גִּדְרוֹן (ציפור שיר) ע' صَعْوَة. مُنَمْنَمٌ מְקֻשָּׁט בְּקִשּׁוּטִים מִינְיָאטוּרִיִּים.

(نمو) نَمَا ـُ (نمي) نَمَى ـِ 1. צָמַח, הִתְפַּתֵּחַ, גָּדַל, שִׂגְשֵׂג, הִתְרַבָּה, הִתְקַדֵּם. 2. إِلَى יֻחַס ל־, זֻקַּף לִזְכוּת. 3. הִגִּיעַ (ידיעה), נוֹדַע. نَمَّى II. أَنْمَى IV פִּתֵּחַ, גִּדֵּל, קִדֵּם, טִפֵּחַ, הִצְמִיחַ, גָּרַם לְהַצְלָחָה. نَمَّى ثَرْوَتَهُ הִגְדִּיל אֶת הוֹנוֹ. نَمَّى الْعَلَاقَاتِ טִפֵּחַ אֶת הַיְּחָסִים. تَنَامَى VI גָּדַל בְּהַדְרָגָה, הִתְפַּתֵּחַ. إِنْتَمَى VIII إِلَى 1. הִשְׁתַּיֵּךְ ל־, הָיָה חָבֵר (בארגון וכו'), הִתְיַחֵס ל־, נִמְנָה עִם־, נִכְלַל בֵּין־. 2. עָלָה, טִפֵּס עַל־ (הר וכו'). نُمُوٌّ. نَمَاءٌ פִּתּוּחַ, הִתְפַּתְּחוּת, גִּדּוּל, צְמִיחָה, הִתְרַחֲבוּת. تَنْمِيَةٌ 1.

פִּתּוּחַ, הִתְפַּתְּחוּת, טִפּוּחַ. 2. צְמִיחָה (במיוחד כלכלית), גִּדּוּל, הָאָצָה. تَنْمِيَةٌ اقْتِصَادِيَّةٌ צְמִיחָה כַּלְכָּלִית. إِنْمَاءٌ הִתְרַחֲבוּת, עֲלִיָּה בְּקֶצֶב הַגִּדּוּל, פִּתּוּחַ, טִפּוּחַ. مَشْرُوعٌ إِنْمَائِيٌّ מִפְעַל פִּתּוּחַ. إِنْتِمَاءٌ 1. שַׁיָּכוּת. 2. חֲבֵרוּת ב־. نَامٍ(ي) מִתְפַּתֵּחַ. الدُّوَلُ النَّامِيَةُ מְדִינוֹת מִתְפַּתְּחוֹת (אך עדיין לא מפותחות דיין). نَامِيَةٌ ج نَوَامٍ(ي) גִּדּוּל (סרטני וכו'). مُتَنَامٍ(ي) מִתְפַּתֵּחַ בְּהַדְרָגָה. مُنْتَمٍ(ي) 1. שַׁיָּךְ. 2. חָבֵר ב־. مُنْتَمًى הִשְׁתַּיְּכוּת, שַׁיָּכוּת, מוֹצָא, מָקוֹר, יִחוּס.

نَهَبَ – גָּזַל, חָמַס, שָׁדַד, בָּזַז. نَهَبَ الأَرْضَ نَهْبًا דָּהַר בִּמְהִירוּת מְסַחְרֶרֶת, גָּמָא אֶת הָאָרֶץ (מרכבת, במכונית וכו'). أَنْهَبَ IV הִפְקִיר לִגְזֵילָה. تَنَاهَبَ VI תָּפַס, אָחַז. إِنْتَهَبَ VIII תָּפַס, גָּזַל, שָׁדַד. إِنْتَهَبَ الأَرْضَ דָּהַר בִּמְהִירוּת מְסַחְרֶרֶת. إِنْتَهَبَ الفَرَسُ الشَّوْطَ הַסּוּסָה זָכְתָה בַּנִּצָּחוֹן. نَهْبٌ שֹׁד, גְּזֵלָה, בִּזָּה. نَهْبًا בִּגְזֵלָה, תְּפִיסָה בְּכוֹחַ הַזְּרוֹעַ. نُهْبَةٌ גֵּזֶל. نَهَّابٌ. نَاهِبٌ גַּזְלָן, שׁוֹדֵד, חַמְסָן.

نُهْبُرَةٌ ج نَهَابِرُ 1. תְּהוֹם. 2. גֵּיהִנּוֹם.

نَهَجَ – 1. נָהַג, הָלַךְ בְּדֶרֶךְ (מסוימת), פָּעַל לְפִי־, נָקַט אֶת־. 2. הִבְהִיר, בֵּרֵר, גִּלָּה. **نَهِجَ** – נָשַׁם בִּכְבֵדוּת, הִתְנַשֵּׁם, הִלְחִית. نَهَجَ عَلَى مِنْوَالِهِ. نَهَجَ نَهْجَهُ הָלַךְ בְּעִקְבוֹתָיו, נָהַג כְּמִנְהָגוֹ. أَنْهَجَ IV 1. הִבְהֵר. 2. הִבְהִיר. إِنْتَهَجَ VIII 1. נָקַט דֶּרֶךְ, הִנְהִיג (שינוי, שיטה וכו'). 2. גִּלָּה, הִבְהִיר, הִסְבִּיר. إِنْتَهَجَ سِيَاسَةً جَدِيدَةً נָקַט מְדִינִיּוּת חֲדָשָׁה. نَهْجٌ ج نُهُوجٌ 1. דֶּרֶךְ בְּרוּרָה, שִׁיטָה, מְתוֹדָה. 2. רְחוֹב, דֶּרֶךְ. النَّهْجُ القَوِيمُ דֶּרֶךְ הַיָּשָׁר. نَهَجٌ. نَهِيجٌ 1. הִתְנַשְּׁמוּת, נְשִׁימָה מְהִירָה וּכְבֵדָה. 2. קַצֶּרֶת, אַסְתְּמָה ע' رَبْو. مَنْهَجٌ ج مَنَاهِجُ. مِنْهَاجٌ ج مَنَاهِجُ 1. שִׁיטָה, מְתוֹדָה. 2. תָּכְנִית, פְּרוֹגְרָמָה. 3. נֹהַג, מִנְהָג, אֹרַח, דֶּרֶךְ פְּעֻלָּה, מַסְלוּל. 4. תָּכְנִית לִמּוּדִים (סילבוס). مَنْهَجُ البَحْثِ תָּכְנִית הַמֶּחְקָר. مَنْهَجُ التَّعْلِيمِ תָּכְנִית הַלִּמּוּדִים, שִׁיטַת הַהוֹרָאָה. لِكُلٍّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا ק' לְכֹל מִכֶּם שַׂמְנוּ מִשְׁפָּט וּמַסְלוּל. مَنْهَجِيٌّ מְתוֹדִי, שִׁיטָתִי. مَنْهَجِيَّةٌ מֶתוֹדוֹלוֹגְיָה.

نَهَدَ – הִתְרוֹמֵם, הִתְעַגֵּל (שד), תָּפַח (חזה נערה). تَنَهَّدَ V נֶאֱנַח, נֶאֱנַק. نَهْدٌ ج نُهُودٌ 1. שַׁד, דַּד, חָזֶה (של אישה). 2. בְּלִיטָה. تَنَهُّدٌ אֲנָחָה. نَاهِدٌ. نَاهِدَةٌ ج نَوَاهِدُ בַּחוּרָה בַּעֲלַת שָׁדַיִם בּוֹלְטִים.

نَهَرَ – 1. נָהַר, זָרַם אֶל עָרוּץ הַנָּהָר. 2. גָּעַר, נָזַף. 3. גֵּרַשׁ. وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ ק' וְאֶת הַמְּבַקֵּשׁ חֶסֶד אַל תָּשֵׁב רֵיקָם (אל תגער בו). إِنْتَهَرَ VIII 1. גָּעַר ב־, נָזַף ב־, גֵּרַשׁ. 2. זָרַם בָּאָפִיק שֶׁלּוֹ (מים, נהר). نَهْرٌ ج أَنْهَارٌ وأَنْهُرٌ 1. נָהָר, נַחַל מַיִם גָּדוֹל. 2. עַמּוּדָה בְּעִתּוֹן, טוּר. نَهْرُ الأُرْدُنِّ. نَهْرُ الشَّرِيعَةِ נְהַר הַיַּרְדֵּן. نَهْرٌ جَارٍ(ي) נַחַל אֵיתָן. نَهْرُ دِجْلَةَ. نَهْرُ السَّلَامِ נְהַר חִדֶּקֶל. نَهْرُ النِّيلِ הַנִּילוּס, הַיְאוֹר. مَا بَيْنَ النَّهْرَيْنِ אֲרַם נַהֲרַיִם. نَهَارٌ ج أَنْهُرٌ وَنُهُرٌ יוֹם (מזריחת השמש עד שקיעתה). لَيْلًا وَنَهَارًا. لَيْلَ نَهَارَ יוֹמָם וָלַיְלָה. نُهَيْرٌ נָהָר קָטָן. إِنْتِهَارٌ 1. גְּעָרָה, נְזִיפָה. 2. סִלּוּק, גֵּרוּשׁ.

نَهَزَ – דָּחַף, זֵרֵז, דִּרְבֵּן, הִכָּה. نَاهَزَ III הִתְקָרֵב ל־, הִגִּיעַ (לגיל מסוים). نَاهَزَ الثَّلَاثِينَ הִתְקָרֵב לְגִיל שְׁלוֹשִׁים. نَاهَزَ الفُرْصَةَ נִצֵּל אֶת הַהִזְדַּמְּנוּת. إِنْتَهَزَ VIII נִצֵּל (הזדמנות), קִבֵּל. إِنْتَهَزَ الفُرْصَةَ נִצֵּל אֶת הַהִזְדַּמְּנוּת (אֶת שְׁעַת הַכֹּשֶׁר). نُهْزَةٌ הִזְדַּמְּנוּת, שְׁעַת כֹּשֶׁר, מִקְרֶה. نَهَّازٌ נַצְלָן (של הזדמנויות), אוֹפּוֹרְטוּנִיסְט. إِنْتِهَازٌ נִצּוּל. إِنْتِهَازُ الفُرَصِ 1. נִצּוּל הִזְדַּמְּנֻיּוֹת. 2. נַצְלָנוּת. إِنْتِهَازِيٌّ נַצְלָן, אוֹפּוֹרְטוּנִיסְט. إِنْتِهَازِيَّةٌ נַצְלָנוּת, אוֹפּוֹרְטוּנִיזְם.

نَهَشَ – 1. נָשַׁךְ, נָעַץ שִׁנָּיו. 2. שִׁסַּע, טָרַף. 3. הִכִּישׁ (נחש). نَهَشَهُ الدَّهْرُ תַּהְפּוּכוֹת הַזְּמַן פָּגְעוּ בּוֹ. نَهَشَ عِرْضَهُ פָּגַע בִּכְבוֹדוֹ. نَهَّاشٌ 1. נַשְׁכָן, עוֹקֵץ. 2. טוֹרֵף. 3. מַשְׁמִיץ, פּוֹגֵעַ.

نَهَضَ – 1. קָם, עָמַד מִמְּקוֹמוֹ, נִצַּב עַל רַגְלָיו. 2. הִתְעוֹרֵר, נֵעוֹר, הֵקִיץ (משינה). 3. إِلَى הִסְתַּעֵר עַל־, הִתְנַפֵּל עַל־. 4. لِـ קָם לַעֲשׂוֹת אֶת־. 5. بِـ נָשָׂא בְּעֹל אוֹ בָּאַחְרָיוּת, מִלֵּא (תפקיד, משימה וכו'). 6. عَلَى הִתְקוֹמֵם, קָם עַל־, מָרַד ב־, הִתְנַגֵּד ל־. نَهَضَ بِالعِبْءِ נָשָׂא בַּנֵּטֶל. نَهَضَ بِالْمُهِمَّةِ קִבֵּל (בִּצַּע) אֶת הַתַּפְקִיד. نَهَضَ قَائِمًا קָם וְעָמַד עַל רַגְלָיו. نَهَضَ مِنْ نَوْمِهِ הֵקִיץ מִשְּׁנָתוֹ. نَاهَضَ III הִתְנַגֵּד ל־, חָלַק עַל־, נִלְחַם ב־. نَاهَضَ خَصْمَهُ נֶאֱבַק בִּירִיבוֹ. أَنْهَضَ IV הֵקִים, הֶעֱמִיד עַל רַגְלָיו, עָזַר לָקוּם, עוֹרֵר, הֵעִיר. أَنْهَضَهُ لِلْمَسْؤُولِيَّةِ הִפְקִיד בְּיָדוֹ אֶת הָאַחְרָיוּת. تَنَاهَضَ VI נֶאֱבַק ב־. إِسْتَنْهَضَ X עוֹרֵר, הִמְרִיץ, קָרָא לִפְעֻלָּה. نَهْضَةٌ 1. הִתְעוֹרְרוּת, יְקִיצָה. 2. תְּחִיָּה, הִתְחַדְּשׁוּת, הִתְנַעֲרוּת, תְּקוּמָה, שִׁיבָה לַחַיִּים. 3. הִתְקוֹמְמוּת, מֶרֶד. نَهْضَةٌ أَدَبِيَّةٌ פְּרִיחָה סִפְרוּתִית. عَهْدُ النَّهْضَةِ תְּקוּפַת הָרֵנֵסַנְס (הַתְּחִיָּה). نُهُوضٌ 1. קִימָה, עֲמִידָה, הִתְיַצְּבוּת. 2. תְּקוּמָה, תְּחִיָּה, הִתְאוֹשְׁשׁוּת. إِنْهَاضٌ. إِسْتِنْهَاضٌ הַמְרָצָה, עִידּוּד, זֵרוּז. نَاهِضٌ 1. עֵר, נֵעוֹר, פָּעִיל. 2. מִתְקַדֵּם. دَلِيلٌ نَاهِضٌ רְאָיָה (הוֹכָחָה) חוֹתֶכֶת. مُنَاهِضٌ מִתְנַגֵּד, אַנְטִי. مُنَاهِضٌ لِلسَّامِيَّةِ אַנְטִישֵׁמִי.

نَهَقَ – נָהַק, נָעַר (חמור). نَهِيقٌ נְהָקָה, נְעִירָה (של חמור).

نَهَكَ – בִּלָּה (בגד). **نَهِكَ** – הִתִּישׁ, הוֹגִיעַ, הֶלְאָה. نَهَكَ عِرْضَهُ פָּגַע בִּכְבוֹדוֹ. أَنْهَكَ IV הִתִּישׁ, יִגֵּעַ, הוֹגִיעַ. أَنْهَكَهُ العَمَلُ הָעֲבוֹדָה הִתִּישָׁה אוֹתוֹ. إِنْتَهَكَ VIII 1. חִלֵּל, טִמֵּא, בִּזָּה, פָּגַע ב־. 2. הֵפֵר (הסכם וכו'), בִּטֵּל. 3. אָנַס. 4. הִתְעַלֵּל ב־, גִּדֵּף. إِنْهَاكٌ הֲתָשָׁה, הוֹגָעָה, הַחְלָשָׁה. إِنْهَاكٌ عَصَبِيٌّ עֲיֵפוּת עֲצַבִּים. إِنْتِهَاكٌ 1. הַחְלָשָׁה, הֲתָשָׁה. 2. ج إِنْتِهَاكَاتٌ פְּגִיעָה, בִּזּוּי. 3. הֲפָרָה, בִּטּוּל. 4. אֹנֶס, פְּגִיעָה בְּכָבוֹד. إِنْتِهَاكُ الحُرُمَاتِ חִלּוּל הַקֹּדֶשׁ. مَنْهُوكٌ מְתָשׁ. مَنْهُوكُ القُوَى בְּאַפִיסַת כּוֹחוֹת. مُنْهِكٌ מַתִּישׁ, מַלְאֶה.

نَهِلَ – שָׁתָה לִרְוָיָה, גָּמָא, גָּמַע. نَهِلَ العِلْمَ רָכַשׁ יֶדַע. نَهْلَةٌ ج نَهَلَاتٌ גְּמִיעָה.

مَنْهَلٌ ج مَنَاهِلُ מְקוֹם שְׁתִיַּת מַיִם, מְקוֹר מַיִם, מַעְיָן. مَنَاهِلُ العِلْمِ מְקוֹרוֹת הַמַּדָּע (הַדַּעַת).

نَهِمَ - הִתְאַוָּה לִזְלֹל, זָלַל, הָיָה לָהוּט אַחַר גְּרוֹנוֹ. نَهَمٌ גַּרְגְּרָנוּת, זְלִילָה, רַעַבְתָּנוּת, לְהִיטוּת, תַּאֲוָה מֻפְרֶזֶת. نَهِمٌ. نَهِيمٌ רַעַבְתָּן, גַּרְגְּרָן, זַלְלָן, לָהוּט בְּיוֹתֵר, חַמְדָן, בַּעַל תַּאֲוָה. مَنْهُومٌ לָהוּט, מִתְמַכֵּר ל־. مَنْهُومَانِ لاَ يَشْبَعَانِ: طَالِبُ عِلْمٍ وَطَالِبُ مَالٍ ח' שְׁנֵי לְהוּטִים לֹא בָּאִים לִידֵי סִפּוּקָם: מְבַקֵּשׁ דַּעַת וְרוֹדֵף כֶּסֶף.

(نهو) نَهَا ـُ (نهي) نَهَى ـَ 1. عَنْ אָסַר, מָנַע, לֹא הִתִּיר. نَهَاهُ عَنِ المُنْكَرِ אָסַר עָלָיו אֶת הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר לֹא יֵעָשׂוּ. 2. إِلَى הִגִּיעַ (מידע) אֶל־. نَهَى إِلَيْهِ الخَبَرُ הִגִּיעָה אֵלָיו הַיְדִיעָה, נוֹדַע לוֹ. لاَ تَنْهَ عَنْ خُلُقٍ وَتَأْتِيَ مِثْلَهُ פת' אַל תְּהִי אוֹסֵר לַאֲחֵרִים וּמַתִּיר לְעַצְמְךָ. أَنْهَى IV 1. גָּמַר, כִּלָּה, סִיֵּם, הִשְׁלִים. 2. إِلَى מָסַר ל־, הוֹדִיעַ ל־, הֵבִיא לִידִיעַת. 3. عَنْ חָדַל מ־, הִפְסִיק אֶת־. تَنَاهَى VI 1. נִסְתַּיֵּם, נִגְמַר, נִשְׁלַם, תַּם. 2. إِلَى נוֹדַע ל־, הִגִּיעַ ל־, נִמְסַר. 3. عَنْ נִמְנַע מ־, מָנַע אֶת־ מ־. إِنْتَهَى VIII 1. נִגְמַר, נִסְתַּיֵּם, נִשְׁלַם, תַּם, הִגִּיעַ לְקִצּוֹ. 2. عَنْ חָדַל מ־, הִפְסִיק אֶת־. 3. إِلَى נוֹדַע ל־, הִגִּיעַ אֶל־. 4. مِنْ גָּמַר, סִיֵּם אֶת־. إِنْتَهَى بِهِ الأَمْرُ إِلَى הִגִּיעַ הָעִנְיָן לְבַסּוֹף אֶל־. إِنْتَهَتِ المَسْؤُولِيَّةُ إِلَيْهِ הָאַחְרָיוּת עָבְרָה אֵלָיו. إِنْتَهَى القِتَالُ נִפְסַק הַקְּרָב. إِنْتَهَى المَوْضُوعُ נִגְמַר (הִסְתַּיֵּם) הַנּוֹשֵׂא. نَهْيٌ אִסּוּר, מְנִיעָה, מִצְוַת לֹא תַעֲשֶׂה. الأَمْرُ وَالنَّهْيُ שִׁלְטוֹן טוֹטָלִי, סַמְכוּת בִּלְתִּי מֻגְבֶּלֶת. نُهْيَةٌ. نُهَى חָכְמָה, תְּבוּנָה, שׂוּם שֵׂכֶל, דַּעַת. نِهَاءٌ סוֹף, דַּרְגַּת שִׂיא, תַּכְלִית. نِهَايَةٌ 1. סִיּוּם, גְּמָר, גֶּמֶר, סוֹף, קֵץ. 2. קָצֶה, חֹד, גְּבוּל. 3. תּוֹצָאָה, תַּכְלִית. 4. שִׂיא. نِهَايَةُ الأَرَبِ הַמַּטָּרָה הַסּוֹפִית, שִׂיא הַשְּׁאִיפוֹת. نِهَايَةٌ سَعِيدَةٌ סִיּוּם (סוֹף) מְשַׂמֵּחַ. النِّهَايَةُ الصُّغْرَى מִינִימוּם, מִזְעָר. النِّهَايَةُ الكُبْرَى (العُظْمَى) מֵרַב, מַקְסִימוּם. إِلَى النِّهَايَةِ. لِلنِّهَايَةِ עַד הַסּוֹף. إِلَى مَا لاَ نِهَايَةَ. بِلاَ نِهَايَةٍ עַד אֵין סוֹף, עַד אֵין חֵקֶר, לְלֹא גְּבוּל. حَدُّ النِّهَايَةِ גְּבוּל סוֹפִי. فِي نِهَايَةِ المَطَافِ סוֹף סוֹף, לְבַסּוֹף, בְּסוֹפוֹ שֶׁל דָּבָר. هِيَ فِي نِهَايَةِ الأَدَبِ הִיא מְחֻנֶּכֶת בְּתַכְלִית הַחִנּוּךְ. نِهَائِيٌّ 1. סוֹפִי. 2. בַּקָּצֶה, קִיצוֹנִי. 3. מֻחְלָט, נֶחֱרָץ, גָּמוּר, אַבְּסוֹלוּטִי. نِهَائِيًّا סוֹפִית, בְּאֹפֶן מֻחְלָט. إِنْذَارٌ نِهَائِيٌّ אוּלְטִימָטוּם. حُكْمٌ نِهَائِيٌّ 1. פְּסַק דִּין מֻחְלָט. 2. הַחְלָטָה סוֹפִית. مُبَارَاةٌ نِهَائِيَّةٌ תַּחֲרוּת גְּמָר. نِصْفُ النِّهَائِيِّ מַחֲצִית הַגְּמָר (בספורט). لاَنِهَائِيٌّ אֵין סוֹפִי, לְלֹא גְּבוּל, לְאֵין שִׁעוּר. لاَنِهَائِيَّةٌ אֵין סוֹפִיּוּת. إِنْهَاءٌ סִיּוּם, גְּמָר, הַשְׁלָמָה, הַכְרָעָה. إِنْتِهَاءٌ סִיּוּם, קֵץ, פְּקִיעַת תֹּקֶף (של חוק וכו'). إِنْتِهَاءُ الأَجَلِ 1. סִיּוּם (סוֹף) הַחַיִּים, מָוֶת. 2. פְּקִיעַת תֹּקֶף. نَاهٍ(ي) אוֹסֵר. نَاهِيكَ بِـ فِي דַּי ב־, דַּי וְהוֹתֵר ב־, קַל וָחֹמֶר, לֹא כָּל שֶׁכֵּן, שֶׁלֹּא לְדַבֵּר עַל־. نَاهِيَةٌ ج نَوَاهٍ(ي) אִסּוּר. مُتَنَاهٍ(ي) 1. גָּמוּר. 2. מֻגְבָּל, שֶׁיֵּשׁ לוֹ סוֹף. 3. מֻפְלָג מְאוֹד, בְּתַכְלִית. مُتَنَاهٍ فِي الدِّقَّةِ בְּתַכְלִית הַדִּיּוּק. مُتَنَاهٍ فِي الصِّغَرِ דַּק מִן הַדַּק, דַּקִּיק. غَيْرُ مُتَنَاهٍ בְּלִי סוֹף, אֵין חֵקֶר ל־. مُنْتَهٍ(ي) גָּמוּר, שֶׁפָּקַע תָּקְפּוֹ. مُنْتَهًى 1. גָּמוּר. 2. קָצֶה, גְּבוּל סוֹפִי, שִׂיא. بِمُنْتَهَى الشِّدَّةِ (القُوَّةِ) בְּכָל הַכֹּחַ. فِي مُنْتَهَى الدِّقَّةِ בְּתַכְלִית הָעֲדִינוּת, שִׂיא הַדַּקּוּת.

(نوأ) نَاءَ ـُ بِـ כָּרַע תַּחַת הַנֵּטֶל, נָשָׂא מַשָּׂא כָּבֵד. نَاءَ بِهِ الحِمْلُ הַמַּשָּׂא הִכְבִּיד עָלָיו אוֹ הִכְרִיעַ אוֹתוֹ. نَاوَأَ III 1. עָיַן, הָיָה אוֹיֵב ל־. 2. הִתְנַגֵּד ל־, עָמַד בִּפְנֵי־, קָם נֶגֶד־. نَوْءٌ ج أَنْوَاءٌ 1. גֶּשֶׁם עַז. 2. סְעָרָה, רוּחַ עַזָּה, סוּפָה, הוּרִיקָן. 3. כּוֹכָב (נוטה לשקוע). 4. מֶזֶג אֲוִיר. 5. נְתִינָה, מַתָּן. مُنَاوَأَةٌ 1. עוֹיְנוּת, אֵיבָה, פְּעֻלַּת אֵיבָה. 2. הִתְנַגְּדוּת.

(نوب) نَابَ ـُ 1. عَنْ מִלֵּא מָקוֹם, יִצֵּג אֶת־. 2. إِلَى שָׁב אֶל־, חָזַר ל־. نَابَ إِلَى اللّٰهِ חָזַר בִּתְשׁוּבָה. 3. פָּגַע, קָרָה (אסון). نَابَتْهُ مُصِيبَةٌ פָּגַע בּוֹ אָסוֹן. نَوَّبَ II מִנָּה אֶת־ לְמְמַלֵּא מָקוֹם, בִּקֵּשׁ אֶת־ לְיַצְּגוֹ. نَاوَبَ III הֶחְלִיף אֶת־ בְּמִשְׁמֶרֶת, בָּא בִּמְקוֹם־, הִתְחַלֵּף עִם־. أَنَابَ IV 1. عَنْ יִצֵּג אֶת־, פָּעַל בְּשֵׁם־. 2. מִנָּה אֶת־ כְּנָצִיג. 3. إِلَى שָׁב אֶל־ חֲלִיפוֹת, חָזַר פַּעַם אַחַר פַּעַם. أَنَابَ إِلَى اللّٰهِ חָזַר בִּתְשׁוּבָה. تَنَاوَبَ VI 1. הִתְחַלֵּף לְפִי תּוֹר. 2. פָּגַע, תָּקַף (אסון). تَنَاوَبَتْهُ الهُمُومُ דְּאָגוֹת תְּקָפוּהוּ כְּפַעַם בְּפַעַם. إِنْتَابَ VIII תָּקַף אֶת־, פָּגַע ב־, הִתְרַחֵשׁ, הִתְרַגֵּשׁ, בָּא עַל־. إِنْتَابَهُ الفَزَعُ אֲחָזָה אוֹתוֹ אֵימָה. إِنْتَابَهُ النَّوْمُ נִרְדַּם, אֲחָזָה בּוֹ תְּנוּמָה. نَوْبَةٌ ج نَوْبَاتٌ وَنُوَبٌ 1. מִשְׁמֶרֶת, תּוֹר, תּוֹרָנוּת, סִיבוּב, מַחְזוֹר, רוֹטַצְיָה. 2. הֶתְקֵף (לב וכו'). بِالنَّوْبَةِ לְפִי תּוֹר, בְּתוֹרָנוּת. نَوْبَةٌ عَصَبِيَّةٌ הַתְקָפַת עֲצַבִּים. نَوْبَةٌ قَلْبِيَّةٌ הֶתְקֵף לֵב. جَاءَتْ نَوْبَتُهُ הִגִּיעַ תּוֹרוֹ. نُوبَةٌ ج نُوَبٌ פֶּגַע, צָרָה, אָסוֹן. نِيَابَةٌ ج نِيَابَاتٌ 1. יִצּוּג, בָּאוּת כֹּחַ, מִלּוּי מָקוֹם. 2. נְצִיגוּת, נְצִיבוּת. 3. תְּבִיעָה, קָטֵגוֹרְיָה. نِيَابَةً عَنْ. بِالنِّيَابَةِ عَنْ בְּשֵׁם־, מִטַּעַם־. النِّيَابَةُ العَامَّةُ הַתְּבִיעָה הַכְּלָלִית. رَئِيسُ النِّيَابَةِ הַתּוֹבֵעַ הַכְּלָלִי. الرَّئِيسُ بِالنِّيَابَةِ הַנָּשִׂיא בְּפֹעַל. نِيَابِيٌّ שֶׁל בֵּית הַנִּבְחָרִים, פַּרְלָמֶנְטָרִי, יִצּוּגִי. مَجْلِسٌ نِيَابِيٌّ בֵּית הַנִּבְחָרִים, פַּרְלָמֶנְט. مَنَابٌ 1. נְצִיגוּת, בָּאוּת כֹּחַ, יִצּוּג, הַרְשָׁאָה. 2. מָנָה, חֵלֶק, הַקְצָבָה. مُنَاوَبَةٌ 1. חֲלוּפָה, אַלְטֶרְנָטִיבָה. 2. תּוֹרָנוּת, רוֹטַצְיָה. 3. בָּזֶה אַחַר זֶה. إِنَابَةٌ 1. יִפּוּי כֹּחַ, הַרְשָׁאָה. 2. חֲזָרָה בִּתְשׁוּבָה. تَنَاوُبٌ תּוֹרָנוּת, הִתְחַלְּפוּת, חִלּוּף, רוֹטַצְיָה. نَائِبٌ ج نُوَّابٌ 1. חֲבֵר פַּרְלָמֶנְט (כְּנֶסֶת), צִיר. 2. מְמַלֵּא מָקוֹם, סְגָן, מִשְׁנֶה. 3. בָּא כֹּחַ, מֻרְשֶׁה. 4. סוֹכֵן. 5. תּוֹבֵעַ. نَائِبُ الرَّئِيسِ סְגַן הַנָּשִׂיא. النَّائِبُ العَامُّ הַתּוֹבֵעַ הַכְּלָלִי, פְּרַקְלִיט רָאשִׁי. مَجْلِسُ النُّوَّابِ בֵּית הַנִּבְחָרִים, פַּרְלָמֶנְט. نَائِبَةٌ ج نَوَائِبُ وَنَائِبَاتٌ אָסוֹן, צָרָה, פֶּגַע, מַזָּל רַע. مُنَاوِبٌ תּוֹרָן, בְּמִשְׁמֶרֶת, בְּתַפְקִיד. مُتَنَاوِبٌ חֲלוּפִי, אַלְטֶרְנָטִיבִי. تَيَّارٌ مُتَنَاوِبٌ זֶרֶם חִלּוּפִין (בחשמל).

نُوتَةٌ .En ج نُوَت وَنُوتَات תָּו מוּזִיקָלִי.

نُوتِيٌّ L ج نُوتِيَّةٌ מַלָּח, נַוָּט, סַפָּן ע' (ملح) مَلاَّح.

نُوحٌ H נֹחַ. سَفِينَةُ نُوحٍ תֵּבַת נֹחַ.

(نوح) نَاحَ ـُ 1. יִלֵּל, הִתְיַפֵּחַ, קוֹנֵן עַל־, סָפַד, בָּכָה. 2. הָמָה (יונה), הָמָה. نَوْحٌ. نُوَاحٌ הִתְיַפְּחוּת, בְּכִי. نَوَّاحٌ מְקוֹנֵן. نَوَّاحَةٌ. نَائِحَةٌ ج نَوَائِحُ מְקוֹנֶנֶת בְּשָׂכָר. مَنَاحَةٌ מִסְפֵּד, אֵבֶל, בְּכִיָּה.

نَوَّخَ II. أَنَاخَ IV הִבְרִיךְ (גמל), הוֹרִיד עַל הַבִּרְכַּיִם. أَنَاخَ بِـ 1. חָנָה (במקום), שָׁהָה. 2. בָּא, קָרָה, הִתְרַגֵּשׁ (צרה) עַל־. أَنَاخَ بِهِ الْبَلَاءُ وَالذُّلُّ הִתְרַגְּשׁוּ עָלָיו אֲסוֹנוֹת וְהַשְׁפָּלָה. مُنَاخٌ ج مُنَاخَاتٌ 1. מְקוֹם חֲנָיָה, שְׁהִיָּה. مُنَاخٌ 1. אַקְלִים. 2. מֶזֶג אֲוִיר. 3. אֲוִירָה. مُنَاخٌ مُعْتَدِلٌ אַקְלִים מְמֻזָּג. هَيَّأَ الْمُنَاخَ الْمُلَائِمَ لِـ הֵכִין אֶת הָאַקְלִים הַמַּתְאִים, אֶת הַתְּנָאִים הַמַּתְאִימִים לְ־.

(نور) نَارَ ـُ הֵאִיר. نَوَّرَ II 1. הֵאִיר, הֵפִיץ אוֹר, הוֹפִיעַ (שחר). 2. הִתְקִין תְּאוּרָה. 3. פֵּרַח, לִבְלֵב, הֵנֵץ. نَاوَرَ III תִּמְרֵן. أَنَارَ IV 1. הִתְקִין תְּאוּרָה. 2. הֵאִיר, הִבְהִיר, שָׁפַךְ אוֹר עַל־, בֵּאֵר (בעיה וכו׳), גִּלָּה. تَنَوَّرَ V 1. הוּאַר. 2. הֻבְהַר. 3. הִשְׂכִּיל, קָנָה דַּעַת. اِسْتَنَارَ X 1. בִּקֵּשׁ אוֹר. 2. בִּקֵּשׁ הַבְהָרָה אוֹ הֶסְבֵּר. 3. הִשְׂכִּיל, רָכַשׁ דַּעַת, הָיָה נָאוֹר. 4. קִבֵּל הֶסְבֵּר. نَارٌ ج نِيرَانٌ 1. אֵשׁ, לֶהָבָה. 2. שְׂרֵפָה, דְּלֵקָה. 3. יְרִיָּה. النَّارُ גֵּיהִנּוֹם. نَارٌ عَلَى عَلَمٍ 1. אֵשׁ עַל גִּבְעָה (לקרוא לאורחים בדרכים). 2. אִישׁ שֵׁם, מְפֻרְסָם, יָדוּעַ, סֶלֶבְּרִיטִי. نِيرَانٌ حَامِيَةٌ אֵשׁ כְּבֵדָה (במלחמה). نَارٌ هَادِئَةٌ אֵשׁ קְטַנָּה. تَبَادُلُ إِطْلَاقِ النَّارِ חִלּוּפֵי אֵשׁ. جَبَلُ النَّارِ הַר גַּעַשׁ. شَيْخُ النَّارِ הַשָּׂטָן. اِسْتَضَاءَ بِنَارِهِ הִתְחַמֵּם בְּאוֹרוֹ. كَانَ عَلَى نَارٍ חִכָּה עַל גֶּחָלִים. النَّارُ وَلَا الْعَارُ פת׳ אֶלֶף מִיתוֹת וְלֹא בּוּשָׁה אַחַת. نَارِيٌّ אִשִּׁי, שֶׁל אֵשׁ, לוֹהֵט. أَلْعَابٌ نَارِيَّةٌ זִקּוּקֵי אֵשׁ, זִקּוּקִין דִּי־נוּר. خِطَابٌ نَارِيٌّ נְאוּם חוֹצֵב לֶהָבוֹת. دَرَّاجَةٌ نَارِيَّةٌ אוֹפַנּוֹעַ. سِلَاحٌ نَارِيٌّ נֶשֶׁק חַם. سَهْمٌ نَارِيٌّ טִיל. نَوْرَةٌ ج أَنْوَارٌ وَنَوَرَاتٌ נִצָּן, צִיץ, פֶּרַח. نُورٌ ج أَنْوَارٌ 1. אוֹר, קֶרֶן אוֹר, זִיו, נֹגַהּ, זֹהַר. 2. מָאוֹר, מְנוֹרָה, לַפִּיד. 3. פָּנָס. 4. מִכִּנּוּיֵי הָאֵל (בקוראן). 5. כִּנּוּי לַנָּבִיא מֻחַמַּד. 6. כִּנּוּי לְיֵשׁוּ הַנּוֹצְרִי וּלְמִרְיָם הַבְּתוּלָה. نُورٌ كَشَّافٌ זַרְקוֹר. أَنْوَارُ الْمُرُورِ רַמְזוֹר. اَللّٰهُمَّ نُورَكَ אֱלֹהִים הָאֵר לָנוּ אֶת דַּרְכֵּנוּ. أُمُّ النُّورِ כִּנּוּי לַבְּתוּלָה הַקְּדוֹשָׁה. سَبْتُ النُّورِ הַשַּׁבָּת שֶׁלִּפְנֵי חַג הַפַּסְחָא. رَأَى النُّورَ יָצָא לָאוֹר (ספר). عَلَيْكَ النُّورَ הֵידָד, הַדְרָן, יִישַׁר כֹּחַ, "בְּרָוו". نُورِيٌّ אוֹרִי, זוֹהֵר. نُورَانِيٌّ מֵאִיר, מַזְהִיר כְּזֹהַר הָרָקִיעַ. نَوَرِيٌّ ج نَوَرٌ צוֹעֲנִי. نَيِّرٌ 1. מֵאִיר, בּוֹהֵק, זוֹהֵר. 2. בָּרוּר. مَنَارٌ. مَنَارَةٌ ج مَنَائِرُ 1. מִגְדַּלּוֹר. 2. מִינָרֶט, מִגְדַּל הַכָּרוֹז לַתְּפִלָּה. مَنْوَرٌ ج مَنَاوِرُ 1. צֹהַר, אֶשְׁנָב. 2. מ׳ חָלָל רֵיק בֵּין שְׁנֵי בָּתִּים סְמוּכִים. تَنْوِيرٌ 1. הֲנָצָה, נִצָּה (של פרח). 2. הֲפָצַת אוֹר, הֶאָרָה. 3. הַבְהָרָה, הַסְבָּרָה. 4. הַשְׂכָּלָה. مُنَاوَرَةٌ ج مُنَاوَرَاتٌ 1. תִּמְרוֹן, תַּרְגִּיל (צבאי), תַּרְגּוּל. 2. עִתּוּק (של פסי רכבת), הַעֲבָרַת רַכֶּבֶת מִמְּסִלָּה אַחַת לְאַחֶרֶת. عَامِلُ الْمُنَاوَرَةِ עַתָּק (ברכבת). مُنَاوِرٌ מְתַמְרֵן, מָנִיפּוּלָטוֹר, אִישׁ תַּחְבּוּלוֹת. إِنَارَةٌ 1. הֲפָצַת אוֹר. 2. תְּאוּרָה. نَائِرَةٌ ج نَوَائِرُ שִׂנְאָה, מִלְחֶמֶת אַחִים. مُنَوِّرٌ 1. שׁוֹפֵעַ אוֹר. 2. מַשְׂכִּיל. الْمَدِينَةُ الْمُنَوَّرَةُ אַלְמַדִּינָה (ליד מכה). مُنِيرٌ 1. מֵפִיץ אוֹר, מֵאִיר, קוֹרֵן, בּוֹהֵק. 2. בָּרוּר, מֵאִיר עֵינַיִם (הסבר). مُتَنَوِّرٌ. مُسْتَنِيرٌ נָאוֹר, מַשְׂכִּיל, בַּר אוֹרְיָן, אִינְטֶלֶקְטוּאָל.

نَوْرَجٌ ج نَوَارِجُ מוֹרַג, כְּלִי דִּישָׁה פָּשׁוּט.

نَوْرَسٌ ج نَوَارِسُ שַׁחַף (עוף; seagull) ע׳ زُمَّجُ الْمَاءِ.

نَوْرُوزٌ P 1. רֹאשׁ הַשָּׁנָה הַפַּרְסִי וְהַקּוּפְטִי. 2. יוֹם חַג.

(نوس) نَاسَ ـُ הִתְנַדְנֵד, הִטַּלְטֵל, הִתְנוֹעֵעַ. نَوَّاسٌ 1. ס׳ מְטֻטֶּלֶת. 2. מִתְנַדְנֵד, מִטַּלְטֵל. 3. מְדֻלְדָּל, רָפוּי. نَوَّاسَةٌ 1. מְנוֹרַת שֶׁמֶן. 2. מְנוֹרַת לַיְלָה. نَاوُوسٌ ج نَوَاوِيسُ 1. אָרוֹן, תֵּבָה. 2. גְּלוֹסְקָמָה (מיטת המת בימי קדם), סַרְקוֹפָג, מְרַתֵּף קְבוּרָה. نَاسٌ אֲנָשִׁים ע׳ (انس). نَاسُوتٌ As. טֶבַע הָאֱנוֹשׁוּת, אֱנוֹשׁוּת.

(نوش) نَاشَ ـُ 1. לָקַח, נָטַל. 2. הֶחֱזִיק בְּ־, נָגַע בְּ־. 3. בִּקֵּשׁ. 4. נָתַן. نَاوَشَ III 1. הִתְנַגֵּשׁ בְּ־, נִלְחַם בְּ־. 2. נִגַּשׁ אֶת־ (כוח האויב), הִתְגָּרָה בְּ־. تَنَاوَشُوا VI לָחֲמוּ אֵלֶּה בְּאֵלֶּה. نَوْشَةٌ מ׳ קַדַּחַת הַטִּיפוּס. مُنَاوَشَةٌ ج مُنَاوَشَاتٌ 1. תִּגְרָה. 2. חִלּוּפֵי אֵשׁ. مُنَاوَشَةٌ حَرْبِيَّةٌ הִתְגָּרוּת צְבָאִית, חִלּוּפֵי אֵשׁ. مَنَاوِيش. مَنَاوِيشِي מ׳ אַרְגָּמָן כַּחַלְחַל.

(نوص) نَاصَ ـُ 1. נִמְנַע מִ־. 2. إِلَى בָּרַח אֶל־, מָצָא מִקְלָט אֵצֶל־. مَنَاصٌ מִקְלָט, מָנוֹס, מִפְלָט. لَا مَنَاصَ مِنْ אֵין לְהִמָּנַע מִ־, אֵין מָנוֹס (מִפְלָט) מִ־.

(نوط) نَاطَ ـُ بِـ 1. תָּלָה בְּ־. 2. הֵטִיל עַל־. 3. הִתְנָה בְּ־. كُلُّ شَاةٍ تُنَاطُ بِرِجْلَيْهَا פת׳ אִישׁ בַּעֲווֹנוֹ יָמוּת. نِيطَ بِهِ נִתְלָה (נִקְשַׁר) בּוֹ. أَنَاطَ IV بِـ הֵטִיל עַל־ (אחריות וכו׳), הִפְקִיד בִּידֵי־. أَنَاطَ الْمَسْؤُولِيَّةَ بِهِ הֵטִיל עָלָיו אֶת הָאַחְרָיוּת. نَوْطٌ ج أَنْوَاطٌ 1. תְּלִיָּה, קְשִׁירָה. 2. תִּלְיוֹן. 3. אוֹת הִצְטַיְּנוּת, מֶדַלְיָה. نَيْطٌ ج نِيَاطٌ אַב עוֹרְקִים, אָאוֹרְטָה. يُمَزِّقُ نِيَاطَ الْقُلُوبِ שׁוֹבֵר (קוֹרֵעַ) אֶת הַלֵּב. مَنَاطٌ מִתְלֶה. مَنَاطُ الثُّرَيَّا (الجَوْزَاء) 1. הָרָקִיעַ הַשְּׁבִיעִי. 2. רָחוֹק מֶרְחַק שָׁמַיִם מִן הָאָרֶץ. مَنُوطٌ بِـ תָּלוּי בְּ־, מֻתְנֶה בְּ־. حَلُّ الْمُشْكِلَةِ مَنُوطٌ بِهِ פִּתְרוֹן הַבְּעָיָה תָּלוּי בּוֹ. تَنُّوطٌ הַפָּרוּשׁ הָאוֹרֵג (עוף; weaver bird). مُنَاطٌ بِـ מֻפְקָד, נָתוּן בִּידֵי.

نَوَّعَ II 1. גִּוֵּן. 2. מִיֵּן, חִלֵּק לְסוּגִים וּלְמִינִים. تَنَوَّعَ V 1. הִתְגַּוֵּן, הָיָה לְרַבְגּוֹנִי. 2. הִתְמַיֵּן, נֶחֱלַק לְסוּגִים וּלְמִינִים. نَوْعٌ ج أَنْوَاعٌ מִין, סוּג, בֶּן סוּג, אֹפֶן, דֶּרֶךְ. النَّوْعُ الْإِنْسَانِيُّ הַמִּין הָאֱנוֹשִׁי. نَوْعًا مَا בְּמִדָּה מְסֻיֶּמֶת, בְּמִדַּת מָה. نَوْعًا وَكَمًّا אֵיכוּת וְכַמּוּת. الْأَوَّلُ مِنْ نَوْعِهِ רִאשׁוֹן מִסּוּגוֹ. حِفْظُ النَّوْعِ הַשְּׁמִירָה עַל קִיּוּם הַמִּין. ذَاقَ أَنْوَاعَ (صُنُوفَ) الْعَذَابِ סָבַל יִסּוּרִים רַבִּים. عَلَى أَنْوَاعِهِ. بِأَنْوَاعِهِ לְמִינָיו, מִכָּל סוּגָיו. نَوْعِيٌّ 1. סוּגִי, מִינִי, הַשַּׁיָּךְ לְסוּג אוֹ לְמִין. 2. מְיֻחָד, סְפֶּצִיפִי. 3. סְגֻלִּי. الْوَزْنُ النَّوْعِيُّ הַמִּשְׁקָל הַסְּגֻלִּי. نَوْعِيَّةٌ אֵיכוּת, טִיב. تَنْوِيعٌ ج تَنْوِيعَاتٌ

גִּוּוּן, שִׁנּוּי. تَنْوِيعَاتٌ שׁוֹנוּת, תַּעֲרֹבֶת. تَنَوُّعٌ חִלּוּף, רַבְגּוֹנִיּוּת. مُنَوَّعٌ שׁוֹנֶה, רַבְגּוֹנִי, מְגֻוָּן, תַּעֲרֹבֶת. مُنَوَّعَاتٌ غِنَائِيَّةٌ נְעִימוֹת שׁוֹנוֹת, קְטָעִים שׁוֹנִים (של שירים).

(נוף) نَافَ ـُ عَلَى 1. עָלָה עַל־, עָבַר, הָיָה יוֹתֵר מ־. 2. הִתְקָרֵב ל־. نَيَّفَ II. أَنَافَ IV הָיָה מַעֲבָר (לגיל, למספר וכו'). مَا يُنِيفُ عَلَى خَمْسِينَ سَنَةً מֵעַל חֲמִשִּׁים שָׁנָה. نَافٌ ج نَافَاتٌ עֹל. نَوْفٌ ج أَنْوَافٌ עֹדֶף, יֶתֶר, יִתְרָה. نَيِّفٌ מֵעַל, מֵעֵבֶר. أَلْفٌ وَنَيِّفٌ אֶלֶף וְיוֹתֵר, מֵעַל אֶלֶף. نِيَافَةٌ הוד רוֹמְמוּת (הגמון, חשמן וכו'). مُنِيفٌ גָּבוֹהַּ, רָם, נִשָּׂא. حِصْنٌ مُنِيفٌ מְצוּדָה רָמָה.

نَوْفَلٌ ج نَوَافِلُ 1. יָם. 2. נָדִיב גָּדוֹל.

نُوفَمْبِرُ L נוֹבֶמְבֶּר ע' تِشْرِينُ الثَّانِي.

نَوَّقَ II 1. אִלֵּף (חיה). 2. הִפְרָה (עץ), הִרְכִּיב. إِسْتَنْوَقَ X יָרַד מִגְּדֻלָּתוֹ. إِسْتَنْوَقَ الْجَمَلُ פת' יָרַד מִגְּדֻלָּתוֹ, הָפַךְ לְכָנוּעַ וּלְעָלוּב. نَاقَةٌ ج نُوقٌ נָאקָה, נְקֵבַת הַגָּמָל. لَا نَاقَةَ لَهُ فِي الْأَمْرِ وَلَا جَمَلَ פת' אֵין לוֹ חֵלֶק וְנַחֲלָה בָּעִנְיָן. نَيِّقٌ 1. אֲנִין דַּעַת, בַּרְרָן, אִסְטְנִיס. 2. מִתְלַבֵּשׁ בְּהִדּוּר.

نَوْكٌ. نُوكٌ סִכְלוּת, אִוֶּלֶת, טִפְּשׁוּת.

(נול. ניל) نَالَ ـُ لِـ بِـ נָתַן, הֶעֱנִיק ל־. نَالَ عَلَيْهِ بِجَائِزَةٍ הֶעֱנִיק לוֹ פְּרָס. نَالَ ـَ 1. הִשִּׂיג, קִבֵּל, רָכַשׁ, זָכָה ב־. 2. מִן פָּגַע ב־, הִזִּיק ל־. نَالَ التَّقْدِيرَ זָכָה בְּהַעֲרָכָה. نَالَ مِنْهُ פָּגַע בּוֹ. نَوَّلَ II נָתַן, גָּרַם שֶׁיְּקַבֵּל. نَاوَلَ III נָתַן יָד בְּיָד, מָסַר, הֶעֱבִיר, הִגִּישׁ. نَاوَلَهُ الدَّوَاءَ הִגִּישׁ לוֹ אֶת הַתְּרוּפָה. تَنَاوَلَ VI 1. לָקַח, נָטַל, קִבֵּל. 2. סָעַד, אָכַל. 3. טִפֵּל (בנושא), עָסַק ב־, דָּן ב־. 4. כָּלַל, הִקִּיף. 5. קִבֵּל אֶת חֶלְקוֹ בַּסְּעוּדָה הַקְּדוֹשָׁה (אצל הנוצרים). تَنَاوَلَ الطَّعَامَ אָכַל, סָעַד אֶת לִבּוֹ. تَنَاوَلَ الْكَلِمَةَ بِكُلِّ مَعَانِيهَا דָּן בַּמִּלָּה עַל כָּל מַשְׁמְעֻיּוֹתֶיהָ. تَنَاوَلَ الْمَوْضُوعَ טִפֵּל (דָּן) בַּנּוֹשֵׂא. تَنَاوَلَهُ بِالْبَحْثِ חָקַר אוֹתוֹ, דָּן בּוֹ. نَوْلٌ 1. מַתָּן, הַעֲנָקָה, מַעֲנָק. 2. ج أَنْوَالٌ נוֹל, מְנוֹר אוֹרְגִים. 3. אֹפֶן, דֶּרֶךְ. 4. מִטְעָן. نَيْلٌ 1. לְקִיחָה, קַבָּלָה, הַשָּׂגַת יָד. 2. חֶסֶד, טוֹבָה. 3. مِنْ פְּגִיעָה ב־, הַשְׁפָּלָה. نَوَالٌ 1. מַתָּן, נְתִינָה, מַתָּת, חֶסֶד, מַתָּנָה, תְּרוּמָה. 2. חוֹבָה. نَوَالُكَ أَنْ تَفْعَلَ ذَلِكَ אַתָּה חַיָּב לַעֲשׂוֹת זֹאת. مِنْوَلٌ. مِنْوَالٌ נוֹל. مَنَالٌ הַשָּׂגָה, קַבָּלָה, הֶשֵּׂג. بَعِيدُ الْمَنَالِ רָחוֹק מִלְּהַגִּיעַ אֵלָיו. سَهْلُ الْمَنَالِ נָגִישׁ, קַל לְהַשָּׂגָה. عَسِيرُ الْمَنَالِ קָשֶׁה לְהַשִּׂיגוֹ. مِنْوَالٌ דֶּרֶךְ, אֹפֶן, צוּרָה. عَلَى هَذَا الْمِنْوَالِ בְּדֶרֶךְ זוֹ. هُمْ عَلَى مِنْوَالٍ وَاحِدٍ הֵם קְרוּצִים מֵחֹמֶר אֶחָד, הֵם דּוֹמִים. مُنَاوَلَةٌ 1. מְסִירָה, הַעֲבָרָה, נְתִינָה. 2. הַסְּעוּדָה הַקְּדוֹשָׁה (בנצרות). تَنَاوُلٌ 1. לְקִיחָה, אֲחִיזָה, תְּפִיסָה, נְטִילָה. 2. אֲכִילָה, שְׁתִיָּה. تَنَاوُلُ الطَّعَامِ 1. אֲכִילָה. 2. סְעוּדָה. مُتَنَاوَلٌ 1. הַשָּׂגָה, הֶשֵּׂג, נְגִישׁוּת. 2. בַּר הַשָּׂגָה. فِي مُتَنَاوَلِ الْجَمِيعِ שָׁוֶה לְכָל נֶפֶשׁ. فِي مُتَنَاوَلِ الْيَدِ נָגִישׁ, בְּהֶשֵּׂג יָד. نَائِلٌ זוֹכֶה, מַרְוִיחַ, מְקַבֵּל.

(נום) نَامَ ـَ 1. יָשַׁן, נִרְדַּם, נָם, שָׁכַב. 2. שָׁכַךְ, נִרְגַּע (רוח וכו'). 3. عَنْ הִזְנִיחַ אֶת־, הִתְעַלֵּם מ־, שָׁכַח אֶת־. 4. إِلَى בָּטַח ב־, שָׂם מִבְטָחוֹ ב־, הֶאֱמִין ל־. نَامَتِ الرِّيحُ שָׁכְכָה הָרוּחַ. نَامَتِ النَّارُ כָּבְתָה הָאֵשׁ. نَامَ مِلْءَ جَفْنَيْهِ יָשַׁן שְׁנַת יְשָׁרִים. نَوَّمَ II. أَنَامَ IV 1. הִרְדִּים, יִשֵּׁן, הִשְׁכִּיב. 2. הִפְנֵט. 3. הִרְדִּים (לניתוח למשל), סִמֵּם. تَنَاوَمَ VI הֶעֱמִיד פְּנֵי יָשֵׁן. إِسْتَنَامَ X 1. لِـ إِلَى יָשַׁן, יָשַׁן. 2. סָמַךְ עַל־, שָׂם מִבְטָחוֹ ב־. نَوْمٌ שֵׁנָה, תְּנוּמָה, תַּרְדֵּמָה. أَبُو النَّوْمِ פֶּרֶג, אוֹפְּיוּם. غُرْفَةُ النَّوْمِ חֲדַר שֵׁנָה. قَمِيصُ النَّوْمِ כְּתֹנֶת לַיְלָה. مَنَامَةٌ פִּיגָ'מָה. مَرَضُ النَّوْمِ רַדֶּמֶת, מַחֲלַת הַשֵּׁנָה, לְתַרְגּוּנָה. بَيْنَ النَّوْمِ وَالْيَقَظَةِ נִים וְלֹא נִים. نَوْمَةٌ ج نَوْمَاتٌ שֵׁנָה קַלָּה, נִמְנוּם. نُوَمَةٌ. نَوَّامٌ. نَؤُومٌ נַיְמָן, יַשְׁנוּנִי. مَنَامٌ 1. שֵׁנָה. 2. ج مَنَامَاتٌ חֲלוֹם. 3. מִטָּה, יָצוּעַ. تَنْوِيمٌ 1. הַרְדָּמָה. 2. הִפְנוּט. تَنْوِيمٌ مَغْنَاطِيسِيٌّ הִפְנוּט, הִיפְּנוֹזָה. نَائِمٌ ج نِيَامٌ وَنُوَّمٌ 1. יָשֵׁן, רָדוּם, שׁוֹכֵב. 2. שָׁקֵט. دَعِ الْفِتْنَةَ نَائِمَةً لَعَنَ اللَّهُ مَنْ أَيْقَظَهَا פת' אַחֲרֵי יָשֵׁן אַל תְּקִיצֶנּוּ. مُنَوِّمٌ 1. מַרְדִּים, נַרְקוֹטִי, סַם מַרְדִּים. 2. מְהַפְנֵט. حُبُوبٌ مُنَوِّمَةٌ כַּדּוּרֵי שֵׁנָה.

نَوَّنَ II הוֹסִיף סִימַן תנוין לְשֵׁם בִּלְתִּי מְיֻדָּע בְּעַרְבִית (בדקדוק). نُونٌ 1. נוּן, שֵׁם הָאוֹת ن בְּעַרְבִית. 2. דָּג גָּדוֹל, לִוְיָתָן. ذُو النُّونِ יוֹנָה הַנָּבִיא. نُونَةٌ גֻּמַּת חֵן בַּסַּנְטֵר. تَنْوِينٌ 1. הוֹסָפַת סִימָנֵי סִיּוּם לְשֵׁמוֹת בִּלְתִּי מְיֻדָּעִים בְּעַרְבִית (בדקדוק). 2. סִימַן הַסִּיּוּם לְשֵׁמוֹת בִּלְתִּי מְיֻדָּעִים בְּעַרְבִית. هُمَا كَالتَّنْوِينِ وَالْإِضَافَةِ הֵם שְׁנֵי הֲפָכִים, הֵם דָּבָר וְהִפּוּכוֹ.

(נוה) نَاهَ ـُ עָלָה, הִתְרוֹמֵם. نَوَّهَ II بِـ 1. צִיֵּן לְשֶׁבַח, הֶעֱלָה עַל נֵס אֶת־. 2. קָרָא ל־ (בקול רם), הִכְרִיז עַל־, הִזְכִּיר אֶת־ לְטוֹב. 3. רָמַז, צִיֵּן. 4. הִדְגִּישׁ. تَنْوِيهٌ 1. צִיּוּן, שֶׁבַח. 2. הַזְכָּרָה, רְמִיזָה.

(נוי) نَوَى ـِ 1. הִתְכַּוֵּן ל־, חָשַׁב, הָגָה בְּלִבּוֹ. 2. שָׁאַף ל־. 3. גָּמַר אֹמֶר, הֶחְלִיט. 4. עָזַב, הָלַךְ, עָבַר לְמָקוֹם אַחֵר. نَوَّى II 1. יִלֵּל (חתול). 2. זָרַק אֶת גַּלְעִין הַתָּמָר. نَاوَى III עָיֵן, הָיָה אוֹיֵב ל־. إِنْتَوَى VIII הִתְכַּוֵּן, גָּמַר אֹמֶר (בְּלִבּוֹ), הֶחְלִיט. نَوًى 1. רִחוּק, מֶרְחָק. 2. מַטָּרָה, מָחוֹז חֵפֶץ. نَوَاةٌ ج نَوًى وَنَوَيَاتٌ 1. גַּלְעִין (של תמר או אחר). 2. גַּרְעִין (של ארגון וכו'), מֶרְכָּז (של עניין), נְקֻדָּה מֶרְכָּזִית. نَوَاةُ الذَّرَّةِ גַּרְעִין הָאָטוֹם. أَوَّلُ الشَّجَرَةِ النَّوَاةُ פת' כָּל הַהַתְחָלוֹת קָשׁוֹת. نَوَوِيٌّ 1. גַּרְעִינִי. 2. אֲטוֹמִי. سِلَاحٌ نَوَوِيٌّ נֶשֶׁק אֲטוֹמִי. نِيَّةٌ ج نَوَايَا وَنِيَّاتٌ כַּוָּנָה, רָצוֹן, מְגַמָּה. حُسْنُ النِّيَّةِ כַּוָּנָה טוֹבָה. سَلَامَةُ نِيَّةٍ תֹּם לֵב, "בּוֹנָה פִידֶה". سُوءُ النِّيَّةِ כַּוָּנָה רָעָה, זָדוֹן. صَافِي النِّيَّةِ כֵּן, יָשָׁר, גְּלוּי לֵב. صَفَاءُ النِّيَّةِ כֵּנוּת. إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ وَإِنَّمَا لِكُلِّ امْرِئٍ مَا نَوَى ח' אַחַר כַּוָּנַת הַלֵּב הֵם הֵם הַדְּבָרִים.

(ניא) نَاءَ ـِ הָיָה נָא, הָיָה לֹא בָּשֵׁל. نِيءٌ. نِيٌّ נָא.

(ניב) نَابَ ـُ פָּגַע בְּנִיבוֹ (בְּשִׁנּוֹ). نَابٌ ج أَنْيَابٌ 1. נִיב (שן קיצונית אצל החיה). 2.

נָאקָה זְקֵנָה. عَضَّهُ الدَّهْرُ بِنَابِهِ תַּהְפּוּכוֹת הַזְּמַן פָּגְעוּ בּוֹ.

نِيتْرُوجِين L חַנְקָן.

نَيْزَكٌ ج نَيَازِكُ מֶטֶאוֹר, כּוֹכָב נוֹפֵל.

نَيْسَانُ אַפְּרִיל (חודש).

(نيك) نَاكَ ـِ בָּעַל, שָׁגַל, הִזְדַּוֵּג.

نَيْلَ II צָבַע בְּכַחַל. نِيلٌ. نِيلَةٌ 1. נִיל. 2. כַּחַל. مُنَيَّلٌ צָבוּעַ בְּכַחַל. منَيِّل מ' מְזֻפֶּת, עָלוּב. النِّيلُ הַנִּילוּס, הַיְאוֹר. عَرَائِسُ النِّيلِ נִימְפֵאָה (צמח מים, nymphaea), לוֹטוּס. مَنْيَلٌ מֵד הַנִּילוּס.

نَيْلَجٌ P כַּחַל, אִינְדִּיגוֹ.

نِيلُوفَر G חֲבַצֶּלֶת (פֶּרַח, nenumphar).

نَيْلُون .En נַיְלוֹן.

نِينَة T אִמָּא.

نيُوتْرُون L ج نيُوتْرُونَ ات נֵיטְרוֹן.

نِيُون G נֵאוֹן. ضَوْءٌ نِيُونِيٌّ אוֹר שֶׁל נֵאוֹן, נוּרַת נֵאוֹן.

هـ ه ה. 1. הָאוֹת הָעֶשְׂרִים וָשֵׁשׁ בָּא"בּ הָעַרְבִי, שְׁמָהּ: هَاء הא'א, וְהִיא אוֹת גְּרוֹנִית, חוֹכֶכֶת. 2. קִצּוּר שֶׁל هِجْرِيَّة (מופיעה לאחר ציון תאריך על פי הלוח המוסלמי). 3. כִּנּוּי מוּשָׂא, כִּנּוּי שַׁיָּכוּת (בדקדוק) כְּגוֹן: يُكَلِّمُهُ صَاحِبُهُ. 4. هَاء التَّأْنِيث: סִימָן לִנְקֵבָה. הַסִּימָן הוּא ة (בדקדוק).

هَا הִנֵּה, רְאֵה, הֲרֵי. هَا هُوَ הֲרֵי הוּא, הִנֵּה הוּא. هَا أَنْتُمْ הֲרֵי אַתֶּם. هَا أَنَذَا הִנְנִי, הֲרֵינִי לְפָנֶיךָ. هَا هُنَا הִנֵּה כָּאן, הֲרֵיהוּ פֹּה. هَاكَ הֵא לְךָ, קַח. هَاكُمْ הֵא לָכֶם. هَاكَهُ הִנֵּהוּ, שָׁם (הוּא). وَهٰكَذَا 1. וְכָלֵי (וכו'). 2. וְכָךְ, וְכֵן הָלְאָה. هٰذَا. هٰذِهِ וכו' ע' ذَا.

هَاءٌ הֵא, שֵׁם הָאוֹת هـ בְּעַרְבִית.

هَابِيل H הֶבֶל (אחד מבניו של אדם).

هَاتِ! הַב! תֵּן! هَاتُوا! הָבוּ! תְּנוּ! هَاتِي! הָבִי! תְּנִי!

هَاتُورُ C שֵׁם הַחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי בַּשָּׁנָה הַקּוֹפְּטִית, מַקְבִּיל לְנוֹבֶמְבֶּר.

هَارْب .En נֶבֶל (כלי נגינה) ע' (زهر) مِزْهَر.

هَانِم T מ' ج هَوَانِمُ גְּבֶרֶת, גְּבִירָה. رَقْصُ الهَوَانِمِ רִקּוּד הָרַקְדָנִיּוֹת. هَوَانِمِيٌّ 1. נָשִׁי. 2. עָדִין. 3. חַלָּשׁ. 4. רַכְרוּכִי.

هَارُوتُ ק' הָרוּת (מלאך, אחיו של ماروت בקוראן).

هَارُونُ. هَرُونُ H אַהֲרֹן הַכֹּהֵן, אֲחִי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ.

هَاوَنٌ. هَاوُونٌ P ج هَوَاوِينُ 1. מְדוֹכָה, מַכְתֵּשׁ (כלי כתישה). 2. מַרְגֵּמָה. مِدْفَعُ هَاوَنٍ מַרְגֵּמָה. يَدُ الهَاوَنِ מָדוֹךְ, עֱלִי שֶׁל מַכְתֵּשׁ.

هَبْ ע' (وهب).

هَبَّ ـُ 1. נָשַׁב (רוח), סָעַר, נָע. 2. הִתְלַקַּח. 3. إِلَى. لِـ חָשׁ לְ־, מִהֵר לְ־, נֶחֱלַץ (לעזרה), הִזְדָּרֵז (לפעולה). 4. عَلَى הִסְתָּעֵר עַל־, תָּקַף אֶת־, מָרַד בְּ־. 5. مِنْ הִתְעוֹרֵר, הֵקִיץ מִ־, קָפַץ, קָם. هَبَّ يَفْعَلُ הֵחֵל לַעֲשׂוֹת. هَبَّتْ رِيحُهُ הַמַּזָּל הֵאִיר לוֹ פָּנִים. هَبَّ لِلْحَرْبِ קָם לְהִלָּחֵם, חָשׁ לְהִצְטָרֵף לַמִּלְחָמָה. هَبَّ الكَلْبُ فِي وَجْهِهِ הַכֶּלֶב הִסְתָּעֵר עָלָיו. هَبَّ وَاقِفًا קָפַץ וְעָמַד עַל רַגְלָיו. مِنْ كُلِّ مَنْ هَبَّ وَدَبَّ מִכָּל סוּגֵי הַבְּרִיּוֹת, מִכָּל אָרְחֵי פָרְחֵי. يَهُبُّ مَعَ كُلِّ رِيحٍ הוּא הוֹלֵךְ לְהֵיכָן שֶׁנּוֹשֶׁבֶת הָרוּחַ ע' إِمَّعَة. هَبَّبَ II קָרַע (לגזרים). أَهَبَّ IV 1. הֵעִיר (משינה), עוֹרֵר. 2. הֵשִׁיב (רוח). هَبَّةٌ 1. מַשַּׁב רוּחַ. 2. יְקִיצָה, הִתְעוֹרְרוּת. 3. מַאֲבָק. هَبَّةَ رَجُلٍ وَاحِدٍ (קָמוּ) כְּאִישׁ אֶחָד. هَبَابٌ אַבְקִיק. هِبَابٌ פִּיחַ, אֵפֶר. هُبُوبٌ נְשִׁיבָה. مَهَبٌّ ج مَهَابُّ מְקוֹם מַשַּׁב הָרוּחַ, מַשַּׁב רוּחַ, כִּוּוּן הָרוּחַ. كَالرِّيشَةِ فِي مَهَبِّ الرِّيحِ ע' رِيشَة. مُهَبِّبٌ מְפֻיָּח.

هَبَتَ ـِ 1. הִכָּה, הִפִּיל אַרְצָה. 2. הִשְׁפִּיל. مَهْبُوتٌ. هَبِيتٌ 1. מוּג לֵב, פַּחְדָּן. 2. לָקוּי בְּשִׂכְלוֹ.

هَبَرَ ـُ חִלֵּק לִנְתָחִים (בשר). هَبْرَةٌ נֵתַח בָּשָׂר (בלי עצמות). هَبَّارٌ לֵמוּר (סוג של קיפופים, lemur). هُبَيْرَةٌ צָבוֹעַ ע' ضَبْع. أَبُو هُبَيْرَةَ צְפַרְדֵּעַ (ממין זכר). هِبْرِيَّةٌ קַשְׂקַשִּׂים.

هَبَشَ ـِ 1. חָלַב (בכף היד). 2. לִקֵּט, אָסַף, צָבַר. هَبَشَ لِعِيَالِهِ שִׁחֵר (עָמַל) לְפַרְנָסַת מִשְׁפַּחְתּוֹ.

هَبَطَ ـُ 1. יָרַד, פָּחַת. 2. שָׁקַע. 3. إِلَى ק' נִכְנַס, בָּא אֶל־. 4. נָחַת (מטוס). 5. צָנַח. هَبَطَ بِالمِظَلَّةِ צָנַח בְּמַצְנֵחַ. هَبَطَ ثَمَنُهُ יָרַד עֶרְכּוֹ. هَبَطَ عَلَيْهِ الوَحْيُ נָחָה עָלָיו רוּחַ הַקֹּדֶשׁ. هَبَطَ ـُ هَبَّطَ II. أَهْبَطَ IV 1. הוֹרִיד, הִפְחִית. 2. שִׁקַּע. 3. הִשְׁפִּיל. هَبْطَةٌ 1. נְפִילָה, יְרִידָה. 2. שֶׁקַע בָּרוֹמֶטְרִי (בגאוגרפיה). هُبُوطٌ 1. נְחִיתָה. 2. שְׁקִיעָה. 3. יְרִידָה (במחיר וכו'), הִדַּרְדְּרוּת. هُبُوطٌ اضْطِرَارِيٌّ נְחִיתַת אֹנֶס. هُبُوطُ الرَّحِمِ צְנִיחַת רֶחֶם (ברפואה). أُهْبُوطَةٌ ج أَهَابِيطُ. مِهْبَطَةٌ ج مَهَابِطُ מַצְנֵחַ ע' (ظل) مِظَلَّة. مَهْبِطٌ ج مَهَابِطُ 1. מוֹרָד, מְקוֹם הַיְּרִידָה. 2. מַסְלוּל נְחִיתָה. 3. חֲנִיָּה, חֲנָיָה. مَهْبِطُ النَّهْرِ מוֹרַד הַנָּהָר. مَهْبِطُ الوَحْيِ מְקוֹם הִתְגַּלּוּת הַשְּׁכִינָה (מכה באסלאם). هَابِطٌ 1. יָרוּד (מחיר וכו'). 2. יוֹרֵד, צוֹנֵחַ. 3. צַנְחָן.

هَبِلَ ـَ 1. לָקָה בְּשִׂכְלוֹ. 2. שָׁכַל אֶת יַלְדּוֹ. إِهْتَبَلَ VIII 1. הִתְאַבֵּל עַל־. 2. נִצֵּל הִזְדַּמְּנוּת, הִשְׁתַּמֵּשׁ בִּשְׁעַת כֹּשֶׁר. أَهْبَلُ ج هُبْلٌ נ' هَبْلَاءُ. مَهْبُولٌ סָכָל, כְּסִיל, טִפֵּשׁ, מְטֻמְטָם. مَهْبِلٌ ج مَهَابِلُ נַרְתִּיק, נַרְתִּיק, נְגִינָה. مَهْبِلِيٌّ נַרְתִּיקִי (של נרתיק האישה). حَاجِزٌ مَهْبِلِيٌّ דִּיאַפְרַגְמָה (אמצעי למניעת הריון).

هَبْهَبَ 1. נָבַח (כלב). 2. מִהֵר, הִזְדָּרֵז. 3. הֵקִיץ מִשְּׁנָתוֹ. هَبْهَابٌ פָּטָה מוֹרְגָּנָה, שָׁרָב ע' (سرب) سَرَاب.

(هبو) هَبَا ـُ 1. נִזְרָה (ברוח), הִתְפַּזֵּר בָּאֲוִיר. 2. הָלַךְ לְאַט. 3. בָּרַח, נִמְלַט. 4. מֵת. هَبَاءٌ אַבְקִיק, אָבָק פּוֹרֵחַ בָּאֲוִיר. ذَهَبَ هَبَاءً مَنْثُورًا הָיָה כְּלֹא הָיָה, נֶעֱלַם, יָרַד לְטִמְיוֹן.

هَتَرَ ـِ 1. קָרַע לִגְזָרִים. 2. חִלֵּל אֶת כְּבוֹד הַמִּשְׁפָּחָה. 3. נִבְעַר, נַעֲשָׂה טִפֵּשׁ, הָיָה אֱוִיל. هَاتَرَ III 1. קִלֵּל, גִּדֵּף, הִשְׁמִיץ. 2. הִתְפַּלְמֵס. أَهْتَرَ IV נִהְיָה טִפֵּשׁ. تَهَاتَرَ VI 1. הִתְפַּלְמֵס עִם־, הִתְנַצֵּחַ, טָפַל אַשְׁמָה עַל־. 2. סָתַר אֶת־ (עדות במשפט האסלאמי). إِسْتَهْتَرَ X بِـ הֵקֵל רֹאשׁ בְּ־, זִלְזֵל בְּ־, לֹא שָׁעָה לְ־. مُهَاتَرَةٌ 1. גִּדּוּף. 2. ج مُهَاتَرَاتٌ הִתְנַצְּחוּת, הִתְפַּלְמְסוּת. تَهَاتُرٌ סְתִירָה (בעדויות), נִגּוּד. إِسْتِهْتَارٌ הֲקַלַּת רֹאשׁ, זִלְזוּל, בּוּז. مُسْتَهْتِرٌ מְזַלְזֵל, מֵקֵל רֹאשׁ, נוֹהֵג בְּחֹסֶר אִכְפַּתִּיּוּת, פּוֹחֵז.

هَتَفَ ـِ 1. הָגָה, הָמָה (יונה). 2. הֵרִיעַ, צָהַל, קָרָא הֵידָד. 3. لِـ שִׁבַּח אֶת־. 4. بِـ

קרא ל־. هَتَفَ بِهِ קרא לו. هَتَفَ بِحَيَاتِهِ הריע לחייו (לכבודו). هَتَفَ بِهِ هَاتِفٌ בת קול קראה (אמרה) לו, לבו אמר (ניבא) לו. هَاتَفَ III. تَهَاتَفَ VI טלפן ל־, התקשר עם־. هُتَافٌ תרועה, צהלה, קריאת גיל. هَاتَفَ III. تَهَاتَفَ VI טלפן ל־, התקשר עם־. هُتَافُ الحَرْبِ תרועת מלחמה. عَاصِفَةٌ مِنَ الهُتَافِ מחיאות כפיים סוערות. هَاتِفٌ ج هَوَاتِفُ 1. בת קול, הד. 2. טלפון. 3. קול פנימי (נסתר). هَاتِفٌ خَلَوِيٌّ טלפון סלולרי. هَاتِفُ القَلْبِ בת קול פנימית. بِالهَاتِفِ טלפונית. هَاتِفٌ نَقَّالٌ (مُتَنَقِّلٌ. مُتَجَوِّلٌ) טלפון נייד. هَاتِفٌ هَوَائِيٌّ טלפון אלחוטי. دَلِيلُ الهَاتِفِ מדריך הטלפון. هَاتِفِيٌّ טלפוני. مُكَالَمَةٌ هَاتِفِيَّةٌ שיחה טלפונית. خَطٌّ هَاتِفِيٌّ קו טלפון.

هَتَكَ ـُ 1. קרע, חתך. 2. חשף, גילה. 3. חילל כבוד, המיט קלון. 4. אנס. هَتَكَ اللهُ سِتْرَهُ אלוהים המיט עליו קלון, האל גילה את חרפתו. هَتَكَ عِرْضَهَا אנס אותה, חילל את כבודה. هَتَّكَ II קרע, חתך לגזרים. تَهَتَّكَ V 1. נקרע. 2. נחשף. 3. פרק עול, היה הולל, התפקר. 3. גילה את קלונו ברבים. تَهَتَّكَتْ נאנסה. هَتْكٌ 1. קריעה. 2. חשיפה. 3. אונס. هَتْكُ الأَسْتَارِ קריעת המסווה, חשיפת הנסתר. هُتْكَةٌ. هَتِيكَةٌ חרפה, קלון, נבלה, שערורייה. تَهَتُّكٌ 1. פריקת עול. 2. בזיון, חרפה. 3. קריעת רקמות (ברפואה). مُتَهَتِّكٌ פורק עול, משולח רסן, מתהולל.

هَتَمَ ـِ שבר (שיניים). أَهْتَمُ ج هُتْمٌ נ' هَتْمَاءُ שבור שיניים.

هَتَنَ ـِ הוריד גשם בלי הפוגה (ענן). هَتُونٌ ניגר, נוזל. مَطَرٌ هَتُونٌ גשם בלי הפוגה.

(هتم) هَيْتَمٌ 1. נשר. 2. נשרון.

هَجَّ ـُ 1. נמלט בעור שניו, נס, ברח. 2. לבה, הבעיר. 3. התלבה, בער. هَجَّجَ II 1. הניס בכוח. 2. לבה (אש). هَجِيجٌ שקע עמוק, גיא עמוק. هَجٌّ عَلَى ניר (על צוואר השור).

هَجَأَ ـَ שכך (רעב), נפסק. أَهْجَأَ IV جُوعَهُ שכך את רעבונו. تَهَجَّأَ V ע' (هجو) تَهَجَّى.

هَجَدَ ـُ 1. ישן (בלילה), שקע בשינה. 2. התעורר משנתו, נדדה שנתו, היה ער בלילה. 3. התפלל בלילה. هَجَّدَ II 1. ישן. 2. הרדים. 3. התפלל בלילה. 4. העיר משנתו. تَهَجَّدَ V התעורר בלילה להתפלל. هَاجِدٌ. هُجُودٌ 1. ישן, רדום. 2. מתפלל בלילה.

هَجَرَ ـُ 1. נטש, עזב. 2. היגר. 3. נמנע מלקיים יחסי מין (עם אשתו). هَجَّرَ II 1. מן הגולה מ־, הרחיק מ־, גרם ל־ שיהגר מ־. 2. היה בשיא החום (של היום), נבר החום. هَاجَرَ III 1. היגר, יצא לארץ אחרת. 2. נטש את בני עמו. أَهْجَرَ IV 1. הלך בשיא החום של היום. 2. ניבל את פיו. 3. דיבר שטויות. مَنْ أَكْثَرَ أَهْجَرَ פת' ע' (كثر). تَهَاجَرَ VI רחק מ־, נטש את־. هَجْرٌ 1. הגירה, התרחקות מ־. 2. עזיבה, נטישה. هُجْرٌ ניבול פה, הבלים, שטויות. هِجْرَةٌ 1. הגירה, יציאה לארץ אחרת. 2. נטישה, הסתלקות. الهِجْرَةُ النَّبَوِيَّةُ הגירת הנביא מחמד ממכה לאלמדינה בשנת 622 (תחילת הלוח המוסלמי). الهِجْرَةُ مِنَ الرِّيفِ ההגירה מן הכפר (אל העיר). هِجْرِيٌّ שלפי הלוח המוסלמי. سَنَةٌ هِجْرِيَّةٌ שנה על פי הלוח המוסלמי. التَّكْفِيرُ وَالهِجْرَةُ ארגון אסלאמי קיצוני במצרים שדגל בנטישת החברה המוסלמית (הכופרת) בהנהגת שכרי מצטפא. هَجِيرٌ. هَجِيرَةٌ שעות הצהריים החמות ביותר של היום. مَهْجَرٌ ج مَهَاجِرُ 1. ארץ הגירה. 2. גולה, תפוצה. أَدَبُ المَهْجَرِ ספרות ערבית מודרנית של סופרים ערבים בגלות. تَهْجِيرٌ הגליה, הרחקה, סילוק (של אדם או אוכלוסייה). مُهَاجَرَةٌ הגירה. هَاجِرَةٌ ج هَوَاجِرُ חום חצות היום. خَطُّ الهَاجِرَةِ מצהר, מרידיאן, קו הצהריים. مَهْجُورٌ 1. נטוש, עזוב. 2. קדום, עתיק, ארכאי (מילה). مُهَاجِرٌ 1. מהגר. 2. עולה (לישראל). المُهَاجِرُونَ האנשים שהשתתפו בהגירה של הנביא מחמד ממכה לאלמדינה בשנת 622.

هَجَسَ ـُ 1. הגה, חשב בלבו, הרהר, עלה על דעתו. 2. عَنْ הניא את מ־, מנע את מ־. تَهَجَّسَ V חשש מ־, דאג שמא. هَجْسٌ 1. הרהור. 2. פטפוט, הבלים, שטויות. هَاجِسٌ ج هَوَاجِسُ 1. הרהור, רעיון. 2. דאגה, מחשבה מטרידה. إِنْتَابَتْهُ الهَوَاجِسُ דאגות הטרידוהו.

هَجَصَ II מ' רימה, הונה. هَجْص מ' 1. רמאות, הונאה. 2. שטויות. هَجَّاص רברבן, גס רוח.

هَجَعَ ـَ 1. ישן בשלווה, נם. 2. שכך, נרגע, שקט. أَهْجَعَ IV 1. השכיב לישון. 2. שיכך, הרגיע. هَجْعَةٌ נמנום, תנומה קלה. هُجُوعٌ 1. נמנום. 2. שכוך, הרגעה. مِهْجَعٌ פתי, סכל. هَجِيعٌ אשמורת לילה.

هَجَمَ ـُ عَلَى תקף את־, התנפל על־, הסתער על־, התקיף את־, זינק על־ (פתאום), הפתיע. هَجَّمَ II עורר את־ לתקוף. هَاجَمَ III 1. התקיף את־, התנפל על־, הסתער על־, פרץ במפתיע (צבא). 2. פלש, פשט על־. تَهَجَّمَ V عَلَى 1. התקיף את־ (גם מילולית). 2. התנפל על־ בגידופים. 3. העליב, פגע בכבוד. إِنْهَجَمَ VII התמוטט, נהרס, חרב. هَجْمَةٌ ج هَجَمَاتٌ. هُجُومٌ ج هُجُومَاتٌ תקיפה, התקפה, גיחה, התנפלות, הסתערות, אגרסיה. هَجْمَةٌ مُعَاكِسَةٌ. هُجُومٌ مُضَادٌّ (مُعَاكِسٌ) התקפת נגד. خَطُّ الهُجُومِ קו הזינוק. هُجُومِيٌّ התקפי, אגרסיבי. مَوْقِفٌ هُجُومِيٌّ עמדה תוקפנית. مُهَاجَمَةٌ 1. התקפה. 2. פשיטת פתע (של משטרה וכו'). تَهَجُّمٌ عَلَى התנפלות על־, העלבה, פגיעה. مُهَاجِمٌ 1. תוקף. 2. חלוץ (בכדורגל וכו').

هَجُنَ ـُ 1. הָיָה בֶּן כִּלְאַיִם (תערובת). 2. הָיָה לָקוּי, נִתְעַב (דיבור). هَجَّنَ II 1. נָתַן דֹּפִי ב־, גִּנָּה אֶת־. 2. הִכְלִיא, הִרְכִּיב מִין בְּשֶׁאֵינוֹ מִינוֹ (בעל חיים, צמח וכו'). إِسْتَهْجَنَ X גִּנָּה, צִיֵּן לִגְנַאי, חָשַׁב אֶת־ לִמְגֻנֶּה, לִמְכֹעָר. هُجْنَةٌ לִקּוּי, מוּם, פְּגָם, דֹּפִי. هَجَانٌ ج هَجَانَةٌ גַּמָּל, רוֹכֵב עַל גְּמַלִּים. هَجِينٌ ج هُجَنَاءُ وهُجْنٌ 1. בֶּן כִּלְאַיִם, בֶּן תַּעֲרֹבֶת, מֻרְכָּב. 2. נִקְלֶה, בָּזוּי. 3. גְּמַל מֵרוֹץ. إِسْتِهْجَانٌ גִּנּוּי, הֲטָלַת דֹּפִי, בִּזָּיוֹן. مُسْتَهْجَنٌ מְגֻנֶּה, בָּזוּי, נִקְלֶה.

(هجو) هَجَا ـُ 1. לִגְלֵג עַל־, גִּנָּה, חִבֵּר שִׁירֵי גְּנַאי, בִּזָּה, הִתֵּל ב־. 2. אִיֵּת. هَجَّى II. تَهَجَّى V אִיֵּת אוֹתִיּוֹת. هَاجَى III גִּנָּה אֶת־, חִבֵּר שִׁירֵי גְּנַאי נֶגֶד־, גִּדֵּף אֶת־. هَجْوٌ. هِجَاءٌ 1. לִגְלוּג, לַגְלְגָנוּת, גִּנּוּי, גִּדּוּף. 2. שִׁיר גְּנַאי (בשירה הערבית הקלאסית). هِجَاءٌ 1. הִגּוּי, הֲגִיָּה. 2. כְּתִיב. الحُرُوفُ الهِجَائِيَّةُ אוֹתִיּוֹת הָא"ב הָעַרְבִי. هَجْوِيٌّ סָטִירִי, לַגְלְגָנִי. هِجَائِيٌّ 1. סָטִירִי. 2. אַלְפָבֵּיתִי. أُهْجُوَّةٌ. أُهْجِيَّةٌ ج أَهَاجِيُّ שִׁיר לַעַג, סָטִירָה. تَهْجِيَةٌ. تَهَجٍّ(ي) אִיּוּת, הֲגִיָּה (של אותיות). هَاجٍ(ي) 1. סָטִירִיקָן, לוֹעֵג, מְלַגְלֵג. 2. מְאַיֵּת.

هَدَّ ـُ מוֹטֵט, הָרַס, זִעְזַע, הֶחֱרִיב. هَدَّ ـِ 1. הִתְמוֹטֵט, חָרַב. 2. נֶחֱלַשׁ. هَدَّدَ II בְּ־. تَهَدَّدَ V אִיֵּם, הִפְחִיד ב־. تَهَدَّدَهُ وَتَوَعَّدَهُ הִלֵּךְ עָלָיו אֵימִים, אִיֵּם עָלָיו וְהִפְחִידוֹ. إِنْهَدَّ VII נֶהֱרַס, הִתְמוֹטֵט, נֶחֱרַב. هَدٌّ הֲרִיסָה. هَدَّةٌ. هَدِيدٌ 1. רַעַם נְפִילָה. 2. הִתְמוֹטְטוּת. هَدَادٌ מְתִינוּת, עֲדִינוּת, רַכּוּת. هَدَادَيْكَ! הֵרָגַע! לְאַט לְאַט. مِهَدَّةٌ פַּטִּישׁ בַּנָּאִים. تَهْدِيدٌ ج تَهْدِيدَاتٌ. تَهَدُّدٌ אִיּוּם, הַפְחָדָה. تَهْدِيدٌ بِالتَّشْهِيرِ אִיּוּם בְּהַלְבָּנַת פָּנִים בָּרַבִּים. مَهْدُودٌ חָרֵב, הָרוּס, מְמוֹטָט. مَهْدُودُ القُوَى מָתָשׁ.

هَدَأَ ـَ שָׁקַט, נִרְגַּע, נָח, שָׁכַךְ, הָיָה שָׁלֵו. هَدَّأَ II. أَهْدَأَ IV הִרְגִּיעַ, הִשְׁקִיט, שִׁכֵּךְ, הֵבִיא מְנוּחָה, הֵפִיג (דאגה, כאב וכו'). هَدَّأَ رَوْعَهُ (رُوعَهُ) ע' رَوْع (رُوع). هَدْءٌ. هَدْأَةٌ. هُدُوءٌ שַׁלְוָה, שֶׁקֶט, רֹגַע, קֹר רוּחַ. بِهُدُوءٍ בְּשֶׁקֶט, בְּשַׁלְוָה, בִּמְתִינוּת. إِحْتَفَظَ بِهُدُوئِهِ שָׁמַר עַל קֹר רוּחוֹ. تَهْدِئَةٌ 1. הַרְגָּעָה, הַרְגָּעוּת, הַשְׁקָטָה, שִׁכּוּךְ. 2. הָאָטָה (של רכב). تَهْدِئَةُ الخَوَاطِرِ הַרְגָּעַת הָרוּחוֹת. هَادِئٌ שָׁקֵט, שָׁלֵו, קַר רוּחַ, רָגוּעַ, שַׁאֲנָן. هَادِئُ البَالِ (القَلْبِ) שָׁלֵו, בּוֹטֵחַ. المُحِيطُ الهَادِئُ הָאוֹקְיָנוֹס הַשָּׁקֵט. يَكُونُ البَحْرُ هَادِئًا הַיָּם יִהְיֶה שָׁקֵט. مُهَدِّئٌ 1. מַרְגִּיעַ (תרופה), מְשַׁכֵּךְ כְּאֵבִים. 2. מְמַתֵּן.

هَدَبَ ـِ 1. חָתַךְ. 2. קָטַף. هَدِبَ ـَ 1. הָיָה בַּעַל רִיסִים אֲרֻכִּים. 2. הָיָה בַּעַל עֲנָפִים אֲרֻכִּים (עץ). هَدَّبَ II 1. עָשָׂה אִמְרָה (שׁוּלַיִם) לְבֶגֶד. 2. אָרָה, קָטַף (פרי). هُدْبٌ. هُدُبٌ ج أَهْدَابٌ 1. רִיס. 2. אִמְרָה, שָׂפָה (של בגד). تَمَسَّكَ بِأَهْدَابِ الدِّينِ דָּבַק בְּאָשְׁיוֹת הַדָּת. أَهْدَبُ ج هُدْبٌ נ' هَدْبَاءُ בַּעַל רִיסִים אֲרֻכִּים. هُدَّابٌ אִמְרָה, שׁוּלֵי הָאָרִיג.

هَدَجَ ـِ. تَهَدَّجَ V 1. רָעַד. 2. רָטַט (קול). 3. הִתְנוֹדֵד (בהליכתו). هَدَّجَ II הִרְעִיד, הִרְטִיט. هَوْدَجٌ ע' שם.

هَدَرَ ـِ 1. נָהַם, רָעַם. 2. נָעַר (חמור). 3. שָׁאַג (אריה). 4. הָמָה (ים), סָעַר. 5. רָתַח, תָּסַס. 6. הָגָה, הָמָה (יונה). 7. הִתִּיר (דם), שָׁפַךְ, נִשְׁפַּךְ (דם). 8. הָיָה לָרִיק, בֻּזְבַּז. 9. בִּטֵּל, הֵפֵר (זכות). أَهْدَرَ IV 1. שָׂם לְאַל, בִּטֵּל. 2. הִשְׁפִּיל, הִפְחִית (ערך). 3. בִּזְבֵּז. 4. הִפְקִיר (דם). أَهْدَرَ دَمَهُ הִתִּיר (הִפְקִיר) אֶת דָּמוֹ לָרִיק. هَدْرٌ רִיק, בִּזְבּוּז, בִּטּוּל. ذَهَبَ هَدْرًا הָלַךְ לָרִיק (לַשָּׁוְא), בֻּזְבַּז. هَدَّارَةٌ אֶשֶׁד, מַפַּל מַיִם. هَدِيرٌ 1. הֶמְיָה (גלים, ים וכו'), סַעַר. 2. נְהִימָה. إِهْدَارٌ 1. הַתָּרָה, הַפְקָרָה. 2. בִּזְבּוּז, שָׁוְא. مَهْدُورٌ מֻפְקָר, נָטוּשׁ.

هَدْرَجَ F הִרְכִּיב עִם מֵימָן (בכימיה). هَيْدْرُوجِينُ מֵימָן. هَيْدْرُوجِينِيٌّ מֵימָנִי.

هَدَفَ ـُ إِلَى 1. כִּוֵּן אֶל (מטרה וכו'). 2. הִתְכַּוֵּן ל־, שָׁאַף ל־. 3. פָּנָה אֶל־, הָלַךְ ל־, שָׂם פְּעָמָיו ל־, קָרַב אֶל־. أَهْدَفَ IV 1. لِـ הִתְקָרֵב ל־. 2. إِلَى חָסָה ב־, מָצָא מִקְלָט אֵצֶל־. 3. عَلَى הִשְׁקִיף עַל־. 4. لِـ קָם לְקַבֵּל אֶת פְּנֵי־. إِسْتَهْدَفَ X הִתְכַּוֵּן ל־, שָׁאַף ל־, נִכְסַף, הִצִּיב מַטָּרָה, חָשַׁב עַל־. أُسْتُهْدِفَ הָיָה לְמַטָּרָה, כֻּוַּן. هَدَفٌ ج أَهْدَافٌ 1. כַּוָּנָה, יַעַד, מַטָּרָה. 2. יִעוּד, שְׁאִיפָה. 3. שַׁעַר (בספורט), נְקֻדָּה. جَعَلَهُ هَدَفًا لِـ שָׂם אוֹתוֹ מַטָּרָה ל־, חָשַׂף אוֹתוֹ (לסכנות וכו'). حَامِي الهَدَفِ ע' (حمي) حَامٍ(ي). هَدَّافٌ קַלָּע, מֻמְחֶה בִּקְלִיעָה. إِسْتِهْدَافٌ 1. כִּוּוּן לְמַטָּרָה. 2. חֲשִׂיפָה (לסכנה, למחלה וכו'). 3. רְגִישׁוּת, אַלֶרְגִּיָּה. هَادِفٌ מְכֻוָּן, מְגֻיָּס (ספרות, עיתונות וכו'). أَدَبٌ هَادِفٌ סִפְרוּת מְגֻיֶּסֶת (למשטר). مُسْتَهْدَفٌ 1. מְכֻוָּן, מְמֻקָּד. 2. חָשׂוּף (לסכנה וכו'). 3. רָגִישׁ, אַלֶרְגִּי. إِصَابَةٌ مُسْتَهْدَفَةٌ פְּגִיעָה מְמֻקֶּדֶת. الجُمْهُورُ المُسْتَهْدَفُ קְהַל הַיַּעַד.

هَدَلَ ـِ 1. הָיָה תָּלוּי בְּצוּרָה רָפָה, הִשְׁתַּרְבֵּב. 2. הָמָה (יונה), הִשְׁמִיעַ קוֹל, הָגָה. تَهَدَّلَ V. إِنْهَدَلَ VII 1. הָיָה תָּלוּי וְיוֹרֵד (וילון וכו'), הָיָה סָתוּר (שער), הָיָה פָּרוּעַ, הִשְׁתַּרְבֵּב. هَدِيلٌ הֶמְיָה. هَدِيلُ الحَمَامِ הֶמְיַת יוֹנִים. مُهَدَّلٌ. مُتَهَدِّلٌ 1. סָתוּר, פָּרוּעַ (שער). 2. תָּלוּי וְיוֹרֵד (וילון). 3. מְרֻפָּט, מְשֻׁרְבָּב.

هَدَمَ ـِ. هَدَّمَ II הָרַס, נִתֵּץ, הֶחֱרִיב, מוֹטֵט, הִשְׁמִיד, נִפֵּץ, שִׁבֵּר, פּוֹצֵץ, רִסֵּק. تَهَدَّمَ V. إِنْهَدَمَ VII נֶהֱרַס, הִתְמוֹטֵט, הִתְרַסֵּק, נֶחֱרַב, נָפַל. هَدْمٌ. تَهْدِيمٌ הֲרִיסָה, הֶרֶס, נִפּוּץ. هَدْمِيٌّ הַרְסָנִי. أَيْضٌ هَدْمِيٌّ ע' أَيْض. هِدْمٌ ج أَهْدَامٌ. هِدَمٌ קְרָעִים, סְחָבָה, סְמַרְטוּט. هُدُومٌ בְּגָדִים. هَدَّامٌ הַרְסָנִי. تَهَدُّمٌ הִתְמוֹטְטוּת, הִתְרַסְּקוּת, נְפִילָה. هَادِمٌ הוֹרֵס, מַשְׁחִית. مَهْدُومٌ. مُهَدَّمٌ. مُتَهَدِّمٌ הָרוּס, חָרֵב, מְמוֹטָט.

هَدَنَ ـِ שָׁקַט, שָׁכַךְ, חָדַל מֵאֵיבָתוֹ, נִרְגַּע. هَادَنَ III הִפְסִיק מַעֲשֵׂה אֵיבָה, בָּא בְּהֶסְכֵּם שְׁבִיתַת נֶשֶׁק. هُدْنَةٌ ج هُدَنٌ وهُدْنَاتٌ. مُهَادَنَةٌ 1. שְׁבִיתַת נֶשֶׁק (עם המשך מצב המלחמה), הַפְסָקַת מַעֲשֵׂה אֵיבָה, הֲפוּגָה, רְגִיעָה, הַפְסָקַת אֵשׁ זְמַנִּית. 2. שֶׁקֶט, שִׁכּוּךְ. هُدْنَةٌ مُسَلَّحَةٌ הֲפוּגָה חֲמוּשָׁה (לא הפסקת מצב המלחמה). مُهَادَنَةٌ

הַפּוּגָה לִזְמַן מְסֻיָּם (כדי לנהל משא ומתן).

هَدْهَدَ 1. הִשְׁקִיט (תינוק), נִדְנֵד (אֵם את בנהּ להרדימו). 2. קִרְקֵר (בעל חיים).

هُدْهُد ج **هَدَاهِد** דּוּכִיפַת (ציפור, hoopoe).

(هدي) هَدَى – הִנְחָה בְּאֹרַח מֵישָׁרִים, הִדְרִיךְ, הוֹבִיל. **إهْدِنَا الصِّرَاطَ المُسْتَقِيمَ** ק' הַנְחֵנוּ בְּאֹרַח מֵישָׁרִים. **هَادَى** III הֶחֱלִיף מַתָּנוֹת עִם־. **أَهْدَى** IV נָתַן מַתָּנָה, הִקְדִּישׁ ל־, הִגִּישׁ שַׁי. **أَهْدَاهُ التَّحِيَّةَ (السَّلَامَ)** בֵּרֵךְ אוֹתוֹ לְשָׁלוֹם, דָּרַשׁ בִּשְׁלוֹמוֹ, אִחֵל לוֹ טוֹב. **تَهَدَّى** V הֻנְחָה בְּאֹרַח מֵישָׁרִים. **تَهَادَى** VI 1. הֶחֱלִיף מַתָּנָה עִם־. 2. טוֹפֵף, הִתְנַדְנֵד בְּהִלּוּכוֹ (בגאווה וכו'). **إِهْتَدَى** VIII 1. הָלַךְ בַּדֶּרֶךְ נְכוֹחָה, מָצָא (גִּלָּה) אֶת דַּרְכּוֹ הַיְשָׁרָה. 2. بِـ הָלַךְ בְּדַרְכּוֹ שֶׁל־, הֻדְרַךְ עַל יְדֵי־. **إِهْتَدَى بِرَأْيِهِ** קִבֵּל אֶת דַּעְתּוֹ הַנְּכוֹנָה. **إِسْتَهْدَى** X שָׁאַל בְּעֵצָה, חִפֵּשׂ אֶת הַדֶּרֶךְ הַנְּכוֹחָה. **هُدًى** 1. הַדְרָכָה, דֶּרֶךְ, כִּוּוּן נָכוֹן. 2. קָרְבָּן. 3. מוֹפֵת, דֻּגְמָה. **هُدَى** דֶּרֶךְ הַיָּשָׁר, דֶּרֶךְ נְכוֹחָה (בייחוד בענייני דת), אֹרַח מֵישָׁרִים. **سَارَ عَلَى غَيْرِ هُدًى** הָלַךְ לְלֹא מַטָּרָה, לֹא מָצָא אֶת דַּרְכּוֹ. **هَدِيَّة** ج **هَدَايَا** שַׁי, תְּשׁוּרָה, מַתָּנָה, מַתָּת, מַתָּן. **هَدِيَّة الْعِيد** שַׁי לֶחָג. **هِدَايَة** דֶּרֶךְ מֵישָׁרִים. **إِهْدَاء** 1. הַגָּשַׁת מַתָּנָה. 2. הַקְדָּשָׁה (לספר וכו'). **هَادِ(ي)** ج **هُدَاة** و**هَادُونَ** 1. מַדְרִיךְ. 2. מַנְהִיג. **مَهْدِيّ** 1. מֻדְרָךְ בְּאֹרַח מֵישָׁרִים. 2. מַהְדִּי, הַמָּשִׁיחַ (לפי האסלאם ובייחוד לפי האסלאם השיעי). **مُهْتَدِ(ي)** 1. הוֹלֵךְ בַּדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר. 2. מִתְאַסְלֵם.

هٰذَا. **هٰذِهِ** ע' **ذَا**.

هَذَّبَ – גָּזַם (עץ), חָנַךְ, תִּקֵּן, יִשֵּׁר, נִקָּה. **هَذَّبَ** II 1. גָּזַם, זָמַר. 2. חִנֵּךְ, תִּרְבֵּת, לִמֵּד. 3. תִּקֵּן, לִטֵּשׁ, שִׁפֵּר, עִדֵּן. **تَهَذَّبَ** V הִתְחַנֵּךְ, קָנָה דַּעַת, לָמַד, הִתְעַדֵּן, רָכַשׁ נִימוּסִים. **تَهْذِيب** חִנּוּךְ, עִדּוּן, הַקְנָיַת דַּעַת, שִׁפּוּר. **تَهْذِيبِيّ** 1. תַּרְבּוּתִי, חִנּוּכִי, דִּידַקְטִי. **مُهَذِّب** מְחַנֵּךְ. **مُهَذَّب**. **مُتَهَذِّب** 1. מְחֻנָּךְ, מְתֻרְבָּת, מְעֻדָּן. 2. תַּקִּין, לְלֹא פְּגָם.

هَذَرَ – לִהֵג, קִשְׁקֵשׁ, פִּטְפֵּט, גִּבֵּב דְּבָרִים. **أَهْذَرَ** IV גִּבֵּב דְּבָרִים, לִהֵג. **هَذْر**. **هَذَر** פִּטְפּוּט, הֶבֶל. **هَذِر**. **مِهْذَار** ج **مَهَاذِير** פַּטְפְּטָן, מְלַהֵג.

هَذْرَمَ 1. מִלְמֵל, לִמְלֵם, פִּטְפֵּט, בָּלַע מִלִּים (בעת קריאה). 2. דִּבֵּר (קָרָא) בִּמְהִירוּת.

هُذْلُول ج **هَذَالِيل** 1. תְּלוּלִית, גִּבְעָה קְטַנָּה. 2. פֶּלֶג מַיִם. **خَطّ هُذْلُولِيّ** הִיפֶּרְבּוֹלָה (במתמטיקה).

(هذي) هَذَى – הָזָה (בעת מחלה או חלום), פִּטְפֵּט, דִּבֵּר הֲבָלִים, הָיָה לוֹ חֶזְיוֹן תַּעְתּוּעִים. **هُذَاء**. **هَذَيَان** הֲזָיָה, הָלוּצִינַצְיָה, פִּטְפּוּטֵי מַחֲלָה. **هَاذِ(ي)** הוֹזֶה, מְלַהֵג.

هَرَّ – יִלֵּל (חתול), נָבַח (כלב), נָהַם. **هِرّ** ج **هِرَرَة** חָתוּל ע' **قِطّ**. **هُرَيْرَة** חֲתַלְתּוּלָה.

هَرَأَ – **هَرَأَ** II. **أَهْرَأَ** IV פּוֹרֵר, פֵּרֵק (בשר וכו'), רִפֵּט (בגד וכו'). **هَرِئَ** – **تَهَرَّأَ** V הִתְפּוֹרֵר, הִתְפָּרֵק, הִתְרַפֵּט, הִתְבַּלָּה. **هُرَاء** הֶבֶל, לַהַג, הֲבַאי, פִּטְפּוּט. **مُتَهَرِّئ**. **مُهْتَرِئ** מְרֻפָּט, קָרוּעַ, מָהוּהַּ.

هَرَبَ – בָּרַח, נִמְלַט, נָס. **هَرَّبَ** II 1. הִבְרִיחַ (סחורה, אנשים וכו'). 2. הֵנִיס, מִלֵּט, חִלֵּץ, הִצִּיל. **تَهَرَّبَ** V مِنْ הִשְׁתַּמֵּט (מאחריות וכו'), הִתְחַמֵּק מ־, נִמְלַט מ־. **هَرَب**. **هُرُوب** בְּרִיחָה, מְנוּסָה. **هَرْبَان**. **هَارِب** 1. בּוֹרֵחַ, נָס. 2. עָרִיק. 3. פָּלִיט. **هَرَّاب** בַּרְחָן, פַּחְדָן, מוּג לֵב. **مَهْرَب** ج **مَهَارِب** מִפְלָט, מָנוֹס. **لَا مَهْرَبَ مِنْهُ** אֵין מָנוֹס מִמֶּנּוּ. **تَهْرِيب** הַבְרָחָה. **تَهَرُّب** הִשְׁתַּמְּטוּת, הִתְחַמְּקוּת. **مُهَرِّب** מַבְרִיחַ. **مُهَرَّب** ج **مُهَرَّبَات** מֻבְרָח, סְחוֹרָה לֹא חֻקִּית.

هَرَجَ – 1. הִפְרִיעַ, בִּלְבֵּל. 2. רָב, עוֹרֵר מַחְלֹקֶת. **هَرَّجَ** II 1. הֵקִים רַעַשׁ, הִפְרִיעַ. 2. הִתְנַהֵג כְּמוּקְיוֹן, עָשָׂה צְחוֹק. **هَرْج** הִתְרַגְּשׁוּת, רַעַשׁ, בִּלְבּוּל. **هَرْج وَمَرْج** מְהוּמָה, שָׁאוֹן, אַנְדְּרָלְמוּסְיָה, הִתְרַגְּשׁוּת הֲמוֹנִית. **تَهْرِيج** 1. לֵצָנוּת, מוּקְיוֹנִיּוּת. 2. מְהוּמָה, רַעַשׁ. **مُهَرِّج** לֵץ, לֵיצָן, בַּדְחָן, מוּקְיוֹן. **مَهْرَجَان** ע' שם. **هَرْجَلَة** אַנְדְּרָלְמוּסְיָה, מְהוּמָה, תֹּהוּ וָבֹהוּ, אֲנַרְכְיָה, עִרְבּוּבְיָה.

هَرَسَ – 1. הָרַס. 2. כָּתַת, כָּתַשׁ, שָׁחַק, פּוֹרֵר, רִסֵּק דַּק. **إِنْهَرَسَ** VII נֶהֱרַס, נִכְתַּשׁ, נִכְתַּת. **هَرِيسَة** 1. תַּבְשִׁיל (מבשר ומחיטה כתושה). 2. עוּגַת סֹלֶת. **هَرَّاس**. **هَرَّاسَة** מַכְבֵּשׁ. **مِهْرَاس** מְדוֹכָה, מַכְתֵּשׁ. **مَهْرُوس** 1. הָרוּס. 2. כָּתוּשׁ, מְפוֹרָר, מְרֻסָּק דַּק. 3. מְחִית, פִּירֶה.

هَرَشَ – שָׂרַט, גֵּרֵד. **هَرَّشَ** II שִׁסָּה, הֵסִית. **هَارَشَ** III הִתְקוֹטֵט עִם־. **هَرْش**. **هِرَاش** 1. הִתְקוֹטְטוּת, רִיב. 2. שְׂרִיטָה. **مَهْرُوش** מוּתָשׁ.

هَرْطَقَ G כָּפַר בָּעִקָּר. **هَرْطَقَة** כְּפִירָה, מִינוּת.

هُرْطُمَان שִׁבֹּלֶת שׁוּעָל ע' **شُوفَان**.

هَرَعَ – **هُرِعَ إِلَى** חָשׁ אֶל־, מִהֵר, אָץ אֶל־. **هَرَعَ لِنَجْدَتِهِ** חָשׁ לְעֶזְרָתוֹ. **هَرَع** מְהִירוּת, חִפָּזוֹן.

هَرَفَ – بِـ 1. הִלֵּל אֶת־, הִגְזִים בְּשִׁבְחוֹ שֶׁל־. 2. פִּטְפֵּט, דִּבֵּר שְׁטֻיּוֹת. **لَا تَهْرِفْ بِمَا لَا تَعْرِفُ** פת' אַל תְּהַלֵּל אֶת שֶׁאֵינְךָ מַכִּיר, אַל תְּדַבֵּר שְׁטֻיּוֹת.

هَرَقَ – **أَهْرَقَ** IV שָׁפַךְ, הִגִּיר, יָצַק (מים). **أَهْرَقَ دَمَهُ** שָׁפַךְ אֶת דָּמוֹ. **مُهْرَاق** שָׁפוּךְ. **إِهْرَاق** שְׁפִיכָה, שְׁפִיכוּת. **إِهْرَاقُ الدِّمَاءِ** שְׁפִיכוּת דָּמִים, קֶטֶל.

هِرَقْل. **هِرَقْل** G 1. הֵרַקְלְיוּס (קיסר ביזנטיון). 2. הֶרְקוּלֶס (גיבור במיתולוגיה היוונית). 3. (בהשאלה) עֲנָק, גִּבּוֹר. 4. הֶרְקוּלֶס (מערכת כוכבים).

هَرِمَ – בָּא בַּיָּמִים, הִזְדַּקֵּן מְאוֹד, נַעֲשָׂה סֶנִילִי. **هَرَّمَ** II 1. הִזְקִין, עָשָׂה אֶת־ סֶנִילִי. 2. קָצַץ בָּשָׂר. **هَرَم** 1. סֶנִילִיּוּת, זִקְנָה מֻפְלֶגֶת. 2. ج **أَهْرَام** و**أَهْرَامَات** פִּירָמִידָה. **هَرَم نَاقِص** פִּירָמִידָה קְטוּמָה. **هَرَمِيّ** בְּצוּרַת פִּירָמִידָה. **هَرِم** זָקֵן מֻפְלָג, סֶנִילִי. **إِبْنُ الهَرِمَةِ** בֶּן זְקוּנִים.

هُرْمُون G ج هُرْمُونَات הוֹרְמוֹן.

(هرو) هِرَاوَةٌ ج هِرَاوَاتٌ אַלָּה, מַקֵּל. هِرَاوَةُ الجُولف אַלַּת הַגּוֹלְף.

هَرْوَلَ רָץ רִיצָה קַלָּה, מִהֵר. هَرْوَلَةٌ רִיצָה קַלָּה. مَا هذِهِ الهَرْوَلَةُ؟ מַה הַחִפָּזוֹן? מָה בּוֹעֵר! مُهَرْوِلٌ חִפּוּז, מְמַהֵר.

(هري) هَارٍ(ي) מָט לִנְפֹּל. وَقَفَ عَلَى شَفَا جُرُفٍ هَارٍ הוּא עַל סַף הַמָּוֶת, כְּפֶשַׂע בֵּינוֹ וּבֵין הַמָּוֶת, עוֹמֵד לְהִתְמוֹטֵט.

هَزَّ ـُ 1. נִעְנַע, הֵנִיעַ, הֵזִיז, טִלְטֵל, הֵנִיד. 2. הִרְעִיד, זִעְזַע, הִרְטִיט. 3. כִּשְׁכֵּשׁ (בזנב). 4. נוֹפֵף. هَزَّ ذَيْلَهُ כִּשְׁכֵּשׁ בִּזְנָבוֹ (כלב). هَزَّ رَأْسَهُ הֵנִיד אֶת רֹאשׁוֹ. هَزَّ كَتِفَيْهِ מָשַׁךְ בִּכְתֵפָיו. هَزَّ المَشَاعِرَ רִגֵּשׁ, הִרְטִיט. هَزَّ الوَلِيدَ נִדְנֵד אֶת הַתִּינוֹק.

اِهْتَزَّ VIII 1. הִתְנוֹעֵעַ, הִתְנוֹדֵד, הִתְנַדְנֵד. 2. רָעַד, הִזְדַּעְזֵעַ. 3. הִתְרַגֵּשׁ (משמחה וכו'), רָעַשׁ, הָיָה נִסְעָר. اِهْتَزَّ قَلْبُهُ فَرَحًا לִבּוֹ נִפְעַם (נִרְגַּשׁ) מִשִּׂמְחָה. لَا يَهْتَزُّ لَهُ לֹא "מֵזִיז" לוֹ מִמֶּנּוּ. هَزَّةٌ ج هَزَّاتٌ 1. נִעְנוּעַ, תְּזוּזָה, הֲזָזָה, טִלְטוּל. 2. זַעֲזוּעַ, רְעִידָה, רַעַשׁ (אדמה). 3. רֶטֶט, הִתְרַגְּשׁוּת, הִתְפַּעֲמוּת. هَزَّةٌ أَرْضِيَّةٌ רַעַשׁ (רְעִידַת) אֲדָמָה. هَزَّةُ الفَرَحِ הִתְפַּעֲמוּת שִׂמְחָה. هِزَّةٌ רֶטֶט, אֶקְסְטָזָה (של שמחה וכו'). هَزَّازٌ מְנַדְנֵד, מִתְנַדְנֵד. قَضِيبٌ هَزَّازٌ וִיבְּרָטוֹר. كُرْسِيٌّ هَزَّازٌ כִּסֵּא נַדְנֵדָה. هَزِيزٌ קוֹל הַסּוּפָה. مَهَزَّةٌ הִתְפַּעֲמוּת, רֶטֶט. اِهْتِزَازٌ ج اِهْتِزَازَاتٌ הִתְנַדְנְדוּת, הִטַּלְטְלוּת, רְעִידָה, זַעֲזוּעַ, וִיבְּרַצְיָה. اِهْتِزَازَاتٌ أَرْضِيَّةٌ רַעַשׁ אֲדָמָה. اِهْتِزَازِيٌّ סֵיסְמוֹגְרָפִי, רַעֲשִׁי (הקשור ברעידות אדמה). مَوْجَاتٌ اِهْتِزَازِيَّةٌ גַּלִּים סֵיסְמוֹגְרָפִיִּים. مَهْزُوزٌ רָפֶה, לֹא יַצִּיב, מְעֻרְעָר. نِظَامُ حُكْمٍ مَهْزُوزٌ מִשְׁטָר מְעֻרְעָר. مُهْتَزٌّ מִתְנַדְנֵד, מִטַּלְטֵל, לֹא יַצִּיב.

هَزَأَ ـَ مِنْ، بِـ هَزِئَ ـَ לִגְלֵג עַל־, שָׂם לִצְחוֹק אֶת־, לָעַג לְ־, הִתֵּל בְּ־. تَهَزَّأَ V. اِسْتَهْزَأَ X بِـ לָעַג לְ־, שָׂם לִצְחוֹק אֶת־. هَزْءٌ. هُزْءٌ. هُزُؤٌ לַעַג, קַלֶּס, לִגְלוּג. هُزْئِيٌّ לִגְלְגָנִי. هُزْأَةٌ מַטָּרָה לְלַעַג, צְחוֹק וָקֶלֶס. اِسْتِهْزَاءٌ לַעַג, קֶלֶס, צְחוֹק, לִגְלוּג. هَازِئٌ. مُسْتَهْزِئٌ לַעֲגָן, מְלַגְלֵג.

هِزَبْرٌ ج هَزَابِرُ כִּנּוּיוֹ שֶׁל הָאַרְיֵה.

هَزَجَ ـِ هَزَّجَ II שָׁר, פִּזֵּם, סִלְסֵל בְּשִׁיר. هَزَجٌ מִשְׁקָל בַּשִּׁירָה הָעַרְבִית (ארבע פעמים مَفَاعِيلُنْ). أُهْزُوجَةٌ שִׁיר, פִּזְמוֹן.

هَزِرَ ـَ צָחַק. هَزَّرَ II מ' הִתְבַּדֵּחַ. هِزَار מ' הִתְבַּדְּחוּת, צְחוֹק. هَزَارٌ זָמִיר (ציפור שיר).

هَزَعَ ـَ מִהֵר. هَزِيعٌ 1. אַשְׁמֹרֶת לַיְלָה. 2. ج هُزَّعٌ אֱוִיל, טִפֵּשׁ.

هَزُلَ ـُ هُزِلَ רָזָה, כָּחַשׁ, נַעֲשָׂה רָזֶה. هَزَلَ ـِ هَزِلَ ـَ הִתֵּל, הִתְבַּדֵּחַ, הִתְלוֹצֵץ, חָמַד לָצוֹן. هَزَّلَ II. أَهْزَلَ IV שִׁלַּח רָזוֹן בְּ־, הִרְזָה, הֶחֱלִישׁ (גוף). هَازَلَ III הִתְבַּדֵּחַ עִם־, הִתְלוֹצֵץ עִם־. هَزْلٌ הוּמוֹר, הִתְבַּדְּחוּת, הִתְלוֹצְצוּת, הֲלָצָה. هَزْلِيٌّ הוּמוֹרִיסְטִי, מַצְחִיק, הִתּוּלִי, קוֹמִי. جَرِيدَةٌ هَزْلِيَّةٌ עִתּוֹן הִתּוּלִי. مَسْرَحِيَّةٌ هَزْلِيَّةٌ קוֹמֶדְיָה, הַצָּגָה קוֹמִית (התולית). هَزِلٌ בַּדְּחָן, מְבַדֵּחַ. هُزَالٌ רָזוֹן, כְּחִישׁוּת. هَزِيلٌ. مَهْزُولٌ ج مَهَازِيلُ 1. רָזֶה, צָנוּם, כָּחוּשׁ. 2. דַּל, חֲסַר תֹּכֶן. هَازِلٌ 1. מְבַדֵּחַ, מַצְחִיק, הוּמוֹרִיסְטִי. 2. סַרְקַסְטִי, לַעֲגָנִי, קוֹמִי. مَهْزَلَةٌ ج مَهَازِلُ 1. הוּמוֹרֶסְקָה, מַחֲזֶה הִתּוּלִי, קוֹמֶדְיָה. 2. לַעַג, חוּכָא וְאִטְלוּלָא.

هَزَمَ ـِ 1. הֵבִיס, הֵנִיס, נִצַּח אֶת־, גָּבַר עַל־. 2. רָעַם. اِنْهَزَمَ VII נָחַל תְּבוּסָה, נִגַּף, נֻצַּח, נָס עַל נַפְשׁוֹ. هَزْمٌ הֲבָסָה. هَزِيمٌ קוֹל רַעַם. هَزِيمَةٌ ج هَزَائِمُ. اِنْهِزَامٌ תְּבוּסָה, מַפָּלָה, מְנוּסָה, כִּשָּׁלוֹן. رُوحُ الهَزِيمَةِ. اِنْهِزَامِيَّةٌ תְּבוּסְתָנוּת, דֶּפֵּיטִיזְם. اِنْهِزَامِيٌّ תְּבוּסְתָנִי, דֶּפֵּיטִיסְט.

هَزْهَزَ נִעְנַע, טִלְטֵל (פעם אחר פעם), נִדְנֵד. تَهَزْهَزَ הִתְנוֹעֵעַ, הִטַּלְטֵל. هَزْهَزَةٌ נִעְנוּעַ, טִלְטוּל, הֲזָזָה, תְּזוּזָה.

هَسَّ ـِ לָחַשׁ, אָמַר לְעַצְמוֹ. هَسٌّ. هَسِيسٌ לְחִישָׁה. هُسْ! הַס! שְׁתֹק!

هِسْتُولُجِيَا G הִיסְטוֹלוֹגְיָה, תּוֹרַת הָרְקָמוֹת.

هِسْتِيرِيَا G הִיסְטֶרְיָה, עַצְבָּנוּת פָּתוֹלוֹגִית. هِسْتِيرِيٌّ הִיסְטֵרִי, שֶׁל הִתְפָּרְצוּת עַצְבָּנִית.

هَشَّ ـَ بِـ הִסְבִּיר (הֵאִיר) פָּנִים לְ־, קִדֵּם בִּבְרָכָה אֶת־, חִיֵּךְ, עָלַץ לִקְרַאת ע'. بَشَّ. هَشَّ ـُ 1. חָבַט עֵץ (בייחוד עץ זית כדי ללקט זיתים), הִשִּׁיר (עץ). 2. נַעֲשָׂה רַךְ (פָּרִיךְ). هَشٌّ 1. רַךְ, שָׁבִיר, פָּרִיךְ. 2. עַלִּיז, חַיְכָן. هَشِيشٌ פָּרִיךְ, רַךְ. هَشَاشَةٌ מְאוֹר פָּנִים, סֵבֶר פָּנִים, עַלִּיצוּת. هَاشٌّ מַסְבִּיר פָּנִים, מְחַיֵּךְ, עַלִּיז.

هَشَمَ ـِ هَشَّمَ II 1. רִסֵּק, שִׁבֵּר, נִפֵּץ, פִּצַּח. 2. פּוֹרֵר, פָּתַת. تَهَشَّمَ V. اِنْهَشَمَ VII הִתְרַסֵּק, הִתְנַפֵּץ, הִתְפּוֹרֵר. هَشِيمٌ 1. קַשׁ יָבֵשׁ, עֲנָפִים יְבֵשִׁים. 2. שָׁבוּר, שָׁבִיר, מְרֻסָּק. فَأَصْبَحَ هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيَاحُ ק' וַיְהִי קַשׁ יָבֵשׁ יְזָרוּהוּ הָרוּחוֹת. حِصَادُ الهَشِيمِ הֲבֵל הֲבָלִים, רְעוּת רוּחַ. مُهَشَّمٌ מְנֻפָּץ (זכוכית וכו'), מְרֻסָּק.

هَاشِمِيٌّ הָאשִׁמִי (ממשפחת הנביא מוחמד). المَمْلَكَةُ الأُرْدُنِّيَّةُ الهَاشِمِيَّةُ הַמַּמְלָכָה הַיַּרְדֵּנִית הַהָאשְׁמִית.

هَصَرَ ـِ 1. כָּפַף וְעִקֵּם (ענף). 2. שָׁבַר, שִׁסַּע, רִטֵּשׁ (טרף), רִסֵּק. 3. מָשַׁךְ, הֵזִיז, הִטָּה. تَهَصَّرَ V 1. נִשְׁבַּר. 2. הֻטָּה. اِنْهَصَرَ VII 1. שֻׁסַּע, רֻטַּשׁ, נִשְׁבַּר. 2. הֻטָּה. هَصُورٌ כִּנּוּי לָאַרְיֵה (המרטש את טרפו). أَسَدٌ هَصُورٌ אַרְיֵה רַב כֹּחַ.

هَضَبَ ـِ 1. גִּבֵּב דְּבָרִים, קִשְׁקֵשׁ. 2. הִמְטִיר בְּשֶׁפַע (שמים). هَضْبَةٌ ج هِضَابٌ وهَضَبَاتٌ גִּבְעָה, רָמָה, הַר. هَضْبَةُ الجُولَانِ רָמַת הַגּוֹלָן. رَجُلٌ هَضْبَةٌ פַּטְפְּטָן.

هَضَمَ ـِ 1. עִכֵּל. 2. תָּפַס, הֵבִין (רעיון וכו'). 3. קִפֵּחַ, גָּזַל (זכות), עָשַׁק. 4. עָמַד (בסבל וכו'), סָבַל. هَضَمَ حَقَّهُ קִפֵּחַ אֶת זְכוּתוֹ. هَضَمَ الفِكْرَةَ עִכֵּל אֶת הָרַעְיוֹן. لَا يُهْضَمُ לֹא נִסְבָּל. اِنْهَضَمَ VII עֻכַּל, הִתְעַכֵּל. اِهْتَضَمَ VIII קִפֵּחַ, גָּזַל, עָשַׁק.

هَضْمٌ 1. עִכּוּל, סְפִיגָה. 2. סֵבֶל, עֹשֶׁק, קִפּוּחַ. سَهْلُ الهَضْمِ קַל לְעִכּוּל. عُسْرُ الهَضْمِ עֲצִירוּת. الجِهَازُ الهَضْمِيُّ מַעֲרֶכֶת הָעִכּוּל. هَضِيمٌ 1. קַל לְעִכּוּל. 2. רָזֶה. هَضِيمَةٌ ج هَضَائِمُ 1. עֹשֶׁק. 2. סְעוּדַת הַבְרָאָה (של אבלים). هَاضُومٌ ج هَوَاضِيمُ תְּרוּפָה לְעִכּוּל. مَهْضُومٌ 1. מְעֻכָּל. 2. עָשׁוּק, מְקֻפָּח.

هَطَلَ ــ تَهَاطَلَ VI יָרַד (גשם), נָזַל, זִרְזֵף, זָלַג (דמע); נִגַּר. هَطَلَ الدَّمْعُ مِنْ عَيْنَيْهِ مِدْرَارًا זָלְגוּ עֵינָיו דְּמָעוֹת לָרֹב. هُطُولٌ. هُطُولُ الأَمْطَارِ יְרִידַת גְּשָׁמִים.

هَفَّ ــِ 1. נָשַׁב (רוח), הָמָה, יִלֵּל. 2. מִהֵר, נֶחְפַּז, אָץ. 3. נָגַע קְלִילוֹת. 4. إِلَى עָרַג, הִתְגַּעְגֵּעַ ל־, נִכְסַף, הִתְאַוָּה ל־. هَفَّتْ نَفْسُهُ إِلَيْهَا נִכְסְפָה נַפְשׁוֹ אֵלֶיהָ. هَفٌّ 1. קָלִיל. 2. רֵיק, נָבוּב. هَفَّافٌ 1. מְנַצְנֵץ. 2. דַּק (בגד, שמלה וכו'). مِهَفَّةٌ מְנִיפָה. مَهْفُوفٌ קַל דַּעַת, פּוֹחֵז, לֹא אַחֲרַאי.

هَفَتَ ــِ 1. נָפַל, הִתְמוֹטֵט. 2. פִּטְפֵּט, דִּבֵּר שְׁטֻיּוֹת. تَهَافَتَ VI 1. הִתְמוֹטֵט, נָפַל (בהדרגה), קָרַס. 2. عَلَى הִסְתָּעֵר (על סחורה וכו'), עָט עַל־. هَفْتَانُ מ' מְתֻשָּׁשׁ, חַלָּשׁ. تَهَافُتٌ הִתְמוֹטְטוּת, קְרִיסָה. تَهَافُتُ الأَعْصَابِ ע' (هور) إِنْهِيَار. تَهَافُتُ الفَلاَسِفَةِ קְרִיסַת הַפִילוֹסוֹפִים (ספר מפורסם של אבו חאמד אלע'זאלי).

هَفْهَفَ 1. הָיָה רָזֶה, הָיָה תָּמִיר וְדַק. 2. רִחֵף כָּאֲוִיר. مُهَفْهَفٌ 1. דַּק גֵּו, רָזֶה, עָדִין, קָלִיל. 2. גַּנְדְּרָנִי. فُسْتَانٌ مُهَفْهَفٌ שִׂמְלָה שְׁקוּפָה (קְלִילָה).

(هفو) هَفَا ــُ 1. שָׁגָה, טָעָה (בדיבורו), כָּשַׁל. 2. إِلَى עָרַג ל־, כָּמַהּ, הִשְׁתּוֹקֵק, הִתְגַּעְגֵּעַ ל־. 3. רִחֵף (עוף). هَفْوَةٌ ج هَفَوَاتٌ פְּלִיטַת פֶּה, מִשְׁגֶּה, עֲבֵרָה (קלה). لِكُلِّ عَالِمٍ هَفْوَةٌ פת' אֵין אָדָם שֶׁאֵינוֹ נִכְשָׁל.

هِكْتَارٌ G ج هِكْتَارَاتٌ הֶקְטָר (עשרת אלפים מטרים רבועים).

هٰكَذَا ע' ذُو. ذَا.

(هكم) تَهَكَّمَ V ــ عَلَى לָעַג ל־, זִלְזֵל ב־, צָחַק ל־, הִתֵּל ב־. تَهَكُّمٌ לַעַג, הִתּוּל, צְחוֹק, קֶלֶס, זִלְזוּל, אִירוֹנְיָה, סַרְקַזְם. تَهَكُّمِيٌّ סַרְקַסְטִי, אִירוֹנִי, צִינִי. مُتَهَكِّمٌ סַרְקַסְטִי, צִינִיקָן.

هَلْ מִלַּת שְׁאֵלָה: הַאִם? הֲ־? כְּלוּם? هَلْ هُوَ إِلاَّ شَيْطَانٌ؟ הַאֵין הוּא אֶלָּא שָׂטָן? هَلْ مِنْ جَدِيدٍ؟ מַה חָדָשׁ? הֲיֵשׁ חָדָשׁ? هَلاَّ (هَلْ + لاَ)؟ הֲתוֹאִיל? هَلاَّ زُرْتَنَا؟ הֲתוֹאִיל לְבַקְּרֵנוּ? هَلاَّ آمَنْتَ! הֲלֹא תַּאֲמִין!

هَلَّ ــِ 1. הוֹפִיעַ (מולד הלבנה), הֵחֵל, הִתְחִיל, פָּתַח. 2. אוֹרוּ פָּנָיו, שָׂמַח. هَلَّ هِلاَلُهُ הוֹפִיעַ בִּמְלוֹא הֲדָרוֹ. هَلَّلَ II 1. אָמַר: لاَ إِلٰهَ إِلاَّ اللّٰهُ. 2. لِـ הֵרִיעַ ל־, אָמַר הֵידָד, הִלֵּל אֶת־. 3. שָׂמַח, אוֹרוּ פָּנָיו. أَهَلَّ IV 1. הוֹפִיעַ הַמּוֹלָד. 2. צָפָה בְּמוֹלַד הַלְּבָנָה. 3. הִלֵּל, שִׁבַּח (את אלוהים). تَهَلَّلَ V 1. אוֹרוּ פָּנָיו, הִבִּיעַ שִׂמְחָה, צָהַל. 2. נָצַץ. إِنْهَلَّ VII נִתַּךְ (גשם), יָרַד בְּעָצְמָה, זָלַג (דמע). إِسْتَهَلَّ X 1. הִתְחִיל ב־, פָּתַח ב־. هِلاَلٌ ج أَهِلَّةٌ وَأَهَالِيلُ מוֹלָד, תְּחִלַּת חֹדֶשׁ הַלְּבָנָה, סַהַר, סַהֲרוֹן. الهِلاَلُ الأَحْمَرُ הַסַּהַר הָאָדֹם (לעזרה ראשונה). الهِلاَلُ الخَصِيبُ הַסַּהַר הַפּוֹרֶה. هِلاَلاَنِ סוֹגְרַיִם. بَيْنَ هِلاَلَيْنِ בְּסוֹגְרַיִם. هِلاَلِيٌّ בְּצוּרַת סַהַר, חֶרְמֵשִׁי. تَهْلِيلٌ 1. אֲמִירַת لاَ إِلٰهَ إِلاَّ اللّٰهُ. 2. שִׂמְחָה, הֵידָד, תְּרוּעַת שִׂמְחָה, תְּשׁוּאוֹת. إِسْتِهْلاَلٌ פְּתִיחָה ב־, הַתְחָלָה, הַקְדָּמָה. إِسْتِهْلاَلِيٌّ תְּחִלִּי. مُتَهَلِّلٌ צוֹהֵל, שָׂמֵחַ, קוֹרֵן (מאושר, משמחה וכו'). مُسْتَهَلٌّ הַתְחָלָה, פֶּתַח דָּבָר, רֵאשִׁית. فِي مُسْتَهَلِّ كَلاَمِي בְּרֵאשִׁית דְּבָרַי.

هَلِبَ ــَ 1. הִשְׂעִיר, נַעֲשָׂה שָׂעִיר. 2. שָׁפַע (שער, מטר וכו'). هَلَبٌ. أَهْلَبُ ج هُلْبٌ נ' هَلْبَاءُ שָׂעִיר. هُلْبَةٌ ج هُلَبٌ רִיס. هُلاَبَةٌ זִיבַת לֵדָה. مَهْلَبِيَّةٌ רַפְרֶפֶת, מִקְפָּא, "מַלַבִּי" (מחלב, מעמילן או מאורז ומסוכר).

(هلج) هَلِيلَجٌ. إِهْلِيلَجٌ אֶלִיפְּסָה, עִגּוּל מָאֳרָךְ. إِهْلِيلِجِيٌّ אֶלִיפְּטִי.

هَلَسَ ــِ 1. שִׁלֵּחַ רָזוֹן ב־, הֶחְלִישׁ, הִתִּישׁ. 2. הָזָה, הִטְרִיף. هُلِسَ 1. נִטְרְפָה עָלָיו דַּעְתּוֹ. 2. חָלָה בְּשַׁחֶפֶת. هَلَّسَ II 1. הִרְזָה, הֶחְלִישׁ. 2. פִּטְפֵּט. أَهْلَسَ IV חִיֵּךְ. هُلْسٌ. هُلُوسَةٌ 1. רָזוֹן. 2. הֲזָיָה. 3. פִּטְפּוּט.

هَلِعَ ــَ נִבְעַת, חָרַד, פָּחַד מְאוֹד. هَلَعٌ בְּעָתָה, בַּעַת, פַּחַד, אִי שֶׁקֶט. هَلِعٌ. هَلُوعٌ פַּחְדָן, חֲסַר מְנוּחָה, יָרֵא, מוּג לֵב.

هَلَكَ ــِ מֵת, נִסְפָּה, גָּוַע, נִשְׁמַד, נִגַּף (במלחמה). هَلَكَ المُتَنَطِّعُونَ ח' יֹאבְדוּ הַמִּצְטַעְצְעִים. هَلَّكَ II. أَهْلَكَ IV הֵמִית, הִשְׁמִיד, כִּלָּה, הִכְרִית, הֶאֱבִיד. أَهْلَكَ الحَرْثَ وَالنَّسْلَ הִשְׁחִית אֶת הַכֹּל. أَهْلَكَ مَالَهُ בִּזְבֵּז אֶת כַּסְפּוֹ. تَهَالَكَ VI 1. عَلَى הָיָה לָהוּט אַחַר־, הִתְמַכֵּר ל־, הִתְמַסֵּר ל־. 2. נָפַל, צָנַח (מאפיסת כוחות, מרוב צער וכו'), הִתְמוֹטֵט. إِهْتَلَكَ VIII 1. סִכֵּן עַצְמוֹ, חֵרֵף נַפְשׁוֹ. 2. מֵת. إِسْتَهْلَكَ X 1. מִצָּה, כִּלָּה, בִּזְבֵּז. 2. צָרַךְ, הִשְׁתַּמֵּשׁ ב־ (לחיי יום יום), הוֹצִיא. 3. בָּלָה (מכונות וכו'). 4. הָרַג, הִשְׁמִיד, הֵמִית. هُلْكٌ כִּלָּיוֹן, מָוֶת. إِمَّا هُلْكٌ وَإِمَّا مُلْكٌ פת' אוֹ מָוֶת אוֹ נִצָּחוֹן. هَلاَكٌ כְּלָיָה, הַשְׁמָדָה, אֲבַדּוֹן, כָּרֵת. مَهْلَكَةٌ ج مَهَالِكُ מְקוֹם סַכָּנַת מָוֶת. تَهْلُكَةٌ סַכָּנָה, מָוֶת, הֶשְׁמֵד. تَهَالُكٌ 1. عَلَى לְהִיטוּת אַחַר־, הִתְמַכְּרוּת, הִתְמַסְּרוּת ל־. 2. הִתְמוֹטְטוּת, צְנִיחָה (מרוב עייפות וכו'). إِسْتِهْلاَكٌ 1. צְרִיכָה, שִׁמּוּשׁ ב־, צַרְכָנוּת. 2. בְּלַאי, פְּחָת. مُجْتَمَعُ اسْتِهْلاَكٍ لاَ إِنْتَاجٍ חֶבְרָה צַרְכָנִית לֹא יַצְרָנִית. إِسْتِهْلاَكِيٌّ צַרְכָנִי. السِّلَعُ الاِسْتِهْلاَكِيَّةُ מוּצְרֵי צְרִיכָה. هَالِكٌ ج هَلْكَى אָבוּד, כָּלֶה, מֵת. مُهْلِكٌ מְכַלֶּה, מֵמִית, מְסַכֵּן. مُتَهَالِكٌ מִתְמוֹטֵט, שָׁבוּר. مُسْتَهْلِكٌ צַרְכָן. مُسْتَهْلَكٌ מְשֻׁמָּשׁ, בָּלֶה, גְּרוּטָה.

هَلِّلُويَا H הַלְלוּיָהּ.

هَلِمَ ــَ דָּבַק ב־, נִדְבַּק. هُلاَمٌ מִקְפָּא, קָרִישׁ. هُلاَمِيٌّ 1. קָרוּשׁ, מִקְפָּא לְמֶחֱצָה. 2. קָלוּשׁ, רִכְרוּכִי, דָּבִיק. هَلُمَّ גַּשׁ, בּוֹא, הָבָה, מַהֵר! קוּם! هَلُمَّ بِنَا 1. קוּם נַעֲשֶׂה (יחד), הָבָה. 2. בּוֹא נֵלֵךְ. وَهَلُمَّ جَرًّا וְכֵן הָלְאָה, וְכוּ', וְכָךְ עַד הַסּוֹף.

مَلْهَلَ 1. אָרַג אֲרִיגָה קְלִילָה. 2. חִבֵּר שִׁירָה בְּלִי לִטּוּשׁ. 3. בִּקֵּר קָשׁוֹת, הִפְרִיז. 4. בִּלָּה (בגד). 5. צִהֲלֵל, יִלֵּל יִלְלַת שִׂמְחָה (אישה) ע' زَغْرَدَ. **مُلْهَلٌ** דַּקִּיק (אריג).

مَلْهُولَةٌ ج **مَلاَهِلُ** و**مَلاَهِيلُ** 1. צְהָלוּל, יִלְלַת שִׂמְחָה. 2. בְּלוֹיִים, סְחָבָה, סְמַרְטוּט.

مُهَلْهَلٌ 1. דַּקִּיק, שָׁקוּף, עָדִין (אריג). 2. מְרֻפָּט (בגד), בָּלֶה, מָהוּהַ. 3. לֹא מְלֻטָּשׁ (שיר, סגנון וכו'), דַּל.

هِلِيُوكُبْتَر G מַסּוֹק, הֶלִיקוֹפְּטֶר ע' (روح) مِرْوَحِيَّة.

هِلِيُوم G הֶלְיוּם (גז).

هِلْيُون אַסְפָּרָגוֹס (צמח).

هُمْ הֵם.

هَمَّ ـُ 1. הִדְאִיג, הֶעֱסִיק, הִטְרִיד. 2. צִעֵר, הֶעֱצִיב. 3. עִנְיֵן, עוֹרֵר עִנְיָן, גֵּרָה אֶת הַסַּקְרָנוּת, מָשַׁךְ תְּשׂוּמַת לֵב. 3. بِـ הִתְכַּוֵּן (לעשות), עָמַד ל־, הִתְחִיל, הֶחְלִיט (ולא ביצע). وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهِ وَهَمَّ بِهَا لَوْلاَ أَنْ رَأَى بُرْهَانَ رَبِّهِ ק' וְאָכֵן חָשְׁקָה נַפְשָׁהּ בּוֹ וְאַף הוּא חָשְׁקָה נַפְשׁוֹ בָּהּ לוּלֵי רָאָה אוֹת אֱלֹהָיו. إِلَى مَنْ يَهُمُّهُ الأَمْرُ לְכָל הַמְּעֻנְיָן, לְכָל מָאן דְּבָעֵי. لاَ يَهُمُّهُ לֹא אִכְפַּת לוֹ, לֹא נוֹגֵעַ לוֹ. **أَهَمَّ** IV 1. הִדְאִיג, הִדְאִיב, צִעֵר. 2. סִקְרֵן, גָּרַם עִנְיָן, מָשַׁךְ תְּשׂוּמַת לֵב. **إِهْتَمَّ** VIII بِـ 1. דָּאַג ל־, דָּאַב, הִצְטַעֵר עַל־. 2. שָׂם לֵב ל־, הִתְעַנְיֵן ב־. 3. הֻטְרַד, חָשַׁשׁ מ־. 4. טִפֵּל ב־, עָסַק ב־. **هَمٌّ** ج **هُمُومٌ** 1. דְּאָגָה, עֶצֶב, צַעַר, תּוּגָה, יָגוֹן. 2. עִנְיָן רְצִינִי, טִרְדָּה. **هِمٌّ** ج **أَهْمَامٌ** סֶנִילִי, זָקֵן תָּשׁוּשׁ. **هِمَّةٌ** ج **هِمَمٌ** 1. שְׁאִיפָה, אַמְבִּיצְיָה. 2. מַאֲמָץ, מֶרֶץ. 3. מָעוֹף, תְּנוּפָה, נְחִישׁוּת. 4. נְטִיָּה. **بَعِيدُ (عَالِي) الهِمَّةِ** שְׁאַפְתָּנִי, אַמְבִּיצְיוֹזִי. **ثَبَّطَ هِمَّتَهُ** רִפָּה אֶת יָדָיו. **فَاتِرُ الهِمَّةِ** שְׁוֵה נֶפֶשׁ, לֹא אִכְפַּתִּי, אָדִישׁ, חֲסַר מָעוֹף. **هَمَّامٌ** בַּעַל מֶרֶץ, עֵרָנִי, אַקְטִיבִי, חָרוּץ. **هُمَامٌ** 1. גִּבּוֹר. 2. אֲצִיל נֶפֶשׁ, נָדִיב. **أَهَمُّ** חָשׁוּב יוֹתֵר, נִכְבָּד יוֹתֵר, רַב חֲשִׁיבוּת. **أَهَمِّيَّةٌ** חֲשִׁיבוּת, עֵרֶךְ. **ذُو أَهَمِّيَّةٍ** חָשׁוּב, בַּעַל חֲשִׁיבוּת. **عَدِيمُ الأَهَمِّيَّةِ** חֲסַר עֵרֶךְ, חֲסַר חֲשִׁיבוּת. **عَلَّقَ أَهَمِّيَّةً عَلَى** יִחֵס חֲשִׁיבוּת ל־. **مِنَ الأَهَمِّيَّةِ بِمَكَانٍ** כֹּה חָשׁוּב, כָּל כָּךְ חָשׁוּב. **مَهَمَّةٌ** ج **مَهَامُّ** מְשִׂימָה, מַטָּלָה, תַּפְקִיד. **مُهِمَّةٌ** ج **مُهِمَّاتٌ** 1. מְשִׂימָה, מַטָּלָה. 2. צִיּוּד, אַסְפָּקָה. **مُهِمَّاتٌ حَرْبِيَّةٌ** צִיּוּד צְבָאִי. **سِلاَحُ المُهِمَّاتِ** חֵיל הָאַסְפָּקָה. **إِهْتِمَامٌ** ج **إِهْتِمَامَاتٌ** 1. דְּאָגָה, טִרְדָּה. 2. הִתְעַנְיְנוּת, עִנְיָן, תְּשׂוּמַת לֵב. 3. טִפּוּל, עִסּוּק. **هَامٌّ**. **مُهِمٌّ** חָשׁוּב, בַּעַל עֵרֶךְ רַב. **هَامَّةٌ** ج **هَوَامُّ** שֶׁרֶץ, מַזִּיק. **مَهْمُومٌ** מֻדְאָג, עָצוּב, נוּגֶה. **مُهْتَمٌّ** بِـ 1. מִתְעַנְיֵן ב־, נִמְשָׁךְ אֶל־. 2. מֻדְאָג מ־. 3. מְטַפֵּל ב־, עוֹסֵק ב־. **مُهْتَمٌّ بِالأَدَبِ** עוֹסֵק בְּסִפְרוּת.

هُمَا שְׁנֵיהֶם/שְׁתֵּיהֶן.

هَمَايُونِي P קֵיסָרִי, אִימְפֶּרְיָאלִי. **الخَطُّ الهَمَايُونِيُّ** דְּבַר (צו) הַמֶּלֶךְ.

هَمَجَ ـَ רָעַב. **هَمَجٌ** ج **أَهْمَاجٌ** 1. יַתּוּשִׁים, בַּרְחָשִׁים. 2. טִפְּשִׁים, אֱוִילִים. 3. אֲסַפְסוּף, עֵרֶב רַב. 4. בַּרְבָּרִים, פְּרִימִיטִיבִים. **هَمَجِيٌّ** בַּרְבָּרִי, פִּרְאִי, חֲסַר תַּרְבּוּת. **هَمَجِيَّةٌ** בַּרְבָּרִיּוּת, פְּרָאוּת, פִּרְאוּת, גַּסּוּת.

هَمَدَ ـُ 1. כָּבָה (אש), שָׁכַךְ, פָּג, דָּעַךְ. 2. נָדַם, נִרְגַּע. 3. מֵת, כָּלָה. **هَمَّدَ** II. **أَهْمَدَ** IV 1. שִׁכֵּךְ, הֵפִיג. 2. כִּבָּה. 3. הִשְׁקִיט. 4. שָׂם קֵץ, הֵמִית. **هُمُودٌ** 1. דְּעִיכָה, גְּוִיעָה, הִתְנַוְּנוּת, מָוֶת. 2. רְגִיעָה, שַׁלְוָה. **هَامِدٌ** כָּבֶה, דּוֹעֵךְ, כָּלֶה, גּוֹוֵעַ. **جُثَّةٌ هَامِدَةٌ** גּוּפָה נְטוּלַת חַיִּים.

هَمَرَ ـِ שָׁפַךְ, יָצַק. **إِنْهَمَرَ** VII נִשְׁפַּךְ, נִגַּר. **إِنْهَمَرَ المَطَرُ** הַגֶּשֶׁם יָרַד חָזָק. **إِنْهَمَرَتْ دُمُوعُهُ حُزْنًا** עֵינָיו זָלְגוּ דְּמָעוֹת מֵרֹב צַעַר. **هَمْرَةٌ** ج **هَمَرَاتٌ** מַטָּח שֶׁל גֶּשֶׁם.

هَمَزَ ـِ 1. דָּקַר (בהמה בדרבן), עָקַץ, דִּרְבֵּן. 2. הוֹצִיא לַעַז עַל־. 3. שָׂם תְּנוּעַת הַמְזָה עַל אוֹת (בדקדוק). **هَمَزَهُ الشَّيْطَانُ** לָחַשׁ לוֹ הַשָּׂטָן (לדבר עבֵרה). **هَمْزٌ** 1. הִגּוּי אוֹת בְּהַמְזָה. 2. דְּקִירָה, עֲקִיצָה. **هَمْزٌ وَلَمْزٌ** הַשְׁמָצוֹת, רְכִילוּת, דִּבְרֵי גְּנַאי. **هَمْزَةٌ** ج **هَمَزَاتٌ** סִימַן הַהַמְזָה הַהוֹפֵךְ אֶת הָאוֹת אָלֶף לְעִצּוּרִית (ء). **هَمْزَةُ قَطْعٍ** הַהַמְזָה הַמְּפֻרֶדֶת (ء). **هَمْزَةُ وَصْلٍ** הַמְזַת הַחִבּוּר (ٱ). **هَمْزَةُ الوَصْلِ بَيْنَ** חֻלְיַת הַקִּשּׁוּר, הַקֶּשֶׁר בֵּין־. **هَمَزَاتُ الشَّيْطَانِ** לַחֲשׁוּשֵׁי הַשָּׂטָן. **هَمَّازٌ**. **هُمَزَةٌ** מַשְׁמִיץ, אִישׁ רָכִיל, מוֹצִיא דִּבָּה. **مِهْمَازٌ** ج **مَهَامِيزُ** דָּרְבָן, מַלְמָד (לבהמות).

هَمَسَ ـِ לָחַשׁ. **تَهَامَسَ** VI לְחֻשַׁשׁ עִם־. **هَمَسَ فِي أُذُنِهِ** הִמְתִּיק עִמּוֹ סוֹד, לְחֻשַׁשׁ עִם־. **هَمْسٌ**. **هَمْسَةٌ** ج **هَمَسَاتٌ** לְחִישָׁה, לַחַשׁ. **مَهْمُوسٌ** 1. נִלְחָשׁ. 2. מְרֻמָּז. **مَهْمُوسَاتٌ** קוֹלוֹת נִסְתָּרִים.

هَمَشَ ـُ 1. נָשַׁךְ, עָקַץ. 2. אָסַף. 3. פִּטְפֵּט. **هَمَّشَ** II 1. כָּתַב בְּשׁוּלֵי סְפָרִים, הֶעֱבִיר לַשּׁוּלַיִם. 2. גִּמֵּד. **هَامِشٌ** ج **هَوَامِشُ** שׁוּל, שׁוּלַיִם. **عَلَى هَامِشِ الأَخْبَارِ** בְּשׁוּלֵי הַיְּדִיעוֹת (הַחֲדָשׁוֹת). **عَلَى هَامِشِ المُجْتَمَعِ** בְּשׁוּלֵי הַחֶבְרָה. **هَامِشِيٌّ** שׁוּלִי, מִשְׁנִי, צְדָדִי, לֹא מֶרְכָּזִי. **تَهْمِيشٌ** 1. דְּחִיקָה (הַעֲבָרָה) לַשּׁוּלַיִם, הַזְנָחָה. 2. גִּמּוּד, הַפְחָתַת עֶרְכּוֹ שֶׁל־.

هَمَكَ ـُ 1. הִמְרִיץ. 2. מָעַךְ. **إِنْهَمَكَ** VII **فِي** הִתְמַסֵּר ל־, הִקְדִּישׁ עַצְמוֹ ל־, הִתְפַּנָּה ל־, שָׁקַע רֻבּוֹ כֻּלּוֹ ב־. **إِنْهِمَاكٌ** הִתְמַסְּרוּת, הִתְמַכְּרוּת, הִתְפַּנּוּת. **مُنْهَمِكٌ فِي** שָׁקוּעַ ב־, מִתְמַסֵּר ל־.

هَمَلَ ـِ 1. הִזִּיל (דמעות, גשם וכו'). 2. שׁוֹטֵט (בהמה בלי רועה). **أَهْمَلَ** IV זָנַח, הִזְנִיחַ, עָזַב, נָטַשׁ. **إِنْهَمَلَ** VII יָרַד (גשם), זָלַג (דמע), נָזַל, נִגַּר, זִרְזֵף. **هَمَلٌ** 1. עֵדֶר מֻפְקָר. 2. עָזוּב (נער), נָטוּשׁ. 3. נוֹזֵל, נִגָּר. **إِهْمَالٌ** זְנִיחָה, הַזְנָחָה, רַשְׁלָנוּת, עֲזִיבָה, נְטִישָׁה. **هَامِلٌ** ج **هُمَّلٌ** עָזוּב, נָטוּשׁ. **مُهْمِلٌ** רַשְׁלָן, מְרֻשָּׁל. **مُهْمَلٌ** מֻזְנָח, נָטוּשׁ, עָזוּב, חֲסַר עֵרֶךְ. **مُهْمَلُ الإِمْضَاءِ** נְטוּל חֲתִימָה (מכתב וכו'). **سَلَّةُ المُهْمَلاَتِ** סַל אַשְׁפָּה. **كَمِّيَّةٌ مُهْمَلَةٌ** כַּמּוּת מְבֻטֶּלֶת.

هَمْهَمَ 1. הִמְהֵם, נָהַם, רָטַן, מִלְמֵל. 2. רָעַם (רעם). **هَمْهَمَةٌ** 1. דִּבּוּר לֹא בָּרוּר,

הַמְהוּם. 2. פּוּאם (בקול נמוך). 3. נִהִימָה.

هُنَّ הֵן.

هَنَّ 1. יִבֵּב, בָּכָה, הִתְיַפַּח. 2. إِلَى כָּמַהּ לְ־, נִכְסַף לְ־.

هُنَا כָּאן, פֹּה, הֵנָּה. **هٰهُنَا** הֵנָּה, כָּאן, פֹּה. **إِلَى هُنَا**. **لِهُنَا** 1. עַד כָּאן. 2. זֶהוּ, דַּי, עַד הֵנָּה. **هُنَا وَهُنَاكَ** פֹּה וָשָׁם. **هُنَاكَ**. **هُنَالِكَ** 1. שָׁם, לֹא פֹּה. 2. יֵשׁ, קַיָּם, נִמְצָא. **هُنَاكَ مَثَلٌ يَقُولُ** יֵשׁ פִּתְגָּם הָאוֹמֵר. **إِلَى هُنَاكَ** עַד שָׁם. **مَاذَا هُنَاكَ (هُنَالِكَ)؟** מָה קָרָה? מָה הַבְּעָיָה? מָה הָעִנְיָן? **مِنْ هُنَاكَ** מִשָּׁם.

هَنَأَ ـَ 1. נָתַן. 2. פִּרְנֵס. 3. טָעַם, הָיָה טָעִים, עָרֵב. **هَنِئَ** ـَ 1. بِـ נֶהֱנָה מִ־, הִתְעַנֵּג עַל־, שָׂמַח בְּ־. 2. הָיָה טָעִים, נָעַם, עָרֵב. **هَنَّأَ** II 1. بِـ عَلَى בֵּרֵךְ אֶת־ עַל־, אִחֵל לְ־ דָּבָר. 2. שִׂמַּח. **تَهَنَّأَ** بِـ נֶהֱנָה מִ־, שָׂמַח בְּ־. **هَنَاءٌ**. **هَنَاءَةٌ** הֲנָאָה, נֹעַם, בְּרָכָה, אֹשֶׁר. **بِالْهَنَاءِ وَالشِّفَاءِ** לִבְרִיאוּת, בְּתֵאָבוֹן. **هَنِيءٌ** מְהַנֶּה, עָרֵב, טָעִים. **هَنِيئًا لَكَ**. **هَنِيئًا مَرِيئًا** לִבְרִיאוּת, בְּתֵאָבוֹן. **تَهْنِئَةٌ** ج **تَهَانِئُ** وَ**تَهَانٍ(ي)** وَ**تَهْنِئَاتٌ** אִחוּל, בְּרָכָה. **هَانِئٌ** שָׂמֵחַ, מְאֻשָּׁר. **مُهَنِّئٌ** מְאַחֵל, מְבָרֵךְ.

الْهِنْدُ הֹדּוּ. **الْهِنْدُ الصِّينِيَّةُ** הֹדּוּ־סִין. **هِنْدِيٌّ** ج **هُنُودٌ** הֹדִּי. **الْهُنُودُ الْحُمْرُ** הָאִינְדְּיָאנִים (באמריקה). **الْمُحِيطُ الْهِنْدِيُّ** הָאוֹקְיָנוֹס הַהֹדִּי. **مُهَنَّدٌ** חֶרֶב עֲשׂוּיָה בְּהֹדּוּ, חֶרֶב מְשֻׁבַּחַת. **هِنْدُوسِيٌّ** ج **هِنْدُوس** הִינְדִּי. **هِنْدُوسِيَّةٌ**. **هِنْدُوكِيَّةٌ** לְשׁוֹן הִינְדִּי.

هِنْدِبَاءُ עֹלֶשׁ (צמח, chicory).

هَنْدَزَ. **هَنْدَسَ** הִנְדֵּס, תִּכֵּן (ערים, גשרים וכו'), תִּכְנֵן, סִרְטֵט, מָדַד, עָרַךְ תָּכְנִיּוֹת בְּנִיָּה. **هَنْدَسَةٌ**. **عِلْمُ الْهَنْدَسَةِ** הַנְדָּסָה, תּוֹרַת הַמְּדִידָה, גֵּאוֹמֶטְרִיָּה. **الْهَنْدَسَةُ التَّحْلِيلِيَّةُ** הַנְדָּסָה אֲנָלִיטִית. **الْهَنْدَسَةُ التَّطْبِيقِيَّةُ (الْعَمَلِيَّةُ)** הַנְדָּסָה יִשּׁוּמִית. **الْهَنْدَسَةُ الزِّرَاعِيَّةُ** אַגְרוֹנוֹמְיָה. **الْهَنْدَسَةُ السَّطْحِيَّةُ**. **هَنْدَسَةُ الْمُسْتَوَيَاتِ** הַנְדָּסַת הַמִּישׁוֹר. **الْهَنْدَسَةُ الْفَرَاغِيَّةُ**. **هَنْدَسَةُ الْفَرَاغِ** הַנְדָּסָה מֶרְחָבִית. **هَنْدَسَةُ الْمُدُنِ** תִּכְנוּן (תִּכּוּן) עָרִים ע' (خطّ) **تَخْطِيطُ الْمُدُنِ**. **الْهَنْدَسَةُ الْمِعْمَارِيَّةُ** אַרְכִיטֶקְטוּרָה, אַדְרִיכָלוּת. **سِلَاحُ الْهَنْدَسَةِ** חֵיל הַנְדָּסָה. **هَنْدَسِيٌّ** 1. הַנְדָּסִי, גֵּאוֹמֶטְרִי. 2. הַנְדְּסָאִי. **جِسْمٌ (شَكْلٌ) هَنْدَسِيٌّ** גּוּף הַנְדָּסִי, צוּרָה הַנְדָּסִית. **مُهَنْدِسٌ** מְהַנְדֵּס, מְתַכְנֵן. **مُهَنْدِسٌ زِرَاعِيٌّ** אַגְרוֹנוֹם. **مُهَنْدِسٌ مِعْمَارِيٌّ** אַרְכִיטֶקְט, אַדְרִיכָל.

هَنْدَمَ 1. סִדֵּר, תֵּאֵם. 2. הִלְבִּישׁ בְּצוּרָה נָאָה. **هَنْدَمَةٌ** הוֹפָעָה נָאָה, הַרְמוֹנְיָה, תֵּאוּם, סִדּוּר נָאֶה. **هِنْدَامٌ** חִטּוּב הַגּוּף, לְבוּשׁ מַתְאִים וְנָאֶה. **حُسْنُ الْهِنْدَامِ سِرُّ الاحْتِرَامِ** הֲדַר בְּנֵי אָדָם כְּסוּתָם. **مُهَنْدَمٌ** חָטוּב, לָבוּשׁ נָאֶה, מְסֻדָּר, בַּעַל הוֹפָעָה נָאָה.

هَنْهَنَ שָׁר שִׁיר עֶרֶשׂ.

(هنو) **هَنَةٌ** ج **هَنَاتٌ** وَ**هَنَوَاتٌ** מוּם, פְּגָם, לִקּוּי, חֻלְשָׁה.

هُنَيْهَةٌ רֶגַע, רֶגַע קָט.

هُوَ 1. הוּא. 2. רָז, חָכְמַת הָרָזִים (בצופיות). **الْهُوَ** 1. חֲכַם הָרָזִים, כִּנּוּי לֵאלֹהִים. 2. אִיד (בפסיכולוגיה). **هُوَذَا** הִנֵּהוּ. **أَنَا هُوَ الَّذِي** אֲנִי הַגֶּבֶר, אֲנִי הוּא אֲשֶׁר. **هُوِيَّةٌ** ج **هُوِيَّاتٌ** 1. זֶהוּת. 2. מַהוּתוֹ שֶׁל אָדָם. **بِطَاقَةُ (تَذْكِرَةُ) الْهُوِيَّةِ** תְּעוּדַת זֶהוּת. **عَرَفَ هُوِيَّتَهُ** קָבַע אֶת זֶהוּתוֹ, זִהָה אוֹתוֹ. **مَجْهُولُ الْهُوِيَّةِ** אֲנוֹנִימִי, אֵינוֹ מֻכָּר.

هَوِجَ ـَ כָּסַל, נַעֲשָׂה טִפֵּשׁ, הָיָה אֱוִיל, נָהַג בִּפְזִיזוּת. **أَهْوَجُ** ج **هُوجٌ** נ' **هَوْجَاءُ** אֱוִיל, כְּסִיל, נִמְהָר. **رِيحٌ هَوْجَاءُ** רוּחַ סוֹעֶרֶת, סוּפָה עַזָּה.

(هود) **هَادَ** ـُ נַעֲשָׂה יְהוּדִי. **الَّذِينَ هَادُوا** ק' הַיְּהוּדִים. **هَوَّدَ** II 1. גִּיֵּר, יִהֵד. 2. הָלַךְ בְּנַחַת, נָהַג בִּמְתִינוּת. **هَاوَدَ** III 1. הִתְיַחֵס אֶל־ בִּמְתִינוּת. 2. פִּיֵּס, וִתֵּר לְ־, נָהַג בְּסַלְחָנוּת. 3. הוֹרִיד מְחִיר, הִתְפַּשֵּׁר עַל מְחִיר. **تَهَوَّدَ** V הִתְגַּיֵּר, הִתְיַהֵד. **تَهَاوَدَ** VI הָיָה מְחִירוֹ נָמוּךְ (סָבִיר, נוֹחַ), לֹא יָקָר. **الْهُودُ** הַיְּהוּדִים. **هَوَادَةٌ** סַלְחָנוּת, מְתִינוּת, פַּשְׁרָנוּת, וַתְּרָנוּת, פִּיּוּס. **حَرْبٌ لَا هَوَادَةَ فِيهَا** מִלְחֶמֶת חָרְמָה. **تَهْوِيدٌ** גִּיּוּר, יִהוּד. **مُهَاوَدَةٌ** סַלְחָנוּת, וַתְּרָנוּת. **مُهَاوَدَةُ الْأَسْعَارِ** הוֹרָדַת מְחִירִים. **مُتَهَوِّدٌ** מִתְיַהֵד. **مُتَهَاوِدٌ** נוֹחַ, סָבִיר, נָמוּךְ (מחיר). **يَهُودِيٌّ** ج **يَهُودُ** יְהוּדִי. **يَهُودِيَّةٌ** 1. יְהוּדִיָּה. 2. יַהֲדוּת.

هَوْدَجٌ ج **هَوَادِجُ** אַפִּרְיוֹן (נישא על גמל).

(هور) **هَارَ** ـُ 1. הִתְמוֹטֵט, נֶהֱרַס. 2. הִפִּיל אַרְצָה. 3. הָרַס, מוֹטֵט. **هَوَّرَ** II 1. מוֹטֵט, הָרַס. 2. הִפִּיל. 3. סִכֵּן, הֵבִיא אָסוֹן עַל־. **تَهَوَّرَ** V 1. הִתְמוֹטֵט. 2. הָיָה פָּזִיז, הָיָה נִמְהָר, נָהַג בְּקַלּוּת דַּעַת, הִסְתַּכֵּן. **اِنْهَارَ** VII הִתְמוֹטֵט, נֶהֱרַס, נֶחֱרַב, קָרַס. **هُورٌ** ج **أَهْوَارٌ** אֲגַם, בִּצָּה. **هَوَارِيٌّ** ج **هَوَارِيَّةٌ** 1. מִתְנַדֵּב. 2. חַיָּל לֹא סָדִיר. **تَهَوُّرٌ** פַּחֲזוּת, קַלּוּת דַּעַת, הִסְתַּכְּנוּת. **اِنْهِيَارٌ** הִתְמוֹטְטוּת, קְרִיסָה, מַפֹּלֶת. **اِنْهِيَارٌ ثَلْجِيٌّ** מַפֹּלֶת שְׁלָגִים. **اِنْهِيَارٌ عَصَبِيٌّ** הִתְמוֹטְטוּת עֲצַבִּים. **مُتَهَوِّرٌ** נִמְהָר, קַל דַּעַת, פּוֹחֵז, חֲסַר אַחְרָיוּת. **مُنْهَارٌ** מְמוֹטָט, הָרוּס.

هُورْمُون G ج **هُورْمُونَاتٌ** הוֹרְמוֹן.

هَوِسَ ـَ 1. לָקָה בְּשִׂכְלוֹ. 2. הָיָה אוֹבֵד עֵצוֹת, נָבוֹךְ, הִתְבַּלְבֵּל. **هَوَّسَ** II 1. הֵבִיךְ, בִּלְבֵּל. 2. שִׁגֵּעַ, הִטְרִיף, הִדְהִים. **تَهَوَّسَ** V 1. נִטְרְפָה עָלָיו דַּעְתּוֹ, לָקָה בְּשִׂכְלוֹ. 2. אָבְדָה עֵצָה מִמֶּנּוּ, הָיָה נָבוֹךְ, נִדְהַם. **هَوَسٌ** 1. לִקּוּי הַשֵּׂכֶל, שִׁגָּעוֹן, טֵרוּף הַדַּעַת, מַנְיָה. 2. בִּלְבּוּל, מְבוּכָה. **هَوَسُ السَّرِقَةِ** קְלֶפְּטוֹמַנְיָה. **هَوَسُ الشُّرْبِ** אַלְכּוֹהוֹלִיזְם. **هَوَسُ النَّارِ** פִּירוֹמַנְיָה. **هَوِسٌ**. **أَهْوَسُ** ج **هُوسٌ** נ' **هَوْسَاءُ** 1. לְקוּי בְּשִׂכְלוֹ, מְטֹרָף, קַל דַּעַת. 2. מְבֻלְבָּל. **مُهَوَّسٌ** 1. מְטֹרָף. 2. נָבוֹךְ, נִמְהָר, פָּזִיז. **هَوْسَةٌ** שָׁאוֹן, הֲמֻלָּה.

(هوش) **هَاشَ** ـُ הִסְתַּכְסֵךְ, הִתְקוֹטֵט, הִתְפָּרֵעַ. **هَوِشَ** ـَ נִרְגַּשׁ, נִסְעַר, הִתְבַּלְבֵּל, הָיָה חֲסַר מְנוּחָה. **هَوَّشَ** II 1. גָּרַם מַחְלֹקֶת, עוֹרֵר רִיב וּמָדוֹן, סִכְסֵךְ, הֵסִית. 2.

אָסַף, צָבַר. تَهَوَّشَ V נִרְגַּשׁ, הִתְבַּלְבֵּל. هَوْشَةٌ 1. הִתְרַגְּשׁוּת, הֲסָתָה. 2. מַחְלֹקֶת, סִכְסוּךְ, רִיב. تَهْوِيشٌ 1. גְּרִימַת הִתְרַגְּשׁוּת, מְהוּמָה. 2. הֲסָתָה.

هُوكِي E הוֹקִי (משחק בכדור ובאלות).

(هول) هَالَ ـُ 1. נִבְהַל, פָּחַד, נִבְעַת. 2. הִבְהִיל, הִפְחִיד. هَوَّلَ II 1. הִבְהִיל, הִפְחִיד, הִבְעִית. 2. הִגְזִים, הִפְרִיז, "נִפֵּחַ". 3. عَلَى אִיֵּם עַל־ ב־, הִפְחִיד אֶת־ ב־. هَوَّلَ عَلَيْهِ الأَمْرَ 1. הִלֵּךְ עָלָיו אֵימִים. 2. נִפֵּחַ אֶת הָעִנְיָן. إِسْتَهْوَلَ X חָשַׁב אֶת־ לְאָיֹם (לְמַפְחִיד), הִתְיָרֵא מ־, פָּחַד מ־, נִבְהַל מ־. هَوْلٌ ج أَهْوَالٌ אֵימָה, מוֹרָא, פַּחַד, בֶּהָלָה. أَبُو الهَوْلِ הַסְפִינְקְס (במצרים). يَا لَلْهَوْلِ 1. כַּמָּה מַפְחִיד. 2. מָה אָיֹם. هَالٌ 1. פָּטָה מוֹרְגָּנָה. 2. הֵל, קַרְדָּמוֹן (תבלין). هَالَةٌ ج هَالاَتٌ 1. הִלָּה, עִגּוּל אוֹר. 2. הוֹד, הָדָר. تَهْوِيلٌ ج تَهْوِيلاَتٌ وتَهَاوِيلُ 1. הַפְחָדָה, הַבְעָתָה, הַחְרָדָה. 2. נִפּוּחַ, הַגְזָמָה. هَائِلٌ 1. מַבְעִית, מַפְחִיד, מַטִּיל מוֹרָא. 2. עָצוּם, עֲנָק, מַדְהִים, מְעוֹרֵר הִתְפַּעֲלוּת.

هَوَّمَ II 1. נִמְנֵם, רִחֵף. 2. נִעְנַע רֹאשׁוֹ תּוֹךְ תְּנוּמָה. هَامَةٌ ج هَامَاتٌ 1. קָדְקֹד, רֹאשׁ. 2. יַנְשׁוּף. هَامَةُ القَوْمِ רֹאשׁ הָעֵדָה. تَهْوِيمٌ 1. תְּנוּמָה קַלָּה, רִחוּף. 2. מ׳ הַגְזָמָה.

(هون) هَانَ ـُ 1. عَلَى הָיָה קַל ל־, נַעֲשָׂה קַל, לֹא הָיָה חָשׁוּב ל־. 2. שָׁפַל, הָיָה דַּל, יָרַד בְּעֶרְכּוֹ, הִתְבַּזָּה. مَنْ هَانَتْ عَلَيْهِ نَفْسُهُ فَهُوَ عَلَى غَيْرِهِ أَهْوَنُ פת׳ כָּל הַמַּשְׁפִּיל עַצְמוֹ תִּרְמְסֶנּוּ רֶגֶל הַבְּרִיּוֹת. هَوَّنَ II عَلَى הֵקֵל עַל־ אֶת־, הִמְעִיט, לֹא הֶחְמִיר לְגַבֵּי־. هَوِّنْ عَلَيْكَ לְאַט לְךָ, תָּנוּחַ דַּעְתְּךָ, הֱיֵה רָגוּעַ. هَوَّنَ مِنْ شَأْنِهِ הֵקֵל רֹאשׁ כְּנֶגְדּוֹ, זִלְזֵל בּוֹ. أَهَانَ IV הֶעֱלִיב, פָּגַע בְּכָבוֹד, בִּיֵּשׁ, זִלְזֵל ב־, בִּזָּה. تَهَاوَنَ VI הֵקֵל רֹאשׁ ב־, הִתְרַשֵּׁל, זִלְזֵל ב־. إِسْتَهَانَ X بِـ הֵקֵל רֹאשׁ ב־, זִלְזֵל ב־, הִתְנַהֵג בְּחֹסֶר כָּבוֹד. لاَ يُسْتَهَانُ بِهِ לֹא מְבֻטָּל, נִכָּר, שֶׁאֵין לְזַלְזֵל בּוֹ, רָאוּי ל־. هَوْنٌ קַלּוּת, נוֹחוּת. هَوْنًا לְאַט לְאַט, בַּעֲדִינוּת. عَلَى هَوْنٍ לְאַט, בִּמְתִינוּת. عَلَى هَوْنِكَ לְפִי נוֹחוּתְךָ, כִּרְצוֹנְךָ. هُونٌ. هَوَانٌ בּוּז, חֶרְפָּה, עֶלְבּוֹנוֹת, הַשְׁפָּלָה. هَيِّنٌ 1. קַל, פָּשׁוּט, לֹא קָשֶׁה. 2. חֲסַר עֵרֶךְ, לֹא נִכָּר. هَيِّنٌ لَيِّنٌ קַל וְנָעִים. القَتْلُ الهَيِّنُ מִיתַת (הֲמָתַת) חֶסֶד. هُوَيْنًا. هُوَيْنَى 1. עֲדִינוּת, רַכּוּת. 2. אִטִּיּוּת, מְתִינוּת. الهُوَيْنَا לְאַט לְאַט, בְּנַחַת. أَهْوَنُ 1. קַל יוֹתֵר, נוֹחַ יוֹתֵר. 2. פָּחוּת עֵרֶךְ יוֹתֵר. أَهْوَنُ الشَّرَّيْنِ הָרַע בְּמִעוּטוֹ. مَا أَهْوَنَ الحَرْبَ عَلَى النَّظَّارَةِ פת׳ מָה קַלָּה הַמִּלְחָמָה לַצּוֹפִים בָּהּ. مَهَانَةٌ בִּזָּיוֹן, עֶלְבּוֹן, הַשְׁפָּלָה, הַלְבָּנַת פָּנִים. تَهْوِينٌ הַמְעָטָה, הֲקַלָּה, הַפְחָתַת עֵרֶךְ. تَهَاوُنٌ 1. זִלְזוּל, הִתְרַשְּׁלוּת, הֲקַלַּת רֹאשׁ ב־. 2. הַזְנָחָה, אֲדִישׁוּת, אִי אִכְפַּתִיּוּת. 3. מֶחְדָּל. مُهِينٌ מַעֲלִיב, מַשְׁפִּיל. مُتَهَاوِنٌ מִתְרַשֵּׁל, מֵקֵל רֹאשׁ ב־, מַזְנִיחַ, מְזַלְזֵל. مُسْتَهِينٌ מֵקֵל רֹאשׁ ב־, מִתְיַחֵס בְּשִׁוְיוֹן נֶפֶשׁ ל־, מְבַטֵּל עֵרֶךְ.

(هوي) هَوَى ـِ عَلَى 1. נָפַל, צָנַח עַל־, יָרַד. 2. הִתְנַפֵּל עַל־, עָט עַל־. هَوَى إِلَى الحَضِيضِ יָרַד לְשֵׁפֶל הַמַּדְרֵגָה. هَوَى عَلَى رَقَبَتِهِ נָפַל עַל צַוָּארוֹ, חִבֵּק אוֹתוֹ. هَوِيَ ـَ אָהַב, הִתְאַהֵב ב־, חָשַׁק ב־, רָצָה מְאוֹד. هَوَّى II אִוְרֵר. أَهْوَى بِـ عَلَى הִנְחִית אֶת־ עַל־. أَهْوَاهُ הִפִּיל אוֹתוֹ. أَهْوَى بِيَدِهِ הוֹשִׁיט אֶת יָדוֹ. تَهَوَّى V הִתְאַוְרֵר (חדר וכו׳). تَهَاوَى VI 1. נָפַל, צָנַח. 2. הִתְמוֹטֵט. إِسْتَهْوَى X 1. צוֹדֵד, מָשַׁךְ, הִקְסִים, שָׁבָה לֵב. 2. פִּתָּה, הִשִּׁיא. هَوًى ج أَهْوَاءٌ 1. אַהֲבָה, חִבָּה עַזָּה. 2. תְּשׁוּקָה, חֵשֶׁק, רֶגֶשׁ חָזָק. 3. נְטִיָּה, מַשּׂוֹא פָּנִים, מְגַמָּה, הַפְלָיָה. أَهْوَاءٌ הַשְׁקָפוֹת שְׁרִירוּתִיּוֹת, נְטִיּוֹת קַפְּרִיזִיּוֹת. أَصْحَابُ الأَهْوَاءِ 1. בַּעֲלֵי נְטִיּוֹת כִּתָּתִיּוֹת (באסלאם). 2. בַּעֲלֵי נְטִיּוֹת בַּדְלָנִיּוֹת. بَنَاتُ الهَوَى נְעָרוֹת שַׁעֲשׁוּעִים, זוֹנוֹת. عَلَى هَوَاهُ כַּטּוֹב בְּעֵינָיו, כִּרְצוֹנוֹ, כִּרְאוֹת עֵינָיו. إِنَّ الهَوَى شَرِيكُ العَمَى הָאַהֲבָה עִוֶּרֶת. هُوَّةٌ ج هُوَّاتٌ وهُوًى 1. פַּעַר. 2. תְּהוֹם, בּוֹר. 3. מִפְרָץ. هُوَّةٌ سَحِيقَةٌ תְּהוֹם עֲמֻקָּה, הֶבְדֵּל עָצוּם. هَوَاءٌ ج أَهْوِيَةٌ 1. אֲוִיר. 2. רוּחַ. 3. אַקְלִים, מֶזֶג אֲוִיר. الهَوَاءُ الأَصْفَرُ חֳלִירַע, כּוֹלֶרָה. كُولِيرَا. هَوَاءٌ طَلْقٌ אֲוִיר צַח. هَوَاءٌ مَضْغُوطٌ אֲוִיר דָּחוּס. إِرْسَالٌ (بَثٌّ) عَلَى الهَوَاءِ שִׁדּוּר חַי (יָשִׁיר). تَكْيِيفُ الهَوَاءِ מִזּוּג אֲוִיר. هَوَائِيٌّ 1. אֲוִירִי. 2. אַנְטֶנָּה. 3. הֲפַכְפַּךְ. سِلْكٌ هَوَائِيٌّ אַנְטֶנָּה. هِوَايَةٌ ج هِوَايَاتٌ תַּחְבִּיב, הוֹבִּי. هَوَّايَةٌ מְנִיפָה. مَهْوًى. مَهْوَاةٌ ج مَهَاوٍ(ي) 1. תְּהוֹם, מְצוּלָה. 2. מַלְכֹּדֶת. 3. גֵּיהִנּוֹם, צַלְמָוֶת. هَاوِيَةٌ 1. תְּהוֹם. 2. גֵּיהִנּוֹם. تَهْوِيَةٌ אִוְרוּר, חִדּוּשׁ אֲוִיר (בחדר וכו׳). هَاوٍ(ي) 1. נוֹפֵל, צוֹנֵחַ. 2. חוֹבֵב, בַּעַל תַּחְבִּיב.

هِيَ הִיא.

هَيَّا הָבָה! חוּשָׁה! בּוֹא מַהֵר. هَيَّا إِلَى العَمَلِ הָבָה נַעֲבֹד. هَيَّا بِنَا إِلَى הָבָה נְמַהֵר אֶל־.

(هيأ) هَاءَ ـَ 1. עֻצַּב נָכוֹן, שֻׁוְּתָה לוֹ צוּרָה נָאָה. 2. إِلَى הִתְגַּעְגֵּעַ ל־. هَيَّأَ II 1. הֵכִין, הִכְשִׁיר, זִמֵּן. 2. עִצֵּב, שִׁוָּה, צָר צוּרָה, גִּבֵּשׁ, הִכְשִׁיר, הִתְקִין. هَيَّأَ الأَسْبَابَ הִכְשִׁיר אֶת הַקַּרְקַע. هَيَّأَ ذَاتَهُ הִתְקִין (הֵכִין) עַצְמוֹ. هَيَّأَ الطَّعَامَ הֵכִין אֶת הָאֹכֶל. هَايَأَ III תֵּאֵם, סִגֵּל, הִקְבִּיל, קָבַע יַחַס גּוֹמְלִין. تَهَيَّأَ V لِـ הִתְכּוֹנֵן, עָמַד מוּכָן, הֵכִין עַצְמוֹ ל־, הִכְשִׁיר עַצְמוֹ ל־. تَهَيَّأَتْ لَهُ الفُرْصَةُ נִקְרְתָה לוֹ הַהִזְדַּמְּנוּת, עָמְדָה לוֹ שְׁעַת כֹּשֶׁר. تَهَيَّأْ! הִכּוֹן! تَهَايَأُوا VI הִתְאִימוּ עַצְמָם זֶה לָזֶה. هَيْئَةٌ ج هَيْئَاتٌ 1. צוּרָה, תַּבְנִית, מַרְאֶה, דְּמוּת, תְּכוּנָה, תֹּאַר. 2. הוֹפָעָה. 3. גּוּף צִבּוּרִי (כגון מועצה, ועד וכו׳), חֶבֶר, אִרְגּוּן. هَيْئَةُ الأَرْكَانِ العَامَّةِ הַמַּטֶּה הַכְּלָלִי. هَيْئَةُ الأُمَمِ المُتَّحِدَةِ אִרְגּוּן הָאֻמּוֹת הַמְאֻחָדוֹת (או״ם). هَيْئَةُ الإِذَاعَةِ רָשׁוּת הַשִּׁדּוּר. هَيْئَةٌ بَرْلَمَانِيَّةٌ גּוּף פַּרְלָמֶנְטָרִי. هَيْئَةُ التَّحْرِيرِ צֶוֶת הָעֲרִיכָה, חַבְרֵי הַמַּעֲרֶכֶת. هَيْئَةُ تَحْكِيمٍ חֶבֶר שׁוֹפְטִים. هَيْئَةُ التَّدْرِيسِ צֶוֶת הַמּוֹרִים, הַמּוֹעָצָה הַפֵּדָגוֹגִית.

هَيْئَةٌ دِبْلُومَاسِيَّةٌ קוֹרְפּוּס דִּיפְּלוֹמָטִי. عَلَى هَيْئَةِ בְּצוּרַת־, בְּאֹפֶן. عِلْمُ الهَيْئَةِ חָכְמַת הַתְּכוּנָה, אַסְטְרוֹנוֹמְיָה ע' فَلَك. هَيِّئٌ מְעֻצָּב, חָטוּב, נָאֶה. تَهْيِئَةٌ הֲכָנָה, הִתְכּוֹנְנוּת, הַתְקָנָה, עֲרִיכָה. مُهَيَّأٌ 1. מוּכָן, מְזֻמָּן, נָכוֹן. 2. لِـ רָאוּי, מַתְאִים, מֻכְשָׁר, מְסֻגָּל ל־.

(هيب) هَابَ – تَهَيَّبَ V 1. יָרֵא, הִתְיָרֵא, נִבְהַל, פָּחַד מ־, חָשַׁשׁ. 2. חָלַק כָּבוֹד ל־, הֶעֱרִיץ. 3. נִזְהַר מ־. مَنْ هَابَ النَّاسَ تَهَيَّبُوهُ פת' אַשְׁרֵי אָדָם מְפַחֵד תָּמִיד. هَيَّبَ II הִבְהִיל, הִפְחִיד, עוֹרֵר יִרְאָה. أَهَابَ IV بِـ إِلَى קָרָא ל־, הֵאִיץ ב־, הִמְרִיץ, זֵרֵז, עוֹרֵר אֶת־ ל־. هَيْبَةٌ 1. יְקָרָה, פְּרֶסְטִיזְ'ה, סַמְכוּת, כָּבוֹד. 2. יִרְאָה, פַּחַד, מוֹרָא. 3. הוֹפָעָה מְעוֹרֶרֶת כָּבוֹד. مَهَابٌ. مَهُوبٌ פַּחְדָן, מוּג לֵב, חָרֵד, יָרֵא. مَهَابَةٌ יִרְאַת כָּבוֹד, יְקָר, הַעֲרָצָה, חֶרְדַּת קֹדֶשׁ. مُهِيبٌ 1. מְעוֹרֵר כָּבוֹד. 2. נָאֶה. 3. מַפְחִיד, אָיֹם. لِبَاسٌ مُهِيبٌ לְבוּשׁ נָאֶה (מְעוֹרֵר כָּבוֹד).

هِيبِي .En הִיפִּי (כינוי לאדם שמשחרר את עצמו ממוסכמות החברה, hippie).

(هيج) هَاجَ – 1. סָעַר, גָּעַשׁ, רָגַשׁ, רָתַח (מרוגז), רָגַז, הִשְׁתּוֹלֵל, הִתְפָּרֵעַ. 2. מָרַד, הִתְקוֹמֵם. هَيَّجَ II. أَهَاجَ IV 1. הִסְעִיר, חוֹלֵל מְהוּמָה, הֵסִית, הִרְתִּיחַ, עוֹרֵר סַעֲרַת רוּחוֹת. 2. הִמְרִיד, קוֹמֵם. تَهَيَّجَ V. إِهْتَاجَ VIII הִתְגַּעֵשׁ, נִרְגַּשׁ, נִסְעַר, הִתְרַתֵּחַ, הִשְׁתּוֹלֵל, הִתְקוֹמֵם. هَيْجٌ. هَيَجَانٌ. هِيَاجٌ 1. סַעֲרַת רוּחוֹת, הִתְגַּעֲשׁוּת, הִתְפָּרְעוּת. 2. הִתְקוֹמְמוּת, מֶרֶד. هَيْجَا. هَيْجَاءُ מִלְחָמָה. تَهْيِيجٌ 1. הַרְגָּזָה, הַרְתָּחָה. 2. הַמְרָדָה, הֲסָתָה. 3. גֵּרוּי (פצע וכו'). تَهَيُّجٌ 1. הִתְרַגְּשׁוּת, הִתְגַּעֲשׁוּת, הִתְרַתְּחוּת, הִשְׁתּוֹלְלוּת, הִתְקוֹמְמוּת. 2. גֵּרוּי (בעור, בפצע). مُهَيِّجٌ 1. מַסְעִיר, מְחוֹלֵל מְהוּמָה, מְעוֹרֵר. 2. ج مُهَيِّجَاتٌ מַמְרִיץ לְמִין. مُتَهَيِّجٌ. مُهْتَاجٌ נִסְעָר, נִרְגָּז, גּוֹעֵשׁ, מִשְׁתּוֹלֵל, מִתְפָּרֵעַ.

هَيْدْرُوجِينٌ F ע' (هدرج).

هِيرُوغْلِيفِي G הִירוֹגְלִיפִי, שֶׁל כְּתַב חַרְטֻמִּים (במצרים העתיקה).

هِيرُوِين. هِيرُوئِين G הֵרוֹאִין (סם נרקוטי).

(هيص) هَاصَ – هَيَّصَ II 1. עוֹרֵר הֲמֻלָּה. 2. הִשְׁתּוֹלֵל. هَيْصَةٌ מְהוּמָה, שָׁאוֹן, הֲמֻלָּה.

(هيض) هَاضَ – שָׁבַר, רוֹצֵץ. هَيَّضَ II עוֹרֵר, הִסְעִיר. تَهَيَّضَ V נִשְׁבַּר, רוּצַץ. هَيْضَةٌ חֳלִירַע, כּוֹלֵרָה. مَهِيضٌ שָׁבוּר, רָצוּץ. مَهِيضُ الجَنَاحِ 1. שְׁבוּר כְּנָפַיִם. 2. חֲסַר יֶשַׁע.

(هيط) هَاطَ – הֵקִים רַעַשׁ גָּדוֹל, סָאַן. هَيْطٌ. هِيَاطٌ רַעַשׁ, שָׁאוֹן.

(هيف) هَافَ – 1. בָּרַח (עבד). 2. הִרְגִּישׁ צִמָּאוֹן. 3. נָשַׁר (עלים). هَيِفَ. هَافَ – הָיָה חָטוּב, הָיָה דַּק גִּזְרָה. هَيْفٌ נ' רוּחַ לוֹהֶטֶת, שָׁרָב, חַמְסִין. هَيَفٌ גִּזְרָה דַּקָּה, חֲטוּב הַגּוּף. هَيُوفٌ. هَيْفَانٌ צָמֵא מְאוֹד. أَهْيَفُ ج هِيفٌ נ' هَيْفَاءُ 1. חֲטוּב גִּזְרָה, רָזֶה, כָּחוּשׁ, תָּמִיר.

هَيْكَلٌ H ج هَيَاكِلُ 1. הֵיכָל, מִקְדָּשׁ. 2. שֶׁלֶד (של אדם, מכונה וכו'), סְכֵמָה, תַּרְשִׁים, מִתְוֶה (סְקִיצָה). هَيْكَلُ سُلَيْمَانَ הֵיכַל שְׁלֹמֹה, בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. الهَيْكَلُ العَظْمِيُّ שֶׁלֶד גּוּף הָאָדָם. هَيْكَلِيٌّ שִׁלְדִּי, סְכֵמָטִי, בְּקַוִּים כְּלָלִיִּים.

(هيل) هَالَ – أَهَالَ IV שָׁפַךְ (עפר על קבר למשל), כִּסָּה. أَهَالَ التُّرَابَ عَلَى قَبْرِ الفَقِيدِ שָׁפַךְ עָפָר עַל קִבְרוֹ שֶׁל הַמָּנוֹחַ. إِنْهَالَ VII נִתַּךְ, יָרַד בִּזְרָם, נִשְׁפַּךְ, שָׁטַף, נִצְבַּר. إِنْهَالَ عَلَيْهِ ضَرْبًا (بِالضَّرْبِ) הִפְלִיא אֶת מַכּוֹתָיו, הִכָּהוּ מַכּוֹת נִמְרָצוֹת. هَيْلٌ עֲרֵמַת חוֹל. الهَيْلُ وَالهَيْلَمَانُ סְכוּמִים גְּדוֹלִים, הוֹן תּוֹעָפוֹת. إِنْهِيَالٌ מַפֹּלֶת. إِنْهِيَالٌ أَرْضِيٌّ מַפֹּלֶת אֲדָמָה.

هَيُولٌ G אֲבָקִיק, אֲבָק פּוֹרֵחַ בָּאֲוִיר. هَيُولِيٌّ. هَيُولَى 1. הִיּוּלִי, רִאשׁוֹנִי, קַדְמוֹן. 2. מַהוּתִי. 3. חָמְרִי, מָטֶרְיָאלִי.

(هيم) هَامَ – 1. שׁוֹטֵט כְּתוֹעֶה, תָּעָה, נָע וָנָד. 2. נָבוֹךְ, הִתְחַבֵּט. 3. بِـ עָרַג, הִתְאַוָּה, כָּמַהּ ל־, אָהַב אֶת־ אַהֲבָה עַזָּה. 4. הָיָה צָמֵא מְאוֹד. هَامَ بِهَا حُبًّا הִשְׁתַּגֵּעַ מֵרֹב אַהֲבָה אֵלֶיהָ. هَامَ عَلَى وَجْهِهِ שׁוֹטֵט בָּאָרֶץ לְלֹא מַטָּרָה. هَامَ فِي وَادِي (عَالَمِ) الخَيَالِ שׁוֹטֵט בְּעוֹלַם הַדִּמְיוֹנוֹת. هَيَّمَ II הִטְרִיף, גָּרַם ל־ לְאַבֵּד אֶת עֶשְׁתּוֹנוֹתָיו (מאהבה וכו'). إِسْتَهَامَ X נִטְרְפָה עָלָיו דַּעְתּוֹ מֵרֹב אַהֲבָה. هُيَامٌ 1. עֶרְגָּה, אַהֲבָה עַזָּה. 2. צָמָא. هَيْمَانُ נ' هَيْمَى 1. חוֹלֵה אַהֲבָה, אוֹהֵב אַהֲבָה לוֹהֶטֶת. 2. מְלִחִית מְצַמְּאָה, צָמֵא מְאוֹד. هَائِمٌ 1. נָע וָנָד, נוֹדֵד, נָבוֹךְ עַד כְּדֵי טֵרוּף. 2. טְרוּף אַהֲבָה.

هَيْمَنَ 1. אָמַר "אָמֵן". 2. عَلَى שָׁלַט ב־, הִשְׁתַּלֵּט עַל־, עָקַב מִקָּרוֹב אַחַר־. هَيْمَنَةٌ שְׁלִיטָה, הֶגְמוֹנְיָה, פִּקּוּחַ. مُهَيْمِنٌ 1. عَلَى שׁוֹלֵט עַל־, מִשְׁתַּלֵּט, מְפַקֵּחַ עַל־. 2. מִכִּנּוּיֵי הָאֵל (בקוראן).

هَيْنَمَ לָחַשׁ אוֹ שָׁר בְּקוֹל נָמוּךְ.

هَيْهَاتَ לֹא יִתָּכֵן, לֹא בָּא בְּחֶשְׁבּוֹן, אֵין לְהַעֲלוֹת עַל הַדַּעַת, מֶרְחַק שָׁמַיִם וָאָרֶץ. هَيْهَاتَ بَيْنَ هذَا وَذَاكَ אֵין שׁוּם דִּמְיוֹן בֵּין זֶה לָזֶה, מַה רְחוֹקִים זֶה מִזֶּה.

و ו. 1. הָאוֹת הָעֶשְׂרִים וָשֶׁבַע בָּא"ב הָעַרְבִי, שְׁמָהּ: וָאו וָו, וְהִיא אוֹת שְׂפָתִית. 2. حَرْفُ عَطْفٍ וָו הַחִבּוּר, כְּגוֹן: جَاءَ زَيْدٌ وَعَلِيٌّ בָּאוּ זַיְד וְעָלִי. 3. وَاوُ الحَالِ (وَاوُ الحَالِيَّةِ) מִלִּית לְתֵאוּר מַצָּב, כְּגוֹן: ذَهَبَ وَهُوَ سَعِيدٌ הָלַךְ מְאֻשָּׁר. 4. وَاوُ المَعِيَّةِ בְּמוּבָן مَعَ עִם־, לְאֹרֶךְ־, בְּהֶתְאֵם ל־, כְּגוֹן: سِرْتُ وَالشَّاطِئَ הָלַכְתִּי לְאֹרֶךְ הַחוֹף. 5. وَاوُ القَسَمِ לִשְׁבוּעָה, כְּגוֹן: وَاللّٰهِ (אֲנִי נִשְׁבָּע) בֵּאלֹהִים. 6. وَاوُ رُبَّ בְּמוּבָן יֵשׁ שׁ־, לְעִתִּים, אוּלַי, כְּגוֹן: وَرُبَّ أَخٍ لَمْ تَلِدْهُ أُمُّكَ פת׳ לְעִתִּים יֵשׁ אָח (רֵעַ) שֶׁלֹּא יָלְדָה אוֹתוֹ אִמְּךָ. 7. وَإِلاَّ ע׳ إِلاَّ. 8. وَإِنْ ע׳ إِنْ. 9. وَلَوْ ע׳ لَوْ. 10. وَلٰكِنْ ע׳ لٰكِنْ.

وَا וַי, מִלַּת קְרִיאָה בְּמַשְׁמָעוּת שֶׁל: צַעַר, שִׂמְחָה, הִתְפַּעֲלוּת, קְרִיאָה, תְּמִיהָה, כְּגוֹן: وَا أَسَفَاهْ. وَا أَسَفِي عَلَيْهِ מָה צַר לִי עָלָיו. وَا فَرْحَتَاهْ כַּמָּה שָׂמֵחַ אֲנִי. وَا عَجَبَاهْ. وَا عَجَبِي مِنْهُ כַּמָּה מִתְפַּעֵל אֲנִי מִמֶּנּוּ. وَا مُعْتَصَمَاهْ! (בספרות הערבית הקלאסית) הוֹי מֻעְתַּצִם (הַצִּילֵנִי)!

وَابُور F ج وَابُورَاتٌ 1. מְכוֹנַת קִיטוֹר. 2. קַטָּר. 3. סְפִינַת קִיטוֹר. 4. פְּרִימוּס, מַשְׁאֵבַת קִיטוֹר, תַּנּוּר חִמּוּם. وَابُورُ إِكْسبرِيس רַכֶּבֶת מְהִירָה (אֶקְסְפְּרֶס). وَابُورُ الرَّيِّ מַשְׁאֵבַת הַשְׁקָיָה. وَابُورُ الزَّلَطِ מ׳ מַכְבֵּשׁ דְּרָכִים.

وَات. وَاط .Gr וָאט (יחידת מידת הספק חשמלי).

وَاحَةٌ ج وَاحَاتٌ נָוֶה, נְוֵה מִדְבָּר.

وَأَدَ (يَئِدُ) 1. קָבַר חַי (בת). 2. חִסֵּל, קָטַל (תכנית, רעיון וכו׳), הֶחֱנִיק (חירויות וכו׳), הִשְׁכִּיחַ. اِتَّأَدَ VIII فِي הָלַךְ אַט אַט, פָּעַל בִּמְתִינוּת, נָהַג בְּשִׁקּוּל דַּעַת ב־, הֵאֵט. اِتَّأَدَ فِي مِشْيَتِهِ הָלַךְ בְּנַחַת (בְּאִטִּיּוּת). وَئِيدٌ 1. קָבוּר. 2. אִטִּי, לֹא מָהִיר, מָתוּן. تُؤَدَةٌ מְתִינוּת, יִשּׁוּב הַדַּעַת, נַחַת. عَلَى (فِي) تُؤَدَةٍ בְּשִׁקּוּל דַּעַת, בִּמְתִינוּת, לְאַט. مَوْؤُودَةٌ תִּינֹקֶת שֶׁנִּקְבְּרָה חַיִּים (מנהג מהתקופה הטרום־אסלאמית)

وَأَلَ (يَئِلُ) 1. إِلَى חָסָה (באלוהים), מָצָא מִקְלָט אֵצֶל־. 2. הָיָה רִאשׁוֹן. أَوَّلٌ רִאשׁוֹן, רֵאשִׁית ע׳ أَوَّل. مَوْئِلٌ ج مَوَائِلُ חָסוּת, מִקְלָט, מַחֲסֶה.

وَأَمَ (يَأَمُ) תָּאַם, הִתְאִים. وَاءَمَ III הָלַם אֶת־, הִתְאִים, הִקְבִּיל, דָּמָה ל־, הָיָה הַרְמוֹנִי עִם־. وِئَامٌ הַסְכָּמָה, הַתְאָמָה, תְּאִימָה, שָׁלוֹם, רֵעוּת. لَوْلاَ الوِئَامُ لَهَلَكَ الأَنَامُ פת׳ אִם אֵין שָׁלוֹם אֵין כְּלוּם. مُوَاءَمَةٌ הַרְמוֹנְיָה, הַתְאָמָה, הַסְכָּמָה.

وَاهَ. وَاهًا אוֹי, וַי, אוֹי וַאֲבוֹי. وَاهًا لَهُ (بِهِ) מָה יָפֶה הוּא! وَاهًا لِتِلْكَ الأَيَّامِ מָה חֲבָל עַל אוֹתָם יָמִים!

وَاوٌ שֵׁם הָאוֹת و בְּעַרְבִית.

وَنِيَّةٌ קַמְקוּם.

وَبَأَ (يَوْبَأُ) 1. הִטְעִין. 2. הֵכִין. وَبِئَ يَوْبَأُ הֻכָּה בְּמַגֵּפָה (עיר וכו׳). وَبَأٌ. وَبَاءٌ ج أَوْبَاءٌ وَأَوْبِئَةٌ מַגֵּפָה, אֶפִּידֶמְיָה, מַחֲלָה מִדַּבֶּקֶת קָשָׁה, דֶּבֶר. وَبَائِيٌّ אֶפִּידֶמִי, מִדַּבֵּק (מחלה קשה). وَبِئٌ. وَبِيءٌ. مَوْبُوءٌ بِـ נָגוּעַ בְּמַחֲלָה קָשָׁה, אֶפִּידֶמִי, מֻכֶּה.

وَبَّخَ II גָּעַר ב־, הוֹכִיחַ אֶת־, נָזַף ב־. تَوْبِيخٌ גְּעָרָה, נְזִיפָה.

وَبِرَ (يَوْبَرُ) הָיָה שָׂעִיר מְאוֹד (בייחוד גמל), הִתְכַּסָּה צֶמֶר. وَبْرٌ ج وُبُورٌ وَوِبَارٌ שְׁפַן הַסְּלָעִים. وَبَرٌ ج أَوْبَارٌ 1. צֶמֶר. 2. פְּלוּמָה. أَهْلُ الوَبَرِ בֵּדְוִים, יוֹשְׁבֵי אָהֳלֵי קֵדָר. وَبَرِيٌّ אָרִיג רַךְ, קְטִיפָתִי. وَبِرٌ שָׂעִיר.

وَبَشٌ 1. קַשׁ וּגְבָבָה. 2. ج أَوْبَاشٌ אֲסַפְסוּף, פְּשׁוּטֵי עָם.

وَبَقَ (يَبِقُ). **وَبِقَ** (يَوْبَقُ) אָבַד, כָּלָה, מֵת. مَوْبِقٌ ج مَوَابِقُ 1. כֶּלֶא. 2. מְחִיצָה. مُوبِقَةٌ ج مُوبِقَاتٌ פְּשָׁעִים חֲמוּרִים, חֲטָאִים מוּסָרִיִּים.

وَبَلَ (يَبِلُ) 1. הִמְטִיר בְּשֶׁפַע (שמים). 2. הִכָּה קָשׁוֹת. وَبُلَ يَوْبُلُ הֶחְמִיר (בריאות). وَبَالٌ אַחֲרִית הֲרַת אָסוֹן, סוֹף רַע, אָסוֹן, צָרָה גְּדוֹלָה. وَبِيلٌ 1. הֲרֵה אָסוֹן, גּוֹרֵם צָרוֹת, רַע. 2. מַמְאִיר, מַזִּיק. دَاءٌ وَبِيلٌ מַחֲלָה מַמְאֶרֶת. وَبِيلُ العَاقِبَةِ שֶׁתּוֹצְאוֹתָיו הֲרוֹת אָסוֹן. وَابِلٌ גֶּשֶׁם חָזָק. أَمْطَرَهُ وَابِلاً مِنَ الرَّصَاصِ הִמְטִיר עָלָיו מַטְּחֵי כַּדּוּרִים.

وَتَدَ (يَتِدُ) 1. נִקְבַּע (יתד). 2. קָבַע (יתד). وَتَّدَ II קָבַע אֶת הַיָּתֵד, חִזֵּק. وَتَدَ فِي بَيْتِهِ יָשַׁב אֹהֶל, לֹא מָשׁ מִבֵּיתוֹ. وَتِدٌ. وَتْدٌ ج أَوْتَادٌ 1. יָתֵד, קָנֶה, טְרִיז. 2. חֵלֶק שֶׁל עַמּוּד בֶּן שָׁלוֹשׁ אוֹתִיּוֹת (בתורת המשקל). أَوْتَادُ الأَرْضِ 1. הָרִים. 2. מַנְהִיגֵי הָעוֹלָם.

وَتَرَ (يَتِرُ) 1. מָתַח (מיתר), קָשַׁר מֵיתָר. 2. הִבְהִיל, הִפְחִיד. 3. עָשָׂה אֶת־ פֶּרֶט (יָחִיד). 4. גָּרַע מ־, הִפְחִית. وَتَّرَ II מָתַח, קָשַׁר. وَاتَرَ III עָשָׂה לְסֵרוּגִין (בְּדִלּוּגִים), עָשָׂה בְּהַפְסָקוֹת. تَوَتَّرَ V 1. נִמְתַּח, נִדְרַךְ. 2. הָיָה מָתוּחַ, דָּרוּךְ. تَوَتَّرَتِ العَلاَقَاتُ נִמְתְּחוּ הַיְחָסִים. تَوَاتَرَ VI בָּא בָּזֶה אַחַר זֶה, בָּא בִּרְצִיפוּת. تَوَاتَرَتِ الأَحْدَاثُ הַמְּאֹרָעוֹת תָּכְפוּ בָּזֶה אַחַר זֶה. وِتْرٌ פֶּרֶט, יָחִיד (לא זוגי) ע׳ شَفْع. وَتَرٌ ج أَوْتَارٌ 1. מֵיתָר (גם בהנדסה). 2. חוּט. 3. גִּיד. ضَرَبَ عَلَى الوَتَرِ الحَسَّاسِ נִגֵּן בַּמֵּיתָר הַנָּכוֹן (הִרְגִּישׁ). أَوْتَارُ الصَّوْتِ מֵיתְרֵי הַקּוֹל. وَتَرِيٌّ שֶׁל מֵיתָר, שֶׁל קֶשֶׁת. آلاَتٌ وَتَرِيَّةٌ כְּלֵי קֶשֶׁת, כְּלֵי מֵיתָר (במוזיקה). وَتِيرَةٌ ج وَتَائِرُ 1. קֶצֶב. 2. צְלִיל, טוֹן. 3. סִגְנוֹן, מִנְהָג, אֹפֶן, דֶּרֶךְ. 4. מִשְׁעוֹל (בהר). عَلَى وَتِيرَةٍ وَحِيدَةٍ 1. בְּאוֹתוֹ סִגְנוֹן (אֹפֶן), חַדְגּוֹנִי. 2. מְשַׁעֲמֵם. تَتْرَى בָּזֶה אַחַר זֶה. تَوَتُّرٌ מְתִיחוּת, מֶתַח, דְּרִיכוּת. تَوَتُّرُ أَعْصَابٍ מֶתַח עֲצַבִּים. تَوَتُّرُ عَلاَقَاتٍ מְתִיחוּת בַּיְחָסִים. تَوَاتُرٌ רְצִיפוּת, תְּכִיפוּת, סֵדֶר רָצוּף, בָּזֶה אַחַר זֶה. مَوْتُورٌ נוֹטֵר, נוֹקֵם, מִי שֶׁעֲדַיִן לֹא נָקַם נִקְמַת דָּם. مُتَوَتِّرٌ מָתוּחַ, מָשׁוּךְ בְּחָזְקָה. ضَحْكَةٌ مُتَوَتِّرَةٌ צְחוֹק מָתוּחַ (מְאֻלָּץ). مُتَوَاتِرٌ הַבָּא בָּזֶה אַחַר זֶה, תָּכוּף, רָצוּף.

(وتن) وَتِينٌ ج **وُتُنٌ وأَوْتِنَةٌ** וָתִין, אֲבִי הָעוֹרְקִים, אָאוֹרְטָה.

وَثَبَ (يَثِبُ) 1. קָפַץ, זִנֵּק, פָּרַץ קָדִימָה, הִסְתָּעֵר. 2. עָלָה הִתְנַפֵּל עַל־. **وَثَبَ قَائِمًا** קָפַץ וְקָם עַל רַגְלָיו. **وَثَّبَ** II. **أَوْثَبَ** IV הִקְפִּיץ, הוֹשִׁיב. **وَاثَبَ** III. **تَوَاثَبَ** VI זִנֵּק עַל־. **تَوَثَّبَ** V זִנֵּק עַל רַגְלָיו, קָפַץ, פָּרַץ, הִסְתָּעֵר, עָט עַל־. **وَثْبٌ** קְפִיצָה, זִנּוּק. **وَثْبٌ بِالزَّانَةِ (بِالعَصَا)** קְפִיצָה בְּמוֹט. **وَثْبَةٌ** 1. קְפִיצָה, זִנּוּק, דִּלּוּג, נִתּוּר. 2. הִתְקוֹמְמוּת, הִתְנַעֲרוּת, הִתְמָרְדוּת, תְּחִיָּה. **وَثَّابٌ** 1. קַפָּץ, קַפְצָן. 2. תּוֹסֵס, עַרְנִי, בַּעַל מֶרֶץ. **مُتَوَثِّبٌ** עֵר, תּוֹסֵס, נִמְרָץ, אֵנֶרְגֵּטִי.

وَثَرَ (يَوْثُرُ) נָעַם (יצוע), נַעֲשָׂה רַךְ, נַעֲשָׂה נוֹחַ. **وَثْرٌ. وَثِيرٌ** נָעִים, רַךְ (מזרן, מיטה וכו'), חָלָק (בגד). **وِثَارٌ** מִטָּה נוֹחָה. **مِيثَرَةٌ** ج **مَوَاثِرُ** כַּר לִישִׁיבָה (בייחוד על סוס, על גמל וכו').

وَثِقَ (يَثِقُ) بِـ הֶאֱמִין בְּ־, בָּטַח בְּ־, שָׂם מִבְטָחוֹ בְּ־, נִשְׁעַן, סָמַךְ עַל־. **وَثُقَ يَوْثُقُ** חָזַק, הִתְקַבַּע, נַעֲשָׂה יַצִּיב. **وَثَّقَ** II 1. תִּעֵד. 2. קִבֵּעַ (בחוק למשל), חִזֵּק, אִמֵּץ, הִדֵּק. **وَثَّقَ الصَّدَاقَةَ بَيْنَهُمَا** הִדֵּק אֶת הַיְּדִידוּת בֵּינֵיהֶם. **وَاثَقَ** III כָּרַת אֲמָנָה (בְּרִית) עִם־, הִסְכִּים עִם־ עַל־. **وَاثَقَ نَفْسَهُ عَلَى أَمْرٍ** נָדַר אֹמֶר. **أَوْثَقَ** IV 1. כָּבַל, קָשַׁר, אָסַר בִּכְבָלִים. 2. הִדֵּק. **تَوَثَّقَ** V 1. הִתְהַדֵּק, נִקְשַׁר חָזָק. 2. תֻּעַד. 3. **مِنْ** הָיָה בָּטוּחַ בְּ־. **اِسْتَوْثَقَ** X 1. בָּטַח בְּ־, סָמַךְ עַל־. 2. **مِنْ** נָקַט אֶמְצָעֵי בִּטָּחוֹן לְגַבֵּי־, שָׁמַר עַל־. **ثِقَةٌ** 1. אֵמוּן, נֶאֱמָנוּת, בִּטָּחוֹן, בְּטָחָה. 2. מְסַמָּךְ, מֻמְחֶה, בַּר סַמְכָא, מְהֵימָן. **أَخُو ثِقَةٍ** ע' أخو. **ثِقَةٌ بِالنَّفْسِ** בִּטָּחוֹן עַצְמִי. **عَدَمُ الثِّقَةِ** אִי אֵמוּן. **طَرَحَ الثِّقَةَ بِالحُكُومَةِ** בִּקֵּשׁ אֵמוּן בַּמֶּמְשָׁלָה. **وَثَاقٌ** ج **وُثُقٌ** כֶּבֶל, אֲזִקִּים, קֶשֶׁר, חֶבֶל לִקְשִׁירָה. **شَدَّ وَثَاقَهُ** כָּבַל אוֹתוֹ. **فَكَّ وَثَاقَهُ** שִׁחְרֵר אוֹתוֹ מִכְּבָלָיו. **وَثِيقٌ** ج **وِثَاقٌ** 1. הָדוּק, חָזָק, יַצִּיב, אַמִּיץ. 2. אָמִין, נֶאֱמָן. **وَثِيقَةٌ** ج **وَثَائِقُ** תְּעוּדָה, מִסְמָךְ. **وَثِيقَةُ الاسْتِقْلَالِ** מְגִלַּת הָעַצְמָאוּת. **وَثِيقَةُ تَفْوِيضٍ** תְּעוּדַת הַרְשָׁאָה. **وَثِيقَةُ سَفَرٍ** דַּרְכּוֹן. **الوَثِيقَةُ العُظْمَى** מַגְנָה קַרְטָה, הַמְּגִלָּה הַגְּדוֹלָה. **وَثَائِقِيٌّ** תִּעוּדִי, דּוֹקוּמֶנְטָרִי. **فِيلْمٌ (فِلْمٌ) وَثَائِقِيٌّ** סֶרֶט דּוֹקוּמֶנְטָרִי. **مِيثَاقٌ** ج **مَوَاثِيقُ** אֲמָנָה, בְּרִית, חוֹזֶה. **مِيثَاقُ عَدَمِ اعْتِدَاءٍ** הֶסְכֵּם אִי הַתְקָפָה. **مِيثَاقُ الحِلْفِ الأَطْلَسِيِّ** אֲמָנַת הַבְּרִית הָאַטְלַנְטִית. **تَوْثِيقٌ** 1. הִדּוּק (יחסים), יִצּוּב. 2. תִּעוּד. **تَوْثِيقُ الدُّيُونِ** קוֹנְסוֹלִידַצְיָה (של חובות), הַסְדָּרַת תַּשְׁלוּמִים. **وَاثِقٌ** בָּטוּחַ, סָמוּךְ וּבָטוּחַ, מַאֲמִין, מְשֻׁכְנָע. **مَوْثُوقٌ بِهِ** אָמִין, מְהֵימָן. **مُوَثَّقٌ. مُوَثِّقُ عُقُودٍ** נוֹטַרְיוֹן.

وَثَنٌ ج **أَوْثَانٌ** אֱלִיל, תְּרָף, פֶּסֶל. **وَثَنِيٌّ** פַּגָּנִי. **وَثَنِيَّةٌ. عِبَادَةُ الأَوْثَانِ** פַּגָּנִיּוּת, עֲבוֹדָה זָרָה, עֲבוֹדַת אֱלִילִים.

وَجَبَ (يَجِبُ) 1. הָיָה צָרִיךְ, הָיָה חַיָּב, הָיָה עָלָיו. 2. הָלַם, פָּעַם (לב). 3. אָכַל מָנָה אַחַת. **وَجَبَ عَلَيْهِ الصَّوْمُ** שׁוּמָה עָלָיו לָצוּם. **كَمَا يَجِبُ** כְּפִי שֶׁצָּרִיךְ, כָּרָאוּי, כַּהֲלָכָה. **وَجَّبَ** II. **أَوْجَبَ** IV חִיֵּב, הִצְרִיךְ, הֵטִיל (חובה על־), כָּפָה עַל־, הִכְרִיחַ. **تَوَجَّبَ** V הָיְתָה חוֹבָה עַל־, הָיָה צָרִיךְ. **اِسْتَوْجَبَ** X 1. הִצְרִיךְ, חִיֵּב. 2. הָיָה רָאוּי לְ־, חִיֵּב אֶת־, הִצְרִיךְ. 3. הָיָה זַכַּאי לְ־, הִגִּיעַ לְ־. **عَمَلٌ يَسْتَوْجِبُ التَّقْدِيرَ** מַעֲשֶׂה רָאוּי לְהַעֲרָכָה. **وَجْبَةٌ** ج **وَجَبَاتٌ** 1. מָנָה (של אוכל), אֲרוּחָה, סְעוּדָה. 2. מַכְסָה, מִנּוּן (מנה של תרופה), "דּוֹזָה". 3. מַעֲרֶכֶת (סט). **وَجْبَةٌ خَفِيفَةٌ** מָנָה קַלָּה. **وُجُوبٌ** צֹרֶךְ, חוֹבָה, נְחִיצוּת. **إِيجَابٌ** 1. נְחִיצוּת, חִיּוּב, הֶכְרֵחַ. 2. אִשּׁוּר, חִיּוּב, אֲמִירַת "כֵּן". **إِيجَابًا لِـ** בְּהֶתְאֵם לְ־. **رَدَّ بِالإِيجَابِ** עָנָה בְּחִיּוּב, אָמַר הֵן. **إِيجَابِيٌّ** 1. חִיּוּבִי (גם חשמל), שֶׁל הַסְכָּמָה, לֹא שְׁלִילִי. 2. אַקְטִיבִי. **إِيجَابِيَّةٌ** 1. חִיּוּבִיּוּת, פּוֹזִיטִיבִיּוּת. 2. אַקְטִיבִיּוּת. **وَاجِبٌ** 1. מְחֻיָּב, הֶכְרֵחִי, חִיּוּנִי, נָחוּץ. 2. ج **وَاجِبَاتٌ** מְטָלָה, אַחְרָיוּת, תַּפְקִיד, חוֹבָה. **وَاجِبٌ عَلَيْكَ** אַתָּה חַיָּב, שׁוּמָה עָלֶיךָ. **بِالوَاجِبِ** בְּהֶכְרֵחַ. **وَاجِبَاتٌ مَنْزِلِيَّةٌ** שִׁעוּרֵי בַּיִת. **مُوجِبٌ** 1. טַעַם מַצְדִּיק, הַצְדָּקָה, נִמּוּק, מֵנִיעַ, גּוֹרֵם, סִבָּה. 2. חִיּוּבִי (חשמל). **بِمُوجِبِ** בְּהֶתְאֵם לְ־, לְפִי־, עַל בָּסִיס שֶׁל־, בְּתֹקֶף. **بِمُوجِبِ القَانُونِ** בְּכֹחַ הַחֹק, עַל פִּי הַחֹק. **لَا مُوجِبَ لَهُ** אֵינוֹ הֶכְרֵחִי. **مُوجَبٌ** חִיּוּבִי, הֶכְרֵחִי. **مُسْتَوْجِبٌ** מְחֻיָּב, רָאוּי, כְּדַאי.

وَجَدَ (يَجِدُ) 1. מָצָא, גִּלָּה, רָאָה. 2. מָצָא לְנָכוֹן, יָדַע שֶׁ־. 3. עָלָה בְּיָדוֹ, הִצְלִיחַ לִמְצֹא, הִשִּׂיג. 4. חָשׁ, הִרְגִּישׁ. 5. עָלָה כָּעַס עַל־. **وَجَدَ يَجِدُ بِـ** אָהַב בְּכָל לִבּוֹ. **وَجَدَ ضَالَّتَهُ** מָצָא אֶת מְבֻקָּשׁוֹ. **وَجَدَ بِهَا وَجْدًا شَدِيدًا** אָהַב אוֹתָהּ אַהֲבָה עַזָּה. **وَجَدَ عَلَيْهِ** כָּעַס (רָגַז) עָלָיו. **وُجِدَ مِنْ عَدَمٍ** נִמְצָא יֵשׁ מֵאַיִן. **يُوجَدُ** יֵשׁ, יֶשְׁנוֹ. **أَوْجَدَ** IV 1. הִמְצִיא, גִּלָּה, יָצַר, עָשָׂה, הִוָּה, הֵקִים, הוֹלִיד, גָּרַם שֶׁיִּהְיֶה. 2. בָּרָא (אלוהים). **تَوَاجَدَ** VI נִמְצָא, הָיָה קַיָּם, שָׁהָה בְּ־, הָיָה בְּהֶשֵּׂג יָד. **وَجْدٌ** 1. אַהֲבָה. 2. אֶקְסְטָזָה, הִתְלַהֲבוּת יְתֵרָה (בצופיות), הִתְרַגְּשׁוּת. **وِجْدَانٌ** 1. מַצְפּוּן. 2. רֶגֶשׁ, סֶנְטִימֶנְט. **وِجْدَانِيٌّ** מַצְפּוּנִי. **وِجْدَانِيَّةٌ** אֶמְפַּתְיָה. **مُشَارَكَةٌ وِجْدَانِيَّةٌ** אֶמְפַּתְיָה, סִימְפַּתְיָה. **وُجُودٌ** 1. קִיּוּם, מְצִיאוּת, יֵשׁוּת, הֲוָיָה. 2. נוֹכְחוּת, הִמָּצְאוּת. **الوُجُودُ** הַיְּקוּם. **وُجُودِيٌّ** קִיּוּמִי, אֶקְסִיסְטֶנְצְיָאלִיסְטִי. **وُجُودِيَّةٌ** קִיּוּמִיּוּת, אֶקְסִיסְטֶנְצְיָאלִיזְם (בפילוסופיה). **مَوْجِدَةٌ** 1. רֶגֶשׁ חָזָק. 2. כַּעַס. **إِيجَادٌ** 1. יְצִירָה, הִוּוּי, הִתְחוֹלְלוּת. 2. אִתּוּר, מְצִיאָה (של מקום מדויק למשל). **مَوْجُودٌ** מָצוּי, קַיָּם, הוֹוֶה, נִתָּן לְהַשִּׂיג. **المَوْجُودَاتُ** 1. מְצַאי, אִינְוֶנְטָר. 2. הַיְצוּרִים שֶׁבַּיְּקוּם. 3. אַקְטִיב (במאזן). **مُتَوَاجِدٌ** מָצוּי, קַיָּם.

وَجَرَ ج **أَوْجَارٌ** בּוֹר, מַלְכֹּדֶת, מְאוּרָה. **وِجَارٌ** ج **أَوْجِرَةٌ** מְחִלָּה.

وَجُزَ (يَجِزُ ويَوْجُزُ) קָצַר, הָיָה קָצָר, סִכֵּם. **أَوْجَزَ** IV קִצֵּר, תִּקְצֵר, תִּמְצֵת, סִכֵּם. **وَجِيزٌ** קָצָר, תַּמְצִיתִי. **بِوَجِيزِ العِبَارَةِ** בְּקִצּוּר נִמְרָץ. **بُرْهَةٌ وَجِيزَةٌ** רֶגַע קָט. **إِيجَازٌ** קִצּוּר, תִּקְצוּר, תַּמְצוּת, סִכּוּם. **مُوجَزٌ** קָצָר, תַּמְצִיתִי, מְסֻכָּם. **مُوجَزُ الأَخْبَارِ (الأَنْبَاءِ)** קִצּוּר הַחֲדָשׁוֹת, כּוֹתָרוֹת הַיְּדִיעוֹת.

وَجَسَ (يَجِسُ) 1. חשש, חרד. 2. נחבא. **أَوْجَسَ** IV 1. חשש. 2. הסתיר (שעמום). أَوْجَسَ خِيفَةً הרגיש חשש, ירא מפני־. أَوْجَسَ المَلَلَ הסתיר את שעמומו. **تَوَجَّسَ** V חשש, פחד. تَوَجَّسَ خِيفَةً חשש מפני רע מתקרב. تَوَجَّسَ مِنْهُ شَرًّا נבא לו לבו רעות מפניו. **وَجْسٌ** 1. חשש, פחד. 2. קול נסתר. **تَوَجُّسٌ** יראה, חשש. **وَاجِسٌ** רחש לב מדאיג, הרהור.

وَجِعَ (يَوْجَعُ) כאב, חש מחוש, סבל כאבים. **أَوْجَعَ** IV הכאיב, הסב כאב, גרם מחוש, יסר. **تَوَجَّعَ** V 1. סבל כאבים, חש ברע. 2. لِـ הצטער על־, כאב את כאבו של־, נעצב על־. **وَجَعٌ** ج **أَوْجَاعٌ** כאב, מחושים, סבל, יסורים, מחלה. وَجَعُ أَسْنَانٍ כאבי שנים. وَجَعُ دِمَاغٍ. وَجَعُ الرَّأْسِ כאב ראש. **وَجِيعٌ**. **مُوجِعٌ** מכאיב, גורם סבל. **مَوْجُوعٌ** כואב, סובל מכאובים, חולה.

وَجَفَ (يَجِفُ) 1. רעד, רטט, זע. 2. דפק (לב), פעם, הלם. **أَوْجَفَ** IV האיץ, דרבן, זרז. **اِسْتَوْجَفَ** X הפעים (את הלב). **وَاجِفٌ** הולם, פועם, רוטט (לב). بِصَوْتٍ وَاجِفٍ בקול רוטט.

(وجق) وُجَاقٌ. أُوجَاقٌ T ج **وُجَاقَاتٌ** 1. משפתים, כירים, תנור, אח. 2. מטבח.

وَجِلَ (يَوْجَلُ) פחד, נבהל, חרד, ירא. **أَوْجَلَ** IV הבהיל, הפחיד. **وَجَلٌ** ج **أَوْجَالٌ** פחד, בהלה. دُونَ خَوْفٍ أَوْ وَجَلٍ בלי פחד או יראה. **وَجِلٌ**. **وَاجِلٌ** ירא, נבהל.

وَجَمَ (يَجِمُ) נדם, השתתק, נאלם. **وُجُومٌ** אלם, דומיה, דממה. وَقَفَ بِوُجُومٍ עמד דומם. **وَاجِمٌ**. **وَجِمٌ** שותק.

وَجْنَةٌ ج **وَجَنَاتٌ** לחי.

وَجُهَ (يَوْجُهُ) נעשה נשוא פנים, היה נכבד. **وَجَّهَ** II 1. הפנה, כוון, הנחה, הטה, הסב. 2. إِلَى שגר, שלח, העביר אל־. 3. הדריך, הנחה, הורה את הדרך. وَجَّهَ إِلَيْهِ تُهْمَةً הטיח בו אשמה. وَجَّهَ سُؤَالاً הציג שאלה. وَجَّهَهُ لِفِعْلِ الخَيْرِ הנחה אותו למעשה חסד. **وَاجَهَ** III 1. עמד מול (בפני), עמד פנים אל פנים, פגש, נתקל ב־. 2. התמודד עם־, התעמת עם־, התחרה, נאבק ב־, התגושש. 3. התראה עם־, התראין אצל־. 4. קבל את פני־, יצא לקראת־. **تَوَجَّهَ** V. **اِتَّجَهَ** VIII 1. نَحْوَ. إِلَى פנה אל־, שם פעמיו ל־, הלך בכוון־, התכוון ל־, הסב כלפי־. 2. لِـ צץ (במוחו). **جِهَةٌ** ج **جِهَاتٌ** כוון, צד, עבר, דרך, מגמה. **جِهَاتٌ** גורמים, גופים, חוגים. الجِهَاتُ פרובינציות, עיירות, ישובים קטנים. الجِهَاتُ الأَرْبَعُ ארבע רוחות השמים. الجِهَاتُ المُخْتَصَّةُ החוגים המסמכים. مِنْ جِهَةِ 1. מצד־, מכוון־. 2. מבחינת־, בנוגע, באשר ל־. 3. מטעם־. مِنْ جِهَةٍ... وَمِنْ جِهَةٍ أُخْرَى מצד אחד (מחד גיסא) ומצד שני (מאידך גיסא). مِنْ كُلِّ جِهَةٍ מכל עבר (צד). **جِهَوِيٌّ** של עיירות שדה, פרובינציאלי, נפתי. **وَجْهٌ** ج **وُجُوهٌ** وَأَوْجُهٌ 1. פנים, מראה, פרצוף, צד קדמי, חזית. 2. שטח (אדמה וכו'), פני מקום, שכבה עליונה. 3. סבה, טעם, עלה. 4. אספקט, בחינה, השקפה. 5. מגמה, מטרה, כוון. 6. נכבד, חשוב, נשוא פנים, מנהיג. الوَجْهُ البَحْرِيُّ צפון מצרים. الوَجْهُ القِبْلِيُّ מצרים עלית. وَجْهُ الشَّبَهِ הצד הדומה. وَجْهًا لِوَجْهٍ פנים אל פנים. بِوَجْهٍ خَاصٍّ במיחד, ביחוד, בעקר. عَلَى الوَجْهِ التَّالِي כדלהלן. عَلَى وَجْهِ التَّحْدِيدِ ע' (حدّ) تَحْدِيد. عَلَى وَجْهِ التَّفْصِيلِ באפן מפרט, בפרוטרוט. عَلَى وَجْهِ العُمُومِ באפן כללי. مِنْ كُلِّ وَجْهٍ מכל הצדדים. أَخَذَ وَجْهَهَا כנס אותה, נשא אותה לאשה. بَيَّضَ وَجْهَهُ ע' بَيَّضَ. شَوَّهَ وَجْهَ الحَقِيقَةِ טשטש את האמת. ذُو وَجْهَيْنِ דו פרצופי. لِلأَمْرِ وَجْهَانِ למטבע שני צדדים. لِوَجْهِ اللهِ לשם שמים. **وَجَاهَةٌ** נכבדות, היות נשוא פנים, יקר, גדלה, חשיבות, הדרת פנים. ذُو وَجَاهَةٍ נכבד. **وِجَاهِيٌّ** סותר (במשפטים). **وَجِيهٌ** ج **وُجَهَاءُ** נכבד, חשוב, בעל מעמד רם, נשוא פנים. سَبَبٌ وَجِيهٌ סבה מתקבלת על הדעת, דבר של טעם. **تُجَاهَ** מול־, נכח־, לעמת־, נגד־. **تَوْجِيهٌ** הכונה, כוון, הטיה, הפניה, הדרכה. ج **تَوْجِيهَاتٌ** הוראה, מתן פקדה, יעוץ. تَوْجِيهٌ مَعْنَوِيٌّ אינדוקטרינציה, חנוך פוליטי או אידאולוגי. تَوْجِيهٌ مِهْنِيٌّ יעוץ מקצועי. تَوْجِيهَاتُ الحُكُومَةِ הוראות הממשלה. **تَوْجِيهِيٌّ** 1. מגמתי. 2. של בית ספר יסודי. تَوْجِيهِيَّةٌ למוד מגמתי (ראלי וכו'). شَهَادَةُ التَّوْجِيهِيَّةِ תעודת בגרות. لَجْنَةٌ تَوْجِيهِيَّةٌ ועדה מיעצת. **مُوَاجَهَةٌ** 1. עמות, התמודדות, התגוששות, מאבק, התחרות. 2. ראיון, פגישה. 3. התראות, הפגשות. دَوْلَةُ مُوَاجَهَةٍ מדינת עמות. فِي مُوَاجَهَةِ אל מול־. **اِتِّجَاهٌ** ج **اِتِّجَاهَاتٌ** מגמה, כוון, כונה, נטיה, שאיפה. اِتِّجَاهٌ مُعْتَدِلٌ קו מתון (במדיניות וכו'). ذُو اتِّجَاهٍ وَاحِدٍ חד־מסלולי (דרך), חד־סטרי. فِي اتِّجَاهِ. بِاتِّجَاهِ בכוון־. **مُوَجَّهٌ** מכון, מוביל, מדריך, מנחה. **مُوَجِّهٌ** מכון, מפנה, מגמתי. إِعْلَامٌ مُوَجَّهٌ תקשרת מגמתית. **مُتَّجِهٌ** מכון, בכוון. **مُتَّجَهٌ** כוון. فِي جَمِيعِ المُتَّجَهَاتِ בכל הכוונים.

وَحُدَ (يَحِدُ) התיחד עם עצמו, התבודד. **وَحَّدَ** II 1. אחד, חבר, לכד, גבש. 2. יחד, קבע שהוא יחיד או אחד. وَحَّدَ اللهَ האמין באחדות האל. وَحَّدَ الدُّيُونَ אחד את החובות, הסדיר את החובות (ערך קונסולידציה של חובות). **تَوَحَّدَ** V 1. התבודד, התיחד עם עצמו, פרש. 2. עשה לבד. 3. היה יחיד במינו. 4. התאחד, התלכד. تَوَحَّدَ بِرَأْيِهِ עמד על דעתו, לא רצה להתיעץ. **اِتَّحَدَ** VIII התאחד, התלכד, התמזג, הצטרף, התחבר. **حِدَةٌ** בדד. عَلَى حِدَةٍ לבד, ביחידות, לחוד. كُلٌّ عَلَى حِدَةٍ כל אחד לחוד. **وَحْدَهُ** לבדו, בגפו. نَسِيجُ وَحْدِهِ ע' (نسج) نَسِيج. **وَحْدَةٌ** 1. אחוד, אחדות, חבור, התלכדות, מזג. 2. בדידות. 3. פדרציה. 4. ج **وَحَدَاتٌ** יחידה (צבאית וכו'). وَحْدَةٌ إِسْلَامِيَّةٌ פן־אסלאם. وَحْدَةٌ حَرَارِيَّةٌ

קלוריה. وَحْدَةٌ دَلَالِيَّةٌ יחידה סמנטית. وَحْدَةُ الزَّوَاجِ מונוגמיה. وَحْدَةٌ حَرْفِيَّةٌ צורן. الوَحْدَةُ العَرَبِيَّةُ פן־ערביות. وَحْدَةٌ قَامُوسِيَّةٌ ערך מילוני. مُنَظَّمَةُ الوَحْدَةِ الإفْرِيقِيَّةِ ארגון אחדות אפריקה. وَحْدَوِيٌّ אחדותי, הדוגל באיחוד. وَحْدَانِيٌّ 1. יחידי, יחיד, פרט. 2. מיוחד, נבדל, יחיד במינו, מגדר. 3. דוגל באחדות האל. 4. בודד, גלמוד, בגפו, ערירי. وَحْدَانِيَّةٌ 1. יחידות. 2. יחוד האל. وَحِيدٌ 1. בודד, גלמוד, ערירי, בגפו. 2. מיוחד, יחיד במינו. وَحِيدُ القَرْنِ ע׳ كَرْكَدَن. أَوْحَدُ שאין דומה לו, מיוחד, יחיד במינו. تَوْحِيدٌ 1. איחוד, האחדה, חיבור, מיזוג, צרוף. 2. תקנון, סטנדרטיזציה. 3. איחוד האל, האמונה באל. تَوْحِيدُ الدُّيُونِ קונסולידציה של חובות. تَوْحِيدُ الكَلِمَةِ לכוד (איחוד) השורות. دِيَانَةُ التَّوْحِيدِ מונותאיזם. دِينُ التَّوْحِيدِ כינוי לדת הדרוזית. عِلْمُ التَّوْحِيدِ תאולוגיה. تَوَحُّدٌ התבודדות. إتِّحَادٌ ج إتِّحَادَاتٌ 1. איחוד, האחדה. 2. התאחדות, פדרציה, קונפדרציה, התאגדות. 3. תרכבת (בכימיה). إتِّحَادُ الآرَاءِ אחדות דעים, פה אחד. الاتِّحَادُ السُّوفْيَاتِيُّ (سَابِقًا) ברית המועצות (לשעבר). إتِّحَادِيٌّ פדרטיבי, קונפדרטיבי. وَاحِدٌ אחד, פרט, יחיד, מישהו. وَاحِدًا وَاحِدًا אחד אחד, זה אחר זה. الوَاحِدُ מכינויי האל (בקוראן). وَاحِدَةٌ אחת. وَاحِدَةٌ بِوَاحِدَةٍ מדה כנגד מדה. زَرَافَاتٍ وَوِحْدَانًا ע׳ زَرَافَة. كُلُّ وَاحِدٍ כל אחד ואחד. وَلَا وَاحِد מד׳ אף לא אחד. الوَاحِدِيَّةُ מוניזם, תורת האחדות בבריאה. مُوَحِّدٌ דוגל באחדות האל, מונותאיסט. المُوَحِّدُونَ כינוי לדרוזים. مُوَحَّدٌ، مُتَّحِدٌ 1. מאוחד, מלכד, מחובר. 2. מתוקן, סטנדרטי. 2. הרמוני. الأُمَمُ المُتَّحِدَةُ האומות המאוחדות (או״ם). زِيٌّ مُوَحَّدٌ תלבשת אחידה. الوِلَايَاتُ المُتَّحِدَةُ ארצות הברית.

وَحِشَ (يَوْحَشُ) لِـ הרגיש בחסרונו של־, התגעגע ל־. أَوْحَشَ IV 1. היה שומם, היה ריק ועזוב. 2. הרגש בחסרונו של־. أَوْحَشْتَنَا הרגשנו בחסרונך. تَوَحَّشَ V 1. התפרא, נעשה פראי. 2. נהיה שומם, נעזב (מקום). إسْتَوْحَشَ X 1. נעשה פראי או ברברי. 2. הרגיש בדידות, חש נכור. 2. נתרוקן, נעזב. وَحْشٌ 1. עזוב, נטוש, שומם. 2. ج وُحُوشٌ ووُحْشَانٌ פרא, חית בר, חית השדה. حِمَارُ الوَحْشِ ערוד, חמור הבר. وُحُوشٌ ضَارِيَةٌ חיות פרא, חיות השדה. مَشَى فِي الأَرْضِ وَحْشًا הלך לבדו, היה לבדו. وَحْشَةٌ 1. בדידות, גלמודיות, הרגשת נכור, ריקנות. 2. פחד, חשש, פחד הבדידות. 3. מרה שחורה, עצבות, דכאון, רוח נכאה. وَحْشِيٌّ פראי, חסר תרבות, ברוטלי, אכזר. الكَعْبُ الوَحْشِيُّ עצם הקרסל. وَحْشِيَّةٌ פראות, ברבריות, ברוטליות, אכזריות, חוסר תרבות. بِوَحْشِيَّةٍ בצורה ברוטלית. إسْتِيحَاشٌ נכור, גלמודיות. مُوحِشٌ 1. שומם, עזוב, לא מיושב. 2. משמים, בודד, מדכא. مُتَوَحِّشٌ 1. פראי. 2. ברברי, ברוטלי, אכזר. مُسْتَوْحِشٌ מרגיש בדידות, מדכא, שיש לו מרה שחורה.

وَحِلَ (يَوْحَلُ) 1. שקע בבץ. 2. הסתבך בצרות. وَحَّلَ II. أَوْحَلَ IV 1. לכלך בבץ. 2. סבך, הפיל בצרה. تَوَحَّلَ V 1. שקע בבץ. 2. הסתבך. 3. נמלא טיט (מקום). وَحْلٌ ج وُحُولٌ وأَوْحَالٌ בץ, טיט, לכלוך. وَحِلٌ בוצי, מלא טיט. مَوْحِلٌ אדמת בץ, מקום מלא טיט. مُوَحَّلٌ 1. מלא בץ. 2. שקוע בצרות.

وَحِمَ (يَحِمُ ويَوْحَمُ). تَوَحَّمَ V 1. חשק במאכל (אישה הרה). 2. השתוקק ל־, התאוה. وَحَمٌ. وِحَامٌ חשק של אשה הרה למאכל מסוים, אווי, תאוה. وَحْمَى ج وِحَامٌ מתאוה (למאכל מסוים).

(وحي) وَحَى (يَحِي) لِـ أَوْحَى IV 1. إلَى بِ השרה (אלוהים דברי קודש), הוריד (אלוהים) דברי נבואה לנביא. 2. إلَى רמז ל־. 3. המתיק סוד עם־. أُوحِيَ إلَيْهِ 1. נחה עליו רוח הקדש, קבל דבר נבואה. 2. חשב בלבו. إسْتَوْحَى X בקש השראה מ־, בקש את עצתו של־, נועץ ב־. وَحْيٌ 1. השראה, האצלת רוח הקדש, חזון, נבואה. 2. הארה פנימית, אינטואיציה. إيحَاءٌ 1. השראה. 2. השאה, סוגסטיה. إيحَاءٌ ذَاتِيٌّ אוטוסוגסטיה, השאה עצמית. إيحَائِيٌّ מוזי, בעל השראה. مُوحٍ(ي) נותן השראה. مُسْتَوْحًى مِنْ שאוב מן־, מדרך על ידי־.

وَخَزَ (يَخِزُ) 1. דקר, נעץ דבר חד, עקץ (גם במילים). 2. הקניט. وَخَزَهُ الشَّيْبُ זרקה בו שיבה. وَخَزَهُ ضَمِيرُهُ נקפו לבו, הרגיש יסורי מצפון. وَخْزٌ 1. דקירה, עקיצה. 2. הקנטה. الوَخْزُ بِالإِبَرِ דקור מחטים (ברפואה אלטרנטיבית), אקופונקטורה. وَخَّازٌ דקרני, צבטן.

وَخَطَ (يَخِطُ) דקר. وَخَطَهُ الشَّيْبُ זרקה בו שיבה.

وَخُمَ (يَوْخُمُ) באש, הסריח, היה מקולקל (אוכל). נרקב. وَخِمَ يَوْخَمُ סבל מקשיי עכול (בגלל זלילת יתר). تُخَمَةٌ ע׳ שם. وَخَمٌ סרחון, אויר מקולקל ומעפש. وَخِمٌ מעפש (אויר). وَخِيمٌ 1. נגוע, באוש. 2. חמור, כבד, רציני, הרה אסון. وَخِيمُ العَاقِبَةِ שתוצאותיו חמורות. وَخَامَةٌ כבדות, חמרה. مُسْتَوْخَمٌ קשה לעכול. مَجَازٌ مُسْتَوْخَمٌ ע׳ (جوز) مَجَاز.

(وخي) وَخَى (يَخِي) התכון, שאף. تَوَخَّى V התכון, חשב מראש, התאמץ להשיג, שאף. تَوَخَّى الحَقِيقَةَ התאמץ להגיע אל האמת. وَخْيٌ. تَوَخٍّ(ي) כונה, שאיפה.

وَدَّ (يَوَدُّ) 1. מצא חן בעיני־, חבב, אהב, התיחס בידידות. 2. חפץ, רצה. أَوَدُّ أَنْ חפץ אני, רצוני ש־. حَسَنٌ فِي كُلِّ عَيْنٍ مَا تَوَدُّ פת׳ לאהבה אין עינים. كَمَا يَوَدُّ כרצונו, כראות עיניו. وَادَّ III התידד עם־, רכש לו ידידים. تَوَدَّدَ V إلَى התקרב אל־, בקש להתחבב על־, חזר אחר־. وُدٌّ. وِدَادٌ אהבה, חבה, קרבה, ידידות, רעות. وُدِّيٌّ ידידותי. تَسْوِيَةٌ وُدِّيَّةٌ הסכם ידידותי. زِيَارَةٌ وُدِّيَّةٌ בקור

יְדִידוּתִי. مُبَارَاةٌ وُدِّيَّةٌ מִשְׂחַק רֵעִים. وَدُودٌ חָבִיב, נָעִים, אָהוּב. مَوَدَّةٌ אַהֲבָה, חֲבִיבוּת, רֵעוּת, יְדִידוּת.

وَدَجٌ ج أَوْدَاجٌ עוֹרֵק בַּצַּוָּאר הַמִּתְנַפֵּחַ בְּעֵת זַעַם. إِنْتَفَخَتْ أَوْدَاجُهُ בָּעֲרָה חֲמָתוֹ, כָּעַס מְאוֹד.

وَدَعَ (يَدَعُ) 1. הָיָה שָׁלֵו, שָׁקַט, יָשַׁב בְּשַׁלְוָה. 2. עָזַב, הֵנִיחַ. 3. הִפְקִיד (פיקדון). دَعْ عَنْكَ! חֲדַל מִן! دَعْنَا مِنْ هذَا עֲזֹב! דַּי לָנוּ מִזֶּה. دَعْهُ فِي حَالِهِ הַנַּח לוֹ עִם יִסּוּרָיו. دَعْنَا نَذْهَبْ תֵּן לָנוּ לָלֶכֶת. دَعْنَا نَفْرِضْ נָנִיחַ! وَدَّعَ II נִפְרַד מִן־, נִפְרַד לְשָׁלוֹם מִן־. أَوْدَعَ IV הִפְקִיד (כסף), שָׁמַר אֵצֶל־. أَوْدَعَهُ السِّجْنَ כָּלָא אוֹתוֹ. إِسْتَوْدَعَ X 1. הִפְקִיד, שָׁמַר אֵצֶל־, הִשְׁלִישׁ. 2. נִפְרַד לְשָׁלוֹם. أَسْتَوْدِعُكَ اللّٰهَ הֱיֵה שָׁלוֹם, יִשְׁמָרְךָ אֱלֹהִים. دَعَةٌ שֶׁקֶט, שַׁלְוָה, מְנוּחָה, חֹסֶר דְּאָגָה. وَدْعٌ הַפְקָדָה. وَدْعٌ צֶדֶף, קוֹנְכִיָּה. وَدَاعٌ פְּרֵדָה. الوَدَاعَ. وَدَاعًا הֱיֵה שָׁלוֹם, לְהִתְרָאוֹת! وَدِيعٌ שָׁלֵו, שָׁקֵט, נְעִים הֲלִיכוֹת, עָדִין. وَدِيعَةٌ ج وَدَائِعُ פִּקָּדוֹן, מַשְׁכּוֹן. تَوْدِيعٌ פְּרֵדָה מִן־. إِيدَاعٌ הַפְקָדָה, שְׁמִירַת כֶּסֶף אוֹ חֵפֶץ. إِسْتِيدَاعٌ 1. הַפְקָדָה. 2. גִּמְלָאוּת מֻקְדֶּמֶת (לפני גיל הפרישה). مُوَدِّعٌ מִי שֶׁנִּפְרָד מִנּוֹסֵעַ. مُودَعٌ מֻפְקָד, שָׁמוּר. مُسْتَوْدِعٌ מַפְקִיד. مُسْتَوْدَعٌ 1. מֻפְקָד, שָׁמוּר. 2. ج مُسْتَوْدَعَاتٌ מַחְסָן. مُسْتَوْدَعُ التَّدْرِيبِ מַחֲנֵה טִירוֹנִים.

وَدَكَ (يَوْدُكُ) שָׁמֵן. وَدَكٌ. שֻׁמָּן. وَدِكٌ. وَدِيكٌ שָׁמֵן, דָּשֵׁן.

(ودي) وَدَى (يَدِي) 1. שִׁלֵּם כֹּפֶר נֶפֶשׁ. 2. נָזַל, זָב, נִגַּר. أَوْدَى IV 1. מֵת. 2. הָרַג. أَوْدَى بِحَيَاتِهِ הָרַג אוֹתוֹ, הֵבִיא כְּלָיָה עָלָיו. أَوْدَى بِصِحَّتِهِ הָרַס אֶת בְּרִיאוּתוֹ. دِيَةٌ ج دِيَاتٌ פִּדְיוֹן נֶפֶשׁ, כֹּפֶר. وَادِ(ي) ج أَوْدِيَةٌ وَوِدْيَانٌ וָאדִי, גַּיְא, נַחַל, עֵמֶק, אָפִיק (של נהר וכו'). وَادِي النِّيلِ עֵמֶק הַנִּילוּס. صَرْخَةٌ فِي وَادٍ وَنَفْخَةٌ فِي رَمَادٍ פת' קוֹל קוֹרֵא בַּמִּדְבָּר. أَنْتَ فِي وَادٍ وَنَحْنُ فِي وَادٍ פת' תְּהוֹם פְּעוּרָה מַפְרִידָה בֵּינֵינוּ, אֲנַחְנוּ רְחוֹקִים זֶה מִזֶּה כְּרָחוֹק מִזְרָח מִמַּעֲרָב.

وَذَرَ (يَذَرُ) (בזמן עתיד וציווי בלבד) הִשְׁאִיר, עָזַב. لاَ يُبْقِي وَلاَ يَذَرُ לֹא מַשְׁאִיר זֵכֶר, מְכַלֶּה אֶת הַכֹּל.

وَرِبَ (يَوْرَبُ) נִשְׁחַת, נִרְקַב, הִתְקַלְקֵל. وَارَبَ III רִמָּה, הוֹנָה, הִטְעָה, הֶעֱרִים עַל־, סָבַב אֶת־ בְּכַחַשׁ. مُوَارَبَةٌ הוֹנָאָה, הַטְעָיָה. بِدُونِ مُوَارَبَةٍ בְּלִי הַטְעָיָה, בְּפֵרוּשׁ וּבְגָלוּי.

وَرِثَ (يَرِثُ) مِنْ. عَنْ יָרַשׁ, נָחַל, קִבֵּל בִּירֻשָּׁה מ־. وَرَّثَ II. أَوْرَثَ IV הוֹרִישׁ, הִנְחִיל, הֶעֱבִיר בִּירֻשָּׁה אוֹ בְּתוֹרָשָׁה. أَوْرَثَ גָּרַם, הֵבִיא לִידֵי־. تَوَارَثَ VI קִבֵּל (עָבַר) בִּירֻשָּׁה (מדור לדור למשל). إِرْثٌ. مِيرَاثٌ יְרֻשָּׁה, נַחֲלָה. وِرَاثَةٌ 1. יְרֻשָּׁה. 2. תּוֹרָשָׁה. عِلْمُ الوِرَاثَةِ גֶּנֶטִיקָה, מַדַּע הַתּוֹרָשָׁה. وِرَاثِيٌّ תּוֹרַשְׁתִּי (גֶּנֶטִי). أَمْرَاضٌ وِرَاثِيَّةٌ מַחֲלוֹת תּוֹרַשְׁתִּיּוֹת. صِفَاتٌ وِرَاثِيَّةٌ תְּכוּנוֹת תּוֹרַשְׁתִּיּוֹת (גֶּנֶטִיּוֹת). وَرِيثٌ ج وُرَثَاءُ. وَارِثٌ ج وَرَثَةٌ יוֹרֵשׁ. تُرَاثٌ 1. מוֹרֶשֶׁת. 2. יֶדַע עַם, פוֹלְקְלוֹר. عِلْمُ التُّرَاثِ אֶתְנוֹגְרַפְיָה. مِيرَاثٌ ج مَوَارِيثُ 1. יְרֻשָּׁה, נַחֲלָה. 2. מוֹרֶשֶׁת תַּרְבּוּתִית. تَوْرِيثٌ הַעֲבָרָה בְּתוֹרָשָׁה. مَوْرُوثٌ מוּרָשׁ, מֻנְחָל. مُوَرِّثَةٌ ج مُوَرِّثَاتٌ גֵּן (בביולוגיה), גּוֹרֵם תּוֹרַשְׁתִּי.

وَرَدَ (يَرِدُ) 1. הִגִּיעַ, בָּא. 2. נִתְקַבֵּל. 3. שָׁאַב מַיִם, יָרַד (אל נהר, אל באר לשתות או לשאוב מים). 4. فِي נִזְכַּר, צֻטַּט (ציטטה במקור). 5. הוֹצִיא פֶּרַח (עץ), פָּרַח. كَمَا وَرَدَ فِي الحَدِيثِ الشَّرِيفِ כַּנִּזְכָּר בְּמָסֹרֶת הַנָּבִיא. وَرَّدَ II 1. הוֹצִיא נִצָּנִים (עץ), פָּרַח. 2. יִבֵּא (סחורה), הֵבִיא, סִפֵּק. 3. הִתְאַפֵּר (באדום). أَوْرَدَ IV 1. הֵבִיא. 2. צִטֵּט, הִזְכִּיר. 3. הוֹבִיל (בעל חיים אל המים), הִשְׁקָה. 4. יִבֵּא. تَوَارَدَ VI 1. בָּא בְּאֹפֶן רָצוּף, הִגִּיעַ בִּרְצִיפוּת. 2. שָׁאַב מַיִם. 3. תָּאַם (מחשבה) בְּאֹפֶן טֶלֶפָּתִי. تَوَارَدَ عَلَى خَاطِرِهِ זָרְמוּ מַחְשְׁבוֹתָיו בִּרְצִיפוּת. إِسْتَوْرَدَ X יִבֵּא (סחורה), הֵבִיא מחו"ל. وِرْدٌ 1. שְׁאִיבַת מַיִם. 2. הַגָּעָה לִמְקוֹר מַיִם. 3. ج أَوْرَادٌ פְּסוּקֵי קֻרְאָן אוֹ תְּפִלַּת רְשׁוּת נוֹסֶפֶת הַנֶּאֱמָרִים עַל יְדֵי מֻסְלִם. وَرْدَةٌ ج وَرْدٌ وَوُرُودٌ 1. וֶרֶד. 2. פֶּרַח. وَرْدٌ بَرِّيٌّ פֶּרַח בַּר, נַרְקִיס ע' نَسْرِين. وَرْدُ الحَمِيرِ ע' فَاوَانْيَا. وَرْدِيٌّ וָרֹד. وَرِيدٌ ج أَوْرِدَةٌ וְרִיד. حَبْلُ الوَرِيدِ וְרִיד הַצַּוָּאר. وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الوَرِيدِ ק' וַאֲנַחְנוּ קְרוֹבִים אֵלָיו מִוְּרִיד הַצַּוָּאר, קְרוֹבִים מְאוֹד. وُرُودٌ קַבָּלָה, הַגָּעָה. مَوْرِدٌ ج مَوَارِدُ 1. מְקוֹם שְׁאִיבַת מַיִם, מַעְיָן, בְּאֵר מַיִם. 2. מָקוֹר (של הכנסה וכו'), הַכְנָסָה. مَوْرِدُ رِزْقٍ מְקוֹר פַּרְנָסָה. مَوَارِدُ طَبِيعِيَّةٌ מְקוֹרוֹת טֶבַע, מַשְׁאַבִּים טִבְעִיִּים. تَوْرِيدٌ 1. יִבּוּא, יְבוּא. 2. הַסְפָּקָה, צִיּוּד (סחורות וכו'). إِيرَادٌ ج إِيرَادَاتٌ 1. הַכְנָסָה. 2. הַזְכָּרָה, צִטּוּט. إِيرَادَاتُ الدَّوْلَةِ הַכְנָסוֹת הַמְּדִינָה. تَوَارُدٌ זְרִימָה בִּרְצִיפוּת. تَوَارُدُ خَوَاطِرَ טֶלֶפַּתְיָה. إِسْتِيرَادٌ יִבּוּא. وَارِدٌ 1. מַגִּיעַ, בָּא. 2. נִזְכָּר, מְצֻיָּן, מוֹפִיעַ. 3. ج وَارِدَاتٌ יְבוּא. 4. הַכְנָסָה. وَارِدَاتٌ وَصَادِرَاتٌ יְבוּא וְיְצוּא. مُوَرِّدٌ סַפָּק, מְיַצֵּא. مُسْتَوْرِدٌ יְבוּאָן, מְיַבֵּא. مُسْتَوْرَدَاتٌ סְחוֹרוֹת יְבוּא. وِرْدَانٌ. بِنْتُ وِرْدَانٍ תִּיקָן, צְרָצַר.

وَرْدِيَّةٌ .It מ' מִשְׁמֶרֶת. الوَرْدِيَّةُ الأُولَى הַגְּוַרְדְּיָה הָרִאשׁוֹנָה (בפוליטיקה, בספרות וכו').

وَرْشَةٌ .En ج وَرْشَاتٌ وَوِرَشٌ 1. סַדְנָה, בֵּית יוֹצֵר, בֵּית מְלָאכָה. 2. אֻלְפָּן. 3. סַדְנָה לִמּוּדִית. وَرْشَةُ تَعْلِيمِ اللُّغَاتِ אֻלְפָּן לְלִמּוּד שָׂפוֹת. وَرْشَةُ غَسِيلٍ מִכְבָּסָה.

وَرَّطَ II. أَوْرَطَ IV فِي סִבֵּךְ, הִכְנִיס בְּצָרָה, סִבֵּךְ בְּעֵסֶק בִּישׁ. تَوَرَّطَ V فِي 1. הִסְתַּבֵּךְ, נִכְנַס לְצָרָה, הָיָה מְעֹרָב בּ־. 2. אָבַד, נָפַל בַּבֹּץ. وَرْطَةٌ ج وَرَطَاتٌ הִסְתַּבְּכוּת, סְקַנְדָּל, שַׁעֲרוּרִיָּה, עֵסֶק בִּישׁ. تَخَلَّصَ مِنْ وَرْطَتِهِ נִצַּל מֵהַתְּסַבְּכוּת שֶׁלּוֹ. تَوَرُّطٌ מְעֹרָבוּת, הִסְתַּבְּכוּת (בפשע למשל).

وَرِعَ (يَرِعُ وَيَوْرَعُ) 1. חָרַד, נִרְתַּע מִן־. 2. הָיָה אָדוּק. تَوَرَّعَ V عَنْ סָר מִמַּעֲשֵׂה

חֵטְא, חָשַׁשׁ מִפְּנֵי, נִמְנַע, נִזְהַר מ־. وَرَعٌ 1. חֲרָדָה, יִרְאַת שָׁמַיִם, אֲדִיקוּת. 2. זְהִירוּת. 3. ج أَوْرَاعٌ מוּג לֵב. وَرِعٌ ج أَوْرَاعٌ אָדוּק, מַקְפִּיד בְּקִיּוּם מִצְווֹת.

وَرَفَ (يَرِفُ) 1. הֵצֵל, פָּרַס צֵל רָחָב (עץ וכו'). 2. נַעֲשָׂה יָרֹק רַעֲנָן. وَارِفٌ פּוֹרֵס צֵל. وَارِفُ الظِّلِّ 1. מֵצֵל, פּוֹרֵס צֵל רָחָב. 2. יָרֹק רַעֲנָן.

وَرَقَ (يَـــرِقُ) הוֹרִיק, הוֹצִיא עָלִים (עץ). وَرَّقَ II 1. הוֹצִיא עָלִים. 2. עִלְעֵל, דִּפְדֵּף. 3. צִפָּה בִּנְיָר. وَرَقَةٌ ج وَرَقٌ وَأَوْرَاقٌ 1. עָלֶה (של צמח). 2. נְיָר, דַּף נְיָר. 3. קְלָף, כַּרְטִיס מִשְׂחָק. وَرَقٌ بَنْكْنُوت (نَقْد) שְׁטָרֵי כֶּסֶף. وَرَقُ حَائِطٍ טַפֶּט. وَرَقُ زُجَاجٍ (سَنْفَرَة) נְיַר זְכוּכִית (שָׁמִיר). وَرَقٌ شَفَّافٌ נְיָר שָׁקוּף. وَرَقٌ صِحِّيٌّ (عَادِمٌ) נְיַר טוּאָלֶט. وَرَقُ الشَّاهِدَةِ (كَرْبُون فَحْم) נְיַר פֶּחָם. وَرَقُ عِنَبٍ (دَوَالِي) עֲלֵי גֶּפֶן. وَرَقُ اللَّعِبِ קְלָפֵי מִשְׂחָק. وَرَقٌ مُقَوًّى (كَرْتُون) קַרְטוֹן. وَرَقٌ نَشَّافٌ נְיַר סְפוֹג. أَوْرَاقُ الاعْتِمَادِ כְּתַב הָאֲמָנָה. حِبْرٌ عَلَى وَرَقٍ ע' حِبْر. أَوْرَاقٌ مَالِيَّةٌ נְיָרוֹת עֵרֶךְ. طَرَحَ الأَوْرَاقَ عَلَى المَائِدَةِ גִּלָּה אֶת הַקְּלָפִים. وَرَقِيٌّ שֶׁל נְיָר. نُقُودٌ وَرَقِيَّةٌ שִׁטְרֵי כֶּסֶף. وُرَيْقَةٌ 1. עַלְעָל, עַלְעוֹל. 2. פִּסַּת נְיָר. تَوْرِيقٌ. فَنُّ التَّوْرِيقِ עֲרַבֶסְקָה ע' زَخْرَفَة. وَرَّاقٌ 1. סוֹחֵר נְיָר. 2. מוֹכֵר מַכְשִׁירֵי כְּתִיבָה. 3. מַעְתִּיק. وَرْقَاءُ ج وَرَاقٍ(ي) ووَرَاقَى יוֹנָה.

وِرْكٌ. وَرِكٌ ج أَوْرَاكٌ 1. יָרֵךְ. 2. שֵׁת.

وَرَلٌ ج أَوْرَالٌ מִין לְטָאָה גְּדוֹלָה (lizard).

وَرِمَ (يَـوْرَمُ). تَـوَرَّمَ V 1. תָּפַח, הִתְנַפַּח, צָבָה. 2. פִּתֵּחַ גִּדּוּל מַמְאִיר. وَرَّمَ II גָּרַם לִנְפִיחוּת, נִפַּח, הִצְבָּה. وَرِمَ أَنْفُهُ בָּעֲרָה בּוֹ חֲמָתוֹ, הִתְרַתַּח. أَوْرَمَ IV נִפַּח אֶת הָעֵינַיִם. تَوَرَّمَ V הִתְנַפַּח. تَوَرُّمٌ נְפִיחוּת. وَرَمٌ ج أَوْرَامٌ 1. גִּדּוּל. 2. תְּפִיחָה, נְפִיחוּת, צָבוּת. وَرَمٌ خَبِيثٌ גִּדּוּל מַמְאִיר. وَرَمُ الدِّمَاغِ גִּדּוּל בַּמֹּחַ. وَرَمٌ سَرَطَانِيٌّ גִּדּוּל סַרְטָנִי. وَرَمٌ عَظْمِيٌّ גִּדּוּל גַּרְמִי. وَارِمٌ. مُوَرَّمٌ נָפוּחַ, צָבֶה.

وَرْنِيش .It 1. מִשְׁחָה. 2. לַכָּה.

وَرْوَارٌ שְׂרַקְרַק (ציפור, bee eater).

(وري) وَرَى (يَـــرِي) בָּעַר, נִדְלַק, נִצַּת. وَرَّى II 1. הִצִּית (אש), הִבְעִיר. 2. הִסְתִּיר, טָמַן, הֶחְבִּיא. وَارَى III 1. הִטְמִין, טָמַן, הִסְתִּיר. 2. קָבַר (מת). وَارَاهُ التُّرَابَ קָבַר אוֹתוֹ, סָתַם עָלָיו אֶת הַגּוֹלֵל. وُورِيَ التُّرَابَ נִסְתַּם עָלָיו הַגּוֹלֵל. تَوَارَى VI נֶעֱלַם, הִסְתַּתֵּר. تَوَارَى عَنِ الأَنْظَارِ נֶעֱלַם, לֹא נִרְאָה עוֹד. وَرَى. الوَرَى הַבְּרִיּוֹת, כְּלַל הָאֲנָשִׁים. وَرَاءَ 1. מֵאֲחוֹרֵי־, אַחֲרֵי־, אַחַר־, בְּעִקְבוֹת־. 2. מֵעֵבֶר ל־, בְּצַד הַשֵּׁנִי. إِلَى الوَرَاءِ אָחוֹרָה. كَانَ وَرَاءَهُ תָּמַךְ בּוֹ. مَا وَرَاءَ البَحْرِ מֵעֵבֶר לַיָּם. مَا وَرَاءَ الطَّبِيعَةِ מֶטָפִיזִיקָה. هُوَ وَرَاءَ أَفْكَارِهِ הוּא עוֹמֵד מֵאֲחוֹרֵי דֵּעוֹתָיו, הוּא הַמַּפְעִיל אוֹתוֹ. وَرَائِيٌّ אֲחוֹרִי, שֶׁבַּקָּצֶה. تَوْرِيَةٌ 1. צִמּוּד, הוֹמוֹנִים. 2. אַלֶגוֹרְיָה, רֶמֶז. 3. הַסְתָּרָה, הַחְבָּאָה, הַסְוָאָה. 4. עֲמִימוּת. 5. הִתְחַסְּדוּת, צְבִיעוּת.

وَزَبَ (يَزِبُ) זָרַם, דָּלַף. مِيزَابٌ ج مَيَازِيبُ מַרְזֵב. إِنْفَتَحَتْ مَيَازِيبُ السَّمَاءِ נִפְתְּחוּ אֲרֻבּוֹת הַשָּׁמַיִם.

وَزَرَ (يَزِرُ) 1. נָשָׂא בְּעֹל, לָקַח עַל עַצְמוֹ. 2. חָטָא. 3. נִתְמַנָּה לְשַׂר. وَازَرَ III עָזַר ל־, תָּמַךְ ב־. تَوَازَرَ VI תָּמַךְ ב־. إِتَّزَرَ VIII לָבַשׁ גְּלִימָה. إِسْتَوْزَرَ X בִּקֵּשׁ לְמַנּוֹת אֶת־ כְּשַׂר. وِزْرٌ ج أَوْزَارٌ 1. נֵטֶל, מַשָּׂא, מַעֲמָסָה. 2. חֵטְא, פֶּשַׁע. وَضَعَتِ الحَرْبُ أَوْزَارَهَا בָּאָה הַמִּלְחָמָה לְקִצָּהּ. وَزِيرٌ ج وُزَرَاءُ 1. שַׂר. 2. מַלְכָּה (בשחמט). وَزِيرُ الدَّوْلَةِ שַׂר בְּלִי תִּיק. وَزِيرٌ مُفَوَّضٌ צִיר. رَئِيسُ الوُزَرَاءِ רֹאשׁ הַמֶּמְשָׁלָה. مَجْلِسُ الوُزَرَاءِ קַבִּינֶט, מֶמְשָׁלָה. وِزَارَةٌ ج وِزَارَاتٌ 1. מֶמְשָׁלָה. 2. מִשְׂרָד מֶמְשַׁלְתִּי. وِزَارِيٌّ מִינִיסְטֶרְיָאלִי, מֶמְשַׁלְתִּי, מִשְׂרָדִי. تَعْدِيلٌ وِزَارِيٌّ ע' (عدل) تَعْدِيل.

وَزَعَ (يَزَعُ) 1. מָנַע. 2. גָּעַר ב־. وَزَّعَ II 1. عَلَى חִלֵּק ל־, פִּזֵּר בֵּין־. 2. بَيْنَ הֵפִיץ (עיתונים, ספרים וכו') בֵּין־, הֶעֱבִיר, מָסַר ל־. 3. תִּזְמֵר (במוזיקה). تَوَزَّعَ V חֻלַּק, הִתְפַּזֵּר, הוּפַץ. تَوَزَّعَتْهُ الأَفْكَارُ הַמַּחְשָׁבוֹת טִלְטְלוּהוּ. أَوْزَاعٌ (אין ביחיד) קְבוּצַת אֲנָשִׁים. وَزِيعَةٌ ج وَزَائِعُ חֵלֶק, מָנָה, הַקְצָאָה. تَوْزِيعٌ 1. חֲלֻקָּה, חִלּוּק, הַקְצָאָה. 2. הֲפָצָה, תְּפוּצָה. تَوْزِيعُ الثَّرْوَةِ חֲלֻקַּת הָרְכוּשׁ (של הציבור). تَوْزِيعُ السُّكَّانِ פִּזּוּר אֻכְלוּסִין. تَوْزِيعُ العَمَلِ חֲלֻקַּת עֲבוֹדָה. تَوْزِيعٌ مُوسِيقِيٌّ תִּזְמוּר. وَازِعٌ 1. מַרְתִּיעַ, מוֹנֵעַ, מַעְצוֹר, סְיָג, מַגְבִּיל. 2. ج وَزَعَةٌ קְצִין מִשְׁמַעַת, מְפַקֵּד צְבָאִי. بِلاَ وَازِعٍ مِنْ ضَمِيرٍ בְּלִי נְקִיפַת מַצְפּוּן. مُوَزِّعٌ מְחַלֵּק, מֵפִיץ. مُوَزِّعُ البَرِيدِ דַּוָּר. مُوَزَّعٌ מְחֻלָּק, מוּפָץ. مُوَزَّعُ الفِكْرِ חֲצוּי לֵב, מְבֻלְבָּל.

وَزَنَ (يَزِنُ) 1. שָׁקַל. 2. הִכְרִיעַ. 3. קִזֵּז, הִשְׁוָה. 4. כָּתַב שִׁיר לְפִי מִשְׁקָל. وَازَنَ III 1. אִזֵּן, שָׁקַל לְעֻמַּת־, הִקְבִּיל, הִשְׁוָה בֵּין־. 2. הָיָה שָׁוֶה (במשקל). تَوَازَنَ VI הִתְאַזֵּן, הָיָה שָׁקוּל כְּנֶגֶד־. إِتَّزَنَ VIII 1. הִתְאַזֵּן, הִשְׁתַּוָּה. 2. הִתְקַזֵּז. 3. הִתְיַשֵּׁב בְּדַעְתּוֹ, נִהְיָה שָׁקוּל. زِنَـــةٌ מִשְׁקָל, עֵרֶךְ, כַּמּוּת. وَزْنٌ ج أَوْزَانٌ 1. מִשְׁקָל (גם בשירה). 2. מִשְׁקֹלֶת. 3. בִּנְיָן (בדקדוק). 4. מִשְׁקָל שֶׁל שֵׁמוֹת (בדקדוק). وَزْنُ الذُّبَابَةِ מִשְׁקַל זְבוּב (בספורט). وَزْنُ الرِّيشَةِ מִשְׁקַל נוֹצָה. وَزْنٌ مُتَوَسِّطٌ מִשְׁקָל בֵּינוֹנִי. وَزْنٌ ثَقِيلٌ מִשְׁקָל כָּבֵד. الوَزْنُ الفَارِغُ טָרָה (משקל האריזה). الوَزْنُ القَائِمُ (الصَّافِي) מִשְׁקָל נֶטוֹ. الوَزْنُ النَّوْعِيُّ מִשְׁקָל סְגֻלִּי. لاَ وَزْنَ لَهُ. عَدِيمُ الوَزْنِ חֲסַר חֲשִׁיבוּת (עֵרֶךְ). وَزِينٌ כָּבֵד. وَزِينُ الرَّأْيِ שָׁקוּל (אדם), מְיֻשָּׁב בְּדַעְתּוֹ, רְצִינִי. مِيزَانٌ ج مَوَازِينُ 1. מַאֲזָן, מֹאזְנַיִם. 2. מִשְׁקַל שִׁירָה. 3. מֹאזְנֵי צֶדֶק. 4. קְרִיטֶרְיוֹן, אַמַּת מִדָּה. مِيزَانٌ تِجَارِيٌّ מַאֲזָן מִסְחָרִי. مِيزَانُ المَدْفُوعَاتِ מַאֲזַן הַתַּשְׁלוּמִים. مِيزَانُ الحَرَارَةِ ע' (حرّ) مِحْرَار. مِيزَانُ القُوَى מַאֲזַן הַכּוֹחוֹת. وَضَعَ المَوَازِينَ لَهُ קָבַע לוֹ קְרִיטֶרְיוֹנִים. مِيزَانِيَّةٌ 1. תַּקְצִיב. 2. מַאֲזָן.

مِيزَانِيَّةُ الدَّوْلَةِ תַּקְצִיב הַמְּדִינָה. مُوَازَنَةٌ 1. אִזּוּן, שִׁוּוּי מִשְׁקָל, יַצִּיבוּת. 2. תַּקְצִיב, מַאֲזָן. تَوَازُنٌ הִתְאַזְּנוּת, הִשְׁתַּוּוּת, שִׁוּוּי מִשְׁקָל. تَوَازُنُ القُوَى הִתְאַזְּנוּת הַכּוֹחוֹת. إِتِّزَانٌ 1. שִׁוּוּי מִשְׁקָל. 2. שִׁקּוּל דַּעַת, רְצִינוּת. مَوْزُونٌ 1. שָׁקוּל. 2. שָׁקוּל בְּדַעְתּוֹ. مُتَوَازِنٌ מְאֻזָּן, מְכֻוָּן, שָׁקוּל. مُتَّزِنٌ שָׁקוּל בְּדַעְתּוֹ, בַּר דַּעַת, שָׁפוּי.

(وزي) وَازَى III הִקְבִּיל בֵּין־, הֶעֱמִיד לְעֻמַּת־, הִשְׁוָה, הִתְאִים. تَوَازَى VI 1. הָיָה מַקְבִּיל ל־. 2. הִשְׁתַּוָּה, נִתְאַם, הָיָה שָׁקוּל כְּנֶגֶד־. مُوَازَاةٌ. تَوَازِ(ي) 1. הַקְבָּלָה, עֲמִידָה זֶה מוּל זֶה. 2. הַתְאָמָה, הַשְׁוָאָה. مُوَازِ(ي) 1. מַקְבִּיל, פָּרָלֶלִי. 2. שָׁקוּל, מַתְאִים. مُتَوَازِ(ي) 1. מַקְבִּיל. 2. שָׁוֶה, מַתְאִים. مُتَوَازِي الأَضْلاَعِ מַקְבִּילִית. مُتَوَازِي أَضْلاَعِ القُوَى מַקְבִּילִית הַכּוֹחוֹת. مُتَوَازِي السُّطُوحِ מַקְבִּילוֹן ע' (وشر) مَوْشُور.

وَسِخَ (يَوْسَخُ). تَوَسَّخَ V. **إِتَّسَخَ** VIII הִתְלַכְלֵךְ, נִהְיָה מְטֻנָּף, הִזְדַּהֵם. وَسَّخَ II לִכְלֵךְ, טִנֵּף, זִהֵם. وَسَخٌ ج أَوْسَاخٌ. وَسَاخَةٌ לִכְלוּךְ, זֻהֲמָה, טִנֹּפֶת. وَسِخٌ מְלֻכְלָךְ, מְזֹהָם, מְטֻנָּף.

وَسَّدَ II 1. הֵנִיחַ כַּר (מתחת לראש). 2. إِلَى הִסְמִיךְ ל־. 3. סָלַל (דרך), הִכְשִׁיר. وَسَّدَهُ التُّرَابَ קָבַר אוֹתוֹ, סָתַם עָלָיו אֶת הַגּוֹלֵל. تَوَسَّدَ V יָשַׁן (על יצוע, על מיטה וכו'), הִשְׁתַּמֵּשׁ ב־ כִּכְרִיתוֹ. وِسَادَةٌ ج وِسَادَاتٌ وَوَسَائِدُ. وِسَادٌ ج وُسُدٌ כַּר, כֶּסֶת. مُوَسَّدٌ 1. מֻצָּע (מיטה), מוּכָן לְשֵׁנָה. 2. נוֹחַ, רַךְ. 3. סָלוּל (דרך), מֻכְשָׁר.

وَسَّطَ II 1. שָׂם בַּתָּוֶךְ (באמצע, במרכז). 2. בִּקֵּשׁ מ־ לְתַוֵּךְ. تَوَسَّطَ V 1. יָשַׁב בָּאֶמְצַע. 2. بَيْنَ תִּוֵּךְ בֵּין־, פִּשֵּׁר. وَسْطٌ ج أَوْسَاطٌ 1. תָּוֶךְ, אֶמְצַע, מֶרְכָּז, מוֹקֵד, שְׁבִיל זָהָב. 2. סְבִיבָה (חברתית וכו'). 3. מִגְזָר, סֶקְטוֹר, חוּג. 4. מָתְנַיִם. 5. מָתוּן, מְתִינוּת, יֹשֶׁר. وَسْطُ المَدِينَةِ מֶרְכַּז הָעִיר. الأَوْسَاطُ الدِّبْلُومَاسِيَّةُ הַחוּגִים הַדִּיפְּלוֹמָטִיִּים. أَوْسَاطٌ عَلِيمَةٌ חוּגִים יוֹדְעֵי דָּבָר. حَلٌّ وَسْطٌ פִּתְרוֹן שֶׁל פְּשָׁרָה, פִּיּוּס. فِي الوَسْطِ בַּתָּוֶךְ, בָּאֶמְצַע. فِي وَسْطِ בְּאֶמְצַע־, בְּקֶרֶב־, בְּתוֹךְ־. وَسْطِيٌّ אֶמְצָעִי, תִּיכוֹן. خَيْرُ الأُمُورِ الوَسَطُ פת' הַדָּבָר הַטּוֹב בְּיוֹתֵר הוּא הָאֶמְצַע, טוֹב לְוַתֵּר מִלְּהִשָּׁבֵר. وَسْطَانِيٌّ 1. אֶמְצָעִי, מֶרְכָּזִי. 2. מְמֻצָּע. وَسَاطَةٌ ج وَسَاطَاتٌ 1. תִּוּוּךְ, פִּשּׁוּר, שֵׁרוּתִים טוֹבִים. بِوَسَاطَةِ בְּאֶמְצָעוּת־. وَسِيطٌ ج وُسَطَاءُ 1. מְתַוֵּךְ, אִישׁ בֵּינַיִם, מְפַשֵּׁר. 2. סוֹכֵן. 2. שַׁדְכָן. وَسِيطٌ كِيمْيَائِيٌّ מְזָרֵז, קָטָלִיזָטוֹר. وَسِيطَةٌ ج وَسَائِطُ 1. אֶמְצָעִי. 2. כְּלִי. وَسَائِطُ المُوَاصَلاَتِ (النَّقْلِ) אֶמְצָעֵי תַּחְבּוּרָה. أَوْسَطُ ج أَوَاسِطُ נ' وُسْطَى ج وُسْطٌ 1. אֶמְצַע, מֶרְכָּז. 2. الوُسْطَى אַמָּה (האצבע האמצעית). الشَّرْقُ الأَوْسَطُ הַמִּזְרָח הַתִּיכוֹן. الطَّبَقَةُ الوُسْطَى הַמַּעֲמָד הַבֵּינוֹנִי. العُصُورُ (القُرُونُ) الوُسْطَى יְמֵי הַבֵּינַיִם. تَوَسُّطٌ 1. תִּוּוּךְ, פִּשּׁוּר בֵּין־. 2. הִשְׁתַּדְּלוּת לְטוֹבַת מִישֶׁהוּ. وَاسِطَةٌ ج وَسَائِطُ 1. אֶמְצָעִי. 2. כְּלִי. 3. מְדִיּוּם. وَاسِطَةُ العِقْدِ 1. הַפְּנִינָה הַמֶּרְכָּזִית. 2. אֲרִי שֶׁבַּחֲבוּרָה. وَاسِطَةُ النَّقْلِ אֶמְצָעֵי תַּחְבּוּרָה. بِوَاسِطَةِ בְּאֶמְצָעוּת. بِالوَاسِطَةِ בַּעֲקִיפִין. الغَايَةُ تُبَرِّرُ الوَاسِطَةَ פת' ע' (بر) بَرَّرَ. مُتَوَسِّطٌ מְמֻצָּע, בֵּינוֹנִי, תִּיכוֹן. مُتَوَسِّطُ الحَالِ בַּעַל אֶמְצָעִים בֵּינוֹנִיִּים. مُتَوَسِّطُ الحَجْمِ בְּגֹדֶל בֵּינוֹנִי. البَحْرُ الأَبْيَضُ المُتَوَسِّطُ הַיָּם הַתִּיכוֹן. تَعْلِيمٌ مُتَوَسِّطٌ חִנּוּךְ תִּיכוֹנִי.

وَسِعَ (يَسَعُ) 1. הֵכִיל, הִקִּיף, הֶחֱזִיק בְּתוֹכוֹ, כָּלַל. 2. יָכֹל, הָיָה בְּכוֹחוֹ, הָיָה לְאֵל יָדוֹ, הִתְאַפְשֵׁר לוֹ. وَسُعَ يَوْسُعُ הָיָה רָחָב, נִרְחַב, הָיָה רְחַב יָדַיִם. لاَ تَسَعُ الفَاكِرَةُ הַזִּכָּרוֹן (במחשב) אֵינוֹ מַסְפִּיק ל־. لاَ يَسَعُنِي ذٰلِكَ אֵין זֶה בִּיכָלְתִּי, אֵין זֶה לְאֵל יָדִי, אֵין בְּאֶפְשָׁרוּתִי. لاَ يَسَعُنِي أَنْ أَقُولَ ذٰلِكَ אֵינִי יָכוֹל לוֹמַר זֹאת. وَسَّعَ II. أَوْسَعَ IV הִרְחִיב, הִגְדִּיל, הוֹסִיף. وَسَّعَ خُطَاهُ הִרְחִיב צְעָדָיו. وَسَّعَ اللّٰهُ عَلَيْهِ אֱלֹהִים הִשְׁפִּיעַ עָלָיו מִטּוּבוֹ. وَسَّعَ لَهُ مَكَانًا פִּנָּה לוֹ מָקוֹם. أَوْسَعَهُ شَتْمًا הִמְטִיר עָלָיו קְלָלוֹת, הִרְחִיב פִּיו עָלָיו. أَوْسَعَ النَّفَقَةَ נָתַן בְּיָד רְחָבָה. تَوَسَّعَ V הִתְרַחֵב, הִתְפַּשֵּׁט, גָּדַל (בהיקפו), הִשְׂתָּרַע, נָפוֹץ. تَوَسَّعَ فِي הִרְבָּה ב־. تَوَسَّعَ فِي حَدِيثِهِ הִרְחִיב בְּדִבּוּרוֹ. تَوَسَّعَ فِي النَّفَقَةِ נָתַן בְּיָד רְחָבָה. إِتَّسَعَ VIII 1. הָיָה רָחָב, הִתְרַחֵב, הִתְפַּשֵּׁט, הִשְׂתָּרַע. 2. لِـ הָיָה מַסְפִּיק ל־, יָכֹל, הָיָה אֶפְשָׁר ל־. إِتَّسَعَ صَدْرُهُ (فُؤَادُهُ) لِـ הָיָה רְחַב דַּעַת לִקְלֹט, הָיָה סוֹבְלָנִי ל־. بِكُلِّ مَا تَتَّسِعُ الكَلِمَةُ مِنْ مَعْنًى בִּמְלוֹא מַשְׁמָעוּת (מובן) הַמִּלָּה. سَعَةٌ 1. רֹחַב, נֶפַח, קִבֹּלֶת, קִבּוּל. 2. יְכֹלֶת, אֶפְשָׁרוּת, אֶמְצָעִים. 3. שֶׁפַע, רְוָחָה. سَعَةُ الصَّدْرِ רֹחַב לֵב. سَعَةُ الفَهْمِ תְּפִיסָה טוֹבָה. سَعَةٌ كَهْرَبَائِيَّةٌ כֹּשֶׁר אַסְפָּקַת הַחַשְׁמַל. ذُو سَعَةٍ אָמִיד, בַּעַל אֶמְצָעִים (יְכֹלֶת). عَلَى الرَّحْبِ وَالسَّعَةِ בְּרָצוֹן! מִכָּל הַלֵּב, בְּסֵבֶר פָּנִים יָפוֹת. عَنْ سَعَةٍ בְּשֶׁפַע. وُسْعٌ יְכֹלֶת, כּוֹחַ, אֶפְשָׁרוּת, כֹּשֶׁר. بَذَلَ وُسْعَهُ הִשְׁקִיעַ מַאֲמָץ. لَمْ يَدَّخِرْ وُسْعًا לֹא חָסַךְ כָּל מַאֲמָץ. هٰذَا لَيْسَ فِي وُسْعِهِ זֶה אֵינוֹ בְּגֶדֶר יְכָלְתּוֹ. وَسْعَايَةٌ מ' ج وَسْعَايَاتٌ רְחָבָה (בין שני בתים), כִּכָּר. وُسْعَةٌ 1. רֹחַב, גֹּדֶל. 2. שֶׁפַע. وَسِيعٌ רָחָב, גָּדוֹל. تَوْسِيعٌ הַרְחָבָה, הַגְדָּלָה. تَوَسُّعٌ הִתְפַּשְּׁטוּת, הִתְרַחֲבוּת. تَوَسُّعٌ إِقْلِيمِيٌّ הִתְפַּשְּׁטוּת טֶרִיטוֹרְיָאלִית. سِيَاسَةُ التَّوَسُّعِ מְדִינִיּוּת הַהִתְפַּשְּׁטוּת. تَوَسُّعِيٌّ שֶׁל הִתְפַּשְּׁטוּת. إِتِّسَاعٌ 1. רֹחַב, הֶקֵּף, מֶרְחָב. 2. הִתְרַחֲבוּת. 3. טְוָח, רֶוַח (של מקום וכו'). وَاسِعٌ רָחָב, רְחַב יָדַיִם, גָּדוֹל. وَاسِعُ الاِنْتِشَارِ בַּעַל תְּפוּצָה רְחָבָה. وَاسِعُ الرَّحْمَةِ שׁוֹפֵעַ רַחֲמִים. وَاسِعُ الصَّدْرِ סוֹבְלָנִי, אֶרֶךְ אַפַּיִם. وَاسِعُ النِّطَاقِ בַּעַל הֶקֵּף רָחָב, מַקִּיף (שיחות למשל). مَوْسُوعَةٌ ج مَوْسُوعَاتٌ אֶנְצִיקְלוֹפֶּדְיָה. مُتَّسِعٌ רָחָב, גָּדוֹל. مُتَّسَعٌ מֶרְחָב, מָקוֹם, רֶוַח, מֶרְחָק. مُتَّسَعٌ حَيَوِيٌّ מֶרְחַב מִחְיָה. لَمْ يَجِدْ مُتَّسَعًا مِنَ الوَقْتِ לֹא הָיָה לוֹ דֵּי זְמַן.

وَسَقَ (يَسِقُ). أَوْسَقَ IV הֶעֱמִיס, הִטְעִין. **إِتَّسَقَ** VIII 1. תָּאַם, נֶעֱרַךְ יָפֶה,

נִתְקַן. 2. הָיָה הַרְמוֹנִי, עָלָה בַּד בְּבַד עִם־. وَسْقٌ ج وُسُوقٌ وأَوْسَاقٌ 1. מִטְעָן.
2. הַעֲמָסָה, הַטְעָנָה. إتِّسَاقٌ הַרְמוֹנְיָה, תֵּאוּם. مُتَّسِقٌ הַרְמוֹנִי, מְתֹאָם, סָדוּר.

وَسَلَ (يَسِلُ) إِلَى بِـ הִשְׁתַּמֵּשׁ ב־ כְּאֶמְצָעִי. تَوَسَّلَ V إِلَى 1. הֶעְתִּיר אֶל־. 2. הִתְחַנֵּן (אל אלוהים), בִּקֵּשׁ רַחֲמִים, הִפְצִיר ב־. وَسِيلَةٌ ج وَسَائِلُ אֶמְצָעִי, מָדְיוּם. وَسَائِلُ الإِعْلاَمِ אֶמְצָעֵי תִּקְשֹׁרֶת. وَسَائِلُ التَّعْلِيمِ עֶזְרֵי לִמּוּד. وَسَائِلُ السَّلاَمَةِ אֶמְצָעֵי בְּטִיחוּת. وَسَائِلُ الْمُوَاصَلاَتِ אֶמְצָעֵי תַּעֲבוּרָה. وَسَائِلُ النَّقْلِ אֶמְצָעֵי תַּחְבּוּרָה. إِسْتَعْمَلَهُ وَسِيلَةً הִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ כְּבְאֶמְצָעִי. تَوَسُّلٌ ج تَوَسُّلاَتٌ 1. עֲתִירָה, הַעְתָּרָה, תַּחֲנוּנִים, הַפְצָרָה. 2. הִשְׁתַּדְּלוּת.

وَسَمَ (يَسِمُ) 1. סִמֵּן, קָבַע סִימָן, צִיֵּן, הִתְוָה. 2. כָּוָה (סוס וכו') לְשֵׁם סִמּוּן. وَسُمَ يَوْسُمُ הָיָה יְפֵה תֹּאַר, הָיָה נָאֶה. وَسَمَهُ بِالْعَارِ צִיֵּן אוֹתוֹ לִגְנַאי. وَسَّمَ II סִמֵּן, קָבַע סִימָנֵי זִהוּי, הִבְלִיט. تَوَسَّمَ V 1. בָּחַן, בָּדַק, הִסְתַּכֵּל מִקָּרוֹב. 2. הִבְחִין, הִכִּיר בִּטְבִיעַת עַיִן. 3. צָפָה. تَوَسَّمَ فِيهِ خَيْرًا צָפָה לוֹ עָתִיד טוֹב. إِتَّسَمَ بِـ VIII הִתְאַפְיֵן ב־, הִצְטַיֵּן ב־, בָּלַט ב־, נִכַּר עָלָיו ש־. إِتَّسَمَ بِفِعْلِ الْخَيْرِ הִצְטַיֵּן בְּמַעֲשֵׂי חֶסֶד. سِمَةٌ ج سِمَاتٌ 1. סִימָן, צִיּוּן. 2. אַשְׁרָה, וִיזָה. 3. טֶבַע, אֹפִי, תְּכוּנָה, מְאַפְיֵן. سِمَةُ دُخُولٍ אַשְׁרַת כְּנִיסָה. وَسْمٌ ج وُسُومٌ סִמּוּן, כְּוִיָּה (לסימון בעלי חיים). وِسَامٌ ج أَوْسِمَةٌ אוֹת הִצְטַיְּנוּת, צִיּוּן לְשֶׁבַח (צָל"ש), מֶדַלְיָה. وَسَامَةٌ יֹפִי, הוֹפָעָה נָאָה, חֵן. وَسِيمٌ ج وِسَامٌ יְפֵה תֹּאַר, יְפֵה מַרְאֶה, נָאֶה מְאוֹד. مَوْسِمٌ ج مَوَاسِمُ 1. עוֹנָה, זְמַן קָבוּעַ, תְּקוּפָה. 2. יָרִיד, תַּעֲרוּכָה. مَوْسِمُ الاصْطِيَافِ עוֹנַת הַקַּיִט. مَوْسِمُ الْحَجِّ עוֹנַת הָעֲלִיָּה לָרֶגֶל. مَوْسِمُ السِّيَاحَةِ עוֹנַת הַתַּיָּרוּת. مَوْسِمُ الصَّيْفِ עוֹנַת הַקַּיִץ. فِي مَوْسِمِهِ בְּעוֹנָתוֹ, בְּעִתּוֹ. مَوْسِمِيٌّ עוֹנָתִי, תְּקוּפָתִי. رِيَاحٌ مَوْسِمِيَّةٌ מוֹנְסוּנִים. مِيسَمٌ ج مَيَاسِمُ 1. מַכְשִׁיר כְּוִיָּה לְשֵׁם סִמּוּן, אוֹת כְּוִיָּה. 2. סְטִיגְמָה, אוֹת קָלוֹן. مَوْسُومٌ بِـ מְאֻפְיָן ב־, מְסֻמָּן.

وَسِنَ (يَوْسَنُ) נִמְנֵם. وَسَنٌ. سِنَةٌ נִמְנוּם, תְּנוּמָה. وَسِنٌ. وَسْنَانُ נ' وَسْنَى יָשֵׁן, מְנֻמְנָם, רָדוּם.

وَسْوَسَ 1. לָחַשׁ מִלִּים לֹא בְּרוּרוֹת. 2. נִתְקַף חֲרָדָה, דָּאַג, חָשַׁשׁ, הִרְהֵר. 3. لِـ פִּתָּה (שטן), הֵדִּיחַ. تَوَسْوَسَ חָשׁ דְּאָגָה, הִרְהֵר רָעוֹת. وَسْوَسَةٌ ج وَسَاوِسُ 1. לְחִישָׁה, לַחְשׁוּשׁ, הִרְהוּר, חֲרָדָה. 2. מְדוּחֵי שָׂטָן. وَسْوَاسٌ ج وَسَاوِسُ 1. מַדּוּחֵי שָׂטָן, לַחֲשׁוּשֵׁי יֵצֶר הָרָע. 2. שָׂטָן.

(وسي) وَاسَى ע' (اسو).

وَشَبٌ פִּרְחָח. ج أَوْشَابٌ אֲסַפְסוּף, הָמוֹן.

وَشَجَ (يَشِجُ) הִשְׁתָּרֵג (ענפים וכו'), הִשְׁתַּלֵּב, הִסְתַּבֵּךְ, נִשְׁזַר, הִשְׁתָּרְבֵּב. تَوَاشَجَ VI נִשְׁזַר, הִשְׁתָּרֵג, נִקְשַׁר בִּקְשָׁרֵי קִרְבָה. وَشِيجٌ 1. מְשֹׂרָג, שָׁזוּר. 2. רֹמַח, חֶרֶב. وَشِيجَةٌ ج وَشَائِجُ קִרְבָה, קֶשֶׁר דַּם הָדוּק. مُتَوَاشِجٌ שָׁזוּר, קָשׁוּר (בקשרי משפחה).

وَشَّحَ II קִשֵּׁט. تَوَشَّحَ V. إِتَّشَحَ VIII 1. הִתְקַשֵּׁט ב־ وِشَاحٌ, לָבַשׁ עֲדִי. 2. חָגַר חֶרֶב. وِشَاحٌ ج وُشُحٌ وأَوْشِحَةٌ 1. רְצוּעַת אָרִיג מְקֻשֶּׁטֶת שֶׁחוֹגְרִים לְאוֹת כָּבוֹד. 2. קֶשֶׁת. 3. חֶרֶב. وِشَاحَةٌ חֶרֶב. تَوْشِيحٌ ج تَوَاشِيحُ שִׁיר. تَوَاشِيحُ دِينِيَّةٌ שִׁירֵי הַלֵּל דָּתִיִּים. مُوَشَّحٌ ج مُوَشَّحَاتٌ שִׁיר עַרְבִי שֶׁהֻמְצָא בְּאַנְדָּלוּסְיָה וּמֻרְכָּב מִסְּטָנְצוֹת. مُتَّشِحٌ بِـ חָגוּר ב־, מְקֻשָּׁט ב־.

وَشَرَ (يَشِرُ) 1. נִסֵּר. 2. חִדֵּד, הִשְׁחִיז. مَوْشُورٌ ج مَوَاشِيرُ פְּרִיזְמָה, מִנְסָרָה (גוף הנדסי).

وَشَّعَ II כָּרַךְ עַל סְלִיל. وَشِيعَةٌ ج وَشَائِعُ 1. בֹּכֶיר (במכונת תפירה). 2. סְלִיל חוּטִים ע' (مك) مَكُّوك.

وَشَقٌ קַרְקַל, חֲתוּל הַמִּדְבָּר (caracal).

وَشَكَ (يَوْشُكُ) 1. קָרַב, הִתְקָרֵב, הָיָה עַל סַף־. 2. מִהֵר. أَوْشَكَ IV קָרַב, עָמַד עַל סַף־, הָיָה לִפְנֵי־. يُوشِكُ الْمَطَرُ أَنْ يَنْهَمِرَ הַגֶּשֶׁם עוֹמֵד לָרֶדֶת. وُشْكٌ מְהִירוּת, זְרִיזוּת. عَلَى وُشْكِ עוֹמֵד לִפְנֵי־, קָרוֹב, עַל סַף, כִּמְעַט, עוֹד מְעַט ו־. هِيَ عَلَى وُشْكِ الزَّوَاجِ הִיא עוֹמֶדֶת לְהִתְחַתֵּן. وَشِيكٌ קָרוֹב מְאוֹד ל־, נִמְצָא עַל סַף־. قَضِيَّةٌ وَشِيكَةُ الْحَلِّ בְּעָיָה הָעוֹמֶדֶת לִפְנֵי פִּתְרוֹן.

وَشَلٌ ج أَوْشَالٌ מַיִם רְדוּדִים.

وَشَمَ (يَشِمُ). وَشَّمَ II חָקַק (כתובת קעקע), קִעְקַע. وَشْمٌ ج وُشُومٌ ووِشَامٌ 1. כְּתֹבֶת קַעֲקַע. 2. נְבִיטָה רִאשׁוֹנָה. وَشِيمَةٌ שִׂנְאָה עַזָּה, מִשְׂטָמָה, רִיב.

(وشي) وَشَى (يَشِي) 1. רָקַם, קִשֵּׁט יָפֶה (לבוש). 2. שִׁקֵּר. 3. بِـ הִלְשִׁין עַל־, הִלְעִיז עַל־, דִּבֵּר סָרָה עַל־. وَشَّى II רָקַם, יִפָּה, קִשֵּׁט. شِيَةٌ ج شِيَاتٌ 1. כֶּתֶם. 2. רְבָב, פְּגָם. 3. סִימָן, אוֹת. وَشْيٌ רִקְמָה, אָרִיג רָקוּם. وَشَّاءٌ רוֹקֵם, אֻמָּן בְּרִקְמָה. وِشَايَةٌ הַלְשָׁנָה, דִּבָּה, לַעַז, מַלְשִׁינוּת. وَاشٍ(ي) ج وُشَاةٌ. وَشَّاءٌ 1. מַלְשִׁין, מוֹסֵר יְדִיעוֹת לַשִּׁלְטוֹנוֹת. 2. הוֹלֵךְ רָכִיל, מַלְעִיז.

وَصَبَ (يَصِبُ) 1. נִמְשַׁךְ. 2. عَلَى שָׁקַד עַל־, הִתְמִיד ב־. وَصِبَ (يَوْصَبُ) חָלָה, סָבַל מִמַּחֲלָה כְּרוֹנִית (מְמֻשֶּׁכֶת). وَصَبٌ ج أَوْصَابٌ כְּאֵב מְמֻשָּׁךְ, מַחֲלָה כְּרוֹנִית, סֵבֶל, חֻלְשָׁה. وَاصِبٌ מְמֻשָּׁךְ, מַתְמִיד.

وَصَدَ (يَصِدُ) 1. بِـ גָּר ב־. 2. הִתְיַצֵּב, עָמַד אֵיתָן. أَوْصَدَ IV 1. נָעַל (דלת), הֵגִיף. 2. عَلَى הֵצִיק ל־. أَوْصَدَ الْبَابَ فِي وَجْهِهِ נָעַל אֶת הַדֶּלֶת בְּפָנָיו, מָנַע מִמֶּנּוּ אֶת מְבֻקָּשׁוֹ. وَصِيدٌ ج وُصُدٌ מִפְתָּן, סַף. مُوصَدٌ נָעוּל, מוּגָף.

وَصَفَ (يَصِفُ) 1. תֵּאֵר, צִיֵּר תְּמוּנָה, אִפְיֵן. 2. لِـ נָתַן מִרְשָׁם (לחולה וכו'). 3. כִּנָּה. وَصَفَهُ بِالْكَرَمِ אִפְיֵן אוֹתוֹ כְּנָדִיב. قَالَ فِيهِ كَلاَمًا لاَ يُوصَفُ אָמַר עָלָיו דְּבָרִים שֶׁאֵין לְתָאֲרָם. إِتَّصَفَ VIII תֹּאַר, הִתְאַפְיֵן ב־, נוֹדַע ב־, הִצְטַיֵּן ב־, נִכַּר

ب־. إِسْتَوْصَفَ X 1. בִּקֵּשׁ מ־ לְתָאֵר אֶת־. 2. בִּקֵּשׁ עֲצַת רוֹפֵא. صِفَةٌ ج صِفَاتٌ 1. תֹּאַר, תְּכוּנָה, מִדָּה, טִיב, אֹפִי. 2. שֵׁם תֹּאַר (בדקדוק) ע' نَعْت. بِصِفَةِ בְּתוֹר, בְּתֹקֶף הֱיוֹתוֹ. بِصِفَةٍ خَاصَّةٍ בְּאֹפֶן מְיֻחָד. بِصِفَةٍ غَيْرِ رَسْمِيَّةٍ בְּאֹפֶן לֹא רִשְׁמִי. بِصِفَتِهِ مُحَامِيًا בְּתוֹר עוֹרֵךְ דִּין. بِصِفَةٍ مُنَظَّمَةٍ בְּאֹפֶן מְסֻדָּר. جُمْلَةُ صِفَةٍ מִשְׁפָּט זִקָּה בִּלְתִּי מְקֻשָּׁר (בְּלִי الَّذِي) (בדקדוק). وَصْفٌ ج أَوْصَافٌ תֵּאוּר, תְּכוּנָה, מִדָּה, אֹפִי. أَوْصَافٌ קַוֵּי אֹפִי. بِوَصْفِهِ مُحَامِيًا בְּתוֹר עוֹרֵךְ דִּין. أَخَذَ أَوْصَافَهُ רָשַׁם אֶת תֵּאוּרוֹ. وَصْفَةٌ מִרְשָׁם, רֶצֶפְּט. وَصْفِيٌّ תֵּאוּרִי, צִיּוּרִי, שֶׁל תְּכוּנָה. دِرَاسَةٌ لُغَوِيَّةٌ وَصْفِيَّةٌ מֶחְקָר לִינְגְּוִיסְטִי תֵּאוּרִי. وَصْفِيَّةٌ תֵּאוּרִיּוּת, דֶּסְקְרִפְּטִיזְם. وَصِيفٌ ج وُصَفَاءُ מְשָׁרֵת. مُوَاصَفَةٌ ج مُوَاصَفَاتٌ 1. מִפְרָט, תֵּאוּר מְפֹרָט (של מכרז וכו'), תְּכוּנוֹת. 2. תֶּקֶן. سِجِلُّ الْمُوَاصَفَاتِ סֵפֶר הַמִּפְרָטִים. مَعْهَدُ الْمُوَاصَفَاتِ وَالْمَقَايِيسِ מְכוֹן הַתְּקָנִים. مُوَاصَفَةُ الْعِلَاجِ מִרְשָׁם הַטִּפּוּל (ניתן על ידי רופא). مَوْصُوفٌ מְתֹאָר, שֵׁם עֶצֶם מְלֻוֶּה בְּשֵׁם תֹּאַר ע' (نَعْت) مَنْعُوت. مُتَّصِفٌ بِـ מִתְאַפְיֵן ב־. مُسْتَوْصَفٌ ج مُسْتَوْصَفَاتٌ מִרְפָּאָה, קְלִינִיקָה.

وَصَلَ (يَصِلُ) 1. إِلَى הִגִּיעַ, בָּא אֶל־, קָרַב אֶל־. 2. נוֹדַע לְ־, נִמְסַר לְ־. 3. بِـ קָשַׁר, חִבֵּר בֵּין־, צֵרֵף. وَصَلَ بَيْنَهُمَا קָשַׁר בֵּינֵיהֶם. وَصَلَنِي خِطَابُكَ הִגִּיעַנִי מִכְתָּבְךָ. وَصَلَ إِلَى نُقْطَةٍ حَاسِمَةٍ הִגִּיעַ לִנְקֻדָּה מַכְרַעַת. وَصَلَنِي نَبَأٌ הִגִּיעַתְנִי יְדִיעָה. وَصَلَ رَحِمَهُ עָזַר לִקְרוֹבָיו. وَصَّلَ II. أَوْصَلَ IV 1. بَيْنَ חִבֵּר, קִשֵּׁר, גִּשֵּׁר, אִחֵד בֵּין־. 2. إِلَى מָסַר, הוֹלִיךְ, הֶעֱבִיר, הוֹבִיל, נָתַן לְ־. أَوْصَلَ הֶאֱרִיק (בחשמל). وَصَّلَهُ إِلَى شَاطِئِ الْأَمَانِ הֶעֱבִירוֹ לְחוֹף מִבְטַחִים. وَاصَلَ III 1. הִמְשִׁיךְ, הוֹסִיף לַעֲשׂוֹת, הִתְמִיד ב־, שָׁקַד עַל־. 2. קִיֵּם יְחָסִים קְרוֹבִים. 3. בָּא בִּיחָסִים אִינְטִימִיִּים, שָׁכַב עִם־. وَاصَلَ الْإِضْرَابَ הִמְשִׁיךְ בִּשְׁבִיתָה. وَاصَلَ جُهْدَهُ (سَعْيَهُ) הִתְמִיד בְּמַאֲמַצָּיו. وَاصَلَ اللَّيْلَ بِالنَّهَارِ עָבַד יוֹמָם וָלַיְלָה. تَوَصَّلَ V إِلَى עָלָה בְּיָדוֹ, הִצְלִיחַ לְבַצֵּעַ דָּבָר, הִגִּיעַ (למסקנה וכו'), הִשִּׂיג. تَوَاصَلَ VI נִמְשַׁךְ, נַעֲשָׂה בִּרְצִיפוּת, לֹא נִפְסַק. إِتَّصَلَ VIII بِـ 1. נִקְשַׁר ב־, נִתְחַבֵּר. 2. הִתְקַשֵּׁר, בָּא בְּמַגָּע עִם־. 3. טִלְפֵּן, צִלְצֵל אֶל־, יָצַר קֶשֶׁר עִם־. 4. إِلَى הִשְׁתַּיֵּךְ לְ־, נִמְנָה עִם־. إِتَّصَلَ بِالْوَزِيرِ נִפְגַּשׁ עִם הַשַּׂר, טִלְפֵּן לַשַּׂר. إِتَّصَلَ بِنَا أَنَّ נוֹדַע לָנוּ כִּי, נִמְסַר לָנוּ שֶׁ־. صِلَةٌ ج صِلَاتٌ 1. קֶשֶׁר, יַחַס, קִרְבָה, זִקָּה, חִבּוּר. 2. תְּשׁוּרָה, שַׁי, מַתָּנָה. جُمْلَةُ صِلَةٍ. صِلَةُ الْمَوْصُولِ מִשְׁפָּט זִקָּה מְקֻשָּׁר (אַחֲרֵי الَّذِي) (בדקדוק). وَصْلٌ 1. חִבּוּר, קִשּׁוּר. 2. דּוֹמֶה. هٰذَا وَصْلُ هٰذَا זֶה דּוֹמֶה לָזֶה. 3. מַתָּנָה, שַׁי. 4. ج أَوْصَالٌ פֶּרֶק (בגוף), מִפְרָק. 5. ج وُصُولٌ جج وُصُولَاتٌ קַבָּלָה, שׁוֹבֵר, אִשּׁוּר. قَطَّعَ أَوْصَالَهُ בִּתֵּר אוֹתוֹ לִגְזָרִים. هَمْزَةُ وَصْلٍ 1. הַסִּימָן (ٱ) מֵעַל לְאוֹת أَلِف ע' هَمْزَة. 2. חֻלְיָה מְחַבֶּרֶת, קֶשֶׁר בֵּין־. وَصْلَةٌ סִימָן (ٱ) מֵעַל לְ־أَلِف (בדקדוק). وُصْلَةٌ ج وُصَلٌ وَوُصْلَاتٌ 1. קֶשֶׁר, חִבּוּר, קִשּׁוּר. 2. מַחְבֵּר, מַחְבָּר (באינסטלציה וכו'). 3. צִיר, מִפְרָק. شَرْطَةُ الْوُصْلَةِ מַקָּף (־). وَصْلِيَّةٌ מַעֲקָף, דֶּרֶךְ עוֹקֶפֶת. وُصُولٌ 1. הַגָּעָה, בִּיאָה לְמָקוֹם. 2. הֶשֵּׂג. 3. جج وُصُولَاتٌ קַבָּלָה. وُصُولِيٌّ קַרְיֵרִיסְט, תַּכְלִיתָן. وُصُولِيَّةٌ קַרְיֵרִיזְם, תַּכְלִיתָנוּת. تَوْصِيلٌ 1. מְסִירָה, הַעֲבָרָה, הֲבָאָה, הוֹלָכָה, הַגָּשָׁה. 2. הַאֲחָדָה, אִחוּד, חִבּוּר, קְשִׁירָה, קִשּׁוּר. 3. הַאֲרָקָה, הוֹלָכָה (בחשמל וכו'). تَوْصِيلٌ عَلَى التَّضَاعِيفِ חִבּוּר מְעֹרָב (בחשמל). لَوْحَةُ التَّوْصِيلِ לוּחַ חִבּוּרִים (בחשמל). تَوْصِيلُ الطَّلَبَاتِ בִּצּוּעַ הַהַסְפָּקָה. تَوْصِيلَةٌ 1. מַחְבֵּר. 2. מוֹלִיכוּת. تَوْصِيلَةُ الْأَرْضِ הַאֲרָקָה. تَوْصِيلِيَّةٌ מוֹלִיכוּת (חשמל). وِصَالٌ הִתְחַבְּרוּת שֶׁל אַהֲבָה, הִזְדַּוְּגוּת. مُوَاصَلَةٌ 1. הֶמְשֵׁכִיּוּת, הִתְחַבְּרוּת, הַתְמָדָה. 2. ج مُوَاصَلَاتٌ תַּחְבּוּרָה. طُرُقُ الْمُوَاصَلَاتِ רֶשֶׁת הַכְּבִישִׁים. وِزَارَةُ الْمُوَاصَلَاتِ מִשְׂרַד הַתַּחְבּוּרָה. إِيصَالٌ 1. חִבּוּר, קִשּׁוּר, גִּשּׁוּר, אִחוּד. 2. הֲבָאָה, הַגָּשָׁה. 3. ج إِيصَالَاتٌ קַבָּלָה, שׁוֹבֵר. تَوَصُّلٌ הַשָּׂגָה, הַגָּעָה (אל מסקנות וכו'), הֶשֵּׂג. تَوَاصُلٌ הֶמְשֵׁכִיּוּת, בָּזֶה אַחַר זֶה. بِتَوَاصُلٍ בִּרְצִיפוּת. إِتِّصَالٌ הִתְקַשְּׁרוּת, הִתְחַבְּרוּת. ج إِتِّصَالَاتٌ 1. מַגָּע, קֶשֶׁר (טלפוני וכו'). 2. קוֹמוּנִיקַצְיָה, תִּקְשֹׁרֶת. عَلَى اتِّصَالٍ بِهِ בְּקֶשֶׁר אִתּוֹ (עִמּוֹ). إِتِّصَالَاتٌ سِلْكِيَّةٌ وَلَاسِلْكِيَّةٌ תִּקְשֹׁרֶת קַוִּית וְאַלְחוּטִית, טֵלֵקוֹמוּנִיקַצְיָה. مَوْصُولٌ מְחֻבָּר, קָשׁוּר, מְהֻדָּק. إِسْمُ الْمَوْصُولِ מִלַּת זִקָּה (כגון الذي، التي וכו'). مُوصِلٌ מַעֲבִיר, מוֹלִיךְ (חשמל). مُوصِلٌ أَرْضِيٌّ מַאֲרִיק, אַרְקָה (חשמל). مُتَوَاصِلٌ רָצוּף, תָּכוּף, מִתְמַשֵּׁךְ, לְלֹא הֶרֶף. مُتَّصِلٌ מְחֻבָּר, קָשׁוּר. ضَمِيرٌ مُتَّصِلٌ כִּנּוּי גּוּף חָבוּר (בדקדוק).

وَصَمَ (يَصِمُ) بِـ הִכְתִּים, הֵמִיט קָלוֹן, הוֹצִיא שֵׁם רַע, פָּגַם (בכבוד). تَوَصَّمَ V הֻכְתַּם, נִתְבַּזָּה. وَصْمٌ. وَصْمَةٌ 1. כֶּתֶם, קָלוֹן, רְבָב, פְּגָם, חֶרְפָּה. 2. סְטִיגְמָה. وَصْمَةُ عَارٍ כֶּתֶם, אוֹת קָלוֹן, פְּגִיעָה בַּכָּבוֹד, חֶרְפָּה, כְּלִמָּה.

وَصْوَصَ הֵצִיץ (דרך חור המנעול). وَصْوَصٌ. وَصْوَاصٌ 1. חוֹר הַמַּנְעוּל. 2. צָעִיף נָשִׁים קָטָן. وَصْوَصَةٌ הֲצָצָה.

(وصي) وَصَّى II 1. بِـ צִוָּה (צוואה). 2. بِـ מִנָּה לְאַפּוֹטְרוֹפּוֹס. 3. הוֹרִישׁ. 4. عَلَى. بِـ הִמְלִיץ עַל־, לִמֵּד זְכוּת עַל־, דִּבֵּר טוֹבוֹת עַל־. 5. פָּקַד עַל־, הֵטִיל עַל־. أَوْصَى IV 1. צִוָּה. 2. הוֹרִישׁ. 3. بِـ הִמְלִיץ עַל־. 4. عَلَى הִזְמִין (סחורה וכו'). أَوْصَى بِهِ خَيْرًا דִּבֵּר בּוֹ טוֹבוֹת (נִכְבָּדוֹת). وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا ק' וְצִוָּה עָלַי לְהִתְפַּלֵּל וְלָתֵת צְדָקָה כָּל עוֹד אֲנִי חַי. تَوَاصَى VI 1. צִוָּה לְ־. 2. הוֹרִישׁ לְ־ מִדּוֹר דּוֹר. إِسْتَوْصَى X 1. בִּקֵּשׁ אֶת טוֹבַת־. 2. بِـ הִמְלִיץ עַל־, לִמֵּד זְכוּת עַל־. وَصِيٌّ ج أَوْصِيَاءُ 1. מְמֻנֶּה עַל, מְצֻוֶּה. 2. אַפּוֹטְרוֹפּוֹס, נֶאֱמָן (על נכסים וכו'). 3. בַּעַל צַוָּאָה, יוֹרֵשׁ, נוֹחֵל. الْوَصِيُّ عَلَى الْعَرْشِ עוֹצֵר

(ממלא מקום מלך קטין). وَصِيَّةٌ ج وَصَايَا 1. צַוָּאָה. 2. צַו, הוֹרָאָה, פְּקֻדָּה, צִוּוּי. 3. הַמְלָצָה, לִמּוּד זְכוּת. الوَصَايَا العَشْرُ עֲשֶׂרֶת הַדִּבְּרוֹת (בתורה). وِصَايَةٌ חָסוּת, אַפּוֹטְרוֹפְּסוּת, נֶאֱמָנוּת, אַחְרָיוּת, מַנְדָּט. مَجْلِسُ الوِصَايَةِ מוֹעֶצֶת נֶאֱמָנוּת. تَوْصِيَةٌ ج تَوْصِيَاتٌ وتَوَاصٍ(ي) 1. הַמְלָצָה, לִמּוּד זְכוּת. 2. עֵצָה, הַצָּעָה. بِالتَّوْصِيَةِ לְפִי יִפּוּי כֹּחַ. مُوَصٍّ(ي) מַמְלִיץ. شَرِيكٌ مُوَصٍّ שֻׁתָּף שָׁקֵט (בחברה). مُوصًى عَلَيْهِ 1. מֻמְלָץ. 2. נֶאֱמָן. 3. מִכְתָּב רָשׁוּם. مُوصًى لَهُ יוֹרֵשׁ. المُوصَى إِلَيْهِ הַמּוֹצִיא לַפֹּעַל.

وَضُؤَ (يَوْضُؤُ) 1. הָיָה נָקִי, הָיָה צַח. 2. זָהַר, הֵאִיר (פנים). تَوَضَّأَ V הִטַּהֵר, הִתְרַחֵץ (לקראת תפילה). وَضَاءَةٌ 1. זֹהַר, זִיו. 2. טֹהַר, זַךְ, צַחוּת, נִקָּיוֹן. وُضُوءٌ 1. צַחוּת, זַכּוּת. 2. נְהָרָה, זֹהַר. 3. הִטַּהֲרוּת, רַחְצָה (לקראת תפילה). وَضِيءٌ ج وِضَاءٌ נוֹהֵר, זוֹהֵר, צַח, נָקִי. تَوَضُّؤٌ הִטַּהֲרוּת (לקראת תפילה). مِيضَأَةٌ. مِيضَاءَةٌ מִקְוֶה, מְקוֹם טָהֳרָה (במסגד).

وَضَّبَ II עָרַךְ, סִדֵּר, אָרַז (חפצים, פרי וכו'). تَوْضِيبٌ סִדּוּר, עֲרִיכָה, הַתְאָמָה. دَارُ التَّوْضِيبِ בֵּית אֲרִיזָה.

وَضَحَ (يَضِحُ). تَوَضَّحَ V 1. הִתְבָּרֵר, הִתְחַוֵּר, הִתְבַּהֵר, נִגְלָה. 2. יָפָה, נַעֲשָׂה נָאֶה. وَضَّحَ II. أَوْضَحَ IV הִבְהִיר, בֵּרֵר, בֵּאֵר, הִסְבִּיר, גִּלָּה. أَوْضَحَ وُجْهَةَ نَظَرِهِ הִבְהִיר אֶת הַשְׁקָפָתוֹ. إِتَّضَحَ VIII הִתְבָּרֵר, הִתְחַוֵּר, הִתְבָּאֵר. إِتَّضَحَ لَهُ הִתְגַּלָּה לוֹ, נִתְבָּרֵר לוֹ. يَتَّضِحُ مِنْ كَلَامِهِ أَنَّهُ صَادِقٌ מִתּוֹךְ דְּבָרָיו עוֹלֶה שֶׁהוּא צוֹדֵק. إِسْتَوْضَحَ X בִּקֵּשׁ לְבָרֵר, דָּרַשׁ הֶסְבֵּר, שָׁאַל. وَضَحٌ ج أَوْضَاحٌ 1. אוֹר, נֹגַהּ, זֹהַר, בְּהִירוּת. 2. שִׁיבָה. 3. דֶּרֶךְ הַמֶּלֶךְ. فِي وَضَحِ النَّهَارِ לְאוֹר הַיּוֹם. وَضَّاحٌ בָּהִיר, בָּרוּר, צַח, זוֹרֵחַ. وُضُوحٌ בְּהִירוּת, זַכּוּת, צַחוּת, הֱיוֹת בָּרוּר. بِوُضُوحٍ בְּבֵרוּר, בִּבְהִירוּת, בְּגָלוּי. تَوْضِيحٌ. إِيضَاحٌ הַבְהָרָה, הַסְבָּרָה, בֵּאוּר, הֶאָרָה, מַתַּן פֵּרוּשׁ. إِتِّضَاحٌ הִתְבָּרְרוּת, בְּרִירוּת. إِسْتِيضَاحٌ 1. בַּקָּשַׁת הַבְהָרָה, דְּרִישַׁת בֵּרוּר. 2. תִּשְׁאוּל, שְׁאֵלָה. وَاضِحٌ 1. בָּרוּר, בָּהִיר, גָּלוּי, מְלֻבָּן, מְחֻוָּר. 2. יָדוּעַ, בּוֹלֵט, מוּבָן. مِنَ الوَاضِحِ أَنْ מוּבָן שֶׁ־, בָּרוּר שֶׁ־. إِنَّ الأَمْرَ وَاضِحٌ وُضُوحَ الشَّمْسِ فِي رَابِعَةِ (رَائِعَةِ) النَّهَارِ הַדָּבָר בָּרוּר כַּשֶּׁמֶשׁ בְּיוֹם בָּהִיר. مُتَّضِحٌ בָּרוּר, מְחֻוָּר, מוּבָן.

وَضَرٌ ج أَوْضَارٌ זֻהֲמָה, לִכְלוּךְ. وَضِرٌ מְזֹהָם.

وَضَعَ (يَضَعُ) 1. שָׂם, שָׁת, הֵנִיחַ, קָבַע, מִקֵּם, הִצִּיב. 2. وَضَعَتْ יָלְדָה (אישה). 3. הִמְצִיא (המצאה), בָּדָה, כִּזֵּב. 4. הִצִּיג (תכנית, ספר, הצעה וכו'), חִבֵּר, קָבַע. 5. عَلَى הִטִּיל עַל־. 6. عَنْ וִתֵּר עַל־, הִפְחִית. 7. عَنْ הֵסִיר, בִּטֵּל אֶת־, הִפְסִיק. 8. مِنْ גָּרַע מ־ (כבוד וכו'), הִשְׁפִּיל. وَضَعَ تَقْرِيرًا הִגִּישׁ דּוּחַ. وَضَعَ ثِقَتَهُ بِهِ נָתַן בּוֹ אֶת אֵמוּנוֹ, הִשְׁלִיךְ עָלָיו אֶת יְהָבוֹ. وَضَعَهُ جَانِبًا הֱנִיחוֹ בַּצַּד. وَضَعَ حَجَرَ الأَسَاسِ הֵנִיחַ (יָרָה) אֶבֶן פִּנָּה. وَضَعَ حَدًّا لِلأَزْمَةِ שָׂם קֵץ לַמַּשְׁבֵּר. وَضَعَهُ فِي حِسَابِهِ הֵבִיא אוֹתוֹ בְּחֶשְׁבּוֹנוֹ. وَضَعَ سِلَاحَهُ הֵנִיחַ אֶת נִשְׁקוֹ, הִתְמַסֵּר. وَضَعَهُ فِي مُقَدِّمَةِ اهْتِمَامَاتِهِ שָׂם אוֹתוֹ בְּרֹאשׁ מַעְיָנָיו, נָתַן לוֹ עֲדִיפוּת גְּבוֹהָה. وَضَعَ مَشْرُوعًا هَامًّا קָבַע (עִבֵּד) תָּכְנִית חֲשׁוּבָה. وَضَعَهُ فِي مَوْضِعِهِ الصَّحِيحِ הִצִּיב אוֹתוֹ בִּמְקוֹמוֹ הַנָּכוֹן. وَضَعَهُ مَوْضِعَ التَّنْفِيذِ הוֹצִיא אוֹתוֹ אֶל הַפֹּעַל, נָתַן לוֹ תֹּקֶף. وَضَعَ مِنْ قَدْرِهِ הִפְחִית אֶת עֶרְכּוֹ, הִשְׁפִּיל אוֹתוֹ. وَضَعَهُ نُصْبَ عَيْنَيْهِ שָׂם אוֹתוֹ לְנֶגֶד עֵינָיו. وَضَعَ نَظَّارَتَهُ عَلَى عَيْنَيْهِ הִרְכִּיב מִשְׁקָפָיו. وَضَعَ يَدَهُ عَلَى תָּפַס, רָכַשׁ אֲחִיזָה. وَضَّعَ II 1. הִשְׁפִּיל. 2. רִצֵּף. وَاضَعَ III 1. فِي הַסְכִּים עִם־ בְּעִנְיָן. 2. הִתְעָרֵב ב־. 3. בִּטֵּל. أَوْضَعَ IV 1. הֵאִיץ, זֵרֵז. 2. מִהֵר. 3. بَيْنَ סִכְסֵךְ בֵּין־. تَوَاضَعَ VI 1. נָהַג בִּצְנִיעוּת, הָיָה עָנָו. 2. נַעֲשָׂה שָׁפָל, הִשְׁפִּיל עַצְמוֹ. 3. عَلَى הִסְכִּים עַל־. تَوَاضَعُوا حَتَّى لَا يَفْخَرَ أَحَدٌ عَلَى أَحَدٍ ח' הָיוּ צְנוּעִים כְּדֵי שֶׁלֹּא יִתְפָּאֵר אָדָם עַל אָדָם. إِتَّضَعَ VIII הָיָה שְׁפַל רוּחַ, הָיָה עָנָו. ضَعَةٌ. وَضَاعَةٌ 1. שִׁפְלוּת, עֲלִיבוּת, נְבָזוּת. 2. עֹנִי, דַּלּוּת. وَضْعٌ ج أَوْضَاعٌ 1. מַצָּב, אֹפֶן. 2. עֶמְדָּה, מַעֲמָד, סְטָטוּס. 3. קְבִיעָה, מִקּוּם, שִׂימָה בְּמָקוֹם. 4. חִבּוּר (ספר וכו'). 5. יְצִירָה, הַמְצָאָה, הִוָּצְרוּת. 6. לֵדָה, הַמְלָטָה. 7. מַצָּג, תְּנוּחָה, פּוֹזָה. 8. הֲקָמָה, כִּוּוּן. 9. מִבְנֶה, הֶרְכֵּב. أَوْضَاعٌ 1. תְּנָאִים, מְסִבּוֹת, נְסִבּוֹת. 2. יְסוֹדוֹת, עֶקְרוֹנוֹת. الوَضْعُ الرَّاهِنُ (الحَالِيُّ) הַמַּצָּב הַקַּיָּם, סְטָטוּס קווֹ. وَضْعٌ عَائِلِيٌّ. الأَوْضَاعُ الشَّخْصِيَّةُ מַצָּב מִשְׁפַּחְתִּי. وَضْعُ اليَدِ תְּפִיסָה, אֲחִיזָה. وَضْعًا وَقَوْلًا הֲלָכָה לְמַעֲשֶׂה. آلَامُ الوَضْعِ צִירֵי לֵדָה. وَضْعِيٌّ 1. שֶׁל מַצָּב. 2. פּוֹזִיטִיבִי (חוק), מֻסְכָּם. قَانُونٌ وَضْعِيٌّ חֹק פּוֹזִיטִיבִי (חקוק בידי אדם, להבדיל מ־قَانُونٌ (تشريع) إِلٰهِيٌّ חוק אלוהי). القِيَمُ الوَضْعِيَّةُ מִסְפָּרִים עֶשְׂרוֹנִיִּים (במתמטיקה). وَضْعِيَّةٌ 1. מַצָּב, סְטָטוּס, מַעֲמָד. 2. פּוֹזִיטִיבִיזְם (בפילוסופיה). وَضِيعٌ ج وُضَعَاءُ נָחוּת, בָּזוּי, הֲמוֹנִי. مَوْضِعٌ ج مَوَاضِعُ 1. מָקוֹם, אֲתָר. 2. נוֹשֵׂא, קֶטַע (בספר). 3. מַצָּב, מַעֲמָד. كَانَتْ مَوْضِعَ الإِعْجَابِ הָיְתָה נוֹשֵׂא הַעֲרָצָה. مَوْضِعُ قَدَمٍ מִדְרַךְ כַּף רֶגֶל. مَوْضِعِيٌّ מְקוֹמִי. تَخْدِيرٌ مَوْضِعِيٌّ הַרְדָּמָה מְקוֹמִית. تَوَاضُعٌ צְנִיעוּת, עֲנָוָה, שִׁפְלוּת רוּחַ. إِتِّضَاعٌ 1. שִׁפְלוּת. 2. עֲנָוָה. وَاضِعٌ 1. יוֹצֵר, סוֹפֵר. 2. מַמְצִיא, מְחַדֵּשׁ. 3. יוֹלֶדֶת. مَوْضُوعٌ ج مَوْضُوعَاتٌ وَمَوَاضِيعُ 1. נוֹשֵׂא, תֵּמָה, רַעְיוֹן, עִנְיָן, אוֹבְּיֶקְט. 2. אֲמִתָּה, אַקְסְיוֹמָה, מֻשְׂכָּל רִאשׁוֹן (בפילוסופיה), הַנָּחָה. 3. בָּדוּי, לֹא מְקוֹרִי. 4. חֲדִית' בָּדוּי, מְיֻחָס לַנָּבִיא מֵחָמַד. فِهْرِسُ المَوْضُوعَاتِ תֹּכֶן הָעִנְיָנִים, אִינְדֶּקְס. أَدْرَكَ المَوْضُوعَ תָּפַס אֶת הַנּוֹשֵׂא (הַנְּקֻדָּה). غَيْرُ ذِي مَوْضُوعٍ שֶׁאֵינוֹ מִמִּין הָעִנְיָן, אֵינוֹ אַקְטוּאָלִי, לֹא רֶלֶוַנְטִי. مَوْضُوعَةٌ 1. תֵּזָה, הֲנָחַת יְסוֹד. 2. אַקְסְיוֹמָה, אֲמִתָּה. مَوْضُوعِيٌّ אוֹבְּיֶקְטִיבִי, עִנְיָנִי. مَوْضُوعِيَّةٌ אוֹבְּיֶקְטִיבִיּוּת. مُتَوَاضِعٌ 1. עָנָו, צָנוּעַ. 2. מוּעָט,

קָטָן, חֲסַר עֵרֶךְ.

وَضَمٌ ج **أَوْضَامٌ** קֶרֶשׁ הַקַּצָּב. تَرَكَهُمْ لَحْمًا عَلَى وَضَمٍ הִכָּה אוֹתָם שׁוֹק עַל יָרֵךְ. **وَضِيمَةٌ** ج **وَضَائِمُ** סְעוּדַת הַהַבְרָאָה (של אבלים).

وَطِئَ (يَطَأُ) 1. דָּרַךְ עַל־, צָעַד עַל־, דָּרַס, רָמַס, הָלַךְ עַל־. 2. בָּא אֶל אִשָּׁה, הִזְדַּוֵּג עִם־, שָׁכַב עִם־. **وَطَّأَ** II 1. יִשֵּׁר (דרך), פִּלֵּס, שִׁוָּה, סִדֵּר, הִכְשִׁיר, תִּקֵּן. 2. הִקְדִּים הַקְדָּמָה (לספר וכו'). وَطَّأَ صَوْتَهُ הִנְמִיךְ קוֹלוֹ. وَطَّأَ مِهَادَهُ סִדֵּר מִטָּתוֹ (יְצוּעוֹ). **وَاطَأَ** III 1. עַל הִסְכִּים עִם־. 2. חָזַר עַל חָרוּז (בשירה). **تَوَاطَؤُوا** VI عَلَى 1. קָשְׁרוּ קֶשֶׁר נֶגֶד־, הִסְכִּימוּ בֵּינֵיהֶם עַל־, זָמְמוּ בֵּינֵיהֶם. 2. הִסְכִּים עִם־ עַל־. تَوَاطَأَ عَلَى السُّلْطَةِ קָשַׁר קֶשֶׁר נֶגֶד הַשִּׁלְטוֹן. **وَطْءٌ**. **وَطَاءٌ** 1. דְּרִיכָה, דְּרִיסָה, קוֹל פַּעֲמֹת־. 2. דִּכָּאוֹן. 3. בְּעִילָה. **وَطْأَةٌ** לַחַץ, נְגִישָׂה, כֹּבֶד, הָעָקָה, נֵטֶל, מַשָּׂא. شَدِيدُ الوَطْأَةِ כָּבֵד מְאוֹד. وَطْأَةُ المَسْؤُولِيَّةِ כֹּבֶד הָאַחְרָיוּת. **وَطِيءٌ** 1. נָמוּךְ. 2. יָשָׁר. **مَوْطَأٌ**. **مَوْطِئٌ** ج **مَوَاطِئُ** מִדְרָךְ כַּף רֶגֶל, דְּרִיסַת רֶגֶל. مَوْطِئُ قَدَمٍ קֶרֶשׁ קְפִיצָה, אֲחִיזָה. **تَوْطِئَةٌ** 1. הַקְדָּמָה (לספר), מָבוֹא. 2. פִּלּוּס, הַכְשָׁרָה. **مُوَاطَأَةٌ**. **تَوَاطُؤٌ** קֶשֶׁר, מְזִמָּה לְמֶרֶד. **وَاطِئٌ** 1. נָמוּךְ. 2. שָׁפָל, בָּזוּי. 3. זוֹל, זָעוּם. **مُوَطَّأٌ** 1. מְפֻלָּס, מֻכְשָׁר, מְיֻשָּׁר. 2. ج **مُوَطَّآتٌ** דְּבָרִים מַקְדִּימִים.

وَطْبٌ ج **وِطَابٌ** وَ**أَوْطَابٌ** 1. חֵמֶת, נֹאד, שַׂק עוֹר לְנוֹזְלִים. 2. שַׁד גָּדוֹל. 3. גַּס רוּחַ. خَالِي الوِطَابِ חֲסַר כֹּל.

وَطَدَ (يَطِدُ). **وَطَّدَ** II 1. קָבַע, יִצֵּב, חִזֵּק, כּוֹנֵן, הִדֵּק, יִשֵּׁר (קרקע). 2. פִּלֵּס, הִכְשִׁיר. وَطَّدَ العَزْمَ عَلَى גָּמַר אֹמֶר ל־, גָּמַר בְּדַעְתּוֹ, הֶחְלִיט. وَطَّدَ عُرَى الصَّدَاقَةِ بَيْنَهُمَا הִדֵּק אֶת קִשְׁרֵי הַיְּדִידוּת בֵּינֵיהֶם. وَطَّدَ لَهُ اجْتِمَاعًا مَعَ الوَزِيرِ הִכְשִׁיר לְמַעֲנוֹ אֶת הַקַּרְקַע לִפְגֹּשׁ אֶת הַשַּׂר. وَطَّدَ نَفْسَهُ عَلَى المَشْيِ הִרְגִּיל עַצְמוֹ לַהֲלִיכָה. **تَوَطَّدَ** V הִתְהַדֵּק, הִתְחַזֵּק, הִתְיַצֵּב. **وَطِيدٌ** קָבוּעַ, יַצִּיב, אֵיתָן, חָזָק, לֹא מְעֻרְעָר. إِنَّهُ وَطِيدُ الأَمَلِ بِهِ הוּא חָזָק בְּתִקְוָתוֹ בּוֹ, הוּא בָּטוּחַ בּוֹ. **أَوْطَادٌ** הָרִים. **مِيطَدَةٌ** 1. מָדוֹךְ, מַכְבֵּשׁ. 2. קוֹרָה (קרש) לְיִצּוּב יְסוֹדוֹת הַבִּנְיָן. **تَوْطِيدٌ** יִצּוּב, חִזּוּק, הִדּוּק. تَوْطِيدُ العَلَاقَاتِ הִדּוּק הַיְּחָסִים. **مُوَطَّدٌ** אֵיתָן, חָזָק, יַצִּיב, אַמִּיץ. مُوَطَّدُ الأَرْكَانِ בַּעַל יְסוֹדוֹת אֵיתָנִים.

وَطَرٌ ج **أَوْطَارٌ** תַּכְלִית, מַטָּרָה, רָצוֹן, חֵשֶׁק, צֹרֶךְ. قَضَى مِنْهَا وَطَرَهُ בָּצַע בָּהּ אֶת זְמָמוֹ.

وَطَسَ (يَطِسُ) 1. שָׁבַר, כָּתַשׁ. 2. הִכָּה. **وَطِيسٌ** 1. כִּבְשָׁן, תַּנּוּר. 2. מַעֲרָכָה, לְחִימָה. حَرْبٌ حَامِيَةُ الوَطِيسِ מִלְחָמָה לוֹהֶטֶת.

وَطَنَ (يَطِنُ) بِـ שָׁכַן ב־, גָּר ב־. **وَطَّنَ** II יִשֵּׁב, הוֹשִׁיב, שִׁכֵּן ב־, אִזְרַח, הִשְׁכִּין. وَطَّنَ نَفْسَهُ عَلَى גָּמַר אֹמֶר ל־, הֶחְלִיט, גָּמַר בְּדַעְתּוֹ ל־. **تَوَطَّنَ** V فِي הִתְיַשֵּׁב, הִתְנַחֵל, הִשְׁתַּכֵּן, הִשְׁתַּקֵּעַ ב־, הִתְאַזְרֵחַ. **إِسْتَوْطَنَ** X הִתְנַחֵל, הִתְיַשֵּׁב, נֶאֱחַז בְּמוֹלֶדֶת, הִכָּה שֹׁרֶשׁ ב־. **وَطَنٌ** ج **أَوْطَانٌ** מוֹלֶדֶת, מְכוֹרָה, מְקוֹם מוֹצָא. الوَطَنُ العَرَبِيُّ הָעוֹלָם הָעַרְבִי. الوَطَنُ القَوْمِيُّ الإِسْرَائِيلِيُّ הַבַּיִת הַלְּאֻמִּי הַיִּשְׂרְאֵלִי, מוֹלֶדֶת הָעָם הַיִּשְׂרְאֵלִי. حُبُّ الوَطَنِ אַהֲבַת מוֹלֶדֶת, פַּטְרִיּוֹטִיּוּת. حُبُّ الوَطَنِ مِنَ الإِيمَانِ אַהֲבַת מוֹלֶדֶת הִיא חֵלֶק מֵהָאֱמוּנָה. **وَطَنِيٌّ** 1. לְאֻמִּי. 2. מְקוֹמִי, אֶזְרָח. 3. פַּטְרִיּוֹט. 4. יְלִיד הָאָרֶץ. مَصْنُوعَاتٌ وَطَنِيَّةٌ תּוֹצֶרֶת הָאָרֶץ. **وَطَنِيَّةٌ** לְאֻמִּיּוּת, פַּטְרִיּוֹטִיּוּת, אַהֲבַת הַמּוֹלֶדֶת. **مَوْطِنٌ** ج **مَوَاطِنُ** מוֹלֶדֶת, מָקוֹם, מוֹשָׁב, מָעוֹן, בַּיִת, מוֹצָא, אֵזוֹר (של צמח, חיות וכו'). مَوْطِنُ الضَّعْفِ נְקֻדַּת הַתֻּרְפָּה. مَوْطِنُ العِلَّةِ (الدَّاءِ) מְקוֹר הַמַּחֲלָה, הַנְּקֻדָּה הָרְגִישָׁה. عِلْمُ المَوْطِنِ מוֹלֶדֶת (נושא לימוד בבתי הספר). **تَوْطِينٌ** 1. אִזְרוּחַ. 2. יִשּׁוּב, הִשְׁתַּקְּעוּת, מַתַּן זְכוּת יְשִׁיבָה בְּמוֹלֶדֶת. **إِسْتِيطَانٌ** הִתְיַשְּׁבוּת, הִתְנַחֲלוּת. **مُوَاطِنٌ** אֶזְרָח, נָתִין, תּוֹשָׁב, בֶּן הָאָרֶץ. مُوَاطِنُ شَرَفٍ אֶזְרַח כָּבוֹד. مُوَاطِنٌ عَالَمِيٌّ אֶזְרַח הָעוֹלָם, קוֹסְמוֹפּוֹלִיט. **مُوَاطَنَةٌ** אֶזְרָחוּת, נְתִינוּת. **مُسْتَوْطِنٌ** מִתְיַשֵּׁב, מִתְנַחֵל. **مُسْتَوْطَنَةٌ** ج **مُسْتَوْطَنَاتٌ** מוֹשָׁבָה, הִתְנַחֲלוּת, יִשּׁוּב חַקְלָאִי.

وَطْوَاطٌ ج **وَطَاوِيطُ** 1. עֲטַלֵּף. 2. אָדָם חַלָּשׁ. 3. לָקוּי בְּשִׂכְלוֹ.

وَظَبَ (يَظِبُ). **وَاظَبَ** III عَلَى שָׁקַד עַל־, הִתְמִיד ב־, הִתְמַסֵּר ל־, עָשָׂה בַּחֲרִיצוּת. **مُوَاظَبَةٌ** שְׁקִידָה, הַתְמָדָה, חָרִיצוּת, מְסִירוּת. **مُوَاظِبٌ** שַׁקְדָן, מָסוּר, מַתְמִיד, חָרוּץ.

وَظَّفَ II 1. הֶעֱסִיק, מִנָּה. 2. فِي הִשְׁקִיעַ הוֹן ב־. 3. عَلَى הֵטִיל עֲבוֹדַת בַּיִת, כָּפָה. **تَوَظَّفَ** V 1. נִתְמַנָּה, הָעֳסַק. 2. הֻשְׁקַע (הון). 3. תִּפְקֵד. **وَظِيفَةٌ** ج **وَظَائِفُ** 1. מִשְׂרָה, תַּפְקִיד, מְטָלָה, מְשִׂימָה, כְּהֻנָּה. 2. שִׁעוּרֵי בַּיִת. 3. תִּפְקוּד, פוּנְקְצְיָה. وَظِيفَةٌ شَاغِرَةٌ מִשְׂרָה פְּנוּיָה. عِلْمُ وَظَائِفِ الأَعْضَاءِ תּוֹרַת תִּפְקוּד הָאֵיבָרִים, פִיזְיוֹלוֹגְיָה. **وَظِيفِيٌّ** תִּפְקוּדִי, פוּנְקְצְיוֹנָלִי. **وَظِيفِيَّةٌ** פוּנְקְצְיוֹנָלִיּוּת. **تَوْظِيفٌ** מִנּוּי, הַעֲסָקָה. تَوْظِيفُ أَمْوَالٍ הַשְׁקָעַת הוֹן. مَكْتَبُ التَّوْظِيفِ מִשְׂרַד הַתַּעֲסוּקָה. **مُوَظَّفٌ** 1. פָּקִיד, מָעֳסָק. 2. מֻשְׁקָע (הון).

وَعَبَ (يَعِبُ). **أَوْعَبَ** IV לָקַח אֶת כָּל־. **إِسْتَوْعَبَ** X 1. קָלַט. 2. סָפַג. 3. תָּפַס, הֵבִין. 4. הֵכִיל, הֶחֱזִיק, אָחַז. **إِسْتِيعَابٌ** 1. קְלִיטָה. 2. סְפִיגָה. 3. תְּפִיסָה, הֲבָנָה. 4. אֲחִיזָה. 5. תְּכוּלָה. وِزَارَةُ الاسْتِيعَابِ מִשְׂרַד הַקְּלִיטָה (בישראל).

وَعَثَ (يَوْعَثُ) קָשָׁה (נסיעה, דרך וכו'). وَعْثٌ דֶּרֶךְ קָשָׁה (הַתַּחְתִּים). **وَعْثَاءُ** תְּלָאָה, יְגִיעָה. وَعْثَاءُ السَّفَرِ תְּלָאוֹת הַדֶּרֶךְ.

وَعَدَ (يَعِدُ) بِـ 1. הִבְטִיחַ, הִתְחַיֵּב ל־, קִבֵּל עַל עַצְמוֹ. 2. بِـ אִיֵּם ב־. وَعَدَهُ بِجَائِزَةٍ הִבְטִיחַ לוֹ פְּרָס. **وَاعَدَ** III 1. הִבְטִיחַ ל־. 2. קָבַע מוֹעֵד (לפגישה וכו'), סִכֵּם עִם־. **تَوَعَّدَ** V אִיֵּם עַל־, הִזְהִיר, הִתְרָה ב־. **تَوَاعَدَ** VI קָבַע פְּגִישָׁה עִם־, סִכֵּם. **إِتَّعَدَ** VIII 1. הִבְטִיחַ ל־. 2. קִבֵּל אֶת הַהַבְטָחָה. **وَعْدٌ** ج **وُعُودٌ** הַבְטָחָה,

הִתְחַיְּבוּת. وَعْدُ بَلْفُور הַצְהָרַת בַּלְפוּר. وَفَى بِوَعْدِهِ קִיֵּם אֶת הַבְטָחָתוֹ. وَعِيدٌ 1. אִיּוּם. 2. הַבְטָחָה. يَوْمُ الوَعِيدِ ק' יוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים, יוֹם הַדִּין. وَعِيدِيٌّ אִיּוּמִי. مَوْعِدٌ ج مَوَاعِدُ 1. מוֹעֵד, שָׁעָה אוֹ יוֹם יָעוּד, זְמַן שֶׁנִּקְבַּע. 2. רֵאָיוֹן, פְּגִישָׁה. مِيعَادٌ ج مَوَاعِيدُ 1. הַבְטָחָה. 2. מוֹעֵד. 3. פְּגִישָׁה. فِي مِيعَادِهِ בְּעִתּוֹ. أَرْضُ المِيعَادِ הָאָרֶץ הַמֻּבְטַחַת, אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. مَوَاعِيدُ العَمَلِ שְׁעוֹת הָעֲבוֹדָה. مَوَاعِيدُ عُرْقُوبٍ הַבְטָחוֹת כּוֹזְבוֹת. تَوَعَّدَ אִיֵּם, הִתְרָאָה. مَوْعُودٌ מֻבְטָח, שֶׁנִּקְבַּע מוֹעֲדוֹ. اليَوْمُ المَوْعُودُ יוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים.

وَعَرَ (يَعِرُ) הָיָה טְרָשִׁי, נַעֲשָׂה עָקֹב. وَعْرٌ 1. אַדְמַת טְרָשִׁים, עָקֹב מָלֵא חַתְחַתִּים. 2. קָשֶׁה. وُعُورَةٌ 1. טְרָשִׁיּוּת, עֲקַלְקַלּוּת, עֲקֻבָּה. 2. קֹשִׁי. وُعُورَةُ الأَرْضِ עֲקַלְקַלּוּת הָאֲדָמָה.

وَعَزَ (يَعِزُ) إِلَى פָּקַד עַל־, צִוָּה עַל־. أَوْعَزَ IV إِلَى 1. רָמַז ל־, צִיֵּן בְּרֶמֶז, הֵעִיר ל־. 2. הוֹרָה, פָּקַד עַל־. إِيعَازٌ ج إِيعَازَاتٌ 1. רֶמֶז, סִימָן. 2. הוֹרָאָה, צַו. 3. עֵצָה, הַמְלָצָה. بِإِيعَازٍ مِنْ לְפִי הַשְׁרָאָה מ־, בְּהַשְׁפָּעַת־. مُوعَزٌ بِهِ עָשׂוּי בְּהַשְׁרָאַת־.

وَعَسَ (يَعِسُ) 1. דָּרַךְ. 2. הִקְנָה נִסָּיוֹן. وَعْسٌ טוֹפֶנֶּי (אדמת חול).

وَعَظَ (يَعِظُ) דָּרַשׁ דְּרָשָׁה, הִטִּיף, נָאַם (איש דת). اِتَّعَظَ VIII بِـ לָמַד לֶקַח מ־, קִבֵּל מוּסָר מ־. عِظَةٌ ج عِظَاتٌ הַטָּפָה, דְּרָשָׁה, שִׁעוּר, לֶקַח, דַּעַת, מוּסַר הַשֵּׂכֶל. وَعْظٌ מַתַּן דְּרָשָׁה, הַטָּפַת מוּסָר. مَوْعِظَةٌ ج مَوَاعِظُ 1. דְּרָשָׁה, נְאוּם דָּתִי. 2. שִׁעוּר, עֵצָה. مَوْعِظَةٌ حَسَنَةٌ דְּרָשָׁה (עֵצָה) טוֹבָה. وَاعِظٌ ج وُعَّاظٌ דַּרְשָׁן, נוֹאֵם דָּתִי, מַטִּיף מוּסָר, מַגִּיד.

وَعَكَ (يَعِكُ) 1. לָהַט (חום), גָּבַר. 2. נָגַע, הִרְגִּישׁ רַע, חָלָה. 3. הָרַס. تَوَعَّكَ V חָשׁ בְּרַע. وَعْكَةٌ חֻלְשָׁה, מַחֲלָה קַלָּה. تَوَعُّكُ المِزَاجِ חֻלְשָׁה.

وَعَلَ (يَعِلُ) טִפֵּס. وَعِلٌ ج وُعُولٌ وَأَوْعَالٌ יָעֵל.

وَعْوَعَ 1. נָבַח, יִלֵּל. 2. הֵקִים רַעַשׁ.

(وعي) وَعَى (يَعِي) 1. שָׁמַע. 2. כָּלַל, הֶחֱזִיק, הֵכִיל. 3. תָּפַס, הֵבִין, עָמַד עַל טִיב הַדָּבָר. 4. זָכַר. 5. הָיָה מוּדָע ל־. وَعَى كُنْهَ المَوْضُوعِ תָּפַס אֶת מַהוּת הַדָּבָר. وَعَّى II הֶחְדִּיר לַהַכָּרָה, הִסְבִּיר, עוֹרֵר לְהָבִין, פָּקַח אֶת עֵינֵי־. أَوْعَى IV 1. שָׂם בִּכְלִי. 2. לָקַח אֶת הַכֹּל. 3. הֵבִין. 4. זָכַר. تَوَعَّى V مِنْ פָּעַל בִּזְהִירוּת, נִזְהַר מ־. وَعْيٌ מוּדָעוּת, תּוֹדָעָה, תְּפִיסָה, הַכָּרָה, דַּעַת, תְּשׂוּמַת לֵב. وَعْيٌ قَوْمِيٌّ תּוֹדָעָה לְאֻמִּית. دُونَ وَعْيٍ בְּלִי מוּדָעוּת (הַכָּרָה), בְּלִי מֵשִׂים, בְּחֹסֶר שִׂימַת לֵב. عَنْ وَعْيٍ בְּכַוָּנָה, בְּהַכָּרָה, בְּיוֹדְעִין. فَقَدَ وَعْيَهُ הִתְעַלֵּף, אִבֵּד אֶת הַכָּרָתוֹ. اللَّاوَعْيُ תַּת־הַכָּרָה. وِعَاءٌ ج أَوْعِيَةٌ כְּלִי קִבּוּל. الأَوْعِيَةُ الدَّمَوِيَّةُ כְּלֵי הַדָּם. تَوْعِيَةٌ הַסְבָּרָה, הֶאָרָה. تَوْعِيَةٌ جِنْسِيَّةٌ הַסְבָּרָה מִינִית. تَوْعِيَةٌ سِيَاسِيَّةٌ הַסְבָּרָה מְדִינִית לֶהָמוֹנִים. وَاعٍ(ي) בַּעַל הַכָּרָה, מוּדָע, יוֹדֵעַ, עֵר. وَاعِيَةٌ 1. הַכָּרָה, תּוֹדָעָה. 2. תְּפִיסָה. 3. זִכָּרוֹן.

وَغُدَ (يَوْغُدُ) הָיָה נִבְזֶה, הָיָה נִקְלֶה. وَغْدٌ ج أَوْغَادٌ נִבְזֶה, נִקְלֶה, בֶּן בְּלִיַּעַל.

وَغَرَ (يَغِرُ) בָּעַר, הָיָה חַם מְאוֹד. وَغَرَ صَدْرُهُ عَلَيْهِ בָּעֲרָה בּוֹ חֲמָתוֹ עָלָיו, כָּעַס עָלָיו. أَوْغَرَ IV 1. הָיָה בְּשִׂיא הַחֹם. 2. הִכְעִיס. أَوْغَرَ صَدْرَهُ הֵסִית נֶגְדּוֹ, קוֹמֵם נֶגְדּוֹ.

وَغَلَ (يَغِلُ). أَوْغَلَ IV 1. חָדַר עָמֹק לְתוֹךְ־. 2. מִהֵר. أَوْغَلَ فِي الدِّينِ הִתְעַמֵּק בְּלִמּוּדֵי הַדָּת. أَوْغَلَ فِي كَلَامِهِ הִפְלִיג בִּדְבָרָיו. تَوَغَّلَ V חָדַר עָמֹק פְּנִימָה. وَغْلٌ 1. אוֹרֵחַ לֹא קָרוּא. 2. בָּזוּי, נִבְזֶה. مُوغِلٌ 1. חוֹדֵר עָמֹק. 2. רָחוֹק. مُوغِلٌ فِي القِدَمِ קַדְמוֹן, קָדוּם, בְּרֵאשִׁיתִי, עַתִּיק.

وَغْيٌ، وَغًى 1. מִלְחָמָה. 2. רַעַשׁ, שָׁאוֹן. سَاحَةُ الوَغَى זִירַת הַמִּלְחָמָה (הַלְּחִימָה).

وَفَدَ (يَفِدُ) عَلَى، إِلَى הִגִּיעַ (משלחת), בָּא ל־. أَوْفَدَ IV إِلَى שִׁגֵּר (משלחת, נציג וכו'), שָׁלַח אֶל־. تَوَافَدَ VI בָּא בַּהֲמוֹנָיו, זָרַם, הִגִּיעַ יַחַד עִם־, נִקְהַל. تَوَافَدُوا عَلَى دَارِ الرَّئِيسِ בָּאוּ בַּהֲמוֹנֵיהֶם אֶל בֵּית הַנָּשִׂיא. وَفْدٌ ج وُفُودٌ מִשְׁלַחַת, נְצִיגוּת. وِفَادَةٌ הַגָּעָה, בִּיאָה לְמָקוֹם. أَكْرَمَ وِفَادَتَهُ קִבְּלוֹ בְּסֵבֶר פָּנִים יָפוֹת. حُسْنُ الوِفَادَةِ הַכְנָסַת אוֹרְחִים, קַבָּלַת פָּנִים יָפָה. وُفُودٌ הַגָּעָה, בִּיאָה אֶל־. إِيفَادٌ שִׁגּוּר (שליח וכו'), שְׁלִיחַת נְצִיגוּת. وَافِدٌ 1. בָּא, מַגִּיעַ, אוֹרֵחַ. 2. מִדַּבֵּק (מחלה), שֶׁל מַגֵּפָה, אֶפִּידֶמִי. 3. זוֹרֵם (מחשבה וכו'). مُوفَدٌ נָצִיג, שָׁלִיחַ, בָּא כֹּחַ, שָׁלוּחַ (למטרה מסוימת). المُوفَدُ البَابَوِيُّ הַשָּׁלִיחַ הָאַפּוֹסְטוֹלִי (של האפיפיור).

وَفَرَ (وَفُرَ) (يَفِرُ وَيَوْفُرُ) שָׁפַע, רַב, הָיָה הַרְבֵּה, נִמְצָא בְּשֶׁפַע. وَفَّرَ II 1. הִרְבָּה, הֶעֱתִיר, נָתַן בְּשֶׁפַע. 2. חָסַךְ, קִמֵּץ. 3. סִפֵּק, צִיֵּד. وَفَّرَ أَسْبَابَ الرِّزْقِ סִפֵּק אֶמְצָעֵי פַּרְנָסָה. وَفَّرَ العَمَلَ لِلْعَاطِلِينَ סִפֵּק עֲבוֹדָה לַמֻּבְטָלִים. وَفَّرَ مَالًا كَثِيرًا חָסַךְ הַרְבֵּה כֶּסֶף. تَوَفَّرَ V 1. נִמְצָא בְּשֶׁפַע, הָיָה לְמַכְבִּיר, נִתְקַיֵּם. 2. عَلَى הִתְרַכֵּז ב־, הִקְדִּישׁ עַצְמוֹ ל־. تَوَفَّرَتْ فِيهِ الصِّفَاتُ المَطْلُوبَةُ יֵשׁ בּוֹ הַתְּכוּנוֹת הַדְּרוּשׁוֹת. تَوَافَرَ VI 1. גֻּדַּשׁ, נִתְרַבָּה, הָיָה בְּשֶׁפַע, הָיָה רַב. 2. הָיָה מָצוּי. تَوَافَرَتْ فِيهِ الصِّفَاتُ الحَمِيدَةُ יֵשׁ לוֹ תְּכוּנוֹת הָרְאוּיוֹת לְשֶׁבַח. وَفْرٌ، وَفْرَةٌ שֶׁפַע, רִבּוּי, רֹב, עֲתֶרֶת, עֹשֶׁר. بِوَفْرَةٍ בְּשֶׁפַע, לָרֹב. وَفِيرٌ שׁוֹפֵעַ, מְרֻבֶּה. مَالٌ وَفِيرٌ הוֹן עָתֵק. أَوْفَرُ 1. שׁוֹפֵעַ יוֹתֵר. 2. חֶסְכוֹנִי יוֹתֵר. أَوْفَرُ ذَكَاءً פִּקֵּחַ יוֹתֵר. تَوْفِيرٌ 1. חִסָּכוֹן. 2. קִמּוּץ. 3. רִבּוּי. تَوْفِيرُ الوَقْتِ חִסָּכוֹן בִּזְמַן. بَنْكُ التَّوْفِيرِ בַּנְק חִסָּכוֹן. تَوَفُّرٌ הִמָּצְאוּת, הֱיוֹת מָצוּי בְּשֶׁפַע, עוֹמֵד לִרְשׁוּת. تَوَفُّرُ شُرُوطِ الانْتِخَابِ קִיּוּם תְּנָאֵי הַבְּחִירָה. وَافِرٌ רַב, עָצוּם, כַּבִּיר, גָּדוּשׁ. الوَافِرُ מִשְׁקָל בַּשִּׁירָה הָעַרְבִית (مُفَاعَلَتُنْ مُفَاعَلَتُنْ فَعُولُنْ). مَوْفُورٌ 1. שָׁלֵם. 2. מָלֵא, גָּדוּשׁ, שׁוֹפֵעַ, מָצוּי לָרֹב. مَوْفُورُ الكَرَامَةِ שׁוֹפֵעַ כָּבוֹד. مُتَوَفِّرٌ מָצוּי, בְּהֶשֵּׂג יָד.

وَفَضَ (يَفِضُ) מִהֵר. وَفْضَةٌ ج وِفَاضٌ תַּרְמִיל רוֹעִים, צִקְלוֹן, שַׂק עוֹר, תְּלִי.

خَالِي الوِفَاضِ רֵיק. عَادَ خَالِيَ الوِفَاضِ חָזַר בְּיָדַיִם רֵיקוֹת, הָלַךְ כִּלְעֻמַּת שֶׁבָּא.

وَفِقَ (يَفِقُ) תָּאַם, הָיָה מַתְאִים. **وَفَّقَ II** 1. הִתְאִים, תֵּאֵם. 2. הִצְלִיחַ. **وَفَّقَهُ اللّهُ** אֱלֹהִים יַצְלִיחַ אֶת דַּרְכּוֹ. **وَفَّقَ بَيْنَهُمَا** פִּשֵּׁר (הִשְׁלִים) בֵּינֵיהֶם. **وُفِّقَ إِلَى** הִצְלִיחַ מְאוֹד ב־. **وَافَقَ III** 1. הִתְאִים, הִקְבִּיל, הָיָה נָכוֹן, הָלַם. 2. عَلَى הִסְכִּים ל־, הָיָה בְּדֵעָה אַחַת לְגַבֵּי־. 3. אִשֵּׁר אֶת־, נָתַן הַסְכָּמָה ל־. **تَوَفَّقَ V فِي** הִצְלִיחַ ב־. **تَوَفَّقَ فِي أَعْمَالِهِ** הִצְלִיחַ בַּעֲסָקָיו, עָשָׂה חַיִל. **إِتَّفَقَ VIII** 1. נִזְדַּמֵּן, הִתְרַחֵשׁ, קָרָה, אֵרַע. 2. مَعَ הִסְכִּים עִם־. 3. הִזְדַּהָה, בָּא לִידֵי הֶסְכֵּם לְגַבֵּי־. **إِتَّفَقَ وَرَأْيَهُ** דַּעְתּוֹ עָלְתָה בַּד בְּבַד עִם דַּעְתּוֹ שֶׁל־. **كَيْفَمَا اتَّفَقَ** 1. בְּמִקְרֶה, בְּאַקְרַאי. 2. בְּכָל מִקְרֶה. **وَفْقٌ** הַתְאָמָה, הֶתְאֵם. **وَفْقَ، وَفْقًا لِـ** בְּהֶתְאֵם ל־, לְפִי־, בְּתֹקֶף־. **وَفْقًا لِلْقَانُونِ** כַּדִּין, בְּהֶתְאֵם לַחֹק. **وَفْقًا لِلظُّرُوفِ** בְּתֹקֶף הַנְּסִבּוֹת. **تَوْفِيقٌ** 1. הַתְאָמָה. 2. הַצְלָחָה, בְּרָכָה, שִׂגְשׂוּג, רְוָחָה. 3. بَيْنَ פִּשּׁוּר בֵּין־, הַשְׁלָמָה, תִּוּוּךְ. **بِالنَّجَاحِ وَالتَّوْفِيقِ** בְּהַצְלָחָה וּבְמַזָּל טוֹב. **لَجْنَةُ تَوْفِيقٍ** וַעֲדַת פִּיּוּס. **وِفَاقٌ** 1. הַרְמוֹנְיָה, הֲלִימוּת, הַתְאָמָה. 2. דֵּטַנְט, שָׁלוֹם. 3. הַסְכָּמָה. **وِفَاقًا لِـ** בְּהֶתְאֵם ל־, בְּהֶתְאֵם־, לְפִי־, בְּעִקְבוֹת־, עֵקֶב־. **مُوَافَقَةٌ** 1. הַסְכָּמָה, אִשּׁוּר. 2. הֶסְכֵּם. 3. הַקְבָּלָה, הַתְאָמָה. **تَوَافُقٌ** 1. הַתְאָמָה, דִּמְיוֹן. 2. מִקְרִיּוּת. 3. הַסְכָּמָה עַל. 4. תְּאִימוּת (של מחשבים). **إِتِّفَاقٌ** 1. מִקְרִיּוּת, מִקְרֶה. 2. הַסְכָּמָה עַל־. 3. ج **إِتِّفَاقَاتٌ** חוֹזֶה, הֶסְכֵּם. **إِتِّفَاقًا** בְּמִקְרֶה, בְּלֹא כַּוָּנָה. **بِاتِّفَاقِ الآرَاءِ** בְּדֵעָה אַחַת, פֶּה אֶחָד, לְלֹא עוֹרְרִין. **إِتِّفَاقٌ سِيَاسِيٌّ** הֶסְכֵּם מְדִינִי. **إِتِّفَاقُ عَدَمِ اعْتِدَاءٍ** הֶסְכֵּם אִי הַתְקָפָה. **إِتِّفَاقِيٌّ** 1. מִקְרִי, בְּלֹא מִתְכַּוֵּן. 2. שֶׁל הַסְכָּמָה. **إِتِّفَاقِيَّةٌ** ج **إِتِّفَاقِيَّاتٌ** הֶסְכֵּם, חוֹזֶה. **مُوَفَّقٌ** מַצְלִיחַ, בַּר מַזָּל, עוֹשֶׂה חַיִל. **مُوَافِقٌ** 1. מַתְאִים, הוֹלֵם, מַקְבִּיל. 2. חָל (בתאריך). **مُوَافَقَةٌ** 1. הַסְכָּמָה, הַשְׁלָמָה, אִשּׁוּר. 2. הֲלִימוּת, תְּאִימוּת. **مُتَوَفِّقٌ** מַצְלִיחַ, בֶּן מַזָּל. **مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ** מֻסְכָּם. **مُتَوَافِقٌ** תּוֹאֵם (מחשב).

(وفي) وَفَى (يَفِي) 1. נִשְׁלַם, הָיָה שָׁלֵם וּמְדֻיָּק. 2. بِـ קִיֵּם, מִלֵּא (הבטחה, תנאים וכו'), בִּצֵּעַ. 3. פָּרַע (חוב). 4. סִפֵּק. 5. הָיָה שָׁוֶה אוֹ שָׁקוּל כְּנֶגֶד. **وَفَى بِعَهْدِهِ** קִיֵּם אֶת הַבְטָחָתוֹ. **وَفَى دَيْنَهُ** פָּרַע אֶת חוֹבוֹ. **هٰذَا لَا يَفِي** זֶה לֹא מַסְפִּיק. **وَفَّى II** 1. נָתַן (מִלֵּא) בִּשְׁלֵמוּת. 2. סִפֵּק, הָיָה מַסְפִּיק, מִצָּה. **وَفَّاهُ حَقَّهُ** נָתַן (שִׁלֵּם) לוֹ אֶת הַמַּגִּיעַ לוֹ. **مَا يُوَفِّي** לֹא כְּדַאי. **وَافَى III** 1. הִפְתִּיעַ. 2. בָּא אֶל־, הִגִּיעַ. 3. סִפֵּק. 4. הִסְפִּיק, הָיָה מַסְפִּיק. **وَافَاهُ الأَجَلُ، وَافَتْهُ المَنِيَّةُ** הַמָּוֶת הִשִּׂיג אוֹתוֹ, מֵת, נִפְטַר. **أَوْفَى** 1. بِـ קִיֵּם, מִלֵּא, נָתַן בִּשְׁלֵמוּת, בִּצֵּעַ עַד תֹּם אֶת־. 2. عَلَى עָמַד לְהַגִּיעַ. 3. عَلَى עָבַר אֶת הַנּוֹרְמָה, הָיָה יוֹתֵר מ־. **أَوْفَى عَلَى الانْتِهَاءِ** כִּמְעַט שֶׁנִּגְמַר אוֹ סִיֵּם אֶת־. **أَوْفَى عَلَى العِشْرِينَ** עָבַר אֶת גִּיל הָעֶשְׂרִים. **تَوَفَّى V** גָּבָה חוֹבוֹ בִּשְׁלֵמוּתוֹ. **تَوَفَّاهُ اللّهُ** אֱלֹהִים נָטַל אֶת נִשְׁמָתוֹ, מֵת. **تُوُفِّيَ** מֵת, נִפְטַר. **إِسْتَوْفَى X** 1. גָּבָה אוֹ נָטַל בְּאֹפֶן מָלֵא. 2. שִׁלֵּם בִּמְלוֹאוֹ. 3. גָּמַר, סִיֵּם, מִצָּה. **إِسْتَوْفَى حَقَّهُ** נָטַל אֶת כָּל הַמַּגִּיעַ לוֹ. **إِسْتَوْفَى قِسْطَهُ مِنَ الرَّاحَةِ** נָח כְּדֵי סִפּוּקוֹ. **وَفَاءٌ** 1. קִיּוּם, בִּצּוּעַ, מִלּוּי, פֵּרָעוֹן, סִלּוּק (חוב). 2. נֶאֱמָנוּת, יֹשֶׁר, כֵּנוּת. **يَوْمُ وَفَاءِ النِّيلِ** יוֹם גֵּאוּת הַנִּילוּס. **حَافَظَ عَلَى الوَفَاءِ** שָׁמַר אֱמוּנִים ל־. **مَاتَ وَأَنْتَ بِوَفَاءٍ** הוּא מֵת וְאַתָּה תִּבָּדֵל לְחַיִּים אֲרֻכִּים. **وَفَاةٌ** ج **وَفَيَاتٌ** מָוֶת, פְּטִירָה. **وَفِيٌّ** ج **أَوْفِيَاءُ** 1. נֶאֱמָן, אָמִין, כֵּן, אֲמִתִּי, יָשָׁר. 2. אִישׁ צֶדֶק. **مُوَافَاةٌ** הַגָּעָה, קַבָּלָה (של שדר וכו'). **إِيفَاءٌ** פֵּרָעוֹן (חוב), סִלּוּק, קִיּוּם (הבטחה וכו'). **إِسْتِيفَاءٌ** 1. גְּבִיָּה (של חוב וכו'). 2. קִיּוּם, מִלּוּי, בִּצּוּעַ. 3. מִצּוּי. **وَافٍ(ي)** 1. מָלֵא. 2. מַסְפִּק. 3. נֶאֱמָן. 4. שׁוֹפֵעַ. **تَقْرِيرٌ وَافٍ عَنِ الحَالَةِ** דּוּחַ מָלֵא עַל הַמַּצָּב. **مُوَفٍّ(ي)** 1. מַשְׁלִים, מְעַגֵּל (מספר). 2. כְּדַאי. **مُوَفِّي السَّنَةِ** הַיּוֹם הָאַחֲרוֹן שֶׁל הַשָּׁנָה. **مُتَوَفًّى** נִפְטָר, מֵת.

وَقَّةٌ ע' **أُقَّةٌ**.

وَقَبَ (يَقِبُ) 1. שָׁקַע (שמש), לָקָה (ירח). 2. הֶחְשִׁיךְ. **وَقْبٌ** ج **أَوْقَابٌ** 1. נֶקֶב, חוֹר. 2. אֲרֻבַּת הָעַיִן. 3. טִפֵּשׁ, אֱוִיל.

وَقَتَ (يَقِتُ) קָבַע זְמַן. **وَقَّتَ II** קָבַע זְמַן, יִעֵד, קָצַב זְמַן ל־. **وَقْتٌ أَوْقَاتٌ** זְמַן, עֵת, מוֹעֵד, פֶּרֶק זְמַן, תְּקוּפָה. **وَقْتًا، لِلْوَقْتِ، لِوَقْتِهِ** מִיָּד, תֵּכֶף, לְאַלְתַּר. **فِي وَقْتِهِ** בְּעִתּוֹ. **فِي الوَقْتِ نَفْسِهِ، فِي نَفْسِ الوَقْتِ** בְּעֵת וּבְעוֹנָה אַחַת, בּוֹ בַּזְּמַן. **فِي أَوَّلِ وَقْتٍ** כְּהִזְדַּמְּנוּת הָרִאשׁוֹנָה. **مَعَ الوَقْتِ** עִם הַזְּמַן, בִּמְרוּצַת הַזְּמַן. **مِنْ وَقْتٍ لآخَرَ** מִזְּמַן לִזְמַן, מֵעֵת לְעֵת. **فِي بَعْضِ الأَوْقَاتِ** לִפְעָמִים, לְעִתִּים. **أَوْقَاتُ السَّنَةِ** עוֹנוֹת הַשָּׁנָה. **أَوْقَاتُ الفَرَاغِ** שְׁעוֹת הַפְּנַאי. **الأُمُورُ مَرْهُونَةٌ بِأَوْقَاتِهَا** פת' לַכֹּל זְמַן וְעֵת לְכָל חֵפֶץ. **وَقْتَئِذٍ، وَقْتَذَاكَ** אָז, בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן, בְּאוֹתָהּ שָׁעָה. **وَقْتَمَا** בְּשָׁעָה שֶׁ־, בְּעוֹד. **وَقْتِيٌّ** 1. זְמַנִּי, אֲרָעִי. 2. בֶּן חֲלוֹף. **وَقْتِيًّا** לִזְמַן מָה, בְּאֹרַח זְמַנִּי. **وَقْتِيَّةٌ** זְמַנִּיּוּת. **مُقِيتٌ، مِيقَتٌ** כְּרוֹנוֹמֶטֶר, מַד זְמַן. **مِيقَاتٌ** ج **مَوَاقِيتُ** 1. זְמַן קָבוּעַ, שָׁעָה יְעוּדָה, מוֹעֵד. 2. שָׁעָה אַחֲרוֹנָה. 3. תַּאֲרִיךְ. 4. שְׁעַת מִפְגָּשׁ, רֵאָיוֹן. 5. לוּחַ זְמַנִּים. **تَوْقِيتٌ** עִתּוּי, קְבִיעַת זְמַן, חִשּׁוּב זְמַן. **تَوْقِيتٌ صَيْفِيٌّ** שְׁעוֹן קַיִץ. **تَوْقِيتٌ مَحَلِّيٌّ** שְׁעוֹן מְקוֹמִי. **تَوْقِيتٌ مُنَاسِبٌ** עִתּוּי מַתְאִים. **مَوْقُوتٌ** 1. זְמַן שֶׁנִּקְבַּע, קָבוּעַ, יָעוּד. 2. זְמַנִּי, אֲרָעִי. **قُنْبُلَةٌ مَوْقُوتَةٌ** פְּצָצַת זְמַן. **مُوَقِّتٌ** שָׁעוֹן (שקובע זמן בספורט, בעבודה וכו'). **مُوَقَّتٌ، مُؤَقَّتٌ** זְמַנִּי. **مُؤَقَّتًا** בְּאֹרַח זְמַנִּי. **بِصِفَةٍ مُؤَقَّتَةٍ** 1. בְּאֹרַח זְמַנִּי. 2. בְּהוֹרָאַת שָׁעָה (הוראות, חוק וכו'). **حُكُومَةٌ وَقْتِيَّةٌ** מֶמְשֶׁלֶת מַעֲבָר. **مُوَظَّفٌ وَقْتِيٌّ** פָּקִיד זְמַנִּי (אֲרָעִי).

وَقُحَ (يَقِحُ)، وَقِحَ (يَوْقَحُ)، وَقُحَ (يَوْقُحُ). تَوَقَّحَ V عَلَى הָיָה חָצוּף, הִתְחַצֵּף, הָיָה חֲסַר בּוּשָׁה. **إِسْتَوْقَحَ X** חָשַׁב אֶת־ לְחָצוּף. **قِحَةٌ، وَقَاحَةٌ** חֻצְפָּה, עַזּוּת פָּנִים, גַּסּוּת רוּחַ. **وَقِحٌ، وَقَاحٌ** ج **وُقُحٌ، وَقِيحٌ** חָצוּף, עַז פָּנִים, גַּס רוּחַ.

وَقَدَ (يَقِدُ). إِتَّقَدَ VIII 1. בָּעַר. 2. נָצַץ, הִבְרִיק, זָהַר. إِتَّقَدَ غَضَبًا בָּעֲרָה בּוֹ חֲמָתוֹ. وَقَّدَ II, أَوْقَدَ IV הִבְעִיר, הִצִּית, הִדְלִיק. تَوَقَّدَ V 1. נָצַץ, נִצְנֵץ. 2. בָּעַר, דָּלַק, נִצַּת. إِسْتَوْقَدَ X בָּעַר. وَقْدٌ אֵשׁ, בְּעֵרָה. وَقْدَةٌ אֵשׁ, יְקוֹד, לַהַט. وَقْدَةُ الصَّيْفِ יְקוֹד (חֹם) הַקַּיִץ. وَقَّادٌ 1. לוֹהֵט, בּוֹעֵר. 2. מַסִּיק (לחימום). وَقُودٌ דֶּלֶק, בֶּנְזִין. مَوْقِدٌ ج مَوَاقِدُ אָח, תַּנּוּר, מוֹקֵד. مَوْقِدُ الغَازِ תַּנּוּר גָּז. مَوْقِدٌ كَهْرَبَائِيٌّ תַּנּוּר חַשְׁמַלִּי. وَقُودٌ نَوَوِيٌّ דֶּלֶק אֲטוֹמִי. إِيقَادٌ הַבְעָרָה, הַצָּתָה. مُتَوَقِّدٌ בּוֹעֵר, לוֹהֵט. مُتَوَقِّدُ الذِّهْنِ בַּעַל שֵׂכֶל, מַבְרִיק, חָרִיף.

وَقَذَ (يَقِذُ) הִכָּה וְהִפִּיל, הִכָּה מַכּוֹת מָוֶת. وَقِيذٌ חוֹלֶה אָנוּשׁ.

وَقَرَ (يَقِرُ) 1. נֶחֱרַשׁ, נַעֲשָׂה כְּבַד שְׁמִיעָה. 2. יָשַׁב בַּבַּיִת. 3. הִרְצִין, נִהְיָה רְצִינִי, נִהְיָה מְכֻבָּד. وَقَرَ فِي قَلْبِهِ נֶחֱרַת בְּלִבּוֹ. وَقُرَ يَوْقُرُ נַעֲשָׂה רְצִינִי. وَقَّرَ II כִּבֵּד, הוֹקִיר, נָתַן כָּבוֹד. أَوْقَرَ IV 1. הֶעֱמִיס. 2. הֵעִיק, לָחַץ, הִכְבִּיד. وَقْرٌ חֵרְשׁוּת, כְּבֵדוּת שְׁמִיעָה. وَقَارٌ כָּבוֹד, הַדְרַת כָּבוֹד, רְצִינוּת, יְקָר, חֲשִׁיבוּת. وَقُورٌ מְכֻבָּד, רְצִינִי, בַּעַל הַדְרַת פָּנִים, נַעֲרָץ. مُوَقَّرٌ מְכֻבָּד מְאוֹד, נִכְבָּד.

وَقَصَ (يَقِصُ) רוֹצֵץ מַפְרֶקֶת, עָרַף (ראש).

وَقَعَ (يَقَعُ) 1. נָפַל. 2. קָרָה, הִתְרַחֵשׁ, אֵרַע. 3. חָל (בתאריך). 4. שָׁכַן, נִמְצָא. 5. צָנַח, נָחַת (ציפור). 6. הִשְׁפִּיעַ (דיבור וכו'). وَقَعَ بِأَيْدِيهِمْ נִתְפַּס, נָפַל לִידֵיהֶם. وَقَعَتْ حَرْبٌ פָּרְצָה מִלְחָמָה. وَقَعَ الحَقُّ عَلَيْهِ נִמְצָא אָשֵׁם. وَقَعَ فِي الأَسْرِ נָפַל בַּשֶּׁבִי. وَقَعَ فِي خَطَأٍ עָשָׂה שְׁגִיאָה. وَقَعَ فِي الفَخِّ נָפַל בַּפַּח (בַּמַּלְכֹּדֶת). وَقَعَ الاخْتِيَارُ عَلَيْهِ נָפַל הַפּוּר עָלָיו, נִבְחַר. وَقَعَ عِنْدَهُ مَوْقِعَ الاسْتِحْسَانِ (الرِّضَى) נָשָׂא חֵן בְּעֵינָיו. وَقَعَ الكَلَامُ فِي نَفْسِهِ דְּבָרָיו עָשׂוּ רֹשֶׁם עַז עָלָיו. وَقَعَ فِي الحُبِّ הִתְאַהֵב. يَقَعُ الكِتَابُ فِي مِائَةِ صَفْحَةٍ הַסֵּפֶר מֵכִיל מֵאָה עַמּוּדִים. وَقَعَتْ فِي هَوَاهُ נָפְלָה בְּרֶשֶׁת אַהֲבָתוֹ. وَقَعَ مِنْهُ مَوْقِعَ الاسْتِغْرَابِ גָּרַם לְהִשְׁתּוֹמְמוּתוֹ. وَقَّعَ II 1. عَلَى חָתַם עַל־. 2. عَلَى נִגֵּן בְּ־, פָּרַט עַל־. 3. הִבְרִיךְ (גמל). وَقَّعَ الاتِّفَاقِيَّةَ. وَقَّعَ عَلَى الاتِّفَاقِيَّةِ بِالأَحْرُفِ الأُولَى חָתַם עַל הַהֶסְכֵּם בְּרָאשֵׁי תֵּבוֹת. وَقَّعَ حَجْزًا עִקֵּל. وَقَّعَ عَلَى الوَتَرِ الحَسَّاسِ פָּרַט עַל הַמֵּיתָר הָרָגִישׁ. وَاقَعَ III 1. לָחַם בְּ־. 2. בָּעַל, שָׁכַב עִם־. 3. הִתְחִיל בְּ־, טִפֵּל בְּ־. أَوْقَعَ IV 1. הִפִּיל, זָרַק אַרְצָה. 2. הִנְחִית (מכה), הֵמִיט (אסון), גָּרַם לְ־. 3. بَيْنَ סִכְסֵךְ בֵּין־, חִרְחֵר רִיב. أَوْقَعَهُ تَحْتَ الشُّبْهَةِ הֵטִיל בּוֹ חֲשָׁד. أَوْقَعَ عَلَيْهِ عُقُوبَةً הֶעֱנִישׁ אוֹתוֹ. أَوْقَعَ الرُّعْبَ فِي قَلْبِهِ הֵטִיל אֵימָה בְּלִבּוֹ. أَوْقَعَهُ فِي كَمِينٍ הִפִּיל אוֹתוֹ בְּמַאֲרָב. تَوَقَّعَ V צִפָּה לְ־, חִכָּה, יִחֵל, קִוָּה. وَقْعٌ 1. רֹשֶׁם, הַשְׁפָּעָה, פְּעֻלָּה. 2. נְפִילָה. وَقْعُ الأَقْدَامِ קוֹל צְעָדִים. كَانَ لِكَلَامِهِ وَقْعٌ حَسَنٌ דְּבָרָיו הִשְׁאִירוּ רֹשֶׁם טוֹב. وَقْعُ المَطَرِ הַלְמוּת הַגֶּשֶׁם. وَقْعَةٌ ج وَقَعَاتٌ 1. נְפִילָה. 2. הֲלִימָה, מַכָּה. 3. קְרָב, פְּשִׁיטָה, מַעֲרָכָה. وَقَّاعٌ. وَقَّاعَةٌ מְחַרְחֵר רִיב, מַלְעִיז, מוֹצִיא דִּבָּה. وُقُوعٌ 1. נְפִילָה. 2. אֵרוּעַ, הִתְרַחֲשׁוּת. وَقِيعَةٌ ج وَقَائِعُ 1. דִּבָּה, לַעַז, רְכִילוּת. 2. סִכְסוּךְ, חִרְחוּר רִיב. 3. קְרָב. 4. מִקְרֶה, הִתְרַחֲשׁוּת, אֵרוּעַ. الوَقَائِعُ רְשׁוּמוֹת (פִּרְסוּם חֻקֵּי מְדִינַת יִשְׂרָאֵל). الوَقَائِعُ المِصْرِيَّةُ הָעִתּוֹן הָרִשְׁמִי הַמִּצְרִי. دَفْتَرُ الوَقَائِعِ פִּנְקַס הַפְּרוֹטוֹקוֹלִים. مَوْقِعٌ ج مَوَاقِعُ 1. עֶמְדָּה, מִשְׁלָט, מַצָּב. 2. אֲתָר (גם באינטרנט). 3. מָקוֹם, מַצָּב, אֹפֶן הָעֲמִידָה. مَوْقِعٌ أَثَرِيٌّ אֲתָר אַרְכֵאוֹלוֹגִי. مَوْقِعٌ عَسْكَرِيٌّ עֶמְדָּה צְבָאִית, מֻצָּב צְבָאִי. مَوْقِعَةٌ ج مَوَاقِعُ קְרָב, מַעֲרָכָה. تَوْقِيعٌ ج تَوْقِيعَاتٌ وتَوَاقِيعُ 1. חֲתִימָה. 2. פְּרִיטָה (על כלי נגינה), נִגּוּן. 3. קֶצֶב. 4. בִּצּוּעַ (של עונש למשל). مُهْمَلُ التَّوْقِيعِ נְטוּל חֲתִימָה (מסמך או מכתב למשל). تَوْقِيعِيٌّ. إِيقَاعِيٌّ קִצְבִּי, רִיתְמִי. رِيَاضَةٌ إِيقَاعِيَّةٌ רִיתְמִיקָה. إِيقَاعٌ קֶצֶב, מִפְעָם, רִיתְמוּס. تَوَقُّعٌ 1. צִפִּיָּה, תִּקְוָה, תּוֹחֶלֶת, הַמְתָּנָה. 2. צָפִי, תַּרְחִישׁ. وَاقِعٌ 1. נוֹפֵל, צוֹנֵחַ, נוֹחֵת. 2. עֻבְדָּה, פְּעֻלָּה, מִקְרֶה, מְצִיאוּת, מַמָּשׁ, מוּחָשִׁי. 3. פֹּעַל יוֹצֵא (בדקדוק). الوَاقِعُ. فِي الوَاقِعِ לַאֲמִתּוֹ שֶׁל דָּבָר, לְמַעֲשֶׂה. الأَمْرُ الوَاقِعُ עֻבְדָּה קַיֶּמֶת (מֻגְמֶרֶת). وَاقِعُ الحَالِ הַמַּצָּב לַאֲשׁוּרוֹ. وَاقِعَةٌ ج وَاقِعَاتٌ 1. מִקְרֶה, אֵרוּעַ, מְאֹרָע. 2. עֻבְדָּה. 3. מִלְחָמָה, קְרָב. وَاقِعَةُ الحَالِ הַמַּצָּב לַאֲשׁוּרוֹ. دَفْتَرُ وَاقِعَاتِ المِيلَادِ פִּנְקַס הַלֵּדָה. وَاقِعِيٌّ 1. עֻבְדָּתִי, מַמָּשִׁי, מוּחָשִׁי, מְצִיאוּתִי, רֵאָלִי. 2. רֵאָלִיסְטִי (באמנות וכו'). المَذْهَبُ الوَاقِعِيُّ רֵאָלִיזְם (באמנות וכו'). وَاقِعِيَّةٌ 1. עֻבְדָּתִיּוּת, מוּחָשִׁיּוּת. 2. רֵאָלִיזְם. مُتَوَقَّعٌ צָפוּי, מְקֻוֶּה. مِنَ المُتَوَقَّعِ أَنْ צָפוּי ש־, מְצַפִּים ש־.

وَقَفَ (يَقِفُ) 1. עָמַד, נִצַּב. 2. קָם. 3. נֶעֱצַר, פָּסַק, חָדַל. 4. עָצַר, מָנַע, עִכֵּב. 5. مِنْ נָקַט עֶמְדָּה כְּלַפֵּי. وَقَفَ إِلَى جَانِبِهِ סִיֵּעַ לוֹ, תָּמַךְ בּוֹ. وَقَفَ بَيْنَ يَدَيْهِ שֵׁרֵת אוֹתוֹ. وَقَفَ عَلَى الأَمْرِ עָמַד עַל טִיב הָעִנְיָן, הֵבִין, תָּפַס. وَقَفَ عَلَى الحِيَادِ שָׁמַר עַל נֵיטְרָלִיּוּת. وَقَفَهُ عَلَى أَمْرِهِ סִפֵּר לוֹ עַל מַצָּבוֹ. وَقَفَ الدَّارَ عَلَيْهِ (لَهُ) יִעֵד (הִקְדִּישׁ) לוֹ אֶת הַבַּיִת. وَقَفَ حَيَاتَهُ عَلَى الكِتَابَةِ הִקְדִּישׁ חַיָּיו לִכְתִיבָה. وَقَفَهُ عَنِ السَّيْرِ עָצַר אוֹתוֹ מִלֶּכֶת, עִכֵּב אוֹתוֹ. وَقَفَ عِنْدَ حَدِّهِ נֶעֱצַר, לֹא הוֹסִיף. وَقَفَ فِي وَجْهِهِ הִתְנַגֵּד לוֹ, נָקַט עֶמְדָּה נֶגְדּוֹ. وَقَفَ مِنْهُ مَوْقِفَ الحَزْمِ נָקַט כְּלַפָּיו עֶמְדָּה תַּקִּיפָה. وَقَّفَ II 1. הֶעֱמִיד. 2. עָצַר, עִכֵּב, הִפְסִיק. 3. אָסַר, עָצַר (אדם). 4. عَلَى הִקְדִּישׁ (רכוש) לְ־. وَقَّفَهُ عَلَى حَقِيقَةِ الأَمْرِ הֶעֱמִידוֹ עַל אֲמִתּוּת הַדָּבָר. وَقَّفَهُ عِنْدَ حَدِّهِ הֶעֱמִיד אוֹתוֹ עַל מְקוֹמוֹ, עָצַר בַּעֲדוֹ, בָּלַם אוֹתוֹ. أَوْقَفَ IV 1. הֶעֱמִיד, גָּרַם שֶׁיָּקוּם, הֵקִים. 2. עָצַר, הָדַף, עִכֵּב, מָנַע. 3. הִפְסִיק. 4. הִקְדִּישׁ. 5. عَلَى הֶעֱמִיד עַל־, הִסְבִּיר, הוֹדִיעַ. أَوْقَفَهُ عَنِ العَمَلِ הִשְׁעָה אוֹתוֹ מֵעֲבוֹדָה. أَوْقَفَ اهْتِمَامَهُ عَلَى רִכֵּז אֶת תְּשׂוּמֶת לִבּוֹ בְּ־. أَوْقَفَ تَنْفِيذَ الحُكْمِ עִכֵּב אֶת בִּצּוּעַ פְּסַק הַדִּין. تَوَقَّفَ V 1. נֶעֱצַר, פָּסַק, הִפְסִיק, חָדַל, עָמַד (מלכת, מלפעול וכו'). 2. عَلَى הָיָה מֻתְנֶה בְּ־, הָיָה תָּלוּי בְּ־. 3. נָח (מבט) עַל־. 4. عَنْ נִמְנַע

מ־. 5. فِي הַסֵּס. تَوَقَّفَتِ الصَّحِيفَةُ عَنِ الصُّدُورِ הָעִתּוֹן חָדַל מִלְּהוֹפִיעַ. تَوَقَّفَ عَلَى مُوَافَقَتِهِ הָיָה מֻתְנֶה בְּהַסְכָּמָתוֹ. إِسْتَوْقَفَ X 1. בִּקֵּשׁ לַעֲצֹר (לְהַפְסִיק). 2. בִּקֵּשׁ אֶת־ לַעֲמֹד. 3. הֵסֵב תְּשׂוּמַת לֵב. 4. עָצַר, הִפְסִיק. إِسْتَوْقَفَ انْتِبَاهَهُ הֵסֵב (עוֹרֵר) אֶת תְּשׂוּמַת לִבּוֹ. وَقْـــفٌ 1. עֲצִירָה, הַפְסָקָה. 2. הַשְׁעָיָה. 3. חֲדִילָה, הַפְסָקוֹת. 4. ج أَوْقَافٌ הֶקְדֵּשׁ, וַקְף (אסלאמי). وَقْفُ إِطْلَاقِ النَّارِ הַפְסָקַת אֵשׁ. وَقْفٌ أَهْلِيٌّ. وَقْفٌ خَاصٌّ. وَقْفٌ ذُرِّيٌّ הֶקְדֵּשׁ מִשְׁפַּחְתִּי. وَقْفُ التَّنْفِيذِ עַל תְּנַאי (במשפט). وَقْفٌ عَامٌّ הֶקְדֵּשׁ צִבּוּרִי. عَلَامَاتُ الوَقْفِ סִימָנֵי הַפִּסּוּק. وَزِيرُ الأَوْقَافِ שַׂר הַהֶקְדֵּשִׁים (במדינה מוסלמית). وَقْفِيَّةٌ 1. תְּעוּדַת הֶקְדֵּשׁ. 2. הֶקְדֵּשׁ, וַקְף. وَقْفَةٌ ج وَقَفَاتٌ 1. עֲמִידָה, הַפְסָקָה. 2. תְּנוּחָה, מַצָּב. 3. עֶרֶב חַג. 4. הָעֲמִידָה בְּהַר עֲרַפַאת שֶׁלְּיַד מֶכָּה (אחד מטקסי העלייה לרגל של המוסלמים). وَقَفُوا وَقْفَةَ رَجُلٍ وَاحِدٍ עָמְדוּ כְּאִישׁ אֶחָד. وَقَّافٌ מַשְׁגִּיחַ, מְפַקֵּחַ. وُقُوفٌ 1. עֲמִידָה, עֲצִירָה. 2. קִימָה. 3. הַפְסָקוֹת, חֲדִילָה. 4. תַּחֲנַת בֵּינַיִם (של אוטובוס וכו'). 5. טֶקֶס הָעֲמִידָה בְּעֲרַפַאת שֶׁלְּיַד מֶכָּה (אחד מטקסי העלייה לרגל של המוסלמים). 6. רִבּוּי שֶׁל وَاقِفٌ: עוֹמֵד, עוֹמְדִים. مَوْقِفٌ ج مَوَاقِفُ 1. עֶמְדָּה. 2. חֲנָיָה, מְקוֹם חֲנִיָּה. 3. תַּחֲנָה (של אוטובוס למשל). 4. מַצָּב, פּוֹזָה. 5. תְּמוּנָה (במחזה), הוֹפָעָה, סְצֵנָה. 6. مِنْ יַחַס כְּלַפֵּי־, נְטִיָּה, הִתְנַהֲגוּת. مَوْقِفُ السَّيَّارَاتِ חֲנִיַּת מְכוֹנִיּוֹת. مَوْقِفٌ مُشَرِّفٌ עֶמְדָּה מְעוֹרֶרֶת כָּבוֹד. إِتَّخَذَ مَوْقِفًا مِنْ נָקַט עֶמְדָּה כְּלַפֵּי־. تَوْقِيفٌ 1. עֲמִידָה, קִימָה. 2. עֲצִירָה, מַעֲצָר. 3. עִכּוּב. إِيقَافٌ 1. הַעֲמָדָה, הֲקָמָה. 2. עֲצִירָה, מַעֲצָר. 3. הַשְׁהָיָה, הַפְסָקָה (של פעולה וכו'). 4. הַשְׁעָיָה. إِيقَافُ العَمَلِ הַפְסָקַת הָעֲבוֹדָה. تَوَقُّفٌ 1. הַפְסָקוֹת, חֲדִילָה. 2. عَلَى הֱיוֹת מֻתְנֶה ב־. وَاقِفٌ 1. עוֹמֵד, נִצָּב. 2. חָדֵל, לֹא נָע. عَلَى الوَاقِفِ בּוֹ בַּמָּקוֹם, מִיָּד. مَوْقُوفٌ 1. עָצוּר, נָתוּן בְּמַעֲצָר. 2. מָנוּעַ. 3. מֻשְׁעֶה (מתפקיד וכו'). 4. מֻקְדָּשׁ (לְוַקְף).

(وقل) تَوَقَّلَ V فِي טִפֵּס (על הר), הֶעְפִּיל.

(وقي) وَقَى (يَقِي). وَقَّى II שָׁמַר, נָצַר, סָכַךְ עַל־, גּוֹנֵן, הֵגֵן עַל־. تَوَقَّى V 1. נִשְׁמַר מ־, נִזְהַר, הִתְרַחֵק מ־. إِتَّـقَى VIII 1. נִשְׁמַר, נִזְהַר. 2. חָסָה (באלוהים), חָרַד (מפני אלוהים), הָיָה יָרֵא. 2. بِـ תָּפַס מַחֲסֶה מ־, הִתְגּוֹנֵן מִפְּנֵי־. إِتَّقَى اللّٰهَ הָיָה יְרֵא שָׁמַיִם. وَقْيٌ. وِقَاءٌ שְׁמִירָה, זְהִירוּת, מָגוֹן. وِقَايَةٌ 1. שְׁמִירָה, מָגוֹן, הִתְגּוֹנְנוּת. 2. הַזְהָרוּת. 3. מְנִיעָה (ברפואה), מֶנַע. الوِقَايَةُ خَيْرٌ مِنَ العِلَاجِ פת' זְהִירוּת טוֹבָה מִטִּפּוּל. الوِقَايَةُ مِنَ الغَارَاتِ الجَوِّيَّةِ הִתְגּוֹנְנוּת מִפְּנֵי הַתְקָפוֹת אֲוִיר. جِهَازُ وِقَايَةٍ עֶרְכַּת מָגֵן. وِقَائِيٌّ מוֹנֵעַ. سِيَاسَةٌ وِقَائِيَّةٌ מְדִינִיּוּת מוֹנַעַת. طِبٌّ وِقَائِيٌّ רְפוּאָה מוֹנַעַת. تَقْوَى. تُقًى 1. יִרְאַת שָׁמַיִם, אֲדִיקוּת. 2. חֲסִידוּת. تَقِيٌّ ج أَتْقِيَاءُ יְרֵא שָׁמַיִם, חָרֵד, אָדוּק. تَقِيَّةٌ 1. יִרְאָה, פַּחַד. 2. זְהִירוּת, הַסְתָּרַת אֱמוּנָה (מחשש לסכנה בייחוד בקרב השיעים והדרוזים). وَاقٍ(ي) 1. מָגֵן, שׁוֹמֵר, סוֹכֵךְ. 2. כּוֹבַע, קוֹנְדּוֹם. 3. מַחֲסֶה. وَاقٍ مِنَ الصَّدَمَاتِ פָּגוֹשׁ. دِرْعٌ وَاقٍ שִׁרְיוֹן מָגֵן. كِمَامَةٌ وَاقِيَةٌ מַסֵּכַת מָגֵן. مِظَلَّةٌ وَاقِيَةٌ מַצְנֵחַ. مُتَّقٍ(ي) 1. יְרֵא שָׁמַיִם, חָרֵד. 2. נִזְהָר.

(وكا) تَوَكَّأَ V. إِتَّكَأَ VIII عَلَى נִשְׁעַן, נִסְמַךְ עַל־. تَوَكَّأَ عَلَى عَصَاهُ נִשְׁעַן עַל מַקְּלוֹ. إِتَّكَأَ عَلَى الحَائِطِ נִסְמַךְ אֶל הַקִּיר. تُكَأَةٌ 1. מַטֶּה, מַקֵּל. 2. מִשְׁעֶנֶת, מִסְעָד. تَوَكُّؤٌ הִשָּׁעֲנוּת. مُتَّكَأٌ ج مُتَّكَآتٌ 1. מִסְעָד, מִשְׁעֶנֶת. 2. מִטָּה. 3. דַּרְגָּשׁ, הֲדוֹם. تَكِيَّةٌ ج تَكَايَا 1. בֵּית מַחֲסֶה, בֵּית תַּמְחוּי. 2. מִנְזָר צוּפִי.

وَكَبَ (يَكِبُ) 1. הָלַךְ לְאַט. 2. עָמַד, קָם. 3. عَلَى הִתְמִיד ב־, שָׁקַד עַל־. وَاكَبَ III 1. לִוָּה. 2. عَلَى הִתְמִיד ב־, שָׁקַד עַל־. مَوْكِبٌ ج مَوَاكِبُ 1. תַּהֲלוּכָה. 2. פָּמַלְיָה, בְּנֵי לְוָיָה. مَوْكِبُ الجَنَازَةِ הַלְוָיָה. مُوَاكَبَةٌ לִוּוּי.

وَكَّدَ. تَوَكَّدَ. تَوْكِيدٌ ע' أَكَّدَ.

وَكَرَ (يَكِرُ). وَكَّرَ II 1. קִנֵּן (עוף). 2. מִלֵּא (כוס וכו'). وَكْرٌ ج أَوْكَارٌ ووُكُورٌ 1. קֵן (של עוף). 2. מְאוּרָה. 3. מוּסַךְ הַמְּטוֹסִים, הַנָּגָר. وَكْرُ اللُّصُوصِ מְאוּרַת לִסְטִים.

وَكَزَ (يَكِزُ) 1. סָנַק, נָתַן סְנוֹקֶרֶת, הִכָּה מַכַּת אֶגְרוֹף. 2. דָּקַר.

وَكَسَ (يَكِسُ) הִפְחִית (במשקל), הוֹרִיד עֵרֶךְ. وُكِسَ التَّاجِرُ הַסּוֹחֵר הִפְסִיד. وَكْسٌ. وَكْسَةٌ יְרִידָה (בערך וכו'). بَاعَ بِالوَكْسِ מָכַר בְּהֶפְסֵד.

وَكَلَ (يَكِلُ) הִפְקִיד, מָסַר בִּידֵי, יִפָּה כּוֹחַ, מִנָּה אֶת־ ל־. وَكَلَهُ إِلَى نَفْسِهِ עָזַב אוֹתוֹ לְנַפְשׁוֹ, נָטַשׁ אוֹתוֹ. وَكَّلَ II מִנָּה אֶת־ ל־, הֵטִיל עַל־, יִפָּה כּוֹחַ. أَوْكَلَ IV 1. إِلَى הֵטִיל עַל־, יִפָּה כּוֹחוֹ שֶׁל־. 2. عَلَى הִשְׁלִיךְ אֶת יְהָבוֹ עַל־, תָּלָה תִּקְוָתוֹ ב־. تَوَكَّلَ V. إِتَّكَلَ VIII 1. عَلَى סָמַךְ עַל־, בָּטַח ב־, תָּלָה תִּקְוָתוֹ ב־. 2. عَلَى הֻפְקַד עַל־, נִתְמַנָּה ל־. 3. بِـ נָטַל עַל עַצְמוֹ, הִבְטִיחַ, עָרַב, נָטַל אַחְרָיוּת ל־. 4. فِي סָמַךְ (על אחרים או על אלוהים). تَوَاكَلَ VI סָמַךְ עַל־, יָשַׁב בְּחִבּוּק יָדַיִם וְסָמַךְ עַל אֲחֵרִים, הָיָה אַפָּתִי וְרָפֶה. وَكِيلٌ ج وُكَلَاءُ 1. בָּא כּוֹחַ, מֻרְשֶׁה, מֻפְקָד עַל־, מְמֻנֶּה עַל־. 2. סוֹכֵן, נָצִיג (של חברה וכו'), אִישׁ בֵּינַיִם. 3. מ' מְנַהֵל כְּלָלִי, סְגַן שַׂר. 4. רַב־ סַמָּל. 5. אַפּוֹטְרוֹפּוֹס, מְפַקֵּחַ עַל רְכוּשׁ (של קטין וכו'). 6. الوَكِيلُ מִכִּנּוּיֵי הָאֵל (בקוראן). الوَكِيلُ البَابَوِيُّ נְצִיג הָאַפִּיפְיוֹר. وَكِيلُ التَّفْلِيسَةِ כּוֹנֵס נְכָסִים. وَكِيلُ وِزَارَةِ المَعَارِفِ סְגַן שַׂר הַחִנּוּךְ. تُكَلَةٌ נִרְפֶּה, תְּלוּתִי, סוֹמֵךְ עַל אֲחֵרִים. وِكَالَةٌ ج وِكَالَاتٌ 1. בָּאוּת כּוֹחַ, נְצִיגוּת, מִשְׂרַת בָּא כּוֹחַ. 2. סוֹכְנוּת, מְקוֹם עֲבוֹדַת הַסּוֹכֵן. 3. סְגָנוּת. 4. אַכְסַנְיָה, חָ'אן. وِكَالَةُ أَنْبَاءٍ סוֹכְנוּת יְדִיעוֹת. الوِكَالَةُ الدَّوْلِيَّةُ لِلطَّاقَةِ النَّوَوِيَّةِ הַסּוֹכְנוּת הַבֵּינְלְאֻמִּית לְאֵנֶרְגִּיָּה אֲטוֹמִית. وِكَالَةٌ سِيَاحِيَّةٌ סוֹכְנוּת תַּיָּרוּת. وِكَالَةُ الأُمَمِ المُتَّحِدَةِ لِلإِغَاثَةِ وَالتَّشْغِيلِ סוֹכְנוּת הַסַּעַד וְהַתַּעֲסוּקָה לִפְלִיטִים. الوِكَالَةُ اليَهُودِيَّةُ הַסּוֹכְנוּת הַיְּהוּדִית. الوَزِيرُ بِالوِكَالَةِ מְמַלֵּא מְקוֹם הַשַּׂר. تَوْكِيلٌ יִפּוּי כּוֹחַ, הַרְשָׁאָה, סַמְכוּת מְטַעַם. تَوَكُّلٌ 1. בִּטָּחוֹן.

2. אֱמוּנָה בָּאֵל. 3. חֹסֶר דְּאָגָה לְפַרְנָסָה (מתוך אמונה שאלוהים יכלכל את עובדיו).

تَوَاكُلٌ 1. בִּטָּחוֹן אִישׁ בְּרֵעֵהוּ (הגורם לישיבה בחוסר מעש). 2. נִרְפּוּת, סְמִיכָה עַל אֲחֵרִים. **مُوَكَّلٌ** מְיֻפֶּה כֹּחַ, מֻרְשֶׁה.

وَكَنَ (يَكِنُ) 1. דָּגַר עַל בֵּיצִים (עוף). 2. קִנֵּן, נִכְנַס לְקִנּוֹ. **وَكْنٌ. وَكْنٌ** ج **وُكُونٌ. وُكْنَةٌ** קֵן.

وَلَجَ (يَلِجُ) 1. נִכְנַס. 2. חָדַר, נִכְנַס פְּנִימָה. **أَوْلَجَ** IV הֶחְדִּיר, הִכְנִיס פְּנִימָה. **وُلُوجٌ** חֲדִירָה, כְּנִיסָה. **إِيلاَجٌ** הַחְדָּרָה. **مَوْلِجٌ** ج **مَوَالِجُ** כְּנִיסָה, פֶּתַח.

وَلَدَ (يَلِدُ) 1. יָלַד (אישה). 2. הוֹלִיד. 3. חוֹלֵל, יָצַר, גָּרַם שֶׁיֵּצֵא, הוֹצִיא. **وَلَّدَ** II 1. יִלֵּד. 2. יָצַר, חוֹלֵל, הֵפִיק. 3. גִּדֵּל (ילדים). 4. חִדֵּשׁ, הִמְצִיא. **أَوْلَدَ** IV 1. הִגִּיעָה הָעֵת לָלֶדֶת (אישה בהיריון). 2. יָלַד (אישה). 3. יִלֵּד. **أَوْلَدَتِ القَابِلَةُ المَرْأَةَ الحَامِلَ** הַמְיַלֶּדֶת יִלְּדָה אֶת הָאִשָּׁה הֶהָרָה. **تَوَلَّدَ** V **مِنْ** נוֹלַד מ־, נוֹצַר מ־, נִגְרַם עַל יְדֵי־, הִתְהַוָּה מִן־, נָבַע מִן־. **تَوَالَدَ** VI הִתְרַבָּה, פָּרָה וְרָבָה. **إِسْتَوْلَدَ** X **مِنْ** 1. בִּקֵּשׁ לְהוֹלִיד מִן־, הִכְנִיס לְהֵרָיוֹן, עִבֵּר. 2. יָצַר מִן־. **لِدَةٌ** לֵדָה, הַמְלָטָה. **وَلَدٌ** ج **أَوْلاَدٌ وَوُلْدٌ** יֶלֶד, וָלָד, צֶאֱצָא, בֵּן, נַעַר. **وَلِيدٌ** ج **وِلْدَانٌ** וָלָד, יָלוּד, יִלּוֹד, תִּינוֹק. 2. בֵּן, נַעַר. 3. עֶבֶד מִלֵּדָה. 4. תּוֹצָר שֶׁל־, תּוֹצָאָה שֶׁל־, נִגְרָם עַל יְדֵי־. **وَلِيدُ سَاعَتِهِ** 1. בֶּן יוֹמוֹ. 2. נוֹצָר בּוֹ בָּרֶגַע (רעיון וכו'). **وَلِيدُ الصُّدْفَةِ** מִקְרִי. **وَلِيدَةٌ** ج **وَلاَئِدُ** 1. יַלְדָּה, תִּינֹקֶת. 2. יְלִידַת בַּיִת, אָמָה מִלֵּדָה. **وِلاَدَةٌ** 1. לֵדָה, הַמְלָטָה. 2. הִוָּצְרוּת, בְּרִיאָה. 3. ج **وِلاَدَاتٌ** יְלֵדָה, כְּלַל הַנּוֹלָדִים. **وِلاَدَةٌ عَسِرَةٌ** לֵדָה קָשָׁה. **وِلاَدَةٌ مُعَجَّلَةٌ** לֵדָה מְזֹרֶזֶת. **عِلْمُ الوِلاَدَةِ** תּוֹרַת הַיִּלּוּד. **مُسْتَشْفَى الوِلاَدَةِ** בֵּית חוֹלִים לְיוֹלְדוֹת. **نِسْبَةُ الوِلاَدَةِ** שִׁעוּר הַיְּלֵדָה. **وِلاَدٌ. وَلُودٌ** וַלְדָנִית, מַלְטָנִית. **وُلُودِيَّةٌ. وَلْدَنَةٌ** 1. יַלְדוּתִיּוּת, אִינְפַנְטִילִיּוּת, תִּינוֹקִיּוּת. 2. פִּרְחָחוּת. **مَوْلِدٌ** ج **مَوَالِدُ** 1. מְקוֹם לֵדָה. 2. יוֹם הֻלֶּדֶת. **المَوْلِدُ النَّبَوِيُّ** יוֹם הֻלֶּדֶת הַנָּבִיא (מוחמד). **مِيلاَدٌ** 1. לֵדָה, מוֹלָד. 2. **مَوَالِيدُ** קְבוּצַת גִּיל. **مَوَالِيدُ الخِدْمَةِ العَسْكَرِيَّةِ** קְבוּצַת גִּיל שֶׁל הַשֵּׁרוּת הַצְּבָאִי. **عِيدُ المِيلاَدِ** חַג הַמּוֹלָד. **قَبْلَ المِيلاَدِ** לִפְנֵי הַסְּפִירָה (הַנּוֹצְרִית). **نِسْبَةُ المَوَالِيدِ** שִׁעוּר הַיְּלֵדָה. **نُقْصَانُ المَوَالِيدِ** יְרִידַת הַיְּלֵדָה. **مِيلاَدِيٌّ** לַסְּפִירָה, לַמִּנְיָן הָרָגִיל. **سَنَةٌ مِيلاَدِيَّةٌ** שָׁנָה אֶזְרָחִית לְפִי חִשּׁוּב הַמִּנְיָן הָרָגִיל. **تَوْلِيدٌ** 1. יִלּוּד, מְיַלְּדוּת. 2. יִצּוּר (חשמל וכו'). **عِلْمُ (فَنُّ) التَّوْلِيدِ** תּוֹרַת הַיִּלּוּד. **مَحَطَّةُ تَوْلِيدِ الطَّاقَةِ الكَهْرَبَائِيَّةِ** תַּחֲנַת כֹּחַ חַשְׁמַלִּית. **تَوَالُدٌ** הִתְרַבּוּת, רִבּוּי, פְּרִיָּה וּרְבִיָּה. **وَالِدٌ** הוֹרֶה, אָב מוֹלִיד. **الوَالِدَانِ** הוֹרִים, אֵם וְאָב. **وَالِدَةٌ** אֵם מוֹלִידָה. **المَلِكَةُ الوَالِدَةُ** הַמַּלְכָּה הָאֵם. **وَالِدِيٌّ** אַבְהוּתִי, פַּטֶּרְנָלִי. **مَوْلُودٌ** נוֹלָד, יָלוּד. **مُوَلِّدٌ** 1. מְיַלֵּד, רוֹפֵא מְיַלֵּד. 2. גֶּנֶרָטוֹר, דִּינָמוֹ. 3. יוֹצֵר, מְחוֹלֵל. **مُوَلِّدٌ ذَرِّيٌّ (نَوَوِيٌّ)** כּוּר אֲטוֹמִי. **مُوَلِّدٌ كَهْرَبَائِيٌّ** גֶּנֶרָטוֹר, דִּינָמוֹ. **مُوَلَّدٌ** 1. בֶּן תַּעֲרֹבֶת, בֶּן כִּלְאַיִם. 2. בֶּן עַרְבִי וְנָכְרִיָּה. 3. חָדִישׁ, מוֹדֶרְנִי (ספרות) ע' (حدث) **مُحْدَثٌ**. 4. סִפְרוּת שֶׁנּוֹצְרָה לְאַחַר הַתְּקוּפָה הַקְּלָסִית (החל בתקופה העבאסית ואילך). 5. עַרְבִי שֶׁלֹּא מִגֶּזַע טָהוֹר. 6. מְדַבֵּר עֲרָבִית מְשֻׁבֶּשֶׁת בְּמִבְטָא זָר. **المُوَلَّدُونَ** סוֹפְרִים וּמְשׁוֹרְרִים עַרְבִים מֵהַתְּקוּפָה הַפּוֹסְט־קְלָסִית.

وَلَسَ (يَلِسُ) כִּזֵּב, רִמָּה. **وَالَسَ** III הוֹנָה, רִמָּה, הִתְחַסֵּד, נָהַג בְּמִרְמָה, סָבַב בְּכַחַשׁ. **مُوَالَسَةٌ** הִתְחַסְּדוּת, לְשׁוֹן רְמִיָּה.

وَلِعَ (يَوْلَعُ) بِـ. **تَوَلَّعَ** V بِـ 1. אָהַב בְּכָל לִבּוֹ, הָיָה כָּרוּךְ אַחֲרֵי־, הִתְלַהֵב מ־, הָיָה לָהוּט אַחֲרֵי־, דָּבַק ב־. 2. נִצַּת, בֹּעַר, נִדְלַק. **وَلَّعَ** II הִצִּית, הִדְלִיק. **وَلَعٌ** אַהֲבָה, לְהִיטוּת, הִתְלַהֲבוּת, הִתְמַסְּרוּת. **مُولَعٌ** بِـ כָּרוּךְ אַחֲרֵי־, לָהוּט אַחֲרֵי־, אוֹהֵב אַהֲבָה עַזָּה, דָּבֵק ב־. **مُولَعٌ بِالمُوسِيقَى** שׁוֹחֵר מוּזִיקָה. **وَلاَّعَةٌ** ج **وَلاَّعَاتٌ** מַצִּית.

وَلَغَ (يَلَغُ) فِي לִקֵּק, לִחֵךְ (כלב מתוך כלי וכו'). **وَلَغَ فِي الدَّمِ** טָבַל בְּדָם, הָיָה צְמֵא דָּם.

وَلَفَ. وَلْفٌ. وَالَفَ ע' (ألف).

(ولم) أَوْلَمَ IV עָרַךְ מְסִבָּה. **وَلِيمَةٌ** ج **وَلاَئِمُ** מְסִבָּה, מִשְׁתֶּה, כֵּרָה. **أَقَامَ وَلِيمَةً عَلَى شَرَفِهِ** עָרַךְ מְסִבָּה לִכְבוֹדוֹ. **وَلْمٌ** חֲבָק, חֲגוֹרַת אֻכָּף.

وَلَهَ (يَلِهُ). وَلِهَ (يَوْلَهُ) נִטְרְפָה דַּעְתּוֹ, אָבְדוּ עֶשְׁתּוֹנוֹתָיו מֵרֹב צַעַר, נָבוֹךְ, אִבֵּד אֶת שִׁוּוּי מִשְׁקָלוֹ מֵרֹב בִּלְבּוּל אוֹ אַהֲבָה. **وَلَّهَ** II. **أَوْلَهَ** IV הִטְרִיף אֶת דַּעְתּוֹ שֶׁל־ (צער, אהבה וכו'). **وَلَهٌ. تَوَلُّهٌ** טֵרוּף, מְבוּכָה, בִּלְבּוּל, אַהֲבָה עַד טֵרוּף. **وَلْهَانُ. وَالِهٌ. مُتَوَلِّهٌ** נָבוֹךְ, טְרוּף דַּעַת, מְשֻׁגָּע אַהֲבָה.

وَلْوَلَ יִבֵּב, יִלֵּל, הִשְׁמִיעַ זְעָקוֹת. **وَلْوَلَةٌ** ج **وَلاَوِلُ** יְלָלָה, יְבָבָה, זְעָקוֹת מְמֻשָּׁכוֹת.

وَلِيَ (يَلِي) 1. הָיָה קָרוֹב אֶל־. 2. בָּא אַחֲרֵי־, תָּכַף, בָּא בִּרְצִיפוּת. 3. גָּבַל ב־, הָיָה סָמוּךְ ל־. 4. **عَلَى** נִתְמַנָּה ל־, שָׁלַט ב־. 5. הָיָה יָדִיד, אָהַד. **فِيمَا يَلِي** לְהַלָּן. **كَمَا يَلِي** כִּדְלְקַמָּן. **وَلَّى** II 1. בָּרַח, נָס, נִמְלַט. 2. הָלַךְ, חָלַף. 3. **عَلَى** הֵטִיל עַל־ (תפקיד רם וכו'), מִנָּה, הִפְקִיד בִּידֵי־. 4. פָּנָה עֹרֶף. **وَلَّى الأَدْبَارَ** נִמְלַט עַל נַפְשׁוֹ, נָס כָּל עוֹד נַפְשׁוֹ בּוֹ. **وَلاَّهُ البَصْرَةَ** מִנָּה אוֹתוֹ לְמוֹשֵׁל בַּצְרָה. **وَلاَّهُ ظَهْرَهُ. وَلَّى عَنْهُ** פָּנָה לוֹ עֹרֶף, הִתְרַחֵק (סָר) מִמֶּנּוּ. **وَلَّى وَجْهَهُ إِلَى (شَطْرَ) الشَّرْقِ** שָׂם פְּעָמָיו אֶל הַמִּזְרָח. **وَالَى** III 1. נָטָה ל־, נָהָה אַחֲרֵי־, תָּמַךְ ב־, סִיֵּעַ ל־. 2. חִבֵּב אֶת־, רָחַשׁ ל־ יְדִידוּת (חִבָּה). 3. בָּא אַחֲרֵי־, גָּרַם שֶׁיִּהְיֶה תָּכוּף יוֹתֵר, הִמְשִׁיךְ, הִתְמִיד. **أَوْلَى** IV 1. מִנָּה אֶת־ לְוָאלִי. 2. הֵטִיל תַּפְקִיד עַל־, מָסַר לִידֵי־. 3. הִקְדִּישׁ (תשומת לב וכו'), נָתַן דַּעְתּוֹ עַל־. 4. עָשָׂה חֶסֶד עִם־. 5. נָתַן אֵמוּן ב־. 6. **عَلَى** הִמְלִיץ (על תמיכה ביתום, באלמנה וכו'). **أَوْلاَهُ اهْتِمَامًا** הִקְדִּישׁ לוֹ תְּשׂוּמַת לֵב. **أَوْلاَهُ ثِقَتَهُ** נָתַן בּוֹ אֵמוּן, רָחַשׁ לוֹ אֵמוּן. **أَوْلاَهُ عَلَى اليَتِيمِ** צִוָּה (הִמְלִיץ) לְטַפֵּל בַּיָּתוֹם. **أَوْلَى لَكَ أَنْ** מוּטָב לְךָ ש־ (לאיום). **أَوْلاَهُ مَعْرُوفًا** עָשָׂה עִמּוֹ חֶסֶד.

تَوَلَّى V 1. נָטַל עַל עַצְמוֹ (תפקיד וכו'), קִבֵּל לְיָדָיו. 2. נִתְמַנָּה, הִתְחִיל לְטַפֵּל (בתפקיד, באחריות וכו'). 3. תָּפַס אֶת רֶסֶן הַשִּׁלְטוֹן, שָׁלַט בְּמַצָּב. 4. תָּמַךְ ב־, עָזַר ל־. 5. קֵרֵב אֶת־ אֵלָיו. 6. عَنْ נָטַשׁ אֶת־. تَوَلَّى الحُكْمَ נָטַל לְיָדָיו אֶת רֶסֶן הַשִּׁלְטוֹן. تَوَلَّاهُ اليَأْسُ אָמַר נוֹאָשׁ. تَوَالَى VI 1. תָּכַף, בָּא בִּרְצִיפוּת, בָּא בְּרֶצֶף אֶחָד. 2. عَلَى בָּא בְּזֶרֶם בִּלְתִּי פּוֹסֵק. إِسْتَوْلَى X عَلَى הִשְׁתַּלֵּט עַל־, תָּפַס (שלטון, רכוש וכו'), כָּבַשׁ, לָכַד (עיר וכו'). إِسْتَوْلَى عَلَى الحُكْمِ תָּפַס אֶת הַשִּׁלְטוֹן. إِسْتَوْلَى عَلَى البِلَادِ כָּבַשׁ אֶת הָאָרֶץ. إِسْتَوْلَتْ عَلَيْهِ الدَّهْشَةُ הֻכָּה בְּתִמָּהוֹן, נִדְהַם מְאוֹד. وَلِيٌّ ج أَوْلِيَاءُ 1. קָרוֹב, סָמוּךְ. 2. תּוֹמֵךְ, עוֹזֵר. 3. יָדִיד, אוֹהֵב, מְקֹרָב. 4. נֶאֱמָן, מָסוּר. 5. נָדִיב. 6. אַחְרַאי, בַּעַל עִנְיָן. 7. מֵגֵן, נוֹתֵן חָסוּת, פַּטְרוֹן, אַפּוֹטְרוֹפּוֹס, מְמֻנֶּה עַל־. 8. קָדוֹשׁ (מוסלמי). 9. יוֹרֵשׁ. وَلِيُّ أَمْرِ الطَّالِبِ הָאַחְרַאי לַתַּלְמִיד, הוֹרֵה הַתַּלְמִיד. أَوْلِيَاءُ الأَمْرِ הָרָשֻׁיּוֹת הַמֻּסְמָכוֹת. وَلِيُّ اللّٰهِ יְדִיד אֱלֹהִים. وَلِيُّ الدَّمِ גּוֹאֵל הַדָּם. وَلِيُّ السَّجَّادَةِ יוֹרֵשׁ אִמָּאם צוּפִי בִּכְהֻנָּתוֹ, קָדוֹשׁ. وَلِيُّ العَهْدِ יוֹרֵשׁ הָעֶצֶר. وَلِيُّ النِّعَمِ מַשְׁפִּיעַ חֲסָדִים. وَلِيُّ نِعْمَتِهِ הַפַּטְרוֹן שֶׁלּוֹ. وَاللّٰهُ وَلِيُّ التَّوْفِيقِ וְהַהַצְלָחָה הִיא מֵעִם אֱלֹהִים. وَلِيَّةٌ 1. אִשָּׁה קְדוֹשָׁה (מְכֻבֶּדֶת). 2. מ' אִשָּׁה זְקֵנָה חֲסֶרֶת אוֹנִים. وَلَاءٌ 1. נֶאֱמָנוּת, מְסִירוּת, כֵּנוּת. 2. אֱמוּנִים. 3. קִרְבָה. 4. אַהֲבָה, רֵעוּת. 5. תְּמִיכָה, סִיּוּעַ. 6. כְּנִיעוּת, הַכְנָעָה. 7. קְלִיֶּנְטוּרָה, קְהַל הַלָּקוֹחוֹת. جَاءُوا وَلَاءً (عَلَى وَلَاءٍ) בָּאוּ בָּזֶה אַחַר זֶה. مُعَاهَدَةُ وَلَاءٍ בְּרִית יְדִידוּת. يَمِينُ الوَلَاءِ שְׁבוּעַת אֱמוּנִים. وَلَائِي יְדִידוּתִי. وِلَايَةٌ 1. שִׁלְטוֹן, שְׁלִיטָה, מִמְשָׁל. 2. ج وِلَايَاتٌ מָחוֹז, פֶּלֶךְ (בתקופה העות'מאנית). 3. מְדִינָה (בארצות הברית). 4. יְדִידוּת, נֶאֱמָנוּת. 5. חָסוּת, אַפּוֹטְרוֹפְּסוּת. وِلَايَةُ العَهْدِ מַעֲמָדוֹ שֶׁל יוֹרֵשׁ הָעֶצֶר. إِنَّهُمْ عَلَى وِلَايَةٍ وَاحِدَةٍ הֵם מְאֻחָדִים אִישׁ עִם רֵעֵהוּ. أَوْلَى بِـ מַגִּיעַ יוֹתֵר, רָאוּי יוֹתֵר ל־. بِالأَوْلَى. مِنْ بَابِ أَوْلَى ע' (بوب) بَاب. أَوْلَوِيَّةٌ ע' أول. مَوْلًى ج مَوَالٍ(ي) 1. אָדוֹן, רִבּוֹן, בַּעַל. 2. עֶבֶד. 3. רֵעַ, יָדִיד, חָבֵר, בַּעַל בְּרִית. 4. נִסְפָּח אֶל אָדוֹן אוֹ אֶל שֵׁבֶט. 5. שֻׁתָּף. 6. קָרוֹב. 7. מֻלָּא (תואר לחכם דת מוסלמי). المَوْلَى רִבּוֹן הָעוֹלָמִים. يَا مَوْلَايَ! مَوْلَانَا! אֲדוֹנִי! مَوْلَوِيٌّ חָבֵר בְּמִסְדַּר דֶּרְוִישִׁים הַמִּשְׁתַּיֵּךְ לַשֵּׁיח' גַּ'לַאל אלדִין אלרוּמִי. مَوَالِيَا ע' (مول) مَوَّال. تَوْلِيَةٌ מִנּוּי לְוָאלִי, הַכְרָזָה עַל־ כְּמוֹשֵׁל. وِلَاءٌ רְצִיפוּת, תְּכִיפוּת. وِلَاءً. عَلَى وِلَاءٍ בִּרְצִיפוּת, בָּזֶה אַחַר זֶה. مُوَالَاةٌ 1. תְּמִיכָה, נְהִיָּה אַחֲרֵי־. 2. רֵעוּת, יְדִידוּת. 3. רְצִיפוּת, תְּדִירוּת. تَوَلٍّ(ي) נְטִילַת (תפקיד וכו'), טִפּוּל ב־, קַבָּלַת אַחְרָיוּת, תְּפִיסַת (שלטון וכו'), בִּצּוּעַ. تَوَالٍ(ي) רְצִיפוּת, מְרוּצַת (הזמן, השנים וכו'), תְּכִיפוּת, תְּדִירוּת. عَلَى التَّوَالِي בִּרְצִיפוּת. عَلَى تَوَالِي السِّنِينَ בִּמְרוּצַת הַשָּׁנִים. إِسْتِيلَاءٌ כִּבּוּשׁ, תְּפִיסָה, לְכִידָה, הִשְׁתַּלְּטוּת. وَالٍ(ي) ج وُلَاةٌ מוֹשֵׁל, וָאלִי (בייחוד באימפריה העות'מאנית), נְצִיב. مُوَالٍ(ي) 1. لِـ נוֹטֶה ל־, חָסִיד שֶׁל־, תּוֹמֵךְ ב־, נוֹהֶה אַחֲרֵי־. 2. קָרוֹב, מְקֹרָב. 3. וַסָּל, צָמִית (בימי הביניים), מְשֻׁעְבָּד ל־. 4. הַבָּא אַחֲרֵי־. مُتَوَلٍّ(ي) 1. אַחְרַאי ל־, מְפַקֵּד עַל־. 2. אַפּוֹטְרוֹפּוֹס (על טיפול בילד וכו'). مُتَوَلِّي الأَعْمَالِ מְיֻפֵּה כֹּחַ. مُتَوَالٍ(ي) 1. תָּכוּף, רָצוּף, מִתְמַשֵּׁךְ. 2. ج مَتَاوِلَةٌ מֶתְוָאלִי, בֶּן הַכַּת הַשִּׁיעִית בְּסוּרְיָה. مُتَوَالِيَةٌ טוּר (במתמטיקה). مُتَوَالِيَةٌ عَدَدِيَّةٌ טוּר חֶשְׁבּוֹנִי. مُتَوَالِيَةٌ هَنْدَسِيَّةٌ טוּר הַנְדָּסִי (גֵּאוֹמֶטְרִי).

وَمَأَ (يَمَأُ). أَوْمَأَ IV إِلَى רָמַז, הוֹרָה, הִצְבִּיעַ, נָתַן אוֹת. إِيمَاءٌ מַתַּן אוֹת, רֶמֶז, רְמִיזָה. إِيمَاءً إِلَى בְּהִתְיַחֵס ל־, בְּקֶשֶׁר ל־. فَنُّ الإِيمَاءِ פַּנְטוֹמִימָה, מִשְׂחָק בְּלִי מִלִּים. إِيمَاءَةٌ רְמִיזָה, רֶמֶז, אוֹת. مُومَأٌ. المُومَأُ إِلَيْهِ הַנִּזְכָּר לְעֵיל, הַנַּ"ל.

وَمَسَ (يَمِسُ) הִשְׁתַּפְשֵׁף ב־. أَوْمَسَتْ IV זָנְתָה. مُومِسٌ. مُومِسَةٌ ج مُومِسَاتٌ وَمَوَامِيسُ זוֹנָה, יַצְאָנִית.

وَمَضَ (يَمِضُ) נִצְנֵץ, הִבְרִיק, הִבְהֵב, זָהַר. أَوْمَضَ IV 1. נִצְנֵץ. 2. רָמַז, קָרַץ בְּעֵינוֹ, הֵעִיף מַבָּט. وَمْضَةٌ ج وَمَضَاتٌ נִיצוֹץ, קֶרֶן אוֹר. وَمِيضٌ. وَمَضَانٌ נִצְנוּץ, הִבְהוּב.

(ومي) مَوْمَاةٌ. مَوْمَاءُ ج مَوَامٍ(ي) מִדְבָּר, צִיָּה.

وَنَّ (يَوِنُّ) זִמְזֵם (דבורה), הִמְהֵם.

وِنْش F ج وِنْشَات وَأَوْنَاش מָנוֹף, עֲגוּרָן. وِنْش رَافِعٌ מַלְגֵּזָה. وِنْش عَائِمٌ מָנוֹף צָף. وِنْش يَدَوِيٌّ מְנוֹף יָד.

(وني) وَنَى (يَنِي) 1. נִהְיָה תָּשׁוּשׁ, רָפָה, נֶחֱלַשׁ, הָיָה לֵאֶה, הִתְעַיֵּף. 2. عَنْ הִזְנִיחַ, נָטַשׁ אֶת־. طَالِبٌ لَا يَنِي عَنْ دُرُوسِهِ סְטוּדֶנְט שֶׁאֵינוֹ מְרַפֶּה מִלִּמּוּדָיו. تَوَانَى VI فِي הִתְרַשֵּׁל ב־, הִתְעַצֵּל, הִתְבַּטֵּל. وَنًى. وَنَاءٌ רִפְיוֹן, רַשְׁלָנוּת, עַצְלוּת, לֵאוּת, עֲיֵפוּת. تَوَانٍ(ي) לֵאוּת, רִפְיוֹן, רַשְׁלָנוּת. وَانٍ(ي) עָיֵף, לֵאֶה, יָגֵעַ, תָּשׁוּשׁ, חַלָּשׁ. مُتَوَانٍ(ي) מִתְעַצֵּל, מִתְרַשֵּׁל.

وَهَبَ (يَهَبُ) 1. הֶעֱנִיק, נָתַן כְּשַׁי, נָתַן, מָסַר. 2. תָּרַם, הִקְדִּישׁ. هَبْ! وَلْنَهَبْ! נָנִיחַ! דַּמֵּה! שַׁעֵר! وَهَبَتْهُ مِنْ ذَاتِ نَفْسِهَا הֶעֱנִיקָה לוֹ מֵחֲסָדֶיהָ, הִתְמַסְּרָה לוֹ בִּרְצוֹן. وَهَبَنِي اللّٰهُ فِدَاكَ הֲרֵינִי כַּפָּרָתְךָ. أَوْهَبَ IV 1. שָׁפַע. 2. הֵכִין, זִמֵּן. أَوْهَبْتُ لَهُ הָיָה לְאֵל יָדִי. إِسْتَوْهَبَ X בִּקֵּשׁ שַׁי. هِبَةٌ ج هِبَاتٌ מַעֲנָק, שַׁי, תְּרוּמָה, מַתָּנָה. وَصَلَهُ بِهِبَةٍ הֶעֱנִיק לוֹ מַתָּנָה. عَقْدُ الهِبَةِ מַעֲשֵׂה נְדִיבוּת. وَهْبَةٌ תֶּשֶׁר, תְּשׁוּרָה, מִנְחָה, דּוֹרוֹן. وَهَّابٌ מַשְׁפִּיעַ חֲסָדִים, נוֹתֵן בְּשֶׁפַע. الوَهَّابُ מִכִּנּוּיֵי הָאֵל (בקוראן). وَهَّابِيٌّ וַהַאבִּי, אִישׁ הַתְּנוּעָה הַוַּהַאבִּית (השלטת בסעודיה). مَوْهِبَةٌ ج مَوَاهِبُ מְחוֹנָנוּת, כִּשָּׁרוֹן טִבְעִי, מְכֻשָּׁרוּת. إِيهَابٌ הַעֲנָקָה, מַתָּן. وَاهِبٌ מַעֲנִיק, תּוֹרֵם. مَوْهُوبٌ מְחוֹנָן, מְכֻשָּׁר מְאוֹד, בַּעַל כִּשָּׁרוֹן טִבְעִי, עִלּוּי.

وَهَجَ (يَهِجُ). تَوَهَّجَ V 1. זָהַר, נָגַהּ, הִבְרִיק, נָצַץ. 2. לָהַט, בָּעַר, הֵאִיר בְּאוֹר

עז. أَوْهَجَ IV הִבְעִיר, הִדְלִיק. وَهَجٌ. وَهِيجٌ. وَهَجَانٌ לַהַט, זֹהַר, בָּרָק, יְקוֹד. وَهَّاجٌ נוֹצֵץ, זוֹהֵר, מַבְרִיק, בּוֹהֵק, לוֹהֵט.

وَهَّدَ II 1. הֵכִין, הִכְשִׁיר. 2. הִצִּיעַ (מִטָּה). وَهْدٌ. وَهْدَةٌ ج وَهْدٌ ووِهَادٌ 1. שְׁפֵלָה, עֵמֶק. 2. תְּהוֹם, מַכְתֵּשׁ, שֶׁקַע.

وَهَقٌ ج أَوْهَاقٌ פַּלְצוּר, לָסוֹ (חבל עם לולאה ללכידת סוסים).

وَهِلَ (يَوْهَلُ) חָרַד, נִבְהַל, הָיָה לוֹ פִּיק בִּרְכַּיִם. وَهَّلَ II הִבְהִיל, הִבְעִית. وَهَلٌ חֲרָדָה, בֶּהָלָה. وَهِلٌ חָרֵד. وَهْلَةٌ 1. בֶּהָלָה. 2. רֶגַע. لِأَوَّلِ وَهْلَةٍ בָּרֶגַע הָרִאשׁוֹן, בְּמַבָּט רִאשׁוֹן.

وَهَمَ (يَهِمُ) 1. דִּמָּה בְּדַעְתּוֹ, חָשַׁב בְּדִמְיוֹנוֹ, סָבַר, תֵּאֵר לְעַצְמוֹ. 2. חָשַׁד לַשָּׁוְא. وَهِمَ (يَوْهَمُ) 1. הָזָה, דִּמְיֵן, שָׁגָה בַּחֲלוֹמוֹת. 2. טָעָה. تَوَهَّمَ V 1. דִּמְיֵן, פִּנְטֵז, שָׁגָה בְּדִמְיוֹנוֹת, הִשְׁלָה עַצְמוֹ. 2. חָשַׁד ב־. تَوَهَّمَ الخَيْرَ فِيهِ צִפָּה לְטוֹב מִמֶּנּוּ. تَوَهَّمَ المَرَضَ חָשַׁד שֶׁהוּא חוֹלֶה. وَهَّمَ II. أَوْهَمَ IV הִשְׁלָה, הִטְעָה, נָטַע בְּלִבּוֹ (משהו מוטעה), הִתְעָה, הוֹלִיךְ שׁוֹלָל. إِتَّهَمَ VIII بِـ 1. חָשַׁד ב־ כִּי. 2. הֶאֱשִׁים אֶת־ כִּי, הֵטִיל אַשְׁמָה, טָעַן נֶגֶד־. تُهْمَةٌ ج تُهَمٌ חֲשָׁד, אַשְׁמָה. أُلْصِقَتْ بِهِ تُهْمَةُ التَّخْرِيبِ יֻחֲסָה לוֹ אַשְׁמַת חַבָּלָה. وَهْمٌ ج أَوْهَامٌ 1. אַשְׁלָיָה, אִילוּזְיָה, דִּמְיוֹן, חֲזָיוֹן שָׁוְא, פַנְטַזְיָה. 2. חֲשָׁד, דֵּעָה מַטְעָה, הַשְׁעָרָה לֹא מְבֻסֶּסֶת. الحَقِيقَةُ وَالوَهْمُ הָאֱמֶת וְהָאַשְׁלָיָה. وَهْمِيٌّ 1. דִּמְיוֹנִי, מְדֻמֶּה, בָּדוּי, מַטְעֶה, לִכְאוֹרָה. 2. דֹּמֶה. أَمْرَاضٌ نَفْسِيَّةٌ وَوَهْمِيَّةٌ מַחֲלוֹת נֶפֶשׁ מְדֻמּוֹת. شَرِكَةٌ وَهْمِيَّةٌ חֶבְרַת קַשׁ. غَارَةٌ وَهْمِيَّةٌ הַתְקָפַת אֲוִיר דֻּמָּה. وَهْمِيَّةٌ. الوَاهِمَةُ הַכּוֹחַ הַמְדַמֶּה, כּוֹחַ הַדִּמְיוֹן, דִּמְיוֹן יוֹצֵר. إِيهَامٌ הַטְעָיָה, הַתְעָיָה, הוֹלָכַת שׁוֹלָל. تَوَهُّمٌ 1. חֲשָׁד, חֲשָׁשׁ. 2. דִּמְיוֹן. إِتِّهَامٌ הַאֲשָׁמָה, הַחְשָׁדָה ב־. وَرَقَةٌ (لَائِحَةُ) الاتِّهَامِ כְּתַב אִשּׁוּם. مَوْهُومٌ מְדֻמֶּה, פַנְטַסְטִי, לֹא מְצִיאוּתִי. مُتَّهَمٌ נֶאֱשָׁם, נִתְבָּע (על אשמה).

وَهَنَ (يَهِنُ). وَهُنَ (يَوْهُنُ) 1. נֶחֱלַשׁ, הֻתַּשׁ, רָפָה, תָּשַׁשׁ. 2. הֶחֱלִישׁ, הִתִּישׁ, גָּרַם רִפְיוֹן. لَا يَهِنُ לֹא נִלְאָה. وَهَّنَ II. أَوْهَنَ IV הֶחֱלִישׁ, הִתִּישׁ. 2. רִפָּה אֶת יָדוֹ שֶׁל־. وَهَنٌ. وَهْنٌ חֻלְשָׁה, רִפְיוֹן, תְּשִׁישׁוּת. الوَهَنُ النَّفْسِيُّ מַחֲלַת עֲצַבִּים. وَاهِنٌ ج وُهُنٌ חַלָּשׁ, תָּשׁוּשׁ, רָפֶה.

(وهي) وَهَى (يَهِي). وَهِيَ (يَوْهَى) 1. נֶחֱלַשׁ. 2. בָּלָה, נִשְׁחַק (בגד). 3. הֻפְרַךְ (טענה). أَوْهَى IV 1. הֶחֱלִישׁ, שָׁחַק (בגד). 2. הִפְרִיךְ. وَاهٍ(ي) 1. חַלָּשׁ, רָפֶה, רוֹפֵף, מָהוּהַ. 2. מֻפְרָךְ (טענה).

وَيْحٌ. وَيْحًا لَكَ. وَيْحَكَ אוֹי לְךָ! אוֹי וַאֲבוֹי! (מילת קריאה לגנאי, לתוכחה, לצער).

وِيسْكِي .En וִיסְקִי (משקה חריף).

وِيكَة מ' بَامْيَة (okra) ע' בָּמְיָה.

وَيْلٌ אוֹי, אֲבוֹי, אַלְלַי, וַי. وَيْلٌ لِلْمُطَفِّفِينَ ק' אוֹי לָהֶם לִמְחַסְּרֵי הַמִּדָּה וְהַמִּשְׁקָל. وَيْلَةٌ ج وَيْلَاتٌ 1. פֶּגַע, צָרָה, פֻּרְעָנוּת, רָעָה. 2. שַׁעֲרוּרִיָּה, סְקַנְדָּל.

ي

ي י. 1. הָאוֹת הָעֶשְׂרִים וּשְׁמוֹנֶה בָּא"ב הָעַרְבִי, שְׁמָהּ: يَاء יָאא'.
يَا מִלַּת קְרִיאָה וּפְנִיָּה: הוֹ, הוֹי, כְּגוֹן: يَا سَعْدُ. يَا مُعِينَ العَجَائِزِ הוֹ סָעֵד, הוֹי סוֹעֵד הַזְּקֵנִים. يَا بَلَاش הוֹ כַּמָּה זוֹל. يَا تُرَى ע' رأي. يَا حَسْرَتِي שׁוֹד וָשֶׁבֶר, אוֹי וַאֲבוֹי. يَا خَبَر أَسْوَد אֵיזֶה אָסוֹן. يَا لَلدَّاهِيَةِ אֵיזוֹ פֻּרְעָנוּת. يَا لَهُ رَجُلاً (مِنْ رَجُلٍ) אֵיזֶה אִישׁ (גדול הוא). يَا لَلتَّعْسِ وَيَا لَلشَّقَاءِ אֵיזוֹ אֻמְלָלוּת. يَا لَهَا مِنْ خَيْبَةٍ אֵיזֶה כִּשָּׁלוֹן, אֵיזֶה מַפַּח נֶפֶשׁ, אֵיזֶה מַזָּל בִּישׁ. يَا لَكَ مِنْ مَغْرُورٍ אֵיזֶה יָהִיר אַתָּה. يَا لَهَا مِنْ مَذَلَّةٍ אוֹי לְאוֹתָהּ בּוּשָׁה. يَا اللّٰه 1. אֵל אֱלֹהִים. 2. נוּ, הִזְדָּרֵז. 3. קָדִימָה, בְּבַקָּשָׁה. يَا مَا מָה רַב, כַּמָּה! يَا هُوَ הוֹי אַתָּה, שְׁמַע נָא אַתָּה.
اليَابَانُ יַפָּן. يَابَانِيٌّ יַפָּנִי. اليَابَانِيَّةُ הַשָּׂפָה הַיַּפָּנִית.

يَاجُوج H גּוֹג וּמָגוֹג.

يَارْدَة .En ج يَارْدَات יַרְד (91.4 ס"מ).

يَازِرْجَة P אַסְטְרוֹלוֹגְיָה, אִצְטַגְנִינוּת. يَازِرْجِيّ ج يَازَرْجِيَة אַסְטְרוֹלוֹג, אִצְטַגְנִין ע' (نجم) مُنَجِّم. يَزْرَجَة אַסְטְרוֹלוֹגְיָה, אִצְטַגְנִינוּת.

يَئِسَ (يَيْأَسُ) مِنْ נוֹאַשׁ מִן־, הִתְיָאֵשׁ, אָבְדָה תִּקְוָתוֹ, נִתְאַכְזֵב מ־. يَئِسَتْ הִגִּיעָה לְגִיל הַפְסָקַת הַוֶּסֶת, הָיְתָה לַעֲקָרָה. يَأَّسَ II. أَيْأَسَ IV יֵאֵשׁ, אִכְזֵב. يَأْسٌ יֵאוּשׁ, אַכְזָבָה. سِنُّ اليَأْسِ גִּיל הַבָּלוּת (אצל אישה). يَائِسٌ מְיֹאָשׁ, אָמֵר נוֹאָשׁ, מִתְיָאֵשׁ. مَيْئُوسٌ مِنْهُ בְּמַצָּב נוֹאָשׁ, אָבוּד, חָשׂוּךְ מַרְפֵּא. مُسْتَيْئِسٌ מְיֹאָשׁ, אָבְדָה תִּקְוָתוֹ.

يَاسَمِينٌ P יַסְמִין (פרח).

يَاسِنْث P יָקִינְתוֹן (צמח בר, hyacinth).

يَافَا יָפוֹ.

يَافَطَة T מ' ج يَافَطَات שֶׁלֶט ע' (لفت) لَافِتَة.

يَافُوخ ج يَوَافِيخُ מַרְפֵּס (הנקודה הרכה בגולגולת התינוק).

يَاقَة T ج يَاقَات צַוָּארוֹן.

يَاقُوتَةٌ P ج يَاقُوتٌ وَيَوَاقِيتُ אֶבֶן חֵן. يَاقُوتٌ أَحْمَرُ אֹדֶם. يَاقُوتٌ أَخْضَرُ בָּרֶקֶת, אִזְמָרַגְד. يَاقُوتٌ أَزْرَقُ סַפִּיר. يَاقُوتٌ أَصْفَرُ טוֹפָּז. يَاقُوتٌ جَمْرِيٌّ אֶקְדָּח, כַּדְכֹּד (אבני חן).

يَامِيش. يَامِيش رَمَضَان T פֵּרוֹת מְיֻבָּשִׁים (נמכרים בייחוד בימי רמדאן).

يَانسُون. يَانِيسُون L אָנִיס (צמח תבלין).

يَانَصِيبٌ 1. הַגְרָלָה. 2. הִמּוּר. سَحْبُ اليَانَصِيبِ תּוֹצְאוֹת הַהַגְרָלָה. وَرَقَةُ يَانَصِيبٍ כַּרְטִיס הַגְרָלָה.

يَاوِر T ج يَاوَرَان שָׁלִישׁ, עוֹזֵר ע' (رفق) مُرَافِق.

يَاي T ج يَايَات קְפִיץ.

(يايا) يُؤْيُؤ ج يَآيِئ בַּז גַּמָּדִי (עוף דורס).

يَبَابٌ שְׁמָמָה, חֻרְבָּן, תֹּהוּ. خَرَابٌ يَبَابٌ תֹּהוּ וָבֹהוּ.

يَبْرُوحٌ דּוּדָאִים, יַבְרוּחַ (צמח).

يَبِسَ – تَيَبَّسَ V 1. יָבַשׁ, חָרַב, הִתְיַבֵּשׁ. 2. נָבַל, קָמַל. يَبَّسَ II. أَيْبَسَ IV יִבֵּשׁ, הוֹבִישׁ. يُبْسٌ. يَبَسٌ. يُبُوسَةٌ יֹבֶשׁ, חֹרֶב, בַּצֹּרֶת. يَابِسٌ 1. יָבֵשׁ, קָשִׁיחַ, חָרֵב. 2. קָמֵל, נוֹבֵל. اليَابِسَةُ יַבָּשָׁה, יַבֶּשֶׁת.

يَتِمَ ־ִ נִתְיַתֵּם. يَتَّمَ II. أَيْتَمَ IV יִתֵּם. يُتْمٌ יַתְמוּת. يَتِيمٌ ج يَتَامَى وأَيْتَامٌ 1. יָתוֹם. 2. מְיֻחָד בְּמִינוֹ, יוֹצֵא מִן הַכְּלָל. دَارُ (مَلْجَأ) الأَيْتَامِ בֵּית יְתוֹמִים. دُرَّةٌ يَتِيمَةٌ פְּנִינָה מְיֻחֶדֶת בְּמִינָהּ. الجُمْعَةُ اليَتِيمَةُ יוֹם הַשִּׁשִּׁי הָאַחֲרוֹן בְּחֹדֶשׁ רַמַדַאן. مَيْتَمٌ ج مَيَاتِمُ בֵּית יְתוֹמִים. مُيَتَّمٌ מְיֻתָּם, יָתוֹם.

يَحْمُورٌ יַחְמוּר (בעל חיים).

يَخْتٌ .En ج يُخُوتٌ יַכְטָה.

يَخْضُورٌ ע' (خضر).

يَدٌ נ' ج أَيْدِ(ي) وأَيَادِ(ي) 1. יָד, גַּפָּה קִדְמִית. 2. יָדִית, בֵּית אֲחִיזָה (של כלי), קַת. 3. חֶסֶד, טוֹבָה, נְדִיבוּת. 4. כּוֹחַ, עָצְמָה, יְכֹלֶת, הַשְׁפָּעָה. 5. שְׁלִיטָה, הִשְׁתַּלְּטוּת (על רכוש וכו'), תְּפִיסָה. 6. עֶזְרָה, תְּמִיכָה, סִיּוּעַ. يَدًا بِيَدٍ בְּיָד, אִישִׁית. يَدَ الدَّهْرِ לְעוֹלָם, לָעַד. بَيْنَ يَدَيْهِ 1. לְפָנָיו, בְּנוֹכְחוּתוֹ, מוּלוֹ. 2. בִּשְׁלִיטָתוֹ. بَيْنَ أَيْدِينَا. بِأَيْدِينَا בְּיָדֵינוּ, בִּרְשׁוּתֵנוּ. تَحْتَ اليَدِ. فِي مُتَنَاوَلِ اليَدِ בְּהֶשֵּׂג יָד. عَلَى يَدِهِ. عَلَى يَدَيْهِ 1. עַל יָדָיו, בְּאֶמְצָעוּתוֹ. 2. הוֹדוֹת לְמַאֲמַצָּיו. ذُو اليَدِ 1. בַּעַל יְכֹלֶת, מְלֵא עָצְמָה, חָזָק. 2. בַּעַל הַשְׁפָּעָה. سَاعَةُ يَدٍ שְׁעוֹן יָד. سَبِطُ اليَدَيْنِ בַּעַל יָד רְחָבָה, נָדִיב. شَنْطَةُ (حَقِيبَةُ) يَدٍ תִּיק יָד. شُغْلُ (عَمَلُ) اليَدِ עֲבוֹדַת יָד, עֲבוֹדַת כַּפַּיִם. صِفَادُ اليَدِ אֲזִקִּים. صِفْرُ اليَدَيْنِ יָדַיִם רֵיקוֹת. عَرَبَةُ يَدٍ מְרִיצָה, עֶגְלַת יָד. قَصِيرُ اليَدِ קְצַר יָד, חֲסַר יְכֹלֶת. أَخَذَ بِيَدِهِ עָזַר לוֹ, תָּמַךְ בּוֹ. إِنَّ الأَمْرَ بِيَدِهِ הָעִנְיָן בִּשְׁלִיטָתוֹ (נָתוּן בְּיָדוֹ). ذَهَبُوا أَيْدِيَ سَبَا נָפוֹצוּ לְכָל רוּחַ, הִתְפַּזְּרוּ. رَفَعَ يَدَهُ عَلَيْهِ 1. הִכָּה אוֹתוֹ. 2. מָרַד בּוֹ. ظَلَّ مَكْتُوفَ اليَدَيْنِ 1. נִשְׁאַר בְּחִבּוּק יָדַיִם. 2. עָמַד מִנֶּגֶד. 3. נוֹתַר חֲסַר אוֹנִים. طَلَبَ يَدَهَا הִצִּיעַ לָהּ נִשּׂוּאִין. لَهُ عِنْدِي يَدٌ אֲנִי חָב לוֹ חֶסֶד, עָשָׂה עִמִּי חֶסֶד. لَهُ يَدٌ فِي الأَمْرِ יֵשׁ לוֹ חֵלֶק בָּעִנְיָן, הוּא קָשׁוּר בָּעִנְיָן. لَهُ اليَدُ الطُّولَى فِي יָדוֹ רַב לוֹ ב־, יֵשׁ לוֹ הַשְׁפָּעָה רַבָּה עַל־. مَا لِي بِذَلِكَ يَدَانِ לֹא אוּכַל לַעֲזֹר בָּזֶה. مَدَّ يَدَ المُسَاعَدَةِ (العَوْنِ) הוֹשִׁיט עֶזְרָה, סִיֵּעַ. هُمْ يَدٌ وَاحِدَةٌ عَلَيْهِ הֵם עוֹשִׂים יָד אַחַת נֶגְדּוֹ, הֵם מְאֻחָדִים נֶגְדּוֹ. وَضَعَ يَدَهُ عَلَى الأَرْضِ הִשְׁתַּלֵּט עַל הָאֲדָמָה, הִפְקִיעַ. الأَيَادِي العَامِلَةُ فِي الجِهَازِ الاقْتِصَادِيّ

الْيَدَيْنِ הָעוֹבְדוֹת בַּמֶּשֶׁק (בַּכַּלְכָּלָה). يَدَوِيٌّ יָדִי, יָדְנִי, מַעֲשֵׂה יָדַיִם. عَمَلٌ (شُغْلٌ) يَدَوِيٌّ עֲבוֹדַת יָדַיִם (כַּפַּיִם), עֲבוֹדָה גוּפָנִית. أَشْغَالٌ يَدَوِيَّةٌ עֲבוֹדוֹת יָד. قُنْبُلَةٌ يَدَوِيَّةٌ רִמּוֹן יָד.

يَرْبُوعٌ ج يَرَابِيعُ יַרְבּוּעַ (סוג עכבר).

يَرِعَ – הָיָה מוּג לֵב, נִתְקַף מֹרֶךְ לֵב. يَرَاعٌ. يَرَاعَةٌ 1. מוּג לֵב, פַּחְדָן. 2. עֵט, קֻלְמוֹס. 3. גַּחְלִילִית ע' (حبّ) حُبَاحِب.

يَرَقَانٌ 1. צַהֶבֶת (מחלה). 2. קִמָּחוֹן, יֵרָקוֹן (מחלת צמחים). يَرَقَةٌ. يَرَقَانَةٌ זַחַל (של חרק).

يَرَنَّاءُ חִנָּא ע' (حنا) حِنَّاءٌ.

يَزَكِيٌّ T ج يَزَك זָקִיף, שׁוֹמֵר.

يَسُرَ – הָיָה קַל, רָוַח. يَسِرَ – 1. הָיָה מְעַט. 2. הָיָה קַל. يَسَّرَ II 1. הֵקֵל. 2. הֵכִין. 3. סִפֵּק (פרנסה), הֶעֱנִיק, אִפְשֵׁר. يَسِّرُوا وَلَا تُعَسِّرُوا ח' הָקֵלּוּ וְאַל תַּחְמִירוּ. يَسَّرَ لَهُ السَّبِيلَ لِـ סָלַל לְפָנָיו אֶת הַדֶּרֶךְ לְ־, אִפְשֵׁר לוֹ לְ־. يَاسَرَ III 1. נָהַג יַחַס נוֹחַ לְ־, הִתְנַהֵג בְּרֹךְ עִם־. 2. בָּא מִצַּד שְׂמֹאל. أَيْسَرَ IV 1. נַעֲשָׂה אָמִיד, הִתְעַשֵּׁר. 2. רָוַח לוֹ. 3. הֶעֱשִׁיר, הִצְלִיחַ. 4. لِـ הֵקֵל עַל־. تَيَسَّرَ V 1. נִתְאַפְשֵׁר, נִתַּן, הָיָה לְאֵל יָדוֹ, נַעֲשָׂה קַל, הוּקַל, רָוַח. 2. הִתְכּוֹנֵן לְ־. إِسْتَيْسَرَ X 1. נַעֲשָׂה קַל, נִתְאַפְשֵׁר. 2. הִצְלִיחַ. يُسْرٌ 1. קַלּוּת, נוֹחוּת, נְעִימוּת, רְוָחָה. 2. עֹשֶׁר, אֲמִידוּת. بِيُسْرٍ. فِي يُسْرٍ 1. בְּנָקֵל, עַל נְקַלָּה, בְּקַלּוּת. 2. בִּרְוָחָה. فِي الْيُسْرِ وَالْعُسْرِ בְּטוֹב וּבְרַע, בִּשְׁעַת רְוָחָה וּבְעֵת צָרָה. يَسْرَةٌ שְׂמֹאל, צַד שְׂמֹאל. يَسَارٌ 1. שְׂמֹאל. 2. נוֹחוּת, קַלּוּת, רְוָחָה, עֹשֶׁר. يَسَارًا שְׂמֹאלָה. يَسَارِيٌّ שְׂמָאלָנִי. فِئَاتٌ يَسَارِيَّةٌ קְבוּצוֹת שְׂמָאלָנִיּוֹת. يُسْرَى 1. צַד שְׂמֹאל. 2. שְׂמָאלִית. الْيُسْرَى יַד שְׂמֹאל. يَسِيرٌ 1. נוֹחַ, קַל, פָּשׁוּט. 2. דַּל, מוּעָט, מְצֻמְצָם. عَمَلٌ يَسِيرٌ עֲבוֹדָה קַלָּה. أَيْسَرُ שְׂמָאלִי ע' (عسر) أَعْسَرُ. مَيْسِرٌ מִשְׂחַק מַזָּל (היה נהוג לפני האסלאם ונאסר בקוראן), הִמּוּר. مَيْسَرَةٌ ج مَيَاسِرُ צַד שְׂמֹאל, אֲגַף שְׂמֹאל (בצבא). تَيْسِيرٌ הֲקַלָּה, אִפְשׁוּר. مَيْسُورٌ ج مَيَاسِيرُ 1. אָמִיד, חַי בִּרְוָחָה. 2. קַל, מָצוּי, פָּשׁוּט, שֶׁקַּל לְהַשִּׂיגוֹ, לֹא מְסֻבָּךְ. مِنَ الْمَيْسُورِ إِنْجَازُهُ קַל לְבַצֵּעַ אוֹתוֹ. مُيَسَّرٌ. مُتَيَسِّرٌ 1. קַל, קַל לְהַשָּׂגָה, בְּהֶשֵּׂג יָד, חָלָק. 2. מַצְלִיחַ, אָמִיד, חַי בִּרְוָחָה. مُوسِرٌ עָשִׁיר, אָמִיד, מְשֻׂגְשָׂג.

يَسُوعُ יֵשׁוּ. يَسُوعِيٌّ יֵשׁוּעִי (נוצרי בן המסדר הישועי).

يَشْبٌ P יָשְׁפֵה (אבן טובה).

يَعْسُوبٌ ע' (عسب).

يَشْمَقٌ T צָעִיף (לכיסוי הפנים לנשים ולכיסוי הראש לגברים).

يَفَعَ – أَيْفَعَ IV. تَيَفَّعَ V 1. בָּגַר (עלם). 2. גָּבַהּ, עָלָה. يَفْعٌ בַּגְרוּת. يَفَعٌ. يَفَاعٌ 1. תֵּל, רָמָה. 2. ج أَيْفَاعٌ בּוֹגֵר, עֶלֶם. يَافِعٌ עֶלֶם, בָּחוּר צָעִיר.

يَقِظَ – 1. הֵקִיץ, נֵעוֹר. 2. הָיָה עֵר. 3. נִזְהַר, עָמַד עַל הַמִּשְׁמָר. يَقَّظَ II. أَيْقَظَ IV 1. הֵעִיר (משינה). 2. הִזְהִיר. تَيَقَّظَ V הִתְעוֹרֵר. 2. נִזְהַר, נִשְׁמַר, עָמַד עַל הַמִּשְׁמָר. إِسْتَيْقَظَ X 1. הֵקִיץ, הִתְעוֹרֵר (משינה). 2. נִזְהַר, הִתְפַּכֵּחַ, הָיָה בְּמַצַּב הָכֵן. يَقِظٌ. يَقْظَانُ ج أَيْقَاظٌ 1. עֵר, עֵרָנִי. 2. בְּמַצַּב הָכֵן, זָהִיר. يَقَظَةٌ 1. יְקִיצָה, הִתְעוֹרְרוּת. 2. עֵרָנוּת, זְהִירוּת. أَبُو الْيَقْظَانِ תַּרְנְגוֹל. إِيقَاظٌ הַשְׁכָּמָה, הֲעָרָה (משינה). تَيَقُّظٌ 1. הִתְפַּכְּחוּת, עֵרוּת. 2. זְהִירוּת, עֲמִידָה עַל הַמִּשְׁמָר. مُتَيَقِّظٌ 1. עֵר, עֵרָנִי, מְפֻכָּח. 2. זָהִיר, שׁוֹמֵר מִכָּל מִשְׁמָר. مُسْتَيْقِظٌ עֵר.

يَقِنَ – 1. הָיָה בָּטוּחַ, יָדַע בְּוַדָּאוּת. 2. הִתְאַמֵּת, הִתְאַשֵּׁר, הָיָה נָכוֹן, הָיָה בָּרוּר, נוֹדַע אֶל נָכוֹן. أَيْقَنَ IV. تَيَقَّنَ V. إِسْتَيْقَنَ X بِـ יָדַע אֶל נָכוֹן, הָיָה בָּטוּחַ בְּ־, נוֹכַח לָדַעַת שֶׁ־, הִשְׁתַּכְנֵעַ כִּי. أَيْقَنَ (تَيَقَّنَ) بِأَنَّهُ صَادِقٌ נוֹכַח לָדַעַת שֶׁהוּא דּוֹבֵר אֱמֶת. يَقْنٌ וַדָּאוּת, בִּטָּחוֹן. يَقِينٌ וַדָּאוּת, בִּטָּחוֹן, הִשְׁתַּכְנְעוּת. يَقِينًا בְּוַדַּאי, בְּוַדָּאוּת, אֶל נָכוֹן, לָבֶטַח. أَنَا عَلَى يَقِينٍ مِنْ אֲנִי סָמוּךְ וּבָטוּחַ כִּי. قَطَعَ الشَّكَّ بِالْيَقِينِ הֵסִיר אֶת הַסָּפֵק עַל יְדֵי וַדָּאוּת, בָּרִי וְשֶׁמָּא - בָּרִי עָדִיף. عَلِمَهُ حَقَّ الْيَقِينِ יָדַע אוֹתוֹ בְּוַדָּאוּת מֻחְלֶטֶת. كُنْ عَلَى يَقِينٍ مِنْ הֱיֵה סָמוּךְ וּבָטוּחַ כִּי. يَقِينِيٌّ וַדָּאִי. يَقِينِيَّاتٌ אֲמִתּוֹת, אַקְסִיוֹמוֹת. مُوقِنٌ. مُتَيَقِّنٌ מַאֲמִין, בָּטוּחַ, מְשֻׁכְנָע.

يَكٌ P אֶחָד.

يَكَّةٌ יוּקָה (צמח) ע' إِبْرَةُ آدَم.

يَمَّ 1. נִזְרַק לַיָּם. 2. נִשְׁטַף בַּיָּם (חוף וכו'). يَمَّمَ II פָּנָה אֶל־, הָלַךְ בְּכִוּוּן לְ־. يَمَّمَ شَطْرَ (صَوْبَ. نَحْوَ) שָׂם פָּנָיו בְּכִוּוּן־, הָלַךְ לְעֵבֶר־. تَيَمَّمَ V 1. הִטַּהֵר בְּחוֹל (מסלם, בהיעדר מים). 2. כִּוֵּן לְ־. 3. הִתְכַּוֵּן. يَمٌّ ج يُمُومٌ 1. יָם פָּתוּחַ. 2. צַד. مِنْ يَمِّي מִצִּדִּי. يَمَامَةٌ ج يَمَامٌ יוֹנַת בַּר, תּוֹר.

يَمَنَ – 1. בֵּרֵךְ, הָיָה מְבֹרָךְ. 2. عَلَى בֵּרֵךְ, הַשְׁרָה אֹשֶׁר, בְּרָכָה וְהַצְלָחָה עַל־. يَمَّنَ II 1. הָלַךְ יָמִינָה. 2. פָּנָה לְתֵימָן. 3. عَلَى בֵּרֵךְ, הֵבִיא בְּרָכָה עַל־. تَيَمَّنَ V. إِسْتَيْمَنَ X 1. רָאָה סִימָן בְּרָכָה בְּ־, רָאָה בְּשׂוֹרָה בְּ־. 2. פָּעַל מִצַּד יָמִין. يُمْنٌ בְּרָכָה, הַצְלָחָה, מַזָּל טוֹב, אֹשֶׁר. بِالْيُمْنِ وَالْإِقْبَالِ בְּאֹשֶׁר וּבְהַצְלָחָה, בְּמַזָּל טוֹב. يَمْنَةٌ יָמִין. يَمْنَةً وَيَسْرَةً יָמִינָה וּשְׂמֹאלָה. الْيَمَنُ תֵּימָן. يَمَنِيٌّ. يَمَانِيٌّ תֵּימָנִי. يَمِينٌ יָמִין. يَمِينًا وَشِمَالًا יָמִינָה וּשְׂמֹאלָה. الْأَحْزَابُ الْيَمِينِيَّةُ מִפְלְגוֹת הַיָּמִין. كُلُّ مَا مَلَكَتْ يَمِينُهُ כָּל רְכוּשׁוֹ. يَمِينٌ ج أَيْمَانٌ وَأَيْمُنٌ שְׁבוּעָה. أَدَّى الْيَمِينَ الدُّسْتُورِيَّةَ (الْقَانُونِيَّةَ) נִשְׁבַּע שְׁבוּעַת אֱמוּנִים (נשיא וכו'). أَيْمُنُ اللهِ. أَيْمُ اللهِ אֲנִי נִשְׁבָּע בֵּאלֹהִים, חַי אֱלֹהִים. مَيْمَنَةٌ ج مَيَامِنُ צַד יָמִין, אֲגַף יָמִין (בצבא). تَيَمُّنٌ אוֹפְּטִימִיּוּת, אוֹת בְּרָכָה, סִימָן מְבַשֵּׂר טוֹבוֹת. مَيْمُونٌ 1. מְבֹרָךְ, בַּר מַזָּל. 2. קוֹף בַּבּוּן. عَلَى الطَّائِرِ الْمَيْمُونِ נְסִיעָה טוֹבָה.

يَنَايِرُ يَنَائِرُ L מ' יָנוּאָר ע' (كنّ) كَانُون الثَّانِي.

يَنْبُوعٌ ע' (نبع).

يَنَعَ – أَيْنَعَ IV בָּשַׁל (פרי), גָּמַל (הִבְשִׁיל) וְהִגִּיעַ הַזְּמַן לִקְטֹף אוֹתוֹ. **يَانِعٌ. يَنِيعٌ** בָּשֵׁל (פרי), פּוֹרֵחַ.

يَهُودِيٌّ. يَهُودِيَّةٌ H ע' (هود).

يُورُو .En אֵירוֹ (מטבע כלל אירופי).

يُوسُف أَفَنْدِي. اليُوسُفِيّ מַנְדָּרִינָה.

يُوغُرْت T יוֹגוּרְט.

يُولْيُو. يُولْيَه L מ' יוּלִי ע' تَمُّوز.

(يوم) يَاوَمَ III עָבַד (הֶעֱסִיק) בְּשָׂכָר יוֹמִי. **مُيَاوِمٌ** פּוֹעֵל (עוֹבֵד) יוֹמִי. **يَوْمٌ** ج **أَيَّامٌ** יוֹם, יוֹם וָלַיְלָה (24 שעות), יְמָמָה. **اليَوْمَ** הַיּוֹם. **يَوْمُ الأَحَدِ، الاثْنَيْنِ، الثُّلَاثَاءِ، الأَرْبِعَاءِ، الخَمِيسِ، الجُمُعَةِ، السَّبْتِ** יוֹם רִאשׁוֹן (א'), שֵׁנִי (ב'), שְׁלִישִׁי (ג'), רְבִיעִי (ד'), חֲמִישִׁי (ה'), שִׁשִּׁי (ו'), שַׁבָּת. **يَوْمٌ أَسْوَدُ** יוֹם שָׁחֹר, יוֹם שֶׁל פֻּרְעָנוּת. **يَوْمٌ أَيْوَمُ** יוֹם אָיֹם, יוֹם רַע, יוֹם צָרָה וּפֻרְעָנוּת. **يَوْمُ حِدَادٍ** יוֹם אֵבֶל. **يَوْمُ الدِّينِ** יוֹם הַדִּין, יוֹם חֶשְׁבּוֹן הַנֶּפֶשׁ. **يَوْمُ رَأْسِ السَّنَةِ** יוֹם רֹאשׁ הַשָּׁנָה. **يَوْمُ عُطْلَةٍ** יוֹם חֹפֶשׁ. **يَوْمُ عَمَلٍ (شُغْلٍ)** יוֹם עֲבוֹדָה. **يَوْمٌ وَطَنِيٌّ** חַג לְאֻמִּי. **يَوْمًا فَيَوْمًا. يَوْمٌ بَعْدَ يَوْمٍ** מִיּוֹם לְיוֹם, יוֹם אַחַר יוֹם. **يَوْمًا مَا** בְּאַחַד הַיָּמִים. **يَوْمَهَا** אָז, בְּאוֹתוֹ יוֹם. **يَوْمَئِذٍ. يَوْمَ ذَاكَ** אָז, בָּעֵת הַהִיא, בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם. **يَوْمِيٌّ** יוֹמִי, יוֹמְיוֹמִי. **يَوْمِيًّا** יוֹמְיוֹם, כָּל יוֹם. **يَوْمِيَّةٌ** 1. יוֹמִית (עבודה או שכר יום). 2. פִּנְקָס רְשִׁימוֹת. **جَرِيدَةٌ (صَحِيفَةٌ) يَوْمِيَّةٌ** יוֹמוֹן, עִתּוֹן יוֹמִי. **يَوْمِيَّاتٌ** יוֹמָן, סֵפֶר זִכְרוֹנוֹת. **اِبْنُ يَوْمِهِ** בֶּן יוֹמוֹ. **بَعْدَ اليَوْمِ** מֵהַיּוֹם (והלאה). **ذَاتَ يَوْمٍ** 1. בְּאַחַד הַיָּמִים, בְּיוֹם מִן הַיָּמִים. 2. פַּעַם... (היה כך וכך), לְפָנִים... **كُلَّ يَوْمٍ** כָּל יוֹם, יוֹמְיוֹם. **مِنْ يَوْمٍ إِلَى يَوْمٍ. مِنْ يَوْمٍ لِيَوْمٍ** מִיּוֹם לְיוֹם. **مِنْ يَوْمِهِ (يَوْمِهَا)** מֵאוֹתוֹ יוֹם, מֵאָז (ואילך). **مُنْذُ اليَوْمِ** מֵהַיּוֹם (והלאה). **الأَيَّامُ** דִּבְרֵי הַיָּמִים, מְרוּצַת הַזְּמַן. **أَيَّامَ زَمَانَ** לְפָנִים, בֶּעָבָר. **أَيَّامُ العَرَبِ** מִלְחֲמוֹת הָעֲרָבִים, מִלְחֶמֶת הָעַרְבִים בִּתְקוּפַת הַגַּ'אהִלִיָּה (הַטְּרוֹם אִסְלַאמִית). **بَعْدَ ذَلِكَ بِأَيَّامٍ** כַּמָּה יָמִים לְאַחַר מִכֵּן. **غَدْرُ الأَيَّامِ** תַּעְתּוּעֵי הַזְּמַן, תַּהְפּוּכוֹת הַזְּמַן. **عَلَى تَوَالِي الأَيَّامِ** בִּמְרוּצַת הַיָּמִים (הַשָּׁנִים). **اليَوْمَ خَمْرٌ وَغَدًا أَمْرٌ. اليَوْمَ سَلَامٌ وَغَدًا كَلَامٌ** פת' לַבֹּקֶר מִשְׁפָּט.

اليُونَانُ יָוָן. **يُونَانِيٌّ** ج **يُونَانٌ وَيُونَانِيُّونَ** יְוָנִי. **اليُونَانِيَّةُ** הַשָּׂפָה (הַלָּשׁוֹן) הַיְּוָנִית.

يُونِسْكُو אוּנֶסְק"וֹ ר"ת מאנגלית (UNESCO) אִרְגּוּן הַחִנּוּךְ, הַמַּדָּע וְהַתַּרְבּוּת שֶׁלְּיַד אִרְגּוּן הָאֻמּוֹת הַמְאֻחָדוֹת.

يُونْيُو. يُونْيَه L מ' יוּנִי ע' حَزِيرَان.

يُويُو .En יוֹיוֹ (משחק).

מילון עברי-ערבי

قاموس عبري-عربي

א

א ١. الحَرْفُ الأَوَّلُ مِنْ حُرُوفِ الأَبْجَدِيَّةِ العِبْرِيَّةِ وَاسْمُهُ אָלֶף يُقَابِلُ الحَرْفَ الف بِالعَرَبِيَّةِ. ٢. حَرْفُ مَدٍّ زَائِدٌ لِلْفَتْحِ ע' אֵם, אִמּוֹת הַקְּרִיאָה. ٣. في حساب الجمّل: وَاحِدٌ. الأَوَّلُ. יוֹם א' يَوْمُ الأَحَدِ. ٤. א' في التقويم العبري: أَلْفٌ (١٠٠٠). מֵאָלֶף עַד תָּו مِنَ الأَلِفِ إِلَى اليَاءِ. مِنَ البِدَايَةِ إِلَى النِّهَايَةِ. אֵינוֹ יוֹדֵעַ צוּרַת אָלֶף لاَ يَعْرِفُ شَكْلَ الأَلِفِ ومجازًا: لاَ يُجِيدُ القِرَاءَةَ وَالكِتَابَةَ. أُمِّيٌّ. הָאוֹמֵר א' יֹאמַר גַּם ב' مَنْ لَفَظَ الأَلِفَ يَلْفِظُ البَاءَ أَيْضًا ومجازًا: البَادِئُ بِالمَعْرُوفِ يُقَالُ لَهُ تَمِّمْ. כִּתָּה א' الصَّفُّ الأَوَّلُ. סוּג א' نَوْعٌ أَوَّلُ. صِنْفٌ جَيِّدٌ. مُمْتَازٌ. לֹא בְּא' רַבָּתִי كَلاَّ ثُمَّ كَلاَّ. لاَ بِالقَلَمِ العَرِيضِ. أَبَدًا.

אא"ג ר"ת אַף, אֹזֶן, גָּרוֹן في الطب: الأَنْفُ وَالأُذْنُ (وَالأُذُنُ) وَالحَنْجَرَةُ.

אָאוֹרְטָה G ז' (־טוֹת) أُورْطَى. الشِّرْيَانُ الأَبْهَرُ ע' עוֹרֵק, אֲבִי הָעוֹרְקִים.

אֵאוּרֵקָה G מ"ק وَجَدْتُهَا! (صيحة الانتصار التي أطلقها العالم اليوناني ارخميدس عندما اكتشف قانون الوزن النوعي).

אָב ז' (־בוֹת) ١. أَبٌ ج آبَاءٌ وأَبُونَ. وَالِدٌ. ٢. جَدٌّ ج أَجْدَادٌ. سَلَفٌ ج أَسْلاَفٌ. ٣. أَبٌ. رَجُلُ دِينٍ (لدى المسيحيين). ٤. زَعِيمٌ ج زُعَمَاءُ. ٥. مُخْتَرِعٌ. مُنْشِئٌ. مُبْدِعٌ. אַב בַּיִת القَائِمُ عَلَى المُؤَسَّسَةِ. مَسْؤُولُ الصِّيَانَةِ وَالتَّدْبِيرِ المَنْزِلِيِّ فِي مُؤَسَّسَةٍ. אָב זָקֵן جَدٌّ (والد الاب او الام). אָב חוֹרֵג رَابٌّ (زَوْجُ الأُمِّ). אָב בְּחָכְמָה حُجَّةٌ. عَلاَّمَةٌ. مُتَضَلِّعٌ. אַב בֵּית דִּין ١. رَئِيسُ مَحْكَمَةٍ. ٢. رَئِيسُ قُضَاةِ مَحْكَمَةٍ دِينِيَّةٍ يَهُودِيَّةٍ. אַב הַטֻּמְאָה ١. في الشريعة اليهودية: مِنْ أَخْطَرِ دَرَجَاتِ الرِّجْسِ كَمُخَالَطَةِ المَجْذُومِ. ٢. مجازًا: بُؤْرَةُ الفَسَادِ. אַב טִיפּוּס ע' אַבְטִיפּוּס. אַב מָזוֹן غِذَاءٌ أَسَاسِيٌّ (احد اصناف الاغذية الاساسية الخمسة). אַב מְלָאכָה في الشريعة اليهودية: وَاحِدَةٌ مِنْ تِسْعٍ وَثَلاَثِينَ مُمَارَسَةً مُحَرَّمَةَ المُزَاوَلَةِ فِي السَّبْتِ تَتَفَرَّعُ مِنْهَا مُمَارَسَاتٌ مُشَابِهَةٌ لَهَا. אַב הָרַחֲמִים, אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם ١. مِنَ الأَسْمَاءِ الحُسْنَى فِي اليَهُودِيَّةِ وَمَعْنَاهَا: رَبُّنَا الرَّحْمٰنُ الرَّحِيمُ. يَا سَاتِرُ! يَا رَحِيمُ! בֵּית אָב ١. عَائِلَةٌ ج عَائِلاَتٌ. حَمُولَةٌ ج حَمَائِلُ. آلٌ. ٢. أَسَاسٌ ج أُسُسٌ. مَصْدَرٌ ج مَصَادِرُ. בִּנְיַן אָב ١. أَصْلٌ ج أُصُولٌ (احد المبادئ الاساسية التي تستند إليها تشريعات التوراة وعددها ١٣). ٢. أَسَاسٌ ج أُسُسٌ. דֶּגֶם אָב نَمُوذَجٌ أَسَاسِيٌّ. قَالَبٌ أَصْلِيٌّ ج قَوَالِبُ. תָּכְנִית אָב مُخَطَّطٌ هَيْكَلِيٌّ. خِطَّةٌ أَسَاسِيَّةٌ. אָבוֹת ١. أَبَوَانِ. وَالِدَانِ. الأَبُ وَالأُمُّ. ٢. السَّلَفُ ج الأَسْلاَفُ. ٣. كُنْيَةٌ يُكْنَى بِهَا أَجْدَادُ إِسْرَائِيلَ الثَّلاَثَةُ إِبْرَاهِيمُ الخَلِيلُ وَإِسْحٰقُ وَيَعْقُوبُ عَلَيْهِمِ السَّلاَمُ. ٤. عُنْوَانُ الدُّعَاءِ الأَوَّلِ فِي الصَّلاَةِ الصَّامِتَةِ الَّتِي تُسَمَّى "الصَّلاَةُ الثَّمَانِي عَشْرَةَ". אֲבוֹת הָעֵדָה وُجَهَاءُ (رُؤَسَاءُ) الطَّائِفَةِ. وُجُوهُ (أَعْيَانُ) الشَّعْبِ. אֲבוֹת הָעוֹלָם أَسَاطِينُ (عُظَمَاءُ) العَالَمِ. אֲבוֹת הָעִיר أَعْيَانُ البَلْدَةِ. أَعْضَاءُ المَجْلِسِ البَلَدِيِّ. בֵּית אָבוֹת دَارُ المُسِنِّينَ. بَيْتُ الآبَاءِ. זְכוּת אָבוֹת حَقُّ الحَسَبِ وَالنَّسَبِ. פִּרְקֵי אָבוֹת إِسْمُ فَصْلٍ فِي "المِشْنَةِ" يَحْتَوِي عَلَى حِكَمٍ وَأَمْثَالٍ. אָבוֹת אָכְלוּ בֹסֶר וְשִׁנֵּי בָנִים תִּקְהֶינָה آبَاءٌ يَأْكُلُونَ الحِصْرِمَ وَالأَبْنَاءُ يَضْرَسُونَ. أَخْذُ الأَبْنَاءِ بِجَرِيرَةِ الآبَاءِ. מַעֲשֵׂה אָבוֹת סִימָן לְבָנִים الوَلَدُ عَلَى سِرِّ أَبِيهِ. إِنَّ العَصَا مِنَ العُصَيَّةِ. אֲבִי אֲבוֹת הַטֻּמְאָה ١. أَقْصَى الرِّجْسِ وَالنَّجَاسَةِ قَذَارَةً وَهُوَ كِنَايَةٌ عَنْ جُثَّةِ المَيِّتِ. مُنْطَلَقُ النَّجَاسَةِ. ٢. آفَةُ الآفَاتِ. مَبَاءَةُ الرِّجْسِ. אֲבִי הַכַּף أَبُو مِلْعَقَةٍ ע' כַּפָּן. אֲבִי הָעוֹרְקִים الشِّرْيَانُ الأَبْهَرُ ע' אָאוֹרְטָה. מֵאָב לְבֵן أَبًا عَنْ جَدٍّ. الخَلَفُ عَنِ السَّلَفِ. مُتَوَارَثٌ. כְּאָב כֵּן בְּנוֹ مَنْ أَشْبَهَ أَبَاهُ فَمَا ظَلَمَ. هَذَا الشِّبْلُ مِنْ ذَاكَ الأَسَدِ. فَرْخُ البَطِّ عَوَّامٌ وَابْنُ الفَأْرِ حَفَّارٌ. הַהֶכְרֵחַ הוּא אֲבִי הַהַמְצָאָה الحَاجَةُ أُمُّ الاخْتِرَاعِ. الحَاجَةُ تَفْتُقُ الحِيلَةَ.

אָב ז' آبُ. شَهْرُ آبَ (الشهر الحادي عشر في التقويم العبري). תִּשְׁעָה בְּאָב التَّاسِعُ مِنْ آبَ العِبْرِيِّ (ذكرى خراب هيكل سليمان).

אֵב ז' (אִבִּים) ١. في النبات: بُرْعُمَةٌ. بُرْعُمٌ ج بَرَاعِمُ. ٢. رَيْعَانٌ. نَضَارَةٌ. בְּאִבּוֹ فِي مَهْدِهِ. فِي رَيْعَانِ شَبَابِهِ. נִקְטַף בְּאִבּוֹ إِخْتَطَفَهُ المَنُونُ. عَاجَلَهُ المَوْتُ. لَمْ يُمْهِلْهُ المَوْتُ.

א"ב ר"ת אָלֶף־בֵּית أَلِفْبَاءُ.

אַבָּא Ar. ז' ١. أَبِي! يَا أَبِي! أَبَتِ! ٢. أَبٌ. وَالِدٌ. אַבָּא רַבָּא Ar. الأَبُ الكَبِيرُ. كِنَايَةٌ عَنِ الجَدِّ. בֵּית אַבָּא بَيْتُ أَبِي.

אֲבַבִית נ' طَفْحٌ جِلْدِيٌّ. مِنَ الأَمْرَاضِ الجِلْدِيَّةِ السَّارِيَةِ.

אִבְגֵּד A פ' أَبْجَدَ. تَهَجَّى حُرُوفَ الكَلِمَةِ حَرْفًا حَرْفًا.

אָבַד פ' ١. ضَاعَ ـِ إِخْتَفَى. ٢. ضَلَّ ـِ تَاهَ ـِ ٣. إِنْعَدَمَ. ٤. بَادَ ـِ فَنَى ـَ هَلَكَ ـَ. אָבַד לוֹ עוֹלָמוֹ إِسْوَدَّتِ الدُّنْيَا فِي عَيْنَيْهِ. אָבַד מָנוֹס מִמֶּנּוּ لَمْ يَجِدْ مَفَرًّا (مَهْرَبًا) مِنْهُ. אָבַד עָלָיו כֶּלַח أَكَلَ الدَّهْرُ عَلَيْهِ وَشَرِبَ. عَفَا عَلَيْهِ الزَّمَنُ. אָבְדָה (אָבַד) דַּרְכּוֹ ضَلَّ طَرِيقَهُ. אָבְדָה עֵצָה מִמֶּנּוּ سُقِطَ (أُسْقِطَ) فِي يَدِهِ. وَقَعَ فِي حَيْرَةٍ. אָבְדָה תּוֹחַלְתּוֹ (תִּקְוָתוֹ) فَقَدَ رَجَاءَهُ (أَمَلَهُ). خَابَتْ آمَالُهُ. يَئِسَ (يَيْأَسُ وَيَيْئِسُ). אָבְדוּ עֶשְׁתּוֹנוֹתָיו غَابَ عَنْ وَعْيِهِ (صَوَابِهِ). فَقَدَ رُشْدَهُ. כַּאֲשֶׁר אָבַדְתִּי אָבָדְתִּי أَنَا الغَرِيقُ فَمَا خَوْفِي مِنَ البَلَلِ؟ فَلْيَكُنْ مَا يَكُونُ. כֵּן יֹאבְדוּ قَاتَلَهُمُ اللّٰهُ! سُحْقًا لَهُمْ! נֶאֱבַד ١. ضَاعَ. إِخْتَفَى. فُقِدَ. ٢. بَادَ. هَلَكَ. تَلاَشَى. אִבֵּד ١. أَضَاعَ. ضَيَّعَ. فَقَدَ ـِ ٢. خَسِرَ ـَ ٣. أَفْنَى. أَبَادَ. אִבֵּד אֶת הַכָּרָתוֹ فَقَدَ وَعْيَهُ. أُغْمِيَ عَلَيْهِ. غُشِيَ عَلَيْهِ. אִבֵּד אֶת הַצָּפוֹן ضَلَّ طَرِيقَهُ. لَمْ يَهْتَدِ إِلَى طَرِيقِهِ. אִבֵּד אֶת רֹאשׁוֹ مجازًا: طَارَ صَوَابُهُ. فَلَتَ زِمَامُ أَمْرِهِ مِنْ يَدِهِ. אִבֵּד

אֶת הַתִּקְוָה قَطَعَ الأَمَلَ (الرَّجَاءَ) مِنْ. يَئِسَ مِنْ. خَابَتْ آمَالُهُ. אִבֵּד עַצְמוֹ, אִבֵּד עַצְמוֹ לָדַעַת إِنْتَحَرَ. قَتَلَ نَفْسَهُ. הִתְאַבֵּד إِنْتَحَرَ. قَتَلَ نَفْسَهُ. הֶאֱבִיד أَفْنَى. أَهْلَكَ. أَبَادَ. أَتَى ـِ (قَضَى ـِ) عَلَى. إِسْتَأْصَلَ شَأْفَةَ.

אָבֵד ת׳ (אֲבֵדִים) مُعَرَّضٌ لِلضَّيَاعِ. חֲבָל עַל דְּאָבְדִין Ar. وَاحَسْرَتَاهْ (وَارَحْمَتَاهْ) عَلَى الفَقِيدِ! وَيْلاَهْ!

אב"ד ר״ת אַב בֵּית דִּין رَئِيسُ مَحْكَمَةٍ.

אֲבֵדָה נ׳ (־דוֹת) ١. خَسَارَةٌ ج خَسَائِرُ. مَفْقُودٌ ج مَفْقُودَاتٌ. ٢. إِصَابَةٌ (في معركة) ج إِصَابَاتٌ. قَتِيلٌ ج قَتْلَى. אֲבֵדָה שֶׁאֵינָהּ חוֹזֶרֶת خَسَارَةٌ لاَ تُعَوَّضُ. فَاجِعَةٌ ج فَوَاجِعُ. הֲשָׁבַת אֲבֵדָה إِعَادَةُ مَفْقُودَاتٍ.

אֲבַדּוֹן ז׳ ١. ضَيَاعٌ. فَنَاءٌ. إِبَادَةٌ. ٢. جَهَنَّمُ. جَحِيمٌ. הָלַךְ לַאֲבַדּוֹן, יָרַד לַאֲבַדּוֹן ذَهَبَ سُدًى.

אַבְּדַי A ז׳ قَبَضَايٌ. عَنِيفٌ.

אַבְּדִיקַצְיָה L נ׳ (־יוֹת) تَنَازُلٌ عَنِ العَرْشِ. تَخَلٍّ عَنِ الحُكْمِ.

אָבְדָן ז׳ (־נִים) هَلاَكٌ. فَنَاءٌ. دَمَارٌ. إِبَادَةٌ. אָבְדַן הַהַכָּרָה غَيْبُوبَةٌ. إِغْمَاءٌ. فُقْدَانُ الوَعْيِ. אָבְדַן זִכָּרוֹן فُقْدَانُ الذَّاكِرَةِ. نِسْيَانٌ. אָבְדַן עֵצוֹת حَيْرَةٌ. إِضْطِرَابٌ. إِرْتِبَاكٌ.

אָבְדָנִי ת׳ (־יִּים) مَائِلٌ إِلَى اليَأْسِ. נְטִיּוֹת אָבְדָנִיּוֹת مُيُولٌ انْتِحَارِيَّةٌ.

אָבָה פ׳ شَاءَ ـَ رَغِبَ ـَ رَامَ ـُ وَافَقَ. לֹא אָבָה لَمْ يَشَأْ. رَفَضَ ـُ

אֵבֶה ז׳ بَرْدِيٌّ ע׳ גֹּמֶא. אֳנִיַּת אֵבֶה سَفَطٌ ج أَسْفَاطٌ. زَوْرَقٌ مِنَ البَرْدِيِّ.

אַבְהוּת, אַבָהוּת נ׳ ١. أُبُوَّةٌ. أَبَوِيَّةٌ. ٢. أَوَّلِيَّةٌ. أَقْدَمِيَّةٌ.

אַבְהוּתִיּוּת נ׳ أَبَوِيَّةٌ. أُبُوَّةٌ.

אַבָהִי ת׳ (־יִּים) أَبَوِيٌّ. شَفِيقٌ. شَفُوقٌ.

אַבּוּב ז׳ (־בִים) ١. أُنْبُوبٌ ج أَنَابِيبُ. مَاسُورَةٌ ج مَوَاسِيرُ. قَصَبَةٌ ج قَصَبٌ. ٢. مِزْمَارٌ ج مَزَامِيرُ. نَايٌ ج نَايَاتٌ. ٣. إِطَارٌ دَاخِلِيٌّ (لعجلة سيارة) ע׳ פְּנִימִית. אַבּוּב רוֹעֶה ١. شَبَّابَةٌ ج شَبَّابَاتٌ. زَمَّارَةٌ. مِجْوَزٌ. ٢. في النبات: عَصَا الرَّاعِي (polygonum). אַבּוּב רוֹפְאִים سَمَّاعَةُ الطَّبِيبِ ע׳ סְטֶתוֹסְקוֹפּ.

אַבּוּבִית נ׳ (־יּוֹת) ١. أُنْبُوبٌ صَغِيرٌ (دَقِيقٌ). شُعَيْرَةٌ. ٢. رَيْحَانٌ بَرِّيٌّ.

אִבּוּד, איבוד ז׳ ١. إِضَاعَةٌ. تَضْيِيعٌ. ضَيَاعٌ. ٢. تَبْذِيرٌ. ٣. إِفْنَاءٌ. إِتْلاَفٌ. אִבּוּד לָדַעַת إِنْتِحَارٌ. אִבּוּד עֶשְׁתּוֹנוֹת تَشَتُّتُ الفِكْرِ. شُرُودُ الذِّهْنِ. حَيْرَةٌ. הָלַךְ לְאִבּוּד ضَاعَ ـِ تَبَدَّدَ. ضَاعَ سُدًى.

אָבוּד ת׳ (אֲבוּדִים) ١. مَفْقُودٌ. ضَائِعٌ ج ضُيَّعٌ. ٢. هَالِكٌ ج هَالِكُونَ وهَلْكَى. فَانٍ(ي). مَيْؤُوسٌ مِنْهُ. ٣. ضَالٌّ. تَائِهٌ.

אֲבוֹי מ״ק آه! وَامَا! وَيْلاَهْ! وَيْحًا لِـ! وَاحَسْرَتَاهْ! يَا لَلأَسَفِ! אֲבוֹי לְךָ! وَيْلٌ لَكَ! وَيْلَكَ!

אַבּוּל Ar. ז׳ (־לִים) بَابٌ ج أَبْوَابٌ. مَدْخَلٌ مُسَقَّفٌ فِي سُورٍ أَوْ بِنَاءٍ.

אֶבוֹלוּצְיָה L נ׳ (־יוֹת) تَطَوُّرٌ. تَقَدُّمٌ تَدْرِيجِيٌّ. إِرْتِقَاءٌ. رُقِيٌّ ע׳ הִתְפַּתְּחוּת. תּוֹרַת הָאֶבוֹלוּצְיָה في التاريخ الطبيعي: نَظَرِيَّةُ التَّطَوُّرِ. نَظَرِيَّةُ النُّشُوءِ وَالتَّرَقِّي (القائلة بتطور المخلوقات من أحياء بسيطة).

אֶבוֹלוּצְיוֹנִי ת׳ (־יִּים) تَطَوُّرِيٌّ. تَدْرِيجِيٌّ. بِلاَ رَجَّاتٍ.

אִבּוּן, איבון ז׳ ١. تَحَجُّرٌ. ٢. تَصَلُّبٌ. صَلاَبَةٌ. جُمُودٌ.

אֶבּוֹנִיט G ז׳ أَبُونِيت. مَطَّاطٌ صَلْدٌ أَسْوَدُ ע׳ הָבְנִית.

אֵבוּס ז׳ (אֲבוּסִים) مِعْلَفٌ ج مَعَالِفُ. مِذْوَدٌ ج مَذَاوِدُ (وعاء إطعام البهائم).

אָבוּס ת׳ (אֲבוּסִים) مُسَمَّنٌ. مُعَلَّفٌ. مُطَهَّمٌ (جواد).

אִבּוּץ, איבוץ ז׳ طَلْيٌ بِالزِّنْكِ. كَلْفَنَةٌ.

אִבּוּק, איבוק ז׳ ١. تَغْبِيرٌ. ٢. تَعْفِيرٌ (رش مسحوق الكبريت لمكافحة الآفات الزراعية). ٣. سَحْقٌ. سَحْنٌ. ٤. نَفْضٌ. إِزَالَةُ التُّرَابِ (الغُبَارِ).

אֲבוֹקָדוֹ Mx. ז׳ (־דוֹת) أَفُوكَادُو (شجرة مثمرة).

אֲבוּקָה נ׳ (־קוֹת) مَشْعَلٌ ج مَشَاعِلُ. شُعْلَةٌ. قَبْسَةٌ.

אָבוֹת ז״ר جَمْعُ אָב أَبٌ ע׳ אָב.

אַבָּז׳וּר F ז׳ ظُلَّةُ المِصْبَاحِ ע׳ אָהִיל.

אַבְזָם P ז׳ (־זָמִים) إِبْزِيمٌ. إِبْزَامٌ ج أَبَازِيمُ. بُكْلَةٌ ج بُكَلٌ.

אִבְזֵם פ׳ رَبَطَ بِإِبْزَامٍ.

אַבְזָר, אֲבִיזָר Ar. ז׳ (־רִים) لاَحِقَةٌ ج لَوَاحِقُ. مُلْحَقٌ ج مُلْحَقَاتٌ. لَوَازِمُ مُلْحَقَةٌ. أَدَاةٌ ج أَدَوَاتٌ. אַבְזְרֵי בְּטִיחוּת لَوَازِمُ وِقَائِيَّةٌ (في المعمل مثلاً).

אִבֵּחַ, איבח פ׳ ذَبَحَ ـَ (بحدّ السيف). قَتَلَ ـُ

אֶבַח ז׳ ١. ذَبْحٌ. نَحْرٌ. قَتْلٌ. ٢. نَصْلُ السَّيْفِ ج نِصَالٌ. حَدُّ السَّيْفِ.

(אִבְחָה) נ׳ **אִבְחַת חֶרֶב** ١. مَذْبَحَةٌ ج مَذَابِحُ. مَجْزَرَةٌ ج مَجَازِرُ. ٢. إِسْتِلاَلُ السَّيْفِ. ٣. وَمِيضٌ. لَمَعَانٌ.

אִבְחוּן ז׳ (־נִים) ١. تَشْخِيصٌ. مُعَايَنَةٌ. ٢. تَمْيِيزٌ.

אַבְחַי ז׳ (־יִּים) في علم الاحياء: وَحِيدُ الخَلِيَّةِ (كالاميبا، protozoon).

אַבְחֹמֶר, אבחומר ז׳ بْرُوتُوبْلاَزْم. الجِبِلَّةُ الأُولَى.

אִבְחֵן פ׳ ١. شَخَّصَ المَرَضَ. عَايَنَ. ٢. مَيَّزَ. אֻבְחַן شُخِّصَ. تَمَّ تَشْخِيصُهُ (تَمْيِيزُهُ).

אַבְחָנָה נ׳ (־נוֹת) ١. تَشْخِيصٌ. تَحْدِيدُ جَوْدَةٍ (جُودَةٍ). تَمْيِيزٌ. ٢. فَحْصٌ. בַּעַל אַבְחָנָה טוֹבָה ذُو نَظْرَةٍ ثَاقِبَةٍ. ذُو فِرَاسَةٍ. לְלֹא אַבְחָנָה عَشْوَائِيًّا. دُونَ تَمْيِيزٍ. جُزَافًا.

אַבְחָנָתִי ת' (־יִּים) تَشْخِيصِيٌّ. تَمْيِيزِيٌّ.

אִבְטֵחַ פ' حَمَى ـِ حَرَسَ ـُ صَانَ ـُ وَقَى (يَقِي). أَمَّنَ. אֻבְטַח تَمَّتْ حِمَايَتُهُ (صِيَانَتُهُ). أُمِّنَ.

אַבְטָחָה נ' (־חוֹת) حِمَايَةٌ. حِرَاسَةٌ. مُحَافَظَةٌ. تَأْمِينٌ ע' הַבְטָחָה. אַבְטָחָה הֶקֵּפִית حِمَايَةٌ شَامِلَةٌ. مُحَافَظَةٌ مِنْ جَمِيعِ الجِهَاتِ.

אֲבַטִּיחַ ז' (־חִים) بِطِّيخَةٌ. بِطِّيخٌ. رَقِّيٌّ (عق). אֲבַטִּיחַ צָהֹב ע' מֵלוֹן.

אַבְטִיפּוּס ז' طِرَازٌ ج طُرُزٌ. نَمُوذَجٌ أَصْلِيٌّ. مُودِيلٌ رَئِيسِيٌّ. قَالَبٌ ج قَوَالِبُ.

אַבְטָלָה נ' بِطَالَةٌ. عَطَالَةٌ. אַבְטָלָה סְמוּיָה بِطَالَةٌ مُقَنَّعَةٌ.

אָבִיב ז' (אֲבִיבִים) رَبِيعٌ. فَصْلُ الرَّبِيعِ. אֲבִיב הַחַיִּים رَبِيعُ العُمْرِ. زَهْرَةُ العُمْرِ. مُقْتَبَلُ العُمْرِ. חַג הָאָבִיב كِنَايَةٌ عَنْ عِيدِ الفِصْحِ أَوِ الفَطِيرِ ע' פֶּסַח. חֹדֶשׁ הָאָבִיב شَهْرُ الرَّبِيعِ. شَهْرُ نِيسَانَ العِبْرِيِّ. נְקֻדַּת הָאָבִיב في الجغرافيا: التَّعَادُلُ الرَّبِيعِيُّ. نُقْطَةُ الاعْتِدَالِ الرَّبِيعِيِّ. מָלְאוּ לָהּ עֶשְׂרִים אֲבִיבִים بَلَغَتْ مِنَ العُمْرِ عِشْرِينَ رَبِيعًا (سَنَةً).

אֲבִיבִי ת' (־יִּים) ١. رَبِيعِيٌّ. مَا يَخُصُّ أَوْ يُشْبِهُ الرَّبِيعَ. ٢. مُنْعِشٌ.

אֶבְיוֹן ז' (־נִים) مُعْدِمٌ. أَمْلَقُ. تَرِبٌ. مَسْحُوقٌ. رَقِيقُ الحَالِ. فَقِيرٌ ج فُقَرَاءُ.

אֲבִיּוֹנָה נ' ١. شَهْوَةٌ ج شَهَوَاتٌ. شَبَقٌ. رَغْبَةٌ جِنْسِيَّةٌ جَامِحَةٌ. ٢. ذُرْوَةُ الشَّبَقِ ע' אוֹרְגַּזְמָה.

אֶבְיוֹנוּת נ' فَاقَةٌ. فَقْرٌ مُدْقِعٌ. مَتْرَبَةٌ. إِمْلَاقٌ.

אֲבִיזָר ע' אַבְזָר.

אָבִיךְ ת' (אֲבִיכִים) مُغْبَرٌّ (جو). مُكْفَهِرٌّ. ضَبَابِيٌّ.

אֲבִיסָה נ' عَلْفٌ. تَسْمِينٌ.

אָבִיק (אֲבִיקִים) ١. ת' مُغْبَرٌّ. أَغْبَرُ. ٢. ז' حَنَفِيَّةٌ. صُنْبُورٌ ج صَنَابِيرُ.

אַבִּיק G ז' (־קִים) إِنْبِيقٌ ج أَنَابِيقُ. مُعَوَّجَةٌ (جهاز تقطير السوائل).

אַבִּיר ז' بَطَلٌ ج أَبْطَالٌ. جَبَّارٌ ج جَبَابِرَةٌ.

אַבִּיר תו"ז (־רִים) ١. فَارِسٌ ج فُرْسَانٌ. ٢. بَطَلٌ ج أَبْطَالٌ. ٣. شَهْمٌ. ذُو مُرُوءَةٍ. شُجَاعٌ ج شُجْعَانٌ. جَبَّارٌ. אַבִּיר לֵב ثَابِتُ الجَنَانِ. مِغْوَارٌ. بَاسِلٌ. رَابِطُ الجَأْشِ. אַבִּירֵי הַהֵיכָל ע' הֵיכָלָנִים, טֶמְפְּלֶרִים. אַבִּירֵי הַמַּדָּע أَسَاطِينُ العِلْمِ. رُوَّادُ الفِكْرِ.

אַבִּירוּת נ' ١. فُرُوسِيَّةٌ. ٢. بُطُولَةٌ. إِقْدَامٌ. بَسَالَةٌ. مُرُوءَةٌ.

אַבִּירִי ת' (־יִּים) ١. فُرُوسِيٌّ. عَلَى مِنْوَالِ فُرْسَانِ القُرُونِ الوُسْطَى. ٢. بُطُولِيٌّ. مُتَّصِفٌ بِالمُرُوءَةِ.

אָבַךְ פ' إِرْتَبَكَ. إِحْتَارَ. אִבֵּךְ خَلَطَ ـِ הִתְאַבֵּךְ ١. تَصَاعَدَ الدُّخَانُ. عَجَّ ـِ تَعَالَى. إِنْعَقَدَ. ٢. إِكْفَهَرَّ. إِكْتَنَفَهُ الضَّبَابُ. ٣. إِرْتَبَكَ.

אֹבֶךְ, אוֹבֶךְ ז' إِغْبِرَارٌ. عَجَاجٌ. تَصَاعُدُ الغُبَارِ أَوِ الدُّخَانِ. تَعْكِيرٌ.

אַבַּ"ךְ ר"ת אֲטוֹמִי, בִּיּוֹלוֹגִי, כִּימִי نَوَوِيٌّ بِيُولُوجِيٌّ كِيمَاوِيٌّ. מַסֵּכַת אַבַּ"ךְ كِمَامَةٌ وَاقِيَةٌ مِنَ السِّلَاحِ النَّوَوِيِّ وَالبِيُولُوجِيِّ وَالكِيمَاوِيِّ.

אֲבָל מ"ח لٰكِنْ. لٰكِنَّ. وَلٰكِنْ. بَلْ. بَيْدَ أَنَّ. إِلَّا أَنَّ. غَيْرَ أَنَّ. مَعَ ذٰلِكَ.

אָבַל פ' حَدَّ ـِ أَحَدَّ. حَزِنَ ـَ لِـ (عَلَى). تَجَهَّمَ. הִתְאַבֵּל حَزِنَ لِـ. تَفَجَّعَ لِـ (عَلَى). جَلَسَ العِدَّةَ عَلَى.

אָבֵל ת' (אֲבֵלִים) حَزِينٌ ج حُزَنَاءُ وحَزَانَى. مَفْجُوعٌ. אָבֵל וַחֲפוּי רֹאשׁ يَلْطِمُ الخُدُودَ وَيَشُقُّ الجُيُوبَ. فِي حَالَةٍ يُرْثَى لَهَا. כְּאָבֵל בֵּין חֲתָנִים كَالحَزِينِ فِي حَفْلَةِ عُرْسٍ. סֻכַּת אֲבֵלִים خَيْمَةُ المُعَزِّينَ.

אֵבֶל ז' حِدَادٌ. حُزْنٌ ج أَحْزَانٌ. أَسًى. مَنَاحَةٌ. בֵּית אֵבֶל مَأْتَمٌ ج مَآتِمُ. بَيْتُ العِدَّةِ. יוֹם אֵבֶל يَوْمُ حِدَادٍ عَامٍّ. מַרְשׁ אֵבֶל لَحْنٌ جَنَائِزِيٌّ. مَارْشٌ حَزِينٌ. مُوسِيقَى حَزِينَةٌ. שִׁיר אֵבֶל قَصِيدَةُ رِثَاءٍ. مَرْثِيَّةٌ ج مَرَاثٍ(ي).

אֲבֵלוּת נ' حِدَادٌ. حُزْنٌ.

אֶבֶן נ' (אֲבָנִים) ١. حَجَرٌ ج أَحْجَارٌ. ٢. قديمًا: عِيَارٌ ج عِيَارَاتٌ. وَزْنٌ ج أَوْزَانٌ. אֶבֶן אֹפֶךְ Ar. مُثَقَّلَةٌ (مج). ثَقَّالَةٌ. אֶבֶן אֵשׁ ١. حَجَرٌ نَارِيٌّ. قَدَّاحَةٌ. حَجَرُ القَدْحِ. ٢. حَجَرٌ كَرِيمٌ. אֶבֶן בְּדִיל شَاقُولٌ ج شَوَاقِيلُ ע' אֲנָךְ. אֶבֶן בֹּחַן مِحَكٌّ. مِعْيَارٌ ج مَعَايِيرُ. قُسْطَاسٌ. אֶבֶן גִּיר حَجَرٌ جِيرِيٌّ. אֶבֶן גֹּלֶל جَنْدَلٌ ج جَنَادِلُ. حَجَرَةٌ ثَقِيلَةٌ جِدًّا. אֶבֶן דּוּד رَوَاسِبُ. طَبَقَةٌ قِشْرِيَّةٌ مُتَرَسِّبَةٌ (في غلاية مثلا). אֶבֶן דְּפוּס لَوْحُ الطَّبْعِ الحَجَرِيِّ ע' לִיתוֹגְרַפְיָה. אֶבֶן הַחֲכָמִים حَجَرُ الفَلَاسِفَةِ. إِكْسِيرٌ. אֶבֶן חֵן, אֶבֶן חֵפֶץ, אֶבֶן טוֹבָה, אֶבֶן יְקָרָה حَجَرٌ كَرِيمٌ ج أَحْجَارٌ كَرِيمَةٌ. جَوْهَرَةٌ ج جَوَاهِرُ. אֶבֶן טֹפֶן, אֶבֶן טְפִית الصَّوَاعِدُ وَالهَوَابِطُ. حُلَيْمَاتٌ (عُلْيَا أَوْ سُفْلَى). אֶבֶן יְסוֹד حَجَرُ الأَسَاسِ (الزَّاوِيَةِ). حَجَرُ النَّاصِيَةِ. ٢. مجازًا: أَسَاسٌ ج أُسُسٌ. عِمَادٌ ج عُمُدٌ. قَاعِدَةٌ ج قَوَاعِدُ. אַבְנֵי כְּלָיוֹת حَصَاةُ الكُلَى (ترسبات في الكلى تسبب آلاما). אֶבֶן מַחְצָב حَجَرُ المَقَالِعِ. مَنْحُوتٌ مَصْقُولٌ ע' מַחְצָב. אֶבֶן מִיל مَعْلَمٌ ج مَعَالِمُ. عَلَامَةٌ ע' מִיל. אֶבֶן מִכְשׁוֹל حَجَرُ عَثْرَةٍ. عَاثُورَةٌ ج عَوَاثِيرُ. אַבְנֵי מִלּוּאִים فَصٌّ ج فُصُوصٌ (ما يرصع به الخاتم). אֶבֶן מָרָה حَصَاةُ كِيسِ المَرَارَةِ. אֶבֶן מַשְׁחֶזֶת حَجَرُ المِسَنِّ. مِشْحَذٌ ج مَشَاحِذُ. مِجْلَخٌ ج مَجَالِخُ. אֶבֶן נֶגֶף حَجَرُ عَثْرَةٍ. عَقَبَةٌ كَأْدَاءُ. אֶבֶן פִּנָּה حَجَرُ الزَّاوِيَةِ. حَجَرُ الأَسَاسِ. حَجَرُ النَّاصِيَةِ. אֶבֶן קֶלַע حَجَرُ المِقْلَاعِ ע' קֶלַע. אֶבֶן הָרֹאשָׁה حَجَرُ (إِقْلِيدُ) العَقْدِ (في بناء مقوس، keystone). אֶבֶן שׁוֹאֶבֶת ١. حَجَرُ المَغْنَاطِيسِ. ٢. قِبْلَةُ أَنْظَارٍ. قُوَّةٌ جَاذِبَةٌ. אֶבֶן שָׂפָה حَجَرُ الأَرْصِفَةِ. مِرْصَفَةٌ ج مَرَاصِفُ. לֵב אֶבֶן قَلْبٌ قَاسٍ. قَسْوَةُ قَلْبٍ. אֲבָנִים טוֹבוֹת مُجَوْهَرَاتٌ. أَحْجَارٌ كَرِيمَةٌ. תְּקוּפַת הָאֶבֶן العَصْرُ الحَجَرِيُّ. العَصْرُ الظِّرَانِيُّ. אֶבֶן נֹגַהּ

מֵעַל לִבּוֹ تَنَفَّسَ الصُّعَدَاءَ. إنْجَلَى الهَمُّ عَنْ قَلْبِهِ. לִבּוֹ לֵב אֶבֶן قَلْبُهُ قُدَّ مِنْ حَجَرٍ. قَاسِ(ي) ج قُسَاةٌ. כְּאֶבֶן שֶׁאֵין לָהּ הוֹפְכִין ١. مجازًا: بَائِرٌ. كَاسِدٌ (سلعة). لاَ طَلَبَ لَهُ. ٢. لاَ يُقَامُ لَهُ وَزْنٌ. لاَ أَهَمِّيَّةَ لَهُ. שְׁתֵּי צִפּוֹרִים בְּאֶבֶן (בְּמַכָּה) אַחַת ضَرْبُ عُصْفُورَيْنِ بِحَجَرٍ. אֲבָנִים שָׁחֲקוּ מַיִם الحِجَارَةُ تُبْلِيهَا المِيَاهُ ومجازًا: الدَّوَامُ يَقْطَعُ الرُّخَامَ.

אִבֵּן פ' صَعِقَ. אִבֵּן صَلَّبَ. جَعَلَهُ كَالحَجَرِ. صَيَّرَهُ صَلْدًا. הִתְאַבֵּן ١. تَحَجَّرَ. تَصَلَّبَ. ٢. مجازًا: جَمَدَ. تَجَمَّدَ. ٣. صُعِقَ دَهْشَةً. إنْشَلَّ. جَمَدَ فِي مَكَانِهِ.

[illegible] بْنُ [illegible] يهودية [illegible] بعض البلاد العربية في العصور الوسطى مثل: רַבִּי אַבְרָהָם אִבְּן עֶזְרָא الحَاخَامُ أَبْرَاهَامُ بْنُ عِزْرَا. أَبُو إِسْحَقَ إِبْرَاهِيمُ بْنُ مِئِيرَ بْنُ عِزْرَا).

אַבְנוּת נ' تَحَجُّرٌ. صَلاَبَةٌ. قَسْوَةٌ.

אַבְנֵט ז' (־טִים) زُنَّارٌ. زُنَّارَةٌ ج زَنَانِيرُ. حِزَامٌ عَرِيضٌ ج أَحْزِمَةٌ.

(אבנט) הִתְאַבְנֵט פ' تَزَنَّرَ. تَنَطَّقَ. تَحَزَّمَ.

אַבְנִי ת' (־נִיִּים) حَجَرِيٌّ. مُتَحَجِّرٌ. صَلْدٌ. صُلْبٌ.

אָבְנַיִם, אבניים ז"ז ١. عَجَلَةُ الخَزَّافِ. ٢. سَرِيرُ النُّفَسَاءِ. יָשַׁב עַל הָאָבְנַיִם مجازًا: إنْهَمَكَ فِي عَمَلِهِ.

אַבְנִית נ' طَبَقَةٌ قِشْرِيَّةٌ مُتَرَسِّبَةٌ (في غلاية مثلاً).

אִבְנָן ז' لِيثْيُوم ע' לִיתְיוּם.

אָבַס פ' عَلَفَ. سَمَّنَ (الحيوان للاستفادة من لحمه). أَطْعَمَ. אִבֵּס عَلَّفَ. سَمَّنَ. أَطْعَمَ العَلَفَ.

אַבְּסוֹלוּטִי L ת' (־טִיִּים) مُطْلَقٌ. قَطْعِيٌّ. تَامٌّ. كُلِّيٌّ. صِرْفٌ ע' מֻחְלָט. אֱמֶת אַבְּסוֹלוּטִית حَقِيقَةٌ مُطْلَقَةٌ.

אַבְּסוֹלוּטִיזְם ז' مُطْلَقِيَّةٌ. إسْتِبْدَادِيَّةٌ. حُكْمٌ مُطْلَقٌ.

אַבְּסוּרְד L ז' (־דִים) سُخْفٌ. سَخَافَةٌ. لاَ مَعْقُولٌ. مُنَافٍ لِلْعَقْلِ. مُحَالٌ. תֵּאַטְרוֹן הָאַבְּסוּרְד مَسْرَحُ اللاَّمَعْقُولِ.

אַבְּסוּרְדִּי ת' (־דִּיִּים) لاَمَعْقُولٌ. غَيْرُ مَعْقُولٍ. مُنَافٍ لِلْعَقْلِ. سَخِيفٌ. مُحَالٌ.

אַבְּסוּרְדִּיּוּת נ' لاَمَعْقُولِيَّةٌ (تيار في الفن).

אַבְּסְטְרַקְט L ז' (־טִים) ١. فَنٌّ تَجْرِيدِيٌّ. تَجَرُّدٌ. مَعْنَوِيَّةٌ. ٢. مُلَخَّصٌ (لبحث أو محاضرة مثلاً).

אַבְּסְטְרַקְטִי ת' (־טִיִּים) مُجَرَّدٌ. مَعْنَوِيٌّ. نَظَرِيٌّ. غَيْرُ تَطْبِيقِيٍّ. אָמָּנוּת אַבְּסְטְרַקְטִית الفَنُّ التَّجْرِيدِيُّ.

אַבְּסְטְרַקְטִיּוּת נ' تَجْرِيدٌ. تَجَرُّدٌ. مَعْنَوِيَّةٌ.

אַבְּסְצִיסָה L נ' (־סוֹת) في الرياضيات: إحْدَاثِيٌّ (افقي او سيني) ج إحْدَاثِيَّاتٌ.

إسْقَاطِيٌّ ج إسْقَاطِيَّاتٌ.

אַבְּסֶס L ז' (־סִים) خُرَاجٌ. دُمَّلَةٌ ج دُمَّلٌ ودَمَامِلُ. جُرْحٌ صَدِيدِيٌّ (قَيْحِيٌّ) ע' כִּיב, מֻרְסָה.

אֲבַעְבּוּעָה נ' (־עוֹת) بَثْرَةٌ ج بَثْرٌ وبُثُورٌ. حَبَّةٌ ج حَبَّاتٌ (خُراج صغير). אֲבַעְבּוּעוֹת, אֲבַעְבּוּעוֹת שְׁחוֹרוֹת جُدَرِيٌّ (مرض معدٍ، smallpox). אֲבַעְבּוּעוֹת חֹרֶף شَرَثٌ. خَصَرٌ (ورم اليدين والرجلين في الشتاء). تَثْلِيجٌ. خِلْطٌ עק'. אֲבַעְבּוּעוֹת פָּרוֹת جُدَرِيُّ البَقَرِ. אֲבַעְבּוּעוֹת רוּחַ حُمَاقٌ. جُدَرِيُّ المَاءِ.

אָבָץ ז' زِنْكٌ (معدن ابيض). تُوتْيَا. خَارْصِينٌ.

(אבק) נֶאֱבַק פ' نَاضَلَ. كَافَحَ. صَارَعَ. نَازَلَ. אִבֵּק ١. غَبَّرَ. أَثَارَ الغُبَارَ. ٢. تَرَّبَ. غَبَّرَ. ٣. رَشَّ الزَّرْعَ بِالمَوَادِّ الكِيمَاوِيَّةِ. ٣. نَفَضَ ـ أَزَالَ التُّرَابَ (الغُبَارَ) عَنْ. הִתְאַבֵּק, נִתְאַבֵּק ١. صَارَعَ. نَازَلَ. قَاتَلَ. ٢. غَبِرَ ـ عَلاَهُ الغُبَارُ. הִתְאַבֵּק בַּעֲפַר רַגְלָיו مجازًا: أَخَذَ العِلْمَ عَنْهُ. لاَزَمَهُ مُلاَزَمَةَ ظِلِّهِ. הֶאֱבִיק لَقَّحَ (باللقاح أو الطلع). خَصَّبَ. أَخْصَبَ.

אָבָק ז' ١. غُبَارٌ. تُرَابٌ ج أَتْرِبَةٌ. ٢. مَسْحُوقٌ ج مَسَاحِيقُ. ٣. شَيْءٌ مِنْ. ذَرَّةٌ مِنْ. אָבָק פּוֹרֵחַ غُبَارٌ تَذْرُوهُ الرِّيحُ. لاَ وَزْنَ لَهُ. אֲבַק אָדָם رَعَاعٌ. طَغَامٌ. دَهْمَاءُ. حُثَالَةٌ. سُفَالَةُ النَّاسِ. אֲבַק אֱמֶת مَسْحَةٌ (شَيْءٌ) مِنَ الحَقِيقَةِ. אָבָק קוֹסְמִי الغُبَارُ الكَوْنِيُّ. אֲבַק שְׂרֵפָה بَارُودٌ ومجازًا: إنْفِجَارٌ. حَالَةُ انْفِجَارٍ. غَلَيَانٌ. הֶעֱלָה (זָרָה) אָבָק בְּעֵינֵי הַבְּרִיּוֹת ذَرَّ الرَّمَادَ فِي عُيُونِ النَّاسِ.

אַבְקָה נ' (אֲבָקוֹת) ١. مَسْحُوقٌ ج مَسَاحِيقُ. بُودْرَةٌ. ٢. في النبات: غُبَارُ الطَّلْعِ. لَقَاحٌ. אַבְקַת אֲפִיָּה ע' אֲפִיָּה.

אַבְּקוּס G ז' (־סִים) مِعْدَادٌ ע' חֶשְׁבּוֹנִיָּה.

אֲבָקִי ת' (־קִיִּים) غُبَيْرِيٌّ. شَبِيهٌ بِالبُودْرَةِ. مَسْحُوقٌ.

אַבְקָן ז' (־נִים) في النبات: سَدَاةٌ ج أَسْدِيَةٌ. حَامِلُ المِيسَمِ.

אַבְקָנִי ת' (־נִיִּים) في النبات: ذُو سَدَاةٍ أَوْ أَسْدِيَةٍ (زهرة).

אִבְקֵק פ' ١. نَشَرَ المَسْحُوقَ. ٢. سَحَنَ ـ سَحَقَ ـ دَقَّ ـ. נִתְאַבְקֵק إنْسَحَنَ. إنْسَحَقَ. إنْدَقَّ.

אֵבֶר ז' (אֵבָרִים) ١. عُضْوٌ (في الجسم) ج أَعْضَاءٌ ע' אֵיבָר. ٢. جَنَاحُ الطَّائِرِ ج أَجْنِحَةٌ.

אֶבְרָה נ' (אֲבָרוֹת) ١. جَنَاحٌ ج أَجْنِحَةٌ. ٢. القَوَادِمُ (في الطير).

אַבְרָהָם אָבִינוּ H ש"פ إِبْرَاهِيمُ الخَلِيلُ. בְּרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ ע' בְּרִית, בְּרִית מִילָה.

אַבְרוֹמָה G נ' (־מוֹת) إِبْرَامِيسُ (نوع من الاسماك، bream).

אַבַּרְזִין P ז' (־נִים) مُشَمَّعٌ أَرْضِيَّةٌ. شَادِرٌ ج شَوَادِرُ.

אַבְרֵךְ ז' (־כִים) ١. فَتًى ج فِتْيَانٌ وفِتْيَةٌ. شَابٌّ صَغِيرُ السِّنِّ. ٢. طَالِبٌ فِي مَدْرَسَةٍ يَهُودِيَّةٍ دِينِيَّةٍ. ٣. شَابٌّ مِنَ الْمُتَدَيِّنِينَ الْمُتَزَمِّتِينَ جِدًّا.

אַבְרֵק ז' في الفلك: الشِّعْرَى (نجم ثابت لامع، sirius).

אַבְרַקְדַבְרָא L ז' ١. قديمًا: تَعْوِيذَةٌ ج تَعَاوِيذُ. ٢. هُرَاءٌ. ثَرْثَرَةٌ.

אַבְרָקַיִם G ז"ז سِرْوَالٌ ج سَرَاوِيلُ.

אַבְרָשׁ Ar. ז' (־שִׁים) في النبات: خَلَنْج. מִשְׁפַּחַת הָאַבְרָשִׁים في النبات: الفَصِيلَةُ الخَلَنْجِيَّةُ.

אֲבָשִׁים, אובשים ז"ר خُصَاصَةُ العِنَبِ. المَؤُوفُ الرَّدِيءُ مِنَ العِنَبِ.

אַגַּב Ar. מ"ח ١. بِالْمُنَاسَبَةِ. عَلَى فِكْرَةٍ. عَرَضًا. ٢. بِوَاسِطَةِ. عَنْ طَرِيقِ. אַגַּב אֹרַח, אַגַּב אוֹרְחָא بِالْمُنَاسَبَةِ. عَلَى فِكْرَةٍ. عَلَى المَاشِي. אַגַּב גְּרָרָא إِسْتِمْرَارًا لِمَا سَبَقَ. דֶּרֶךְ אַגַּב بِالْمُنَاسَبَةِ. عَلَى فِكْرَةٍ.

אֲגָבָה G נ' (־בוֹת) صَبَّارٌ أَمْرِيكِيٌّ (نبات تصنع منه حبال السيزال، agave).

אַגָּבִי ת' (־בִּיִּים) عَفْوِيٌّ. صُدْفَةً. بِالصُّدْفَةِ. إِعْتِبَاطًا.

אַגָּבִיּוּת נ' عَفْوِيَّةٌ. عَدَمُ تَعَمُّدٍ أَوْ قَصْدٍ.

אָגַד פ' ١. رَبَطَ ـُ. حَزَمَ ـِ. رَزَمَ ـُ. ٢. جَمَعَ ـَ. אִגֵּד ١. حَزَمَ. شَدَّ ـُ. ضَمَّ ـُ. ٢. خَرَطَ ـُ. أَدْخَلَ فِي رَابِطَةٍ أَوْ جَمْعِيَّةٍ. אֻגַּד ١. رُبِطَ. حُزِمَ. ضُمَّ فِي بَاقَةٍ. ٢. تَمَّ تَنْظِيمُهُ فِي جَمْعِيَّةٍ أَوْ نِقَابَةٍ. הִתְאַגֵּד إِنْتَظَمَ فِي رَابِطَةٍ (جَمْعِيَّةٍ أَوْ نِقَابَةٍ). إِنْخَرَطَ فِي سِلْكٍ.

אֶגֶד ז' (אֲגָדִים) ١. رَبْطَةٌ. حُزْمَةٌ ج حُزَمٌ. بَاقَةٌ ج بَاقَاتٌ. ٢. رِبَاطٌ. ضِمَادٌ. بَاتِيسْتَا. ٣. إِيجِد. شَرِكَةُ بَاصَاتٍ عَامَّةٌ فِي إِسْرَائِيلَ.

אֲגֻדָּה, אגודה נ' (־דּוֹת) ١. حُزْمَةٌ. رَبْطَةٌ. بَاقَةٌ. ٢. مَجْمُوعَةٌ. ٣. جَمْعِيَّةٌ ج جَمْعِيَّاتٌ. رَابِطَةٌ ج رَوَابِطُ. نِقَابَةٌ ج نِقَابَاتٌ. אֲגֻדָּה מִקְצוֹעִית نِقَابَةٌ مِهْنِيَّةٌ. אֲגֻדָּה צַרְכָנִית جَمْعِيَّةٌ اسْتِهْلَاكِيَّةٌ. אֲגֻדָּה שִׁתּוּפִית جَمْعِيَّةٌ تَعَاوُنِيَّةٌ.

אֻגְדָּה, אוגדה נ' (־דּוֹת) في الجيش: مَجْمُوعَةُ أَلْوِيَةٍ. فِرْقَةٌ عَسْكَرِيَّةٌ كَبِيرَةٌ. فَوْجٌ ج أَفْوَاجٌ.

אַגָּדָה נ' (־דּוֹת) ١. أُسْطُورَةٌ ج أَسَاطِيرُ. خُرَافَةٌ ج خُرَافَاتٌ. قِصَّةٌ خَيَالِيَّةٌ. حِكَايَةٌ ج حِكَايَاتٌ. ٢. قِصَصُ النَّوَادِرِ وَالحِكَايَاتِ الدِّينِيَّةِ الوَارِدَةُ فِي التَّلْمُودِ. אַגָּדַת עַם أُسْطُورَةٌ شَعْبِيَّةٌ. בַּעַל אַגָּדָה حَافِظُ الأَسَاطِيرِ. אִם תִּרְצוּ אֵין זוֹ אַגָּדָה مَنْ جَدَّ وَجَدَ. جِدَّ تَجِدْ.

אַגָּדִי, אַגָּדָתִי ת' (־יִּים) أُسْطُورِيٌّ. رِوَائِيٌّ. خُرَافِيٌّ. خَيَالِيٌّ.

אֶגוֹ L ז' في علم النفس: الأَنَا. الذَّاتُ (ego).

אֶגוֹאִיזְם L ז' أَنَوِيَّةٌ. أَنَانِيَّةٌ. أَثَرَةٌ. حُبُّ النَّفْسِ. نَفْعِيَّةٌ.

אֶגוֹאִיסְט ת' (־טִים) أَنَوِيٌّ. أَنَانِيٌّ. مُؤْثِرٌ لِنَفْسِهِ. نَفْعِيٌّ.

אִגּוּד, איגוד ז' (־דִים) رَابِطَةٌ. إِتِّحَادٌ. جَمْعِيَّةٌ. نِقَابَةٌ. אִגּוּד מִקְצוֹעִי نِقَابَةٌ (جَمْعِيَّةٌ) مِهْنِيَّةٌ. تَنْظِيمٌ مِهْنِيٌّ. אִגּוּד סְפּוֹרְט إِتِّحَادٌ رِيَاضِيٌّ.

אגודה ע' אֲגֻדָּה.

אֲגוּדָל ז' (־לִים) إِبْهَامٌ ج أَبَاهِمُ وَأَبَاهِيمُ ע' בֹּהֶן. מְהַלֵּךְ עָקֵב בְּצַד אֲגוּדָל يَسِيرُ عَلَى رُؤُوسِ الأَصَابِعِ. يَمْشِي الهُوَيْنَا. يَسِيرُ بِحَذَرٍ.

אֱגוֹז ז' (־זִים) جَوْزَةٌ ج جَوْزٌ. شَجَرَةُ الجَوْزِ. אֱגוֹז אֲדָמָה ז' (אֱגוֹזֵי אֲדָמָה) فُسْتُقُ العَبِيدِ. الفُولُ السُّودَانِيُّ ע' בֹּטֶן. אֱגוֹז הֹדּוּ ז' (אֱגוֹזֵי הֹדּוּ) جَوْزُ الهِنْدِ. نَارْجِيلٌ ע' קוֹקוֹס. אֱגוֹז הַמֶּלֶךְ جَوْزُ عَيْنِ الجَمَلِ (نوع من الجوز الممتاز). אֱגוֹז פֶּרֶךְ جَوْزٌ هَشٌّ (فَقْش). אֱגוֹז קָשֶׁה مجازًا: صَعْبُ المِرَاسِ. مُتَصَلِّبٌ. عَنِيدٌ.

אֱגוֹזָה נ' (־זוֹת) شَجَرَةُ الجَوْزِ.

אֵגוֹטִיזְם L ז' إِعْتِدَادٌ بِالنَّفْسِ. مُكَابَرَةٌ. عُنْجُهِيَّةٌ.

אִגּוּם, איגום ז' ١. تَخْزِينُ المَاءِ فِي بُحَيْرَةٍ اصْطِنَاعِيَّةٍ. إِقَامَةُ سُدُودٍ ٢. في الحواسيب: جَمْعُ المُعْطَيَاتِ ע' אִגֵּם.

אֶגוֹמַנְיָה L נ' دَاءُ الإِعْجَابِ بِالنَّفْسِ. أَنَانِيَّةٌ مُفْرِطَةٌ (egomania).

אִגּוּף, איגוף ז' (־פִים) تَطْوِيقٌ. مُحَاصَرَةٌ. إِلْتِفَافٌ. תְּנוּעַת אִגּוּף حَرَكَةُ الِتْفَافٍ. عَمَلِيَّةُ تَطْوِيقٍ. مُحَاصَرَةٌ.

אֶגוֹצֶנְטְרִי L ת' (־יִּים) في علم النفس: المُرَكِّزُ عَلَى ذَاتِهِ (الأَنَا). ذَاتِيُّ التَّمَرْكُزِ. أَنَوِيٌّ.

אֶגוֹצֶנְטְרִיּוּת נ' في علم النفس: التَّمَرْكُزُ الذَّاتِيُّ. أَنَانِيَّةٌ. أَنَوِيَّةٌ.

אָגוּר ת' (אֲגוּרִים) مَخْزُونٌ. مُخْتَزَنٌ. مُدَّخَرٌ. مُكْتَنَزٌ.

אִגּוּר, איגור ז' تَخْزِينٌ. خَزْنٌ.

אֲגוֹרָה נ' (־רוֹת) أَغُورَا ج أَغُورَات (نقد إسرائيلي صغير).

אֶגְזוֹז En. ז' (־זִים) العَادِمُ ע' מַפְלֵט.

אג"ח ר"ת אִגֶּרֶת חוֹב سَنَدُ دَيْنٍ.

אָגִיד ז' (אֲגִידִים) خَيْشُومٌ (السمك) ج خَيَاشِيمُ ע' זִים.

אֲגִידָה נ' رَبْطٌ. حَزْمٌ. رَزْمٌ (في طرد).

אֶגִיפְּטוֹלוֹג G ז' (־גִים) مِصْرُولُوجِيٌّ. مُتَخَصِّصٌ (عَالِمٌ) بِالآثَارِ وَالحَضَارَةِ المِصْرِيَّةِ القَدِيمَةِ.

אֶגִיפְּטוֹלוֹגְיָה נ' المِصْرُولُوجِيَّةُ. عِلْمُ المِصْرِيَّاتِ. عِلْمُ الآثَارِ وَالحَضَارَةِ المِصْرِيَّةِ القَدِيمَةِ.

אֲגִירָה נ' خَزْنٌ. تَخْزِينٌ. إِدِّخَارٌ. تَكْوِيمٌ. تَكْدِيسٌ.

אֶגֶל ז' (אֲגָלִים) قَطْرَةٌ ج قَطْرٌ وَقَطَرَاتٌ. نُقْطَةٌ ج نُقَطٌ وَنِقَاطٌ.

אֲגַם ז' (־מִּים) ١. بُحَيْرَةٌ ج بُحَيْرَاتٌ. ٢. مُسْتَنْقَعٌ ج مُسْتَنْقَعَاتٌ. هَوْرٌ ج أَهْوَارٌ.

אִגֵּם, איגם פ' اِخْتَزَنَ الْمَاءَ فِي بُحَيْرَةٍ اصْطِنَاعِيَّةٍ. أَقَامَ السُّدُودَ. ٢. في الحواسيب: جَمَعَ الْمُعْطَيَاتِ.

אג"ם ר"ת אֲגַף הַמַּטֶּה הַכְּלָלִי هَيْئَةُ الأَرْكَانِ العَامَّةُ.

אַגְמוֹן ז' (־נִים) بَرْدِيٌّ. كُولاَنٌ. حَفَأٌ. أَسَلٌ.

אֲגַמִּית נ' (־יּוֹת) غُرَّةٌ ج غُرَرٌ (طائر مائي، coot).

אַגָּן ז' (־נִּים) حَوْضٌ ج أَحْوَاضٌ. مِرْكَنٌ ج مَرَاكِنُ. طَسِيْتٌ ج طُسُوتٌ. אַגַּן הַחֲלָצַיִם, אַגַּן הַיְּרֵכַיִם الحَوْضُ. تَجْوِيفُ الحَوْضِ (في الجسم). אַגַּן יָם הַתִּיכוֹן حَوْضُ البَحْرِ (الأَبْيَضِ) الْمُتَوَسِّطِ.

אֹגֶן, אוגן ז' (אֳגָנִים) ١. عُرْوَةٌ ج عُرًى. مِقْبَضٌ ج مَقَابِضُ. ٢. شَفَةُ الإِنَاءِ.

אַגֶ'נְדָּה .En נ' أَجِنْدَة. بَرْنَامَجٌ. جَدْوَلُ أَفْضَلِيَّاتٍ.

אַגְנוֹסְטִיּוּת G נ' في الفلسفة: اللاأَدْرِيَّةُ (agnosticism).

אַגָּס ז' (־סִּים) كُمَّثْرَاةٌ ج كُمَّثْرَى. إِجَّاصَةٌ ج إِجَّاصٌ. ٢. شَجَرَةُ الكُمَّثْرَى. אַגַּס אֲדָמָה في النبات: خَرْشَفُ القُدْسِ. قُلْقَاسٌ رُومِيٌّ.

אֲגַף ז' (־פִּים) ١. جَنَاحٌ ج أَجْنِحَةٌ (الطائر او البناء). ٢. طَرَفٌ عُلْوِيٌّ. يَدٌ ج أَيْدٍ(ي) وَأَيَادٍ(ي). ٣. جَنَاحٌ (ايمن او ايسر في معسكر) جَانِبٌ ج جَوَانِبُ. ٤. قِسْمٌ. شُعْبَةٌ. ٥. في الجبر: طَرَفُ المُعَادَلَةِ. حَدٌّ ج حُدُودٌ. אֲגַף אַפְסְנָאוּת في الجيش: قِسْمُ التَّجْهِيزَاتِ وَالتَّمْوِينِ. قِسْمُ الْمِيرَةِ. אֲגַף כֹּחַ אָדָם في الجيش: شُعْبَةُ الأَفْرَادِ أَوِ القُوَى البَشَرِيَّةِ. אֲגַף מוֹדִיעִין في الجيش: قِسْمُ الاسْتِخْبَارَاتِ (المُخَابَرَاتِ). אֲגַף הַמַּטֶּה הַכְּלָלִי في الجيش: هَيْئَةُ الأَرْكَانِ العَامَّةِ. אֲגַף הָעַתִּיקוֹת قِسْمُ الآثَارِ.

אִגֵּף פ' تَقَدَّمَ نَحْوَ الجَانِبِ (لِيَضْرِبَهُ). حَاصَرَ. אִגֵּף ١. طَوَّقَ. حَوَّطَ. حَاصَرَ. ضَرَبَ نِطَاقًا حَوْلَ. ٢. سَدَّ ـُ (بسدادة). אֻגַּף حُوصِرَ. طُوِّقَ. أُحِيطَ بِهِ.

אַגַּפִּי ת' (־יִּים) جَانِبِيٌّ. مِنَ الْمَيْمَنَةِ أَوِ الْمَيْسَرَةِ.

אָגַר פ' خَزَنَ ـُ اِخْتَزَنَ. اِدَّخَرَ. اِسْتَوْدَعَ. كَدَّسَ. נֶאֱגַר خُزِنَ. جُمِعَ. أُودِعَ. أُدُّخِرَ.

אִגְּרָא .Ar ז' سَقْفٌ ج سُقُوفٌ. זִגְּרָא רָמָא לְבֵירָא עֲמִיקְתָּא مِنَ القِمَّةِ إِلَى الحَضِيضِ.

אַגְרָא ז' أَجْرٌ. جَزَاءٌ. לְפוּם צַעֲ רָא الأَجْرُ عَلَى قَدْرِ الْمَشَقَّةِ. الغُنْمُ بِالغُرْمِ.

אַגְרָה נ' (־רוֹת) رَسْمٌ ج رُسُو. ج أُجُورٌ. אַגְרַת חִנּוּךְ رَسْمُ التَّعْلِيمِ. أَجْرُ المَدْرَسَةِ.

אַגְרוֹטֶכְנִיקָה נ' عِلْمُ (فَنُّ) الأَسَالِيبِ الزِّرَاعِيَّةِ.

אַגְרוֹן ז' (־נִים) مُفْرَدَاتُ اللُّغَةِ. مَسْرَدٌ قَامُوسِيٌّ (glossary).

אַגְרוֹנוֹם G ז' (־מִים) مُهَنْدِسٌ زِرَاعِيٌّ.

אַגְרוֹנוֹמְיָה נ' عِلْمُ الهَنْدَسَةِ الزِّرَاعِيَّةِ.

אֶגְרוֹף ז' (־פִים) ١. قَبْضَةٌ ج قَبَضَاتٌ. لَكْمَةٌ ج لَكَمَاتٌ. ٢. مجازًا: عُنْفٌ. قَسْوَةٌ. אֶגְרוֹף בַּרְזֶל قَبْضَةٌ حَدِيدِيَّةٌ. عُنْفٌ. بَطْشٌ. אִישׁ אֶגְרוֹף, בַּעַל אֶגְרוֹף قَبَضَايٌ. بَلْطَجِيٌّ.

אִגְרוּף ז' (־פִים) ١. في الرياضة: مُلاَكَمَةٌ. ٢. قَبْضُ اليَدِ. جَمْعُ اليَدِ.

אֶגְרוֹפָן ז' (־נִים) في الرياضة: مُلاَكِمٌ. ٢. قَبْضَةٌ حَدِيدِيَّةٌ. ٣. قَبَضَايٌ.

אֶגְרוֹפָנוּת נ' مُلاَكَمَةٌ. مُبَاكَسَةٌ.

אֲגַרְטָל .Ar ז' (־לִים) ١. إِبْرِيقٌ ج أَبَارِيقُ. مَزْهَرِيَّةٌ. ٢. طَاسٌ.

אֻגָרִית, אוגרית נ' اللُّغَةُ الأُوغَارِيتِيَّةُ.

אַגְרָן ת' (־נִים) ١. خَازِنٌ. جَامِعٌ. مُدَّخِرٌ. ٢. هَاوِي جَمْعِ الطَّوَابِعِ أَوِ النُّقُودِ.

אַגְרָנוּת נ' ١. خَزْنٌ. تَخْزِينٌ. اِدِّخَارٌ. تَحْوِيشٌ. ٢. هِوَايَةُ جَمْعِ الطَّوَابِعِ أَوِ النُّقُودِ.

אַגְרֶסִיבִי ת' (־בִּיִּים) عُدْوَانِيٌّ. عَدَائِيٌّ. إِسْتِفْزَازِيٌّ.

אַגְרֶסִיבִיּוּת נ' عُدْوَانِيَّةٌ. عُدْوَانٌ. إِعْتِدَاءٌ. إِسْتِفْزَازٌ.

אַגְרֶסְיָה נ' ١. إِعْتِدَاءٌ. عُدْوَانٌ. ٢. مجازًا: عُنْفٌ.

אִגְרֵף פ' جَمَعَ قَبْضَتَهُ (للضرب). הִתְאַגְרֵף لاَكَمَ.

אַגְרָרִי L ת' (־רִיִּים) زِرَاعِيٌّ ע' חַקְלָאִי. רֵפוֹרְמָה אַגְרָרִית إِصْلاَحٌ زِرَاعِيٌّ.

אִגֶּרֶת, איגרת נ' (אִגְּרוֹת) ١. رِسَالَةٌ ج رَسَائِلُ. مُذَكِّرَةٌ ج مُذَكِّرَاتٌ. خِطَابٌ ج خِطَابَاتٌ. كِتَابٌ. ٢. مَقَالٌ. ٣. سَنَدٌ ج سَنَدَاتٌ. אִגֶּרֶת אֲוִיר رِسَالَةٌ بَرِيدِيَّةٌ. אִגֶּרֶת בִּטָּחוֹן في الشؤون المالية: رِسَالَةُ (خِطَابُ) ضَمَانٍ. אִגֶּרֶת חוֹב سَنَدُ دَيْنٍ. אִגֶּרֶת חוֹב לְמוֹכֵ"ז سَنَدُ دَيْنٍ لِحَامِلِهِ. אִגֶּרֶת רוֹעִים, אִגֶּרֶת בִּישׁוֹפִּים رِسَالَةٌ رَعَوِيَّةٌ (بَابَوِيَّةٌ).

אֵד ז' (־דִים) بُخَارٌ ج أَبْخِرَةٌ. אֵדֵי רַעַל غَازَاتٌ سَامَّةٌ.

אַד L إِلَى. حَتَّى. אַד אַבְּסוּרְדּוּם إِلَى اللاَّمَعْقُولِ. إِلَى دَرَجَةِ السُّخْفِ (ad absurdum). אַד הוֹק لِغَرَضٍ مُعَيَّنٍ. خَاصٌّ. וַעֲדַת אַד הוֹק لَجْنَةٌ خَاصَّةٌ (لغرض معين). لَجْنَةٌ خَاصَّةٌ مُؤَقَّتَةٌ.

(אדב) הִתְאַדֵּב פ' تَأَدَّبَ. تَصَرَّفَ بِأَدَبٍ. عَامَلَ بِلِيَاقَةٍ.

אַדָּג'וֹ .It ١. תה"פ في الموسيقى: أَدَاجِيُو. بَطِيءٌ. ٢. ז' مَقْطُوعَةٌ مُوسِيقِيَّةٌ تُعْزَفُ بِتَمَهُّلٍ (adagio).

(אדה) אִדָּה, אידה פ' ١. بَخَّرَ. صَعَّدَ (من جامد إلى غاز) ע' אִיֵּד. ٢. طَبَخَ بِالبُخَارِ. אֻדָּה بُخِّرَ. صُعِّدَ. הִתְאַדָּה تَبَخَّرَ. تَصَعَّدَ.

אַדְוָה, אדווה נ' (־וֹת) خَرِيرُ الْمَاءِ. سِلْسِلَةُ أَمْوَاجٍ خَفِيفَةٍ. حَفِيفٌ.

אִדּוּי, אידוי ז' ١. تَبَخُّرٌ. تَصَعُّدٌ ע' אִיּוּד. ٢. تَبْخِيرٌ. تَصْعِيدٌ.

אֱדוֹם ש"פ ١. في الكتاب المقدس: أَدُوم (اسم البلاد جنوبي ارض كنعان). ٢. مجازًا: كِنَايَةٌ عَنْ مَمْلَكَةِ رُومَا.

אֱדוֹמִי ת' (־יִּים) ١. أَدُومِيٌّ. ٢. مَسِيحِيٌّ.

אָדוֹן ז' (אֲדוֹנִים) ١. سَيِّدٌ ج سَادَةٌ وأَسْيَادٌ. ٢. حَاكِمٌ ج حُكَّامٌ. ٣. صَاحِبُ (مَالِكُ) العَمَلِ. مِنَ الأَسْمَاءِ الحُسْنَى: المَوْلَى تَعَالَى. אֲדוֹן עוֹלָם, אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ المَوْلَى الكَرِيمُ. رَبُّ العَالَمِينَ. אָדוֹן נִכְבָּד! سَيِّدِي الفَاضِلُ (المُحْتَرَمُ)! שֵׁרֵת שְׁנֵי אֲדוֹנִים خَدَمَ سَيِّدَيْنِ ومجازًا: لَعِبَ عَلَى الحَبْلَيْنِ.

אֲדוֹנָי ע' אֲדֹנָי.

אֲדוֹנִיס G ז' ١. في الأساطير اليونانية: أَدُونِيس (شاب جميل كان عشيق افروديت إلهة الجمال). ٢. مجازًا: شَابٌّ وَسِيمٌ (جَمِيلٌ).

אָדוּק ת' (אֲדוּקִים) ١. مُتَدَيِّنٌ. تَقِيٌّ ج أَتْقِيَاءُ. مُتَمَسِّكٌ بِحَبْلِ الدِّينِ. ٢. مُتَعَصِّبٌ. مُتَحَيِّزٌ. ٣. مَرْبُوطٌ بِشِدَّةٍ.

אַדִּי ת' (־יִּים) ١. غَازِيٌّ. بُخَارِيٌّ. ٢. مجازًا: غَامِضٌ. ضَبَابِيٌّ.

אָדִיב A ת' (אֲדִיבִים) أَدِيبٌ. مُؤَدَّبٌ. بَشُوشٌ. دَمِثٌ.

אֲדִיבוּת נ' أَدَبٌ. لَطَافَةٌ. بَشَاشَةٌ. دَمَاثَةٌ. مُجَامَلَةٌ.

אֶדִיפּוּס G ש"פ أُودِيب. תַּסְבִּיךְ אֶדִיפּוּס في علم النفس: عُقْدَةُ أُودِيبَ ע' תַּסְבִּיךְ.

אֶדִיפָּלִי ת' (־יִּים) مُعَقَّدٌ نَفْسِيًّا.

אֲדִיקוּת נ' ١. تَدَيُّنٌ. وَرَعٌ. ٢. تَعَصُّبٌ. تَمَسُّكٌ بِفِكْرَةٍ. تَحَيُّزٌ. إِخْلَاصٌ شَدِيدٌ.

אַדִּיר ת' (־רִים) ١. جَبَّارٌ ج جَبَابِرَةٌ. عَظِيمٌ ج عُظَمَاءُ وعِظَامٌ. شَدِيدٌ ج أَشِدَّاءُ. ٢. عَارِمٌ (سيل). جَارِفٌ. ٣. ז' مِنَ الأَسْمَاءِ الحُسْنَى: الجَبَّارُ. القَادِرُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ. אַדִּיר חֶפְצִי إِنِّي لَشَدِيدُ الرَّغْبَةِ. يَحْدُونِي الشَّوْقُ إِلَى. אַדִּיר מָמוֹן ذُو أَمْوَالٍ طَائِلَةٍ. مُوسِرٌ. ثَرِيٌّ ج أَثْرِيَاءُ. מַיִם אַדִּירִים سَيْلٌ عَارِمٌ (جَارِفٌ). מִפְעָל אַדִּירִים مَشْرُوعٌ جَبَّارٌ (ضَخْمٌ).

אַדִּירוּת נ' عِظَمٌ. قُوَّةٌ. شِدَّةٌ. بَأْسٌ. قُدْرَةٌ. سَطْوَةٌ.

אָדִישׁ ת' (אֲדִישִׁים) لَامُبَالٍ(ي). عَدِيمُ الاكْتِرَاثِ. فَاتِرٌ. גַּז אָדִישׁ في الكيمياء: غَازٌ خَامِلٌ (لا يتفاعل مع مادة أخرى كالهليوم). אָדָם אָדִישׁ إِنْسَانٌ مُتَوَاكِلٌ. شَخْصٌ غَيْرُ مُبَالٍ. יַחַס אָדִישׁ مُعَامَلَةٌ فَاتِرَةٌ. تَصَرُّفٌ بَارِدٌ.

אֲדִישׁוּת נ' لَامُبَالَاةٌ. عَدَمُ اكْتِرَاثٍ. عَدَمُ اهْتِمَامٍ. بُرُودٌ. فُتُورٌ.

(אדם) אָדֵם, אידם פ' حَمَّرَ. صَبَغَ بِاللَّوْنِ الأَحْمَرِ. הִתְאַדֵּם ١. إِحْمَرَّ. إِحْمَارَّ. إِحْتَقَنَ. ٢. تَوَهَّجَ. سَطَعَ حُمْرَةً. הֶאְדִּים ١. إِحْمَرَّ. إِحْمَارَّ. تَوَرَّدَ خَجَلًا. ٢. صَبَغَ بِاللَّوْنِ الأَحْمَرِ. הֶאְדִּים אֶת פָּנָיו مجازًا: أَرَاقَ مَاءَ وَجْهِهِ. خَجَّلَهُ. بَهْدَلَهُ.

אָדֹם, אדום ת' (אֲדֻמִּים) أَحْمَرُ ج حُمْرٌ وحُمْرَانٌ נ' حَمْرَاءُ. אוֹר אָדֹם الضَّوْءُ الأَحْمَرُ. شَارَةُ الخَطَرِ. דֶּגֶל אָדֹם العَلَمُ الأَحْمَرُ (علم الحركة العمالية). טֶלֶפוֹן אָדֹם خَطٌّ تِلِفُونِيٌّ سَاخِنٌ. מָגֵן דָּוִד אָדֹם نَجْمَةُ دَاوُدَ الحَمْرَاءُ (مؤسسة إسرائيلية للإسعاف). הַסַּהַר הָאָדֹם الهِلَالُ الأَحْمَرُ (مؤسسة إسلامية للإسعاف). הַצָּבָא הָאָדֹם الجَيْشُ الأَحْمَرُ. كِنَايَةٌ عَنْ جَيْشِ الاتِّحَادِ السُّوفْيَاتِيِّ سَابِقًا. הַצְּלָב הָאָדֹם الصَّلِيبُ الأَحْمَرُ (مؤسسة دولية للإسعاف). מָרָה אֲדֻמָּה مِزَاجٌ دَمَوِيٌّ ע' סַנְגְּוִינִי. קַו אָדֹם خَطٌّ أَحْمَرُ. خَطُّ الخَطَرِ. אֲדֹם הֶחָזֶה أَبُو صَدْرٍ. أَبُو الحِنَّاءِ (طائر مغرد، robin, red-breast). אֲדֻמֵּי הָעוֹר الهُنُودُ الحُمْرُ. الزُّنُوجُ الحُمْرُ.

אֹדֶם, אודם ז' ١. حُمْرَةٌ. إِحْمِرَارٌ. ٢. أَحْمَرُ الشِّفَاهِ. رُوج. ٣. عَقِيقٌ (حجر كريم). يَاقُوتٌ أَحْمَرُ ج يَوَاقِيتُ.

אָדָם, בֶּן אָדָם ז' إِبْنُ آدَمَ ج أَبْنَاءُ آدَمَ. آدَمِيٌّ. إِنْسَانٌ ج نَاسٌ وأُنَاسٌ. شَخْصٌ ج أَشْخَاصٌ. بَشَرٌ. نَفْسٌ ج نُفُوسٌ. אָדָם הַיַּעַר إِنْسَانُ الغَابِ. أُورَنْغ أُوتَنْغ (سعدان يشبه الإنسان). אָדָם מִן הַיִּשּׁוּב حَضَرِيٌّ. مَدَنِيٌّ. مُهَذَّبٌ. אָדָם עֶלְיוֹן الإِنْسَانُ الأَعْلَى (السَّامِي). سُوبِرْمَان. הָאָדָם הַקַּדְמוֹן إِنْسَانُ مَا قَبْلَ التَّارِيخِ. אָדָם הָרִאשׁוֹן آدَمُ. أَبُو البَشَرِ. בֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ بَيْنَ الإِنْسَانِ وَأَخِيهِ الإِنْسَانِ. المُعَامَلَاتُ. בֵּין אָדָם לַמָּקוֹם بَيْنَ الإِنْسَانِ وَخَالِقِهِ. العِبَادَاتُ. כּוֹחַ אָדָם قُوَى العَمَلِ. قُوَى بَشَرِيَّةٌ. قُوَى عَامِلَةٌ. פֶּרֶא אָדָם وَحْشِيٌّ ج وُحُوشٌ. هَمَجِيٌّ ج هَمَجٌ. بَرْبَرِيٌّ ج بَرَابِرَةٌ. הָאָדָם הַנָּכוֹן בַּמָּקוֹם הַנָּכוֹן الرَّجُلُ المُنَاسِبُ فِي المَكَانِ المُنَاسِبِ. אָדָם מוּעָד לְעוֹלָם ١. جَهْلُ القَانُونِ لَا يُعْفِي مِنَ العُقُوبَةِ. ٢. الإِنْسَانُ مُعَرَّضٌ لِلْخَطَإِ. الإِنْسَانُ غَيْرُ مَعْصُومٍ عَنِ الخَطَإِ. אָדָם קָרוֹב לְעַצְמוֹ ע' קָרוֹב. בְּהֵמָה בְּצוּרַת אָדָם סל' أَخْرَقُ. مَأْفُونٌ. جَامُوس لَابِس بَدْلَة מ' ثَوْر مُعَمَّم עק'. אֵין אָדָם מַקְנֶה דָּבָר שֶׁלֹּא בָּא לָעוֹלָם فَاقِدُ الشَّيْءِ لَا يُعْطِيهِ. בַּמִּדָּה שֶׁאָדָם מוֹדֵד בָּהּ - מוֹדְדִין לוֹ الجَزَاءُ مِنْ جِنْسِ العَمَلِ. كَمَا تَدِينُ تُدَانُ.

אֲדַמְדַּם ת' (־מִּים) مُحْمَرٌّ. ضَارِبٌ إِلَى الحُمْرَةِ. مُحْتَقِنٌ قَلِيلًا.

אֲדָמָה נ' (־מוֹת) ١. أَرْضٌ ج أَرَاضٍ(ي). تُرَابٌ ج أَتْرِبَةٌ. تُرْبَةٌ. ثَرًى. ٢. الأَرْضُ. الكُرَةُ الأَرْضِيَّةُ. اليَابِسَةُ. قُطْرٌ ج أَقْطَارٌ. אֲדָמָה חֲרוּכָה أَرْضٌ مَحْرُوقَةٌ. אֲדָמָה כְּבֵדָה تُرْبَةٌ طِينِيَّةٌ ثَقِيلَةٌ. אֲדָמָה קַלָּה أَرْضٌ (تُرْبَةٌ) خَفِيفَةٌ (رَمْلِيَّةٌ). אִישׁ אֲדָמָה مُزَارِعٌ. فَلَّاحٌ. אִמָּא אֲדָמָה الأَرْضُ الطَّيِّبَةُ. بِلَادِي الطَّيِّبَةُ. עֲבוֹדַת אֲדָמָה عَمَلٌ زِرَاعِيٌّ. زِرَاعَةٌ. فِلَاحَةٌ. עוֹבֵד אֲדָמָה مُزَارِعٌ. فَلَّاحٌ. שֶׁמֶן אֲדָמָה زَيْتُ الأَرْضِ. النِّفْطُ. البِتْرُولُ. אַדְמַת בּוּר أَرْضٌ بُورٌ. بَوَارٌ. אַדְמַת בַּעַל أَرْضٌ بَعْلٌ. أَرْضٌ يَعْتَمِدُ فِي زِرَاعَتِهَا عَلَى الأَمْطَارِ. אֲדָמָה

בְּתוּלָה أَرْضٌ عَذْرَاءُ (بَوَارٌ). أَرْضٌ لَمْ تُفْلَحْ بَعْدُ. אַדְמַת הֶפְקֵר أَرْضٌ مَتْرُوكَةٌ (مَهْجُورَةٌ). مِنْطَقَةٌ حَرَامٌ. אַדְמַת טְרָשִׁים أَرْضٌ صَخْرِيَّةٌ وَعِرَةٌ. حَزْنٌ ج حُزُونٌ. حَرَّةٌ. אַדְמַת נֵכָר أَرْضُ(بِلَادُ) الغُرْبَةِ. بِلَادٌ أَجْنَبِيَّةٌ. אֲדָמָה עֲזוּבָה مَوَاتٌ. أَرْضٌ مَوَاتٌ. أَرْضٌ مَتْرُوكَةٌ. אַדְמַת הַמּוֹלֶדֶת أَرْضُ الوَطَنِ. تُرَابُ (تُرْبَةُ) الوَطَنِ. אַדְמַת הַקֹּדֶשׁ الأَرْضُ المُقَدَّسَةُ. الدِّيَارُ المُقَدَّسَةُ. אַדְמַת מְדִינָה مِيرِيٌّ. أَرَاضِي الدَّوْلَةِ. עֲלֵי אֲדָמוֹת عَلَى وَجْهِ البَسِيطَةِ. عَلَى سَطْحِ الأَرْضِ.

אַדְמוּמִי ת׳ (־יִים) ضَارِبٌ إِلَى الحُمْرَةِ. مُشْرَبٌ بِالحُمْرَةِ.

אַדְמוּמִיּוּת נ׳ تَوَرُّدٌ. حُمْرَةٌ خَفِيفَةٌ. إِحْتِقَانٌ. شُقْرَةٌ.

אַדְמוּמִית נ׳ إِحْمِرَارٌ. تَوَرُّدٌ.

אַדְמוֹנִי ת׳ (־יִים) أَحْمَرَانِيٌّ. أَشْقَرُ ج شُقْرٌ נ׳ شَقْرَاءُ ج شَقْرَاوَاتٌ.

אַדְמוֹנִית נ׳ (־יוֹת) في النبات: عُودُ الصَّلِيبِ. فَاوَانْيَا.

אַדְמוּ"ר ז׳ (־רִים) ר"ת אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרֵנוּ וְרַבֵּנוּ سَيِّدُنَا وَأُسْتَاذُنَا وَإِمَامُنَا (كناية عن كبير الحاخامين لدى الورعين اليهود).

אַדְמוּת נ׳ حُمْرَةٌ. إِحْمِرَارٌ. شُقْرَةٌ. صُهْبَةٌ.

אַדְמִימוּת נ׳ تَوَرُّدٌ. حُمْرَةٌ خَفِيفَةٌ.

אַדְמִינִיסְטְרָטוֹר L ז׳ (־רִים) إِدَارِيٌّ. رَجُلُ إِدَارَةٍ ע׳ מְנַהֵל, אֲמַרְכָּל.

אַדְמִינִיסְטְרָטִיבִי ת׳ (־יִים) إِدَارِيٌّ. צַו גֵּרוּשׁ אַדְמִינִיסְטְרָטִיבִי أَمْرُ إِبْعَادٍ (طَرْدٍ) إِدَارِيٌّ.

אַדְמִינִיסְטְרַצְיָה נ׳ (־יוֹת) إِدَارَةٌ ע׳ מִנְהָל.

אַדְמִירָל A ז׳ (־לִים) أَمِيرَالٌ. أَمِيرُ البَحْرِ. قَائِدُ أُسْطُولٍ.

אַדֶּמֶת נ׳ الحُمَيْرَاءُ. الحَصْبَةُ الأَلْمَانِيَّةُ (مرض وبائي، rubella).

אֶדֶן ז׳ (אֲדָנִים) ١. عَارِضَةٌ ج عَوَارِضُ. ٢. قَاعِدَةٌ ج قَوَاعِدُ. أَسَاسٌ. אֶדֶן הַחַלּוֹן عَارِضَةُ الشُّبَّاكِ.

אַדְנוּת נ׳ ١. سِيَادَةٌ. سُلْطَةٌ. سُلْطَانٌ. وِلَايَةٌ. ٢. رُبُوبِيَّةٌ.

אֲדֹנָי, אֲדוֹנָי اللهُ تَعَالَى. رَبُّ العَالَمِينَ. المَوْلَى عَزَّ وَجَلَّ.

אַדְנִית נ׳ (־יוֹת) أَصِيصُ عَارِضَةِ الشُّبَّاكِ.

אַדַּפְּטַצְיָה L נ׳ تَكَيُّفٌ ע׳ הִסְתַּגְּלוּת.

(אדר) נֶאְדַּר פ׳ عَظُمَ ـُ تَعَظَّمَ. عَلَا ـُ شَأْنُهُ. אִדֵּר, הֶאְדִּיר مَدَحَ ـَ عَظَّمَ. فَخَّمَ. أَجَلَّ. הִתְאַדֵּר تَسَامَى. تَعَالَى. تَعَظَّمَ. جَلَّ ـِ

אֶדֶר ז׳ (אֲדָרִים) ١. في النبات: قَيْقَبٌ. إِسْفِنْدَانٌ (شجر، maple). ٢. سِنْدِيَانَةٌ ج سِنْدِيَانٌ. סֻכַּר הָאֶדֶר سُكَّرُ القَيْقَبِ.

אֶדֶר ז׳ (אֲדָרִים) البُوُّ. حَيَوَانٌ مُصَبَّرٌ (مُحَنَّطٌ).

אֲדָר ז׳ آذَارُ (الشهر السادس في التقويم العبري). אֲדָר שֵׁנִי آذَارُ الثَّانِي (وهو الشهر الإضافي في السنة العبرية الكبيسة). ז׳ בַּאֲדָר السَّابِعُ مِنْ آذَارَ العِبْرِيِّ وَهُوَ يَوْمُ مِيلَادِ وَوَفَاةِ النَّبِيِّ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ).

אַדְּרַבָּה, אַדְּרַבָּא Ar. תה"פ ١. بِالعَكْسِ. بِالضِّدِّ. عَلَى النَّقِيضِ. ٢. وَزِيَادَةً عَلَى ذَلِكَ.

אִדְרָה Ar. נ׳ (אִדְרוֹת) حَسَكَةٌ ج حَسَكٌ. شَوْكَةُ السَّمَكَةِ (عظم السمكة).

אִדְרִיָּה, אדרייה נ׳ (־יוֹת) عَيْدَرٌ (بطّ ناعم الريش، eider-duck).

אַדְרִיכָל ז׳ (־לִים) ١. مِعْمَارِيٌّ ج مِعْمَارِيَّةٌ. مُهَنْدِسٌ مِعْمَارِيٌّ. ٢. مُصَمِّمٌ (لمشروع).

אַדְרִיכָלוּת נ׳ فَنُّ العِمَارَةِ. مِعْمَارِيَّةٌ. هَنْدَسَةٌ مِعْمَارِيَّةٌ.

אַדְרִיכָלִי ת׳ (־יִים) مِعْمَارِيٌّ. مَا يَخُصُّ فَنَّ العِمَارَةِ.

אַדְרֵנָלִין L ז׳ أَدْرِينَالِينُ. الكُظْرَةُ. كُظْرِين (هورمون).

אַדֶּרֶת נ׳ (־דָּרוֹת) ١. بُرْدَةٌ ج بُرَدٌ. شَمْلَةٌ. مِعْطَفٌ (من الفرو). ٢. عَظَمَةٌ. جَلَالٌ. فَخَامَةٌ. אוֹתָהּ הַגְּבֶרֶת בְּשִׁנּוּי הָאַדֶּרֶת نَفْسُ السَّيِّدَةِ بِزِينَةٍ مُخْتَلِفَةٍ.

אָדַשׁ, אִידֵשׁ פ׳ في الكيمياء: عَادَلَ. حَيَّدَ. أَبْطَلَ مَفْعُولاً.

אָהַב פ׳ ١. حَبَّ ـِ أَحَبَّ. وَدَّ ـَ أُغْرِمَ بِـ هَوِيَ ـَ شُغِفَ بِـ عَطَفَ ـِ عَلَى. ٢. إِسْتَحْسَنَ. וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ أَحِبَّ قَرِيبَكَ كَنَفْسِكَ. لِأَخِيكَ عَلَيْكَ مِثْلُ الَّذِي لَكَ عَلَيْهِ. נֶאֱהַב أُنْحِبَّ. شُغِفَ بِهِ. عُشِقَ. הִתְאַהֵב أَحَبَّ. وَدَّ. هَوِيَ ـَ أُغْرِمَ بِـ كَلِفَ ـَ بِـ

אֲהַב, אֹהַב ז׳ (אֲהָבִים) حُبٌّ ע׳ אַהֲבָה. אַיֶּלֶת אֲהָבִים ظَبْيَةُ الهَوَى. ذَاتُ عُيُونِ المَهَا. حَبِيبَةٌ. הִתְעַלֵּס בָּאֳהָבִים, הִתְנָה אֲהָבִים غَازَلَ. تَغَزَّلَ بِـ دَاعَبَ مُدَاعَبَةَ الحُبِّ.

אַהֲבָה נ׳ (אֲהָבוֹת) حُبٌّ. مَحَبَّةٌ. هَوًى. وَجْدٌ. عِشْقٌ. غَرَامٌ. אַהֲבָה אַפְּלָטוֹנִית حُبٌّ أَفْلَاطُونِيٌّ. هَوًى عُذْرِيٌّ. אַהֲבַת בֶּצַע طَمَعٌ فِي المَالِ. جَشَعٌ. אַהֲבַת נֶפֶשׁ, אַהֲבַת עוֹלָם حُبٌّ أَبَدِيٌّ. صَدَاقَةٌ حَمِيمَةٌ. صَبَابَةٌ. مَحَبَّةٌ شَدِيدَةٌ. אַהֲבָה עַצְמִית ע׳ אָנֹכִיּוּת. אַהֲבָה הַתְּלוּיָה בְּדָבָר حُبٌّ مَشْرُوطٌ. حُبٌّ كَاذِبٌ. חוֹלַת אַהֲבָה مُتَيَّمٌ. صَبٌّ. وَلِهٌ. وَلْهَانُ. עַל כָּל פְּשָׁעִים תְּכַסֶּה אַהֲבָה حُبُّكَ الشَّيْءَ يُعْمِي وَيُصِمُّ. إِنَّ الهَوَى شَرِيكُ العَمَى. כִּי עַזָּה כַמָּוֶת אַהֲבָה وَمِنَ الحُبِّ مَا قَتَلَ. حُبٌّ أَقْوَى مِنَ المَوْتِ. מִכְתַּב אַהֲבָה رِسَالَةٌ غَرَامِيَّةٌ. שִׁיר אַהֲבָה قَصِيدَةٌ غَرَامِيَّةٌ. شِعْرٌ غَزَلِيٌّ. تَشَبُّبٌ. רָחַשׁ לוֹ אַהֲבָה أَصْفَى لَهُ الحُبَّ (الوُدَّ). أَوْلَاهُ حُبَّهُ. كَنَّ لَهُ الحُبَّ. אַהֲבַת שָׁמַיִם حُبٌّ لِوَجْهِ اللهِ. אַהֲבָה שֶׁאֵינָהּ תְּלוּיָה בְּדָבָר حُبٌّ (وُدٌّ) خَالِصٌ. حُبٌّ غَيْرُ مَشْرُوطٍ. אַהֲבָה מְקַלְקֶלֶת אֶת הַשּׁוּרָה عَيْنُ الرِّضَا عَنْ كُلِّ عَيْبٍ كَلِيلَةٌ.

אֲהַבְהַבִּים ז"ר غَزَلٌ. مُغَازَلَةٌ. دُعَابَاتُ الغَزَلِ.

אֲהַבְתָּן ת' (־נִים) زِيرُ نِسَاءٍ. مُلاَحِقٌ لِلنِّسَاءِ.

אָהַד פ' عَطَفَ ـِ عَلَى. تَعَاطَفَ مَعَ. أَيَّدَ. تَضَامَنَ مَعَ. נֶאֱהַד إِنْحَبَّ. تَحَبَّبَ عَلَى. أُيِّدَ. عُطِفَ عَلَيْهِ.

אֲהַדָדֵי .Ar תה"פ مَعًا. مَعَ بَعْضٍ. سَوِيَّةً. تَبَادُلٌ ע' הֲדָדִי.

אַהֲדָה נ' عَطْفٌ. تَعَاطُفٌ. تَأْيِيدٌ. مَيْلٌ. רָחַשׁ אַהֲדָה לִפְלוֹנִי عَطَفَ عَلَى فُلاَنٍ. تَعَاطَفَ مَعَهُ. تَضَامَنَ مَعَهُ. שְׁבִיתַת אַהֲדָה إِضْرَابٌ تَضَامُنِيٌّ. إِضْرَابٌ تَعَاطُفِيٌّ.

אֲהָהּ! מ"ק آهًا! آهٍ! وَاهٍ! أَوَّاهُ! وَيْحَ!

אָהוּב ת' (אֲהוּבִים) ١. مَحْبُوبٌ. حَبِيبٌ ج أَحِبَّاءُ. عَشِيقٌ. مُغْرَمٌ بِهِ. ٢. عَزِيزٌ ج أَعِزَّاءُ. אֲהוּב נֶפֶשׁ حَبِيبُ الرُّوحِ. صَدِيقٌ حَمِيمٌ.

אָהוּד ת' (אֲהוּדִים) مُؤَيَّدٌ. عَزِيزٌ ج أَعِزَّاءُ وأَعِزَّةٌ. مَحْبُوبٌ. מַנְהִיג אָהוּד زَعِيمٌ مَحْبُوبٌ ذُو شَعْبِيَّةٍ.

אהו"י حُرُوفُ العِلَّةِ الأَرْبَعَةُ فِي العِبْرِيَّةِ.

אֲהוּרָמִין P ז' أَهْرِيمَان (إله الشر عند الفرس القدماء).

אהחע"ר الحُرُوفُ العِبْرِيَّةُ الخَمْسَةُ الَّتِي لاَ تَقْبَلُ דָּגֵשׁ أَيِ الشَّدَّةَ.

אָהִיל ז' (אֲהִילִים) كُمَّةٌ (ظُلَّةٌ) المِصْبَاحِ.

אֹהֶל, אוהל ז' (אֹהָלִים) ١. خَيْمَةٌ ج خِيَمٌ وخِيَامٌ. خِبَاءٌ ج أَخْبِيَةٌ. אֹהֶל גָּדוֹל سُرَادِقٌ ج سُرَادِقَاتٌ. صِيوَانٌ صَوَاوِينُ. אֹהֶל מוֹעֵד في التوراة: خَيْمَةُ الاجْتِمَاعِ (خيمة كان يغطى بها تابوت العهد). אֹהֶל שֵׁם كِنَايَةٌ عَنْ مَدْرَسَةٍ دِينِيَّةٍ يَهُودِيَّةٍ. יוֹשֵׁב אֹהֶל ١. سَاكِنُ الخِيَامِ. ٢. قَعِيدُ المَنْزِلِ. دَارِيٌّ. مُلاَزِمُ الدَّارِ.

אָהַל פ' خَيَّمَ. نَصَبَ ـِ الخِيَامَ. אִהֵל خَيَّمَ. غَطَّى. سَتَرَ ـُ أَظَلَّ. הֶאֱהִיל ١. نَصَبَ الخِيَامَ. ٢. خَيَّمَ. أَظَلَّ.

אֲהָל ז' (אֲהָלִים, אֲהָלוֹת) ١. الأَلُوَّةُ. الصَّبِرُ (aloe). ٢. العُودُ (نَبَاتٌ عَطِرٌ). عُودُ النَّدِّ.

אַהֲרֹן ש"פ هَارُونُ. شَقِيقُ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلاَمُ. מִתַּלְמִידָיו שֶׁל אַהֲרֹן مِنْ تَلاَمِذَةِ هَارُونَ. مجازًا: مُسَالِمٌ. مُحِبٌّ لِلسَّلاَمِ.

אוֹ מ"ח حَرْفُ عَطْفٍ لِلتَّخْيِيرِ: أَوْ. أَمْ. إِمَّا. وَإِلاَّ. אוֹ... אוֹ... إِمَّا... أَوْ... אוֹ אָז حِينَئِذٍ قَدْ... (يلحقه فعل مضارع). وَرُبَّمَا حِينَئِذٍ. אוֹ שֶׁ- אוֹ שֶׁ- إِمَّا... أَوْ... (أَمَامَكَ) أَحَدُ أَمْرَيْنِ. (لَكَ أَنْ تَخْتَارَ) بَيْنَ هَذَا وَذَاكَ.

אוֹאָזִיס G ז' (־סִים) وَاحَةٌ ע' נָוֶה, נְוֵה מִדְבָּר.

אוֹב ז' (־בוֹת) ١. قِرْبَةٌ ج قِرَبٌ. زِقٌّ ע' נֹאד. ٢. إِسْتِحْضَارُ الأَرْوَاحِ. سِحْرٌ. عِرَافَةٌ. בַּעַל אוֹב مُسْتَحْضِرُ أَرْوَاحِ المَوْتَى. عَرَّافٌ. مُنَجِّمٌ.

אוֹבֵד ת' (־בְדִים) مَفْقُودٌ. ضَائِعٌ. تَائِهٌ. אוֹבֵד עֵצוֹת حَائِرٌ. حَيْرَانُ ج حَيَارَى. مُرْتَبِكٌ. مُحْرَجٌ. עֲדֵי אוֹבֵד! إِلَى حَيْثُ أَلْقَتْ. إِلَى جَهَنَّمَ!

אוֹבְּיֶקְט, אובייקט L ז' (־טִים) ١. جِسْمٌ ج أَجْسَامٌ. مَادَّةٌ ج مَوَادُّ. شَيْءٌ ج أَشْيَاءُ. ٢. مَوْضُوعٌ ج مَوَاضِيعُ. هَدَفٌ ج أَهْدَافٌ.

אוֹבְּיֶקְטִיבִי ת' (־בִיִּים) ١. مَوْضُوعِيٌّ. مُتَجَرِّدٌ. غَيْرُ مُحَابٍ. غَيْرُ مُتَحَيِّزٍ. ٢. خَارِجِيٌّ.

אוֹבְּיֶקְטִיבִיּוּת נ' مَوْضُوعِيَّةٌ. نَزَاهَةٌ. تَجَرُّدٌ. عَدَمُ مُحَابَاةٍ. عَدَمُ تَحَيُّزٍ.

אוֹבְּיֶקְטִיבִיזְם ז' في الفلسفة: المَذْهَبُ المَوْضُوعِيُّ.

אובך ע' אֹבֶךְ.

אוֹבְּלִיגָטוֹ .It ת' في الموسيقى: حَيَوِيٌّ. ضَرُورِيٌّ. مُلْزِمٌ.

אוֹבְּלִיגָטוֹרִי ת' (־רִיִּים) مُلْزِمٌ. إِلْزَامِيٌّ. إِجْبَارِيٌّ. مُوجِبٌ.

אוֹבְּלִיגַצְיָה L נ' (־יוֹת) ١. وَاجِبٌ. تَعَهُّدٌ. إِلْتِزَامٌ. ٢. سَنَدُ دَيْنٍ. صَكٌّ.

אוֹבֶּלִיסְק G ז' (־קִים) مِسَلَّةٌ ج مَسَالُّ ومِسَلاَّتٌ. مِسَلَّةُ فِرْعَوْنَ.

אוֹבְּסֶסְיָה L נ' (־יוֹת) إِسْتِحْوَاذٌ ע' דִּבּוּק.

אוֹבְּסְקוּרַנְט L ז' (־טִים) ظَلاَمِيٌّ. مُتَحَجِّرٌ. مُتَأَخِّرٌ ע' אוֹר, מוֹרֵד אוֹר.

אוֹבְּסְקוּרַנְטִיזְם ז' الظَّلاَمِيَّةُ. المَذْهَبُ الظَّلاَمِيُّ. تَحَجُّرٌ.

אוֹבֶרְדְּרַפְט .En ז' السَّحْبُ الزَّائِدُ ע' מְשִׁיכָה, מְשִׁיכַת יֶתֶר.

אוֹבֶרוֹל .En ע' أُوفَرُول סַרְבָּל.

אוֹבֶרְטוּרָה F נ' (־רוֹת) في الموسيقى: إِفْتِتَاحِيَّةٌ. مُقَدِّمَةٌ. بَشْرَف (للحن شرقي).

אוֹג ז' (־גִים) سُمَّاقٌ. سُمَّاقُ الدَّبَاغَةِ (شجرة من الفصيلة البُطمية، sumach).

אוֹגֵד תו"ז (־גְדִים) ١. في القواعد: رَابِطٌ ج رَوَابِطُ. حَرْفُ النَّسَقِ (العَطْفِ). ٢. جَامِعٌ.

אוגדה ע' אֻגְדָּה.

אוֹגְדָן ז' (־נִים) إِضْبَارَةٌ ج إِضْبَارَاتٌ. مِلَفٌّ ج مِلَفَّاتٌ.

אוֹגוּסְט .It ז' أُغُسْطُس. آبُ (الشهر الثامن من السنة الميلادية).

אוֹגֵר ז' (־גְרִים) ١. خَازِنٌ. جَامِعٌ. مُدَّخِرٌ. ٢. مُصَنِّفُ قَوَامِيسَ ע' לֶקְסִיקוֹגְרָף. ٣. هَمْسْتَر (جرذ كيسي الخد). ٤. في الحواسيب: مُسَجِّلٌ (register).

אוּד ז' (־דִים) ١. جُذْوَةٌ ج جِذَاءٌ وجُذًى. قَبَسٌ. جَمْرَةٌ ج جَمْرٌ. ٢. مِحْرَاكُ النَّارِ. אוּד מֻצָּל מֵאֵשׁ, אוּד מֻצָּל מִשְּׂרֵפָה البَقِيَّةُ البَاقِيَةُ (بعد فاجعة).

אוֹדוֹנְטוֹלוֹגְיָה G נ' طِبُّ الأَسْنَانِ.

אוֹדוֹת נ"ר ظُرُوفٌ. شُؤُونٌ. עַל אוֹדוֹת ١. عَنْ (فلان). عَمَّا يَخُصُّ بِـ بِخُصُوصِ. حَوْلَ. بِشَأْنِ. ٢. بِسَبَبِ.

אוֹדְיוֹמֶטֶר L ז' (־טְרִים) مِسْمَاعٌ. آلَةُ مِقْيَاسِ السَّمْعِ.

אוֹדִיטוֹרְיוּם L ז' (־מִים) قَاعَةٌ ج قَاعَاتٌ (للحفلات الموسيقية).

אוֹדִיסֵאָה, אוֹדִיסֵיָה G נ' ١. الأُوذِيسَةُ (ملحمة للشاعر اليوناني هوميروس). ٢. مجازًا: مُغَامَرَاتٌ.

אוֹדִישָׁן En. ז' إِخْتِبَارُ اللِّيَاقَةِ. تَجْرِبَةُ الأَدَاءِ الفَنِّيِّ (لمغنٍ او مذيع او ممثّل).

אודם ע' אֹדֶם.

אִוָּה, איווה פ' إِشْتَهَى. إِشْتَاقَ. تَمَنَّى. تَاقَ ـُ. نَازَعَتْهُ نَفْسُهُ إِلَى. הִתְאַוָּה طَمِعَ ـَ فِي. شَبِقَ ـَ. نَزَا بِهِ قَلْبُهُ إِلَى.

אַוָּה, אווה נ' (־וֹת) رَغْبَةٌ جَامِحَةٌ. شَهْوَةٌ ج شَهَوَاتٌ. غُلْمَةٌ. إِشْتِيَاقٌ. כְּאַוַּת נַפְשְׁךָ كَمَا يَطِيبُ لَكَ. كَمَا يَحْلُو لَكَ. كَمَا تَشَاءُ. عَلَى كَيْفِكَ.

אוֹהֵב ז' (־הֲבִים) مُحِبٌّ. وَدُودٌ. عَاشِقٌ. مُغْرَمٌ بِـ. مُولَعٌ بِـ.

אוֹהֵד תו"ז (־הֲדִים) ١. مُؤَيِّدٌ. مُتَعَاطِفٌ مَعَ. مَيَّالٌ إِلَى. ٢. مُشَجِّعٌ.

אוהל ע' אֹהֶל.

אִוּוּי, איווי ז' (־יִים) إِشْتِهَاءٌ. رَغْبَةٌ شَدِيدَةٌ. شَغَفٌ. דֶּרֶךְ הָאִוּוּי صِيغَةُ المُضَارِعِ المَجْزُومِ لِلْمُخَاطَبِ وَالغَائِبِ المُسَبَّقِ بِلاَمِ الأَمْرِ (مثل: فَلْتَحْيَ! لِيَخْرُجْ!)

אוויל ע' אֱוִיל. **אוויר** ע' אֲוִיר.

אוון ע' אָוֶן. **אוורור** ע' אִוְרוּר.

אוושה ע' אִוְשָׁה.

אֲוָז, אווז ז' (־זִים) ذَكَرُ الوَزِّ אֲוָזָה נ' (־זוֹת) إِوَزَّةٌ. وَزَّةٌ ج وَزٌّ وَوَزَّاتٌ.

אוֹזוֹן G ז' أُوزُون (غاز).

אֲוָזוֹן, אווזון ז' (־נִים) فَرْخُ الوَزِّ. وَزَّةٌ صَغِيرَةٌ.

אֲוָזִיָּה, אווזייה נ' (־יּוֹת) أَكْنَانُ (قِنَانُ) الوَزِّ. مَزْرَعَةُ تَرْبِيَةِ الوَزِّ.

אוזן ע' אֹזֶן.

אוֹחַ ז' بُومٌ. بُومَةٌ ج أَبْوَامٌ (طائر ليلي).

אוֹטוֹ G ז' קיצור אוטומוביל سَيَّارَةٌ ج سَيَّارَاتٌ ע' מְכוֹנִית. אוֹטוֹ מַשָּׂא شَاحِنَةٌ. سَيَّارَةُ شَحْنٍ. لُورِي.

אוֹטוֹאֶמַנְצִיפַּצְיָה G נ' تَحَرُّرٌ. إِنْعِتَاقٌ ذَاتِيٌّ. تَحَرُّرٌ ذَاتِيٌّ. אוֹטוֹאֶמַנְצִיפַּצְיָה שֶׁל הָאִשָּׁה تَحَرُّرُ المَرْأَةِ.

אוֹטוֹבּוּס G ז' (־סִים) بَاصٌ ج بَاصَاتٌ. أُوتُوبِيس. أُوتُوبُوس. حَافِلَةٌ ج حَافِلاَتٌ. אוֹטוֹבּוּס יָשִׁיר بَاصٌ مُبَاشِرٌ. بَاصٌ دُغْرِي. אוֹטוֹבּוּס מְאַסֵּף بَاصٌ وَقَّافٌ. أُوتُوبِيس قَشَّاش מ'.

אוֹטוֹבִּיּוֹגְרָף G ז' (־פִים) مُتَرْجِمُ سِيرَةِ حَيَاتِهِ الذَّاتِيَّةِ.

אוֹטוֹבִּיּוֹגְרַפְיָה נ' (־יוֹת) تَرْجَمَةُ حَيَاةٍ ذَاتِيَّةٍ. سِيرَةٌ ذَاتِيَّةٌ.

אוֹטוֹגֶנִי G ת' (־יִים) التَّوَلُّدُ الذَّاتِيُّ.

אוֹטוֹגְרָף G ז' (־פִים) ١. أُوتُوغْرَاف. مَخْطُوطَةُ المُؤَلِّفِ. ٢. تَوْقِيعُ المُؤَلِّفِ.

אוֹטוֹדִידַקְט G ז' (־טִים) عِصَامِيٌّ (من يتعلم بنفسه).

אוֹטוֹמָט G ז' (־טִים) آلِيٌّ. ذَاتِيُّ الحَرَكَةِ. تِلْقَائِيٌّ. أُوتُومَاتِيكِيٌّ.

אוֹטוֹמָטִי ת' (־יִים) ١. آلِيٌّ. تِلْقَائِيٌّ. أُوتُومَاتِيكِيٌّ. ٢. لاَ إِرَادِيٌّ. אוֹטוֹמָטִית תה"פ آلِيًّا. تِلْقَائِيًّا. أُوتُومَاتِيكِيًّا. دُونَ (بِلاَ) تَرَدُّدٍ.

אוֹטוֹמָטִיזַצְיָה נ' الحَرَكِيَّةُ الآلِيَّةُ.

אוֹטוֹמַצְיָה נ' أَتْمَتَةٌ. أُوتُومَاتِيَّةٌ. مَكْنَنَةٌ. طَرِيقَةُ التَّشْغِيلِ الآلِيِّ.

אוֹטוֹנוֹמִי G ת' (־יִים) ذُو حُكْمٍ ذَاتِيٍّ. مُسْتَقِلٌّ (اسْتِقْلاَلاً ذَاتِيًّا). مُتَمَتِّعٌ بِاسْتِقْلاَلٍ ذَاتِيٍّ.

אוֹטוֹנוֹמְיָה נ' (־יוֹת) حُكْمٌ ذَاتِيٌّ. إِسْتِقْلاَلٌ ذَاتِيٌّ.

אוֹטוֹסוּגֶסְטְיָה G נ' إِيحَاءٌ ذَاتِيٌّ. إِقْتِنَاعٌ (تَأْثِيرٌ) ذَاتِيٌّ.

אוֹטוֹסְטְרָדָה L נ' (־דוֹת) أُوتُوسْتْرَاد (طريق ذو عدة مسارات). طَرِيقٌ سَرِيعٌ.

אוֹטוֹפִּי G ת' (־יִים) ١. طُوبَاوِيٌّ. مِثَالِيٌّ. ٢. خَيَالِيٌّ. غَيْرُ وَاقِعِيٍّ.

אוֹטוֹפְּיָה נ' (־יוֹת) ١. طُوبَاوِيَّةٌ. مِثَالِيَّةٌ. ٢. خَيَالِيَّةٌ.

אוֹטוֹקְרָט G ז' (־טִים) أُوتُوقْرَاطِيٌّ. مُسْتَبِدٌّ. حَاكِمٌ مُطْلَقُ اليَدَيْنِ. إِنْفِرَادِيُّ السُّلْطَةِ. حَاكِمٌ بِأَمْرِهِ.

אוֹטוֹקְרַטְיָה נ' (־יוֹת) أُوتُوقْرَاطِيَّةٌ. إِسْتِبْدَادِيَّةٌ. إِنْفِرَادٌ بِالسُّلْطَةِ. سُلْطَةٌ مُطْلَقَةٌ.

אוֹטוֹרִיטָה G נ' (־טוֹת) حُجَّةٌ. ثِقَةٌ. خَبِيرٌ. مَنْ يُعَوَّلُ عَلَيْهِ ע' סַמְכוּת.

אוֹטִיזְם G ז' في الطب: ذَوَوِيَّةٌ. إِنْطِوَائِيَّةٌ. أُوتِيزْم (autism).

אוֹטִיסְט ז' (־טִים) أُوتِيسْت. ذَوَوِيٌّ. إِنْطِوَائِيٌّ.

אוטם ע' אֹטֶם.

אוֹטַרְקִי G ת' (־יִים) مُكْتَفٍ ذَاتِيًّا. مُسْتَقِلٌّ اقْتِصَادِيًّا. يَسُدُّ حَاجَتَهُ بِنَفْسِهِ.

אוֹטַרְקְיָה נ' (־יוֹת) في الاقتصاد: إِكْتِفَاءٌ ذَاتِيٌّ. كِفَايَةٌ ذَاتِيَّةٌ.

אוֹי מ"ק آهٍ! وَاهًا! أَوَّاهُ! وَيْحَ! (كلمة تَحَسُّر). אוֹי וַאֲבוֹי وَيْلاَهُ! يَا لَلْحَسْرَةِ! وَاحَسْرَتَاهُ! يَا لَهْفِي عَلَى! אוֹי לוֹ وَيْلٌ لَهُ! وَيْلَهُ! وَيْحًا لَهُ! وَيْحَهُ! (كلمة تهديد).

אוֹיֵב ז' (־יְבִים) عَدُوٌّ ج أَعْدَاءٌ. خَصْمٌ ج خُصُومٌ. مُنَاوِئٌ. אוֹיֵב חִנָּם عَدُوٌّ بِلاَ سَبَبٍ. حَاقِدٌ. אוֹיֵב מֻשְׁבָּע عَدُوٌّ لَدُودٌ. عَدُوٌّ مَعْمُودٌ. عَدُوٌّ شَدِيدُ الخُصُومَةِ. בִּנְפֹל אוֹיִבְךָ אַל תִּשְׂמָח إِنْ سَقَطَ عَدُوُّكَ فَلاَ تَشْمَتْ بِهِ. الشَّمَاتَةُ لُؤْمٌ.

אוֹיְבוּת נ' عَدَاوَةٌ. عِدَاءٌ. بَغْضَاءُ. ضَغِينَةٌ. حِقْدٌ. شَحْنَاءُ.

אֱוִיל, אוויל ז' (אֱוִילִים) أَحْمَقُ ج حُمْقٌ وحَمْقَى ר' حَمْقَاءُ. أَخْرَقُ ج خُرْقٌ ר' خَرْقَاءُ. سَخِيفٌ ج سُخَفَاءُ.

אֱוִילוּת, אווילות נ' خُرْقٌ. حُمْقٌ. حَمَاقَةٌ. رَقَاعَةٌ. سَفَهٌ. خَطَلٌ. سُخْفٌ.

אֱוִילִי, אווילי ת' (־יִּים) مُنْطَوٍ عَلَى السُّخْفِ. طَائِشٌ.

אֲוִיר, אוויר ז' ١. هَوَاءٌ ج أَهْوِيَةٌ. جَوٌّ ج أَجْوَاءٌ. ٢. فَرَاغٌ. ٣. طَقْسٌ. אֲוִיר צַח هَوَاءٌ طَلْقٌ (مُنْعِشٌ). نَسِيمٌ عَلِيلٌ. ד"אר אֲוִיר بَرِيدٌ جَوِّيٌّ. חֵיל אֲוִיר سِلَاحُ الجَوِّ. טִיל אֲוִיר-אֲוִיר صَارُوخٌ جَوّ-جَوّ. כִּיס אֲוִיר مَطَبٌّ هَوَائِيٌّ ج مَطَبَّاتٌ هَوَائِيَّةٌ. جَيْبٌ هَوَائِيٌّ. מֶזֶג הָאֲוִיר حَالَةُ الطَّقْسِ. الأَحْوَالُ الجَوِّيَّةُ. حَالَةُ الجَوِّ. מַזְגַן אֲוִיר مُكَيِّفُ هَوَاءٍ. מִזּוּג אֲוִיר تَكْيِيفُ الهَوَاءِ. יָצָא לַאֲוִיר הָעוֹלָם رَأَى النُّورَ. ظَهَرَ إِلَى عَالَمِ الوُجُودِ. وُلِدَ. מִגְדָּל פּוֹרֵחַ בָּאֲוִיר قُصُورٌ فِي الهَوَاءِ. أَوْهَامٌ. עָשָׂה שְׁמִינִיּוֹת בָּאֲוִיר حَاوَلَ جُهْدَ طَاقَتِهِ دُونَ جَدْوَى. عَمِلَ المُسْتَحِيلَ بِلَا نَجَاحٍ.

אֲוִירָאוּת, אוויראות נ' مِلَاحَةٌ جَوِّيَّةٌ. فَنُّ الطَّيَرَانِ.

אֲוִירַאי, אוויראי ז' (־רָאִים) ١. طَيَّارٌ. مَلَّاحٌ جَوِّيٌّ. ٢. جُنْدِيٌّ فِي سِلَاحِ الجَوِّ.

אֲוִירָה, אווירה נ' (־רוֹת) جَوٌّ. مُحِيطٌ. حَالَةٌ نَفْسِيَّةٌ. אֲוִירָה יְדִידוּתִית جَوٌّ وُدِّيٌّ.

אֲוִירוֹבָּטִיקָה G נ' بَهْلَوَانِيَّاتٌ جَوِّيَّةٌ. طَيَرَانٌ بَهْلَوَانِيٌّ (aerobatics).

אֲוִירוֹדִינָמִיקָה G נ' عِلْمُ التَّحَرُّكِ الانْسِيَابِيِّ. عِلْمُ الدِّينَامِيكَا الهَوَائِيَّةِ.

אֲוִירוֹלוֹגְיָה G נ' عِلْمُ اتِّجَاهِ الرِّيحِ.

אֲוִירוֹמֶטֶר G ז' جِهَازُ قِيَاسِ الهَوَاءِ وَكَثَافَتِهِ.

אֲוִירוֹמֶכָנִיקָה G נ' عِلْمُ مِيكَانِيكِ الطَّائِرَاتِ.

אֲוִירוֹן ז' (־נִים) طَائِرَةٌ ج طَائِرَاتٌ ע' מָטוֹס.

אֲוִירוֹנָאוּטִיקָה G נ' عِلْمُ الطَّيَرَانِ.

אֲוִירִי, אווירי ת' (־יִּים) جَوِّيٌّ. هَوَائِيٌّ. קַו אֲוִירִי خَطٌّ جَوِّيٌّ ج خُطُوطٌ جَوِّيَّةٌ.

אֲוִירִיָּה, אווירייה נ' (־יּוֹת) أُسْطُولٌ جَوِّيٌّ. سِلَاحٌ جَوِّيٌّ ע' חַיִל, חֵיל הָאֲוִיר.

אוכל ע' אֹכֶל. **אוכלוסייה** ע' אֻכְלוּסִיָּה.

אוכמנית ע' אֻכְמָנִית. **אוכף** ע' אֻכָּף.

אוּלְטִימָטוּם L ז' إِنْذَارٌ نِهَائِيٌّ. تَحْذِيرٌ أَخِيرٌ.

אוּלְטִימָטִיבִי ת' (־יִּים) نِهَائِيٌّ. أَخِيرٌ. مُنْطَوٍ عَلَى إِنْذَارٍ نِهَائِيٍّ.

אוּלְטְרָה L ת' بَادِئَةٌ بِمَعْنَى فَوْقَ. مَا فَوْقَ. مَا بَعْدَ. קְרָנַיִם אוּלְטְרָה־סְגֻלּוֹת الأَشِعَّةُ فَوْقَ البَنَفْسَجِيَّةِ. أَشِعَّةُ مَا بَعْدَ البَنَفْسَجِيِّ. אוּלְטְרָה־מוֹדֶרְנִי آخِرُ طِرَازٍ (موديل). الصَّيْحَةُ الأَخِيرَةُ. صَيْحَةُ المَوْسِمِ.

אוּלְטְרָסָאוּנְד En. ז' في الطب: أُولْتْرَاسَاوِنْد. الفَحْصُ فَوْقَ السَّمْعِيِّ.

אוּלַי תה"פ رُبَّمَا. لَعَلَّ. عَسَى أَنْ. مِنَ المُحْتَمَلِ.

אוֹלִיגַרְכְיָה G נ' حُكْمُ الخَاصَّةِ. حُكْمُ الأَقَلِّيَّةِ. الأُولِيغَارْكِيَّةُ (oligarchy).

אוֹלִימְפּוּס G ז' ١. أُولِيمْبُوس. جَبَلٌ فِي تَسَالْيَا اليُونَانِيَّةِ (حيث تتواجد آلهة اليونان). ٢. مجازًا: البُرْجُ العَاجِيُّ.

אוֹלִימְפִּי ת' (־יִּים) أُولِيمْبِيٌّ. مُتَعَلِّقٌ بِالمُبَارَيَاتِ الأُولِيمْبِيَّةِ.

אוֹלִימְפִּיָאדָה נ' (־דוֹת) أُولِيمْبِيَادَة. دَوْرَةُ الأَلْعَابِ الأُولِيمْبِيَّةِ.

אוּלָם מ"ח لَكِنَّ. لَكِنْ. وَلَكِنْ. بَلْ. بَيْدَ أَنَّ. غَيْرَ أَنَّ. إِلَّا أَنَّ. عَلَى أَنَّ. أَمَّا.

אוּלָם ז' (־לַמִּים, ־לַמּוֹת) قَاعَةٌ ج قَاعَاتٌ. صَالَةٌ ج صَالَاتٌ. بَهْوٌ ج أَبْهَاءٌ. رَدْهَةٌ ج رَدَهَاتٌ. فِنَاءٌ ج أَفْنِيَةٌ. אוּלַם הַרְצָאוֹת قَاعَةُ المُحَاضَرَاتِ. אוּלַם רִקּוּדִים صَالَةُ الرَّقْصِ. אוּלַם שְׂמָחוֹת قَاعَةُ (رَدْهَةُ) الأَفْرَاحِ. כְּפִתְחוֹ שֶׁל אוּלָם مَفْتُوحٌ عَلَى مِصْرَاعَيْهِ.

אוּלְמוּס L ז' ע' בּוּקִיצָה. **אולפן** ע' אֻלְפָּן.

אוּלְקוּס L ז' (־סִים) قُرْحَةٌ. تَقَرُّحٌ ע' כִּיב.

אוֹלָר ז' (־רִים) ١. مِطْوَاةٌ. مَطْوًى ج مَطَاوٍ(ي). ٢. مِبْرَاةٌ.

אִוֶּלֶת, איוולת נ' حَمَاقَةٌ. خُرْقٌ. خَطَلٌ. رَقَاعَةٌ. سَفَاهَةُ عَقْلٍ. אַל תַּעַן כְּסִיל כְּאִוַּלְתּוֹ لَا تُسَافِهِ السَّفِيهَ. تَرْكُ الجَوَابِ عَلَى الجَاهِلِ جَوَابٌ.

או"ם ר"ת אֻמּוֹת מְאֻחָדוֹת الأُمَمُ المُتَّحِدَةُ.

אוֹם, אוֹהְם .Gr ז' (־מִים) في الفيزياء: أوم (وحدة قوة المقاومة الكهربائية).

אום ע' אֹם.

אוֹמְבּוּדְסְמֶן .Sw ז' (־נִים) مَأْمُورُ المَظَالِمِ. مَنْدُوبُ شَكَاوَى الجُمْهُورِ ע' נְצִיב, נְצִיב תְּלוּנוֹת הַצִּבּוּר.

אוֹמֶגָה G נ' آخِرُ حُرُوفِ الهِجَاءِ اليُونَانِيَّةِ. خِتَامٌ. نِهَايَةٌ.

אומדן ע' אֻמְדָּן. **אומה** ע' אֻמָּה.

אומלל ע' אֻמְלָל. **אומללות** ע' אֻמְלָלוּת.

אומן ע' אָמָּן. **אומנה** ע' אָמְנָה.

אומנות ע' אֻמָּנוּת.

אוֹמֶנֶת נ' (־מְנוֹת) حَاضِنَةٌ ج حَوَاضِنُ. مُرَبِّيَةٌ. دَايَةٌ ج دَايَاتٌ.

אומץ ע' אֹמֶץ. **אומצה** ע' אֻמְצָה.

אומר ע' אֹמֶר.

אוֹן ז' (־נִים) ١. قُوَّةٌ ج قُوًى. ٢. ثَرْوَةٌ ج ثَرَوَاتٌ. ٣. ذُرِّيَّةٌ. אֵין אוֹנִים, חֲסַר אוֹנִים عَاجِزٌ. لَا طَاقَةَ لَهُ. ضَعِيفٌ ج ضُعَفَاءُ. وَاهِنٌ. רֵאשִׁית אוֹנוֹ وَلَدُهُ البِكْرُ. أَوَّلُ أَوْلَادِهِ. רַב אוֹנִים طَوِيلُ البَاعِ. ذُو سَطْوَةٍ. مُقْتَدِرٌ. ذُو بَأْسٍ.

אָוֶן, אוון ז' (אוֹנִים) ١. ظُلْمٌ. جَوْرٌ. ٢. شَرٌّ ج شُرُورٌ. אִישׁ אָוֶן, פּוֹעֵל אָוֶן شِرِّيرٌ. ظَالِمٌ. جَائِرٌ. وَغْدٌ.

אוֹנָאָה נ' (־אוֹת) إِحْتِيَالٌ. غِشٌّ. خِدَاعٌ. مُخَاتَلَةٌ ע' הוֹנָאָה.

אֶוַנְגֶּלְיוֹן, אוונגליון G ז' بِشَارَةُ الإِنْجِيلِ. العَهْدُ الجَدِيدُ.

אָוַנְגַּרְד, אוונגרד F ז' رَائِدٌ ج رُوَّادٌ. طَلاَئِعِيٌّ. تَقَدُّمِيٌّ. مُحْدَثٌ (في الفن).

אָוַנְגַּרְדִּי, אוונגרדי ת' (־יִּים) إِبْتِدَاعِيٌّ (في الفن). طَلاَئِعِيٌّ. مُحْدَثٌ.

אונה ע' אֻנָּה.

אוֹנוֹמָטוֹפֵּאָה G נ' مُحَاكَاةُ الأَجْرَاسِ الصَّوْتِيَّةِ. إِسْتِعْمَالُ كَلِمَاتٍ يُحَاكِي جَرْسُهَا الأَصْوَاتَ الطَّبِيعِيَّةَ (مثل: بَقْبَقَة (صوت صب الماء). زَقْزَقَة (صوت العصافير).

אוֹנוֹת נ' قُوَّةٌ. بَأْسٌ. אֵין אוֹנוֹת عَجْزٌ. ضَعْفٌ. وَهْنٌ. عُنَّةٌ.

אוֹנְטוֹלוֹגְיָה G נ' فَلْسَفَةُ الوُجُودِ. الفَلْسَفَةُ الوُجُودِيَّةُ.

אוֹנָטָה, אוונטה T נ' (־טוֹת) ١. غِشٌّ. خِدَاعٌ. ٢. عَجْرَفَةٌ.

אוּנִיבֶרְסוּם G ז' الكَوْنُ ج أَكْوَانٌ.

אוּנִיבֶרְסִיטָאִי L ת' (־יִּים) جَامِعِيٌّ. عَالٍ(ي) (تعليم).

אוּנִיבֶרְסִיטָה נ' (־טָאוֹת) جَامِعَةٌ ج جَامِعَاتٌ. קַמְפּוּס הָאוּנִיבֶרְסִיטָה حَرَمُ الجَامِعَةِ.

אוּנִיבֶרְסָלִי L ת' (־יִּים) عَالَمِيٌّ. كَوْنِيٌّ. عَامٌّ. كُلِّيٌّ. شَامِلٌ.

אוּנִיבֶרְסָלִיּוּת נ' عَالَمِيَّةٌ. كَوْنِيَّةٌ. شُمُولٌ.

אוּנִיטָרִי L תו"ז (־רִים, ־יִּים) ١. تَوْحِيدِيٌّ. ٢. في البروتستانتية: نُكْرَانُ الثَّالُوثِيَّةِ فِي الذَّاتِ الإِلٰهِيَّةِ.

אוניית ע' אֳנִיָּה.

אוּנִיפוֹרְמִי L ת' (־יִּים) مُتَّسِقٌ. مُتَنَاسِقٌ. مُوَحَّدٌ. بِزِيٍّ وَاحِدٍ.

אוּנִיקוּם ז' نَسِيجُ وَحْدِهِ. وَحِيدُ زَمَانِهِ. لاَ نَظِيرَ لَهُ.

אוֹן לַיְן, און ליין En. في الحواسيب: عَلَى الخَطِّ. مُتَّصِلٌ. مُتَوَاصِلٌ ע' מְקֻוָּן.

אוֹנֵן ז' (־נְנִים) حَزِينٌ ج حُزَنَاءُ وحِزَانٌ وحَزَانَى. مَفْجُوعٌ بِفَقِيدٍ عَزِيزٍ.

אוֹנֵן ת' (־נִים) مُسْتَمْنٍ(ي). مَنْ يُمَارِسُ العَادَةَ السِّرِّيَّةَ. מַעֲשֵׂה אוֹנָן العَادَةُ السِّرِّيَّةُ. إِسْتِمْنَاءٌ.

אוֹנָנוּת נ' العَادَةُ السِّرِّيَّةُ. إِسْتِمْنَاءٌ.

אונס ע' אֹנֶס.

אוּנֶסְק"וֹ ר"ת المُنَظَّمَةُ الدَّوْلِيَّةُ لِلثَّقَافَةِ وَالعُلُومِ وَالتَّرْبِيَةِ. اليُونِيسْكُو (UNESCO).

אוֹנְקוֹלוֹג G ז' (־גִים) طَبِيبُ الأَوْرَامِ السَّرَطَانِيَّةِ.

אוֹנְקוֹלוֹגְיָה נ' في الطب: طِبُّ الأَوْرَامِ السَّرَطَانِيَّةِ.

אוּנְקִיָּה, אונקייה L נ' ١. أُونْصَةٌ. أُقَّةٌ (معيار رومي قديم وزنه ١/١٢ من الباون الإيطالي أي حوالي ٢٩ غم). ٢. مجازًا: قَلِيلٌ مِنْ. אוּנְקִיַּת הַזָּהָב أُونْصَةُ الذَّهَبِ.

אונקל ע' אֻנְקָל.

אונר"א ר"ת إِدَارَةُ الأُمَمِ المُتَّحِدَةِ لِلإِسْعَافِ وَالتَّأْهِيلِ (UNRRA).

אונתי ע' אֻנָּתִי.

אוֹסְטֵאוֹפּוֹרוֹזִיס G ז' في الطب: بَحْثُ مَسَامِيَّةِ العِظَامِ. عِلْمُ أَمْرَاضِ العِظَامِ.

אוֹסְטְרִיָּה ש"פ النَّمْسَا. أُوسْتِرْيَا.

אוֹסְטְרַלְיָה ש"פ أُسْتُرَالِيَا. قَارَّةُ أُسْتُرَالِيَا.

אוֹסְטְרָקוֹן G ז' (־נִים, ־קָאוֹת) خَزَفٌ قَدِيمٌ. قِطَعٌ فَخَّارِيَّةٌ أَثَرِيَّةٌ.

אוסם ע' אֹסֶם. **אוסף** ע' אֹסֶף.

אוֹסְקָר L ז' أُوسْكَار (تمثال ذهبي صغير يُمنح للمتفوقين في صناعة السينما كل سنة في الولايات المتحدة).

אוּף מ"ק סל' أُفٍّ (للإعراب عن الامتعاض أو الارتياح بعد جهد كبير).

אוֹפֶה ז' (־פִים) خَبَّازٌ. فَرَّانٌ. صَانِعُ الخُبْزِ.

אוֹפּוֹזִיצְיָה L נ' (־יוֹת) ١. مُعَارَضَةٌ. ٢. حِزْبٌ أَوْ أَحْزَابُ المُعَارَضَةِ.

אוֹפּוֹזִיצְיוֹנִי ת' (־יִּים) مُعَارِضٌ. مَا يَخُصُّ المُعَارَضَةَ.

אוֹפּוֹזִיצְיוֹנֶר ז' (־רִים) مُعَارِضٌ. مُنَاوِئٌ. خَصْمٌ سِيَاسِيٌّ.

אוֹפּוּס L ז' (־סִים) في الموسيقى: تَأْلِيفٌ مُوسِيقِيٌّ (opus).

אוֹפּוֹרְטוּנִיזְם L ז' إِنْتِهَازِيَّةٌ. نَفْعِيَّةٌ.

אוֹפּוֹרְטוּנִיסְט ז' (־טִים) إِنْتِهَازِيٌّ. نَفْعِيٌّ.

אוֹפְּטוֹמֶטְרִיָּה L נ' قِيَاسُ البَصَرِ. فَحْصُ الرُّؤْيَةِ (بواسطة المبصار). مِبْصَارِيَّةٌ.

אוֹפְּטוֹמֶטְרִיסְט ז' مِبْصَارِيٌّ. فَاحِصُ الرُّؤْيَةِ.

אוֹפְּטִי ת' (־יִּים) بَصَرِيٌّ. خَاصٌّ بِالآلاَتِ البَصَرِيَّةِ (كالعدسات). מִשְׁקָפַיִם אוֹפְּטִיִּים نَظَّارَةٌ (أَوْ نَظَّارَاتٌ) طِبِّيَّةٌ. عُوَيْنَةٌ ج عُوَيْنَاتٌ.

אוֹפְּטִימוּם L ז' أَمْثَلُ. حَدٌّ أَمْثَلُ. دَرَجَةٌ مُثْلَى (optimum).

אוֹפְּטִימִי G ת' (־יִּים) مُتَفَائِلٌ. مُسْتَبْشِرٌ (نَقِيض פֶּסִימִי).

אוֹפְּטִימִיּוּת נ' تَفَاؤُلٌ. إِسْتِبْشَارٌ.

אוֹפְּטִימִיסְט ז' (־טִים) مُتَفَائِلٌ. مُسْتَبْشِرٌ.

אוֹפְּטִימָלִי L ת' (־יִּים) أَمْثَلُ. أَفْضَلُ.

אוֹפְּטִיקַאי G ז' (־קָאִים) نَظَّارَاتِيٌّ. بَائِعُ النَّظَّارَاتِ الطِّبِّيَّةِ.

אוֹפְּטִיקָה נ' في الفيزياء: بَصَرِيَّاتٌ. عِلْمُ البَصَرِيَّاتِ.

אופי ע' אֹפִי.

אוֹפְּיוּם, אוֹפְּיוֹן G ז' أَفْيُون (مُخَدِّر).

אוֹפִּייִנִי ע' אָפְיָנִי. **אוֹפֶל** ע' אֹפֶל.

אוֹפָן ז' (־נִּים) ١. دُولاَبٌ ج دَوَالِيبُ. عَجَلَةٌ. ٢. دُولاَبُ الفَلَكِ. אוֹפָן חֲמִישִׁי לָעֲגָלָה دُولاَبٌ خَامِسٌ فِي العَجَلَةِ أَيْ زَائِدٌ. لاَ فَائِدَةَ مِنْهُ.

אוֹפֶן ע' אֹפֶן. **אוֹפְנָה** ע' אָפְנָה.

אוֹפַנּוֹעַ ז' (־עִים) دَرَّاجَةٌ نَارِيَّةٌ (بُخَارِيَّةٌ). مُوتُوسَيْكِل.

אוֹפַנּוֹעָן ז' (־נִים) رَاكِبُ (قَائِدُ) دَرَّاجَةٍ نَارِيَّةٍ.

אוֹפַנַּיִם ז"ז دَرَّاجَةٌ. دَرَّاجَةٌ هَوَائِيَّةٌ. بِسْكَلِيت.

אוֹפֶנְסִיבָה L נ' (־בוֹת) هَجْمَةٌ. هُجُومٌ. إِغَارَةٌ. صَوْلَةٌ ج صَوَلاَتٌ ע' מִתְקָפָה.

אוֹפְּס מ"ק סל' أُفٌّ. المَعْذِرَةَ. سَامِحْنِي.

אוֹפְסֶט En. ז' في الطباعة: أُوفْسِت (offset). أَحَدُ الأَسَالِيبِ لِلطَّبْعِ الحَجَرِيِّ ע' לִיתוֹגְרַפְיָה.

אוֹפְּסַיְד En. ע' נִבְדָּל.

אוֹפְּסִימִיסְט L ז' (־טִים) مُتَشَائِلٌ. كَوْنُهُ مُتَفَائِلاً وَمُتَشَائِمًا فِي نَفْسِ الوَقْتِ.

אוֹפְּצְיָה נ' (־יוֹת) حَقُّ الأَوْلَوِيَّةِ فِي الاخْتِيَارِ. خِيَارٌ.

אוֹפֶּ"ק En. أُوبِيك ר"ת مُنَظَّمَةُ الدُّوَلِ المُصَدِّرَةِ لِلنِّفْطِ (OPEC).

אוֹפֶק ע' אֹפֶק. **אוֹפְקִי** ע' אָפְקִי.

אוֹפְקִיּוּת ע' אָפְקִיּוּת.

אוֹפֶּרָה It. נ' (־רוֹת) أُوبِرَا. مُغَنَّاةٌ. رِوَايَةٌ غِنَائِيَّةٌ.

אוֹפֶּרֶטָה It. נ' (־טוֹת) أُوبِرِيتَّا (رواية غنائية هزلية، operetta).

אוֹפֶּרָטִיבִי L ת' (־בִיִּים) تَنْفِيذِيٌّ. نَافِذٌ. عَمَلِيٌّ.

אוֹפֶּרַצְיָה נ' (־יוֹת) ١. عَمَلِيَّةٌ ע' פְּעֻלָּה. ٢. عَمَلِيَّةٌ جِرَاحِيَّةٌ ע' נִתּוּחַ.

אוֹפְתַּלְמוֹלוֹגְיָה G נ' أَمْرَاضُ العُيُونِ. طِبُّ العُيُونِ.

(אוּץ) אָץ פ' ١. هَرَعَ ـَ سَارَعَ. خَفَّ ـِ إِلَى. ٢. حَثَّ ـُ. אָצָה לוֹ דַּרְכּוֹ كَانَ فِي عَجَلٍ مِنْ أَمْرِهِ. سَابَقَ الزَّمَنَ. تَسَرَّعَ. כָּל אָץ אָץ לְמַחְסוֹר رُبَّ حَثِيثٍ مَكِيثٌ. العَجَلَةُ مِنَ الشَّيْطَانِ. العَجَلَةُ فُرْصَةُ العَجَزَةِ. הֵאִיץ حَثَّ ـُ. إِسْتَحَثَّ. حَضَّ ـُ. عَجَّلَ. إِسْتَعْجَلَ.

אוֹצָר ז' (־רוֹת) ١. كَنْزٌ ج كُنُوزٌ. ذُخْرٌ ج أَذْخَارٌ. ٢. خِزَانَةٌ. خَزِينَةٌ. بَيْتُ المَالِ. ٣. مُعْجَمٌ ج مَعَاجِمُ. אוֹצַר בָּלוּם ١. غَزِيرُ العِلْمِ. عَلاَّمَةٌ. ٢. كَنْزٌ دَفِينٌ. مَعِينٌ لاَ يَنْضَبُ. אוֹצַר מִלִּים ١. قَامُوسٌ ج قَوَامِيسُ. مُعْجَمٌ ج مَعَاجِمُ. ٢. مَجْمُوعُ مُفْرَدَاتِ اللُّغَةِ الَّتِي يُتْقِنُهَا وَيَسْتَعْمِلُهَا الفَرْدُ. אוֹצַר סְפָרִים مَكْتَبَةٌ ج مَكْتَبَاتٌ وَمَكَاتِبُ. دَارُ كُتُبٍ. אוֹצְרוֹת טֶבַע ثَرْوَةٌ طَبِيعِيَّةٌ. مَرَافِقُ طَبِيعِيَّةٌ. مَوَارِدُ طَبِيعِيَّةٌ. אוֹצְרוֹת קֹרַח أَمْوَالُ (كُنُوزُ) قَارُونَ. أَمْوَالٌ طَائِلَةٌ. מִשְׂרַד הָאוֹצָר وِزَارَةُ المَالِيَّةِ (الخِزَانَةِ). שַׂר הָאוֹצָר وَزِيرُ المَالِيَّةِ (الخِزَانَةِ).

אוֹצֵר ז' (־צְרִים) كَانِزٌ. أَمِينُ المُتْحَفِ ج أُمَنَاءُ. حَافِظٌ ج حُفَّاظٌ.

אוֹקוּלְטִיזְם L ז' عِلْمُ الغَيْبِ ע' נִסְתָּר, תּוֹרַת הַנִּסְתָּר.

אוֹקְטָאֶדֶר G ז' (־דְרִים) مُثَمَّنٌ. مُجَسَّمٌ ثُمَانِي الأَضْلاَعِ.

אוֹקְטָבָה L נ' (־בוֹת) ١. في الموسيقى: الجَوَابُ. القَرَارُ (في الموسيقى العربية). النَّغْمَةُ الأَخِيرَةُ فِي سُلَّمِ الثَّمَانِيَةِ. ٢. مَقْطُوعَةٌ شِعْرِيَّةٌ ذَاتُ ثَمَانِيَةِ أَبْيَاتٍ. ٣. فَاصِلٌ بَيْنَ نَغْمَةٍ مُعَيَّنَةٍ فِي السُّلَّمِ المُوسِيقِيِّ وَالجَوَابِ (أَوِ القَرَارِ).

אוֹקְטָגוֹן G ז' (־נִים) مُثَمَّنٌ ע' מְתֻמָּן.

אוֹקְטוֹבֶּר L ז' أُكْتُوبَر. تِشْرِينُ الأَوَّلُ (الشهر العاشر من السنة الميلادية).

אוֹקְטוֹפּוּס G ז' (־סִים) أُخْطُبُوطٌ ע' תְּמָנוּן.

אוֹקְטָן G ז' أُوكْتِين. أُوكْتَان. نِسْبَةٌ رَقْمِيَّةٌ لِتَقْدِيرِ جَوْدَةِ البِنْزِينِ.

אוֹ־קֵי En. طَيِّب. نَعَم. لِيَكُنْ هَكَذَا ע' נִיחָא.

אוֹקְיָא, אוֹקִיָּה L נ' (־יוֹת) أُونْصَةٌ. أُونْس ע' אוּנְקִיָּה.

אוֹקְיָנוֹגְרַפְיָה G נ' أُوقْيَانُوغْرَافْيَا. عِلْمُ المُحِيطَاتِ.

אוֹקְיָנוֹס, אוֹקְיָינוּס ז' (־סִים) أُوقْيَانُوس. مُحِيطٌ ج مُحِيطَاتٌ. הָאוֹקְיָנוֹס הָאַטְלַנְטִי المُحِيطُ الأَطْلَسِيُّ. بَحْرُ الظُّلُمَاتِ. הָאוֹקְיָנוֹס הָאַנְטַארְקְטִי (הַדְּרוֹמִי) المُحِيطُ المُتَجَمِّدُ الجَنُوبِيُّ. הָאוֹקְיָנוֹס הָאַרְקְטִי (הַצְּפוֹנִי) المُحِيطُ المُتَجَمِّدُ الشَّمَالِيُّ. הָאוֹקְיָנוֹס הַהֹדִּי المُحِيطُ الهِنْدِيُّ. הָאוֹקְיָנוֹס הַשָּׁקֵט المُحِيطُ الهَادِئُ. البَاسِفِيك.

אוֹקְסִידַצְיָה G נ' أَكْسَدَةٌ ע' חִמְצוּן.

אוֹקְרָאִינָה ש"פ أُوكْرَانْيَا.

אוֹקָרִינָה It. נ' في الموسيقى: الأُكَارِينَا (آلة طرب نفخية).

אוֹר ז' (־רִים, ־רוֹת) ضَوْءٌ (ضُوءٌ) ج أَضْوَاءٌ وَضِيَاءٌ. نُورٌ ج أَنْوَارٌ. אוֹר לְיוֹם ב' لَيْلَةَ الاثْنَيْنِ. אוֹר אָדֹם ١. الضَّوْءُ الأَحْمَرُ (في الإشارات الضوئية). ٢. شَارَةُ الخَطَرِ. אוֹר חוֹזֵר الضَّوْءُ المُنْعَكِسُ (من مرآة مثلاً). אוֹר יָרֹק ١. الضَّوْءُ الأَخْضَرُ (في الإشارات الضوئية). ٢. إِذْنٌ بِالقِيَامِ بِعَمَلٍ مَا. אוֹר מְהַבְהֵב ضَوْءٌ خَفَّاقٌ. אוֹר עֵינַיִם نُورُ البَصَرِ (العَيْنَيْنِ). אוֹר פָּנִים بَهَاءُ الوَجْهِ. طَلْعَةُ الوَجْهِ. إِنْبِسَاطُ الأَسَارِيرِ. אוֹרוֹת הַבִּימָה أَضْوَاءُ المَسْرَحِ. אוֹרוֹת וּצְלָלִים أَضْوَاءٌ وَظِلاَلٌ. مَحَاسِنُ وَسَيِّئَاتٌ. مَلاَمِحُ وَظِلاَلٌ. לְאוֹר־ عَلَى ضَوْءِ. نَظَرًا لِـ. بِالنَّظَرِ إِلَى. לְאוֹר הַיּוֹם فِي وَضَحِ النَّهَارِ. فِي رَابِعَةِ النَّهَارِ. عَلَنًا. جِهَارًا. הוֹצִיא לָאוֹר أَصْدَرَ. نَشَرَ ـُ (كتابا مثلاً). طَبَعَ ـَ. הָלַךְ לְאוֹרוֹ إِهْتَدَى بِنُورِهِ. سَارَ عَلَى هَدْيِهِ. تَرَسَّمَ خُطُوَاتِهِ. إِقْتَدَى بِهِ. הֵפִיץ אוֹר עַל־ أَلْقَى الضَّوْءَ عَلَى. أَوْضَحَ. شَرَحَ ـَ. יָצָא לָאוֹר رَأَى النُّورَ. صَدَرَ ـُ. نُشِرَ. طُبِعَ (كتاب). מוֹרֵד

אוֹר ظَلَامِيٌّ. مُتَحَجِّرٌ. مُنَاوِئٌ لِنَشْرِ المَعْرِفَةِ ע' אוֹבְסְקוּרַנְט. רָאָה אוֹר رَأَى النُّورَ. ظَهَرَ فِي الأَسْوَاقِ (كتاب). نُشِرَ. صَدَرَ ـ. שְׁנַת אוֹר سَنَةٌ ضَوْئِيَّةٌ (تبلغ ۳۰۰،۰۰۰ مليون كيلومتر في الثانية). שְׁטוּף אוֹר نَوَّارٌ. كَثِيرُ النُّورِ. مَفْتُوحٌ (مَكْشُوفٌ) لِنُورِ الشَّمْسِ.

אוֹר פ' ضَاءَ ـ نَارَ ـ أَشْرَقَ. אוֹרוּ עֵינָיו بَرَقَتْ عَيْنَاهُ (حيوية). عَادَتْ إِلَيْهِ الحَيَاةُ. إِنْتَعَشَ. אוֹרוּ פָּנָיו تَهَلَّلَ (أَشْرَقَ) وَجْهُهُ. إِنْبَسَطَتْ (إِنْفَرَجَتْ) أَسَارِيرُهُ. הֵאִיר ١. أَضَاءَ. أَنَارَ. سَطَعَ ـ. ٢. أَوْقَدَ. وَلَّعَ. ٣. أَلْقَى الضَّوْءَ عَلَى. أَوْضَحَ. הֵאִיר עֵינָיו فَتَحَ عَيْنَيْهِ. أَوْضَحَ لَهُ. شَرَحَ لَهُ. הֵאִיר פָּנָיו هَشَّ ـ. بَشَّ ـ. מֵאִיר עֵינַיִם وَاضِحٌ كُلَّ الوُضُوحِ. פְּתַח פִּיךָ וְיָאִירוּ דְּבָרֶיךָ! تَكَلَّمْ يَفْتَحِ اللّٰهُ عَلَيْكَ. הוּאַר أُضِيءَ. أُنِيرَ.

אוּר ז' (־רִים) أُوَارٌ. وَقْدَةٌ. نَارٌ ج نِيرَانٌ. شُعْلَةٌ ج شُعَلٌ. חַג הָאוּרִים عِيدُ الأَنْوَارِ. عِيدُ حَانُوكَا ע' חֲנֻכָּה.

אוּרֵאָה L נ' يُورِيَا (مركب بولي) ע' שֶׁתֶן.

אוֹרֵב ז' (־רְבִים) ١. مُتَرَبِّصٌ. مُتَرَصِّدٌ. وَاقِفٌ بِالمِرْصَادِ. ٢. كَمِينٌ ج كَمَائِنُ ע' מַאֲרָב.

אוּרְבָּנִי L ת' (־נִיִּים) مَدَنِيٌّ (نِسْبَةً إِلَى المَدِينَةِ). حَضَرِيٌّ ע' עִירוֹנִי.

אוּרְבָּנִיזַצְיָה נ' ١. تَمْدِينُ الرِّيفِ. تَمَدُّنٌ. تَحَضُّرٌ ע' עִיּוּר. ٢. الهِجْرَةُ إِلَى المُدُنِ.

אוֹרֵג ז' (־רְגִים) نَسَّاجٌ. حَائِكٌ ج حَاكَةٌ. صَانِعُ النَّسِيجِ.

אוֹרְגַּזְמָה G נ' ذُرْوَةُ اللَّذَّةِ (في الجماع). هِزَّةُ الجِمَاعِ. ذُرْوَةُ الشَّبَقِ.

אוֹרְגִּיָּה G נ' (־יּוֹת) حَفْلَةُ مُجُونٍ وَفُسْقٍ.

אוֹרְגָּן G ז' (־נִים) عُضْوٌ (في الجسم) ج أَعْضَاءٌ. جُزْءٌ. ٢. مجازًا: نَشْرَةٌ. صَحِيفَةٌ. ٣. أُرْغُنٌ ע' עוּגָב.

אוֹרְגָּנִי ת' (־נִיִּים) ١. عُضْوِيٌّ. ٢. جُزْءٌ عُضْوِيٌّ فِي. جُزْءٌ لَا يَتَجَزَّأُ مِنْ. זֶבֶל אוֹרְגָּנִי سَمَادٌ عُضْوِيٌّ. חֹמֶר אוֹרְגָּנִי مَادَّةٌ عُضْوِيَّةٌ. כִּימְיָה אוֹרְגָּנִית الكِيمْيَاءُ العُضْوِيَّةُ. אִי־אוֹרְגָּנִי, לֹא אוֹרְגָּנִי لَاعُضْوِيٌّ.

אוֹרְגָּנִיזְם G ז' (־מִים) ١. التَّرْكِيبُ العُضْوِيُّ. تَكْوِينُ الجِسْمِ الحَيِّ. ٢. كَائِنٌ حَيٌّ.

אוֹרְגָּנִיזַצְיָה נ' تَنْظِيمٌ. تَنْسِيقٌ. تَرْتِيبٌ ע' אִרְגּוּן.

אוּרְדּוּ .In أُورْدُو. اللُّغَةُ الأُورْدِيَّةُ (لغة مسلمي الهند).

אוֹרְדִּינָטָה נ' (־טוֹת) في الهندسة: إِحْدَاثِيٌّ ج إِحْدَاثِيَّاتٌ. إِسْقَاطِيٌّ.

אוֹרָה נ' (־רוֹת) ١. ضَوْءٌ (ضُوءٌ) ج أَضْوَاءٌ. ضِيَاءٌ. نُورٌ ج أَنْوَارٌ. ٢. بَهْجَةٌ. سَعَادَةٌ.

אוֹרֶה ז' (־רִים) جَانٍ(ي). قَاطِفُ الأَثْمَارِ ע' אָרָה.

אורווה ע' אֻרְוָה. **אורוון** ע' אָרְוָן.

אוּרוֹלוֹג G ז' (־גִים) أَخِصَّائِيٌّ أَمْرَاضِ المَسَالِكِ البَوْلِيَّةِ.

אוּרוֹלוֹגְיָה נ' ١. مَبْحَثُ أَمْرَاضِ المَسَالِكِ البَوْلِيَّةِ. ٢. قِسْمُ الأَمْرَاضِ البَوْلِيَّةِ.

אִוְרוּר, אִוּוּרוּר ז' تَهْوِيَةٌ. تَرْوِيحٌ. تَجْدِيدُ الهَوَاءِ.

אוֹרוֹרָה L נ' الشَّفَقُ القُطْبِيُّ ע' זֹהַר.

אוֹרֵז ז' (־רְזִים) مُغَلِّفٌ. مُوَضِّبٌ (فاكهة مثلًا). عَامِلُ تَغْلِيفٍ.

אורז ע' אֹרֶז.

אוֹרֵחַ ז' (־רְחִים) ١. ضَيْفٌ ج ضُيُوفٌ. مَدْعُوٌّ. زَائِرٌ ج زُوَّارٌ. ٢. نَزِيلٌ (خصوصا في فندق) ج نُزَلَاءُ. אוֹרֵחַ כָּבוֹד ضَيْفُ الشَّرَفِ. אוֹרֵחַ לֹא קָרוּא غَيْرُ مَدْعُوٍّ. مُتَطَفِّلٌ. دَخِيلٌ ج دُخَلَاءُ. הַכְנָסַת אוֹרְחִים إِكْرَامُ الضَّيْفِ. حُسْنُ اسْتِقْبَالٍ. قِرَاءُ الضَّيْفِ. قِرًى.

אורח ע' אֹרַח.

אוֹרְחָא .Ar ז' سَبِيلٌ ج سُبُلٌ. عَادَةٌ. طَرِيقَةٌ ج طُرُقٌ. אַגַּב אוֹרְחָא ע' אַגַּב.

אוֹרְחָה נ' (־חוֹת) ١. قَافِلَةٌ ج قَوَافِلُ. مَوْكِبٌ ج مَوَاكِبُ. ٢. رَتْلٌ ج أَرْتَالٌ ע' שַׁיָּרָה.

אוֹרְחָן ז' مُسْتَرَاحٌ. مَكَانُ الرَّاحَةِ لِعَابِرِي الطَّرِيقِ.

אוֹר"ט R ר"ת جَمْعِيَّةُ أُورْت لِنَشْرِ الثَّقَافَةِ المِهْنِيَّةِ بَيْنَ يَهُودِ إِسْرَائِيلَ وَالمَهْجَرِ (ORT).

אוֹרָטוֹר L ז' (־רִים) خَطِيبٌ ج خُطَبَاءُ ע' נוֹאֵם.

אוֹרָטוֹרְיָה L נ' (־יוֹת) مُوَشَّحَةٌ دِينِيَّةٌ دَرَامَاتِيكِيَّةٌ. أُورَاتُورْيُو (oratorio).

אוֹרְטִיקַרְיָה L נ' الحُمَّى الشَّرَوِيَّةُ ע' סַרְפֶּדֶת.

אוֹרִי ת' (־רִיִּים) نُورِيٌّ. نُورَانِيٌّ. ضَوْئِيٌّ (ضُوئِيٌّ).

אוֹרִיגִינָל L ז' (־לִים) أَصْلٌ ج أُصُولٌ. أَصِيلٌ. مَصْدَرٌ ج مَصَادِرُ. مُنْشَأٌ ע' מָקוֹר.

אוֹרִיגִינָלִי ת' (־לִיִּים) ١. أَصْلِيٌّ. أَصِيلٌ. ٢. فَرِيدٌ فِي نَوْعِهِ ע' מְקוֹרִי.

אוֹרִיגִינָלִיּוּת נ' أَصْلِيَّةٌ. أَصَالَةٌ. طَرَافَةٌ ע' מְקוֹרִיּוּת.

אוֹרְיוֹן G ז' في الفلك: الجَبَّارُ. الجَوْزَاءُ (مجموعة نجوم، orion) ע' כְּסִיל.

אוּרִים וְתֻמִּים ז"ר ١. أَدَوَاتُ عِبَادَةٍ كَانَ يَسْتَوْحِي بِوَاسِطَتِهَا الكَاهِنُ الأَعْظَمُ فِي هَيْكَلِ سُلَيْمَانَ الإِلْهَامَ عَنْ كُلِّ سُؤَالٍ. ٢. مجازًا: حُجَّةٌ. ثِقَةٌ. مَصْدَرٌ يُعَوَّلُ عَلَيْهِ.

אוֹרְיָן, אורייין ז' تَوْرَاةٌ. تَعَلُّمٌ. دِرَاسَةٌ ע' אוֹרַיְתָא. בַּר־אוֹרְיָן عَلَّامَةٌ. حُجَّةٌ فِي التَّوْرَاةِ. مُنْهَمِكٌ فِي دِرَاسَةِ التَّوْرَاةِ.

אוֹרְיֶנְט, אוריינט L ז' الشَّرْقُ. المَشْرِقُ. بُلْدَانُ الشَّرْقِ.

אוֹרְיֶנְטָלִי, אוריינטלי ת' (־יִּים) شَرْقِيٌّ. مَشْرِقِيٌّ.

אוֹרְיֶנְטָלִיסְט, אוריינטליסט ז' (־טִים) مُسْتَشْرِقٌ. خَبِيرٌ فِي الدِّرَاسَاتِ الشَّرْقِيَّةِ.

אוֹרְיֶנְטַצְיָה נ' (־יוֹת) ١. تَوَجُّهٌ. إِهْتِدَاءٌ. قُدْرَةُ الاهْتِدَاءِ. ٢. مجازًا: نَزْعَةٌ ج نَزَعَاتٌ. وُجْهَةٌ. مَيْلٌ ج مُيُولٌ.

אַוְרִירִי ת' (־יִּים) ١. هَوَائِيٌّ. خَفِيفٌ. وَاهٍ(ي). ٢. مجازًا: سَائِبٌ. غَيْرُ مُنْدَمِجٍ ע' תָּלוּשׁ.

אַוְרִירִיּוּת נ' خِفَّةٌ. عَدَمُ انْدِمَاجٍ. عَدَمُ اسْتِقْرَارٍ.

אוֹרָיְתָא, אורייתא Ar. נ' التَّوْرَاةُ. מִדְּאוֹרָיְתָא مِنَ التَّوْرَاةِ. مُقْتَبَسٌ مِنَ الكِتَابِ المُقَدَّسِ. עַם הָאָרֶץ (בּוּר) מִדְּאוֹרָיְתָא جَاهِلٌ لاَ يَفْقَهُ شَيْئًا مِنَ التَّوْرَاةِ.

אורך ע' אֹרֶךְ.

אוֹרְכִידֵאָה, אוֹרְכִידֵיָה נ' في النبات: سَحْلَب (orchis) ע' סַחְלָב.

אוֹרְלוֹגִין G ז' (־נִים, ־נִיּוֹת) سَاعَةٌ دَقَّاقَةٌ. سَاعَةُ حَائِطٍ.

אוֹרָלִי L ת' (־יִּים) ١. فَمِيٌّ. مَا يَخُصُّ مِنْطَقَةَ الفَمِ. ٢. شِفَاهِيٌّ. شَفَوِيٌّ. גִּיל אוֹרָלִי في علم النفس: سِنُّ الرَّضَاعَةِ.

אוּרֶמְיָה G נ' في الطب: أُورِيمْيَا. تَبَوُّلٌ دَمَوِيٌّ (uremia).

אורן ע' אֹרֶן.

אוֹרַנְג-אוּטָן M ז' أُرَانْج أُوتَانْج. إِنْسَانُ الغَابِ ע' אָדָם, אֲדַם הַיַּעַר.

אוֹרַנְזָ'דָה F נ' شَرَابُ البُرْتُقَالِ. أُورَنْجَاد.

אוּרָנוּס G ז' أُورَانُوس (كوكب سيار، uranus).

אוּרַנְיוּם ז' أُورَانْيُوم (عنصر فلزي ذو نشاط إشعاعي).

אורנייה ע' אֻרְנִיָּה.

אוֹרְנָמֶנְט L ז' (־טִים) زَخْرَفَةٌ. زِينَةٌ.

אוֹרְנָמֶנְטִיקָה נ' زَخْرَفَةٌ. فَنُّ الزَّخْرَفَةِ ע' עִטּוּר. אוֹרְנָמֶנְטִיקָה עַרְבִית فَنُّ الزَّخْرَفَةِ العَرَبِيَّةِ.

אוֹרְקוֹלִי ת' (־יִּים) ضَوْئِيٌّ (ضُوئِيٌّ)-صَوْتِيٌّ.

אוֹרָקֶל L ז' (־לִים) ١. وَحْيٌ. إِلْهَامٌ. ٢. الكَاهِنُ الَّذِي اسْتَوْحَى الآلِهَةَ. ٣. مجازًا: عَلاَمَةٌ يُوثَقُ بِهِ. رَأْيٌ مُعَوَّلٌ عَلَيْهِ.

אִוְרֵר, אוורר פ' هَوَّى. رَوَّحَ. جَدَّدَ الهَوَاءَ. הִתְאַוְרֵר ١. تَهَوَّى. تَجَدَّدَ هَوَاؤُهُ. ٢. إِسْتَنْشَقَ الهَوَاءَ الطَّلْقَ.

אוֹרְתוֹגְרָפִי G ת' (־יִּים) إِمْلاَئِيٌّ. كِتَابِيٌّ (بشكل صحيح).

אוֹרְתוֹגְרַפְיָה נ' في القواعد: قَوَاعِدُ الإِمْلاَءِ وَالهِجَاءِ. كِتَابَةٌ صَحِيحَةٌ.

אוֹרְתוֹדוֹקְס, אוֹרְתוֹדוֹכְּס G ז' (־סִים) أُرْثُوذُوكْس. مُؤْمِنٌ (بعقيدته). مُتَمَسِّكٌ بِمَذْهَبِهِ.

אוֹרְתוֹדוֹקְסִי ת' (־יִּים) أُرْثُوذُوكْسِيٌّ (ينتمي إلى المذهب الأرثوذوكسي). ٢. مُؤْمِنٌ. مُتَمَسِّكٌ بِمَذْهَبِهِ. تَقْلِيدِيٌّ. הַיַּהֲדוּת הָאוֹרְתוֹדוֹקְסִית اليَهُودِيَّةُ الرَّبَّانِيَّةُ التَّقْلِيدِيَّةُ. יְוָנִים אוֹרְתוֹדוֹקְסִים الرُّومُ الأُرْثُوذُوكْس (طائفة مسيحية).

אוֹרְתוֹפֵּד G ז' (־דִים) مُجَبِّرٌ. مُقَوِّمُ العِظَامِ. جَرَّاحُ العِظَامِ. נַעַל אוֹרְתוֹפֵּדִית حِذَاءٌ طِبِّيٌّ.

אוֹרְתוֹפֶּדְיָה נ' طِبُّ العِظَامِ. تَجْبِيرُ العِظَامِ.

אָוַשׁ, אווש, הִתְאַוֵּשׁ פ' حَفَّ ـِ (الشجر مثلاً). خَشْخَشَ.

אִוְשָׁה, אוושה נ' (אִוְשׁוֹת) حَفِيفٌ. وَشْوَشَةٌ. خَرِيرٌ. خَشْخَشَةٌ.

אושיה ע' אֻשְׁיָה.

אִוְשָׁנִי, אוושני ת' (־יִּים) فِيهِ حَفِيفٌ. يُسْمَعُ مِنْهُ خَرِيرٌ.

אושפיז ע' אֻשְׁפִּיז. **אושר** ע' אֹשֶׁר.

אִוְשֵׁשׁ, אוושש פ' خَشْخَشَ. وَشْوَشَ. نَأَمَ ـِ. حَفَّ ـُ.

אוֹת ז' (־תוֹת) ١. عَلاَمَةٌ. إِشَارَةٌ. شَارَةٌ. إِيمَاءَةٌ. رَمْزٌ ج رُمُوزٌ. دَلِيلٌ ج أَدِلَّةٌ وَدَلاَئِلُ. ٢. مُعْجِزَةٌ. آيَةٌ ج آيَاتٌ. ٣. وِسَامٌ ج أَوْسِمَةٌ. אוֹת אַזְעָקָה إِشَارَةُ الخَطَرِ. صَفَّارَةُ إِنْذَارٍ. אוֹת אַרְגָּעָה إِشَارَةُ زَوَالِ الخَطَرِ. صَفَّارَةُ أَمَانٍ. אוֹת גְּבוּרָה وِسَامُ (نِيشَانُ) البُطُولَةِ. אוֹת הַצְלָחָה دَلِيلُ النَّجَاحِ. אוֹת קַיִן (קָלוֹן) مجازًا: وَصْمَةُ عَارٍ. לְאוֹת- دَلاَلَةً عَلَى. إِشَارَةً إِلَى. رَمْزًا لِـ. לְאוֹת הַעֲרָכָה تَقْدِيرًا لِـ. בְּאוֹתוֹת וּבְמוֹפְתִים بِالأَدِلَّةِ وَالبَرَاهِينِ. بِالأَدِلَّةِ الدَّامِغَةِ.

אוֹת נ' (־תִיּוֹת) حَرْفٌ ج حُرُوفٌ وَأَحْرُفٌ. אוֹת כְּאוֹת ١. حَرْفًا بِحَرْفٍ. حَرْفِيًّا. بِمُنْتَهَى الدِّقَّةِ. ٢. نَصًّا وَرُوحًا. אוֹת מֵתָה مجازًا: حِبْرٌ عَلَى وَرَقٍ. وَثِيقَةٌ لاَ قِيمَةَ لَهَا. אוֹתִיּוֹת הָאָלֶף בֵּית حُرُوفُ الأَلِفْبَاءِ. الحُرُوفُ الأَبْجَدِيَّةُ. حُرُوفُ الهِجَاءِ. אוֹתִיּוֹת גְּרוֹנִיּוֹת الحُرُوفُ الحَلْقِيَّةُ ע' גָּרוֹן. אוֹתִיּוֹת הַשֶּׁטֶף في القواعد: الحُرُوفُ الذَّوْلَقِيَّةُ ע' שֶׁטֶף. אוֹתִיּוֹת הַשִּׁמּוּשׁ في القواعد: المَزِيدَاتُ. الزَّوَائِدُ. كِنَايَةٌ عَنِ الحُرُوفِ العَشَرَةِ الَّتِي تُضَافُ إِلَى أُصُولِ الكَلِمَاتِ لَدَى تَصْرِيفِهَا وَتَضُمُّ الضَّمَائِرَ المُتَّصِلَةَ وَهِيَ: אית"ן, מש"ה וכל"ב. אוֹתִיּוֹת הַשִּׁנַּיִם في القواعد: الحُرُوفُ اللِّثَوِيَّةُ. אוֹתִיּוֹת הַשָּׂפָה في القواعد: الحُرُوفُ الشَّفَوِيَّةُ ע' שָׂפָה. הָאוֹתִיּוֹת הָרְפוּיוֹת في القواعد: حُرُوفُ العِلَّةِ ע' רָפֶה. הָאוֹתִיּוֹת הַשּׁוֹרָשִׁיּוֹת في القواعد: الحُرُوفُ الأَصْلِيَّةُ ע' שֹׁרֶשׁ. בְּאוֹתִיּוֹת שֶׁל קִדּוּשׁ לְבָנָה بِالقَلَمِ العَرِيضِ. بِحُرُوفٍ وَاضِحَةٍ.

(אות) נָאוֹת פ' ١. وَافَقَ عَلَى. قَبِلَ ـَ لَبَّى. ٢. لاَءَمَ. نَاسَبَ. لاَقَ ـِ. נֵאוֹת לְקַבֵּל הַזְמָנָה قَبِلَ (لَبَّى) الدَّعْوَةَ. إِسْتَجَابَ. אוֹתֵת أَشَارَ. أَرْسَلَ إِشَارَةً

(لاسلكية). لَوْحٌ.

אוֹתֶנְטִי G ת' (־יִים) أَصْلِيٌّ. أَصِيلٌ. طِبْقَ الأَصْلِ. مَوْثُوقٌ بِهِ.

אוֹתֶנְטִיּוּת נ' صِحَّةٌ. أَصَالَةٌ. أَصْلِيَّةٌ. مُطَابَقَةٌ لِلأَصْلِ.

אַוַּת נֶפֶשׁ נ' رَغْبَةٌ ج رَغَبَاتٌ ע' אַוָּה.

אָז תה"פ آنَئِذٍ. آنَذَاكَ. حِينَئِذٍ. وَقْتَئِذٍ. عِنْدَئِذٍ. عِنْدَهَا. إِذَّاكَ. מֵאָז مُنْذُ. مُنْذُ أَنْ. مُنْذُ ذَلِكَ الوَقْتِ (الحِينِ). מֵאָז וּמֵעוֹלָם, מֵאָז וּמִתָּמִיד دَائِمًا وَأَبَدًا. أَبَدَ الدَّهْرِ. عَلَى الدَّوَامِ. מִנִּי אָז مُنْذُ ذَلِكَ الحِينِ.

אַזְבֶּסְט G ז' أَسْبِسْتُوس. حَرِيرٌ صَخْرِيٌّ (asbestos).

אַזְבֶּסְטוֹן ז' (־נִים) بَيْتٌ مِنَ الأَسْبِسْتُوس (اشتهر في إسرائيل في أوائل قيام الدولة حيث أُسكن فيه القادمون الجدد بصورة مؤقّتة).

אִזְדָּרֶכֶת As., P נ' (־רָכוֹת) أَزْدَرَخْت. زَنْزَلَخْت. لَبَخٌ (شجرة زينة، melia azedarach).

אַזְהָרָה נ' (־רוֹת) تَحْذِيرٌ ج تَحْذِيرَاتٌ. إِنْذَارٌ ج إِنْذَارَاتٌ. إِخْطَارٌ. שְׁבִיתַת אַזְהָרָה ע' שְׁבִיתָה. לְלֹא אַזְהָרָה מֻקְדֶּמֶת دُونَ سَابِقِ إِنْذَارٍ.

אֵזוֹב Ac. ז' (אֵזוֹבִים) ١. زُوفَى. زُوفَاءُ (myssop). ٢. طُحْلُبٌ ج طَحَالِبُ. أُشْنَةٌ.

אֵזוֹבִי ת' (־בִיִּים) زُوفَائِيٌّ. طُحْلُبِيٌّ. شَبِيهٌ بِالطُّحْلُبِ.

אֵזוֹבְיוֹן ז' (־נִים) خُزَامَى (نبات، lavender). אֵזוֹבְיוֹן מְדֻבָּרִי خُزَامَى زُغْبِيَّةٌ.

אֵזוֹבִית נ' (־יוֹת) سَعْتَرٌ بَرِّيٌّ. حَبَقُ الشُّيُوخِ. مَرْدَقُوش.

אֵזוֹטֶרִי G ת' (־יִים) خَفِيٌّ. دَاخِلِيٌّ. مَقْصُورٌ عَلَى فِئَةٍ مُعَيَّنَةٍ.

אִזּוּן, אִיזּוּן ז' (־נִים) ١. مُوَازَنَةٌ. تَوَازُنٌ. تَعَادُلٌ. تَكَافُؤٌ. ٢. إِعْدَادُ مِيزَانِيَّةٍ. ٣. وَضْعُ الشَّيْءِ أُفُقِيًّا. אִזּוּן הַתַּקְצִיב تَعَادُلُ المِيزَانِيَّةِ. قَفْلُ المِيزَانِيَّةِ. אִזּוּן חִמּוּשׁ (כּוֹחוֹת) تَوَازُنُ التَّسَلُّحِ (القُوَى).

אִזּוּק, אִיזּוּק ז' (־קִים) تَكْبِيلٌ. تَصْفِيدٌ. تَقْيِيدٌ بِالقُيُودِ.

אֵזוֹר ז' (אֲזוֹרִים) ١. حِزَامٌ ج أَحْزِمَةٌ. زُنَّارٌ. نِطَاقٌ ج نُطُقٌ. ٢. مِنْطَقَةٌ ج مَنَاطِقُ. אֵזוֹר בְּחִירוֹת دَائِرَةٌ انْتِخَابِيَّةٌ ج دَوَائِرُ. אֵזוֹר בִּטָּחוֹן مِنْطَقَةُ أَمْنٍ. مِنْطَقَةٌ أَمْنِيَّةٌ (مَحْظُورَةٌ). אֵזוֹר הַשְׁפָּעָה مِنْطَقَةُ نُفُوذٍ. אֵזוֹר הַתֶּפֶר مِنْطَقَةٌ حَدِّيَّةٌ. אֵזוֹר מְפֻרָז مِنْطَقَةٌ مَنْزُوعَةُ السِّلَاحِ. مِنْطَقَةٌ عَزْلَاءُ. مِنْطَقَةُ حَرَامٍ. אֵזוֹר פִּתּוּחַ مِنْطَقَةُ تَطْوِيرٍ. אֵזוֹר שִׁפּוּט مِنْطَقَةُ اخْتِصَاصٍ. مِنْطَقَةُ إِدَارَةٍ. אֵזוֹר תַּעֲשִׂיָּה مِنْطَقَةٌ صِنَاعِيَّةٌ. שִׁיר אֵזוֹר مُوَشَّحٌ ج مُوَشَّحَاتٌ (قصيدة لا تتقيد بقافية واحدة).

אָזוּר ת' (אֲזוּרִים) مَحْزُومٌ. مُحَزَّمٌ. مُزَنَّرٌ. مُتَّشِحٌ (بحزام أو وشاح مثلاً).

אֲזוֹרִי ת' (־רִיִּים) إِقْلِيمِيٌّ. مَا يَخُصُّ المِنْطَقَةَ. מוֹעָצָה אֲזוֹרִית مَجْلِسٌ إِقْلِيمِيٌّ.

אֲזַי תה"פ عِنْدَئِذٍ. حِينَئِذٍ ע' אָז.

אֲזִילָה נ' نَفَادٌ. اِنْتِهَاءٌ. اِنْقِطَاعٌ.

אֲזִימוּת A ז' سَمْتٌ ج سُمُوتٌ. زَاوِيَةُ الأُفُقِ (الأُفْقِ) ע' זָוִית.

אֲזִיקִים ע' אֲזִקִּים.

אִזְכּוּר ז' (־רִים) تَلْمِيحٌ. إِشَارَةٌ. ذِكْرٌ. تَنْوِيهٌ. إِلْمَاعٌ.

אִזְכֵּר פ' أَشَارَ إِلَى. نَوَّهَ بِـ. أَلْمَحَ (لَمَّحَ) إِلَى. اِسْتَذْكَرَ. أَلْمَعَ إِلَى. אֻזְכַּר أُشِيرَ إِلَيْهِ. نُوِّهَ بِهِ. ذُكِرَ.

אַזְכָּרָה נ' (־רוֹת) حَفْلَةُ تَأْبِينٍ. حَفْلَةٌ تَذْكَارِيَّةٌ. مَأْتَمٌ ج مَآتِمُ. جُنَّازٌ.

אָזַל פ' ١. نَفِدَ ـَ. نَفَقَ ـُ (سلعة). اِنْقَطَعَ. تَلَاشَى. ٢. ذَهَبَ ـَ. رَاحَ ـُ. אָזְלָה יָדוֹ قَصُرَتْ يَدُهُ عَنْ. عَجَزَ عَنْ. فُتَّ فِي عَضُدِهِ.

אָזְלָה נ' ضَعْفٌ. وَهْنٌ. אָזְלַת יָד عَجْزٌ. عَدَمُ قُدْرَةٍ. ضَعْفٌ. قِصَرُ بَاعٍ. تَقْصِيرٌ. נִתְגַּלְּתָה בְּכָל אָזְלַת יָדוֹ اِنْكَشَفَ عَنْ مُنْتَهَى العَجْزِ.

אִזְמֵל A ז' (־לִים) ١. إِزْمِيلٌ ج أَزَامِيلُ. أَجْنَةٌ ج أَجْنَاتٌ. ٢. مِبْضَعٌ ج مَبَاضِعُ. مِشْرَطٌ ج مَشَارِطُ. مِفْصَدٌ ج مَفَاصِدُ. אִזְמֵל הַבִּקֹּרֶת إِزْمِيلُ النَّقْدِ. نَقْدٌ لَاذِعٌ (دَقِيقٌ). אִזְמֵל הַנִּתּוּחִים مِبْضَعُ (مِشْرَطُ) الجَرَّاحِ.

אִזְמָרַגְד G ז' (־דִים) زُمُرُّدٌ. يَاقُوتٌ أَخْضَرُ (حجر كريم).

אֹזֶן, אוֹזֶן נ' (אָזְנַיִם) ١. أُذْنٌ (أُذُنٌ) ج آذَانٌ. ٢. عُرْوَةٌ ج عُرًى. مِقْبَضٌ ج مَقَابِضُ. אֹזֶן הָאֲרִי رَاحَةُ الأَسَدِ (نبات، lion's-leaf). אֹזֶן הַגְּדִי آذَانُ الجَدْيِ. لِسَانُ الحَمَلِ. مِخْلَبُ السَّبُعِ (عشب بري، plantago). אֹזֶן הָמָן نَوْعٌ مِنَ السَّمْبُوسَقِ (يخبز في عيد البوريم عند اليهود). אֹזֶן קַשֶּׁבֶת أُذُنٌ صَاغِيَةٌ. אָזְנַיִם לַכֹּתֶל لِلْحَائِطِ آذَانٌ. لِكُلِّ سَاقِطَةٍ لَاقِطَةٌ. בְּדַל אֹזֶן, תְּנוּךְ אֹזֶן شَحْمَةُ الأُذُنِ. כְּבַד אֹזֶן ثَقِيلُ السَّمْعِ. أَطْرَشُ ج طُرْشٌ وطُرْشَانٌ د' طَرْشَاءُ. أَصَمُّ ج صُمٌّ د' صَمَّاءُ. תְּעָלַת הָאֹזֶן صِمَاخٌ. قَنَاةُ الأُذُنِ. مَجْرَى السَّمْعِ البَاطِنِيُّ. הִטָּה אֹזֶן أَصَاخَ السَّمْعَ. أَرْهَفَ السَّمْعَ. أَصْغَى بِاهْتِمَامٍ. הֵעִיר אָזְנוֹ أَثَارَ انْتِبَاهَهُ (سَمْعَهُ). لَفَتَ نَظَرَهُ إِلَى. כָּבְדָה אָזְנוֹ מִשְּׁמֹעַ لَمْ يَعُدْ يَسْمَعُ. ثَقُلَ سَمْعُهُ. כָּרָה אֹזֶן (אָזְנַיִם) فَتَحَ أُذُنَيْهِ لِيَسْمَعَ. أَوْلَى اهْتِمَامَهُ. أَعَارَ اهْتِمَامَهُ. נִכְנַס בְּאֹזֶן אַחַת וְיָצָא דֶּרֶךְ הָאֹזֶן הַשְּׁנִיָּה دَخَلَ مِنَ الأُذُنِ وَاحِدَةٍ وَخَرَجَ مِنَ الأُذُنِ الأُخْرَى ومجازًا: يَسْمَعُ بِسُرْعَةٍ وَيَنْسَى بِسُرْعَةٍ. עָשָׂה אָזְנוֹ כַּאֲפַרְכֶּסֶת أَصَاخَ السَّمْعَ. أَرْهَفَ سَمْعَهُ. צָרַם אֶת הָאֹזֶן صَمَّ الآذَانَ. صَكَّ الآذَانَ. خَدَشَ الأَسْمَاعَ. קָלְטָה אָזְנוֹ تَطَرَّقَ إِلَى مَسَامِعِهِ. بَلَغَهُ أَنْ. שִׁבֵּר אֶת הָאֹזֶן كَانَ جَمِيلَ الوَقْعِ فِي الأُذُنِ. מִפֶּה לְאֹזֶן هَمْسًا. سِرًّا. لَيْسَ عَلَنًا. אֲחוֹרֵי אָזְנָיו أَدْنَى مِنْ حَبْلِ الوَرِيدِ. قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى. יָצָא וְאָזְנָיו מְקֻטָּפוֹת خَرَجَ مَفْرُوكَ الأُذُنِ. خَرَجَ مَصْلُومَ الأُذُنَيْنِ. צָלְלוּ אָזְנָיו اِصْطَكَّ سَمْعُهُ. خُدِشَ سَمْعُهُ (بكلام جارح). אוֹי לָאָזְנַיִם שֶׁכָּךְ שׁוֹמְעוֹת يَا لَلْعَارِ مِمَّا نَسْمَعُهُ! (لكلام بذيء). יִשְׁמְעוּ אָזְנֶיךָ מַה שֶּׁפִּיךָ אוֹמֵר أَتَعِي مَا تَقُولُ؟ أَتَسْمَعُ مَا تَقُولُ؟ أَلَا تُدْرِكُ أَنَّكَ تُنَاقِضُ

نَفْسَكَ بِنَفْسِكَ؟

אִזֵּן, איזן פ' ١. وَازَنَ. عَادَلَ. كَافَأَ. ٢. وَازَنَ المِيزَانِيَّةَ. ٣. وَضَعَ الشَّيْءَ أُفُقِيًّا. **אֻזַּן** ١. وُوزِنَ. ٢. تَوَازَنَ. ٣. وُضِعَ أُفُقِيًّا. **הִתְאַזֵּן** ١. تَوَازَنَ. إتَّزَنَ. تَعَادَلَ. ٢. تَسَاوَى. تَكَافَأَ. **הֶאֱזִין** إسْتَمَعَ. سَمِعَ. أَصْغَى. أَنْصَتَ. أَعَارَ سَمْعَهُ.

אֻזְנָב ז' (־בִים) سَلِين. جَلَوِين (نبات بري).

אָזְנִית, אוזנית נ' (־יּוֹת) ١. سَمَّاعَةُ التِّلِفُون. ٢. في النبات: الرِّجْلَةُ ע' רִגְלָה.

אַזְעָקָה נ' (־קוֹת) شَارَةُ الخَطَرِ. إنْذَارٌ. אַזְעָקַת שָׁוְא تَنْبِيهٌ كَاذِبٌ. אוֹת אַזְעָקָה صَفَّارَةُ إِنْذَارٍ. زَامُورُ الخَطَرِ. מַכְשִׁיר אַזְעָקָה ١. جِهَازُ التَّنْبِيهِ بِالخَطَرِ أَوْ ضِدُّ السَّرِقَةِ.

(אָזֵק) אֲזִקִּים, אזיקים ז"ר صَفَدٌ ج أَصْفَادٌ. كَبْلٌ ج أَكْبَالٌ. قَيْدٌ ج قُيُودٌ.

אָזַר פ' حَزَمَ ـ شَدَّ الحِزَامَ. تَزَنَّرَ. تَنَطَّقَ. إتَّشَحَ. אָזַר חַיִל, אָזַר חֲלָצָיו, אָזַר מָתְנָיו شَدَّ وَسَطَهُ ومجازًا: شَمَّرَ عَنْ سَاعِدِ الجِدِّ. تَصَدَّى لِـ تَجَرَّأَ عَلَى. אָזַר כְּגֶבֶר חֲלָצָיו إسْتَجْمَعَ رَبَاطَةَ جَأْشِهِ. تَشَجَّعَ. אָזַר עֹז تَجَرَّأَ. إجْتَرَأَ. تَجَاسَرَ. הִתְאַזֵּר تَحَزَّمَ. إحْتَزَمَ. تَنَطَّقَ. إتَّشَحَ. تَوَشَّحَ. הִתְאַזֵּר בְּסַבְלָנוּת تَحَلَّى بِالصَّبْرِ.

אִזְרוּחַ ז' ١. تَجْنِيسٌ. إصْدَارُ جِنْسِيَّةٍ. ٢. تَرْسِيخٌ. دَمْجٌ (في المجتمع). ٣. تَأَقْلُمٌ.

אֶזְרָח ז' (־חִים) ١. مُوَاطِنٌ. إبْنُ بَلَدٍ. ٢. مَدَنِيٌّ. אֶזְרָח כָּבוֹד مُوَاطِنُ شَرَفٍ. מִלְחֶמֶת אֶזְרָחִים حَرْبٌ أَهْلِيَّةٌ. فِتْنَةٌ ج فِتَنٌ.

אִזְרֵחַ פ' جَنَّسَ. مَنَحَ حُقُوقَ المُوَاطَنَةِ. جَعَلَهُ مِنْ رَعَايَا (الدَّوْلَةِ). **הִתְאַזְרֵחַ** ١. تَجَنَّسَ (بجنسية البلد الذي يقيم فيه). ٢. تَأَقْلَمَ. إنْدَمَجَ.

אֶזְרָחוּת נ' ١. جِنْسِيَّةٌ. رَعَوِيَّةٌ. هُوِيَّةٌ. ٢. مَدَنِيَّاتٌ. مُوَاطَنَةٌ. אֶזְרָחוּת כָּבוֹד مُوَاطَنَةُ شَرَفٍ. אֶזְרָחוּת כְּפוּלָה جِنْسِيَّةٌ مُزْدَوَجَةٌ. תּוֹרַת הָאֶזְרָחוּת مَدَنِيَّاتٌ. مُوَاطَنَةٌ. תְּעוּדַת אֶזְרָחוּת شَهَادَةُ جِنْسِيَّةٍ.

אֶזְרָחִי ת' (־יִּים) مَدَنِيٌّ. أَهْلِيٌّ. وَطَنِيٌّ. בְּגָדִים אֶזְרָחִיִּים مَلَابِسُ مُلْكِيَّةٌ (مَدَنِيَّةٌ). لِبَاسٌ مَدَنِيٌّ. בֵּית מִשְׁפָּט אֶזְרָחִי مَحْكَمَةٌ مَدَنِيَّةٌ (حُقُوقِيَّةٌ). מִשְׁפָּט אֶזְרָחִי قَانُونٌ مَدَنِيٌّ. נִשּׂוּאִים אֶזְרָחִיִּים زَوَاجٌ مَدَنِيٌّ.

אָח ז' (אַחִים) ١. أَخٌ ج أُخْوَةٌ وإخْوَةٌ و أُخْوَانٌ وإخْوَانٌ. شَقِيقٌ ج أَشِقَّاءُ. ٢. صَدِيقٌ ج أَصْدِقَاءُ. رَفِيقٌ ج رِفَاقٌ. ٣. أَخٌ (راهب مسيحي). ٤. مُمَرِّضٌ. تَمَرْجِيٌّ מ' ע' חוֹבֵשׁ. ٥. مَوْقِدٌ ج مَوَاقِدُ (لِلتَّدْفِئَةِ). אָח חוֹרֵג أَخٌ لِلأَبِ أَوْ لِلأُمِّ. אָח לְצָרָה أَخٌ فِي الشِّدَّةِ. شَرِيكٌ فِي الضَّرَّاءِ. אִישׁ אֶת אָחִיו إنْسَانٌ مَعَ أَخِيهِ الإنْسَانِ. אֲנָשִׁים אַחִים خُلَّانٌ. أَصْدِقَاءُ. أَقْرِبَاءُ. בְּרִית אַחִים مُعَاهَدَةُ صَدَاقَةٍ. إتِّفَاقِيَّةٌ وُدِّيَّةٌ. אֵין לוֹ אָח (וָרֵעַ) ١. لَا نَظِيرَ لَهُ. لَا يُدَانِيهِ أَحَدٌ. لَا يُضَاهَى. ٢. نَسِيجُ وَحْدِهِ. فَرِيدٌ فِي نَوْعِهِ.

אָחָא .Ar ז' أَخِي! يَا أَخِي! أَيُّهَا الأَخُ! خَلِيلِي! يَا خَلِيلِي!

אֲחָאִים ז"ר إخْوَةٌ (أُخْوَةٌ). أَنْسِبَاءُ.

אֶחָד ש"מ ז' (אֲחָדִים) ١. وَاحِدٌ. أَحَدٌ. ٢. فَرْدٌ ج أَفْرَادٌ. شَخْصٌ مَا. أَحَدُهُمْ. بَعْضُهُمْ. ٣. وَحِيدٌ. ٤. مُوَحَّدٌ. تَامٌّ. كَامِلٌ. אֶחָד אֶחָד وَاحِدًا وَاحِدًا. فُرَادًا. فَرْدًا فَرْدًا. بِالتَّتَابُعِ. אֶחָד אֶפֶס לְטוֹבָתוֹ وَاحِد صِفْر لِصَالِحِهِ. فَازَ بِنَتِيجَةِ وَاحِد صِفْر. אֶחָד בְּמַאי أَوَّلُ أَيَّار. عِيدُ العُمَّالِ الدَّوْلِيُّ. אֶחָד בַּפֶּה וְאֶחָד בַּלֵּב ذُو وَجْهَيْنِ. تَكَلَّمَ بِلِسَانَيْنِ. אֶחָד לְאֶחָד وَاحِدٌ بَعْدَ الآخَرِ. وَاحِدًا وَاحِدًا. אֶחָד מִנִּי אֶלֶף ١. وَاحِدٌ بِالأَلْفِ. نَادِرٌ. قَلِيلُ الوُجُودِ. ٢. جُزْءٌ ضَئِيلٌ. אַחַד עָשָׂר أَحَدَ عَشَرَ. العَدَدُ ١١. אֲחָדִים ١. مَعْدُودُونَ. قَلَائِلُ. يُعَدُّونَ عَلَى أَصَابِعِ اليَدِ. ٢. آحَادٌ. כְּאֶחָד, כֻּלָּם כְּאֶחָד جَمِيعًا. مَعًا. كُلُّهُمْ. بِأَسْرِهِمْ. طُرًّا. כְּאַחַד הָאָדָם كَكُلِّ إنْسَانٍ. مِثْلَ سَائِرِ البَشَرِ. عَادِيٌّ. כָּל אֶחָד, כָּל אֶחָד וְאֶחָד كُلُّ وَاحِدٍ. كُلٌّ. كُلٌّ مِنْ. לֵב אֶחָד بِقَلْبٍ وَاحِدٍ. قَلْبًا وَقَالَبًا. بِالإِجْمَاعِ. עַד אֶחָד جَمِيعًا. دُونَ اسْتِثْنَاءٍ. عَنْ بَكْرَةِ أَبِيهِمْ. פֶּה אֶחָד بِالإِجْمَاعِ. دُونَ مُعَارَضَةٍ. שְׁכֶם אֶחָד كَتِفًا بِكَتِفٍ. جَنْبًا إِلَى جَنْبٍ. قَوْمَةَ رَجُلٍ وَاحِدٍ.

אִחֵד, איחד פ' ١. وَحَّدَ. دَمَجَ ـ كَتَّلَ. جَمَعَ ـ بَيْنَ. ضَمَّ ـ ٢. أَفْرَدَ. مَيَّزَ عَنْ. **הִתְאַחֵד** إتَّحَدَ. تَوَحَّدَ. إنْدَمَجَ. إنْضَمَّ إِلَى. تَكَتَّلَ. إمْتَزَجَ.

אַחְדוּת נ' ١. وَحْدَةٌ. إتِّحَادٌ. تَكَتُّلٌ. إنْدِمَاجٌ. ٢. وَحْدَانِيَّةُ اللهِ. אַחְדוּת דֵּעִים إتِّفَاقُ الآرَاءِ. مُوَافَقَةٌ. إجْمَاعٌ.

אַחְדוּתִי ת' (־יִּים) إتِّحَادِيٌّ. وَحْدَوِيٌّ. تَوْحِيدِيٌّ. إنْدِمَاجِيٌّ.

אִחָה, איחה פ' ١. رَتَقَ ـ رَأَبَ ـ لَحَمَ ـ رَقَعَ ـ أَصْلَحَ. ٢. رَبَطَ ـ. אִחָה אֶת הַקְּרָעִים رَأَبَ الصَّدْعَ. رَتَقَ الفَتْقَ. أَصْلَحَ ذَاتَ البَيْنِ. אֻחָה. הִתְאַחָה إلْتَحَمَ. رُتِقَ. إلْتَفَقَ. إلْتَأَمَ. أُصْلِحَ. تَآلَفَ. رُبِطَ.

אחה"צ ר"ת אַחֲרֵי הַצָּהֳרַיִם بَعْدَ الظُّهْرِ. بَعْدَ الزَّوَالِ. زَوَالِيَّةٌ.

אָחוּ ז' ١. مَرْعًى ج مَرَاعٍ(ي). عُشْبٌ. ٢. مَرْجٌ ج مُرُوجٌ. رَوْضَةٌ ج رِيَاضٌ.

אִחוּד, איחוד ז' (־דִים) ١. تَوْحِيدٌ. إتِّحَادٌ. تَكْتِيلٌ. ٢. دَمْجٌ. رَبْطٌ. אִחוּד הַלְּבָבוֹת تَأْلِيفُ (تَوْحِيدُ) القُلُوبِ. אִחוּד מִשְׁפָּחוֹת جَمْعُ شَمْلِ العَائِلَاتِ. جَمْعُ الشَّمْلِ.

אַחֲוָה, אחווה נ' إخَاءٌ. أُخُوَّةٌ. صَدَاقَةٌ. مَحَبَّةٌ. وُدٌّ. אַחֲוַת עַמִּים صَدَاقَةٌ بَيْنَ الشُّعُوبِ. عَلَاقَاتٌ وُدِّيَّةٌ بَيْنَ الشُّعُوبِ. חֵרוּת, שִׁוְיוֹן וְאַחֲוָה حُرِّيَّةٌ، عَدَالَةٌ، مُسَاوَاةٌ (شعار الثورة الفرنسية).

אָחוּז (אֲחוּזִים) ١. ת' مَمْسُوكٌ. مَقْبُوضٌ. مَرْبُوطٌ. مَشْدُودٌ. ٢. ז' نِسْبَةٌ ج نِسَبٌ. אָחוּז אֶחָד وَاحِدٌ بِالمِائَةِ. מֵאָה אָחוּז ١. مِئَةٌ بِالمِائَةِ. ٢. مجازًا: تَامٌّ.

كَامِلٌ.

אֲחוּזוֹן ז׳ (־נִים) وَاحِدٌ بِالمِائَةِ. ١٪.

אִחוּי, איחוי ז׳ (־יִים) رَتْقٌ. رَأْبٌ. لَفْقٌ. إصْلاَحٌ. لَحْمٌ. جَبْرُ العَظْمِ. אִחוּי הַקְּרָעִים تَرْقِيعُ ثَوْبٍ ومجازًا: رَأْبُ الصَّدْعِ. رَتْقُ الفَتْقِ. إصْلاَحُ ذَاتِ البَيْنِ.

אִחוּל, איחול ז׳ (־לִים) تَمَنٍّ(ي) ج تَمَنِّيَاتٌ. دُعَاءٌ. تَهْنِئَةٌ ج تَهَانٍ(ي). تَحِيَّةٌ ج تَحِيَّاتٌ. אִחוּלִים לְבָבִיִּים تَهَانِينَا (تَمَنِّيَاتُنَا) القَلْبِيَّةُ.

אָחוֹר ז׳ ١. خَلْفٌ. ظَهْرٌ ج ظُهُورٌ. قَفًا ج أقْفِيَةٌ. ٢. عَجُزٌ ج أعْجَازٌ. ٣. ظَاهِرِيٌّ. לְאָחוֹר إلَى الخَلْفِ. إلَى الوَرَاءِ. القَهْقَرَى. عَلَى عَقِبَيْهِ. מֵאָחוֹר مِنَ الخَلْفِ. مِنَ الوَرَاءِ. מֵאֲחוֹרֵי הַפַּרְגּוֹד, מֵאֲחוֹרֵי הַקְּלָעִים مِنْ وَرَاءِ السِّتَارِ (الكَوَالِيسِ). חָזַר לְאָחוֹר تَرَاجَعَ. عَادَ القَهْقَرَى. تَقَهْقَرَ. أدْبَرَ. إرْتَدَّ. פָּנִים וְאָחוֹר, מִפָּנִים וּמֵאָחוֹר مِنَ الأمَامِ وَالوَرَاءِ. مِنَ الخَلْفِ وَالقُدَّامِ.

אִחוּר, איחור ז׳ (־רִים) تَأَخُّرٌ. تَعَوُّقٌ. تَعَطُّلٌ. تَخَلُّفٌ.

אָחוֹרָה תה״פ إلَى الوَرَاءِ.

אֲחוֹרִי ת׳ (־רִיִּים) خَلْفِيٌّ. ظَهْرِيٌّ. وَرَائِيٌّ. مِنَ الوَرَاءِ. مِنَ المُؤَخَّرَةِ.

אֲחוֹרַיִם, אחוריים ז״ר إسْتٌ. عَجُزٌ. دُبُرٌ. رِدْفٌ.

אֲחוֹרַנִּית תה״פ ١. وَرَاءً. إلَى الوَرَاءِ. القَهْقَرَى. ٢. عَكْسِيٌّ. مُضَادٌّ.

אָחוֹת נ׳ (אֲחָיוֹת) ١. أُخْتٌ ج أخَوَاتٌ. شَقِيقَةٌ. ٢. مُمَرِّضَةٌ. ٣. رَاهِبَةٌ. אָחוֹת חוֹרֶגֶת أُخْتٌ لِلأبِ أوْ لِلأُمِّ. אָחוֹת רָאשִׁית كَبِيرَةُ المُمَرِّضَاتِ. אָחוֹת רַחֲמָנִיָּה مُمَرِّضَةٌ ج مُمَرِّضَاتٌ. مَلاَكُ الرَّحْمَةِ. אֵין לָהּ אָחוֹת لاَ نَظِيرَ (مَثِيلَ) لَهَا. لاَ يُدَانِيهَا أحَدٌ. نَسِيجُ وَحْدِهَا.

אָחַז פ׳ مَسَكَ ـ. قَبَضَ ـ. أخَذَ ـ. تَشَبَّثَ بِـ. تَعَلَّقَ بِـ. אָחַז אֶת הָעֵינַיִם خَطَفَ الأبْصَارَ. ذَرَّ الرَّمَادَ فِي العُيُونِ. إحْتَالَ عَلَى. אָחַז אֶת הַשּׁוֹר בְּקַרְנָיו مجازًا: مَسَكَ زِمَامَ الأُمُورِ بِحَزْمٍ. قَبَضَ عَلَى نَاصِيَةِ الأُمُورِ. אָחַז (בְּ)אֶמְצָעִים إتَّخَذَ تَدَابِيرَ (إجْرَاءَاتٍ). אָחֲזָה בּוֹ אֵשׁ شَبَّتْ (إنْدَلَعَتْ) فِيهِ النَّارُ. אָחַז אֶת הַחֶבֶל בִּשְׁנֵי רָאשָׁיו (קְצוֹתָיו) مَسَكَ الحَبْلَ مِنْ طَرَفَيْهِ. رَقَصَ عَلَى الحَبْلَيْنِ. أرَادَ أنْ يَحْصُلَ عَلَى الضِّدَّيْنِ. אָחַז בְּקַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ تَشَبَّثَ بِكُلِّ قُوَّتِهِ (لِلنَّجَاةِ مِنْ). אֲחָזוֹ בְּצִיצִית רֹאשׁוֹ مَسَكَهُ بِنَاصِيَةِ رَأْسِهِ. هَزَّهُ هَزًّا. שְׁנַיִם אוֹחֲזִים בְּטַלִּית خَصْمَانِ يَطْلُبَانِ حَقَّ الحِيَازَةِ (المِلْكِيَّةِ). נֶאֱחַז ١. أُمْسِكَ بِهِ. قُبِضَ عَلَيْهِ. ٢. تَوَطَّنَ. رَسَخَ ـ. ٣. تَعَلَّقَ. تَشَبَّثَ. אָחַז בַּסְּבָךְ وَقَعَ فِي الفَخِّ. أُصْطِيدَ. נֶאֱחַז בְּצִפָּרְנָיו, נֶאֱחַז בְּשִׁנָּיו تَمَسَّكَ بِأَ[...]هِ (وَأسْنَانِهِ). تَشَبَّثَ بِكُلِّ قُوَاهُ. נֶאֱחַז בְּקַשׁ تَشَبَّثَ بِقَشَّةٍ. تَعَلَّقَ بِحِبَ[...]هَوَاءِ. נֶאֶחֱזוּ שְׁמוּרוֹת עֵינָיו أخَذَتْهُ سِنَةٌ مِنَ النَّوْمِ. غَلَبَهُ النُّعَاسُ. אִחֵז رَبَطَ ـ. ضَمَّ ـ. אָחַז עֵינַיִם خَطَفَ الأبْصَارَ. إحْتَالَ عَلَى. شَعْوَذَ.

אֲחֻזָּה, אחוזה נ׳ (־זּוֹת) ضَيْعَةٌ ج ضِيَاعٌ. مَزْرَعَةٌ ج مَزَارِعُ. مُلْكٌ. عَقَارٌ. אֲחֻזַּת עוֹלָם مُلْكٌ أبَدِيٌّ. אֲחֻזַּת קֶבֶר مَدْفَنٌ عَائِلِيٌّ. בַּעַל אֲחֻזָּה مَلاَّكٌ. صَاحِبُ ضَيْعَةٍ (مَزْرَعَةٍ). إقْطَاعِيٌّ. סֵפֶר אֲחֻזָּה سِجِلٌّ عَقَارِيٌّ.

אִחְזוּר ז׳ في الحواسيب: إسْتِرْجَاعُ المُعْطَيَاتِ مِنْ مِلَفَّاتِ الحَاسُوبِ.

אִחְזֵק פ׳ صَانَ ـ. إعْتَنَى بِـ. ע׳ תִּחְזֵק.

אַחְזָקָה נ׳ صِيَانَةٌ. عِنَايَةٌ. حِفْظٌ.

אח״י ר״ת אֳנִיַּת חֵיל הַיָּם سَفِينَةُ سِلاَحِ البَحْرِيَّةِ. قِطْعَةُ أسْطُولٍ.

אָחִיד ת׳ (אֲחִידִים) ١. مُوَحَّدٌ. مُتَجَانِسٌ. مُتَنَاسِقٌ. مِنْ نَوْعٍ وَاحِدٍ. ٢. شَامِلٌ. תִּלְבֹּשֶׁת אֲחִידָה لِبَاسٌ مُوَحَّدٌ. بَدْلاَتٌ مُتَجَانِسَةٌ. بَدْلَةُ المَدْرَسَةِ.

אֲחִידוּת נ׳ تَجَانُسٌ. تَنَاسُقٌ. تَنَاظُمٌ. شُمُولٌ. عُمُومٌ.

אֲחִיזָה נ׳ (־זוֹת) ١. مَسْكٌ. قَبْضٌ. قَبْضَةٌ. تَشَبُّثٌ. ٢. حَجْزٌ. إحْتِجَازٌ. אֲחִיזַת עֵינַיִם خَطْفُ الأبْصَارِ. ذَرُّ الرَّمَادِ فِي العُيُونِ. إحْتِيَالٌ. בֵּית אֲחִיזָה مَقْبِضٌ. مِقْبَضٌ ج مَقَابِضُ. عُرْوَةٌ ج عُرًى.

אַחְיָן, אחיין ז׳ (־נִים) إبْنُ الأخِ أوِ ابْنُ الأُخْتِ.

אַחְיָנִית, אחיינית נ׳ (־יּוֹת) بِنْتُ الأخِ أوْ بِنْتُ الأُخْتِ.

אֲחִירֹתֶם, אחירותם ז׳ (רְתָמִים) ١. وَزَّالٌ. ٢. رَتَمَةٌ ج رَتَمٌ.

אִחֵל, איחל פ׳ تَمَنَّى لِـ. دَعَا ـ لِـ. هَنَّأ. بَارَكَ. رَجَا ـ. אִחֵל לוֹ הַצְלָחָה تَمَنَّى لَهُ النَّجَاحَ. دَعَا لَهُ بِالنَّجَاحِ.

אַחְלָה A סל׳ مُمْتَازٌ. جَمِيلٌ.

אַחְלָמָה נ׳ ١. جَمَسْتٌ. جَمَشْتٌ (ضرب من الحجارة الكريمة، amethyst). ٢. شِفَاءٌ ע׳ הַחְלָמָה.

אח״ם ר״ת אֲנָשִׁים חֲשׁוּבִים מְאוֹד شَخْصِيَّاتٌ هَامَّةٌ.

אִחְסוּן ז׳ خَزْنٌ. تَخْزِينٌ. إخْتِزَانٌ. إيدَاعٌ (في مستودع).

אִחְסֵן פ׳ خَزَنَ ـ. خَزَّنَ. أوْدَعَ. شَوَّنَ. سَتَّفَ. אֻחְסַן خُزِنَ. أُودِعَ.

אַחְסָנָה נ׳ (־נוֹת) خَزْنٌ. تَخْزِينٌ. تَسْتِيفٌ. تَشْوِينٌ. حِفْظٌ فِي المَخْزَنِ. إيدَاعٌ ע׳ הַחְסָנָה.

אַחַר מ״י ١. بَعْدَ. إثْرَ. عَقِبَ. ٢. ثُمَّ. بَعْدَ ذَلِكَ. ٣. وَرَاءَ. خَلْفَ. אַחַר כָּךְ ثُمَّ. بَعْدَ ذَلِكَ. بَعْدَئِذٍ. فِيمَا بَعْدُ. כִּלְאַחַר יָד (فِعْلُ الشَّيْءِ) إرْتِجَالاً أوْ عَفْوًا. بِدُونِ رَوِيَّةٍ. بِلاَ تَفْكِيرٍ. לְאַחַר מִכֵּן ثُمَّ. بَعْدَ ذَلِكَ. بَعْدَئِذٍ. فِيمَا بَعْدُ. לְאַחַר מַעֲשֶׂה بَعْدَ فَوَاتِ الوَقْتِ. מֵאַחַר שֶׁ- بَعْدَ. لَمَّا. بِمَا أنَّ. حَيْثُ. אַחֲרַי הַמַּבּוּל بَعْدِي الطُّوفَانُ. إذَا مُتُّ ظَمْآنَ فَلاَ نَزَلَ القَطْرُ. זֶה אַחַר זֶה ١. بِالتَّتَابُعِ. بِالتَّعَاقُبِ. عَلَى التَّوَالِي. ٢. تَتَابُعٌ. تَلاَحُقٌ. تَعَاقُبٌ. تَتْرَى.

אִחֵר, איחר פ׳ ١. تَأَخَّرَ. تَعَوَّقَ. أبْطَأَ. غَابَ ـ. ٢. عَوَّقَ. أخَّرَ. אִחֵר אֶת הַמּוֹעֵד

وَصَلَ بَعْدَ الْمَوْعِدِ ومجازًا: فَاتَهُ الْقِطَارُ. فَاتَتْهُ الْفُرْصَةُ. לֹא יְאַחֵר מ־, לְכָל הַמְּאֻחָר בּ־ فِي تَأْرِيخٍ (مَوْعِدٍ) لاَ يَتَجَاوَزُ. عَلَى أَبْعَدِ مَوْعِدٍ. הִתְאַחֵר تَأَخَّرَ. تَعَوَّقَ. تَبَاطَأَ. تَغَيَّبَ. جَاءَ بَعْدَ الْمَوْعِدِ.

אַחֵר ת' (אֲחֵרִים) ١. آخَرُ ن' أُخْرَى. ثَانٍ(ي). ٢. غَرِيبٌ ج غُرَبَاءُ. ٣. التَّالِي. اللاَّحِقُ. אַחֶרֶת תה"פ ١. مُغَايِرٌ. مُخْتَلِفٌ. مُبَايِنٌ. بِشَكْلٍ آخَرَ. ٢. وَإِلاَّ.

אַחְרַאי תו"ז (־רָאִים) ١. مَسْؤُولٌ. كَفِيلٌ ج كُفَلاَءُ. مُلْتَزِمٌ بِـ. مُكَلَّفٌ بِـ. مُتَعَهِّدٌ بِـ. ٢. مَرْهُونٌ بِـ. אַחְרַאי ל־ مَسْؤُولٌ عَنْ. قَائِمٌ عَلَى. הוּא אַחְרַאי לְמַעֲשָׂיו إِنَّهُ مَسْؤُولٌ عَنْ تَصَرُّفَاتِهِ. بِإِمْكَانِهِ الْمُثُولُ أَمَامَ مَحْكَمَةٍ (لمقاضاته على أفعاله). נְכָסִים אַחְרָאִים أَمْلاَكٌ مَرْهُونَةٌ (للدائن).

אַחְרָאִי ת' (־יִּים) مَسْؤُولٌ. مُعَوَّلٌ عَلَيْهِ. مَوْثُوقٌ بِهِ. مُؤْتَمَنٌ. قَائِمٌ. תַּפְקִיד אַחְרָאִי مَنْصِبٌ ذُو مَسْؤُولِيَّةٍ. وَظِيفَةٌ هَامَّةٌ.

אַחֲרוֹן ת' (־נִים) ١. آخِرٌ ج أَوَاخِرُ. أَخِيرٌ. نِهَائِيٌّ. אַחֲרוֹן אַחֲרוֹן חָבִיב التَّالِي غَالِي. أَخِيرًا وَلَيْسَ آخِرًا. לִפְנֵי הָאַחֲרוֹן قَبْلَ النِّهَائِيِّ. مَا قَبْلَ الأَخِيرِ. הַסְּעוּדָה הָאַחֲרוֹנָה في المسيحية: الْعَشَاءُ السِّرِّيُّ. الْعَشَاءُ الرَّبَّانِيُّ ע' סְעוּדָה. עַד טִפַּת דָּמוֹ הָאַחֲרוֹנָה حَتَّى آخِرِ قَطْرَةٍ مِنْ دَمِهِ. حَتَّى الرَّمَقِ الأَخِيرِ. נְבִיאִים אַחֲרוֹנִים الأَنْبِيَاءُ الْمُتَأَخِّرُونَ (إشعياء وإرميا وحزقيال).

אַחֲרֵי מ"י بَعْدَ. إِثْرَ. عَلَى أَثَرِ. عَقِبَ. فِي أَعْقَابِ. ثُمَّ. אַחֲרֵי כֵן, אַחַר כָּךְ بَعْدَ ذَلِكَ. بَعْدَئِذٍ. ثُمَّ. فِي أَعْقَابِ. عَلَى أَثَرِ. إِثْرَ. אַחֲרֵי כְּלוֹת הַכֹּל فِي آخِرِ الأَمْرِ. فِي النِّهَايَةِ. فِي نِهَايَةِ الْمَطَافِ. אַחֲרֵי רַבִּים לְהַטּוֹת حَشْرٌ مَعَ الْقَوْمِ عِيدٌ. الْمَوْتُ مَعَ النَّاسِ رَحْمَةٌ. הַהֲרָה הַחֲזִיק אַחֲרָיו أَيَّدَهُ. أَيَّدَ كَلاَمَهُ ע' חֲרָה.

אַחְרָיוּת נ' مَسْؤُولِيَّةٌ. تَبِعَةٌ. كَفَالَةٌ. ضَمَانٌ. ذِمَّةٌ ج ذِمَمٌ. בַּעַל אַחְרָיוּת مَسْؤُولٌ. عَلَى مُسْتَوَى الْمَسْؤُولِيَّةِ. جَدِيرٌ بِالثِّقَةِ. مُؤْتَمَنٌ. נָשָׂא בְּאַחְרָיוּת اِضْطَلَعَ بِالْمَسْؤُولِيَّةِ. تَحَمَّلَ الْمَسْؤُولِيَّةَ. עַל אַחְרָיוּתִי عَلَى مَسْؤُولِيَّتِي. عَلَى ذِمَّتِي.

אַחֲרִית נ' ١. نِهَايَةٌ. خَاتِمَةٌ. مَصِيرٌ ج مَصَائِرُ. ٢. عُقْبَى. مَغَبَّةٌ. אַחֲרִית דָּבָר خَاتِمَةٌ (في كتاب). אַחֲרִית הַיָּמִים آخِرُ الأَيَّامِ. الْمُسْتَقْبَلُ الْبَعِيدُ. أَيَّامُ الْقِيَامَةِ. אַחֲרִיתוֹ מִי יְשׁוּרֶנָּה؟ مَنْ يَعْلَمُ مَا سَتَكُونُ نِهَايَتُهُ؟ טוֹב אַחֲרִית דָּבָר מֵרֵאשִׁיתוֹ مجازًا: الأَعْمَالُ بِخَوَاتِيمِهَا. خَيْرُ الأُمُورِ أَحْمَدُهَا مَغَبَّةً.

אַחֶרֶת תה"פ ١. ע' אַחֵר. ٢. وَإِلاَّ.

אַחַת ש"מ נ' (אֲחָדוֹת) ١. وَاحِدَةٌ. إِحْدَى مُؤَنَّثُ אֶחָד. ٢. أَمْرٌ وَاحِدٌ. אַחַת בּ־, אַחַת ל־ مَرَّةً فِي. אַחַת אַחַת وَاحِدَةً وَاحِدَةً. وَاحِدَةً تِلْوَ الأُخْرَى. بِالتَّتَابُعِ. אַחַת דָּתוֹ ל־ حُكْمُهُ وَاحِدٌ. لاَ حُكْمَ عَلَيْهِ إِلاَّ. אַחַת הִיא سِيَّانِ. سَوَاءٌ بِسَوَاءٍ. عَلَى حَدٍّ سَوَاءٍ. نَفْسُ الشَّيْءِ. אַחַת עֶשְׂרֵה إِحْدَى عَشْرَةَ. الرَّقْمُ ١١ لِلْمُؤَنَّثِ. אַחַת־שְׁתַּיִם بِسُرْعَةٍ. حَالاً. فَوْرًا. بِلاَ تَلَكُّؤٍ. יָד אַחַת يَدًا وَاحِدَةً. إِجْمَاعٌ. (هُمْ) عَلَى وِلاَيَةٍ وَاحِدَةٍ. بِالتَّعَاوُنِ. בְּבַת אַחַת فِي آنٍ وَاحِدٍ. دُفْعَةً وَاحِدَةً. مَعًا. سَوِيَّةً. לֹא אַחַת غَيْرَ مَرَّةٍ. غَالِبًا مَا. عَلَى الأَغْلَبِ. رُبَّ. עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה ١. فَضْلاً عَنْ. فَمَا بَالُكَ بِـ ٢. نَاهِيكَ بِـ(عَنْ). كَمْ بِالأَحْرَى. مِنْ بَابِ أَوْلَى.

אַט תה"פ بِبُطْءٍ. بِتُؤَدَةٍ. بِتَأَنٍّ(ي). الْهُوَيْنَا. אַט אַט رُوَيْدًا رُوَيْدًا. شَيْئًا فَشَيْئًا. عَلَى مَهْلٍ. לְאַט וּבָטוּחַ بِتَأَنٍّ وَثَبَاتٍ ومجازًا: يَمْشِي رُوَيْدًا وَيَكُونُ أَوَّلاً.

אֶטֶב ז' (אֲטָבִים) مِشْبَكٌ ج مَشَابِكُ. مِلْقَطُ غَسِيلٍ. دَبُّوسٌ מ'. حَصَّارَةٌ עיק'.

אֲטָבִיזְם L ז' في علم الوراثة: التَّأَسُّلُ (מִק). الرُّجْعَى. إِرْتِدَادٌ وِرَاثِيٌّ. وِرَاثَةٌ.

אָטָד ז' (אֲטָדִים) عَوْسَجَةٌ ج عَوْسَجٌ (نبات بري شائك).

אָטוּם ת' (אֲטוּמִים) ١. مُغْلَقٌ. مَسْدُودٌ. مُحْكَمُ السَّدِّ. مَطْمُومٌ. مُرَدَّمٌ. ٢. صَلْدٌ. ٣. قَاتِمٌ. غَيْرُ شَفَّافٍ. ٤. بَاهِتٌ. אֲטוּם אָזְנַיִם ثَقِيلُ السَّمْعِ. أَصَمُّ ج صُمٌّ נ' صَمَّاءُ ومجازًا: فِي أُذُنِهِ وَقْرٌ. عَدِيمُ الرَّحْمَةِ. אֲטוּם לֵב ١. أَغْلَفُ الْقَلْبِ. عَدِيمُ الرَّحْمَةِ. ٢. بَلِيدٌ ج بُلَدَاءُ. أَخْرَقُ ج خُرْقٌ נ' خَرْقَاءُ. הֲגָה אָטוּם في علم الأصوات: حَرْفٌ مَهْمُوسٌ (في العبرية: الحروف ט, כ, פ وفي العربية عشرة يجمعها قولك: "حَثَّهُ شَخْصٌ فَسَكَتَ"). חֶדֶר אָטוּם ע' חֶדֶר. מְעִי אָטוּם الْمُصْرَانُ (الْمِعْيُ) الأَعْوَرُ.

אִטּוּם, אִיטּוּם ז' سَدٌّ. إِحْكَامٌ. إِغْلاَقٌ. خَتْمٌ. رَدْمٌ.

אָטוֹם G ז' (אֲטוֹמִים) ذَرَّةٌ ج ذَرَّاتٌ. الْجَوْهَرُ الْفَرْدُ ע' גַּרְעִין. פְּצָצַת אָטוֹם قُنْبُلَةٌ ذَرِّيَّةٌ (نَوَوِيَّةٌ).

אֲטוֹמִי ת' (־יִּים) ذَرِّيٌّ. نَوَوِيٌّ. אֵנֶרְגְּיָה אֲטוֹמִית طَاقَةٌ نَوَوِيَّةٌ (ذَرِّيَّةٌ). כּוּר אֲטוֹמִי مُفَاعِلٌ (فُرْنٌ) ذَرِّيٌّ (نَوَوِيٌّ). מִלְחָמָה אֲטוֹמִית حَرْبٌ نَوَوِيَّةٌ. מִשְׁקָל אֲטוֹמִי في الكيمياء: وَزْنٌ ذَرِّيٌّ. תַּחֲנַת כֹּחַ אֲטוֹמִית مَحَطَّةُ طَاقَةٍ نَوَوِيَّةٍ.

אֲטוֹנָלִי L ת' (־יִּים) في الموسيقى: لَحْنٌ لاَ يَخْضَعُ لِلسَّلاَئِمِ الْمُوسِيقِيَّةِ. מוּזִיקָה אֲטוֹנָלִית مُوسِيقَى حَدِيثَةٌ لاَ تَخْضَعُ لِلاِنْسِجَامِ الْمُوسِيقِيِّ.

(אטט) הֵאֵט פ' أَبْطَأَ. بَطَّأَ. خَفَّفَ السُّرْعَةَ. تَمَهَّلَ فِي. تَلَكَّأَ. הוּאַט خُفِّفَتْ سُرْعَتُهُ. عُوِّقَ.

אֶטָטִיזְם F ז' حُكْمُ الدَّوْلَةِ. حُكْمٌ مَرْكَزِيٌّ (وخصوصًا في التخطيط الاقتصادي).

אִטִּי ת' (־יִּים) ١. بَطِيءٌ. وَئِيدٌ. مُتَثَاقِلٌ. مُتَمَهِّلٌ.

אֶטְיוֹלוֹגְיָה G נ' عِلْمُ الْعِلَلِ وَالأَسْبَابِ. عِلْمُ أَسْبَابِ الأَمْرَاضِ.

אִטִּיּוּת נ' بُطْءٌ. تُؤَدَةٌ. تَأَنٍّ(ي). تَمَهُّلٌ. تَرَيُّثٌ.

אָטִים ת' (אֲטִימִים) مُحْكَمُ السَّدِّ. أَصَمُّ. مَخْتُومٌ. قَاتِمٌ. غَيْرُ شَفَّافٍ.

אֲטִימָה נ' سَدٌّ. رَدْمٌ. إِغْلَاقٌ. إِحْكَامٌ. خَتْمٌ. إِحْكَامُ السَّدِّ.

אֶטִימוֹלוֹגִי G ת' (־יִים) إِشْتِقَاقِيٌّ. مُشْتَقٌّ ע' גִּזְרוֹנִי.

אֶטִימוֹלוֹגְיָה נ' في القواعد: عِلْمُ الصَّرْفِ. عِلْمُ صِيَغِ الكَلِمَاتِ وَاشْتِقَاقَاتِهَا وَأُصُولِهَا. عِلْمُ أُصُولِ الكَلِمَاتِ ע' גִּזְרוֹן.

אֲטִימוּת נ' ١. إِنْسِدَادٌ. إِنْغِلَاقٌ. عَدَمُ نَفَاذٍ. ٢. بَلَادَةٌ. خُرْقٌ ע' טִמְטוּם.

אֶטִיקֶט F ז' ١. أَتِيكِيت. أُصُولُ المُجَامَلَاتِ. آدَابُ السُّلُوكِ. ٢. رُقْعَةٌ ج رُقَعٌ ע' תָּוִית.

אִטְלוּלָא Ar. נ' هَزْلٌ. سُخْرِيَّةٌ. تَهْرِيجٌ. חוּכָא וְאִטְלוּלָא مَهْزَلَةٌ. سُخْرِيَّةٌ. مَهْزَلَةُ المَهَازِلِ.

אָטֶלְיֶה F ז' (־יֶאוֹת) إِسْتُودْيُو. مَرْسَمٌ. غُرْفَةُ عَمَلِ الرَّسَّامِ.

אִטְלִיז ז' (־זִים) مَلْحَمَةٌ ج مَلَاحِمُ. حَانُوتُ بَيْعِ اللُّحُومِ.

אַטְלַנְטִי G ת' أَطْلَسِيٌّ (محيط). أَطْلَنْطِيٌّ.

אַטְלַנְטִיס ש"פ أَتْلَانْتِيس. جَزِيرَةٌ أُسْطُورِيَّةٌ قِيلَ أَنَّهَا كَانَتْ ذَاتَ حَضَارَةٍ رَاقِيَةٍ وَقَدِ ابْتَلَعَهَا المُحِيطُ الأَطْلَسِيُّ بَعْدَ هَزَّةٍ أَرْضِيَّةٍ.

אַטְלָס ז' (־סִים) ١. أَطْلَسُ ج أَطَالِسُ. ٢. مُجَسَّمُ الكُرَةِ الأَرْضِيَّةِ. ٣. أَطْلَسُ (قماش حريري).

אָטַם, אִטֵּם, איטם פ' سَدَّ ـُ أَغْلَقَ. أَحْكَمَ السَّدَّ. رَدَمَ ـِ خَتَمَ ـِ אָטַם אָזְנוֹ מִשְּׁמֹעַ لَمْ يَشَأِ الاسْتِمَاعَ.

אֹטֶם, אוטם ז' ١. إِنْسِدَادٌ. إِنْغِلَاقٌ. ٢. عَدَمُ نَفَاذٍ. אֹטֶם שְׁרִיר הַלֵּב في الطب: إِحْتِشَاءُ (إِنْسِدَادُ) عَضَلَةِ القَلْبِ.

אֶטֶם ז' (אֲטָמִים) حَشِيَّةٌ (لسدّ الفراغات).

אַטְמוֹסְפֵרָה G נ' (־רוֹת) جَوٌّ. فَضَاءٌ ע' אֲוִירָה.

אַטְמוֹסְפֵרִי ת' (־יִים) جَوِّيٌّ. فَضَائِيٌّ. هَوَائِيٌّ.

אִטֵּר, איטר ת' (אִטֵּר יַד יְמִינוֹ) (־טְרִים) أَعْسَرُ ج عُسْرٌ נ' عَسْرَاءُ. أَيْسَرُ נ' يُسْرَى. عِسْرَاوِيٌّ.

אַטְרוֹפְיָה G נ' ١. في الطب: ضُمُورٌ. تَرَاخٍ(ي). ٢. مجازًا: إِنْحِلَالٌ.

אַטְרוֹפִּין L ז' أَتْرُوبِين (مادة شبه قلوية سامة، atropine).

אִטְּרוּת, איטרות נ' عَسَرٌ. العَمَلُ بِاليَدِ اليُسْرَى.

אִטְרִיָּה, אטרייה, אִטְרִית נ' (־יּוֹת) إِطْرِيَةٌ. شَعِيرِيَّةٌ. مَعْكَرُونَة.

אַטְרַקְטִיבִי F ת' (־יִים) جَذَّابٌ. جَاذِبٌ لِلأَنْظَارِ. فَاتِنٌ. مُشَوِّقٌ. سَاحِرٌ ע' מוֹשֵׁךְ.

אַטְרַקְצְיָה נ' (־יוֹת) جَاذِبِيَّةٌ. حَفْلَةٌ رَائِعَةٌ. مَنْظَرٌ خَلَّابٌ.

אִי ז' (־יִּים) جَزِيرَةٌ ج جَزَائِرُ وجُزُرٌ. אִי תְּנוּעָה دَوَّارَةٌ (في وسط مفرق طرق لتسهيل سير السيارات). חֲצִי אִי شِبْهُ جَزِيرَةٍ.

אִי מש"ל مَا. لَا. غَيْرُ. عَدَمُ (للنفي). אִי אִזּוּן عَدَمُ تَوَازُنٍ. אִי אֵמוּן عَدَمُ ثِقَةٍ. حَجْبُ الثِّقَةِ. אִי אֶפְשָׁר غَيْرُ مُمْكِنٍ. مُسْتَحِيلٌ. مُحَالٌ. אִי הֲבָנָה سُوءُ تَفَاهُمٍ. אִי הִתְעָרְבוּת عَدَمُ تَدَخُّلٍ. אִי וַדָּאוּת عَدَمُ تَأَكُّدٍ. عَدَمُ تَحَقُّقٍ. אִי זוּגִי مُفْرَدٌ. فَرْدٌ. وِتْرٌ. غَيْرُ زَوْجِيٍّ. אִי חֻקִּי لَاشَرْعِيٌّ. غَيْرُ شَرْعِيٍّ. אִי יְדִיעָה عَدَمُ مَعْرِفَةٍ. جَهْلٌ. אִי יְדִיעַת הַחֹק אֵינָהּ פּוֹטֶרֶת جَهْلُ القَانُونِ لَا يَعْفِي مِنَ العِقَابِ. אִי יְכֹלֶת عَدَمُ قُدْرَةٍ. عَدَمُ إِمْكَانٍ. عَجْزٌ. אִי יַצִּיבוּת عَدَمُ اسْتِقْرَارٍ. تَقَلْقُلٌ. عَدَمُ ثَبَاتٍ. אִי לוֹחֲמוּת حَالَةُ اللَّاحَرْبِ. عَدَمُ اعْتِدَاءٍ. אִי מַשּׂוֹא פָּנִים تَجَرُّدٌ. عَدَمُ مُحَابَاةٍ. عَدَمُ تَحَيُّزٍ. אִי נוֹחוּת عَدَمُ ارْتِيَاحٍ. مُضَايَقَةٌ. إِزْعَاجٌ. إِرْتِبَاكٌ. إِحْرَاجٌ. אִי נְעִימוּת إِحْرَاجٌ. مُضَايَقَةٌ. אִי סוֹבְלָנוּת عَدَمُ تَسَامُحٍ. تَعَصُّبٌ. אִי צֶדֶק عَدَمُ إِنْصَافٍ. إِجْحَافٌ. لَا عَدَالَةٌ. حُكْمٌ غَيْرُ عَادِلٍ. אִי רַצְיוֹנָלִי ١. لَاعَقْلَانِيٌّ. لَاعَقْلِيٌّ. غَيْرُ مَنْطِقِيٍّ. ٢. في الرياضيات: عَدَدٌ أَصَمُّ. אִי שְׂבִיעוּת רָצוֹן عَدَمُ رِضًى. عَدَمُ ارْتِيَاحٍ. אִי שִׁוְיוֹן عَدَمُ تَكَافُؤٍ. لَامُسَاوَاةٌ. تَفَاوُتٌ. אִי תְּלוּת في الفن: لَامُنْتَمَى. لَاانْتِمَائِيَّةٌ. عَدَمُ تَعَلُّقٍ. إِسْتِقْلَالٌ. אִי תְּשׂוּמֶת לֵב قِلَّةُ انْتِبَاهٍ. قِلَّةُ اهْتِمَامٍ. لَامُبَالَاةٌ.

אֵי מ"ש ١. أَيْنَ؟ فِي أَيِّ مَكَانٍ؟ ٢. أَيٌّ. أَيَّةٌ. אֵי־אֵלֶּה, אֵי אֵלּוּ ١. جمع אֵיזֶה أُولَاءِ. هٰؤُلَاءِ. ٢. بَعْضُهُمْ. אֵי־לָזֹאת أَمِنْ أَجْلِ ذٰلِكَ؟ أَبِسَبَبِ ذٰلِكَ؟ אֵי־פַּעַם مَرَّةً. يَوْمًا مَا. أَيُّ مَرَّةٍ وَلَا مَرَّةً. אֵי־שָׁם فِي مَكَانٍ مَا.

א"י ר"ת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל أَرْضُ إِسْرَائِيلَ. إِسْرَائِيلُ. الدِّيَارُ المُقَدَّسَةُ.

אָיַב פ' عَادَى. نَاصَبَ العَدَاءَ. نَاوَأَ. خَاصَمَ. حَقَدَ ـِ عَلَى.

אֵיבָה נ' (־בוֹת) عَدَاءٌ. خُصُومَةٌ. ضَغِينَةٌ. بَغْضَاءُ. شَحْنَاءُ. حِقْدٌ. נָטַר אֵיבָה نَاصَبَ العَدَاءَ. أَضْمَرَ الشَّرَّ لِـ פְּעֻלּוֹת אֵיבָה أَعْمَالٌ عُدْوَانِيَّةٌ. مُنَاوَشَاتٌ.

איבוד ע' אִבּוּד. **איבוך** ע' אִבּוּךְ.

איבון ע' אִבּוּן. **איבוק** ע' אִבּוּק.

אִיבִּיס G ז' (־סִים) إِيبِيس. أَبُو مِنْجَل (طائر كبير يشبه الكركي، ibis).

אֵיבָר ז' (־רִים) ١. عُضْوٌ (في الجسم) ج أَعْضَاءٌ. وُصْلٌ ج أَوْصَالٌ. جَارِحَةٌ ج جَوَارِحُ. ٢. جُزْءٌ ج أَجْزَاءٌ. ٣. في الجبر: عِبَارَةٌ جَبْرِيَّةٌ (مثل ٢س+٣ص−٥د هي ثلاث عبارات جبرية). אֵיבַר הַזַּכְרוּת عُضْوُ الذَّكَرِ. القَضِيبُ. אֵיבָר חָפְשִׁי في الرياضيات: الحَدُّ المُطْلَقُ (absolute term). אֵיבָר מִן הַחַי ١. وُصْلٌ ج أَوْصَالٌ. عُضْوٌ ج أَعْضَاءٌ. ٢. مجازًا: عُضْوٌ حَيَوِيٌّ. אֵיבְרֵי גוּפָא أَشْلَاءٌ (مفرد: شِلْوٌ). أَوْصَالٌ. אֵיבְרֵי הַמִּין الأَعْضَاءُ التَّنَاسُلِيَّةُ. الأَعْضَاءُ الدَّقِيقَةُ. חַד־אֵיבָר في الرياضيات: أُحَادِيُّ الحَدِّ. דּוּ (תְּרֵי)־אֵיבָר في الرياضيات: ثُنَائِيُّ الحَدِّ. ذُو حَدَّيْنِ.

תְּלַת־אֵיבָר في الرياضيات: ثُلَاثِيُّ الحُدُودِ. ذُو ثَلَاثَةِ حُدُودٍ. בְּכָל רְמַ"ח אֵיבָרָיו مجازًا: بِالدَّمِ وَالرُّوحِ. بِكُلِّ جَوَارِحِهِ.

אִיגוּאָנָה .Sp נ' (־נוֹת) إِيغُوَانَا (حيوان زاحف كبير من السحالي، iguana).

איגוד ע' אִגּוּד. **איגום** ע' אִגּוּם.

איגוף ע' אִגּוּף.

אִיגְלוּ ז' (־אִים) إِيجْلُو (بيت الاسكيمو مصنوع من الثلج، igloo).

אֶיגֶנִיקָה G נ' عِلْمُ تَحْسِينِ النَّسْلِ. عِلْمُ الوِرَاثَةِ (eugenics).

איגרא ע' אִגְרָא. **איגרת** ע' אִגֶּרֶת.

אֵיד ז' بَلِيَّةٌ ج بَلَايَا. كَارِثَةٌ ج كَوَارِثُ. مِحْنَةٌ ج مِحَنٌ. שָׂמֵחַ לְאֵיד شَامِتٌ. فَرِحٌ بِبَلِيَّةِ غَيْرِهِ. مُتَشَفٍّ (ي).

אִיֵּד, אייד פ' بَخَّرَ. صَعَّدَ (من جامد إلى غاز رأسًا). אֻיַּד ١. بُخِّرَ. تَبَخَّرَ. ٢. تَغَطَّى بِالبُخَارِ. הִתְאַיֵּד تَبَخَّرَ. أَصْبَحَ غَازًا. تَصَعَّدَ.

אידוי ע' אִדּוּי.

אִידֵאָה G נ' (־אוֹת) فِكْرَةٌ ج فِكَرٌ. رَأْيٌ ج آرَاءٌ. إِيمَانٌ. مَثَلٌ أَعْلَى. אִידֵאָה פִיקְס فِكْرَةٌ مُسْتَحْوِذَةٌ. فِكْرَةٌ ثَابِتَةٌ.

אִידֵאוֹלוֹג ז' (־גִים) أَيْدِيُولُوجِيٌّ. عَقَائِدِيٌّ. مُرْشِدٌ.

אִידֵאוֹלוֹגְיָה נ' (־יוֹת) أَيْدِيُولُوجْيَا. عَقِيدَةٌ ج عَقَائِدُ. مَبْدَأٌ. مَذْهَبٌ.

אִידֵאִי ת' (־אִיִּים) في الفلسفة: فِكْرِيٌّ. عَقَائِدِيٌّ. إِيمَانِيٌّ. تَصَوُّرِيٌّ. نَظَرِيٌّ.

אִידֵאָל ז' (־לִים) مَثَلٌ أَعْلَى ج مُثُلٌ عُلْيَا. نَمُوذَجٌ. قُدْوَةٌ.

אִידֵאָלִי ת' (־לִיִּים) ١. مِثَالِيٌّ. ٢. نَمُوذَجِيٌّ. قُدْوَةٌ.

אִידֵאָלִיזְם ז' ١. المَذْهَبُ المِثَالِيُّ. التَّطَلُّعُ إِلَى تَحْقِيقِ المُثُلِ العُلْيَا. ٢. في الفلسفة: المَذْهَبُ التَّصَوُّرِيُّ.

אִידֵאָלִיזַצְיָה נ' مَثْلَنَةٌ. إِضْفَاءُ صِفَاتِ الكَمَالِ عَلَى.

אִידֵאָלִיסְט ז' (־טִים) أَيْدِيَالِيسْت. مِثَالِيٌّ. مُؤْمِنٌ بِمَثَلٍ أَعْلَى.

אִידְיוֹט G ז' (־טִים) أَبْلَهُ ج بُلْهٌ נ' بَلْهَاءُ. أَحْمَقُ ج حُمْقٌ נ' حَمْقَاءُ. أَخْرَقُ ج خُرْقٌ נ' خَرْقَاءُ. مَعْتُوهٌ. عَبِيطٌ.

אִידְיוֹטִי ת' (־טִיִּים) سَخِيفٌ. لَامَنْطِقِيٌّ.

אִידְיוֹם G ז' (־מִים) في القواعد: تَعْبِيرٌ ج تَعَابِيرُ (تركيب لغوي يؤدي معنى خاصًا، idiom) ע' נִיב.

אִידְיוֹמָטִיקָה נ' ١. مَجْمُوعَةُ التَّعَابِيرِ اللُّغَوِيَّةِ فِي لُغَةٍ مُعَيَّنَةٍ. ٢. عِلْمُ وَضْعِ التَّعَابِيرِ وَالتَّرَاكِيبِ اللُّغَوِيَّةِ.

אִידִילִי G ת' (־לִיִּים) هَادِئٌ. وَادِعٌ. سِلْمِيٌّ.

אִידִילְיָה נ' (־יוֹת) ١. أُنْشُودَةُ رُعَاةٍ (تصف الحياة الريفية الهادئة الوادعة). ٢. دَعَةٌ. وِئَامٌ. حَيَاةُ حُبٍّ وَوِفَاقٍ.

אִידִישׁ, אִידִית נ', **יִידִישׁ** נ' إِيدِيش. يِيدِيش. اليِيدِيَّةُ الشِّلْخِتِيَّةُ (لغة اليهود السكناج في مهاجرهم).

אִידָךְ .Ar מ"ג ذَاكَ. ذَلِكَ. الآخَرُ. تِلْكَ. מֵאִידָךְ גִּיסָא مِنْ نَاحِيَةٍ أُخْرَى. مِنْ جَانِبٍ آخَرَ. عَكْسَ ذَلِكَ.

אִידָנָא .Ar ז' الآنَ. هَذِهِ الحِقْبَةُ.

אִידֶנְטִי L ת' (־טִיִּים) مُتَطَابِقٌ. مُتَكَافِئٌ ע' זֵהֶה.

אִידֶנְטִיפִיקַצְיָה נ' ١. تَشْخِيصٌ. ٢. مُطَابَقَةٌ. مُجَانَسَةٌ ע' זִהוּי.

אֵיְדְס, איידס .En ז' إِيـــدْزْ (A.I.D.S - Acquired Immune Deficiency Syndrome). مَرَضٌ خَبِيثٌ مُعْدٍ يَنْشَأُ عَنْ نَقْصِ المَنَاعَةِ فِي الجِسْمِ.

אַיָּה נ' (־יּוֹת) حِدَاةٌ ج حِدَاءٌ وَحِدْآنٌ (طائر من الجوارح).

אַיֵּה תה"פ أَيْنَ؟ فِي أَيِّ مَكَانٍ (مَطْرَحٍ)؟

אי"ה ר"ת אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם إِنْ شَاءَ اللهُ. بِإِذْنِهِ تَعَالَى.

אִיּוֹב ש"פ أَيُّوبُ (رجل صدّيق ورد ذكره في التوراة وفي القرآن). בְּשׂוֹרוֹת אִיּוֹב بَشَائِرُ أَيُّوبَ. نَذِيرُ شَرٍّ. أَنْبَاءٌ مُرِيعَةٌ. יִסּוּרֵי אִיּוֹב عَذَابُ أَيُّوبَ.

אִיּוּד ז' تَبْخِيرٌ. تَصْعِيدٌ (تحويل الجامد إلى بخار).

איווי ע' אִוּוּי. **איוולת** ע' אִוֶּלֶת.

איום ע' אָיֹם.

אִיּוּם ז' (־מִים) تَهْدِيدٌ ج تَهْدِيدَاتٌ. تَوَعُّدٌ. وَعِيدٌ. إِنْذَارٌ.

אִיּוּן ז' لَا شَيْئِيَّةٌ. إِنْكَارٌ. نَفْيٌ. نَقْضٌ.

אִיּוּר ז' (־רִים) تَصْوِيرٌ إِيضَاحِيٌّ. رَسْمٌ بَيَانِيٌّ. تَخْطِيطٌ.

אִיּוּשׁ ז' تَوْظِيفٌ. تَعْيِينٌ فِي مَنْصِبٍ. إِدْرَاجٌ فِي كَادِرٍ (الموظفين مثلاً).

אִיּוּת ז' تَهَجٍّ (ي). تَهْجِئَةٌ. تَلَفُّظُ الكَلِمَةِ حَرْفًا حَرْفًا.

אֵיזֶה מ"ג ١. مَنْ؟ مَنْ هُوَ؟ مَا هُوَ؟ أَيُّ؟ ٢. أَحَدُهُمْ. بَعْضُهُمْ. אֵיזֶה יֹפִי! يَا لَلْجَمَالِ! يَا لَلرَّوْعَةِ! مَا أَجْمَلَهُ!

אֵיזוֹ, אֵיזוּ מ"ג مُؤَنَّثُ אֵיזֶה.

אִיזוֹבָּר G ז' في الانواء الجوية: إِيسُوبَار. خَطٌّ تَسَاوِي الضَّغْطِ الجَوِّيِّ (isobar).

אִיזוֹטוֹפּ G ז' (־פִּים) في الكيمياء: إِيزُوتُوبٌ. نَظِيرٌ ج نَظَائِرُ. نَظِيرٌ مُشِعٌّ (isotope).

אִיזוֹלָטוֹר F ז' (־רִים) في الكهرباء: عَازِلٌ. عَازِلَةٌ ج عَوَازِلُ. ٢. مَحْجَرٌ صِحِّيٌّ.

אִיזוֹלַצְיָה נ' (־יוֹת) ١. عَزْلٌ. إِفْرَادٌ. حَجْرٌ. ٢. في الكهرباء: عَزْلٌ.

איזון ע' אִזּוּן. **איחוד** ע' אִחוּד.

איחוי ע' אִחוּי. **איחול** ע' אִחוּל.

איחור ע' אִחוּר. **איטום** ע' אִטּוּם.

אִיטַלְיָה ש"פ إِيطَالْيَا (دولة اوروبية).

אִיטַלְקִי תו"ז (־קִים, ־יִּים) إِيطَالِيٌّ.

אַיְטֶם, אייטם En. ז' مُفْرَدَةٌ. مَوْضُوعٌ ע' פְּרִיט.

איטר ע' אִטֵּר. **איידס** ע' אֵיְדְס.

אייר ע' אִיֵּר, אִיָּר. **אייש** ע' אִיֵּשׁ.

איית ע' אִיֵּת. **אייתולה** ע' אָיָתוֹלָה.

אֵיךְ מ"ש كَيْفَ؟ بِأَيِّ صُورَةٍ؟ بِأَيِّ كَيْفِيَّةٍ؟

אִיֵּךְ, אייך פ' قَيَّمَ. حَدَّدَ جَوْدَةً. رَازَ ـ خَمَّنَ.

אַיֶּךָּ, אַיֶּכָּה? אייך, אייכה? מ"ש أَيْنَ أَنْتَ؟ فِي أَيِّ مَكَانٍ (مَطْرَحٍ) أَنْتَ؟

אֵיכָה מ"ש ١. كَيْفَ؟ بِأَيِّ صُورَةٍ (كَيْفِيَّةٍ)؟ ע' אֵיךְ. ٢. أَيْنَ؟ أَنَّى؟ מְגִלַּת אֵיכָה سِفْرُ الْمَرَاثِي (احد اسفار الكتاب المقدس).

איכול ע' אִכּוּל. **איכון** ע' אִכּוּן.

אֵיכוּת נ' (־כֻיּוֹת) جَوْدَةٌ (جُودَةٌ). كَيْفِيَّةٌ. نَوْعِيَّةٌ. مِيزَةٌ. אֵיכוּת הַסְּבִיבָה جَوْدَةُ (سَلَامَةُ) الْبِيئَةِ.

אֵיכוּתִי ת' (־יִּים) ١. نَوْعِيٌّ. كَيْفِيٌّ. ٢. عَالِي الْجَوْدَةِ.

איכן ע' אִכֵּן.

אִיכְס A סל' מ"ק إِخْص. مُقْرِف.

איכף ע' אֻכָּף. **איכר** ע' אִכָּר.

אִיכְתְּיוֹלוֹגְיָה G נ' عِلْمُ الأَسْمَاكِ (ichthyology).

אַיִל ז' (אֵילִים) ١. كَبْشٌ ج كِبَاشٌ. ذَكَرُ الضَّأْنِ. حَمَلٌ ج أَحْمَالٌ. خَرُوفٌ ج خِرَافٌ. ٢. مجازًا: سَيِّدٌ ج سَادَةٌ. شَرِيفٌ ج أَشْرَافٌ. אֵיל בַּרְזֶל كَبْشٌ (آلة حربية كانت تستعمل في الحصار). ضَبَرٌ ج ضُبُورٌ. אֵילֵי הַהוֹן (הַכֶּסֶף) أَرْبَابُ (أَصْحَابُ) رُؤُوسِ الأَمْوَالِ الْكَبِيرَةِ. الأَثْرِيَاءُ. אֵילֵי הַנֵּפְט أَرْبَابُ شَرِكَاتِ النِّفْطِ. أُمَرَاءُ النِّفْطِ.

אַיָּל, אייל ז' (־לִים) تَيْسٌ جَبَلِيٌّ. أَيِّلٌ ج أَيَايِلُ. وَعِلٌ ج وُعُولٌ.

אֱיָל ז' قُوَّةٌ. بَأْسٌ. سَطْوَةٌ. جُرْأَةٌ. شَجَاعَةٌ. גֶּבֶר אֵין־אֱיָל رَجُلٌ عَاجِزٌ. خَائِرُ الْقُوَى. ضَعِيفُ الإِرَادَةِ.

אִילֶגָלִי G ת' (־יִּים) لَاشَرْعِيٌّ. غَيْرُ مَشْرُوعٍ. مَحْظُورٌ.

אַיָּלָה, איילה נ' (־לוֹת) ظَبْيَةٌ ج ظِبَاءٌ وظَبَيَاتٌ. وَعِلَةٌ ج وَعِلَاتٌ ووِعَالٌ. אַיָּלָה שְׁלוּחָה ظَبْيَةُ الْوَادِي. غَزَالٌ (سريع الجري). אַיֶּלֶת אֲהָבִים ظَبْيَةُ الْحُبِّ. كِنَايَةٌ عَنِ امْرَأَةٍ مَحْبُوبَةٍ. אַיֶּלֶת הַשַּׁחַר ١. الْغَزَالَةُ. كَوْكَبُ الصَّبَاحِ. الْفَجْرُ. الْفَلَقُ. ٢. رَبَّةُ الْفَجْرِ عِنْدَ الرُّومَانِ (aurora).

אילו ע' אִלּוּ.

אִילוּזְיָה L נ' (־יוֹת) ١. خِدَاعُ الْبَصَرِ. ٢. وَهْمٌ ج أَوْهَامٌ. تَضْلِيلٌ. أَضْغَاثُ أَحْلَامٍ. خِدَاعُ النَّفْسِ ע' אַשְׁלָיָה.

אִילוּזְיוֹנִיזְם ז' في الفن والفلسفة: الْخِدَاعِيَّةُ. الْوَهْمِيَّةُ.

אילולא, אילולי ע' אִלּוּלֵא.

אִילוּמִינַצְיָה L נ' (־יוֹת) ١. إِضَاءَةٌ. إِنَارَةٌ. ٢. أَنْوَارٌ زَاهِيَةٌ (في حفلة مثلاً). أَنْوَارُ الزِّينَةِ.

אִילוּסְטְרָטוֹר L ז' (־רִים) رَسَّامٌ إِيضَاحِيٌّ (في الكتب والتلفزيون) ע' מְאַיֵּר.

אִילוּסְטְרַצְיָה נ' (־יוֹת) ١. رَسْمٌ إِيضَاحِيٌّ ע' אִיּוּר. ٢. إِيضَاحٌ ج إِيضَاحَاتٌ.

אילוף ע' אִלּוּף. **אילוץ** ע' אִלּוּץ.

אִילְיָאדָה G נ' إِلْيَاذَة. مَلْحَمَةٌ مَنْسُوبَةٌ إِلَى الشَّاعِرِ الْيُونَانِيِّ هُومِيرُوس تَرْوِي أَخْبَارَ حَرْبِ طَرْوَادَة بَيْنَ الإِغْرِيقِ والطَّرْوَادِيِّينَ.

אֵילָךְ תה"פ مَا بَعْدُ. فِيمَا بَعْدُ. فَصَاعِدًا. وَمَا يَلِي. וְאֵילָךְ إِلَى آخِرِهِ. إِلَى آخِرِ مَا هُنَالِكَ. إلخ. מִכָּאן וְאֵילָךְ مِنَ الآنَ فَصَاعِدًا. مُنْذُ الآنَ. مِنَ الآنَ.

אילם ע' אִלֵּם.

אִילָן ז' (־נוֹת, ־נִים) شَجَرَةٌ ج شَجَرٌ وأَشْجَارٌ. אִילַן הַיַּחַס شَجَرَةُ النَّسَبِ. אִילַן מַאֲכָל شَجَرَةٌ مُثْمِرَةٌ. شَجَرَةٌ فَاكِهَةٌ. אִילַן סְרָק شَجَرَةٌ غَيْرُ مُثْمِرَةٍ. אִילָנֵי סְרָק קוֹלָם הוֹלֵךְ مجازًا: جَعْجَعَةٌ وَلَا أَرَى طِحْنًا. كَالطَّبْلِ الأَجْوَفِ. נִתְלָה בְּאִילָן גָּדוֹל إِعْتَمَدَ عَلَى حُجَّةٍ. רֹאשׁ הַשָּׁנָה לָאִילָנוֹת عِيدُ الشَّجَرَةِ (يقع في ١٥ شباط العبري). שְׂדֵה אִילָן بُسْتَانٌ ج بَسَاتِينُ.

איל"ן ר"ת אִגּוּד יִשְׂרְאֵלִי לִילָדִים נְפְגָּעִים الاتِّحَادُ الإِسْرَائِيلِيُّ لِلأَوْلَادِ الْمُصَابِينَ.

אִילָנִית נ' ضِفْدَعُ الشَّجَرِ (tree frog).

איילת ע' אַיָּלָה.

אִיֵּם, איים פ' هَدَّدَ. تَوَعَّدَ. أَنْذَرَ. خَوَّفَ.

אָיֹם, איום ת' (אֲיֻמִּים) فَظِيعٌ. مُرِيعٌ. هَائِلٌ. رَهِيبٌ. مُخِيفٌ. אָיֹם וְנוֹרָא يَا لَلْفَظَاعَةِ! يَا لَلْهَوْلِ!

אִימָאז' L ז' (־זִ'ים) صُورَةٌ ج صُوَرٌ. تَصَوُّرٌ. خَيَالٌ.

אִימְבֶּצִילִי L ת' (־יִּים) في الطب: ضَعِيفُ الْعَقْلِ (درجة اعلى من אִידְיוֹט اي الأَبْلَه).

אֵימָה נ' (־מוֹת, ־מִים) فَظَاعَةٌ. هَوْلٌ ج أَهْوَالٌ. رُعْبٌ. ذُعْرٌ. هَلَعٌ. אֵימָה חֲשֵׁכָה, אֵימַת מָוֶת هَلَعٌ شَدِيدٌ. אֵימַת הַצִּבּוּר ١. رَهْبَةُ الْمِنْبَرِ. ٢. رَهْبَةُ الْجُمْهُورِ (الْجَمَاعَةِ). הָלַךְ (הִלֵּךְ) עָלָיו אֵימִים أَلْقَى الرُّعْبَ فِي قَلْبِهِ. هَدَّدَهُ وتَوَعَّدَهُ.

אימא ע' אִמָּא. **אימאם** ע' אִמָּאם.

אימוד ע' אִמּוּד. **אימום** ע' אִמּוּם.

אימון ע' אִמּוּן.

אימונולוגיה L נ' في الطب: حَصَانَةٌ. مَبْحَثُ الْمَنَاعَةِ ضِدَّ الأَمْرَاضِ.

אימוץ ע' אִמּוּץ. **אימות** ע' אִמּוּת.

אימיגרציה L נ' هِجْرَةٌ ע' הֲגִירָה.

אי־מֵיל, אי־מייל .En ז' بَرِيدٌ إِلِكْتْرُونِيٌّ (e-mail) ע' דוא"ל.

אימל ע' אִמְיֵל.

אימננטי L ת' (־יִים) ١. حَالٌّ فِيهِ. مُقِيمٌ فِيهِ. بَاطِنٌ. ٢. جَوْهَرِيٌّ. أَسَاسِيٌّ.

אימננטיות נ' ١. بَاطِنِيَّةٌ. ٢. في اللاهوت: الحُلُولِيَّةُ. مَذْهَبُ الحُلُولِ.

אימפוטנט (־טִים), **אימפוטנטי** L ת' (־יִים) ١. عِنِّينٌ. عَاجِزٌ عَنِ الجِمَاعِ. ٢. وَاهِنٌ. خَائِرُ القُوَى. عَاجِزٌ.

אימפוטנטיות, אימפוטנציה L נ' ١. عَدَمُ الكِفَايَةِ الجِنْسِيَّةِ. عُنَّةٌ. ٢. عَجْزٌ. ضَعْفٌ (ضُعْفٌ). كَلاَلَةٌ.

אימפולס L ז' (־סִים) ١. دَافِعٌ ج دَوَافِعُ. نَزْوَةٌ ج نَزَوَاتٌ. ٢. حَافِزٌ ج حَوَافِزُ. حَرَكَةٌ لاَإِرَادِيَّةٌ ע' דַּחַף.

אימפולסיבי ת' (־יִים) ١. مُنْدَفِعٌ. طَائِشٌ. نَزِقٌ. مُتَهَوِّرٌ. ٢. لاَإِرَادِيٌّ. لاَشُعُورِيٌّ.

אימפולסיביות נ' إِنْدِفَاعٌ. نَزَقٌ. طَيْشٌ. تَهَوُّرٌ.

אימפורט L ז' إِسْتِيرَادٌ ע' יְבוּא.

אימפליקציה L נ' (־יוֹת) ١. مَغْزًى. دَلاَلَةٌ. إِسْتِدْلاَلٌ. ٢. تَوَرُّطٌ.

אימפקט L ז' (־טִים) أَثَرٌ. تَأْثِيرٌ. وَقْعٌ.

אימפרוביזציה L נ' (־יוֹת) إِرْتِجَالٌ ע' אִלְתּוּר.

אימפרטור L ז' (־רִים) إِمْبِرَاطُور ע' קֵיסָר.

אימפריאליזם ז' إِمْبِرْيَالِيَّةٌ. إِسْتِعْمَارٌ. تَسَلُّطِيَّةٌ. سِيَاسَةُ التَّوَسُّعِ الاسْتِعْمَارِيِّ.

אימפריאליסטי ת' (־יִים) إِمْبِرْيَالِيٌّ. إِسْتِعْمَارِيٌّ.

אימפריה נ' (־יוֹת) إِمْبِرَاطُورِيَّةٌ ע' קֵיסָרוּת.

אימפרסיוניזם F ז' في الأدب والفن: الانْطِبَاعِيَّةُ. التَّأَثُّرِيَّةُ. المَذْهَبُ الانْطِبَاعِيُّ.

אימפרסיוניסט ז' (־טִים) إِنْطِبَاعِيٌّ. تَأَثُّرِيٌّ. مُتَأَثِّرٌ بِالمَذْهَبِ الانْطِبَاعِيِّ.

אימפרסר, אימפרסריו .It ז' (־רִים) مُتَعَهِّدٌ فَنِّيٌّ. مُتَعَهِّدُ حَفَلاَتٍ فَنِّيَّةٍ ע' אֲמַרְגָּן.

אימת, אימתי מ"ש مَتَى؟ فِي أَيِّ وَقْتٍ؟ ע' מָתַי. מֵאֵימָתַי مُنْذُ مَتَى؟ مِنْ أَيِّ وَقْتٍ؟ עַד אֵימָתַי إِلَى مَتَى؟ حَتَّى مَتَى؟ حَتَّامَ؟ כָּל אֵימַת שֶׁ־ طَالَمَا. مَا دَامَ. كُلَّمَا. فِي كُلِّ وَقْتٍ.

אימתני ת' (־יִים) فَظِيعٌ. مُرِيعٌ. مُرَوِّعٌ. رَهِيبٌ. مُرْعِبٌ.

אַיִן תה"פ ז' ١. عَدَمٌ. عُدْمٌ. لاَشَيْءٌ. ٢. مَا. لاَ. كَلاَّ. ٣. لاَ يُوجَدُ. خَالٍ(ي). אֵין בְּרֵרָה لاَ مَنَاصَ مِنْ. لاَ خِيَارَ لِـ لاَ بُدَّ مِنْ. لاَ حِيلَةَ. אֵין סוֹף لاَ نِهَايَةَ. (إِلَى) مَا لاَ نِهَايَةَ. אֵין סוֹפִי لاَنِهَائِيٌّ. لاَمُتَنَاهٍ (ي). أَبَدِيٌّ. אֵין סוֹפִיּוּת اللاَّنِهَائِيَّةُ. إِسْتِمْرَارِيَّةٌ. أَبَدِيَّةٌ. אֵין תֵּמַהּ כִּי لاَ عَجَبَ فِي. لاَ غَرَابَةَ فِي. لاَ غَرْوَ فِي. כְּאַיִן וּכְאֶפֶס لاَشَيْئِيٌّ. لاَ شَيْءٌ. עַד אֵין חֵקֶר, עַד אֵין מִסְפָּר بِلاَ حُدُودٍ. لاَ حَدَّ لَهُ. جَمٌّ. לְאֵין סְפוֹר لاَ حَصْرَ لَهُ. لاَ يُعَدُّ وَلاَ يُحْصَى. جَمٌّ. אֵין לִי אֶלָּא لَيْسَ لِي إِلاَّ أَنْ. مِنْ هُنَا أَسْتَنْتِجُ. עַד אֵין סוֹף إِلَى مَا لاَ نِهَايَةَ. וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר وَغَنِيٌّ عَنِ البَيَانِ. وَلاَ حَاجَةَ إِلَى القَوْلِ. نَاهِيكَ عَنْ. وَبِالطَّبْعِ.

אַיֵּן, איין פ' ١. نَفَى ـِ أَنْكَرَ. ٢. أَبَادَ. قَضَى ـِ عَلَى. הִתְאַיֵּן صَفِرَ ـَ أَصْفَرَ. صَارَ صِفْرًا. صَارَ أَثَرًا بَعْدَ عَيْنٍ.

אִין .En סל' آخِرُ طَرْزٍ. مَأْلُوفٌ. مُسَايِرٌ لِلذَّوْقِ المُجْتَمَعِيِّ.

אינג'ינר L ז' (־רִים) مُهَنْدِسٌ ע' מְהַנְדֵּס.

אינדולגנציה L נ' (־יוֹת) صَكُّ الغُفْرَانِ (كان يصدره قداسة البابا).

אינדונזי תו"ז (־זִים, ־יִּים) إِنْدُونِيسِيٌّ.

אינדונזיה ש"פ إِنْدُونِيسْيَا (دولة إسلامية في الشرق الاقصى).

אינדוקטור L ז' (־רִים) في الكهرباء: مِحَثٌّ ע' מַשְׁרָן.

אינדוקטיבי ת' (־יִים) ١. إِسْتِقْرَائِيٌّ. إِسْتِنْتَاجِيٌّ. ٢. في الكهرباء: حَثِّيٌّ.

אינדוקטרינציה L נ' (־יוֹת) تَوْعِيَةٌ. تَلْقِينُ العَقِيدَةِ. تَعْلِيمُ وَتَرْسِيخُ المَبَادِئِ.

אינדוקציה L נ' (־יוֹת) ١. إِسْتِقْرَاءٌ. إِسْتِنْتَاجٌ ע' אִכְלוּל. ٢. في الكهرباء: حَثٌّ.

אינדטרמיניזם L ז' في الفلسفة: اللاَّحَتْمِيَّةُ. مَبْدَأُ الاخْتِيَارِ.

אינדיאני .En תו"ז (־נִים, ־יִּים) هِنْدِيٌّ أَحْمَرُ ج هُنُودٌ حُمْرٌ.

אינדיבידום, אינדיבידואום L ז' (־מִים) فَرْدٌ ج أَفْرَادٌ. شَخْصٌ. شَخْصِيَّةٌ مُسْتَقِلَّةٌ.

אינדיבידואלי ת' (־יִים) فَرْدِيٌّ. فَرْدَانِيٌّ. شَخْصِيٌّ. ذَاتِيٌّ.

אינדיבידואליות נ' فَرْدِيَّةٌ. إِنْفِرَادِيَّةٌ. كِيَانٌ (وُجُودٌ) مُسْتَقِلٌّ.

אינדיבידואליזם ז' في الفلسفة والسياسة: فَرْدَانِيَّةٌ. فَرْدِيَّةٌ. الحُرِّيَّةُ الفَرْدِيَّةُ.

אינדיבידואליסט ז' (־טִים) إِنْفِرَادِيٌّ. مَنْ يُنَادِي بِحُرِّيَّةِ الفَرْدِ.

אינדיגו .In ז' نِيلِيٌّ. نَيْلَجٌ (لون ازرق غامق يتخذ من نبات النِّيلة).

אינדיפרנטיות L נ' لاَمُبَالِيَّةٌ. عَدَمُ اهْتِمَامٍ. قِلَّةُ اكْتِرَاثٍ. فُتُورٌ ע' אֲדִישׁוּת.

אינדיקטור L ז' (־רִים) كَاشِفٌ. مُؤَشِّرٌ. مِقْيَاسٌ.

אִינְדִּיקַצְיָה נ' (־יוֹת) مُؤَشِّرٌ ج مُؤَشِّرَاتٌ. دَلِيلٌ ج أَدِلَّةٌ.

אִינְדֶּקְס L ז' (־סִים) ١. فِهْرِسٌ. فِهْرِسْتٌ ج فَهَارِسُ. مِسْرَدٌ. ثَبْتُ الكِتَابِ. ٢. مُؤَشِّرٌ. جَدْوَلٌ. ٣. في الرياضيات: أُسٌّ. دَلِيلٌ. אִינְדֶּקְס הַמְּחִירִים جَدْوَلُ الأَسْعَارِ. אִינְדֶּקְס יֹקֶר הַמִּחְיָה جَدْوَلُ غَلَاءِ المَعِيشَةِ ע' מַדָּד.

אִינָה ע' אָנָה.

אִינְהָלַצְיָה L נ' (־יוֹת) في الطب: إِسْتِنْشَاقٌ. تَنَفُّسٌ اصْطِنَاعِيٌّ.

אִינְוָלִיד, אינווליד L ז' (־דִים) عَاجِزٌ ج عَجَزَةٌ. مُعَاقٌ. مُعَوَّقٌ. مُقْعَدٌ. ذُو عَاهَةٍ ע' נָכֶה.

אִינְוֶנְטָר, אינוונטר L ז' (־רִים) مَوْجُودَاتٌ. قَائِمَةُ الجَرْدِ. أُصُولٌ. עֲרִיכַת אִינְוֶנְטָר جَرْدُ المَوْجُودَاتِ (جَرْدُ الأُصُولِ). وَضْعُ قَائِمَةٍ بِالمَوْجُودَاتِ.

אִינוּס ע' אֹנֶס. **אִינוּשׁ** ע' אֱנוֹשׁ.

אַיִנוּת נ' عَدَمٌ. عَدَمُ وُجُودٍ. لَاشَيْئِيَّةٌ.

אִינְטֶגְרָטִיבִי ת' (־בִיִּים) مُتَكَامِلٌ. مُسْتَقِيمٌ. أَمِينٌ.

אִינְטֶגְרִיטִי En. ז' إِسْتِقَامَةٌ. أَمَانَةٌ. تَمَامٌ ע' יֹשֶׁר.

אִינְטֶגְרָל L ז' (־לִים) تَكَامُلٌ. مُكَامِلٌ.

אִינְטֶגְרָלִי ת' (־לִיִּים) تَكَامُلِيٌّ. مُتَكَامِلٌ. مُتَمِّمٌ. إِنْدِمَاجِيٌّ. חֵלֶק אִינְטֶגְרָלִי מִן־ جُزْءٌ لَا يَتَجَزَّأُ مِنْ. جُزْءٌ عُضْوِيٌّ مِنْ. جُزْءٌ مُتَمِّمٌ. חֶשְׁבּוֹן אִינְטֶגְרָלִי في الرياضيات: حِسَابُ التَّكَامُلِ.

אִינְטֶגְרָלִיּוּת נ' تَكَامُلٌ. تَلَاحُمٌ. تَمَامٌ.

אִינְטֶגְרַצְיָה נ' (־יוֹת) إِنْدِمَاجٌ. تَلَاحُمٌ. تَكَامُلٌ ע' שִׁלּוּב.

אִינְטוּאִיטִיבִי L ת' (־בִיִּים) حَدْسِيٌّ. بَدَهِيٌّ. مُدْرَكٌ بِالفِطْرَةِ (بِالحَدْسِ).

אִינְטוּאִיצְיָה נ' (־יוֹת) حَدْسٌ. بَدَاهَةٌ. بَدِيهَةٌ (ما يدرك بالفطرة). בַּעַל אִינְטוּאִיצְיָה حَاضِرُ البَدِيهَةِ. ذُو فِرَاسَةٍ.

אִינְטוֹנַצְיָה L נ' (־יוֹת) تَنْغِيمٌ (طريقة اداء الكلمات في الجملة). إِرْتِفَاعُ وَانْخِفَاضُ نُطْقِ الكَلِمَاتِ فِي الجُمْلَةِ.

אִינְטִימִי L ת' (־מִיִּים) حَمِيمٌ. وُدِّيٌّ. مُقَرَّبٌ. أَلِيفٌ. عَائِلِيٌّ. יְחָסִים אִינְטִימִיִּים ١. عَلَاقَاتٌ قَرِيبَةٌ جِدًّا. ٢. عَلَاقَاتٌ غَرَامِيَّةٌ.

אִינְטִימִיּוּת נ' أُلْفَةٌ. دِفْءٌ عَائِلِيٌّ. حَمِيمِيَّةٌ.

אִינְטֶלִיגֶנְטִי L ת' (־טִיִּים) مُتَنَوِّرٌ. مُثَقَّفٌ. ذَكِيٌّ ج أَذْكِيَاءُ. نَبِيهٌ ج نُبَهَاءُ.

אִינְטֶלִיגֶנְצְיָה נ' ١. إِسْتِنَارَةٌ. تَنَوُّرٌ. ثَقَافَةٌ. ٢. ذَكَاءٌ ע' מִשְׂכָּל. ٣. طَبَقَةُ المُثَقَّفِينَ.

אִינְטֶלֶקְט L ז' فِكْرٌ. عَقْلٌ. ذِهْنٌ. القُوَّةُ الفِكْرِيَّةُ.

אִינְטֶלֶקְטוּאָל ז' (־לִים) مُثَقَّفٌ. مُتَنَوِّرٌ. مُسْتَنِيرٌ. مُفَكِّرٌ.

אִינְטֶלֶקְטוּאָלִיּוּת נ' الطَّاقَةُ الفِكْرِيَّةُ. عَقْلِيَّةٌ.

אִינְטֶלֶקְטוּאָלִיזַצְיָה נ' تَنْوِيرٌ. تَنْصِيفٌ.

אִינְטֶנְסִיבִי L ת' (־בִיִּים) كَثِيفٌ. مُكَثَّفٌ. مُرَكَّزٌ. חַקְלָאוּת אִינְטֶנְסִיבִית زِرَاعَةٌ كَثِيفَةٌ (مُكَثَّفَةٌ).

אִינְטֶנְסִיבִיּוּת נ' تَكْثِيفٌ. زِيَادَةُ تَرْكِيزٍ. شِدَّةٌ.

אִינְטֶנְסִיפִיקַצְיָה נ' زِيَادَةُ التَّكْثِيفِ (التَّرْكِيزِ). تَشْدِيدٌ.

אִינְטֶרְאַקְצְיָה L נ' تَفَاعُلٌ. تَعَامُلٌ. تَأْثِيرٌ مُتَبَادَلٌ (داخل المجموعة).

אִינְטֶרְדִיסְצִיפְּלִינָרִי .L ת' مُتَعَدِّدُ المَجَالَاتِ ע' תְּחוּמִי, בֵּין־תְּחוּמִי.

אִינְטְרוֹוֶרְטִי L ת' (־טִיִּים) إِنْطِوَائِيٌّ. مُتَقَوْقِعٌ. مُنْزَوٍ (ي). مُنْطَوٍ عَلَى نَفْسِهِ ע' מֻפְנָם.

אִינְטֶרְוְיוּ En. ז' مُقَابَلَةٌ (صحفية مثلاً). حَدِيثٌ صُحُفِيٌّ ע' רֵאָיוֹן.

אִינְטֶרְוָל, אינטרוול En. ז' (־לִים) ١. فَاصِلٌ ج فَوَاصِلُ ע' רֶוַח. ٢. فَاصِلٌ مُوسِيقِيٌّ. ٣. إِسْتِرَاحَةٌ (بين فعلين).

אִינְטְרוֹסְפֶּקְט ז', **אִינְטְרוֹסְפֶּקְצְיָה** נ' L في علم النفس: إِسْتِبْطَانٌ. نَظْرَةٌ ذَاتِيَّةٌ. فَحْصُ النَّفْسِ. تَعَمُّقٌ دَاخِلِيٌّ.

אִינְטְרוֹסְפֶּקְטִיבִי ת' (־בִיִּים) إِسْتِبْطَانِيٌّ. مُنْطَوٍ عَلَى نَظْرَةٍ ذَاتِيَّةٍ.

אִינְטְרִיגָה F נ' (־גוֹת) ١. مُشَاكَسَةٌ. دَسٌّ. مَكِيدَةٌ. دَسِيسَةٌ. كَيْدٌ. وَقِيعَةٌ. ٢. سَرْدٌ. حَبْكَةٌ.

אִינְטֶרְלוּד L ז' (־דִים) فَاصِلٌ غِنَائِيٌّ أَوْ تَمْثِيلِيٌّ (بين فصول تمثيلية مثلاً). مَقْطَعٌ فَاصِلٌ.

אִינְטֶרְמֶצוֹ It. ז' في الموسيقى: فَاصِلٌ مُوسِيقِيٌّ. مَقْطُوعَةٌ مُوسِيقِيَّةٌ قَصِيرَةٌ.

אִינְטֶרְנֶט En. ז' إِنْتَرْنِيت. شَبَكَةُ اتِّصَالٍ إِلِكْتُرُونِيَّةٌ بِوَاسِطَةِ حَاسُوبٍ ע' מִרְשֶׁתֶת.

אִינְטֶרְנַצְיוֹנָל L ז' ١. دَوْلِيَّةٌ. أُمَمِيَّةٌ. ٢. النَّشِيدُ الأُمَمِيُّ.

אִינְטֶרְנַצְיוֹנָלִי ת' (־לִיִּים) دَوْلِيٌّ. دُوَلِيٌّ. أُمَمِيٌّ. عَالَمِيٌّ.

אִינְטֶרְנַצְיוֹנָלִיּוּת, אִינְטֶרְנַצְיוֹנָלִיזְם ז' أُمَمِيَّةٌ. عَالَمِيَّةٌ.

אִינְטֶרְנַצְיוֹנָלִיזַצְיָה נ' ١. تَدْوِيلٌ. ٢. تَأْمِيمٌ.

אִינְטֶרֶס L ז' (־סִים) مَصْلَحَةٌ ج مَصَالِحُ. مَنْفَعَةٌ ج مَنَافِعُ.

אִינְטֶרֶסַנְט ז' (־טִים) ذُو مَصْلَحَةٍ. مَصْلَحِيٌّ. مُغْرِضٌ. مَنْفَعِيٌّ. مَنْ يَهُمُّهُ الأَمْرُ.

אִינְטֶרְפּוֹל En. ז' الإِنْتَرْبُول. البُولِيسُ الدَّوْلِيُّ.

אִינְטֶרְפְּרֶטַצְיָה L נ' (־יוֹת) تَأْوِيلٌ ج تَأْوِيلَاتٌ. تَرْجَمَةٌ.

אִינְטֶרְקוֹם En. ז' جِهَازُ اتِّصَالٍ دَاخِلِيٌّ. تِلِفُونٌ دَاخِلِيٌّ (بَيْتِيٌّ).

אִינִיצְיָאטִיבָה L נ' (־בות) مُبَادَرَةٌ ע' יָזְמָה.

אִינְךָ ע' אַיִן.

אִינְסוּלִין L ז' الأَنْسُولِين (مادة هورمونية تساعد على توازن كمية السكر في الدم، insulin).

אֵינְסוֹף ז' لاَ نِهَايَةَ لِـ مَا لاَ نِهَايَةَ لِـ ע' אַיִן.

אֵינְסוֹפִי ע' אַיִן.

אִינְסְטִינְקְט L ז' (־טים) ١. غَرِيزَةٌ ج غَرَائِزُ. ٢. فِطْرَةٌ. سَلِيقَةٌ ע' יֵצֶר.

אִינְסְטִינְקְטִיבִי ת' (־בִיים) غَرِيزِيٌّ. بِالفِطْرَةِ.

אִינְסְטָלָטוֹר L ז' (־רים) سَمْكَرِيٌّ ע' שְׁרַבְרַב.

אִינְסְטָלַצְיָה נ' مَدُّ أَنَابِيبَ أَوْ أَسْلاَكٍ كَهْرَبَائِيَّةٍ وَمَا إِلَى ذلِكَ.

אִינְסְטַנְצְיָה L נ' (־יות) ١. مَرْجِعٌ ج مَرَاجِعُ. ٢. مَرْحَلَةٌ ج مَرَاحِلُ ע' דֶּרֶג.

אִינְסְטַנְצְיוֹת עֶלְיוֹנוֹת مَرَاجِعُ عُلْيَا.

אִינְסְטְרוּמֶנְטָלִי L ת' (־יים) في الموسيقى: آلِيٌّ. لِلْعَزْفِ عَلَى آلاَتٍ مُوسِيقِيَّةٍ.

יְצִירָה אִינְסְטְרוּמֶנְטָלִית تَأْلِيفٌ أُورْكِسْتِرَالِيٌّ. تَأْلِيفٌ لِلْعَزْفِ فِي فِرْقَةٍ مُوسِيقِيَّةٍ.

אִינְסַיְט, אינסייט .En ז' بَصَارَةٌ ע' בּוֹנְנוּת.

אִינְסֶרְט .En ז' (־טים) إِدْرَاجٌ. إِدْخَالٌ (مقطع صوتي في شريط تسجيلي أو صفحة توضيحية في كتاب).

אִינְסְפִּירַצְיָה נ' (־יות) إِيحَاءٌ. إِلْهَامٌ. تَأْثِيرٌ ע' הַשְׁרָאָה.

אִינְסְפֶּקְטוֹר ז' (־רים) مُفَتِّشٌ ע' מְפַקֵּחַ.

אִינְפוּזְיָה L נ' (־יות) إِنْفُوزْيَا. نَقْلُ دَمٍ أَوْ سَوَائِلَ بِالوَرِيدِ. تَسْرِيبٌ وَرِيدِيٌّ.

אִינְפוֹרְמָטִיבִי L ת' (־ביים) مَعْلُومَاتِيٌّ. إِعْلاَمِيٌّ. إِخْبَارِيٌّ.

אִינְפוֹרְמַצְיָה נ' (־יות) مَعْلُومَاتٌ ע' מֵידָע.

אִינְפְלוּאֶנְזָה .It נ' إِنْفْلُونْزَا ע' שַׁפַעַת.

אִינְפְלַצְיָה L נ' (־יות) تَضَخُّمٌ مَالِيٌّ. تَضَخُّمٌ نَقْدِيٌّ. אִינְפְלַצְיָה דוֹהֶרֶת تَضَخُّمٌ حَلَزُونِيٌّ (hyperinflation).

אִינְפְלַצְיוֹנִי ת' (־יים) تَضَخُّمِيٌّ. مَا يَخُصُّ التَّضَخُّمَ المَالِيَّ.

אִינְפַנְטִיל L ז', **אִינְפַנְטִילִי** ת' (־לים, ־ליים) طُفُولِيٌّ. صِبْيَانِيٌّ. مُنْطَوٍ عَلَى تَصَرُّفٍ صِبْيَانِيٍّ.

אִינְפֶקְצְיָה L נ' (־יות) تَلَوُّثٌ (الجرح). تَسَمُّمٌ ע' זִהוּם.

אִינְפְרָה L נ' بَادِئَةٌ بِمَعْنَى: تَحْتَ. دُونَ. קַרְנַיִם אִינְפְרָה־אֲדֻמּוֹת الأَشِعَّةُ تَحْتَ (دُونَ) الحَمْرَاءِ.

אִינְץ', אִינְטְשׁ .En ז' (־צ'ים) إِنْشٌ. بُوصَةٌ (٢,٥٤ سم).

אִינְצִידֶנְט L ז' (־טים) حَادِثٌ ע' תַּקְרִית.

אִינְקוּבָּטוֹר L ז' (־רים) ١. حَاضِنَةٌ. آلَةُ تَفْرِيخِ البَيْضِ ע' מַדְגֵּרָה. ٢. جِهَازُ حِضَانَةِ الخَدَائِجِ (في مستشفى).

אִינְקוּבַּצְיָה נ' ١. تَفْرِيخٌ صِنَاعِيٌّ. حِضَانَةُ البَيْضِ. ٢. حِضَانَةُ الخَدَائِجِ. حِضَانَةُ المُبْتَسَرِينَ.

אִינְקוֹגְנִיטוֹ L תה"פ سِرًّا. خِفْيَةً. مُتَنَكِّرًا.

אִינְקְוִיזִיצְיָה, אינקוויזיציה L נ' (־יות) مَحَاكِمُ التَّفْتِيشِ ومجازًا: تَعْذِيبٌ شَدِيدٌ.

אִינֶרְטִי L ת' (־טיים) ١. خَامِلٌ. خَامِدٌ. عَدِيمُ الفَعَّالِيَّةِ (في الكيمياء). ٢. لاَمُبَالٍ(ي). גָּזִים אִינֶרְטִיִּים في الكيمياء: غَازَاتٌ خَامِلَةٌ (كالهيليوم لا تتفاعل كيماويا).

אִינֶרְצְיָה L נ' (־יות) ١. خُمُولٌ. هُمُودٌ. فُتُورٌ. جُمُودٌ. ٢. في الفيزياء: القُصُورُ الذَّاتِيُّ. قُوَّةُ الاسْتِمْرَارِيَّةِ.

אִינְתִּיפָאדָה A נ' (־דות) إِنْتِفَاضَةٌ ע' הִתְקוֹמְמוּת.

אִיסוּם ע' אִסּוּם. **אִיסוּף** ע' אִסּוּף.

אִיסוּר ע' אִסּוּר.

אִיסִּי G ז' (־יים) الأَسَّانِيُّ ج الأَسَّانِيُّونَ (طائفة يهودية من النسّاك عارضت الرق وتقيدت بالأصول الاخلاقية).

אִיסִיּוּת נ' زُهْدٌ. تَزَهُّدٌ. نُسْكٌ. تَرَهُّبٌ.

אִיסלאם ע' אִסְלָאם.

אִיסְלַנְד ש"פ إِيسْلَنْدَا (دولة اوروبية على بحر الادرياتيك والمحيط الاطلسي).

אִיסֵר ע' אִסֵּר.

אִיסְתָ"א ר"ת אִרְגּוּן סְטוּדֶנְטִים לְתַיָּר אֲקָדֶמִי مُنَظَّمَةُ الطَّلَبَةِ لِلسِّيَاحَةِ.

אֵיפָה נ' (־פות) مِكْيَالٌ قَدِيمٌ يَبْلُغُ ٤٠ كغم تَقْرِيبًا. אֵיפָה וְאֵיפָה ١. مَكَايِيلُ مَغْشُوشَةٌ. ٢. مجازًا: تَمْيِيزٌ. تَحَيُّزٌ. مُحَابَاةٌ.

אֵיפֹה מ"ש ١. أَيْنَ؟ فِي أَيِّ مَكَانٍ (مَطْرَحٍ)؟ أَنَّى؟ حَيْثُ.

אִיפּוּל ע' אִפּוּל. **אִיפּוּס** ע' אִפּוּס.

אִיפּוּק ע' אִפּוּק. **אִיפּוּר** ע' אִפּוּר.

אֵיפוֹרְיָה G נ' ١. نَعْشَةٌ. نَشْوَةٌ رُوحَانِيَّةٌ. ٢. بَهْجَةٌ. ٣. في الطب: الشُّعُورُ بِالنَّشْوَةِ (بعد تناول أدوية معينة).

אִיפְּכָא .Ar נ' عَكْسٌ. ضِدٌّ. نَقِيضٌ. אִיפְּכָא מִסְתַּבְּרָא وَالنَّقِيضُ هُوَ الصَّحِيحُ. بَلْ عَلَى العَكْسِ.

אִיקוּלַיְזֶר .En ז' (־רים) المُوَازِنُ (جهاز في الأذن لموازنة السمع، equalizer).

אַיְקוֹן En. ז' ١. أَيْقُونَةٌ (في الحاسوب ايضًا، icon). صُورَةٌ. ٢. رَمْزٌ (ثقافي او سياسي وغيرهما) ج رُمُوزٌ.

אִיקוֹנִין G ז' (אִיקוֹנוֹת) أَيْقُونَةٌ. صُورَةٌ. تِمْثَالٌ نِصْفِيٌّ.

אַי־קְיוּ En. ר"ת I.Q - intelligence quotient. نِسْبَةُ الذَّكَاءِ ע' מְשֻׂכָּל.

אֵיקָלִיפְּטוּס G ז' (־סִים) شَجَرُ الكِينَا. يُوكَالِيبْتُوس.

אִיקְס ז' (־סִים) إِكْس. حَرْفُ x بِاللَّاتِينِيَّةِ. في الجبر: العَدَدُ المَجْهُولُ وَيُقَابِلُهُ بِالعَرَبِيَّةِ الحَرْفُ س. קַרְנֵי אִיקְס الأَشِعَّةُ السِّينِيَّةُ. أَشِعَّةُ رِينْتْجِن.

אִיָּר, אִייָר ז' أَيَّارُ (الشهر الثامن في التقويم العبري). ה' בְּאִיָּר الخَامِسُ مِنْ أَيَّارَ وَهُوَ عِيدُ اسْتِقْلَالِ إِسْرَائِيلَ.

אַיָּר ז' (־רִים) رَسَّامُ صُوَرٍ إِيضَاحِيَّةٍ. مُزَخْرِفٌ ע' מְאַיֵּר.

אִיֵּר, אִייֵר פ' أَوْضَحَ بِالرُّسُومِ. زَخْرَفَ. صَوَّرَ.

אִירֵדֶנְטָה It. נ' ١. حَالَةٌ مُقَاطَعَةٍ لَهَا حَضَارَةٌ تُخَالِفُ حَضَارَةَ الحُكْمِ الَّتِي تَخْضَعُ لَهُ فَتَصْبُو إِلَى الانْفِصَالِ عَنْهُ. ٢. إِنْسِلَاخٌ. إِنْفِصَالٌ.

אֵירוֹ (קיצור אֵירוֹפָּה) ז' يُورُو (اسم النقد المتداول في أوربا حديثًا).

אירוג ע' אֵרוּג.   **אירוח** ע' אֵרוּחַ.

אִירוֹנִי G ת' (־יִּים) تَهَكُّمِيٌّ. سَاخِرٌ. إِسْتِهْزَائِيٌّ.

אִירוֹנְיָה נ' (־יוֹת) تَهَكُّمٌ. سُخْرِيَّةٌ. هُزْءٌ. إِسْتِهْزَاءٌ.

אִירוּס G ז' (־סִים) في النبات: زَنْبَقَةٌ ج زَنْبَق. سَوْسَنٌ (iris).

אירוסין ע' אֵרוּסִים.   **אירוע** ע' אֵרוּעַ.

אֵירוֹפָּה ש"פ أُورُبَّا. بِلَادُ الإِفْرَنْجِ.

אֵירוֹפִּי תו"ז (־פִּים, ־יִּים) ١. أُورُبِّيٌّ. إِفْرَنْجِيٌّ. ٢. غَرْبِيٌّ.

אֵירוֹפִּיוּם G ז' يُورُوبِيُّوم (عنصر فلزي نادر).

אִירִידְיוּם G ז' إِيرِيدْيُوم (معدن صلب أبيض).

אִירִי תו"ז (־רִים, ־יִּים) إِرْلَنْدِيٌّ. גֶּשֶׁר אִירִי جِسْرٌ إِرْلَنْدِيٌّ. مَخَاضَةٌ مَرْصُوفَةٌ.

אֵירֵיקָה G מ"ק وَجَدْتُهَا. حَصَلَ.

אִירְלַנְדְּ ש"פ إِيرْلَانْدَا. إِرْلَنْدَا (تقع غربي بريطانيا).

אִירָן ש"פ إِيرَانُ. فَارِسُ. بِلَادُ الفُرْسِ.

אִירָנִי תו"ז (־נִים, ־יִּים) إِيرَانِيٌّ. فَارِسِيٌّ.

אירע ע' אֵרַע.

אִישׁ ז' (אֲנָשִׁים, ־שִׁים) ١. رَجُلٌ ج رِجَالٌ جج رِجَالَاتٌ. إِنْسَانٌ ج نَاسٌ وأُنَاسٌ. نَفَرٌ ج أَنْفَارٌ. ٢. شَخْصٌ ج أَشْخَاصٌ. ٣. زَوْجٌ ج أَزْوَاجٌ. ٤. نَفْسٌ ج نُفُوسٌ. نَسَمَةٌ. ٥. شُجَاعٌ ج شُجْعَانٌ. אִישׁ אֲדָמָה مُزَارِعٌ. فَلَّاحٌ. אִישׁ אִישׁ كُلُّ شَخْصٍ. كُلُّ امْرِءٍ. كُلُّ وَاحِدٍ. كُلُّ مَنْ. فَرْدًا فَرْدًا. אִישׁ אֱלֹהִים حَبِيبُ اللّٰهِ. نَبِيٌّ ج أَنْبِيَاءُ. مُتَبَتِّلٌ. אִישׁ אֱמֶת صَدُوقٌ. مِصْدَاقٌ. مُسْتَقِيمٌ. مُخْلِصٌ. אִישׁ אֶשְׁכּוֹלוֹת غَزِيرُ العِلْمِ. مُتَبَحِّرٌ. عَلَّامَةٌ. אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ الإِنْسَانُ مَعَ أَخِيهِ الإِنْسَانِ. אִישׁ בְּשׂוֹרָה مُبَشِّرٌ. رَجُلُ البِشَارَةِ. אִישׁ דָּמִים سَفَّاحٌ. سَافِكُ دِمَاءٍ. جَلَّادٌ. אִישׁ חַיִל شُجَاعٌ ج شُجْعَانٌ. مِقْدَامٌ. بَاسِلٌ ج بَوَاسِلُ. ذُو مُرُوءَةٍ. אִישׁ חֶסֶד مُحْسِنٌ. كَرِيمٌ ج كِرَامٌ. مِفْضَالٌ. جَوَادٌ ج أَجَاوِيدُ. אִישׁ מָגֵן مُدَافِعٌ. جُنْدِيٌّ ج جُنُودٌ. אִישׁ מָדוֹן مُشَاكِسٌ. مُشَاغِبٌ. ذُو خُصُومَاتٍ. אִישׁ מוֹפֵת قُدْوَةٌ. مِثَالٌ يُحْتَذَى. אִישׁ מִלְחָמָה مُحَارِبٌ. مُقَاتِلٌ. رَجُلُ حَرْبٍ. אִישׁ מַעֲשֶׂה رَجُلُ عَمَلٍ. كَثِيرُ الأَفْعَالِ. نَشِيطٌ ج نِشَاطٌ. אִישׁ מַפְתֵּחַ شَخْصِيَّةٌ رَئِيسِيَّةٌ. אִישׁ עֲסָקִים رَجُلُ أَعْمَالٍ. تَاجِرٌ ج تُجَّارٌ. אִישׁ סוֹד أَخُو ثِقَةٍ. أَمِينُ سِرٍّ. مُقَرَّبٌ. אִישׁ צָבָא جُنْدِيٌّ ج جُنُودٌ. مُحَارِبٌ. אִישׁ צְפַרְדֵּעַ في الجيش: ضِفْدَعٌ بَشَرِيٌّ ע' אֲמוֹדַאי. אִישׁ רוּחַ رَجُلُ فِكْرٍ. مُفَكِّرٌ. مُثَقَّفٌ. אִישׁ רִיב مُخَاصِمٌ. مُنَازِعٌ. مُشَاغِبٌ. אִישׁ שִׂיחַ (שִׂיחָה) مُحَادِثٌ. مُحَاوِرٌ. أَنِيسٌ. אִישׁ שֶׂכֶל عَقْلَانِيٌّ. فَطِنٌ. حَكِيمٌ. نَبِيهٌ. אִישׁ שְׁלוֹמוֹ مَحْسُوبٌ ج مَحَاسِيبُ. مُقَرَّبٌ إِلَيْهِ. مِنْ مُقَرَّبِيهِ. אִישׁ שֵׁם شَهِيرٌ. عَلَمٌ ج أَعْلَامٌ. ذَائِعُ الصِّيتِ. אִישׁ הַשָּׁעָה رَجُلُ السَّاعَةِ. مَنْ تُعْقَدُ عَلَيْهِ الآمَالُ (لإنقاذ بلاده مثلاً). אִישׁ תְּכָכִים دَسَّاسٌ. مُدَبِّرُ فِتَنٍ. كَائِدٌ. אִישִׁים شَخْصِيَّاتٌ. أَعْلَامٌ. رِجَالَاتٌ. وُجَهَاءُ. חֲדַל אִישִׁים عَدِيمُ (ضَعِيفُ) الشَّخْصِيَّةِ. قَصِيرُ البَاعِ. عَاجِزٌ. בְּמַעֲלָלָיו יִתְנַכֵּר אִישׁ الإِنْسَانُ يُعْرَفُ مِنْ أَفْعَالِهِ (أَعْمَالِهِ) ومجازًا: الإِنَاءُ يَنْضَحُ بِمَا فِيهِ.

אִיֵּשׁ, אִייֵשׁ פ' ١. أَهَّلَ. جَعَلَهُ مَأْهُولاً. ٢. نَصَّبَ فِي وَظِيفَةٍ. وَظَّفَ. أَدْرَجَ فِي كَادِرِ المُوَظَّفِينَ.

אישה ע' אִשָּׁה.   **אישום** ע' אִשּׁוּם.

אִישׁוֹן ז' (־נִים) بُؤْبُؤٌ. حَدَقَةٌ ج حَدَقَاتٌ. إِنْسَانُ العَيْنِ. בְּאִישׁוֹן לַיְלָה تَحْتَ جُنْحِ الظَّلَامِ. فِي ظَلَامِ اللَّيْلِ.

אישור ע' אִשּׁוּר.

אִישׁוּת נ' ١. أَحْوَالٌ شَخْصِيَّةٌ. زَوْجِيَّةٌ. زِيجَةٌ. عَلَاقَةٌ زَوْجِيَّةٌ. ٢. أُنُوثَةٌ. דִּינֵי אִישׁוּת قَانُونُ الأَحْوَالِ الشَّخْصِيَّةِ.

אִישִׁי ת' (־יִּים) ١. شَخْصِيٌّ. خَاصٌّ. خُصُوصِيٌّ. ذَاتِيٌّ. אִישִׁית, בְּאֹפֶן אִישִׁי شَخْصِيًّا. ذَاتِيًّا. بِنَفْسِهِ. פְּרָטִים אִישִׁיִּים بَيَانَاتٌ (تَفَاصِيلُ) شَخْصِيَّةٌ.

אִישִׁיּוּת נ' ١. شَخْصِيَّةٌ. ذَاتِيَّةٌ. هُوِيَّةٌ. ٢. مَرْمُوقٌ. قَوِيُّ الشَّخْصِيَّةِ. אִישִׁיּוּת לֹא רְצוּיָה شَخْصِيَّةٌ غَيْرُ مَرْغُوبٍ فِيهَا ע' פֶּרְסוֹנָה. אִישִׁיּוּת מְפֻקְפֶּקֶת شَخْصِيَّةٌ مَشْبُوهَةٌ. אִישִׁיּוּת מִשְׁפָּטִית (יוּרִידִית) شَخْصِيَّةٌ اعْتِبَارِيَّةٌ (مَعْنَوِيَّةٌ). בַּעַל אִישִׁיּוּת ١. ذُو شَخْصِيَّةٍ. قَوِيُّ الشَّخْصِيَّةِ. ٢. شَخْصِيَّةٌ بَارِزَةٌ. مُحْتَرَمٌ. פִּצּוּל אִישִׁיּוּת في علم النفس: ازْدِوَاجُ (انْفِصَامُ) الشَّخْصِيَّةِ.

אִיַּת, איית פ' تَهَجَّأ. تَهَجَّى. نَطَقَ كَلِمَةً حَرْفًا حَرْفًا.

אָיָתוֹלָה A תו"ז آيَةُ اللّٰهِ (كِنَايَةٌ عَنْ كُلٍّ مِنْ كِبَارِ رِجَالِ الدِّينِ الشِّيعَةِ).

איתור ע' אִתּוּר.

איתות ז' (־תִים) تَلْوِيحٌ بِالإِشَارَاتِ. إِيمَاءٌ. إِعْطَاءُ إِشَارَةٍ (عَلَامَةٍ). איתות בִּדְגָלִים تَلْوِيحٌ بِالأَعْلَامِ.

אֵיתָן ת' (־נִים) مَتِينٌ ج مِتَانٌ. قَوِيٌّ ج أَقْوِيَاءُ. وَطِيدٌ. ثَابِتٌ. مُحْكَمٌ. אֵיתָן בְּדַעְתּוֹ مُصِرٌّ عَلَى رَأْيِهِ. مُتَمَسِّكٌ بِرَأْيِهِ. אֵיתָן כַּסֶּלַע قَوِيٌّ كَالطَّوْدِ الرَّاسِخِ. אֵיתָנִים, אֵיתָנֵי הַטֶּבַע قُوَى الطَّبِيعَةِ (كالرياح او البراكين). נַחַל אֵיתָן نَهْرٌ جَارٍ (طوال ايام السنة). חָזַר (שָׁב) לְאֵיתָנוֹ عَادَ إِلَى صَوَابِهِ. ثَابَ إِلَى رُشْدِهِ. إِنْتَعَشَ. تَعَافَى.

אֵיתָ"ן ר"ת في القواعد: حُرُوفُ الْمُضَارَعَةِ (وهي الحروف الاربعة التي تسبق فعل المضارع بالعبرية وهي تقابل احرف أَنَيْتُ بالعربية).

איתנות נ' مَتَانَةٌ. ثَبَاتٌ. قُوَّةٌ.

אַךְ מ"ח ١. لَكِنْ. لَكِنَّ. بَيْدَ أَنَّ. إِلَّا أَنَّ. غَيْرَ أَنَّ. ٢. فَوْرَ. بِمُجَرَّدِ أَنْ. ٣. فَقَطْ. فَحَسْبُ. אַךְ וְרַק فَقَطْ. لَيْسَ إِلَّا.

אַכָּ"א ר"ת אֲנָף כּוֹחַ אָדָם في الجيش: شُعْبَةُ (قِسْمُ) الْقُوَى الْبَشَرِيَّةِ (في الاركان العامة).

אַכַּדִּי תו"ז (־דִים, ־יִּים) أَكَدِيٌّ. خَاصٌّ بِمَمْلَكَةِ أَكَد.

אַכַּדִּית נ' اللُّغَةُ الأَكَدِيَّةُ (لغة سامية تكلم بها سكان بابل واشور).

אָכוּל ת' (אֲכוּלִים) مَأْكُولٌ. مُزْدَرَدٌ. مُبْتَلَعٌ.

אִכּוּל, איכול ז' ١. إِحْتِرَاقٌ. ٢. إِسْتِهْلَاكٌ. تَآكُلٌ ע' קוֹרוֹזְיָה.

אִכּוּן, איכון ז' ١. تَحْدِيدُ مَكَانٍ (مَوْقِعٍ). إِيجَادُ الْمَحَلِّ. ٢. في الجيش: تَصْوِيبٌ. تَنْشِينٌ.

אִכּוּף, איכוף ז' (־פִים) سَرْجٌ (الخيل مثلاً).

אָכוּף ת' (אֲכוּפִים) مَفْرُوضٌ عَلَى. مُجْبَرٌ. مُضْطَرٌّ. خَاضِعٌ لِـ

אַכְזָב ת' ١. كَاذِبٌ. مُخَيِّبٌ. مُضَلِّلٌ. فَاشِلٌ. ٢. جَافٌّ. לֹא אַכְזָב لَا يَنْضُبُ مَعِينُهُ. لَا يَفْنَى. لَا يَخْذُلُ. נַחַל אַכְזָב وَادٍ(ي) ج وِدْيَانٌ. نَهْرٌ جَافٌّ (يجري في موسم الامطار فقط).

אִכְזֵב פ' خَيَّبَ. أَقْنَطَ. خَذَلَ ـ. أَخْلَفَ الظَّنَّ. הִתְאַכְזֵב أُصِيبَ بِخَيْبَةِ أَمَلٍ. خَابَ فَأْلُهُ. إِنْخَذَلَ.

אַכְזָבָה נ' (־בוֹת) خَيْبَةٌ. خَيْبَةُ أَمَلٍ. قُنُوطٌ. إِنْخِذَالٌ.

אַכְזָר (־רִים), **אַכְזָרִי** ת' (־יִּים) قَاسٍ(ي) ج قُسَاةٌ. شِرِّيرٌ. عَنِيفٌ ج عُنُفٌ. عَدِيمُ الرَّحْمَةِ. وَحْشِيٌّ. הִתְנַהֲגוּת אַכְזָרִית مُعَامَلَةٌ قَاسِيَةٌ. تَصَرُّفٌ وَحْشِيٌّ.

(אכזר) הִתְאַכְזֵר פ' قَسَا ـ. عَامَلَ بِقَسْوَةٍ. أَثْقَلَ وَطْأَتَهُ عَلَى.

אַכְזָרִי ע' אַכְזָר.

אַכְזְרִיּוּת נ' قَسْوَةٌ. غِلَظٌ. عُنْفٌ. عَدَمُ رَحْمَةٍ.

אֲכָטִיס G ז' عَقِيقٌ (agate) ע' בָּרֶקֶת.

אָכִיל ת' (אֲכִילִים) صَالِحٌ لِلأَكْلِ.

אֲכִילָה נ' أَكْلٌ. أَكْلَةٌ. تَنَاوُلُ الطَّعَامِ. בַּר־אֲכִילָה صَالِحٌ لِلأَكْلِ. עִם הָאֲכִילָה יִגְדַּל הַתֵּאָבוֹן عِنْدَ الأَكْلِ تَزْدَادُ الشَّهْوَةُ ومجازًا: مِفْتَاحُ الْبَطْنِ لُقْمَةٌ.

אֲכִילֵס G ש"פ أَخِيلُ. עֲקֵב אֲכִילֵס عَقِبُ أَخِيلَ. نُقْطَةُ (مَوْطِنُ) ضَعْفٍ (ضُعْفٍ). مَطْعَنٌ ج مَطَاعِنُ.

אָכִיף ת' (אֲכִיפִים) قَابِلٌ لِلإِخْضَاعِ. مُلْزِمٌ. مُوجِبٌ. إِلْزَامِيٌّ. إِجْبَارِيٌّ.

אֲכִיפָה נ' (־פוֹת) فَرْضٌ (بالقوة). إِخْضَاعٌ. إِلْزَامٌ. تَنْفِيذٌ جَبْرِيٌّ. אֲכִיפַת הַחֹק فَرْضُ الْقَانُونِ. تَطْبِيقُ الْقَانُونِ.

אָכַל פ' ١. أَكَلَ ـُ. تَنَاوَلَ (طَعَامًا). طَعِمَ ـَ. ٢. إِسْتَهْلَكَ. אָכַל אוֹתָהּ סל' ١. نَالَ (أَخَذَ) جَزَاءَهُ. عُوقِبَ. ٢. مجازًا: صَدَّقَ مَا قِيلَ لَهُ. إِنْطَلَتْ عَلَيْهِ الْحِيلَةُ. אָכַל בְּכָל פֶּה أَكَلَ مِلْءَ فِيهِ. إِلْتَهَمَ الْتِهَامًا. אָכַל פְּרִי מַעֲלָלָיו نَالَ جَزَاءَ عَمَلِهِ. جُوزِيَ عَلَى مَا جَنَتْ يَدَاهُ. אֵיךְ אוֹכְלִים אֶת זֶה? סל' كَيْفَ يُمْكِنُ مُعَالَجَةُ ذٰلِكَ؟ مَاذَا يُمْكِنُ عَمَلُهُ فِي هٰذِهِ الْوَرْطَةِ؟ אֶרֶץ אוֹכֶלֶת יוֹשְׁבֶיהָ أَرْضٌ تَأْكُلُ بَنِيهَا. נֶאֱכַל ١. أُكِلَ. أُبْتُلِعَ. ٢. إِحْتَرَقَ. إِنْتَكَلَ. إِلْتَهَمَتْهُ النَّارُ. אִכֵּל ١. أَكَّلَ. نَخَرَ ـ. أَحْرَقَ. ٢. هَضَمَ ـ. ٣. إِسْتَهْلَكَ. נִתְאַכֵּל إِنْهَضَمَ. هُضِمَ. تَآكَلَ. ٢. إِنْتَكَلَ. إِحْتَرَقَ. הֶאֱכִיל أَطْعَمَ. غَذَّى. أَقَاتَ. أَلْقَمَ.

אֹכֶל, אוכל ז' (אֳכָלִים) ١. أَكْلٌ. مَأْكَلٌ ج مَآكِلُ. مَأْكُولٌ ج مَأْكُولَاتٌ. غِذَاءٌ ج أَغْذِيَةٌ. طَعَامٌ. قُوتٌ ج أَقْوَاتٌ. زَادٌ ج أَزْوَادٌ. ٢. أَكَلَةٌ. طَبِيخٌ. חֲדַר אֹכֶל غُرْفَةُ الطَّعَامِ. غُرْفَةُ السُّفْرَةِ.

אֲכָל, איכל ז' في الطب: قَرْحَةٌ. الْقَرْحَةُ الرَّخْوَةُ (chancre).

אִכְלוּל ז' إِسْتِقْرَاءٌ. إِسْتِنْتَاجٌ مِنَ الْخَاصِّ إِلَى الْعَامِّ ע' אִינְדּוּקְצְיָה.

אִכְלוּס ז' إِسْكَانٌ. تَوْطِينٌ. تَعْمِيرٌ.

אֻכְלוּסִיָּה, אוכלוסייה נ', **אֻכְלוּסִים, אֻכְלוּסִין** ז"ר سُكَّانٌ. مَجْمُوعُ الْقَاطِنِينَ فِي بَلَدٍ مُعَيَّنٍ. הִתְפּוֹצְצוּת אֻכְלוּסִין إِنْفِجَارٌ سُكَّانِيٌّ. מִפְקַד אֻכְלוּסִין تَعْدَادُ السُّكَّانِ. إِحْصَاءُ السُّكَّانِ. إِحْصَاءٌ عَامٌّ.

אַכְלָן ת' (־נִים) أَكُولٌ. كَثِيرُ الأَكْلِ. شَرِهٌ. نَهِمٌ. فَجْعَانٌ.

אִכְלֵס פ' أَسْكَنَ. وَطَّنَ. عَمَّرَ. صَيَّرَ الْمَكَانَ آهِلًا بِالسُّكَّانِ. אֻכְלַס وُطِّنَ. عُمِّرَ. جُعِلَ آهِلًا بِالسُّكَّانِ. נִתְאַכְלֵס أُسْكِنَ. صَارَ آهِلًا بِالسُّكَّانِ.

אֻכְמָנִית נ' (־יּוֹת) تُوتُ الْعُلَّيْقِ (نبات، blackberry).

אָכֵן תה"פ ١. أَجَلْ. صَحِيحٌ. حَقًّا. بِالحَقِيقَةِ. ٢. لكِنْ. أَلاَ (الاستفتاحية).

אִכֵּן, איכן פ' ١. حَدَّدَ المَكَانَ (المَوْقِعَ). ٢. سَدَّدَ. صَوَّبَ.

אַכְסַדְרָה G נ' (־אוֹת) دِهْلِيزٌ ج دَهَالِيزُ. رِوَاقٌ ج أَرْوِقَةٌ. مَدْخَلٌ ج مَدَاخِلُ.

אִכְסוּן ז' (־נִים) إِسْتِضَافَةٌ. إِسْتِقْبَالُ الضَّيْفِ. إِيوَاءٌ.

אִכְסֵן פ' إِسْتَقْبَلَ الضَّيْفَ (أَوِ النَّزِيلَ). ضَيَّفَ. إِسْتَضَافَ. أَثْوَى. آوَى. . הִתְאַכְסֵן بَاتَ ـ فِي. نَزَلَ ـ تَضَيَّفَ عَلَى. أَوَى ـ

אַכְסַנְיָה, אַכְסַנְיָא נ' (־יוֹת) نُزُلٌ. دَارُ ضِيَافَةٍ. مَضَافَةٌ. إِسْتِرَاحَةٌ. مَبِيتٌ. אַכְסַנְיָה שֶׁל תּוֹרָה مَجْمَعٌ لِدِرَاسَةِ التَّوْرَاةِ. אַכְסַנְיַת נֹעַר مَبِيتٌ (نُزُلٌ) لِلشَّبَابِ. فُنْدُقٌ (خَانٌ) لِلشَّبِيبَةِ.

אִכֵּף פ' فَرَضَ ـ (بالقوة). أَوْجَبَ. أَلْزَمَ. أَجْبَرَ. أَرْغَمَ. נֶאֱכַף فُرِضَ. أُلْزِمَ. أُوجِبَ. طُبِّقَ (القانون). אִכֵּף أَسْرَجَ. وَضَعَ السَّرْجَ عَلَى الدَّابَّةِ.

אֶכֶף ז' عِبْءٌ ج أَعْبَاءٌ. وِزْرٌ ج أَوْزَارٌ. حِمْلٌ ج أَحْمَالٌ. ثِقْلٌ ج أَثْقَالٌ. הִכְבִּיד אַכְפּוֹ עָלָיו شَدَّدَ وَطْأَتَهُ عَلَيْهِ. ضَيَّقَ عَلَيْهِ الخِنَاقَ. سَامَهُ خَسْفًا. أَرْهَقَهُ.

אֻכָּף, אוכף ז' (־פִים) أُكَافٌ ج أُكُفٌ. سَرْجٌ ج سُرُوجٌ. بَرْذَعَةٌ ج بَرَادِعُ.

אַכָּף ז' (־פִים) سُرُوجِيٌّ. صَانِعُ السُّرُوجِ. بَرَادِعِيٌّ.

אֻכָּפִית, אוכפית נ' (־יוֹת) مَحْمِلٌ ج مَحَامِلُ (لحمل الاثقال على الظهر).

אִכְפַּת תה"פ هَمَّ ـ إِهْتَمَّ بِـ. حَفَلَ ـ بِـ. عُنِيَ بِـ. לֹא אִכְפַּת לוֹ لاَ يَهُمُّهُ. لاَ يَحْفِلُ بِـ. لاَ يَعْنِيهِ. لاَ يَعْبَأُ بِـ. אִם לֹא אִכְפַּת לְךָ وَلاَ مُؤَاخَذَةَ. عَنْ إِذْنِكَ. מָה אִכְפַּת לְךָ! مَاذَا يَعْنِيكَ؟ مَاذَا يَهُمُّكَ؟ مَا شَأْنُكَ؟ مَا أَنْتَ وَهَذَا؟

אִכְפַּתִּי ת' (־יִּים) مُكْتَرِثٌ. مُهْتَمٌّ بِـ. مُبَالٍ(ي). לֹא אִכְפַּתִּי لاَمُبَالٍ(ي). عَدِيمُ الاكْتِرَاثِ. قَلِيلُ الاهْتِمَامِ.

אִכְפַּתִּיּוּת נ' مُبَالاَةٌ. إِكْتِرَاثٌ. إِهْتِمَامٌ. אִי (לֹא) אִכְפַּתִּיּוּת لاَمُبَالاَةٌ. قِلَّةُ اهْتِمَامٍ. عَدَمُ اكْتِرَاثٍ.

אִכָּר, איכר ז' (־רִים) فَلاَّحٌ. حَرَّاثٌ. مُزَارِعٌ. أَكَّارٌ ج أَكَرَةٌ.

אַכְרוֹמָטִי G ת' (־יִּים) عَدِيمُ اللَّوْنِ. لاَ لَوْنَ لَهُ.

אִכָּרוּת, איכרות נ' ١. زِرَاعَةٌ. فِلاَحَةٌ. ٢. طَبَقَةُ المُزَارِعِينَ.

אַכְרָזָה נ' (־זוֹת) ١. إِعْلاَنٌ ج إِعْلاَنَاتٌ ע' הַכְרָזָה. אַכְרָזָה בְּמִכִירַת البَيْعُ بِالمُنَادَاةِ. البَيْعُ بِالمَزَادِ العَلَنِيِّ.

אִכָּרִי, איכרי ת' (־יִּים) زِرَاعِيٌّ. رِيفِيٌّ. قَرَوِيٌّ.

אַל מש"ל ١. لاَ (حرف نهي ونفي). ٢. لاَ شَيْءَ. عَدِيمٌ. שָׂם לְאַל أَحْبَطَ. أَفْشَلَ. أَبْطَلَ. وَضَعَ حَدًّا لِـ. אַל־טָעוּתִי مَعْصُومٌ مِنَ الخَطَإِ. مَعْصُومٌ مِنَ الزَّلَلِ. אַל־שׁוּב بِلاَ عَوْدَةٍ. بِلاَ رَجْعَةٍ. נְקֻדַּת אַל־שׁוּב نُقْطَةُ اللاَّعَوْدَةِ. אַל תִּגַּע בִּי لاَ تَمَسَّنِي ע' שְׂפָה, שָׂפָה בְּיִשְׁנִית.

אֶל מ"י ١. إِلَى. لِـ. نَحْوَ. حَتَّى. ٢. لَدَى. عِنْدَ. قُرْبَ. جَنْبَ. אֶל בֵּין־ بَيْنَ. فِيمَا بَيْنَ. مَعَ. بَيْنَ ظَهْرَانَيْ. אֶל עַל إِلَى العُلاَ. عَالِيًا. صُعُدًا. אֶל נָכוֹן بِالطَّبْعِ. بِالتَّأْكِيدِ. مُؤَكَّدٌ. يَقِينًا. מֵאֵלָיו ذَاتِيًّا. مِنْ تِلْقَاءِ نَفْسِهِ. مُبَاشَرَةً. عَفْوًا.

אֵל ז' (־לִים) ١. إِلهٌ ج آلِهَةٌ. أَللهُ. رَبٌّ. ٢. وُسْعٌ. قُدْرَةٌ. إِمْكَانٌ. אֵל אֱלֹהִים يَا رَبُّ! يَا سَتَّارُ! يَا سَاتِرُ! يَا رَحِيمُ! יֵשׁ לְאֵל יָדוֹ فِي وُسْعِهِ. بِوُسْعِهِ. بِقُدْرَتِهِ. بِإِمْكَانِهِ. עָשָׂה אֶת כָּל אֲשֶׁר לְאֵל יָדוֹ بَذَلَ كُلَّ مَا فِي وُسْعِهِ. لَمْ يَدَّخِرْ جُهْدًا (وُسْعًا). بَذَلَ قُصَارَى جُهْدِهِ.

אֶלָּא תה"פ ١. إِلاَّ. إِلاَّ أَنَّ. عَلَى أَنَّ. ٢. لَكِنْ. ٣. بَلْ. ٤. مَا عَدَا. بِاسْتِثْنَاءِ. אֶלָּא אִם כֵּן مَا لَمْ. إِلاَّ إِذَا. أَللَّهُمَّ إِلاَّ. אֵינוֹ אֶלָּא مَا هُوَ إِلاَّ. لاَ يَعْدُو كَوْنَهُ. لَيْسَ سِوَى. וְלֹא עוֹד אֶלָּא وَلَيْسَ هَذَا فَحَسْبُ. وَلَيْسَ هَذَا فَقَطْ بَلْ.

אַלְבּוֹם L ז' (־מִים) ١. أَلْبُوم (كرّاس مجلد لحفظ الصور). كَشْكُول מ'. ٢. دِيسْك. مَجْمُوعَةُ اسْطِوَانَاتٍ مُسَجَّلَةٍ.

אַלְבּוּמִין L ז' أَلْبُومِين. زُلاَلِيَّاتٌ. آح: بَيَاضُ البَيْضَةِ.

אַלְבַּטְרוֹס .Pr ז' (־סִים) قَطْرَسٌ ج قَطَارِسُ (طير بحري كبير، albatross).

אַלְבִּינוֹ L ת' أَبْرَصُ ج بُرْصٌ נ' بَرْصَاءُ. أَمْهَقُ ج مُهْقٌ נ' مَهْقَاءُ. عَدُوُّ الشَّمْسِ ע' לַבְקָן.

אַלְבָּנִי תו"ז (־נִים, ־יִּים) أَلْبَانِيٌّ. مِنْ أَلْبَانْيَا.

אַלְבַּנְיָה ש"פ أَلْبَانْيَا (دولة بلقانية).

אֶלְגָּבִישׁ ז' ١. بِلَّوْرٌ ע' גָּבִישׁ. ٢. بَرَدٌ. ٣. شِهَابٌ ج شُهُبٌ ע' מֵטֵאוֹר.

אַלְגֶּבְּרָה A נ' الجَبْرُ. الجَبْرُ وَالمُقَابَلَةُ (فرع في الرياضيات سمي كذلك على اسم العالم العربي جابر بن حيّان).

אַלְגֶּבְּרִי ת' (־יִּים) جَبْرِيٌّ. خَاصٌّ بِعِلْمِ الجَبْرِ.

אַלְגּוֹל A ז' في الفلك: رَأْسُ الغُولِ (كوكب، algol).

אלגום ע' אַלְגֹּם.

אַלֵּגוֹרִי G ת' (־יִּים) رَمْزِيٌّ. تَصْوِيرِيٌّ. تَأْوِيلِيٌّ.

אַלֵּגוֹרְיָה נ' (־יוֹת) رَمْزِيَّةٌ. تَوْرِيَةٌ. تَصْوِيرِيَّةٌ. تَشْبِيهٌ.

אַלְגּוֹרִיתְם A ז' (־מִים) في الحواسيب: خَوَارِزْمٌ. خَوَارِزْمِيَّةٌ ج خَوَارِزْمِيَّاتٌ (نسبة إلى العالم العربي الخوارزمي).

אֶלֶגְיָה G נ' (־יוֹת) مَرْثَاةٌ. مَرْثِيَةٌ ج مَرَاثٍ(ي). رِثَاءٌ. نَدْبٌ. قَصِيدَةٌ بُكَائِيَّةٌ (elegy).

אַלְגִּ'ירִי תו"ז (־רִים, ־יִּים) جَزَائِرِيٌّ.

אַלְגִּ'ירְיָה ש"פ الجَزَائِرُ (بلد عربي في شمال إفريقيا).

אַלְגֹּם, אלגום ז' (־גֻּמִּים) شَجَرُ الصَّنْدَلِ ע' אַלְמֹג.

אֶלֶגַנְט L ז' (־טִים) رَشيقٌ. أنيقٌ. ظَريفٌ. لَبِقٌ. كَيِّسٌ.

אֶלֶגַנְטִי ת' (־טִיִּים) أنيقٌ. مُهَنْدَمٌ. ذُو قِيافَةٍ. رَشيقٌ. لَبِقٌ.

אֶלֶגַנְטִיּוּת נ' ١. أناقَةٌ. هِنْدامٌ. رَشاقَةٌ. ٢. لَباقَةٌ. مُرُونَةٌ.

אַלֶגְרוֹ It. תה"פ في الموسيقى: الأعْجَلُ. بِسُرْعَةٍ.

אַלֶגְרֶטוֹ It. ١. תה"פ في الموسيقى: بِشَيْءٍ مِنَ السُّرْعَةِ. ٢. ז' فَصْلٌ مُوسيقِيٌّ عاجِلٌ.

אֶלְדוֹרָדוֹ Sp. ז' مَنْجِمٌ مِنَ الذَّهَبِ.

אֵלָה נ' (־לוֹת) ١. بُطْمٌ (شجرة). فُسْتُقٌ (pistacia). ٢. إِلَهَةٌ. رَبَّةٌ. אֵלַת אֶרֶץ־יִשְׂרְאֵלִית بُطْمٌ. شَجَرَةُ التَّرْبَنْتِينِ (turpentine tree). אֵלַת הַמַּסְטִיק شَجَرَةُ المُصْطَكَى. فُسْتُقٌ شَرْقِيٌّ (mastich tree).

אַלָּה נ' (־לּוֹת) هِراوَةٌ ج هَراوَى وهُرِيٌّ. نَبُّوتٌ ج نَبابِيتُ.

אָלָה נ' (־לוֹת) ١. أغْلَظُ الأيْمانِ. قَسَمٌ شَديدٌ. ٢. لَعْنَةٌ ج لَعَنَاتٌ.

אִלֵּה פ' ألَّهَ. جَعَلَهُ فِي مَنْزِلَةِ الإلَهِ. عَبَدَ ـ قَدَّسَ.

אֵלֶּה, אֵלּוּ מ"ג (ר' של זֶה, זֹאת) أولاءِ. هؤُلاءِ (للمذكر والمؤنث).

אֱלוֹהַּ, אֱלוֹהַּ ז' (־הִים) إلَهٌ ج آلِهَةٌ. رَبٌّ ج أرْبابٌ. اللهُ. אֱלֹהוּת أوْثانٌ. أصْنامٌ. آلِهَةٌ.

אֱלֹהוּת נ' (־הֻיּוֹת) إلَهِيَّةٌ. رُبُوبِيَّةٌ. رَبّانِيَّةٌ. חָכְמַת הָאֱלֹהוּת العُلُومُ الإلَهِيَّةُ. اللاهُوتُ ע' תֵּאוֹלוֹגְיָה.

אֱלֹהִי, אלוהי ת' (־הִיִּים) ١. إلَهِيٌّ. سَماوِيٌّ. لَدُنِّيٌّ. رَبّانِيٌّ. ٢. لاهُوتِيٌّ.

אֱלֹהִים, אלוהים ז', ז"ר ١. اللهُ. الرَّبُّ. الخالِقُ. المَوْلَى عَزَّ وَجَلَّ. אֱלֹהִים אַדִּירִים سُبْحانَ اللهِ! يا سَلامُ! يا لَطيفُ! يا لَلْعَجَبِ! אֱלֹהִים אֲחֵרִים أوْثانٌ. أصْنامٌ. הָאֱלֹהִים! قَسَمًا بِاللهِ! بِاللهِ العَلِيِّ العَظِيمِ! وَاللهِ! بِاللهِ!

אֵלּוּ ע' אֵלֶּה.

אִלּוּ, אילו מ"ח ١. لَوْ. لَوْ أنَّ. إنْ. إذا. ٢. فِي حِينِ. أمّا. כְּאִלּוּ كَأنَّ. كَأنَّما. كَانَ. فِي حِينِ. بَيْنَما.

אַלּוּבְיוּם L ז' غِرْيَنٌ. طَمْيٌ. إبْلِيزُ النِّيلِ ע' סַחַף.

אִלּוּחַ, אילוח ז' (־חִים) تَلْوِيثٌ. تَوْسِيخٌ. تَقْذِيرٌ. تَلْطِيخٌ.

אֱלוּל ז' أيْلُولُ (الشهر الثاني عشر في التقويم العبري).

אִלּוּלֵא, אִלּוּלֵי מ"ח لَوْلا. لَوْ لَمْ. لَوْ ما.

אִלּוּם, אילום ז' ١. حَزْمٌ فِي باقاتٍ. رَبْطٌ. ٢. سُكُوتٌ. صَمْتٌ.

אַלּוּם L ז' شَبٌّ. شَبَّةٌ (ملح متبلّر وهو كبريتات الالومينيوم).

אלומה ע' אֲלֻמָּה.

אֲלוּמִינְיוּם L ז' ألُومِينْيُوم (معدن خفيف لا يصدأ).

אַלּוֹן, אֵלוֹן ז' (־נִים) بَلُّوطٌ. شَجَرَةُ البَلُّوطِ. سِنْدِيانٌ (شجر حرجي، oak). אַלּוֹן מָצוּי سِنْدِيانَةٌ ج سِنْدِيانٌ. אַלּוֹן הֶעָפְצִים, אַלּוֹן הַתָּבוֹר شَجَرُ العَفْصِ. אַלּוֹן הַשַּׁעַם بَلُّوطٌ. شَجَرُ الفِلِّينِ (cork tree). אַלּוֹן הַתּוֹלַע شَجَرَةُ القِرْمِزِ. بَلُّوطٌ قِرْمِزِيٌّ (kermes oak).

אלונטית ע' אֲלֻנְטִית. **אלונקה** ע' אֲלֻנְקָה.

אַלּוּף ז' (־פִים) ١. في الجيش: بْرِيغادِير (رتبة زعيم او عميد في بعض البلدان العربية). أمِيرالاي מ'. ٢. زَعِيمٌ ج زُعَماءُ. رَئِيسٌ ج رُؤَساءُ. ٣. حُجَّةٌ. ضَلِيعٌ (في الدين). ٤. بَطَلٌ ج أبْطالٌ. אַלּוּף מִשְׁנֶה عَقِيدٌ. كُولُونِيل (رتبة عسكرية). אַלּוּף נְעוּרִים فَتَى الأحْلامِ. رَفِيقُ الصِّبا. אַלּוּף פִּקּוּד قائِدُ مِنْطَقَةٍ. סְגַן אַלּוּף مُقَدَّمٌ. لِفْتانَنْت. كُولُونِيل. רַב אַלּוּף جِنِرال (رتبة لواء او امير لواء في بعض البلدان العربية). תַּת־אַלּוּף ١. عَمِيدٌ. بْرِيغادِير. ٢. لِواءٌ.

אִלּוּף, אילוף ז' (־פִים) تَرْوِيضٌ. تَدْرِيبٌ. تَعْلِيمٌ.

אִלּוּץ, אילוץ ז' إرْغامٌ. إجْبارٌ. إكْراهٌ عَلَى. אִלּוּצִים ظُرُوفٌ قاهِرَةٌ. أحْوالٌ اضْطِرارِيَّةٌ.

(אלח) נֶאֱלַח פ' ١. فَسَدَ ـ ٢. تَلَوَّثَ. إتَّسَخَ. تَلَطَّخَ. تَقَذَّرَ. אִלֵּחַ لَوَّثَ. لَطَّخَ. وَسَّخَ. قَذَّرَ.

אַלְחֲדִיר ת' (־חֲדִירִים) غَيْرُ نافِذٍ. صامِدٌ لِلْماءِ. لا يَنْفُذُ مِنْهُ الماءُ (كَالمُشَمَّعِ، waterproof).

אַלְחוּט ז', **אַלְחוּטִי** ת' لاسِلْكِيٌّ (wireless).

אִלְחֵט ז' بَثٌّ بِاللاسِلْكِيِّ. إرْسالُ الرَّسائِلِ بِاللاسِلْكِيِّ.

אַלְחוּטַאי, אַלְחוּטָן ז' (־טָאִים, ־נִים) عامِلٌ لاسِلْكِيٌّ. مُرْسِلُ بَرْقِيّاتٍ بِاللاسِلْكِيِّ.

אַלְחוּשׁ ז' (־שִׁים) فُقْدانُ الحَواسِّ (بواسطة مخدر) ע' אֲנֶסְתֶּזְיָה.

אִלְחוּשׁ ז' (־שִׁים) تَخْدِيرٌ. تَخَدُّرٌ. تَبْنِيجٌ.

אַלְחֶלֶד ז' لا يَصْدَأُ. مُقاوِمٌ لِلصَّدَإِ.

אִלְחֵשׁ פ' خَدَّرَ. بَنَّجَ.

אַלְט, אַלְטוֹ It. ז' في الموسيقى: ألْتُو. صَوْتٌ عالٍ. صَوْتٌ مُرْتَفِعٌ أدْنَى مِنَ السُّبْرانُو.

אַלְטָאִיר A ז' في الفلك: النَّسْرُ الطّائِرُ (اسم الكوكب الرئيسي في مجموعة النسرين، Altair).

אַלְטֶע זַאכֶן Y ז' رُوبابِيكا. سَقَطُ المَتاعِ. عَتِيقُ البَيْعِ עק'.

אַלְטִימֶטֶר L ז' (־טְרִים) مِقْياسُ الارْتِفاعِ. ألْتِيمِتْر ע' מַד, מַד־גֹּבַהּ.

אַלְטְרוּאִיזְם F ז' إيثارٌ. نُكْرانُ الذّاتِ. غَيْرِيَّةٌ. حُبُّ الغَيْرِ ע' זוּלָתָנוּת.

אַלְטְרוּאִיסְט ז' (־טִים) غَيْرِيٌّ. مَنْ يُحِبُّ الغَيْرَ. مُنْكِرٌ لِذَاتِهِ ע' זוּלָתָן.

אַלְטֶרְנָטִיבָה L נ' (־בוֹת) بَدِيلٌ ج بَدَائِلُ. خِيَارٌ ע' חֲלוּפָה.

אֱלֵי מ"י إِلَى ע' אֶל.

אַלְיָאנְס F ז' اَلْيَانس ע' בְּרִית.

אַלִּיבָּא .Ar حَسَبَ. حَسَبَ قَوْلِ. بِمُوجِبِ. אַלִּיבָּא דְּאֶמֶת بِالحَقِيقَةِ. فِي الوَاقِعِ. אַלִּיבָּא דִּידִי فِي نَظَرِي. فِي اعْتِقَادِي. אַלִּיבָּא דְּכֻלֵּי עָלְמָא حَسَبَ رَأْيِ الجَمِيعِ. بِالإِجْمَاعِ.

אַלִּיבִּי L ז' اَلِيبِي. إِثْبَاتُ وُجُودِ (في غير مكان الجريمة). ذَرِيعَةٌ (alibi).

אַלִּיגָטוֹר .Sp ז' (־רִים) تِمْسَاحٌ أَمْرِيكِيٌّ ע' תַּנִּין.

אַל־יֶדַע ז' في علم النفس: اللاَّوَعْيُ. اللاَّشُعُورُ.

אַלְיָה נ' (אֲלָיוֹת) ١. لِيَّةٌ ج لِيَّاتٌ. شَحْمَةٌ ج شَحْمٌ. ٢. شَحْمَةُ الأُذُنِ. אַלְיָה וְקוֹץ בָּהּ مجازًا: وَرْدَةٌ وَفِيهَا شَوْكَةٌ. سُمٌّ فِي الدَّسَمِ.

אֵלִיָּהוּ ש"פ إِلْيَاهُو. إِلْيَاسُ الخَضِرُ. כּוֹסוֹ שֶׁל אֵלִיָּהוּ كَأْسُ إِلْيَاسَ الخَضِرِ ע' כּוֹס. כִּסֵּא אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא كُرْسِيُّ إِلْيَاسَ الخَضِرِ ע' כִּסֵּא.

אֲלִיחָה נ' تَلَوُّثٌ. تَلْوِيثٌ. تَلَطُّخٌ. اِتِّسَاخٌ.

אֵלִיטָה F נ' (־טוֹת) صَفْوَةٌ. نُخْبَةٌ ע' עִלִּית. הָאֵלִיטָה וּפְשׁוּטֵי הָעָם الخَاصَّةُ وَالعَامَّةُ.

אֵלִיטִיזְם ז' حُكْمُ النُّخْبَةِ. الإِيمَانُ بِوُجُوبِ حُكْمِ نُخْبَةِ الشَّعْبِ.

אֵלִיטִיסְטִי ת' (־יִּים) المُؤْمِنُ بِحُكْمِ النُّخْبَةِ.

אַלִּיטֶרַצְיָה L נ' (־יוֹת) في اللغة: الجِنَاسُ الحَرْفِيُّ. مُجَانَسَةٌ حَرْفِيَّةٌ. تَجَانُسُ الحُرُوفِ الأُولَى لِكَلِمَتَيْنِ أَوْ أَكْثَرَ (alliteration).

אֱלִיל ז' (־לִים) ١. إِلٰهٌ. صَنَمٌ ج أَصْنَامٌ. وَثَنٌ ج أَوْثَانٌ. ٢. مَعْبُودٌ. עוֹבֵד אֱלִילִים وَثَنِيٌّ. عَابِدُ أَصْنَامٍ. مُشْرِكٌ. רוֹפֵא אֱלִיל دَجَّالٌ. مُشَعْوِذٌ. طَبِيبٌ سَاحِرٌ.

אֱלִילָה נ' (־לוֹת) إِلٰهَةٌ ج إِلاَهَاتٌ.

אֱלִילוּת נ' وَثَنِيَّةٌ. عِبَادَةُ الأَصْنَامِ.

אֱלִילִי ת' (־יִּים) وَثَنِيٌّ. طُقُسِيَّةُ عِبَادَةِ الأَصْنَامِ.

אַלִּים ת' (־מִים) عَنِيفٌ ج عُنُفٌ. مُتَعَسِّفٌ. قَاسٍ(ي) ج قُسَاةٌ. صَارِمٌ. כָּל דְּאַלִּים גְּבַר مجازًا: مَنْ عَزَّ بَزَّ.

אַלִּימוּת נ' عُنْفٌ. بَطْشٌ. عَسْفٌ. قَسْوَةٌ. سَطْوَةٌ. אִי־אַלִּימוּת لاَ عُنْفَ. אַלִּימוּת מִלּוּלִית عُنْفٌ كَلاَمِيٌّ جَارِحٌ. هُجُومٌ كَلاَمِيٌّ.

אֵלִימִינַצְיָה L נ' (־יוֹת) إِسْقَاطٌ مِنَ الحِسَابِ. إِبْعَادٌ. إِسْتِبْعَادٌ. تَصْفِيَةٌ.

אלי"ן ר"ת אֲגֻדָּה לְעֶזְרַת יְלָדִים נְכִים جَمْعِيَّةُ إِغَاثَةِ الأَوْلاَدِ المُعَوَّقِينَ.

אַלִּיפוּת נ' (־פֻיּוֹת) ١. بُطُولَةٌ (في مباريات). ٢. زَعَامَةٌ. رِئَاسَةٌ.

אֶלִיפְּסָה F נ' (־סוֹת) إِهْلِيلَجٌ (دائرة ممدودة من طرفيها كحبة الإهليلج). قَطْعٌ بَيْضِيُّ الشَّكْلِ.

אֶלִיפְּטִי, אֶלִיפְּסִי ת' (־יִּים) إِهْلِيلَجِيٌّ. بَيْضَوِيٌّ.

אַלְכּוֹהוֹל A ז' ١. الكُحُولُ. ٢. مُسْكِرٌ ج مُسْكِرَاتٌ.

אַלְכּוֹהוֹלִי ת' (־יִּים) كُحُولِيٌّ. مُسْكِرٌ. رُوحِيٌّ (مشروب).

אַלְכּוֹהוֹלִיזְם ז' مُعَاقَرَةُ الخَمْرَةِ. إِدْمَانٌ عَلَى المُسْكِرَاتِ.

אַלְכּוֹהוֹלִיסְט ז' (־טִים) مُدْمِنٌ عَلَى المُسْكِرَاتِ.

אַלְכִּימְיָה A נ' الكِيمْيَاءُ. عِلْمُ الكِيمْيَاءِ (الذي حاول علماء القرون الوسطى اكتشافه بواسطة حجر الفلاسفة لتحويل المعادن الرخيصة الى ذهب).

אֲלַכְסוֹן ז' (־נִים) ١. مَيَلاَنٌ. إِنْحِرَافٌ. ٢. في الهندسة: قُطْرٌ ج أَقْطَارٌ.

אֲלַכְסוֹנִי ת' (־יִּים) ١. مَائِلٌ. مُنْحَرِفٌ. مُنْحَدِرٌ. ٢. قُطْرِيٌّ (في مربع).

אַלְלַי! מ"ק وَاحَسْرَتَاهُ! يَا حَسْرَتِي! آه! وَاهَ! وَاهًا! أَوَّاهُ!

אלם פ' حَزَمَ ـِ. شَدَّ ـُ. رَبَطَ ـِ. رَزَمَ ـُ. נֶאֱלַם وَجَمَ (يَجِمُ). صَمَتَ ـُ. سَكَتَ ـُ. خَرِسَ ـَ. لاَذَ بِالصَّمْتِ. הִתְאַלֵּם, נִתְאַלֵּם تَخَرَّسَ. سَكَتَ. وَجَمَ. اِنْشَلَّ.

אִלֵּם, אילם ת' (־לְּמִים) ١. أَخْرَسُ ج خُرْسٌ نـ خَرْسَاءُ. أَبْكَمُ ج بُكْمٌ نـ بَكْمَاءُ. ٢. مجازًا: سَاكِنٌ. هَادِئٌ. صَامِتٌ. אוֹת אִלֶּמֶת في القواعد: حَرْفٌ مَهْمُوسٌ. حَرْفٌ غَيْرُ مَلْفُوظٍ.

אֵלֶם ז' خَرَسٌ. بَكَمٌ. وُجُومٌ. صَمْتٌ. سُكُوتٌ. سُكُونٌ.

אל"מ ר"ת אַלּוּף מִשְׁנֶה عَقِيدٌ ج عُقَدَاءُ. كُولُونِيل.

אַלְמֹג, אלמוג ז' (־מֻגִּים) ١. مُرْجَانَةٌ ج مَرْجَانٌ (جنس حيوانات بحرية). ٢. صَنْدَلٌ (شجر خشبه طيب الرائحة). אִי אַלְמֻגִּים جَزِيرَةٌ مُرْجَانِيَّةٌ. שׁוּנִיּוֹת אַלְמֻגִּים شِعَابٌ مُرْجَانِيَّةٌ (coral reefs).

אֲלֻמָּה, אלומה נ' (־מּוֹת) حُزْمَةٌ ج حُزَمٌ. رَبْطَةٌ. بَاقَةٌ. אֲלֻמַּת אוֹר حُزْمَةٌ ضَوْئِيَّةٌ. אֲלֻמַּת אֵשׁ صَلْيَةٌ نَارِيَّةٌ. إِطْلاَقُ النَّارِ مِنْ عِدَّةِ أَسْلِحَةٍ.

אִלְמוֹן, אילמון ז' وُجُومٌ ע' אֵלֶם.

אַלְמוֹנִי תו"ז (־נִים, ־יִּים) مَجْهُولٌ. مَجْهُولُ الهُوِيَّةِ. غُفْلٌ. مَغْمُورٌ. خَامِلُ الذِّكْرِ. פְּלוֹנִי אַלְמוֹנִי فُلاَنٌ بْنُ عَلاَّنٍ. קֶבֶר הַחַיָּל הָאַלְמוֹנִי قَبْرُ الجُنْدِيِّ المَجْهُولِ.

אַלְמוֹנִיּוּת נ' مَجْهُولِيَّةٌ. كَوْنُهُ مَجْهُولاً (مَغْمُورًا).

אִלְּמוּת, אילמות נ' خَرَسٌ. بَكَمٌ. عَجْزٌ عَنِ الكَلاَمِ.

אַלְמָוֶת, אלמוות ז' خُلُودٌ. بَقَاءٌ. أَبَدِيَّةٌ. سَرْمَدِيَّةٌ.

אִלְמָלֵא, אִלְמָלֵי מ"ת ١. لَوْلاَ. لَوْمَا. لَوْ لَمْ. ٢. لَوْ. إِذَا.

אַלְמָן ז' (־נִים) أَرْمَلُ ج أَرَامِلُ وَأَرَامِلَةٌ. أَيِّمٌ (من ماتت زوجته) ج أَيَامَى. אַלְמָן

קַשׁ مُغِيبٌ (رجل غابت عنه زوجته).

אִלְמֵן פ׳ أَرْمَلَ. أَيَّمَ. הִתְאַלְמֵן تَأَرْمَلَ. تَرَمَّلَ. آمَ ـِ

אַלְמָנָה נ׳ (־נוֹת) أَرْمَلَةٌ ج أَرَامِلُ. אַלְמָנָה חַיָּה مُعَلَّقَةٌ (امراة هجرها زوجها دون طلاق) ע׳ עֲגוּנָה. אַלְמְנַת קַשׁ مُغِيبَةٌ (امراة تغيّب زوجها عنها).

אַלְמָנוּת, אַלְמְנוּת נ׳ تَرَمُّلٌ. تَأَرْمُلٌ.

אֵלֵמֶנְט L ז׳ (־מֶנְטִים) ١. عُنْصُرٌ ج عَنَاصِرُ ע׳ יְסוֹד. ٢. عَامِلٌ ج عَوَامِلُ.

אֵלֵמֶנְטָרִי ת׳ (־רִיִּים) أَسَاسِيٌّ. أَوَّلِيٌّ. مَبْدَئِيٌّ. جَوْهَرِيٌّ.

אֵלֵמֶנְטָרִיּוּת נ׳ جَوْهَرِيَّةٌ. أَسَاسِيَّةٌ. بَسَاطَةٌ.

אַלְמָנָךְ A ז׳ تَقْوِيمٌ ج تَقَاوِيمُ. نَتِيجَةٌ. رُوزْنَامَة ע׳ לוּחַ.

אַלְמַתֶּכֶת נ׳ (־תָּכוֹת) لَافِلِزٌّ. عُنْصُرٌ غَيْرُ مَعْدِنِيٍّ.

אַלְמַתַּכְתִּי ת׳ (־תִּיִּים) لَافِلِزِّيٌّ. غَيْرُ مَعْدِنِيٍّ.

אֲלֻנְטִית, אלונטית G נ׳ (־יּוֹת) مِنْشَفَةٌ ج مَنَاشِفُ ע׳ מַגֶּבֶת.

אֲלֻנְקָה, אלונקה .Ar נ׳ (־קוֹת) نَقَّالَةٌ. مَحِفَّةٌ (لنقل الجرحى او المرضى) ج مَحَافٌ. حَمَّالَةٌ.

אַלְסוֹפִי ת׳ (־פִיִּים) لَانِهَائِيٌّ (في الرياضيات ايضا). أَبَدِيٌّ. مُسْتَمِرٌّ.

אֵלַסְטִי G ת׳ (־טִיִּים) مَرِنٌ. مَطَّاطِيٌّ. لَيِّنٌ. لَدْنٌ ج لِدَانٌ.

אֵלַסְטִיּוּת נ׳ مُرُونَةٌ. مَطَّاطِيَّةٌ. لُيُونَةٌ. لُدُونَةٌ.

אִלְסָר .Ar ז׳ (־רִים) شَجَرَةُ الجِلَّوْزِ (وحبه هو البُنْدُق). شَجَرَةُ البُنْدُقِ.

אִלֵּף, אילף פ׳ ١. عَلَّمَ. أَمْتَعَ بِدُرُوسِهِ. ٢. رَوَّضَ. أَلَّفَ. دَجَّنَ. عَوَّدَ. بَيَّتَ. אֻלַּף رُوِّضَ. تَرَوَّضَ. تَدَجَّنَ. عُوِّدَ.

אֶלֶף ז׳ (אֲלָפִים) أَلْفٌ ج آلَافٌ وأُلُوفٌ. العَدَدُ ١٠٠٠. אֶלֶף אֲלָפִים أَلْفُ الأَلْفِ. مِلْيُونٌ ج مَلَايِينُ. אֶלֶף לַיְלָה וְלַיְלָה أَلْفُ لَيْلَةٍ وَلَيْلَةٍ (كتاب عربي يضم مجموعة حكايات خيالية وُضعت بين القرنين الثالث عشر والرابع عشر تحكيها السلطانة شهرزاد لاختها دينازاد في حضرة الملك شهريار خلال الف ليلة وليلة. وقد دخل الكتاب في الادب العالمي وترجم إلى لغات عديدة) ومجازًا: مُجَازَفَاتٌ وَمُخَاطَرَاتٌ مُبَالَغٌ فِيهَا. אֶחָד מִנִּי אֶלֶף وَاحِدٌ بِالأَلْفِ. أَقَلُّ مِنَ القَلِيلِ. نَزْرٌ يَسِيرٌ. אָחוּז לְאֶלֶף ע׳ אַלְפִּית. שְׁנַת הָאֶלֶף العَقْدُ الأَلْفِيُّ. السَّنَةُ الأَلْفِيَّةُ. مِيلِنْيُوم.

אָלֶף נ׳ (אָלְפִין) إِسْمُ الحَرْفِ العِبْرِيِّ א ע׳ א. מֵאָלֶף וְעַד תָּו مِنَ الأَلِفِ إِلَى اليَاءِ ע׳ א.

אַלְפָא .Ar נ׳ ١. أَلِفٌ ע׳ אָלֶף. ٢. أَلْفَا. إِسْمُ الحَرْفِ اليُونَانِيِّ الأَوَّلِ (alpha).

אָלֶף־בֵּית, אָלֶפְבֵּית זו״נ أَلِفْبَاءٌ. أَبْجَدِيَّةٌ. حُرُوفُ الهِجَاءِ.

אָלֶפְבֵּיתִי ת׳ (־תִיִּים) أَلِفْبَائِيٌّ. أَبْجَدِيٌّ. هِجَائِيٌّ (مرتب حسب الحروف الابجدية).

אַלְפוֹן ז׳ (־נִים) ١. مَبَادِئُ القِرَاءَةِ. كِتَابٌ لِتَعْلِيمِ القِرَاءَةِ. ٢. مِفْتَاحٌ أَلِفْبَائِيٌّ.

אַלְפִּיָּה, אלפייה נ׳ (־יּוֹת) أَلْفٌ (وحدة نقد من الف جزء).

אַלְפִּיּוֹן ז׳ (־נִים) وَاحِدٌ بِالأَلْفِ (من كل شيء).

אַלְפִּינִיסְט ז׳ (־טִים) مُتَسَلِّقُ جِبَالٍ (نسبة إلى جبال الالب).

אַלְפִּית נ׳ (־יּוֹת) وَاحِدٌ بِالأَلْفِ. جُزْءٌ مِنَ الأَلْفِ. ١/١٠٠٠, ٠,٠٠١.

אֻלְפָּן, אולפן .Ar ז׳ (־נִים) ١. مَعْهَدٌ دِرَاسِيٌّ. مَدْرَسَةٌ ج مَدَارِسُ. ٢. إِسْتُودْيُو. ٣. دَوْرَةُ تَعْلِيمِ اللُّغَةِ.

אֻלְפָּנָה, אולפנה נ׳ (־נוֹת) مَدْرَسَةٌ دِينِيَّةٌ لِلْبَنَاتِ بَعْدَ الابْتِدَائِيَّةِ.

אִלְפָּס G ז׳ (־סִים) كَفْتٌ (مج). قِدْرٌ صَغِيرَةٌ. طَنْجَرَةٌ.

אַלְפָּקָה .Sp נ׳ (־קוֹת) أَلْبَكَة (حيوان ثديي يشبه الجمل، alpaca).

(אלץ) נֶאֱלַץ פ׳ أُضْطُرَّ إِلَى. أُجْبِرَ عَلَى. أُكْرِهَ عَلَى. أُرْغِمَ عَلَى. אִלֵּץ أَرْغَمَ. أَجْبَرَ. قَسَرَ ـِ أَلْزَمَ. إِضْطَرَّ إِلَى.

אַלְצְהַיְמֶר, אלצהיימר .Gr ז׳ أَلْزِهَيْمَر (مرض لا دواء له يصيب المخ وخصوصًا عند المسنين، alzheimer).

אֶלֶקְטוֹר L ז׳ (־רִים) نَاخِبٌ. مُنْتَخِبٌ. مُصَوِّتٌ ע׳ בּוֹחֵר. ٢. عُضْوٌ فِي مَجْلِسِ النَّاخِبِينَ لانْتِخَابِ رَئِيسِ الوِلَايَاتِ المُتَّحِدَةِ (elector).

אֶלֶקְטוֹרָלִי ת׳ (־לִיִּים) إِنْتِخَابِيٌّ. مَا يَتَعَلَّقُ بِالتَّصْوِيتِ أَوْ بِالانْتِخَابِ.

אֶלֶקְטְרוֹ G (תחילית) إِلِكْتْرُو. بَادِئَةٌ مَعْنَاهَا كَهْرَبِيٌّ.

אֶלֶקְטְרוֹדָה נ׳ (־דוֹת) إِلِكْتْرُود. قُطْبٌ كَهْرَبَائِيٌّ. لَاحِبٌ (مج) (electrode).

אֶלֶקְטְרוֹדִינָמִיקָה נ׳ الدِّينَامِيكَا الكَهْرَبَائِيَّةُ.

אֶלֶקְטְרוֹלִיזָה נ׳ (־זוֹת) التَّحْلِيلُ الكَهْرَبَائِيُّ. التَّحْلِيلُ بِوَاسِطَةِ الكَهْرَبَاءِ.

אֶלֶקְטְרוֹמַגְנֵט ז׳ (־טִים) المَغْنَاطِيسُ الكَهْرَبَائِيُّ. كَهْرَطِيسُ.

אֶלֶקְטְרוֹן ז׳ (־נִים) كُهَيْرِبٌ. إِلِكْتْرُون (شحنة كهربائية سالبة).

אֶלֶקְטְרוֹנִי ת׳ (־נִיִּים) إِلِكْتْرُونِيٌّ.

אֶלֶקְטְרוֹנִיקָה נ׳ إِلِكْتْرُونِيَّاتٌ (فرع في الفيزياء يبحث في تاثير الكهرباء في الفراغ او الغازات).

אֶלֶקְטְרוֹסְטָטִי ת׳ (־טִיִּים) كَهْرَبَائِيٌّ سَاكِنٌ.

אֶלֶקְטְרוֹסְטָטִיקָה נ׳ الكَهْرَبَاءُ الاسْتَاتِيكِيَّةُ. عِلْمُ الكَهْرَبَاءِ السَّاكِنَةِ.

אֶלֶקְטְרוֹסְקוֹפּ ז׳ (־פִּים) إِلِكْتْرُوسْكُوب. مِكْشَافٌ كَهْرَبَائِيٌّ.

אֶלֶקְטְרוֹקַרְדִּיּוֹגְרָמָה נ׳ الدِّينَامِيكَةُ الكَهْرَبَائِيَّةُ. تَأْثِيرُ التَّفَاعُلِ الكَهْرَبَائِيِّ فِي المَغْنَاطِيسِ.

אֶלֶקְטְרוֹקַרְדִּיּוֹגְרָף ז׳ (־פִים) مُخَطِّطُ القَلْبِ الكَهْرَبَائِيُّ.

אֶלֶקְטְרוֹתֶרַפְּיָה נ׳ العِلَاجُ بِالكَهْرَبَاءِ. العِلَاجُ بِالأَشِعَّةِ الكَهْرَبَائِيَّةِ.

אֶלֶקְטְרִי ת' (־יִּים) كَهْرَبِيٌّ. كَهْرَبَائِيٌّ.

אַלְקָלוֹאִיד A ז' (־דִים) في الكيمياء: شِبْهُ قِلْوِيٍّ.

אַלְקָלִי ז' في الكيمياء: قِلْيٌ. فِلِزٌّ قِلْوِيٌّ. مَادَّةٌ قَاعِدِيَّةٌ (كالليثيوم).

אַלֶרְגִי G ת' (־יִּים) حَسَّاسٌ. شَدِيدُ الحَسَّاسِيَّةِ.

אַלֶרְגְיָה נ' (־יוֹת) في الطب: حَسَّاسِيَّةٌ. إِسْتِهْدَافٌ.

אַלֶרְגֶן ז' (־נִים) مُسَبِّبُ الحَسَّاسِيَّةِ. بَاعِثُ الاسْتِهْدَافِ.

אִלְתּוּר ז' (־רִים) إِرْتِجَالٌ. عَلَى البَدِيهَةِ. دُونَ سَابِقِ إِعْدَادٍ.

אִלְתִּית נ' (־יוֹת) سَلْمُون. سَمَكُ سُلَيْمَانَ ע' סַלְמוֹן.

אַלְתַּר, לְאַלְתַּר תה"פ عَلَى الفَوْرِ. فَوْرًا. حَالاً. فِي الحَالِ. تَوًّا.

אִלְתֵּר פ' إِرْتَجَلَ. قَالَ عَلَى البَدِيهَةِ. אִלְתֵּר אִרְתְּגִ'ל. قِيلَ عَفْوِيًّا.

אֵם נ' (אִמּוֹת־, אִמָּהוֹת) ١. أُمٌّ ج أُمَّهَاتٌ. وَالِدَةٌ ج وَالِدَاتٌ. ٢. رَحِمٌ ج أَرْحَامٌ. ٣. مَدِينَةٌ كُبْرَى. ٤. أَصْلٌ. أَسَاسٌ. אֵם בֵּית القَيِّمَةُ عَلَى الدَّارِ (في مؤسسة خيرية مثلاً). אֵם הַדֶּרֶךְ قَارِعَةُ الطَّرِيقِ. أُمُّ الطَّرِيقِ. مَفْرَقٌ (مُفْتَرَقٌ) طُرُقٍ. אֵם זְקֵנָה جَدَّةٌ (أم الاب او الام). אֵם חוֹרֶגֶת رَابَّةٌ. زَوْجَةُ الأَبِ. אִמּוֹת הַקְּרִיאָה حُرُوفُ العِلَّةِ الَّتِي تُسْتَعْمَلُ فِي المَدِّ وَهِيَ بِالعِبْرِيَّةِ א, ה, ו, י. יוֹם הָאֵם يَوْمُ (عِيدُ) الأُمِّ. שְׂפַת אֵם اللُّغَةُ الأُمُّ. لُغَةُ المَوْلِدِ الأَصْلِيَّةُ.

אִם מ"ת ١. إِذَا. لَوْ. إِنْ. مَا إِذَا. ٢. أَوْ. אִם... אִם, אִם... וְאִם سَوَاءٌ أَكَانَ. إِذَا (كَانَ) كَذَا... أَوْ كَذَا... אִם גַּם حَتَّى لَوْ. وَلَوْ. אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם إِنْ شَاءَ اللّٰهُ. بِإِذْنِ اللّٰهِ. אִם כִּי وَلَوْ. رَغْمَ أَنَّ. بِالرَّغْمِ مِنْ. مَعَ أَنَّ. אִם כֵּן إِذَنْ. إِنْ كَانَ الأَمْرُ كَذَلِكَ فَـ אַף אִם وَإِنْ. בִּלְתִּי אִם مَا عَدَا. سِوَى. بِاسْتِثْنَاءِ. مَا خَلاَ. הַאִם؟ هَلْ؟ أ؟ אִם אֵין אֲנִי לִי מִי לִי مجازًا: مَا حَكَّ جِلْدَكَ مِثْلُ ظِفْرِكَ. إِقْلَعْ شَوْكَكَ بِيَدِكَ. אִם אֵין גְּדָיִים אֵין תְּיָשִׁים لاَ أَكْبَاشَ بِلاَ جِدْيَانٍ. أَوَّلُ الشَّجَرَةِ النَّوَاةُ.

אֹם, אוֹם Gr. ז' (אֳמִים) صَامُولَةٌ ج صَمَامِيلُ. حَزْقَةٌ م'. رُونْدِل.

אִמָּא נ' مَامَا! أُمَّاهُ! أُمَّاهُ! يَا أُمِّي! אִמָּא אֲדָמָה الوَطَنُ الأُمُّ. تُرْبَةُ الوَطَنِ. أَرْضُ الوَطَنِ.

אִמָאם, אימאם A ז' (־מִים) إِمَامٌ ج أَئِمَّةٌ. شَيْخُ المُصَلِّينَ.

אֲמֶבָּה G נ' أَمِيبَا. مُتَمَوِّرَةٌ ע' חִלּוּפִית.

אַמְבּוּלַטוֹרִי L ת' (־יִּים) في الطب: إِسْعَافِيٌّ. טִפּוּל אַמְבּוּלַטוֹרִי عِلاَجٌ فِي عِيَادَةٍ (خارج المستشفى).

אַמְבּוּלַנְס ז' (־סִים) سَيَّارَةُ إِسْعَافٍ. عَرَبَةُ إِسْعَافٍ (لنقل المرضى).

אַמְבּוּש En. ז' كَمِينٌ ע' מַאֲרָב.

אַמְבָּט G ז' (־טִים) مِغْطَسٌ ج مَغَاطِسُ. مَغْسِلٌ ج مَغَاسِلُ. بَانْيُو.

אַמְבַּטְיָה נ' (־יוֹת) حَمَّامٌ. אַמְבַּטְיַת שֶׁמֶשׁ حَمَّامٌ شَمْسِيٌّ. تَشَمُّسٌ. تَسَفُّعٌ. חֲדַר אַמְבַּטְיָה غُرْفَةُ الحَمَّامِ. مُسْتَحَمٌّ.

אַמְבִּיוָלֶנְטִי, אמביוולנטי L ת' (־יִּים) ثُنَائِيُّ التَّكَافُؤِ. ذُو اتِّجَاهَيْنِ. تَكَافُؤُ الضِّدَّيْنِ ע' דּוּ, דּוּ־עֶרְכִּי.

אַמְבִּיצְיָה L נ' (־יוֹת) طُمُوحٌ ע' שְׁאַפְתָּנוּת.

אַמְבִּיצְיוֹזִי ת' (־יִּים) طَمُوحٌ ע' שְׁאַפְתָּנִי.

אַמְבָּסָדוֹר F ז' (־רִים) سَفِيرٌ ע' שַׁגְרִיר.

אַמְבָּר Ar. ז' (־רִים) عَنْبَرٌ ج عَنَابِرُ. صَوْمَعَةٌ (لخزن الحبوب) ע' מַמְגוּרָה.

אֶמְבַּרְגוֹ Sp. ז' حَظْرٌ (منع إقلاع السفن او منع تجارة). مَنْعٌ. تَحْرِيمٌ.

אֶמְבְּרִיוֹלוֹגְיָה G נ' في علم الاحياء: عِلْمُ الأَجِنَّةِ (embryology).

אַמְגּוּשִׁי G ז' (־שִׁים) مَجُوسِيٌّ (من على دين زرادشت) ج مَجُوسٌ.

אָמַד פ' قَدَّرَ. خَمَّنَ. قَيَّمَ. ثَمَّنَ. סִבְרָא ـ נֶאֱמַד قُدِّرَ. ثُمِّنَ. قُيِّمَ. אָמַד בְּדַעְתּוֹ فَكَّرَ مَلِيًّا. تَرَوَّى.

אֹמֶדֶן, אומדן ז' (־נִים) تَقْدِيرٌ. تَقْيِيمٌ. تَثْمِينٌ. تَخْمِينٌ. לְפִי אֹמֶדֶן حَسَبَ التَّقْدِيرِ. تَخْمِينًا. زُهَاءَ. عَلَى وَجْهِ التَّقْرِيبِ.

אָמָה נ' (אֲמָהוֹת) أَمَةٌ ج إِمَاءٌ. جَارِيَةٌ ج جَوَارٍ(ي). وَصِيفَةٌ ج وَصَائِفُ ע' שִׁפְחָה.

אַמָּה ז' (־מּוֹת) ١. زَنْدٌ ج زِنَادٌ وَأَزْنَادٌ. سَاعِدٌ ج سَوَاعِدُ. ٢. ذِرَاعٌ ج أَذْرُعٌ. ٣. مِقْيَاسُ طُولٍ فِي التِّجَارَةِ وَيَبْلُغُ ٦٨ سم تَقْرِيبًا. ٤. الوُسْطَى. الإِصْبَعُ الوُسْطَى. אַמַּת מִדָּה مِقْيَاسٌ ج مَقَايِيسُ. مِعْيَارٌ ج مَعَايِيرُ. مِحَكٌّ. قِسْطَاسٌ. ד' (אַרְבַּע) אַמּוֹת ١. أَرْبَعَةُ أَذْرُعٍ. بُعْدٌ قَلِيلٌ. ٢. مجازًا: مَكَانٌ ضَيِّقٌ. נִשְׁאַר בְּד' אַמּוֹתָיו مجازًا: قَبَعَ فِي بَيْتِهِ. ظَلَّ قَابِعًا فِي دَارِهِ.

אַמָּה, אַמַּת מַיִם נ' (־מּוֹת) سَاقِيَةٌ ج سَوَاقٍ(ي). قَنَاةٌ ج أَقْنِيَةٌ.

אֻמָּה, אומה נ' (־מּוֹת) أُمَّةٌ ج أُمَمٌ. شَعْبٌ ج شُعُوبٌ. قَوْمٌ ج أَقْوَامٌ. אֻמּוֹת הָעוֹלָם شُعُوبُ العَالَمِ. חֲסִידֵי אֻמּוֹת הָעוֹלָם مُحِبُّو (مُرِيدُو) الشَّعْبِ اليَهُودِيِّ مِنْ غَيْرِ اليَهُودِ (ولهم منزلة خاصة من الإعزاز لدى الشعب اليهودي). הָאֻמּוֹת הַמְאֻחָדוֹת (או"ם) الأُمَمُ المُتَّحِدَةُ.

אִמָּה נ' (־הוֹת, אִמָּהוֹת) قَالَبٌ ע' מַטְרִיצָה.

אִמָּהוּת נ' أُمُومَةٌ. حَنَانُ الأُمِّ.

אִמָּהִי, אימהי ת' (־יִּים) أُمُومِيٌّ.

אַמְהָרִי תו"ז (־רִים, ־יִּים) أَمْهَرِيٌّ. مُتَعَلِّقٌ بِلُغَةِ أَهْلِ إِثْيُوبْيَا.

אַמְהָרִית נ' اللُّغَةُ الأَمْهَرِيَّةُ (لغة اهل إثيوبيا).

אֵמוּ Pr. ז' (־אִים) الأَمُو (طائر كبير يشبه النعامة).

אמוד, אימוד ז' قِيَاسٌ. تَخْمِينٌ. تَقْيِيمٌ.

אֲמוֹדָאוּת נ' غَوْصٌ. مِهْنَةُ الغَوَّاصِ. غَطْسٌ.

אֲמוֹדַאי ז' (־דָאִים) ١. غَوَّاصٌ. غَطَّاسٌ. ٢. ضِفْدَعٌ بَشَرِيٌّ.

אַמוּלְסִיָּה L נ' (־יוֹת) مُسْتَحْلَبٌ ע' תַּחֲלִיב.

אִמּוּם, אימום ז' (־מִים) قَالَبٌ (للاحذية او الازياء) ج قَوَالِبُ.

אָמוֹן Eg. ז' أَمُونُ. إِلٰهُ الشَّمْسِ عِنْدَ قُدَمَاءِ المِصْرِيِّينَ.

אִמּוּן, אימון ז' (־נִים) تَدْرِيبٌ. تَمْرِينٌ. تَرْوِيضٌ. مِرَانٌ. אִמּוּן בְּסִיסִי في الجيش: تَدْرِيبٌ أَسَاسِيٌّ (اِبْتِدَائِيٌّ). אִמּוּן גּוּפָנִי رِيَاضَةٌ بَدَنِيَّةٌ.

אֵמוּן ז' (אֱמוּנִים) ثِقَةٌ. إِعْتِمَادٌ. أَمَانَةٌ. وَلاَءٌ. הִבִּיעַ אֵמוּן بَايَعَ. مَنَحَ الثِّقَةَ. הִבִּיעַ אִי אֵמוּן حَجَبَ الثِّقَةَ عَنْ. نَزَعَ الثِّقَةَ عَنْ. מַשְׁבֵּר אֵמוּן أَزْمَةُ ثِقَةٍ. مِحْنَةُ ثِقَةٍ. אִישׁ אֱמוּנִים أَمِينٌ ج أُمَنَاءُ. وَفِيٌّ ج أَوْفِيَاءُ. مُخْلِصٌ. مُعَوَّلٌ عَلَيْهِ. נִשְׁבַּע אֱמוּנִים ١. أَدَّى يَمِينَ الوَلاَءِ. ٢. بَايَعَ. שְׁבוּעַת אֱמוּנִים ١. يَمِينُ الوَلاَءِ. اليَمِينُ الدُّسْتُورِيَّةُ. ٢. مُبَايَعَةٌ. بَيْعَةٌ.

אָמוּן ת' (אֲמוּנִים) ١. أَمِينٌ ج أُمَنَاءُ. مُخْلِصٌ. ٢. مُهَذَّبٌ. ٣. مُدَرَّبٌ. مُتَمَرِّسٌ.

אֱמוּנָה נ' (־נוֹת) ١. عَقِيدَةٌ ج عَقَائِدُ. دِينٌ ج أَدْيَانٌ. إِيمَانٌ. ٢. وَفَاءٌ. إِخْلاَصٌ. ٣. يَقِينٌ. אֱמוּנַת הַיִּחוּד دِيَانَةُ التَّوْحِيدِ (خلاف الشِّرْكِ). אֱמוּנוֹת תְּפֵלוֹת (טְפֵלוֹת) شَعْوَذَةٌ. الإِيمَانُ بِالخُرَافَاتِ. קְטַן אֱמוּנָה ضَعِيفُ الإِيمَانِ.

אַמוֹנְיָה L נ' غَازُ النُّشَادِرِ (منه يتكون ملح النشادر).

אַמוֹנִיט ז' (־טִים) الأَمُونِيَّةُ. صَدَفَةٌ مُتَحَجِّرَةٌ مِنَ الرَّخَوِيَّاتِ (ammonite).

אַמוֹנְיָק, אמוניאק ז' في الكيمياء: مِلْحُ النُّشَادِرِ. أَمُونْيَا (مادة قلوية).

אִמּוּנִית, אימונית נ' (־יוֹת) تْرِينِينْغ (لباس الرياضة).

אִמּוּץ, אימוץ ז' (־צִים) ١. تَبَنٍّ(ي). إِحْتِضَانٌ. ٢. تَقْوِيَةٌ. دَعْمٌ. تَوْثِيقٌ. تَوْطِيدٌ.

אֵמוֹצְיָה F נ' (־יוֹת) عَاطِفَةٌ. شُعُورٌ ע' רֶגֶשׁ.

אֵמוֹצְיוֹנָלִי ת' (־יִים) عَاطِفِيٌّ ע' רִגְשִׁי.

אֵמוֹצְיוֹנָלִיּוּת נ' عَاطِفِيَّةٌ.

אָמוֹק M ז' جُنُونٌ. إِنْدِفَاعٌ (هِيَاجٌ) جُنُونِيٌّ. نَوْبَةُ جُنُونٍ. רִיצַת אָמוֹק إِنْدِفَاعٌ جُنُونِيٌّ. إِهْتِيَاجٌ قَاتِلٌ.

אָמוּר ת' (אֲמוּרִים) ١. مَقُولٌ. مَذْكُورٌ. ٢. مُقَرَّرٌ. مُقَدَّرٌ. مَوْعُودٌ. כָּאָמוּר كَمَا قِيلَ آنِفًا. كَمَا وَرَدَ سَابِقًا. كَمَا أَسْلَفْنَا. كَمَا نَوَّهْنَا. הוּא אָמוּר לְהַגִּיעַ מָחָר مِنَ المُقَرَّرِ أَنْ يَصِلَ غَدًا. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים؛ وَمَتَى يَنْطَبِقُ ذٰلِكَ؟ يَنْطَبِقُ ذٰلِكَ فِي حَالَةِ (كذا).

אָמוֹרָא Ar. ז' (־אִים) ١. مُفَسِّرُ التَّلْمُودِ. ٢. قديمًا: مُتَرْجِمٌ مِنَ العِبْرِيَّةِ إِلَى الآرَامِيَّةِ.

אֲמוֹרְטִיזַצְיָה L נ' (־יוֹת) إِنْدِثَارٌ. تَآكُلٌ ע' בְּלַאי.

אֱמוֹרִי Ac. ז' عَمُورِيٌّ. أَمُورِيٌّ (من الشعوب الكنعانية). דַּרְכֵי הָאֱמוֹרִי أَسَالِيبُ الشَّعْوَذَةِ وَالسِّحْرِ. الإِيمَانُ بِالخُرَافَاتِ.

אָמוֹרְפִי G ת' (־פִיִּים) ١. عَدِيمُ التَّبَلْوُرِ. ٢. لاَ شَكْلَ لَهُ.

אִמּוּת, אימות ז' تَأَكُّدٌ. تَحَقُّقٌ. تَثَبُّتٌ.

אָמִיד ת' (אֲמִידִים) مُوسِرٌ. ثَرِيٌّ ج أَثْرِيَاءُ. غَنِيٌّ ج أَغْنِيَاءُ. مَلاَّكٌ.

אֲמִידָה נ' تَقْيِيمٌ. تَقْوِيمٌ. تَقْدِيرٌ. تَخْمِينٌ. سَبْرُ غَوْرٍ.

אֲמִידוּת נ' يُسْرٌ. ثَرَاءٌ. غِنًى.

אֶמַיְל, אמייל F ז' مِينَا (المادة التي تغلف السِّنّ). ٢. مِينَاءٌ (مادة تطلى بها الآلات الفخارية، email).

אָמִין ת' (אֲמִינִים) ١. مَوْثُوقٌ. أَصْلِيٌّ. صَحِيحٌ. ٢. أَمِينٌ. مُؤْتَمَنٌ. ثِقَةٌ. مَوْثُوقٌ بِهِ. صَادِقٌ.

אֲמִינוּת נ' مِصْدَاقِيَّةٌ. ثِقَةٌ. أَمَانَةٌ. أَصْلِيَّةٌ. أَصَالَةٌ.

אֲמִיסְיָה F נ' (־יוֹת) إِصْدَارٌ ע' הַנְפָּקָה.

אַמִּיץ ת' (־צִים) ١. شُجَاعٌ ج شُجْعَانٌ. بَاسِلٌ ج بَوَاسِلُ. رَابِطُ الجَأْشِ. ٢. وَثِيقٌ. مُعَزَّزٌ. مُوَطَّدٌ. مَتِينٌ. קֶשֶׁר אַמִּיץ رَابِطَةٌ (عَلاَقَةٌ) وَثِيقَةٌ (مُوَطَّدَةٌ).

אָמִיר ז' (אֲמִירִים) ذُؤَابَةُ الشَّجَرِ. قِمَّةٌ ج قِمَمٌ.

אֲמִיר A ז' (־רִים) أَمِيرٌ ج أُمَرَاءُ. حَاكِمٌ ج حُكَّامٌ.

אֲמִירָה נ' (־רוֹת) ١. مَقُولَةٌ. قَوْلٌ ج أَقْوَالٌ. ٢. إِلْقَاءُ كَلِمَةٍ. אֲמִירָה בְּעָלְמָא مُجَرَّدُ كَلاَمٍ. كَلاَمٌ لاَ طَائِلَ تَحْتَهُ. تَقَوُّلاَتٌ.

אֲמִירוּת A נ' ١. إِمَارَةٌ. مَشْيَخَةٌ. ٢. دَوْلَةٌ خَلِيجِيَّةٌ.

אַמִּיתָה Ar. נ' (־תוֹת) خِلَّةٌ (نبات من الاعشاب الضارّة).

אמיתה ע' אֲמִתָּה. **אמיתי** ע' אֲמִתִּי.

אמל"ח ר"ת אֶמְצְעֵי לְחִימָה وَسَائِلُ قِتَالِيَّةٌ (حَرْبِيَّةٌ).

אָמַל פ' أَتْعَسَ. نَكَّدَ عَيْشَ. نَغَّصَ. أَبْأَسَ. أَذَلَّ. אֻמְלַל ١. تَعِسَ ـَ. شَقِيَ ـَ. بَئِسَ ـَ ٢. ذَبُلَ ـُ. جَفَّ ـِ. נִתְאַמְלֵל إِبْتَأَسَ. صَارَ تَعِسًا (بَائِسًا).

אֻמְלָל, אומלל ת' (־לִים) ١. بَائِسٌ ج بُؤَسَاءُ. تَعِسٌ. تَعِيسٌ ج تُعَسَاءُ. مِسْكِينٌ ج مَسَاكِينُ. ٢. حَقِيرٌ. ذَلِيلٌ.

אֻמְלָלוּת, אומללות נ' تَعَاسَةٌ. بُؤْسٌ. نَكَدٌ. مَسْكَنَةٌ. ذُلٌّ.

אָמַן פ' إِحْتَضَنَ. رَبَّى. تَعَهَّدَ. تَكَفَّلَ بِـ. אִמֵּן دَرَّبَ. مَرَّنَ. عَوَّدَ. رَوَّضَ. אֻמַּן دُرِّبَ. مُرِّنَ. رُوِّضَ. הִתְאַמֵּן تَدَرَّبَ. تَمَرَّنَ. تَعَوَّدَ. تَعَلَّمَ. הֶאֱמִין آمَنَ بِـ. صَدَّقَ. وَثِقَ (يَثِقُ) بِـ. إِعْتَقَدَ بِـ. לֹא יַאֲמַן (יְאֻמַּן) כִּי יְסֻפַּר لاَ يُصَدِّقُهُ العَقْلُ.

لاَ يُصَدَّقُ. لاَ يُعْقَلُ. אַשְׁרֵי הַמַּאֲמִין طُوبَى لِمَنْ يُصَدِّقُ! مَا أَسْعَدَ الوَاثِقَ! (يقال في يأس من شيء لا يمكن تصديقه). הֶאֱמִין ١. صَدَّقَ. أَعْتَمَدَ. ٢. عَيَّنَ قَيِّمًا عَلَى. ٣. قُبِلَتْ أَوْرَاقُ اعْتِمَادِهِ.

אָמֵן תה"פ آمِينَ! اللَّهُمَّ اسْتَجِبْ! إِنْ شَاءَ اللَّهُ! עָנָה אַחֲרָיו אָמֵן قَالَ آمَنْتُ. وَافَقَ عَلَى كَلاَمِهِ. أَيَّدَ كُلَّ كَلِمَةٍ قَالَهَا.

אָמָן ז' (-מָּנִים) ١. فَنَّانٌ. مُبْدِعٌ. خَلاَّقٌ. ٢. مَاهِرٌ. ضَلِيعٌ. حَاذِقٌ فِي مِهْنَتِهِ. אָמָן הַדִּבּוּר بَلِيغٌ ج بُلَغَاءُ. خَطِيبٌ مِصْقَعٌ. خَطِيبٌ مُفَوَّهٌ. מַעֲשֵׂה יְדֵי אָמָן آيَةٌ فِي الفَنِّ. تُحْفَةٌ ج تُحَفٌ. مِنْ صُنْعِ فَنَّانٍ. רַב־אָמָן ١. لاَعِبُ شَطْرَنْجٍ مُتَفَوِّقٌ. ٢. ذُو كَفَاءَاتٍ. بَارِعٌ.

אָמָּן, אומן ז' (-נִים) ١. صَنَائِعِيٌّ. حِرَفِيٌّ. ٢. مَاهِرٌ. أُسْطَى ج أُسْطَوَاتٌ. בֵּית הָאָמָּן وَرْشَةٌ ע' סַדְנָה.

אמ"ן ר"ת אֲגַף מוֹדִיעִין شُعْبَةُ الاسْتِخْبَارَاتِ (المُخَابَرَاتِ) (في الجيش).

אֲמָנָה נ' (-נוֹת) ١. مِيثَاقٌ ج مَوَاثِيقُ. حِلْفٌ ج أَحْلاَفٌ. عَهْدٌ ج عُهُودٌ. אֲמָנַת ז'נֶבָה مِيثَاقُ جُنَيْفَ (اتفاقية دولية خاصة بمعاملة أسرى الحرب). אֲמָנָה חֶבְרָתִית مِيثَاقٌ اجْتِمَاعِيٌّ. שְׁטַר אֲמָנָה ١. كُمْبِيَالَةٌ ج كُمْبِيَالاَتٌ. صَكُّ تَعَهُّدٍ. ٢. تَعَهُّدٌ مَالِيٌّ.

אֹמְנָה, אומנה נ' دِعَامَةٌ ج دَعَائِمُ. رَكِيزَةٌ ج رَكَائِزُ.

אַמְנוּן ז' (-נִים) بُلْطِيٌّ. سَمَكُ المُشْطِ (نوع من الأسماك).

אַמְנוֹן וְתָמָר ז' بَنَفْسَجُ الثَّالُوثِ. زَهْرَةُ الثَّالُوثِ.

אָמָּנוּת נ' (-נֻיּוֹת) ١. فَنٌّ ج فُنُونٌ. ٢. بَرَاعَةٌ فَنِّيَّةٌ. إِبْدَاعٌ فَنِّيٌّ. אָמָּנֻיּוֹת יָפוֹת فُنُونٌ جَمِيلَةٌ (fine arts). אָמָּנוּת הַצִּיּוּר فَنُّ الرَّسْمِ. فَنُّ الرِّيشَةِ. אָמָּנוּת לְשֵׁם אָמָּנוּת, אָמָּנוּת טְהוֹרָה, אָמָּנוּת צְרוּפָה الفَنُّ لِلْفَنِّ.

אֻמָּנוּת, אומנות נ' صَنْعَةٌ. حِرْفَةٌ ج حِرَفٌ. مَهَارَةٌ يَدَوِيَّةٌ.

אָמָּנוּתִי ת' (-יִּים) فَنِّيٌّ. رَائِعٌ.

אַמְנֶזְיָה G נ' دَاءُ النِّسْيَانِ. فُقْدَانُ الذَّاكِرَةِ (amnesia) ע' שִׁכְחָה.

אָמְנָם, אֻמְנָם תה"פ حَقًّا. بِالحَقِيقَةِ. فِي الوَاقِعِ. הַאֻמְנָם? أَحَقًّا؟ تُرَى هَلْ صَحِيحٌ؟ يَا تُرَى؟

אַמְנֶסְטִי G أَمْنِسْتِي. مُنَظَّمَةُ العَفْوِ العَامِّ (منظمة عالمية، Amnesty).

אַמְנֶסְטְיָה נ' عَفْوٌ. تَخْفِيفُ مُدَّةٍ مَحْكُومِيَّةٍ. تَخْفِيضُ عُقُوبَةٍ.

אֶמַנְצִיפַּצְיָה L נ' تَحَرُّرٌ. عِتْقٌ. تَحْرِيرٌ. הָאֶמַנְצִיפַּצְיָה שֶׁל הַנָּשִׁים تَحْرِيرُ المَرْأَةِ.

אַמְפּוּלָה L נ' (-לוֹת) في الطب: أَمْبُولَةٌ. أُنْبُوبَةٌ. حُقْنَةُ دَوَاءٍ.

אֶמְפָטִי G ת' (-יִּים) مُشَدَّدٌ. مُؤَكَّدٌ (حرف).

אַמְפִיבִי G ת' (-יִּים) بَرْمَائِيٌّ. قَارِبٌ (مج). ذَاتُ العُمْرَيْنِ ע' דּוּחִי. טַנְק אַמְפִיבִי دَبَّابَةٌ عَائِمَةٌ (بَرْمَائِيَّةٌ).

אֶמְפִּירִי G ת' (-יִּים) تَجْرِيبِيٌّ. إِخْتِبَارِيٌّ ע' נִסְיוֹנִי. הַכִּימְיָה הִיא מַדָּע אֶמְפִּירִי الكِيمْيَاءُ هِيَ عِلْمٌ تَجْرِيبِيٌّ.

אֶמְפִּירִיזְם ז' الفَلْسَفَةُ التَّجْرِيبِيَّةُ (القائلة بأن التجربة والاختبار فقط يكوّنان أساساً للعلم والإدراك، empiricism).

אַמְפִיתֵאַטְרוֹן L ז' (-נִים) مُدَرَّجٌ ج مُدَرَّجَاتٌ (ساحة ألعاب دائرية تحيطها مدرجات للمتفرجين).

אַמְפֵּר F ז' (-רִים) أَمْبِير (وحدة قياس شدة التيار الكهربائي).

אַמְפֶּרְמֶטֶר G ז' (-טְרִים) مِقْيَاسُ شِدَّةِ التَّيَّارِ الكَهْرَبَائِيِّ.

אֶמְפַּתְיָה G נ' (-יוֹת) في علم النفس: تَعَاطُفٌ. مُشَارَكَةٌ وُجْدَانِيَّةٌ. مُبَالاَةٌ (empathy).

אָמַץ פ' قَوِيَ ـ شَجُعَ ـ تَشَجَّعَ. بَسَلَ ـ. חֲזַק וֶאֱמַץ تَشَجَّعْ! لاَ تَخَفْ! شِدَّ حيلك! אִמֵּץ ١. قَوَّى. شَجَّعَ. أَيَّدَ. آزَرَ. ٢. تَبَنَّى. إِحْتَضَنَ. אִמֵּץ אֶת יָדָיו شَدَّ عَلَى يَدِهِ. شَدَّ أَزْرَهُ. دَعَمَهُ. أَيَّدَهُ. אִמֵּץ אֶת מַחְשַׁבְתּוֹ شَحَذَ تَفْكِيرَهُ. أَجْهَدَ فِكْرَهُ. אִמֵּץ לוֹ לְבֵן (לְבַת) تَبَنَّى وَلَدًا (بِنْتًا). إِحْتَضَنَ. إِتَّخَذَهُ ابْنًا لَهُ. אִמֵּץ אֶת קִשְׁרָיו עִם־ دَعَمَ ـ (عَزَّزَ) عَلاَقَاتِهِ مَعَ. אִמֵּץ אֶת תַּרְבּוּת הַמַּעֲרָב أَخَذَ بِأَسْبَابِ الحَضَارَةِ الغَرْبِيَّةِ. הִתְאַמֵּץ ١. إِجْتَهَدَ. سَعَى ـ حَاوَلَ. ٢. دَأَبَ ـ عَلَى. أَصَرَّ عَلَى.

אֹמֶץ, אומץ ז' شَجَاعَةٌ. بَسَالَةٌ. إِقْدَامٌ. جُرْأَةٌ. هِمَّةٌ ج هِمَمٌ. אֹמֶץ לֵב (רוּחַ) بُطُولَةٌ. بَسَالَةٌ. شَجَاعَةٌ. رَبَاطَةُ جَأْشٍ.

אַמְצָאָה נ' (-אוֹת) إِخْتِرَاعٌ ج إِخْتِرَاعَاتٌ ע' הַמְצָאָה.

אֻמְצָה, אומצה נ' (-צוֹת) بُفْتِيك. شَرِيحَةٌ (من اللحم) ج شَرَائِحُ.

אֶמְצַע ז' (-צָעִים) وَسْطٌ ج أَوْسَاطٌ. مَرْكَزٌ ج مَرَاكِزُ. مُنْتَصَفٌ. יָדוֹ בָּאֶמְצַע مجازًا: لَهُ ضِلْعٌ فِي القَضِيَّةِ. لَهُ إِصْبَعٌ فِي الأَمْرِ. מְהַלֵּךְ בָּאֶמְצַע مُعْتَدِلٌ. غَيْرُ مُتَطَرِّفٍ.

אֶמְצָעוּת נ' وَاسِطَةٌ ج وَسَائِطُ. בְּאֶמְצָעוּת־ بِـ بِوَاسِطَةِ. عَنْ طَرِيقِ.

אֶמְצָעִי ז' (-עִים) ١. وَسِيلَةٌ ج وَسَائِلُ. وَاسِطَةٌ ج وَسَائِطُ. تَدْبِيرٌ ج تَدَابِيرُ. إِجْرَاءٌ ج إِجْرَاءَاتٌ. ٢. بِالوَاسِطَةِ. غَيْرُ مُبَاشِرٍ. אֶמְצָעֵי בִּטָּחוֹן (זְהִירוּת) إِجْرَاءَاتٌ أَمْنِيَّةٌ. تَدَابِيرُ وِقَائِيَّةٌ. إِحْتِيَاطَاتٌ. אֶמְצָעִים דְּרַסְטִיִּים تَدَابِيرُ صَارِمَةٌ. إِجْرَاءَاتٌ مُشَدَّدَةٌ. אֶמְצָעִים מַשְׁמַעְתִּיִּים إِجْرَاءَاتٌ تَأْدِيبِيَّةٌ (انْضِبَاطِيَّةٌ). تَدَابِيرُ مَسْلَكِيَّةٌ. אֶמְצָעִים שְׁרִירוּתִיִּים إِجْرَاءَاتٌ تَعَسُّفِيَّةٌ (كَيْفِيَّةٌ). אֶמְצָעֵי נֶגֶד إِجْرَاءَاتٌ مُضَادَّةٌ (عَكْسِيَّةٌ). אֶמְצָעֵי הַקִּיּוּם مُقَوِّمَاتُ

الحَيَاةِ. وَسَائِلُ العَيْشِ. أَسْبَابُ الرِّزْقِ. אֶמְצְעֵי תַּחְבּוּרָה وَسَائِطُ المُوَاصَلاَتِ. בְּאֹפֶן בִּלְתִּי אֶמְצָעִי بِصُورَةٍ مُبَاشِرَةٍ. لاَ بِوَاسِطَةٍ. בַּעַל אֶמְצָעִים ذُو إِمْكَانِيَاتٍ. مُوسِرٌ. ثَرِيٌّ. طَوِيلُ البَاعِ. נָקַט אֶמְצָעִים اِتَّخَذَ إِجْرَاءَاتٍ (تَدَابِيرَ). הַמַּטָּרָה מְקַדֶּשֶׁת אֶת הָאֶמְצָעִים الغَايَةُ تُبَرِّرُ الوَاسِطَةَ. מְחֻסַּר אֶמְצָעִים عَدِيمُ الإِمْكَانِيَاتِ. رَقِيقُ الحَالِ. قَصِيرُ البَاعِ.

אֶמְצָעִיּוּת נ' بَيْنِيَّةٌ. وَسَطٌ. تَوَسُّطٌ. بَيْنَ بَيْنَ.

אֶמְצָעִית נ' مُنْتَصَفٌ. وَسَطٌ. بَيْنِيَّةٌ.

אָמַר פ' قَالَ ـُ نَطَقَ ـِ فَاهَ ـُ بِـ تَكَلَّمَ. ذَكَرَ ـُ. אָמַר אֶל לִבּוֹ, אָמַר בְּלִבּוֹ حَدَّثَ نَفْسَهُ. دَارَ فِي خَلَدِهِ. خَطَرَ فِي بَالِهِ. אָמַר לוֹ לִבּוֹ هَتَفَ بِهِ هَاتِفٌ. خَطَرَ بِبَالِهِ. أَنْبَأَهُ قَلْبُهُ. אָמַר נוֹאָשׁ أَعْيَتْهُ الحِيلَةُ. أَقَرَّ بِعَجْزِهِ. قَنَطَ ـُ يَئِسَ (يَأْسٌ). אַל תֹּאמַר לִכְשֶׁאֶפְנֶה אֶשְׁנֶה مجازًا: لاَ تُؤَجِّلْ عَمَلَ اليَوْمِ إِلَى غَدٍ. זֹאת אוֹמֶרֶת أَيْ. يَعْنِي. مِنْ هُنَا يَتَّضِحُ. כְּלוֹמַר أَيْ. مَا مَعْنَاهُ. يَعْنِي. לֵאמֹר ١. هٰكَذَا. بِالشَّكْلِ التَّالِي. ٢. قَائِلاً. مَا مَعْنَاهُ. ٣. أَيْ. يَعْنِي. נֹאמַר لِنَفْرِضْ! لِنَقُلْ! هَبْ! הֱוֵה אוֹמֵר أَيْ. وَمَعْنَى ذٰلِكَ. يَعْنِي. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים وَمَتَى يَنْطَبِقُ ذٰلِكَ. لاَ يَنْطَبِقُ ذٰلِكَ إِلاَّ (في حالة كذا...). רוֹצֶה לוֹמַר أَقُولُ. أَعْنِي. أَقْصِدُ. תַּלְמוּד לוֹמַר النَّصُّ (في التوراة) يَقُولُ ע' תַּלְמוּד. נֶאֱמַר قِيلَ. ذُكِرَ. وَرَدَ ـِ فِي. שֶׁנֶּאֱמַר هٰكَذَا وَرَدَ فِي الكِتَابِ المُقَدَّسِ. هٰكَذَا نَصَّتْ عَلَيْهِ التَّوْرَاةُ. הָאֱמֶת נִתְּנָה לְהֵאָמֵר وَالحَقُّ يُقَالُ. فِي الحَقِيقَةِ. הֶאֱמִיר غَلاَ ـُ اِرْتَفَعَ سِعْرُهُ.

אֹמֶר, אוֹמֶר ז' (אֲמָרִים) قَوْلٌ ج أَقْوَالٌ. مَقُولَةٌ ج مَقُولاَتٌ. كَلِمَةٌ. גָּזַר אֹמֶר, גָּמַר אֹמֶר صَمَّمَ عَلَى. عَقَدَ العَزْمَ عَلَى. אִמְרֵי שֶׁפֶר أَقْوَالٌ مَأْثُورَةٌ. أَمْثَالٌ سَائِرَةٌ. בְּלִי אֹמֶר וּדְבָרִים دُونَ أَنْ يَنْبِسَ بِبِنْتِ شَفَةٍ. دُونَ تَقَوُّلاَتٍ. بِلاَ كَلاَمٍ.

אֲמַרְגָּן ז' (־נִים) مُتَعَهِّدٌ فَنِّيٌّ. مُنَظِّمُ حَفَلاَتٍ فَنِّيَّةٍ.

אִמְרָה נ' (אֲמָרוֹת) ١. قَوْلٌ. حِكْمَةٌ ج حِكَمٌ. قَوْلٌ مَأْثُورٌ. ٢. حَاشِيَةُ الثَّوْبِ ج حَوَاشٍ(ي). هُدْبٌ ج أَهْدَابٌ. אִמְרַת כָּנָף قَوْلٌ مَأْثُورٌ. مَثَلٌ سَائِرٌ.

אֲמֵרִיטוּס G ת' مُتَقَاعِدٌ. حَامِلُ دَرَجَةٍ عِلْمِيَّةٍ يَحْتَفِظُ بِهَا بَعْدَ تَقَاعُدِهِ أَيْضًا.

אֲמֵרִיקָה ש"פ ١. أَمْرِيكَا. قَارَّةُ أَمْرِيكَا. ٢. كِنَايَةٌ عَنِ الوِلاَيَاتِ المُتَّحِدَةِ الأَمْرِيكِيَّةِ.

אֲמֵרִיקָנִי, אֲמֵרִיקָאִי תו"ז (־נִים, ־אִים) أَمْرِيكِيٌّ ج أَمْرِيكِيُّونَ وَأَمْرِيكَان.

אֲמֵרִיקָנִיזַצְיָה נ' أَمْرَكَةٌ. تَأَمْرُكٌ.

אֲמַרְכָּל ז' (־לִים) ١. قديمًا: رَئِيسُ الكَتَبَةِ. ٢. إِدَارِيٌّ. مُدِيرٌ إِدَارِيٌّ.

אֲמַרְכָּלוּת נ' مَكْتَبِيَّةٌ. إِدَارَةٌ.

אֶמֶשׁ תה"פ ١. اللَّيْلَةَ المَاضِيَةَ. عَشِيَّةَ أَمْسِ. لَيْلَةَ أَمْسِ.

אֱמֶת נ' (אֲמִתּוֹת) ١. صِدْقٌ. حَقٌّ. حَقِيقَةٌ. ٢. إِسْتِقَامَةٌ. عَدْلٌ. وَفَاءٌ. בֶּאֱמֶת תה"פ بِالحَقِيقَةِ. حَقِيقَةً. يَقِينًا. בֶּאֱמֶת וּבְתָמִים مِنْ صَمِيمِ القَلْبِ. بِكُلِّ إِخْلاَصٍ. אֱמֶת וְיַצִּיב, אֱמֶת וְצֶדֶק الحَقُّ كُلُّ الحَقِّ. فِي الحَقِيقَةِ وَالوَاقِعِ. אֱמֶת לַאֲמִתָּהּ كُلُّ الحَقِيقَةِ. الحَقِيقَةُ النَّاصِعَةُ. לַאֲמִתּוֹ שֶׁל דָּבָר, אַלִּיבָּא דֶּאֱמֶת بِالحَقِيقَةِ. فِي الوَاقِعِ. الوَاقِعُ أَنَّ. הָאֱמֶת הַמָּרָה الحَقِيقَةُ المُرَّةُ. הָאֱמֶת הַצְּרוּפָה الحَقِيقَةُ النَّاصِعَةُ (الرَّائِعَةُ). בָּרוּךְ דַּיַּן הָאֱמֶת هُوَ الحَيُّ البَاقِي. إِنَّا لِلّٰهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ. חֶסֶד שֶׁל אֱמֶת ١. مَعْرُوفٌ لِوَجْهِ اللّٰهِ. ٢. إِكْرَامُ المُتَوَفَّى. מְכוֹנַת אֱמֶת مِكْشَافُ الكَذِبِ. بُولِجْرَاف ע' פוֹלִיגְרָף. עוֹלַם הָאֱמֶת دُنْيَا الحَقِّ. دَارُ القَرَارِ. دَارُ البَقَاءِ. الآخِرَةُ. קָרוֹב לֶאֱמֶת بَاتَ فِي حُكْمِ المُؤَكَّدِ. أَغْلَبُ الظَّنِّ. مِنَ المُرَجَّحِ. שְׁלוֹם אֱמֶת سَلاَمٌ حَقِيقِيٌّ. שְׁעַת הָאֱמֶת لَحْظَةُ الحَقِيقَةِ. اللَّحْظَةُ الحَاسِمَةُ. הָאֱמֶת נִתְּנָה לְהֵאָמֵר وَالحَقُّ يُقَالُ. فِي الحَقِيقَةِ وَالوَاقِعِ.

אֱמֶ"ת ר"ת الأَسْفَارُ الحِكْمِيَّةُ. كِنَايَةٌ عَنْ ثَلاَثَةِ أَسْفَارٍ فِي الكِتَابِ المُقَدَّسِ (وهي: أَيُّوب אִיּוֹב، الأَمْثَال מִשְׁלֵי، المَزَامِير תְּהִלִּים).

אִמֵּת, אימת פ' حَقَّقَ. أَكَّدَ. صَدَّقَ. صَوَّبَ. أَثْبَتَ صِحَّةً أَوْ صَوَابَ. אֻמַּת أُثْبِتَ. تَحَقَّقَ. تَأَكَّدَ صَوَابُهُ. صُوِّبَ. הִתְאַמֵּת صَحَّ ـِ ثَبَتَ ـُ تَحَقَّقَ. صَدَقَ ـُ تَأَكَّدَ. تَقَرَّرَ.

אֲמִתָּה, אמיתה נ' (־תּוֹת) ١. حَقِيقَةٌ ثَابِتَةٌ. حَقِيقَةٌ لاَ تَقْبَلُ الجَدَلَ. ٢. بَدِيهِيَّةٌ. بَدِيهِيَّةٌ ج بَدِيهِيَّاتٌ. أَوَّلِيَّةٌ ج أَوَّلِيَّاتٌ ע' אַקְסְיוֹמָה.

אֲמִתּוּת, אמיתות נ' صِحَّةٌ. صِدْقٌ. حَقِيقَةٌ. صَوَابٌ. הֶעֱמִיד אֶת הַדָּבָר עַל אֲמִתּוּתוֹ وَضَعَ الأُمُورَ عَلَى حَقِيقَتِهَا. وَضَعَ النِّقَاطَ عَلَى الحُرُوفِ.

אַמְתַּחַת נ' (־תָּחוֹת) ١. جَعْبَةٌ ج جِعَابٌ. جِرَابٌ ج أَجْرِبَةٌ. حَقِيبَةٌ ج حَقَائِبُ. נוֹשֵׂא בְּאַמְתַּחְתּוֹ يَحْمِلُ فِي جَعْبَتِهِ (فِي حَوْزَتِهِ).

אֲמִתִּי, אמיתי ת' (־יִּים) ١. حَقِيقِيٌّ. صَحِيحٌ. صَائِبٌ. ٢. أَصْلِيٌّ. خَالِصٌ.

אֲמִתִּיּוּת, אמיתיות נ' ١. صِحَّةٌ. صِدْقٌ. صَوَابٌ. حَقِيقَةٌ. ٢. أَمَانَةٌ. إِخْلاَصٌ.

אֲמַתְלָה נ' (־לוֹת) ذَرِيعَةٌ ج ذَرَائِعُ. عِلَّةٌ ج عِلَلٌ. حُجَّةٌ ج حُجَجٌ. عُذْرٌ ج أَعْذَارٌ.

אָן מ"ש ١. أَيْنَ؟ إِلَى أَيْنَ؟ أَنَّى؟ ٢. حَيْثُ. مَطْرَح. אָן שֶׁהוּא مَكَانٌ مَا. أَيُّ مَكَانٍ. לְאָן إِلَى أَيْنَ؟ أَنَّى؟ עַד אָן, עֲדֵי אָן إِلَى مَتَى؟ حَتَّى مَتَى؟ حَتَّامَ؟ إِلَى مَا؟ إِلاَمَ؟

אָנָּא מ"ק أَرْجُوكَ. رَجَاءً. لُطْفًا. مِنْ فَضْلِكَ.

אַנְאוֹרְגָּנִי L ת' (־יִּים) في الكيمياء: لاَعُضْوِيٌّ.

אַנְאַלְפָבֵּית G תו"ז (־תִים, ־תִּיּוֹת) أُمِّيٌّ. جَاهِلٌ. لاَ يُجِيدُ القِرَاءَةَ وَالكِتَابَةَ.

אַנְאַלְפָבֵּיתִיּוּת נ' أُمِّيَّةٌ. جَهْلٌ.

אַנְאָפָאזָה L נ' مَرْحَلَةُ انْقِسَامِ الخَلِيَّةِ.

אֶן־בְּלוֹק F كَكُلٍّ. كُتْلَةً وَاحِدَةً. مَعًا.

אַנְגּוֹלָה ש"פ أَنْغُولاَ (دولة في جنوب غرب إفريقيا).

אַנְגּוֹרָה T נ' أَنْغُورَا. أَنْقَرَة (كناية عن نوع من الحيوانات ذات وبر ناعم كث كالقطط والأرانب مثل قطة انغورا).

אַנְגִּינָה L נ' (־נוֹת) في الطب: إِلْتِهَابُ اللَّوْزَتَيْنِ (tonsilitis).

אַנְגְּלוֹ־סַקְסִי תו"ז (־סִים, ־יִּים) أَنْكْلُوسِكْسُونِيٌّ. إِنْكِلِيزِيٌّ.

אַנְגְּלִי תו"ז (־לִים, ־יִּים) إِنْكِلِيزِيٌّ. إِنْجِلِيزِيٌّ. بَرِيطَانِيٌّ.

אַנְגְּלִיָּה ש"פ إِنْكِلْتِرَا. بَرِيطَانْيَا.

אַנְגְּלִיקָנִי .En ת' (־יִּים) أَنْجِلِيكَانِيٌّ. تَابِعٌ لِلْكَنِيسَةِ الإِنْكِلِيزِيَّةِ.

אַנְגְּלִית נ' الإِنْكِلِيزِيَّةُ. الإِنْجِلِيزِيَّةُ. اللُّغَةُ الإِنْكِلِيزِيَّةُ.

אַנְגְּסְטְרֶם .Sw ז' في الفيزياء: وَحْدَةُ أَنْغَسْتْرُوم (في قياس طول الموجات الضوئية).

אֶנְדּוֹגַמְיָה G נ' التَّزَاوُجُ بَيْنَ أَفْرَادِ عَشِيرَةٍ وَاحِدَةٍ.

אֶנְדּוֹסְקוֹפ G ז' مِجْوَافٌ (اداة انبوبية لفحص الجزء الداخلي في عضو اجوف كالبطن).

אֶנְדּוֹקְרִינוֹלוֹג G ז' إِخْتِصَاصِيٌّ فِي أَمْرَاضِ الغُدَدِ الصَّمَّاءِ.

אֶנְדּוֹקְרִינוֹלוֹגְיָה נ' في الطب: مَبْحَثُ (عِلْمُ) الغُدَدِ الصَّمَّاءِ.

אֶנְדּוֹקְרִינִי ת' (־יִּים) مَا يَخُصُّ الغُدَدَ الصَّمَّاءَ.

אֶנְדֶּמְיָה G נ' مَرَضٌ مُسْتَوْطِنٌ (مُسْتَبْطِنٌ). مَرَضٌ مَحَلِّيٌّ غَيْرُ وَبَائِيٍّ.

אַנְדַּנְטֶה .It תה"פ في الموسيقى: بَطِيءُ الحَرَكَةِ. بِبُطْءٍ (andante).

אַנְדֶּרְדוֹג .En ז' فَاشِلٌ ע' מַפְסִידָן.

אַנְדְּרוֹגִינוֹס G ז' (־סִים) خُنْثَى ج خَنَاثَى. ثُنَائِيُّ الجِنْسِ.

אַנְדַּנְטִינוֹ .It תה"פ بِتَمَهُّلٍ. أَبْطَأُ. بِبُطْءٍ أَكْثَرَ.

אַנְדַּרְטָה G נ' (־טוֹת) نُصُبٌ. نَصْبٌ. تَذْكَارِيٌّ. تِمْثَالٌ ج تَمَاثِيلُ.

אַנְדְּרַלְמוּסְיָה, אַנְדְּרָלָמוּסְיָה G נ' (־יוֹת) بَلْبَلَةٌ. فَوْضَى. إِرْتِبَاكٌ. إِضْطِرَابٌ. تَشَوُّشٌ.

אִנָּה, אינה פ' هَيَّأَ مُصَادَفَةً. أَحْدَثَ. سَبَّبَ. אִנָּה חֲדָשׁ ـ صَادَفَ. إِتَّفَقَ أَنْ. وَقَعَ لَهُ. إِعْتَرَى. إِعْتَوَرَ. לֹא יְאֻנֶּה לוֹ רַע لاَ بَأْسَ عَلَيْهِ! لاَ ضَيْرَ عَلَيْهِ! הִתְאַנָּה تَحَرَّشَ بِـ إِسْتَفَزَّ. تَعَرَّضَ لِـ ضَايَقَ.

אָנָה תה"פ إِلَى أَيْنَ؟ أَيْنَ؟ أَنَّى؟ אָנָה וָאָנָה رَوَاحًا وَجِيئَةً. ذَهَابًا وَإِيَابًا. עַד אָנָה حَتَّامَ؟ إِلاَمَ؟ إِلَى مَتَى؟ حَتَّى مَتَى؟

אֻנָּה, אונה .Ar נ' (־נוֹת, ־נּוֹת) حَاجِزٌ. حِجَابٌ. حَاجِزٌ (في الجسم). فُصٌّ رِئَوِيٌّ. في النبات: فِلْقَةٌ ج فِلْقَاتٌ.

אָנוּ מ"ג نَحْنُ. إِنَّنَا. إِنَّا ע' אֲנַחְנוּ.

אָנוֹדָה G ז' (־דוֹת) مُوجِبٌ (القطب الموجب في الكهرباء).

אָנוֹכִי מ"ג أَنَا ע' אֲנִי.

אָנוֹכִיּוּת, אָנֹכִיּוּת נ' أَنَانِيَّةٌ. أَثَرَةٌ. حُبُّ النَّفْسِ (الذَّاتِ).

אָנוֹמָלִי G ת' (־יִּים) شَاذٌّ ج شَوَاذٌّ. خَارِجٌ عَنِ القَاعِدَةِ.

אָנוֹמַלְיָה נ' (־יוֹת) شُذُوذٌ. إِنْحِرَافٌ. حَالَةٌ غَيْرُ طَبِيعِيَّةٍ.

אָנוֹנָה .Sp נ' (־נוֹת) شَجَرَةُ القِشْدَةِ. سَفَرْجَلٌ هِنْدِيٌّ.

אָנוֹנִימִי G ת' (־יִּים) مَجْهُولٌ. غُفْلٌ عَنِ التَّوْقِيعِ (رسالة مثلاً). אָדָם אָנוֹנִימִי رَجُلٌ مَجْهُولٌ. مَغْمُورٌ. מִכְתָּב אָנוֹנִימִי خِطَابٌ غُفْلٌ عَنِ التَّوْقِيعِ. رِسَالَةٌ لاَ تَحْمِلُ تَوْقِيعًا.

אָנוֹנִימִיּוּת נ' مَجْهُولِيَّةٌ. كَوْنُهُ مَغْمُورًا.

אָנוּס תו"ז (אֲנוּסִים) ١. مُرْغَمٌ. مُلْزَمٌ. مُجْبَرٌ. مَقْهُورٌ. ٢. مُتَنَصِّرٌ (يهودي أو مسلم إبان محاكم التفتيش في إسبانيا والبرتغال، marrano).

אֹנֶס, אונס ז' ١. غَصْبٌ. إِغْتِصَابٌ مُتَكَرِّرٌ بِالقُوَّةِ. ٢. إِكْرَاهٌ. قَسْرٌ.

אֲנוּסָה נ' (־סוֹת) مُغْتَصَبَةٌ. مَنِ اعْتُدِيَ عَلَى عَفَافِهَا.

אָנוֹפֶלֶס G ז' أَنُوفِيلَس. بَعُوضَةُ الأَجَمِيَّةِ (מְ) (جنس بعوض يحمل جرثومة الملاريا).

אָנוֹרְמָלִי L ת' (־יִּים) غَيْرُ طَبِيعِيٍّ. شَاذٌّ. خَارِقٌ لِلْعَادَةِ.

אָנוֹרֶקְטִי L ת' (־יִּים) فَاقِدُ الشَّهِيَّةِ لِلطَّعَامِ.

אָנוֹרֶקְסְיָה נ' فِقْدَانُ الشَّهِيَّةِ لِلطَّعَامِ.

אָנוּשׁ ת' (אֲנוּשִׁים) خَطِرٌ (جُرْح). خَطِيرٌ. عُضَالٌ. مُسْتَعْصٍ(يٍ) (مرض). פֶּצַע אָנוּשׁ جُرْحٌ خَطِرٌ (بَالِغٌ). אֲנוּשׁוֹת תה"פ بِخُطُورَةٍ.

אֱנוֹשׁ ז' إِنْسَانٌ ج نَاسٌ وَأُنَاسٌ. رَجُلٌ ج رِجَالٌ. בֶּן אֱנוֹשׁ بَشَرٌ. إِنْسَانٌ. إِبْنُ آدَمَ. יַחֲסֵי אֱנוֹשׁ عَلاَقَاتٌ إِنْسَانِيَّةٌ.

אִנּוּשׁ, אינוש ז' شَخْصَنَةٌ. تَشْبِيهٌ (نسب صفات بشرية لقوى الطبيعة) ע' הַאֲנָשָׁה.

אֱנוֹשׁוּת נ' ١. البَشَرُ. الجِنْسُ البَشَرِيُّ. البَشَرِيَّةُ. الأَنَامُ. الخَلْقُ. النَّاسُ. الإِنْسَانِيَّةُ. ٢. في الفلسفة: نَاسُوت.

אֱנוֹשִׁי ת' (־יִּים) ١. إِنْسَانِيٌّ. بَشَرِيٌّ. آدَمِيٌّ. ٢. شَفُوقٌ. رَحِيمٌ. יַחַס אֱנוֹשִׁי مُعَامَلَةٌ إِنْسَانِيَّةٌ. לֹא אֱנוֹשִׁי لاَإِنْسَانِيٌّ. עַל־אֱנוֹשִׁי فَوْقَ طَاقَةِ البَشَرِ. תַּת־אֱנוֹשִׁי لاَإِنْسَانِيٌّ. لاَ يَتَّفِقُ وَكَرَامَةَ الإِنْسَانِ.

אֱנוֹשִׁיּוּת נ' ١. إِنْسَانِيَّةٌ. الطَّبِيعَةُ البَشَرِيَّةُ. ٢. شَفَقَةٌ. رَحْمَةٌ. رَأْفَةٌ.

אֶנְזִים G ז' (־מִים) إِنْزِيم (في الجسم). خَمِيرَةٌ ج خَمَائِرُ (enzyme) ע' תֶּסֶס.

(אנח) נֶאֱנַח פ' تَأَوَّهَ. تَنَهَّدَ. تَنَفَّسَ تَنَفُّسًا مُتَقَطِّعًا. تَلَهَّفَ. הִתְאַנֵּחַ تَنَهَّدَ تَنَهُّدًا

عَمِيقًا. تَحَسَّرَ. أَنَّ (يَئِنُّ). تَلَهَّفَ.

אֲנָחָה נ' (־חוֹת) أَنِينٌ. آهَةٌ ج آهَاتٌ. تَنَهُّدٌ. حَسْرَةٌ ج حَسَرَاتٌ. אַנְחַת רְוָחָה تَنَفُّسُ الصُّعَدَاءِ. رَاحَةٌ بَعْدَ ضِيقٍ. إِنْفِرَاجٌ بَعْدَ شِدَّةٍ. עָזַב אוֹתוֹ לְאַנְחוֹת تَرَكَهُ وَالْحَسَرَاتِ.

אֲנַחְנוּ מ"ג نَحْنُ. إِنَّنَا. إِنَّا.

אַנְטַארְקְטִי G ת' (־יִים) خَاصٌّ بِمِنْطَقَةِ الْقُطْبِ الْجَنُوبِيِّ.

אַנְטַארְקְטִיקָה ש"פ الْمِنْطَقَةُ الْقُطْبِيَّةُ الْجَنُوبِيَّةُ.

אַנְטָגוֹנִיזְם G ז' عُدْوَانِيَّةٌ. عَدَاوَةٌ. خُصُومَةٌ. بَغْضَاءُ.

אֶנְטוֹמוֹלוֹגְיָה G נ' مَبْحَثُ (عِلْمُ) الْحَشَرَاتِ.

אַנָטוֹלְיָה T ש"פ أَنَاضُولْيَا. الأَنَاضُول. بِلَادُ الرُّومِ.

אַנָטוֹמִי G ת' (־יִים) تَشْرِيحِيٌّ. مَبْنَوِيٌّ.

אַנָטוֹמְיָה נ' (־יוֹת) عِلْمُ التَّشْرِيحِ. عِلْمُ مَبْنَى الْجِسْمِ.

אַנְטוֹנִים G ז' (־מִים) ضِدٌّ ج أَضْدَادٌ. نَقِيضٌ (مثل: خَيْر وَشَرّ).

אַנְטִי G بَادِئَةٌ فِي كَلِمَاتٍ لَاتِينِيَّةٍ وَإِنْكِلِيزِيَّةٍ مَعْنَاهَا: ضِدٌّ. مُضَادٌّ.

אַנְטִיבְּיוֹטִי G ת' (־יִים) مُضَادٌّ حَيَوِيٌّ ج مُضَادَّاتٌ حَيَوِيَّةٌ. أَنْتِيبْيُوتِي.

אַנְטִיבְּיוֹטִיקָה נ' (־קוֹת) الْمُضَادَّاتُ الْحَيَوِيَّةُ (أَدْوِيَة).

אַנְטִיגֵן ז' (־נִים) مُوَلِّدُ الْمُضَادَّاتِ فِي الدَّمِ.

אַנְטִיטוֹקְסִין G ז' (־נִים) أَنْتِي تُوكْسِين. مُضَادٌّ لِلتُّوكْسِين. وَاقٍ مِنَ التَّسَمُّمِ.

אַנְטִיכְרִיסְטוּס G ז' الْمَسِيحُ الدَّجَّالُ. عَدُوُّ الْمَسِيحِ.

אַנְטִילוֹגָרִיתְם ז' (־מִים) في الرياضيات: الْعَدَدُ الْمُقَابِلُ لِلُوغَارِيتْمٍ.

אַנְטִילוֹפָּה G נ' (־פּוֹת) ١. فَصِيلَةُ الظِّبَاءِ. ٢. ظَبْيٌ ج ظِبَاءٌ.

אַנְטִילְיָה G נ' (־יוֹת) نَاعُورٌ ج نَوَاعِيرُ. شَادُوف ج شَوَادِيفُ מ' (آلة لرفع الماء من البئر بواسطة دابة).

אַנְטִימוֹן L ז' أَنْتِيمُون. حَجَرُ الْكُحْلِ. إِثْمِدٌ (عنصر كيمياوي فلزي).

אַנְטִינוֹמְיָה נ' (־יוֹת) نَقِيضٌ. مُنَاقِضٌ (فِي فَرْضِيَّاتٍ مُتَنَاقِضَةٍ).

אַנְטִיסֶפְּטִי G ת' (־יִים) مَانِعُ الْعُفُونَةِ. مُعَقِّمٌ. مُطَهِّرٌ.

אַנְטִיפֶמִינִיזְם G ז' عَدَاءٌ لِلْمَرْأَةِ. مُعَارَضَةُ مَنْحِ الْمَرْأَةِ حُقُوقَهَا.

אַנְטִיפַּת G ז' سَمِجٌ. ثَقِيلُ الدَّمِ.

אַנְטִיפָּתִי ת' (־יִים) ثَقِيلُ الدَّمِ. سَمِجٌ ج سِمَاجٌ. مُنَفِّرٌ.

אַנְטִיפָּתְיָה נ' ثِقَلُ دَمٍ. نُفُورٌ. سَمَاجَةٌ. صُدُودٌ.

אַנְטִיקְלִימַקְס .En ז' في الادب: هُبُوطٌ مُفَاجِئٌ (من الفكر السامي الى الأوطأ).

אַנְטִישֵׁמִי ת' (־יִים) ١. لَاسَامِيٌّ. مُنَاهِضٌ لِلسَّامِيِّينَ. ٢. مُعَادٍ لِلْيَهُودِ.

אַנְטִישֵׁמִיּוּת נ' ١. اَللَّاسَامِيَّةُ. مُنَاهَضَةُ السَّامِيَّةِ. ٢. مُعَادَاةُ لِلْيَهُودِيَّةِ.

אַנְטִיתֵזָה G נ' (־זוֹת) ١. في الفلسفة: نَقِيضَةٌ (المرحلة الثانية من مراحل عملية جدلية في الفلسفة الديالكتيكية). ٢. في القواعد: طِبَاقٌ (المعنى المضاد مثل: يُحْيِي وَيُمِيتُ).

אַנְטֶנָּה G נ' (־נּוֹת) هَوَائِيٌّ ج هَوَائِيَّاتٌ. أَنْتِينَا ע' מְשׁוֹשָׁה.

אַנְטְרֵקוֹט F ז' شَرِيحَةُ لَحْمٍ بِدُونِ عِظَامٍ. هَبْرَةٌ.

אֲנִי מ"ג ١. أَنَا. إِنِّي. إِنَّنِي. ٢. في القواعد: الذَّاتُ. ٣. في علم النفس: الأَنَا. אֲנִי מַאֲשִׁים أَنَا أَتَّهِمُ (على اساس دفاع اميل زولا في قضية درايفوس). בִּלְשׁוֹן אֲנִי في القواعد: بِصِيغَةِ الْمُتَكَلِّمِ. ضَمِيرُ الْمُتَكَلِّمِ. אֲנִי וְאֶפְסִי עוֹד ע' אֶפֶס. "אֲנִי" עֶלְיוֹן في علم النفس: أَنَا الأَعْلَى. أَنَا الْعُلْيَا (superego). הַמְּדִינָה זֶה אֲנִי أَنَا الدَّوْلَةُ وَالدَّوْلَةُ أَنَا (قالها ملك فرنسا لويس الـ ١٤).

אֲנִיגְמָה G נ' لُغْزٌ ج أَلْغَازٌ ע' חִידָה, תַּעֲלוּמָה.

אֳנִיָּה, אונייה נ' (־יּוֹת) بَاخِرَةٌ ج بَوَاخِرُ. سَفِينَةٌ ج سُفُنٌ. مَرْكَبٌ ج مَرَاكِبُ. אֳנִיָּה נוֹשֵׂאת גְּיָסוֹת سَفِينَةٌ نَاقِلَةُ جُنُودٍ. אֳנִיַּת הַדֶּגֶל سَفِينَةُ الْعَلَمِ (الْقِيَادَةِ). אֳנִיַּת חִלּוּץ سَفِينَةُ إِنْقَاذٍ. אֳנִיַּת מִלְחָמָה بَاخِرَةٌ (سَفِينَةٌ) حَرْبِيَّةٌ. قِطْعَةٌ حَرْبِيَّةٌ. אֳנִיַּת מִפְרָשׂ مَرْكَبٌ شِرَاعِيٌّ. سَفِينَةٌ شِرَاعِيَّةٌ. אֳנִיַּת מֵרוֹץ ע' סַיֶּרֶת. אֳנִיַּת מַשָּׂא سَفِينَةُ شَحْنٍ. אֳנִיַּת מַשְׁחִית ע' מַשְׁחֶתֶת. אֳנִיַּת מִשְׁמַר חוֹפִים سَفِينَةُ خَفَرِ السَّوَاحِلِ. אֳנִיַּת סוֹחֵר بَاخِرَةٌ تِجَارِيَّةٌ. אֳנִיַּת קִיטוֹר سَفِينَةٌ بُخَارِيَّةٌ. وَابُورُ بَحْرٍ. אֳנִיַּת קְרָב بَارِجَةٌ ج بَوَارِجُ. سَفِينَةٌ حَرْبِيَّةٌ.

אַנִימִיזְם G ז' ١. مَذْهَبُ الرُّوحَانِيَّةِ (يقول بان الروح تعيش منفردة عن الجسم). ٢. الاعْتِقَادُ بِأَنَّ لِكُلِّ جِسْمٍ فِي الطَّبِيعَةِ رُوحًا.

אַנִימַצְיָה נ' (־יוֹת) رُسُومٌ مُتَحَرِّكَةٌ ע' הַנְפָּשָׁה.

אָנִין ת' (אֲנִינִים) رَقِيقٌ. مُرْهَفُ الإِحْسَاسِ. نَيِّقٌ. صَعْبُ الإِرْضَاءِ. אֲנִין טַעַם ذُو ذَوْقٍ رَفِيعٍ. رَفِيعُ الذَّوْقِ.

אֲנִינוּת נ' حُزْنٌ. أَسًى. أَسَفٌ. אֲנִינוּת דַּעַת رِقَّةٌ. رِقَّةُ إِحْسَاسٍ. رَهَافَةُ ذَوْقٍ.

אָנִיס, אָנִיסוֹן L ז' أَنِيسُون. كَمُّونٌ أَبْيَضُ. حَبَّةٌ حُلْوَةٌ ע' כַּמְנוֹן.

אֲנִיסָה נ' ١. إِغْتِصَابٌ. ٢. غَصْبٌ. إِكْرَاهٌ. إِجْبَارٌ. قَسْرٌ.

אֲנָךְ ז' (אֲנָכִים) ١. في الهندسة: خَطٌّ قَائِمٌ. عَمُودِيٌّ. ٢. فَادِنُ الْبَنَّاءِ. شَاقُولٌ (لفحص استقامة الداميك). ٣. قَصْدِيرٌ.

אִנֵּךְ, אינך פ' أَقَامَ عَمُودًا. أَقَامَ خَطًّا قَائِمًا.

אֲנָכִי ת' (־יִים) قَائِمٌ. خَطٌّ قَائِمٌ. عَامُودِيٌّ. شَاقُولِيٌّ.

אָנֹכִי ע' אָנוֹכִי.

אָנֹכִיּוּת נ' أَنَانِيَّةٌ ע' אָנוֹכִיּוּת.

אָנֹכִי, אנוכי ת' (־יִים) أَنَانِيٌّ. نَفْعِيٌّ ע' אֶגוֹאִיסְט.

אַנַכְרוֹנִיזְם G ז׳ ١. مُفَارَقَةٌ تَأْرِيخِيَّةٌ (امر يحدث في غير زمانه الصحيح). ٢. أمْرٌ عَفَا عَلَيْهِ الدَّهْرُ. قَدِيمٌ. بَائِدٌ.

אֲנָלוֹגְיָה G נ׳ (־יוֹת) قِيَاسٌ. مُقَايَسَةٌ. مُقَابَلَةٌ. مُقَارَنَةٌ. تَنَاظُرٌ.

אָנָלִי L ת׳ (־יִּים) في الطب: شَرَجِيٌّ (فتحة الإست).

אֲנָלִיזָה G נ׳ (־זוֹת) في الكيمياء: تَحْلِيلٌ ج تَحْلِيلاَتٌ وتَحَالِيلُ.

אֲנָלִיטִי ת׳ (־יִּים) تَحْلِيلِيٌّ. تَفْصِيلِيٌّ. שֵׂכֶל אֲנָלִיטִי, מַחְשָׁבָה אֲנָלִיטִית بَرَاعَةٌ فِي التَّحْلِيلِ. فِكْرٌ تَحْلِيلِيٌّ ثَاقِبٌ.

אֲנָלִיסְט, אֲנָלִיטִיקָן ז׳ (־טִים, ־נִים) ١. مُحَلِّلٌ بَارِعٌ. ذُو تَفْكِيرٍ ثَاقِبٍ. مُتَوَقِّدُ الذِّهْنِ. ٢. في الاقتصاد: مُحَلِّلٌ مَالِيٌّ.

אֲנֶמוֹמֶטֶר G ז׳ (־רִים) مِرْيَاحٌ. مِقْيَاسُ الرِّيحِ.

אֲנֶמוֹגְרָף G ז׳ (־פִים) مُسَجِّلُ (مُسَجِّلَةُ) سُرْعَةِ الرِّيحِ.

אֲנֶמְיָה G נ׳ فَقْرُ دَمٍ. الأَنِيمْيَةُ (مج). أنيمْيَا.

(אנן) הִתְאוֹנֵן פ׳ ١. شَكَا ـُ. تَظَلَّمَ إِلَى... مِنْ. تَذَمَّرَ مِنْ. ٢. حَزِنَ ـَ

אֲנָנָס Sp. ז׳ (־סִים) أَنَانَاسٌ (نبات عشبي ذو ثمر لذيذ الطعم، ananas).

אָנַס פ׳ ١. إغْتَصَبَ. غَصَبَ ـِ (امْرَأَةً كُرْهَ إِرَادَتِهَا). إعْتَدَى عَلَى عَفَافِهَا. ٢. أكْرَهَ. أَرْغَمَ. أَجْبَرَ. ٣. سَلَبَ ـُ. נֶאֱנַס أُكْرِهَ عَلَى. اُضْطُرَّ إِلَى. أُجْبِرَ عَلَى. أُرْغِمَ. נֶאֶנְסָה أُغْتُصِبَتْ. אִנֵּס ١. إغْتَصَبَ عَنْوَةً عِدَّةَ مَرَّاتٍ. ٢. أكْرَهَ. قَسَرَ ـِ أَرْغَمَ.

אֹנֶס, אונס ז׳ ١. إغْتِصَابٌ. إعْتِدَاءٌ عَلَى. إنْتِهَاكٌ. ٢. قَهْرٌ. إرْغَامٌ. إجْبَارٌ. בְּאֹנֶס, מֵאֹנֶס عَنْوَةً. قَسْرًا. غَصْبًا. قَهْرًا. جَبْرًا. נְחִיתַת אֹנֶס هُبُوطٌ اضْطِرَارِيٌّ (لطائرة).

אַנָּס ז׳ (־סִים) ١. مُغْتَصِبٌ. كَثِيرُ الاعْتِدَاءِ عَلَى النِّسَاءِ. ٢. وَغْدٌ ج أَوْغَادٌ.

אַנְסַמְבְּל F ז׳ (־לִים) في الموسيقى: طَاقِمٌ فَنِّيٌّ. جَوْقَةٌ مُوسِيقِيَّةٌ. أَنْسَمْبْل.

אַנֶסְתֶזְיָה G נ׳ فُقْدَانُ الحَوَاسِّ. تَخْدِيرٌ. تَبْنِيجٌ ע׳ אַלְחוּשׁ.

אֲנָפָה נ׳ (־פוֹת) البَلَشُونُ. مَالِكُ الحَزِينُ (طائر يعيش في المستنقعات). אֲנָפָה לְבָנָה أَبُو قِرْدَانٍ.

אִנְפּוּף ז׳ (־פִים) خُنَّةٌ. غُنَّةٌ. خَنْخَنَةٌ (كلام من الانف).

אֲנָפוֹרָה G נ׳ (־רוֹת) في القواعد: تَكْرَارٌ (كلمات في جمل متراصفة للتاكيد).

אַנְפִּין Ar. ז״ר ١. خَيَاشِيمُ. ٢. وَجْهٌ ج وُجُوهٌ. זְעֵיר אַנְפִּין صُورَةٌ مُصَغَّرَةٌ. רַב־אַנְפִּין ١. صُورَةٌ مُكَبَّرَةٌ. ٢. مُتَعَدِّدُ الوُجُوهِ.

אַנְפִּית נ׳ وَاقٌ (طائر من فصيلة مالك الحزين، gittern).

אִנְפֵּף פ׳ خَنَّ ـِ. خَنْخَنَ. غَنَّ ـَ (تكلم من انفه).

אֶנְצִיקְלוֹפֶּדִי F ת׳ (־יִּים) مَوْسُوعِيٌّ.

אֶנְצִיקְלוֹפֶּדְיָה נ׳ (־יוֹת) مَوْسُوعَةٌ. دَائِرَةُ مَعَارِفَ. إنْسَكْلُوبِيدْيَا.

(אנק) נֶאֱנַק פ׳ تَأَوَّهَ. شَهِقَ ـَ. נֶאֱנַק דֹּם خَنَقَتْهُ العَبَرَاتُ. غَصَّ بِالعَبَرَاتِ. נֶאֱנַק תַּחַת ־ رَزَحَ ـَ تَحْتَ. نَاءَ تَحْتَ وَطْأَةِ.

אֲנֶקְדוֹטָה G נ׳ (־טוֹת) نَادِرَةٌ ج نَوَادِرُ. دُعَابَةٌ ج دُعَابَاتٌ. نُكْتَةٌ ج نُكَتٌ. مُلْحَةٌ ج مُلَحٌ. طَرِيفَةٌ ج طَرَائِفُ.

אֲנָקָה נ׳ (־קוֹת) ١. تَنَهُّدٌ. زَفْرَةٌ. تَأَوُّهٌ. حَسْرَةٌ. ٢. وَرَلٌ. عِظَايَةٌ كَبِيرَةٌ. אַנְקוֹת מָוֶת غُصَصُ المَوْتِ. سَكَرَاتُ (نَزَعَاتُ) المَوْتِ. إحْتِضَارٌ.

אַנְקוֹל ז׳ (־לִים) خُطَّافٌ ج خَطَاطِيفُ. شَنْكَلٌ ج شَنَاكِلُ. كُلاَّبٌ ج كَلاَلِيبُ.

אֲנָקוֹנְדָּה נ׳ الأَنَاكُونْدَا (حية ضخمة متواجدة في أمريكا الجنوبية، anaconda).

אַנְקוֹר ז׳ (־רִים) عُصْفُورٌ ج عَصَافِيرُ ע׳ דְּרוֹר.

אַנְקָל ז׳ (־לִים) شَنْكَلٌ ج شَنَاكِلُ. كُلاَّبٌ ج كَلاَلِيبُ. رَزَّةٌ ج رَزَّاتٌ.

אֶנֶרְגֶטִי, אֶנֶרְגִי G ת׳ (־יִּים) نَشِطٌ. نَشِيطٌ ج نِشَاطٌ. ذُو طَاقَةٍ. ذُو هِمَّةٍ. فَعَّالٌ. شَدِيدُ الحَيَوِيَّةِ.

אֶנֶרְגְיָה נ׳ (־יוֹת) ١. في الفيزياء: طَاقَةٌ ج طَاقَاتٌ. ٢. جُهْدٌ ج جُهُودٌ. نَشَاطٌ. فَعَّالِيَّةٌ. حَيَوِيَّةٌ. אֶנֶרְגְיָה אָטוֹמִית (גַּרְעִינִית) طَاقَةٌ ذَرِّيَّةٌ (نَوَوِيَّةٌ). אֶנֶרְגְיָה פּוֹטֶנְצְיָאלִית طَاقَةٌ كَامِنَةٌ. אֶנֶרְגְיָה קִינֶטִית الطَّاقَةُ الحَرَكِيَّةُ. אֶנֶרְגִּיַּת הַשֶּׁמֶשׁ الطَّاقَةُ الشَّمْسِيَّةُ.

אֲנַרְכְיָה G נ׳ فَوْضَى. بَلْبَلَةٌ. إضْطِرَابٌ. تَسَيُّبٌ.

אֲנַרְכִיזְם ז׳ في السياسة: فَوْضَوِيَّةٌ. تَسَيُّبٌ.

אֲנַרְכִיסְט ז׳ (־טִים) فَوْضَوِيٌّ. مَنْ يُؤْمِنُ بِمُجْتَمَعٍ بِلاَ حُكُومَةٍ.

אִנֵּשׁ פ׳ شَخَّصَنَ. نَسَبَ مِيزَاتٍ بَشَرِيَّةً لِلْجَمَادَاتِ أَوِ الحَيَوَانَاتِ. הָאֱנִישׁ نُسِبَ (أُضَافَ) مِيزَاتٍ بَشَرِيَّةً.

אנ״ש ר״ת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ مَحَاسِيبُهُ. حَاشِيَتُهُ. مَعْشَرُ رِفَاقِهِ.

אַנְשׁוֹבִי Sp. ז׳ أَنْشُوفِي ע׳ עַפְיָן.

אֲנָשִׁים ז״ר (جمع אִישׁ) نَاسٌ. أُنَاسٌ. الخَلْقُ. البَشَرُ. الأَنَامُ. الوَرَى.

אַנְתוֹלוֹגְיָה G נ׳ (־יוֹת) في الادب: مُقْتَطَفَاتٌ. مُخْتَارَاتٌ (ادبية). أنْتُولُوجْيَا.

אֻנְתִּי, אונתי ת׳ (־יִּים) ذُو فِلْقَاتٍ أَوْ فِلَقٍ. ذُو فُصُوصٍ. רְאָה דּוּ־אֻנְתִּית رِئَةٌ ذَاتُ فِصَّيْنِ.

אַנְתְרוֹפּוֹלוֹג G ז׳ (־גִים) أنْثْرُوبُلُوج. المُخْتَصُّ بِعُلُومِ الإنْسَانِ وَالأَجْنَاسِ.

אַנְתְרוֹפּוֹלוֹגְיָה נ׳ عِلْمُ الأَجْنَاسِ. عِلْمُ الإنْسَانِ. عِلْمُ المُجْتَمَعَاتِ القَدِيمَةِ. أنْثْرُبُولُوجْيَا.

אַנְתְרוֹפּוֹסוֹפְיָה G נ׳ أنْثْرُوبُوزُوفْيَا (فرع فلسفي–تربوي تبناه الفيلسوف رودولف شتاينر يؤمن بأن لكل إنسان طاقات عقلية كامنة).

אַנְתְרַקְס G ז׳ في الطب: أنْثْرَاكْس. الجَمْرَةُ الخَبِيثَةُ.

אָס ז׳ (־סִים) آس. الوَرَقَةُ الرَّابِحَةُ (في لعبة الشدّة). الأَوَّلُ. مُمْتَازٌ.

אֶס־אוֹ־אֶס ר"ת طَلَبُ النَّجْدَةِ فِي حَالَاتِ الخَطَرِ وَالطَّوَارِئِ (S.O.S).

אס"א ר"ת אִגּוּד סְפּוֹרְט אֲקָדֵמִי إتِّحَادٌ رِيَاضِيٌّ أكَادِيمِيٌّ.

אַסְבֶּסְט ע' אַזְבֶּסְט.

אֲסֻדָּה נ' (אֲסֻדּוֹת) صَنْدَلٌ ج صَنَادِلُ. رَمَثٌ ج أرْمَاثٌ. طَوْفٌ. كَلَك עק'. אֲסֻדַּת נְחִיתָה زَوْرَقٌ (قَارِبٌ) إنْزَالٍ.

אָסוּךְ ז' (אֲסוּכִים) ١. صَفِيحَةُ زَيْتٍ. ٢. مِزْيَتَةٌ. مِشْحَمَةٌ.

אִשּׁוּם, איסום ז' تَخْزِينٌ. خَزْنٌ. رِجَادٌ. تَشْوِينٌ.

אָסוֹן ז' (אֲסוֹנוֹת) كَارِثَةٌ ج كَوَارِثُ. نَكْبَةٌ ج نَكَبَاتٌ. نَائِبَةٌ ج نَوَائِبُ. مُصِيبَةٌ ج مَصَائِبُ. وَبَالٌ. بَلِيَّةٌ ج بَلَايَا. אָסוֹן גָּדוֹל نَكْبَةٌ نَكْبَاءُ. فَاجِعَةٌ ألِيمَةٌ. طَامَّةٌ كُبْرَى. مُصَابٌ جَلَلٌ. הָרֶה אָסוֹן وَخِيمُ العَاقِبَةِ. خَطِيرٌ. مُفْجِعٌ.

אִסּוּף, איסוף ז' جَمْعٌ. إقْتِطَافٌ. جَنْيٌ. تَكْوِيمٌ. تَخْزِينٌ.

אָסוּף ת' (אֲסוּפִים) مُجْتَنًى. مُقْتَطَفٌ. مَقْطُوفٌ.

אסופה ע' אֲסֻפָּה.

אֲסוּפִי תו"ז (־פִים, ־יִים) لَقِيطٌ ج لُقَطَاءُ.

אָסוֹצְיָאטִיבִי L ת' (־יִים) تَرَابُطِيٌّ. مَا يَتَعَلَّقُ بِتَوَارُدِ الأفْكَارِ.

אָסוֹצְיָאצְיָה נ' (־יוֹת) تَدَاعِي المَعَانِي (الخَوَاطِرِ). تَوَارُدُ الأفْكَارِ ע' הֶחְבֵּר.

אָסוּר ת' (אֲסוּרִים) ١. مَمْنُوعٌ. مَحْظُورٌ. مُحَرَّمٌ. ٢. مُعْتَقَلٌ. مَسْجُونٌ. مَحْبُوسٌ. حَبِيسٌ. ٣. مَرْبُوطٌ. مُكَبَّلٌ. مُقَيَّدٌ. مُصَفَّدٌ. אָסוּר לְעַשֵּׁן مَمْنُوعُ التَّدْخِينِ. הַכְּנִיסָה אֲסוּרָה مَمْنُوعُ الدُّخُولِ.

אִסּוּר, איסור ז' مَنْعٌ. حَظْرٌ. عَدَمُ سَمَاحٍ. نَهْيٌ. تَحْرِيمٌ. حَجْرٌ. בֵּית הָאֲסוּרִים سِجْنٌ ע' כֶּלֶא, בֵּית כֶּלֶא.

אָסוּתָא Ar. נ' ١. صِحَّةٌ. ٢. מ"ק بِالصِّحَّةِ وَالعَافِيَةِ. نَشْوَةٌ. رَحْمَةٌ (بعد العطاس).

אִסְטְוָנִית, אסטוונית G נ' (־יוֹת) رُوَاقٌ ج أرْوِقَةٌ ע' סְטָו.

אַסְטִיגְמָטִיּוּת G נ' في العدسات: اللّابُؤْرِيَّةُ. الأسْتِجْمِيَّةُ (خلل في النظر).

אַסְטֵלָה, אַסְטֵלֵי G ١. نُصُبٌ تَذْكَارِيٌّ (على القبر). ٢. عَمُودٌ تَذْكَارِيٌّ.

אֶסְטֶנִיס G ת' (־סִים) رَقِيقٌ. مُرْهَفُ الإحْسَاسِ. مُتْرَفٌ.

אֶסְטֶנִיסוּת נ' رِقَّةٌ. رَهَافَةُ شُعُورٍ (إحْسَاسٍ). تَرَفٌ.

אַסְטֵרוֹאִיד G ז' (־דִים) في الفلك: كُوَيْكِبٌ. نُجَيْمٌ (كوكب سيّار صغير).

אֶסְטְרוֹגֶן ז' (־נִים) إسْتْرُوجِين. هُورْمُونُ الجِنْسِ لَدَى أنْثَى الحَيَوَانِ.

אַסְטְרוֹלָב G ז' أسْطُرْلَابٌ ע' אַצְטְרוֹלָב.

אַסְטְרוֹלוֹג G ז' (־גִים) مُنَجِّمٌ. فَلَكِيٌّ. يَازَرْجِيٌّ. عَالِمٌ فَلَكِيٌّ.

אַסְטְרוֹלוֹגְיָה נ' عِلْمُ التَّنْجِيمِ. عِلْمُ الفَلَكِ. يَزْرَجَةٌ. أسْتْرُلُوجْيَا.

אַסְטְרוֹנָאוּט G ז' (־טִים) فَضَائِيٌّ. مَلَّاحٌ سَفِينَةِ فَضَاءٍ ע' טַיָּס, טַיַּס חָלָל.

אַסְטְרוֹנוֹם G ז' (־מִים) فَلَكِيٌّ. عَالِمٌ فَلَكِيٌّ. مُنَجِّمٌ ע' תּוֹכֵן.

אַסְטְרוֹנוֹמִי ת' (־יִים) ١. فَلَكِيٌّ. ٢. ضَخْمٌ (عدد). لَانِهَائِيٌّ. מִסְפָּר אַסְטְרוֹנוֹמִי رَقْمٌ فَلَكِيٌّ. لَا حَصْرَ لَهُ. عَدَدٌ ضَخْمٌ.

אַסְטְרוֹנוֹמְיָה נ' عِلْمُ الفَلَكِ. عِلْمُ الهَيْئَةِ. عِلْمُ النُّجُومِ.

אַסְטְרוֹפִיזִיקָה G נ' عِلْمُ الفِيزْيَاءِ الفَلَكِيَّةِ.

אַסְטְרָטֵג G ז' (־גִים) إسْتْرَاتِيجِيٌّ. مُخَطِّطٌ حَرْبِيٌّ.

אַסְטְרָטֵגִי ת' (־יִים) إسْتْرَاتِيجِيٌّ. حَرْبِيٌّ.

אַסְטְרָטֶגְיָה נ' (־יוֹת) إسْتْرَاتِيجِيَّةٌ. حَرَكِيَّةٌ. العُلُومُ الإسْتْرَاتِيجِيَّةُ. عِلْمُ خُطَطِ الحَرْبِ. تَخْطِيطُ الحُرُوبِ.

אַסְיָא Ar. ז' آسٍ(ي) ج أُسَاةٌ. طَبِيبٌ ج أطِبَّاءُ ע' רוֹפֵא.

אָסִיד En. ז' ١. صِفَةٌ لِلْمُخَدِّرِ الـ اس. دي (L.S.D). ٢. كِنَايَةٌ عَنْ مُوسِيقَى البُوبِ الإلِكْتْرُونِيَّةِ.

אַסְיָה L ש"פ آسْيَا. قَارَّةُ آسْيَا (اكبر القارات الخمس). אַסְיָה הַקְּטַנָּה آسْيَا الصُّغْرَى. شِبْهُ جَزِيرَةِ الأنَاضُولِ.

אָסִימוֹן ז' (־נִים) قُرْصٌ. فِيشَةٌ. قُرْصٌ مَعْدِنِيٌّ لِلْمُكَالَمَاتِ التِّلِفُونِيَّةِ. יָרַד לוֹ הָאָסִימוֹן, נָפַל הָאָסִימוֹן סל' وَأخِيرًا فَهِمَ. وَفِي النِّهَايَةِ أدْرَكَ الحَقِيقَةَ.

אָסִימֶטְרִי G ת' (־יִים) لَاتَنَاظُرِيٌّ. غَيْرُ مُتَنَاسِقٍ.

אָסִימֶטְרְיָה נ' اللّاتَنَاظُرُ. عَدَمُ تَنَاظُرٍ. اللّاتَمَاثُلُ.

אָסִימִילַצְיָה L נ' دَمْجٌ. إنْدِمَاجٌ. مَزْجٌ (فئة بشعب مثلاً). إحْتِوَاءٌ ע' טְמִיעָה.

אָסִיסְטֶנְט L ז' (־טִים) مُحَاضِرٌ مُعِيدٌ (في جامعة). مُدَرِّسٌ مُسَاعِدٌ.

אָסִיף ז' حِصَادٌ. قِطَافُ الثَّمَرِ. لِقَاطٌ. جَنْيٌ. חַג הָאָסִיף كِنَايَةٌ عَنْ عِيدِ المَظَلَّةِ. عِيدُ العَرَائِشِ ע' סֻכָּה.

אֲסִיפָה נ' ١. لِقَاطٌ. جَمْعُ الغَلَّةِ. ٢. مَوْتٌ. وَفَاةٌ.

אָסִיר ז' (אֲסִירִים) ١. سَجِينٌ ج سُجَنَاءُ. مُعْتَقَلٌ. ٢. أسِيرٌ ج أسْرَى. אֲסִיר צִיּוֹן مُعْتَقَلٌ بِسَبَبِ مَبَادِئِهِ الصِّهْيُونِيَّةِ. אֲסִיר תּוֹדָה אֲנִי לְךָ أنَا مَمْنُونٌ لَكَ! أشْكُرُ لَكَ فَضْلَكَ عَلَيَّ! אֲסִיר פּוֹלִיטִי مُعْتَقَلٌ سِيَاسِيٌّ.

אַסְיָתִי, אסייתי ת' (־יִים) أسْيَوِيٌّ. مُخْتَصٌّ بِقَارَّةِ آسْيَا.

אַסְכּוֹלָה L נ' (־לוֹת) مَدْرَسَةٌ (في الفن) ج مَدَارِسُ. مَذْهَبٌ ج مَذَاهِبُ. نَهْجٌ. אַרְבַּע אַסְכּוֹלוֹת הַהֲלָכָה בָּאִסְלָאם المَذَاهِبُ الأرْبَعَةُ فِي الإسْلَامِ (وَهِيَ: الشَّافِعِيَّةُ وَالحَنَفِيَّةُ وَالمَالِكِيَّةُ والحَنْبَلِيَّةُ).

אַסְקָלָה נ' (־לוֹת) ١. سِقَالَةٌ. سَكَالَةٌ (سلم للارتقاء عليه). ٢. شَوَّايَةٌ. مِشْوَاةٌ. مِشْبَكُ شِوَاءٍ.

אִסְכֶּמֶת ע' אִינְטֶגְרָלִי.

אַסְכָּרָה נ' في الطب: خُنَاقٌ (مرض). دِفْتِيرْيَا (diphtheria).

אֵסֶל ז' (אֲסָלִים) أَسَلَةٌ (عصا تحمل دلوين لنقل الماء). حَمَّالَةٌ.

אִסְלָאם ז' الإِسْلاَمُ. الدِّينُ الإِسْلاَمِيُّ الحَنِيفُ.

אִסְלָאמִי ת' (ـיִים) إِسْلاَمِيٌّ. خَاصٌّ بِالْمُسْلِمِينَ.

אַסְלָה נ' (אֲסָלוֹת) مَقْعَدُ المِرْحَاضِ ج مَقَاعِدُ.

אַסְלִי A סל' ת' (ـיִים) أَصْلِيٌّ. مُمْتَازٌ (سلعة).

אִסְלֵם פ' أَدْخَلَ فِي الدِّينِ الإِسْلاَمِيِّ الحَنِيفِ. صَيَّرَهُ مُسْلِمًا. הִתְאַסְלֵם أَسْلَمَ. إِعْتَنَقَ الدِّينَ الإِسْلاَمِيَّ.

אָסָם ז' (אֲסָמִים) عَنْبَرٌ ج عَنَابِرُ. جُرْنٌ ج أَجْرَانٌ. بَيْدَرٌ ج بَيَادِرُ. مَخْزَنُ حُبُوبٍ.

אֹסֶם, אוסם ז' ١. غَلَّةٌ وَفِيرَةٌ. غَزَارَةٌ. وَفْرَةٌ. ٢. شَبَعٌ. שְׁנַת אֹסֶם سَنَةٌ مُبَارَكَةٌ بِالغِلاَلِ.

אָסַם פ' خَزَنَ ـُ الغِلاَلَ. أَوْدَعَ. رَجَدَ ـُ شَوَّنَ.

אַסְמְבְּלֵר En. ז' في الحواسيب: مِبْدَالٌ (برنامج مترجم برنامجًا آخر للغة أخرى).

אַסְמָכָה נ' (ـכוֹת) إِسْنَادٌ. إِثْبَاتٌ. دَلِيلٌ. بَيِّنَةٌ.

אַסְמַכְתָּא, אַסְמַכְתָּה נ' (ـתוֹת, ـתָּאוֹת) ١. سَنَدٌ. مُسْتَنَدٌ. مُسْتَمْسَكٌ. ٢. قَرِينَةٌ. بَيِّنَةٌ.

אָסַף פ' ١. جَمَعَ ـَ جَنَى ـِ إِجْتَنَى. إِلْتَقَطَ. قَطَفَ ـِ ٢. جَمَعَ بَيْنَ. حَشَدَ ـُ אָסַף אוֹתוֹ אֵלָיו آوَاهُ. أَلْجَأَهُ إِلَيْهِ. أَدْخَلَهُ فِي كَنَفِهِ. אֱסֹף יָדְךָ! كُفَّ عَنْ! إِلَيْكَ عَنْ! عِنْدَكَ! قِفْ عِنْدَ حَدِّكَ! נֶאֱסַף ١. جُمِعَ. قُطِفَ. ٢. إِلْتَأَمَ. إِحْتَشَدَ. تَجَمْهَرَ. إِلْتَمَّ. ٣. مَاتَ ـُ נֶאֱסַף אֶל אֲבוֹתָיו (עַמָּיו) إِسْتَأْثَرَ اللهُ بِهِ. إِنْتَقَلَ إِلَى جِوَارِ رَبِّهِ. הִתְאַסֵּף تَجَمَّعَ. إِجْتَمَعَ. إِلْتَأَمَ. تَجَمْهَرَ. إِحْتَشَدَ. تَأَلَّبَ عَلَى.

אֹסֶף, אוסף ז' (אֳסָפִים) مَجْمُوعَةٌ. مُخْتَارَاتٌ. مُقْتَطَفَاتٌ. دِيوَانٌ ج دَوَاوِينُ. אֹסֶף שִׁירִים دِيوَانُ شِعْرٍ. אֹסֶף תְּמוּנוֹת مَجْمُوعَةُ صُوَرٍ. أَلْبُومُ صُوَرٍ.

אֲסֵפָה נ' (ـפוֹת) إِجْتِمَاعٌ ج إِجْتِمَاعَاتٌ. جَلْسَةٌ ج جَلَسَاتٌ. אֲסֵפָה כְּלָלִית إِجْتِمَاعٌ عَامٌّ. אֲסֵפָה לְאֻמִּית جَمْعِيَّةٌ وَطَنِيَّةٌ (مجلس النواب في فرنسا). אֲסֵפָה מְכוֹנֶנֶת جَمْعِيَّةٌ تَأْسِيسِيَّةٌ. مَجْلِسٌ تَأْسِيسِيٌّ. אֲסֵפָה סְגוּרָה جَلْسَةٌ مُغْلَقَةٌ. إِجْتِمَاعٌ مُغْلَقٌ (سِرِّيٌّ). אֲסֵפָה פֻּמְבִּית جَلْسَةٌ عَلَنِيَّةٌ. جَلْسَةٌ مَفْتُوحَةٌ. אֲסֵפָה שֶׁלֹּא מִן הַמִּנְיָן جَلْسَةٌ اسْتِثْنَائِيَّةٌ (طَارِئَةٌ أَوْ فَوْقَ العَادَةِ). אֲסֵפַת הַנִּבְחָרִים مَجْلِسُ النُّوَّابِ. مَجْلِسُ العُمُومِ (في بريطانيا). אֲסֵפַת עָם إِجْتِمَاعٌ شَعْبِيٌّ (جَمَاهِيرِيٌّ). حَفْلٌ عَامٌّ (شَعْبِيٌّ).

אֲסֻפָּה, אסופה נ' (ـפּוֹת) ١. جَمْعٌ. جُمْهُورٌ. حَشْدٌ. لَفِيفٌ. ٢. مَجْمُوعَةٌ (قصص أو مقالات مثلاً).

אַסְפַלְט G ז' أَسْفَلْتٌ. زِفْتٌ. قِيرٌ. قَارٌ.

אַסְפְּלֶנְיוֹן L ז' سَرْخَسُ البَلُّوطِ. خُنْشَارٌ (asplenium) ע' שָׁרָךְ.

אִסְפְּלָנִית נ' (ـיוֹת) ١. لَصُوقٌ. شَرِيطٌ لاَصِقٌ. مُشَمَّعٌ طِبِّيٌّ. ٢. لَزْقَةٌ. لَبْخَةٌ.

אַסְפַּמְיָה L ש"פ في التلمود: إِسْبَانْيَا. רוֹאֶה חֲלוֹם בְּאַסְפַּמְיָה إِنَّهُ يَحْلُمُ فِي اليَقَظَةِ ومجازًا: يَبْنِي قُصُورًا فِي الهَوَاءِ.

אַסְפָן ז' (ـנִים) هَاوٍ(ي). جَامِعٌ. אַסְפַן בּוּלִים هَاوِي جَمْعِ الطَّوَابِعِ.

אַסְפָנוּת נ' هِوَايَةُ جَمْعِ (الطوابع أو النقود القديمة مثلاً).

אַסְפָּנְיוֹלִית L נ' اللُّغَةُ الإِسْبَانِيَّةُ اليَهُودِيَّةُ.

אֲסַפְסוּף ז' رَعَاعٌ. غَوْغَاءُ. طَغَامٌ. أَوْبَاشٌ.

אַסְפֶּסֶת Ar. נ' في النبات: أَسْفَسْتٌ. فِصْفِصَةٌ. فِصَّةٌ. بِرْسِيمٌ.

אַסְפָּקָה נ' (ـקוֹת) ١. تَجْهِيزَاتٌ. مُؤُونَةٌ ج مُؤَنٌ. تَمْوِينٌ. إِعَاشَةٌ. إِمْدَادَاتٌ. ٢. تَزْوِيدٌ. تَجْهِيزٌ. דַּרְכֵי אַסְפָּקָה طُرُقُ التَّمْوِينِ. חֵיל הָאַסְפָּקָה سِلاَحُ المُهِمَّاتِ. מַחְלֶקֶת אַסְפָּקַת הַמַּיִם دَائِرَةُ إِسَالَةِ المَاءِ (المِيَاهِ).

אַסְפֶּקְט L ז' (ـקְטִים) وِجْهَةُ نَظَرٍ. رَأْيٌ. مَنْظُورٌ.

אַסְפַּקְלַרְיָה L נ' (ـיוֹת) ١. مِرْآةٌ. إِنْعِكَاسٌ. ٢. بِلَّوْرٌ زُجَاجِيٌّ. אַסְפַּקְלַרְיָה מְאִירָה مِرْآةٌ صَافِيَةٌ ومجازًا: وُضُوحُ الرُّؤْيَةِ.

אַסְפָּרָגוֹס, אַסְפָּרָג G ז' (ـסִים) هِلْيَوْنٌ (نبات، asparagus).

אַסְפַּרְטַיִם En. ז' مُحَلٍّ(ي) (مادة صناعية حلوة الطعم بديلة للسكر).

אֶסְפֵּרַנְטוֹ L ז' اللُّغَةُ الدَّوْلِيَّةُ. الأَسْبِرَانْتُو.

אֶסְפְּרֶסוֹ It. ז' أَسْبِرِسُو. قَهْوَةُ أَسْبِرِسُو.

אֶסְקִימוֹ ז' (ـאִים) الأَسْكِيمُو (شعوب تقطن المنطقة القطبية الشمالية).

אֶסְקָלָטוֹר L ז' (ـרִים) سَلاَلِمُ مُتَحَرِّكَةٌ ע' דְּרַגְנוֹעַ.

אֶסְקָלַצְיָה נ' (ـיוֹת) تَصَاعُدٌ ע' הַסְלָמָה.

אִסְקֻפָּה, אסקופה Ar. נ' (ـפּוֹת) أُسْكُفَّةٌ. عَتَبَةُ البَابِ ע' סַף, מִפְתָּן. עָשָׂה אוֹתוֹ כְּאִסְקֻפָּה جَعَلَهُ مِمْسَحَةَ قَدَمَيْهِ. جَعَلَهُ أَذَلَّ مِنَ النَّعْلِ.

אֶסְקֶפִּיזְם En. ז' تَهَرُّبٌ. تَنَصُّلٌ مِنَ المَسْؤُولِيَّةِ.

אָסַר פ' ١. مَنَعَ ـَ حَظَرَ ـُ حَرَّمَ. نَهَى ـَ ٢. سَجَنَ ـُ حَبَسَ ـِ إِعْتَقَلَ. ٣. أَوْثَقَ. قَيَّدَ. رَبَطَ ـُ אָסַר מִלְחָמָה أَعْلَنَ (شَنَّ) حَرْبًا عَلَى. אָסַר עָלָיו نَهَاهُ. مَنَعَهُ. حَظَرَ عَلَيْهِ. נֶאֱסַר ١. أُعْتُقِلَ. سُجِنَ. ٢. رُبِطَ. أُوثِقَ. ٣. مُنِعَ. حُظِرَ.

אֱסָר, איסר, אֱסָר ז' (ـרִים) نَذْرٌ ج نُذُورٌ. إِلْتِزَامٌ.

אַסֶרְטִיבִי En. ת' (ـיִים) فَهِيمٌ ע' דַּעְתָּן.

אֶסְתֵּטִי G ת' (ـיִים) إِسْطَاطِيقِيٌّ. جَمَالِيٌّ. ذَوْقِيٌّ. مُخْتَصٌّ بِتَقْدِيرِ الذَّوْقِ الرَّفِيعِ.

אֶסְתֵּטִיקָה, אֶסְתֵּטִיוּת נ' جَمَالِيَّةٌ. الفَلْسَفَةُ الجَمَالِيَّةُ. فَلْسَفَةُ الذَّوْقِ الرَّفِيعِ.

אַסְתְּמָה G נ' رَبْوٌ ע' קַצֶּרֶת.

אִסְתְּרָא Ar. ז' نَقْدٌ رُومِيٌّ قَدِيمٌ. אִסְתְּרָא בִּלְגִינָא קִישׁ קִישׁ קָרְיָא نَقْدٌ فِي جَرَّةٍ فَارِغَةٍ يُقَرْقِعُ بِشِدَّةٍ ومجازًا: فَارِغٌ كَالطَّبْلِ الأَجْوَفِ. جَعْجَعَةٌ وَلاَ أَرَى طِحْنًا.

אעפ"כ ר"ת אַף עַל פִּי כֵן بِالرَّغْمِ مِنْ ذَلِكَ.

אַף ז' (־פִּים) ١. أَنْفٌ ج أُنُوفٌ. مِنْخَارٌ ج مَنَاخِيرُ. خَشْمٌ. خَيْشُومٌ ج خَيَاشِيمُ. גֹּבַהּ אַף شُمُوخٌ. عَجْرَفَةٌ. غَطْرَسَةٌ. تَكَبُّرٌ. גְּבַהּ אַף شَامِخُ الأَنْفِ. مُتَغَطْرِسٌ. مُتَعَجْرِفٌ. مُتَكَبِّرٌ. חֲרוֹן אַף غَضَبٌ. غَيْظٌ. سُخْطٌ. حِدَّةُ مِزَاجٍ. חֲרוּם אַף أَفْطَسُ الأَنْفِ ע' חֲרוּמַף. יָצָא מֵהָאַף סל' سَئِمَ مِنْ. مَلَّ ـ مِنْ. قَرِفَ مِنْ. מִתַּחַת לְאַפּוֹ مجازًا: تَحْتَ سَمْعِهِ وَبَصَرِهِ. עַל אַף־ بِالرَّغْمِ مِنْ. رَغْمًا عَنْ. مَعَ كَوْنِ. עַל אַפּוֹ וְעַל חֲמָתוֹ رَغْمَ أَنْفِهِ. رَغْمًا عَنْهُ. وَأَنْفُهُ فِي الرَّغَامِ. תָּקַע אֶת אַפּוֹ دَسَّ أَنْفَهُ فِي. تَدَخَّلَ فِيمَا لاَ يَعْنِيهِ. אַפַּיִם ١. مَنَاخِيرُ. خَيَاشِيمُ. ٢. جَبِينٌ ج جِبَانٌ. وَجْهٌ ج وُجُوهٌ. אֶרֶךְ אַפַּיִם حَلِيمٌ. طَوِيلُ النَّفَسِ. صَبُورٌ. طَوِيلُ الرُّوحِ. בְּזֵעַת אַפֶּיךָ תֹּאכַל לֶחֶם بِعَرَقِ جَبِينِكَ تَأْكُلُ الخُبْزَ. מָנֶה אַחַת אַפַּיִם (رَدَّ) الصَّاعَ صَاعَيْنِ.

אַף מ"ח أَيْضًا. كَذلِكَ. حَتَّى. אַף כִּי وَلَوْ. مَعَ أَنَّ. رَغْمَ أَنَّ. אַף עַל פִּי שֶׁ־, אַף שֶׁ־ وَلَوْ أَنَّ. مَعَ أَنَّ. رَغْمَ أَنَّ. بِالرَّغْمِ مِنْ. אַף עַל פִּי כֵן وَمَعَ ذَلِكَ. وَبِالرَّغْمِ مِنْ ذَلِكَ.

אֶף־בִּי־אַי En. ר"ת دَائِرَةُ الأَبْحَاثِ الفِدرَالِيَّةِ (F.B.I.).

אַפְגָּנִי תו"ז (־נִים, ־נִיּוֹת) أَفْغَانِيٌّ ج أَفْغَانٌ. أَفْغَانِسْتَانِيٌّ.

אַפְגָנִיסְטָן ש"פ أَفْغَانِسْتَانُ. بِلاَدُ الأَفْغَانِ (غرب آسيا).

אֲפֻדָּה, אפודה נ' (־דּוֹת) حَرْمَلَةٌ ج حَرَامِلُ. صُدْرَةٌ. جِرْسَايَةٌ. كَنْزَةٌ.

אָפָה פ' خَبَزَ ـ. נֶאֱפָה خُبِزَ. اُخْتُبِزَ.

אֵפוֹא תה"פ إِذَنْ. إِذًا. وَعَلَى هَذَا. لِذلِكَ.

אֵפוֹד ז' (אֵפוֹדִים) ١. رِدَاءٌ. جُبَّةٌ (بِلاَ كُمَّيْنِ). ٢. صُدْرَةٌ. صُدْرِيَّةٌ. אֵפוֹד מָגֵן رِدَاءٌ وَاقٍ (من الرصاص).

אַפּוֹזִיצְיָה L נ' في القواعد: بَدَلٌ ج أَبْدَالٌ. عَطْفُ بَيَانٍ ע' תְּמוּרָה.

אַפּוֹטְרוֹפּוֹס G ז' (־פְּסִים) ١. وَصِيٌّ ج أَوْصِيَاءُ. قَيِّمٌ عَلَى. ٢. كَافِلٌ ج كُفَّالٌ. أَمِينٌ ج أُمَنَاءُ. אַפּוֹטְרוֹפּוֹס עַל נִכְסֵי נִפְקָדִים حَارِسُ أَمْلاَكِ الغَائِبِينَ. القَيِّمُ عَلَى أَمْوَالِ الغَائِبِينَ.

אַפּוֹטְרוֹפְּסוּת נ' وِصَايَةٌ. حِرَاسَةٌ. وِلاَيَةٌ. وِكَالَةٌ.

אָפוּי ת' (אֲפוּיִים) مَخْبُوزٌ. خَبِيزٌ. مَصْنُوعٌ بِالفُرْنِ.

אִפּוּל, איפול ז' ١. تَعْتِيمٌ. إِطْفَاءُ الأَنْوَارِ. ٢. سِتَارٌ مِنَ السِّرِّيَّةِ. غُمُوضٌ. ضَبَابِيَّةٌ. كِتْمَانٌ.

אַפּוֹלוֹ G ז' أَبُولُو. إِلَهُ الشَّمْسِ (عند قدماء اليونانيين).

אַפּוֹלוֹגֶטִי G ת' (־טִיִּים) إِعْتِذَارِيٌّ. تَبْرِيرِيٌّ. دِفَاعِيٌّ.

אַפּוֹלוֹגֶטִיקָה נ' إِعْتِذَارِيَّةٌ. تَبْرِيرٌ. دِفَاعٌ.

אַפּוֹלִיטִי G ת' (־טִיִּים) لاَسِيَاسِيٌّ. فَوْقَ السِّيَاسَةِ.

אָפוּן ז' (אֲפוּנִים) مُرَتَّبٌ. مُنَظَّمٌ. مُنَضَّدٌ.

אָפוֹן ז' (־נִים) أُنَيْفٌ. أَنْفٌ صَغِيرٌ.

אֲפוּנָה נ' بِسِلَّةٌ. بِزِلَّةٌ. بَازِلاَّءُ (نبات من القطانيات يطبخ ويؤكل، pea). אֲפוּנָה רֵיחָנִית جُلْبَانٌ عِطْرِيٌّ (sweet pea).

אֶפּוֹס G ז' (־סִים) مَلْحَمَةٌ ج مَلاَحِمُ. شِعْرٌ قَصَصِيٌّ. قَصِيدَةٌ حَمَاسِيَّةٌ (إبداع شعري كإلياذة هوميروس والأوذيسة، epos).

אִפּוּס, איפוס ז' تَصْفِيرٌ. ضَبْطُ الصِّفْرِ.

אַפּוֹסְטוֹל G ז' ١. قَاصِدٌ. رَسُولٌ. ٢. مُبَشِّرٌ بِدَعْوَةٍ جَدِيدَةٍ. שְׁלִיחַ אַפּוֹסְטוֹלִי قَاصِدٌ رَسُولِيٌّ (من قبل قداسة البابا).

אָפוּף ת' (אֲפוּפִים) مُكْتَنَفٌ بِـ. مُغَلَّفٌ بِـ. مُحَاطٌ بِـ. مَحْفُوفٌ بِـ. אָפוּף מִסְתּוֹרִין مُكْتَنَفٌ بِالغُمُوضِ. مَحْفُوفٌ بِالإِبْهَامِ. ضَبَابِيٌّ.

אִפּוּק, איפוק ז' ١. ضَبْطُ النَّفْسِ. إِمْتِلاَكُ الأَعْصَابِ. كَبْتُ العَاطِفَةِ. ٢. مُجَالَدَةٌ. أَنَاةٌ. صَبْرٌ.

אַפּוֹקָלִיפְּטִי G ת' (־טִיִּים) خَاصٌّ بِسِفْرِ الرُّؤْيَا. خَاصٌّ بِيَوْمِ القِيَامَةِ.

אַפּוֹקָלִיפְּסָה נ' سِفْرُ الرُّؤْيَا. مَشْهَدُ يَوْمِ القِيَامَةِ. يَوْمُ البَعْثِ وَالنُّشُورِ. يَوْمُ الدِّينِ.

אִפּוּר, איפור ז' مَاكْيَاج. تَجْمِيلٌ بِالمَسَاحِيقِ.

אפור ע' אָפֹר.

אַפּוֹרִיזְם G ז' (־מִים) حِكْمَةٌ ج حِكَمٌ. قَوْلٌ مَأْثُورٌ. مَثَلٌ حِكَمِيٌّ قَصِيرٌ ج أَمْثَالٌ ע' פִּתְגָּם.

אַפּוֹתֵקָה G נ' (־קָאוֹת) ١. رَهْنٌ ج رُهُونٌ. عُرْبُونٌ. ٢. مَخْزَنُ أَمْوَالٍ. בַּנְק אַפּוֹתֵקָאִי بَنْكٌ عَقَارِيٌّ. بَنْكُ رَهْنِيَّاتٍ. بَنْكٌ لِلتَّسْلِيفِ العَقَارِيِّ.

אַפְטֶר En. ז' (־רִים) إِذْنٌ. عُطْلَةٌ قَصِيرَةٌ بَعْدَ تَأْدِيَةِ الوَاجِبِ.

אַפְטָרָה נ' (־רוֹת) ١. مَوْعِظَةٌ دِينِيَّةٌ. ٢. كَلِمَةُ وَدَاعٍ. ٣. خَاتِمَةٌ. نِهَايَةٌ. ٤. العُقْبَى.

אַפְטֶרְשֵׁיב, אפטרשייב ז' كُولُونْيَا بَعْدَ الحِلاَقَةِ.

אֹפִי, אופי ז' ١. طَبْعٌ ج طِبَاعٌ. طَبِيعَةٌ ج طَبَائِعُ. مِيزَةٌ ج مِيزَاتٌ. شَمِيلَةٌ ج

شَمَائِلُ. ٢. صِبْغَةٌ. طَابَعٌ. شَخْصِيَّةٌ. مَلاَمِحُ. בַּעַל אֹפִי חָזָק ذُو شَخْصِيَّةٍ قَوِيَّةٍ. غَيْرُ مُتَخَاذِلٍ تَحْتَ الضَّغْطِ. בַּעַל אֹפִי טוֹב (נוֹחַ) دَمِثٌ ج دِمَاثٌ. لَيِّنُ العَرِيكَةِ. حُلْوُ المَعْشَرِ. حَسَنُ السَّجَايَا. בַּעַל אֹפִי רַע سَيِّءُ الخُلُقِ (الخُلْقِ). חֲסַר אֹפִי ضَعِيفُ الإِرَادَةِ. ضَعِيفُ الشَّخْصِيَّةِ. תְּעוּדַת אֹפִי (טוֹב) شَهَادَةُ حُسْنِ السُّلُوكِ.

אֶפִּי G ת' (־יִּים) مَلْحَمِيٌّ. قَصَصِيٌّ. بُطُولِيٌّ. שִׁירָה אֶפִּית شِعْرٌ مَلْحَمِيٌّ. شِعْرٌ بُطُولِيٌّ.

אֶפִּיגְרָם G ז' (־מִים) أَبِيجْرَام. قَصِيدَةٌ لاَذِعَةٌ قَصِيرَةٌ. قَوْلٌ لاَذِعٌ.

אֶפִּיגְרָף G ז' (־פִים) عِبَارَةُ اسْتِشْهَادٍ. شِعَارُ الكِتَابِ.

אֶפִּידוּרָל ז' تَخْدِيرٌ مَوْضِعِيٌّ فِي العَامُودِ الفِقْرِيِّ.

אֶפִּידֶמִי G ת' (־מִיִּים) وَبَائِيٌّ. سَارٍ(ي). مُعْدٍ(ي).

אֶפִּידֶמְיָה נ' (־יוֹת) عَدْوَى. وَبَاءٌ. مَرَضٌ سَارٍ (مُعْدٍ).

אֲפִיָּה, אפייה נ' خَبْزٌ. خِبَازَةٌ. אַבְקַת אֲפִיָּה ذَرُورُ الخَمِيرَةِ (الخبز العجين).

אִפְיוּן ז' (־נִים) وَصْفُ مَلاَمِحَ. رَسْمُ مِيزَاتٍ شَخْصِيَّةٍ. تَمْيِيزٌ. إِتِّسَامٌ بِـ.

אֶפִּיזוֹדָה G נ' (־דוֹת) ١. حَدَثٌ عَرَضِيٌّ. حَدَثٌ زَائِلٌ. ٢. طُرْفَةٌ ج طُرَفٌ.

אָפִיל ת' (אֲפִילִים) في النبات: ١. مِتْخَارٌ ج مَآخِيرُ. ٢. مَوْسِمُ زِرَاعَةٍ مُتَأَخِّرٌ.

אפילו ע' אֲפִלּוּ.

אֶפִּילוֹג G ז' (־גִים) نِهَايَةٌ. خَاتِمَةٌ ע' אַחֲרִית דָּבָר.

אֶפִּילֶפְּסְיָה G נ' دَاءُ الصَّرْعِ. دَاءُ النُّقْطَةِ. رُعَيْصَةٌ עק' (داء عصبي يؤدي إلى سقوط المريض به بحالة تشنج عصبية معينة، epilepsy) ע' מַחֲלָה, מַחֲלַת הַנְּפִילָה, כִּפְיוֹן.

אֶפִּילַצְיָה F נ' إِزَالَةُ الشَّعْرِ (بآلة كهربائية).

אִפְיֵן פ' رَسَمَ ـ مَلاَمِحَ. مَيَّزَ. وَصَفَ (يَصِفُ). وَسَمَ (يَسِمُ). הִתְאַפְיֵן إِتَّسَمَ بِـ. تَمَيَّزَ بِـ. إِتَّصَفَ بِـ.

אָפְיָנִי, אופייני ת' (־נִיִּים) نَمُوذَجِيٌّ. مُشَخِّصٌ. مُمَيِّزٌ. مُتَّسِمٌ بِـ. קַוִּים אָפְיָנִיִּים مَلاَمِحُ. أَوْصَافٌ. خُطُوطٌ مُمَيِّزَةٌ. مُشَخِّصَاتٌ.

אֲפִיסָה, אֲפִיסוּת נ' ١. إِصْفَارٌ. زَوَالٌ. إِنْعِدَامٌ. ٢. إِنْقِطَاعٌ. تَوَقُّفٌ. אֲפִיסַת כּוֹחוֹת إِنْهِيَارُ القُوَى. إِعْيَاءٌ (تَعَبٌ) شَدِيدٌ.

אֲפִיפָה נ' إِكْتِنَافٌ. إِحَاطَةٌ. حَفٌّ. مُلاَبَسَةٌ.

אַפִּיפְיוֹר .Ar ז' (־רִים) البَابَا. الحَبْرُ الأَعْظَمُ (خليفة المسيح). בֵּית הַדִּין שֶׁל הָאַפִּיפְיוֹר السُّدَّةُ الرَّسُولِيَّةُ (لدى الكاثوليك).

אַפִּיפְיוֹרוּת נ' البَابَوِيَّةُ. كُرْسِيُّ البَابَوِيَّةِ. الكُرْسِيُّ الرَّسُولِيُّ.

אֲפִיפִית נ' (־יוֹת) وَفْلٌ. فَطِيرَةٌ ج فَطَائِرُ ע' וָפְל.

אָפִיק ז' (אֲפִיקִים) ١. مَجْرًى ج مَجَارٍ(ي). مَسْرَبٌ ج مَسَارِبُ. مَجْرَى النَّهْرِ. ٢. قَنَالٌ (في التلفزيون مثلاً).

אֲפִיקוֹמָן G ז' (־נִים) أَفِيقُومَان (كناية عن قطعة الرغيف الفطير في ليلة الفصح التي يؤجل أكلها إلى نهاية العشاء).

אֶפִּיקוֹרוֹס G ז' (־רְסִים) أَبِيقُورِيٌّ. مُلْحِدٌ. زِنْدِيقٌ.

אֶפִּיקוֹרְסוּת נ' أَبِيقُورِيَّةٌ. هَرْطَقَةٌ. كُفْرٌ. إِلْحَادٌ. شِرْكٌ. زَنْدَقَةٌ.

אֶפִּיקְס L ז' (־סִים) في القواعد: اللَّوَاحِقُ أَوِ المَزِيدَاتُ (في بداية الكلمة او في نهايتها والمزيدة على أصولها). البَادِئَاتُ وَاللَّوَاحِقُ.

אִפְּכָא ע' אִיפְּכָא.

אֹפֶל, אופל ז' ظُلْمَةٌ. ظَلاَمٌ. عَتَمَةٌ. حُلْكَةٌ. دُجْيَةٌ. دَيْجُورٌ. יִשְׁחָהוּ אֹפֶל لاَ رَدَّهُ اللَّهُ! سُحْقًا لَهُ! إِلَى جَهَنَّمَ.

אָפֵל ת' (אֲפֵלִים) مُظْلِمٌ. قَاتِمٌ. مُعْتِمٌ. دَاجٍ(ي). دَاكِنٌ.

אִפֵּל, איפל, הֶאֱפִיל פ' ١. عَتَّمَ. أَظْلَمَ. ٢. دَجَا ـُ. إِحْلَوْلَكَ. كَتَمَ ـُ. ٣. وَضَعَهُ فِي الظِّلِّ.

אֲפֵלָה נ' (־לוֹת) ظُلْمَةٌ. ظَلاَمٌ. دُجْيَةٌ ج دُجًى. حُلْكَةٌ. عَتَمَةٌ. וּמַשֵּׁשׁ בַּאֲפֵלָה تَلَمَّسَ طَرِيقَهُ فِي الظَّلاَمِ. خَبَطَ خَبْطَ عَشْوَاءَ. מֵאֲפֵלָה לְאוֹר גָּדוֹל مِنَ الظَّلاَمِ إِلَى النُّورِ السَّاطِعِ. مِنَ العُبُودِيَّةِ إِلَى الحُرِّيَّةِ.

אֲפִלּוּ, אפילו מ"ח حَتَّى. حَتَّى لَوْ. وَلَوْ. رَغْمَ. مَعَ. אֲפִלּוּ אִם حَتَّى لَوْ. رَغْمَ أَنْ.

אַפְלוּלִי ת' (־לִיִּים) أَغْبَشُ ج غُبْشٌ נ' غَبْشَاءُ. مُعْتِمٌ قَلِيلاً. مَا يُخَالِطُهُ الظَّلاَمُ. خَافِتُ الضَّوْءِ.

אַפְלוּלִית נ' غَسَقٌ. غَبَشٌ. ظَلاَمُ الأَصِيلِ. אַפְלוּלִית הַשַּׁחַר غُبْشَةُ الفَجْرِ.

אַפְלָטוֹנִי G ת' (־נִיִּים) أَفْلاَطُونِيٌّ. مَا يَخُصُّ أَوْ يُنْسَبُ إِلَى أَفْلاَطُون. אַהֲבָה אַפְלָטוֹנִית حُبٌّ أَفْلاَطُونِيٌّ (غَيْرُ جِنْسِيٍّ). حُبٌّ عُذْرِيٌّ.

אַפְלָיָה נ' (־יוֹת) تَفْرِقَةٌ. تَمْيِيزٌ. تَحَيُّزٌ. تَحَامُلٌ. تَفْضِيلٌ. אַפְלָיָה מְתַקֶּנֶת تَمْيِيزٌ (تَفْضِيلٌ) تَصْحِيحِيٌّ.

אַפְלִיקַצְיָה L נ' (־יוֹת) ١. تَطْبِيقٌ. تَنْفِيذٌ ע' יִשּׂוּם. ٢. زَخْرَفَةٌ وَرَقِيَّةٌ.

אֹפֶן, אופן ז' (אֳפָנִים) طَرِيقَةٌ ج طُرُقٌ. كَيْفِيَّةٌ. صُورَةٌ ج صُوَرٌ. نَمَطٌ ج أَنْمَاطٌ. وَتِيرَةٌ. نَسَقٌ. أُسْلُوبٌ ج أَسَالِيبُ. בְּאֹפֶן זֶה عَلَى هَذَا النَّحْوِ. بِهَذَا الشَّكْلِ. عَلَى هَذَا النَّمَطِ (المِنْوَالِ). בְּאֹפֶן כְּלָלִי بِصِفَةٍ عَامَّةٍ. عُمُومًا. בְּאֹפֶן מְיֻחָד بِصِفَةٍ خَاصَّةٍ. خَاصَّةً. خُصُوصًا. בְּאֹפֶן שֶׁ־ بِحَيْثُ. حَتَّى. لِكَيْ. בְּכָל אֹפֶן عَلَى كُلٍّ. בְּשׁוּם אֹפֶן, בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן بِأَيِّ حَالٍ مِنَ الأَحْوَالِ. أَبَدًا. مُطْلَقًا. דָּבָר דָּבוּר עַל אָפְנָיו كَلِمَةٌ مَقُولَةٌ فِي مَحَلِّهَا.

אָפְנַאי ז' (־נָאִים) مُصَمِّمُ أَزْيَاءٍ. صَانِعُ (مُنْتِجُ) أَزْيَاءٍ.

אֶפֶנְדִּי T ז' أَفَنْدِي ج أَفَنْدِيَّةٌ. لَقَبُ تَكْرِيمٍ بِمَعْنَى السَّيِّدِ.

אַפֶּנְדִּיצִיט L ז' اِلْتِهَابُ الزَّائِدَةِ الدُّودِيَّةِ. اِلْتِهَابُ المُصْرَانِ الأَعْوَرِ.

אָפְנָה, אופנה נ' (־נוֹת) ١. مُوضَةٌ ج مُوضَاتٌ. ٢. زِيٌّ ج أَزْيَاءٌ. تَقْلِيعَةٌ ج تَقَالِيعُ. מְעַצֵּב אָפְנָה مُصَمِّمُ الأَزْيَاءِ. תְּצוּגַת אָפְנָה مَعْرِضُ أَزْيَاءٍ ج مَعَارِضُ.

אִפְנוּן ז' (־נִים) ١. تَعْدِيلُ تَرَدُّدِ المَوْجَاتِ. تَضْمِينٌ (modulation). ٢. صَقْلُ أُسْلُوبٍ. إِعَادَةُ رَسْمِ مَلاَمِحَ. אִפְנוּן מְהִירוּת تَعْدِيلُ السُّرْعَةِ.

אָפְנָתִי ת' (־תִיִּים) حَدِيثٌ. عَلَى آخِرِ طِرَازٍ (مُوضَةٍ).

אָפֵס פ' صَفِرَ ـَ نَفِدَ ـَ زَالَ ـُ خَلاَ ـُ عَدِمَ ـُ كَفَّ ـُ אִפֵּס ١. صَفَّرَ. ضَبَطَ الصِّفْرَ. ٢. أَخْوَى. أَخْلَى. إِسْتَنْفَدَ. אוּפַּס ١. أُلْغِيَ. ٢. صُفِّرَ. ضُبِطَ عَلَى الصِّفْرِ. הִתְאַפֵּס صَارَ صِفْرًا. أُلْغِيَ. بَطُلَ ـُ

אֶפֶס ז' (אֲפָסִים) ١. صِفْرٌ ج أَصْفَارٌ. ٢. وَلَكِنْ. بَلْ. فَقَطْ. ٣. لاَ شَيْءَ. عَدَمٌ. إِنْعِدَامٌ. אֶפֶס קָצֵהוּ أَقَلُّ مِنَ القَلِيلِ. نَزْرٌ يَسِيرٌ. כְּאַיִן וּכְאֶפֶס لاَ شَيْءَ. لاَ يَسْوَى شَرْوَى نَقِيرٍ. لاَ وَزْنَ لَهُ. עַד אֶפֶס מָקוֹם مُمْتَلِئٌ جِدًّا. مُزْدَحِمٌ. غَاصٌّ بِالحُضُورِ. שָׁלוֹשׁ־אֶפֶס في الرياضة: ثَلاَثُ إِصَابَاتٍ نَظِيفَةٍ. ثَلاَثَةٌ مُقَابِلَ لاَ شَيْءَ. שְׁעַת הָאֶפֶס سَاعَةُ الصِّفْرِ (ساعة بدء عملية). אֲנִי וְאַפְסִי עוֹד أَنَا وَحْدِي. أَنَا وَلَيْسَ غَيْرِي. أَنَا أَوَّلاً.

(אָפְסַיִם) מֵי אָפְסַיִם مَخَاضَةٌ. مَاءٌ ضَحْلٌ. مَاءٌ ضَحْضَاحٌ (يصل إلى رسغ القدم فقط).

אִפְסוּן ז' خَزْنٌ. تَجْهِيزٌ.

אַפְסוּת נ' تَفَاهَةٌ. إِنْعِدَامٌ. لاَشَيْئِيَّةٌ. بُطْلاَنٌ. عَبَثٌ.

אַפְסִי ת' (־סִיִּים) تَافِهٌ. مَعْدُومٌ. صِفْرٌ. لاَشَيْئِيٌّ.

אַפְסִיּוּת נ' عَدَمٌ. تَفَاهَةٌ.

אִפְסֵן פ' خَزَنَ ـُ جَهَّزَ.

אַפְסְנָאוּת נ' تَجْهِيزٌ ج تَجْهِيزَاتٌ. إِمْدَادٌ ج إِمْدَادَاتٌ. في الجيش: مُهِمَّاتٌ. מַחְסַן אַפְסְנָאוּת في الجيش: مَخْزَنُ مُهِمَّاتٍ. קְצִין אַפְסְנָאוּת في الجيش: ضَابِطُ مُهِمَّاتٍ.

אַפְסְנַאי ז' (־נָאִים) أَمِينُ مُسْتَوْدَعٍ. مَأْمُورُ مَخْزَنٍ. ضَابِطُ تَجْهِيزَاتٍ.

אַפְסָר ז' (־רִים) مِقْوَدٌ ج مَقَاوِدُ. عِنَانٌ ج أَعِنَّةٌ. زِمَامٌ ج أَزِمَّةٌ.

אֶפְעֶה ז' (־עִים) أَفْعَى ج أَفَاعٍ(ي). حَيَّةٌ سَامَّةٌ.

אָפַף פ' إِكْتَنَفَ. حَاطَ ـُ حَفَّ ـُ أَحَاقَ بِـ أَحْدَقَ بِـ

אַפְצִ'י Sp. ז' عُطَاسٌ ע' הִתְעַטְּשׁוּת.

אַפָּצִ'י Sp. ז' ١. أَبَاشِي. مِنْ قَبَائِلِ الهُنُودِ الحُمْرِ فِي أَمْرِيكَا الشَّمَالِيَّةِ. ٢. مِرْوَحِيَّةٌ مِنْ طِرَازِ أَبَاشِي (apache).

(אפק) הִתְאַפֵּק פ' تَجَلَّدَ. ضَبَطَ ـِ نَفْسَهُ. كَبَتَ ـِ شُعُورَهُ. تَمَالَكَ نَفْسَهُ.

אֹפֶק, אופק A ז' (אֳפָקִים) ١. أُفْقٌ (أُفُقٌ) ج آفَاقٌ. ٢. أُفُقُ تَفْكِيرٍ. אָדָם צַר אֹפֶק شَخْصٌ ضَيِّقُ الأُفُقِ. ضَيِّقُ التَّفْكِيرِ. אָדָם רְחַב אֹפֶק شَخْصٌ وَاسِعُ التَّفْكِيرِ (الأُفُقِ). مُنْفَتِحٌ. הוֹפִיעַ בָּאֹפֶק ظَهَرَ فَجْأَةً. تَجَلَّى. נֶעֱלַם מִן הָאֹפֶק غَابَ عَنِ الأُفُقِ. تَوَارَى عَنِ الأَنْظَارِ.

אֶפֶקְט L ז' (־טִים) ١. تَأْثِيرٌ. ٢. مُؤَثِّرٌ ج مُؤَثِّرَاتٌ. وَقْعٌ. فِعْلٌ. فَعَّالِيَّةٌ. אֶפֶקְט הַחֲמָמָה إِحْتِبَاسٌ حَرَارِيٌّ (global warming). אֶפֶקְטִים קוֹלִיִּים مُؤَثِّرَاتٌ صَوْتِيَّةٌ. בַּעַל אֶפֶקְט חָזָק ذُو وَقْعٍ شَدِيدٍ. فَعَّالٌ. ذُو تَأْثِيرٍ قَوِيٍّ.

אֶפֶקְטִיבִי ת' (־בִיִּים) فَعَّالٌ. شَدِيدُ الوَقْعِ. مُؤَثِّرٌ. نَاجِعٌ.

אֶפֶקְטִיבִיּוּת נ' فَاعِلِيَّةٌ. فَعَّالِيَّةٌ. تَأْثِيرٌ. وَقْعٌ. نَجَاعَةٌ.

אָפְקִי, אופקי ת' (־קִיִּים) أُفْقِيٌّ (أُفُقِيٌّ). مُتَوَازِنٌ.

אָפְקִיּוּת נ' كَوْنُهُ أُفْقِيًّا. كَوْنُهُ عَلَى مُسْتَوَى السَّطْحِ.

אֵפֶר ז' رَمَادٌ. سَكَنٌ. حُمَمٌ. עָפָר וָאֵפֶר هَبَاءٌ مَنْثُورٌ. مَا تَذْرُوهُ الرِّيَاحُ. لاَشَيْءٌ. עָשָׂה אוֹתוֹ לְעָפָר וָאֵפֶר جَعَلَهُ هَبَاءً مَنْثُورًا ومجازًا: أَظْهَرَ جَهْلَهُ وَعَجْزَهُ.

אָפֹר, אפור ת' (אֲפֹרִים) رَمَادِيٌّ. سَكَنِيٌّ. أَشْهَبُ ج شُهْبٌ ن' شَهْبَاءُ. دَاكِنٌ. אָדָם אָפֹר رَجُلٌ لاَ بَرِيقَ لَهُ. عَدِيمُ الذَّكَاءِ. שָׁמַיִם אֲפֹרִים سَمَاءٌ مُكْفَهِرَّةٌ (مُتَلَبِّدَةٌ بِالغُيُومِ).

אִפֵּר, איפר פ' ١. إِسْتَعْمَلَ المَاكْيَاجَ. جَمَّلَ. ٢. صَبَغَ بِاللَّوْنِ الرَّمَادِيِّ. رَمَّدَ. أَهَالَ عَلَيْهِ الرَّمَادَ. הִתְאַפֵּר ١. إِسْتَعْمَلَ المَاكْيَاجَ. تَجَمَّلَ. تَصَنَّعَ. ٢. تَرَمَّدَ. صَارَ رَمَادًا. הֶאֱפִיר أُمْتُقِعَ. إِزْرَقَّ لَوْنُهُ. إِكْفَهَرَّ. إِرْبَدَّ.

אָפָר ז' (־רִים) مَرْتَعٌ ج مَرَاتِعُ. مَرْجٌ ج مُرُوجٌ. مَرْعًى ج مَرَاعٍ(ي).

אַפְרוֹ En. ז' تَسْرِيحَةُ الشَّعْرِ عَلَى طَرِيقَةِ السُّودِ.

אַפְרוֹדִיטָה, אַפְרוֹדִיטֵי G נ' أَفْرُودِيت (إلهة الجمال عند اليونانيين).

אֶפְרוֹחַ ז' (־חִים) صُوصٌ ج صِيصَانٌ. كَتْكُوتٌ ج كَتَاكِيتُ. فَرْخٌ ج فِرَاخٌ. فَرُّوجٌ ج فَرَارِيجُ.

אַפְרוֹפּוֹ F מ"ח بِالمُنَاسَبَةِ ע' אַגַּב, דֶּרֶךְ אַגַּב.

אַפְרוּרִי ת' (־רִיִּים) رَمَادِيٌّ. سَكَنِيٌّ. أَشْهَبُ ج شُهْبٌ ن' شَهْبَاءُ. سِنْجَابِيٌّ.

אַפְרוּרִיּוּת נ' ١. رَمَادِيَّةٌ. غُبْرَةٌ. إِكْفِهْرَارٌ. ٢. رُوتِينِيَّةٌ. رَتَابَةٌ.

אַפְרוּרִית נ' ١. غُبْرَةٌ. رَمَادِيَّةٌ. ٢. رُوتِينِيَّةٌ. رَتَابَةٌ.

אֶפְרֶט L ז' (־טִים) أَدَاةٌ ج أَدَوَاتٌ. جِهَازٌ ج أَجْهِزَةٌ.

אַפַּרְטְהַיְד, אפרטהייד En. ז' تَفْرِقَةٌ عُنْصُرِيَّةٌ. מְדִינִיּוּת אַפַּרְטְהַיְד سِيَاسَةُ التَّفْرِقَةِ العُنْصُرِيَّةِ.

אַפִּרְיוֹן G ז' (־נִים) هَوْدَجٌ ج هَوَادِجُ. مِحْمَلٌ. مِحَفَّةٌ. مِزَفَّةُ العَرُوسِ.

אַפְּרִיוֹרִי L ת' (־יִּים) مُقَدَّمًا. سَلَفًا (a priory).

אַפֶּרִיטִיף F ז' مُشَهِّيَاتٌ. مُقَبِّلَاتٌ. مَزَّةٌ ע' מְתַאֲבֵן.

אַפְּרִיל ז' نَيْسَانُ (نِيسَانُ). أَبْرِيلُ (الشهر الرابع من السنة الميلادية). אֶחָד בְּאַפְּרִיל كِذْبَةُ أَبْرِيلَ.

אַפְרִיקָנִי, אַפְרִיקָאִי ת' (־יִּים) إِفْرِيقِيٌّ. צְפוֹן אַפְרִיקָנִי مَغْرِبِيٌّ ج مَغَارِبَةٌ.

אַפְרִיקָה ש"פ إِفْرِيقْيَا. قَارَّةُ إِفْرِيقْيَا.

אַפַּרְכֶּסֶת G נ' (־כָּסוֹת) ١. سَمَّاعَةُ تِلِيفُون. ٢. صِيوَانُ الأُذُنِ. עָשָׂה אָזְנוֹ כַּאֲפַרְכֶּסֶת أَرْهَفَ سَمْعَهُ. أَصَاخَ السَّمْعَ.

אֲפַרְסְמוֹן .As ז' (־נִים) في النبات: بَرْسِيمُون. كَاكِي (ثمر حلو المذاق، persimmon). ٢. بَيْلَسَانٌ. بَلَسَانٌ (نبات ذو رائحة عطرية، balsam).

אֲפַרְסֵק G ז' (־קִים) دُرَّاقَةٌ ج دُرَّاقٌ. خَوْخَةٌ ج خَوْخٌ (شجرة مثمرة ثمرها لذيذ الطعم، peach).

אֲפַרְפַּר ת' (־פָּרִים) ضَارِبٌ إِلَى اللَّوْنِ الرَّمَادِيِّ. أَشْهَبُ. سَكَنِيٌّ.

אַפַּרְקְדָן .Ar תה"פ مُضْطَجِعٌ ע' פְּרַקְדָּן.

אִפְשׁוּר ז' تَمْكِينٌ. إِتَاحَةٌ. تَيْسِيرٌ. مَنْحُ فُرْصَةٍ (إِمْكَانِيَّةٍ).

אֶפְשָׁר תה"פ ١. مُمْكِنٌ. مُحْتَمَلٌ. عَسَى. لَعَلَّ. אִי אֶפְשָׁר مُسْتَحِيلٌ. مُحَالٌ. غَيْرُ مُمْكِنٍ. لاَ سَبِيلَ إِلَى. כְּמִדַּת הָאֶפְשָׁר عَلَى قَدْرِ المُسْتَطَاعِ. مَا أَمْكَنَ. عَلَى قَدْرِ الإِمْكَانِ.

אִפְשֵׁר פ' مَكَّنَ. أَتَاحَ لِـ. يَسَّرَ. سَمَحَ لِـ. هَيَّأَ. נִתְאַפְשֵׁר أُمْكِنَ. أَمْكَنَ. أُتِيحَ. تَسَنَّى لِـ. تَهَيَّأَ لِـ. تَيَسَّرَ.

אֶפְשָׁרוּת נ' (־רֻיּוֹת) إِمْكَانِيَّةٌ ج إِمْكَانِيَّاتٌ. إِمْكَانٌ ج إِمْكَانَاتٌ. إِحْتِمَالٌ ج إِحْتِمَالاَتٌ. إِسْتِطَاعَةٌ. قُدْرَةٌ. قَابِلِيَّةٌ. הוֹצִיא מִכְּלַל אֶפְשָׁרוּת إِسْتَبْعَدَ. وَجَدَ مِنْ غَيْرِ المُمْكِنِ.

אֶפְשָׁרִי ת' (־יִּים) مُمْكِنٌ. مُسْتَطَاعٌ. مُحْتَمَلٌ. جَائِزٌ.

אַפָּתִי G ת' (־יִּים) لاَمُبَالٍ(ي). عَدِيمُ الاكْتِرَاثِ. قَلِيلُ الاهْتِمَامِ.

אַפָּתְיָה נ' لاَ مُبَالاَةٌ. عَدَمُ اهْتِمَامٍ. عَدَمُ اكْتِرَاثٍ. فُتُورٌ.

אָץ ת' (־צִים) مُسْتَعْجِلٌ. عَجِلٌ. مُسْرِعٌ. حَثِيثٌ ע' (אוּץ). כָּל אָץ אַךְ לְמַחְסוֹר العَجَلَةُ فُرْصَةُ العَجَزَةِ. العَجَلَةُ مِنَ الشَّيْطَانِ.

אֶצְבַּע נ' (־בָּעוֹת) ١. إِصْبَعٌ ج أَصَابِعُ. بَنَانَةٌ ج بَنَانٌ. ٢. السَّبَّابَةُ. المُشِيرَةُ (الاصبع المجاورة للابهام). אֶצְבַּע אֱלֹהִים يَدُ اللهِ (في القضية). مَشِيئَةُ اللهِ. אֶצְבַּע מְשֻׁלֶּשֶׁת بَعْصَةٌ (علامة ازدراء). אֶצְבָּעוֹ בָּאֶמְצַע يَدُهُ فِي القَضِيَّةِ. لَهُ ضِلْعٌ فِي القَضِيَّةِ. אֶצְבָּעוֹ עַל הַהֶדֶק مجازًا: ١. عَلَى اسْتِعْدَادٍ لِلْعَمَلِ فَوْرًا. ٢. مُتَسَرِّعٌ فِي ضَرْبِ النَّارِ. אֵינוֹ נוֹקֵף אֶצְבַּע لاَ يُحَرِّكُ سَاكِنًا. لاَ يَكْتَرِثُ لِلأَمْرِ. מָצוּץ מִן הָאֶצְבַּע مُخْتَلَقٌ. مُلَفَّقٌ. مِنْ بَنَاتِ الخَيَالِ. עַל רָאשֵׁי אֶצְבָּעוֹת عَلَى رُؤُوسِ الأَصَابِعِ. بِحَذَرٍ. الهُوَيْنَا. נוֹתְנִים לוֹ אֶצְבַּע לוֹקֵחַ אֶת כָּל הַיָּד نُطْعِمُهُ الكُرَاعَ فَيَطْمَعُ فِي الذِّرَاعِ. הֶחְזִיק לוֹ אֶצְבָּעוֹת סל' صَلَّى مِنْ أَجْلِهِ. تَمَنَّى لَهُ النَّجَاحَ.

אֶצְבְּעוֹן ז' (־בְּעוֹנִים) كُشْتُبَان. قِمْعٌ ج أَقْمَاعٌ.

אֶצְבְּעוֹנִי ת' (־נִיִּים) قَزَمٌ ج أَقْزَامٌ ע' גַּמָּד.

אֶצְבְּעוֹנִית נ' (־נִיּוֹת) في النبات: قِمْعِيَّةٌ. زَهْرُ الكَشَاتِبِينِ (digitalis).

אַצָּה .Ar נ' (־צּוֹת) أُشْنَةٌ. طُحْلُبٌ مَائِيٌّ. خَزُّ المَاءِ (algae).

אַצְוָה .Ar נ' (־ווֹת) ١. في الصناعة: دُفْعَةُ إِنْتَاجٍ. ٢. في الحواسيب: بَرْنَامَجٌ يُنَفِّذُ عَمَلِيَّةً مِنَ البِدَايَةِ حَتَّى النِّهَايَةِ.

אצולה ע' אֲצֻלָּה.

אָצוּר ת' (אֲצוּרִים) مُكْتَنَزٌ. مُخْتَزَنٌ. مُودَعٌ. مَكْنُونٌ.

אִצְטַבָּה G נ' (־בּוֹת) ١. مِسْطَبَةٌ ج مَسَاطِبُ. ٢. رَفٌّ ج رُفُوفٌ. صُفَّةٌ ج صُفُوفٌ. مَطْبَقِيَّةٌ.

אִצְטַגְנִין, איצטגנין G ז' (־נִים) مُنَجِّمٌ ע' אַסְטְרוֹלוֹג.

אִצְטַגְנִינוּת נ' تَنْجِيمٌ. عِلْمُ التَّنْجِيمِ ע' אַסְטְרוֹלוֹגְיָה.

אִצְטַדְיוֹן G ז' (־נִים) إِسْتَادٌ. مَلْعَبٌ ج مَلاَعِبُ. مَيْدَانُ مُبَارَيَاتٍ. مُدَرَّجٌ رِيَاضِيٌّ.

אֲצֵטוֹן L ז' أَسِيتُون (سائل يستعمل في التركيبات الكيماوية).

אִצְטְוָנָה, אצטוונה P נ' (־נוֹת) ١. أُسْطُوَانَةٌ ج أَسَاطِينُ. ٢. قُبَّعَةٌ أُسْطُوَانِيَّةٌ. سِلِنْدَر.

אִצְטְוָנִי ת' (־נִיִּים) أُسْطُوَانِيٌّ (ما كان على شكل أسطوانة).

אֲצֵטִילֵן L ז' أَسِيتِيلِين (غاز سام يستعمل في لحم المعادن).

אִצְטְלָה G נ' (־לָאוֹת) جُبَّةٌ ج جُبَابٌ (رداء فوقاني). הוּא רָאוּי לְאִצְטְלָה זוֹ هذَا الرِّدَاءُ يُنَاسِبُهُ ومجازًا: هُوَ فِي مَكَانِهِ المُنَاسِبِ.

אִצְטְרֻבָּל, אצטרובל G ז' (־לִים) كُوزُ الصَّنَوْبَرِ ج أَكْوَازٌ. مَخْرُوطٌ ج مَخَارِيطُ.

אִצְטְרֻבָּלִי, אצטרובלי ת' (־יִּים) مَخْرُوطِيُّ الشَّكْلِ. بِشَكْلِ الكُوزِ.

אַצְטְרוֹלָב G ז' (־בִים) أَسْطُرْلاَب (جهاز قديم لقياس ارتفاع الكواكب).

אַצִּיל ז' (־לִים), **אַצִּילָה** נ' (־לוֹת) عَضُدٌ. عَضِدٌ ج أَعْضَادٌ.

אָצִיל ז' (אֲצִילִים) ١. أَصِيلٌ. نَبِيلٌ ج نُبَلاَءُ. شَرِيفٌ ج شُرَفَاءُ وأَشْرَافٌ. ٢. وَجِيهٌ ج وُجَهَاءُ. ٣. شَهْمٌ. ذُو مُرُوءَةٍ. גָּזִים אֲצִילִים في الكيمياء: الغَازَاتُ

الخَامِلَةُ (كالهليوم والنيون). מַתָּכוֹת אֲצִילוֹת مَعَادِنُ ثَمِينَةٌ (كالذهب والفضة والبلاتين).

אֲצִילָה נ' تَخْوِيلُ صَلاَحِيَّةٍ. تَفْوِيضٌ.

אֲצִילוּת נ' ١. نُبْلٌ. شَهَامَةٌ. مُرُوءَةٌ. نَجَابَةٌ. ٢. في الصوفية: وَحْيٌ. إِلْهَامٌ. אֲצִילוּת נֶפֶשׁ شَهَامَةٌ. مُرُوءَةٌ. أَرْيَحِيَّةٌ. הָאֲצִילוּת מְחַיֶּבֶת مَا يُوجِبُهُ النُّبْلُ. مَا تَقْتَضِيهِ الشَّهَامَةُ.

אֲצִילִי ת' (־לִיִּים) ١. نَبِيلٌ. يَنِمُّ عَنِ النُّبْلِ وَالنَّجَابَةِ. ٢. رُوحَانِيٌّ. فِكْرِيٌّ.

אֲצִירָה נ' جَمْعٌ. خَزْنٌ. اِخْتِزَانٌ. إِكْتِنَازٌ.

אֵצֶל מ"י ١. عِنْدَ. لَدَى. ٢. مُحَاذٍ (ي). بِحِذَاءِ. إِزَاءَ. بِالقُرْبِ مِنْ. ٣. بِوَاسِطَةِ.

אצ"ל ר"ת אִרְגּוּן צְבָאִי לְאֻמִּי اَلْمُنَظَّمَةُ العَسْكَرِيَّةُ القَوْمِيَّةُ.

אָצַל פ' ١. أَصْفَى. أَغْدَقَ. أَسْبَغَ. أَفَاضَ. ٢. أَوْحَى. أَلْهَمَ. נֶאֱצַל ١. اُجْتُزِئَ. اُقْتُطِعَ. أُسْبِغَ. ٢. أُوحِيَ. اِنْبَثَقَ مِنْ (عَنْ). מַחֲשָׁבָה נֶאֱצָלָה, רַעְיוֹן נֶאֱצָל فِكْرَةٌ سَامِيَةٌ. تَفْكِيرٌ رَفِيعٌ. הֶאֱצִיל ١. أَسْبَغَ. أَصْفَى. أَغْدَقَ. ٢. خَوَّلَ. فَوَّضَ. مَنَحَ ـ صَلاَحِيَّةً.

אֲצֻלָּה, אצולה נ' (־לּוֹת) طَبَقَةُ النُّبَلاَءِ. الأَشْرَافُ.

אָצָן ז' (־נִים) في الرياضة: عَدَّاءٌ. رَاكِضٌ.

אֶצְעָדָה נ' (־דוֹת) ١. سِوَارٌ ج أَسْوِرَةٌ (لليد). ٢. حِجْلٌ. خَلْخَالٌ ج خَلاَخِيلُ. غُوَيْشَةٌ (للرجل).

אָצַר פ' ذَخَرَ ـ. حَفِظَ ـ. خَزَنَ ـ. إِسْتَوْدَعَ. كَنَزَ ـ. נֶאֱצַר خُزِنَ. أُدْخِرَ. اُكْتُنِزَ. جُمِعَ. حُوِّشَ.

אֶ־קָ־גֶ En. ר"ת אֶלֶקְטְרוֹ־קַרְדְּיוֹגְרַמָּה مُخَطَّطٌ كَهْرَبَائِيٌّ لِلْقَلْبِ.

אֶקְדָּח ז' (־חִים) مُسَدَّسٌ ج مُسَدَّسَاتٌ. فَرْدٌ. طَبَنْجَةٌ. אֶקְדָּח אוֹטוֹמָטִי مُسَدَّسٌ (فَرْدٌ) أُوتُومَاتِيكِيٌّ. אֶקְדַּח תֹּפִּי مُسَدَّسٌ ذُو سَاقِيَةٍ ע' תֹּפִּי.

אֶקְדָּחָן ז' (־נִים) ١. مُسَلَّحٌ بِمُسَدَّسٍ. ٢. مُهَدِّدٌ بِقُوَّةِ السِّلاَحِ. إِرْهَابِيٌّ. عَنِيفٌ.

אָקָדֵמַאי G ז' (־מָאִים) أَكَادِيمِيٌّ. جَامِعِيٌّ.

אַקְדָּמָה נ' (־מוֹת) ١. تَقْدِيمٌ. مُقَدِّمَةٌ. تَوْطِئَةٌ. تَمْهِيدٌ ע' הַקְדָּמָה. ٢. في الموسيقى: مُقَدِّمَةٌ مُوسِيقِيَّةٌ. بَشْرَفٌ. تَقْسِيمٌ شَرْقِيٌّ ج تَقَاسِيمُ ע' פְּרֶלוּד.

אָקָדֵמִי G ת' (־מִיִּים) ١. أَكَادِيمِيٌّ. جَامِعِيٌّ. ٢. نَظَرِيٌّ. عِلْمِيٌّ. וִכּוּחַ אָקָדֵמִי ١. جَدَلٌ أَكَادِيمِيٌّ. نِقَاشٌ نَظَرِيٌّ. ٢. مجازًا: جَدَلٌ عَقِيمٌ. תֹּאַר אָקָדֵמִי دَرَجَةٌ جَامِعِيَّةٌ.

אָקָדֵמְיָה נ' أَكَادِيمْيَا. مَجْمَعٌ ج مَجَامِعُ. دَارُ عُلُومٍ. הָאָקָדֵמְיָה לַלָּשׁוֹן הָעִבְרִית مَجْمَعُ اللُّغَةِ العِبْرِيَّةِ.

אָקָדֵמִיזַצְיָה G נ' نَشْرُ التَّعْلِيمِ الجَامِعِيِّ. تَفْضِيلُ الثَّقَافَةِ النَّظَرِيَّةِ عَلَى التَّأْهِيلِ العَمَلِيِّ.

אַקּוֹ ז' (־קּוֹאִים, ־קּוֹיִים) وَعْلٌ ج وُعُولٌ (ibex).

אַקְוָדוּקְט, אקוודוקט L ז' (־טִים) قَنْطَرَةٌ ج قَنَاطِرُ. سَاقِيَةٌ ج سَوَاقٍ(ي) ע' אַמָּה, אַמַּת מַיִם.

אֶקְוָדוֹר, אקוודור ש"פ أَكْوَادُور (دولة في أمريكا الجنوبية).

אַקְוָה, אקווה נ' مُجَمَّعٌ مَائِيٌّ تَحْتَ الأَرْضِ. مِيَاهٌ جَوْفِيَّةٌ.

אקווריום ע' אַקְוַרְיוּם.

אָקוּטִי En. ת' (־טִיִּים) حَادٌّ. قَاطِعٌ. خَطِيرٌ. عَوِيصٌ. בְּעָיָה אָקוּטִית مُشْكِلَةٌ عَسِيرَةُ الحَلِّ. مُشْكِلَةٌ عَوِيصَةٌ.

אֶקְוִיוָלֶנְטִי, אקוויוולנטי L ת' مُكَافِئٌ. مُسَاوٍ(ي).

אַקְוִיפֶר, אקוויפר F ז' مَخْزُونُ المَاءِ الجَوْفِيِّ.

אֶקוֹלוֹגִי G ת' (־גִיִּים) بِيئِيٌّ ע' סְבִיבָתִי.

אֶקוֹלוֹגְיָה נ' عِلْمُ البِيئَةِ (ecology) ע' סְבִיבָה.

אקו"ם ר"ת אֲגֻדַּת קוֹמְפּוֹזִיטוֹרִים, מְחַבְּרִים וּמוֹ"לִים לְמוּזִיקָה جَمْعِيَّةُ المُلَحِّنِينَ وَالمُؤَلِّفِينَ وَالنَّاشِرِينَ المُوسِيقِيِّينَ.

אֶקוּמֵנִי L ת' (־נִיִּים) مَسْكُونِيٌّ. عَالَمِيٌّ. וְעִידָה אֶקוּמֵנִית المُؤْتَمَرُ المَسْكُونِيُّ (الكَاثُولِيكِيُّ).

אֶקוֹנוֹמְיָה G נ' ١. تَوْفِيرٌ. إِدِّخَارٌ. ٢. إِقْتِصَادٌ ע' כַּלְכָּלָה.

אָקוּסְטִי G ת' (־טִיִּים) في الفيزياء: سَمْعِيٌّ. صَوْتِيٌّ.

אָקוּסְטִיקָה נ' (־קוֹת) عِلْمُ السَّمْعِيَّاتِ. الصَّوْتِيَّاتُ (مجموع الخصائص الصوتية لقاعات أو أبنية تستوجب وضوح الاصوات).

אַקוּפּוּנְקְטוּרָה L נ' في الطب: الوَخْزُ بِالإِبَرِ (طريقة معالجة صينية متبعة كبديل أو متمم للطب المالوف).

אַקּוֹרְד It. ז' (־דִים) تَنَاغُمٌ مُوسِيقِيٌّ. تَآلُفُ أَنْغَامٍ. إِنْسِجَامٌ ע' תַּצְלִיל.

אַקּוֹרְדְּיוֹן F ז' (־נִים) أَكُورْدِيُون (آلة موسيقية قابلة للانطواء) ע' מַפּוּחִית, מַפּוּחִית יָד.

אַקְוַרְיוּם, אקווריום (־מִים), **אַקְוַרְיוֹן, אקווריון** (־נִים) ז' مَرْبَى مَائِيٌّ (مج). حَوْضُ الأَسْمَاكِ وَالنَّبَاتِ.

אַקְוָרֶל, אקוורל It. ז' رَسْمٌ بِالأَلْوَانِ المَائِيَّةِ.

אֶקְזוֹטִי G ת' (־טִיִּים) طَرِيفٌ. مُدْهِشٌ. شَاذٌّ (فِي غَرَابَتِهِ).

אֶקְזִיסְטֶנְצְיָאלִיזְם F ז' الوُجُودِيَّةُ (فلسفة ترى أن الوجود سابق لماهيته وأن الإنسان حر له أن يصنع نفسه كما يبدو له تحقيقًا لوجوده الكامل) ע' קִיּוּמִיּוּת.

אֶקְזִיסְטֶנְצְיָאלִיסְט ז' (־טִים) وُجُودِيٌّ. مُؤْمِنٌ بِالفَلْسَفَةِ الوُجُودِيَّةِ.

אֶקְזֶמָה G נ' إكْزِيمَا (مرض جلدي).

אַקְט L ז' (־טִים) ١. فِعْلٌ ج أفْعَال. عَمَلٌ ج أعْمَالٌ. ٢. مَشْهَدٌ ج مَشَاهِدُ.

אַקְטוּאָלִי L ת' (־יִים) وَاقِعِيٌّ. عَمَلِيٌّ. حَقِيقِيٌّ. حَالِيٌّ. رَاهِنٌ. דִּיּוּן בְּעִנְיָנִים אַקְטוּאָלִיִּים نِقَاشٌ (بَحْثٌ) فِي شُؤُونِ السَّاعَةِ.

אַקְטוּאָלְיָה נ' الأحْدَاثُ الرَّاهِنَةُ. وَقَائِعُ الأحْدَاثِ.

אַקְטוּאָלִיּוּת נ' وَاقِعِيَّةٌ. مَا يَخُصُّ الوَاقِعَ الآنِيَّ.

אַקְטוּאָלִיזַצְיָה נ' إضْفَاءُ صِبْغَةٍ وَاقِعِيَّةٍ لِلأُمُورِ. تَأْكِيدُ الجَانِبِ الوَاقِعِيِّ المَحْسُوسِ.

אַקְטוּאָר L ז' (־רִים) خَبِيرٌ (أخِصَّائِيٌّ) فِي التَّأْمِينِ.

אַקְטִיב L ז' في الميزانيات: أُصُولُ المِيزَانِيَّةِ. المَوْجُودَاتُ. אַקְטִיב וּפַסִּיב أُصُولٌ وَخُصُومٌ (في ميزانية).

אַקְטִיבִי ת' (־יִים) ١. نَشِيطٌ ج نُشَطَاءُ. عُضْوٌ عَامِلٌ. فَاعِلٌ. فَعَّالٌ. ٢. إيجَابِيٌّ.

אַקְטִיבִיּוּת נ' ١. فَعَّالِيَّةٌ. فَاعِلِيَّةٌ. نَشَاطٌ. حَيَوِيَّةٌ. ٢. إيجَابِيَّةٌ.

אַקְטִיבִיזְם ז' حَزْمٌ. شِدَّةٌ. صَرَامَةٌ. أُسْلُوبٌ يُنَادِي بِالرَّدِّ بِالشِّدَّةِ وَالقُوَّةِ.

אַקְטִיבִיסְט ז' (־טִים) حَازِمٌ. صَارِمٌ. مَنْ يُنَادِي بِالرَّدِّ بِحَزْمٍ وَبِشِدَّةٍ.

אַקִי"ם ר"ת אֲגֻדָּה לְקִדּוּם יְלָדִים מְפַגְּרִים جَمْعِيَّةُ تَأْهِيلِ الأوْلَادِ المُعَوَّقِينَ.

אִקְלוּם ז' أقْلَمَةٌ. تَكْيِيفٌ لِلْبِيئَةِ. تَأَقْلُمٌ. تَكَيُّفٌ.

אַקְלִים A ז' (־מִים) مُنَاخٌ. إقْلِيمٌ. طَقْسٌ.

אַקְלִימִי ת' (־יִים) مُنَاخِيٌّ. إقْلِيمِيٌّ. جَوِّيٌّ.

אִקְלֵם פ' أقْلَمَ. كَيَّفَ لِلْبِيئَةِ. הִתְאַקְלֵם تَأَقْلَمَ. تَكَيَّفَ (لِلْمُحِيطِ). تَهَايَأَ لِلْبِيئَةِ.

אֶקְלֶקְטִי G ת' (־יִים) إنْتِقَائِيٌّ. إصْطِفَائِيٌّ. مَا يَضُمُّ شَذَرَاتٍ مُخْتَارَةً.

אֶקְלֶקְטִיקָן ז' (־נִים) ١. مُقْتَبِسٌ. جَامِعُ شَذَرَاتٍ. ٢. بَاحِثٌ عَدِيمُ الأصَالَةِ.

אַקְנֶה L ז' حَبُّ الشَّبَابِ.

אֶקְס L מ"י بادئة بمعنى: سَابِقًا ע' לְשֶׁעָבַר.

אֶקְס־אוֹפִיצְיוֹ תה"פ بِحُكْمِ المَنْصِبِ (الوَظِيفَةِ). عَمَلًا بِـ

אֶקְסְהִיבִּיצְיוֹנִיזְם L ז' ١. إسْتِعْرَاءٌ. إظْهَارِيَّةٌ ע' הִתְרַאֲווּת. ٢. مجازًا: عَرْضُ نَوَاقِصِهِ.

אֶקְסוֹגַמְיָה G נ' الزَّوَاجُ مِنْ خَارِجِ العَشِيرَةِ أوِ الأُسْرَةِ.

אֶקְסוֹדוּס L ז' ١. سِفْرُ الخُرُوجِ (اسمه العبري שְׁמוֹת). ٢. مجازًا: إنْعِتَاقٌ. خَلَاصٌ.

אֶקְסְטָזָה G נ' حَمَاسٌ. نَشْوَةٌ. وَجْدٌ (في الصوفية). نَشْوَةُ الطَّرَبِ. فَيْضٌ.

אֶקְסְטָטִי ת' (־יִים) حَمَاسِيٌّ. مُنْطَوٍ عَلَى نَشْوَةِ الطَّرَبِ فِي الصُّوفِيَّةِ.

אֶקְסְטֶנְסִיבִי L ת' (־יִים) وَاسِعٌ. شَامِلٌ. بَعِيدُ المَدَى. חַקְלָאוּת אֶקְסְטֶנְסִיבִית زِرَاعَةٌ بَعْلِيَّةٌ تَعْتَمِدُ عَلَى العَوَامِلِ الطَّبِيعِيَّةِ فَقَطْ (خلاف חַקְלָאוּת אִינְטֶנְסִיבִית).

אֶקְסְטְרָה L ת' ١. إضَافِيٌّ. مُضَافٌ. ٢. مُمْتَازٌ. فَرِيدٌ فِي نَوْعِهِ.

אֶקְסְטְרוֹבֶרְטִי L ת' (־יִים) خَارِجِيٌّ. مُتَّجِهٌ نَحْوَ خَارِجِ الذَّاتِ ע' מוּחְצָן.

אֶקְסְטֶרִיטוֹרְיָאלִי L ת' (־יִים) مَا هُوَ خَارِجَ النِّطَاقِ. אֵזוֹר אֶקְסְטֶרִיטוֹרְיָאלִי مِنْطَقَةٌ لَا يَسْرِي عَلَيْهَا حُكْمُ الدَّوْلَةِ (كالسفارات).

אֶקְסְטֶרְנִי L ת' (־יִים) خَارِجِيٌّ (تعليم خارج المدرسة).

אַקְסְיוֹמָה G נ' (־מוֹת) بَدِيهِيَّةٌ ج بَدِيهِيَّاتٌ. أوَّلِيَّةٌ ج أوَّلِيَّاتٌ ע' אֲמִתָּה.

אֶקְסֶמְפְּלָר L ז' (־רִים) نُسْخَةٌ ע' עֹתֶק.

אֶקְסְפּוֹזִיצְיָה L נ' عَرْضٌ. كَشْفٌ. شَرْحٌ. تَفْسِيرٌ ע' הֶצֵּג.

אֶקְסְפּוֹרְט L ז' تَصْدِيرٌ ע' יְצוּא.

אֶקְסְפֶּרִימֶנְט L ז' (־טִים) تَجْرِبَةٌ ج تَجَارِبُ ע' נִסּוּי.

אֶקְסְפֶּרִימֶנְטָלִי ת' (־יִים) تَجْرِيبِيٌّ. إخْتِبَارِيٌّ ע' נִסּוּיִי.

אֶקְסְפְּרֶס L ז' عَاجِلٌ. مُسْتَعْجِلٌ. سَرِيعٌ. إكْسْبِرِيس. רַכֶּבֶת אֶקְסְפְּרֶס قِطَارٌ سَرِيعٌ (إكْسْبِرِيس).

אֶקְסְפְּרֶסְיוֹנִיזְם L ז' في الفن والادب: المَذْهَبُ التَّعْبِيرِيُّ.

אֶקְסְפְּרֶסְיוֹנִיסְט ז' (־טִים) مُؤْمِنٌ بِالمَذْهَبِ التَّعْبِيرِيِّ.

אֶקְסְצֶנְטְרִי F ת' (־יִים) ١. لَامَرْكَزِيٌّ. في العدسات: لَابُؤْرِيٌّ. ٢. شَاذٌّ. غَرِيبُ الأطْوَارِ.

אֶקְסְצֶנְטְרִיּוּת נ' ١. لَا مَرْكَزِيَّةٌ. ٢. شُذُوذٌ. غَرَابَةٌ.

אֶקְסְקְלוּסִיבִי L ת' (־יִים) مَقْصُورٌ عَلَى. خَاصٌّ بِـ. قَاصِرٌ عَلَى فِئَةٍ مُعَيَّنَةٍ. מוֹעֲדוֹן אֶקְסְקְלוּסִיבִי نَادٍ خَاصٌّ (بالضباط فقط مثلاً).

אָ־קַפֶּלָה It. נ' في الموسيقى: بِدُونِ مُصَاحَبَةِ آلَاتٍ مُوسِيقِيَّةٍ (a capella).

אַקְצְיָה, אַקצייה G נ' ١. حَمْلَةٌ. عَمَلِيَّةٌ (عسكرية ونحوها). ٢. كِنَايَةٌ عَنْ حَمْلَةِ تَصْفِيَةِ اليَهُودِ إبَّانَ الحَرْبِ العَالَمِيَّةِ الثَّانِيَةِ فِي أُورُبَّا.

אַקַצְיָה G נ' أقَاقْيَا. شَجَرَةُ السَّنْطِ ע' שִׁטָּה.

אַקְצֶנְט L ז' (־טִים) ١. نَبْرَةٌ ج نَبَرَاتٌ. ٢. لَهْجَةٌ. نُطْقٌ. لَفْظٌ. דִּבֵּר עִבְרִית בְּאַקְצֶנְט צָרְפָתִי تَكَلَّمَ العِبْرِيَّةَ بِلَهْجَةٍ فَرَنْسِيَّةٍ.

אַקֶר .En ז' (־רִים) أكْر (مقياس مساحة يبلغ ٤٠٤٧ مترًا مربعًا).

אַקְרַאי .Ar ז' صُدْفَةٌ ج صُدَفٌ. مُصَادَفَةٌ. طَارِئٌ ج طَوَارِئُ. בְּאַקְרַאי, בְּדֶרֶךְ אַקְרַאי صُدْفَةً. مُصَادَفَةً. إتِّفَاقًا. عَرَضًا. عَفْوًا. إعْتِبَاطًا.

אַקְרָאִי ת' (־יִים) عَرَضِيٌّ. عَفْوِيٌّ. إعْتِبَاطِيٌّ.

אַקְרֵדִיטַצְיָה F נ' (־יוֹת) إعْتِمَادٌ. أوْرَاقُ اعْتِمَادٍ ע' הַאֲמָנָה. ٢. إذْنٌ. تَخْوِيلٌ.

אַקְרוֹבָּט G ז' (־טִים) بَهْلَوَانٌ ע' לֻלְיָן.

אַקְרוֹבָּטִיקָה נ' بَهْلَوَانِيَّةٌ ע' לֻלְיָנוּת.

אַקְרוֹפּוֹלִיס G ז' أَكْرُوبُولِيس. القِسْمُ الأَعْلَى المُحَصَّنُ مِنْ مَدِينَةِ أَثِينَا القَدِيمَةِ. قَلْعَةُ أَثِينَا.

אַקְרִילָן ז' أَكْرِيلَان. نَوْعٌ فَاخِرٌ مِنَ الأَنْسِجَةِ الاصْطِنَاعِيَّةِ.

אֶקְרָן ז' (־נִים) شَاشَةٌ (تلفزيون او سينما). الشَّاشَةُ البَيْضَاءُ ע' מָסָךְ.

אָר F ז' (־רִים) آر (مقياس مساحة يساوي ١٠٠ متر مربع).

אֶרְאֵל ז' (־אֵלִים) مَلَاكٌ ج مَلَائِكَةٌ. נִצְּחוּ אֶרְאֶלִּים אֶת הַמְּצוּקִים مجازًا: إِنْتَصَرَ الحَقُّ عَلَى البَاطِلِ. إِنْتَصَرَ الخَيْرُ عَلَى الشَّرِّ.

אָרַב פ' كَمَنَ ـُ تَرَبَّصَ لِـ تَرَصَّدَ لِـ تَرَقَّبَ.

אַרְבֶּה ז' جَرَادٌ (مفرد: جَرَادَةٌ).

אֲרֻבָּה, ארובה נ' (־בּוֹת) ١. مَدْخَنَةٌ ج مَدَاخِنُ. ٢. مَنْوَرٌ. كُوَّةٌ فِي السَّقْفِ. אֲרֻבַּת הָעַיִן مُقْلَةُ العَيْنِ ج مُقَلٌ. مِحْجَرُ العَيْنِ ج مَحَاجِرُ. כְּסוּמָא בָּאֲרֻבָּה يَخْبِطُ خَبْطَ عَشْوَاءَ. عَلَى غَيْرِ هُدًى. נִפְתְּחוּ אֲרֻבּוֹת הַשָּׁמַיִם إِنْفَتَحَتْ مَيَازِيبُ السَّمَاءِ. هَطَلَ مَطَرٌ غَزِيرٌ (هَتُونٌ).

אֶרְבִּיּוּם .Sw ז' إِيرْبِيُوم (عنصر كيماوي فلزي نادر، erbium).

אַרְבִּיטְרָז' F ז' مُرَاجَحَةُ الكَمْبِيُو ע' נִצּוּל, נִצּוּל פְּעָרִים.

אַרְבַּע ש"מ נ' أَرْبَعٌ. الرَّقْمُ ٤ (للمؤنث). אַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ, אַרְבַּע רוּחוֹת הַשָּׁמַיִם ١. جِهَاتُ الأَرْضِ الأَرْبَعُ. جَنَبَاتُ الأَرْضِ. אַרְבַּע עֶשְׂרֵה أَرْبَعَ عَشْرَةَ. الرَّقْمُ ١٤ (للمؤنث). שִׂיחָה בְּאַרְבַּע עֵינַיִם حَدِيثٌ بَيْنَ اثْنَيْنِ. حِوَارٌ وَجْهًا لِوَجْهٍ. אַרְבָּעוֹת رُبَاعَ. أَرْبَعَةً أَرْبَعَةً. أَرْبَعَاتٌ.

אַרְבָּעָה ש"מ ז' أَرْبَعَةٌ. الرَّقْمُ ٤ (للمذكر). אַרְבָּעָה מִינִים النَّبَاتَاتُ الأَرْبَعَةُ الَّتِي يُبَارَكُ عَلَيْهَا فِي عِيدِ المِظَلَّةِ. אַרְבָּעָה עָשָׂר أَرْبَعَةَ عَشَرَ. الرَّقْمُ ١٤ (للمذكر).

אַרְבָּעִים ש"מ ר' أَرْبَعُونَ. الرَّقْمُ ٤٠.

אַרְבַּעְתַּיִם תה"פ أَرْبَعَةُ أَضْعَافٍ (عدد مضروب باربعة).

אָרַג פ' ١. نَسَجَ ـِ حَاكَ ـُ حَبَكَ ـِ ٢. مجازًا: نَظَمَ ـُ (قصيدة). دَبَّجَ. נֶאֱרַג نُسِجَ. حِيكَ. حُبِكَ.

אֶרֶג ז' (אֲרָגִים) ١. نَسِيجٌ ج أَنْسِجَةٌ. ٢. قُمَاشٌ ج أَقْمِشَةٌ. ٣. أُنْظُومَةٌ.

ארגוון ע' אַרְגְּוָן.

אַרְגּוּמֶנְט L ז' (־טִים) حُجَّةٌ ج حُجَجٌ. ذَرِيعَةٌ ج ذَرَائِعُ. مُبَرِّرٌ ج مُبَرِّرَاتٌ.

אַרְגּוּמֶנְטַצְיָה נ' مُبَرِّرَاتٌ. مُسَوِّغَاتٌ. دَلَائِلُ. إِيضَاحَاتٌ.

אִרְגּוּן G ז' (־נִים) ١. تَنْظِيمٌ. نِظَامٌ ج أَنْظِمَةٌ. ٢. مُنَظَّمَةٌ ج مُنَظَّمَاتٌ. هَيْئَةٌ. אִרְגּוּן גַּג تَنْظِيمٌ فَوْقِيٌّ. אִרְגּוּן הָאֻמּוֹת הַמְּאֻחָדוֹת (הָאו"ם) مُنَظَّمَةُ الأُمَمِ المُتَّحِدَةِ (U.N.O.). אִרְגּוּן הַבְּרִיאוּת הַבֵּינְלְאֻמִּי مُنَظَّمَةُ الصِّحَّةِ الدَّوْلِيَّةُ (W.H.O.). אִרְגּוּן הַמָּזוֹן הַבֵּינְלְאֻמִּי مُنَظَّمَةُ التَّغْذِيَةِ (وَالزِّرَاعَةِ) الدَّوْلِيَّةُ (F.A.O.). אִרְגּוּן מֵחָדָשׁ إِعَادَةُ تَنْظِيمٍ. אִרְגּוּן עוֹבְדִים نِقَابَةٌ ج نِقَابَاتٌ. אִרְגּוּן צְבָאִי לְאֻמִּי (אצ"ל) المُنَظَّمَةُ العَسْكَرِيَّةُ القَوْمِيَّةُ. הָאִרְגּוּן לְשִׁחְרוּר פָּלַסְטִין ע' אַשָׁ"ף.

אַרְגּוֹן G ז' الأَرْغُون (عنصر كيماوي غازي).

אַרְגְּוָן, ארגוון ז' أُرْجُوَانٌ ע' אַרְגָּמָן.

אֶרְגּוֹנוֹמְיָה נ' الهَنْدَسَةُ البَشَرِيَّةُ.

אִרְגּוּנִי ת' (־יִּים) تَنْظِيمِيٌّ. تَشْكِيلِيٌّ. مَا يَخُصُّ التَّنْظِيمَ.

אַרְגָּז ז' (־זִים) صُنْدُوقٌ ج صَنَادِيقُ. عُلْبَةٌ ج عُلَبٌ. سَحَّارَةٌ ج سَحَاحِيرُ. אַרְגַּז חוֹל مِرْمَلَةٌ. صُنْدُوقُ رَمْلٍ. אַרְגַּז הַמִּטְעָן صُنْدُوقُ العَفْشِ (في سيارة).

אַרְגָּמָן ז' ١. أُرْجُوَانٌ (صِبْغ احمر). قِرْمِزٌ. ٢. بِرْفِير. ثَوْبٌ أَحْمَرُ.

אַרְגְּמָנִי ת' (־יִּים) أُرْجُوَانِيٌّ. قِرْمِزِيٌّ. أَحْمَرُ.

אַרְגְּמָנִית נ' (־יּוֹת) مَحَارَةٌ. حَلَزُونٌ أَحْمَرُ.

אַרְגֶּמֶת נ' الحُمَامَى (التهاب جلدي، erythema).

אִרְגֵּן פ' ١. نَظَمَ ـِ نَظَّمَ. أَقَامَ. أَحْيَا (حفلة). أَدَارَ. ٢. ضَمَّ ـُ أَدْخَلَ (في منظمة). הִתְאַרְגֵּן إِنْتَظَمَ. إِنْضَمَّ. إِنْخَرَطَ. إِنْتَسَبَ إِلَى مُنَظَّمَةٍ.

אַרְגֶּנְטִינָה ש"פ الأَرْجَنْتِينُ (دولة في امريكا الجنوبية).

אַרְגֶּנְטִינִי תו"ז (־נִים, ־יִּים) أَرْجَنْتِينِيٌّ. مِنْ بِلَادِ الأَرْجَنْتِينِ.

אַרְגָּעָה נ' هُدُوءٌ. سُكُونٌ. سَكِينَةٌ. دَعَةٌ. אוֹת אַרְגָּעָה إِشَارَةُ زَوَالِ الخَطَرِ (في غارة جوية). صَفَّارَةُ الأَمَانِ.

אָרָד ז' صُفْرٌ. بُرُونْز (خليط من المعادن لصب الادوات). תְּקוּפַת הָאָרָד العَصْرُ البُرُونْزِيُّ (النُّحَاسِيُّ).

אַרְדִּיכָל ז' (־לִים) ١. مِعْمَارِيٌّ. مُهَنْدِسٌ مِعْمَارِيٌّ ע' אַדְרִיכָל.

אָרָה פ' جَنَى ـِ الثَّمَرَ. إِجْتَنَى. قَطَفَ ـِ נֶאֱרָה جُنِيَ. أُجْتُنِيَ. قُطِفَ. أُقْتُطِفَ. جُمِعَ.

ארה"ב ר"ת אַרְצוֹת הַבְּרִית الوِلَايَاتُ المُتَّحِدَةُ (الأَمْرِيكِيَّةُ).

ארה"ק ר"ת אֶרֶץ הַקֹּדֶשׁ الدِّيَارُ (الأَرْضُ) المُقَدَّسَةُ.

ארובה ע' אֲרֻבָּה.

אֵרוֹבָּטִיקָה G נ' ١. بَهْلَوَانِيَّاتٌ جَوِّيَّةٌ. بَرَاعَةٌ فِي أَلْعَابِ الطَّيَرَانِ الجَوِّيِّ. ٢. في الرياضة: بَهْلَوَانِيَّةٌ ج بَهْلَوَانِيَّاتٌ. بَرَاعَةٌ فِي أَلْعَابِ الجُمْبَازِ.

אֵרוֹבִּי .En ת' (־יִּים) جُمْبَازِيٌّ. خَاصٌّ بِالأَلْعَابِ الجُمْبَازِيَّةِ.

אָרוּג ת' (אֲרוּגִים) ١. مَنْسُوجٌ. مُحَاكٌ. مَحْبُوكٌ. مُوَشًّى. ٢. مُدَبَّجٌ. مَنْظُومٌ.

אֵרוּג, אירוג ז' نَسْجٌ. حِيَاكَةٌ. حَبْكٌ. وَشْيٌ.

אָרוֹגַנְטִי L ת' (־טִיִּים) مُتَغَطْرِسٌ ע' שַׁחְצָן.

אֻרְוָה, אורווה נ' (־וֹת) إسْطَبْلٌ ج إسْطَبْلاَتٌ. حَظِيرَةٌ ج حَظَائِرُ. زَرِيبَةٌ ج زَرَائِبُ. אֻרְווֹת שְׁלֹמֹה المُصَلَّى المَرْوَانِيُّ (في القدس).

אָרוּז ת' (אֲרוּזִים) مُغَلَّفٌ. مَحْزُومٌ. مَرْبُوطٌ (في حزم).

אֵרוֹזְיָה L נ' ١. تَعْرِيَةٌ. تَآكُلٌ. إنْجِرَافٌ. ٢. مجازًا: تَرَاجُعٌ (في موقف).

אֵרוּחַ, אירוח ז' קִרָּי. إسْتِضَافَةٌ. إسْتِقْبَالُ الضُّيُوفِ. إكْرَامُ الضَّيْفِ.

אֲרוּחָה נ' (־חוֹת) ١. وَجْبَةٌ ج وَجَبَاتٌ. ٢. مَأْدُبَةٌ ج مَآدِبُ. אֲרוּחָה מַפְסֶקֶת وَجْبَةُ الإمْسَاكِ (عن الطعام قبل الصوم). אֲרוּחָה קַלָּה وَجْبَةٌ خَفِيفَةٌ. تَصْبِيرَةٌ (snack). אֲרוּחַת בֹּקֶר فُطُورٌ. إفْطَارٌ. אֲרוּחַת צָהֳרַיִם غَدَاءٌ. الوَجْبَةُ الظُّهْرِيَّةُ. אֲרוּחַת עֶרֶב عَشَاءٌ. وَجْبَةُ العَشَاءِ.

אֵרוֹטִי G ת' (־טִיִּים) ١. جِنْسِيٌّ. مُثِيرٌ لِلشَّهْوَةِ الجِنْسِيَّةِ. خَلاَعِيٌّ. ٢. غَزَلِيٌّ. غَرَامِيٌّ. שִׁירָה אֵרוֹטִית شِعْرٌ غَزَلِيٌّ (غَرَامِيٌّ). شِعْرٌ جِنْسِيٌّ.

אֵרוֹטִיקָה נ' ١. الشَّهْوَانِيَّةُ. العُنْصُرُ الجِنْسِيُّ فِي الفَنِّ. ٢. غَزَلٌ.

ארוך ע' אָרֹךְ.

אֲרוּכָה נ' (־כוֹת) إنْدِمَالُ الجُرْحِ. إلْتِئَامٌ. بُرْءٌ. شِفَاءٌ. הָעַלָה אֲרוּכָה إنْدَمَلَ. إلْتَأَمَ الجُرْحُ. شُفِيَ. بَرِئَ ـ הֶעֱלָה אֲרוּכָה לוֹ أشْفَاهُ. أبْرَأَهُ. عَافَاهُ. أعَادَ إلَيْهِ صِحَّتَهُ.

אָרוֹמָה G נ' نَكْهَةٌ. رَائِحَةٌ. شَذًا. شَذًى ע' בֹּשֶׂם.

אָרוֹן ז' (אֲרוֹנוֹת) ١. خِزَانَةٌ ج خَزَائِنُ. دُولاَبٌ ج دَوَالِيبُ. صُوَانٌ ج أصْوِنَةٌ. ٢. نَعْشٌ. تَابُوتٌ ج تَوَابِيتُ. אֲרוֹן הַבְּרִית, אֲרוֹן הָעֵדוּת, אֲרוֹן הָאֱלֹהִים تَابُوتُ العَهْدِ (الخزانة التي حُفظت فيها لوحتا العهد في هيكل سليمان). אֲרוֹן הַקֹּדֶשׁ ١. التَّابُوتُ المُقَدَّسُ (حفظت فيه لوحتا العهد). ٢. خِزَانَةُ (دُولاَبُ) أسْفَارِ التَّوْرَاةِ (في الكنيس). אֲרוֹן לַיְלָה خِزَانَةُ السَّرِيرِ. كُومُودِينَا. بَشْتَخْتَة ע' שִׁדָּה. אֲרוֹן מֵתִים نَعْشٌ ج نُعُوشٌ. تَابُوتٌ ج تَوَابِيتُ.

אֻרְוָן, אורוון ז' (־נִים) سَائِسٌ ج سُوَّاسٌ وسَاسَةٌ. عَامِلُ الحَظِيرَةِ.

אֲרוֹנִית נ' (־יוֹת) كُومُودِينَا. خِزَانَةٌ صَغِيرَةٌ جَنْبَ السَّرِيرِ.

אָרוּס ז' (אֲרוּסִים) عَرِيسٌ ج عِرْسَانٌ. خَاطِبٌ.

אֲרוּסָה נ' (־סוֹת) خَطِيبَةٌ. عَرُوسٌ. عَرُوسَةٌ ج عَرَائِسُ.

אֵרוּסִים, אֵרוּסִין, אֵרוּשִׂים ז"ר خِطْبَةٌ. خُطُوبَةٌ.

אֵרוּעַ, אירוע ז' (־עִים) ١. حَدَثٌ ج أحْدَاثٌ. حَادِثٌ ج حَوَادِثُ. طَارِئٌ ج طَوَارِئُ. ٢. حَدَثٌ (فني او ادبي مثلاً). إحْتِفَالٌ. حَفْلٌ. אֵרוּעַ מֹחִי في الطب: جَلْطَةٌ دَمَوِيَّةٌ (في المخ).

אָרוּר ת' (אֲרוּרִים) مَلْعُونٌ. لَعِينٌ. مَشْتُومٌ. رَجِيمٌ (شيطان).

אֶרֶז ז' (אֲרָזִים) أرْزٌ (شجر حرجي هو رمز البطولة والاصالة، cedar). אֶרֶז הַלְּבָנוֹן أرْزُ لُبْنَانَ ومجازًا: شَخْصِيَّةٌ بَارِزَةٌ. يُشَارُ إلَيْهِ بِالبَنَانِ. בָּחוּר כָּאֶרֶז مِقْدَامٌ. شُجَاعٌ ج شُجْعَانٌ. شَهْمٌ. كَرِيمٌ. ذُو مُرُوءَةٍ.

אָרַז פ' حَزَمَ ـِ رَزَمَ ـُ عَبَّأَ. غَلَّفَ. وَضَّبَ. נֶאֱרַז حُزِمَ. رُزِمَ. تَغَلَّفَ. تَوَضَّبَ. وُضِعَ فِي صُرَّةٍ.

אֹרֶז, אורז ז' أرْزٌ. رُزٌّ (نبات).

אֹרַח, אורח ז' (אָרְחוֹת) ١. عَادَةٌ ج عَادَاتٌ. نَهْجٌ. ٢. نَمَطٌ ج أنْمَاطٌ. طِرَازٌ ج طُرُزٌ. أسْلُوبٌ ج أسَالِيبُ. אֹרַח חַיִּים طِرَازُ مَعِيشَةٍ. نَمَطُ (أسْلُوبُ) حَيَاةٍ. مَنْحًى ج مَنَاحٍ(ي). אֹרַח מֵישָׁרִים مَحَجَّةُ الصَّوَابِ. سَوَاءُ السَّبِيلِ. الصِّرَاطُ المُسْتَقِيمُ. אֹרַח נָשִׁים مِيعَادُ المَرْأَةِ. العَادَةُ (الدَّوْرَةُ) الشَّهْرِيَّةُ. حَيْضٌ. אָרְחוֹ וְרִבְעוֹ ظُرُوفُ حَيَاتِهِ. كُلُّ حَرَكَاتِهِ وَسَكَنَاتِهِ. הוֹלְכֵי אֹרַח, עוֹבְרֵי אֹרַח السَّابِلَةُ (لا مفرد لها). عَابِرُو سَبِيلٍ. المَارَّةُ. אַגַּב אֹרַח بِالمُنَاسَبَةِ. عَلَى فِكْرَةٍ ע' אַגַּב. בְּאֹרַח רִשְׁמִי بِصِفَةٍ رَسْمِيَّةٍ. رَسْمِيًّا.

אָרַח פ' مَرَّ ـُ سَارَ ـِ سَلَكَ ـُ سَافَرَ. سَارَى. אָרַח לְחֶבְרָה صَاحَبَ جَمَاعَةً. عَاشَرَ. إلْتَحَقَ بِـ إنْضَمَّ إلَى. אֵרַח قَرَى ـِ إسْتَضَافَ. ضَيَّفَ. أضَافَ. عَزَمَ ـِ הִתְאָרֵחַ إقْتَرَى. إسْتَقْرَى. حَلَّ (نَزَلَ) ضَيْفًا عَلَى.

אֹרְחָה ע' אוֹרְחָה.

אָרְחֵי פָּרְחֵי .Ar ז"ר مَنْ هَبَّ وَدَبَّ. هَيُّ بْنُ بَيٍّ. هَيَّانُ بْنُ بَيَّانَ. شُذَّاذُ الآفَاقِ. مُتَسَكِّعُونَ.

(אַרְטֵזִית) בְּאֵר אַרְטֵזִית F נ' بِئْرٌ ارْتِوَازِيَّةٌ ج آبَارٌ.

אַרְטִילֶרִי F ١. ת' (־רִיִּים) مِدْفَعِيٌّ. ٢. ז' (־רִים) جُنْدِيُّ المَدَافِعِ. طُوبْجِي.

אַרְטִילֶרְיָה נ' (־יוֹת) مِدْفَعِيَّةٌ. سِلاَحُ المِدْفَعِيَّةِ. אַרְטִילֶרְיָה אֲרֻכַּת טְוָח مِدْفَعِيَّةٌ بَعِيدَةُ المَدَى. אַרְטִילֶרְיָה כְּבֵדָה مِدْفَعِيَّةٌ ثَقِيلَةٌ (ضَخْمَةٌ). אַרְטִילֶרְיָה נֶגֶד מְטוֹסִים مِدْفَعِيَّةٌ مُضَادَّةٌ لِلطَّائِرَاتِ. مُضَادَّاتٌ أرْضِيَّةٌ.

אַרְטִיסְט F ז' (־טִים) ١. مُمَثِّلٌ (لاعب على مسرح). فَنَّانٌ. ٢. مُتَمَارِضٌ. مُتَظَاهِرٌ بِأنَّهُ مَرِيضٌ. مُتَرَاءٍ(ي).

אַרְטִיקוּלַצְיָה L נ' تَقْطِيعُ الكَلِمَاتِ إلَى مَقَاطِعَ لِتَوْضِيحِ اللَّفْظِ.

אַרְטִישׁוֹק A ז' خُرْشُوفٌ. أرْضِيٌّ شَوْكِيٌّ ע' קִנְרֵס.

אַרְטֶרְיָה G נ' عِرْقٌ ج عُرُوقٌ ע' עוֹרֵק. אַרְטֶרְיוֹ סְקְלֵרוֹזִיס ז' في الطب: تَصَلُّبُ الشَّرَايِينِ ע' הִסְתַּיְּדוּת, הִסְתַּיְּדוּת הָעוֹרְקִים.

אֲרִי, אַרְיֵה ז' (אֲרָיוֹת, אֲרָיִים) ١. أسَدٌ ج أُسْدٌ وأُسُودٌ. لَيْثٌ ج لُيُوثٌ. ضِرْغَامٌ

ج ضَرَاغِمُ. ٢. في الفلك: بُرْجُ الأَسَدِ. ٣. عَظِيمٌ ج عُظَمَاءُ وعِظَامٌ. אֲרִי בֶּן אֲרִי كَرِيمٌ ابْنُ كِرَامٍ. أثِيلٌ. مُؤَثَّلٌ. عِظَامِيٌّ. אֲרִי הַיָּם أسَدُ البَحْرِ. אֲרִי שֶׁבַּחֲבוּרָה كَبِيرُ القَوْمِ. وَاسِطَةُ العِقْدِ. גּוּר אַרְיֵה شِبْلٌ ج أشْبَالٌ (ولد الأسد). חֵלֶק הָאֲרִי نصِيبُ الأسَدِ. حِصَّةُ الأسَدِ. الجُزْءُ الأكْبَرُ. אֲרִי יָשֵׁן אַל תְּקִיצֵהוּ مجازًا: دَعِ الفِتْنَةَ نَائِمَةً. אֵין הַקֹּמֶץ מַשְׂבִּיעַ אֶת הָאֲרִי كَمِيَّةٌ لاَ تُغْنِي وَلاَ تُسْمِنُ مِنْ جُوعٍ. הֱוֵי זָנָב לַאֲרָיוֹת וְאַל תְּהִי רֹאשׁ לְשׁוּעָלִים كُنْ ذَنَبًا لِلأُسُودِ وَلاَ تَكُنْ رَئِيسًا لِلثَّعَالِبِ.

אָרִי .Sn ת׳ (־יִים) آرِيٌّ ج آرِيُونَ (من العنصر الآري: الهندي–الأوروبي).

אֲרִיאֵל ז׳ ١. بَطَلٌ ج أبْطَالٌ. صِنْدِيدٌ ج صَنَادِيدُ. ٢. كِنَايَةٌ عَنِ القُدْسِ.

אָרִיג ז׳ (אֲרִיגִים) نَسِيجٌ ج أنْسِجَةٌ. قُمَاشٌ ج أقْمِشَةٌ. סוֹחֵר אֲרִיגִים بَزَّازٌ. تَاجِرُ أقْمِشَةٍ.

אֲרִיגָה נ׳ نِسَاجَةٌ. حِيَاكَةٌ (صنعة الحائك).

אֲרִיָּה, אריה נ׳ (־יוֹת) جَنْيٌ. إجْتِنَاءٌ. إقْتِطَافٌ. قَطْفُ الثَّمَرِ.

אַרְיָה .It נ׳ (־יוֹת) ١. أُغْنِيَةٌ ج أغَانٍ(ي). نَشِيدٌ. ٢. لَحْنٌ يُشَكِّلُ جُزْءًا مِنْ أوبِرَا أو أوراتُورِيُو.

אֲרִיזָה נ׳ (־זוֹת) ١. تَغْلِيفٌ. تَعْبِئَةٌ. حَزْمٌ. رَزْمٌ. ٢. بَاكِيت. حُزْمَةٌ ج حُزَمٌ. رُزْمَةٌ ج رُزَمٌ. صُرَّةٌ ج صُرَرٌ. בֵּית אֲרִיזָה مَعْمَلُ تَغْلِيفٍ. دَارُ تَوْضِيبٍ.

אָרִיחַ ז׳ (אֲרִיחִים) بَلاَطَةٌ ج بَلاَطٌ. قِرْمِيدَةٌ ج قَرَامِيدُ.

אָרִיךְ .Ar ת׳ (אֲרִיכִים) طَوِيلٌ ج طِوَالٌ ע׳ אָרֹךְ. אֲרִיךְ נֶגֶן أسْطُوَانَةٌ مُوسِيقِيَّةٌ كَبِيرَةٌ.

אֲרִיכוּת נ׳ طُولٌ. تَطْوِيلٌ. تَمْدِيدٌ. مَدٌّ. إسْتِمْرَارٌ. אֲרִיכוּת אַף طُولُ بَالٍ. أنَاةٌ وَصَبْرٌ. אֲרִיכוּת יָמִים طُولُ عُمْرٍ. عُمْرٌ مَدِيدٌ. אֲרִיכוּת לָשׁוֹן طُولُ لِسَانٍ. تَطَاوُلٌ. בַּאֲרִיכוּת مُطَوَّلاً. بِإسْهَابٍ. بَإطْنَابٍ.

אֲרִינָמָל ז׳ (־נְמָלִים) الحَشَرَةُ النَّمْلِيَّةُ.

אָרִיס .Ar ז׳ (אֲרִיסִים) أرِيسٌ. مُلْتَزِمُ أرْضٍ. مُسَاقٍ(ي). حَرَّاثٌ. مُزَارِعٌ.

אֲרִיסְטוֹקְרָט G ז׳ (־טִים) أرِسْتُقْرَاطِيٌّ. نَبِيلٌ ج نُبَلاَءُ.

אֲרִיסְטוֹקְרַטְיָה נ׳ أرِسْتُقْرَاطِيَّةٌ. طَبَقَةُ النُّبَلاَءِ.

אָרִיתְמֵטִי G ת׳ (־יִים) حِسَابِيٌّ ע׳ חֶשְׁבּוֹנִי. טוּר אָרִיתְמֵטִי مُتَوَالِيَةٌ عَدَدِيَّةٌ ע׳ טוּר. מְמֻצָּע אָרִיתְמֵטִי الوَسَطُ الحِسَابِيُّ (العَدَدِيُّ).

אָרִיתְמֵטִיקָה נ׳ حِسَابٌ. عِلْمُ الحِسَابِ ע׳ חֶשְׁבּוֹן.

אָרַךְ פ׳ طَالَ ـُ. إمْتَدَّ. دَامَ ـُ. إسْتَدَامَ. إسْتَمَرَّ. إسْتَغْرَقَ. הֶאֱרִיךְ ١. مَدَّ ـُ. أطَالَ. طَوَّلَ. أسْهَبَ. إسْتَطْرَدَ. ٢. مَدَّدَ (مُهْلَةً). أمْهَلَ. הֶאֱרִיךְ אַפּוֹ طَوَّلَ بَالَهُ. كَظَمَ غَيْظَهُ. הֶאֱרִיךְ בְּדָבָר أطَالَ فِي الشَّيْءِ. أطْنَبَ فِي الكَلاَمِ. أسْهَبَ. הֶאֱרִיךְ יָמִים طَالَ عُمْرُهُ. عَمَّرَ. عَاشَ عُمْرًا مَدِيدًا. הִתְאָרֵךְ ١. إسْتَطَالَ. إمْتَدَّ. ٢. إسْتَمَرَّ. دَامَ. ٣. تَمَاهَلَ.

אָרֹךְ, ארוך ת׳ (אֲרֻכִּים) طَوِيلٌ ج طِوَالٌ. مَدِيدٌ ج مُدُدٌ. طَائِلٌ. אֶרֶךְ אַפַּיִם طَوِيلُ البَالِ (الرُّوحِ). وَاسِعُ الصَّدْرِ. ذُو أنَاةٍ. صَبُورٌ. אֶרֶךְ רוּחַ طَوِيلُ الرُّوحِ. طَوِيلُ البَالِ. مُتَسَامِحٌ. שָׁעָה אֲרֻכָּה سَاعَةٌ طَوِيلَةٌ مِنَ الزَّمَنِ. وَقْتٌ طَوِيلٌ. אֲרֻכּוֹת תה״פ طَوِيلاً. مُطَوَّلاً. بِإطْنَابٍ. بِإسْهَابٍ.

אֹרֶךְ, אורך ז׳ (אֲרָכִים) ١. طُولٌ ج أطْوَالٌ. مُدَّةٌ ج مُدَدٌ. ٢. طُولٌ (خلاف العرض). אֹרֶךְ רוּחַ رَحَابَةُ صَدْرٍ. حِلْمٌ. أنَاةٌ. صَبْرٌ. כְּאֹרֶךְ הַגָּלוּת مجازًا: أطْوَلُ مِنْ شَهْرِ الصَّوْمِ. أبْطَأُ مِنْ غُرَابِ نُوحٍ ע׳ גָּלוּת. לְאֹרֶךְ- عَلَى طُولِ. عَلَى امْتِدَادِ. بِمُحَاذَاةِ. מִדַּת אֹרֶךְ مِقْيَاسُ طُولٍ. קַו אֹרֶךְ في الجغرافيا: خَطُّ الزَّوَالِ. دَائِرَةُ (خَطُّ) الطُّولِ (meridian).

אַרְכֵאוֹלוֹג G ז׳ (־גִים) أثَرِيٌّ. عَالِمُ آثَارٍ. أرْخِيُولُوجِيٌّ.

אַרְכֵאוֹלוֹגְיָה נ׳ أرْخِيُولُوجْيَا. عِلْمُ الآثَارِ.

אַרְכָאִי G ת׳ (־יִים) مَهْجُورٌ. قَدِيمٌ. عَتِيقٌ. سَحِيقٌ. מִלִּים אַרְכָאִיּוֹת كَلِمَاتٌ مَهْجُورَةٌ (غَيْرُ مُسْتَعْمَلَةٍ).

אַרְכָאִיזְם ז׳ (־מִים) ١. قِدَمٌ. أسْلُوبٌ قَدِيمٌ (بَالٍ). ألْفَاظٌ مَهْجُورَةٌ. ٢. تَقْلِيدُ أسَالِيبَ قَدِيمَةٍ.

אַרְכֻּבָּה, ארכובה נ׳ (־בּוֹת) ١. رُكْبَةٌ ج رُكَبٌ ע׳ בֶּרֶךְ. ٢. في السيارة: مِحْوَرُ المُحَرِّكِ. كَرَنْك. ٣. مَعْقُوفٌ. גַּל אַרְכֻּבָּה في السيارة: عَامُودُ المِرْفَقِ. عَامُودُ الكَرَنْك (بَيَال).

אַרְכֻּבִּית, ארכובית נ׳ (־יּוֹת) في النبات: عَصَا الرَّاعِي ע׳ אַבּוּב, אַבּוּב רוֹעֶה.

אַרְכָּה נ׳ مُهْلَةٌ ج مُهَلٌ. أمَدٌ. تَمْدِيدُ أمَدٍ. نَسِيئَةٌ. נָתַן אַרְכָּה أمْهَلَ. مَدَّدَ المُهْلَةَ.

אָרְכִּי, אורכי ת׳ (־יִים) طُولِيٌّ (لاَ عَرْضِيٌّ). خَاصٌّ بِالطُّولِ. חֲתָךְ אָרְכִּי مَقْطَعٌ طُولِيٌّ.

אַרְכִי G ١. ז׳ سُلْطَةٌ. نُفُوذٌ. سَطْوَةٌ. ٢. ת׳ في بداية الاسماء والالقاب: كَبِيرُ (الرُّهبان مثلاً). رَئِيسُ جَمَاعَةٍ.

אַרְכִיבִּישׁוֹף ז׳ (־פִים) مُطْرَانٌ ج مَطَارِنَةٌ. رَئِيسُ أسَاقِفَةٍ.

אַרְכִיּוֹן L ז׳ (־נִים) أرْشِيفٌ. دَارُ مَحْفُوظَاتٍ. قِسْمُ السِّجِلاَّتِ. دَارُ المُسْتَنَدَاتِ.

אַרְכִיּוֹנַאי ז׳ (־נָאִים) أمِينُ المَحْفُوظَاتِ. مَأمُورُ الأرْشِيفِ.

אַרְכִיטִיפּוּס G ז׳ (־סִים) نَمُوذَجٌ أوَّلِيٌّ ע׳ אַבְטִיפּוּס.

אַרְכִיטִיקְטוֹן G ז׳ مِعْمَارِيٌّ. كَبِيرُ المِعْمَارِيِّينَ.

אַרְכִיטֶקְט ז׳ (־טִים) مِعْمَارِيٌّ. مُهَنْدِسٌ مِعْمَارِيٌّ ע׳ אַדְרִיכָל.

אַרְכִיטֶקְטוֹנִי ת׳ (־יִים) مِعْمَارِيٌّ. مَا يَخُصُّ الهَنْدَسَةَ المِعْمَارِيَّةَ.

אַרְכִיטֶקְטוּרָה נ' هَنْدَسَةٌ مِعْمَارِيَّةٌ. هَنْدَسَةُ بِنَاءٍ.

אַרְכִיפֶּלָג G ז' (־גִים) أَرْخَبِيلٌ (كجزر الارخبيل في بحر إيجا).

אַרְכָּנוּת נ' تَطْوِيلٌ. إِسْهَابٌ. إِطْنَابٌ. إِسْتِطْرَادٌ.

אַרְכָנִי ת' (־יִּים) مُطَوَّلٌ. مُسْهَبٌ.

אֲרַם נַהֲרַיִם, נהריים ש"פ أَرْضُ مَا بَيْنَ النَّهْرَيْنِ (دجلة والفرات). الجَزِيرَةُ.

אַרְמָדָה Sp. נ' (־דוֹת) أَرْمَادَا. أُسْطُولٌ كَبِيرٌ.

אַרְמָדִיל Sp. ז' (־לִים) المُدَرَّعُ (حيوان ثديي مغطى بمادة قرنية يمكنه الانكماش داخلها، armadillo).

אַרְמוֹן ז' (־נוֹת) قَصْرٌ ج قُصُورٌ. بَلَاطٌ. سَرَايَةٌ. سَرَايٌ.

אֲרַמִּי ת' (־יִּים) آرَامِيٌّ. سِرْيَانِيٌّ (شعب عاش في سوريا والعراق في الألف الثاني ق.م.). הַלָּשׁוֹן הָאֲרַמִּית السِّرْيَانِيَّةُ. اللُّغَةُ الآرَامِيَّةُ القَدِيمَةُ.

אַרְמִיָּה F נ' (־יוֹת) جَيْشٌ (يتالف من عدة فرق) ج جُيُوشٌ.

אַרְמֵנִי ת"ז (־נִים, ־יִּים) أَرْمَنِيٌّ ج أَرْمَنٌ. הָרֹבַע הָאַרְמֵנִי الحَيُّ الأَرْمَنِيُّ. حَارَةُ الأَرْمَنِ (في القدس القديمة).

אֹרֶן, אורן ז' (אֳרָנִים) صَنَوْبَرٌ (شجر حرجي له اكواز صنوبرية، pine). אֹרֶן יְרוּשָׁלַיִם صَنَوْبَرُ القُدْسِ. لُبَّانٌ شَامِيٌّ (Jerusalem pine).

אַרְנָב ז' (־בִים), **אַרְנֶבֶת** נ' (־בוֹת) أَرْنَبٌ ج أَرَانِبُ (حيوان ثديي كثير التوالد).

אַרְנָבוֹן ז' (־נִים) ١. أَرْنَبٌ صَغِيرٌ. ٢. حَفَّارٌ. خِنْزِيرُ الأَرْضِ (حيوان اصغر من الارنب).

אַרְנָבִיָּה נ' زَرِيبَةُ تَرْبِيَةِ الأَرَانِبِ.

אַרְנוֹנָה נ' (־נוֹת) ١. ضَرِيبَةُ البَلَدِيَّةِ. الخَرَاجُ (الخُرَّاجُ) (ضريبة قديمة). ٢. ضَرِيبَةُ أَمْلَاكٍ (في إسرائيل). ضَرِيبَةُ العَقَارَاتِ.

אַרְנִיָּה, אורנייה נ' (־יוֹת) فُطْرٌ (ينمو بالقرب من أشجار الصنوبر، boletus).

אַרְנָק ז' (־קִים) مِحْفَظَةٌ ج مَحَافِظُ. حَقِيبَةُ نُقُودٍ. جُزْدَانٌ ج جَزَادِينُ.

אֵרֵס פ' خَطَبَ ـُ. عَقَدَ خُطُوبَتَهُ. طَلَبَ يَدَ فَتَاةٍ. הִתְאָרֵס خَطَبَ. عَقَدَ خُطُوبَتَهُ عَلَى.

אֶרֶס ז' ١. سُمٌّ ج سُمُومٌ. ٢. مجازًا: حِقْدٌ. ضَغِينَةٌ. حَسَدٌ.

אֶרֶס A ז' סל' عَرْسٌ. عَرَصٌ. خَبِيثٌ. مَكَّارٌ.

אַרְסִי ת' (־יִּים) ١. سَامٌّ. زُعَافٌ. ٢. لَاذِعٌ (كلام). قَارِصٌ.

אַרְסִיּוּת נ' ١. سُمُومِيَّةٌ. تَسَمُّمٌ. ٢. لَذَاعَةٌ. كَلَامٌ قَارِصٌ.

אַרְסָן L ז' زِرْنِيخٌ ע' זַרְנִיךְ.

אֵרַע, אֵירַע, אירע פ' حَدَثَ ـُ. وَقَعَ (يَقَعُ). جَرَى ـِ. حَصَلَ ـُ. إِتَّفَقَ أَنْ. صَادَفَ. طَرَأَ ـَ.

אַרְעָא Ar. נ' أَرْضٌ. אַרְעָא קַדִּישָׁא الأَرْضُ المُقَدَّسَةُ.

אֲרָעִי ת' (־יִּים) وَقْتِيٌّ. مُؤَقَّتٌ. عَرَضِيٌّ. طَارِئٌ. غَيْرُ دَائِمِيٍّ. עוֹבֵד אֲרָעִי مُسْتَخْدَمٌ وَقْتِيٌّ (يَوْمِيٌّ). مُسْتَخْدَمٌ غَيْرُ ثَابِتٍ.

אֲרָעִיּוּת נ' وَقْتِيَّةٌ. عَرَضِيَّةٌ. عَدَمُ دَوَامٍ.

אֶרֶץ נ' (אֲרָצוֹת) ١. الأَرْضُ. الكُرَةُ الأَرْضِيَّةُ. البَسِيطَةُ. ٢. أَرْضٌ ج أَرَاضٍ(ي). ٣. بَلَدٌ ج بِلَادٌ وبُلْدَانٌ. قُطْرٌ ج أَقْطَارٌ. دَوْلَةٌ ج دُوَلٌ. אֶרֶץ גְּזֵרָה ١. مَنْفًى ج مَنَافٍ(ي). بَلَدُ المَنْفَى. ٢. بَلَدٌ مَهْجُورٌ. אֶרֶץ חָסוּת مَحْمِيَّةٌ ج مَحْمِيَّاتٌ. הָאָרֶץ הַמְּיֻעֶדֶת أَرْضُ المِيعَادِ. אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל ١. بِلَادُ (أَرْضُ) إِسْرَائِيلَ. אֶרֶץ לֹא נוֹדַעַת مَجَاهِلُ الأَرْضِ. مِنْطَقَةٌ لَمْ تُكْتَشَفْ بَعْدُ. אֶרֶץ מוֹלֶדֶת أَرْضُ الوَطَنِ. تُرَابُ (تُرْبَةُ) الوَطَنِ. مَوْطِنٌ. אֶרֶץ הַמּוֹצָא بَلَدُ (دَوْلَةُ) المَنْشَإِ. مَسْقَطُ الرَّأْسِ. אֶרֶץ נוֹשֶׁבֶת ١. المَعْمُورَةُ. الأَرْضُ المَسْكُونَةُ. أَرْضٌ مَأْهُولَةٌ. אֶרֶץ הַקֹּדֶשׁ, אֶרֶץ הַצְּבִי الأَرْضُ المُقَدَّسَةُ. אֲרָצוֹת מִתְפַּתְּחוֹת الدُّوَلُ المُتَطَوِّرَةُ. الدُّوَلُ النَّامِيَةُ. אַרְצוֹת הַבְּרִית الوِلَايَاتُ المُتَّحِدَةُ (الأَمْرِيكِيَّةُ). אַרְצוֹת הַשְּׁפֵלָה الأَرَاضِي المُنْخَفِضَةُ (هولندا وبلجيكا ولوكسنبرج). דֶּרֶךְ אֶרֶץ أَدَبٌ. تَأَدُّبٌ. أَخْلَاقٌ فَاضِلَةٌ. חוּץ לָאָרֶץ خَارِجُ البِلَادِ. خَارِجُ الوَطَنِ. עַם הָאָרֶץ ١. جَاهِلٌ ج جُهَّالٌ وجَاهِلُونَ. أُمِّيٌّ. ٢. مُوَاطِنُو البِلَادِ. הָלַךְ בְּדֶרֶךְ כָּל הָאָרֶץ ذَهَبَ فِي طَرِيقِ كُلِّ حَيٍّ ومجازًا: إِنْتَقَلَ إِلَى رَحْمَتِهِ تَعَالَى. تُوُفِّيَ. מִקְצֵה הָאָרֶץ עַד קָצֶהָ مِنْ أَقْصَى الأَرْضِ إِلَى أَقْصَاهَا. مِنْ كُلِّ حَدَبٍ وَصَوْبٍ.

אַרְצִי ת' (־יִּים) ١. قُطْرِيٌّ. ٢. دُنْيَوِيٌّ. زَمَانِيٌّ. زَمَنِيٌّ. مَادِّيٌّ. וְעִידָה אַרְצִית مُؤْتَمَرٌ قُطْرِيٌّ.

אַרְצִית נ' أَرَضَةٌ ע' טֶרְמִיט.

(ארק) הָאֱרִיק פ' في الكهرباء: أَرَّضَ. أَوْصَلَ بِالأَرْضِ شِحْنَةً كَهْرَبَائِيَّةً.

אַרְקְטִי G ת' (־יִּים) خَاصٌّ بِالمِنْطَقَةِ المُتَجَمِّدَةِ الشَّمَالِيَّةِ.

אָרַר פ' لَعَنَ ـَ. شَتَمَ ـُ. دَعَا ـُ عَلَى. נֶאֱרַר لُعِنَ. شُتِمَ. אֵרֵר لَعَنَ ـَ. صَبَّ اللَّعَنَاتِ عَلَى. إِنْهَالَ بِالشَّتَائِمِ عَلَى.

(אֲרֶשֶׁת) אֲרֶשֶׁת פָּנִים נ' أَسَارِيرُ الوَجْهِ. قَسَمَاتُ الوَجْهِ. تَقَاطِيعُ الوَجْهِ. أَمَائِرُ. مَلَامِحُ. طَلْعَةٌ. سَحْنَةٌ.

אַרְתְּרִיטִיס G ז' في الطب: إِلْتِهَابُ المَفَاصِلِ (arteritis) ע' שִׁגָּרוֹן.

אֵשׁ נ' ١. نَارٌ ج نِيرَانٌ. لَهَبٌ. لَهِيبٌ. ٢. نَارُ الأَسْلِحَةِ النَّارِيَّةِ. رِمَايَةٌ. إِطْلَاقُ النَّارِ. אֵשׁ! أَطْلِقُوا النَّارَ! אֵשׁ אוֹטוֹמָטִית في الجيش: رِمَايَةٌ مُتَّصِلَةٌ. ضَرْبٌ مُتَّصِلٌ. אֵשׁ בּוֹדֶדֶת في الجيش: رِمَايَةٌ مُنْفَصِلَةٌ. ضَرْبٌ مُنْفَصِلٌ. אֵשׁ גֵּיהִנּוֹם نَارُ جَهَنَّمَ. سَعِيرٌ. سَقَرٌ. אֵשׁ חַיָּה في الجيش: رِمَايَةٌ بِالذَّخِيرَةِ الحَيَّةِ. אֵשׁ מְהִירָה في الجيش: ضَرْبٌ سَرِيعٌ. رِمَايَةٌ سَرِيعَةٌ. אֵשׁ צוֹלֶבֶת نِيرَانٌ مُتَصَالِبَةٌ.

ضَرْبُ النَّارِ مِنْ جِهَتَيْنِ مُتَقَابِلَتَيْنِ. הַפְסָקַת אֵשׁ ١. وَقْفُ (إطْلَاقِ) النَّارِ. وَقْفُ الرِّمَايَةِ. ٢. هُدْنَةٌ مُؤَقَّتَةٌ. חִלּוּפֵי אֵשׁ تَبَادُلُ إطْلَاقِ النَّارِ. تَبَادُلُ الرِّمَايَةِ. טְוָח אֵשׁ مَسَافَةُ الضَّرْبِ. مَرْمَى النَّارِ. קַו הָאֵשׁ خَطُّ النَّارِ. خَطُّ الْمُوَاجَهَةِ. הֶעֱלָה בָּאֵשׁ أَحْرَقَ. أَضْرَمَ النَّارَ فِي. הֵשִׁיב אֵשׁ رَدَّ عَلَى النَّارِ بِالْمِثْلِ. עָלָה בָּאֵשׁ إحْتَرَقَ. إلْتَهَمَتْهُ النَّارُ. كَانَ طُعْمًا لِلنَّارِ. פָּתַח בְּאֵשׁ بَدَأَ بِالرِّمَايَةِ. بَدَأَ فِي إطْلَاقِ النَّارِ. فَتَحَ النَّارَ عَلَى. אֵין עָשָׁן בְּלִי אֵשׁ لَا دُخَانَ بِلَا نَارٍ. لَا سَبَبَ بِلَا مُسَبِّبٍ. נְאוּם חוֹצֵב לֶהָבוֹת אֵשׁ خِطَابٌ نَارِيٌّ. خُطْبَةٌ نَارِيَّةٌ (حَمَاسِيَّةٌ). שָׁפַךְ עָלָיו אֵשׁ וְגָפְרִית ١. أَصْلَاهُ نَارًا حَامِيَةً. صَبَّ عَلَيْهِ الْحُمَمَ. ٢. مجازًا: صَبَّ عَلَيْهِ جَامَ غَضَبِهِ. صَبَّ عَلَيْهِ اللَّعَنَاتِ.

אֶשְׁבּוֹל ז' (־לִים) ١. كُوزُ الذُّرَةِ. عِرْنَاسٌ ج عَرَانِيسُ. قَوْلَحَةٌ م'. ٢. طَلْعُ النَّخِيلِ.

אֶשֶׁד ז' (אֲשָׁדוֹת, אֲשָׁדִים) شَلَّالٌ ج شَلَّالَاتٌ. مَسْقَطُ مَاءٍ. مجازًا: تَيَّارٌ جَارِفٌ.

אִשָּׁה, אישה נ' (נָשִׁים) ١. إمْرَأَةٌ ج نِسَاءٌ وَنِسْوَةٌ (على غير القياس). أُنْثَى ج إنَاثٌ. ٢. زَوْجَةٌ. قَرِينَةٌ ج قَرَائِنُ. אֵשֶׁת אִישׁ زَوْجَةٌ. إمْرَأَةٌ مُتَزَوِّجَةٌ. حَرَمُ فُلَانٍ. أَهْلٌ. אֵשֶׁת חַיִל إمْرَأَةٌ نَشِطَةٌ. إمْرَأَةٌ فَاضِلَةٌ. إمْرَأَةٌ بَاسِلَةٌ. אֵשֶׁת חֵן إمْرَأَةٌ حَسْنَاءُ. إمْرَأَةٌ ذَاتُ لُطْفٍ وَجَمَالٍ. אֵשֶׁת מָדוֹן, אֵשֶׁת מְדָנִים إمْرَأَةٌ مُشَاكِسَةٌ. سَلِيطَةُ اللِّسَانِ. شُكَلِيَّةٌ م'. אֵשֶׁת נְעוּרִים رَفِيقَةُ الصِّبَا. אֹרַח נָשִׁים ע' וֶסֶת, אֹרַח. בֵּיתוֹ זוֹ אִשְׁתּוֹ بَيْتُهُ هُوَ امْرَأَتُهُ ومجازًا: الْمَرْأَةُ هِيَ عِمَادُ الأُسْرَةِ. חַפֵּשׂ אֶת הָאִשָּׁה فَتِّشْ عَنِ الْمَرْأَةِ. الْمَرْأَةُ وَرَاءَ كُلِّ شَيْءٍ.

אֲשׁוּחַ ז' (־חִים) شَجَرَةُ التَّنُّوبِ (شجرة من العائلة الصنوبرية، fir tree).

אִשּׁוּם, אישום ז' (־מִים) إتِّهَامٌ. تَوْجِيهُ تُهْمَةٍ. כְּתַב אִשּׁוּם, גִּלָּיוֹן אִשּׁוּם لَائِحَةُ الاتِّهَامِ. وَرَقَةُ الادِّعَاءَاتِ.

אֲשׁוּר, אַשּׁוּר ז' (אֲשׁוּרִים) قَدَمٌ ج أَقْدَامٌ. خُطْوَةٌ ج خُطًى وَخُطُوَاتٌ. הֵבִין דָּבָר לַאֲשׁוּרוֹ عَلِمَ الأَمْرَ عِلْمَ الْيَقِينِ. أَدْرَكَهُ عَلَى حَقِيقَتِهِ. הַמַּצָּב לַאֲשׁוּרוֹ الْوَضْعُ عَلَى حَقِيقَتِهِ. وَاقِعُ الْحَالِ. מָעֲדוּ אֲשׁוּרָיו زَلَّ قَدَمُهُ. كَبَا. عَثَرَ وَسَقَطَ.

אִשּׁוּר, אישור ז' (־רִים) ١. تَصْدِيقٌ. إقْرَارٌ. مُوَافَقَةٌ. إذْنٌ ج أُذُونٌ. ٢. شَهَادَةٌ. وَثِيقَةٌ.

אַשּׁוּר ש"פ أَشُور (دولة قديمة في ارض ما بين النهرين).

אַשּׁוּרוֹלוֹגְיָה נ' بُحُوثُ الْحَضَارَةِ الأَشُورِيَّةِ وَتَارِيخِهَا.

אַשּׁוּרִי ת"ז (־רִים, ־יִּים) أَشُورِيٌّ. مَا يَخْتَصُّ بِأَشُورَ. كَلْدَانِيٌّ. כְּתַב אַשּׁוּרִי الْخَطُّ الْمُرَبَّعُ (الخط العبري الحديث).

אִשּׁוּשׁ, אישוש ז' تَقْوِيَةٌ. دَعْمٌ. إسْنَادٌ ע' בִּסּוּס.

אִשִּׁי ת' (־יִּים) نَارِيٌّ. مُلْتَهِبٌ. مَا يَخْتَصُّ بِالنَّارِ.

אֻשְׁיָה נ' (־יוֹת) عِمَادٌ ج عُمُدٌ. أَسَاسٌ ج أُسُسٌ. دِعَامَةٌ ج دَعَائِمُ. אֻשְׁיוֹת הַדֵּמוֹקְרַטְיָה دَعَائِمُ (أُسُسُ) الدِّيمُقْرَاطِيَّةِ.

אֶשֶׁךְ ז' (אֲשָׁכִים) خُصْيَةٌ ج خُصًى. بَيْضَةُ الذَّكَرِ ج بَيْضَاتٌ. דַּלֶּקֶת הָאֲשָׁכִים ע' אַשֶּׁכֶת. כִּיס הָאֲשָׁכִים صَفَنٌ ج صُفُنٌ. وِعَاءُ الْخُصْيَةِ.

אַשְׁכָּבָה נ' (־בוֹת) دَفْنٌ. مُوَارَاةٌ (في القبر). תְּפִלַּת אַשְׁכָּבָה صَلَاةُ الْجِنَازَةِ. قُدَّاسٌ عَلَى رُوحٍ. جُنَّازٌ.

אֶשְׁכּוֹל ז' (־לוֹת) ١. عُنْقُودٌ ج عَنَاقِيدُ. عِذْقٌ ج عُذُوقٌ. عُثْكُولٌ. אִישׁ אֶשְׁכּוֹלוֹת مُتَبَحِّرٌ (في فروع علمية مختلفة). وَاسِعُ الاطِّلَاعِ. عَلَّامَةٌ. ضَلِيعٌ. أَلْمَعِيٌّ. غَزِيرُ الْعِلْمِ.

אֶשְׁכּוֹלִית נ' (־יוֹת) غْرِيب فْرُوت. لَيْمُونٌ هِنْدِيٌّ. لَيْمُونُ الْجَنَّةِ (grape fruit).

אַשְׁכְּנַז ז' سِكْنَاج. شِكْنَاز. بِلَادُ أَلْمَانِيَا أَوْ أَوَاسِطِ أُورُبَّا. נֻסַּח אַשְׁכְּנַז عَلَى طَرِيقَةِ السِّكْنَاجِ (يَهُودِ الْغَرْبِ).

אַשְׁכְּנַזִּי, אשכנזי ת"ז (־זִּים, ־זִיִּים) ١. يَهُودِيٌّ غَرْبِيٌّ. سِكْنَاجِيٌّ. ٢. أَلْمَانِيٌّ. ٣. غَرْبِيٌّ. יַהֲדוּת־אַשְׁכְּנַזִּית الإيدِيشْ. اللُّغَةُ الْيِيدِيَّةُ.

אַשְׁכָּרָה T תה"פ أَشْكَرَا. صَرَاحَةً. عَلَنًا.

אֶשְׁכְּרוֹעַ ז' شَجَرُ الْبَقْسِ (buxus).

אַשֶּׁכֶת נ' في الطب: إلْتِهَابُ الْخُصْيَةِ. ذَاتُ الْخُصْيَةِ (orchitis).

אֵשֶׁל ז' (אֲשָׁלִים) أَثْلَةٌ ج أَثْلٌ وَأَثَلَاتٌ. طَرْفَاءُ (شجرة).

אֵשֶׁ"ל ר"ת אֲכִילָה, שְׁתִיָּה, לִינָה مَأْكَلٌ، مَشْرَبٌ وَمَبِيتٌ. הוֹצָאוֹת אֵשֶׁל نَفَقَاتُ الْمَبِيتِ. نَفَقَاتُ السَّفَرِ لِلْمُسْتَخْدَمِينَ.

אַשְׁלָג ז' بُوتَاس. أُشْنَان. قِلًى (potash).

אַשְׁלְגָן ז' بُوتَاسْيُوم (معدن ابيض فضي). מֶלַח הָאַשְׁלְגָן مِلْحُ الْبَارُودِ.

אַשְׁלָיָה נ' (־יוֹת) وَهْمٌ ج أَوْهَامٌ. تَضْلِيلٌ. حُلْمٌ كَاذِبٌ.

אָשַׁם פ' أَثِمَ ـ أَذْنَبَ. أَجْرَمَ. إرْتَكَبَ جَرِيمَةً. נֶאֱשַׁם أُتُّهِمَ. وُجِّهَتْ إلَيْهِ تُهْمَةٌ. סַפְסָל הַנֶּאֱשָׁמִים قَفَصُ الاتِّهَامِ. הֶאֱשִׁים إتَّهَمَ. وَجَّهَ تُهْمَةً. הָאֳשַׁם أُتُّهِمَ. نُسِبَتْ إلَيْهِ تُهْمَةٌ. حُوكِمَ بِتُهْمَةٍ.

אָשֵׁם ת' (אֲשֵׁמִים) ١. مُتَّهَمٌ. ٢. مُذْنِبٌ. לֹא אָשֵׁם غَيْرُ مُذْنِبٍ. بَرِيءٌ ج أَبْرِيَاءُ.

אָשָׁם ז' (אֲשָׁמִים) ذَنْبٌ ج ذُنُوبٌ. إثْمٌ ج آثَامٌ. جُرْمٌ ج أَجْرَامٌ.

אַשְׁמַאי ת' (־מָאִים) أَثِيمٌ. وَغْدٌ ج أَوْغَادٌ. فَظٌّ. זָקֵן אַשְׁמַאי شَيْخٌ فَاسِقٌ. عَجُوزٌ مُتَصَابٍ.

אַשְׁמְדַאי ז' إبْلِيسُ ج أَبَالِسَةٌ. شَيْطَانٌ ج شَيَاطِينُ. צְחוֹק אַשְׁמְדַאי ضَحْكَةٌ شَيْطَانِيَّةٌ سَاخِرَةٌ.

אַשְׁמָה נ' (אֲשָׁמוֹת) ١. تُهْمَةٌ ج تُهَمٌ. ٢. ذَنْبٌ ج ذُنُوبٌ. خَطِيئَةٌ ج خَطَايَا. הוֹדָה

בְּאַשְׁמָה إعْتَرَفَ بِالجَرِيمَةِ. أَقَرَّ بِالذَّنْبِ. זִכּוּי מֵאַשְׁמָה بَرَاءَةُ ذِمَّةٍ. تَبْرِئَةُ سَاحَةٍ. כָּפַר בְּאַשְׁמָה أَنْكَرَ التُّهْمَةَ. لَمْ يَعْتَرِفْ بِالتُّهْمَةِ المُوَجَّهَةِ إلَيْهِ. כְּתַב אַשְׁמָה لائِحَةُ (وَرَقَةُ) اتِّهَامٍ. عَرِيضَةُ اتِّهَامٍ.

אַשְׁמוּרָה, אַשְׁמֹרֶת, אשמורת נ׳ (־רוֹת, ־מוּרוֹת) هَزِيعٌ (من الليل). جُزْءٌ مِنَ اللَّيْلِ.

אֶשְׁנָב ז׳ (־נַבִּים) كُوَّةٌ. خَصَاصَةٌ. قَمْرِيَّةٌ. نَافِذَةٌ صَغِيرَةٌ.

אַשָּׁף ז׳ (־פִים) ١. سَاحِرٌ ج سَحَرَةٌ. ٢. مُتَفَوِّقٌ فِي مَجَالٍ مُعَيَّنٍ. אַשַּׁף הַמִּטְבָּח مَلِكُ المَطْبَخِ. أَمِيرُ الطُّهَاةِ.

אָשָׁ"ף ר"ת הָאִרְגּוּן לְשִׁחְרוּר פָּלֶסְטִין مُنَظَّمَةُ التَّحْرِيرِ الفِلَسْطِينِيَّةُ (م.ت.ف.، P.L.O).

אַשְׁפָּה נ׳ (־פּוֹת, אַשְׁפָּתוֹת) ١. زُبَالَةٌ. زِبْلٌ. قَاذُورَاتٌ. نُفَايَةٌ. كُسَاحَةٌ. ٢. كَفَّةُ الذَّخِيرَةِ. جِرَابٌ. جَعْبَةٌ. אַשְׁפַּת כַּדּוּרִים كَفَّةُ الذَّخِيرَةِ. كَفَّةُ البَارُودِ. פַּח אַשְׁפָּה ١. سَلَّةُ القُمَامَةِ ج سِلاَلٌ. ٢. سَلَّةُ المُهْمَلاَتِ. שַׁעַר הָאַשְׁפּוֹת بَابُ المَغَارِبَةِ (في البلدة القديمة من القدس).

אִשְׁפּוּז ז׳ (־זִים) ١. إيواءٌ (في مستشفى). إدْخَالٌ (إلى المستشفى للمعالجة). ٢. إسْتِقْبَالُ الضَّيْفِ. إسْتِضَافَةٌ.

אִשְׁפֵּז פ׳ أَدْخَلَ المُسْتَشْفَى.

אֻשְׁפִּיז, אושפיז Ar. ז׳ (־זִים) ١. نَزِيلٌ (في فندق) ج نُزَلاَءُ. ضَيْفٌ ج ضُيُوفٌ. ٢. مُضِيفٌ. مُقْرٍ(ي). אֻשְׁפִּיזִין أَرْوَاحُ الآبَاءِ وَالأَجْدَادِ الَّذِينَ يَحُلُّونَ ضُيُوفًا عَلَى أَبْنَاءِ إسْرَائِيلَ فِي عِيدِ المِظَلَّةِ بِعَرَائِشِهِمْ حَسَبَ التَّقَالِيدِ اليَهُودِيَّةِ.

אַשְׁפָּרָה נ׳ (־רוֹת) لَمَسَاتٌ أَخِيرَةٌ (لِلنَّسِيجِ).

אַשְׁפָּתוֹן ז׳ (־פְּתוֹנִים) صُنْدُوقُ القُمَامَةِ. صَفِيحَةُ الزُّبَالَةِ.

אִשְׁקוּקָה נ׳ **אִשְׁקוּקִי** ז׳ F شَطْرَنْج ע׳ שַׁחְמָט.

אִשֵּׁר, אישר פ׳ ١. صَدَّقَ. أَقَرَّ. أَبْرَمَ. ٢. أَكَّدَ. أَيَّدَ. אֻשַּׁר ١. أُبْرِمَ. أُقِرَّ. صُودِقَ عَلَيْهِ. ٢. أُيِّدَ. تَأَكَّدَ. تَحَقَّقَ.

אֹשֶׁר, אושר ז׳ سَعَادَةٌ. سَعْدٌ. يُمْنٌ. غِبْطَةٌ. إقْبَالٌ. בְּאָשְׁרִי, לְאָשְׁרִי لِحُسْنِ حَظِّي. لِفَرْطِ سُرُورِي. חַיֵּי אֹשֶׁר حَيَاةٌ سَعِيدَةٌ. سَعَادَةٌ. عَيْشٌ رَغِيدٌ.

אֲשֶׁר מ"ח الَّذِي. مَنْ. مَا. אֲשֶׁר ל־ أَمَّا... فَـ أَمَّا مِنْ جِهَةِ. בַּאֲשֶׁר ١. حَيْثُ. فِي المَكَانِ الَّذِي. ٢. بِالَّذِي. ٣. لِأَنَّ. إذْ إنَّ. بِسَبَبِ. בַּאֲשֶׁר ל־ أَمَّا مِنْ حَيْثُ... أَمَّا فِيمَا يَخُصُّ. أَمَّا بِالنِّسْبَةِ لِـ כַּאֲשֶׁר حِينَمَا. عِنْدَمَا. حِينَ. لَمَّا. مَتَى. مَتَى مَا. إذْ. إذَا. إذَا مَا. وَ (الحالية). וְכָל אֲשֶׁר לוֹ وَمَا مَلَكَتْ يَدَاهُ. وَكُلُّ مَا لَهُ. وَكُلُّ مَا يَمْلِكُهُ. ٢. كَمَا. مِثْلَمَا.

אַשְׁרַאי ז׳ إعْتِمَادٌ ج إعْتِمَادَاتٌ. إئْتِمَانٌ ج إئْتِمَانَاتٌ. אַשְׁרַאי פָּתוּחַ إعْتِمَادٌ مَفْتُوحٌ. בַּנְק אַשְׁרַאי بَنْكُ تَسْلِيفٍ. مَصْرِفٌ ائْتِمَانِيٌّ. מִכְתַּב אַשְׁרַאי حَوَالَةٌ اعْتِمَادِيَّةٌ. خِطَابُ اعْتِمَادٍ. אַשְׁרַאי דוֹקוּמֶנְטָרִי إعْتِمَادٌ مُسْتَنَدِيٌّ.

אַשְׁרָה נ׳ (אֲשָׁרוֹת) ١. تَأْشِيرَةُ سَفَرٍ ج تَأْشِيرَاتٌ. سِمَةُ دُخُولٍ. فِيزَة. ٢. إذْنٌ ج أُذُونٌ وأُذُونَاتٌ. تَرْخِيصٌ ج تَرْخِيصَاتٌ وَتَرَاخِيصُ.

אֲשֵׁרָה נ׳ (־רוֹת) عَشْتَرُوتُ (الهة الحب عند الكنعانيين والفنيقيين كانت تقدم لها القرابين البشرية).

אִשְׁרוּר ז׳ (־רִים) إبْرَامٌ. إقْرَارٌ. تَصْدِيقٌ نِهَائِيٌّ.

אַשְׁרֵי מ"ק طُوبَى! مَا أَسْعَدَ! نِعْمَ! بُورِكَ! אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ ١. طُوبَى لِلْجَالِسِينَ فِي بَيْتِكَ. ٢. مجازًا: دَارِيٌّ. قَعِيدُ الدَّارِ.

אִשְׁרֵר פ׳ أَبْرَمَ. أَقَرَّ نِهَائِيًّا (في البرلمان مثلاً). صَدَّقَ. אֻשְׁרַר أُبْرِمَ. تُبُودِلَتْ وَثَائِقُ الإبْرَامِ (بين دولتين مثلاً).

(אשש) אוֹשֵׁשׁ, אִשֵּׁשׁ פ׳ ١. أَنْعَشَ. رَدَّ الحَيَاةَ إلَى. أَنْهَضَ. ٢. أَسَّسَ عَلَى. أَسْنَدَ إلَى. دَعَمَ. הִתְאוֹשֵׁשׁ إنْتَعَشَ. إسْتَرَدَّ (إسْتَعَادَ) قُوَاهُ. تَغَلَّبَ عَلَى (مصاعبه مثلاً). تَنَشْنَشَ.

אֶשְׁתָּקַד Ar. תה"פ العَامَ المَاضِي. السَّنَةَ المَاضِيَةَ. العَامَ المُنْصَرِمَ. כְּשֶׁלֶג דְּאֶשְׁתָּקַד كَالثَّلْجِ فِي العَامِ المُنْصَرِمِ ومجازًا: كَأَمْسِ الدَّابِرِ. لَمْ يَعُدْ لَهُ أَثَرٌ. أَصْبَحَ أَثَرًا بَعْدَ عَيْنٍ.

אֶת־, אֵת־ מ"י ١. حَرْفُ المَفْعُولِيَّةِ المُبَاشِرَةِ (يقابل علامة النصب في قواعد العربية مثل: פָּגַשְׁתִּי אֶת יוֹסֵף قَابَلْتُ يُوسُفَ). אוֹתוֹ هُوَ. بِعَيْنِهِ. ذلِكَ. אוֹתוֹ הָאִישׁ نَفْسُ الرَّجُلِ. ذلِكَ الرَّجُلُ. אוֹתָהּ שָׁעָה, בְּאוֹתָהּ הַשָּׁעָה فِي تِلْكَ السَّاعَةِ. ذلِكَ الوَقْتَ. حِينَئِذٍ. מֵאֵת פְּלוֹנִי بِقَلَمِ فُلاَنٍ (مقال او كتاب مثلاً). تَأْلِيفُ فُلاَنٍ. ٢. حَرْفُ عَطْفٍ "و" (مثل: בֵּית מִסְחָר שֶׁל אַבְרָהָם אֶת יוֹסֵף مَتْجَرُ إبْرَاهِيمَ وَيُوسُفَ). ٣. مَعَ. بِمُصَاحَبَةِ (مثل: הָלַכְתִּי אִתּוֹ ذَهَبْتُ مَعَهُ. سِرْتُ وَإيَّاهُ).

אֵת ז׳ (אִתִּים, ־תִּים) مَرٌّ. مِسْحَاةٌ ج مَسَاحٍ(ي). سِكَّةٌ ج سِكَكٌ. كُرَيْك م׳. וְכִתְּתוּ חַרְבוֹתָם לְאִתִּים וַחֲנִיתוֹתֵיהֶם לְמַזְמֵרוֹת فَيَطْبَعُونَ سُيُوفَهُمْ سِكَكًا وَرِمَاحَهُمْ مَنَاجِلَ.

אַתְּ מ"ג أَنْتِ (ضمير منفصل للمخاطب المؤنث).

אָתָא, אָתָה פ׳ أَتَى ـ أَقْبَلَ. جَاءَ (يَجِيءُ). حَلَّ ـ. אָתָה הַלֵּיל (הַלַּיְלָה) أَسْدَلَ اللَّيْلُ سُدُولَهُ. سَجَا اللَّيْلُ.

אָתֵאִיזְם G ז׳ إلْحَادٌ. زَنْدَقَةٌ. كُفْرٌ.

אָתֵאִיסְט ז׳ (־טִים) مُلْحِدٌ. كَافِرٌ. المُنْكِرُ لِوُجُودِ اللهِ.

אֶתְגָּר ז׳ (־רִים) تَحَدٍّ(ي) ج تَحَدِّيَاتٌ. طَلَبُ المُوَاجَهَةِ. הֵצִיב לוֹ אֶתְגָּר وَضَعَهُ أَمَامَ تَحَدٍّ. أَلْقَى لَهُ القُفَّازَ.

אִתְגֵּר פ' تَحَدَّى. طَلَبَ التَّحَدِّيَ. أَلْقَى (لَهُ) القُفَّازَ.

אַתָּה מ"ג أَنْتَ (ضمير منفصل للمخاطب المذكر).

אֵתוֹלוֹגְיָה G נ' ١. عِلْمُ سُلُوكِ الأَحْيَاءِ فِي مُحِيطِهِمْ. ٢. عِلْمُ الأَخْلَاقِ.

אָתוֹן נ' (אֲתוֹנוֹת) أَتَانٌ ج أُتُنٌ (أُتْنٌ). حِمَارَةٌ (انثى الحمار).

אַתּוּן .Ar ז' أَتُونٌ. فُرْنٌ ج أَفْرَانٌ. مَوْقِدٌ شَدِيدُ النَّارِ ע' כִּבְשָׁן.

אֵתוֹס G ז' (־סִים) أَخْلَاقُ الشَّعْبِ. رُوحُ الشَّعْبِ وَعَبْقَرِيَّتُهُ. الخَصَائِصُ المُمَيِّزَةُ لِلشَّعْبِ.

אִתּוּר, איתור ז' (־רִים) حَصْرٌ. تَحْدِيدُ مَوْقِعٍ. אִתּוּר הַשְּׂרֵפָה حَصْرُ الحَرِيقِ.

אִתּוּרִית נ' (־יּוֹת) جِهَازُ اسْتِدْعَاءٍ (تلفون في سيارة).

אִתְחוּל ז' (־לִים) في الحواسيب: تَحْدِيدُ نُقْطَةِ البِدَايَةِ لِلْمُتَغَيِّرَاتِ فِي بَرْنَامَجِ الحَاسُوبِ.

אִתְחֵל פ' حَدَّدَ نُقْطَةَ البِدَايَةِ فِي عَمَلِيَّاتِ البَرْنَامَجِ فِي الحَاسُوبِ.

אַתְחָלָה נ' (־לוֹת) بِدَايَةٌ. إِسْتِهْلَالٌ. مُسْتَهَلٌّ. شُرُوعٌ ע' הַתְחָלָה.

אַתְחַלְתָּא .Ar נ' بَدْءٌ. بِدَايَةٌ. فَاتِحَةٌ. إِسْتِهْلَالٌ.

אַתְחָלְתִּי ת' (־יִּים) إِبْتِدَائِيٌّ. بَدْئِيٌّ. إِسْتِهْلَالِيٌّ.

אֵתִי G ת' (־יִּים) خُلُقِيٌّ. أَخْلَاقِيٌّ. مَسْلَكِيٌّ.

אֶתְיוֹפִּי תו"ז (־פִּים, ־יִּים) إِثْيُوبِيٌّ.

אֶתְיוֹפְּיָה ש"פ إِثْيُوبْيَا. الحَبَشَةُ سَابِقًا.

אֵתִילֵן ז' في الكيمياء: غَازُ الأَثِيلِينِ (ethylene).

אֵתִיקָה G נ' عِلْمُ الأَخْلَاقِ. سُلُوكٌ. قَوَاعِدُ التَّصَرُّفِ اللَّائِقِ. אֵתִיקָה מִקְצוֹעִית أَدَبُ المِهْنَةِ. السُّلُوكُ المِهْنِيُّ.

אֵתִיקֶט F ז' أَتِيكِيت. آدَابٌ. قَوَاعِدُ السُّلُوكِ. تَصَرُّفٌ لَائِقٌ.

אַתְלֵט G ז' (־טִים) رِيَاضِيٌّ. لَاعِبٌ رِيَاضِيٌّ.

אַתְלֵטִי ת' (־יִּים) رِيَاضِيٌّ. مَا يَخُصُّ الأَلْعَابَ الرِّيَاضِيَّةَ.

אַתְלֵטִיקָה נ' أَلْعَابُ القُوَى. رِيَاضَةٌ. أَلْعَابٌ رِيَاضِيَّةٌ. אַתְלֵטִיקָה כְּבֵדָה أَلْعَابُ القُوَى الثَّقِيلَةِ. אַתְלֵטִיקָה קַלָּה أَلْعَابُ القُوَى الخَفِيفَةِ.

אַתֶּם מ"ג أَنْتُمْ (ضمير منفصل لجمع المذكر المخاطب).

אֶתְמוֹל תה"פ أَمْسِ. البَارِحَةَ. البَارِحَ. כְּאֶתְמוֹל שִׁלְשׁוֹם كَمَا فِي الأَمْسِ. كَأَمْسِ الدَّابِرِ. كَمَا فِي المَاضِي. كَالمُعْتَادِ.

אַתֶּן מ"ג أَنْتُنَّ (ضمير منفصل لجمع المؤنث المخاطب).

אַתָּן ז' (־נִים) في الطب: مُقَوٍّ(ي) ע' טוֹנִיק.

אֵתָן ז' الأَثِين (غاز يتواجد في النفط الخام والغاز الطبيعي).

אֶתְנוֹאִיזְם G ז' عِرْقِيَّةٌ. التَّفْضِيلُ العُنْصُرِيُّ أَوِ العِرْقِيُّ.

אֶתְנָן ז' (־נַנִּים) ١. أُجْرَةُ الزَّانِيَةِ. ٢. أُجْرَةٌ. مُكَافَأَةٌ. هَدِيَّةٌ.

אֶתְנוֹגְרַפְיָה G נ' إِثْنُوجْرَافْيَا. عِلْمُ الأَجْنَاسِ.

אֶתְנוֹלוֹג G ז' (־גִים) عَالِمُ الأَقْوَامِ. عَالِمُ الأَجْنَاسِ.

אֶתְנוֹלוֹגְיָה נ' إِثْنُولُوجْيَا. عِلْمُ الأَقْوَامِ. عِلْمُ الأَجْنَاسِ وَالسُّلَالَاتِ البَشَرِيَّةِ.

אֶתְנַחְתָּה, אֶתְנַחְתָּא .Ar נ' (־תּוֹת) ١. فَاصِلٌ. ٢. رَاحَةٌ. إِسْتِرَاحَةٌ. فَتْرَةُ تَوَقُّفٍ قَصِيرَةٌ. אַחֲרֵי טָרְחָא תָּבוֹא אֶתְנַחְתָּא مجازًا: بَعْدَ العُسْرِ يُسْرٌ.

אֶתְנִי G ת' (־יִּים) إِثْنِيٌّ. عِرْقِيٌّ. عُنْصُرِيٌّ. قَوْمِيٌّ. בְּעָיוֹת אֶתְנִיּוֹת مُشْكِلَاتٌ إِثْنِيَّةٌ. مَشَاكِلُ الأَعْرَاقِ.

אֲתָר .Ar ז' (־רִים) مَوْقِعٌ (في الإنترنيت) ج مَوَاقِعُ. مَوْضِعٌ ج مَوَاضِعُ. אֲתָר הִיסְטוֹרִי مَوْقِعٌ أَثَرِيٌّ (تَارِيخِيٌّ). בְּכָל אֲתָר וַאֲתָר فِي كُلِّ مَكَانٍ. حَيْثُمَا كَانَ.

אִתֵּר, איתר פ' ١. حَصَرَ ـ حَاصَرَ النِّيرَانَ. ٢. حَدَّدَ المَكَانَ. عَيَّنَ مَوْقِعًا. عَثَرَ ـ عَلَى. אִתֵּר عَثَرَ عَلَيْهِ.

אֶתֶר G ז' ١. أَثِيرٌ (كحول). ٢. فَرَاغُ الجَوِّ. גַּלֵּי הָאֶתֶר أَمْوَاجُ الأَثِيرِ. أَمْوَاجُ الرَّادْيُو (اللَّاسِلْكِيِّ).

אֶתְרוֹג P ז' (־גִים) أُتْرُجَّةٌ ج أُتْرُجٌّ. تُرُنْجٌ (جنس ليمون).

אֶתְרוֹגִי ת' (־יִּים) تُرُنْجِيٌّ. شَبِيهٌ بِالتُّرُنْجِ .

אַתֵּרִי ת' (־יִּים) أَثِيرِيٌّ. كَالأَثِيرِ. شَبِيهٌ بِمَادَّةِ الأَثِيرِ.

אִתְרַע .Ar פ' إِنْكَسَرَ. אִתְרַע מַזָּלוֹ سَاءَ طَالِعُهُ. شَاءَ سُوءُ حَظِّهِ.

אִתֵּת פ' لَوَّحَ بِإِشَارَاتِ مُورْس أَوْ بِحَرَكَاتِ الأَيْدِي. أَشَارَ. أَصْدَرَ عَلَامَةً.

אַתָּת ז' (־תִים) المُلَوِّحُ (مج). عَامِلُ الإِشَارَةِ.

אַתָּתוּת נ' تَلْوِيحٌ بِالإِشَارَاتِ أَوِ الأَعْلَامِ. إِشَارَةٌ. إِيمَاءٌ. مِهْنَةُ المُلَوِّحِ.

ב

ב ١. ب الحَرْفُ الثَّانِي مِنْ حُرُوفِ الأَبْجَدِيَّةِ العِبْرِيَّةِ واسْمُهُ בֵּית وَيُقَابِلُهُ حَرْفُ البَاءِ بِالعَرَبِيَّةِ. ٢. في حساب الجمّل: إِثْنَانِ (إِثْنَيْنِ). إِثْنَتَانِ (إِثْنَتَيْنِ). ٣. الثَّانِي. الثَّانِيَةُ. ٤. ב' في التقويم العبري: أَلْفَانِ (٢٠٠٠). ב' פְּעָמִים مَرَّتَانِ. יוֹם ב' يَوْمُ الاثْنَيْنِ. כִּתָּה ב' الصَّفُّ الثَّانِي. סוּג ב' دَرَجَةٌ ثَانِيَةٌ. صِنْفٌ رَدِيءُ الجَوْدَةِ.

בְּ- מ"י ١. حَرْفٌ يَأْتِي قَبْلَ اسْمٍ أَوْ صِفَةٍ بِعِدَّةِ مَعَانٍ: فِي. بِـ. دَاخِلَ (مثل: יָשַׁב בְּבֵיתוֹ جَلَسَ (قَبَعَ) فِي دَارِهِ. הַסֵּפֶר נִמְצָא בַּמְּגֵרָה الكِتَابُ مَوْجُودٌ فِي الجَارُورِ). ٢. بِـ. بِوَاسِطَةِ (مثل: כָּתַבְתִּי בְּעֵט كَتَبْتُ بِالقَلَمِ. הַנָּשִׂיא פָּנָה אֶל הָעָם בְּרַדְיוֹ وَجَّهَ الرَّئِيسُ نِدَاءً إِلَى الشَّعْبِ بِالرَّادْيُو. ٣. عِنْدَ. لَدَى. وَقْتَ. سَاعَةَ (مثل: נְדַבֵּר עַל כָּךְ בְּשׁוּבֵנוּ הַבַּיְתָה سَنَتَكَلَّمُ عَنْ ذلِكَ لَدَى (عِنْدَ) عَوْدَتِنَا إِلَى الدَّارِ). ٤. بِـ. مَعَ. بِرِفْقَةِ. بِمُصَاحَبَةِ (مثل: הָלַכְתִּי בְּלִוְיָתוֹ ذَهَبْتُ مَعَهُ. ذَهَبْتُ بِرِفْقَتِهِ). ٥. بَيْنَ. مَا بَيْنَ (مثل: הִיא הַיָּפָה בַּנָּשִׁים إِنَّهَا الأَجْمَلُ مِنْ بَيْنِ النِّسَاءِ). ٦. بِسَبَبِ (مثل: וַיַּעֲבֹד יַעֲקֹב בְּרָחֵל שֶׁבַע שָׁנִים. فَخَدَمَ يَعْقُوبُ بِرَاحِيلَ سَبْعَ سِنِينَ). ٧. حَسَبَ. بِمُوجِبِ. عَلَى (مثل: בִּצַּעְתִּי אֶת הָעֲבוֹדָה בַּעֲצָתוֹ نَفَّذْتُ العَمَلَ حَسَبَ أَوْ بِمُوجِبِ مَشُورَتِهِ. וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ فَخَلَقَ اللهُ الإِنْسَانَ عَلَى صُورَتِهِ). ٨. حَرْفُ جَرٍّ بَعْدَ أَفْعَالٍ مُخْتَلِفَةٍ (مثل: הֶאֱמִין בֵּאלֹהִים آمَنَ بِاللهِ. אָחַז בְּיָדוֹ مَسَكَ بِيَدِهِ).

בָּא ע' (בוא).

בָּא תו"ז (־אִים) آتٍ (ي). مُقْبِلٌ. قَادِمٌ. لَاحِقٌ. تَالٍ(ي). בָּא כֹּחַ وَكِيلٌ ج وُكَلَاءُ. مُوَكَّلٌ. مُمَثِّلٌ. مَنْدُوبٌ. مُفَوَّضٌ. לַהַבָּא مُسْتَقْبَلاً. فِي المُسْتَقْبَلِ. (مِنَ الآنَ) فَصَاعِدًا. فَلَاحِقًا. בָּרוּךְ הַבָּא مَرْحَبًا بِالقَادِمِ. مَرْحَبًا بِكُمْ. (حَلَلْتُمْ) أَهْلاً وَ(نَزَلْتُمْ) سَهْلاً. הָעוֹלָם הַבָּא الآخِرَةُ. العَالَمُ الآخَرُ. الآجِلَةُ. دَارُ البَقَاءِ.

ב"א ר"ת בּוֹגֵר אוּנִיבֶרְסִיטָה خِرِّيجُ جَامِعَةٍ. حَامِلُ شَهَادَةِ B.A.

בְּאַבּוֹ תה"פ فِي مَهْدِهِ ע' אֵב.

בָּאוֹבָּב ז' (־בִּים) بَاوْبَاب (شجر ضخم، baubab).

בֵּאוּר, בִּיאוּר ז' (־רִים) شَرْحٌ ج شُرُوحٌ. تَفْسِيرٌ ج تَفَاسِيرُ. إِيضَاحٌ ج إِيضَاحَاتٌ. بَيَانٌ ج بَيَانَاتٌ. הַדָּבָר טָעוּן בֵּאוּר الأَمْرُ بِحَاجَةٍ إِلَى شَرْحٍ. الأَمْرُ يَفْتَقِرُ إِلَى إِيضَاحٍ.

בֵּאוּרִי, בִּיאוּרִי ת' (־רִיִּים) إِيضَاحِيٌّ. شَرْحِيٌّ. تَفْسِيرِيٌّ. تَعْلِيلِيٌّ. تَأْوِيلِيٌّ.

בָּאוּשׁ ת' (בְּאוּשִׁים) ١. نَتِنٌ. عَفِنٌ. فَاسِدٌ. ٢. حِصْرِمٌ (عنب).

בְּאִישָׁה נ' نَتَانَةٌ. عُفُونَةٌ. فَسَادٌ.

בְּאֶמְצָעוּת תה"פ بِوَاسِطَةِ ע' אֶמְצָעוּת.

בַּאס ע' בַּעַץ.

בְּאַקְרַאי תה"פ صُدْفَةً ע' אַקְרַאי.

בֵּאֵר, בִּיאֵר פ' شَرَحَ ـَ أَوْضَحَ. فَسَّرَ. بَيَّنَ. أَوَّلَ. عَلَّلَ. הִתְבָּאֵר, נִתְבָּאֵר إِتَّضَحَ. شُرِحَ. تَأَوَّلَ. فُسِّرَ. تَبَيَّنَ.

בְּאֵר נ' (־רוֹת) ١. بِئْرٌ ج آبَارٌ. رَكِيَّةٌ ج رَكَايَا. ٢. حُفْرَةٌ ج حُفَرٌ. בְּאֵר אַרְטֵזִית بِئْرٌ ارْتِوَازِيَّةٌ. בְּאֵר שַׁחַת ١. كِنَايَةٌ عَنِ القَبْرِ. لَحْدٌ ج لُحُودٌ. ٢. هُوَّةٌ. هَاوِيَةٌ عَمِيقَةٌ.

בְּאֵרִית נ' (־יּוֹת) عُصْفُورٌ ج عَصَافِيرُ. دُورِيٌّ (sparrow).

בָּאַשׁ פ' عَفِنَ ـَ تَعَفَّنَ. نَتُنَ ـُ. فَسَدَ ـُ زَنِخَ ـَ أَسَنَ ـُ (ماء). הִבְאִישׁ ١. أَنْتَنَ. تَعَفَّنَ. نَشَرَ رَائِحَةً كَرِيهَةً. ٢. عَفَّنَ. فَسَّخَ. أَفْسَدَ. ٣. كَرَّهَ. بَغَّضَ. הִבְאִישׁ אוֹתוֹ (אֶת רֵיחוֹ) شَوَّهَ (سَوَّأَ) سُمْعَتَهُ. شَهَّرَ بِهِ.

בְּאֹשׁ, בְּאוּשׁ ז' نَتَانَةٌ. عُفُونَةٌ. فَسَادٌ. رَائِحَةٌ كَرِيهَةٌ.

בָּאְשָׁה נ' ١. أَعْشَابٌ ضَارَّةٌ (تنمو بين المزروعات). ٢. نَتَانَةٌ.

בָּאשָׁה T ת' بَاشَا ج بَاشَوَاتٌ.

בָּאשִׁי ת' رَئِيس. חָכָם בָּאשִׁי كَبِيرُ الحَاخَامِينَ.

בְּאֻשֶׁת נ' نَتَانَةٌ. رَائِحَةٌ خَبِيثَةٌ (تصدر من الفم مثلاً). رَائِحَةٌ كَرِيهَةٌ.

בָּבָא Ar. ז' (־בוֹת) ١. بَوَّابَةٌ. بَابٌ ج أَبْوَابٌ. مَدْخَلٌ. ٢. فَصْلٌ. בָּבָא קַמָּא البَابُ الأَوَّلُ. الفَصْلُ الأَوَّلُ (في بعض كتب المشنة). בָּבָא מְצִיעָא البَابُ الثَّانِي. الفَصْلُ الثَّانِي (المُتَوَسِّطُ). בָּבָא בַּתְרָא البَابُ الثَّالِثُ. الفَصْلُ الثَّالِثُ (الأَخِيرُ).

בָּבָה נ' (־בוֹת) بُؤْبُؤٌ. حَدَقَةٌ ج حَدَقَاتٌ. سَوَادُ العَيْنِ. إِنْسَانُ العَيْنِ. בָּבַת עַיִן حَدَقَةُ العَيْنِ ومجازًا: نُورُ العَيْنِ. أَغْلَى شَيْءٍ. فِلْذَةُ الكَبِدِ.

בֻּבָּה, בובה נ' (־בּוֹת) دُمْيَةٌ ج دُمًى. لُعْبَةٌ ج لُعَبٌ. عَرُوسَةٌ ج عَرَائِسُ. מֶמְשֶׁלֶת בֻּבּוֹת حُكُومَةٌ صُورِيَّةٌ (تاتمر بحكم أجنبي أو فئة داخلية). תֵּאַטְרוֹן בֻּבּוֹת مَسْرَحُ الدُّمَى. مَسْرَحُ العَرَائِسِ. قَرَاقُوز (marionnette).

בָּבוּאָה נ' (־אוֹת) ١. إِنْعِكَاسٌ. خَيَالٌ ج أَخْيِلَةٌ. صُورَةٌ مُنْعَكِسَةٌ (في ماء صافٍ أو مرآة). ٢. صُورَةٌ مُطَابِقَةٌ.

בַּבּוּן F ז' (־נִים) بَبُّونٌ. رُبَّاحٌ. مَيْمُونٌ (نوع من القردة، baboon).

בַּבּוֹנָג ז' بَابُونَج (نبات عشبي، camomile).

בִּבְחִינַת תה"פ بِاعْتِبَارِ ע' בְּחִינָה.

בֻּבַּטְרוֹן ז' (־נִים) مَسْرَحُ العَرَائِسِ ע' בֻּבָּה, תֵּאַטְרוֹן בֻּבּוֹת.

בָּבֶל ש"פ ١. بَابِلُ (مدينة قديمة بالقرب من الحلة). ٢. العِرَاقُ. יְהוּדֵי בָּבֶל

יَهُودُ العِرَاقِ (الذين هاجروا إلى إسرائيل). מִגְדַּל בָּבֶל بُرْجُ بَابِلَ (بناه ابناء نوح للارتقاء به إلى السماء فتبلبلت ألسنتهم).

בַּבְלָ"ת ר"ת בִּלְבּוּל בֵּיצִים לְלֹא תַּכְלִית סל' خَبْطُ بَيْضٍ بِلاَ ذَوْقٍ. ثَرْثَرَةٌ فَارِغَةٌ.

בַּבְלִי תו"ז (־לִים, ־יִּים) بَابِلِيٌّ (نسبة إلى بابل أو من سكان بابل). كَلْدَانِيٌّ. נִקּוּד בַּבְלִי, נִקּוּד עֶלְיוֹן تَشْكِيلٌ بَابِلِيٌّ (للكلمات العبرية). תַּלְמוּד בַּבְלִי التَّلْمُودُ البَابِلِيُّ (وضعه حاخامو يهود بابل).

בַּבְלִית נ' اللُّغَةُ البَابِلِيَّةُ القَدِيمَةُ.

בְּבַת אַחַת תה"פ دُفْعَةً وَاحِدَةً ע' בַּת.

בַּג ז' **פַּת בַּג** ז' قديمًا: وَجْبَةُ طَعَامٍ ج وَجَبَاتٌ.

בַּג .En خَلَلٌ فِي البَرْمَجَةِ المُحَوْسَبَةِ.

בֶּגֶד ז' (בְּגָדִים) ١. ثَوْبٌ ج ثِيَابٌ. مَلْبَسٌ ج مَلاَبِسُ. لِبَاسٌ ج أَلْبِسَةٌ. رِدَاءٌ ج أَرْدِيَةٌ. هُدُومٌ. أَوَاعِي. ٢. خِيَانَةٌ ע' בְּגִידָה. בֶּגֶד יָם, בֶּגֶד רַחֲצָה لِبَاسُ البَحْرِ. مَايُوه ج مَايُوهَات. בִּגְדֵי אֵבֶל ثَوْبُ الحِدَادِ. اللِّبَاسُ الأَسْوَدُ. سِلاَبٌ ج سُلُبٌ. בִּגְדֵי חַג حُلَّةٌ ج حُلَلٌ. ثَوْبُ العِيدِ. בִּגְדֵי כְלוּלוֹת ثَوْبُ الزِّفَافِ. بَدْلَةُ العُرْسِ. בִּגְדֵי שְׂרָד بِزَّةٌ رَسْمِيَّةٌ. البَدْلَةُ الرَّسْمِيَّةُ. لِبَاسٌ رَسْمِيٌّ.

בָּגַד פ' خَانَ ـُ غَدَرَ ـِ خَدَعَ ـَ نَقَضَ ـُ العَهْدَ. نَكَثَ ـُ

בַּגְדָּאד A ש"פ بَغْدَادُ. عَاصِمَةُ العِرَاقِ. دَارُ السَّلاَمِ. الزَّوْرَاءُ.

בֶּגֶ"ד כֶּפֶ"ת إِشَارَةٌ إِلَى الحُرُوفِ السِّتَّةِ الَّتِي يَتَغَيَّرُ نُطْقُهَا عِنْدَمَا تَكُونُ مُشَدَّدَةً (مثل בּ, ב بـ فـ وهي الآن ثلاثة أحرف فقط وهي בּ, כּ, פּ حيث يُنطق בּ بـ وبغير شدّة فـ على غرار حرف V بالإنكليزية. כּ كـ وبغير شدّة خـ. פּ بـ وينطق على غرار حرف P بالإنكليزية وبغير شدّة فـ).

בּוֹגְדָנוּת נ' خِيَانَةٌ ע' בְּגִידָה.

בּוֹגְדָנִי ת' (־יִים) خَوُونٌ. خَائِنٌ. غَدَّارٌ. عَدِيمُ الذِّمَّةِ.

בְּגֶדֶר תה"פ بِمَثَابَةِ. عِبَارَةٌ عَنْ ע' גֶּדֶר.

בְּגוֹ .Ar תה"פ فِيهِ. بِدَاخِلِهِ. דְּבָרִים בְּגוֹ مَسْأَلَةٌ فِيهَا نَظَرٌ ע' גּוֹ.

בִּגּוּד, בִּיגוּד ז' مَلاَبِسُ. ثِيَابٌ. هُدُومٌ. أَوَاعِي.

בֶּגוֹנְיָה F נ' (־יוֹת) بِيغُونْيَا (نبات مُزْهر، begonia).

בַּגָּז' F ז' صُنْدُوقُ العَفْشِ (في سيارة).

בָּגֶט F ז' (־טִים) بَاجِيت. فِينُو م' (عيش أبيض طويل).

בָּגָטֶלָה .It נ' (־לוֹת) في الموسيقى: مُؤَلَّفٌ مُوسِيقِيٌّ قَصِيرٌ، bagatella).

בְּגִידָה נ' (־דוֹת) خِيَانَةٌ. غَدْرٌ. نَقْضُ العَهْدِ. نَكْثٌ. בְּגִידָה בַּמּוֹלֶדֶת (בַּמַּלְכוּת) خِيَانَةٌ عُظْمَى. خِيَانَةُ الدَّوْلَةِ.

בְּגִין מ"י مِنْ أَجْلِ. بِسَبَبِ. جَرَّاءَ. فِي سَبِيلِ. إِكْرَامًا لِـ.

בָּגִיר ת' (בְּגִירִים) ١. رَاشِدٌ. مَنْ بَلَغَ سِنَّ الرُّشْدِ. ٢. نَاضِجٌ. بَالِغٌ. وَاعٍ(ي).

בְּגִירָה נ' (־רוֹת) بُلُوغٌ. نُضُوجٌ. نُضْجٌ. رَشَادٌ. إِدْرَاكٌ.

בִּגְלַל מ"י لِـ. بِسَبَبِ. لِكَوْنِ. مِنْ أَجْلِ. فِي سَبِيلِ.

בְּגַפּוֹ תה"פ وَحْدَهُ ע' גַּף.

בָּגָ"ץ ר"ת בֵּית הַמִּשְׁפָּט הַגָּבוֹהַּ לְצֶדֶק مَحْكَمَةُ العَدْلِ العُلْيَا. עָתַר לְבָגָ"ץ رَفَعَ دَعْوَى إِلَى مَحْكَمَةِ العَدْلِ العُلْيَا.

בָּגַר פ' بَلَغَ ـُ رَاهَقَ. أَدْرَكَ. نَضِجَ ـَ شَبَّ ـِ عَنِ الطَّوْقِ. رَشَدَ ـُ بَلَغَ سِنَّ الرُّشْدِ. הִתְבַּגֵּר بَلَغَ أَشُدَّهُ. شَبَّ عَنِ الطَّوْقِ.

בַּגְרוּת נ' ١. بُلُوغٌ. رُشْدٌ. مُرَاهَقَةٌ. ٢. إِدْرَاكٌ. نُضْجٌ. نُضُوجٌ. ٣. إِمْتِحَانَاتُ البَجْرُوت. إِمْتِحَانَاتُ التَّوْجِيهِيِّ (في إسرائيل). בַּגְרוּת שִׂכְלִית نُضُوجٌ عَقْلِيٌّ. גִּיל בַּגְרוּת سِنُّ الرُّشْدِ (البُلُوغ). פִּצְעֵי בַּגְרוּת حَبُّ الشَّبَابِ. תְּעוּדַת בַּגְרוּת شَهَادَةُ الثَّانَوِيَّةِ. شَهَادَةُ البَجْرُوت (في إسرائيل).

בַּד ז' (־דִּים) ١. قُمَاشٌ ج أَقْمِشَةٌ. نَسِيجٌ ج أَنْسِجَةٌ. ٢. شَاشَةٌ. الشَّاشَةُ البَيْضَاءُ אֶקְרָן. ٣. غُصْنٌ ج أَغْصَانٌ. فَنَنٌ ج أَفْنَانٌ. בֵּית הַבַּד مَعْصَرَةُ الزَّيْتُونِ ج مَعَاصِرُ. خَانُ الزَّيْتِ. בַּד בְּבַד جَنْبًا إِلَى جَنْبٍ. فِي نَفْسِ الوَقْتِ. فِي آنٍ وَاحِدٍ. مَعَ. לְבַד, בִּלְבַד, מִלְּבַד ע' לְבַד. עָלָה בַּד בְּבַד עִם- إِئْتَلَفَ وَ (مَعَ). تَنَاسَبَ مَعَ. تَلاَءَمَ. סוֹחֵר בַּדִּים بَزَّازٌ. تَاجِرُ أَقْمِشَةٍ. סִפּוּר בַּדִּים قِصَّةٌ مُخْتَلَقَةٌ.

בַּדָּאוּת נ' إِفْتِرَاءٌ ج إِفْتِرَاءَاتٌ. تَلْفِيقٌ ج تَلْفِيقَاتٌ. إِخْتِلاَقٌ.

בַּדַּאי ז' (־דָּאִים) مُفْتَرٍ(ي). كَذَّابٌ. مُلَفِّقٌ. مُخْتَلِقُ الأَكَاذِيبِ.

(בדד) בּוֹדֵד פ' أَفْرَدَ. أَبْعَدَ. نَحَّى. בִּדֵּד عَزَلَ ـِ فَصَلَ ـِ حَجَرَ ـُ הִתְבּוֹדֵד إِنْعَزَلَ. إِعْتَزَلَ. إِخْتَلَى. إِنْزَوَى. إِعْتَكَفَ.

בָּדָד, לְבָדָד תה"פ وَحِيدًا. فَرِيدًا. مُنْعَزِلاً. مُنْزَوِيًا. مُبْتَعِدًا.

בָּדָה פ' إِفْتَرَى. لَفَّقَ. إِخْتَلَقَ. إِنْتَحَلَ. زَعَمَ ـُ إِدَّعَى. فَبْرَكَ. נִבְדָּה أُخْتُلِقَ. لُفِّقَ. صُنِعَ مِنْ نَسْجِ الخَيَالِ. בִּדָּה كَذَّبَ. فَنَّدَ. نَقَضَ ـُ دَحَضَ ـَ הָעֵד בִּדָּה אֶת הַנֶּאֱשָׁם فَنَّدَ (دَحَضَ) الشَّاهِدُ أَقْوَالَ المُتَّهَمِ. הִתְבַּדָּה ١. وَقَعَ فِي خَطَأٍ. خَابَ فَأْلُهُ. ٢. كُذِّبَ. ثَبَتَ بُطْلاَنُهُ. إِنْتَفَى. הִתְבַּדּוּ הַתִּקְווֹת خَابَتِ الآمَالُ.

בַּדַ"ו ר"ת أَيَّامُ الاثْنَيْنِ وَالأَرْبِعَاءِ وَالجُمْعَةِ الَّتِي لاَ يَحُلُّ فِيهَا أَوَّلُ أَيَّامِ عِيدِ الفِصْحِ.

בִּדּוּד, בִּידוּד ז' (־דִים) عَزْلٌ. إِبْعَادٌ. إِفْرَادٌ. حَجْرٌ. בִּדּוּד חֹם عَزْلٌ حَرَارِيٌّ. חֲדַר בִּדּוּד غُرْفَةُ عَزْلٍ أَوْ حَجْرٍ صِحِّيٍّ. חָמְרֵי בִּדּוּד في الكهرباء: مَوَادٌ عَازِلَةٌ.

בָּדוּי ת' (בְּדוּיִים) مُخْتَلَقٌ. مُلَفَّقٌ. مَكْذُوبٌ. بَاطِلٌ. زَائِفٌ. שֵׁם בָּדוּי إِسْمٌ

مُسْتَعَارٌ. (مُنْتَحَلٌ).

בְּדוּי, בידוי ז' (־יִים) إِفْتِرَاءٌ. إِخْتِلاَقٌ.

בְּדְוִי, בדווי ז' (־וִים) بَدَوِيٌّ ج بَدْوٌ. أَعْرَابِيٌّ ج أَعْرَابٌ. مِنْ أَهْلِ الوَبَرِ.

בִּדּוּל, בידול ז' (־לִים) ١. عَزْلٌ. إِفْرَادٌ. ٢. تَمْيِيزٌ. تَبَايُنٌ. ٣. إِنْعِزَالٌ. ٤. فَرْقٌ.

בדולח ע' בְּדֹלַח.

בִּדּוּן ז' (־נִים) بَيْتٌ (كُوخٌ) مِنَ الْمُشَمَّعِ أَوْ مِنَ القُمَاشِ.

בָּדוּק ת' (בְּדוּקִים) مُخْتَبَرٌ. مُمْتَحَنٌ. مَفْحُوصٌ. مُجَرَّبٌ. مُؤَكَّدٌ. مَوْثُوقٌ.

בִּדּוּק, בידוק ז' (־קִים) تَفْتِيشٌ. فَحْصٌ دَقِيقٌ. تَدْقِيقُ التَّفَاصِيلِ.

בִּדּוּר, בידור ז' (־רִים) تَرْفِيهٌ. تَسْلِيَةٌ. إِبْهَاجٌ. إِمْتَاعٌ. مُدَاعَبَةٌ. לְשֵׁם בִּדּוּר عَلَى سَبِيلِ الفُكَاهَةِ (المُدَاعَبَةِ). לַהֲקַת בִּדּוּר فِرْقَةٌ تَرْفِيهِيَّةٌ.

בִּדּוּרִי, בידורי ת' (־יִּים) تَرْفِيهِيٌّ. مُبْهِجٌ. مُسَلٍّ(ي).

בְּדוּתָה, בְּדוּתָא .Ar נ' (־תוֹת) فِرْيَةٌ ج فِرًى. كِذْبَةٌ. أُكْذُوبَةٌ ج أَكَاذِيبُ. إِخْتِلاَقٌ.

בִּדַּח, בידח פ' رَفَّهَ عَنْ. أَضْحَكَ. أَبْهَجَ. سَلَّى. فَكَّهَ. הִתְבַּדֵּחַ نَكَّتَ. تَنَدَّرَ. تَرَفَّهَ. إِبْتَهَجَ. ضَحِكَ ـ مَزَحَ ـ

בְּדַחִילוּ וּרְחִימוּ ע' דְּחִילוּ.

בַּדְחָן תו"ז (־נִים) مُنَكِّتٌ. هَزْلِيٌّ. مُمَازِحٌ. مُضْحِكٌ. مُهَرِّجٌ. בַּדְחַן הֶחָצֵר نَدِيمُ الْمَلِكِ. مُهَرِّجُ البَلاَطِ.

בַּדְחָנוּת נ' (־נֻיּוֹת) هَزْلٌ. تَنْكِيتٌ. مُزَاحٌ. تَنَدُّرٌ.

בַּדְחָנִי ת' (־יִּים) فُكَاهِيٌّ. مُزَاحٌ.

בְּדֵי תה"פ لِأَجْلِ. مِنْ أَجْلِ. فِي سَبِيلِ. إِبْتِغَاءَ لِـ ע' דַּי. בְּדֵי עָמָל بِجِدٍّ وَاجْتِهَادٍ. بِكَدٍّ وَتَعَبٍ. بِشَقِّ النَّفْسِ (الأَنْفُسِ).

בַּדִּיד ז' (־דִים) غُصَيْنٌ. غُصْنٌ صَغِيرٌ.

בְּדִידוּת נ' عُزْلَةٌ. إِنْعِزَالٌ. إِعْتِكَافٌ. وَحْدَةٌ. إِنْزِوَاءٌ. خَلْوَةٌ. إِخْتِلاَءٌ.

בְּדָיָה נ' (־יוֹת) ١. كِذْبَةٌ. أُكْذُوبَةٌ. فِرْيَةٌ. تَلْفِيقٌ. ٢. قِصَّةٌ مُلَفَّقَةٌ. وَهْمٌ.

בִּדְיוֹן ז' (־נוֹת) ١. وَهْمٌ ج أَوْهَامٌ. خَيَالٌ. إِفْتِرَاءٌ. إِخْتِلاَقٌ. تَلْفِيقٌ. ٢. قِصَّةٌ وَهْمِيَّةٌ مِنْ إِبْدَاعِ القَاصِّ.

בִּדְיוֹנִי ת' (־יִּים) خُرَافِيٌّ. خَيَالِيٌّ. وَهْمِيٌّ. غَيْرُ وَاقِعِيٍّ. מַדָּע בִּדְיוֹנִי رِوَايَاتٌ عِلْمِيَّةٌ خَيَالِيَّةٌ.

בְּדִיחָה נ' (־חוֹת) نُكْتَةٌ ج نُكَتٌ ونِكَاتٌ. فُكَاهَةٌ ج فُكَاهَاتٌ. أُضْحُوكَةٌ ج أَضَاحِيكُ. בְּדִיחָה מְיֻשֶּׁנֶת نُكْتَةٌ قَدِيمَةٌ. نُكْتَةٌ بَارِدَةٌ (غَثَّةٌ). نُكْتَةٌ بَايِخَةٌ.

בְּדִיחוּת נ' إِنْشِرَاحٌ. بَهْجَةٌ. مَرَحٌ. تَسْلِيَةٌ. בְּדִיחוּת הַדַּעַת إِنْشِرَاحُ الصَّدْرِ.

בְּדִיל ז' (־לִים) قَصْدِيرٌ (معدن ابيض فضي). אֶבֶן בְּדִיל شَاقُولٌ ע' אֶבֶן.

בַּדַּאי, בדיין ז' (־נִים) مُفْتَرٍ(ي). كَذَّابٌ. أَفَّاكٌ.

בְּדִיעֲבַד תה"פ بَعْدَ وُقُوعِ الحَادِثِ ومجازًا: أَثَرٌ رَجْعِيٌّ.

בְּדִיקָה נ' (־קוֹת) فَحْصٌ ج فُحُوصٌ. إِخْتِبَارٌ. كَشْفٌ ج كُشُوفٌ. تَحَقُّقٌ مِنْ. בְּדִיקָה רְפוּאִית كَشْفٌ طِبِّيٌّ. مُعَايَنَةٌ طِبِّيَّةٌ. בְּדִיקַת דָּם فَحْصُ دَمٍ. בְּדִיקַת חֶשְׁבּוֹנוֹת مُرَاجَعَةُ الحِسَابَاتِ. تَدْقِيقٌ. בְּדִיקַת מְהֵימָנוּת (נֶאֱמָנוּת) إِخْتِبَارُ الثِّقَةِ (الأَمَانَةِ). בְּדִיקַת מִיּוּן إِمْتِحَانُ التَّصْفِيَةِ. בְּדִיקַת מְלַאי جَرْدُ الْمَوْجُودَاتِ. جَرْدُ الأُصُولِ.

(בדל) נִבְדַּל פ' ١. إِنْفَصَلَ. إِبْتَعَدَ. ٢. تَمَيَّزَ عَنْ. تَفَاوَتَ. تَبَايَنَ. إِخْتَلَفَ عَنْ. יִבָּדֵל לְחַיִּים مجازًا: حَفِظَهُ اللّٰهُ. أَطَالَ اللّٰهُ عُمْرَهُ. הִבְדִּיל ١. فَصَلَ ـ أَفْرَدَ. فَرَّقَ. مَيَّزَ بَيْنَ. ٢. تَلاَ القُدَّاسَ (لانتهاء السبت او العيد). לְהַבְדִּיל مَعَ الفَارِقِ بَيْنَ. شَتَّانَ مَا بَيْنَ! הִתְבַּדֵּל إِنْعَزَلَ. إِنْزَوَى. إِبْتَعَدَ. تَمَيَّزَ عَنْ. إِنْفَصَلَ.

בְּדָל ז' (־לִים) عَقِبٌ ج أَعْقَابٌ. قِمْعٌ ج أَقْمَاعٌ. نِهَايَةٌ. قُرْمِيَّةٌ. בְּדַל אֹזֶן شَحْمَةُ الأُذُنِ. בְּדַל סִיגַרְיָה عُقْبُ (قِمْعُ) السِّيجَارَةِ. قُرْمِيَّةُ السِّيجَارَةِ.

בְּדֹלַח, בדולח ז' (־לָחִים) بَلُّورٌ. بِلَّوْرٌ. كِرِيسْتَال. לֵיל הַבְּדֹלַח لَيْلَةُ تَحْطِيمِ زُجَاجِ الوَاجِهَاتِ (ليلة التاسع من نوفمبر عام ١٩٣٨ التي نظم فيها النازيون الالمان أعمال الشغب ضد يهود المانيا).

בַּדְלָן ז' (־נִים) إِنْفِصَالِيٌّ. مَنْ يُؤَيِّدُ سِيَاسَةَ الانْفِصَالِ. إِنْعِزَالِيٌّ.

בַּדְלָנוּת נ' إِنْفِصَالِيَّةٌ. إِنْعِزَالِيَّةٌ.

בַּדְלָנִי ת' (־יִּים) إِنْفِصَالِيٌّ. إِنْعِزَالِيٌّ.

בד"ץ ר"ת בֵּית דִּין צֶדֶק مَحْكَمَةُ العَدْلِ الدِّينِيَّةُ.

בָּדַק פ' ١. فَحَصَ ـ إِخْتَبَرَ. إِمْتَحَنَ. تَقَصَّى. إِسْتَقْصَى. تَحَقَّقَ مِنْ. رَاجَعَ. تَأَكَّدَ مِنْ. تَفَقَّدَ. ٢. رَمَّمَ. בָּדַק בְּצִיצִיּוֹתָיו שֶׁל פְּלוֹנִי مجازًا: إِسْتَقْصَى عَنْ فُلاَنٍ كُلَّ كَبِيرَةٍ وَصَغِيرَةٍ. בָּדַק אֶת הֶחָמֵץ إِسْتَقْصَى بَقَايَا الخُبْزِ الْمُخْتَمِرِ (لإزالته عشية عيد الفصح حسب التقاليد اليهودية). נִבְדַּק فُحِصَ. أُخْتُبِرَ. أُسْتُقْصِيَ عَنْهُ.

בֶּדֶק ז' (בְּדָקִים) ١. خَلَلٌ. صَدْعٌ ج صُدُوعٌ. ٢. تَرْمِيمٌ. تَصْلِيحٌ. בֶּדֶק בַּיִת عَمْرَةُ البَيْتِ. تَرْمِيمٌ. تَصْلِيحٌ.

בַּדְקָן ז' (־נִים) فَاحِصٌ. مُدَقِّقٌ.

בַּדְקָנִי ת' (־יִּים) شَدِيدُ التَّدْقِيقِ. مُتَشَدِّدٌ فِي التَّدْقِيقِ.

בִּדֹּקֶת, בידוקת נ' رِقَابَةٌ. فَحْصٌ.

בִּדֵּר, בידר פ' ١. رَفَّهَ. سَلَّى. فَكَّهَ. مَتَّعَ. ٢. نَشَرَ ـ ٣. بَعْثَرَ. نَثَرَ ـ הִתְבַּדֵּר ١. تَرَفَّهَ. تَسَلَّى. تَمَتَّعَ. تَفَكَّهَ. ٢. تَبَعْثَرَ. تَنَاثَرَ. تَفَرَّقَ.

בַּדְרָן ז' (־נִים) مُرَفِّهٌ. مُضْحِكٌ. مُسَلٍّ(ي). مُمَثِّلٌ خَبِيرٌ فِي التَّرْفِيهِ.

בַּדְרָנוּת נ' تَرْفِيهٌ. تَسْلِيَةٌ. إِضْحَاكٌ.

בָּהּ מ״ג بِهَا. فِيهَا. ע׳ בְּ־. בָּהּ בַּשָּׁעָה فِي الوَقْتِ نَفْسِهِ. فِي حِينِ. بَيْنَمَا.

בֵּהּ, בֵּיהּ .Ar מ״ג بِهِ. فِيهِ. מִנֵּהּ וּבֵהּ ١. مِنْهُ وَبِهِ. ٢. فِي الحَالِ. فَوْرًا. بِلاَ تَرَدُّدٍ. إرْتِجَالاً.

ב״ה ר״ת בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם بِعَوْنِهِ تَعَالَى.

בַּהָאִים A ת״ר/ז״ר البَهَائِيَّةُ. البَهَائِيُّونَ (حركة دينية تقول بانتمائها إلى الإسلام. نشأت في إيران وتنزع إلى العالمية في التدين والاعتقاد، مؤسسها ميرزا حسين الملقب ببهاء الله [١٨١٧–١٨٩٢]. مقرها الآن في حيفا وعكا).

בַּה״ד ר״ת בָּסִיס הַדְרָכָה في الجيش: مُعَسْكَرُ (أَسَاسُ) التَّدْرِيبِ. قَاعِدَةُ التَّدْرِيبِ.

בַּהֲדֵי .Ar מ״י مَعَ. בַּהֲדֵי הֲדָדֵי مَعًا. سَوِيَّةً. مَعَ بَعْضٍ.

בָּהָה פ׳ ١. ذُهِلَ. إنْشَدَهَ. إنْدَهَشَ. ٢. إرْتَبَكَ. سَرَحَ ـ بِنَظَرِهِ. حَلَّقَ. תּוֹהֶה וּבוֹהֶה مُنْذَهِلٌ (من الاستغراب). مَشْدُوهٌ. مُسْتَغْرِبٌ.

בֹּהוּ, בוהו ז׳ ١. خُلُوٌّ. خَلاَءٌ. قَفْرٌ. ٢. فَوْضَى. بَلْبَلَةٌ. هَرْجَلَةٌ. וְהָאָרֶץ הָיְתָה תֹהוּ וָבֹהוּ وَكَانَتِ الأَرْضُ خَالِيَةً خَاوِيَةً.

בָּהוּל ת׳ (בְּהוּלִים) ١. مُسْتَعْجِلٌ. عَاجِلٌ. ٢. مَذْعُورٌ. مُرَوَّعٌ. فَزِعٌ. وَجِلٌ.

בְּהוּלוֹת תה״פ عَلَى جَنَاحِ السُّرْعَةِ. بِأَسْرَعِ مَا يُمْكِنُ.

בְּהֶחְלֵט תה״פ ١. بِالتَّأْكِيدِ. ٢. قَطْعًا. تَمَامًا. عَلَى الإِطْلاَقِ. בְּהֶחְלֵט לֹא البَتَّةَ. بَتَاتًا. كَلاَّ ثُمَّ كَلاَّ.

בַּהַט ז׳ ١. مَرْمَرٌ. رُخَامُ صَافٍ. ٢. حَجَرُ السُّمَّاقِيِّ.

בְּהִיָּה, בהייה נ׳ ١. إنْدِهَاشٌ. ٢. إرْتِبَاكٌ. حَيْرَةٌ. ٣. تَحْدِيقٌ. תְּהִיָּה וּבְהִיָּה إسْتِغْرَابٌ شَدِيدٌ. دَهْشَةٌ.

בְּהִילוּת נ׳ ١. عَجَلَةٌ. سُرْعَةٌ مُتَنَاهِيَةٌ. إسْتِعْجَالٌ. ٢. فَزَعٌ. جَزَعٌ. ذُعْرٌ.

בָּהִיק ת׳ (בְּהִיקִים) سَاطِعٌ. وَهَّاجٌ. مُتَأَلِّقٌ. مُلْتَمِعٌ. زَاهِرٌ (كوكب).

בְּהִיקוּת נ׳ لَمَعَانٌ. تَأَلُّقٌ. تَوَهُّجٌ. تَلأْلُؤٌ.

בָּהִיר ת׳ (בְּהִירִים) ١. وَاضِحٌ. بَيِّنٌ. جَلِيٌّ. صَافٍ(ي). أَبْلَجُ ج بُلْجٌ د׳ بَلْجَاءُ. ٢. فَاتِحٌ (لون). شَفَّافٌ. ٣. سَلِسٌ. سَهْلٌ (اسلوب). בְּהִיר עֵינַיִם ١. صَافِي العَيْنَيْنِ. ٢. مجازًا: مُتَفَائِلٌ. בְּהִיר שֵׂכֶל صَافِي الذِّهْنِ. وَاضِحُ التَّفْكِيرِ (الرُّؤْيَا). سَدِيدُ الرَّأْيِ. בְּהִיר שֵׂעָר أَشْقَرُ الشَّعْرِ.

בְּהִירוּת נ׳ ١. صَفَاءٌ. وُضُوحٌ. جَلاَءٌ. ٢. سُهُولَةٌ. בִּבְהִירוּת תה״פ بِجَلاَءٍ. بِوُضُوحٍ. بِصَرَاحَةٍ.

(בהל) נִבְהַל פ׳ ١. فَزِعَ ـ إرْتَاعَ مِنْ. ذُعِرَ. أَجْفَلَ. ٢. هُرِعَ. إنْدَفَعَ فِي. أَسْرَعَ. הִתְבַּהֵל إرْتَاعَ. أَجْفَلَ. ذُعِرَ. إسْتَوْهَلَ. הִבְהִיל ١. أَفْزَعَ. أَخَافَ. رَوَّعَ. ٢. عَجَّلَ. حَثَّ ـ إسْتَحَثَّ. هُرِعَ. הִבְהֵל ١. أُسْتُدْعِيَ عَلَى عَجَلٍ. ٢. أُفْزِعَ. أُخِيفَ.

בֶּהָלָה נ׳ (־לוֹת) ١. فَزَعٌ. جَزَعٌ. ٢. عَجَلَةٌ. سُرْعَةٌ. בֶּהָלַת קְנִיּוֹת تَكَالُبٌ عَلَى الشِّرَاءِ.

בָּהֶם מ״ג بِهِمْ. فِيهِمْ. بَيْنَ ظَهْرَانَيْهِمْ. فِي دَاخِلِهِمْ.

בֵּהֵם, ביהם פ׳ ١. حَيْوَنَ. أَوْحَشَ. صَيَّرَهُ كَالبَهِيمَةِ. ٢. سَاقَ ـ الدَّوَابَّ. הִתְבַּהֵם تَحَيْوَنَ. تَوَحَّشَ.

בְּהֵמָה נ׳ (־מוֹת) بَهِيمَةٌ ج بَهَائِمُ. حَيَوَانٌ ج حَيَوَانَاتٌ. دَابَّةٌ ج دَوَابُّ. בְּהֵמָה גַּסָּה البَقَرُ. المَاشِيَةُ. בְּהֵמָה דַּקָּה الحَيَوَانَاتُ الدَّقِيقَةُ. الضَّأْنُ. المَاعِزُ. الغَنَمُ. בְּהֵמָה טְהוֹרָה المَاشِيَةُ الحَلاَلُ (المحللة لليهود من المجترات). בְּהֵמָה טְמֵאָה الحَيَوَانَاتُ المُحَرَّمَةُ (كالخنزير). בֶּהֱמַת מַשָּׂא دَابَّةٌ ج دَوَابُّ. مَطِيَّةٌ ج مَطَايَا. בֶּהֱמַת רְכִיבָה رَكُوبَةٌ ج رَكَائِبُ. مَطِيَّةٌ ج مَطَايَا. دَابَّةٌ ج دَوَابُّ.

בְּהֵמוֹת ז׳ (־תִים) فَرَسُ البَحْرِ أَوِ النَّهْرِ. سَيِّدُ قِشْطَةٍ מ׳ ע׳ סוּס, סוּס הַיְאוֹר.

בְּהֵמִי ת׳ (־מִיִּים) ١. بَهِيمِيٌّ. حَيَوَانِيٌّ. وَحْشِيٌّ. ٢. جِسْمَانِيٌّ. شَهْوَانِيٌّ.

בַּהֲמִיּוּת נ׳ ١. بَهِيمِيَّةٌ. حَيَوَانِيَّةٌ. شَرَاسَةٌ. ٢. بَلاَدَةٌ.

בָּהֶן, בָּהֵן מ״ג بِهِنَّ. فِيهِنَّ. بَيْنَ ظَهْرَانَيْهِنَّ. فِي دَاخِلِهِنَّ.

בֹּהֶן, בוהן זו״נ (בְּהוֹנוֹת) إِبْهَامٌ ج أَبَاهِمُ وَأَبَاهِيمُ ע׳ אֲגוּדָל.

בָּהַק פ׳ إلْتَمَعَ. تَأَلَّقَ. הִבְהִיק ١. سَطَعَ ـ تَأَلَّقَ. تَوَهَّجَ. إلْتَمَعَ. تَلأْلأَ. ٢. أَشَعَّ. أَضَاءَ.

בֹּהַק, בוהק ז׳ ١. في الطب: بُهَاقٌ. بَهَقٌ. وَضَحٌ. بَرَصٌ (مرض جلدي). בְּהַק ע׳. ٢. لَمَعَانٌ. تَلأْلُؤٌ. تَوَهُّجٌ.

בַּהֲקָן ז׳ (־נִים) أَمْهَقُ ج مُهْقٌ د׳ مَهْقَاءُ. مَبْرُوصٌ. عَدُوُّ الشَّمْسِ (albino) ע׳ לַבְקָן.

בַּהֲקָנוּת נ׳ ١. بُهَاقٌ ע׳ בֹּהַק. ٢. مَهَقٌ (albinism) ע׳ לַבְקָנוּת.

(בהר) הִבְהִיר פ׳ أَوْضَحَ. بَيَّنَ. أَبَانَ. شَرَحَ ـ הֻבְהַר ١. إتَّضَحَ. بَانَ ـ شُرِحَ. ٢. صَارَ فَاتِحًا. הִתְבַּהֵר ١. إتَّضَحَ. إنْجَلَى. تَبَيَّنَ. شُرِحَ. ٢. إنْقَشَعَ (الغيم). صَحَا ـ (الجو).

בַּהֶרֶת נ׳ (בֶּהָרוֹת) بُقَعٌ بَيْضَاءُ فِي الجِلْدِ. בֶּהָרוֹת קַיִץ نَمَشٌ. كَلَفٌ. טִיפוּס הַבֶּהָרוֹת الحُمَّى النَّمَشِيَّةُ. التِّيفُوسُ (typhus).

בּוֹ מ״ג بِهِ. فِيهِ. فِي دَاخِلِهِ. بَيْنَ ظَهْرَانَيْهِ. בּוֹ בִּזְמַן فِي آنٍ وَاحِدٍ. فِي الوَقْتِ نَفْسِهِ. בּוֹ בַּיּוֹם فِي اليَوْمِ نَفْسِهِ. בּוֹ בַּמָּקוֹם عَلَى الوَاقِفِ. فِي المَكَانِ نَفْسِهِ. حَالاً. فَوْرًا. בּוֹ־זְמַנִּית مُتَزَامِنٌ. مُتَوَاقِتٌ. فِي نَفْسِ الوَقْتِ.

(בוא) בָּא פ׳ ١. جَاءَ ـ أَتَى ـ قَدِمَ ـ أَقْبَلَ. وَصَلَ (يَصِلُ). حَضَرَ ـ بَلَغَ ـ ٢. حَصَلَ ـ صَارَ ـ בָּא אַחֲרֵי־ عَقَبَ ـ تَلاَ ـ لَحِقَ ـ تَبِعَ ـ בָּא אֶל אֲבוֹתָיו

إنْتَقَلَ إلَى جِوَارِ رَبِّهِ. إلْتَحَقَ بِالرَّفِيقِ الأعْلَى. تُوُفِّيَ. **בָּא בִּבְרִית** تَعَاهَدَ مَعَ. تَعَاقَدَ مَعَ. تَحَالَفَ مَعَ. **בָּא בִּדְבָרִים עִמּוֹ** حَادَثَهُ. كَالَمَهُ. فَاوَضَهُ. شَاوَرَهُ. **בָּא בְּחֶשְׁבּוֹן** مُمْكِنٌ أَخْذُهُ بِنَظَرِ الاعْتِبَارِ. قَابِلٌ لِلتَّنْفِيذِ. **לֹא בָּא בְּחֶשְׁבּוֹן** غَيْرُ مُمْكِنٍ. غَيْرُ وَارِدٍ. **בָּא בַּיָּמִים** تَقَدَّمَتْ بِهِ السِّنُّ. بَلَغَ مِنَ العُمْرِ عِتِيًّا. هَرِمَ. **בָּא בִּכְתוּבִים עִמּוֹ** كَاتَبَهُ. رَاسَلَهُ. **בָּא בִּמְבוּכָה** إرْتَبَكَ. تَحَيَّرَ. تَبَلْبَلَ. كَانَ فِي حَرَجٍ. **בָּא בִּמְקוֹמוֹ** حَلَّ مَحَلَّهُ. نَابَ عَنْهُ. **בָּא בְּסוֹד־** غَاصَ فِي أَسْرَارِ (كذا). **בָּא שְׂכָרוֹ** نَالَ أَجْرَهُ. نَالَ جَزَاءَهُ كُوفِئَ. **בָּא יוֹמוֹ** دَنَتْ (حَلَّتْ) سَاعَتُهُ. **בָּא לִידֵי** تَوَصَّلَ (إلى نتيجة مثلاً). إسْتَخْلَصَ. **בָּא עַל הֶחָתוּם** وَقَّعَ أَدْنَاهُ. وَقَّعَ بِإِمْضَائِهِ. **בָּא עַל עָנְשׁוֹ** نَالَ جَزَاءَهُ. نَالَ العِقَابَ الَّذِي يَسْتَحِقُّهُ. **בָּא עָלָיו בְּ־** إنْهَالَ عَلَيْهِ بِـ هَاجَمَهُ. إتَّهَمَهُ. **בָּא הַקַּיִץ** حَلَّ الصَّيْفُ. أَقْبَلَ فَصْلُ الصَّيْفِ. **בָּא (בָּאָה) הַשֶּׁמֶשׁ** غَابَتِ الشَّمْسُ. **בָּאוּ מַיִם עַד נֶפֶשׁ** بَلَغَ السَّيْلُ الزُّبَا. طَفَحَ الكَيْلُ. فَاضَ الإنَاءُ. **חָזַר כִּלְעֻמַּת שֶׁבָּא** عَادَ أَدْرَاجَهُ. عَادَ مِنْ حَيْثُ أَتَى. عَادَ بِخُفَّيْ حُنَيْنٍ. **מִשְׁמֵשׁ וּבָא** مُقْتَرِبٌ. عَلَى قَابِ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى. **הַבָּא** القَادِمُ. الآتِي. التَّالِي. اللاَّحِقُ. **לְהַבָּא** فِي المُسْتَقْبَلِ. مُسْتَقْبَلاً. مُنْذُ الآنَ. مِنَ الآنَ فَصَاعِدًا. **הָעוֹלָם הַבָּא** الآخِرَةُ. الآجِلَةُ. العَالَمُ الآخَرُ. **בָּרוּךְ הַבָּא** مَرْحَبًا (بالقادم) ע׳ **בָּרוּךְ**. **הֵבִיא** ١. جَلَبَ ـُـِ. أَحْضَرَ. جَاءَ بِـ. أَدْخَلَ. أَوْرَدَ. ٢. قَدَّمَ. **הֵבִיא בְּחֶשְׁבּוֹן** أَخَذَ بِعَيْنِ (بِنَظَرِ) الاعْتِبَارِ. أَخَذَ فِي الحِسْبَانِ. **הֵבִיא עָלָיו** جَرَّ عَلَيْهِ. سَبَّبَ لَهُ. تَسَبَّبَ فِي. أَدَّى إلَى. **הֵבִיא לְבֵית הַדְּפוּס** وَقَفَ عَلَى طَبْعِ (كتاب مثلاً). أَعَدَّهُ لِلطَّبْعِ. **הוּבָא** ١. جُلِبَ. أُحْضِرَ. أُسْتُقْدِمَ. ٢. قُدِّمَ. ذُكِرَ. وَرَدَ (يَرِدُ).

בּוֹאֲךָ, בּוֹאֵךְ بِاتِّجَاهِ. فِي الطَّرِيقِ المُؤَدِّيَةِ إلَى.

בּוֹאֵשׁ ז׳ (־אֲשִׁים) ظَرِبَانٌ (حيوان من اللواحم) ج ظَرَابِينُ وظَرَابِيُّ (mephitis).

בובה ע׳ **בֻּבָּה**.

בּוֹבֶּה מַיְסֶה Y حِكَايَاتُ الجَدَّةِ ومجازًا: مِنْ نَسْجِ الخَيَالِ. مُخْتَلَقٌ.

בּוֹגֵד ז׳ (־גְדִים) خَائِنٌ ج خَوَنَةٌ. غَدَّارٌ. وَاشٍ(ي) ج وُشَاةٌ.

בּוֹגְדָנוּת נ׳ غَدْرٌ. خِيَانَةٌ. مُخَادَعَةٌ. طَعْنٌ فِي الظَّهْرِ.

בּוֹגְדָנִי ת׳ (־נִיִּים) ١. خَائِنٌ. غَدَّارٌ. غَادِرٌ. خَؤُونٌ. ٢. خِيَانِيٌّ.

בּוּגֶנְוִילֵאָה נ׳ (־אוֹת) في النبات: جَهَنَّمِيَّةٌ. بُوغَنْفِيلِيَّةٌ (نبات).

בּוֹגֵר ז׳ (־גְרִים) ١. بَالِغٌ. رَاشِدٌ. ٢. خِرِّيجٌ (جامعة او مدرسة). مُتَخَرِّجٌ. **בּוֹגֵר אוּנִיבֶרְסִיטָה** خِرِّيجُ جَامِعَةٍ (حاصل على شهادة .B.A).

בּוֹדֵד ת׳ (־דְדִים) ١. فَرْدٌ ج أَفْرَادٌ. وَحِيدٌ. فَرِيدٌ. ٢. مُنْعَزِلٌ. مُنْزَوٍ(ي). ٣. بَعِيدٌ. سَحِيقٌ.

בּוּדְהָא ש״פ بُوذَا (مؤسس الديانة البونية).

בּוּדְהִיזְם ז׳ البُوذِيَّةُ. دِيَانَةُ بُوذَا.

בּוֹדֵק ת׳ (־קִים) ١. فَاحِصٌ. ٢. لَقَبٌ لِلذَّبَّاحِ المَأْذُونِ بِذَبْحِ الدَّجَاجِ وَالبَهَائِمِ حَسَبَ الشَّرِيعَةِ اليَهُودِيَّةِ ע׳ **שׁוֹחֵט**.

בּוּדְקָה, בּוּטְקָה Y נ׳ كُشْكٌ ج أَكْشَاكٌ (خشبية صغيرة لوقوف الحارس او لبيع المشروبات الخفيفة والصحف إلخ).

בּוֹדְקָנִי ת׳ (־נִיִּים) مُدَقِّقٌ. مُتَفَحِّصٌ. مُتَقَصٍّ(ي).

בּוֹהֶמָה F נ׳ بُوهِيمَا (طريقة حياة بعض الفنانين والكتاب).

בּוֹהֶמִי ת׳ (־מִיִּים) ١. بُوهِيمِيٌّ (اسلوب حياة متحررة من القيود). ٢. غَجَرِيٌّ.

בוהן ע׳ **בֹּהֶן**. **בוהק** ע׳ **בֹּהַק**.

בּוֹהֵק ת׳ (־הֲקִים) مُتَأَلِّقٌ. لاَمِعٌ. مُلْتَمِعٌ. سَاطِعٌ. مُتَلأْلِئٌ.

(בוז) בָּז פ׳ إحْتَقَرَ. أَهَانَ. إسْتَهَانَ بِـ. إزْدَرَى.

בּוּז ז׳ إحْتِقَارٌ. إهَانَةٌ. إزْدِرَاءٌ. زِرَايَةٌ. إسْتِخْفَافٌ بِـ. **בּוּז!** **הַבּוּז לְ־** فَلْيَسْقُطْ! **הָיָה לָבוּז** كَانَ أُضْحُوكَةً. كَانَ هَدَفًا لِلإهَانَةِ وَالاحْتِقَارِ.

בּוּזוּקִי G ז׳ (־קִים) بُزُقٌ. بَازُوكِي (آلة موسيقية وترية).

בּוֹזֵז ז׳ (־זְזִים) نَهَّابٌ. نَاهِبٌ. سَلاَّبٌ.

בוחן ע׳ **בֹּחַן**.

בּוֹחֵן ז׳ (־חֲנִים) مُمْتَحِنٌ. فَاحِصٌ. مُخْتَبِرٌ. مُدَقِّقٌ.

בּוֹחֵר ז׳ (־חֲרִים) نَاخِبٌ. مُنْتَخِبٌ. مُصَوِّتٌ. مُقْتَرِعٌ. **פִּנְקַס הַבּוֹחֲרִים** سِجِلُّ النَّاخِبِينَ (المُقْتَرِعِينَ). **קְהַל הַבּוֹחֲרִים** جُمْهُورُ النَّاخِبِينَ المُؤَيِّدِينَ.

בּוֹטֶה ת׳ (־טִים) قَارِصٌ. لاَذِعٌ (كلام).

בּוּטִיק F ז׳ (־קִים) بُوتِيك. مَحَلٌّ لِلأَزْيَاءِ النِّسَائِيَّةِ.

בוטן ע׳ **בָּטְנָה**.

בּוֹטָנִי G ת׳ (־נִיִּים) نَبَاتِيٌّ. خَاصٌّ بِعِلْمِ النَّبَاتِ. **גַּן בּוֹטָנִי** مَزْرَعَةٌ تَجْرِيبِيَّةٌ (تزرع فيها النباتات للبحوث العلمية والزينة).

בּוֹטָנִיקָה נ׳ عِلْمُ النَّبَاتِ.

(בוך) נָבוֹךְ פ׳ إرْتَبَكَ. تَحَيَّرَ. تَبَلْبَلَ. كَانَ فِي حَرَجٍ. **הֵבִיךְ** أَرْبَكَ. حَيَّرَ. أَحْرَجَ. أَخْجَلَ. أَذْهَلَ.

בּוּכְהַלְטֶרְיָה Gr. נ׳ مَسْكُ دَفَاتِرَ ע׳ **פִּנְקְסָנוּת**.

בּוּכְטָה Gr. נ׳ (־טוֹת) ١. كَمِّيَّةٌ كَبِيرَةٌ (من النقود مثلاً). ٢. شَرْمٌ ج شُرُومٌ. خَلِيجٌ صَغِيرٌ.

בוכנה ע׳ **בֻּכְנָה**.

בּוּכָרִי תו״ז (־רִים, ־יִּים) بُخَارِيٌّ (من سكان بخارى في اوزبكستان).

בּוּל ז׳ (־לִים) ١. طَابَعٌ ج طَوَابِعُ. بُولٌ ج أَبْوَال ٢. كُتْلَةٌ ج كُتَلٌ. **בּוּל דֹּאַר** طَابَعٌ

בְּרִידִي. בול הַכְּנֵסָה طَابَعُ إيرَادَاتٍ. طَابَعُ مَالِيَّةٍ. בול עֵץ ١. قُرْمَةٌ. كُتْلَةٌ خَشَبِيَّةٌ. ٢. סל' بَلِيدٌ ج بُلَدَاءُ. אַסְפַן בולים هَاوِي جَمْعِ الطَّوَابِعِ. מַס בולים رَسْمُ الطَّوَابِعِ ج رُسُومٌ.

בּוּלָאוּת נ' هِوَايَةُ جَمْعِ الطَّوَابِعِ.

בולבול ע' בַּלְבּוּל. **בולבוס** ע' בַּלְבּוּס.

בּוּלְגַרְיָה ש"פ بُلْغَارْيَا (دولة اوربية في البلقان).

בּוּלְדּוֹג En. ז' (־גים) بُلْدُغ (كلب ضخم الرأس، bulldog).

בּוּלְדּוֹזֶר En. ז' (־רים) بُلْدُوزَر. جَرَّافَةٌ آلِيَّةٌ ע' דַּחְפּוֹר.

בּוּלְוָר, בולוואר F ז' (־רים) جَادَّةٌ (boulevard) ע' שְׂדֵרָה.

בּוֹלֵט ת' (־לְטִים) ١. بَارِزٌ. نَاتِئٌ. ظَاهِرٌ. مَاثِلٌ لِلْعِيَانِ. ٢. مَلْحُوظٌ. مَلْمُوسٌ. אָדָם בולט, אִישִׁיּוּת בּוֹלֶטֶת شَخْصِيَّةٌ بَارِزَةٌ. شَخْصِيَّةٌ مَرْمُوقَةٌ. אוֹתִיּוֹת בּוֹלְטוֹת حُرُوفٌ بَارِزَةٌ. מַפָּה בּוֹלֶטֶת خَارِطَةٌ مُجَسَّمَةٌ. خَارِطَةٌ تَضَارِيسِيَّةٌ.

בּוּלֶטִין It. ז' (־נים) نَشْرَةٌ رَسْمِيَّةٌ ج نَشَرَاتٌ.

בּוֹלִיבְיָה ש"פ بُولِيفيا (دولة في امريكا الجنوبية).

בולמוס ע' בֻּלְמוּס.

בּוֹלֵרוֹ Sp. ז' ١. جَاكِتَةٌ نِسَائِيَّةٌ قَصِيرَةٌ بِلاَ أَكْمَامٍ. ٢. رَقْصَةُ البُولِيرُو.

בּוֹלְשֶׁבִיזְם R ז' البَلْشَفِيَّةُ (جناح شيوعي في روسيا السوفياتية سابقًا).

בּוֹלְשֶׁבִיק ז' (־קים) بَلْشَفِيٌّ ج بَلاَشِفَةٌ. شُيُوعِيٌّ (عضو غالبية الحزب الشيوعي الروسي بعد الانقسام الذي حصل في معسكره في مؤتمر ١٩٠٣).

בּוּלְשִׁיט En. ז' هُرَاءٌ. كَلاَمٌ فارِغٌ. سُخْفٌ.

בּוֹלְשָׁנִי ת' (־נִיִּים) جَسَّاسٌ. مُتَحَرٍّ(ي). كَثِيرُ التَّحَرِّي. مُتَنَسِّمٌ لِلأَخْبَارِ.

בּוֹלֶשֶׁת נ' بُولِيسٌ سِرِّيٌّ. شُرْطَةٌ سِرِّيَّةٌ. بُولِيسُ التَّحَرِّي.

בּוּם En. ז' (־מים) ١. دَوِيٌّ. ٢. إزْدِهَارٌ اقْتِصَادِيٌّ وَاسِعُ المَدَى. בּוּם עַל-קוֹלִי دَوِيُّ اخْتِرَاقِ حَاجِزِ الصَّوْتِ (لطائرة نفاثة).

בּוֹמְבָּה F נ' (־בּוֹת) סל' بُومْب. بُومْبَة. هَائِلٌ. رَائِعٌ.

בּוֹמְבַּסְטִי ת' (־יִים) كَلاَمٌ طَنَّانٌ (أجوف). بَلاَغَةٌ جَوْفَاءُ.

בּוּמֶרַנְג En. ז' (־גים) ١. خَشَبَةٌ عَلَى شَكْلِ زَاوِيَةٍ تُرْمَى فَتَرْتَدُّ إِلَى رَامِيهَا. رُمْحٌ (سَهْمٌ) مُرْتَدٌّ. ٢. مجازًا: سِلاَحٌ يَرْتَدُّ إِلَى نَحْرِ صَاحِبِهِ. سِلاَحٌ ذُو حَدَّيْنِ.

(בון) בּוֹנֵן, הִתְבּוֹנֵן ע' (בין).

בּוֹנְבּוֹנְיֵרָה, בונבונייר F נ' (־רוֹת) بُون بُون. عُلْبَةُ شُوكُولاَتَة (حَلْوَى).

בּוּנְגָּלוֹ En. ז' بَنْغَلَة. كُوخٌ (منزل ذو طابق واحد او كوخ).

בּוּנְד Gr. ז' البُونْد (أي الرابطة وهي اسم حزب يهودي اشتراكي ديمقراطي كان يعمل في شرق أوربا).

בּוֹנֶה ז' (־נִים) ١. بَانٍ(ي) ج بُنَاةٌ. بَنَّاءٌ. مُؤَسِّسٌ. مُشَيِّدٌ. ٢. قُنْدُسٌ ج قَنَادِسُ (حيوان مائي، beaver). ٣. ת' بَنَّاءٌ. إيجَابِيٌّ. مُفِيدٌ. הַבּוֹנִים הַחָפְשִׁיִּים البُنَاةُ الأَحْرَارُ. المَاسُونِيُّونَ (طريقة لها جمعيات وفروع تدعو إلى رقي الانسان اخلاقيا، freemasons).

בּוֹנָה פִידֶה L عَنْ حُسْنِ نِيَّةٍ. بِنِيَّةٍ حَسَنَةٍ. بِبَرَاءَةٍ ע' תֹּם, תֹּם לֵב.

בּוּנְזֶן Gr ז' مِصْبَاحُ بَنْزِين (يستعمل في إضاءة المناجم).

בּוֹנְנוּת נ' في علم النفس: بَصَارَةٌ (insight) ע' תּוֹבָנָה.

בּוּנְקֶר En. ז' (־רים) ١. خَنْدَقٌ مُحَصَّنٌ (تحت الارض). ٢. نَفَقٌ ج أَنْفَاقٌ.

(בוס) בָּס, בּוֹסֵס פ' دَاسَ ـُ وَحِلَ(يَوْحَلُ). تَوَحَّلَ. تَمَرَّغَ. הִתְבּוֹסֵס تَمَرَّغَ. تَخَبَّطَ. تَضَرَّجَ (بدمه). تَوَحَّلَ (في الوحل). הֵבִיס هَزَمَ ـِ. دَحَرَ ـَ. كَسَرَ ـِ خَذَلَ ـُ قَهَرَ ـَ הוּבַס ١. دُحِرَ. هُزِمَ. إنْهَزَمَ. إنْكَسَرَ. ٢. دِيسَ. دُعِسَ.

בּוֹס En. ז' (־סים) رَئِيسٌ ج رُؤَسَاءُ. مُدِيرٌ. أُوسْطَى.

בוסר ע' בֹּסֶר. **בוסתן** ע' בֻּסְתָּן.

בּוּעָה Ar. נ' (־עוֹת) ١. فُقَّاعَةٌ ج فُقَّاعَاتٌ وفَقَاقِيعُ. رَغْوَةٌ. ٢. إنْتِفَاخٌ (في الرئة). بَثْرَةٌ. בּוּעַת סַבּוֹן فُقَّاعَةُ صَابُونٍ ومجازًا: هَبَاءٌ. شَيْءٌ لاَ وَزْنَ لَهُ.

בּוּעִי ת' (־יִים) ١. فُقَّاعِيٌّ. ٢. بَثِيرٌ. بَثِرٌ. ذُو بُثُورٍ.

בּוֹעֵר תו"ז (־עֲרִים) ١. مُشْتَعِلٌ. مُلْتَهِبٌ. مُتَّقِدٌ. مُحْتَرِقٌ. ٢. مُلِحٌّ. مُسْتَعْجِلٌ. שְׁאֵלָה בּוֹעֶרֶת مُشْكِلَةٌ مُلِحَّةٌ. مُشْكِلَةُ السَّاعَةِ. עוֹנָה בּוֹעֶרֶת عِزُّ المَوْسِمِ.

בּוּפֶה F ז' بُوفِيه ע' מִזְנוֹן.

בוֹץ ע' בֹּץ.

בּוּצִין Ar. ז' ١. بُوصِير. آذانُ الدُّبِّ (نبات بري معمر). ٢. قِثَّاءَةٌ ج قِثَّاءٌ. فَقُّوسٌ.

בוצית ע' בִּצִּית.

בּוּצִית Ar. נ' (־יוֹת) زَوْرَقُ صَيْدِ أَسْمَاكٍ. قَارِبٌ صَغِيرٌ.

בּוֹצִי ת' (־יִים) مُوحِلٌ. مُطَيَّنٌ. كَثِيرُ الطِّينِ ע' בִּצִּי.

בּוֹצֵר ז' (־צְרִים) قَاطِفُ العِنَبِ. جَانِي العِنَبِ.

בּוּקָה Ar. נ' خَرَابٌ. خُلُوٌّ. خَوَاءٌ. يَبَابٌ. בּוּקָה וּמְבוּקָה וּמְבֻלָּקָה خَرَابٌ يَبَابٌ. الصُّقَّارَى وَالبُقَّارَى.

בּוּקִיצָה A נ' (־צוֹת) بُوقِيصَا. شَجَرَةُ البَقِّ. البَقَّمُ الأَسْوَدُ. סִיסַם עק'.

בּוֹקְס En. ז' (־סים) مُلاَكَمَةٌ. مُبَاكَسَةٌ ע' אִגְרוּפָנוּת.

בּוֹקְסִיט F ז' بُوكْسِيت (ركاز يستخرج منه الالومنيوم، bauxite).

בּוֹקֵק (־קְקִים) ١. ת' خَالٍ(ي). خَاوٍ(ي). عَدِيمُ الثَّمَرِ. ٢. ז' لِصٌّ ج لُصُوص.

בּוֹקֵר ז' (־קְרִים) بَقَّارٌ ج بَقَّارَةٌ. رَاعِي البَقَرِ ج رُعَاةٌ.

בוקר ע' בֹּקֶר.

בּוֹר ז' (־רוֹת) ١. جُبٌّ ج جِبَابٌ. جُفْرَةٌ ج جُفَرٌ. جُورَةٌ. ٢. بِئْرٌ ج آبَارٌ. ٣. حُفْرَةٌ تُسْتَعْمَلُ لِلسِّجْنِ. ٤. كِنَايَةٌ عَنِ الْقَبْرِ. בּוֹר בִּטָּחוֹן حُفْرَةُ الأَمَانِ (توضع فيها العبوات الناسفة قبل تفجيرها حفظًا للأرواح). בּוֹר סוּד ١. حَوْضٌ مُرَدَّمٌ. حُفْرَةٌ لاَ يَنْضَحُ مِنْهَا الْمَاءُ. ٢. مجازًا: قَوِيُّ الذَّاكِرَةِ. בּוֹר שׁוֹפְכִין بَالُوعَةٌ. بَلاَّعَةٌ. جُورَةٌ ج جُوَرٌ. حُفْرَةُ الْمَجَارِي. בּוֹר שֶׁשָּׁתִיתָ מִמֶּנּוּ אַל תִּזְרֹק בּוֹ אֶבֶן لاَ تَبُلْ فِي قَلِيبٍ (أَيْ بِئْرٍ) قَدْ شَرِبْتَ مِنْهُ. لاَ تَكُنْ نَاكِرًا لِلْجَمِيلِ. אֵין הַבּוֹר מִתְמַלֵּא מֵחֻלְיָתוֹ مجازًا: لَيْسَ الدَّلْوُ إِلاَّ بِالرِّشَاءِ. يَدٌ وَاحِدَةٌ لاَ تُصَفِّقُ.

בּוֹר P ז' بُورَق. بُورِيك. النَّطْرُون (عنصر غير معدني).

בּוּר ת' (־רִים) ١. جَاهِلٌ ج جُهَّالٌ وجَاهِلُونَ. أُمِّيٌّ. غَيْرُ مُتَعَلِّمٍ. ٢. بُورٌ. بَوَارٌ (ارض). בּוּר וְעַם הָאָרֶץ جَاهِلٌ. أُمِّيٌّ. لاَ يُجِيدُ الْقِرَاءَةَ وَالْكِتَابَةَ.

(בוּר) בָּר פ' بَارَ ـُ تَرَكَ الأَرْضَ دُونَ أَنْ تُزْرَعَ. הֵבִיר ١. بَوَّرَ (الأرض). تَرَكَهَا وَلَمْ يَزْرَعْهَا. ٢. أَهْمَلَ. هَجَرَ ـُ

בּוֹרֵא ז' البَارِئُ. اللّٰهُ تَعَالَى. בּוֹרֵא עוֹלָם خَالِقُ الْكَائِنَاتِ. اللّٰهُ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى.

בורג ע' בֹּרֶג.

בּוּרְגּוּל A ז' بُرْغُل (جريش خشن من الحنطة المسلوقة).

בּוּרְגָּנוּת G נ' البُورْجُوَازِيَّةُ. أَرْبَابُ رُؤُوسِ الأَمْوَالِ. בּוּרְגָּנוּת זְעִירָה الطَّبَقَةُ البُورْجُوَازِيَّةُ الوُسْطَى.

בּוּרְגָּנִי ת' (־נִים) بُورْجُوَازِيٌّ. صَاحِبُ أَمْوَالٍ.

בּוֹרְדוֹ F ז' بُورْدُو. أَحْمَرُ غَامِقٌ. قِرْمِزِيٌّ (لون).

בּוֹרְדָם ז' زُحَارٌ. دُوسِنْطَارِيَا.

בּוּרוּת נ' جَهْلٌ. جَهَالَةٌ. أُمِّيَّةٌ. בּוּרוּת גְּמוּרָה جَهْلٌ مُطْبِقٌ.

בּוֹרֵחַ ז' (־רְחִים) هَارِبٌ. فَارٌّ. شَارِدٌ. فَالِتٌ.

בּוּרִי A ז' (־רִים) بُورِي (سمك) ע' קִיפוֹן.

בורית ע' בֹּרִית.

בּוּרְלֶסְקָה F נ' (־קוֹת) ١. رِوَايَةٌ كِشْكِشِيَّةٌ. تَقْلِيدٌ هَزْلِيٌّ (مسرحية هزلية تعالج موضوعًا جديًا، burlesque). ٢. رِوَايَةٌ تَلْحِينِيَّةٌ هَزْلِيَّةٌ.

בּוּרְנָס G ז' (־סִים) بُرْنُسٌ ج بَرَانِسُ. قَلَنْسُوَةٌ ج قَلاَنِسُ.

בּוּרְסָה F נ' (־סוֹת) بُورْصَة. سُوقُ الأَوْرَاقِ الْمَالِيَّةِ.

בורסי ע' בֻּרְסִי. **בורסקאות** ע' בֻּרְסְקָאוּת.

בּוֹרַקְס L ז' في الكيمياء: بَوْرَق. بُورَكْس (borax).

בּוּרֶקָס Sp. ז"ר سَنْبُوسَكٌ بِالْجُبْنَةِ (مخبوز مورّق محشيّ بالجبنة).

בּוֹרֵר ז' (־רְרִים) ١. حَكَمٌ (للمفرد والجمع). مُحَكَّمٌ. فَيْصَلٌ ج فَيَاصِلُ. ٢. وَسِيطٌ. ٣. مُصَنِّفٌ.

בּוֹרְרוּת נ' (־רֻיּוֹת) ١. تَحْكِيمٌ. إِحْتِكَامٌ. فَصْلٌ. ٢. وِسَاطَةٌ. ٣. فَرْزٌ. تَصْنِيفٌ.

בּוֹשׁ פ' ١. حَيِيَ ـَ إِسْتَحْيَا. خَجِلَ ـَ ٢. خَابَ ـِ قَنِطَ ـِ. בּוֹשׁ וְהִכָּלֵם إِسْتَحِ يَا رَجُلُ! قَبَّحَكَ اللّٰهُ! يَا عَيْبَ الشُّؤْمِ عَلَيْكَ! עַד בּוֹשׁ حَتَّى عِيلَ صَبْرُهُ. حَتَّى ضَاقَ ذَرْعًا. בּוֹשֵׁשׁ تَأَخَّرَ. أَبْطَأَ. تَلَكَّأَ. تَوَانَى. הִתְבּוֹשֵׁשׁ خَجِلَ. إِسْتَحْيَا. شَعَرَ بِالْخَجَلِ. בִּיֵּשׁ، הוֹבִישׁ أَخْجَلَ. أَخْزَى. بَهْدَلَ. הִתְבַּיֵּשׁ خَجِلَ. إِسْتَحْيَا. خَزِيَ.

בּוּשָׁה נ' (־שׁוֹת) ١. خَجَلٌ. خَفَرٌ. حَيَاءٌ. ٢. عَيْبٌ. خِزْيٌ. عَارٌ. בּוּשָׁה וּכְלִימָה يَا لَلْخِزْيِ! يَا لَلْعَارِ! قُبْحًا لَكَ! يَا عَيْبَ الشُّؤْمِ. אוֹי לָהּ לְאוֹתָהּ בּוּשָׁה يَا لَهَا مِنْ مَذَلَّةٍ. عَارٌ يَنْدَى لَهُ الْجَبِينُ. חֲסַר בּוּשָׁה قَلِيلُ الْحَيَاءِ. صَفِيقٌ. وَقِحٌ. חֹסֶר בּוּשָׁה قِلَّةُ حَيَاءٍ. صَفَاقَةٌ. وَقَاحَةٌ. قِحَةٌ. עָשָׂה לוֹ בּוּשׁוֹת סל' أَحْرَجَهُ بِتَصَرُّفَاتِهِ. أَخْجَلَهُ. אֶלֶף מִיתוֹת וְלֹא בּוּשָׁה אַחַת مجازًا: الْمَنِيَّةُ وَلاَ الدَّنِيَّةُ.

בושם ע' בֹּשֶׂם. **בושת** ע' בֹּשֶׁת.

בַּז ז' ١. مَغْنَمٌ. غَنِيمَةٌ. ٢. (־זִּים) بَازٌ (طير من الجوارح). בַּז נְקֻדֵּי يُؤْيُؤٌ ج يَآيِئُ. جَلَمٌ (طائر يشبه الباشق، falcon).

בֶּז' F ז' بيج. لَوْنُ الصُّوفِ الْخَامِ. بُنِّيٌّ فَاتِحٌ.

בִּזְבּוּז ז' (־זִים) تَبْذِيرٌ. تَبْدِيدٌ. إِسْرَافٌ. إِتْلاَفٌ. בִּזְבּוּז זְמַן مَضْيَعَةٌ لِلْوَقْتِ. تَبْذِيرُ وَقْتٍ.

בִּזְבּוּז A ז' (־זִים) النُّعَارُ (طائر يشبه الكناري، serin).

בִּזְבֵּז פ' ١. بَذَّرَ. بَدَّدَ. أَسْرَفَ. أَضَاعَ. هَدَرَ ـُ בִּזְבֵּז זְמַנּוֹ ضَيَّعَ وَقْتَهُ. בֻּזְבַּז بُذِّرَ. بُدِّدَ. ضُيِّعَ. הִתְבַּזְבֵּז ١. تَبَذَّرَ. تَبَدَّدَ. ضَاعَ ـِ إِسْتُهْلِكَ. ٢. ضَاعَ سُدًى.

בַּזְבְּזָן ז' (־נִים) مُبَذِّرٌ. مُبَدِّدٌ. مُسْرِفٌ. مِتْلاَفٌ. مِضْيَاعٌ.

בַּזְבְּזָנוּת נ' تَبْذِيرٌ. تَبْدِيدٌ. إِسْرَافٌ. إِتْلاَفٌ. إِفْرَاطٌ.

בַּזְבְּזָנִי ת' تَبْذِيرِيٌّ. يَنْطَوِي عَلَى التَّبْذِيرِ وَالإِسْرَافِ.

בָּזָה פ' حَقَّرَ. أَهَانَ. أَذَلَّ. إِزْدَرَى. בֻּזָּה حُقِّرَ. أُهِينَ. شُنِّعَ. بُهْدِلَ. הִתְבַּזָּה, נִתְבַּזָּה تَحَقَّرَ. أُهِينَ. تَبَهْدَلَ.

בִּזָּה, ביזה נ' (־זּוֹת) سَلَبٌ ج أَسْلاَبٌ. غَنِيمَةٌ ج غَنَائِمُ. نَافِلَةٌ ج نَوَافِلُ.

בָּזוּז ת' (בְּזוּזִים) مَسْلُوبٌ. مَنْهُوبٌ. مَسْرُوقٌ.

בָּזוּי ת' (בְּזוּיִים) حَقِيرٌ. مَهِينٌ. زَرِيٌّ. خَسِيسٌ. وَغْدٌ. دَنِيءٌ. لَئِيمٌ. وَضِيعٌ. חָכְמַת הַמִּסְכֵּן בְּזוּיָה حِكْمَةُ الْمِسْكِينِ مُحْتَقَرَةٌ.

בִּזּוּי, ביזוי ז' تَحْقِيرٌ. إِهَانَةٌ. إِذْلاَلٌ.

בָּזוּקָה .En נ' (־קוֹת) ١. بَازُوكَا (مدفع ضد الدبابات). ٢. نَوْعٌ مِنَ الْمَاسْتِيك.

בִּזּוּר, ביזור ז' تَوْزِيعُ الصَّلاَحِيَاتِ ע' דֶּצֶנְטְרָלִיזַצְיָה.

בָּזַז פ' بَزَّ ـُ إِبْتَزَّ. سَلَبَ ـُ نَهَبَ ـَ. נִבְזַז, בֻּזַּז سُلِبَ. نُهِبَ.

בִּזָּיוֹן, ביזיון ז' (־זְיוֹנוֹת) ١. فَضِيحَةٌ ج فَضَائِحُ. عَارٌ. خِزْيٌ. حَقَارَةٌ. ٢.

تَحْقِيرٌ. إهَانَةٌ. בִּזָּיוֹן בֵּית הַמִּשְׁפָּט إهَانَةُ (تَحْقِيرُ) المَحْكَمَةِ ע׳ זִילוּת. בִּזָּיוֹן הַמֵּת إهَانَةٌ لِلْمَيْتِ (بعدم دفنه في الوقت المناسب). עָשָׂה לוֹ בִּזְיוֹנוֹת סל׳ تَسَبَّبَ فِي إحْرَاجِهِ. خَجَّلَهُ أَمَامَ النَّاسِ.

בִּזְיוֹנִי ת׳ (־נִיִּים) مُخْزٍ(ي). شَنِيعٌ.

בִּזָּה נ׳ (־זּוֹת) سَلَبٌ (سَلْبٌ) ج أَسْلاَبٌ. نَهْبٌ. سَطْوٌ. سَرِقَةٌ.

בְּזִיל הַזּוֹל תה״פ بِأَبْخَسِ ثَمَنٍ. بِثَمَنٍ زَهِيدٍ جِدًّا.

בָּזִילִיקוּם ע׳ רֵיחָן.

בַּזָּר, בזייר P ז׳ (־רִים) البَازْدَارُ ج بَزَادِرَةٌ. مَنْ يَصِيدُ مُسْتَعِينًا بِالبُؤْزِ.

בַּזֶּלֶת L נ׳ بَازَلْت. الحَجَرُ البُرْكَانِيُّ. الحَجَرُ النَّارِيُّ.

בָּזָק ז׳ بَرْقٌ ج بُرُوقٌ. وَمِيضٌ. בִּמְהִירוּת הַבָּזָק بِسُرْعَةِ البَرْقِ. فِي لَمْحِ البَصَرِ. מִלְחֶמֶת בָּזָק حَرْبٌ خَاطِفَةٌ.

בֶּזֶק ז׳ وَسَائِلُ الاتِّصَالِ السِّلْكِيَّةُ وَاللاَّسِلْكِيَّةُ ע׳ טֵלֵקוֹמוּנִיקַצְיָה.

בָּזַק פ׳ ١. بَرَقَ ـُ وَمَضَ (يَمِضُ). سَطَعَ ـَ تَلأْلأَ. ٢. رَشَّ ـُ ذَرَّ ـُ نَثَرَ ـُ הִבְזִיק ١. أَبْرَقَ. أَوْمَضَ. ٢. شَعَّ ـِ ٣. أَبْرَقَ. أَرْسَلَ رِسَالَةً بَرْقِيَّةً.

בְּזֶקֶת, בזוקת נ׳ رَشَّةٌ (من الملح مثلاً) ج رَشَّاتٌ.

בִּזֵּר, ביזר פ׳ فَرَّقَ. شَتَّتَ. وَزَّعَ (صلاحيات مثلاً). בֻּזַּר بُذِّرَ. فُرِّقَ. تَوَزَّعَ.

בָּזָר P ז׳ ١. بَازَار ج بَزَارَاتٌ. سُوقٌ ج أَسْوَاقٌ. ٢. سُوقٌ خَيْرِيَّةٌ.

בָּחוֹן ז׳ (בְּחוֹנִים) ١. مُمْتَحِنٌ. فَاحِصٌ ע׳ בּוֹחֵן. ٢. مُحَلِّلٌ. ٣. مِحَكٌّ. مِقْيَاسٌ.

בָּחוּן ת׳ (בְּחוּנִים) مُمْتَحَنٌ. مُخْتَبَرٌ. مَفْحُوصٌ. مُدَقَّقٌ.

בָּחוּר ז׳ (בַּחוּרִים) ١. شَابٌّ ج شَبَابٌ وشُبَّانٌ. فَتًى ج فِتْيَانٌ. غُلاَمٌ ج غِلْمَانٌ. ٢. مُخْتَارٌ. مُمْتَازٌ.. בָּחוּר וָטוֹב شَابٌّ حُلْوُ الشَّمَائِلِ. בָּחוּר חֶמֶד شَابٌّ وَسِيمٌ. حَسَنُ (بَهِيُّ) الطَّلْعَةِ. בָּחוּר יְשִׁיבָה تِلْمِيذُ مَدْرَسَةٍ دِينِيَّةٍ يَهُودِيَّةٍ. בָּחוּר כָּאֲרָזִים شَابٌّ كَالأَرْزِ ومجازًا: مِقْدَامٌ. شَهْمٌ. كَرِيمٌ.

בַּחוּרָה נ׳ (־רוֹת) ١. فَتَاةٌ ج فَتَيَاتٌ. شَابَّةٌ. عَذْرَاءُ ج عَذَارَى. ٢. صَدِيقَةٌ. رَفِيقَةٌ.

בַּחוּרוֹן ז׳ (־נִים) حَدَثٌ ج أَحْدَاثٌ. شَابٌّ صَغِيرُ السِّنِّ.

בְּחוּרִים ז״ר عَهْدُ الصِّبَا. فُتُوَّةٌ.

בְּחֶזְקַת תה״פ بِمَثَابَةِ ע׳ חֲזָקָה.

בְּחִילָה נ׳ (־לוֹת) إشْمِئْزَازٌ. تَقَزُّزٌ. قَرَفٌ. نُفُورٌ. غَثَيَانٌ. מְעוֹרֵר בְּחִילָה مُثِيرٌ لِلاشْمِئْزَازِ. مُقْرِفٌ.

בְּחִינָה נ׳ (־נוֹת) ١. إمْتِحَانٌ ج إمْتِحَانَاتٌ. إخْتِبَارٌ ج إخْتِبَارَاتٌ. فَحْصٌ ج فُحُوصٌ. ٢. تَمْحِيصٌ. تَحْلِيلٌ. إعْتِبَارٌ ج إعْتِبَارَاتٌ. دِرَاسَةٌ. בְּחִינָה בִּכְתָב إمْتِحَانٌ تَحْرِيرِيٌّ (خَطِّيٌّ). בְּחִינָה בְּעַל־פֶּה إمْتِحَانٌ شَفَوِيٌّ (شَفَهِيٌّ). בְּחִינָה מְדֻקְדֶּקֶת فَحْصٌ دَقِيقٌ. تَمْحِيصٌ. إنْعَامُ (إمْعَانُ) النَّظَرِ. בְּחִינָה מְחֻדֶּשֶׁת إعَادَةُ النَّظَرِ. بَحْثٌ مُجَدَّدٌ. בְּחִינָה מַעֲשִׂית إخْتِبَارٌ عَمَلِيٌّ (تَطْبِيقِيٌّ). בְּחִינַת־, בִּבְחִינַת־ תה״פ كَـ كَأَنَّهُ. بِمَثَابَةِ. بِاعْتِبَارِ. عَلَى اعْتِبَارِ. בְּחִינַת בַּגְרוּת إمْتِحَانُ الثَّانَوِيَّةِ. إمْتِحَانُ البَجْرُوت (في إسرائيل). בְּחִינַת גְּמָר إمْتِحَانٌ نِهَائِيٌّ. בְּחִינַת כְּנִיסָה إمْتِحَانُ قُبُولٍ. מִבְּחִינָה שֶׁל־, מִבְּחִינַת־ مِنْ حَيْثُ. مِنْ جِهَةِ. مِنْ جَانِبِ. מִבְּחִינָה זוֹ مِنْ هذِهِ النَّاحِيَةِ. مِنْ هذَا الاتِّجَاهِ. עָמַד בַּבְּחִינָה إجْتَازَ الامْتِحَانَ. نَجَحَ فِي الامْتِحَانِ.

בָּחִיר ת׳ (בְּחִירִים) صَفِيٌّ ج أَصْفِيَاءُ. مُصْطَفًى. مُنْتَخَبٌ. مُخْتَارٌ. בְּחִיר לִבָּהּ فَتَى أَحْلاَمِهَا. عَرِيسُهَا. בְּחִיר הַיְּצוּרִים أَرْقَى المَخْلُوقَاتِ (صفة الإنسان). בְּחִיר אֱלֹהִים صَفِيُّ اللهِ. حَبِيبُ اللهِ.

בְּחִירָה נ׳ (־רוֹת) ١. إخْتِيَارٌ. إنْتِخَابٌ. إصْطِفَاءٌ. إنْتِقَاءٌ. ٢. تَصْوِيتٌ. إقْتِرَاعٌ. בְּחִירָה חָפְשִׁית مَبْدَأُ الاخْتِيَارِ. اللاَّحَتْمِيَّةُ. القَدَرِيَّةُ (freewill). בְּחִירָה טִבְעִית قَانُونُ الانْتِخَابِ الطَّبِيعِيِّ. قَانُونُ البَقَاءِ لِلأَصْلَحِ. בַּעַל בְּחִירָה חָפְשִׁית مُخَيَّرٌ. غَيْرُ مُسَيَّرٍ. בֵּית הַבְּחִירָה البَيْتُ المُفَضَّلُ. كِنَايَةٌ عَنْ هَيْكَلِ سُلَيْمَانَ. זְכוּת בְּחִירָה حَقُّ الاقْتِرَاعِ (الانْتِخَابِ). בְּחִירוֹת אִישִׁיּוֹת إنْتِخَابَاتٌ شَخْصِيَّةٌ مُبَاشِرَةٌ (لمرشح واحد). בְּחִירוֹת חֲשָׁאִיּוֹת إنْتِخَابَاتٌ سِرِّيَّةٌ. إقْتِرَاعٌ سِرِّيٌّ. בְּחִירוֹת יְשִׁירוֹת إنْتِخَابَاتٌ مُبَاشِرَةٌ. בְּחִירוֹת כְּלָלִיּוֹת إنْتِخَابَاتٌ عَامَّةٌ (نِيَابِيَّةٌ). אֵזוֹר בְּחִירוֹת مِنْطَقَةٌ (دَائِرَةٌ) انْتِخَابِيَّةٌ. וַעֲדַת בְּחִירוֹת لَجْنَةُ الانْتِخَابَاتِ. מַלְחֶמֶת בְּחִירוֹת حَمْلَةٌ انْتِخَابِيَّةٌ. פֶּתֶק בְּחִירוֹת وَرَقَةُ الاقْتِرَاعِ (التَّصْوِيتِ). רְשִׁימַת בְּחִירוֹת قَائِمَةٌ انْتِخَابِيَّةٌ (لمرشحي حزب). תַּעֲמוּלַת בְּחִירוֹת دِعَايَةٌ انْتِخَابِيَّةٌ. מִנּוּי בְּלִי בְּחִירוֹת تَزْكِيَةٌ. إنْتِخَابٌ بِالتَّزْكِيَةِ.

בְּחִירִי ת׳ (־רִיִּים) إنْتِخَابِيٌّ. إخْتِيَارِيٌّ. إنْتِقَائِيٌّ.

בְּחִישָׁה נ׳ (־שׁוֹת) ١. إذَابَةٌ. تَذْوِيبٌ. مَزْجٌ. خَلْطٌ. تَحْرِيكٌ. ٢. مجازًا: تَدَخُّلٌ (في شؤون الغير).

בָּחַל פ׳ ١. إشْمَأَزَّ مِنْ. عَافَ ـَ تَقَزَّزَ. نَفَرَ ـِ كَرِهَ ـَ ٢. أَدْرَكَ. نَضِجَ ـَ بَكَّرَ نَضْجُهُ. הִבְחִיל أَثَارَ الاشْمِئْزَازَ.

בֹּחַל, בוחל ז׳ ١. تِينَةٌ نَاضِجَةٌ ٢. مجازًا: كُعُوبٌ. كِعَابَةٌ. فَتْرَةُ أَوَّلِ بُلُوغِ الفَتَاةِ. فَتْرَةُ مُرَاهَقَتِهَا.

בָּחַן פ׳ إمْتَحَنَ. إخْتَبَرَ. فَحَصَ ـَ تَفَقَّدَ. جَسَّ ـُ النَّبْضَ. نَظَرَ ـُ فِي. دَرَسَ ـُ عَايَنَ. בָּחַן אֶת טִיבוֹ سَبَرَ غَوْرَهُ. جَسَّ نَبْضَهُ. عَجَمَ عُودَهُ. נִבְחַן فُحِصَ. أُخْتُبِرَ. أُمْتُحِنَ. הִבְחִין لاحَظَ. شَعَرَ ـُ بِـ أَحَسَّ. لَمَحَ ـَ أَبْصَرَ.

בֹּחַן, בוחן ז׳ (בְּחָנִים) إخْتِبَارٌ ج إخْتِبَارَاتٌ. فَحْصٌ ج فُحُوصٌ. إمْتِحَانٌ ج إمْتِحَانَاتٌ.

בָּחַר פ׳ ١. إنْتَخَبَ. إخْتَارَ. إنْتَقَى. إصْطَفَى. ٢. فَضَّلَ. مَيَّزَ عَلَى. ٣. إقْتَرَعَ.

صَوَّتَ. נִבְחַר ١. أُخْتِيرَ. وَقَعَ الخِيَارُ عَلَيْهِ. أُنْتُخِبَ. ٢. أُوثِرَ. فُضِّلَ عَلَى.

בַּחֲרוּת נ' شَبَابٌ. عَهْدُ الشَّبَابِ. الصِّبَا.

בָּחַשׁ פ' سَوَّطَ. حَرَّكَ. خَلَطَ ـ أَذَابَ. ذَوَّبَ. הוּא בּוֹחֵשׁ בַּקְּדֵרָה (בַּקַּלַּחַת) مجازًا: إِنَّهُ يَتَدَخَّلُ فِي أُمُورِ الغَيْرِ. مُثِيرٌ لِلْفِتَنِ. נִבְחַשׁ خُلِطَ. ذَابَ ـ إِنْمَاعَ.

בַּחֲשָׁאִי תה"פ سِرًّا ע' חֲשָׁאִי.

בַּחֲשָׁה נ' مِسْوَاطٌ. مِغْرَفَةٌ ج مَغَارِفُ. مِرْغَاةٌ. كَفْكِيرٌ ע' תַּרְוָד.

בַּחְשָׁן ז' (־נִים) دَسَّاسٌ. وَقَّاعٌ. مُحَرِّضٌ. مُفْسِدٌ.

בִּטֵּא, ביטא פ' ١. نَطَقَ ـ لَفَظَ ـ تَفَوَّهَ. تَهَجَّا. ٢. عَبَّرَ عَنْ. أَعْرَبَ عَنْ. أَبْدَى. בִּטֵּא אֶת רַחֲשֵׁי לִבּוֹ عَبَّرَ عَمَّا يُخَالِجُ قَلْبَهُ. عَبَّرَ عَنْ خَوَاطِرِهِ. בֻּטָּא ١. لُفِظَ. نُطِقَ. ٢. عُبِّرَ عَنْ. أُدْلِيَ بِـ הִתְבַּטֵּא ١. تَمَثَّلَ فِي. تَجَسَّدَ فِي. تَجَلَّى فِي. ظَهَرَ ـ فِي. ٢. عَبَّرَ عَنْ. أَدْلَى بِـ أَبْدَى.

בִּטָּאוֹן, ביטאון ז' (־טָאוֹנִים) لِسَانُ حَالٍ. نَشْرَةٌ ج نَشَرَاتٌ.

בִּטְבּוּט ז' (־טִים) وَرَمٌ. إِنْتِفَاخٌ (جرح مثلاً).

בִּטּוּא, ביטוא ז' (־אִים) نُطْقٌ. تَعْبِيرٌ.

בָּטוּחַ ת' (בְּטוּחִים) ١. مُوقِنٌ. وَاثِقٌ. مُتَأَكِّدٌ. مُؤْمِنٌ بِـ مُقْتَنِعٌ بِـ ٢. آمِنٌ. هَادِئٌ. ٣. مَضْمُونٌ. בְּטוּחַנִי, לִבִּי סָמוּךְ וּבָטוּחַ كُلِّي ثِقَةٌ بِأَنَّ. עַל בָּטוּחַ بِشَكْلٍ مَضْمُونٍ. עִסְקָה בְּטוּחָה صَفْقَةٌ مَضْمُونَةٌ. عَمَلِيَّةٌ مَكْفُولَةٌ.

בִּטּוּחַ, ביטוח ז' (־חִים) تَأْمِينٌ ج تَأْمِينَاتٌ. ضَمَانٌ ج ضَمَانَاتٌ. سِيكُورْتَا. בִּטּוּחַ זִקְנָה تَأْمِينُ الشَّيْخُوخَةِ. تَقَاعُدٌ. בִּטּוּחַ חַיִּים التَّأْمِينُ عَلَى الحَيَاةِ. בִּטּוּחַ לְאֻמִּי, בִּטּוּחַ מַמְלַכְתִּי التَّأْمِينُ الوَطَنِيُّ. בִּטּוּחַ מַקִּיף تَأْمِينٌ شَامِلٌ. בִּטּוּחַ מַשְׁלִים تَأْمِينٌ تَكْمِيلِيٌّ. בִּטּוּחַ תְּאוּנוֹת التَّأْمِينُ مِنَ الحَوَادِثِ. דְּמֵי בִּטּוּחַ رُسُومُ التَّأْمِينِ. חֶבְרַת בִּטּוּחַ شَرِكَةُ تَأْمِينٍ. פְּרֶמְיַת בִּטּוּחַ قِسْطُ التَّأْمِينِ. תְּעוּדַת בִּטּוּחַ بُولِيسَةٌ (بُولِيصَةُ) تَأْمِينٍ.

בְּטוּחָה נ' (־חוֹת) أَمَانٌ. طُمَأْنِينَةٌ ע' בִּטָּחוֹן. كِنَايَةٌ عَنِ الأَوْرَاقِ المَالِيَّةِ.

בְּטוּחוֹת, בְּטוּחוֹת תה"פ بِأَمَانٍ. بِثِقَةٍ. بِقَنَاعَةٍ.

בִּטּוּי, ביטוי ז' (־יִים) ١. نُطْقٌ. تَهْجِئَةٌ. لَفْظٌ. ٢. تَعْبِيرٌ ج تَعَابِيرُ. ٣. تَعْبِيرٌ عَنْ. إِعْرَابٌ عَنْ. إِدْلَاءٌ بِـ בִּטּוּי אַלְגֶּבְּרִי عِبَارَةٌ جَبْرِيَّةٌ (مثل: س^{2} x ٢س). בִּטּוּי שָׁרְשִׁי في الرياضيات: جَذْرِيٌّ. כְּלִי בִּטּוּי وَسِيلَةُ تَعْبِيرٍ (جَرِيدَةٌ). لِسَانُ حَالٍ. מָצָא בִּטּוּי أُعْرِبَ عَنْهُ. عُبِّرَ عَنْهُ. تَمَثَّلَ فِي. وَجَدَ تَعْبِيرَهُ فِي.

בִּטּוּל, ביטול ז' (־לִים) ١. إِلْغَاءٌ. فَسْخٌ. إِبْطَالٌ. نَقْضٌ. مَنْعٌ. ٢. عَدَمُ تَقْدِيرٍ. إِسْتِهْتَارٌ. إِسْتِخْفَافٌ. בִּטּוּל אֵרוּסִין فَسْخُ الخِطْبَةِ. בִּטּוּל הַחֻקָּה إِلْغَاءُ الدُّسْتُورِ. בִּטּוּל מְלָאכָה وَقْفُ العَمَلِ. تَعَطُّلٌ. عَطَالَةٌ. בִּטּוּל עַצְמִי نُكْرَانُ الذَّاتِ. إِسْتِهَانَةٌ بِالنَّفْسِ. נִתָּן לְבִטּוּל سَهْلُ الإِلْغَاءِ.

בֶּטוֹן F ז' أَسْمَنْت. بَاطُون. בֶּטוֹן בַּרְזֶל, בֶּטוֹן מְזֻיָּן خَرَسَانَةٌ مُسَلَّحَةٌ. أَسْمَنْتٌ مُسَلَّحٌ.

בִּטּוּן, ביטון ז' ١. تَقْوِيَةٌ بِالبَاطُونِ. صَبٌّ البَاطُونِ مِنَ الجَوَانِبِ (لتقوية البناء). ٢. تَبْطِينٌ (تخييط بطانة كما في الجاكتة).

בָּטַח פ' ١. أَمِنَ ـ وَثِقَ (يَثِقُ)- أَيْقَنَ. رَكَنَ ـُ عَلَى. إِعْتَمَدَ عَلَى. عَوَّلَ عَلَى. إِتَّكَلَ. ٢. إِطْمَأَنَّ. هَدَأَ ـ בֶּטַח אָמַן. ضَمِنَ ـ سَوْكَرَ. הִבְטִיחַ ١. وَعَدَ (يَعِدُ). تَعَهَّدَ بِـ إِلْتَزَمَ. أَكَّدَ. ٢. أَمَّنَ عَلَى. طَمْأَنَ. הִבְטִיחַ אֶת עֲתִידוֹ أَمَّنَ عَلَى مُسْتَقْبَلِهِ. הִבְטִיחַ לוֹ בְּהֵן צֶדֶק وَعَدَهُ بِشَرَفِهِ. وَعَدَهُ بِذِمَّتِهِ. הִבְטִיחַ לוֹ הָרִים וּגְבָעוֹת كَالَ لَهُ الوُعُودَ (جُزَافًا). הֻבְטַח ١. وُعِدَ. أُكِّدَ لَهُ. ٢. تَأَمَّنَ. تَأَكَّدَ. ضُمِنَ. מֻבְטְחַנִי, מֻבְטָחֲנִי إِنِّي مُتَأَكِّدٌ مِنْ أَنَّ. إِنِّي مُقْتَنِعٌ بِأَنَّ. كُلِّي ثِقَةٌ (قَنَاعَةٌ) بِأَنَّ.

בֶּטַח ١. ז' طُمَأْنِينَةٌ. إِطْمِئْنَانٌ. أَمَانٌ. هُدُوءٌ. ٢. תה"פ بِأَمَانٍ. بِسَلَامٍ. ٣. بِالتَّأْكِيدِ. طَبْعًا. לָבֶטַח תה"פ بِأَمَانٍ. بِسَلَامٍ. بِطُمَأْنِينَةٍ. بِهُدُوءٍ. بِلَا خَوْفٍ.

בִּטְחָה נ' ١. طُمَأْنِينَةٌ. أَمَانٌ. سَلَامٌ. دَعَةٌ. ٢. ثِقَةٌ. בְּבִטְחָה يَقِينًا. بِصُورَةٍ مُؤَكَّدَةٍ. بِكُلِّ تَأْكِيدٍ.

בִּטָּחוֹן, ביטחון ז' (־טְחוֹנוֹת) ١. ثِقَةٌ. يَقِينٌ. ٢. أَمْنٌ. أَمَانٌ. طُمَأْنِينَةٌ. سَلَامَةٌ. ٣. ضَمَانٌ. كَفَالَةٌ. ٤. دِفَاعٌ. בִּטָּחוֹן סוֹצְיָאלִי الضَّمَانُ الاِجْتِمَاعِيُّ (الجَمَاعِيُّ أَوِ المُشْتَرَكُ). בִּטָּחוֹן עִוֵּר ثِقَةٌ عَمْيَاءُ. בִּטָּחוֹן עַצְמִי ثِقَةٌ بِالنَّفْسِ. إِعْتِدَادٌ بِالنَّفْسِ. בִּטָּחוֹן שָׂדֶה أَمْنٌ مَيْدَانِيٌّ. أَمْنٌ وِقَائِيٌّ. אֶמְצָעֵי בִּטָּחוֹן تَدَابِيرُ دِفَاعِيَّةٌ. إِجْرَاءَاتٌ احْتِيَاطِيَّةٌ. אַנְשֵׁי בִּטָּחוֹן رِجَالُ الأَمْنِ. בַּעַל בִּטָּחוֹן مُتَّكِلٌ بِاللّٰهِ. مُؤْمِنٌ بِاللّٰهِ. وَاثِقٌ بِنَفْسِهِ. כּוֹחוֹת הַבִּטָּחוֹן قُوَى الأَمْنِ. قُوَّاتُ الأَمْنِ (من الجيش والشرطة). מוֹעֶצֶת הַבִּטָּחוֹן مَجْلِسُ الأَمْنِ (الدَّوْلِيُّ). מִשְׂרַד הַבִּטָּחוֹן وِزَارَةُ الدِّفَاعِ. סִכַּת בִּטָּחוֹן دَبُّوسُ أَمَانٍ. دَبُّوسٌ إِنْكِلِيزِيٌّ. פְּתִיל בִּטָּחוֹן ١. في الكهرباء: مِصْهَرُ أَمَانٍ. ٢. في الأسلحة: طَابَةُ أَمْنٍ. فَتِيلُ أَمَانٍ. שַׁסְתּוֹם בִּטָּחוֹן صِمَامُ أَمْنٍ. שַׂר הַבִּטָּחוֹן وَزِيرُ الدِّفَاعِ. שֵׁרוּת הַבִּטָּחוֹן ١. مَصْلَحَةُ الأَمْنِ (العَامِّ). المُخَابَرَاتُ. ٢. خِدْمَةٌ عَسْكَرِيَّةٌ. עִרְעֵר בִּטְחוֹנוֹ زَعْزَعَ ثِقَتَهُ. תָּלָה בִּטְחוֹנוֹ בּוֹ إِتَّكَلَ (تَوَكَّلَ) عَلَيْهِ. وَضَعَ ثِقَتَهُ بِهِ.

בִּטְחוֹנִי ת' (־נִיִּים) أَمْنِيٌّ. دِفَاعِيٌّ. وِقَائِيٌّ.

בְּטָטָה Sp נ' (־טוֹת) بَطَاطَا حُلْوَة.

בְּטִיחוּת נ' أَمَانٌ. سَلَامَةٌ. وِقَايَةٌ. בְּטִיחוּת בַּדְּרָכִים السَّلَامَةُ فِي الطُّرُقِ. בְּטִיחוּת בָּעֲבוֹדָה السَّلَامَةُ فِي العَمَلِ. أَمَانَةٌ فِي العَمَلِ. אֶמְצָעֵי בְּטִיחוּת إِجْرَاءَاتٌ (تَدَابِيرُ) احْتِيَاطِيَّةٌ. إِحْتِيَاطَاتٌ. تَدَابِيرُ احْتِرَازِيَّةٌ.

בְּטִיחוּתִי ת' (־תִיִּים) وِقَائِيٌّ. مُتَعَلِّقٌ بِالسَّلَامَةِ.

בָּטֵל פ' بَطَلَ ـُ لَغَا ـُ لَغِيَ ـَ تَعَطَّلَ. كَفَّ ـُ تَوَقَّفَ. إِنْقَطَعَ. **בִּטֵּל** ١. أَلْغَى. أَبْطَلَ. عَطَّلَ. أَزَالَ. فَسَخَ ـَ نَقَضَ ـُ سَحَبَ ـَ رُخْصَةً. ٢. إِسْتَهْتَرَ بِـ. إِسْتَهَانَ بِـ. בֻּטַּל أُلْغِيَ. فُسِخَ. أُبْطِلَ. عُطِّلَ. **הִתְבַּטֵּל, נִתְבַּטֵּל** ١. أُلْغِيَ. إِنْقَطَعَ. كَفَّ. إِنْفَسَخَ (عقد). ٢. تَعَطَّلَ. ٣. إِسْتَهَانَ بِقِيمَةِ نَفْسِهِ.

בָּטֵל ת' (בְּטֵלִים) ١. عَاطِلٌ. بَطَّالٌ. ٢. بَاطِلٌ ج أَبَاطِيلُ. تَافِهٌ. لاَغٍ(ي). مُلْغًى. בָּטֵל וּמְבֻטָּל بَاطِلٌ. لاَغٍ(ي). (أَصْبَحَ) لاَغِيًا مُلْغِيًّا. **שִׂיחָה בְּטֵלָה** حَدِيثٌ بَاطِلٌ. دَرْدَشَةٌ. لَغْوٌ عَدِيمُ الجَدْوَى. **בָּטֵל בְּשִׁשִּׁים** عُشْرُ مِعْشَارٍ. نَزْرٌ يَسِيرٌ. تَافِهٌ. **דְּבָרִים בְּטֵלִים** لَغْوٌ (كَلاَمٌ) بَاطِلٌ. هُرَاءٌ. تُرَّهَاتٌ. تَخَرُّصَاتٌ. **עָבַר זְמַנּוֹ בָּטֵל קָרְבָּנוֹ** لَمْ يَعُدْ بِذِي مَوْضُوعٍ. عَفَا عَلَيْهِ الزَّمَنُ.

בַּטְלְדְּרֶס En. ע' מַתְנִית.

בַּטָּלָה נ' بِطَالَةٌ. عَطَالَةٌ. تَعَطُّلٌ. تَقَاعُسٌ. **לְבַטָּלָה** دُونَ جَدْوَى. سُدًى. هَبَاءً. **בְּרָכָה לְבַטָּלָה** ١. بَرَكَةٌ فِي غَيْرِ مَحَلِّهَا. صَلاَةٌ كَاذِبَةٌ. ٢. مَجْهُودٌ ضَائِعٌ.

בַּטַלְיוֹן F ז' كَتِيبَةٌ ج كَتَائِبُ ע' גְּדוּד.

בַּטְלָן ז' (־נִים) ١. عَاطِلٌ. كَسُولٌ. خَامِلٌ. مُتَقَاعِسٌ. ٢. عَدِيمُ الهِمَّةِ.

בַּטְלָנוּת נ' ١. بِطَالَةٌ. عَطَالَةٌ. تَقَاعُسٌ. كَسَلٌ. ٢. قِلَّةُ نَشَاطٍ. خُمُولٌ. تَوَانٍ(ي).

בֶּטֶן נ' (בְּטָנִים) بَطْنٌ ج بُطُونٌ. جَوْفٌ ج أَجْوَافٌ. بَاطِنٌ. **בֶּטֶן הָאֲדָמָה** بَاطِنُ الأَرْضِ. أَعْمَاقُ الأَرْضِ. **מִבֶּטֶן אִמּוֹ** مِنْ يَوْمِ وِلاَدَتِهِ. **מִבֶּטֶן וּמִלֵּידָה** مُنْذُ نُعُومَةِ أَظْفَارِهِ. مُنْذُ الصِّغَرِ. **כְּאֵב בֶּטֶן** مَغْصٌ. وَجَعُ بَطْنٍ. **פָּגַע בַּבֶּטֶן הָרַכָּה שֶׁלּוֹ** مجازًا: أَصَابَهُ فِي نُقْطَةِ ضَعْفِهِ.

בִּטֵּן, ביטן פ' ١. بَطَّنَ (الرداء بالبطانة). حَشَا ـُ ٢. دَعَمَ بِالبَاطُونِ.

בָּטְנָן ז' (בָּטְנִים) فُسْتُقٌ. فُسْتُقُ العَبِيدِ. فُولٌ سُودَانِيٌّ.

בִּטְנָה נ' (בִּטְנוֹת) بِطَانَةٌ ج بَطَائِنُ. حَشِيَّةٌ ج حَشَايَا.

בָּטְנָה, בוטנה נ' (־נִים) بُطْمٌ ע' אֵלָה.

בַּטְנוּן ז' (־נִים) الكَمَانُ الأَجْهَرُ. كُونْتْرَابَاس (آلة موسيقية وترية) ע' קוֹנְטְרַבַּס.

בַּטְנוּנִית נ' (־יּוֹת) الكَمَانُ الجَهِيرُ. الفِيُولُونْسِيل (آلة موسيقية وترية) ע' צֶ'לוֹ.

בַּטֶּרְיָה F נ' (־יּוֹת) بَطَّارِيَّةٌ ע' סוֹלְלָה.

בָּטַשׁ Ar. פ' ١. رَكَلَ ـُ رَفَسَ ـِ ٢. دَعَسَ ـَ دَاسَ ـُ **בִּטֵּשׁ** وَطَأَ. دَاسَ بِشِدَّةٍ. دَعَسَ. دَهَسَ. رَكَلَ.

בִּי מ"נ بِي ע' בְּ־.

בֵּי Ar. ז' بَيْتٌ ج بُيُوتٌ وأَبْيَاتٌ ע' בַּיִת. **בֵּי דֹּאַר** دَائِرَةُ البَرِيدِ. بُوسْتَة.

בִּיאָה נ' (־אוֹת) ١. مَجِيءٌ. مَقْدَمٌ. إِقْبَالٌ. إِتْيَانٌ. ٢. مُوَاقَعَةٌ. مُضَاجَعَةٌ. ٣. مَدْخَلُ البَيْتِ. **בִּיאָה לָעוֹלָם** وِلاَدَةٌ. **בִּיאַת הַשֶּׁמֶשׁ** غُرُوبُ (مَغِيبُ) الشَّمْسِ.

ביאור ע' בֵּאוּר.

בִּיאֶנָּלֶה En. ז' إِجْتِمَاعٌ قُطْرِيٌّ أَوْ دَوْلِيٌّ كُلَّ عَامَيْنِ (وخصوصًا حفل موسيقي) ע' דּוּ, דּוּ־שְׁנָתִי.

בִּיב ז' (־בִים) بَالُوعَةٌ ج بَالُوعَاتٌ وبَوَالِيعُ. بلاَّعَةٌ. **גּוֹרֵף בִּיבִים** نَزَّاحُ المَجَارِي (البَوَالِيعِ). نَزَّاحُ الشَّشْمَةِ עק'.

בֵּיבִּי סִיטֶר En. ז' جَلِيسُ الأَطْفَالِ.

בִּיבְּלִיָּה G נ' التَّوْرَاةُ والإِنْجِيلُ.

בִּיבְּלִיּוֹגְרָף ז' (־פִים) بِيبْلِيُوغْرَافٌ. فِهْرِسِيٌّ. مُصَنِّفُ المُؤَلَّفَاتِ والفَهَارِسِ.

בִּיבְּלִיּוֹגְרַפְיָה נ' ١. بِيبْلِيُوغْرَافِيَا. ثَبْتُ المَرَاجِعِ. مَآخِذُ. مَصَادِرُ. مَسْرَدٌ. ٢. فِهْرِسِيَّةٌ. عِلْمُ البِيبْلِيُوغْرَافِيَا.

בִּיבְּלִיּוֹפִיל ז' (־לִים) هَاوِي جَمْعِ الكُتُبِ.

בִּיבָר G ז' (־רִים) حَدِيقَةُ حَيَوَانَاتٍ ע' גַּן, גַּן חַיּוֹת.

בִּיבָר ז' (־רִים) قُنْدُسٌ ج قَنَادِسُ ע' בּוֹנֶה.

ביגוד ע' בִּגּוּד.

ביגוניה ע' בֶּגוֹנְיָה.

בִּיגְלָה ע' בֵּיגֶל.

בִּיגַמְיָה L נ' مُضَارَةٌ. التَّزَوُّجُ بِامْرَأَتَيْنِ.

בידוד ע' בִּדּוּד.

בידוי ע' בִּדּוּי.

בידול ע' בִּדּוּל.

בידוק ע' בִּדּוּק.

בידוקת ע' בִּדֹּקֶת.

בידור ע' בִּדּוּר.

בִּיהֶבְיוֹרִיזְם En. ז' في علم الاجتماع: مَذْهَبُ السُّلُوكِيَّةِ (behaviourism).

ביה"ד ר"ת בֵּית הַדִּין المَحْكَمَةُ.

ביהכ"נ ר"ת בֵּית הַכְּנֶסֶת كَنِيسٌ.

ביהמ"ש ר"ת בֵּית הַמִּשְׁפָּט المَحْكَمَةُ.

ביה"ס ר"ת בֵּית הַסֵּפֶר المَدْرَسَةُ.

בִּיּוֹ G بِيُو. بَادِئَةٌ بِمَعْنَى: حَيَاةٌ أَوْ أَحْيَاءٌ.

בִּיּוֹאֶנֶרְגְּיָה נ' مَبْحَثُ الطَّاقَةِ الأَحْيَائِيَّةِ (لمعالجة تدفق الطاقة في الجسم).

בִּיּוֹטוֹפּ ז' مَنْبِتٌ. المَنْشَأُ الطَّبِيعِيُّ لِلأَحْيَاءِ.

בִּיּוֹטֶכְנוֹלוֹגְיָה נ' بِيُوتِكْنُولُوجْيَا. الهَنْدَسَةُ الأَحْيَائِيَّةُ.

בִּיּוֹפְּסְיָה נ' في الطب: تَحْلِيلُ النَّسِيجِ الأَحْيَائِيِّ (كما في السرطان).

בִּיּוּב ז' ١. مَدُّ المَجَارِي. شَبَكَةُ المَجَارِي. **מֵי בִּיּוּב** مِيَاهُ المَجَارِي. المِيَاهُ العَادِمَةُ.

בִּיּוֹגֶנֶטִי G ת' (־יִּים) بِيُوجِينِي. خَاصٌّ بِأَصْلِ الحَيَاةِ.

בִּיּוֹגְרָף G ז' (־פִים) مُتَرْجِمُ حَيَاةٍ. كَاتِبُ سِيَرِ الشَّخْصِيَّاتِ.

בִּיּוֹגְרַפְיָה נ' (־יּוֹת) تَرْجَمَةُ حَيَاةٍ. سِيرَةٌ ج سِيَرٌ.

בְּיוֹדְעִין תה"פ عَنْ عِلْمٍ. بِوَعْيٍ. عَمْدًا. مَعَ سَبْقِ الإِصْرَارِ. **בְּיוֹדְעִין וּבְלֹא**

יוֹדְעִין بِوَعْيٍ أَوْ بِغَيْرِ وَعْيٍ.

בִּיוֹכִימְיָה נ' بِيُوكِيمْيَاء. الكِيمْيَاءُ الحَيَوِيَّةُ.

בִּיּוּל ז' لَصْقُ طَابَعٍ أَوْ طَوَابِعَ (على رسالة مثلاً).

בִּיוֹלוֹג G ז' (־גים) بِيُولُوجِيٌّ. عَالِمٌ بِيُولُوجِيٌّ. الأَحْيَائِيُّ.

בִּיוֹלוֹגִי ת' (־גיים) بِيُولُوجِيٌّ. أَحْيَائِيٌّ (ما يخص علم الاحياء).

בִּיוֹלוֹגְיָה נ' بِيُولُوجْيَا. عِلْمُ الحَيَاةِ. عِلْمُ الأَحْيَاءِ.

בִּיּוּם ז' ١. إِخْرَاجٌ. ٢. مجازًا: تَمْثِيلٌ صُورِيٌّ. تَلْفِيقٌ. בִּיּוּם בְּחִירוֹת إِجْرَاءُ انْتِخَابَاتٍ صُورِيَّةٍ.

בִּיּוּן ז' إِسْتِخْبَارَاتٌ. تَجَسُّسٌ.

בִּיּוּץ ז' ١. وَضْعُ البُوَيْضَاتِ. فَتْرَةُ اكْتِمَالِ البُوَيْضَةِ عِنْدَ المَرْأَةِ. ٢. فَتْرَةُ وَضْعِ البَيْضِ عِنْدَ بَعْضِ الحَيَوَانَاتِ.

בִּיּוּרוֹקְרָט F ז' (־טים) بِيرُوقْرَاطِيٌّ. مُوَظَّفٌ حُكُومِيٌّ. مَكْتَبِيٌّ.

בִּיּוּרוֹקְרָטִי ת' (־טיים) بِيرُوقْرَاطِيٌّ.

בִּיּוּרוֹקְרַטְיָה נ' ١. بِيرُوقْرَاطِيَّةٌ. مَكْتَبِيَّةٌ. ٢. رُوتِينٌ. رَتَابَةٌ.

בִּיּוּרוֹקְרָטִיּוּת נ' بِيرُوقْرَاطِيَّةٌ. مَكْتَبِيَّةٌ. صَرَامَةٌ فِي مُعَامَلَةِ المُرَاجِعِينَ.

בִּיּוּת ז' تَبْيِيتٌ. تَأْلِيفٌ. تَرْوِيضٌ. جَعْلُ الحَيَوَانِ أَلِيفًا.

ביזה ע' בִּזָּה. **ביזוי** ע' בִּזּוּי.

בִּיזוֹן F ז' البِيسُون. جَامُوسٌ أُورُبِّيٌّ ע' תְּאוֹ.

ביזור ע' בִּזּוּר. **ביזיון** ע' בִּזָּיוֹן.

בִּיזַנְטִי, בִּיזַנְטִינִי L ת' (־טיים, ־ניים) ١. بِيزَنْطِيٌّ. رُومِيٌّ. ٢. أُسْلُوبُ العِمَارَةِ البِيزَنْطِيَّةِ.

בִּיזַנְץ, בִּיזַנְטְיוֹן ש"פ ١. بِيزَنْطَةُ. بِيزَنْطِيَّةُ (مدينة يونانية قديمة على البوسفور). القُسْطَنْطِينِيَّةُ. إِسْتَانْبُول. ٢. الرُّوم. الدَّوْلَةُ البِيزَنْطِيَّةُ.

בי"ח ר"ת בֵּית חוֹלִים مُسْتَشْفَى. مَشْفَى.

בית"ר ר"ת בֵּית חֲרֹשֶׁת مَصْنَعٌ ج مَصَانِعُ. مَعْمَلٌ ج مَعَامِلُ.

ביטאון ע' בִּטָּאוֹן. **ביטוא** ע' בִּטּוּא.

ביטוח ע' בִּטּוּחַ. **ביטוי** ע' בִּטּוּי.

ביטול ע' בִּטּוּל. **ביטחון** ע' בִּטָּחוֹן.

בִּיטְנִיק En. ז' (־קים) ١. بِيتْنِيك. مُتَمَرِّدٌ عَلَى عَادَاتِ المُجْتَمَعِ.

ביים ע' בִּיֵּם. **ביישן** ע' בַּיְשָׁן.

ביכור ע' בִּכּוּר.

בִּיֵּל, בייל פ' أَلْصَقَ الطَّابَعَ. خَتَمَ بِطَابَعِ البَرِيدِ. בִּיֵּל أَلْصِقْ عَلَيْهِ الطَّابَعَ. خُتِمَ بِطَابَعِ بَرِيدٍ.

בִּילְהַרְצְיָה Gr. נ' بِلْهَارِزْيَا (مرض ينجم عن دودة طفيلية، bilharzia).

בִּיל"וּ ר"ת בֵּית יַעֲקֹב לְכוּ וְנֵלְכָה بِيلُو (إسم مجموعة من الطلائعيين اليهود الذين هاجروا إلى إسرائيل عام ١٨٨٢ وهي الهجرة الأولى في تاريخ إسرائيل الحديث).

בילוט ע' בִּלּוּט. **בילוי** ע' בִּלּוּי.

בילוש ע' בִּלּוּשׁ.

בִּילַטֶרָלִי L ת' (־ליים) ثُنَائِيٌّ. بَيْنَ طَرَفَيْنِ. مُتَبَادَلٌ بَيْنَ جِهَتَيْنِ. הֶסְכֵּם בִּילַטֶרָלִי إِتِّفَاقٌ ثُنَائِيٌّ. إِتِّفَاقِيَّةٌ ثُنَائِيَّةٌ.

בִּילְיַארְד F ז' (لُعْبَةُ) البِلْيَارْد.

בִּילְיוֹן F ז' (־נים) بِلْيُون. مِلْيَارْد. أَلْفُ مِلْيُون.

בִּיֵּם, ביים פ' ١. أَخْرَجَ. مَسْرَحَ. عَرَضَ ـ. ٢. لَفَّقَ (حادثًا). בִּיֵּם בְּחִירוֹת أَجْرَى انْتِخَابَاتٍ صُورِيَّةً. زَوَّرَ الانْتِخَابَاتِ.

בַּמַּאי ז' (־מאים) مُخْرِجٌ مَسْرَحِيٌّ. مُدِيرُ مَسْرَحٍ.

בִּימָה נ' (־מות) ١. مَسْرَحٌ ج مَسَارِحُ. ٢. مِنَصَّةٌ. مِنْبَرٌ. ٣. فَنُّ التَّمْثِيلِ. עָלָה עַל הַבִּימָה ١. صَعِدَ عَلَى المِنْبَرِ. إِعْتَلَى المِنَصَّةَ. ٢. سُلِّطَتْ عَلَيْهِ الأَنْوَارُ. إِشْتَهَرَ. הֶעֱלָה עַל הַבִּימָה أَخْرَجَ تَمْثِيلِيَّةً. عَرَضَ عَلَى خَشَبَةِ المَسْرَحِ.

בימוי ע' בִּמּוּי.

בִּימַר ז' (־רים) عَامِلُ مَسْرَحٍ. مُخْتَصٌّ بِشُؤُونِ المَسْرَحِ.

בִּימָתִי ת' (־תיים) مَسْرَحِيٌّ. تَمْثِيلِيٌّ. دَرَامِيٌّ.

(בין) בָּן פ' ١. وَعَى (يَعِي). فَطِنَ ـ. فَهِمَ ـ. ٢. تَأَمَّلَ. دَرَسَ ـُ. تَبَصَّرَ. הִתְבּוֹנֵן تَأَمَّلَ. نَظَرَ ـُ. تَمَعَّنَ. أَنْعَمَ (أَمْعَنَ) النَّظَرَ. تَبَصَّرَ. حَدَّجَ. הֵבִין ١. فَهِمَ. عَلِمَ ـَ. وَعَى. فَقِهَ ـَ. أَدْرَكَ. לֹא הֵבִין פֵּשֶׁר הַדָּבָר لَمْ يَفْقَهْ لِلأَمْرِ مَعْنًى. הוּבַן فُهِمَ. أُدْرِكَ.

בֵּין מ"י بَيْنَ. فِيمَا بَيْنَ. مَا بَيْنَ. وَسْطَ. בֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ بَيْنَ الإِنْسَانِ وَأَخِيهِ الإِنْسَانِ. المُعَامَلَاتُ. בֵּין אָדָם לַמָּקוֹם بَيْنَ الإِنْسَانِ وَخَالِقِهِ. بَيْنَ الإِنْسَانِ وَرَبِّهِ. العِبَادَاتُ. בֵּין קָשֶׁה לְעֹשֶׂה ע' קָשֶׁה. בֵּין הַמְּצָרִים بَيْنَ نَارَيْنِ. فِي حَيْصَ بَيْصَ. فِي مَأْزِقٍ. فِي ضَائِقَةٍ. בֵּין הָעַרְבַּיִם, בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת الأَصِيلُ. الشَّفَقُ. بَيْنَ المَغِيبِ وَطُلُوعِ النُّجُومِ. בֵּין הָעַרְבַּיִם שֶׁל הָאֵלִים في الاساطير الاسكندنافية: شَفَقُ الآلِهَةِ (إبادة الآلهة في النضال النهائي بين قوى الشر). בֵּין הַפַּטִּישׁ וְהַסַּדָּן بَيْنَ المِطْرَقَةِ وَالسِّنْدَانِ. فِي وَضْعٍ حَرِجٍ. בֵּין הַשּׁוּרוֹת, בֵּין הַשִּׁיטִין بَيْنَ السُّطُورِ. إِسْتِشْفَافٌ. إِسْتِقْرَاءٌ. בֵּין כֹּה וָכֹה فِي غُضُونِ ذلِكَ. فِي أَثْنَاءِ ذلِكَ. عَلَى كُلِّ حَالٍ. بَيْنَمَا. בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ عَلَى كُلِّ حَالٍ. مَهْمَا يَكُنْ مِنْ أَمْرٍ. وَمَعَ ذلِكَ. בֵּין ש־ וּבֵין ש־ سَوَاءٌ (كذا) أَمْ (كذا). سَوَاءٌ أَكَانَ (كذا) أَوْ

(כנ״ל). בֵּינֵינוּ לְבֵין עַצְמֵנוּ فِيمَا بَيْنَنَا فَقَطْ. لِنَتَكَلَّمْ صَرَاحَةً. דְּבָרִים שֶׁבֵּינוֹ לְבֵינָהּ ١. أُمُورٌ خَاصَّةٌ (شَخْصِيَّةٌ) بَيْنَهُ وَبَيْنَهَا (بين رجل وزوجته مثلاً). كَلَامٌ فِي خَلْوَةٍ بَيْنَهُ وَبَيْنَهَا. ٢. عَلَاقَاتٌ غَرَامِيَّةٌ. בֵּין־גּוּשִׁי بَيْنَ كُتْلَتَيْنِ (أَوْ كُتَلٍ). הֶסְכֵּם בֵּין־גּוּשִׁי إِتِّفَاقٌ بَيْنَ كُتْلَتَيْنِ أَوْ أَكْثَرَ. בֵּין־יַבַּשְׁתִּי بَيْنَ القَارَاتِ. مُشْتَرَكٌ بَيْنَ القَارَاتِ. בֵּין־כּוֹכָבִי بَيْنَ النُّجُومِ (الكَوَاكِبِ). مُشْتَرَكٌ بَيْنَ النُّجُومِ. בֵּין־לְאֻמִּי دَوْلِيٌّ. دُوَلِيٌّ. عَالَمِيٌّ. أُمَمِيٌّ. בֵּין־לְאֻמִּיּוּת دَوْلِيَّةٌ. دُوَلِيَّةٌ. عَالَمِيَّةٌ. أُمَمِيَّةٌ. בֵּין־מוֹסָדִי بَيْنَ المُؤَسَّسَاتِ. مُؤَسَّسَاتِيٌّ. בֵּין־מִפְלַגְתִּי بَيْنَ الأَحْزَابِ. مُشْتَرَكٌ بَيْنَ الأَحْزَابِ. בֵּין־עֲדָתִי طَائِفِيٌّ. مُشْتَرَكٌ بَيْنَ الطَّوَائِفِ. בֵּין־עִירוֹנִי بَيْنَ المُدُنِ. مُشْتَرَكٌ بَيْنَ المُدُنِ. קַוֵּי טֶלֶפוֹן בֵּין־עִירוֹנִיִּים خُطُوطُ الهَوَاتِفِ الطَّوِيلَةُ. خُطُوطُ التِّرَنْك מ׳. בֵּין־תְּחוּמִי مُتَعَدِّدُ المَجَالَاتِ ע׳ תְּחוּמִי.

בִּינְגוֹ En. ז׳ البِنْغُو. سَحْبٌ بِالقُرْعَةِ يُشْبِهُ اللُّوتُو.

בִּינָה נ׳ (־נוֹת) فَهْمٌ. إِدْرَاكٌ. وَعْيٌ. فِطْنَةٌ. نَبَاهَةٌ. دِرَايَةٌ. تَبَصُّرٌ. בִּינַת הַלֵּב بَصِيرَةٌ. بَصَارَةٌ. حِكْمَةٌ. فِرَاسَةٌ. גִּיל הַבִּינָה سِنُّ العَقْلِ (التَّعَقُّلِ). سِنُّ الكُهُولَةِ. سِنُّ الأَرْبَعِينَ. הִסְתַּתְּרָה בִּינָתוֹ إِحْتَجَبَ عَقْلُهُ. فَقَدَ صَوَابَهُ.

בינוי ע׳ בִּנּוּי.

בִּינוֹם L ז׳ في الجبر: عِبَارَةٌ جَبْرِيَّةٌ ذَاتُ حَدَّيْنِ (مثل: ٢س+٥ص).

בֵּינוֹנִי ת׳ (־יִים) ١. بَيْنِيٌّ. مُتَوَسِّطٌ. مُعْتَدِلٌ. ٢. في القواعد: صِيغَةُ المُضَارِعِ الحَاضِرُ. בֵּינוֹנִי פּוֹעֵל في القواعد: إِسْمُ الفَاعِلِ. בֵּינוֹנִי פָּעוּל في القواعد: إِسْمُ المَفْعُولِ. גַּל בֵּינוֹנִי في الراديو: مَوْجَةٌ مُتَوَسِّطَةٌ. הַמַּעֲמָד הַבֵּינוֹנִי الطَّبَقَةُ الوُسْطَى.

בֵּינוֹנִיּוּת נ׳ ١. تَوَسُّطٌ. إِعْتِدَالٌ. بَسَاطَةٌ. ٢. بَيْنِيَّةٌ. عَدَمُ تَمَيُّزٍ. إِعْتِيَادِيَّةٌ.

בִּינוֹקָל F ז׳ (־לִים) مِنْظَارٌ ע׳ מִשְׁקֶפֶת.

בֵּינַיִם, ביניים ז״ז وَسَطِيٌّ. فِي الوَسْطِ. אִישׁ בֵּינַיִם وَسِيطٌ ج وُسَطَاءُ. عَمِيلُ جُمْرُكٍ ج عُمَلَاءُ. הֶסְכֵּם בֵּינַיִם إِتِّفَاقٌ مَرْحَلِيٌّ. إِتِّفَاقِيَّةٌ مَرْحَلِيَّةٌ. إِتِّفَاقٌ مُؤَقَّتٌ (وَقْتِيٌّ). חֲטִיבַת בֵּינַיִם المَدْرَسَةُ الإِعْدَادِيَّةُ (السوابع والثوامن والتواسع من الصفوف الثانوية). יְמֵי הַבֵּינַיִם القُرُونُ (العُصُورُ) الوُسْطَى ע׳ יוֹם. צַו בֵּינַיִם أَمْرٌ احْتِرَازِيٌّ. أَمْرٌ وَقْتِيٌّ. קְרִיאַת בֵּינַיִם مُقَاطَعَةٌ (خطيب خلال إلقاء خطابه).

בִּינִית Ar. נ׳ (־יוֹת) بُنِّيٌّ (سمك من الفصيلة الشبوطية).

בִּינָרִי L ת׳ ثُنَائِيٌّ. مُزْدَوَجٌ.

בֵּינְתַיִם, בֵּינָתַיִם, בינתיים תה״פ فِي أَثْنَاءِ. فِي غُضُونِ. عَلَى حِينِ. خِلَالَ.

בִּיס L ١. أَعِدْ! مَرْحَى مَرْحَى! ٢. (־סִים) قَضْمَةٌ. لُقْمَةٌ ج لُقَمٌ.

בֵּיסְבּוֹל, בייסבול En. ז׳ ע׳ כַּדּוּר, כַּדּוּר בָּסִיס.

ביסום ע׳ בִּסּוּם. **ביסוס** ע׳ בִּסּוּס.

בִּיסְמוּט Gr. ז׳ بِسْمُوت (عنصر فلزي).

בִּיסְקְוִיט, ביסקוויט F ז׳ (־טִים) بِسْكُوتَة. البِسْكُوِيت. الفُرْنِيَّةُ الهَشَّةُ.

בִּיסֶקְסוּאָלִי En. ת׳ (־יִים) خُنْثَى. ثُنَائِيُّ الجِنْسِ. ذُو أَعْضَاءٍ ذَكَرِيَّةٍ وَأُنْثَوِيَّةٍ ע׳ דּוּ, דּוּ־מִינִי.

ביסרון ע׳ בִּסָּרוֹן. **ביעור** ע׳ בִּעוּר.

ביעות ע׳ בִּעוּת.

בְּיָעַף תה״פ فِي لَمْحِ البَصَرِ. بِنَظْرَةٍ خَاطِفَةٍ.

בִּיפּ En. ז׳ (־פִּים) رَنِينٌ. صَلِيلُ جِهَازِ الاسْتِدْعَاءِ.

בִּיפוֹקָל En. ז׳ ثُنَائِيُّ البُؤْرَةِ. ذُو بُؤْرَتَيْنِ. مُزْدَوَجٌ.

בִּיפְסְטֵיק, ביפסטייק En. ז׳ (־קִים) ע׳ אֻמְצָה.

בִּיפֶּר En. جِهَازُ اسْتِدْعَاءٍ ע׳ אִתּוּרִית.

בֵּיצָה נ׳ (־צִים) ١. بَيْضَةٌ ج بَيْضَاتٌ وَبَيْضٌ. ٢. خُصْيَةٌ ج خُصًى. בֵּיצָה טְרוּפָה بَيْضَةٌ مُخَبَّطَةٌ. בֵּיצָה מְקֻלְקֶלֶת عَجَّةٌ. בֵּיצָה רַכָּה بَيْضَةٌ بِرِشْت. بَيْضَةٌ مَسْلُوقَةٌ جُزْئِيًّا. בֵּיצָה שְׁלוּקָה (קָשָׁה) بَيْضَةٌ مَسْلُوقَةٌ (جَامِدَةٌ). בֵּיצַת עַיִן بَيْضَةٌ عُيُونٌ. דְּמוּי בֵּיצָה شَبِيهٌ بِالبَيْضَةِ. بَيْضَوِيٌّ. פְּתָפוּתֵי בֵּיצִים خَلِيطُ بَيْضٍ مُخَبَّطٍ. ٢. مجازًا: هَذَرٌ. هُرَاءٌ.

ביצה ע׳ בִּצָּה. **ביצוע** ע׳ בִּצּוּעַ.

ביצור ע׳ בִּצּוּר.

בֵּיצִיָּה, ביצייה נ׳ (־יוֹת) بَيْضَةٌ مَقْلِيَّةٌ. بَيْضٌ مَقْلِيٌّ. بَيْضُ نُجُومٍ.

בֵּיצִית נ׳ (־יוֹת) ١. في النبات: بُوَيْضَةٌ (الجزء الداخلي من مبيض الزهرة). ٢. بَيْضَةُ حَيَوَانٍ مُعَدَّةٌ لِلإِخْصَابِ.

ביצתי ע׳ בִּצָּתִי. **ביצרון** ע׳ בִּצָּרוֹן.

ביקוע ע׳ בִּקּוּעַ. **ביקור** ע׳ בִּקּוּר.

ביקורת ע׳ בִּקֹּרֶת. **ביקוש** ע׳ בִּקּוּשׁ.

בִּיקִינִי ז׳ مَايُوه بِكِينِي. لِبَاسُ السِّبَاحَةِ لِلنِّسَاءِ مِنْ قِطْعَتَيْنِ.

בֵּירָא Ar. נ׳ بِئْرٌ ע׳ בּוֹר, בְּאֵר. מֵאִגְּרָא רָמָה לְבֵירָא עַמִּיקְתָּא ע׳ אִגְּרָא.

בִּירָה נ׳ (־רוֹת) عَاصِمَةٌ ج عَوَاصِمُ. حَاضِرَةٌ ج حَوَاضِرُ. قَاعِدَةُ المُلْكِ (في دولة ملكية).

בִּירָה En. נ׳ بِيرَة. جِعَةٌ.

בירוא ע׳ בֵּרוּא. **בירור** ע׳ בֵּרוּר.

בִּירֵטָה F נ׳ سَحَّاحَةٌ (انبوبة ضيقة مدرجة تستعمل لقياس السوائل).

בִּירִית נ׳ (־יוֹת) رِبَاطُ الجَوَارِبِ. رَبْطَةُ السَّاقِ.

בֵּיש ע' בוֹש.

בֵּיש .Ar ת' سَيِّءٌ. رَدِيءٌ. حَرِجٌ. בֵּיש גַּדָּא, בֵּיש מַזָּל سَيِّءُ الحَظِّ. مَنْكُودُ الطَّالِعِ. מַצָּב בֵּיש وَضْعٌ حَرِجٌ. מַרְעִין בִּישִׁין ١. أَمْرَاضٌ خَبِيثَةٌ. ٢. مَتَاعِبُ جَمَّةٌ. ٣. حَظٌّ عَاثِرٌ. עֵסֶק בִּיש ١. فَضِيحَةٌ ج فَضَائِحُ. وَرْطَةٌ ج وَرَطَاتٌ. عَمَلٌ مُخْزٍ. ٢. مَسْأَلَةٌ خَاسِرَةٌ.

בישול ע' בִּשּׁוּל. **בישום** ע' בִּשּׂוּם.

בִּישׁוֹף .Gr ז' (־פִים) أُسْقُفٌ (كاهن مسيحي دون المطران) ج أَسَاقِفَةٌ. סְגַן בִּישׁוֹף رَئِيسُ شَمَامِسَةٍ (archdeacon).

בִּישׁוֹפוּת נ' أُسْقُفِيَّةٌ. مَقَرُّ الأُسْقُفِ أَوْ رَئِيسِ الأَسَاقِفَةِ.

בַּיְשָׁן, ביישן ת' (־נִים) خَجُولٌ. حَيِيٌّ. خَفِرٌ. مُحْتَشِمٌ. לֹא הַבַּיְשָׁן לָמֵד مجازًا: مَنْ هَابَ خَابَ. مَنْ رَقَّ وَجْهُهُ رَقَّ عِلْمُهُ.

בַּיְשָׁנוּת, ביישנות נ' حَيَاءٌ. خَجَلٌ. خَفَرٌ. حِشْمَةٌ.

בַּיְשָׁנִי ת' (־נִיִּים) مُنْطَوٍ عَلَى الخَجَلِ.

בֵּית נ' (־תִין) اِسْمُ الحَرْفِ العِبْرِيِّ ב ע' ב. אָלֶף־בֵּית ע' אָלֶף־בֵּית.

בַּיִת ז' (בָּתִּים) ١. بَيْتٌ ج بُيُوتٌ وَأَبْيَاتٌ. دَارٌ ج دُورٌ وَدِيَارٌ. مَنْزِلٌ ج مَنَازِلُ. مَسْكَنٌ ج مَسَاكِنُ. عِمَارَةٌ ج عِمَارَاتٌ وَعَمَائِرُ. ٢. آلٌ. عَائِلَةٌ ج عَائِلَاتٌ. أُسْرَةٌ ج أُسَرٌ. عَشِيرَةٌ ج عَشَائِرُ. ٣. بَيْتُ شِعْرٍ. ٤. دَاخِلَ (مثل מִבַּיִת, מִבַּיִת וּמִחוּץ مِنَ الدَّاخِلِ وَالخَارِجِ). ٥. كِنَايَةٌ عَنْ هَيْكَلِ سُلَيْمَانَ. ٦. وِعَاءٌ ج أَوْعِيَةٌ. ٧. كِنَايَةٌ عَنِ الرَّحِمِ. הַבַּיִת הַלְּאֻמִּי الوَطَنُ القَوْمِيُّ (بموجب وعد بلفور لليهود). הַבַּיִת הַלָּבָן البَيْتُ الأَبْيَضُ (مقر رئيس الولايات المتحدة). הַבַּיִת הָעֶלְיוֹן مَجْلِسُ الشُّيُوخِ. مَجْلِسُ الأَعْيَانِ. مَجْلِسُ اللُّورْدَاتِ (في بريطانيا). הַבַּיִת הָרִאשׁוֹן هَيْكَلُ سُلَيْمَانَ الأَوَّلُ (بُني عام ٩٤٠ ق.م). הַבַּיִת הַשֵּׁנִי الهَيْكَلُ الثَّانِي (بُني عام ٥٢٠ ق.م. وهُدم عام ٧٠ م.). הַבַּיִת הַתַּחְתּוֹן مَجْلِسُ النُّوَّابِ. مَجْلِسُ العُمُومِ (في بريطانيا). בֵּית אוֹצָר ١. بَيْتُ المَالِ. خَزِينَةُ الدَّوْلَةِ. مَكْنَزٌ ج مَكَانِزُ. ٢. مَخْزَنٌ ج مَخَازِنُ. בֵּית אוֹרְחִים دَارُ ضِيَافَةٍ. مَضَافَةٌ. نُزُلٌ. فُنْدُقٌ ج فَنَادِقُ. בֵּית אֲחִיזָה ١. مِقْبَضٌ. مَقْبِضٌ ج مَقَابِضُ. عُرْوَةٌ ج عُرًى. ٢. في الأسلحة النارية: قَبْضَةُ البُنْدُقِيَّةِ. בֵּית אֲסוּרִים سِجْنٌ ج سُجُونٌ ע' בַּיִת, בֵּית כֶּלֶא, בֵּית סֹהַר. בֵּית אֲרִיגָה مَعْمَلُ نَسِيجٍ. مَنْسَجٌ ج مَنَاسِجُ. مَعْمَلُ مَنْسُوجَاتٍ. בֵּית אֲרִיזָה مَعْمَلُ تَوْضِيبٍ. مَعْمَلُ تَعْبِئَةٍ (تَغْلِيفٍ). مَعْمَلُ اللَّفِّ. בֵּית בַּד مَعْصَرَةُ الزَّيْتُونِ. خَانُ الزَّيْتِ. בֵּית הַבְּחִירָה البَيْتُ المُفَضَّلُ. كِنَايَةٌ عَنْ هَيْكَلِ سُلَيْمَانَ. בֵּית בְּלִיעָה ١. بُلْعُمٌ. بُلْعُومٌ ج بَلَاعِمُ وَبَلَاعِيمُ. حَلْقٌ ج حُلُوقٌ. ٢. في الأسلحة النارية: مِغْلَاقٌ ج مَغَالِيقُ. בֵּית בַּעַל حَقْلٌ (أَرْضٌ) بَعْلٌ ע' שָׂדֶה, שְׂדֵה בַּעַל. בֵּית בֹּשֶׁת ١. مَاخُورٌ ج مَوَاخِيرُ. بَيْتُ الدَّعَارَةِ. كَرْخَانَةٌ.

בֵּית גְּנִיזָה, בֵּית גְּנָזִים ١. دَارُ الحِفْظِ. ٢. أَرْشِيف ע' אַרְכִיּוֹן. בֵּית דֹּאַר دَائِرَةُ (مَكْتَبُ) البَرِيدِ. بُوسْتَةٌ. בֵּית דִּין ١. مَحْكَمَةٌ ج مَحَاكِمُ. مَحْكَمَةٌ نِظَامِيَّةٌ. ٢. هَيْئَةُ قُضَاةٍ ע' בַּיִת, בֵּית מִשְׁפָּט. בֵּית דִּין לְעַרְכָּאָה רִאשׁוֹנָה مَحْكَمَةُ بِدَايَةٍ. مَحْكَمَةٌ بِالدَّرَجَةِ الأُولَى. בֵּית דִּין לְעִרְעוּרִים مَحْكَمَةُ اسْتِئْنَافٍ. مَحْكَمَةُ تَمْيِيزٍ. مَحْكَمَةُ نَقْضٍ وَإِبْرَامٍ מ'. בֵּית דִּין לִפְשָׁעִים חֲמוּרִים مَحْكَمَةُ جِنَايَاتٍ. בֵּית דִּין אֶזְרָחִי مَحْكَمَةٌ حُقُوقِيَّةٌ. בֵּית דִּין אַרְצִי مَحْكَمَةٌ قُطْرِيَّةٌ. בֵּית דִּין בֵּינְלְאֻמִּי مَحْكَمَةٌ دَوْلِيَّةٌ. בֵּית הַדִּין הַגָּבוֹהַּ לְצֶדֶק مَحْكَمَةُ العَدْلِ العُلْيَا. בֵּית דִּין דָּתִי ١. مَحْكَمَةٌ شَرْعِيَّةٌ (للمحاكم الإسلامية والدرزية). ٢. مَحْكَمَةٌ رَبَّانِيَّةٌ (عند اليهود). בֵּית דִּין לַעֲבוֹדָה مَحْكَمَةُ العَمَلِ. בֵּית דִּין מִשְׁמַעְתִּי مَحْكَمَةٌ انْضِبَاطِيَّةٌ. مَحْكَمَةٌ مَسْلَكِيَّةٌ. مَحْكَمَةٌ تَأْدِيبِيَّةٌ. בֵּית דִּין צְבָאִי مَحْكَمَةٌ عَسْكَرِيَّةٌ. مَحْكَمَةٌ عُرْفِيَّةٌ. בֵּית דִּין רַבָּנִי مَحْكَمَةٌ رَبَّانِيَّةٌ (عند اليهود). בֵּית דִּין שִׁבְטִי مَحْكَمَةٌ عَشَائِرِيَّةٌ. בֵּית דִּין שָׂדֶה مَحْكَمَةُ مَيْدَانٍ. בֵּית דִּין שַׁרְעִי مَحْكَمَةٌ شَرْعِيَّةٌ (إسلامية او درزية). בֵּית דְּפוּס مَطْبَعَةٌ ج مَطَابِعُ. בֵּית הַבְרָאָה مَصَحٌّ ج مَصَحَّاتٌ. مُسْتَجَمٌّ. مُنْتَجَعٌ ج مُنْتَجَعَاتٌ. دَارُ نَقَاهَةٍ. בֵּית הוֹצָאָה دَارُ نَشْرٍ. دَارُ طَبْعِ الكُتُبِ. בֵּית הִלֵּל مَدْرَسَةُ هِلِّيل. طَرِيقُ الاعْتِدَالِ (نسبة إلى حاخام كبير كان متسامحًا). בֵּית וַעַד مُنْتَدًى ج مُنْتَدَيَاتٌ. نَادٍ(ي) ج نَوَادٍ(ي). مَحْفِلٌ ج مَحَافِلُ. בֵּית הַזְּבָחִים دَارُ القَرَابِينِ. كِنَايَةٌ عَنْ هَيْكَلِ سُلَيْمَانَ (الذي كانت تقرب فيه الذبائح تقربًا لله تعالى). בֵּית זוֹנוֹת بَيْتُ الدَّعَارَةِ ע' בַּיִת, בֵּית בֹּשֶׁת. בֵּית זִקּוּק ١. مَعْمَلُ تَكْرِيرٍ (النفط مثلًا). ٢. مِصْفَاةٌ ج مَصَافٍ(ي). בֵּית חוֹלִים مُسْتَشْفًى ج مُسْتَشْفَيَاتٌ. مَشْفًى ج مَشَافٍ(ي). בֵּית חוֹלִים לְחוֹלֵי נֶפֶשׁ (רוּחַ) مُسْتَشْفَى المَجَاذِيبِ. مُسْتَشْفَى الأَمْرَاضِ العَقْلِيَّةِ. عُصْفُورِيَّةٌ. مَارِسْتَانٌ. בֵּית חוֹלִים שָׂדֶה مُسْتَشْفَى مَيْدَانٍ. בֵּית הֶחָזֶה القَفَصُ الصَّدْرِيُّ. صَدْرٌ ج صُدُورٌ. בֵּית חַיִּים مجازًا: مَقْبَرَةٌ ج مَقَابِرُ. جَبَّانَةٌ. בֵּית הַחֹרֶף مَشْتًى ج مَشَاتٍ(ي) (للانتجاع فيه في فصل الشتاء). בֵּית חֲרֹשֶׁת مَصْنَعٌ ج مَصَانِعُ. مَعْمَلٌ ج مَعَامِلُ. בֵּית טָהֳרָה مَغْسَلٌ (لجثمان الميت قبل دفنه) ج مَغَاسِلُ. בֵּית יוֹלְדוֹת دَارُ الوِلَادَةِ. دَارُ التَّوْلِيدِ. בֵּית הַיּוֹצֵר ١. مَعْمَلُ الفَخَّارِ. مَعْمَلُ الخَزَفِ. ٢. مَرْكَزُ الخَلْقِ وَالإِبْدَاعِ. בֵּית יְצִיקָה مَسْبَكٌ. مَصْهَرٌ. مَعْمَلُ صَبِّ المَعَادِنِ. בֵּית יִשְׂרָאֵל ١. في الادب العبري: شَعْبُ إِسْرَائِيلَ. ٢. مَمْلَكَةُ إِسْرَائِيلَ (ضمت عشرة أسباط مقابل مملكة يهودا التي ضمت سبطين فقط). בֵּית יְתוֹמִים مَيْتَمٌ. دَارُ (مَلْجَأُ) أَيْتَامٍ. בֵּית כָּבוֹד مِرْحَاضٌ ج مَرَاحِيضُ. بَيْتُ الرَّاحَةِ. كَبِينَةٌ. أَدَبْخَانَةٌ. בֵּית כֶּלֶא, בֵּית סֹהַר سِجْنٌ ج سُجُونٌ. حَبْسٌ. مَحْبَسٌ ج مَحَابِسُ. בֵּית כְּנֶסֶת كَنِيسٌ ج كُنُسٌ. مَعْبَدُ اليَهُودِ ج مَعَابِدُ. בֵּית כִּסֵּא مِرْحَاضٌ ע' בַּיִת, בֵּית כָּבוֹד. בֵּית הַלּוֹרְדִּים مَجْلِسُ اللُّورْدَاتِ (في

إنكلترا). בֵּית לֶחֶם بَيْتَ لَحْم (بلدة تبعد ٨ كيلومترات جنوبي القدس فيها ولد الملك داود والسيد المسيح). בֵּית מְגוּרִים بَيْتُ سَكَنٍ. مَسْكَنٌ ج مَسَاكِنُ. مَنْزِلٌ ج مَنَازِلُ. בֵּית מִדְרָשׁ ١. مِدْرَاسٌ. مَثِيبَةٌ. مَدْرَسَةٌ دِينِيَّةٌ يَهُودِيَّةٌ. ٢. دَارُ مُعَلِّمِينَ. ٣. طَرِيقَةٌ (فكرية او فلسفية مثلاً). مَدْرَسَةٌ ע׳ אַסְכּוֹלָה. בֵּית מִדְרָשׁ לְמוֹרִים دَارُ الْمُعَلِّمِينَ. בֵּית מוֹעֵד לְכָל חַי مَثْوَى الأَمْوَاتِ. مَقْبَرَةٌ ج مَقَابِرُ. جَبَّانَةٌ ج جَبَابِينُ. تُرْبَةٌ ج تُرَبٌ. בֵּית מְחוֹקְקִים مَجْلِسٌ تَشْرِيعِيٌّ. الكنيست (في إسرائيل). בֵּית מַחֲסֶה دَارُ عَجَزَةٍ. مَلْجَأُ عَجَزَةٍ. مَلْجَأٌ ج مَلاَجِئُ. בֵּית מִטְבָּחַיִם مَسْلَخٌ ج مَسَالِخُ. مَجْزِرٌ ج مَجَازِرُ. مَذْبَحٌ ج مَذَابِحُ. בֵּית הַמֶּכֶס دَائِرَةُ الجُمْرُكِ. دَارُ الجَمَارِكِ (وَالْمُكُوسِ). בֵּית מְלָאכָה مَعْمَلٌ ج مَعَامِلُ. وَرْشَةٌ ج وُرَشٌ وَوَرْشَاتٌ. בֵּית מַלְכוּת الْعَائِلَةُ (الأُسْرَةُ) المَالِكَةُ. בֵּית מָלוֹן فُنْدُقٌ ج فَنَادِقُ ע׳ מָלוֹן. בֵּית מְנוֹרָה رَأْسُ المِصْبَاحِ ע׳ נוּרָה. בֵּית מִסְחָר مَتْجَرٌ ج مَتَاجِرُ. مَحَلٌّ تِجَارِيٌّ. בֵּית הַמִּקְדָּשׁ الهَيْكَلُ المُقَدَّسُ. هَيْكَلُ سُلَيْمَانَ في بَيْتِ المَقْدِسِ. בֵּית הַמִּקּוֹר في الاسلحة النارية: الطَّارِقُ. بَيْتُ إِبْرَةِ ضَرْبِ النَّارِ. בֵּית מַרְגּוֹעַ مُنْتَجَعٌ ج مُنْتَجَعَاتٌ. مُسْتَجَمٌّ. مَصَحٌّ. مَصَحَّةٌ ج مَصَحَّاتٌ. בֵּית מַרְזֵחַ حَانَةٌ ج حَانَاتٌ. خَمَّارَةٌ. خَانٌ ج خَانَاتٌ. בֵּית מֶרְחָץ حَمَّامٌ عُمُومِيٌّ ج حَمَّامَاتٌ عُمُومِيَّةٌ. مَغْسِلٌ ج مَغَاسِلُ. בֵּית מִרְקַחַת صَيْدَلِيَّةٌ. أَجْزَاخَانَة. فَرْمَشِيَّةٌ. בֵּית מְשֻׁגָּעִים مُسْتَشْفَى المَجَانِينِ. مَارِسْتَان. مُسْتَشْفَى الأَمْرَاضِ العَقْلِيَّةِ. בֵּית מִשְׁפָּט ١. مَحْكَمَةٌ ج مَحَاكِمُ. ٢. هَيْئَةُ قُضَاةٍ. בֵּית הַמִּשְׁפָּט הַגָּבוֹהַּ לְצֶדֶק مَحْكَمَةُ العَدْلِ العُلْيَا. בֵּית מִשְׁפָּט הַשָּׁלוֹם مَحْكَمَةُ الصُّلْحِ (في إسرائيل هي محكمة بداية). בֵּית מִשְׁפָּט מְחוֹזִי مَحْكَمَةٌ مَرْكَزِيَّةٌ. בֵּית מִשְׁפָּט לַנֹּעַר مَحْكَمَةُ الأَحْدَاثِ. בֵּית מִשְׁפָּט לְעִנְיָנִים מְקוֹמִיִּים مَحْكَمَةُ الشُّؤُونِ المَحَلِّيَّةِ. בֵּית הַמִּשְׁפָּט לְעִרְעוּרִים مَحْكَمَةُ الاسْتِئْنَافِ. בֵּית מִשְׁפָּט לִתְבִיעוֹת קְטַנּוֹת مَحْكَمَةُ الدَّعَاوَى الصَّغِيرَةِ. בֵּית מִשְׁפָּט לַתַּעֲבוּרָה مَحْكَمَةُ المُرُورِ. בֵּית נִבְחָרִים مَجْلِسٌ نِيَابِيٌّ. مَجْلِسُ نُوَّابٍ. مَجْلِسٌ تَشْرِيعِيٌّ. بَرْلَمَانٌ. مَجْلِسُ العُمُومِ (في بريطانيا). الجَمْعِيَّةُ الوَطَنِيَّةُ (في فرنسا). בֵּית נוּרָה رَأْسُ (جَوْزَةُ) المِصْبَاحِ. دُوي מ׳. בֵּית נְכוֹת مَتْحَفٌ ج مَتَاحِفُ ע׳ נְכוֹת. בֵּית נְכוֹת, מוּזֵאוֹן. בֵּית הַנָּשִׁים قَصْرُ الحَرِيمِ ע׳ הַרְמוֹן. בֵּית נֶשֶׁק مَخْزَنُ سِلاَحٍ. مُسْتَوْدَعُ الأَسْلِحَةِ. تَرْسَانَةٌ. בֵּית נְתִיבוֹת ١. مَحَطَّةُ قِطَارٍ. ٢. مَطَارٌ ج مَطَارَاتٌ. בֵּית סֵפֶר مَدْرَسَةٌ ج مَدَارِسُ. בֵּית סֵפֶר גָּבוֹהַּ كُلِّيَّةٌ. مَدْرَسَةٌ عُلْيَا. دَارُ التَّعْلِيمِ العَالِي. בֵּית סֵפֶר יְסוֹדִי (עֲמָמִי) مَدْرَسَةٌ أَوَّلِيَّةٌ (ابْتِدَائِيَّةٌ). בֵּית סֵפֶר מַמְלַכְתִּי مَدْرَسَةٌ حُكُومِيَّةٌ. مَدْرَسَةٌ رَسْمِيَّةٌ. مَدْرَسَةٌ أَمِيرِيَّةٌ. בֵּית סֵפֶר מִקְצוֹעִי مَدْرَسَةٌ مِهَنِيَّةٌ. مَدْرَسَةٌ صِنَاعِيَّةٌ. בֵּית סֵפֶר עַל־יְסוֹדִי مَدْرَسَةٌ فَوْقَ الابْتِدَائِيَّةِ. בֵּית סֵפֶר צְבָאִי مَدْرَسَةٌ (كُلِّيَّةٌ) حَرْبِيَّةٌ. בֵּית סֵפֶר תִּיכוֹן (תִּיכוֹנִי) مَدْرَسَةٌ ثَانَوِيَّةٌ. בֵּית סְפָרִים دَارُ كُتُبٍ. مَكْتَبَةٌ ע׳ סִפְרִיָּה. בֵּית הָעֲבוֹט, בֵּית הָעֲבוֹטוֹת مَصْرِفُ (بَنْكُ) الرُّهُونَاتِ. בֵּית עוֹלָם, בֵּית עָלְמִין مَقْبَرَةٌ ج مَقَابِرُ. مَدْفَنٌ ج مَدَافِنُ. جَبَّانَةٌ. בֵּית עָם ١. دَارٌ شَعْبِيَّةٌ. دَارُ الشَّعْبِ. ٢. مُنْتَدًى عَامٌّ. בֵּית עֵסֶק مَحَلٌّ تِجَارِيٌّ ج مَحَلاَّتٌ (مَحَالٌّ) تِجَارِيَّةٌ. مَتْجَرٌ كَبِيرٌ. בֵּית קִבּוּל ١. وِعَاءٌ ج أَوْعِيَةٌ. إِنَاءٌ ج آنِيَةٌ. ٢. قُدْرَةُ اسْتِيعَابٍ. سَعَةٌ. בֵּית קְבָרוֹת مَقْبَرَةٌ ج مَقَابِرُ. مَدْفَنٌ ج مَدَافِنُ. جَبَّانَةٌ. تُرْبَةٌ ج تُرَبٌ. בֵּית קְבָרוֹת צְבָאִי مَقْبَرَةٌ عَسْكَرِيَّةٌ. בֵּית קוֹלְנוֹעַ دَارُ السِّينِمَا. בֵּית הַקַּיִץ مَصِيفٌ. دَارُ سَكَنٍ فِي الصَّيْفِ. בֵּית קָפֶה مَقْهًى ج مَقَاهٍ(ي). قَهْوَةٌ ج قَهَاوِي. جايخانة עק׳. בֵּית קֵרוּר مَخْزَنُ تَبْرِيدٍ. בֵּית הַשּׁוֹאֵבָה مَوْرِدُ المَاءِ. بَيْتُ السِّقَايَةِ (حيث كانوا يستقون الماء في الليلة الثانية لعيد المظال). שִׂמְחַת בֵּית הַשּׁוֹאֵבָה فَرْحَةُ احْتِفَالِ اسْتِقَاءِ المَاءِ. בֵּית שֶׁחִי إِبْطٌ ج آبَاطٌ ע׳ שֶׁחִי. בֵּית שִׁיר بَيْتُ شِعْرٍ (في العبرية: صَدْرٌ أَوْ عَجُزٌ او كلاهما). مَقْطَعُ شِعْرٍ. בֵּית שְׁכִינָה بَيْتُ الرَّبِّ. كِنَايَةٌ عَنْ مَكَانٍ مُقَدَّسٍ. مَعْبَدُ اللهِ. בֵּית שַׁמַּאי ١. مَدْرَسَةُ شَمَّاي. طَرِيقَةُ التَّشَدُّدِ (وهو حاخام كبير عُرف بالتشدّد). בֵּית שִׁמּוּשׁ مِرْحَاضٌ ج مَرَاحِيضُ. بَيْتُ الرَّاحَةِ. بَيْتُ الخَلاَءِ. בֵּית שַׁעֲשׁוּעַ مَلْهًى ج مَلاَهٍ(ي). دَارُ اللَّهْوِ. دَارُ تَسْلِيَةٍ. בֵּית תַּבְשִׁיל, בֵּית תַּמְחוּי مَطْبَخُ الفُقَرَاءِ ج مَطَابِخُ. مَطْبَخُ المَبَرَّةِ. בֵּית תֵּה بَيْتُ الشَّايِ (خصوصاً في الشرق الاقصى). جايخانة עק׳. בֵּית תִּינוֹקוֹת دَارُ حَضَانَةٍ ج دُورٌ. دَارُ رِعَايَةِ الأَطْفَالِ. בֶּן בַּיִת مُقَرَّبٌ. صَدِيقُ العَائِلَةِ. كَثِيرُ التَّرَدُّدِ عَلَى الدَّارِ. בְּנֵי בֵּיתוֹ ١. أَبْنَاءُ عَائِلَتِهِ. أُسْرَتُهُ. آلُهُ. ٢. أَصْدِقَاءُ العَائِلَةِ. בַּעַל בַּיִת ١. رَبُّ (صَاحِبُ) البَيْتِ. ٢. رَبُّ العَمَلِ. ٣. صَاحِبُ رَأْسَمَالٍ. חַיַּת בַּיִת حَيَوَانٌ أَلِيفٌ. حَيَوَانٌ بَيْتِيٌّ. מֶשֶׁק בַּיִת الاقْتِصَادُ المَنْزِلِيُّ. تَدْبِيرُ المَنْزِلِ. עוֹפוֹת הַבַּיִת الطُّيُورُ الدَّاجِنَةُ. الدَّوَاجِنُ. עֲקֶרֶת בַּיִת رَبَّةُ البَيْتِ. שִׁעוּרֵי בַּיִת وَاجِبَاتٌ بَيْتِيَّةٌ. وَظَائِفُ مَنْزِلِيَّةٌ (مَدْرَسِيَّةٌ). עָשָׂה לְבֵיתוֹ قَامَ عَلَى شُؤُونِ بَيْتِهِ. أَدَارَ شُؤُونَهُ. سَعَى لِمَصَالِحِهِ.

בֵּיֵת, בייּת פ׳ أَلِفَ. دَجَنَ (الحَيَوَانَ). رَوَّضَ. **בֻּיַּת** أُلِفَ. دُجِنَ. رُوِّضَ. **הִתְבַּיֵּת** ١. تَدَجَّنَ. تَأَلَّفَ. تَرَوَّضَ. ٢. حطّ ـ في. إِسْتَقَرَّ فِي.

בֵּיתָא .Ar נ׳ ١. ب. الاسْمُ الآرَامِيُّ لِلْحَرْفِ ב بِالعِبْرِيَّةِ. ٢. اسْمُ الحَرْفِ اليُونَانِيِّ B.

בִּיתוּק ע׳ בִּתּוּק. **בִּיתוּר** ע׳ בִּתּוּר.

בֵּיתִי ת׳ (־יִּים) ١. أَهْلِيٌّ. أَلِيفٌ. ٢. دَاجِنٌ (حيوان). بَيْتِيٌّ. عَائِلِيٌّ.

בֵּיתִיּוּת נ׳ ١. أُلْفَةٌ. بَيْتِيَّةٌ. دِفْءٌ عَائِلِيٌّ. ٢. الحَيَاةُ المَنْزِلِيَّةُ.

בֵּיתָן ז׳ (־נִים) جَنَاحٌ ج أَجْنِحَةٌ (في معرض مثلاً). مَقْصُورَةٌ ج مَقَاصِيرُ. كُشْكٌ ج أَكْشَاكٌ.

בֵּיתָ"ר ר"ת בְּרִית יוֹסֵף תְּרוּמְפֶּלְדּוֹר ١. مِيثَاقُ يُوسِيف تْرُومْبِلْدُور. ٢. مُنَظَّمَةُ بِيتَار (منظمة شبيبة رياضية في إسرائيل تحمل اسم ترومبلدور).

בְּךָ מ"ג بِكَ ע' בְּ־.

בָּךְ מ"ג بِكِ ע' בְּ־.

ב"כ ר"ת בָּא כֹּחַ وَكِيلٌ. مُفَوَّضٌ. مَنْدُوبٌ.

בָּכָא ז' (בְּכָאִים) شَجَرَةُ الْبُكَاءِ. حَوَرٌ فُرَاتِيٌّ. غَرَبٌ (ورد ذكرها في التوراة، populus). עֵמֶק הַבָּכָא ١. وَادِي الآلَامِ. وَادٍ كَانَ يَكْثُرُ فِيهِ الحَوَرُ. ٢. كِنَايَةٌ عَنِ المُهَاجِرِ اليَهُودِيَّةِ.

בְּכְדִי תה"פ سُدًى. عَبَثًا. دُونَ جَدْوَى. بَاطِلًا. לֹא בִּכְדִי لَيْسَ مِنَ العَبَثِ.

בִּכְדֵי תה"פ كَيْ. لِكَيْ ע' כְּדֵי.

בָּכָה פ' بَكَى ـ إِنْتَحَبَ. نَشَجَ ـ أَجْهَشَ بِالبُكَاءِ. عَيَّطَ ע'. בִּכָּה ١. بَكَى (المَيْتَ). رَثَاهُ. نَدَبَ ـ حَزِنَ عَلَيْهِ. ٢. أَبْكَى.

בְּכֹה ז' بُكَاءٌ. نَحِيبٌ. إِنْتِحَابٌ. نُوَاحٌ. عَوِيلٌ. وَلْوَلَةٌ.

בָּכוּי ת' (בְּכוּיִים) ١. مَبْكِيٌّ عَلَيْهِ. مَأْسُوفٌ عَلَيْهِ. ٢. بَاكٍ (ي). دَامِعُ العَيْنَيْنِ. مُنْتَحِبٌ.

בִּכּוּר, ביכור ז' (־רים) ١. بَاكُورَةُ الثِّمَارِ والغَلَّةِ. ٢. تَفْضِيلٌ. إِيثَارٌ. בִּכּוּרִים ١. بَاكُورَةُ (الثمار والغلة) ج بَوَاكِيرُ. ٢. إِسْمُ فَصْلٍ فِي التَّلْمُودِ يُعَالِجُ مَوْضُوعَ البَوَاكِيرِ الَّتِي تُجْلَبُ إِلَى هَيْكَلِ سُلَيْمَانَ. חַג הַבִּכּוּרִים عِيدُ بَوَاكِيرِ الثَّمَرِ ע' שָׁבוּעַ, חַג הַשָּׁבוּעוֹת.

בְּכוֹר ז' (־רים) بِكْرٌ (اول ابناء الابوين) ج بُكُورٌ وأَبْكَارٌ. בְּכוֹר אָבִיב زَهْرَةُ الرَّبِيعِ (نبات من فصيلة الربيعيات، primrose). בְּכוֹר שָׂטָן تحببا: إِنَّهُ الشَّيْطَانُ بِعَيْنِهِ! إِنَّهُ عِفْرِيتٌ! شَاطِرٌ!

בְּכוֹרָה נ' (־רות) ١. بِكْرِيَّةٌ. المَوْلُودَةُ البِكْرُ. ٢. بُكُورَةٌ. حَقُّ البِكْرِيَّةِ. ٣. أَفْضَلِيَّةٌ. أَوْلَوِيَّةٌ. أَقْدَمِيَّةٌ. أَسْبَقِيَّةٌ. הַצָּגַת בְּכוֹרָה العَرْضُ الأَوَّلُ. لَيْلَةُ الافْتِتَاحِ (لمسرحية ونحوها). זְכוּת בְּכוֹרָה بُكُورِيَّةٌ. أَفْضَلِيَّةٌ. أَقْدَمِيَّةٌ. أَسْبَقِيَّةٌ. מְנָיוֹת בְּכוֹרָה أَسْهُمٌ مُمْتَازَةٌ ע' מְנָיָה.

בִּכּוּרָה, ביכורה, בַּכּוּרָה נ' (־רות) بَاكُورَةُ الثِّمَارِ. بَاكُورَةُ التِّينِ.

בְּכִי, בֶּכִי ז' بُكَاءٌ. نُوَاحٌ. نَحِيبٌ. نَشِيجٌ. عِيَاطٌ. בְּכִי תַּמְרוּרִים بُكَاءٌ مُرٌّ. نُوَاحٌ. وَلْوَلَةٌ. نَحِيبٌ.

בְּכִי טוֹב תה"פ بِأَحْسَنِ حَالٍ. عَلَى أَحْسَنِ مَا يُرَامُ ע' כִּי.

בַּכְיָן, בכיין ז' (־נים) بَكَّاءٌ. كَثِيرُ البُكَاءِ. شَكَّاءٌ.

בְּכִיָּה, בְּכִיָּה נ' بُكَاءٌ. نُوَاحٌ. وَلْوَلَةٌ. نَشِيجٌ. نَحِيبٌ. בְּכִיָּה לְדוֹרוֹת نَكْبَةُ الأَجْيَالِ. كَارِثَةُ الدُّهُورِ.

בִּכְיֵן פ' ١. بَكَى ـ (كثيرا). ذَرَفَ الدُّمُوعَ. ٢. تَبَاكَى. شَكَا ـ. הִתְבַּכְיֵן تَبَاكَى. سَحَّتْ دُمُوعُهُ.

בַּכְיָנוּת, בכיינות נ' تِبْكَاءٌ. ذَرْفُ الدُّمُوعِ. بُكَاءٌ. وَلْوَلَةٌ.

בַּכְיָנִי, בכייני ת' (־יִּים) بَاكٍ(ي). مُنْطَوٍ عَلَى البُكَاءِ.

בָּכִיר ת' (בְּכִירִים) ١. كَبِيرٌ فِي السِّنِّ. طَاعِنٌ. ٢. أَعْلَى مَقَامًا. أَرْفَعُ مَنْزِلَةً. كَبِيرٌ. מַרְצֶה בָּכִיר مُحَاضِرٌ أَوَّلُ (في جامعة مثلا). פָּקִיד בָּכִיר مُوَظَّفٌ كَبِيرٌ. بَاشْكَاتِب. קָצִין בָּכִיר ضَابِطٌ كَبِيرٌ. ضَابِطٌ عَظِيمٌ ע'.

בְּכִיר בוכייר ז' (־רים) مُكُّوكٌ ج مَكَاكِيكُ. وَشِيعَةٌ ج وَشَائِعُ.

בַּכִּיר ת' (־רים) مِبْكَارُ الثَّمَرِ (خلاف אָפִיל اي: مِئْخَارٌ). بَاكُورَةُ الثَّمَرِ.

בְּכָל זֹאת תה"פ مَعَ ذَلِكَ. مَعَ هَذَا. رَغْمَ ذَلِكَ. بِرُضَهُ.

בָּכֶם מ"ג بِكُمْ ע' בְּ־.

בְּכֵן, וּבְכֵן מ"ח إِذًا. إِذَنْ. فِي هَذِهِ الحَالَةِ. إِنْ كَانَ الأَمْرُ كَذَلِكَ فَـ... ע' כֵּן.

בָּכֶן מ"ג بِكُنَّ ע' בְּ־.

בְּכָנָה, בוכנה נ' (־נות) ١. مِكْبَسٌ. كَبَّاسٌ. بِسْتُون. ٢. يَدُ الهَاوُنِ. בֻּכְנַת מַשְׁאֵבָה مِكْبَسُ مِضَخَّةٍ. בֻּכְנַת קִיטוֹר مِكْبَسٌ بُخَارِيٌّ.

בִּכֵּר, ביכר פ' فَضَّلَ عَلَى. آثَرَ. إِسْتَحَبَّ. בִּכֵּר ١. أَوْثَرَ. فُضِّلَ. مُيِّزَ عَلَى. تَمَيَّزَ. ٢. أُعْتُرِفَ بِحَقِّ بِكْرِيَّتِهِ. הִבְכִּיר ١. بَكَّرَ. أَبْكَرَ. أَيْنَعَ (قبل اوانه). ٢. הִבְכִּירָה أَبْكَرَتْ. وَلَدَتْ وَلَدَهَا البِكْرَ.

בֵּכֶר ז' (בְּכָרִים) بَكْرٌ ج أَبْكَارٌ. هَجِينٌ ج هُجَنَاءُ. جَمَلٌ صَغِيرٌ.

בַּל מ"ש لاَ (للنفي والنهي). לְבַל لِئَلَّا. أَلَّا. كَيْلَا. لِكَيْلَا. תְּנַאי בַּל יַעֲבוֹר شَرْطٌ لاَ يُمْكِنُ تَجَاوُزُهُ. شَرْطٌ أَسَاسِيٌّ. בַּל תַּשְׁחִית! لاَ تُفْسِدْ!

בְּלֹא תה"פ بِلاَ. دُونَ. بِدُونِ. مِنْ غَيْرِ ע' לֹא. בְּלֹא עֵת قَبْلَ أَوَانِهِ. مُبَكِّرًا. سَابِقٌ لِوَقْتِهِ.

בְּלָאו הָכֵי ע' לָאו.

בַּלָּאט תה"פ خِفْيَةً. سِرًّا. هَمْسًا. رُوَيْدًا رُوَيْدًا.

בָּלַאי ז' إِنْدِثَارٌ. إِسْتِهْلاَكٌ. تَآكُلٌ ע' פְּחָת.

בְּלָאִים أَسْمَالٌ (مفرد: سَمَلٌ). أَطْمَارٌ (مفرد: طِمْرٌ). مَلاَبِسُ رَثَّةٌ (مُهَلْهَلَةٌ أَوْ بَالِيَةٌ). خِرَقٌ (مفرد: خِرْقَةٌ).

בִּלְבַד תה"פ لاَ غَيْرُ. فَقَطْ. لَيْسَ إِلاَّ. فَحَسْبُ. וּבִלְבַד ש־ شَرِيطَةَ أَنْ. بِشَرْطِ. عَلَى أَنْ. לֹא זוֹ בִּלְבַד ע' זוֹ.

בִּלְבַדִּי ת' (־יים) مَقْصُورٌ عَلَى. مَحْصُورٌ فِي. مَخْصُوصٌ. خَاصٌّ.

בִּלְבַדִּיּוּת נ' إِقْتِصَارٌ عَلَى. حَصْرٌ فِي. تَخْصِيصٌ. خُصُوصِيَّةٌ.

בַּלְבּוּל, בולבול A ז' (־לים) بُلْبُلٌ (طائر صغير) ج بَلاَبِلُ.

בִּלְבּוּל ז' (־לִים) ١. بَلْبَلَةٌ. إِخْتِلَاطٌ. قَلْقَلَةٌ. خَرْبَطَةٌ. لَخْبَطَةٌ. لَبْكٌ. تَشْوِيشٌ. ٢. إِرْتِبَاكٌ. إِضْطِرَابٌ. مَرْمَطَةٌ. בִּלְבּוּל הַדַּעַת إِخْتِلَاطُ (فَسَادُ) العَقْلِ. إِرْتِبَاكُ الفِكْرِ. בִּלְבּוּל מֹחַ تَصْدِيعُ الرَّأْسِ. وَجَعُ رَأْسٍ. غَلَبَةٌ. حَيْرَةٌ. إِرْتِبَاكٌ.

בֻּלְבּוּס, בּוּלְבּוּס L ז' (־סִים) ١. بَصَلَةٌ ج بَصَلٌ. ٢. بَطَاطَا. ٣. جُذْمُورٌ.

בִּלְבֵּל פ' ١. بَلْبَلَ. شَوَّشَ. حَيَّرَ. خَرْبَطَ. لَخْبَطَ. أَزْعَجَ. ٢. خَلَطَ ـ בִּלְבֵּל אֶת הַיּוֹצְרוֹת قَلَبَ ظَهْرًا لِبَطْنٍ ע' יוֹצֵר. אַל תְּבַלְבֵּל לִי אֶת הַמֹּחַ סל' لَا تُصَدِّعْ رَأْسِي. لَا تُزْعِجْنِي! دَعْنِي وَشَأْنِي! كُفَّ عَنِّي! הִתְבַּלְבֵּל تَبَلْبَلَ. إِخْتَلَطَ. إِلْتَبَكَ. إِرْتَبَكَ. إِضْطَرَبَ. إِخْتَلَّ. נִתְבַּלְבְּלָה דַּעְתּוֹ خُولِطَ فِي عَقْلِهِ. إِخْتَلَّ (إِلْتَاثَ) عَقْلُهُ.

בַּלְבְּלָן ז' (־נִים) ١. مُرْبِكٌ. مُشَوِّشٌ. ٢. مُزْعِجٌ. مُقْلِقٌ. مُضَايِقٌ. غَلَبَاوِيٌّ.

(בלג) הִבְלִיג פ' تَجَلَّدَ. تَمَالَكَ شُعُورَهُ. كَبَتَ ـ غَيْظَهُ. صَابَرَ. ضَبَطَ ـ نَفْسَهُ (عَوَاطِفَهُ).

בֶּלְגִּי תו"ז (־גִּים, ־יִּים) بَلْجِيكِيٌّ.

בֶּלְגְּיָה ש"פ بَلْجِيكَا (دولة في شمال غرب اوربا).

בַּלְגְּמִי A ת' (־מִיִּים) ١. بَلْغَمِيُّ المِزَاجِ. ٢. بَارِدٌ. لَامُبَالٍ(ي) ע' פְלֶגְמָטִי.

בַּלָגָן P ז' ١. مِنْبَرٌ (خشبي للتهريج في بازار). ٢. مجازًا: فَوْضَى. إِرْتِبَاكٌ. هَرْجٌ وَمَرْجٌ.

בַּלָּדָה G נ' (־דוֹת) ١. أُغْنِيَةٌ شَعْبِيَّةٌ حَزِينَةٌ. ٢. قِصَّةٌ شِعْرِيَّةٌ شَعْبِيَّةٌ.

בֶּלָדוֹנָה It נ' (־נוֹת) سِتُّ الحُسْنِ. بَلَادُونَا (نبات سام).

בַּלְדָּר ז' (־רִים) ١. سَاعٍ(ي) ج سُعَاةٌ. رَسُولٌ ج رُسُلٌ. مَبْعُوثٌ. ٢. حَامِلُ بَرِيدٍ دِبْلُومَاسِيٍّ (courier).

בַּלְדָּרוּת נ' حَمْلُ الرَّسَائِلِ الدِّبْلُومَاسِيَّةِ. مُهِمَّةٌ ج مَهَامُّ.

בָּלָה פ' ١. بَلِيَ ـ تَلِفَ ـ رَثَّ ـ تَهَلْهَلَ. إِنْدَثَرَ. ٢. شَاخَ ـ كَبُرَ فِي السِّنِّ. בִּלָּה ١. أَرَثَّ. أَتْلَفَ. سَحَقَ. ٢. أَمْضَى الوَقْتَ فِي. سَمَرَ ـ تَسَلَّى. בִּלָּה זְמַנּוֹ أَمْضَى (قَضَّى) وَقْتَهُ. تَسَلَّى فِي. תְּבַלֶּה וְתִתְחַדֵּשׁ مَبْرُوك! (على ثوب جديد مثلا). أَبْلَيْتَ جَدِيدًا. הִתְבַּלָּה بَلِيَ. اُسْتُهْلِكَ. تَلِفَ. إِنْدَثَرَ. رَثَّ ـ

בָּלֶה ת' (־לִים) بَالٍ(ي). رَثٌّ. مُهَلْهَلٌ. مُهْتَرِئٌ. مُسْتَهْلَكٌ.

בַּלָּהָה נ' (־הוֹת) وَهَلٌ. ذُعْرٌ. رُعْبٌ. فَزَعٌ. جُفُولٌ. חֲלוֹם בַּלָּהוֹת كَابُوسٌ. جُثَامٌ. حُلْمٌ مُرَوِّعٌ.

בְּלוֹ Ar. ז' (־אוֹת) مَكْسٌ ج مُكُوسٌ (ضريبة إضافية في الجمرك).

בָּלוּא ת' (בְּלוּאִים) بَالٍ(ي). رَثٌّ. مُهَلْهَلٌ. خَرِقٌ. مُمَزَّقٌ.

בְּלוֹאִים, בְּלוֹיִים ז"ר أَسْمَالٌ بَالِيَةٌ. خِرَقٌ.

בַּלּוּט ז' (־טִים) بَلُّوطَةٌ ج بَلُّوطٌ. ثَمَرَةُ شَجَرَةِ البَلُّوطِ ע' אַלּוֹן.

בְּלוּט, בִּילוּט ז' إِبْرَازٌ. إِنْتَاءٌ. إِظْهَارٌ. ظُهُورٌ.

בַּלּוּטָה נ' (־טוֹת) غُدَّةٌ ج غُدَدٌ. عُقْدَةٌ ج عُقَدٌ. בַּלּוּטַת הַדְּמָעוֹת الغُدَّةُ الدَّمْعِيَّةُ (lacrymal gland). בַּלּוּטַת זֵעָה الغُدَّةُ الاسْتِفْرَازِيَّةُ (غُدَّةُ العَرَقِ، sweat gland). בַּלּוּטַת חָלָב الغُدَّةُ الحَلِيبِيَّةُ (لدى الانثى). בַּלּוּטַת יוֹתֶרֶת הַמֹּחַ الغُدَّةُ النُّخَامِيَّةُ (pituitary gland). בַּלּוּטַת יוֹתֶרֶת הַכִּלְיָה الغُدَّةُ الكُظْرِيَّةُ (adrenal gland). בַּלּוּטַת הַכָּרֵס غُدَّةُ البَانْكِرِيَاس (pancreas gland). בַּלּוּטַת הַלִּימְפָה الغُدَّةُ اللِّيمْفَاوِيَّةُ (lymph gland). בַּלּוּטַת הַתְּרִיס (הַמָּגֵן) الغُدَّةُ الدَّرَقِيَّةُ (thyroid). בַּלּוּטַת הָרֹק الغُدَّةُ اللُّعَابِيَّةُ (salivary gland). בַּלּוּטַת מְצַד הָאֹזֶן الغُدَّةُ النَّكَفِيَّةُ (parotid gland).

בִּלּוּי, בִּילוּי ז' (־יִים) ١. قَضَاءُ وَقْتٍ. تَمْضِيَةٌ. سَمَرٌ. تَمَتُّعٌ. تَسَلٍّ(ي). ٢. إِسْتِهْلَاكٌ. إِتْلَافٌ. تَهَرُّؤٌ.

בָּלוּי ת' (בְּלוּיִים) بَالٍ(ي). رَثٌّ. مُمَزَّقٌ. خَلَقٌ. مُتَهَرِّئٌ.

בָּלוּל ת' (בְּלוּלִים) مَحْلُولٌ. مُخْتَلِطٌ. مَمْزُوجٌ.

בָּלוּם ת' (בְּלוּמִים) ١. مُغْلَقٌ. مَسْدُودٌ. مُحْكَمٌ. ٢. مَلِيءٌ. طَافِحٌ. زَاخِرٌ. אוֹצָר בָּלוּם ע' אוֹצָר.

בְּלוּם, בִּילוּם ז' كَبْحٌ. صَدٌّ. وَقْفٌ.

בְּלוּמַף תו"ז أَفْطَسُ الأَنْفِ. مُفَلْطَحٌ.

בַּלּוֹן F ז' (־נִים) بَالُونٌ ج بَالُونَاتٌ. مُنْطَادٌ ج مَنَاطِيدُ. בַּלּוֹן גַּז أُنْبُوبَةُ غَازٍ.

בְּלוֹנְדִּינִי G ת' (־נִיִּים) أَشْقَرُ ج شُقْرٌ نـ شَقْرَاءُ.

בָּלוּעַ ת' (בְּלוּעִים) ١. مُبْتَلَعٌ. مُزْدَرَدٌ. مُسْتَوْعَبٌ. ٢. مُدْغَمٌ (حرف بحرف). مُسْتَتِرٌ.

בְּלוּעָה נ' (־עוֹת) بَالُوعَةٌ. بَلُّوعَةٌ ج بَوَالِيعُ وَبَلَالِيعُ.

בְּלוֹף En. ז' (־פִים) بَلْف. خُدْعَةٌ ج خُدَعٌ. تَلْفِيقٌ. كَذِبٌ.

בְּלוּף, בִּילוּף ז' (־פִים) بَلْف. تَلْفِيقُ الأَكَاذِيبِ. تَقْشِيط.

בְּלוֹפֶר ז' بَلَّاف. كَذَّابٌ. أَفَّاكٌ. مُلَفِّقُ الأَكَاذِيبِ.

בְּלוֹק En. ז' (־קִים) كُتْلَةٌ ج كُتَلٌ. تَكَتُّلٌ. تَجَمُّعٌ ע' גּוּשׁ. ٢. مَجْمُوعَةُ أَبْنِيَةٍ. ٣. كُرَّاسٌ. دَفْتَرٌ. בְּלוֹק חָלוּל طُوبٌ فَارِغٌ (مُجَوَّفٌ أَوْ مُفَرَّغٌ). אֶן־בְּלוֹק مَعًا. سَوِيَّةً. كُتْلَةً وَاحِدَةً. دُفْعَةً وَاحِدَةً.

בְּלוֹקָדָה En. נ' (־דוֹת) حِصَارٌ. فَرْضُ حَظْرٍ ע' הֶסְגֵּר.

בְּלוֹרִית נ' (־יוֹת) خُصْلَةُ شَعْرٍ. نَاصِيَةٌ ج نَوَاصٍ(ي).

בְּלוּשׁ, בִּילוּשׁ ז' تَحَرٍّ(ي). تَجَسُّسٌ. تَقَصٍّ(ي). إِسْتِقْصَاءٌ. تَنَسُّمُ الأَخْبَارِ.

בְּלוֹת ז' إِنْقِطَاعُ الحَيْضِ لَدَى المَرْأَةِ. سِنُّ اليَأْسِ.

(בלח) הִבְלִיחַ פ' وَمَضَ (يَمِضُ). خَفَقَ ـ تَرَجْرَجَ. إِضْطَرَبَ.

בָּלַט פ' ١. بَرَزَ ـ نَتَأَ ـ ظَهَرَ ـ بَدَا ـ ٢. تَفَوَّقَ. بَرَعَ ـ فِي. בָּלַט לָעַיִן بَدَا

לِلْعِيَانِ. لَفَتَ الأَنْظَارَ. הִבְלִיט ١. أَبْرَزَ. أَظْهَرَ. ٢. أَكَّدَ. شَدَّدَ عَلَى. ٣. نَتَأَ. بَرَزَ. إِنْتَصَبَ. הִתְבַּלֵּט ١. تَمَيَّزَ. تَفَوَّقَ فِي. بَرَعَ فِي. بَرَّزَ فِي. ٢. بَدَا لِلْعِيَانِ.

בָּלֵט F ז' بَالِيه. رَقْصَةُ البَالِيه. مُوسِيقَى البَالِيه.

בַּלָּטָה A נ' (־טות) بَلاَطَةٌ ج بَلاَطٌ. قِرْمِيدَةٌ ج قَرَامِيدُ. كَاشِي עק'.

בֶּלֶטְרִיסְטִיקָה F נ' أَدَبٌ. الأَدَبُ الفَنِّيُّ (من شعر ونثر) ע' סִפְרוּת, סִפְרוּת יָפָה.

בְּלִי מש"ל بِلاَ. بِدُونِ. بِغَيْرِ. مِنْ غَيْرِ. بِاسْتِثْنَاءِ. مَا خَلاَ. مَا عَدَا. בְּלִי גְּבוּל, בְּלִי מְצָרִים بِلاَ حُدُودٍ ע' גְּבוּל. בְּלִי הֲפוּגוֹת, בְּלִי הֶרֶף, בְּלִי חָשְׂךְ دُونَ انْقِطَاعٍ. بِلاَ هَوَادَةٍ. בְּלִי מֵשִׂים دُونَ قَصْدٍ. بِلاَ تَعَمُّدٍ. سَهْوًا. عَفْوَ الخَاطِرِ. בְּלִי נֶדֶר إِذَا قَدَّرَ اللّٰهُ. إِنْ شَاءَ اللّٰهُ. בְּלִי סָפֵק بِلاَ شَكٍّ. دُونَ رَيْبٍ. בְּלִי עַיִן הָרַע, בְּלִי עַיִן רָעָה مَا شَاءَ اللّٰهُ. وَالعِيَاذُ مِنْ عَيْنِ السُّوءِ. בְּלִי תַּאֲרִיךְ بِلاَ تَأْرِيخٍ. غُفْلٌ مِنَ التَّأْرِيخِ. עַד בְּלִי דַּי إِلَى مَا لاَ نِهَايَةَ. بِلاَ حُدُودٍ. לִבְלִי بِلاَ. دُونَ. مِنْ غَيْرِ. עָשׂוּי לִבְלִי חָת غَيْرُ هَيَّابٍ ע' חַת.

בְּלִיָּה, בלייה, בְּלָיָה נ' إِنْدِثَارٌ. تَهَرُّؤٌ. تَلَفٌ. إِسْتِهْلاَكٌ. إِضْمِحْلاَلٌ.

בְּלֵיזֶר, בלייזר .En ז' سُتْرَةٌ قَصِيرَةٌ (blazer).

בְּלִיחָה נ' (־חות) تَلَأْلُؤٌ. خَفَقَانٌ. تَرَاقُصُ النُّورِ. إِلْتِمَاعٌ.

בְּלִיטָה נ' (־טות) نُتُوءٌ ج نُتُوءَاتٌ. بُرُوزٌ. وَرَمٌ ج أَوْرَامٌ. בְּלִיטַת הָעֵינַיִם جُحُوظُ العَيْنَيْنِ. بُرُوزُ العَيْنَيْنِ.

בְּלִיל ז' ١. خَلْطَةُ عَلَفٍ ע' תַּעֲרֹבֶת. ٢. مَزِيجٌ. خَلِيطٌ. تَدَاخُلٌ. בְּלִיל לְשׁוֹנוֹת بَلْبَلَةُ أَلْسُنٍ. إِخْتِلاَطُ اللُّغَاتِ.

בְּלִילָה נ' (־לות) ١. إِعْدَادُ خَلْطَةٍ. ٢. بَلْبَلَةٌ. خَلْطٌ. إِخْتِلاَطٌ. فَوْضَى. إِضْطِرَابٌ.

בְּלִימָה נ' (־מות) كَبْحٌ. صَدٌّ. وَقْفٌ. كَبْتٌ. בְּלִימַת פֶּה ١. سُكُوتٌ. إِلْتِزَامُ جَانِبِ الصَّمْتِ. ٢. إِسْكَاتٌ. تَكْمِيمُ الأَفْوَاهِ.

בְּלִימָה נ' (=בְּלִי מָה) لاَشَيْءٌ. عُدْمٌ. عَدَمٌ. תָּלוּי עַל בְּלִימָה مجازًا: مُعَلَّقٌ فِي حِبَالِ الهَوَاءِ. مُعَلَّقٌ فِي أَوْهَى مِنْ خَيْطِ العَنْكَبُوتِ.

בְּלִיָּן, בליין ז' مِنْ رُوَّادِ المَقَاهِي وَدُورِ التَّسْلِيَةِ. مُنْغَمِسٌ فِي المَلَذَّاتِ.

בְּלִינְצֶ'ה Y ע' חֲבִיתִית.

בְּלִיסְטִי ת' (־טיים) قَذِيفِيٌّ. قَذَائِفِيٌّ. عَابِرٌ لِلْقَارَّاتِ. بَالِيسْتِيٌّ.

בְּלִיסְטִיקָה G נ' عِلْمُ القَذَائِفِ. البَالِسْتِيَّاتُ.

בְּלִיסְטְרָה נ' (־רָאוֹת) مَنْجَنِيقٌ ج مَجَانِقُ ومَجَانِيقُ. عَرَّادَةٌ. יָרָה (הִשְׁלִיךְ) עָלָיו אַבְנֵי בְּלִיסְטְרָאוֹת رَشَقَهُ بِأَحْجَارِ المَنْجَنِيقِ ومجازًا: صَبَّ عَلَيْهِ وَابِلاً مِنَ الشَّتَائِمِ. رَمَاهُ بِأَقْذَعِ المَسَبَّاتِ.

בְּלִיעַ ת' (בְּלִיעִים) قَابِلٌ لِلْبَلْعِ. سَهْلُ الازْدِرَادِ.

בְּלִיעָה נ' ١. بَلْعٌ. إِبْتِلاَعٌ. إِزْدِرَادٌ. إِسْتِيعَابٌ. إِمْتِصَاصٌ. ٢. شَرَهٌ. شَرَاهَةٌ. نَهَمٌ. בֵּית הַבְּלִיעָה بُلْعُمٌ ע' בַּיִת, בֵּית בְּלִיעָה.

בְּלִיַּעַל, בלייעל ז' ١. ظُلْمٌ. شَرٌّ. جَوْرٌ. ٢. ظَالِمٌ. جَائِرٌ. شِرِّيرٌ. אִישׁ בְּלִיַּעַל, בֶּן בְּלִיַּעַל وَغْدٌ ج أَوْغَادٌ. شَرِيرٌ ج أَشْرَارٌ. لَئِيمٌ ج لِئَامٌ.

בְּלִיץ .Gr ז' ١. هُجُومٌ خَاطِفٌ. ٢. كِنَايَةٌ عَنِ الضَّرْبَةِ الجَوِّيَّةِ المُكَثَّفَةِ الَّتِي شَنَّتْهَا أَلْمَانْيَا النَّازِيَّةُ عَلَى لَنْدَنَ بَيْنَ عَامَيْ ١٩٤٠–١٩٤١.

בְּלִישָׁה נ' (־שות) تَحَرٍّ(ي). إِسْتِقْصَاءٌ. تَجَسُّسٌ. تَنَسُّمُ الأَخْبَارِ. إِسْتِطْلاَعٌ.

בָּלַל פ' ١. مَزَجَ ـُ خَلَطَ ـِ لَتَّ (العجين). ٢. بَلْبَلَ. شَوَّشَ. شَوْشَرَ. ٣. أَذَابَ. נִבְלַל إِنْخَلَطَ. إِمْتَزَجَ. إِلْتَبَكَ. בּוֹלֵל دَمَجَ ـُ خَلَطَ ـِ إِمْتَصَّ. أَذَابَ. הִתְבּוֹלֵל ١. إِنْدَمَجَ. إِخْتَلَطَ. إِمْتَزَجَ. ٢. تَزَوَّجَ اليَهُودِيُّ بِغَيْرِ اليَهُودِيِّ.

בָּלָלַיְקָה, בללייקה R נ' (־קות) بَلاَلَيْكَا (آلة موسيقية وترية).

בָּלַם פ' ١. صَدَّ ـُ مَنَعَ ـَ كَبَحَ ـَ أَوْقَفَ. ٢. كَبَتَ ـِ كَمَّمَ. בְּלֹם פִּיךָ! إِخْرَسْ! أُسْكُتْ! صَهْ! בָּלַם אֶת הַסּוּס كَبَحَ جِمَاحَ الحِصَانِ. נִבְלַם صُدَّ. كُبِحَ. كُبِتَ.

בֶּלֶם ז' (בְּלָמִים) ١. فَرْمَلَةٌ ج فَرَامِلُ. مِكْبَحٌ ج مَكَابِحُ. ٢. مَانِعٌ ج مَوَانِعُ. בֶּלֶם אֲוִיר فَرْمَلَةٌ هَوَائِيَّةٌ. مِكْبَحٌ هَوَائِيٌّ. בֶּלֶם זַעֲזוּעִים مُخْمِدٌ. مُمْتَصُّ الصَّدَمَاتِ. בֶּלֶם יָד فَرْمَلَةٌ يَدَوِيَّةٌ. דַּוְשַׁת הַבֶּלֶם دَوَّاسَةُ الفَرْمَلَةِ.

בַּלָּם ז' (בַּלָּמִים) ١. في كرة القدم: قَلْبُ دِفَاعٍ. ٢. كَبَّاحٌ. عَامِلُ المَكَابِحِ (الفَرَامِلِ) فِي جِهَازٍ كَبِيرٍ.

בֻּלְמוּס, בולמוס ז' (־סים) ١. إِقْبَالٌ شَدِيدٌ. تَهَافُتٌ. تَكَالُبٌ. إِفْرَاطٌ فِي. ٢. شِدَّةُ جُوعٍ.

בַּלָּן ז' (־נים) بَلاَّنٌ حَمَّامِيٌّ. عَامِلٌ فِي حَمَّامٍ عُمُومِيٍّ.

בְּלֶנְדֶּר .En ז' خَلاَّطَةٌ ע' מַמְחָה.

בְּלַנְקוֹ .Sp ת' (صَفْحَةٌ) بَيْضَاءُ. (شِيكٌ) عَلَى بَيَاضٍ.

בָּלַס פ' ١. صَنَعَ حُزُوزًا فِي ثَمَرِ الجُمَّيْزِ لِتَعْجِيلِ إِينَاعِهِ. ٢. סל' أَكَلَ بِنَهَمٍ.

בֹּלֶסֶם, בַּלְסָמוֹן G ז' (־מים, ־נים) ١. بَلْسَمٌ. ٢. بَيْلَسَانٌ ע' אֲפַרְסְמוֹן.

בָּלַע פ' ١. بَلَعَ ـَ اِزْدَرَدَ. اِلْتَهَمَ. ٢. جَرَعَ ـَ شَرِبَ ـَ اِمْتَصَّ. اِسْتَوْعَبَ. בָּלַע גְּלוּלָה מָרָה مجازًا: تَجَرَّعَ الغُصَصَ (الوَيْلاَتِ). בָּלַע צְפַרְדְּעִים סל' اِحْتَمَلَ مَا لاَ يُمْكِنُ احْتِمَالُهُ. נִבְלַע ١. بُلِعَ. أُبْتُلِعَ. ٢. أُدْغِمَ. ٣. أُسْتُوعِبَ. تَمَّ امْتِصَاصُهُ. אוֹת נִבְלַעַת في القواعد: حَرْفٌ مُدْغَمٌ (بحرف آخر مثل الحرف נ في كلمة אֶשָּׁע بدلاً من אֶנְשָׁע). בִּלַּע أَفْنَى. أَتَى عَلَى. أَهْلَكَ. أَتْلَفَ. בֻּלַּע تَلِفَ ـَ هَلَكَ ـِ أَصَابَهُ سُوءٌ. أُصِيبَ بِضَرَرٍ. פֶּן יְבֻלַּע לוֹ لِئَلاَّ يَضُرَّ بِهِ. حَتَّى لاَ يُصِيبَهُ أَذًى. הִבְלִיעַ ١. لَقَّمَ. أَلْقَمَ. ٢. أَخْفَى. ٣. في القواعد: أَدْغَمَ.

בֶּלַע ז' ١. مُبْتَلَعٌ. مُلْتَهَمٌ. مُزْدَرَدٌ. ٢. سُوءٌ. إِحْتِيَالٌ. غِشٌّ. דִּבְרֵי בֶלַע تَشْوِيهُ

سُمْعَة. تَشْهِيرٌ. أَقْوَالُ السُّوءِ.

בִּלְעֲדֵי, מִבִּלְעֲדֵי מ"י ١. فِيمَا عَدَا. سِوَى. بِاسْتِثْنَاءِ. بِصَرْفِ النَّظَرِ عَنْ. ٢. بِدُونِ.

בִּלְעָדִי ת' (־יִים) حَصْرِيٌّ. مَقْصُورٌ عَلَى. זְכוּת בִּלְעָדִית حَقٌّ خَاصٌّ. حَقٌّ مَقْصُورٌ (عَلَيْهِ فَقَطْ).

בִּלְעָדִיּוּת נ' إِقْتِصَارٌ عَلَى. حَصْرٌ فِي. تَخْصِيصٌ.

בַּלְעָן ז' (־נִים) بَلَّاعٌ. أَكُولٌ. أَكَّالٌ. شَرِهٌ. جَشِعٌ. نَهِمٌ. فَجْعَانٌ.

בַּלְעָנוּת נ' شَرَاهَةٌ. جَشَعٌ. نَهَمٌ. فَجْعَنَةٌ. كَثْرَةُ الأَكْلِ.

בְּלֹף, בילף .En פ' "بَلَّفَ". خَدَعَ ـَ. ضَلَّلَ.

בַּלְפָן ז' بَلَّافٌ. مُلَفِّقٌ. مُفْرِطٌ فِي الْمُبَالَغَةِ. كَذَّابٌ. مُفْتَرٍ(ي).

בָּלֶרִינָה .It נ' (־נוֹת) بَالِرِينَا. رَاقِصَةٌ أُولَى فِي البَالِيه.

בָּלַשׁ פ' تَحَرَّى. جَاسَ ـُ. تَجَسَّسَ. إِسْتَقْصَى. تَنَسَّمَ الأَخْبَارَ. בִּלֵּשׁ تَحَرَّى بِدِقَّةٍ. تَجَسَّسَ. تَقَصَّى الأَخْبَارَ.

בַּלָּשׁ ז' (־שִׁים) شُرْطِيٌّ (بُولِيس) سِرِّيٌّ. مَبَاحِثِيٌّ.

בַּלָּשׁוּת נ' تَحَرٍّ(ي). تَجَسُّسٌ. تَقَصٍّ(ي).

בַּלָּשִׁי ת' (־יִּים) بُولِيسِيٌّ. סִפּוּר בַּלָּשִׁי قِصَّةٌ بُولِيسِيَّةٌ. قِصَّةٌ مُثِيرَةٌ.

בַּלְשָׁן ז' (־נִים) لُغَوِيٌّ. نَحْوِيٌّ ج نُحَاةٌ. مُتَخَصِّصٌ فِي عِلْمِ اللُّغَةِ.

בַּלְשָׁנוּת נ' عِلْمُ (فِقْهُ) اللُّغَةِ. فِيلُولُوجْيا.

בַּלְשָׁנִי ת' (־יִּים) لُغَوِيٌّ. فِيلُولُوجِيٌّ. مَا يَتَعَلَّقُ بِفِقْهِ اللُّغَةِ.

בִּלְתִּי מש"ל ١. لَا. مَا. لَيْسَ. غَيْر. ٢. مَا عَدَا. سِوَى. ٣. بَلْ. فَقَطْ. בִּלְתִּי אִם إِلَّا. مَا عَدَا. مَا لَمْ. إِذَا لَمْ. בִּלְתִּי אֶפְשָׁרִי غَيْرُ مُمْكِنٍ. مُحَالٌ. مُسْتَحِيلٌ. غَيْرُ وَارِدٍ. בִּלְתִּי חֻקִּי غَيْرُ قَانُونِيٍّ. غَيْرُ مَشْرُوعٍ. בִּלְתִּי מֻגְבָּל غَيْرُ مَحْدُودٍ. لَا حَدَّ لَهُ. لَا حَصْرَ لَهُ. בִּלְתִּי מוּדָע في علم النفس: اللَّاوَاعِي. בִּלְתִּי נִמְנָע لَا يُمْكِنُ مَنْعُهُ. مُحَتَّمٌ. مَحْتُومٌ. בִּלְתִּי תָּלוּי مُسْتَقِلٌّ. لَاانْتِمَائِيٌّ. غَيْرُ حِزْبِيٍّ.

בָּם מ"ג بِهِمْ. فِيهِمْ ע' בְּ־.

בָּמָאוּת נ' فَنُّ الْمَسْرَحِ. مَسْرَحَةٌ. إِخْرَاجٌ.

בַּמַּאי ז' (־מָּאִים) مُخْرِجٌ. مُدِيرُ مَسْرَحٍ.

בַּמְבּוּק M ז' خَيْزُرَانٌ. القَصَبُ الهِنْدِيُّ ע' חִזְרָן.

בַּמְבְּלִיק T عِرْقُ السُّوسِ. بَمْبَلِيك.

בָּמָה נ' (־מוֹת) مَسْرَحٌ ج مَسَارِحُ. مِنْبَرٌ ج مَنَابِرُ. مِنَصَّةٌ ج مَنَاصٌّ. יָרַד מִן הַבָּמָה نَزَلَ مِنَ الْمِنَصَّةِ ومجازًا: هَبَطَ مِنْ عَلْيَائِهِ. ثُلَّ عَرْشُهُ. עָלָה עַל הַבָּמָה ١. إِعْتَلَى الْمِنَصَّةَ. ٢. سُلِّطَتْ عَلَيْهِ الأَضْوَاءُ. إِرْتَقَى سُلَّمَ الْمَجْدِ.

בְּמוֹ מ"ח بِـ. فِي. بِذَاتِ. بِنَفْسِ. רָאָה בְּמוֹ עֵינָיו شَاهَدَ بِأُمِّ عَيْنَيْهِ. עָשִׂיתִי זֹאת בְּמוֹ יָדַי فَعَلْتُ ذلِكَ بِيَدَيَّ الاثْنَتَيْنِ. فَعَلْتُ ذلِكَ بِنَفْسِي.

בִּמּוּי, בימוי ז' إِخْرَاجٌ.

בֶּמוֹל F ז' في الموسيقى: عَلَامَةُ الخَفْضِ. نَغْمَةٌ مُنْخَفِضَةٌ.

בְּמֵזִיד תה"פ عَمْدًا. عَنْ عَمْدٍ. قَصْدًا. عَنْ قَصْدٍ. مَعَ سَبْقِ إِصْرَارٍ.

בְּמָטוּתָא .Ar رَجَاءً! مِنْ فَضْلِكَ!

בַּמְיָה A נ' بَامْيَة (بقلة تُؤكل مطبوخة، bamia okra)

בְּמֵישָׁרִין תה"פ مُبَاشَرَةً. لَا بِالوَاسِطَةِ. رَأْسًا.

בְּמַפְגִּיעַ תה"פ بِالْحَاحٍ. بِشِدَّةٍ.

בְּמַפְתִּיעַ תה"פ بَغْتَةً. فَجْأَةً. عَلَى حِينِ غِرَّةٍ. بِصُورَةٍ مُفَاجِئَةٍ.

בִּמְקוֹם מ"י بَدَلًا مِنْ. عِوَضًا عَنْ. مُقَابِلَ. لِقَاءَ.

בְּמֶשֶׁךְ תה"פ خِلَالَ. أَثْنَاءَ. فِي أَثْنَاءِ. طَوَالَ. فِي مَدَى.

בְּמִתְכַּוֵּן, במתכוון תה"פ عَمْدًا. عَنْ عَمْدٍ. قَصْدًا. عَنْ قَصْدٍ. مَعَ سَبْقِ إِصْرَارٍ.

בֵּן ז' (בָּנִים) ١. إِبْنٌ ج أَبْنَاءٌ وبَنُونَ. وَلَدٌ ج أَوْلَادٌ. صَبِيٌّ ج صِبْيَانٌ. نَجْلٌ ج أَنْجَالٌ. وَلِيدٌ. ٢. مِنْ مَوَالِيدِ. مِنْ سُكَّانِ. ٣. فِي سِنِّ. בֶּן אָדָם ١. آدَمِيٌّ ج أَوَادِمُ. إِبْنُ آدَمَ. إِنْسَانٌ ذُو رُوحٍ إِنْسَانِيَّةٍ. ٢. نَسَمَةٌ ج نَسَمَاتٌ. نَفْسٌ ج نُفُوسٌ. نَفَرٌ ج أَنْفَارٌ ע' אָדָם. בֶּן אָח ע' אַחְיָן. בֶּן אַלְמָוֶת خَالِدٌ. أَبَدِيٌّ. دَائِمٌ. لَا يَمُوتُ. בֶּן בַּיִת صَدِيقُ العَائِلَةِ. كَثِيرُ التَّرَدُّدِ عَلَى الدَّارِ. مُقَرَّبٌ إِلَى. בֶּן בְּלִיַּעַל وَغْدٌ ج أَوْغَادٌ ע' בְּלִיַּעַל. בֶּן בָּקָר عِجْلٌ ج عُجُولٌ ע' עֵגֶל. בֶּן בְּרִית ١. يَهُودِيٌّ ج يَهُودٌ. ٢. حَلِيفٌ ج حُلَفَاءُ. בֶּן גִּילוֹ فِي سِنِّهِ. فِي عُمْرِهِ. تِرْبُهُ ج أَتْرَابٌ. בֶּן דּוֹד, בֶּן דּוֹדָה ע' דּוֹדָן. בֶּן דָּוִד مِنْ سُلَالَةِ النَّبِيِّ (الْمَلِكِ) دَاوُدَ. كِنَايَةٌ عَنِ الْمُنْقِذِ لَدَى اليَهُودِ ע' מָשִׁיחַ. בֶּן דֵּעָה, בַּר דַּעַת عَاقِلٌ ج عُقَلَاءُ. حَكِيمٌ ج حُكَمَاءُ. فَهِيمٌ. בֶּן זוּג زَوْجٌ ج أَزْوَاجٌ. قَرِينٌ ج قُرَنَاءُ. رَفِيقٌ ج رِفَاقٌ. صِنْوٌ. בֶּן זוֹנָה إِبْنُ حَرَامٍ. בֶּן זְמַנּוֹ مُعَاصِرٌ لَهُ. مِنْ نَفْسِ العَصْرِ. בֶּן זְקוּנִים إِبْنُ عِجْزَةٍ. آخِرُ العُنْقُودِ. غَاسِلُ البُطُونِ עק'. أَصْغَرُ الأَبْنَاءِ. בֶּן חוֹרֵג رَبِيبٌ ج أَرِبَّةٌ. إِبْنُ الأَبِ أَوِ الأُمِّ. בֶּן חוֹרִים, בֶּן חוֹרִין حُرٌّ ج أَحْرَارٌ. طَلِيقٌ ج طُلَقَاءُ. בֶּן חַיִל ١. شُجَاعٌ ج شُجْعَانٌ. بَطَلٌ ج أَبْطَالٌ. بَاسِلٌ ج بُسَلَاءُ. ٢. شَاطِرٌ ج شُطَّارٌ. בֶּן חֲלוֹף وَقْتِيٌّ. زَمَنِيٌّ. زَائِلٌ. عَابِرٌ. إِبْنُ سَاعَتِهِ. בֶּן חָסוּת ١. دَخِيلٌ. تَحْتَ رِعَايَةٍ. ٢. ذِمِّيٌّ (في الإسلام وهو من أهل الكتاب كاليهودي والمسيحي). בֶּן טִפּוּחָיו رَبِيبُهُ. בֶּן יוֹמוֹ ١. وَلِيدُ يَوْمِهِ. وَلِيدُ سَاعَتِهِ. إِبْنُ يَوْمٍ وَاحِدٍ. ٢. زَائِلٌ. בֶּן יִשְׂרָאֵל ١. إِسْرَائِيلِيٌّ. ٢. يَهُودِيٌّ ج يَهُودٌ. ٣. كِنَايَةٌ عَنِ اليَهُودِيِّ مِنْ غَيْرِ أَبْنَاءِ الكَهَنَةِ واللَّاوِيِّينَ. בֶּן כָּנָף ذَاتُ الجَنَاحِ. طَيْرٌ. طَائِرٌ ע' עוֹף. בֶּן כְּפָר قَرَوِيٌّ. رِيفِيٌّ. فَلَّاحٌ. בֶּן כְּרַךְ مَدَنِيٌّ. حَضَرِيٌّ. בֶּן לְוָיָה مُرَافِقٌ. مُصَاحِبٌ. مُلَازِمٌ. تَبَعٌ. تَابِعٌ ج أَتْبَاعٌ. בֶּן מָוֶת ١. يَسْتَحِقُّ المَوْتَ. حَقَّ عَلَيْهِ المَوْتُ. ٢. مَحْكُومٌ عَلَيْهِ بِالإِعْدَامِ. בֶּן מִינוֹ

مَثِيلُهُ. نَظِيرُهُ. مِنْ جِنْسِهِ. בֶּן נֹחַ ١. مِنْ أَبْنَاءِ نُوحٍ. ٢. كِنَايَةٌ عَنِ الْمُتَمَسِّكِ بِوَصَايَا اللّٰهِ السَّبْعِ. בֵּן סוֹרֵר וּמוֹרֶה ע' סורר. בֶּן סָמְכָא حُجَّةٌ ע' בַּר, בַּר־סָמְכָא. בֶּן עִיר مِنْ سُكَّانِ نَفْسِ الْمَدِينَةِ. בֶּן עֵץ غُصَيْنٌ. شُمْرُوخٌ ج شَمَارِيخُ. בֶּן עֲרֻבָּה رَهِينَةٌ ج رَهَائِنُ. مُحْتَجَزٌ بِأَيْدِي مُخْتَطِفٍ. בֶּן קַיָּמָא ثَابِتٌ. مُعَمِّرٌ ע' בַּר, בַּר־קַיָּמָא. בֶּן קֶשֶׁת نَشَّابٌ. سَهْمٌ ج سِهَامٌ. בֶּן שִׂיחַ جُنَيْنَةٌ. جَنَّةٌ صَغِيرَةٌ. شُجَيْرَةٌ صَغِيرَةٌ. בֶּן שִׂיחָה مُحَدِّثٌ. مُحَادِثٌ. أَنِيسٌ. جَلِيسٌ ج جُلَسَاءُ. مُجَالِسٌ. مُسَامِرٌ. نَدِيمٌ ج نُدَمَاءُ. בֶּן תְּמוּתָה ١. مَخْلُوقٌ. بَشَرِيٌّ. ٢. فَانٍ(ي). زَائِلٌ. בֶּן תַּעֲרֹבֶת مُوَلَّدٌ (لإنسان). هَجِينٌ (لحيوان). مُرَكَّبٌ (لنبات). בֶּן תַּעֲרוּבוֹת رَهِينَةٌ ج رَهَائِنُ ע' עֲרֻבָּה, בֶּן־עֲרֻבָּה. בֶּן תַּרְבּוּת مُتَمَدِّنٌ. مُتَمَدْيِنٌ. مُتَحَضِّرٌ. مُؤَدَّبٌ. مُهَذَّبٌ. مُثَقَّفٌ. בֶּן תִּשְׁחֹרֶת حَدَثٌ ج أَحْدَاثٌ. نَاشِئٌ ע' תִּשְׁחֹרֶת. בְּנֵי בֵּיתוֹ عَائِلَتُهُ. أَهْلُهُ. آلُهُ (امرأته وأولاده). בְּנֵי בָּנִים ١. أَحْفَادٌ. ٢. ذُرِّيَّةٌ. أَنْسَالٌ. בְּנֵי בְּרִית ١. إِسْرَائِيلِيُّونَ. ٢. يَهُودٌ. ٣. حُلَفَاءُ. شُرَكَاءُ. ٤. مُنَظَّمَةُ بْنِي بْرِيت (منظمة يهودية عالمية على غرار البَنّاءة الاحرار). בְּנֵי זְמַן صُرُوفُ الدَّهْرِ. طَوَارِئُ الزَّمَنِ. رَيْبُ الْمَنُونِ. בְּנֵי לְוָיָה حَاشِيَةٌ. حَشَمٌ. بِطَانَةٌ. مُرَافِقُونَ. مَوْكِبٌ ج مَوَاكِبُ. בְּנֵי נְעוּרִים أَحْدَاثٌ. شَبِيبَةٌ. فِتْيَانٌ. النَّاشِئَةُ. الْجِيلُ الطَّالِعُ. בְּנֵי עַמּוֹ أَبْنَاءُ جِلْدَتِهِ. أَبْنَاءُ قَوْمِهِ وَعَشِيرَتِهِ. כְּאֶחָד בֶּן בְּנוֹ ע' אָח. בִּן إِبْنُ (في حالة الإضافة بالعبرية مثلاً: יְהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן يَهُوشُوعُ بْنُ نُونٍ). בִּן לַיְלָה بَيْنَ عَشِيَّةٍ (لَيْلَةٍ) وَضُحَاهَا. فِي لَيْلَةٍ وَاحِدَةٍ. בִּן רֶגַע فِي لَمْحِ (رَجْعِ) الْبَصَرِ. كَارْتِدَادِ الطَّرْفِ. فَوْرًا.

בִּנְאוּם ז' تَدْوِيلٌ. وَضْعُهُ تَحْتَ حُكْمٍ دَوْلِيٍّ.

בַּנָּאוּת נ' بِنَاءٌ. مِعْمَارِيَّةٌ. الْفَنُّ الْمِعْمَارِيُّ. تَشْيِيدٌ.

בַּנַּאי ז' (־נָּאִים) بَنَّاءٌ. عَامِلُ بِنَاءٍ.

בִּנְאֵם פ' دَوَّلَ. جَعَلَهُ تَحْتَ حُكْمٍ دَوْلِيٍّ.

בַּנְגּ'וֹ En. ז' الْبَانْجُو (آلة موسيقية تشبه القيثار، bango).

בֶּנְגָּלִי תו"ז (־לִים, ־יִים) بَنْغَالِيٌّ. مِنْ مُوَاطِنِي بَنْغَال (في الهند). אֵשׁ בֶּנְגָּלִית صَوَارِيخُ نَارِيَّةٌ زَاهِيَةٌ.

בַּנְדִּיט It. ז' (־טִים) قَبَضَايٌ. لِصٌّ ج لُصُوصٌ. حَرَامِيٌّ. قَاطِعُ طَرِيقٍ.

בָּנָה פ' ١. بَنَى ـ أَقَامَ. أَنْشَأَ. أَسَّسَ. شَيَّدَ. عَمَّرَ. ٢. رَكَّبَ. شَكَّلَ. בָּנָה מִגְדָּלִים פּוֹרְחִים בָּאֲוִיר أَقَامَ قُصُورًا فِي الْهَوَاءِ. عَاشَ فِي دُنْيَا الأَوْهَامِ. נִבְנָה ١. إِنْبَنَى. بُنِيَ. شُيِّدَ. أُقِيمَ. تَأَسَّسَ. ٢. رُكِّبَ. تَرَكَّبَ. تَشَكَّلَ. בִּנָּה ١. بَنَى. بَنَّى. شَيَّدَ. أَصْلَحَ. ٢. أَقَامَ مِنْ جَدِيدٍ. أَعَادَ مَا تَهَدَّمَ.

בָּנוּ מ"ג بِنَا. فِينَا. ע' בְּ־.

בָּנוּי ת' (בְּנוּיִים) ١. مَبْنِيٌّ. مُشَيَّدٌ. مُعَمَّرٌ. ٢. مُؤَسَّسٌ عَلَى. قَائِمٌ عَلَى. שֶׁטַח בָּנוּי مِنْطَقَةٌ عَامِرَةٌ (آهِلَةٌ).

בִּנּוּי, בינוי ז' (־יִים) تَبْنِيَةٌ. إِصْلَاحٌ. إِعَادَةُ بِنَاءٍ. إِنْشَاءٌ ج إِنْشَاءَاتٌ.

בֶּנְזִין L ז' بَنْزِين. بِتْرُول. وَقُودٌ. مَحْرُوقَاتٌ.

בְּנִיָּה, בנייה נ' (־יוֹת) بِنَاءٌ. إِنْشَاءٌ. تَشْيِيدٌ. إِقَامَةٌ. عُمْرَانٌ. تَعْمِيرٌ. תּוֹרַת הַבְּנִיָּה فَنُّ الْبِنَاءِ. مِعْمَارِيَّةٌ.

בִּנְיָן, בניין ז' (־נִים) ١. بِنَاءٌ ج أَبْنِيَةٌ. مَبْنًى ج مَبَانٍ(ي). عِمَارَةٌ ج عَمَائِرُ وعِمَارَاتٌ. ٢. تَشْيِيدٌ. إِنْشَاءٌ. إِقَامَةٌ. ٣. في القواعد: وَزْنٌ ج أَوْزَانٌ. בִּנְיַן אָב أَسَاسٌ ج أُسُسٌ. قَاعِدَةٌ ج قَوَاعِدُ. הַבִּנְיָן הַגּוֹרֵם في القواعد: وَزْنُ الْمَفْعُولِيَّةِ (وهو في العبرية הִפְעִיל اي أَفْعَلَ مثل: לָבַשׁ-הִלְבִּישׁ لَبِسَ-أَلْبَسَ). הַבִּנְיָן הַחוֹזֵר في القواعد: وَزْنُ الْمُطَاوَعَةِ (وهو في العبرية הִתְפַּעֵל اي إِفْتَعَلَ مثل: לִין-הִתְלוֹנֵן شَكَا-إِشْتَكَى). הַבִּנְיָן הַכָּבֵד في القواعد: الفِعْلُ الْمُضَاعَفُ (وهو في العبرية عادةً פִּעֵל اي فَعَّلَ مثل שָׂמַח-שִׂמֵּחַ فَرِحَ-فَرَّحَ). בִּנְיַן עָרִים تَنْظِيمُ الْمُدُنِ. בִּנְיָן קַל, בִּנְיָן רִאשׁוֹן في القواعد: الفِعْلُ الْمُجَرَّدُ. الْوَزْنُ الثُّلَاثِيُّ. בִּנְיָן שֶׁל קְלָפִים بِنَاءٌ مِنْ وَرَقٍ مجازا: مُتَدَاعٍ(ي). مَبْنِيٌّ عَلَى أَسَاسٍ وَاهٍ. רַב בִּנְיָן וְרַב מִנְיָן السَّوَادُ الأَعْظَمُ. الْغَالِبِيَّةُ الْكُبْرَى (السَّاحِقَةُ).

בֶּנֶלוּקְס ר"ת دُوَلُ الْبِنِيلُوكْس. كِنَايَةٌ عَنْ بَلْجِيكَا وَهُولَنْدَا وَلُوكْسُمْبُرْج.

בָּנָלִי F ת' (־יִים) مَأْلُوفٌ. إِعْتِيَادِيٌّ. شَائِعٌ. مُبْتَذَلٌ.

בָּנָלִיּוּת נ' بَسَاطَةٌ. إِبْتِذَالٌ. فَظَاظَةٌ. بُرُودَةٌ.

בָּנָנָה Sp. נ' (־נוֹת) مَوْزَةٌ ج مَوْزٌ ومَوْزَاتٌ. רֶפּוּבְּלִיקַת בָּנָנוֹת مجازًا: دَوْلَةٌ ضَعِيفَةٌ (تعتمد على اقتصاد ضعيف).

בַּנְק It. ז' (־קִים) بَنْكٌ ج بُنُوكٌ. مَصْرِفٌ ج مَصَارِفُ. הַבַּנְק הַבֵּינְלְאֻמִּי לְשִׁקּוּם וּלְפִתּוּחַ الْبَنْكُ الدَّوْلِيُّ لِلإِنْشَاءِ وَالتَّعْمِيرِ. בַּנְק הַדָּם في الطب: بَنْكُ الدَّمِ. בַּנְק הַלְוָאָה וְחִסָּכוֹן بَنْكُ التَّسْلِيفِ وَالتَّوْفِيرِ. בַּנְק לְמַשְׁכַּנְתָּאוֹת الْبَنْكُ الْعَقَارِيُّ.

בַּנְקָאוּת נ' الصِّرَافَةُ. الأَعْمَالُ الْمَصْرِفِيَّةُ. أَعْمَالُ الْبُنُوكِ.

בַּנְקַאי ז' (־קָאִים) ١. مُدِيرُ مَصْرِفٍ. صَاحِبُ بَنْكٍ. ٢. مُوَظَّفٌ فِي بَنْكٍ.

בַּנְקוֹמָט ע' כַּסְפּוֹמָט.

בַּנְקֶט F ז' (־טִים) وَلِيمَةٌ ج وَلَائِمُ. مَأْدُبَةٌ ج مَآدِبُ.

בַּנְקְנוֹט En. ז' (־טִים) بَنْكْنُوت. وَرَقُ نَقْدٍ ج أَوْرَاقٌ نَقْدِيَّةٌ.

בַּס It. ז' (־סִים) ١. جَهِيرٌ. أَجَشٌّ (صوت غليظ لمغنٍّ او نغمة منخفضة الحدة في الموسيقى). ٢. الْكَمَانُ الأَجْهَرُ ע' בַּטְנוּן. ٣. تُيُوبَا ע' טוּבָּה.

בס"ד Ar. ר"ת בְּסִיַּעְתָּא דִּשְׁמַיָּא بِعَوْنِ اللّٰهِ. بِإِذْنِ اللّٰهِ.

בְּסֵדֶר תה"פ ١. حَسَنًا. تَمَامًا. ٢. مُوَافِقٌ.

בס"ה ר"ת בְּסַךְ הַכֹּל اَلْمَجْمُوعُ. مُجْمَلٌ. اَلْيَكُونُ.

בְּסוּם, בִּיסוּם ז' ١. تَعْطِيرٌ. تَضْوِيعٌ. تَعْبِيقٌ. ٢. إطْرَابٌ. تَشْنِيفُ الآذَانِ.

בָּסוּם ת' (בְּסוּמִים) ١. نَشْوَانُ. مُنْتَشٍ(ي). ٢. مَخْمُورٌ. ثَمِلٌ. سَكْرَانُ.

בָּסוֹן .It ז' (־נִים) زَمْخَرٌ. بَسُون (مزمار جهير، basoon).

בִּסּוּס, בִּיסוּס ז' (־סִים) ١. تَأْسِيسٌ. تَوْطِيدٌ. تَثْبِيتٌ. تَقْوِيَةٌ. دَعْمٌ.

בַּסְטָה .A נ' (־טוֹת) بَسْطَةٌ (دكان صغير).

בֶּסְט סֶלֶר .En ז' (־רִים) رَائِجٌ (كتاب). الأَكْثَرُ رَوَاجًا.

בָּסִילִיקָה G נ' (־קוֹת) بَاسِلِيقَا (بناء طويل مقبّب السقف يستند إلى سلسلة من الأعمدة في بناء روماني).

בָּסִים ת' (בְּסִימִים) عَاطِرٌ. أَرِجٌ. عَبِقٌ. ذُو نَكْهَةٍ.

בְּסִימוּת נ' عُذُوبَةٌ. طِيبٌ. نَكْهَةٌ طَيِّبَةٌ ע' אֲרוֹמָה.

בָּסִיס ז' (בְּסִיסִים) ١. قَاعِدَةٌ ج قَوَاعِدُ. أَسَاسٌ ج أُسُسٌ. ٢. في الكيمياء: مَادَّةٌ قِلْوِيَّةٌ. ٣. فَرْضِيَّةٌ أَسَاسِيَّةٌ. בְּסִיס צְבָאִי مُنْشَأَةٌ (قَاعِدَةٌ) عَسْكَرِيَّةٌ. مُعَسْكَرٌ حَرْبِيٌّ. בְּסִיס טִירוֹנִים أَسَاسُ الْمُسْتَجِدِّينَ. قَاعِدَةُ التَّدْرِيبِ. בְּסִיס הַשִּׁלּוּחַ مِنَصَّةُ (قَاعِدَةُ) الإِطْلاَقِ (للصواريخ والاقمار الاصطناعية).

בְּסִיסָה נ' (־סוֹת) دِيَاسَةٌ. دَعْسٌ. دَهْسٌ. وَطْءٌ. دِرَاسَةٌ.

בְּסִיסִי ת' (־יִּים) ١. أَسَاسِيٌّ. جَوْهَرِيٌّ. مَبْدَئِيٌّ. أَوَّلِيٌّ. ٢. في الكيمياء: قِلْوِيٌّ. לָשׁוֹן בְּסִיסִית الْمُفْرَدَاتُ الأَسَاسِيَّةُ فِي اللُّغَةِ.

בְּסִיסִיּוּת נ' ١. أَسَاسِيَّةٌ. جَوْهَرِيَّةٌ. أَوَّلِيَّةٌ. أَصْلِيَّةٌ. ٢. قِلْوِيَّةٌ (مادة).

בֹּסֶם, בּוֹסֶם ז' عِطْرٌ ע' בֹּשֶׂם.

בָּסַם פ' ١. لَطُفَ ـُ هَنِئَ ـَ ٢. إِنْتَشَى. יִבְסַם לְךָ! هَنِيئًا لَكَ! هَنِيئًا مَرِيئًا! בִּסֵּם لَطَّفَ. عَطَّرَ. ضَمَّخَ. ضَوَّعَ. הִתְבַּסֵּם ١. تَعَطَّرَ. تَعَبَّقَ. تَأَرَّجَ. ٢. إِنْتَشَى. ثَمِلَ. سَكِرَ ـَ נִתְבַּסְּמָה עָלָיו דַּעְתּוֹ طَابَ نَفْسًا. طَرِبَ ـَ إِسْتَخَفَّهُ الطَّرَبُ.

בַּסָּם ז' (־מִים) عَطَّارٌ. بَائِعُ الرَّوَائِحِ العِطْرِيَّةِ ע' בַּשָּׂם.

בְּסֹמֶת נ' (־סוֹמוֹת) نَكْهَةٌ ע' אֲרוֹמָה.

בָּסַס פ' دَاسَ ـُ وَطِئَ (يَطَأُ). سَحَقَ ـَ دَهَسَ ـَ בִּסֵּס أَسَّسَ. دَعَمَ ـَ وَطَّدَ. أَقَامَ عَلَى أَسَاسٍ. أَنْشَأَ. رَسَّخَ. הִתְבַּסֵּס ١. تَأَسَّسَ. رَسَخَ ـُ تَوَطَّدَ. إِسْتَتَبَّ. قَامَ ـُ عَلَى. ٢. قَوِيَ ـَ تَمَكَّنَ. ٣. إِعْتَمَدَ عَلَى. إِسْتَنَدَ إِلَى. إِرْتَكَزَ عَلَى.

בֹּסֶר, בּוֹסֶר ז' بُسْرٌ ج بِسَارٌ. مُبْتَسَرٌ. فِجٌّ ج فِجَاجٌ. نَاقِصٌ. غَيْرُ نَاضِجٍ. עִנְבֵי בֹּסֶר حِصْرِمٌ. عِنَبٌ غَيْرُ نَاضِجٍ. אָבוֹת אָכְלוּ בֹסֶר וְשִׁנֵּי בָנִים תִּקְהֶינָה آبَاءٌ يَأْكُلُونَ الحِصْرِمَ وَالأَبْنَاءُ يَضْرَسُونَ.

בָּסְרִי, בּוֹסְרִי ת' (־יִּים) بُسْرٌ. فِجٌّ. غَيْرُ نَاضِجٍ.

בֻּסְתָּן, בּוּסְתָּן P ז' (־נִים) بُسْتَانٌ ج بَسَاتِينُ. بَيَّارَةٌ ج بَيَّارَاتٌ.

בֻּסְתְּנַאי, בּוּסְתְּנַאי ז' (־נָאִים) بُسْتَانِيٌّ. صَاحِبُ بُسْتَانٍ. جَنَائِنِيٌّ.

בַּעְבּוּעַ ז' (־עִים) فُقَّاعَةٌ ע' בּוּעָה.

בִּעְבּוּעַ ז' (־עִים) بَعْبَعَةٌ. بَقْبَقَةٌ. قَرْقَرَةٌ.

בַּעֲבוּר מ"י ١. بِسَبَبِ. إِكْرَامًا لِـ فِي سَبِيلِ. مِنْ أَجْلِ. ٢. مُقَابِلَ. لِقَاءَ. ٣. كَيْ. لِكَيْ. حَتَّى ע' עֲבוּר.

בִּעְבַּע פ' ١. بَعْبَعَ. بَقْبَقَ. صَوَّتَ وَكَوَّنَ فَقَاقِيعَ. ٢. إِنْبَجَسَ. تَفَجَّرَ (الماء). نَبُعَ ـُ ٣. حَشْرَجَ. غَرْغَرَ. הִתְבַּעְבֵּעַ ١. تَبَعْبَعَ. تَبَقْبَقَ. كَوَّنَ فَقَاقِيعَ. ٢. إِنْبَجَسَ.

בְּעַד, בַּעַד מ"י ١. فِي سَبِيلِ. مِنْ أَجْلِ. لِأَجْلِ. إِلَى جَانِبِ. تَأْيِيدًا لِـ ٢. مُقَابِلَ. لِقَاءَ. ٣. عَبْرَ. مِنْ وَرَاءِ. סָגַר בַּעַד أَغْلَقَ وَرَاءَ. سَدَّ عَلَيْهِ. لَمْ يَتْرُكْ مَنْفَذًا لِـ מִבַּעַד לְ־ مِنْ وَرَاءِ. عَبْرَ. مِنْ بَيْنِ.

בָּעָה פ' ١. كَشَفَ ـِ أَظْهَرَ. أَبَانَ. ٢. سَأَلَ ـَ طَلَبَ ـُ נִבְעָה ظَهَرَ ـَ إِنْكَشَفَ. بَانَ ـِ נִבְעוּ מַצְפּוּנָיו إِفْتَضَحَتْ أَسْرَارُهُ. إِفْتَضَحَ أَمْرُهُ. לְכָל מָאן דְּבָעֵי .Ar إِلَى كُلِّ مَنْ يَهُمُّهُ الأَمْرُ. إِلَى ذَوِي الشَّأْنِ.

בע"ה ר"ת בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם بِعَوْنِ اللَّهِ. بِإِذْنِ اللَّهِ.

בְּעוֹד תה"פ بَيْنَا. بَيْنَمَا. فِي حِينِ. فِي الوَقْتِ الَّذِي. مَا دَامَ. طَالَمَا. בְּעוֹד מוֹעֵד فِي أَوَانِهِ. فِي حِينِهِ. قَبْلَ فَوَاتِ الأَوَانِ. מִבְּעוֹד יוֹם قَبْلَ مُضِيِّ النَّهَارِ. قَبْلَ دُخُولِ اللَّيْلِ.

בְּעוּלָה נ' (־לוֹת) ١. ثَيِّبٌ. غَيْرُ عَذْرَاءَ. ٢. نَاكِحٌ. مُتَزَوِّجَةٌ.

בִּעוּר, בִּיעוּר ז' إِزَالَةٌ. تَطْهِيرٌ. تَصْفِيَةٌ. مُكَافَحَةٌ. בִּעוּר חָמֵץ إِزَالَةُ أَوْ حَرْقُ الخُبْزِ الْمُخْتَمِرِ عِنْدَ اليَهُودِ فِي وَقْفَةِ عِيدِ الفِصْحِ. בִּעוּר הַבַּעֲרוּת مُكَافَحَةُ الأُمِّيَّةِ.

בִּעוּת, בִּיעוּת ז' (־תִים) ١. هَلَعٌ. ذُعْرٌ. فَزَعٌ. ٢. كَابُوسٌ ج كَوَابِيسُ. جُثَامٌ.

בָּעַט פ' ١. رَكَلَ ـُ رَفَسَ ـِ ضَرَبَ بِالقَدَمِ. ضَرَبَ شَلُّوت. ٢. دَاسَ ـُ سَحَقَ ـَ נִבְעַט رُكِلَ. رُفِسَ. دِيسَ. ضُرِبَ بِالأَقْدَامِ. בִּעֵט ١. رَكَلَ بِشِدَّةٍ. رَفَّسَ. ٢. إِسْتَهَانَ بِـ إِسْتَهْتَرَ بِـ

בַּעַט ז' رَكْلَةٌ ע' בְּעִיטָה.

בְּעָטָיו ע' עָטִי

בַּעְטָן ת' (־נִים) ١. رَفَّاسٌ. كَثِيرُ الرَّكْلِ. ٢. جَحُودٌ. نَاكِرُ الْمَعْرُوفِ.

בְּעָיָה נ' (־יוֹת) مُشْكِلَةٌ ج مُشْكِلاَتٌ. مُشْكِلٌ ج مَشَاكِلُ. مَسْأَلَةٌ ج مَسَائِلُ. قَضِيَّةٌ ج قَضَايَا. בְּעָיָה חֲמוּרָה (מְסֻבֶּכֶת) مُشْكِلَةٌ خَطِيرَةٌ (مُعَقَّدَةٌ). בְּעָיָה כְּאוּבָה مُشْكِلَةٌ مُؤْلِمَةٌ. مُشْكِلَةٌ (مُعْضِلَةٌ) عَسِيرَةُ الحَلِّ. גָּרַם לוֹ בְּעָיוֹת سَبَّبَ لَهُ مَتَاعِبَ.

בְּעִיטָה נ' (־טות) ١. رَكْلَةٌ ج رَكَلَاتٌ. رَفْسَةٌ ج رَفَسَاتٌ. شَلُوت. ٢. جُحُودٌ. نُكْرَانٌ. إِسْتِهْتَارٌ بِـ. בְּעִיטַת כַּדּוּר في كرة القدم: ضَرْبَةُ الشَّرَفِ. الضَّرْبَةُ الأُولَى. קִבֵּל בְּעִיטָה לְמַעְלָה סל' رُفِعَ إِلَى أَعْلَى (لان منزلته لا تتيح التغاضي عنه فرقي ولكن بلا صلاحيات). בְּעִיטַת עוֹנְשִׁין في كرة القدم: ضَرْبَةُ جَزَاءٍ.

בְּעִילָה נ' (־לות) نِكَاحٌ. جِمَاعٌ. وَطْءٌ. مُوَاقَعَةٌ. مُضَاجَعَةٌ.

בְּעִיר ז' مَاشِيَةٌ ج مَوَاشٍ. كِنَايَةٌ عَنِ الحَيَوَانَاتِ البَيْتِيَّةِ الأَلِيفَةِ.

בָּעִיר ת' (בְּעִירִים) قَابِلٌ لِلاحْتِرَاقِ. شَدِيدُ الاشْتِعَالِ.

בְּעֵירָה נ' إِحْتِرَاقٌ. إِشْتِعَالٌ. إِتِّقَادٌ. إِلْتِهَابٌ.

בְּעָיָתִי, בעייתי ת' (־יים) ١. مُشْكِلٌ. مُعَقَّدٌ. مُعْضِلٌ. عَسِيرُ الحَلِّ. ٢. مُزْعِجٌ.

בְּעָיָתִיּוּת, בעייתיות נ' إِشْكَالٌ. تَعْقِيدٌ. تَعَقُّدٌ.

בָּעַל פ' ١. نَكَحَ ـ. جَامَعَ. ضَاجَعَ. وَاقَعَ. غَشِيَ ـ. ٢. تَزَوَّجَ مِنْ. أَخَذَ وَجْهَ عَرُوسِهِ. ٣. مَلَكَ ـ. إِمْتَلَكَ. נִבְעֲלָה ١. إِنْتَكَحَتْ. زُوِّجَتْ. ٢. ضُوجِعَتْ.

בַּעַל¹ ז' (בְּעָלִים) ١. زَوْجٌ ج أَزْوَاجٌ. بَعْلٌ ج بُعُولَةٌ. قَرِينٌ ج قُرَنَاءُ. ٢. صَاحِبٌ ج أَصْحَابٌ. مَالِكٌ ج مُلَّاكٌ. وَلِيٌّ ج أَوْلِيَاءُ. ٣. بَعْلٌ (اسم كبير الآلهة عند الكنعانيين). ٤. أَرْضُ بَعْلٍ (تروى بالامطار). ٥. ذُو. صَاحِبُ... בַּעַל אֲבֵדָה صَاحِبُ الضَّالَّةِ. صَاحِبُ الحَاجَةِ المَفْقُودَةِ. בַּעַל אַגָּדָה ضَلِيعٌ بِالأَسَاطِيرِ اليَهُودِيَّةِ. حَافِظُ الأَسَاطِيرِ. בַּעַל אֶגְרוֹף قَبَضَايٌ ע' אֶגְרוֹף. בַּעַל אֲדָמוֹת مَلَّاكٌ. صَاحِبُ أَمْلَاكٍ (عَقَارَاتٍ). صَاحِبُ أَرْضٍ (أَطْيَانٍ). בַּעַל אַחְרָיוּת مَسْؤُولٌ. عَلَى مُسْتَوَى المَسْؤُولِيَّةِ. جَدِيرٌ بِالثِّقَةِ. בַּעַל אֶמְצָעִים ذُو إِمْكَانِيَّاتٍ. ذُو يَسَارٍ. ثَرِيٌّ ج أَثْرِيَاءُ. בַּעַל אֹפִי قَوِيُّ الشَّخْصِيَّةِ. בַּעַל בַּיִת ١. رَبُّ (صَاحِبُ) البَيْتِ. صَاحِبُ (رَبُّ) عَمَلٍ. مَلَّاكٌ. ٢. رَأْسَمَالِيٌّ ע' קַפִּיטָלִיסְט. בַּעַל בְּעַמָּיו سَيِّدُ قَوْمِهِ. شَرِيفٌ ج أَشْرَافٌ. وَجِيهٌ ج وُجَهَاءُ. בַּעַל בְּרִית حَلِيفٌ ج حُلَفَاءُ. בַּעַל גּוּף ١. ضَخْمُ الجُثَّةِ. مُمْتَلِئُ الجِسْمِ. ٢. مُتَرَهِّلٌ. بَدِينٌ. سَمِينٌ. نَاصِحٌ. בַּעַל דָּבָר خَصْمٌ (في قضية) ج خُصُومٌ. مَنْ يَهُمُّهُ الأَمْرُ. בַּעַל דִּין خَصْمٌ ج خُصُومٌ. طَرَفٌ (فِي دَعْوَى). غَرِيمٌ. مُتَقَاضٍ(ي). בַּעַל דִּמְיוֹן ذُو مُخَيِّلَةٍ. وَاسِعُ الخَيَالِ. בַּעַל הוֹן رَأْسَمَالِيٌّ. مُمَوِّلٌ. ثَرِيٌّ ج أَثْرِيَاءُ. בַּעַל הוֹצָאָה نَاشِرُ كُتُبٍ. صَاحِبُ دَارِ نَشْرٍ. בַּעַל הַכָּרָה وَاعٍ(ي). ذُو وَعْيٍ. בַּעַל וֶתֶק ذُو أَقْدَمِيَّةٍ (أَسْبَقِيَّةٍ). ذُو تَجَارِبَ. مُحَنَّكٌ. בַּעַל זִכָּרוֹן قَوِيُّ الذَّاكِرَةِ. ذُو ذَاكِرَةٍ قَوِيَّةٍ. בַּעַל זְרוֹעַ شَدِيدُ البَأْسِ. قَبَضَايٌ. عَنِيفٌ. בַּעַל חוֹב ١. دَائِنٌ. مُقْرِضٌ. مُسَلِّفٌ. ٢. مَدِينٌ. صَاحِبُ دُيُونٍ. בַּעַל חַיִּים حَيَوَانٌ ج حَيَوَانَاتٌ. בַּעַל חָכְמָה رَاجِحُ العَقْلِ. حَكِيمٌ. عَاقِلٌ. בַּעַל טַעַם ذُو ذَوْقٍ سَلِيمٍ. בַּעַל יָזְמָה مُبَادِرٌ. ذُو مُبَادَرَةٍ. בַּעַל יְכֹלֶת ١. ذُو إِمْكَانِيَّةٍ. طَوِيلُ البَاعِ. قَدِيرٌ. مُوسِرٌ. ٢. ذُو كَفَاءَاتٍ. בַּעַל כָּנָף ذُو الجَنَاحِ. طَائِرٌ. طَيْرٌ ج طُيُورٌ. בַּעַל לֵב لَبِيبٌ ج أَلِبَّاءُ. فَهِيمٌ. בַּעַל לָשׁוֹן ١. ذَرِبُ (ذَلِقُ) اللِّسَانِ. مِفْوَهٌ. ٢. لُغَوِيٌّ. ٣. وَاشٍ(ي) ج وُشَاةٌ. בַּעַל מוֹחַ ثَاقِبُ الفِكْرِ. وَاسِعُ التَّفْكِيرِ. בַּעַל מוּם ذُو عَاهَةٍ. مُشَوَّهٌ. مُعَاقٌ. בַּעַל מַחְלֹקֶת ١. مُشَاكِسٌ. مُشَاغِبٌ. ٢. خَصْمٌ ج خُصُومٌ. בַּעַל מַחֲשָׁבוֹת ١. مُفَكِّرٌ. عَمِيقُ التَّفْكِيرِ. ٢. مِنْ صِفَاتِ اللهِ تَعَالَى. בַּעַל מְלָאכָה حِرَفِيٌّ. ذُو حِرْفَةٍ. صَاحِبُ صَنْعَةٍ (مِهْنَةٍ). בַּעַל מָעוֹף وَاسِعُ الإِدْرَاكِ. وَاسِعُ الأُفُقِ. مُبْدِعٌ. בַּעַל מִקְצוֹעַ مِهْنِيٌّ. ذُو مِهْنَةٍ. خَبِيرٌ. مَاهِرٌ. حَاذِقٌ. בַּעַל מֶרֶץ نَشِطٌ. نَشِيطٌ ج نِشَاطٌ. هُمَامٌ. בַּעַל מִשְׁפָּחָה ذُو عَائِلَةٍ. مُعِيلٌ لِعَائِلَةٍ كَبِيرَةٍ. בַּעַל נְכָסִים مَلَّاكٌ. ذُو أَطْيَانٍ. בַּעַל נֵס ذُو كَرَامَاتٍ. صَاحِبُ مُعْجِزَاتٍ. وَلِيٌّ ج أَوْلِيَاءُ. בַּעַל נִסָּיוֹן مُجَرِّبٌ. ذُو تَجَارِبَ. مُتَمَرِّسٌ. ذُو خِبْرَةٍ. مُحَنَّكٌ. בַּעַל סוֹד كَاتِمُ سِرٍّ. أَمِينٌ ج أُمَنَاءُ. مُعَوَّلٌ عَلَيْهِ. مُعْتَمَدٌ عَلَيْهِ. בַּעַל סֵפֶר مُطَالِعٌ. كَثِيرُ المُطَالَعَةِ. قَارِئُ كُتُبٍ. مُثَقَّفٌ. בַּעַל עֲבֵרָה ذُو مُخَالَفَاتٍ. مُجْرِمٌ. ذُو سَوَابِقَ. בַּעַל עֵצָה نَصِيحٌ. نَصُوحٌ. مَنْ يُسْدِي مَشُورَةً جَيِّدَةً. בַּעַל עֵרֶךְ ذُو قِيمَةٍ كَبِيرَةٍ. هَامٌّ. نَفِيسٌ. בַּעַל פִּיפִיּוֹת ذُو حَدَّيْنِ (خنجر مثلا). בַּעַל קוֹמָה فَارِعُ الطُّولِ. طَوِيلُ (مَدِيدُ) القَامَةِ. בַּעַל הָרַחֲמִים الرَّحْمٰنُ. الرَّحِيمُ (من الاسماء الحسنى). בַּעַל שְׂאַר רוּחַ رَجُلُ فِكْرٍ. مُفَكِّرٌ. مُلْهَمٌ. ذُو أَصَالَةٍ. בַּעַל שֵׂכֶל ذَكِيٌّ ج أَذْكِيَاءُ. عَاقِلٌ ج عُقَلَاءُ وَعُقَّالٌ. בַּעַל שֵׁם ١. مجازا: حَاوٍ(ي) ج حُوَاةٌ. صَانِعُ مُعْجِزَاتٍ. سَاحِرٌ ج سَحَرَةٌ. ٢. شَهِيرٌ. مَشْهُورٌ. ذُو سُمْعَةٍ طَيِّبَةٍ. בַּעַל שִׂמְחָה صَاحِبُ الفَرَحِ. صَاحِبُ الوَلِيمَةِ. בַּעַל תַּאֲוָה شَهْوَانِيٌّ. شَهْوَانٌ. ذُو رَغْبَةٍ جِنْسِيَّةٍ عَارِمَةٍ. בַּעַל תַּחְבּוּלוֹת مُنَاوِرٌ. ذُو حِيَلٍ. مُدَبِّرٌ. בַּעַל תְּפִיסָה حَاضِرُ البَدِيهَةِ. سَرِيعُ الفَهْمِ. قَوِيُّ المُلَاحَظَةِ. בַּעַל תְּשׁוּבָה تَائِبٌ. آئِبٌ إِلَى اللهِ تَعَالَى. בַּעֲלֵי חֻלְיוֹת الفَقَارِيَّاتُ. حَيَوَانَاتٌ فِقْرِيَّةٌ (وهي أرقى الحيوانات). בַּעַל הַמֵּאָה הוּא בַּעַל הַדֵּעָה مَنْ يَدْفَعْ فَكَلَامُهُ يُسْمَعْ. مَنْ لَهُ فُلُوسُهُ بِنْتُ السُّلْطَانِ عَرُوسُهُ. בֵּית בַּעַל, שְׂדֵה בַּעַל أَرْضُ بَعْلٍ. أَرْضٌ تُرْوَى بِالأَمْطَارِ. גִּדּוּלֵי בַּעַל, חַקְלָאוּת בַּעַל زِرَاعَةٌ بَعْلِيَّةٌ. زِرَاعَةٌ جَافَّةٌ (بلا ري).

בַּעֲלָה נ' (־לות) (בסמיכות) سَيِّدَةٌ. زَوْجَةُ الزَّوْجِ. ٢. صَاحِبَةٌ. ذَاتٌ. مُؤَنَّثُ بَعْل. בַּעֲלַת הַבַּיִת رَبَّةُ البَيْتِ. בַּעֲלַת יֹפִי حَسْنَاءُ ج حَسْنَاوَاتٌ. بَارِعَةُ الحُسْنِ وَالجَمَالِ. בַּעֲלַת מוּם ذَاتُ عَاهَةٍ. مُشَوَّهَةٌ. مُقْعَدَةٌ.

בַּעֲלוּת נ' (־לֻיּוֹת) مِلْكِيَّةٌ. مُلْكٌ. حِيَازَةٌ. سِيَادَةٌ. حَقُّ التَّصَرُّفِ بِالشَّيْءِ. בַּעֲלוּת חֻקִּית مِلْكِيَّةٌ شَرْعِيَّةٌ. בַּעֲלוּת יָחִיד مِلْكِيَّةٌ فَرْدِيَّةٌ. בַּעֲלוּת מְשֻׁתֶּפֶת مِلْكِيَّةٌ مُشْتَرَكَةٌ.

בַּעְלִיל תה"פ بِجَلَاءٍ. بِوُضُوحٍ. سَافِرٌ. نَاصِعٌ. دُونَ أَيِّ شَكٍّ.

בְּעָלִים ז"ר ١. صَاحِبُ (مَالِكُ) الشَّيْءِ. صَاحِبُ المُلْكِ. ٢. شَخْصِيَّةٌ قَانُونِيَّةٌ.

בְּעַל כָּרְחוֹ תה"פ قَسْرًا. كَرَاهَةً. رَغْمًا عَنْهُ. غَصْبًا عَنْهُ. عَنْوَةً ע' כֹּרַח.

בְּעָלְמָא Ar. תה"פ مُجَرَّدُ كَلَامٍ. إعْتِبَاطًا. كَيْفَمَا اتَّفَقَ. דִּבֵּר דְּבָרִים בְּעָלְמָא أَطْلَقَ الكَلَامَ عَلَى عَوَاهِنِهِ.

בְּעַל פֶּה תה"פ شِفَاهًا. شَفَهِيًّا. شَفَهِيٌّ. شَفَوِيٌّ.

בע"מ ר"ת בְּעֵרָבוֹן מֻגְבָּל مَحْدُودُ الضَّمَانِ. م.ض.

בע"פ ר"ת בְּעַל פֶּה شِفَاهًا.

בָּעַץ, בָּאַס, ביאס פ' A بَعَصَ ومجازًا: ١. بَهْدَلَ. شَنَّعَ. خَجَّلَ. ٢. خَيَّبَ الأَمَلَ.

בְּעֶצֶם תה"פ ١. فِي الوَاقِعِ. فِي الحَقِيقَةِ. حَقِيقَةً. ٢. بِالذَّاتِ. بِذَاتِ. بِنَفْسِ. בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַהוּא فِي نَفْسِ ذَلِكَ اليَوْمِ بِالذَّاتِ.

בַּעֲקִיפִין תה"פ بِصُورَةٍ غَيْرِ مُبَاشِرَةٍ. بِالوَاسِطَةِ.

בָּעַר פ' ١. إِشْتَعَلَ. إِحْتَرَقَ. إِلْتَهَبَ. ٢. إِلْتَهَمَ. أَتَى ـِ عَلَى. בָּעֲרָה חֲמָתוֹ ثَارَتْ ـُ ثَائِرَتُهُ. إِسْتَشَاطَ غَضَبًا. עוֹנָה בּוֹעֶרֶת عِزُّ المَوْسِمِ. عَمَلٌ مَوْسِمِيٌّ عَلَى قَدَمٍ وَسَاقٍ. שְׁאֵלָה בּוֹעֶרֶת قَضِيَّةُ السَّاعَةِ. قَضِيَّةٌ مُلِحَّةٌ. مُشْكِلَةُ المَشَاكِلِ. מַה בּוֹעֵר לְךָ? סל' مَا هَذِهِ العَجَلَةُ؟ בִּעֵר ١. أَشْعَلَ. أَوْقَدَ. أَحْرَقَ. أَضْرَمَ. ٢. أَزَالَ. أَخْلَى. كَافَحَ. הִבְעִיר أَضْرَمَ. أَحْرَقَ. أَشْعَلَ. أَلْهَبَ.

בַּעַר ז' (בְּעָרִים) جَاهِلٌ ج جُهَّالٌ وجَاهِلُونَ. أُمِّيٌّ. غَمْرٌ. غُمْرٌ ج أَغْمَارٌ. غَيْرُ مُتَعَلِّمٍ.

בְּעֵרָה נ' (־רוֹת) حَرِيقَةٌ. حَرِيقٌ ج حَرَائِقُ. شَعِيلَةٌ ج شُعَلٌ.

בַּעֲרוּת נ' ١. أُمِّيَّةٌ. جَهَالَةٌ. جَهْلٌ. ٢. بَلَاهَةٌ. سَفَهٌ. خُرْقٌ. رَقَاعَةٌ.

בְּעֵרֶךְ תה"פ زُهَاءَ. نَحْوَ. تَقْرِيبًا. حَوَالَيْ ע' עֵרֶךְ.

(בעת) נִבְעַת פ' ذُعِرَ. رَعَبَ ـَ جَفَلَ ـِ فَزِعَ ـَ בִּעֵת جَفَّلَ. خَوَّفَ. أَرْعَبَ. הִתְבַּעֵת, נִתְבַּעֵת أُجْفِلَ. ذُعِرَ. הִבְעִית أَفْزَعَ. جَفَّلَ. ذَعَرَ ـَ أَخَافَ. وَهَّلَ.

בַּעַת ז' (בְּעָתִים) ذُعْرٌ. رَهْبَةٌ ע' בְּעָתָה. בַּעַת אֵשׁ رَهْبَةُ النَّارِ (الحَرِيقِ) (pyrophobia). בַּעַת חֲשֵׁכָה رَهْبَةُ الظُّلْمَةِ (العَتْمَةِ) (scotophobia). בַּעַת לַיְלָה رَهْبَةُ الظَّلَامِ. رُهَابُ الظَّلَامِ (nyctophobia). בַּעַת מָוֶת رَهْبَةُ المَوْتِ. الخَوْفُ مِنَ المَوْتِ (thanatophobia). בַּעַת מַיִם رَهْبَةُ المَاءِ. الخَوْفُ مِنَ المَاءِ. الكَلَبُ (hydrophobia).

בְּעָתָה נ' (־תוֹת) رُعْبٌ. ذُعْرٌ. فَزَعٌ. هَلَعٌ.

בַּפְּטִיזְם L ז' في المسيحية: مَعْمَدَانِيَّةٌ. مَعْمُودِيَّةٌ. صِبْغَةٌ. تَنْصِيرٌ.

בַּפְּטִיסְט ז' (־טִים) مَعْمَدَانٌ. مَعْمَدَانِيٌّ. صَابِغٌ. בַּפְּטִיסְטִים الطَّائِفَةُ المَعْمَدَانِيَّةُ (طائفة مسيحية تدعو إلى غسل المسيحي في سن البلوغ وليس في سن الطفولة). יוֹחָנָן הַבַּפְּטִיסְט (הַמַּטְבִּיל) يُوحَنَّا الصَّابِغُ. يُوحَنَّا المَعْمَدَانُ.

בִּפְנֵי מ"י أَمَامَ. قُدَّامَ. بِحُضُورِ. إِزَاءَ ע' פָּנִים.

בְּפֹעַל, בפועל תה"פ ١. فِعْلًا. بِالفِعْلِ. ٢. بِالوَكَالَةِ. بِالنِّيَابَةِ ע' פֹּעַל.

בְּפֵרוּשׁ, בפירוש תה"פ بِجَلَاءٍ. بِوُضُوحٍ. بِصُورَةٍ قَاطِعَةٍ. صَرَاحَةً ע' פֵּרוּשׁ.

בִּפְרָט תה"פ خَاصَّةً. خُصُوصًا. سِيَّمَا. لَا سِيَّمَا ע' פְּרָט.

בֹּץ, בוץ ז' وَحْلٌ ج أَوْحَالٌ. طِينٌ. حَمَأٌ. הוֹצִיא אוֹתוֹ מִן הַבֹּץ סל' أَخْرَجَهُ مِنَ الوَحْلِ ومجازًا: أَنْقَذَهُ مِنْ وَرْطَتِهِ. שָׁקַע בַּבֹּץ وَحِلَ (يَوْحَلُ). تَوَحَّلَ. غَاصَ ـُ فِي الوَحْلِ ومجازًا: زُجَّ فِي وَرْطَةٍ.

בִּצְבּוּץ ז' (־צִים) ١. بُزُوغٌ. نُتُوءٌ. طُلُوعٌ. ٢. إِنْبِثَاقٌ.

בִּצְבֵּץ פ' ١. بَصَّصَ. ظَهَرَ ـَ طَلَعَ ـُ نَتَأَ ـَ بَزَغَ ـُ ٢. إِنْبَثَقَ. إِنْبَجَسَ (ماء).

בִּצָּה, ביצה נ' (־צּוֹת) مُسْتَنْقَعٌ ج مُسْتَنْقَعَاتٌ. سَبْخَةٌ ج سِبَاخٌ. هَوْرٌ ج أَهْوَارٌ. יִבּוּשׁ בִּצּוֹת تَجْفِيفُ المُسْتَنْقَعَاتِ.

בָּצוּעַ ת' (בְּצוּעִים) مَبْضُوعٌ. مُقَطَّعٌ (خبز بشكل شرائح).

בִּצּוּעַ, ביצוע ז' (־עִים) ١. تَنْفِيذٌ. تَفْعِيلٌ. إِجْرَاءٌ. إِنْجَازٌ. أَدَاءٌ. قِيَامٌ بِـ تَحْقِيقٌ. تَطْبِيقٌ. ٢. في الموسيقى: عَزْفٌ. غِنَاءٌ. בִּצּוּעַ חֹק تَطْبِيقُ (تَنْفِيذُ) قَانُونٍ. בִּצּוּעַ עֲבֵרָה إِرْتِكَابُ مُخَالَفَةٍ. נִתְפַּס בִּשְׁעַת בִּצּוּעַ הַפֶּשַׁע قُبِضَ عَلَيْهِ مُتَلَبِّسًا بِالجَرِيمَةِ. בַּר־בִּצּוּעַ قَابِلٌ لِلتَّنْفِيذِ. مُمْكِنٌ إِنْجَازُهُ.

בִּצּוּעִי, ביצועי ת' (־יִּים) تَنْفِيذِيٌّ. تَفْعِيلِيٌّ. تَطْبِيقِيٌّ. عَمَلِيٌّ. إِجْرَائِيٌّ.

בִּצּוּעִיסְט, ביצועיסט ז' (־טִים) ذُو قَابِلِيَّةٍ مُمْتَازَةٍ فِي التَّنْفِيذِ. عَمَلِيٌّ. وَاقِعِيٌّ.

בָּצוּר ת' (בְּצוּרִים) ١. مُحَصَّنٌ. مَنِيعٌ. مُسْتَحْكَمٌ. قَوِيٌّ. ٢. مَقْطُوفٌ. مُقْتَطَفٌ. مُجْتَنًى (عنب).

בִּצּוּר, ביצור ז' (־רִים) ١. تَحْصِينٌ. إِسْتِحْكَامٌ. ٢. دَعْمٌ. تَقْوِيَةٌ. בִּצּוּרֵי שָׂדֶה دُشَمٌ مَيْدَانِيَّةٌ. تَحْصِينَاتٌ مَيْدَانِيَّةٌ. إِسْتِحْكَامَاتٌ.

בצורת ע' בַּצֹּרֶת.

בְּצַוְתָּא, בְּצַוְתָּא חֲדָא, בצוותא Ar. תה"פ مَعًا. سَوِيَّةً. مَعَ بَعْضٍ ע' צַוְתָּא.

בִּצִּי, בוצי ת' (־יִּים) طِينِيٌّ. مُوحِلٌ. حَمِيءٌ. غِرْيَنِيٌّ. إِبْلِيزِيٌّ.

בְּצִיעָה נ' (־עוֹת) بَضْعٌ. قَطْعٌ. كَسْرٌ (الخبز مثلًا) ע' בָּצַע.

בָּצִיר ז' ١. قَطْفٌ. قِطَافٌ. جَنْيُ العِنَبِ. ٢. مَوْسِمُ جَنْيِ العِنَبِ.

בְּצִירָה נ' ١. إِمْتِنَاعٌ. تَعَذُّرٌ. عَدَمُ إِمْكَانٍ (قُدْرَةٍ). ٢. قَطْفٌ. إِقْتِطَافُ العِنَبِ.

בָּצָל ז' (בְּצָלִים) بَصَلَةٌ ج بَصَلٌ. בְּצַל יָרֹק بَصَلٌ أَخْضَرُ.

בָּצִילוּס L ז' (־לִים) بَاسِيلَاتٌ. عُصَيَّةٌ ج عُصَيَّاتٌ (نوع من الباكتيريا).

בְּצַלְצוּל ז' (־לִים) كُرَّاثُ أَبُو شُوشَةَ.

בְּצַלְצַל ז' (־לִים) بُصَيْلَةٌ ج بُصَيْلَاتٌ.

בִּצְנִי, ביצני ת' (־יִּים) طِينِيٌّ. مُوحِلٌ. حَمِيءٌ. غِرْيَنِيٌّ.

בָּצַע פ' ١. بَضَعَ ـَ قَطَعَ ـَ كَسَرَ ـِ (الخبز). ٢. شَجَّ ـُ فَلَقَ ـِ בִּצַּע ١. نَفَّذَ.

أدّى. أنجزَ. حقّقَ. طبّقَ. فعلَ ـَ أجرَى. قامَ ـُ بِـ قضَى ـِ إرْتكَبَ (مخالفة). إقْترَفَ (جريمة). ٢. في الموسيقى: عزَفَ ـِ غنّى ـِ ٣. كسَرَ. قطَعَ. **בִּצַּע אֶת זְמָמוֹ** قضَى وَطَرَهُ (لُبانَتَهُ). حقّقَ رَغبَتَهُ. نفّذَ مَكيدَتَهُ. **בֻּצַּע** نُفِّذَ. أُجرِيَ. أُنجِزَ. تَمَّ ـِ **הִתְבַּצַּע** نفذَ. أُنجِزَ. تَحقّقَ. خَرَجَ إلَى حَيِّزِ الوُجُودِ.

בֶּצַע ז' رِشْوَةٌ ج رَشَاوَى. **בֶּצַע כֶּסֶף** طَمَعٌ فِي المَالِ. طَمَعٌ مَادِّيٌّ. **רוֹדֵף בֶּצַע** مُرْتَشٍ(ي). طَمَّاعٌ. جَشِعٌ.

בָּצַץ פ' ١. بَرَزَ ـُ نَتَأَ ـَ ظَهَرَ ـَ بَصْصَ. ٢. أَخْرَجَ.

בָּצֵק ז' (בְּצֵקִים) ١. عَجِينَةٌ ج عَجَائِنُ. عَجِينٌ. ٢. وَسَخُ الأَظَافِرِ. ٣. ת' وَارِمٌ. مُنْتَفِخٌ. **בְּצֵק עָלִים** عَجِينَةُ الخُبْزِ المُوَرَّقِ.

בָּצֵק פ' وَرِمَ (يَرِمُ). تَوَرَّمَ. إِنْتَفَخَ (جرح مثلاً).

בְּצֵקִי, בְּצֵקְתִּי ת' (־יִים) ١. عَجِينِيٌّ. ذُو طَعْمِ العَجِينِ. ٢. مُنْتَفِخٌ.

בַּצֶּקֶת נ' (בַּצָּקוֹת) وَرَمٌ ج أَوْرَامٌ. تَوَرُّمٌ. إِنْتِفَاخٌ. إِحْتِقَانٌ.

בָּצַר פ' جَنَى ـِ قَطَفَ ـِ **נִבְצַר** ١. قُطِفَ. أُقْتُطِفَ. تَمَّ جَنْيُهُ. ٢. عَجَزَ عَنْ. تَعَذَّرَ عَلَيْهِ. قَصُرَتْ يَدُهُ عَنْ. **נִבְצַר מִבִּינָתוֹ** يَعْجِزُ عَنْ فَهْمِهِ. لاَ يَفْقَهُهُ. **נִבְצַר מִמֶּנּוּ לַעֲשׂוֹתוֹ** تَعَذَّرَ عَلَيْهِ فِعْلُهُ. لَمْ يَتَمَكَّنْ مِنْ إِنْجَازِهِ. **בִּצֵּר** حَصَّنَ. دَعَمَ ـَ قَوَّى. أَقَامَ اسْتِحْكَامَاتٍ. رَسَّخَ. **בִּצֵּר עֶמְדָּה לְעַצְמוֹ** دَعَمَ مَوْقِفَهُ. عَزَّزَ مَوْقِفَهُ. **הִתְבַּצֵּר** ١. تَحَصَّنَ. إِسْتَحْكَمَ. تَخَنْدَقَ. ٢. قَوِيَ. إِشْتَدَّ.

בִּצָּרוֹן, ביצרון ז' ١. حِصْنٌ ج حُصُونٌ. مَعْقِلٌ ج مَعَاقِلُ. ٢. مجازًا: تَقْوِيَةٌ. إِسْتِحْكَامٌ. ٣. جَدْبٌ ע' בַּצֹּרֶת.

בַּצֹּרֶת, בצורת נ' (־צָּרוֹת) جَفَافٌ. جَدْبٌ. مَحْلٌ. قَحْطٌ. إِنْحِبَاسُ المَطَرِ.

בִּצָּתִי, ביצתי ת' (־יִים) سَبِخٌ. مُوحِلٌ. طِينِيٌّ. سَائِخٌ.

בַּק T ז' بَك. بِيك ج بَكَوَاتٌ. بِيه ج بِيهَوَات.

בַּקְבּוּק ז' (־קִים) قِنِّينَةٌ ج قَنَانٍ(ي). زُجَاجَةٌ. قَزَازَةٌ ج قَزَائِزُ. **בַּקְבּוּק מוֹלוֹטוֹב** قِنِّينَةٌ مُولُوتُوف. **צַוַּאר הַבַּקְבּוּק** عُنُقُ الزُّجَاجَةِ. طَرِيقٌ ضَيِّقَةٌ ע' צַוָּאר.

בִּקְבּוּק ז' بَقْبَقَةٌ. كَرْكَرَةٌ. قَرْقَرَةٌ.

בַּקְבּוּקוֹן ז' (־נִים) ١. في النبات: خَرْدَلٌ أَبْيَضُ. ٢. قِنِّينَةٌ صَغِيرَةٌ. دَوْرَقٌ.

בִּקְבֵּק פ' بَقْبَقَ. قَرْقَرَ. كَرْكَرَ.

בְּקוּעַ, ביקוע ז' (־עִים) فَلْقٌ. شَجٌّ. شَقٌّ. **בִּקּוּעַ הַגַּרְעִין** في الفيزياء: فَلْقُ الذَّرَّةِ. تَفْجِيرُ الذَّرَّةِ.

בָּקוּעַ ת' (בְּקוּעִים) ١. مَفْلُوقٌ. مَشْقُوقٌ. ٢. مَرِيضٌ بِمَرَضِ الفَتْقِ ע' שֶׁבֶר.

בִּקּוּר, ביקור ז' (־רִים) ١. زِيَارَةٌ. تَجَوُّلٌ. إِرْتِيَادٌ. تَرَدُّدٌ عَلَى. ٢. تَفْتِيشٌ. إِشْرَافٌ. **בִּקּוּר גּוֹמְלִין** رَدُّ الزِّيَارَةِ. **בִּקּוּר חוֹלִים** عِيَادَةُ المَرْضَى. **בִּקּוּר חָטוּף** زِيَارَةٌ خَاطِفَةٌ. **בִּקּוּר מַמְלַכְתִּי** زِيَارَةٌ رَسْمِيَّةٌ. **בִּקּוּר נִמּוּסִין** زِيَارَةُ مُجَامَلَةٍ. **בִּקּוּר פְּרָטִי** زِيَارَةٌ خَاصَّةٌ. **כַּרְטִיס בִּקּוּר** بِطَاقَةُ الشَّخْصِيَّةِ. بِطَاقَةُ (كَارْت) التَّعَارُفِ.

בִּקּוּשׁ, ביקוש ז' (־שִׁים) ١. في الاقتصاد: طَلَبٌ ج طَلَبَاتٌ. رَوَاجٌ. إِقْبَالٌ عَلَى بِضَاعَةٍ. ٢. تَقَصٍّ(ي). بَحْثٌ. **הֶצַּע וּבִקּוּשׁ** عَرْضٌ وَطَلَبٌ.

בַּקְטֶרְיָאלִי G ת' (־יִים) بَاكْتِيرِيٌّ. جُرْثُومِيٌّ.

בַּקְטֶרְיָה נ' (־יוֹת) بَاكْتِيرْيَا ج بَاكْتِيرْيَات. أُنْبُوبِيَّةٌ ج أُنْبُوبِيَّاتٌ. جُرْثُومَةٌ ج جَرَاثِيمُ.

בַּקְטֶרְיוֹלוֹגְיָה נ' بَاكْتِيرْيُلُوجْيَا. عِلْمُ الجَرَاثِيمِ.

בָּקִי, בָּקִיא ת' (בְּקִיאִים) خَبِيرٌ ج خُبَرَاءُ. ضَلِيعٌ ج ضُلَّعٌ. مُلِمٌّ بِـ مُتَمَكِّنٌ مِنْ. مُتَمَرِّسٌ. مُطَّلِعٌ عَلَى. **בָּקִי בְּאוֹתִיּוֹת הַקְּטַנּוֹת** ضَلِيعٌ بِدَقَائِقِ الأُمُورِ.

בְּקִיאוּת נ' تَضَلُّعٌ. إِلْمَامٌ. دِرَايَةٌ. خِبْرَةٌ. إِجَادَةٌ. تَمَرُّسٌ.

בַּקְיָה, בַּקְיָא .Ar נ' في النبات: بِيقِيَّةٌ زِرَاعِيَّةٌ (شَائِعَةٌ) (vicia). **בַּקְיָה תַּרְבּוּתִית** فُولٌ رُومِيٌّ. بِزِلَّةُ إِبْلِيس (نبات علفي، common vetch).

בְּקִיעַ ז' (־עִים) صَدْعٌ ج صُدُوعٌ. فَطْرٌ ج فُطُورٌ. شَقٌّ ج شُقُوقٌ. **בְּקִיעַ בַּסֶּכֶר** تَصَدُّعٌ فِي سَدٍّ.

בְּקִיעָה נ' ١. شَقٌّ. فَلْقٌ. إِنْفِطَارٌ. ٢. نَقْفٌ. تَفْقِيسُ الفَرْخِ لِلْبَيْضَةِ.

בַּקְכוּס G ז' بَاخُوس. إِلَهُ الخَمْرَةِ لَدَى قُدَمَاءِ اليُونَانِ وَالرُّومَانِ (bakchos).

בַּקָּלָה .Sp נ' سَمَكُ القُدِّ. بَكَلَةٌ (codfish) ע' זְאֵב, זְאֵב הַיָּם.

בַּקְלָוָה, בקלווה T נ' (־וֹת) بَقْلاَوَةٌ (مخبوز).

בָּקֶלִיט ז' بَاغَةٌ. بَكَالِيت (مادة بلاستيكية صناعية).

בָּקַע פ' ١. فَقَعَ ـَ فَلَقَ ـِ شَقَّ ـُ بَقَرَ ـَ فَتَقَ ـِ شَجَّ ـِ صَدَعَ ـَ ٢. إِنْبَجَسَ (الماء). تَفَجَّرَ (ماء أو ذرة). ٣. نَقَفَ ـُ البَيْضَةَ. فَقَسَ ـِ ٤. نَفَذَ ـُ مَرَقَ ـُ ٥. إِنْبَلَجَ (الصبح). **נִבְקַע** ١. إِنْفَلَقَ. إِنْفَطَرَ. تَصَدَّعَ. إِنْشَقَّ. إِنْبَجَسَ. إِنْفَقَسَ. ٢. أُقْتُحِمَ. فُتِحَ. **נִבְקַע הַשַּׁחַר, נִבְקַע אוֹר** إِنْفَلَقَ الصُّبْحُ. بَزَغَ الفَجْرُ. إِنْبَلَجَ الصُّبْحُ. **בִּקַּע** ١. فَلَقَ (الذرة). شَقَّ. شَقَّقَ. فَقَسَ ـِ ٢. إِفْتَرَسَ. نَهَشَ ـَ **בֻּקַּע** فُلِقَ. إِنْفَلَقَ. تَفَطَّرَ. **הִתְבַּקֵּעַ** تَصَدَّعَ. إِنْفَلَقَ. تَفَطَّرَ. طَقَّ ـُ إِنْشَجَّ. **הִבְקִיעַ** إِقْتَحَمَ. إِخْتَرَقَ. شَقَّ لَهُ طَرِيقًا. **הִבְקִיעַ שַׁעַר** أَصَابَ هَدَفًا. أَصَابَ الهَدَفَ (في لعبة الكرة).

בֶּקַע ז' (בְּקָעִים) ١. ثُغْرَةٌ ج ثُغَرَاتٌ. فَجْوَةٌ ج فَجَوَاتٌ. ٢. صَدْعٌ ج صُدُوعٌ. شَقٌّ ج شُقُوقٌ. ٣. في الطب: فَتْقٌ ج فُتُوقٌ ע' שֶׁבֶר.

בִּקְעָה נ' (בְּקָעוֹת) ١. غَوْرٌ ج أَغْوَارٌ. وَادٍ(ي) ج أَوْدِيَةٌ. ٢. بِقَاعٌ. مُنْخَفَضٌ. **בִּקְעַת הַיַּרְדֵּן** غَوْرُ الأُرْدُنِّ. وَادِي الأُرْدُنِّ. **בִּקְעַת הַלְּבָנוֹן** سَهْلُ البِقَاعِ (في لبنان).

בָּקַק פ' ١. أَنْضَبَ. أَفْرَغَ. أَخْوَى. ٢. أَحْبَطَ. أَبْطَلَ. נָבַק خَوِيَ ـَ فَرِغَ ـَ أَقْفَرَ. خَرِبَ ـَ הִתְבּוֹקֵק خَوِيَ. تَخَرَّبَ.

בִּקֵּר, ביקר פ' ١. زَارَ ـُ إِرْتَادَ. تَرَدَّدَ عَلَى. إِخْتَلَفَ إِلَى. ٢. نَقَدَ ـُ إِنْتَقَدَ. قَرَضَ ـِ قَرَّضَ. ٣. فَحَصَ ـَ إِخْتَبَرَ. رَاقَبَ. בִּקֵּר אֵצֶל חֲבֵרוֹ زَارَ صَدِيقَهُ. בִּקֵּר אוֹתוֹ בַּחֲרִיפוּת إِنْتَقَدَهُ بِشِدَّةٍ. בֻּקַּר فُحِصَ. أُخْتُبِرَ. نُقِدَ.

בֹּקֶר, בוקר ז' (בְּקָרִים) ١. صَبَاحٌ. صُبْحٌ. فَجْرٌ. ٢. תה"פ صَبَاحًا. בֹּקֶר טוֹב, בֹּקֶר אוֹר صَبَاحَ الخَيْرِ. صَبَاحَ النُّورِ. عِمْ صَبَاحًا. أَنْعِمْ صَبَاحًا. בֹּקֶר טוֹב אֵלִיָּהוּ סל' صَحَّ النَّوْم (بسخرية). בֹּקֶר בֹּקֶר, בְּבֹקֶר בְּבֹקֶר كُلَّ صَبَاحٍ. كُلَّمَا أَصْبَحَ الصَّبَاحُ. הַבֹּקֶר صَبَاحَ اليَوْمِ. هذَا الصَّبَاحَ. לַבֹּקֶר מִשְׁפָּט فَلْنُؤَجِّلِ البَتَّ إِلَى صَبَاحِ غَدٍ. (اليَوْمَ خَمْرٌ) وَغَدًا أَمْرٌ. חֲדָשִׁים לַבְּקָרִים كُلَّ يَوْمٍ. يَوْمِيًّا.

בָּקָר ז' بَقَرٌ. الطَّرْشُ. مَاشِيَةٌ. سَائِمَةٌ ج سَوَائِمُ. דֶּבֶר הַבָּקָר الطَّاعُونُ البَقَرِيُّ. طَاعُونُ المَاشِيَةِ. الوَبَاءُ البَقَرِيُّ.

בַּקָּר ז' (־רִים) ١. بَقَّارٌ. رَاعِي البَقَرِ. ٢. نَاقِدٌ ج نُقَّادٌ. فَاحِصٌ. ٣. مُرَاقِبٌ ע' מְבַקֵּר.

בַּקָּרָה נ' (־רוֹת) تَدْقِيقٌ. ضَبْطٌ. تَحَكُّمٌ. تَفْتِيشٌ. فَحْصٌ. تَفَقُّدٌ. مُرَاقَبَةٌ. בַּקָּרַת אֵשׁ في الجيش: ضَبْطُ النَّارِ. التَّحَكُّمُ فِي إِطْلَاقِ النَّارِ. חֲדַר בַּקָּרָה بُرْجُ (غُرْفَةُ) المُرَاقَبَةِ. לוּחַ בַּקָּרָה لَوْحَةُ الضَّبْطِ. لَوْحَةُ المَفَاتِيحِ (الكهربائية).

בְּקֵרוּב, בקירוב תה"פ تَقْرِيبًا. عَلَى وَجْهِ التَّقْرِيبِ. حَوَالَيْ. نَحْوَ. زُهَاءَ.

בְּקָרוֹב תה"פ قَرِيبًا. عَاجِلًا. سَرِيعًا ע' קָרוֹב.

בִּקֹּרֶת, ביקורת נ' (־קוֹרוֹת) ١. نَقْدٌ. إِنْتِقَادٌ. تَقْرِيضٌ. ٢. مُرَاقَبَةٌ. رِقَابَةٌ. تَفْتِيشٌ. كَشْفٌ. فَحْصٌ. تَدْقِيقٌ. تَفَقُّدٌ. בִּקֹּרֶת בּוֹנָה (חִיּוּבִית) نَقْدٌ بَنَّاءٌ. בִּקֹּרֶת עַצְמִית إِنْتِقَادٌ ذَاتِيٌّ. לְמַטָּה מִכָּל בִּקֹּרֶת تَحْتَ المُسْتَوَى. لَا يَسْتَحِقُّ النَّقْدَ. سَيِّءٌ. رَدِيءٌ. מָתַח בִּקֹּרֶת עַל־ تَنَاوَلَ بِالنَّقْدِ. إِنْتَقَدَ. أَنْحَى بِاللَّائِمَةِ عَلَى.

בִּקָּרְתִּי, ביקורתי ת' (־יִּים) إِنْتِقَادِيٌّ. تَقْرِيضِيٌّ.

בִּקָּרְתִּיּוּת, ביקורתיות נ' ١. إِنْتِقَادِيَّةٌ. ٢. نَقْدٌ. فَلْسَفَةٌ كَانَتْ فِي نَظَرِيَّةِ المَعْرِفَةِ.

בִּקֵּשׁ, ביקש פ' ١. طَلَبَ ـُ إِلْتَمَسَ. رَغِبَ ـَ نَشَدَ ـُ أَرَادَ. ٢. بَحَثَ ـَ عَنْ. سَأَلَ ـَ בִּקֵּשׁ אֶת דָּמוֹ, בִּקֵּשׁ אֶת נַפְשׁוֹ طَلَبَ دَمَهُ. أَرَادَ الثَّأْرَ مِنْهُ. בִּקֵּשׁ עַל נַפְשׁוֹ إِسْتَرْحَمَهُ. إِسْتَعْطَفَهُ عَلَى حَيَاتِهِ. בִּקֵּשׁ אֶת יָדָהּ طَلَبَ يَدَهَا. عَرَضَ عَلَيْهَا الخُطْبَةَ أَوِ الزَّوَاجَ مِنْهَا. בִּקֵּשׁ פָּנָיו خَطَبَ وُدَّهُ. نَشَدَ رِضَاهُ. حَاوَلَ التَّقَرُّبَ إِلَيْهِ. בִּקֵּשׁ עֶלְבּוֹנוֹ طَلَبَ إِزَالَةَ الحَيْفِ الَّذِي لَحِقَ بِهِ. בִּקֵּשׁ רַחֲמִים עַל־ طَلَبَ الرَّحْمَةَ. إِسْتَرْحَمَ. בִּקֵּשׁ רָעָתוֹ كَادَ لَهُ. سَعَى إِلَى إِيذَائِهِ. בֻּקַּשׁ طُلِبَ. فُتِّشَ عَنْهُ. נִתְבַּקֵּשׁ, הִתְבַּקֵּשׁ ١. طُلِبَ إِلَيْهِ. سُئِلَ. ٢. أُسْتُدْعِيَ. بُحِثَ عَنْهُ. נִתְבַּקֵּשׁ לִישִׁיבָה שֶׁל מַעְלָה إِسْتَأْثَرَتْ بِهِ رَحْمَةُ اللّٰهِ. إِنْتَقَلَ إِلَى جِوَارِ رَبِّهِ. تُوُفِّيَ.

בַּקָּשָׁה נ' (־שׁוֹת) ١. طَلَبٌ ج طَلَبَاتٌ. إِلْتِمَاسٌ. رَغْبَةٌ ج رَغَبَاتٌ. رَجَاءٌ. ٢. طَلِبَةٌ ج طَلِبَاتٌ. ٣. دُعَاءٌ (ديني) ج أَدْعِيَةٌ. בְּבַקָּשָׁה ١. تَفَضَّلْ! ٢. مِنْ فَضْلِكَ! عَنْ إِذْنِكَ! أَرْجُوكَ! ٣. لَا شُكْرًا! ٤. رَجَاءً. מִכְתַּב בַּקָּשָׁה عَرِيضَةٌ ج عَرَائِضُ. إِلْتِمَاسٌ ج إِلْتِمَاسَاتٌ. לְפִי בַּקָּשָׁה بِنَاءً عَلَى طَلَبٍ. حَسَبَ طَلَبٍ.

בַּקְשִׁישׁ P ז' (־שִׁים) ١. بَخْشِيش. هِبَةٌ. نَفْحَةٌ ע' תֶּשֶׁר. ٢. رِشْوَةٌ.

בִּקְתָּה Ar. נ' (בִּקְתוֹת) كُوخٌ ج أَكْوَاخٌ. كُشْكٌ ج أَكْشَاكٌ. خُصٌّ ج خِصَاصٌ. صَرِيفَةٌ עק' ج صَرَائِفُ. بَيْتٌ صَغِيرٌ مِنَ الخَشَبِ أَوِ القَصَبِ.

בָּר, בַּר ז' ١. بُرٌّ. قَمْحٌ. حِنْطَةٌ. غَلَّةٌ ج غِلَالٌ. ٢. بَرٌّ ج بَرَارِيُّ. ٣. ظَاهِرٌ. مَكْشُوفٌ. الجِهَةُ الخَارِجِيَّةُ. הַתֶּבֶן וְהַבָּר التِّبْنُ وَالقَمْحُ. القَمْحُ وَالزُّؤَانُ. الجَيِّدُ وَالرَّدِيءُ. מַה לַתֶּבֶן אֶת הַבָּר? أَيْنَ التِّبْنُ مِنَ القَمْحِ؟ أَيْنَ الغَثُّ مِنَ السَّمِينِ؟ גִּדּוּלֵי בַּר, צִמְחֵי בַּר نَبَاتَاتٌ بَرِّيَّةٌ. חַיּוֹת הַבָּר الحَيَوَانَاتُ البَرِّيَّةُ. الحَيَوَانَاتُ الوَحْشِيَّةُ. أَوَابِدُ (مفرد: آبِدَةٌ). תּוֹכוֹ כְּבָרוֹ ע' תּוֹךְ. אֵין תּוֹכוֹ כְּבָרוֹ ذُو وَجْهَيْنِ. ذُو لِسَانَيْنِ. لَا يُظْهِرُ مَا يُبْطِنُ. مُنَافِقٌ.

בַּר Ar. מ"י مَا عَدَا. سِوَى. إِلَّا. بِاسْتِثْنَاءِ. בַּר מִנַּן ١. لَا قَدَّرَ اللّٰهُ. بَعِيدُ الشَّرِّ عَنْكُمْ. ٢. كِنَايَةٌ عَنِ المَيِّتِ.

בַּר ת' (בָּרִים) طَاهِرٌ. نَقِيٌّ. صَافٍ(ي). בַּר לֵבָב بَارٌّ ج أَبْرَارٌ وَبَرَرَةٌ. نَزِيهٌ ج نُزَهَاءُ. مُسْتَقِيمٌ. בָּרָה כַּחַמָּה طَاهِرَةٌ كَالشَّمْسِ (كناية عن فتاة طاهرة).

בַּר Ar. ז' (בָּנִים) إِبْنٌ ج أَبْنَاءٌ وَبَنُونَ. بِنْ. نَجْلٌ ج أَنْجَالٌ. בַּר אוֹרְיָן مُتَعَلِّمٌ. مُتَنَوِّرٌ. عَلَّامَةٌ. בַּר בִּצּוּעַ قَابِلٌ لِلتَّنْفِيذِ. سَهْلُ التَّحْقِيقِ. בַּר דַּעַת لَبِيبٌ ج أَلِبَّاءُ. عَاقِلٌ ج عَاقِلُونَ وَعُقَلَاءُ. رَاجِحُ العَقْلِ. בַּר מַזָּל بَخِيتٌ. مَحْظُوظٌ. مَيْمُونٌ ج مَيَامِينُ. فَالِحٌ. בַּר מִצְוָה ١. مُكَلَّفٌ بِالوَصَايَا الدِّينِيَّةِ. ٢. مَنْ بَلَغَ سِنَّ الثَّالِثَةَ عَشْرَةَ. בַּר נָשׁ, בַּרְנָשׁ شَخْصٌ ج أَشْخَاصٌ. إِمْرُؤٌ. مَخْلُوقٌ. بَعْضُهُمْ. בַּר סַמְכָא أَخُو ثِقَةٍ. حُجَّةٌ. خَبِيرٌ يُعَوَّلُ عَلَيْهِ. يُعْتَمَدُ عَلَيْهِ. בַּר עֳנָשִׁים (בַּר עוֹנְשִׁין) خَاضِعٌ لِلْعُقُوبَةِ. مُلْزَمٌ (من بلغ سنّ الثالثة عشرة وهو ملزم بتحمل القانون والشريعة). مَسْؤُولٌ عَنْ أَعْمَالِهِ. وَاقِعٌ تَحْتَ طَائِلَةِ القَانُونِ. בַּר פְּלֻגְתָּא خَصْمٌ ج خُصُومٌ. غَرِيمٌ ج غُرَمَاءُ. طَرَفٌ فِي قَضِيَّةٍ. בַּר קַיְמָא مُعَمِّرٌ. دَائِمٌ. مُسْتَدِيمٌ. ثَابِتٌ. בַּר תֹּקֶף سَارِي (نَافِذُ) المَفْعُولِ. مُلْزِمٌ. مَعْمُولٌ بِهِ.

בָּר En. ז' (־רִים) بَارٌ. حَانَةٌ ע' מִסְבָּאָה.

בֹּר, בור ז' بَرَرٌ. بَرَاءَةٌ. طَهَارَةٌ. نَزَاهَةٌ. בֹּר יָדַיִם, בֹּר כַּפַּיִם طَهَارَةُ يَدَيْنِ. إِسْتِقَامَةٌ. نَزَاهَةٌ.

בָּרָא פ' ١. خَلَقَ ـُ بَرَأَ ـَ أَبْدَعَ. كَوَّنَ. أَوْجَدَ. إِبْتَكَرَ. ٢. فَطَرَ ـِ جَبَلَ ـِ ٣.

إِقْتَلَعَ الشَّجَرَ. قَطَعَ الشَّجَرَ. בָּרָא יֵשׁ מֵאַיִן خَلَقَ (أَبْدَعَ) شَيْئًا مِنْ لاَ شَيْءٍ. נִבְרָא خُلِقَ. أُنْشِئَ. أُوجِدَ. أُبْتُكِرَ. جُبِلَ. فُطِرَ عَلَى. לֹא הָיָה וְלֹא נִבְרָא لاَ وُجُودَ لَهُ قَطُّ. لاَ أَسَاسَ لَهُ مِنَ الصِّحَّةِ. בֵּרֵא أَقْتَلَعَ (منه الشجر). הִבְרִיא ١. بَرِئَ ـَ أَبَلَّ. تَعَافَى. شُفِيَ مِنْ مَرَضِهِ. تَمَاثَلَ إِلَى الشِّفَاءِ. ٢. شَفَى ـِ أَشْفَى.

בְּרֵאשִׁית תה"פ ١. فِي الْبِدَايَةِ. أَوَّلاً. أَوَّلُ كُلِّ شَيْءٍ. ٢. سِفْرُ التَّكْوِينِ (الْخَلِيقَةِ). בְּרֵאשִׁית רַבָּה شَرْحُ سِفْرِ التَّكْوِينِ. מִבְּרֵאשִׁית مِنَ الْبِدَايَةِ. مِنَ الأَوَّلِ. مُنْذُ الْقِدَمِ. יַעֲרוֹת בְּרֵאשִׁית أَدْغَالٌ مُتَشَابِكَةٌ لَمْ يَغْرِسْهَا الإِنْسَانُ وَلَمْ تُكْتَشَفْ بَعْدُ. מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית عَمَلِيَّةُ التَّكْوِينِ (الْخَلِيقَةِ). שֵׁשֶׁת יְמֵי בְּרֵאשִׁית أَيَّامُ الْخَلِيقَةِ السِّتَّةُ. عَهْدُ التَّكْوِينِ.

בְּרֵאשִׁיתִי ת' (־ִיִּים) مُوغِلٌ فِي الْقِدَمِ. مُنْذُ عَهْدِ الْخَلِيقَةِ.

בַּרְבּוּר ז' (־ִים) ١. التَّمُّ. إِوَزٌّ عِرَاقِيٌّ (طائر مائي). بَجَعٌ م'. ٢. في الفلك: الصَّلِيبُ الشِّمَالِيُّ (مجموعة نجوم، Cygnus). שִׁירַת הַבַּרְבּוּר أُغْنِيَّةُ التَّمِّ (زعموا انه ينشدها مرة واحدة قبل موته) ومجازًا: نَعْشَةُ الْمَوْتِ. آخِرُ إِنْتَاجٍ فَنِّيٍّ يُؤَدِّيهِ مُبْدِعٌ قَبْلَ وَفَاتِهِ.

בַּרְבּוּר ז' (־ִים) سל' ثَرْثَرَةٌ. لَغْوٌ. هُرَاءٌ. غَلَبَةٌ. خَلْطٌ. بَرْم.

בַּרְבִּיקְיוּ .En ז' ١. شِوَايَةُ لَحْمٍ. مَنْقَلٌ ע' מַנְגָּל. ٢. وَلِيمَةٌ يُقَدَّمُ فِيهَا اللَّحْمُ الْمَشْوِيُّ.

בִּרְבֵּר פ' سל' ثَرْثَرَ. هَذَرَ ـِ خَلَطَ خَلْطًا لاَ مَعْنَى لَهُ.

בַּרְבָּרִי G ת' (־ִיִּים) بَرْبَرِيٌّ. هَمَجِيٌّ. وَحْشِيٌّ. مُتَوَحِّشٌ. הִתְנַהֲגוּת בַּרְבָּרִית تَصَرُّفٌ وَحْشِيٌّ (فَظٌّ). مُعَامَلَةٌ فَظَّةٌ.

בַּרְבָּרִיּוּת נ', **בַּרְבָּרִיזְם** ז' ١. بَرْبَرِيَّةٌ. وَحْشِيَّةٌ. هَمَجِيَّةٌ. قَسْوَةٌ. فَظَاظَةٌ. ٢. في اللغة: عُجْمَةٌ. أَعْجَمِيَّةٌ.

בַּרְבְּרָן תו"ז (־ִים) ثَرْثَارٌ. غَلَبَاوِيٌّ. كَثِيرُ اللَّغْوِ.

בֹּרֶג, בורג ז' (בְּרָגִים) بُرْغِيٌّ ج بَرَاغِي. لَوْلَبٌ ج لَوَالِبُ. مِسْمَارٌ لَوْلَبِيٌّ. قَلاَوُوظ م'. חָסֵר לוֹ בֹּרֶג مجازًا: مَخْلُوعٌ. فِي عَقْلِهِ لَوْثَةٌ. مَخْبُولٌ قَلِيلاً.

(ברג) הִתְבָּרֵג פ' ١. تَلَوْلَبَ. ٢. مجازًا: إِنْدَسَّ فِي. إِنْسَلَّ. הִבְרִיג لَوْلَبَ. رَبَطَ بِلَوْلَبٍ.

בָּרֹגֶז, ברוגז سל' زَعْلاَنٌ. حَرْدَانٌ.

בָּרְגִּי, בורגי ת' (־ִיִּים) حَلَزُونِيٌّ. لَوْلَبِيٌّ.

(ברגן) הִתְבַּרְגֵּן G פ' ١. تَصَرَّفَ تَصَرُّفَ الْبُورْجُوَازِيِّينَ. ٢. أَصْبَحَ بُورْجُوَازِيًّا. دَخَلَ طَبَقَةَ الْبُورْجُوَازِيَّةِ.

בָּרָד ז' ١. بَرَدٌ. حَالُوب עק'. ٢. وَابِلٌ مِنْ.

בָּרֹד, ברוד ת' (בְּרֻדִּים) أَبْلَقُ ج بُلْقٌ נ' بَلْقَاءُ. أَرْقَشُ ج رُقْشٌ נ' رَقْشَاءُ. أَرْقَطُ ج رُقْطٌ נ' رَقْطَاءُ. مُرَقَّطٌ. مُبَقَّعٌ.

בַּרְדְּלָס G ז' (־ִים) فَهْدٌ ج فُهُودٌ. بَبْرٌ ج بُبُورٌ (سبع مفترس اصغر من النمر).

בַּרְדָּס .It ז' (־ִים) بُرْنُسٌ ج بَرَانِسُ. قَلَنْسُوَةٌ (قبعة متصلة بالثوب).

בַּרְדָּק T ז' سל' ١. كَرْخَانَةٌ. ٢. فَوْضَى.

בָּרָה פ' ١. أَكَلَ ـُ طَعِمَ ـَ ذَاقَ ـُ ٢. إِخْتَارَ. הִבְרָה ١. أَطْعَمَ. ٢. أَطْعَمَ أَقَارِبَ الْمَيْتِ. أَقَامَ الْوَضِيمَةَ.

ברה"מ ר"ת בְּרִית הַמּוֹעָצוֹת الاتِّحَادُ السُّوفْيَاتِيُّ سَابِقًا.

בְּרַהְמִין .Sn ז' (־ִים) ١. بَرَهْمَنٌ. بَرَهْمِيٌّ ج بَرَاهِمَةٌ. ٢. أَحَدُ أَفْرَادِ الطَّبَقَةِ الْكَهْنُوتِيَّةِ الْعُلْيَا لَدَى الْهِنْدُوسِ.

בְּרַהְמָנִיּוּת נ' بَرَهْمِيَّةٌ. طَبَقَةُ الْكَهَنَةِ فِي الْهِنْدِ.

בָּרוּא ז' (בְּרוּאִים) ١. بَرِيَّةٌ ج بَرَايَا. مَخْلُوقٌ ج مَخْلُوقَاتٌ. ٢. مُخْتَلَقٌ. בְּרוּאֵי מַטָּה الْبَرَايَا. النَّاسُ. الأَنَامُ. الْوَرَى. בְּרוּאֵי מַעְלָה الْمَلأُ الأَعْلَى. الْمَلاَئِكَةُ. مَلَكُوتُ السَّمَاءِ.

בֵּרוּא, בירוא ז' إِقْتِلاَعُ الشَّجَرِ (لتسوية الارض).

בָּרוֹמֶטֶר G ז' (־ִים) بَارُومِتْر. مِقْيَاسٌ لِتَغَيُّرَاتِ الضَّغْطِ الْجَوِّيِّ.

ברוד ע' בָּרֹד.

בְּרָווֹ .It מ"ק بْرَافُو! عَلَيْكَ النُّورُ! مَرْحَى مَرْحَى! أَحْسَنْتَ!

בַּרְוָז, ברווז ז' (=בַּרְאוָז) (־ִים) ١. بَطَّةٌ ج بَطٌّ. ٢. إِشَاعَةٌ. كِذْبَةٌ. בַּרְוָז עִתּוֹנָאִי إِشَاعَةٌ (كِذْبَةٌ) صُحُفِيَّةٌ.

בַּרְוָזִיָּה נ' (־ִיּוֹת) قُنُّ تَرْبِيَةِ الْبَطِّ.

בַּרְוָזָן ז' (־ִים) خُلْدُ الْمَاءِ (حيوان ثديي مائي).

בְּרוּטוֹ .It ז' الْقَائِمُ. الْوَزْنُ الإِجْمَالِيُّ. الْمَجْمُوعُ الْكُلِّيُّ. מַשְׂכֹּרֶת בְּרוּטוֹ الرَّاتِبُ الْقَائِمُ (الإِجْمَالِيُّ) (قبل خصم الضرائب). מִשְׁקָל בְּרוּטוֹ الْوَزْنُ الْقَائِمُ.

בְּרוּטוּס ש"פ بْرُوتُوس (صديق يوليوس قيصر امبراطور روما الذي خانه وكان بين قتلته). גַּם אַתָּה, בְּרוּטוּס! حَتَّى أَنْتَ يَا بْرُوتُوس؟ حَتَّى أَنْتَ بَيْنَ الْخَوَنَةِ؟

בְּרוּטָלִי L ת' (־ִיִּים) فَظٌّ. وَحْشِيٌّ. قَاسٍ(ي). عَدِيمُ الرَّحْمَةِ. הִתְנַהֲגוּת בְּרוּטָלִית مُعَامَلَةٌ وَحْشِيَّةٌ. تَصَرُّفٌ فَظٌّ.

בְּרוּטָלִיּוּת נ' فَظَاظَةٌ. وَحْشِيَّةٌ. قَسْوَةٌ. شَرَاسَةٌ.

בָּרוּךְ ת' (בְּרוּכִים) مُبَارَكٌ. مَبْرُوكٌ. مَيْمُونٌ. مَحْمُودٌ. حَمِيدٌ. בָּרוּךְ הַבָּא! مَرْحَبًا بِالضَّيْفِ (بِالْقَادِمِ). أَهْلاً وَسَهْلاً. בָּרוּךְ דַּיַּן הָאֱמֶת هُوَ الْحَيُّ الْبَاقِي ע' דַּיָּן. בָּרוּךְ הַשֵּׁם تَبَارَكَ الرَّبُّ! الْحَمْدُ لِلَّهِ! نَحْمَدُهُ وَنَشْكُرُهُ! בָּרוּךְ שֶׁפְּטָרַנִי מֵעָנְשׁוֹ שֶׁל זֶה ١. تَبَارَكَ (اللّٰهُ) الَّذِي أَعْفَانِي (يقولها والد الابن اليهودي الذي بلغ ابنه

الثالثة عشرة حيث يكون الابن مسؤولا عن جميع أفعاله منذ ذلك السن). בָּרוּךְ רוֹפֵא חוֹלִים الحَمْدُ لِلّٰهِ عَلَى سَلَامَتِكَ.

בְּרוֹם G ז' البْرُوم (عنصر لافلزي سائل وسامّ).

בָּרוֹמֶטֶר G ז' (־טְרִים) بَارُومِتْر. مِقْيَاسُ ضَغْطِ الجَوّ.

בָּרוֹמֶטְרִי ת' (־יִּים) بَارُومِتْرِيٌّ. مَا يَتَعَلَّقُ بِمِقْيَاسِ ضَغْطِ الجَوِّ. רָמָה בָּרוֹמֶטְרִית مِنْطَقَةُ ضَغْطٍ عَالٍ. שֵׁקַע בָּרוֹמֶטְרִי مِنْطَقَةُ ضَغْطٍ مُنْخَفِضٍ.

בְּרוֹמִיד G ז' (־דִים) بْرُومِيد (مركب كيماوي).

בְּרוֹמַיְד .En وَرَقُ البْرُومِيد الَّذِي يُسْتَعْمَلُ فِي الطِّبَاعَةِ.

בָּרוֹן .Sp ז' (־נִים) بَارُون. نَبِيلٌ ج نُبَلَاءُ.

בְּרוֹנְזָה F נ' بْرُونْز. صُفْرٌ (خليط من النحاس والقصدير والتوتيا). תְּקוּפַת הַבְּרוֹנְזָה العَصْرُ البْرُونْزِيُّ أوِ النُّحَاسِيُّ.

בְּרוּנֶט F ז' (־טִים) أَسْمَرُ ج سُمْرٌ נ' سَمْرَاءُ ע' שָׁחוֹם.

בְּרוֹנִיקָה G נ' (־קוֹת) في النبات: حَبَقٌ. زَهْرَةُ الحَوَاشِي. فِيرُونِيكَا (veronica).

בְּרוֹנְכִיטִיס G ז' في الطب: نَزْلَةٌ صَدْرِيَّةٌ. اِلْتِهَابُ الشُّعَبِ (bronchitis).

בָּרוֹק .It ז' بَارُوكِيٌّ (اسلوب في الفن والادب).

בְּרוֹקֶר .En ז' (־רִים) وَسِيطٌ. سِمْسَارٌ (في البورصة والاموال غير المنقولة) ע' תַּוְכָן.

בָּרוּר ת' (בְּרוּרִים) ١. وَاضِحٌ. جَلِيٌّ. مَفْهُومٌ. مُبِينٌ. ٢. صَافٍ(ي). نَاصِعٌ. בָּרוּר כַּשֶּׁמֶשׁ وَاضِحٌ وُضُوحَ الشَّمْسِ. نَاصِعٌ كَالشَّمْسِ. בָּרוּר שֶׁ־ مِنَ الوَاضِحِ أَنْ. בְּרוּרוֹת תה"פ جَلِيًّا. بِجَلَاءٍ. بِكُلِّ صَرَاحَةٍ.

בֵּרוּר, בירור ז' (־רִים) ١. تَوْضِيحٌ. إِيضَاحٌ. شَرْحٌ. تَعْلِيلٌ. ٢. مُقَاضَاةٌ. ٣. اِسْتِيضَاحٌ. تَحْقِيقٌ. ٤. اِنْتِقَاءٌ. فَرْزٌ. הַדָּבָר טָעוּן בֵּרוּר الأَمْرُ يَفْتَقِرُ (يَحْتَاجُ) إِلَى تَوْضِيحٍ (شَرْحٍ). בְּבֵרוּר תה"פ بِوُضُوحٍ. بِجَلَاءٍ. دُونَ أَدْنَى شَكٍّ. בֵּרוּר הַפְּרִי تَصْنِيفُ (فَرْزُ) الفَاكِهَةِ.

בְּרוֹשׁ ז' (־שִׁים) سَرْوَةٌ ج سَرْوٌ (شجرة من الصنوبريات، pine).

בֶּרֶז ז' (בְּרָזִים) حَنَفِيَّةٌ. صُنْبُورَةٌ ج صَنَابِرُ.

(ברז) הִבְרִיז פ' סל' تَهَرَّبَ (من مسؤولية). تَفَلَّتَ. تَمَلَّصَ.

בִּרְזוּל ז' تَثْبِيتٌ بِالحَدِيدِ. تَسْمِيرٌ ע' פִּרְזוּל.

בְּרֵזִיָּה, ברזייה נ' (־יּוֹת) مَجْمُوعَةُ الحَنَفِيَّاتِ فِي مُؤَسَّسَةٍ (كالمدرسة).

בְּרָזִיל ש"פ البَرَازِيلُ (دولة في جنوب امريكا).

בַּרְזֶל ז' (־זִלִּים) ١. حَدِيدٌ. ٢. صَلَابَةٌ. حَزْمٌ. صَرَامَةٌ. בַּרְזֶל חַי حَدِيدٌ خَامٌ. حَدِيدٌ غُفْلٌ. בַּרְזֶל יְצִיקָה حَدِيدُ الصَّبِّ. حَدِيدُ الزَّهْرِ (الظَّهْرِ). בַּרְזֶל רָקוּעַ حَدِيدٌ مُطَاوِعٌ. אִישׁ בַּרְזֶל رَجُلٌ حَدِيدِيٌّ. ذُو إِرَادَةٍ حَدِيدِيَّةٍ. זִכָּרוֹן שֶׁל בַּרְזֶל ذَاكِرَةٌ خَارِقَةٌ. ذَاكِرَةٌ قَوِيَّةٌ. יַד בַּרְזֶל قَبْضَةٌ حَدِيدِيَّةٌ. قُوَّةٌ. شِدَّةٌ. כֹּחַ בַּרְזֶל قُوَّةُ احْتِمَالٍ. صَلَابَةٌ. قُوَّةٌ خَارِقَةٌ. جَلَادَةٌ. מָסָךְ בַּרְזֶל سِتَارٌ حَدِيدِيٌّ. מְסִלַּת בַּרְזֶל سِكَّةُ حَدِيدٍ. سِكَّةٌ حَدِيدِيَّةٌ ج سِكَكٌ. נִכְסֵי צֹאן בַּרְזֶל ثَرْوَةٌ نَفِيسَةٌ لَا تُقَدَّرُ بِثَمَنٍ. רְצוֹן בַּרְזֶל إِرَادَةٌ حَدِيدِيَّةٌ. תְּקוּפַת הַבַּרְזֶל العَصْرُ الحَدِيدِيُّ. בַּרְזֶל בְּבַרְזֶל יָחַד لَا يَفُلُّ الحَدِيدَ إِلَّا الحَدِيدُ.

בִּרְזֵל פ' ١. طَلَّى بِالحَدِيدِ. ٢. نَعَّلَ. ثَبَّتَ حَذْوَةً حَدِيدِيَّةً فِي حَافِرِ الحِصَانِ ע' פִּרְזֵל. בֻּרְזַל ١. طُلِيَ بِالحَدِيدِ. ٢. نُعِّلَ. ثُبِّتَتْ حَذْوَةٌ فِي حَافِرِ الحِصَانِ.

בַּרְזִלִּית, ברזילית נ' لِيفَةٌ حَدِيدِيَّةٌ (لجلي الأواني) ע' צֶמֶר, צֶמֶר פְּלָדָה.

בַּרְזְלָן, ברזילן ז' (־נִים) حَدَّادٌ. حَدَّادُ البِنَاءِ.

בְּרֶזֶנְט ז' شَادِرٌ ע' אַבְּרֶזִין.

בָּרַח פ' ١. هَرَبَ ـُ فَرَّ ـِ أَبِقَ ـَ اِنْهَزَمَ. ٢. تَهَرَّبَ. اِنْسَلَّ. تَمَلَّصَ. עָשָׂה "וַיִּבְרַח" סל' وَلَّى الأَدْبَارَ. هَرَبَ بِجِلْدِهِ. פָּגַע וּבָרַח ضَرَبَ وَهَرَبَ. كَرٌّ وَفَرٌّ ע' פֶּגַע. הִבְרִיחַ ١. هَرَّبَ (بصورة غير شرعية). ٢. هَزَمَ. شَرَّدَ. ٣. أَبْعَدَ. הִבְרִיחַ אֶת הַגְּבוּל تَسَلَّلَ. اِجْتَازَ الحُدُودَ بِصُورَةٍ غَيْرِ شَرْعِيَّةٍ. הִבְרִיחַ מֵהַמֶּכֶס هَرَّبَ مِنَ الجُمْرُكِ. הִבְרִיחַ אַחֲרֵי מִכְסֵי חֲבֵרוֹ مجازًا: أَنْقَذَ صَاحِبَهُ مِنَ الخَطَرِ (المَأْزِقِ). הֻבְרַח ١. هُرِّبَ. ٢. هُزِمَ. طُرِدَ.

בַּרְחָן ז' (־נִים) ١. هَارِبٌ. آبِقٌ. ٢. فَارٌّ. هَارِبٌ مِنَ الجَيْشِ ע' עָרִיק. ٣. مُفْلِسٌ ج مَفَالِيسُ.

בַּרְחָנוּת נ' هَرَبٌ. هُرُوبٌ. فِرَارٌ.

בַּרְחַשׁ A ז' (־שִׁים) بَرْغَشَةٌ (جنس بعوض) ج بَرْغَشٌ.

בֶּרֶט F ז' (־טִים) بِيرِيه. قُبَّعَةٌ مُسْتَدِيرَةٌ ע' כֻּמְתָּה.

בַּרְטֶר .En ז' (־רִים) مُقَايَضَةٌ. تَبَادُلُ السِّلَعِ.

בָּרִי תה"פ جَلِيٌّ. وَاضِحٌ. مَفْهُومٌ. لَا يَتَطَرَّقُ إِلَيْهِ الشَّكُّ. בָּרִי וְשֶׁמָּא - בָּרִי עָדִיף المُؤَكَّدُ أَفْضَلُ مِنَ المَشْكُوكِ فِيهِ ومجازًا: بَيْضَةُ اليَوْمِ خَيْرٌ مِنْ دَجَاجَةِ الغَدِ.

בֹּרִי, בורי ז' ١. بُرْءٌ. صِحَّةٌ. سَلَامَةٌ. ٢. صَوَابٌ. صِدْقٌ. עַל בֻּרְיוֹ بِكَامِلِهِ. تَمَامًا. بِحَذَافِرِهِ. بِدِقَّةٍ. הִכִּירוֹ עַל בֻּרְיוֹ عَرَفَهُ تَمَامَ المَعْرِفَةِ. عَلِمَهُ حَقَّ العِلْمِ.

בֶּרִי בֶּרִי .Sg ז' في الطب: بَرِي بَرِي (داء ينجم عن نقص في فيتامين ب).

בָּרִיא ת' (בְּרִיאִים) ١. سَلِيمٌ. صَحِيحٌ. مُعَافًى. ٢. سَمِينٌ. نَاصِحٌ. בָּרִיא וְשָׁלֵם سَلِيمٌ مُعَافًى. حَيٌّ يُرْزَقُ. שֵׂכֶל בָּרִיא عَقْلٌ سَلِيمٌ. مَنْطِقٌ سَلِيمٌ (وَجِيهٌ). נֶפֶשׁ בְּרִיאָה בְּגוּף בָּרִיא العَقْلُ السَّلِيمُ فِي الجِسْمِ السَّلِيمِ.

בְּרִיאָה נ' ١. خَلْقٌ. تَكْوِينٌ. إِبْدَاعٌ. ٢. الدُّنْيَا. الكَوْنُ. الوُجُودُ.

בְּרִיאוּת נ' صِحَّةٌ. عَافِيَةٌ. سَلَامَةٌ. אֵינֶנּוּ בְּקַו הַבְּרִיאוּת مُتَوَعِّكُ الصِّحَّةِ.

מُنْحَرِفُ الْمِزَاجِ. לִבְרִיאוּת نَشْوَة! تَعِيش! صِحَّة! يَرْحَمُ (تقال بعد عطسة). הָעִקָּר הַבְּרִיאוּת الْمُهِمُّ الْمُحَافَظَةُ عَلَى الصِّحَّةِ. مَعْلِهْش.

בְּרִיגָדָה F נ׳ (־דוֹת) لِوَاءٌ ج أَلْوِيَةٌ. فَيْلَقٌ ج فَيَالِقُ ע׳ חֲטִיבָה. הַבְּרִיגָדָה הַיְּהוּדִית الْفَيْلَقُ الْيَهُودِيُّ (اشترك إلى جانب الحلفاء ضد المانيا النازية في الحرب العالمية الثانية).

בְּרִיגָדִיר ז׳ (־דִים) بْرِيغَادِير. لِوَاءٌ. قَائِدُ لِوَاءٍ.

בְּרִידְג׳ .En ז׳ لُعْبَةُ الْبْرِيدْج (لعبة شدة قوامها اربعة لاعبين).

בְּרִיָּה, בריה נ׳ (־יּוֹת) بَرِيَّةٌ ج بَرَايَا. مَخْلُوقٌ ج مَخْلُوقَاتٌ. كَائِنٌ ج كَائِنَاتٌ. הַבְּרִיּוֹת الْبَرَايَا. الْخَلْقُ. الْمَخْلُوقَاتُ. الْأَنَامُ. النَّاسُ. פְּשֹׁט נְבֵלָה בַּשּׁוּק וְאַל תִּצְטָרֵךְ לַבְּרִיּוֹת مجازًا: الْحِلَاقَةُ بِالْفَأْسِ وَلَا الْحَاجَةُ لِلنَّاسِ.

בְּרִיּוֹם ז׳ (=בַּר־יוֹם) (־מִים) ذُبَابَةُ مَايُو. حَشَرَةٌ تَعِيشُ يَوْمًا وَاحِدًا.

בָּרְיוּם G ז׳ بَارْيُوم (معدن ابيض يشبه الفضة).

בִּרְיוֹן ז׳ (־נִים) بَلْطَجِي. قَبَضَاي. عَنِيفٌ. سِيبِنْدِي עק׳.

בִּרְיוֹנוּת נ׳ بَلْطَجَة. عُنْفٌ. قَسْوَةٌ. إِرْهَابٌ. شَقَاوَةٌ.

בְּרִיזָה F נ׳ (־זוֹת) نَسِيمُ الْبَحْرِ (breeze) ע׳ מַשָּׁב, מַשַּׁב רוּחַ.

בְּרִיחַ ז׳ (־חִים) ١. مِزْلَاجٌ ج مَزَالِيجُ. سَقَّاطَةٌ ج سَقَّاطَاتٌ. ضَبَّةٌ. ٢. عَظْمُ التَّرْقُوَةِ (في الكتف). ٣. تِرْبَاسٌ (في بندقية).

בְּרִיחָה נ׳ (־חוֹת) ١. هَرَبٌ. هُرُوبٌ. فِرَارٌ. هَزِيمَةٌ. ٢. مجازًا: تَهَرُّبٌ. تَمَلُّصٌ. تَفَلُّتٌ. בְּרִיחַת מוֹחוֹת هِجْرَةُ الْأَدْمِغَةِ (هجرة العلماء واصحاب المهن). בְּרִיחַת סִידָן في الطب: تَخَلْخُلُ الْعِظَامِ (تناقص في كلس العظام، osteoporosis).

בָּרִיטוֹן G ז׳ (־נִים) بَارِيتُون (آلة موسيقية نفخية). الْجَهِيرُ الْأَوَّلُ.

בְּרִיטִי .En תו״ז (־טִים, ־יִּים) بِرِيطَانِيٌّ.

בְּרִיכָה נ׳ (־כוֹת) ١. بُرُوكٌ. رَكْعَةٌ. رُكُوعٌ. جُثُوٌّ. ٢. في النبات: تَرْقِيدٌ.

בְּרַיְל, ברייל F ז׳ بْرَايِل. כְּתַב בְּרַיְל طَرِيقَةُ بْرَايِل. الْكِتَابَةُ بِالْحُرُوفِ النُّقْطِيَّةِ لِلْمَكْفُوفِينَ.

בֵּרִילְיוּם G ז׳ بِيرِيلْيُوم (عنصر فلزي نادر خفيف).

בְּרִילְיַנְטִין, בריליינטין F ז׳ بْرِلْيَانْتِين. دِهَانٌ لِتَلْمِيعِ الشَّعْرِ.

בְּרִינְזָה .En נ׳ جُبْنَةٌ مَصْنُوعَةٌ مِنْ حَلِيبِ الْمَعْزِ.

בְּרִיסְטוֹל .En ז׳ (־לִים) وَرَقُ بْرِيسْتُول. وَرَقٌ صَقِيلٌ مُلَائِمٌ لِلرَّسْمِ.

בָּרִיקָדָה F נ׳ (־דוֹת) مِتْرَاسٌ ج مَتَارِيسُ. حَاجِزٌ ج حَوَاجِزُ ע׳ מִתְרָס.

בְּרֵירָה נ׳ (־רוֹת) خِيَارٌ. إِخْتِيَارٌ. إِنْتِقَاءٌ. חֹק הַבְּרֵירָה הַטִּבְעִית في علم الطبيعة: قَانُونُ الْانْتِخَابِ الطَّبِيعِيِّ. قَانُونُ الْبَقَاءِ لِلْأَصْلَحِ (حسب نظرية داروين).

בְּרִירוּת נ׳ ١. نَقَاءٌ. طَهَارَةٌ. ٢. وُضُوحٌ. جَلَاءٌ. شَفَّافِيَّةٌ.

בְּרִית נ׳ (־תוֹת) ١. حِلْفٌ ج أَحْلَافٌ. مُعَاهَدَةٌ ج مُعَاهَدَاتٌ. مِيثَاقٌ ج مَوَاثِيقُ. عَهْدٌ ج عُهُودٌ. ٢. خِتَانٌ. طُهُورٌ. ٣. إِتِّحَادٌ. جَمْعِيَّةٌ. בְּרִית מִילָה, בְּרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ مَرَاسِيمُ الْخِتَانِ أَوِ الطُّهُورِ. בְּרִית בֵּין הַבְּתָרִים عَهْدُ مَا بَيْنَ الْأَشْلَاءِ الَّذِي قَطَعَهُ اللهُ لِسَيِّدِنَا إِبْرَاهِيمَ وَلِنَسْلِهِ (كما جاء في سفر التكوين). הַבְּרִית הַחֲדָשָׁה الْعَهْدُ الْجَدِيدُ. الْإِنْجِيلُ. בְּרִית הַמּוֹעָצוֹת الْاتِّحَادُ السُّوفْيَاتِيُّ (سابقا). בְּרִית נַאטוֹ״ו نَاتُو. ר״ת حِلْفُ شِمَالِيِّ الْأَطْلَسِيِّ (الْأَطْلَنْطِيِّ). בְּרִית צְבָאִית حِلْفٌ عَسْكَرِيٌّ. אֲרוֹן הַבְּרִית تَابُوتُ الْعَهْدِ ע׳ אָרוֹן. אַרְצוֹת הַבְּרִית الْوِلَايَاتُ الْمُتَّحِدَةُ الْأَمْرِيكِيَّةُ. בֶּן בְּרִית ١. يَهُودِيٌّ. ٢. حَلِيفٌ ج حُلَفَاءُ. صَدِيقٌ ج أَصْدِقَاءُ. בַּעַל בְּרִית حَلِيفٌ ج حُلَفَاءُ. לוּחוֹת הַבְּרִית لَوْحَتَا الْعَهْدِ (وصايا موسى العشر). כָּרַת בְּרִית قَطَعَ عَهْدًا. عَقَدَ مِيثَاقًا. تَحَالَفَ مَعَ.

בֹּרִית, בורית נ׳ الْغَاسُولُ. الصَّابُونِيَّةُ. عِرْقُ الْحَلَاوَةِ (نبات، soapwort).

בֵּרֵךְ פ׳ بَرَكَ ـ رَكَعَ ـ جَثَا ـ سَجَدَ ـ خَرَّ ـ سَاجِدًا. בֵּרֵךְ ١. بَارَكَ. حَيَّا. رَحَّبَ بِـ سَلَّمَ عَلَى. هَنَّأَ. ٢. أَثْنَى عَلَى. أَشَادَ بِـ ٣. بَارَكَ الرَّبَّ. حَمِدَ ـ الرَّبَّ. יְבָרֶכְךָ ה׳ بَارَكَكَ اللهُ. بَرَكَةُ اللهِ عَلَيْكَ. בֹּרַךְ بُورِكَ. הִתְבָּרֵךְ ١. بَارَكَ نَفْسَهُ. غَبَطَ ـ نَفْسَهُ عَلَى. ٢. بُورِكَ. تَبَارَكَ. הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ تَبَارَكَ الرَّبُّ! اللهُ تَعَالَى! הִבְרִיךְ ١. أَبْرَكَ. رَكَّعَ. أَنَاخَ. ٢. في النبات: رَقَّدَ (غصنا في التراب).

בֶּרֶךְ נ׳ (בִּרְכַּיִם) ١. رُكْبَةٌ ج رُكَبٌ. رَضْفَةٌ ج رَضَفٌ. ٢. في الميكانيك: مِحْوَرُ الْمُحَرِّكِ. كَرَنْك. פִּיק בִּרְכַּיִם إِصْطِكَاكُ الرُّكَبِ. إِرْتِعَادُ الْفَرَائِصِ. فَزَعٌ. שְׁפַל בֶּרֶךְ خَاشِعٌ ج خُشَّعٌ وَخَاشِعُونَ. مُتَوَاضِعٌ.

בְּרָכָה נ׳ (־כוֹת) ١. بَرَكَةٌ ج بَرَكَاتٌ. تَبْرِيكٌ ج تَبْرِيكَاتٌ. تَهْنِئَةٌ ج تَهَانٍ(ي). تَحِيَّةٌ ج تَحِيَّاتٌ. دُعَاءٌ. تَرْحِيبٌ. ٢. ثَنَاءٌ. مَدْحٌ. ٣. يُمْنٌ. سَعْدٌ. בְּרָכָה כְּלָלִית خَيْرٌ عَمِيمٌ. בִּרְכַּת הַגּוֹמֵל صَلَاةُ الْحَمْدِ لِلّٰهِ (على نجاة من خطر). בִּרְכַּת הַחֹדֶשׁ صَلَاةُ أَوَّلِ الشَّهْرِ (تتلى في السبت الذي يسبق اول الشهر). בִּרְכַּת כֹּהֲנִים بَرَكَةُ الْكَهَنَةِ (يتلوها يهود من سلالة كوهين من منبر خاص في الكنيس لمباركة جمهور المصلين). בִּרְכַּת הַמּוֹצִיא ע׳ מוֹצִיא, הַמּוֹצִיא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ. בִּרְכַּת הַמָּזוֹן بَرَكَةُ النِّعَمِ. בִּרְכַּת שֶׁהֶחֱיָנוּ ע׳ חָיָה, הֶחֱיָה. גֶּשֶׁם בְּרָכָה غَيْثٌ. مَطَرُ الْخَيْرَاتِ. הָיָה בְּרָכָה, שָׂא בְּרָכָה تَقَبَّلِ التَّهَانِيَ. تَفَضَّلْ بِقَبُولِ سَلَامِي. זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה (ז״ל) رَحِمَهُ اللهُ. تَغَمَّدَهُ اللهُ بِرَحْمَتِهِ. תָּבוֹא עָלָיו בְּרָכָה تُبُورِكَ! فَلْيُبَارَكْ! بَارَكَهُ اللهُ! קִדֵּם בִּבְרָכָה رَحَّبَ بِـ إِسْتَقْبَلَ (فلانا) بِالتَّرْحَابِ.

בְּרֵכָה נ׳ (־כוֹת) بِرْكَةٌ ج بِرَكٌ. حَوْضٌ ج أَحْوَاضٌ. جَابِيَةٌ ج جَوَابٍ(ي). בְּרֵכַת דָּגִים بِرْكَةُ تَرْبِيَةِ الْأَسْمَاكِ. בְּרֵכַת שְׂחִיָּה مَسْبَحٌ ج مَسَابِحُ. بِرْكَةُ سِبَاحَةٍ. בְּרֵכוֹת שְׁלֹמֹה بِرَكُ سُلَيْمَانَ (في طريق القدس–الخليل).

בְּרֵכִיָּה, ברכייה נ׳ (־יּוֹת) الْبُرْكَةُ. إِوَزَّةٌ بَرِّيَّةٌ (wild-duck).

בְּרַם תה"פ ١. وَلكِنْ. عَلَى أَنَّ. بَيْدَ أَنَّ. غَيْرَ أَنَّ. ٢. حَقًّا.

בַּרְמִינַן ע' בַּר, בַּר־מִינַן.

בְּרֶנְדִּי .En ז' بْرَانْدِي (نوع من المشروبات الروحية).

בְּרַנְז'ָה Y נ' زُمَلاءُ. أَصْحَابُ المِهْنَةِ.

בֶּרְנַרְדִּין ז' بِرْنَارْدِين (نوع من الكلاب الكبيرة).

בַּרְנָשׁ .Ar ז' (־שִׁים) شَخْصٌ. إِمْرُؤٌ. مَخْلُوقٌ. بَعْضُهُمْ.

בֵּרֵס פ' G دَبَغَ ـُ الجِلْدَ. أَعَدَّ الجُلُودَ لِلْمَلَابِسِ.

בֵּרוּס ז' دِبَاغَةُ الجُلُودِ.

בֻּרְסִי, בורסי G ז' (־סִים) دَبَّاغٌ. دَبَّاغُ جُلُودٍ (لتهيئتها للملابس).

בִּרְסֵק G دَبَغَ ـُ الجُلُودَ (لصنع الملابس الجلدية).

בֻּרְסְקָאוּת, בורסקאות נ' دِبَاغَةٌ. مِهْنَةُ دِبَاغَةِ الجُلُودِ.

בֻּרְסְקִי, בורסקי ١. נ' (־יּוֹת) مَدْبَغَةٌ ج مَدَابِغُ. ٢. ז' (־קִים) دَبَّاغُ جُلُودٍ.

בָּרָק ז' (בְּרָקִים) ١. بَرْقٌ ج بُرُوقٌ. ٢. بَرِيقٌ. وَمِيضٌ. تَلَأْلُؤٌ. لَمَعَانٌ. ٣. فَخَامَةٌ. فَخْفَخَةٌ. בִּמְהִירוּת הַבָּרָק بِسُرْعَةِ البَرْقِ. بِسُرْعَةٍ خَاطِفَةٍ.

בָּרַק פ' ١. بَرَقَ ـُ أَبْرَقَ. ٢. لَمَعَ ـَ تَأَلَّقَ. وَمَضَ (يَمِضُ). הִבְרִיק ١. أَبْرَقَ. أَرْسَلَ بَرْقِيَّةً. ٢. تَأَلَّقَ. تَلَأْلَأَ. لَمَعَ. وَمَضَ. ٣. لَمَّعَ. ٤. زَاغَ ـِ بَصَرُهُ (من البرق). إِنْبَهَرَ. הִתְבָּרֵק بَرَقَ. إِلْتَمَعَ.

בַּרְקַאי ז' ١. نَجْمَةُ الصَّبَاحِ. ٢. عَمُودُ الفَجْرِ.

בַּרְקוֹד .En ז' في الطباعة: خُطُوطُ الرَّمْزِ (الكود).

בָּרָקוּדָה .Sp נ' إِصْقِرْنِي. نَوْعٌ مِنَ الأَسْمَاكِ (barracuda).

בַּרְקִית נ' في الطب: الزَّرَقُ. المَاءُ الأَزْرَقُ (في العين، glaucoma).

בַּרְקָן ז' (־נִים) في النبات: لَخْلَاخٌ. خُرْفَيْشُ الحَمِيرِ. وَرْدُ السِّيَاجِ.

בְּרֶקֶס .En (־סִים) ז"ר فَرَامِلُ ע' בְּלָם.

בַּרְקָרוֹלָה .It נ' بَارْكَارُولَا (اغنية جندول شعبية في بندقية إيطاليا).

בָּרֶקֶת נ' (־רְקוֹת) عَقِيقٌ. يَاقُوتٌ ج يَوَاقِيتُ ע' אֶקְטִיס.

בָּרַר פ' ١. إِنْتَقَى. إِخْتَارَ. إِنْتَخَبَ. فَرَزَ ـِ نَقَّحَ. صَنَّفَ. נִבְרַר أُنْتُقِيَ. نُقِّيَ. فُرِزَ. نُقِّحَ. בֵּרֵר ١. أَوْضَحَ. إِسْتَوْضَحَ. بَيَّنَ. إِسْتَفْسَرَ. شَرَحَ ـَ جَلَّى. ٢. إِخْتَارَ. إِنْتَخَبَ. הִתְבָּרֵר ١. تَبَيَّنَ. إِتَّضَحَ. إِنْجَلَى. تَجَلَّى. ٢. تَنَزَّهَ. رَبَا ـُ بِنَفْسِهِ. הִתְבָּרֵר דִּינוֹ بُتَّ فِي قَضِيَّتِهِ. بُحِثَتْ قَضِيَّتُهُ. הֵבֵר ١. نَقَّى. نَقَّحَ (الغلة من التبن). ٢. لَمَّعَ. فَرَكَ ـُ (ليلتمع). הֻבְרַר إِتَّضَحَ. تَبَيَّنَ. إِنْجَلَى. بَانَ ـِ

בְּרָרָה A נ' (־רוֹת) فَضْلَةٌ ج فَضَلَاتٌ. نُفَايَةٌ ج نُفَايَاتٌ. بِضَاعَةٌ رَدِيئَةٌ.

בְּרֵרָה נ' (־רוֹת) ١. خِيَارٌ. إِخْتِيَارٌ. ٢. إِنْتِخَابٌ. ٣. إِمْكَانٌ. إِمْكَانِيَّةٌ. إِحْتِمَالٌ. בְּרֵרַת מֶחְדָּל خِيَارٌ اِفْتِرَاضِيٌّ. לֵית בְּרֵרָה لَا خِيَارَ لِـ لَا مَنَاصَ مِنْ. لَا بُدَّ مِنْ. لَا مَفَرَّ مِنْ. لَا مَحِيدَ عَنْ. אֵין לִי בְּרֵרָה لَا حِيلَةَ لِي. لَا خِيَارَ لِي.

בַּרְרָן ז' (־נִים) نَيِّقٌ. مُدَقِّقٌ فِي الاخْتِيَارِ. صَعْبُ الإِرْضَاءِ.

בַּרְרָנוּת נ' تَدْقِيقٌ فِي الاخْتِيَارِ. صُعُوبَةُ إِرْضَاءٍ.

בַּרְרָנִי ת' (־יִּים) شَدِيدُ التَّدْقِيقِ فِي الاخْتِيَارِ.

בֵּרֵשׁ, הִבְרִישׁ פ' فَرَشَ ـُ نَظَّفَ بِالفُرْشَاةِ. فَرَكَ ـُ بِالفُرْشَايَةِ. בֹּרַשׁ نُظِّفَ بِالفُرْشَاةِ. הִתְבָּרֵשׁ فُرِشَ.

בִּשְׁבִיל מ"י لِأَجْلِ. مِنْ أَجْلِ. فِي سَبِيلِ. لِصَالِحِ. مِنْ طَرَفِ. إِكْرَامًا لِـ

בְּשָׁה"י פְּה"י ר"ת בְּשָׁפַת הַיָּם, פְּסַח הַיּוֹם مجازًا: بِمَعَاذِيرَ وَاهِيَةٍ.

בִּשּׁוּל, בישול ז' (־לִים) طِهَايَةٌ. طَهْوٌ. طَبْخٌ. طِبَاخَةٌ.

בָּשׂוּם ת' (בְּשׂוּמִים) عَطِرٌ. مُعَطَّرٌ. عَبِقٌ. مُضَوَّعٌ. مُطَيَّبٌ.

בִּשּׂוּם, בישום ז' تَعْطِيرٌ. تَضْمِيخٌ. تَضْوِيعٌ. تَعْبِيقٌ.

בְּשׂוֹרָה נ' (־רוֹת) ١. خَبَرٌ ج أَخْبَارٌ. ٢. بُشْرَى. بِشَارَةٌ ج بَشَائِرُ. ٣. مُكَافَأَةٌ عَلَى بِشَارَةٍ. בְּשׂוֹרוֹת אִיּוֹב بَشَائِرُ أَيُّوبَ. أَنْبَاءٌ مُرِيعَةٌ. نَذِيرُ شَرٍّ. אִישׁ בְּשׂוֹרוֹת مُبَشِّرٌ. بَشِيرٌ. יוֹם בְּשׂוֹרָה يَوْمٌ أَغَرُّ (مَيْمُونٌ).

בְּשִׁילָה נ' ١. نُضُوجٌ. يُنُوعٌ. ٢. مجازًا: نُضُوجٌ (فكري).

בָּשַׁל פ' ١. نَضِجَ ـَ أَيْنَعَ. أَدْرَكَ. ٢. إِنْطَبَخَ. طُهِيَ. إِسْتَوَى. ٣. مجازًا: إِكْتَمَلَ نُمُوُّهُ. בִּשֵּׁל طَبَخَ ـُ طَهَا ـُ أَنْضَجَ. הִתְבַּשֵּׁל, נִתְבַּשֵּׁל ١. إِنْطَبَخَ. إِسْتَوَى. نَضِجَ. أَيْنَعَ. ٢. إِكْتَمَلَ. הִבְשִׁיל ١. أَنْضَجَ. جَعَلَهُ يَانِعًا. ٢. نَضِجَ. أَيْنَعَ. إِكْتَمَلَ.

בָּשֵׁל ת' (בְּשֵׁלִים) نَاضِجٌ. يَانِعٌ. دَانِي القُطُوفِ. פְּרִי בָּשֵׁל ١. فَاكِهَةٌ نَاضِجَةٌ. ٢. مجازًا: غَنِيمَةٌ بَارِدَةٌ.

בְּשֶׁל מ"י بِسَبَبِ. لِأَنَّ. لِأَنَّهُ. مِنْ أَجْلِ. لِـ مِنْ جَرَّاءِ. הוּא בְּשֶׁלּוֹ مَا زَالَ عِنْدَ رَأْيِهِ. إِنَّهُ مُصِرٌّ عَلَى رَأْيِهِ.

בְּשֵׁלוּת נ' نُضْجٌ. نُضُوجٌ. إِدْرَاكٌ. إِكْتِمَالٌ. يُنُوعٌ.

בֹּשֶׂם, בושם ז' (בְּשָׂמִים) عِطْرٌ ج عُطُورٌ. طِيبٌ ج طُيُوبٌ. أَرِيجٌ. شَذًا. عَرْفٌ. عَبِيرٌ. בְּשָׂמִים رَوَائِحُ عِطْرِيَّةٌ. عُطُورٌ. מֵי בֹּשֶׂם مَاءُ العُطُورِ. كُولُونْيَا. مَاءُ الكُولُونْيَا. مَاءُ اللَّوَنْدَا. לֹא בָּא כַּבֹּשֶׂם הַזֶּה (הַהוּא) لَمْ يَسْبِقْ لَهُ مَثِيلٌ. لَا يُدَانِيهِ أَحَدٌ ومجازًا: لَا عِطْرَ بَعْدَ عَرُوسٍ.

בַּשָּׂם ז' (־מִים) عَطَّارٌ. بَائِعُ رَوَائِحَ عِطْرِيَّةٍ ע' בַּסָּם.

בָּשַׂם פ' ١. عَطِرَ ـَ أَرِجَ ـَ عَبِقَ ـَ فَاحَ ـُ ٢. طَابَ ـِ בִּשֵּׂם ١. عَطَّرَ. أَرَّجَ. ضَمَّخَ. عَبَّقَ. ٢. مجازًا: طَابَ. لَذَّ. حَلَا. יִבְשַׂם לְךָ! بِالهَنَاءِ وَالشِّفَاءِ! هَنِيئًا مَرِيئًا! هَنِيئًا لَكَ! (تقال سخرية ايضًا). הִתְבַּשֵּׂם ١. تَعَطَّرَ. ٢. إِنْتَشَى. سَكِرَ ـَ ثَمِلَ ـَ נִתְבַּשְּׂמָה דַּעְתּוֹ עָלָיו طَابَ نَفْسًا. طَابَتْ نَفْسُهُ.

בִּשְׁעַת תה"פ عِنْدَ. لَدَى. فِي حِينِ ע' שָׁעָה.

בִּשֵּׂר פ' بَشَّرَ. خَبَّرَ. أَخْبَرَ. أَنْبَأَ. בִּשֵּׂר לוֹ زَفَّ لَهُ الْبُشْرَى. הִתְבַּשֵּׂר, נִתְבַּשֵּׂר تَبَشَّرَ. إِسْتَبْشَرَ. تَيَمَّنَ. بَلَغَتْهُ بُشْرَى سَارَّةٌ.

בָּשָׂר ז' (בְּשָׂרִים) ١. لَحْمٌ ج لُحُومٌ. ٢. مَخْلُوقٌ. صِفَةٌ لِكُلِّ مَخْلُوقٍ. בְּשַׂר וָדָם لَحْمٌ وَدَمٌ. بَشَرٌ. إِنْسَانٌ. מִבְּשָׂרִי חָזִיתִי خَبِرْتُ الأَمْرَ بِنَفْسِي. لَقَدْ بُلِيتُ بِذلِكَ شَخْصِيًّا. בָּשָׂר חַי ١. لَحْمٌ نِيءٌ (غَيْرُ مَطْبُوخٍ). لَحْمَةٌ نِيَّةٌ. ٢. لَحْمٌ بِلاَ جِلْدٍ. בְּשַׂר טָחוּן لَحْمَةٌ مَفْرُومَةٌ. בְּשַׂר תּוֹתָחִים طُعْمَةٌ لِلْمَدَافِعِ. ضَحِيَّةٌ لاَ طَائِلَ تَحْتَهَا. בַּעַל בָּשָׂר لَحِيمٌ. سَمِينٌ. بَدِينٌ. مُتَرَهِّلُ الجِسْمِ. כְּלֵי בָּשָׂר آنِيَةُ اللَّحْمِ (عند اليهود، لا اواني الحليب). שְׁאֵר בָּשָׂר قَرِيبٌ ج أَقْرِبَاءُ. نَسِيبٌ ج أَنْسِبَاءُ. עַצְמִי וּבְשָׂרִי אַתָּה أَنْتَ لَحْمِي وَدَمِي. أَنْتَ مِنْ أَهْلِي وَعَشِيرَتِي. תַּעֲנוּגוֹת בְּשָׂרִים لَذَّةٌ جِسْمِيَّةٌ. عَلاَقَةٌ جِنْسِيَّةٌ. נָשָׂא בְּשָׂרוֹ בְּשִׁנָּיו كَبَتَ ـ غَيْظَهُ. تَجَلَّدَ.

בְּשָׂרִי ת' (־יִים) ١. بَشَرِيٌّ. مَخْلُوقٌ مِنْ لَحْمٍ. ٢. خَاصٌّ بِأَكْلِ اللُّحُومِ (آنية عند اليهود).

בְּשָׂרָנִי ת' (־יִים) ١. لَحِيمٌ. لَحْمِيٌّ. بَدِينٌ. ٢. في النبات: لَحْمِيٌّ. ذُو وَرَقٍ لَحِيمٍ (ثَخِينٍ).

בֹּשֶׁת, בּוּשָׁה נ' ١. عَارٌ. خِزْيٌ. حَيَاءٌ. خَجَلٌ. ٢. صِفَةٌ عَامَّةٌ لِلأَصْنَامِ. בֹּשֶׁת פָּנִים ١. خِزْيٌ. عَارٌ. ٢. خَيْبَةٌ. فَشَلٌ. יָצָא מִשָּׁם בְּבֹשֶׁת פָּנִים عَادَ يَجُرُّ أَذْيَالَ الفَشَلِ. בֵּית בֹּשֶׁת ١. مَاخُورٌ ج مَوَاخِيرُ. ٢. حَيَاءُ المَرْأَةِ. عَانَةٌ. فَرْجٌ.

בַּת נ' (בָּנוֹת) بِنْتٌ. إِبْنَةٌ ج بَنَاتٌ. فَتَاةٌ ج فَتَيَاتٌ. صَبِيَّةٌ ج صَبَايَا. בִּתּוֹ كَرِيمَتُهُ. בַּת אָדָם آدَمِيَّةٌ. إِنْسَانَةٌ. ذَاتُ رُوحٍ إِنْسَانِيَّةٍ. نَجِيبَةٌ. בַּת אָח, בַּת אָחוֹת ע' אַחְיָנִית. בַּת בְּרִית حَلِيفَةٌ. دَوْلَةٌ حَلِيفَةٌ (صَدِيقَةٌ). בַּת גִּילוֹ تِرْبُهُ. فِي سِنِّهِ. فِي عُمْرِهِ. בַּת דּוֹד, בַּת דּוֹדָה ע' דּוֹדָן, דּוֹדָנִית. בַּת זוּג ١. زَوْجَةٌ. زَوْجٌ. قَرِينَةٌ. ٢. حَلِيلَةٌ ج حَلاَئِلُ. בַּת חֶדֶר مُخَدَّرَةٌ. مَنْ تُلاَزِمُ خِدْرَهَا وَدَارَهَا مِنَ الفَتَيَاتِ وَالنِّسَاءِ. בַּת חַוָּה إِبْنَةُ حَوَّاءَ. حَوَّاءُ. إِمْرَأَةٌ ج نِسَاءٌ. בַּת חוֹרֶגֶת رَبِيبَةٌ (بنت الزوجة أو الزوج) ج رَبَائِبُ. בַּת חוֹרִין حُرَّةٌ. طَلِيقَةٌ. בַּת חִיּוּךְ بَسْمَةٌ. إِبْتِسَامَةٌ. בַּת חֲמוּדוֹת حَسْنَاءُ ج حَسْنَاوَاتٌ. غَادَةٌ. هَيْفَاءُ. בַּת טוֹבִים إِمْرَأَةٌ كَرِيمَةُ الأَصْلِ. بِنْتُ أَشْرَافٍ. בַּת טִפּוּחָיו رَبِيبَتُهُ. בַּת הַיָּם حُورِيَّةُ البَحْرِ. בַּת יַעֲנָה نَعَامَةٌ ע' יָעֵן. בַּת יִשְׂרָאֵל يَهُودِيَّةٌ. عِبْرِيَّةٌ. בַּת כָּנָף ذَاتُ الجَنَاحِ. طَيْرٌ ج طُيُورٌ ע' עוֹף. בַּת כְּפָר قَرَوِيَّةٌ. رِيفِيَّةٌ. فَلاَّحَةٌ. בַּת לְוָיָה مُرَافِقَةٌ. مُصَاحِبَةٌ. مُلاَزِمَةٌ. בַּת מֶלֶךְ ١. أَمِيرَةٌ. ٢. في الطب: شَحَّاذُ العَيْنِ ע' מְלָק, שְׂעוֹרָה. בַּת מִצְוָה مُكَلَّفَةٌ بِالوَصَايَا الدِّينِيَّةِ. مَنْ بَلَغَتْ سِنَّ الثَّانِيَةَ عَشْرَةَ. בַּת קוֹל ١. صَدًى ج أَصْدَاءٌ. ٢. وَحْيٌ. ٣. مَقُولَةٌ. شَائِعَةٌ. ٤. هَاتِفٌ. هَمْسَةٌ. خَاطِرَةٌ. בַּת קַיָּמָא دَائِمَةٌ. مُسْتَدِيمَةٌ. בַּת שְׂחוֹק بَسْمَةٌ. إِبْتِسَامَةٌ. בַּת שִׁיר ١. رَبَّةُ الشِّعْرِ. الوَحْيُ. ٢. شَاعِرَةٌ. مُطْرِبَةٌ. בְּנוֹת יָמִים طَوَائِحُ الدَّهْرِ. صُرُوفُ الزَّمَنِ. رَيْبُ المَنُونِ.

(בַּת) בְּבַת אַחַת תה"פ مَرَّةً وَاحِدَةً. دُفْعَةً وَاحِدَةً.

בָּתָה נ' (־תוֹת) ١. أَرْضٌ بُورٌ. بَوَارٌ. أَرْضٌ مَتْرُوكَةٌ. ٢. سَهْبٌ ج سُهُوبٌ. فَلاَةٌ مُغَطَّاةٌ بِأَعْشَابٍ وَاطِئَةٍ وَشُجَيْرَاتٍ شَائِكَةٍ.

בְּתוּלָה נ' (־לוֹת) ١. عَذْرَاءُ ج عَذَارَى وعَذَارٍ(ي). بَتُولٌ. بِكْرٌ ج أَبْكَارٌ. خَرِيدَةٌ ج خَرَائِدُ. ٢. في الفلك: بُرْجُ العَذْرَاءِ. السُّنْبُلَةُ. הַבְּתוּלָה הַקְּדוֹשָׁה البَتُولُ. السَّيِّدَةُ العَذْرَاءُ. مَرْيَمُ العَذْرَاءُ. בְּתוּלָה זְקֵנָה عَانِسٌ ج عَوَانِسُ. تَرِيكَةٌ. בְּתוּלַת הַיָּם عَرُوسُ البَحْرِ. קַרְקַע בְּתוּלָה ١. أَرْضٌ عَذْرَاءُ. أَرْضٌ بَوَارٌ. ٢. مَوْضُوعٌ لَمْ يُطْرَقْ بَعْدُ.

בְּתוּלִי ת' (־יִים) بَتُولِيٌّ. عُذْرِيٌّ. مُحْتَشِمٌ.

בְּתוּלִיּוּת נ' بَتُولِيَّةٌ. عُذْرَةٌ. حِشْمَةٌ. إِحْتِشَامٌ.

בְּתוּלִים ז"ר ١. بَتُولِيَّةٌ. عُذْرَةٌ. بَكَارَةٌ. ٢. طَهَارَةٌ. عِفَّةٌ. קְרוּם הַבְּתוּלִים غِشَاءُ البَكَارَةِ.

בִּתּוּק, בִּיתוּק ז' بَتْكٌ. تَبْتِيكٌ. تَقْطِيعُ أَوْصَالٍ. بَقْرٌ.

בִּתּוּר, בִּיתוּר ז' (־רִים) بَتْرٌ. قَطْعٌ. تَقْطِيعُ أَوْصَالٍ. بَتْكٌ.

בְּתוֹר, בְּתוֹרַת מ"י بِمَثَابَةِ. بِصِفَةِ. بِاعْتِبَارِ. عَلَى اعْتِبَارِ. بِوَصْفِ. كَـ

בָּתִיסְפֵירָה G נ' كُرَةُ الأَعْمَاقِ (لاستكشاف أعماق البحر، bathysphere).

בִּתֵּק, בִּיתֵּק פ' بَتَكَ ـ قَطَعَ ـ طَعَنَ ـ وَخَزَ (يَخِزُ). بَقَرَ ـ בֻּתַּק بُتِكَ. قُطِعَ. قُطِّعَتْ أَوْصَالُهُ. طُعِنَ. הִתְבַּתֵּק تَبَتَّكَ. تَقَطَّعَ. تَشَقَّقَ. شُرِّحَ.

בֶּתֶר ז' (בְּתָרִים) ١. وَصْلٌ ج أَوْصَالٌ. شِلْوٌ ج أَشْلاَءٌ. ٢. مجازًا: شِعْبٌ (في الجبل) ج شِعَابٌ. בְּרִית בֵּין הַבְּתָרִים العَهْدُ الَّذِي قَطَعَهُ الرَّبُّ لِسَيِّدِنَا ابْرَاهِيمَ بَيْنَ أَشْلاَءِ القَرَابِينِ الَّتِي قَدَّمَهَا إِلَيْهِ تَعَالَى.

בָּתַר Ar. מ"י بَعْدَ. وَرَاءَ. בָּתַר מִלְחָמָה مَا بَعْدَ الحَرْبِ. בָּתַר מִקְרָאִי مَا بَعْدَ عَهْدِ (عَصْرِ) التَّوْرَاةِ.

בִּתֵּר פ' بَتَرَ ـ قَطَعَ ـ قَطَّعَ أَوْصَالَ. בִּתֵּר بَتَّرَ. بَتَّكَ. شَرَّحَ. قَطَّعَ أَوْصَالَ. בֻּתַּר قُطِّعَ. بُتِرَ. بُتِّرَ. شُرِّحَ.

בָּתְרָא ת' أَخِيرٌ. نِهَائِيٌّ. בָּבָא בָּתְרָא البَابُ (الفَصْلُ) الأَخِيرُ ע' בָּבָא.

ג

ג ١. ج. الحَرْفُ الثَّالِثُ مِنْ حُرُوفِ الأَبْجَدِيَّةِ العِبْرِيَّةِ وَاسْمُهُ גִּימֶל (على غرار لفظه باللهجة المصرية) وَيُقَابِلُهُ حَرْفُ الجِيمِ بِالعَرَبِيَّةِ. ٢. في حساب الجمّل: ثَلاَثَةٌ. ثَالِثٌ. (٣). ٣. ג' في التقويم العبري: ثَلاَثَةُ آلاَفٍ (٣٠٠٠). יוֹם ג' يَوْمُ الثُّلاَثَاءِ. כִּתָּה ג' الصَّفُّ الثَّالِثُ. ג' קיצור גְּרָם غْرَام. غم.

גֵּא, גֵּאֶה ת' (־אִים) ١. مُتَغَطْرِسٌ. مُتَكَبِّرٌ. مُتَرَفِّعٌ. ٢. أَبِيٌّ. فَخُورٌ. עֶמְדָּה גֵּאָה مَوْقِفٌ مُشَرِّفٌ.

גָּאָה פ' ١. فَاضَ ـِ إِرْتَفَعَ (البحر). طَغَى ـَ طَفَحَ ـَ ٢. تَرَفَّعَ. تَكَبَّرَ. شَمَخَ ـِ بِأَنْفِهِ. ٣. كَبُرَ ـُ رَفُعَ ـُ عَظُمَ ـُ قَدْرُهُ. הִתְגָּאָה, נִתְגָּאָה إِفْتَخَرَ. تَبَاهَى. تَغَطْرَسَ. تَكَبَّرَ. صَعَّرَ خَدَّهُ.

ג'אהִלִיָּה A נ' عَصْرُ الجَاهِلِيَّةِ. الفَتْرَةُ الَّتِي سَبَقَتْ ظُهُورَ الإِسْلاَمِ.

גֵּאוֹ G جِيُو. بَادِئَةٌ تَعْنِي الأَرْضَ أَوِ الكُرَةَ الأَرْضِيَّةَ.

גֵּאוֹבּוֹטָנִיקָה G נ' الجُغْرَافْيَا النَّبَاتِيَّةُ. عِلْمُ التَّوْزِيعِ النَّبَاتِيِّ فِي الكُرَةِ الأَرْضِيَّةِ.

גֵּאוֹגְרָף G ז' (־פִים) عَالِمٌ جُغْرَافِيٌّ. خَبِيرٌ بِعِلْمِ تَخْطِيطِ البُلْدَانِ.

גֵּאוֹגְרָפִי ת' (־יִים) جُغْرَافِيٌّ. مَا يَتَعَلَّقُ بِالجُغْرَافْيَا. מִיל גֵּאוֹגְרָפִי مِيلٌ جُغْرَافِيٌّ (حوالي ١,٨٥٥ مترًا).

גֵּאוֹגְרַפְיָה נ' جُغْرَافْيَا. عِلْمُ الجُغْرَافْيَا. تَخْطِيطُ البُلْدَانِ. גֵּאוֹגְרַפְיָה פִיזִית الجُغْرَافْيَا الطَّبِيعِيَّةُ (دراسة التضاريس الجغرافية على سطح الارض). גֵּאוֹגְרַפְיָה מְדִינִית الجُغْرَافْيَا السِّيَاسِيَّةُ ע' גֵּאוֹפּוֹלִיטִיקָה.

גֵּאוֹדֶזְיָה G נ' الجِيُودِيسْيَا. مِسَاحَةُ الأَرْضِ. عِلْمُ قِيَاسِ الأَرْضِ.

גַּאֲוָה, גאווה נ' (־וֹת) ١. غُرُورٌ. غَطْرَسَةٌ. كِبْرِيَاءُ. تَكَبُّرٌ. مُبَاهَاةٌ. عُنْجُهِيَّةٌ. ٢. فَخْرٌ. تَفَاخُرٌ. בַּעַל גַּאֲוָה مُعْتَدٌّ (مُعْجَبٌ) بِنَفْسِهِ. مَغْرُورٌ. مُتَكَبِّرٌ.

גאוותן ע' גַּאַוְתָן.

גֵּאוֹטְרוֹפִּיזְם G ז' في النبات: الانْتِحَاءُ (ميزة النبات لنمو بعض اجزائه باتجاه داخل الارض كالجذور والبعض الآخر باتجاه علوي كالسيقان).

גְּאוּל ת' (גְּאוּלִים) نَاجٍ(ي). مُعْتَقٌ. مُفْتَدًى. مُطْلَقُ السَّرَاحِ.

ג'אוּל .En ז' وَحْدَةُ طَاقَةٍ (كل ٤١٩ جاول تساوي سعرة حرارية واحدة).

גאולה ע' גְּאֻלָּה.

גֵּאוֹלוֹג G ז' (־גִים) جِيُولُوجِيٌّ. عَالِمُ طَبَقَاتِ الأَرْضِ.

גֵּאוֹלוֹגִי ת' (־יִים) جِيُولُوجِيٌّ. مَا يَخُصُّ عِلْمَ الجِيُولُوجْيَا. שְׁכָבוֹת גֵּאוֹלוֹגִיּוֹת طَبَقَاتٌ أَرْضِيَّةٌ (جِيُولُوجِيَّةٌ).

גֵּאוֹלוֹגְיָה נ' جِيُولُوجْيَا. عِلْمُ طَبَقَاتِ الأَرْضِ وَتَكْوِينِهَا.

גֵּאוֹמוֹרְפוֹלוֹגְיָה G ז' عِلْمُ تَشْكِيلِ الأَرْضِ. بَحْثُ تَضَارِيسِ الأَرْضِ وَتَطَوُّرِ تَشَكُّلِهَا.

גֵּאוֹמֶטְרִי G ת' (־יִים) هَنْدَسِيٌّ. مَا يَخُصُّ عِلْمَ الهَنْدَسَةِ. טוּר גֵּאוֹמֶטְרִי مُتَوَالِيَةٌ هَنْدَسِيَّةٌ ע' טוּר.

גֵּאוֹמֶטְרִיָּה נ' الهَنْدَسَةُ. عِلْمُ الهَنْدَسَةِ ע' הַנְדָּסָה. גֵּאוֹמֶטְרִיָּה בְּמִישׁוֹר هَنْدَسَةُ السُّطُوحِ (المُسْتَوَيَاتِ). الهَنْدَسَةُ المُسْتَوِيَةُ. גֵּאוֹמֶטְרִיָּה בְּמֶרְחָב الهَنْدَسَةُ المُجَسَّمَةُ. هَنْدَسَةُ الفَرَاغِ. الهَنْدَسَةُ الفَرَاغِيَّةُ.

גָּאוֹן ז' ١. عَظَمَةٌ. جَلاَلٌ. ٢. تَكَبُّرٌ. غَطْرَسَةٌ. ٣. إِبَاءٌ. شَمَمٌ. أَنَفَةٌ. ٤. فَيَضَانٌ. לִפְנֵי שֶׁבֶר גָּאוֹן بَعْدَ المَدِّ جَزْرٌ ومجازًا: مَا طَارَ طَيْرٌ وَارْتَفَعَ إِلاَّ كَمَا طَارَ وَقَعَ.

גָּאוֹן תו"ז (גְּאוֹנִים) ١. عَبْقَرِيٌّ ج عَبَاقِرَةٌ. نَابِغَةٌ ج نَوَابِغُ. ٢. عَلاَّمَةٌ. رَئِيسُ مَدْرَسَةٍ يَهُودِيَّةٍ فِي بَابِلَ القَدِيمَةِ. ٣. إِعْتِدَادٌ بِالنَّفْسِ وَمَعْرِفَةٌ قِيمَةِ الذَّاتِ.

גְּאוֹנוּת נ' ١. عَبْقَرِيَّةٌ. نُبُوغٌ. ٢. رُتْبَةُ كُلٍّ مِنْ رُؤَسَاءِ المَدَارِسِ الدِّينِيَّةِ اليَهُودِيَّةِ فِي بَابِلَ.

גְּאוֹנִי ת' (־יִים) عَبْقَرِيٌّ. خَارِقٌ. רַעְיוֹן גְּאוֹנִי فِكْرَةٌ خَارِقَةٌ.

גְּאוֹנִיּוּת נ' عَبْقَرِيَّةٌ. ذَكَاءٌ خَارِقٌ. نُبُوغٌ. تَفَوُّقٌ.

גֵּאוֹפּוֹלִיטִיקָה נ' عِلْمُ الجُغْرَافْيَا السِّيَاسِيَّةِ (وهو العلم الذي يبحث في تأثير عوامل الجغرافيا الطبيعية في تكوّن الدولة السياسي والاجتماعي).

גֵּאוֹפִיט ז' نَبَاتٌ أَرْضِيٌّ يَتَكَاثَرُ دَاخِلَ الأَرْضِ بِوَاسِطَةِ دَرَنَاتِهِ وَبُقَيْلاَتِهِ (geophyte).

גֵּאוּת נ' ١. مَدٌّ. فَيَضَانٌ. طُغْيَانُ البَحْرِ. ٢. إِزْدِهَارٌ. إِنْتِعَاشٌ. ٣. تَكَبُّرٌ. גֵּאוּת הַיָּם فَيَضَانُ البَحْرِ. גֵּאוּת וָשֵׁפֶל المَدُّ وَالجَزْرُ. גֵּאוּת כַּלְכָּלִית إِزْدِهَارٌ (إِنْتِعَاشٌ) اقْتِصَادِيٌّ. יוֹם גֵּאוּת הַנִּילוּס يَوْمُ وَفَاءِ النِّيلِ.

גַּאַוְתָן, גאוותן ת' (־נִים) مُتَكَبِّرٌ. مُتَغَطْرِسٌ. مُتَعَجْرِفٌ. مَغْرُورٌ. عُنْجُهِيٌّ.

גַּאַוְתָנוּת, גאוותנות נ' غُرُورٌ. غَطْرَسَةٌ. تَكَبُّرٌ. خُيَلاَءُ. تَشَامُخٌ. عُنْجُهِيَّةٌ.

גָּאַל פ' ١. أَنْقَذَ. نَجَّى. خَلَّصَ. ٢. أَعْتَقَ. حَرَّرَ. ٣. فَكَّ ـُ الرَّهْنَ. إِفْتَدَى أَرْضَهُ. ٤. أَنْقَذَ مِنَ العَفَاءِ. أَحْيَا عَمَلاً أَدَبِيًّا مِنَ النِّسْيَانِ. ٥. لَوَّثَ. لَطَّخَ. دَنَّسَ. وَسَّخَ. גָּאַל אֶת דָּמוֹ ثَأَرَ ـَ مِنْ. أَخَذَ ثَأْرَهُ. إِنْتَقَمَ. נִגְאַל ١. أُنْقِذَ. أُفْتُدِيَ. نُجِّيَ. عُتِقَ. ٢. تَمَّ إِحْيَاؤُهُ (عمل ادبي). ٣. تَلَوَّثَ. إِتَّسَخَ. הִתְגָּאֵל تَلَوَّثَ. تَلَطَّخَ. تَمَرَّغَ. إِتَّسَخَ. הִגְאִיל دَنَّسَ. لَطَّخَ. لَوَّثَ.

גְּאֻלָּה, גאולה נ' (־לּוֹת) نَجَاةٌ. خَلاَصٌ. إِنْعِتَاقٌ. إِنْقَاذٌ. تَحَرُّرٌ. إِفْتِدَاءٌ. גְּאֻלַּת דָּם الثَّأْرُ. الأَخْذُ بِالثَّأْرِ.

גָּאלִי, גָּלִי F ת' (־יִים) غَالِيٌّ. فَرَنْسِيٌّ. خَاصٌّ بِبِلاَدِ الغَالِ.

גב ז' (־בים, ־בות) ١. ظَهْرٌ ج ظُهُورٌ. قَفًا ج أَقْفِيَةٌ. دُبُرٌ ج أَدْبَارٌ. مَتْنٌ ج مُتُونٌ. صَهْوَةُ جَوَادٍ. ٢. خَلْفٌ. مُؤَخَّرَةٌ. ٣. مجازًا: سَنَدٌ. دَعْمٌ. مُؤَازَرَةٌ. גב יד ظَاهِرُ الْيَدِ. גב כסא مَسْنَدُ الْكُرْسِيِّ. مُتَّكَأٌ ج مُتَّكَآتٌ. מאחורי גבו مِنْ وَرَاءِ ظَهْرِهِ. دُونَ عِلْمِهِ. כשגבו אל הקיר وَظَهْرُهُ إِلَى الْحَائِطِ. فِي مَأْزِقٍ لاَ مَخْرَجَ مِنْهُ. שבר את גבו قَصَمَ ظَهْرَهُ. לגבי־ حِيَالَ. بِالنِّسْبَةِ لِـ. فِيمَا يَتَعَلَّقُ بِـ. إِزَاءَ. לגבי דידי بِالنِّسْبَةِ لِي. فِيمَا يَتَعَلَّقُ بِي. مِنْ جِهَتِي. על גב־, על גבי־ عَلَى. فَوْقَ. תקע סכין בגבו ע' תקע.

גב ז' (־בים) جُبٌّ ج جِبَاءٌ. جُبٌّ ج جِبَابٌ. حُفْرَةُ مَاءٍ. מי גבים مَاءٌ ضَحْلٌ. وَشَلٌ.

גב, גוב .Ar ז' (גבים) ١. جُبٌّ ج جِبَابٌ. ٢. مَرْبِضُ الْحَيَوَانِ. גב אריות عَرِينٌ (عَرِينَةٌ) الأَسَدِ.

גב' קיצור גברת سَيِّدَةٌ.

גבאות נ' ١. جِبَايَةٌ. إِسْتِيفَاءُ الضَّرَائِبِ. ٢. إِدَارَةُ شُؤُونِ الْكَنِيسِ.

גבאי, גבי ז' (־באים) ١. جَابٍ(ي) ج جُبَاةٌ. مُحَصِّلُ الضَّرَائِبِ. ٢. مَسْؤُولٌ فِي كَنِيسٍ.

גבב ז' ١. كَوْمَةٌ ج أَكْوَامٌ. كُدْسٌ ج أَكْدَاسٌ. رُكَامٌ. ٢. مجازًا: أَمْرٌ تَافِهٌ.

גבב, גבב, גיבב פ' كَدَّسَ. كَوَّمَ. جَمَعَ ـ الْقَشَّ. נגבב, התגבב تَكَدَّسَ. تَرَاكَمَ. تَرَاكَبَ. גבב דברים أَلْقَى الْكَلاَمَ عَلَى عَوَاهِنِهِ.

גבבה, גבבא נ' بَقَايَا التِّبْنِ. سُحَالَةٌ. قَشٌّ. نُفَايَةٌ. קש וגבבה سَقَطُ الْمَتَاعِ. كَلاَمٌ فَارِغٌ. هُرَاءٌ. كَلاَمٌ مُبْتَذَلٌ.

גבה פ' ١. إِرْتَفَعَ. سَمَا ـُ. عَلاَ ـُ. تَصَاعَدَ. إِسْتَطَالَ. ٢. تَرَفَّعَ. تَكَبَّرَ. גבה הר בעיניהם مجازًا: إِنْفَرَطَ عِقْدُهُمْ. تَنَافَرُوا. تَنَابَذُوا. גבה לבו تَكَبَّرَ. تَرَفَّعَ. تَغَطْرَسَ. شَمَخَ بِأَنْفِهِ. صَعَّرَ خَدَّهُ. הגביה ١. رَفَعَ ـَ. عَلَّى. صَعَّدَ. ٢. في القواعد: رَفَعَ (نغمة الحرف). أَكَّدَ. ٣. إِسْتَطَالَ. הגביה ידו עליו رَفَعَ يَدَهُ عَلَيْهِ (لِيَضْرِبَهُ). הגביה עוף حَلَّقَ عَالِيًا ومجازًا: حَلَّقَ فِي عَالَمِ الْخَيَالِ. הגביה קולו رَفَعَ صَوْتَهُ. התגבה تَشَامَخَ. إِشْمَخَرَّ. إِسْتَعْلَى. تَرَفَّعَ.

גבה, גובה ז' (גבהים) ١. طُولُ الْقَامَةِ. قَامَةٌ ج قَامَاتٌ. ٢. في الهندسة: إِرْتِفَاعٌ (الخط القائم بين رأس المثلث والقاعدة). ٣. رِفْعَةٌ. عُلُوٌّ. גבה המים مَنْسُوبُ الْمَاءِ (في نهر). גבה הים مُسْتَوَى الْبَحْرِ. גבה עינים غُرُورٌ. خُيَلاَءُ. نَفْخَةٌ كَاذِبَةٌ. בגבה העינים مجازًا: مُعَامَلَةُ النِّدِّ لِلنِّدِّ. بِلاَ تَكَبُّرٍ. קו גבה خَطُّ الارْتِفَاعِ. كُونْتُور. עמד על הגבה كَانَتْ لَهُ وَقْفَةٌ مُشَرِّفَةٌ. إِرْتَفَعَ إِلَى مُسْتَوَى الْمُنَاسَبَةِ.

גבה, גבוה ת' (גבוהים) ١. عَالٍ(ي). مُرْتَفِعٌ. رَفِيعٌ. شَاهِقٌ ج شَوَاهِقُ. ٢. طَوِيلُ الْقَامَةِ. فَارِعُ الطُّولِ. ٣. رَفِيعٌ. ٤. ז' مُتَكَبِّرٌ. גבה גלים عَالِي الْمَوْجِ (الأَمْوَاجِ). גבה קומה فَارِعُ الطُّولِ. مَدِيدُ الْقَامَةِ. طَوِيلٌ ج طِوَالٌ. לחץ גבוה ضَغْطٌ عَالٍ. לשון גבוהה, מלים גבוהות لُغَةٌ بَلاَغِيَّةٌ. لُغَةٌ رَفِيعَةٌ. מעמד גבה مَرْكَزٌ رَفِيعٌ. مَنْصِبٌ عَالٍ. רמת חיים גבוהה مُسْتَوَى مَعِيشَةٍ عَالٍ. החלונות הגבוהים الْبُرُوجُ الْعَالِيَةُ. الْمَرَاجِعُ الْعُلْيَا. המעמדות הגבוהים الطَّبَقَاتُ الْعُلْيَا. الطَّبَقَاتُ الرَّاقِيَةُ. קול (צליל) גבוה صَوْتٌ عَالٍ. صَوْتٌ جَهْوَرِيٌّ. גבוהה גבוהה ١. تَبَجُّحٌ. خُيَلاَءُ. زَهْوٌ. ٢. كَلاَمٌ مُزَخْرَفٌ. لُغَةٌ بَلاَغِيَّةٌ. كَلاَمٌ طَنَّانٌ. הביט עליו מגבה مجازًا: نَظَرَ إِلَيْهِ بِاسْتِعْلاَءٍ.

גבה פ' جَبَى ـِ. إِسْتَوْفَى. حَصَّلَ (الضريبة مثلاً). إِسْتَحْصَلَ. גבה עדות أَخَذَ أَقْوَالَ (إِفَادَةً). إِسْتَوْفَى شَهَادَةً. سَجَّلَ أَقْوَالاً. נגבה أُسْتُوفِيَ. أُسْتُحْصِلَ. دُفِعَ. גבה ١. في الحواسيب: إِسْتَنْسَخَ. إِسْتَخْرَجَ نُسْخَةً احْتِيَاطِيَّةً. ٢. دَعَمَ ـَ. قَوَّى. سَنَدَ ـُ.

גבה נ' (־בות) حَاجِبُ الْعَيْنِ ج حَوَاجِبُ. הרים גבה رَفَعَ حَاجِبَيْهِ ومجازًا: أَبْدَى اسْتِغْرَابَهُ (دَهْشَتَهُ) مِنْ. סדרה את הגבות زَجَّجَتْ (سَوَّتْ) حَوَاجِبَهَا.

גבהות נ' ١. طُولٌ. إِرْتِفَاعٌ. ٢. رِفْعَةٌ. سُمُوٌّ.

גבוב, גיבוב ז' (־בים) تَكْدِيسٌ. تَكْوِيمٌ. تَرَاكُبٌ. كَرْكَبَةٌ. גבוב מלים تَرَاكُبُ كَلاَمٍ. ثَرْثَرَةٌ.

גבוה ע' גבה.

גבוי ת' (גבויים) مُسْتَوْفًى. مُحَصَّلٌ. مَدْفُوعٌ. مُسَدَّدٌ.

גבוי, גיבוי ז' (־יים) ١. دَعْمٌ. إِسْنَادٌ. مُسَانَدَةٌ. ٢. في الحواسيب: إِسْتِنْسَاخٌ. نُسْخَةٌ احْتِيَاطِيَّةٌ. ٣. جِبَايَةٌ.

גבול ז' (־לים, ־לות) ١. حَدٌّ ج حُدُودٌ. تُخْمٌ ج تُخُومٌ. ٢. حَافَّةٌ. طَرَفٌ ج أَطْرَافٌ. גבולות בטוחים ומסכמים حُدُودٌ آمِنَةٌ وَمُتَّفَقٌ عَلَيْهَا. בלי גבול, ללא גבול, עד אין גבול لاَ حَدَّ لَهُ. لاَ حَصْرَ لَهُ. لاَمُتَنَاهٍ(ي). משמר הגבול (מג"ב) حَرَسُ الْحُدُودِ. על גבול־ قَرِيبٌ مِنْ. عَلَى وَشْكِ. הסיג גבול تَجَاوَزَ الْحُدُودَ. تَعَدَّى. تَطَاوَلَ عَلَى. חמום הגבול تَسْخِينُ الْحُدُودِ (تصعيد مناوشات على الحدود). עובר כל גבול يَتَجَاوَزُ كُلَّ حَدٍّ. يَتَجَاوَزُ الْمَدَى. لاَ يُطَاقُ. ושבו בנים לגבולם وَيَعُودُ الأَبْنَاءُ إِلَى أَوْطَانِهِمْ ومجازًا: وَتَعُودُ الأُمُورُ إِلَى نِصَابِهَا.

גבול, גיבול ז' جَبْلٌ. عَجْنٌ. لَتٌّ. בר גבול قَابِلٌ لِلْعَجْنِ.

גבולי ת' (־יים) ١. حُدُودِيٌّ. عَلَى الْحَدِّ الْفَاصِلِ. ٢. مَحْدُودٌ.

גבון, גיבון ז' ١. تَجْبِينٌ. صُنْعُ الْجُبْنِ. ٢. تَحَدُّبٌ. تَقَوُّسٌ. تَقْوِيسٌ.

גבוס, גיבוס ז' ١. تَجْبِيرُ الْعِظَامِ. ٢. تَكْلِيسٌ. تَجْصِيصٌ.

גבור, גיבור ז' (־רים) ١. بَطَلٌ ج أَبْطَالٌ. ٢. شُجَاعٌ ج شُجْعَانٌ. مِقْدَامٌ. גבור חיל بَطَلٌ. شُجَاعٌ. بَاسِلٌ ج بَوَاسِلُ. גבור היום بَطَلُ الْيَوْمِ. بَطَلُ السَّاعَةِ.

גִּבּוֹר לְאֻמִּי بَطَلٌ قَوْمِيٌّ. גִּבּוֹר מִלְחָמָה بَطَلُ حَرْبٍ. גִּבּוֹר הַסִּפּוּר في الأدب: بَطَلُ القِصَّةِ (الرِّوَايَةِ). שִׁיר גִּבּוֹרִים مَلْحَمَةٌ ע' אֶפּוֹס.

גְּבוּרָה נ' (־רוֹת) ١. بُطُولَةٌ. بَسَالَةٌ. شَجَاعَةٌ. إِقْدَامٌ. ٢. نُبْلٌ. شَهَامَةٌ. ٣. قُوَّةٌ. بَأْسٌ. הַגְּבוּרָה الجَبَّارُ. صِفَةٌ لِلّٰهِ تَعَالَى. מִפִּי הַגְּבוּרָה مِنْ لَدُنِ اللّٰهِ. مِنَ الوَحْيِ الإِلٰهِيِّ. נְפַח גְּבוּרָה إِسْتَبْسَلَ. أَبْلَى بَلَاءً حَسَنًا. أَبْدَى بُطُولَةً. מַעֲשֵׂה גְּבוּרָה عَمَلٌ بُطُولِيٌّ. גְּבוּרוֹת سِنُّ الشَّيْخُوخَةِ. سِنُّ الثَّمَانِينَ. בַּעַל גְּבוּרוֹת الجَبَّارُ. القَهَّارُ. صِفَةٌ لِلّٰهِ تَعَالَى. הִגִּיעַ לִגְבוּרוֹת بَلَغَ سِنَّ الثَّمَانِينَ.

גְּבוּרִי, גִיבּוּרִי ת' ١. بُطُولِيٌّ. ٢. مَلْحَمِيٌّ.

גִּבּוּשׁ, גִיבּוּשׁ ז' (־שִׁים) ١. تَبَلْوُرٌ. بَلْوَرَةٌ. صَقْلٌ. تَكَتُّلٌ. ٢. تَمَاسُكٌ. تَنْسِيقٌ بَيْنَ أَفْرَادِ المَجْمُوعَةِ. גִּבּוּשׁ הָרַעְיוֹנוֹת بَلْوَرَةُ الآرَاءِ. صَقْلُ الأَفْكَارِ.

גִּבֵּחַ, גִיבֵּחַ ת' (־בְּחִים) أَصْلَعُ ج صُلْعٌ وصُلْعَانٌ נ' صَلْعَاءُ.

גַּבַּחַת נ' (־בָּחוֹת) ١. صَلْعَةٌ. ٢. مَكَانٌ أَجْرَدُ. عَرَاءٌ.

גַּבִּי ת' (־בִּיִּים) ظَهْرِيٌّ. خَلْفِيٌّ. وَرَائِيٌّ.

גְּבִיָּה, גבייה נ' (־יּוֹת) جِبَايَةٌ. تَحْصِيلٌ. إِسْتِيفَاءٌ. גְּבִיַּת עֵדוּת أَخْذُ أَقْوَالٍ (إِفَادَةٍ). تَسْجِيلُ شَهَادَةٍ. تَحْقِيقٌ.

גְּבִינָה נ' (־נוֹת) جُبْنٌ. جُبْنَةٌ ע' חָרִיץ. גְּבִינָה לְבָנָה لَبَنُ الزِّيرِ. لَبَنٌ عَاقِدٌ. גְּבִינָה צְהֻבָּה جُبْنَةٌ صَفْرَاءُ. גְּבִינַת קוֹטֶג' جُبْنٌ قَرِيشٌ. كُوتَاج. תּוֹלַעַת הַגְּבִינָה دُودَةُ المِشِّ מ'.

גְּבִינִי ת' (־יִּים) جُبْنِيٌّ. شَبِيهٌ بِالجُبْنِ. طَعْمُهُ كَالجُبْنَةِ.

גָּבִיעַ ז' (גְּבִיעִים) ١. كَأْسٌ ج كُؤُوسٌ. قَدَحٌ ج أَقْدَاحٌ. ٢. مَرْطَبَانٌ ج مَرْطَبَانَاتٌ (كأس صغيرة تستعمل لتعبئة المنتجات اللبنية كاليوغورت). ٣. في النبات: كَأْسُ الزَّهْرَةِ. גְּבִיעַ הַנִּצָּחוֹן في الرياضة: كَأْسُ النَّصْرِ. תַּחֲרֻיּוֹת עַל גְּבִיעַ مُبَارَيَاتٌ تَسْقِيطِيَّةٌ. مُبَارَيَاتٌ لِلْفَوْزِ بِالكَأْسِ.

גְּבִיעוֹן ז' (־נִים) ١. فِنْجَانٌ. كُؤَيْسٌ. قَدَحٌ صَغِيرٌ. ٢. في النبات: قُمْعُولَةٌ ج قَمَاعِيلُ.

גְּבִיעוֹנִית נ' (־יּוֹת) عَرَارٌ. حَشِيشَةُ الحَجَلِ (نبات).

גְּבִיעִי ת' (־יִּים) كَأْسِيُّ الشَّكْلِ. شَبِيهٌ بِالكَأْسِ.

גְּבִיר ז' (־רִים) ١. سَيِّدٌ ج سَادَةٌ. ٢. رَئِيسٌ ج رُؤَسَاءُ. وَجِيهٌ ج وُجَهَاءُ. ٣. ثَرِيٌّ ج أَثْرِيَاءُ. مُوسِرٌ.

גְּבִירָה נ' (־רוֹת) ١. سَيِّدَةٌ. عَقِيلَةٌ ج عَقَائِلُ. ٢. ثَرِيَّةٌ. غَنِيَّةٌ.

גְּבִירוֹקְרַטְיָה G+H נ' حُكْمُ الأَثْرِيَاءِ (plutocracy).

גָּבִישׁ ז' (גְּבִישִׁים) ١. بِلَّوْرٌ. بَلُّورٌ. ٢. كُتْلَةٌ بَلُّورِيَّةٌ. גְּבִישֵׁי סֻכָּר ١. سُكَّرُ نَبَاتٍ. ٢. قِطَعُ السُّكَّرِ. قَنْد עק'.

גְּבִישִׁי ת' (־יִּים) بَلُّورِيٌّ. مُتَبَلِّرٌ. مُتَكَتِّلٌ.

גָּבַל פ' ١. حَدَّ ــ حَدَّدَ. ٢. تَاخَمَ. جَاوَرَ. ٣. لَامَسَ. مَسَّ ــ. ٤. كَانَ عَلَى الحَدِّ الفَاصِلِ. ٥. جَبَلَ ــ عَجَنَ ــ הִגְבִּיל ١. حَدَّدَ. تَخَمَ ــ. ٢. قَيَّدَ. قَلَّصَ. حَصَرَ ــ. ٣. عَيَّنَ. عَرَّفَ. הִגְבִּיל אֶת סַמְכֻיּוֹתָיו حَدَّدَ (قَيَّدَ) صَلَاحِيَّاتِهِ. הֻגְבַּל ١. حُدِّدَ. أُحِيطَ بِحُدُودٍ. ٢. قُيِّدَ. حُصِرَ. עֵרָבוֹן מֻגְבָּל مَحْدُودُ الضَّمَانِ (م.ض.).

גִּ'בֶּל A ז' جَبَلٌ. גִּ'בָּלְאוֹת مِنْطَقَةٌ ذَاتُ مُرْتَفَعَاتٍ تُجْرَى فِيهَا تَمَارِينُ عَسْكَرِيَّةٌ.

גַּבְלוּל ז' (־לִים) قِطْعَةُ عَجِينٍ مَجْبُولَةٌ.

גִּבֵּן, גיבן ז' (־בְּנִים) أَحْدَبُ ج حُدْبٌ נ' حَدْبَاءُ. مُقَوَّتَبٌ. مُحَرْدَبٌ.

גִּבֵּן, גיבן פ' ١. قَوَّسَ. ٢. جَبَّنَ. صَنَعَ الجُبْنَ. הִתְגַּבֵּן ١. إِحْدَوْدَبَ. تَقَوَّسَ ظَهْرُهُ. ٢. تَجَبَّنَ.

גַּבָּן ז' (־נִים) جَبَّانٌ. صَانِعُ الجُبْنِ. بَائِعُ الجُبْنَةِ.

גַּבְנוּן ז' (־נִים) ١. حَدَبَةٌ. قَتَبٌ ج أَقْتَابٌ. سَنَامٌ ج أَسْنِمَةٌ. ٢. نُتُوءٌ ج نُتُوءَاتٌ. بُرُوزٌ. ٣. تَلٌّ مُحَدَّبٌ.

גַּבְנוּנִי ת' (־יִּים) ١. مُحْدَوْدِبٌ. ذُو حَدَبَةٍ. مُقَوْتَبٌ. ٢. مُحَدَّبٌ. مُقَبَّبٌ. مُقَوَّسٌ.

גַּבְנוּנִיּוּת נ' تَحَدُّبٌ. تَقَوُّسٌ. تَقَبُّبٌ.

גֶּבֶס G ז' جِبْسٌ. جَصٌّ. كِلْسٌ. جِفْصِين.

גִּבֵּס, גיבס פ' ١. جَصَّصَ. جَبَّسَ. ٢. في الطب: جَبَرَ العَظْمَ. جَبَّرَ. גֻּבַּס جُبِرَ. جُبِّرَ.

גַּבָּס ז' (־סִים) ١. جَصَّاصٌ. جَبَّاسٌ. صَانِعُ الجِبْسِ. ٢. صَانِعُ تَمَاثِيلَ مِنَ الجِبْسِ.

גִּבְסָנִית G נ' (־יּוֹת) جِصِّيَّةٌ (نبات، gypsophila).

גֶּבַע ז' (גְּבָעִים) تَلَّةٌ. تَلٌّ ج تِلَالٌ. هَضْبَةٌ. رَابِيَةٌ. أَكَمَةٌ.

גִּבְעָה נ' (גְּבָעוֹת) تَلَّةٌ. تَلٌّ. هَضْبَةٌ. رَابِيَةٌ. أَكَمَةٌ. مُرْتَفَعٌ. גִּבְעַת הַתַּחְמֹשֶׁת جَبَلُ المُدَوَّرَةِ (في القدس).

גִּבְעוֹל ז' (־לִים) في النبات: سُوَيْقٌ. سَاقٌ ج سِيقَانٌ.

גִּבְעוֹלִי ת' (־יִּים) ١. ذُو سُوَيْقٍ. ٢. مجازًا: دَقِيقٌ ج دِقَاقٌ.

גָּבַר פ' ١. قَوِيَ ــ إِشْتَدَّ سَاعِدُهُ. ٢. إِشْتَدَّ. طَغَى ــ. ٣. إِسْتَفْحَلَ (مرض). تَفَاقَمَ. ٤. تَكَاثَرَ. إِزْدَادَ. ٥. غَلَبَ ــ تَغَلَّبَ عَلَى. إِنْتَصَرَ عَلَى. قَهَرَ ــ. גָּבְרָה יָדוֹ رَجَحَتْ كَفَّتُهُ. كَانَتْ لَهُ الغَلَبَةُ عَلَى. تَغَلَّبَ عَلَى. הִתְגַּבֵּר ١. تَقَوَّى. إِسْتَقْوَى. تَشَدَّدَ. تَعَزَّزَ. ٢. إِشْتَدَّ. إِسْتَفْحَلَ. تَفَاقَمَ. ٣. تَغَلَّبَ عَلَى. إِنْتَصَرَ عَلَى. قَهَرَ. إِسْتَظْهَرَ عَلَى. הִתְגַּבֵּר עַל הַקְּשָׁיִים ذَلَّلَ الصُّعُوبَاتِ. تَغَلَّبَ عَلَى المَصَاعِبِ. הִגְבִּיר ١. قَوَّى. رَفَعَ ــ شَدَّدَ. زَادَ ــ. ٢. إِزْدَادَ. قَوِيَ. הִגְבִּיר מַאֲמַצָּיו زَادَ مَسَاعِيَهُ. عَزَّزَ جُهُودَهُ.

גֶּבֶר ז' (גְּבָרִים) ١. رَجُلٌ ج رِجَالٌ جج رِجَالَاتٌ. ٢. جَدَعٌ. ٣. شُجَاعٌ ج شُجْعَانٌ. ٤. دِيكٌ ج دِيَكَةٌ وَدُيُوكٌ ע' תַּרְנְגוֹל. גֶּבֶר לֹא יִצְלַח رَجُلٌ فَاشِلٌ. سَيِّءُ الطَّالِعِ. عَاثِرُ الحَظِّ. הִתְנַהֵג כְּגֶבֶר تَصَرَّفَ تَصَرُّفَ الرِّجَالِ. تَصَرَّفَ بِرُجُولَةٍ (بِشَهَامَةٍ). קְרִיאַת הַגֶּבֶר صِيَاحُ الدِّيكِ.

גַּבְרָא .Ar ז' (־רֵי) رَجُلٌ ج رِجَالٌ. مَرْءٌ. إِمْرُؤٌ ج نَاسٌ (على غير القياس). גַּבְרָא רַבָּא شَخْصِيَّةٌ مَرْمُوقَةٌ. شَخْصِيَّةٌ كَبِيرَةٌ. חִלּוּפֵי גַּבְרֵי تَعْدِيلٌ وِزَارِيٌّ ע' חִלּוּף. כֹּחַ גַּבְרָא الكِفَايَةُ الجِنْسِيَّةُ. القُدْرَةُ عَلَى الإِنْجَابِ.

גַּבַּרְדִּין F ז' قُمَاشُ الجَبَرْدِينِ.

גַּבְרִי ת' (־רִיִּים) ١. رِجَالِيٌّ. مَنْ يَتَصَرَّفُ تَصَرُّفَ الرِّجَالِ. ٢. خَشِنٌ. קוֹל גַּבְרִי صَوْتٌ رِجَالِيٌّ. صَوْتٌ أَجَشُّ (خَشِنٌ).

גַּבְרִיּוּת נ' رُجُولَةٌ. فُحُولَةٌ. ذُكُورَةٌ. خُشُونَةٌ.

גִּבְּרַלְטָר A ש"פ جَبَلُ طَارِقَ. مَضِيقُ جَبَلِ طَارِقَ.

גְּבֶרֶת נ' (־בָרוֹת, ־בִירוֹת) سَيِّدَةٌ. مَدَام. خَاتُون. هَانِم ج هَوَانِمُ מ'. אוֹתָהּ הַגְּבֶרֶת בְּשִׁנּוּי הָאַדֶּרֶת ע' אַדֶּרֶת. גְּבִירוֹתַי וְרַבּוֹתַי سَيِّدَاتِي وَسَادَتِي.

גִּבְרְתָן ת' (־נִים) ١. جَبَّارٌ ج جَبَابِرَةٌ. شَدِيدُ البَأْسِ. ٢. بَلْطَجِيٌّ ج بَلْطَجِيَّةٌ.

גִּבְרְתָנוּת נ' ١. جَبَرُوت. قُوَّةٌ. بَأْسٌ. سَطْوَةٌ. ٢. بَلْطَجَةٌ.

גִּבֵּשׁ, גִּיבֵּשׁ פ' ١. بَلَّرَ. بَلْوَرَ. كَوَّنَ. ٢. كَتَّلَ. وَحَّدَ. ٣. صَقَلَ ـ הִתְגַּבֵּשׁ تَبَلَّرَ. تَبَلْوَرَ. تَكَوَّنَ. تَكَتَّلَ. إِتَّحَدَ.

גַּבְשׁוּשׁ ז' (־שִׁים) دَرَنَةٌ ج دَرَنَاتٌ. نُتُوءٌ ج نُتُوءَاتٌ.

גַּבְשׁוּשִׁי ת' (־שִׁיִּים) دَرَنِيٌّ. مُنْتَفِخٌ. ذُو نُتُوءَاتٍ.

גַּבְשׁוּשִׁית נ' (־יּוֹת) أَكَمَةٌ ج آكَامٌ. تَلٌّ صَغِيرٌ ע' תְּלוּלִית.

גִּבְשֵׁשׁ פ' خَشَّنَ. شَخْشَنَ. جَعَلَ فِيهِ نُتُوءَاتٍ.

גִּבְתּוֹן ז' (־נִים) أَبُو عَدَس. دُرْسَةٌ (طائر، emberiza).

גַּג ז' (־גּוֹת) سَقْفٌ ج سُقُوفٌ. سَطْحٌ ج سُطُوحٌ. גַּג הָעוֹלָם كِنَايَةٌ عَنْ جِبَالِ هِيمَلَايَا (شمال الهند). אִרְגּוּן גַּג تَنْظِيمٌ فَوْقِيٌّ. חֶבְרַת גַּג مُؤَسَّسَةٌ تِجَارِيَّةٌ ע' קוֹנְצֶרְן. עַד הַגַּג إِلَى أَعْلَى حَدٍّ. إِلَى أَعْلَى القِمَمِ.

גַּגּוֹן ז' (־נִים) سَقِيفَةٌ ج سَقَائِفُ. ظُلَّةٌ.

גַּגָּן ז' (־נִים) سَقَّافٌ (الخبير بتسقيف الدور).

גַּד ז' ١. حَظٌّ ج حُظُوظٌ. بَخْتٌ ج بُخُوتٌ. جَدٌّ ج جُدُودٌ. ٢. السَّعْدُ. إِلٰهُ السَّعَادَةِ عِنْدَ الأَقْدَمِينَ. ٣. في الفلك: المُشْتَرِي. ٤. في النبات: كُزْبَرَةٌ. كُسْبَرَةٌ. בָּא גַּד حَلَّ السَّعْدُ! حَلَّتِ البَرَكَةُ! مَبْرُوك!

גֵּד ז' (גֵּדִים) أَفْسَنْتِين. أَرْطَمَاسِيَا (نبات، wormwood).

גַּדָּא .Ar ז' حَظٌّ ج حُظُوظٌ. بَخْتٌ ج بُخُوتٌ ע' גַּד. בִּישׁ גַּדָּא مَنْحُوسُ الطَّالِعِ. عَاثِرُ الحَظِّ. مَشْؤُومٌ. דְּבָרִים קָשִׁים כְּגִידִין عِتَابٌ قَاسٍ. كَلَامٌ قَارِصٌ.

גָּדַד פ' ١. جَذَّ ـ بَتَرَ ـ ٢. إِخْتَرَفَ التَّمْرَ. جَنَى ـ التَّمْرَ. נִגְדַּד أُخْتُرِفَ (جُنِيَ) تَمْرُ النَّخْلَةِ. גֹּדַד شُرِطَ. إِنْشَرَطَ. خُمِشَ. خُمِّشَ. خُدِشَ. הִתְגּוֹדֵד إِحْتَشَدَ. تَجَمَّعَ. تَجَمْهَرَ. تَضَافَرَ عَلَى.

גָּדָה נ' (־דוֹת) ضِفَّةٌ ج ضِفَافٌ. شَاطِئٌ ج شَوَاطِئُ. سَاحِلٌ ج سَوَاحِلُ. הַגָּדָה הַמַּעֲרָבִית الضِّفَّةُ الغَرْبِيَّةُ. مِنْطَقَةُ يَهُودَا وَالسَّامِرَة. עוֹבֵר עַל גְּדוֹתָיו فَائِضٌ. زَاخِرٌ. طَافِحٌ.

גְּדוּד ז' (־דִים) ١. كَتِيبَةٌ ج كَتَائِبُ. فَوْجٌ ج أَفْوَاجٌ. ٢. فِرْقَةٌ (للاطفائية مثلاً). مَجْمُوعَةٌ. גְּדוּד פָּרָשִׁים كَوْكَبَةٌ مِن الفُرْسَانِ. كَتِيبَةٌ مِنَ الخَيَّالَةِ.

גָּדוּד ת' (גְּדוּדִים) ١. مَخْدُوشٌ. مَخْمُوشٌ. مُشَرَّطٌ. ٢. مُجْتَنًى. مُخْتَرَفٌ (تمر النخلة). ٣. مُعْدَمٌ. خَالِي الوِفَاضِ.

גְּדוּדִי ת' (־דִיִּים) كَتِيبِيٌّ. مَا يَخُصُّ الكَتِيبَةَ. שׁוֹמֵר גְּדוּדִי (ש"ג) حَارِسُ القَاعِدَةِ العَسْكَرِيَّةِ.

גָּדוֹל ת' (גְּדוֹלִים) ١. كَبِيرٌ ج كِبَارٌ. جَسِيمٌ ج جِسَامٌ. ٢. شَدِيدٌ. قَوِيٌّ. ٣. بَالِغٌ. رَاشِدٌ. ٤. عَظِيمٌ ج عُظَمَاءُ. رَفِيعُ الشَّأْنِ. ٥. هَامٌّ. ذُو بَالٍ. خَطِيرٌ. בְּגָדוֹל תה"פ ١. بِمَقَادِيرَ كَبِيرَةٍ. إِلَى مَدًى بَعِيدٍ. גָּדוֹל בְּשָׁנִים كَبِيرُ السِّنِّ. طَاعِنٌ فِي السِّنِّ. גָּדוֹל בַּתּוֹרָה ضَلِيعٌ فِي العِلْمِ. مُتَبَحِّرٌ. גְּדוֹל הַדּוֹר نَابِغَةُ زَمَانِهِ. رَجُلُ الجِيلِ. قُطْبٌ. הַגְּדוֹלִים الكُبَرَاءُ. الوُجَهَاءُ. אֲלֶכְּסַנְדֶּר הַגָּדוֹל إِسْكَنْدَرُ الكَبِيرُ. إِسْكَنْدَرُ المَقْدُونِيُّ. מִגָּדוֹל וְעַד קָטָן كَبِيرًا وَصَغِيرًا. الرَّفِيعُ وَالوَضِيعُ. دُونَ اسْتِثْنَاءٍ. גְּדוֹלָה מִזּוֹ أَضِفْ (زِدْ) إِلَى ذٰلِكَ! وَالأَدْهَى مِنْ ذٰلِكَ! עָשָׂה גְּדוֹלוֹת וְנִצּוּרוֹת صَنَعَ الأَعَاجِيبَ. قَامَ بِأُمُورٍ فِي غَايَةِ الأَهَمِّيَّةِ. כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה ע' כְּנֶסֶת. קְטַנָּה כִּגְדוֹלָה كُلُّ صَغِيرَةٍ أَوْ كَبِيرَةٍ. بِالتَّفْصِيلِ. بِدِقَّةٍ. بِالحَذَافِيرِ.

גִּדּוּל, גִּידוּל ז' (־לִים) ١. زِيَادَةٌ. إِزْدِيَادٌ. نُمُوٌّ. ٢. تَرْبِيَةٌ. إِعْتِنَاءٌ. حَضَانَةٌ. زِرَاعَةٌ. غِرَاسٌ. ٣. في الطب: وَرَمٌ ج أَوْرَامٌ. نَامِيَةٌ ج نَوَامٍ(ي). ٤. تَوَسُّعٌ. גִּדּוּל מַמְאִיר في الطب: وَرَمٌ خَبِيثٌ ج أَوْرَامٌ خَبِيثَةٌ. גִּדּוּל סַרְטָנִי وَرَمٌ سَرَطَانِيٌّ. النَّوَامِي السَّرَطَانِيَّةُ. גִּדּוּל פֶּרֶא ١. نَبَاتٌ بَرِّيٌّ. ٢. أَعْشَابٌ ضَارَّةٌ. גִּדּוּל שָׂדֶה زِرَاعَةٌ حَقْلِيَّةٌ (كالحنطة والشعير). גִּדּוּל שְׁלָחִים زِرَاعَةٌ بِالرَّيِّ (بِالسَّقْيِ). גִּדּוּל שַׁפִּיר وَرَمٌ حَمِيدٌ. גִּדּוּלֵי בַּעַל زِرَاعَةٌ بَعْلِيَّةٌ. زِرَاعَةٌ بَعْلٍ (على الامطار). גִּדּוּלֵי חֹרֶף زِرَاعَةٌ شَتَوِيَّةٌ. בֵּית גִּדּוּל مَوْطِنُ نَبَاتٍ. مَنْبِتٌ ج مَنَابِتُ. צַעַר גִּדּוּל בָּנִים عَنَاءُ تَرْبِيَةِ الأَوْلَادِ.

גדולה ע' גְּדֻלָּה.

גִּדּוּם ת' (גִּדּוּמִים) أَبْتَرُ ج بُتْرٌ נ' بَتْرَاءُ. أَجْدَعُ ج جُدْعٌ נ' جَدْعَاءُ. مَجْذُوذٌ.

גִּדּוּם, גִּידוּם ז' جَذْمٌ. بَتْرٌ. قَطْعٌ. جَذٌّ.

גָּדוּעַ ת' (גְּדוּעִים) أَجْدَعُ ج جُدْعٌ ن' جَدْعَاءُ. مَجْدُوعٌ. مَقْطُوعٌ. مَبْتُورٌ. مَقْصُوصٌ.

גְּדוּעַ, גידוע ז' (־עִים) تَقْلِيمٌ. جَذٌّ. شَذْبٌ. بَتْرٌ. قَطْعٌ.

גְּדוּף, גידוף ז' (־פִים) تَجْدِيفٌ. سَبٌّ. شَتْمٌ. شَتِيمَةٌ. قَذْفٌ. قَذْعٌ. חֲרָפוֹת וְגִדּוּפִים شَتَائِمُ وَسِبَابٌ.

גָּדוּר ת' (גְּדוּרִים) ١. مُسَيَّجٌ. مُحَاطٌ بِسِيَاجٍ. ٢. مُمْتَنِعٌ عَنْ.

גְּדוּר, גידור ז' (־רִים) ١. تَجْدِيرٌ. تَسْيِيجٌ. تَسْوِيرٌ. ٢. تَعَفُّفٌ. إِعْرَاضٌ. إِمْتِنَاعٌ.

גָּדוּשׁ ת' (גְּדוּשִׁים) طَافِحٌ. زَاخِرٌ. حَافِلٌ. مَلِيءٌ. مُتْرَعٌ. מָלֵא וְגָדוּשׁ ١. زَاخِرٌ. مُفْعَمٌ. حَافِلٌ. طَافِحٌ. مَلِيءٌ بِالأَطَايِبِ. ٢. مجازًا: غَزِيرُ العِلْمِ. מִדָּה גְּדוּשָׁה كَيْلٌ طَافِحٌ.

גְּדִי ז' (גְּדָיִים) ١. جَدْيٌ ج جِدْيَانٌ. حَمَلٌ ج حُمْلَانٌ. ٢. في الفلك: بُرْجُ الحَمَلِ. חוּג הַגְּדִי في الجغرافيا: مَدَارُ الجَدْيِ (يقع جنوبي خط الاستواء). גְּדָיִים נַעֲשׂוּ תְּיָשִׁים الجِدْيَانُ أَصْبَحَتْ أَكْبَاشًا ومجازا: غَدَا التِّلْمِيذُ أُسْتَاذًا.

גַּדְיָא .Ar ז' جَدْيٌ ע' גְּדִי. חַד־גַּדְיָא ע' חַד.

גְּדִידָה נ' (־דוֹת) ١. إِخْتِرَافُ (جَنْيُ) التَّمْرِ. ٢. خَدْشٌ. خَمْشٌ.

גְּדִיָּה נ' (־יּוֹת) سَخْلَةٌ ج سِخَلٌ. أُنْثَى الجَدْيِ.

גְּדִיל ז' (גְּדִילִים) ١. شُرَّابَةٌ ج شَرَارِيبُ. شَرْشُوبَةٌ ج شَرَاشِيبُ. ٢. جَدِيلَةٌ ج جَدَائِلُ. ضَفِيرَةٌ ج ضَفَائِرُ. ٣. نَقْشٌ (في بناء). زَخْرَفَةٌ.

גְּדִילָה נ' ١. تَكَاثُرٌ. تَزَايُدٌ. إِزْدِيَادٌ. نُمُوٌّ. ٢. ضَفْرٌ. بَرْمٌ. جَدْلٌ.

גְּדִילָן ז' (־נִים) في النبات: خُرْفَيْش (نبات شائك).

גְּדִיעָה נ' (־עוֹת) جَدْعٌ. جَذٌّ. شَذْبٌ. بَتْرٌ. قَضْبٌ. قَطْعٌ.

גְּדִירָה נ' ١. تَسْيِيجٌ. تَجْدِيرٌ. ٢. إِمْتِنَاعٌ عَنْ. تَعَفُّفٌ عَنْ. إِعْرَاضٌ (عن موبقات).

גָּדִישׁ ז' (גְּדִישִׁים) كُدْسٌ (من الغلّة) ج أَكْدَاسٌ. كَوْمَةٌ ج أَكْوَامٌ.

גְּדִישָׁה נ' ١. تَكْوِيمٌ. تَكْدِيسٌ. ٢. إِطْفَاحٌ. مَلْءُ الإِنَاءِ. גְּדִישַׁת הַסְּאָה طَفْحُ الإِنَاءِ ومجازا: تَجَاوُزُ المَدَى. مُغَالَاةٌ.

גָּדַל פ' ١. زَادَ ـِ. إِزْدَادَ. تَنَامَى. تَكَاثَرَ. ٢. عَلَا ـُ. طَالَ ـُ. ٣. قَوِيَ ـَ. إِشْتَدَّ. ٤. عَظُمَ ـُ. كَبُرَ ـُ. ٥. تَرَبَّى. تَرَعْرَعَ. نَشَأَ ـَ. ٦. نَمَا ـُ. نَبَتَ ـُ. ٧. جَدَلَ ـِ. ضَفَرَ ـِ. גָּדַל חִנּוֹ בְּעֵינֵי־ زَادَتْ أَهَمِّيَّتُهُ لَدَى. גָּדַל פִּי כַּמָּה زَادَ أَضْعَافًا مُضَاعَفَةً. تَكَاثَرَ. تَعَدَّدَ. גָּדַל פֶּרֶא ١. نَمَا مِ دُونَ عِنَايَةٍ. ٢. نَمَا بِلَا رِيٍّ (سَقْيٍ). גִּדֵּל ١. رَبَّى. نَشَّأَ. نَمَّى. تَعَهَّدَ بِـ. إِحْتَضَنَ. ٢. عَظَّمَ. كَبَّرَ. ٣. مَدَحَ ـَ. ٤. زَرَعَ ـَ. גִּדֵּל אֶת שְׁמוֹ رَفَعَ شَأْنَهُ. عَظَّمَهُ. أَشَادَ بِهِ. سَبَّحَ بِحَمْدِهِ. הִתְגַּדֵּל ١. تَكَبَّرَ. تَفَاخَرَ. تَعَزَّزَ. ٢. تَعَالَى (الرَّبُّ). تَعَاظَمَ. הִגְדִּיל زَادَ ـِ فِي. كَثَّرَ. نَمَّى. أَجْزَلَ. كَبَّرَ. הִגְדִּיל לַעֲשׂוֹת صَنَعَ الأَعَاجِيبَ. قَامَ بِأَعْمَالٍ هَامَّةٍ.

גָּדֵל ת' (גְּדֵלִים) مُتَكَاثِرٌ. مُتَزَايِدٌ. نَامٍ(ي). مُتَنَامٍ(ي). آخِذٌ فِي النُّمُوِّ.

גֹּדֶל, גודל ז' (גְּדָלִים) ١. كِبَرٌ. مَدًى. جَسَامَةٌ. ٢. فَرْطٌ. خُطُورَةٌ. شِدَّةٌ. ٣. مِقْدَارٌ ج مَقَادِيرُ. حَجْمٌ ج أَحْجَامٌ. ٤. عَظَمَةٌ. رِفْعَةٌ. גֹּדֶל טִבְעִי حَجْمٌ طَبِيعِيٌّ. גֹּדֶל נֶפֶשׁ, גֹּדֶל רוּחַ شَهَامَةٌ. مُرُوءَةٌ. سُمُوُّ (عُلُوُّ) النَّفْسِ. בְּסֵדֶר גֹּדֶל بِحَجْمٍ. بِمَا يُقَارِبُ. بِمَا يَتَرَاوَحُ. حَوَالَيْ.

גְּדֻלָּה, גדולה נ' (־לּוֹת) عَظَمَةٌ. رِفْعَةٌ. عُلُوٌّ. سُمُوٌّ. فَخَامَةٌ. יָרַד מִגְּדֻלָּתוֹ هَبَطَ مِنْ عَلْيَائِهِ. עָלָה לִגְדֻלָּה إِرْتَقَى سُلَّمَ المَجْدِ. عَظُمَ شَأْنُهُ.

גַּדְלוּת נ' ١. تَرَفُّعٌ. تَكَبُّرٌ. إِسْتِعْلَاءٌ. ٢. رِفْعَةٌ. عَظَمَةٌ. גַּדְלוּת נֶפֶשׁ شَهَامَةٌ. مُرُوءَةٌ. نُبْلٌ. שִׁגְעוֹן גַּדְלוּת جُنُونُ العَظَمَةِ. الخُنْزُوَانِيَّةُ (megalomania).

גִּדֵּם, גידם תו"ז (־דְּמִים) أَجْذَمُ ج جَذْمَى ن' جَذْمَاءُ. أَقْطَعُ ج قُطْعٌ ن' قَطْعَاءُ. أَكْتَعُ ج كُتْعٌ ن' كَتْعَاءُ. أَبْتَرُ اليَدِ.

גָּדַם פ' جَذَمَ ـِ. بَتَرَ ـُ. قَطَعَ ـَ. جَدَعَ ـَ. جَذَّ ـُ. נִגְדַּם تَقَطَّعَ. تَبَتَّكَ. بُتِرَ.

גֶּדֶם ז' (גְּדָמִים) ١. جُذَامَةٌ. جَدَعَةٌ. عُضْوٌ مَقْطُوعٌ. ٢. قُرَمَةٌ. قُرْمِيَّةٌ.

גִּדְּמוּת נ' تَجَذُّمٌ. جَدْعٌ. حَالَةُ الشَّخْصِ المَقْطُوعِ اليَدِ.

גַּדְנָ"ע ז' ר"ת גְּדוּדֵי נֹעַר كَتَائِبُ الشَّبِيبَةِ. الفُتُوَّةُ.

גָּדַע פ' جَدَعَ ـَ. قَطَعَ ـَ. جَذَّ ـُ. بَتَرَ ـُ. إِجْتَثَّ. גָּדַע אֶת זְרוֹעוֹ, גָּדַע אֶת קַרְנוֹ قَطَعَ يَدَهُ. قَلَّمَ أَظَافِرَهُ. خَضَدَ شَوْكَتَهُ. נִגְדַּע جُدِعَ. قُطِعَ. أُجْتُثَّ. إِنْجَذَّ. גִּדֵּעַ قَطَّعَ. كَسَّرَ. إِجْتَثَّ. جَذَّ.

גִּדְּעָ A ת' (־עִים) جَدَعٌ ج جِدْعَانٌ. شُجَاعٌ ج شُجْعَانٌ. جَرِيءٌ. شَهْمٌ.

גִּדֵּף, גידף פ' جَدَّفَ. سَبَّ ـُ. شَتَمَ ـُ. أَقْذَعَ (في الكلام).

גַּדְּפָן ז' (־נִים) سَبَّبَةٌ. سَبَّابٌ. شَتَّامٌ. كَثِيرُ السَّبِّ وَالشَّتْمِ.

גַּדְּפָנוּת נ' تَجْدِيفٌ. مُشَاتَمَةٌ. سِبَابٌ. قَذْعٌ. مُهَاتَرَةٌ.

גָּדַר, גִּדֵּר, גידר פ' ١. سَيَّجَ. أَحَاطَ بِسِيَاجٍ. ٢. حَجَزَ ـُ. فَصَلَ ـِ. ٣. إِمْتَنَعَ عَنْ. رَبَأَ ـَ بِنَفْسِهِ عَنْ. تَعَفَّفَ عَنْ. גָּדַר פֶּרֶץ, גָּדַר פְּרָצוֹת مجازا: رَأَبَ ـَ الصَّدْعَ. رَتَقَ ـُ الفَتْقَ. أَصْلَحَ. הִתְגַּדֵּר ١. تَمَيَّزَ عَنْ. إِمْتَازَ عَنْ. بَرَعَ ـَ فِي. ٢. كَابَرَ. تَكَبَّرَ. ٣. تَحَفَّظَ مِنْ. أَعْرَضَ عَنْ. מָצָא מָקוֹם לְהִתְגַּדֵּר בּוֹ وَجَدَ الفُرْصَةَ لِإِظْهَارِ بَرَاعَتِهِ. הִגְדִּיר عَرَّفَ (معنى الكلمة مثلا). حَدَّدَ. عَيَّنَ.

גָּדֵר נ' (גְּדֵרוֹת) ١. جِدَارٌ ج جُدْرَانٌ. سِيَاجٌ ج أَسْيِجَةٌ. حَاجِزٌ ج حَوَاجِزُ. ٢. تَحَفُّظٌ. قَيْدٌ ج قُيُودٌ. مَنْعٌ. גֶּדֶר בִּטָּחוֹן جِدَارٌ (حَاجِزٌ) أَمْنِيٌّ. גֶּדֶר בְּטִיחוּת حَاجِزُ وِقَايَةٍ (ضد حوادث الطرق). גֶּדֶר חַיָּה سِيَاجٌ مِنَ الشَّجَرِ أَوِ النَّبَاتِ. גֶּדֶר הַמַּעֲרֶכֶת حَاجِزٌ إِلِكْتْرُونِيٌّ. גֶּדֶר תַּיִל سِيَاجٌ مِنْ أَسْلَاكٍ شَائِكَةٍ. سِلْكٌ عَاثِرٌ. יָצָא מִגִּדְרוֹ خَرَجَ عَنْ طَوْقِهِ. ثَارَتْ ثَائِرَتُهُ. فَقَدَ أَعْصَابَهُ. פֶּרֶץ גָּדֵר

تَجَاوَزَ الحُدُودَ. تَطَاوَلَ عَلَى. تَجَاوَزَ المَدَى. הוּא יוֹשֵׁב עַל הַגָּדֵר مجازًا: إِنَّهُ بِانْتِظَارِ مَا سَتَأْتِي بِهِ الأَيَّامُ (ليتخذ قراره). בְּגֶדֶר- فِي نِطَاقِ. فِي حُدُودِ. ضِمْنَ. مِنْ قَبِيلِ. בְּגֶדֶר הָאֶפְשָׁרוּת فِي حُدُودِ الإِمْكَانِ. זֶה בְּגֶדֶר יְכָלְתִּי هذَا فِي وُسْعِي. فِي حُدُودِ إِمْكَانِيَّاتِي. בְּגֶדֶר הַחֹק فِي نِطَاقِ القَانُونِ.

גְּדֵרָה נ' (-רוֹת) حَظِيرَةٌ (للماشية مثلاً) ج حَظَائِرُ. مَرْبِضٌ ج مَرَابِضُ. مَرْبِطٌ ج مَرَابِطُ.

גְּדָרוֹן ז' (-נִים) صَعْوَةٌ ج صِعَاءٌ (طائر مغرد، wren).

גָּדַשׁ פ' ١. كَوَّمَ. كَدَّسَ. ٢. أَطْفَحَ. طَفَّحَ. مَلَأَهُ حَتَّى فَاضَ. גָּדַשׁ (הִגְדִּישׁ) אֶת הַסְּאָה أَطْفَحَ الكَيْلَ. جَاوَزَ المَدَى. נִגְדַּשׁ ١. تَكَوَّمَ. تَكَدَّسَ. زَخَرَ ـ ٢. زَادَ عَنِ الحَدِّ. נִגְדְּשָׁה הַסְּאָה طَفَحَ الكَيْلُ. بَلَغَ السَّيْلُ الزُّبَى. הִגְדִּישׁ ١. كَوَّمَ. كَدَّسَ. ٢. أَطْفَحَ. بَالَغَ. جَاوَزَ الحَدَّ.

גֹּדֶשׁ, גודש ז' فَائِضٌ. طُفَاحَةٌ. زِيَادَةٌ.

ג'הָאד, ג'יהאד A ז' جِهَادٌ ע' מִלְחָמָה, מִלְחֶמֶת מִצְוָה (חוֹבָה).

גָּהָה, הִגְהָה פ' عَالَجَ. طَبَّبَ. شَفَى ـ أَشْفَى.

גֵּהָה נ' عِلَاجٌ. شِفَاءٌ. وِقَايَةٌ.

גִּהוּץ, גיהוץ ז' (-צִים) كَيُّ المَلَابِسِ.

גִּהוּק, גיהוק ז' (-קִים) تَجَشُّؤٌ. جُشَاءٌ. تَكَرُّعٌ.

גֵּהוּת נ' وِقَايَةٌ (من الامراض). المُحَافَظَةُ عَلَى الصِّحَّةِ.

גֵּהוּתִי ת' (-יִים) وِقَائِيٌّ. صِحِّيٌّ.

גְּהִירָה נ' (-רוֹת) جُثُوٌّ. إِنْبِطَاحٌ. إِنْحِنَاءٌ. جُثُومٌ.

גִּהֵץ, גיהץ פ' كَوَى ـ المَلَابِسَ. גֹּהַץ, הִתְגַּהֵץ ١. كُوِيَ. إِمْلَاسَّ. ٢. نُظِّفَ. صُقِلَ.

גַּהָץ, גַּהֲצָן ז' (-צִים, -נִים) كَوَّاءٌ. مُكَوِّجِيّ.

גַּהֲצוּת נ' كَيُّ المَلَابِسِ. مِهْنَةُ المُكَوِّجِيِّ.

גִּהֵק, גיהק פ' تَجَشَّأَ. تَكَرَّعَ.

גָּהַר פ' ١. جَثَا ـ جَثَمَ ـ عَلَى. إِنْحَنَى. ٢. جَهَرَ ـ صَاحَ ـ

גֵּו, גַּו, גֵּוֹ ז' (-וִים) ١. ظَهْرٌ ج ظُهُورٌ. قَفًا ج أَقْفِيَةٌ. ٢. قَدٌّ. كَسْمٌ. ٣. دَاخِلَ (الشيء). بَاطِنَ. وَسْطَ. מִגָּו مِنَ الدَّاخِلِ. مِنَ الأَعْمَاقِ. דְּבָרִים בְּגוֹ هُنَاكَ سَبَبٌ لِذلِكَ ومجازًا: مَسْأَلَةٌ فِيهَا نَظَرٌ. وَرَاءَ الأَكَمَةِ مَا وَرَاءَهَا. הִשְׁלִיךְ אוֹתוֹ אַחֲרֵי גַּוּוֹ مجازًا: ضَرَبَ عَنْهُ صَفْحًا. أَعْرَضَ عَنْهُ. أَلْقَى بِهِ جَانِبًا.

גוּאָטֶמָלָה ש"פ جوَاتِيمَالاَ (دولة في امريكا الجنوبية).

גּוֹאֵל ז' (-אֲלִים) ١. مُنْقِذٌ. مُخَلِّصٌ. مُنَجٍّ(ي). ٢. مُحَرِّرٌ. مُعْتِقٌ. فَادٍ(ي). مُفْتَدٍ(ي). ٣. المُخَلِّصُ. المُنْقِذُ (كناية عن الـ מָשִׁיחַ الذي يأتي لإنقاذ البشرية وهو يقابل المهدي عند المسلمين والمسيح عند المسيحيين). גּוֹאֵל הַדָּם وَلِيُّ الدَّمِ. الآخِذُ بِالثَّأْرِ.

גּוּאַשׁ F ז' ١. جُوَاش. لَوْنٌ مَائِيٌّ. ٢. رَسْمٌ بِأَلْوَانٍ مَائِيَّةٍ.

גוב ע' גֹּב.

(גוב) הֵגִיב פ' ١. أَجَابَ. رَدَّ ـ عَقَّبَ. ٢. إِسْتَجَابَ.

ג'וֹבּ En. ז' (-בִּים) وَظِيفَةٌ ج وَظَائِفُ. مُهِمَّةٌ ج مَهَامُّ. شُغْلٌ ج أَشْغَالٌ. عَمَلٌ مَكْتَبِيٌّ.

גּוֹבֶה ז' (-בִים) جَابٍ(ي) ج جُبَاةٌ. مُحَصِّلٌ. مُسْتَوْفٍ(ي)

גובה ע' גֹּבַהּ.

גּוּבַּיְנָא, גּוּבַּיְנָה, גוביינה Ar. נ' (-נוֹת) ١. مُكَالَمَةٌ هَاتِفِيَّةٌ عَلَى حِسَابِ المُسْتَلِمِ. ٢. جِبَايَةٌ. تَحْصِيلٌ. إِسْتِيفَاءٌ. تَسْدِيدُ دُيُونٍ. בְּגוּבַּיְנָא عَلَى حِسَابِ المُسْتَلِمِ.

גּוֹבְּלֶן F ז' (-נִים) جُدْرَانِيَّةٌ (بساط مزخرف للحائط).

ג'וֹבְּנִיק ת' (-קִים) סל' مُوَظَّفٌ فِي عَمَلٍ سَهْلٍ. مُوَظَّفٌ مَكْتَبِيٌّ.

גּוֹג يَأْجُوجُ. גּוֹג וּמָגוֹג يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ.

ג'וֹגִינְג En. ז' هَرْوَلَةٌ (عدو خفيف للمحافظة على الكفاءة البدنية).

ג'וּדוֹ Ch. ז' جُودُو. المُصَارَعَةُ اليَابَانِيَّةُ. أَحَدُ فُنُونِ الجِيُوجِيتْسُو.

גודל ע' גֹּדֶל. **גודש** ע' גֹּדֶשׁ.

גוויה ע' גְּוִיָּה. **גוויעה** ע' גְּוִיעָה.

גוון ע' גָּוֶן.

גִּוּוּן, גיוון ז' (-נִים) ١. تَنْوِيعٌ. تَشْكِيلٌ. ٢. تَلْوِينٌ.

גוונון ע' גִּוְנוּן. **גווע** ע' גָּוַע.

גוורדיה ע' גְּוַרְדְּיָה.

(גוז) גָּז פ' ١. مَضَى ـ تَلَاشَى. إِضْمَحَلَّ. ٢. أَطَارَ. طَيَّرَ. بَخَّرَ. נָגוֹז تَلَاشَى. تَبَخَّرَ. إِضْمَحَلَّ. زَالَ ـ תִּקְוָתוֹ נָגוֹזָה تَلَاشَى أَمَلُهُ. خَابَ فَأْلُهُ.

גּוֹזֵז ז' (-זְזִים) جَزَّازٌ. مَنْ يَجُزُّ صُوفَ الغَنَمِ.

גּוֹזָל Ar. ז' (-לִים) ١. جَوْزَلٌ ج جَوَازِلُ. زُغْلُولٌ. ٢. مجازًا: رَخْصٌ. طَرِيٌّ. لَيِّنٌ.

גוזמה ע' גֻּזְמָה.

גּוֹי ז' (-יִים) ١. شَعْبٌ ج شُعُوبٌ. أُمَّةٌ ج أُمَمٌ. قَوْمٌ ج أَقْوَامٌ. ٢. غَرِيبٌ ج غُرَبَاءُ. גּוֹי שֶׁל שַׁבָּת شَخْصٌ غَيْرُ يَهُودِيٍّ يَقُومُ بِأَعْمَالٍ حُظِرَ عَلَى اليَهُودِ عَمَلُهَا فِي السَّبْتِ. לֹא יִשָּׂא גּוֹי אֶל גּוֹי חֶרֶב וְלֹא יִלְמְדוּ עוֹד מִלְחָמָה لاَ تَرْفَعُ أُمَّةٌ عَلَى أُمَّةٍ سَيْفًا وَلاَ يَتَعَلَّمُونَ الحَرْبَ فِيمَا بَعْدُ. لاَ قِتَالَ مِنَ الآنَ وَلاَ حَرْبَ.

גוּיָאבָה Sp. נ' (־בוֹת) جُوَافَةٌ (شجرة ثمرها يشبه الكمثرى).

גְּוִיָּה, גוויה נ' (־יּוֹת) جُثَّةٌ ج جُثَث. جُثْمَانٌ. جِسْمٌ ج أَجْسَامٌ.

גְּוִיל, גוויל ז' (־לִים) رَقٌّ ج رُقُوق. دَرْجٌ. طِرْسٌ. قِرْطَاسٌ ج قَرَاطِيس. גְּוִילִים עַתִּיקִים صَفَحَاتُ كُتُبٍ قَدِيمَةٍ.

ג'וֹיְנְט En. ז' جُوِينْت (مختصر الاسم الإنكليزي American Joint Distribution Committee، وهي منظمة يهودية أمريكية لمساعدة المعوزين).

גְּוִיעָה, גוויעה נ' (־עוֹת) ١. إحْتِضَارٌ. حَشْرَجَةُ المَوْتِ. ٢. ذُبُولٌ. مَوْتٌ.

גּוֹל En. ז' (־לִים) هَدَفٌ ج أَهْدَافٌ ע' שַׁעַר.

גּוּלָג R ז' (־גִים) مُعَسْكَرُ السُّخْرَةِ (في الاتحاد السوفياتي سابقًا).

גולגולת ע' גֻּלְגֹּלֶת.

גּוּלְדָּן, גִּילְדָּן, גּוּלְדוּן Gr. ז' جُولْدِن (عملة قديمة). ٢. عُمْلَةٌ كَانَتْ مُتَدَاوِلَةً فِي هُولَنْدَا.

גּוֹלָה נ' (־לוֹת) مَهْجَرٌ ج مَهَاجِر. مَنْفًى ج مَنَافٍ(ي). جَالِيَةٌ ج جَالِيَاتٌ. אֶרֶץ הַגּוֹלָה أَرْضُ الشَّتَاتِ. المَهْجَرُ. רֹאשׁ הַגּוֹלָה (ארמית: רֵישׁ גָּלוּתָא) رَئِيسُ الجَالُوتِ. رَئِيسُ الجَالِيَةِ اليَهُودِيَّةِ فِي العِرَاقِ قَدِيمًا. מֶמְשָׁלָה בַּגּוֹלָה حُكُومَةٌ فِي المَنْفَى (فِي المَهْجَرِ).

גּוֹלֶה ז' (־לִים) ١. مُهَاجِرٌ. نَازِحٌ. ٢. مَنْفِيٌّ. مُبْعَدٌ. مُرَحَّلٌ.

ג'וּלָה A נ' (־לוֹת) بِلْيَةٌ ע' גֻּלָּה.

גולה ע' גֻּלָּה.

גּוּלִיבֶר ש"פ جُولِيفَر (بطل قصة جوناتان سويفت "رحلة جوليفر") ومجازًا: عِمْلَاقٌ.

גּוֹלֵל ז' (־לְלִים) حَجَرُ القَبْرِ (كانت توضع قديمًا في مدخل مغارة الموتى لردمها). נִסְתַּם הַגּוֹלֵל ١. وُورِيَ التُّرَابَ. ٢. مجازًا: إِنْتَهَى الأَمْرُ. طُوِيَتْ صَفْحَتُهُ. סָתַם אֶת הַגּוֹלֵל עָלָיו رَدَمَ القَبْرَ بِالحَجَرِ ومجازًا: طَوَى صَفْحَتَهُ.

גולם ע' גֹּלֶם.

גּוֹלָן ז' جُولَان (منطقة جبلية بين إسرائيل وسوريا). רָמַת הַגּוֹלָן هَضْبَةُ (مُرْتَفَعَاتُ) الجُولَانِ. الهَضْبَةُ السُّورِيَّةُ.

גּוֹלְף En. ז' ١. لُعْبَةُ الغُولْف. ٢. يَاقَةٌ عَالِيَةٌ تُطْوَى فِي قَمِيصٍ أَوْ كَنْزَةٍ مُحَاكَةٍ.

גּוּלָשׁ Hg. ז' غُولَاش. أَكْلَةٌ مَجَرِيَّةٌ مِنَ اللَّحْمِ وَالخُضَارِ.

גּוֹלֵשׁ ז' (־לְשִׁים) ١. رَاكِبُ الأَمْوَاجِ. مُتَزَلِّجٌ (رِيَاضِيٌّ). ٢. في الحواسيب: مُتَجَوِّلٌ (في الإنترنت).

גומא ע' גֹּמֶא. **גומה** ע' גֻּמָּה.

גומחה ע' גֻּמְחָה.

גּוּמִי G ז' مَطَّاطٌ. كَاوْتْشُوك. صَمْغٌ مَرِنٌ (مادة تُصنع منها إطارات السيارات). גּוּמִי לְעִיסָה مَسْتِيكَةٌ. عِلْكَةٌ. لُبَانٌ. مُضْغٌ (مَضْغَةٌ). لَسْتِيك.

גּוּמִיָּה, גומייה נ' (־יּוֹת) رَبْطَةُ مَطَّاطٍ. رَبْطَةٌ مَطَّاطِيَّةٌ (لحزم الورق). مُغَيْطَةٌ.

גּוֹמֵל ז' (־מְלִים) صَانِعُ المَعْرُوفِ. مُكَافِئٌ. مُجَازٍ(ي). وَلِيُّ النِّعْمَةِ. בִּרְכַּת הַגּוֹמֵל صَلَاةُ الحَمْدِ لِلّٰهِ (على نجاة من خطر). גּוֹמְלִים, גּוֹמְלִין المُعَامَلَةُ بِالمِثْلِ. تَبَادُلٌ. בִּקּוּר גּוֹמְלִין زِيَارَةٌ مُمَاثِلَةٌ (مُقَابِلَةٌ). יַחֲסֵי גּוֹמְלִין عَلَاقَاتٌ مُتَبَادَلَةٌ. מִשְׂחָק גּוֹמְלִין في الرياضة: مُبَارَاةُ التَّصْفِيَةِ. مُبَارَاةُ الثَّأْرِ.

גומרה ע' גֻּמְרָה.

גָּוֶן, גוון ז' (גְּוָנִים) ١. لَوْنٌ ج أَلْوَانٌ. صِبْغَةٌ. ٢. شَكْلٌ ج أَشْكَالٌ. نَوْعٌ ج أَنْوَاعٌ. ٣. فَارِقٌ دَقِيقٌ (في اللون او المعنى). כְּגוֹן نَحْوَ. كَـ مِثْلَ. مَثَلًا. عَلَى شَاكِلَةِ. כְּגוֹן דָּא Ar. كَهٰذَا. عَلَى غِرَارِهِ. عَلَى شَاكِلَتِهِ. גּוֹנֵי גְּוָנִים أَلْوَانٌ مُخْتَلِفَةٌ. عَلَى مُخْتَلِفِ أَشْكَالِهِ.

גִּוֵּן, גוון פ' ١. لَوَّنَ. صَبَغَ ـ ٢. شَكَّلَ. نَوَّعَ. גֻּוַּן لُوِّنَ (بمختلف الالوان). نُوِّعَ. تَنَوَّعَ. הִתְגַּוֵּן تَنَوَّعَ. تَغَيَّرَ لَوْنُهُ.

גּוֹנְג M ז' طَبْلَةٌ صِينِيَّةٌ. دَفٌّ صِينِيٌّ.

ג'וּנְגֶּל En. ז' (־לִים) غَابٌ. دَغْلٌ ج أَدْغَالٌ. أَجَمَةٌ ج آجَامٌ. חֹק הַג'וּנְגֶּל قَانُونُ الغَابِ. قَانُونُ الحَقِّ لِلْقُوَّةِ.

גּוֹנְדוֹלָה It. נ' (־לוֹת) جُنْدُولٌ (قارب نزهة يتواجد في قنوات البندقية الإيطالية).

גּוֹנְדוֹלְיֵר ז' (־רִים) الجُنْدُولِيُّ. مُسَيِّرُ الجُنْدُولِ.

גונדר ע' גֻּנְדַּר.

גִּוּוּן, גוונון ז' تَلْوِينٌ. تَنْوِيعٌ. تَشْكِيلٌ بِمُخْتَلِفِ الأَلْوَانِ.

גּוֹנִיּוֹת נ' صِبْغَةٌ ע' חַדְגּוֹנִיּוּת, סַסְגּוֹנִיּוּת.

גּוֹנִית נ' (־יּוֹת) فَارِقٌ دَقِيقٌ (في اللون او المعنى، nuance).

גִּוְנֵן, גוונן פ' لَوَّنَ. شَكَّلَ. نَوَّعَ. جَعَلَ فَارِقًا دَقِيقًا فِي اللَّوْنِ أَوِ المَعْنَى. הִתְגַּוְנֵן تَنَوَّعَ. إِصْطَبَغَ بِشَتَّى الأَلْوَانِ.

גּוֹסֵס ז' (־סְסִים) مُحْتَضَرٌ. دَنِفٌ. مَنْ يَلْفِظُ أَنْفَاسَهُ الأَخِيرَةَ.

גּוֹסְפֶּל En. ז' تَرْتِيلَةٌ مَسِيحِيَّةٌ عَاطِفِيَّةٌ.

גָּוַע, גווע פ' ١. قَضَى ـِ نَحْبَهُ. مَاتَ ـُ تُوُفِّيَ. ٢. تَلَاشَى. ذَبُلَ ـُ גָּוַע בָּרָעָב تَضَوَّرَ جُوعًا. كَادَ يَمُوتُ جُوعًا. גּוֹוֵעַ يَكَادُ يَمُوتُ (من الجوع مثلًا). مُضْمَحِلٌّ.

גועל ע' גֹּעַל.

גּוֹעֵשׁ ת' (־עֲשִׁים) هَائِجٌ. مُضْطَرِبٌ. مَائِجٌ (بحر). مُصْطَخِبٌ. عَاصِفٌ. مُتَلَاطِمٌ. جَيَّاشٌ.

גּוּף ז' (־פִים) ١. جِسْمٌ ج أَجْسَامٌ. جَسَدٌ ج أَجْسَادٌ. بَدَنٌ ج أَبْدَانٌ. جُسْمَانٌ. ٢.

هَيْكَلٌ (السيارة مثلاً) ج هَيَاكِلُ. جَوْهَرٌ. ٣. هَيْئَةٌ (عمومية او قضائية مثلاً) ج هَيْئَاتٌ. عُنْصُرٌ ج عَنَاصِرُ. ٤. شَكْلٌ هَنْدَسِيٌّ ج أَشْكَالٌ. **גוּף זָר** عُنْصُرٌ غَرِيبٌ. **גוּף מְיַעֵץ** هَيْئَةٌ اسْتِشَارِيَّةٌ. **גוּף מִשְׁפָּטִי (יוּרִידִי)** هَيْئَةٌ قَضَائِيَّةٌ. هَيْئَةٌ شَرْعِيَّةٌ. **גוּף צִבּוּרִי** هَيْئَةٌ عَامَّةٌ. هَيْئَةٌ أَهْلِيَّةٌ. **גוּף רִאשׁוֹן** في القواعد: ضَمِيرُ الْمُتَكَلِّمِ (مثل: أَنَا، نَحْنُ). **גוּף שְׁלִישִׁי** في القواعد: ضَمِيرُ الغَائِبِ (مثل: هُمْ، هُنَّ). **גוּף שֵׁנִי** في القواعد: ضَمِيرُ الْمُخَاطَبِ (مثل: أَنْتَ، أَنْتِ). **בַּעַל גוּף** لَحِيمٌ. بَدِينٌ ج بُدْنٌ. سَمِينٌ. نَاصِحٌ. **מִלַּת גוּף** في القواعد: ضَمِيرٌ ج ضَمَائِرُ. **תַּרְבּוּת הַגּוּף** التَّرْبِيَةُ البَدَنِيَّةُ. رِيَاضَةٌ بَدَنِيَّةٌ. **לְגוּפוֹ שֶׁל דָּבָר** فِي صُلْبِ الْمَوْضُوعِ. فِي جَوْهَرِ الْقَضِيَّةِ. **נֶפֶשׁ בְּרִיאָה בְּגוּף בָּרִיא** العَقْلُ السَّلِيمُ فِي الجِسْمِ السَّلِيمِ.

(גוף) הֵגִיף פ' أَقْفَلَ. صَكَّ ـُ (الباب). أَوْصَدَ. أَحْكَمَ إِغْلَاقَ. سَكَّرَ. **הוּגַף** أُقْفِلَ. أُغْلِقَ. أُحْكِمَ سَدُّهُ. سُكِّرَ.

גּוּפָה נ' (־פוֹת) جُثَّةٌ ج جُثَثٌ. جُثْمَانٌ ج جَثَامِينُ. جُسْمَانٌ. **גּוּפַת הַמֵּת** جُثْمَانُ الْمَيِّتِ. جَنَازَةٌ ج جَنَائِزُ. رُفَاتٌ.

גּוּפִיָּה, גופייה נ' (־יּוֹת) فَانِيلاَّ ج فَانِيلاَّت. قَمِيصٌ دَاخِلِيٌّ (تَحْتَانِيٌّ).

גּוּפִיף ז' (־פִים) جُسَيْمَةٌ. خَلِيَّةٌ ج خَلَايَا. كُرَيَّةٌ ج كُرَيَّاتٌ. **גּוּפִיפִים אֲדֻמִּים וּלְבָנִים** كُرَيَّاتٌ حَمْرَاءُ وَبَيْضَاءُ (في الدم) ע' כַּדּוּרִית.

גּוּפָן ז' (־נִים) صُورَةُ الْكِتَابَةِ. بَنْطٌ ج بُنُوطٌ.

גּוּפָנִי ת' (־יִּים) ١. جِسْمِيٌّ. جُسْمَانِيٌّ. بَدَنِيٌّ. ٢. بَدِينٌ. لَحِيمٌ. ٣. مَادِّيٌّ. حِسِّيٌّ. **חִנּוּךְ גּוּפָנִי** التَّرْبِيَةُ البَدَنِيَّةُ. **כֹּשֶׁר גּוּפָנִי** كَفَاءَةٌ (لِيَاقَةٌ) بَدَنِيَّةٌ. **עֲבוֹדָה גּוּפָנִית** عَمَلٌ جُسْمَانِيٌّ. **תַּאֲוָה גּוּפָנִית** شَهْوَةٌ جِنْسِيَّةٌ. رَغْبَةٌ جِنْسِيَّةٌ.

גופרית ע' גָּפְרִית.

גּוּץ ת' (־צִים) قَزَمٌ (قِزْمٌ) ج أَقْزَامٌ. دَحْدَحٌ. قَصِيرُ الْقَامَةِ.

ג'וּק R ז' (־קִים) صَرْصَارٌ ج صَرَاصِيرُ ע' מַקָּק, תִּיקָן. **נִכְנַס לוֹ ג'וּק בָּרֹאשׁ** סל' تَقَمَّصَهُ عِفْرِيتٌ. إِسْتَحْوَذَتْ عَلَيْهِ فِكْرَةٌ غَيْرُ وَاقِعِيَّةٍ.

ג'וֹקֶר En. ז' جُوكَر (في القمار) ومجازًا: مُنَكِّتٌ ע' לֵצָן.

גּוּר ז' (־רִים) جَرْوٌ ج جِرَاءٌ. وَلَدُ الحَيَوَانِ. **גּוּר אֲרָיוֹת** شِبْلٌ ج أَشْبَالٌ ومجازًا: شُجَاعٌ. مِقْدَامٌ.

(גור) גָּר פ' ١. سَكَنَ ـُ. قَطَنَ ـُ. أَقَامَ فِي. ٢. خَشِيَ ـَ. خَافَ ـَ. **וְגָר זְאֵב עִם כֶּבֶשׂ** فَيَسْكُنُ الذِّئْبُ مَعَ الخَرُوفِ. **הִתְגּוֹרֵר** قَطَنَ. سَكَنَ. أَقَامَ. حَلَّ ـُ فِي.

גּוֹרֵד שְׁחָקִים ז' نَاطِحَةُ سَحَابٍ. عِمَارَةٌ شَاهِقَةٌ.

גּוֹרְדִּי ע' קֶשֶׁר, קֶשֶׁר גּוֹרְדִּי.

גְּוַרְדְּיָה, גוורדייה It. נ' (־יּוֹת) ١. وَرْدِيَّةٌ. حَرَسٌ. ٢. مجازًا: صَفْوَةٌ. نُخْبَةٌ. **הַגְּוַרְדְּיָה הַיְשָׁנָה** الوَرْدِيَّةُ القَدِيمَةُ. الرَّعِيلُ الأَوَّلُ.

ג'וּרָה A נ' جُورَة. حُفْرَةُ الْمَجَارِي.

גּוּרוּ In. ז' جُورُو. كِنَايَةٌ عَنْ زَعِيمٍ رُوحِيٍّ فِي الهِنْدِ.

גּוֹרִילָה G נ' (־לוֹת) ١. غُورِلاَّ (اضخم القرود الشبيهة بالانسان، gorilla).

גּוֹרָל ז' (־לוֹת) ١. مَصِيرٌ ج مَصَائِرُ. مَآلٌ. قَضَاءٌ. قَدَرٌ ج أَقْدَارٌ. مَقْدُورٌ ج مَقَادِيرُ. ٢. قِسْمَةٌ. نَصِيبٌ. مَنَابٌ. ٣. قُرْعَةٌ ج قُرَعٌ. **יַד הַגּוֹרָל** يَدُ الأَقْدَارِ. **מִשְׂחֲקֵי גּוֹרָל** مُقَامَرَةٌ. قِمَارٌ. لَعِبُ الْمَيْسِرِ. **צְחוֹק הַגּוֹרָל** سُخْرِيَةُ الأَقْدَارِ. عَبَثُ الأَقْدَارِ. مُفَارَقَاتُ الْقَدَرِ. **תַּהְפּוּכוֹת הַגּוֹרָל** صُرُوفُ الدَّهْرِ. طَوَائِحُ (تَقَلُّبَاتُ) الزَّمَنِ. **זָכָה בַּגּוֹרָל** فَازَ بِالْقُرْعَةِ. رَسَى عَلَيْهِ النَّصِيبُ. **חָרַץ גּוֹרָלוֹ** بَتَّ فِي مَصِيرِهِ. حَكَمَ عَلَيْهِ (بكذا).

גּוֹרָלִי ת' (־יִּים) مَصِيرِيٌّ. حَاسِمٌ. حَتْمِيٌّ. مَسْأَلَةُ حَيَاةٍ أَوْ مَوْتٍ.

גּוֹרָלִיּוּת נ' حَتْمِيَّةُ الْمَصِيرِ. الإِيمَانُ بِالقَضَاءِ وَالْقَدَرِ. مَذْهَبُ الجَبْرِيَّةِ (fatalism).

גּוֹרֵם ז' (־רְמִים) ١. عَامِلٌ ج عَوَامِلُ. سَبَبٌ. ج أَسْبَابٌ. مُسَبِّبٌ ج مُسَبِّبَاتٌ. دَاعٍ(ي) ج دَوَاعٍ(ي). ٢. في الرياضيات: المَضْرُوبُ أَوِ المَضْرُوبُ فِيهِ. **גּוֹרֵם הַהַצְלָחָה** عَامِلُ النَّجَاحِ. سَبَبُ النَّجَاحِ. **גּוֹרְמֵי יְסוֹד** مُقَوِّمَاتٌ. العَنَاصِرُ الأَسَاسِيَّةُ فِي. **פֵּרוּק לְגוֹרְמִים** تَحْلِيلٌ لِلْعَوَامِلِ.

גורן ע' גֹּרֶן.

גּוֹרֵף ז' (־רְפִים) جَارِفٌ ע' גָּרַף.

גּוֹרְפָנִי ת' (־יִּים) جَارِفٌ. كَاسِحٌ.

גּוֹרֶרֶת נ' (־רְרוֹת) قَاطِرَةٌ. جَرَّارَةٌ (لسحب السفن). سَفِينَةُ قَطْرٍ.

גּוּשׁ ז' (־שִׁים) ١. كُتْلَةٌ ج كُتَلٌ. ٢. مَجْمُوعَةٌ. ٣. مِنْطَقَةٌ ج مَنَاطِقُ. **גּוּשׁ בָּתִּים** مَجْمُوعَةُ بُيُوتٍ (عِمَارَاتٍ). **גּוּשׁ חוֹסֵם** كُتْلَةٌ بَرْلَمَانِيَّةٌ رَافِضَةٌ (تمنع اتخاذ قرارات لا توافق عليها). **גּוּשׁ לְאֻמִּי** كُتْلَةٌ وَطَنِيَّةٌ. **יָצַר גּוּשׁ** أَلَّفَ (شَكَّلَ) كُتْلَةً.

גּוּשִׁי ת' (־יִּים) ١. كُتَلِيٌّ. تَكَتُّلِيٌّ. ٢. مُتَكَتِّلٌ. ٣. مُتَخَثِّرٌ.

גושפנקה ע' גֻּשְׁפַּנְקָה.

גּוֹתִי Gr. ת' (־יִּים) غُوطِيٌّ. قُوطِيٌّ. **כְּתָב גּוֹתִי** كِتَابَةٌ غُوطِيَّةٌ (لاقوام أوربية قديمة). حُرُوفٌ قُوطِيَّةٌ. **סִגְנוֹן גּוֹתִי** أُسْلُوبٌ غُوطِيٌّ (في بناء الكنائس والقصور).

גֵּז ז' (גְּזָזִים) ١. جَزٌّ. قَصُّ الصُّوفِ. ٢. جِزَّةٌ ج جِزَزٌ. **חַג הַגֵּז** عِيدُ جَزِّ الصُّوفِ.

גָּז G ז' (־זִים) غَازٌ ج غَازَاتٌ. **גָּז אֲדִישׁ (אָצִיל)** غَازٌ خَامِلٌ (مثل الهليوم والنيون) ע' אָדִישׁ. **גָּז בְּעֵרָה** غَازُ الوَقُودِ. **גָּז מָאוֹר** غَازُ الإِنَارَةِ. غَازُ الاسْتِصْبَاحِ. **גָּז מַדְמִיעַ** غَازٌ مُسِيلٌ لِلدُّمُوعِ. غَازٌ دَمْعِيٌّ. **גָּז מַרְעִיל** غَازٌ سَامٌّ ج غَازَاتٌ سَامَّةٌ. **בַּלּוֹן גָּז** أُسْطُوَانَةٌ (أَنْبُوبَةٌ) غَازٍ. **מַסֵּכַת גָּז** ١. قِنَاعٌ وَاقٍ مِنَ الغَازَاتِ السَّامَّةِ.

٢. كِمَامَةٌ وَاقِيَةٌ. פְּצָצַת גַּז מַדְמִיעַ قُنْبُلَةٌ دَمْعِيَّةٌ.

ג'ז, ג'ז En. ז' الجَاز. مُوسِيقَى رَاقِصَةٌ شَعْبِيَّةٌ (على طريقة السكان السود في امريكا). תִּזְמֹרֶת ג'ז فِرْقَةُ جَاز. جَوْقُ مُوسِيقَى الجَاز.

גִּזְבָּר ז' (־רִים) أَمِينُ صُنْدُوقٍ. صَرَّافٌ. مُحَاسِبٌ. גִּזְבַּר הַמְּדִינָה مُحَاسِبُ الدَّوْلَةِ. رَئِيسُ دِيوَانِ مُحَاسَبَةِ الدَّوْلَةِ.

גִּזְבָּרוּת נ' مُحَاسَبَةٌ. أَمَانَةُ صُنْدُوقٍ. قِسْمُ الحِسَابَاتِ.

גְּזָזִים ז"ר قُصَاصَاتُ وَرَقٍ مُلَوَّنَةٌ تُنْثَرُ عَلَى الْمُحْتَفِلِينَ فِي الأَفْرَاحِ.

גִּזָּה, גיזה נ' (־זּוֹת) ١. جِزَّةٌ ج جِزَزٌ. جُلاَمَةٌ. مَا جُزَّ مِنَ الصُّوفِ. ٢. جَزٌّ. قَصُّ الصُّوفِ.

גָּזָה F נ' (־זוֹת) شَاشُ الغَزِّيّ (نسيج خفيف للتضميد) ע' מַלְמָלָה.

גָּזַז פ' جَزَّ ـُ جَذَّ ـُ قَصَّ ـُ قَطَعَ ـَ

גָּזוּז ת' (גְּזוּזִים) مَجْزُوزٌ. مَقْصُوصٌ. مَجْذُوذٌ.

גָּזוֹז F ז' غَازُوز (ماء الصودا مع عصير الفواكه). قَازُوزَة.

גְּזוֹזְטְרָה G נ' (־רוֹת, ־אוֹת) شُرْفَةٌ ج شُرَفٌ. بَلْكُون ע' מִרְפֶּסֶת.

גָּזוּל ת' (גְּזוּלִים) مَسْلُوبٌ. مَنْهُوبٌ. مَحْرُومٌ.

גָּזוֹלִין L ז' غَازُولِين. وَقُودُ الْمُحَرِّكَاتِ.

גִּזּוּם, גיזום ז' (־מִים) تَقْلِيمٌ. شَذْبٌ. تَشْذِيبٌ. قَضْبٌ.

גָּזוּם ת' (גְּזוּמִים) مُقَلَّمٌ. مُشَذَّبٌ.

גזומת ע' גְּזֹמֶת.

גָּזוּר ת' (גְּזוּרִים) ١. مَقْصُوصٌ. مَقْطُوعٌ. مُشَذَّبٌ. ٢. مُفَصَّلٌ (ثوب). ٣. مَجْزُومٌ. مُقَدَّرٌ. ٣. في القواعد: مُشْتَقٌّ.

גָּזַז פ' جَزَّ ـُ الصُّوفَ. قَصَّ ـُ الشَّعْرَ.

גַּזָּז ז' (־זִים) جَزَّازٌ. مَنْ يَجُزُّ الصُّوفَ.

גַּזֶּזֶת נ' قُوبَاءُ. مَرَضُ القَرَاعِ. حَزَازٌ (داء جلدي مُعدٍ في الراس).

גָּזִיז (גְּזִיזִים) ١. ת' قَابِلٌ لِلْجَزِّ. سَهْلُ القَصِّ. ٢. ז' مَوْسِمُ جَزِّ الصُّوفِ.

גְּזִיזָה נ' (־זוֹת) جَزُّ الصُّوفِ. قَصُّ الشَّعْرِ. جَذٌّ.

גָּזִיר ז' (־רִים) قُصَاصَةٌ. قُلاَمَةٌ. شَذَبٌ ج أَشْذَابٌ.

גָּזִיר ת' (גְּזִירִים) قَابِلٌ لِلتَّقْلِيمِ. سَهْلُ التَّشْذِيبِ.

גְּזִירָה נ' (־רוֹת) ١. قَصٌّ (بالمقص). ٢. تَفْصِيلُ الثَّوْبِ. تَفْصِيلَةٌ. قَصَّةٌ.

גָּזִית נ' الحَجَرُ الْمَنْحُوتُ (تبنى به المباني الفخمة).

גָּזַל פ' سَلَبَ ـُ نَهَبَ ـَ غَصَبَ ـِ حَرَمَ ـِ גָּזַל (אֶת) מְנוּחָתוֹ سَلَبَهُ رَاحَتَهُ. أَقْلَقَ رَاحَتَهُ. نَغَّصَ عَلَيْهِ حَيَاتَهُ. גָּזַל עוֹרוֹ מֵעָלָיו سَلَخَ جِلْدَهُ ومجازًا: اسْتَغَلَّهُ اسْتِغْلاَلاً فَاحِشًا. גָּזַל שֵׁנָה سَلَبَ النَّوْمَ. נִגְזַל سُلِبَ. أُخِذَ مِنْهُ قَهْرًا.

גֶּזֶל, גָּזֵל ז' (גְּזֵלוֹת) ١. نَهْبٌ. سَلْبٌ. ٢. سَلَبٌ ج أَسْلاَبٌ. غَنِيمَةٌ. גֶּזֶל מִשְׁפָּט إِجْحَافٌ فِي الحُكْمِ. ظُلْمٌ. כַּסְפֵּי גָּזֵל مَالُ الحَرَامِ.

גְּזֵלָה נ' (־לוֹת) سَلَبٌ ج أَسْلاَبٌ. سَرِقَةٌ ج سَرِقَاتٌ.

גַּזְלָן ז' (־נִים) سَلاَّبَةٌ. نَهَّابٌ. لِصٌّ ج لُصُوصٌ. قَاطِعُ طَرِيقٍ. حَرَامِيٌّ ج حَرَامِيَّةٌ.

גַּזְלָנוּת נ' نَهْبٌ. سَلْبٌ. سَرِقَةٌ. قَطْعُ الطُّرُقِ.

גִּזֵּם, גָּזַם, גיזם פ' جَزَمَ ـِ قَلَّمَ. شَذَبَ ـُ شَذَّبَ. قَضَبَ. הִגְזִים بَالَغَ. غَالَى. أَمْعَنَ فِي. أَسْرَفَ. ضَخَّمَ.

גֶּזֶם ז' قُلاَمَةٌ. مَا قُطِعَ مِنَ الأَغْصَانِ عِنْدَ الشَّذْبِ وَالتَّقْلِيمِ.

גּוּזְמָה, גוזמה נ' (־מוֹת, ־מָאוֹת) مُبَالَغَةٌ. غُلُوٌّ. مُغَالاَةٌ. تَهْوِيلٌ. شَطَطٌ. בְּלֹא גּוּזְמָה بِلاَ مُبَالَغَةٍ. بِلاَ تَهْوِيلٍ.

גְּזֹמֶת, גזומת נ' (־זוֹמוֹת) قُلاَمَةٌ. كُسَارَةٌ. قَضَبٌ.

גֶּזַע ז' (גְּזָעִים) ١. جِذْعٌ ج جُذُوعٌ. سَاقٌ ج سِيقَانٌ. جِذْلٌ ج أَجْذَالٌ. ٢. جِنْسٌ ج أَجْنَاسٌ. عِرْقٌ ج أَعْرَاقٌ. أَصْلٌ ج أُصُولٌ. عُنْصُرٌ ج عَنَاصِرُ. הַגֶּזַע הָאֱנוֹשִׁי الجِنْسُ البَشَرِيُّ. النَّوْعُ البَشَرِيُّ. תּוֹרַת הַגֶּזַע نَظَرِيَّةُ العُنْصُرِيَّةِ (العِرْقِيَّةِ). مَبْحَثُ الأَعْرَاقِ.

גִּזְעִי ת' (־עִיִּים) ١. عِرْقِيٌّ. عُنْصُرِيٌّ. ٢. أَصِيلٌ ج أُصَلاَءُ. أَصْلِيٌّ. ٣. رَائِعٌ. הַפְלָיָה גִּזְעִית تَمْيِيزٌ عُنْصُرِيٌّ. تَفْرِقَةٌ عُنْصُرِيَّةٌ. عِرْقِيَّةٌ. סוּס גִּזְעִי جَوَادٌ أَصِيلٌ ج جِيَادٌ أَصِيلَةٌ.

גִּזְעָנוּת נ' عِرْقِيَّةٌ. عُنْصُرِيَّةٌ (racism).

גִּזְעָנִי ת' (־נִיִּים) عِرْقِيٌّ. عُنْصُرِيٌّ.

גָּזַר פ' ١. جَزَرَ ـُ قَطَعَ ـَ قَصَّ ـُ قَضَبَ ـِ قَلَّمَ. فَصَّلَ (ثوبًا). ٢. حَكَمَ ـُ ٣. قَرَّرَ. حَسَمَ ـِ جَزَمَ ـِ ٤. في القواعد: إِشْتَقَّ. גָּזַר גְּזֵרָה שָׁוָה قَايَسَ. قَارَنَ بَيْنَ. إِسْتَنْتَجَ بِالْمُقَارَنَةِ. נִגְזַר ١. قُطِعَ. قُصَّ. إِنْقَصَّ. ٢. بُتَّ فِي. إِنْجَزَمَ. تَقَرَّرَ. فُصِلَ. ٣. في القواعد: أُشْتُقَّ. تَمَّ اشْتِقَاقُهُ. נִגְזַר עָלָיו ١. قُدِّرَ عَلَيْهِ أَنْ. كُتِبَ عَلَيْهِ. ٢. قُيِّضَ لَهُ أَنْ. ٣. حُكِمَ عَلَيْهِ.

גֶּזֶר ז' (גְּזָרִים) ١. قُصَاصَةٌ. جُذَاذَةٌ. قُلاَمَةُ ظِفْرٍ. ٢. جَزَرَةٌ. جَزَرٌ (carrot). גָּזַר (קָרַע) לִגְזָרִים مَزَّقَ إِرْبًا إِرْبًا. مَزَّقَ شَرَّ مُمَزَّقٍ. قَطَّعَ أَوْصَالَ. שִׁיטַת הַמַּקֵּל וְהַגֶּזֶר سِيَاسَةُ العَصَا وَالجَزَرَةِ. سِيَاسَةُ التَّرْهِيبِ وَالتَّرْغِيبِ.

גְּזַר ז' بَتٌّ. فَصْلٌ. حَسْمٌ. قَرَارٌ. גְּזַר דִּין ١. قَرَارُ الحُكْمِ. قَرَارُ العُقُوبَةِ. ٢. حَيْثِيَّاتُ الحُكْمِ. נֶחְתַּךְ גְּזַר דִּינוֹ, נֶחְתַּם גְּזַר דִּינוֹ صَدَرَ قَرَارُ حُكْمِهِ. تَقَرَّرَ مَصِيرُهُ.

גַּזָּר ז' (־רִים) مُفَصِّلُ الثِّيَابِ. مُصَمِّمٌ.

גְּזֵרָה נ' (־רוֹת) ١. قَرَارٌ ج قَرَارَاتٌ. حُكْمٌ ج أَحْكَامٌ. قَضَاءٌ مَحْتُومٌ. ٢. حُكْمٌ

جَائِرٌ. ٢. حَظْرٌ. مَنْعٌ. גְּזֵרָה מִן הַשָּׁמַיִם قَضَاءُ السَّمَاءِ. حُكْمُ اللّٰهِ. قَضَاءٌ وَقَدَرٌ. גְּזֵרָה שָׁוָה قِيَاسٌ ج أَقْيِسَةٌ. مُقَارَنَةٌ. إِسْتِنْتَاجٌ بِالْمُقَارَنَةِ. אֶרֶץ גְּזֵרָה ١. مَنْفًى ج مَنَافٍ(ي). ٢. بِلَادٌ نَائِيَةٌ قَفْرَاءُ.

גִּזְרָה נ' (גְּזָרוֹת) ١. قَوَامٌ. قَامَةٌ. قَدٌّ ج قُدُودٌ. هَيْئَةٌ. مَبْنًى. ٢. قِطَاعُ الدَّائِرَةِ. ٣. قِطَاعٌ ج قِطَاعَاتٌ. גִּזְרַת הַכְּפוּלִים في القواعد: الفِعْلُ المُضَاعَفُ. גִּזְרַת ל"ה-ל"י في القواعد: الفِعْلُ النَّاقِصُ. مُعْتَلُّ اللَّامِ. גִּזְרַת הַמַּעְגָּל قِطَاعُ الدَّائِرَةِ. גִּזְרַת ע"ו-ע"י في القواعد: الفِعْلُ الأَجْوَفُ. مُعْتَلُّ العَيْنِ بِالوَاوِ أَوِ اليَاءِ. גִּזְרַת פ"י-פ"ו في القواعد: المِثَالُ. مُعْتَلُّ الفَاءِ. גִּזְרַת הַשְּׁלֵמִים في القواعد: الأَفْعَالُ المُتَصَرِّفَةُ. الفِعْلُ السَّالِمُ.

גִּזָּרוֹן, גִּיזָרוֹן ז' (גִּזָּרוֹנִים) في القواعد: عِلْمُ الصَّرْفِ أَوِ الاشْتِقَاقِ ע' אֶטִימוֹלוֹגְיָה.

גִּזְרוֹנִי ת' (־יִּים) في القواعد: إِشْتِقَاقِيٌّ. مُشْتَقٌّ. مُتَصَرِّفٌ.

גִּחוּךְ, גִּיחוּךְ ז' (־כִים) إِبْتِسَامَةٌ سَاخِرَةٌ. ضَحْكَةٌ سُخْرِيَةٌ.

גָּחוֹן ז' (גְּחוֹנִים) ١. بَطْنُ الحَيَوَانِ الزَّاحِفِ. جَوْفٌ. ٢. أَسْفَلُ البُنْدُقِيَّةِ. עַל גְּחוֹנְךָ תֵלֵךְ عَلَى بَطْنِكِ تَسْعَيْنَ (للحيّة).

גָּחוּן ת' (גְּחוּנִים) مَائِلٌ. مَحْنِيٌّ. مُنْحَنٍ(ي). جَاثٍ(ي).

גִּחֵךְ, גִּיחֵךְ פ' .Ar إِبْتَسَمَ سَاخِرًا. سَخِرَ - ضَحِكَ سَاخِرًا. הִתְגַּחֵךְ, נִתְגַּחֵךְ ١. كَانَ مَوْضِعَ سُخْرِيَةٍ. ٢. إِبْتَسَمَ سَاخِرًا. הִגְחִיךְ أَثَارَ السُّخْرِيَةَ.

גַּחְכָן ז' (־נִים) ١. سَاخِرٌ. مُتَهَكِّمٌ. مُهَرِّجٌ. ٢. مِضْحَاكٌ.

גָּחַל פ' إِتَّقَدَ كَالجَمْرِ. إِشْتَعَلَ. הִגְחִיל ١. إِتَّقَدَ. إِشْتَعَلَ. ٢. أَشْعَلَ. وَلَّعَ.

גַּחֲלִילִי ת' (־יִּים) مُتَوَهِّجٌ. مُتَّقِدٌ.

גַּחֲלִילִית נ' (־יוֹת) حُبَاحِبُ. سِرَاجُ اللَّيْلِ. يَرَاعَةٌ (حشرة).

גַּחֶלֶת נ' في الطب: ١. الجَمْرَةُ. دُمَّلُ الجَمْرِ (التهاب في الجلد). ٢. الجَمْرَةُ الخَبِيثَةُ ע' אַנְתְּרַקְס.

גַּחֶלֶת נ' (גֶּחָלִים) جَمْرَةٌ ج جَمْرٌ وَجَمَرَاتٌ. جُذْوَةٌ ج جُذًى. גַּחֶלֶת לוֹחֶשֶׁת جُذْوَةٌ مُتَأَجِّجَةٌ. יָשַׁב עַל גֶּחָלִים إِنْتَظَرَ عَلَى أَحَرَّ مِنَ الجَمْرِ. عِيلَ صَبْرُهُ.

גַּחְמָה נ' (גַּחְמוֹת) نَزْوَةٌ ج نَزَوَاتٌ. نَزَقٌ. تَعَنُّتٌ.

גַּחְמָן, גַּחְמָנִי ת' (־נִיִּים) نَزَوَانِيٌّ. ذُو نَزَوَاتٍ. قُلَّبٌ. نَزِقٌ.

גַּחְמָנוּת נ' نَزَوَانِيَّةٌ. نَزَقٌ. تَعَنُّتٌ. جُمُوحٌ.

גָּחַן פ' إِنْبَطَحَ. إِنْحَنَى. مَالَ - نَحْوَ. جَثَا -

גַּ'חְנוּן A ז' جَحْنُون (اكلة يمنية من لفيف العجين المخبوز في الطابون ليلة كاملة).

גַּחַר ז' (גְּחָרִים) جُحْرٌ ج جُحُورٌ. حُفْرَةٌ صَغِيرَةٌ.

גֵּט ז' (גִּטִּים, גִּטִּין) طَلَاقٌ. صَكُّ الطَّلَاقِ. خَلْعٌ. מַסֶּכֶת גִּטִּין فَصْلُ الطَّلَاقِ (من فصول المشنة). גֵּט פִּטּוּרִין (כְּרִיתוּת) كِتَابُ (حُجَّةُ) الطَّلَاقِ.

גֶּטוֹ .It ז' (־טָאוֹת) غِيتُّو ج غِيتُّوَات (حي منفصل لليهود في أوربا ابان القرون الوسطى والحرب العالمية الثانية حُظر عليهم الإقامة خارجه).

גֶּ'ט לֶג .En ע' יַעֲפֶת.

גֶּטֶקֶס Y ז"ר كَلْسَةٌ تَحْتَانِيَّةٌ رِجَالِيَّةٌ لِتَدْفِئَةِ الجِسْمِ.

גַּיְא ז' (גֵּאָיוֹת, גֵּיאָיוֹת, גֵּאוֹת) ١. وَادٍ(ي) ج أَوْدِيَةٌ وَوِدْيَانٌ. أُخْدُودٌ ج أَخَادِيدُ. ٢. شِعْبٌ ج شِعَابٌ (طريق في جبل). גֵּיא הַהֲרֵגָה مُنْقَعُ الدَّمِ. وَادِي المَوْتِ.

גִּ'יאוּ-גִּ'יטְסוּ J جِيُو جِيتْسُو. المُصَارَعَةُ اليَابَانِيَّةُ.

גִּיבּוּב ע' גִּבּוּב. **גִּיבּוּי** ע' גִּבּוּי.

גִּיבּוּל ע' גִּבּוּל. **גִּיבּוּן** ע' גִּבּוּן.

גִּיבּוֹן ז' (־נִים) جِبُون. شِقٌّ ج شُقُوقٌ. هَيْلُوبَات (قرد شبيه بالإنسان).

גִּיבּוּס ע' גִּבּוּס. **גִּיבּוּר** ע' גִּבּוּר.

גִּיבּוּש ע' גִּבּוּשׁ. **גִּיבֵּחַ** ע' גִּבֵּחַ.

גִּיבֵּן ע' גִּבֵּן.

גִּיגָבַּיְט .En ז' في الحواسيب: جِيجَابَايْت (وحدة قياس الذاكرة في الحاسوب وتبلغ حوالي مليارد بايت).

גִּ'יגוֹלוֹ F ז' عَشِيقٌ لِامْرَأَةٍ غَنِيَّةٍ (gigolo).

גִּיגִית, גִּגִית נ' (־יּוֹת) إِجَّانَةٌ ج أَجَاجِينُ. طَسْتٌ ج طُسُوتٌ. مِغْطَسٌ ج مَغَاطِسُ. כָּפָה עָלָיו הַר כְּגִיגִית مجازًا: مَارَسَ عَلَيْهِ الضَّغْطَ. حَمَلَهُ عَلَى مَا لَا يُرِيدُ.

גִּיד ז' (־דִים) ١. وَتَرٌ ج أَوْتَارٌ. عَصَبٌ ج أَعْصَابٌ. عِرْقٌ ج عُرُوقٌ. ٢. كِنَايَةٌ عَنِ القَضِيبِ. גִּיד בַּרְזֶל עָרְפּוֹ صُلْبُ الرَّقَبَةِ. صَعْبُ المِرَاسِ. عَنِيدٌ. גִּיד הַנָּשֶׁה عِرْقُ النَّسَا (عرق يبتدئ من الورك ويمتد إلى الركبة). בְּרמ"ח אֵבָרָיו וּשְׁסַ"ה גִּידָיו مجازًا: بِكُلِّ جَوَارِحِهِ. بِكُلِّ مُهْجَتِهِ.

גִּיֵּד, גִּייֵּד פ' إِسْتَأْصَلَ (إِجْتَثَّ) العُرُوقَ وَالأَعْصَابَ. גֻּיַּד ١. أُسْتُؤْصِلَتْ (أُجْتُثَّتْ) عُرُوقُهُ. ٢. بَرَزَتْ عُرُوقُهُ. נִתְגַּיֵּד ١. أُجْتُثَّتْ عُرُوقُهُ. ٢. تَفَرَّعَ كَالعُرُوقِ.

גִּידּוּל ע' גִּדּוּל. **גִּידּוּם** ע' גִּדּוּם.

גִּידּוּעַ ע' גִּדּוּעַ. **גִּידּוּף** ע' גִּדּוּף.

גִּידּוּר ע' גִּדּוּר. **גִּידֵּם** ע' גִּדֵּם.

גִּ'יהָאד ע' גִּ'הָאד. **גִּיהוּץ** ע' גִּהוּץ.

גִּיהוּק ע' גִּהוּק.

גֵּיהִנּוֹם, גֵּיהִנֹּם זו"נ جَهَنَّمُ. جَحِيمٌ. النَّارُ. دَارُ الهَلَاكِ. البَوَارُ. שִׁבְעָה מְדוֹרֵי גֵּיהִנֹּם سَبْعُ طَبَقَاتِ جَهَنَّمَ ومجازًا: عَذَابٌ أَلِيمٌ.

גִּיּוּד ז' إِسْتِئْصَالُ (إِجْتِثَاثُ) العُرُوقِ.

גיוון ע' גִּוֵּן, גִּוּוּן.

גִּיּוּס ז' (־סים) تَجْنِيدٌ. تَعْبِئَةٌ. إسْتِنْفَارٌ. تَجْيِيشٌ. دَعْوَةٌ لِخِدْمَةِ العَلَم. גִּיּוּס חוֹבָה تَجْنِيدٌ إجْبَارِيٌّ. تَجْنِيدٌ إلْزَامِيٌّ. גִּיּוּס כְּלָלִי تَعْبِئَةٌ عَامَّةٌ. نَفِيرٌ عَامٌّ. إسْتِنْفَارٌ. دَعْوَةٌ عَامَّةٌ لِخِدْمَةِ العَلَم. גִּיּוּס כְּסָפִים جَمْعُ (تَعْبِئَةُ) الأمْوَالِ. לִשְׁכַּת גִּיּוּס دَائِرَةُ تَجْنِيدٍ. חַיַּב גִּיּוּס مُكَلَّفٌ. جُنْدِيٌّ مُكَلَّفٌ. מַחֲזוֹר גִּיּוּס دُفْعَةُ تَجْنِيدٍ.

גִּיּוּף ז' نَحْتٌ. سَكٌّ. سِكَاكَةٌ. تَفْرِيزٌ. نَقْشٌ (في الخشب أو المعدن). מְכוֹנַת גִּיּוּף مَاكِنَةُ تَفْرِيزٍ.

גִּיּוּר ז' تَهْوِيدٌ (إدخال غير اليهودي إلى الديانة اليهودية).

גִּיּוֹר ז' (־רים) مُتَهَوِّدٌ (من اتخذ الديانة اليهودية دينًا له من غير اليهود).

גִּיּוֹרֶת נ' (־רות) مُتَهَوِّدَةٌ.

גיזה ע' גִּזָּה. **גיזום** ע' גִּזּוּם.

גִּיזָר, גייזר .It ז' (־רים) حَمَّةٌ. سَخَّانَةٌ ج سَخَّانَاتٌ. فَوَّارَةٌ (نبع ماء جارٍ قرب البراكين).

גיזרון ע' גִּזָּרוֹן.

(גיח) גָּח, הֵגִיחַ פ' ١. إنْطَلَقَ. إنْدَفَعَ. إنْقَضَّ عَلَى. إقْتَحَمَ. ٢. صَبَّ ـ دُفْعَةً وَاحِدَةً. سَكَبَ ـ.

גִּיחָה נ' (־חות) ١. في الجيش: طَلْعَةٌ (هجمة سلاح الطيران) ج طَلَعَاتٌ. ٢. إنْطِلَاقٌ. إنْدِفَاعٌ. إنْقِضَاضٌ. هَجْمَةٌ مُفَاجِئَةٌ.

גיחוך ע' גִּחוּךְ. **גיטין** ע' גֵּט.

גִּיטָרָה G נ' (־רות) جِيتَار (آلة طرب شعبية). قِيثَارَةٌ.

גייצת ע' גַּיֶּצֶת.

גִּיל ז' (־לים) ١. فَرَحٌ. جَذَلٌ. بَهْجَةٌ. سُرُورٌ. ٢. عُمْرٌ ج أعْمَارٌ. سِنٌّ. גִּיל הַהִתְבַּגְּרוּת سِنُّ البُلُوغِ. גִּיל הַמַּעֲבָר سِنُّ اليَأْسِ (لدى النساء، climacteric). גִּיל הָעֲמִידָה سِنُّ الكُهُولَةِ. سِنُّ الأرْبَعِينَ. הַגִּיל הָרַךְ سِنُّ الطُّفُولَةِ. גִּיל שִׂכְלִי في علم النفس: السِّنُّ العَقْلِيُّ. הַגִּיל הַשְּׁלִישִׁי سِنُّ السِّتِّينَ فَمَا فَوْقَ. سِنُّ التَّقَاعُدِ. שָׂמֵחַ אֱלֵי גִּיל شَعَرَ بِالفَرَحِ. إبْتَهَجَ جِدًّا. בֶּן גִּילוֹ تِرْبُهُ ج أتْرَابٌ. فِي سِنِّهِ.

גִּילַאי ז' (־לָאִים) مُمَاثِلٌ عُمْرًا. في نَفْسِ السِّنِّ. لِدَةٌ. גִּילָאֵי שֵׁשׁ أبْنَاءُ السَّادِسَةِ. مَنْ بَلَغُوا السَّادِسَةَ مِنَ العُمْرِ.

גִּילְדָּה .Gr נ' (־דות) نِقَابَةٌ (في العصور الوسطى).

גִּילָה נ' جَذَلٌ. مَرَحٌ. فَرَحٌ ע' גִּיל.

גילות ע' גִּלּוּחַ. **גילוי** ע' גִּלּוּי.

גילולים ע' גִּלּוּלִים. **גילוף** ע' גִּלּוּף.

גִּילְיוֹטִינָה F נ' (־נות) ١. مِقْصَلَةٌ (آلة الإعدام). ٢. آلَةُ قَطْعٍ كَبِيرَةٌ.

גיליון ע' גִּלָּיוֹן. **גימוד** ע' גִּמּוּד.

גימום ע' גִּמּוּם. **גימוע** ע' גִּמּוּעַ.

גימור ע' גִּמּוּר. **גימוש** ע' גִּמּוּשׁ.

גימז ע' גִּמֵּז.

גִּימַטְרִיָּה, גִּימַטְרִיָא G נ' (־יות, ־יָאות) حِسَابُ الجُمَّلِ (ضرب من الحساب يُجعل فيه لكل حرف أبجدي مقابل رقمي فالألف א = ١ والباء ב = ٢ فكلمة אָב في هذا الحساب = ٣).

גִּימִיק .En ז' (־קים) حِيلَةٌ لِلَفْتِ الأنْظَارِ. إسْتِعْمَالُ المُؤَثِّرَاتِ (gimmik).

גִּימֶל נ' (־לים) إسْمُ الحَرْفِ العِبْرِيِّ ג ע' ג.

גִּימְנַסְיָה G נ' (־יות) مَدْرَسَةٌ ثَانَوِيَّةٌ (فرع أدبي عادة).

ג'ימְקָנָה .In נ' جِيمْخَانَة. سِبَاقٌ. حَفْلَةٌ رِيَاضِيَّةٌ (gymkhana).

ג'ין .En ז' جِين (شراب مسكر متبّل بأعشاب العرعر).

ג'ינֵאָה ש"פ غِينْيَا (دولة في غرب افريقيا).

ג'ינְג'ִי .En ז' (־גִ'ים) أحْمَرُ الشَّعْرِ ج حُمْرٌ נ' حَمْرَاءُ. أحْمَرَانِيٌّ. أصْهَبُ ج صُهْبٌ נ' صَهْبَاءُ.

ג'ינְגֶל .En ז' (־לים) نَغْمَةُ مَحَطَّةِ إذَاعَةٍ ע' זִמְרִיר.

גינה ע' גִּנָּה. **גינוי** ע' גִּנּוּי.

גינון ע' גִּנּוּן.

גִּינֵיאוֹלוֹגְיָה G נ' ١. سِلْسِلَةُ نَسَبٍ. سُلَالَةٌ ج سُلَالَاتٌ. ٢. عِلْمُ الأنْسَابِ.

ג'ינְס .En ז' جِينْس (لباس من قماش خشن).

גִּינֵיקוֹלוֹג G ז' (־גים) طَبِيبٌ أخِصَّائِيٌّ بِأمْرَاضِ النِّسَاءِ.

גִּינֵיקוֹלוֹגְיָה נ' عِلْمُ أمْرَاضِ النِّسَاءِ. طِبُّ الأمْرَاضِ النِّسَائِيَّةِ.

גִּיס ז' (־סים) عَدِيلٌ ج عُدَلَاءُ. سِلْفٌ ج أسْلَافٌ. نَسِيبٌ ج أنْسِبَاءُ. صِهْرٌ ج أصْهَارٌ. أخُو الزَّوْجِ أوِ الزَّوْجَةِ. زَوْجُ الأخْتِ.

גִּיֵּס, גייס פ' جَنَّدَ. جَيَّشَ. عَبَّأ. إسْتَنْفَرَ. دَعَا إلَى خِدْمَةِ العَلَمِ. גִּיֵּס כּוֹחוֹת ١. عَبَّأ (حَشَدَ) القُوَّاتِ. جَنَّدَ. ٢. حَشَدَ الطَّاقَاتِ. גִּיֵּס כְּסָפִים جَمَعَ (إسْتَكْسَبَ) الأمْوَالَ. عَبَّأ الأمْوَالَ. גִּיֵּס עֶזְרָה جَمَعَ المُسَاعَدَاتِ. طَلَبَ العَوْنَ. גֻּיַּס جُنِّدَ. ٢. حُشِدَ. جُمِعَ. הִתְגַּיֵּס تَجَنَّدَ. تَطَوَّعَ (في خدمة العلم). إنْخَرَطَ فِي السِّلْكِ العَسْكَرِيِّ.

גַּיִס ז' (גְּיָסוֹת) وَحْدَةٌ عَسْكَرِيَّةٌ. طَابُورٌ ج طَوَابِيرُ. جَيْشٌ. فَيْلَقٌ. فَوْجٌ ج أفْوَاجٌ. גַּיִס חֲמִישִׁי الطَّابُورُ الخَامِسُ (سلاح سري للجاسوسية). גַּיָּסוֹת שִׁרְיוֹן وَحَدَاتُ (سِلَاحُ) المُدَرَّعَاتِ.

גִּיסָא .Ar ז' جِهَةٌ. طَرَفٌ. نَاحِيَةٌ. מֵאִידָךְ גִּיסָא مِنَ الجِهَةِ الثَّانِيَةِ. مِنْ نَاحِيَةٍ

אַחֶרֶת. מִצַּד גִּישָׁא مِنَ الجِهَةِ الوَاحِدَةِ. مِنْ نَاحِيَةٍ.

גִּיסָה נ׳ (־סוֹת) كَنَّةٌ ج كَنَائِنُ. مُؤَنَّثُ גִּיס ע׳ גִּיס.

גיעול ע׳ גִּעוּל.

גִּ'יפּ .En ז׳ (־פִּים) سَيَّارَةُ جِيبٍ.

גיפוף ע׳ גִּפּוּף. **גיפור** ע׳ גִּפּוּר.

גִּ'יפְתְּלִיק T ז׳ جِفْتْلِيك. أَرَاضِي الدَّوْلَةِ (تُعطى للملتزم لزراعتها).

גִּיץ, גייץ פ׳ نَحَتَ ـِ سَكَّ ـُ فَرَزَ.

גִּיצָּת, גייצת נ׳ (־יָצוֹת) مِقْطَعُ تَفْرِيزٍ. مَاكِنَةُ تَفْرِيزٍ ע׳ כַּרְסָם.

גִּיֵּר, גייר פ׳ هَوَّدَ. أَدْخَلَ إِلَى الدِّيَانَةِ اليَهُودِيَّةِ. הִתְגַּיֵּר تَهَوَّدَ. إِعْتَنَقَ الدِّيَانَةَ اليَهُودِيَّةَ.

גִּיר .Ar ז׳ (־רִים) ١. جِيرٌ. كِلْسٌ. جِصٌّ. ٢. طَبْشُورَةٌ ج طَبَاشِيرُ. הָרֵי גִּיר جِبَالٌ طَبَاشِيرِيَّةٌ أَوْ كِلْسِيَّةٌ أَوْ جِيرِيَّةٌ.

גִּיר .En ז׳ مِشْوَارٌ. غِيَارُ السُّرْعَةِ ע׳ הִלּוּךְ.

גִּירָא .Ar ז׳ سَهْمٌ ע׳ חֵץ. גִּירָא בְּעֵינָיו عُودٌ فِي عَيْنَيْهِ.

גירה ע׳ גֵּרָה. **גירוד** ע׳ גֵּרוּד.

גירוי ע׳ גֵּרוּי.

גִּירוֹסְקוֹפּ G ז׳ (־פִּים) جِيرُوسْكُوب (آلة حفظ التوازن).

גירוע ע׳ גֵּרוּעַ. **גירוף** ע׳ גֵּרוּף.

גירוש ע׳ גֵּרוּשׁ.

גִּירִי ת׳ (־יִים) جِيرِيٌّ. كِلْسِيٌّ. طَبَاشِيرِيٌّ.

גִּירִית P נ׳ (־יּוֹת) يَغْرٌ. غُرَيْرٌ. غُرَيْرَاءُ. زَبْزَبٌ ج زَبَازِبُ (حيوان مفترس بين الكلب والسنّور، badger).

גירעון ע׳ גֵּרָעוֹן.

גִּ'ירָף, גִּ'ירָפָה A נ׳ (־פוֹת) زُرَافَةٌ. زُرَّافَةٌ ج زَرَافِيُّ وزَرَافَى.

גִּיֹּרֶת ע׳ גִּיּוֹרֶת.

גִּישָׁה נ׳ (־שׁוֹת) ١. إِقْتِرَابٌ. مُقَارَبَةٌ. دُنُوٌّ. ٢. مَسْلَكٌ ج مَسَالِكُ. مَمَرٌّ. طَرِيقٌ مُؤَدِّيَةٌ إِلَى. ٢. مَوْقِفٌ ج مَوَاقِفُ. إِتِّجَاهٌ. نَهْجٌ. مُعَامَلَةٌ. דַּרְכֵי גִּישָׁה الطُّرُقُ المُوصِلَةُ (المُؤَدِّيَةُ) إِلَى. طُرُقٌ دَاخِلِيَّةٌ. נוֹחַ לְגִישָׁה سَالِكٌ. سَهْلُ العُبُورِ.

גישור ע׳ גִּשּׁוּר. **גישוש** ע׳ גִּשּׁוּשׁ.

גישתה ע׳ גִּשְׁתָּה. **גיתית** ע׳ גִּתִּית.

גַּל ז׳ (־לִּים) ١. مَوْجَةٌ ج مَوْجٌ وأَمْوَاجٌ. لُجَّةٌ ج لُجَجٌ. ٢. كَوْمَةٌ ج أَكْوَامٌ. ٣. مِرْفَاعٌ. عَتَلَةٌ. גַּל אַרְכֻּבָּה ע׳ אַרְכֻּבָּה. גַּל חֹם مَوْجَةُ حَرٍّ. גַּל שֶׁל עֲצָמוֹת كَوْمَةُ عِظَامٍ. حُطَامُ إِنْسَانٍ. رُفَاتٌ. גַּלִּים אֲרֻכִּים (קְצָרִים) في الراديو: أَمْوَاجٌ طَوِيلَةٌ (قَصِيرَةٌ). גַּלֵּי אוֹר أَمْوَاجٌ ضَوْئِيَّةٌ. הִכָּה גַּלִּים ١. أَثَارَ أَمْوَاجًا. ٢. مجازًا: أَحْدَثَ صَدًى عَمِيقًا. أَهَاجَ الخَوَاطِرَ. עָלָה עַל הַגַּל رَكِبَ المَوْجَةَ. إِنْتَهَزَ (إِسْتَغَلَّ) الفُرْصَةَ. שׁוֹבֵר גַּלִּים رَصِيفُ الأَمْوَاجِ. حَاجِزٌ (كَاسِرُ) أَمْوَاجٍ (في الميناء). עַל גַּלֵּי הָאֶתֶר عَلَى أَمْوَاجِ الأَثِيرِ. عَلَى الهَوَاءِ. אֵינָם מְשַׁדְּרִים עַל אוֹתוֹ הַגַּל لاَ يُذِيعُونَ عَلَى نَفْسِ المَوْجَةِ ومجازًا: لاَ يَتَكَلَّمُونَ حَوْلَ نَفْسِ المَوْضُوعِ. حِوَارُ الطُّرْشَانِ.

גֶּ'ל .En ז׳ جِيل (مادة هلامية تستعمل في المستحضرات ودهان الشعر).

גַּלַּאי ז׳ (־לָּאִים) مِكْشَافٌ (آلة لكشف أمواج الراديو). גַּלַּאי אֵשׁ (עָשָׁן) كَاشِفُ النَّارِ (الدُّخَانِ). גַּלַּאי שֶׁקֶר مِكْشَافُ الكَذِبِ ע׳ פּוֹלִיגְרָף, מְכוֹנָה, מְכוֹנַת אֱמֶת.

גַּלָּב ז׳ (־בִים) حَلاَّقٌ. مُزَيِّنٌ ע׳ סַפָּר. תַּעַר גַּלָּבִים مُوسَى الحَلاَّقِ.

גַּלָּבִיָּה, גלבייה A נ׳ (־יּוֹת) جَلاَّبِيَّةٌ (جلباب فضفاض) ج جَلاَلِيبُ. دِشْدَاشَة ע׳.

גִּלְגּוּל ז׳ (־לִים) ١. دَوَرَانٌ. تَدَحْرُجٌ. دَحْرَجَةٌ. ٢. إِسْتِحَالَةٌ. تَطَوُّرٌ. تَحَوُّلٌ. إِحَالَةٌ عَلَى. ٣. صُرُوفُ الدَّهْرِ. تَقَلُّبَاتُ الزَّمَنِ. גִּלְגּוּל נְשָׁמוֹת تَنَاسُخُ الأَرْوَاحِ.

גִּלְגֵּל פ׳ ١. أَدَارَ. دَحْرَجَ. دَهْوَرَ. أَحَالَ عَلَى. ٢. لَفَّ ـُ طَوَى ـِ دَرَجَ ـُ أَدْرَجَ. גִּלְגֵּל (עִמּוֹ) בְּשִׂיחָה (בִּדְבָרִים) جَاذَبَهُ أَطْرَافَ الحَدِيثِ. הִתְגַּלְגֵּל, נִתְגַּלְגֵּל ١. دَارَ ـُ إِسْتَدَارَ. تَدَحْرَجَ. تَدَهْوَرَ. ٢. تَبَعْثَرَ. ٣. إِسْتَحَالَ. مَرَّ فِي طَوْرِ اسْتِحَالَةٍ (حشرة). ٥. تَنَاسَخَ. تَقَمَّصَ. הִתְגַּלְגֵּל מִצְּחוֹק أَغْرَبَ فِي الضَّحِكِ. إِنْفَلَقَ ضَحِكًا. נִתְגַּלְגְּלוּ רַחֲמָיו עָלָיו رَقَّ قَلْبُهُ عَلَيْهِ. أَشْفَقَ عَلَيْهِ.

גַּלְגַּל ז׳ (־לִּים) عَجَلَةٌ ج عَجَلاَتٌ. دُولاَبٌ ج دَوَالِيبُ. طَبَّانٌ. גַּלְגַּל הַהֶגֶה عَجَلَةُ القِيَادَةِ. دَفَّةُ التَّوْجِيهِ. سُكَّانٌ. גַּלְגַּל הַצָּלָה طَوْقُ النَّجَاةِ. גַּלְגַּל חוֹזֵר בָּעוֹלָם الدُّنْيَا دُوَلٌ. الدَّهْرُ دَوَّارٌ يَوْمٌ لَكَ وَيَوْمٌ عَلَيْكَ. גַּלְגַּל חַמָּה قُرْصُ الشَّمْسِ. عَيْنُ الشَّمْسِ. גַּלְגַּל חֲמִישִׁי دُولاَبٌ خَامِسٌ ومجازًا: زَائِدٌ لاَ فَائِدَةَ مِنْهُ. גַּלְגַּל הַמַּזָּלוֹת فَلَكُ البُرُوجِ. بُرُوجُ الأَفْلاَكِ (the zodiac). גַּלְגַּל מַיִם سَاقِيَةٌ ج سَوَاقِ(ي). نَاعُورَةٌ ج نَوَاعِيرُ. شَادُوف م׳ ج شَوَادِيفُ. גַּלְגַּל מְשֻׁנָּן, גַּלְגַּל שִׁנַּיִם دُولاَبٌ مُسَنَّنٌ. عَجَلَةٌ مُسَنَّنَةٌ. גַּלְגַּל הָעַיִן مِحْجَرُ العَيْنِ ج مَحَاجِرُ. مُقْلَةٌ ج مُقَلٌ. גַּלְגַּל הָרָקִיעַ قُبَّةُ السَّمَاءِ. فَلَكُ السَّمَاءِ. כִּסֵּא גַּלְגַּלִּים كُرْسِيٌّ مُدَوْلَبٌ. كُرْسِيُّ عَجَلاَتٍ. הֶחֱזִיר אֶת הַגַּלְגַּל לְאָחוֹר أَعَادَ دُولاَبَ (عَقَارِبَ) الزَّمَنِ إِلَى الوَرَاءِ. הִתְהַפֵּךְ עָלָיו הַגַּלְגַּל دَارَتْ عَلَيْهِ الدَّوَائِرُ. أَصَابَتْهُ الدَّوَاهِي. תָּקַע מַקְלוֹת בַּגַּלְגַּלִּים وَضَعَ العُصِيَّ فِي العَجَلِ (الدَّوَالِيبِ). وَضَعَ عَرَاقِيلَ.

גֻּלְגָּלָה, גולגלה נ׳ (־לוֹת) بَكَرَةٌ (عتلة لرفع اثقال خفيفة) ج بَكَرٌ وبَكَرَاتٌ.

גַּלְגִּלַּיִם, גלגיליים ז״ז دَرَّاجَةُ أَطْفَالٍ. سُكُوتَة (scooter).

גַּלְגִּלִּית مِزْلَجَةٌ ذَاتُ عَجَلاَتٍ ע׳ סְקֵטִים.

גַּלְגֶּלֶת נ' (־גָּלוֹת) بَكَّارَةٌ. مِرْفَاعٌ (آلة رفع الاثقال بواسطة حبال تدور حول بكرات عديدة).

גֻּלְגֹּלֶת, גולגולת נ' (־גֳּלוֹת) ١. جُمْجُمَةٌ ج جَمَاجِمُ. قِحْفٌ ج أَقْحَافٌ. ٢. رَأْسٌ ج رُؤُوسٌ. ٣. نَسَمَةٌ. לְגֻלְגֹּלֶת لِكُلِّ نَسَمَةٍ. لِكُلِّ شَخْصٍ. מַס גֻּלְגֹּלֶת ضَرِيبَةُ الرُّؤُوسِ. في الاسلام: جِزْيَةٌ ج جِزًى.

גַּלְגֶּשֶׁת נ' سكيتْبُورْد. لَوْحَةٌ مُسَطَّحَةٌ (يستعملها الصغار للتزلج على الارض، skateboard).

גֶּלֶד ז' (גְּלָדִים) ١. جِلْدٌ ج جُلُودٌ. بَشَرَةٌ. ٢. قِشْرَةُ الجُرْحِ المُنْدَمِلِ. ٣. غِشَاءٌ ج أَغْشِيَةٌ. ٤. وَرَقَةُ البَصَلِ.

(גלד) הִגְלִיד פ' إِنْدَمَلَ الجُرْحُ. إِلْتَأَمَ. הֻגְלַד ١. إِنْدَمَلَ. ٢. تَخَثَّرَ.

גִּלְדִּי ת' (־יִים) جِلْدِيٌّ. قِشْرِيٌّ. غِشَائِيٌّ.

גְּלַדְיָאטוֹר L ז' (־רִים) الْمُجَالِدُ. مُصَارِعٌ ע' לוּדָר.

גְּלַדְיוֹלָה L נ' (־לוֹת) في النبات: جْلَادْيُولَا. سَيْفُ الغُرَابِ (زهرة) ע' סֵיפָן.

גְּלַדָּן Ar. ז' جَلَكِيّ. جَلَكِيّ. سَمَكَةٌ غُضْرُوفِيَّةٌ مِنَ الكَوَاسِجِ.

גֻּלָּה, גולה נ' (־לּוֹת) ١. بَنُّورَةٌ. كُلَّةٌ. بِلْيَةٌ. دَحْلَةٌ. ٢. مَنْبَعُ مَاءٍ. גֻּלַּת הַכּוֹתֶרֶת ١. رَأْسُ عَمُودٍ. ٢. مجازًا: قِمَّةُ المَجْدِ. ٣. ذُرْوَةٌ. بَيْتُ القَصِيدِ.

גָּלָה פ' ١. كَشَفَ ـِ أَظْهَرَ. أَبَانَ. ٢. بَانَ ـِ بَدَا ـُ ظَهَرَ ـَ. ٣. جَلَا ـُ هَاجَرَ. גָּלָה אֶת אָזְנוֹ أَسَرَّهُ. كَاشَفَهُ بِسِرِّهِ. נִגְלָה ١. إِنْجَلَى. إِنْكَشَفَ. بَانَ ـِ لَاحَ ـُ ٢. ظَهَرَ ـَ ٣. إِتَّضَحَ. גִּלָּה ١. كَشَفَ ـِ إِكْتَشَفَ. إِسْتَنْبَطَ. أَوْجَدَ. عَثَرَ ـُ عَلَى. كَشَفَ النِّقَابَ عَنْ. أَزَاحَ. أَمَاطَ اللِّثَامَ عَنْ. أَطْلَعَ. بَثَّ ـُ بَاحَ ـُ أَظْهَرَ. جَلَّى. ٢. أَعْلَنَ. أَذَاعَ. جَهَرَ ـَ أَفْضَى بِـ صَارَحَ بِـ גִּלָּה אַהֲבָתוֹ صَارَحَ بِحُبِّهِ. גִּלָּה אֶת דַּעְתּוֹ أَعْرَبَ (عَبَّرَ) عَنْ رَأْيِهِ. أَبْدَى رَأْيَهُ. أَفْضَى (جَاهَرَ) بِرَأْيِهِ. גִּלָּה טֶפַח וְכִסָּה טְפָחַיִם كَشَفَ القَلِيلَ وَأَخْفَى الكَثِيرَ. גִּלָּה אֶת לִבּוֹ كَشَفَ عَنْ مَكْنُونَاتِ قَلْبِهِ. كَشَفَ أَسْرَارَهُ. גִּלָּה מַעֲטֶה הַזִּכָּרוֹן كَشَفَ السِّتَارَ عَنِ النُّصْبِ (النَّصَبِ) التِّذْكَارِيِّ. أَمَاطَ اللِّثَامَ عَنِ النُّصْبِ التِّذْكَارِيِّ. גִּלָּה סוֹד بَاحَ ـُ بِسِرٍّ. فَضَحَ ـَ גִּלָּה אֶת עֵינֵי פְּלוֹנִי نَبَّهَ فُلَانًا إِلَى. فَتَحَ عَيْنَيْ فُلَانٍ. גִּלָּה פָּנִים בַּתּוֹרָה שֶׁלֹּא כַּהֲלָכָה أَوَّلَ التَّوْرَاةَ تَأْوِيلًا غَيْرَ صَحِيحٍ. فَسَّرَهَا تَفْسِيرًا كَاذِبًا. גִּלָּה אֶת קְלָפָיו كَشَفَ أَوْرَاقَهُ. طَرَحَ الوَرَقَ عَلَى المَائِدَةِ. הָאִשָּׁה גִּלְּתָה אֶת פָּנֶיהָ سَفَرَتِ المَرْأَةُ عَنْ وَجْهِهَا. أَزَالَتِ الحِجَابَ. גֻּלָּה كُشِفَ. إِنْكَشَفَ. أُمِيطَ السِّتَارُ (اللِّثَامُ) عَنْهُ. הִתְגַּלָּה, נִתְגַּלָּה ١. تَكَشَّفَ. تَجَرَّدَ (عن ملابسه). ٢. إِنْكَشَفَ. ظَهَرَ ـَ إِتَّضَحَ. بَانَ. ٣. إِنْكَشَفَ السِّرُّ. إِفْتَضَحَ. إِنْتَشَرَ. شَاعَ ـِ ذَاعَ. ٤. مَثَلَ ـُ شَخَصَ ـَ لَاحَ ـُ הוּא נִתְגַּלָּה בִּמְלוֹא אָזְלַת יָדוֹ انْكَشَفَ عَنْ مُنْتَهَى عَجْزِهِ. הִגְלָה أَجْلَى. نَفَى ـِ عَنْ. هَجَّرَ. أَبْعَدَ. طَرَدَ ـُ

גָּלָה F נ' إِحْتِفَالٌ ج إِحْتِفَالَاتٌ. حَفْلَةُ افْتِتَاحٍ.

גְּלוֹבּוּלִין L ז' جْلُوبُولِين (مادة البومينية تتواجد في انسجة الاحياء).

גְּלוֹבּוּס L ז' (־סִים) الكُرَةُ الأَرْضِيَّةُ. مُجَسَّمُ الكُرَةِ الأَرْضِيَّةِ.

גְּלוֹבָּלִי L ת' (־יִים) ١. عَالَمِيٌّ. كَوْنِيٌّ. ٢. مجازًا: شَامِلٌ. عَامٌّ. ٣. في الحساب: القَائِمُ. מַשְׂכֹּרֶת גְּלוֹבָּלִית الرَّاتِبُ الإِجْمَالِيُّ (القَائِمُ). עָשָׂה לִגְלוֹבָּלִי عَوْلَمَ.

גְּלוֹבָּלִיּוּת נ' عَوْلَمَةٌ. شُمُولٌ. عُمُومٌ.

גְּלוֹבָּלִיזְם ז', **גְּלוֹבָּלִיזַצְיָה** נ' عَوْلَمَةٌ. التَّأْثِيرَاتُ الاقْتِصَادِيَّةُ بَيْنَ دُوَلِ العَالَمِ.

גִּלְוּוּן ז' جَلْفَنَةٌ. طَلْيٌ بِالزِّنْكِ كَهْرَبَائِيًّا.

גָּלוּחַ ת"ז (גְּלוּחִים) حَلِيقُ الشَّعْرِ.

גִּלּוּחַ, גילוח ז' حَلْقٌ. حِلَاقَةُ الشَّعْرِ (بِالمُوسَى). מַכְשִׁירֵי גִּלּוּחַ أَدَوَاتُ الحِلَاقَةِ. סַכִּין גִּלּוּחַ شَفْرَةٌ ج شَفَرَاتٌ. مُوسَى الحِلَاقَةِ.

גְּלוּטֶן G ז' جْلُوتِين. دَابُوقٌ (مادة بروتينية في الدقيق).

גָּלוּי ת' (גְּלוּיִים) ١. جَلِيٌّ. ظَاهِرٌ. حَاسِرٌ. مَكْشُوفٌ. سَافِرٌ. بَيِّنٌ. ٢. مَعْرُوفٌ. مَشْهُورٌ. ٣. صَرِيحٌ. مَعْلُومٌ. בְּגָלוּי جَلِيًّا. صَرَاحَةً. عَلَنًا. عَلَانِيَةً. جِهَارًا. גָּלוּי וְיָדוּעַ مِنَ الجَلِيِّ الوَاضِحِ. مِنَ المَعْلُومِ. גְּלוּי לֵב صَرِيحٌ. مَفْتُوحُ القَلْبِ. גְּלוּי רֹאשׁ حَاسِرُ الرَّأْسِ. مَكْشُوفُ الرَّأْسِ. غَيْرُ مُعْتَمِرٍ. גְּלוּיַת פָּנִים سَافِرَةٌ. غَيْرُ مُحَجَّبَةٍ. בִּגְלוּיוֹת بِصَرَاحَةٍ. دُونَ لَفٍّ أَوْ دَوَرَانٍ. מִכְתָּב גָּלוּי كِتَابٌ (خِطَابٌ) مَفْتُوحٌ (موجه إلى شخصية في جريدة). סוֹד גָּלוּי سِرٌّ مَكْشُوفٌ (يعرفه الجميع).

גִּלּוּי, גילוי ז' (־יִים) ١. كَشْفٌ. إِزَاحَةُ السِّتَارِ عَنْ. إِمَاطَةُ اللِّثَامِ عَنْ. ٢. إِكْتِشَافٌ. إِسْتِنْبَاطٌ. ٣. إِفْشَاءُ سِرٍّ. فَضْحٌ. גִּלּוּי דַּעַת بَيَانٌ ج بَيَانَاتٌ. تَصْرِيحٌ ج تَصْرِيحَاتٌ. إِعْلَانٌ ج إِعْلَانَاتٌ. גִּלּוּי לֵב صَرَاحَةٌ. مُجَاهَرَةٌ. גִּלּוּי עֲרָיוֹת غِشْيَانُ المَحَارِمِ. سِفَاحُ القُرْبَى. גִּלּוּי רֹאשׁ حَسْرُ (كَشْفُ) الرَّأْسِ. גִּלּוּי שְׁכִינָה هُبُوطُ الوَحْيِ. אֵין סִתְרוֹ כְּגִלּוּיוֹ لَا يُظْهِرُ مَا يُبْطِنُ ע' סֵתֶר.

גְּלוּיָה נ' (־יוֹת) رِسَالَةٌ بَرِيدِيَّةٌ.

גָּלוּל ת' (גְּלוּלִים) مَطْوِيٌّ. مُدْرَجٌ. مَلْفُوفٌ.

גְּלוּלָה נ' (־לוֹת) في الطب: قُرْصٌ ج أَقْرَاصٌ. بِرْشَامٌ. حَبَّةُ دَوَاءٍ. גְּלוּלַת מֶרֶץ قُرْصٌ مُنَشِّطٌ. גְּלוּלַת שֵׁנָה قُرْصٌ مُنَوِّمٌ. בָּלַע אֶת הַגְּלוּלָה הַמָּרָה تَجَرَّعَ المُرَّ. أَغْضَى عَلَى القَذَى. كَابَدَ الأَمَرَّيْنِ.

גִּלּוּלִים, גילולים ז"ר كِنَايَةٌ عَنِ الأَصْنَامِ. أَوْثَانٌ. تَمَاثِيلُ وَثَنِيَّةٌ.

גָּלוּם ת' (גְּלוּמִים) كَامِنٌ. مَكْنُونٌ. مُسْتَتِرٌ. مَخْفِيٌّ.

גִּלּוּם, גילום ז' ١. تَجْسِيدٌ. تَمْثِيلٌ. تَقَمُّصٌ. ٢. في الحساب: تَدْوِيرٌ. إِضَافَةُ الضَّرِيبَةِ إِلَى الرَّاتِبِ.

גָּלוֹן .En ז' (־נִים) غَالُون ج غَالُونَات (مكيال يساوي ٤,٥ لتر تقريبًا).

גִּלְוֵן, גלוון .It פ' جَلْفَنَ. كَلْفَنَ. طَلَى بِالزِّنْكِ كَهْرَبَائِيًّا. גֻּלְוַן جُلْفِنَ. كُلْفِنَ.

גְּלוֹסָה G נ' (־סוֹת) تَحْشِيَةٌ. شَرْحُ كَلِمَةٍ مُبْهَمَةٍ. شَارِدَةٌ لُغَوِيَّةٌ ج شَوَارِدُ.

גְּלוֹסְקָמָה G נ' (־מוֹת, ־קְמָאוֹת) ١. نَاوُوسٌ ج نَوَاوِيسُ (تابوت كانت تحفظ فيه رفات الموتى). ٢. صَنْدُوقٌ (صُنْدُوقٌ) ج صَنَادِيقُ. سَحَّارَةٌ.

גְּלוֹסָר, גְּלוֹסַרְיוֹן G ז' (־רִים, ־נִים) قَامُوسٌ يَشْرَحُ كَلِمَاتٍ مُبْهَمَةً أَوْ صَعْبَةً.

גִּלּוּף, גילוף ז' (־פִים) نَحْتٌ. حَفْرٌ. نَقْشٌ.

גְּלוּפָה נ' (־פוֹת) كْلِيشِيه ج كْلِيشِيهَات. لَوْحَةٌ زِنْكُوغْرَافِيَّةٌ.

(גְּלוּפִין) בִּגְלוּפִין תה"פ فِي حَالَةِ سُكْرٍ. مَسْطُولٌ.

גְּלוּקוֹזָה G נ' جْلُوكُوز. سُكَّرُ العِنَبِ.

גְּלוֹקוֹמָה G נ' الزُّرَقُ. المَاءُ الأَزْرَقُ فِي العَيْنِ ע' בַּרְקִית.

גְּלוֹרִיפִיקַצְיָה L נ' تَعْظِيمٌ. تَفْخِيمٌ. تَمْجِيدٌ.

גָּלוּת נ' (־לֻיּוֹת) ١. جَلَاءٌ. إِجْلَاءٌ. نَفْيٌ. ٢. مَنْفًى ج مَنَافٍ(ي). مَهْجَرٌ ج مَهَاجِرُ. جَالُوت (اليهود في منفاهم). גָּלוּת בָּבֶל سَبْيُ بَابِلَ (نفي يهود دولة يهودا على ايدي نبوخذنصّر عام ٥٨٧ ق. م.). גָּלוּת סְפָרַד نَفْيُ يَهُودِ إِسْبَانْيَا (عام ١٤٩٢ إلى سائر انحاء اوربا). כְּאֹרֶךְ הַגָּלוּת مجازًا: أَطْوَلُ مِنَ الفَرْقَدَيْنِ. أَطْوَلُ مِنْ شَهْرِ الصَّوْمِ. מִזּוּג גָּלֻיּוֹת دَمْجُ الشَّتَاتِ (في إسرائيل). קִבּוּץ גָּלֻיּוֹת جَمْعُ الشَّتَاتِ. هِجْرَةُ اليَهُودِ إِلَى إِسْرَائِيلَ.

גָּלוּתָא .Ar נ' مَنْفًى ע' גָּלוּת. רֵישׁ גָּלוּתָא ע' גּוֹלָה, רֹאשׁ הַגּוֹלָה.

גָּלוּתִי ת' (־יִּים) مَهْجَرِيٌّ. مُتَأَثِّرٌ بِوَطَنِ المَنْشَإِ (من عادات وتقاليد ومخاوف).

גִּלֵּחַ, גילח פ' حَلَقَ ـ زَيَّنَ. أَزَالَ الشَّعْرَ بِالشَّفْرَةِ. גֻּלַּח حُلِقَ. زُيِّنَ. הִתְגַּלֵּחַ حَلَقَ ـ بِالشَّفْرَةِ. حَلَقَ ذَقَنَهُ.

ג'לָטִין L ז' جِيلَاتِينٌ. هُلَامٌ. حَلْوَى هُلَامِيَّةٌ.

גַּלִּי ת' (־יִּים) مَوْجِيٌّ. دَائِرِيٌّ. بِصُورَةِ أَمْوَاجٍ أَوْ دَوَائِرَ.

גְּלִי .Ar ת' مَكْشُوفٌ ע' גָּלוּי. בְּרֵישׁ גְּלִי عَلَنًا. جِهَارًا. عَلَى رُؤُوسِ الأَشْهَادِ. عَلَى المَلَإِ.

ג'לִי .En ז' جِيلَاتِي. حَلْوَى هُلَامِيَّةٌ رَجْرَاجَةٌ تُؤْخَذُ بَعْدَ الوَجْبَةِ ע' מִקְפָּא.

גְּלִיד ז' (־דִים) ١. جَلِيدٌ. ثَلْجٌ (كَالثَّلْجِ). ٢. مجازًا: تَخَثُّرٌ. تَجَمُّدٌ.

גְּלִידָה נ' (־דוֹת) بُوظَة. بُوظَة. دُنْدُرْمَة.

גַּלְיוּם L ז' غَالْيُوم (عنصر فلزي نادر).

גִּלָּיוֹן, גיליון ז' (־לְיוֹנוֹת) ١. صَحِيفَةٌ ج صَحَائِفُ. وَرَقَةٌ ج وَرَقٌ. ٢. عَدَدُ الجَرِيدَةِ. ٣. طُومَارٌ ج طَوَامِيرُ. لَوْحَةٌ ج لَوْحَاتٌ. ٤. في الحواسيب: صَفْحَةٌ إِلِكْتْرُونِيَّةٌ. ٥. سِفْرُ الرُّؤْيَا. يَوْمُ الدِّينِ ע' אַפּוֹקָלִיפְּסָה. גִּלָּיוֹן מְיֻחָד عَدَدٌ خَاصٌّ. عَدَدٌ مُمْتَازٌ (لجريدة او مجلة). גִּלָּיוֹן אִשּׁוּם لَائِحَةُ الاتِّهَامِ. وَرَقَةُ الادِّعَاءَاتِ. גִּלָּיוֹן דְּפוּס مَلْزَمَةٌ (ورق طبع) ج مَلَازِمُ. גִּלָּיוֹן נוֹכְחוּת جَدْوَلُ الحُضُورِ. גִּלָּיוֹן נְיָר فُولِسْكَاب. صَحِيفَةٌ ج صَحَائِفُ. طَرْحِيَّةٌ. גִּלָּיוֹן צִיּוּנִים جَدْوَلُ العَلَامَاتِ (لطلاب الصف).

גַּלְיוּת נ' مَوْجِيَّةٌ. تَمَوُّجٌ. تَمَاوُجٌ.

גָּלִיל ז' (גְּלִילִים) ١. أُسْطُوَانَةٌ ج أَسَاطِينُ. ٢. لَفِيفَةٌ. بَكَرَةُ خُيُوطٍ ج بَكَرٌ وبَكَرَاتٌ. ٣. وِلَايَةٌ. سَنْجَقٌ. הַגָּלִיל الجَلِيلُ (اسم المنطقة الجبلية في شمال اسرائيل). הַגָּלִיל הָעֶלְיוֹן الجَلِيلُ الأَعْلَى. הַגָּלִיל הַתַּחְתּוֹן الجَلِيلُ الأَسْفَلُ. אֶצְבַּע הַגָּלִיל إِصْبَعُ الجَلِيلِ (المنطقة الإسرائيلية الداخلة في حدود لبنان).

גְּלִילָה נ' (־לוֹת) ١. لَفٌّ بِصُورَةٍ دَائِرِيَّةٍ أَوْ أُسْطُوَانِيَّةٍ. طَيٌّ. دَرْجٌ. ٢. في الحواسيب: لَفْلَفَةٌ (عملية تحريك الوثيقة في نافذة شاشة الحاسوب، scrolling).

גְּלִילִי ת' (־יִּים) أُسْطُوَانِيٌّ. دَائِرِيٌّ.

גְּלִילִיּוּת נ' أُسْطُوَانِيَّةٌ. دَائِرِيَّةٌ. رَحَوِيَّةٌ.

גְּלִילִית נ' (־יּוֹת) ١. شَرِيطُ الطَّابِعَةِ ٢. الشَّرِيطُ اللَّاصِقُ (ribbon).

גְּלִימָה נ' (־מוֹת) ١. جُبَّةٌ ج جِبَابٌ. وِشَاحٌ. عَبَاءَةٌ. قُفْطَانٌ. دَفِيَّةٌ. ٢. جِلْبَابٌ ج جَلَابِيبُ. جَلَابِيَّةٌ م'. دِشْدَاشَةٌ עק'. גְּלִימַת אִשָּׁה إِزَارٌ ج أُزُرٌ. عَبَاءَةُ المَرْأَةِ.

גְּלִיסַנְדוֹ .It ז' في الموسيقى: إِنْزِلَاقُ الإِصْبَعِ عَلَى مَفَاتِيحِ البِيَانُو أَوْ أَوْتَارِ الكَمَانِ (glissando) ע' גְּלִישׁ.

גְּלִיצֵרִין G ז' غِلِيسِيرِين (سائل كيماوي شفاف).

גְּלִישׁ ז' (־שִׁים) إِنْزِلَاقٌ ע' גְּלִיסַנְדוֹ.

גָּלִישׁ ת' (־שִׁים) مُنْزَلِقٌ. أَمْلَسُ ج مُلْسٌ נ' مَلْسَاءُ.

גְּלִישָׁה נ' (־שׁוֹת) ١. تَزَلُّجٌ. ٢. فَوْحٌ. فَيَضَانٌ. ٢. إِنْزِلَاقُ (الطائرة الشراعية) ע' גִּלְשׁוֹן. ٤. إِنْحِدَارٌ. هُبُوطٌ. ٥. في الحواسيب: تَصَفُّحٌ. تَجَوُّلٌ. تَزَلُّجٌ. גְּלִישַׁת גַּלִּים رُكُوبُ الأَمْوَاجِ. תָּכְנִית גְּלִישָׁה في الحواسيب: بَرْنَامَجُ تَصَفُّحٍ.

גָּלַל פ' ١. لَفَّ ـُ طَوَى ـِ دَرَجَ ـُ دَحْرَجَ. ٢. أَزَالَ. ٣. مَرَّغَ. גָּלַל חֶרְפָּה מֵעָלָיו مَحَا ـُ عَنْهُ العَارَ. נָגֹל, נִגְלַל ١. إِنْطَوَى. إِلْتَفَّ. تَدَحْرَجَ. ٢. أُزِيلَ. גּוֹלֵל ١. بَسَطَ ـُ عَرَضَ ـِ شَرَحَ بِالتَّفْصِيلِ. ٢. أَزَاحَ. أَزَالَ. دَحْرَجَ. הִתְגּוֹלֵל ١. تَمَرَّغَ. تَلَطَّخَ. تَلَوَّثَ. ٢. تَدَحْرَجَ. ٣. إِتَّهَمَ. إِفْتَرَى عَلَى.

(גָּלָל) אֶבֶן גָּלָל ז' جَنْدَلٌ ج جَنَادِلُ. الصَّخْرُ العَظِيمُ.

גְּלַל מ"י בִּגְלַל ע' בִּגְלַל.

גָּלָל ז' (גְּלָלִים) جِلَّةٌ. بَعْرٌ. رَوْثٌ (براز البهائم).

גִּלֵּם, גילם פ' ١. جَسَّدَ. مَثَّلَ (تَقَمَّصَ) شَخْصِيَّةً. أَدَّى دَوْرًا. ٢. في الحساب: دَوَّرَ. أَجْمَلَ الحِسَابَ. הִתְגַּלֵּם ١. تَطَوَّرَ. مَرَّ بِدَوْرِ اسْتِحَالَةٍ. ٢. إِتَّخَذَ شَكْلًا.

تَمَثَّلَ فِي.

גֹּלֶם, גולם ז' (גְּלָמִים) ١. يَرَقَانَةٌ (في دور استحالة). شَرْنَقَةٌ ج شَرَانِقُ. ٢. مَسْخٌ ج مُسُوخٌ. ٣. صَنَمٌ ج أَصْنَامٌ. ٤. غَبِيٌّ ج أَغْبِيَاءُ. ٥. شَاخِصٌ ج شَوَاخِصُ. شَاخِصٌ هَيْكَلِيٌّ (في التدريب العسكري وغيره).

(גֹּלֶם) חֹמֶר גֶּלֶם ז' خَامَةٌ ج خَامَاتٌ. مَادَّةٌ أَوَّلِيَّةٌ.

גַּלְמוּד ת' (־דִים) مُنْعَزِلٌ. مُنْزَوٍ(ي). وَحِيدٌ. مُنْفَرِدٌ.

גַּלְמוּדִיּוּת נ' اِنْعِزَالٌ. وَحْشَةٌ. اِنْزِوَاءٌ. اِنْفِرَادٌ.

גָּלְמִי, גולמי ת' (־יִים) ١. خَامٌ. أَوَّلِيٌّ. ٢. لاَ شَكْلَ لَهُ. ٣. القَائِمُ. إِجْمَالِيٌّ. הַכְנָסָה גָּלְמִית دَخْلٌ إِجْمَالِيٌّ. الدَّخْلُ القَائِمُ. חֹמֶר גָּלְמִי خَامَةٌ ج خَامَاتٌ. مَادَّةٌ أَوَّلِيَّةٌ. מִשְׁקָל גָּלְמִי الوَزْنُ القَائِمُ. وَزْنٌ إِجْمَالِيٌّ (مع الغلاف مثلاً).

גַּלַנְטִי F ת' (־יִים) مُؤَدَّبٌ. مُهَذَّبٌ ע' אָדִיב, מְנֻמָּס.

גַּלַנְטֶרְיָה It. נ' خُرْدَةٌ ע' סִדְקִית.

(גלע) הִתְגַּלַּע פ' نَشِبَ ـَ (خلاف مثلاً). إِنْدَلَعَ. إِنْفَجَرَ. ظَهَرَ ـَ. إِنْكَشَفَ. לִפְנֵי הִתְגַּלַּע הָרִיב נְטוֹשׁ أُتْرُكِ الخِلاَفَ قَبْلَ أَنْ يَنْشَبَ ومجازاً: إِذَا قَامَ بِكَ الشَّرُّ فَاقْعُدْ.

גַּלְעֵד ז' (־דִים) نُصْبٌ (نُصُبٌ) تَذْكَارِيٌّ.

גַּלְעִין ז' (־נִים) نَوَاةٌ ج نَوًى ע' חַרְצָן.

גַּלְעִינִי ת' (־יִים) نَوَوِيٌّ. مَا فِيهِ نَوَاةٌ (كالزيتون او التمر).

גִּלְעֵן פ' نَوَّى. نَزَعَ النَّوَاةَ مِنَ الثَّمَرَةِ.

גִּלֵּף, גָּלַף, גילף פ' نَحَتَ ـِ. نَقَشَ ـُ بِالحَفْرِ. زَخْرَفَ بِالحَفْرِ. גֻּלַּף نُحِتَ. نُقِشَ. زُخْرِفَ. تَزَخْرَفَ.

גַּלָּף ז' (־פִים) ١. نَحَّاتٌ. نَقَّاشٌ. ٢. خَبِيرٌ بِالزَّخْرَفَةِ أَوْ بِصُنْعِ اللَّوْحَاتِ الزِّنْكُوغْرَافِيَّةِ.

גָּלַקְסְיָה G נ' (־יוֹת) مَجَرَّةٌ ج مَجَرَّاتٌ (مجموعة من مئات الآلاف من الكواكب وما حولها كدرب التبانة، galaxy).

גָּלֶרְיָה F נ' (־יוֹת) ١. مَقْصُورَةٌ ج مَقَاصِيرُ. شُرْفَةٌ (في مسرح). ٢. مَعْرِضٌ ج مَعَارِضُ. صَالَةٌ (لعرض الآثار الفنية) ج صَالاَتٌ. جَالِيرِي.

גָּלַשׁ פ' ١. طَفَحَ ـَ (الحليب). فَاضَ ـِ. ٢. تَزَلَّجَ (على الجليد او الماء). تَزَحْلَقَ. إِنْحَدَرَ. ٣. إِنْزَلَقَ (الطائرة الشراعية). ٤. في الحواسيب: تَصَفَّحَ. تَجَوَّلَ.

גַּלָּשׁ ז' (־שִׁים) مُتَزَلِّجٌ. مُتَزَحْلِقٌ (على الجليد او الماء).

גִּלְשׁוֹן ז' (־נִים) طَائِرَةٌ شِرَاعِيَّةٌ (طائرة بلا محرك للتدريب).

גַּלְשָׁן ז' (־נִים) ١. مُتَزَلِّجٌ. مُتَزَحْلِقٌ. ٢. في الحواسيب: مُتَصَفِّحٌ. ٣. لَوْحَةُ رُكُوبِ الأَمْوَاجِ. גַּלְשַׁן אֲוִיר طَائِرَةٌ شِرَاعِيَّةٌ. גַּלְשַׁן רוּחַ لَوْحَةُ رُكُوبِ الأَمْوَاجِ.

גַּלֶּשֶׁת נ' في الطب: جَرَبٌ (مرض جلدي) ע' גָּרָב, אֶקְזֶמָה.

גַּם מ"ח ו' (العطف). أَيْضًا. كَذَلِكَ. גַּם אִם, גַּם כִּי حَتَّى. حَتَّى لَوْ. وَلَوْ. גַּם כֵּן أَيْضًا. كَذَلِكَ. הֲגַם ש... وَلَوْ. بِالرَّغْمِ مِنْ. וְגַם גַּם وَخَاصَّةً. سِيَّمَا. وَبِالأَخَصِّ.

גַּמָּא, גַּמָּה ז' ١. جَامَا. إِسْمُ الحَرْفِ اليُونَانِيِّ الثَّالِثِ. ٢. زَاوِيَةٌ قَائِمَةٌ (على شكل الحرف اليوناني). קַרְנֵי גַּמָּא أَشِعَّةُ جَامَا (وهي اشعة كهرطسية لمعالجة الاورام الخبيثة).

גָּמָא פ' ١. رَشَفَ ـُ. حَسَا ـُ. جَرَعَ ـَ. ٢. نَهَبَ الأَرْضَ نَهْبًا. נִגְמָא رُشِفَ. أُحْتُسِيَ. جُرِعَ.

גֹּמֶא, גומא ז' (גְּמָאִים) بَرْدِيٌّ. كَوْلاَن (كُولاَن). حَفَاءٌ. بَابِيرُوس (نبات مائي كانت قشوره تستعمل في الكتابة).

גַּמְבָּה It. נ' (־בּוֹת) جَمْبَة. فُلْفُلٌ حُلْوٌ.

ג'מְבּוֹ It. ז' جَامْبُو. طَائِرَةٌ ضَخْمَةٌ لِلرُّكَّابِ.

ג'מְבּוֹרִי En. ז' جَامْبُورِي. مَهْرَجَانٌ قُطْرِيٌّ لِلْكَشَّافَةِ.

גִּמְגּוּם ז' (־מִים) جَمْجَمَةٌ. تَلَعْثُمٌ. تَأْتَأَةٌ. تَمْتَمَةٌ. تَرَدُّدٌ فِي الكَلاَمِ.

גִּמְגֵּם פ' جَمْجَمَ. تَلَعْثَمَ. تَرَدَّدَ فِي كَلاَمِهِ.

גַּמְגְּמָן ז' (־נִים) ثَقِيلُ اللِّسَانِ. مُتَلَعْثِمٌ. عَيٌّ ج أَعْيَاءُ. أَلْكَنُ ج لُكْنٌ נ' لَكْنَاءُ.

גַּמְגְּמָנוּת נ' جَمْجَمَةٌ. تَلَعْثُمٌ. عَيٌّ. تَأْتَأَةٌ. ثِقَلُ لِسَانٍ.

גַּמָּד ז' (־דִים) قَزَمٌ ج أَقْزَامٌ. دَحْدَحٌ. دَحْدَاحٌ.

גִּמֵּד, גימד פ' قَلَّصَ. قَصَّرَ. حَجَّمَ. הִתְגַּמֵּד تَقَلَّصَ. تَحَجَّمَ.

גַּמָּדוּת נ' قَزَمٌ. قِصَرُ القَامَةِ. مِيزَةُ القَزَمِ.

גַּמָּדִי ת' (־יִים) قَزَمِيٌّ. مُحَجَّمٌ.

גֻּמָּה, גומה, גֻּמָּא נ' (־מּוֹת) ١. حُفْرَةٌ ج حُفَرٌ. نُقْرَةٌ ج نُقَرٌ. ٢. دَارَةٌ ج دَارَاتٌ. نُونَةٌ. غَمَّازَةٌ (في الخد).

גִּמּוּד, גימוד ז' تَقْلِيصٌ. تَحْجِيمٌ. تَصْغِيرٌ.

גָּמוּל ת' (גְּמוּלִים) ١. مَفْطُومٌ. فَطِيمٌ ج فُطُمٌ. فَصِيلٌ. ٢. مُجَازًى. مُكَافَأً.

גְּמוּל ז' (־לִים) ١. مُكَافَأَةٌ ج مُكَافَآتٌ. أَجْرٌ. ثَوَابٌ. تَعْوِيضٌ. ٢. عِقَابٌ. عُقُوبَةٌ. שִׁלֵּם (הֵשִׁיב, גָּמַל) לוֹ כִּגְמוּלוֹ جَازَاهُ مِنْ جِنْسِ عَمَلِهِ. عَامَلَهُ بِالمِثْلِ.

גִּמּוּם, גימום ז' تَقْلِيمٌ. قَضْبٌ. جَذٌّ.

גָּמוּם ת' (גְּמוּמִים) أَجَمُّ. مَقْطُوعٌ. مَجْذُوذٌ. مَبْتُورٌ. أَجْدَعُ. مَشْرُومٌ.

ג'מוּס P ז' (־סִים) جَامُوسٌ ج جَوَامِيسُ ע' תְּאוֹ.

גְּמִיאָה, גימוע ז' إِرْتِشَافٌ. إِحْتِسَاءٌ. شُرْبٌ (شَرْبٌ).

גָּמוּר ת' (גְּמוּרִים) ١. تَامٌّ. كَامِلٌ. مُكْتَمِلٌ. نَاجِزٌ. جَاهِزٌ. ٢. نَاضِجٌ. ٣. مُقَرَّرٌ. مُطْلَقٌ. كُلِّيٌّ. بَاتٌّ. מָנוּי וְגָמוּר (قَرَارٌ) جَازِمٌ (بَاتٌّ). (أَمْرٌ) مَفْرُوغٌ مِنْهُ. שִׁגָּעוֹן

גָּמוּר جُنُونٌ مُطْبِق. שֶׁקֶר גָּמוּר مَحْضُ افْتِرَاء. كَذِبٌ فَاضِحٌ.

גְּמוּר, גימור ז' (־רים) ١. إتْمَامٌ. إنْجَازٌ. ٢. تَشْطِيبٌ. اللَّمَسَاتُ الأَخِيرَةُ (finish).

גְּמוּשׁ, גימוש ז' تَلْيِينٌ. تَلْدِينٌ. جَعْلُ الشَّيْءِ مَرِنًا.

גָּמַז, גימז פ' ١. شَذَّبَ ـُ شَذْبٌ. قَلَّمَ. ٢. لَقَّحَ التِّينَ.

גְּמ"ח ר"ת גְּמִילוּת חֲסָדִים قَرْضٌ حَسَنٌ. قَرْضٌ بِلاَ فَائِدَةٍ.

גֻּמְחָה, גומחה נ' (־חות) مِشْكَاةٌ (في حائط). גֻּמְחַת תְּפִלָּה مِحْرَابٌ (في المسجد لتعيين القبلة) ج مَحَارِيبُ.

גְּמִי ע' גומי.

גְּמִיאָה נ' (־אות) رَشْفٌ. إرْتِشَافٌ. شَرْبٌ (شُرْبٌ). إحْتِسَاءٌ.

גְּמִיָּה ע' גומיה.

גְּמִילָה נ' ١. نُضُوجُ الثَّمَرِ. إدْرَاكٌ. ٢. فَطْمٌ. إنْفِطَامٌ. فِصَالٌ. ٣. إقْلاَعٌ (عن تعاطي المخدرات). ٤. مُكَافَأَةٌ. مُجَازَاةٌ.

גְּמִילוּת נ' إحْسَانٌ. بِرٌّ. גְּמִילוּת חֶסֶד قَرْضٌ حَسَنٌ. قَرْضٌ بِلاَ فَائِدَةٍ (للمحتاجين).

גְּמִיעָה נ' ١. تَجَرُّعٌ. إرْتِشَافٌ. إحْتِسَاءٌ. شَرْبٌ (شُرْبٌ). ٢. شَرْبَةٌ. جَرْعَةٌ.

גְּמִירָה נ' ١. إتْمَامٌ. إنْجَازٌ. إكْمَالٌ. إنْهَاءٌ. ٢. نُضُوجُ ثَمَرٍ.

גָּמִישׁ ת' (גְּמִישִׁים) ١. مَرِنٌ. مَطَّاطِيٌّ. لَيِّنٌ. لَدِنٌ. ٢. خَفِيفُ الحَرَكَةِ. אָדָם גָּמִישׁ إنْسَانٌ مَرِنٌ. لَيِّنُ العَرِيكَةِ. دَمِثٌ ج دِمَاثٌ. سَهْلُ الجَانِبِ.

גְּמִישׁוּת נ' ١. مُرُونَةٌ. مَطَّاطِيَّةٌ. لِينٌ. لَدَانَةٌ. ٢. خِفَّةُ حَرَكَةٍ.

גָּמַל פ' ١. نَضِجَ ـَ أَيْنَعَ. إسْتَوَى. ٢. فَطَمَ ـِ فَصَلَ ـِ. ٣. كَافَأَ. جَازَى. גָּמְלָה הַחְלָטָה בְּלִבּוֹ وَطَّنَ النَّفْسَ عَلَى. قَرَّ رَأْيُهُ عَلَى. قَرَّرَ. נִגְמַל ١. إنْفَطَمَ. فُصِلَ. ٢. تَرَكَ ـُ تَخَلَّى عَنْ. נִגְמַל מִן הָעִשּׁוּן أَقْلَعَ (إنْقَطَعَ) عَنِ التَّدْخِينِ.

גָּמָל ז' (גְּמַלִּים) جَمَلٌ ج جِمَالٌ נ' نَاقَةٌ ج نِيَاقٌ. بَعِيرٌ ج بُعْرَانٌ. في الجمع: إبِلٌ. גְּמַל שְׁלֹמֹה جَمَلُ سَيِّدِنَا مُوسَى. فَرَسُ النَّبِيِّ. سُرْعُوفَةٌ. הַקַּשׁ שֶׁשָּׁבַר אֶת גַּב הַגָּמָל القَشَّةُ الَّتِي قَصَمَتْ ظَهْرَ البَعِيرِ.

גַּמָּל ז' (־לים) جَمَّالٌ. صَاحِبُ الجِمَالِ. حَدَّاءٌ.

גִּמְלָה ז' مَعَاشٌ. تَقَاعُدٌ. قَانُونُ التَّقَاعُدِ.

גִּמְלָאוּת נ' تَقَاعُدٌ. حَقُّ التَّقَاعُدِ. مَعَاشٌ.

גִּמְלַאי ז' (־אים) مُتَقَاعِدٌ.

גִּמְלָה נ' (גִּמְלָאוֹת) مَعَاشٌ. تَقَاعُدٌ. פָּרַשׁ לְגִמְלָאוֹת إعْتَزَلَ الخِدْمَةَ (العَمَلَ). أُحِيلَ عَلَى التَّقَاعُدِ (المَعَاشِ).

גַּמְלוֹן ז' (־נים) جَمَلُون (اسلوب بناء سقفه مثلث الاضلاع).

גַּמְלוֹנִי ת' (־יים) مُجَمْلَنٌ. גַּג גַּמְלוֹנִי سَطْحٌ مُجَمْلَنٌ.

גַּמְלִי ת' (־יים) كَالبَعِيرِ. جَسِيمٌ كَالجَمَلِ. ضَخْمٌ.

גַּמֶּלֶת נ' (־מָּלוֹת) قَافِلَةٌ مِنَ الجِمَالِ ج قَوَافِلُ.

גָּמַם פ' ١. جَذَّ ـُ قَطَعَ ـَ قَلَّمَ. ٢. قَشَرَ ـُ كَشَطَ ـِ. הִתְגַּמֵּם تَقَلَّمَ. إنْجَذَّ. تَشَذَّبَ. تَقَضَّبَ.

גֻּמָּמִית נ' (־יות) جُبٌّ ج جِبَابٌ. حُفْرَةٌ ج حُفَرٌ.

גָּמַע פ' رَشَفَ ـُ حَسَا ـُ جَرَعَ ـَ شَرِبَ ـَ. גָּמַע אֶת כּוֹס הַתַּרְעֵלָה تَجَرَّعَ كَأْسَ الحِمَامِ. ذَاقَ الأَمَرَّيْنِ. נִגְמַע رُشِفَ. أُرْتُشِفَ. شُرِبَ. جُرِعَ. הִגְמִיעַ جَرَّعَ. شَرَّبَ. أَرْوَى.

גְּמָעָן ז' (־נים) رَشَّافٌ. شِرِّيبٌ. بَلاَّعٌ.

גָּמַר פ' ١. أَنْهَى. أَتَمَّ. أَكْمَلَ. أَنْجَزَ. إنْتَهَى مِنْ. خَتَمَ ـِ إخْتَتَمَ. فَرَغَ ـُ مِنْ. ٢. تَمَّ ـِ إنْتَهَى. גָּמַר אֹמֶר وَطَّنَ (وَطَّدَ) النَّفْسَ عَلَى. قَرَّ ـِ رَأْيُهُ عَلَى. قَرَّرَ. إعْتَزَمَ. صَمَّمَ عَلَى. גָּמַר בְּדַעְתּוֹ, גָּמַר בְּלִבּוֹ قَرَّ (إسْتَقَرَّ) رَأْيُهُ عَلَى. قَرَّرَ. عَزَمَ عَلَى. إعْتَزَمَ. عَقَدَ نِيَّتَهُ عَلَى. גָּמַר עָלָיו אֶת הַהַלֵּל لَهِجَ لَهُ بِالثَّنَاءِ. كَالَ لَهُ المَدِيحَ. أَثْنَى عَلَيْهِ. נִגְמַר. וְנִגְמְרוּ تَوَصَّلُوا إلَى نَتِيجَةٍ. قَرَّرُوا بَعْدَ البَحْثِ وَالتَّصْوِيتِ. أَجْمَعُوا عَلَى. וְגוֹמֵר, וגו' إلَى آخِرِهِ. الخ... وَهَلُمَّ جَرًّا. הַמַּתְחִיל בְּמִצְוָה אוֹמְרִים לוֹ: גְּמֹר البَادِئُ بِالمَعْرُوفِ يُقَالُ لَهُ تَمِّمْ. נִגְמַר ١. تَمَّ ـِ إنْتَهَى. أُخْتُتِمَ. كَمُلَ ـُ ٢. تَقَرَّرَ. بُتَّ فِيهِ. בָּרוּךְ עַל הַמֻּגְמָר حَمْدَ اللّٰهَ عَلَى إتْمَام (عمل). قَالَ: تَمَّ بِعَوْنِهِ تَعَالَى.

גְּמָר, גֶּמֶר ז' ١. نِهَايَةٌ. خِتَامٌ. أَخِيرٌ. גְּמַר חֲתִימָה טוֹבָה خَاتِمَةٌ سَعِيدَةٌ لِلسَّنَةِ الجَدِيدَةِ (معايدة في عيد الغفران). בְּחִינוֹת גְּמָר إمْتِحَانَاتٌ نِهَائِيَّةٌ. תַּחֲרוּת גְּמָר (גְּמָר) مُبَارَاةُ التَّصْفِيَةِ. مُبَارَاةٌ نِهَائِيَّةٌ. תְּעוּדַת גְּמָר شَهَادَةُ تَخَرُّجٍ. הֵבִיא לִידֵי גְּמָר أَنْجَزَ. أَتَمَّ. أَكْمَلَ.

גְּמָרָא .Ar נ' خِتَامٌ. إسْمٌ عَامٌّ لِكُلِّ كِتَابٍ مِنْ كُتُبِ التَّلْمُودِ الَّتِي تَضُمُّ فُصُولَ المِشْنَةِ وَتَفَاسِيرَهَا ע' תַּלְמוּד, מִשְׁנָה.

גַּמְרָה, גומרה .Ar נ' (־רות) جَمْرَةٌ ج جَمَرَاتٌ وَجَمْرٌ. ٢. في الطب: الجَمْرَةُ الخَبِيثَةُ ע' גַּחֶלֶת.

גִּמֵּשׁ, גימש פ' لَيَّنَ. أَلاَنَ. لَدَّنَ. جَعَلَهُ مَرِنًا. הִתְגַּמֵּשׁ لاَنَ ـِ صَارَ مَرِنًا. لَدُنَ ـُ הִגְמִישׁ أَلاَنَ. لَيَّنَ. جَعَلَهُ مَرِنًا. لَدَّنَ.

גַּן ז' (־נים) حَدِيقَةٌ ج حَدَائِقُ. بُسْتَانٌ ج بَسَاتِينُ. مُنْتَزَهٌ ج مُنْتَزَهَاتٌ. גַּן בּוֹטָנִי ע' בּוֹטָנִי. גַּן חַיּוֹת حَدِيقَةُ حَيَوَانَاتٍ. גַּן יְלָדִים رَوْضَةُ أَطْفَالٍ ج رِيَاضٌ. بُسْتَانُ الأَطْفَالِ. גַּן יָרָק جُنَيْنَةٌ (لزراعة الخضراوات). حَاكُورَةٌ. גַּן עֵדֶן جَنَّةُ عَدْنٍ. جَنَّةٌ ج جَنَّاتٌ وَجِنَانٌ. فِرْدَوْسٌ ج فَرَادِيسُ. גַּן עֵדֶן הָאָבוּד الفِرْدَوْسُ المَفْقُودُ.

גַּן עֵדֶן עֲלֵי אֲדָמוֹת جَنَّةُ اللّهِ فِي أَرْضِهِ. גַּן עֵדֶן שֶׁל כְּסִילִים جَنَّةُ المَجَانِينِ. גַּן הָעִיר, גַּן צִבּוּרִי حَدِيقَةٌ عَامَّةٌ. مُنْتَزَهٌ عَامٌّ. גַּן שַׁעֲשׁוּעִים مَلْعَبٌ (للاولاد). بُسْتَانُ الانْشِرَاحِ. הַגַּנִּים הַתְּלוּיִים الجَنَائِنُ المُعَلَّقَةُ ע' שִׁבְעָה, שִׁבְעַת פִּלְאֵי עוֹלָם.

גֵּן G ז' (־נִים) في علم الاحياء: جِينَةٌ ج جِينَاتٌ. مُوَرِّثَةٌ ج مُوَرِّثَاتٌ (gene).

גְּנַאי ז' عَارٌ. ذَمٌّ. مَذَمَّةٌ. خِزْيٌ. مَثْلَبَةٌ ج مَثَالِبُ. عَمَلٌ مُشِينٌ. גְּנַאי הוּא לוֹ مِنْ غَيْرِ اللاَّئِقِ لَهُ. مِنْ غَيْرِ المُنَاسِبِ لَهُ. מִלּוֹת גְּנַאי كَلِمَاتُ تَحْقِيرٍ. إِهَانَةٌ. تَثْلِيبٌ.

גֵּנֵאָלוֹגְיָה נ' عِلْمُ الأَنْسَابِ. شَجَرَةُ النَّسَبِ.

גָּנַב פ' سَرَقَ ـِ. إِخْتَلَسَ. إِسْتَلَّ. גָּנַב דַּעְתּוֹ, גָּנַב לִבּוֹ خَطَفَ عَقْلَهُ. سَلَبَ لُبَّهُ. خَدَعَهُ ـَ أَغْوَاهُ. נִגְנַב سُرِقَ. أُخْتُلِسَ. הִתְגַּנֵּב إِنْسَلَّ. إِنْدَسَّ بَيْنَ. تَسَرَّبَ إِلَى. ذَهَبَ خُلْسَةً. הִגְנִיב دَسَّ ـُ أَدْخَلَ خُلْسَةً. سَرَّبَ.

גַּנָּב ז' (־בִים) لِصٌّ ج لُصُوصٌ. سَارِقٌ ج سُرَّاقٌ. مُخْتَلِسٌ. حَرَامِيٌّ. פִּרְצָה קוֹרְאָה לְגַנָּב المَالُ السَّائِبُ يُعَلِّمُ السَّرِقَةَ.

גְּנֵבָה נ' (־בוֹת) ١. سَرِقَةٌ. إِخْتِلاَسٌ. ٢. الشَّيْءُ المَسْرُوقُ. גְּנֵבַת דַּעַת مجازًا: إِحْتِيَالٌ. تَحَايُلٌ. خِدَاعٌ. גְּנֵבָה סִפְרוּתִית سَرِقَةٌ أَدَبِيَّةٌ. إِنْتِحَالٌ. בִּגְנֵבָה תה"פ خُلْسَةً. خِفْيَةً. سِرًّا.

גַּנֶּבֶת נ' هَوَسُ السَّرِقَةِ ע' קְלֶפְּטוֹמַנְיָה.

גַּנְגְּסְטֶר En. ז' (־טֶרִים) قَاطِعُ طَرِيقٍ. عَصَابِجِيٌّ. بَلْطَجِيٌّ.

גַּנְגְּרֶנָה G נ' في الطب: غَنْغَرِينَا. غَرْغَرِينَا ע' מֶקֶק.

גְּנְדָּה, גונדה Ar. נ' ١. سَرِيَّةٌ مِنَ الخَيَّالَةِ. كَوْكَبَةٌ مِنَ الفُرْسَانِ. ٢. وَحْدَةٌ مِدْفَعِيَّةٌ.

גַּנְדּוּר Ar. ז' تَغَنْدُرٌ. تَبَرُّجٌ. تَأَنُّقٌ (مبالغ فيه). تَجَمُّلٌ.

גִּנְדֵּר פ' غَنْدَرَ. بَرَّجَ. غَنَّجَ. زَيَّنَ. הִתְגַּנְדֵּר تَغَنْدَرَ. تَغَنَّجَ. تَبَرَّجَ. تَأَنَّقَ. تَدَلَّلَ.

גַּנְדָּר, גונדר ז' (־רִים) ١. رَائِدٌ مُقَدَّمٌ. ٢. رَئِيسُ مَصْلَحَةِ السُّجُونِ.

ג'נְדֶּר En. ז' جِنْسٌ ע' מִגְדָּר.

גַּנְדְּרָן ת' (־נִים) غَنْدُورٌ. مُتَبَرِّجٌ. غَنِجٌ. عَايِقٌ מ'.

גַּנְדְּרָנוּת נ' تَغَنْدُرٌ. تَبَرُّجٌ. تَغَنُّجٌ.

גִּנָּה, גינה נ' (־נּוֹת) ١. جُنَيْنَةٌ. حَدِيقَةٌ ج حَدَائِقُ. رَوْضَةٌ ج رِيَاضٌ.

גִּנָּה, גינה פ' ذَمَّ ـُ إِسْتَنْكَرَ. شَجَبَ ـُ عَابَ ـِ لاَمَ ـُ نَدَّدَ بِـ גִּנָּה בַּחֲרִיפוּת إِسْتَنْكَرَ بِشِدَّةٍ. إِسْتَهْجَنَ. أَنْحَى بِاللاَّئِمَةِ عَلَى. גֻּנָּה شُجِبَ. أُسْتُنْكِرَ. הַהֶכְרֵחַ לֹא יְגֻנֶּה لِلضَّرُورَةِ أَحْكَامٌ. الضَّرُورَاتُ تُبِيحُ المَحْظُورَاتِ.

גְּנוּ ז' (־אִים) نُو. ثَيْتَلٌ إِفْرِيقِيٌّ (حيوان مجتر افريقي، gnu).

גָּנוּב ת' (גְּנוּבִים) مَسْرُوقٌ. مُخْتَلَسٌ. מַיִם גְּנוּבִים יִמְתָּקוּ المِيَاهُ المَسْرُوقَةُ عَذْبَةٌ ومجازًا: كُلُّ مَمْنُوعٍ مَتْبُوعٌ. كُلُّ مَحْجُوبٍ مَرْغُوبٌ.

גָּנוּז ת' (גְּנוּזִים) مَكْنُوزٌ. خَفِيٌّ. مَكْنُونٌ. مَطْمُورٌ. كَامِنٌ. גְּנוּזִים, סְפָרִים גְּנוּזִים أَبُوكْرِيفَا (اسفار قديمة لم تُلحق بالعهد القديم).

גֶּנוֹטִיפּ L ז' في البيولوجيا: طِرَازٌ جِينِيٌّ (جِنْسِيٌّ).

גִּנּוּי, גינוי ז' (־יִים) ١. ذَمٌّ. إِسْتِنْكَارٌ. لَوْمٌ. شَجْبٌ. إِسْتِهْجَانٌ. تَنْدِيدٌ.

גַּנּוֹן ז' (־נִים) دَارُ حِضَانَةٍ. رَوْضَةُ حِضَانَةِ الأَطْفَالِ.

גִּנּוּן, גינון ז' (־נִים) ١. بَسْتَنَةٌ. تَنْظِيمُ الحَدَائِقِ. ٢. G كُلْفَةٌ. تَصَرُّفٌ بِمُوجِبِ الرَّسْمِيَّاتِ. גִּנּוּנֵי טֶקֶס التَّمَسُّكُ بِالرَّسْمِيَّاتِ وَالطُّقُوسِ.

גְּנוֹסְטִיקָאִי G ז' (־קָאִים) غُنُوصِيٌّ. عَارِفٌ. مِنْ أَتْبَاعِ مَذْهَبِ العَارِفِينَ عِنْدَ النَّصَارَى الأَقْدَمِينَ.

גְּנוֹסְטִיקָה נ' غُنُوصِيَّةٌ. مَذْهَبُ المَعْرِفَةِ (gnostics).

גֶּנוֹסַיְד En. ז' إِبَادَةُ شَعْبٍ. إِبَادَةٌ جَمَاعِيَّةٌ. جِينُوسَيْد.

גְּנוּת נ' ذَمٌّ. مَذَمَّةٌ. عَارٌ. تَعْيِيرٌ. تَعْرِيضٌ بِـ סִפֵּר (דִּבֵּר) בִּגְנוּתוֹ أَتَى بِمَذَمَّتِهِ. ذَمَّهُ. وَشَى بِهِ. إِغْتَابَهُ. طَعَنَ فِيهِ.

גָּנַז פ' ١. كَنَزَ ـِ خَزَنَ ـُ حَفِظَ ـَ ٢. عَلَّقَ القَضِيَّةَ. أَهْمَلَ. נִגְנַז ١. كُنِزَ. خُزِنَ. ٢. وُضِعَ عَلَى الرَّفِّ. عُلِّقَ. أُهْمِلَ. ٣. أُخْفِيَ.

גֶּנֶז ז' (גְּנָזִים) خَزِينَةٌ ج خَزَائِنُ. בֵּית גְּנָזִים ١. خَزِينَةُ الدَّوْلَةِ. بَيْتُ المَالِ. ٢. دَارُ المَحْفُوظَاتِ ע' גְּנִיזָה.

גַּנָּז פ' ז' (־זִים) أَمِينُ المَحْفُوظَاتِ. مُوَظَّفٌ فِي أَرْشِيفٍ.

גִּנְזָךְ ז' (־כִּים) أَرْشِيفُ الدَّوْلَةِ. دَارُ المَحْفُوظَاتِ. دَارُ المُسْتَنَدَاتِ ע' אַרְכִיּוֹן.

גָּנַח פ' ١. تَنَهَّدَ. تَأَوَّهَ. تَحَسَّرَ. ٢. سَعَلَ ـُ بِشِدَّةٍ.

גֶּנֶטִי G ת' (־יִים) جِينِيٌّ. وِرَاثِيٌّ. خَاصٌّ بِالأَصْلِ أَوْ بِالوِرَاثَةِ. שִׁכְפּוּל גֶּנֶטִי إِسْتِنْسَاخٌ جِينِيٌّ ע' שִׁבּוּט.

גֶּנֶטִיקָה נ' عِلْمُ الوِرَاثَةِ ע' תּוֹרָשָׁה.

ג'נְטֶלְמֶן En. ז' (־נִים) جَنْتِلْمَان. شَهْمٌ. ذُو مُرُوءَةٍ. مُؤَدَّبٌ.

ג'נְטֶלְמֶנִי ת' (־יִים) مُتَّصِفٌ بِالشَّهَامَةِ أَوْ بِالأَدَبِ. הֶסְכֵּם ג'נְטֶלְמֶנִי إِتِّفَاقِيَّةٌ جَنْتِلْمَانِيَّةٌ. إِتِّفَاقِيَّةُ شَرَفٍ.

גֶּנְיוּס L ז' عَبْقَرِيَّةٌ. نُبُوغٌ (اعلى درجة في المعرفة).

גְּנִיזָה נ' (־זוֹת) ١. خَزْنٌ. حِفْظٌ. ٢. أَرْشِيفٌ. ٣. خِزَانَةُ الأَسْفَارِ. גְּנִיזַת קָהִיר, הַגְּנִיזָה "الجَنِيزَة". مَجْمُوعَةُ وَثَائِقَ مَخْطُوطَةٍ بِالعِبْرِيَّةِ وَالآرَامِيَّةِ وَالعَرَبِيَّةِ وُجِدَتْ فِي كَنِيسٍ فِي الفُسْطَاطِ فِي أَوَاخِرِ القَرْنِ التَّاسِعَ عَشَرَ، وَأَلْقَتْ ضَوْءًا عَلَى الأَدَبِ وَالتَّارِيخِ العِبْرِيَّيْنِ. דָּן אוֹתוֹ לִגְנִיזָה ١. أَحَالَهُ لِلْحِفْظِ. ٢. وَضَعَهُ عَلَى الرَّفِّ.

גְּנִיחָה נ' (־חוֹת) تَأَوُّهٌ. أَنِينٌ. تَنَهُّدٌ. تَحَسُّرٌ. زَحِيرٌ.

גֵּנִיטָלִי G ת׳ (־יִים) تَنَاسُلِيٌّ. خَاصٌّ بِالأَعْضَاءِ التَّنَاسُلِيَّةِ لِلذَّكَرِ وَالأُنْثَى.

גֵּנֵן פ׳ ظَلَّلَ. أَظَلَّ. وَقَى (يَقِي). حَمَى ـِ صَانَ ـُ. הֵגֵן دَافَعَ عَنْ. وَقَى. ذَادَ ـُ عَنْ. حَافَظَ عَلَى. حَمَى. הִתְגּוֹנֵן ذَادَ عَنْ حِيَاضِهِ. دَافَعَ عَنْ نَفْسِهِ. הֵגֵן حَمَى. وَقَى. حَافَظَ. دَافَعَ عَنْ. ذَادَ عَنْ. رَافَعَ عَنْ (محامٍ).

גַּנָּנִי ת׳ (־נִיִּים) بُسْتَانِيٌّ. جَنَائِنِيٌّ.

גַּנָּנוּת נ׳ بَسْتَنَةٌ. عِلْمُ فِلَاحَةِ البَسَاتِينِ.

גַּנֶּנֶת נ׳ (־נוֹת) مُرَبِّيَةٌ. مُرَوِّضَةُ أَطْفَالٍ. حَاضِنَةٌ ج حَوَاضِنُ.

גֵ'נְק En. ז׳ خُرْدَةٌ. سَقْطُ المَتَاعِ (junk).

גֶּנֶרָטוֹר L ז׳ (־רִים) جِنِرَاتُور. مُوَلِّدُ الطَّاقَةِ. دِينَامُو.

גֶּנֶרָטִיבִי ת׳ (־בִיִּים) تَكْوِينِيٌّ. تَوْلِيدِيٌّ.

גֶּנֶרָל L ז׳ (־לִים) جِنِرَالٌ ج جِنِرَالَاتٌ. لِوَاءٌ. قَائِدُ لِوَاءٍ ע׳ אַלּוּף, רַב אַלּוּף.

גֶּנֶרָלִי ת׳ (־לִיִּים) عَامٌّ. شَامِلٌ ע׳ כְּלָלִי.

גַּס ת׳ (־סִים) ١. خَشِنٌ ج خِشَانٌ. غَلِيظٌ ج غِلَاظٌ. أَجَشُّ (صوت). ٢. جَافٍ(ي) ج جُفَاةٌ. فَظٌّ ج أَفْظَاظٌ. גַּס רוּחַ سَيِّءُ الخُلْقِ (الخُلُقِ). رَذِيلٌ. سَلِيطُ اللِّسَانِ. قَلِيلُ الأَدَبِ. فَظٌّ. אֲכִילָה גַּסָּה نَهَمٌ. شَرَاهَةٌ. فَجْعَنَةٌ. בְּדִיחָה גַּסָּה نُكْتَةٌ بَذِيئَةٌ. בְּהֵמָה גַּסָּה ע׳ בְּהֵמָה. הִתְנַהֲגוּת גַּסָּה خُشُونَةٌ. مُعَامَلَةٌ خَشِنَةٌ (فَظَّةٌ). تَصَرُّفٌ سَيِّءٌ. שֶׁקֶר גַּס كِذْبٌ فَاضِحٌ. كِذْبَةٌ قَذِرَةٌ. مَحْضُ افْتِرَاءٍ.

גִּסָּה פ׳ تَجَشَّأَ. تَكَرَّعَ.

גַּסּוּת, גַּסּוּת רוּחַ נ׳ خُشُونَةٌ. غِلَظٌ. بَذَاءَةٌ. ثِخَانَةٌ. فَظَاظَةٌ.

גֶ'סְטָה F נ׳ (־טוֹת) لَفْتَةٌ كَرِيمَةٌ ע׳ מַחֲוָה.

גֶּסְטָפּוֹ Gr. ז׳ جِسْتَابُو (الشرطة السرية في المانيا النازية).

גַּסְטְרוֹלוֹג G ז׳ خَبِيرٌ بِمَبْحَثِ المَعِدَةِ وَأَمْرَاضِهَا.

גַּסְטְרוֹלוֹגְיָה נ׳ مَبْحَثُ المَعِدَةِ وَأَمْرَاضِهَا.

גַּסְטְרוֹנוֹמְיָה G נ׳ فَنُّ طَهْيِ الطَّعَامِ وَإِعْدَادِهِ.

גְּסִיסָה נ׳ (־סוֹת) إِحْتِضَارٌ. نَزْعٌ. سَكَرَاتُ المَوْتِ.

גָּסַס פ׳ نَازَعَ. أُحْتُضِرَ. عَانَى نَزَعَاتِ المَوْتِ.

(גסס) גַּס פ׳ غَلُظَ ـُ جَفَا ـُ خَشُنَ ـُ تَصَرَّفَ بِخُشُونَةٍ.

גַּעְגּוּעַ, גַּעְגּוּעַ ז׳ (־עִים) قَوْقَأَةٌ. بَطْبَطَةٌ.

גַּעְגּוּעִים, גַּעְגּוּעִים ז״ר تَوْقٌ. شَوْقٌ ج أَشْوَاقٌ. حَنِينٌ. تَلَهُّفٌ. تَحَرُّقٌ شَوْقًا.

גִּעְגַּע פ׳ بَطْبَطَ. قَاقَ ـُ הִתְגַּעְגֵּעַ حَنَّ ـِ إِلَى. تَلَهَّفَ. تَاقَ ـُ إِشْتَاقَ.

גָּעָה פ׳ ١. خَارَ ـُ (الثور). جَأَرَ ـَ نَعَرَ ـِ ٢. بَكَى ـِ גָּעָה בִּבְכִיָּה بَكَى بُكَاءً مُرًّا. إِنْتَحَبَ. أَجْهَشَ فِي البُكَاءِ.

גְּעוּל, גִּיעוּל ז׳ ١. إِشْمِئْزَازٌ. قَرَفٌ. غَثَيَانٌ. نُفُورٌ. ٢. شَطْفُ الأَوَانِي بِمَاءٍ مَغْلِيٍّ ע׳ הַגְעָלָה.

גְּעֵז נ׳ اللُّغَةُ الأَثْيُوبِيَّةُ القَدِيمَةُ. لُغَةُ صَلَوَاتِ الأَثْيُوبِيِّينَ المَسِيحِيِّينَ.

גְּעִיָּה, געייה נ׳ (־יּוֹת) ١. خُوَارُ البَقَرِ. رُغَاءُ البَعِيرِ. ٢. بُكَاءٌ. أَنِينٌ.

גְּעִישָׁה נ׳ (־שׁוֹת) ضَجِيجٌ. ضَجَّةٌ. إِهْتِيَاجٌ. ضَوْضَاءُ. جَلَبَةٌ.

(געל) גָּעַל פ׳ ١. تَقَزَّزَ مِنْ. إِشْمَأَزَّ. ٢. لَوَّثَ. تَلَوَّثَ. הִתְגָּעֵל ١. تَلَوَّثَ. إِتَّسَخَ. ٢. تَقَزَّزَ. قَرِفَ ـَ إِشْمَأَزَّ. הִגְעִיל ١. أَثَارَ الاشْمِئْزَازَ. كَرَّهَ. ٢. شَطَفَ الأَوَانِيَ بِالمَاءِ المَغْلِيِّ عَشِيَّةَ عِيدِ الفِصْحِ عِنْدَ اليَهُودِ.

גֹּעַל, גועל ז׳ **גֹּעַל נֶפֶשׁ** إِشْمِئْزَازٌ. غَثَيَانٌ. تَقَزُّزٌ. قَرَفٌ. نُفُورٌ.

גַּעֲלִי, גועלי ת׳ (־לִיִּים) مُنَفِّرٌ. مُقْرِفٌ. مُثِيرٌ لِلاشْمِئْزَازِ.

גָּעַר פ׳ ١. زَجَرَ ـُ نَهَرَ ـَ إِنْتَهَرَ. عَنَّفَ. وَبَّخَ. أَنَّبَ. لَامَ ـُ ٢. لَعَنَ ـَ شَتَمَ ـُ

גַּעַר, גְּעָרָה נ׳ (־רוֹת) زَجْرٌ. تَعْنِيفٌ. تَوْبِيخٌ. لَوْمٌ. تَأْنِيبٌ. عَذْلٌ.

גָּעַשׁ פ׳ هَاجَ ـِ مَاجَ ـُ (الموج). إِضْطَرَبَ. مَارَ ـُ تَلَاطَمَ. جَاشَ ـِ הִתְגָּעֵשׁ إِصْطَخَبَ. إِهْتَاجَ. أَرْغَى وَأَزْبَدَ. تَلَاطَمَ (موج). ٢. ثَارَ ـُ (بركان).

גַּעַשׁ ז׳ إِضْطِرَابٌ. هِيَاجٌ. إِصْطِخَابٌ. تَلَاطُمُ الأَمْوَاجِ. הַר גַּעַשׁ بُرْكَانٌ ثَائِرٌ ج بَرَاكِينُ. جَبَلٌ بُرْكَانِيٌّ. جَبَلُ النَّارِ.

גַּעְשָׁן ת׳ (־נִים) صَاخِبٌ. مُزَمْجِرٌ. ذُو جَلَبَةٍ. مُثِيرٌ لِلضَّوْضَاءِ.

גַּעְשָׁנוּת נ׳ ضَجَّةٌ. ضَوْضَاءُ. جَلَبَةٌ. زَمْجَرَةٌ. إِضْطِرَابٌ.

גַּעַת لَمْسٌ. مَصْدَرٌ مِنْ נָגַע. אַל גַּעַת لَا تَمَسّ! مَمْنُوعُ اللَّمْسِ.

גַּף זו״נ (־פִּים, ־פַּיִם) ١. جَنَاحٌ ج أَجْنِحَةٌ. ٢. يَدٌ ج أَيْدٍ(ي). طَرَفٌ ج أَطْرَافٌ ע׳ אֵבֶר. ٣. في سلاح الجو: جَنَاحٌ(اصغر وحدة في سلاح الجو). גַּפַּיִם قَوَائِمُ الحَيَوَانِ (مفرد: قَائِمَةٌ). أَطْرَافُ بَدَنِ الإِنْسَانِ. בְּגַפּוֹ ١. وَحْدَهُ. بِمُفْرَدِهِ. ٢. أَعْزَبُ.

גַּפָּה נ׳ (־פּוֹת) ١. جُرْفُ النَّهْرِ. شَاطِئٌ. ٢. في سلاح الجو: جَنَاحٌ ج أَجْنِحَةٌ. سِرْبٌ ج أَسْرَابٌ. מְפַקֵּד גַּפָּה قَائِدُ جَنَاحٍ.

גִּפּוּף, גיפוף ז׳ (־פִים) ١. مُلَاطَفَةٌ. مُعَانَقَةٌ. إِحْتِضَانٌ. ٢. إِقْفَالٌ. إِغْلَاقٌ.

גִּפּוּר, גיפור ז׳ (־רִים) تَغْفِيرٌ. كَبْرَتَةٌ (رَشّ مسحوق الكبريت على النباتات).

גֶּפִילְטֶע פִישׁ Y זו״ר جفلتفيش. سَمَكٌ مَحْشِيٌّ (اكلة معروفة لدى يهود اوربا الشرقية).

גַּפִּיר A ז׳ (־רִים) غَفِيرٌ ج غُفَرَاءُ. خَفِيرٌ ج خُفَرَاءُ. حَارِسٌ ج حُرَّاسٌ.

גֶּפֶן נ׳ (גְּפָנִים) كَرْمَةٌ ج كُرُومٌ وَكَرْمٌ. دَالِيَةٌ ج دَوَالٍ(ي). شَجَرُ العِنَبِ. גֶּפֶן דָּלִית كَرْمٌ مُعْتَرِشٌ. كَرْمَةٌ مُعَرَّشَةٌ. עֲלֵי גֶּפֶן מְמֻלָּאִים وَرَقُ دَوَالِي مَحْشِيٌّ (اكلة شرقية). צֶמֶר גֶּפֶן قُطْنٌ ע׳ צֶמֶר. יָשַׁב תַּחַת גַּפְנוֹ וְתַחַת תְּאֵנָתוֹ جَلَسَ تَحْتَ كَرْمَتِهِ وَتِينَتِهِ ومجازا: عَاشَ بِاطْمِئْنَانٍ.

גֻּפְנָן, גופנן ז' في النبات: مُخَيْط (cordia myxa).

גִּפֵּף, גיפף פ' ١. لاطَفَ. عانَقَ. ضَمَّ ـُ (الى صدره). حاضَنَ. ٢. أحاطَ بِـ. حَفَّ ـُ. גֻּפַּף ١. عُونِقَ. أُحْتُضِنَ. ٢. أُحِيطَ بِهِ.

גִּפֵּר, גיפר פ' ١. عَفَّرَ. رَشَّ الكِبْرِيتَ عَلَى النَّبَاتِ. ٢. بَخَّرَ بِالكِبْرِيتِ.

גָּפְרָה נ' (־רוֹת) كِبْرِيتَات. سُلْفَاتٌ. مِلْحٌ كِبْرِيتِيٌّ.

גַּפְרוּר ז' (־רִים) عُودُ ثِقَابٍ. عُودُ كِبْرِيتٍ. شَخَّاطَةٌ. קֻפְסַת גַּפְרוּרִים عُلْبَةُ كِبْرِيتٍ.

גָּפְרִית נ' كِبْرِيتٌ. سُلْفَاتٌ (عنصر معدني شديد الاتقاد). הִמְטִיר עָלָיו אֵשׁ וְגָפְרִית أَصْلاهُ نَارًا حَامِيَةً. صَبَّ عَلَيْهِ الحِمَمَ.

גָּפְרִיתָנִי ת' (־נִיִּים) في الكيمياء: كِبْرِيتِيٌّ. سُلْفَاتِيٌّ. חֻמְצָה גָּפְרִיתָנִית حَامِضُ الكِبْرِيتِيك. زَيْتُ الزَّاجِ. تِيزَابٌ.

גֵּץ ז' (גִּצִּים) شَرَرَةٌ. شَرَارَةٌ ج شَرَرٌ. بَصِيصٌ.

ג'ק ז' En. ١. رَافِعَةٌ. عِفْرِيتَةٌ ע' מַגְבֵּהַ. ٢. برينس (في لعبة الورق).

ג'קוּזִי J ז' جَاكُوزِي (إستحمام بنوافير ماء ساخن).

גֵּר ז' (־רִים) ١. غَرِيبٌ ج غُرَبَاءُ. نَزِيلٌ ج نُزَلاءُ. ٢. مُتَهَوِّدٌ. مَنِ اعْتَنَقَ الدِّيَانَةَ اليَهُودِيَّةَ. גֵּר צֶדֶק مُتَهَوِّدٌ إِيمَانًا مِنْهُ بِالدِّيَانَةِ اليَهُودِيَّةِ.

גָּר פ' سَكَنَ ـُ ע' (גור).

גר' קיצור ١. גְּרָם غْرَام. ٢. גְּרוּשׁ قِرْش.

גָּרָב ז' جَرَبٌ (مرض جلدي) ע' גַּלֶּשֶׁת. قُوبَاءُ. حَزَازٌ.

גֶּרֶב ז' (גַּרְבַּיִם) جَوْرَبٌ ج جَوَارِبُ. كَلْسَةٌ ج كَلْسَات. כּוֹבַע גֶּרֶב قُبَّعَةٌ مِنَ الصُّوفِ تُغَطِّي الرَّأْسَ وَالأُذُنَيْنِ.

גֵּרֵב פ' لَبِسَ الجَوَارِبَ. تَجَوْرَبَ.

גַּרְבּוֹנַיִם ז"ר كَلْسُون. كَلْسَات.

גַּרְבִּיּוֹן ז' (־נִים) جَوْرَبٌ نِسَائِيٌّ (يصل الى ما فوق الركبة).

גְּרַבִיטַצְיָה L נ' في الفيزياء: قُوَّةُ الجَاذِبِيَّةِ ע' מְשִׁיכָה, כּוֹחַ מְשִׁיכָה.

גַּרֶּבֶת נ' جَرَبٌ ע' גָּרָב.

גַּרְגּוּר ז' (־רִים) ١. غَرْغَرَةٌ. جَرْجَرَةٌ. ٢. حَشْرَجَةٌ.

(גְּרֶגוֹרְיָאנִי) לוּחַ גְּרֶגוֹרְיָאנִי ז' التَّقْوِيمُ الجَرِيجُورِيُّ (تسير عليه أغلب دول العالم. وضعه البابا جريجوريوس سنة ١٥٨٢). التَّقْوِيمُ الغَرْبِيُّ ע' לוּחַ.

גַּרְגִּיר ז' (־רִים) ١. حَبَّةٌ ج حَبٌّ وحُبُوبٌ. ٢. بِذْرَةٌ ج بُذُورٌ. ٣. نَزْرٌ يَسِيرٌ.

גַּרְגֵּר ז' (־גְּרִים) ١. في النبات: حُرْفٌ. قُرَّةُ العَيْنِ (nasturtium). ٢. حَبَّةٌ ج حَبٌّ وحُبُوبٌ. ٣. ذَرَّةٌ مِنْ ج ذَرَّات.

גִּרְגֵּר פ' ١. غَرْغَرَ. جَرْجَرَ. ٢. زَحَرَ ـَ. حَشْرَجَ.

גַּרְגְּרָן ז' (־נִים) شَرِهٌ. شَرْهَانُ. نَهِمٌ. جَشِعٌ. فَجْعَانُ.

גַּרְגְּרָנוּת נ' شَرَهٌ. شَرَاهَةٌ. نَهَمٌ. جَشَعٌ. فَجْعَنَةٌ.

גַּרְגְּרָנִית נ' في النبات: حُلْبَةٌ. حَنْدَقُوقٌ. ذُرَقٌ ע' חִלְבָּה.

גַּרְגֶּרֶת נ' (־גְּרוֹת) ١. القَصَبَةُ الهَوَائِيَّةُ. قَصَبَةُ الرِّئَةِ. ٢. حَنْجَرَةٌ ج حَنَاجِرُ.

גֵּרֵד פ' حَكَّ ـُ. فَرَكَ ـُ. قَشَرَ. كَشَطَ ـِ. גֵּרֵד אֶת פְּצָעָיו نَكَأَ ـَ جُرْحَهُ. הִתְגָּרֵד حَكَّ جِلْدَهُ (باظافره مثلاً).

גֵּרֵד ז' (גְּרָדִים) ١. تَهَيُّجٌ فِي الجِلْدِ. ٢. كُشَاطٌ. أَثَرُ مَحْوِ الكِتَابَةِ.

גַּרְדּוֹם ז' (־מִים) ١. مِشْنَقَةٌ ج مَشَانِقُ. ٢. قُطْمَةٌ. قُرْطُمَةٌ. قُضْمَةٌ. עָלָה לַגַּרְדּוֹם نُفِّذَ فِيهِ حُكْمُ الإِعْدَامِ شَنْقًا.

גֵּרְדּוּם ז' قَطْمٌ. قَرْطَمَةٌ. قَضْمٌ. حَزٌّ.

גֵּרְדֵּם פ' قَرْطَمَ. قَطَمَ ـِ. جَذَّ ـُ. قَطَعَ ـَ.

גַּרְדֶּנְיָה En. נ' الغَرْدِينْيَا (جنس شجيرات زينة، gardenia).

גַּרְדֵּרוֹבָּה F נ' (־בּוֹת) ١. حُجْرَةُ الثِّيَابِ ע' מֶלְתָּחָה. ٢. طَاقَمُ الثِّيَابِ.

גַּרֶּדֶת נ' في الطب: حِكَّةٌ. جَرَبٌ (مرض جلدي، scabies).

גְּרֹדֶת, גרודת נ' بُرَادَةٌ. قُرَاضَةٌ. سُحَالَةٌ.

גֵּרָה, גירה נ' إجْتِرَارٌ. מַעֲלֵה גֵּרָה ١. مُجْتَرٌّ (حيوان). ٢. مجازاً: لَتَّاتٌ. ثَرْثَارٌ.

גֵּרָה, גירה פ' أَغْرَى. أَغْوَى. أَثَارَ. إِسْتَفَزَّ. حَرَّشَ. هَيَّجَ. הִתְגָּרָה إِسْتَفَزَّ. تَحَرَّشَ بِـ. تَحَدَّى. شَاكَسَ. הִתְגָּרָה מִלְחָמָה شَنَّ حَرْبًا. أَعْلَنَهَا حَرْبًا عَلَى.

ג'ָרָה A נ' (־רוֹת) جَرَّةٌ ج جِرَارٌ ע' כַּד.

גְּרוֹגֶרֶת נ' (־גָּרוֹת) تِينَةٌ مُجَفَّفَةٌ ج تِينٌ مُجَفَّفٌ. قُطَيْنَةٌ.

גָּרוּד ת' (גְּרוּדִים) مَبْشُورٌ. مَقْشُورٌ. مَكْشُوطٌ.

גֵּרוּד, גירוד ז' (־דִים) حَكٌّ. خَمْشٌ. كَشْطٌ. فَرْكٌ. تَقْشِيرٌ.

גָּרוּז ת' (גְּרוּזִים) ١. مَقْطُوعٌ. مَكْسُورٌ. ٢. مَنْحُوتٌ. مَنْقُوشٌ.

גֵּרוּז, גירוז ז' ١. تَشْحِيمٌ. تَزْيِيتٌ. ٢. قَطْعٌ. كَسْرٌ. نَحْتٌ.

גְּרוּזִי, גְּרוּזִינִי תו"ז (־זִים, ־נִים, ־נִיִּים) كُرْجِيٌّ ج كُرْجٌ. مِنْ بِلادِ الكُرْجِ (جورجيا).

גְּרוּזְיָה ש"פ جُورْجِيَا. بِلادُ الكُرْجِ (دولة في القفقاس شرقي البحر الأسود).

גְּרוּטָה, גְּרוּטְאָה נ' **גְּרוּטָאוֹת, גְּרוּטוֹת** נ"ר خُرْدَوَاتٌ. سَقَطُ المَتَاعِ. סוֹחֵר גְּרוּטָאוֹת خُرْدَجِيٌّ. بَائِعُ الرُّوبَابِيكَا الخُرْدَوَاتِ.

גְּרוֹטֶסְקָה F נ' (־קוֹת) ١. وَصْفٌ مُشَوَّهٌ مُبَالَغٌ فِيهِ. ٢. مَسْرَحِيَّةٌ سَاخِرَةٌ.

גְּרוֹטֶסְקִי ת' (־קִיִּים) شَاذٌّ. سَاخِرٌ. مُبَالَغٌ فِيهِ. مُضْحِكٌ.

גֵּרוּי, גירוי ז' (־יִים) ١. إغْرَاءٌ. إِثَارَةٌ. إِسْتِفْزَازٌ. ٢. حَافِزٌ ج حَوَافِزُ.

גְּרֶוִילֵאָה נ' في النبات: جريفيليه (شجرة زينة).

גָּרוּם ת' (גְּרוּמִים) مَعْرُوقُ العِظَام. بَارِزُ العِظَام.

גָּרוֹן ז' (גְּרוֹנִים) ١. حَلْقٌ ج حُلُوق. حَنْجَرَةٌ ج حَنَاجِر. ٢. نَحْرٌ ج نُحُور. אוֹתִיּוֹת הַגָּרוֹן في القواعد: الحُرُوفُ الحَلْقِيَّةُ. מִשְׁטַח גָּרוֹן في الطب: فَحْصُ الحَنْجَرَةِ. אָחַז אוֹתוֹ בִּגְרוֹנוֹ مَسَكَ تَلاَبِيبَهُ. أَخَذَهُ بِمَخْنَقِهِ. مَسَكَهُ مِنْ حَنْجَرَتِهِ. כְּעֶצֶם בִּגְרוֹנוֹ كَالحَسَكَةِ فِي حَلْقِهِ. נְטוּי גָּרוֹן مُشْرَئِبُّ العُنُقِ. مُتَشَامِخٌ. مُتَكَبِّرٌ. נִחַר גְּרוֹנוֹ جَفَّ حَلْقُهُ. بُحَّ صَوْتُهُ.

גֵּרוֹנְטוֹלוֹגְיָה L נ' دِرَاسَةُ الشَّيْخُوخَةِ. مَبْحَثُ المَشَاكِلِ النَّاجِمَةِ عَنِ الكِبَرِ فِي السِّنِّ (gerontology).

גְּרוֹנִי ת' (־ִיִּים) حَلْقِيٌّ. خَارِجٌ مِنَ الحَلْقِ. مَا يَخُصُّ الحَلْقَ. אוֹתִיּוֹת גְּרוֹנִיּוֹת في القواعد: حُرُوفٌ حَلْقِيَّةٌ (وهي في العبرية: א, ה, ח, ע, وأحيانًا ר. في العربية: الهمزة والهاء والعين والحاء والغين والخاء).

גָּרוּס ת' (גְּרוּסִים) ١. مَجْرُوشٌ. مَطْحُونٌ. مَسْحُوقٌ. ٢. مَدْرُوسٌ. مُسْتَظْهَرٌ.

גָּרוּעַ ת' (גְּרוּעִים) ١. رَدِيءٌ ج أَرْدِيَاءُ. سَيِّءٌ. وَاطِئٌ. سَقِيمٌ (اسلوب). غَثٌّ. عَاطِلٌ. ٢. نَاقِصٌ.

גֵּרוּעַ, גֵּירוּעַ ז' (־עִים) خَصْمٌ. إِنْقَاصٌ. إِقْتِطَاعٌ. تَقْلِيلٌ.

גֵּרוּף, גֵּירוּף ז' جَرْفٌ. إِجْتِرَافٌ. كَنْسٌ. كَسْحٌ.

גָּרוּר ת' (גְּרוּרִים) ١. مَجْرُورٌ. مَسْحُوبٌ. ٢. تَابِعٌ. تَبَعٌ ج أَتْبَاعٌ. ذَنَبٌ ج أَذْنَابٌ. آلَةٌ صَمَّاءُ بِيَدِ (فلان). ٣. مَقْطُورَةٌ ج مَقْطُورَاتٌ. عَرَبَةُ قِطَارٍ بِلاَ مُحَرِّكٍ (trailer). גְּרוּרֵיהֶם مَنْ لَفَّ لَفَّهُمْ. مَنْ هُمْ عَلَى شَاكِلَتِهِمْ. أَتْبَاعُهُمْ.

גְּרוּרָה נ' (־רוֹת) في الطب: نَقِيلَةٌ ج نَقَائِلُ. نَامِيَةٌ سَرَطَانِيَّةٌ (metastasis). ٢. دَوْلَةٌ تَابِعَةٌ.

גֵּרוּשׁ, גֵּירוּשׁ ז' (־שִׁים) طَرْدٌ. إِبْعَادٌ. نَفْيٌ. تَرْحِيلٌ. גֵּרוּשִׁים, גֵּרוּשִׁין طَلاَقٌ. خَلْعٌ. צַו גֵּרוּשׁ أَمْرُ إِبْعَادٍ (نَفْيٍ).

גְּרוּשׁ ז' (־שִׁים) قِرْشٌ (وحدة نقد صغيرة) ج قُرُوشٌ.

גָּרוּשׁ ת' (גְּרוּשִׁים) ١. مُطَلَّقٌ. ٢. مَطْرُودٌ. مُرَحَّلٌ.

גְּרוּשָׁה נ' (־שׁוֹת) مُطَلَّقَةٌ. طَالِقٌ. خَالِعٌ.

גֵּרוּת נ' تَهَوُّدٌ ע' יִהוּד, הִתְיַהֲדוּת.

גָּרַז, גֵּרֵז פ' ١. جَرَزَ ـُ جَذَّ ـُ قَطَعَ ـَ حَزَّ ـُ ٢. شَحَمَ. زَيَّتَ. גֹּרַז ١. إِنْحَزَّ. أُحْتُزَّ. ٢. شُحِمَ. زُيِّتَ.

גֶּרֶז ז' (גְּרָזִים) في النجارة: تَعْشِيقَةٌ.

גָּרָז' F ז' جَرَاجٌ. كَرَاجٌ ע' מוּסָךְ.

גַּרְזֶן ז' (־זְנִּים) فَأْسٌ ج فُؤُوسٌ. بَلْطَةٌ. طَبَرٌ. سَاطُورٌ ج سَوَاطِيرُ. فَرَّاعَةٌ.

גְּרָטִיס L תה"פ مَجَّانًا. بِالمَجَّانِ. بِلاَ مُقَابِلٍ.

גֵּרִיאַטְרִי G ת' (־יִּים) مُتَعَلِّقٌ بِطِبِّ الشَّيْخُوخَةِ.

גֵּרִיאַטְרִיָּה נ' طِبُّ الشَّيْخُوخَةِ. أَمْرَاضُ المُسِنِّينَ.

גְּרֵידָא .Ar תה"פ مُجَرَّدٌ. فَقَطْ. فَحَسْبُ. لاَ غَيْرُ. مَحْضٌ.

גְּרִידָה נ' (־דוֹת) ١. حَكٌّ. كَشْطٌ. سَحْجٌ. ٢. إِجْهَاضٌ اصْطِنَاعِيٌّ. إِسْقَاطٌ.

גְּרִיז .En ז' شَحْمٌ. زَيْتُ التَّشْحِيمِ.

(גְּרִיזִים) הַר גְּרִיזִים جَبَلُ جَرِيزِيم. جَبَلُ البَرَكَةِ (قرب نابلس).

גְּרִיל .En ז' ١. شِوَاءٌ. شَيٌّ. ٢. مِشْوَاةٌ. شَوَّايَةٌ (grill).

גֵּרִילָה .Sp נ' **מִלְחֶמֶת גֵּרִילָה** حَرْبُ عِصَابَاتٍ (guerrilla).

גְּרִימָה נ' تَسَبُّبٌ فِي. إِحْدَاثٌ ע' גָּרַם.

גְּרִינִיץ' .En ש"פ غْرِينِيتْش (بلدة في إنكلترا يحسب الزمن حسب توقيته فيها).

גְּרִיס ז' (־סִים) جَرِيشٌ. بُرْغُلٌ. גְּרִיסֵי פְּנִינָה شَعِيرٌ لُؤْلُئِيٌّ. شَعِيرٌ مَقْشُورٌ.

גָּרִיס ת' (גְּרִיסִים) مَجْرُوشٌ. مَسْحُوقٌ. مُفَتَّتٌ.

גְּרִיסָה נ' ١. جَرْشٌ. تَكْسِيرُ الحُبُوبِ. ٢. مَضْغٌ. لَوْكٌ.

גְּרִיעָה נ' طَرْحٌ. خَصْمٌ. إِنْقَاصٌ. إِقْتِطَاعٌ. تَقْلِيلٌ.

גְּרִיפָה נ' ١. جَرْفٌ. كَنْسٌ. كَسْحٌ. ٢. إِنْجِرَافٌ. تَآكُلٌ. تَعْرِيَةٌ.

גְּרִיפָּה F נ' إِنْفْلُوَنْزَا ע' שַׁפַּעַת.

ג'ֶרִיקָן .En ז' (־נִים) جِرِيكَان. جِلَن (وعاء السوائل، jerrycan) ע' קִבּוֹלִית.

גְּרִירָה נ' (־רוֹת) ١. جَرٌّ. سَحْبٌ. قَطْرٌ. سَحْلٌ. ٢. في الطب: نَقِيلَةٌ (metastasis) ע' גְּרוּרָה.

(גרל) הִגְרִיל פ' ١. أَرْسَى القُرْعَةَ عَلَى. ٢. فَازَ بِاليَانَصِيبِ.

גָּרַם פ' ١. سَبَّبَ. تَسَبَّبَ فِي. أَدَّى إِلَى. أَسْفَرَ عَنْ. أَحْدَثَ. أَوْجَبَ. جَرَّ ـُ ٢. نَهَشَ ـَ قَضَمَ ـِ גָּרַם אֲבֵדוֹת كَبَّدَ خَسَائِرَ. أَوْقَعَ (أَنْزَلَ) خَسَائِرَ. גָּרַם מָוֶת أَدَّى إِلَى المَوْتِ. سَبَّبَ المَوْتَ. تَسَبَّبَ فِي وَفَاةِ. גָּרַם לוֹ מַפַּח נֶפֶשׁ تَسَبَّبَ فِي خَيْبَتِهِ. أَدَّى إِلَى خَيْبَتِهِ. خَيَّبَ أَمَلَهُ. גָּרַם נְזָקִים חֲמוּרִים أَدَّى إِلَى أَضْرَارٍ خَطِيرَةٍ (جَسِيمَةٍ). أَلْحَقَ خَسَائِرَ فَادِحَةً. נִגְרַם جَاءَ ـِ مِنْ جَرَّاءِ. نَجَمَ ـُ عَنْ. نَتَجَ ـِ عَنْ. تَسَبَّبَ عَنْ. גֵּרֵם نَهَشَ. أَنْشَبَ الأَسْنَانَ. كَسَّرَ العِظَامَ.

גֶּרֶם ז' (גְּרָמִים) ١. عَظْمٌ ج عِظَامٌ. ٢. جِرْمٌ سَمَاوِيٌّ ج أَجْرَامٌ. ٣. دَرَجٌ. גֶּרֶם מַדְרֵגוֹת دَرَابْزِينُ الدَّرَجِ. גִּרְמֵי הַשָּׁמַיִם الأَجْرَامُ السَّمَاوِيَّةُ. חֲמוֹר גֶּרֶם ١. حِمَارٌ قَوِيُّ العِظَامِ. ٢. مجازًا: حِمَارٌ مُغَفَّلٌ. بَلِيدٌ كَالحِمَارِ. רְחַב גֶּרֶם عَرِيضُ الأَلْوَاحِ. ضَخْمُ الجُثَّةِ.

גְּרָם F ז' (־מִים) غْرَام ج غْرَامَات. جْرَام ج جْرَامَات (وحدة كيل عشرية).

גְּרָמוֹפוֹן G ז' (־נִים) حَاك(ي). غْرَامُوفُون ע' מָקוֹל.

גְּרָמָטִיקָה G נ' قَوَاعِدُ اللُّغَةِ (النحو والصرف) ע' דִּקְדּוּק.

גַּרְמִי ת' (־יים) ١. عَظْمِيٌّ. ٢. بَارِزُ العِظَامِ. قَوِيُّ البِنْيَةِ.

גֶּרְמָנִי ת"ז (־נִים, ־יִים) أَلْمَانِيٌّ. خَاصٌّ بِأَلْمَانِيَا أَوْ بِسُكَّانِهَا.

גֶּרְמַנְיָה ש"פ أَلْمَانْيَا (دولة اوروبية).

גֶּרְמָנִית נ' اَللُّغَةُ الأَلْمَانِيَّةُ.

גֹּרֶן, גורן נ' (גְּרָנוֹת) ١. جُرْنٌ ج أَجْرَانٌ. بَيْدَرٌ ج بَيَادِرُ. ٢. مجازًا: غَلَّةٌ ج غِلاَلٌ. חֲצִי גֹּרֶן עֲגֻלָּה سَاحَةٌ نِصْفُ مُسْتَدِيرَةٍ تُشْبِهُ الإِسْتَادَ.

גְּרַנְדְּיוֹזִי It. ת' (־יִים) فَخْمٌ. فَاخِرٌ. عَظِيمٌ. ذُو فَخْفَخَةٍ.

גֶּרַנְיוֹן, גֶּרַנְיוּם, גירניום L ז' جِرَانْيُون. غُرْنُوقِيٌّ. إِبْرَةُ الرَّاعِي (شجر ازهاره جميلة).

גְּרָנִיט L ז' غْرَانِيتُ. جْرَانِيت. صَوَّانٌ ע' שַׁחַם.

גָּרַס פ' ١. جَرَشَ ـُ. سَحَقَ ـَ. فَتَّتَ. ٢. مَضَغَ ـُ. لاَكَ ـُ. ٣. صَاغَ صِيغَةً. حَدَّدَ. ٤. قَبِلَ فِكْرَةً. فَكَّرَ أَنَّ. قَالَ بِـ. ٥. تَعَلَّمَ. הוּא אֵינוֹ גּוֹרֵס כְּמוֹתוֹ إِنَّهُ لاَ يُفَكِّرُ مِثْلَهُ. إِنَّهُ لاَ يَمِيلُ إِلَى رَأْيِهِ. נִגְרַס اِنْجَرَشَ. اِنْسَحَقَ. تَفَتَّتَ. تَكَسَّرَ.

גִּרְסָה, גִּרְסָא נ' (־סוֹת, ־סָאוֹת) ١. نَصٌّ ج نُصُوصٌ. صِيغَةٌ ج صِيَغٌ. رَأْيٌ ج آرَاءٌ. نُسْخَةٌ ج نُسَخٌ. ٢. تَعَلُّمٌ. دِرَاسَةٌ. ٣. تَفْسِيرٌ. شَرْحٌ. גִּרְסָא דִּינַקוּתָא Ar. العِلْمُ فِي الصِّغَرِ. גִּרְסָא דִּינַקוּתָא לָא מִשְׁתַּכְּחָא مجازًا: العِلْمُ فِي الصِّغَرِ كَالنَّقْشِ فِي الحَجَرِ. לְפִי גִּרְסָתוֹ حَسَبَ قَوْلِهِ. حَسَبَ رَأْيِهِ.

גָּרַע פ' ١. أَنْقَصَ. خَصَمَ ـِ. اِقْتَطَعَ. طَرَحَ ـَ. قَلَّلَ. ٢. أَتَى عَلَى. أَبَادَ. ٣. قَصَّ ـُ. جَذَّ ـُ. לֹא גָּרַע עֵינָיו מִמֶּנּוּ لَمْ يَرْفَعْ بَصَرَهُ عَنْهُ. ظَلَّ يُرَاقِبُهُ. כָּל הַמּוֹסִיף גּוֹרֵעַ الزِّيَادَةُ كَالنُّقْصَانِ.

גֵּרָעוֹן, גירעון ז' (גֵּרְעוֹנוֹת) عَجْزٌ (في ميزانية). نَقْصٌ. نُقْصَانٌ. כִּסּוּי גֵּרָעוֹן تَغْطِيَةُ العَجْزِ المَالِيِّ. سَدُّ النَّقْصِ.

גִּרְעוּן ז' تَنْوِيَةٌ. طَرْحُ النَّوَاةِ مِنْ ثَمَرَةٍ. لَفْظُ النَّوَاةِ.

גַּרְעִין ז' (־נִים) ١. نَوَاةٌ ج نَوًى. ٢. بِزْرَةٌ ج بِزْرٌ وَبُزُورٌ. ٣. جَوْهَرٌ. أَسَاسٌ. ٤. ذَرَّةٌ ج ذَرَّاتٌ. ٥. مجازًا: شَيْءٌ مِنْ. بَعْضٌ. גַּרְעִין הָאָטוֹם في الفيزياء: الذَّرَّةُ ج ذَرَّاتٌ. الجَوْهَرُ الفَرْدُ. أَتُوم (اصغر جزء في الجسم يتالف من نواة تدور حولها كهيربات عديدة). גַּרְעִין הַתָּא في علم الاحياء: نَوَاةُ الخَلِيَّةِ (nucleus). פִּצּוּחַ הַגַּרְעִין في الفيزياء: تَحْطِيمُ الذَّرَّةِ. فَلْقُ النَّوَاةِ. תּוֹרַת הַגַּרְעִין في الفيزياء: النَّظَرِيَّةُ النَّوَوِيَّةُ. النَّظَرِيَّةُ الذَّرِّيَّةُ. הַגַּרְעִין הַקָּשֶׁה مجازًا: النَّوَاةُ الصَّمَّاءُ (في تنظيم اجتماعي).

גַּרְעִינִי ת' (־יִים) ١. نَوَوِيٌّ. ذَرِّيٌّ. ٢. جَوْهَرِيٌّ. أَسَاسِيٌّ. אֶנֶרְגְּיָה גַּרְעִינִית طَاقَةٌ نَوَوِيَّةٌ (ذَرِّيَّةٌ). כּוּר גַּרְעִינִי فُرْنٌ ذَرِّيٌّ. مُفَاعِلٌ نَوَوِيٌّ (ذَرِّيٌّ). נֶשֶׁק גַּרְעִינִי سِلاَحٌ نَوَوِيٌّ (ذَرِّيٌّ).

גִּרְעֵן פ' نَوَّى. لَفَظَ ـِ النَّوَاةَ. أَلْقَى النَّوَاةَ أَوْ أَخْرَجَهَا.

גַּרְעֶנֶת נ' في الطب: تْرَاخُومَا. رَمَدٌ صَدِيدِيٌّ. رَمَدٌ حُبَيْبِيٌّ. حُثَارٌ (trachoma).

גָּרַף פ' ١. جَرَفَ ـُ. كَسَحَ ـَ. اِجْتَاحَ. ٢. كَنَسَ ـُ. ٣. تَمَخَّطَ. ٤. جَمَعَ ـَ. كَدَّسَ. גָּרַף רְוָחִים جَرَفَ الأَرْبَاحَ. كَسَبَ أَرْبَاحًا طَائِلَةً. נִגְרַף ١. اِنْجَرَفَ. اُكْتُسِحَ. اُجْتِيحَ. ٢. جُمِعَ. تَكَدَّسَ.

גֶּרֶף ז' (־פִים) قَصْرِيَّةٌ ج قَصَارِيُّ. قَعَّادَةٌ ע' עָבִיט.

גְּרָף G ז' (־פִים) رَسْمٌ بَيَانِيٌّ. خَطٌّ بَيَانِيٌّ.

גְּרָפוֹלוֹג ז' (־גִים) جْرَافُولُوج. خَبِيرٌ فِي دِرَاسَةِ الخَطِّ.

גְּרָפוֹלוֹגְיָה נ' جْرَافُولُوجْيَا. فَنُّ مَعْرِفَةِ الشَّخْصِيَّةِ مِنْ طَرِيقَةِ الكِتَابَةِ.

גְּרָפוֹמַנְיָה L נ' هَوَسُ الكِتَابَةِ (ولع الكتابة بلا كفاءة).

גְּרָפִי ת' (־יִים) بَيَانِيٌّ. خَطِّيٌّ. كِتَابِيٌّ. تَخْطِيطِيٌّ. תֵּאוּר גְּרָפִי وَصْفٌ بِالرُّسُومِ البَيَانِيَّةِ.

גְּרָפִיט G ז' جْرَافِيت. رَصَاصٌ أَسْوَدُ. كَرْبُونٌ نَاعِمٌ (لاقلام الرصاص).

גְּרָפִיטִי ז' شِعَارَاتٌ مَنْقُوشَةٌ عَلَى جُدْرَانِ الشَّوَارِعِ العَامَّةِ إِعْرَابًا عَنِ الاحْتِجَاجِ.

גְּרָפִיקַאי ז' (־קָאִים) خَطَّاطٌ وَرَسَّامٌ.

גְּרָפִיקָה נ' فَنُّ التَّخْطِيطِ وَالرَّسْمِ. غْرَافِيكَا. رُسُومِيَّاتٌ.

גְּרֶפְס, גְּרֶפְץ Y ז' تَجَشُّؤٌ ע' גִּהוּק.

גְּרֹפֶת, גרופת נ' غَرِينٌ. غِرْيَنٌ. الطِّينُ الَّذِي يَحْمِلُهُ السَّيْلُ.

גָּרַר פ' ١. جَرَّ ـُ. سَحَبَ ـَ. جَذَبَ ـِ. سَاقَ ـُ. قَطَرَ ـُ (سفينة). سَحَلَ ـَ. ٢. سَبَّبَ. أَدَّى إِلَى. أَفْضَى إِلَى. ٣. اِجْتَرَّ. גָּרַר אַחֲרָיו اِسْتَتْبَعَ. تَرَتَّبَ عَلَيْهِ. أَدَّى إِلَى. נִגְרַר اِنْجَرَّ. اِلْتَحَقَ بِـ. سِيقَ. גֵּרֵר ١. جَرَّرَ. سَحَبَ بِقُوَّةٍ. سَحَلَ. ٢. كَشَطَ ـُ.

גְּרָר ז' جَرٌّ. جَذْبٌ. سَحْبٌ. قَطْرٌ. מְכוֹנִית גְּרָר سَيَّارَةُ قَطْرٍ. سَيَّارَةٌ قَاطِرَةٌ. سَيَّارَةُ جَرٍّ.

גְּרָרָה נ' (־רוֹת) زَلاَّقَةٌ ج زَلاَّقَاتٌ. زَحَّافَةٌ ج زَحَّافَاتٌ.

גֵּרֵשׁ, גירש פ' ١. طَرَدَ ـُ. أَبْعَدَ. أَخْرَجَ. رَحَّلَ. نَبَذَ ـِ. نَفَى ـِ. ٢. طَلَّقَ. خَلَعَ ـَ. גֹּרַשׁ ١. طُرِدَ. أُبْعِدَ. رُحِّلَ. زُجِرَ. ٢. طُلِّقَ. خُلِعَ. سُرِّحَ. הִתְגָּרֵשׁ, נִתְגָּרֵשׁ ١. طَلَّقَ زَوْجَتَهُ. طَلَّقَ. خَلَعَ. ٢. طُرِدَ. نَزَحَ ـَ. اِرْتَحَلَ.

גֶּרֶשׁ ז' (גְּרָשִׁים) ١. عَلاَمَةٌ مِنْ عَلاَمَاتِ تَجْوِيدِ التَّوْرَاةِ. ٢. عَلاَمَةٌ تُشْبِهُ الفَارِزَةَ تُوضَعُ فَوْقَ الحَرْفِ تَرْمُزُ إِلَى اخْتِصَارِ كَلِمَةٍ. גֵּרְשַׁיִם ١. عَلاَمَةٌ مِنْ عَلاَمَاتِ تَجْوِيدِ التَّوْرَاةِ تُوضَعُ فَوْقَ الحَرْفِ: א". ٢. عَلاَمَةُ تَنْصِيصٍ أَوِ اقْتِبَاسٍ بِشَكْلِ (" "). ٣. فَارِزَتَانِ تُسْتَعْمَلاَنِ فِي الكَلِمَاتِ المَنْحُوتَةِ أَوِ

الْمُخْتَصَرَةِ (مثل: ב"ה اي בָּרוּךְ הַשֵּׁם تَبَارَكَ الرَّبُّ).

גַּשׁ, גֶּשׁ־ פ' صِيغَةُ أَمْرٍ مِنْ فِعْلِ נָגַשׁ تَعَالَ! ע' נִגַּשׁ.

גָּשׁוּם ת' (גְּשׁוּמִים) مَاطِرٌ. مُمْطِرٌ. شَاتٍ(ي).

גִּשּׁוּר, גישור ז' (־רִים) נ' ١. تَجْسِيرٌ. جَسْرٌ. ٢. رَبْطٌ. وَصْلٌ. ٣. تَوَسُّطٌ. وَسَاطَةٌ. גִּשּׁוּר עַל חִלּוּקֵי דֵּעוֹת جَسْرُ (تَقْلِيصُ) الخِلَافَاتِ.

גִּשּׁוּשׁ, גישוש ז' (־שִׁים) جَسٌّ. تَقَصٍّ(ي). تَحَسُّسٌ. سَبْرٌ. إِقْتِفَاءُ أَثَرٍ. גִּשּׁוּשׁ בָּאֲפֵלָה تَخَبُّطٌ فِي الظَّلَامِ ومجازًا: سَيْرٌ عَلَى غَيْرِ هُدًى. כֶּלֶב גִּשּׁוּשׁ كَلْبُ القَصَّاصِينَ. كَلْبُ تَقَفِّي الأَثَرِ. كَلْبُ الشُّرْطَةِ.

גָּשׁוֹשׁ ז' (־שִׁים) ١. مِسْبَارٌ (آلة قياس عمق الماء). ٢. في الهندسة: فِرْجَارٌ لِقِيَاسِ السُّمْكِ. גָּשׁוֹשׁ הֵד مِسْبَارُ الصَّدَى. مِقْيَاسُ العُمْقِ الصَّوْتِيِّ.

גֶּשֶׁם ז' (גְּשָׁמִים) ١. مَطَرٌ ج أَمْطَارٌ. غَيْثٌ. ٢. جِسْمٌ ج أَجْسَامٌ. ٣. مَادَّةٌ. גֶּשֶׁם בְּרָכָה, גֶּשֶׁם נְדָבוֹת غَيْثٌ. مَطَرٌ غَزِيرٌ (في اوانه). גֶּשֶׁם שׁוֹטֵף مَطَرٌ هَتُونٌ. مَطَرٌ غَزِيرٌ. תְּפִלַּת הַגֶּשֶׁם صَلَاةُ الاسْتِسْقَاءِ. עֲצִירַת גְּשָׁמִים إِنْحِبَاسُ المَطَرِ. إِنْقِطَاعُ المَطَرِ. נְשִׂיאִים וְרוּחַ וְגֶשֶׁם אַיִן ע' נָשִׂיא.

(גשם) הִגְשִׁים פ' ١. أَمْطَرَ. أَنْزَلَ المَطَرَ. أَنْزَلَ الغَيْثَ. ٢. نَفَّذَ. حَقَّقَ. أَنْجَزَ. وَضَعَ مَوْضِعَ التَّنْفِيذِ. طَبَّقَ. הֻגְשַׁם نُفِّذَ. أُنْجِزَ. طُبِّقَ. تَحَقَّقَ. **הִתְגַּשֵּׁם** تَمَّ ـ تَحَقَّقَ. نُفِّذَ. تَجَسَّمَ. تَجَسَّدَ. רַעְיוֹנוֹ הִתְגַּשֵּׁם تَحَقَّقَتْ (نُفِّذَتْ) فِكْرَتُهُ.

גַּשְׁמִי ת' (־יִּים) جِسْمِيٌّ. جُسْمَانِيٌّ. جَسَدِيٌّ. مَادِّيٌّ. دُنْيَوِيٌّ.

גַּשְׁמִיּוּת נ' جُسْمَانِيَّةٌ. جَسَدِيَّةٌ. مَادِّيَّةٌ. دُنْيَوِيَّةٌ.

גּוּשְׁפַּנְקָה, גושפנקה .Ar נ' (־קוֹת) خَتْمٌ ج أَخْتَامٌ. طَابَعٌ ج طَوَابِعُ. נָתַן לוֹ גּוּשְׁפַּנְקָה רִשְׁמִית أَضْفَى عَلَيْهِ صِفَةً رَسْمِيَّةً.

גֶּשֶׁר ז' (גְּשָׁרִים) جِسْرٌ ج جُسُورٌ. قَنْطَرَةٌ ج قَنَاطِرُ. كُوبْرِي م' ج كَبَارِي. גֶּשֶׁר אִירִי جِسْرٌ إِرْلَنْدِيٌّ. جِسْرٌ مُبَلَّطٌ عَلَى مَخَاضَةٍ. גֶּשֶׁר בֵּילִי جِسْرٌ مُتَنَقِّلٌ. كُوبْرِي البِيلِي. גֶּשֶׁר מִסְתּוֹבֵב جِسْرٌ دَوَّارٌ. גֶּשֶׁר מִתְרוֹמֵם جِسْرٌ قَلَّابٌ. גֶּשֶׁר נְיָר جِسْرٌ وَرَقِيٌّ ومجازًا: وَاهٍ(ي). גֶּשֶׁר הַפִּקּוּד بُرْجُ القِيَادَةِ (في سفينة للربان). גֶּשֶׁר סִירוֹת كُوبْرِي بَرَاطِيمَ (بَنْتُون). جِسْرٌ مُؤَقَّتٌ مِنَ الزَّوَارِقِ. גֶּשֶׁר עִלִּי جِسْرٌ عُلْوِيٌّ. كُوبْرِي عُلْوِيٌّ. גֶּשֶׁר צָף جِسْرٌ عَائِمٌ. جِسْرٌ عَوَّامٌ. גֶּשֶׁר תָּלוּי جِسْرٌ مُعَلَّقٌ. רֹאשׁ גֶּשֶׁר رَأْسُ جِسْرٍ. رَأْسُ كُوبْرِي. שָׂרַף אֶת הַגְּשָׁרִים מֵאֲחוֹרָיו نَسَفَ الجُسُورَ مِنْ وَرَائِهِ. قَطَعَ خَطَّ العَوْدَةِ.

גִּשֵּׁר, גישר פ' ١. جَسَرَ ـُ إِجْتَسَرَ. أَقَامَ جِسْرًا. ٢. أَوْصَلَ. رَبَطَ. ٣. تَوَسَّطَ. وَفَّقَ بَيْنَ. **הִתְגַּשֵּׁר** إِجْتُسِرَ. أُقِيمَ عَلَيْهِ جِسْرٌ. رُبِطَ. إِرْتَبَطَ. تَمَّ وَصْلُهُ.

גִּשְׁרִית נ' (־יּוֹת) جِسْرُ الكَمَانِ (خشبة صغيرة تُسند عليها اوتار الكمان).

גִּשֵּׁשׁ, גישש פ' ١. جَسَّ. سَبَرَ ـُ غَوْرَ. إِخْتَبَرَ. تَقَصَّى. إِسْتَقْصَى. ٢. قَصَّ ـُ الأَثَرَ. גִּשֵּׁשׁ בָּאֲפֵלָה تَلَمَّسَ طَرِيقَهُ فِي الظَّلَامِ. خَبَطَ خَبْطَ عَشْوَاءَ. **הִתְגּוֹשֵׁשׁ** صَارَعَ. تَصَارَعَ مَعَ. غَالَبَ. كَافَحَ. نَاضَلَ.

גַּשָּׁשׁ ז' (־שִׁים) قَصَّاصٌ. قَصَّاصُ الأَثَرِ. مُقْتَفِي الأَثَرِ.

גַּשָּׁשׁוּת נ' قَصُّ الأَثَرِ. إِقْتِفَاءُ الأَثَرِ.

גִּשְׁתָּה נ' (גִּשְׁתּוֹת) صُنْدُوقُ الطَّرْدِ. سِيفُون. شَفَّاطَة. مَثْعَبٌ.

גַּת נ' (גִּתּוֹת) ١. مَعْصَرَةٌ ج مَعَاصِرُ. ٢. مَقْبَرَةٌ (في الصخر). قَبْوٌ مِنَ القُبُورِ. דַּלֶּקֶת הַגַּת (הַגִּתִּית) في الطب: إِلْتِهَابُ الجُيُوبِ الأَنْفِيَّةِ.

גִּתִּי ת' (־יִּים) نَبَّاذٌ. خَبِيرٌ فِي صُنْعِ الأَنْبِذَةِ.

גִּתִּית, גיתית נ' (־יּוֹת) جِتِّيَّةٌ (آلة موسيقية قديمة تشبه الرباب).

ד ١. د الحَرْفُ الرَّابِعُ مِنْ حُرُوفِ الأَبْجَدِيَّةِ الْعِبْرِيَّةِ وَاسْمُهُ דָּלֶת وَيُقَابِلُهُ حَرْفُ الدَّالِ بِالعَرَبِيَّةِ. ٢. في حساب الجمل: أَرْبَعَةٌ (٤). الرَّابِعُ. الرَّابِعَةُ. ٣. ד' في التقويم العبري: أَرْبَعَةُ آلافٍ (٤٠٠٠). ד' אַמּוֹת أَرْبَعَةُ أَذْرُعٍ ومجازًا: مَسَافَةٌ قَصِيرَةٌ. مَكَانٌ ضَيِّقٌ. יוֹם ד' يَوْمُ الأَرْبِعَاءِ. כִּתָּה ד' الصَّفُّ الرَّابِعُ.

דָּא Ar. م"ג ذَا. ذِي. ذِهِ. هذَا. هذِهِ. דָּא וְדָא هذِهِ وَهذِهِ. كِلْتَاهُمَا. דָּא עָקָא وَلٰكِنَّ الْمُشْكِلَةَ ע' עָקָא. עַל דָּא וְעַל הָא عَنْ هذَا وَذَاكَ. دَرْدَشَةٌ عَنْ أُمُورٍ شَتَّى.

דְּאַב פ' كَئِبَ ـ إِكْتَأَبَ. إِغْتَمَّ. أَسِفَ ـ تَحَسَّرَ عَلَى. לֹא תוֹסִיפוּ לְדַאֲבָה עוֹד لاَ أَرَاكُمُ اللهُ مَكْرُوهًا بِعَزِيزٍ. أَلْهَمَكُمُ اللهُ الصَّبْرَ وَالسُّلْوَانَ. הִדְאִיב أَشْجَى. أَحْزَنَ. بَعَثَ الأَسَى فِي القَلْبِ. كَسَرَ الخَاطِرَ.

דָּאֵב ת' (דְּאֵבִים) آسٍ(ي). أَسْيَانُ. آسِفٌ. حَزِينٌ. مُكْتَئِبٌ. كَئِيبٌ. مَغْمُومٌ.

דַּאַב ז', **דְּאָבָה** נ' (־בוֹת) كَآبَةٌ. إِكْتِئَابٌ. هَمٌّ ج هُمُومٌ. أَسَفٌ. شَجَنٌ ج شُجُونٌ.

דְּאָבוֹן ז' كَآبَةٌ. أَسَفٌ. לְדַאֲבוֹנִי لِأَسَفِي. لِشِدَّةِ أَسَفِي.

דָּאַג פ' ١. قَلِقَ ـ عَلَى. خَشِيَ ـ مِنْ. ٢. تَحَسَّبَ. إِنْشَغَلَ بَالُهُ عَلَى. ٣. إِهْتَمَّ بِـ. عُنِيَ بِـ. تَعَهَّدَ. رَعَى ـ. تَكَفَّلَ بِـ. حَرِصَ ـ عَلَى. הִדְאִיג أَقْلَقَ. أَهَمَّ. أَجْزَعَ. أَزْعَجَ. أَشْغَلَ بَالَ. הִדְּאִג سَاوَرَهُ القَلَقُ. تَوَجَّسَ خِيفَةً.

דַּאַג ז', **דְּאָגָה** נ' (־גוֹת) قَلَقٌ. خَوْفٌ. هَمٌّ ج هُمُومٌ. حِرْصٌ. عِنَايَةٌ. إِهْتِمَامٌ. جَزَعٌ. خَشْيَةٌ. تَوَجُّسٌ. דְּאָגָה עִקָּרִית الشُّغْلُ الشَّاغِلُ. الهَمُّ الأَسَاسِيُّ. אַל דְּאָגָה لاَ تَهْتَمّ! لاَ بَأْسَ عَلَيْكَ! لاَ تَثْرِيبَ! מַצָּבוֹ מְעוֹרֵר דְּאָגָה حَالَتُهُ تُثِيرُ القَلَقَ. מַרְבֶּה נְכָסִים, מַרְבֶּה דְּאָגָה مَنْ كَثُرَ مَالُهُ كَثُرَتْ هُمُومُهُ. مَنْ ظَفِرَ بِالغِنَى أَتْعَبَهُ. صَاحِبُ المَالِ تَعْبَان מ'.

דַּאֲגָן ז' (־נִים) كَثِيرُ القَلَقِ. مُنْشَغِلُ البَالِ.

דַּאֲגָנוּת נ' قَلَقٌ. إِهْتِمَامٌ. إِنْشِغَالُ البَالِ.

דָּאָה פ' ١. طَارَ ـ حَلَّقَ. ٢. حَامَ ـ حَوَّمَ فِي الجَوِّ. إِنْزَلَقَ فِي الجَوِّ.

דָּאוּב ת' (דְּאוּבִים) حَزِينٌ ج حُزَنَاءُ وحَزَانَى. مُكْتَئِبٌ.

דְּאוֹדוֹרַנְט L ז' (־טִים) مَانِعُ الرَّوَائِحِ الكَرِيهَةِ (مستحضر كيماوي).

דָּאוֹן ז' (דְּאוֹנִים) طَائِرَةٌ شِرَاعِيَّةٌ (طائرة بلا محرك).

דְּאִיָּה, דאייה נ' (־יוֹת) طَيَرَانٌ. تَحْلِيقٌ. تَحْوِيمٌ. إِنْزِلاَقٌ فِي الجَوِّ.

דֹּאַר, דואר ז' بَرِيدٌ. بُوسْتَة. דֹּאַר אֲוִיר بَرِيدٌ جَوِّيٌّ. דֹּאַר אֶלֶקְטְרוֹנִי في الحواسيب: بَرِيدٌ إِلِكْتْرُونِيٌّ (e-mail). דֹּאַר נָע بَرِيدٌ مُتَجَوِّلٌ. דֹּאַר רָשׁוּם بَرِيدٌ مُسَجَّلٌ. بِعِلْمِ الوُصُولِ. בְּדֹאַר חוֹזֵר بِرُجُوعِ البَرِيدِ. וּלְוַיַּת דֹּאַר بِطَاقَةٌ بَرِيدِيَّةٌ. הַמְחָאַת דֹּאַר حَوَالَةٌ بَرِيدِيَّةٌ. חֲבִילַת דֹּאַר طَرْدٌ بَرِيدِيٌّ. יוֹנַת דֹּאַר الحَمَامُ الزَّاجِلُ (النقل البريد). מִשְׂרַד הַדֹּאַר وِزَارَةُ البَرِيدِ. שַׂק דֹּאַר דִּיפְּלוֹמָטִי حَقِيبَةٌ دِبْلُومَاسِيَّةٌ. תֵּבַת דֹּאַר, ת"ד صُنْدُوقُ بَرِيدٍ.

דֹּב, דוב ז' (דֻּבִּים) دُبٌّ ج دِبَبَةٌ وَأَدْبَابٌ. דֹּב הַקֹּטֶב, הַדֹּב הַלָּבָן الدُّبُّ القُطْبِيُّ. الدُّبُّ الأَبْيَضُ. דֹּב הַנְּמָלִים دُبُّ النَّمْلِ. آكِلُ النَّمْلِ (ant-bear, ant-eater). הַדֹּב הַגָּדוֹל, הַדֻּבָּה הַגְּדוֹלָה في الفلك: الدُّبُّ الأَكْبَرُ. بَنَاتُ نَعْشٍ الكُبْرَى (great bear). הַדֹּב הַקָּטָן, הַדֻּבָּה הַקְּטַנָּה في الفلك: الدُّبُّ الأَصْغَرُ. بَنَاتُ نَعْشٍ الصُّغْرَى (little bear). לֹא דֻּבִּים וְלֹא יַעַר مجازًا: لاَ أَصْلَ وَلاَ فَصْلَ. لاَ أَسَاسَ لَهُ مِنَ الصِّحَّةِ. שֵׁרוּת דֹּב مجازًا: جاء يكحلها عماها.

(דבב) דּוֹבֵב פ' ١. إِسْتَنْطَقَ. حَثَّ عَلَى الكَلاَمِ. ٢. حَقَّقَ مَعَ. ٣. هَمَسَ ـ وَشَوْشَ.

דֻּבְדְּבָן, דובדבן ז' (־נִים) كَرَزَةٌ ج كَرَزٌ (cherry).

דֻּבְדְּבָנִי, דובדבני ת' (־יִים) كَرَزِيٌّ. كَالكَرَزِ. كُرَوِيٌّ وَأَحْمَرُ.

דִּבָּה, דיבה נ' (־בּוֹת) فِرْيَةٌ ج فِرًى. إِفْتِرَاءٌ. وِشَايَةٌ. نَمِيمَةٌ ج نَمَائِمُ. הוֹצִיא דִּבָּתוֹ רָעָה إِفْتَرَى عَلَيْهِ. شَهَّرَ بِهِ. وَشَى بِهِ.

דֻּבָּה, דובה נ' (־בּוֹת) دُبَّةٌ ج دُبَّاتٌ. أُنْثَى الدُّبِّ.

דִּבּוּב, דיבוב ז' (־בִים) ١. هَمْسٌ. وَشْوَشَةٌ. ٢. إِسْتِنْطَاقٌ. ٣. تَحْقِيقٌ.

דֻּבּוֹן, דובון ז' (־נִים) ١. دُبَيْبٌ. دَيْسَمٌ. دُبٌّ صَغِيرٌ. ٢. مجازًا: جَاكِيت شَتْوِيٌّ مَنْفُوخٌ.

דָּבוּק ת' (דְּבוּקִים) ١. لاَصِقٌ. مُلْتَصِقٌ. مُلْتَزِقٌ. مُصَمَّغٌ. ٢. مُنْجَذِبٌ إِلَى.

דִּבּוּק, דיבוק ז' (־קִים) ١. لَصْقٌ. إِلْصَاقٌ. تَصْمِيغٌ. ٢. عِفْرِيتٌ. رُوحٌ خَبِيثَةٌ. ٣. إِسْتِحْوَاذٌ (تسلط فكرة على التفكير) ע' טֵרָדוֹן. נִכְנַס בּוֹ דִּבּוּק تَقَمَّصَهُ عِفْرِيتٌ. رَكِبَهُ الشَّيْطَانُ.

דִּבּוּר, דיבור ז' (־רִים) كَلاَمٌ. قَوْلٌ ج أَقْوَالٌ. حَدِيثٌ ج أَحَادِيثُ. نُطْقٌ. דִּבּוּרִים בְּעָלְמָא مُجَرَّدُ كَلاَمٍ. مَحْضُ كَلاَمٍ. كَلاَمٌ فَاضٍ. כֹּחַ הַדִּבּוּר ١. قُدْرَةُ الكَلاَمِ. ٢. فَنُّ الخِطَابَةِ. بَلاَغَةٌ. לְשׁוֹן הַדִּבּוּר لُغَةُ الكَلاَمِ. اللُّغَةُ العَامِّيَّةُ (الدَّارِجَةُ). اللَّهْجَةُ العَامِّيَّةُ. הִרְחִיב אֶת הַדִּבּוּר تَبَسَّطَ فِي الكَلاَمِ. أَسْهَبَ فِي الحَدِيثِ. מָסַר אֶת רְשׁוּת הַדִּבּוּר أَعْطَى الكَلِمَةَ لِـ. أَعْطَى الإِذْنَ بِالكَلاَمِ لِـ. עַל פִּי הַדִּבּוּר بِنَاءً عَلَى أَمْرِ اللهِ. שֶׁטֶף הַדִּבּוּר سَلاَسَةٌ. طَلاَقَةُ لِسَانٍ ע' רֵטוֹרִיקָה. תּוֹךְ כְּדֵי דִּבּוּר فِي سِيَاقِ الكَلاَمِ. فِي مَعْرِضِ الحَدِيثِ.

דָּבוּר ת' (דְּבוּרִים) ١. مَنْطُوقٌ. مَلْفُوظٌ. مُعَبَّرٌ عَنْهُ. דָּבָר דָּבוּר עַל אָפְנָיו ע' דָּבָר.

דַּבּוֹרַאי ז' (־אִים) نَحَّالٌ. مُرَبِّي النَّحْلِ. عَسَّالٌ.

דְּבוֹרָה נ׳ (־רִים) דְּבוֹרַת דְּבַשׁ نَحْلَةٌ ج نَحْلٌ. نَحْلُ العَسَلِ. דְּבוֹרַת פּוֹעֶלֶת النَّحْلَةُ العَامِلَةُ. מַלְכַּת הַדְּבוֹרִים مَلِكَةُ النَّحْلِ (وهي وحدها التي تضع البيض).

דַּבְּרָנוּת נ׳ ١. كَثْرَةُ الكَلَامِ. غَلَبَةٌ. لَغْوٌ. ٢. تَكَلُّمٌ. كَلَامٌ.

דַּבֶּרֶת נ׳ (־רוֹת) جِهَازُ المُكَالَمَةِ التِّلِفُونِيَّةِ فِي المَرْكَبَاتِ.

דֻּבִּי, דוּבִּי ז׳ (־בִּים) دُبَيٌّ. كَالدُّبِّ ومجازًا: جَسِيمٌ. بَدِينٌ.

דֶּבִּיטוֹרִי L ת׳ (־רִיִּים) دَيْنِيٌّ. إِلْتِزَامِيٌّ. رَصِيدِيٌّ.

דֶּבִּילִי L ת׳ (־לִיִּים) ضَعِيفُ العَقْلِ. أَحْمَقُ ج حُمْقٌ ن حَمْقَاءُ. رَقِيعٌ ج رُقَعَاءُ.

דֶּבִּילִיּוּת נ׳ ضَعْفُ العَقْلِ. رَقَاعَةٌ. حُمْقٌ.

דָּבִיק ת׳ (דְּבִיקִים) دَبِقٌ. لَصِقٌ. لَزِجٌ. غَرَوِيٌّ.

דְּבִיקוּת נ׳ لُزُوجَةٌ. لُصُوقٌ. مِيزَةُ المَادَّةِ اللَّزِجَةِ.

דְּבִיר ז׳ (־רִים) قُدْسُ الأَقْدَاسِ (في هيكل سليمان).

דְּבֵלָה נ׳ (־לִים) تِينٌ مُجَفَّفٌ. قُطَيْنَةٌ.

דִּבְלוּל ז׳ (־לִים) هُدَّابُ الثَّوْبِ.

דִּבְלוּל ז׳ (־לִים) إِخْتِلَاطٌ. بَلْبَلَةٌ. تَشَعُّثُ الشَّعْرِ.

דִּבְלֵל פ׳ خَلَطَ. أَرَثَ. شَعَّثَ (الشعر).

דָּבַק פ׳ ١. دَبِقَ ـ لَصِقَ ـ ٢. عَلِقَ ـ بِـ إِتَّحَدَ. ٣. لَحِقَ ـ بِـ بَلَغَ ـ ٤. تَمَسَّكَ بِـ تَشَبَّثَ بِـ إِعْتَصَمَ بِـ تَعَلَّقَ بِـ (فكرة او عقيدة مثلاً). דָּבַק דָּבָר בְּיָדוֹ مجازًا: نَشَلَ ـ مَدَّ يَدَهُ إِلَى مَالِ الحَرَامِ. דָּבְקָה לְשׁוֹנוֹ לְחִכּוֹ إِنْعَقَدَ لِسَانُهُ. إِسْتَغْلَقَ عَلَيْهِ الكَلَامُ. أُرْتِجَ عَلَيْهِ. דָּבַק בְּעֶקְרוֹנוֹת הַדָּת تَمَسَّكَ بِأَهْدَابِ الدِّينِ. تَمَسَّكَ بِحَبْلِ الدِّينِ. נִדְבַּק ١. إِلْتَصَقَ. إِلْتَزَقَ. إِرْتَبَطَ. ٢. إِنْعَدَى. أَصَابَتْهُ عَدْوَى المَرَضِ. הִתְדַּבֵּק, הִדַּבֵּק ١. إِلْتَصَقَ. ٢. أَصَابَتْهُ العَدْوَى. سَرَى إِلَيْهِ المَرَضُ. הִדְבִּיק ١. أَلْصَقَ. رَبَطَ ـ غَرَّى. ٢. أَعْدَى. نَقَلَ المَرَضَ إِلَى. ٣. لَحِقَ بِـ أَدْرَكَ. بَلَغَ.

דָּבֵק ת׳ (דְּבֵקִים) ١. مُلْتَصِقٌ. لَاصِقٌ. مُتَشَبِّثٌ بِـ مُتَمَسِّكٌ بِـ مُولَعٌ بِـ شَغُوفٌ بِـ דָּבֵק בְּמָסֹרֶת مُتَمَسِّكٌ بِالتَّقَالِيدِ. مُحَافِظٌ عَلَى التَّقَالِيدِ.

דֶּבֶק ז׳ (דְּבָקִים) دِبْقٌ. دَابُوقٌ. غِرَاءٌ. صَمْغٌ. אָמַר לַדֶּבֶק טוֹב הוּא مجازًا: وَافَقَ عَلَى الوَحْدَةِ. قَبِلَ الشَّرَاكَةَ مِنْ كُلِّ قَلْبِهِ.

דִּבְקָה נ׳ في النبات: لُصَيْقَى. غَالْيُون (نبات بري، galium).

דִּבְקָה, דבוקה נ׳ (־קוֹת) في الجيش: قُنْبُلَةٌ عُنْقُودِيَّةٌ. مَجْمُوعَةٌ مِنَ القَنَابِلِ.

דַּבְקָה A נ׳ الدَّبْكَةُ. رَقْصَةٌ شَعْبِيَّةٌ عَرَبِيَّةٌ.

דִּבְקוֹן ז׳ (־נִים) في النبات: هَدَالٌ. دِبْقٌ. دَابُوقٌ (viscum).

דְּבֵקוּת נ׳ ١. إِلْتِصَاقٌ. مُلَاصَقَةٌ. إِلْتِحَامٌ. ٢. تَقَيُّدٌ. تَشَبُّثٌ. تَمَسُّكٌ. تَعَلُّقٌ (بشخص). وِصَالٌ. דְּבֵקוּת בַּמַּטָּרָה تَقَيُّدٌ بِالهَدَفِ بِدِقَّةٍ.

דִּבְקִית נ׳ (־יוֹת) رُقْعَةٌ لَاصِقَةٌ (تُكتب عليها التفاصيل).

דָּבָר ז׳ (דְּבָרִים) ١. كَلِمَةٌ ج كَلِمَاتٌ وكَلِمٌ. قَوْلٌ ج أَقْوَالٌ. ٢. شَيْءٌ ج أَشْيَاءُ. ٣. أَمْرٌ ج أُمُورٌ. شَأْنٌ ج شُؤُونٌ. ٤. حَاجَةٌ. ٥. في الفلسفة واللاهوت: العَقْلُ. الكَلِمَةُ. كَلِمَةُ اللهِ. لُوجُوس (logos). דָּבָר אַחֵר ١. مَعْنًى آخَرُ. عِبَارَةٌ أُخْرَى. ٢. كِنَايَةٌ عَنِ الخِنْزِيرِ. דָּבָר בְּעִתּוֹ أَمْرٌ فِي أَوَانِهِ. عَمَلٌ فِي حِينِهِ. דָּבָר דָּבוּר עַל אָפְנָיו كَلِمَةٌ مَقُولَةٌ فِي مَحَلِّهَا. דָּבָר וְהִפּוּכוֹ الشَّيْءُ وَضِدُّهُ. أَضْدَادٌ ومجازًا: كَالتَّنْوِينِ وَالإِضَافَةِ. דְּבַר מָה شَيْءٌ مَا. דָּבָר שֶׁל מָה בְּכָךְ مَسْأَلَةٌ تَافِهَةٌ. أَمْرٌ لَا يُلْتَفَتُ إِلَيْهِ. בִּדְבַר- بِشَأْنِ. بِالنِّسْبَةِ لِـ فِيمَا يَخُصُّ. بِصَدَدِ. אַחֲרִית דָּבָר, סוֹף דָּבָר خَاتِمَةٌ. نِهَايَةٌ. خِتَامٌ. אֵין דָּבָר لَا بَأْسَ. لَا تَثْرِيبَ. لَا يَهُمُّ. בַּעַל דָּבָר ذُو الشَّأْنِ. مَنْ يَهُمُّهُ الأَمْرُ. יֵשׁ רַגְלַיִם לַדָּבָר لِلأَمْرِ أَسَاسٌ مِنَ الصِّحَّةِ. لَهُ أَسَاسٌ. כְּלָלוֹ (קִצּוּרוֹ) שֶׁל דָּבָר خُلَاصَةُ القَوْلِ. تَحْصِيلُ الحَاصِلِ. לַאֲמִתּוֹ שֶׁל דָּבָר فِي الحَقِيقَةِ. فِي الوَاقِعِ. עַל לֹא דָּבָר ١. لَا شُكْرَ (على الواجب). عَفْوًا. ٢. عَبَثًا. لَا لِشَيْءٍ. דְּבָרִים سِفْرُ التَّثْنِيَةِ. تَثْنِيَةُ الاشْتِرَاعِ (في التوراة). דְּבָרִים בְּגוֹ ע׳ גו. דְּבָרִים בְּעָלְמָא مُجَرَّدُ (مَحْضُ) كَلَامٍ. كَلَامٌ لَا طَائِلَ تَحْتَهُ. דְּבָרִים בְּשֵׁם אוֹמְרָם أَقْوَالٌ بِاسْمِ قَائِلِهَا. العُهْدَةُ عَلَى الرَّاوِي. דְּבָרִים כַּהֲוָיָתָם أُمُورٌ عَلَى حَقِيقَتِهَا (كَمَا جَرَتْ). בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים مَتَى يَصِحُّ ذَلِكَ؟ يَنْطَبِقُ ذَلِكَ فِي حَالَةِ (كذا). בַּעַל דְּבָרִים خَصْمٌ ج خُصُومٌ. غَرِيمٌ ج غُرَمَاءُ. صَاحِبُ قَضِيَّةٍ. דִּין וּדְבָרִים أَخْذٌ وَرَدٌّ. نِقَاشٌ. جَدَلٌ. לֹא הָיוּ דְּבָרִים מֵעוֹלָם لَمْ يَحْصُلْ أَمْرٌ كَهَذَا. عَارٍ عَنِ الصِّحَّةِ. דִּבְרֵי הַיָּמִים ١. سِفْرُ الأَيَّامِ (وهو جزءان من اسفار الكتاب المقدس). ٢. تَأْرِيخٌ ج تَوَارِيخُ. דִּבְרֵי עֵרֶךְ أَشْيَاءُ ثَمِينَةٌ. نَفَائِسُ. أَشْيَاءُ قَيِّمَةٌ. הֶעֱמִיד דְּבָרִים עַל דִּיּוּקָם مجازًا: وَضَعَ النِّقَاطَ عَلَى الحُرُوفِ ע׳ דיוק. כִּדְבָרֶיךָ! ١. وَهُوَ كَذَلِكَ! ٢. سَمْعًا وَطَاعَةً! ٣. لِيَكُنْ مَا تُرِيدُ! أَمْرُكَ!

דִּבֵּר פ׳ قَالَ ـ نَطَقَ ـ تَكَلَّمَ. נִדְבַּר ١. إِتَّفَقَ مَعَ (فلان) عَلَى. دَبَّرَ. ٢. حَادَثَ. تَحَادَثَ مَعَ. فَاتَحَ. נִדְבְּרוּ בּוֹ, נִדְבְּרוּ עָלָיו تَكَلَّمُوا بِشَأْنِهِ. تَحَادَثُوا عَنْهُ. דִּבֵּר تَكَلَّمَ. قَالَ. تَحَدَّثَ. حَكَى ـ تَفَوَّهَ. דִּבֵּר גְּלוּיוֹת صَارَحَ. جَاهَرَ. تَكَلَّمَ بِصَرَاحَةٍ. דִּבֵּר בִּגְנוּתוֹ طَعَنَ فِيهِ. أَتَى بِمَذَمَّتِهِ. وَشَى بِهِ. דִּבֵּר בּוֹ נִכְבָּדוֹת ١. عَرَضَ عَلَيْهِ صَفْقَةً رَابِحَةً. ٢. عَرَضَ عَلَيْهِ الزَّوَاجَ مِنْ. דִּבֵּר בְּעַדוֹ أَوْصَى بِهِ خَيْرًا. تَكَلَّمَ لِصَالِحِهِ. דִּבֵּר בְּשִׁבְחוֹ أَثْنَى عَلَيْهِ. أَشَادَ بِهِ. مَدَحَهُ ـ דִּבֵּר דְּבָרִים שֶׁל טַעַם قَالَ كَلَامًا وَجِيهًا. تَكَلَّمَ كَلَامًا مَنْطِقِيًّا. כֵּן דִּבַּרְתָּ! صَدَقْتَ! أَنْتَ مُحِقٌّ! كَلَامُكَ هُوَ عَيْنُ الصَّوَابِ! דִּבֵּר אֶל הַקִּיר! مجازًا: لَا حَيَاةَ لِمَنْ تُنَادِي! لَقَدْ أَسْمَعْتَ لَوْ نَادَيْتَ حَيًّا. דֻּבַּר ١. قِيلَ. حُكِيَ. ٢. أُتُّفِقَ. הִדְבִּיר ١. أَبَادَ (الحشرات مثلاً). ٢. أَخْضَعَ. قَمَعَ ـ قَهَرَ ـ أَهْلَكَ. قَضَى ـ عَلَى. הֻדְבַּר ١. أُبِيدَ. ٢. أُخْضِعَ. قُهِرَ. قُمِعَ. إِنْقَمَعَ.

דִּבֵּר, דִּיבֵּר ז' (־בְּרוֹת) نُطْقٌ. كَلاَمٌ. قُدْرَةُ الكَلاَمِ. חֶלְקֵי הַדִּבֵּר في القواعد: أَقْسَامُ الكَلاَمِ. أَجْزَاءُ الكَلاَمِ (بالعربية: الفعل والاسم والحرف). עֲשֶׂרֶת הַדִּבְּרוֹת الوَصَايَا العَشْرُ. الكَلِمَاتُ العَشْرُ.

דַּבָּר ז' (־רִים) ١. مُرْشِدٌ. زَعِيمٌ ج زُعَمَاءُ. ٢. نَاطِقٌ بِلِسَانٍ. مُتَحَدِّثٌ بِاسْمٍ.

דֶּבֶר ז' طَاعُونٌ ج طَوَاعِينُ. وَبَاءٌ ج أَوْبِئَةٌ (plague). דֶּבֶר בְּהֵמוֹת (בָּקָר) الطَّاعُونُ البَقَرِيُّ. طَاعُونُ المَاشِيَةِ.

דִּבְרָה נ' (דִּבְרוֹת) كَلِمَةٌ. قَوْلٌ ج أَقْوَالٌ. עַל דִּבְרָתִי فِي ذِمَّتِي. بِشَرَفِي!

דִּבְרָה ע' דּוֹבְרָה.

דִּבְרוּר ז' ١. إِحَالَةُ نَبَإٍ (في جريدة او راديو او تلفزيون) إِلَى النَّاطِقِ بِلِسَانِ الهَيْئَةِ ذَاتِ الاخْتِصَاصِ لِتَأْيِيدِهِ أَوْ نَفْيِهِ. ٢. هُرَاءٌ. ثَرْثَرَةٌ. هَذَيَانٌ.

דַּבָּרוּת נ' ١. زَعَامَةٌ. سُلْطَةٌ. ٢. دَائِرَةُ المُتَكَلِّمِ بِلِسَانِ هَيْئَةٍ مُعَيَّنَةٍ.

דִּבְרִי ת' (־רִיִּים) نُطْقِيٌّ. كَلاَمِيٌّ. عَقْلِيٌّ.

דַּבְּרָן ז' (־נִים) ذَرِبُ اللِّسَانِ. كَلْمَانِيٌّ. مِنْطِيقٌ. مِصْقَعٌ. خَطِيبٌ. حَكْوَجِيٌّ.

דַּבְּרָנוּת נ' ١. فَنُّ الخِطَابَةِ. فَصَاحَةُ كَلاَمٍ. بَلاَغَةٌ. ٢. ثَرْثَرَةٌ. هَذَرٌ.

דַּבְּרָנִי ת' (־יִים) مِكْثَارٌ. مُسْتَطْرِدٌ. لَتَّاتٌ.

דַּבֶּרֶת נ' إِكْثَارٌ فِي الكَلاَمِ. ثَرْثَرَةٌ. لَتٌّ وَعَجْنٌ.

דְּבַשׁ ז' عَسَلٌ. دِبْسٌ. شَهْدٌ (شُهْدٌ). شَوْرٌ. דְּבַשׁ וְחָלָב תַּחַת לְשׁוֹנוֹ لِسَانُهُ يَقْطُرُ عَسَلاً ومجازًا: مُدَاهِنٌ. مُنَافِقٌ. דְּבַשׁ תְּמָרִים אוֹ עֲנָבִים دِبْسٌ. אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ بَلَدُ الزُّبْدَةِ وَاللَّبَنِ وَالعَسَلِ ومجازًا: بَلَدُ الخَيْرَاتِ. הֵלֶךְ דְּבַשׁ مَسِيلُ العَسَلِ. سَرَيَانُهُ مِنْ خَلاَيَا العَسَلِ. חַלַּת דְּבַשׁ, יַעֲרַת דְּבַשׁ قُرْصُ العَسَلِ. نُخْرُوبٌ ج نَخَارِيبُ. טַל דְּבַשׁ المَنُّ (ماء ينعقد على الشجر عسلاً). יֶרַח דְּבַשׁ شَهْرُ العَسَلِ. לֹא מִדֻּבְשֵׁךְ וְלֹא מֵעֻקְצֵךְ لاَ مِنْ عَسَلِكِ وَلاَ مِنْ أَسَلِكِ. لاَ عَسَلُكِ يَا نَحْلَةُ وَلاَ تَقْرِصِينَا. לֹא לְקַק דְּבַשׁ لَمْ يَهْنَأْ. لَمْ يَتَمَتَّعْ بِـ. كَابَدَ.

דָּבַשׁ פ' عَسَّلَ. عَذُبَ ـُ. حَلاَ ـُ. דִּבֵּשׁ حَلَّى. جَعَلَ فِيهِ العَسَلَ.

דִּבְשָׁה נ' (דְּבָשׁוֹת) عَسَلُ السُّكَّرِ. دِبْسُ السُّكَّرِ.

דִּבְשׁוֹנִי ת' (־יִים) عَسَلِيٌّ. شَهْدِيٌّ (شُهْدِيٌّ). كَالعَسَلِ.

דִּבְשִׁי ת' (־יִים) عَسَلِيٌّ. حُلْوُ المَذَاقِ.

דִּבְשָׁן, דּוּבְשָׁן ז' (־נִים) كَعْكَةٌ مِنَ العَسَلِ.

דִּבְשָׁנִית, דּוּבְשָׁנִית נ' (־יּוֹת) مَخْبُوزٌ مِنَ العَسَلِ.

דַּבֶּשֶׁת נ' (־בָּשׁוֹת) سَنَامٌ ج أَسْنِمَةٌ. حَدَبَةٌ. حَرْدَبَةٌ.

דַּבַּשְׁתִּי ת' (־יִים) سَنَامِيٌّ. ذُو سَنَامٍ. مُحَرْدَبٌ.

דָּג פ' إِصْطَادَ السَّمَكَ ע' דוג.

דָּג ז' (־גִים) سَمَكَةٌ ج سَمَكٌ وَأَسْمَاكٌ. דַּג הַדְּיוֹ حَبَّارٌ ע' דְּיוֹנוּן. דַּג זְהַב السَّمَكُ الذَّهَبِيُّ. سَمَكُ المَرْجَانِ (يربى للزينة). דַּג הַחֶרֶב أَبُو سَيْفٍ. سَمَكُ السَّيْفِ (مفترس). דַּג מָלוּחַ (מְלִיחַ) سَمَكُ الرَّنْكَةِ. فَسِيخٌ מ'. דַּג מֹשֶׁה רַבֵּנוּ سَمَكُ مُوسَى. صُولٌ (sole). דַּג הַמַּשּׂוֹר سَمَكُ المِنْشَارِ (من الكواسج). דַּג הַפַּטִּישׁ أَبُو مِطْرَقَةٍ. أَبُو شَاكُوش (سمك مفترس). דָּג שָׁמֵן סל' مِنْ كِبَارِ المُجْرِمِينَ. דְּגֵי רְקָק سَمَكٌ صَغِيرٌ ومجازًا: صِغَارُ النَّاسِ. حُثَالَةُ النَّاسِ. גִּדּוּל דָּגִים تَرْبِيَةُ الأَسْمَاكِ (في برك خاصة). חַוַּת דָּגִים مَزْرَعَةٌ سَمَكِيَّةٌ. حَوْضُ تَرْبِيَةِ الأَسْمَاكِ. מוֹכֵר דָּגִים سَمَّاكٌ. بَائِعُ السَّمَكِ. מַזַּל דָּגִים في الفلك: بُرْجُ الحُوتِ. שֶׁמֶן דָּגִים زَيْتُ الحُوتِ (السَّمَكِ). לְקָרְעוֹ כְּדָג تَمْزِيقُهُ إِرْبًا إِرْبًا. تَقْطِيعُ أَوْصَالِهِ. הוּא מַרְגִּישׁ אֶת עַצְמוֹ כְּדָג בַּמַּיִם مجازًا: يَشْعُرُ بِأَنَّهُ فِي مُحِيطِهِ المُلاَئِمِ. הַדָּג מַסְרִיחַ מֵרֹאשׁוֹ סל' السَّمَكُ يَجِيفُ مِنْ رَأْسِهِ ومجازًا: هَلْ يَسْتَقِيمُ الظِّلُّ وَالعُودُ أَعْوَجُ؟

דִּגְדֵּג פ' ١. دَغْدَغَ. زَغْزَغَ. دَاعَبَ. ٢. مجازًا: أَثَارَ ضَحِكَهُ.

דַּגְדְּגָן ז' (־נִים) بَظْرٌ. بُظَارَةٌ. عَفَلَةٌ (clitoris).

דִּגְדּוּג ז' (־גִים) دَغْدَغَةٌ. زَغْزَغَةٌ. مُدَاعَبَةٌ. إِضْحَاكٌ.

דָּגָה נ' السَّمَكُ (الاسم العام لجميع انواع الاسماك).

דָּגָה פ' تَكَاثَرَ. إِزْدَادَ كَالسَّمَكِ. تَنَاسَلَ.

דָּגוּל ת' (דְּגוּלִים) عَلَمٌ ج أَعْلاَمٌ. مَرْمُوقٌ. رَفِيعٌ. يُشَارُ إِلَيْهِ بِالبَنَانِ.

דִּגּוּל, דִּיגּוּל ז' (־לִים) ١. رَفْعُ الأَعْلاَمِ. ٢. تَمْجِيدٌ. مَدْحٌ. ثَنَاءٌ. דִּגּוּל נֶשֶׁק أَدَاءُ التَّحِيَّةِ العَسْكَرِيَّةِ.

דִּגּוּם, דִּיגּוּם ז' (־מִים) جَمْعُ النَّمَاذِجِ. عَرْضُ أَمْثِلَةٍ.

דָּגוֹן ז' دَاجُون (اسم اله الفلسطينيين القدماء).

דָּגוּשׁ ת' (דְּגוּשִׁים) في القواعد: مُشَدَّدٌ ע' דָּגֵשׁ.

דִּגּוּשׁ, דִּיגּוּשׁ ז' (־שִׁים) ١. في القواعد: تَشْدِيدٌ. ٢. تَأْكِيدٌ. تَوْكِيدٌ.

דָּגִיג ז' (דְּגִיגִים) صِغَارُ السَّمَكِ.

דְּגִיָּה, דגייה נ' تَكَاثُرٌ. تَنَاسُلٌ (كالسمك).

דְּגִימָה נ' (־מוֹת) ١. تَمْثِيلٌ. عَرْضُ نَمُوذَجٍ. عَيِّنَةٌ ج عَيِّنَاتٌ. ٢. تَنْمِيطٌ. أَخْذُ عَيِّنَةٍ.

דְּגִירָה נ' (־רוֹת) حِضَانَةٌ. حَضْنٌ. تَرْخِيمٌ (لتفقيس بيض الفراخ). تَفْقِيسٌ. דְּגִירָה מְלָאכוּתִית تَفْرِيخٌ اصْطِنَاعِيٌّ.

דֶּגֶל ז' (דְּגָלִים) عَلَمٌ ج أَعْلاَمٌ. بَنْدٌ ج بُنُودٌ. لِوَاءٌ ج أَلْوِيَةٌ. رَايَةٌ ج رَايَاتٌ. דֶּגֶל אָדֹם العَلَمُ الأَحْمَرُ (شعار الحركة العمالية العالمية). דֶּגֶל לָבָן العَلَمُ الأَبْيَضُ (شعار الاستسلام). דֶּגֶל שָׁחֹר العَلَمُ الأَسْوَدُ (اعلان الحداد او اشارة الى خطر السباحة في البحر). הוֹרִיד אֶת הַדֶּגֶל לַחֲצִי הַתֹּרֶן نَكَّسَ العَلَمَ (حِدَادًا). הָיָה

דֶּגֶל رَفَعَ الْعَلَمَ. חָרַת עַל דִּגְלוֹ اِتَّخَذَ شِعَارًا لَهُ. קָרָא אֶל הַדֶּגֶל دُعِيَ (أُسْتُدْعِيَ) إِلَى خِدْمَةِ الْعَلَمِ. جُنِّدَ. קִפֵּל אֶת הַדֶּגֶל طَوَى ـ الْعَلَمَ ومجازًا: تَخَلَّى عَنْ مَبَادِئِهِ. تَرَاجَعَ.

דָּגַל פ' ١. رَفَعَ الْعَلَمَ. ٢. دَانَ ـ بِـ. نَادَى بِـ. آمَنَ بِـ. דָּגַל בְּאַחֲוָה עַרְבִית יְהוּדִית نَادَى بِالأُخُوَّةِ الْعَرَبِيَّةِ الْيَهُودِيَّةِ. דִּגֵּל ١. رَفَعَ الْعَلَمَ. ٢. مَجَّدَ. رَفَعَ شَأْنَ. مَدَحَ ـ. דִּגֵּל נֶשֶׁק في الجيش: أَدَّى سَلَامَ سِلَاحٍ. أَدَّى التَّحِيَّةَ الْعَسْكَرِيَّةَ.

דַּגָּל ז' (־לִים) حَامِلُ الْعَلَمِ. حَارِسُ الْعَلَمِ.

דִּגְלוֹן ז' (־נִים) عَلَمٌ صَغِيرٌ (يحمله الاولاد في الاعياد).

דִּגֵּם, דיגם פ' عَرَضَ نَمُوذَجًا لِـ. صَنَّفَ إِلَى نَمَاذِجَ. הֻדְגַּם ١. مُثِّلَ. أُورِدَ مِثَالاً عَلَى. ٢. أُوضِحَ بِالنَّمَاذِجِ وَالأَمْثِلَةِ. הִדְגִּים مَثَّلَ. عَرَضَ كَنَمُوذَجٍ لِـ.

דֶּגֶם, דֶּגֶם ז' (דְּגָמִים) طِرَازٌ ج طُرُزٌ. تَصْمِيمٌ ج تَصَامِيمُ. نَمُوذَجٌ (أُنْمُوذَجٌ) ج نَمَاذِجُ. مِثَالٌ ج أَمْثِلَةٌ. قَالَبٌ ج قَوَالِبُ. مُودِيل. דֶּגֶם אָב نَمَطٌ أَسَاسِيٌّ (لانتاج منتجات مماثلة). تَصْمِيمٌ. قَالَبٌ (pattern).

דֻּגְמָה, דוגמה נ' (־אוֹת, ־מוֹת) ١. نَمُوذَجٌ ج نَمَاذِجُ. مَثَلٌ ج أَمْثَالٌ. مِثَالٌ ج أَمْثِلَةٌ. عَيِّنَةٌ ج عَيِّنَاتٌ. مُودِيل. ٢. مَثَلٌ. قُدْوَةٌ. דֻּגְמַת־, כְּדֻגְמַת־ مِثْلَ. عَلَى غِرَارِ. عَلَى شَاكِلَةِ. إِسْوَةً بِـ. كَـ. לְדֻגְמָה ١. مَثَلاً. عَلَى سَبِيلِ الْمِثَالِ. ٢. نَمُوذَجِيٌّ. مِثَالِيٌّ. לָקַח דֻּגְמָה اِقْتَدَى بِـ. اِحْتَذَى حَذْوَ. سَارَ ـ عَلَى هَدْيِ.

דֻּגְמָן, דוגמן ז' (־נִים) ١. عَارِضُ أَزْيَاءٍ. ٢. مَانِيكَان. تِمْثَالٌ لِعَرْضِ الأَزْيَاءِ.

דִּגְמֵן פ' عَرَضَ ـ زِيًّا فِي مَعْرِضِ أَزْيَاءٍ مَثَلاً.

דֻּגְמָנִית, דוגמנית נ' (־יּוֹת) عَارِضَةُ أَزْيَاءٍ مَثَلاً.

דָּגָן ז' (דְּגָנִים) حُبُوبٌ. قَمْحٌ. غِلَالُ الْحَقْلِ. بُرٌّ. דְּגַן שָׁמַיִם الْمَنُّ ع' מָן.

דְּגָנִי ת' (־יִּים) ١. نَجِيلِيٌّ. ٢. أَزْرَقُ فَاتِحٌ. ضَارِبٌ إِلَى الزُّرْقَةِ. מִשְׁפַּחַת הַדְּגָנִיִּים في النبات: الْعَائِلَةُ النَّجِيلِيَّةُ.

דֵּגֵנֵרָט L ז' (־טִים) ١. ضَامِرُ الأَعْضَاءِ (منذ الولادة). مُتَخَلِّفٌ. ٢. مُنْحَطٌّ. وَاطِئٌ. سَافِلٌ.

דֵּגֵנֵרַצְיָה נ' ١. ضُمُورٌ (في احد اعضاء الجسم). اِضْمِحْلَالٌ. دَنْدَلَةٌ. ٢. اِنْحِطَاطٌ. سَفَالَةٌ. فَسَادٌ. رَذَالَةٌ.

דָּגַר פ' حَضَنَ ـ (الطائر البيض). اِحْتَضَنَ. فَقَسَ ـ. رَخَمَ ـ. فَرَّخَ. הִדְגִּיר ١. حَضَّنَ. رَخَّمَ. ٢. رَقَّدَ. وَضَعَ الْبَيْضَ تَحْتَ أُنْثَى الطَّيْرِ.

דֵּגְרָדַצְיָה F נ' ١. تَخْفِيضُ رُتْبَةٍ. ٢. حَطٌّ مِنْ قَدْرٍ. اِنْتِقَاصٌ مِنَ الْكَرَامَةِ.

דַּגְרָן תו"ז (־נִים) بَيُوضٌ (دجاجة) ومجازًا: مُنْكَبٌّ عَلَى عَمَلِهِ. مُنْهَمِكٌ.

דָּגֵשׁ ז' (דְּגֵשִׁים) ١. في القواعد: شَدَّةٌ. تَشْدِيدٌ. ٢. تَأْكِيدٌ عَلَى. تَوْكِيدٌ. שָׂם אֶת הַדָּגֵשׁ בְּ־ شَدَّدَ عَلَى. أَكَّدَ عَلَى.

דִּגֵּשׁ, דיגש פ' في القواعد: شَدَّدَ (وضع דָּגֵשׁ اي شدة على حرف ما). הֻדְגַּשׁ ١. أُكِّدَ. ٢. شُدِّدَ. وُضِعَ عَلَامَةُ الشَّدَّةِ. הִדְגִּישׁ ١. أَكَّدَ. تَأَكَّدَ. شَدَّدَ عَلَى. ٢. في القواعد: شَدَّدَ بِشَدَّةٍ.

דַּד ז' (־דִּים) ١. ثَدْيٌ ج أَثْدَاءٌ. بِزٌّ ج بِزَازٌ. ٢. حَلَمَةُ الثَّدْيِ.

דָּדָאִיזְם F ז' مَذْهَبُ الدَّادِيَّةِ (في الادب والفن ظهر في اوربا، نادى بالغاء القيود الشكلية، dadaism).

דִּדָּה, דידה פ' ١. وَثَبَ (يَثِبُ). نَطَّ ـ. دَبْدَبَ (الطفل). ٢. سَاعَدَ عَلَى السَّيْرِ.

דִּדּוּי, דידוי ז' نَطٌّ. وَثْبٌ. نَقْزٌ. دَبْدَبَةٌ (الطفل).

דֵּדוּקְטִיבִי L ת' (־בִיִּים) اِسْتِنْتَاجِيٌّ. اِسْتِدْلَالِيٌّ.

דֵּדוּקְצְיָה נ' (־יּוֹת) اِسْتِنْتَاجٌ. اِسْتِدْلَالٌ. اِسْتِخْلَاصٌ (طريقة استنتاج من العام الشامل الى الخاص المفرد).

דֶּד־לַיְן En. ז' (־לַיְנִים) آخِرُ مَوْعِدٍ. الْمَوْعِدُ الأَخِيرُ.

דַּדָּנִית נ' (־יּוֹת) نَاهِدٌ ج نَوَاهِدُ. ثَدْيَاءُ.

דֶּה יוּרֶה L תה"פ شَرْعِيٌّ (de jure). قَانُونِيٌّ. بِصِفَةٍ شَرْعِيَّةٍ (قَانُونِيَّةٍ). הַכָּרָה דֶּה יוּרֶה اِعْتِرَافٌ شَرْعِيٌّ. اِعْتِرَافٌ كَامِلٌ.

דֶּה פַקְטוֹ L תה"פ وَاقِعِيٌّ. فِي الْوَاقِعِ. بِصِفَةٍ وَاقِعِيَّةٍ (de facto). הַכָּרָה דֶּה פַקְטוֹ اِعْتِرَافٌ وَاقِعِيٌّ. اِعْتِرَافٌ بِحُكْمِ الْوَاقِعِ (غَيْرُ كَامِلٍ).

דָּהָה פ' بَهِتَ ـ. اِنْكَفَأَ اللَّوْنُ. حَالَ ـ لَوْنُهُ. تَغَيَّرَ لَوْنُهُ. كَلَحَ ـ.

דֵּהֶה, דָּהוּי ת' (דְּהוּיִים) بَاهِتٌ. كَامِدٌ. مُنْكَفِئُ اللَّوْنِ. شَاحِبٌ. كَالِحٌ.

דֵּהוּמָנִיזַצְיָה L נ' تَجْرِيدٌ مِنَ الصِّفَاتِ الإِنْسَانِيَّةِ.

דָּהוּן Ar. ת' (דְּהוּנִים) مَدْهُونٌ. مُزَيَّتٌ. مُضَمَّخٌ.

דֵּהִידְרַצְיָה L נ' تَجْفِيفٌ. إِزَالَةُ عُنْصُرِ الْمَاءِ مِنَ الْمَادَّةِ.

דְּהִיָּה, דהייה נ' شُحُوبٌ. اِصْفِرَارٌ. اِنْكِفَاءُ اللَّوْنِ.

דְּהַיְנוּ, דהיינו תה"פ أَيْ. أَعْنِي. مَا مَعْنَاهُ. بِعِبَارَةٍ أُخْرَى.

דְּהִירָה נ' (־רוֹת) عَدْوٌ (على صهوة جواد). خَبَبٌ.

דַּהְלִיָּה, דהלייה Sw. נ' (־יּוֹת) في النبات: دَهْلِيَّةٌ. أَضَالِيَا (dahlia).

(דהם) נִדְהַם פ' بَهِتَ ـ. بُهِتَ. ذُهِلَ. دُهِشَ. اِنْشَدَهَ. صُعِقَ. הִדְהִים أَذْهَلَ. هَالَ ـ. أَجْزَعَ. أَفْزَعَ. أَدْهَشَ.

דִּהֵן, דיהן פ' دَهَنَ ـ. مَسَحَ ـ بِالدُّهْنِ. ضَمَّخَ.

דָּהַר פ' عَدَا ـ. رَمَحَ ـ. سَارَ خَبَبًا (على صهوة جواد). رَكَضَ ـ. הִדְהִיר جَعَلَهُ يَعْدُو. رَكَضَهُ.

דַּהֲרָה נ' (־רוֹת) عَدْوُ الْفَرَسِ. خَبَبٌ. رَكْضٌ. رَمْحٌ.

דּוֹ It. ז' في الموسيقى: دُو (النغم الاول في سلم الانغام).

דו־ Ar. ש"מ إِثْنَانِ. إِثْنَتَانِ. דו־אוֹפַן عَجَلَةٌ يَدٍ (ذات دولابين). كَارَة. דו־חָדְשִׁי مَرَّةً كُلَّ شَهْرَيْنِ. דו־לְאֻמִּי ثُنَائِيُّ القَوْمِيَّةِ. مُزْدَوِجُ الجِنْسِيَّةِ. דו־לְשׁוֹנִי ثُنَائِيُّ اللُّغَةِ. إِسْتِخْدَامُ لُغَتَيْنِ فِي نَفْسِ الوَقْتِ. דו־לְשׁוֹנִיּוּת إِزْدِوَاجِيَّةُ اللُّغَةِ (bilingualism, diglossia). דו־מוֹשָׁבִי (سَيَّارَةٌ أَوْ طَائِرَةٌ) ذَاتُ مَقْعَدَيْنِ. דו־מִינִי خُنْثَى. خُنْثَوِيٌّ. ثُنَائِيُّ الجِنْسِ. דו־מְמַדִּי ذُو بُعْدَيْنِ. דו־מְנוֹעִי ذُو مُحَرِّكَيْنِ. דו־מַשְׁמָעִי ذُو مَعْنَيَيْنِ. ذُو وَجْهَيْنِ. يَقْبَلُ الوَجْهَيْنِ. דו־סִטְרִי ذُو اتِّجَاهَيْنِ. ثُنَائِيُّ الاتِّجَاهِ (طريق). ذُو مَسَارَيْنِ. דו־עֶרְכִּי ١. في الكيمياء: ثُنَائِيُّ التَّكَافُؤِ. ٢. مجازًا: ذُو قِيمَتَيْنِ. ذُو مَوْقِفَيْنِ. דו־עֶרְכִּיּוּת ثُنَائِيَّةٌ. تَكَافُؤُ الضِّدَّيْنِ. דו־פַּרְצוּפִי ذُو وَجْهَيْنِ. ذُو لِسَانَيْنِ. مُنَافِقٌ. مُرَاءٍ(ي). مُتَلَوِّنٌ. דו־פַּרְצוּפִיּוּת نِفَاقٌ. مُدَاجَاةٌ. مُرَاءَاةٌ. وَجْهَنَة. דו־צְדָדִי ذُو جِهَتَيْنِ. דו־קִיּוּם تَعَايُشٌ سِلْمِيٌّ. דו־קְרָב مُبَارَزَةٌ. مُنَازَلَةٌ. نِزَالٌ بَيْنَ خَصْمَيْنِ. דו־שִׂיחַ حِوَارٌ. مُحَاوَرَةٌ (بين اثنين). دِيَالُوج. דו־שְׁנָתִי كُلَّ عَامَيْنِ. דו־תַּחְמֹצֶת הַפַּחְמָן ثَانِي أُكْسِيدِ الكَرْبُون. דו־תַּכְלִיתִי ذُو هَدَفَيْنِ. דו־תְּנוּעָה في القواعد: ثُنَائِيُّ الحَرَكَةِ.

דוּאֶט It. ז' (־טִים) في الموسيقى: ثُنَائِيٌّ. ثُنَائِيَّةٌ (قطعة موسيقية تعزف بآلتين او بصوتين).

דוא"ל ר"ת דֹּאַר אֶלֶקְטְרוֹנִי في الحواسيب: بَرِيدٌ إِلِكْتْرُونِيٌّ.

דוּאָלִי L ת' (־יִים) ثُنَائِيٌّ. مُثَنًّى. مُزْدَوِجٌ.

דוּאָלִיּוּת נ' ثُنَائِيَّةٌ. إِزْدِوَاجٌ. ثَنَوِيَّةٌ.

דוּאָלִיזְם ז' ١. ثَنَوِيَّةٌ (الايمان بوجود الهين متناقضين). ٢. إِزْدِوَاجِيَّةٌ.

דואר ע' דֹּאַר. **דוב** ע' דֹּב.

דובדבן ע' דֻּבְדְּבָן. **דובון** ע' דֻּבּוֹן.

דּוֹבֵר ז' (־בְרִים) مُتَكَلِّمٌ. نَاطِقٌ (مُتَحَدِّثٌ) بِلِسَانِ هَيْئَةٍ.

דּוֹבְרָה נ' (־רוֹת) عَوَّامَةٌ ج عَوَّامَاتٌ. رَمَثٌ ج أَرْمَاثٌ. طَوْفٌ ج أَطْوَافٌ. صَنْدَلٌ ج صَنَادِلُ מ'.

דּוֹבְרוּת נ' مِهْنَةُ النَّاطِقِ بِلِسَانِ هَيْئَةٍ.

דובשנית ע' דֻּבְשָׁנִית.

(דוג) דָּג פ' صَادَ ـَ. إِصْطَادَ السَّمَكَ. דָּג בְּמַיִם עֲכוּרִים إِصْطَادَ فِي المَاءِ العَكِرِ.

דּוּגִית נ' (־יּוֹת) ١. قَارِبٌ ج قَوَارِبُ. زَوْرَقٌ ج زَوَارِقُ. ٢. سَفِينَةُ صَيْدِ الأَسْمَاكِ.

דֻּגְמָה G נ' (־מוֹת) عَقِيدَةٌ ج عَقَائِدُ. يَقِينٌ. مِنْ أَرْكَانِ الدِّينِ.

דוגמה ע' דֻּגְמָה. **דוגמן** ע' דֻּגְמָן.

דּוֹגְמָטִי ת' (־יִים) ١. عَقِيدِيٌّ. جَازِمٌ. مُلْتَزِمٌ بِأَرْكَانِ الدِّينِ. في الإسلام: مُتَكَلِّمٌ. ٢. مجازًا: مُتَصَلِّبٌ. مُتَعَنِّتٌ.

דּוֹגְמָטִיזְם ז', **דּוֹגְמָטִיּוּת** נ' ١. عَقِيدِيَّةٌ. إِلْتِزَامٌ. في الإسلام: عِلْمُ الكَلَامِ. ٢. مجازًا: صَلَابَةٌ. تَعَنُّتٌ.

דוגמנית ע' דֻּגְמָנִית.

דּוּגְרִי A תה"פ دُغْرِي. عَلَى طُولٍ. مُبَاشَرَةً. رَأْسًا.

דּוֹגֶרֶת נ' (־גְרוֹת) رَاخِمَةٌ. حَاضِنَةٌ (دجاجة).

דּוּד ז' (דְּוָדִים, דּוּדִים) سَخَّانٌ. مِرْجَلٌ ج مَرَاجِلُ. خَزَّانُ مَاءٍ. דּוּד שֶׁמֶשׁ سَخَّانٌ شَمْسِيٌّ.

דּוֹד ז' (־דִים) ١. عَمٌّ ج أَعْمَامٌ (اخو الاب). خَالٌ ج أَخْوَالٌ (اخو الام). ٢. زَوْجُ العَمَّةِ أَوْ زَوْجُ الخَالَةِ. ٣. صَدِيقٌ ج أَصْدِقَاءُ. בֶּן דּוֹד إِبْنُ العَمِّ (الخَالِ) ע' דּוֹדָן. בַּת דּוֹד بِنْتُ العَمِّ (الخَالِ) ע' דּוֹדָנִית. הַדּוֹד סָם العَمُّ سَام (صفة لامريكا).

דּוּדָא ז' (־אִים) يَبْرُوحٌ. لُفَّاحَةٌ ج لُفَّاحٌ (نبات) ע' יַבְרוּחַ.

דּוֹדָה נ' (־דוֹת) ١. عَمَّةٌ (أخت الأب). خَالَةٌ (اخت الام). ٢. زَوْجَةُ العَمِّ أَوْ زَوْجَةُ الخَالِ.

דּוֹדִים ז"ר مُغَازَلَةٌ. غَزَلٌ. نَسِيبٌ. غَرَامٌ. שִׁירֵי דּוֹדִים أَشْعَارٌ (قَصَائِدُ) غَرَامِيَّةٌ.

דּוֹדָן ז' (־נִים) إِبْنُ العَمِّ (الخَالِ) أَوِ العَمَّةِ (الخَالَةِ).

דּוֹדָנִית נ' (־יּוֹת) بِنْتُ العَمِّ (الخَالِ) أَوِ العَمَّةِ (الخَالَةِ).

דָּוָה, דווה פ' إِعْتَلَّ. مَرِضَ ـَ. تَوَعَّكَ مِزَاجُهُ.

דָּוֶה, דווה ת' (־וִים) مُتَوَعِّكٌ. مُكْتَئِبٌ. حَزِينٌ. אִשָּׁה דָּוָה إِمْرَأَةٌ حَائِضٌ. إِمْرَأَةٌ فِي فَتْرَةِ الدَّوْرَةِ الشَّهْرِيَّةِ.

דִּוּוּחַ, דיווח ז' (־חִים) تَقْدِيمُ تَقْرِيرٍ. إِخْبَارٌ. إِبْلَاغٌ. إِطْلَاعٌ.

דווי ע' דְּוַי.

דָּוֶי ת' (דְּוָיִים) ١. مُكْتَئِبٌ. حَزِينٌ. ٢. في الموسيقى: شَجِيٌّ (لحن).

דוור ע' דַּוָּר.

דִּוּוּר, דיוור ז' إِرْسَالٌ بِالبَرِيدِ. דִּוּוּר יָשִׁיר إِرْسَالٌ مُبَاشِرٌ مِنَ المُرْسِلِ إِلَى المُعَنْوَنِ إِلَيْهِ.

דוושה ע' דַּוְשָׁה.

דּוֹזָה G נ' (־זוֹת) في الطب: جُرْعَةُ دَوَاءٍ ע' מָנָה.

(דוח) הֵדִיחַ פ' شَطَفَ ـُ. جَلَى ـِ. غَسَلَ ـِ الصِّحَافَ بِالمَاءِ.

דִּוֵּחַ, דיווח פ' قَدَّمَ تَقْرِيرًا. أَفَادَ. أَبْلَغَ. أَخْبَرَ. أَطْلَعَ.

דּוּחַ ז' (־חוֹת) ר"ת דִּין וְחֶשְׁבּוֹן تَقْرِيرٌ ج تَقَارِيرُ. بَيَانٌ ج بَيَانَاتٌ. كَشْفٌ ج

كُشُوفٌ. דו"ח כַּסְפִּי تَقْرِيرٌ مَالِيٌّ. كَشْفُ حِسَابٍ. דו"ח תְּנוּעָה تَسْجِيلُ مُخَالَفَةِ مُرُورٍ.

דּוֹחֶה ת' (־חִים) مُنَفِّرٌ. كَرِيهٌ. مُقَزِّزٌ. بَغِيضٌ. مَقِيتٌ. مُثِيرٌ لِلاشْمِئْزَازِ.

דּוּחַי ז' (־יִים) بَرْمَائِيٌّ. ذَاتُ العُمْرَيْنِ. قَازِبٌ (كالضفادع، amphibian).

דּוּחָל ז' (־לִים) الدُّخَّلُ القُلَيْعِيُّ (طائر صغير مغرد، stonechat) ע' קָנִית.

דוחן ע' דֹּחַן. **דוחק** ע' דֹּחַק.

דְּוַי, דווי ז' عِلَّةٌ ج عِلَلٌ. سُقْمٌ. مَرَضٌ. حُزْنٌ. كَآبَةٌ. **שָׁכַב עַל עֶרֶשׂ דְּוַי** نَامَ طَرِيحَ الفِرَاشِ. لَازَمَ فِرَاشَهُ.

דּוּכִיפַת נ' (־פִתִים) هُدْهُدٌ ج هَدَاهِدُ. (طائر ورد ذكره في الكتاب المقدس والقرآن الكريم. له اسماء اخرى مثل: أَبُو عَبَّاد، أَبُو الأَخْبَار، أَبُو ثُمَامَة، أَبُو الرَّبِيع، hoopoe).

דּוּכָן Ar. ז' (־נִים) ١. بَسْطَةٌ (دُكَّانٌ صَغِيرٌ). نَضَدٌ (في مصرف مثلاً). ٢. مِنَصَّةٌ ج مِنَصَّاتٌ. עָלָה לַדּוּכָן ١. إِعْتَلَى المِنْبَرَ. ٢. إِحْتَلَّ مَكَانَ الصَّدَارَةِ.

דוכס ע' דֻּכָּס. **דולב** ע' דֹּלֶב.

דּוֹלְגָנִי ת' (־יִים) ١. نَطَّاطٌ. نَقَّازٌ. فِي طَفَرَاتٍ. مُتَخَطٍّ(ي). ٢. سَطْحِيٌّ.

דּוֹלֶה ז' (־לִים) غَوَّاصٌ (خصوصاً لاخراج اللؤلؤ).

דֶּוַלְוָאצְיָה, דוולואציה L ע' פִּחוּת.

דּוֹלוֹמִיט F ז' (־טִים) دُولُومِيت. رُخَامٌ طَبَاشِيرِيٌّ صُلْبٌ (سمي كذلك على اسم العالم الفرنسي دولوميا، dolomite).

דּוֹלְפִין G ז' (־נִים) دُولْفِينٌ ج دَلَافِينُ. دُخَس. دَرْفِيلٌ (دابة بحرية من اصناف الحيتان الثديية، dolphin).

דּוֹלְפִינַרְיוּם ז' (־מִים) بِرْكَةُ تَرْبِيَةِ الدَّلَافِينِ وَتَرْوِيضِهَا.

דּוֹלְפָנִי ת' (־יִים) نَاضِحٌ. نَضَّاحٌ. رَاشِحٌ. نَثَّاثٌ.

דּוֹלָר En. ז' (־רִים) دُولَارٌ ج دُولَارَات.

דּוֹלָרִיזַצְיָה נ' دَوْلَرَة. إِحْلَالُ الدُّولَارِ مَحَلَّ النَّقْدِ القَوْمِيِّ.

דּוֹם ז' في النبات: شَجَرَةُ الدَّوْمِ (doom palm).

דום ע' דֹּם.

דּוּם־דּוּם In. ז' دُمْدُم (رصاصة بندقية ذات شظايا).

דּוּמָה נ' صَمْتُ القُبُورِ. كِنَايَةٌ عَنِ القَبْرِ. لَحْدٌ ج لُحُودٌ. יוֹרֵד דּוּמָה سَاكِنُ القَبْرِ. النَّائِمُ تَحْتَ التُّرَابِ. مَيِّتٌ.

דּוֹמֶה ת' (־מִים) شَبِيهٌ ج شِبَاهٌ. مُشَابِهٌ لِـ. مِثْلٌ ج أَمْثَالٌ. مُمَاثِلٌ. نَظِيرٌ ج نُظَرَاءُ. כְּדוֹמֶה לוֹ عَلَى مِثَالِهِ. عَلَى شَاكِلَتِهِ. عَلَى مِنْوَالِهِ. דּוֹמֶה אֲנִי, דּוֹמַנִי أَكْبَرُ الظَّنِّ أَنَّ. إِخَالُ أَنَّ. عَلَى الأَرْجَحِ. וְכַדּוֹמֶה وَمَا شَابَهَ (أَشْبَهَ). وَخِلَافُهُ. وَغَيْرُهُ. אֵין דּוֹמֶה לוֹ لَا مَثِيلَ لَهُ. لَا نَظِيرَ لَهُ. لَا يُدَانِيهِ أَحَدٌ. הוּא וְדוֹמָיו هُوَ وَأَضْرَابُهُ. هُوَ وَمَنْ لَفَّ لَفَّهُ.

דומי ע' דֳּמִי.

דּוּמִיָּה, דומייה נ' صَمْتٌ. سُكُونٌ. سُكُوتٌ. وُجُومٌ. **דּוּמִיַּת מָוֶת** صَمْتُ القُبُورِ. בְּדוּמִיָּה بِصَمْتٍ. بِوُجُومٍ.

דּוֹמִינוֹ It. ז' دُومِينُو (لعبة تتكون من ٢٨ قطعة).

דּוֹמִינְיוֹן En. ז' (־נִים) دُومِينْيُون (كل دولة من دول رابطة الشعوب البريطانية).

דּוֹמִינִיקָנִי Sp. ז' (־נִים) دُومِينِكَانِيٌّ. رَاهِبٌ دُومِينِكَانِيٌّ.

דּוֹמִינַנְטָה L נ' (־טוֹת) ١. في الموسيقى: النَّغْمَةُ الخَامِسَةُ فِي السُّلَّمِ المُوسِيقِيِّ. ٢. فِكْرَةٌ أَسَاسِيَّةٌ. رَأْيٌ سَائِدٌ.

דּוֹמִינַנְטִי ת' (־יִים) ثَابِتٌ. سَائِدٌ. رَاجِحٌ. مُسَيْطِرٌ. مُتَحَكِّمٌ. مُسْتَحْوِذٌ.

דּוּמָם תה"פ بِوُجُومٍ. وَاجِمًا. صَامِتًا. بِصَمْتٍ. سَاكِتًا.

דּוֹמֵם (־מְמִים) ١. ת' جَامِدٌ ج جَوَامِدُ. ٢. ז' جَمَادٌ ج جَمَادَات. ٣. ת' صَامِتٌ. سَاكِنٌ.

דומן ע' דֹּמֶן. **דּוֹמַנִי** ע' דּוֹמֶה.

(דון) דָּן פ' ١. دَرَسَ ـُ. بَحَثَ ـَ فِي. بَتَّ ـُ. نَاقَشَ. ٢. إِسْتَخْلَصَ ע' דין. ٣. نَظَرَ ـُ فِي. تَدَبَّرَ. נָדוֹן, נִדּוֹן بُحِثَ فِيهِ. بُتَّ فِيهِ. نُظِرَ فِيهِ. دُرِسَ. הַנִּדּוֹן مَوْضُوعُ البَحْثِ. المَوْضُوعُ المَطْرُوحُ عَلَى بِسَاطِ البَحْثِ.

דּוֹן Sp. ז' دُون. سَيِّدٌ ج سَادَةٌ (لقب يمنح للنبلاء في اسبانيا والبرتغال). דּוֹן ז'וּאָן دُونْ جُوَان. زِيرُ نِسَاءٍ. דּוֹן קִישׁוֹט دُونْ كِيشُوت. مُقَاتِلُ طَوَاحِينِ الهَوَاءِ (وهو بطل رواية شهيرة للاديب الاسباني سرفانتيس). דּוֹן קִישׁוֹטִיּוּת دُونْ كِيشُوتِيَّةٌ. مُصَارَعَةُ طَوَاحِينِ الهَوَاءِ ومجازًا: كِفَاحٌ لَا طَائِلَ تَحْتَهُ.

דּוֹנַג ז' شَمْعٌ. רַךְ כַּדּוֹנַג لَيِّنٌ (مَرِنٌ) كَالشَّمْعِ. مُتَخَاذِلٌ.

דּוּנָם T ז' (־מִים) دُونَمٌ (وحدة مساحة تبلغ الف متر مربع).

דּוֹנְמֶים T ז"ר يَهُودُ الدُّونْمَة (الذين آمنوا بشبتاي تسبي بصفته المنقذ وتاسلموا بعده ولكنهم ما زالوا يحافظون على التقاليد اليهودية).

דּוֹס ١. תר"ז (־סִים) مُتَدَيِّنٌ مُتَزَمِّتٌ. ٢. ז' في الحواسيب: نِظَامُ تَشْغِيلِ القُرْصِ (ר"ת disk operating system).

דופי ע' דֹּפִי.

דּוּפְלִיקָט L ז' (־טִים) نُسْخَةٌ ج نُسَخٌ ע' עֹתֶק.

דּוּפְלֶקְס ז' (־סִים) ١. في الاتصالات: إِتِّصَالٌ مُزْدَوَجٌ. قَنَاةٌ مُزْدَوَجَةٌ. ٢. بَيْتٌ ذُو طَابِقَيْنِ.

דופן ע' דֹּפֶן. **דופק** ע' דֹּפֶק.

(דוץ) דָּץ פ' ١. مَرِحَ ـَ. إِبْتَهَجَ. جَذِلَ ـَ. ٢. رَقَصَ ـُ فَرَحًا.

דּוּצֶ'ה It. ז' الدُّوتْشِي (لقب موسوليني زعيم ايطاليا الفاشستية).

דּוּק ז' ١. عُودٌ ج عِيدَانٌ. ٢. عِيدَانِيَّةٌ (لعبة، jack straw).

דַּוְקָא, דווקא Ar. תה"פ بِالذَّاتِ. (هَكَذَا) بِالضَّبْطِ. دُونَ غَيْرِهِ. دُونَ سِوَاهُ. **דַּוְקָא הוּא** هُوَ بِالذَّاتِ. هُوَ دُونَ سِوَاهُ. **לָאו דַּוְקָא** لَيْسَ بِالضَّرُورَةِ.

דַּוְקָאוּת, דווקאות נ' مُعَارَضَةٌ لِمُجَرَّدِ الْمُعَارَضَةِ. مُعَاكَسَةٌ. عِنَادٌ.

דּוֹקוּמֶנְט L ז' مُسْتَنَدٌ ج مُسْتَنَدَاتٌ. وَثِيقَةٌ ج وَثَائِقُ.

דּוֹקוּמֶנְטַצְיָה נ' تَوْثِيقٌ. حِفْظُ الْمُسْتَنَدَاتِ ע' תִּעוּד.

דּוֹקוּמֶנְטָרִי ת' (־ִיִּים) وَثَائِقِيٌّ. مُسْتَنَدِيٌّ. مُدَعَّمٌ بِالْوَثَائِقِ.

דּוּקָט It. ז' (־טִים) دُوكَات (عمله اوربية قديمة).

דּוֹקְטוֹר L ז' (־רִים) ١. دُكْتُورٌ ج دَكَاتِرَةٌ. ٢. طَبِيبٌ ج أَطِبَّاءُ.

דּוֹקְטוֹרָט ז' (־טִים) ١. دُكْتُورَاه. ٢. أُطْرُوحَةٌ (رسالة جامعية للفوز بلقب دكتور).

דּוֹקְטוֹרַנְט ז' (־טִים) طَالِبٌ لِلَقَبِ الدُّكْتُورَاه.

דּוֹקְטְרִינָה L נ' (־נוֹת) ١. مَوْضُوعَةٌ. مَبْدَأٌ ج مَبَادِئُ. عَقِيدَةٌ ج عَقَائِدُ. مَذْهَبٌ ج مَذَاهِبُ. ٢. فَنُّ الْحَرْبِ.

דּוֹקְטְרִינָרִי ת' (־ִיִּים) عَقَائِدِيٌّ. مَذْهَبِيٌّ. مُغَالٍ فِي التَّمَسُّكِ بِعَقِيدَتِهِ (بِمَبَادِئِهِ).

דּוּקְרָב ע' דּוּ, דּוּ־קְרָב.

דּוֹקְרָן ז' (־נִים) ١. دُقْرَانَةٌ ج دُقْرَانٌ (قضيب ليعرش عليه الكرم). ٢. في الاسلحة النارية: إِبْرَةُ ضَرْبِ النَّارِ.

דּוֹקְרָן ז' (־נִים) في الطب: إِبْرَةٌ ج إِبَرٌ (لوخز الاصبع واخذ عينة من الدم).

דּוֹקְרָנִי ת' (־ִיִּים) شَائِكٌ. ذُو شَوْكٍ. وَخَّازٌ. وَاخِزٌ. **תַּיִל דּוֹקְרָנִי** سِلْكٌ شَائِكٌ ج أَسْلَاكٌ شَائِكَةٌ. سِلْكُ إِعْثَارٍ.

דּוֹר ז' (־רוֹת) ١. جِيلٌ ج أَجْيَالٌ. سُلَالَةٌ ج سُلَالَاتٌ. ٢. عَصْرٌ ج عُصُورٌ. عَهْدٌ ج عُهُودٌ. **הַדּוֹר הַצָּעִיר** الْجِيلُ الطَّالِعُ (النَّاشِئُ). النَّشْءُ الصَّاعِدُ. **דּוֹר הַמַּבּוּל** عَصْرُ الطُّوفَانِ. عَصْرُ النَّبِيِّ نُوحٍ. **דּוֹר הַתְּחִיָּה** عَصْرُ النَّهْضَةِ. **מִדּוֹר דּוֹר, מִדּוֹרֵי דּוֹרוֹת** أَبًا عَنْ جَدٍّ. الْخَلَفُ عَنِ السَّلَفِ. مُتَوَارَثٌ. **בֶּן דּוֹרוֹ** مُعَاصِرُهُ. تِرْبُهُ ج أَتْرَابٌ. إِبْنُ جِيلِهِ. **גְּדוֹלֵי הַדּוֹר** زُعَمَاءُ الْجِيلِ. نَوَابِغُ الْعَصْرِ. شَخْصِيَّاتُ الْجِيلِ. **יָחִיד בְּדוֹרוֹ** وَحِيدُ زَمَانِهِ. نَسِيجُ وَحْدِهِ. فَلْتَةٌ مِنْ فَلَتَاتِ زَمَانِهِ.

(דור) דָּר פ' سَكَنَ ـُ قَطَنَ ـُ أَقَامَ فِي. نَزَلَ ـِ فِي. **דָּר בִּכְפִיפָה אַחַת עִמּוֹ** عَاشَ مَعَهُ تَحْتَ سَقْفٍ وَاحِدٍ.

דַּוָּר, דוור ז' (־רִים) سَاعِي الْبَرِيدِ ج سُعَاةٌ. مُوَزِّعُ الْبَرِيدِ. بُوسْطَجِيٌّ.

דּוּרֶגֶל, דּוּרַגְל ז' (־רַגְלַיִם) مِنْصَبٌ ثُنَائِيُّ الْقَوَائِمِ.

דּוּרָה נ' (־רוֹת) في النبات: ذُرَةٌ. أُذْرَةٌ. ذُرَةٌ شَامِيَّةٌ (عَوِيجَةٌ).

דּוֹרוֹן G ז' (־נוֹת) هَدِيَّةٌ ج هَدَايَا. هِبَةٌ ج هِبَاتٌ. إِكْرَامِيَّةٌ. صِلَةٌ. نَفْحَةٌ.

דּוֹרֵס ז' (דּוֹרְסִים) كَاسِرٌ (طائر) ج كَوَاسِرُ. جَارِحٌ ج جَوَارِحُ.

דּוֹרְסָן ז' (־נִים) كَاسِرٌ. مُبِيدٌ. مُهْلِكٌ.

דּוֹרְסָנוּת נ' إِهْلَاكٌ. ظُلْمٌ. طُغْيَانٌ. سَحْقٌ.

דּוֹרֵשׁ ז' (־שִׁים) ١. وَاعِظٌ. خَطِيبٌ (في معبد ديني) ج خُطَبَاءُ. مُفَسِّرٌ دِينِيٌّ. ٢. مُطَالِبٌ. مُدَّعٍ(ي).

(דוש) דָּשׁ פ' ١. دَاسَ ـُ دَرَسَ ـُ (الحبوب). دَعَسَ ـَ وَطِئَ (يَطَأُ). صَارَ مُبْتَذَلًا. **חָזַר וְדָשׁ בָּעִנְיָן** لَتَّ ـُ وَعَجَنَ ـِ فِي الْمَوْضُوعِ. كَرَّرَ كَلَامَهُ إِلَى حَدِّ الِابْتِذَالِ. **נָדוֹשׁ** دِيسَ. وُطِئَ. دُرِسَ. **דַּיָּשׁ** دَاسَ الدَّوَّاسَةَ (بقدمه).

דַּוְשָׁה, דוושה נ' (דַּוְשׁוֹת) دَوَّاسَةٌ ج دَوَّاسَاتٌ. دَعَّاسَةٌ. **דַּוְשַׁת הַבֶּלֶם** دَوَّاسَةُ الْفَرْمَلَةِ. دَوَّاسَةُ الْكَبَّاحِ. **דַּוְשַׁת הַדֶּלֶק** دَوَّاسَةُ الْبَنْزِينِ.

דּוּשַׁן ע' דָּשֵׁן.

דָּחָה פ' ١. أَجَّلَ. أَرْجَأَ. أَخَّرَ. عَلَّقَ (قضية). ٢. رَفَضَ ـُ نَفَى ـِ أَبَى ـَ ٣. دَفَعَ ـَ صَدَّ ـُ رَدَّ ـُ أَبْعَدَ. **דָּחָה אוֹתוֹ בְּלֵךְ וָשׁוּב** مَاطَلَهُ. سَوَّفَهُ بِوَعْدِ الْوَفَاءِ مَرَّةً بَعْدَ أُخْرَى. **דָּחָה אוֹתוֹ בְּקַשׁ** صَرَفَهُ بِأَعْذَارٍ وَاهِيَةٍ. أَجَابَهُ بِرَدٍّ غَيْرِ مُقْنِعٍ. **דָּחָה הַצָּעָה** رَفَضَ (رَدَّ) الِاقْتِرَاحَ. رَدَّ الْعَرْضَ. **דָּחָה עַל הַסַּף** رَفَضَ فَوْرًا. رَدَّ دُونَ الْخَوْضِ فِي الْمَوْضُوعِ. **דָּחָה בִּשְׁתֵּי יָדַיִם** رَفَضَ رَفْضًا بَاتًّا. **נִדְחָה** ١. أُجِّلَ. تَأَجَّلَ. أُرْجِئَ. ٢. صُرِفَ. طُرِدَ. فُصِلَ. ٣. رُفِضَ.

דָּחוּי ת' (דְּחוּיִים) ١. مُؤَجَّلٌ. مُرْجَأٌ. مُؤَخَّرٌ. مُعَلَّقٌ. ٢. مَرْدُودٌ. مَرْفُوضٌ. **שֵׁק דָּחוּי** شِيكٌ مُؤَجَّلٌ.

דִּחוּי, דיחוי ז' تَأْجِيلٌ. إِرْجَاءٌ. تَأْخِيرٌ. **לְלֹא דִּחוּי** دُونَ تَأْخِيرٍ. بِلَا تَأْجِيلٍ. بِلَا تَلَكُّؤٍ.

דָּחוּס ת' (דְּחוּסִים) مَضْغُوطٌ. مَكْبُوسٌ. مَحْشُورٌ. مُزْدَحِمٌ. مُكَثَّفٌ.

דָּחוּף ת' (דְּחוּפִים) عَاجِلٌ. مُسْتَعْجَلٌ. سَرِيعٌ. مُلِحٌّ. **מִכְתָּב דָּחוּף** رِسَالَةٌ مُسْتَعْجَلَةٌ. **צֹרֶךְ דָּחוּף** حَاجَةٌ مَاسَّةٌ. ضَرُورَةٌ مُلِحَّةٌ.

דָּחוּק ת' (דְּחוּקִים) ١. مُعْسِرٌ. مَضْنُوكٌ. مُعْوِزٌ. ضَيِّقُ ذَاتِ الْيَدِ. فَقِيرٌ. ٢. مُكْتَظٌّ. مُزْدَحِمٌ. ٣. ضَيِّقٌ. غَيْرُ وَاسِعٍ. ٤. ضَئِيلٌ. **פֵּרוּשׁ דָּחוּק** شَرْحٌ غَيْرُ مُقْنِعٍ. تَفْسِيرٌ ضَعِيفٌ. **תֵּרוּץ דָּחוּק** عُذْرٌ وَاهٍ. عُذْرٌ غَيْرُ مُقْنِعٍ. **הוּא בְּמַצָּב דָּחוּק** ١. إِنَّهُ فِي وَضْعٍ حَرِجٍ. ٢. إِنَّهُ فِي ضِيقٍ (ضَنْكٍ).

דְּחִי, דֶּחִי ז' إِخْفَاقٌ. فَشَلٌ. سُقُوطٌ. خَيْبَةٌ. **מִדֶּחִי אֶל דֶּחִי** مِنْ سَيِّءٍ إِلَى أَسْوَأَ. مِنْ فَشَلٍ إِلَى فَشَلٍ.

דְּחִיָּה, דחייה נ' (־יּוֹת) ١. تَأْجِيلٌ. إِرْجَاءٌ. تَأْخِيرٌ. تَعْلِيقٌ. ٢. رَفْضٌ. إِلْغَاءٌ.

רد. ٢. صد. دفع. نفور. דְּחִיָּה מַגְנֶטִית في الفيزياء: نفور (تنافر) مغناطيسي. דְּחִיָּה בְּלָךְ וָשׁוֹב مماطلة. تسويف بوعد الوفاء مرة بعد أخرى. דְּחִיָּה בְּקַשׁ رفض بأعذار واهية. إسكات بجواب غير مقنع.

דְּחִילוּ Ar. ז׳ خشوع. رهبة. جزع. בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ بإعزاز وخشوع. بخشوع ورهبة.

דַּח׳ילַק A מ״ק دخيلك. بحياتك. رجاء. أرجوك.

דָּחִיס ת׳ (דְּחִיסִים) قابل للضغط (غاز). سهل الكبس.

דְּחִיסָה נ׳ ضغط. كبس. تكثيف. رص.

דְּחִיסוּת נ׳ قابلية الانضغاط. إنكباس. حشر.

דְּחִיפָה נ׳ (־פוֹת) ١. دفع. دفعة ج دفعات. صد. ٢. دافع ج دوافع. حافز ج حوافز. حث. حض.

דְּחִיפוּת נ׳ سرعة. إستعجال. عجلة. إلحاح.

דְּחִיקָה נ׳ (־קוֹת) ١. تدافع. تزاحم. تضاغط. تضييق. ٢. ضيق. حراجة. דְּחִיקַת הַקֵּץ إستعجال مجيء المخلص ومجازا: إستعجال الحوادث.

דְּחִיקוּת נ׳ ضيق. ضنك. حراجة.

דַּחְלִיל Ar. ז׳ (־לִים) فزاعة. بعبع. مجدار. نطار. شرشوح ج شراشيح.

דֹּחַן, דוחן ז׳ في النبات: دخن (نوع من الحبوب، millet).

דָּחַס פ׳ ضغط ـ كبس ـ كثف. رص ـ נִדְחַס ضغط. كبس. إنكبس. رص. إنرص.

דַּחַס ז׳ ١. ضغط. كبس. رص. ٢. داحس ج دواحس. دملة.

דָּחַף פ׳ ١. دفع ـ صد ـ ٢. حفز على. حث ـ على. נִדְחַף ١. دفع. حمل على. ٢. هرع. حمل على الإسراع. ٣. تدافع. إنحشر. דַּחַף تدافع. دفع بقوة.

דַּחַף ז׳ (דְּחָפִים) دافع ج دوافع. باعث ج بواعث. حافز ج حوافز.

דַּחְפּוֹר ז׳ (־רִים) جرافة ج جرافات. مقلعة. بلدوزر.

דָּחַק פ׳ ١. زحم ـ ضغط ـ أقحم في. زج ـ ضيق على. أحرج. ٢. ألح. حث ـ דָּחַק אֶת הַקֵּץ إستعجل الحوادث. لم يحتمل الصبر حتى النهاية. דָּחַק אֶת רַגְלָיו שֶׁל־ زاحم (فلانا). نافسه على. ضيق عليه. ظلمه في رزقه. נִדְחַק ١. ضغط. إنضغط. دفع. حشر. ٢. تعسر عليه. ٣. دفع بقوة. دفع نفسه. הִדְחִיק ١. كبس ـ ضغط. ٢. في علم النفس: كبح ـ كبت ـ (عواطفه مثلا).

דֹּחַק, דוחק ז׳ ١. زحام. زحمة. إزدحام. ٢. مأزق ج مآزق. ضيق. ضائقة. شدة. عسر. בְּדֹחַק بالكاد. بشق الأنفس. بصعوبة. بجهد.

דָּחָק ז׳ ضغط. ضيق. בִּשְׁעַת הַדְּחָק عند الضيق. في ساعة الشدة. في المحنة. עֲבוֹדוֹת דְּחָק أعمال طارئة. פּוֹעֲלֵי דְּחָק عمال الطوارئ.

דֵּטוֹנָטוֹר ע׳ נַפָּץ.

דטלנ״ת ר״ת في القواعد: الأحرف الذولقية الخمسة في العبرية التي تلفظ من طرف اللسان.

דֵּטַנְט F ז׳ وفاق. سياسة المصالحة. تسوية بالتفاهم.

דֶּטֶקְטוֹר L ז׳ (־רִים) مكشاف ע׳ גַּלַּאי.

דֵּטֶרְגֶּנְט L ז׳ (־טִים) منظف. مطهر (صابون سائل).

דֵּטֶרְמִינִיזְם L ז׳ في الفلسفة: حتمية. جبرية. الإيمان بالقضاء والقدر.

דֵּטֶרְמִינִיסְט ז׳ (־טִים) ١. حتمي. جبري. ٢. في الفلسفة: مسير (لا مخير).

דַּי ז׳ ותה״פ كاف(ي). كفاية. واف(ي). حسب. דַּי! كفى! حسبك! عندك! وقف! بس! דַּי וְהוֹתֵר واف(ي). أكثر من اللازم. أكثر مما يجب (ينبغي). דַּי וְהוֹתֵר בְּ־ ١. ناهيك بـ فضلا عن. ٢. أكثر مما ينبغي. עַד בְּלִי דַּי إلى ما لا نهاية. بلا حدود. بلا حساب. כְּדֵי بقدر ملائم. ٢. حتى. لكي. من أجل. في سبيل. מִדֵּי في كل مرة. كلما. كل. طالما. מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ كل يوم. يوميا. מִדֵּי פַּעַם بين الفينة والأخرى. بين آونة وأخرى. بين حين وآخر. תּוֹךְ כְּדֵי إبان. عند. في الوقت الذي. في معرض. في سياق. מִדַּי من اللازم. من الواجب. مما يجب. בִּקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יוֹתֵר מִדַּי طلب منه أكثر مما يستطيع. דַּיָּהּ לַצָּרָה בְּשַׁעְתָּהּ ע׳ צָרָה.

דִּי Ar. מ״ח الذي. التي. דִּי־נוּר ناري. ما يتعلق بالنار. זִקּוּקִין דִּי־נוּר صواريخ نارية. ألعاب نارية. לְדִידִי, לְגַבֵּי דִּידִי بالنسبة لي. فيما يتعلق بي. من جهتي. أما أنا. أما بالنسبة لي.

דִּיאַבֶּטֶס G ע׳ סֻכֶּרֶת.

דִּיאָגוֹנָל G ע׳ אֲלַכְסוֹן.

דִּיאַגְנוֹזָה G נ׳ (־זוֹת) تشخيص مرض ע׳ אַבְחָנָה. קָבַע דִּיאַגְנוֹזָה شخص المرض.

דִּיאַגְרָמָה G נ׳ (־מוֹת) رسم بياني. خط بياني. رسم تخطيطي ע׳ תַּרְשִׁים.

דִּיאַז G ז׳ (־זִים) حاد (في الاصوات الموسيقية). مرتفع.

דִּיאֶטָה G נ׳ (־טוֹת) حمية. رجيم. تغذية صحية.

דִּיאֶטָן ז׳ (־נִים) خبير بشؤون التغذية الصحية والحمية.

דִּיאָלוֹג G ז׳ (־גִים) ديالوج. حوار ע׳ דּוּ, דּוּ־שִׂיחַ.

דִּיאָלִיזָה G נ׳ (־זוֹת) في الطب: ديلزة. تحال (جهاز لمرضى الكلى).

דִּיאָלֶקְט G ז׳ (־טִים) لهجة ج لهجات ע׳ לַהַג.

דִּיאָלֶקְטִי ת' (־יִים) جَدَلِيٌّ.

דִּיאָלֶקְטִיקָה נ' (־קוֹת) جَدَلٌ. مُجَادَلَةٌ. جَدَلِيَّةٌ. الفَلْسَفَةُ الدِّيَالَكْتِيكِيَّةُ (بطريقة الفيلسوف هيغل).

דִּיאָמֶטֶר G ז' (־טְרִים) في الهندسة: قُطْرُ الدَّائِرَةِ ج أَقْطَارٌ ע' קֹטֶר.

דִּי־אֶן־אֵי .En ר"ת دي. ان. اي (حامض نووي يتواجد في خلايا الاحياء يحمل الجينات الوراثية، D.N.A.).

דִּיאָפְרַגְמָה G נ' (־מוֹת) الحِجَابُ الحَاجِزُ ע' סַרְעֶפֶת.

דִּיאָקוֹן G ז' (־נִים) شَمَّاسٌ ج شَمَامِسَةٌ. كَاهِنٌ مَسِيحِيٌّ.

דִּיאָקְרִיטִי G ת' (־יִים) عَلاَمَةٌ كِتَابِيَّةٌ فَارِقَةٌ. تَشْكِيلٌ عَلَى الحُرُوفِ. נְקֻדָּה דִּיאָקְרִיטִית نُقْطَةٌ عَلَى الحَرْفِ.

דִּיבָה ע' דִּבָּה. **דִּיבּוּב** ע' דִּבּוּב.

דִּיבּוּק ע' דִּבּוּק. **דִּיבּוּר** ע' דִּבּוּר.

דִּיבִידֶנְד L ז' (־דִים) رِبْحٌ ج أَرْبَاحٌ. حِصَّةُ أَرْبَاحٍ (خصوصاً من الاسهم المالية).

דִּיבִיזְיָה L נ' (־יוֹת) فِرْقَةٌ عَسْكَرِيَّةٌ (وحدة عسكرية كبيرة).

דִּיבֶּל .Gr ז' (־לִים) دِبِلٌ ע' מִיתָד.

דִּיבֵּר ע' דִּבֵּר.

דִּיבֶרְסְיָה L נ' ١. في الجيش: عَمَلِيَّةُ إِلْهَاءٍ. ٢. عَمَلِيَّةٌ تَخْرِيبِيَّةٌ فِي مُؤَخَّرَةِ العَدُوِّ.

(דיג) דָּג פ' صَادَ ـ إصْطَادَ السَّمَكَ ע' דוג.

דַּיָּג, דייג ז' (־גִים) صَيَّادُ سَمَكٍ. عَرَكِيٌّ ج عَرَكٌ.

דַּיִג ז' ١. سِمَاكَةٌ. صَيْدُ السَّمَكِ. ٢. تَرْبِيَةُ السَّمَكِ.

דִּיגּוּל ע' דִּגּוּל. **דִּיגּוּם** ע' דִּגּוּם.

דִּיגּוּשׁ ע' דִּגּוּשׁ.

דִּי־גֵ'י .En ר"ת ١. مُقَدِّمُ الإِسْطِوَانَاتِ فِي الإِذَاعَةِ. ٢. إِسْطِوَانَةٌ ج إِسْطِوَانَاتٌ (D.J. - Disc Jockey).

דִּיגִיטָלִי L ת' (־יִים) رَقْمِيٌّ. ذُو أَرْقَامٍ. שָׁעוֹן דִּיגִיטָלִי سَاعَةٌ رَقْمِيَّةٌ (تشير الى الوقت بارقام متناوبة).

דִּיגְלוֹסְיָה G נ' إِزْدِوَاجِيَّةُ اللُّغَةِ. إِسْتِخْدَامُ لُغَتَيْنِ فِي آنٍ وَاحِدٍ ע' דּוּ, דּוּ־לְשׁוֹנִיּוּת.

דִּיגְרֶסְיָה L נ' إِنْحِرَافٌ. حَيْدٌ. خُرُوجٌ عَنِ الصَّدَدِ.

דִּידָה ע' דִּדָּה. **דִּידִי** ע' דִּי.

דִּי־דִּי־טִי ר"ת دي. دي. تي. مُرَكَّبٌ كِيمَاوِيٌّ مُبِيدٌ لِلْحَشَرَاتِ (D.D.T.).

דִּידַקְטִי G ת' (־יִים) ١. تَرْبَوِيٌّ. تَعْلِيمِيٌّ. ٢. ثَقَافِيٌّ. تَثْقِيفِيٌّ. إِرْشَادِيٌّ.

דִּידַקְטִיקָה נ' عِلْمُ التَّرْبِيَةِ. فَنُّ التَّعْلِيمِ.

דִּיהֵן ע' דִּהֵן.

דַּיָּה נ' (־יּוֹת) حِدَأَةٌ ج حِدَاءٌ وحِدْآنٌ (طائر، kite) ע' אַיָּה.

דְּיוֹ זו"נ حِبْرٌ. مِدَادٌ (للكتابة). דַּג הַדְּיוֹ ע' דְּיוֹנוֹן.

דִּיוָאן, דיוואן P ז' (־נִים) ١. دِيوَانٌ (مجموعة من القصائد) ج دَوَاوِينُ. ٢. مَجْلِسٌ ج مَجَالِسُ. ٣. سِجِلٌّ.

דיווח ע' דִּוּוּחַ. **דיוור** ע' דִּוּוּר.

דיווש ע' (דוש) דִּוֵּשׁ.

דְּיוֹטָה, דְּיוֹטָא G נ' (־טוֹת) طَابَقٌ ج طَوَابِقُ. دَوْرٌ ج أَدْوَارٌ ע' קוֹמָה.

דְּיוֹידֶנְד, דיווידנד ע' דִּיבִידֶנְד.

דִּיּוּן ז' (־נִים) ١. نِقَاشٌ. مُنَاقَشَةٌ ج مُنَاقَشَاتٌ. بَحْثٌ ج بُحُوثٌ. مُبَاحَثَةٌ ج مُبَاحَثَاتٌ. دِرَاسَةٌ. ٢. مُحَاكَمَةٌ. דִּיּוּן מָהִיר مُحَاكَمَةٌ مُسْتَعْجَلَةٌ. דִּיּוּן מְחֻדָּשׁ إِعَادَةُ النَّظَرِ فِي. إِعَادَةُ مُحَاكَمَةٍ. הֶעֱמִיד לְדִיּוּן طَرَحَ عَلَى بِسَاطِ البَحْثِ. عَرَضَ لِلنِّقَاشِ.

דְּיוּנָה .En נ' (־נוֹת) كَثِيبٌ (من الرمل) ج كُثْبَانٌ. ע' חוֹלִית.

דְּיוֹנוֹן ז' (־נִים) حَبَّارٌ. أُمُّ الحِبْرِ (جنس حيوان من الرخويات البحرية، cattle fish).

דִּיּוּק ז' (־קִים) دِقَّةٌ. إِحْكَامٌ. ضَبْطٌ. تَدْقِيقٌ. إِتْقَانٌ. בְּדִיּוּק بِالضَّبْطِ. تَمَامًا. طِبْقًا لِـ. بِصُورَةٍ مُحْكَمَةٍ. לְיֶתֶר דִּיּוּק عَلَى الأَصَحِّ. דִּיּוּק נִמְרָץ دِقَّةٌ مُتَنَاهِيَةٌ. إِحْكَامٌ. إِتْقَانٌ تَامٌّ. הֶעֱמִיד דְּבָרִים עַל דִּיּוּקָם صَوَّرَ (وَضَعَ) الأُمُورَ عَلَى حَقِيقَتِهَا ومجازًا: وَضَعَ النِّقَاطَ عَلَى الحُرُوفِ.

דְּיוֹקָן G ז' (־קָנָאוֹת) صُورَةٌ ج صُوَرٌ. شَكْلٌ ج أَشْكَالٌ. أُقْنُومٌ ج أَقَانِيمُ (portrait). דְּמוּת דְּיוֹקָנוֹ مَلاَمِحُ وَجْهِهِ. مُحَيَّاهُ. قَسَمَاتُ وَجْهِهِ. تَقَاطِيعُ وَجْهِهِ.

דִּיּוּר ז' ١. إِسْكَانٌ. سُكْنَى. إِقَامَةٌ. ٢. مَسْكَنٌ ج مَسَاكِنُ.

דְּיוֹת .Ar נ' حِبْرٌ صِينِيٌّ ע' טוּשׁ.

דְּיוֹת נ' ١. رَشْحٌ (العرق من الجسم). عَرَقٌ. نَضْحٌ. ٢. تَخْطِيطٌ بِالحِبْرِ الصِّينِيِّ.

דְּיוֹתָה ע' קֶסֶת.

דִּיזֶל G ז' (־לִים) دِيزِل. מְנוֹעַ דִּיזֶל مُحَرِّكٌ بِالدِّيزِل. مُوتُور دِيزِل.

דִּיזֶנְטֶרְיָה G נ' زُحَارٌ. دُوسَنْطَارْيَا (مرض معوي) ע' בּוֹרְדָם.

דיחוי ע' דִּחוּי. **דייר** ע' דַּיָּר, דַּיָּר.

דִּיכוֹטוֹמִי G ת' (־יִים) مُنْشَطِرٌ إِلَى قِسْمَيْنِ. مُزْدَوَجٌ. ثُنَائِيٌّ. ذُو شِقَّيْنِ.

דִּיכוֹטוֹמְיָה נ' ١. إِنْشِطَارٌ إِلَى قِسْمَيْنِ. إِنْتِصَافٌ. ٢. في النبات: تَفَرُّعٌ ثُنَائِيٌّ

(في الاوراق او السيقان).

דיכוי ע' דִּכּוּי.

דַּיָּל ז' (־לים) مُضيفٌ. דַּיֶּלֶת مُضيفةٌ (في الطائرات، في المحالّ التجارية الخ.).

דִּיל En. ז' (־לים) صَفْقَةٌ ע' עִסְקָה.

דילוג ע' דִּלּוּג. **דילוח** ע' דִּלּוּחַ.

דילול ע' דִּלּוּל.

דַּיָּלוּת, דיילות נ' ضِيافَةٌ. مِهْنَةُ المُضيفِ أوِ المُضيفةِ.

דִּילֶטַנְט F ז' (־טים) ١. هاوٍ(ي). مَنْ يُحِبُّ الفَنَّ. ٢. سَطْحِيٌّ. غَيْرُ مُتَعَمِّقٍ.

דִּילֶטַנְטִיּוּת נ' ١. هِوايَةٌ. حُبُّ الفَنِّ. ٢. سَطْحِيَّةٌ ע' חוֹבְבוּת.

דִּילִיזַ'נְס F ז' (־סים) عَرَبَةٌ. مَرْكَبَةٌ لِنَقْلِ الرُّكّابِ وَالبَريدِ (قديمًا).

דִּילֶמָּה G נ' (־מות) مُعْضِلَةٌ ج مَعاضِلُ ومُعْضِلاتٌ. مُشْكِلٌ ج مَشاكِلُ. مَأْزِقٌ.

דימוי ע' דִּמּוּי. **דימום** ע' דִּמּוּם.

דִּימוֹס L ז' ١. إعفاءٌ (من عمل). ٢. تَقاعُدٌ. مَعاشٌ. יָצָא לְדִימוֹס إعْتَزَلَ الخِدْمَةَ. تَقاعَدَ. أُحيلَ عَلَى التَّقاعُدِ (المَعاشِ).

דימות ע' דִּמּוּת.

דִּימִי, דִּמִּי A ת' (־מיים) ذِمِّيٌّ. الَّذي أُعْطِيَ الأَمانَ مِنَ اليَهودِ وَالمَسيحِيّينَ إبّانَ الحُكْمِ الإسْلاميِّ فَأَعْطَى الجِزْيَةَ. كِتابِيٌّ.

דִּימֶנְסְיָה L נ' (־יות) بُعْدٌ ج أَبْعادٌ ע' מֵמַד.

(דין) דָּן פ' ١. حاكَمَ. قاضَى. قَضَى ـ فِي. ٢. عاقَبَ. قاصَ. إقْتَصَّ مِنْ. ٣. ناقَشَ. بَحَثَ ـ خاصَمَ. جادَلَ. דָּן אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת بَرَّأَ ساحَتَهُ. وَجَدَهُ بَريئًا. דָּן אוֹתוֹ לְכַף חוֹבָה أدانَهُ. وَجَدَهُ مُذْنِبًا. حَكَمَ عَلَيْهِ بِعُقوبَةٍ. אַל תָּדִין אֶת חֲבֵרְךָ עַד שֶׁתַּגִּיעַ לִמְקוֹמוֹ لا تَحْكُمْ عَلَى صاحِبِكَ قَبْلَ أَنْ تَصِلَ إلَى مَكانِهِ ومجازًا: رُبَّ مَلُومٍ لا ذَنْبَ لَهُ. لا تَلُمْ صاحِبَكَ وَعِنْدَهُ عُذْرٌ. נִדּוֹן حُوكِمَ. حُكِمَ عَلَيْهِ. بُتَّ فِي أَمْرِهِ. فُصِلَ فِي قَضِيَّتِهِ. הֵדִּין, הִתְדַּיֵּן قاضَى. تَقاضَى. أقامَ الدَّعْوَى. إحْتَكَمَ إِلَى... ضِدَّ.

דִּין ז' (־נים) ١. حُكْمٌ ج أَحْكامٌ. قَضاءٌ. ٢. عَدْلٌ. عَدالَةٌ. حَقٌّ ج حُقوقٌ. ٣. قانونٌ ج قَوانينُ. نِظامٌ ج أَنْظِمَةٌ. וְדִין הוּא, וַהֲלֹא דִּין הוּא وَالعَدالَةُ تُوجِبُ. בְּדִין بِحَقٍّ. عَنْ حَقٍّ. شَرْعًا وَفَرْعًا. כַּדִּין حَسَبَ الأُصولِ المَرْعِيَّةِ. كَما يَجِبُ. كَاللازِمِ. كَما يَنْبَغي. דִּין וּדְבָרִים أَخْذٌ وَرَدٌّ. جَدَلٌ. نِقاشٌ. مُداوَلَةٌ. مُباحَثَةٌ. דִּין וְחֶשְׁבּוֹן (דוּ"ח) تَقْريرٌ ج تَقاريرُ. بَيانٌ ج بَياناتٌ. كَشْفٌ ج كُشوفٌ. דִּינוֹ כְּדִין حُكْمُهُ حُكْمُ... شَأْنُهُ شَأْنُ... مَثَلُهُ مَثَلُ... مَثَلُهُ كَمَثَلِ... דִּין תּוֹרָה حُكْمُ التَّوْراةِ. حُكْمُ الشَّريعَةِ اليَهودِيَّةِ. דִּינֵי יְרֻשּׁוֹת عِلْمُ الفَرائِضِ. عِلْمُ المَواريثِ. דִּינֵי מָמוֹנוֹת القانونُ المَدَنِيُّ (civil law). דִּינֵי נְפָשׁוֹת القانونُ الجِنائِيُّ. قانونُ العُقوباتِ الجِنائِيَّةِ. القانونُ الجَزائِيُّ. גְּזַר דִּין قَرارُ العُقوبَةِ. حُكْمٌ ج أَحْكامٌ. חֻמְרַת (חֹמֶר) הַדִּין صَرامَةٌ. أَقْسَى عُقوبَةٍ. أَقْصَى العُقوباتِ. יוֹם הַדִּין يَوْمُ الدِّينِ. الدَّيْنونَةُ. يَوْمُ الحِسابِ. מִדַּת הַדִּין حَرْفِيَّةُ القانونِ. أَقْصَى أَحْكامِ القانونِ. الحُكْمُ بِصَرامَةٍ. עִוּוּת דִּין حُكْمٌ بِغَيْرِ الحَقِّ. إجْحافٌ. جَوْرٌ. עוֹרֵךְ דִּין مُحامٍ(ي). مُرافِعٌ. עִנּוּי הַדִּין تَعْليقُ (تَأْجيلُ) الحُكْمِ. تَعَسُّفًا. פְּסַק דִּין قَرارُ الحُكْمِ. قَرارُ المَحْكَمَةِ. שׁוּרַת הַדִּין مُحاكَمَةٌ عادِلَةٌ. بِمُوجِبِ القانونِ. לִפְנִים מִשּׁוּרַת הַדִּין بِعَيْنِ الرَّحْمَةِ. عَدَمُ الحُكْمِ بِصَرامَةٍ. הוּא הַדִּין حُكْمُهُ حُكْمُ (كذا). نَفْسُ الأَمْرِ يَنْطَبِقُ عَلَى. مَثَلُهُ مَثَلُ... הַדִּין עִמּוֹ هُوَ عَلَى حَقٍّ. הִטָּה אֶת הַדִּין أَزاغَ الحُكْمَ. تَحَيَّزَ فِي الحُكْمِ. יָשַׁב בַּדִּין جَلَسَ عَلَى كُرْسِيِّ القَضاءِ. كانَ أَحَدَ أَعْضاءِ المَحْكَمَةِ. יִקֹּב הַדִּין אֶת הָהָר مجازًا: القانونُ فَوْقَ الجَميعِ. الحَقُّ يَعْلو وَلا يُعْلَى عَلَيْهِ. כְּדַת וְכַדִּין شَرْعِيًّا. قانونِيًّا. حَسَبَ الأُصولِ المَرْعِيَّةِ. נָתַן אֶת הַדִּין أُدينَ عَلَى. أَخَذَ جَزاءَهُ. أَدَّى العُقوبَةَ. לֵית דִּין וְלֵית דַּיָּן Ar. ע' לֵית. יָפֶה כֹּחַ פְּשָׁרָה מִכֹּחַ הַדִּין التَّراضي خَيْرٌ مِنَ التَّقاضي ومجازًا: الصُّلْحُ سَيِّدُ الأَحْكامِ.

דַּיָּן, דיין ז' (־נים) قاضٍ(ي) ج قُضاةٌ. حاكِمٌ ج حُكّامٌ. دَيّانٌ. قاضٍ رَبّانِيٌّ. בָּרוּךְ דַּיַּן הָאֱמֶת هُوَ الحَيُّ الباقي. إنّا لِلّٰهِ وَإنّا إلَيْهِ راجِعونَ.

דִּינָא Ar. ז' حُكْمٌ. قَضاءٌ ע' דִּין. דִּינָא דְמַלְכוּתָא דִּינָא قانونُ الدَّوْلَةِ. حُكْمُ القانونِ.

דִּינוֹזָאוּרוּס G ז' (־סים) دِيناصُور (حيوان زاحف ضخم بائد، dinosaur).

דִּינוּר Ar. ת' نارِيٌّ. ما يَخُصُّ النّارَ.

דַּיָּנוּת, דיינות נ' حُكْمٌ. قَضاءٌ. مَنْصِبُ القاضي (وخصوصًا القاضي الرباني).

דִּינָמוֹ G ז' دينامو. مُوَلِّدٌ كَهْرَبائِيٌّ.

דִּינָמוֹמֶטֶר G ז' (־טרים) دينامومتر. المِقْوَى (مج). أَداةُ قِياسِ القُوَّةِ الميكانيكِيَّةِ.

דִּינָמִי ת' (־מיים) دينامِيٌّ. ديناميكِيٌّ. حَرِكٌ. نَشيطٌ.

דִּינָמִיּוּת נ' دينامِيَّةٌ. ديناميكِيَّةٌ. حَرَكَةٌ. نَشاطٌ.

דִּינָמִיט G ז' (־טים) ديناميت. مُفَرْقَعٌ ج مُفَرْقَعاتٌ. بارودٌ.

דִּינָמִיקָה G נ' ١. الدّيناميكا. عِلْمُ الحِيَلِ. ٢. دينامِيَّةٌ. قُوَّةٌ. نَشاطٌ.

דִּינָר L ז' (־רים) دينارٌ ج دَنانيرُ (وحدة نقدية تستعمل في بعض البلدان العربية).

דִּיסְאִינְפוֹרְמַצְיָה L נ' تَعْتيمٌ عَلَى المَعْلوماتِ. تَشْوِيهُ الأَنْباءِ.

דִּיסְגְרַפְיָה L נ' عِلَّةُ عُسْرِ الكِتابَةِ (عدم القدرة على استعمال اليدين للكتابة كما يجب).

דַּיְסָה, דייסה נ' (־סות) دَشِيشَةٌ. ثَرِيدٌ. عَصِيدَةٌ. هَرِيسَةٌ. مِيتَلِيَّةٌ. **בִּשֵּׁל דַּיְסָה** طَبَخَ طَبْخَةً ومجازًا: عَقَّدَ الأُمُورَ.

דִּיסְהַרְמוֹנְיָה G נ' ١. في الموسيقى: نَشَازٌ. تَنَافُرُ الأَنْغَامِ (الأَصْوَاتِ). عَدَمُ انْسِجَامٍ. ٢. عَدَمُ تَنَاسُقٍ. تَعَارُضٌ.

דִּיסוֹנַנְס L ז' (־סים) ١. تَنَافُرُ الأَصْوَاتِ. نَشَازٌ ע' צְרִיר. ٢. مجازًا: إِخْلَالٌ بِالنِّظَامِ. إِخْلَالٌ بِالآدَابِ الْمَرْعِيَّةِ.

דִּיסְטַנְס L ז' بُعْدٌ. تَبَاعُدٌ. تَحَفُّظٌ فِي العَلَاقَاتِ.

דִּיסִידֶנְט L ז' (־טים) مُنْشَقٌّ. مُتَمَرِّدٌ. مُعَارِضٌ. رَافِضٌ.

דִּיסְלֶקְטִי L ת' (־טים) مُسْتَصْعِبٌ فِي القِرَاءَةِ.

דִּיסְלֶקְסְיָה נ' عُسْرُ القِرَاءَةِ. صُعُوبَةُ القِرَاءَةِ (dyslexia).

דִּיסְפּוֹזִיצְיָה L נ' ١. في الجيش: تَنْسِيقُ (تَرْتِيبُ) الوَحَدَاتِ العَسْكَرِيَّةِ. ٢. في علم النفس: مَيْلٌ. نَزْعَةٌ.

דִּיסְפְּרוֹפּוֹרְצְיָה L נ' عَدَمُ تَنَاسُبٍ. عَدَمُ تَكَافُؤٍ.

דִּיסְצִיפְּלִינָה L נ' (־נות) ١. إِنْضِبَاطٌ. ضَبْطٌ. صَرَامَةٌ. ٢. نِظَامٌ. ٣. فَرْعٌ مَعْرِفِيٌّ أَوْ دِرَاسِيٌّ. ٤. تَأْدِيبٌ. قِصَاصٌ. ٥. ضَبْطُ النَّفْسِ.

דִּיסְצִיפְּלִינָרִי ת' (־ריים) ١. إِنْضِبَاطِيٌّ. تَأْدِيبِيٌّ. ٢. مَعْرِفِيٌّ. دِرَاسِيٌّ. خَاصٌّ بِفَرْعٍ مِنْ فُرُوعِ البَحْثِ. أَكَادِيمِيٌّ.

דִּיסְק G ז' (־קים) ١. أُسْطُوَانَةٌ مُسْتَدِيرَةٌ. ٢. في الحواسيب: قُرْصٌ (لتسجيل المعلومات) ج أَقْرَاصٌ.

דִּיסק ע' דִּסְק.

דִּיסְקוֹטֶק F ז' دِيسْكُوتِيك. نَادِي الرَّقْصِ. مَلْهَى الشَّبَابِ ج مَلَاهٍ(ي).

דִּיסְקוֹנְט .En ז' في الشؤون المالية: خَصْمٌ. حَسْمٌ.

דִּיסְקֶט G ז' (־טים) في الحواسيب: قُرْصٌ (مغناطيسي لخزن المعلومات) ע' תַּקְלִיטוֹן.

דִּיסְקְרֶטִי L ת' (־טיים) سِرِّيٌّ. مَكْتُومٌ. تَصَرُّفٌ يَنْطَوِي عَلَى عَدَمِ الإِحْرَاجِ.

דִּיסֶרְטַצְיָה L נ' (־יות) رِسَالَةٌ. أُطْرُوحَةٌ جَامِعِيَّةٌ.

דִּיפוּזְיָה L נ' ١. رَشْحٌ. تَسَرُّبٌ (مادة كالسائل او الغاز داخل مادة اخرى). ٢. مجازًا: إِمْتِصَاصٌ. إِرْتِضَاعٌ.

דִּיפוֹן ע' דִּפּוּן.

דִּיפְּלוֹמָה F נ' (־מות) دِبْلُومٌ. شَهَادَةٌ عَالِيَةٌ.

דִּיפְּלוֹמָט F ז' (־טים) ١. دِبْلُومَاسِيٌّ. سِيَاسِيٌّ. ٢. لَبِقٌ. مُنَاوِرٌ.

דִּיפְּלוֹמָטִי ת' (־טיים) ١. دِبْلُومَاسِيٌّ. سِيَاسِيٌّ. ٢. لَبِقٌ. مُسَايِرٌ. **סֶגֶל דִּיפְּלוֹמָטִי** سِلْكٌ دِبْلُومَاسِيٌّ. هَيْئَةٌ سِيَاسِيَّةٌ. **תְּשׁוּבָה דִּיפְּלוֹמָטִית** جَوَابٌ دِبْلُومَاسِيٌّ (غير ملزم).

דִּיפְּלוֹמַטְיָה נ' ١. دِبْلُومَاسِيَّةٌ. سِيَاسَةٌ. ٢. لَبَاقَةٌ. حُسْنُ تَدْبِيرِ الأُمُورِ.

דִּיפֶרֶנְצְיָאל L ז' (־לים) ١. في الحساب: تَفَاضُلٌ. ٢. في الميكانيك: مَجْمُوعَةُ مُسَنَّنَاتٍ تَفَاضُلِيَّةٍ.

דִּיפֶרֶנְצְיָאלִי ת' (־ליים) تَفَاضُلِيٌّ. تَفَاضُلٌ. الحِسَابُ التَّفَاضُلِيُّ. **מִשְׁוָאָה דִּיפֶרֶנְצְיָאלִית** مُعَادَلَةٌ تَفَاضُلِيَّةٌ.

דִּיפֶרֶנְצְיַאצְיָה L נ' (־יות) ١. مُفَاضَلَةٌ. مُفَارَقَةٌ. تَمَايُزٌ. تَفَاوُتٌ. ٢. تَمْيِيزٌ. تَفْرِيقٌ. فَرْزٌ. تَبْوِيبٌ.

דִּיפְתּוֹנְג G ז' (־גים) في القواعد: ثُنَائِيُّ الحَرَكَةِ ע' דּוּ, דּוּ תְּנוּעָה.

דִּיפְתֶּרְיָה G נ' دِفْتِيرِيَا. خُنَاقٌ ע' אַסְכָּרָה.

דִּיץ ז', **דִּיצָה** נ' (־צות) مَرَحٌ. إِبْتِهَاجٌ. بَهْجَةٌ. فَرَحٌ.

דִּיֵּק, דייק פ' دَقَّقَ. ضَبَطَ. أَحْكَمَ. أَتْقَنَ.

דָּיֵק ז' ١. بُرْجٌ (في مجموعة بروج). ٢. جِدَارٌ (دفاعيّ) ج جُدْرَانٌ. سُورٌ ج أَسْوَارٌ.

דִּיקוּר ע' דִּקּוּר.

דִּיקְט .Gr ז' (־טים) خَشَبٌ رَقَائِقِيٌّ. خَشَبٌ مُعَاكَسٌ. خَشَبٌ بَانِير ע' לָבִיד.

דִּיקְטָט L ז' (־טים) ١. إِمْلَاءٌ. تَنْقِيلٌ. ٢. مجازًا: إِمْلَاءُ شُرُوطٍ. أَمْرٌ.

דִּיקְטָטוֹר L ז' (־רים) دِكْتَاتُور. طَاغِيَةٌ ج طُغَاةٌ. مُسْتَبِدٌّ. حَاكِمٌ بِأَمْرِهِ.

דִּיקְטָטוּרָה נ' (־רות) دِكْتَاتُورِيَّةٌ. طُغْيَانٌ. إِسْتِبْدَادٌ.

דִּיקְטָפוֹן L ז' (־נים) آلَةُ تَسْجِيلِ الأَصْوَاتِ.

דַּיְקָן, דייקן ז' (־נים) مُدَقِّقٌ. دَقِيقٌ فِي عَمَلِهِ. مُتْقِنٌ.

דַּיְקָנוּת, דייקנות נ' ١. دِقَّةٌ. ضَبْطٌ. إِتْقَانٌ. إِحْكَامٌ. ٢. صَرَامَةٌ. شِدَّةٌ.

דִּיקְצְיָה L נ' (־יות) تَقْطِيعُ الكَلِمَاتِ (حسب المقاطع الصحيحة).

דִּיר ז' (־רים) زَرِيبَةٌ ج زَرَائِبُ. حَظِيرَةٌ ج حَظَائِرُ.

דִּיֵּר, דייר פ' أَسْكَنَ. آوَى. أَنْزَلَ فِي.

דַּיָּר, דייר ז' (־רים) سَاكِنٌ. مُسْتَأْجِرٌ. نَزِيلٌ ج نُزَلَاءُ. قَاطِنٌ. مُقِيمٌ. **דַּיַּר מִשְׁנֶה** مُسْتَأْجِرٌ ثَانٍ (ثَانَوِيٌّ).

דִּירָאוֹן ע' דֵּרָאוֹן.

דִּירָה נ' (־רות) شِقَّةٌ ج شُقَقٌ. دَارٌ ج دُورٌ. مَسْكَنٌ ج مَسَاكِنُ. مَنْزِلٌ ج مَنَازِلُ. **דִּירָה לְהַשְׂכִּיר** شَقَّةٌ (دَارٌ) لِلإِيجَارِ. **דִּירָה מְרֻהֶטֶת** شَقَّةٌ مَفْرُوشَةٌ. **דִּירַת שְׂרָד** سَكَنٌ حُكُومِيٌّ. **בֵּית דִּירוֹת** بَيْتُ شُقَقٍ. عِمَارَةٌ مِنْ عِدَّةِ شُقَقٍ.

דִּירוּג ע' דֵּרוּג.

דִּירֶקְטוֹר L ז' (־רים) مُدِيرٌ ע' מְנַהֵל.

דִּירֶקְטוֹרְיוֹן ז' (־נִים) مَجْلِسُ إِدَارَةٍ. مَجْلِسُ مُدِيرِينَ.

דַּיִשׁ ז', **דִּישָׁה** נ' ١. دَرْسٌ. دِرَاسٌ. دِيَاسَةٌ. ٢. مَوْسِمُ دِرَاسٍ (الغَلَّةِ). ٣. الغَلَّةُ المَدْرُوسَةُ. ٤. دَوْسٌ. وَطْءٌ. מְכוֹנַת דַּיִשׁ دَرَّاسَةٌ. نَوْرَجٌ ج نَوَارِجُ. جَرْجَرٌ ج جَرَاجِرُ ע' מוֹרַג. לֹא תַחְסֹם שׁוֹר בְּדִישׁוֹ لاَ تَكُمِّ الثَّوْرَ فِي دِرَاسِهِ.

דִּישׁוֹן ז' (־נִים) وَعْلٌ ج وُعُولٌ. مَهَاةٌ ج مَهًا ومَهَوَاتٌ.

דִּישׁוֹן ע' דַּשׁוֹן.

דַּךְ ת' (דַּכִּים) مَسْحُوقٌ. مَكْدُودٌ. غَلْبَانٌ. مِسْكِينٌ. דַּךְ רוּחַ كَسِيفُ البَالِ. مَكْسُورُ الخَاطِرِ.

דִּכֵּא, דיכא פ' قَهَرَ ـ قَمَعَ ـ أَذَلَّ. أَخْضَعَ. إِضْطَهَدَ. عَذَّبَ. דִּכֵּא אֶת הַמֶּרֶד قَمَعَ الفِتْنَةَ (التَّمَرُّدَ). أَخْمَدَ الثَّوْرَةَ.

דַּכָּא (־אִים) ١. ת' مُكْتَئِبٌ. مَقْهُورٌ. ذَلِيلٌ. مُعَذَّبٌ. ٢. ז' كَمَدٌ. كَآبَةٌ.

דִּכָּאוֹן, דיכאון ז' (־כְאוֹנוֹת) ١. كَآبَةٌ. كَمَدٌ. إِنْكِسَارُ القَلْبِ. ٢. إِنْقِبَاضُ الصَّدْرِ. مَلَنْخُولْيَا ע' מָרָה, מָרָה שְׁחוֹרָה.

דִּכְדּוּךְ ז' كَآبَةٌ. كَمَدٌ. غَمٌّ. كَرْبٌ. كَدَرٌ. إِنْقِبَاضُ الصَّدْرِ.

דִּכְדֵּךְ פ' أَكْمَدَ. أَغَمَّ. كَدَّرَ. قَبَضَ ـ القَلْبَ.

דָּכָה, נִדְכָּה פ' ذَلَّ ـ تَحَطَّمَ. إِنْكَسَرَ. דִּכָּה قَمَعَ ـ كَسَرَ ـ قَهَرَ ـ أَخْمَدَ (ثورة) ע' דִּכֵּא.

דִּכּוּי, דיכוי ז' (־יִים) قَمْعٌ. قَهْرٌ. إِخْضَاعٌ. إِخْمَادُ (ثورة). דִּכּוּי הַמֶּרֶד قَمْعُ الثَّوْرَةِ. إِخْمَادُ العِصْيَانِ.

דֳּכִי, דוכי ז' (דָּכְיִים) هَدِيرُ البَحْرِ. إِصْطِخَابُ المَوْجِ.

דֻּכָּס, דוכס L ז' (־סִים) دُوقٌ ج دُوقَاتٌ. أَمِيرٌ (في اوربا).

דֻּכָּסוּת, דוכסות נ' دُوقِيَّةٌ. مُقَاطَعَةٌ يَحْكُمُهَا دُوقٌ.

דַּל ת' (־לִּים) ١. فَقِيرٌ ج فُقَرَاءُ. تَرِبٌ. أَمْلَقُ. مُعْدِمٌ. رَقِيقُ الحَالِ. ٢. ضَعِيفٌ ج ضُعَفَاءُ. ٣. يَسِيرٌ. قَلِيلٌ. ضَئِيلٌ. דַּל אוֹנִים قَصِيرُ البَاعِ. لاَ حَوْلَ لَهُ. عَاجِزٌ. דַּל עֵרֶךְ تَافِهٌ. لاَ وَزْنَ لَهُ. لَيْسَ بِذِي بَالٍ. עַל דַּל שְׂפָתָיו عَلَى طَرَفِ لِسَانِهِ.

דַּלַאי לָמָה .Mn ז' الدَّلاَي لاَمَا (اسم الزعيم الروحي للتبت).

דֹּלֶב, דולב ז' (דְּלָבִים) دُلْبٌ. عَيْثَم (شجرة، plane tree).

דִּלֵּג, דילג פ' ١. طَفَرَ ـ قَفَزَ ـ نَطَّ ـ وَثَبَ (يَثِبُ). ٢. تَخَطَّى. تَجَاوَزَ. ٣. طَفَرَ مِنْ كَلِمَةٍ إِلَى أُخْرَى.

דַּלְגִּית נ' (־יּוֹת) حَبْلُ القَفْزِ. حَبْلُ النَّطِّ (من لعب الاطفال).

דַּלְגָן תוא"ז (־נִים) نَطَّاطٌ. وَثَّابٌ. كَثِيرُ القَفْزِ.

דִּלְדּוּל ז' (־לִים) ١. تَضَاؤُلٌ. تَنَاقُصٌ. تَقَلُّصٌ. ضَعْفٌ (ضُعْفٌ). وَهْنٌ. ٢. إِضْعَافٌ.

דִּלְדֵּל פ' ١. أَنْقَصَ. ضَاءَلَ. أَضْعَفَ. إِسْتَنْزَفَ. ٢. دَلَّى. دَنْدَلَ. דִּלְדֵּל אֶת כּוֹחוֹתָיו أَنْهَكَ (إِسْتَنْزَفَ) قُوَاهُ. أَرْهَقَهُ. דִּלְדֵּל, נִתְדַּלְדֵּל ١. تَقَلَّصَ. تَنَاقَصَ. إِفْتَقَرَ. ٢. تَدَلَّى. تَسَيَّبَ.

(דַּלָּה) נ' **דַּלַּת הָאָרֶץ, דַּלַּת הָעָם** عَامَّةُ الشَّعْبِ. طَبَقَةُ المَسْحُوقِينَ (الفُقَرَاءِ). حَرَافِيش מ'.

דָּלָה ١. أَدْلَى (الدلو في البئر). إِسْتَقَى. وَرَدَ (يَرِدُ) المَاءَ. ٢. أَخْرَجَ. إِسْتَنْزَفَ. إِسْتَنْفَدَ. הִדְלָה ١. إِسْتَقَى. ٢. عَرَّشَ. رَفَعَ (اغصان الكروم على الدقران).

דִּלּוּג, דילוג ז' (־גִים) ١. قَفْزٌ. قَفْزَةٌ ج قَفَزَاتٌ. طَفْرٌ. وَثْبٌ. نَطٌّ. ٢. تَجَاوُزٌ. تَخَطٍّ(ي). ٣. حَذْفٌ. בְּדִלּוּגִין بِقَفَزَاتٍ. بِطَفَرَاتٍ. مَعَ حَذْفِ أَجْزَاءٍ مِنَ السُّطُورِ. מַסַּע דִּלּוּגִים رِحْلَةٌ مَكُّوكِيَّةٌ (الوسيط مثلاً).

דָּלוּחַ ת' (דְּלוּחִים) عَكِرٌ. كَدِرٌ. مُلَوَّثٌ. قَذِرٌ. غَيْرُ صَافٍ. מַיִם דְּלוּחִים مَاءٌ عَكِرٌ.

דִּלּוּחַ, דילוח ז' تَعْكِيرٌ. تَكْدِيرٌ. تَلْوِيثٌ.

דְּלוּי, דילוי ז' (־יִים) إِدْلاَءٌ. إِسْتِقَاءٌ. إِسْتِسْقَاءٌ. وِرْدٌ.

דִּלּוּל, דילול ז' (־לִים) ١. في النبات: تَفْرِيجٌ. تَعْشِيبٌ. إِقْتِلاَعُ البَادِرَاتِ الضَّعِيفَةِ. ٢. تَخْفِيفٌ. جَعْلُهُ رَكِيكًا.

דְּלוּעִיִּים ז"ר في النبات: الفَصِيلَةُ القِثَّائِيَّةُ.

דָּלוּק ת' (דְּלוּקִים) ١. مُتَّقِدٌ. مُشْتَعِلٌ. وَالِعٌ. ٢. مُطَارَدٌ. مُلاَحَقٌ. הוּא דָּלוּק עָלֶיהָ סל' مُغْرَمٌ بِهَا. مُتَيَّمٌ بِحُبِّهَا.

דַּלּוּת נ' ١. فَاقَةٌ. فَقْرٌ. عَوَزٌ. مَتْرَبَةٌ. رِقَّةُ حَالٍ. ٢. ضَعْفٌ (ضُعْفٌ). رَكَاكَةٌ. هُزَالٌ. דַּלּוּת עֵרֶךְ تَفَاهَةٌ. قِلَّةُ وَزْنٍ (قِيمَةٍ).

דָּלַח פ' ١. عَكِرَ ـ كَدُرَ ـ تَلَوَّثَ. ٢. مجازًا: عَكَّرَ. كَدَّرَ.

דַּלְטוֹנִיזְם .En ז' دَالْتُونِيَّةٌ. عَمَى الأَلْوَانِ.

דַּלְטוֹנִיסְט ז' (־טִים) دَالْتُونِيٌّ. أَعْمَى الأَلْوَانِ.

דְּלִי ז' (דְּלָיִים) دَلْوٌ ج دِلاَءٌ. سَطْلٌ ج سُطُولٌ. جَرْدَلٌ. بَالْدِي עמ'. מַזַּל דְּלִי في الفلك: بُرْجُ الدَّلْوِ. הָלַךְ הַחֶבֶל אַחַר הַדְּלִי تَبِعَ الدَّلْوَ الرِّشَاءُ ومجازًا: تَبِعَهُ مُتَابَعَةَ الظِّلِّ.

דָּלִיָּה, דלייה נ' (־יּוֹת) ١. إِدْلاَءٌ. إِسْتِقَاءٌ. وِرْدٌ. رَفْعُ المَاءِ. ٢. إِنْتِشَالٌ مِنَ المَاءِ.

דָּלִיָּה, דלייה נ' (־יּוֹת) في النبات: دَالِيَةٌ ج دَوَالٍ(ي). غُصْنٌ مُتَسَلِّقٌ أَوْ مُعَرَّشٌ. ٢. دَاءُ الدَّوَالِي (إِنْتِفَاخُ الأَوْرِدَةِ).

דַּלְיָה ע' דַּהַלְיָה.

דַּלְיוּת נ' في الطب: دَاءُ الدَّوَالِي. دَوَالِيَةٌ. تَوَسُّعُ الأَوْرِدَةِ (عند النساء بعد الولادة،

varicosis). إنْتِفَاخُ الأَوْرِدَةِ.

דְּלִיחָה נ', **דְּלִיחוּת** נ' كَدَارَةٌ. عَكَارَةٌ. عَكَرٌ.

דָּלִיל ת' (דְּלִילִים) خَفِيفٌ. غَثٌّ. رَكِيكٌ. هَزِيلٌ.

דְּלִילוּת נ' ضَعْفٌ (ضُعْفٌ). رَكَاكَةٌ. غَثَاثَةٌ. تَفَاهَةٌ. قِلَّةٌ.

דְּלִיפָה נ' (־פוֹת) نَضْحٌ. رَشْحٌ. نَثٌّ. نَزٌّ. تَسَرُّبٌ. دَلْفٌ. דְּלִיפַת יְדִיעוֹת تَسَرُّبُ أَخْبَارٍ.

דָּלִיק ת' (דְּלִיקִים) سَرِيعُ الاشْتِعَالِ. قَابِلٌ لِلاشْتِعَالِ.

דְּלִיקָה נ' (־קוֹת) ١. إشْعَالٌ. إيقَادٌ. إضْرَامُ النَّارِ. حَرْقٌ. ٢. مُطَارَدَةٌ. مُلاَحَقَةٌ.

דֶּלִיקָטֶס F ז' طَعَامٌ لَذِيذٌ ע' מַעֲדָן.

דָּלִית נ' (־יוֹת) ١. عَرِيشَةٌ. عَرِيشٌ. ٢. دَالِيَةٌ ج دَوَالٍ(ي).

דָּלַל פ' ١. إفْتَقَرَ. ٢. رَكَّ ـِ غَثَّ ـِ ٣. تَضَاءَلَ. تَنَاقَصَ. غَاضَ ـِ نَضَبَ ـُ דִּלֵּל ١. خَفَّفَ. أَضْعَفَ. رَكَّكَ. ٢. عَشَّبَ. فَرَّجَ (بين نبتة واخرى). דֻּלַּל ١. صُيِّرَ رَكِيكًا. أُضْعِفَ. ٢. عُشِّبَ.

דְּלְעֵיל .Ar תה"פ المَذْكُورُ أعْلاَهُ. المُومَأُ إلَيْهِ. الآنِفُ الذِّكْرِ.

דְּלַעַת נ' (־לוּעִים) في النبات: يَقْطِينَةٌ ج يَقْطِينٌ. قَرْعَةٌ ج قَرْعٌ.

דָּלַף פ' تَسَرَّبَ. نَضَحَ ـِ رَشَحَ ـَ تَقَطَّرَ. دَلَفَ ـِ הִדְלִיף ١. قَطَّرَ. قَطَرَ ـُ ٢. مجازًا: سَرَّبَ (خبرًا). دَسَّ ـُ הֻדְלַף ١. رُشِحَ. تَبَلَّلَ. ٢. سُرِّبَ. تَسَرَّبَ.

דֶּלֶף ז' (דְּלָפִים) تَسَرُّبٌ. تَقَطُّرٌ. رَشْحٌ. نَضْحٌ. نَزِيزٌ. نَثٌّ.

דַּלְפוֹן ז' (־נִים) تَرِبٌ. فَقِيرٌ جِدًّا. أَمْلَقُ. مُعْوِزٌ. رَقِيقُ الحَالِ.

דֶּלְפֵּק G ז' (־קִים) ١. طَرَابِيزَة (طاولة ذات ثلاث قوائم). خِوَانٌ ج أَخْوِنَةٌ. ٢. نُضُدٌ (في مصرف). مِنْضَدَةٌ ج مَنَاضِدُ.

דָּלַק פ' ١. إشْتَعَلَ. إضْطَرَمَ. إتَّقَدَ. إلْتَهَبَ. ٢. لاَحَقَ. طَارَدَ. נִדְלַק ١. إتَّقَدَ. إشْتَعَلَ. إضْطَرَمَ. ٢. إحْتَرَقَ. شَبَّتْ فِيهِ النَّارُ. ٣. مجازًا: تَحَمَّسَ. إلْتَهَبَ حَمَاسًا. הִדְלִיק ١. أَضْرَمَ. أَشْعَلَ. أَوْقَدَ. وَلَّعَ. ٢. حَمَّسَ. أَلْهَبَ حَمَاسًا. הֻדְלַק أُوقِدَ. أُشْعِلَ.

דֶּלֶק ז' (דְּלָקִים) ١. وَقُودٌ. مَحْرُوقَاتٌ. ٢. نَفْطٌ. بِتْرُول. بَنْزِين. תַּחֲנַת דֶּלֶק مَحَطَّةُ بَنْزِين (بِتْرُول). نُقْطَةُ وَقُودٍ.

דָּלָק ז' دَلَقٌ (حيوان من فصيلة السموريات، martes).

דְּלֵקָה נ' (־קוֹת) حَرِيقٌ. حَرِيقَةٌ ج حَرَائِقُ.

דִּלְקַמָּן .Ar תה"פ الآتِي. مَا يَلِي. فِيمَا يَلِي. التَّالِي. כִּדְלְקַמָּן كَالآتِي. كَمَا يَأْتِي. كَمَا يَلِي. عَلَى الوَجْهِ التَّالِي.

דַּלֶּקֶת נ' (־לָקוֹת) إلْتِهَابٌ. تَهَيُّجٌ. דַּלֶּקֶת אָזְנַיִם إلْتِهَابُ الأُذُنِ (otitis). דַּלֶּקֶת הַגָּרוֹן إلْتِهَابُ الحَنْجَرَةِ (laryngitis). דַּלֶּקֶת כְּלֵי הַדָּם إلْتِهَابُ الأَوْعِيَةِ الدَّمَوِيَّةِ (angitis). דַּלֶּקֶת הַכְּלָיוֹת إلْتِهَابُ الكُلْيَتَيْنِ (nephritis). דַּלֶּקֶת הַמִּסְתָּם إلْتِهَابُ صِمَامِ القَلْبِ (valvulitis). דַּלֶּקֶת הַמְּעִי הָעִוֵּר إلْتِهَابُ المُصْرَانِ الأَعْوَرِ. إلْتِهَابُ المِعَى الأَعْوَرِ (caecitis). דַּלֶּקֶת הַפְּרָקִים إلْتِهَابُ المَفَاصِلِ. رَثْيَةٌ (arthiritis). דַּלֶּקֶת הַפְּרַקְדָן إلْتِهَابُ المَهْبِلِ. דַּלֶּקֶת הַסִּמְפּוֹנוֹת الالْتِهَابُ الشُّعَبِيُّ (مج). نَزْلَةٌ شُعَبِيَّةٌ (bronchitis). דַּלֶּקֶת עֵינַיִם رَمَدٌ. إلْتِهَابُ العَيْنِ. דַּלֶּקֶת קְרוּם הַמֹּחַ الالْتِهَابُ السَّحَائِيُّ. إلْتِهَابُ غِشَاءِ الدِّمَاغِ (meningitis). דַּלֶּקֶת הַקַּרְנִית إلْتِهَابُ قَرْنِيَّةِ العَيْنِ. דַּלֶּקֶת רֵאוֹת ذَاتُ الرِّئَةِ. إلْتِهَابُ الرِّئَتَيْنِ. ذَاتُ الجَنْبِ (pneumonia). דַּלֶּקֶת שְׁקֵדִים إلْتِهَابُ اللَّوْزَتَيْنِ (tonsilitis). דַּלֶּקֶת הַתּוֹסֶפְתָּן إلْتِهَابُ الزَّائِدَةِ الدُّودِيَّةِ (appendicitis).

דַּלַּקְתִּי ת' (־יִּים) إلْتِهَابِيٌّ. مَصْحُوبٌ بِالْتِهَابٍ وَحُمَّى.

דֶּלֶת נ' (דְּלָתוֹת) ١. بَابٌ ج أَبْوَابٌ. ٢. مِصْرَاعٌ ج مَصَارِيعُ (في بيت شعر ايضًا). דֶּלֶת זְחִיחָה (הֲזָזָה) بَابٌ مُنْزَلِقٌ. דֶּלֶת מִסְתּוֹבֶבֶת بَابٌ دَوَّارٌ. הִתְפָּרֵץ לְדֶלֶת פְּתוּחָה إقْتَحَمَ بَابًا مَفْتُوحًا ومجازًا: لَمْ يَأْتِ بِشَيْءٍ جَدِيدٍ. פָּתַח אֶת הַדֶּלֶת לִרְוָחָה فَتَحَ البَابَ عَلَى مِصْرَاعَيْهِ. מְדִינִיּוּת הַדֶּלֶת הַפְּתוּחָה في الاقتصاد: سِيَاسَةُ البَابِ المَفْتُوحِ. בִּדְלָתַיִם סְגוּרוֹת مُغْلَقٌ (جلسة). سِرًّا. خِفْيَةً.

דָּלֶת נ' (דָּלָתִים, דָּלְתִין) إسْمُ الحَرْفِ العِبْرِيِّ ד ע' ד.

דֶּלְתָּא G נ' (־אוֹת) ١. حَرْفُ الدَّالِ فِي اللُّغَةِ اليُونَانِيَّةِ. ٢. دَلْتَه. دَلْتَا. דֶּלְתַּת הַדֶּלְתָּא (במצרים) دَلْتَا النِّيلِ.

דַּלְתּוֹן ז' (־נִים) في الهندسة: مُعَيَّنٌ (شكل رباعي متساوي الاضلاع).

דָּם ז' (־מִים) دَمٌ ج دِمَاءٌ. דָּם חָדָשׁ دَمٌ جَدِيدٌ. عُنْصُرٌ جَدِيدٌ نَشِيطٌ (في اي مؤسسة). דָּם כָּחֹל دَمٌ أَزْرَقُ. كِنَايَةٌ عَنِ الأَرِسْتُقْرَاطِيَّةِ. דַּם הַתַּמְצִית مُهْجَةٌ ج مُهَجٌ. عُصَارَةُ القَلْبِ. الرُّوحُ. בְּדָם קַר عَمْدًا. مَعَ سَبْقِ إصْرَارٍ. בְּדִיקַת דָּם فَحْصُ دَمٍ. בָּשָׂר וָדָם لَحْمٌ وَدَمٌ. بَشَرٌ. إنْسَانٌ. גְּאֻלַּת דָּם أَخْذُ الثَّأْرِ. إنْتِقَامٌ. חֹסֶר דָּם فَقْرُ دَمٍ ע' אֲנֶמְיָה. כְּלֵי הַדָּם الأَوْعِيَةُ الدَّمَوِيَّةُ. לַחַץ דָּם ضَغْطُ الدَّمِ. מַחֲזוֹר הַדָּם الدَّوْرَةُ الدَّمَوِيَّةُ. סוּג דָּם فِئَةُ دَمٍ. فَصِيلَةُ دَمٍ. סְפִירַת דָּם تَعْدَادُ الدَّمِ (تعداد الكريات الحمراء والبيضاء في الدم). עֵרוּי דָּם نَقْلُ دَمٍ. קִרְבַת דָּם قَرَابَةُ دَمٍ. وَشِيجَةٌ ج وَشَائِجُ. קְרִישׁ דָּם جُلْطَةٌ دَمَوِيَّةٌ ע' קָרִישׁ. שֶׁטֶף דָּם نَزِيفٌ دَمَوِيٌّ. رُعَافٌ (نزيف في الانف). תְּרוּמַת דָּם تَبَرُّعٌ بِالدَّمِ. דָּמְךָ בְּרֹאשְׁךָ ذَنْبُكَ عَلَى جَنْبِكَ. تُعَرِّضُ حَيَاتَكَ لِلْمَوْتِ. הֻתַּר דָּמוֹ أُبِيحَ دَمُهُ. أُهْدِرَ دَمُهُ. יָדָיו מְגֹאָלוֹת בְּדַם פְּלוֹנִי يَدُهُ مُلَطَّخَةٌ بِدَمِ فُلاَنٍ. לִבּוֹ שׁוֹתֵת דָּם قَلْبُهُ يَنْزِفُ (يَقْطُرُ) دَمًا. מָצַץ אֶת דָּמוֹ إمْتَصَّ دَمَهُ ومجازًا: إسْتَغَلَّهُ اسْتِغْلاَلاً فَاحِشًا. דָּמִים ١. دِمَاءٌ. سَفْكُ دِمَاءٍ. ٢. مَالٌ ج أَمْوَالٌ. ثَمَنٌ ج أَثْمَانٌ. אִישׁ דָּמִים سَفَّاحٌ. سَفَّاكٌ. قَاتِلٌ ج قَتَلَةٌ. שְׁפִיכוּת דָּמִים إرَاقَةُ دِمَاءٍ. سَفْكُ دِمَاءٍ. نَزِيفُ الدَّمِ.

מְנִיעַת שְׁפִיכוּת דָּמִים حَقْنُ الدِّمَاءِ. עָמַד עַל דַּם רֵעֵהוּ لَمْ يَهْرَعْ لِنَجْدَةِ رَفِيقِهِ.

דֹּם, דּוֹם ١. إِخْرَسْ! صَهْ! صِيغَةُ الأَمْرِ مِنْ فِعْلِ דָּמַם. ٢. תה"פ بِصَمْتٍ. بِسُكُونٍ. ٣. في الجيش: إِسْتَعِدْ! (خلاف اسْتَرِحْ!) דֹּם לֵב سَكْتَةٌ قَلْبِيَّةٌ.

דֶּמָגוֹג G ז' (־גִים) دِيمَاجُوج. غَوْغَائِيٌّ.

דֶּמָגוֹגְיָה נ' دِمَاجُوجْيَا. غَوْغَائِيَّةٌ. دَمْغَجَةٌ.

דִּמְדּוּם ז' (־מִים) ١. غَسَقٌ. غَبَشٌ. ٢. مجازًا: حَيْرَةٌ. إِرْتِبَاكٌ. דִּמְדּוּמִים سَاعَةُ غُرُوبِ الشَّمْسِ. شَفَقٌ. דִּמְדּוּמֵי הָאֵלִים في الأساطير الإسكندنافية: غَسَقُ (شَفَقُ) الآلِهَةِ. דִּמְדּוּמֵי עֶרֶב, דִּמְדּוּמֵי חַמָּה شَمْسُ الأَصِيلِ. غَسَقٌ. شَفَقٌ. דִּמְדּוּמֵי שַׁחַר غَبَشٌ. سَحَرٌ. غَلَسٌ. שְׁעַת דִּמְדּוּמִים مجازًا: فَتْرَةُ انْتِقَالٍ (بين حكم وآخر).

דָּמָה פ' شَابَهَ. مَاثَلَ. شَاكَلَ. حَاكَى. جَانَسَ. صَارَ مِثْلَ. דּוֹמֶה שֶׁ־ يَبْدُو أَنَّ. يَظْهَرُ أَنَّ. يَلُوحُ أَنَّ. דּוֹמַנִי, דּוֹמֶה אֲנִי, נִדְמֶה לִי إِخَالُ. يَلُوحُ لِي. يَبْدُو لِي. أَكْبَرُ الظَّنِّ. נִדְמָה مَاثَلَ. تَرَاءَى مِثْلَ. דִּמָּה شَبَّهَ بِـ. تَخَيَّلَ. تَوَهَّمَ. ظَنَّ ـ. تَرَاءَى لَهُ. صَوَّرَ لَهُ. דַּמֵּה בְּנַפְשְׁךָ تَخَيَّلْ. تَصَوَّرْ. إِفْرِضْ. هَبْ. הִתְדַּמָּה, הִדַּמָּה تَشَبَّهَ بِـ. تَمَثَّلَ بِـ. حَذَا حَذْوَ.

דְּמָמָה, דּוּמָה נ' صَمْتٌ. سُكُونٌ ע' דְּמָמָה.

דֶּמֶה ז' وَهْمِيٌّ. زَائِفٌ. كَاذِبٌ. כַּדּוּר דֶּמֶה رَصَاصَةٌ خَرْسَاءُ. מָטוֹס דֶּמֶה طَائِرَةٌ وَهْمِيَّةٌ. طَائِرَةٌ مِيكَلِيَّةٌ.

דֵּמוֹגְרָף G ז' (־פִים) خَبِيرٌ بِإِحْصَاءِ وَتَوْزِيعِ السُّكَّانِ.

דֵּמוֹגְרָפִי ת' (־יִים) دِيمُوغْرَافِيٌّ. سُكَّانِيٌّ. خَاصٌّ بِتَوْزِيعِ السُّكَّانِ.

דֵּמוֹגְרַפְיָה נ' الدِّيمُوغْرَافِيَا. عِلْمُ إِحْصَاءِ (تَوْزِيعِ) السُّكَّانِ.

דִּמּוּי, דִּימוּי ז' (־יִים) ١. تَشْبِيهٌ. تَمْثِيلٌ. تَصَوُّرٌ. مُقَارَنَةٌ. مُقَابَلَةٌ. ٢. صُورَةٌ. إِنْطِبَاعٌ (image). שִׁפּוּר דִּמּוּי הַמַּנְהִיג تَحْسِينُ صُورَةِ الزَّعِيمِ. تَحْسِينُ الانْطِبَاعِ عَنْهُ.

דָּמוּם ת' (דְּמוּמִים) ١. سَاكِنٌ. صَامِتٌ. وَاجِمٌ. سَاكِتٌ. ٢. دَامٍ(ي). يَنْزِفُ دَمًا.

דִּמּוּם, דִּימוּם ז' (־מִים) إِدْمَاءٌ. نَزْفُ دَمٍ. نَزِيفُ دَمٍ.

דֵּמוֹן G ז' (־נִים) شَيْطَانٌ ج شَيَاطِينُ. عِفْرِيتٌ ج عَفَارِيتُ.

דֵּמוֹנִי ת' (־יִים) شَيْطَانِيٌّ. مُخِيفٌ. فَظِيعٌ.

דֵּמוֹנְסְטְרָטִיבִי L ת' (־יִים) تَظَاهُرِيٌّ ע' הַפְגָּנָתִי.

דֵּמוֹנְסְטְרַצְיָה נ' (־יוֹת) مُظَاهَرَةٌ ج مُظَاهَرَاتٌ. تَظَاهُرٌ ע' הַפְגָּנָה.

דָּמוּעַ ת' (דְּמוּעִים) دَامِعٌ. عَبِرٌ. عَبْرَانُ ج عَبَارَى.

דֵּמוֹקְרָט G ז' (־טִים), **דֵּמוֹקְרָטִי** ת' (־יִים) ١. دِيمُقْرَاطِيٌّ. مَنْ يُؤَيِّدُ الدِّيمُقْرَاطِيَّةَ. ٢. مُتَسَامِحٌ. مَنْ يَتَعَامَلُ مَعَ النَّاسِ كَالنِّدِّ لِلنِّدِّ.

דֵּמוֹקְרַטְיָה נ' دِيمُقْرَاطِيَّةٌ. حُكْمُ الشَّعْبِ (بواسطة ممثليه). דֵּמוֹקְרַטְיָה עֲמָמִית دِيمُقْرَاطِيَّةٌ شَعْبِيَّةٌ.

דֵּמוֹרָלִיזַצְיָה L נ' ١. فَوْضَى. تَسَيُّبٌ. إِهْمَالٌ. إِنْفِلاَتٌ. تَشْوِيشٌ. ٢. إِنْحِلاَلٌ. ٣. إِضْعَافُ المَعْنَوِيَّةِ.

דְּמוּת נ' (־מֻיּוֹת) ١. صُورَةٌ ج صُوَرٌ. شَكْلٌ ج أَشْكَالٌ. طَيْفٌ ج أَطْيَافٌ. شَبَحٌ ج أَشْبَاحٌ. خَيَالٌ ج أَخْيِلَةٌ. ٢. في مسرحية: شَخْصِيَّةٌ. دَوْرٌ ج أَدْوَارٌ. קָבַע דְּמוּת رَسَمَ (حَدَّدَ) مَلاَمِحَ. وَضَعَ أُسُسَ. خَطَّطَ قَسَمَاتِ. קָוִים לִדְמוּתוֹ لَمَحَاتٌ مِنْ سِيرَةِ حَيَاتِهِ.

דִּמּוּת, דִּימוּת נ' في الطب: إِسْتِخْرَاجُ صُوَرٍ لأَعْضَاءِ الجِسْمِ (بوسائل الكترونية وغيرها، imaging).

דֳּמִי, דּוּמִי ז' سُكُونٌ. صَمْتٌ. בִּדְמִי יָמָיו فِي رَيْعَانِ شَبَابِهِ. فِي عِزِّ شَبَابِهِ.

דִּמְיוֹן ז' (־נוֹת) ١. تَشَابُهٌ. مُشَابَهَةٌ. مُمَاثَلَةٌ. تَنَاظُرٌ. ٢. تَوَهُّمٌ. تَخَيُّلٌ. דִּמְיוֹן יוֹצֵר مُخَيِّلَةٌ خَلاَّقَةٌ. خَيَالٌ مُبْدِعٌ. דִּמְיוֹן כּוֹזֵב, דִּמְיוֹן שָׁוְא وَهْمٌ كَاذِبٌ. تَخَيُّلاَتٌ. أَضْغَاثُ أَحْلاَمٍ. נְקֻדַּת הַדִּמְיוֹן وَجْهُ الشَّبَهِ. نُقْطَةُ التَّشَابُهِ.

דִּמְיוֹנִי ת' (־יִים) ١. خَيَالِيٌّ. وَهْمِيٌّ. مَوْهُومٌ. ٢. في الادب: رِوَائِيٌّ.

דָּמִים ז"ר مَالٌ ج أَمْوَالٌ. ثَمَنٌ ج أَثْمَانٌ. بَدَلُ اشْتِرَاكٍ. أُجْرَةٌ. דְּמֵי אַבְטָלָה بَدَلُ البِطَالَةِ. דְּמֵי אַשָּׁ"ל عِلاَوَةُ نَفَقَاتِ السَّفَرِ. דְּמֵי בִּטּוּחַ رُسُومُ التَّأْمِينِ. דְּמֵי הַבְרָאָה بَدَلُ اسْتِجْمَامٍ. דְּמֵי הוֹבָלָה أُجْرَةُ النَّقْلِ. דְּמֵי הַחְסָנָה أَرْضِيَّةٌ. رَسْمُ (أُجْرَةُ) خَزْنٍ أَوْ إِيدَاعٍ فِي مَخْزَنٍ. דְּמֵי הַרְשָׁמָה (רִשּׁוּם) رَسْمُ التَّقْيِيدِ (التَّسْجِيلِ). דְּמֵי חֲתִימָה بَدَلُ اشْتِرَاكٍ (في جريدة مثلاً). דְּמֵי טִרְחָה أَتْعَابٌ. أَجْرٌ. דְּמֵי כִּיס مَصْرُوفُ الجَيْبِ. خَرْجٌ. شَبْرَقَةٌ מ'. דְּמֵי כַּלְכָּלָה بَدَلُ مَعِيشَةٍ (أَرْزَاقٍ). דְּמֵי כְּנִיסָה رَسْمُ الدُّخُولِ. דְּמֵי לֹא יֶחֱרַץ رَشْوَةٌ ج رُشًى. إِتَاوَةٌ. דְּמֵי מְזוֹנוֹת نَفَقَةٌ (يدفعها الرجل لطلقته). דְּמֵי מַחֲלָה بَدَلُ المَرَضِ. דְּמֵי מַפְתֵּחַ مِفْتَاحِيَّةٌ. تَرْحِيلَةٌ. خُلُوُّ الرِّجْلِ מ'. דְּמֵי נְסִיעָה أُجْرَةُ السَّفَرِ (الرُّكُوبِ). דְּמֵי קְדִימָה عَرَبُونٌ. عُرْبُونٌ. سُلْفَةٌ. القِسْطُ المَدْفُوعُ مُقَدَّمًا. דְּמֵי שְׁתִיָּה, דְּמֵי שֵׁרוּת عِلاَوَةُ الخِدْمَةِ. وَهْبَةٌ. بَقْشِيش. نَفْحَةٌ. דָּמִים תַּרְתֵּי מַשְׁמַע المَالُ وَالدَّمُ (דָּמִים لها معنيان بالعبرية: مال ودم) ومجازًا: بَاهِظُ الثَّمَنِ.

דִּמְיֵן, דִּמְיֵין פ' تَخَيَّلَ. تَوَهَّمَ. تَصَوَّرَ. صَوَّرَ لِنَفْسِهِ.

דְּמִיעָה נ' دَمْعٌ. ذَرْفُ الدَّمْعِ.

דָּמַם פ' ١. سَكَنَ ـُ صَمَتَ ـُ وَجَمَ (يَجِمُ). جَمَدَ ـُ ٢. دَمِيَ ـَ نَزَفَ دَمًا. נָדַם ١. صَمَتَ. وَجَمَ. سَكَتَ. هَدَأَ ـَ ٢. مجازًا: أُبِيدَ. مُحِقَ. דּוֹמֵם أَسْكَتَ. سَكَّنَ. هَدَّأَ. דִּמֵּם ١. أَسْكَتَ. هَدَّأَ. سَكَّنَ. أَخْمَدَ. ٢. دَمِيَ. نَزَفَ دَمًا. הִדְמִים

سَكَتَ. أَخْمَدَ.

דְּמָמָה נ' صَمْتٌ. سُكُونٌ. وُجُومٌ. هُدُوءٌ. דְּמָמַת מָוֶת صَمْتُ القُبُورِ. صَمْتٌ مُطْبِقٌ. דְּמָמַת קֹדֶשׁ رَهْبَةُ القَدَاسَةِ. בִּדְמָמָה بِصَمْتٍ. بِوُجُومٍ. بِلاَ حَرَاكٍ. קוֹל דְּמָמָה דַּקָּה صَوْتٌ هَامِسٌ. صَوْتٌ خَافِتٌ.

דַּמֶּמֶת נ' نَاعُورِيَّةٌ. هِيمُوفِيلْيَا. دَاءُ نَزِيفِ الدَّمِ.

דֹּמֶן, דּוֹמֶן ז' دِمْنٌ. دَمَانٌ. دُبَالٌ. بَعْرٌ. زِبْلٌ. زُبَالَةٌ.

דֶּמֶנְצְיָה L נ' عَتَهٌ. إِخْتِلاَلُ العَقْلِ (dementia) ע' שִׁטָּיוֹן.

דָּמַע פ' دَمَعَ ـَ ذَرَفَ ـِ الدَّمْعَ. عَبِرَ ـَ. הִדְמִיעַ ١. أَدْمَعَ. ذَرَفَ الدَّمْعَ. عَبِرَ. ٢. أَبْكَى. أَسَالَ الدَّمْعَ.

דֶּמַע ז', **דִּמְעָה** נ' (דְּמָעוֹת) دَمْعَةٌ ج دَمْعٌ وَدُمُوعٌ. عَبْرَةٌ ج عَبَرَاتٌ. דִּמְעוֹת תַּנִּין دُمُوعُ التَّمَاسِيحِ. مُشَاطَرَةٌ كَاذِبَةٌ لِأَلَمِ الغَيْرِ. בִּדְמָעוֹת שָׁלִישׁ بِدَمْعٍ هَتُونٍ. بِبُكَاءٍ مُرٍّ. מָחָה דִּמְעוֹתָיו كَفْكَفَ دَمْعَهُ. مَسَحَ دَمْعَهُ. סוֹחֵט דְּמָעוֹת يَسْتَدِرُّ العَبَرَاتِ (قصة سينمائية حزينة مثلاً). הַזֹּרְעִים בְּדִמְעָה בְּרִנָּה יִקְצֹרוּ الزَّارِعُونَ بِالدُّمُوعِ بِالبَهْجَةِ يَحْصِدُونَ.

דַּמְפִּינְג En. ז' في الاقتصاد: إِغْرَاقُ السُّوقِ بِالسِّلْعَةِ (لتنزيل سعرها، dumping) ע' הֶצֵף.

דַּמְקָה F נ' الدَّامَا. لُعْبَةُ الدَّامَا.

דמ"ר ר"ת דֶּצִימֶטֶר רָבוּעַ دِيسِيمِتْرٌ مُرَبَّعٌ.

דָּן פ' حَكَمَ ـُ ע' (דון), (דין).

דְּנָא, דְּנָה Ar. מ"ג ذَا. هذَا. מִקַּדְמַת דְּנָא قَبْلَ هذَا الوَقْتِ. مُنْذُ أَمَدٍ بَعِيدٍ. مُنْذُ الأَبَدِ.

דנ"א ע' דִּי־אֶן־אֵי.

דִּנְדּוּן ז' (־נִים) دَنْدَنَةٌ. طَنْطَنَةٌ. رَنِينُ الأَجْرَاسِ.

דִּנְדֵּן פ' دَنْدَنَ. طَنْطَنَ. رَنَّ ـِ. صَلْصَلَ.

דִּנְדְּנָה נ' (־נוֹת) في النبات: سَرْخَسُ البَلُّوطِ.

דֵּנוֹטַצְיָה L נ' (־יוֹת) دَلاَلَةٌ. تَعْرِيفٌ دَقِيقٌ شَامِلٌ لِلْكَلِمَةِ.

דֶּנְטִין L ז' عَاجُ الأَسْنَانِ (dentine).

דֶּנְטָלִי ת' (־יִּים) أَسْنَانِيٌّ. مَا يَتَعَلَّقُ بِالأَسْنَانِ.

דֶּנְמַרְק ש"פ دَانِمَارْك (دولة اوربية).

דְּנַן Ar. מ"ג ذَا. هذَا. עִנְיָן דְּנַן هذَا الأَمْرُ. مَوْضُوعُ البَحْثِ.

דֶּסְטְרוּקְטִיבִי L ת' (־יִּים) هَدَّامٌ. مُدَمِّرٌ. تَدْمِيرِيٌّ. تَخْرِيبِيٌّ.

דֶּסְפּוֹט G ת' (־טִים) طَاغِيَةٌ ج طُغَاةٌ. عَاتٍ(ي) ج عُتَاةٌ. مُسْتَبِدٌّ. قَمْعِيٌّ.

דֶּסְפּוֹטִיזְם ז', **דֶּסְפּוֹטִיּוּת** נ' قَمْعِيَّةٌ. طُغْيَانٌ. إِسْتِبْدَادٌ.

דִּסֵּק, דִּיסֵּק פ' حَرَثَ ـُ (التربة بمحرات ذي اقراص مفتتة للتربة).

דִּסְק En. ז' (־קִים) ١. مِنْضَدَةٌ ج مَنَاضِدُ. مَكْتَبٌ ج مَكَاتِبُ. ٢. شُعْبَةٌ ج شُعَبٌ. دَائِرَةٌ (في مكتب كبير).

דִּסְקָה G נ' (־קָאוֹת) قُرْصٌ ج أَقْرَاصٌ. لَوْحَةٌ (لسيارة مثلاً).

דִּסְקוּס ז' (־סִים) ١. قُرْصٌ ج أَقْرَاصٌ. طَبَقٌ ج أَطْبَاقٌ. ٢. في الرياضة: جُلَّةٌ (رمي الجلة). ٣. مِحْرَاثٌ (ذو اقراص لتفتيت التربة).

דִּסְקִית נ' (־יּוֹת) ١. قُرْصٌ صَغِيرٌ. ٢. قُرْصُ الهُوِيَّةِ. قُرْصُ تَحْقِيقِ الشَّخْصِيَّةِ. דִּסְקִית זִהוּי قُرْصُ الهُوِيَّةِ (يحملها الجندي). نِمْرَةٌ صَاجٍ م'.

דִּסְקֵס En. פ' סל' بَحَثَ ـَ فِي. نَاقَشَ. تَدَاوَلَ مَعَ.

דֶּסְקְרִיפְּטִיבִי L ת' (־יִּים) وَصْفِيٌّ. تَصْوِيرِيٌّ ע' תֵּאוּרִי.

דֵּעַ ז' (דֵּעִים) فِكْرَةٌ ج فِكَرٌ. عِلْمٌ. فَهْمٌ. رَأْيٌ ج آرَاءٌ. תְּמִימוּת דֵּעִים إِتِّفَاقُ الآرَاءِ. تَوَافُقُ الأَفْكَارِ.

דֵּעָה נ' (־עוֹת) ١. رَأْيٌ ج آرَاءٌ. ٢. عِلْمٌ. فَهْمٌ. إِدْرَاكٌ. فِكْرَةٌ. إِعْتِقَادٌ. ٣. وُجْهَةُ نَظَرٍ. مَوْقِفٌ ج مَوَاقِفُ. דֵּעָה מַכְרַעַת الصَّوْتُ الرَّاجِحُ. صَوْتٌ مُرَجِّحٌ. דֵּעָה צְלוּלָה تَفْكِيرٌ سَلِيمٌ. رُؤْيَةٌ وَاضِحَةٌ لِلأُمُورِ. דֵּעָה קְדוּמָה تَحَيُّزٌ. مُحَابَاةٌ. تَغَرُّضٌ. בַּעַל דֵּעָה رَاجِحُ العَقْلِ. وَاسِعُ الإِدْرَاكِ. ذُو تَفْكِيرٍ سَلِيمٍ. הוֹגֵה דֵּעוֹת مُفَكِّرٌ. فَيْلَسُوفٌ ج فَلاَسِفَةٌ. مُسْتَنِيرٌ. חִלּוּקֵי דֵּעוֹת إِخْتِلاَفُ الآرَاءِ. عَدَمُ اتِّفَاقٍ. לְכָל הַדֵּעוֹת لاَ يَخْتَلِفُ عَلَيْهِ اثْنَانِ. لاَ مِرَاءَ فِي. مِمَّا لاَ شَكَّ فِيهِ. הָיוּ בְּדֵעָה אַחַת עַל־ إِجْتَمَعَتْ كَلِمَتُهُمْ عَلَى. إِتَّفَقُوا عَلَى. تَضَافَرُوا عَلَى.

דְּעִיכָה נ' (־כוֹת) ١. خُمُودٌ. إِنْطِفَاءٌ. كُبُوُّ النَّارِ. ٢. تَلاَشٍ(ي). إِضْمِحْلاَلٌ.

דָּעַךְ פ' ١. إِنْطَفَأَ. خَبَا ـُ. كَبَا ـُ. ٢. تَلاَشَى. إِضْمَحَلَّ.

דַּעַת נ' (דֵּעוֹת) مَعْرِفَةٌ ج مَعَارِفُ. عِرْفَانٌ. عِلْمٌ. دِرَايَةٌ. رُوعٌ. خَلَدٌ. بَالٌ. خَاطِرٌ. דַּעַת אֱלֹהִים ١. مَعْرِفَةٌ وَصَايَا اللهِ. ٢. العُلُومُ الإِلٰهِيَّةُ ע' תֵּאוֹלוֹגְיָה. ٣. تَقْوَى. דַּעַת הַבְּרִיּוֹת رَأْيُ النَّاسِ. تَفْكِيرُ السَّوَادِ الأَعْظَمِ. דַּעַת הַקָּהָל الرَّأْيُ العَامُّ. סֶקֶר דַּעַת הַקָּהָל إِسْتِطْلاَعُ الرَّأْيِ العَامِّ. בַּר דַּעַת لَبِيبٌ ج أَلِبَّاءٌ. حَصِيفٌ. مُثَقَّفٌ. مُتَنَوِّرٌ. גְּנֵבַת דַּעַת سَلْبُ الفِكْرِ. مُخَادَعَةٌ. إِحْتِيَالٌ. غِشٌّ. הֶסַּח דַּעַת صَرْفُ نَظَرٍ. سَهْوٌ. إِلْهَاءٌ. إِغْفَالٌ. בְּהֶסַּח דַּעַת سَهْوًا. عَفْوًا. بِلاَ قَصْدٍ. חַוַּת דַּעַת رَأْيٌ ج آرَاءٌ. وُجْهَةُ نَظَرٍ. חֲסַר דַּעַת ضَعِيفُ العَقْلِ. مَأْفُونٌ. سَخِيفٌ ج سُخَفَاءُ. مُغَفَّلٌ. غَبِيٌّ ج أَغْبِيَاءُ. טֵרוּף דַּעַת إِخْتِلاَلُ العَقْلِ. فُقْدَانُ الصَّوَابِ. יִשּׁוּב דַּעַת تَرَوٍّ(ي). إِتِّزَانٌ. رَزَانَةٌ. رَصَانَةٌ. מָה דַּעְתְּךָ? مَا رَأْيُكَ؟ מִתְקַבֵּל עַל הַדַּעַת مَقْبُولٌ. مَعْقُولٌ. وَجِيهٌ (راي). مَنْطِقِيٌّ. לֹא מִתְקַבֵּל עַל הַדַּעַת مِنَ المُسْتَبْعَدِ. لاَ يُعْقَلُ. צְלוּל דַּעַת وَاضِحُ الرُّؤْيَةِ. حَاضِرُ الذِّهْنِ. حَاضِرُ البَدِيهَةِ. مُتَّزِنٌ. צְלִילוּת דַּעַת وُضُوحُ الرُّؤْيَةِ. حُضُورُ بَدِيهَةٍ. تَرَوٍّ(ي). קַל דַּעַת

خَفِيفُ (ضَعِيفُ) العَقْلِ. صِبْيَانِيٌّ. طَائِشٌ. مُتَسَرِّعٌ. קַלּוּת דַּעַת طَيْشٌ. نَزَقٌ. تَسَرُّعٌ. صِبْيَانِيَّةٌ. שִׁקּוּל דַּעַת إِتِّزَانٌ. تَرَوٍّ(ي). رَصَانَةٌ. אֵין הַדַּעַת סוֹבַלְתּוֹ لاَ يَقْبَلُهُ العَقْلُ. لاَ يَسْتَسِيغُهُ الذَّوْقُ. לְפִי עֲנִיּוּת דַּעְתִּי حَسَبَ رَأْيِي المُتَوَاضِعِ. فِي نَظَرِي. עַל דַּעַת פְּלוֹנִי بِاسْمِ فُلاَنٍ. بِمَعْرِفَتِهِ وَمُوَافَقَتِهِ. דַּעְתּוֹ נוֹחָה מִמֶּנּוּ هُوَ رَاضٍ عَنْهُ. إِنَّهُ مُرْتَاحٌ لِـ. مُتَّفِقٌ مَعَهُ. הַדַּעַת נוֹתֶנֶת التَّفْكِيرُ السَّلِيمُ يُحَتِّمُ. المَنْطِقُ يُوجِبُ. אִבֵּד אֶת עַצְמוֹ לָדַעַת إِنْتَحَرَ. قَتَلَ نَفْسَهُ. הִסִּיחַ דַּעְתּוֹ מ־ صَرَفَ ـِ نَظَرَهُ عَنْ. أَلْهَاهُ عَنْ. זָחָה דַּעְתּוֹ עָלָיו إِغْتَرَّ بِنَفْسِهِ ע' (זוח). יָצָא מִדַּעְתּוֹ فَقَدَ أَعْصَابَهُ. غَابَ ـِ عَنْ صَوَابِهِ. جُنَّ جُنُونُهُ. יָרַד לְסוֹף דַּעְתּוֹ فَهِمَ مَا يَرْمِي إِلَيْهِ. أَدْرَكَ كُنْهَ أَقْوَالِهِ. נָחָה דַּעְתּוֹ מִן־ إِرْتَاحَ لِـ (إِلَى). رَضِيَ عَنْ. נִטְרְפָה דַּעְתּוֹ جُنَّ جُنُونُهُ. إِخْتَلَّ عَقْلُهُ. ثَارَتْ ثَائِرَتُهُ. נִתְקָרְרָה דַּעְתּוֹ هَدَأَ ـ بَالُهُ (خَاطِرُهُ). سَكَنَ ـُ غَضَبُهُ. إِطْمَأَنَّ. הֵנִיחַ אֶת דַּעְתּוֹ هَدَّأَ بَالَهُ (خَاطِرَهُ). أَفْرَخَ رَوْعَهُ. أَرْضَاهُ. أَقْنَعَهُ. נָתַן דַּעְתּוֹ إِلْتَفَتَ إِلَى. فَكَّرَ فِي. עָלָה עַל דַּעְתּוֹ خَطَرَ فِي بَالِهِ. دَخَلَ فِي رُوعِهِ. دَارَ فِي خَلَدِهِ. עָמַד עַל דַּעְתּוֹ ١. أَصَرَّ عَلَى رَأْيِهِ. عَانَدَ. ٢. بَلَغَ أَشُدَّهُ. إِكْتَمَلَ عَقْلُهُ. תָּנוּחַ עָלֶיךָ דַּעְתְּךָ! هَدِّئْ رَوْعَكَ! إِطْمَئِنَّ! لِيَهْدَأْ بَالُكَ! لاَ تَتَأَثَّرْ! יוֹסִיף דַּעַת יוֹסִיף מַכְאוֹב مَنْ عَلَتْ هِمَّتُهُ طَالَ هَمُّهُ. العَاقِلُ تَعْبَانٌ. إِسْتَرَاحَ مَنْ لاَ عَقْلَ لَهُ.

דַּעְתָּן ז' (־נִים) ١. فَهِيمٌ. حَصِيفٌ. مُثَقَّفٌ. رَاجِحُ العَقْلِ. غَزِيرُ العِلْمِ. وَاسِعُ الاطِّلاَعِ. ٢. مُصِرٌّ عَلَى رَأْيِهِ. عَنِيدٌ.

דַּעְתָּנוּת נ' سَعَةُ الاطِّلاَعِ. حَصَافَةٌ. فَهْمٌ. عِرْفَانٌ. رَجَاحَةُ عَقْلٍ.

דַּף ז' (־פִּים) ١. صَفْحَةٌ ج صَفَحَاتٌ. صَحِيفَةٌ ج صَحَائِفُ. وَرَقَةٌ ج أَوْرَاقٌ. ٢. لَوْحٌ ج أَلْوَاحٌ. لَوْحَةٌ ج لَوْحَاتٌ. מֵעֵבֶר לַדַּף فِي الصَّفْحَةِ التَّالِيَةِ. פָּתַח דַּף חָדָשׁ فَتَحَ صَفْحَةً جَدِيدَةً. بَدَأَ عَهْدًا جَدِيدًا.

דִּפְדּוּף ז' (־פִים) تَصَفُّحٌ. تَقْلِيبُ الصَّفَحَاتِ.

דִּפְדֵּף פ' تَصَفَّحَ. قَلَّبَ الصَّفْحَةَ أَوِ الصَّفَحَاتِ.

דַּפְדְּפָן ז' مُتَصَفِّحٌ (في الانترنت).

דַּפְדֶּפֶת נ' (־דְּפוֹת) ١. كُرَّاسٌ (من الورق) ج كَرَارِيسُ. دَفْتَرٌ ج دَفَاتِرُ. ٢. أَلْبُوم.

דֶּפּוֹלִיטִיזַצְיָה L נ' تَجَرُّدٌ عَنِ السِّيَاسَةِ. عَدَمُ تَحَيُّزٍ سِيَاسِيٍّ.

דִּפּוּן, דִּיפוּן ז' تَقْوِيَةُ الجِدَارِ أَوِ الجُدْرَانِ.

דְּפוּס ז' (־סִים) ١. طَبْعٌ. طِبَاعَةٌ. ٢. مَطْبَعَةٌ ج مَطَابِعُ. ٣. قَالَبٌ ج قَوَالِبُ. ٤. طَرِيقَةُ حَيَاةٍ. طِرَازُ مَعِيشَةٍ. דְּפוּס אֶבֶן ע' לִיתוֹגְרַפְיָה. דְּפוּס אוֹפְסֶט ע' אוֹפְסֶט. אוֹתִיּוֹת דְּפוּס حُرُوفُ الطِّبَاعَةِ. בֵּית דְּפוּס مَطْبَعَةٌ ج مَطَابِعُ. دَارُ طَبْعٍ. דִּבְרֵי דְּפוּס مَطْبُوعَاتٌ. טָעוּת דְּפוּס خَطَأٌ مَطْبَعِيٌّ. תַּחַת מַכְבֵּשׁ הַדְּפוּס تَحْتَ الطَّبْعِ (كتاب مثلاً).

דָּפוּק ת' (דְּפוּקִים) ١. مَخْبُوطٌ. مَضْرُوبٌ. مَطْعُوجٌ (سيارة مثلاً). ٢. סל' بَائِسٌ. مَنْحُوسٌ. مَغْبُونٌ. مَظْلُومٌ. דָּפוּק עַל כָּל הָרֹאשׁ סל' ١. مَخْلُوعٌ. مَخْبُولٌ. ٢. خَائِبٌ. لاَ يَصْلُحُ لِشَيْءٍ.

דֵּפוֹרְמַצְיָה L נ' تَغَيُّرُ الشَّكْلِ. تَشَوُّهٌ. تَشْوِيهٌ. مَسْخٌ.

דִּפְּטוֹטִי, דִּיפְּטוֹטִי ת' (־טִיִּים) في القواعد: مَمْنُوعٌ مِنَ الصَّرْفِ. غَيْرُ مُنْصَرِفٍ.

דֶּפֶטִיזְם F ז' إِنْهِزَامِيَّةٌ ע' תְּבוּסְתָנוּת.

דֹּפִי, דּוֹפִי ז' مَذَمَّةٌ. عَيْبٌ ج عُيُوبٌ. نَقِيصَةٌ ج نَقَائِصُ. شَائِبَةٌ ج شَوَائِبُ. דִּבֵּר דֹּפִי בְּ־ شَوَّهَ سُمْعَةَ. طَعَنَ فِي سُمْعَتِهِ. ثَلَبَ ـِ. הֵטִיל (נָתַן) בּוֹ דֹּפִי طَعَنَ فِي سُمْعَتِهِ. شَوَّهَ سُمْعَتَهُ. נָקִי מִדֹּפִי لاَ تَشُوبُهُ شَائِبَةٌ. لاَ غُبَارَ عَلَيْهِ.

דֶּפִיצִיט L ז' (־טִים) عَجْزٌ ע' גֵּרָעוֹן.

דְּפִיקָה נ' (־קוֹת) ١. ضَرْبَةٌ ج ضَرَبَاتٌ. دَقَّةٌ ج دَقَّاتٌ. خَبْطَةٌ. ٢. نَبْضَةٌ ج نَبَضَاتٌ. ٣. סל' ضَرْبَةٌ شَدِيدَةٌ. صَدْمَةٌ. ٤. مُضَاجَعَةٌ. مُوَاقَعَةٌ. דְּפִיקוֹת לֵב ضَرَبَاتُ القَلْبِ. خَفَقَانٌ. خَفَقَاتُ (دَقَّاتُ) القَلْبِ.

דֶּפְלַצְיָה L נ' نَقْصُ التَّدَاوُلِ بِالعُمْلَةِ. إِرْتِفَاعُ قِيمَةِ العُمْلَةِ.

דֹּפֶן, דּוֹפֶן זו"נ (דְּפָנוֹת) جِدَارٌ ج جُدْرَانٌ. حَائِطٌ ج حِيطَانٌ. حَاجِزٌ ج حَوَاجِزُ. יוֹצֵא דֹּפֶן شَاذٌّ ج شَوَاذُّ. إِسْتِثْنَائِيٌّ. نَاشِزٌ. غَيْرُ قِيَاسِيٍّ. غَيْرُ طَبِيعِيٍّ.

דִּפֵּן פ' ١. دَفَعَ إِلَى الحَائِطِ. ٢. مجازًا: دَفَعَهُ وَظَهْرُهُ إِلَى الحَائِطِ. وَضَعَهُ فِي مَوْقِفٍ حَرِجٍ. דִּפֵּן ١. دَعَمَ الجَوَانِبَ. ٢. ضَغَطَ ـَ دَفَعَ ـَ ٣. مجازًا: دَفَعَ إِلَى الحَائِطِ. وَضَعَ فِي مَأْزِقٍ حَرِجٍ.

דַּפְנָה נ' غَارٌ. شَجَرُ الرَّنْدِ (daphne). זֵר דַּפְנָה إِكْلِيلٌ مِنَ الغَارِ.

דֶּפֶנְסִיבָה L נ' (־בוֹת) دِفَاعٌ. حَرْبٌ دِفَاعِيَّةٌ ע' מִגְנָנָה.

(דפס) נִדְפַּס פ' طُبِعَ. نُسِخَ. הִדְפִּיס طَبَعَ ـَ نَسَخَ ـَ

דַּפָּס ז' (־סִים) طَبَّاعٌ. عَامِلُ مَطْبَعَةٍ.

דָּפַק פ' ١. ضَرَبَ ـِ دَقَّ ـُ قَرَعَ ـَ (الباب). طَرَقَ ـُ نَقَرَ ـُ ٢. ضَاجَعَ. نَامَ ـَ مَعَ. ٣. هَمَزَ ـِ الغَنَمَ. زَجَرَهَا. ٤. סל' سَارَ كَمَا يَجِبُ. أَدَّى عَلَى مَا يُرَامُ. ٥. أَصَابَ بِضَرْبَةٍ شَدِيدَةٍ. خَبَطَ ـِ ٦. نَبَضَ ـِ (القلب). خَفَقَ ـِ דָּפַק בַּדֶּלֶת طَرَقَ (دَقَّ) البَابَ. قَرَعَ البَابَ. نَقَرَهُ. נִדְפַּק ١. ضُرِبَ. خُبِطَ. ٢. סל' خُذِلَ. أُصِيبَ بِخَبْطَةٍ شَدِيدَةٍ. ٣. فَشِلَ ـَ لَمْ يَنْجَحْ. הִתְדַּפֵּק ضَرَبَ ضَرْبًا مُتَوَاصِلاً. إِنْهَالَ.

דֹּפֶק, דּוֹפֶק ז' (דְּפָקִים) نَبْضٌ. نَبْضَةٌ ج نَبَضَاتٌ. מִשֵּׁשׁ אֶת הַדֹּפֶק جَسَّ ـُ النَّبْضَ. سَبَرَ ـِ غَوْرَ. عَجَمَ ـُ عُودَ. שָׂם אֶצְבַּע עַל הַדֹּפֶק وَضَعَ إِصْبَعَهُ عَلَى النُّقْطَةِ الحَسَّاسَةِ. أَصَابَ الهَدَفَ.

דֶּפֶק ז' ١. نَبْضَةٌ. خَفَقَانٌ. ٢. ضَرْبَةٌ. خَبْطَةٌ. ٣. ס"ל صَدْمَةٌ. ضَرْبَةٌ إِنْكِسَارٌ. فَشَلٌ. مُصِيبَةٌ.

דֶּפֶקְט L ז' (־טִים) خَلَلٌ. عَيْبٌ ج عُيُوبٌ ע' פְּגָם.

דֶּפֶקְטִיבִי ת' (־בִיִּים) نَاقِصٌ. ذُو عَيْبٍ. مُشَوَّهٌ.

דַּפְרוֹן ז' (־נִים) صَفْحَةُ نُوتَةٍ مُوسِيقِيَّةٍ.

דֶּפְּרֶסְיָה L נ' (־יוֹת) ١. كَآبَةٌ. غَمٌّ. تَكَدُّرٌ ע' דִּכָּאוֹן. ٢. في الاقتصاد: كَسَادٌ اقْتِصَادِيٌّ. رُكُودٌ.

דַּפְתָּר .Ar ז' (־רִים) دَفْتَرٌ ج دَفَاتِرُ. كُرَّاسٌ ע' פִּנְקָס.

דֵּצִיגְרַם L ז' (־מִים) دِيسِغْرَام. عُشْرُ الْغِرَامِ ע' גְּרַם.

דֵּצִילִיטֶר L ז' (־טְרִים) دِيسِلِيتْر. عُشْرُ اللِّتْرِ ע' לִיטֶר.

דֵּצִימֶטֶר L ז' (־טְרִים) دِيسِمِتْر. عُشْرُ الْمِتْرِ ע' מֶטֶר.

דֶּצֶמְבֶּר L ז' دِيسِمْبِر. كَانُونُ الأَوَّلُ (الشهر الثاني عشر من السنة الميلادية).

דֶּצֶנְטְרָלִיזַצְיָה L נ' لاَمَرْكَزِيَّةٌ. تَوْزِيعُ الصَّلاَحِيَاتِ ע' בִּזּוּר.

דַּק ת' (־קִּים) دَقِيقٌ. رَقِيقٌ ج رِقَاقٌ. نَاعِمٌ. رَفِيعٌ. نَحِيلٌ. דַּק דַּק دَقِيقٌ جِدًّا. نَاعِمٌ جِدًّا. דַּק גֵּו, דַּק גִּזְרָה أَهْيَفُ ج هِيفٌ נ' هَيْفَاءُ. دَقِيقُ الْقَوَامِ. رَشِيقُ الْقَدِّ. مَمْشُوقُ الْقَوَامِ. דַּק רֶגֶשׁ مُرْهَفُ الْحِسِّ. حَسَّاسٌ. בְּהֵמָה דַּקָּה الْحَيَوَانَاتُ الدَّقِيقَةُ. غَنَمٌ (خلاف בְּהֵמָה גַּסָּה اي: البَقَر). עִנְיָן דַּק أَمْرٌ دَقِيقٌ. مَسْأَلَةٌ فِي مُنْتَهَى الدِّقَّةِ. أَمْرٌ فِيهِ إِحْرَاجٌ.

דֶּקָגוֹן G ז' (־נִים) مُعَشَّرٌ. مُضَلَّعٌ ذُو عَشَرَةِ أَضْلاَعٍ.

דִּקְדּוּק ז' (־קִים) ١. قَوَاعِدُ اللُّغَةِ. عِلْمُ النَّحْوِ وَالصَّرْفِ. ٢. دِقَّةٌ. ضَبْطٌ. إِحْكَامٌ. דִּקְדּוּקֵי עֲנִיּוּת نَبْشٌ فِي أُمُورٍ تَافِهَةٍ. الاهْتِمَامُ بِالْجُزْئِيَّاتِ. חֲכַם הַדִּקְדּוּק نَحْوِيٌّ ע' מְדַקְדֵּק. לְכָל פְּרָטָיו וְדִקְדּוּקָיו بِتَفَاصِيلِهِ وَدَقَائِقِهِ. التَّفَاصِيلُ بِحَذَافِيرِهَا.

דִּקְדּוּקִי ת' (־קִיִּים) نَحْوِيٌّ. لُغَوِيٌّ.

דֶּקָדַנְס F ז' ١. إِنْحِطَاطٌ. إِنْحِلاَلٌ. ٢. في الفن: مَذْهَبُ الْفَنِّ لِلْفَنِّ (تطوّر في القرن التاسع عشر).

דִּקְדֵּק פ' ١. دَقَّقَ. ضَبَطَ ـُ أَحْكَمَ. ٢. ضَبَطَ قَوَاعِدَ اللُّغَةِ. דִּקְדֵּק כְּחוּט הַשַּׂעֲרָה دَقَّقَ فِي كُلِّ صَغِيرَةٍ وَكَبِيرَةٍ. بَالَغَ فِي التَّدْقِيقِ.

דַּקְדְּקָן ז' (־נִים) ١. مُدَقِّقٌ. مُتَشَدِّدٌ. صَارِمٌ. ٢. لُغَوِيٌّ. نَحْوِيٌّ.

דַּקְדְּקָנוּת נ' تَدْقِيقٌ. صَرَامَةٌ. إِهْتِمَامٌ بِدَقَائِقِ الأُمُورِ.

דַּקָּה נ' (־קּוֹת) دَقِيقَةٌ ج دَقَائِقُ.

דַּקּוֹר ז' (־רִים) مِخْرَزٌ. مِثْقَبٌ. مِثْقَابٌ. إِزْمِيلٌ ج أَزَامِيلُ.

דִּקּוּר, דִּיקוּר ז' ١. طَعْنٌ. وَخْزٌ. نَخْسٌ. דִּקּוּר מְחָטִים في الطب: الوَخْزُ بِالإِبَرِ (acupuncture).

דֶּקוֹרָטוֹר L ז' (־רִים) مُزَخْرِفٌ. مُهَنْدِسٌ أَوْ مُصَمِّمُ الدِّيكُورِ ע' תַּפְאוּרָן.

דֶּקוֹרָטִיבִי ת' (־בִיִּים) دِيكُورِيٌّ. زُخْرُفِيٌّ. تَزْيِينِيٌّ.

דֶּקוֹרַצְיָה נ' (־יוֹת) دِيكُور. زَخْرَفَةٌ. تَصْمِيمُ الْمَنَاظِرِ (في المسرح) ע' תַּפְאוּרָה.

דַּקּוּת נ' (־קּוּיוֹת) ١. دِقَّةٌ. نَحَافَةُ جِسْمٍ. رَشَاقَةٌ. ٢. رِقَّةٌ. لَطَافَةٌ. نُعُومَةٌ.

דַּקִּיק ת' (דַּקִּיקִים), **דַּקִּיק** ת' (־קִּים) رَفِيعٌ. دَقِيقٌ جِدًّا. مِجْهَرِيٌّ.

דַּקִּיקוּת נ' دِقَّةٌ مُتَنَاهِيَةٌ. رِقَّةٌ. نُعُومَةٌ.

דְּקִירָה נ' (־רוֹת) ١. طَعْنَةٌ ج طَعَنَاتٌ. وَخْزَةٌ ج وَخَزَاتٌ. ٢. مجازًا: تَجْرِيحٌ. كَلاَمٌ لاَذِعٌ. דְּקִירַת מָוֶת طَعْنَةٌ نَجْلاَءُ.

דֶּקֶל ז' (דְּקָלִים) نَخْلَةٌ ج نَخْلٌ وَنَخِيلٌ. شَجَرَةُ الْبَلَحِ. לִבְּבוֹת דֶּקֶל جُمَّارٌ (مفرد: جُمَّارَةٌ). עֲלֵה דֶּקֶל سَعْفَةٌ ج سَعَفٌ.

דֶּקְלוּם L ז' (־מִים) تِلاَوَةٌ. إِنْشَادٌ. قِرَاءَةٌ فَنِّيَّةٌ. تَرْتِيلٌ.

דֶּקָלִיטֶר G ז' (־טְרִים) دِيكَالِتْر. عَشَرَةُ اللِّتْرِ.

דִּקְלֵם פ' تَلاَ ـُ أَلْقَى. أَنْشَدَ. رَتَّلَ. قَرَأَ ـَ بِصُورَةٍ فَنِّيَّةٍ.

דֶּקְלָרַצְיָה L נ' (־יוֹת) إِعْلاَنٌ ע' הַצְהָרָה.

דֶּקָן G ז' (־נִים) ١. عَمِيدُ كُلِّيَّةٍ ج عُمَدٌ. ٢. رَئِيسُ كَهَنَةٍ.

דָּקַר פ' ١. وَخَزَ (يَخِزُ). نَخَزَ ـَ طَعَنَ ـَ حَزَّ ـُ ٢. عَرَضَ بِـ خَدَشَ. נִדְקַר طُعِنَ. وُخِزَ.

דֶּקֶר ז' (דְּקָרִים) ١. مِغْرَزٌ ج مَغَارِزُ. ٢. مِثْقَبٌ ج مَثَاقِبُ. مِنْحَتٌ. ٣. كَاشِفُ أَلْغَامٍ يَدَوِيٌّ (prodder). ٤. طَعْنٌ. وَخْزٌ.

דְּקָרוּר ז' (־רִים) ١. وَخْزٌ خَفِيفٌ. ٢. في الطب: وَخْزٌ بِالإِبَرِ.

דָּר פ' سَكَنَ ـُ قَطَنَ ـُ ע' (דור).

ד"ר קיצור דוקטור دُكْتُور.

דְּרָא .Ar ז' جِيلٌ. חַד בְּדָרָא وَحِيدُ زَمَانِهِ ע' חַד.

דֵּרָאוֹן, דֵּירָאוֹן ז' خِزْيٌ. عَارٌ. شَنَارٌ. شَيْنٌ. דֵּרָאוֹן עוֹלָם وَصْمَةُ عَارٍ أَبَدِيَّةٌ. عَارٌ عَلَى مَدَى الْحَيَاةِ.

דִּרְבּוּן ז' (־נִים) ١. هَمْزٌ. وَخْزٌ. نَخْسٌ. ٢. حَثٌّ. تَحْفِيزٌ. تَعْجِيلٌ.

דֶּרְבִּי .En ז' دَرْبِي. (سباق خيل أو سباق بين فريقين من نفس المدينة).

דָּרְבָן, דָּרְבוֹן ז' (־נוֹת) ١. مِهْمَازٌ ج مَهَامِيزُ. مِنْخَسٌ ج مَنَاخِسُ. كُلاَّبٌ. كَلاَّبَةٌ. ٢. شَوْكَةُ الْقُنْفُذِ ج شَوْكٌ. ٣. صِيصَةٌ. شَوْكَةُ الدِّيكِ فِي مُؤَخَّرِ قَدَمِهِ. דְּבָרִים כְּדָרְבָנוֹת كَلاَمٌ لاَذِعٌ وَصَرِيحٌ. كَلاَمٌ مُوجِعٌ فِي الصَّمِيمِ.

דַּרְבָּן ז' (־נִים) دُلْدُلٌ. شَيْهَمٌ ج شَيَاهِمُ. نَيْصٌ (حيوان يشبه القُنْفذ).

דִּרְבֵּן פ' ١. هَمَزَ ـِ نَخَسَ ـُ ٢. حَثَّ ـُ إِسْتَحَثَّ. حَفَّزَ. حَضَّ ـُ عَلَى.

أَهَابَ بِـ.

דָּרְבָּנָן ע' רַבָּנָן.

דֵּרֵג, דירג פ' ١. دَرَّجَ. قَسَّمَ إِلَى دَرَجَاتٍ. ٢. رَتَّبَ. صَفَّ ـُ. صَنَّفَ ע' שָׁדָרַג. דֹּרַג دُرِّجَ. قُسِّمَ إِلَى دَرَجَاتٍ أَوْ مَرَاحِلَ. הִדָּרֵג دُرِّجَ. قُسِّمَ إِلَى دَرَجَاتٍ أَوْ مَرَاحِلَ.

דֶּרֶג ז' (דְּרָגִים) دَرَجَةٌ ج دَرَجَاتٌ. مُسْتَوًى ج مُسْتَوَيَاتٌ. نَسَقٌ ج أَنْسَاقٌ. مَرْتَبَةٌ ج مَرَاتِبُ. מִשְׁלַחַת בְּדֶרֶג גָּבוֹהַּ وَفْدٌ عَلَى مُسْتَوًى عَالٍ.

דַּרְגָּה נ' (דְּרָגוֹת) ١. دَرَجَةٌ ج دَرَجَاتٌ. مِرْقَاةٌ ج مَرَاقٍ(ي). ٢. مجازًا: مَرْحَلَةٌ ج مَرَاحِلُ. خُطْوَةٌ ج خُطُوَاتٌ وخَطَوَاتٌ. ٣. في الجيش: رُتْبَةٌ ج رُتَبٌ. نَسَقٌ ج أَنْسَاقٌ. ٤. مَنْزِلَةٌ ج مَنَازِلُ. مَقَامٌ. مَكَانَةٌ. ٥. في التوراة: عَلَامَةُ الارْتِفَاعِ فِي تَجْوِيدِ التَّوْرَاةِ. דַּרְגָּה צְבָאִית رُتْبَةٌ عَسْكَرِيَّةٌ. דַּרְגַּת יִחוּס رُتْبَةٌ شَرَفِيَّةٌ. דַּרְגַּת כָּבוֹד رُتْبَةٌ فَخْرِيَّةٌ. رُتْبَةُ شَرَفٍ. דַּרְגַּת שָׂכָר فِئَةُ رَاتِبٍ ج فِئَاتٌ. יְרִידַת דַּרְגָּה وَاطِئٌ. مُنْحَطٌّ. הַעֲלָה בְּדַרְגָּה رَفَعَ بِرُتْبَةٍ (بِدَرَجَةٍ) ע' שָׁדָרַג. עָלָה בְּדַרְגָּה رُفِعَ دَرَجَةً. تَرَقَّى. تَرَفَّعَ. הַעֲלָאָה בְּדַרְגָּה تَرْفِيعٌ. تَرْقِيَةٌ ע' שִׁדְרוּג.

דַּרְגְּנוֹעַ ז' (־עִים) سَلَالِمُ مُتَحَرِّكَةٌ. سُلَّمٌ كَهْرَبَائِيٌّ مُتَحَرِّكٌ (escalator).

דַּרְגָּשׁ ז' (־שִׁים) أَرِيكَةٌ ج أَرَائِكُ. كَنَبَةٌ ج كَنَبَاتٌ. تَخْتٌ ج تُخُوتٌ. ٢. إِسْكَمْلَةٌ. كُرْسِيٌّ بِلَا مَسْنَدٍ ע' הֲדוֹם.

דַּרְדּוּר ז' (־רִים) دَحْرَجَةٌ. دَهْوَرَةٌ. تَدَهْوُرٌ.

דַּרְדָּס ז' (־סִים) ١. خُفٌّ ج خِفَافٌ. مَدَاسٌ. ٢. جُرْمُوقٌ. قَالُوشٌ. كَالُوشٌ ע' עַרְדָּל. ٣. דַּרְדָּסִים ז"ר في قصص الأطفال: سَنْفُورٌ ج سَنَافِيرُ. قَزَمٌ ج أَقْزَامٌ.

דַּרְדַּק ז' (־קִים) حَدَثٌ ج أَحْدَاثٌ. صَبِيٌّ ج صِبْيَانٌ. مُبْتَدِئٌ. מְלַמֵּד דַּרְדְּקֵי مُعَلِّمُ الْمُبْتَدِئِينَ. مُعَلِّمُ الأَحْدَاثِ.

דַּרְדַּר .Ar ז' (־דָּרִים) في النبات: دَرْدَارٌ. قَنْطَرِيُونٌ (centaurea).

דִּרְדֵּר פ' دَحْرَجَ. دَهْوَرَ. دَحْدَلَ. הִתְדַּרְדֵּר, נִדְרְדַּר تَدَحْرَجَ. تَدَهْوَرَ ومجازًا: إِنْحَطَّ. سَاءَتْ حَالَتُهُ.

דַּרְהַם G ז' (־מִים) دِرْهَمٌ ج دَرَاهِمُ (نقد في بعض الدول العربية).

דֵּרוּג, דירוג ז' (־גִים) تَدْرِيجٌ. تَقْسِيمٌ حَسَبَ دَرَجَاتٍ.

דְּרוּזִי תו"ז (־זִים, ־זִיּוֹת) دُرْزِيٌّ ج دُرُوزٌ. وَاحِدٌ مِنْ بَنِي مَعْرُوفٍ. הַר הַדְּרוּזִים جَبَلُ الدُّرُوزِ.

דַּרְוִינִיזְם, דרוויניזם .En ז' الدَّارْوِينِيَّةُ (نظرية داروين حول سنة النشوء والارتقاء).

דַּרְוִישׁ, דרוויש P ז' (־שִׁים) دَرْوِيشٌ ج دَرَاوِيشُ. فَقِيرٌ صُوفِيٌّ. מִסְדַּר דַּרְוִישִׁים طَرِيقَةٌ دِينِيَّةٌ إِسْلَامِيَّةٌ ج طَرَائِقُ.

דָּרוּךְ ת' (דְּרוּכִים) ١. مُوَتَّرٌ. مَشْدُودٌ. مَنْصُوبٌ. ٢. مُسْتَعِدٌّ. مُتَأَهِّبٌ. ٣. مُوَطَّأٌ. مَطْرُوقٌ. مُدَاسٌ.

דָּרוֹם ז' جَنُوبٌ. جِهَةُ الْجَنُوبِ. דְּרוֹם אֲמֶרִיקָה أَمْرِيكَا الْجَنُوبِيَّةُ. אַרְצוֹת הַדָּרוֹם دُوَلُ الْجَنُوبِ (جنوب خط الاستواء وهي دول فقيرة).

דְּרוֹמִי ת' (־מִיִּים) جَنُوبِيٌّ. قِبْلِيٌّ מ'. דְּרוֹמִית־מִזְרָחִית الجِهَةُ الْجَنُوبِيَّةُ الشَّرْقِيَّةُ. דְּרוֹמִית־מַעֲרָבִית الجِهَةُ الْجَنُوبِيَّةُ الْغَرْبِيَّةُ.

דָּרוּס ת' (דְּרוּסִים) ١. مُدَاسٌ. مَسْحُوقٌ. مُوَطَّأٌ. ٢. مُفْتَرَسٌ.

דְּרוֹר ז' (־רִים) حُرِّيَّةٌ. عِتْقٌ. إِنْطِلَاقٌ. تَحَرُّرٌ. צִפּוֹר דְּרוֹר ١. مجازًا: حُرٌّ. طَلِيقٌ. ٢. سُنُونُو. ٣. الدُّورِيُّ. קָרָא דְּרוֹר أَعْتَقَ. حَرَّرَ. فَكَّ ـُ. أَطْلَقَ سَرَاحَ. أَفْرَجَ عَنْ.

דְּרוּשׁ ז' (־שִׁים) ١. خُطْبَةٌ دِينِيَّةٌ. مَوْعِظَةٌ ج مَوَاعِظُ. شَرْحٌ. تَأْوِيلٌ. ٢. فَرْضِيَّةٌ فَلْسَفِيَّةٌ. قَضِيَّةٌ ج قَضَايَا.

דָּרוּשׁ ת' (דְּרוּשִׁים) مَطْلُوبٌ. مَرْغُوبٌ. مَنْشُودٌ. ضَرُورِيٌّ. מְדוֹר דְּרוּשִׁים (בְּעִתּוֹן) رُكْنُ الْوَظَائِفِ الشَّاغِرَةِ (في صحيفة).

דְּרִיכָה נ' ١. دِيَاسَةٌ. دَوْسٌ. سَحْقٌ. عَصْرٌ. وَطْءٌ. ٢. شَدٌّ. تَوْتِيرٌ. דְּרִיכָה בַּמָּקוֹם ١. مُرَاوَحَةٌ فِي الْمَكَانِ. ٢. جُمُودٌ. رُكُودٌ. عَدَمُ تَقَدُّمٍ.

דְּרִיכוּת נ' ١. إِسْتِعْدَادٌ. تَأَهُّبٌ. تَحَفُّزٌ. تَهَيُّؤٌ. ٢. تَوَتُّرٌ.

דְּרִיסָה נ' ١. دَوْسٌ. دِيَاسَةٌ. دِرَاسَةٌ. ٢. دَعْسٌ. دَهْسٌ. ٣. نَهْشٌ. إِفْتِرَاسٌ. ٤. عَصْرُ الزَّيْتُونِ أَوِ الْعِنَبِ. דְּרִיסַת רֶגֶל ١. مَوْطِئُ قَدَمٍ. ٢. مجازًا: مِسْمَارُ جُحَا.

דְּרִישָׁה נ' (־שׁוֹת) ١. طَلَبٌ (في الاقتصاد ايضًا). مَطْلَبٌ. مُطَالَبَةٌ. إِقْبَالٌ عَلَى. ٢. بَحْثٌ. إِسْتِقْصَاءٌ. ٣. مَوْعِظَةٌ. تَفْسِيرٌ دِينِيٌّ. דְּרִישַׁת שָׁלוֹם سَلَامٌ. تَحِيَّةٌ. חֲקִירָה וּדְרִישָׁה بَحْثٌ وَاسْتِقْصَاءٌ. לְפִי דְּרִישָׁה حَسَبَ الطَّلَبِ.

דָּרַךְ פ' ١. خَطَا ـُ. دَاسَ ـُ. ٢. وَطِئَ (يَطَأُ). دَهَسَ ـَ. عَصَرَ ـِ (العنب). ٣. شَدَّ ـُ الْوَتَرَ. وَتَّرَ. ٤. تَأَهَّبَ لِلرَّمْيِ. דָּרַךְ בַּמָּקוֹם رَاوَحَ. لَمْ يَتَقَدَّمْ. جَمَدَ ـُ فِي مَكَانِهِ. דָּרַךְ כּוֹכָב بَزَغَ ـُ نَجْمٌ. وُلِدَ نَجْمٌ جَدِيدٌ ومجازًا: ظَهَرَتْ ـ مَوْهِبَةٌ جَدِيدَةٌ. דָּרַךְ עַל הַיַּבֶּלֶת שֶׁל פְּלוֹנִי أَصَابَ فُلَانًا فِي نِقَاطِ ضَعْفِهِ. בַּמָּקוֹם דְּרֹךְ! في الجيش: مَكَانَكَ رَاوِحْ! مَكَانَكَ سِرْ! נִדְרַךְ ١. دِيسَ. وُطِئَ. دُعِسَ. ٢. عُصِرَ. ٣. وُتِّرَ. تَوَتَّرَ. إِنْشَدَّ. הִדְרִיךְ ١. أَرْشَدَ. قَادَ ـُ. ٢. دَرَّبَ. عَلَّمَ. هَدَى ـِ. وَجَّهَ. دَلَّ ـُ. הִדְרִיךְ מְנוּחָתוֹ أَقَضَّ مَضْجَعَهُ. قَلْقَلَ رَاحَتَهُ. نَغَّصَ عَيْشَهُ.

דֶּרֶךְ זו"נ (דְּרָכִים) ١. طَرِيقٌ ج طُرُقٌ. دَرْبٌ ج دُرُوبٌ. سَبِيلٌ ج سُبُلٌ. صِرَاطٌ ج صُرُطٌ. سِكَّةٌ. وِجْهَةٌ. ٢. سُلُوكٌ. مَنْحًى ج مَنَاحٍ(ي). نَهْجٌ. طَرِيقَةٌ ج طَرَائِقُ. مَذْهَبٌ ج مَذَاهِبُ. ٣. في القواعد: صِيغَةٌ (فعل او مصدر مثلاً). ٤. وَسِيلَةٌ ج

وَسَائِلُ. ٥. דֶּרֶךְ־ عَبْرَ. عَنْ طَرِيقِ. بِوَاسِطَةِ. مِنْ خِلَالِ. בְּדֶרֶךְ־ ١. بِشَكْلِ. بِصُورَةِ. بِمَثَابَةِ. ٢. بِوَاسِطَةِ. بِطَرِيقِ. בְּדֶרֶךְ אַקְרַאי صُدْفَةً. مُصَادَفَةً. وَلِيدُ الصُّدْفَةِ. בְּדֶרֶךְ כְּלָל عَلَى وَجْهِ العُمُومِ. عُمُومًا. بِصِفَةٍ عَامَّةٍ. إِجْمَالاً. דֶּרֶךְ אַגַּב عَلَى فِكْرَةٍ ע' אַגַּב. דֶּרֶךְ אֶרֶץ حُسْنُ سُلُوكٍ. إِنْسَانِيَّةٌ. آدَابٌ ע' אֶרֶץ. דֶּרֶךְ גִּישָׁה مَمَرٌّ ج مَمَرَّاتٌ. طَرِيقٌ دَاخِلِيَّةٌ. דֶּרֶךְ הַחִוּוּי في القواعد: الصِّيغَةُ الخَبَرِيَّةُ ע' חִוּוּי. דֶּרֶךְ הַיָּם بِطَرِيقِ البَحْرِ. بَحْرًا. דֶּרֶךְ הַיָּשָׁר الصِّرَاطُ المُسْتَقِيمُ. الهُدَى. דֶּרֶךְ יִסּוּרִים دَرْبُ الآلَامِ (في القدس سار فيه السيد المسيح). דֶּרֶךְ יְשָׁרָה طَرِيقٌ قَوِيمٌ (قَوِيمَةٌ). قَصْدُ السَّبِيلِ. هُدًى. سَوَاءُ السَّبِيلِ. جَادَّةُ الصَّوَابِ. דֶּרֶךְ כָּל הָאָרֶץ مَصِيرُ كُلِّ حَيٍّ. نِهَايَةُ كُلِّ لَحْمٍ وَدَمٍ. דֶּרֶךְ הַמֶּלֶךְ الطَّرِيقُ العَامُّ. الطَّرِيقُ الرَّئِيسِيَّةُ. طَرِيقٌ سُلْطَانِيٌّ. דֶּרֶךְ מָשָׁל عَلَى سَبِيلِ المِثَالِ. مَثَلاً. דֶּרֶךְ צְלֵחָה! رَاشِدَةً! مَعَ السَّلَامَةِ! فِي أَمَانِ اللّٰهِ! عَلَى الطَّائِرِ المَيْمُونِ! דֶּרֶךְ רָאשִׁית طَرِيقٌ رَئِيسِيَّةٌ. דֶּרֶךְ הָרַבִּים الطَّرِيقُ العَامُّ. דַּרְכֵי שָׁלוֹם طُرُقٌ سِلْمِيَّةٌ. אֵם הַדֶּרֶךְ أُمُّ الطَّرِيقِ. مُفْتَرَقُ الطُّرُقِ. قَارِعَةُ الطَّرِيقِ. תְּפִלַּת הַדֶּרֶךְ صَلَاةُ السَّفَرِ. בְּדֶרֶךְ זוֹ אוֹ אַחֶרֶת بِطَرِيقَةٍ أَوْ أُخْرَى. בְּדֶרֶךְ נֵס بِأُعْجُوبَةٍ. بِقُدْرَةِ قَادِرٍ. بِمُعْجِزَةٍ. מְדִינָה בְּדֶרֶךְ دَوْلَةٌ فِي طَرِيقِ التَّكْوِينِ. כְּדֶרֶךְ־ مِثْلَ. عَلَى مِثَالِ. عَلَى غِرَارِ. عَلَى مِنْوَالِ. כְּדַרְכּוֹ كَعَادَتِهِ. عَلَى طَرِيقَتِهِ. כְּדַרְכּוֹ בַּקֹּדֶשׁ مجازًا: عَلَى طَرِيقَتِهِ المُعْتَادَةِ. عَلَى دَأْبِهِ. הָלַךְ בְּדֶרֶךְ כָּל הָאָרֶץ مَضَى فِي ذِمَّةِ اللّٰهِ. تُوُفِّيَ ע' הָלַךְ. סָלַל אֶת הַדֶּרֶךְ לְ־ مَهَّدَ السَّبِيلَ لِـ فَتَحَ الأَبْوَابَ أَمَامَ. وَطَّأَ. פִּנָּה דֶּרֶךְ לְ־ أَخْلَى السَّبِيلَ لِـ أَفْسَحَ المَجَالَ لِـ وَسَّعَ الطَّرِيقَ.

דַּרְכּוֹן ז' (־נִים) جَوَازُ سَفَرٍ ج جَوَازَاتٌ. بَاسْبُورْت. דַּרְכּוֹן שֵׁרוּת جَوَازُ سَفَرٍ دِبْلُومَاسِيٌّ.

(דרם) הִדְרִים פ' إِتَّجَهَ جَنُوبًا. يَمَّمَ شَطْرَ الجَنُوبِ.

דְּרָמָה G נ' (־מוֹת) دْرَامَا. فَاجِعَةٌ ج فَوَاجِعُ. رِوَايَةٌ (تَمْثِيلِيَّةٌ) مُحْزِنَةٌ. ٢. مجازًا: حَادِثٌ مُرَوِّعٌ.

דֶּרְמָטוֹלוֹג G ז' (־גִים) أَخِصَّائِيُّ أَمْرَاضِ الجِلْدِ.

דֶּרְמָטוֹלוֹגְיָה נ' عِلْمُ أَمْرَاضِ الجِلْدِ (dermatology).

דְּרָמָטוּרְג ז' (־גִים) رِوَائِيٌّ. كَاتِبٌ رِوَائِيٌّ أَوْ مَسْرَحِيٌّ.

דְּרָמָטִיזַצְיָה G נ' ١. مَسْرَحَةٌ. إِفْرَاغٌ فِي قَالَبٍ دَرَامِيٍّ. ٢. مجازًا: تَهْوِيلٌ. إِثَارَةٌ.

דְּרָמָתִי ת' (־תִיִּים) دَرَامِيٌّ. مَسْرَحِيٌّ. رِوَائِيٌّ. ٢. مُحْزِنٌ. مُثِيرٌ.

דָּרַס פ' ١. دَهَسَ ـ دَاسَ ـُ وَطِئَ (يَطَأُ). ٢. ضَغَطَ ـ كَبَسَ ـِ ٣. نَهَشَ ـ إِفْتَرَسَ. נִדְרַס ١. دُهِسَ. دِيسَ. دُعِسَ. ٢. أُفْتُرِسَ.

דְּרַסְטִי G ת' (־טִיִּים) عَنِيفٌ. شَدِيدٌ. قَاسٍ(ي). صَارِمٌ. مُنْطَوٍ عَلَى التَّطَرُّفِ.

דְּרָקוֹן G ז' (־נִים) ١. تِنِّينٌ ج تَنَانِينُ. ثُعْبَانُ البَحْرِ (افعى اسطوري). الأُفْعُوَانُ المُجَنَّحُ. ٢. في الفلك: كَوْكَبُ التِّنِّينِ.

דְּרָקוֹנִי ת' (־נִיִּים) شَرِسٌ. عَنِيفٌ. ضَارٍ (ي).

דָּרַשׁ פ' ١. طَلَبَ ـُ طَالَبَ. أَرَادَ. ٢. بَحَثَ ـَ إِسْتَقْصَى. ٣. خَطَبَ ـُ وَعَظَ (يَعِظُ). ٤. شَرَحَ ـَ. דָּרַשׁ בְּמַפְגִּיעַ أَلَحَّ فِي الطَّلَبِ. أَلْحَفَ فِي السُّؤَالِ. דָּרַשׁ בַּעֲדוֹ شَفَعَ ـَ لَهُ. إِسْتَعْطَفَ (إِسْتَرْحَمَ) مِنْ أَجْلِهِ. דָּרַשׁ טוֹב לוֹ تَمَنَّى لَهُ كُلَّ خَيْرٍ. דָּרַשׁ רָעָתוֹ حَاوَلَ الإِسَاءَةَ إِلَيْهِ. كَادَ ـِ لَهُ. تَعَرَّضَ لَهُ. דָּרַשׁ בִּשְׁלוֹמוֹ أَقْرَأَهُ السَّلَامَ. سَلَّمَ عَلَيْهِ. אוֹמֵר דָּרְשֵׁנִי (الأَمْرُ) يَفْتَقِرُ إِلَى إِيضَاحٍ. يَحْتَاجُ إِلَى شَرْحٍ إِضَافِيٍّ. נִדְרַשׁ ١. طُلِبَ. طُولِبَ. ٢. فُسِّرَ. شُرِحَ. ٣. أُجِيبَ إِلَى طَلَبِهِ. ٤. إِحْتَاجَ إِلَى.

דְּרָשׁ ז' (־שִׁים) مَغْزًى بَاطِنِيٌّ. القِيَاسُ العَقْلِيُّ. تَأْوِيلٌ أَوْ شَرْحٌ أَوْ تَفْسِيرُ آيَاتِ الكِتَابِ المُقَدَّسِ عَنْ طَرِيقِ التَّعَمُّقِ وَالتَّوَسُّعِ ע' פְּשָׁט.

דְּרָשָׁה נ' (־שׁוֹת) ١. وَعْظٌ. عِظَةٌ ج عِظَاتٌ. خُطْبَةٌ (في مسجد) ج خُطَبٌ. كِرَازَةٌ (في كنيسة). ٢. المَغْزَى البَاطِنِيُّ. דְּרָשַׁת יוֹם הַשִּׁשִּׁי (בְּמִסְגָּד) خُطْبَةُ الجُمُعَةِ (في مسجد).

דַּרְשָׁן ז' (־נִים) ١. خَطِيبٌ ج خُطَبَاءُ. ٢. وَاعِظٌ ج وُعَّاظٌ. كَارِزٌ. كَارُوزٌ (في كنيسة). ٣. مُفَسِّرُ الكِتَابِ المُقَدَّسِ.

דַּרְשָׁנוּת נ' ١. وَعْظٌ. خِطَابَةٌ. كِرَازَةٌ (في كنيسة). ٢. تَفْسِيرٌ بَاطِنِيٌّ لِآيَاتِ الكِتَابِ المُقَدَّسِ.

דָּשׁ פ' دَاسَ ـُ ע' (דוש).

דַּשׁ ז' (־שִּׁים) قَلَّابَةٌ. قَلَّابٌ. قَلْبَة עק'. طَيَّةُ السُّتْرَةِ.

ד"שׁ ז' ר"ת דְּרִישַׁת שָׁלוֹם سَلَامٌ. تَحِيَّةٌ. تَمَنِّيَاتٌ.

דֶּשֶׁא ז' (דְּשָׁאִים) عُشْبٌ ج أَعْشَابٌ. حَشِيشٌ ج حَشَائِشُ. نَجِيلٌ. كَلَأٌ.

דִּשְׁדּוּשׁ ז' ١. خَوْضٌ. دِيَاسَةٌ. دَوْسٌ. ٢. تَوَحُّلٌ. تَخَبُّطٌ. سَيَخَانٌ. تَخْبِيصٌ. ٣. مجازًا: دَرْدَشَةٌ. ثَرْثَرَةٌ. דִּשְׁדּוּשׁ בַּבֹּץ خَوْضٌ فِي الوَحْلِ (الطِّينِ). تَوَحُّلٌ.

דִּשְׁדֵּשׁ פ' دَاسَ ـُ خَاضَ ـُ (في الوحل). تَوَحَّلَ. تَخَبَّطَ فِي مَخَاضَةٍ. خَبَّصَ.

דִּשּׁוּן, דִּישּׁוּן ז' ١. تَسْمِيدٌ. تَطْيِيبُ الأَرْضِ. تَزْبِيلٌ. ٢. إِزَالَةُ الرَّمَادِ.

דֶּשֶׁן ז' (דְּשָׁנִים) ١. سَمَادٌ ج أَسْمِدَةٌ. ٢. سَمْنٌ ج أَسْمَانٌ. دُهْنٌ ج دُهُونٌ.

דֹּשֶׁן, דּוֹשֶׁן ז' خُصُوبَةٌ. دَسَامَةٌ (ارض).

דָּשֵׁן ת' (דְּשֵׁנִים) خِصْبٌ. خَصِيبٌ. سَمِينٌ ج سِمَانٌ. مَرِيعٌ. אֲדָמָה דְּשֵׁנָה أَرْضٌ خِصْبَةٌ.

דִּשֵּׁן, דִּישֵּׁן פ' سَمَّدَ. سَمَّنَ. דָּשַׁן ١. سُمِّدَ. تَسَمَّدَ. ٢. سُعِدَ. قَرَّ عَيْنًا. كَانَ رَاضِيًا. מְדֻשָּׁן עֹנֶג مُتْرَفٌ. رَخِيُّ البَالِ.

דַּשְׁנוּת נ' دُسُومَةٌ. دُهُونَةٌ. خُصُوبَةٌ.

דָּת נ' (־תוֹת) ١. دِينٌ ج أَدْيَانٌ. دِيَانَةٌ ج دِيَانَاتٌ. عَقِيدَةٌ دِينِيَّةٌ ج عَقَائِدُ. مُعْتَقَدٌ ج مُعْتَقَدَاتٌ. إِيمَانٌ. سُنَّةٌ ج سُنَنٌ. شَرِيعَةٌ ج شَرَائِعُ. דַּת מֹשֶׁה شَرِيعَةُ مُوسَى. الشَّرِيعَةُ اليَهُودِيَّةُ المُدَوَّنَةُ. الدِّيَانَةُ اليَهُودِيَّةُ. בֶּן דַּת מֹשֶׁה مُوسَوِيٌّ. كَلِيمِيٌّ. يَهُودِيٌّ ج يَهُودٌ. כַּדָּת, כַּדָּת וְכַדִּין حَسَبَ الشَّرِيعَةِ. ٢. حَسَبَ الأُصُولِ المَرْعِيَّةِ. كَمَا يَجِبُ. عَلَى مَا يُرَامُ. כְּדַת מֹשֶׁה וְיִשְׂרָאֵל بِمُقْتَضَى شَرِيعَةِ مُوسَى، بِمُوجِبِ الدِّيَانَةِ اليَهُودِيَّةِ. דָּבַק בְּעֶקְרוֹנוֹת הַדָּת تَمَسَّكَ بِأَهْدَابِ الدِّينِ. הֵמִיר אֶת דָּתוֹ غَيَّرَ دِينَهُ. إِرْتَدَّ عَنْ دِيَانَتِهِ الأَصْلِيَّةِ. חֲכַם דָּת كَاهِنٌ ج كَهَنَةٌ. لَاهُوتِيٌّ ע' חָכָם. מִשְׂרַד הַדָּתוֹת وِزَارَةُ الشُّؤُونِ الدِّينِيَّةِ.

דָּתִי ת' (־יִּים) ١. دِينِيٌّ. مِلِّيٌّ. مَا يَخْتَصُّ بِالدِّينِ. ٢. دَيِّنٌ. مُتَدَيِّنٌ. مُؤْمِنٌ. אַנְטִי דָּתִי لَادِينِيٌّ. غَيْرُ مُؤْمِنٍ.

דָּתִיּוּת נ' ١. دِينِيَّةٌ. ٢. المُحَافَظَةُ عَلَى الدِّينِ.

ה

ה ١. الحَرْفُ الخَامِسُ مِنْ حُرُوفِ الأَبْجَدِيَّةِ العِبْرِيَّةِ وَاسْمُهُ הֵא وَيُقَابِلُهُ حَرْفُ الهَاء بِالعَرَبِيَّةِ. ٢. في حساب الجمّل: خَمْسَةٌ. خَمْسٌ. الخَامِسُ. الخَمِيسُ. ה' פְּעָמִים خَمْسُ مَرَّاتٍ. יוֹם ה' يَوْمُ الخَمِيسِ. כִּתָּה ה' الصَّفُّ الخَامِسُ. ٣. ה' في التقويم العبري: خَمْسَةُ آلَافٍ (٥٠٠٠).

הַ־ (הָ־, הֶ־) أدَاةُ تَعْرِيفِ الاسْمِ أوِ الصِّفَةِ تُقَابِلُ "ألـ التَّعْرِيف" بِالعَرَبِيَّةِ وَتَدُلُّ عَلَى أنَّ الاسْمَ مُعَرَّفٌ (مَعْرِفَةٌ) وَلَيْسَ نَكِرَةً (مثل: הַמּוֹרֶה المُعَلِّمُ، הָאוֹר النُّورُ، הֶחָדָשׁ الجَدِيدُ). هذَا الحَرْفُ (ה) يُسَمَّى הֵא הַיְּדִיעָה أوْ הֵא הַיִּדּוּעַ أيْ: ألـ التَّعْرِيفِ.

הֲ־ (הַ־, הֶ־) أ. هَلْ. إذَا جَاءَتْ قَبْلَ الكَلِمَةِ الأولَى فِي الجُمْلَةِ تَدُلُّ عَلَى السُّؤَالِ (مثل: הֲשֹׁמֵר אָחִי אָנֹכִי? أأنَا الحَارِسُ أخِي؟ هَلْ أنَا حَارِسُ أخِي؟) הֲיֵשׁ חֲדָשׁוֹת! هَلْ مِنْ جَدِيدٍ؟ أمِنْ جَدِيد؟ הַאִם! هَلْ؟ הַאִם לֹא! هَلَّا؟

ה' קיצור יְהוָה أيْ אֲדֹנָי اللهُ تَعَالَى. المَوْلَى الكَرِيمُ.

הֵא נ' إسْمُ الحَرْفِ العِبْرِيِّ ה ע' ה. בְּהֵא הַיְּדִיעָה بِالفِعْلِ. بِالتَّأكِيدِ. הוּא הָאִישׁ הַנָּכוֹן בְּהֵא הַיְּדִיעָה إنَّهُ الرَّجُلُ المُنَاسِبُ بِالتَّأكِيدِ. הֵא הַמְּגַמָּה حَرْفُ ה الَّذِي يُشِيرُ إلَى الاتِّجَاهِ (مثل: וַיִּסַּע מִצְרַיְמָה فَسَافَرَ إلَى مِصْرَ). הֵא הַשְּׁאֵלָה, הֵא הַתְּמִהָה لِلسُّؤَالِ أوِ التَّعَجُّبِ وَيُقَابِلُهُ أ. هَلْ (مثل: הֲרָצַחְתָּ וְגַם יָרָשְׁתָּ?! أتَقْتُلُ وَتَرِثُ؟!).

הֵא מ"ק حَرْفٌ بِمَعْنَى: خُذْ! تَفَضَّلْ! هَا! هَاكَ! هُوَ ذَا. הֵא לְךָ خُذْ! تَفَضَّلْ! دُونَكَ! إلَيْكَ بِـ!

הָא .Ar מ"ג إسْمُ إشَارَةٍ لِلْمُؤَنَّثِ. ذِي. هذِهِ. وَقَدْ تُذَكَّرُ: ذَا. هذَا. הָא בְּהָא תַּלְיָא هذَا بِهذَا مُتَّصِلَانِ. הָא וְהָא هذَا وَهذَا. هذَا وَذَاكَ. עַל הָא וְעַל דָּא, תְּהָא וּבְדָא عَنْ هذَا وَذَاكَ. عَنْ أمُورٍ شَتَّى. دَرْدَشَةٌ عَنْ أمُورٍ شَتَّى. הָא כֵּיצַד! הָכֵיצַד! كَيْفَ؟ بِأيِّ كَيْفِيَّةٍ؟ וְהָא רְאָיָה وَهذَا هُوَ الدَّلِيلُ عَلَى. وَهُوَ ذَا البُرْهَانُ عَلَى.

הֵאָבְדוּת, היאבדות נ' فُقْدَانٌ. ضَيَاعٌ. إنْعِدَامٌ.

הַאֲבָקָה נ' ١. في النبات: تَلْقِيحٌ. ٢. تَعْفِيرٌ. تَغْبِيرٌ.

הֵאָבְקוּת, היאבקות נ' (־קֻיּוֹת) مُصَارَعَةٌ. مُبَارَزَةٌ.

הַאֲדָמָה נ' ١. إحْمِرَارٌ. تَوَرُّدٌ. تَشَرُّبٌ بِالحُمْرَةِ. ٢. صَبْغٌ بِالأحْمَرِ.

הַאֲדָרָה נ' تَعْظِيمٌ. تَفْخِيمٌ. إجْلَالٌ.

הַאֲזָנָה נ' إنْصَاتٌ. إصْغَاءٌ. إصَاخَةُ السَّمْعِ. إسْتِمَاعٌ. הַאֲזָנַת סֵתֶר تَنَصُّتٌ سِرِّيٌّ ע' צִיתוּת. מַכְשִׁירֵי הַאֲזָנָה أجْهِزَةُ الاسْتِمَاعِ.

הֶאָח מ"ק مَرْحَى مَرْحَى! لِلّهِ دَرُّكَ! عَلَيْكَ النُّورُ! ע' הֵידָד.

הַאֲחָדָה נ' ١. تَوْحِيدٌ. تَنْسِيقٌ. ٢. تَكْتِيلٌ. دَمْجٌ. ضَمٌّ.

הֵאָחֲזוּת, היאחזות נ' (־זֻיּוֹת) ١. تَشَبُّثٌ. تَمَسُّكٌ. حِيَازَةٌ. ٢. تَوَطُّنٌ. إسْتِيطَانٌ. ٣. مُسْتَوْطَنَةٌ حُدُودِيَّةٌ.

הֵאֵט פ' أبْطَأ ע' (אטט).

הָאָטָה נ' (־טוֹת) تَبَاطُؤٌ. إبْطَاءٌ. تَثَاقُلٌ. تَوَانٍ(ي). تَلَكُّؤٌ. تَخْفِيفُ السُّرْعَةِ.

הֵאָטְמוּת, היאטמות נ' إنْسِدَادٌ. إنْغِلَاقٌ. إحْكَامُ السَّدِّ. عَدَمُ نَفَاذٍ.

הַאי .Ar מ"ג ذَا. هذَا. ذِي. هذِهِ. הַאי גַּבְרָא هُوَ ذَا الرَّجُلُ. הַאי עָלְמָא هذَا العَالَمُ. هذِهِ الدُّنْيَا. כְּהַאי לִישָּׁנָא بِهذِهِ اللَّهْجَةِ. بِهذَا النَّصِّ.

הֵאִיץ פ' حَثَّ ـُ. إسْتَحَثَّ. عَجَّلَ ע' (אוץ).

הֵאִיר פ' أنَارَ. أضَاءَ ע' (אור).

הַאֲכָלָה נ' إطْعَامٌ. تَغْذِيَةٌ. إقَاتَةٌ.

הַאֲלָהָה נ' ١. تَألِيهٌ. تَقْدِيسٌ. عِبَادَةٌ. ٢. تَبْجِيلٌ. إجْلَالٌ.

הֵאָלְצוּת, היאלצות נ' إضْطِرَارٌ. كَوْنُهُ مُجْبَرًا عَلَى.

הַאֲמָנָה נ' ١. إعْتِمَادٌ (سفير مثلاً). بَرَاءَةٌ. ٢. تَحَقُّقٌ. ثُبُوتٌ. ٣. وُثُوقٌ. ثِقَةٌ. تَصْدِيقٌ. כְּתַב הַאֲמָנָה أوْرَاقُ اعْتِمَادٍ. كِتَابُ (بَرَاءَةُ) الاعْتِمَادِ.

הַאֲמָרָה נ' إرْتِفَاعُ الأسْعَارِ. غَلَاءٌ.

הֵאָנְסוּת, היאנסות נ' إضْطِرَارٌ. كَوْنُهُ مُلْزَمًا. إكْرَاهٌ.

הֵאָנְקוּת, היאנקות נ' تَنَهُّدٌ. تَأوُّهٌ. تَوَجُّعٌ.

הַאֲנָשָׁה נ' تَأنِيسٌ. شَخْصَنَةٌ. إضْفَاءُ مِيزَاتٍ إنْسَانِيَّةٍ عَلَى.

הֵאָסְפוּת, היאספות נ' تَجَمُّعٌ. تَجَمْهُرٌ. إحْتِشَادٌ.

הַאֲפָלָה נ' ١. تَعْتِيمٌ. إطْفَاءُ النُّورِ. ٢. تَكْتِيمٌ. إحَاطَةٌ بِالسِّرِّيَّةِ.

הָאָצָה נ' حَثٌّ. إسْتِحْثَاثٌ. إسْرَاعٌ. تَعْجِيلٌ.

הַאֲצָלָה נ' ١. مَنْحُ صَلَاحِيَاتٍ. تَفْوِيضٌ. تَخْوِيلٌ. ٢. إضْفَاءٌ. إسْبَاغٌ. إغْدَاقٌ.

הָאָרָה נ' (־רוֹת) إضَاءَةٌ. إنَارَةٌ. تَنْوِيرٌ. ٢. إيضَاحٌ. شَرْحٌ. تَنْبِيهٌ. ٣. في الصرفية: إلْهَامٌ. فَيْضٌ مِنَ النُّورِ. הָאָרַת פָּנִים إنْبِسَاطُ (تَهَلُّلُ) الأسَارِيرِ. إشْرَاقُ الوَجْهِ.

הַאֲרָחָה נ' إسْتِضَافَةٌ. قِرًى. إقْرَاءُ الضَّيْفِ. إكْرَامُ الضُّيُوفِ. إسْتِقْبَالُ الضَّيْفِ (الضُّيُوفِ). בֵּית הַאֲרָחָה دَارُ ضِيَافَةٍ. مَضَافَةٌ.

הַאֲרָכָה נ' (־כוֹת) ١. تَمْدِيدُ أمَدٍ. إمْهَالٌ. ٢. إطَالَةٌ. تَطْوِيلٌ. إسْهَابٌ. إسْتِرْسَالٌ.

הֵאָרְכוּת, היארכות נ' إسْتِطَالَةٌ. إمْتِدَادٌ. إسْتِمْرَارٌ.

הָאֲרָקָה נ' (־קוֹת) في الكهرباء: تَأرِيضٌ. تَوْصِيلٌ أرْضِيٌّ. سِلْكٌ أرْضِيٌّ.

הַאֲשָׁמָה נ' (־מוֹת) إتِّهَامٌ ج إتِّهَامَاتٌ. تُهْمَةٌ ج تُهَمٌ. تَوْجِيهُ تُهْمَةٍ. لَوْمٌ.

הַב פ' صِيغَةُ الأَمْرِ مِنْ فِعْلِ יָהַב هَبْ! هَاتِ! ע' יָהַב.

הֲבָאָה נ' (־אוֹת) ١. جَلْبٌ. إِحْضَارٌ. إِسْتِحْضَارٌ. הֲבָאָה לִדְפוּס إِعْدَادٌ لِلطَّبْعِ. הֲבָאַת שָׁלוֹם إِحْلاَلُ السَّلاَمِ. إِصْلاَحُ ذَاتِ الْبَيْنِ. צַו הֲבָאָה أَمْرُ إِحْضَارٍ.

הֲבַאי ז' ١. هَبَاءٌ. تُرَّهَاتٌ. ٢. مُبَالَغَةٌ. مُغَالاَةٌ.

הֲבָאִי ת' (־אִים) تَافِهٌ. بَاطِلٌ. مُنْطَوٍ عَلَى السُّخْفِ.

הַבֵּאס קוֹרְפּוּס L ז' أَمْرُ إِحْضَارٍ لِلْمَحْكَمَةِ.

הַבְאָשָׁה נ' تَشْوِيهٌ. إِفْسَادٌ. تَعْفِينٌ. نَتَانَةٌ. הַבְאָשַׁת רֵיחוֹ בְּעֵינֵי־ تَشْوِيهُ سُمْعَتِهِ لَدَى.

הֶבְדֵּל ז' (־לִים) فَرْقٌ ج فُرُوقٌ. فَارِقٌ ج فَوَارِقُ. بَوْنٌ. تَفَاوُتٌ. הֶבְדֵּלֵי הַשְׁקָפוֹת خِلاَفَاتٌ فِي وُجُهَاتِ النَّظَرِ. לְלֹא הֶבְדֵּל دُونَ فَرْقٍ. بِلاَ تَمْيِيزٍ.

הַבְדָּלָה נ' (־לוֹת) ١. إِفْرَادٌ. عَزْلٌ. فَصْلٌ. فَرْزٌ. تَمْيِيزٌ. تَفْرِيقٌ. فَرْقٌ. ٢. في اليهودية: قُدَّاسٌ عَلَى كَأْسٍ مِنَ النَّبِيذِ لَدَى انْتِهَاءِ السَّبْتِ وَالعِيدِ مَسَاءً. לְהַבְדִּיל בְּאֶלֶף אַלְפֵי הַבְדָּלוֹת مَعَ الفَارِقِ الكَبِيرِ (بين مقدّس وغير مقدّس) ע' בָּדַל.

הִבָּדְלוּת, היבדלות נ' إِنْعِزَالٌ. عُزْلَةٌ. إِبْتِعَادٌ. بُعَادٌ.

הִבָּדְקוּת, היבדקות נ' طَلَبُ الْمَرِيضِ إِجْرَاءَ كَشْفٍ طِبِّيٍّ.

הָבָה מ"ק ١. هَيَّا. هَلُمَّ. ٢. هَاتِ. هَبْ. عَلَيَّ بِـ ע' יָהַב. הָבָה נִרְאֶה دَعْنَا نَرَ. خَلِّينَا نشوف.

הִבְהֵב פ' ١. وَمَضَ (يَمِضُ). هَبْهَبَ. خَفَقَ ـ إِلْتَمَعَ. ٢. شَوَّطَ. شَوَى ـ ٣. حَمَّصَ.

הִבְהוּב ז' (־בִים) ١. شَوِيطٌ. شِوَاءٌ بِنَارٍ خَفِيفَةٍ. ٢. إِتِّقَادٌ. تَوَقُّدٌ. ٣. مجازًا: تَلَأْلُؤٌ. خَفَقَانٌ. لَمَعَانٌ. وَمِيضٌ. إِلْتِمَاعٌ. تَرَاقُصُ النُّورِ.

הַבְהָלָה נ' ١. تَجْفِيلٌ. تَهْوِيلٌ. تَخْوِيفٌ. ٢. إِسْتِنْجَادٌ. إِسْتِقْدَامٌ بِسُرْعَةٍ.

הִבָּהֲלוּת, היבהלות נ' جُفُولٌ. جَزَعٌ. ذُعْرٌ. فَزَعٌ.

הֶבְהֵק ז' (־קִים) تَأَلُّقٌ. سُطُوعٌ. تَوَهُّجٌ. لَمَعَانٌ.

הַבְהָקָה נ' (־קוֹת) ١. تَأَلُّقٌ. تَوَهُّجٌ. لَمَعَانٌ. ٢. نُورٌ. بَرِيقٌ. سَنًا.

הֶבְהֵר ז' (־רִים), **הַבְהָרָה** נ' (־רוֹת) ١. إِيضَاحٌ. شَرْحٌ. ٢. صَفَاءٌ. وُضُوحٌ.

הֶבְזֵק ז' (־קִים) بَرِيقٌ. وَمِيضٌ. تَلَأْلُؤٌ. إِشْعَاعٌ. تَوَهُّجٌ. הֶבְזֵק לְאָחוֹר في الأدب: إِرْتِجَاعُ الذَّاكِرَةِ. إِنْتِقَالٌ فُجَائِيٌّ إِلَى مَوْقِفٍ سَابِقٍ (flashback).

הַבְחָלָה נ' ١. تَنْفِيرٌ. إِثَارَةُ القَرَفِ. ٢. إِنْضَاجٌ. إِينَاعٌ.

הֶבְחֵן ז' (־נִים) فَرْقٌ. تَمَايُزٌ.

הַבְחָנָה נ' (־נוֹת) تَمْيِيزٌ. تَفْرِيقٌ. فُرْقَانٌ. تَشْخِيصٌ. مُلاَحَظَةٌ. הַבְחָנָה דַּקָּה مُلاَحَظَةٌ دَقِيقَةٌ.

הִבָּחֲנוּת, היבחנות נ' مُثُولٌ لِلاِمْتِحَانِ. إِخْتِبَارٌ.

הִבָּחֲרוּת, היבחרות נ' كَوْنُهُ مُنْتَخَبًا. إِنْتِخَابٌ. إِخْتِيَارٌ.

הֶבֵּט, היבט ז' (־טִים) نَظَرٌ. وُجْهَةُ نَظَرٍ. تَصَوُّرٌ.

הַבָּטָה נ' (־טוֹת) نَظْرَةٌ ج نَظَرَاتٌ. نَظَرٌ. لَحْظٌ. رَمْقٌ. تَأَمُّلٌ.

הַבְטָחָה נ' (־חוֹת) ١. وَعْدٌ ج وُعُودٌ. تَعَهُّدٌ ج تَعَهُّدَاتٌ. إِلْتِزَامٌ ج إِلْتِزَامَاتٌ. ٢. تَأْمِينٌ. ضَمَانٌ ج ضَمَانَاتٌ. ٣. وِقَايَةٌ. حِمَايَةٌ. הַבְטָחַת הַכְנָסָה تَأْمِينُ الدَّخْلِ (صرف مبلغ يقلّ دخله أو اجره عن معدل الدخل القانوني). הַבְטָחַת שָׁוְא وَعْدٌ كَاذِبٌ. وَعْدُ عُرْقُوبٍ. מִשְׁמַר הַבְטָחָה حَرَسٌ. حَرَسُ حِمَايَةٍ. הֵפֵר הַבְטָחָתוֹ نَكَثَ ـ بِوَعْدِهِ. نَقَضَ ـ عَهْدَهُ. أَخَلَّ بِالْتِزَامِهِ. קִיֵּם הַבְטָחָתוֹ وَفَى (يَفِي) بِوَعْدِهِ. وَفَى (بَرَّ) بِعَهْدِهِ.

הֵבִיא פ' جَلَبَ ـ ע' (בוא).

הִבִּיט פ' نَظَرَ ـ لَحَظَ ـ رَمَقَ ـ ע' נָבַט.

הָבִיל ת' (הֲבִילִים) مُبَخَّرٌ. مُشْبَعٌ بِالْبُخَارِ. نَدِيٌّ. رَطْبٌ.

הֵבִין פ' فَهِمَ ـ أَدْرَكَ. وَعَى (يَعِي) ע' (בין).

הֵבִיס פ' هَزَمَ ـ دَحَرَ ـ كَسَرَ ـ ע' (בוס).

הִבִּיעַ פ' أَعْرَبَ عَنْ. عَبَّرَ عَنْ ע' נָבַע.

הֲבָכָה נ' إِرْبَاكٌ. إِحْرَاجٌ. إِيقَاعٌ فِي حَيْرَةٍ ע' (בוך) הֵבִיךְ.

הַבְכָּרָה נ' (־רוֹת) تَبْكِيرٌ. بَاكُورَةٌ. وِلاَدَةُ البِكْرِ.

הֶבֶל ז' (הֲבָלִים) ١. هَبْلَةٌ. البُخَارُ الْمُتَصَاعِدُ مِنَ الفَمِ. ٢. بُخَارٌ. ٣. مجازًا: بَاطِلٌ. هُرَاءٌ. تَفَاهَةٌ. خَطَلٌ. ٤. بَاطِلاً. سُدًى. عَبَثًا. הֲבֵל הֲבָלִים بَاطِلُ الأَبَاطِيلِ. تُرَّهَاتٌ. تَفَاهَاتٌ. בְּהֶבֶל פִּיו بِخَطَلِ كَلاَمِهِ. بِتَقَوُّلاَتِهِ. بِتَفَوُّهَاتِهِ. بِتَخَرُّصَاتِهِ.

הִבֵּל, היבל פ' هَبِلَ ـ هَبَلَ. הֶהְבִּיל تَصَاعَدَ مِنْهُ البُخَارُ.

הַבְלָגָה נ' (־גוֹת) تَجَلُّدٌ. مُجَالَدَةٌ. مُصَابَرَةٌ. ضَبْطُ النَّفْسِ.

הַבְלָחָה נ' (־חוֹת) تَأَلُّقٌ. وَمِيضٌ. تَرَاقُصُ النُّورِ.

הַבְלָטָה נ' (־טוֹת) ١. إِبْرَازٌ. إِظْهَارٌ. إِلْفَاتُ النَّظَرِ إِلَى. تَسْلِيطُ الأَضْوَاءِ عَلَى. ٢. تَأْكِيدٌ عَلَى. تَشْدِيدٌ.

הִבָּלְמוּת, היבלמות נ' إِنْكِبَاحٌ. تَوَقُّفٌ. وَقْفٌ. صَدٌّ. عَرْقَلَةٌ.

הַבְלָעָה נ' (־עוֹת) ١. بَلْعٌ. إِبْتِلاَعٌ. إِزْدِرَادٌ. ٢. في القواعد: إِدْغَامٌ.

הִבָּלְעוּת, היבלעות נ' كَوْنُهُ مُبْتَلَعًا. تَبَلُّعٌ. إِبْتِلاَعٌ.

הֲבָנָה נ' (־נוֹת) فَهْمٌ. إِدْرَاكٌ. وَعْيٌ. دِرَايَةٌ. إِلْمَامٌ. אִי הֲבָנָה سُوءُ تَفَاهُمٍ. בַּהֲבָנָה بِالتَّفَاهُمِ. بِالتَّرَاضِي. بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ. קְשֵׁה הֲבָנָה بَطِيءُ الفَهْمِ. قَلِيلُ الإِدْرَاكِ. בָּאוּ לִידֵי הֲבָנָה تَفَاهَمُوا. تَوَصَّلُوا إِلَى اتِّفَاقٍ. تَرَاضَوْا.

הָבְנֶה ז' (־נִים) شِيزَى. أَبْنُوس (شجر خشبه أسود ثمين صلب، ebony).

خَشَبُ السِّيسَم ע׳ .

הִבָּנוּת, היבנות נ׳ إِبْتِنَاءٌ. تَرْكِيبُ شَيْءٍ بِشَيْءٍ. بِنَاءٌ. إِقَامَةٌ.

הַבְנָיָה נ׳ إِبْتِنَاءٌ. بِنَاءٌ. مَبْنًى. تَرْكِيبٌ بِتَرْتِيبٍ مُعَيَّنٍ.

הָבְנִית G נ׳ (־יוֹת) أَبُونِيت (مادة مطاطية صلدة سوداء).

הֲבָסָה נ׳ هَزْمٌ. دَحْرٌ. قَهْرٌ. خَذْلٌ. كَسْرٌ.

הַבָּעָה נ׳ (־עוֹת) ١. تَعْبِيرٌ عَنْ. إِبْدَاءٌ. إِفْصَاحٌ عَنْ. ٢. لَفْظٌ. تَلَفُّظٌ. تَهَجٍّ(ي). הַבָּעָה בִּכְתָב تَعْبِيرٌ خَطِّيٌّ. التَّعْبِيرُ خَطِّيًّا. إِنْشَاءٌ. הַבָּעָה בְּעַל פֶּה تَعْبِيرٌ شِفَاهِيٌّ (شَفَوِيٌّ). التَّعْبِيرُ شِفَاهًا. הַבָּעַת אֵמוּן مَنْحُ الثِّقَةِ. مُبَايَعَةٌ. הַבָּעַת אִי אֵמוּן حَجْبُ (نَزْعُ) الثِّقَةِ عَنْ. הַבָּעַת פָּנִים تَعْبِيرُ الوَجْهِ. مَلَامِحُ الوَجْهِ. أَسَارِيرُ الوَجْهِ. سِيمَاءُ. הַבָּעַת תּוֹדָה تَعْبِيرٌ عَنِ الشُّكْرِ. إِمْتِنَانٌ.

הַבְעָרָה נ׳ ١. إِشْعَالٌ. إِضْرَامُ النَّارِ. إِيقَادٌ. حَرْقٌ. ٢. إِبَادَةٌ.

הַבְעָתָה נ׳ (־תוֹת) إِفْزَاعٌ. تَخْوِيفٌ. تَرْوِيعٌ. تَجْفِيلٌ.

הַבְקָעָה נ׳ إِخْتِرَاقٌ. إِقْتِحَامٌ. نَفَاذٌ. إِصَابَةُ هَدَفٍ. فَتْحُ ثُغْرَةٍ.

הַבְרָאָה נ׳ ١. إِسْتِجْمَامٌ. صِحَّةٌ. نَقَاهَةٌ. شِفَاءٌ. تَمَاثُلٌ إِلَى الشِّفَاءِ. ٢. إِطْعَامٌ. إِقَاتَةٌ. בֵּית הַבְרָאָה مَصَحٌّ. مَصَحَّةٌ ج مَصَحَّاتٌ. مُنْتَجَعٌ. دَارُ النَّقَاهَةِ.

הֶבְרָאִיקָה L נ׳ العِبْرِيَّاتُ. الإِسْرَائِيلِيَّاتُ. الكُتُبُ العِبْرِيَّةُ.

הַבְרָגָה נ׳ (־גוֹת) لَوْلَبَةٌ. تَثْبِيتٌ بِالبَرَاغِي. تَلْزِيزٌ (تَثْبِيتٌ) بِالقَلَاوُوظِ.

הֲבָרָה נ׳ (־רוֹת) ١. في القواعد: مَقْطَعٌ (من كلمة) ج مَقَاطِعُ. ٢. صَوْتٌ. رَنِينٌ. ٣. نَبْرَةٌ ج نَبَرَاتٌ. لَهْجَةٌ ج لَهَجَاتٌ. הֲבָרָה מֻטְעֶמֶת في القواعد: مَقْطَعٌ مَمْدُودُ الصَّدْرِ.

הַבְרָחָה נ׳ (־חוֹת) ١. تَهْرِيبٌ. ٢. طَرْدٌ. إِبْعَادٌ. ٣. إِرْتَاجٌ. إِقْفَالٌ بِمِزْلَاجٍ. הַבְרָחַת גְּבוּל تَسَلُّلٌ. فِرَارٌ عَبْرَ الحُدُودِ. הַבְרָחַת נֶשֶׁק تَهْرِيبُ الأَسْلِحَةِ.

הַבְרָכָה נ׳ (־כוֹת) ١. إِسْتِبْرَاكُ الجَمَلِ. تَرْكِيعٌ. ٢. في النبات: تَرْقِيدُ الغُصْنِ.

הַבְרָקָה נ׳ (־קוֹת) ١. لَمَعَانٌ. بَصِيصٌ. وَمِيضٌ. ٢. تَلْمِيعٌ. ٣. سَانِحَةٌ ج سَوَانِحُ. خَاطِرَةٌ.

הַבְרָשָׁה נ׳ فَرْشٌ بِالفُرْشَاةِ. فَرْكٌ.

הַבְשָׁלָה נ׳ نُضُوجٌ. نَضْجٌ. يُنُوعُ الثَّمَرِ. إِسْتِوَاءُ الطَّعَامِ.

הָג"א ר״ת הֲגַנָּה אֶזְרָחִית الدِّفَاعُ المَدَنِيُّ. אַנְשֵׁי הָג"א رِجَالُ الدِّفَاعِ المَدَنِيِّ.

הֲגָאִי ת׳ (־אִיִּים) نُطْقِيٌّ. لَفْظِيٌّ. صَوْتِيٌّ.

הַגַּאי ז׳ (־גָּאִים) مَلَّاحٌ. نُوتِيٌّ ج نُوتِيَّةٌ.

הִגָּאֲלוּת, היגאלות נ׳ إِنْعِتَاقٌ. تَحَرُّرٌ. تَخَلُّصٌ. نَجَاةٌ.

הֲגָבָה נ׳ (־בוֹת) ١. رَدٌّ ج رُدُودٌ. إِجَابَةٌ. جَوَابٌ. ٢. رَدُّ فِعْلٍ. إِرْتِجَاعٌ ע׳ תְּגוּבָה.

הַגְבָּהָה נ׳ (־הוֹת) رَفْعٌ. إِعْلَاءٌ. מַנְגְּנוֹן הַהַגְבָּהָה في الميكانيك: مِنْجَلَةُ الرَّفْعِ ע׳ ג׳ק, מַגְבֵּהַ.

הֶגְבֵּל ז׳ (־לִים) ١. حُدُودٌ. قُيُودٌ. تَحَفُّظٌ. قَصْرٌ عَلَى. הֶגְבֵּל עִסְקִי إِتِّفَاقٌ بَيْنَ جِهَاتٍ اقْتِصَادِيَّةٍ لِتَحْدِيدِ المُنَافَسَةِ بَيْنَهَا. חֹק הַהֶגְבֵּלִים في الاقتصاد: قَانُونُ المَنْعِ.

הַגְבָּלָה נ׳ (־לוֹת) ١. تَحْدِيدٌ. تَقْيِيدٌ. تَضْيِيقٌ. ٢. قَصْرٌ. حَصْرٌ. הַגְבָּלַת הַיְלוּדָה تَحْدِيدُ النَّسْلِ ע׳ תִּכְנוּן, תִּכְנוּן הַמִּשְׁפָּחָה. בְּלִי הַגְבָּלָה بِلَا قُيُودٍ. بِدُونِ حُدُودٍ.

הֶגְבֵּר ז׳, **הַגְבָּרָה** נ׳ تَقْوِيَةٌ. تَعْزِيزٌ. تَوْثِيقٌ. دَعْمٌ. تَغْلِيبٌ. הַגְבָּרַת הַמַּאֲמַצִּים زِيَادَةُ المَسَاعِي. הַגְבָּרַת הַקּוֹל رَفْعُ الصَّوْتِ.

הֶגֵּד, היגד ז׳ (־דִים) مَقُولَةٌ. قَوْلٌ. قَوْلَةٌ. تَصْرِيحٌ.

הַגָּדָה נ׳ (־דוֹת) ١. قَوْلٌ ج أَقْوَالٌ. سَرْدٌ. ٢. حِكَايَةٌ ج حِكَايَاتٌ. أُسْطُورَةٌ ج أَسَاطِيرُ. ٣. خُرَافَةٌ ج خُرَافَاتٌ. הַגָּדָה, הַגָּדָה שֶׁל פֶּסַח حِكَايَةُ عِيدِ الفِصْحِ. قِصَّةُ خُرُوجِ بَنِي إِسْرَائِيلَ مِنْ مِصْرَ الفِرْعَوْنِيَّةِ. הַגָּדַת עַם أُسْطُورَةٌ شَعْبِيَّةٌ. حِكَايَةٌ شَعْبِيَّةٌ ע׳ אַגָּדָה. הַגָּדַת עֲתִידוֹת عِرَافَةٌ. تَنْجِيمٌ.

הֶגְדֵּל ז׳, **הַגְדָּלָה** נ׳ (־לוֹת) زِيَادَةٌ. تَكْبِيرٌ. تَوْسِيعٌ.

הַגְדָּרָה נ׳ (־רוֹת) تَعْرِيفٌ ج تَعْرِيفَاتٌ. تَحْدِيدٌ ج تَحْدِيدَاتٌ. הַגְדָּרַת סַמְכֻיּוֹת تَحْدِيدُ الاخْتِصَاصَاتِ (الصَّلَاحِيَاتِ). זְכוּת הַגְדָּרָה עַצְמִית حَقُّ تَقْرِيرِ المَصِيرِ.

הַגְדָּשָׁה נ׳ ١. تَكْدِيسٌ. تَكْوِيمٌ. ٢. إِفَاضَةٌ. تَجَاوُزُ الحُدُودِ. הַגְדָּשַׁת הַסְּאָה تَجَاوُزُ الحَدِّ (المَدَى). غُلُوٌّ. مُغَالَاةٌ.

הָגָה פ׳ ١. تَهَجَّأَ. لَفَظَ ـِ. تَلَفَّظَ. ٢. نَطَقَ ـِ. عَبَّرَ عَنْ. ٣. فَكَّرَ فِي. הָגָה בְּדָבָר فَكَّرَ فِي الأَمْرِ مَلِيًّا. أَمْعَنَ النَّظَرَ فِيهِ. أَوْلَى الأَمْرَ عِنَايَتَهُ. הָגָה לוֹ כָּבוֹד كَنَّ ـُ لَهُ الاحْتِرَامَ. أَوْلَاهُ احْتِرَامَهُ. נֶהֱגָה لُفِظَ. نُطِقَ. عُبِّرَ عَنْهُ.

הֶגֶה ז׳ (הֲגָיִים, הֲגָאִים) ١. صَوْتٌ. نَبْسٌ. نُطْقٌ. ٢. تَأَوُّهٌ. ٣. مِقْوَدٌ (في السيارة). دَفَّةٌ (في السفينة). הֶגֶה חוֹכֵךְ في القواعد: صَوْتٌ احْتِكَاكِيٌّ (fricative sound). הֶגֶה פּוֹצֵץ (פּוֹרֵץ) في القواعد: صَوْتٌ انْفِجَارِيٌّ (explosive sound). לֹא הוֹצִיא הֶגֶה מִפִּיו لَمْ يَنْبِسْ بِبِنْتِ شَفَةٍ. لَاذَ بِالصَّمْتِ. תּוֹרַת הַהֶגֶה عِلْمُ النُّطْقِيَّاتِ. فُونُولُوجْيَا ע׳ פוֹנוֹלוֹגְיָה.

הַגָּהָה נ׳ (־הוֹת) تَنْقِيحٌ ج تَنْقِيحَاتٌ. تَصْحِيحٌ. تَصْوِيبٌ. مُلَاحَظَةٌ. עֲלֵי הַגָּהָה مُسَوَّدَةُ الطَّبْعِ. أَوْرَاقُ البُرُوفَاتِ.

הָגוּי ת׳ (הֲגוּיִים) مَنْطُوقٌ. مَلْفُوظٌ. مُعَبَّرٌ عَنْهُ.

הִגּוּי, היגוי ז׳ (־יִים) ١. نُطْقٌ. تَلَفُّظٌ. تَهَجٍّ(ي). ٢. تَوْجِيهٌ. וַעֲדַת הִגּוּי لَجْنَةٌ تَوْجِيهِيَّةٌ. תּוֹרַת הַהִגּוּי عِلْمُ الصَّوْتِيَّاتِ ע׳ פוֹנֵטִיקָה.

הָגוּן ת׳ (הֲגוּנִים) ١. نَزِيهٌ ج نُزَهَاءُ. مُسْتَقِيمٌ. مُنْصِفٌ. عَادِلٌ. ٢. جَدِيرٌ بِـ

مُنَاسِبٌ. מַשְׂכֹּרֶת הֲגוּנָה رَاتِبٌ ضَخْمٌ. مَاهِيَّةٌ مُحْتَرَمَةٌ.

הָגוּת נ' تَأَمُّلٌ ج تَأَمُّلَاتٌ. خَوَاطِرُ عَمِيقَةٌ. אַנְשֵׁי הָגוּת رِجَالُ الفِكْرِ. المُفَكِّرُونَ. المُسْتَنِيرُونَ.

הֲגוּתִי ת' (־יִים) فِكْرِيٌّ. دِرَاسِيٌّ. تَأَمُّلِيٌّ.

הַגְזָמָה נ' (־מוֹת) مُبَالَغَةٌ. مُغَالَاةٌ. غُلُوٌّ. تَجَاوُزُ المَدَى. בְּלִי הַגְזָמָה بِلاَ مُبَالَغَةٍ.

הֵגִיב ע' (גוב).

הָגִיג ז' (הֲגִיגִים) تَأَمُّلٌ ج تَأَمُّلَاتٌ. خَاطِرَةٌ ج خَوَاطِرُ. הֲגִיגֵי הַלֵּב خَلَجَاتُ القَلْبِ. خَوَاطِرُ. تَأَمُّلَاتٌ.

הִגִּיד פ' حَدَّثَ. تَحَدَّثَ. قَالَ ـ ע' נגד.

הִגִּיהַּ פ' نَقَّحَ ע' נגה.

הֲגִיָּה, הגייה נ' (־יּוֹת) ١. نُطْقٌ. تَعْبِيرٌ. تَلَفُّظٌ. ٢. تَأَمُّلٌ. تَمَعُّنٌ. ٣. سَجْعُ الحَمَامِ ע' הֶמְיָה.

הִגָּיוֹן, היגיון ז' (הֶגְיוֹנוֹת) ١. مَنْطِقٌ. عِلْمُ المِيزَانِ ע' לוֹגִיקָה. ٢. تَفْكِيرٌ (مَنْطِقٌ) سَلِيمٌ. صَوَابٌ. הֶגְיוֹן לֵב خَلَجَاتُ القَلْبِ. خَوَاطِرُ. تَأَمُّلَاتٌ. תּוֹרַת הַהִגָּיוֹן عِلْمُ المَنْطِقِ ע' לוֹגִיקָה.

הֶגְיוֹנִי ת' (־יִּים) مَنْطِقِيٌّ. مَعْقُولٌ. وَجِيهٌ.

הֵגִיחַ פ' إِنْطَلَقَ. إِنْدَفَعَ ע' (גיח).

הֲגִינוּת נ' نَزَاهَةٌ. إِسْتِقَامَةٌ. إِنْصَافٌ. حُسْنُ مُعَامَلَةٍ.

הִגִּיעַ פ' وَصَلَ (يَصِلُ). قَدِمَ ـ. أَقْبَلَ. بَلَغَ ـ ע' נגע.

הֵגִיף פ' قَفَلَ ـ ע' (גוף).

הִגִּיר פ' أَرَاقَ ע' נגר.

הֲגִירָה נ' (־רוֹת) هِجْرَةٌ. مُهَاجَرَةٌ. نُزُوحٌ. جَلاَءٌ. رَحِيلٌ.

הִגִּישׁ פ' قَدَّمَ ע' נגש.

הַגְלָדָה נ' إِنْدِمَالٌ. إِلْتِئَامُ الجُرْحِ. إِلْتِحَامٌ.

הַגְלָיָה נ' (־יוֹת) نَفْيٌ. إِجْلاَءٌ. تَهْجِيرٌ. إِبْعَادٌ. طَرْدٌ. تَرْحِيلٌ.

הַגְמָדָה נ' تَحْجِيمٌ. تَقْلِيصٌ. تَصْغِيرٌ لِأَقَلِّ قِيمَةٍ.

הֶגְמוֹן G ז' (־נִים) ١. أُسْقُفٌ ج أَسَاقِفَةٌ. رَئِيسُ كَنِيسَةٍ مَسِيحِيَّةٍ ע' בִּישׁוֹף. ٢. مُسَيْطِرٌ. حَاكِمٌ.

הֶגְמוֹנְיָה נ' (־יוֹת) ١. هَيْمَنَةٌ. سُلْطَةٌ. ٢. أُسْقُفِيَّةٌ. مِنْطَقَةُ وِلاَيَةِ الأُسْقُفِ. مُطْرَانِيَّةٌ.

הִגָּמְלוּת, היגמלות נ' ١. إِقْلاَعٌ عَنْ. إِمْتِنَاعٌ عَنْ. ٢. إِنْفِطَامٌ. فِصَالٌ.

הַגְמָשָׁה נ' تَلْيِينٌ. تَلْدِينٌ. جَعْلُهُ مَرِنًا (مَطَّاطِيًّا). تَخْفِيفٌ.

הָגוּן, הוגן ת' مُنَاسِبٌ. مَعْقُولٌ. مُرْضٍ(ي). כָּהֹגֶן תה"פ كَمَا يَنْبَغِي. كَمَا يَلْزَمُ. كَمَا يَتَطَلَّبُهُ العُرْفُ.

הֵגֵן פ' دَافَعَ عَنْ. حَمَى ـ ע' גנן.

הַגְנָבָה נ' إِسْتِرَاقٌ. تَسْرِيبٌ. دَسٌّ. تَهْرِيبٌ خِفْيَةً.

הֲגָנָה נ' (־נוֹת) دِفَاعٌ. حِمَايَةٌ. مُحَافَظَةٌ. הֲגָנָה אֶזְרָחִית (הג"א) الدِّفَاعُ المَدَنِيُّ. הֲגָנָה טַקְטִית دِفَاعٌ تَكْتِيكِيٌّ. הֲגָנָה נֶגֶד מְטוֹסִים (נ"מ) دِفَاعَاتٌ أَرْضِيَّةٌ. مُقَاوَمَةُ الطَّائِرَاتِ. הֲגָנָה עַצְמִית دِفَاعٌ عَنِ النَّفْسِ. دِفَاعٌ شَرْعِيٌّ. צְבָא הֲגָנָה לְיִשְׂרָאֵל (צה"ל) جَيْشُ الدِّفَاعِ الإِسْرَائِيلِيِّ. קַו הֲגָנָה خَطُّ الدِّفَاعِ. קְרַב הֲגָנָה مَعْرَكَةٌ دِفَاعِيَّةٌ. תָּכְנִית הֲגָנָה خُطَّةُ الدِّفَاعِ.

הֲגַנָּתִי ת' (־יִּים) دِفَاعِيٌّ. وِقَائِيٌّ.

הַגָּעָה נ' (־עוֹת) ١. وُصُولٌ. حُلُولٌ. بُلُوغٌ. قُدُومٌ. ٢. جَسٌّ. مَسٌّ. مُلاَمَسَةٌ.

הַגְעָלָה נ' ١. تَنْفِيرٌ. إِثَارَةُ الاشْمِئْزَازِ. تَبْغِيضٌ. ٢. في اليهودية: شَطْفُ الأَوَانِي بِالمَاءِ المَغْلِيِّ (عشية عيد الفصح).

הֲגָפָה נ' (־פוֹת) إِغْلاَقٌ. إِقْفَالٌ. إِحْكَامُ السَّدِّ.

הִגֵּר, היגר פ' هَاجَرَ. جَلاَ ـ عَنْ. نَزَحَ ـ. إِرْتَحَلَ.

הַגָּרָה נ' إِرَاقَةٌ. سَكْبٌ. صَبٌّ. إِهْرَاقٌ. إِسَالَةٌ.

הִגְ'רָה A נ' الهِجْرَةُ النَّبَوِيَّةُ (هجرة النبي محمد صلعم من مكة إلى المدينة عام ٦٢٢ م ومنها يبدأ تقويم السنة الهجرية).

הַגְרָלָה נ' (־לוֹת) يَانَصِيبٌ. إِقْتِرَاعٌ. قُرْعَةٌ.

הִגָּרְמוּת, היגרמות נ' تَسَبُّبٌ فِي. إِنْجِرَارٌ. تَكَبُّدٌ. وُقُوعٌ.

הִגָּרְרוּת, היגררות נ' إِنْجِرَارٌ. إِنْسِحَابٌ. إِنْسِيَاقٌ وَرَاءَ.

הַגָּשָׁה נ' (־שׁוֹת) تَقْدِيمٌ. عَرْضٌ. تَسْلِيمٌ. تَأْدِيَةٌ. مُنَاوَلَةٌ. הַגָּשַׁת בַּקָּשָׁה تَقْدِيمُ (رَفْعُ) طَلَبٍ. تَقْدِيمُ الْتِمَاسٍ.

הַגְשָׁמָה נ' (־מוֹת) ١. تَطْبِيقٌ. تَنْفِيذٌ. تَحْقِيقٌ. ٢. تَجْسِيدٌ. تَجْسِيمٌ. הַגְשָׁמָה עַצְמִית تَحْقِيقُ الذَّاتِ. تَحْقِيقُ القُدُرَاتِ الذَّاتِيَّةِ.

הֵד ז' (־דִים) ١. صَدًى. رَجْعُ الصَّوْتِ. دَوِيٌّ. رَنِينٌ. ٢. تَجَاوُبٌ. إِسْتِجَابَةٌ.

הָדָא Ar. מ"ג هذَا ע' זֶה.

הַדְבָּקָה נ' (־קוֹת) ١. إِلْصَاقٌ. تَصْمِيغٌ. إِلْزَاقٌ. لَزْقٌ. ٢. في الطب: عَدْوَى. ٣. مُلاَحَقَةٌ. مُطَارَدَةٌ.

הִדָּבְקוּת, הידבקות נ' (־קֻיוֹת) ١. إِصَابَةٌ بِمَرَضٍ. إِنْتِقَالُ العَدْوَى. ٢. إِلْتِصَاقٌ. إِلْتِزَاقٌ.

הַדְבָּרָה נ' (־רוֹת) ١. إِبَادَةٌ. إِفْنَاءٌ. مَحْقٌ. قَضَاءٌ عَلَى. ٢. قَهْرٌ. إِخْضَاعٌ. הַדְבָּרַת מַזִּיקִים مُكَافَحَةُ الآفَاتِ الزِّرَاعِيَّةِ. إِبَادَةُ الحَشَرَاتِ الزِّرَاعِيَّةِ المُضِرَّةِ.

הִדָּבְרוּת, הידברות נ' حِوَارٌ. تَفَاهُمٌ بِالحِوَارِ. تَرَاضٍ(ي). تَوَافُقٌ.

הַדְגָּמָה נ' (־מוֹת) تَمْثِيلٌ. عَرْضُ نَمَاذِجَ. إِيرَادُ مَثَلٍ.

הַדְגָּרָה נ' (־רוֹת) تَرْقِيدٌ. تَرْخِيمٌ (لتفقيس البيض). הַדְגָּרָה מְלָאכוּתִית تَفْرِيخٌ اصْطِنَاعِيٌّ (في آلات التفريخ).

הֶדְגֵּשׁ ז' (־שִׁים), **הַדְגָּשָׁה** נ' (־שׁוֹת) ١. تَأْكِيدٌ. إِيلاَءُ أَهَمِّيَّةٍ. ٢. تَشْدِيدٌ. وَضْعُ شَدَّةٍ عَلَى الحَرْفِ.

הֲדָדֵי .Ar תה"פ مَعًا. سَوِيَّةً. مَعَ بَعْضٍ.

הֲדָדִי ת' (־יִים) مُتَبَادَلٌ. مُشْتَرَكٌ. עֶזְרָה הֲדָדִית تَعَاوُنٌ. مُعَاوَنَةٌ. مُسَاعَدَةٌ مُتَبَادَلَةٌ.

הֲדָדִיּוּת נ' تَبَادُلٌ. تَكَافُلٌ. المُعَامَلَةُ بِالمِثْلِ. تَرَاضٍ(ي).

הִדְהֵד פ' دَوَّى. تَجَاوَبَ. أَزَّ ـ رَنَّ ـ رَجَعَ صَدَاهُ. הִתְהַדְהֵד دَوَّى. تَجَاوَبَتْ أَصْدَاؤُهُ. تَرَدَّدَ رَنِينُهُ.

הִדְהוּד ז' (־דִים) تَرْدَادٌ. رَجْعُ الصَّدَى. تَجَاوُبٌ.

הֹדּוּ ש"פ الهِنْدُ (دولة كبيرة في جنوب آسيا).

הֲדוֹם ז' (־מִים) إِسْكَمْلَةٌ. كُرْسِيٌّ بِلاَ مَسْنَدٍ.

הֶדוֹנִיזְם G ז' في الفلسفة: مَذْهَبُ اللَّذَّةِ (hedonism) ע' נֶהֱנְתָנוּת.

הָדוּף ת' (הֲדוּפִים) مَدْفُوعٌ. مَرْدُودٌ. مُرْتَدٌّ. مُرْتَجِعٌ.

הִדּוּק, הידוק ז' (־קִים) ١. تَوْثِيقٌ. تَوْطِيدٌ. دَعْمٌ. ٢. شَدٌّ. رَبْطٌ. הִדּוּק הַחֲגוֹרָה شَدُّ الحِزَامِ ومجازًا: تَقْلِيصُ النَّفَقَاتِ. تَقْتِيرٌ. הִדּוּק הַקְּשָׁרִים تَوْثِيقُ (تَوْطِيدُ) العَلاَقَاتِ. دَعْمُهَا. تَعْزِيزُ الرَّوَابِطِ.

הָדוּק ת' (הֲדוּקִים) مَرْبُوطٌ. وَثِيقٌ. مَشْدُودٌ. مَتِينٌ. مُوَطَّدٌ. קֶשֶׁר הָדוּק عَلاَقَةٌ وَثِيقَةٌ. رَابِطَةٌ مَتِينَةٌ.

הָדוּר ת' (הֲדוּרִים) أَنِيقٌ. رَشِيقٌ. بَهِيجٌ. فَخْمٌ. لَطِيفٌ.

הָדוּר ז' وَعِرٌ. وَعْثٌ. יַשֵּׁר אֶת הַהֲדוּרִים أَزَالَ العَرَاقِيلَ. ذَلَّلَ الصُّعُوبَاتِ. فَضَّ الخِلاَفَاتِ.

הִדּוּר, הידור ז' (־רִים) تَمْجِيدٌ. تَفْخِيمٌ. إِجْلاَلٌ. הִדּוּר פְּנֵי זָקֵן إِحْتِرَامُ المُسِنِّينَ.

הֲדָחָה נ' (־חוֹת) شَطْفُ الأَوَانِي. غَسْلٌ. جَلْيٌ. تَنْظِيفٌ. מְכוֹנַת הֲדָחַת כֵּלִים جَلاَّيَةٌ. مَاكِنَةُ شَطْفِ الأَوَانِي ע' מֵדִיחַ, מֵדִיחַ כֵּלִים. מְכַל הֲדָחָה صُنْدُوقُ الطَّرْدِ (في المرحاض). سِيفُونٌ.

הַדָּחָה נ' (־חוֹת) ١. إِقَالَةٌ. فَصْلٌ. تَنْحِيَةٌ. إِعْفَاءٌ (من منصب). عَزْلٌ. ٢. دَفْعٌ. صَدٌّ. ٣. تَحْرِيضٌ. إِغْوَاءٌ. إِغْرَاءٌ.

הִדָּחוּת, הידחות נ' ١. تَأَجُّلٌ. تَأْجِيلٌ. ٢. إِسْتِبْعَادٌ. إِبْعَادٌ. رَدٌّ.

הַדְחָסָה נ' كَبْسٌ. حَشْرٌ. ضَغْطٌ (الغاز مثلاً).

הִדָּחֲסוּת, הידחסות נ' إِنْحِشَارٌ. إِنْضِغَاطٌ. إِكْتِظَاظٌ.

הִדָּחֲפוּת, הידחפות נ' تَدَافُعٌ. تَزَاحُمٌ. إِزْدِحَامٌ.

הַדְחָקָה נ' (־קוֹת) في علم النفس: كَبْتٌ. كَبْحٌ. قَهْرُ العَوَاطِفِ وَالرَّغَبَاتِ النَّفْسِيَّةِ مِنَ الوَعْيِ.

הִדָּחֲקוּת, הידחקות נ' تَحَاشُكٌ. تَزَاحُمٌ. إِكْتِظَاظٌ.

הֹדִּי, הודי ת' (־דִּיִּים) ١. هِنْدِيٌّ ج هُنُودٌ. ٢. دِيكٌ رُومِيٌّ.

הֶדְיוֹט תו"ז (־טוֹת, ־טִים) بَسِيطٌ ج بُسَطَاءُ. سَاذَجٌ ج سُذَّجٌ. عَادِيٌّ. הֶדְיוֹט קוֹפֵץ בְּרֹאשׁ الجَاهِلُ مُتَسَرِّعٌ.

הֵדִּיחַ פ' ١. أَقَالَ. أَبْعَدَ. أَطَاحَ بِـ. ٢. حَرَّضَ ע' נִדַּח.

הֵדִיחַ פ' شَطَفَ ـ ע' (דוח).

הִדַּיְּנוּת, הידיינות נ' (־נֻיּוֹת) تَقَاضٍ(ي). إِحْتِكَامٌ (في محكمة). أَخْذٌ وَرَدٌّ. مُجَادَلَةٌ. مُنَاقَشَةٌ.

הֵדִיף ע' נָדַף.

הֲדִיפָה נ' (־פוֹת) ١. صَدٌّ. دَفْعٌ. دَرْءُ خَطَرٍ. رَدٌّ. ٢. في لعبة كرة القدم: رَكْلُ الكُرَةِ.

הֵדִּיר ע' נָדַר.

הִדַּלְדְּלוּת, הידלדלות נ' تَنَاقُصٌ. نُقْصَانٌ. تَضَاؤُلٌ. تَقَلُّصٌ. نُضُوبٌ. הִדַּלְדְּלוּת יִתְרוֹת מַטְבֵּעַ חוּץ تَقَلُّصُ احْتِيَاطِيِّ العُمْلَةِ الأَجْنَبِيَّةِ.

הַדְלָיָה נ' (־יוֹת) تَدْلِيَةٌ. تَعْرِيشُ الأَغْصَانِ.

הַדְלָפָה נ' (־פוֹת) ١. تَسْرِيبُ أَخْبَارٍ. ٢. تَسَرُّبُ مَاءٍ. نَزٌّ.

הַדְלָקָה נ' (־קוֹת) ١. إِيقَادٌ. إِشْعَالٌ. إِضْرَامٌ. إِذْكَاءٌ. ٢. تَوْلِيعُ شُعْلَةٍ. إِنَارَةٌ. إِضَاءَةٌ. ٣. في الطب: إِلْتِهَابٌ.

הִדַּמּוּת, הידמות נ' (־מֻיּוֹת) ١. تَشَبُّهٌ بِـ. تَشَابُهٌ. تَمَاثُلٌ. مُمَاثَلَةٌ. مُجَانَسَةٌ. ٢. مُحَاكَاةٌ. تَقْلِيدٌ. ٣. في القواعد: إِدْغَامُ حَرْفَيْنِ مُتَشَابِهَيْنِ.

הַדְמָיָה נ' (־יוֹת) ١. تَمْثِيلٌ (عرض حوادث ممكنة الوقوع ومقارنتها مع الواقع) ע' סִימוּלַצְיָה. ٢. مُحَاكَاةٌ. تَقْلِيدٌ. ٣. في الطب: إِسْتِخْرَاجُ صُوَرٍ (لأعضاء الجسم بوسائل الكترونية) ע' דִּמּוּת.

הַדְמָמָה נ' إِسْكَاتٌ. إِخْفَاتٌ. تَسْكِينٌ. تَهْدِئَةٌ. إِصْمَاتٌ.

הִדֵּס, הידס פ' ١. وَطِئَ. دَكَّ ـ مَهَّدَ. ٢. تَهَادَى. تَمَايَلَ. تَرَاقَصَ.

הֲדַס ז' (־סִים) آسَةٌ ج آسٌ. رِيحَانَةٌ ج رِيحَانٌ. مَرْسِين (جنبة، myrtus).

הֲדַסָּה נ' (־סּוֹת) شَجَرَةُ الآسِ.

הָדַף פ' ١. صَدَّ ـ دَفَعَ ـ رَدَّ ـ أَعَادَ القَهْقَرَى. ٢. أَبْعَدَ. הָדַף אֶת הַהִתְקָפָה صَدَّ الهُجُومَ. נֶהֱדַף دُفِعَ. صُدَّ.

הֶדֶף ז' دَوِيٌّ. رَدُّ فِعْلٍ. إِرْتِجَاعُ الصَّوْتِ. إِرْتِجَاجٌ. رَجَّةٌ. הֶדֶף אֲוִיר دَوِيٌّ

الانفِجَار. إرْتِجَاج. رَجَّةٌ هَوَائِيَّةٌ.

הֲדָפָה נ' نَفْحَةٌ. أَرِيجٌ ע' נִדָּף, הֵדִיף.

הֶדְפֵּס ז' (־סִים) نُسْخَةُ فَصْلٍ مِنْ كِتَابٍ ע' תַּדְפִּיס.

הַדְפָּסָה נ' (־סוֹת) طَبْعٌ. طِبَاعَةٌ. نَسْخٌ.

הִדָּפְקוּת, הידפקות נ' قَرْعٌ مُتَوَاصِلٌ. إنْهِيَالٌ. إلْحَاحٌ.

הִדֵּק, הידק פ' ١. وَثَّقَ. وَطَّدَ. عَزَّزَ. دَعَمَ ـَ ٢. رَبَطَ. شَدَّ ـُ ٣. ضَيَّقَ (الحصار). הִדֵּק אֶת הַחֲגוֹרָה شَدَّ الحِزَامَ (الأَحْزِمَةَ) ومجازًا: قَلَّصَ نَفَقَاتِهِ. הִדֵּק אֶת הַמָּצוֹר شَدَّدَ الحِصَارَ. أَحْكَمَ التَّطْوِيقَ. הִדֵּק אֶת הַקְּשָׁרִים وَطَّدَ العَلاَقَاتِ. وَثَّقَ (دَعَمَ) الرَّوَابِطَ. הִתְהַדֵּק تَوَثَّقَ. تَوَطَّدَ. تَعَزَّزَ.

הֶדֶק ז' (הֲדָקִים) ١. زِنَادٌ (في البندقية). مِقْدَاحٌ. ٢. مِشْبَكٌ. دَبُّوسُ الغَسِيلِ. حَصَّارَةٌ עק' ע' אֶטֶב. שְׁמוּרַת הַהֶדֶק قَنْطَرَةُ الزِّنَادِ ע' שְׁמוּרָה.

הָדָר ז' ١. بَهَاءٌ. جَلاَلٌ. مَجْدٌ. نَضْرَةٌ. أُبَّهَةٌ. هَيْبَةٌ. ٢. الحَمْضِيَّاتُ. المَوَالِحُ. הוֹד וְהָדָר أُبَّهَةٌ وَجَلاَلٌ. هَيْبَةٌ وَوَقَارٌ. יְצוּא הֲדָרִים تَصْدِيرُ الحَمْضِيَّاتِ.

הִדֵּר, הידר פ' مَجَّدَ. عَظَّمَ. فَخَّمَ. הִתְהַדֵּר ١. تَأَنَّقَ. تَبَرَّجَ. تَزَوَّقَ. ٢. تَعَظَّمَ. جَلَّ ـُ ٣. تَبَاهَى. تَفَاخَرَ. הֶהֱדִיר طَبَعَ طَبْعَةً جَدِيدَةً. قَامَ بِمَسْؤُولِيَّةِ طَبْعِ كِتَابٍ.

הַדְרָגָה נ' (־גוֹת) تَدَرُّجٌ. تَدْرِيجٌ. تَطَوُّرٌ عَلَى مَرَاحِلَ. בְּהַדְרָגָה تَدْرِيجًا. تَدْرِيجِيًّا. خُطْوَةً خُطْوَةً. شَيْئًا فَشَيْئًا.

הַדְרָגָתִי ת' (־יִים) تَدْرِيجِيٌّ. مَرْحَلِيٌّ. شَيْئًا فَشَيْئًا.

הַדְרָגָתִיּוּת נ' تَدْرِيجِيَّةٌ. مَرْحَلِيَّةٌ.

הִדַּרְדְּרוּת, הידרדרות נ' ١. تَدَحْرُجٌ. تَدَهْوُرٌ. تَدَنٍّ(ي). ٢. تَرَدٍّ(ي). إنْحِطَاطٌ. הִדַּרְדְּרוּת מוּסָרִית تَدَهْوُرٌ أَخْلاَقِيٌّ. إنْحِطَاطٌ خُلُقِيٌّ. إنْحِلاَلٌ.

הֲדָרָה נ' (־רוֹת) جَلاَلٌ. أُبَّهَةٌ. رَوْعَةٌ. مَجْدٌ. הַדְרַת פָּנִים جَمَالُ الطَّلْعَةِ. هَيْبَةٌ. وَقَارٌ. הַדְרַת קֹדֶשׁ هَالَةٌ مِنَ القُدْسِيَّةِ. قَدَاسَةٌ.

הַדְרָכָה נ' (־כוֹת) ١. إرْشَادٌ. هِدَايَةٌ. قِيَادَةٌ إلَى الطَّرِيقِ الصَّحِيحِ. ٢. تَوْجِيهٌ. إيضَاحٌ. تَرْشِيدٌ. تَنْوِيرٌ. تَدْرِيبٌ. מֶרְכַּז הַדְרָכָה ١. مَرْكَزُ التَّدْرِيبِ. ٢. مَرْكَزُ الإرْشَادِ وَالتَّنْوِيرِ.

הִדָּרְכוּת, הידרכות נ' تَوَتُّرٌ. إنْشِدَادٌ. تَأَهُّبٌ. إسْتِعْدَادٌ.

הַדְרָכָתִי ת' (־יִים) إرْشَادِيٌّ. تَوْجِيهِيٌّ. تَدْرِيبِيٌّ.

הַדְרָמָה נ' الاتِّجَاهُ جَنُوبًا. السَّيْرُ شَطْرَ الجَنُوبِ.

הַדְרָן ז' (־נִים) ١. براڤو. أَعِدْ! لاَ فُضَّ فُوكَ! ٢. لِلْقِرَاءَةِ عَوْدَةٌ. ٣. قِطْعَةٌ فَنِّيَّةٌ يُؤَدِّيهَا الفَنَّانُ بِنَاءً عَلَى طَلَبِ الجُمْهُورِ.

הַהֲדָרָה נ' (־רוֹת) طَبْعُ طَبْعَةٍ جَدِيدَةٍ. مَسْؤُولِيَّةُ طَبْعِ كِتَابٍ.

הֶהִין פ' تَجَرَّأَ. تَجَاسَرَ ע' (הון).

הֵהָנוּת, היהנות נ' تَمَتُّعٌ. إسْتِمْتَاعٌ. تَلَذُّذٌ.

הֵהָרְסוּת, היהרסות נ' تَهَدُّمٌ. إنْهِدَامٌ. تَقَوُّضٌ. خَرَابٌ.

הוֹ מ"ק ١. أَهًا! وَاأَسَفَاهُ! ٢. وَافَرْحَتَاهُ!

הוּא מ"ג هُوَ (ضمير للمفرد الغائب). הַהוּא ذَاكَ. ذَلِكَ. هَذَا. هَذَاكَ. הוּא אֲשֶׁר هُوَ (الشَّخْصُ) الَّذِي. هُوَ ذَا. الَّذِي. הוּא הַדִּין حُكْمُهُ حُكْمٌ. مِثْلُهُ مِثْلُ. نَفْسُ الحُكْمِ يَنْطَبِقُ عَلَى. כָּל שֶׁהוּא شَيْءٌ مَا. أَيُّ شَيْءٍ. قَلِيلٌ مِنْ. כְּמוֹת שֶׁהוּא كَمَا هُوَ. عَلَى عِلاَّتِهِ. כְּהוּא זֶה أَيُّ شَيْءٍ. بَعْضُ الشَّيْءِ. شَيْءٌ مَا.

הֱוֵא, הווא פ' كُنْ (صيغة امر من فعل הָיָה) ע' הָיָה.

הוּאַט פ' خُفِّفَ ע' (אטט).

הוֹאִיל ע' (יאל).

הוֹאִיל וְ... תה"פ بِمَا أَنَّ. نَظَرًا لِـ. لَمَّا كَانَ. لِكَوْنِ.

הוּאַר פ' أُضِيءَ. أُنِيرَ ע' (אור).

הִוָּאֲשׁוּת, היוואשות נ' يَأْسٌ. قَطْعُ الأَمَلِ (الرَّجَاءِ).

הוּבָא פ' جُلِبَ ע' (בוא).

הוֹבִּי .En ז' هِوَايَةٌ ע' תַּחְבִּיב.

הוֹבִיל פ' قَادَ ـُ أَوْصَلَ ע' (יבל).

הוֹבִישׁ פ' ١. أَخْجَلَ. أَخْزَى ע' בּוֹשׁ. ٢. يَبَّسَ. جَفَّفَ ע' יָבֵשׁ.

הוּבַל פ' نُقِلَ. قِيدَ ע' (יבל).

הוֹבָלָה נ' (־לוֹת) ١. نَقْلٌ. نَقْلِيَّاتٌ. شَحْنٌ. ٢. سَحْبٌ. إقْتِيَادٌ. إيصَالٌ. سَوْقٌ.

הובנה ע' הָבְנָה.

הוּבַס פ' دُحِرَ ע' (בוס).

הוֹבָרָה נ' تَبْوِيرُ الأَرْضِ. تَرْكُ الأَرْضِ دُونَ زِرَاعَتِهَا.

הוֹבָשָׁה נ' ١. تَجْفِيفٌ. تَنْشِيفٌ. ٢. تَجْرِيدُ المَاءِ مِنَ المَادَّةِ.

(הוֹגֶה) ז' (־גִים) **הוֹגֵה דֵּעוֹת** مُفَكِّرٌ ע' הָגָה.

הוֹגִיעַ פ' أَتْعَبَ. أَرْهَقَ. أَعْيَا ע' יָגַע.

הוֹגֵן ת' (־גְנִים) ١. لاَئِقٌ. مُنَاسِبٌ. مَعْقُولٌ. مُلاَئِمٌ. ٢. نَزِيهٌ. مُنْصِفٌ. مُسْتَقِيمٌ. מִשְׂחָק הוֹגֵן لُعْبَةٌ نَزِيهَةٌ.

הוֹגָעָה נ' إتْعَابٌ. إعْيَاءٌ. إرْهَاقٌ. إضْنَاءٌ ע' יָגַע, הוֹגִיעַ.

הוֹד ז' جَلاَلٌ. مَجْدٌ. بَهَاءٌ. فَخَامَةٌ. رُوَاءٌ. رَوْنَقٌ. הוֹד מַלְכוּתוֹ (يَا) صَاحِبَ الجَلاَلَةِ (للملك). הוֹד מַעֲלָתוֹ صَاحِبُ الفَخَامَةِ (لرئيس الجمهورية). صَاحِبُ المَعَالِي (لرئيس الوزراء). صَاحِبُ السَّعَادَةِ (للوزير). הוֹד קְדֻשָּׁתוֹ قَدَاسَةُ (للبابا او لاي كاهن كبير). غِبْطَةُ (للشيخ).

הוֹדָאָה נ׳ (־אוֹת) ١. إعْتِرَافٌ. إقْرَارٌ. ٢. إمْتِنَانٌ. شُكْرٌ. ٣. تَسْلِيمٌ بِـ. قُبُولٌ (قَبُولٌ) بِـ. رِضًى. ٤. صَلاَةُ الشُّكْرِ وَالحَمْدِ (دُعاء "מוֹדִים" في الصلاة الصامتة اليهودية). שְׁתִיקָה כְּהוֹדָאָה דָּמְיָא السُّكُوتُ مِنَ الرِّضَى.

הוֹדָה פ׳ ١. إعْتَرَفَ بِـ. قَرَّ ـِ أَقَرَّ. ٢. شَكَرَ ـُ ע׳ (ידה).

הוֹדוֹת ל־ תה״פ بِفَضْلِ. بِسَبَبِ. نَتِيجَةً لِـ.

הוֹדִי ע׳ הֹדִי.

הוֹדָיָה נ׳ (־יוֹת) شُكْرٌ. إمْتِنَانٌ.

הוֹדָעָה נ׳ (־עוֹת) إبْلاَغٌ. تَبْلِيغٌ. إخْطَارٌ. إشْعَارٌ بِـ. إعْلاَمٌ بِـ. إعْلاَنٌ. إدْلاَءٌ بِـ. بَيَانٌ ج بَيَانَاتٌ. خَبَرٌ ج أخْبَارٌ. تَصْرِيحٌ ج تَصْرِيحَاتٌ.

הָוָה, הווה פ׳ كَانَ ـُ قَامَ ـُ (كَانَ قَائِمًا). وُجِدَ. הֱוֵה אוֹמֵר أيْ. يَعْنِي. مَعْنَى ذَلِكَ. بِعِبَارَةٍ أُخْرَى. לֶהֱוֵי יָדוּעַ لِيَكُنْ مَعْلُومًا. يَنْبَغِي أنْ تَعْلَمَ. הִוָּה كَوَّنَ. شَكَّلَ. صَيَّرَ. أوْجَدَ. הִתְהַוָּה تَكَوَّنَ. صَارَ ـِ تَشَكَّلَ. نَشَأَ ـَ تَأَتَّى عَنْ. تَوَلَّدَ مِنْ.

הֹוֶה, הוֹוֶה ז׳ ١. الوَقْتُ (الزَّمَنُ) الحَاضِرُ. الرَّاهِنُ. الحَالِيُّ. ٢. الحَالُ. وَاقِعُ الحَالِ. ٣. في القواعد: زَمَنُ الحَالِ. الفِعْلُ المُضَارِعُ.

הווא ע׳ הֲוָא.

הווי ע׳ הֲוַי.

הוויה ע׳ הֲוָיָה.

הִוּוּן, הייוון ז׳ تَسْيِيلٌ. رَسْمَلَةٌ. إسْتِبْدَالُ جُزْءٍ مِنَ التَّقَاعُدِ بِمَبْلَغٍ نَقْدِيٍّ.

הוֹזֶה ז׳ (־זִים) حَالِمٌ فِي اليَقَظَةِ. سَابِحٌ فِي عَالَمِ الخَيَالِ. وَاهِمٌ.

הוֹזִיל פ׳ خَفَّضَ (نَزَّلَ) السِّعْرَ ע׳ (זול).

הוֹזָלָה נ׳ (־לוֹת) تَنْزِيلُ أسْعَارٍ ج تَنْزِيلاَتٌ. تَخْفِيضٌ. مُهَاوَدَةٌ.

הוּזַם ע׳ זָמַם.

הוּחַג ע׳ חָגַג.

הוּחַק ע׳ חָקַק.

הוּחַשׁ ע׳ (חוש).

הוּטַב ע׳ (טוב).

הוּטַל ע׳ (טול).

הוֹטֶנְטוֹטִי .Ht ת׳ (־טִּיִּים) ١. هُوتِينْتُوتِيٌّ (فرد من قبائل جنوب إفريقيا). ٢. غَيْرُ مُهَذَّبٍ.

הוּטַס ע׳ (טוס).

הוֹי מ״ק ١. آهٍ! وَاحَسْرَتَاهُ! ٢. يَا. أيُّهَا. يَا أيُّهَا. وَيْحَكَ.

הֲוַי, הווי ז׳ طَرِيقَةُ حَيَاةٍ. طِرَازُ مَعِيشَةٍ. עֶרֶב הֲוַי حَفْلَةُ سَمَرٍ. أُمْسِيَةٌ سَامِرَةٌ.

הֲוָיָה, הוויה נ׳ (־יוֹת) ١. كَوْنٌ. كَيْنُونَةٌ. ٢. تَكَوُّنٌ. صَيْرُورَةٌ. ٣. وُجُودٌ. كِيَانٌ. ذَاتٌ. הַהֲוָיָה הָאַבְּסוֹלוּטִית في الفلسفة: الكَائِنُ المُطْلَقُ. صِفَةٌ لِلّهِ تَعَالَى. הֲוָיוֹת הָעוֹלָם تَصَرُّفَاتُ البَشَرِ. أسَالِيبُ حَيَاةِ البَشَرِ. שֵׁם הֲוָיָה إسْمُ اللّهِ بِالعِبْرِيَّةِ حَسَبَ اللَّفْظِ الحَرْفِيِّ יהוה أيْ "يهوا". בְּכָל הֲוָיָתוֹ بِكُلِّ كِيَانِهِ. بِكُلِّ جَوَارِحِهِ. بِكُلِّ مَا أُوتِيَ مِنْ قُوَّةٍ. כַּהֲוָיָתוֹ كَمَا هُوَ. كَمَا هُوَ فِي الوَاقِعِ. عَلَى عِلاَّتِهِ. דְּבָרִים כַּהֲוָיָתָם الأُمُورُ عَلَى حَقِيقَتِهَا. وَاقِعُ الأحْوَالِ.

הֲוָיָתִי, הווייתי ת׳ (־יִּים) وُجُودِيٌّ. كِيَانِيٌّ. ذَاتِيٌّ. وَاقِعِيٌّ.

הוּכַח ע׳ (יכח).

הוֹכָחָה נ׳ (־חוֹת) ١. بُرْهَانٌ ج بَرَاهِينُ. إثْبَاتٌ ج إثْبَاتَاتٌ. دَلِيلٌ ج دَلاَئِلُ وأدِلَّةٌ. ٢. مُعَاتَبَةٌ. تَأنِيبٌ. تَوْبِيخٌ. تَعْنِيفٌ. لَوْمٌ. הוֹכָחָה חוֹתֶכֶת بُرْهَانٌ قَاطِعٌ. دَلِيلٌ سَاطِعٌ. הוֹכָחָה נְסִבָּתִית دَلِيلٌ ظَرْفِيٌّ. נֵטֶל הַהוֹכָחָה عِبْءُ (وَاجِبُ) الإثْبَاتِ. وَاجِبُ تَقْدِيمِ القَرَائِنِ.

הִוָּכְחוּת, היווכחות נ׳ إقْتِنَاعٌ. قَنَاعَةٌ. تَيَقُّنٌ. يَقِينٌ. تَأكُّدٌ.

הוֹכִיחַ פ׳ ١. أثْبَتَ. بَرْهَنَ. دَلَّلَ عَلَى ע׳ יכח. ٢. عَاتَبَ. لاَمَ ـُ أنَّبَ. عَنَّفَ.

הוּכַן ע׳ (כון).

הוֹל .En ז׳ (־לִים) رَدْهَةٌ. مَدْخَلُ البَيْتِ. لِيوَان (hall).

הוֹלָדָה נ׳ تَوْلِيدٌ. وِلاَدَةٌ. إنْجَابٌ.

הולדת ע׳ הֻלֶּדֶת.

הוֹלוֹגְרַפְיָה G נ׳ نِظَامٌ بِأسَاسٍ ثُلاَثِيِّ الأبْعَادِ (يستخدم الليزر وتكنولوجيا الصور الثلاثية الأبعاد، holography).

הוֹלִיזְם G ז׳ شُمُولِيَّةٌ. شُمُولٌ. عُمُومٌ. كَمَالٌ (تركيز الاهتمام على الظواهر الحياتية ككل دون الاعتبار للاجزاء المكوّنة له، holism).

הוֹלִיסְטִי ת׳ (־טִיִּים) شَامِلٌ. عَامٌّ. كَامِلٌ.

הוֹלִיד ע׳ יָלַד.

הוֹלֵךְ ז׳ (־לְכִים) مَاشٍ(ي) ج مُشَاةٌ. رَاجِلٌ ج رَجَّالَةٌ ورُجَّالٌ. הוֹלֵךְ בָּטֵל عَاطِلٌ. مُتَبَطِّلٌ. مُتَقَاعِسٌ. הוֹלֵךְ רֶגֶל مَاشٍ(ي) ج مُشَاةٌ. مَارٌّ ج مَارَّةٌ. عَابِرُ سَبِيلٍ. הוֹלֵךְ רָכִיל وَاشٍ(ي) ج وُشَاةٌ. نَمَّامٌ.

הוֹלָכָה נ׳ ١. نَقْلٌ. ٢. إقْتِيَادٌ. جَرٌّ. سَحْبٌ. הוֹלָכַת נוֹסְעִים نَقْلُ الرُّكَّابِ.

הוֹלֵל ז׳ (־לְלִים) خَلِيعٌ ج خُلَعَاءُ. مَاجِنٌ. عِرْبِيدٌ. مُتَهَتِّكٌ.

הוֹלֵלוּת, הוֹלְלוּת נ׳ خَلاَعَةٌ. طَيْشٌ. نَزَقٌ. عَبَثٌ. مُجُونٌ.

הוֹלֵם ת׳ (־לְמִים) مُنَاسِبٌ. مُلاَئِمٌ. لاَئِقٌ. הִתְנַהֲגוּת הוֹלֶמֶת تَصَرُّفٌ لاَئِقٌ (مُنَاسِبٌ).

הוֹלַנְד ש״פ هُولَنْدَا (دولة اوروبية).

הוֹלַנְדִּי תו״ז (־דִים, ־יִּים) هُولَنْدِيٌّ (من بلاد هولندا).

הוֹמֵאוֹפַתְיָה G נ׳ في الطب: المُعَالَجَةُ المِثْلِيَّةُ. المُدَاوَاةُ المُجَانِسَةُ (طريقة طبية لمعالجة العليل بإعطائه كميات طفيفة من دواء يُحدث فيه نفس أعراض العلة المصاب بها، homeopathy).

הוֹמָה ת' (־מִים) صَاخِبٌ. لَجِبٌ. ذُو جَلَبَةٍ. جَيَّاشٌ (قلب) ע' הָמָה. עִיר הוֹמָה مَدِينَةٌ صَاخِبَةٌ (لكثرة سكانها).

הוֹמוֹ G ז' קיצור הומוסקסואל.

הוֹמוֹגֵנִי G ת' (־יִים) مُتَجَانِسٌ. مِنْ جِنْسٍ وَاحِدٍ. مُتَشَابِهٌ. مُمَاثِلٌ.

הוֹמוֹגֵנִיּוּת נ' تَجَانُسٌ. مُجَانَسَةٌ. مُمَاثَلَةٌ. تَشَابُهٌ. تَوَافُقٌ.

הוֹמוֹנִים G ז' (־מִים) في البلاغة: جِنَاسٌ. تَجَانُسُ لَفْظَيْنِ فِي الحُرُوفِ وَعَدَمُ تَوَافُقِهِمَا فِي المَعْنَى (مثل: אַשְׁפָּה זְבָלָה، אַשְׁפָּה غِمْدٌ وفي العربية: عَيْنٌ اي البَاصِرَةُ وَعَيْنٌ اي اليَنْبُوعُ).

הוֹמוֹסֶקְסוּאָל G ז' (־לִים) لُوطِيٌّ. مَنْ يُمَارِسُ الجِنْسِيَّةَ المِثْلِيَّةَ.

הוֹמוֹסֶקְסוּאָלִיּוּת נ' الجِنْسِيَّةُ المِثْلِيَّةُ. عِشْقُ الجِنْسِ. لِوَاطٌ. إِشْتِهَاءُ المُمَاثِلِ.

הוֹמוֹפוֹבְיָה G נ' التَّقَزُّزُ مِنَ الجِنْسِيَّةِ المِثْلِيَّةِ.

הוּמוֹר L ז' مُزَاحٌ. هَزْلٌ. مُهَازَلَةٌ. مُدَاعَبَةٌ. تَنْكِيتٌ. חוּשׁ הוּמוֹר رُوحُ الفُكَاهَةِ. خِفَّةُ رُوحٍ.

הוּמוֹרִיסְט ז' (־טִים) مُهَازِلٌ. هَزْلِيٌّ. مُمَازِحٌ. مُضْحِكٌ.

הוּמוֹרֶסְקָה G נ' (־קוֹת) قِصَّةٌ هَزْلِيَّةٌ. تَأْلِيفٌ هَزْلِيٌّ.

הוֹמְלֶס En. ז' (־סִים) شَرِيدٌ. لاَ مَأْوَى لَهُ.

הוּמָנִי L ת' (־נִיִּים) ١. إِنْسَانِيٌّ. بَشَرِيٌّ. مُؤَدَّبٌ. خَلُوقٌ. ٢. شَفُوقٌ. رَحِيمٌ. عَطُوفٌ. לִמּוּדִים הוּמָנִיִּים (הוּמָנִיסְטִיִּים) الدِّرَاسَاتُ (العُلُومُ) الإِنْسَانِيَّةُ.

הוּמָנִיּוּת נ' ١. إِنْسَانِيَّةٌ. تَأَدُّبٌ. ٢. شَفَقَةٌ. رَحْمَةٌ. رَأْفَةٌ.

הוּמָנִיזְם ז' أَنْسَنَةٌ. بَعْثُ القِيَمِ الإِنْسَانِيَّةِ (حركة روحية ادبية تدعو إلى إحياء القيم البشرية والآداب القديمة).

הוּמָנִיטָרִי ת' (־רִיִּים) إِنْسَانِيٌّ. مُنْطَوٍ عَلَى الرَّحْمَةِ وَالشَّفَقَةِ. סִיּוּעַ הוּמָנִיטָרִי مُسَاعَدَاتٌ إِنْسَانِيَّةٌ.

הוֹן ז' ١. مَالٌ ج أَمْوَالٌ. ثَرْوَةٌ. ٢. رَأْسَمَالٍ. הוֹן אֱנוֹשִׁי ثَرْوَةٌ بَشَرِيَّةٌ. הוֹן חוֹזֵר رَأْسَمَالٍ مُشَغَّلٌ. رَأْسَمَالٍ مُتَدَاوَلٌ. הוֹן עָתֵק ثَرْوَةٌ طَائِلَةٌ. הוֹן שָׁחוֹר أَمْوَالٌ مُهَرَّبَةٌ. مَالُ الحَرَامِ. أَمْوَالٌ لَمْ تُدْفَعْ عَنْهَا الضَّرَائِبُ. הוֹן תּוֹעָפוֹת أَمْوَالٌ طَائِلَةٌ. בַּעַל הוֹן رَأْسُمَالِيٌّ. مُتَمَوِّلٌ. ثَرِيٌّ ج أَثْرِيَاءُ.

(הוֹן) הֵהִין פ' تَجَرَّأَ. تَجَاسَرَ. أَقْدَمَ عَلَى. إِسْتَبْسَلَ.

הִוֵּן, היוון פ' حَوَّلَ إِلَى نَقْدٍ. رَسْمَلَ. إِسْتَبْدَلَ جُزْءًا مِنَ التَّقَاعُدِ بِمَبْلَغٍ نَقْدِيٍّ.

הוֹנָאָה נ' (־אוֹת) إِحْتِيَالٌ. غِشٌّ. خِدَاعٌ. مَكْرٌ. نَصْبٌ.

הוּנְגָּרִי ת/ז' (־רִים, ־רִיִּים) هُنْغَارِيٌّ. مَجَرِيٌّ.

הוּנְגַּרְיָה ש"פ هُنْغَارِيَا. المَجَرُ. بِلاَدُ المَجَرِ (دولة اوربية).

הוֹנָה ע' (ינה). **הוּנַח** ע' (נוח).

הוּנַס ע' (נוס). **הוּנַע** ע' (נוע).

הוּנַף ע' (נוף).

הוֹסְטֶל En. ז' مَبِيتٌ. فُنْدُقٌ ج فَنَادِقُ.

הוֹסִיף ע' יָסַף.

הוֹסָפָה נ' (־פוֹת) إِضَافَةٌ. زِيَادَةٌ. عِلاَوَةٌ. تَكْمِلَةٌ.

הִוָּסְפוּת, היווספות נ' زِيَادَةٌ. إِضَافَةٌ. إِلْتِحَاقٌ. إِنْضِمَامٌ.

הוּסַר ע' (סור).

הוֹסְפִּיס L ז' مَشْفًى لِلْمَرْضَى المُصَابِينَ بِمَرَضٍ عُضَالٍ لاَ شِفَاءَ لَهُ.

הִוָּעֲדוּת, היוועדות נ' تَوَاعُدٌ. إِنْعِقَادُ اجْتِمَاعٍ. إِلْتِئَامٌ.

הוֹעִיד ע' יָעַד. **הוֹעִיל** ע' (יעל).

הוּעַם ע' עָמַם. **הוּעַף** ע' (עוף).

הִוָּעֲצוּת, היוועצות נ' (־צֻיּוֹת) تَشَاوُرٌ. مُشَاوَرَةٌ. أَخْذُ رَأْيٍ. إِسْتِنْصَاحٌ.

הוּעַר ע' (עור). **הוֹפִיעַ** ע' (יפע).

הוֹפָעָה נ' (־עוֹת) ١. ظُهُورٌ. طُلُوعٌ. تَجَلٍّ(ي). ٢. مَظْهَرٌ ج مَظَاهِرُ. هَيْئَةٌ ج هَيْئَاتٌ. مَلاَمِحُ. ٣. حَفْلَةٌ. عَرْضٌ ج عُرُوضٌ. ٤. مُثُولٌ. حُضُورٌ. ٥. صُدُورُ كِتَابٍ. إِصْدَارٌ. הוֹפָעַת הַשַּׂחְקָן עַל הַבִּימָה ظُهُورُ المُمَثِّلِ فِي حَفْلَةٍ عَلَى المَسْرَحِ. בַּעַל הוֹפָעָה נָאָה ذُو هِنْدَامٍ. مُهَنْدَمٌ. ذُو قِيَافَةٍ.

הוּפַץ ע' (פוץ). **הוּפַר** ע' (פור).

הוֹצָאָה נ' (־אוֹת) ١. إِخْرَاجٌ. إِزَالَةٌ. إِبْعَادٌ. إِسْتِثْنَاءٌ. ٢. إِنْفَاقٌ. نَفَقَةٌ ج نَفَقَاتٌ. صَرْفٌ. مَصْرُوفٌ ج مَصَارِيفُ. كُلْفَةٌ ج تَكَالِيفُ. ٣. إِصْدَارٌ. صُدُورٌ. نَشْرٌ. طَبْعَةٌ ج طَبَعَاتٌ. ٤. دَارُ نَشْرٍ. הוֹצָאָה לָאוֹר إِصْدَارٌ. نَشْرٌ. دَارُ نَشْرٍ. הוֹצָאָה לְהוֹרֵג تَنْفِيذُ حُكْمِ الإِعْدَامِ. הוֹצָאָה לַפּוֹעַל تَنْفِيذٌ. إِجْرَاءٌ ج إِجْرَاءَاتٌ. הוֹצָאַת סְפָרִים دَارُ نَشْرِ الكُتُبِ. הוֹצָאוֹת שׁוֹטְפוֹת קְטַנּוֹת مَصَارِيفُ نَثْرِيَّةٌ.

הוּצַף ע' (צוף).

הִוָּצְרוּת, היווצרות נ' نُشُوءٌ. تَكَوُّنٌ. ظُهُورٌ. حُدُوثٌ.

הוֹקוּס פוֹקוּס L أَلْعَابٌ سِحْرِيَّةٌ تَخْطِفُ الأَبْصَارَ لِإِدْهَاشِ المُتَفَرِّجِينَ.

הוֹקִי En. ז' هُوكِي. لُعْبَةُ الهُوكِي (hocky).

הוֹקִיעַ ע' יָקַע. **הוֹקִיר** ע' יָקַר.

הוּקַל ע' (קלל). **הוּקַם** ע' (קום).

הוֹקָעָה נ' (־עוֹת) شَنْقٌ ومجازًا: تَنْدِيدٌ. شَجْبٌ. إِسْتِنْكَارٌ. إِسْتِهْجَانٌ.

הוֹקָרָה נ' إِحْتِرَامٌ. تَوْقِيرٌ. تَبْجِيلٌ. تَقْدِيرٌ. إِعْزَازٌ. إِكْرَامٌ.

הוֹרָאָה נ' (־אוֹת) ١. تَدْرِيسٌ. تَعْلِيمٌ. إِرْشَادٌ. ٢. تَوْجِيهٌ ج تَوْجِيهَاتٌ. أَمْرٌ ج أَوَامِرُ. إِيعَازٌ. ٣. دَلاَلَةٌ ج دَلاَئِلُ. مَدْلُولٌ. مَغْزًى. مَعْنًى ج مَعَانٍ(ي). نَصٌّ ج

נُصُوصٌ. הוֹרָאָה כְּלָלִית تَعْلِيمَاتٌ عَامَّةٌ. تَعْمِيمٌ. مَنْشُورٌ دَوْرِيٌّ. הוֹרָאַת שָׁעָה ע' שָׁעָה. הוֹרָאוֹת שִׁמּוּשׁ طَرِيقَةُ الاسْتِعْمَالِ (لدواء). עוֹזֵר הוֹרָאָה مُدَرِّسٌ مُسَاعِدٌ. שִׁיטוֹת הוֹרָאָה طُرُقُ التَّعْلِيمِ. أَسَالِيبُ التَّدْرِيسِ.

הוֹרֵג ז' (־רְגִים) ١. قَاتِلٌ ج قَتَلَةٌ. ٢. جَلَّادٌ. عَشْمَاوِيٌّ. הוֹצִיא לַהוֹרֵג أَعْدَمَ. نَفَّذَ حُكْمَ الإِعْدَامِ.

הוֹרֵד ע' יָרַד.

הוֹרָדָה נ' (־דוֹת) إِنْزَالٌ. تَنْزِيلٌ. تَخْفِيضٌ. طَرْحٌ. تَنْقِيصٌ. הוֹרָדַת מְחִירִים تَخْفِيضُ أَسْعَارٍ. تَنْزِيلَاتٌ.

הוֹרֶה ז' (־רִים) وَالِدٌ. أَبٌ ج آبَاءٌ. وَاحِدُ الأَبَوَيْنِ (الاب او الام). وَلِيُّ الأَمْرِ. הוֹרָה נ' وَالِدَةٌ. أُمٌّ ج أُمَّهَاتٌ. הוֹרִים ז"ר الوَالِدَانِ. الأَبَوَانِ. الأَبُ وَالأُمُّ. أَوْلِيَاءُ الأُمُورِ.

הוֹרָה פ' عَلَّمَ ע' יָרָה.

הוֹרָה נ' حَبَلٌ. حَمْلٌ. جَنِينٌ فِي بِدَايَةِ نَشْأَتِهِ. הוֹרָתוֹ וְלֵדָתוֹ نُشُوؤُهُ وَوِلَادَتُهُ. خُرُوجُهُ إِلَى النُّورِ.

הוֹרָה נ' ١. هُورَا (رقصة شعبية إسرائيلية). ٢. لَحْنُ الهُورَا.

הוֹרוֹסְקוֹפ G ז' (־פִּים) فَلَكُ البُخُوتِ (الحُظُوظِ). تَنْجِيمٌ.

הוֹרוּת נ' أُبُوَّةٌ أَوْ أُمُومَةٌ. وَظِيفَةُ الأَبِ أَوِ الأُمِّ نَحْوَ الابْنِ.

הוֹרִי ת' (־רִיִּים) وَالِدِيٌّ. מִשְׁפָּחָה חַד־הוֹרִית عَائِلَةٌ وَحْدَانِيَّةٌ. أُسْرَةٌ ذَاتُ مُعِيلٍ وَاحِدٍ.

הוֹרִיד ע' יָרַד. **הוֹרִיק** ע' יָרַק.

הוֹרִיקָן .Sp ז' (־נִים) إِعْصَارٌ ج أَعَاصِيرُ. زَوْبَعَةٌ ج زَوَابِعُ. هُورِكَان (hurricane).

הוֹרִישׁ ע' יָרַשׁ. **הוּרַם** ע' (רום).

הוֹרְמוֹן G ז' (־נִים) هُورْمُونٌ ج هُورْمُونَاتٌ. حَاثَّةٌ (hormone).

הוֹרְמוֹנָלִי ת' (־יִּים) خَاصٌّ بِالهُورْمُونَاتِ أَوِ الحَاثَّاتِ.

הוֹרְמִיז P ז' هُرْمُز (إله النور والخير لدى الفرس القدماء).

הוֹרְסָנִי ת' (־יִּים) هَدَّامٌ. تَخْرِيبِيٌّ. تَدْمِيرِيٌّ. مُدَمِّرٌ.

הוּרַע ע' (רעע). **הוּרַץ** ע' (רוץ).

הוּרַק ע' (ריק).

הוֹרָקָה נ' إِخْضِرَارٌ. اِصْطِبَاغٌ بِاللَّوْنِ الأَخْضَرِ.

הוֹרָשָׁה נ' تَوْرِيثٌ. أَيْلُولَةٌ.

הוּשַׁב ע' ١. (שוב). ٢. יָשַׁב.

הוֹשָׁבָה נ' ١. إِجْلَاسٌ. إِقْعَادٌ. وَضْعٌ. ٢. إِحْلَالٌ.

הוּשַׁט ע' ١. (שוט). ٢. (ישט).

הוֹשָׁטָה נ' مَدٌّ. تَقْدِيمٌ. بَسْطٌ. مُنَاوَلَةٌ. إِرْسَالٌ. הוֹשָׁטַת עֶזְרָה تَقْدِيمُ العَوْنِ. مَدُّ يَدِ المُسَاعَدَةِ. دَعْمٌ.

הוֹשִׁיב ע' יָשַׁב. **הוֹשִׁיט** ע' (ישט).

הוּשַׂם ע' (שים).

הוֹשָׁעָה נ' إِنْقَاذٌ. إِغَاثَةٌ. تَخْلِيصٌ. تَنْجِيَةٌ.

הוֹשִׁיעַ ע' (ישע).

הִוָּשְׁעוּת, היוושעות נ' تَخَلُّصٌ. خَلَاصٌ. نَجَاةٌ.

הוֹשַׁעְנָא נ' (־נוֹת) ١. عَوْنَكَ! رُحْمَاكَ! مِنْ طُقُوسِ عِيدِ المِظَلَّةِ (العَرَائِشِ). הוֹשַׁעְנָא רַבָּה كِنَايَةٌ عَنِ اليَوْمِ السَّابِعِ مِنْ عِيدِ المِظَلَّةِ حَيْثُ يَتْلُو فِيهِ اليَهُودُ صَلَاةَ הוֹשַׁעְנָא.

הוּשַׁר ע' (שיר). **הוּשַׁת** ע' (שית).

הוֹתִיר ע' (יתר). **הוּתַר** ע' יתר, דַּי וְהוֹתֵר.

הוֹתָרָה נ' إِبْقَاءٌ. تَرْكٌ.

הִוָּתְרוּת, היוותרות נ' بَقَاءٌ. تَبَقٍّ(ي).

הַזָּאָה נ' (־אוֹת) رَشٌّ. بَلٌّ. بَلَلٌ. نَضْحٌ.

הִזְדַּהוּת נ' (־הֻיּוֹת) ١. تَمَاهٍ(ي). تَجَانُسٌ. تَعَاطُفٌ. تَضَامُنٌ. ٢. إِبْرَازُ الهُوِيَّةِ الشَّخْصِيَّةِ.

הִזְדַּהֲמוּת נ' تَلَوُّثٌ. إِتِّسَاخٌ. تَقَذُّرٌ.

הִזְדַּוְּגוּת, הזדווגות נ' (־גֻיּוֹת) ١. مُضَاجَعَةٌ. جِمَاعٌ. وِصَالٌ. نِكَاحٌ. سِفَادٌ. نِزَاءٌ. ٢. تَزَاوُجٌ.

הִזְדַּחֲלוּת נ' زَحْفٌ. دَبِيبٌ (على الارض مثلاً).

הִזְדַּיְּנוּת, הזדיינות נ' ١. تَسَلُّحٌ. تَزَوُّدٌ بِالسِّلَاحِ. ٢. تَحَلٍّ بِالصَّبْرِ. ٣. סלי مُضَاجَعَةٌ.

הִזְדַּכּוּת נ' تَطَهُّرٌ. طَهَارَةٌ. بَرَاءَةٌ.

הִזְדַּכְּכוּת נ' صَفَاءٌ. نَقَاءٌ. خُلُوصٌ. تَطَهُّرٌ.

הִזְדַּמְּנוּת נ' (־נֻיּוֹת) مُنَاسَبَةٌ ج مُنَاسَبَاتٌ. فُرْصَةٌ ج فُرَصٌ. صُدْفَةٌ ج صُدَفٌ. הִזְדַּמְּנוּת מַתְאִימָה فُرْصَةٌ مُلَائِمَةٌ (سَانِحَةٌ). فُرْصَةٌ مُتَاحَةٌ. הִזְדַּמְּנוּת פָּז فُرْصَةٌ ذَهَبِيَّةٌ. הִזְדַּמְּנֻיּוֹת שָׁווֹת فُرَصٌ مُتَكَافِئَةٌ. שִׁוְיוֹן הִזְדַּמְּנֻיּוֹת تَكَافُؤُ الفُرَصِ. הֶחְמִיץ אֶת הַהִזְדַּמְּנוּת فَوَّتَ (ضَيَّعَ) الفُرْصَةَ. נִצֵּל אֶת הַהִזְדַּמְּנוּת اِنْتَهَزَ (اِغْتَنَمَ) الفُرْصَةَ. تَحَيَّنَ (اِقْتَبَلَ) الفُرْصَةَ.

הִזְדַּנְּבוּת נ' تَقَاطُرٌ (الواحد بعد الآخر). اِسْتِطَالَةٌ (طابور مثلاً) ومجازاً: إِتِّبَاعٌ. اِنْجِرَارٌ وَرَاءَ. اِنْسِيَاقٌ.

הִזְדַּעְזְעוּת נ' ١. تَزَعْزُعٌ. إِهْتِزَازٌ. إِرْتِجَاجٌ. ٢. إِنْذِهَالٌ. إِنْفِعَالٌ. تَأَثُّرٌ. הִבִּיעַ אֶת הִזְדַּעְזְעוּתוֹ מֵהָאָסוֹן أَعْرَبَ عَنْ تَفَجُّعِهِ عَلَى الكَارِثَةِ. عَبَّرَ عَنْ أَسَفِهِ (أَسَاهُ) لِلْفَاجِعَةِ.

הִזְדַּעֲמוּת נ' تَسَخُّطٌ. إِغْتِيَاظٌ. غَضَبٌ شَدِيدٌ. تَجَهُّمٌ.

הִזְדַּעֲפוּת נ' عُبُوسٌ. تَكْشِيرٌ. كُلُوحٌ. تَجَهُّمٌ. إِكْفِهْرَارٌ.

הִזְדַּעֲקוּת נ' إِسْتِصْرَاخٌ. إِسْتِغَاثَةٌ. إِسْتِنْجَادٌ. إِسْتِرْخَامٌ.

הִזְדַּקְּנוּת נ' كِبَرٌ. شَيْخُوخَةٌ. تَقَدُّمٌ فِي السِّنِّ.

הִזְדַּקְּפוּת נ' إِنْتِصَابٌ. إِسْتِقَامَةٌ. قِيَامٌ. رَفْعُ القَامَةِ.

הִזְדַּקְּקוּת נ' ١. إِحْتِيَاجٌ إِلَى. إِفْتِقَارٌ إِلَى. إِعْوَازٌ إِلَى. ٢. تَقَطُّرٌ. تَكَرُّرٌ. صَفَاءٌ.

הִזְדַּקְּרוּת נ' بُرُوزٌ. نُتُوءٌ. إِنْتِصَابٌ. ظُهُورٌ.

הִזְדָּרְזוּת נ' إِسْرَاعٌ. تَعَجُّلٌ. هَرَعٌ. مُبَادَرَةٌ إِلَى.

הִזָּה ע' (נזה).

הָזָה פ' هَذَى ـ حَلَمَ ـ (في اليقظة). تَوَهَّمَ. تَخَيَّلَ.

הַזְהָבָה נ' تَذْهِيبٌ. طِلاَءٌ بِالذَّهَبِ. إِصْفِرَارٌ كَالذَّهَبِ.

הַזְהָרָה נ' تَحْذِيرٌ. تَنْبِيهٌ. إِخْطَارٌ.

הִזָּהֲרוּת, היזהרות נ' إِحْتِرَاسٌ. حَذَرٌ. تَحَوُّطٌ. إِحْتِرَازٌ. إِنْتِبَاهٌ. تَيَقُّظٌ.

הֵזוֹן, היזון ז' (־נים) تَغْذِيَةٌ. הֵזוֹן חוֹזֵר تَغْذِيَةٌ رَاجِعَةٌ (مُرْتَدَّةٌ). أَصْدَاءٌ رَاجِعَةٌ ע' מָשׁוֹב.

הֲזָזָה נ' تَحْرِيكٌ. تَزَحْزُحٌ. زَحْزَحَةٌ. نَقْلٌ. تَحْوِيلٌ. إِنْزِلاَقٌ. דֶּלֶת הֲזָזָה (זְחִיחָה) بَابٌ مُنْزَلِقٌ.

הֲזָחָה נ' (־חות) إِزَاحَةٌ. زَحْزَحَةٌ. إِزَالَةٌ. إِبْعَادٌ.

הַזָּיָה נ' (־יות) رَشٌّ. رَشْحٌ. نَضْحٌ. نَثٌّ.

הֲזָיָה נ' (־יות) هَذَيَانٌ. وَهْمٌ ج أَوْهَامٌ. تَوَهُّمٌ. تَخَيُّلٌ. هَلْوَسَةٌ. بُطَاحٌ (مج). שׁוֹגֶה בַּהֲזָיוֹת يَعِيشُ فِي الأَوْهَامِ.

הֵזִיז ע' (זוז). **הֵזִיחַ** ע' (זוח).

הִזִּיל ע' נָזַל. **הֵזִין** ע' (זון).

הִזִּיעַ ע' (יזע). **הִזִּיר** ע' נָזַר.

הִזִּיק ע' נָזַק.

הֲזָיָתִי, הזייתי ת' (־יים) وَهْمِيٌّ. خَيَالِيٌّ.

הִזָּכְרוּת, היזכרות נ' تَذَكُّرٌ. تَفَطُّنٌ. تَفَكُّرٌ. إِفْتِكَارٌ.

הַזָּלָה נ' ذَرْفُ الدَّمْعِ. إِنْهِمَالٌ. إِرَاقَةٌ. سَحٌّ. سَكْبٌ.

הַזְלָפָה נ' (־פות) رَشٌّ. تَنْقِيطٌ. تَقْطِيرٌ. نَضْحٌ. بَلٌّ. بَخٌّ.

הֵזֵם ע' זָמַם.

הֲזַמָּה נ' تَفْنِيدٌ. دَحْضٌ. تَكْذِيبٌ. نَقْضٌ.

הַזְמָנָה נ' (־נות) ١. دَعْوَةٌ ج دَعَوَاتٌ. إِسْتِدْعَاءٌ. عَزُومَةٌ. ٢. طَلَبِيَّةٌ ج طَلَبِيَّاتٌ. طَلَبٌ. הַזְמָנָה לְבֵית מִשְׁפָּט مُذَكِّرَةُ حُضُورٍ. كِتَابُ اسْتِدْعَاءٍ. לְפִי הַזְמָנָה حَسَبَ الطَّلَبِ. נֶעֱנָה לַהַזְמָנָה لَبَّى الدَّعْوَةَ. قَبِلَ الدَّعْوَةَ.

הֲזָנָה נ' تَغْذِيَةٌ. إِقَاتَةٌ. إِعَاشَةٌ. إِطْعَامٌ. تَمْوِينٌ. إِمْدَادٌ. הֲזָנַת מַחְשֵׁב إِلْقَامُ الحَاسُوبِ. تَغْذِيَةُ الكُومْبْيُوتَر. הֲזָנַת נְתוּנִים לַמַּחְשֵׁב إِدْخَالُ (إِلْقَامُ) البَيَانَاتِ لِلْحَاسُوبِ.

הַזְנָחָה נ' (־חות) ١. إِهْمَالٌ. تَقْصِيرٌ. تَهَاوُنٌ. إِغْفَالٌ. ٢. تَسَيُّبٌ. הַזְנָחָה פּוֹשַׁעַת تَقْصِيرٌ إِجْرَامِيٌّ. إِهْمَالٌ يُوجِبُ العِقَابَ.

הֶזְנֵק ז' (־קים) بَدْءٌ (في عمل). إِنْطِلاَقٌ. חֶבְרַת הֶזְנֵק شَرِكَةٌ نَاشِئَةٌ (start up).

הַזְנָקָה נ' إِطْلاَقٌ. دَفْعٌ. إِرْسَالٌ عَلَى جَنَاحِ السُّرْعَةِ.

הֲזָעָה, הַזָּעָה נ' ١. تَصَبُّبٌ عَرَقًا. ٢. حَمَاسٌ مُفْرِطٌ.

הַזְעָפָה נ' تَجَهُّمٌ. عُبُوسٌ. تَكْشِيرٌ. كُلُوحٌ. سُخْطٌ.

הַזְעָקָה נ' (־קות) ١. إِسْتِصْرَاخٌ. إِسْتِغَاثَةٌ. إِسْتِنْجَادٌ. إِسْتِدْعَاءٌ عَلَى عَجَلٍ. ٢. إِخْطَارٌ. إِعْطَاءُ شَارَةِ الخَطَرِ.

הֶזֵּק, היזק ז' (־קים) ضَرَرٌ ج أَضْرَارٌ. خَسَارَةٌ ج خَسَائِرُ. تَلَفٌ. أَذًى. عَطَبٌ.

הַזָּקָה נ' إِلْحَاقُ ضَرَرٍ. إِتْلاَفٌ. إِعْطَابٌ.

הִזָּקְפוּת, היזקפות נ' ١. إِنْتِصَابُ القَامَةِ. إِسْتِقَامَةٌ. رَفْعُ الرَّأْسِ. وُقُوفٌ. ٢. تَسْجِيلٌ (تَقْيِيدٌ) عَلَى الحِسَابِ.

הִזָּקְקוּת, היזקקות נ' إِحْتِيَاجٌ إِلَى. إِفْتِقَارٌ إِلَى.

הַזְרָמָה נ' (־מות) إِسَالَةٌ. ضَخٌّ. دَفْقٌ. הַזְרָמַת חַשְׁמַל تَزْوِيدٌ بِالكَهْرَبَاءِ (بِالطَّاقَةِ الكَهْرَبَائِيَّةِ). הַזְרָמַת כְּסָפִים صَرْفُ الأَمْوَالِ. تَمْوِيلٌ.

הַזְרָעָה נ' (־עות) ١. بَذْرُ الحَبِّ. ٢. تَزْرِيعٌ. إِخْصَابٌ. تَلْقِيحٌ. הַזְרָעָה מְלָאכוּתִית إِخْصَابٌ اصْطِنَاعِيٌّ.

הַזְרָקָה (־קות) حَقْنٌ. تَطْعِيمٌ. تَلْقِيحٌ.

(הֶחְבֵּא) בְּהֶחְבֵּא, בהיחבא תה"פ فِي الخَفَاءِ. خِفْيَةً. سِرًّا. بِتَكَتُّمٍ.

הַחְבָּאָה נ' إِخْفَاءٌ. تَخْبِئَةٌ. كَتْمٌ. طَمْرٌ. مُوَارَاةٌ.

הֵחָבְאוּת, היחבאות נ' إِخْتِفَاءٌ. إِحْتِجَابٌ. إِسْتِتَارٌ. تَوَارٍ عَنِ الأَنْظَارِ.

הֶחְבֵּר ז' (־רים) تَدَاعِي المَعَانِي (الخَوَاطِرِ). تَوَارُدُ الأَفْكَارِ ע' אַסוֹצְיַאצְיָה.

הַחְדָּרָה נ' (־רות) إِقْحَامٌ. إِيلاَجٌ. إِدْخَالٌ. غَرْزٌ.

הַחְזָקָה נ' ١. مَسْكٌ. قَبْضٌ. ٢. حِيَازَةٌ. إِمْتِلاَكٌ. صِيَانَةٌ. حِفْظٌ. ٣. إِحْتِجَازٌ. הַחְזָקַת מַעֲמָד صُمُودٌ. مُوَاجَهَةُ الصُّعُوبَاتِ.

הֶחְזֵר ז' (־רִים) إعَادَةٌ. إرْجَاعٌ. رَدٌّ. הֶחְזֵר הוֹצָאוֹת دَفْعُ النَّفَقَاتِ. إعَادَةُ المَصْرُوفَاتِ.

הַחְזָרָה נ' (־רוֹת) ١. إعَادَةٌ. إرْجَاعٌ. رَدٌّ. ٢. في الفيزياء: إنْعِكَاسُ الضَّوْءِ. הַחְזָרָה לְמוּטָב هَدْيٌ إلَى الطَّرِيقِ القَوِيمِ. إرْشَادٌ إلَى الصِّرَاطِ المُسْتَقِيمِ. הַחְזָרַת שָׁלוֹם رَدُّ التَّحِيَّةِ. الرَّدُّ عَلَى السَّلَامِ بِمِثْلِهِ.

הַחְטָאָה נ' (־אוֹת) ١. إطَاشَةٌ. إخْطَاءُ الهَدَفِ. ٢. إيقَاعٌ فِي إثْمٍ (خَطِيئَةٍ).

הַחְיָאָה , החייאה נ' (־אוֹת) إحْيَاءٌ. بَعْثٌ. إنْعَاشٌ. نَشْرٌ. نُشُورٌ. הַחְיָאַת הַלָּשׁוֹן إحْيَاءُ اللُّغَةِ.

הֶחָיָה ע' חָיָה. **הֵחִישׁ** ע' (חוש).

הֶחְכֵּר ז' (־רִים) إسْتِئْجَارٌ (leasing).

הַחְכָּרָה נ' تَأْجِيرٌ. إلْتِزَامٌ. لَزْمَةٌ.

הֵחֵל ע' (חלל).

הֶחָלָה נ' سَرَيَانُ مَفْعُولٍ. إجْرَاءٌ. تَطْبِيقٌ. הֶחָלַת הַחֹק تَطْبِيقُ القَانُونِ. وَضْعُ القَانُونِ مَوْضِعَ التَّنْفِيذِ.

הֶחְלֵט ז' بَتٌّ. فَصْلٌ (في قضية). حُكْمٌ. إقْرَارُ الرَّأْيِ عَلَى. تَصْمِيمٌ. בְּהֶחְלֵט بِالتَّأْكِيدِ. مُؤَكَّدٌ. تَمَامًا. قَطْعًا. مُطْلَقًا. בְּהֶחְלֵט לֹא البَتَّةَ. بَتَاتًا. مُطْلَقًا.

הַחְלָטָה נ' (־טוֹת) قَرَارٌ ج قَرَارَاتٌ. تَصْمِيمٌ. عَزِيمَةٌ. عَزْمٌ. הַחְלָטָה נְחוּשָׁה عَزِيمَةٌ صَادِقَةٌ. تَصْمِيمٌ. عَزْمٌ جَازِمٌ. قَرَارٌ أكِيدٌ. הַצָּעַת הַחְלָטָה مَشْرُوعُ (مُسَوَّدَةُ) قَرَارٍ. בָּא לִידֵי הַחְלָטָה عَقَدَ العَزْمَ عَلَى. تَوَصَّلَ إلَى قَرَارٍ. إعْتَزَمَ. קִבֵּל הַחְלָטָה إتَّخَذَ قَرَارًا. عَزَمَ ـ عَلَى.

הֶחְלֵטִי ת' (־טִיִּים) ١. مُقَرَّرٌ. قَطْعِيٌّ. بَاتٌّ. نِهَائِيٌّ. حَاسِمٌ. جَازِمٌ. حَتْمِيٌّ. ٢. مُطْلَقٌ. مُجَرَّدٌ.

הֶחְלֵטִיּוּת נ' مُطْلَقِيَّةٌ. قَطْعِيَّةٌ. كُلِّيَّةٌ. جَزْمٌ.

הַחְלָמָה נ' شِفَاءٌ. تَمَاثُلٌ إلَى الشِّفَاءِ. إبْلَالٌ. نَقَاهَةٌ. הַחְלָמָה מְהִירָה! بِالشِّفَاءِ العَاجِلِ! بِالسَّلَامَةِ!

הַחְלָפָה נ' (־פוֹת) ١. إسْتِبْدَالٌ. تَبَادُلٌ. مُبَادَلَةٌ. مُغَايَرَةٌ. ٢. مُقَايَضَةٌ. הַחְלָפַת מֵידָע تَبَادُلُ المَعْلُومَاتِ.

הֵחָלְצוּת, היחלצות נ' ١. مُبَادَرَةٌ إلَى. ٢. تَخَلُّصٌ. خَلَاصٌ. نَجَاةٌ. تَفَلُّتٌ.

הַחְלָקָה נ' (־קוֹת) ١. تَزَحْلُقٌ. تَزَلُّجٌ. إنْزِلَاقٌ. ٢. زَلَقٌ. تَعَثُّرٌ. ٣. تَمْلِيسٌ. הַחְלָקַת לָשׁוֹן طِلَاوَةُ لِسَانٍ. تَمَلُّقٌ.

הֵחָלְקוּת, היחלקות נ' ١. إنْقِسَامٌ. تَجَزُّؤٌ. إنْشِطَارٌ. ٢. إخْتِلَافٌ فِي الرَّأْيِ.

הַחְלָשָׁה נ' إضْعَافٌ. إنْهَاكُ القُوَى. إرْهَاقٌ.

הֵחָלְשׁוּת, היחלשות נ' فُتُورٌ. خَوَرٌ. ضُعْفٌ (ضَعْفٌ). تَرَاخٍ(ي).

הַחְמָצָה נ' (־צוֹת) ١. تَحْمِيضٌ. تَخْمِيرٌ. تَرْوِيبُ اللَّبَنِ. ٢. أكْسَدَةٌ. ٣. تَفْوِيتُ فُرْصَةٍ. تَضْيِيعُ وَقْتٍ. فِقْدَانُ المُنَاسَبَةِ. מִגְדַּל הַחְמָצָה سِيلُو ע' סִילוֹ. הַחְמָצַת הִזְדַּמְּנוּת تَفْوِيتُ (تَضْيِيعُ) الفُرْصَةِ ومجازًا: فَوَاتُ القِطَارِ.

הַחְמָרָה נ' (־רוֹת) ١. تَفَاقُمٌ. إسْتِفْحَالٌ. تَأَزُّمٌ. خُطُورَةٌ. تَوَتُّرٌ. ٢. شِدَّةٌ. صَرَامَةٌ. قَسْوَةٌ. הַחְמָרַת הַיְחָסִים تَأَزُّمُ (تَوَتُّرُ) العَلَاقَاتِ.

הַחְנָקָה נ' خَنْقٌ. إمَاتَةٌ بِالخَنْقِ.

הֵחָנְקוּת, היחנקות נ' إخْتِنَاقٌ. المَوْتُ خَنْقًا.

הֵחָסְמוּת, היחסמות נ' إنْسِدَادٌ. إنْغِلَاقٌ. إحْتِجَازٌ.

הַחְסָנָה נ' خَزْنٌ. تَخْزِينٌ. تَشْوِينٌ. حِفْظٌ فِي مَخْزَنٍ.

הַחְסָרָה נ' (־רוֹת) طَرْحٌ. خَصْمٌ. إسْتِقْطَاعٌ. إنْقَاصٌ.

הֵחָפְזוּת, היחפזות נ' تَسَرُّعٌ. تَهَوُّرٌ. إسْتِعْجَالٌ. عَجَلَةٌ.

הַחְצָנָה נ' في علم النفس: التَّوْجِيهُ لِلْخَارِجِ (עכס הַפְנָמָה: استبطان).

הַחְרָבָה, הַחֲרָבָה נ' تَخْرِيبٌ. تَهْدِيمٌ. تَقْوِيضٌ. تَدْمِيرٌ.

הַחְרָדָה נ' إفْزَاعٌ. تَجْفِيلٌ. تَخْوِيفٌ. تَهْوِيلٌ.

הַחְרָמָה נ' (־מוֹת) ١. مُصَادَرَةٌ. حَجْزٌ. ضَبْطُ الأمْوَالِ. نَزْعُ مِلْكِيَّةٍ. وَضْعُ اليَدِ عَلَى. ٢. تَحْرِيمٌ. حَظْرُ التَّعَامُلِ مَعَ. مُقَاطَعَةٌ.

הַחְרָפָה נ' (־פוֹת) إشْتِدَادٌ. تَفَاقُمٌ. إسْتِفْحَالٌ. تَأَزُّمٌ. تَوَتُّرٌ.

הַחְרָשָׁה נ' ١. إطْرَاقٌ. وُجُومٌ. صَمْتٌ. سُكُوتٌ. ٢. إسْكَاتٌ.

הַחְשָׁבָה נ' تَقْدِيرٌ. إعْتِبَارٌ. إيلَاءُ أهَمِّيَّةٍ.

הַחְשָׁדָה, הַחֲשָׁדָה נ' إثَارَةُ الشَّكِّ. إشْتِبَاهٌ بِـ شُبْهَةٌ. مَظَنَّةٌ. إتِّهَامٌ بِـ

הֶחָשָׁה נ' إسْرَاعٌ. تَعْجِيلٌ. حَثٌّ. إسْتِحْثَاثٌ.

הַחְשָׁיָה, הַחֲשָׁיָה נ' وُجُومٌ. صَمْتٌ. سُكُوتٌ.

הַחְשָׁכָה, הַחֲשָׁכָה נ' تَعْتِيمٌ. إطْفَاءُ الأنْوَارِ.

הַחְשָׂפָה, הַחֲשָׂפָה נ' كَشْفٌ. إظْهَارٌ.

הֵחָשְׂפוּת, היחשפות נ' إنْكِشَافٌ. ظُهُورٌ. تَجَرُّدٌ.

הֵחָתְכוּת, היחתכות נ' تَقَطُّعٌ. قَطْعٌ. جَذٌّ. فَصْلٌ.

הַחְתָּלָה נ' تَقْمِيطٌ.

הַחְתָּמָה נ' (־מוֹת) ١. طَلَبُ التَّوْقِيعِ عَلَى. ٢. خَتْمٌ. ٣. إسْتِكْتَابٌ. إشْتِرَاكٌ (في جريدة مثلاً).

הֲטָבָה נ' (־בוֹת) ١. تَحَسُّنٌ. تَقَدُّمٌ. ٢. مُكَافَأَةٌ. إكْرَامٌ.

הַטְבָּלָה נ' (־לוֹת) ١. تَغْطِيسٌ. ٢. في المسيحية: تَعْمِيدٌ. مَعْمُودِيَّةٌ. صَبْغٌ. تَنْصِيرٌ.

הַטְבָּעָה נ׳ (־עות) ١. إغْرَاقٌ. تَغْطِيسٌ. ٢. سَكٌّ. خَتْمٌ. دَمْغٌ.

הִטָּה ע׳ נָטָה.

הִטַּהֲרוּת, היטהרות נ׳ تَطَهُّرٌ. إغْتِسَالٌ. وُضُوءٌ. تَوَضُّؤٌ. הִטַּהֲרוּת בְּחוֹל (בְּאֵין מַיִם) في الإسلام: تَيَمُّمٌ.

הֲטָחָה נ׳ (־חות) ١. رَمْيٌ. قَذْفٌ. رَشْقٌ. ٢. تَقْرِيعٌ. تَوْجِيهُ لَوْمٍ. تَجْرِيحٌ.

הֵטִיב ע׳ (טוב).

הַטָּיָה נ׳ (־יות) ١. إمَالَةٌ. تَحْوِيلٌ. حَنْيٌ. ٢. إنْحِنَاءٌ. مَيْلٌ. إنْحِرَافٌ. ٣. إنْحِيَازٌ. مُحَابَاةٌ. تَرْجِيحٌ. ٤. في القواعد: تَصْرِيفُ الفِعْلِ. הַטָּיַת אֹזֶן إصَاخَةُ السَّمْعِ. إصْغَاءٌ. הַטָּיַת מִשְׁפָּט زَيَغَانُ الحُكْمِ. إجْحَافٌ. عَدَمُ إنْصَافٍ. בְּקִי בְּהַטָּיָה مجازًا: يَعْلَمُ مِنْ أيْنَ تُؤْكَلُ الكَتِفُ.

הֵטִיחַ ע׳ (טוח). הֵטִיל ע׳ (טול).

הִטִּיל ע׳ נָטַל. הֵטִיס ע׳ (טוס).

הֶטֶל, היטל ז׳ (־לים) ١. في الهندسة: إسْقَاطٌ. ٢. قَذْفٌ. إلْقَاءٌ. رَمْيٌ. ٣. رَسْمٌ ج رُسُومٌ. ضَرِيبَةٌ ج ضَرَائِبُ. הֶטֶל שַׁעֲשׁוּעִים رُسُومُ (ضَرِيبَةُ) المَلاَهِي.

הַטְלָאָה נ׳ (־אות) تَرْقِيعٌ. رَتْقُ الثَّوْبِ بِرُقْعَةٍ.

הֲטָלָה, הַטָּלָה נ׳ (־לות) ١. إسْقَاطٌ. رَمْيٌ. رَشْقٌ. رَجْمٌ. قَذْفٌ. ٢. تَكْلِيفٌ بِمُهِمَّةٍ. فَرْضُ ضَرِيبَةٍ. הֲטָלַת אַחְרָיוּת إسْنَادُ مَسْؤُولِيَّةٍ (مُهِمَّةٍ). הֲטָלַת אֵימָה تَخْوِيفٌ. إشَاعَةُ الذُّعْرِ (الرُّعْبِ). הֲטָלַת מִסִּים فَرْضُ ضَرَائِبَ. הֲטָלַת עֹגֶן إلْقَاءُ المِرْسَاةِ. رُسُوٌّ.

הִטַּלְטְלוּת, היטלטלות נ׳ تَقَاذُفٌ. تَقَلْقُلٌ. تَنَقُّلٌ. تَطَوُّحٌ.

הִטַּמְּאוּת, היטמאות נ׳ تَدَنُّسٌ. تَقَذُّرٌ. تَلَوُّثٌ.

הִטַּמְטְמוּת, היטמטמות נ׳ تَبَلُّدٌ. بَلاَدَةٌ. رَقَاعَةٌ.

הַטְמָנָה נ׳ ١. إخْفَاءٌ. تَخْبِئَةٌ. طَمْرٌ. حَجْبٌ. إضْمَارٌ. خَزْنٌ. ٢. زَرْعٌ.

הַטְמָעָה נ׳ ١. دَمْجٌ. صَهْرٌ. إسْتِيعَابٌ. إمْتِصَاصٌ. ٢. تَمْثِيلُ الطَّعَامِ.

הִטָּמְעוּת, היטמעות נ׳ إنْدِمَاجٌ. إنْصِهَارٌ. إمْتِزَاجٌ.

הֶטֶס, היטס ז׳ (־סים) نَقْلٌ جَوِّيٌّ. النَّقْلُ جَوًّا (airlift).

הֲטָסָה נ׳ (־סות) ١. تَطْيِيرٌ. إطْلاَقٌ فِي الجَوِّ. تَحْلِيقٌ. ٢. النَّقْلُ جَوًّا.

הַטְעָיָה נ׳ (־יות) تَضْلِيلٌ. مُغَالَطَةٌ. إخْطَاءٌ. إيهَامٌ.

הַטְעָמָה נ׳ (־מות) ١. تَأْكِيدٌ. تَشْدِيدٌ عَلَى. إبْرَازٌ. ٢. تِلاَوَةٌ فَنِّيَّةٌ.

הֶטְעֵן ז׳, הַטְעָנָה נ׳ (־נות) شَحْنٌ. تَعْبِئَةٌ. تَحْمِيلٌ. تَعْمِيرٌ.

הַטָּפָה נ׳ (־פות) ١. وَعْظٌ. تَبْشِيرٌ. ٢. خُطْبَةٌ ج خُطَبٌ. عِظَةٌ. הַטָּפַת מוּסָר وَعْظٌ أخْلاَقِيٌّ.

הִטַּפְּלוּת, היטפלות נ׳ (־לְיוֹת) تَطَفُّلٌ عَلَى. تَدَخُّلٌ فِي. إقْحَامُ نَفْسِهِ فِي.

הַטְרָדָה נ׳ (־דות) إزْعَاجٌ. مُضَايَقَةٌ. تَنْغِيصُ عَيْشٍ. تَكْدِيرٌ. הַטְרָדָה מִינִית تَحَرُّشٌ بِالنِّسَاءِ جِنْسِيًّا. مُضَايَقَةٌ جِنْسِيَّةٌ. אֵשׁ הַטְרָדָה في الجيش: نِيرَانُ إزْعَاجٍ.

הֶטְרוֹגֵנִי G ת׳ (־ניים) مُتَعَدِّدُ الأجْنَاسِ. مُرَكَّبٌ مِنْ عَنَاصِرَ مُخْتَلِفَةٍ. غَيْرُ مُتَجَانِسٍ.

הֶטְרוֹגֵנִיּוּת נ׳ عَدَمُ تَجَانُسٍ. تَبَايُنٌ. إخْتِلاَفٌ.

הֶטְרוֹנִים G ז׳ (־מים) في البلاغة: جِنَاسٌ تَامٌّ. مُطَابَقَةُ كَلِمَتَيْنِ فِي اللَّفْظِ وَاخْتِلاَفُهُمَا فِي المَعْنَى.

הֶטְרוֹסֶקְסוּאָלִיּוּת G נ׳ إنْجِذَابٌ لِلْجِنْسِ الآخَرِ.

הַטְרָחָה נ׳ (־חות) تَكْلِيفٌ. مُضَايَقَةٌ. إتْعَابٌ. إجْهَادٌ.

הַטְרָמָה נ׳ تَسْبِيقٌ. تَقْدِيمٌ (الواحد على الآخر).

הִטַּשְׁטְשׁוּת, היטשטשות נ׳ إنْطِمَاسٌ. إنْدِرَاسٌ. إمِّحَاءٌ.

הִיא מ״ג هِيَ (ضمير منفصل للغائب المؤنث). הַהִיא تِلْكَ. הִיא הַנּוֹתֶנֶת بِالعَكْسِ. عَلَى النَّقِيضِ. هُوَ ذَا بِالذَّاتِ يَدُلُّ عَلَى. וְלֹא הִיא وَلَيْسَ الأمْرُ كَذَلِكَ. כָּל שֶׁהִיא شَيْءٌ مَا. أيُّ شَيْءٍ. قَلِيلٌ مِنْ.

היאבדות ע׳ הֵאָבְדוּת. היאבקות ע׳ הֵאָבְקוּת.

היאחזות ע׳ הֵאָחֲזוּת. היאטמות ע׳ הֵאָטְמוּת.

הֵיאַךְ מ״ש كَيْفَ؟ بِأيِّ صُورَةٍ؟ بِأيِّ كَيْفِيَّةٍ؟

היאלצות ע׳ הֵאָלְצוּת. היאנסות ע׳ הֵאָנְסוּת.

היאנקות ע׳ הֵאָנְקוּת. היאספות ע׳ הֵאָסְפוּת.

היארכות ע׳ הֵאָרְכוּת. היבדלות ע׳ הִבָּדְלוּת.

היבדקות ע׳ הִבָּדְקוּת. היבהלות ע׳ הִבָּהֲלוּת.

היבחנות ע׳ הִבָּחֲנוּת. היבחרות ע׳ הִבָּחֲרוּת.

היבט ע׳ הֶבֵּט.

הִיבִּיסְקוּס G ז׳ خِطْمِيٌّ. (جنبة، hibiscus). הִיבִּיסְקוּס נֶאֱכָל بَامِيَةٌ ע׳ בַּמְיָה.

היבלמות ע׳ הִבָּלְמוּת. היבלעות ע׳ הִבָּלְעוּת.

היבנות ע׳ הִבָּנוּת.

הִיבְּרִיד L ז׳ (־דים) هَجِينٌ (حيوان). مُوَلَّدٌ. مُرَكَّبٌ (نبات).

הִיבְּרִידִיזַצְיָה נ׳ تَهْجِينٌ. تَرْكِيبٌ مِنْ نَوْعَيْنِ (كالخيل مع الحمير).

היגאלות ע׳ הִגָּאֲלוּת. היגוי ע׳ הֶגּוּי.

היגיון ע׳ הִגָּיוֹן.

הִיגְיֶנָה, היגיינה G נ׳ وِقَايَةٌ. صِحَّةٌ. عِلْمُ (حِفْظِ) الصِّحَّةِ. نَظَافَةٌ.

הִיגְיֶנִי, היגייני ת׳ (־ניים) وِقَائِيٌّ. صِحِّيٌّ.

היגמלות ע' הִגָּמְלוּת. **היגר** ע' הִגֵּר.

הִיגְרוֹמֶטֶר G ז' (־טְרִים) مِرْطَابٌ. مِقْيَاسُ الرُّطُوبَةِ ע' מַד, מַד־לַחוּת.

הִיגְרוֹמֶטְרְיָה נ' قِيَاسُ الرُّطُوبَةِ. عِلْمُ قِيَاسِ الرُّطُوبَةِ.

היגרמות ע' הִגָּרְמוּת. **היגררות** ע' הִגָּרְרוּת.

הי"ד ר"ת הַשֵּׁם יִקֹּם דָּמוֹ ثَأَرَ اللّٰهُ دَمَهُ! إِنْتَقَمَ اللّٰهُ مِنْ قَاتِلِيهِ!

הידבקות ע' הִדָּבְקוּת. **הידברות** ע' הִדָּבְרוּת.

הֵידָד מ"ק مَرْحَى مَرْحَى! لِلّٰهِ دَرُّكَ! عَلَيْكَ النُّورُ! عَفَارِمْ.

הידוק ע' הִדּוּק. **הידור** ע' הִדּוּר.

הידחות ע' הִדָּחוּת. **הידחסות** ע' הִדָּחֲסוּת.

הידחפות ע' הִדָּחֲפוּת. **הידחקות** ע' הִדָּחֲקוּת.

הידיינות ע' הִדַּיְּנוּת. **הידלדלות** ע' הִדַּלְדְּלוּת.

הידמות ע' הִדַּמּוּת. **הידס** ע' הֲדַס.

הידרדרות ע' הִדַּרְדְּרוּת.

הִידְרָה G נ' ١. هِيدْرَا (افعُوان خرافي مائي ذو تسعة رؤوس كلما قُطع رأس منه نشأ محله رأسان جديدان. قتله هرقل البطل الخرافي). ٢. كِنَايَةٌ عَنْ قُوَّةٍ شِرِّيرَةٍ مُتَعَدِّدَةِ المَصَادِرِ لاَ يُمْكِنُ قَهْرُهَا بِسُهُولَةٍ. ٣. حَيَوَانٌ مَائِيٌّ صَغِيرٌ (hydra).

הִידְרוֹ G بَادِئَةٌ بِاليُونَانِيَّةِ مَعْنَاهَا: سَائِلٌ.

הִידְרוֹאֶלֶקְטְרִי G ת' (־יִּים) هِيدْرُوكَهْرَبَائِيٌّ. كَهْرَمَائِيٌّ. תַּחֲנָה הִידְרוֹאֶלֶקְטְרִית مَحَطَّةٌ لِتَوْلِيدِ الكَهْرَبَاءِ بِالقُوَّةِ المَائِيَّةِ.

הִידְרוֹגְרַפְיָה G נ' هِيدْرُوغْرَافْيَا. عِلْمُ مَسْحِ البِحَارِ وَمَعْرِفَةِ خَوَاصِّهَا.

הִידְרוֹדִינָמִיקָה G נ' الدِّينَامِيكَا المَائِيَّةُ. عِلْمُ قُوَّةِ المَوَائِعِ.

הִידְרוֹלוֹג L ז' (־גִים) خَبِيرٌ بِعِلْمِ المَائِيَّاتِ.

הִידְרוֹלוֹגְיָה נ' هِيدْرُولُوجْيَا. عِلْمُ السَّوَائِلِ. المَائِيَّاتُ.

הִידְרוֹלִי ת' (־יִּים) مَائِيٌّ. سَائِلٌ. هِيدْرُولِيٌّ.

הִידְרוֹלִיקָה נ' عِلْمُ السَّوَائِلِ المُتَحَرِّكَةِ.

הִידְרוֹמֶטֶר G ז' (־טְרִים) هِيدْرُومِتْر. مِقْيَاسُ الكَثَافَةِ أَوِ الثِّقْلِ النَّوْعِيِّ لِلسَّوَائِلِ.

הִידְרוֹפוֹבְּיָה נ' ١. دَاءُ الكَلْبِ ע' כַּלֶּבֶת. ٢. رَهْبَةُ المَاءِ.

הָיָה פ' ١. كَانَ ـ (بكل معانيها). ٢. جَرَى ـ حَصَلَ ـ حَدَثَ ـ הָיָה בְּלִבּוֹ خَطَرَ ـ عَلَى بَالِهِ. دَارَ ـ فِي خَلَدِهِ. فَكَّرَ فِي. הָיָה הֹוֶה וְיִהְיֶה كَانَ يَكُونُ وَسَيَظَلُّ. هُوَ الصَّمَدُ. هُوَ الحَيُّ البَاقِي. הָיָה כְּלֹא הָיָה لَمْ يَبْقَ لَهُ ذِكْرٌ. صَارَ أَثَرًا بَعْدَ عَيْنٍ. زَالَ ـ. הָיָה לְאֶבֶן تَسَمَّرَ. ذُهِلَ. صُعِقَ (من هول المفاجاة). تَحَجَّرَ. הָיָה לְאִישׁ إِشْتَدَّ سَاعِدُهُ. صَارَ رَجُلًا. قَوِيَ ـ הָיָה (הָיְתָה) בְּדַעְתּוֹ فَكَّرَ فِي. نَوَى ـ إِعْتَزَمَ. הָיָה עָלָיו كَانَ عَلَيْهِ أَنْ. كَانَ لِزَامًا عَلَيْهِ أَنْ. יִהְיֶה מָה שֶׁיִּהְיֶה لِيَكُنْ مَا يَكُونُ. مَهْمَا كَانَ. مَهْمَا كَلَّفَ مِنْ ثَمَنٍ. יְהִי רָצוֹן ש־ عَسَى أَنْ ע' רָצוֹן. וַיְהִי إِفْتِتَاحِيَّةٌ مَأْلُوفَةٌ فِي قِصَصِ الكِتَابِ المُقَدَّسِ بِمَعْنَى: وَحَدَثَ. وَكَانَ. וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה. وَحَدَثَ بَعْدَ هٰذِهِ الأُمُورِ. הָיֹה הָיָה كَانَ مَا كَانَ. كَانَ فِي سَابِقِ الزَّمَانِ وَالأَوَانِ. לִהְיוֹת אוֹ לֹא לִהְיוֹת يَكُونُ أَوْ لاَ يَكُونُ.

היהרסות ע' הֵהָרְסוּת. **היוואשות** ע' הִוָּאֲשׁוּת.

היוון ע' הִוּוּן, הִוֵּן. **היווכחות** ע' הִוָּכְחוּת.

הִיוּלִי G ת' (־יִּים) ١. هَيُولِيٌّ. أَصْلِيٌّ. أَوَّلِيٌّ. ٢. خَامٌ. חֹמֶר הִיוּלִי ١. في الفلسفة: الهَيُولَى. المَادَّةُ الأُولَى (التي جُبل منها كل جسم). ٢. مَادَّةٌ أَوَّلِيَّةٌ.

הִיוּלִיּוּת נ' هَيُولِيَّةٌ. أَوَّلِيَّةٌ.

הֱיוֹת ١. كَوْنٌ (مصدر لفعل הָיָה كَانَ). ٢. وُجُودٌ. صَيْرُورَةٌ. كِيَانٌ. הֱיוֹת ש־ بِمَا أَنَّ. حَيْثُ إِنَّ. نَظَرًا لِـ

היווספות ע' הִוָּסְפוּת. **היוועדות** ע' הִוָּעֲדוּת.

היוועצות ע' הִוָּעֲצוּת. **היווצרות** ע' הִוָּצְרוּת.

היוושעות ע' הִוָּשְׁעוּת. **היוותרות** ע' הִוָּתְרוּת.

היזהרות ע' הִזָּהֲרוּת. **היזון** ע' הִזּוּן.

היזכרות ע' הִזָּכְרוּת. **היזק** ע' הֶזֵּק.

היזקפות ע' הִזָּקְפוּת. **היזקקות** ע' הִזָּקְקוּת.

היחבאות ע' הֵחָבְאוּת. **היחלצות** ע' הֵחָלְצוּת.

היחלקות ע' הֵחָלְקוּת. **היחלשות** ע' הֵחָלְשׁוּת.

היחנקות ע' הֵחָנְקוּת. **היחסמות** ע' הֵחָסְמוּת.

היחפזות ע' הֵחָפְזוּת. **היחשפות** ע' הֵחָשְׂפוּת.

הֵיטֵב תה"פ جَيِّدًا. كَمَا يَجِبُ. كَمَا يَنْبَغِي. كَمَا يَلْزَمُ. تَمَامًا.

היטהרות ע' הִטָּהֲרוּת. **הֵיטִיב** ע' (יטב).

היטל ע' הֶטֵּל. **היטלטלות** ע' הִטַּלְטְלוּת.

היטמאות ע' הִטַּמְּאוּת. **היטמטמות** ע' הִטַּמְטְמוּת.

היטמעות ע' הִטָּמְעוּת. **היטס** ע' הֶטֵּס.

היטפלות ע' הִטָּפְלוּת.

הַיְטֶק .En ז' تِقْنِيَّةٌ عَالِيَةٌ. هَايْ تِيك (high teck).

היטשטשות ע' הִטַּשְׁטְשׁוּת. **היינו** ע' הַיְנוּ.

היישר ע' הַיְשֵׁר.

הֵיכָל ז' (־לוֹת) ١. هَيْكَلٌ ج هَيَاكِلُ. مَعْبَدٌ ج مَعَابِدُ. كَنِيسٌ ج كَنَائِسُ وَكُنُسٌ.

٢. قَصْرٌ ج قُصُورٌ. ٣. تَابُوتُ العَهْدِ. הֵיכַל שְׁלֹמֹה هَيْكَلُ سُلَيْمَانَ. אַבִּירֵי הַהֵיכָל فُرْسَانُ الهَيْكَلِ ע' הֵיכְלָנִים, טֶמְפְּלָרִים. הֶעֱמִיד צֶלֶם בַּהֵיכָל ע' צֶלֶם.

היכלאות ע' הִכָּלְאוּת. **היכללות** ע' הִכָּלְלוּת.

הֵיכְלָנִים ז"ר فُرْسَانُ الهَيْكَلِ (جمعية عسكرية رهبانية تاسست عام ١١١٨ على أيدي الصليبيين في القدس للدفاع عن الحجاج المسيحيين في الاراضي المقدسة) ע' טֶמְפְּלָרִים.

הֵיכָן תה"פ ١. ظَرْفٌ يُسْأَلُ بِهِ عَنِ المَكَانِ: أَيْنَ؟ أَنَّى؟ فِي أَيِّ مَكَانٍ؟ فِي أَيِّ مَطْرَحٍ؟ ٢. ظَرْفُ مَكَانٍ: أَيْنَ. أَيْنَمَا. حَيْثُ. حَيْثُمَا. הֵיכָן שֶׁהוּא فِي مَكَانٍ مَا. לְהֵיכָן إِلَى أَيْنَ. أَنَّى.

היכנסות ע' הִכָּנְסוּת. **היכנעות** ע' הִכָּנְעוּת.

היכר ע' הֶכֵּר. **היכרות** ע' הֶכֵּרוּת.

היכשלות ע' הִכָּשְׁלוּת.

הֵיל A ז' حَبُّ الهَالِ. حَبْهَان מ'. هِيلٌ. قَاقُلَّةٌ (نبات تابلي، cardamon) ע' חָמָם.

הילה ע' הִלָּה. **הילוך** ע' הִלּוּךְ.

הילול ע' הִלּוּל. **הילולה** ע' הִלּוּלָה.

הילחצות ע' הִלָּחֲצוּת.

הִילִינְג En. ז' إِشْفَاءٌ (طريقة علاج روحانية ينقل فيها المعالج طاقاته الايجابية إلى المريض الذي يعالجه، healing).

הֵילָךְ (אִי: הָא לָךְ) ١. מ"ק هَا هُوَ. هُوَ ذَا أَمَامَكَ! ٢. ז' عُمْلَةٌ قَانُونِيَّةٌ. عُمْلَةٌ يَلْزَمُ التَّعَامُلُ بِهَا كَالشَّيقِلِ فِي إِسْرَائِيلَ وَالجُنَيْهِ المِصْرِيِّ فِي مِصْرَ (legal tender). הֵילָךְ וְהֵילָךְ ע' אֵילָךְ.

הילכדות ע' הִלָּכְדוּת. **היללל** ע' הַלֵּל.

הימאסות ע' הִמָּאֲסוּת. **הימום** ע' הִמּוּם.

הימור ע' הִמּוּר. **הימלאות** ע' הִמָּלְאוּת.

הימלטות ע' הִמָּלְטוּת. **הימלכות** ע' הִמָּלְכוּת.

הַיְמָנָה, היימנה נ' يَمِينًا. الاتِّجَاهُ يَمِينًا.

הֵימֶנּוּ מ"נ مِنْهُ. مِنْ عِنْدِهِ. مِنْ لَدُنْهِ. לֹא כֹּל הֵימֶנּוּ لَيْسَ كُلُّ شَيْءٍ مِنْهُ. لَيْسَتِ الأُمُورُ مَنُوطَةً بِهِ فَقَطْ.

הימנות ע' הִמָּנוּת. **הימנעות** ע' הִמָּנְעוּת.

הימצאות ע' הִמָּצְאוּת. **הימשכות** ע' הִמָּשְׁכוּת.

הימתחות ע' הִמָּתְחוּת.

הִין ז' (־נִים) هِينٌ (كيل قديم للسوائل). וְהִין צֶדֶק יִהְיֶה לָכֶם وَأَوْفُوا الكَيْلَ وَالمِيزَانَ بِالقِسْطِ ק'. מְטַפָּה לְטִפָּה נִתְמַלֵּא הַהִין مِنْ حَبَّةٍ حَبَّةٍ تَمْتَلِئُ القُبَّةُ.

הינבאות ע' הִנָּבְאוּת. **הינד** ע' הָנֵד.

הִינְדִּי P תו"ז (־דִּים, ־יּוֹת) ١. هِنْدِيٌّ. ٢. اللُّغَةُ الهِنْدِيَّةُ. لُغَةُ أُورْدُو.

הַיְנוּ, היינו Ar. תה"פ هٰذَا هُوَ. هُوَ ذَا. הַיְנוּ הָךְ سِيَّانِ. عَلَى حَدٍّ سَوَاءٍ. דְּהַיְנוּ أَيْ. يَعْنِي. بِعِبَارَةٍ أُخْرَى.

הִינוּמָה G נ' (־מוֹת) ١. طَرْحَةٌ (يُغطى بها وجه العروس في طقوس الزفاف). ٢. قديمًا: هَوْدَجٌ ج هَوَادِجُ ע' אַפִּרְיוֹן. ٣. أُغْنِيَةُ زَفَّةِ العَرُوسِ.

הינזקות ע' הִנָּזְקוּת. **הינזרות** ע' הִנָּזְרוּת.

הינע ע' הֶנֵּעַ. **הינף** ע' הֶנֵּף.

הינפשות ע' הִנָּפְשׁוּת. **הינצלות** ע' הִנָּצְלוּת.

הינתזות ע' הִנָּתְזוּת. **הינתקות** ע' הִנָּתְקוּת.

היסב ע' הֵסֵב. **היסדקות** ע' הִסָּדְקוּת.

היסוי ע' הִסּוּי. **היסוס** ע' הִסּוּס.

היסח ע' הֶסַּח. **היסחבות** ע' הִסָּחֲבוּת.

היסחפות ע' הִסָּחֲפוּת.

הִיסְטוֹלוֹגְיָה G נ' هِسْتُولُوجْيَا. عِلْمُ الأَنْسِجَةِ. دِرَاسَةُ تَرْكِيبِ الأَنْسِجَةِ العُضْوِيَّةِ.

הִיסְטוֹרִי G ת' (־יִּים) تَارِيخِيٌّ. مَا يَتَعَلَّقُ بِالتَّارِيخِ.

הִיסְטוֹרְיָה נ' ١. تَارِيخٌ ج تَوَارِيخُ. عِلْمُ التَّارِيخِ. سِجِلُّ الأَحْدَاثِ. הַהִיסְטוֹרְיָה חוֹזֶרֶת التَّارِيخُ يُعِيدُ نَفْسَهُ. עָשָׂה הִיסְטוֹרְיָה فَعَلَ مَا يُخَلِّدُهُ عَلَى مَدَى التَّارِيخِ.

הִיסְטוֹרְיוֹגְרַפְיָה G נ' عِلْمُ التَّارِيخِ. تَدْوِينُ الأَحْدَاثِ.

הִיסְטוֹרְיוֹן ז' (־נִים) مُؤَرِّخٌ. مُدَوِّنُ الوَقَائِعِ التَّارِيخِيَّةِ وَمُحَلِّلُهَا.

הִיסְטֵרִי G ת' (־יִּים) هِسْتِيرِيٌّ. عَصَبِيٌّ. ذُو نَوْبَاتٍ عَصَبِيَّةٍ.

הִיסְטֶרְיָה נ' (־יּוֹת) هِسْتِيرْيَا. عَصَبِيَّةٌ (تهيّج الاعصاب).

היספגות ע' הִסָּפְגוּת. **היספחות** ע' הִסָּפְחוּת.

היסק ע' הֶסֵּק. **היעדרות** ע' הֵעָדְרוּת.

היעזרות ע' הֵעָזְרוּת. **היעטפות** ע' הֵעָטְפוּת.

היעלמות ע' הֵעָלְמוּת. **היעמדות** ע' הֵעָמְדוּת.

היענות ע' הֵעָנוּת. **היעצרות** ע' הֵעָצְרוּת.

היעקרות ע' הֵעָקְרוּת. **היערכות** ע' הֵעָרְכוּת.

היערמות ע' הֵעָרְמוּת. **היעתרות** ע' הֵעָתְרוּת.

היפגמות ע' הִפָּגְמוּת. **היפגעות** ע' הִפָּגְעוּת.

היפגשות ע' הִפָּגְשׁוּת. **היפדות** ע' הִפָּדוּת.

הִיפּוֹדְרוֹם G ז' (־מִים) حَلْبَةُ سِبَاقِ الخَيْلِ (لدى قدماء الاغريق).

הִיפּוּךְ ע' הִפּוּךְ.

הִיפּוֹכוֹנְדְּרִיָּה G נ' تَوَهُّمُ الإصابَةِ بِالمَرَضِ. سَوْداوِيَّةٌ.

הִיפּוֹפּוֹטָם G ז' فَرَسُ البَحْرِ. سَيِّد قِشْطَة מ' ע' בְּהֵמוֹת.

הִיפּוֹתֵזָה G נ' (־זוֹת) فَرْضِيَّةٌ ج فَرْضِيَّاتٌ. إفْتِراضٌ عِلْمِيٌّ لِشَرْحِ ظَواهِرَ غَيْرِ مَفْهُومَةٍ.

הִיפּוֹתֵטִי ת' (־יִים) فَرْضِيٌّ. إفْتِراضِيٌّ.

היפחתות ע' הִפָּחֲתוּת. **היפטרות** ע' הִפָּטְרוּת.

הִיפִּי .En תו"ז (־פִּים, ־יִים) هيبِي (كناية عمّن خرج عن القواعد الاجتماعية المألوفة فاهمل هيئته ولباسه).

היפלגות ע' הִפָּלְגוּת. **היפלטות** ע' הִפָּלְטוּת.

הִיפְּנוֹזָה G נ' تَنْوِيمٌ مَغْنَاطِيسِيٌّ. إسْتِهْوَاءٌ (يستخدم في الطب ايضًا) ע' הִפְּנֵט.

היפסלות ע' הִפָּסְלוּת. **היפסקות** ע' הִפָּסְקוּת.

היפעמות ע' הִפָּעֲמוּת.

הִיפֶּרְאַקְטִיבִי G ת' (־יִים) مُفْرِطُ النَّشَاطِ (حالة مرضية).

הִיפֶּרְאַקְטִיבִיּוּת נ' فَرْطُ النَّشَاطِ وَالحَيَوِيَّةِ (حالة مرضية).

הִיפֶּרְבּוֹלָה G נ' (־לוֹת) ١. في البلاغة: مُبَالَغَةٌ. مُغَالاةٌ. غُلُوٌّ. ٢. في الرياضيات: خَطٌّ مُذَلُولِيٌّ. قَطْعٌ زَائِدٌ (hyperbola).

היפרדות ע' הִפָּרְדוּת. **היפרעות** ע' הִפָּרְעוּת.

היפתחות ע' הִפָּתְחוּת. **היצג** ע' הֶצֵּג.

היצלות ע' הִצָּלוּת. **היצמדות** ע' הִצָּמְדוּת.

היצע ע' הֶצֵּעַ. **היצף** ע' הֶצֵּף.

היקבעות ע' הִקָּבְעוּת. **היקבצות** ע' הִקָּבְצוּת.

היקהלות ע' הִקָּהֲלוּת. **היקוות** ע' הִקָּווּת.

היקלטות ע' הִקָּלְטוּת. **היקף** ע' הֶקֵּף.

היקרעות ע' הִקָּרְעוּת. **היקש** ע' הֶקֵּשׁ.

היקשרות ע' הִקָּשְׁרוּת. **היראות** ע' הֵרָאוּת.

הירגעות ע' הֵרָגְעוּת. **הירדמות** ע' הֵרָדְמוּת.

הִירוֹגְלִיפִים, הייִרוגליפים G ז"ר ١. الكِتَابَةُ الهِيرُوغْلِيفِيَّةُ (الكتابة المصرية القديمة، heiroglyphies) ע' חַרְטֹם, כְּתַב הַחַרְטֻמִּים. ٢. מַּגָּזִי: طَلاَسِمُ.

הירטבות ע' הֵרָטְבוּת. **היריון** ע' הֵרָיוֹן.

הירמסות ע' הֵרָמְסוּת. **הירפאות** ע' הֵרָפְאוּת.

הירצחות ע' הֵרָצְחוּת. **הירקבות** ע' הֵרָקְבוּת.

הִיֶּרַרְכִי G ת' (־יִים) هَرَمِيٌّ. سُلَّمِيٌّ. تَدَرُّجِيٌّ. تَسَلْسُلِيٌّ.

הִיֶּרַרְכְיָה, הייררכייה נ' (־יוֹת) ١. سُلْطَةُ الكَهَنَةِ. حُكْمُ رِجَالِ الدِّينِ. ٢. تَرْتِيبٌ. سُلَّمُ الوَظَائِفِ. تَسَلْسُلٌ ע' מִדְרָג.

הירתמות ע' הֵרָתְמוּת. **הירתעות** ע' הֵרָתְעוּת.

הישארות ע' הִשָּׁאֲרוּת. **הישג** ע' הֶשֵּׂג.

הישחקות ע' הִשָּׁחֲקוּת. **הֵישִׁיר** ע' יָשַׁר.

הישמדות ע' הִשָּׁמְדוּת. **הישמטות** ע' הִשָּׁמְטוּת.

הישמעות ע' הִשָּׁמְעוּת. **הישנות** ע' הִשָּׁנוּת.

הישענות ע' הִשָּׁעֲנוּת.

הַיְשֵׁר, היישר תה"פ مُبَاشَرَةً. بِصُورَةٍ مُبَاشِرَةٍ. رَأْسًا. عَلَى طُولٍ.

הישרדות ע' הִשָּׂרְדוּת. **הישרטות** ע' הִשָּׂרְטוּת.

הישתלות ע' הִשָּׁתְלוּת. **היתוך** ע' הִתּוּךְ.

היתול ע' הִתּוּל. **היתוספות** ע' הִתְוַסְּפוּת.

היתז ע' הֶתֵּז. **היתממות** ע' הִתַּמְּמוּת.

היתקלות ע' הִתָּקְלוּת. **היתר** ע' הֶתֵּר.

הַךְ إضْرِبْ! صِيغَةُ أَمْرٍ مِنْ فِعْلِ הִכָּה ע' נָכָה. הַךְ הַבַּרְזֶל בְּעוֹדֶנּוּ חַם إضْرِبِ الحَدِيدَةَ وَهِيَ حَارَّةٌ.

הַכְאָבָה נ' إيلامٌ. إحْدَاثُ ألَمٍ. إيجَاعٌ.

הַכָּאָה נ' (־אוֹת) ضَرْبٌ. خَبْطٌ. لَطْمٌ. قَرْعٌ. دَقٌّ. הַכָּאָה עַל חֵטְא نَدَمٌ. تَوْبَةٌ.

הַכְבָּדָה נ' (־דוֹת) إثْقَالٌ. مُضَايَقَةٌ. إرْهَاقٌ. إزْعَاجٌ.

הִכָּבְלוּת, היכבלות נ' تَكَبُّلٌ. كَوْنُهُ مُكَبَّلًا (مُوَثَّقًا).

הַכְבָּרָה נ' تَكْبِيرٌ. تَعْظِيمٌ. زِيَادَةٌ. הַכְבָּרַת מִלִּים إكْثَارٌ فِي الكَلَامِ. إطَالَةٌ. ثَرْثَرَةٌ.

הִכָּה ע' נָכָה. **הִכּוֹן** ע' (כון) נָכוֹן.

הֶכְוֵן ז', **הַכְוָנָה, הכוונה** נ' (־נוֹת) ١. تَوْجِيهٌ. تَحْوِيلٌ نَحْوَ. تَسْدِيدٌ. تَصْوِيبٌ. ٢. إرْشَادٌ. تَرْشِيدٌ. הַכְוָנָה מִקְצוֹעִית تَوْجِيهٌ مِهْنِيٌّ.

הַכְזָבָה נ' ١. تَكْذِيبٌ. ٢. تَخْيِيبٌ ע' אַכְזָבָה.

הַכְחָדָה נ' إبَادَةٌ. إفْنَاءٌ. إهْلَاكٌ. مَحْقٌ. مَحْوٌ.

הַכְחָלָה נ' ١. تَكْحِيلٌ. صَبْغٌ بِاللَّوْنِ الكُحْلِيِّ. ٢. إزْرِقَاقٌ.

הַכְחָשָׁה נ' (־שׁוֹת) إنْكَارٌ. تَكْذِيبٌ. نَفْيٌ. نُكْرَانٌ.

הָכֵי .Ar מ"ח ١. أكْثَرُ. أكْبَرُ. ٢. أ؟ هَلْ؟ لِأَنْ. ٣. قَدْ. فِعْلًا. بِالفِعْلِ. הָכֵי גָּדוֹל (נִכְבָּד) الأكْبَرُ (الأشْرَفُ الخ...). לֹא הָכֵי סל' لَيْسَ كَثِيرًا. لَيْسَ إلَى هَذَا الحَدِّ.

הָכֵי, בְּלָאו הָכֵי ע' לָאו.

הֵכִיל ע' (כול). **הֵכִין** ע' (כון).

הֵכֵיצַד! (הָא כֵּיצַד) كَيْفَ؟ ע' כֵּיצַד.

הִכִּיר ע' נָכַר. **הִכִּישׁ** ע' נָכַשׁ.

הַכְלָאָה נ' (־אוֹת) تَهْجِينٌ. مُزَاوَجَةٌ. تَرْكِيبٌ (صنفين من الحيوانات أو النباتات).

הִכָּלְאוּת, היכלאות נ' إِنْحِبَاسٌ. إِحْتِبَاسٌ. سَجْنٌ.

הַכְלָבָה נ' تَقْطِيبٌ. شَلٌّ (الثوب بخيوط وقتية). تَسْرِيجٌ.

הֲכָלָה נ' تَضَمُّنٌ. إِشْتِمَالٌ عَلَى. إِحْتِوَاءٌ عَلَى. ضَمٌّ.

הַכְלָלָה נ' (־לוֹת) ١. إِسْتِقْرَاءٌ (إيجاد قاعدة عامة من ظواهر وتفاصيل مختلفة، induction). ٢. تَعْمِيمٌ ج تَعْمِيمَاتٌ. إِدْرَاجٌ. تَضْمِينٌ.

הִכָּלְלוּת, היכללות נ' تَضَمُّنٌ. إِشْتِمَالٌ (إِحْتِوَاءٌ) عَلَى.

הַכְלָמָה נ' تَخْجِيلٌ. إِهَانَةٌ. مِسَاسٌ بِالْكَرَامَةِ.

הָכֵן תה"פ جَاهِزٌ. مُعَدٌّ. مُسْتَعِدٌّ. عَلَى اسْتِعْدَادٍ. עָמַד הָכֵן ע' עָמַד.

הֲכָנָה נ' (־נוֹת) تَحْضِيرٌ. إِعْدَادٌ. تَجْهِيزٌ.

הַכְנָסָה נ' (־סוֹת) ١. دَخْلٌ ج دُخُولٌ. مَدْخُولٌ ج مَدْخُولاَتٌ. إِيرَادٌ ج إِيرَادَاتٌ. رَيْعٌ. عَائِدٌ ج عَائِدَاتٌ. ٢. إِدْخَالٌ فِي. إِدْرَاجٌ فِي. הַכְנָסָה לְאֻמִּית في الاقتصاد: دَخْلٌ قَوْمِيٌّ. הַכְנָסָה נְקִיָּה (נֶטוֹ) الدَّخْلُ الصَّافِي. הַכְנָסַת אוֹרְחִים قِرَى. إِكْرَامُ الضَّيْفِ. حُسْنُ وِفَادَةٍ. ضِيَافَةٌ. הַכְנָסַת בֵּן בִּבְרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ مَرَاسِيمُ خِتَانٍ ע' בְּרִית. הַכְנָסַת כַּלָּה زَفُّ الْعَرُوسِ. إِعْدَادُ مَرَاسِيمِ الزِّفَافِ لِلْعَرُوسِ. הַכְנָסוֹת הַמְּדִינָה إِيرَادَاتُ الدَّوْلَةِ. وَارِدَاتُ الدَّوْلَةِ. מַס הַכְנָסָה ضَرِيبَةُ الدَّخْلِ.

הִכָּנְסוּת, היכנסות נ' دُخُولٌ. وُلُوجٌ. نَفَاذٌ.

הַכְנָעָה נ' ١. إِخْضَاعٌ. قَهْرٌ. قَمْعٌ. ٢. ضَرَاعَةٌ. إِبْتِهَالٌ. خُشُوعٌ. تَوَاضُعٌ. בְּהַכְנָעָה بِتَوَاضُعٍ. بِخُشُوعٍ.

הִכָּנְעוּת, היכנעות נ' إِسْتِسْلاَمٌ. خُضُوعٌ. إِسْتِكَانَةٌ. إِمْتِثَالٌ لِلأَوَامِرِ.

הַכְעָסָה נ' إِغَاظَةٌ. إِغْضَابٌ. إِثَارَةُ حَفِيظَةٍ.

הַכְפָּלָה נ' (־לוֹת) ١. مُضَاعَفَةٌ. ٢. ضَرْبٌ فِي (مثل: ٥ × ٩).

הַכְפָּפָה נ' إِخْضَاعٌ لِـ. إِتْبَاعٌ. הַכְפָּפָה לְהוֹרָאוֹת הַחֹק إِخْضَاعٌ لأَحْكَامِ الْقَانُونِ.

הַכְפָּשָׁה נ' (־שׁוֹת) دَوْسٌ (دِيَاسَةٌ) بِالأَقْدَامِ ومجازًا: تَشْوِيهُ سُمْعَةٍ. تَحْقِيرٌ.

הֶכֵּר, היכר ז' تَعَرُّفٌ. تَمْيِيزٌ. סִימָנֵי הֶכֵּר عَلاَمَاتٌ فَارِقَةٌ. مَلاَمِحُ. أَمَارَاتٌ.

הַכָּרָה נ' (־רוֹת) ١. تَمْيِيزٌ. تَعَرُّفٌ. إِدْرَاكٌ. وَعْيٌ. مَعْرِفَةٌ. ٢. إِعْتِرَافٌ بِـ. إِقْرَارٌ بِـ. הַכָּרָה דֶּה יוּרֶה إِعْتِرَافٌ قَانُونِيٌّ (شَرْعِيٌّ). הַכָּרָה דֶּה פַקְטוֹ إِعْتِرَافٌ وَاقِعِيٌّ. הַכָּרָה עַצְמִית ١. إِعْتِدَادٌ بِالنَّفْسِ. ٢. مَعْرِفَةُ الذَّاتِ. مَعْرِفَةٌ ذَاتِيَّةٌ. הַכָּרָה פְּנִימִית وِجْدَانٌ. الشُّعُورُ النَّفْسِيُّ بِمَا هُوَ خَيْرٌ أَوْ شَرٌّ. ضَمِيرٌ ج ضَمَائِرُ. ذِمَّةٌ ج ذِمَمٌ. הַכָּרַת טוֹבָה (תּוֹדָה) إِعْتِرَافٌ بِالْجَمِيلِ. عِرْفَانُ الْجَمِيلِ. إِمْتِنَانٌ. הַכָּרַת פָּנִים בַּדִּין تَحَيُّزٌ ע' מָשׂוֹא, מַשּׂוֹא פָּנִים. תַּת־הַכָּרָה اللاَّوَعْيُ. الْعَقْلُ الْبَاطِنُ. اللاَّشُعُورُ ע' אַלְחַדַע. בָּא לִידֵי הַכָּרָה تَوَصَّلَ إِلَى نَتِيجَةٍ. إِتَّضَحَ لَهُ أَنَّ. חָזַר לְהַכָּרָתוֹ عَادَ إِلَى وَعْيِهِ. מְחֻסַּר הַכָּרָה فَاقِدُ الْوَعْيِ. مُغْمًى عَلَيْهِ.

הִכָּרוּת, היכרות נ' (־רֻיּוֹת) تَعَارُفٌ. تَعَرُّفٌ عَلَى.

הַכְרָזָה נ' (־זוֹת) تَصْرِيحٌ ج تَصْرِيحَاتٌ. بَيَانٌ ج بَيَانَاتٌ. إِعْلاَنٌ.

הֶכְרֵחַ ז' ضَرُورَةٌ ج ضَرُورَاتٌ. لُزُومٌ. وُجُوبٌ. בְּהֶכְרֵחַ, מִן הַהֶכְרֵחַ بِالضَّرُورَةِ. حَتْمًا. لِزَامًا. لاَ بُدَّ. لاَ مَحَالَةَ. הַהֶכְרֵחַ הוּא אֲבִי הַהַמְצָאָה الْحَاجَةُ أُمُّ الاخْتِرَاعِ. الْحَاجَةُ تَفْتُقُ الْحِيلَةَ. הַהֶכְרֵחַ לֹא יְגֻנֶּה الضَّرُورَاتُ تُبِيحُ الْمَحْظُورَاتِ. لِلضَّرُورَةِ أَحْكَامٌ.

הֶכְרֵחִי ת' (־יִּים) ضَرُورِيٌّ. حَيَوِيٌّ. إِضْطِرَارِيٌّ. لاَزِمٌ. حَتْمِيٌّ. תְּנַאי הֶכְרֵחִי شَرْطٌ لاَزِمٌ (وَاجِبٌ). شَرْطٌ مُلْزِمٌ.

הַכְרָעָה נ' (־עוֹת) ١. حَسْمٌ. بَتٌّ. قَرَارٌ نِهَائِيٌّ. ٢. تَرْجِيحٌ. رُجْحَانٌ. فَصْلٌ. ٣. إِخْضَاعٌ. قَهْرٌ.

הַכְרָתָה נ' إِجْتِثَاثٌ. إِسْتِئْصَالٌ. إِبَادَةٌ. إِفْنَاءٌ. إِهْلاَكٌ.

הַכָּשָׁה נ' (־שׁוֹת) ١. طَرْقٌ. دَقٌّ. نَقْرٌ. ٢. لَسْعَةٌ. لَدْغَةٌ.

הַכְשָׁלָה נ' (־לוֹת) إِفْشَالٌ. إِحْبَاطٌ. عَرْقَلَةٌ. إِعْثَارٌ.

הִכָּשְׁלוּת, היכשלות נ' (־לֻיּוֹת) ١. إِخْفَاقٌ. فَشَلٌ. رُسُوبٌ (في امتحان). ٢. تَعَثُّرٌ. زَلَلٌ. سُقُوطٌ. مَزَلَّةٌ.

הֶכְשֵׁר ז' (־רִים) ١. صَلاَحِيَّةٌ. أَهْلِيَّةٌ. إِعْدَادٌ. ٢. تَجْوِيزٌ. تَمْكِينٌ. ٣. تَحْلِيلٌ. صَلاَحٌ. صَالِحٌ (لاَئِقٌ) لِلأَكْلِ حَسَبَ الشَّرِيعَةِ الْيَهُودِيَّةِ.

הַכְשָׁרָה נ' (־רוֹת) ١. تَأْهِيلٌ. إِعْدَادٌ. تَدْرِيبٌ. تَمْرِينٌ. ٢. أَهْلِيَّةٌ. صَلاَحِيَّةٌ. لِيَاقَةٌ. قَابِلِيَّةٌ. ٤. تَحْلِيلٌ. تَجْوِيزٌ. הַכְשָׁרָה מִקְצוֹעִית تَأْهِيلٌ مِهْنِيٌّ.

הַכְתָּבָה נ' (־בוֹת) إِمْلاَءٌ. تَنْقِيلٌ. تَكْتِيبٌ. הַכְתָּבַת תְּנָאִים إِمْلاَءُ شُرُوطٍ.

הַכְתָּמָה נ' (־מוֹת) تَلْوِيثٌ. تَلْطِيخٌ. وَصْمٌ. تَبْقِيعٌ.

הַכְתָּרָה נ' (־רוֹת) ١. تَتْوِيجٌ. تَكْلِيلٌ. تَكَلُّلٌ. ٢. مَنْحُ دَرَجَةٍ عِلْمِيَّةٍ.

הֲלֹא ע' הֲלוֹא.

הָלְאָה תה"פ ١. بَعِيدًا. أَبْعَدَ. وَرَاءَ. ٢. بُعْدًا لِـ فَلْيَسْقُطْ! ٣. بَعْدَ. بَعْدَئِذٍ. וְכֵן הָלְאָה (וְכוּ) وَهَكَذَا دَوَالَيْكَ. وَهَلُمَّ جَرًّا. إِلَى آخِرِهِ. מֵהַיּוֹם הַהוּא וָהָלְאָה مُنْذُ الْيَوْمِ وَمَا بَعْدُ. مِنَ الْيَوْمِ فَصَاعِدًا.

הַלְאָמָה נ' (־מוֹת) تَأْمِيمٌ. نَقْلُ المِلْكِيَّةِ الخَاصَّةِ إلَى سُلْطَةِ الدَّوْلَةِ.

הַלְבָּנָה נ' تَبْيِيضٌ. صَبْغٌ بِاللَّوْنِ الأَبْيَضِ. הַלְבָּנַת הוֹן (כְּסָפִים) غَسْلُ الأَمْوَالِ (غَيْرِ المَشْرُوعَةِ). تَبْيِيضُ الأَمْوَالِ. הַלְבָּנַת פָּנִים مجازًا: تَسْوِيدُ الوَجْهِ. إرَاقَةُ مَاءِ الوَجْهِ. إهَانَةٌ. بَهْدَلَةٌ.

הַלְבָּשָׁה נ' ١. إلْبَاسٌ. إكْسَاءٌ. ٢. مَلْبُوسَاتٌ. كُسْوَةٌ. تَجْهِيزٌ بِالثِّيَابِ. חֲדַר הַלְבָּשָׁה غُرْفَةُ المَلاَبِسِ (الثِّيَابِ). غُرْفَةُ تَبْدِيلِ الثِّيَابِ.

הֻלֶּדֶת, הולדת נ' وِلاَدَةٌ. مِيلاَدٌ. لِدَةٌ. יוֹם הֻלֶּדֶת عِيدُ مِيلاَدٍ. עִיר הֻלֶּדֶת مَسْقَطُ الرَّأْسِ. مَدِينَةُ الوِلاَدَةِ.

הַלָּה מ"ג ١. ذَاكَ. ذَلِكَ. ذَلِكُمْ. ٢. تِلْكَ.

הִלָּה, הילה נ' (־לוֹת) ١. هَالَةٌ ج هَالاَتٌ. إكْلِيلٌ شَمْسِيٌّ. ٢. رَوْنَقٌ. بَهَاءٌ. مَجْدٌ.

הַלְהָבָה נ' إلْهَابٌ. تَهْيِيجٌ. إثَارَةُ الحَمَاسِ. הַלְהָבַת הַיְּצָרִים إثَارَةُ الغَرَائِزِ.

הָלוֹ .En מ"ק هَالُو (في النداءات الهاتفية، hallo, hello).

הֲלוֹא ١. מ"ש أَلاَ؟ أَلَمْ؟ أَلَيْسَ؟ هَلاَّ؟ ٢. מ"ח هَا! حَقًّا!

הַלְוָאָה, הלוואה נ' (־אוֹת) قَرْضٌ ج قُرُوضٌ. سُلْفَةٌ ج سُلَفٌ. שְׁטַר הַלְוָאָה سَنَدُ دَيْنٍ. سُفْتَجَةٌ ج سَفَاتِجُ.

הַלְוַאי, הלוואי מ"ק لَيْتَ! يَا لَيْتَ! عَسَى أَنْ! لَوْ!

הָלוֹגֵן G ז' هَالُوجِين (واحد من مجموعة عناصر كيماوية تتواجد في الطبيعة بشكل أملاح كالبروم واليود والكلور).

הַלְוָיָה, הלוויה נ' (־יוֹת) مَوْكِبُ تَشْيِيعٍ. جَنَازَةٌ ج جَنَائِزُ ע' לְוָיָה.

הִלּוּךְ, הילוך ז' (־כִים) ١. مَشْيٌ. ذَهَابٌ. سَيْرٌ. ٢. سُرْعَةٌ. مِشْوَارٌ ج مَشَاوِيرُ. غَيَارٌ. הִלּוּךְ גָּבוֹהַּ سُرْعَةٌ كَبِيرَةٌ. سُرْعَةٌ مُتَنَاهِيَةٌ. מָנוֹעַ בַּעַל אַרְבָּעָה הִלּוּכִים مُحَرِّكٌ رُبَاعِيُّ المَشَاوِيرِ (الغِيَارَاتِ).

הִלּוּל, הילול ז' (־לִים) تَهْلِيلٌ. مَدْحٌ. تَسْبِيحٌ. إشَادَةٌ بِـ. ثَنَاءٌ. פְּרִי הִלּוּלִים ثَمَرَةُ الأَمْجَادِ. عَالُ العَالِ. حُمْرُ النَّعَمِ.

הִלּוּלָה, הילולה, הִלּוּלָא נ' ١. حَفْلَةٌ ج حَفَلاَتٌ. إحْتِفَالٌ ج إحْتِفَالاَتٌ. ٢. فَرَحٌ. زَفَّةٌ (في عرس). הִלּוּלָא וְחִנְגָּא حَفْلَةُ فَرَحٍ وَرَقْصٍ. إحْتِفَالٌ بِبَهْجَةِ العِيدِ.

הֲלוֹם תה"פ هُنَا. هَا هُنَا. إلَى هُنَا. הֲבִיאוֹ עַד הֲלוֹם أَوْصَلَهُ إلَى هَذِهِ الحَالَةِ. أَوْصَلَهُ إلَى هَذَا الوَضْعِ.

הָלוּם ת' (הֲלוּמִים) مَضْرُوبٌ. مَخْبُوطٌ. مَرُوعٌ. مَصْعُوقٌ. مَذْهُولٌ. הֲלוּם יַיִן مَخْمُورٌ. سَكْرَانٌ.

הָלוֹפִיטִים G ז"ר النَّبَاتَاتُ المِلْحِيَّةُ.

הַלוּצִינַצְיָה L נ' (־יוֹת) هَلْوَسَةٌ. تَخَيُّلٌ ج تَخَيُّلاَتٌ. هَذَيَانٌ.

הַלָּז מ"ג إسْمُ إشَارَةٍ لِلْمُذَكَّرِ وَالمُؤَنَّثِ البَعِيدِ بِمَعْنَى: ذَاكَ. ذلِكَ. تِلْكَ.

הֶלְחֵם ז' (־מִים) ١. لِحَامٌ. قِطْعَةٌ مَلْحُومَةٌ. ٢. تَرْكِيبُ كَلِمَةٍ جَدِيدَةٍ مِنْ كَلِمَتَيْنِ (مثل: כַּדּוּרֶגֶל مؤلّفة من כַּדּוּר + רֶגֶל كُرَةُ قَدَمٍ).

הַלְחָמָה נ' (־מוֹת) لَحْمٌ. إلْحَامٌ (ربط المعادن بعضها ببعض). מוֹט הַלְחָמָה سِيخُ (قَضِيبُ) اللِّحَامِ. מְנוֹרַת הַלְחָמָה وَابُورُ (مِشْعَلُ) لِحَامٍ.

הַלְחָנָה נ' (־נוֹת) تَلْحِينٌ. تَأْلِيفُ لَحْنٍ لِأُغْنِيَةٍ.

הִלָּחֲצוּת, הילחצות נ' إنْضِغَاطٌ. إنْحِشَارٌ. إنْكِبَاسٌ. حَشْرٌ.

הֲלָטָה נ' تَلَثُّمٌ. تَقَنُّعٌ. تَغْطِيَةٌ. سَتْرٌ. حَجْبٌ.

הֶלְיוֹגְרָף G ז' (־פִים) هِيلْيُوغْرَاف. رَاقِمٌ شَمْسِيٌّ.

הֶלְיוּם ז' هِلْيُوم (غاز خفيف الوزن يستعمل في ملء البالونات).

הֵלִיט ע' (לוט).

הָלִיךְ ז' (הֲלִיכִים) ١. إجْرَاءٌ ج إجْرَاءَاتٌ. ٢. سَيْرٌ. سُلُوكٌ. سَيْرُ عَمَلٍ. הָלִיךְ חֻקִּי عَمَلِيَّةٌ قَانُونِيَّةٌ. عَمَلِيَّةٌ يَلْزَمُ التَّعَامُلُ بِهَا. הֲלִיכִים מִשְׁפָּטִיִּים إجْرَاءَاتٌ قَانُونِيَّةٌ (قَضَائِيَّةٌ). בַּהֲלִיכִים סל' فِي طَرِيقِ إجْرَاءَاتِ الطَّلاَقِ.

הֲלִיכָה נ' (־כוֹת) ١. مَشْيٌ. سَيْرٌ. ٢. ذَهَابٌ. رَوَاحٌ. ٣. سُلُوكٌ. مَسْلَكٌ. הֲלִיכוֹת הַבַּיִת تَدْبِيرُ المَنْزِلِ. הֲלִיכוֹת עוֹלָם سُنَّةُ الكَوْنِ (العَالَمِ). نَهْجٌ اجْتِمَاعِيٌّ عَامٌّ.

הֲלִיכוֹן ז' (־נִים) مَشَّايَةٌ (للمعوّقين والمسنين او الرياضيين).

הֲלִימָה נ' ١. خَبْطٌ. ضَرْبٌ بِشِدَّةٍ. خَفَقَانُ القَلْبِ. وَجِيفٌ. ٢. لِيَاقَةٌ. مُلاَءَمَةٌ. إنْسِجَامٌ.

הֵלִין, הֵלִין ע' (לון).

הֶלִיקוֹפְּטֶר G ז' (־רִים) هِلْيُوكُوبْتِر. طَائِرَةٌ مِرْوَحِيَّةٌ (عَامُودِيَّةٌ) ע' מַסּוֹק.

הָלַךְ פ' ١. سَارَ ـِ. مَشَى ـِ. سَلَكَ ـُ. ٢. سَافَرَ. إتَّجَهَ إلَى. تَوَجَّهَ إلَى. ٣. ذَهَبَ ـَ. رَاحَ ـُ. إنْصَرَفَ. ٤. نَهَجَ ـَ. جَرَى ـِ عَلَى مِنْوَالٍ. نَحَا ـُ. إنْقَادَ. ٥. خَرَجَ ـُ مِنْ. غَادَرَ (مَكَانًا). ٦. تَقَدَّمَ. تَحَرَّكَ. ٧. تَوَضَّبَ. تَدَبَّرَ. הָלַךְ אַחֲרָיו, הָלַךְ בְּדַרְכּוֹ سَارَ فِي أَعْقَابِهِ. جَرَى مَجْرَاهُ. نَهَجَ نَهْجَهُ. حَذَا حَذْوَهُ. نَسَجَ ـُ عَلَى مِنْوَالِهِ. تَرَسَّمَ خُطُوَاتِهِ. قَلَّدَهُ. تَبِعَهُ. הָלַךְ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר رَشَدَ ـُ سَارَ عَلَى الصِّرَاطِ المُسْتَقِيمِ. سَارَ عَلَى النَّهْجِ القَوِيمِ. הָלַךְ בְּדֶרֶךְ כָּל הָאָרֶץ مَضَى فِي ذِمَّةِ اللهِ. لَبَّى نِدَاءَ رَبِّهِ. وَافَاهُ الأَجَلُ. הָלַךְ וְאֵינֶנּוּ עוֹד ذَهَبَ كَأَمْسِ الدَّابِرِ. ذَهَبَ بِلاَ رَجْعَةٍ. הָלַךְ כִּלְעֻמַּת שֶׁבָּא عَادَ عَلَى عَقِبَيْهِ. نَكَصَ ـُ عَلَى أَعْقَابِهِ. הָלַךְ לְאִבּוּד (לְטִמְיוֹן) ضَاعَ سُدًى. ذَهَبَ جُفَاءً. ضَاعَ ـِ. הָלַךְ לְאִבּוּד ضَاعَ ـِ. تَاهَ ـِ. ضَلَّ ـِ. הָלַךְ לוֹ סל' حَالَفَهُ الحَظُّ (النَّجَاحُ). وُفِّقَ فِي. تَيَسَّرَ لَهُ. הָלַךְ לָמוּת دَنَا أَجَلُهُ. أَوْشَكَ عَلَى المَوْتِ. הָלַךְ לִמְנוּחוֹת (לְעוֹלָמוֹ) مَضَى سَبِيلَهُ.

ذَهَبَ فِي ذِمَّةِ اللّٰهِ. إِنْتَقَلَ إِلَى رَحْمَتِهِ تَعَالَى. وَافَاهُ الأَجَلُ. הָלַךְ רָכִיל إِغْتَابَ. شَهَّرَ بِـ وَشَى (يَشِي) بِـ. הָלַךְ שְׁמוֹ (שִׁמְעוֹ) לְמֶרְחוֹק ذَاعَ صِيتُهُ. طَبَّقَتْ شُهْرَتُهُ الآفَاقَ. הָלוֹךְ וָשׁוֹב ذَهَابًا وَإِيَابًا. رَوَاحًا وَمَجِيئًا. فِي جِيئَةٍ وَذُهُوبٍ. לֵךְ! صِيغَةُ أَمْرٍ مِنْ הָלַךְ إِذْهَبْ! إِمْضِ! إِنْصَرِفْ! דָּחָה אוֹתוֹ בְּלֵךְ וָשׁוֹב مَاطَلَهُ. سَوَّفَهُ ע׳ דָּחָה. הִלֵּךְ ١. تَمَشَّى. سَارَ بِثَبَاتٍ. ٢. سَيَّرَ. مَشَّى. جَعَلَهُ يَمْشِي. הִלֵּךְ עָלָיו אֵימִים هَدَّدَهُ وَتَوَعَّدَهُ. أَلْقَى الرُّعْبَ فِي قَلْبِهِ. סְחוֹרָה מְהַלֶּכֶת بِضَاعَةٌ رَائِجَةٌ (مَطْلُوبَةٌ. خلاف كَاسِدَةٌ). הִתְהַלֵּךְ ١. تَمَشَّى. سَارَ بِـ ٢. تَصَرَّفَ. عَامَلَ. הוֹלִיךְ ١. قَادَ بِـ إِقْتَادَ. أَرْشَدَ. سَيَّرَ. ٢. أَسْفَرَ عَنْ. أَدَّى إِلَى. הוֹלִיךְ שׁוֹלָל ضَلَّلَ. غَرَّرَ بِـ. غَالَطَ. رَاوَغَ. دَاوَرَ.

הֵלֶךְ ז׳ (הֲלָכִים) ١. عَابِرُ سَبِيلٍ. إِبْنُ سَبِيلٍ. مُتَجَوِّلٌ. ٢. سَيْلٌ. جَرَيَانٌ.

הֲלָךְ, הֵלֶךְ ז׳ سَيْرٌ. جَرَيَانٌ. مَسِيلٌ. טוֹב מַרְאֵה עֵינַיִם מֵהֲלָךְ נֶפֶשׁ لَيْسَ الخَبَرُ كَالعِيَانِ (كَالمُعَايَنَةِ). הֲלָךְ רוּחַ الحَالَةُ النَّفْسِيَّةُ. إِتِّجَاهُ الرَّأْيِ العَامِّ.

הִלָּכְדוּת, הילכדות נ׳ وُقُوعٌ فِي شَرَكٍ. كَوْنُهُ اصْطِيدَ.

הֲלָכָה נ׳ (־כוֹת) ١. فِقْهٌ. سُنَّةٌ ج سُنَنٌ. شَرِيعَةٌ ج شَرَائِعُ. ٢. فَتْوَى (في الإسلام) ج فَتَاوَى وفَتَاوٍ(ي). ٣. عِلْمٌ ج عُلُومٌ. نَظَرِيَّةٌ. כַּהֲלָכָה كَمَا يَجِبُ. كَمَا يَنْبَغِي. عَلَى مَا يُرَامُ. כְּהִלְכָתוֹ حَسَبَ الأُصُولِ المَرْعِيَّةِ. عَلَى أَكْمَلِ وَجْهٍ. לַהֲלָכָה نَظَرِيًّا (عكس عَمَلِيًّا). إِفْتِرَاضًا. הֲלָכָה וּמַעֲשֶׂה قَوْلاً وَعَمَلاً. عِلْمًا وَعَمَلاً. نَظَرِيًّا وَعَمَلِيًّا. הֲלָכָה לְמַעֲשֶׂה وَضْعُ الأَمْرِ مَوْضِعَ التَّنْفِيذِ. הֲלָכָה לְמֹשֶׁה מִסִּינַי ١. شَرِيعَةُ مُوسَى مِنْ طُورِ سِينَاءَ. ٢. مجازًا: فَرِيضَةٌ (لا يمكن تغييرها) ج فَرَائِضُ. הֲלָכָה רוֹוַחַת عُرْفٌ ج أَعْرَافٌ. تَقْلِيدٌ مَرْعِيٌّ ج تَقَالِيدُ مَرْعِيَّةٌ. סִפְרֵי הֲלָכָה كُتُبُ الشَّرْعِ (الشَّرِيعَةِ). كُتُبٌ دِينِيَّةٌ. مَجْمُوعَاتُ فَتَاوَى. פָּסַק הֲלָכָה في الشريعة: أَفْتَى. أَعْطَى فَتْوَى.

הִלְכָתִי ת׳ (־תִיִּים) فِقْهِيٌّ. شَرْعِيٌّ. دِينِيٌّ.

הִלֵּל, הילל פ׳ هَلَّلَ. مَدَحَ بِـ إِمْتَدَحَ. حَمِدَ بِـ مَجَّدَ. بَجَّلَ. أَثْنَى عَلَى. יְהַלֶּלְךָ זָר (וְלֹא פִיךָ) لِيَمْدَحْكَ الغَرِيبُ لاَ فَمُكَ ومجازًا: مَادِحُ نَفْسِهِ كَذَّابٌ. הִתְהַלֵּל ١. إِمْتَدَحَ نَفْسَهُ. غَبَطَ بِـ نَفْسَهُ. تَبَجَّحَ. ٢. أَمْتَدِحَ. אַל יִתְהַלֵּל חוֹגֵר כִּמְפַתֵּחַ مجازًا: بَعْدَ البَلاَءِ يَكُونُ الثَّنَاءُ. الصِّدْقُ يُنْبِئُ عَنْكَ لاَ الوَعِيدُ. הִתְהוֹלֵל ١. تَهَوَّسَ. جُنَّ جُنُونُهُ. ٢. تَمَاجَنَ. تَهَتَّكَ. عَرْبَدَ.

הַלֵּל ז׳ (־לוֹת) مَدْحٌ. مَدِيحٌ ج مَدَائِحُ. ثَنَاءٌ. تَمْجِيدٌ. גָּמַר עָלָיו אֶת הַהַלֵּל سَبَّحَ بِحَمْدِهِ. لَهِجَ لَهُ بِالثَّنَاءِ. مَجَّدَهُ.

הַלָּלוּ מ״ג أُولاَءِ. هٰؤُلاَءِ. أُولٰئِكَ.

הַלְלוּיָהּ מ״ק هَلِّلُويَا. تَسْبِيحٌ بِحَمْدِ اللّٰهِ (كلمة افتتاح وختام في تسابيح سفر المزامير ومعناها: هللوا الله ومجدوه).

הָלַם פ׳ ١. خَبَطَ بِـ طَرَقَ بِـ خَفَقَ بِـ القَلْبُ. ٢. أَذْهَلَ. أَدْهَشَ. ٣. نَاسَبَ. لاَءَمَ. وَافَقَ.

הֶלֶם ז׳ صَدْمَةٌ ج صَدَمَاتٌ. رَجَّةٌ ج رَجَّاتٌ. هَزَّةٌ ج هَزَّاتٌ.

הַלְמוּת נ׳ ضَرْبٌ. خَبْطٌ. طَرْقٌ. خَفَقَانٌ. הַלְמוּת לֵב خَفَقَانُ القَلْبِ. وَجِيفُ الفُؤَادِ.

(הָלְאָן) לְהַלָּן Ar. תה״פ فِيمَا يَلِي. فِيمَا بَعْدُ.

הֲלָנָה נ׳ (־נוֹת) ١. تَبْيِيتٌ. إِسْتِضَافَةٌ (لَيْلاً). ٢. تَأْخِيرٌ. تَأْجِيلٌ. הֲלָנַת שָׂכָר تَأْجِيلُ دَفْعِ الأُجُورِ.

הֲלָנָה נ׳ (־נוֹת) ١. شَكْوَى ج شَكَاوٍ(ي) وشَكَاوَى. ٢. تَذَمُّرٌ.

הֶלֶנִי G ת׳ (־נִיִּים) هِيلِينِيٌّ. إِغْرِيقِيٌّ. يُونَانِيٌّ.

הֶלֶנִיּוּת נ׳, **הֶלֶנִיזְם** ז׳ الهِيلِينِيَّةُ. الحَضَارَةُ الهِيلِينِيَّةُ.

הַלְעָזָה נ׳ تَشْهِيرٌ بِـ غَمْزٌ بِـ مَعَابَةٌ. ثَلْبٌ.

הַלְעָטָה נ׳ إِطْعَامٌ. إِلْقَامٌ. إِتْخَامٌ. تَسْمِينُ الحَيَوَانِ.

הֲלָצָה נ׳ (־צוֹת) نَادِرَةٌ ج نَوَادِرُ. فُكَاهَةٌ ج فُكَاهَاتٌ. هَزْلٌ. مُزَاحٌ.

הַלְקָאָה נ׳ (־אוֹת) جَلْدٌ. ضَرْبٌ بِالسِّيَاطِ. خَبْطٌ. הַלְקָאָה עַצְמִית مُعَاتَبَةُ الذَّاتِ. إِتِّهَامٌ ذَاتِيٌّ. الشُّعُورُ بِالنَّدَمِ.

הֶלְקֵט ז׳ (־טִים) في النبات: سِنْفَةٌ ج سُنُوفٌ. قَرْنٌ. كَبْسُولَةٌ. كِيسُ البَذْرَةِ (كغلاف الفول).

הַלְשָׁנָה נ׳ (־נוֹת) وِشَايَةٌ. إِغْتِيَابٌ. نَمِيمَةٌ. سِعَايَةٌ.

הֵם מ״ג هُمْ. هُمَا. ضَمِيرُ الغَائِبِينَ أَوِ الغَائِبَيْنِ. הָהֵם أُولٰئِكَ.

הַמְאָסָה נ׳ تَمْقِيتٌ. تَنْفِيرٌ. إِبْغَاضٌ. إِثَارَةُ الاشْمِئْزَازِ.

הִמָּאֲסוּת, הימאסות נ׳ تَكَرُّهٌ. كَرَاهَةٌ. نُفُورٌ. مَقْتٌ.

הֵמָּה מ״ג هُمْ. ضَمِيرُ الغَائِبِينَ.

הָמָה פ׳ ١. هَدَرَ بِـ دَوَى. إِصْطَخَبَ. جَاشَ بِـ ضَجَّ بِـ ٢. غَصَّ بِـ (مكان بالناس). إِكْتَظَّ. إِزْدَحَمَ. ٣. سَجَعَ بِـ (حمام). هَدَلَ بِـ (طائر). הָמָה לִבּוֹ לְ־, הָמָה אַחֲרֵי هَفَا بِـ قَلْبُهُ إِلَى. هَزَّهُ بِـ الشَّوْقُ إِلَى.

הִמְהוּם ז׳ (־מִים) هَمْهَمَةٌ. تَمْتَمَةٌ. غَمْغَمَةٌ. تَنَهُّدٌ ومجازًا: تَرَدُّدٌ.

הִמְהֵם פ׳ هَمْهَمَ. تَمْتَمَ. غَمْغَمَ. تَنَهَّدَ.

הִמּוֹג ע׳ (מוג) נָמוֹג.

הֵמוֹגְלוֹבִּין G ז׳ هِيمُوغْلُوبِين. خِضَابُ الدَّمِ (في الكريات الحمراء).

הַמּוֹכ״ז ר״ת הַמּוֹסֵר כְּתָב זֶה لِحَامِلِهِ. لِحَامِلِ هٰذَا الصَّكِّ.

המולה ע׳ הֲמֻלָּה.

הִמּוֹם, הימום ז' تَدْوِيخٌ. صَدْمٌ. إصابَةٌ بِصَدْمَةٍ. إفْزاعٌ.

הָמוּם ת' (הֲמוּמִים) مُرَوَّعٌ. مَصْعُوقٌ. مَذْهُولٌ.

הָמוֹן ז' (הֲמוֹנִים) ١. جُمْهُورٌ ج جَماهِيرُ. حَشْدٌ ج حُشُودٌ. جَمْعٌ ج جُمُوعٌ. حَفْلٌ. ٢. رَعاعٌ. العامَّةُ. سَوادُ النَّاسِ. ٣. ضَجِيجٌ. دَوِيٌّ. ٤. جَمٌّ. كَثِيرٌ. הֲמוֹנִים הֲמוֹנִים جَماهِيرُ غَفِيرَةٌ. حُشُودٌ مُحْتَشِدَةٌ. קוֹל הָמוֹן כְּקוֹל שַׁדַּי صَوْتُ الجَماهِيرِ كَصَوْتِ الإلهِ. صَوْتُ الشَّعْبِ مِنْ صَوْتِ اللهِ. קוֹל הֲמוֹנָהּ שֶׁל הָעִיר ضَوْضاءُ المَدِينَةِ. ضَجِيجُ المَدِينَةِ.

הֲמוֹנִי ת' (־יִים) ١. عامِّيٌّ. شَعْبِيٌّ. جَماهِيرِيٌّ. ٢. عادِيٌّ. سُوقِيٌّ. بَسِيطٌ. فَظٌّ. خَشِنٌ.

הֲמוֹנִיּוּת נ' بَساطَةٌ. فَظاظَةٌ. خُشُونَةٌ. جَفاءٌ.

הֵמוֹפִילְיָה G נ' في الطب: هِيمُوفِيلْيا. نُزافٌ. ناعُورٌ. ناعُورِيَّةٌ. داءُ نَزِيفِ الدَّمِ (hemophilia) ע' דַּמֶּמֶת.

הִמּוּר, הימור ז' (־רִים) مُراهَنَةٌ. مُقامَرَةٌ. لَعِبُ القِمارِ. مَيْسَرٌ.

הַמְחָאָה נ' (־אוֹת) حَوالَةٌ ج حَوالاتٌ. تَحْوِيلٌ ج تَحْوِيلاتٌ. شِيك. صَكٌّ ج صُكُوكٌ. הַמְחָאַת דֹּאַר حَوالَةٌ بَرِيدِيَّةٌ. إذْنٌ بَرِيدٍ ج أُذُوناتٌ. הַמְחָאוֹת נוֹסְעִים شِيكاتُ السُّيَّاحِ (traveller's cheques).

הַמְחָזָה נ' (־זוֹת) مَسْرَحَةٌ. إعْدادُ قِصَّةٍ لِلْمَسْرَحِ.

הִמָּחֲקוּת, הימחקות נ' إمْحاءٌ. إمِّحاقٌ. إنْدِثارٌ. عَفاءٌ. إنْطِماسٌ. إنْقِراضٌ.

הַמְחָשָׁה נ' (־שׁוֹת) ١. تَجْسِيدٌ. تَجْسِيمٌ. جَعْلُهُ قابِلاً لِلإدْراكِ حِسِّيًّا. ٢. تَمْثِيلٌ. الاسْتِعانَةُ بِمَثَلٍ أوْ نَمُوذَجٍ.

הֵמָטוֹלוֹגְיָה G נ' مَبْحَثُ الدَّمِ وَالأمْراضِ النّاشِئَةِ فِيهِ.

הַמְטָרָה נ' ١. إسْتِمْطارٌ. إنْزالُ المَطَرِ. ٢. رَشٌّ بِرَشّاشاتٍ.

הֶמְיָה נ' (־יוֹת) ١. ضَجَّةٌ. هَدِيرٌ. دَوِيٌّ. ٢. إنْفِعالٌ. ٣. هَدِيلٌ (سَجْعُ) الحَمامِ. הֶמְיַת לֵב خَلَجاتُ الفُؤادِ. إنْفِعالٌ.

הֵמִיט ע' (מוט). **הֵמִיר** ע' (מור).

הֵמִית ע' (מות).

הִמָּלְאוּת, הימלאות נ' إمْتِلاءٌ. إتْراعٌ. كَوْنُهُ مُمْتَلِئًا.

הֲמֻלָּה, המולה נ' (־לּוֹת) ضَوْضاءُ. ضَجَّةٌ. ضَجِيجٌ. جَلَبَةٌ. صَخَبٌ.

הַמְלָחָה נ' تَمْلِيحٌ. ذَرُّ المِلْحِ.

הַמְלָטָה נ' (־טוֹת) وِلادَةُ جَنِينِ الحَيَوانِ.

הִמָּלְטוּת, הימלטות נ' ١. هَرَبٌ. هُرُوبٌ. فِرارٌ. إفْلاتٌ. تَمَلُّصٌ. ٢. خَلاصٌ. نَجاةٌ.

הַמְלָכָה נ' (־כוֹת) تَتْوِيجٌ. تَمْلِيكٌ. مُبايَعَةُ المَلِكِ.

הִמָּלְכוּת, הימלכות נ' (־כֻיּוֹת) تَشاوُرٌ. إسْتِشارَةٌ. إسْتِنْصاحٌ. أخْذُ رَأْيٍ.

הַמְלָצָה נ' (־צוֹת) تَوْصِيَةٌ ج تَوْصِياتٌ وتَواصٍ(ي). تَشَفُّعٌ. شَفاعَةٌ.

הֵמַם, הֵמֵם, הימם פ' أذْهَلَ. رَوَّعَ. صَعَقَ – أفْزَعَ.

הִמְנוֹן ז' (־נִים) مَدِيحٌ. شِعْرُ مَدِيحٍ. ثَناءٌ. تَمْجِيدٌ. הַהִמְנוֹן הַלְּאֻמִּי النَّشِيدُ الوَطَنِيُّ. السَّلامُ المَلَكِيُّ.

הִמָּנוּת, הימנות נ' ١. إحْتِسابٌ عَلَى. إنْتِسابٌ إلَى. كَوْنُهُ فِي عِدادِ. ٢. إشْتِراكٌ (في جريدة). إكْتِتابٌ.

הִמָּנְעוּת, הימנעות נ' (־עֻיּוֹת) إمْتِناعٌ. مَنْعُ نَفْسِهِ مِنْ (عَنْ). تَزَهُّدٌ. הִמָּנְעוּת מֵהַצְבָּעָה إمْتِناعٌ عَنِ التَّصْوِيتِ.

הֲמַסָּה נ' إذابَةٌ. تَذْوِيبٌ. تَمْيِيعٌ.

הַמְעָדָה נ' ١. إعْثارٌ. زَحْلَقَةٌ. كَعْبَلَةٌ. ٢. تَعَثُّرٌ. إنْزِلاقٌ. إنْكِفاءٌ.

הַמְעָטָה נ' تَقْلِيلٌ. تَنْقِيصٌ. تَخْفِيضٌ. הַמְעָטַת דְּמוּתוֹ שֶׁל־ إنْتِقاصٌ مِنْ كَرامَتِهِ. تَقْلِيلُ قِيمَتِهِ. إسْتِهانَةٌ بِهِ. בִּלְשׁוֹן הַמְעָטָה تَلْطِيفًا. تَخْفِيفًا لِتَأْثِيرِ الكَلامِ (understatement).

הַמְצָאָה נ' (־אוֹת) ١. إخْتِراعٌ ج إخْتِراعاتٌ. إبْتِكارٌ ج إبْتِكاراتٌ. إسْتِنْباطٌ. ٢. إسْتِحْداثٌ. إبْتِداعٌ. ٣. حِيلَةٌ ج حِيَلٌ. בַּעַל הַמְצָאָה حَسَنُ التَّصَرُّفِ. مُبادِرٌ. مُبْتَكِرٌ. ذُو ابْتِكاراتٍ. זְכוּת הַמְצָאָה بَراءَةُ اخْتِراعٍ.

הִמָּצְאוּת, הימצאות נ' ١. وُجُودٌ. تَواجُدٌ. تَوافُرٌ. ٢. ظُهُورٌ. عُثُورٌ عَلَى.

הֵמַר, הימר פ' ١. راهَنَ. قامَرَ. ٢. غامَرَ. جازَفَ.

הַמְרָאָה נ' (־אוֹת) إقْلاعٌ. تَحْلِيقٌ. إنْطِلاقٌ فِي الجَوِّ. מַסְלוּל הַמְרָאָה خَطُّ إقْلاعِ الطّائِراتِ. مَدْرَجٌ ج مَدارِجُ.

הַמְרָדָה נ' تَحْرِيضٌ عَلَى تَمَرُّدٍ أوْ عِصْيانٍ. إثارَةٌ عَلَى.

הֲמָרָה נ' (־רוֹת) تَحْوِيلٌ. تَغْيِيرٌ. تَبْدِيلٌ. إسْتِبْدالٌ. הֲמָרַת דָּת إعْتِناقُ دِيانَةٍ جَدِيدَةٍ.

הַמְרָצָה נ' تَنْشِيطٌ. تَحْفِيزٌ. حَثٌّ. حَضٌّ. تَشْجِيعٌ.

הַמְשָׁגָה נ' وَضْعُ اصْطِلاحاتٍ. إبْتِكارُ مُصْطَلَحاتٍ جَدِيدَةٍ.

הֶמְשֵׁךְ ז' (־כִים) إسْتِمْرارٌ. مُواصَلَةٌ. تَواصُلٌ. تَتابُعٌ. مُتابَعَةٌ. تَسَلْسُلٌ. تَمادٍ(ي). הֶמְשֵׁךְ יָבוֹא لِلْبَحْثِ صِلَةٌ. يَتْبَعُ. בְּהֶמְשֵׁךְ הַשִּׂיחָה (הַדְּבָרִים) فِي سِياقِ الحَدِيثِ (الكَلامِ). فِي عُرْضِ الكَلامِ. בַּהֶמְשֵׁכִים تِباعًا. بِالتَّسَلْسُلِ.

הַמְשָׁכָה נ' مُواصَلَةٌ. إسْتِمْرارٌ. تَتابُعٌ. مُداوَمَةٌ.

הִמָּשְׁכוּת, הימשכות נ' ١. مُواصَلَةٌ. إسْتِمْرارٌ. إمْتِدادٌ. دَوامٌ. ٢. إنْجِرارٌ. إنْجِذابٌ.

הֶמְשֵׁכִי ת' (־יִים) إسْتِمْرارِيٌّ. تَتابُعِيٌّ. تَسَلْسُلِيٌّ.

הֶמְשֵׁכִיּוּת נ' تَوَاصُلٌ. إِسْتِمْرَارِيَّةٌ. دَوَامٌ. إِسْتِدَامَةٌ. تَوَالٍ(ي).

הַמְשָׁלָה נ' ضَرْبُ مَثَلٍ. إِسْتِشْهَادٌ بِمَثَلٍ. تَشْبِيهٌ.

הֲמָתָה נ' إِمَاتَةٌ. قَتْلٌ. הֲמָתַת חֶסֶד القَتْلُ بِدَافِعِ الشَّفَقَةِ. القَتْلُ الهَيِّنُ.

הִמָּתְחוּת, הימתחות נ' تَمَدُّدٌ. تَمَطُّطٌ. تَوَتُّرٌ. إِنْبِسَاطٌ.

הַמְתָּנָה נ' إِنْتِظَارٌ. تَرَيُّثٌ. تَمَهُّلٌ. חֲדַר הַמְתָּנָה غُرْفَةُ انْتِظَارٍ. قَاعَةُ انْتِظَارٍ.

הַמְתָּקָה נ' ١. تَحْلِيَةٌ. جَعْلُهُ حُلْوَ المَذَاقِ. ٢. مجازًا: تَلْطِيفٌ. تَجْمِيلٌ. הַמְתָּקַת דִּין, הַמְתָּקַת עֹנֶשׁ تَخْفِيفُ الحُكْمِ. تَخْفِيضُ مُدَّةِ عُقُوبَةٍ. הַמְתָּקַת מַיִם تَحْلِيَةُ المَاءِ. إِزَالَةُ مُلُوحَةِ المَاءِ. הַמְתָּקַת סוֹד مُنَاجَاةٌ. تَشَاوُرٌ سِرًّا. مُسَارَّةٌ.

הֵן מ"ג ١. هُنَّ. ضَمِيرُ الغَائِبَاتِ. ٢. هُمْ (في التلمود). ٣. מ"ק نَعَمْ. أَجَلْ. הָהֵן أُولَاءِ. أُولَئِكَ (لجمع الاناث). הֵן צֶדֶק ע' צֶדֶק. הֵן שֶׁלּוֹ הֵן قَوْلُهُ نَعَمْ مَعْنَاهُ نَعَمْ. قَوْلُهُ قَوْلُ شَرَفٍ. כְּהֵן שֶׁלִּי بِذِمَّتِي. بِشَرَفِي. מִכְּלַל לָאו אַתָּה שׁוֹמֵעַ הֵן قَوْلُهُ لاَ يَعْنِي نَعَمْ. لاَ بِمَعْنَى نَعَمْ. מִכְּלַל הֵן אַתָּה שׁוֹמֵעַ לָאו قَوْلُهُ نَعَمْ يَعْنِي لاَ. نَعَمْ بِمَعْنَى لاَ.

הֲנָאָה נ' (־אוֹת) مُتْعَةٌ ج مُتَعٌ. لَذَّةٌ ج لَذَّاتٌ. مَلَذَّةٌ ج مَلَذَّاتٌ. هَنَاءٌ. إِسْتِمْتَاعٌ. בַּעַל הֲנָאָה مُنْغَمِسٌ فِي المَلَذَّاتِ. مُحِبٌّ لِمُتَعِ الحَيَاةِ. טוֹבַת הֲנָאָה مَنْفَعَةٌ ج مَنَافِعُ. مَصْلَحَةٌ ج مَصَالِحُ. فَائِدَةٌ ذَاتِيَّةٌ.

הֶנְאֶתָן ז' (־נִים) مُنْسَاقٌ وَرَاءَ المَلَذَّاتِ ע' נֶהֱנְתָן.

הִנָּבְאוּת, הינבאות נ' تَنَبُّؤٌ. نُبُوءَةٌ. النُّطْقُ بِالوَحْيِ.

הֲנָבָה נ' إِنْتَاجٌ. إِغْلَالٌ. دَرُّ الرِّبْحِ. إِثْمَارٌ. جَنْيُ الأَرْبَاحِ.

הַנְבָּטָה נ' (־טוֹת) إِسْتِنْبَاتٌ. زَرْعُ البُذُورِ. إِنْتَاشٌ.

הַנְגָּדָה נ' مُضَادَّةٌ. مُعَارَضَةٌ. مُضَاهَاةٌ. مُقَارَنَةٌ.

הַנְגָּנָה נ' (־נוֹת) تَنْغِيمٌ. وَضْعُ اللَّحْنِ عَلَى مَقْطَعٍ فِي كَلِمَةٍ أَوْ عَلَى كَلِمَةٍ فِي جُمْلَةٍ.

הַנְגָּר F ז' حَظِيرَةُ طَائِرَاتٍ (hangar).

הֵנֵד, הינד ז' إِهْتِزَازٌ. هَزٌّ. تَحْرِيكٌ. تَحَرُّكٌ.

הִנְדֵּס פ' هَنْدَسَ. قَاسَ ـ خَطَّطَ.

הַנְדָּסָאוּת נ' هَنْدَسَةٌ. مِهْنَةُ الهَنْدَسِيِّ.

הַנְדָּסַאי ז' (־סָאִים) هَنْدَسِيٌّ. مُتَخَصِّصٌ بِالهَنْدَسَةِ (ولكنه اقل درجة من المهندس خريج الجامعة).

הַנְדָּסָה נ' هَنْدَسَةٌ. عِلْمُ الهَنْدَسَةِ. הַנְדָּסָה אֶזְרָחִית الهَنْدَسَةُ المَدَنِيَّةُ. הַנְדָּסָה אֲנָלִיטִית الهَنْدَسَةُ التَّحْلِيلِيَّةُ. הַנְדָּסָה חַקְלָאִית الهَنْدَسَةُ الزِّرَاعِيَّةُ ע' אַגְרוֹנוֹמְיָה. הַנְדָּסַת הַמִּישׁוֹר الهَنْدَسَةُ المُسْتَوِيَةُ. هَنْدَسَةُ المُسْتَوَيَاتِ. הַנְדָּסַת הַמֶּרְחָב الهَنْدَسَةُ الفَرَاغِيَّةُ. الهَنْدَسَةُ المُجَسَّمَةُ. חֵיל הַנְדָּסָה سِلاَحُ الهَنْدَسَةِ.

הַנְדָּסִי ת' (־סִיִּים) هَنْدَسِيٌّ. تَخْطِيطِيٌّ. גּוּף הַנְדָּסִי جِسْمٌ هَنْدَسِيٌّ. مُضَلَّعٌ. טוּר הַנְדָּסִי ע' טוּר. צוּרָה הַנְדָּסִית شَكْلٌ هَنْدَسِيٌّ.

הִנָּדְפוּת, הינדפות נ' تَبَخُّرٌ. تَلاَشٍ(ي). زَوَالٌ.

הֵנָּה תה"פ هُنَا. إِلَى هُنَا. إِلَى هَذَا المَكَانِ. إِلَى حَيْثُ. עַד הֵנָּה إِلَى هُنَا. إِلَى هَذَا المَكَانِ. ٢. حَتَّى الآنَ.

הִנֵּה מ"י هَا. هَا هُوَ. هُوَ ذَا. هَذَا. هَذِهِ. וְהִנֵּה وَإِذَا بِـ. הִנְנִי هَا أَنَذَا. هُوَ ذَا أَنَا. הִנֵּה הוּא (הִנֵּהוּ, הִנּוֹ) هُوَ ذَا. هَا هُوَ. هَا هُوَ ذَا. הִנֵּה כִּי כֵן هَكَذَا. وَهَكَذَا. بِهَذِهِ الكَيْفِيَّةِ.

הֵנָה, הינה פ' أَبْهَجَ. مَتَّعَ. شَرَحَ ـ الصَّدْرَ. أَسَرَّ. شَنَّفَ (الاذن). נֶהֱנָה ١. هَنِئَ ـ بِـ. تَمَتَّعَ بِـ. إِسْتَمْتَعَ. نَعِمَ ـ بِـ. إِلْتَذَّ. ٢. إِنْتَفَعَ بِـ. إِسْتَفَادَ مِنْ. זֶה נֶהֱנֶה וְזֶה לֹא חָסֵר هَذَا يَنْتَفِعُ وَهَذَا لاَ يَخْسَرُ. فَائِدَةٌ لِلاثْنَيْنِ.

הַנְהָגָה נ' (־גוֹת) ١. قِيَادَةٌ ج قِيَادَاتٌ. زَعَامَةٌ ج زَعَامَاتٌ. رِئَاسَةٌ. ٢. سُلُوكٌ. تَصَرُّفٌ. ٣. إِدَارَةٌ. تَصْرِيفُ أُمُورٍ. הַנְהָגַת הַמְּדִינָה زَعَامَةُ (قِيَادَةُ) الدَّوْلَةِ.

הִנֵּהוּ, הִנּוֹ هَا هُوَ. هُوَ ذَا ע' הִנֵּה.

הִנְהוּן ז' (־נִים) تَنْعِيمٌ. القَوْلُ نَعَمْ. إِيمَاءَةٌ بِالمُوَافَقَةِ.

הִנֶּהָ, הִנָּהּ هَا هِيَ. هِيَ ذِي ע' הִנֵּה.

הַנְהָלָה נ' (־לוֹת) إِدَارَةٌ. هَيْئَةٌ إِدَارِيَّةٌ. تَصْرِيفُ أُمُورٍ. הַנְהָלַת חֶשְׁבּוֹנוֹת مَسْكُ الدَّفَاتِرِ. إِدَارَةُ الحِسَابَاتِ. הַנְהָלַת מֶשֶׁק בַּיִת تَدْبِيرُ (إِدَارَةُ) المَنْزِلِ. التَّدْبِيرُ المَنْزِلِيُّ.

הִנְהֵן פ' نَعَّمَ. قَالَ بَلَى (نَعَمْ). أَوْمَأَ بِالمُوَافَقَةِ.

הִנָּזְקוּת, הינזקות נ' تَضَرُّرٌ. ضَرَرٌ. ضِرَارٌ. تَأَذٍّ(ي). تَعَطُّبٌ.

הִנָּזְרוּת, הינזרות נ' إِمْتِنَاعٌ عَنْ. تَزَهُّدٌ. زُهْدٌ. تَنَسُّكٌ. تَبَتُّلٌ. تَقَشُّفٌ.

הֲנָחָה, הַנָּחָה נ' (־חוֹת) ١. تَخْفِيضٌ (ضرائب مثلاً). تَنْزِيلُ أَسْعَارٍ ج تَنْزِيلاَتٌ. خَصْمٌ. ٢. رَاحَةٌ. إِرْتِيَاحٌ. رِضًى. ٣. وَضْعٌ. إِرْسَاءٌ. طَرْحٌ. تَرْكٌ. ٤. فَرْضِيَّةٌ ج فَرْضِيَّاتٌ. إِفْتِرَاضٌ ج إِفْتِرَاضَاتٌ. ٥. تَقْدِيرٌ. حَدْسٌ. تَخْمِينٌ. ٦. إِصْطِلاَحٌ. وَضْعُ اصْطِلاَحَاتٍ. הֲנָחַת אֶבֶן יְסוֹד (פִּנָּה) إِرْسَاءُ حَجَرِ الأَسَاسِ. وَضْعُ حَجَرِ النَّاصِيَةِ. הֲנָחוֹת עוֹנָתִיּוֹת تَنْزِيلاَتٌ مَوْسِمِيَّةٌ. أُوكَازْيُون.

הַנְחָיָה נ' (־יוֹת) تَوْجِيهٌ ج تَوْجِيهَاتٌ. تَعْلِيمٌ بِـ ج تَعْلِيمَاتٌ.

הַנְחָלָה נ' تَمْلِيكٌ. تَوْرِيثٌ. إِكْسَابٌ. إِيقَافُ مَالٍ عَلَى.

הֶנְחֵת ז' (־תִים) إِنْزَالٌ. عَمَلِيَّةُ إِنْزَالٍ.

הַנְחָתָה נ' (־תוֹת) ١. إِنْزَالٌ. ٢. إِهْوَاءٌ. إِنْهِيَالٌ بِالضَّرْبِ.

הַנְּטוּת, הינטות נ' ١. إِمَالَةٌ. إِنْحِرَافٌ. حَيْدٌ. إِمْكَانُ تَوْجِيهٍ إِلَى الجِهَاتِ. ٢. في القواعد: تَصْرِيفٌ. إِمْكَانِيَّةُ تَصْرِيفِ الفِعْلِ أَوِ الاسْمِ.

הֵנִיא ע' (נוא). **הֵנִיב** ע' (נוב).

הֵנִיד ע' (נוד). **הֵנִיחַ, הִנִּיחַ** ע' (נוח).

הֵנִיס ע' (נוס). **הֵנִיעַ** ע' (נוע).

הֲנִיעָה נ' ١. حَثٌّ. دَفْعٌ. ٢. دَافِعٌ ج دَوَافِعُ. بَاعِثٌ ج بَوَاعِثُ ע' מוֹטִיבַצְיָה.

הֲנִיקָה ע' (ינק), יָנַק.

הִנּוֹ, הִנָּהּ, הִנְּכֶם, הִנְּכֶן ע' הִנֵּה.

הַנַּ"ל ר"ת הַנִּזְכָּר לְמַעְלָה (לְעֵיל) الآنِفُ (السَّالِفُ) الذِّكْرِ. المَذْكُورُ أَعْلَاهُ.

הַנְמָכָה נ' (־כוֹת) تَخْفِيضٌ. تَنْزِيلٌ (إِنْزَالٌ) إِلَى أَسْفَلَ.

הַנְמָקָה נ' (־קוֹת) تَسْوِيغٌ. تَعْلِيلٌ. شَرْحُ أَسْبَابٍ.

הֲנָסָה נ' هَزْمٌ. دَحْرٌ. جَعْلُهُ يُوَلِّي الأَدْبَارَ.

הַנְסָקָה נ' في الموسيقى: رَفْعُ الصَّوْتِ بِنِصْفِ نَغْمَةٍ.

הֵנֵעַ, הינע ז' (־עִים) ١. تَحْرِيكٌ. هَزٌّ. خَضٌّ. ٢. تَسْيِيرٌ. دَفْعٌ. הֵנֵעַ סִילוֹן ע' סִילוֹן.

הֲנָעָה נ' (־עוֹת) تَحْرِيكٌ. تَسْيِيرٌ. دَفْعٌ. הֲנָעָה סִילוֹנִית في المحركات: تَسْيِيرٌ نَفَّاثٌ. הֲנָעָה קִדְמִית جَرٌّ أَمَامِيٌّ (في سيارة مثلاً). רֶכֶב בַּעַל הֲנָעָה קִדְמִית عَرَبَةٌ ذَاتُ جَرٍّ أَمَامِيٍّ.

הַנְעָלָה נ' ١. إِنْتِعَالٌ. إِحْتِذَاءٌ. لُبْسُ الحِذَاءِ. ٢. تَزْوِيدٌ (تَجْهِيزٌ) بِالأَحْذِيَةِ. חֲנוּת לְהַלְבָּשָׁה וּלְהַנְעָלָה مَحَلُّ بَيْعِ الأَلْبِسَةِ (المَلْبُوسَاتِ) وَالأَحْذِيَةِ.

הַנְעָמָה נ' إِمْتَاعٌ. إِطْرَابٌ. تَشْنِيفٌ (الاذن بلحن جميل). تَلْطِيفٌ.

הֵנֵף, הינף ז' رَفْعُ يَدٍ. حَرَكَةُ يَدٍ. تَلْوِيحٌ بِاليَدِ.

הֲנָפָה נ' (־פוֹת) ١. رَفْعٌ. خَفَقَانٌ. رَفْرَفَةٌ. ٢. غَرْبَلَةٌ ע' נָפָה. הֲנָפַת דְּגָלִים رَفْعُ الأَعْلَامِ.

הֶנְפֵּק .Ar ז' تَصْدِيقُ مَحْكَمَةٍ عَلَى صَلَاحِيَةِ سَنَدٍ.

הַנְפָּקָה נ' (־קוֹת) ١. إِصْدَارٌ (طبع وتوزيع سندات). سَكُّ العُمْلَةِ ע' אֲמִיסְיָה. ٢. صَرْفٌ. تَصْرِيفٌ. מַחְלֶקֶת הַהַנְפָּקָה دَائِرَةُ الإِصْدَارِ.

הַנְפָּשָׁה נ' (־שׁוֹת) ١. رُسُومٌ مُتَحَرِّكَةٌ (animation). ٢. مَذْهَبُ الرُّوحَانِيَّةِ (وهو الاعتقاد بان لكل ما في الكون من حي ونبات وجماد روحاً، animism).

הִנָּפְשׁוּת, הינפשות נ' إِنْتِجَاعٌ. الذَّهَابُ إِلَى مَصَحٍّ أَوْ دَارِ نَقَاهَةٍ.

הֵנֵץ ז' إِشْرَاقٌ. شُرُوقٌ. طُلُوعٌ. بُزُوغٌ. הֵנֵץ הַחַמָּה بُزُوغُ (شُرُوقُ) الشَّمْسِ. طُلُوعُ الغَزَالَةِ.

הֵנֵץ ע' נָצַץ.

הֵנֵץ, הינץ ז' تَبَرْعُمٌ. تَنْوِيرٌ. إِزْهَارٌ. تَفَتُّحٌ. إِنْبَاتٌ.

הֲנָצָה נ' تَفَتُّحُ الزَّهْرِ. تَبَرْعُمٌ. تَنْوِيرُ النَّبَاتِ. إِزْهَارٌ.

הַנְצָחָה נ' تَخْلِيدٌ. إِحْيَاءُ ذِكْرَى.

הִנָּצְלוּת, הינצלות נ' خَلَاصٌ. نَجَاةٌ. إِفْلَاتٌ. إِنْقَاذٌ.

הֲנָקָה נ' إِرْضَاعٌ.

הַנְשָׁמָה נ' (־מוֹת) في الطب: تَنَفُّسٌ اصْطِنَاعِيٌّ. הַנְשָׁמָה מִפֶּה לְפֶה التَّنَفُّسُ بِالفَمِ عَلَى الفَمِ (في حالات الاغماء وغيرها).

הִנָּתְזוּת, הינתזות נ' تَطَايُرُ شَظَايَا. تَنَاثُرٌ. تَفَرُّقٌ. تَشَظٍّ(ي). طَرْطَشَةٌ.

הִנָּתְקוּת, הינתקות נ' إِنْفِصَالٌ. إِنْفِصَامٌ. إِنْقِطَاعٌ. إِنْفِكَاكٌ.

הַס מ"ק هُسْ! صَهْ! إِخْرَسْ! أُسْكُتْ! הֻשְׁלַךְ הַס سَادَ صَمْتٌ تَامٌّ. خَيَّمَ الوُجُومُ عَلَى. كَأَنَّ عَلَى رُؤُوسِهِمِ الطَّيْرَ.

הֵסֵב ע' סָבַב.

הֵסֵב, היסב ז', **הֲסִבָּה, הֲסַבָּה** נ' (־בּוֹת, ־בּוֹת) ١. جُلُوسٌ (حول مائدة طعام). جِلْسَةٌ. إِتِّكَاءٌ. إِسْنَادُ الظَّهْرِ. ٢. تَحْوِيلٌ. نَقْلُ مِلْكِيَّةٍ. ٣. تَظْهِيرُ شِيكٍ. تَجْيِيرٌ. تَدْوِيرٌ. ٤. إِسْتِدَارَةٌ. هَزُّ الرَّأْسِ إِلَى الجِهَاتِ. הֲסָבָה מִקְצוֹעִית تَدْوِيرٌ مِهْنِيٌّ (من مهنة الى اخرى). تَأْهِيلٌ لِمِهْنَةٍ جَدِيدَةٍ. הֲסָבַת בַּעֲלוּת تَحْوِيلُ مِلْكِيَّةٍ. הֲסָבַת שֵׁם تَغْيِيرُ (تَبْدِيلُ) الاسْمِ.

הֶסְבֵּר ז' (־רִים) شَرْحٌ ج شُرُوحٌ. إِيضَاحٌ ج إِيضَاحَاتٌ. تَفْسِيرٌ ج تَفْسِيرَاتٌ. تَعْلِيلٌ. بَيَانٌ. הֶסְבֵּר פָּנִים تَرْحَابٌ. بَشَاشَةٌ. أَدَبُ اسْتِقْبَالِ الضَّيْفِ.

הַסְבָּרָה נ' ١. تَوْضِيحٌ. إِيضَاحٌ. شَرْحٌ. تَفْسِيرٌ. ٢. إِعْلَامٌ. הַסְבָּרַת פָּנִים بَشَاشَةٌ. تَرْحِيبٌ. تَرْحَابٌ. מַסַּע הַסְבָּרָה حَمْلَةُ إِعْلَامٍ. حَمْلَةٌ إِعْلَامِيَّةٌ. מִשְׂרַד הַהַסְבָּרָה وِزَارَةُ الإِعْلَامِ.

הַסְבָּרָתִי ת' (־יִים) ١. إِرْشَادِيٌّ. ٢. إِعْلَامِيٌّ.

הֲסָגָה נ' (־גוֹת) رُجُوعٌ. سَحْبٌ (الى الوراء). تَقَهْقُرٌ. تَحْوِيلٌ. הֲסָגַת גְּבוּל تَجَاوُزُ حُدُودٍ. نَقْلُ الحُدُودِ إِلَى أَرْضِ الغَيْرِ (ومجازاً: تَعَدٍّ(ي)). إِعْتِدَاءٌ.

הֶסְגֵּר ז' (־רִים) ١. حَجْرٌ. حَجْزٌ. إِحْتِجَازٌ. ٢. حَجْرٌ صِحِّيٌّ. ٣. حِصَارٌ. تَطْوِيقٌ عَسْكَرِيٌّ. فَرْضُ حَظْرٍ. ٤. في القواعد: إِعْتِرَاضٌ. جُمْلَةٌ اعْتِرَاضِيَّةٌ. מַחֲנֶה הֶסְגֵּר مُعَسْكَرُ اعْتِقَالٍ. תַּחֲנַת הֶסְגֵּר مَحْجَرٌ صِحِّيٌّ ע' קָרַנְטִין. הֵטִיל הֶסְגֵּר فَرَضَ حِصَارًا (طَوْقًا). הֵסִיר הֶסְגֵּר رَفَعَ الحِصَارَ. أَلْغَى الحِصَارَ.

הַסְגָּרָה נ' (־רוֹת) ١. تَسْلِيمُ المُجْرِمِينَ (من دولة الى اخرى). ٢. إِعْتِقَالٌ. حَجْزٌ. إِحْتِجَازٌ.

הִסָּדְקוּת, היסדקות נ' تَشَقُّقٌ. تَفَطُّرٌ. تَصَدُّعٌ.

הֶסְדֵּר ז' (־רִים) تَنْظِيمٌ. تَنْسِيقٌ. تَسْوِيَةٌ. إِجْرَاءُ تَرْتِيبٍ. تَدْبِيرٌ. הֶסְדֵּר טִעוּן صَفْقَةُ ادِّعَاءٍ. הֶסְדֵּר כּוֹלֵל تَسْوِيَةٌ شَامِلَةٌ. הֶסְדֵּר כָּפוּי تَسْوِيَةٌ مَفْرُوضَةٌ. חֹק הַהֶסְדֵּרִים قَانُونُ التَّسْوِيَاتِ (في ميزانية الدولة). יְשִׁיבוֹת הֶסְדֵּר ע' יְשִׁיבָה.

מַחְלֶקֶת הֶסְדֵּר קַרְקָעוֹת دَائِرَةُ تَسْوِيَةِ الأَرَاضِي. دَائِرَةُ التَّسْوِيَةِ.

הַסְדָּרָה נ' تَسْوِيَةٌ. تَرْتِيبٌ. تَنْظِيمٌ. تَنْسِيقٌ.

הַס, היסה פ' ١. أَسْكَتَ. خَرَّسَ. أَلْجَمَ. ٢. سَكَّتَ ـ وَجَمَ (يَجِمُ). صَمَتَ ـ خَرِسَ ـ أَمْسَكَ عَنِ الكَلاَمِ.

הַסְוָאָה, הסוואה נ' (־אוֹת) ١. تَمْوِيهٌ (خصوصاً في الشؤون العسكرية). تَعْمِيَةٌ. تَنَكُّرٌ. كَامُوفْلاَج. ٢. تَغْطِيَةٌ. إِخْفَاءٌ. سَتْرٌ. حَجْبٌ. ٣. تَقِيَّةٌ. إِخْفَاءُ العَقِيدَةِ. רֶשֶׁת הַסְוָאָה في الجيش: شَبَكَةُ تَمْوِيهٍ. شَرَكٌ خِدَاعِيٌّ.

הִסּוּי, היסוי ז' (־יִים) إِسْكَاتٌ. تَخْرِيسٌ.

הִסּוּס, היסוס ז' (־סִים) تَرَدُّدٌ. تَشَكُّكٌ. تَذَبْذُبٌ بَيْنَ قَرَارَيْنِ.

הֶסַּח, היסח ז' سَهْوٌ. صَرْفُ النَّظَرِ. إِبْعَادٌ. إِشَاحَةٌ. הֶסַּח הַדַּעַת عَدَمُ انْتِبَاهٍ. غَفْلَةٌ. نِسْيَانٌ. הֶסַּח פָּנִים إِشَاحَةُ الوَجْهِ. إِعْرَاضٌ عَنْ. בְּהֶסַּח הַדַּעַת ١. عَفْوًا. سَهْوًا. بِعَدَمِ انْتِبَاهٍ. ٢. بِصَرْفِ النَّظَرِ عَنْ.

הִסָּחֲבוּת, היסחבות נ' إِنْجِرَارٌ. إِنْسِيَاقٌ. إِنْسِحَابٌ.

הַסָּחָה נ' (־חוֹת) ١. إِلْهَاءٌ. صَرْفُ النَّظَرِ. ٢. في الجيش: مُشَاغَلَةٌ. إِلْهَاءٌ. تَحْوِيلُ الانْتِبَاهِ. פְּעֻלַּת הַסָּחָה في الجيش: عَمَلِيَّةُ إِلْهَاءٍ. مُشَاغَلَةٌ.

הִסָּחֲפוּת, היסחפות נ' ١. إِنْجِرَافٌ. إِجْتِرَافٌ. تَآكُلُ التُّرْبَةِ. ٢. مجازًا: إِنْسِيَاقٌ. إِنْقِيَادٌ.

הֲסָטָה נ' (־טוֹת) إِنْحِرَافٌ. تَحْرِيكٌ. تَحَرُّكٌ. تَزَحْزُحٌ. زَحْزَحَةٌ. إِزَاحَةٌ.

הִסִּיג ע' (נסג). **הִסִּיחַ** ע' נָסַח.

הִסִּיט ע' (סוט). **הִסִּיעַ** ע' נָסַע.

הִסִּיק ע' נָסַק. **הֵסִיר** ע' (סור).

הֵסִית ע' (סות).

הֶסְכֵּם ז' (־מִים) ١. إِتِّفَاقٌ ج إِتِّفَاقَاتٌ. إِتِّفَاقِيَّةٌ ج إِتِّفَاقِيَّاتٌ. عَقْدٌ ج عُقُودٌ. ٢. مُعَاهَدَةٌ ج مُعَاهَدَاتٌ. مِيثَاقٌ ج مَوَاثِيقُ. הֶסְכֵּם בֵּינַיִם إِتِّفَاقِيَّةٌ مَرْحَلِيَّةٌ. إِتِّفَاقٌ وَقْتِيٌّ (مُؤَقَّتٌ). הֶסְכֵּם גֶּ'נְטֶלְמֶנִי إِتِّفَاقُ شَرَفٍ. تَعَهُّدٌ بِالذِّمَّةِ. הֶסְכֵּם עֶקְרוֹנוֹת إِتِّفَاقُ المَبَادِئِ. בְּהֶסְכֵּם עִם- طِبْقًا لِـ. وِفْقًا لِـ. جَرْيًا عَلَى. بِنَاءً عَلَى. בָּאוּ לִידֵי הֶסְכֵּם إِتَّفَقُوا عَلَى. قَرَّ رَأْيُهُمْ عَلَى. أَجْمَعُوا كَلِمَتَهُمْ عَلَى.

הַסְכָּמָה נ' (־מוֹת) مُوَافَقَةٌ. إِتِّفَاقٌ. تَوَافُقٌ. وِفَاقٌ رِضًى. قُبُولٌ. הַסְכָּמַת הַכְּלָל, הַסְכָּמָה כְּלָלִית إِجْمَاعٌ. إِتِّفَاقُ الآرَاءِ. מַעַצְמוֹת הַהַסְכָּמָה دُوَلُ الحِلْفِ. الحُلَفَاءُ.

הַסְכָּנָה נ' إِذْعَانٌ. تَعَوُّدٌ. رُضُوخٌ. قُبُولُ الوَضْعِ القَائِمِ.

הַסְלָמָה נ' ١. تَصَاعُدٌ. تَصْعِيدٌ. زِيَادَةُ خُطُورَةٍ (escalation). ٢. تَفَاقُمٌ. إِسْتِفْحَالٌ. تَدَهْوُرٌ.

הַסְמָכָה נ' ١. تَقْرِيبٌ. تَجَاوُرٌ. دُنُوٌّ. ٢. إِسْنَادٌ. تَوْثِيقٌ. إِعْتِمَادٌ. ٣. مَنْحُ شَهَادَةٍ. تَأْهِيلٌ. رَسَامَةٌ (رجل دين مسيحي). ٤. تَفْوِيضٌ. تَخْوِيلُ صَلاَحِيَّةٍ.

הַסְמָקָה נ' تَوَرُّدٌ. إِحْمِرَارٌ. إِحْتِقَانُ الوَجْهِ بِالدَّمِ.

הַסְנָנָה נ' تَرْشِيحٌ. تَصْفِيَةٌ. تَكْرِيرٌ.

הַסְנָפָה נ' (־פוֹת) نَشْقُ المُخَدِّرَاتِ عَنْ طَرِيقِ الأَنْفِ.

הִסֵּס, היסס פ' تَرَدَّدَ. تَذَبْذَبَ. لَمْ يَقِرَّ عَلَى رَأْيٍ.

הַסְּסָן ז' (־נִים) مُتَرَدِّدٌ. مُتَذَبْذِبٌ. لاَ يَقِرُّ عَلَى رَأْيٍ. مَنْ يُقَدِّمُ رِجْلاً وَيُؤَخِّرُ أُخْرَى.

הַסְּסָנוּת נ' تَرَدُّدٌ. تَذَبْذُبٌ. عَدَمُ اسْتِقْرَارٍ عَلَى رَأْيٍ. تَشَكُّكٌ.

הֶסֵּעַ, היסע ז' (־עִים) تَسْفِيرٌ. نَقْلٌ. تَرْحِيلٌ. חֶבְרַת הַסֵּעִים شَرِكَةُ نَقْلِ الرُّكَّابِ.

הַסְעָדָה נ' تَعَهُّدٌ بِتَجْهِيزِ الحَفَلاَتِ وَالأَفْرَاحِ بِطَعَامٍ جَاهِزٍ.

הַסָּעָה נ' (־עוֹת) نَقْلُ الرُّكَّابِ. تَسْفِيرٌ. نَقْلٌ. تَرْحِيلٌ. תַּחֲנַת הַסָּעָה مَحَطَّةُ نَقْلِ الرُّكَّابِ.

הַסְפָּגָה נ' ١. إِمْتِصَاصٌ. تَنْشِيفٌ. تَجْفِيفٌ. ٢. تَشْرِيبٌ بِسَائِلٍ. تَمْيِيعٌ.

הִסָּפְגוּת, היספגות נ' تَشَبُّعٌ بِالسَّوَائِلِ. إِمْتِصَاصٌ. إِسْتِيعَابٌ.

הֶסְפֵּד ז' (־דִים) تَأْبِينٌ. رِثَاءٌ. نَدْبٌ. تَعْدِيدُ مَنَاقِبِ المَيِّتِ.

הִסָּפְחוּת, היספחות נ' إِلْتِحَاقٌ. إِنْضِمَامٌ. إِنْتِسَابٌ.

הֶסְפֵּק ז' (־קִים) قَابِلِيَّةٌ. قُدْرَةٌ. إِنْتَاجٌ. نَجَاعَةٌ. مَقْطُوعِيَّةُ الإِنْتَاجِ (لآلة).

הַסְפָּקָה נ' تَجْهِيزٌ. تَوْرِيدٌ. إِمْدَادٌ ج إِمْدَادَاتٌ. تَزْوِيدُ مُؤُونَةٍ. تَمْوِينٌ. زَادٌ. مُؤُونَةٌ. ٢. إِعَاشَةٌ. مَقْطُوعِيَّةٌ (مبلغ من المال).

הֶסֵּק, היסק ז' (־קִים) ١. إِسْتِخْلاَصُ نَتِيجَةٍ. إِسْتِنْتَاجٌ. عِبْرَةٌ ج عِبَرٌ. ٢. إِيقَادٌ.

הַסָּקָה נ' (־קוֹת) ١. إِضْرَامٌ. إِيقَادٌ. إِشْعَالٌ. ٢. تَدْفِئَةٌ. ٣. إِسْتِخْلاَصُ نَتِيجَةٍ. הַסָּקָה מֶרְכָּזִית تَدْفِئَةٌ مَرْكَزِيَّةٌ.

הֲסָרָה נ' إِزَالَةٌ. إِزَاحَةٌ. رَفْعٌ. تَجْرِيدٌ. نَزْعٌ. حَذْفٌ.

הַסְרָטָה נ' تَسْجِيلٌ (إذاعي او تلفزيوني او سينمائي). تَصْوِيرٌ. מְכוֹנַת הַסְרָטָה آلَةُ التَّسْجِيلِ. آلَةُ تَسْجِيلِ الصُّوَرِ. كَامِيرَا.

הִסְתָּאֲבוּת נ' فَسَادٌ. تَلَوُّثٌ. إِتِّسَاخٌ. הִסְתָּאֲבוּת הַשִּׁלְטוֹן فَسَادُ الحُكْمِ.

הִסְתַּבְּכוּת נ' (־כֻיּוֹת) ١. تَوَرُّطٌ. وَرْطَةٌ. ٢. مُضَاعَفَاتٌ. إِنْعِكَاسَاتٌ. ٣. تَشَابُكٌ. تَلَبُّكٌ. تَعَقُّدٌ. إِشْكَالٌ. تَشَوُّشٌ. خَرْبَقَةٌ. הִסְתַּבְּכוּת בְּעֵסֶק בִּישׁ تَوَرُّطٌ فِي فَضِيحَةٍ.

הִסְתַּבְּרוּת נ' (־רֻיּוֹת) إِحْتِمَالٌ ج إِحْتِمَالاَتٌ. إِحْتِمَالِيَّةٌ. إِمْكَانٌ. أَرْجَحِيَّةٌ.

إتِّضَاحٌ. وُضُوحٌ. תּוֹרַת הַהִסְתַּבְּרוּת في الإحصاء: نَظَرِيَّةُ الاحْتِمَالاَتِ (theory of probability). في الفلسفة: الاحْتِمَالِيَّةُ.

הִסְתַּגְּלוּת נ׳ (־לֻיּוֹת) تَكَيُّفٌ. تَعَوُّدٌ. تَهَايُؤٌ. تَأَقْلُمٌ. تَلاَؤُمٌ.

הִסְתַּגְּפוּת נ׳ (־פֻיּוֹת) تَنَسُّكٌ. تَزَهُّدٌ. تَقَشُّفٌ. إمْتِنَاعٌ عَنْ مَلَذَّاتِ الحَيَاةِ.

הִסְתַּגְּרוּת נ׳ (־רֻיּוֹת) إحْتِبَاسٌ. إنْطِوَاءٌ. تَقَوْقُعٌ. إخْتِلاَءٌ. إنْعِزَالٌ. إنْفِرَادٌ. إعْتِكَافٌ.

הִסְתַּדְּרוּת נ׳ (־רֻיּוֹת) ١. إنْتِظَامٌ. إتِّسَاقٌ. تَدَبُّرٌ. ٢. تَنْظِيمٌ. نِقَابَةٌ ج نِقَابَاتٌ. جَمْعِيَّةٌ. הַהִסְתַּדְּרוּת الهِسْتَدْرُوت. نِقَابَةُ العُمَّالِ العَامَّةُ فِي إسْرَائِيلَ.

הִסְתַּדְּרוּתִי ת׳ (־יִים) نِقَابِيٌّ. مُتَعَلِّقٌ بِنِقَابَةِ العُمَّالِ العَامَّةِ فِي إسْرَائِيلَ.

הֲסָתָה נ׳ (־תוֹת) تَحْرِيضٌ. إثَارَةٌ. إسْتِفْزَازٌ. إغْرَاءٌ.

הִסְתּוֹבְבוּת נ׳ (־בֻיּוֹת) ١. إسْتِدَارَةٌ. دَوَرَانٌ. إحَاطَةٌ بِـ. طَوَافٌ حَوْلَ. ٢. تَجَوُّلٌ. ٣. تَسَكُّعٌ.

הִסְתּוֹדְדוּת נ׳ (־דֻיּוֹת) مُسَارَّةٌ. مُنَاجَاةٌ. تَشَاوُرٌ (هَمْسًا). تَهَامُسٌ.

הִסְתּוֹפְפוּת נ׳ وُقُوفٌ عَلَى الأَعْتَابِ. مُكُوثٌ. تَرَدُّدٌ (على مكان). إرْتِيَادٌ. زِيَارَةٌ مِنْ وَقْتٍ لآخَرَ.

הִסְתַּחְרְרוּת נ׳ (־רֻיּוֹת) ١. دُوَارٌ. دَوَخَانٌ. دَوْخَةٌ. ٢. دَوَرَانٌ. إسْتِدَارَةٌ.

הִסְתַּיְּגוּת, הסתייגות נ׳ (־גֻיּוֹת) تَحَفُّظٌ ج تَحَفُّظَاتٌ. تَجَنُّبٌ. تَقَيُّدٌ ج تَقَيُّدَاتٌ. تَحَوُّطٌ. تَحَاشٍ(ي).

הִסְתַּיְּדוּת, הסתיידות נ׳ تَصَلُّبٌ. تَكَلُّسٌ. تَحَوُّلٌ إلَى مَادَّةٍ كِلْسِيَّةٍ. הִסְתַּיְּדוּת הָעוֹרְקִים في الطب: تَصَلُّبُ (تَكَلُّسُ) الشَّرَايِينِ (arteriosclerosis).

הִסְתַּיְּעוּת, הסתייעות נ׳ إسْتِعَانَةٌ بِـ. إسْتِنْجَادٌ بِـ. طَلَبُ المُسَاعَدَةِ مِنْ.

הִסְתַּכְּלוּת נ׳ (־לֻיּוֹת) نَظَرٌ. تَحْدِيقٌ. إمْعَانُ النَّظَرِ فِي. تَحْدِيجٌ. تَأَمُّلٌ. הִסְתַּכְּלוּת פְּנִימִית في علم النفس: إسْتِبْطَانٌ. نَظْرَةٌ ذَاتِيَّةٌ. تَأَمُّلٌ بَاطِنِيٌّ.

הִסְתַּכְּמוּת נ׳ إجْمَالٌ. مُجْمَلٌ. خُلاَصَةٌ.

הִסְתַּכְּנוּת נ׳ (־נֻיּוֹת) مُخَاطَرَةٌ. مُجَازَفَةٌ. تَعْرِيضُ النَّفْسِ لِلْخَطَرِ.

הִסְתַּכְסְכוּת נ׳ (־כֻיּוֹת) تَنَازُعٌ. تَخَاصُمٌ. خُصُومَةٌ. تَشَاجُرٌ. مُشَاجَرَةٌ. إخْتِلاَفٌ مَعَ.

הִסְתַּלְסְלוּת נ׳ (־לֻיּוֹת) تَمَاوُجٌ. تَجَعُّدُ الشَّعْرِ.

הִסְתַּלְּקוּת נ׳ (־קֻיּוֹת) ١. إنْصِرَافٌ. إبْتِعَادٌ. مُغَادَرَةٌ. إنْسِحَابٌ. ٢. رَحِيلٌ. إرْتِحَالٌ. وَفَاةٌ ج وَفَيَاتٌ.

הִסְתַּמְּכוּת נ׳ (־כֻיּוֹת) إسْتِنَادٌ إلَى. إعْتِمَادٌ عَلَى. إتِّكَالٌ عَلَى. تَعْوِيلٌ عَلَى.

הִסְתַּמְּנוּת נ׳ ظُهُورٌ. إرْتِسَامٌ.

הִסְתַּמְּרוּת נ׳ تَسَمُّرُ الشَّعْرِ. إقْشِعْرَارُ الجِسْمِ.

הִסְתַּנְוְרוּת, הסתנוורות נ׳ إنْبِهَارُ البَصَرِ. زَغْلَلَةٌ.

הִסְתַּנְּנוּת נ׳ (־נֻיּוֹת) ١. تَسَلُّلٌ. إنْسِلاَلٌ. تَسَرُّبٌ. ٢. تَرَشُّحٌ. تَكَرُّرُ السَّائِلِ (كالماء والنفط). تَكْرِيرٌ.

הִסְתַּעֲפוּת נ׳ (־פֻיּוֹת) ١. تَفَرُّعٌ. تَشَعُّبٌ. إنْقِسَامٌ. ٢. مُنْعَطَفٌ ج مُنْعَطَفَاتٌ. مُفْتَرَقٌ ج مُفْتَرَقَاتٌ.

הִסְתַּעֲרוּת נ׳ (־רֻיּוֹת) ١. إنْقِضَاضٌ. هُجُومٌ. هَجْمَةٌ. إغَارَةٌ. إقْتِحَامٌ. إنْدِفَاعٌ. ٢. تَهَافُتٌ. إقْبَالٌ عَلَى. تَدَافُعٌ.

הִסְתַּפְּחוּת נ׳ إلْتِحَاقٌ. إنْضِمَامٌ. إرْتِبَاطٌ بِـ.

הִסְתַּפְּקוּת נ׳ ١. إكْتِفَاءٌ. إقْتِنَاعٌ بِـ. قَنَاعَةٌ. ٢. شَبَعٌ. הִסְתַּפְּקוּת בְּמוּעָט الاكْتِفَاءُ بِالقَلِيلِ. قَنَاعَةٌ. رِضًا.

הִסְתַּפְּרוּת נ׳ (־רֻיּוֹת) حِلاَقَةٌ. قَصُّ الشَّعْرِ.

הִסְתַּקְרְנוּת נ׳ حُبُّ الاسْتِطْلاَعِ. فُضُولِيَّةٌ. فُضُولٌ.

הֶסְתֵּר ז׳ سَتْرٌ. إخْفَاءٌ. كَتْمٌ. كِتْمَانٌ. حَجْبٌ. تَوْرِيَةٌ. إضْمَارٌ. בְּהֶסְתֵּר سِرًّا. خِفْيَةً. فِي الخَفَاءِ. بِتَكَتُّمٍ.

הִסְתַּרְבְּלוּת נ׳ ١. تَرَهُّلٌ. بَدَانَةٌ. غِلَظٌ. ٢. سُقْمُ أُسْلُوبٍ. تَقَعُّرٌ.

הִסְתָּרְגוּת נ׳ تَشَابُكٌ. تَدَاخُلُ الأَغْصَانِ. خَرْبَقَةٌ.

הַסְתָּרָה נ׳ (־רוֹת) إخْفَاءٌ. سَتْرٌ. حَجْبٌ. تَغْطِيَةٌ. طَمْرٌ.

הִסְתָּרְקוּת נ׳ (־קֻיּוֹת) تَمَشُّطٌ. تَمْشِيطٌ. صَفُّ الشَّعْرِ. تَصْفِيفُ الشَّعْرِ.

הִסְתַּתְּמוּת נ׳ إنْسِدَادٌ. إحْكَامُ سَدٍّ. إنْغِلاَقٌ. طَمٌّ.

הִסְתַּתְּרוּת נ׳ إسْتِتَارٌ. إخْتِبَاءٌ. إخْتِفَاءٌ. إحْتِجَابٌ. تَوَارٍ(ي).

הַעֲבָטָה נ׳ (־טוֹת) عَرْبَنَةٌ. رَهْنٌ. إعْطَاءُ قَرْضٍ مُقَابِلَ رُهُونَاتٍ.

הַעֲבָרָה נ׳ (־רוֹת) ١. نَقْلٌ. تَحْوِيلٌ. إحَالَةٌ. ٢. إبْعَادٌ. إقْصَاءٌ. إزَالَةٌ. ٣. تَسْلِيمٌ. نَقْلُ مِلْكِيَّةٍ. ٤. تَحْوِيلٌ مَالِيٌّ. ٥. في مسك الدفاتر: تَدْوِيرٌ (من صفحة إلى اخرى). הַעֲבָרַת הַחְלָטָה تَمْرِيرُ قَرَارٍ. مُصَادَقَةٌ عَلَى قَرَارٍ. إقْرَارٌ.

הַעְדָּפָה נ׳ (־פוֹת) تَفْضِيلٌ. تَرْجِيحٌ. إيثَارٌ. تَمْيِيزٌ عَلَى.

הֶעְדֵּר, היעדר, הֶעְדֵּר ז׳ عَدَمٌ. إنْعِدَامٌ. نَقْصٌ. نُقْصَانٌ. غِيَابٌ. خُلُوٌّ. בְּהֶעְדֵּרוֹ غِيَابِيًّا. فِي غِيَابِهِ (حكم على متهم).

הֵעָדְרוּת, היעדרות נ׳ (־רֻיּוֹת) تَغَيُّبٌ. غِيَابٌ. عَدَمُ حُضُورٍ.

הַעֲוָיָה, העוויה נ׳ (־יוֹת) تَشَنُّجُ عَضَلاَتِ الوَجْهِ. إيمَاءَةُ الوَجْهِ.

הֵעֵז ע׳ (עזז).

הָעָזָה נ׳ (־זוֹת) ١. جُرْأَةٌ. جَسَارَةٌ. إقْدَامٌ. بَسَالَةٌ. ٢. وَقَاحَةٌ. قِلَّةُ حَيَاءٍ. ٣. مُجَازَفَةٌ. مُخَاطَرَةٌ. تَحَدٍّ(ي).

הֵעָזְרוּת, היעזרות נ' ١. إِسْتِعَانَةٌ بِـ ٢. إِسْتِنْصَارٌ. إِعْتِضَادٌ.

הֵעָטְפוּת, היעטפות נ' تَلَفُّعٌ بِـ إِتِّشَاحٌ بِـ تَغَلُّفٌ بِـ تَغَطٍّ(ي) بِـ إِكْتِسَاءٌ بِـ

הֵעִיב ע' (עוב). **הֵעִיד** ע' (עוד).

הֵעִיז ע' (עוז). **הֵעִיף** ע' (עוף).

הֵעִיק ע' (עוק). **הֵעִיר** ע' (עור).

הַעֲכָרָה נ' تَعْكِيرٌ. تَكْدِيرٌ. تَلْوِيثٌ.

הַעֲלָאָה נ' (־אוֹת) ١. رَفْعٌ. إِعْلاَءٌ. تَصْعِيدٌ. ٢. تَقْرِيبُ قُرْبَانٍ. تَضْحِيَةٌ. ٣. تَرْفِيعٌ. تَرْقِيَةٌ. زِيَادَةٌ ע' שדרוג. ٤. إِيقَادٌ. تَوْلِيعٌ. הַעֲלָאָה בָּאֵשׁ إِيقَادُ النَّارِ. إِضْرَامُ النَّارِ. حَرْقٌ. إِشْعَالٌ. הַעֲלָאָה בְּדַרְגָּה تَرْفِيعٌ. تَرْقِيَةٌ. הַעֲלָאָה בְּחֶזְקָה في الجبر: رَفْعٌ فِي أُسٍّ (قُوَّة). ضَرْبُ عَدَدٍ مُعَيَّنٍ بِنَفْسِهِ عِدَّةَ مَرَّاتٍ (مثل: ٥^٣ = ٥ x ٥ x ٥ = ١٢٥). הַעֲלָאַת גֵּרָה إِجْتِرَارٌ ومجازًا: إِبْتِذَالٌ. إِعَادَةٌ وَتَكْرَارٌ. لَتٌّ وَعَجْنٌ. הַעֲלָאַת חֲלֻדָּה تَصَدُّؤٌ. صَدَأٌ. صَدَاءَةٌ. زِنْجَارٌ. הַעֲלָאַת הַמַּשְׂכֹּרֶת رَفْعُ الرَّاتِبِ (المَعَاشِ). הַעֲלָאַת קַרְנוֹ رَفْعُ شَأْنِهِ. زِيَادَةُ هَيْبَتِهِ.

הַעֲלָבָה נ' (־בוֹת) إِهَانَةٌ. تَحْقِيرٌ. إِمْتِهَانٌ. جَرْحُ شُعُورٍ. بَهْدَلَةٌ.

הֶעְלֵם ז' ١. إِخْفَاءٌ. حَجْبٌ. ٢. سَهْوٌ. نِسْيَانٌ. בְּהֶעְלֵם עַיִן تَغَاضٍ(ي). إِغْضَاءٌ عَنْ. غَضُّ النَّظَرِ (الطَّرْفِ) عَنْ. تَجَاهُلٌ. בְּהֶעְלֵם אֶחָד دُفْعَةً وَاحِدَةً. مَرَّةً وَاحِدَةً.

הַעֲלָמָה נ' (־מוֹת) إِخْفَاءٌ. سَتْرٌ. حَجْبٌ. كَتْمٌ. إِضْمَارٌ. הַעֲלָמַת עַיִן تَعَامٍ(ي). غَضُّ النَّظَرِ عَنْ. تَجَاهُلٌ.

הֵעָלְמוּת, היעלמות נ' (־מֻיּוֹת) إِخْتِفَاءٌ. إِحْتِجَابٌ. تَوَارٍ(ي).

הַעֲמָדָה נ' (־דוֹת) إِيقَافٌ. إِقَامَةٌ. نَصْبٌ (في مكان). وَضْعٌ. הַעֲמָדָה בְּדִין إِقَامَةُ دَعْوَى عَلَى. مُحَاكَمَةٌ. مُقَاضَاةٌ. הַעֲמָדַת בָּנִים إِنْجَابٌ. إِنْسَالٌ. إِقَامَةُ ذُرِّيَّةٍ. הַעֲמָדַת פָּנִים تَظَاهُرٌ. تَكَلُّفٌ. تَصَنُّعٌ. إِنْتِحَالُ شَخْصِيَّةٍ.

הֵעָמְדוּת, היעמדות נ' تَوَقُّفٌ. كَفٌّ عَنِ السَّيْرِ.

הַעֲמָסָה נ' تَحْمِيلٌ. شَحْنٌ. وَسْقٌ.

הַעֲמָקָה נ' ١. تَعْمِيقٌ. تَوْسِيعٌ. ٢. تَعَمُّقٌ. تَبَحُّرٌ. تَضَلُّعٌ. تَمَعُّنٌ.

הֵעָנוּת, היענות נ' إِسْتِجَابَةٌ. تَلْبِيَةٌ. قُبُولٌ. إِمْتِثَالٌ لِلأَمْرِ. مُوَافَقَةٌ. صَدْعٌ لِلأَمْرِ.

הַעֲנָקָה נ' ١. مَنْحٌ. إِهْدَاءٌ. إِنْعَامٌ. إِكْرَامٌ. ٢. هِبَةٌ ج هِبَاتٌ. مُكَافَأَةٌ. إِكْرَامِيَّةٌ.

הַעֲנָשָׁה נ' مُعَاقَبَةٌ. عِقَابٌ. إِقْتِصَاصٌ. مُجَازَاةٌ. تَأْدِيبٌ.

הַעֲסָקָה נ' تَشْغِيلٌ. تَوْظِيفٌ. إِسْتِخْدَامٌ. عَمَالَةٌ.

הַעֲפָה נ' تَطْيِيرٌ. إِطْلاَقٌ فِي الجَوِّ. تَحْلِيقٌ. הַעֲפַת מַבָּט, הַעֲפַת עַיִן إِلْقَاءُ نَظْرَةٍ عَلَى. لَمْحُ بَصَرٍ.

הַעְפָּלָה נ' (־לוֹת) ١. إِرْتِقَاءُ جَبَلٍ. صُعُودٌ. إِقْدَامٌ. ٢. كِنَايَةٌ عَنِ الهِجْرَةِ اليَهُودِيَّةِ إِلَى إِسْرَائِيلَ أَيَّامَ الانْتِدَابِ البَرِيطَانِيِّ سِرًّا.

הַעֲצָבָה נ' إِحْزَانٌ. إِثَارَةُ الأَسَى وَالحُزْنِ. تَكْدِيرُ الخَاطِرِ.

הַעֲצָמָה נ' تَعْظِيمٌ. تَكْبِيرٌ. تَجْسِيمٌ. تَكْثِيفٌ. زِيَادَةٌ.

הֵעָצְרוּת, היעצרות נ' إِحْتِبَاسٌ. تَوَقُّفٌ. تَعَرْقُلٌ. הֵעָצְרוּת הַגְּשָׁמִים إِحْتِبَاسُ الأَمْطَارِ. مَحْلٌ. הֵעָצְרוּת הַשֶּׁתֶן في الطب: حُصْرٌ. إِحْتِبَاسُ البَوْلِ. زَنْقٌ.

הֵעָקְרוּת, היעקרות נ' إِنْقِلاَعٌ. إِنْخِلاَعٌ. إِسْتِئْصَالٌ.

הַעֲרֵב ת"פ فِي غُرُوبِ الشَّمْسِ. مَسَاءً. فِي المَغْرِبِ. הַשְׁכֵּם וְהַעֲרֵב ע' הַשְׁכֵּם.

הֶעָרָה נ' (־רוֹת) ١. مُلاَحَظَةٌ ج مُلاَحَظَاتٌ. تَنْبِيهٌ ج تَنْبِيهَاتٌ. مَلْحُوظَةٌ. لَفْتُ (إِلْفَاتُ) نَظَرٍ. ٢. إِسْتِفَاقَةٌ. إِفَاقَةٌ. ٣. إِيقَاظٌ. إِنْهَاضٌ. ٤. حَاشِيَةٌ (على الهامش) ج حَوَاشٍ(ي). הֶעָרַת אַזְהָרָה مُلاَحَظَةٌ إِنْذَارِيَّةٌ (تَحْذِيرِيَّةٌ). הֶעָרַת שׁוּלַיִם مُلاَحَظَةٌ هَامِشِيَّةٌ. مَلْحُوظَةٌ عَلَى الهَامِشِ.

הַעֲרָכָה נ' (־כוֹת) ١. تَقْدِيرٌ. تَثْمِينٌ. تَخْمِينٌ. تَقْيِيمٌ. ٢. نَقْدٌ. إِنْتِقَادٌ. تَقْرِيضٌ.

הֵעָרְכוּת, היערכות נ' (־כֻיּוֹת) إِسْتِعْدَادٌ. إِنْتِشَارُ القُوَّاتِ. إِنْتِظَامٌ. تَنْسِيقٌ. הֵעָרְכוּת הַכּוֹחוֹת في الجيش: إِنْتِشَارُ (تَشْكِيلُ) القُوَّاتِ. تَوْزِيعُ القُوَّاتِ.

הַעֲרָמָה נ' (־מוֹת) ١. مُخَادَعَةٌ. خِدَاعٌ. إِحْتِيَالٌ. مُرَاوَغَةٌ. ٢. تَكْوِيمٌ. تَكْدِيسٌ.

הֵעָרְמוּת, היערמות נ' تَكَدُّسٌ. تَكَوُّمٌ. تَرَاكُمٌ. تَجْمِيعٌ.

הַעֲרָצָה נ' إِجْلاَلٌ. تَبْجِيلٌ. إِعْجَابٌ. تَوْقِيرٌ. تَعْظِيمٌ. إِحْتِرَامٌ. רָאוּי לְהַעֲרָצָה جَدِيرٌ بِالإِعْجَابِ (بِالتَّقْدِيرِ).

הַעֲשָׁרָה נ' (־רוֹת) إِثْرَاءٌ. إِغْنَاءٌ. تَوْسِيعٌ. زِيَادَةٌ. הַעֲשָׁרַת אוּרַנְיוּם تَخْصِيبُ اليُورَانْيُوم.

הֶעְתֵּק ז' (־קִים) نُسْخَةٌ ج نُسَخٌ ע' עוֹתֶק.

הַעְתָּקָה נ' (־קוֹת) ١. نَسْخٌ. تَبْيِيضٌ. ٢. نَقْلٌ (من لغة إلى اخرى). تَرْجَمَةٌ. تَعْرِيبٌ. ٣. تَحْرِيكٌ. زَحْزَحَةٌ.

הַעְתָּרָה נ' (־רוֹת) ١. إِبْتِهَالٌ. تَضَرُّعٌ. إِلْتِمَاسٌ. إِسْتِعْطَافٌ. ٢. إِنْعَامٌ. إِغْدَاقٌ.

הֵעָתְרוּת, היעתרות נ' إِسْتِجَابَةٌ (للطلب). تَلْبِيَةٌ. مُوَافَقَةٌ.

הֲפָגָה נ' تَخْفِيفٌ. تَقْلِيلٌ. تَهْدِئَةٌ. تَسْكِينٌ. הֲפָגַת חֲשָׁשׁוֹת تَبْدِيدُ (إِزَالَةُ) الشُّكُوكِ. تَهْدِئَةُ الرَّوْعِ. הֲפָגַת מְתִיחוּת تَخْفِيفُ التَّوَتُّرِ.

הַפְגָּזָה נ' (־זוֹת) قَصْفٌ. ضَرْبٌ بِالقَذَائِفِ.

הִפָּגְמוּת, היפגמות נ' فَلٌّ. إِنْثِلاَمٌ. عَطَبٌ. فَسَادٌ.

הַפְגָּנָה נ' (־נוֹת) مُظَاهَرَةٌ ج مُظَاهَرَاتٌ. تَظَاهُرٌ. הַפְגָּנַת כּוֹחַ إِسْتِعْرَاضُ العَضَلاَتِ. عَرْضُ القُوَّةِ.

הַפְגָּנָתִי ת' (־יִים) تَظَاهُرِيٌّ. إِسْتِعْرَاضِيٌّ.

הִפָּגְעוּת, היפגעות נ' تَضَرُّرٌ. ضِرَارٌ. تَكَبُّدٌ بِضَرَرٍ. إِعْتِوَارٌ. إِصَابَةٌ.

הַפְגָּשָׁה נ' جَمْعٌ بَيْنَ. مُلَاقَاةٌ. عَقْدُ اجْتِمَاعٍ بَيْنَ.

הִפָּגְשׁוּת, היפגשות נ' تَلَاقٍ(ي). إِلْتِقَاءٌ. لِقَاءٌ ج لِقَاءَاتٌ. تَقَابُلٌ مَعَ.

הִפָּדוּת, היפדות נ' إِفْتِدَاءٌ. تَخَلُّصٌ. إِنْعِتَاقٌ. تَحَرُّرٌ. إِنْفِكَاكٌ.

הֲפוּגָה נ' (־גוֹת) ١. هُدْنَةٌ ج هُدَنٌ. ٢. تَوَقُّفٌ وَقْتِيٌّ. فُتُورٌ. לְלֹא הֲפוּגָה دُونَ انْقِطَاعٍ. دُونَ تَوَقُّفٍ. بِلاَ هَوَادَةٍ.

הִפּוּךְ, היפוך ז' (־כִים) ١. عَكْسٌ. قَلْبٌ. تَقْلِيبٌ. ٢. إِنْقِلاَبٌ. إِنْعِكَاسٌ. ٣. في الأدب: طِبَاقٌ. الشَّيْءُ وَضِدُّهُ (كالليل والنهار). וָו הַהִפּוּךְ في القواعد: حَرْفُ "و" الَّذِي يُحَوِّلُ الفِعْلَ المَاضِيَ إِلَى المُسْتَقْبَلِ (المُضَارِعِ) أَوِ العَكْسِ. דָּבָר וְהִפּוּכוֹ الشَّيْءُ وَنَقِيضُهُ (وَضِدُّهُ). ضِدَّانِ. نَقِيضَانِ. הִפּוּךְ הַחֹרֶף في الجغرافيا: الانْقِلاَبُ الشَّتَوِيُّ (يوم ٢١ أو ٢٢ كانون أول). הִפּוּךְ הַקַּיִץ في الجغرافيا: الانْقِلاَبُ الصَّيْفِيُّ (يوم ٢١ أو ٢٢ حزيران).

הָפוּךְ ת' (הֲפוּכִים) ١. مَقْلُوبٌ. مَعْكُوسٌ. عَكْسِيٌّ. مُنْكَفِئٌ. ٢. مُضْطَرِبٌ. مُشَوَّشٌ. עוֹלָם הָפוּךְ دُنْيَا مَقْلُوبَةٌ. بَلْبَلَةٌ. إِرْتِبَاكٌ. קָפֶה הָפוּךְ قَهْوَةٌ مَعَ حَلِيبٍ.

הַפְחָדָה נ' (־דוֹת) تَخْوِيفٌ. إِخَافَةٌ. تَرْوِيعٌ. تَرْهِيبٌ.

הֲפָחָה נ' ١. نَفْثٌ. نَفْخٌ. ٢. فُسَاءٌ. הֲפָחַת כְּזָבִים نَشْرُ الأَرَاجِيفِ (الأَكَاذِيبِ).

הַפְחָתָה נ' (־תוֹת) تَخْفِيضٌ. خَصْمٌ. طَرْحٌ. تَقْلِيلٌ. הַפְחָתַת מְחִירִים تَخْفِيضُ الأَسْعَارِ. تَنْزِيلٌ. הַפְחָתַת הָעֹנֶשׁ تَخْفِيفُ العُقُوبَةِ. تَقْلِيصُ مُدَّةِ المَحْكُومِيَّةِ.

הִפָּחֲתוּת, היפחתות נ' تَنَاقُصٌ. تَضَاؤُلٌ. تَقَلُّصٌ. إِنْحِسَارٌ.

הֶפְטָגוֹן G ז' (־נִים) مُسَبَّعٌ. مُضَلَّعٌ ذُو سَبْعَةِ أَضْلاَعٍ.

הֶפְטֵר ז' (־רִים) ١. في الموسيقى: لَحْنُ خِتَامٍ. ٢. إِعْفَاءٌ مِنْ دَيْنٍ. إِبْرَاءُ ذِمَّةٍ.

הַפְטָרָה נ' (־רוֹת) ١. كِنَايَةٌ عَنْ فَصْلٍ مِنْ أَسْفَارِ الأَنْبِيَاءِ يُتْلَى فِي الكَنِيسِ بَعْدَ تِلاَوَةِ الفَصْلِ الأُسْبُوعِيِّ مِنَ التَّوْرَاةِ. ٢. مجازاً: خِتَامٌ. نِهَايَةٌ.

הִפָּטְרוּת, היפטרות נ' تَخَلُّصٌ. تَمَلُّصٌ مِنْ. إِفْلاَتٌ. خَلاَصٌ.

הֵפִיג ע' (פוג). **הֵפִיחַ** ע' (פוח).

הָפִיךְ ת' (הֲפִיכִים) سَهْلُ التَّحْوِيلِ. قَابِلٌ لِلاِنْعِكَاسِ. בִּלְתִּי הָפִיךְ لاَانْعِكَاسِيٌّ. غَيْرُ قَابِلٍ لإِعَادَتِهِ إِلَى وَضْعِهِ السَّابِقِ.

הֲפִיכָה נ' (־כוֹת) إِنْقِلاَبٌ ج إِنْقِلاَبَاتٌ. ثَوْرَةٌ ج ثَوْرَاتٌ. تَمَرُّدٌ. הֲפִיכָה צְבָאִית إِنْقِلاَبٌ عَسْكَرِيٌّ. הֲפִיכַת חָצֵר إِنْقِلاَبٌ دَاخِلِيٌّ.

הֵפִיל ע' נָפַל. **הֵפִיס** ע' פִּיס.

הֵפִיץ ע' (פוץ). **הֵפִיק** ע' (פוק).

הָפַךְ פ' ١. قَلَبَ ـ عَكَسَ ـ أَكْفَأَ (الإناء مثلاً). شَقْلَبَ. ٢. قَلَبَ رَأْسًا عَلَى عَقِبٍ. ٣. قَلَبَ الأُمُورَ. غَيَّرَ. بَدَّلَ. حَوَّلَ. صَيَّرَ. ٤. أَصْبَحَ. صَارَ ـ. تَحَوَّلَ. تَغَيَّرَ. تَبَدَّلَ. הָפַךְ בְּדָבָר فَكَّرَ فِي الأَمْرِ مَلِيًّا. أَمْعَنَ فِيهِ بَحْثًا. הָפַךְ עוֹלָמוֹת مَلأَ الدُّنْيَا ضَجِيجًا. أَقَامَ الدُّنْيَا وَأَقْعَدَهَا. הָפַךְ אֶת הַיּוֹצְרוֹת قَلَبَ ظَهْرًا لِبَطْنٍ. غَيَّرَ تَرْتِيبَ الأُمُورِ. הָפַךְ אֶת הַקְּעָרָה עַל פִּיהָ قَلَبَ الأَمْرَ رَأْسًا عَلَى عَقِبٍ. قَلَبَ الأَمْرَ ظَهْرًا لِبَطْنٍ. הָפַךְ עֹרֶף نَكَصَ عَلَى عَقِبَيْهِ. وَلَّى الأَدْبَارَ. הָפַךְ שֶׁבֶר في الرياضيات: غَيَّرَ صُورَةَ الكَسْرِ دُونَ تَغْيِيرِ قِيمَتِهِ. נֶהֱפַךְ, נֶהְפַּךְ ١. إِنْقَلَبَ. إِنْعَكَسَ. إِنْكَفَأَ. ٢. تَغَيَّرَ. تَبَدَّلَ. تَحَوَّلَ. صَارَ. أَصْبَحَ. נֶהְפַּךְ לוֹ לְרוֹעֵץ أَصْبَحَ عَلَيْهِ وَبَالاً. صَارَ وَخِيمَ العَاقِبَةِ. נֶהְפַּךְ עָלָיו הַגַּלְגַּל دَارَتْ عَلَيْهِ الدَّوَائِرُ. دَالَتْ دَوْلَتُهُ. וְנַהֲפוֹךְ הוּא بِالعَكْسِ. بِالضِّدِّ. הִפֵּךְ ١. قَلَّبَ. ٢. حَوَّلَ. غَيَّرَ. הִתְהַפֵּךְ ١. تَقَلَّبَ. إِنْقَلَبَ. إِنْكَفَأَ عَلَى وَجْهِهِ. تَدَحْرَجَ. ٢. تَغَيَّرَ. تَبَدَّلَ.

הֵפֶךְ ז' (הֲפָכִים) عَكْسٌ. ضِدٌّ ج أَضْدَادٌ. نَقِيضٌ. לְהֵפֶךְ بِالعَكْسِ. بِالضِّدِّ. عَلَى النَّقِيضِ. שְׁנֵי הֲפָכִים ١. ضِدَّانِ. نَقِيضَانِ. ٢. في البلاغة: طِبَاقٌ (مثل: يُحْيِي وَيُمِيتُ).

הֲפֵכָה נ' ثَوْرَةٌ ج ثَوْرَاتٌ. إِنْقِلاَبٌ ج إِنْقِلاَبَاتٌ. ٢. خَرَابٌ.

הֲפַכְפַּךְ ת' (־כִּים) مُتَقَلِّبٌ. مُتَرَدِّدٌ. مُتَلَوِّنٌ. إِمَّعَةٌ. غَيْرُ مُسْتَقِيمٍ.

הֲפַכְפְּכוּת נ' تَقَلُّبٌ. تَرَدُّدٌ. تَذَبْذُبٌ. عَدَمُ اسْتِقْرَارٍ.

הַפְלֵא תה"פ مُدْهِشٌ جِدًّا. رَائِعٌ جِدًّا. הַפְלֵא וָפֶלֶא! يَا لَلْعَجَبِ! يَا لَلْعَجَبِ العُجَابِ! يَا لَلرَّوْعَةِ!

הַפְלָגָה נ' (־גוֹת) ١. إِبْحَارٌ. إِقْلاَعٌ. السَّفَرُ بَحْرًا. رِحْلَةٌ بَحْرِيَّةٌ. ٢. مُبَالَغَةٌ. غُلُوٌّ. עַל דֶּרֶךְ הַהַפְלָגָה عَلَى سَبِيلِ المُبَالَغَةِ. עֶרֶךְ הַהַפְלָגָה في القواعد: صِيغَةُ المُبَالَغَةِ. صِيغَةُ مُنْتَهَى التَّفْضِيلِ.

הִפָּלְגוּת, היפלגות נ' إِنْقِسَامٌ. إِنْفِصَامٌ. إِنْشِطَارٌ. تَجَزُّؤٌ. إِنْشِقَاقٌ.

הַפָּלָה נ' (־לוֹת) ١. إِسْقَاطٌ. إِلْقَاءٌ. طَرْحٌ. ٢. إِجْهَاضٌ. إِسْقَاطُ جَنِينٍ. הַפָּלָה מְלָאכוּתִית إِجْهَاضٌ اصْطِنَاعِيٌّ.

הִפָּלְטוּת, היפלטות נ' إِنْتِبَاذٌ. خُرُوجٌ. إِنْفِلاَتٌ.

הַפְלָיָה נ' (־יוֹת) تَمْيِيزٌ. تَفْرِقَةٌ. تَفْضِيلٌ. مُحَابَاةٌ. مُعَامَلَةٌ مُمَيِّزَةٌ. הַפְלָיָה גִּזְעִית عِرْقِيَّةٌ. تَفْرِقَةٌ عُنْصُرِيَّةٌ. تَمْيِيزٌ عُنْصُرِيٌّ. הַפְלָיָה מְתַקֶּנֶת تَمْيِيزٌ إِصْلاَحِيٌّ.

הַפְלָלָה נ' تَجْرِيمٌ. إِدَانَةٌ. تَذْنِيبٌ.

הִפְנוּט ז' تَنْوِيمٌ مَغْنَاطِيسِيٌّ. إِسْتِهْوَاءٌ.

הִפָּנוּת, היפנות נ' ١. تَفَرُّغٌ لِـ. تَخْصِيصُ الوَقْتِ لِـ. ٢. إِسْتِفْرَاغُ المَعِدَةِ.

הִפְנֵט פ' ١. نَوَّمَ مَغْنَاطِيسِيًّا. إِسْتَهْوَى. ٢. مجازاً: أَثَّرَ فِي. أَحْدَثَ انْطِبَاعًا قَوِيًّا.

הַפְנָיָה נ' (־יוֹת) ١. تَوْجِيهٌ. إِرْشَادٌ إِلَى. إِحَالَةٌ إِلَى (عَلَى). ٢. تَحْوِيلٌ.

הָפֵּנִינְג .En ז' إحْتِفَالٌ شَعْبِيٌّ. حَدَثٌ فَنِّيٌّ وَلِيدُ سَاعَتِهِ.

הַפְנָמָה נ' ١. في علم النفس: إسْتِبْطَانٌ (introspection). ٢. تَذْوِيتٌ (introversion).

הֶפְסֵד ז' (־דים) ١. خَسَارَةٌ ج خَسَائِرُ. خُسْرَانٌ. ضَرَرٌ ج أضْرَارٌ. ٢. عَجْزٌ ע' גֵּרָעוֹן. יָצָא שְׂכָרוֹ בְּהֶפְסֵדוֹ خَسَارَتُهُ أكْثَرُ مِنْ رِبْحِهِ. صَفْقَةٌ خَاسِرَةٌ.

הִפָּסְלוּת, היפסלות נ' بُطْلاَنٌ. فَسْخٌ. عَدَمُ صَلاَحٍ.

הֶפְסֵק ז' (־קים) ١. وَقْفٌ. تَوَقُّفٌ. إنْقِطَاعٌ. كَفٌّ عَنْ. ٢. في القواعد: نُقْطَةٌ. نِهَايَةُ جُمْلَةٍ. ٣. في الموسيقى: وَقْفَةٌ. فَتْرَةٌ. לְלֹא הֶפְסֵק دُونَ انْقِطَاعٍ. بِلاَ هَوَادَةٍ.

הַפְסָקָה נ' (־קות) ١. وَقْفٌ. تَوَقُّفٌ. إنْقِطَاعٌ. كَفٌّ عَنْ. ٢. إسْتِرَاحَةٌ. فُرْصَةٌ ج فُرَصٌ. הַפְסָקַת אֵשׁ وَقْفُ (إطْلاَقِ) النَّارِ. هُدْنَةٌ ج هُدَنٌ.

הִפָּסְקוּת, היפסקות נ' تَوَقُّفٌ. إنْقِطَاعٌ. كَفٌّ عَنْ.

הִפְעִיל פ' في القواعد: صِيغَةُ المَفْعُولِيَّةِ فِي العِبْرِيَّةِ وَيُقَابِلُهُ وَزْنُ أفْعَلَ (الوزن الرابع في اصطلاحات المستشرقين). فَعَّلَ.

הָפְעַל, הֻפְעַל, הופעל פ' في القواعد: صِيغَةُ المَبْنِيِّ لِلْمَجْهُولِ مِنْ فِعْلِ הִפְעִיל بِالعِبْرِيَّةِ وَيُقَابِلُهُ وَزْنُ أفْعَلَ مَبْنِيًّا لِلْمَجْهُولِ (مثل: הִמְצִיא - הָמְצָא أوْجَدَ – أُوجِدَ).

הַפְעָלָה נ' (־לות) تَشْغِيلٌ. تَفْعِيلٌ. إنْجَازٌ. تَحْرِيكٌ. أدَاءٌ.

הִפָּעֲמוּת, היפעמות נ' إنْفِعَالٌ. تَأثُّرٌ. إعْتِلاَجٌ. إخْتِلاَجٌ.

הֲפָצָה נ' ١. نَشْرٌ. بَثٌّ. تَرْوِيجٌ. تَوْزِيعٌ. تَعْمِيمٌ. ٢. بَعْثَرَةٌ. تَشْتِيتٌ.

הַפְצָצָה נ' (־צות) قَصْفٌ. ضَرْبٌ بِالقَنَابِلِ أوِ القَذَائِفِ. إلْقَاءُ القَنَابِلِ. הַפְצָצָה מִן הָאֲוִיר قَصْفٌ جَوِّيٌّ. إلْقَاءُ القَنَابِلِ مِنَ الطَّائِرَاتِ. غَارَةٌ جَوِّيَّةٌ.

הַפְצָרָה נ' (־רות) إلْحَاحٌ. إلْحَافٌ. لَجَاجَةٌ. تَوَسُّلٌ.

הַפְקָדָה נ' (־דות) ١. إيدَاعٌ (في بنك). اِئْتِمَانٌ. ٢. تَكْلِيفٌ بِـ. تَعْيِينٌ. تَفْوِيضٌ. إسْنَادُ مُهِمَّةٍ.

הֲפָקָה נ' (־קות) ١. إسْتِخْرَاجٌ. إسْتِخْلاَصٌ. إسْتِنْتَاجٌ. ٢. إنْتَاجٌ (برنامج تلفزيوني، كتاب الخ). הֲפָקַת לְקָחִים إسْتِخْلاَصُ العِبَرِ. إسْتِنْتَاجٌ. הֲפָקַת רָצוֹן إرْضَاءٌ. تَرْضِيَةٌ. إسْتِحْسَانٌ. הֲפָקַת תּוֹעֶלֶת إنْتِفَاعٌ. حُصُولٌ عَلَى فَائِدَةٍ (نَفْعٍ). إسْتِفَادَةٌ مِنْ.

הַפְקָעָה נ' (־עות) ١. مُصَادَرَةٌ. نَزْعُ مِلْكِيَّةٍ. إسْتِمْلاَكٌ. وَضْعُ اليَدِ (على ملك). تَجْرِيدٌ. ٢. فَسْخُ عَقْدٍ. إلْغَاءٌ. إبْطَالٌ. הַפְקָעַת שְׁעָרִים (מְחִירִים) تَضَارُبٌ (مُضَارَبَةٌ) بِالأسْعَارِ. رَفْعُ الأسْعَارِ بِصُورَةٍ فَاحِشَةٍ.

הֶפְקֵר ז' ١. كَوْنُهُ مَهْجُورًا أوْ مَتْرُوكًا. لاَ مَالِكَ لَهُ أوْ صَاحِبَ. ٢. فَوْضَى. تَسَيُّبٌ. إبَاحَةٌ. تَحَلُّلٌ بِلاَ رَادِعٍ أوْ وَازِعٍ. بِلاَ نِظَامٍ. יַלְדֵי הֶפְקֵר الطُّفُولَةُ المُشَرَّدَةُ. الأطْفَالُ المُشَرَّدُونَ الَّذِينَ يَنْشَؤُونَ دُونَ رِعَايَةٍ. עוֹלַם הֶפְקֵר عَالَمٌ بِلاَ نِظَامٍ. عَالَمٌ مِلْؤُهُ الفَوْضَى. שֶׁטַח הֶפְקֵר ١. مِنْطَقَةٌ عَزْلاَءُ. مِنْطَقَةٌ حَرَامٌ. ٢. أرْضٌ بِلاَ صَاحِبٍ. أرْضٌ مَهْجُورَةٌ. זָכָה בּוֹ מִן הַהֶפְקֵר نَالَهُ بِلاَ كَدٍّ أوْ تَعَبٍ.

הַפְקָרָה נ' ١. هَجْرٌ. تَرْكٌ. إهْمَالٌ. إبَاحَةٌ. تَخَلٍّ(ي) عَنْ. ٢. إهْدَارُ دَمٍ.

הֶפְקֵרוּת נ' ١. إبَاحَةٌ. فَسَادٌ. إنْحِلاَلٌ. ٢. فَوْضَى. تَسَيُّبٌ. فَلَتَانٌ. بِلاَ نِظَامٍ.

הֶפְרֵד ז' فَرْدٌ. فَصْلٌ.

הַפְרָדָה נ' (־דות) فَصْلٌ. تَفْرِيقٌ. إفْرَادٌ. فَصْمٌ. הַפְרָדַת כּוֹחוֹת فَصْلُ القُوَّاتِ. فَكُّ الالْتِحَامِ. فَكُّ الارْتِبَاطِ.

הִפָּרְדוּת, היפרדות נ' ١. إنْفِصَالٌ. إنْعِزَالٌ. إعْتِزَالٌ. إفْتِرَاقٌ. ٢. إنْشِطَارٌ. إنْقِسَامٌ. ٣. تَوْدِيعٌ. تَشْيِيعٌ.

הֲפָרָה נ' (־רות) ١. نَكْثٌ. خَرْقٌ. نَقْضٌ. إنْتِهَاكٌ. فَسْخٌ. ٢. تَجَاوُزٌ ج تَجَاوُزَاتٌ. إخْلاَلٌ. إخْتِلاَلٌ. הֲפָרַת הֶסְכֵּם خَرْقُ الاتِّفَاقِ. نَقْضُ الاتِّفَاقِيَّةِ. הֲפָרַת מַאֲזָן إخْتِلاَلُ مِيزَانٍ. הֲפָרַת סֵדֶר إخْلاَلٌ بِالنِّظَامِ.

הַפְרָזָה נ' (־זות) ١. مُبَالَغَةٌ. غُلُوٌّ. مُغَالاَةٌ. ٢. تَمَادٍ(ي).

הַפְרָחָה נ' ١. إزْهَارٌ. إزْدِهَارٌ. إنْمَاءٌ. نُمُوٌّ. إعْمَارٌ. ٢. تَطْيِيرٌ. إطْلاَقٌ فِي الجَوِّ. تَرْوِيجُ إشَاعَةٍ. הַפְרָחַת הַשְּׁמָמָה إحْيَاءُ القَفْرِ. إعْمَارُ الصَّحْرَاءِ. הַפְרָחַת כְּזָבִים إشَاعَةُ الأرَاجِيفِ. تَرْوِيجُ الأكَاذِيبِ.

הַפְרָטָה נ' (־טות) ١. في الاقتصاد: تَخْصِيصٌ. خَصْخَصَةٌ (بيع الممتلكات القومية لاصحاب رؤوس الاموال، privitization). ٢. تَفْصِيلٌ. سَرْدٌ بِالتَّفْصِيلِ ע' פֵּרוּט.

הַפְרָיָה נ' (־יות) ١. إخْصَابٌ. تَلْقِيحٌ. زَرْعٌ. ٢. إسْتِصْلاَحُ الأرْضِ. إحْيَاءُ القَفْرِ. הַפְרָיָה חוּץ־גּוּפִית في الطب: إخْصَابُ البُوَيْضَةِ خَارِجَ الرَّحِمِ وَإعَادَتُهَا إلَى رَحِمِ الأُمِّ. הַפְרָיָה מְלָאכוּתִית إخْصَابٌ اصْطِنَاعِيٌّ.

הַפְרָכָה נ' (־כות) ١. تَفْنِيدٌ. دَحْضٌ. نَقْضٌ. ٢. تَكْسِيرٌ.

הִפָּרְסוּת, היפרסות נ' تَوَزُّعٌ. إنْتِشَارٌ.

הַפְרָעָה נ' (־עות) إزْعَاجٌ. إعَاقَةٌ. عَرْقَلَةٌ. تَشْوِيشٌ. إقْلاَقٌ.

הִפָּרְעוּת, היפרעות נ' ١. مُقَاضَاةٌ. تَقَاضٍ(ي). إقْتِصَاصٌ. ٢. تَسْدِيدُ الدَّيْنِ. دَفْعٌ. ٣. الاحْتِفَاظُ بِحَقِّ جِبَايَةِ الدَّيْنِ.

הֶפְרֵשׁ ז' (־שים) ١. فَرْقٌ ج فُرُوقٌ. بَوْنٌ. بُعْدٌ. ٢. في الحساب: حَاصِلُ طَرْحٍ.

הַפְרָשָׁה נ' (־שות) ١. إفْرَادٌ. عَزْلٌ. فَرْزٌ. فَصْلٌ. إسْتِقْطَاعٌ. ٢. تَخْصِيصُ حِصَّةٍ. ٣. إفْرَازٌ ج إفْرَازَاتٌ. הַפְרָשַׁת סְכוּם לָעֲנִיִּים تَخْصِيصُ مَبْلَغٍ لِلْفُقَرَاءِ. הַפְרָשׁוֹת הַגּוּף إفْرَازَاتُ الجِسْمِ (كالعرق).

הֶפְרֵשִׁיּוֹת נ' تَفَاوُتٌ. تَبَايُنٌ. הֶפְרֵשִׁיּוֹת הַשָּׂכָר تَفَاوُتُ الأُجُورِ (بين اصحاب المهن المختلفة).

הַפְשָׁטָה נ' (־טוֹת) ١. سَلْخٌ. ٢. تَعْرِيَةٌ. تَجْرِيدٌ. ٣. تَنْظِيرٌ. وَضْعٌ بِشَكْلٍ نَظَرِيٍّ. تَجْرِيدٌ. ٤. تَبْسِيطٌ ע' פִּשּׁוּט.

הַפְשָׁרָה נ' ١. إِذَابَةٌ. ذَوَبَانٌ. إِمَاعَةٌ. تَمْيِيعٌ. ٢. مجازًا: تَهْدِئَةٌ. تَخْفِيفٌ. הַפְשָׁרַת הַשְּׁלָגִים ذَوَبَانُ الثُّلُوجِ.

הִפָּתְחוּת, היפתחות נ' إِنْفِتَاحٌ. إِنْفِرَاجٌ.

הַפְתָּעָה נ' (־עוֹת) ١. مُفَاجَأَةٌ. مُبَاغَتَةٌ. مُدَاهَمَةٌ. ٢. دَهْشَةٌ. إِسْتِغْرَابٌ.

הַצָּבָה נ' (־בוֹת) ١. نَصْبٌ. تَنْصِيبٌ. إِقَامَةٌ. وَضْعٌ. تَعْيِينٌ. ٢. في الجبر: إِسْتِعَاضَةٌ (وضع العدد المعلوم بدل المجهول). ٣. في الجيش: مُرَابَطَةٌ. نَقْلٌ (إلى وحدة اخرى).

הַצְבָּעָה נ' (־עוֹת) ١. تَصْوِيتٌ. إِقْتِرَاعٌ. ٢. إِشَارَةٌ إِلَى. تَلْمِيحٌ. إِلْمَاعٌ إِلَى. הַצְבָּעָה חֲשָׁאִית إِقْتِرَاعٌ (تَصْوِيتٌ) سِرِّيٌّ. הַצְבָּעַת אֵמוּן التَّصْوِيتُ (الاقْتِرَاعُ) عَلَى الثِّقَةِ.

הֶצְבֵּר ז' (־רִים) تَرَاكُمٌ. تَكْتِيلٌ. تَكْدِيسٌ. تَجَمُّعٌ. הֶצְבֵּר הוֹן في الاقتصاد: تَجْمِيعُ رَأْسِ المَالِ (فائض القيمة المتراكمة من رأس المال الذي يستثمر في الإنتاج).

הֶצֵּג, היצג ז' (־גִים) ١. عَرْضٌ. ٢. في الموسيقى: إِسْتِعْرَاضُ السُّونَاتَة (exposition).

הַצָּגָה נ' (־גוֹת) ١. عَرْضٌ. إِسْتِعْرَاضٌ. تَقْدِيمٌ. بَسْطُ تَفَاصِيلِ قَضِيَّةٍ. كَشْفٌ. ٢. تَمْثِيلٌ. تَمْثِيلِيَّةٌ. مَسْرَحِيَّةٌ. ٣. تَعَارُفٌ. تَعْرِيفٌ عَلَى. ٤. عَرْضٌ تَمْثِيلِيٌّ. عَرْضٌ تَجْرِيبِيٌّ إِيضَاحِيٌّ. הַצָּגַת בְּכוֹרָה ע' בְּכוֹרָה. הַצָּגַת הַבְּעָיָה عَرْضُ المُشْكِلَةِ. طَرْحُ القَضِيَّةِ.

הַצְדָּעָה נ' (־עוֹת) تَحِيَّةٌ عَسْكَرِيَّةٌ. أَدَاءُ التَّحِيَّةِ العَسْكَرِيَّةِ. أَدَاءُ السَّلَامِ.

הַצְדָּקָה נ' (־קוֹת) تَبْرِيرٌ. مُبَرِّرٌ ج مُبَرِّرَاتٌ. تَسْوِيغٌ. مُسَوِّغٌ. عُذْرٌ. הַצְדָּקַת הַדִּין ע' צִדּוּק, צִדּוּק הַדִּין.

הַצְהָרָה נ' (־רוֹת) ١. تَصْرِيحٌ ج تَصْرِيحَاتٌ. بَيَانٌ ج بَيَانَاتٌ. بَلَاغٌ ج بَلَاغَاتٌ. إِعْلَانٌ ج إِعْلَانَاتٌ. ٢. إِقْرَارٌ. تَعَهُّدٌ. إِلْتِزَامٌ. مَلْزُومِيَّةٌ. הַצְהָרָה בִּשְׁבוּעָה تَصْرِيحٌ مَشْفُوعٌ بِقَسَمٍ (بِيَمِينٍ). הַצְהָרַת כַּלְפּוֹר وَعْدُ بَلْفُور. הַצְהָרַת רְכוּשׁ إِقْرَارُ المِلْكِيَّةِ.

הַצְחָחָה נ' تَصْحِيرٌ. تَحْوِيلُ الأَرْضِ إِلَى صَحْرَاءَ.

הַצְחָקָה נ' (־קוֹת) إِضْحَاكٌ. إِثَارَةُ الضَّحِكِ.

הִצְטַבְּעוּת נ' ١. إِصْطِبَاغٌ. ٢. عَمَلُ المَاكْيَاجِ ע' אִפּוּר.

הִצְטַבְּרוּת נ' تَرَاكُمٌ. تَكَدُّسٌ. تَجَمُّعٌ. تَكَوُّمٌ.

הִצְטַדְּקוּת נ' (־קֻיּוֹת) إِعْتِذَارٌ. تَنَصُّلٌ. تَبْرِيرُ مَوْقِفٍ. تَسْوِيغٌ.

הִצְטַהֲבוּת נ' إِصْفِرَارٌ. إِصْطِبَاغٌ بِاللَّوْنِ الأَصْفَرِ. فُقُوعٌ.

הִצְטוֹפְפוּת נ' (־פֻיּוֹת) إِزْدِحَامٌ. تَزَاحُمٌ. تَرَاصُفٌ. إِرْتِصَافٌ. تَحَاشُدٌ. إِحْتِشَادٌ.

הִצְטַחְצְחוּת נ' ١. تَلَمُّعٌ. إِلْتِمَاعٌ. ٢. تَأَنُّقٌ ظَاهِرِيٌّ. تَبَرُّجٌ. تَحَذْلُقٌ.

הִצְטַחֲקוּת נ' (־קֻיּוֹת) تَضَاحُكٌ (بضحك خفيف). تَبَسُّمٌ.

הִצְטַיְּדוּת, הצטיידות נ' تَزَوُّدٌ. تَجَهُّزٌ. تَمَوُّنٌ.

הִצְטַיְּנוּת, הצטיינות נ' تَمَيُّزٌ. إِمْتِيَازٌ. تَفَوُّقٌ. بَرَاعَةٌ. نُبُوغٌ. אוֹת הִצְטַיְּנוּת وِسَامٌ. وِسَامُ اسْتِحْقَاقٍ ج أَوْسِمَةٌ. مَدَالْيَة.

הִצְטַיְּרוּת, הצטיירות נ' تَصَوُّرٌ بِصُورَةٍ. إِرْتِسَامٌ بِهَيْئَةٍ. ظُهُورٌ بِمَظْهَرٍ.

הִצְטַלְּבוּת נ' (־בֻיּוֹת) ١. تَصَالُبٌ. تَقَاطُعٌ. تَلَاقٍ(ي). خَطُّ تَقَاطُعٍ. ٢. خَطُّ تَحْوِيلَةٍ (في السكة الحديدية). مَقَصٌّ ج مَقَاصٌّ. הִצְטַלְּבוּת דְּרָכִים تَقَاطُعُ طُرُقٍ. مُفْتَرَقُ طُرُقٍ.

הִצְטַלְּקוּת נ' (־קֻיּוֹת) إِنْدِمَالُ الجُرْحِ. إِلْتِئَامٌ. ظُهُورُ نَدَبٍ.

הִצְטַמְצְמוּת נ' (־מֻיּוֹת) ١. تَقَلُّصٌ. إِنْكِمَاشٌ. ٢. إِقْتِصَارٌ عَلَى. إِنْحِصَارٌ بِـ. ٣. تَضَاؤُلٌ. تَنَاقُصٌ. إِنْحِسَارٌ. ٤. إِكْتِفَاءٌ بِالقَلِيلِ.

הִצְטַמְּקוּת נ' إِنْكِمَاشٌ. تَقَلُّصٌ. تَجَعُّدٌ. جَفَافٌ. يُبُوسَةٌ. نُشُوفِيَّةٌ. ضُمُورٌ.

הִצְטַנְּנוּת נ' (־נֻיּוֹת) ١. زُكَامٌ. رَشْحٌ. بَرْدٌ. ٢. بُرُودَةٌ. فُتُورٌ. חָלָה הִצְטַנְּנוּת בַּיְּחָסִים طَرَأَ فُتُورٌ عَلَى العَلَاقَاتِ.

הִצְטַנְּעוּת נ' ١. تَوَاضُعٌ شَدِيدٌ. إِحْتِشَامٌ. ٢. التَّظَاهُرُ بِالتَّوَاضُعِ.

הִצְטַעְצְעוּת נ' (־עֻיּוֹת) تَحَذْلُقٌ. حَذْلَقَةٌ. تَكَيُّسٌ. تَظَرُّفٌ. تَنَطُّعٌ.

הִצְטַעֲרוּת נ' تَأَسُّفٌ. أَسَفٌ. تَأَلُّمٌ. تَحَسُّرٌ. تَوَجُّعٌ عَلَى.

הִצְטָרְדוּת נ' بَحَحٌ. بُحَّةٌ. غِلَظُ الصَّوْتِ. كَوْنُهُ أَجَشَّ.

הִצְטָרְכוּת נ' ١. إِضْطِرَارٌ إِلَى. إِفْتِقَارٌ إِلَى. إِحْتِيَاجٌ إِلَى. إِقْتِضَاءُ الحَاجَةِ إِلَى. تَطَلُّبٌ. وُجُوبٌ. ٢. حَاجَةٌ. ضَرُورَةٌ. لُزُومٌ ע' צֹרֶךְ.

הִצְטָרְפוּת נ' (־פֻיּוֹת) إِنْضِمَامٌ. إِلْتِحَاقٌ. إِنْخِرَاطٌ. إِقْتِرَانٌ.

הַצִּיב ע' (יצב). **הַצִּיג** ע' יָצַג.

הַאֲצִיל ע' נָצַל. **הַצִּיעַ** ע' (יצע).

הֵצִיץ ע' (ציץ). **הֵצִיק** ע' (צוק).

הַצִּית ע' (יצת).

הַצְלָבָה נ' (־בוֹת) ١. تَصْلِيبٌ. تَصَالُبٌ. شَبْكُ اليَدَيْنِ. ٢. مجازًا: تَهْجِينٌ. تَرْكِيبٌ ע' הַכְלָאָה .

הַצָּלָה נ' (־לוֹת) إِنْقَاذٌ. تَخْلِيصٌ. فَرَجٌ. نَجَاةٌ. غَوْثٌ. إِغَاثَةٌ. הַצָּלַת נְפָשׁוֹת

إِنْقَاذُ الأَرْوَاحِ. إِغَاثَةٌ. חֲגוֹרַת הַצָּלָה طَوْقُ (حَلْقَةُ) النَّجَاةِ. סִירַת הַצָּלָה زَوْرَقُ نَجَاةٍ. قَارِبُ إِنْقَاذٍ. עֲבוֹדוֹת הַצָּלָה أَعْمَالُ الإِغَاثَةِ.

הַצָּלָה נ' تَظْلِيلٌ. إِلْقَاءُ ظِلٍّ. إِغْمَامٌ. تَفْيِيءٌ.

הַצָּלוֹת, היצלות נ' إِشْتِوَاءٌ. شِوَاءٌ. تَحَمُّرٌ. طَجْنٌ. قَلْيٌ.

הַצְלָחָה נ' (־חוֹת) نَجَاحٌ. تَوْفِيقٌ. فَلاَحٌ. إِقْبَالٌ. בְּהַצְלָחָה! بِالنَّجَاحِ! بِاليُمْنِ وَالإِقْبَالِ! مُوَفَّق!

הַצְלָלָה נ' (־לוֹת) ١. تَغْطِيسٌ. تَغْوِيصٌ. ٢. تَصْفِيَةٌ. تَرْشِيحٌ. ٣. تَرْنِينٌ. إِرْنَانٌ. ٤. إِغْمَامٌ. تَظْلِيلٌ.

הַצְלָפָה נ' (־פוֹת) ضَرْبٌ بِالسِّيَاطِ. جَلْدٌ. خَبْطٌ. ضَرْبٌ.

הַצְמָדָה נ' (־דוֹת) رَبْطٌ. قَرْنٌ. إِلْحَاقٌ. إِلْصَاقٌ. إِرْفَاقٌ. إِيصَالٌ. הַצְמָדָה לְדוֹלָר رَبْطٌ بِسِعْرِ الدُّولاَرِ. שִׁלֵּם אֶת הַסְּכוּם עִם הַצְמָדָה וְרִבִּית دَفَعَ المَبْلَغَ بِالإِضَافَةِ إِلَى رَبْطِهِ بِعِلاَوَةِ جَدْوَلِ غَلاَءِ المَعِيشَةِ وَالفَائِدَةِ.

הִצָּמְדוּת, היצמדות נ' إِرْتِبَاطٌ. إِقْتِرَانٌ. إِلْتِحَاقٌ. إِنْضِمَامٌ. إِلْتِصَاقٌ.

הַצְמָחָה נ' إِنْبَاتٌ. إِنْمَاءُ النَّبَاتِ. إِنْتَاشٌ.

הַצְנָחָה נ' (־חוֹת) إِسْقَاطٌ (إِنْزَالٌ) بِالمِظَلاَّتِ. هُبُوطٌ. إِقْفَازٌ مِنَ الجَوِّ.

הֶצְנֵעַ ז' تَوَاضُعٌ. حِشْمَةٌ. إِحْتِشَامٌ. בְּהֶצְנֵעַ بِتَوَاضُعٍ. سِرًّا. خِفْيَةً. بِلاَ ضَجَّةٍ.

הַצְנָעָה נ' إِخْفَاءٌ. سَتْرٌ. إِضْمَارٌ. مُوَارَاةٌ. إِكْمَانٌ.

הֶצֵּעַ, היצע ז' (־עִים) في الاقتصاد: عَرْضٌ. הֶצֵּעַ וּבִקּוּשׁ عَرْضٌ وَطَلَبٌ.

הַצְעָדָה נ' إِصْعَادٌ. تَسْيِيرٌ. إِرْشَادٌ. قِيَادَةٌ (إلى الامام).

הַצָּעָה נ' (־עוֹת) ١. إِقْتِرَاحٌ ج إِقْتِرَاحَاتٌ. مُقْتَرَحٌ ج مُقْتَرَحَاتٌ. عَرْضٌ ج عُرُوضٌ. عَطَاءٌ (في مناقصة) ج عَطَاءَاتٌ. ٢. فَرْشٌ. ٣. صِيغَةٌ ج صِيَغٌ. הַצָּעַת הַחְלָטָה مَشْرُوعُ قَرَارٍ. مُسَوَّدَةُ قَرَارٍ. הַצָּעַת חֹק مَشْرُوعُ قَانُونٍ. لاَئِحَةُ قَانُونٍ. הַצָּעַת תַּקְצִיב مَشْرُوعُ مِيزَانِيَّةٍ.

הֵצֵף, היצף ז' (־פִים) إِغْرَاقُ السُّوقِ بِبِضَاعَةٍ رَخِيصَةٍ (dumping).

הֲצָפָה נ' (־פוֹת) غَمْرٌ. طُغْيَانٌ (الماء). طُوفَانٌ. فَيَضَانٌ. فَيْضٌ. הֲצָפַת הַשּׁוּק בִּסְחוֹרָה إِغْرَاقُ السُّوقِ بِالسِّلْعَةِ.

הַצְפָּנָה נ' (־נוֹת) ١. إِخْفَاءٌ. إِكْمَانٌ. إِضْمَارٌ. ٢. تَشْفِيرٌ. إِسْتِعْمَالُ الشِّفْرَةِ. ٣. الاتِّجَاهُ شَمَالاً.

הֲצָצָה נ' (־צוֹת) ١. في النبات: بَصْبَصَةٌ. نَبْتٌ. إِنْتَاشُ النَّبْتَةِ. ظُهُورُ بُرْعُمَةٍ. ٢. إِسْتِرَاقُ النَّظَرِ.

הֲצָקָה נ' (־קוֹת) مُضَايَقَةٌ ج مُضَايَقَاتٌ. إِزْعَاجٌ. تَنْغِيصُ عَيْشٍ.

הַצֵּר ע' צָרַר.

הַצָּרָה נ' تَضْيِيقٌ. تَزْنِيقٌ. הַצָּרַת צְעָדָיו إِعَاقَةُ خُطُوَاتِهِ. عَرْقَلَةُ تَقَدُّمِهِ.

הַצְרָכָה נ' (־כוֹת) تَحْوِيجٌ. إِلْزَامٌ. جَعْلُهُ مُضْطَرًّا إِلَى.

הַצְרָפָה נ' (־פוֹת) تَجْمِيعٌ. تَكْوِيمٌ. تَكْتِيلٌ لِكُتْلَةٍ وَاحِدَةٍ.

הַצָּתָה נ' (־תוֹת) إِيقَادٌ. إِشْعَالٌ. إِضْرَامُ النَّارِ. تَوْلِيعٌ. تَأْجِيجٌ. הַצָּתָה מְאֻחֶרֶת إِشْتِعَالٌ (إِشْعَالٌ) مُتَأَخِّرٌ. סְלִיל הַצָּתָה في الكهرباء: مِلَفُّ الاشْتِعَالِ (ignition coil).

הֲקָאָה נ' (־אוֹת) قَيْءٌ. تَقَيُّؤٌ. غَثَيَانٌ. إِسْتِفْرَاغٌ.

הֶקְבֵּל ז' (־לִים) مُقَابَلَةٌ. مُقَارَنَةٌ. مُوَازَاةٌ. تَوَازٍ(ي). مُضَاهَاةٌ.

הַקְבָּלָה נ' (־לוֹת) ١. مُلاَقَاةٌ. إِسْتِقْبَالٌ. تَرْحَابٌ. ٢. تَقَابُلٌ. مُقَارَنَةٌ. مُوَاجَهَةٌ. ٣. زِوَاجٌ (تكرار المعنى بين جُزْئَي الجملة). تَطَابُقٌ. ٤. في الهندسة: تَوَازٍ(ي). مُوَازَاةٌ. הַקְבָּלַת פָּנִים إِسْتِقْبَالُ الضَّيْفِ. تَرْحِيبٌ بِالضُّيُوفِ.

הִקָּבְעוּת, היקבעות נ' تَثَبُّتٌ. تَحَدُّدٌ. تَرَسُّخٌ. رُسُوخٌ.

הֶקְבֵּץ ז' (־צִים), **הַקְבָּצָה** נ' (־צוֹת) تَجْمِيعٌ. جَمْعُ الطَّلَبَةِ وَنَحْوِهِمْ فِي صُفُوفٍ مُتَلاَئِمَةٍ مِنْ حَيْثُ مُسْتَوَاهَا.

הִקָּבְצוּת, היקבצות נ' تَجَمُّعٌ. تَجَمْهُرٌ. إِحْتِشَادٌ.

הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, הקב"ה المُقَدَّسُ تَبَارَكَ! اللّٰهُ تَعَالَى.

הַקְדָּחָה נ' شَوْشَطَةٌ. הַקְדָּחַת תַּבְשִׁיל شَوْشَطَةُ الطَّبْخَةِ ومجازًا: إِفْرَاطٌ. تَجَاوُزُ المَدَى. تَصَرُّفٌ غَيْرُ لاَئِقٍ.

הֶקְדֵּם ז' إِسْرَاعٌ. تَعْجِيلٌ. تَقْدِيمٌ. تَسْبِيقٌ. בְּהֶקְדֵּם תה"פ بِأَسْرَعِ مَا يُمْكِنُ. بِالسُّرْعَةِ المُمْكِنَةِ. فِي أَقْرَبِ وَقْتٍ.

הַקְדָּמָה נ' (־מוֹת) ١. تَقْدِيمٌ. مُقَدِّمَةٌ. تَصْدِيرٌ. تَوْطِئَةٌ. دِيبَاجَةٌ. كَلِمَةٌ تَمْهِيدِيَّةٌ. ٢. تَعْجِيلٌ. إِسْتِبَاقٌ. ٣. تَفْضِيلٌ. בְּלִי הַקְדָּמוֹת بِلاَ مُقَدِّمَاتٍ. بِلاَ تَطْوِيلٍ فِي الكَلاَمِ.

הֶקְדֵּשׁ ז' (־שִׁים) وَقْفٌ ج أَوْقَافٌ. وَقْفِيَّةٌ (حصر املاك لاغراض دينية او خيرية) ע' וַקְף. תְּעוּדַת הֶקְדֵּשׁ وَقْفِيَّةٌ. حُجَّةُ وَقْفٍ.

הַקְדָּשָׁה נ' (־שׁוֹת) ١. إِهْدَاءٌ. ٢. إِيقَافٌ عَلَى. ٣. تَكْرِيسٌ.

הַקְהָיָה נ' ١. ثَلْمٌ. فَلٌّ. جَعْلُهُ كَلِيلاً. جَعْلُهُ غَيْرَ حَادٍّ. ٢. تَخْفِيفُ حِدَّةٍ.

הַקְהֵל ז' جَمْعٌ. تَجَمْهُرٌ (وهو صيغة امر من فعل קָהַל: جَمَعَ اي: إِجْمَعْ). حَفْلٌ. حَشْدٌ. יוֹם הַקְהֵל يَوْمُ الاحْتِشَادِ (كناية عن يوم الحج إلى القدس في اليوم الثاني من عيد المظلة مرة كل سبع سنوات في عام الابراء).

הַקְהָלָה נ' جَمْعٌ. تَجْمِيعٌ. جَمْهَرَةٌ. حَشْدٌ.

הִקָּהֲלוּת, היקהלות נ' (־לֻיּוֹת) تَجَمُّعٌ. تَجَمْهُرٌ. إِحْتِشَادٌ.

הִקָּווּת, היקוות נ' إِخْتِزَانُ المَاءِ (داخل سد مثلاً).

הַקָּזָה נ' (־זוֹת) فَصْدٌ. فِصَادَةٌ. حِجَامَةٌ. إِسْتِنْزَافٌ. نَزِيفٌ. הַקָּזַת דָּם ١.

حِجَامَةٌ. فَصْدُ العِرْقِ. ٢. مجازًا: نَزِيفُ الدَّمِ. إِرَاقَةُ (سَفْكُ) دِمَاءٍ.

הֶקְטוֹגְרָם G ז' (־מִים) هِيكْتُوغْرَام. مِائَةُ غْرَام.

הַקְטָנָה נ' (־נוֹת) تَصْغِيرٌ. تَقْلِيلٌ. تَقْلِيصٌ.

הֶקְטָר G ז' (־רִים) هِكْتَار (مساحة قدرها مائة آر او عشرة دونمات).

הַקְטָרָה נ' تَبْخِيرٌ. حَرْقُ البَخُورِ.

הֵקִיא ע' (קיא). **הִקִּיז** ע' נָקַז.

הֵקִים ע' (קום). **הִקִּיף** ע' נָקַף.

הֵקִיץ ע' (קוץ).

הָקִיץ שה"פ يَقَظَةً. חֲלוֹמוֹת בְּהָקִיץ أَحْلاَمُ اليَقَظَةِ ومجازًا: قُصُورٌ فِي الهَوَاءِ.

הִקִּישׁ ע' נָקַשׁ.

הַקְלָדָה נ' (־דוֹת) ضَرْبٌ عَلَى مَفَاتِيحِ الحَاسُوبِ أَوِ البِيَانُو.

הֲקַלָּה נ' (־לוֹת) ١. تَسْهِيلٌ. تَهْوِينٌ. تَيْسِيرٌ. تَخْفِيفٌ. ٢. فَرَجٌ. خَلاَصٌ. ٣. إِسْتِهَانَةٌ. تَهَاوُنٌ. הֲקַלָּה בִּכְבוֹדוֹ שֶׁל־ إِسْتِهَانَةٌ بِكَرَامَةِ فُلاَنٍ. إِسْتِخْفَافٌ. إِسْتِهْتَارٌ بِـ. הֲקַלּוֹת מַס تَسْهِيلاَتٌ ضَرِيبِيَّةٌ.

הַקְלָטָה נ' (־טוֹת) تَسْجِيلُ أَصْوَاتٍ عَلَى أَشْرِطَةٍ وَأُسْطُوَانَاتٍ.

הִקָּלְטוּת, היקלטות נ' تَوَطُّنٌ. إِنْدِمَاجٌ. تَأَصُّلٌ.

הֲקָמָה נ' (־מוֹת) ١. إِقَامَةٌ. إِنْشَاءٌ. تَشْيِيدٌ. نَصْبٌ. إِنْجَازٌ. ٢. قِيَامٌ. تَأْسِيسٌ. تَشْكِيلٌ. הֲקָמַת הַמְּדִינָה قِيَامُ (تَأْسِيسُ) الدَّوْلَةِ. הֲקָמַת רַעַשׁ إِثَارَةُ (إِحْدَاثُ) ضَجَّةٍ. إِقَامَةُ ضَجِيجٍ.

הַקְנָטָה נ' (־טוֹת) إِسْتِفْزَازٌ. إِغَاظَةٌ. مُشَاكَسَةٌ. مُضَايَقَةٌ. تَحَرُّشٌ بِـ.

הַקְנָיָה נ' تَمْلِيكٌ. نَقْلُ مِلْكِيَّةٍ. تَحْوِيلٌ. إِكْسَابٌ. הַקְנָיַת דַּעַת تَعْلِيمٌ. تَلْقِينُ العِلْمِ. تَحْصِيلُ العِلْمِ.

הַקְסָמָה נ' سِحْرٌ. إِسْتِهْوَاءٌ. إِفْتِتَانٌ. أَخْذٌ بِمَجَامِعِ القُلُوبِ.

הֶקֵּף, היקף ז' (־פִים) ١. في الهندسة: مُحِيطٌ. ٢. مَدَارُ الكَوْكَبِ ج مَدَارَاتٌ. ٣. نِطَاقٌ. مَجَالٌ. مَدًى. إِتِّسَاعٌ. حَجْمٌ. הֶקֵּף יְדִיעוֹתָיו רָחָב בְּיוֹתֵר نِطَاقُ مَعْلُومَاتِهِ وَاسِعٌ جِدًّا. ذُو إِطِّلاَعٍ وَاسِعٍ.

הַקְפָּאָה נ' (־אוֹת) تَجْمِيدٌ. تَجْلِيدٌ. تَخْثِيرٌ. הַקְפָּאָה עֲמֻקָּה تَصْقِيعٌ. تَجْمِيدٌ عَمِيقٌ. הַקְפָּאַת הוֹן تَجْمِيدُ الأَمْوَالِ. תָּא הַקְפָּאָה صُنْدُوقُ التَّصْقِيعِ (في براد).

הַקְפָּדָה נ' تَشَدُّدٌ. تَدْقِيقٌ. إِحْكَامٌ. تَقَيُّدٌ بِـ.

הַקָּפָה נ' (־פוֹת) ١. إِحَاطَةٌ. دَوَرَانٌ. تَطْوِيقٌ. إِحَاقَةٌ. جَوْلَةٌ ج جَوْلاَتٌ. ٢. مَدَارُ الكَوْكَبِ. دَوْرَةٌ. ٣. طَوَافٌ. ٤. دَيْنٌ. رَصِيدٌ. מְכִירָה בְּהַקָּפָה بَيْعٌ بِالدَّيْنِ.

הֶקֵּפִי, היקפי ת' (־יִים) ١. مَدَارِيٌّ. دَائِرِيٌّ. ٢. شُمُولِيٌّ. عَامٌّ.

הַקְפָּצָה נ' (־צוֹת) ١. تَقْفِيزٌ. تَطْفِيرٌ. تَنْطِيطٌ. ٢. تَرْقِيَةُ طَالِبٍ صَفًّا أَعْلَى. تَرْفِيعٌ إِلَى دَرَجَةٍ أَعْلَى.

הַקְצָאָה נ' (־אוֹת) تَخْصِيصٌ. رَصْدٌ. إِعْتِمَادٌ.

הַקְצָבָה נ' (־בוֹת) ١. إِعْتِمَادٌ. تَخْصِيصٌ. تَعْيِينُ مَبْلَغٍ. ٢. مُخَصَّصٌ ج مُخَصَّصَاتٌ.

הַקְצָנָה נ' (־נוֹת) تَطَرُّفٌ. رَادِكَالِيَّةٌ. المَيْلُ إِلَى التَّطَرُّفِ.

הַקְצָעָה נ' (־עוֹת) سَحْجٌ. صَقْلٌ بِمِبْرَدٍ. تَمْلِيسٌ.

הַקְצָפָה נ' (־פוֹת) ١. إِرْغَاءٌ. إِزْبَادٌ. إِغَاظَةٌ. ٢. خَفْقُ البَيْضِ. صُنْعُ كَرِيمَةٍ.

הַקְרָאָה נ' (־אוֹת) ١. تِلاَوَةٌ. قِرَاءَةٌ (بصوت عال). ٢. إِسْتِقْرَاءٌ. طَلَبُ القِرَاءَةِ.

הַקְרָבָה נ' (־בוֹת) ١. تَضْحِيَةٌ ج تَضْحِيَاتٌ. تَقْرِيبُ قُرْبَانٍ. فِدَاءٌ. ٢. إِسْتِمَاتَةٌ. بَذْلُ النَّفْسِ. ٣. تَقْرِيبٌ. הַקְרָבָה עַצְמִית إِيثَارٌ. نُكْرَانُ الذَّاتِ. تَضْحِيَةٌ بِالنَّفْسِ.

הַקְרָחָה נ' صَلَعٌ. سُقُوطُ شَعْرِ الرَّأْسِ.

הַקְרָנָה נ' (־נוֹת) ١. إِشْعَاعٌ. تَوَهُّجٌ. إِنْتِشَارُ الأَشِعَّةِ. ٢. مجازًا: إِفَاضَةٌ مِنْ نُورٍ. إِيحَاءٌ. إِلْهَامٌ. ٣. في الطب: عِلاَجٌ بِأَشِعَّةِ إِكْس (بالاشعة السينية). הַקְרָנַת סֶרֶט عَرْضُ شَرِيطٍ (سينمائي او تلفزيوني).

הִקָּרְעוּת, היקרעות נ' إِنْسِلاَخٌ. تَمَزُّقٌ. تَشَقُّقٌ. تَقَطُّعٌ.

הַקְרָשָׁה נ' تَخَثُّرٌ. تَعَقُّدٌ. إِنْعِقَادُ السُّكَّرِ.

הֶקֵּשׁ, היקש ז' (־שִׁים) ١. قِيَاسٌ. مُقَارَنَةٌ. مُقَابَلَةٌ. مُضَاهَاةٌ. ٢. في المنطق: قِيَاسٌ. إِسْتِنْتَاجٌ مَنْطِقِيٌّ ע' סִילוֹגִיזְם. ٣. نَقْرٌ. בְּהֶקֵּשׁ אֶל־ بِالمُقَارَنَةِ مَعَ. بِالقِيَاسِ إِلَى.

הַקְשָׁבָה נ' إِصْغَاءٌ. إِنْصَاتٌ. إِسْتِمَاعٌ.

הַקָּשָׁה נ' (־שׁוֹת) ١. نَقْرٌ. ضَرْبٌ. قَرْعٌ. طَرْقٌ. دَقٌّ. خَبْطٌ. ٢. قِيَاسٌ. مُقَابَلَةٌ. مُقَارَنَةٌ. مُضَاهَاةٌ. כְּלֵי הַקָּשָׁה في الموسيقى: آلاَتُ النَّقْرِ (كالطبل).

הַקְשָׁחָה נ' تَصَلُّبٌ. صَلاَبَةٌ. تَقْسِيَةٌ. قَسْوَةٌ. صَرَامَةٌ.

הֶקֵּשִׁי, היקשי ת' (־יִים) قِيَاسِيٌّ. يُفْهَمُ بِالمُقَارَنَةِ وَالمُقَابَلَةِ.

הֶקְשֵׁר ז' (־רִים) سِيَاقٌ. رَبْطٌ. رَابِطَةٌ ج رَوَابِطُ. صِلَةٌ ج صِلاَتٌ. مِسَاسٌ. בְּהֶקְשֵׁר فِيمَا يَتَعَلَّقُ. فِيمَا يَخُصُّ. بِصَدَدِ. بِشَأْنِ. بِخُصُوصِ. הֶקְשֵׁר דְּבָרִים تَدَاعِي المَعَانِي (الخَوَاطِرِ). تَدَاعِي الأَفْكَارِ. سِيَاقُ الكَلاَمِ.

הִקָּשְׁרוּת, היקשרות נ' إِرْتِبَاطٌ. تَعَلُّقٌ. إِتِّصَالٌ.

הַר ז' (הָרִים) جَبَلٌ ج جِبَالٌ. طُورٌ. عَلَمٌ ج أَعْلاَمٌ. הַר אֵשׁ, הַר גַּעַשׁ, הַר פְּרָצִים, הַר שְׂרֵפָה بُرْكَانٌ ج بَرَاكِينُ. جَبَلٌ بُرْكَانِيٌّ. جَبَلُ النَّارِ. הַר הָאֹשֶׁר جَبَلُ التَّطْوِيبِ (قرب كفر ناحوم). הַר הַבַּיִת, הַר צִיּוֹן, הַר ה' جَبَلُ الهَيْكَلِ. جَبَلُ صِهْيَوْنَ. جَبَلُ الرَّبِّ. الحَرَمُ الشَّرِيفُ. הַר גְּרִזִּים جَبَلُ جِرِيزِيم. جَبَلُ البَرَكَةِ (حيث

يوجد الهيكل المقدس للسامرة وهو يقع بالقرب من نابلس). הַר הַזֵּיתִים جَبَلُ الزَّيْتُونِ. הַר הַחֶרְמוֹן جَبَلُ الشَّيْخِ. הַר סִינַי الطُّورُ. طُورُ سِينَاءَ. جَبَلُ مُوسَى. הַר הַצּוֹפִים جَبَلُ الْمُشْرِفِ. جَبَلُ سْكُوبِس. הָהָר הוֹלִיד עַכְבָּר تَمَخَّضَ الجَبَلُ فَوَلَدَ فَأْرًا. יִקֹּב הַדִּין אֶת הָהָר مجازًا: القَانُونُ فَوْقَ الجَمِيعِ. الحَقُّ يَعْلُو وَلاَ يُعْلَى عَلَيْهِ. הַבְטָחַת הָרִים וּגְבָעוֹת كَالَ الوُعُودَ جُزَافًا.

הֵרָאוּת, היראות נ' تَجَلٍّ(ي) (الله لنبيّه). ظُهُورٌ. طُلُوعٌ. مُثُولٌ.

הַרְאֵל ז' ١. كِنَايَةٌ عَنِ الْمَذْبَحِ فِي هَيْكَلِ سُلَيْمَانَ فِي القُدْسِ. ٢. مجازًا: جَبَلُ اللّٰهِ. جَبَلُ سِينَاءَ.

הַרְבֵּה תה"פ ١. كَثِيرًا. جِدًّا. جَمًّا. ٢. كَثِيرُونَ.

הַרְבָּיָה נ' تَكَاثُرٌ. تَزَايُدٌ. تَنَاسُلٌ. إِنْمَاءٌ. إِنْسَالٌ.

הַרְבָּעָה נ' (־עוֹת) مُزَاوَجَةٌ (بين ذكر الحيوان وانثاه). سِفَادٌ. نُزَاءٌ.

הַרְבָּצָה נ' (־צוֹת) ١. تَبْرِيكُ الجَمَلِ. إِنَاخَةٌ. ٢. رَشٌّ. شَرْشَرَةٌ. הַרְבָּצַת תּוֹרָה مجازًا: نَشْرُ العِلْمِ وَالعِرْفَانِ. تَعْلِيمٌ. تَثْقِيفٌ.

הָרַג פ' ١. قَتَلَ ـ. أَمَاتَ. أَرْدَى قَتِيلاً. أَهْلَكَ. ٢. أَفْسَدَ. أَبَادَ. הוֹצִיא לַהוֹרֵג أَعْدَمَ. نَفَّذَ (فِيهِ، بِحَقِّهِ) عُقُوبَةَ الإِعْدَامِ. אִם בָּא לְהָרְגְךָ - הַשְׁכֵּם לְהָרְגוֹ إِنْ جَاءَ لِيَقْتُلَكَ فَبَكِّرْ وَاقْتُلْهُ ومجازًا: القَتْلُ أَنْفَى لِلْقَتْلِ. خُذِ اللِّصَّ قَبْلَ أَنْ يَأْخُذَكَ. נֶהֱרַג قُتِلَ. أُمِيتَ. أُرْدِيَ قَتِيلاً. יֵהָרֵג וְאַל יַעֲבֹר ע' עָבַר.

הֶרֶג ז' تَقْتِيلٌ. فَتْكٌ. ذَبْحٌ. مَذْبَحَةٌ ج مَذَابِحُ.

הֲרֵגָה נ' قَتْلٌ. تَقْتِيلٌ. فَتْكٌ. גֵּיא הַהֲרֵגָה وَادِي المَوْتِ. حَمَّامُ الدَّمِ. مَنْقَعُ الدَّمِ.

הַרְגָּזָה נ' (־זוֹת) ١. إِغَاظَةٌ. إِغْضَابٌ. إِسْخَاطٌ. إِسْتِفْزَازٌ.

הֶרְגֵּל ז' (־לִים) عَادَةٌ ج عَادَاتٌ. دَيْدَنٌ. دَأْبٌ. הֶרְגֵּל נַעֲשָׂה טֶבַע שֵׁנִי الـعَادَةُ طَبِيعَةٌ خَامِسَةٌ. العَادَةُ تَوْأَمُ الطَّبِيعَةِ.

הַרְגָּלָה נ' تَعْوِيدٌ. تَطْبِيعٌ. إِكْسَابُ عَادَةٍ بِالْمُمَارَسَةِ.

הַרְגָּעָה נ' تَهْدِئَةٌ. إِرَاحَةٌ. تَلْطِيفٌ. تَسْكِينُ أَلَمٍ. تَطْمِينٌ. תְּרוּפוֹת הַרְגָּעָה مُسَكِّنَاتٌ. مُهَدِّئَاتٌ.

הֵרָגְעוּת, הירגעות נ' إِسْتِرَاحَةٌ. رَاحَةٌ. إِسْتِرْخَاءٌ. هُدُوءٌ. طُمَأْنِينَةٌ.

הַרְגָּשָׁה נ' (־שׁוֹת) ١. شُعُورٌ. إِحْسَاسٌ. حِسٌّ. جَسٌّ. ٢. مِزَاجٌ. حَالَةٌ نَفْسِيَّةٌ.

הַרְדּוּף ז' (־פִים) دِفْلَى. دِفْلَةٌ. سَمُّ الحِمَارِ. حَبْنٌ (شجر حمله كالخرنوب، nerium oleander).

הַרְדָּמָה נ' (־מוֹת) ١. تَنْوِيمٌ. إِنَامَةٌ. إِرْقَادٌ. ٢. في الطب: تَخْدِيرٌ. تَبْنِيجٌ. הַרְדָּמָה מְקוֹמִית (חֶלְקִית) في الطب: تَخْدِيرٌ مَوْضِعِيٌّ.

הֵרָדְמוּת, הירדמות נ' رُقَادٌ. نَوْمٌ. نُعَاسٌ.

(הרה) הָרְתָה פ' ١. حَبِلَتْ ـَ. حَمَلَتْ ـِ. عَلِقَتْ ـَ. ٢. הָרָה (للمذكر) إِبْتَكَرَ. خَلَقَ فِكْرَةً. فَكَّرَ فِي. جَالَ فِي خَاطِرِهِ. הָרָה וְהֵגָה إِبْتَكَرَ فِكْرَةً. تَبَادَرَتْ إِلَى ذِهْنِهِ فِكْرَةٌ.

הָרָה נ' (הָרוֹת) حَامِلٌ ج حَوَامِلُ. حُبْلَى ج حَبَالَى. عَالِقٌ. مُسْتَقِيمَةٌ. הָרַת גּוֹרָל مَصِيرِيٌّ ע' גּוֹרָל. יוֹם הֲרַת עוֹלָם يَوْمٌ مَشْهُودٌ. يَوْمٌ تَأْرِيخِيٌّ (أَغَرُّ). حَدَثٌ مَصِيرِيٌّ.

הִרְהוּר ז' (־רִים) هَاجِسٌ ج هَوَاجِسُ. وَسْوَسَةٌ ج وَسَاوِسُ. خَطْرَةٌ ج خَطَرَاتٌ. خَاطِرٌ ج خَوَاطِرُ. تَأَمُّلٌ ج تَأَمُّلاَتٌ. فِكْرَةٌ ج فِكَرٌ. הִרְהוּרֵי דְּבָרִים تَأَمُّلاَتٌ. خَطَرَاتٌ. הִרְהוּרֵי שָׂטָן وَسَاوِسُ الشَّيْطَانِ. غَوَايَاتُ إِبْلِيسَ. שָׁקוּעַ בְּהִרְהוּרִים غَارِقٌ فِي التَّفْكِيرِ. سَرْحَانُ. شَارِدُ الفِكْرِ.

הִרְהֵר פ' ١. تَأَمَّلَ فِي. فَكَّرَ. دَارَ ـُ فِي خَلَدِهِ. ٢. شَكَّ ـُ فِي.

הֵרוֹאִי G ת' (־יִים) بُطُولِيٌّ. مُتَّصِفٌ بِالشَّجَاعَةِ. مَلْحَمِيٌّ (شعر).

הֵרוֹאִין G ז' هِيرُوئِين (عقار مخدّر خطر).

הָרוּג ז' (הֲרוּגִים) قَتِيلٌ ج قَتْلَى. مَقْتُولٌ. صَرِيعٌ ج صَرْعَى. مَغْدُورٌ.

הַרְוָיָה, הרוויה נ' إِرْوَاءٌ. إِسْقَاءٌ. تَشْرِيبٌ. إِشْبَاعٌ.

הָרוּס ת' (הֲרוּסִים) خَرِبٌ. مُتَهَدِّمٌ. مُنْدَكٌّ. مُقَوَّضٌ.

הַרְזָיָה נ' ١. تَنْحِيفٌ. تَخْسِيسٌ. تَخْفِيفُ الوَزْنِ. ٢. حِمْيَةٌ. رِجِيم.

הַרְחָבָה נ' (־בוֹת) ١. تَوْسِيعٌ. بَسْطٌ. مَدٌّ. تَمْدِيدٌ. הַרְחָבַת אֳפָקִים تَوْسِيعُ الأُفُقِ (المَدَارِكِ). הַרְחָבַת הַדִּבּוּר تَبَسُّطٌ فِي الكَلاَمِ. إِسْهَابٌ. הַרְחָבַת הַדַּעַת شُعُورٌ بِالرِّضَى. رَاحَةُ بَالٍ. הַרְחָבַת שֶׁבֶר في الحساب: مُضَاعَفَةُ الكَسْرِ (الصورة والمقام). בְּהַרְחָבָה תה"פ بِإِسْهَابٍ. مُفَصَّلاً.

הֲרָחָה נ' شَمٌّ. تَشَمُّمٌ. إِسْتِنْشَاقٌ.

הַרְחֵק תה"פ بَعِيدًا عَنْ. بِمَنْأًى عَنْ. عَلَى مَسَافَةٍ بَعِيدَةٍ مِنْ.

הַרְחָקָה נ' (־קוֹת) ١. إِبْعَادٌ. إِقْصَاءٌ. تَنْحِيَةٌ. ٢. تَبَاعُدٌ. بِعَادٌ.

הַרְטָבָה נ' (־בוֹת) ١. تَرْطِيبٌ. بَلٌّ. تَبْلِيلٌ. تَنْدِيَةٌ. تَخْضِيلٌ. ٢. بَلَلُ الطِّفْلِ.

הֵרָטְבוּת, הירטבות נ' تَبَلُّلٌ. بَلَلٌ. تَخَضُّلٌ.

הֲרֵי מ"ק هَا! حَقًّا. هَاتَ. הֲרֵינִי هَا أَنَذَا. هُوَ ذَا أَنَا. إِنِّي. إِنَّنِي. הֲרֵי אַתְּ حَقًّا إِنَّكِ. فِعْلاً إِنَّكِ (بداية جملة يقولها العريس لعروسه في طقوس الزواج عند اليهود. الجملة الكاملة هي: הֲרֵי אַתְּ מְקֻדֶּשֶׁת לִי בְּטַבַּעַת זוֹ כְּדַת מֹשֶׁה וְיִשְׂרָאֵל حَقًّا إِنَّكِ مَوْعُودَةٌ لِي بِهٰذَا الخَاتَمِ بِمُوجِبِ شَرِيعَةِ مُوسَى وَإِسْرَائِيلَ). הֲרֵי זֶה, הֲרֵי הוּא ١. هُوَ ذَا. هَا هُوَ. هَا هُوَ ذَا. ٢. إِذَنْ. לֹא הֲרֵי זֶה כַּהֲרֵי זֶה لَيْسَ هٰذَا كَهٰذَا. لاَ وَجْهَ لِلشَّبَهِ بَيْنَهُمَا.

הֲרִיגָה נ' (־גוֹת) قَتْلٌ. إِمَاتَةٌ. إِعْدَامٌ. הֲרִיגָה בְּזָדוֹן القَتْلُ العَمْدِيُّ. القَتْلُ مَعَ سَبْقِ الإِصْرَارِ. הֲרִיגָה בִּשְׁגָגָה القَتْلُ الخَطَأُ. القَتْلُ دُونَ قَصْدٍ. הֲרִיגָה מִתּוֹךְ

רַחֲמִים הַقَتْلُ بِدَافِعِ الرَّحْمَةِ. الْقَتْلُ الهَيِّنُ.

הֵרָיוֹן, הירָיון ז׳ (הֶרְיוֹנוֹת) حَمْلٌ. حَبَلٌ. מְנִיעַת הֵרָיוֹן مَنْعُ الحَمْلِ.

הָרִיחַ ע׳ (ריח). **הֵרִים** ע׳ (רום).

הָרִינְג .Gr ז׳ سَمَكُ الرِّنْجَة. سَمَكٌ مَالِحٌ (hering).

הֲרִיסָה נ׳ (־סות) ١. هَدْمٌ. تَهْدِيمٌ. تَخْرِيبٌ. تَقْوِيضٌ. تَدْمِيرٌ. ٢. خَرَائِبُ. أَنْقَاضٌ. أَطْلاَلٌ.

הֵרִיעַ ע׳ (רוע). **הֵרִיץ** ע׳ (רוץ).

הֵרִיק ע׳ (ריק). **הֵרַךְ** ע׳ (רכך).

הֶרְכֵּב ז׳ (־בים) ١. مَبْنَى. قِوَامٌ. ٢. تَشْكِيلٌ. تَأْلِيفٌ. تَكْوِينٌ. تَرْكِيبٌ. וַעֲדָה בְּהֶרְכֵּב שְׁלוֹשָׁה חֲבֵרִים لَجْنَةٌ قِوَامُهَا ثَلاَثَةُ أَعْضَاءٍ.

הַרְכָּבָה נ׳ (־בות) ١. في النبات والحيوان: تَطْعِيمٌ. تَهْجِينٌ. تَرْكِيبٌ. تَزْرِيرُ بَرَاعِمَ. ٢. حَمْلٌ عَلَى الأَكْتَافِ. ٣. لُبْسٌ (العوينات). وَضْعٌ. ٤. تَكْوِينٌ. مَزْجٌ. ٥. تَجْمِيعٌ (آلات السيارة مثلاً). ٦. في الطب: زَرْعُ عُضْوٍ فِي الجِسْمِ. غَرْزٌ (implantation). הַרְכָּבַת אֲבַעְבּוּעוֹת تَطْعِيمٌ (تَلْقِيحٌ) ضِدَّ الجُدَرِيِّ. הַרְכָּבַת מְכוֹנִיּוֹת تَجْمِيعُ السَّيَّارَاتِ (في مصنع).

הַרְכָּנָה נ׳ إِطْرَاقٌ. تَنْكِيسُ الرَّأْسِ. طَأْطَأَةٌ.

הֲרָמָה נ׳ (־מות) ١. رَفْعٌ. إِعْلاَءٌ. إِصْعَادٌ. تَنَاوُلٌ. إِلْتِقَاطٌ. ٢. تَبَرُّعٌ. إِسْهَامٌ. ٣. في الشعر: مَقْطَعٌ مَمْدُودٌ. הֲרָמַת יָד رَفْعُ اليَدِ (للخبط). הֲרָמַת יָדַיִם ١. رَفْعُ اليَدَيْنِ يَأْسًا. ٢. إِسْتِسْلاَمٌ. הֲרָמַת מִשְׁקָלוֹת في الرياضة: رَفْعُ الأَثْقَالِ. הֲרָמַת רֹאשׁ رَفْعُ الرَّأْسِ فَخْرًا. הֲרָמַת תְּרוּמָה تَبَرُّعٌ. جُودٌ. تَخْصِيصُ هِبَةٍ.

הַרְמוֹן A ז׳ (־נות) قَصْرُ الحَرِيمِ. جَنَاحُ الحَرِيمِ مِنَ القَصْرِ. حَرَمٌ.

הַרְמוֹנִי G ת׳ (־ניים) مُتَنَاغِمٌ. مُتَنَاسِقٌ. مُنْسَجِمٌ. مُتَلاَئِمٌ.

הַרְמוֹנְיָה נ׳ تَنَاسُقٌ. إِنْسِجَامٌ. تَنَاغُمٌ. تَلاَؤُمٌ. تَوَاؤُمٌ. תּוֹרַת הַהַרְמוֹנְיָה في الموسيقى: عِلْمُ تَنَاغُمِ الأَصْوَاتِ.

הַרְמוֹנִיקָה G נ׳ (־קות) هَارْمُونِيكَا (آلة موسيقية نفخية) ע׳ מַפּוּחִית.

הֶרְמֵטִי G ת׳ (־טיים) مُحْكَمُ السَّدِّ. مُغْلَقٌ. مُرْدَمٌ.

הֵרָמְסוּת, הירמסות נ׳ إِنْدِيَاسٌ. إِنْدِعَاسٌ. إِنْدِهَاسٌ. إِنْسِحَاقٌ. سَحْقٌ.

הֶרְנְיָה L נ׳ في الطب: فَتْقٌ ע׳ בֶּקַע.

הָרַס פ׳ هَدَمَ ـ خَرَّبَ. نَسَفَ ـ دَمَّرَ. قَوَّضَ. قَضَّ ـ הָרַס אוֹתוֹ סל׳ أَرْهَقَهُ. أَضْنَاهُ. هَلَكَهُ. נֶהֱרַס تَهَدَّمَ. إِنْهَدَمَ. إِنْدَكَّ. تَقَوَّضَ. دُمِّرَ. تَضَعْضَعَ.

הֶרֶס ז׳ خَرَابٌ. دَمَارٌ. تَدْمِيرٌ. هَدْمٌ.

הַרְסָנִי ת׳ (־ניים) هَدَّامٌ. تَخْرِيبِيٌّ. جَائِحٌ. مُهْلِكٌ.

הַרְעָבָה נ׳ (־בות) تَجْوِيعٌ. مَنْعُ الطَّعَامِ عَنْ.

הַרְעָדָה נ׳ (־דות) هَزٌّ. رَجٌّ. رَجْرَجَةٌ. زَعْزَعَةٌ.

הֲרָעָה נ׳ ١. إِسَاءَةٌ. إِيذَاءٌ. ٢. تَرَدٍّ(ي). تَدَهْوُرٌ. تَفَاقُمٌ.

הַרְעָלָה נ׳ (־לות) ١. تَسْمِيمٌ. دَسُّ السُّمِّ فِي. ٢. تَسْمِيمُ الجَوِّ. تَشْوِيهٌ. הַרְעָלַת דָּם في الطب: تَسَمُّمُ الدَّمِ. تَكَسُّنُ الدَّمِ (toxamia). הַרְעָלַת קֵבָה تَسَمُّمُ المَعِدَةِ.

הַרְעָפָה נ׳ (־פות) ١. صَبُّ السَّائِلِ. إِرَاقَةٌ. سَكْبٌ. ٢. إِغْدَاقٌ. إِسْبَاغٌ.

הַרְעָשָׁה נ׳ (־שות) ١. إِثَارَةُ ضَوْضَاءَ. تَهْيِيجٌ. تَشْوِيشٌ. ٢. قَصْفٌ. ضَرْبٌ بِالقَنَابِلِ.

הֶרֶף פ׳ صِيغَةُ أَمْرٍ مِنْ רָפָה كَفَى! كَفَاكَ! عِنْدَكَ! قِفْ عِنْدَ حَدِّكَ!

הֶרֶף ז׳ **כְּהֶרֶף עַיִן** كَرَجْعِ البَصَرِ. فِي غَمْضَةِ عَيْنٍ. بِأَسْرَعَ مِنْ لَمْحِ البَصَرِ. בְּלִי הֶרֶף بِدُونِ انْقِطَاعٍ. دُونَ تَوَقُّفٍ. بِلاَ هَوَادَةٍ.

הֵרָפְאוּת, הירפאות נ׳ تَمَاثُلٌ إِلَى الشِّفَاءِ. مُعَافَاةٌ. بُرْءٌ.

הַרְפָּיָה נ׳ (־יות) ١. ضَعْفٌ (ضُعْفٌ). إِسْتِرْخَاءٌ. تَرْخِيَةٌ. ٢. في القواعد: رَفْعُ الشَّدَّةِ فِي حُرُوفِ בג״ד כפ״ת. הַרְפָּיַת הַמֶּתַח تَخْفِيفُ حِدَّةِ التَّوَتُّرِ. تَهْدِئَةٌ. إِرْتِخَاءٌ.

הַרְפַּתְקָה, הַרְפַּתְקָא .Ar נ׳ (־קות, ־אות) مُغَامَرَةٌ ج مُغَامَرَاتٌ. مُخَاطَرَةٌ ج مُخَاطَرَاتٌ. مُجَازَفَةٌ ج مُجَازَفَاتٌ.

הַרְפַּתְקָן ז׳ (־נים) مُغَامِرٌ. مُجَازِفٌ. مُخَاطِرٌ.

הַרְפַּתְקָנוּת נ׳ مُجَازَفَةٌ. مُغَامَرَةٌ. مُخَاطَرَةٌ. تَصَرُّفٌ دُونَ احْتِسَابِ النَّتَائِجِ.

הֶרְץ .Gr ז׳ في الراديو: هِرْتْز. مَوْجَةُ هِرْتْز. ذَبْذَبَةٌ. קִילוֹהֶרְץ كِيلُوهِرْتْز (وحدة تذبذب في الراديو).

הַרְצָאָה נ׳ (־אות) مُحَاضَرَةٌ ج مُحَاضَرَاتٌ. سَرْدٌ.

הֲרָצָה נ׳ (־צות) ١. في الميكانيك: تَدْرِيجٌ. رُدَاجٌ. إِخْتِبَارُ صَلاَحِ السَّيَّارَةِ. ٢. تَرْكِيضٌ. تَعْجِيلٌ. حَثٌّ.

הֵרָצְחוּת, הירצחות נ׳ مَقْتَلٌ. إِغْتِيَالٌ. مَصْرَعٌ.

הֵרָקְבוּת, הירקבות נ׳ تَفَسُّخٌ. تَسَوُّسٌ. تَعَفُّنٌ. فَسَادٌ.

הַרְקָדָה נ׳ (־דות) تَرْقِيصٌ. رَقْصٌ. حَلْقَةُ رَقْصٍ.

הֲרָקָה נ׳ (־קות) تَفْرِيغٌ. إِخْلاَءٌ. إِخْوَاءٌ. تَفْضِيَةٌ.

הֶרְקוּלֶס G ז׳ ١. هِرَقْلٌ. هِرَقْلُ (بطل أسطوري). ٢. في الفلك: كَوْكَبُ الجَاثِي أَوِ الرَّاقِصِ (Hercules).

הַרְקָעָה נ׳ ١. طَرْقٌ. تَرْقِيقٌ. تَسْطِيحٌ. ٢. تَحْلِيقٌ. طَيَرَانٌ.

הֲרָרִי ת׳ (־יים) ١. جَبَلِيٌّ. ٢. جَبْلاَوِيٌّ. مِنْ سُكَّانِ الهِضَابِ.

הַרְשָׁאָה נ׳ (־אות) تَرْخِيصٌ. إِذْنٌ. سَمَاحٌ. تَجْوِيزٌ. تَوْكِيلٌ. تَفْوِيضٌ. تَخْوِيلُ صَلاَحِيَةٍ.

הַרְשָׁמָה נ׳ (־מוֹת) ١. تَسْجِيلٌ. تَدْوِينٌ. تَقْيِيدٌ. ٢. تَأْثِيرٌ. إِحْدَاثُ انْطِبَاعٍ.

הַרְשָׁעָה נ׳ (־עוֹת) إِدَانَةٌ. تَجْرِيمٌ. הַרְשָׁעוֹת קוֹדְמוֹת سَوَابِقُ. إِدَانَاتٌ سَابِقَةٌ. جَرَائِمُ سَابِقَةٌ.

הַרְתָּחָה נ׳ (־חוֹת) ١. غَلْيٌ. تَفْوِيرٌ. ٢. إِغَاظَةٌ. إِثَارَةُ حَفِيظَةٍ. تَهْيِيجٌ.

הֵרָתְמוּת, הירתמות נ׳ ١. إِلْتِجَامُ الدَّابَّةِ. إِرْتِبَاطٌ. شَدٌّ وِثَاقٍ. ٢. مجازًا: إِلْتِزَامٌ بِعَمَلٍ. إِرْتِبَاطٌ. أَخْذُ مَسْؤُولِيَّةٍ.

הַרְתָּעָה נ׳ (־עוֹת) ١. رَدْعٌ. تَجْفِيلٌ. ٢. إِرْتِدَاعٌ. تَوَرُّعٌ عَنْ. نُكُوصٌ.

הֵרָתְעוּת, הירתעות נ׳ ١. إِرْتِدَاعٌ. تَوَرُّعٌ عَنْ. ٢. نُكُوصٌ. جُفُولٌ مِنْ.

הַשְׁאָבָה נ׳ (־בוֹת) ١. إِسْتِقَاءٌ. رَفْعُ المَاءِ مِنْ. غَرْفٌ. نَهْلٌ. وِرْدٌ. ٢. ضَخٌّ ע׳ שְׁאִיבָה.

הַשָּׂאָה נ׳ (־אוֹת) ١. رَفْعٌ. حَمْلٌ. نَقْلٌ. ٢. فَرْضِيَّةٌ. إِفْتِرَاضٌ. ٣. تَزْوِيجٌ. הַשָּׂאַת מַשּׂוּאוֹת إِيقَادُ الشُّمُوعِ.

הַשָּׁאָה נ׳ ١. إِغْوَاءٌ. إِغْرَاءٌ. اسْتِهْوَاءٌ. إِسْتِدْرَاجٌ. ٢. في علم النفس: إِيحَاءٌ.

הַשְׁאָלָה נ׳ (־לוֹת) ١. إِعَارَةٌ. مُدَايَنَةٌ. ٢. في الادب: إِسْتِعَارَةٌ. مَجَازٌ. סִפְרִיַּת הַשְׁאָלָה مَكْتَبَةٌ إِعَارِيَّةٌ.

הַשְׁאָרָה נ׳ إِبْقَاءٌ. تَرْكٌ.

הִשָּׁאֲרוּת, הישארות נ׳ بَقَاءٌ. مُكُوثٌ. دَوَامٌ. تَوَاجُدٌ. وُجُودٌ. הִשָּׁאֲרוּת הַנֶּפֶשׁ بَقَاءُ الرُّوحِ (بعد الموت).

הֲשָׁבָה נ׳ إِعَادَةٌ. إِرْجَاعٌ. تَرْجِيعٌ. رَدٌّ. הֲשָׁבַת גְּמוּל مُجَازَاةٌ. مُكَافَأَةٌ. مُعَامَلَةٌ بِالمِثْلِ. הֲשָׁבַת נֶפֶשׁ إِعَادَةُ الرُّوحِ. إِنْعَاشٌ. تَنَشْنُش.

הַשְׁבָּחָה נ׳ (־חוֹת) ١. تَحْسِينٌ. تَطْيِيبٌ. إِسْتِصْلاَحٌ. تَسْمِيدٌ. ٢. رَفْعُ قِيمَةِ الأَرْضِ ע׳ שֶׁבַח.

הַשְׂבָּעָה נ׳ إِشْبَاعٌ. إِطْعَامٌ حَتَّى الشَّبَعِ. הַשְׂבָּעַת רְצוֹנוֹ שֶׁל פְּלוֹנִי إِرْضَاءُ (إِقْنَاعُ) فُلاَنٍ. جَعْلُهُ مُرْتَاحًا لِـ.

הַשְׁבָּעָה נ׳ (־עוֹת) ١. تَحْلِيفٌ. إِسْتِحْلاَفٌ. إِلْزَامٌ بِقَسَمٍ. ٢. أَدَاءُ يَمِينٍ قَانُونِيَّةٍ. טֶקֶס הַשְׁבָּעָה مَرَاسِيمُ أَدَاءِ اليَمِينِ الدُّسْتُورِيَّةِ (القَانُونِيَّةِ).

הִשָּׁבְעוּת, הישבעות נ׳ تَعَهُّدٌ بِقَسَمٍ. إِلْتِزَامٌ بِيَمِينٍ.

הִשָּׁבְרוּת, הישברות נ׳ إِنْكِسَارٌ. تَكَسُّرٌ. تَحَطُّمٌ. تَهَشُّمٌ.

הַשְׁבָּתָה נ׳ (־תוֹת) ١. تَعْطِيلٌ. شَلٌّ (الحركة او الفرح). قَطْعٌ. تَجْمِيدٌ. ٢. تَعْكِيرُ الجَوِّ. تَكْدِيرٌ. הַשְׁבָּתַת מִפְעָל إِغْلاَقٌ وِقَائِيٌّ (لمصنع مثلاً على ايدي اصحاب العمل كفعل مضاد للعمال في النزاع بين الطرفين). הַשְׁבָּתַת שִׂמְחָה تَعْكِيرُ جَوِّ الفَرَحِ. تَكْدِيرُ الفَرْحَةِ.

הֶשֵּׂג, הישג ז׳ (־גִים) مَكْسَبٌ ج مَكَاسِبُ. مُنْجَزٌ ج مُنْجَزَاتٌ. إِنْجَازٌ ج إِنْجَازَاتٌ. בְּהֶשֵּׂג יָד فِي مُتَنَاوَلِ اليَدِ. قَرِيبُ (سَهْلُ) المَنَالِ. دَانِي القُطُوفِ. הֶשֵּׂגִים לִמּוּדִיִּים مَكَاسِبُ (إِنْجَازَاتٌ) دِرَاسِيَّةٌ. אֵינוֹ בְּהֶשֵּׂג יָד ١. صَعْبُ (عَزِيزُ) المَنَالِ. ٢. لَيْسَ فِي مُتَنَاوَلِ اليَدِ.

הַשָּׂגָה נ׳ (־גוֹת) ١. حُصُولٌ. بُلُوغٌ. نَيْلٌ. إِحْرَازٌ. حِيَازَةٌ. كَسْبٌ. ٢. فَهْمٌ. إِدْرَاكٌ بِالوَعْيِ. ٣. مَفْهُومٌ ج مَفَاهِيمُ. ٤. مُلاَحَظَةٌ. تَنْبِيهٌ. בַּר־הַשָּׂגָה سَهْلُ المَنَالِ.

הַשְׁגָּחָה נ׳ إِشْرَافٌ. رِقَابَةٌ. مُرَاقَبَةٌ. تَفَقُّدٌ. הַשְׁגָּחָה עֶלְיוֹנָה العِنَايَةُ الإِلٰهِيَّةُ. الحَضْرَةُ الإِلٰهِيَّةُ.

הֶשֵּׂגִי ת׳ (־יִּים) إِنْجَازِيٌّ. مَكْسَبِيٌّ.

הֶשֵּׂגִיּוּת נ׳ إِنْجَازِيَّةٌ. نَجَاحٌ. تَحْصِيلٌ. تَقَدُّمٌ.

הַשְׁהָיָה נ׳ (־יוֹת) إِمْهَالٌ. تَأْجِيلٌ. إِرْجَاءٌ. تَلَكُّؤٌ. مُمَاطَلَةٌ. מַנְגְּנוֹן הַשְׁהָיָה جِهَازُ تَوْقِيتٍ (لقنبلة او عبوة ناسفة).

הַשְׁוָאָה, השוואה נ׳ (־אוֹת) ١. مُقَارَنَةٌ. مُقَابَلَةٌ. تَشْبِيهٌ. ٢. مُطَابَقَةٌ. ٣. في الجبر: وَضْعُ مُعَادَلَةٍ. בְּהַשְׁוָאָה לְ بِالمُقَارَنَةِ مَعَهُ. قِيَاسًا عَلَيْهِ. بِالقِيَاسِ إِلَيْهِ.

הַשְׁוָאִי, הַשְׁוָאָתִי, השוואתי ת׳ (־יִּים) مُقَارِنٌ (بحث علمي).

הִשְׁתַּזְּפוּת, הישזפות נ׳ تَشَمُّسٌ. تَسَفُّعٌ. إِسْمِرَارٌ.

הַשְׁחָזָה נ׳ (־זוֹת) شَحْذٌ. سَنٌّ. حَدٌّ. إِرْهَافٌ. אֶבֶן הַשְׁחָזָה حَجَرُ المِسَنِّ. مِشْحَذٌ ج مَشَاحِذُ. مَجْلَخٌ ج مَجَالِخُ.

הַשְׁחָלָה נ׳ لَظْمٌ. إِيلاَجُ الخَيْطِ فِي سَمِّ الإِبْرَةِ. إِسْلاَكٌ.

הִשָּׁחֲקוּת, הישחקות נ׳ إِنْسِحَاقٌ. إِنْسِحَانٌ. طَحْنٌ.

הַשְׁחָרָה נ׳ تَسْوِيدٌ. إِسْوِدَادٌ. جَعْلُهُ أَسْوَدَ اللَّوْنِ. הַשְׁחָרַת פָּנִים تَسْوِيدُ الوَجْهِ. تَشْنِيعٌ. إِهَانَةٌ. بَهْدَلَةٌ.

הַשְׁחָתָה נ׳ (־תוֹת) ١. إِفْسَادٌ. إِتْلاَفٌ. تَشْوِيهٌ. إِسَاءَةٌ. ٢. إِهْلاَكُ الحَرْثِ وَالنَّسْلِ. הַשְׁחָתַת הַמִּדּוֹת إِفْسَادُ الأَخْلاَقِ. إِنْحِلاَلٌ. تَفَسُّخٌ.

הֲשָׁטָה נ׳ تَعْوِيمٌ. إِنْزَالٌ (سفينة مثلاً) إِلَى البَحْرِ. مِلاَحَةٌ.

הִשִּׁיא ע׳ נָשָׂא. **הֵשִׁיב** ע׳ (שוב).

הִשִּׂיג ע׳ (נשג). **הֵשִׂיחַ** ע׳ (שיח).

הֵשִׁיט ע׳ (שוט). **הִשִּׁיל** ע׳ נָשַׁל.

הֵשִׂים ע׳ (שים). **הִשִּׁיק** ע׳ נָשַׁק.

הִשִּׁיר ע׳ נָשַׁר. **הֵשִׁית** ע׳ (שית).

הַשְׁכָּבָה נ׳ إِضْجَاعٌ. إِرْقَادٌ. إِنَامَةٌ. تَهْجِيعٌ. جَعْلُهُ يَنْبَطِحُ أَوْ يَسْتَلْقِي. תְּפִלַּת הַשְׁכָּבָה صَلاَةُ الجِنَازَةِ ע׳ אַשְׁכָּבָה.

הַשְׁכָּחָה נ׳ إِنْسَاءٌ. حَمْلُهُ عَلَى النِّسْيَانِ. طَمْسُ مَعَالِمَ.

הַשְׂכֵּל ז' فَهْمٌ. فِطْنَةٌ. نَبَاهَةٌ. سَدَادُ رَأْيٍ. وَعْيٌ. إِدْرَاكٌ. מוּסַר הַשְׂכֵּל عِظَةٌ ج عِظَاتٌ. عِبْرَةٌ ج عِبَرٌ. مَغْزًى. دَرْسٌ.

הַשְׂכָּלָה נ' ١. ثَقَافَةٌ. مَعْلُومَاتٌ عَامَّةٌ. مَعْرِفَةٌ. ٢. تَثْقِيفٌ. تَعْلِيمٌ. تَنْوِيرٌ. הַשְׂכָּלָה מִקְצוֹעִית دِرَاسَةٌ مِهْنِيَّةٌ. הַשְׂכָּלָה עֲמָמִית (יְסוֹדִית) دِرَاسَةٌ ابْتِدَائِيَّةٌ. تَعْلِيمٌ ابْتِدَائِيٌّ. הַשְׂכָּלָה תִּיכוֹנִית دِرَاسَةٌ ثَانَوِيَّةٌ. تَعْلِيمٌ ثَانَوِيٌّ. בַּעַל הַשְׂכָּלָה גְּבוֹהָה جَامِعِيٌّ. ذُو ثَقَافَةٍ عَالِيَةٍ (جَامِعِيَّةٍ). תְּנוּעַת הַהַשְׂכָּלָה ١. النَّهْضَةُ الثَّقَافِيَّةُ (التي بلغت اوجها في أوربا في القرن الثامن عشر والتي طالبت بتحرير الإنسان من الحكم الاستبدادي وسلطة الكنيسة ونشر الثقافة والتعليم). ٢. حَرَكَةٌ رُوحِيَّةٌ فِي تَأْرِيخِ الشَّعْبِ اليَهُودِيِّ تَأَثَّرَتْ بِالنَّهْضَةِ الثَّقَافِيَّةِ الأُورُبِّيَّةِ.

הַשְׂכָּלָתִי ת' (־יִים) ثَقَافِيٌّ. تَنْوِيرِيٌّ. تَعْلِيمِيٌّ.

הַשְׁכֵּם ת"פ مُبَكِّرًا. بَاكِرًا. بَكِيرٌ. بَدْرِيٌّ. הַשְׁכֵּם וְהַעֲרֵב صَبَاحَ مَسَاءَ. فِي الصَّبُوحِ وَفِي الغَبُوقِ. بُكْرَةً وَعَشِيَّةً.

הַשְׁכָּמָה נ' (־מוֹת) تَبْكِيرٌ. نُهُوضٌ مُبَكِّرًا. إِيقَاظٌ مُبَكِّرًا.

הַשְׁכָּנָה נ' ١. إِسْكَانٌ. إِثْوَاءٌ. إِيوَاءٌ فِي دَارٍ. ٢. إِحْلَالٌ. إِقْرَارٌ. הַשְׁכָּנַת שָׁלוֹם إِحْلَالُ (إِقْرَارُ) السَّلَامِ.

הַשְׂכָּרָה נ' تَأْجِيرٌ. إِكْرَاءٌ. إِعَارَةٌ.

הַשָּׁלָה נ' (־לוֹת) سَلْخٌ. نَزْعٌ. إِسْقَاطٌ. نَفْضُ الثِّمَارِ أَوِ الأَوْرَاقِ.

הַשְׁלָטָה נ' ١. تَسْلِيطٌ. تَوْلِيَةٌ. سَيْطَرَةٌ. ٢. تَخْوِيلٌ. تَفْوِيضٌ. تَمْلِيكٌ.

הַשְׁלָיָה נ' (־יוֹת) ١. إِيهَامٌ. وَهْمٌ ج أَوْهَامٌ. تَغْرِيرٌ. مُخَادَعَةٌ. تَضْلِيلٌ. ٢. أَمَلٌ كَاذِبٌ.

הַשְׁלָכָה נ' (־כוֹת) ١. طَرْحٌ. إِلْقَاءٌ. رَمْيٌ. رَشْقٌ. ٢. نَبْذٌ. تَنْحِيَةٌ. ٣. في علم الاجتماع: إِسْقَاطٌ ج إِسْقَاطَاتٌ. إِنْعِكَاسٌ ج إِنْعِكَاسَاتٌ. הַשְׁלָכוֹת הַמִּלְחָמָה إِنْعِكَاسَاتُ (إِسْقَاطَاتُ) الحَرْبِ. التَّأْثِيرَاتُ السَّلْبِيَّةُ لِلْحَرْبِ.

הַשְׁלָמָה נ' (־מוֹת) ١. إِتْمَامٌ. إِكْمَالٌ. إِسْتِكْمَالٌ. ٢. مُصَالَحَةٌ. مُسَالَمَةٌ. ٣. تَسْلِيمٌ بِالأَمْرِ.

הַשְׁלָשָׁה נ' (־שׁוֹת) إِيدَاعُ تَأْمِينٍ. عَرْبَنَةٌ.

הַשְׂמָאלָה נ' الاتِّجَاهُ يَسَارًا. السَّيْرُ إِلَى اليَسَارِ.

הַשְׁמָדָה נ' إِبَادَةٌ. إِفْنَاءٌ. إِهْلَاكٌ. مَحْوٌ. قَضَاءٌ عَلَى. הַשְׁמָדַת עַם إِبَادَةُ شَعْبٍ. جِينُوسَايْد.

הִשָּׁמְדוּת, הישמדות נ' إِنْقِرَاضٌ. هَلَاكٌ. فَنَاءٌ. إِبَادَةٌ.

הֲשָׂמָה נ' ١. وَضْعٌ. طَرْحٌ. تَرْكٌ (في مكان). ٢. إِدْرَاجٌ فِي. تَعْيِينٌ فِي ע' שִׁבּוּץ. וַעֲדַת הֲשָׂמָה لَجْنَةُ تَعْيِينَاتٍ.

הַשְׁמָטָה נ' (־טוֹת) ١. حَذْفٌ. ٢. إِبْرَاءُ ذِمَّةٍ. إِسْقَاطٌ. إِلْغَاءُ دَيْنٍ. تَنَازُلٌ عَنْ. ٣. إِفْلَاتٌ. إِنْزِلَاقٌ.

הִשָּׁמְטוּת, הישמטות נ' ١. إِنْفِلَاتٌ. تَفَلُّتٌ. إِنْزِلَاقٌ. ٢. إِسْقَاطٌ. حَذْفٌ سَهْوًا.

הַשְׁמָנָה נ' بَدَانَةٌ. سَمَانَةٌ. زِيَادَةٌ فِي الوَزْنِ.

הַשְׁמָעָה נ' إِسْمَاعٌ. تَسْمِيعٌ.

הִשָּׁמְעוּת, הישמעות נ' ١. كَوْنُهُ يُسْمَعُ. ٢. إِطَاعَةٌ. إِنْصِيَاعٌ. إِمْتِثَالٌ. إِسْتِجَابَةٌ.

הַשְׁמָצָה נ' (־צוֹת) طَعْنٌ. ذَمٌّ. تَشْهِيرٌ بِـ. تَشْوِيهُ سُمْعَةٍ.

הַשְׂנָאָה נ' تَكْرِيهٌ. تَبْغِيضٌ. تَمْقِيتٌ. تَنْفِيرٌ.

הִשָּׁנוּת, הישנות נ' تَكَرُّرٌ. تَكْرَارٌ. عَوْدَةٌ. إِعَادَةُ الكَرَّةِ.

הַשְׁעָיָה נ' (־יוֹת) ١. تَعْلِيقٌ. ٢. كَفُّ اليَدِ عَنِ العَمَلِ. تَنْحِيَةٌ مُؤَقَّتَةٌ. הַשְׁעָיַת הַשִּׂיחוֹת تَعْلِيقُ (تَأْجِيلُ) المُحَادَثَاتِ. تَجْمِيدُ المُحَادَثَاتِ.

הִשָּׁעֲנוּת, הישענות נ' إِسْتِنَادٌ إِلَى. إِعْتِمَادٌ عَلَى. إِتِّكَاءٌ عَلَى. رُكُونٌ إِلَى.

הַשְׁעָרָה נ' (־רוֹת) إِفْتِرَاضٌ ج إِفْتِرَاضَاتٌ. فَرْضِيَّةٌ ج فَرْضِيَّاتٌ. حَدْسٌ. تَقْدِيرٌ.

הַשְׁפָּלָה נ' (־לוֹת) ١. إِذْلَالٌ. إِهَانَةٌ. إِمْتِهَانٌ. تَحْقِيرٌ. ٢. غَضُّ الطَّرْفِ. إِطْرَاقٌ.

הַשְׁפָּעָה נ' (־עוֹת) ١. تَأْثِيرٌ ج تَأْثِيرَاتٌ. مُؤَثِّرٌ ج مُؤَثِّرَاتٌ. فَاعِلِيَّةٌ. ٢. نُفُوذٌ. سَطْوَةٌ. ٣. إِغْدَاقٌ. إِسْبَاغٌ. إِنْعَامٌ. אֲזוֹרֵי הַשְׁפָּעָה مَنَاطِقُ نُفُوذٍ.

הַשְׁקָאָה נ' (־אוֹת) رَيٌّ. سَقْيٌ. إِرْوَاءٌ. تَشْرِيبٌ بِالمَاءِ. הַשְׁקָאָה אִינְטֶנְסִיבִית رَيٌّ كَثِيفٌ. سَقْيٌ مُكَثَّفٌ (مُرَكَّزٌ). הַשְׁקָאָה בְּטִפְטוּף الرَّيُّ بِالتَّنْقِيطِ.

הַשָּׁקָה נ' (־קוֹת) ١. مَسٌّ. مُلَامَسَةٌ. ٢. دَقُّ الأَقْدَاحِ بِبَعْضِهَا البَعْضَ (في شرب الخمرة). ٣. تَعْوِيمٌ. إِنْزَالُ سَفِينَةٍ جَدِيدَةٍ إِلَى المَاءِ.

הַשְׁקֵט ١. ז' هُدُوءٌ. سُكُونٌ. دَعَةٌ. إِطْمِئْنَانٌ. ٢. תה"פ بِرَاحَةٍ. بِهُدُوءٍ.

הַשְׁקָטָה נ' تَهْدِئَةٌ. تَسْكِينٌ. تَطْمِينٌ. تَلْطِيفٌ. إِرَاحَةٌ. הַשְׁקָטַת הָרוּחוֹת تَهْدِئَةُ الخَوَاطِرِ.

הַשְׁקָיָה נ' (־יוֹת) ١. إِسْقَاءٌ. إِرْوَاءٌ. ٢. رَيُّ الأَرْضِ. إِرْوَاءُ التُّرْبَةِ.

הַשְׁקָעָה נ' (־עוֹת) ١. إِسْتِثْمَارٌ. تَوْظِيفُ أَمْوَالٍ. ٢. تَغْطِيسٌ. غَمْرٌ. מֶרְכַּז הַהַשְׁקָעוֹת مَرْكَزُ الاسْتِثْمَارَاتِ.

הַשְׁקָפָה נ' (־פוֹת) نَظْرَةٌ. تَصَوُّرٌ. تَأَمُّلٌ. הַשְׁקָפָה כְּלָלִית إِسْتِعْرَاضٌ عَامٌّ (لوجهات النظر). הַשְׁקָפַת עוֹלָם نَظْرَةٌ عَامَّةٌ. تَصَوُّرٌ عَامٌّ. נְקֻדַּת הַשְׁקָפָה وِجْهَةُ نَظَرٍ. رَأْيٌ. تَصَوُّرٌ.

הַשְׁרָאָה נ' (־אוֹת) ١. وَحْيٌ. إِيحَاءٌ. إِلْهَامٌ. ٢. في الكهرباء: حَثٌّ كَهْرَبَائِيٌّ.

הִשָּׂרְדוּת, הישרדות נ' بَقَاءٌ عَلَى قَيْدِ الحَيَاةِ (رغم العراقيل). إِنْتِعَاشٌ.

הַשָּׁרָה נ' إِسْقَاطٌ. تَسَاقُطٌ. نَفْضٌ (ثمار الشجر). تَجْرِيدٌ. הַשָּׁרַת הַשֵּׂעָר تَسَاقُطُ

الشَّعْرِ. سُقُوطُ الشَّعْرِ.

הַשְׂרָטוּת, תישרטות נ' إِنْخِدَاشٌ. إِنْخِمَاشٌ.

הַשְׁרָיָה נ' (־יוֹת) نَقْعٌ. غَمْسٌ. غَمْرٌ ע' שְׁרִיָּה.

הַשְׁרָשָׁה נ' ١. مَدٌّ. إِمْتِدَادُ جُذُورٍ. ٢. مجازًا: تَرَسُّخٌ. إِنْدِمَاجٌ.

הַשָּׁתָּא Ar. תה"פ هذِهِ السَّنَةَ. هذَا العَامَ.

הִשְׁתָּאוּת נ' شِدَّةٌ. إِنْشِدَاهٌ. إِنْذِهَالٌ. تَعَجُّبٌ. إِنْبِهَارٌ.

הִשְׁתַּבְּחוּת נ' تَفَاخُرٌ. إِفْتِخَارٌ. مُبَاهَاةٌ. غَبْطُ النَّفْسِ.

הִשְׁתַּבְּצוּת נ' إِنْدِرَاجٌ (في الخانة الملائمة). تَأَطُّرٌ. تَرَصُّعٌ.

הִשְׁתַּבְּרוּת נ' تَكَسُّرٌ. تَحَطُّمٌ. تَهَشُّمٌ. הִשְׁתַּבְּרוּת קֶרֶן אוֹר في الفيزياء. إِنْكِسَارُ شُعَاعِ الضَّوْءِ. حُيُودُ الضَّوْءِ.

הִשְׁתַּבְּשׁוּת נ' (־שֻׁיּוֹת) ١. تَشَوُّشٌ. تَشَوُّهٌ. بَلْبَلَةٌ. إِرْتِبَاكٌ. إِنْطِمَاسٌ. ٢. تَحَرُّفٌ. وُقُوعُ أَغْلَاطٍ.

הִשְׁתַּדְּכוּת נ' ١. عَرْضُ وِسَاطَةٍ لِلتَّزَوُّجِ. تَزَوُّجٌ. ٢. زَوَاجٌ بِالوِسَاطَةِ.

הִשְׁתַּדְּלוּת נ' (־לֻיּוֹת) مُحَاوَلَةٌ. سَعْيٌ. جُهْدٌ. إِجْتِهَادٌ.

הֲשָׁתָה נ' وَضْعٌ. إِحْلَالٌ. جَعْلٌ فِي.

הִשְׁתַּהוּת נ' تَرَيُّثٌ. تَمَهُّلٌ. تَلَكُّؤٌ. تَأَخُّرٌ. تَعَوُّقٌ.

הִשְׁתּוֹבְבוּת נ' (־בֻיּוֹת) طَيْشٌ. تَصَابٍ(ي). وَلْدَنَةٌ. مُجُونٌ صِبْيَانِيٌّ.

הִשְׁתַּווּת נ' ١. تَعَادُلٌ. تَكَافُؤٌ. تَوَازُنٌ. تَسَاوٍ(ي). تَشَابُهٌ. تَنَاظُرٌ. ٢. تَرَاضٍ(ي). تَسْوِيَةٌ. إِتِّفَاقٌ.

הִשְׁתּוֹחֲחוּת נ' ١. طَأْطَأَةٌ. إِطْرَاقٌ. إِنْحِنَاءٌ. تَنْكِيسٌ. إِسْبَالُ النَّظَرِ. ٢. خُنُوعٌ.

הִשְׁתּוֹלְלוּת נ' (־לֻיּוֹת) عَرْبَدَةٌ. إِهْتِيَاجٌ. جُمُوحٌ. طَيْشٌ.

הִשְׁתּוֹמְמוּת נ' (־מֻיּוֹת) ١. تَعَجُّبٌ. عَجَبٌ. إِسْتِغْرَابٌ. إِنْدِهَاشٌ. دَهْشَةٌ. ذُهُولٌ.

הִשְׁתּוֹקְקוּת נ' (־קֻיּוֹת) تَشَوُّقٌ. إِشْتِيَاقٌ. تَلَهُّفٌ إِلَى. حَنِينٌ إِلَى.

הִשְׁתַּזְּפוּת נ' تَشَمُّسٌ. تَلَوُّحٌ بِالشَّمْسِ. تَسَفُّعٌ. إِسْمِرَارٌ. أَخْذُ حَمَّامٍ شَمْسِيٍّ.

הִשְׁתַּזְּרוּת נ' إِنْفِتَالٌ. حَبْكٌ. تَشَابُكٌ. تَدَاخُلٌ. خَرْبَقَةٌ.

הִשְׁתַּחֲוָוּת נ' رُكُوعٌ. سُجُودٌ. إِنْحِنَاءٌ. إِطْرَاقٌ.

הִשְׁתַּחֲלוּת נ' إِخْتِرَاقٌ. نَفَاذٌ. وُلُوجٌ فِي مَدْخَلٍ ضَيِّقٍ. نَفَاذٌ فِي مَمَرٍّ.

הִשְׁתַּחֲצוּת, הִשְׁתַּחַצְנוּת נ' تَبَجُّحٌ. تَغَطْرُسٌ. تَعَجْرُفٌ. تَكَبُّرٌ. إِغْتِرَارٌ بِالنَّفْسِ.

הִשְׁתַּחֲקוּת נ' إِنْسِحَاقٌ. إِنْسِحَانٌ. سَحْنٌ. سَحْقٌ.

הִשְׁתַּחְרְרוּת נ' ١. تَحَرُّرٌ. إِنْعِتَاقٌ. إِنْفِكَاكٌ. ٢. تَسْرِيحٌ. إِعْتِزَالُ مَنْصِبٍ. إِسْتِعْفَاءٌ.

הִשְׁתַּטּוּת נ' تَهَوُّسٌ. تَصَرُّفٌ بِحَمَاقَةٍ. خُرْقٌ. حَمَاقَةٌ.

הִשְׁתַּטְּחוּת נ' (־חֻיּוֹת) تَمَدُّدٌ. إِسْتِلْقَاءٌ. إِنْبِطَاحٌ. הִשְׁתַּטְּחוּת עַל קִבְרֵי קְדוֹשִׁים زِيَارَةُ مَقَامَاتِ الأَوْلِيَاءِ.

הִשְׁתַּיְּכוּת, השתייכות נ' إِنْتِمَاءٌ إِلَى. إِنْتِسَابٌ إِلَى. إِنْضِمَامٌ. إِتِّبَاعٌ. تَعَلُّقٌ بِـ.

הִשְׁתַּכְּחוּת נ' إِمِّحَاءٌ مِنَ الذَّاكِرَةِ. نِسْيَانٌ. غُرُوبٌ عَنِ البَالِ.

הִשְׁתַּכְלְלוּת נ' تَحَسُّنٌ. صَلَاحٌ. تَقَدُّمٌ. إِسْتِكْمَالٌ. إِتْقَانٌ. إِحْكَامٌ. تَهَذُّبٌ.

הִשְׁתַּכְּנוּת נ' دُخُولٌ فِي سَكَنٍ. إِقَامَةٌ فِي. حُلُولٌ. تَوَطُّنٌ فِي. إِسْتِقْرَارٌ.

הִשְׁתַּכְנְעוּת נ' إِقْتِنَاعٌ. تَيَقُّنٌ. تَثَبُّتٌ مِنْ. تَأَكُّدٌ مِنْ.

הִשְׂתַּכְּרוּת נ' كَسْبُ أَجْرٍ. مُكَافَأَةٌ. حُصُولٌ عَلَى رَاتِبٍ.

הִשְׁתַּכְּרוּת נ' سُكْرٌ. خُمَارٌ. ثَمَلٌ. شُرْبُ المُسْكِرَاتِ.

הִשְׁתַּכְשְׁכוּת נ' خَوْضٌ بِالمَاءِ. طَرْطَشَةُ المَاءِ عَلَى نَفْسِهِ. تَطْبِيشٌ.

הִשְׁתַּלְּבוּת נ' إِنْدِمَاجٌ. تَرَابُطٌ. تَوَاشُجٌ. تَكَافُلٌ. הִשְׁתַּלְּבוּת בַּחֶבְרָה إِنْدِمَاجٌ فِي المُجْتَمَعِ.

הַשְׁתָּלָה נ' (־לוֹת) ١. شَتْلٌ. غَرْسٌ. ٢. في الطب: زَرْعُ عُضْوٍ فِي الجِسْمِ. تَطْعِيمٌ. ٣. دَسُّ جَاسُوسٍ.

הִשְׁתַּלְהֲבוּת נ' ١. تَحَمُّسٌ. حَمَاسٌ. ٢. إِلْتِهَابٌ. تَوَقُّدٌ.

הִשְׁתַּלְּחוּת נ' (־חֻיּוֹת) تَهَجُّمٌ. تَحَامُلٌ عَلَى. هُجُومٌ كَلَامِيٌّ.

הִשְׁתַּלְּטוּת נ' (־טֻיּוֹת) ١. تَسَلُّطٌ. سَيْطَرَةٌ. تَحَكُّمٌ. تَمَلُّكٌ. إِمْتِلَاكٌ. وَضْعُ اليَدِ عَلَى. هَيْمَنَةٌ. ٢. تَغَلُّبٌ عَلَى.

הִשְׁתַּלְּמוּת נ' (־מֻיּוֹת) إِسْتِكْمَالٌ. إِتْمَامٌ. تَخَصُّصٌ. קוּרְס הִשְׁתַּלְּמוּת دَوْرَةٌ تَكْمِيلِيَّةٌ. دَوْرَةُ تَخَصُّصٍ.

הִשְׁתַּלְשְׁלוּת נ' (־לֻיּוֹת) ١. تَسَلْسُلٌ. تَلَاحُقٌ. تَتَابُعٌ. تَعَاقُبٌ. تَطَوُّرٌ. ٢. تَدَلٍّ(ي).

הִשְׁתַּמְּטוּת נ' (־טֻיּוֹת) ١. تَمَلُّصٌ. تَهَرُّبٌ. تَنَصُّلٌ مِنْ. ٢. مُمَاطَلَةٌ. تَسْوِيفٌ.

הִשְׁתַּמְּעוּת נ' (־עֻיּוֹת) تَأَوُّلٌ. حَمْلٌ عَلَى مَحْمَلٍ. إِحْتِمَالُ وَجْهَيْنِ أَوْ أَكْثَرَ.

הִשְׁתַּמְּרוּת נ' صِيَانَةٌ. صَوْنٌ. حِفْظٌ. حِفَاظٌ. إِحْتِرَاسٌ.

הִשְׁתַּמְּשׁוּת נ' إِسْتِعْمَالٌ. إِسْتِخْدَامٌ. تَصَرُّفٌ بِـ. تَعَاطٍ(ي). إِنْتِفَاعٌ بِـ. إِسْتِعَانَةٌ بِـ.

הַשְׁתָּנָה נ' تَبَوُّلٌ. إِدْرَارُ البَوْلِ. شَخٌّ.

הִשְׁתַּנּוּת נ' تَغَيُّرٌ. تَبَدُّلٌ. تَحَوُّلٌ. إِسْتِحَالَةٌ إِلَى.

הִשְׁתַּנְּקוּת נ' إِخْتِنَاقٌ. ضِيقُ النَّفَسِ. زَنَقٌ.

הִשְׁתַּעְבְּדוּת נ' إِسْتِعْبَادٌ. خُضُوعٌ. إِسْتِكَانَةٌ. رُضُوخٌ.

הִשְׁתַּעֲלוּת נ' (־לֻיּוֹת) سُعَالٌ. قَحٌّ. كَحٌّ.

הִשְׁתַּעַמְּמוּת נ' تَبَرُّمٌ. تَضَجُّرٌ. مَلَلٌ. سَآمَةٌ. تَمَلْمُلٌ.

הִשְׁתַּעַשְׁעוּת נ' تَمَازُحٌ. تَسَلٍّ(ي). تَلَهٍّ(ي). لَهْوٌ. لَعِبٌ. تَنَدُّرٌ.

הִשְׁתַּפְּכוּת נ' (־כֻיּוֹת) ١. إِنْصِبَابٌ. إِنْسِكَابٌ. إِنْهِمَارٌ. إِنْهِمَالٌ. إِنْسِيَابٌ. تَدَفُّقٌ. ٢. تَنْفِيسٌ (عن الهموم).

הִשְׁתַּפְּלוּת נ' (־לֻיּוֹת) ١. إِنْحِدَارٌ. نُزُولٌ. تَدَنٍّ(ي). هُبُوطٌ.

הִשְׁתַּפְּרוּת נ' تَحَسُّنٌ. تَقَدُّمٌ. إِصْلاَحٌ. صَلاَحٌ. تَطَوُّرٌ.

הִשְׁתַּפְשְׁפוּת נ' ١. إِحْتِكَاكٌ. إِنْفِرَاكٌ. ٢. رَثَاثَةٌ. تَبْلِيَةٌ. ٣. تَمَرُّسٌ. إِكْتِسَابُ خِبْرَةٍ.

הַשְׁתָּקָה נ' (־קוֹת) ١. إِسْكَاتٌ. إِلْجَامٌ. إِصْمَاتٌ. ٢. طَمْسُ مَعَالِمَ. تَسَتُّرٌ عَلَى.

הִשְׁתַּקְּמוּת נ' تَأَهُّلٌ. إِنْتِعَاشٌ. عَوْدَةٌ إِلَى لِيَاقَتِهِ لِلْعَمَلِ.

הִשְׁתַּקְּעוּת נ' ١. إِسْتِقْرَارٌ. تَوَطُّنٌ. ٢. تَرَسُّبٌ. غَوْصٌ. غَطْسٌ. إِنْغِمَارٌ.

הִשְׁתַּקְּפוּת נ' (־פֻיּוֹת) ١. إِنْعِكَاسٌ. شَفَّافِيَةٌ. شَفَافِيَةٌ. ٢. تَأَمُّلٌ. إِمْعَانُ النَّظَرِ. ٣. تَعْبِيرٌ عَنْ.

הִשְׁתַּרְבְּבוּת נ' ١. تَدَاخُلٌ. تَشَابُكٌ. خَرْبَقَةٌ. ٢. تَدَلٍّ(ي). إِمْتِدَادٌ. دَنْدَلَةٌ.

הִשְׁתָּרְגוּת נ' تَشَابُكٌ. تَعَقُّدٌ. تَدَاخُلُ أَغْصَانِ الشَّجَرِ. إِلْتِفَافٌ. خَرْبَقَةٌ.

הִשְׁתָּרְכוּת נ' (־כֻיּוֹת) إِنْجِرَارٌ بِتَثَاقُلٍ. إِنْسِحَابٌ بِبُطْءٍ.

הִשְׁתָּרְעוּת נ' ١. إِمْتِدَادٌ. إِنْبِسَاطٌ. إِتِّسَاعٌ. ٢. إِسْتِلْقَاءٌ.

הִשְׁתָּרְשׁוּת נ' ١. تَجَذُّرٌ. تَرَسُّخُ الجُذُورِ. تَأَصُّلٌ. رُسُوخٌ. تَوَطُّدٌ. ٢. إِنْدِمَاجٌ.

הַשְׁתָּתָה נ' ١. تَأْسِيسٌ عَلَى. بِنَاءٌ عَلَى. إِقَامَةٌ عَلَى. تَوْطِيدٌ. تَمْكِينٌ. ٢. إِسْنَادٌ.

הִשְׁתַּתְּפוּת נ' (־פֻיּוֹת) مُشَارَكَةٌ. إِشْتِرَاكٌ. مُسَاهَمَةٌ. مُشَاطَرَةٌ. הִשְׁתַּתְּפוּת עַצְמִית في التامينات: مُشَارَكَةٌ شَخْصِيَّةٌ (في الضرر الحاصل لصاحب التامين).

הִשְׁתַּתְּקוּת נ' ١. تَخَرُّسٌ. صُمَاتٌ. سُكُوتٌ. وُجُومٌ. ٢. تَعَطُّلٌ. شَلَلُ حَرَكَةٍ.

הִתְאַבְּדוּת נ' (־דֻיּוֹת) إِنْتِحَارٌ. قَتْلُ النَّفْسِ.

הִתְאַבְּכוּת נ' (־כֻיּוֹת) تَصَاعُدٌ (دخان مثلاً). إِنْعِقَادٌ.

הִתְאַבְּלוּת נ' تَفَجُّعٌ عَلَى. تَأَسٍّ(ي). حُزْنٌ عَلَى. حِدَادٌ.

הִתְאַבְּנוּת נ' ١. تَحَجُّرٌ. تَصَلُّبٌ. تَجَمُّدٌ. ٢. ذُهُولٌ. إِنْشِدَاهٌ. ٣. مجازا: جُمُودٌ. عَدَمُ تَطَوُّرٍ.

הִתְאַבְּקוּת נ' (־קֻיּוֹת) ١. مُصَارَعَةٌ. مُنَازَلَةٌ. ٢. إِغْبِرَارٌ. تَعَفُّرٌ.

הִתְאַגְּדוּת נ' (־דֻיּוֹת) ١. إِتِّحَادٌ (في جمعية). إِنْتِظَامٌ. ٢. رَابِطَةٌ. إِتِّحَادٌ. جَمْعِيَّةٌ.

הִתְאַגְּרְפוּת נ' مُلاَكَمَةٌ. مُبَاكَسَةٌ.

הִתְאַדּוּת נ' تَبَخُّرٌ. تَصَاعُدُ البُخَارِ. تَصَعُّدٌ (تحول إلى بخار من جامد).

הִתְאַדְּמוּת נ' إِحْمِرَارٌ. تَوَرُّدٌ. تَخَضُّبٌ.

הִתְאַהֲבוּת נ' ١. تَوَلُّعٌ بِـ. شَغَفٌ. مَحَبَّةٌ. مَوَدَّةٌ. وُقُوعٌ فِي حُبٍّ.

הִתְאַוּוּת נ' إِشْتِهَاءٌ. إِبْتِغَاءٌ. إِشْتِيَاقٌ إِلَى. رَغْبَةٌ جَامِحَةٌ.

הִתְאוֹנְנוּת נ' (־נֻיּוֹת) تَشَكٍّ(ي). تَذَمُّرٌ مِنْ. تَظَلُّمٌ.

הִתְאַוְרְרוּת, התאווררות נ' ١. تَهَوٍّ(ي). تَهْوِيَةٌ. تَجَدُّدُ الهَوَاءِ. ٢. تَرْوِيحٌ. تَنْفِيسٌ.

הִתְאוֹשְׁשׁוּת נ' إِنْتِعَاشٌ. إِسْتِعَادَةُ القُوَّةِ. إِبْلاَلٌ. شِفَاءٌ. חֲדַר הִתְאוֹשְׁשׁוּת غُرْفَةُ العِنَايَةِ المُكَثَّفَةِ. حُجْرَةُ الإِنْعَاشِ.

הִתְאַזְּנוּת נ' تَوَازُنٌ. إِتِّزَانٌ. تَعَادُلٌ. تَسَاوٍ(ي). تَكَافُؤٌ.

הִתְאַזְּרוּת נ' إِسْتِجْمَاعُ القُوَى. تَشَجُّعٌ. إِسْتِعَادَةُ رَبَاطَةِ الجَأْشِ.

הִתְאַזְרְחוּת נ' تَجَنُّسٌ (بجنسية). تَمَاهٍ(ي). مُوَاطَنَةٌ.

הִתְאַחֲדוּת נ' (־דֻיּוֹת) ١. إِتِّحَادٌ. ٢. جَمْعِيَّةٌ. رَابِطَةٌ. نِقَابَةٌ. ٣. تَوْحِيدٌ. ضَمٌّ.

הִתְאַחוּת נ' إِلْتِئَامٌ. رَأْبٌ. رَبْطٌ. تَرْقِيعٌ. إِلْتِحَامٌ. إِنْدِمَالٌ.

הִתְאַיְּדוּת נ' تَبَخُّرٌ. تَصَاعُدُ البُخَارِ. تَصَعُّدٌ إِلَى بُخَارٍ.

הִתְאַכְזְבוּת נ' تَخَيُّبٌ. خَيْبَةٌ. إِنْخِذَالٌ. إِنْقِطَاعُ الأَمَلِ مِنْ.

הִתְאַכְזְרוּת נ' تَصَلُّبٌ. صَرَامَةٌ. مُعَامَلَةٌ بِقَسْوَةٍ. قَسَاوَةٌ.

הִתְאַכְלְסוּת נ' إِعْمَارٌ بِالسُّكَّانِ. تَعْمِيرٌ. إِسْكَانٌ.

הִתְאַכְסְנוּת נ' نُزُولٌ (في فندق مثلاً). مَبِيتٌ. حُلُولٌ ضَيْفًا عَلَى.

הִתְאַלְמְנוּת נ' تَرَمُّلٌ. تَأَيُّمٌ. فِقْدَانُ الزَّوْجِ.

הֶתְאֵם ז' (־מִים) مُلاَءَمَةٌ. إِنْسِجَامٌ. مُطَابَقَةٌ. مُوَافَقَةٌ. בְּהֶתְאֵם לְ־ وَفْقًا لِـ. بِمُوجِبِ. طِبْقًا لِـ. حَسَبَ. بِمُقْتَضَى.

הַתְאָמָה נ' (־מוֹת) ١. مُلاَءَمَةٌ. إِنْسِجَامٌ. مُطَابَقَةٌ. تَوَاؤُمٌ. مُجَانَسَةٌ. أَهْلِيَّةٌ. ٢. في الهندسة: تَطَابُقُ الزَّوَايَا.

הִתְאַמְּנוּת נ' تَمَرُّنٌ. مِرَانٌ. تَدَرُّبٌ. تَعَوُّدٌ. تَرَيُّضٌ. تَعَلُّمٌ.

הִתְאַמְּצוּת נ' (־צֻיּוֹת) إِجْتِهَادٌ. بَذْلُ الجُهْدِ (الجَهْدِ). شَحْذُ الهِمَّةِ. سَعْيٌ.

הִתְאַמְּתוּת נ' تَأَكُّدٌ. تَحَقُّقٌ. ثُبُوتٌ. ظُهُورُ صِدْقِ الأَمْرِ.

הִתְאַנּוּת נ' تَحَرُّشٌ. إِسْتِفْزَازٌ. تَعَرُّضٌ لِـ.

הִתְאַסְלְמוּת נ' تَأَسْلُمٌ. الدُّخُولُ فِي الدِّينِ الإِسْلاَمِيِّ.

הִתְאַסְּפוּת נ' تَجَمُّعٌ. تَجَمْهُرٌ. إِحْتِشَادٌ. تَأَلُّبٌ عَلَى.

הִתְאַפְּסוּת נ' تَصَفُّرٌ. إِصْفَارٌ. جَعْلُهُ صِفْرًا.

הִתְאַפְּקוּת נ' تَمَالُكُ النَّفْسِ. تَجَلُّدٌ. ضَبْطُ النَّفْسِ. تَمَاسُكٌ.

הִתְאַפְּרוּת נ' مَاكْيَاج. تَجَمُّلٌ. تَزَوُّقٌ. تَبَرُّجٌ. تَزَيُّنٌ.

הִתְאַקְלְמוּת נ' تَأَقْلُمٌ. تَكَيُّفٌ لِلْمُحِيطِ. تَهَايُؤٌ.

הִתְאַרְגְּנוּת נ' (־נֻיּוֹת) إِنْتِظَامٌ. كَوْنُهُ مُنْتَظِمًا فِي إِطَارٍ مُنَظَّمٍ.

הִתְאָרְחוּת נ' (־חֻיּוֹת) تَضَيُّفٌ. إِقْتِرَاءٌ. كَوْنُهُ مَعْزُومًا (مَدْعُوًّا) لَدَى.

הִתְאָרְכוּת נ' إِسْتِطَالَةٌ. إِمْتِدَادٌ. إِسْتِدَامَةٌ. كَوْنُهُ أَطْوَلَ مِمَّا كَانَ.

הִתְבָּאֲרוּת נ' إِتِّضَاحٌ. تِبْيَانٌ. وُضُوحٌ. شَرْحٌ.

הִתְבַּגְּרוּת נ' مُرَاهَقَةٌ. بُلُوغٌ. גִּיל הַהִתְבַּגְּרוּת سِنُّ الْمُرَاهَقَةِ (سن ١٢–١٨).

הִתְבַּדּוּת נ' إِنْتِفَاءٌ. ظُهُورُ زَيْفِهِ. ثُبُوتُ بُطْلَانِهِ. بُطْلَانٌ.

הִתְבַּדְּחוּת נ' (־חֻיּוֹת) تَنَدُّرٌ. تَفَكُّهٌ. تَنْكِيتٌ. مَزْحٌ. تَبَادُلُ النُّكَتِ.

הִתְבַּדְּלוּת נ' إِنْفِصَالٌ. إِنْعِزَالٌ. تَمَايُزٌ عَنْ. إِبْتِعَادٌ.

הִתְבַּהֲמוּת נ' تَوَحُّشٌ. تَحَيْوُنٌ. حَيْوَنَةٌ. بَهِيمِيَّةٌ.

הִתְבַּהֲרוּת נ' (־רֻיּוֹת) ١. إِنْجِلَاءٌ. إِنْقِشَاعُ الْغَيْمِ. صَفَاءٌ. ٢. مجازا: إِتِّضَاحٌ.

הִתְבּוֹדְדוּת נ' (־דֻיּוֹת) إِعْتِكَافٌ. إِنْعِزَالٌ. إِعْتِزَالٌ. إِنْفِرَادٌ. إِنْزِوَاءٌ. إِخْتِلَاءٌ.

הִתְבּוֹלְלוּת נ' ١. إِخْتِلَاطٌ. إِمْتِزَاجٌ. إِنْدِمَاجٌ فِي الْمُجْتَمَعِ. إِنْصِهَارٌ. ٢. تَزَوُّجُ الْيَهُودِيِّ أَوِ الْيَهُودِيَّةِ بِزَوْجٍ غَيْرِ يَهُودِيٍّ.

הִתְבּוֹנְנוּת נ' إِنْعَامُ النَّظَرِ فِي. إِمْعَانٌ. تَمَعُّنٌ فِي. تَأَمُّلٌ. تَفَرُّسٌ. تَعَمُّقٌ.

הִתְבּוֹסְסוּת נ' تَمَرُّغٌ. تَخَبُّطٌ. تَضَرُّجٌ (بالدم). تَوَحُّلٌ.

הִתְבּוֹשְׁשׁוּת נ' ١. الشُّعُورُ بِالْخَجَلِ. إِسْتِحْيَاءٌ. ٢. تَلَكُّؤٌ. تَأَخُّرٌ.

הִתְבַּזְבְּזוּת נ' تَبَذُّرٌ. تَبَدُّدٌ. ضَيَاعٌ.

הִתְבַּזּוּת נ' (־זֻיּוֹת) تَبَهْدُلٌ. تَشَنُّعٌ. شَنَاعَةٌ. تَحَقُّرٌ.

הִתְבַּטְּאוּת נ' (־אֻיּוֹת) تَعْبِيرٌ. إِعْرَابٌ عَنْ. إِفْصَاحٌ عَنْ. إِبْدَاءٌ.

הִתְבַּטְּלוּת נ' ١. إِسْتِهَانَةٌ بِالنَّفْسِ. تَقْلِيلٌ مِنْ قِيمَةِ نَفْسِهِ. ٢. تَعَطُّلٌ. إِلْغَاءٌ. تَبَطُّلٌ. ٣. قَتْلُ (تَضْيِيعُ) الْوَقْتِ.

הִתְבַּיְּשׁוּת, התביישות נ' إِسْتِحْيَاءٌ. حَيَاءٌ. خَجَلٌ. إِسْتِخْزَاءٌ.

הִתְבַּכְיְנוּת, התבכיינות נ' تَبَاكٍ(ي). تَكَلُّفُ الْبُكَاءِ.

הִתְבַּיְּתוּת, התבייתות נ' إِنْجِذَابٌ نَحْوَ الْهَدَفِ.

הִתְבַּלְבְּלוּת נ' إِرْتِبَاكٌ. تَبَلْبُلٌ. تَحَيُّرٌ. حَيْرَةٌ. تَشَوُّشٌ.

הִתְבַּלּוּת נ' إِسْتِهْلَاكٌ. تَآكُلٌ. تَهَلْهُلٌ. تَهَرُّؤٌ. رَثَاثَةٌ.

הִתְבַּלְּטוּת נ' (־טֻיּוֹת) ١. بُرُوزٌ. نُتُوءٌ. ظُهُورٌ لِلْعِيَانِ. ٢. بَرَاعَةٌ. تَفَوُّقٌ. تَمَيُّزٌ.

הִתְבַּסְּמוּת נ' ١. إِنْتِشَاءٌ. سُكْرٌ. ٢. تَعَطُّرٌ. تَضَمُّخٌ.

הִתְבַּסְּסוּת נ' ١. تَوَطُّدٌ. تَثَبُّتٌ. تَرَسُّخٌ. رُسُوخٌ. تَمَكُّنٌ. ٢. إِسْتِنَادٌ إِلَى. رُكُونٌ إِلَى.

הִתְבַּצְּעוּת נ' إِنْجَازٌ. تَنْفِيذٌ. تَفْعِيلٌ. تَحَقُّقٌ. إِتْمَامٌ.

הִתְבַּצְּרוּת נ' ١. تَحَصُّنٌ. إِسْتِحْكَامٌ. تَخَنْدُقٌ. إِعْتِصَامٌ. ٢. تَعَزُّزٌ. تَوَثُّقٌ.

הִתְבַּקְּעוּת נ' تَصَدُّعٌ. تَشَقُّقٌ. إِنْفِلَاقٌ. إِنْشِطَارٌ.

הִתְבַּרְגוּת נ' ١. لَوْلَبَةٌ. تَحَوٍّ(ي). رَبْطٌ بِلَوْلَبٍ. ٢. ס"ל إِنْدِسَاسٌ. إِنْدِمَاجٌ فِي.

הִתְבָּרְרוּת נ' إِتِّضَاحٌ. وُضُوحٌ. إِنْجِلَاءٌ. تَبَيُّنٌ.

הִתְבַּשְּׁלוּת נ' ١. إِسْتِوَاءُ الطَّعَامِ. إِنْطِبَاخٌ. ٢. نُضُوجٌ. إِينَاعٌ.

הִתְבַּשְּׂמוּת נ' تَعَطُّرٌ. تَأَرُّجٌ. تَضَوُّعٌ.

הִתְבַּשְּׂרוּת נ' إِسْتِبْشَارٌ. تَيَمُّنٌ. تَلَقِّي خَبَرٍ سَارٍّ.

הִתְגָּאוּת נ' تَفَاخُرٌ. مُفَاخَرَةٌ. تَكَبُّرٌ. مُبَاهَاةٌ. زَهْوٌ. تَبَخْتُرٌ. تَغَطْرُسٌ. غُرُورٌ.

הִתְגַּבְּרוּת נ' ١. إِسْتِقْوَاءٌ. إِشْتِدَادٌ. تَغَلُّبٌ عَلَى. ٢. تَفَاقُمٌ. إِسْتِفْحَالٌ. ٣. تَجَبُّرٌ. تَكَبُّرٌ.

הִתְגַּבְּשׁוּת נ' ١. تَبَلُّرٌ. تَبَلْوُرٌ. ٢. تَكَتُّلٌ. إِتِّحَادٌ. تَضَافُرُ الْقُوَى.

הִתְגּוֹדְדוּת נ' (־דֻיּוֹת) ١. إِحْتِشَادٌ. تَجَمُّعٌ. ٢. تَخَدُّشٌ. خَمْشٌ.

הִתְגּוֹלְלוּת נ' ١. تَدَحْرُجٌ. تَدَهْوُرٌ. تَمَرُّغٌ. ٢. إِتِّهَامٌ. إِفْتِرَاءٌ عَلَى.

הִתְגַּוְּנוּת, התגוונות נ' (־נֻיּוֹת) تَنَوُّعٌ فِي اللَّوْنِ. تَلَوُّنٌ. تَغَيُّرٌ.

הִתְגּוֹנְנוּת נ' (־נֻיּוֹת) مُدَافَعَةٌ عَنِ النَّفْسِ. دِفَاعٌ. ذِيَادٌ عَنْ. إِحْتِمَاءٌ. הִתְגּוֹנְנוּת אֶזְרָחִית (הג"א) الدِّفَاعُ الْمَدَنِيُّ.

הִתְגּוֹרְרוּת נ' سَكَنٌ. سُكْنَى. كَوْنُهُ قَاطِنًا فِي.

הִתְגּוֹשְׁשׁוּת נ' (־שֻׁיּוֹת) مُغَالَبَةٌ. مُنَاضَلَةٌ. نِضَالٌ. مُصَارَعَةٌ. مُوَاجَهَةٌ.

הִתְגַּיְּסוּת, התגייסות נ' ١. تَجَنُّدٌ. إِنْخِرَاطٌ فِي سِلْكِ الْجُنْدِيَّةِ. إِنْضِوَاءٌ فِي خِدْمَةِ الْعَلَمِ. ٢. تَطَوُّعٌ (لمشروع مثلاً). حَشْدُ الطَّاقَةِ فِي سَبِيلِ.

הִתְגַּיְּרוּת, התגיירות נ' (־רֻיּוֹת) تَهَوُّدٌ. إِعْتِنَاقُ الدِّيَانَةِ الْيَهُودِيَّةِ.

הִתְגַּלְגְּלוּת נ' (־לֻיּוֹת) ١. تَدَحْرُجٌ. دَحْرَجَةٌ. تَقَلُّبٌ. تَدَهْوُرٌ. دَوَرَانٌ. ٢. تَطَوُّرٌ. ٣. تَحَوُّلٌ (من مرحلة إلى اخرى). تَسَلْسُلٌ. إِسْتِحَالَةٌ. ٤. تَمَرُّغٌ.

הִתְגַּלּוּת נ' (־לֻיּוֹת) ظُهُورٌ. طُلُوعٌ. إِنْكِشَافٌ. تَجَلٍّ(ي). הִתְגַּלּוּת אֱלֹהִית في الصوفية الإسلامية: الْكَشْفُ الْإِلٰهِيُّ. חַג הַהִתְגַּלּוּת في المسيحية: عِيدُ الْغِطَاسِ. عِيدُ الظُّهُورِ.

הִתְגַּלְּמוּת נ' (־מֻיּוֹת) ١. تَجَسُّمٌ. تَجَسُّدٌ. ٢. تَحَوُّلٌ. إِسْتِحَالَةٌ (الحشرات).

הִתְגַּלְּעוּת נ' نُشُوبُ خِلَافٍ. وُقُوعٌ. حُدُوثٌ.

הִתְגַּלְּשׁוּת נ' تَزَلُّقٌ. إِنْزِلَاقٌ. تَزَلُّجٌ. إِنْحِدَارٌ.

הִתְגַּמְּדוּת נ' تَحَجُّمٌ. تَحْجِيمٌ. تَقَلُّصٌ. قِصَرٌ. تَقَصُّرٌ.

הִתְגַּמְּשׁוּת נ' تَلَيُّنٌ. لُيُونَةٌ. تَلَدُّنٌ. لَدَانَةٌ. مَطَاطِيَّةٌ.

הִתְגַּנְּבוּת נ' (־בֻיּוֹת) تَلَصُّصٌ. تَسَلُّلٌ. إِنْسِلَالٌ. تَفَلُّتٌ. إِنْدِسَاسٌ.

הִתְגַּנְדְּרוּת נ' (־רֻיּוֹת) تَأَنُّقٌ. تَبَرُّجٌ. تَغَنْدُرٌ. تَبَخْتُرٌ. تَدَلُّعٌ.

הִתְגַּעְגְּעוּת נ' تَشَوُّقٌ. إِشْتِيَاقٌ. تَلَهُّفٌ. حَنِينٌ. تَحَرُّقٌ شَوْقًا.

הִתְגַּעֲשׁוּת נ' (־שֻׁיּוֹת) ١. ثَوَرَانٌ. فَوَرَانٌ. إِصْطِخَابٌ. ٢. إِنْفِجَارٌ بُرْكَانِيٌّ. ٣. هَيَجَانٌ. هَرْجٌ وَمَرْجٌ. هَرْجَلَةٌ.

הִתְגַּפְּפוּת נ' (־פֻיּוֹת) تَحاضُنٌ. مُحاضَنَةٌ. مُعانَقَةٌ. مُلاطَفَةٌ. مُغازَلَةٌ.

הִתְגָּרְדוּת נ' تَحَكُّكٌ (بالاظافر). إحْتِكاكٌ. حَكُّ الجِلْدِ.

הִתְגָּרוּת נ' (־רֻיּוֹת) إسْتِفْزازٌ. تَحَرُّشٌ. تَحَدٍّ(ي). إثارَةٌ.

הִתְגָּרְשׁוּת נ' طَلاقٌ. إنْفِصالُ الزَّوْجَيْنِ.

הִתְגַּשְּׁמוּת נ' تَحَقُّقٌ. تَجَسُّدٌ. تَجَسُّمٌ. إنْجازٌ. إتْمامٌ.

הִתְדַּבְּקוּת נ' ١. إلْتِصاقٌ. إلْتِزاقٌ. إلْتِحامٌ. ٢. سَرَيانُ مَرَضٍ. عَدْوَى.

הִתְדַּבְּרוּת נ' تَفاهُمٌ (بالحوار). تَحاوُرٌ. حِوارٌ. تَحادُثٌ. تَراضٍ(ي). إتِّفاقٌ.

הִתְדַּיְּנוּת נ' (־נֻיּוֹת) ١. تَقاضٍ(ي). مُقاضاةٌ. إحْتِكامٌ. أخْذٌ ورَدٌّ. ٢. مُجادَلَةٌ. جِدالٌ. نِقاشٌ.

הִתְדַּלְדְּלוּת נ' تَناقُصٌ. نُقْصانٌ. تَقَلُّصٌ. تَدَهْوُرُ الصِّحَّةِ.

הִתְהַדְּקוּת נ' تَوَثُّقٌ. تَوَطُّدٌ. إحْكامٌ. تَعَزُّزٌ. تَمْتِينٌ. تَضْيِيقُ الشَّدِّ. הִתְהַדְּקוּת הַקְּשָׁרִים تَوَطُّدُ العَلاقاتِ. تَوَثُّقُ (تَعَزُّزُ) الرَّوابِطِ.

הִתְהַדְּרוּת נ' (־רֻיּוֹת) تَبَرُّجٌ. تَزَوُّقٌ. تَزَيُّنٌ. تَأَنُّقٌ.

הִתְהַוּוּת נ' تَكَوُّنٌ. صَيْرُورَةٌ. تَشَكُّلٌ. حُدُوثٌ. نُشُوءٌ.

הִתְהוֹלְלוּת נ' (־לֻיּוֹת) تَهَتُّكٌ. مُجُونٌ. عَبَثٌ. عَرْبَدَةٌ. نَزَقٌ.

הִתְהַלְּכוּת נ' ١. تَسَكُّعٌ. تَسْيارٌ. مَشْيٌ. ٢. تَصَرُّفٌ. تَسَلُّكٌ. تَعامُلٌ.

הִתְהַלְּלוּת נ' تَفاخُرٌ. مُفاخَرَةٌ. إمْتِداحُ النَّفْسِ. تَبَجُّحٌ.

הִתְהַפְּכוּת נ' (־כֻיּוֹת) ١. إنْعِكاسٌ. عَكْسِيَّةٌ. تَضادٌّ. ٢. إنْقِلابٌ. تَقَلُّبٌ. ٣. تَغَيُّرٌ. הִתְהַפְּכוּת הַיּוֹצְרוֹת قَلْبُ الأُمُورِ رَأْسًا عَلَى عَقِبٍ. قَلْبُها ظَهْرًا لِبَطْنٍ.

הִתְוַדּוּת, התוודות נ' (־דֻּיּוֹת) إعْتِرافٌ. إقْرارٌ. كَشْفُ الحَقِيقَةِ.

הִתְוַדְּעוּת, התוודעות נ' ١. تَعَرُّفٌ إلَى. تَعارُفٌ عَلَى. ٢. إطِّلاعٌ. إلْمامٌ بِـ دِرايَةٌ.

הַתְוָיָה, התוויה נ' (־יוֹת) رَسْمٌ. تَحْدِيدٌ. تَأْشِيرٌ. وَسْمٌ. تَخْطِيطٌ. تَصْمِيمٌ. הַתְוָיַת קַוֵּי פְּעֻלָּה رَسْمُ خُطُوطِ العَمَلِ. تَصْمِيمٌ. הַתְוָיַת נֶגֶד في الطب: طَرِيقَةُ الاسْتِعْمالِ (بما في ذلك حالات منع استعمال الدواء).

הִתּוּךְ, היתוך ז' صَهْرٌ. سَكْبٌ. إذابَةٌ. تَذْوِيبٌ. כּוּר הַתּוּךְ بُوتَقَةٌ. بُودَقَةٌ ע' כּוּר. נְקֻדַּת הַהִתּוּךְ في الفيزياء: دَرَجَةُ الانْصِهارِ.

הִתְוַכְּחוּת, התווכחות נ' (־חֻיּוֹת) نِقاشٌ. مُجادَلَةٌ. مُداوَلَةٌ. تَداوُلٌ. أخْذٌ ورَدٌّ.

הִתּוּל, היתול ז' (־לִים) هُزْءٌ. تَهَكُّمٌ. سُخْرِيَةٌ. هَزْلٌ. مُزاحٌ.

הִתּוּלִי, היתולי ת' (־יִים) تَهَكُّمِيٌّ. مُضْحِكٌ. فُكاهِيٌّ. هَزْلِيٌّ. עִתּוֹן הִתּוּלִי جَرِيدَةٌ (صَحِيفَةٌ) هَزْلِيَّةٌ.

הִתּוֹסְפוּת, התווספות נ' إضافَةٌ. زِيادَةٌ. إنْضِمامٌ. إلْتِحاقٌ.

הִתְוַעֲדוּת נ' (־דֻיּוֹת) تَقابُلٌ. مُقابَلَةٌ. إجْتِماعٌ. إلْتِئامٌ. إنْعِقادٌ.

הֶתֵּז, היתז ז' (־זִים) ١. شَظِيَّةٌ ج شَظايا. ٢. كُسارَةٌ مُتَطايِرَةٌ. رَشَّةٌ. تَناثُرٌ.

הַתָּזָה נ' (־זוֹת) ١. رَشٌّ. شَرْشَرَةٌ. طَرْطَشَةٌ. تَناثُرٌ. ٢. قَطْعٌ. جَذٌّ. إحْتِزازٌ.

הִתְחַבְּאוּת נ' إخْتِباءٌ. إخْتِفاءٌ. تَوارٍ(ي). إسْتِتارٌ.

הִתְחַבְּטוּת נ' (־טֻיּוֹת) تَخَبُّطٌ. تَلَبُّطٌ. تَرَدُّدٌ.

הִתְחַבְּקוּת נ' (־קֻיּוֹת) مُعانَقَةٌ. عِناقٌ. إحْتِضانٌ. ضَمٌّ إلَى الصَّدْرِ.

הִתְחַבְּרוּת נ' (־רֻיּוֹת) ١. مُصاحَبَةٌ. مُرافَقَةٌ. إرْتِباطٌ. تَرابُطٌ. مُصادَقَةٌ. مُعاشَرَةٌ. ٢. إنْضِمامٌ. إلْتِحاقٌ.

הִתְחַדְּדוּת נ' ١. شَحْذٌ. بَرْيٌ. مَضاءٌ. إرْهافُ السَّمْعِ. ٢. تَوَتُّرُ عَلاقاتٍ.

הִתְחַדְּשׁוּת נ' ١. تَجَدُّدٌ. جِدَّةٌ. إنْبِعاثٌ. ٢. إسْتِئْنافٌ. ٣. مجازًا: إنْتِعاشٌ.

הִתְחוֹלְלוּת נ' وُقُوعٌ. حُدُوثٌ. تَكَوُّنٌ. نُشُوبٌ. إنْدِلاعُ مَعارِكَ.

הִתְחַוְּרוּת, התחוורות נ' إتِّضاحٌ. وُضُوحٌ. تَبَيُّنٌ. إنْجِلاءٌ. جَلاءٌ.

הִתְחַזּוּת נ' تَظاهُرٌ. إنْتِحالُ شَخْصِيَّةٍ. تَراءٍ(ي).

הִתְחַזְּקוּת נ' إسْتِقْواءٌ. تَقْوِيَةٌ. إشْتِدادٌ. تَعَزُّزٌ. تَوَثُّقٌ. تَوَطُّدٌ.

הִתְחַיְּבוּת, התחייבות נ' (־בֻיּוֹת) تَعَهُّدٌ. إلْتِزامٌ. إرْتِباطٌ. مَسْؤُولِيَّةٌ. קִיֵּם אֶת הִתְחַיְּבוּתוֹ نَفَّذَ إلْتِزامَهُ. وَفَى بِوَعْدِهِ (بِعَهْدِهِ). أدَّى المَسْؤُولِيَّةَ.

הִתְחַכְּכוּת נ' (־כֻיּוֹת) إحْتِكاكٌ ج إحْتِكاكاتٌ. حَكٌّ.

הִתְחַכְּמוּת נ' (־מֻיּוֹת) ١. تَنَطُّعٌ. تَكَلُّفُ الحِكْمَةِ. تَفَلْسُفٌ. تَحَذْلُقٌ. ٢. مُغالَطَةٌ. مُخادَعَةٌ.

הַתְחָלָה נ' (־לוֹת) بِدايَةٌ. بَدْءٌ. فاتِحَةٌ. إسْتِفْتاحٌ. شُرُوعٌ. إسْتِهْلالٌ. مُباشَرَةٌ. בַּהַתְחָלָה فِي البِدايَةِ. فِي بادِئِ (أوَّلِ) الأمْرِ. بادِئَ ذِي بَدْءٍ. أوَّلًا. כָּל הַהַתְחָלוֹת קָשׁוֹת كُلُّ بِدايَةٍ صَعْبَةٌ ومجازًا: أوَّلُ الغَزْوِ أخْرَقُ. הַתְחָלָה חֲצִי פְּעֻלָּה مجازًا: مَنْ سارَ عَلَى الدَّرْبِ وَصَلَ.

הִתְחַלּוּת נ' تَمارُضٌ. تَظاهُرٌ بِالمَرَضِ.

הִתְחַלְחֲלוּת נ' إرْتِعاشٌ. تَزَعْزُعٌ. إرْتِجافٌ.

הִתְחַלְּפוּת נ' تَغَيُّرٌ. تَحَوُّلٌ. تَبَدُّلٌ. تَبادُلٌ. مُبادَلَةٌ.

הִתְחַלְּקוּת נ' ١. إقْتِسامٌ. مُقاسَمَةٌ. إنْقِسامٌ. مُشاطَرَةٌ. إنْشِطارٌ. ٢. تَزَلُّقٌ. إنْزِلاقٌ. تَعَثُّرٌ فِي مُنْزَلَقٍ.

הַתְחָלָתִי ת' (־יִים) بَدْئِيٌّ. بِدائِيٌّ. أوَّلِيٌّ. أساسِيٌّ. إفْتِتاحِيٌّ. إسْتِفْتاحِيٌّ.

הִתְחַמְּמוּת נ' تَسَخُّنٌ. تَدَفُّؤٌ. زِيادَةُ الحَرارَةِ. سُخُونَةٌ. حَرارَةٌ.

הִתְחַמְצְנוּת נ' تَأَكْسُدٌ (الاكسجين مع عنصر كيماوي). أكْسَدَةٌ.

הִתְחַמְּקוּת נ' (־קֻיּוֹת) تَمَلُّصٌ. تَهَرُّبٌ. تَفَلُّتٌ. تَنَصُّلٌ.

הִתְחַמְּשׁוּת נ' تَسَلُّحٌ. تَجَهُّزٌ بِالسِّلاحِ.

הִתְחַנְּחֲנוּת נ' (־נֻיּוֹת) تَظارُفٌ. تَغَنُّجٌ. تَزَلُّفٌ.

הִתְחַנְּכוּת נ' تَثَقُّفٌ. تَهَذُّبٌ. تَعَلُّمٌ. تَرَبٍّ(ي) عَلَى.

הִתְחַנְּנוּת נ' (־נֻיּוֹת) تَضَرُّعٌ. تَوَسُّلٌ. إِسْتِرْحَامٌ. إِبْتِهَالٌ. تَرَجٍّ(ي).

הִתְחַנְּפוּת נ' (־פֻיּוֹת) تَمَلُّقٌ. مَلَقٌ. مُدَاهَنَةٌ. مُدَاجَاةٌ. تَزَلُّفٌ. مُمَالأَةٌ.

הִתְחַסְּדוּת נ' تَظَاهُرٌ بِالفَضِيلَةِ. مُرَاءَاةٌ. نِفَاقٌ.

הִתְחַסְּלוּת נ' تَصْفِيَةٌ. حَلٌّ. إِنْحِلاَلٌ. إِتْيَانٌ عَلَى.

הִתְחַסְּנוּת נ' تَحَصُّنٌ. حَصَانَةٌ. إِكْتِسَابُ مَنَاعَةٍ. مَنَاعَةٌ.

הִתְחַפְּרוּת נ' (־רֻיּוֹת) تَخَنْدُقٌ. إِقَامَةُ خَنَادِقَ. تَحَصُّنٌ. تَحَفُّرٌ. הִתְחַפְּרוּת בְּעֶמְדָּה تَخَنْدُقٌ فِي حَفَائِرَ ومجازًا: تَمَسُّكٌ بِمَوْقِفٍ. تَصَلُّبٌ بِالرَّأْيِ.

הִתְחַפְּשׂוּת נ' (־שֻׂיּוֹת) تَقَنُّعٌ. تَنَكُّرٌ. إِرْتِدَاءُ مَلاَبِسَ تَنَكُّرِيَّةٍ. تَلَثُّمٌ.

הִתְחַצְּפוּת נ' (־פֻיּוֹת) تَطَاوُلٌ. وَقَاحَةٌ. قِحَةٌ. صَفَاقَةٌ. قِلَّةُ حَيَاءٍ.

הִתְחַקּוּת נ' تَقَصٍّ(ي). إِسْتِقْصَاءٌ. تَعَقُّبٌ. مُتَابَعَةٌ. قَصُّ الأَثَرِ. تَتَبُّعُ الأَثَرِ. إِقْتِفَاءٌ. مُلاَحَقَةٌ.

הִתְחַרְּדוּת נ' تَزَمُّتٌ. مُغَالاَةٌ فِي التَّدَيُّنِ.

הִתְחָרוּת נ' (־רֻיּוֹת) تَنَافُسٌ. تَسَابُقٌ. تَزَاحُمٌ. مُزَاحَمَةٌ. مُسَابَقَةٌ. مُبَارَاةٌ.

הִתְחָרְטוּת נ' نَدَمٌ. نَدَامَةٌ. تَوْبَةٌ. عُدُولٌ عَنْ. رُجُوعٌ عَنْ.

הִתְחָרְשׁוּת נ' (־שֻׁיּוֹת) صَمَمٌ. طَرَشٌ. إِصَابَةٌ بِالصَّمَمِ. وَقْرٌ.

הִתְחַשְּׁבוּת נ' مُرَاعَاةٌ. تَقْدِيرٌ. إِهْتِمَامٌ. إِيلاَءُ أَهَمِّيَّةٍ. أَخْذٌ بِنَظَرِ الاعْتِبَارِ. חֹסֶר הִתְחַשְּׁבוּת בְּאַחֵר قِلَّةُ اهْتِمَامٍ بِالغَيْرِ. عَدَمُ اكْتِرَاثٍ بِالغَيْرِ.

הִתְחַשְׁבְּנוּת נ' (־נֻיּוֹת) ١. تَحَاسُبٌ. مُحَاسَبَةٌ. ٢. مجازًا: إِقْتِصَاصٌ مِنْ. إِنْتِقَامٌ.

הִתְחַשְּׁלוּת נ' تَقَوٍّ(ي). تَقْوِيَةٌ. تَصَلُّبٌ. صَلاَبَةُ عُودٍ.

הִתְחַשְׁמְלוּת נ' ١. تَكَهْرُبٌ. ٢. إِصَابَةٌ بِضَرْبَةٍ كَهْرَبَاءَ. ٣. مجازًا: تَحَمُّسٌ. إِنْفِعَالٌ.

הִתְחַשְּׁרוּת נ' تَلَبُّدُ السَّمَاءِ بِالغُيُومِ. تَجَهُّمٌ. إِكْفِهْرَارٌ.

הִתְחַתְּכוּת נ' ١. قَصْقَصَةٌ. تَقَطُّعٌ. تَقْطِيعٌ. تَشْرِيحٌ. ٢. ס"ל تَأَنُّقٌ (كشقفة). تَهَنْدُمٌ (كالعريس أو العروسة).

הִתְחַתְּנוּת נ' مُصَاهَرَةٌ. تَزَاوُجٌ. مُنَاكَحَةٌ. مُخَاتَنَةٌ.

הִתְיָאֲשׁוּת, התייאשות נ' فُقْدَانُ الأَمَلِ. يَأْسٌ. قُنُوطٌ. قَطْعُ الرَّجَاءِ.

הִתְיַבְּשׁוּת, התייבשות נ' ١. تَجَفُّفٌ. جَفَافٌ. نُشُوفِيَّةٌ. ٢. ظَمَأٌ. عَطَشٌ.

הִתְיַגְּעוּת נ' إِرْهَاقٌ. إِتْعَابٌ. تَعَبٌ. إِضْنَاءٌ. ضَنًى. لأْيٌ.

הִתְיַדְּדוּת, התיידדות נ' مُصَادَقَةٌ. مُصَاحَبَةٌ. تَآلُفٌ. تَوَدُّدٌ. مُنَاصَحَةُ الوُدِّ.

הִתְיַהֲדוּת, התייהדות נ' تَهَوُّدٌ. إِعْتِنَاقُ الدِّيَانَةِ اليَهُودِيَّةِ ע' הִתְגַּיְּרוּת.

הִתְיַהֲרוּת, התייהרות נ' مُفَاخَرَةٌ. مُكَابَرَةٌ. مُبَاهَاةٌ. تَغَطْرُسٌ. تَعَجْرُفٌ. عَجْرَفَةٌ.

הִתְיַוְּנוּת, התייוונות נ' إِنْدِمَاجٌ فِي الحَضَارَةِ اليُونَانِيَّةِ (في المجتمع اليهودي في أواخر عهد هيكل سليمان الثاني وكان ذلك بمثابة الخروج عن الإجماع الديني).

הִתִּיז ע' נָתַז.

הִתְיַחֲדוּת, התייחדות נ' ١. تَوَحُّدٌ. إِنْفِرَادٌ. إِنْعِزَالٌ. إِخْتِلاَءٌ. إِعْتِكَافٌ. إِنْزِوَاءٌ. ٢. مُضَاجَعَةٌ.

הִתְיַחֲמוּת, התייחמות נ' ١. إِغْتِلاَمٌ. شَبَقٌ (لدى الإنسان). نُزَاءٌ (الحيوان الذي يريد الضراب). سِفَادٌ. شَلْبَطَةٌ. ٢. مجازًا: غَلَيَانٌ. هَيَجَانٌ.

הִתְיַחֲסוּת, התייחסות נ' (־סֻיּוֹת) ١. مُعَامَلَةٌ. تَعَامُلٌ مَعَ. تَصَرُّفٌ. تَسَلُّكٌ. ٢. إِنْتِسَابٌ إِلَى. إِنْتِمَاءٌ إِلَى. عَزْوٌ إِلَى. ٣. إِدِّعَاءُ حَسَبٍ. إِنْتِحَالُ نَسَبٍ.

הַתִּיכָה נ' صَهْرٌ. إِذَابَةٌ. صَبٌّ ע' הַתָּכָה, יְצִיקָה.

הִתְיַמְּרוּת, התיימרות נ' ١. إِدِّعَاءٌ. زَعْمٌ. ٢. مُكَابَرَةٌ. مُفَاخَرَةٌ. تَبَجُّحٌ.

הִתְיַסְּרוּת, התייסרות נ' تَعَذُّبٌ. مُعَانَاةٌ. مُكَابَدَةٌ. تَلَوُّعٌ.

הִתְיַעֲלוּת, התייעלות נ' تَنْجِيعٌ. زِيَادَةُ نَجَاعَةٍ. زِيَادَةُ جَدْوَى.

הִתְיַעֲצוּת, התייעצות נ' (־צֻיּוֹת) تَشَاوُرٌ. إِسْتِشَارَةٌ. مُشَاوَرَةٌ. إِسْتِنْصَاحٌ.

הִתְיַפּוּת, התייפות נ' تَجَمُّلٌ. تَزَوُّقٌ. تَبَرُّجٌ.

הִתְיַפְּחוּת, התייפחות נ' (־חֻיּוֹת) نُوَاحٌ. نَحِيبٌ. نَشِيجٌ. عَوِيلٌ. بُكَاءٌ مُرٌّ.

הִתְיַפְיְפוּת נ' ١. تَغَنْدُرٌ. تَبَرُّجٌ. تَزَوُّقٌ. ٢. تَظَاهُرٌ بِجَمَالِ النَّفْسِ.

הִתְיַצְּבוּת, התייצבות נ' ١. مُثُولٌ. حُضُورٌ. إِنْتِصَابٌ أَمَامَ. وُقُوفٌ. ٢. إِسْتِقْرَارٌ. إِتِّزَانٌ. הִתְיַצְּבוּת הַמְּחִירִים إِسْتِقْرَارُ الأَسْعَارِ. הִתְיַצְּבוּת לִימִינוֹ وُقُوفٌ إِلَى جَانِبِهِ. شَدُّ أَزْرِهِ. تَأْيِيدُ مَوْقِفِهِ.

הִתְיַקְּרוּת, התייקרות נ' (־רֻיּוֹת) غَلاَءٌ. إِرْتِفَاعُ الأَسْعَارِ.

הִתִּיר ע' נָתַר.

הִתְיָרְאוּת, התייראות נ' تَهَيُّبٌ. مَهَابَةٌ. رَهْبَةٌ. تَخَوُّفٌ. تَحَسُّبٌ.

הִתִּישׁ ע' נָתַשׁ.

הִתְיַשְּׁבוּת, התיישבות נ' (־בֻיּוֹת) ١. إِسْتِيطَانٌ. تَوَطُّنٌ. إِسْتِقْرَارٌ. إِعْمَارٌ. ٢. تَرَوٍّ(ي). إِتِّزَانٌ.

הִתְיַשְּׁבוּתִי ת' (־יִים) إِسْتِيطَانِيٌّ. إِعْمَارِيٌّ.

הִתְיַשְּׁנוּת, התיישנות נ' تَقَادُمٌ. قِدَمٌ. عُتْقٌ. عَتَاقَةٌ. חֹק הַהִתְיַשְּׁנוּת قَانُونُ التَّقَادُمِ (في أصول رفع الدعاوى).

הִתְיַשְּׁרוּת, התיישרות נ' ١. تَرَاصُفٌ. إِرْتِصَافٌ. إِصْطِفَافٌ. إِسْتِقَامَةٌ. إِنْتِصَابٌ. ٢. مُسَايَرَةٌ.

הִתְיַתְּמוּת, התייתמות נ' تَيَتُّمٌ. يَتَمٌ. يُتْمٌ. حَالَةُ اليَتِيمِ.

הִתֵּךְ, היתך פ' صَهَرَ ـ أذابَ. أماعَ.

הִתְכַּבְּדוּת נ' تَشَرُّفٌ. تَكَرُّمٌ. قُبُولُ أداءِ التَّكْرِيمِ.

הַתָּכָה נ' صَهْرٌ. إذابَةٌ. صَبُّ المَعادِنِ. נְקֻדַּת הַהַתָּכָה دَرَجَةُ الانْصِهارِ.

הִתְכַּהוּת נ' إنْكِفاءُ اللَّوْنِ. دَكَنٌ. إغْبِرارٌ. إسْمِرارٌ.

הִתְכַּוְּנוּת, התכוונות נ' تَقَصُّدٌ. قَصْدٌ. تَوَخٍّ(ي). إسْتِهْدافٌ. تَعَمُّدٌ.

הִתְכּוֹנְנוּת נ' (־נֻיּוֹת) إسْتِعْدادٌ. إعْدادُ العُدَّةِ لِـ. تَأَهُّبٌ. تَهَيُّؤٌ. تَجَهُّزٌ.

הִתְכּוֹפְפוּת נ' (־פֻיּוֹת) ١. إنْحِناءٌ. تَقَوُّسٌ. إلْتِواءٌ. إعْوِجاجٌ. ٢. إذْعانٌ.

הִתְכַּוְּצוּת, התכווצות נ' (־צֻיּוֹת) ١. إنْكِماشٌ. تَقَلُّصٌ. ٢. تَقَبُّضٌ. تَجَعُّدٌ.

הִתְכַּחֲשׁוּת נ' (־שֻׁיּוֹת) نُكْرانٌ. إنْكارٌ. جُحُودٌ. تَكْذِيبٌ.

הִתְכַּלּוּת נ' تَآكُلٌ. بَلاءٌ. زَوالٌ. إنْدِثارٌ. إنْقِراضٌ. إمِّحاقٌ. إنْحِلالٌ.

הִתָּכְנוּת, היתכנות נ' إمْكانٌ. إمْكانِيَّةٌ. إحْتِمالٌ. قابِلِيَّةٌ.

הִתְכַּנְּסוּת נ' (־סֻיּוֹת) ١. تَجَمُّعٌ. إجْتِماعٌ. إلْتِئامٌ. ٢. إنْطِواءٌ. إنْزِواءٌ. تَقَوْقُعٌ.

הִתְכַּסּוּת נ' تَغَطٍّ(ي). تَغْطِيَةٌ. تَدَثُّرٌ. تَزَمُّلٌ. تَلَفُّعٌ. إلْتِحافٌ بِـ. إكْتِساءٌ.

הִתְכַּעֲסוּת נ' تَسَخُّطٌ. سُخْطٌ. حَنَقٌ. غَيْظٌ.

הִתְכַּעֲרוּת נ' تَشَوُّهٌ. دَمامَةٌ. تَقَبُّحُ المَنْظَرِ. بَشاعَةٌ.

הִתְכַּרְבְּלוּת נ' تَلَفُّعٌ. تَدَثُّرٌ. إلْتِحافٌ. تَغَطٍّ(ي).

הִתְכַּרְכְּמוּת נ' تَكَرْكُمٌ. إصْطِباغٌ بِلَوْنِ الكُرْكُمِ. إصْفِرارٌ. إمْتِقاعُ اللَّوْنِ.
הִתְכַּרְכְּמוּת הַפָּנִים إمْتِقاعُ الوَجْهِ. إكْفِهْرارُ (تَجَهُّمُ) الوَجْهِ.

הִתְכַּתְּבוּת נ' (־בֻיּוֹת) مُكاتَبَةٌ ج مُكاتَباتٌ. مُراسَلَةٌ ج مُراسَلاتٌ. تَبادُلُ الرَّسائِلِ.

הִתְכַּתְּשׁוּת נ' (־שֻׁיּוֹת) مُشاجَرَةٌ. شِجارٌ. مُشادَّةٌ. إشْتِباكٌ بِالأيْدِي أوْ فِي نِقاشٍ حادٍّ.

הִתֵּל, היתל פ' هَزَأَ ـ بِـ. ضَحِكَ ـ مِنْ. سَخِرَ ـ مِنْ. تَهَكَّمَ عَلَى.

הִתְלַבְּטוּת נ' (־טֻיּוֹת) ١. تَلَبُّطٌ. تَخَبُّطٌ. تَحَيُّرٌ. ٢. مجازًا: إجْهادُ التَّفْكِيرِ.

הִתְלַבְּנוּת נ' ١. تَبَيُّضٌ. نُصُوعٌ. إحْوِرارٌ. ٢. إنْصِهارُ المَعْدِنِ. ٣. إتِّضاحٌ. تَبَلْوُرٌ. إنْجِلاءٌ.

הִתְלַבְּשׁוּת נ' إرْتِداءٌ. إكْتِساءٌ. لُبْسٌ. تَسَرْبُلٌ.

הִתְלַהֲבוּת נ' ١. تَحَمُّسٌ. حَماسٌ. غُلْواءُ. حَمِيَّةٌ. ٢. تَأَجُّجٌ. إتِّقادٌ.

הִתְלַהֲטוּת נ' إحْتِدامٌ. تَأَجُّجٌ. إتِّقادٌ. تَلَظٍّ(ي). إنْدِلاعٌ.

הִתְלַהֲמוּת נ' ١. تَهَجُّمٌ. ٢. شِجارٌ. تَشابُكٌ بِالأيْدِي. عَرْبَدَةٌ.

הִתְלוֹנְנוּת נ' تَشَكٍّ(ي). تَذَمُّرٌ. تَظَلُّمٌ. تَقْدِيمُ شَكْوَى.

הִתְלוֹצְצוּת נ' (־צֻיּוֹת) مُمازَحَةٌ. مُزاحٌ. مُداعَبَةٌ. مُفاكَهَةٌ. تَفَكُّهٌ.

הִתָּלוּת, היתלות נ' تَعَلُّقٌ. تَشَبُّثٌ. تَمَسُّكٌ. הִתָּלוּת בְּאִילָן גָּדוֹל إعْتِمادٌ عَلَى حُجَّةٍ. تَعْوِيلٌ عَلَى شَخْصِيَّةٍ مَرْمُوقَةٍ.

הִתְלַחֲשׁוּת נ' (־שֻׁיּוֹת) تَهامُسٌ. هَمْسٌ. وَشْوَشَةٌ. مُناجاةٌ. مُسارَّةٌ.

הִתְלַכְּדוּת נ' تَكَتُّلٌ. تَكاتُفٌ. تَماسُكٌ. تَرابُطٌ. إتِّحادٌ. إلْتِحامٌ.

הִתְלַכְלְכוּת נ' إتِّساخٌ. تَوَسُّخٌ. تَقَذُّرٌ. تَلَوُّثٌ.

הִתְלַקְּחוּת נ' (־חֻיּוֹת) إنْدِلاعٌ. شُبُوبٌ. إضْطِرامٌ. تَأَجُّجٌ. إشْتِعالٌ. إتِّقادٌ.

הִתָּלְשׁוּת, היתלשות נ' كَوْنُهُ مُقْتَلَعًا. إنْتِتافٌ. نَتْفٌ. إقْتِلاعٌ. إجْتِثاثٌ. إسْتِئْصالٌ. كَوْنُهُ أُخْرِجَ مِنْ بِيئَتِهِ.

הִתְמַגְּלוּת נ' تَقَيُّحٌ. إمْدادُ الجُرْحِ.

הִתְמַגְנְטוּת נ' تَمَغْنُطٌ. تَمَغْطُسٌ. إكْتِسابُ خاصِّيَّةِ الجاذِبِيَّةِ.

הַתְמָדָה נ' دَوامٌ. مُداوَمَةٌ. إسْتِمْرارٌ. مُثابَرَةٌ. مُواظَبَةٌ. مُواصَلَةٌ. חֹק הַהַתְמָדָה في الفيزياء: قانُونُ الاسْتِمْرارِيَّةِ ע' אִינֶרְצְיָה.

הִתְמַהְמְהוּת נ' تَلَكُّؤٌ. تَباطُؤٌ. بُطْءٌ. تَأَخُّرٌ. تَعَوُّقٌ. تَثاقُلٌ.

הִתְמוֹגְגוּת נ' ١. ذَوَبانٌ. إنْحِلالٌ (في سائل). ٢. مجازًا: سَيَحانٌ عَلَى (من حب). إبْتِهاجٌ. إنْبِساطٌ. رِضًى.

הִתְמוֹדְדוּת נ' (־דֻיּוֹת) مُواجَهَةٌ. مُجابَهَةٌ. مُنازَلَةٌ. مُنافَسَةٌ. تَنافُسٌ.

הִתְמוֹטְטוּת נ' (־טֻיּוֹת) إنْهِيارٌ. تَداعٍ(ي). تَدَهْوُرٌ. تَقَوُّضٌ. تَهافُتٌ. تَزَعْزُعٌ.
הִתְמוֹטְטוּת עֲצַבִּים في الطب: إنْهِيارٌ عَصَبِيٌّ.

הִתְמוֹסְסוּת נ' ١. ذَوَبانٌ. تَمَيُّعٌ. سَيَحانٌ. ٢. مجازًا: تَراخٍ(ي). فُتُورٌ.

הִתְמַזְּגוּת נ' (־גֻיּוֹת) ١. إنْدِماجٌ. إمْتِزاجٌ. ٢. إخْتِلاطٌ.

הִתְמַזְמְזוּת נ' مُلاطَفَةٌ. مُداعَباتُ الحُبِّ.

הִתְמַחוּת נ' (־חֻיּוֹת) تَخَصُّصٌ (في موضوع معين). تَدَرُّبٌ. תְּקוּפַת הִתְמַחוּת فَتْرَةُ التَّخَصُّصِ. فَتْرَةُ التَّدَرُّبِ. سْتاج.

הִתְמַיְּנוּת, התמיינות נ' تَصَنُّفٌ (لاصناف وانواع). تَصْنِيفٌ. فَرْزٌ.

הִתְמַכְּרוּת נ' (־רֻיּוֹת) ١. إدْمانٌ. تَهالُكٌ. إنْغِماسٌ فِي. ٢. تَفانٍ(ي). إخْلاصٌ.
הִתְמַכְּרוּת לְמַשְׁקָאוֹת חֲרִיפִים إدْمانٌ كُحُولِيٌّ. إدْمانُ المُسْكِراتِ. הִתְמַכְּרוּת לְסַמִּים إدْمانُ المُخَدِّراتِ.

הִתְמַלְּאוּת נ' ١. إمْتِلاءٌ. إتْراعٌ. ٢. تَحَقُّقٌ. إتْمامٌ. وَفاءٌ (بوعد).

הִתְמַלְּטוּת נ' تَمَلُّصٌ. تَفَلُّتٌ. إفْلاتٌ.

הִתַּמְּמוּת, היתממות נ' تَساذُجٌ. تَغافُلٌ. تَبالُهٌ. تَظاهُرٌ بِالبَلَهِ.

הִתְמַמְּשׁוּת נ' تَحَقُّقٌ. إنْجازٌ. تَنْفِيذٌ. خُرُوجٌ إلَى حَيِّزِ التَّنْفِيذِ.

הִתְמַנּוּת נ' تَعَيُّنٌ (في منصب). تَقَلُّدٌ. تَوَظُّفٌ. تَوَلٍّ(ي).

הִתְמַסְּדוּת נ' تَأَسُّسٌ. تَمَأْسُسٌ. تَرَسُّخٌ. إرْهاصٌ.

הִתְמַסְחֲרוּת נ' التَّأكِيدُ عَلَى النّاحِيَةِ التِّجارِيَّةِ. إسْتِغْلالُ الأُمُورِ المَعْنَوِيَّةِ

وَالثَّقَافِيَّة لِلاتِّجَارِ.

הִתְמַסְמְסוּת נ' ١. تَهَرُّؤٌ. تَهَلْهُلٌ (ثوب). رَثَاثَةٌ. ٢. تَهَضُّمٌ. إِنْحِلاَلُ الطَّعَامِ فِي المَعِدَةِ.

הִתְמַסְּרוּת נ' إِخْلاَصٌ. تَكْرِيسٌ لِـ. تَفَانٍ(ي) فِي. إِنْكِبَابٌ عَلَى. إِنْهِمَاكٌ فِي. تَفَرُّغٌ لِـ. ٢. إِسْتِسْلاَمٌ. تَسْلِيمُ نَفْسِهِ إِلَى.

הִתְמַעֲטוּת נ' تَنَاقُصٌ. نُقْصَانٌ. إِنْحِسَارٌ. تَضَاؤُلٌ. تَقَلُّصٌ. قِلَّةٌ.

הִתְמַעֲכוּת נ' تَجَعُّدٌ. إِمْعَاسٌ. إِنْضِغَاطٌ. إِمْعَاكٌ.

הִתְמַעַרְבוּת נ' تَمَغْرُبٌ. إِنْدِمَاجٌ فِي الحَضَارَةِ الغَرْبِيَّةِ.

הִתְמַצְּאוּת נ' إِهْتِدَاءٌ (إلى الهدف). قُدْرَةُ الاهْتِدَاءِ. إِطِّلاَعٌ. تَعَوُّدٌ.

הִתְמַצּוּת נ' إِسْتِنْفَادٌ. إِسْتِنْزَافٌ. إِسْتِغْلاَلٌ ذَاتِيٌّ.

הִתְמַקְּדוּת נ' ١. تَرَكُّزٌ. ٢. تَجَمُّعُ الأَشِعَّةِ فِي بُؤْرَةٍ.

הִתְמַקְּחוּת נ' (־חֻיּוֹת) مُسَاوَمَةٌ. مُفَاصَلَةٌ. أَخْذٌ وَعَطَاءٌ.

הִתְמַקְּמוּת נ' تَمَرْكُزٌ. أَخْذُ مَوْقِعٍ. إِحْتِلاَلُ مَكَانٍ.

הִתְמַקְצְעוּת נ' إِحْتِرَافٌ. إِمْتِهَانُ مِهْنَةٍ.

הִתְמָרְדוּת נ' تَمَرُّدٌ. عِصْيَانٌ. فِتْنَةٌ ج فِتَنٌ. ثَوْرَةٌ عَلَى.

הִתַּמְּרוּת, היתמרות נ' تَصَاعُدُ أَلْسِنَةِ النَّارِ. إِنْعِقَادُ الدُّخَانِ.

הִתְמָרְחוּת נ' إِدِّهَانٌ. إِصْطِبَاغٌ بِالدُّهُونِ. تَضَمُّخٌ.

הִתְמַרְמְרוּת נ' تَذَمُّرٌ. إِسْتِيَاءٌ. إِمْتِعَاضٌ. تَسَخُّطٌ.

הִתְמָרְקוּת נ' ١. تَلَمُّعٌ. تَلْمِيعٌ. ٢. إِغْتِفَارٌ. غُفْرَانٌ.

הִתְמַשְּׁכוּת נ' إِسْتِمْرَارٌ. مُدَاوَمَةٌ. إِمْتِدَادٌ. إِسْتِطَالَةٌ. إِسْتِغْرَاقٌ. إِضْطِرَادٌ.

הִתְמַתְּחוּת נ' تَمَطٍّ(ي). تَمَطُّطٌ. تَمَدُّدٌ. إِنْشِدَادٌ. تَوَتُّرٌ.

הִתְמַתְּנוּת נ' إِعْتِدَالٌ. تَوَسُّطٌ. كَوْنُهُ فِي الوَسَطِ.

הַתְנָאָה נ' إِشْتِرَاطٌ. وَضْعُ شُرُوطٍ. تَقْيِيدٌ بِشُرُوطٍ.

הִתְנַבְּאוּת נ' (־אֻיּוֹת) تَنَبُّؤٌ ج تَنَبُّؤَاتٌ. تَكَهُّنٌ ج تَكَهُّنَاتٌ. تَوَقُّعٌ. نُطْقٌ بِالوَحْيِ. إِسْتِلْهَامٌ. رُؤْيَةُ مَا فِي الغَيْبِ.

הִתְנַגְּדוּת נ' (־דֻיּוֹת) ١. تَضَادٌّ. تَعَارُضٌ. إِعْتِرَاضٌ. مُعَارَضَةٌ. تَمَنُّعٌ. ٢. مُمَانَعَةٌ. إِمْتِنَاعٌ. ٣. مُقَاوَمَةٌ. رَفْضٌ. ٤. تَمَرُّدٌ. مُنَاهَضَةٌ. ٥. مُقَاوَمَةٌ كَهْرَبَائِيَّةٌ أَوْ حَرَارِيَّةٌ. אֵין הִתְנַגְּדוּת ל- لاَ مَانِعَ فِي. لاَ اعْتِرَاضَ عَلَى. תְּנוּעַת הִתְנַגְּדוּת حَرَكَةُ مُقَاوَمَةٍ (تعارض الاحتلال). הִתְנַגְּדוּת מְזֻיֶּנֶת مُقَاوَمَةٌ مُسَلَّحَةٌ. הִתְנַגְּדוּת פַּסִּיבִית مُقَاوَمَةٌ سَلْبِيَّةٌ.

הִתְנַגְּחוּת נ' (־חֻיּוֹת) تَنَاطُحٌ. تَصَادُمٌ. تَنَابُذٌ. تَهَاتُرٌ.

הִתְנַגְּשׁוּת נ' (־שֻׁיּוֹת) ١. تَصَادُمٌ. إِصْطِدَامٌ. تَصَارُعٌ. تَنَافُرٌ. تَضَارُبٌ. مُوَاجَهَةٌ. تَشَابُكٌ. ٢. إِشْتِبَاكٌ ج إِشْتِبَاكَاتٌ. مُنَاوَشَاتٌ. הִתְנַגְּשׁוּת מְזֻיֶּנֶת إِشْتِبَاكٌ مُسَلَّحٌ. مُنَاوَشَاتٌ. הִתְנַגְּשׁוּת בֵּין תַּרְבֻּיּוֹת صِرَاعُ الحَضَارَاتِ.

הִתְנַדְּבוּת נ' ١. تَطَوُّعٌ. أَدَاءُ عَمَلٍ طَوْعًا. ٢. تَبَرُّعٌ. تَكَرُّمٌ. جُودٌ. בְּהִתְנַדְּבוּת תה"פ إِخْتِيَارِيًّا. طَوْعًا. عَنْ طَوَاعِيَةٍ. إِرَادِيًّا.

הִתְנַדְּבוּתִי ת' (־יִּים) طَوْعِيٌّ. تَطَوُّعِيٌّ. إِخْتِيَارِيٌّ. إِرَادِيٌّ.

הִתְנַדְנְדוּת נ' (־דֻיּוֹת) تَأَرْجُحٌ. تَذَبْذُبٌ. تَمَايُلٌ. تَرَنُّحٌ. تَرَاوُحٌ.

הִתְנַדְּפוּת נ' ١. تَبَخُّرٌ. ٢. تَلاَشٍ(ي). زَوَالٌ. إِضْمِحْلاَلٌ.

הִתְנַהֲגוּת נ' (־גֻיּוֹת) تَصَرُّفٌ ج تَصَرُّفَاتٌ. سُلُوكٌ. مَسْلَكٌ ج مَسَالِكُ. مُعَامَلَةٌ. הִתְנַהֲגוּת טוֹבָה حُسْنُ سُلُوكٍ. حُسْنُ تَصَرُّفٍ. لِيَاقَةٌ.

הִתְנַהֲגוּתִי ת' (־יִּים) مَسْلَكِيٌّ. أَدَبِيٌّ. פְּסִיכוֹלוֹגְיָה הִתְנַהֲגוּתִית عِلْمُ النَّفْسِ السُّلُوكِيُّ ע' בִּיהֶבְיוֹרִיזְם.

הִתְנַהֲלוּת נ' ١. سَيْرُ (تَصْرِيفُ) الأُمُورِ. تَسْيِيرُ الأُمُورِ. تَدْبِيرٌ. ٢. تَقَدُّمٌ. جَرَيَانٌ. ٣. تَصَرُّفٌ. طَرِيقَةُ أَدَاءٍ.

הִתְנוֹדְדוּת נ' ١. تَرَنُّحٌ. تَمَايُلٌ. تَرَاوُحٌ. تَأَرْجُحٌ. ٢. مجازًا: تَذَبْذُبٌ. تَقَلُّبٌ.

הִתְנַוְּנוּת, התנוונות נ' إِضْمِحْلاَلٌ. إِنْحِطَاطٌ. إِنْحِلاَلٌ. فَسَادٌ. הִתְנַוְּנוּת שְׁרִירִים في الطب: قُصُورٌ عَضَلِيٌّ.

הִתְנוֹסְסוּת נ' ١. خَفَقَانٌ. رَفْرَفَةٌ. ٢. تَلأْلُؤٌ. سُطُوعٌ. تَوَهُّجٌ.

הִתְנוֹעֲעוּת נ' تَحَرُّكٌ. تَرَاقُصٌ. تَأَرْجُحٌ. تَمَايُلٌ. إِهْتِزَازٌ. تَبَخْتُرٌ.

הִתְנוֹפְפוּת נ' رَفْرَفَةٌ. خَفَقَانٌ (العلم مثلاً).

הִתְנוֹצְצוּת נ' إِلْتِمَاعٌ. بَرِيقٌ. إِشْرَاقٌ. إِشْعَاعٌ. تَوَهُّجٌ. سُطُوعٌ.

הִתְנַזְּרוּת נ' تَزَهُّدٌ. زُهْدٌ فِي. تَنَسُّكٌ. تَقَشُّفٌ. إِمْتِنَاعٌ عَنْ.

הִתְנַחֲלוּת נ' (־לֻיּוֹת) ١. تَوَطُّنٌ. إِسْتِيطَانٌ. تَمَلُّكُ الأَرْضِ وَفِلاَحَتُهَا. ٢. مُسْتَوْطَنَةٌ ج مُسْتَوْطَنَاتٌ.

הִתְנַחֲמוּת נ' تَعَزٍّ(ي). عَزَاءٌ. سُلُوٌّ. سُلْوَانٌ.

הַתְנָיָה נ' (־יוֹת) إِشْتِرَاطٌ. وَضْعُ شُرُوطٍ. تَقْيِيدٌ بِشُرُوطٍ. הַתְנָיַת אֲהָבִים مُغَازَلَةٌ. غَزَلٌ.

הִתְנַכְּלוּת נ' (־לֻיּוֹת) ١. تَعَرُّضٌ لِـ. إِسَاءَةٌ إِلَى. ٢. دَسٌّ. كَيْدٌ. تَدْبِيرُ مَكَائِدَ.

הִתְנַכְּרוּת נ' ١. تَنَكُّرٌ لِـ. تَجَاهُلٌ. تَبَرُّؤٌ مِنْ. مُجَافَاةٌ. قَطِيعَةٌ. ٢. إِغْتِرَابٌ. إِسْتِلاَبٌ.

הִתְנַמְנְמוּת נ' نُعَاسٌ. إِغْفَاءٌ. غَفْوَةٌ. وَسَنٌ. سِنَةٌ مِنَ النَّوْمِ.

הִתְנַסּוּת נ' (־סֻיּוֹת) ١. تَمَرُّسٌ. مُمَارَسَةٌ. كَوْنُهُ مُجَرِّبًا. إِمْتِحَانٌ. بَلاَءٌ. ٢. تَمَرُّنٌ. تَدَرُّبٌ. ٣. تَجْرِبَةٌ.

הִתְנַסְּחוּת נ' صِيَاغَةٌ فِي قَالَبٍ. صَبٌّ فِي أُسْلُوبٍ مُعَيَّنٍ.

הַתְנָעָה נ' (־עוֹת) ١. تَشْغِيلُ المُحَرِّكِ. تَسْيِيرٌ. تَحْرِيكٌ. في القواعد: تَشْكِيلُ

الحُرُوفِ ע' נִקּוּד.

הִתְנַעַנְעוּת נ' تَحَرُّكٌ. إهْتِزَازٌ. تَمَايُلٌ. تَرَنُّحٌ.

הִתְנַעֲרוּת נ' ١. تَوَثُّبٌ. وَثْبَةٌ ج وَثَبَاتٌ. إنْتِفَاضَةٌ. نَهْضَةٌ. هَبَّةٌ. ٢. نُهُوضٌ. إسْتِفَاقَةٌ. ٣. إنْتِفَاضٌ. نَفْضٌ. ٤. تَبَرُّؤٌ. نَفْضُ اليَدِ مِنْ. تَنَصُّلٌ مِنْ.

הִתְנַפְּחוּת נ' (־חֻיּוֹת) ١. تَوَرُّمٌ. إنْتِفَاخٌ. إحْتِقَانٌ. ٢. خُيَلاءُ. تَعَاظُمٌ. تَكَبُّرٌ.

הִתְנַפְּלוּת נ' (־לֻיּוֹת) ١. إنْقِضَاضٌ عَلَى. هُجُومٌ. هَجْمَةٌ ج هَجَمَاتٌ. إعْتِدَاءٌ. ٢. مجازًا: إنْهِيَالٌ (بالضرب). إنْتِقَادٌ لاَذِعٌ. ٣. سُقُوطٌ. وُقُوعٌ.

הִתְנַפְנְפוּת נ' ١. تَرَفْرُفٌ. خَفَقَانٌ. ٢. إنْسِحَابٌ. ٣. تَحْرِيكُ الهَوَاءِ عَلَى نَفْسِهِ (للانتعاش بمهفّة مثلاً).

הִתְנַפְּשׁוּת נ' طَلَبُ الاسْتِجْمَامِ. الذَّهَابُ إلَى مَصَحٍّ طَلَبًا لِلرَّاحَةِ.

הִתְנַפְּצוּת נ' (־צֻיּוֹת) تَحَطُّمٌ. تَهَشُّمٌ. تَبَدُّدٌ. تَلاَشٍ(ي).

הִתְנַצְּחוּת נ' (־חֻיּוֹת) تَحَاجٌّ. مُقَارَعَةُ (الحجة بالحجة). تَصَادُمُ الأفْكَارِ. مُغَالَبَةٌ. مُنَاكَفَةٌ. نِقَاشٌ حَادٌّ. مُجَادَلَةٌ. مُلاَسَنَةٌ.

הִתְנַצְּלוּת נ' (־לֻיּוֹת) طَلَبُ اعْتِذَارٍ. عُذْرٌ ج أعْذَارٌ. تَنَصُّلٌ.

הִתְנַצְּרוּת נ' تَنَصُّرٌ. إعْتِنَاقُ الدِّيَانَةِ المَسِيحِيَّةِ.

הִתְנַקּוּת נ' إغْتِسَالٌ. غَسْلٌ. تَنْقِيَةٌ. تَطَهُّرٌ. نَظَافَةٌ.

הִתְנַקְּזוּת נ' تَصْرِيفٌ. صَرْفُ المَجَارِي. إنْزِيَاحٌ.

הִתְנַקְּמוּת נ' (־מֻיּוֹת) إنْتِقَامٌ. ثَأْرٌ. أخْذُ الثَّأْرِ. إقْتِصَاصٌ.

הִתְנַקְּשׁוּת נ' (־שֻׁיּוֹת) ١. مُحَاوَلَةُ اغْتِيَالٍ. ٢. إعْتِدَاءٌ (على حياة).

הִתְנַשְּׂאוּת נ' ١. إسْتِعْلاَءٌ. تَرَفُّعٌ. تَكَبُّرٌ. ٢. سُمُوقُ الشَّجَرَةِ. إرْتِفَاعٌ. شُمُوخٌ. מַבָּט שֶׁל הִתְנַשְּׂאוּת نَظْرَةٌ اسْتِعْلاَئِيَّةٌ. نَظْرَةُ تَكَبُّرٍ (تَرَفُّعٍ).

הִתְנַשְּׁמוּת נ' (־מֻיּוֹת) لُهَاثٌ. إنْبِهَارُ النَّفْسِ. تَنَفُّسٌ بِصُعُوبَةٍ.

הִתְנַשְּׁקוּת נ' (־קֻיּוֹת) تَبَادُلُ القُبَلِ. مُبَاوَسَةٌ.

הִתְנַתְּקוּת נ' فَصْلٌ. إنْفِصَالٌ. إنْفِكَاكٌ. إنْفِصَامٌ. إنْقِطَاعٌ. قَطْعُ العَلاَقَةِ. إنْقِلاَعٌ. إنْخِلاَعٌ.

הַתְסָסָה נ' (־סוֹת) ١. إثَارَةٌ. تَهْيِيجٌ. تَحْرِيضٌ. ٢. تَفْوِيرٌ. تَخْمِيرٌ.

הִתְעַבּוּת נ' تَكَثُّفٌ. تَكَاثُفٌ. تَخَثُّرٌ. غِلَظٌ. إنْعِقَادُ (سُكَّرِ المُرَبَّيَاتِ).

הִתְעַבְּרוּת נ' (־רֻיּוֹת) حَمْلٌ. حَبَلٌ. كَوْنُهَا حَامِلاً.

הִתְעַגְּלוּת נ' إسْتِدَارَةٌ. تَكَوُّرٌ.

הִתְעַדְּנוּת נ' ١. تَنَعُّمٌ. تَرَفٌ. ٢. تَلَطُّفٌ. لُطْفٌ. رِقَّةٌ.

הִתְעוֹדְדוּת נ' تَشَجُّعٌ. إسْتِبْسَالٌ. تَجَرُّؤٌ. نُهُوضٌ. إقْدَامٌ عَلَى. إسْتِجْمَاعُ رَبَاطَةِ الجَأْشِ.

הִתְעוֹפְפוּת נ' (־פֻיּוֹת) تَطَايُرٌ. تَحْلِيقٌ. حَوْمَةٌ.

הִתְעַוְּרוּת, התעוורות נ' إصَابَةٌ بِالعَمَى. فُقْدَانُ البَصَرِ.

הִתְעוֹרְרוּת נ' ١. نَهْضَةٌ. نُهُوضٌ. إسْتِفَاقَةٌ. يَقَظَةٌ. تَنَبُّهٌ. ٢. نُهُوضٌ مِنْ كَبْوَةٍ. إسْتِبْسَالٌ. إنْبِعَاثٌ.

הִתְעַוְּתוּת, התעוותות נ' تَعَوُّجٌ. عِوَجٌ. تَشَوُّهٌ. إلْتِوَاءٌ.

הִתְעַטְּפוּת נ' تَغَلُّفٌ. تَلَفُّعٌ. تَلَفُّفٌ. إلْتِفَافٌ. تَغْطِيَةٌ. تَوَشُّحٌ. إتِّشَاحٌ.

הִתְעַטְּשׁוּת נ' (־שֻׁיּוֹת) عُطَاسٌ. عَطْسَةٌ.

הַתְעָיָה נ' (־יוֹת) تَضْلِيلٌ. تَغْرِيرٌ. إسْتِغْوَاءٌ. إزَاغَةٌ.

הִתְעַיְּפוּת, התעייפות נ' إجْهَادٌ. تَعَبٌ. كَلَلٌ. وَنًى. إعْيَاءٌ.

הִתְעַכְּבוּת נ' تَأَخُّرٌ. تَعَوُّقٌ. تَبَاطُؤٌ. إبْطَاءٌ. تَلَكُّؤٌ.

הִתְעַכְּלוּת נ' إنْهِضَامٌ. مَضْمٌ. تَمْثِيلُ الطَّعَامِ فِي المَعِدَةِ.

הִתְעַלּוּת נ' تَسَامٍ(ي). سُمُوٌّ. تَرَفُّعٌ. تَنَزُّهٌ عَنْ. تَجَرُّدٌ.

הִתְעַלְּלוּת נ' (־לֻיּוֹת) تَنْكِيلٌ. تَمْثِيلٌ. مُعَامَلَةٌ بِقَسْوَةٍ.

הִתְעַלְּמוּת נ' تَجَاهُلٌ. تَغَاضٍ(ي) عَنْ. تَنَكُّرٌ لِـ. صَرْفُ النَّظَرِ عَنْ.

הִתְעַלְּסוּת נ' (־סֻיּוֹת) مُغَازَلَةٌ. مُدَاعَبَاتُ الغَزَلِ. غَرَامِيَّاتٌ.

הִתְעַלְּפוּת נ' (־פֻיּוֹת) إغْمَاءٌ. غَيْبُوبَةٌ. غَشَيَانٌ. غِيَابٌ عَنِ الرُّشْدِ.

הִתְעַמְּלוּת נ' تَرَيُّضٌ. رِيَاضَةٌ بَدَنِيَّةٌ. جُمْبَازٌ.

הִתְעַמְּמוּת נ' خُمُودٌ. هُمُودُ الجَمْرِ. إنْكِفَاءٌ. إنْطِمَاسٌ.

הִתְעַמְעֲמוּת נ' ١. تَعَتُّمٌ. قَتَامَةٌ. إنْكِفَاءٌ. إنْطِمَاسٌ. ٢. غُمُوضٌ. تَكَتُّمٌ.

הִתְעַמְּקוּת נ' (־קֻיּוֹת) تَعَمُّقٌ. تَبَحُّرٌ. تَضَلُّعٌ. إمْعَانُ الفِكْرِ. إسْتِغْرَاقٌ فِي التَّفْكِيرِ.

הִתְעַמְּרוּת נ' إسَاءَةُ التَّصَرُّفِ مَعَ. مُجَافَاةٌ. خُشُونَةٌ. مُعَامَلَةٌ قَاسِيَةٌ.

הִתְעַנְּגוּת נ' (־גֻיּוֹת) تَمَتُّعٌ. تَنَعُّمٌ. تَلَذُّذٌ. تَرَفٌ. رَغْدٌ.

הִתְעַנּוּת נ' تَعَذُّبٌ. عَذَابٌ. تَلَوُّعٌ. مُكَابَدَةٌ. مُقَاسَاةٌ. مُعَانَاةٌ.

הִתְעַנְיְנוּת, התעניינות נ' إهْتِمَامٌ بِـ. إنْتِبَاهٌ إلَى. إلْتِفَاتٌ. عِنَايَةٌ بِـ. إكْتِرَاثٌ.

הִתְעַנְּנוּת נ' ١. تَلَبُّدٌ بِالغُيُومِ. ٢. مجازًا: تَجَهُّمٌ. عُبُوسٌ. إكْفِهْرَارٌ. إرْبِدَادٌ.

הִתְעַסְּקוּת נ' (־קֻיּוֹת) ١. مُمَارَسَةٌ. مُزَاوَلَةٌ. تَعَاطٍ(ي). شُغْلٌ. إشْتِغَالٌ. تَعَامُلٌ. ٢. مُغَازَلَةٌ. مُدَاعَبَةٌ.

הִתְעַפְּרוּת נ' تَعَفُّرٌ. تَتَرُّبٌ. تَمَرُّغٌ بِالتُّرَابِ.

הִתְעַצְּבוּת נ' ١. إكْتِئَابٌ. كَآبَةٌ. تَكَدُّرٌ. إكْتِرَابٌ. غَمٌّ. ٢. تَكَوُّنٌ. تَصْمِيمٌ.

הִתְעַצְבְּנוּת נ' إنْزِعَاجٌ. إهْتِيَاجٌ. فُقْدَانُ الأعْصَابِ.

הִתְעַצְּלוּת נ' تَكَاسُلٌ. كَسَلٌ. تَقَاعُسٌ. تَوَانٍ(ي).

הִתְעַצְּמוּת נ' تَعَاظُمٌ. تَكَاثُرٌ. إشْتِدَادٌ. إزْدِيَادُ قُوَّةٍ.

הִתְעַקְּלוּת נ' (־לֻיּוֹת) تَعَوُّجٌ. إعْوِجَاجٌ. تَلَوٍّ(ي). إلْتِوَاءٌ. تَعَقُّفٌ. إنْعِطَافٌ.

הִתְעַקְּמוּת נ' تَعَقُّفٌ. تَعَوُّجٌ. إنْحِناءٌ. تَقَوُّسٌ.

הִתְעַקְּשׁוּת נ' (־שֻׁיּוֹת) مُعَانَدَةٌ. عِنَادٌ. تَعَنُّتٌ. تَصَلُّبٌ فِي الرَّأْيِ.

הִתְעַרְבְּבוּת נ' إخْتِلَاطٌ. إمْتِزَاجٌ. خَرْبَطَةٌ.

הִתְעָרְבוּת נ' (־בֻיּוֹת) ١. تَدَخُّلٌ. ٢. إمْتِزَاجٌ. إخْتِلَاطٌ. ٣. مُرَاهَنَةٌ. מְדִינִיּוּת אִי הִתְעָרְבוּת سِيَاسَةُ عَدَمِ التَّدَخُّلِ.

הִתְעָרוּת נ' تَرَسُّخٌ. رُسُوخٌ. تَأَصُّلٌ. إنْدِمَاجٌ.

הִתְעַרְטְלוּת נ' تَجَرُّدٌ. نَزْعٌ. خَلْعُ الثِّيَابِ. قَلْعٌ.

הִתְעַרְעֲרוּת נ' تَقَوُّضٌ. تَزَعْزُعٌ. تَضَعْضُعٌ.

הִתְעַרְפְּלוּת נ' ١. تَلَبُّدٌ (إكْتِنَافٌ) بِالضَّبَابِ. ٢. ضَبَابِيَّةٌ. إكْتِنَافٌ بِالغُمُوضِ. إنْطِمَاسُ المَعَالِمِ. غُمُوضٌ.

הִתְעַשְּׁרוּת נ' إثْرَاءٌ. ثَرَاءٌ. غِنًى.

הִתְעַשְּׁתוּת נ' تَعَقُّلٌ. تَشَاوُرٌ. إسْتِنْصَاحٌ. تَرَوٍّ(ي). إعَادَةُ النَّظَرِ فِي.

הִתְפָּאֲרוּת נ' (־רֻיּוֹת) مُبَاهَاةٌ. مُفَاخَرَةٌ. تَفَاخُرٌ. تَغَطْرُسٌ. زَهْوٌ. تَبَجُّحٌ.

הִתְפַּדְּרוּת נ' ذَرُّ المَسَاحِيقِ. مَسْحُ الوَجْهِ بِالبُودْرَةِ.

הִתְפּוֹגְגוּת נ' ١. ذَوَبَانٌ. إسْتِرْخَاءٌ. تَرَاخٍ(ي). فُتُورٌ. ٢. تَلَاشٍ(ي). إضْمِحْلَالٌ.

הִתְפּוֹצְצוּת נ' (־צֻיּוֹת) ١. إنْفِجَارٌ ج إنْفِجَارَاتٌ. تَفَجُّرٌ. تَفَرْقُعٌ. إنْفِلَاقٌ. ٢. مجازًا: تَوَقُّفٌ فُجَائِيٌّ (في مفاوضات). بُطْلَانٌ. הִתְפּוֹצְצוּת אֻכְלוּסִין إنْفِجَارٌ سُكَّانِيٌّ.

הִתְפּוֹקְקוּת נ' تَفَكُّكٌ. إنْفِكَاكٌ. إنْفِرَاطٌ. تَخَلُّعٌ. إنْفِلَاعٌ.

הִתְפּוֹרְרוּת נ' إنْحِلَالٌ. تَفَتُّتٌ. تَقَوُّضٌ. إنْحِطَاطٌ. تَهَرُّؤٌ. تَهَشُّمٌ. تَآكُلٌ.

הִתְפַּזְּרוּת נ' ١. تَنَاثُرٌ. تَفَرُّقٌ. تَبَدُّدٌ. تَشَتُّتٌ. إنْقِشَاعُ الغُيُومِ. ٢. إنْصِرَافٌ. إرْفِضَاضٌ.

הִתְפַּחֲמוּת נ' تَفَحُّمٌ. تَكَهْرُبٌ حَتَّى التَّفَحُّمِ. تَلَطُّخٌ بِالفَحْمِ.

הִתְפַּחֲסוּת נ' تَفَلْطُحٌ. إنْبِعَاجٌ. إنْسِطَاحٌ. إنْضِغَاطٌ.

הִתְפַּטְּמוּת נ' تَسَمُّنٌ. تَرَهُّلٌ. بَدَانَةٌ. إعْتِلَافُ العَلَفِ.

הִתְפַּטְּרוּת נ' (־רֻיּוֹת) إسْتِقَالَةٌ. إسْتِعْفَاءٌ. تَنَحٍّ(ي).

הִתְפַּיְּסוּת, התפייסות נ' (־סֻיּוֹת) تَصَالُحٌ. مُصَالَحَةٌ. تَرَاضٍ(ي). مُسَالَمَةٌ. وِفَاقٌ. إصْلَاحُ ذَاتِ البَيْنِ.

הִתְפַּכְּחוּת נ' (־חֻיּוֹת) صَحْوٌ. إفَاقَةٌ. نُهُوضٌ. عَوْدَةُ الوَعْيِ.

הִתְפַּלְּאוּת נ' تَعَجُّبٌ. إسْتِغْرَابٌ. إنْدِهَاشٌ. دَهْشَةٌ. إنْشِدَاهٌ.

הִתְפַּלְּגוּת נ' (־גֻיּוֹת) إنْقِسَامٌ. تَجَزُّؤٌ. تَجْزِئَةٌ. إنْشِطَارٌ. تَحَزُّبٌ.

הַתְפָּלָה נ' تَحْلِيَةٌ. إزَالَةُ مُلُوحَةِ المَاءِ. הַתְפָּלַת מֵי הַיָּם تَحْلِيَةُ مِيَاهِ البَحْرِ.

הִתְפַּלְּחוּת נ' مجازًا: إنْسِلَالٌ. تَسَلُّلٌ. تَمَلُّصٌ. تَهَرُّبٌ. تَفَلُّتٌ.

הִתְפַּלְּלוּת נ' إبْتِهَالٌ. تَضَرُّعٌ. دُعَاءٌ. صَلَاةٌ.

הִתְפַּלְמְסוּת נ' (־סֻיּוֹת) مُلَاسَنَةٌ. تَهَاتُرٌ. مُهَاتَرَةٌ. مُمَاحَكَةٌ. مُغَالَبَةٌ. مُقَارَعَةٌ بِالحُجَّةِ. مُنَاقَشَةٌ.

הִתְפַּלְסְפוּת נ' (־פֻיּוֹת) ١. تَفَلْسُفٌ. مُمَارَسَةُ الفَلْسَفَةِ. ٢. تَعَمُّقٌ زَائِدٌ. ٣. تَحَذْلُقٌ. تَكَلُّفُ القُدْرَةِ عَلَى مَا لَيْسَ عِنْدَهُ مِنَ العِلْمِ.

הִתְפַּלְפְּלוּת נ' (־לֻיּוֹת) سَفْسَطَةٌ. تَفَلْسُفٌ. تَحَذْلُقٌ. مُغَالَطَةٌ.

הִתְפַּלְּצוּת נ' قُشَعْرِيرَةٌ. إرْتِعَاشٌ. إرْتِيَاعٌ. إنْتِفَاضٌ.

הִתְפַּלְּשׁוּת נ' تَمَرُّغٌ. تَقَلُّبٌ (في التراب أو الوحل). تَوَحُّلٌ.

הִתְפַּנּוּת נ' ١. تَفَرُّغٌ. خُلُوٌّ. شُغُورٌ. ٢. قَضَاءُ الحَاجَةِ. ٣. إخْلَاءٌ. إنْسِحَابٌ.

הִתְפַּנְּקוּת נ' (־קֻיּוֹת) تَدَلُّلٌ. دَلَالٌ. تَدَلُّعٌ. تَفَنُّقٌ. تَغَنُّجٌ.

הִתְפַּעֵל פ' تَفَعَّلَ. في القواعد: أَحَدُ أَوْزَانِ الفِعْلِ العِبْرِيِّ وَيُقَابِلُهُ فِي العَرَبِيَّةِ: تَفَعَّلَ أَوْ إفْتَعَلَ (مثلاً: הִתְפַּתֵּל من فعل פָּתַל تَفَتَّلَ من فعل فَتَلَ).

הִתְפַּעֲלוּת נ' (־לֻיּוֹת) ١. إنْفِعَالٌ. إنْطِبَاعٌ. تَأَثُّرٌ. ٢. إنْدِهَاشٌ. دَهْشَةٌ. تَعَجُّبٌ.

הִתְפַּעֲמוּת נ' إنْفِعَالٌ. تَأَثُّرٌ. إعْتِلَاجٌ. إخْتِلَاجٌ. إهْتِيَاجٌ. הִתְפַּעֲמוּת לֵב (נֶפֶשׁ) إخْتِلَاجَاتُ القَلْبِ. إعْتِمَالَاتُ الفُؤَادِ.

הִתְפַּצְּלוּת נ' (־לֻיּוֹת) ١. تَجَزُّؤٌ. إنْقِسَامٌ. إنْفِصَامٌ. تَفَرُّعٌ. تَشَعُّبٌ.

הִתְפַּקְּדוּת נ' إسْتِعْرَاضٌ. إحْصَاءُ الحَاضِرِينَ (في طابور الجيش أو صف المدرسة).

הִתְפַּקְּחוּת נ' ١. تَفَتُّحُ العَيْنَيْنِ. عَوْدَةُ البَصَرِ. ٢. تَعَقُّلٌ. رَشَادٌ. فِطْنَةٌ.

הִתְפַּקְּעוּת נ' إنْفِلَاقٌ. إنْشِقَاقٌ. تَفَطُّرٌ. إنْفِجَارٌ.

הִתְפַּקְּרוּת נ' تَهَتُّكٌ. تَبَذُّلٌ. زَنْدَقَةٌ. فِسْقٌ. فُسُوقٌ.

הִתְפָּרְדוּת נ' إنْفِرَادٌ. تَبَاعُدٌ. إبْتِعَادٌ. إنْفِصَامٌ. تَجَزُّؤٌ. הִתְפָּרְדוּת הַחֲבִילָה إنْفِرَاطُ العِقْدِ. إنْفِصَامُ العُرْوَةِ.

הִתְפַּרְחֲחוּת נ' زَعْرَنَةٌ. تَصَرُّفُ الزُّعْرَانِ. وَلْدَنَةٌ. صِبْيَانِيَّةٌ. صِيَاعَةٌ.

הִתְפַּרְכְּסוּת נ' تَبَهْرُجٌ. تَبَرُّجٌ. تَزَوُّقٌ. تَخَضُّبٌ.

הִתְפַּרְנְסוּת נ' إرْتِزَاقٌ. إعْتِيَاشٌ عَلَى. إقْتِيَاتٌ عَلَى.

הִתְפָּרְסוּת נ' (־סֻיּוֹת) ١. تَوَزُّعٌ. إنْتِشَارٌ. ٢. تَمَدُّدٌ. إنْبِسَاطٌ.

הִתְפַּרְסְמוּת נ' ١. إشْتِهَارٌ. ذُيُوعُ صِيتٍ. شُيُوعٌ. إنْتِشَارٌ. ٢. صُدُورُ بَيَانٍ.

הִתְפָּרְעוּת נ' (־עֻיּוֹת) إخْلَالٌ بِالنِّظَامِ. مُشَاغَبَةٌ. تَشْوِيشٌ. إضْطِرَابٌ.

הִתְפָּרְצוּת נ' (־צֻיּוֹת) ١. إنْدِفَاعٌ. إقْتِحَامٌ. إنْطِلَاقٌ. مُدَاهَمَةٌ. ٢. تَمَرُّدٌ. عِصْيَانٌ. ٣. إنْفِجَارٌ. هَيَجَانٌ. הִתְפָּרְצוּת הַמַּחֲלָה تَفَشِّي المَرَضِ.

הִתְפַּרְקְדוּת נ' إسْتِلْقَاءٌ عَلَى الظَّهْرِ. إنْبِطَاحٌ.

הִתְפָּרְקוּת נ׳ (־קֻיּוֹת) ١. تَفَكُّكٌ. إنْفِكَاكٌ. إنْحِلاَلٌ. ٢. نَزْعُ السِّلاَحِ. تَجَرُّدٌ. ٣. إسْتِرْخَاءٌ. تَنْفِيسٌ.

הִתְפַּשְּׁטוּת נ׳ ١. تَمَدُّدٌ. إمْتِدَادٌ. إتِّسَاعٌ. ٢. إنْتِشَارٌ. ذُيُوعٌ. تَفَشٍّ(ي). سَرَيَانُ المَرَضِ. ٣. نَزْعُ الثَّوْبِ. قَلْعُ الهُدُومِ. מְדִינִיּוּת הַהִתְפַּשְּׁטוּת سِيَاسَةُ التَّوَسُّعِ.

הִתְפַּשְּׁרוּת נ׳ (־רֻיּוֹת) مُصَالَحَةٌ. تَوَافُقٌ. تَرَاضٍ(ي). تَوَصُّلٌ إلَى حَلٍّ وَسَطٍ. وِفَاقٌ.

הִתְפַּתּוּת נ׳ إغْتِوَاءٌ بِـ. إفْتِتَانٌ. إسْتِهْوَاءٌ.

הִתְפַּתְּחוּת נ׳ (־חֻיּוֹת) تَطَوُّرٌ. نُمُوٌّ. تَنْمِيَةٌ. تَقَدُّمٌ بِمَرَاحِلَ. رُقِيٌّ. תּוֹרַת הַהִתְפַּתְּחוּת نَظَرِيَّةُ النُّشُوءِ وَالارْتِقَاءِ.

הִתְפַּתְּחוּתִי ת׳ (־יִּים) تَطَوُّرِيٌّ. تَدْرِيجِيٌّ. مَرْحَلِيٌّ.

הִתְפַּתְּלוּת נ׳ (־לֻיּוֹת) ١. تَفَتُّلٌ. تَعَرُّجٌ. إلْتِوَاءٌ. إنْعِطَافٌ. ٢. مُرَاوَغَةٌ.

הִתְקַבְּלוּת נ׳ ١. تَقَبُّلٌ. تَلَقٍّ(ي). تَسَلُّمٌ. بُلُوغٌ. ٢. قُبُولٌ (قَبُولٌ). مُوَافَقَةٌ. ٣. إقْرَارٌ بِـ. ٤. وُقُوعٌ مَوْقِعَ اسْتِحْسَانٍ.

הִתְקַבְּצוּת נ׳ (־צֻיּוֹת) تَجَمُّعٌ. تَجَمْهُرٌ. إحْتِشَادٌ. تَكَدُّسٌ.

הִתְקַדְּמוּת נ׳ ١. تَقَدُّمٌ. السَّيْرُ إلَى الأَمَامِ. ٢. تَحَسُّنٌ. رُقِيٌّ. تَطَوُّرٌ.

הִתְקַדְּרוּת נ׳ إكْفِهْرَارٌ. عُبُوسٌ. تَجَهُّمٌ. تَلَبُّدٌ بِالغُيُومِ.

הִתְקַדְּשׁוּת נ׳ ١. تَقَدُّسٌ. قَدَاسَةٌ. طَهَارَةٌ. ٢. تَهَيُّؤٌ لِقَدَاسَةِ العِيدِ.

הַתָּקָה נ׳ (־קוֹת) ١. تَحْوِيلٌ. نَقْلٌ. إزَاحَةٌ. ٢. قَطْعٌ. فَصْلٌ. فَصْمٌ.

הִתְקַהוּת נ׳ تَثَلُّمٌ. ثَلْمٌ. إنْفِلاَلٌ. كَلاَلَةٌ. كَوْنُهُ غَيْرَ حَادٍّ.

הִתְקַהֲלוּת נ׳ (־לֻיּוֹת) تَجَمْهُرٌ. تَجَمُّعٌ. إحْتِشَادٌ. تَأَلُّبٌ.

הִתְקוֹטְטוּת נ׳ (־טֻיּוֹת) تَشَاجُرٌ. شِجَارٌ. تَعَارُكٌ. مُشَادَّةٌ.

הִתְקוֹמְמוּת נ׳ (־מֻיּוֹת) تَمَرُّدٌ. إنْتِفَاضَةٌ. فِتْنَةٌ ج فِتَنٌ. عِصْيَانٌ. مُقَاوَمَةٌ. ثَوْرَةٌ.

הִתְקַיְּמוּת נ׳ ١. قِيَامٌ. تَوَاجُدٌ. وُجُودٌ. دَوَامٌ. ٢. تَحَقُّقٌ. إنْجَازٌ. إتْمَامٌ. وَفَاءٌ بِـ. ٣. إعْتِيَاشٌ. إرْتِزَاقٌ. إقْتِيَاتٌ.

הִתָּקְלוּת, היתקלות נ׳ (־לֻיּוֹת) تَصَادُمٌ. إصْطِدَامٌ. مُوَاجَهَةٌ. إرْتِطَامٌ. إشْتِبَاكٌ.

הִתְקַלְּחוּת נ׳ (־חֻיּוֹת) إسْتِحْمَامٌ. تَحَمُّمٌ. إغْتِسَالٌ. أَخْذُ حَمَّامٍ.

הִתְקַלְּפוּת נ׳ تَقَشُّرٌ. تَكَشُّطٌ. تَقَشُّطٌ.

הִתְקַלְקְלוּת נ׳ فَسَادٌ. تَفَسُّخٌ. تَعَطُّبٌ. تَعَطُّلٌ. عَطَبٌ.

הִתְקַמְּטוּת נ׳ (־טֻיּוֹת) تَجَعُّدٌ. تَغَضُّنٌ. إنْكِمَاشٌ. تَقَطُّبٌ. تَقَلُّصٌ.

הִתְקַמְּצוּת נ׳ بُخْلٌ. تَقْتِيرٌ.

הִתְקַמְּרוּת נ׳ تَحَدُّبٌ. تَقَوُّسٌ. تَقَبُّبٌ. إنْحِنَاءٌ.

הֶתְקֵן ז׳ (־נִים) أَدَاةٌ (فِي جِهَازٍ). آلَةٌ ج آلاَتٌ. جِهَازٌ. הֶתְקֵן תּוֹךְ־רַחְמִי ע׳ רַחְמִי.

הִתְקַנְּאוּת נ׳ غَيْرَةٌ. حَسَدٌ.

הַתְקָנָה נ׳ (־נוֹת) تَرْكِيبٌ. إقَامَةٌ. نَصْبٌ. تَثْبِيتٌ. تَهْيِئَةٌ. تَجْهِيزٌ.

הִתְקַעְקְעוּת נ׳ تَقَوُّضٌ. تَهَدُّمٌ. إنْهِيَارٌ. إهْتِزَازُ نِظَامِ حُكْمٍ.

הִתְקַעֲרוּת נ׳ تَقَعُّرٌ. تَجَوُّفٌ.

הֶתְקֵף ז׳ (־פִים) نَوْبَةٌ ج نَوْبَاتٌ. הֶתְקֵף לֵב نَوْبَةٌ قَلْبِيَّةٌ ע׳ דֹּם, דֹּם לֵב. הֶתְקֵף עֲצַבִּים نَوْبَةٌ عَصَبِيَّةٌ.

הַתְקָפָה נ׳ (־פוֹת) ١. هَجْمَةٌ ج هَجَمَاتٌ. هُجُومٌ. إغَارَةٌ. إنْقِضَاضٌ. مُدَاهَمَةٌ. إعْتِدَاءٌ. ٢. حَمْلَةٌ ج حَمَلاَتٌ. הַתְקָפַת נֶגֶד هُجُومٌ مُعَاكِسٌ (مُضَادٌّ). הַתְקָפַת פֶּתַע هُجُومٌ مُفَاجِئٌ.

הֶתְקֵפִי, הַתְקָפִי ת׳ (־יִּים) هُجُومِيٌّ. إنْقِضَاضِيٌّ.

הִתְקַפְּלוּת נ׳ ١. إنْطِوَاءٌ. إنْثِنَاءٌ. ٢. إنْسِحَابٌ. مُغَادَرَةُ المَكَانِ. تَعْزِيلٌ. ٣. تَخَلٍّ عَمَّا أَرَادَ عَمَلَهُ عَلَى مَضَضٍ.

הִתְקַצְּרוּת נ׳ تَقَصُّرٌ. قِصَرٌ. تَقَلُّصٌ.

הִתְקָרְבוּת נ׳ إقْتِرَابٌ. تَقَرُّبٌ. دُنُوٌّ. إقْبَالٌ. ٢. تَقَارُبٌ. تَوَدُّدٌ.

הִתְקָרְחוּת נ׳ ١. تَقَرُّعٌ. صَلَعٌ. سُقُوطُ شَعْرِ الرَّأْسِ. ٢. تَجَمُّدٌ. تَجَلُّدٌ. تَثَلُّجٌ.

הִתְקַרְנְפוּת נ׳ تَخَرْتُتٌ. تَحَيْوُنٌ. حَيْوَنَةٌ ע׳ (קרנף) הִתְקַרְנֵף.

הִתְקָרְרוּת נ׳ (־רֻיּוֹת) ١. تَبَرُّدٌ. بُرُودَةٌ. فُتُورٌ. ٢. إصَابَةٌ بِرَشْحٍ. زُكَامٌ.

הִתְקָרְשׁוּת נ׳ ١. تَخَثُّرٌ. تَكَثُّفٌ. جُمُودٌ. ٢. تَجَلُّطُ الدَّمِ.

הִתְקַשּׁוּת נ׳ تَصَلُّبٌ. تَشَدُّدٌ. يُبُوسَةٌ. تَعَسُّرٌ. إسْتِصْعَابٌ.

הִתְקַשְּׁחוּת נ׳ تَقَسٍّ(ي). قَسْوَةٌ. تَصَلُّبٌ. صَلاَبَةٌ. صَرَامَةٌ. تَعَنُّتٌ.

הִתְקַשְּׁטוּת נ׳ (־טֻיּוֹת) تَزَخْرُفٌ. تَزَيُّنٌ. تَبَرُّجٌ. بَهْرَجَةٌ.

הִתְקַשְּׁרוּת נ׳ (־רֻיּוֹת) ١. تَرَابُطٌ. إرْتِبَاطٌ. إتِّصَالٌ. إنْشَاءُ عَلاَقَاتٍ. ٢. تَعَاقُدٌ. إلْتِزَامٌ. تَعَهُّدٌ.

הֶתֵּר, היתר ז׳ (־רִים) ١. إذْنٌ ج أُذُونٌ جج أُذُونَاتٌ. تَرْخِيصٌ ج تَرَاخِيصُ. تَصْرِيحٌ ج تَصَارِيحُ. ٢. حَلٌّ. إنْفِرَاطٌ. ٣. سَمَاحٌ. הֶתֵּר יְצִיאָה إذْنٌ بِالخُرُوجِ (من البلاد). הֶתֵּר כְּנִיסָה تَأْشِيرَةٌ. سِمَةُ دُخُولٍ ע׳ וִיזָה.

הַתְרָאָה נ׳ (־אוֹת) ١. إنْذَارٌ. ٢. تَحْذِيرٌ. إخْطَارٌ. تَنْبِيهٌ. הַתְרָאָה מֻקְדֶּמֶת إنْذَارٌ مُبَكِّرٌ.

הִתְרָאֲווּת נ׳ إسْتِعْرَاءٌ ע׳ אֶקְסְהִיבִּיצְיוֹנִיזְם.

הִתְרַבְרְבוּת נ׳ (־בֻיּוֹת) تَبَجُّحٌ. تَكَبُّرٌ. تَشَدُّقٌ. مُبَاهَاةٌ. مُفَاخَرَةٌ.

הִתְרַגְּזוּת נ׳ (־זֻיּוֹת) تَسَخُّطٌ. غَيْظٌ. سُخْطٌ. إمْتِعَاضٌ.

הִתְרַגְּלוּת נ׳ تَعَوُّدٌ. إعْتِيَادٌ. تَكَيُّفٌ. تَدَرُّبٌ عَلَى. مُمَارَسَةٌ. دُرُوجٌ عَلَى.

הִתְרַגְּעוּת נ' إسْتِرْخَاءٌ. إسْتِرَاحَةٌ. رَاحَةٌ. هُدُوءٌ.

הִתְרַגְּשׁוּת נ' (־שֻׁיּוֹת) إنْفِعَالٌ. جَيَشَانٌ. ثَوَرَانُ العَوَاطِفِ. تَأَثُّرٌ. وَجْدٌ (في الصوفية). إنْبِهَارُ الأَنْفَاسِ.

הַתָּרָה נ' ١. حَلُّ عُقْدَةٍ. فَكٌّ. فَضٌّ. ٢. تَحْلِيلٌ (عكس تحريم). تَجْوِيزٌ. سَمَاحٌ. تَرْخِيصٌ. ٣. إلْغَاءُ قُيُودٍ. إبْطَالٌ. הַתָּרַת הָרְצוּעָה إطْلَاقُ العِنَانِ لِـ. إبَاحَةٌ.

הִתְרַוְּחוּת, התרווחות נ' ١. تَرَوُّحٌ. إسْتِرْوَاحٌ. تَفَسُّحٌ. ٢. إنْفِرَاجٌ. تَسْرِيَةٌ.

הִתְרוֹמְמוּת נ' تَعَالٍ(ي). تَسَامٍ(ي). سُمُوٌّ. إرْتِفَاعٌ. تَرَفُّعٌ. شُمُوخٌ. הִתְרוֹמְמוּת רוּחַ مَعْنَوِيَّةٌ عَالِيَةٌ. فَيْضٌ رُوحَانِيٌّ مَلِيءٌ بِالسَّعَادَةِ.

הִתְרוֹעֲעוּת נ' مُصَاحَبَةٌ. مُصَادَقَةٌ. مُرَافَقَةٌ. مُعَاشَرَةٌ.

הִתְרוֹפְפוּת נ' تَرَاخٍ(ي). إرْتِخَاءٌ. إسْتِرْخَاءٌ. ضَعْفٌ (ضُعْفٌ). فُتُورٌ. تَسَيُّبٌ.

הִתְרוֹצְצוּת נ' (־צֻיּוֹת) ١. تَرَاكُضٌ. جَرْيٌ. إنْدِفَاعٌ. تَقَاذُفٌ. ٢. تَزَاحُمٌ.

הִתְרוֹקְנוּת נ' خُلُوٌّ. فَرَاغٌ. تَفَرُّغٌ. تَفَضٍّ(ي). فُضُوٌّ.

הִתְרוֹשְׁשׁוּת נ' إفْتِقَارٌ. إمْلَاقٌ. فَاقَةٌ. عُدْمٌ. فُقْدَانُ المَالِ تَدْرِيجِيًّا.

הִתְרַחֲבוּת נ' تَوَسُّعٌ. إتِّسَاعٌ. تَمَدُّدٌ. إنْبِسَاطُ القَلْبِ (ليمتلئ بالدم).

הִתְרַחֲצוּת נ' إغْتِسَالٌ. إسْتِحْمَامٌ. تَحَمُّمٌ.

הִתְרַחֲקוּת נ' ١. إبْتِعَادٌ. تَبَاعُدٌ. نُفُورٌ. صُدُودٌ. ٢. تَجَنُّبٌ. تَحَاشٍ(ي).

הִתְרַחֲשׁוּת נ' (־שֻׁיּוֹת) حُدُوثٌ. وُقُوعٌ. حُصُولٌ. تَصَادُفٌ. حَدَثٌ ج أَحْدَاثٌ.

הִתְרַטְּבוּת נ' تَرَطُّبٌ. إبْتِلَالٌ. بَلَلٌ. تَخَضُّلٌ.

הִתְרַכְּזוּת נ' ١. تَرَكُّزٌ. تَمَرْكُزٌ. تَجَمُّعٌ (في نقطة). تَكَثُّفٌ. إنْهِمَاكٌ فِي. إحْتِشَادٌ فِي. ٢. تَرْكِيزُ الاهْتِمَامِ. تَوْجِيهُ (حَصْرُ) الانْتِبَاهِ.

הִתְרַכְּכוּת נ' تَلَيُّنٌ. لِينٌ. إرْتِخَاءٌ. تَرَقُّقٌ. تَلَطُّفٌ. هَشَاشَةٌ.

הַתְרָמָה נ' (־מוֹת) إسْتِكْتَابٌ. جَمْعُ التَّبَرُّعَاتِ.

הַתְרָסָה נ' (־סוֹת) مُعَارَضَةٌ. مُحَاجَّةٌ. إحْتِجَاجٌ. مُجَادَلَةٌ. مُنَاكَفَةٌ.

הִתְרַסְּנוּת נ' ضَبْطُ النَّفْسِ. إنْضِبَاطٌ. إرْتِدَاعٌ. تَرْوِيضُ النَّفْسِ. مُجَالَدَةٌ.

הִתְרַסְּקוּת נ' (־קֻיּוֹת) تَحَطُّمٌ (سيارة أو طائرة مثلاً). تَكَسُّرٌ. تَهَشُّمٌ.

הַתְרָעָה נ' (־עוֹת) ١. نَفْخٌ فِي البُوقِ. في الجيش: بُوقُ الصَّحْيَانِ. ٢. تَحْذِيرٌ مِنْ. تَنْبِيهٌ. إنْذَارٌ. הַתְרָעָה עַל פִּגּוּעַ חַבְּלָנִי تَحْذِيرٌ مِنْ وُقُوعِ اعْتِدَاءٍ تَخْرِيبِيٍّ.

הִתְרַעֲמוּת נ' (־מֻיּוֹת) تَذَمُّرٌ. تَشَكٍّ(ي). إمْتِعَاضٌ. غَضَبٌ.

הִתְרַעֲנְנוּת נ' إنْتِعَاشٌ. تَجَدُّدُ القُوَى. تَنَشْنُشٌ.

הִתְרַפְּאוּת נ' مُعَافَاةٌ. شِفَاءٌ. تَدَاوٍ(ي). مُدَاوَاةٌ. إبْلَالٌ (من مرض).

הִתְרַפּוּת נ' ١. إرْتِخَاءٌ. تَرَاخٍ(ي). كَلَالَةٌ. فُتُورٌ. ٢. تَثَبُّطٌ. تَهَاوُنٌ. تَخَاذُلٌ.

הִתְרַפְּטוּת נ' تَهَرُّؤٌ. تَهَلْهُلٌ. رَثَاثَةٌ. بِلًى.

הִתְרַפְּסוּת נ' (־סֻיּוֹת) تَذَلُّلٌ. تَخَضُّعٌ. تَمَلُّقٌ. تَوَسُّلٌ. إسْتِكَانَةٌ. إسْتِخْذَاءٌ.

הִתְרַפְּקוּת נ' (־קֻיּוֹת) مُلَاطَفَةٌ. إحْتِضَانٌ. مُعَانَقَةٌ. הִתְרַפְּקוּת עַל הֶעָבָר حَنِينٌ إلَى المَاضِي ע' נוֹסְטַלְגְּיָה.

הִתְרַצּוּת נ' إرْتِضَاءٌ. رِضًى. إقْتِنَاعٌ. قَنَاعَةٌ. إسْتِجَابَةٌ. قُبُولٌ (قَبُولٌ).

הִתְרַקְּבוּת נ' تَفَسُّخٌ. إنْحِلَالٌ. تَعَفُّنٌ.

הִתְרַקְּמוּת נ' حَبْكٌ. نَسْجٌ. حِيَاكَةٌ. صِيَاغَةٌ. إبْتِدَاعٌ. تَكَوُّنٌ.

הִתְרַשְּׁלוּת נ' (־לֻיּוֹת) إهْمَالٌ. تَقْصِيرٌ. تَهَاوُنٌ. تَوَانٍ(ي). تَقَاعُسٌ.

הִתְרַשְּׁמוּת נ' (־מֻיּוֹת) إنْطِبَاعٌ. تَأَثُّرٌ. وَقْعٌ.

הִתְרַתְּחוּת נ' غَلَيَانٌ (من الغضب). تَمَيُّزٌ سُخْطًا. سَوْرَةٌ.

הַתָּשָׁה נ' إسْتِنْزَافٌ. إنْهَاكُ القُوَى. إجْهَادٌ. تَثْبِيطُ العَزِيمَةِ. מִלְחֶמֶת הַתָּשָׁה حَرْبُ اسْتِنْزَافٍ.

١. و الحَرْفُ السَّادِسُ مِنْ حُرُوفِ الأَبْجَدِيَّةِ العِبْرِيَّةِ وَاسْمُهُ וָו وَيُقَابِلُهُ حَرْفُ الوَاوِ بِالعَرَبِيَّةِ. ٢. في حساب الجمل: سِتَّةٌ. سِتٌّ (٦). السَّادِسُ. السَّادِسَةُ. ו' יָמִים سِتَّةُ أَيَّام. ו' פְּעָמִים سِتُّ مَرَّاتٍ. יוֹם ו' يَوْمُ الجُمْعَةِ. כִּתָּה ו' الصَّفُّ السَّادِسُ.

וְ־ (וּ־, וָ־, וֶ־, וִ־) ١. وَ، فَـ. حَرْفُ عَطْفٍ (قبل كل اسم او نعت او فعل). أَيْضًا. كَذٰلِكَ (مثل: בְּגָדִים וְזֵיתִים וּכְרָמִים וְצֹאן וּבָקָר וַעֲבָדִים וּשְׁפָחוֹת ثِيَابٌ وَزَيْتُونٌ وَكُرُومٌ وَغَنَمٌ وَبَقَرٌ وَعَبِيدٌ وَجَوَارٍ). ٢. لٰكِنْ. غَيْرَ أَنَّ. إِلاَّ أَنَّ. أَمَّا (مثل: וַה' שָׁמַיִם עָשָׂה أَمَّا الرَّبُّ فَقَدْ صَنَعَ السَّمٰوَاتِ). ٣. في جملة شرطية: حِينَئِذٍ. عِنْدَذَاكَ. حِينَذَاكَ.

וְ־ (וּ־, וָ־, וֶ־) في القواعد: حَرْفُ الوَاوِ الَّذِي يُحَوِّلُ مَعْنَى الفِعْلِ المَاضِي إِلَى المُسْتَقْبَلِ (المُضَارِعِ) (مثل: וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ وَأَكَلْتَ وَشَبِعْتَ وهي بمعنى المستقبل اي: وَتَأْكُلُ وَتَشْبَعُ).

וַ־ (וָ־) في القواعد: حَرْفُ الوَاوِ الَّذِي يُحَوِّلُ مَعْنَى الفِعْلِ المُسْتَقْبَلِ (المُضَارِعِ) إِلَى المَاضِي (مثل: וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה وَحَدَثَ بَعْدَ هٰذِهِ الأُمُورِ بَدَلَ وَيَحْدُثُ أَوْ وَيَكُونُ).

וָאדִי A ז' (־יוֹת) وَادٍ(ي) ج أَوْدِيَةٌ وَوِدْيَانٌ. غَدِيرٌ ج غُدْرَانٌ.

וָאט, וָט ז' (־טִים) وَاطٌ. وَحْدَةُ قِيَاسِ شِدَّةِ التَّيَّارِ الكَهْرَبَائِيِّ (watt). קִילוֹוָט كِيلُووَاطٌ. أَلْفُ وَاطٍ.

וָאלִי A ז' وَالٍ(ي) ج وُلاَةٌ ע' נְצִיב, מוֹשֵׁל.

וֶגָה A נ' النَّسْرُ الوَاقِعُ. إِسْمُ كَوْكَبٍ مِنْ كَوْكَبَيْنِ يُسَمَّيَانِ بِالعَرَبِيَّةِ: النَّسْرَيْنِ. الكَوْكَبُ الآخَرُ يُسَمَّى النَّسْرَ الطَّائِرَ (Vega) ע' נֶבֶל.

וָגִינָה G נ' مَهْبِلٌ ע' נַרְתִּיק.

וָגִינָלִי ת' (־יִים) مَهْبِلِيٌّ.

וִדֵּא, ויִדא פ' تَحَقَّقَ مِنْ. تَأَكَّدَ مِنْ. أَيْقَنَ. تَثَبَّتَ مِنْ. הִתְוַדֵּא تَحَقَّقَ. تَأَكَّدَ. ثَبَتَ ـــ.

וַדָּאוּת נ' تَأَكُّدٌ. تَأْكِيدٌ. يَقِينٌ. تَحَقُّقٌ. جَزْمٌ.

וַדַּאי ١. ז' يَقِينٌ. ثُبُوتٌ. تَأَكُّدٌ. ٢. ת' أَكِيدٌ. مُؤَكَّدٌ. ٣. תה"פ بِلاَ شَكٍّ. בְּוַדַּאי תה"פ مُؤَكَّدٌ. بِالتَّأْكِيدِ. طَبْعًا. أَجَلْ. حَتْمًا. بِصُورَةٍ جَازِمَةٍ. קָרוֹב לְוַדַּאי مِنَ المُرَجَّحِ. أَغْلَبُ الظَّنِّ. بَاتَ مِنَ المُؤَكَّدِ.

וַדָּאִי ת' (־יִים) مُؤَكَّدٌ. أَكِيدٌ. مُحَقَّقٌ. جَازِمٌ. يَقِينِيٌّ. قَطْعِيٌّ. حَتْمِيٌّ.

וִדָּה, וידה פ' أَجْلَسَ عَلَى كُرْسِيِّ الاعْتِرَافِ. جَعَلَهُ يَعْتَرِفُ. הִתְוַדָּה إِعْتَرَفَ. قَرَّ ـــ. أَقَرَّ ע' (ידה).

וֵדָה Sn. נ' فِيدَا. الكُتُبُ الدِّينِيَّةُ الهِنْدُوسِيَّةُ الأَرْبَعَةُ.

וִדּוּי, ווידוי ז' (־יִים) إِعْتِرَافٌ. إِقْرَارٌ. כֹּמֶר הַוִּדּוּי في المسيحية: مُعَلِّمُ الاعْتِرَافِ. كَاهِنُ الاعْتِرَافِ.

וִדּוּעַ, ווידוע ז' تَقْدِيمٌ لِلتَّعَارُفِ. تَعَارُفٌ.

וִדֵּעַ, ויִדע פ' ١. عَرَّفَ عَلَى. قَدَّمَ لِلتَّعَارُفِ. ٢. أَطْلَعَ. أَعْلَمَ. הִתְוַדֵּעַ ١. تَعَرَّفَ عَلَى. تَعَارَفَ. ٢. إِطَّلَعَ. عَلِمَ ـــ. ٣. إِنْكَشَفَ. كُشِفَتْ هُوِيَّتُهُ. ٤. إِشْتَهَرَ ע' יָדַע.

וָהָבִּי, והאבי A ת' وَهَّابِيٌّ (من اعتنق الوهابية التي اسسها محمد بن عبد الوهاب في الجزيرة العربية في القرن التاسع عشر والتي تنادي بالعودة إلى مبادئ الاسلام الاصلية).

וָו ז' (־וִים) شَنْكَلٌ ج شَنَاكِلُ. كُلاَّبٌ ج كَلاَلِيبُ. رَزَّةٌ ج رَزَّاتٌ.

וָו, ויו ואו נ' إِسْمُ الحَرْفِ العِبْرِيِّ ו ע' ו. וָו הַחִבּוּר (הַקִּשּׁוּר) في القواعد: وَاوُ العَطْفِ. وَاوُ النَّسَقِ. וָו הַהִפּוּךְ في القواعد: حَرْفُ الوَاوِ الَّذِي يُحَوِّلُ مَعْنَى الفِعْلِ المَاضِي إِلَى المُسْتَقْبَلِ (المُضَارِعِ) أَوِ المُسْتَقْبَلِ إِلَى المَاضِي.

וודקה R נ' فُودْكَا. شَرَابٌ رُوسِيٌّ مُسْكِرٌ يُشْبِهُ العَرَقَ.

וָוִית נ' (־יוֹת) كُلاَبَةٌ. كُلاَّبٌ ج كَلاَلِيبُ. شَنْكَلٌ صَغِيرٌ.

וולגטה L נ' الفُولْغَاتَا. التَّرْجَمَةُ اللاَّتِينِيَّةُ المُعْتَمَدَةُ لِلْكِتَابِ المُقَدَّسِ وَهِيَ أَوَّلُ تَرْجَمَةٍ قَامَ بِهَا أَحَدُ كِبَارِ الكَنِيسَةِ الكَاثُولِيكِيَّةِ فِي القَرْنِ الرَّابِعِ المِيلاَدِيِّ.

וולגרי L ת' (־יִים) فَظٌّ ج أَفْظَاظٌ. خَشِنٌ ج خِشَانٌ. جِلْفٌ. سُوقِيٌّ.

וולגריות נ' فَظَاظَةٌ. خُشُونَةٌ. بَسَاطَةٌ. سُوقِيَّةٌ.

וולונטרי L ת' (־יִים) طَوْعِيٌّ. تَطَوُّعِيٌّ. إِخْتِيَارِيٌّ. إِرَادِيٌّ.

וולונטריזם ז' ١. إِرَادِيَّةٌ. ٢. في الفلسفة: المَذْهَبُ الإِرَادِيُّ.

וולט It. ז' (־טִים) فُولْتٌ (وحدة قياس الجهد الكهربائي).

וולטז' ז' الفُلْطِيَّةُ. الجُهْدُ الكَهْرَبَائِيُّ. القُوَّةُ المُحَرِّكَةُ الكَهْرَبَائِيَّةُ.

ווליום En. ז' قُوَّةُ الصَّوْتِ (في الراديو او التلفزيون الخ). جَهَادَةٌ.

וולקן L ז' (־נִים) بُرْكَانٌ ج بَرَاكِينُ ע' הַר, הַר גַּעַשׁ.

וולקני ת' (־יִים) بُرْكَانِيٌّ. خَاصٌّ بِالمَادَّةِ البُرْكَانِيَّةِ (التي تخرج من البركان).

ווקי־טוקי En. ז' تِلِيفُون لاَسِلْكِيٌّ مُتَنَقِّلٌ. رَادْيُو مَيْدَانٍ.

ווקל L ז' (־לִים) في القواعد: حَرَكَةٌ ج حَرَكَاتٌ. صَوْتٌ ج أَصْوَاتٌ. حَرَكَاتُ حُرُوفِ العِلَّةِ.

ווקלי ז' (־יִים) صَوْتِيٌّ. غِنَائِيٌّ. خَاصٌّ بِصَوْتِ الإِنْسَانِ.

ווקליזציה נ' تَحْرِيكٌ. مَجْمُوعَةُ الحَرَكَاتِ فِي اللُّغَةِ كَالفَتْحَةِ وَالضَّمَّةِ وَالكَسْرَةِ وَحُرُوفُ العِلَّةِ.

ווֹקְמֶן En. ז' ووكمان. جهازُ راديو مع مسجّلةِ الصوتِ وسمّاعةٍ.

וָזָה F נ' (־זות) مزهريّةٌ ע' אֲגַרְטָל.

וָזִיר A ז' (־רים) وزيرٌ ج وُزَراءُ. عضوُ مجلسِ الوزراءِ ע' שַׂר.

וָזֵלִין Gr. ז' فازلين. مرهمٌ يُستعملُ في الطبِّ (vaseline).

וֶטוֹ L ז' فيتو. نقضٌ (صلاحية رفض قرار بالرغم من موافقة الاكثرية). זְכוּת וֶטוֹ حقُّ النقضِ (الفيتو). حقُّ الاعتراضِ.

וֶטֶרִינָר L ז' (־רים) بيطارٌ ج بياطرةٌ. طبيبٌ بيطريٌّ.

וֶטֶרִינָרִי ת' (־ּיים) بيطريٌّ. خاصٌّ بطبِّ الحيواناتِ.

וֶטֶרָן L ז' (־נים) قديمٌ ج قدماءُ وقدامى. جنديٌّ قديمٌ.

וַי מ"ק أوّاه! ע' אוֹי, אֲבוֹי.

וִיאַגְרָה נ' فياجرا (حبة دواء تستعمل لزيادة القوة الجنسية).

וִיאָה, וְיָה L נ' طريقٌ ج طُرُقٌ. دربٌ ج دروبٌ. וִיאָה דוֹלוֹרוֹזָה ١. دربُ الآلامِ (طريق في القدس القديمة سار عليه السيد المسيح قبل صلبه). ٢. مجازًا: صنوفُ العذابِ. مكابدةٌ.

וִיבְּרָטוֹ It. תה"פ ١. باهتزازٍ. ٢. في الموسيقى: الفبراتو. اهتزازٌ في أداءِ أغنيةٍ.

וִיבְּרַצְיָה נ' (־יות) اهتزازٌ. تذبذبٌ. رجرجةٌ.

וִיבְּרָטוֹר ז' (־רים) قضيبٌ هزّازٌ (كهربائيٌّ). هزّازةٌ كهربائيّةٌ.

וִידֵאוֹ L ז' فيديو (video). וִידֵאוֹ קְלִיפּ En. ע' קְלִיפּ. סֶרֶט וִידֵאוֹ شريطُ فيديو.

וידה ע' וַדָּה. **וְיָה** ע' וִיאָה.

וִיּוֹלָה It. נ' (־לות) فيولا. الكمانُ الأوسطُ ע' כּוֹנֶרֶת.

וִיּוֹלוֹנְצֶ'לוֹ It. ז' الكمانُ الجهيرُ. الفيولونسيل ע' בַּטְנוּנִית.

וְיוֹלָן ז' (־נים) عازفُ الفيولا.

וִיז־אָ־וִי F وجهًا لوجهٍ (vis-à-vis).

וִיזָה L נ' (־זות) فيزة. سمةُ دخولٍ. تأشيرةُ سفرٍ ע' אַשְׁרָה.

וִיזוּאָלִי ת' (־ּיים) بصريٌّ. مرئيٌّ.

וִיטָה It. תה"פ في الموسيقى: بسرعةٍ. سريعًا.

וִיטָלִי L ת' (־ּיים) حيويٌّ. مليءٌ بالحيويّةِ. نشطٌ.

וִיטָמִין L ז' (־נים) فيتامين ج فيتامينات. حيمينٌ.

וִיטְרָז' F ז' (־ז'ים) زجاجٌ ملوّنٌ. شبّاكٌ من الزجاجِ الملوّنِ.

וִיטְרִינָה F נ' (־נות) واجهةُ العرضِ ע' חַלּוֹן, חַלּוֹן רַאֲוָה.

ויכוח ע' וִכּוּחַ. **וִילָאוֹת** ז"ר ע' וִילוֹן.

וִילָה L נ' (־לות) فيلاّ ج فيلات ע' חֲוִילָה.

וִילוֹן L ז' (־נות, ־לָאוֹת) ١. ستارةٌ ج ستائرُ. ستارٌ. سجافٌ ج سُجُفٌ. بُردايةٌ. ٢. لهاةٌ ج لهواتٌ. كنايةٌ عن اللحمةِ في أقصى سقفِ الحلقِ.

וִילוֹנִי ז' (־ּיים) ١. خاصٌّ بالستارةِ. ٢. في اللغة: لهويٌّ. הֲגָה וִילוֹנִי حرفٌ لهويٌّ (يُنطق بمس اللسان باللهاة. في العبرية حرفان مثل: ג, כ وفي العربية ق, ك).

וִינְדִּיקַצְיָה L נ' دعوى قضائيّةٌ (لاستعادة ملك من طرف ثالث).

וִינְקֶר Gr. ז' غمّازةُ السيّارةِ. جهازُ الإشارةِ الضوئيّةِ في المركباتِ ע' מְהַבְהֵב.

ויסות ע' וִסּוּת.

וִיסְקִי En. ז' ويسكي (شراب فاخر مسكر).

ויצ"ו ר"ת فيتسو. المنظّمةُ النسائيّةُ الصهيونيّةُ العالميّةُ (- WIZO Women's International Zionist Organization).

וִיקֶאֶנְד En. ז' (عطلةُ) نهايةِ الأسبوعِ ע' סוֹף, סוֹף שָׁבוּעַ.

וַיִּקְרָא سفرُ اللاويّين (وهو الثالث من أسفار الكتاب المقدس). וַיִּקְרָא רַבָּה شرحُ سفرِ اللاويّين.

וִירוֹלוֹגְיָה L נ' مبحثُ الحُمّاتِ. دراسةُ الفيروساتِ.

וִירוּס ז' (־סים) ١. فيروس ج فيروسات. حُمّةٌ ج حُمّاتٌ. جُرَيثيمٌ رشيحٌ (جرثوم صغير جدًا لا يمكن رؤيته حتى بالميكروسكوب). ٢. في الحواسيب: مجموعةٌ من التعليماتِ المزروعةِ في الحاسوبِ عمدًا لضربِ برامجِهِ وملفّاتِهِ. אַנְטִי וִירוּס في الحواسيب: مضادٌّ للفيروساتِ.

וִירָלִי ת' (־ּיים) فيروسيٌّ (ما يتعلق بالفيروسات).

וִירְטוּאוֹז It. ז' (־זים) بارعٌ (في الأداء الفني). ماهرٌ.

וִירְטוּאוֹזִיּוּת נ' براعةٌ. أداءٌ فنّيٌّ في منتهى الدقّةِ. مهارةٌ.

וִירְטוּאָלִי L ת' (־ּיים) وهميٌّ. بالمخيّلةِ. تقديريٌّ. افتراضيٌّ. غيرُ واقعيٍّ.

וִישֶׁר Gr. ז' مسّاحةٌ. ماسحةٌ ע' מַגֵּב.

ויתור ע' וִתּוּר.

וכד' קיצור וְכַדּוֹמֶה وما أشبهَ. وما إلى ذلكَ.

וכו' קיצור וְכוּלֵּהּ إلى آخرِهِ. إلخ.

וִכּוּחַ, ויכוח ז' (־חים) نقاشٌ. مناقشةٌ ج مناقشاتٌ. جدلٌ. جدالٌ. مداولةٌ ج مداولاتٌ. וִכּוּחַ סְרָק جدلٌ عقيمٌ. نقاشٌ لا طائلَ تحتَهُ. וִכּוּחַ פֻּמְבִּי مناقشةٌ مفتوحةٌ. نقاشٌ مفتوحٌ. مناظرةٌ.

(וכח) הִתְוַכֵּחַ פ' ناقشَ. جادلَ. أخذَ وردَّ. قارعَ الحجّةَ بالحجّةِ.

וַכְּחָן ז' (־נים) مجادلٌ. ملاسنٌ. محاجٌّ. مهاترٌ. مغالبٌ.

וַכְּחָנוּת נ' مجادلةٌ. ملاسنةٌ. محاجّةٌ. مغالبةٌ في الجدلِ.

וכיו"ב ר"ת וְכַיּוֹצֵא בָּזֶה وَمَا شَابَهَ ذَلِكَ. وَمَا إِلَى ذَلِكَ.

וְכָלֶה .Ar وَإِلَى آخِرِهِ. إلخ. وَمَا شَابَهَ. وَمَا إِلَى ذَلِكَ.

וָלָד ז' (וְלָדוֹת) ١. وَلِيدٌ ج وِلْدَانٌ. مَوْلُودٌ. الطِّفْلُ الْمَوْلُودُ لِتَوِّهِ. ٢. جَرْوٌ ج جِرَاءٌ.

וַלְדָנִית נ' (־יּוֹת) وَلُودٌ. كَثِيرَةُ الوِلاَدَةِ.

וָלִידַצְיָה L נ' مَشْرُوعِيَّةٌ. مَنْحُ صِبْغَةٍ شَرْعِيَّةٍ. نَفَاذُ مَفْعُولٍ.

וַלְיוּם ז' في الطب: فَالْيُوم. مُسْتَحْضَرٌ طِبِّيٌّ لِتَسْكِينِ الأَعْصَابِ.

וַלְס .Gr ז' (־סִים) ١. فَالْس. رَقْصَةُ الفَالْس. ٢. مُوسِيقَى الفَالْس.

וָלֶרְיָאנָה L נ' نَارْدِين. سُنْبُلٌ رُومِيٌّ (نبات تستخرج من جذوره مادة الفالرين التي تستعمل في تسكين الاعصاب).

וֶנְדֶּטָה .It נ' الأَخْذُ بِالثَّأْرِ. إِنْتِقَامٌ.

וַלְתָּ"ם ר"ת וַעֲדָה לְתֵאוּם מִלּוּאִים في الجيش: لَجْنَةٌ لِتَنْسِيقِ الاحْتِيَاطِ.

וַנְדָּל L ז' (־לִים) ١. وَانْدَالِيٌّ (قبيلة المانية اغارت عام ٤٤٥ على روما وحطمت نفائسها الفنية). ٢. مجازًا: هَمَجِيٌّ.

וַנְדָּלִי ת' (־יִּים) مجازًا: هَمَجِيٌّ. وَحْشِيٌّ. مُخَرِّبٌ.

וַנְדָּלִיזְם ז', **וַנְדָּלִיּוּת** נ' هَمَجِيَّةٌ. وَحْشِيَّةٌ. كَرَاهَةُ النَّفَائِسِ الفَنِّيَّةِ.

וֶנוּס L נ' ١. فِينُوس (إلهة الحب والجمال عند الرومان الاقدمين). ٢. الزُّهْرَةُ(الزُّهَرَةُ). نَجْمَةُ الصُّبْحِ ע' נֹגַהּ.

וֶנְטִיל .Gr ז' صِمَامُ الهَوَاءِ فِي إِطَارَاتِ المَرْكَبَاتِ ע' שַׁסְתּוֹם.

וֶנְטִילַצְיָה L נ' تَهْوِيَةٌ. تَرْوِيحٌ ע' אִוְרוּר.

וֶנְטִילָטוֹר ז' (־רִים) مِرْوَحَةٌ ע' מְאַוְרֵר.

וָנִיל .Sp ז' وَنِيلَة. فَانِيلاَ (نبتة تستعمل لتقطير الحلويات، vanilla) ע' שֶׁנֶף.

וֶנֶצְיָה ש"פ البُنْدُقِيَّةُ. فِنِيسْيَا (مدينة في إيطاليا).

וֶנֶרוֹלוֹגְיָה נ' مَبْحَثُ الأَمْرَاضِ الزُّهْرِيَّةِ (الجِنْسِيَّةِ).

וִסּוּת, וִיסוּת ז' ضَبْطٌ. تَنْظِيمٌ. إِحْكَامٌ. تَنْسِيقٌ.

וַסָּל L ז' (־לִים) تَبَعٌ. تَابِعٌ ج أَتْبَاعٌ. إِقْطَاعِيٌّ تَابِعٌ لِمَلاَّكٍ أَكْبَرَ مِنْهُ. مُسْتَعْبَدٌ ومجازًا: ذَنَبٌ ج أَذْنَابٌ.

וֶסֶת ז"נ الدَّوْرَةُ (العَادَةُ) الشَّهْرِيَّةُ. حَيْضٌ. طَمْثٌ.

וִסֵּת, וִיסֵּת פ' نَظَّمَ. ضَبَطَ ـِ أَحْكَمَ النِّظَامَ. نَسَّقَ. וִסֵּת ضَبَطَ. أَحْكَمَ نِظَامَهُ. إِنْتَظَمَ. הִתְוַסֵּת إِنْتَظَمَ. ضُبِطَ.

וַסָּת ז' (־תִּים) في الميكانيك: مُنَظِّمٌ. ضَابِطٌ. ضَابِطَةٌ ج ضَوَابِطُ. וַסַּת חֹם مُنَظِّمٌ حَرَارِيٌّ ע' תֶּרְמוֹסְטָט. וַסַּת לַחַץ مُنَظِّمُ الضَّغْطِ. וַסַּת צְלִיל ضَابِطُ الصَّوْتِ (في الراديو).

(ועד) הִתְוַעֵד, התוועד פ' إِجْتَمَعَ. إِنْعَقَدَ. عَقَدَ. إِلْتَأَمَ عِقْدُهُ. إِلْتَقَى.

וַעַד ז' (וְעָדִים) ١. لَجْنَةٌ ج لِجَانٌ. ٢. هَيْئَةٌ ج هَيْئَاتٌ. مَجْمَعٌ ج مَجَامِعُ. וַעַד לָשׁוֹן مَجْمَعٌ لُغَوِيٌّ. مَجْمَعٌ عِلْمِيٌّ. مَجْمَعُ اللُّغَةِ. וַעַד הַלָּשׁוֹן הָעִבְרִית لَجْنَةُ اللُّغَةِ العِبْرِيَّةِ (تاسست في القدس عام ١٨٩٠ واستُبدل اسمها عام ١٩٥٣ باسم הָאֲקָדֶמְיָה לַלָּשׁוֹן הָעִבְרִית اي: مَجْمَعُ اللُّغَةِ العِبْرِيَّةِ). וַעַד מְנַהֵל لَجْنَةُ الإِدَارَةِ. هَيْئَةٌ إِدَارِيَّةٌ. וַעַד עוֹבְדִים لَجْنَةُ المُسْتَخْدَمِينَ (المُوَظَّفِينَ). וַעַד פּוֹעֵל لَجْنَةٌ تَنْفِيذِيَّةٌ. הַוַּעַד לְמַעַן הַחַיָּל لَجْنَةُ التَّرْفِيهِ عَنِ الجُنُودِ. הַוַּעַד הָעַרְבִי הָעֶלְיוֹן الهَيْئَةُ العَرَبِيَّةُ العُلْيَا. בֵּית וַעַד مُنْتَدًى.

וַעֲדָה נ' (וְעָדוֹת) لَجْنَةٌ ج لِجَانٌ. هَيْئَةٌ ج هَيْئَاتٌ. וַעֲדָה מְיָעֶצֶת لَجْنَةٌ اسْتِشَارِيَّةٌ. וַעֲדָה מְכִינָה لَجْنَةٌ تَحْضِيرِيَّةٌ (تَمْهِيدِيَّةٌ). וַעֲדָה מַתְמֶדֶת لَجْنَةٌ قَارَّةٌ. لَجْنَةٌ دَائِمِيَّةٌ. וַעֲדָה קְרוּאָה لَجْنَةٌ مُعَيَّنَةٌ (لإدارة شؤون بلدية منحلّة مثلاً). וַעֲדָה רְפוּאִית لَجْنَةٌ (هَيْئَةٌ) طِبِّيَّةٌ. וַעֲדָה שִׁפּוּטִית لَجْنَةٌ قَضَائِيَّةٌ. וַעֲדַת אַד הוֹק لَجْنَةٌ خَاصَّةٌ (لموضوع معيَّن فقط). וַעֲדַת בּוֹרְרוּת لَجْنَةُ (هَيْئَةُ) تَحْكِيمٍ. וַעֲדַת בִּנְיַן עָרִים لَجْنَةُ تَنْظِيمِ المُدُنِ. וַעֲדַת הַגּוּי لَجْنَةُ تَوْجِيهِيَّةٌ. וַעֲדַת הַחוּץ וְהַבִּטָּחוֹן لَجْنَةُ الخَارِجِيَّةِ وَالأَمْنِ (التابعة للكنيست). וַעֲדַת חֻקָּה, חֹק וּמִשְׁפָּט لَجْنَةُ الدُّسْتُورِ وَالقَانُونِ وَالقَضَاءِ. וַעֲדַת חֲקִירָה لَجْنَةُ تَحْقِيقٍ. لَجْنَةُ تَقَصِّي الحَقَائِقِ. וַעֲדַת מִשְׁמַעַת لَجْنَةُ انْضِبَاطٍ. וַעֲדַת מִשְׁנֶה لَجْنَةٌ فَرْعِيَّةٌ. וַעֲדַת פִּיּוּס لَجْنَةُ تَوْفِيقٍ. וַעֲדַת קַלְפֵּי لَجْنَةُ صُنْدُوقِ الاقْتِرَاعِ. וַעֲדַת שְׁבִיתַת הַנֶּשֶׁק הַמְעֹרֶבֶת لَجْنَةُ الهُدْنَةِ المُشْتَرَكَةِ.

וְעִידָה נ' (־דוֹת) مُؤْتَمَرٌ ج مُؤْتَمَرَاتٌ. וְעִידַת פִּסְגָּה مُؤْتَمَرُ قِمَّةٍ. مُؤْتَمَرُ الرُّؤَسَاءِ.

וָפֶל .Gr ז', **וָפְלָה** נ' (־פְלִים, ־לוֹת) وَفْل. وَافِل ע' אֲפִיפִית.

וָקוּם, וָקוּאוּם L ז' فَرَاغٌ ج فَرَاغَاتٌ ע' חָלָל, רִיק.

וֶקְטוֹר L ז' (־רִים) في الرياضيات: مُوَجَّهٌ.

וַקְף A ז' وَقْفٌ ج أَوْقَافٌ. وَقْفِيَّةٌ ע' הֶקְדֵּשׁ. וַקְף מִשְׁפַּחְתִּי وَقْفٌ أَهْلِيٌّ. وَقْفٌ ذُرِّيٌّ. וַקְף צִבּוּרִי وَقْفٌ عَامٌ. وَقْفٌ خَيْرِيٌّ. נֶאֱמַן הַוַּקְף نَاظِرُ الوَقْفِ.

וֶרֶד ז' (וְרָדִים) وَرْدَةٌ ج وَرْدٌ وَوُرُودٌ (شجر شائك ذو رائحة عطرة). וֶרֶד אֲדַמְדַּם نِسْرِينٌ. מֵי וְרָדִים مَاءُ الوَرْدِ. مَاءُ الزَّهْرِ.

וָרֹד, וָרוֹד ת' (וְרֻדִּים) ١. وَرْدِيٌّ. زَهْرِيٌّ. مُوَرَّدٌ. ضَارِبٌ إِلَى الحُمْرَةِ. ٢. مجازًا: مُتَفَائِلٌ.

(ורד) הִוְרִיד, הווריד פ' تَوَرَّدَ. إِصْطَبَغَ بِاللَّوْنِ الوَرْدِيِّ. تَشَرَّبَ بِالحُمْرَةِ.

וַרְדִּית נ' (־יּוֹת) شُرْشُورٌ. بِرْقِشٌ (طائر من الحساسين، finch).

וֶרֶדֶת נ' في الطب: الحُمْرَةُ. الحُمْرَةُ الجَائِلَةُ (التهاب جلدي عنيف معدٍ).

ורוד ע' וָרֹד.

וֶרְטִיגוֹ L ז' دَوْخَةٌ. دُوَارٌ عَنِيفٌ فِي الرَّأسِ (vertigo).

וַרְיַאנְט L ז' (־טִים) صِيغَةٌ أُخْرَى. صِيغَةٌ مُغَايِرَةٌ.

וַרְיַאצְיָה נ' (־יוֹת) ١. مُتَغَيِّرَةٌ ج مُتَغَيِّرَاتٌ. ٢. في الموسيقى: قِطْعَةٌ مُوسِيقِيَّةٌ مَعَ تَقَاسِيمَ مُخْتَلِفَةٍ.

וְרִיד ז' (־דִים) ١. وَرِيدٌ ج أَوْرِدَةٌ. ٢. عِرْقٌ ج عُرُوقٌ.

וְרִידִי ת' (־יִים) وَرِيدِيٌّ. عِرْقِيٌّ.

וֶרְמוּט .Gr ז' ڤِيرْمُوث. نَبِيذٌ تَابِلِيٌّ (vermouth).

וֶרַנְדָּה .En נ' شُرْفَةٌ ج شُرُفَاتٌ. فِرَانْدَا.

וֶרְקוֹ A ז' وِيرْكُو. ضَرِيبَةُ أَمْلَاكٍ حُكُومِيَّةٌ. ضَرِيبَةُ العَقَارَاتِ.

וַרְשָׁה ש"פ وَارْسُو (عاصمة بولندا).

וֶשֶׁט ז' (וְשָׁטִים) ١. مَرِيءٌ. بُلْعُومٌ ج بَلَاعِيمُ.

וְתוּ .Ar מ"ח وَأَيْضًا. وَكَذَلِكَ. مَرَّةً أُخْرَى. וְתוּ לֹא فَقَطْ. لَيْسَ إِلَّا. لَا غَيْرُ.

וִתּוּר, ויתור ז' (־רִים) ١. تَنَازُلٌ عَنْ. تَخَلٍّ(ي) عَنْ. إِسْتِغْنَاءٌ عَنْ. ٢. تَسَاهُلٌ.

וָתִין A ז' وَتِينٌ ج وُتُنٌ وأَوْتِنَةٌ ע' אֲאוֹרְטָה.

וָתִיק ת' (־קִים) ١. قَدِيمٌ ج قُدَمَاءُ وقُدَامَى. ٢. خَبِيرٌ. مُحَنَّكٌ. ٣. وَفِيٌّ. וָתִיקֵי הַמִּלְחָמָה المُحَارِبُونَ القُدَمَاءُ (القُدَامَى). المُسَرَّحُونَ القُدَمَاءُ.

וָתִיקָן L ז' الڤَاتِيكَانُ. دَوْلَةُ قَدَاسَةِ البَابَا رَاعِي الكَنِيسَةِ الكَاثُولِيكِيَّةِ فِي رُومَا.

וֶתֶק ז' ١. أَقْدَمِيَّةٌ. قِدَمٌ. أَسْبَقِيَّةٌ. ٢. خِبْرَةٌ. حُنْكَةٌ. תּוֹסֶפֶת וֶתֶק عِلَاوَةُ أَقْدَمِيَّةٍ (في الراتب).

וִתֵּר, ויתר פ' ١. تَنَازَلَ عَنْ. تَخَلَّى عَنْ. إِسْتَغْنَى عَنْ. ٢. تَسَامَحَ مَعَ. تَسَاهَلَ.

וַתְּרָן תו"ז (־נִים) ١. مُتَسَامِحٌ. مُتَسَاهِلٌ. ٢. سَمْحٌ. مَفْتُوحُ اليَدِ. كَرِيمٌ.

וַתְּרָנוּת נ' ١. تَسَاهُلٌ. تَسَامُحٌ. سَمَاحَةٌ. تَغَاضٍ(ي) عَنْ. ٢. كَرَمٌ. رَحَابَةُ صَدْرٍ.

וַתְּרָנִי ת' (־יִים) سَمِيحٌ. مُنْطَوٍ عَلَى التَّسَامُحِ. مُتَسَاهِلٌ.

ז ١. ز الحَرْفُ السَّابِعُ مِنْ حُرُوفِ الأَبْجَدِيَّةِ العِبْرِيَّةِ وَاسْمُهُ זַיִן وَيُقَابِلُهُ حَرْفُ الزَّاي بِالعَرَبِيَّةِ. ٢. في حساب الجمل: سَبْعَةٌ. سَبْعٌ. (٧). السَّابِعُ. السَّابِعَةُ. כִּתָּה ז׳ الصَّفُّ السَّابِعُ. ٣. ז׳ فِي الحُرُوفِ الأَبْجَدِيَّةِ يُقَابِلُ حَرْفَ الجِيم بِالعَرَبِيَّةِ أَوْ J بِالإِنْكِلِيزِيَّةِ (مثل: ז׳וּרְנָל مَجَلَّةٌ).

ז׳ קיצור זָכָר مُذَكَّرٌ.

זְאֵב ז׳ (־בִים) ذِئْبٌ ج ذِئَابٌ. זְאֵב בּוֹדֵד ذِئْبٌ مُسْتَوْحِشٌ ومجازًا: شَخْصٌ انْفِرَادِيٌّ. زَعِيمٌ مُنْفَرِدٌ فِي آرَائِهِ. זְאֵב בְּעוֹר כֶּבֶשׂ ذِئْبٌ فِي جِلْدِ حَمَلٍ. تَحْتَ جِلْدِ الضَّأْنِ قَلْبُ الأَذْؤُبِ. זְאֵב הַיָּם ١. سَمَكُ القُدِّ. بَكَلَةٌ (codfish) ע׳ בַּקָּלָה. ٢. مجازًا: كِنَايَةٌ عَنْ مَلَّاحٍ جَرِيءٍ وَمُتَمَرِّسٍ. זְאֵב הַמַּיִם سَمَكُ الكُرْكِي. سَمَكُ الكَرَاكِي. زُنْجُور (pike). כֶּלֶב זְאֵב الكَلْبُ الذِّئْبِيُّ. הַזְּאֵב שָׂבֵעַ וְהַכִּבְשָׂה שְׁלֵמָה لاَ يَمُوتُ الذِّئْبُ وَلاَ تَفْنَى الغَنَمُ. אָדָם לְאָדָם זְאֵב النَّاسُ لِلنَّاسِ كَالذِّئَابِ ومجازًا: لِسَانُ حَالِهِ يَقُولُ: مَنْ لَمْ يَكُنْ ذِئْبًا أَكَلَتْهُ الذِّئَابُ. צוֹעֵק: זְאֵב, זְאֵב! يَصِيحُ (يَصْرُخُ): الذِّئْبَ! الذِّئْبَ! كِنَايَةٌ عَمَّنْ يُحَذِّرُ كَثِيرًا مِنْ خَطَرٍ مَوْهُومٍ فَلاَ يُصَدَّقُ عِنْدَمَا يُحَذِّرُ مِنْ خَطَرٍ حَقِيقِيٍّ.

זְאֵבָה נ׳ (־בוֹת) ذِئْبَةٌ. أُنْثَى الذِّئْبِ.

זְאֵבִי ת׳ (־בִיִּים) ذِئْبِيٌّ. شَرِسٌ. ضَارٍ(ي). قَاسٍ(ي). עֲנָוָה זְאֵבִית تَوَاضُعُ الذِّئَابِ. ذِئْبٌ فِي جِلْدِ حَمَلٍ. دُمُوعُ التَّمَاسِيحِ.

זְאֶבֶת נ׳ في الطب: ذَأَبٌ. دَاءُ الذَّأَبِ (تدرّن جلدي، lupus).

זֵאוּס G ז׳ زِيُوس. زِفْس. رَبُّ آلِهَةِ الإِغْرِيقِ القُدَمَاءِ.

זַאֲטוּט ז׳ (־טִים) ١. صَبِيٌّ ج صِبْيَانٌ. ٢. طِفْلٌ ج أَطْفَالٌ.

זֹאת מ״ג إِسْمُ إِشَارَةٍ لِلْمُفْرَدِ المُؤَنَّثِ: ذِي. هٰذِهِ. هَاتِهِ. זֹאת אוֹמֶרֶת أَيْ. يَعْنِي. أَعْنِي. مَعْنَى هٰذَا. بِعِبَارَةٍ أُخْرَى. זֹאת וְעוֹד هٰذَا وَ... زِدْ عَلَى ذٰلِكَ. فَضْلاً عَنْ. أَضِفْ إِلَى ذٰلِكَ. لَيْسَ هٰذَا فَحَسْبُ بَلْ... אֵי לָזֹאת بِمَا أَنَّ. حَيْثُ إِنَّ. لِهٰذَا. لِذٰلِكَ. אֵין זֹאת כִּי يَبْدُو. يَتَّضِحُ. يَلُوحُ. בְּכָל זֹאת مَعَ هٰذَا. مَعَ ذٰلِكَ. بِالرَّغْمِ مِنْ ذٰلِكَ. رَغْمَ ذٰلِكَ. עִם זֹאת مَعَ ذٰلِكَ.

זָב פ׳ دَمِيَ ـَ. سَالَ ـِ ע׳ (זוב).

זָב ז׳ (־בִים) مُصَابٌ بِدَاءِ السَّيَلاَنِ ע׳ זִיבָה. כָּל צָרוּעַ וְכָל זָב مجازًا: كُلُّ مَنْ هَبَّ وَدَبَّ. זַב חֹטֶם أَبُو المُخَاطِ. أَبُو بَرَابِير.

(זַבָּד) חֲתוּל הַזַּבָּד ז׳ زَبَادٌ. قِطُّ الزَّبَادِ (civet cat).

זְבָדָה נ׳ قِشْدَة. قِشْطَة. زُبْدٌ. زُبْدَةٌ.

זֶבּוּ F ז׳ الدِّرْبَانِيُّ (نوع من البقر المسنّم يتواجد في الهند، zebu).

זְבוּב (־בִים) ז׳ ذُبَابَةٌ ج ذُبَابٌ. זְבוּב הַיָּם הַתִּיכוֹן ذُبَابَةُ الفَوَاكِهِ. ذُبَابَةُ فَاكِهَةِ البَحْرِ المُتَوَسِّطِ. ذُبَابَةُ البُرْتُقَالِ (تتلف برقاناتها ثمار الاشجار، méditerranean fruitfly). זְבוּב טְסֶה טְסֶה ذُبَابَةُ تْسِي تْسِي (ذباب يعيش في إفريقيا منه ما يسبب مرضًا يؤدي إلى الموت ومنه ما يؤدي إلى النوم، tsetse). מִשְׁקַל זְבוּב في الرياضة: وَزْنُ الذُّبَابَةِ (وزن مصارع بين ٤٨-٥١ كغم). הָפַךְ זְבוּב לְפִיל جَعَلَ مِنَ الحَبَّةِ قُبَّةً. جَعَلَ مِنَ المِيلِ فِيلاً. هَوَّلَ الأَمْرَ. נִכְנַס לוֹ זְבוּב בָּרֹאשׁ סל׳ إِسْتَحْوَذَتْ عَلَيْهِ فِكْرَةٌ لاَ تَبْرَحُ تَفْكِيرَهُ.

זִבּוּל, זִיבּוּל ז׳ ١. تَسْمِيدٌ. إِخْصَابُ التُّرْبَةِ. זִבּוּלֵי מוֹחַ (שֵׂכֶל) סל׳ سَفَاسِفُ. هُرَاءٌ. كَلاَمٌ لاَ طَائِلَ تَحْتَهُ.

זִבּוּרִי, זִיבּוּרִי ת׳ (־רִיִּים) سَيِّءٌ. رَدِيءٌ.

זִבּוּרִית, זִיבּוּרִית נ׳ ١. حَزْنٌ ج حُزُونٌ. أَرْضٌ غَلِيظَةٌ غَيْرُ صَالِحَةٍ لِلزِّرَاعَةِ. ٢. مجازًا: سِلْعَةٌ رَدِيئَةٌ. זִבּוּרִית דְּזִבּוּרִית سَيِّئَةٌ جِدًّا. أَسْوَأُ مِنَ السَّيِّءِ. أَتْفَهُ مِنَ التَّافِهِ.

זָבַח פ׳ ١. ذَبَحَ ـَ. نَحَرَ ـَ. جَزَرَ ـُ. ٢. قَتَلَ ـُ.

זֶבַח ז׳ (־זְבָחִים) ١. ذَبِيحَةٌ ج ذَبَائِحُ. قُرْبَانٌ ج قَرَابِينُ. ضَحِيَّةٌ ج ضَحَايَا. ٢. ذَبْحٌ. نَحْرٌ. مَذْبَحَةٌ. ٣. مَأْدُبَةٌ. وَلِيمَةٌ. זֶבַח פֶּסַח قُرْبَانُ عِيدِ الفِصْحِ (كان يقدم عشية عيد الفصح في هيكل سليمان).

זְבִיחָה נ׳ (־חוֹת) ذَبْحٌ. تَقْرِيبُ قُرْبَانٍ. نَحْرٌ.

זְבִיל .Ar ז׳ (־לִים) في الجيش: كَفَّةُ القَنَابِلِ. جَعْبَةُ الذَّخِيرَةِ.

זֶבֶל ז׳ (זְבָלִים) ١. زِبْلٌ. دِمْنٌ. دُبَالٌ. سَمَادٌ ج أَسْمِدَةٌ. ٢. مجازًا: كِنَايَةٌ عَنْ شَيْءٍ رَخِيصٍ. ٣. نُفَايَاتٌ. زُبَالَةٌ. זֶבֶל אוֹרְגָּנִי سَمَادٌ عُضْوِيٌّ. זֶבֶל כִּימִי سَمَادٌ كِيمَاوِيٌّ.

זַבָּל ז׳ (־לִים) ١. زَبَّالٌ. عَامِلُ الزُّبَالَةِ. ٢. مُسَمِّدُ الحَقْلِ.

זִבֵּל, זִיבֵּל פ׳ ١. زَبَّلَ. سَمَّدَ. دَبَّلَ. ٢. أَتَى بِسَفَاسِفِ الكَلاَمِ. זִבֵּל زَبَّلَ. سَمَّدَ. دَبَّلَ. أَخْصَبَ.

זַבְּלָ״א ר״ת זֶה בּוֹרֵר לוֹ אֶחָד هٰذَا يَخْتَارُ لَهُ وَاحِدًا (اختيار وسيط لكل طرف نزاع لحسم نزاعهما).

זַבָּן .Ar ז׳ (־נִים) بَائِعٌ (في محل تجاري مثلاً). بَيَّاعٌ.

זְבַנְג Y ז׳ خَبْطَةٌ. ضَرْبَةٌ. وَقْعٌ. دَوِيٌّ. זְבַנְג וְגָמַרְנוּ فِي ضَرْبَةٍ وَاحِدَةٍ. دُفْعَةً وَاحِدَةً.

זַבָּנוּת .Ar נ׳ بَيْعُ السِّلَعِ. مِهْنَةُ البَائِعِ (في محل تجاري).

זֶבְּרָה .Af נ׳ (־רוֹת) زِيبْرَا. حِمَارُ الزَّرَدِ. عَتَّابِي. حِمَارُ الوَحْشِ.

זָג A ז׳ زَاغٌ ج زِيغَانٌ (احد انواع الغربان).

זַג ז' (־גִּים) نَوَاةٌ. نَطْلٌ (قشرة العنب).

זַגָּג ז' (־גִים) زَجَّاجٌ. زُجَاجِيٌّ. قَزَّازٌ. بَائِعُ الزُّجَاجِ. قَمَارَاتِيّ מ'. جَامْجِي עק'.

זִגֵּג, זיגג פ' ١. زَجَّجَ. رَكَّبَ الزُّجَاجَ. ٢. صَنَعَ الزُّجَاجَ. ٣. غَطَّى الكَعْكَةَ بِالسُّكَّرِ المُذَابِ. נִזְדַּגְּגוּ עֵינָיו جَمَدَتْ عَيْنَاهُ (فَأَصْبَحَتَا كَالزُّجَاجِ).

זַגָּגוּת נ' زِجَاجَةٌ. حِرْفَةُ الزَّجَّاجِ.

זִגּוּג, זיגוג ז' (־גִים) ١. تَرْكِيبُ الزُّجَاجِ. ٢. طَلْيٌ بِالمِينَا. ٣. طَلْيُ الكَعْكَةِ بِالسُّكَّرِ المُذَابِ.

זָגוּג ת' (זְגוּגִים) ١. مُزَجَّجٌ. مُرَكَّبٌ بِالزُّجَاجِ. ٢. مجازًا: زُجَاجِيٌّ. شَفَّافٌ.

זְגוּגִית נ' (־יוֹת) ١. زُجَاجٌ. قَزَازٌ. جَامَة עק'. ٢. لَوْحٌ زُجَاجِيٌّ. مِينَا. مِينَاءٌ (طِلاء الأسنان).

זִגְזֵג פ' ١. جَعَلَهُ ـ شَفَّافًا (كالزجاج). ٢. خَطَّ خَطًّا مُلْتَوِيًا. عَوَّجَ.

זִגְזוּג ז' (־גִים) تَعَرُّجٌ. إِنْكِسَارُ الخُطُوطِ. إِعْوِجَاجٌ.

זֵד ז' (־דִים) شِرِّيرٌ. شَرِيرٌ ج أَشْرَارٌ. جَائِرٌ. كَيَّادٌ.

זָדוֹן ז' (זְדוֹנוֹת) ١. لُؤْمٌ. ظُلْمٌ. جَوْرٌ. ٢. تَعَمُّدٌ. قَصْدٌ. בְּזָדוֹן תה"פ عَمْدًا. بِتَعَمُّدٍ. قَصْدًا. مَعَ سَبْقِ إِصْرَارٍ.

זְדוֹנִי ת' (־יִים) مُتَقَصِّدٌ. مُتَعَمِّدٌ. بِقَصْدِ الإِسَاءَةِ.

זְדוֹנִיּוּת נ' ظُلْمٌ. لُؤْمٌ. جَوْرٌ.

זֶה מ"ג ١. ذَا. هٰذَا (للمفرد المذكر). ٢. الَّذِي. ٣. إِذًا. إِذَنْ. ٣. قَدْ. مُنْذُ. مِنْ. בָּזֶה بِهٰذَا المَكَانِ. فِي هٰذَا الأَمْرِ. כָּזֶה كَهٰذَا. مِثْلَ. مِثْلُهُ. كَـ. نَظِيرَ. שֶׁכָּזֶה كَهٰذَا. مِثْلَ هٰذَا. مِثْلُهُ. نَظِيرُهُ. זֶה אַחַר זֶה وَاحِدًا بَعْدَ الآخَرِ. وَاحِدًا وَاحِدًا. بِالتَّتَابُعِ. بِالتَّتَالِي. بِالتَّعَاقُبِ. بِالتَّسَلْسُلِ. זֶה אֶל (אֶת) זֶה هٰذَا إِلَى هٰذَا. بَعْضُهُمُ البَعْضَ. זֶה בְּצַד זֶה جَنْبًا لِجَنْبٍ. جَنْبًا إِلَى جَنْبٍ. זֶה יָמִים רַבִּים مُنْذُ مُدَّةٍ طَوِيلَةٍ. مُنْذُ أَمَدٍ بَعِيدٍ. זֶה לֹא כְּבָר مُنْذُ وَقْتٍ لَيْسَ طَوِيلاً. مُنْذُ أَمَدٍ لَيْسَ بِبَعِيدٍ. וְזֶהוּ זֶה وَهٰذَا هُوَ. لاَ أَكْثَرَ وَلاَ أَقَلَّ. מִזֶּה וּמִזֶּה مِنْ هُنَا وَمِنْ هُنَا. مِنْ هُنَا وَمِنْ هُنَاكَ. אֵי מִזֶּה! مِنْ أَيْنَ؟ أَنَّى؟ مِنْ أَيِّ مَكَانٍ؟ כְּהוּא זֶה قَيْدَ أُنْمُلَةٍ. قَيْدَ شَعْرَةٍ.

זָהָב ז' (זְהָבִים) ذَهَبٌ. تِبْرَةٌ ج تِبْرٌ. عَسْجَدٌ. إِبْرِيزٌ. نُضَارٌ. זָהָב לָבָן الذَّهَبُ الأَبْيَضُ. پلاَتِين. پلاَتُونْيُوم. זָהָב שָׁחֹר الذَّهَبُ الأَسْوَدُ. كِنَايَةٌ عَنِ النِّفْطِ. גִּיל הַזָּהָב مجازًا: المُسِنُّونَ مِنَ المُتَقَاعِدِينَ. חֲתֻנַּת זָהָב اليُوبِيلُ الذَّهَبِيُّ ע' חֲתֻנָּה. יְדֵי זָהָב يَدٌ مَاهِرَةٌ جِدًّا. לֵב זָהָב قَلْبٌ طَيِّبٌ. قَلْبٌ رَحْبٌ. עֵגֶל הַזָּהָב ע' עֵגֶל. עַפְרוֹת זָהָב رُكَامُ الذَّهَبِ. ذَهَبٌ خَامٌ. שְׁבִיל הַזָּהָב سَوَاءُ السَّبِيلِ. مَحَجَّةُ الصَّوَابِ. طَرِيقٌ وَسَطٌ. תּוֹר הַזָּהָב العَصْرُ (العَهْدُ) الذَّهَبِيُّ. תַּפּוּחַ זָהָב بُرْتُقَالَةٌ ע' תַּפּוּז.

זָהֹב, זהוב ת' (זְהֻבִּים) ذَهَبِيٌّ. مُذَهَّبٌ. عَسْجَدِيٌّ. أَصْهَبُ ج صُهْبٌ נ' صَهْبَاءُ. الأَصْفَرُ الرَّنَّانُ.

(זהב) הִזְהִיב פ' ١. طَلَّى بِالذَّهَبِ. ٢. صَارَ ـ ذَهَبًا. صَارَ ذَا لَوْنٍ ذَهَبِيٍّ.

זְהַבְהַב ת' (־בִּים) ذَهَبِيٌّ. كَالذَّهَبِ. ضَارِبٌ إِلَى الصُّفْرَةِ.

זַהֲבָן ז' (־נִים) صُفَّارِيَّةٌ (طائر مغرد، golden oriole).

זִהָה, זיהה פ' شَخَّصَ. أَثْبَتَ الشَّخْصِيَّةَ. تَحَقَّقَ. تَعَرَّفَ عَلَى هُوِيَّةٍ. זֻהָה شُخِّصَ. تَشَخَّصَ. حُقِّقَتْ شَخْصِيَّتُهُ. ثُبِّتَتْ هُوِيَّتُهُ. הִזְדַּהָה ١. تَمَاهَى. أَبْرَزَ هُوِيَّتَهُ الشَّخْصِيَّةَ. أَثْبَتَ هُوِيَّتَهُ. ٢. تَضَامَنَ مَعَ. تَعَاطَفَ مَعَ. إِتَّفَقَ فِي الرَّأْيِ مَعَ. تَجَانَسَ. إِنْحَازَ إِلَى جَانِبٍ.

זֵהֶה ת' (־הִים) مُطَابِقٌ. مُتَطَابِقٌ. مُتَجَانِسٌ. مُسَاوٍ(ي).

זֶהוּ מ"ג هُوَ ذَا. هَا هُوَ. هٰذَا هُوَ. זֶהוּ זֶה هٰذَا هُوَ! إِنْتَهَى.

זָהוּב ת' ו"ז (זְהוּבִים) ١. ذَهَبِيٌّ. مُذَهَّبٌ. أَصْفَرُ كَالذَّهَبِ. ٢. عُمْلَةٌ ذَهَبِيَّةٌ قَدِيمَةٌ.

זִהוּי, זיהוי ז' (־יִים) تَشْخِيصٌ. تَحْقِيقُ الشَّخْصِيَّةِ. تَحْدِيدُ هُوِيَّةٍ. تَمَاهٍ(ي). מִסְדַּר זִהוּי في الشرطة: طَابُورُ التَّشْخِيصِ.

זִהוּם, זיהום ז' (־מִים) تَلَوُّثٌ. تَلْوِيثٌ. إِتِّسَاخٌ. وَسَخٌ. قَذَارَةٌ. זִהוּם אֲוִיר تَلْوِيثُ الهَوَاءِ. تَلَوُّثُ الجَوِّ. זִהוּם הַסְּבִיבָה تَلْوِيثُ البِيئَةِ.

זִהוּמִי, זיהומי ת' (־יִים) مُعْدٍ(ي) (مرض، infectious).

זְהוֹרִית נ' ١. قِرْمِزٌ. أُرْجُوَانٌ. قُمَاشٌ قِرْمِزِيٌّ. ٢. تَلأْلُؤٌ. بَرِيقٌ.

זֶהוּת נ' (־הֻיּוֹת) ١. هُوِيَّةٌ. شَخْصِيَّةٌ. ذَاتِيَّةٌ. ٢. تَكَافُؤٌ. مُطَابَقَةٌ. تَجَانُسٌ. תְּעוּדַת זֶהוּת بِطَاقَةُ الهُوِيَّةِ. بِطَاقَةُ تَحْقِيقِ الشَّخْصِيَّةِ. קָבַע זֶהוּת شَخَّصَ. أَثْبَتَ الهُوِيَّةَ (الشَّخْصِيَّةَ). حَقَّقَ الذَّاتِيَّةَ.

זָהִיר ת' (זְהִירִים) حَذِرٌ. يَقِظٌ. مُتَيَقِّظٌ. مُحْتَرِسٌ. وَاعٍ(ي). مُتَحَفِّظٌ. הֱיֵה זָהִיר إِنْتَبِهْ! إِحْتَرِسْ! حَذَارِ! دُونَكَ! خُذْ بَالَكَ! أَوْعَ!

זְהִירוּת נ' حَذَرٌ. إِحْتِرَاسٌ. إِحْتِرَازٌ. حَيْطَةٌ. تَيَقُّظٌ.

זִהֵם, זיהם פ' لَوَّثَ. وَسَّخَ. نَجَّسَ. הִזְדַּהֵם إِتَّسَخَ. تَلَوَّثَ. تَلَطَّخَ.

זֻהֲמָה, זוהמה נ' (־מוֹת) وَسَخٌ ج أَوْسَاخٌ. قَذَرٌ. قَذَارَةٌ. رِجْسٌ. نَجَاسَةٌ. لَطْخَةٌ.

זֹהַר, זוהר ז' رَوْنَقٌ. بَرِيقٌ. نَضْرَةٌ. نُورَانِيَّةٌ. سَنًا. صَبَاحَةُ وَجْهٍ. זֹהַר דְּרוֹמִי الشَّفَقُ الجَنُوبِيُّ. זֹהַר צְפוֹנִי الشَّفَقُ الشَّمَالِيُّ. זֹהַר, הַזֹּהַר الزُّوهَر أَيْ: النُّورَانِيَّةُ. الفَيْضُ الإِلٰهِيُّ. كِتَابُ "السَّنَا" (وهو اسم الكتاب الاهم في الـ קַבָּלָה يُنسب إلى الحاخام شمعون بن يوحاي).

זָהַר פ' زَهَرَ ـ لَمَعَ ـ تَلأْلأَ. أَشْرَقَ. نَضَرَ ـ. נִזְהַר إِحْتَرَسَ. حَذِرَ ـ. إِحْتَاطَ. إِحْتَرَزَ مِنْ. تَحَفَّظَ. إِتَّقَى. تَفَادَى. הִזְהִיר حَذَّرَ. أَنْذَرَ. نَبَّهَ إِلَى. أَخْطَرَ بِـ.

זַהֲרוּרִי ת' (־יִים) مُزْهِرٌ. بَرَّاقٌ. مُشِعٌّ. لَمَّاعٌ. نُورَانِيٌّ.

זוּ מ"ג ע' זאת. לא זוּ בִּלְבַד אֶלָּא لَيْسَ هٰذَا فَحَسْبُ بَلْ.

זוֹאוֹלוֹג G ז' (־גִים) خَبِيرٌ بِعِلْمِ الحَيَوَانِ. زُولُوجِيٌّ.

זוֹאוֹלוֹגִי ת' (־גִיִּים) حَيَوَانِيٌّ. زُولُوجِيٌّ. مَا يَخُصُّ عِلْمَ الحَيَوَانِ. גַּן זוֹאוֹלוֹגִי حَدِيقَةُ حَيَوَانٍ ע' גַּן, גַּן חַיּוֹת.

זוֹאוֹלוֹגְיָה נ' عِلْمُ الحَيَوَانِ. زُولُوجِيَا (zoology).

(זוב) זָב פ' سَالَ ـِ جَرَى ـِ قَطَرَ ـُ دَمِيَ ـَ זָב דָּם نُزِيَ دَمًا. سَالَ دَمُهُ.

זוּבּוּר A ז' סל' زُبُر ومجازًا: ١. مُعَاقَبَةُ الجُنْدِيِّ بَعْدَ انْتِهَائِهِ مِنْ دَوْرَةِ المُسْتَجِدِّينَ وَقُبُولِهِ فِي وَحْدَةٍ جَدِيدَةٍ بِمَا يُشْبِهُ التَّنْكِيلَ بِهِ. ٢. تَشْوِيهُ سُمْعَةِ شَخْصٍ عَلَنًا وَخُصُوصًا مِنْ ذَوِي المَنَاصِبِ.

זוּג ז' (־גוֹת) ١. زَوْجٌ ج أَزْوَاجٌ. زَوْجَانِ. ٢. إِثْنَانِ. شَفْعٌ. זוּג וּפֶרֶט زَوْجٌ وَفَرْدٌ. مُثَنًّى وَمُفْرَدٌ. شَفْعٌ وَوَتْرٌ. זוּג מְאֻשָּׁר ١. زَوْجَانِ سَعِيدَانِ. ٢. الثُّنَائِيُّ المَرِحُ. זוּג נֶאֱהָבִים عَاشِقَانِ. مُحِبَّانِ. זוּגוֹת أَزْوَاجٌ. مَثْنَى مَثْنَى. مَجْمُوعَاتٌ تَتَأَلَّفُ مِنِ اثْنَيْنِ اثْنَيْنِ. זוּגוֹת צְעִירִים المُتَزَوِّجُونَ حَدِيثًا. الأَزْوَاجُ الشَّابَّةُ. בֶּן זוּג ١. زَوْجٌ (الزوج او الزوجة). ٢. رَفِيقٌ ج رِفَاقٌ. ٣. عَرِيسٌ.

זִוֵּג, זִיוֵּג פ' ١. زَاوَجَ. قَرَنَ ـِ أَوْصَلَ الوَاحِدَ بِالآخَرِ. ٢. زَوَّجَ. נִזְדַּוֵּג ١. تَزَاوَجَ. إِزْدَوَجَ. ٢. تَزَوَّجَ. تَأَهَّلَ. نَكَحَ ـَ إِقْتَرَنَ. ٣. ضَاجَعَ. جَامَعَ.

זוּגָה ע' בַּת, בַּת זוּג.

זוּגִי ת' (־גִיִּים) زَوْجِيٌّ (عكس مفرد). مُثَنًّى. مَثْنَى. شَفْعٌ. ثُنَائِيٌّ. רִבּוּי זוּגִי في القواعد: مُثَنَّى اسْمِ الجَمْعِ (مثل שְׁבוּעַיִם أُسْبُوعَانِ).

זוּגִיּוּת נ' ١. زَوْجِيَّةٌ. ٢. إِزْدِوَاجٌ. خَاصِيَّةُ المُثَنَّى.

זוּגָן ז' (־נִים) في النبات: رُطَرَيْط. قُلَّامٌ. (zygophyllum).

(זוד) זָד ظَلَمَ ـُ كَادَ ـِ لِـ هֵזִיד تَصَرَّفَ بِلُؤْمٍ. בְּמֵזִיד תה"פ قَصْدًا. عَمْدًا. تَعَمُّدًا. مَعَ سَبْقِ إِصْرَارٍ.

זָוָד, זווד .Ar ז' زَادٌ ج أَزْوَادٌ. طَعَامُ المُسَافِرِ.

זוֹדְיָאק G ז' فَلَكُ البُخُوتِ ע' גַּלְגַּל, גַּלְגַּל הַמַּזָּלוֹת.

זוהמה ע' זֻהֲמָה. **זוה"** ע' זֹהַר.

זוֹהֵר ת' (־הֲרִים) مُزْهِرٌ. مُشْرِقٌ. بَرَّاقٌ.

זִוּוּג, זִיוּוּג ז' (־גִים) ١. تَزْوِيجٌ. مُزَاوَجَةٌ. قِرَانٌ. ٢. قَرْنٌ. إِلْحَاقٌ. إِيصَالٌ. ٣. سِفَادٌ. זִוּוּג כִּלְאַיִם تَهْجِينٌ. تَوْلِيدُ نَسْلٍ جَدِيدٍ مِنْ نَوْعَيْنِ مِنَ الحَيَوَانِ. זִוּוּג מִן הַשָּׁמַיִם مجازًا: زِيجَةٌ نَاجِحَةٌ جِدًّا.

זווית ע' זָוִית. **זוועה** ע' זְוָעָה.

(זוז) זָז פ' تَحَرَّكَ. تَزَحْزَحَ. إِنْزَاحَ. أَفْسَحَ (مجازًا). לֹא זָז מִ־ مَا انْفَكَّ. مَا فَتِئَ. لَمْ يَكُفَّ عَنْ. لَمْ يَنْقَطِعْ عَنْ. הֵזִיז ١. حَرَّكَ. زَحْزَحَ. قَلْقَلَ. ٢. أَزَاحَ. أَزَالَ. نَقَلَ ـُ לֹא מֵזִיז לוֹ סל' لَا يَهُمُّهُ. لَا يَعْنِيهِ.

זוּז .Ar ז' (־זִים) عُمْلَةٌ عِبْرِيَّةٌ فِضِّيَّةٌ قَدِيمَةٌ تَبْلُغُ قِيمَتُهَا رُبْعَ شِيقِل.

(זוח) זָח פ' زَاحَ ـُ مَالَ ـِ زَالَ ـُ ومجازًا: إِرْتَفَعَ. إِغْتَرَّ. זָחָה דַּעְתּוֹ עָלָיו أُعْجِبَ بِنَفْسِهِ. أَخَذَهُ الزَّهْوُ بِنَفْسِهِ. إِغْتَرَّ. إِعْتَدَّ بِنَفْسِهِ. הֵזִיחַ رَفَعَ ـَ הֵזִיחַ (הֵזִיחָה) דַּעְתּוֹ עָלָיו أَخَذَهُ الغُرُورُ بِنَفْسِهِ. تَبَجَّحَ.

זוֹחֵל ז' (־חֲלִים) زَاحِفٌ ج زَوَاحِفُ. دَبِيبٌ. حَابٍ(ي). זוֹחֲלִים ١. في علم الحيوان: الزَّوَاحِفُ. ٢. مَسِيلُ المَاءِ.

זוֹחְלָנִי ת' (־נִיִּים) زَاحِفٌ. بَطِيءٌ. مُتَثَاقِلٌ. سُلَحْفَاتِيٌّ.

זוּטָא .Ar ת' صَغِيرٌ. مُصَغَّرٌ. قَلِيلٌ. זוּטֵי דְּבָרִים صَغَائِرُ الأُمُورِ. تَفَاهَاتٌ. جُزْئِيَّاتٌ.

זוּטָה נ' (־טוֹת) ضَئِيلٌ. تَافِهٌ. يَسِيرٌ. لَا قِيمَةَ (وَزْنَ) لَهُ. זוּטוֹת ١. صَغَائِرُ الأُمُورِ. ٢. في الادب: شَذَرَاتٌ. شَوَارِدُ. مِنْ هُنَا وَهُنَاكَ.

זוּטָר ת' (־רִים) صَغِيرٌ ج صِغَارٌ. حَدَثٌ ج أَحْدَاثٌ. نَاشِئٌ. פָּקִיד זוּטָר مُوَظَّفٌ صَغِيرٌ. קְצִין זוּטָר ضَابِطٌ صَغِيرٌ. ضَابِطٌ عَوْنٌ ج ضُبَّاطٌ أَعْوَانٌ.

זָוִית, זווית נ' (־יוֹת) زَاوِيَةٌ ج زَوَايَا. رُكْنٌ ج أَرْكَانٌ. قُرْنَةٌ. זָוִית חַדָּה في الهندسة: زَاوِيَةٌ حَادَّةٌ (تقل عن ٩٠ درجة مئوية). זָוִית יְשָׁרָה زَاوِيَةٌ قَائِمَةٌ (ذات ٩٠ درجة مئوية). זָוִית קֵהָה زَاوِيَةٌ مُنْفَرِجَةٌ (تزيد عن ٩٠ درجة مئوية). זָוִיּוֹת מִצְרָנִיּוֹת زَاوِيَتَانِ مُتَكَامِلَتَانِ. זָוִיּוֹת קָדְקוֹדִיּוֹת زَاوِيَتَانِ مُتَقَابِلَتَانِ. מַד־זָוִית مِنْقَلَةٌ. كُونِيَّةٌ. آلَةُ قِيَاسِ الزَّاوِيَةِ. קֶרֶן זָוִית رُكْنٌ بَعِيدٌ. مَكَانٌ نَاءٍ.

זָוִיתוֹן, זוויתון ז' مِزْوَاةٌ (آلة قياس الزوايا).

זוּךְ ע' זַךְ.

(זול) הוֹזִיל פ' ١. هَاوَدَ. نَزَّلَ القِيمَةَ. خَفَّضَ السِّعْرَ. ٢. حَقَّرَ. أَهَانَ. הוּזַל رُخِّصَ. أُرْخِصَ. تَهَاوَدَ سِعْرُهُ.

זוֹל (־לִים) ١. ת' رَخِيصٌ. مُتَهَاوِدٌ. بَخْسٌ. ٢. ז' رُخْصٌ. تَهَاوُدٌ. בְּזִיל הַזּוֹל رَخِيصٌ (مُتَهَاوِدٌ) جِدًّا. بِأَبْخَسِ ثَمَنٍ.

זוֹלְגָנִי ת' (־נִיִּים) دَامِعٌ (عين). مِدْرَارٌ. سَيَّالٌ. ذَرِيفٌ.

זוֹלֵל ת' (־לְלִים) ١. أَكَّالٌ. أَكُولٌ. جَشِعٌ. نَهِمٌ. شَرِهٌ. ٢. تَافِهٌ. رَخِيصٌ. הוֹצִיא יָקָר מִזּוֹלֵל أَخْرَجَ الثَّمِينَ مِنَ الرَّذِيلِ.

זוֹלְלוּת, זוֹלְלָנוּת נ' شَرَاهَةٌ. شَرَهٌ. جَشَعٌ. نَهَمٌ. فَجَعَنَةٌ.

זוֹלְלָן ת' (־נִים) نَهِمٌ. جَشِعٌ. فَجْعَانٌ.

זוּלַת מ"י مَا عَدَا. مَا خَلَا. بِاسْتِثْنَاءِ. سِوَى. غَيْرِ. הַזּוּלַת الآخَرُ. الآخَرُونَ. الغَيْرُ. سَائِرُ النَّاسِ. וְזוּלַת זֹאת إِلَى جَانِبِ ذٰلِكَ. بِالإِضَافَةِ إِلَى ذٰلِكَ.

זוּלָתִי ת' (־יִּים) غَيْرِيٌّ. مَنْ يُحِبُّ الغَيْرَ.

זולתיות, זולתנות נ' غَيْرِيَّةٌ. إيثَارٌ. حُبُّ الغَيْرِ. نُكْرَانُ الذَّاتِ ע' אלטרואיזם.

זולתן ז' (־נים) غَيْرِيٌّ. مَنْ يُحِبُّ الغَيْرَ. مُنْكِرٌ لِذَاتِهِ ע' אלטרואיסט.

זום .En ז' في عدسات الكاميرا: تَكْبِيرٌ وَتَصْغِيرٌ.

זוּמְבִּי .Af תו"ז (־בִּים, ־יים) كِنَايَةٌ عَنْ شَخْصٍ لامُبَالٍ. عَدِيمُ الحَيَوِيَّةِ.

זוֹמֵם ת' (־ממים) كَائِدٌ. مُتَآمِرٌ. مَاكِرٌ. خَبِيثٌ ج خُبَثَاءُ. עֵד זוֹמֵם شَاهِدُ زُورٍ.

(זון) זָן פ' أَقَاتَ. غَذَّى. أَطْعَمَ. أَعَاشَ. נִזּוֹן تَغَذَّى. عَاشَ ـ عَلَى. إِقْتَاتَ بِـ.
הֵזִין ١. أَقَاتَ. أَطْعَمَ. ٢. أَلْقَمَ الحَوَاسِيبَ بِالمُعْطَيَاتِ. הֵזִין אֶת עֵינָיו בְּיֹפִי הַנּוֹף مَتَّعَ نَاظِرَيْهِ بِجَمَالِ المَنْظَرِ.

זוּן ז' (־נים) في النبات: زُوَانَةٌ. زُوَانٌ (نبات طفيلي).

זוֹנְדָּה .Gr נ' مِسْبَارٌ ע' מַחְדֵּר.

זוֹנָה נ' (־נות) زَانِيَةٌ ج زَانِيَاتٌ وزَوَانٍ(ي). مُومِسٌ. بَغِيٌّ ج بَغَايَا. عَاهِرٌ ج عَوَاهِرُ. شَرْمُوطَة. אֶתְנַן זוֹנָה أُجْرَةُ الزَّانِيَةِ. בֵּית זוֹנוֹת مَاخُورٌ ج مَوَاخِيرُ. بَيْتُ الدَّعَارَةِ. كَرْخَانَة. רוֹעֶה זוֹנוֹת قَوَّادٌ. دَيُّوثٌ. عَرْص.

(זוע) זָע פ' ١. تَحَرَّكَ. تَزَحْزَحَ. إِهْتَزَّ. تَمَايَلَ. ٢. وَجَفَ (يَجِفُ). إِرْتَعَشَ.
הֵזִיעַ حَرَّكَ. زَحْزَحَ. هَزَّ ـ הִזְדַּעְזֵעַ أَرَاعَ. أَثَارَ الاشْمِئْزَازَ. أَفْزَعَ.

זְוָעָה, זוועה נ' (־עות) فَظَاعَةٌ. شَنَاعَةٌ. رُعْبٌ. فَزَعٌ. هَوْلٌ. זַוְעוֹת הַמִּלְחָמָה فَظَائِعُ الحَرْبِ. أَهْوَالُ (وَيْلَاتُ) الحَرْبِ. אֵיזוֹ זְוָעָה! يَا لَلْهَوْلِ! يَا لَلْفَظَاعَةِ!

זוֹעֵם ת' (־עמים) سَاخِطٌ. غَاضِبٌ. حَانِقٌ. حَنِقٌ.

זוֹעֵף ת' (־עפים) مُتَجَهِّمٌ. عَبُوسٌ. سَاخِطٌ. مُمْتَعِضٌ.

זַוְעָתִי, זוועתי ת' (־יים) فَظِيعٌ. هَائِلٌ. مُرَوِّعٌ. مُخِيفٌ.

זְוָר ז' (־רים) أَزْوَرُ ج زُورٌ ن' زَوْرَاءُ. أَحْوَلُ ج حُولٌ ن' حَوْلَاءُ. مَنْ يَنْظُرُ شَزْرًا.

זְוֵר, זיוור פ' .Ar زَوَّرَ. أَمَالَ زَوْرَهُ. نَظَرَ شَزْرًا.

ז'וּרְנָל F ז' (־לים) مَجَلَّةٌ ج مَجَلَّاتٌ (نشرة دورية).

ז'וּרְנָלִיסְט ז' صِحَافِيٌّ ע' עִתּוֹנַאי.

זֵוַת, זיוות פ' زَوَى (عينيه مثلاً). نَظَرَ ـ شَزْرًا.

זָז تَحَرَّكَ. تَزَحْزَحَ ע' (זוז).

זָח تَشَامَخَ ע' (זוח).

זָחוּחַ ת' (זחוחים) مُتَرَفِّعٌ. مُتَكَبِّرٌ. شَامِخُ الأَنْفِ. يَتَمَايَلُ تَخَايُلًا. זְחוּחַ דַּעַת مُتَعَجْرِفٌ. شَامِخُ الأَنْفِ. مُتَكَبِّرٌ. דַּעְתּוֹ זְחוּחָה עָלָיו مُغْتَبِطٌ بِنَفْسِهِ. رَاضٍ عَنْ نَفْسِهِ.

(זחח) הֵזַח, הֵזִיחַ פ' زَحْزَحَ. أَزَاحَ. حَرَّكَ.

זָחִיחַ ת' (זחיחים) قَابِلٌ لِلتَّحَرُّكِ. مُتَحَرِّكٌ. مُتَنَقِّلٌ. نَقَّالٌ.

זְחִיחוּת נ' ١. حَرَكَةٌ. تَحَرُّكٌ. ٢. عَجْرَفَةٌ. غُرُورٌ. ٣. في علم النفس: هَلْوَسَةٌ.
זְחִיחוּת הַדַּעַת, זְחִיחוּת הַלֵּב زَهْوٌ. غُرُورٌ. غَطْرَسَةٌ. مُكَابَرَةٌ.

זְחִילָה נ' (־לות) ١. زَحْفٌ. دَبٌّ. دَبِيبٌ. حَبْوٌ. ٢. تَمَلُّقٌ. إِسْتِخْذَاءٌ. تَذَلُّلٌ. ٣. سَيْرٌ بَطِيءٌ. سُلَحْفَائِيَّةٌ.

זָחַל פ' ١. زَحَفَ ـ حَبَا ـ دَبَّ ـ (الطفل). ٢. سَارَ ـ بَطِيئًا. ٣. تَمَلَّقَ. إِسْتَخْذَى.
נִזְדַּחֵל زَحَفَ. سَارَ بِبُطْءٍ. دَبْدَبَ.

זַחַל ז' (זחלים) ١. زَحْفٌ. دَبٌّ. دَبِيبٌ. ٢. يَرَقَانَةٌ. أُسْرُوعٌ ج أَسَارِيعُ. سُرْفَةٌ ج سُرَفٌ. ٣. جِنْزِيرٌ ج جَنَازِيرُ. سِلْسِلَةٌ حَدِيدِيَّةٌ لِلسَّيَّارَاتِ المُصَفَّحَةِ. سَيَّارَةٌ مُجَنْزَرَةٌ.

זַחְלִי ת' (־יים) مُنْجَرٌّ عَلَى سَلَاسِلَ حَدِيدِيَّةٍ.

זַחְלִיל ז' (־לים) جِنْزِيرٌ ج جَنَازِيرُ. سِلْسِلَةٌ ج سَلَاسِلُ.

זַחְלִית נ' (־יות) سَيَّارَةٌ مُجَنْزَرَةٌ.

זַחְל"ם ז' (־מים) ר"ת זַחַל מְשֻׁרְיָן سَيَّارَةٌ نِصْفُ جِنْزِيرٍ. سَيَّارَةٌ مُجَنْزَرَةٌ.

זַחְלָן תו"ז (־נים) ١. زَحَّافٌ. بَطِيءٌ. ٢. مجازا: مُسْتَخْذٍ(ي). مُتَخَضِّعٌ.

זִיבָה נ' ١. إِنْسِيَابٌ. تَقَطُّرٌ. نَزِيفٌ. ٢. في الطب: سَيَلَانٌ (مرض جنسي معدٍ).
זִיבַת דָּם نَزِيفُ الدَّمِ. رُعَافٌ (جريان الدم من الأنف).

זיבול ע' זִבּוּל. **זיבורי** ע' זְבוּרִי.

זיגוג ע' זִגּוּג.

זִיגְזַג ז' (־גים) خَطٌّ مُنْكَسِرٌ. مُتَعَرِّجٌ. مُلْتَوٍ(ي). مُعْوَجٌّ.

זיהוי ע' זִהוּי. **זיהום** ע' זִהוּם.

זִיו ז' إِشْرَاقٌ. نَضْرَةٌ. رَوْنَقٌ. رُوَاءٌ. بَهَاءٌ. זִיו הַחָכְמָה نُورُ الحِكْمَةِ. זִיו הַנְּעוּרִים مَاءُ الشَّبَابِ. مَيْعَةُ الصِّبَا. זִיו פָּנִים بَهَاءُ الوَجْهِ. صَبَاحَةٌ. זִיו הַשְּׁכִינָה نُورُ القُدْسِيَّةِ (الأُلُوهِيَّةِ). חֹדֶשׁ זִיו نَوَّارٌ. إِسْمٌ عِبْرِيٌّ قَدِيمٌ لِشَهْرِ أَيَّارَ.

זיווג ע' זִוּוּג. **זיוור** ע' זִוֵּר.

זיוות ע' זִוֵּת.

זִיּוּן ז' (־נים) ١. تَسَلُّحٌ. تَسْلِيحٌ. تَزَوُّدٌ بِالسِّلَاحِ. ٢. مُضَاجَعَةٌ.

זִיוָנִית, זיוונית נ' (־יות) في النبات: زَهْرَةٌ نَوَّار (mayflower).

זִיּוּף ז' (־פים) ١. تَزْيِيفٌ. تَزْوِيرٌ. ٢. في الموسيقى: نَشَازٌ.

זִיז ז' (־זים) ١. نُتُوءٌ ج نُتُوءَاتٌ. بُرُوزٌ. ٢. تَحَرُّكٌ. إِهْتِزَازٌ.

זִיזִית נ' (־זות) رَكِيزَةٌ عَلَى الحَائِطِ. رَفٌّ ج رُفُوفٌ (لوضع ادوات صغيرة).

זייפן ע' זַיְּפָן. **זיכוי** ע' זִכּוּי.

זיכוך ע' זִכּוּךְ. **זיכיון** ע' זִכָּיוֹן.

זיכרון ע' זִכָּרוֹן.

זִיל .Ar פ' إِذْهَبْ! رُحْ! إِمْضِ. זִיל גְּמֹר إِذْهَبْ وَتَعَلَّمْ!

(זִיל) בְּזִיל הַזּוֹל رَخِيصٌ (مُتَهَاوِدٌ) جِدًّا. بِأَبْخَسِ ثَمَنٍ.

זילוח ע' זִלּוּחַ. **זילוף** ע' זִלּוּף.

זילות .Ar נ' ١. إِسْتِهَانَةٌ بِـ إِسْتِهْتَارٌ. تَحْقِيرٌ. ٢. رُخْصٌ. تَهَاوُدٌ. זִילוּת שֶׁל בֵּית דִּין إِهَانَةُ (تَحْقِيرُ) الْمَحْكَمَةِ.

זִים ז' (־מִים) خَيْشُومُ السَّمَكَةِ ج خَيَاشِيمُ.

זימה ע' זִמָּה. **זימון** ע' זִמּוּן.

זימור ע' זִמּוּר.

זַיִן ז' ١. سِلَاحٌ ج أَسْلِحَةٌ. عَتَادٌ ج أَعْتِدَةٌ. ٢. الْقَضِيبُ. ٣. الْحَرْفُ الْعِبْرِيُّ ז ע' ז. כְּלֵי זַיִן أَسْلِحَةٌ. عَتَادٌ. أَدَوَاتُ الْحَرْبِ. עַל הַזַּיִן סל' عَلَى إِيرِي (استهزاءً واحتقارًا).

זִיֵּן, זיין פ' ١. سَلَّحَ. جَهَّزَ بِالسِّلَاحِ. ٢. ضَاجَعَ. הִזְדַּיֵּן ١. تَسَلَّحَ. تَجَهَّزَ بِالسِّلَاحِ. ٢. ضَاجَعَ. הִזְדַּיֵּן בְּסַבְלָנוּת تَحَلَّى بِالصَّبْرِ. تَذَرَّعَ بِالصَّبْرِ.

זינוב ע' זִנּוּב. **זינוק** ע' זִנּוּק.

זִיעַ ז', **זִיעָה** נ' (־עוֹת) رِعْشَةٌ. رَجْفَةٌ.

זיעה ע' זֵעָה.

זִיף ז' (־פִים) هُلْبَةٌ ج هُلْبٌ. شَعْرَةٌ خَشِنَةٌ. شَعْرَةُ الْخِنْزِيرِ.

זִיֵּף, זייף פ' ١. زَيَّفَ. زَوَّرَ. غَشَّ ـُ ٢. لَحَنَ ـَ نَشَزَ (في الأداء الموسيقي). זִיֵּף חֲתִימָה زَوَّرَ إِمْضَاءً (تَوْقِيعًا). זֻיַּף ١. زُوِّرَ. زُيِّفَ. ٢. عُزِفَ بِعَدَمِ انْسِجَامٍ.

זיפות ע' זִפּוּת.

זִיפְזִיף A ז' زِفْزِف (رمل بحري يستعمل في البناء مع الإسمنت). حَصًى.

זִיפִי ת' (־פִיִּים) شَعْرِيٌّ. مِنَ الشَّعْرِ الْخَشِنِ.

זִיפָן ז' (־נִים) في النبات: شَعْرُ الْفَأْرِ. ذَيْلُ الثَّعْلَبِ (fox tail).

זַיְּפָן, זייפן ת' ו־ז' (־נִים) ١. مُزَوِّرٌ. غَشَّاشٌ. ٢. مُنَشِّزٌ.

זַיְּפָנוּת, זייפנות נ' ١. تَزْوِيرٌ. زُورٌ. تَزْيِيفٌ. تَمْوِيهٌ. ٢. في الموسيقى: نَشَازٌ.

זִיפְת A ז' زِفْت. رَدِيءٌ. سَيِّءٌ.

זִיק ז' (־קִים) ١. بَصِيصٌ. شَرَارَةٌ ج شَرَرٌ. ٢. مجازًا: خَاطِرَةٌ ج خَوَاطِرُ. سَانِحَةٌ ج سَوَانِحُ. ٣. شَيْءٌ مِنْ. ٤. زِقٌّ ע' נֹאד. זִיק שֶׁל תִּקְוָה بَارِقَةُ أَمَلٍ.

זיקה ע' זִקָּה. **זיקוק** ע' זִקּוּק.

זיקית ע' זִקִּית.

זִירָה נ' (־רוֹת) ١. سَاحَةٌ. مَلْعَبٌ ج مَلَاعِبُ. حَلْبَةٌ. إِسْتَادٌ. זִירָה בֵּינְלְאֻמִּית صَعِيدٌ (مَسْرَحٌ) دَوْلِيٌّ. سَاحَةٌ دَوْلِيَّةٌ. זִירַת מַאֲבָק حَلْبَةُ صِرَاعٍ. זִירַת מִלְחָמָה سَاحَةُ الْحَرْبِ (الْقِتَالِ).

זירוז ע' זֵרוּז.

זַיִת ז' (זֵיתִים) زَيْتُونَةٌ ج زَيْتُونٌ (شجر مثمر، olive). עֲלֵי זַיִת غُصْنُ الزَّيْتُونِ (شعار السلام). צֶבַע זַיִת زَيْتُونِيٌّ. لَوْنُ الزَّيْتُونِ. הַר הַזֵּיתִים الطُّورُ. جَبَلُ الزَّيْتُونِ (شمالي شرقي القدس). שֶׁמֶן זַיִת זַךְ زَيْتُ زَيْتُونٍ صَافٍ ע' יִצְהָר.

זֵיתִי, זֵיתָנִי ת' (־יִּים) زَيْتُونِيٌّ. كَلَوْنِ الزَّيْتُونِ.

זַךְ ת' (־כִּים) صَافٍ(ي). نَقِيٌّ. رَائِقٌ. نَاصِعٌ. قَرَاحٌ. زُلَالٌ (ماء). תְּפִלָּה זַכָּה صَلَاةُ الاعْتِرَافِ (تتلى عشية عيد الغفران).

זֹךְ, זוך ז' ١. صَفَاءٌ. نَقَاءٌ. وُضُوحٌ. نَصَاعَةٌ. زَكَاءٌ. ٢. طَهَارَةٌ.

זַכָּאוּת נ' أَحَقِّيَّةٌ. إِسْتِحْقَاقٌ. جَدَارَةٌ.

זַכַּאי, זַכַּי ת' (־כָּאִים) ١. بَرِيءٌ ج أَبْرِيَاءُ. ٢. بَارٌّ ج أَبْرَارٌ وَبَرَرَةٌ. ٣. مُسْتَحِقٌّ. جَدِيرٌ بِـ مُسْتَأْهِلٌ لِـ.

זַכָּאת A נ' في الإسلام: زَكَاةٌ ج زَكًا وزَكَوَاتٌ. مَا يُدْفَعُ مِنْ مَالٍ لِتَطْهِيرِ النَّفْسِ وَهِيَ أَحَدُ الأَرْكَانِ الْخَمْسَةِ فِي الإِسْلَامِ.

זָכָה פ' ١. فَازَ ـُ بِـ حَازَ ـُ عَلَى. حَظِيَ ـَ بِـ نَالَ ـَ ٢. تَبَرَّأَ. بُرِّئَتْ سَاحَتُهُ. ٣. إِسْتَحَقَّ. كَانَ جَدِيرًا بِـ. זָכָה בְּגוֹרָל فَازَ بِالْيَانَصِيبِ (بِالْقُرْعَةِ). זָכָה בּוֹ מִן הַהֶפְקֵר ظَفِرَ بِهِ بِالْفَوْضَى. نَالَهُ بِلَا كَدٍّ أَوْ تَعَبٍ. בַּמֶּה זָכִיתָ לְכָךְ? بِفَضْلِ مَا حَظِيتَ بِـ؟ بِفَضْلِ مَا بَلَغْتَ مَا بَلَغْتَ؟ תִּזְכֶּה לְשָׁנִים רַבּוֹת كُلُّ سَنَةٍ وَأَنْتَ بِخَيْرٍ. كُلُّ سَنَةٍ وَأَنْتَ سَالِمٌ (طَيِّبٌ). זִכָּה ١. بَرَّأَ. حَكَمَ ـُ لِصَالِحِ. ٢. زَكَّى. صَفَّى. ٣. أَنْعَمَ عَلَى. مَنَحَ ـَ ٤. في مسك الدفاتر: سَجَّلَ لِحِسَابِ. قَيَّدَ لِحِسَابِ.

זִכּוּי, זיכוי ז' (־יִּים) ١. تَبْرِئَةٌ. تَبْرِيرٌ. ٢. تَسْجِيلٌ لِحِسَابِ. ٣. إِنْعَامٌ. مَنْحٌ. זִכּוּי מֵאַשְׁמָה تَبْرِئَةُ سَاحَةٍ. بَرَاءَةُ ذِمَّةٍ. נְקֻדּוֹת זִכּוּי نِقَاطُ الاسْتِحْقَاقِ (للإعفاء من الضريبة مثلًا).

זִכּוּךְ, זיכוך ז' تَرْوِيقٌ. تَنْقِيَةٌ. تَصْفِيَةٌ.

זְכוּכִית נ' (־יוֹת) زُجَاجٌ. قَزَازٌ. جَام עק'. זְכוּכִית בִּטָּחוֹן زُجَاجُ الأَمْنِ. זְכוּכִית חֲסִינַת אֵשׁ زُجَاجٌ نَارِيٌّ. بَايْرَكْس ע' פַּיְרֶקְס. זְכוּכִית מַגְדֶּלֶת عَدَسَةٌ مُكَبِّرَةٌ.

זָכוּר ת' (זְכוּרִים) مَذْكُورٌ. غَيْرُ مَنْسِيٍّ. مَحْفُوظٌ بِالذَّاكِرَةِ. זָכוּר לְטוֹב ١. الطَّيِّبُ الذِّكْرِ (متوفى). זְכוּרַנִי, זְכוּרַנִי أَتَذَكَّرُ. أَذْكُرُ. إِنْ أَنْسَى لَا أَنْسَى.

זְכוּר ז' ١. ذَكَرٌ ج ذُكُورٌ. مُذَكَّرٌ. מִשְׁכַּב זְכוּר لِوَاطٌ. الْجِنْسِيَّةُ الْمِثْلِيَّةُ.

זְכוּת נ' (־כֻיּוֹת) ١. حَقٌّ ج حُقُوقٌ. صَلَاحِيَةٌ ج صَلَاحِيَاتٌ. ٢. تَبْرِئَةٌ. عَدْلٌ. ٣. في مسك الدفاتر: أُصُولٌ. إِيرَادٌ. ٤. أَفْضَلِيَّةٌ. أَوْلَوِيَّةٌ. مِيزَةٌ. בִּזְכוּת- بِفَضْلِ. بِسَبَبِ. בִּזְכוּת וְלֹא בְּחֶסֶד بِحَقٍّ لَا بِمِنَّةٍ. شَرْعًا وَفَرْعًا. זְכוּת הַשְּׁתִיקָה في القضاء: حَقُّ السُّكُوتِ (حق المتهم بعدم الإدلاء للمحققين بما يمكن أن يجرّمه).

זכות וְחוֹבָה في مسك الدفاتر: أُصُولٌ وَخُصُومٌ. وَارِدَاتٌ وَمَصْرُوفَاتٌ. זכות בְּכוֹרָה (קְדִימָה) أَحَقِّيَّةٌ. أَفْضَلِيَّةٌ. أَسْبَقِيَّةٌ. أَقْدَمِيَّةٌ. أَوْلَوِيَّةٌ. זכות וֶטוֹ حَقُّ النَّقْضِ (الفِيتُو). זכות עִרְעוּר حَقُّ الاعْتِرَاضِ. זכות חֲזָקָה إِكْتِسَابٌ بِمُرُورِ الزَّمَنِ. حَقُّ الالْتِزَامِ. حَقُّ التَّمَلُّكِ. זכות יוֹצְרִים (מְחַבְּרִים) مِلْكِيَّةٌ أَدَبِيَّةٌ. حَقُّ التَّأْلِيفِ. حَقُّ الطَّبْعِ وَالنَّشْرِ. זכות מְצָרָנוּת حَقُّ الشُّفْعَةِ (حق الاولوية في شراء ملك). זְכֻיּוֹת הָאָדָם حُقُوقُ الإِنْسَانِ (كحق العبادة والتعبير بحرية الخ). שִׁוְיוֹן זְכֻיּוֹת مُسَاوَاةٌ. تَكَافُؤُ الفُرَصِ. דָּן אוֹתוֹ לְכַף זכות رَجَّحَ الحُكْمَ لِصَالِحِهِ. بَرَّرَ مَوْقِفَهُ. לִמֵּד עָלָיו זכות دَافَعَ عَنْهُ. شَفَعَ لَهُ. כָּל הַזְּכֻיּוֹת שְׁמוּרוֹת جَمِيعُ الحُقُوقِ مَحْفُوظَةٌ.

זַכּוּת נ' نَقَاءٌ. صَفَاءٌ. زَكَاءٌ. طُهْرٌ. طَهَارَةٌ.

זְכִיָּה, זכייה נ' (־יּוֹת) ١. فَوْزٌ. ظَفَرٌ. إِسْتِحْقَاقٌ. كَسْبٌ.

זִכָּיוֹן, זיכיון ז' (־כְיוֹנוֹת) ١. إِمْتِيَازٌ ج إِمْتِيَازَاتٌ. אֵזוֹר הַזִּכָּיוֹן مِنْطَقَةُ الامْتِيَازِ (لحقل نفط مثلاً).

זַכְיָן, זכיין ז' (־נִים) صَاحِبُ الامْتِيَازِ.

זְכִירָה נ' ١. تَذَكُّرٌ. إِفْتِكَارٌ. حَافِظَةٌ. ٢. ذِكْرَى. تَذْكَارٌ.

זִכֵּךְ, זיכך פ' طَهَّرَ. صَفَّى. رَوَّقَ. خَلَّصَ. نَقَّى. הִזְדַּכֵּךְ صَفَا ـ صَارَ صَافِيًا (رَائِقًا). تَخَلَّصَ (من الشوائب).

זָכַר פ' ١. ذَكَرَ ـ تَذَكَّرَ. حَفِظَ ـ في ذَاكِرَتِهِ. ٢. فَطِنَ ـ إِلَى. إِنْتَبَهَ إِلَى. יִזְכֹּר ١. صَلَاةُ الغَائِبِ عَلَى أَرْوَاحِ المَوْتَى. ٢. إِحْيَاءُ ذِكْرَى. נִזְכַּר ١. ذُكِرَ. وَرَدَ (يَرِدُ). ٢. تَذَكَّرَ. فَطِنَ إِلَى. ٣. أُشِيرَ إِلَى. הַנִּזְכָּר לְעֵיל (הנ"ל) المَذْكُورُ أَعْلَاهُ. المُومَأُ إِلَيْهِ. المُشَارُ إِلَيْهِ. רָאָה מַעֲשֶׂה וְנִזְכַּר הֲלָכָה الشَّيْءُ بِالشَّيْءِ يُذْكَرُ ومجازًا: ذَكَّرْتَنِي الطَّعْنَ وَكُنْتُ نَاسِيًا. הִזְכִּיר ١. ذَكَّرَ. فَطَّنَ. ٢. نَوَّهَ. أَلْمَعَ إِلَى. أَشَارَ إِلَى. أَوْرَدَ ذِكْرَهُ. ٣. أَحْيَا ذِكْرَى. أَبَّنَ. הֻזְכַּר ١. ذُكِرَ. نُوِّهَ إِلَيْهِ. أُشِيرَ إِلَيْهِ. أُورِدَ ذِكْرُهُ. ٢. ذُكِّرَ.

זָכָר ז' (זְכָרִים) ١. ذَكَرٌ ج ذُكُورٌ. فَحْلٌ ج فُحُولٌ. ٢. ذُكْرَةُ الفَأْسِ. ٣. عُضْوُ الذَّكَرِ. القَضِيبُ. לְשׁוֹן זָכָר, מִין זָכָר في القواعد: مُذَكَّرٌ (خلاف المُؤَنَّث).

זֵכֶר ז' ذِكْرٌ. تَذَكُّرٌ. تَذْكَارٌ. ذِكْرَى. זֵכֶר לְ־ لِذِكْرَى. إِشَارَةٌ إِلَى ذِكْرَى. זֵכֶר לַחֻרְבָּן ١. ذِكْرَى الخَرَابِ (اي خراب هيكل سليمان). זֵכֶר צַדִּיק לִבְרָכָה (זצ"ל) رَحِمَ اللّٰهُ الصِّدِّيقَ. זִכְרוֹ לִבְרָכָה (ז"ל) طَيَّبَ اللّٰهُ ذِكْرَاهُ. رَحِمَهُ اللّٰهُ. تَغَمَّدَهُ اللّٰهُ بِرَحْمَتِهِ. יִמַּח שְׁמוֹ (וְזִכְרוֹ) مَحَا اللّٰهُ اسْمَهُ وَذِكْرَاهُ. سُحْقًا لَهُ. قَاتَلَهُ اللّٰهُ.

זִכָּרוֹן, זיכרון ז' (־כְרוֹנוֹת) ذَاكِرَةٌ. حَافِظَةٌ. قُوَّةُ الحَافِظَةِ. זִכָּרוֹן חֲזוּתִי ذَاكِرَةٌ بَصَرِيَّةٌ. זִכְרוֹן דְּבָרִים مَحْضَرٌ ج مَحَاضِرُ. جَلْسَةٌ ج جَلَسَاتٌ. بْرُوتُوكُول ج بْرُوتُوكُولَات. ٢. عَقْدٌ اِبْتِدَائِيٌّ. זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה رَحِمَهُ اللّٰهُ. طَيَّبَ اللّٰهُ ذِكْرَاهُ. تَغَمَّدَهُ اللّٰهُ بِرَحْمَتِهِ. בַּעַל זִכָּרוֹן ذَكُورٌ. ذَكِيرٌ. ذُو حَافِظَةٍ قَوِيَّةٍ. יוֹם הַזִּכָּרוֹן, יוֹם זִכְרוֹן תְּרוּעָה كِنَايَةٌ عَنْ عِيدِ رَأْسِ السَّنَةِ العِبْرِيَّةِ. מַצֶּבֶת זִכָּרוֹן نُصُبٌ تَذْكَارِيٌّ. סֵפֶר זִכָּרוֹן ١. مُذَكِّرَةٌ ج مُذَكِّرَاتٌ. ٢. سِجِلٌّ تَذْكَارِيٌّ. זִכְרוֹנוֹת مُذَكِّرَاتٌ. ذِكْرَيَاتٌ.

זַכְרוּת נ' ١. ذُكُورَةٌ. فُحُولَةٌ. ٢. القَضِيبُ.

זְכָרִינִי ז' في النبات: لَا تَنْسَنِي. آذَانُ الفَأْرِ (forget me not).

זַכְרָן ת' (־נִים) ذُو حَافِظَةٍ قَوِيَّةٍ. قَوِيُّ الذَّاكِرَةِ.

ז"ל ר"ת זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה رَحِمَهُ اللّٰهُ. تَغَمَّدَهُ اللّٰهُ بِرَحْمَتِهِ.

זָלַג פ' سَالَ ـ إِنْهَلَّ. إِنْهَمَلَ. ذَرَفَ الدَّمْعُ. עֵינָיו זָלְגוּ דְּמָעוֹת إِغْرَوْرَقَتْ عَيْنَاهُ بِالدُّمُوعِ. إِنْهَلَّتْ (سَحَّتْ) عَيْنَاهُ.

זִלּוּחַ, זילוח ז' رَشٌّ. بَلٌّ. نَضْحٌ.

זִלּוּף, זילוף ז' رَشٌّ. بَلٌّ. شَرْشَرَةٌ.

זִלְזוּל ז' (־לִים) إِسْتِهْتَارٌ. إِحْتِقَارٌ. إِسْتِخْفَافٌ. إِزْدِرَاءٌ.

זִלְזֵל פ' إِسْتَهَانَ بِـ. إِسْتَهْتَرَ بِـ. إِزْدَرَى. إِحْتَقَرَ. أَهَانَ. إِسْتَصْغَرَ. بَطِرَ ـ (بالنعمة). זִלְזֵל בִּכְבוֹדוֹ إِسْتَهَانَ بِكَرَامَتِهِ. حَطَّ مِنْ قَدْرِهِ. إِسْتَصْغَرَهُ.

זַלְזַל ז' (־לִים) أُمْلُودٌ ج أَمَالِيدُ. غُصْنٌ غَضٌّ صَغِيرٌ ע' זְמוֹרָה, שָׂרִיג.

זַלְזְלָן ת' (־נִים) مُسْتَهْتِرٌ. مُسْتَخِفٌّ. مُسْتَهِينٌ. بَطْرَانٌ.

זָלַח פ' رَشَّ ـ بَلَّ ـ.

ז'לָטִין F ז' جِيلَاتِينٌ. هُلَامٌ.

זְלִיגָה נ' ذَرْفُ الدَّمْعِ. إِنْهِمَالٌ. إِنْهِمَارٌ. تَقَطُّرٌ.

זְלִילָה נ' (־לוֹת) بَلْعٌ. إِبْتِلَاعٌ بِنَهَمٍ. شَرَهٌ. فَجَعَنَةٌ.

זְלִיפָה נ' رَشٌّ. تَقَطُّرٌ. تَقْطِيرٌ.

זָלַל פ' إِلْتَهَمَ. إِبْتَلَعَ بِشَرَاهَةٍ. أَفْرَطَ فِي الأَكْلِ. تَفَجْعَنَ.

זַלְעָפָה, זִלְעֲפָה נ' (זַלְעָפוֹת) إِرْتِعَاشٌ. فَزَعٌ. فَظَاعَةٌ. قُشَعْرِيرَةٌ. קֹר זַלְעָפוֹת زَمْهَرِيرٌ. بَرْدٌ قَارِصٌ. רוּחַ זַלְעָפוֹת عَاصِفَةٌ هَوْجَاءُ. رِيحٌ عَاتِيَةٌ.

זָלַף פ' ١. رَشَّ ـ بَلَّ ـ بَلَّلَ. ٢. نَضَحَ ـ نَثَّ ـ سَالَ ـ بِبُطْءٍ. הִזְלִיף رَشَّ. قَطَّرَ. شَرْشَرَ.

זִמָּה, זימה נ' ١. فِسْقٌ. فُسُوقٌ. زِنًى. خَلَاعَةٌ. ٢. مَكِيدَةٌ ج مَكَائِدُ. مُؤَامَرَةٌ ج مُؤَامَرَاتٌ. خُبْثٌ. שְׁטוּף בְּזִמָּה فَاسِقٌ. فَاجِرٌ. خَلِيعٌ. مُتَهَتِّكٌ.

זָמוּם ת' (זְמוּמִים) ١. مَزْمُومٌ. أَزَمٌ. مُكَمَّمُ الفَمِ. ٢. مجازًا: مُكَبَّلٌ. مُقَيَّدٌ. سَجِينٌ.

זִמּוּן, זימון ז' (־נִים) ١. إِسْتِدْعَاءٌ. دَعْوَةٌ ج دَعَوَاتٌ. ٢. لِقَاءٌ ج لِقَاءَاتٌ. إِجْتِمَاعٌ.

זִמּוּר, זימור ז' (־רִים) ١. شَدْوٌ. إِنْشَادٌ. غِنَاءٌ. ٢. تَقْلِيمُ الأَغْصَانِ. تَشْذِيبٌ.

זְמוֹרָה נ' (־רוֹת) أُمْلُودٌ ج أَمَالِيدُ. غُصْنٌ غَضٌّ ע' שָׂרִיג.

זִמְזוּם ז' (־מים) ١. أَزِيزٌ. طَنِينٌ. دَوِيٌّ. ٢. طَنْطَنَةٌ. دَنْدَنَةٌ.

זַמְזָם ז' (־מים) ١. صَفَّارَةٌ. ٢. زَنَّانٌ (كهربائي).

זִמְזֵם פ' ١. طَنَّ ـ أَزَّ ـ. ٢. دَنْدَنَ. طَنْطَنَ.

זָמִין ת' (זְמִינִים) ١. مُتَيَسِّرٌ. مُتَوَفِّرٌ. ٢. مُسْتَعِدٌّ. عَلَى أُهْبَةِ الاسْتِعْدَادِ. ٣. سَهْلُ التَّحْوِيلِ (سند).

זָמִיר ז' (זְמִירִים) عَنْدَلِيبٌ ج عَنَادِلُ. بُلْبُلٌ ج بَلَابِلُ. هَزَارٌ (طائر). זְמִיר הַסּוּף هَازِجَةٌ. دُخَّلٌ ج دَخَاخِيلُ (warbler) ע' קָנִית.

זְמִירָה נ' (־רות) ١. غِنَاءٌ. شَدْوٌ. إِنْشَادٌ. ٢. تَقْلِيمٌ. شَذْبٌ. זְמִירוֹת ١. تَرَاتِيلُ دِينِيَّةٌ. ٢. مَزَامِيرُ. كِنَايَةٌ عَنْ كُلِّ فَصْلٍ مِنَ الْمَزَامِيرِ. נְעִים זְמִירוֹת יִשְׂרָאֵל ذُو عُذُوبَةِ التَّرَانِيمِ. صِفَةٌ لِلْمَلِكِ (لِلنَّبِيِّ) دَاوُدَ فِي التَّوْرَاةِ الَّذِي كَتَبَ حَسَبَ الْعُرْفِ الْمَزَامِيرَ الَّتِي تُعْرَفُ بِاسْمِهِ.

זָמַם פ' ١. كَادَ ـ لِـ. دَبَّرَ مَكِيدَةً. تَوَاطَأَ عَلَى. ٢. كَمَّمَ الْفَمَ. كَبَحَ ـ. הֵזֵם دَحَضَ ـ. فَنَّدَ الشَّهَادَةَ. أَثْبَتَ أَنَّهُ شَاهِدُ زُورٍ. הוּזַם دُحِضَ. فُنِّدَ.

זְמָם ז' (־מים) ١. كَيْدٌ. مَكِيدَةٌ. مُؤَامَرَةٌ. ٢. شَهَادَةُ زُورٍ. ٣. كِمَامَةٌ. فِدَامٌ. הֵפִיק זְמָמוֹ نَفَّذَ مَكِيدَتَهُ. قَضَى ـ وَطَرَهُ. حَقَّقَ رَغْبَتَهُ. נָתַן זְמָם עַל פִּיו كَمَّمَ فَمَهُ. شَدَّ ـ فَاهُ.

זְמַן, זְמָן ז' (־מנים) ١. زَمَنٌ. زَمَانٌ ج أَزْمَانٌ. وَقْتٌ ج أَوْقَاتٌ. آنٌ. أَوَانٌ ج آوِنَةٌ. ٢. مُدَّةٌ ج مُدَدٌ. أَمَدٌ ج آمَادٌ. ٣. فَصْلٌ. مَوْسِمٌ. عَهْدٌ ج عُهُودٌ. ٤. عِيدٌ ج أَعْيَادٌ. זְמַן חֵרוּתֵנוּ عِيدُ حُرِّيَّتِنَا. كِنَايَةٌ عَنْ عِيدِ الْفِصْحِ. זְמַן מַתַּן תּוֹרָתֵנוּ عِيدُ نُزُولِ التَّوْرَاةِ. كِنَايَةٌ عَنْ عِيدِ الأَسَابِيعِ. זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ عِيدُ فَرْحَتِنَا. كِنَايَةٌ عَنْ عِيدِ الْمَظَلَّةِ. זְמַן מָה سَاعَةٌ مِنَ الزَّمَنِ. فَتْرَةٌ مَا. بُرْهَةٌ مِنَ الزَّمَنِ. سُوَيْعَةٌ. בּוֹ בִּזְמַן فِي الْوَقْتِ الَّذِي. فِي حِينِ. مَعَ الْعِلْمِ. בִּזְמַן מִן הַזְּמַנִּים فِي وَقْتٍ مِنَ الأَوْقَاتِ. فِي حِينٍ مِنَ الأَحْيَانِ. בִּזְמַנּוֹ فِي حِينِهِ. فِي مَوْعِدِهِ. فِي أَوَانِهِ. בִּזְמַן הַהוּא إِذْذَاكَ. حِينَذَاكَ. عِنْدَ ذَاكَ. מִזְּמַן مِنْ زَمَانٍ. مُنْذُ أَمَدٍ بَعِيدٍ. مِنْ عَهْدٍ طَوِيلٍ. כָּל זְמַן שֶׁ־ طَالَمَا. مَا دَامَ. رَيْثَمَا. בְּלֹא זְמַנּוֹ, קֹדֶם זְמַנּוֹ قَبْلَ أَوَانِهِ. سَابِقٌ لأَوَانِهِ. בִּזְבּוּז זְמַן مَضْيَعَةٌ لِلْوَقْتِ. הַבְלֵי הַזְּמַן سَفَاسِفُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا. دُنْيَوِيَّاتٌ. בְּהֶמְשֵׁךְ הַזְּמַן, בִּמְרוּצַת הַזְּמַן عَلَى مَرِّ الزَّمَنِ. عَلَى كَرِّ الدُّهُورِ. לַכֹּל זְמַן الأُمُورُ مَرْهُونَةٌ بِأَوْقَاتِهَا. לְפִי רוּחַ הַזְּמַן تَمَشِّيًا مَعَ رُوحِ الْعَصْرِ. جَرْيًا وَرُوحَ الزَّمَنِ. בֵּין הַזְּמַנִּים عُطْلَةٌ فَصْلِيَّةٌ. לוּחַ זְמַנִּים جَدْوَلٌ زَمَنِيٌّ. جَدْوَلُ أَوْقَاتٍ. بَرْنَامَجٌ مُؤَرَّخٌ. עָבַר זְמַנּוֹ فَاتَ أَوَانُهُ. מֵרוֹץ עִם הַזְּמַן سِبَاقٌ (صِرَاعٌ) مَعَ الزَّمَنِ. פְּצָצַת זְמַן قُنْبُلَةٌ زَمَنِيَّةٌ. قُنْبُلَةٌ مَوْقُوتَةٌ. תַּהְפּוּכוֹת הַזְּמַן تَقَلُّبَاتُ الزَّمَنِ. صُرُوفُ الدَّهْرِ. طَوَائِحُ الزَّمَنِ. לִזְמַן בִּלְתִּי מֻגְבָּל إِلَى أَجَلٍ غَيْرِ مُسَمًّى.

זִמֵּן, זימן פ' ١. إِسْتَدْعَى. وَجَّهَ دَعْوَةً. ٢. عَقَدَ اجْتِمَاعًا بَيْنَ. ٣. حَضَّرَ. أَعَدَّ. هَيَّأَ. جَهَّزَ. הִזְדַּמֵּן, נִזְדַּמֵּן ١. صَادَفَ. ٢. وَاتَى. إِتَّفَقَ أَنْ. سَنَحَ ـ حَانَ ـ (فرصة). הִזְמִין ١. دَعَا ـ إِسْتَدْعَى. ٢. هَيَّأَ. أَعَدَّ. حَضَّرَ. ٣. قَدَّمَ طَلَبِيَّةً. أَوْصَى عَلَى (سلعة). ٤. حَجَزَ ـ مَقْعَدًا (في مسرح).

זִמְנָה נ' (זִמְנוֹת) إِيقَاعٌ. سُرْعَةُ السَّيْرِ ע' טֶמְפּוֹ.

זְמַנִּי ת' (־יים) وَقْتِيٌّ. مُؤَقَّتٌ. آنِيٌّ. زَمَنِيٌّ. غَيْرُ دَائِمِيٍّ. בּוֹ־זְמַנִּי مُتَزَامِنٌ. مُتَوَافِقٌ (في الزمن). مُتَوَاقِتٌ. فِي وَقْتٍ وَاحِدٍ. فِي نَفْسِ الْوَقْتِ. עוֹבֵד זְמַנִּי أَجِيرٌ (مُسْتَخْدَمٌ) مُؤَقَّتٌ. مُسْتَخْدَمُ ظُهُورَاتٍ מ'.

זְמַנִּיּוּת נ' وَقْتِيَّةٌ. عَدَمُ دَوَامٍ. ظُهُورَاتٌ.

זִמֵּר, זימר פ' ١. غَنَّى. تَغَنَّى. صَدَحَ ـ أَنْشَدَ. ٢. عَزَفَ ـ عَلَى. ٣. قَلَّمَ. شَذَبَ ـ. זָמַר شَذَبَ. شَذَّبَ. قَلَّمَ.

זֶמֶר ז' ١. أُغْنِيَةٌ ج أَغَانٍ(ي). أُنْشُودَةٌ. ٢. غِنَاءٌ. شَدْوٌ. إِنْشَادٌ. تَرْتِيلٌ. כְּלִי זֶמֶר آلَةٌ مُوسِيقِيَّةٌ. آلَةُ طَرَبٍ.

זַמָּר ז' (־רים) مُغَنٍّ(ي). مُطْرِبٌ. مُرَتِّلٌ.

זְמַרְגְּד P ז' زُمُرُّدٌ ע' אִזְמָרַגְד.

זִמְרָה נ' ١. غِنَاءٌ. تَرْنِيمٌ. إِنْشَادٌ. طَرَبٌ. ٢. أَطَايِبُ الثَّمَرِ. עֶרֶב זִמְרָה أُمْسِيَةُ طَرَبٍ. لَيْلَةٌ شَادِيَةٌ.

זִמְרִיָּה, זמרייה נ' (־יות) مَهْرَجَانٌ غِنَائِيٌّ.

זַמְרִיר ז' (־רים) ١. نَغْمَةُ افْتِتَاحٍ (لمحطة إذاعية أو برنامج تلفزيوني أو برنامج حزبي الخ.). ٢. أُغْنِيَةٌ لِلإِعْلانَاتِ ע' גִּ'ינְגֶל.

זַמֶּרֶת נ' (־מרות) مُغَنِّيَةٌ. مُطْرِبَةٌ. عَالِمَةٌ מ' ج عَوَالِمُ.

זַמְשׁ A ז' جِلْدُ الظِّبَاءِ تُصْنَعُ مِنْهُ الأَحْذِيَةُ وَغَيْرُهَا.

זָן פ' قَاتَ ـ أَقَاتَ. غَذَّى ע' (זון).

זַן ז' (־נים) صِنْفٌ ج أَصْنَافٌ. جِنْسٌ ج أَجْنَاسٌ. نَوْعٌ ج أَنْوَاعٌ. عِرْقٌ ج أَعْرَاقٌ.

זַנַּאי ז' (־נאים) زَانٍ(ي) ج زُنَاةٌ. فَاسِقٌ ج فَاسِقُونَ وَفُسَّاقٌ.

זָנָב ז' (זְנָבוֹת) ١. ذَنَبٌ ج أَذْنَابٌ. ذَيْلٌ ج ذُيُولٌ. ٢. طَرَفٌ. مُؤَخَّرَةٌ. ٣. شَيْءٌ مِنْ. بَعْضٌ. זְנַב הָאֲרִי في النبات: ذَنَبُ الأَسَدِ (نبات عشبي). זְנַב הָאַרְנֶבֶת في النبات: ذَيْلُ الأَرْنَبِ (نبات بري، lagurus). זְנַב הַכֶּלֶב ذَيْلُ الْكَلْبِ (نبات بري، cynosurus). זְנַב סִיגָרִיָּה عُقْبُ (قِمْعُ) السِّيجَارَةِ. قُرْمِيَّةُ السِّيكَارَةِ ע' בְּדָל. בְּדַל סִיגָרִיָּה. חַסְרֵי זָנָב اللاَّذَنَبِيَّاتُ (حيوانات برمائية كالضفادع). כּוֹכַב זָנָב مُذَنَّبٌ. קִפֵּל אֶת הַזָּנָב סל' تَرَاجَعَ. تَمَلَّصَ. أَسْرَعَ بِالتَّنَازُلِ.

זִנֵּב, זינב פ' ١. طَارَدَ. لاَحَقَ. ٢. قَصَّ ـ الذَّيْلَ. قَطَعَ ـ الذَّنَبَ. بَتَرَ ـ. הִזְדַּנֵּב ١. تَذَنَّبَ. تَبِعَ ـ فُلاَنًا كَذَنَبِهِ. ٢. تَقَاطَرَ فِي طَابُورٍ.

זַנְבְנָב ז' (־בִים) ذُنَيْبٌ. ذَيْلٌ صَغِيرٌ

זַנְגְּבִיל P ז' زَنْجَبِيلٌ (نبات عشبي يستعمل تابلاً، ginger).

ז'נְדַּרְם F ז' (־מִים) جَنْدَرْمِيٌّ ج جَنْدَرْمَة. شُرْطِيُّ دَرَك. دَرَكِيٌّ ج دَرَك.

ז'נְדַּרְמֶרְיָה נ' جَنْدَرْمَة. دَرَكٌ. شُرْطَةٌ. بُولِيس.

זָנָה פ' ١. زَنَى ـِ فَسَقَ ـُ ٢. إِنْحَرَفَ.

זְנוּב, זִינוּב ז' ١. مُطَارَدَةٌ. مُلاَحَقَةٌ. ٢. بَتْرٌ. قَطْعٌ. إِبَادَةٌ.

זָנוּחַ ת' (זְנוּחִים) مُهْمَلٌ. مَهْجُورٌ. سَائِبٌ. مَتْرُوكٌ. مَنْبُوذٌ.

זְנוּנִים ז"ר زِنًى. زِنَاءٌ. فُجُورٌ. فِسْقٌ. بِغَاءٌ. دِعَارَةٌ.

זְנוּק, זִינּוּק ז' (־קִים) ١. وَثْبَةٌ ج وَثَبَاتٌ. قَفْزَةٌ ج قَفَزَاتٌ. طَفْرَةٌ ج طَفَرَاتٌ. إِنْطِلاَقٌ. إِنْطِلاَقَةٌ. ٢. في الرياضة: بَدْءُ اللُّعْبَةِ. נְקֻדַּת זִנּוּק نُقْطَةُ انْطِلاَقٍ. مُنْطَلَقٌ.

זְנוּת נ' ١. زِنًى. بِغَاءٌ. فُجُورٌ. فِسْقٌ. ٢. خِيَانَةٌ زَوْجِيَّةٌ.

זָנַח פ' ١. أَهْمَلَ. تَرَكَ ـُ نَبَذَ ـِ هَجَرَ ـُ ٢. خَذَلَ ـُ הִזְנִיחַ أَهْمَلَ. تَهَاوَنَ فِي. قَصَّرَ فِي. تَخَلَّى عَنْ. أَغْفَلَ. هَجَرَ ـُ הֻזְנַח أُهْمِلَ. لَمْ يُكْتَرَثْ لِـ. نُبِذَ. هُجِرَ.

זָנִיחַ ת' (זְנִיחִים) تَافِهٌ. لاَ قِيمَةَ لَهُ. لاَ يُعْتَدُّ بِهِ. لَيْسَ بِذِي شَأْنٍ.

זְנִיחָה נ' إِهْمَالٌ. نَبْذٌ. تَخَلٍّ(ي) عَنْ. تَقْصِيرٌ. قِلَّةُ اهْتِمَامٍ.

זֵנִית A נ' سَمْتُ الرَّأْسِ ج سُمُوتٌ.

זִנֵּק, זִינֵּק פ' ١. وَثَبَ (يَثِبُ). قَفَزَ ـِ طَفَرَ ـِ نَطَّ ـُ ٢. إِنْطَلَقَ. إِنْقَضَّ عَلَى. أَغَارَ عَلَى. ٣. إِنْبَثَقَ. הִזְנִיק أَعْطَى إِشَارَةَ الانْطِلاَقِ. أَطْلَقَ.

ז'אנר F ז' (־רִים) أُسْلُوبٌ أَدَبِيٌّ خَاصٌّ. لَهْجَةٌ خَاصَّةٌ ע' סוּגָה.

זֵעָה, זִיעָה נ' عَرَقٌ. בְּזֵעַת אַפָּיו بِعَرَقِ جَبِينِهِ. بِكَدِّهِ وَتَعَبِهِ. מֶרְחַץ זֵעָה ١. حَمَّامٌ بُخَارِيٌّ. سَاوُنَا. ٢. مَكَانٌ سَاخِنٌ. שְׁטוּף זֵעָה يَتَصَبَّبُ (يَتَفَصَّدُ) عَرَقًا.

זָעוּם ת' (זְעוּמִים) ١. ضَئِيلٌ. يَسِيرٌ. قَلِيلٌ. زَهِيدٌ. ٢. مَغْضُوبٌ عَلَيْهِ. ٣. سَاخِطٌ. בַּעַל פָּנִים זְעוּמוֹת مُكْفَهِرُّ الوَجْهِ. كَالِحٌ. مُرْبَدٌّ. عَبُوسٌ.

זָעוּף ת' (זְעוּפִים) عَابِسٌ. كَالِحٌ. كَاسِفُ الوَجْهِ. مُتَجَهِّمٌ.

זַעֲזוּעַ ז' (־עִים) ١. هَزَّةٌ ج هَزَّاتٌ. صَدْمَةٌ ج صَدَمَاتٌ. رَجَّةٌ ج رَجَّاتٌ. ٢. إِنْفِعَالٌ شَدِيدٌ. صَدْمَةٌ نَفْسِيَّةٌ. זַעֲזוּעַ מוֹחַ هَزَّةٌ دِمَاغِيَّةٌ. إِرْتِجَاجٌ مُخِّيٌّ. זַעֲזוּעַ עֲצַבִּים إِنْهِيَارٌ عَصَبِيٌّ. בֹּלֵם זַעֲזוּעִים, מַנְחֵת זַעֲזוּעִים مُخْمِدٌ (في سيارة). كَابِحُ الصَّدَمَاتِ.

זִעְזַע, זִעֲזֵעַ פ' ١. زَعْزَعَ. هَزَّ ـُ رَجَّ ـُ زَلْزَلَ. صَدَمَ ـِ ٢. أَفْزَعَ. رَجَفَ. זֻעְזַע ١. زُعْزِعَ. تَزَعْزَعَ. إِرْتَجَّ. ٢. صُدِمَ. رُوِّعَ. صُعِقَ. بُهِتَ. הִזְדַּעְזֵעַ ١. تَزَعْزَعَ. إِهْتَزَّ. إِرْتَجَّ. ٢. صُدِمَ (من فاجعة). إِنْفَعَلَ. صُعِقَ.

זְעִימָה ע' זַעַם. **זְעִיפָה** ע' זַעַף.

זְעֵיר Ar. תה"פ ١. نَزْرٌ. يَسِيرٌ. ضَئِيلٌ. قَلِيلٌ. ٢. صَغِيرٌ. مُصَغَّرٌ. זְעֵיר אַנְפִּין صُورَةٌ مُصَغَّرَةٌ. شَكْلٌ مُصَغَّرٌ ע' אַנְפִּין. זְעֵיר בּוּרְגָּנִי الطَّبَقَةُ البُورْجُوَازِيَّةُ الصُّغِيرَةُ. זְעֵיר שָׁם (פֹּה) זְעֵיר שָׁם قَلِيلٌ هُنَا وَقَلِيلٌ هُنَاكَ. هُنَا وَهُنَاكَ.

זָעִיר ת' (זְעִירִים) ١. صَغِيرٌ ج صِغَارٌ. ٢. طِفْلٌ ج أَطْفَالٌ.

זְעִירוּת נ' صِغَارَةٌ. ضَآلَةٌ. قِلَّةٌ. تَفَاهَةٌ.

זָעַם, הִזְדַּעֵם פ' غَضِبَ ـَ حَنِقَ ـَ سَخِطَ ـَ إِغْتَاظَ عَلَى.

זַעַם ז' سُخْطٌ. غَيْظٌ. حَنَقٌ. غَضَبٌ. עַד יַעֲבָר זַעַם مجازا: إِلَى أَنْ يَنْجَلِيَ المَوْقِفُ. حَتَّى يَزُولَ الخَطَرُ. שָׁפַךְ זַעֲמוֹ עַל־ صَبَّ ـُ غَضَبَهُ عَلَى. إِسْتَشَاطَ غَضَبًا.

(זַעֲמָן) זַעֲמָן שָׁחוֹר ז' (־נִים) حُفَّاثٌ. حَنَشٌ أَسْوَدُ. حَيَّةٌ غَيْرُ سَامَّةٍ (coluber).

זָעַף פ' ١. تَجَهَّمَ. عَبَسَ ـِ كَشَرَ. إِكْفَهَرَّ. ٢. سَخِطَ ـَ إِحْتَدَمَ غَيْظًا. إِهْتَاجَ. נִזְדַּעֵף ١. إِكْفَهَرَّ وَجْهُهُ. تَجَهَّمَ. ٢. هَاجَ ـِ أَرْغَى وَأَزْبَدَ. إِنْتَفَخَتْ أَوْدَاجُهُ غَضَبًا. הִזְעִיף إِنْكَفَأَ وَجْهُهُ. إِكْفَهَرَّ. تَجَهَّمَ. عَبَسَ. إِرْبَدَّ. كَشَرَ.

זַעַף ז' ١. عُبُوسٌ. سُخْطٌ. إِكْفِهْرَارٌ. ٢. فَوَرَانٌ. هَيَجَانٌ. גִּשְׁמֵי זַעַף أَمْطَارٌ عَاصِفَةٌ (مُنْهَمِرَةٌ بِشِدَّةٍ).

זָעֵף ת' (זְעֵפִים) عَابِسٌ. كَالِحٌ. مُكْفَهِرٌّ. مُنْتَفِخُ الأَوْدَاجِ. סַר וְזָעֵף ע' סַר.

זַעֲפָן ת' (־נִים) غَضُوبٌ. سَرِيعُ الغَضَبِ. حَنِقٌ. مَحْرُورُ الرَّأْسِ. سَيِّءُ الخُلُقِ.

זַעְפְרָן A ז' زَعْفَرَانٌ. حُصٌّ (نبات بصلي تابلي).

זָעַק פ' ١. زَعَقَ ـَ صَرَخَ ـُ إِسْتَصْرَخَ. ٢. إِسْتَغَاثَ. إِسْتَنْجَدَ. נִזְעַק ١. أُسْتُدْعِيَ. أُسْتُقْدِمَ عَلَى عَجَلٍ. ٢. أُسْتُغِيثَ. هُرِعَ عَلَى عَجَلٍ. הִזְעִיק نَادَى. إِسْتَقْدَمَ. إِسْتَدْعَى. إِسْتَنْفَرَ. أَنْذَرَ. הֻזְעַק نُودِيَ. أُسْتُقْدِمَ. أُسْتُدْعِيَ. دُعِيَ عَلَى عَجَلٍ. أُسْتُنْفِرَ. נִזְדַּעֵק إِسْتَصْرَخَ. إِسْتَغَاثَ. إِسْتَنْجَدَ.

זְעָקָה נ' (־קוֹת) زَعِيقٌ. صُرَاخٌ. صِيَاحٌ.

זַעֲרוּר, זַעֲרוּרִי ת' (־יִים) صَغِيرٌ جِدًّا. دَقِيقٌ.

זַעֲרוּרִיּוּת נ' صِغَارَةٌ. صِغَرٌ. تَفَاهَةٌ. حَقَارَةٌ.

זַעְתָּר ז' زَعْتَرٌ ע' קוֹרָנִית.

זִפּוּת, זִיפּוּת ז' تَزْفِيتٌ. تَقْيِيرٌ. سَفْلَتَةٌ. قَطْرَنَةٌ.

זְפְזִיף ע' זִיפְזִיף.

זֶפֶטָה A נ' (־טוֹת) لَطْمَةٌ ج لَطَمَاتٌ.

זֶפֶק ז' (זְפָקִים) حَوْصَلَةٌ (الجزء المنتفخ من مريء الطيور). قَانِصَةٌ ע' מֻרְאָה.

זַפֶּקֶת נ' في الطب: إِلْتِهَابُ الغُدَّةِ الدَّرَقِيَّةِ. دَاءُ السِّلْعَةِ. الخَنَازِيرِيَّةُ (sirumosis).

זִפֵּת, זִיפֵּת פ' ١. زَفَّتَ. قَطْرَنَ. سَفْلَتَ. قَيَّرَ. ٢. أَفْسَدَ. أَسَاءَ. זֻפַּת ١. زُفِّتَ. طُلِيَ بِالزِّفْتِ. ٢. أُفْسِدَ. أُعْطِبَ.

זֶפֶת נ' ١. زِفْتٌ. قَطْرَانٌ. قَارٌ. قِيرٌ. أَسْفَلْتٌ. ٢. زِفْت. رَدِيءٌ. سَيِّءٌ.

זַפָּת ז' (־תִים) قَيَّارٌ (من يصنع القار أو يعمل في التقيير).

זִפְתִּי ת' (־יִּים) زِفْتِيٌّ. سَيِّءٌ. رَدِيءٌ.

זַצַ"ל ר"ת זֵכֶר צַדִּיק לִבְרָכָה طَيَّبَ اللهُ ذِكْرَى الصِّدِّيقِ.

זַק"א ר"ת זִהוּי קָרְבְּנוֹת אָסוֹן تَشْخِيصُ ضَحَايَا فَاجِعَةٍ.

זִקָּה, זיקה נ' (־קּוֹת) صِلَةٌ. إِرْتِبَاطٌ. رَابِطَةٌ. מִלַּת זִקָּה في القواعد: إِسْمٌ مَوْصُولٌ (مثل: אֲשֶׁר الَّذِي). מִסְפַּר זִקָּה رَقْمُ الإِحَالَةِ. رَقْمٌ مُسَلْسَلُ الارْتِبَاطِ. מִשְׁפַּט זִקָּה في القواعد: جُمْلَةُ صِلَةٍ (نَعْتٍ) (بعد اسم موصول مثل: זֶהוּ הָאִישׁ אֲשֶׁר אָהַבְתִּי هذَا هُوَ الرَّجُلُ الَّذِي أَحْبَبْتُ).

זְקוּם ז' (־מִּים) في النبات: زَقُّوم. بَلَحُ الصَّحْرَاءِ.

זְקוּנִים ז"ר شَيْخُوخَةٌ. كِبَرٌ. كِبَرُ السِّنِّ. בֶּן זְקוּנִים إِبْنُ هَرَمِهِ. آخِرُ العُنْقُودِ. أَصْغَرُ الأَبْنَاءِ.

זָקוּף ת' (זְקוּפִים) ١. مُنْتَصِبٌ. مُسْتَقِيمٌ. قَائِمٌ. بَاسِقٌ (شجرة). ٢. في الهندسة: عَامُودِيٌّ. قَائِمٌ (خط). ٣. في الحساب: مُسَجَّلٌ لِحِسَابِ. בְּקוֹמָה זְקוּפָה بِقَامَةٍ مُنْتَصِبَةٍ. مَرْفُوعُ الرَّأْسِ. مُنْتَصِبُ القَامَةِ.

זָקוּק ת' (זְקוּקִים) ١. صَافٍ(ي). مُكَرَّرٌ. رَاشِحٌ. رَائِقٌ. ٢. مُفْتَقِرٌ إِلَى. مُحْتَاجٌ. אֵינוֹ זָקוּק לְ־ إِنَّهُ فِي غِنًى عَنْ. لاَ يَفْتَقِرُ (يَحْتَاجُ) إِلَى. הוּא זָקוּק לוֹ מְאֹד إِنَّهُ فِي أَمَسِّ الحَاجَةِ إِلَيْهِ.

זִקּוּק, זיקוק ז' ١. تَكْرِيرٌ. رَشْحٌ. تَصْفِيَةٌ. تَقْطِيرٌ. ٢. صَارُوخٌ نَارِيٌّ ج صَوَارِيخُ نَارِيَّةٌ. ٣. شَرَارَةٌ ج شَرَرٌ. بَصِيصٌ. בֵּית זִקּוּק مَعْمَلُ تَكْرِيرِ (النفط مثلاً). مِصْفَاةٌ ج مَصَافٍ(ي). זִקּוּקִין דִּנּוּר (דִּי־נוּר) .Ar صَوَارِيخُ نَارِيَّةٌ. أَلْعَابٌ نَارِيَّةٌ (للاحتفالات).

זָקוּר ת' (זְקוּרִים) نَاتِئٌ. بَارِزٌ. مُنْتَصِبٌ.

זָ'קֶט F ז' (־טִים) جَاكِيت. سُتْرَةٌ ج سُتَرٌ. رِدَاءٌ فَوْقِيٌّ.

זָקִיף ז' (זְקִיפִים) دَيْدُبَانُ ج دَيَادِبَةٌ. حَارِسٌ (في نوبة حراسته). תָּא הַזָּקִיף كُشْكُ الدَّيْدُبَانِ. كُشْكُ الحَارِسِ.

זְקִיף ז' (זְקִיפִים) صَاعِدَةٌ ج صَوَاعِدُ ע' נָטוּף, נָטוּף נִצָּב, סְטָלַגְמִיט.

זְקִיפָה נ' ١. إِنْتِصَابٌ. رَفْعٌ. إِقَامَةٌ. ٢. تَسْجِيلٌ لِحِسَابِ. זְקִיפַת קוֹמָה إِنْتِصَابُ القَامَةِ. رَفْعُ الرَّأْسِ.

זְקִיפוּת נ' ١. إِنْتِصَابٌ. إِقَامَةٌ. رَفْعٌ. ٢. حِرَاسَةٌ. مُهِمَّةُ الدَّيْدُبَانِ.

זָקִיק (זְקִיקִים) ١. ת' مُصَفًّى. مُرَشَّحٌ. مُكَرَّرٌ. ٢. ז' جُرَيْبُ الشَّعْرَةِ. حُوَيْصِلُ الرِّيشَةِ. سَهْوَةٌ.

זִקִּית, זיקית נ' (־יּוֹת) حِرْبَاءُ ج حَرَابِيٌّ (ضرب من الزحافات تتلون في الشمس يضرب بها المثل في التقلب والنِّفاق، chameleon).

זָקֵן, זָקַן, הִזְקִין פ' شَاخَ ـِ شَابَ ـِ هَرِمَ ـَ عَجَزَ. كَبُرَ ـُ فِي السِّنِّ. נִזְדַּקֵּן شَاخَ. خَطَّ شَعْرَهُ الْمَشِيبُ.

זָקֵן תו"ז (זְקֵנִים) ١. شَيْخٌ ج شُيُوخٌ. مُسِنٌّ. عَجُوزٌ ج عَجَائِزُ. هَرِمٌ. شَايِب עק'. ٢. وَقُورٌ. وَجِيهٌ ج وُجَهَاءُ. حَكِيمٌ. זָקֵן אַשְׁמַאי شَيْخٌ مُتَصَابٍ وَشِرِّيرٌ. זָקֵן מֻפְלָג طَاعِنٌ (كَبِيرٌ) فِي السِّنِّ. مَنْ بَلَغَ مِنَ العُمْرِ عِتِيًّا. זְקַן יו"ר رَئِيسُ السِّنِّ (كبير الأعضاء سنًّا في برلمان مثلاً). זְקַן הַסֶּגֶל הַדִּיפְּלוֹמָטִי عَمِيدُ السِّلْكِ الدِّبْلُومَاسِيِّ. אַב זָקֵן جَدٌّ ج أَجْدَادٌ وجُدُودَةٌ. وَالِدُ الأَبِ أَوِ الأُمِّ.

זֹקֶן, זוקן ז' شَيْخُوخَةٌ. مَشِيبٌ. كِبَرٌ. كِبَرُ السِّنِّ.

זָקָן ז' (זְקָנִים) لِحْيَةٌ ج لُحًى. ذَقَنٌ ج أَذْقَانٌ وذُقُونٌ. חֲתִימַת זָקָן لِحْيَةٌ خَفِيفَةٌ. ذَقَنٌ خَفِيفٌ. חֲסַר חֲתִימַת זָקָן أَمْرَدُ ج مُرْدٌ. أَجْرَدُ ج جُرْدٌ. أَجْرُودِيٌّ.

זְקֵנָה תו"נ (־נוֹת) عَجُوزَةٌ. عَجُوزٌ ج عَجَائِزُ. مُسِنَّةٌ. جَدَّةٌ ج جَدَّاتٌ. זְקֵנָה בָּלָה حَيْزَبُونٌ. عَجُوزٌ شَمْطَاءُ. אֵם זְקֵנָה جَدَّةٌ. أُمُّ الأَبِ أَوِ الأُمِّ.

זִקְנָה נ' شَيْخُوخَةٌ. مَشِيبٌ. هَرَمٌ. كِبَرُ السِّنِّ. عَجُوزٌ. קָפְצָה עָלָיו זִקְנָה وَخَطَ (يَخِطُ) (خَطَّ ـُ) شَعْرَهُ الْمَشِيبُ.

זְקַנְקַן ז' (־נִּים) ذُقَيْنٌ. لِحْيَةٌ خَفِيفَةٌ. ذَقَنٌ خَفِيفٌ.

זָקַף פ' ١. قَوَّمَ. نَصَّبَ. عَدَّلَ. رَفَعَ رَأْسَهُ. ٢. إِنْتَصَبَ. إِسْتَقَامَ. ٣. قَيَّدَ (سَجَّلَ) لِحِسَابِ. ٤. في الهندسة: أَقَامَ خَطًّا قَائِمًا. ٥. عَزَا ـُ إِلَى. نَسَبَ ـِ إِلَى. זָקַף רֹאשׁוֹ رَفَعَ رَأْسَهُ. إِعْتَدَّ بِنَفْسِهِ. זָקַף אֶת הַצְלָחָתוֹ לַעֲבוֹדָתוֹ הַקָּשָׁה عَزَا نَجَاحَهُ إِلَى عَمَلِهِ الشَّاقِّ. נִזְקַף ١. إِسْتَقَامَ. إِنْتَصَبَ. نَهَضَ ـَ. ٢. نَعَظَ ـَ. إِنْتَصَبَ (القضيب). הִזְדַּקֵּף ١. إِسْتَقَامَ. إِعْتَدَلَ. إِنْتَصَبَ. ٢. نَعَظَ. إِنْتَصَبَ.

זִקְפָּה נ' إِنْتِصَابٌ. نُعُوظُ القَضِيبِ.

(זקק) זִקֵּק, זיקק פ' كَرَّرَ. قَطَّرَ. صَفَّى. خَلَّصَ مِنَ الشَّوَائِبِ. رَشَّحَ. نَقَّى. נִזְקַק ١. إِحْتَاجَ إِلَى. إِفْتَقَرَ إِلَى. ٢. ضَاجَعَ. הִזְקִיק أَحْوَجَ إِلَى. أَوْجَبَ. أَلْزَمَ. حَتَّمَ عَلَى. הִזְדַּקֵּק إِحْتَاجَ إِلَى. إِفْتَقَرَ إِلَى. أُضْطُرَّ إِلَى.

(זקר) נִזְדַּקֵּר פ' ١. إِنْتَصَبَ. إِنْدَفَعَ. ٢. بَانَ ـِ بَرَزَ ـُ نَتَأَ ـَ بَدَا ـُ (للعيان).

זֵר ז' (־רִים) بَاقَةٌ. إِكْلِيلٌ ج أَكَالِيلُ. ضُمَّةٌ (من الزهور). זֵר הַנִּצָּחוֹן ١. إِكْلِيلُ النَّصْرِ. ٢. قَصَبُ السَّبْقِ.

זָר תו"ז (־רִים) ١. غَرِيبٌ ج غُرَبَاءُ. ٢. أَجْنَبِيٌّ ج أَجَانِبُ. ٣. مَجْهُولٌ. نَكِرَةٌ. אֵל זָר صَنَمٌ ج أَصْنَامٌ. מַטְבֵּעַ זָר عُمْلَةٌ أَجْنَبِيَّةٌ. מִלָּה זָרָה كَلِمَةٌ أَعْجَمِيَّةٌ. كَلِمَةٌ دَخِيلَةٌ. עֲבוֹדָה זָרָה عِبَادَةُ الأَصْنَامِ. وَثَنِيَّةٌ. שָׂפָה זָרָה لُغَةٌ أَجْنَبِيَّةٌ.

זָרָא ז' قَرَفٌ. تَقَزُّزٌ. كَرَاهَةٌ. إِشْمِئْزَازٌ. نُفُورٌ. تَبَرُّمٌ. הָיָה לוֹ לְזָרָא تَقَزَّزَتْ مِنْهُ نَفْسُهُ. أَثَارَ لَدَيْهِ الاشْمِئْزَازَ. سَئِمَ ـَ مِنْ. הִלְעִיט עַד לְזָרָא أَتْخَمَ. أَطْعَمَ حَتَّى القَرَفِ.

זַרְבּוּב ז' (־בִּים) بَزْبُوزٌ. بُلْبُلَةُ الإِنَاءِ. خُرْطُومُ الإِبْرِيقِ.

זַרְבּוּבִית נ' (־יּוֹת) ١. بُلْبُلُ الإِبْرِيقِ. بُلْبُلَةٌ. بِزْبُوزٌ.

זַ'רְגּוֹן F ז' (־נִים) ١. خَلِيطُ كَلَامٍ مِنْ عِدَّةِ أَلْسِنَةٍ. ٢. لَهْجَةُ أَهْلِ مِهْنَةٍ خَاصَّةٍ. זַ'רְגּוֹן דִּיפְּלוֹמָטִי لُغَةُ الدِّبْلُومَاسِيَّةِ. لُغَةُ العُرْفِ الدِّبْلُومَاسِيِّ.

זֶרֶד ז' (זְרָדִים) أُمْلُودٌ ج أَمَالِيدُ. غُصَيْنٌ. غُصْنٌ غَضٌّ.

זָרָה פ' ١. ذَرَّ ـ رَشَّ ـ نَثَرَ ـ. ٢. ذَرَّى (الغلة). ذَرَا ـ. זָרָה חוֹל בְּעֵינֵי הַבְּרִיּוֹת ذَرَّ الرَّمَادَ فِي عُيُونِ النَّاسِ. خَادَعَ النَّاسَ. זָרָה מֶלַח עַל פְּצָעָיו ذَرَّ المِلْحَ عَلَى جُرْحِهِ. نَكَأَ جُرْحَهُ. נִזְרָה ١. إِنْتَثَرَ. ذُرَّ. رُشَّ. إِنْرَشَّ. ٢. ذُرِّيَ.

זֵרוּז, זֵירוּז ז' (־זִים) حَثٌّ. إِسْتِحْثَاثٌ. تَحْفِيزٌ. تَعْجِيلٌ. تَنْشِيطٌ.

זֵרוּי, זֵירוּי ז' ١. ذَرٌّ. نَثْرٌ. بَعْثَرَةٌ. تَشْتِيتٌ. ٢. تَذْرِيَةٌ.

זָרוּי ת' (זְרוּיִים) ١. مَنْثُورٌ. مُبَعْثَرٌ. ٢. مَذْرُورٌ.

זָרוֹן ז' عُقَيْبٌ. مُرْزَةٌ (طائر من الجوارح، marsh-hawk).

זְרוֹעַ נ' (־עוֹת) ١. ذِرَاعٌ ج أَذْرُعٌ. سَاعِدٌ ج سَوَاعِدُ. عَضُدٌ ج أَعْضَادٌ. يَدٌ ج أَيْدٍ(ي). ٢. قُوَّةٌ. شِدَّةٌ. بَأْسٌ. ٣. في الجيش: سِلَاحٌ ע' חַיִל. בִּזְרוֹעַ נְטוּיָה بِذِرَاعٍ مَمْدُودَةٍ. بِقُوَّةٍ وَبَأْسٍ. בִּזְרוֹעוֹת פְּתוּחוֹת بِالأَحْضَانِ. حُبًّا وَكَرَامَةً. عَنْ طِيبِ خَاطِرٍ. אִישׁ זְרוֹעַ قَبَضَايٌ. ذُو بَطْشٍ. בְּכֹחַ הַזְּרוֹעַ بِالقُوَّةِ. بِالبَطْشِ. عَنْوَةً. بِقُوَّةِ السِّلَاحِ. גָּדַע אֶת זְרוֹעוֹ قَطَعَ ـ يَدَهُ ومجازًا: خَضَدَ ـ شَوْكَتَهُ. قَلَّمَ أَظَافِرَهُ. שְׁלוּבֵי זְרוֹעַ مُتَشَابِكَانِ (عشيقان). يَدًا بِيَدٍ.

זָרוּעַ ת' (זְרוּעִים) ١. مَزْرُوعٌ. مَزْرُوعٌ بِالبُذُورِ (حقل). ٢. مَلِيءٌ (حَافِلٌ) بِـ

זֵרוּעַ, זֵירוּעַ ז' ١. بَذْرَةٌ ج بُذُورٌ. ٢. زَرْعٌ. بَذْرُ البُذُورِ.

זָרוּק ת' (זְרוּקִים) ١. مَطْرُوحٌ. مَرْمِيٌّ. مُلْقًى. ٢. مُهْمَلٌ. ٣. مُشَرْشَحٌ. مُبَهْدَلٌ.

זְרוּקִי ת' (־יִּים) סל' مُدْمِنٌ عَلَى المُخَدِّرَاتِ.

זָרוּת נ' ١. غَرَابَةٌ. شُذُوذٌ.

זֵרֵז, זֵירֵז פ' حَثَّ ـ. إِسْتَحَثَّ. حَضَّ ـ. حَفَّزَ. إِسْتَعْجَلَ. عَجَّلَ. نَشَّطَ. זֹרֵז اُسْتُحِثَّ. نُشِّطَ. حُفِّزَ عَلَى. הִזְדָּרֵז سَارَعَ. بَادَرَ. عَجَّلَ فِي. عَاجَلَ.

זָרָז ז' (־זִים) في الكيمياء: عَامِلٌ مُسَاعِدٌ. وَسِيطٌ كِيمَاوِيٌّ ע' קָטָלִיזָטוֹר.

זַרְזִיף ז' (־פִים) رَشَاشٌ. رَذَاذٌ. مَطَرٌ خَفِيفٌ.

(זַרְזִיר) זַרְזִיר מָצוּי ז' (־רִים) زُرْزُورٌ (زَرْزُورٌ) ج زَرَازِيرُ (طائر مغرد، starling). לֹא לְחִנָּם הָלַךְ זַרְזִיר אֵצֶל עוֹרֵב مجازًا: الطُّيُورُ عَلَى أَشْكَالِهَا تَقَعُ. وَافَقَ شَنٌّ طَبَقَةَ. شَبِيهُ الشَّيْءِ مُنْجَذِبٌ إِلَيْهِ.

זִרְזֵף פ' ١. زَرَبَ ـ سَالَ ـ جَرَى ـ. ٢. قَطَّرَ. أَسَالَ.

זָרַח פ' أَشْرَقَ. بَزَغَ ـ طَلَعَ ـ زَهَرَ ـ أَضَاءَ. سَطَعَ ـ. זָרְחָה שִׁמְשׁוֹ أَشْرَقَتْ شَمْسُهُ. بَزَغَ نَجْمُهُ. تَجَلَّتْ مَوْهِبَتُهُ.

זַרְחָן ז' فُسْفُورٌ. فُسْفُورٌ أَبْيَضُ (عنصر فلزي).

זַרְחָנִי ת' (־יִּים) فُسْفُورِيٌّ.

זַרְחָתִי ת' (־יִּים) فُوسْفَاتِيٌّ. مُحْتَوٍ عَلَى فُوسْفَاتٍ أَوْ مُرَكَّبَاتِ الفُوسْفُورِ.

זְרִיָּה, זְרִיָּיה נ' (־יּוֹת) ١. ذَرٌّ. نَثْرٌ. رَشٌّ. ٢. تَذْرِيَةُ الغَلَّةِ. זְרִיַּת חוֹל בָּעֵינַיִם ذَرُّ الرَّمَادِ فِي العُيُونِ. خِدَاعُ النَّاسِ. זְרִיַּת מֶלַח עַל פְּצָעָיו ذَرُّ المِلْحِ عَلَى جُرْحِهِ.

זָרִיז ת' (זְרִיזִים) نَشِطٌ. نَشِيطٌ. مَاهِرٌ ج مَهَرَةٌ وَمَاهِرُونَ. حَاذِقٌ. شَاطِرٌ. זָרִיז וּמְמֻלָּח مُجْتَهِدٌ وَأَرِيبٌ (فَاهِمٌ). זְרִיזִים מַקְדִּימִים المُجْتَهِدُونَ مُبَكِّرُونَ. البَرَكَةُ فِي البُكُورِ. بَاكِرْ تَسْعَدْ.

זְרִיזוּת נ' نَشَاطٌ. سُرْعَةٌ. خِفَّةٌ. مَهَارَةٌ. حِذْقٌ. شَطَارَةٌ.

זְרִיחָה נ' (־חוֹת) شُرُوقٌ. إِشْرَاقٌ. بُزُوغٌ (الشمس والقمر). إِضَاءَةٌ.

זְרִימָה נ' (־מוֹת) جَرَيَانٌ. تَدَفُّقٌ. إِنْسِيَابٌ. זְרִימַת תְּנוּעָה سُهُولَةُ السَّيْرِ (في الطرقات). سُهُولَةُ الحَرَكَةِ. תַּבְנִית זְרִימָה شَكْلٌ انْسِيَابِيٌّ.

זְרִיעָה נ' (־עוֹת) زَرْعٌ. بَذْرٌ. بِذَارٌ.

זְרִיקָה נ' (־קוֹת) ١. رَمْيٌ. قَذْفٌ. رَشْقٌ. ٢. حَقْنٌ. تَطْعِيمٌ. ٣. حُقْنَةٌ.

זָרַם פ' ١. جَرَى ـ. سَالَ ـ. إِنْسَابَ. تَدَفَّقَ. ٢. جَرَفَ ـ. إِكْتَسَحَ. הִזְרִים أَجْرَى. أَسَالَ. صَبَّ ـ. سَكَبَ ـ.

זֶרֶם ז' (זְרָמִים) تَيَّارٌ ج تَيَّارَاتٌ. جَرَيَانٌ. مَجْرًى. سَرَيَانٌ. سَيْلٌ ج سُيُولٌ. دَوَرَانٌ. זֶרֶם אַדִּיר سَيْلٌ عَارِمٌ (جَارِفٌ). זֶרֶם אֲוִיר مَجْرَى الهَوَاءِ. تَيَّارٌ هَوَائِيٌّ. זֶרֶם חִלּוּפִין في الكهرباء: تَيَّارٌ مُتَنَاوِبٌ (مُتَقَطِّعٌ، A.C.). זֶרֶם יָשָׁר في الكهرباء: تَيَّارٌ مُسْتَمِرٌّ (مُتَّصِلٌ، D.C.). זֶרֶם הַתּוֹדָעָה في علم النفس والادب: تَيَّارُ الوَعْيِ. تَيَّارُ الشُّعُورِ. מַפְסִיק זֶרֶם في الكهرباء: قَاطِعُ التَّيَّارِ الكَهْرَبَائِيِّ. הוּא הוֹלֵךְ עִם הַזֶּרֶם يَسِيرُ مَعَ التَّيَّارِ. يَسِيرُ مَعَ الأَغْلَبِيَّةِ.

זִרְמָה ע' זֶרֶם.

זַרְנוּק ז' (־קִים) خُرْطُومُ مَاءٍ ج خَرَاطِيمُ. أُنْبُوبٌ ج أَنَابِيبُ.

זַרְנִיךְ P ז' زَرْنِيخٌ. زِرْنِيقٌ (عنصر معدني لامع) ע' אַרְסָן.

זָרַע פ' ١. زَرَعَ ـ بَذَرَ ـ (الحب في الارض). ٢. بَثَّ ـ نَشَرَ ـ. זוֹרֵעַ עַוְלָה יִקְצֹר אָוֶן الزَّارِعُ إِثْمًا يَحْصُدُ بَلِيَّةً. مَنْ يَزْرَعِ الشَّوْكَ لَا يَحْصُدُ بِهِ العِنَبَا. مَنْ سَلَّ سَيْفَ البَغْيِ قُتِلَ بِهِ. הַזֹּרְעִים בְּדִמְעָה בְּרִנָּה יִקְצֹרוּ الزَّارِعُونَ بِالدُّمُوعِ بِالبَهْجَةِ يَحْصُدُونَ. נִזְרַע زُرِعَ. بُذِرَ. הִזְרִיעַ ١. نَمَا ـ بَذْرُهُ. أَطْلَعَ البَذْرَ. أَنْتَشَ. ٢. قَذَفَ ـ (المني).

זֶרַע ז' (זְרָעִים) ١. زَرْعٌ. بَذْرَةٌ ج بُذُورٌ. حَبَّةٌ ج حَبٌّ وحُبُوبٌ. ٢. غَلَّةٌ ج غِلَالٌ. ٣. نُطْفَةٌ ج نُطَفٌ. مِنًى. مَنِيٌّ. ٤. ذُرِّيَّةٌ. نَسْلٌ ج أَنْسَالٌ. זֶרַע מְרֵעִים نَسْلُ الأَوْغَادِ (الأَشْرَارِ). זֶרַע קֹדֶשׁ نَسْلُ القِدِّيسِينَ. مُقَدَّسُونَ. בְּנָק הַזֶּרַע بَنْكُ

الْمَنِيّ (حيث تُخزن المني بالتجميد للتخصيب).

זַרְעִית נ׳ (־יוֹת) قُبَّرَةٌ. قُنْبُرَةٌ ج قُبَّرٌ وقَنَابِرُ ע׳ עֶפְרוֹנִי.

זָרַק פ׳ ١. أَلْقَى. رَمَى بِـ رَشَقَ ـُ طَرَحَ ـَ ٢. رَشَّ ـُ זָרַק אוֹר עַל־ أَلْقَى الضَّوْءَ عَلَى. أَوْضَحَ (أَمْرًا مُلْتَبِسًا). זָרַק מַבָּט עָלָיו رَمَاهُ بِنَظَرَاتِهِ. رَشَقَهُ بِبَصَرِهِ. حَدَّجَ فِيهِ. זָרַק פְּלוֹנִי אַרְצָה جَنْدَلَ فُلَانًا. بَطَحَهُ ـَ طَرَحَهُ ـَ عَلَى الأَرْضِ. זָרְקָה שֵׂיבָה בּוֹ خَطَّهُ ـُ الشَّيْبُ. وَخَطَهُ (يَخِطُ) الْمَشِيبُ. شَابَ ـِ

נִזְרַק ١. أُلْقِيَ. رُمِيَ. رُشِقَ. طُرِحَ. قُذِفَ. ٢. إِنْرَشَ. رُشَّ. הִזְרִיק حَقَنَ ـِ (بالدواء). طَعَّمَ. لَقَّحَ.

זַרְקוֹר ז׳ (־רִים) كَشَّافٌ. ضَوْئِيٌّ. كَشَّافٌ كَهْرَبَائِيٌّ. نُورٌ كَشَّافٌ. זַרְקוֹר נֶגֶד מְטוֹסִים كَشَّافٌ مُضَادٌّ لِلطَّائِرَاتِ.

זֶרֶת נ׳ (זְרָתַיִם, זְרָתוֹת) ١. خِنْصَرٌ ج خَنَاصِرُ. الإِصْبَعُ الصُّغْرَى. ٢. فِتْرٌ. شِبْرٌ. כִּמְלוֹא זֶרֶת قِيدَ أُنْمُلَةٍ. قِيدَ شَعْرَةٍ. قَلِيلٌ جِدًّا.

ח

ח ١. الحَرْفُ الثَّامِنُ مِنْ حُرُوفِ الأَبْجَدِيَّةِ العِبْرِيَّةِ وَاسْمُهُ חֵית وَيُقَابِلُهُ حَرْفُ الحَاءِ بِالعَرَبِيَّةِ. ٢. في حساب الجمل: ثَمَانِيَةٌ. ثَمَانِ(ي) (٨). الثَّامِنُ. الثَّامِنَةُ. ח' פְּעָמִים ثَمَانِي مَرَّاتٍ. כִּתָּה ח' الصَّفُّ الثَّامِنُ.

חַאג' A ז' حَاجٌّ ج حُجَّاجٌ.

חָ'אן A ז' (־נִים) خَانٌ ج خَانَاتٌ. نُزُلٌ. فُنْدُقٌ (في جانب الطريق).

חאקי ע' חָקִי.

חֹב, חוב ז' حِضْنٌ ج أَحْضَانٌ. كَنَفٌ ج أَكْنَافٌ. בְּחֻבּוֹ فِي ثَنَايَاهُ. فِي طَيَّاتِهِ. فِي دَاخِلِهِ. فِي تَضَاعِيفِهِ. فِي كَنَفِهِ. טָמַן (צָפַן) בְּחֻבּוֹ إِنْطَوَى عَلَى. إِشْتَمَلَ عَلَى. تَضَمَّنَ.

חָב ת' (־בִים) مَدِينٌ. مَدْيُونٌ. مُلْزَمٌ بِدَفْعِ الدَّيْنِ. خَاضِعٌ لِلدَّفْعِ.

(חבא) נֶחְבָּא פ' إِخْتَبَأَ. إِخْتَفَى. إِسْتَتَرَ. إِحْتَجَبَ. تَوَارَى. נֶחְבָּא אֶל הַכֵּלִים مُنْطَوٍ عَلَى نَفْسِهِ. مُتَقَوْقِعٌ. مُنْزَوٍ فِي جِلْدِهِ. خَجُولٌ. הִתְחַבֵּא إِخْتَبَأَ. كَمَنَ ــ. إِسْتَتَرَ. إِخْتَفَى. تَوَارَى. إِحْتَجَبَ. הֶחְבִּיא خَبَّأَ. أَخْفَى. حَجَبَ ــ. سَتَرَ ــ. أَوْرَى. أَضْمَرَ. בְּהַחְבָּא תה"פ خِفْيَةً. فِي الخَفَاءِ. سِرًّا. دُونَ عِلْمِ أَحَدٍ.

חִבֵּב, חיבב פ' ١. وَدَّ ــ. إِسْتَلْطَفَ. إِسْتَحَبَّ. أَحَبَّ. أَعَزَّ. ٢. حَبَّبَ. وَدَّدَ. חֻבַּב أُسْتُلْطِفَ. حُبِّبَ ــ. عُطِفَ عَلَيْهِ. נִתְחַבֵּב تَحَبَّبَ عَلَى. نَالَ حُظْوَةً لَدَى. تَوَدَّدَ. حَازَ ــ عَلَى اسْتِحْسَانٍ.

חַבַּ"ד ר"ת חָכְמָה, בִּינָה, דַּעַת حِكْمَةٌ وَإِدْرَاكٌ وَمَعْرِفَةٌ (إحدى طرائق الصوفية اليهودية تستهدف التوفيق بين التصوف والورع الديني).

חִבָּה, חיבה נ' وُدٌّ. مَوَدَّةٌ. حُبٌّ. مَحَبَّةٌ. عَاطِفَةٌ ج عَوَاطِفُ. إِسْتِحْسَانٌ. חִבַּת צִיּוֹן مَحَبَّةُ صِهْيُونَ (حركة شعبية أسسها يهود روسيا في اواخر القرن التاسع عشر لإقامة دولة يهودية في فلسطين). שֵׁם חִבָּה إِسْمُ الدَّلَعِ. إِسْمُ التَّدْلِيلِ (التَّحْبِيبِ). רוֹחֵשׁ לוֹ חִבָּה يَكِنُّ لَهُ الوُدَّ. يُضْمِرُ لَهُ الحُبَّ. يُولِيهِ مَحَبَّةً.

(חבה) נֶחְבָּה פ' إِخْتَبَأَ. خَفِيَ. إِحْتَجَبَ. إِسْتَتَرَ ע' (חבא).

חֻבָּה, חובה נ' (־בּוֹת) حُبَارَى ج حُبَارَيَاتٌ (طائر من الغرنوقيات، bustard, otis).

חָבוּב ת' (חֲבוּבִים) ١. حَبِيبٌ ج أَحِبَّاءُ. مُسْتَحَبٌّ. حَبُوبٌ.

חִבּוּב, חיבוב ז' ١. إِسْتِحْسَانٌ. إِسْتِلْطَافٌ. مَحَبَّةٌ. ٢. تَحْبِيبٌ.

חִבּוּט, חיבוט ז' (־טִים) ١. خَبْطٌ. ضَرْبٌ شَدِيدٌ. ٢. جَلْدٌ. ٣. تَخَبُّطٌ. חִבּוּט הַקֶּבֶר ١. ضَرْبُ الزَّبَانِيَةِ (بعد وفاة الميت). ٢. مجازًا: مُكَابَدَةٌ. عَذَابٌ. لَوْعَةٌ.

חָבוּט ת' (חֲבוּטִים) ١. مَخْبُوطٌ. مَضْرُوبٌ. ذَابِلٌ. ٢. مجازًا: مَطْرُوقٌ. بَالٍ(ي).

חָבוּי ת' (חֲבוּיִים) مُخَبَّأٌ. مُخْتَبِئٌ. مُسْتَتِرٌ. خَفِيٌّ. مَخْفِيٌّ. كَامِنٌ.

חִבּוּל, חיבול ז' (־לִים) تَخْرِيبٌ. تَدْمِيرٌ. إِتْلَافٌ. تَعْطِيلٌ. إِسَاءَةٌ. חִבּוּל תַּחְבּוּלוֹת ١. تَدْبِيرُ الحِيَلِ. ٢. تَدْبِيرُ مَكَائِدَ.

חָבוּל ת' (חֲבוּלִים) ١. مَخْبُوطٌ. مَضْرُوبٌ. مُصَابٌ بِجُرُوحٍ. جَرِيحٌ ج جَرْحَى. مَرْضُوضٌ. ٢. مَرْهُونٌ. مُرْتَهَنٌ. مَرْبُوطٌ. مَحْزُومٌ فِي حُزْمَةٍ.

חֲבוֹל ז' (־לִים), **חֲבוֹלָה** נ' (־לוֹת) رَهْنٌ ج رُهُونٌ. رَهِينَةٌ.

חִבּוּץ, חיבוץ ז' خَضٌّ. مَخْضٌ. خَبْطُ الحَلِيبِ لإِخْرَاجِ الزُّبْدَةِ.

חָבוּק ת' (חֲבוּקִים) ١. مَحْضُونٌ. مُحْتَضَنٌ. مُعَانَقٌ. ٢. لَاصِقٌ. مُلْتَصِقٌ.

חִבּוּק, חיבוק ז' (־קִים) عِنَاقٌ. مُعَانَقَةٌ. إِحْتِضَانٌ. ضَمٌّ. تَطْوِيقٌ بِالذِّرَاعَيْنِ. חִבּוּק דֹּב حُبُّ الدُّبِّ لِابْنِهِ ومجازًا: حُبٌّ مُضَايِقٌ. חִבּוּק יָדַיִם تَكَتُّفٌ ومجازًا: عَدَمُ اكْتِرَاثٍ. لَامُبَالَاةٌ. تَقَاعُسٌ. עָמַד בְּחִבּוּק יָדַיִם وَقَفَ مَكْتُوفَ اليَدَيْنِ. وَقَفَ لَا يُحَرِّكُ سَاكِنًا. وَقَفَ لَا يُبْدِي حَرَاكًا.

חָבוּר ת' (חֲבוּרִים) مَرْبُوطٌ. مُتَّصِلٌ. مَوْصُولٌ. مَقْرُونٌ.

חִבּוּר, חיבור ז' (־רִים) ١. رَبْطٌ. إِيصَالٌ. وَصْلٌ. ضَمٌّ. ٢. إِنْشَاءٌ. تَأْلِيفٌ. ٣. تَصْنِيفٌ ج تَصَانِيفُ. مُصَنَّفٌ. ٤. في الحساب: جَمْعٌ. العَلَامَةُ +. וָו הַחִבּוּר في القواعد: وَاوُ العَطْفِ (النَّسَقِ). לוּחַ חִבּוּרִים في الكهرباء: لَوْحَةُ التَّوْصِيلِ. מִלּוֹת הַחִבּוּר في القواعد: حُرُوفُ العَطْفِ. حُرُوفُ النَّسَقِ.

חֲבוּרַאי ז' (־רָאִים) مُرْشِدٌ اجْتِمَاعِيٌّ (لاولاد الشوارع).

חַבּוּרָה נ' (־רוֹת) كَدْمَةٌ ج كَدَمَاتٌ. رَضٌّ ج رُضُوضٌ. رَضَّةٌ.

חֲבוּרָה נ' (־רוֹת) جَمَاعَةٌ ج جَمَاعَاتٌ. فِئَةٌ ج فِئَاتٌ. لَفِيفٌ. مَعْشَرٌ. زُمْرَةٌ. חֲבוּרַת רְחוֹב فُتُوَّاتُ الحَارَةِ أَوِ الشَّوَارِعِ (street gang). חֲבוּרוֹת חֲבוּרוֹת زُمَرًا زُمَرًا. أَفْوَاجًا أَفْوَاجًا. فِي مَجْمُوعَاتٍ.

חָבוּשׁ ת' (חֲבוּשִׁים) ١. مُضَمَّدٌ. مَعْصُوبٌ بِلِفَافَةٍ. ٢. مَرْبُوطٌ. مَحْزُومٌ. ٣. مُلْجَمٌ. مُسْرُوجٌ. ٤. مُعْتَقَلٌ. مَسْجُونٌ. حَبِيسٌ.

חַבּוּשׁ ז' (־שִׁים) سَفَرْجَلٌ (شجر مثمر، quince).

חַבּוּת נ' مَدْيُونِيَّةٌ. دَيْنٌ ج دُيُونٌ. مَلْزُومِيَّةٌ. إِلْتِزَامٌ ج إِلْتِزَامَاتٌ.

חָבַט פ' ١. خَبَطَ ــ. ضَرَبَ ــ. لَطَمَ ــ. لَطَشَ ــ. ٢. نَفَضَ الشَّجَرَةَ. הִתְחַבֵּט, נִתְחַבֵּט ١. تَخَبَّطَ. تَلَبَّطَ. ٢. كَابَدَ. أَجْهَدَ نَفْسَهُ.

חֲבָטָה נ' (־טוֹת) خَبْطَةٌ ج خَبَطَاتٌ. ضَرْبَةٌ ج ضَرَبَاتٌ. لَكْمَةٌ ج لَكَمَاتٌ.

חָבִיב ת' (חֲבִיבִים) مَحْبُوبٌ. مُحَبَّبٌ. مُسْتَحَبٌّ. مُسْتَلْطَفٌ. لَطِيفٌ. خَفِيفُ الرُّوحِ. חָבִיב חָבִיב קוֹדֵם الأَوَّلُ مُفَضَّلٌ. אַחֲרוֹן אַחֲרוֹן חָבִיב التَّالِي غَالِي. أَخِيرًا وَلَيْسَ آخِرًا.

חֲבִיבוּת נ' وُدٌّ. حُبٌّ. مَحَبَّةٌ. لُطفٌ. إعْزَازٌ. دَمَاثَةٌ.

חֶבְיוֹן ז' (־נִים) مَخْبَأٌ ج مَخَابِئُ. طَوِيَّةٌ ج طَوَايَا. دَاخِلَةٌ ج دَوَاخِلُ. חֶבְיוֹנֵי לֵב دَخِيلَةُ القَلْبِ. طَوَايَا الفُؤَادِ.

חֲבִילָה נ' (־לוֹת) طَرْدٌ ج طُرُودٌ. رِزْمَةٌ ج رِزَمٌ. حِزْمَةٌ ج حِزَمٌ. صُرَّةٌ ج صُرَرٌ. חֲבִילַת קְלָפִים دَسْتَةُ قِمَارٍ. وَرَقُ الشَّدَّةِ. كُوتْشِينَةٌ م'. עִסְקַת חֲבִילָה صَفْقَةٌ شَامِلَةٌ. إتِّفَاقٌ شَامِلٌ (package deal). נִתְפָּרְדָה הַחֲבִילָה مجازًا: إنْفَرَطَ عِقْدُهُمْ. إنْفَصَمَتْ عُرُوتُهُمْ. تَفَرَّقَتْ كَلِمَتُهُمْ.

חֲבִיצָה נ' (־צוֹת) خَبِيصٌ. خَبِيصَةٌ (حلواء). بُودِنْغ.

חֲבִירָה נ' ١. عُضْوِيَّةٌ (في طاقم مثلاً). شِرْكَةٌ. ٢. إنْضِمَامٌ. إلْتِحَاقٌ.

חֲבִירוּת נ' مُشَارَكَةٌ. مُعَاشَرَةٌ. أُلْفَةٌ. تَآلُفٌ اجْتِمَاعِيٌّ.

חֲבִישָׁה נ' (־שׁוֹת) ١. تَضْمِيدٌ. رَبْطُ الجُرْحِ بِضِمَادٍ. ٢. إعْتِمَارٌ. لُبْسٌ (خصوصًا على الراس). ٣. إسْرَاجٌ. إلْجَامٌ (الدابة للركوب). ٤. حَبْسٌ. سَجْنٌ. חֲבִישַׁת סַפְסָל جُلُوسٌ إلَى مِنْضَدَةِ الدِّرَاسَةِ. בֵּית חֲבִישָׁה مُعْتَقَلٌ ج مُعْتَقَلَاتٌ. سِجْنٌ ج سُجُونٌ. مَحْبِسٌ ج مَحَابِسُ.

חָבִית נ' (־יּוֹת) بَرْمِيلٌ ج بَرَامِيلُ. دَنٌّ ج دِنَانٌ. חָבִית לְלֹא תַּחְתִּית بَرْمِيلٌ بِلَا قَعْرٍ ومجازًا: يَبْلَعُ وَلَا يَشْبَعُ.

חֲבִיתָה נ' (־תוֹת) عُجَّةٌ (بيض مخبوط مقلي). أُمْلِيت.

חֲבִיתִית נ' (־תִיּוֹת) فَطِيرَةٌ حُلْوَةٌ ע' פַּנְקֵיְק.

חָבַל פ' ١. رَضَّ ـُ جَرَحَ ـَ ضَرَبَ ـِ ٢. رَهَنَ ـَ أرْهَنَ. נֶחְבַּל أُوذِيَ. ضُرِبَ. جُرِحَ. أُصِيبَ (بجروح). חִבֵּל خَرَّبَ. أتْلَفَ. أعْطَبَ. عَطَّلَ. أضَرَّ. آذَى. أسَاءَ. חִבֵּל תַּחְבּוּלוֹת دَبَّرَ الحِيَلَ (المَكَائِدَ). חֻבַּל خُرِّبَ. أُصِيبَ بِعَطَبٍ. عُطِّلَ. تَعَطَّلَ. أُوذِيَ. הִתְחַבְּלָה حَبِلَتْ ـَ حَمَلَتْ ـِ

חֶבֶל ז' (חֲבָלִים) ١. حَبْلٌ ج حِبَالٌ. رَسَنٌ ج أرْسَانٌ. ٢. شَبَكَةٌ (من الحبال). ٣. صُقْعٌ ج أصْقَاعٌ. إقْلِيمٌ ج أقَالِيمُ. مِنْطَقَةٌ ج مَنَاطِقُ. חֶבֶל קְפִיצָה حَبْلُ (النَّطِّ) ע' דַּלְגִּית. חַבְלֵי אַהֲבָה رِبَاطُ الحُبِّ. عَلَاقَاتُ مَوَدَّةٍ. אָחַז (תָּפַס) אֶת הַחֶבֶל בִּשְׁנֵי רָאשִׁים مَسَكَ ـِ الحَبْلَ مِنَ الطَّرَفَيْنِ ومجازًا: رَقَصَ ـُ عَلَى الحَبْلَيْنِ. أرَادَ الحُصُولَ عَلَى الضِّدَّيْنِ. הוּא מְהַלֵּךְ עַל חֶבֶל דַּק يَسِيرُ عَلَى حَبْلٍ وَاهٍ ومجازًا: هُوَ فِي وَضْعٍ دَقِيقٍ. هُوَ فِي حَالَةٍ حَرِجَةٍ. הָלַךְ הַחֶבֶל אַחַר הַדְּלִי تَبِعَ الدَّلْوَ الرِّشَاءُ. إنْجَرَّ وَرَاءَهُ. تَبِعَهُ كَالظِّلِّ. לָקַח חֶבֶל בּ־ أسْهَمَ فِي. سَاهَمَ فِي. شَاطَرَ. מָתַח אֶת הַחֶבֶל شَدَّ ـُ الحَبْلَ ومجازًا: تَجَاوَزَ المَدَى.

חֵבֶל ז' (חֲבָלִים) أَلَمٌ ج آلَامٌ. وَجَعٌ ج أوْجَاعٌ. وَصَبٌ ج أوْصَابٌ. חֶבְלֵי אַהֲבָה شَرَكُ الحُبِّ (الغَرَامِ). חֶבְלֵי לֵידָה آلَامُ المَخَاضِ. طَلْقٌ. آلَامُ الوِلَادَةِ. חֶבְלֵי מָשִׁיחַ الكَوَارِثُ الَّتِي تَسْبِقُ مَجِيءَ المُخَلِّصِ.

חֲבָל מ"ק يَا لَلأسَفِ! يَا لَلْخَسَارَةِ. وَاهًا عَلَى. חֲבָל עַל דְּאָבְדִין وَارَحْمَتَاهُ عَلَى الفَقِيدِ! يَا لَلْفَاجِعَةِ!

חֲבַלְבַּל ז' (־לִים) في النبات: لَبْلَابٌ.

חַבּוּרָה נ' (־לוֹת) ١. كَدْمَةٌ ج كَدَمَاتٌ. جُرْحٌ ج جُرُوحٌ. رَضٌّ ج رُضُوضٌ.

חַבָּלָה נ' (־לוֹת) تَخْرِيبٌ. ضَرَرٌ ج أضْرَارٌ. تَلَفٌ. عَطَبٌ. מַלְאֲכֵי חַבָּלָה ١. زَبَانِيَةُ جَهَنَّمَ. ٢. مجازًا: رِجَالُ السُّوءِ. פְּעֻלַּת חַבָּלָה عَمَلِيَّةٌ تَخْرِيبِيَّةٌ. عَمَلٌ هَدَّامٌ.

חַבְּלָן ז' (־נִים) في الجيش والشرطة: لَغَّامٌ. مُهَنْدِسٌ خَبِيرٌ بِالألْغَامِ وَتَفْكِيكِهَا. خَبِيرٌ بِتَفْكِيكِ المُتَفَجِّرَاتِ.

חַבְּלָנִי ת' (־נִיִּים) تَخْرِيبِيٌّ. هَدَّامٌ. פְּעֻלָּה חַבְּלָנִית عَمَلِيَّةٌ تَخْرِيبِيَّةٌ.

חִבֵּץ, חִיבֵּץ פ' ١. مَخَضَ ـُ خَضْخَضَ. زَبَدَ ـُ (اللبن لاستخراج زبدته). חֻבַּץ مُخِضَ. خُضْخِضَ. زُبِدَ.

חֲבָצָה, חובצה נ' (־צוֹת) لَبَنٌ مَخِيضٌ. لَبَنُ الخَضِّ. حَلِيبُ الزُّبْدَةِ.

חֲבַצֶּלֶת נ' (־צָּלוֹת) سَوْسَنٌ أبْيَضُ. زَنْبَقَةٌ ج زَنْبَقٌ وزَنَابِقُ. رَازِقِي (lily). חֲבַצֶּלֶת הַחוֹף النَّرْجِسُ البَحْرِيُّ.

חָבַק פ' حَضَنَ ـُ إحْتَضَنَ. عَانَقَ. ضَمَّ ـُ إلَى صَدْرِهِ. חָבַק בֵּן إحْتَضَنَ وَلَدًا ومجازًا: وُلِدَ لَهُ صَبِيٌّ ذَكَرٌ. חָבַק זְרוֹעוֹת עוֹלָם إسْتَوْعَبَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا. حَلَّقَ فِي أجْوَاءِ الفِكْرِ. أطْلَقَ لِخَيَالِهِ العِنَانَ. חָבַק יָדָיו تَكَتَّفَ. وَقَفَ مَكْتُوفَ اليَدَيْنِ. وَقَفَ بِلَا حَرَاكٍ. חִבֵּק إحْتَضَنَ. عَانَقَ. عَبَط. חִבֵּק אַשְׁפַּתּוֹת لَصِقَ بِالتُّرَابِ. إفْتَقَرَ وَأمْلَقَ. تَرِبَ ـَ חֻבַּק طُوِّقَ. הִתְחַבֵּק تَعَانَقَ. تَحَاضَنَ.

חֶבֶק ז' (חֲבָקִים) بَنْدَرُول (شريط ورقي على العلب كعلب السجائر يفيد بان الرسوم قد دفعت).

חָבַר פ' ١. صَادَقَ. صَاحَبَ. عَاشَرَ. ٢. لَصِقَ ـَ بِـ تَرَابَطَ مَعَ. חָבְרוּ עָלָיו تَضَافَرُوا عَلَيْهِ. تَألَّبُوا عَلَيْهِ (ضِدَّهُ). وَحَّدُوا كَلِمَتَهُمْ عَلَيْهِ. חִבֵּר ١. وَحَّدَ. جَمَعَ ـَ قَرَنَ ـِ ضَمَّ ـُ أوْصَلَ. رَكَّبَ. ٢. في الحساب: جَمَعَ بَيْنَ عَدَدَيْنِ أوْ أكْثَرَ. ٣. ألَّفَ (كتابًا). حَبَّرَ. سَطَّرَ. صَنَّفَ. ٤. في القواعد: عَطَفَ ـِ بِوَاوِ العَطْفِ. חִבֵּר שִׁירָה نَظَمَ ـِ (قَرَضَ ـِ) الشِّعْرَ. كَتَبَ القَصِيدَ (القَرِيضَ). חֻבַּר ١. جُمِعَ. ٢. كُتِبَ. صُنِّفَ. ٣. رُبِطَ. أُلْحِقَ. הִתְחַבֵּר ١. تَصَادَقَ مَعَ. صَادَقَ. إتَّحَدَ مَعَ. إنْضَمَّ إلَى. إلْتَحَقَ بِـ عَاشَرَ. رَافَقَ. ٢. أُلِّفَ. تَألَّفَ.

חֶבֶר ז' ١. جَمَاعَةٌ ج جَمَاعَاتٌ. زُمْرَةٌ ج زُمَرٌ. رَهْطٌ ج أرْهَاطٌ. ٢. جَمْعِيَّةٌ ج جَمْعِيَّاتٌ. عُصْبَةٌ. رَابِطَةٌ ج رَوَابِطُ. חֶבֶר הַלְּאֻמִּים عُصْبَةُ الأمَمِ (جمعية دولية تاسست عام ١٩٢٠ وانحلت عام ١٩٢٩ وقامت على انقاضها جمعية الامم المتحدة). חֶבֶר לֵצִים زُمْرَةٌ هَازِلَةٌ. نَفَرٌ مِنَ المُجَّانِ. חֶבֶר מְרֵעִים طُغْمَةٌ ע' מְרֵעַ.

חֶבֶר מֻשְׁבָּעִים هَيْئَةُ الْمُحَلَّفِينَ (the jury). חֶבֶר נֶאֱמָנִים هَيْئَةُ الأُمَنَاءِ. חֶבֶר הָעַמִּים הַבְּרִיטִיִּים رَابِطَةُ الشُّعُوبِ البَرِيطَانِيَّةِ. الكُومُونُولْث. הַחֶבֶר הָעַרְבִי الجَامِعَةُ العَرَبِيَّةُ. جَامِعَةُ الدُّوَلِ العَرَبِيَّةِ ע' לִיגָה.

חָבֵר ז' (חֲבֵרִים) ١. صَدِيقٌ ج أَصْدِقَاءُ. رَفِيقٌ ج رِفَاقٌ. صَاحِبٌ ج أَصْحَابٌ. نَدِيمٌ ج نُدَمَاءُ. ٢. عُضْوٌ ج أَعْضَاءُ. شَرِيكٌ ج شُرَكَاءُ. ٣. زَمِيلٌ ج زُمَلَاءُ. ٤. أَخٌ ج إِخْوَانٌ. ٥. عَلَّامَةٌ. ثِقَةٌ. חָבֵר כָּבוֹד عُضْوٌ فَخْرِيٌّ. عُضْوُ شَرَفٍ. חֲבֵר כְּנֶסֶת عُضْوُ كِنِيسِت. عُضْوٌ فِي البَرْلَمَانِ الإِسْرَائِيلِيِّ. חָבֵר מִן הַמִּנְיָן عُضْوٌ أَصْلِيٌّ. חָבֵר נִלְוֶה عُضْوٌ مُنْتَسِبٌ (مُشَارِكٌ). عُضْوٌ شَرِيكٌ. חָבֵר פָּעִיל فَاعِلٌ. نَاشِطٌ. عُضْوٌ عَامِلٌ. כַּרְטִיס חָבֵר بِطَاقَةُ انْتِسَابٍ. بِطَاقَةُ عُضْوِيَّةٍ. מַס חָבֵר رَسْمُ عُضْوِيَّةٍ. رَسْمُ اشْتِرَاكٍ.

חֲבַרְבּוּר ת' (־רִים) مُرَقَّطٌ. أَرْقَطُ ج رُقْطٌ נ' رَقْطَاءُ. مُنَمَّرٌ. أَبْلَقُ ج بُلْقٌ נ' بَلْقَاءُ.

חֲבַרְבַּר ז' (־בָּרִים) ١. سِحْلِيَّةٌ ج سَحَالَى. وَرَلٌ ج أَوْرَالٌ. ٢. مُرَقَّطٌ. مُنَمَّرٌ.

חֶבְרָה נ' (חֲבָרוֹת) ١. مُجْتَمَعٌ ج مُجْتَمَعَاتٌ. جَمَاعَةٌ. هَيْئَةٌ. ٢. شَرِكَةٌ. جَمْعِيَّةٌ. חֶבְרָה אֵם شَرِكَةٌ أُمٌّ. المُجْتَمَعُ المَحَلِّيُّ. חֶבְרָה בְּעֵרָבוֹן מֻגְבָּל (בע"מ) شَرِكَةٌ مَحْدُودَةُ الضَّمَانِ (م.ض.). חֶבְרָה (חֶבְרַת) בַּת شَرِكَةٌ تَابِعَةٌ. شَرِكَةٌ فَرْعِيَّةٌ تَابِعَةٌ لِشَرِكَةٍ مَرْكَزِيَّةٍ تَمْتَلِكُ مُعْظَمَ أَسْهُمِهَا. חֶבְרָה קַדִּישָׁא الجَمْعِيَّةُ المُقَدَّسَةُ (كناية عن مؤسسة دفن الموتى). חֶבְרַת בִּטּוּחַ شَرِكَةُ تَأْمِينٍ. חֶבְרַת מְנָיוֹת شَرِكَةٌ مُسَاهَمَةٌ. شَرِكَةٌ مُغْفَلَةٌ. חֶבְרַת קַשׁ شَرِكَةٌ وَهْمِيَّةٌ (مَوْهُومَةٌ). חֶבְרַת הַשֶּׁפַע مُجْتَمَعُ الاسْتِهْلَاكِ. مُجْتَمَعُ الوَفْرَةِ. הַחֶבְרָה, הַחֶבְרָה הָאֱנוֹשִׁית المُجْتَمَعُ. المُجْتَمَعُ البَشَرِيُّ. الهَيْئَةُ الاجْتِمَاعِيَّةُ. הַחֶבְרָה הַגְּבוֹהָה الطَّبَقَةُ الرَّاقِيَةُ. מַדְּעֵי הַחֶבְרָה العُلُومُ الاجْتِمَاعِيَّةُ. אִישׁ חֶבְרָה, אוֹהֵב חֶבְרָה مُسَامِرٌ. اجْتِمَاعِيٌّ. حُلْوُ (لَطِيفُ) المَعْشَرِ. أَنِيسٌ. مُؤَانِسٌ. دَمِثٌ. בְּחֶבְרַת־ بِرِفْقَةِ. بِصُحْبَةِ. فِي مَعِيَّةِ. مَعَ (فلان).

חֲבָרָה, חוברה A נ' (־רוֹת) حُبَارَى ج حُبَارَيَاتٌ ע' חֻבָּה.

חֶבְרוֹן ש"פ الخَلِيلُ. مَدِينَةُ الخَلِيلِ. حَبْرُونَ.

חֶבְרוֹנִי ת' (־נִיִּים) خَلِيلِيٌّ. مِنْ سُكَّانِ الخَلِيلِ. حَبْرُونِيٌّ.

חֲבֵרוּת נ' (־רֻיּוֹת) ١. صَدَاقَةٌ. رِفْقَةٌ. صُحْبَةٌ. زَمَالَةٌ. ٢. عُضْوِيَّةٌ.

חִבְרוּת נ' في علم الاجتماع: جَتْمَعَةٌ. تَأْهِيلٌ لِلْهَيْئَةِ الاجْتِمَاعِيَّةِ. تَنْشِئَةٌ لِلْمُجْتَمَعِ (socialization).

חַבְרוּתָא, חַבְרוּתָה Ar. נ' صَدَاقَةٌ. رِفْقَةٌ. أُخُوَّةٌ. صُحْبَةٌ. عِشْرَةٌ. אוֹ חַבְרוּתָא אוֹ מִיתוּתָא مجازا: المَوْتُ أَفْضَلُ مِنَ العُزْلَةِ. جَنَّةٌ بِلَا نَاسٍ لَا تُدَاسُ. בְּחַבְרוּתָא سَوِيَّةً. مَعًا. مَعَ بَعْضٍ. مُجْتَمِعِينَ.

חַבְרוּתִי ת' (־תִיִּים) اجْتِمَاعِيٌّ. وَدُودٌ. وُدِّيٌّ. حُلْوُ المَعْشَرِ. دَمِثٌ ج دِمَاثٌ. أَنِيسٌ.

חַבְרִי ת' (־רִיִּים) وُدِّيٌّ. مُنْطَوٍ عَلَى الصَّدَاقَةِ وَالإِخْلَاصِ.

חַבְרַיָּא, חֶבְרַיָּה Ar. ١. ז"ר رِفَاقٌ. إِخْوَانٌ. ٢. يَا جِدْعَانُ! أَيُّهَا الرِّفَاقُ!

חֶבְרֶמֶן Y ז' (־נִים) شَهْمٌ. يُعَوَّلُ عَلَيْهِ. جِنْتِلْمَان.

חִבְרֵת פ' في علم الاجتماع: جَتْمَعَ. أَهَّلَ لِلْمُجْتَمَعِ. رَبَّى. هَذَّبَ. عَلَّمَ.

חֶבְרָתִי ת' (־תִיִּים) ١. اجْتِمَاعِيٌّ. وُدِّيٌّ. ٢. مُجْتَمَعِيٌّ. مَا يَخُصُّ المُجْتَمَعَ. ٣. حُلْوُ المَعْشَرِ. הַמַּצָּב הַחֶבְרָתִי الحَالَةُ الاجْتِمَاعِيَّةُ. הַשֵּׁרוּת הַחֶבְרָתִי (הַסּוֹצְיָאלִי) الخِدْمَةُ الاجْتِمَاعِيَّةُ.

חֶבְרָתִיּוּת נ' اجْتِمَاعِيَّةٌ. عِشْرَةٌ. مَدَى التَّكَيُّفِ لِلْمُجْتَمَعِ.

חָבַשׁ פ' ١. ضَمَّدَ. عَصَبَ ـِ. رَبَطَ ـُ. شَدَّ ـُ. ٢. أَسْرَجَ الفَرَسَ. ٣. اعْتَمَرَ العِمَامَةَ. لَبِسَ ـَ القُبَّعَةَ. ٤. حَبَسَ ـِ. اعْتَقَلَ. נֶחְבַּשׁ ١. ضُمِّدَ. ٢. أُسْرِجَ. ٣. اعْتُمِرَ. ٤. حُبِسَ. اعْتُقِلَ.

חַבָּשׁ ש"פ الحَبَشَةُ (الاسم القديم لاثيوبيا).

חָג פ' حَامَ ـُ. دَارَ ـُ. حَلَّقَ ע' (חוג).

חַג ז' (־גִּים) ١. عِيدٌ ج أَعْيَادٌ. احْتِفَالٌ. חַג הָאוּרִים عِيدُ الأَنْوَارِ ע' חֲנֻכָּה. חַג הַמּוֹלָד عِيدُ المِيلَادِ المَجِيدُ (الواقع في ٢٥ ديسمبر من كل سنة). חַג הָעֲבוֹדָה عِيدُ العُمَّالِ (في اول ايار). חַג הָעַצְמָאוּת عِيدُ الاسْتِقْلَالِ. عِيدُ اسْتِقْلَالِ إِسْرَائِيلَ الوَاقِعُ فِي الخَامِسِ مِنْ أَيَّارَ العِبْرِيِّ. חַג הַקָּרְבָּן عِيدُ الأَضْحَى المُبَارَكُ ע' קָרְבָּן. אִסְרוּ חַג اليَوْمُ الَّذِي يَلِي نِهَايَةَ العِيدِ.

חַג' A ז' ١. الحَجُّ (الى مكة المكرمة وهو احد الاركان الخمسة في الإسلام). ٢. حَاجٌّ ע' חַאג'.

חָגָב ז' (חֲגָבִים) نَطَّاطٌ. نُطَيْطٌ. جُنْدُبٌ ج جَنَادِبُ. الجَرَادُ الزَّحَّافُ.

חָגַג פ' ١. عَيَّدَ. احْتَفَلَ بِالعِيدِ. ٢. رَقَصَ ـُ. تَرَاقَصَ. تَمَايَلَ فَرَحًا. נָחוֹג, נֶחְגַּג عُيِّدَ. احْتُفِلَ بِهِ. הוּחַג عُيِّدَ. احْتُفِلَ بِهِ.

חָגוּ ז' (חֲגָוִים) ١. شَقٌّ ج شُقُوقٌ. حُفْرَةٌ ج حُفَرٌ. ٢. مجازا: غَضَنٌ (غُضُنٌ). تَجَعُّدٌ ج تَجَعُّدَاتٌ.

חֲגוֹר ז' (־רִים) ١. حِزَامٌ ج أَحْزِمَةٌ. نِطَاقٌ ج نُطُقٌ. زُنَّارٌ ج زَنَانِيرُ. ٢. حَافِظَةُ لَوَازِمِ الجُنْدِيِّ. جِرَابٌ. بُلّ م'. חֲגוֹר קְרָב حَافِظَةُ تَعْيِينِ الجُنْدِيِّ. شَنْطَةُ لَوَازِمَ. بُلّ كَامِل م'.

חָגוּר ת' (חֲגוּרִים) مَحْزُومٌ. مُحَزَّمٌ. مَشْدُودٌ بِحِزَامٍ.

חֲגוֹרָה נ' (־רוֹת) ١. حِزَامٌ. نِطَاقٌ. زُنَّارٌ. قِشَاطٌ. ٢. سِيَاجٌ. ٣. مَدَارٌ. חֲגוֹרַת בִּטָּחוֹן حِزَامٌ أَمْنِيٌّ مِنَ القُرَى وَالمُدُنِ أَوِ الاسْتِحْكَامَاتِ لِلدِّفَاعِ عَنِ البِلَادِ. חֲגוֹרַת בְּטִיחוּת حِزَامُ الأَمَانِ (في سيارة مثلا). חֲגוֹרַת בֶּטֶן مِشَدٌّ ج مِشَدَّاتٌ. كُورْسِيه ج كُورْسِيهَات. חֲגוֹרַת הַצָּלָה طَوْقُ (حِزَامُ) النَّجَاةِ. حَلْقَةُ الإِنْقَاذِ.

חֲגוֹרַת נֶפֶץ حِزَامٌ نَاسِفٌ. عَبْوَةٌ نَاسِفَةٌ. הַדּוּק הַחֲגוֹרָה شَدُّ الحِزَامِ (أَوِ الأَحْزِمَةِ) ע' הִדּוּק. מַכָּה מִתַּחַת לַחֲגוֹרָה لَكْمَةٌ تَحْتَ الحِزَامِ (بشكل مخالف للقواعد المرعيّة في الملاكمة) ومجازًا: ضَرْبَةٌ غَيْرُ مُتَوَقَّعَةٍ.

חֲגִיגָה נ' (־גוֹת) ١. حَفْلَةٌ ج حَفَلاَتٌ. إِحْتِفَالٌ ج إِحْتِفَالاَتٌ. ٢. عِيدٌ ج أَعْيَادٌ. חֲגִיגָה לָעֵינַיִם تُحْفَةُ الأَنْظَارِ. مُتْعَةٌ لِلأَنْظَارِ. فِتْنَةٌ. رَوْعَةٌ.

חֲגִיגִי ת' (־יִים) إِحْتِفَالِيٌّ. حَافِلٌ. مُبْهِجٌ. بَهِيجٌ. מִיסָה חֲגִיגִית قُدَّاسٌ احْتِفَالِيٌّ (لدى المسيحيين).

חֲגִיגִיּוּת נ' بَهْجَةُ العِيدِ. مَسَرَّةٌ. جَوٌّ احْتِفَالِيٌّ.

חֲגִירָה נ' (־רוֹת) ١. تَحَزُّمٌ. إِتِّشَاحٌ. تَقَلُّدٌ. شَدٌّ. ٢. ثُلْمَةٌ. ٣. عَرَجٌ ע' חִגְּרוּת.

חֲגָלָה, חוגלה נ' (־לוֹת) حَجَلَةٌ ج حَجَلٌ (طائر).

חָגַר פ' ١. تَحَزَّمَ بِـ. تَزَنَّرَ بِـ. إِتَّشَحَ بِـ. تَقَلَّدَ. شَدَّ الحِزَامَ. ٢. رَبَطَ ـِ. ٣. حَوَّطَ بِـ. طَوَّقَ. ٤. عَرِجَ ـَ. ظَلَعَ ـَ. ٥. عَثَرَ ـُ. زَلَّ ـِ. חָגַר כּוֹחוֹ, חָגַר שְׁאֵרִית כּוֹחוֹ إِسْتَجْمَعَ قِوَاهُ. إِسْتَجْمَعَ رَبَاطَةَ جَأْشِهِ. חָגַר בְּעֹז מָתְנָיו إِشْتَدَّ سَاعِدُهُ. رَبَطَ جَأْشَهُ.

חִגֵּר, חיגר ת' (־גְּרִים) ظَالِعٌ ج ظُلَّعٌ. أَعْرَجُ ج عُرْجٌ وعُرْجَانٌ د' عَرْجَاءُ. أَقْزَلُ ج قُزْلٌ د' قَزْلاَءُ.

חִגְּרוּת נ' ظَلَعٌ. عَرَجٌ. قَزَلٌ. حَرْجَلَةٌ.

חַד ת' (־דִּים) ١. حَادٌّ. مَشْحُوذٌ. مَسْنُونٌ. قَاطِعٌ. مَاضٍ(ي). ٢. وَاحِدٌ. أُحَادِيٌّ. ٣. مُرْهَفٌ. חַד וְחָלָק بِاخْتِصَارٍ وَبِوُضُوحٍ. بِكُلِّ بَسَاطَةٍ. بِلاَ لَفٍّ أَوْ دَوَرَانٍ. חַד־חוּשִׁים مُرْهَفُ الحَوَاسِّ. مُرْهَفُ الإِحْسَاسِ. يَقِظٌ. חַד־עַיִן حَادُّ النَّظَرِ (البَصَرِ). قَوِيُّ النَّظَرِ. זָוִית חַדָּה في الهندسة: زَاوِيَةٌ حَادَّةٌ (تقل عن تسعين درجة مئوية). פְּנִיָּה חַדָּה مُنْعَطَفٌ حَادٌّ. שֵׂכֶל חַד فِكْرٌ ثَاقِبٌ. ذِهْنٌ مُتَوَقِّدٌ. חַד בְּדָרָא .Ar وَحِيدُ زَمَانِهِ. نَسِيجُ وَحْدِهِ. نَادِرَةُ زَمَانِهِ. חַד־בֵּיתִי في النبات: خُنْثَوِيٌّ (ذو أزهار ذكرية وانثوية). חַד גַּדְיָא .Ar ١. جَدْيٌ وَاحِدٌ (مطلع الأقصوصة الشعبية التي تتلى ليلة عيد الفصح بالآرامية). كَانَ يَا مَا كَانَ. ٢. كِنَايَةٌ عَنِ السِّجْنِ. חַד־הוֹרִית (إِمْرَأَةٌ) وَحْدَانِيَّةٌ ע' מִשְׁפָּחָה, מִשְׁפָּחָה חַד־הוֹרִית. חַד־כִּוּוּנִי وَحِيدُ الاتِّجَاهِ. بِاتِّجَاهٍ وَاحِدٍ (شارع). חַד־מִינִי أُحَادِيُّ الجِنْسِ (نبات يحمل أعضاء ذكرية او انثوية). חַד־מִמַּדִּי أُحَادِيُّ البُعْدِ. חַד־מַשְׁמָעִי لاَ يَقْبَلُ التَّأْوِيلَ ע' מַשְׁמָעִי. חַד־סִטְרִי وَحِيدُ الاتِّجَاهِ. بِاتِّجَاهٍ وَاحِدٍ (شارع). חַד־עֶרְכִּי في الكيمياء: أُحَادِيُّ التَّكَافُؤِ. חַד־פַּעֲמִי لِمَرَّةٍ وَاحِدَةٍ. غَيْرُ مُتَكَرِّرٍ. חַד־צְדָדִי ١. مِنْ جَانِبٍ وَاحِدٍ. أُحَادِيُّ الجَانِبِ. ٢. مُغْرِضٌ. مُتَحَيِّزٌ. חַד־צְדָדִיּוּת تَحَيُّزٌ لِجَانِبٍ وَاحِدٍ. تَغَرُّضٌ. חַד־שְׁנָתִי حَوْلِيٌّ. سَنَوِيٌّ. مَرَّةً فِي السَّنَةِ. חַד־תָּאִי في النبات: أُحَادِيُّ الخَلِيَّةِ.

חָד פ' كَتَبَ الأَحَاجِيَّ ע' (חוד).

חֹד, חוד ז' (חֻדִּים) ١. حَدٌّ. نَصْلٌ ج نِصَالٌ. شَبَاةٌ ج شَبَوَاتٌ. شَوْكَةٌ ج شَوْكٌ. سِنٌّ. سِنَانٌ ج أَسِنَّةٌ. ٢. في الجيش: رَأْسُ الرُّمْحِ. طَلِيعَةٌ ج طَلاَئِعُ. مُقَدِّمَةُ الجَيْشِ. עַל חֻדּוֹ שֶׁל קוֹל (يَعْتَمِدُ) عَلَى صَوْتٍ وَاحِدٍ (في التصويت).

חֲדָא .Ar ש"מ وَاحِدٌ. وَاحِدَةٌ.

חַדְגּוֹנִי ת' (־יִים) ١. رَتِيبٌ. نَمَطِيٌّ. وَتِيرِيٌّ. عَلَى وَتِيرَةٍ وَاحِدَةٍ. ٢. مُمِلٌّ.

חַדְגּוֹנִיּוּת נ' ١. رَتَابَةٌ. وَتِيرِيَّةٌ. نَمَطِيَّةٌ. ٢. مَلَلٌ. سَآمَةٌ.

חִדֵּד, חידד פ' ١. حَدَّدَ. شَحَذَ ـَ. سَنَّ ـُ. سَنَّنَ. بَرَى ـِ. ٢. مجازًا: شَحَذَ الفِكْرَ. أَرْهَفَ. ٣. أَثَارَ قُشَعْرِيرَةً. سَمَّرَ الشَّعْرَ. חֻדַּד ١. حُدِّدَ. شُحِذَ. بُرِيَ. سُنِّنَ. ٢. إِتَّقَدَ ذِهْنُهُ. شُحِذَ تَفْكِيرُهُ. הִתְחַדֵּד ١. إِنْحَدَّ. تَحَدَّدَ. شُحِذَ. رَهُفَ ـُ. ٢. مجازًا: تَوَقَّدَ ذِهْنُهُ. ٣. تَوَتَّرَ. إِنْشَدَّ. تَفَاقَمَ.

חָדָה פ' فَرِحَ ـَ ע' שָׂמַח.

חִדּוּד, חידוד ז' (־דִים) ١. حَدٌّ. شَحْذٌ. سَنٌّ. جَلْخٌ. ٢. مَضَاءُ فِكْرٍ. تَوَقُّدٌ. رَهَافَةٌ. ٣. شَوْكَةٌ. شَبَاةٌ. ٤. مُلْحَةٌ ج مُلَحٌ. نَادِرَةٌ ج نَوَادِرُ. נַעֲשָׂה בְּשָׂרוֹ חִדּוּדִים חִדּוּדִים قَفَّ ـُ شَعْرُ جِسْمِهِ. إِقْشَعَرَّ بَدَنُهُ.

חֶדְוָה, חדווה נ' (־ווֹת) بَهْجَةٌ. مَسَرَّةٌ. سُرُورٌ. فَرَحٌ.

חֲדוֹפָן ז' (־נִים) عَجَلَةٌ ذَاتُ دُولاَبٍ وَاحِدٍ تُدْفَعُ بِاليَدِ. كَارَّةٌ.

חָדוּר ת' (חֲדוּרִים) مَلِيءٌ. مُشْبَعٌ. مُشَرَّبٌ بِـ. زَاخِرٌ بِـ. مُفْعَمٌ بِـ. חָדוּר הַכָּרָה وَاعٍ(ي). مُدْرِكٌ. وَاقِفٌ عَلَى حَقِيقَةِ الأَمْرِ.

חִדּוּשׁ, חידוש ז' (־שִׁים) ١. تَجْدِيدٌ. إِسْتِحْدَاثٌ. حَدَاثَةٌ. طَرَافَةٌ. ٢. تَجَدُّدٌ. تَكَرُّرٌ. ٣. إِبْدَاعٌ. إِبْتِكَارٌ. إِخْتِرَاعٌ. חִדּוּשׁ לָשׁוֹן إِسْتِحْدَاثُ كَلِمَاتٍ. إِضْفَاءُ مَعْنًى جَدِيدٍ لِلْكَلِمَةِ. חִדּוּשׁ מְלַאי إِعَادَةُ تَمْوِينٍ. تَجْدِيدُ السِّلَعِ (في مخزن مثلاً). חִדּוּשִׁים וְהַמְצָאוֹת تَجْدِيدَاتٌ وَاخْتِرَاعَاتٌ.

חַדּוּת נ' ١. حِدَّةٌ. قُوَّةٌ. شِدَّةٌ. مَضَاءٌ. رَهَافَةٌ. ٢. وُضُوحٌ.

חֲדִילָה נ' تَوَقُّفٌ. كَفٌّ. إِنْقِطَاعٌ. زَوَالٌ. إِنْعِدَامٌ.

חָדִיר ת' (חֲדִירִים) نَافِذٌ. قَابِلٌ لِلنَّفَاذِ. سَهْلُ الاخْتِرَاقِ.

חֲדִירָה נ' (־רוֹת) نَفَاذٌ. تَغَلْغُلٌ. تَسَرُّبٌ. إِخْتِرَاقٌ. تَوَغُّلٌ.

חֲדִירוּת נ' قَابِلِيَّةُ النَّفَاذِ. سُهُولَةُ الاخْتِرَاقِ.

חָדִישׁ ת' (חֲדִישִׁים) حَدِيثٌ. عَصْرِيٌّ. مُعَاصِرٌ. مُحْدَثٌ. جَدِيدٌ. שִׁיטָה חֲדִישָׁה طَرِيقَةٌ حَدِيثَةٌ. أُسْلُوبٌ حَدِيثٌ.

חָדַל פ' كَفَّ ـُ. زَالَ ـُ. تَوَقَّفَ. إِنْقَطَعَ عَنْ. إِحْتَجَبَ. بَطَلَ ـُ. לֹא חָדַל מִ־ مَا انْفَكَّ. مَا بَرِحَ ـَ. مَا فَتِئَ ـَ. مَا فَتَرَ ـُ عَنْ. לִהְיוֹת אוֹ לַחְדֹּל يَكُونُ أَوْ لاَ يَكُونُ.

חָדֵל ת' (חֲדֵלִים) ١. كَافٌّ. مُنْقَطِعٌ عَنْ. مُمْتَنِعٌ عَنْ. ٢. في الإضافة: عَدِيمٌ. חֲדַל

אוֹנִים عَاجِزٌ. عَدِيمُ الْقُدْرَةِ. لاَ طَاقَةَ لَهُ. ضَعِيفٌ. חֲדַל אִישִׁים عَدِيمُ الشَّخْصِيَّةِ. ذُو شَخْصِيَّةٍ ضَعِيفَةٍ. חֲדַל תַּכְלִית لاَ هَدَفَ لَهُ. عَدِيمُ الْفَائِدَةِ. لاَ يُجْدِي نَفْعًا. חֲדַל תִּקְוָה لاَ رَجَاءَ لَهُ. مَيْئُوسٌ مِنْهُ. مَعْدُومُ الأَمَلِ.

חִדָּלוֹן, חידלון ז' زَوَالٌ. إِنْعِدَامٌ. تَوَقُّفٌ. إِنْقِطَاعٌ. فَنَاءٌ.

חַדָּף ז' (־פִים) زَبَابَةٌ (حيوان صغير يشبه الجرذ).

חֵדֶק ז' (חֲדָקִים) خُرْطُومٌ ج خَرَاطِيمُ.

חִדְקוֹנִית נ' (־יּוֹת) خُنْفُسَاءُ الْفَاكِهَةِ. سُوسَةُ الْحِنْطَةِ.

חִדֶּקֶל, חידקל ש"פ دِجْلَةُ (نهر في العراق).

חָדַר פ' ١. نَفَذَ ـ وَلَجَ (يَلِجُ). تَغَلْغَلَ. إِخْتَرَقَ. تَوَغَّلَ. مَرَقَ ـ تسرب. הֶחְדִּיר أَوْلَجَ. أَنْفَذَ. أَقْحَمَ. غَلْغَلَ. أَدْخَلَ. غَرَزَ ـ הֻחְדַּר أُولِجَ. أُدْخِلَ. غُرِزَ. أُقْحِمَ.

חֶדֶר ז' (חֲדָרִים) ١. غُرْفَةٌ ج غُرَفٌ. حُجْرَةٌ ج حُجَرٌ. مُخْدَعٌ ج مَخَادِعُ. خِدْرٌ (غرفة البنت) ج خُدُورٌ. أُوضَة. חֶדֶר אָטוּם غُرْفَةٌ مُحْكَمَةُ السَّدِّ. חֲדַר אוֹרְחִים غُرْفَةُ الاسْتِقْبَالِ. مَضِيفٌ. مَضَافَةٌ. دِيوَانٌ. صَالُون. חֲדַר אֹכֶל غُرْفَةُ (قَاعَةُ) الطَّعَامِ. غُرْفَةُ السُّفْرَةِ. חֲדַר אֲרוֹנוֹת غُرْفَةُ الخَزَائِنِ. חֲדַר הִתְאוֹשְׁשׁוּת غُرْفَةُ الإِنْعَاشِ (في مستشفى). חֲדַר כֹּשֶׁר غُرْفَةُ التَّمْرِينِ (اللِّيَاقَةِ البَدَنِيَّةِ). חֲדַר מַדְרֵגוֹת بَيْتُ الدَّرَجِ. مَطْلَعُ الدَّرَجِ. חֲדַר מִיּוּן غُرْفَةُ (قِسْمُ) الطَّوَارِئِ. חֲדַר מַצָּב غُرْفَةُ مُتَابَعَةِ الأَحْدَاثِ (في حالة الطوارئ). חֲדַר נִתּוּחַ غُرْفَةُ العَمَلِيَّاتِ (في مستشفى). غُرْفَةُ الجِرَاحَةِ. مَشْرَحَةٌ. חֲדַר עֲבוֹדָה مَكْتَبٌ ج مَكَاتِبُ. غُرْفَةُ العَمَلِ. חֲדַר קְרִיאָה قَاعَةُ (غُرْفَةُ) المُطَالَعَةِ. חֲדַר שֵׁנָה غُرْفَةُ النَّوْمِ. مُخْدَعُ النَّوْمِ. בְּחַדְרֵי חֲדָרִים بَيْنَ الغُرَفِ وَالجُدْرَانِ. فِي الخَفَاءِ. خِفْيَةً. سِرًّا.

חַדְרֶגֶל ז' (־רַגְלִים) أُحَادِيُّ القَوَائِمِ. ذُو قَائِمَةٍ وَاحِدَةٍ.

חַדְרוֹן ז' (־נִים) غُرْفَةٌ صَغِيرَةٌ. حُجَيْرَةٌ ج حُجَيْرَاتٌ.

חַדְרָן ז' (־נִים) حَاجِبٌ ج حُجَّابٌ. فَرَّاشٌ ج فَرَارِيشُ.

חַדְרָנוּת נ' حِجَابَةٌ. وَظِيفَةُ الحَاجِبِ.

חַדְרָנִית נ' (־יּוֹת) وَصِيفَةٌ ج وَصَائِفُ. مَاشِطَةٌ. خَادِمَةٌ خُصُوصِيَّةٌ.

חִדֵּשׁ, חידש פ' ١. جَدَّدَ. أَحْدَثَ. ٢. إِبْتَدَعَ. إِبْتَكَرَ. إِسْتَحْدَثَ. إِسْتَنْبَطَ. إِخْتَرَعَ. ٣. إِسْتَأْنَفَ. كَرَّرَ. تَابَعَ. חִדֵּשׁ אֶת הַמַּשָּׂא וּמַתָּן إِسْتَأْنَفَ المُفَاوَضَاتِ. הִתְחַדֵּשׁ جَدَّ ـ تَجَدَّدَ. أُسْتُحْدِثَ. תִּתְחַדֵּשׁ, תִּבְלֶה וְתִתְחַדֵּשׁ أَبْلَيْتَ جَدِيدًا وَتَمَلَّيْتَ حَبِيبًا! مَبْرُوك (على ارتداء ثوب جديد).

חָדָשׁ ת' (חֲדָשִׁים) ١. جَدِيدٌ ج جُدُدٌ. حَدِيثٌ ج حِدَاثٌ. مُسْتَحْدَثٌ. طَرِيفٌ ج طُرُفٌ. ٢. مُسْتَجَدٌّ. ٣. طَرِيٌّ. طَازَجٌ. חֲדָשׁוֹת וּנְצוּרוֹת أَعَاجِيبُ. العَجَبُ العُجَابُ. أُمُورٌ مُدْهِشَةٌ وَمُفَاجِئَةٌ. חֲדָשִׁים (חֲדָשׁוֹת) לַבְּקָרִים يَوْمِيًّا. كُلَّ يَوْمٍ. صَبَاحَ مَسَاءَ. הַבְּרִית הַחֲדָשָׁה العَهْدُ الجَدِيدُ. بِشَارَةُ الإِنْجِيلِ. אֵין כָּל חָדָשׁ لاَ مِنْ جَدِيدٍ. لَيْسَ هُنَاكَ أَيُّ جَدِيدٍ. אֵין כָּל חָדָשׁ תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ لاَ جَدِيدَ تَحْتَ الشَّمْسِ. بَقِيَ كُلُّ شَيْءٍ عَلَى سَابِقِ عَهْدِهِ. מַה חָדָשׁ؟ هَلْ مِنْ جَدِيدٍ؟ مَا وَرَاءَكَ يَا عِصَامُ؟ מֵחָדָשׁ مِنْ جَدِيدٍ. مِنَ البِدَايَةِ. مَرَّةً أُخْرَى. עַד לְהוֹדָעָה חֲדָשָׁה إِلَى أَجَلٍ غَيْرِ مُسَمًّى. حَتَّى إِشْعَارٍ آخَرَ. מְטַאטֵא חָדָשׁ מְטַאטֵא טוֹב ע' מְטַאטֵא.

חֹדֶשׁ, חודש ז' (חֳדָשִׁים) ١. شَهْرٌ ج شُهُورٌ. ٢. المُحَاقُ (المَحَاقُ). يَوْمُ مَوْلِدِ القَمَرِ. חֹדֶשׁ חָסֵר شَهْرٌ نَاقِصٌ (عدد ايامه ٢٩ يومًا). חֹדֶשׁ יַרְחִי, חֹדֶשׁ הַלְּבָנָה شَهْرٌ قَمَرِيٌّ (حوالي ٢٩ يومًا ونصف اليوم). חֹדֶשׁ הָרַחֲמִים (וְהַסְּלִיחוֹת) شَهْرُ الرَّحْمَةِ وَالتَّوْبَةِ (كناية عن شهر ايلول العبري الذي يسبق شهر راس السنة العبرية وعيد الغفران). רֹאשׁ חֹדֶשׁ الفَاتِحُ مِنَ الشَّهْرِ. الأَوَّلُ مِنْ كُلِّ شَهْرٍ. מִדֵּי חֹדֶשׁ בְּחָדְשׁוֹ فِي كُلِّ شَهْرٍ. كُلَّ شَهْرٍ. شَهْرِيًّا.

חֲדָשָׁה נ' (־שׁוֹת) خَبَرٌ ج أَخْبَارٌ. نَبَأٌ ج أَنْبَاءٌ. حَدَثٌ ج أَحْدَاثٌ. חֲדַר הַחֲדָשׁוֹת غُرْفَةُ الأَخْبَارِ. מַהֲדוּרַת חֲדָשׁוֹת نَشْرَةُ أَنْبَاءٍ (أَخْبَارٍ).

חֲדָשׁוֹתִי ת' (־יִּים) أَخْبَارِيٌّ. خَاصٌّ بِالأَنْبَاءِ الَّتِي تُنْشَرُ فِي وَسَائِلِ الإِعْلاَمِ.

חָדְשִׁי, חודשי ת' (־יִּים) شَهْرِيٌّ. كُلَّ شَهْرٍ. מַשְׂכֹּרֶת חָדְשִׁית مُرَتَّبٌ (رَاتِبٌ) شَهْرِيٌّ. شَهْرِيَّةٌ. תַּשְׁלוּמִים חָדְשִׁיִּים أَقْسَاطٌ شَهْرِيَّةٌ.

חַדְשָׁן ז' (־נִים) مُجَدِّدٌ. مُحْدِثٌ. مُسْتَحْدِثٌ. مُبْتَكِرٌ. مُبْدِعٌ.

חַדְשָׁנוּת נ' حَدَاثَةٌ. تَجْدِيدٌ. إِسْتِحْدَاثٌ. إِبْتِدَاعٌ. إِبْتِكَارٌ. طَرَافَةٌ.

חַדְשָׁנִי ת' (־יִּים) تَجْدِيدِيٌّ. جَدِيدٌ. مُحْدَثٌ. مُبْتَكَرٌ.

חַוַּאי, חוואי ז' (־וָּאִים) صَاحِبُ مَزْرَعَةٍ (عِزْبَةٍ). مُزَارِعٌ. مَزْرَعَانِيٌّ.

(חוב) חָב פ' كَانَ مَدِينًا. إِسْتَدَانَ. إِسْتَقْرَضَ. أَخَذَ دَيْنًا. إِسْتَحَقَّ عَلَيْهِ الدَّفْعُ. חִיֵּב ١. أَوْجَبَ. أَلْزَمَ. إِضْطَرَّ. أَرْغَمَ. حَمَّلَ. أَجْبَرَ. ٢. أَدَانَ. جَرَّمَ. حَكَمَ عَلَيْهِ. ٣. غَرَّمَ. ٤. حَتَّمَ. تَرَتَّبَ عَلَى. إِقْتَضَى. إِسْتَوْجَبَ. ٥. قَيَّدَ عَلَى حِسَابِهِ. חֻיַּב ١. أُلْزِمَ. أُضْطُرَّ إِلَى. أُكْرِهَ. حُمِّلَ عَلَى. ٢. أُدِينَ. جُرِّمَ. وُجِدَ مُذْنِبًا. حُكِمَ عَلَيْهِ. ٣. أُوجِبَ. حُتِّمَ. تَحَتَّمَ. ٤. قُيِّدَ عَلَى حِسَابِهِ. سُجِّلَ عَلَى ذِمَّتِهِ. מְחַיֵּב הַמְּצִיאוּת وَاجِبُ الوُجُودِ. مَا تَقْتَضِيهِ الظُّرُوفُ. הִתְחַיֵּב, נִתְחַיֵּב ١. إِلْتَزَمَ. تَعَهَّدَ. أَخَذَ عَلَى عَاتِقِهِ. إِرْتَبَطَ. آلَى عَلَى نَفْسِهِ. ٢. أُدِينَ. جُرِّمَ. ٣. تَحَتَّمَ عَلَيْهِ. تَوَجَّبَ. تَرَتَّبَ عَلَى. הִתְחַיֵּב בְּנַפְשׁוֹ عَرَّضَ نَفْسَهُ. خَاطَرَ (غَامَرَ) بِحَيَاتِهِ.

חוֹב ז' (־בוֹת) ١. دَيْنٌ ج دُيُونٌ. قَرْضٌ ج قُرُوضٌ. ٢. إِلْتِزَامٌ. مَلْزُومِيَّةٌ. تَعَهُّدٌ. חוֹבוֹת אֲבוּדִים في مسك الدفاتر: دُيُونٌ ضِمَارٌ (لا يُتوقع تسديدها). בַּעַל חוֹב ١. دَائِنٌ. مَنْ أَعْطَى قَرْضًا. ٢. مَدِينٌ. مَنِ اقْتَرَضَ. קוֹנְסוֹלִידַצְיָה שֶׁל חוֹבוֹת تَوْحِيدُ الدُّيُونِ.

חוֹבֵב ת' (־בְבִים) هَاوٍ(ي) ج هُوَاةٌ. غَاوٍ(ي) ج غُوَاةٌ. مُولَعٌ بِـ. شَغُوفٌ بِـ. חוֹבְבֵי מוּזִיקָה عُشَّاقُ المُوسِيقَى.

חוֹבְבָן ז' (־נִים) هَاوٍ(ي). هَوَاةٌ. غَاوٍ(ي). غَيْرُ مُحْتَرِفٍ. غَيْرُ مِهْنِيٍّ. سَطْحِيٌّ.

חוֹבְבָנוּת נ' ١. هِوَايَةٌ. ٢. قِلَّةُ خِبْرَةٍ (تَمَرُّسٍ). سَطْحِيَّةٌ.

חוֹבְבָנִי ת' (־נִיִּים) غَيْرُ مِهْنِيٍّ. سَطْحِيٌّ. غَيْرُ مُتَعَمِّقٍ.

חוֹבָה נ' (־בוֹת) ١. وَاجِبٌ ج وَاجِبَاتٌ. اِلْتِزَامٌ ج اِلْتِزَامَاتٌ. تَعَهُّدٌ ج تَعَهُّدَاتٌ. فَرْضٌ. ٢. إِدَانَةٌ. ٣. في مسك الدفاتر: ذِمَّةٌ ج ذِمَمٌ. دَفْتَرُ الذِّمَمَاتِ. دَفْتَرُ الدُّيُونِ. חִנּוּךְ חוֹבָה ע' חִנּוּךְ. דָּן אוֹתוֹ לְכַף חוֹבָה أَدَانَهُ. وَجَدَهُ مُذْنِبًا. جَرَّمَهُ. זְכוּת וְחוֹבָה ע' זְכוּת. יָצָא יְדֵי חוֹבָתוֹ أَدَّى وَاجِبَهُ. بَرَّأَ ذِمَّتَهُ. قَامَ بِوَاجِبِهِ لِرَفْعِ الْعَتْبِ عَنْهُ. לִמֵּד חוֹבָה قَاضَى. جَرَّمَ. أَدَانَ. רָאָה חוֹבָה לְעַצְמוֹ رَأَى مِنْ وَاجِبِهِ أَنْ.

חובה ע' חִבָּה.

ח'וּבְּזָה A נ' (־זוֹת) خُبَّيْزَةٌ ע' חֻלְמִית.

חוֹבֵל ז' (־בְלִים) مَلَّاحٌ. بَحَّارٌ ج بَحَّارَةٌ. نُوتِيٌّ ج نُوتِيَّةٌ. רַב־חוֹבֵל رُبَّانٌ ج رَبَابِنَةٌ. قُبْطَانٌ ج قَبَاطِنَةٌ. قَائِدُ السَّفِينَةِ. בְּרֹב חוֹבְלִים תִּטְבַּעְנָה הַסְּפִינוֹת مِنْ كَثْرَةِ المَلَّاحِينَ غَرِقَتِ السَّفِينَةُ.

חובצה ע' חֲבָצָה.

חוֹבְקָן ז' (־נִים) مِلَفٌّ (بسيط بلا مشابك) ج مِلَفَّاتٌ.

חוברה ע' חֲבָרָה.

חוֹבֶרֶת נ' (־בָרוֹת) كُرَّاسٌ ج كَرَارِيسُ. كُرَّاسَةٌ ج كُرَّاسَاتٌ. كُتَيِّبٌ.

חוֹבֵשׁ ז' (־בְשִׁים) مُضَمِّدٌ. مُمَرِّضٌ. تَمَرْجِيٌّ ע'. חוֹבֶשֶׁת مُضَمِّدَةٌ. مُمَرِّضَةٌ.

חוֹבְשׁוּת נ' تَضْمِيدٌ. تَمْرِيضٌ. مِهْنَةُ المُمَرِّضِ.

(חוג) חָג פ' ١. دَوَّرَ. رَسَمَ ـ دَائِرَةً. ٢. دَارَ ـُ. حَامَ ـُ. طَافَ ـُ.

חוּג ז' (־גִים) ١. مَدَارٌ ج مَدَارَاتٌ. دَائِرَةٌ ج دَوَائِرُ. حَلْقَةٌ ج حَلَقَاتٌ. ٢. وَسَطٌ ج أَوْسَاطٌ. قِسْمٌ (في جامعة) ج أَقْسَامٌ. ٣. مَدًى. أُفُقٌ (أُفْقٌ) ج آفَاقٌ. חוּג הָאָרֶץ أُفُقُ السَّمَاءِ. חוּג הַגְּדִי في الجغرافيا: مَدَارُ الجَدْيِ. חוּג הַסַּרְטָן في الجغرافيا: مَدَارُ السَّرَطَانِ. חוּג הַשְׁפָּעָה مِنْطَقَةُ (نِطَاقُ) نُفُوذٍ. مَدَى التَّأْثِيرِ. הַחוּג לְתַרְבּוּת הָאִסְלָאם בָּאוּנִיבֶרְסִיטָה قِسْمُ الحَضَارَةِ الإِسْلَامِيَّةِ فِي الجَامِعَةِ. חוּגִים רִשְׁמִיִּים مَحَافِلُ (أَوْسَاطٌ) رَسْمِيَّةٌ. הַחוּגִים הַמֻּסְמָכִים الجِهَاتُ المُخْتَصَّةُ. المَحَافِلُ (الجِهَاتُ) ذَاتُ الشَّأْنِ.

חוֹגֵג תו"ז (־גְגִים) مُحْتَفِلٌ. مُحْتَفٍ(ي) بِـ. مَسْرُورٌ.

חוּגָה נ' (־גוֹת) ١. قُرْصٌ ج أَقْرَاصٌ. ٢. قُرْصُ التِّلِفُونِ. ٣. قُبَّرَةٌ ج قُبَّرَاتٌ وَقُبَّرٌ.

חוֹגֵר ז' (־גְרִים) فَرْدٌ ج أَفْرَادٌ. جُنْدِيٌّ ج جُنُودٌ. عَسْكَرِيٌّ ج عَسَاكِرُ.

(חוד) חָד פ' أَلْغَزَ. حَاجَى. تَمَلَّحَ. طَارَحَ النَّوَادِرَ وَالأَحَاجِيَّ.

חוד ע' חֹד.

חוֹדֵר תו"ז (־דְרִים) نَافِذٌ. وَالِجٌ. مُتَغَلْغِلٌ. مُتَوَغِّلٌ.

חוֹדְרָנִי ת' (־נִיִּים) نَفَّاذٌ. ثَاقِبٌ. مُتَغَلْغِلٌ. مُتَوَغِّلٌ. وَالِجٌ.

חודש ע' חֹדֶשׁ.

חָוָה, חוות פ' خَبَرَ ـُ. عَاشَ حَوَادِثَ قَصَصِيَّةً. اِخْتَبَرَ. جَرَّبَ. חִוָּה אַבְדֵי. أَعْرَبَ عَنْ. عَبَّرَ عَنْ. أَدْلَى بِـ. عَرَضَ ـِ. חִוָּה דַּעְתּוֹ أَبْدَى رَأْيَهُ. عَبَّرَ عَنْ رَأْيِهِ. أَعْرَبَ عَنْ وُجْهَةِ نَظَرِهِ. הֶחֱוָה קִדָּה اِنْحَنَى احْتِرَامًا.

חַוָּה, חוות נ' (־וֹת) ضَيْعَةٌ ج ضِيَاعٌ. عِزْبَةٌ ج عِزَبٌ. مَزْرَعَةٌ ج مَزَارِعُ. חַוַּת דַּעַת ١. رَأْيٌ ج آرَاءٌ. تَصَوُّرٌ ج تَصَوُّرَاتٌ. تَقْدِيرٌ ج تَقْدِيرَاتٌ. ٢. في شؤون الدين: فَتْوَى ج فَتَاوَى وفَتَاوٍ(ي). חַוַּת לִמּוּד مَزْرَعَةٌ تَجْرِيبِيَّةٌ.

חַוָּה ש"פ حَوَّاءُ (زوجة آدم ابي البشر). בֶּן חַוָּה اِبْنُ حَوَّاءَ. اِبْنُ آدَمَ. إِنْسَانٌ ج نَاسٌ (على غير القياس).

חוואי ע' חַוַּאי.

חִוּוּי, חיווי ז' (־וּיִים) إِبْدَاءٌ. إِدْلَاءٌ بِـ. نُطْقٌ. تَعْبِيرٌ عَنْ. تَصَوُّرٌ. דֶּרֶךְ הַחִוּוּי في القواعد: الصِّيغَةُ الخَبَرِيَّةُ (يقابلها المضارع المرفوع). מִשְׁפַּט חִוּוּי في القواعد: جُمْلَةٌ خَبَرِيَّةٌ. جُمْلَةُ خَبَرٍ.

חוויה ע' חֲוָיָה. **חווילה** ע' חֲוִילָה.

חִוּוּר, חיוור ז' إِبْيِضَاضٌ. اِمْتِقَاعٌ. חִוּוּר דָּם سَرَطَانُ الدَّمِ ע' לֵיקֶמְיָה.

חוור ע' חָוֵר. **חוות דעת** ע' חַוָּה, חַוַּת דַּעַת.

חוֹזֶה ז' (־זִים) ١. عَقْدٌ ج عُقُودٌ. اِتِّفَاقِيَّةٌ ج اِتِّفَاقِيَّاتٌ. تَعَاقُدٌ. مُعَاهَدَةٌ ج مُعَاهَدَاتٌ. مُقَاوَلَةٌ ج مُقَاوَلَاتٌ. ٢. رَاءٍ(ي). عَالِمٌ بِالغَيْبِ. مُنَجِّمٌ. ٣. نَبِيٌّ ج أَنْبِيَاءُ. הוֹצִיא חוֹזֶה עַל־ פלו' قَرَّرَ قَتْلَ (فلان).

חוֹזִי ת' (־זִיִּים) تَعَاقُدِيٌّ. اِتِّفَاقِيٌّ.

חוזק ע' חֹזֶק.

חוֹזֵר תו"ז (־זְרִים) ١. عَائِدٌ. رَاجِعٌ. ٢. تَعْمِيمٌ. مَنْشُورٌ ج مَنَاشِيرُ. חוֹזֵר בִּתְשׁוּבָה تَائِبٌ. نَادِمٌ. آيِبٌ إِلَى اللّٰهِ. הַבִּנְיָן הַחוֹזֵר في القواعد: وَزْنُ المُطَاوَعَةِ "اِفْتَعَلَ" (مثل: הִתְרַחֵץ اِغْتَسَلَ أَيْ غَسَلَ نَفْسَهُ) وَ "تَفَعَّلَ" (مثل: تَقَدَّمَ).

חוֹחַ ז' (־חִים) شَوْكُ الحَمِيرِ (نبات بري شائك). כְּשׁוֹשַׁנָּה בֵּין הַחוֹחִים كَالسُّوسَنَةِ (كَالوَرْدَةِ) بَيْنَ الشَّوْكِ.

חוֹחִית נ' (־יּוֹת) حَسُّونٌ ج حَسَاسِينُ. شُوَيْكِي (طائر صغير مغرد، goldfinch).

חוּט ז' (־טִים) خَيْطٌ ج خُيُوطٌ وخِيطَانٌ. سِلْكٌ ج أَسْلَاكٌ. חוּט בַּרְזֶל سِلْكٌ حَدِيدِيٌّ. חוּט חַשְׁמַל سِلْكٌ كَهْرَبَائِيٌّ. הַחוּט הַמְשֻׁלָּשׁ مجازًا: الفُرْسَانُ الثَّلَاثَةُ. الثُّلَاثِيُّ. חוּט הַשִּׁדְרָה الحَبْلُ الشَّوْكِيُّ. النُّخَاعُ الشَّوْكِيُّ ومجازًا: أَسَاسٌ.

عِمَادٌ. חוּט הַשָּׁנִי جَوْهَرٌ. أَسَاسٌ. חוּט שֶׁל חֵן, חוּט שֶׁל חֶסֶד مَسْحَةٌ مِنْ جَمَالٍ. مَلَاحَةٌ. כְּחוּט הַשַּׂעֲרָה ١. كَالشَّعْرَةِ. قَيْدَ شَعْرَةٍ. ٢. وَاهٍ جِدًّا. מִחוּט וְעַד שְׂרוֹךְ נַעַל مِنَ الخَيْطِ (الدَّقِيقِ) وَحَتَّى قِيطَانِ الحِذَاءِ (السَّمِيكِ) ومجازًا: صَغِيرًا وَكَبِيرًا. قَلِيلاً أَوْ كَثِيرًا. קְצֵה הַחוּט طَرَفُ الخَيْطِ. מוֹשֵׁךְ הַחוּטִים يَعْمَلُ مِنْ وَرَاءِ السِّتَارِ. يُدَبِّرُ الأُمُورَ مِنْ وَرَاءِ الكَوَالِيسِ.

חוֹטֵא ז׳ (־טְאִים) مُذْنِبٌ. خَاطِئٌ. عَاصٍ(ي) ج عُصَاةٌ. آثِمٌ. חוֹטֵא וּמַחֲטִיא ضَالٌّ وَمُضَلِّلٌ. آثِمٌ وَمُغْرٍ. مَنْ تَأْخُذُهُ العِزَّةُ بِالإِثْمِ.

(חוטב) חוֹטֵב עֵצִים (־טְבִים) حَاطِبٌ. حَطَّابٌ. جَامِعُ الحَطَبِ. חוֹטְבֵי עֵצִים וְשׁוֹאֲבֵי מַיִם الحَاطِبُونَ والسَّقَّاؤُونَ ومجازًا: المَسْحُوقُونَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ فِي الأَعْمَالِ الشَّاقَّةِ البَسِيطَةِ.

חוטם ע׳ חֹטֶם.

חוֹטֵף ז׳ (־טְפִים) خَاطِفٌ ج خَاطِفُونَ وخَوَاطِفُ. مُخْتَطِفٌ. خَطَّافٌ.

חוטר ע׳ חֹטֶר.

חוּטְרָא Ar. ז׳ عَصًا ע׳ מַקֵּל.

חֲוָיָה, חוויה נ׳ (־יוֹת) تَجْرِبَةٌ عَاطِفِيَّةٌ. تَجْرِبَةٌ حَيَاتِيَّةٌ. إِنْطِبَاعٌ شَدِيدُ الوَقْعِ.

חֲוִילָה, חווילה נ׳ (־לוֹת) فِيلاً ج فِيلَات. مَنْزِلٌ كَبِيرٌ مُسْتَقِلٌّ ע׳ וִילָה.

חֲוָיָתִי, חוויתי ת׳ (־יִּים) عَاطِفِيٌّ. يَهُزُّ المَشَاعِرَ. يَهُزُّ نِيَاطَ القُلُوبِ.

חוּכָא Ar. ז׳ سُخْرِيَةٌ. تَهَكُّمٌ. تَهْرِيجٌ. חוּכָא וְאִטְלוּלָא مَهْزَلَةٌ ج مَهَازِلُ. مَسْخَرَةٌ. مَهْزَلَةُ المَهَازِلِ.

חוֹכֵךְ ת׳ (־כְכִים) ١. إِحْتِكَاكِيٌّ. بِالفَرْكِ. ٢. مُتَرَدِّدٌ. הֶגֶה חוֹכֵךְ في علم الاصوات: صَوْتٌ احْتِكَاكِيٌّ (مثل حرفي כ, פ بالعبرية).

חוֹכֵר ז׳ (־כְרִים) ١. مُحْتَكِرٌ. مُؤَجِّرٌ. ٢. مُسْتَأْجِرٌ. مُلْتَزِمٌ. ضَامِنٌ.

(חול) חָל פ׳ ١. رَقَصَ ـ. تَأَرْجَحَ. ٢. حَلَّ ـ. ٣. حَدَثَ ـ. صَادَفَ. وَافَقَ. ٤. سَرَى ـ مَفْعُولُهُ. دَخَلَ حَيِّزَ التَّنْفِيذِ. חוֹלֵל ١. رَقَصَ. تَمَايَلَ. ٢. أَوْجَدَ. أَوْلَدَ. أَحْدَثَ ע׳ (חיל). הִתְחוֹלֵל ע׳ (חיל).

חוֹל ז׳ (־לוֹת) ١. رَمْلٌ ج رِمَالٌ. ٢. العَنْقَاءُ ע׳ פֶנִיקְס. כְּחוֹל הַיָּם, כַּחוֹל אֲשֶׁר עַל שְׂפַת הַיָּם كَرَمْلِ البَحْرِ (كَثْرَةً). لاَ يُعَدُّ وَلاَ يُحْصَى. בָּנָה בַּחוֹל بَنَى عَلَى الرَّمْلِ. أَقَامَ قُصُورًا فِي الهَوَاءِ. טָמַן רֹאשׁוֹ בַּחוֹל دَفَنَ رَأْسَهُ فِي الرَّمْلِ ومجازًا: تَجَاهَلَ الحَقَائِقَ. חוֹלוֹת נוֹדְדִים كُثْبَانُ الرَّمْلِ ע׳ דְּיוּנָה.

חול ע׳ חֹל.

חו״ל ר״ת חוּץ לָאָרֶץ خَارِجَ البِلَادِ.

חוֹלֵב ת׳ (־לְבִים) حَلاَّبٌ. لَبَّانٌ. بَائِعُ الحَلِيبِ ע׳ חַלְבָן. פָּרָה חוֹלֶבֶת ١. بَقَرَةٌ حَلُوبٌ ومجازًا: مُدِرٌّ لِلأَرْبَاحِ.

חולד ע׳ חֹלֶד. **חולדה** ע׳ חֻלְדָּה.

חוֹלֶה תו״ז (־לִים) مَرِيضٌ ج مَرْضَى. عَلِيلٌ ج أَعِلاَّءُ. سَقِيمٌ ج سِقَامٌ. عَيَّانٌ. חוֹלֵה נֶפֶשׁ مَرِيضٌ نَفْسَانِيًّا. مَعْتُوهٌ. مُلْتَاثُ العَقْلِ. בֵּית חוֹלִים مُسْتَشْفًى ج مُسْتَشْفَيَاتٌ. مَشْفًى ج مَشَافٍ(ي). בִּקּוּר חוֹלִים عِيَادَةُ المَرْضَى. زِيَارَةُ (رِيَادَةُ) المَرْضَى. חוֹלֵה אַהֲבָה وَلْهَانُ. وَلِهٌ. مُتَيَّمٌ. صَبٌّ. كَلِفٌ. مَجْنُونٌ حُبًّا. מִסְדַּר חוֹלִים في الجيش: طَابُورُ المَرْضَى. إِرْسَالِيَّةٌ مَرَضِيَّةٌ. קֻפַּת חוֹלִים صُنْدُوقُ المَرْضَى (مؤسسة صحية).

חולי ע׳ חֹלִי.

חוֹלִי ת׳ (־יִּים) رَمْلِيٌّ. مَلِيءٌ بِالرَّمْلِ. مُرَمَّلٌ.

חוּלִיגָן R ז׳ (־נִים) هُولِيغَانِيٌّ. فَوْضَوِيٌّ. مُشَاغِبٌ.

חוּלִיגָנִיּוּת נ׳, **חוּלִיגָנִיזְם** ז׳ فَوْضَوِيَّةٌ. شَغَبٌ.

חוליה ע׳ חֻלְיָה. **חולין** ע׳ חֹל, חֻלִּין.

חוֹלִירָע ע׳ כּוֹלֵרָה.

חוֹלִית נ׳ (־יוֹת) ١. كَثِيبٌ ج كُثْبَانٌ. ٢. رَمْلَةٌ. تَلَّةٌ رَمْلِيَّةٌ.

חוֹלֵל פ׳ ١. أَوْجَدَ. أَحْدَثَ. وَلَّدَ. خَلَقَ ـ ע׳ חיל. ٢. رَقَصَ ـ. ٣. أَخَافَ.

חוֹלָם ז׳ (־מִים) الضَّمَّةُ المُمَالَةُ (من علامات التشكيل بالعبرية وهي نقطة فوق الحرف مثل אֹ تنطق كما تنطق حركة o باللاتينية). חוֹלָם חָסֵר ضَمَّةٌ لاَ يَعْقُبُهَا الحَرْفُ ו. חוֹלָם מָלֵא ضَمَّةٌ مَمْدُودَةٌ.

חוֹלְמָנִי ת׳ (־יִּים) حَالِمٌ. مُنْسَرِحُ الفِكْرِ. شَارِدُ الذِّهْنِ.

חוֹלָנִי ת׳ (־יִּים) مِمْرَاضٌ. مِسْقَامٌ. عَلِيلٌ. سَقِيمٌ ج سُقَمَاءُ. مَرِيضٌ دَائِمًا. בַּעַל מַרְאֶה חוֹלָנִי شَاحِبُ اللَّوْنِ. كَالِحُ الوَجْهِ.

חוֹלָנִיּוּת נ׳ سَقَامَةٌ. تَوَعُّكٌ. حَالَةُ المَعْلُولِ الدَّائِمِ المَرَضِ.

חוֹלֵץ ז׳ (־לְצִים) ١. كَمَّاشَةٌ. آلَةُ قَلْعِ المَسَامِيرِ. ٢. بَرِيمَةٌ. بَرِّيمَةٌ. فَتَّاحَةٌ (آلَةُ فتح السِّدادات) ע׳ מַחְלֵץ.

חולצה ע׳ חֻלְצָה. **חולשה** ע׳ חֻלְשָׁה.

חום ע׳ חֹם.

חוּם ת׳ (־מִים) بُنِّيُّ اللَّوْنِ. عَسَلِيٌّ. قَهْوَائِيٌّ. قَمْحِيٌّ. أَسْمَرُ ج سُمْرٌ נ׳ سَمْرَاءُ.

חומד ע׳ חֹמֶד.

חוֹמָה נ׳ (־מוֹת) ١. سُورٌ ج أَسْوَارٌ. حَائِطٌ ج حِيطَانٌ. جِدَارٌ ج جُدْرَانٌ. ٢. سَاتِرٌ. مِتْرَاسٌ (يُتوقى من ورائه) ج مَتَارِيسُ. חוֹמַת בַּרְזֶל سِتَارٌ حَدِيدِيٌّ. חוֹמַת סִין الحَائِطُ الكَبِيرُ ע׳ סִין. עִיר חוֹמָה مَدِينَةٌ مُحَصَّنَةٌ.

חוּמוּס A ז׳ ١. حِمِّصٌ. حِمَّصٌ (نبات يؤكل حبه، cicer). ٢. أَكْلَةٌ شَرْقِيَّةٌ مِنَ الحِمِّصِ.

ח'וֹמֵינִיזְם P ז' ١. خُمَيْنِيَّةٌ. حَرَكَةٌ سِيَاسِيَّةٌ دِينِيَّةٌ ظَهَرَتْ فِي إِيرَان فِي أَوَاخِرِ السَّبْعِينِيَّاتِ مِنَ القَرْنِ العِشْرِينَ أَطَاحَتْ بِالنِّظَامِ المَلَكِيِّ فِيهَا وَفَرَضَتْ حُكْمَ الشَّرِيعَةِ الإِسْلاَمِيَّةِ حَسَبَ العُرْفِ الشِّيعِيِّ. ٢. كِنَايَةٌ لِفَرْضِ الحُكْمِ الدِّينِيِّ.

ח'וֹמֵינִיסְט ז' (־טִים) مُؤَيِّدٌ لِلْحُكْمِ الخُمَيْنِيِّ.

חומית ע' חֲמִית. **חומעה** ע' חֻמְעָה.

חומץ ע' חֹמֶץ. **חומצה** ע' חֻמְצָה.

חוֹמְקָנִי ת' (־נִיִּים) مُتَمَلِّصٌ. مُتَهَرِّبٌ. إِنْسِلاَلِيٌّ. مُتَفَلِّتٌ.

חומר ע' חֹמֶר. **חומרה** ע' חֻמְרָה.

חומש ע' חֹמֶשׁ. **חומש** ע' חֻמָּשׁ.

חוּנְטָה .Sp נ' (־טוֹת) كُتْلَةٌ عَسْكَرِيَّةٌ حَاكِمَةٌ. زُمْرَةٌ حَاكِمَةٌ (junta).

חוֹנֵךְ ז' (־נְכִים) مُرْشِدٌ. مُدَرِّسٌ جَامِعِيٌّ (tutor).

חוֹנְכוּת, חֲנִיכוּת נ' تَعَهُّدٌ. تَعَهُّدِيَّةٌ. تَدْرِيبٌ.

(חוס) חָס פ' ١. أَشْفَقَ عَلَى. رَحِمَ ـ عَلَى. رَقَّ ـِ لِـ. חָס עַל כְּבוֹדוֹ صَانَ كَرَامَتَهُ. حَرِصَ عَلَى كَرَامَتِهِ. חַס וְחָלִילָה ע' חַס.

חוֹסֵךְ ז' (־סְכִים) مُوَفِّرٌ. مُقْتَصِدٌ.

חוסן ע' חֹסֶן. **חוסר** ע' חֹסֶר.

חוֹף ז' (־פִים) سَاحِلٌ ج سَوَاحِلُ. شَاطِئٌ ج شَوَاطِئُ. ضِفَّةٌ ج ضِفَافٌ. חוֹף מִבְטַחִים ١. شَاطِئُ الأَمَانِ. ٢. مَلْجَأٌ. مَلاَذٌ. חוֹף רַחֲצָה شَاطِئُ الاسْتِحْمَامِ فِي البَحْرِ. עִיר חוֹף مَدِينَةٌ سَاحِلِيَّةٌ. بَنْدَرٌ ج بَنَادِرُ. ثَغْرٌ ج ثُغُورٌ.

חופה ע' חֻפָּה.

חוֹפְזָנִי ת' (־נִיִּים) تَهَوُّرِيٌّ. عَجَلَةٌ. عَجِلٌ. مُلَهْوَجٌ.

חוֹפִי ת' (־פִיִּים) سَاحِلِيٌّ. خَاصٌّ بِالسَّاحِلِ. قَرِيبٌ مِنَ الشَّاطِئِ. מַיִם חוֹפִיִּים مِيَاهٌ سَاحِلِيَّةٌ.

חוֹפְמִי ז' (־מִים) زَقْزَاقٌ (طائر مائي، plover).

חופן ע' חֹפֶן.

חוֹפֵף ת' (־פְפִים) ١. مُطَابِقٌ. مُتَطَابِقٌ. ٢. مجازًا: مُتَجَانِسٌ. مُمَاثِلٌ.

חופש ע' חֹפֶשׁ.

חוּץ ז' (־צוֹת) ١. خَارِجٌ. ظَاهِرُ الشَّيْءِ. ٢. قديمًا: شَارِعٌ ج شَوَارِعُ. ٣. תה"פ عَدَا. חוּץ לָאָרֶץ, חוּצָה לָאָרֶץ (مِنَ) الخَارِجِ. (مِنْ) خَارِجِ البِلاَدِ. חוּץ לַתְּחוּם خَارِجَ النِّطَاقِ. חוּץ מִן־ ١. عَدَا. مَا عَدَا. مَا خَلاَ. سِوَى. بِاسْتِثْنَاءِ. إِلاَّ. غَيْرَ. خِلاَفَ. ٢. بِالإِضَافَةِ إِلَى. מִחוּץ לְ־, מִחוּצָה לְ־ خَارِجًا. عَبْرَ. מִבַּחוּץ مِنَ الخَارِجِ. مِنْ بَرَّةَ. חוּצוֹת הָעִיר شَوَارِعُ (أَحْيَاءُ) المَدِينَةِ. מַטְבֵּעַ חוּץ عُمْلَةٌ أَجْنَبِيَّةٌ. מִשְׂרַד הַחוּץ وِزَارَةُ الخَارِجِيَّةِ. שַׂר הַחוּץ وَزِيرُ الخَارِجِيَّةِ. תּוֹצֶרֶת חוּץ صُنْعٌ أَجْنَبِيٌّ. مُسْتَوْرَدٌ. כְּלַפֵּי חוּץ ١. نَحْوَ الخَارِجِ. خَارِجًا. ٢. فِي الظَّاهِرِ. ظَاهِرِيًّا. מִבַּיִת וּמִחוּץ مِنَ الدَّاخِلِ وَمِنَ الخَارِجِ. مِنَ البِلاَدِ وَخَارِجِهَا. מִשָּׂפָה וְלַחוּץ (تَكَلَّمَ) مِنْ طَرَفِ اللِّسَانِ. (فَعَلَ) لِرَفْعِ العَتْبِ عَنْهُ. بَرَأَ ذِمَّتَهُ بِضَرِيبَةِ الكَلاَمِ.

חוֹצֵב ז' (־צְבִים) حَجَّارٌ. قَطَّاعُ الحِجَارَةِ. نَحَّاتٌ.

חוֹצֶה ז' (־צִים) في الهندسة: قَاطِعٌ. مُنَصِّفُ الزَّاوِيَةِ.

חוּצָן ז' (־נִים) كَائِنٌ فَضَائِيٌّ ע' חַיְזָר.

חוּצָנִי ת' (־נִיִּים) خَارِجَ نِطَاقِ الدَّوْلَةِ (مثل: سفارة اجنبية).

חוצן ע' חֹצֶן. **חוצפה** ע' חֻצְפָּה.

חוֹצֵץ תו"ז (־צְצִים) حَاجِزٌ ج حَوَاجِزُ. יָצָא חוֹצֵץ خَرَجَ فِرَقًا فِرَقًا ومجازًا: حَمَلَ بِشِدَّةٍ. شَنَّ ـُ حَمْلَةً شَعْوَاءَ عَلَى.

חָוָק, חווק ז' (חֲוָקִים) مَرْقًى. مَرْقَاةٌ ج مَرَاقٍ(ي). دَرَجَةٌ (في سلم) ج دَرَجَاتٌ.

חוק ע' חֹק. **חוקן** ע' חֹקֶן.

חוֹקֵר ז' (־קְרִים) ١. بَاحِثٌ. بَحَّاثَةٌ ج بُحَّاثٌ وبَاحِثُونَ. ٢. مُسْتَجْوِبٌ. مُحَقِّقٌ. שׁוֹפֵט חוֹקֵר قَاضِي (حَاكِمُ) تَحْقِيقٍ.

חוקתי ע' חֻקָּתִי.

חָוַר, חוור פ' إِحْوَرَّ. إِبْيَضَّ. نَصَعَ ـَ أُمْتُقِعَ (لون). إِصْفَرَّ. شَحَبَ ـُ. חָוְרוּ פָּנָיו أُمْتُقِعَ لَوْنُهُ. شَحَبَ وَجْهُهُ. غَاضَ ـِ لَوْنُهُ. נִתְחַוֵּר ١. إِحْوَرَّ. إِبْيَضَّ. نَصَعَ. ٢. مجازًا: إِتَّضَحَ. إِنْجَلَى. بَانَ ـِ تَبَيَّنَ. הֶחְוִיר ١. أُمْتُقِعَ لَوْنُهُ. شَحَبَ. إِصْفَرَّ. غَاضَ لَوْنُهُ. ٢. حَوَّرَ. بَيَّضَ. הֶחְוִיר إِتَّضَحَ. إِنْجَلَى. تَبَيَّنَ. صَارَ وَاضِحًا.

חִוֵּר, חיוור ת' (־וְּרִים) ١. شَاحِبٌ. مُمْتَقِعُ اللَّوْنِ. أَصْفَرُ ج صُفْرٌ נ' صَفْرَاءُ. ٢. بَاهِتٌ. ٣. مجازًا: نَحِيلٌ. رَكِيكٌ (اسلوب).

חֻוָּר ז' حُوَّارَةٌ (تربة صالحة للزراعة وتستعمل في صنع الاسمنت).

חור ע' חֹר. **חורבה** ע' חֻרְבָּה.

חורבן ע' חֻרְבָּן.

חוֹרֵג תו"ז (־רְגִים) ١. إِبْنُ زَوْجَتِهِ مِنْ زَوْجِهَا السَّابِقِ أَوِ اللاَّحِقِ أَوِ ابْنُ زَوْجِهَا مِنْ زَوْجَتِهِ السَّابِقَةِ أَوِ اللاَّحِقَةِ. ٢. خَارِجٌ عَنِ الحُدُودِ. אָב חוֹרֵג رَابٌّ. زَوْجُ الأُمِّ. אָחוֹת חוֹרֶגֶת أُخْتٌ لِأَبٍ أَوْ لِأُمٍّ. אֵם חוֹרֶגֶת رَابَّةٌ. زَوْجَةُ الأَبِ. בֵּן חוֹרֵג رَبِيبٌ. إِبْنُ الزَّوْجَةِ مِنْ زَوْجِهَا قَبْلُ أَوْ بَعْدَ زَوَاجِهَا الآخَرِ.

חִוָּרוֹן, חיוורון ז' ١. شُحُوبٌ. إِمْتِقَاعُ اللَّوْنِ. ٢. رَكَاكَةُ أُسْلُوبٍ. غَثَاثَةٌ.

חִוָּרוּת, חיוורות נ' حَوَرٌ. بَيَاضٌ. شُحُوبٌ. إِمْتِقَاعٌ.

חורין, בֶּן חורין ע' חֹר. **חורף** ע' חֹרֶף.

חוֹרְפִּי ז' (־פִּים) حَسُّونٌ ج حَسَاسِينُ. شُوَيْكِيّ ע' חוֹחִית.

חוֹרְקָנִי ת' (־נִיִּים) ذُو صَرِيرٍ. مُطَقْطِقٌ. أَجَشُّ.

חוֹרֵשׁ ז' (־רְשִׁים) حَارِثٌ. حَرَّاثٌ. فَلَّاحٌ. مُزَارِعٌ.

חורש ע' חֹרֶשׁ. **חורשף** ע' חַרְשָׁף.

(חוש) חָשׁ פ' ١. أَسْرَعَ. سَارَعَ. هَرَعَ ـ هَبَّ ـ إِلَى. خَفَّ ـ إِلَى. بَادَرَ إِلَى. ٢. شَعَرَ ـ. أَدْرَكَ. أَحَسَّ. חָשׁ בְּרֹאשׁוֹ شَعَرَ بِصُدَاعٍ فِي رَأْسِهِ. חָשׁ לְעֶזְרָתוֹ خَفَّ إِلَى نَجْدَتِهِ. سَارَعَ لِمُسَاعَدَتِهِ. הֵחִישׁ سَرَّعَ. عَجَّلَ. حَثَّ ـُ حَضَّ ـُ حَفَزَ عَلَى. أَرْسَلَ بِسُرْعَةٍ. הֵחִישׁ תִּגְבֹּרֶת أَرْسَلَ إِمْدَادَاتٍ عَلَى جَنَاحِ السُّرْعَةِ. הוּחַשׁ ١. سُرِّعَ. عُجِّلَ. أُرْسِلَ عَلَى عَجَلٍ. ٢. أُدْرِكَ بِالحَوَاسِّ.

חוּשׁ ז' (־שִׁים) ١. حَاسَّةٌ ج حَوَاسُّ. شُعُورٌ. ٢. مَيْلٌ. إِتِّجَاهٌ. نَزْعَةٌ. חוּשׁ שִׁשִּׁי الحَاسَّةُ السَّادِسَةُ (حاسّة خاصّة بالإضافة إلى الحواس الخمس المعروفة يمكن لبعضهم إدراك ما لا يدركه كل إنسان). חוּשׁ הוּמוֹר رُوحُ الفُكَاهَةِ. אָבְדוּ חוּשָׁיו أُغْمِيَ عَلَيْهِ. חֲמֵשֶׁת הַחוּשִׁים الحَوَاسُّ الخَمْسُ (وهي البصر والسمع والشمّ واللّمس والذوق).

חוּשְׁדָנִי ת' (־נִיִּים) ظَنِينٌ. مُرْتَابٌ. مُشْتَبِهٌ. مُنْطَوٍ عَلَى الشَّكِّ. מַבָּט חוּשְׁדָנִי نَظْرَةٌ مُسْتَرِيبَةٌ. نَظْرَةٌ تَنْطَوِي عَلَى الرِّيبَةِ وَالشَّكِّ.

חושחש ע' חַשְׁחָשׁ.

חוּשִׁי ת' (־יִּים) حِسِّيٌّ. مَلْمُوسٌ. شُعُورِيٌّ. بِالإِحْسَاسِ.

חושך ע' חֹשֶׁךְ. **חושן** ע' חֹשֶׁן.

חוּשָׁנִי ת' (־נִיִּים) ١. شَهْوَانِيٌّ. ٢. حِسِّيٌّ. إِدْرَاكِيٌّ. ٣. مَادِّيٌّ. جَسَدِيٌّ.

חוּשָׁנִיּוּת נ' ١. الفَلْسَفَةُ الحِسِّيَّةُ. ٢. حَاسِّيَّةٌ. مَادِّيَّةٌ. جَسَدِيَّةٌ. ٣. شَهْوَانِيَّةٌ.

חוֹשְׂפָנִי ת' (־נִיִּים) ١. كَاشِفٌ. تَجْرِيدِيٌّ. ٢. تَكَشُّفٌ ذَاتِيٌّ. שִׂמְלָה חוֹשְׂפָנִית فُسْتَانٌ مَفْتُوحُ الصَّدْرِ. دِيكُولْتِيه.

חוֹשְׁשָׁנִי ת' (־נִיִּים) مُتَحَسِّبٌ. مُتَوَجِّسٌ. مُتَخَوِّفٌ.

חַוַּת דַּעַת, חוות דעת נ' رَأْيٌ. تَصَوُّرٌ ע' חַוָּה.

חוֹתֵךְ תו"ז (־תְכִים) ١. قَاطِعٌ. في الهندسة: خَطٌّ قَاطِعٌ. ٢. بَاتِرٌ. ٣. حَاسِمٌ. بَاتٌّ. רְאָיָה חוֹתֶכֶת بُرْهَانٌ قَاطِعٌ. دَلِيلٌ نَاصِعٌ. إِثْبَاتٌ دَامِغٌ. שִׁנַּיִם חוֹתְכוֹת القَوَاطِعُ (الاسنان الثماني الامامية).

חוֹתְכָנִי ת' (־נִיִּים) قَاطِعٌ. قَطَّاعٌ. مَاضٍ(ي). بَتَّارٌ.

חוֹתֶלֶת נ' (־תָלוֹת) رَبْطَةُ السَّاقِ.

חוֹתָם ז' (־מוֹת) ١. خَتْمٌ ج أَخْتَامٌ. تَمْغَةٌ. دَمْغَةٌ. مُهْرٌ. ٢. عَلَامَةٌ. شِعَارٌ. ٣. أَثَرٌ. طَابَعٌ. وَقْعٌ. חוֹתַם הַמְּדִינָה شِعَارُ الدَّوْلَةِ. خَتْمُ الدَّوْلَةِ. הִטְבִּיעַ אֶת חוֹתָמוֹ עַל־ تَرَكَ أَثَرَهُ (وَقْعَهُ) عَلَى. أَحْدَثَ انْطِبَاعًا فِي. חֹמֶר חוֹתָם شَمْعُ الخَتْمِ.

חוֹתֵם ז' (־תְמִים) ١. مُوَقِّعٌ. ٢. مُشْتَرِكٌ. مُكْتَتِبٌ.

חוֹתֶמֶת נ' (־תָמוֹת) ١. خَاتَمٌ ج خَوَاتِمُ. مُهْرٌ. ٢. خَتْمٌ. بَصْمَةُ الخَتْمِ. חוֹתֶמֶת גּוּמִי خَتْمٌ مِنَ المَطَّاطِ ومجازًا: رَئِيسٌ اسْمِيٌّ. هَيْئَةٌ صُورِيَّةٌ لَا تَمْلِكُ إِلَّا المُوَافَقَةَ عَلَى القَرَارَاتِ.

חוֹתֵן ז' (־תְנִים) حَمْوٌ. حَمٌ ج أَحْمَاءٌ. عَمٌّ (ابو الزوج). خَتَنٌ ج أَخْتَانٌ.

חוֹתֶנֶת נ' (־תָנוֹת) حَمَاةٌ ج حَمَوَاتٌ (امّ الزوج). خَتَنَةٌ.

חַזָּאוּת נ' رَصْدٌ. مِهْنَةُ رَاصِدِ الأَحْوَالِ الجَوِّيَّةِ.

חַזַּאי ז' (־זָּאִים) رَاصِدٌ. مُرَاقِبُ الأَحْوَالِ الجَوِّيَّةِ.

חָזָה פ' ١. رَأَى (يَرَى). شَاهَدَ. نَظَرَ ـُ رَاقَبَ. ٢. تَنَبَّأَ. تَكَهَّنَ. חָזָה מִבְּשָׂרוֹ خَبَرَهُ بِنَفْسِهِ. أُبْتُلِيَ بِهِ شَخْصِيًّا. عَرَكَهُ ـُ بِنَفْسِهِ. חִזָּה تَكَهَّنَ (تَنَبَّأَ) بِالأَحْوَالِ الجَوِّيَّةِ. הִתְחַזָּה تَظَاهَرَ بِـ إِنْتَحَلَ (تَقَمَّصَ) شَخْصِيَّةً.

חָזֶה ז' (־זוֹת) صَدْرٌ ج صُدُورٌ. חָזֶה אֶל חָזֶה كَفَرَسَيْ رِهَانٍ. مُتَكَافِئَانِ. مُتَعَادِلَانِ (في السباق). בֵּית הֶחָזֶה القَفَصُ الصَّدْرِيُّ. עֶצֶם הֶחָזֶה عَظْمُ القَصِّ (العظم الذي يربط اضلاع الصدر). גְּדוֹלַת חָזֶה (إِمْرَأَةٌ) نَدْيَاءُ. ذَاتُ صَدْرٍ كَبِيرٍ. שְׁטוּחַת חָזֶה (إِمْرَأَةٌ) مَسْحَاءُ. إِمْرَأَةٌ صَغِيرَةُ الثَّدْيَيْنِ.

חִזּוּי, חיזוי ז' (־יִּים) ١. تَنَبُّؤٌ. تَكَهُّنٌ. بُعْدُ نَظَرٍ. وُضُوحُ الرُّؤْيَةِ. سَبْقُ الأَحْدَاثِ. ٢. رَصْدُ الأَحْوَالِ الجَوِّيَّةِ.

חָזוּי ת' (חֲזוּיִים) مُنْتَظَرٌ. مُرْتَقَبٌ. مُتَوَقَّعٌ. مُقَدَّرٌ. אִם חָזוּי לְךָ, לֹא יֵלֵךְ מִמְּךָ إِنْ كَانَ مُقَدَّرًا لَكَ لَا يَهْرُبُ مِنْكَ ومجازًا: المَكْتُوبُ عَلَى الجَبِينِ لَازِمٌ تَشُوفُهُ العَيْنُ. المكتوب ما منّوش مهروب מ'.

חָזוֹן ז' (חֶזְיוֹנוֹת) رُؤْيَا ج رُؤًى. نُبُوءَةٌ. وَحْيٌ. إِلْهَامٌ. وُضُوحُ الرُّؤْيَةِ. חֲזוֹן נִפְרָץ ظَاهِرَةٌ مَأْلُوفَةٌ (عَادِيَّةٌ). أَمْرٌ شَائِعٌ. עוֹד חָזוֹן לַמּוֹעֵד لَمْ يَحِنِ الوَقْتُ. لَمْ تَأْزَفِ السَّاعَةُ بَعْدُ. إِنَّ غَدًا لِنَاظِرِهِ قَرِيبٌ.

חִזּוּק, חיזוק ז' (־קִים) تَقْوِيَةٌ. دَعْمٌ. تَدْعِيمٌ. تَعْزِيزٌ. تَوْطِيدٌ. تَوْثِيقٌ.

חִזּוּר, חיזור ז' (־רִים) ١. طَوَافٌ. إِحَاطَةٌ. ٢. عَوْدَةٌ. رُجُوعٌ. ٣. مُلَاحَقَةُ النِّسَاءِ. مُغَازَلَةٌ.

חָזוּת נ' (־זֻיּוֹת) ١. مَظْهَرٌ ج مَظَاهِرُ. صُورَةٌ ج صُوَرٌ. سِيمَاءُ. زِيٌّ. ٢. نَظَرٌ. نَظْرَةٌ ج نَظَرَاتٌ. تَأَمُّلٌ. إِبْصَارٌ. رَمْقٌ. חֲזוּת הַכֹּל مَحَطُّ الأَنْظَارِ. أَسَاسُ الأُسُسِ. חֲזוּתוֹ מוֹכִיחַ עָלָיו ظَاهِرُهُ يَدُلُّ عَلَى بَاطِنِهِ. سِيمَاهُ عَلَى وَجْهِهِ. חֲזוּת קָשָׁה مُسْتَقْبَلٌ مُظْلِمٌ. عَاقِبَةٌ وَخِيمَةٌ.

חֲזוּתִי ת' (־יִּים) بَصَرِيٌّ. نَظَرِيٌّ. זִכָּרוֹן חֲזוּתִי ذَاكِرَةٌ بَصَرِيَّةٌ. עֲזָרִים חֲזוּתִיִּים مُعِينَاتٌ بَصَرِيَّةٌ. وَسَائِلُ إِيضَاحٍ.

חֲזָזִית נ' بَثْرٌ جِلْدِيٌّ. قِشْرَةٌ. حَبُّ الشَّبَابِ (acme).

חָזִיָּה, חזייה נ׳ (־יּוֹת) صِدْرِيَّةٌ. صُدْرَةٌ. سُوتْيَان.

חֲזִיָּה, חזייה נ׳ (־יּוֹת) تَأَمُّلٌ. تَطَلُّعٌ. رَمْقٌ. رُؤْيَةٌ. نَظَرٌ. تَحْدِيجٌ. تَحْدِيقُ النَّظَرِ.

חִזָּיוֹן, חיזיון ז׳ (חֶזְיוֹנוֹת) ١. مَنْظَرٌ ج مَنَاظِرُ. مَشْهَدٌ ج مَشَاهِدُ. ٢. ظَاهِرَةٌ ج ظَوَاهِرُ. ٣. وَهْمٌ ج أَوْهَامٌ. خَيَالٌ. חֶזְיוֹן לַיְלָה رُؤْيَا ج رُؤًى. حُلْمٌ ج أَحْلَامٌ. مَنَامٌ. חָכְמַת הַחִזָּיוֹן عِلْمُ الفَلَكِ ע׳ אַסְטְרוֹנוֹמְיָה.

חֲזִיז ז׳ (־זִים) ١. حُزْمَةٌ نَارِيَّةٌ. ٢. مُفَرْقَعٌ ج مُفَرْقَعَاتٌ. قُنْبُلَةٌ صَوْتِيَّةٌ. ٣. بَرْقٌ. חֲזִיז וּרְעָמִים بَرْقٌ وَرَعْدٌ. بَرْقٌ وَهَزِيمُ الرَّعْدِ ومجازًا: إِلَى نَارِ جَهَنَّمَ!

חֲזִיר ז׳ (־רִים) خِنْزِيرٌ ج خَنَازِيرُ. חֲזִיר בַּר عِفْرٌ. خِنْزِيرٌ بَرِّيٌّ (هِنْدِيٌّ). חֲזִיר יָם خِنْزِيرٌ غِينِيٌّ. أَرْنَبٌ رُومِيٌّ (يستعمل في التجارب العلمية). נֶזֶם זָהָב בְּאַף חֲזִיר خِزَامَةُ ذَهَبٍ فِي فِنْطِيسَةِ خِنْزِيرٍ ومجازًا: إِمْرَأَةٌ جَمِيلَةٌ لَا ذَوْقَ لَهَا.

חֲזִירָה נ׳ (־רוֹת) عَوْدَةٌ. إِيَابٌ. أَوْبَةٌ. رَجْعَةٌ.

חֲזִירוּת נ׳ ١. خَنْزَرَةٌ. غِلَظٌ. قَذَارَةٌ. جَلَافَةٌ. ٢. طَبِيعَةُ الخِنْزِيرِ.

חֲזִירִית נ׳ في الطب: خَنَازِيرِيَّةٌ. سُلُّ الغُدَّةِ اللِّنْفَاوِيَّةِ.

חֲזִית נ׳ (־תוֹת) ١. وَاجِهَةٌ ج وَاجِهَاتٌ. مُقَدَّمٌ. ٢. جَبْهَةٌ ج جَبَهَاتٌ. سَاحَةُ القِتَالِ (الوَغَى). ٣. مَسْرَحُ أَحْدَاثٍ. ٤. مَيْدَانٌ ج مَيَادِينُ. ٤. كُتْلَةٌ. تَكَتُّلٌ حِزْبِيٌّ. חֲזִית הִתְנַגְּדוּת جَبْهَةُ مُقَاوَمَةٍ. חֲזִית חַמָּה في الارصاد الجوية: كُتْلَةٌ هَوَائِيَّةٌ حَارَّةٌ. חֲזִית הַסֵּרוּב جَبْهَةُ الرَّفْضِ. חֲזִית פַּרְלָמֶנְטָרִית جَبْهَةٌ بَرْلَمَانِيَّةٌ. كُتْلَةٌ نِيَابِيَّةٌ. חֲזִית קָרָה في الارصاد الجوية: كُتْلَةٌ هَوَائِيَّةٌ بَارِدَةٌ. קַו חֲזִית خَطُّ الجَبْهَةِ (المُوَاجَهَةِ). خَطٌّ أَمَامِيٌّ.

חֲזִיתִי ת׳ (־יִּים) جَبْهَوِيٌّ. مُوَجَّهٌ نَحْوَ الجَبْهَةِ. فِي الوَاجِهَةِ.

חַזַ״ל ר״ת חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה حُكَمَاؤُنَا رَحِمَهُمُ اللهُ.

חַזָּן ז׳ (־נִים) ١. حَزَّانٌ. مُرَتِّلُ الصَّلَوَاتِ فِي دُورِ العِبَادَةِ اليَهُودِيَّةِ.

חַזָּנוּת נ׳ تَوَاشِيحُ دِينِيَّةٌ. تَرْتِيلُ الصَّلَوَاتِ اليَهُودِيَّةِ.

חָזַק פ׳ قَوِيَ - إِشْتَدَّ. عَزَّ - חָזְקוּ יָדָיו إِشْتَدَّ سَاعِدُهُ. إِسْتَقْوَى. حَافَظَ عَلَى رَبَاطَةِ جَأْشِهِ. תֶּחֱזַקְנָה יָדֶיךָ عَافَاكَ اللهُ! لِلّٰهِ دَرُّكَ! عَلَيْكَ النُّورُ! شِدْ حَيْلَكَ! חֲזַק וֶאֱמַץ تَشَدَّدْ وَتَشَجَّعْ! شِدْ حَيْلَكَ! חֲזַק וּבָרוּךְ طُوبَى لَكَ! طُوبَاكَ (تقال لمن تلا التوراة في الكنيس). חִזֵּק قَوَّى. شَدَّدَ. وَثَّقَ. وَطَّدَ. ثَبَّتَ. عَزَّزَ. مَكَّنَ. חִזֵּק מָתְנָיו إِسْتَبْسَلَ. إِسْتَجْمَعَ قُوَاهُ. הִתְחַזֵּק ١. إِسْتَجْمَعَ قُوَاهُ. إِسْتَبْسَلَ. ٢. تَقَوَّى. تَعَزَّزَ جَانِبُهُ. إِشْتَدَّ سَاعِدُهُ. הֶחֱזִיק ١. مَسَكَ - أَمْسَكَ. قَبَضَ - عَلَى. أَخَذَ - ٢. تَشَبَّثَ. تَمَسَّكَ بِـ ٣. حَوَى - إِحْتَوَى عَلَى. ٤. إِحْتَجَزَ. إِعْتَقَلَ. הֶחֱזִיק לוֹ טוֹבָה ذَكَرَ إِحْسَانَهُ لَهُ. إِعْتَرَفَ لَهُ بِالجَمِيلِ. הֶחֱזִיק מַעֲמָד صَمَدَ - ثَبَتَ أَمَامَ. قَاوَمَ. ظَلَّ صَامِدًا.

חָזָק ת׳ (חֲזָקִים) ١. قَوِيٌّ ج أَقْوِيَاءُ. شَدِيدٌ ج شِدَادٌ وَأَشِدَّاءُ. عَزِيزُ الجَانِبِ. مَتِينٌ ج مِتَانٌ. ثَابِتٌ. وَطِيدٌ. رَاسِخٌ. مُحْكَمٌ. ٢. خَطِيرٌ. مُسْتَفْحِلٌ. חֲזַק אֹפִי قَوِيُّ الشَّخْصِيَّةِ. ذُو شَخْصِيَّةٍ قَوِيَّةٍ. הָאִישׁ הֶחָזָק الرَّجُلُ القَوِيُّ. الرَّجُلُ رَقْمُ وَاحِدٍ (في هيئة). בְּיָד חֲזָקָה بِيَدٍ قَوِيَّةٍ. بِقُوَّةٍ وَبَأْسٍ. بِبُطُولَةٍ مُتَنَاهِيَةٍ.

חֹזֶק, חוזק ז׳ قُوَّةٌ. شِدَّةٌ. صَلَابَةٌ. مَتَانَةٌ. بَأْسٌ.

חֶזְקָה נ׳ (חֲזָקוֹת) ١. قُوَّةٌ. بَأْسٌ. ٢. في الجبر: قُوَّةٌ. أُسٌّ (ضرب العدد بنفسه).

חֲזָקָה נ׳ (־קוֹת) ١. مَسْكٌ. قَبْضٌ. ٢. حِيَازَةٌ. لَزْمَةٌ. إِلْتِزَامٌ. حَقُّ التَّمَلُّكِ بِمُضِيِّ المُدَّةِ. حَقُّ التَّصَرُّفِ. ٣. إِفْتِرَاضٌ. مَفْهُومٌ. חֲזָקָה עָלָיו שֶׁ־ مِنَ المُؤَكَّدِ أَنَّهُ. בְּחֶזְקַת־ بِمَثَابَةِ. بِحُكْمِ. بِاعْتِبَارِ. הֶעֱמִיד דָּבָר עַל חֶזְקָתוֹ وَضَعَ الأَمْرَ فِي نِصَابِهِ. أَعَادَ الوَضْعَ إِلَى حَالَتِهِ.

חָזַר פ׳ ١. عَادَ - رَجَعَ - إِرْتَدَّ. إِنْقَلَبَ. قَفَلَ - رَاجِعًا. بَاءَ - ٢. عَاوَدَ. كَرَّرَ. ٣. חָזַר בּוֹ عَدَلَ - عَنْ. نَدِمَ - عَلَى. أَقْلَعَ عَنْ. חָזַר חֲלִילָה كَرَّرَ. تَكَرَّرَ. عَاوَدَ المَرَّةَ بَعْدَ الأُخْرَى. חָזַר בְּיָדַיִם רֵיקוֹת عَادَ صِفْرَ اليَدَيْنِ. عَادَ خَالِيَ الوِفَاضِ. عَادَ بِخُفَّيْ حُنَيْنٍ. חָזַר בִּתְשׁוּבָה تَابَ - ثَابَ - آبَ - إِلَى. إِرْعَوَى عَنْ. صَارَ مُتَدَيِّنًا. חָזַר כְּלְעֻמַּת שֶׁבָּא عَادَ مِنْ حَيْثُ أَتَى. عَادَ بِخُفَّيْ حُنَيْنٍ. חָזַר לְאֵיתָנוֹ عَادَ إِلَى صَوَابِهِ. ثَابَ إِلَى رُشْدِهِ. إِسْتَعَادَ صِحَّتَهُ. חָזַר לְסוּרוֹ عَادَ إِلَى عَادَتِهِ السَّيِّئَةِ. عَادَتْ حَلِيمَةُ لِعَادَتِهَا القَدِيمَةِ. חוֹזֵר חֲלִילָה دَوَّارٌ. دَوَالَيْكَ. אוֹר חוֹזֵר في الفيزياء: ضَوْءٌ مُنْعَكِسٌ. شُعَاعٌ مُنْكَسِرٌ. טָעוּת לְעוֹלָם חוֹזֶרֶת مَا عَدَا السَّهْوَ وَالخَطَأَ. الغَلَطُ وَالسَّهْوُ مَرْجُوعَانِ. חִזֵּר ١. طَافَ - تَرَدَّدَ عَلَى. ٢. لَاحَقَ. رَاوَدَ. غَازَلَ. خَطَبَ وُدَّ. חִזֵּר עַל הַפְּתָחִים لَفَّ عَلَى الأَبْوَابِ. تَسَوَّلَ. إِسْتَجْدَى. كَدَّى. הֶחֱזִיר ١. أَعَادَ. رَجَعَ. أَرْجَعَ. رَدَّ - ٢. عَكَسَ - الضَّوْءَ. הֶחֱזִיר לְאֵיתָנוֹ عَافَى. شَافَى. أَعَادَ إِلَى رُشْدِهِ (صَوَابِهِ). הֶחֱזִיר לוֹ שָׁלוֹם رَدَّ لَهُ السَّلَامَ (التَّحِيَّةَ). رَدَّ التَّحِيَّةَ بِمِثْلِهَا. הֶחֱזִירוֹ לְמוּטָב هَدَاهُ إِلَى الطَّرِيقِ الصَّحِيحِ. أَعَادَهُ إِلَى الصِّرَاطِ المُسْتَقِيمِ.

חֲזָרָה נ׳ (־רוֹת) ١. عَوْدَةٌ. رُجُوعٌ. إِيَابٌ. ٢. تَكْرَارٌ. إِسْتِظْهَارٌ. ٣. مُرَاجَعَةٌ. חֲזָרָה כְּלָלִית إِعَادَةٌ عَامَّةٌ. تَجْرِبَةٌ عَامَّةٌ. بْرُوفَةٌ (قبل افتتاح الحفلة).

חֲזַרְזִיר ז׳ (־רִים) خِنْزِيرٌ صَغِيرٌ. خِنَّوْصٌ (وهو ولد الخنزير).

חֲזַרְזַר ז׳ (־זָרִים) رِيبَاس. كِشْمِش (ثمرة تشبه العنبة، ribes).

חִזְרָן Ar. ז׳ (־נִים) خَيْزُرَانٌ. القَصَبُ الهِنْدِيُّ ע׳ בַּמְבּוּק.

חֲזֶרֶת נ׳ في النبات: الفُجْلُ. الفُجْلُ البَرِّيُّ. جِرْجَارٌ.

חַזֶּרֶת נ׳ في الطب: نُكَافٌ. إِلْتِهَابُ الغُدَّةِ النَّكَفِيَّةِ (mumps). أَبُو كُعَيْب.

חָח ז׳ (חַחִים) ١. خِزَامٌ (حلقة يُربط بها زمام الحيوان). ٢. زُجُّ الرُّمْحِ.

חַט ז׳ (חִטִּים) ١. قَاطِعَةٌ ج قَوَاطِعُ. نَابٌ ج أَنْيَابٌ. ٢. آلَةٌ قَاطِعَةٌ.

חֵטְא ז׳ (חֲטָאִים) خَطِيئَةٌ ج خَطَايَا. ذَنْبٌ ج ذُنُوبٌ. إِثْمٌ ج آثَامٌ. مَعْصِيَةٌ.

הַחֵטְא הַקַּדְמוֹן الخَطِيئَةُ الأُولَى. خَطِيئَةُ آدَمَ ومجازًا: أَسَاسُ الخَطَايَا. הוֹסִיף חֵטְא עַל פֶּשַׁע زَادَ ضَغْثًا عَلَى إِبَّالَةٍ. زَادَ الخَلُّ بَلاًّ. הִכָּה עַל חֵטְא إِعْتَرَفَ بِالذَّنْبِ. نَدِمَ عَلَى مَا جَنَتْ يَدَاهُ. נָשָׂא חֶטְאוֹ نَالَ (أَخَذَ) جَزَاءَهُ. تَحَمَّلَ عَوَاقِبَ ذَنْبِهِ.

חָטָא פ' ١. خَطِئَ ـَ أَخْطَأَ. وَقَعَ (يَقَعُ) فِي خَطَإٍ. ٢. أَذْنَبَ. أَجْرَمَ. אֵינוֹ חוֹטֵא לָאֱמֶת لاَ يَعْدُو الحَقِيقَةَ. وَالحَقُّ يُقَالُ. חִטֵּא طَهَّرَ. عَقَّمَ. نَظَّفَ. הֶחֱטִיא ١. أَخْطَأَ. ضَلَّلَ. أَوْقَعَ فِي خَطَإٍ. הֶחֱטִיא אֶת הַמַּטָּרָה أَخْطَأَ الهَدَفَ. أَطَاشَ الهَدَفَ. חוֹטֵא וּמַחֲטִיא אֶת הָרַבִּים ضَالٌّ وَمُضَلِّلٌ. أَخَذَتْهُ العِزَّةُ بِالإِثْمِ.

חַטָּאת נ' (־אוֹת) ١. خَطِيئَةٌ ע' חֵטְא. ٢. قُرْبَانُ الكَفَّارَةِ عَنِ الذَّنْبِ.

חָטַב פ' حَطَبَ ـِ إِحْتَطَبَ. جَمَعَ الحَطَبَ. חִטֵּב نَحَتَ ـِ حَفَرَ ـِ مَثَّلَ (تمثالاً). أَكْسَبَ شَكْلاً. صَمَّمَ. ٢. خَطَبَ ـُ مَدَحَ ـَ חֻטַּב نُحِتَ. حُفِرَ. نُقِشَ ومجازًا: جُعِلَ لَهُ قَوَامٌ جَمِيلٌ.

חִטָּה, חיטה נ' (־טִּים) قَمْحٌ. حِنْطَةٌ. بُرٌّ. חִטָּה מְלֵאָה قَمْحٌ صُلْبٌ (القمح مع قشرته).

חָטוּב ת' (חֲטוּבִים) ١. مُحْتَطَبٌ. مُقْتَطَعٌ. ٢. حَسَنُ القَوَامِ. رَشِيقٌ. أَهْيَفُ ج هِيفٌ נ' هَيْفَاءُ.

חִטּוּב, חיטוב ז' (־בִים) نَحْتٌ. حَفْرٌ. نَقْشٌ (لصنع التماثيل).

חִטּוּט, חיטוט ז' (־טִים) ١. نَبْشٌ. حَفْرٌ. نَكْشٌ. ٢. حَكٌّ. حَتٌّ. ٣. نَبْشٌ فِي صَغَائِرِ الأُمُورِ.

חֲטוֹטֶרֶת ז' (־רִים) أَحْدَبُ ج أَحْدَابٌ وحُدْبٌ נ' حَدْبَاءُ. مُحَرْدَبٌ ע' גִּבֵּן.

חֲטוֹטְרָה, חֲטוֹטֶרֶת נ' (־טָרוֹת) حَدَبَةٌ. سَنَامٌ ج أَسْنِمَةٌ.

חִטּוּי, חיטוי ז' تَعْقِيمٌ. تَطْهِيرٌ.

חָטוּף תו"ז (חֲטוּפִים) ١. مَخْطُوفٌ. مُخْتَطَفٌ (شخص). ٢. سَرِيعٌ. خَاطِفٌ (نظرة مثلاً). ذَرِيعٌ (موت). ٢. مُشَكَّلٌ بِعَلاَمَةِ חֲטָף (مثل. الحَرْفُ ע فِي كَلِمَةِ יַעֲקֹב) ע' חֲטָף. חֲטוּפוֹת תה"פ بِسُرْعَةٍ مُتَنَاهِيَةٍ. عَلَى عَجَلٍ. מִיתָה חֲטוּפָה مَوْتٌ خَاطِفٌ (ذَرِيعٌ). مَوْتٌ مُفَاجِئٌ. בִּקּוּר חָטוּף زِيَارَةٌ خَاطِفَةٌ. زِيَارَةٌ قَصِيرَةٌ جِدًّا.

חִטֵּט, חיטט פ' ١. نَبَشَ. نَكَشَ ـُ ٢. خَدَشَ ـِ خَمَشَ ـِ ٣. دَقَّقَ فِي التَّفْتِيشِ. تَدَخَّلَ فِي صَغَائِرِ الأُمُورِ.

חָטָט ז' (חֲטָטִים) حَطَاطَةٌ (بثر في الوجه) ج حَطَاطٌ. بَثْرَةٌ ج بُثُورٌ.

חַטְטָן תו"ז (־נִים) ١. نَبَّاشٌ. مُنَقِّرٌ. نَكَّاشٌ. نَقَّابٌ. ٢. مَنْ يَهْتَمُّ بِالتَّفَاصِيلِ أَوْ بِصَغَائِرِ الأُمُورِ.

חַטְטָנוּת נ' ١. نَبْشٌ. حَفْرٌ. نَكْشٌ. ٢. إِهْتِمَامٌ بِالتَّفَاصِيلِ.

חַטֶּטֶת נ' في الطب: مَرَضُ الحَطَاطِ. دُمَّالٌ. الطَّفْحُ الدُّمَّلِيُّ.

חֲטִיבָה נ' (־בוֹת) ١. حَطْبٌ. إِحْتِطَابٌ. جَمْعُ الحَطَبِ. ٢. قَالِبٌ ج قَوَالِيبُ. تَقْطِيعٌ ج تَقَاطِيعُ. ٣. كُتْلَةٌ ج كُتَلٌ. ٤. في الجيش: لِوَاءٌ ج أَلْوِيَةٌ ولِوَاءَاتٌ. وَحْدَةٌ عَسْكَرِيَّةٌ تَتَأَلَّفُ مِنْ ثَلاَثِ كَتَائِبَ (brigade). חֲטִיבָה עֶלְיוֹנָה مَدْرَسَةٌ ثَانَوِيَّةٌ (ما بعد الإعدادية). חֲטִיבַת בֵּינַיִם مَدْرَسَةٌ إِعْدَادِيَّةٌ. مَدْرَسَةٌ مُتَوَسِّطَةٌ. חֲטִיבַת חִי"ר (חֵיל רַגְלִים) في الجيش: لِوَاءُ مُشَاةٍ. חֲטִיבַת פָּרָשִׁים مَفْرَزَةٌ مِنَ الفُرْسَانِ. وَحْدَةُ خَيَّالَةٍ. سَوَارِي. חֲטִיבַת צַנְחָנִים لِوَاءُ جُنُودٍ مِظَلاَّتٍ. لِوَاءُ مِظَلِّيِّينَ. חֲטִיבַת שִׁרְיוֹן لِوَاءُ مُدَرَّعَاتٍ. בַּחֲטִיבָה אַחַת دُفْعَةً وَاحِدَةً. مَرَّةً وَاحِدَةً. فِي آنٍ وَاحِدٍ. מְפַקֵּד חֲטִיבָה (מַחְ"ט) قَائِدُ لِوَاءٍ.

חֲטִיבָתִי ת' (־יִּים) لِوَائِيٌّ.

חָטִיף ז' (־פִים) مُسَلِّيَاتٌ. نَقَارِش. مَا يُؤْكَلُ عَلَى الوَاقِفِ.

חֲטִיפָה נ' (־פוֹת) ١. خَطْفٌ. تَلَقُّفٌ. إِلْتِقَافٌ. إِنْتِزَاعٌ. ٢. إِخْتِطَافٌ (طائرة مثلاً). בַּחֲטִיפָה תה"פ خَطْفًا. إِخْتِطَافًا. سَرِيعًا. بِسُرْعَةٍ.

חֹטֶם, חוטם ז' (חֳטָמִים) ١. خَطْمٌ ج خُطُومٌ. أَنْفٌ ج أُنُوفٌ. مِنْخَارٌ ج مَنَاخِيرُ. ٢. خُرْطُومٌ ج خَرَاطِيمُ. مُقَدَّمُ إِنَاءٍ. بُوزٌ. מִתַּחַת לְחָטְמוֹ مجازًا: تَحْتَ سَمْعِهِ وَبَصَرِهِ. قَرِيبٌ مِنْهُ. גֵּרֵף מֵחָטְמוֹ, גֵּרֵף אֶת חָטְמוֹ مَخَطَ ـُ تَمَخَّطَ. דָּחַק (דָּחַף) חָטְמוֹ בְּ־ دَسَّ أَنْفَهُ فِي. تَدَخَّلَ بِمَا لاَ يَعْنِيهِ. זָקַף אֶת חָטְמוֹ رَفَعَ أَنْفَهُ (غطرسةً). شَمَخَ بِأَنْفِهِ. تَكَبَّرَ. עִקֵּם (עִקֵּם) חָטְמוֹ مجازًا: لَوَى بُوزَهُ. أَعْرَبَ عَنِ اشْمِئْزَازِهِ.

חַטְמִית נ' (־יוֹת) خِطْمِيٌّ. خُطْمِيَّةٌ. خُبَّازِيٌّ بَرِّيٌّ (زهر من فصيلة الخبازيات، althea).

חָטַף פ' ١. خَطِفَ ـَ إِخْتَطَفَ. تَلَقَّفَ. ٢. نَتَشَ ـِ نَشَلَ ـِ إِنْتَشَلَ. إِنْتَزَعَ عَنْوَةً. ٣. عَجَّلَ. أَسْرَعَ. ٤. סל' تَلَقَّى الضَّرَبَاتِ. חָטַף שִׂיחָה أَجْرَى مُحَادَثَةً خَاطِفَةً. חָטַף שֵׁנָה غَفَا ـُ نَعَسَ ـُ نَامَ نَوْمًا خَفِيفًا سَرِيعًا. נֶחְטַף ١. خُطِفَ. أُخْتُطِفَ. ٢. نُشِلَ. أُنْتُشِلَ. أُنْتُزِعَ بِسُرْعَةٍ. הֶחְטִיף סל' أَشْبَعَ ضَرْبًا. إِنْهَالَ بِالضَّرْبِ. أَهْوَى بِالضَّرْبِ.

חֲטָף ז' (־פִים) في القواعد: سُكُونٌ مُتَحَرِّكٌ (اي حركة مع ساكن على نفس الحرف من حروف الحلق وهي אהח"ע فتخطف الحركة. يأتي السكون المتحرك مع פַּתָּח ويسمى חֲטַף פַּתָּח (ֲ) ومع קָמָץ ويسمى חֲטַף קָמָץ (ֳ) ومع סֶגּוֹל ويسمى חֲטַף סֶגּוֹל (ֱ) دلالة على وجوب خطف الحرف مثل: עֲשֵׂה, חֳדָשִׁים).

חַטְּפִית נ' (־יוֹת) خَاطِفُ الذُّبَابِ (طائر، flycatcher).

חַטְפָן תו"ז (־נִים) ١. خَطَّافٌ. نَشَّالٌ. ٢. خَطَّافُ الأَوْلاَدِ.

חֹטֶר, חוטר ז' (חֲטָרִים) ١. فَسِيلَةٌ ج فَسَائِلُ. فَرْعُ النَّخْلَةِ. ٢. عَصًا ج عُصِيٌّ.

٢. سَلِيلٌ. نَجْلٌ ج أَنْجَالٌ. חֹטֶר מִגֶּזַע- سَلِيلُ آلِ (فلان). نَجْلُ عَائِلَةٍ كَرِيمَةِ النَّسَبِ.

חֻטְרָא, חוטרא عَصًا ע' מַקֵּל.

חַי תו"ז (־יִּים) ١. حَيٌّ ج أَحْيَاءٌ. عَائِشٌ. عَلَى قَيْدِ الحَيَاةِ. حَيٌّ يُرْزَقُ. ٢. نَشِطٌ. يَقِظٌ. فَعَّالٌ. ٣. نِيءٌ. طَرِيٌّ. طَازَجٌ. חַי אֲנִי, חֵי נַפְשִׁי, חֵי רֹאשִׁי قَسَمًا بِحَيَاتِي. بِذِمَّتِي. لَعَمْرِي. חַי ה' أُقْسِمُ بِاللّٰهِ (العلي العظيم). تَاللّٰهِ. أَيْمُنُ اللّٰهِ. חַי וּבוֹעֵט حَيٌّ يُرْزَقُ. مَلِيءٌ بِالنَّشَاطِ. חַי וְקַיָּם حَيٌّ يُرْزَقُ. عَلَى قَيْدِ الحَيَاةِ. אַלְמָנָה חַיָּה مُعَلَّقَةٌ ע' עָגוּן, עֲגוּנָה. בָּשָׂר חַי ١. لَحْمٌ نِيءٌ (غَيْرُ مَطْبُوخٍ). ٢. وَرَمٌ ج أَوْرَامٌ. نُدْبَةٌ ج نُدَبٌ. דֻּגְמָה חַיָּה نَمُوذَجٌ حَيٌّ. مِثَالٌ مَحْسُوسٌ. יָרָק חַי خَضْرَاوَاتٌ طَازِجَةٌ (طَازَة). خَضْرَاوَاتٌ غَيْرُ مَطْبُوخَةٍ. לֶחֶם חַי خُبْزُ القَمْحِ (دون إخراج قشرته). לָשׁוֹן חַיָּה لُغَةٌ حَيَّةٌ مُتَدَاوَلَةٌ. لُغَةُ الكَلَامِ. اللُّغَةُ الدَّارِجَةُ (خلاف لغة الكتب). מַיִם חַיִּים مَاءُ اليَنَابِيعِ. مَاءُ الآبَارِ. מֶשֶׁק חַי الثَّرْوَةُ الحَيَوَانِيَّةُ. סִיד חַי الجِيرُ الحَيُّ. حَجَرٌ كِلْسِيٌّ (لم يُطفأ بالماء). הָרוּחַ הַחַיָּה الرُّوحُ المُحَرِّكَةُ. القُوَّةُ الدَّافِعَةُ (من وراء مشروع). שִׁדּוּר חַי (יָשִׁיר) بَثٌّ مُبَاشِرٌ. إِرْسَالٌ عَلَى الهَوَاءِ. אֵיבָר מִן הַחַי ע' אֵיבָר. כֹּה לֶחָי ١. حُيِّيتَ! أَحْيَاكَ اللّٰهُ. بِصِحَّتِكَ! ٢. تَمَنِّيَاتِي لَكَ! כָּעֵת חַיָּה فِي نَفْسِ المَوْعِدِ مِنَ السَّنَةِ القَادِمَةِ.

חַיָּב, חייב ת' (־בִים) ١. مُلْزَمٌ بِـ. مُجْبَرٌ عَلَى. مُضْطَرٌّ إِلَى. مُرْغَمٌ عَلَى. ٢. مُسْتَوْجِبٌ. مُقْتَضٍ(ي). مُتَرَتِّبٌ عَلَيْهِ. ٣. مَدِينٌ. مَدْيُونٌ. مَلْزُومٌ بِدَفْعٍ. ٤. مَحْكُومٌ عَلَيْهِ. مُذْنِبٌ. مَدِينٌ. חַיַּב גִּיּוּס مُكَلَّفٌ بِالخِدْمَةِ العَسْكَرِيَّةِ. חַיַּב מִיתָה يَسْتَحِقُّ المَوْتَ (الإِعْدَامَ). חַיַּב מַס مُكَلَّفٌ بِدَفْعِ الضَّرِيبَةِ.

חִיֵּב, חֻיַּב, הִתְחַיֵּב ע' (חוב).

חיבה ע' חִבָּה. **חיבוב** ע' חִבּוּב.

חיבול ע' חִבּוּל. **חיבוץ** ע' חִבּוּץ.

חיבוק ע' חִבּוּק. **חיבור** ע' חִבּוּר.

חִיֵּג, חייג פ' أَدَارَ (قرصَ التلفون). إِتَّصَلَ هَاتِفِيًّا.

חַיָּגָן, חייגן ז' (־נִים) تِلِفُونٌ آلِيٌّ. تِلِفُونٌ أُوتُومَاتِيكِيٌّ.

חיגר ע' חִגֵּר.

חִידָה נ' (־דוֹת) ١. لُغْزٌ (لَغْزٌ) ج أَلْغَازٌ. أُحْجِيَّةٌ ج أَحَاجٍ(ي). حَزُّورَةٌ ج حَوَازِيرُ. ٢. مُعَمًّى ج مُعَمَّيَاتٌ. مُسْتَغْلَقٌ. ٤. سِرٌّ ج أَسْرَارٌ. غُمُوضٌ. אִישׁ חִידוֹת رَجُلٌ غَامِضٌ. أَمْرُهُ عَجِيبٌ.

חידוד ע' חִדּוּד.

חִידוֹן ז' (־נִים) إِخْتِبَارٌ. مَجْمُوعَةُ أَسْئِلَةٍ تَسْتَهْدِفُ امْتِحَانَ المَعْلُومَاتِ فِي مَوْضُوعٍ مُعَيَّنٍ. مُبَارَاةٌ (فِي المَعْلُومَاتِ). مُسَابَقَةٌ. חִידוֹן מוּזִיקָלִי مُسَابَقَةٌ مُوسِيقِيَّةٌ. חִידוֹן הַקֻּרְאָן مُسَابَقَةٌ فِي مَعْرِفَةِ القُرْآنِ الكَرِيمِ.

חידוש ע' חִדּוּשׁ. **חידלון** ע' חִדָּלוֹן.

חַיְדַּק, חיידק ז' (־קִים) جُرْثُومَةٌ ج جَرَاثِيمُ. مِيكْرُوبٌ ج مِيكْرُوبَاتٌ. أُنْبُوبِيَّةٌ. بَكْتِيرْيَا.

חידקל ע' חִדֶּקֶל.

חָיָה פ' ١. حَيِيَ ـَ. عَاشَ ـِ. بَقِيَ ـَ عَلَى قَيْدِ الحَيَاةِ. ٢. إِعْتَاشَ عَلَى. إِرْتَزَقَ مِنْ. ٣. إِنْتَعَشَ. تَعَافَى. شُفِيَ. יְחִי! يَحْيَا! يَعِيشُ! هُتَافٌ بِحَيَاةِ (زعيم مثلاً). فَلْيَحْيَ! כֹּה אֶחְיֶה بِحَيَاتِي. لَعَمْرِي. بِذِمَّتِي. بِشَرَفِي. שֶׁיִּחְיֶה, שֶׁתִּחְיֶה مَدَّ اللّٰهُ فِي عُمْرِهِ (عُمْرِكَ). أَطَالَ اللّٰهُ عُمْرَهُ (عُمْرَكَ). לֹא עַל הַלֶּחֶם לְבַדּוֹ יִחְיֶה הָאָדָם لَيْسَ بِالخُبْزِ وَحْدَهُ يَحْيَا الإِنْسَانُ ومجازًا: لِلإِنْسَانِ ضَرُورَاتٌ رُوحِيَّةٌ بِالإِضَافَةِ إِلَى ضَرُورَاتِهِ المَادِّيَّةِ. חִיָּה ١. حَيَّا. أَحْيَا. أَبْقَى عَلَى قَيْدِ الحَيَاةِ. ٢. بَعَثَ ـَ. أَقَامَ مِنَ المَوْتِ. ٣. أَنْهَضَ. أَنْعَشَ. מְחַיֶּה נְפָשׁוֹת مُنْعِشٌ. مُمْتِعٌ جِدًّا. הֶחֱיָה ١. أَحْيَا. بَعَثَ فِيهِ رُوحَ الحَيَاةِ. ٢. حَيَّا. نَجَّى. ٣. أَنْعَشَ. مَتَّعَ. הֶחֱיָה אֶת נַפְשׁוֹ أَنْعَشَ. بَعَثَ فِيهِ رُوحَ الحَيَاةِ. أَعَادَ إِلَيْهِ الحَيَاةَ. הֶחֱיָה אֶת הַשְּׁמָמָה أَحْيَا القَفْرَ. عَمَّرَ الصَّحْرَاءَ. أَحْيَا الزَّرْعَ وَالضَّرْعَ. שֶׁהֶחֱיָנוּ بِدَايَةُ دُعَاءِ الشُّكْرِ يَقُولُهُ اليَهُودِيُّ شَاكِرًا اللّٰهَ تَعَالَى فِي بِدَايَةِ كُلِّ شَيْءٍ مِثْلَ بَوَاكِيرِ الطَّعَامِ وَبِدَايَةِ الأَعْيَادِ الخ. وَالدُّعَاءُ الكَامِلُ هُوَ: בָּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה تَبَارَكَ الرَّبُّ إِلٰهُنَا مَالِكُ الدُّنْيَا الَّذِي أَحْيَانَا وَمَدَّ حَيَاتَنَا وَأَوْصَلَنَا إِلَى هٰذَا الوَقْتِ.

חַיָּה נ' (־יּוֹת) ١. حَيَوَانٌ ج حَيَوَانَاتٌ. حَيَوَانٌ بَرِّيٌّ. وَحْشٌ ج وُحُوشٌ. ٢. الحَيَوَانُ (اسم عام لجميع الحيوانات). ٣. رُوحٌ. مُهْجَةٌ. חַיָּה רָעָה حَيَوَانَاتٌ مُفْتَرِسَةٌ. وَحْشٌ مُفْتَرِسٌ. חַיַּת מַחְמָד حَيَوَانٌ بَيْتِيٌّ أَلِيفٌ. حَيَوَانٌ مُدَلَّلٌ (pet). חַיּוֹת בְּרֵאשִׁית الحَيَوَانَاتُ المُنْقَرِضَةُ أَوِ الآبِدَةُ (كالدِينَاصور).

חִיּוּב ז' (־בִים) ١. إِلْزَامٌ. تَكْلِيفٌ. فَرْضٌ. إِجْبَارٌ. قَسْرٌ. ٢. إِيجَابٌ (عكس سلب). ٣. إِدَانَةٌ. تَجْرِيمٌ. ٤. تَسْجِيلٌ عَلَى حِسَابٍ. בְּחִיּוּב תה"פ بِالإِيجَابِ. إِيجَابًا. بِالتَّأْكِيدِ. بِالقَبُولِ (بِالقَبُول).

חִיּוּבִי ת' (־יִּים) ١. إِيجَابِيٌّ. إِثْبَاتِيٌّ. غَيْرُ سَلْبِيٍّ. ٢. ضَرُورِيٌّ. مَقْبُولٌ. ٣. نَعَمْ. אָדָם חִיּוּבִי رَجُلٌ إِيجَابِيٌّ. شَخْصٌ نَزِيهٌ. חַשְׁמַל חִיּוּבִי شِحْنَةٌ مُوجَبَةٌ غَيْرُ سَالِبَةٍ. יַחַס חִיּוּבִי مُعَامَلَةٌ إِيجَابِيَّةٌ. تَصَرُّفٌ لَائِقٌ. מִסְפָּר חִיּוּבִי في الحساب: عَدَدٌ مُوجَبٌ. عَدَدٌ أَكْبَرُ مِنَ الصِّفْرِ. קֹטֶב חִיּוּבִי في الكهرباء: قُطْبٌ مُوجَبٌ.

חִיּוּבִיּוּת נ' إِيجَابِيَّةٌ. جَانِبٌ إِيجَابِيٌّ.

חִיּוּג ז' (־גִים) إِدَارَةُ قُرْصِ التِّلِفُونِ. إِتِّصَالٌ هَاتِفِيًّا. חִיּוּג חוֹזֵר زِرُّ الاتِّصَالِ الْمُتَكَرِّرِ. חִיּוּג יָשִׁיר إِتِّصَالٌ هَاتِفِيٌّ مُبَاشِرٌ.

חיווי ע' חִוּוּי. **חיוור** ע' חִוּוֹר, חִוֵּר.

חִיּוּךְ ז' (־כִים) إِبْتِسَامَةٌ ج إِبْتِسَامَاتٌ. تَبَسُّمٌ. חִיּוּךְ מְאֻלָּץ إِبْتِسَامَةٌ قَهْرِيَّةٌ. إِبْتِسَامَةٌ مُفْتَعَلَةٌ. תֵּן חִיּוּךְ סל' لاَ تَنْزَعِجْ! إِضْحَكْ شوَيَّةْ! وَلاَ يَهِمَّكْ!

חִיּוּל ז' تَجْنِيدٌ. تَسْجِيلٌ فِي خِدْمَةِ الْعَلَمِ.

חִיּוּנִי ת' (־נִיִּים) ١. حَيَوِيٌّ. ضَرُورِيٌّ. جَوْهَرِيٌّ. لاَزِمٌ. وَاجِبٌ. ٢. نَشِطٌ.

חִיּוּנִיּוּת נ' حَيَوِيَّةٌ. ضَرُورَةٌ قُصْوَى. لُزُومٌ. نَشَاطٌ.

חִיּוּת נ' ١. حَيَاةٌ. ٢. حَيَوِيَّةٌ. نَشَاطٌ. نُبُوضٌ بِالْحَيَاةِ.

חיזוי ע' חִזּוּי. **חיזוק** ע' חִזּוּק.

חיזור ע' חִזּוּר. **חיזיון** ע' חִזָּיוֹן.

חַיְזָר ז' (־רִים) كَائِنٌ فَضَائِيٌّ.

חַיְזֶרַע ז' حَيَوَانٌ مَنَوِيٌّ.

חַיָּט, חייט ז' (־טִים) خَيَّاطٌ. دَرْزِيٌّ. تَرْزِيٌّ.

חִיֵּט, חייט פ' خَاطَ ـ خَيَّطَ. دَرَزَ ـ. خَاطَ الْمَلاَبِسَ.

חיטה ע' חִטָּה. **חיטוב** ע' חִטּוּב.

חיטוט ע' חִטּוּט. **חיטוי** ע' חִטּוּי.

חַיָּטוּת, חייטות נ' خِيَاطَةٌ. فَنُّ الْخِيَاطَةِ. شُغْلُ الإِبْرَةِ.

חייב ע' חַיָּב. **חייגן** ע' חַיְגָן.

חיידק ע' חַיְדַּק. **חייה** ע' חַיָּה.

חייך ע' חִיֵּךְ. **חייל** ע' חַיָּל.

חַיִּים ז"ר ١. حَيَاةٌ. عَيْشٌ. وُجُودٌ. ٢. عُمْرٌ ج أَعْمَارٌ. مَدَى حَيَاةٍ. לְחַיִּים! بِصِحَّتِكَ! بِحَيَاتِكَ! (نَشْرَبُ) نَخْبَ صِحَّتِكَ! חַיֶּיךָ! وَحَيَاتِكَ! وَحَقَّكَ! بِذِمَّتِكَ! חַיֵּי יוֹם־יוֹם الْحَيَاةُ الْيَوْمِيَّةُ. חַיֵּי נִשּׂוּאִין الْحَيَاةُ الزَّوْجِيَّةُ. חַיֵּי שָׁעָה الْحَيَاةُ الْعَاجِلَةُ. مُتَعُ حَيَاةِ السَّاعَةِ. אֹרַח חַיִּים طِرَازُ مَعِيشَةٍ ע' אֹרַח. בִּטּוּחַ חַיִּים التَّأْمِينُ عَلَى الْحَيَاةِ ע' בִּטּוּחַ. בֵּית חַיִּים מجازًا: مَقْبَرَةٌ ج مَقَابِرُ. جَبَّانَةٌ. בַּעַל חַיִּים حَيَوَانٌ. الْحَيَوَانَاتُ. צַעַר בַּעֲלֵי חַיִּים الرِّفْقُ بِالْحَيَوَانِ. מִפְעַל חַיִּים مَجْهُودُ الْعُمْرِ. סַם חַיִּים إِكْسِيرُ الْحَيَاةِ. تِرْيَاقٌ. סִפּוּר חַיִּים, פָּרָשַׁת חַיִּים تَرْجَمَةُ (سِيرَةُ) حَيَاةٍ ע' בִּיּוֹגְרַפְיָה. עֵץ חַיִּים شَجَرَةُ الْحَيَاةِ. شَجَرَةُ الْجَنَّةِ الَّتِي مَنْ يَأْكُلْ مِنْ ثِمَارِهَا يَعِيشُ إِلَى الأَبَدِ. חַיָּיו תְּלוּיִים לוֹ מִנֶּגֶד هُوَ مُعَلَّقٌ بَيْنَ الْحَيَاةِ وَالْمَوْتِ. יָרַד לְחַיֵּי פְּלוֹנִי نَغَّصَ حَيَاةَ فُلاَنٍ. كَدَّرَ عَيْشَهُ. ضَايَقَهُ. עָשָׂה חַיִּים סל' تَمَتَّعَ بِالْحَيَاةِ. شَافَ دُنْيَا. שָׁבַק חַיִּים לְכָל חַי مَضَى (رَاحَ) فِي ذِمَّةِ اللهِ. طَوَاهُ الْمَنُونُ ע' שָׁבַק. שָׁתָה לְחַיֵּי פְּלוֹנִי شَرِبَ نَخْبَ فُلاَنٍ.

חייעד ע' חַיְעָד. **חיישן** ע' חַיְשָׁן.

חייתי ע' חַיָּתִי.

חִיֵּךְ, חייך פ' بَسَمَ ـ تَبَسَّمَ. إِبْتَسَمَ. הִתְחַיֵּךְ ١. تَبَسَّمَ. إِفْتَرَ ثَغْرُهُ عَنِ ابْتِسَامَةٍ. ٢. مجازًا: إِنْشَرَحَ صَدْرُهُ. إِغْتَبَطَ.

חיכה ע' חִכָּה. **חיכוך** ע' חִכּוּךְ.

חַיְּכָן תו"ז (־נִים) بَسَّامٌ. مِبْسَامٌ. بَشُوشٌ. طَلْقُ الْوَجْهِ. مُنْفَرِجُ الأَسَارِيرِ.

חַיִל ז' (חֲיָלִים, חֲיָלוֹת) ١. حَوْلٌ. قُوَّةٌ. بَأْسٌ. بُطُولَةٌ. شَجَاعَةٌ. ٢. جَيْشٌ ج جُيُوشٌ. سِلاَحٌ (في الجيش) ج أَسْلِحَةٌ. חֵיל הָאֲוִיר سِلاَحُ الْجَوِّ. חֵיל הַהַנְדָּסָה سِلاَحُ الْهَنْدَسَةِ. חֵיל חָלוּץ طَلِيعَةُ الْجَيْشِ. رَبِيئَةٌ ج رَبَايَا. חֵיל הַחִמּוּשׁ سِلاَحُ الذَّخِيرَةِ وَالْمُهِمَّاتِ. سِلاَحُ الأَسْلِحَةِ وَالذَّخِيرَةِ. سِلاَحُ التَّسْلِيحِ. חֵיל הַיַּבָּשָׁה الْقُوَّاتُ الْبَرِّيَّةُ. חֵיל הַיָּם سِلاَحُ الْبَحْرِيَّةِ. חֵיל הַמּוֹדִיעִין سِلاَحُ الاسْتِخْبَارَاتِ (الْمُخَابَرَاتِ). חֵיל הַמִּלּוּאִים جَيْشُ (قُوَّاتُ) الاحْتِيَاطِ. الرَّدِيفُ. חֵיל מַצָּב حَامِيَةٌ. חֵיל הַקֶּשֶׁר سِلاَحُ الإِشَارَةِ. חֵיל הָרַגְלִים سِلاَحُ الْمُشَاةِ. عَسْكَرُ الْمُشَاةِ. الْبَيَادَةُ. חֵיל הָרְפוּאָה سِلاَحُ الْخِدَمَاتِ الطِّبِّيَّةِ. חֵיל הַשִּׁרְיוֹן سِلاَحُ الْمُدَرَّعَاتِ. חֵיל הַתּוֹתְחָנִים سِلاَحُ الْمِدْفَعِيَّةِ ע' אַרְטִילֶרְיָה. בֶּן חַיִל هُمَامٌ. بَاسِلٌ. شُجَاعٌ. ذُو مُرُوءَةٍ. شَاطِرٌ. אָזַר חַיִל إِسْتَجْمَعَ قُوَاهُ. إِسْتَجْمَعَ رَبَاطَةَ جَأْشِهِ. הָלַךְ מֵחַיִל אֶל חַיִל تَدَرَّجَ فِي سُلَّمِ النَّجَاحِ. إِرْتَقَى سُلَّمَ النَّجَاحِ.

חַיִל, חֵל ז' ١. مِتْرَاسٌ ج مَتَارِيسُ. سُورٌ وَاطِئٌ. ٢. خَنْدَقٌ مِنَ الْمَاءِ.

חַיָּל, חייל ז' (־לִים) ١. جُنْدِيٌّ ج جُنُودٌ. مُجَنَّدٌ. عَسْكَرِيٌّ. فَرْدٌ ج أَفْرَادٌ. مُقَاتِلٌ. ٢. في لعبة الشطرنج: بَيْدَقٌ ج بَيَادِقُ. חַיָּל קְרָבִי عَسْكَرِيٌّ مُقَاتِلٌ. הַחַיָּלִים הַמְשֻׁחְרָרִים الْجُنُودُ الْمُسَرَّحُونَ. الْمُحَارِبُونَ الْقُدَمَاءُ.

(חיל) חולל פ' ١. وَلَدَ (يَلِدُ). أَنْجَبَ. ٢. مجازًا: خَلَقَ ـُ. أَبْدَعَ. أَنْتَجَ. أَوْجَدَ. חוֹלֵל נִסִּים صَنَعَ الْمُعْجِزَاتِ. הִתְחוֹלֵל نَتَجَ ـِ. صُنِعَ. أُوجِدَ. הוּחַל صَارَ ـ. خُلِقَ. أُوجِدَ.

חִיֵּל, חייל פ' جَنَّدَ. جَيَّشَ. عَبَّأَ. חֻיַּל جُنِّدَ. הִתְחַיֵּל تَجَنَّدَ. إِنْخَرَطَ فِي سِلْكِ الْجَيْشِ.

חִיל ז' أَلَمٌ (خاصة الم المخاض) ج آلاَمٌ. رِعْشَةٌ. رَعْدَةٌ. رَهْبَةٌ. חִיל וּרְעָדָה אֲחָזוּהוּ إِرْتَعَدَتْ فَرَائِصُهُ. إِصْطَكَّتْ رُكْبَتَاهُ. إِقْشَعَرَّ بَدَنُهُ.

חילוי ע' חִלּוּי. **חילול** ע' חִלּוּל.

חילון ע' חִלּוּן. **חילוני** ע' חִלּוֹנִי.

חילוף ע' חִלּוּף. **חילופית** ע' חִלּוּפִית.

חילוץ ע' חִלּוּץ. **חילוק** ע' חִלּוּק.

חִילָף .Ar ז' (־פִים) حَلْفَاءُ (نبات بري، eragrostis).

חַיֶּלֶת, חיילת נ׳ (־יָלוֹת) جُنْدِيَّةٌ. (فَتَاةٌ) مُجَنَّدَةٌ ج مُجَنَّدَاتٌ.

חימום ע׳ חִמּוּם. **חימוש** ע׳ חִמּוּשׁ.

חינה ע׳ חִנָּה. **חינוך** ע׳ חִנּוּךְ.

חינין ע׳ כִּינִין. **חינם** ע׳ חִנָּם.

חינני ע׳ חִנָּנִי. **חיסוי** ע׳ חִסּוּי.

חיסול ע׳ חִסּוּל. **חיסום** ע׳ חִסּוּם.

חיסון ע׳ חִסּוּן. **חיסור** ע׳ חִסּוּר.

חיסיון ע׳ חִסָּיוֹן. **חיסכון** ע׳ חִסָּכוֹן.

חיסרון ע׳ חִסָּרוֹן.

חַיְעֶד ז׳ (־דִים) حَيُّ العَالَمِ (نبات بري يحافظ على شكله دائمًا، aizoon).

חיפוי ע׳ חִפּוּי. **חיפוש** ע׳ חִפּוּשׂ.

חיפושית ע׳ חִפּוּשִׁית. **חיפזון** ע׳ חִפָּזוֹן.

חַיִץ ז׳ (חֲיָצִים) حَاجِزٌ ج حَوَاجِزُ. فَاصِلٌ. حِجَابٌ. مَانِعٌ. دَرِيئَةٌ. מְדִינַת חַיִץ دَوْلَةٌ مُحَايِدَةٌ (تقع بين دولتين متخاصمتين، buffer state).

חיצוי ע׳ חִצּוּי.

חִיצוֹן תה״ז (־נִים) خَارِجٌ. خَارِجِيٌّ. ظَاهِرٌ. ظَاهِرِيٌّ ע׳ חִיצוֹנִי. חָלָל חִיצוֹן فَضَاءٌ خَارِجِيٌّ. סְפָרִים חִיצוֹנִים كُتُبٌ بَرَّانِيَّةٌ. كُتُبٌ خَارِجِيَّةٌ (اسفار دينية يهودية قديمة لم تُدرج مع الكتب المقدسة).

חִיצוֹנִי ת׳ (־יִים) خَارِجِيٌّ. ظَاهِرِيٌّ. ظَاهِرٌ. بَرَّانِيٌّ. غَيْرُ دَاخِلِيٍّ. בְּחִינָה חִיצוֹנִית إِمْتِحَانٌ خَارِجِيٌّ (امتحان رسمي لطلاب المدارس تجريها وزارة المعارف والثقافة).

חִיצוֹנִיּוּת נ׳ الجَانِبُ الظَّاهِرُ (البَرَّانِيُّ). هَيْئَةٌ ظَاهِرِيَّةٌ. مَنْظَرٌ خَارِجِيٌّ.

חֵיק ז׳ (־קִים) ١. حِضْنٌ ج أَحْضَانٌ. حِجْرٌ ج حُجُورٌ. كَنَفٌ ج أَكْنَافٌ. ٢. مجازًا: دَاخِلٌ. جَوْفٌ. بَاطِنٌ. בְּחֵיק הַטֶּבַע فِي أَحْضَانِ الطَّبِيعَةِ. בְּחֵיק הַמִּשְׁפָּחָה فِي كَنَفِ الأُسْرَةِ. فِي أَحْضَانِ العَائِلَةِ. אִישׁ חֵיקָהּ كِنَايَةٌ عَنِ الزَّوْجِ. زَوْجُهَا. אֵשֶׁת חֵיקוֹ كِنَايَةٌ عَنِ الزَّوْجَةِ. زَوْجَتُهُ.

חיקוי ע׳ חִקּוּי. **חיקוק** ע׳ חִקּוּק.

חיקור ע׳ חִקּוּר.

חי״ר ר״ת חֵיל הָרַגְלִים سِلَاحُ المُشَاةِ.

חירום ע׳ חֵרוּם. **חירוף** ע׳ חֵרוּף.

חירוק ע׳ חֵרוּק. **חירור** ע׳ חֵרוּר.

חירות ע׳ חֵרוּת.

חִירִיק ז׳ حَرَكَةُ الكَسْرَةِ بِالعِبْرِيَّةِ (وعلامتها אִ مثل: حركة الحرفين ש, ר في كلمة שִׁירִי). חִירִיק גָּדוֹל (מָלֵא) كَسْرَةٌ مَمْدُودَةٌ (بعض الشيء) كَمَا وَرَدَ فِي المِثَالِ السَّابِقِ وَيَعْقُبُ الحَرَكَةَ الحَرْفُ י. חִירִיק קָטָן (חָסֵר) كَسْرَةٌ لَا يَعْقُبُهَا الحَرْفُ י كَمَا فِي حَرْفِ א بِكَلِمَةِ אִמִּי.

חירש ע׳ חֵרֵשׁ.

(חיש) חָשׁ פ׳ أَسْرَعَ. سَارَعَ ע׳ (חוש).

חִישׁ תה״פ سَرِيعًا. بِسُرْعَةٍ. عَاجِلًا. חִישׁ קַל بِسُرْعَةٍ فَائِقَةٍ (مُتَنَاهِيَةٍ). بِمُنْتَهَى السُّرْعَةِ. عَلَى عَجَلٍ.

חִישָׁה נ׳ ١. إِسْرَاعٌ. تَعْجِيلٌ. ٢. إِحْسَاسٌ. ٣. حُرْشٌ ج أَحْرَاشٌ. غُوَيْبَةٌ (غابة صغيرة).

חישוב ע׳ חִשּׁוּב. **חישול** ע׳ חִשּׁוּל.

חישוק ע׳ חִשּׁוּק. **חישור** ע׳ חִשּׁוּר.

חַיְשָׁן, חיישן ז׳ (־נִים) ١. مِحْسَاسٌ. جِهَازُ اسْتِشْعَارٍ (للتنبيه من خطر الحرائق في المصاعد والأبنية، sensor). ٢. مُتَوَجِّسٌ. مُتَحَسِّبٌ. مُتَرَدِّدٌ.

חֵית נ׳ (־תִים) إِسْمُ الحَرْفِ العِبْرِيِّ ח ע׳ ח.

חיתוי ע׳ חִתּוּי. **חיתוך** ע׳ חִתּוּךְ.

חיתול ע׳ חִתּוּל. **חיתון** ע׳ חִתּוּן.

חַיְתִי, חייתי ת׳ (־יִים) حَيَوَانِيٌّ. بَهِيمِيٌّ. وَحْشِيٌّ. هَمَجِيٌّ. بَرْبَرِيٌّ.

חַיְתִיּוּת, חייתיות נ׳ حَيَوَانِيَّةٌ. بَهِيمِيَّةٌ. هَمَجِيَّةٌ. وَحْشِيَّةٌ. ضَرَاوَةٌ.

חֵךְ ז׳ (חִכִּים) حَنَكٌ ج أَحْنَاكٌ. نِطْعٌ ج نُطُوعٌ. سَقْفُ الحَلْقِ. אוֹתִיּוֹת הַחֵךְ الحُرُوفُ النِّطْعِيَّةُ (وهي بالعبرية גיכ״ק التي تلفظ عادة بتقريب طرف اللسان من سقف الحلق). דָּבְקָה לְשׁוֹנוֹ לְחִכּוֹ إِلْتَصَقَ لِسَانُهُ فِي حَلْقِهِ ومجازًا: إِنْعَقَدَ لِسَانُهُ. أُرْتِجَ عَلَيْهِ. עָרַב לְחִכּוֹ إِسْتَمْرَأَ. إِسْتَعْذَبَ. وَجَدَهُ عَذْبًا لَذِيذًا.

ח״כ ר״ת חֲבֵר כְּנֶסֶת عُضْوُ كِنِيسِت. نَائِبٌ فِي الكِنِيسِت.

חָכָה, חִכָּה, חיכה פ׳ إِنْتَظَرَ. تَرَيَّثَ. تَوَقَّعَ. إِرْتَقَبَ. تَرَبَّصَ لِفُرْصَةٍ. חִכָּה לוֹ בְּפִנָּה סל׳ إِنْتَظَرَ الفُرْصَةَ المُنَاسِبَةَ لِلإِيقَاعِ بِهِ. חִכָּה לוֹ עַל גֶּחָלִים إِنْتَظَرَهُ عَلَى أَحَرَّ مِنَ الجَمْرِ. كَانَ عَلَى نَارٍ.

חַכָּה נ׳ (־כּוֹת) صِنَّارَةٌ ج صَنَانِيرُ. شِصٌّ ج شُصُوصٌ (لصيد السمك). הִשְׁלִיךְ חַכָּה أَلْقَى الشِّصَّ. إِصْطَادَ السَّمَكَ.

חִכּוּךְ, חיכוך ז׳ (־כִים) ١. إِحْتِكَاكٌ. فَرْكٌ. دَعْكٌ. ٢. حَكٌّ. خَدْشٌ. ٣. حُكَاكٌ. حِكَّةٌ. ٤. مجازًا: إِحْتِكَاكَاتٌ. مُمَاحَكَاتٌ. شِجَارٌ بَسِيطٌ. عِرَاكٌ. مُنَاوَشَاتٌ.

חָכוּר ת׳ (חֲכוּרִים) مُؤَجَّرٌ. مُسْتَأْجَرٌ.

חִכִּי ת׳ (־יִים) حَلْقِيٌّ. غَارِيٌّ. نِطْعِيٌّ.

חַכִּים, חַכִּימָא ת׳ Ar. حَكِيمٌ ج حُكَمَاءُ ע׳ חָכָם. דַּי לְחַכִּימָא בִּרְמִיזָא الحَلِيمُ

تَكْفِيهِ الإِشَارَةُ. الإِشَارَةُ تُغْنِي عَنِ الإِطَالَةِ. إِنَّ اللَّبِيبَ مِنَ الإِشَارَةِ يَفْهَمُ.

חֲכִירָה נ' إِسْتِئْجَارٌ. إِلْتِزَامُ أَرْضٍ. ضَمَانٌ.

חָכַךְ פ' ١. حَكَّ ـُ دَعَكَ ـَ فَرَكَ ـُ ٢. مجازًا: تَرَدَّدَ. لَمْ يُقَرِّرْ. חָכַךְ בְּדַעְתּוֹ ١. صَدَّعَ رَأْسَهُ. تَرَوَّى فِي أَمْرِهِ. ٢. تَرَدَّدَ. חִכֵּךְ ١. حَكَّ. ٢. كَحْكَحَ. سَعَلَ سُعَالًا خَفِيفًا. הִתְחַכֵּךְ ١. إِحْتَكَّ. إِنْفَرَكَ. ٢. تَوَدَّدَ إِلَى.

חַכְלִיל תו"ז (־לִים), **חַכְלִילִי** (־יִּים) ١. ضَارِبٌ إِلَى الحُمْرَةِ. مُشْرَبٌ بِالحُمْرَةِ ע' אֲדַמְדַּם. ٢. حُمْرَةٌ. تَوَرُّدٌ.

חַכְלִילִית נ' (־יּוֹת) حُمَيْرَاءُ (طائر مغرد، Redstart).

חָכַם פ' عَقَلَ ـُ حَصُفَ ـُ صَارَ حَكِيمًا. ثَقِفَ ـَ נֶחְכַּם تَعَقَّلَ. تَصَرَّفَ بِحِكْمَةٍ. تَدَبَّرَ. חִכֵּם عَقَّلَ. ثَقَّفَ. הִתְחַכֵּם ١. تَعَاقَلَ. تَحَذْلَقَ. تَظَاهَرَ كَمُثَقَّفٍ. تَفَلْسَفَ. ٢. تَدَبَّرَ أَمْرَهُ. تَحَايَلَ. خَادَعَ. غَالَطَ. ٣. تَعَقَّلَ. تَثَقَّفَ. ٤. مَازَحَ. هَازَلَ. הֶחְכִּים ١. تَعَقَّلَ. صَارَ حَكِيمًا. إِسْتَنَارَ. رَشَدَ ـُ ٢. عَقَّلَ. ثَقَّفَ. نَوَّرَ.

חָכָם תו"ז (חֲכָמִים) ١. حَكِيمٌ ج حُكَمَاءُ. عَاقِلٌ ج عَاقِلُونَ وعُقَلَاءُ. لَبِيبٌ ج أَلِبَّاءُ. ٢. جِهْبِذٌ ج جَهَابِذَةٌ. خَبِيرٌ ج خُبَرَاءُ. ٣. عَالِمٌ ج عُلَمَاءُ. فَقِيهٌ ج فُقَهَاءُ. ٤. مُجْتَهِدٌ. חָכָם בָּאשִׁי كَبِيرُ الحَاخَامِينَ (لدى الطوائف اليهودية الشرقية). חָכָם דָּת كَاهِنٌ ج كَهَنَةٌ. فَقِيهٌ ج فُقَهَاءُ. عَالِمٌ دِينِيٌّ. حَبْرٌ ج أَحْبَارٌ. حَاخَامٌ (يهودي). شَيْخٌ (إسلامي) ج شُيُوخٌ. חָכָם בַּלַּיְלָה سَبْعُ اللَّيْلِ (تقال سخرية لقليل العقل). לְשׁוֹן חֲכָמִים اللُّغَةُ العِبْرِيَّةُ لَدَى عُلَمَاءِ الدِّينِ اليَهُودِ. חֲכָמִים, הִזָּהֲרוּ בְּדִבְרֵיכֶם أَيُّهَا الحُكَمَاءُ (العُلَمَاءُ) احْتَرِسُوا بِكَلَامِكُمْ ومجازًا: إِذَا زَلَّ عَالِمٌ زَلَّ بِزَلَّتِهِ عَالَمٌ. زَلَّةُ الرَّأْيِ تُنْسِي زَلَّةَ القَدَمِ. אֵין חָכָם כְּבַעַל הַנִּסָּיוֹן مجازًا: أَعْلَمُ بِهَا مَنْ غَصَّ بِهَا. إسأل مجرب ولا تسأل حكيم.

חָכְמָה נ' (־מוֹת) ١. حِكْمَةٌ. عَقْلٌ. حَصَافَةٌ. أَرَبٌ. رَشَادٌ. ٢. فَهْمٌ. خِبْرَةٌ. ٣. عِلْمٌ ج عُلُومٌ. مَبْحَثٌ ج مَبَاحِثُ. חָכְמָה נִסְפָּרָה (חח"ן) ע' נִסְפָּר. חָכְמַת הָאֱלֹהוּת العُلُومُ الإِلٰهِيَّةُ ע' תֵּאוֹלוֹגְיָה. חָכְמַת חַיִּים حُنْكَةٌ. تَجَارِبُ الحَيَاةِ. חָכְמַת הַטֶּבַע عِلْمُ الطَّبِيعَةِ. الطَّبِيعِيَّاتُ. חָכְמַת יִשְׂרָאֵל العُلُومُ الإِسْرَائِيلِيَّةُ. إِسْرَائِيلِيَّاتٌ. العُلُومُ اليَهُودِيَّةُ.

חָכַר פ' إِسْتَأْجَرَ. ضَمِنَ ـَ إِلْتَزَمَ (ارضًا). נֶחְכַּר أُسْتُؤْجِرَ. ضُمِنَ. أُخِذَ بِالضَّمَانِ أَوْ بِاللُّزْمَةِ. הֶחְכִּיר أَجَّرَ. لَزَّمَ. أَجَّرَ أَرْضًا بِالضَّمَانِ (لقاء قسم من الغلة).

חַל ע' חִיל.

חֹל, חוֹל ז' (־לִין) حِلٌّ. دُنْيَوِيٌّ. مُحَلَّلٌ. غَيْرُ مُقَدَّسٍ. عَادِيٌّ. חֹל הַמּוֹעֵד سَائِرُ أَيَّامِ العِيدِ (الأيام الواقعة من الثاني وحتى ما قبل الأخير من ايام عيدي الفصح والمظلة). חֹל וְקֹדֶשׁ حِلٌّ وَإِحْرَامٌ. دُنْيَوِيَّاتٌ وَقَدَاسَةٌ. יוֹם חֹל يَوْمٌ عَادِيٌّ. בִּימֵי חֹל فِي عُرْضِ الأُسْبُوعِ. לִמּוּדֵי חֹל العُلُومُ العَامَّةُ. العُلُومُ الدُّنْيَوِيَّةُ (خلاف العلوم الدينية). חֻלִּין حِلٌّ. مُحَلَّلٌ. دُنْيَوِيٌّ. عَادِيٌّ. غَيْرُ مُقَدَّسٍ. שִׂיחַת חֻלִּין دَرْدَشَةٌ. مُجَاذَبَةُ أَطْرَافِ الحَدِيثِ.

חַל ע' (חול).

(חלא) הֶחֱלִיא פ' أَمْرَضَ. أَسْقَمَ.

חֶלְאָה נ' (חֶלְאוֹת) قَذَارَةٌ. وَسَخٌ. تَلَوُّثٌ. حَمْأَةٌ. חֶלְאַת אָדָם ١. حُثَالَةُ النَّاسِ. أَرْذَالُ النَّاسِ. ٢. قَذِرٌ. سَافِلٌ.

חָלָב ז' حَلِيبٌ. لَبَنٌ ج أَلْبَانٌ. חָלָב דַּל שֻׁמָּן حَلِيبٌ مَنْزُوعُ القِشْدَةِ. حَلِيبُ الخَضِّ. חָלָב עָמִיד حَلِيبٌ طَوِيلُ الحِفْظِ. אַבְקַת חָלָב مَسْحُوقُ اللَّبَنِ. حَلِيبٌ بُودْرَةٌ. כְּלֵי חָלָב أَدَوَاتُ الحَلِيبِ (الآنية التي تستعمل للأطعمة الحليبية لدى اليهود المحافظين). מוּצְרֵי חָלָב أَلْبَانٌ. مُنْتَجَاتُ (مُشْتَقَّاتُ) الحَلِيبِ. שְׁבִיל (נְתִיב) הֶחָלָב في الفلك: دَرْبُ التَّبَّانَةِ. الطَّرِيقُ اللَّبَنِيُّ. أُمُّ النُّجُومِ. المَجَرَّةُ. שִׁנֵּי חָלָב أَسْنَانُ الحَلِيبِ. أَضْرَاسُ اللَّبَنِ. אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ بَلَدُ الزُّبْدَةِ وَاللَّبَنِ وَالعَسَلِ. كِنَايَةٌ عَنْ أَرْضِ إِسْرَائِيلَ. بَلَدُ الخَيْرَاتِ.

חָלַב פ' حَلَبَ ـِ إِحْتَلَبَ. إِسْتَدَرَّ الحَلِيبَ مِنْ ضَرْعِ الدَّابَّةِ. פָּרָה חוֹלֶבֶת بَقَرَةٌ حَلُوبٌ ومجازًا: مُدِرٌّ لِلأَرْبَاحِ ע' פָּרָה. נֶחְלַב حُلِبَ. أُحْتُلِبَ. إِنْشَخَبَ.

חֵלֶב ז' (חֲלָבִים) ١. شَحْمٌ ج شُحُومٌ. دَسَمٌ. ٢. دِهْنٌ ج أَدْهَانٌ. زُبْدَةٌ. חֶלְבּוֹ וְדָמוֹ رُوحُهُ وَمُهْجَتُهُ. عُنْفُوَانُ شَبَابِهِ.

חֶלְבָּה ע' חִלְבָּה.

חִלְבָּה A נ' في النبات: حُلْبَةٌ ج حُلَبٌ. شَنْبَلِيلَةٌ ע' גַּרְגֶּרֶת.

חֶלְבּוֹן ז' (־נִים) ١. زُلَالُ البَيْضِ. أَلْبُومِين. ٢. بَيَاضُ البَيْضِ. آحٌ.

חֶלְבּוֹנִי ת' (־נִיִּים) زُلَالِيٌّ. مُحْتَوٍ عَلَى مَوَادَّ زُلَالِيَّةٍ.

חֲלָבִי ת' (־בִיִּים) ١. لَبَنِيٌّ. حَلِيبِيٌّ. مَا يُشْبِهُ اللَّبَنَ. ٢. آنِيَةُ الحَلِيبِ وَمُشْتَقَّاتِهِ (عند اليهود المحافظين).

חֲלַבְלָב ז' (־בִים) في النبات: عِطْفَةٌ (silk vine).

חֲלַבְלוּב ז' (־בִים) في النبات: لُبَيْنٌ. يَتُّوعٌ ج يَتُّوعَاتٌ. حَلَبْلَابٌ (euphorbia).

חַלְבָן ז' (־נִים) لَبَّانٌ. بَائِعُ اللَّبَنِ (الحَلِيبِ).

חַלְבָּנוּת נ' صِنَاعَةُ الأَلْبَانِ وَتَوْزِيعُهَا.

(חלד) נֶחְלַד, הֶחְלִיד פ' صَدِئَ ـَ صَدُؤَ ـُ تَأَكْسَدَ. زَنْجَرَ.

חָלֵד ת' (חֲלֵדִים) صَدِئٌ. مُزَنْجَرٌ.

חֶלֶד ז' ١. دُنْيَا. العَالَمُ. ٢. مجازًا: عُمْرُ الإِنْسَانِ. مَدَى حَيَاتِهِ. אַל חֶלֶד غَيْرُ قَابِلٍ لِلصَّدَإِ.

חֹלֶד, חוֹלֶד ז' (חֲלָדִים) خُلْدٌ ج خُلُودٌ (نوع من القواضم يشبه الفار). חֹלֶד

הֶהָרִים قَاقُمٌ (حيوان من السموريات).

חֻלְדָּה, חולדה נ' (־דּוֹת) جُرَذٌ ج جِرْذَانٌ (نوع من القواضم). חֻלְדַּת סְנָאִים إبْنُ عِرْسٍ (نوع من الجرذان).

חֲלָדָה נ' صَدَأٌ. صُدْأَةٌ. زِنْجَارٌ. הָעֶגְלָה חֲלָדָה صَدِئٌ ومجازًا: عَفَا عَلَيْهِ الزَّمَنُ.

חָלָה פ' مَرِضَ ـ إعْتَلَّ. سَقِمَ ـ נֶחְלָה تَمَرَّضَ. إعْتَلَّتْ صِحَّتُهُ. חִלָּה أَعَلَّ. أَمْرَضَ. أَسْقَمَ. חִלָּה אֶת פְּנֵי פְּלוֹנִי إسْتَعْطَفَ فُلانًا. تَضَرَّعَ إلَيْهِ. إسْتَرْحَمَهُ. הִתְחַלָּה تَمَارَضَ. تَظَاهَرَ بِأنَّهُ مَرِيضٌ.

חַלָּה נ' (־לּוֹת) ١. رَغِيفُ خُبْزٍ أَبْيَضُ (من دقيق السُّلت يؤكل في السبت عند اليهود). חַלַּת דְּבַשׁ قُرْصُ العَسَلِ. مَشَارُ النَّحْلِ ע' יַעֲרָה.

חָלוּד ת' (חֲלוּדִים) صَدِئٌ. مَصْدُوءٌ. مُؤَكْسَدٌ. مُزَنْجَرٌ.

חַלְוָה, חלווה A נ' حَلْوَى. حَلاوَةٌ. حَلاوَةٌ طَحِينِيَّةٌ.

חָלוּט ת' (חֲלוּטִים) ١. مُطْلَقٌ. حَاسِمٌ. بَاتٌ. نِهَائِيٌّ. ٢. مَغْلِيٌّ بِالْمَاءِ. לַחֲלוּטִין תה"פ مُطْلَقًا. قَطْعِيًّا. بَتَاتًا. البَتَّةَ. تَمَامًا.

חִלּוּי, חילוי ז' تَضَرُّعٌ. إلْتِمَاسٌ. طَلَبٌ. إسْتِعْطَافٌ.

חָלוּל ת' (חֲלוּלִים) ١. أَجْوَفُ. مُجَوَّفٌ. فَارِغٌ. ٢. ثَقْبٌ ج ثُقُوبٌ.

חִלּוּל, חילול ז' ١. إنْتِهَاكُ حُرْمَةٍ. إمْتِهَانٌ. تَدْنِيسٌ. ٢. تَجْرِيدٌ مِنَ القَدَاسَةِ. ٣. نَقْضُ العَهْدِ. ٤. عَزْفٌ عَلَى النَّايِ. חִלּוּל הַשֵּׁם تَجْدِيفٌ عَلَى اللهِ. تَجْدِيفُ المُقَدَّسَاتِ. חִלּוּל שַׁבָּת إنْتِهَاكُ حُرْمَةِ السَّبْتِ.

חֲלוֹם ז' (־מוֹת) ١. حُلْمٌ (حُلُمٌ) ج أَحْلامٌ. مَنَامٌ. رُؤْيَا ج رُؤًى. ٢. مجازًا: خَيَالٌ ج أَخْيِلَةٌ. وَهْمٌ ج أَوْهَامٌ. חֲלוֹם בַּלָּהוֹת كَابُوسٌ. جُثَامٌ. حُلْمٌ مُرَوِّعٌ. חֲלוֹמוֹת בְּהָקִיץ أَحْلامُ اليَقَظَةِ. قُصُورٌ فِي الهَوَاءِ. בַּעַל חֲלוֹמוֹת ١. وَاسِعُ الخَيَالِ. ٢. وَاهِمٌ. حَالِمٌ. ٣. مَلاكُ الأَحْلامِ. חֲלוֹם חַיָּיו مجازًا: مُنْيَةُ حَيَاتِهِ. أُمْنِيَةُ عُمْرِهِ. חֲלוֹם חָלַמְתָּ لَقَدْ حَلَمْتَ. أَنْتَ حَالِمٌ. لا أَسَاسَ لِمَا تَقُولُ.

חֲלוֹמִי ת' (־מִיִּים) خَيَالِيٌّ. رَائِعٌ. لا يُمْكِنُ تَصَوُّرُهُ لِرَوْعَتِهِ.

חַלּוֹן ז' (־נוֹת) شُبَّاكٌ ج شَبَابِيكُ. نَافِذَةٌ ج نَوَافِذُ. طَاقَةٌ. كُوَّةٌ. חַלּוֹן הִזְדַּמְּנֻיּוֹת فُرْصَةٌ لا تُعَوَّضُ. חַלּוֹן רַאֲוָה وَاجِهَةُ (شُبَّاكُ) العَرْضِ. وَاجِهَةٌ زُجَاجِيَّةٌ. فِيتْرِينَةٌ. הַחַלּוֹנוֹת הַגְּבוֹהִים البُرُوجُ العَالِيَةُ. المَرَاجِعُ العُلْيَا.

חִלּוּן, חילון ז' عَلْمَنَةٌ. تَجْرِيدٌ مِنَ القَدَاسَةِ. دُنْيَوِيَّةٌ.

חִלּוֹנִי, חילוני ת' (־נִיִּים) عَلْمَانِيٌّ. زَمَنِيٌّ. دُنْيَوِيٌّ. غَيْرُ مُقَدَّسٍ. מְדִינָה חִלּוֹנִית دَوْلَةٌ عَلْمَانِيَّةٌ.

חִלּוֹנִיּוּת, חילוניות נ' عَلْمَانِيَّةٌ. دُنْيَوِيَّةٌ. زَمَنِيَّةٌ.

חֲלוֹף ז' زَوَالٌ. تَلاشٍ(ي). בַּר חֲלוֹף عَابِرٌ. زَائِلٌ. إبْنُ سَاعَتِهِ. مَآلُهُ الزَّوَالُ.

חָלוּף ת' (חֲלוּפִים) بَدِيلٌ. خِيَارٌ. عِوَضٌ. לַחֲלוּפִין תה"פ بِالتَّبَادُلِ. بِالتَّنَاوُبِ. عِوَضًا عَنْ.

חִלּוּף, חילוף ז' (־פִים) ١. تَبْدِيلٌ. مُبَادَلَةٌ. تَبَادُلٌ. مُقَايَضَةٌ. إسْتِعَاضَةٌ. ٢. عَكْسِيَّةٌ. ضِدِّيَّةٌ. חִלּוּף אִגְּרוֹת تَبَادُلُ الرَّسَائِلِ ע' חֲלִיפָה, חֲלִיפַת מִכְתָּבִים. חִלּוּף חֳמָרִים أَيْضٌ. إسْتِقْلابٌ (تغيرات كيماوية في الخلايا الحية) ע' מֶטַבּוֹלִיזְם. חִלּוּף כֹּחַ إسْتِعَادَةُ القُوَّةِ. إسْتِجْمَاعُ القُوَى. إنْتِعَاشٌ. חִלּוּף מִשְׁמָרוֹת ١. تَبَادُلُ الحَرَسِ. تَبَادُلُ الوَرْدِيَّةِ ע' מִשְׁמָר. חִלּוּפֵי אֵשׁ تَبَادُلُ الرِّمَايَةِ. חִלּוּפֵי גְּבָרֵי Ar. ١. تَنَقُّلاتٌ. تَعْدِيلاتٌ. ٢. تَعْدِيلٌ وِزَارِيٌّ. חִלּוּפֵי דְּבָרִים تَرَاشُقٌ بِالكَلامِ. جَدَلٌ. نِقَاشٌ حَادٌّ. זֶרֶם חִלּוּפִין في الكهرباء: تَيَّارٌ مُتَقَطِّعٌ (مُتَنَاوِبٌ).

חֲלוּפָה נ' (־פוֹת) بَدِيلٌ ج بَدَائِلُ. خِيَارٌ ע' אַלְטֶרְנָטִיבָה.

חֲלוּפִי ת' (־פִיִּים) بَدِيلٌ ج بَدَائِلُ. عِوَضِيٌّ. תָּכְנִית חֲלוּפִית خُطَّةٌ بَدِيلَةٌ.

חַלּוּפִית, חילופית נ' (־יּוֹת) أَمِيبَا. مُتَمَوِّرَةٌ (حيوان مجهري ذو خلية واحدة، amoibe).

חִלּוּץ, חילוץ ז' تَخْلِيصٌ. نَجْدَةٌ. إنْتِشَالٌ. إغَاثَةٌ. إنْقَاذٌ. ٢. خَلْعٌ. نَزْعٌ. חִלּוּץ עֲצָמוֹת ١. تَقْوِيَةُ الجِسْمِ. ٢. تَرْيِيضٌ. رِيَاضَةٌ بَدَنِيَّةٌ. סְפִינַת חִלּוּץ سَفِينَةُ إنْقَاذٍ.

חָלוּץ ז' (חֲלוּצִים) ١. طَلِيعَةٌ ج طَلائِعُ. مُقَدِّمَةٌ. ٢. رَائِدٌ ج رُوَّادٌ. أَوَّلٌ ج أَوَائِلُ. ٣. كِنَايَةٌ عَنْ طَلائِعِ الشَّبَابِ الَّذِينَ هَاجَرُوا إلَى إسْرَائِيلَ بِدَافِعِ الصِّهْيُونِيَّةِ. ٤. مَخْلُوعٌ (حذاء). ٥. في كرة القدم: لاعِبُ هُجُومٍ. חֲלוּץ הַנַּעַל ١. مَخْلُوعُ النَّعْلِ (من ادى مراسيم خلع الحذاء بالنسبة لأرملة اخيه وبهذا عُفي من تزوجها عند اليهود). ٢. حَافٍ(ي) ج حُفَاةٌ ע' יָחֵף. חֵיל חָלוּץ طَلِيعَةُ الجَيْشِ. رَبِيئَةٌ ج رَبَايَا.

חֲלוּצִי ת' (־צִיִּים) ١. طَلِيعِيٌّ. طَلائِعِيٌّ. فِي المُقَدِّمَةِ. ٢. في كرة القدم: هُجُومِيٌّ.

חֲלוּצִיּוּת נ' طَلِيعِيَّةٌ. طَلائِعِيَّةٌ. مُبَادَرَةٌ.

חָלוּק (חֲלוּקִים) ١. ז' رُوبٌ. مِعْطَفٌ ج مَعَاطِفُ. عَبَاءَةٌ. مَرْيُولٌ. ٢. ת' مُنْشَطِرٌ. مُنْقَسِمٌ. חֲלוּק בֵּית مِبْذَلٌ ج مَبَاذِلُ. رُوبٌ ج أَرْوَابٌ. חָלוּק לָבָן مَرْيُولٌ أَبْيَضُ. مِعْطَفٌ أَبْيَضُ. חֲלוּק רַחְצָה بُرْنُسُ الحَمَّامِ. رُوبُ الحَمَّامِ. לִבּוֹ חָלוּק مُوَزَّعُ القَلْبِ. تَتَجَاذَبُهُ أَفْكَارٌ مُتَنَاقِضَةٌ.

חִלּוּק, חילוק ז' (־קִים) ١. تَقْسِيمٌ. تَوْزِيعٌ. تَفْرِيقٌ. ٢. في الحساب: قِسْمَةٌ. تَقْسِيمُ عَدَدٍ (مثل: $\frac{١٥}{٣}$ = ٥). ٣. خِلافٌ. إنْقِسَامٌ فِي الرَّأْيِ. חִלּוּקֵי דֵּעוֹת خِلافَاتٌ فِي الآرَاءِ. إخْتِلافَاتٌ. إنْقِسَامَاتٌ.

חַלּוּק ז' (־קִים) حَصَاةٌ مَلْسَاءُ. زِهْلِقٌ ج زَهَالِقُ.

חלוקה ע' חֲלֻקָּה.

חָלוּשׁ ת' (חֲלוּשִׁים) ١. ضَعِيفٌ ج ضُعَفَاءُ. مُسْتَضْعَفٌ. وَاهِنٌ. ٢. خَفِيفٌ. غَثٌّ. חֲלוּשׁוֹת תה"פ بِضَعْفٍ (بِضُعْفٍ). بِفُتُورٍ. بِصَوْتٍ خَافِتٍ.

חָלוּת נ' نَفَاذٌ. سَرَيَانُ مَفْعُولٍ. إِسْتِحْقَاقٌ.

חִלָּזוֹן, חילזון ז' (חִלְזוֹנוֹת) ١. حَلَزُونٌ. حَلَزُونَةٌ ج حَلَزُونَاتٌ. بَزَّاقَةٌ. قَوْقَعَةٌ ج قَوَاقِعُ. ٣. في الطب: كُمْنَةٌ ע' יָרוֹד, קָטָרַקְט.

חִלְזוֹנִי ת' (־ִיִּים) حَلَزُونِيٌّ. لَوْلَبِيٌّ.

חַלְחוּל ז' (־לִים) ١. إِرْتِعَاشٌ. رِعْشَةٌ. رَعْدَةٌ. قُشَعْرِيرَةٌ. ٢. تَسَرُّبٌ. إِنْسِيَابٌ. ٣. كَحْكَحَةٌ. سُعَالٌ خَفِيفٌ.

חִלְחֵל פ' ١. أَرْهَبَ. أَرْعَبَ. أَفْزَعَ. أَخَافَ. ٢. دَبَّ ـِ. تَسَرَّبَ. رَشَحَ ـَ הִתְחַלְחֵל ١. إِرْتَعَشَ. فَرِقَ ـَ. إِرْتَجَفَ. جَزِعَ ـَ ٢. إِرْتَخَى. إِنْحَلَّ. ٣. تَخَلَّلَ. إِخْتَرَقَ. إِنْسَابَ.

חַלְחָלָה נ' رَعْدَةٌ. رِعْشَةٌ. رَجْفَةٌ. فَزَعٌ. رُعْبٌ. قُشَعْرِيرَةٌ.

חַלְחֹלֶת, חלחולת נ' (־חוֹלוֹת) شَرْجٌ ج أَشْرَاجٌ ע' פִּי־כֶּשֶׁת.

חָלַט פ' ١. عَزَمَ ـِ عَلَى. قَرَّرَ. بَتَّ ـِ. ٢. سَلَقَ ـُ. صَبَّ مَاءً مَغْلِيًّا عَلَى. נֶחְלַט ١. بُتَّ فِيهِ. ٢. سُلِقَ. صُبَّ عَلَيْهِ المَاءُ المَغْلِيُّ. חִלֵּט صَادَرَ. نَزَعَ ـِ مِلْكِيَّةً (كغرامة). חֻלַּט صُودِرَ. أُسْتُمْلِكَ. نُزِعَتْ مِلْكِيَّتُهُ. הֶחְלִיט ١. قَرَّرَ. قَرَّ ـِ رَأْيُهُ عَلَى. صَمَّمَ عَلَى. إِعْتَزَمَ عَلَى. أَزْمَعَ عَلَى. ٢. بَتَّ فِي. جَزَمَ. فَصَلَ ـِ فِي. حَسَمَ ـِ. הָחְלַט تَقَرَّرَ. أُتُّخِذَ فِيهِ القَرَارُ النِّهَائِيُّ.

חַלְטוּרָה R נ' (־רוֹת) ١. تَأْلِيفٌ رَخِيصٌ. ٢. دَخْلٌ إِضَافِيٌّ. مَوْرِدٌ جَانِبِيٌّ.

חֳלִי, חֹלִי, חולי ז' (חֳלָיִים) مَرَضٌ ج أَمْرَاضٌ. دَاءٌ ج أَدْوَاءٌ. سُقْمٌ. יְדוּעַ חֹלִי مِمْرَاضٌ. مِسْقَامٌ. مَرِيضٌ. وَاهِنٌ.

חֲלִיבָה נ' (־בוֹת) حَلْبٌ. إِسْتِدْرَارُ اللَّبَنِ.

חָלִיד ת' (חֲלִידִים) قَابِلٌ لِلصَّدَإِ. سَرِيعُ التَّأَكْسُدِ.

חֻלְיָה, חוליה נ' (־יוֹת) ١. حَلْقَةٌ ج حَلَقَاتٌ. فَقْرَةٌ (فِقْرَةٌ) ج فَقَرَاتٌ. ٢. فِقْرَةٌ ج فِقَرٌ وفِقْرَاتٌ. خَرَزَةُ العَمُودِ الفِقْرِيِّ. ٣. جُزْءٌ ج أَجْزَاءٌ. ٤. مَرْحَلَةٌ ج مَرَاحِلُ. ٥. جَمَاعَةٌ. مَجْمُوعَةٌ. طَاقَمٌ ج طَوَاقِمُ. הַחֻלְיָה הַחֲסֵרָה الحَلْقَةُ المَفْقُودَةُ. חֻלְיָה מְחַבֶּרֶת (מְקַשֶּׁרֶת) حَلْقَةُ اتِّصَالٍ. هَمْزَةُ وَصْلٍ. חֻלְיַת מְחַבְּלִים مَجْمُوعَةٌ مِنَ المُخَرِّبِينَ. בַּעֲלֵי חֻלְיוֹת الحَيَوَانَاتُ الفَقَارِيَّةُ. ذَوَاتُ العَمُودِ الفِقْرِيِّ. מְחֻסַּר חֻלְיוֹת لاَفِقْرِيٌّ. الحَيَوَانَاتُ اللاَّفَقْرِيَّةُ.

חֲלִיטָה נ' ١. مَزْجٌ. ٢. صَبُّ المَاءِ المَغْلِيِّ. ٣. لُقْمَةُ القَاضِي. زَلاَبِيَةٌ.

חָלִיל ז' (חֲלִילִים) نَايٌ ج نَايَاتٌ. شَبَّابَةٌ. مِزْمَارٌ ج مَزَامِيرُ. חֲלִיל הַקֶּסֶם المِزْمَارُ السِّحْرِيُّ. רָקַד לְפִי חֲלִילוֹ رَقَصَ عَلَى أَنْغَامِهِ ومجازًا: إِنْصَاعَ لإِرَادَتِهِ.

חָלִילָה מ"ק إِبْعَدْ عَنْ! غَيْرُ مُمْكِنٍ. بَعِيدُ الشَّرِّ. חָלִילָה וְחָס, חַס וְחָלִילָה لاَ قَدَّرَ اللّٰهُ! أَعُوذُ بِاللّٰهِ! أَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ.

חֲלִילָה נ' دَوْرَةٌ. تَكَرُّرٌ. וְחוֹזֵר חֲלִילָה وَهٰكَذَا دَوَالَيْكَ. وَهَلُمَّ جَرًّا.

חֲלִילוֹן ז' (־נִים) البِيكُولُو. نَايٌ صَغِيرٌ (piccolo).

חֲלִילִית נ' (־יוֹת) مِزْمَارٌ ج مَزَامِيرُ. مِنْجِيرَةٌ (ناي بسيط من القصب).

חֲלִילָן ז' (־נִים) زَمَّارٌ. زَامِرٌ. عَازِفٌ عَلَى النَّايِ.

חָלִין ע' חֹל.

חֲלִיף ז' (־פִים) ١. بَدَلٌ. بَدِيلٌ ج بُدَلاَءُ. عِوَضٌ. ٢. قِطْعَةُ غِيَارٍ. ٣. سِكِّينُ الجَزَّارِ. חֲלִיפִין مُبَادَلَةٌ. تَبَادُلٌ. مُقَايَضَةٌ. סַחַר חֲלִיפִין مُقَايَضَةٌ. تَبَادُلٌ تِجَارِيٌّ. שַׁעַר הַחֲלִיפִין سِعْرُ المُبَادَلَةِ. سِعْرُ الصَّرْفِ. سِعْرُ الكَمْبِيُو.

חַ'לִיף A ז' (חַ'לִיפִים) خَلِيفَةٌ ج خُلَفَاءُ. إِمَامُ المُسْلِمِينَ وَلَيْسَ فَوْقَهُ إِمَامٌ.

חֲלִיפָה נ' (־פוֹת) ١. بَدْلَةٌ ج بَدْلٌ وبَدْلاَتٌ. بِزَّةٌ ج بِزَّاتٌ. ٢. بَدَلٌ. عِوَضٌ. חֲלִיפַת מִכְתָּבִים تَبَادُلُ الرَّسَائِلِ. مُرَاسَلَةٌ. مُكَاتَبَةٌ. חֲלִיפוֹת תה"פ بِالتَّنَاوُبِ. بِالتَّعَاقُبِ. بِالتَّتَالِي. חֲלִיפוֹת וּתְמוּרוֹת تَغَيُّرَاتٌ وَتَقَلُّبَاتٌ.

חַ'לִיפוּת A נ' خِلاَفَةٌ. إِمَامَةُ المُسْلِمِينَ (في فجر الإسلام).

חֲלִיצָה נ' ١. خَلْعٌ. نَزْعٌ. ٢. في اليهودية: مَرَاسِيمُ خَلْعِ حِذَاءِ أَخِي الزَّوْجِ الَّذِي تُوُفِّيَ دُونَ أَنْ يُخَلِّفَ ذُرِّيَّةً عَلَى أَيْدِي أَرْمَلَتِهِ دَلِيلاً عَلَى أَنَّهَا أَعْفَتْ أَخَا زَوْجِهَا مِنَ التَّزَوُّجِ بِهَا. ٣. فَتْحُ السِّدَادَةِ.

חֲלִיקוּת נ' ١. في الحساب: قَابِلِيَّةُ القِسْمَةِ. ٢. مُلُوسَةٌ.

חֲלִירִע ז' كُولِيرَا. الهَيْضَةُ (مرض وبائي) ע' כּוֹלֶרָה.

חֵלֶךְ ז' (חֲלֵכִים) مَسْحُوقٌ. فَقِيرٌ ج فُقَرَاءُ. تَرِبٌ. رَقِيقُ الحَالِ.

חֶלְכָּאִי ת' (־אִים) مِسْكِينٌ ج مَسَاكِينُ. بَائِسٌ ج بُؤَسَاءُ.

חִלֵּל, חילל פ' ١. جَدَّفَ. إِنْتَهَكَ. دَنَّسَ. هَتَكَ ـِ عِرْضَ. ٢. عَزَفَ عَلَى النَّايِ. חִלֵּל אֶת כְּבוֹדָהּ هَتَكَ عِرْضَهَا. عَبِثَ بِعَفَافِهَا. חִלֵּל אֶת הַשֵּׁם جَدَّفَ عَلَى اللّٰهِ. تَكَلَّمَ عَنِ اللّٰهِ بِالكُفْرِ وَالإِهَانَةِ. חֻלַּל أُنْتُهِكَ. دُنِّسَ. هُتِكَ. جُدِّفَ.

(חלל) הֵחֵל פ' بَدَأَ ـَ. شَرَعَ ـَ فِي. بَاشَرَ. طَفِقَ ـَ يَفْعَلُ كَذَا. הָחֵל וְכַלֵּה مِنَ البِدَايَةِ إِلَى النِّهَايَةِ. הָחֵל בְּיוֹם (מִיּוֹם) إِعْتِبَارًا مِنْ يَوْمِ (كذا). إِبْتِدَاءً مِنْ تَارِيخِ.

חָלָל ז' (חֲלָלִים) ١. قَتِيلٌ ج قَتْلَى. صَرِيعٌ ج صَرْعَى. مَقْدُورٌ. ٢. ضَحِيَّةٌ ج ضَحَايَا. شَهِيدٌ ج شُهَدَاءُ. ٣. فَرَاغٌ. فَضَاءٌ. הֶחָלָל הַחִיצוֹן الفَضَاءُ الخَارِجِيُّ. חֲלָלוֹ שֶׁל עוֹלָם ١. العَالَمُ وَمَا فِيهِ. الدُّنْيَا وَمَا عَلَيْهَا. ٢. الكَوْنُ ج أَكْوَانٌ. الفَضَاءُ الخَارِجِيُّ. חֵקֶר הֶחָלָל أَبْحَاثُ الفَضَاءِ. טַיַּס חָלָל فَضَائِيٌّ ע' אַסְטְרוֹנָאוּט. סְפִינַת חָלָל مَرْكَبَةٌ فَضَائِيَّةٌ. נָפַל חָלָל ١. سَقَطَ قَتِيلاً. أُرْدِيَ قَتِيلاً. ٢. أُسْتُشْهِدَ. وَقَعَ ضَحِيَّةً.

חֲלָלַאי ז' (־אִים) فَضَائِيٌّ. مَلاَّحُ سَفِينَةِ فَضَاءٍ.

חֲלָלִית נ' (־יּוֹת) مَرْكَبَةٌ فَضَائِيَّةٌ. سَفِينَةُ فَضَاءٍ.

חָלַם פ' ١. حَلَمَ ـُ. رَأَى ـ حُلْمًا فِي مَنَامِهِ. ٢. خَالَ ـَ. تَخَيَّلَ. خُيِّلَ لَهُ. ٣. مجازًا: تَطَلَّعَ إِلَى. חָלַם בְּהָקִיץ حَلَمَ فِي اليَقَظَةِ. بَنَى قُصُورًا فِي الهَوَاءِ. הֶחְלִים ١. شُفِيَ. تَعَافَى. أَبَلَّ مِنْ مَرَضِهِ. ٢. أَشْفَى. عَافَى.

חַלְמָאִי ת' (־אִים) كِنَايَةٌ سَاخِرَةٌ عَنِ المُغَفَّلِ. أَخْرَقُ ج خُرْقٌ ن' خَرْقَاءُ.

חֶלְמוֹן ז' (־נִים) صَفَارُ البَيْضِ. مُحٌّ. مُحَّةٌ (yolk).

חַלְמוֹנִית נ' (־יּוֹת) في النبات: سُورَنْجَانٌ. زَعْفَرَانٌ. (نبات بري، autumn crocus).

חַלָּמִישׁ ז' صَوَّانٌ. مَرْوٌ. ظِرَّانٌ. حَجَرُ القَدْحِ (الزِّنَادِ).

חֶלְמִית נ' (־יּוֹת) ١. خُبَّيْزَةٌ. خُبَّازَةٌ (نبات بري، mallow). ٢. مُلُوخِيَّةٌ (نبتة حولية، jews mallow).

חַלְמָן תו"ז (־נִים) حَالِمٌ. وَاهِمٌ. شَارِدُ الذِّهْنِ. مُنْسَرِحُ الفِكْرِ.

חִלֵּן, חילן פ' عَلْمَنَ. جَرَّدَ مِنَ القَدَاسَةِ. جَعَلَهُ عَادِيًّا.

חָלַף פ' مَضَى ـِ. مَرَّ ـُ. ذَهَبَ ـَ. عَبَرَ ـُ. فَاتَ ـُ. رَاحَ ـُ. زَالَ ـُ. חָלַף עִם הָרוּחַ ذَهَبَ مَعَ الرِّيحِ. ذَهَبَ كَأَمْسِ الدَّابِرِ. חָלְפָה הַסַּכָּנָה زَالَ الخَطَرُ. חָלְפוּ הַשָּׁנִים مَرَّتِ السُّنُونَ. وَلَّتِ الأَعْوَامُ. הִתְחַלֵּף تَبَدَّلَ. تَغَيَّرَ. تَحَوَّلَ. إِنْقَلَبَ. تَبَادَلَ. הֶחֱלִיף بَدَّلَ. إِسْتَبْدَلَ. غَيَّرَ. حَوَّلَ. قَلَبَ ـِ. הֶחֱלִיף (הֵמִיר) דָּתוֹ غَيَّرَ دِينَهُ. إِعْتَنَقَ دِيَانَةً أُخْرَى. הֶחֱלִיף אֶת הַיּוֹצְרוֹת قَلَبَ الأُمُورَ رَأْسًا عَلَى عَقِبٍ. הֶחֱלִיף כּוֹחַ جَدَّدَ نَشَاطَهُ. إِسْتَعَادَ قُوَّتَهُ. إِنْتَعَشَ.

חֵלֶף ١. ז' حَلْفَاءُ ע' חִילָף. ٢. מ"י مُقَابِلَ. لِقَاءَ. عِوَضًا عَنْ.

חַלָּף ז' (־פִים, ־פוֹת) سِكِّينُ الجَزَّارِ (لذبح البهائم حسب العُرف).

חַלְפִית נ' سَمَكُ السَّيْفِ ע' דָּג, דַּג הַחֶרֶב.

חַלְפָן ז' (־נִים) صَرَّافٌ. صَيْرَفِيٌّ ج صَيَارِفَةٌ. بَدَّالٌ (بَائع النقود بنقود غيرها).

חַלְפָנוּת נ' صِرَافَةٌ. حِرْفَةُ الصَّرَّافِ.

חָלַץ פ' ١. خَلَعَ ـَ. نَزَعَ ـِ. ٢. إِسْتَلَّ. أَخْرَجَ. ٣. فَكَّ ـُ. فَتَحَ ـَ (بقوة). خَلَّصَ. إِنْتَشَلَ. ٤. أَعْطَى חֲלִיצָה لِأَرْمَلَةِ أَخِيهِ ע' חֲלִיצָה. חָלַץ בְּגָדָיו خَلَعَ (قَلَعَ) ثِيَابَهُ. نَضَا ـُ ثَوْبَهُ. חָלַץ נְעָלָיו خَلَعَ حِذَاءَهُ. חָלַץ פְּקָק فَكَّ (فَتَحَ) السَّدَّادَةَ. נֶחֱלַץ ١. خُلِعَ. نُزِعَ. ٢. إِنْفَكَّ. تَخَلَّصَ. أُنْتُشِلَ. نَجَا ـُ. أَفْلَتَ. נֶחֱלַץ לְעֶזְרָתוֹ خَفَّ إِلَى مُسَاعَدَتِهِ (نَجْدَتِهِ). חִלֵּץ ١. أَنْقَذَ. خَلَّصَ. فَلَّتَ. أَغَاثَ. ٢. أَخْرَجَ.

חָלָץ ז' (חֲלָצַיִם) خَاصِرَةٌ ج خَوَاصِرُ. خَصْرٌ ج خُصُورٌ. صُلْبٌ ج أَصْلَابٌ. אָזַר חֲלָצָיו شَدَّ وَسْطَهُ. شَمَّرَ عَنْ سَاعِدِهِ. شَحَذَ هِمَّتَهُ. יוֹצֵא חֲלָצָיו ١. مِنْ نَسْلِهِ. مِنْ ذُرِّيَّتِهِ. ٢. فِلْذَةُ كَبِدِهِ. حُشَاشَةُ قَلْبِهِ. יוֹצְאֵי חֲלָצָיו مُنْحَدِرُونَ مِنْ صُلْبِهِ (مِنْ سُلَالَتِهِ أَوْ ذُرِّيَّتِهِ أَوْ نَسْلِهِ).

חֲלָצָה, חולצה נ' (־צוֹת) قَمِيصٌ ج قُمْصَانٌ.

חֲלָצַיִם ז"ז خَاصِرَتَانِ ע' חָלָץ.

חָלַק פ' ١. قَسَمَ ـِ. شَطَرَ ـُ. ٢. تَقَاسَمَ. ٣. نَالَ ـَ حِصَّتَهُ. أَخَذَ ـُ قِسْمَتَهُ (نَصِيبَهُ). ٤. مَنَحَ ـَ. أَعْطَى. ٥. عَارَضَ. خَالَفَ. חָלַק לוֹ כָּבוֹד إِحْتَفَى بِهِ. أَكْرَمَهُ. بَجَّلَهُ. وَقَّرَهُ. חָלַק לוֹ כָּבוֹד אַחֲרוֹן وَدَّعَهُ الوَدَاعَ الأَخِيرَ. إِشْتَرَكَ فِي جِنَازَتِهِ. חָלַק עַל דַּעְתּוֹ خَالَفَهُ فِي الرَّأْيِ. عَارَضَ وِجْهَةَ نَظَرِهِ. חָלַק שְׁבָחִים كَالَ المَدِيحَ لِـ. إِمْتَدَحَ. أَثْنَى عَلَى. أَشَادَ بِـ. أَطْرَى. נֶחֱלַק ١. إِنْقَسَمَ. ٢. إِمْلَاسَّ. مَلِسَ ـَ. تَزَحْلَقَ. חִלֵּק ١. قَسَّمَ. وَزَّعَ. شَطَّرَ. ٢. فَصَلَ ـِ. فَرَّقَ بَيْنَ. ٣. في الحساب: قَامَ بِعَمَلِيَّةِ القِسْمَةِ. חֻלַּק قُسِّمَ. وُزِّعَ. شُطِرَ. إِنْشَطَرَ. جُزِّئَ. הֶחֱלִיק ١. زَلِقَ ـَ. إِنْزَلَقَ. تَزَحْلَقَ. ٢. أَفْلَتَ. ٣. مَلَّسَ. صَقَلَ ـُ. ٤. زَلَّقَ. زَحْلَقَ. ٥. مجازًا: لَاطَفَ. رَبَتَ ـُ عَلَى. ٦. دَاهَنَ. تَمَلَّقَ. הֶחֱלִיק לָשׁוֹן, הֶחֱלִיק אֲמָרָיו أَتَى بِمَعْسُولِ الكَلَامِ. تَزَلَّفَ إِلَى. تَمَلَّقَ. הִתְחַלֵּק ١. تَقَاسَمَ. ٢. تَزَحْلَقَ. إِنْزَلَقَ.

חָלָק ת' (חֲלָקִים) ١. مَلِسٌ. أَمْلَسُ ج مُلْسٌ ن' مَلْسَاءُ. صَقِيلٌ. سَبْطٌ (شعر). ٢. أَمْرَدُ ج مُرْدٌ. أَجْرَدُ ج جُرْدٌ. לוּחַ חָלָק لَوْحَةٌ بَيْضَاءُ. لَوْحٌ صَقِيلٌ. ٢. صَفْحَةٌ لِلطِّفْلِ أَوِ الجَاهِلِ (tabula rasa). לָשׁוֹן חֲלָקָה مُدَاهَنَةٌ. مَلَقٌ. طَلَاوَةُ لِسَانٍ. נְיָר חָלָק صَفْحَةٌ بَيْضَاءُ. وَرَقٌ صَقِيلٌ. חַד וְחָלָק بِإِيجَازٍ وَوُضُوحٍ. بِلَا لَفٍّ أَوْ دَوَرَانٍ. הָעִנְיָן אֵינוֹ חָלָק الأَمْرُ لَيْسَ مِنَ البَسَاطَةِ بِمَكَانٍ. لَيْسَ الأَمْرُ هَيِّنًا. הוּא מְטַפֵּס עַל קִירוֹת חֲלָקִים סל' هُوَ يَسْعَى لِنَيْلِ المُسْتَحِيلِ.

חֵלֶק ז' (חֲלָקִים) ١. قِسْمٌ ج أَقْسَامٌ. جُزْءٌ ج أَجْزَاءٌ. سَهْمٌ ج أَسْهُمٌ. جَانِبٌ ج جَوَانِبُ. حِصَّةٌ ج حِصَصٌ. بَعْضٌ. ٢. نَصِيبٌ ج أَنْصِبَاءُ. حَظٌّ ج حُظُوظٌ. مَصِيرٌ ج مَصَائِرُ. חֵלֶק הָאֲרִי حِصَّةُ الأَسَدِ ومجازًا: الجُزْءُ الأَكْبَرُ. חֵלֶק כְּחֵלֶק مُنَاصَفَةً. بِالتَّسَاوِي. بِأَقْسَامٍ مُتَسَاوِيَةٍ. חֵלֶק בִּלְתִּי נִפְרָד מִן־ جُزْءٌ لَا يَتَجَزَّأُ مِنْ. جُزْءٌ عُضْوِيٌّ مِنْ. בְּחֶלְקוֹ جُزْئِيًّا. إِلَى حَدٍّ مَا. بَعْضُ الشَّيْءِ. חֶלְקֵי חִלּוּף قِطَعُ الغِيَارِ. אֵין לוֹ חֵלֶק בְּ־ ١. لَا نَصِيبَ لَهُ فِي. ٢. لَا ضِلْعَ لَهُ فِي. אֵין לוֹ חֵלֶק וְנַחֲלָה בְּ־ لَيْسَ مِنْهُ لَا بِقَلِيلٍ وَلَا بِكَثِيرٍ. لَا نَاقَةَ لَهُ فِيهِ وَلَا جَمَلَ. יֵשׁ לוֹ חֵלֶק נִכְבָּד בְּ־ لَهُ اليَدُ الطُّولَى فِي. لَهُ القِدْحُ المُعَلَّى فِي. לָקַח (נָטַל) חֵלֶק בְּ־ أَسْهَمَ فِي. سَاهَمَ فِي. شَارَكَ فِي. נָפַל בְּחֶלְקוֹ حَظِيَ بِـ. رَسَتْ (وَقَعَتْ) القُرْعَةُ عَلَيْهِ. שֻׁפַּר חֶלְקוֹ تَحَسَّنَتْ حَالَتُهُ. إِبْتَسَمَ لَهُ الحَظُّ.

חֶלְקָה נ' (חֲלָקוֹת) ١. قَسِيمَةٌ ج قَسَائِمُ. إِقْطَاعَةٌ. قِطْعَةُ أَرْضٍ. ٢. مَلَاسَةٌ. نُعُومَةٌ. חֶלְקַת לָשׁוֹן ע' לָשׁוֹן.

חֲלֻקָּה, חלוקה נ' (־קּוֹת) ١. تَقْسِيمٌ. قِسْمَةٌ. تَجْزِئَةٌ. تَفْرِيقٌ. ٢. تَوْزِيعٌ. ٣. صَدَقَةٌ. تَبَرُّعٌ (مال التبرّعات التي كان يبعثها يهود العالم للمعوزين في الديار المقدسة). תָּכְנִית הַחֲלֻקָּה مَشْرُوعُ التَّقْسِيمِ (الذي اتخذته هيئة الامم المتحدة

في ٢٩ نوفمبر ١٩٤٧ لتقسيم فلسطين إلى دولتين يهودية وعربية).

חַלְקוּם ז' حُلْقُومٌ. رَاحَةُ الحُلْقُوم (نوع من الحلويات).

חֲלָקוּת נ"ר ١. مَلاَسَةٌ. نُعُومَةٌ. ٢. مُدَاهَنَةٌ. تَمَلُّقٌ. تَزَلُّفٌ.

חֶלְקִי ת' (־יִּים) جُزْئِيٌّ. غَيْرُ كَامِلٍ. עוֹבֵד חֶלְקִי مُسْتَخْدَمٌ بِالخِدْمَةِ السَّائِرَةِ. مُسْتَخْدَمٌ بِالقِطْعَةِ. חֶלְקִית תה"פ جُزْئِيًّا. إلَى حَدٍّ مَا. إلَى مَدًى مُعَيَّنٍ.

חֶלְקִיּוּת נ' جُزْئِيَّةٌ. جُزْءٌ مِنْ.

חֶלְקִיק ז' (־קִים) ذَرَّةٌ ج ذَرَّاتٌ. جُزَيْءٌ ج جُزَيْئَاتٌ (molecule).

חֲלַקְלַק ת' (־קִים) زَلِقٌ (زَلَقٌ). زَلِجٌ (زَلَجٌ). أَمْلَسُ ج مُلْسٌ נ' مَلْسَاءُ. مُتَمَلِّقٌ.

חֲלַקְלַקּוּת נ' ١. مَلَسٌ. زَلَقٌ. زَلاَجَةٌ. ٢. تَمَلُّقٌ. مُدَاهَنَةٌ.

חָלַשׁ פ' ١. ضَعُفَ ـُ وَهُنَ ـِ كَلَّ ـِ ٢. سَيْطَرَ عَلَى. إسْتَحْوَذَ عَلَى.. חָלְשָׁה דַּעְתּוֹ خُولِطَ فِي عَقْلِهِ. إنْكَسَفَ خَاطِرُهُ. נֶחֱלַשׁ ضَعُفَ. وَهُنَ. فَتَرَ ـُ הֶחֱלִישׁ أَضْعَفَ. أَوْهَنَ. أَنْهَكَ. إسْتَنْزَفَ قُوَاهُ.

חַלָּשׁ ת' (־שִׁים) ١. ضَعِيفٌ ج ضُعَفَاءُ. وَاهٍ(ي). فَاتِرٌ. كَلِيلٌ. وَاهِنٌ. ٢. مجازًا: رَكِيكٌ. غَثٌّ. هَزِيلٌ (اسلوب).

חֻלְשָׁה, חולשה נ' (־שׁוֹת) ضَعْفٌ (ضُعْفٌ). وَهْنٌ. كَلاَلَةٌ. رَكَالَةٌ. נְקֻדַּת חֻלְשָׁה نُقْطَةُ ضَعْفٍ. مَوْطِنُ ضَعْفٍ.

חַם ת' (־מִּים) حَامٍ(ي). حَارٌّ. سَاخِنٌ. دَافِئٌ. חַם מֶזֶג سَرِيعُ الانْفِعَالِ. سَرِيعُ الغَضَبِ. הָאֵזוֹר הַחַם المِنْطَقَةُ الحَارَّةُ. المِنْطَقَةُ الاسْتِوَائِيَّةُ. בְּרָכָה (דְּרִישַׁת שָׁלוֹם) חַמָּה تَحِيَّةٌ حَارَّةٌ. تَمَنِّيَاتٌ حَارَّةٌ (قَلْبِيَّةٌ). לֵב חַם فُؤَادٌ رَحِيمٌ. قَلْبٌ رَقِيقٌ. נֶשֶׁק חַם سِلاَحٌ نَارِيٌّ ج أَسْلِحَةٌ نَارِيَّةٌ. עַל חַם (قُبِضَ عَلَيْهِ) مُتَلَبِّسًا بِالجَرِيمَةِ. חַמִּים, חַמִּין ١. مَاءٌ سَاخِنٌ. ٢. فَوَّارَاتٌ. عُيُونٌ حَارَّةٌ. ٣. دَفِينَةٌ. سَخِينَةٌ. تَبِيت עק' (طعام مبيّت على النار لتناوله في السبت). הַנִּכְוָה בְּחַמִּים נוֹשֵׁב (נִזְהָר) בִּפּוֹשְׁרִים مجازًا: مَنْ نَهَشَتْهُ الحَيَّةُ حَذِرَ الرَّسَنَ.

חֹם, חום ז' ١. حَرَارَةٌ. سُخُونَةٌ. دِفْءٌ. ٢. حَرٌّ. ٣. حَرُّ الصَّيْفِ. قَيْظٌ. ٤. مجازًا: حَمَاسٌ. إنْفِعَالٌ. ٥. حُمَّى. سُخُونَةٌ. אַרְצוֹת הַחֹם الدُّوَلُ (الأَقْطَارُ) الحَارَّةُ. بُلْدَانُ المِنْطَقَةِ الاسْتِوَائِيَّةِ. מַכַּת חֹם ضَرْبَةُ شَمْسٍ.

חָם ז' (־מִים) حَمْوٌ. حَمٌ. أَبُو الزَّوْجِ. عَمٌّ ج أَعْمَامٌ.

חַמָּאם A ז' (־מִים) حَمَّامٌ.

חַמַא"ס ר"ת מערבית (حَمَاس) حَرَكَةُ مُقَاوَمَةٍ إسْلاَمِيَّةٍ (حركة دينية إسلامية في فلسطين).

(חמא) הֶחְמִיא פ' أَطْرَى. أَثْنَى عَلَى. مَدَحَ ـَ

חֶמְאָה נ' زُبْدَةٌ. زُبْدٌ. سَمْنَةٌ.

חָמַד פ' طَمِعَ ـَ فِي. إشْتَهَى. حَرِصَ ـِ عَلَى. חָמַד לָצוֹן ضَحِكَ ـَ مِنْ. تَفَكَّهَ. هَزَلَ ـِ. مَازَحَ. تَمَازَحَ.

חֶמֶד ז' لُطْفٌ. لَطَافَةٌ. جَمَالٌ. ظَرَافَةٌ. حُسْنٌ.

חֹמֶד, חומד ז' حُسْنٌ. ظَرَافَةٌ. جَمَالٌ. جَاذِبِيَّةٌ.

חֶמְדָּה נ' ١. بُغْيَةٌ. رَغْبَةٌ. مُرَادٌ. إشْتِهَاءٌ. تَشَوُّقٌ. طَمَعٌ. ٢. تُحْفَةٌ نَفِيسَةٌ. חֶמְדַּת לִבִּי, חֶמְדַּת נַפְשִׁי, חֶמְדַּת עֵינַי مُهْجَتِي. رُوحِي. فِلْذَةُ كَبِدِي. שְׂכִיּוֹת חֶמְדָּה التُّحَفُ وَالنَّفَائِسُ. חֶמְדַּת בְּשָׂרִים شَهْوَةٌ جِنْسِيَّةٌ.

חַמְדָן ת' (־נִים) جَشِعٌ. طَمَّاعٌ. حَرِيصٌ.

חַמְדָנוּת נ' طَمَعٌ ج أَطْمَاعٌ. حِرْصٌ. جَشَعٌ. مِيزَةُ الطَّمَّاعِ.

חַמָּה נ' ١. شَمْسٌ ج شُمُوسٌ. الغَزَالَةُ. ٢. وَقْدَةُ الشَّمْسِ. هَاجِرَةٌ. גַּלְגַּל חַמָּה قُرْصُ الشَّمْسِ. הָנֵץ הַחַמָּה بُزُوغُ الشَّمْسِ. طُلُوعُ الغَزَالَةِ. לִקּוּי הַחַמָּה الكُسُوفُ. كُسُوفُ الشَّمْسِ. שְׁקִיעַת הַחַמָּה غُرُوبُ (مَغِيبُ) الشَّمْسِ. בָּרָה כַּחַמָּה طَاهِرَةٌ كَالشَّمْسِ. رَائِعَةُ الجَمَالِ. יָצְאָה חַמָּה מִנַּרְתִּיקָהּ بَزَغَتِ الغَزَالَةُ. طَلَعَتِ الشَّمْسُ.

חֵמָה נ' حَنَقٌ. غَيْظٌ. غَضَبٌ. سُخْطٌ. حَفِيظَةٌ. חֲמַת זַעַם حَفِيظَةٌ. غَضَبٌ شَدِيدٌ. אִישׁ חֵמָה, מְהִיר חֵמָה سَرِيعُ الانْفِعَالِ (الغَضَبِ). سَرِيعُ الاهْتِيَاجِ. בְּחֵמָה שְׁפוּכָה بِغَضَبٍ شَدِيدٍ. بِسُخْطٍ وَحَنَقٍ. בָּעֲרָה חֲמָתוֹ ثَارَتْ ثَائِرَتُهُ ע' בָּעַר. שָׁכְכָה חֲמָתוֹ هَدَأَ غَضَبُهُ. سَكَنَ رُوعُهُ. שָׁפַךְ חֲמָתוֹ עַל־ حَرَقَ الأُرَّمَ عَلَى. صَبَّ جَامَ غَضَبِهِ عَلَى. עַל אַפּוֹ וְעַל חֲמָתוֹ رَغْمَ أَنْفِهِ. وَأَنْفُهُ فِي الرَّغَامِ. غَصْبًا عَنْهُ.

חָמוּד תו"ז (חֲמוּדִים) ١. حَبُّوب. لَطِيفٌ ج لُطَفَاءُ وَلِطَافٌ. ظَرِيفٌ ج ظُرَفَاءُ. جَمِيلٌ. وَسِيمٌ ج وُسَمَاءُ وَوِسَامٌ. חֲמוּדוֹת نَفَائِسُ. تُحَفٌ. كُنُوزٌ ثَمِينَةٌ. אִישׁ (עֶלֶם) חֲמוּדוֹת فَتًى وَسِيمٌ. رَجُلٌ حَبِيبٌ.

חֲמוּדוֹן ת' (־נִים) סל' نَغْنُوش. حَبُّوب. حَبِيبٌ. لَطِيفٌ.

חֲמוּלָה A נ' (־לוֹת) حَمُولَةٌ. حَامُولَةٌ ج حَمَائِلُ.

חִמּוּם, חימום ז' ١. تَسْخِينٌ. تَدْفِئَةٌ. ٢. مجازًا: إثَارَةٌ. هِيَاجٌ جِنْسِيٌّ. ٣. إنْفِعَالٌ. חִמּוּם מֶרְכָּזִי تَدْفِئَةٌ مَرْكَزِيَّةٌ.

חָמוּם ת' (חֲמוּמִים) ١. سَاخِنٌ. حَارٌّ. ٢. فَوَّارٌ. مُتَحَمِّسٌ. مُلْتَهِبٌ حَمَاسًا. חֲמוּם מֶזֶג, חֲמוּם מוֹחַ مَحْرُورُ المِزَاجِ. سَرِيعُ الانْفِعَالِ. مُنْدَفِعٌ.

חָמוּץ ת' (חֲמוּצִים) ١. حَامِضٌ. حَاذِقٌ. مُزٌّ. ٢. مجازًا: عَابِسٌ. مُقَطِّبُ الجَبِينِ. חָלָב חָמוּץ لَبَنٌ (حَلِيبٌ) رَائِبٌ. פָּנִים חֲמוּצִים وَجْهٌ عَابِسٌ (كَالِحٌ). وَجْهٌ مُتَجَهِّمٌ. חֲמוּצִים ז"ר مُخَلَّلٌ ج مُخَلَّلاَتٌ. مَكَابِيسُ. كَوَامِخُ. طُرْشِيٌّ.

חַמּוּק ז' (־קִים) ١. عَقْفٌ. لَيٌّ. ثَنْيٌ. تَقَوُّسٌ. ٢. كُعُوبُ ثَدْيِ البِنْتِ.

חֲמוֹר ז' (־רים) ١. حِمَارٌ ج حَمِيرٌ. عَيْرٌ ج أَعْيَارٌ. ٢. جَحْشُ خَشَبٍ (للعمل في الورشة، sawhorse). חֲמוֹר גֶּרֶם ١. حِمَارٌ قَوِيُّ العِظَامِ. ٢. مجازًا: حِمَارٌ مُغَفَّلٌ بَلِيدٌ. أَحْمَقُ. חֲמוֹר הַיָּם سَمَكُ القُدِّ (codfish) ע' בַּקָּלָה. קְבוּרַת חֲמוֹר كَدَفْنِ الحِمَارِ. دَفْنُ شَخْصٍ مُحْتَقَرٍ.

חָמוּר ת' (חֲמוּרִים) ١. خَطِيرٌ. شَدِيدٌ. جَسِيمٌ ج جِسَامٌ. جَلَلٌ. ذُو بَالٍ. فَادِحٌ. بَالِغٌ. مُسْتَفْحِلٌ. ٢. مَدْهُونٌ.

חֲמוֹרָה נ' (־רות) حِمَارَةٌ. أَتَانٌ ج أُتُنٌ (أُتْنٌ). سُكَيْنَةٌ.

חֲמוֹרוֹן ז' (־נים) جَحْشٌ ج جُحُوشٌ. حِمَارٌ صَغِيرٌ.

חָמוּשׁ ת' (חֲמוּשִׁים) ١. مُسَلَّحٌ. مُجَهَّزٌ بِالسِّلَاحِ. ٢. مُعَدٌّ لِلتَّفْجِيرِ (قنبلة). חָמוּשׁ מִכַּף רֶגֶל וְעַד רֹאשׁ مُدَجَّجٌ بِالسِّلَاحِ. شَاكُ السِّلَاحِ مِنْ قِمَّةِ رَأْسِهِ وَحَتَّى أَخْمَصِ قَدَمَيْهِ.

חִמּוּשׁ, חימוש ז' تَسَلُّحٌ. تَسْلِيحٌ. تَجَهُّزٌ. تَجْهِيزٌ بِالسِّلَاحِ. חֵיל חִמּוּשׁ سِلَاحُ الذَّخِيرَةِ وَالمُهِمَّاتِ. سِلَاحُ التَّسْلِيحِ. מֵרוֹץ הַחִמּוּשׁ سِبَاقُ التَّسَلُّحِ. פֵּרוּק הַחִמּוּשׁ نَزْعُ السِّلَاحِ.

חָמוֹת נ' (חֲמָיוֹת) حَمَاةٌ ج حَمَوَاتٌ. أُمُّ الزَّوْجِ.

חָמִים ת' (חֲמִימִים) دَافِئٌ. سَاخِنٌ قَلِيلاً. فَاتِرُ الحَرَارَةِ.

חֲמִימוּת נ' دِفْءٌ. سُخُونَةٌ. حَرَارَةٌ ومجازًا: مَوَدَّةٌ. لُطْفٌ. مَحَبَّةٌ. חֲמִימוּת לֵב رِقَّةُ قَلْبٍ. مَوَدَّةٌ خَالِصَةٌ. صَدَاقَةٌ حَمِيمَةٌ. נִתְקַבֵּל בַּחֲמִימוּת قُوبِلَ بِحَرَارَةٍ. أُسْتُقْبِلَ بِحَفَاوَةٍ.

חָמִין ע' חַם.

חֲמִיצָה נ' (־צות) مَرَقٌ (حَسَاءٌ) حَامِضٌ. مَرَقُ الشَّمَنْدَرِ.

חֲמִיצוּת נ' حُمُوضَةٌ. حُذُوقٌ.

חֲמִיקָה נ' تَمَلُّصٌ. إِنْسِلَالٌ. تَهَرُّبٌ. إِفْلَاتٌ.

חמישה ע' חֲמִשָּׁה.

חֲמִישִׁי ש"מ خَامِسٌ. يَوْمُ الخَمِيسِ. גַּיִס חֲמִישִׁי الطَّابُورُ الخَامِسُ ע' גַּיִס. כָּל שֵׁנִי וַחֲמִישִׁי مجازًا: فِي أَوْقَاتٍ مُتَقَارِبَةٍ. مِرَارًا وَتَكْرَارًا (على اساس العادة المتبعة لقراءة التوراة في الكنس في هذين اليومين).

חֲמִישִׁיָּה, חמישייה נ' (־יות) ١. خُمَاسٌ. مُخَمَّسٌ. خَمْسٌ. ٢. خُمَاسِيَّةٌ. خُمَاسِيَةٌ.

חֲמִישִׁית נ' (־יות) ١. خُمْسٌ ج أَخْمَاسٌ (واحد من خمسة وتكتب $\frac{1}{5}$). ٢. الخَامِسَةُ.

חֲמִית, חומית נ' في الفيزياء: سُعْرَةٌ ج سُعَرٌ. حُرَيْرَةٌ ע' קָלוֹרִיָּה.

חָמַל פ' أَشْفَقَ عَلَى. عَطَفَ ـِ عَلَى. رَأَفَ ـَ بِـ. رَقَّ ـِ قَلْبُهُ عَلَى.

חֶמְלָה נ' شَفَقَةٌ. عَطْفٌ. رَأْفَةٌ. رَحْمَةٌ. رِفْقٌ.

חִמֵּם, חימם פ' ١. سَخَّنَ. دَفَّأَ. أَحْمَى. ٢. أَغْضَبَ. أَسْخَطَ. أَوْغَرَ صَدْرَهُ. חֻמַּם ١. سُخِّنَ. تَسَخَّنَ. ٢. أُثِيرَ. إِسْتَشَاطَ غَضَبًا. إِحْتَدَمَ غَيْظًا. הִתְחַמֵּם ١. تَسَخَّنَ. دَفِئَ ـَ. ٢. إِحْتَرَّ. حَمِيَ ـَ.

חַמָּם ז' ١. في النبات: حُمَامَى. ٢. حَبُّ هَالٍ. حَبَشِيٌّ (cardamon).

חֲמָמָה נ' (־מות) دَفِيئَةٌ ج دَفِيئَاتٌ. مُسْتَنْبَتٌ ج مُسْتَنْبَتَاتٌ.

חַמַ"ן ר"ת חֵיל מוֹדִיעִין سِلَاحُ المُخَابَرَاتِ (الاسْتِخْبَارَاتِ).

חַמָּנִית נ' (־יות) دَوَّارُ الشَّمْسِ. عَبَّادُ الشَّمْسِ. عَيْنُ الشَّمْسِ (نبات زهوره تميل نحو الشمس، sunflower).

חָמַס פ' ١. ظَلَمَ ـِ. جَارَ ـُ عَلَى. سَلَبَ ـُ. ٢. عَاثَ ـِ. أَتْلَفَ.

חָמָס ז' ١. ظُلْمٌ. جَوْرٌ. إِضْطِهَادٌ. طُغْيَانٌ. ٢. عُنْفٌ. سَلْبٌ. نَهْبٌ. אִישׁ חָמָס ظَالِمٌ. جَائِرٌ. آثِمٌ. עֵד חָמָס شَاهِدُ زُورٍ. עַל לֹא חָמָס (בְּכַפּוֹ) بِلَا ذَنْبٍ. بِلَا سَبَبٍ. זָעַק חָמָס, צָעַק חָמָס إِسْتَصْرَخَ. إِسْتَغَاثَ. تَظَلَّمَ عَلَى الحَيْفِ الَّذِي لَحِقَ بِهِ.

חַמְסִין A ז' (־נים) الخَمَاسِينُ. رِيحٌ شَرْقِيَّةٌ حَارَّةٌ. سَمُومٌ.

חַמְסָנוּת נ' ١. ظُلْمٌ. جَوْرٌ. ٢. إِضْطِهَادٌ. نَهْبٌ. سَلْبٌ.

חִמַּע פ' .Ar خَمَّرَ. حَمَّضَ.

חֻמְעָה, חומעה נ' حُمَّاضٌ (نبات بري، sorrel).

חָמֵץ פ' حَمُضَ ـُ. حَمَّضَ. إِخْتَمَرَ. נֶחְמַץ ١. حَمَّضَ. إِخْتَمَرَ. ٢. فَسَدَتْ ـُ أَخْلَاقُهُ. ٣. فُوِّتَ (فرصة مثلا). لَمْ يُسْتَغَلَّ. נֶחְמַץ לִבּוֹ إِغْتَمَّ. آلَمَهُ فُؤَادُهُ. הִתְחַמֵּץ ١. حَمُضَ. تَحَمَّضَ. إِخْتَمَرَ. ٢. فَسَدَتْ أَخْلَاقُهُ. הִתְחַמֵּץ לִבּוֹ شَعَرَ بِالأَلَمِ. تَقَبَّضَ قَلْبُهُ. הֶחְמִיץ ١. حَمَّضَ. إِخْتَمَرَ. ٢. أَحْمَضَ. ٣. أَجَّلَ. ٤. مجازًا: أَثِمَ ـَ. أَخْطَأَ. הֶחְמִיץ אֶת הַהִזְדַּמְּנוּת فَوَّتَ (ضَيَّعَ) الفُرْصَةَ. فَاتَتْهُ الفُرْصَةُ. הָחְמַץ ١. تَحَمَّضَ. حُمِّضَ. ٢. مجازًا: أُرْجِئَ. أُجِّلَ. تَأَجَّلَ.

חָמֵץ ז' ١. خَمِيرٌ. خَمِيرَةٌ. ٢. كِنَايَةٌ عَنِ الطَّعَامِ المُخْتَمِرِ المَحْظُورِ أَكْلُهُ لَدَى اليَهُودِ فِي عِيدِ الفِصْحِ. בִּעוּר חָמֵץ ע' בִּעוּר.

חֹמֶץ, חומץ ז' ١. خَلٌّ. حَمْضٌ. حَمْضِيٌّ. ٢. لَبَنٌ رَائِبٌ. رُوبَةٌ. חֹמֶץ בֶּן חֹמֶץ مجازًا: كَافِرُ ابْنُ كَافِرٍ. شِرِّيرُ ابْنُ شِرِّيرٍ. חֹמֶץ בֶּן יַיִן مجازًا: طَالِحُ ابْنُ صَالِحٍ. كَافِرُ ابْنُ تَقِيٍّ. יַיִן בֶּן חֹמֶץ مجازًا: صَالِحُ ابْنُ طَالِحٍ. تَقِيُّ ابْنُ كَافِرٍ.

חֻמְצָה, חומצה נ' (־צות) حَامِضٌ ج حَوَامِضُ (مركب كيماوي). חֻמְצָה גָּפְרִיתִית حَامِضُ الكِبْرِيتِيكِ. חֻמְצָה חַנְקָנִית حَامِضُ النِّتْرُوجِينِ. חֻמְצַת לִימוֹן حَامِضُ اللِّيمُونِيكِ (citric acid). חֻמְצוֹת אֲמִינִיּוֹת حَامِضُ الأَمُونْيَاكِ. חֻמְצוֹת גַּרְעִין ע' דִּי־אֶן־אֵי.

חִמְצָה נ' (־צוֹת) في النبات: حُمُّصٌ (chick-pea).

חִמְצוּן ז' في الكيمياء: أَكْسَدَةٌ. تَأَكْسُدٌ (تفاعل الاكسجين مع اي عنصر).

חָמְצִי, חומצי ת' (־יִים) حَامِضِيٌّ. حَمْضِيٌّ.

חַמְצִיץ ז' (־צִים) في النبات: حُمَيْضَةٌ. حُمَّاضٌ.

חַמְצְמָץ ז' (־צִים) ١. حَامِضٌ بَعْضَ الشَّيْءِ. حَاذِقٌ. ٢. مجازًا: عَبُوسٌ. كَالِحٌ.

חַמְצָן ז' أُوكْسِجِين (عنصر غازي لا لون له ولا رائحة يكوّن حوالي ٢٠٪ من الجو، ضروري للتنفس، oxygen).

חִמְצֵן פ' أَكْسَدَ. رَكَّبَ مَعَ الأُوكْسِجِين. חֻמְצַן, הִתְחַמְצֵן أُكْسِدَ. تَأَكْسَدَ. تَفَاعَلَ مَعَ الأُوكْسِجِين.

חַמֶּצֶת נ' في الطب: حُمَاضٌ. تَحَمُّضٌ (زيادة حموضة الدم).

חָמְצָתִי ת' (־יִים) حَامِضِيٌّ. مُتَفَاعِلٌ مَعَ حَامِضٍ.

חָמַק פ' تَمَلَّصَ. فَلَتَ ـ. إِنْسَلَّ. فَاتَ ـ. نَفَذَ ـ. הִתְחַמֵּק تَمَلَّصَ. تَهَرَّبَ. أَفْلَتَ. تَفَلَّتَ. تَحَاشَى. تَنَصَّلَ مِنْ. הִתְחַמֵּק מֵאַחֲרָיוּת تَهَرَّبَ (تَنَصَّلَ) مِنَ المَسْؤُولِيَّةِ.

חֲמַקְמַק ת' (־קִים) مُتَهَرِّبٌ. مُتَمَلِّصٌ. مُنْسَلٌّ. مُتَفَلِّتٌ.

חֲמַקְמַקּוּת נ' تَفَلُّتٌ. تَهَرُّبٌ. تَمَلُّصٌ. إِنْسِلاَلٌ.

חַמְקָן ז' (־נִים) مُتَمَلِّصٌ. مُتَهَرِّبٌ. مُرَاوِغٌ. مُدَاوِرٌ.

חַמְקָנוּת נ' تَهَرُّبٌ. تَمَلُّصٌ. مُرَاوَغَةٌ. مُدَاوَرَةٌ.

(חמר) הֶחְמִיר פ' ١. إِشْتَدَّ. تَأَزَّمَ. إِسْتَفْحَلَ. تَفَاقَمَ. ٢. شَدَّدَ. أَثْقَلَ. מַחֲלָתוֹ הֶחְמִירָה إِسْتَفْحَلَ مَرَضُهُ. إِشْتَدَّتْ وَطْأَةُ مَرَضِهِ. הַשּׁוֹפֵט הֶחְמִיר בָּעֹנֶשׁ شَدَّدَ القَاضِي العُقُوبَةَ. حَكَمَ القَاضِي بِصَرَامَةٍ.

חֵמָר ז' حُمَرٌ. قَطْرَانٌ. أَسْفَلْت. ضَرْبٌ مِنَ القَارِ.

חֹמֶר, חומר ז' (חֳמָרִים) ١. مَادَّةٌ ج مَوَادُّ. خَامٌ. ٢. فَخَّارٌ. طَفْلٌ. طِينٌ. ٣. جِسْمٌ ج أَجْسَامٌ. ٤. شِدَّةٌ. خُطُورَةٌ. فَدَاحَةٌ. חֹמֶר גֶּלֶם (גְּלָם) مَادَّةٌ خَامٌ. مَادَّةٌ أَوَّلِيَّةٌ. חֹמֶר הִיּוּלִי في الفلسفة: الهَيُولِيُّ (المادة الاولى التي تكونت منها الاجسام). חֹמֶר מְשַׁמֵּר مَادَّةٌ حَافِظَةٌ. חֹמֶר נֶפֶץ مَادَّةٌ مُتَفَجِّرَةٌ. مُتَفَجِّرَاتٌ. مُفَرْقَعَاتٌ. חֹמֶר נֶפֶץ מְרַסֵּק (חנ"ם) مَادَّةٌ سَرِيعَةُ (شَدِيدَةُ) الانفِجَارِ. חֹמֶר נִקּוּי مَادَّةُ تَنْظِيفٍ. חֹמֶר וְרוּחַ المَادَّةُ وَالرُّوحُ. مَادِّيَّاتٌ وَمَعْنَوِيَّاتٌ. חָמְרֵי בִּנְיָן مَوَادُّ البِنَاءِ. כְּכָל חֹמֶר הַדִּין بِحَرْفِيَّةِ القَانُونِ. بِأَقْصَى أَحْكَامِ القَانُونِ. קַל וָחֹמֶר نَاهِيكَ بِـ. فَضْلاً عَنْ. فَكَيْفَ بِـ؟ كَمْ بِالحَرِيِّ؟ مِنْ بَابِ أَوْلَى.

חֻמְרָה, חומרה נ' (־רוֹת) خُطُورَةٌ. جِدِّيَّةٌ. شِدَّةٌ. فَدَاحَةٌ. قَسْوَةٌ. صَرَامَةٌ.

חֻמְרָה נ' مُكَوِّنَاتُ الحَاسُوبِ الالِكْتْرُونِيِّ وَوَحَدَاتُهُ. المُعَدَّاتُ المَعْدَنِيَّةُ لِلْحَاسُوبِ (hardware) بِخِلاَفِ البَرَامِجِيَّاتِ (software).

חָמְרִי ת' (־יִים) ١. مَادِّيٌّ. هُيُولِيٌّ. مَحْسُوسٌ. ٢. إِقْتِصَادِيٌّ. عَيْنِيٌّ.

חֻמְרִיָּה, חמריה נ' (־יּוֹת) حُمَّرَةٌ. دُخَّلٌ. دُخَّلَةٌ ج دَخَاخِيلُ (طائر صغير، warbler).

חָמְרִיּוּת, חומריות נ' مَادِّيَّةٌ. هُيُولِيَّةٌ. جَسَدِيَّةٌ. عَيْنِيَّةٌ.

חֲמַרְמַר ת' (־מָרִים) ١. مُحَمَّرٌ. مَشْوِيٌّ قَلِيلاً. ٢. أَحْمَرُ. مُشْرَبٌ بِالحُمْرَةِ.

חֲמָרָן ע' אֲלוּמִינְיוּם.

חָמְרָנוּת, חומרנות נ' مَادِّيَّةٌ. النَّظَرِيَّةُ المَادِّيَّةُ. مَاتِرْيَالِزْم. دَهْرِيَّةٌ.

חָמְרָנִי, חומרני ת' (־יִים) مَادِّيٌّ. مُؤْمِنٌ بِالفَلْسَفَةِ المَادِّيَّةِ.

חָמֵשׁ ש"מ נ' خَمْسٌ (للمؤنث). الرَّقْمُ ٥. חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה خَمْسَ عَشْرَةَ (للمؤنث). الرَّقْمُ ١٥.

חֹמֶשׁ, חומש ז' (חֳמָשִׁים) ١. خُمْسٌ ج أَخْمَاسٌ. وَاحِدٌ مِنْ خَمْسَةٍ. ٢. خُمْسِيَّةٌ. فَتْرَةُ خَمْسِ سَنَوَاتٍ. ٣. خَاصِرَةٌ ע' מֹתֶן. תָּכְנִית חֹמֶשׁ خُطَّةٌ خُمْسِيَّةٌ. مَشْرُوعُ خَمْسِ سَنَوَاتٍ.

חֻמָּשׁ, חומש ז' (־שִׁים) الأَسْفَارُ الخَمْسَةُ الأُولَى مِنَ الكِتَابِ المُقَدَّسِ وَهِيَ: التَّكْوِينُ وَالخُرُوجُ وَاللاَّوِيُّونَ وَالعَدَدُ وَالتَّثْنِيَةُ أَوْ تَثْنِيَةُ الاشْتِرَاعِ.

חִמֵּשׁ, חימש פ' ١. قَسَّمَ عَلَى خَمْسَةٍ. جَزَّأَ إِلَى خَمْسَةِ أَجْزَاءٍ. ٢. ضَرَبَ ـ فِي خَمْسَةٍ. ضَاعَفَ خَمْسَ مَرَّاتٍ. ٣. سَلَّحَ. جَهَّزَ بِالسِّلاَحِ. חֻמַּשׁ سُلِّحَ. جُهِّزَ. زُوِّدَ بِالسِّلاَحِ. הִתְחַמֵּשׁ تَسَلَّحَ. تَجَهَّزَ. تَزَوَّدَ بِالسِّلاَحِ.

חֲמִשָּׁה, חמישה ש"מ ז' خَمْسَةٌ (للمذكر). الرَّقْمُ ٥. חֲמִשָּׁה עָשָׂר خَمْسَةَ عَشَرَ (للمذكر). الرَّقْمُ ١٥.

חֲמִשִּׁים, חמישים ש"מ خَمْسُونَ. الرَّقْمُ ٥٠.

חַמְשִׁיר ז' (־רִים) خَمْسِيَّةٌ. مَقْطُوعَةٌ شِعْرِيَّةٌ مِنْ خَمْسَةِ أَبْيَاتٍ (limerick).

חֵמֶת נ' (חֲמָתוֹת) قِرْبَةٌ ج قِرَبٌ. زِقٌّ ج زِقَاقٌ (جراب من جلد لحفظ الماء). חֵמֶת חֲלִילִים مِزْمَارُ القِرْبَةِ (آلة موسيقية تتألف من عدة نايات، bagpipes).

(חֵמֶת) מֵחֲמַת מ"י بِسَبَبِ. جَرَّاءَ. مِنْ جَرَّاءِ. لِكَوْنِ. لأَجْلِ. بِدَاعِي.

חֵן ז' جَمَالٌ. حُسْنٌ. جَاذِبِيَّةٌ. لُطْفٌ. ظَرَافَةٌ. חֵן חֵן شُكْرًا جَزِيلاً. مَمْنُونٌ جِدًّا. אֶבֶן חֵן حَجَرٌ كَرِيمٌ ע' אֶבֶן. חוּט שֶׁל חֵן مَسْحَةٌ مِنْ جَمَالٍ. נְקֻדַּת חֵן خَالٌ. حَسَنَةٌ. شَامَةٌ. מָצָא חֵן בְּעֵינֵי־, נָשָׂא חֵן בְּעֵינֵי־ وَقَعَ مَوْقِعَ الاسْتِحْسَانِ (الرِّضَى) عِنْدَ. رَاقَ فِي عَيْنِ. إِسْتَحْسَنَ. أُعْجِبَ بِـ.

ח"ן ר"ת ١. חָכְמָה נִסְתָּרָה الحِكْمَةُ البَاطِنِيَّةُ. كِنَايَةٌ عَنِ الـ קַבָּלָה اليَهُودِيَّةِ. ٢. مجازًا: المُطَّلِعُونَ عَلَى خَفَايَا الأُمُورِ. ٣. חֵיל נָשִׁים سِلاَحُ المُجَنَّدَاتِ (في جيش الدفاع الإسرائيلي). יוֹדְעֵי ח"ן ١. العَلِيمُونَ بِبَوَاطِنِ الأُمُورِ. ٢. كِنَايَةٌ عَنِ المُتَبَحِّرِينَ فِي الـ קַבָּלָה.

חַ'ן ע' חַ'אן.

חִנְגָּה, חִנְגָּא .Ar נ' (־גות, ־אות) زفة العروس. وليمة ج ولائم. حفلة فرح. هيصة.

חָנָה פ' ١. عسكر. نزل ـ في. حل ـ. رابط في. خيم. حط ـ الرحال في. ٢. أوقف سيارة. אות חוֹנָה حرف ساكن (مسكن). הֶחֱנָה ١. أوقف سيارة.

חִנָּה, חינה A נ' حناء. خضاب.

חָנוּט תו"ז (חֲנוּטִים) ١. محنط. مصبر (كالمومياء). ٢. مجازا: جامد. متحجر.

חִנּוּךְ, חינוך ז' ١. تربية. تعليم. تثقيف. تأديب. تهذيب. ٢. ترويض. ٣. تدشين. חִנּוּךְ גָּבוֹהַּ تعليم عال. تعليم جامعي. חִנּוּךְ גּוּפָנִי تربية بدنية. رياضة بدنية. חִנּוּךְ חוֹבָה تعليم إلزامي. חִנּוּךְ יְסוֹדִי تعليم أساسي (ابتدائي). חִנּוּךְ מְבֻגָּרִים تعليم الكبار. חִנּוּךְ מְיֻחָד التعليم الخاص. تعليم المعوقين. חִנּוּךְ מִינִי توعية جنسية. חִנּוּךְ מַמְלַכְתִּי تعليم رسمي (حكومي). חִנּוּךְ מְעֹרָב تعليم مختلط (للبنين والبنات معا). חִנּוּךְ מַשְׁלִים تعليم لامنهجي. חִנּוּךְ סְבִיבָתִי تربية بيئية. חִנּוּךְ תִּיכוֹן تعليم ثانوي. מִשְׂרַד הַחִנּוּךְ וְהַתַּרְבּוּת وزارة المعارف والثقافة. وزارة التربية والتعليم.

חנוכה ע' חֲנֻכָּה.

חִנּוּכִי, חינוכי ת' (־יִּים) تربوي. تربيوي. تثقيفي. تهذيبي.

חנוכיה ע' חֲנֻכִּיָּה.

חַנּוּן ת' (־נִים) ١. رحيم. رحمن. من الأسماء الحسنى في التوراة.

חָנוּן ת' (חֲנוּנִים) ١. حنون. رؤوف. رؤوم (أم). رحيم. ٢. لطيف ج لطاف. ٣. موهوب ע' מְחוֹנָן.

חִנּוּן, חינון ז' (־נִים) ١. إعفاء. منح عفو. ٢. تضرع. إبتهال. إسترحام.

חֶנְוָנִי, חנווני ז' (־נִים) بقال. بياع. الفامي. دكانجي.

חנופה ע' חֲנֻפָּה.

חָנוּק ת' (חֲנוּקִים) ١. مخنوق. مختنق. غاص. ٢. مكبوت. مكتوم (صوت). ٣. مجازا: مضنوك. في ضيق. חֲנוּקוֹת תה"פ بصوت مختنق. بصوت تخنقه العبرات.

חֲנוּת נ' (־נֻיּוֹת) ١. حانوت ج حوانيت. دكان ج دكاكين. محل تجاري. הַחֲנוּת שֶׁלְּךָ פְּתוּחָה סל' فتحة البنطلون مفتوحة. سحاب البنطلون مفتوح.

חִנְחוּן ז' (־נִים) تحبب. تظارف. خفة دم. دلع.

חִנְחֵן פ' تظرف. تدلع. تظاهر بخفة دمه. הִתְחַנְחֵן تحبب. تظارف. تظاهر بخفة دمه.

חָנַט פ' ١. حنط. أحنط. صبر. ٢. حنط ـ أينع الزرع. נֶחֱנַט ١. حنط. صبر. ٢. أحنط. أدرك ثمره.

חַנָּט ז' (־טִים) حناط. من يحنط الموتى.

חַנְטָרִיש A ז' סל' قنطار ريش ومجازا: كلام فاض. كلام فارغ.

חֲנָיָה, חֲנִיָּה, חנייה נ' (־יוֹת, ־יּוֹת) ١. موقف. مكان مرابطة. مربط. ٢. وقوف. ٣. هبوط. نزول. חֲנָיָה חֲנָיַת בֵּינַיִם בּ־ عرج على. توقف في طريق سفره إلى.

חַנְיוֹן ז' (־נִים) ١. موقف (للسيارات). محطة وقوف. ٢. مخيم للمستجمين.

חֲנִיטָה נ' ١. تحنيط. حناطة. ٢. نضوج الثمر.

חָנִיךְ ז' (חֲנִיכִים) ١. تلميذ ج تلاميذ وتلامذة. طالب ج طلاب وطلبة. ٢. مبتدئ. مستجد. متمرن. ٣. متعلم. متخصص.

חֲנִיכָה נ' (־כוֹת) ١. تلميذة. ٢. كنية ج كنى. لقب ج ألقاب. ٣. تدريب. تلمذة. تعهد ע' חוֹנְכוּת.

חֲנִיכַיִם, חניכיים נ"ז لثة ج لثات. نيرة الأسنان.

חֲנִינָה נ' (־נוֹת) ١. عفو. ٢. حنان. رحمة. חֲנִינָה כְּלָלִית عفو عام (عن السجناء).

חֲנִיקָה נ' (־קוֹת) خنق. شد العنق.

חֲנִית נ' (־תוֹת) رمح ج رماح. قناة ج قنى وقنوات. حربة ج حراب. חֹד חֲנִית رأس رمح. וְכִתְּתוּ חַרְבוֹתָם לְאִתִּים וַחֲנִיתוֹתֵיהֶם לְמַזְמֵרוֹת فيطبعون سيوفهم سككا ورماحهم مناجل ومجازا: فيتخلون عن الحرب ويتوجهون إلى السلام.

חָנַךְ פ' ١. دشن. إفتتح. ٢. مرن. درب على. נֶחֱנַךְ دشن. أفتتح. חִנֵּךְ ١. ربى. أدب. ثقف. هذب. ٢. درب. مرن. חֻנַּךְ ١. علم. هذب. أدب. ثقف. درب. ٢. دشن. أفتتح. הִתְחַנֵּךְ ١. تربى. تثقف. تهذب. ٢. تدرب. تمرن.

חֲנֻכָּה, חנוכה נ' ١. تدشين. إفتتاح. ٢. عيد حانوكا. عيد الأنوار. عيد المشاعل (ذكرى انتصار الحشمونائيم على اليونانيين وتدشين هيكل سليمان الثاني عام ١٦٥ م).

חֲנֻכִּיָּה, חנוכייה נ' (־יּוֹת) شمعدان ج شماعد وشمعدانات (مسرجة خاصة ذات ثماني قنوات لايقادها في عيد حانوكا).

חִנָּם, חינם תה"פ ١. مجانا. بلا مقابل. ببلاش. ٢. عبثا. بلا جدوى. אֶל חִנָּם, לְחִנָּם, עַל חִנָּם بلا سبب. بلا داع. عبثا. בַּחֲצִי חִנָּם بأبخس ثمن. رخيص جدا. אוֹיֵב חִנָּם, שׂוֹנֵא חִנָּם عدو بلا سبب. عدو معمود. حاقد. עֵד חִנָּם شاهد زور. שִׂנְאַת חִנָּם بغضاء لا مبرر لها.

חנ"ם ר"ת חֹמֶר נֶפֶץ מְרַסֵּק مادة شديدة الانفجار.

חָנַן פ׳ ١. عَفَا ـ عَنْ. صَفَحَ ـ عَنْ. سَامَحَ. ٢. وَهَبَ (يَهَبُ). أَنْعَمَ عَلَى. حَبَا ـ **נִחַן, נֶחֱנַן** ١. عُفِيَ عَنْهُ. صُفِحَ عَنْهُ. ٢. وُهِبَ. أُنْعِمَ عَلَيْهِ. إِتَّصَفَ بِـ **הִתְחַנֵּן** إِبْتَهَلَ (إلى الله). تَضَرَّعَ. تَوَسَّلَ. إِسْتَرْحَمَ. إِسْتَعْطَفَ.

חִנָּנִי, חיננִי ת׳ (־נִיִּים) جَمِيلٌ. لَطِيفٌ ج لُطَفَاءُ. ظَرِيفٌ ج ظُرَفَاءُ. جَذَّابٌ.

חִנָּנִיּוּת, חינניות נ׳ لُطْفٌ. لَطَافَةٌ. مَلاَحَةٌ. جَمَالٌ. ظَرَافَةٌ. جَاذِبِيَّةٌ.

חִנָּנִית, חיננית נ׳ (־יּוֹת) في النبات: لُؤْلُئِيَّةٌ. زَهْرُ اللُّؤْلُؤِ. زَهْرَةُ الرَّبِيعِ (bellis).

(חנף) הֶחֱנִיף פ׳ تَمَلَّقَ. دَاهَنَ. تَزَلَّفَ إِلَى. **הִתְחַנֵּף** ١. جَامَلَ. ٢. تَمَلَّقَ. دَاهَنَ. صَانَعَ. دَاجَى. نَافَقَ.

חֲנֻפָּה, חנופה נ׳ (־פּוֹת), **חַנְפָנוּת** נ׳ تَمَلُّقٌ. تَزَلُّفٌ. زُلْفَى. مَسْحُ جُوخٍ.

חַנְפָן ז׳ (־נִים) مُتَمَلِّقٌ. مُنَافِقٌ. مُدَاجٍ(ي). مَاسِحُ جُوخٍ.

חָנַק פ׳ ١. خَنَقَ ـ أَمَاتَ خَنْقًا. كَتَمَ ـ الأَنْفَاسَ. ٢. ضَيَّقَ الخِنَاقَ عَلَى. **נֶחֱנַק** ١. إِخْتَنَقَ. إِنْخَنَقَ. ٢. غَصَّ ـُ بِـ مَاتَ خَنْقًا. ٣. كَانَ فِي ضَنْكٍ (ضَائِقَةٍ). **הֶחֱנִיק** ١. خَنَقَ. أَمَاتَ خَنْقًا. سَأَبَ ـَ ٢. ضَنَكَ ـُ ضَايَقَ.

חֶנֶק ז׳ خَنْقٌ. إِخْتِنَاقٌ. غُصَّةٌ. سَأْبٌ. زَنَقٌ.

חַנָּק ז׳ (־קִים) البُوَاءُ. أَصَلَةٌ خَانِقَةٌ (ثعبان، boa).

חַנְקָן ז׳ (־נִים) ١. نِتْرُوجِين. آزُوت. ٢. صُرَدٌ ج صِرْدَانٌ (طير مغرّد، shrike).

חַנְקָנִי ת׳ (־נִיִּים) نِتْرُوجِينِيٌّ. آزُوتِيٌّ.

(חַס) חַס וְשָׁלוֹם, חַס וְחָלִילָה لاَ سَمَحَ اللّٰهُ! لاَ قَدَّرَ اللّٰهُ! أَعُوذُ بِاللّٰهِ!

(חסד) הִתְחַסֵּד פ׳ ١. تَظَاهَرَ بِأَنَّهُ فَاضِلٌ. تَفَاضَلَ. نَافَقَ. ٢. تَكَرَّمَ. تَفَضَّلَ. أَنْعَمَ.

חֶסֶד ז׳ (חֲסָדִים) ١. فَضْلٌ ج فُضُولٌ. مَعْرُوفٌ. جَمِيلٌ. إِحْسَانٌ. بِرٌّ. إِنْعَامٌ. ٢. الفَضْلُ وَهُوَ أَحَدُ دَرَجَاتِ النُّبْلِ العَشْرِ. חֶסֶד וֶאֱמֶת, חֶסֶד שֶׁל אֱמֶת مَعْرُوفٌ (إِحْسَانٌ) لِوَجْهِ اللّٰهِ. חֶסֶד לְאֻמִּים חַטָּאת مجازًا: مَنِ اتَّكَلَ عَلَى زَادِ غَيْرِهِ طَالَ جُوعُهُ. חֶסֶד נְעוּרִים عَهْدُ الصِّبَا. ذِكْرَى الصَّدَاقَةِ القَدِيمَةِ. בְּחַסְדְּךָ أَرْجُوكَ! رَجَاءً! لُطْفًا! مِنْ فَضْلِكَ. בְּחֶסֶד עֶלְיוֹן مَوْهُوبٌ. هِبَةٌ مِنَ اللّٰهِ. مُبَارَكٌ مِنْ فَضْلِ العِنَايَةِ الإِلٰهِيَّةِ. לְשֵׁבֶט אוֹ לְחֶסֶד سَلْبًا أَوْ إِيجَابًا. خَيْرًا أَوْ شَرًّا. מִיתַת (הֲמָתַת) חֶסֶד القَتْلُ الهَيِّنُ. القَتْلُ بِدَافِعِ الرَّحْمَةِ. הֶעֱנִיקָה לוֹ חֲסָדֶיהָ وَهَبَتْهُ مِنْ ذَاتِ نَفْسِهَا. بَذَلَتْ لَهُ نَفْسَهَا.

חָסָה פ׳ ١. لَجَأَ ـَ لاَذَ ـُ بِـ أَوَى ـِ إِلَى. إِعْتَصَمَ بِـ إِسْتَجَارَ بِـ ٢. أَمِنَ ـِ عَوَّلَ عَلَى. تَوَكَّلَ. **הֶחֱסָה** أَلْجَأَ. حَمَى ـِ عَصَمَ ـِ أَجَارَ. أَظَلَّ. مَنَحَ مَأْوًى.

חַסָּה נ׳ (־סּוֹת) في النبات: خَسٌّ (lettuce).

חָסוּי ת׳ (חֲסוּיִים) ١. تَحْتَ حِمَايَةٍ. مُعْتَصِمٌ بِـ ٢. مجازًا: مَكْتُومٌ. سِرِّيٌّ. מִסְמָךְ חָסוּי وَثِيقَةٌ سِرِّيَّةٌ.

חִסּוּי, חיסוי ז׳ إِلْجَاءٌ. إِسْتِجَارَةٌ. مَلاَذٌ. إِعْتِصَامٌ بِـ حِمَايَةٌ. ٢. حَظْرٌ. كَتْمٌ.

חָסוּךְ ת׳ (חֲסוּכִים) ١. مُدَّخَرٌ. مُقْتَصَدٌ. مُوَفَّرٌ. ٢. بالإضافة: عَدِيمٌ. نَاقِصٌ. חֲסוּךְ (חֲשׂוּךְ) בָּנִים عَدِيمُ النَّسْلِ. عَدِيمُ الذُّرِّيَّةِ. لاَ عَقِبَ لَهُ. חֲסוּךְ (חֲשׂוּךְ) מַרְפֵּא لاَ شِفَاءَ لَهُ. مَيْئُوسٌ مِنْ شِفَائِهِ. مُصَابٌ بِمَرَضٍ عُضَالٍ.

חִסּוּל, חיסול ז׳ (־לִים) ١. تَصْفِيَةٌ. ٢. إِغْتِيَالٌ. إِجْهَازٌ عَلَى. قَضَاءٌ عَلَى. ٣. تَسْوِيَةٌ. חִסּוּל הַבַּעֲרוּת القَضَاءُ عَلَى الجَهْلِ. مَحْوُ الأُمِّيَّةِ. חִסּוּל חֶשְׁבּוֹנוֹת تَصْفِيَةُ حِسَابٍ. חִסּוּל מְמֻקָּד تَصْفِيَةٌ مُسْتَهْدَفَةٌ. قَتْلٌ مُوَجَّهٌ. חִסּוּל הַמַּשְׁבֵּר حَلُّ (إِنْهَاءُ) الأَزْمَةِ. تَصْفِيَةُ الأَزْمَةِ. חִסּוּל פִיזִי تَصْفِيَةٌ جَسَدِيَّةٌ. إِغْتِيَالٌ. إِجْهَازٌ عَلَى. מְכִירַת חִסּוּל بَيْعٌ لِلتَّصْفِيَةِ. تَصْفِيَةُ البِضَاعَةِ.

חִסּוּם, חיסום ז׳ ١. تَكْمِيمُ الفَمِ. ٢. تَقْوِيَةٌ. طَرْقُ المَعْدَنِ.

חָסוּם ת׳ (חֲסוּמִים) ١. مُكَمَّمٌ. ٢. مُغْلَقٌ بِحَاجِزٍ. مَسْدُودٌ. مَحْبُوسٌ. ٣. صَلْدٌ. صُلْبٌ. כְּבִישׁ חָסוּם طَرِيقٌ مُغْلَقَةٌ (مَسْدُودَةٌ). طَرِيقٌ غَيْرُ سَالِكٍ.

חסון ע׳ חָסֹן.

חִסּוּן, חיסון ז׳ (־נִים) تَطْعِيمٌ. تَحْصِينٌ. إِكْسَابُ مَنَاعَةٍ (immunity).

חִסּוּר, חיסור ז׳ (־רִים) ١. طَرْحٌ. خَصْمٌ. تَخْفِيفٌ. ٢. في الحساب: عَمَلِيَّةُ الطَّرْحِ (−). ٣. غِيَابٌ. تَغَيُّبٌ.

חָסוּת נ׳ (־סֻיּוֹת) ١. مَلْجَأٌ ج مَلاَجِئُ. مَلاَذٌ. مَأْوًى ج مَآوٍ(ي). ٢. حِمَايَةٌ. أَمَانٌ. ذِمَّةٌ ج ذِمَمٌ. رِعَايَةٌ. ٣. جِوَارٌ. אַנְשֵׁי הֶחָסוּת في الاسلام: أَهْلُ الذِّمَّةِ (اليهود والمسيحيين). أَهْلُ الكِتَابِ. אֶרֶץ חָסוּת مَحْمِيَّةٌ ج مَحْمِيَّاتٌ (قطر صغير في حماية دولة كبيرة). בְּחָסוּת تَحْتَ رِعَايَةٍ. בְּחָסוּת הַחֲשֵׁכָה تَحْتَ جُنْحِ (سِتَارِ) الظَّلاَمِ. לָקַח אוֹתוֹ תַּחַת חָסוּתוֹ شَمَلَهُ بِرِعَايَتِهِ. أَخَذَهُ تَحْتَ حِمَايَتِهِ. מְבַקֵּשׁ חָסוּת دَخِيلٌ. مُسْتَعْصِمٌ. طَنِيبٌ. طَالِبُ أَمَانٍ. وَلِيٌّ ج أَوْلِيَاءُ.

חַסְחוּס ז׳ (־סִים) غُضْرُوفٌ ج غَضَارِيفُ. قَرْقُوش ע׳ סְחוּס.

חָסִיד תו״ז (חֲסִידִים) ١. وَرِعٌ. تَقِيٌّ ج أَتْقِيَاءُ. ٢. صُوفِيٌّ (يهودي). عَابِدٌ ج عُبَّادٌ. ٣. مُرِيدٌ. تَابِعٌ. ٤. مُشَايِعٌ. مُؤَيِّدٌ. مُتَمَسِّكٌ (بفكرة مثلاً). חָסִיד שׁוֹטֶה ١. تَقِيٌّ أَحْمَقُ. مُقَلِّدٌ. ٢. صَنِيعَةٌ. طَائِعٌ طَاعَةً عَمْيَاءَ. חֲסִיד אֻמּוֹת הָעוֹלָם مُحِبُّ الشَّعْبِ اليَهُودِيِّ (من غير اليهود). مَنْ أَنْقَذَ يَهُودًا.

חֲסִידָה נ׳ (־דוֹת) لَقْلَقٌ ج لَقَالِقُ. أَبُو سَعْن.

חֲסִידוּת נ׳ ١. صُنْعُ المَعْرُوفِ. فَضْلٌ. إِحْسَانٌ. ٢. تُقًى. تَقْوَى. وَرَعٌ. ٣. الحَسِيدِيَّةُ (وهي تقابل التصوف في الإسلام. طريقة أسسها الحاخام يسرائيل باعل شيم طوف ١٧٠٠–١٧٦٠ وتقوم على مبدأ الحلولية ووجوب الدوام على الصلاة).

חֲסִידִי ת׳ (־דִיִּים) تَقِيٌّ (جدًا). وَرِعٌ. مَا يَخُصُّ الحَسِيدِيَّةَ.

חֲסָיָה, חסייה נ' إلْتِجَاءٌ. إحْتِمَاءٌ بِـ. إسْتِجَارَةٌ بِـ. إعْتِصَامٌ بِـ.

חִסָּיוֹן, חיסיון ז' ١. في القضاء: مُحَافَظَةٌ عَلَى السِّرِّيَّةِ. كِتْمَانٌ. ٢. حَصَانَةٌ.

חֲסִילוֹן ז' (־נִים) رُوبِيَان. سَمَكُ القُرَيْدِيس (shrimps).

חֲסִימָה נ' (־מוֹת) ١. إغْلاَقٌ. حَصْرٌ. حَجْزٌ. ٢. حِصَارٌ. تَطْوِيقٌ. ٣. تَكْمِيمٌ. ٤. حُسَامٌ. حَدٌّ. نَصْلٌ. אֲחוּז הַחֲסִימָה نِسْبَةُ الحَسْمِ (في الانتخابات).

חָסִין ת' (חֲסִינִים) ١. مُحَصَّنٌ. قَوِيٌّ ج أَقْوِيَاءُ. مَنِيعٌ. ٢. صَامِدٌ. ثَابِتٌ. חֲסִין אֵשׁ مُقَاوِمٌ لِلنَّارِ. זְכוּכִית חֲסִינַת אֵשׁ الزُّجَاجُ النَّارِيُّ. بَايْرِكْس ע' פִּירֶקְס.

חֲסִינוּת נ' مَنَاعَةٌ. حَصَانَةٌ. חֲסִינוּת דִּיפְּלוֹמָטִית حَصَانَةٌ دِبْلُومَاسِيَّةٌ.

חֶסֶךְ ז' (־כִים) نَقْصٌ. فُقْدَانٌ. חֶסֶךְ אֵם فُقْدَانُ حَنَانِ الأُمِّ.

חָסַךְ פ' إدَّخَرَ. وَفَّرَ. إقْتَصَدَ. חָסַךְ לְיוֹם רַע مجازًا: حَفِظَ القِرْشَ الأَبْيَضَ لِلْيَوْمِ الأَسْوَدِ. אֵינוֹ חוֹסֵךְ כָּל מַאֲמָץ لاَ يَدَّخِرُ جُهْدًا. لاَ يَأْلُو وُسْعًا.

חִסָּכוֹן, חיסכון ז' (חֶסְכוֹנוֹת) تَوْفِيرٌ. إدِّخَارٌ. בַּנְק הַלְוָאָה וְחִסָּכוֹן بَنْكُ التَّسْلِيفِ وَالتَّوْفِيرِ.

חֶסְכוֹנִי ת' (־נִיִּים) تَوْفِيرِيٌّ. إدِّخَارِيٌّ. إقْتِصَادِيٌّ.

חַסְכָן תו"ז (־נִים) مُوَفِّرٌ. مُدَّخِرٌ. مُقْتَصِدٌ. غَيْرُ مُبَذِّرٍ.

חַסְכָנוּת נ' إدِّخَارٌ. إقْتِصَادٌ. تَوْفِيرٌ.

חַסְכָנִי ת' (־נִיִּים) تَوْفِيرِيٌّ. إدِّخَارِيٌّ. إقْتِصَادِيٌّ.

חִסֵּל, חיסל פ' ١. صَفَّى. سَوَّى. ٢. أَنْهَى. أَتَمَّ. أَنْجَزَ. ٣. أَجْهَزَ عَلَى. إغْتَالَ. قَضَى عَلَى. أَبَادَ. חִסֵּל אֶת הַמַּשְׁבֵּר سَوَّى (حَلَّ) الأَزْمَةَ. صَفَّى المُشْكِلَةَ. חֻסַּל ١. صُفِّيَ. أُبِيدَ. قُضِيَ عَلَيْهِ. ٢. أُنْهِيَ. أُكْمِلَ. إنْحَلَّ. سُوِّيَ. הִתְחַסֵּל ١. صُفِّيَ. قُضِيَ عَلَيْهِ. تَمَّتْ تَصْفِيَتُهُ. ٢. أُكْمِلَ. إكْتَمَلَ. أُنْجِزَ.

חֲסַל Ar. ١.פ' تَمَّ ـِ. إنْتَهَى. ٢. מ"ק خَلَصَ! كَفَى! إنْتَهَى! حَسْبُكَ! חֲסַל סִדּוּר פֶּסַח כְּהִלְכָתוֹ تَمَّتْ مَرَاسِيمُ الفِصْحِ حَسْبَ أُصُولِهِ ومجازًا: تَمَّ بِالتَّمَامِ وَالكَمَالِ.

חֶסֶם ז' (חֲסָמִים) ١. عَائِقٌ. مَانِعٌ. ٢. إنْسِدَادٌ (في القلب).

חָסַם פ' ١. أَغْلَقَ. سَدَّ ـُ. حَجَزَ ـِ. ٢. مَنَعَ ـَ. قَطَعَ ـَ الطَّرِيقَ عَلَى. إعْتَرَضَ سَبِيلَ. ٣. كَمَّمَ الفَمَ. شَكَمَ ـُ. ٤. حَصَرَ ـُ. أَحَاطَ. ٥. طَرَّقَ المَعْدَنَ. طَبَّعَ. قَوَّى. חָסַם אֶת פִּיו (לְשׁוֹנוֹ) كَمَّ (كَمَّمَ) فَمَهُ. شَكَمَ فَاهُ. נֶחְסַם ١. أُغْلِقَ. إنْسَدَّ. حُجِزَ. مُنِعَ. أُعْتُرِضَ. ٢. كُمِّمَ. شُكِمَ فُوهُ. חִסֵּם ١. سَدَّ (بقوة). أَحْكَمَ السَّدَّ. ٢. قَوَّى المَعْدَنَ. הִתְחַסֵּם ١. تَصَلَّبَ. إنْطَرَقَ (المعدن لتصنيعه). ٢. مجازًا: إسْتَقْوَى. زَادَ قُوَّةً.

חֶסֶם ז' (־מִים) مِرْقَاةٌ (شريط يوضع على الجرح لوقف نزيف الدم، tourniquet).

חָסַן, חסן פ' ١. قَوِيَ. صَلُبَ. ٢. حَصَّنَ. أَكْسَبَ مَنَاعَةً. طَعَّمَ بِاللُّقَاحِ. הִתְחַסֵּן ١. تَحَصَّنَ. إكْتَسَبَ مَنَاعَةً. ٢. إسْتَقْوَى. زَادَ صَلاَبَةً. הֶחְסִין ١. خَزَنَ ـُ. أَوْدَعَ. شَوَّنَ الغَلَّةَ ע' אִחְסֵן. ٢. قَوِيَ ـَ. صَلُبَ ـُ.

חֹסֶן, חוסן ז' ١. مَنَعَةٌ. صَلاَبَةٌ. قُوَّةٌ. ٢. ذُخْرٌ. לֹא לְעוֹלָם חֹסֶן لَيْسَ الغِنَى بِدَائِمٍ. مَا كُلُّ مَرَّةٍ تَسْلَمُ الجَرَّةُ.

חָסֹן, חסון ת' (חֲסֻנִים) قَوِيٌّ ج أَقْوِيَاءُ. صَحِيحُ البَدَنِ. مَنِيعٌ.

חָסַף פ' حَسَرَ ـِ. كَشَفَ ـِ. جَرَّدَ ע' חָשַׂף.

חִסְפּוּס ז' (־סִים) ١. خُشُونَةٌ. تَخْشِينٌ. شَنْشَنَة. ٢. غِلَظٌ. غَلاَظَةٌ. فَظَاظَةٌ.

חִסְפֵּס פ' خَشَّنَ. صَنَعَ نُتُوءَاتٍ. شَنْشَنَ. הִתְחַסְפֵּס تَخَشَّنَ. إخْشَوْشَنَ.

חַסְפֶּסֶת נ' في الطب: حَصَفٌ. حَصَافٌ. بِيلاَغْرَا (مرض يتاتى عن انعدام احد مركبات فيتامين B، pellagra).

חַסָּקָה A נ' حَسَكَة (زورق مسطح يستعمل في المسابقات والإنقاذ).

חָסַר פ' قَلَّ ـِ. نَقَصَ ـُ. حَسَرَ ـُ. ٢. عَدِمَ ـَ. إنْعَدَمَ. غَابَ ـِ. חִסֵּר ١. في الحساب: طَرَحَ ـَ. خَصَمَ ـِ. أَسْقَطَ (من الحساب). ٢. نَقَّصَ. ٣. إفْتَقَدَ. شَعَرَ بِفُقْدَانِهِ. חֻסַּר طُرِحَ. أُنْقِصَ. قُلِّلَ. خُصِمَ. הֶחְסִיר طَرَحَ. خَصَمَ. قَلَّلَ. طَفَّفَ الكَيْلَ. أَنْقَصَ.

חָסֵר ת' (חֲסֵרִים) ١. حَاسِرٌ. نَاقِصٌ. عَدِيمٌ. خِلْوٌ مِنْ. مُعْوِزٌ. مُفْتَقِرٌ إلَى. ٢. غَائِبٌ. مُتَغَيِّبٌ. חֲסַר אוֹנִים, חֲסַר כֹּחַ وَاهِنٌ. عَاجِزٌ ע' און. חֲסַר יֶשַׁע لاَ حِيلَةَ لَهُ. ضَاقَتْ بِهِ السُّبُلُ. عَاجِزٌ عَنْ. חֲסַר כֹּל خَالِي الوِفَاضِ. مُعْدِمٌ. مَحْرُومٌ. חֲסַר לֵב لاَ قَلْبَ لَهُ. عَدِيمُ الرَّحْمَةِ. قَاسٍ(ي) ج قُسَاةٌ. חֲסַר נִמּוּס قَلِيلُ الأَدَبِ. سَيِّءُ الخُلُقِ. جَافٍ(ي) ج جُفَاةٌ. חֲסַר סַבְלָנוּת قَلِيلُ (نَافِذُ) الصَّبْرِ. חֲסַר עֵרֶךְ لاَ وَزْنَ لَهُ. لاَ قِيمَةَ لَهُ. لاَ يَسْوَى شَرْوَى نَقِيرٍ. חֲסַר פְּנִיּוֹת مُجَرَّدٌ. غَيْرُ مُحَابٍ(ي). غَيْرُ مُنْحَازٍ. مُنْصِفٌ. نَزِيهٌ. חֲסַר שַׁחַר لاَ أَسَاسَ لَهُ مِنَ الصِّحَّةِ. عَارٍ عَنِ الصِّحَّةِ. חֲסַר תְּבוּנָה قَلِيلُ الذَّكَاءِ. أَبْلَهُ ج بُلْهٌ ن' بَلْهَاءُ. חֲסַר תּוֹעֶלֶת عَدِيمُ الجَدْوَى. غَيْرُ مُفِيدٍ. חֲסַר תַּקְדִּים لاَ سَابِقَةَ لَهُ. مُنْقَطِعُ النَّظِيرِ. لَمْ يَسْبِقْ لَهُ مَثِيلٌ. חַסְרֵי זָנָב في علم الاحياء: اللاَّذَنَبِيَّاتُ. البَتْرَاوَاتُ (anura). חֲסֵרִים في القواعد: الأَفْعَالُ النَّاقِصَةُ (وهي الافعال التي يحذف احد احرفها الاصلية لدى تصريفها مثل: יָצָא - הוֹצִיא). חֹדֶשׁ חָסֵר شَهْرٌ نَاقِصٌ (عدد ايامه ٢٩ يومًا بخلاف الشهر الكامل). כְּתִיב חָסֵר كِتَابَةُ الكَلِمَاتِ العِبْرِيَّةِ حَسْبَ قَوَاعِدِهَا الأَصْلِيَّةِ كَمَا وَرَدَتْ فِي المَرَاجِعِ الأُولَى بِلاَ حُرُوفِ المَدِّ وَاللِّينِ (مثل: בֹּקֶר - בוקר) ע' כְּתִיב. מִדָּה חֲסֵרָה كَيْلٌ مُطَفَّفٌ (نَاقِصٌ).

חֹסֶר, חוסר ז' نَقْصٌ. نُقْصَانٌ. قِلَّةٌ. فُقْدَانٌ. عَدَمٌ. إنْعِدَامٌ. חֹסֶר בּוּשָׁה قِلَّةُ حَيَاءٍ. חֹסֶר הִתְעַנְיְנוּת عَدَمُ اهْتِمَامٍ. قِلَّةُ اهْتِمَامٍ. عَدَمُ اكْتِرَاثٍ. חֹסֶר כֹּל عَدَمٌ.

فَاقَةٌ. إعْوَازٌ. فَقْرٌ. حِرْمَانٌ. חֹסֶר מַעַשׂ قِلَّةُ عَمَلٍ. قِلَّةُ نَشَاطٍ. تَقَاعُسٌ. تَهَاوُنٌ. חֹסֶר נִמּוּס قِلَّةُ أَدَبٍ. وَقَاحَةٌ. قِحَةٌ. صَفَاقَةٌ. חֹסֶר סַבְלָנוּת قِلَّةُ صَبْرٍ. חֹסֶר עֲבוֹדָה بِطَالَةٌ. عَطَالَةٌ. חֹסֶר רְגִישׁוּת قِلَّةُ إحْسَاسٍ. عَدَمُ حَسَّاسِيَّةٍ.

חֶסֶר ז' ١. فَقْرٌ. فَاقَةٌ. عَوَزٌ. إعْوَازٌ. إحْتِيَاجٌ. ٢. عَجْزٌ. نَقْصٌ. عَدَمٌ. חֶסֶר דָּם فَقْرُ دَمٍ. أَنِيمْيَا.

חִסָּרוֹן, חיסרון ז' (חֶסְרוֹנוֹת) ١. نَقْصٌ. عَيْبٌ ج عُيُوبٌ. مَسَاءَةٌ ج مَسَاوِئُ. ٢. عَجْزٌ. خَسَارَةٌ. ٣. حِرْمَانٌ. عُدْمٌ. חֶסְרוֹן כִּיס قِلَّةُ ذَاتِ اليَدِ. قِلَّةُ مَالٍ. הִרְגִּישׁ בְּחֶסְרוֹנוֹ إفْتَقَدَهُ. حَنَّ إِلَيْهِ. إشْتَاقَ لَهُ.

חַף ת' (־פִּים) ١. بَرِيءٌ ج أَبْرِيَاءُ. غَيْرُ مُذْنِبٍ. ٢. طَاهِرُ اليَدَيْنِ. سَلِيمُ النِّيَّةِ. חַף מִפֶּשַׁע غَيْرُ مُذْنِبٍ. بَرِيءٌ ج أَبْرِيَاءُ.

חָף ז' (־פִּים) سِنُّ المِفْتَاحِ. بُرُوزٌ. مُسَنَّنٌ. نُتُوءٌ ج نُتُوءَاتٌ.

חָפָה פ' سَتَرَ ـِ. غَطَّى. غَشَّى. أَخْفَى. حَجَبَ ـُ. חָפָה רֹאשׁוֹ, חָפָה פָּנָיו غَطَّى رَأْسَهُ. حَجَبَ وَجْهَهُ. شَعَرَ بِالخِزْيِ. חִפָּה ١. غَطَّى. سَتَّرَ. ٢. חִפָּה עַל־ تَسَتَّرَ عَلَى. تَجَاهَلَ. تَغَاضَى عَنْ. ٣. في الجيش: أَقَامَ سَاتِرًا (من النار).

חֻפָּה, חופה נ' (־פּוֹת) ١. طُنُبٌ (لشدّ أطراف الخيمة) ج أَطْنَابٌ. ظُلَّةٌ (تمد على اربعة أعمدة فوق رأس العروسين لدى إجراء طقوس الزواج عند اليهود). ٢. خَيْمَةُ العَرُوسَيْنِ. ٣. مجازًا: زَوَاجٌ. قِرَانٌ. زِفَافٌ. ٤. كِلَّةٌ ج كِلَلٌ. نَامُوسِيَّةٌ ע' כִּלָּה. נִכְנַס לַחֻפָּה زُفَّ. عُقِدَتْ مَرَاسِيمُ زِفَافِهِ. تَزَوَّجَ.

חָפוּז ת' (חֲפוּזִים) مُسْرِعٌ. عَجِلٌ. مُسْتَعْجِلٌ. حَثِيثٌ.

חִפּוּי, חיפוי ת' (־יִים) ١. سَتْرٌ. حِمَايَةٌ. وِقَايَةٌ. ٢. تَغْطِيَةٌ. حَجْبٌ. ٣. في الجيش: تَمْوِيهٌ. ٤. تَسَتُّرٌ عَلَى. تَغَاضٍ(ي) عَنْ. تَجَاهُلٌ. تَعَامٍ(ي) عَنْ. חִפּוּי אֵשׁ في الجيش: نِيرَانٌ سَاتِرَةٌ. עֶמְדַּת חִפּוּי في الجيش: مَوْقِعٌ سَاتِرٌ.

חָפוּי ת' (חֲפוּיִים) مُغَطًّى. مُغَلَّفٌ. مُغَشًّى. مَحْجُوبٌ. חֲפוּי רֹאשׁ مجازًا: شَاعِرٌ بِالخِزْيِ (بِالمَهَانَةِ). حَزِينٌ.

חָפוּן ת' (חֲפוּנִים) مَحْفُونٌ. مُحْتَفَنٌ. مَأْخُوذٌ مِلْءَ اليَدِ.

חָפוּר ת' (חֲפוּרִים) مَحْفُورٌ. مَنْكُوشٌ. مَنْبُوشٌ.

חִפּוּשׂ, חיפוש ז' (־שִׂים) ١. بَحْثٌ. تَفْتِيشٌ. تَنْقِيبٌ. ٢. تَحَرٍّ(ي). تَجَسُّسٌ. חִפּוּשׂ עַצְמִי البَحْثُ عَنِ الذَّاتِ. חִפּוּשֵׂי נֵפְט التَّنْقِيبُ عَنِ النَّفْطِ. צַו חִפּוּשׂ أَمْرٌ بِالتَّحَرِّي. أَمْرُ تَفْتِيشٍ.

חִפּוּשִׁית, חיפושית נ' (־יּוֹת) خُنْفُسَةٌ. خُنْفُسَاءُ ج خَنَافِسُ. חִפּוּשִׁית פַּרְעֹה أَبُو جُعْرَانَ. جُعَلٌ ج جِعْلَانٌ (ضرب من الخنافس، scarab) ע' חַרְפּוּשִׁית. לַהֲקַת הַחִפּוּשִׁיּוֹת فِرْقَةُ الخَنَافِسِ.

חַפּוּת נ' بَرَاءَةٌ. كَوْنُهُ غَيْرَ مُذْنِبٍ.

(חפז) **נֶחְפַּז** פ' ١. أَسْرَعَ. سَارَعَ. عَجَّلَ. إسْتَعْجَلَ. هَرَعَ ـَ. خَفَّ ـِ إِلَى. ٢. تَسَرَّعَ. تَهَوَّرَ.

חִפָּזָה נ' عَجَلَةٌ. تَسَرُّعٌ. هُرُوعٌ. لَهْوَجَةٌ. تَهَوُّرٌ.

חִפָּזוֹן, חיפזון ז' سُرْعَةٌ. عَجَلَةٌ. لَهْوَجَةٌ. הַחִפָּזוֹן אֲבִי רָזוֹן (فِي التَّأَنِّي السَّلَامَةُ) وَفِي العَجَلَةِ النَّدَامَةُ. العَجَلَةُ مِنَ الشَّيْطَانِ. رُبَّ حَثِيثٍ مَكِيثٌ.

חֲפִיָּה, חפייה נ' تَغْطِيَةٌ. تَغْلِيفٌ. سَتْرٌ. حَجْبٌ. تَغْشِيَةٌ.

חֲפִיסָה נ' (־סוֹת) عُلْبَةٌ ج عُلَبٌ. رُزْمَةٌ ج رُزَمٌ. חֲפִיסַת סִיגַרְיוֹת عُلْبَةُ سَجَائِرَ. חֲפִיסַת קְלָפִים دَسْتَةُ قِمَارٍ. شَدَّةُ وَرَقِ اللَّعِبِ. كُوتْشِينَةٌ מ'.

חָפִיף A ת' תה"פ خَفِيفٌ. سَطْحِيٌّ. غَيْرُ عَمِيقٍ.

חֲפִיפָה נ' (־פוֹת) ١. في الهندسة: تَطَابُقٌ. ٢. غَسْلٌ. تَنْظِيفٌ (خاصة شعر الرأس). ٣. تَدَرُّبٌ عَلَى مَنْصِبٍ جَدِيدٍ مَعَ صَاحِبِ المَنْصِبِ السَّابِقِ.

חָפִיפְנִיק תו"ז (־קִים) سَطْحِيٌّ. مُتَهَاوِنٌ. مُهْمِلٌ.

חָפִיר ז' (־רִים) خَنْدَقٌ (حول حصن أو بناء لإعاقة العدو من التقدم) ج خَنَادِقُ.

חֲפִירָה נ' (־רוֹת) ١. حُفْرَةٌ ج حُفَرٌ. حَفِيرَةٌ ج حَفَائِرُ. ٢. مَطَبٌّ ج مَطَبَّاتٌ. חֲפִירוֹת אַרְכֵאוֹלוֹגִיּוֹת حَفْرِيَّاتٌ أَثَرِيَّةٌ.

חַפְלָה A נ' (־לוֹת) حَفْلَةٌ ج حَفَلَاتٌ. وَلِيمَةٌ ج وَلَائِمُ.

חֹפֶן, חופן ז' (חָפְנַיִם) حُفْنَةٌ ج حَفَنَاتٌ. كَبْشَةٌ ج كَبَشَاتٌ. مِلْءُ قَبْضَةِ اليَدِ. מְלוֹא חָפְנַיִם ١. مِلْءُ الكَفَّيْنِ. مِلْءُ اليَدَيْنِ. ٢. كَثْرَةٌ. غَزَارَةٌ. وَفْرَةٌ.

חָפַן פ' حَفَنَ ـُ. كَبَشَ ـُ. أَخَذَ مِلْءَ كَفِّهِ.

חָפַף פ' ١. طَابَقَ. تَطَابَقَ. ٢. غَسَلَ ـِ شَعْرَهُ. إغْتَسَلَ.

חָפֵץ פ' ١. رَغِبَ ـَ فِي. شَاءَ ـَ. رَامَ ـُ. أَرَادَ. ٢. وَدَّ ـَ. בְּנֶפֶשׁ חֲפֵצָה حُبًّا وَكَرَامَةً. مِنْ صَمِيمِ القَلْبِ.

חֵפֶץ ז' (חֲפָצִים) ١. رَغْبَةٌ ج رَغَبَاتٌ. مَرَامٌ. غَرَضٌ ج أَغْرَاضٌ. بُغْيَةٌ. مَأْرَبٌ ج مَآرِبُ. ٢. حَاجَةٌ ج حَاجَاتٌ وحَوَائِجُ. مَتَاعٌ ج أَمْتِعَةٌ. شَيْءٌ ج أَشْيَاءُ. בְּחֵפֶץ לֵב بِكُلِّ سُرُورٍ. حُبًّا وَكَرَامَةً. عَنْ طِيبِ خَاطِرٍ. מְחוֹז חֶפְצוֹ مَحَجَّتُهُ. طِيَّتُهُ. مُرَادُهُ. الجِهَةُ المَقْصُودَةُ. אֵין לוֹ חֵפֶץ בּוֹ لَا رَغْبَةَ لَهُ فِيهِ. لَا يَرُوقُهُ. כְּלִי אֵין חֵפֶץ בּוֹ سَقَطُ المَتَاعِ. تَافِهٌ. لَا يَسْوَى شَرْوَى نَقِيرٍ. עֵת לְכָל חֵפֶץ الأُمُورُ مَرْهُونَةٌ بِأَوْقَاتِهَا. لِكُلِّ مَقَامٍ مَقَالٌ. لِكُلِّ حَادِثٍ حَدِيثٌ.

חֶפְצִי ת' (־יִּים) إرَادِيٌّ. مُنْطَوٍ عَلَى الرَّغْبَةِ. مُبْتَغًى.

חֶפְצִית נ' (־יּוֹת) نَزْوَةٌ ج نَزَوَاتٌ. رَغْبَةٌ مُفَاجِئَةٌ. نَزَقٌ.

חָפַר פ' ١. حَفَرَ ـِ. نَقَبَ. ٢. تَجَسَّسَ. تَقَصَّى. ٣. خَفِرَ ـَ. خَجِلَ ـَ. הִתְחַפֵּר تَخَنْدَقَ. تَحَصَّنَ فِي حَفَائِرَ. عَزَّزَ مَوَاقِعَهُ. הִתְחַפֵּר בְּעֶמְדָּתוֹ تَخَنْدَقَ فِي مَوْقِفِهِ. تَمَسَّكَ بِمَوْقِفِهِ. تَصَلَّبَ بِرَأْيِهِ.

חַפָּר ז' (־רִים) ١. حَفَّارٌ. نَقَّابٌ. نَبَّاشٌ. ٢. في الجيش: حَفَّارُ خَنَادِقَ.

חַפְרוּר ז' (־רִים) مِعْوَلٌ ج مَعَاوِلُ ע' מַכּוֹשׁ.

חֲפַרְפֶּרֶת נ' (־פָּרוֹת) ١. خُلْدٌ ע' חֹלֶד. ٢. مجازًا: جَاسُوسٌ مَدْسُوسٌ فِي صُفُوفِ العَدُوِّ أَوِ الخَصْمِ.

חִפֵּשׂ, חיפש פ' ١. بَحَثَ عَنْ. فَتَّشَ عَنْ. إِسْتَقْصَى. إِفْتَقَدَ. ٢. تَنَكَّرَ. غَيَّرَ زِيَّهُ. تَقَمَّصَ. חִפֵּשׂ אוֹתוֹ בְּנֵרוֹת نَشَدَهُ فِي كُلِّ مَكَانٍ. لَمْ يَأْلُ جُهْدًا فِي البَحْثِ عَنْهُ. חִפֵּשׂ מַחַט בַּעֲרֵמָה שֶׁל שַׁחַת مجازًا: فَتَّشَ عَنْ حَبَّةٍ تَحْتَ التِّبْنِ. חִפֵּשׂ אֶת הָאִשָּׁה فَتِّشْ عَنِ المَرْأَةِ. المَرْأَةُ وَرَاءَ كُلِّ شَيْءٍ. חֻפַּשׂ ١. بُحِثَ عَنْهُ. فُتِّشَ عَنْهُ. ٢. نُكِّرَ. تَنَكَّرَ. غُيِّرَ زِيُّهُ (مَنْظَرُهُ). הִתְחַפֵּשׂ تَنَكَّرَ. تَقَنَّعَ. تَلَثَّمَ.

חֹפֶשׁ, חופש ז' (חֻפָשִׁים) ١. حُرِّيَّةٌ. عِتْقٌ. إِنْعِتَاقٌ. إِنْطِلَاقٌ. ٢. عُطْلَةٌ ج عُطَلٌ. إِجَازَةٌ. חֹפֶשׁ הַבְּחִירָה حُرِّيَّةُ الاخْتِيَارِ. اللاَّحَتْمِيَّةُ. القَدَرِيَّةُ. הַחֹפֶשׁ הַגָּדוֹל العُطْلَةُ الكُبْرَى. العُطْلَةُ الصَّيْفِيَّةُ. חֹפֶשׁ הַדִּבּוּר حُرِّيَّةُ الكَلَامِ. חֹפֶשׁ הַדָּת حُرِّيَّةُ العِبَادَةِ. חֹפֶשׁ הָעִתּוֹנוּת حُرِّيَّةُ الصَّحَافَةِ. حُرِّيَّةُ النَّشْرِ. חֹפֶשׁ פְּעֻלָּה حُرِّيَّةُ التَّصَرُّفِ. إِطْلَاقُ اليَدَيْنِ. חֹפֶשׁ הַשַּׁיִט حُرِّيَّةُ المِلَاحَةِ. נָתַן לוֹ חֹפֶשׁ פְּעֻלָּה مَنَحَهُ حُرِّيَّةَ التَّصَرُّفِ. خَوَّلَهُ صَلَاحِيَةً.

חֻפְשָׁה, חופשה נ' (־שׁוֹת) عُطْلَةٌ ج عُطَلٌ. إِجَازَةٌ. مَأْذُونِيَّةٌ. חֻפְשָׁה שְׁנָתִית إِجَازَةٌ سَنَوِيَّةٌ. חֻפְשָׁה לְלֹא תַּשְׁלוּם إِجَازَةٌ حُرَّةٌ. إِجَازَةٌ بِلَا مُرَتَّبٍ. חֻפְשַׁת מַחֲלָה إِجَازَةٌ مَرَضِيَّةٌ. חֻפְשַׁת סוֹף שָׁבוּעַ عُطْلَةُ نِهَايَةِ الأُسْبُوعِ.

חָפְשִׁי, חופשי ת' (־יִים) ١. حُرٌّ ج أَحْرَارٌ. طَلِيقٌ. ٢. مُعْفًى مِنْ. غَيْرُ مُلْزَمٍ. ٣. فَالِتٌ. سَائِبٌ. مَفْكُوكٌ. ٤. خَالِصُ الرَّسْمِ. مُعْفًى مِنْ ضَرِيبَةٍ. ٥. عَلْمَانِيٌّ. אֵיבָר חָפְשִׁי في الجبر: حَدٌّ مُجَرَّدٌ. حَدٌّ بِلَا عَدَدٍ مَجْهُولٍ (مثل الرقم ٧ في المعادلة: ٥س+٧=٧٠). בְּחִירָה חָפְשִׁית في الفلسفة: اللاَّحَتْمِيَّةُ. مَبْدَأُ الاخْتِيَارِ. בַּעַל בְּחִירָה חָפְשִׁית مُخَيَّرٌ. اللاَّحَتْمِيُّ ע' אִינְדֶּטֶרְמִינִיסְט. יָד חָפְשִׁית حُرِّيَّةُ التَّصَرُّفِ. إِطْلَاقُ اليَدَيْنِ. יָזְמָה חָפְשִׁית عَمَلٌ حُرٌّ ج أَعْمَالٌ حُرَّةٌ. مُبَادَرَةٌ ج مُبَادَرَاتٌ. מִקְצוֹעַ חָפְשִׁי مِهْنَةٌ حُرَّةٌ. סַחַר חָפְשִׁי تِجَارَةٌ حُرَّةٌ. שׁוֹמֵעַ חָפְשִׁי طَالِبٌ مُنْتَسِبٌ (في جامعة). طَالِبٌ غَيْرُ نِظَامِيٍّ. תַּרְגּוּם חָפְשִׁי تَرْجَمَةٌ بِتَصَرُّفٍ. הוֹצִיא לְחָפְשִׁי أَطْلَقَ سَرَاحَ. أَفْرَجَ عَنْ. أَعْتَقَ. הַכְּנִיסָה חָפְשִׁית الدَّعْوَةُ عَامَّةٌ. الدُّخُولُ مَسْمُوحٌ لِلْجَمِيعِ.

חָפְשִׁיּוּת, חופשיות נ' ١. حُرِّيَّةٌ. تَحَرُّرٌ. إِنْطِلَاقٌ. إِنْعِتَاقٌ. طَلَاقَةٌ. ٢. عَلْمَانِيَّةٌ. دُنْيَوِيَّةٌ.

חָפַת, חִפֵּת פ' شَمَّرَ. تَهَلَّزَ. ثَنَى ـِ. طَوَى ـِ.

חֵפֶת ז' (חֲפָתִים) ثَنْيٌ ج أَثْنَاءٌ. طَيٌّ (طَيَّةٌ) ج طَيَّاتٌ.

חֵץ ז' (חִצִּים) ١. سَهْمٌ ج سِهَامٌ. نَبْلَةٌ ج نِبَالٌ. نُشَّابَةٌ ج نُشَّابٌ. ٢. سَهْمُ الاتِّجَاهِ. عَلَامَةُ الاتِّجَاهِ. ٣. بَرْقٌ خَاطِفٌ. כְּחֵץ מִקֶּשֶׁת كَانْطِلَاقِ السَّهْمِ. أَسْرَعُ مِنْ لَمْحِ البَصَرِ. רֹאשׁ חֵץ ١. رَأْسُ سَهْمٍ (رُمْحٍ). ٢. إِسْفِينٌ. רֹאשׁ חֵץ גַּרְעִינִי رَأْسُ قَذِيفَةٍ نَوَوِيَّةٍ. חָלַף כְּחֵץ مَرَقَ كَالسَّهْمِ. مَرَّ كَالبَرْقِ. مَرَّ مِثْلَ لَمْحِ البَصَرِ.

חֲצָאִים ז"ר أَنْصَافٌ ע' חֵצִי.

חֲצָאִית נ' (־יּוֹת) تَنُّورَةٌ ج تَنَانِيرُ. جُونِلَّةٌ.

חָצַב פ' ١. قَطَعَ ـَ الحَجَرَ. قَدَحَ ـَ. ٢. نَحَتَ ـِ. نَقَشَ ـُ. נְאוּם חוֹצֵב לֶהָבוֹת אֵשׁ خِطَابٌ نَارِيٌّ. خِطَابٌ حَمَاسِيٌّ. נֶחְצַב نُحِتَ. نُقِشَ. قُطِعَ. حُفِرَ. أُحْتُفِرَ.

חָצָב ז' (חֲצָבִים) ١. في النبات: عُنْصُلٌ. بَصَلُ الفَأْرِ (زهر من الزنبقيات، sea onion). ٢. طَابِيَةٌ ج طَوَابٍ(ي).

חַצָּב ז' (־בִים) حَجَّارٌ. قَطَّاعُ الأَحْجَارِ. نَحَّاتُ الحَجَرِ.

חַצֶּבֶת נ' في الطب: حَصْبَةٌ (مرض معد).

חָצַד פ' حَصَدَ ـُ. إِحْتَصَدَ. حَشَّ ـُ ע' קָצַר.

חָצָה פ' ١. نَصَّفَ. شَطَرَ ـُ. فَلَقَ ـِ. ٢. قَسَمَ. جَزَّأَ. ٣. مجازًا: عَبَرَ ـُ. قَطَعَ الطَّرِيقَ. ٤. فَصَلَ ـِ. أَفْرَدَ. عَزَلَ ـِ. חָצָה אֶת הַקַּוִּים إِجْتَازَ الخُطُوطَ ومجازًا: إِنْتَقَلَ إِلَى خُطُوطِ العَدُوِّ. تَجَاوَزَ المَدَى فِي تَأْيِيدِهِ لِلْفَرِيمِ. לֹא חָצָה יָמָיו لَمْ يَبْلُغْ مُنْتَصَفَ عُمْرِهِ. مَاتَ فِي مُقْتَبَلِ عُمْرِهِ. נֶחֱצָה ١. نُصِّفَ. شُطِرَ. إِنْشَطَرَ. إِنْفَلَقَ. ٢. قُسِّمَ. إِنْقَسَمَ. הָחְצָה ١. نُصِّفَ. شُطِرَ. ٢. قُسِّمَ. جُزِّئَ.

חָצוּב ת' (חֲצוּבִים) ١. مَنْحُوتٌ. مَحْفُورٌ. مَنْقُوشٌ. ٢. في القواعد: مُشْتَقٌّ مِنْ ע' גָּזוּר.

חֲצוּבָה נ' (־בוֹת) ١. مِنْصَبٌ ثُلَاثِيُّ القَوَائِمِ. أُثْفِيَّةٌ ج أَثَافٍ(ي). حَمْرَاءُ. حَمَائِرُ. حِمَارَةٌ (ركيزة ثلاثية الارجل). سِيبَيَّا ج سَوَابٍ(ي) מ'.

חָצוּי ת' (חֲצוּיִים) ١. مُنَصَّفٌ. مَشْطُورٌ إِلَى نِصْفَيْنِ. مَفْلُوقٌ. ٢. مجازًا: مُوَزَّعُ الفِكْرِ. مُشَتَّتُ الذِّهْنِ.

חִצּוּי, חיצוי ז' تَنْصِيفٌ. شَطْرٌ. فَصْمٌ. تَقْسِيمٌ.

חָצוּף ת' (חֲצוּפִים) ١. وَقِحٌ. سَفِيهٌ ج سُفَهَاءُ. صَفِيقٌ. قَلِيلُ الحَيَاءِ. طَوِيلُ اللِّسَانِ. سَلِيطٌ. ٢. قَوِيٌّ. صُلْبٌ. جَامِدٌ. בֵּית דִּין חָצוּף مَحْكَمَةٌ نَاقِصَةٌ. مَحْكَمَةٌ ذَاتُ هَيْئَةٍ تَقِلُّ عَنْ ثَلَاثَةِ قُضَاةٍ. חֲצוּפוֹת תה"פ بِوَقَاحَةٍ. بِصَفَاقَةٍ. بِقِلَّةِ حَيَاءٍ.

חֲצוֹצְרָה נ' (־רוֹת) بُوقٌ ج أَبْوَاقٌ. نَاقُورٌ ج نَوَاقِيرُ. نَفِيرٌ. بَرْزَانٌ. חֲצוֹצְרַת הָרֶחֶם قَنَاةُ فَالُوبَ. البُوقُ (في رحم المرأة).

חֲצוֹצְרָן ז' (־נִים) بَوَّاقٌ. نَافِخٌ فِي البُوقِ. بُرُوجِيٌّ מ' ج بُرُوجِيَّةٌ.

חֲצוֹת נ' مُنْتَصَفُ اللَّيْلِ. السَّاعَةُ الثَّانِيَةَ عَشْرَةَ لَيْلًا. תִּקּוּן חֲצוֹת ע' תִּקּוּן.

חֵצִי, חֲצִי ז' (חֲצָאִים) نِصْفٌ ج أَنْصَافٌ. مُنْتَصَفٌ. وَسْطٌ ج أَوْسَاطٌ. לַחֲצָאִין

١. بِأنْصَافٍ. ٢. جُزْئِيًّا. غَيْرُ كَامِلٍ. חֲצִי אִי شِبْهُ جَزِيرَةٍ. חֲצִי הָאִי עֲרָב (شِبْهُ) الجَزِيرَةِ العَرَبِيَّةِ. חֲצִי גְּמָר (مُبَارَاةُ) نِصْفِ النِّهَائِيَّةِ. قَبْلَ النِّهَائِيَّةِ. חֲצִי חֲצִי مُنَاصَفَةً. نِصْفًا بِنِصْفٍ. חֲצִי הַלַּיְלָה مُنْتَصَفُ اللَّيْلِ. نِصْفُ اللَّيْلِ. חֲצִי נֶחָמָה بَعْضُ العَزَاءِ. قَلِيلٌ مِنَ السَّلْوَى. חֲצִי קֹטֶר في الهندسة: نِصْفُ قُطْرٍ. בַּחֲצִי אֹזֶן (سَمِعَ) عَرَضًا. عَفْوًا. دُونَ قَصْدٍ. בַּחֲצִי פֶּה بِصَوْتٍ خَافِتٍ. بِغَيْرِ وُضُوحٍ. بِغَيْرِ ثِقَةٍ. עַד חֲצִי הַמַּלְכוּת مجازًا: كُلُّ مَا تَشَاءُ. أُطْلُبْ وَتَمَنَّ!

חֲצָיָה, חֲצִיָּה, חצייה נ׳ (־יוֹת, ־יּוֹת) ١. تَنْصِيفٌ. شَطْرٌ. قِسْمَةٌ عَلَى اثْنَيْنِ. ٢. عُبُورٌ. قَطْعُ طَرِيقٍ. إِجْتِيَازٌ. חֲצִיַּת הַגְּבוּל إِجْتِيَازُ الحُدُودِ. חֲצִיַּת הָרְחוֹב إِجْتِيَازُ الشَّارِعِ. מַעֲבַר חֲצָיָה مَمَرُّ المُشَاةِ. مَمْشًى.

חֶצְיוֹן ז׳ (־נִים) ١. في الهندسة: مُنَصِّفٌ (الخط الممتد من قمة المثلث الى منتصف القاعدة). ٢. في علم الاحصاء: مُتَوَسِّطٌ.

חָצִיל ז׳ (חֲצִילִים) في النبات: بَاذِنْجَانَةٌ ج بَاذِنْجَانٌ.

חֲצִיצָה נ׳ (־צוֹת) ١. فَصْلٌ. إِفْرَادٌ. حَجْزٌ. تَقْسِيمٌ. ٢. حَاجِزٌ ج حَوَاجِزُ.

חָצִיר ז׳ تِبْنٌ. عَلَفٌ ج أَعْلَافٌ. دَرِيسٌ. حَشِيشٌ مُجَفَّفٌ.

חֹצֶן, חוצן ז׳ حِضْنٌ ج أَحْضَانٌ. عُبٌّ ج أَعْبَابٌ. נִעֵר אֶת חָצְנוֹ نَفَضَ ـ يَدَهُ مِنْ. تَبَرَّأَ مِنْ. تَنَكَّرَ لِـ. تَنَصَّلَ مِنْ.

(חצן) הֶחְצִין פ׳ أَخْرَجَ. أَظْهَرَ. وَجَّهَ نَحْوَ الخَارِجِ. הָחְצַן أُخْرِجَ. وُجِّهَ نَحْوَ الخَارِجِ. أُظْهِرَ.

(חצף) הִתְחַצֵּף פ׳ وَقِحَ (يَوْقَحُ). قَلَّ حَيَاؤُهُ. تَطَاوَلَ عَلَى. تَجَاسَرَ عَلَى.

חֻצְפָּה, חוצפה, חֻצְפָּנוּת, חוצפנות נ׳ وَقَاحَةٌ. قِحَةٌ. صَفَاقَةٌ. قِلَّةُ حَيَاءٍ.

חָצָץ ז׳ حَصَاةٌ ج حَصًى. حَصَبٌ. حَصْبَاءُ (وهي صغار الحجر). מְכוֹנַת חָצָץ كَسَّارَةٌ ج كَسَّارَاتٌ.

חָצַץ פ׳ فَصَلَ ـِ. حَالَ ـُ دُونَ. عَزَلَ ـِ. فَرَّقَ. أَفْرَدَ. حَجَبَ ـُ. אָכַל חָצָץ סלי׳ كَابَدَ المَتَاعِبَ لِلْحُصُولِ عَلَى. חָצַץ אֶת שִׁנָּיו إِسْتَنَّ. نَظَّفَ أَسْنَانَهُ. سَاكَ ـُ بِالمِسْوَاكِ.

חֲצָצָה נ׳ (־צוֹת) عَزْلٌ. إِفْرَادٌ. حَجْزٌ.

חִצְצוּר ז׳ تَبْوِيقٌ. نَفْخٌ فِي البُوقِ.

חִצְצֵר פ׳ بَوَّقَ. نَفَخَ ـُ فِي البُوقِ (النَّفِيرِ).

חַצֶּצֶת נ׳ في الطب: دَاءُ الحَصَى. الدَّاءُ الحَصَوِيُّ. رُمَالٌ (داء ياتي من وجود رمل في المثانة).

חָצֵר נ׳ (חֲצֵרוֹת, חֲצֵרִים) ١. عَرْصَةٌ ج عَرَصَاتٌ. سَاحَةٌ ج سَاحَاتٌ. بَاحَةٌ. فِنَاءٌ ج أَفْنِيَةٌ. بَهْوٌ ج أَبْهَاءٌ. حَوْشٌ ج أَحْوَاشٌ. صَحْنُ الدَّارِ. ٢. مَزْرَعَةٌ ج مَزَارِعُ. ٣. بَلَاطٌ. قَصْرُ المَلِكِ. חֲצֵרִים مِلْكِيَّةٌ فَرْدِيَّةٌ. חֲצַר מַלְכוּת بَلَاطٌ مَلَكِيٌّ. אַנְשֵׁי הֶחָצֵר حَاشِيَةُ المَلِكِ. الحَاشِيَةُ المَلَكِيَّةُ.

חַצְרָן ז׳ (־נִים) حَارِسٌ ج حُرَّاسٌ. حَاجِبٌ ج حُجَّابٌ. بَوَّابٌ. قَهْرَمَانٌ ج قَهَارِمَةٌ. חַצְרָן רָאשִׁי كَبِيرُ الأُمَنَاءِ (في بلاط الملك). قَهْرَمَانٌ ج قَهَارِمَةٌ.

חַצְרָנוּת נ׳ ١. حِجَابَةٌ. حِرَاسَةُ شُؤُونِ المَبْنَى. ٢. شُؤُونُ بَلَاطِ المَلِكِ. آدَابُ القَصْرِ المَلَكِيُّ.

חֹק, חוק ז׳ (חֻקִּים) ١. قَانُونٌ ج قَوَانِينُ. شَرْعٌ. شَرِيعَةٌ ج شَرَائِعُ. ٢. عُرْفٌ ج أَعْرَافٌ. سُنَّةٌ ج سُنَنٌ. ٣. نَامُوسُ الطَّبِيعَةِ. قَانُونٌ عِلْمِيٌّ. ٤. قَاعِدَةٌ لُغَوِيَّةٌ ج قَوَاعِدُ. نَحْوٌ. חֹק בֵּין־לְאֻמִּי القَانُونُ الدَّوْلِيُّ. חֹק בַּרְזֶל قَانُونٌ رَاسِخٌ. سُنَّةٌ قَائِمَةٌ (رَاسِخَةٌ). חֹק הַג׳וּנְגֶל قَانُونُ الغَابِ. قَانُونُ الحَقُّ لِلْقُوَّةِ. فَوْضَى. חֹק הַהֶסְדֵּרִים قَانُونُ التَّسْوِيَاتِ (في الميزانية). חֹק הַהִתְיַשְּׁנוּת قَانُونُ التَّقَادُمِ (في أصول رفع الدعاوى). חֹק הַטֶּבַע سُنَّةُ الطَّبِيعَةِ. نَامُوسُ الحَيَاةِ. חֹק כָּתוּב قَانُونٌ وَضْعِيٌّ. قَانُونٌ مُدَوَّنٌ. חֹק מִדָּה כְּנֶגֶד מִדָּה قَانُونُ العَيْنِ بِالعَيْنِ وَالسِّنُّ بِالسِّنِّ. חֹק עוֹלָם قَانُونٌ أَبَدِيٌّ. سُنَّةٌ أَبَدِيَّةٌ. فَرِيضَةٌ أَبَدِيَّةٌ. חֹק עֵזֶר نِظَامٌ (لبلدية مثلاً) ج أَنْظِمَةٌ. חֹק הָעִתּוֹנוּת قَانُونُ المَطْبُوعَاتِ. قَانُونُ المَطَابِعِ. הַחֹק הַפְּלִילִי القَانُونُ الجِنَائِيُّ. القَانُونُ الجَزَائِيُّ. חֹק צְבָאִי القَانُونُ العُرْفِيُّ (العَسْكَرِيُّ). قَوَانِينُ حَالَةِ الطَّوَارِئِ. חֹק הַשְּׁבוּת ע׳ שְׁבוּת. חֹק וְלֹא יַעֲבֹר قَانُونٌ ثَابِتٌ لَا يَتَغَيَّرُ. قَانُونٌ غَيْرُ قَابِلٍ لِلتَّغْيِيرِ. אַנְשֵׁי הַחֹק رِجَالُ القَانُونِ (من قضاة وشرطة مثلاً). לֶחֶם חֻקּוֹ ע׳ לֶחֶם. אִי יְדִיעַת הַחֹק אֵינָהּ תֵּרוּץ جَهْلُ القَانُونِ لَا يُعْفِي مِنَ العِقَابِ. שֶׁלֹּא כַּחֹק خِلَافًا لِلْقَانُونِ. הֻעֲמַד (הוּצָא) מִחוּץ לַחֹק أُعْلِنَ أَنَّهُ غَيْرُ مَشْرُوعٍ. مَطْلُوبٌ لِلْعَدَالَةِ. עָקַף אֶת הַחֹק ١. تَجَاوَزَ القَانُونَ. ٢. إِحْتَالَ عَلَى القَانُونِ. חֻקֵּי הַדָּת في الإسلام: الشَّرِيعَةُ. أُصُولُ الدِّينِ. القَوَانِينُ الدِّينِيَّةُ. חֻקֵּי יְסוֹד قَوَانِينُ أَسَاسِيَّةٌ.

חֻקָּה, חוקה נ׳ (־קּוֹת) ١. دُسْتُورٌ ج دَسَاتِيرُ. قَانُونٌ أَسَاسِيٌّ. ٢. شَرِيعَةٌ ج شَرَائِعُ. فَرِيضَةٌ (دِينِيَّةٌ) ج فَرَائِضُ. ٣. سُنَّةُ الطَّبِيعَةِ. ٤. عُرْفٌ ج أَعْرَافٌ. חֻקַּת עוֹלָם فَرِيضَةٌ أَبَدِيَّةٌ. سُنَّةٌ أَبَدِيَّةٌ لَا تَتَبَدَّلُ.

חִקָּה, חיקה פ׳ ١. حَاكَى. قَلَّدَ. تَمَثَّلَ بِـ. حَذَا ـُ حَذْوَ. إِقْتَفَى. إِقْتَدَى بِـ. הִתְחַקָּה تَابَعَ. تَتَبَّعَ. تَعَقَّبَ. إِقْتَفَى أَثَرَ. إِقْتَصَّ الأَثَرَ. تَسَقَّطَ الأَخْبَارَ. تَنَسَّمَ.

חִקּוּי, חיקוי ז׳ (־יִים) ١. تَقْلِيدٌ. مُحَاكَاةٌ. تَمَثُّلٌ بِـ. إِقْتِدَاءٌ. بِـ. ٢. مُحَاكَاةٌ تَهَكُّمِيَّةٌ. بَارُودْيَا. تَقْلِيدُ أُسْلُوبِ لِفَنَّانٍ لِلسُّخْرِيَةِ مِنْهُ (parody).

חִקּוּק, חיקוק ז׳ ١. نَقْشٌ. نَحْتٌ. حَفْرٌ. سَكٌّ. ٢. تَقْنِينٌ. سَنُّ قَانُونٍ. تَشْرِيعٌ.

חָקוּק ת׳ (חֲקוּקִים) ١. مَنْقُوشٌ. مَنْحُوتٌ. مَسْكُوكٌ. مَحْفُورٌ. ٢. مُشَرَّعٌ (قانون). مُقَنَّنٌ. وَضْعِيٌّ (قانون خلاف الشرع المنزل حسب الاديان السماوية).

חִקּוּר, חיקור ז׳ بَحْثٌ. إِسْتِقْصَاءٌ. تَقَصٍّ(ي). تَحَقُّقٌ. חִקּוּר דִּין مُتَابَعَةٌ

التَّحْقِيقُ فِي قَضِيَّةٍ.

חָקִי, חאקי P ז' ١. كَاكِي. خَاكِي (لون بني ضارب الى الصفرة). ٢. نَسِيجٌ (ذو نفس اللون يستعمل للبزات العسكرية، khaki).

חֻקִּי, חוקי ת' (־יִּים) ١. قَانُونِيٌّ. شَرْعِيٌّ. مُجَازٌ. ٢. جَائِزٌ. مُبَاحٌ. אִי (בִּלְתִּי) חֻקִּי غَيْرُ قَانُونِيٍّ. لاَشَرْعِيٌّ.

חֻקִּיּוּת, חוקיות נ' قَانُونِيَّةٌ. مَشْرُوعِيَّةٌ. دُسْتُورِيَّةٌ.

חַקְיָן, חקיין תו"ז (־נִים) ١. مُقَلِّدٌ. مُحَاكٍ(ي). مُقْتَفٍ(ي). مُتَرَسِّمٌ. ٢. فَنَّانٌ مُقَلِّدٌ.

חַקְיָנוּת, חקיינות נ' فَنُّ التَّقْلِيدِ. مُحَاكَاةٌ.

חֲקִיקָה נ' (־קוֹת) ١. تَشْرِيعٌ. سَنُّ القَوَانِينِ. تَقْنِينٌ. ٢. نَحْتٌ. نَقْشٌ. سَكٌّ. حَفْرٌ.

חֲקִירָה נ' (־רוֹת) ١. تَحْقِيقٌ. بَحْثٌ. تَفْتِيشٌ. فَحْصٌ. إِسْتِجْوَابٌ. إِسْتِنْطَاقٌ. تَقَصٍّ(ي). إِسْتِقْصَاءٌ. ٢. بَحْثٌ (علمي) ج بُحُوثٌ وَأَبْحَاثٌ. دِرَاسَةٌ ج دِرَاسَاتٌ. חֲקִירָה שֶׁכְּנֶגֶד تَحْقِيقٌ مُضَادٌّ. חֲקִירַת הָעֵדִים إِسْتِجْوَابُ الشُّهُودِ. التَّحْقِيقُ مَعَ الشُّهُودِ. חֲקִירַת שְׁתִי וָעֵרֶב إِسْتِنْطَاقٌ شَامِلٌ. تَحْقِيقٌ (إِسْتِجْوَابٌ) شَامِلٌ. וַעֲדַת חֲקִירָה لَجْنَةُ تَحْقِيقٍ. لَجْنَةُ تَقَصِّي الحَقَائِقِ. דְּרִישָׁה וַחֲקִירָה بَحْثٌ وَاسْتِقْصَاءٌ. تَعَمُّقٌ فِي البَحْثِ. تَبَحُّرٌ. עָרַךְ חֲקִירָה أَجْرَى تَحْقِيقًا. تَقَصَّى الحَقَائِقَ.

חֵקֶל .Ar ז' بُسْتَانٌ ج بَسَاتِينُ.

חַקְלָאוּת נ' زِرَاعَةٌ. فِلاَحَةٌ. חַקְלָאוּת אִינְטֶנְסִיבִית زِرَاعَةٌ مُكَثَّفَةٌ. חַקְלָאוּת בַּעַל زِرَاعَةٌ بَعْلِيَّةٌ. زِرَاعَةٌ جَافَّةٌ.

חַקְלַאי ז' (־לָאִים) مُزَارِعٌ. فَلاَّحٌ.

חַקְלָאִי ת' (־יִּים) زِرَاعِيٌّ. مَا يَخُصُّ الشُّؤُونَ الزِّرَاعِيَّةَ.

חֹקֶן, חוקן ז' (חֳקָנִים) ١. حُقْنَةٌ ج حُقَنٌ. ٢. مِحْقَنَةٌ.

חקק פ' ١. نَقَشَ ـُ نَحَتَ ـِ حَفَرَ ـِ ٢. شَرَّعَ. سَنَّ ـُ قَانُونًا. قَنَّنَ. נֶחְקַק ١. نُقِشَ. نُحِتَ. حُفِرَ. ٢. شُرِّعَ. قُنِّنَ. חוֹקֵק شَرَّعَ. إِشْتَرَعَ. הוּחַק ١. شُرِّعَ. قُنِّنَ. تَمَّ تَشْرِيعُهُ (سَنُّهُ). ٢. نُقِشَ. حُفِرَ. نُحِتَ.

חַקָּק ז' (־קִים) نَحَّاتٌ. نَقَّاشٌ. مُزَخْرِفٌ.

חקר פ' ١. بَحَثَ ـَ ٢. حَقَّقَ مَعَ. إِسْتَنْطَقَ. إِسْتَجْوَبَ. تَقَصَّى. ٣. تَجَسَّسَ. נֶחְקַר ١. بُحِثَ. ٢. حُقِّقَ مَعَهُ. أُسْتُجْوِبَ. أُسْتُنْطِقَ.

חֵקֶר ז' بَحْثٌ ج بُحُوثٌ وَأَبْحَاثٌ. إِسْتِقْصَاءٌ. إِسْتِطْلاَعٌ. חֵקֶר שׁוּק إِسْتِطْلاَعُ المَبِيعَاتِ فِي السُّوقِ. אֵין חֵקֶר לוֹ لاَ حَدَّ لَهُ. لاَ نِهَايَةَ لَهُ. لاَ حَصْرَ لَهُ. עַד אֵין חֵקֶר إِلَى مَا لاَ نِهَايَةَ. מַחְלֶקֶת הַחֵקֶר قِسْمُ الأَبْحَاثِ (في مكتب). חִקְרֵי לֵב خَوَاطِرُ. تَأَمُّلاَتٌ. سَوَانِحُ.

חַקְרָן תו"ז (־נִים) بَحَّاثٌ. بَحَّاثَةٌ. مُتَعَمِّقٌ. مُتَبَحِّرٌ.

חַקְרָנוּת נ' تَعَمُّقٌ. تَبَحُّرٌ. تَقَصٍّ(ي). تَدْقِيقٌ فِي البَحْثِ.

חֻקָּתִי, חוקתי ת' (־יִּים) دُسْتُورِيٌّ. تَشْرِيعِيٌّ.

חֹר, חור ז' (־רִים) ١. ثَقْبٌ ج ثُقُوبٌ. نُقْرَةٌ ج نُقَرٌ. جُحْرٌ ج جُحُورٌ. خَرْقٌ ج خُرُوقٌ. مَنْفَذٌ ج مَنَافِذُ. سَمُّ الإِبْرَةِ. ٢. مَحْجَرُ العَيْنِ. ٣. شَرِيفٌ. نَقِيبٌ. בֶּן חוֹרִין ١. حُرٌّ ج أَحْرَارٌ. طَلِيقٌ ج طُلَقَاءُ. ٢. غَيْرُ مُكَلَّفٍ. ٣. كَرِيمُ المَحْتِدِ. شَرِيفٌ. نَبِيلٌ. עָשָׂה לוֹ חֹר בָּרֹאשׁ סל' صَدَّعَ رَأْسَهُ. ضَايَقَهُ. كَدَّرَ عِيشَتَهُ. עֵינָיו יָצְאוּ מֵחוֹרֵיהֶן סל' جَحَظَتْ ـَ عَيْنَاهُ (طمعًا او دهشة مثلاً).

חֲרָא ז' ١. خُرْءٌ. غَائِطٌ. بِرَازٌ. ٢. مجازًا: زِفْت.

חָרֵב פ' ١. خَرِبَ ـَ تَهَدَّمَ. تَقَوَّضَ. نُسِفَ. ٢. جَفَّ ـِ يَبِسَ ـَ نَضَبَ ـُ חָרֵב עָלָיו עוֹלָמוֹ مجازًا: تَحَطَّمَ مَجْهُودُ عُمْرِهِ. ذَهَبَ كُلُّ عَمَلِهِ سُدًى. נֶחֱרַב تَخَرَّبَ. إِنْهَدَمَ. تَقَوَّضَ. إِنْهَدَّ. הֶחֱרִיב ١. خَرَّبَ. دَمَّرَ. هَدَّمَ. ٢. أَنْضَبَ. يَبَّسَ. جَفَّفَ. הָחֳרַב هُدِّمَ. خُرِّبَ. قُوِّضَ. نُسِفَ.

חָרֵב ת' (חֲרֵבִים) ١. مُهَدَّمٌ. خَرِبٌ. ٢. جَافٌّ. يَابِسٌ. مُقْفِرٌ. قَاحِلٌ. אֶרֶץ חֲרֵבָה أَرْضٌ قَاحِلَةٌ (مُجْدِبَةٌ).

חֶרֶב נ' (חֲרָבוֹת) ١. سَيْفٌ ج سُيُوفٌ. حُسَامٌ. ٢. سِكَّةُ المِحْرَاثِ. ٣. بَلْطَةٌ. فَأْسٌ. ٤. جَفَافٌ. חֶרֶב דָּמוֹקְלֵס سَيْفٌ مُصْلَتٌ عَلَى الرَّقَبَةِ (على اساس الأسطورة اليونانية حول سيف قاطع علقه ديونيسيوس حاكم سيراقوزة على شعرة فرس فوق رأس خصمه دموكلس). חֶרֶב לְשׁוֹנוֹ حِدَّةُ (سَلاَطَةُ) لِسَانِهِ. חֶרֶב פִּיפִיּוֹת ١. سَيْفٌ ذُو حَدَّيْنِ. ٢. مجازًا: خَطَرٌ مُضَاعَفٌ. خَطَرٌ دَاهِمٌ. צִחְצוּחַ חֲרָבוֹת ١. شَحْذُ السُّيُوفِ. إِسْتِعْدَادَاتٌ لِلْحَرْبِ. ٢. مجازًا: ضَجَّةُ النِّقَاشِ. مُشَادَّةٌ كَلاَمِيَّةٌ. שְׁבוּי חֶרֶב أَسِيرُ حَرْبٍ ج أَسْرَى. הֶחֱרִים לְפִי חֶרֶב, הָרַג לְפִי חֶרֶב قَتَلَ بِحَدِّ السَّيْفِ. לֹא יִשָּׂא גוֹי אֶל גּוֹי חֶרֶב וְלֹא יִלְמְדוּ עוֹד מִלְחָמָה لاَ تَرْفَعُ أُمَّةٌ عَلَى أُمَّةٍ سَيْفًا وَلاَ يَتَعَلَّمُونَ الحَرْبَ فِيمَا بَعْدُ. يَعِيشُونَ بِسَلاَمٍ.

חָרְבָּה, חֻרְבָּה, חורבה נ' (חֲרָבוֹת, ־בּוֹת) خِرْبَةٌ. خَرِبَةٌ ج خَرَائِبُ. طَلَلٌ ج أَطْلاَلٌ.

חָרָבָה נ' (־בוֹת) يَابِسَةٌ. بَرٌّ. أَرْضٌ (ليست مغمورة بالماء).

חַרְבוֹן ז' (חַרְבוֹנִים) جَفَافٌ. يُبُوسَةٌ.

חִרְבּוֹן ז' (־נוֹת) סל' فَشَلٌ ذَرِيعٌ. هَزِيمَةٌ نَكْرَاءُ. حَالَةٌ سَيِّئَةٌ.

חֻרְבָּן, חורבן ז' (־נוֹת) خَرَابٌ. دَمَارٌ. يَبَابٌ. هَلاَكٌ. חֻרְבַּן בַּיִת רִאשׁוֹן خَرَابُ الهَيْكَلِ الأَوَّلِ (احراق هيكل سليمان وسبي بابل بأيدي ملك بابل عام ٥٨٦ ق.م).

חָרְבַּן בַּיִת שֵׁנִי خَرَابُ الهَيْكَلِ الثَّانِي (بأيدي الرومان عام ٧٠ م).

חִרְבֵּן פ' ١. خَرَّبَ. أَتْلَفَ. ٢. أَفْشَلَ. أَحْبَطَ. ٣. סל' قَذَّرَ. خَرِيَ ـ. تَبَرَّزَ.

חִרְבֵּשׁ פ' סל' خَرْبَشَ. خَرْبَطَ.

חָרַג פ' شَذَّ ـ. خَرَجَ ـ عَنِ القَاعِدَةِ. حَادَ ـ. إِنْحَرَفَ. חָרַג מִן הַטַּעַם הַטּוֹב تَجَاوَزَ الذَّوْقَ السَّلِيمَ. חָרַג מִן הַמִּסְגֶּרֶת شَذَّ عَنِ القَاعِدَةِ. خَرَجَ عَنِ الصَّدَدِ.

חַרְגּוֹל ז' (־לִים) جُنْدُبٌ. جِنْدَبٌ ج جَنَادِبُ. نَطَّاطٌ.

חָרַד פ' ١. هَلِعَ ـ. جَزِعَ ـ. فَزِعَ ـ. هَابَ ـ. جَفَلَ ـ. ذُعِرَ. ٢. إِرْتَجَفَ. إِرْتَعَدَ. إِرْتَعَشَ. ٣. إِهْتَمَّ. قَلِقَ ـ عَلَى. ٤. هَرَعَ ـ. خَفَّ ـ إِلَى. חָרַד לִפְלוֹנִי (לִשְׁלוֹם פְּלוֹנִי) قَلِقَ لِصِحَّةِ فُلَانٍ. أَشْفَقَ عَلَيْهِ. נֶחֱרַד بُهِتَ. جَفَلَ. فَزِعَ. تَهَيَّبَ. فَرِقَ. تَوَجَّسَ خِيفَةً. הִתְחָרֵד جَفَلَ. تَهَيَّبَ. هَلِعَ. تَوَجَّسَ خِيفَةً. ٢. أَصْبَحَ مُتَزَمِّتًا. הֶחֱרִיד أَفْزَعَ. جَفَّلَ. رَوَّعَ. خَوَّفَ. أَخَافَ. הָחֳרַד (הָחֲרַד) رُوِّعَ. أُفْزِعَ. أُخِيفَ.

חָרֵד תו"ז (חֲרֵדִים) ١. مُرَوَّعٌ. مُرْتَاعٌ. فَزِعٌ. جَزِعٌ. هَلِعٌ. ٢. مُهْتَمٌّ. قَلِقٌ. ٣. تَقِيٌّ ج أَتْقِيَاءُ. مَنْ يَهَابُ اللّٰهَ.

חֲרָדָה נ' (־דוֹת) ١. هَلَعٌ. فَزَعٌ. جَزَعٌ. مَهَابَةٌ. تَوَجُّسٌ. ٢. قَلَقٌ. شَفَقَةٌ. חֶרְדַּת אֱלֹהִים مجازًا: رُعْبٌ شَدِيدٌ.

חַרְדּוֹן, חַרְדּוֹן מָצוּי ז' (־נִים) حِرْذَوْنٌ ج حَرَاذِينُ (نوع من السحالي، agama).

חַרְדּוֹן הַצָּב ضَبٌّ ج ضِبَابٌ. وَزَغَةٌ ج وَزَغٌ.

חֲרֵדִי תו"ז (־יִים) مُتَدَيِّنٌ جِدًّا. وَرِعٌ. مُتَزَمِّتٌ.

חֲרֵדִיּוּת נ' وَرَعٌ. تُقًى. تَدَيُّنٌ. تَمَسُّكٌ بِحَبْلِ الدِّينِ.

חַרְדָּל ז' خَرْدَلَةٌ ج خَرْدَلٌ (نبات عشبي).

חַרְדָּלִי ת' (־לִיִּים) خَرْدَلِيٌّ (له صورة أو طعم الخردل).

חָרָה (חָרָה לוֹ) פ' إِغْتَاظَ. سَخِطَ ـ. غَضِبَ ـ عَلَى. حَرِدَ ـ عَلَى. חָרָה אַפּוֹ (בְּ־, אֶל־, עַל־) وَرِمَ (يَرِمُ) أَنْفُهُ. إِسْتَشَاطَ غَضَبًا. إِحْتَدَمَ غَيْظًا. אַל יִחַר בְּעֵינֶיךָ! لَا تَمْتَعِضْ! لَا تَغْضَبْ! سَكِّنْ رَوْعَكَ! הִתְחָרָה ١. زَاحَمَ. نَافَسَ. تَبَارَى مَعَ. سَابَقَ. ٢. إِسْتَفَزَّ. أَوْغَرَ صَدْرَ. הֶחֱרָה أَغْضَبَ. أَسْخَطَ. أَوْغَرَ صَدْرَ. הֶחֱרָה הֶחֱזִיק אַחֲרָיו شَدَّ عَلَى يَدِهِ. شَجَّعَهُ. وَافَقَهُ وَفَعَلَ مِثْلَهُ.

חָרוּב Ar. ז' (־בִים) خَرُّوبَةٌ ج خَرُّوبٌ. خُرْنُوبَةٌ ج خُرْنُوبٌ (شجرة مثمرة). קַב חֲרוּבִים حَفْنَةٌ مِنَ الخَرُّوبِ ومجازًا: القَلِيلُ مِنَ الطَّعَامِ. كَفَافٌ.

חָרוּז תו"ז (חֲרוּזִים) ١. خَرَزَةٌ ج خَرَزٌ (كل حجرة كريمة مثقوبة تُنظم في سلك للمسابح). ٢. قَافِيَةٌ ج قَوَافٍ(ي). ٣. بَيْتُ شِعْرٍ. חֲרוּזִים לְבָנִים شِعْرٌ مُرْسَلٌ. شِعْرٌ مَوْزُونٌ غَيْرُ مُقَفًّى. חָרוּז חָפְשִׁי شِعْرٌ مُرْسَلٌ (لا يتقيد بالقريض). פְּרוֹזָה חֲרוּזָה سَجْعٌ. نَثْرٌ مُسَجَّعٌ. نَثْرٌ مُقَفًّى.

חָרוּט תו"ז (חֲרוּטִים) ١. مَنْحُوتٌ. مَنْقُوشٌ. مَحْفُورٌ ע' חָרַט. ٢. في الهندسة: مَخْرُوطٌ ע' קוֹנוּס.

חֲרוּטִי ת' (־טִיִּים) مَخْرُوطِيٌّ. صَنَوْبَرِيٌّ.

חֲרוּטִית נ' (־יּוֹת) في الهندسة: مَخْرُوطٌ نَاقِصٌ.

חָרוּךְ ת' (חֲרוּכִים) ١. شَائِطٌ. مُشَوْشَطٌ (طعام). مَحْرُوقٌ قَلِيلًا. مُشَلْفَطٌ. ٢. مَحْرُوقٌ. מְדִינִיּוּת הָאֲדָמָה הַחֲרוּכָה سِيَاسَةُ الأَرْضِ المَحْرُوقَةِ.

חָרוּל ז' (חֲרוּלִים) ١. شَوْكٌ. ٢. قُرَّاصٌ.

חֲרוּלִי ת' (־לִיִּים) شَائِكٌ. مَلِيءٌ بِالشَّوْكِ.

חֵרוּם, חֵירוּם ז' أَزْمَةٌ ج أَزَمَاتٌ. مِحْنَةٌ ج مِحَنٌ. شِدَّةٌ ج شَدَائِدُ. מְנוֹת חֵרוּם في الجيش: تَعْيِينَاتُ طَوَارِئَ. שְׁעַת חֵרוּם حَالَةُ طَوَارِئَ. وَضْعٌ اسْتِثْنَائِيٌّ. תַּקָּנוֹת לִשְׁעַת חֵרוּם أَنْظِمَةُ الطَّوَارِئِ.

חָרוּם ת' (חֲרוּמִים) أَفْطَسُ ج فُطْسٌ נ' فَطْسَاءُ. أَخْنَسُ ج خُنْسٌ נ' خَنْسَاءُ. مُفَلْطَحٌ.

חֲרוּמַף ת' (־פִים) أَفْطَسُ الأَنْفِ. أَخْنَسُ.

חָרוֹן ז' (חֲרוֹנִים) سُخْطٌ. غَضَبٌ. غَيْظٌ. حَنَقٌ. שָׁפַךְ חֲרוֹן אַפּוֹ עַל־ أَصْلَى (فلانًا) نَارًا حَامِيَةً. صَبَّ جَامَ غَضَبِهِ عَلَى.

חֲרוֹסֶת ע' חֲרֹסֶת.

חֵרוּף, חֵירוּף ז' (־פִים) شَتِيمَةٌ ج شَتَائِمُ. سَبٌّ. سِبَابٌ. قَذْعٌ. חֵרוּף נֶפֶשׁ إِسْتِمَاتَةٌ فِي سَبِيلِ. بَلَاءٌ حَسَنٌ. إِسْتِبْسَالٌ.

חָרוּץ ת' ١. (־צִים) مُجْتَهِدٌ. مُثَابِرٌ. مُوَاظِبٌ. حَرِيصٌ. نَشِطٌ. ٢. (חֲרוּצִים) تَامٌّ. بَاتٌّ. ذَرِيعٌ (فشل). ٣. مُسَنَّنٌ. כִּלָּיוֹן חָרוּץ قَضَاءٌ مُبْرَمٌ. هَلَاكٌ تَامٌّ. כִּשָּׁלוֹן חָרוּץ فَشَلٌ ذَرِيعٌ. מוֹרַג חָרוּץ نَوْرَجٌ مُسَنَّنٌ.

חֵרוּק, חֵירוּק ז' ١. تَسْنِينٌ. حَزٌّ. نُتُوءٌ. ٢. صَرِيفُ الأَسْنَانِ. صَرِيرُ البَابِ. صَوْتُ احْتِكَاكٍ. חֵרוּק שִׁנַּיִם صَرِيفٌ عَلَى الأَسْنَانِ ومجازًا: تَمَيُّزٌ مِنَ الغَيْظِ. سُخْطٌ شَدِيدٌ ע' חֲרִיקָה.

חֵרוּר, חֵירוּר ז' (־רִים) ثُقْبٌ. نَقْبٌ. خَرْمٌ.

חָרוּשׁ ת' (חֲרוּשִׁים) ١. مَحْرُوثٌ. مَفْلُوحٌ (ارض). ٢. مجازًا: مَنْقُوشٌ. مَنْحُوتٌ.

חֲרוֹשֶׁת ע' חֲרֹשֶׁת.

חֵרוּת, חֵירוּת נ' (־רֻיּוֹת) حُرِّيَّةٌ. عِتْقٌ. تَحَرُّرٌ. חֵרוּת פִּיּוּטִית ضَرُورَةُ القَافِيَةِ (حق الشاعر أن يشذ عن الأطر الشعرية التقليدية). חַג הַחֵרוּת, זְמַן חֵרוּתֵנוּ كِنَايَةٌ عَنْ عِيدِ الفِصْحِ ע' פֶּסַח. אַרְבַּע הַחֵרֻיּוֹת الحُرِّيَّاتُ الأَرْبَعُ وَهِيَ חֵרוּת הַדִּבּוּר حُرِّيَّةُ التَّعْبِيرِ أَوِ الكَلَامِ، חֵרוּת הַדָּת حُرِّيَّةُ العِبَادَةِ، חֵרוּת מִפַּחַד التَّحَرُّرُ مِنَ الخَوْفِ، חֵרוּת מִמַּחְסוֹר التَّحَرُّرُ مِنَ الفَقْرِ أَوِ العَوَزِ (إعلان اصدرته الدول العظمى إبّان الحرب العالمية الثانية).

חָרוּת ת' (חֲרוּתִים) ١. مَنْقُوشٌ. مَنْحُوتٌ. مَحْفُورٌ. ٢. رَاسِخٌ (في الذاكرة).

חָרַז פ' ١. لَضَمَ ـِ خَزَمَ ـِ ٢. نَظَمَ ـِ نَظْمٌ. سَجَعَ. ٣. مجازًا: رَصَعَ. دَبَجَ. נֶחְרַז ١. إِنْلَضَمَ. نُظِمَ. ٢. تَقَفَّى. سُجِّعَ. ٣. رُصِّعَ. دُبِّجَ. הִתְחָרֵז ١. غُرِزَ. إِنْلَضَمَ. نُظِمَ. نُضِّدَ. ٢. تَقَفَّى. نُظِمَ شِعْرًا.

חַרְזָן ז' (־נִים) سَجَّاعٌ. شَاعِرٌ ج شُعَرَاءُ. نَاظِمُ الشِّعْرِ. سَاجِعٌ.

חַרְזָנוּת נ' سَجْعٌ. نَظْمُ الشِّعْرِ.

חַרְחֲבִינָה נ' قِرْصَعْنَةٌ. شَوْكَةُ إِبْرَاهِيمَ (نبات شائك، eringo).

חִרְחוּר ז' (־רִים) ١. دَسٌّ. إِثَارَةٌ. إِهَاجَةٌ. وَقِيعَةٌ. ٢. رُغَاءُ الجَمَلِ. ٣. حَشْرَجَةٌ. חִרְחוּר מִלְחָמָה إِسْتِفْزَازٌ. تَحْرِيضٌ عَلَى الحَرْبِ. חִרְחוּר רִיב إِثَارَةُ فِتَنٍ. تَحْرِيضٌ. وَقِيعَةٌ. חִרְחוּרֵי גְּסִיסָה حَشْرَجَةُ المَوْتِ. غُصَصُ المَوْتِ.

חִרְחֵר פ' ١. أَوْقَدَ. وَلَّعَ ومجازًا: أَهَاجَ. أَثَارَ. شَاغَبَ. ٢. إِسْتَفَزَّ. حَرَّضَ. ٣. رَغَا ـُ (الجمل). ٤. غَرْغَرَ. حَشْرَجَ. חִרְחֵר רִיב أَثَارَ نِزَاعًا. شَاغَبَ. أَهَاجَ.

חַרְחְרָן ז' (־נִים) مُشَاغِبٌ. مُشَاكِسٌ. وَقَّاعٌ. دَسَّاسٌ. مُثِيرٌ لِلْفِتَنِ.

חַרְחְרָנוּת נ' إِهَاجَةٌ. إِثَارَةٌ. وَقِيعَةٌ. مُشَاغَبَةٌ. دَسٌّ.

חַרְחְרָנִי ת' (־נִיִּים) ١. إِسْتِفْزَازِيٌّ. تَحْرِيضِيٌّ. ٢. مُتَحَشْرِجٌ.

חָרַט פ' ١. خَرَطَ ـِ بَرَدَ ـُ صَقَلَ ـُ نَجَرَ ـُ ٢. نَحَتَ ـِ نَقَشَ ـُ נֶחְרַט ١. خُرِطَ. نُجِرَ. بُرِدَ. ٢. نُحِتَ. نُقِشَ. הִתְחָרֵט ١. إِنْحَفَرَ. إِنْسَكَ. نُحِتَ. ٢. نَدِمَ ـَ عَلَى. عَدَلَ ـِ عَنْ.

חֶרֶט ז' (חֲרָטִים) ١. قَلَمٌ ج أَقْلَامٌ. قَلَمُ أُرْدُوَازٍ. ٢. إِزْمِيلٌ ج أَزَامِيلُ. مِنْحَتٌ ج مَنَاحِتُ.

חָרָט ז' (־טִים) ١. خَرَّاطٌ. ٢. نَقَّاشٌ. نَحَّاتٌ.

חֲרָטָה נ' (־טוֹת) نَدَمٌ. نَدَامَةٌ. مَنْدَمٌ. تَوْبَةٌ. عُدُولٌ عَنْ. אַחֲרִית כָּל קְטָטָה חֲרָטָה بَعْدَ كُلِّ شِجَارٍ نَدَمٌ ومجازًا: أَوَّلُ الغَضَبِ جُنُونٌ وَآخِرُهُ نَدَمٌ.

חַרְטוֹם ז' (־מִים) ١. خُرْطُومٌ ج خَرَاطِيمُ. ٢. مِنْقَارُ الطَّيْرِ. ٣. بُلْبُلُ الإِبْرِيقِ. ٤. مُقَدِّمَةُ الزَّوْرَقِ.

חַרְטוֹמָן ז' (־נִים) شُنْقُبٌ. دَجَاجَةُ الأَرْضِ (طير، snipe). חַרְטוֹמַן הַיָּם الخَرْمَانُ. أَبُومِنْقَار (سمكة صغيرة، gar).

חֲרָטוּת נ' خِرَاطَةٌ ע' חֲרִיטָה.

חַרְטֹם, חַרְטוֹם ז' (־טֻמִּים) سَاحِرٌ مِصْرِيٌّ قَدِيمٌ. كَاهِنٌ فِرْعَوْنِيٌّ. כְּתַב הַחַרְטֻמִּים ١. الكِتَابَةُ الهِيرُوغْلِيفِيَّةُ. الكِتَابَةُ المِصْرِيَّةُ القَدِيمَةُ. ٢. مجازًا: كِنَايَةٌ عَنْ كِتَابَةٍ وَرُسُومٍ مُعَقَّدَةٍ. طَلَاسِمُ.

חֳרִי, חָרִי, חוֹרִי ז' غَيْظٌ. سُخْطٌ. غَضَبٌ. חֳרִי אַף سُخْطٌ شَدِيدٌ. إِرْغَاءٌ. حَنَقٌ.

חָרִיג תו"ז (חֲרִיגִים) في القواعد: شَاذٌّ ج شَوَاذُّ. خَارِجٌ عَنِ القَاعِدَةِ. إِسْتِثْنَائِيٌّ.

חֲרִיגָה נ' (־גוֹת), **חֲרִיגוּת** נ' شُذُوذٌ. إِسْتِثْنَاءٌ. خُرُوجٌ عَنِ القَاعِدَةِ.

חֶרְיוֹנִים ז"ר خُرْءٌ. ذَرْقٌ. سَلْحٌ. غَائِطُ الطَّيْرِ.

חֲרִיזָה נ' (־זוֹת) ١. خَرْزٌ. لَضْمٌ. ٢. نَظْمُ القَوَافِي. سَجْعٌ.

חֲרִיטָה נ' (־טוֹת) ١. خِرَاطَةٌ. ٢. نَحْتٌ. نَقْشٌ (في خشب او معدن).

חֲרִיכָה נ' (־כוֹת) حَرْقٌ قَلِيلٌ. شَوِيطٌ. تَحْمِيصٌ.

חָרִיעַ A ז' قُرْطُمٌ. قِرْطِمٌ (نبات، safflower).

חָרִיף ת' (חֲרִיפִים) ١. حِرِّيفٌ. لَاذِعٌ. حَاذِقٌ. حَارٌّ. ٢. مجازًا: ثَاقِبُ الفِكْرِ. مُتَوَقِّدُ الذِّهْنِ. ذَكِيٌّ. ٣. حَادٌّ. مَاضٍ(ي). صَارِمٌ. ٤. لَاذِعُ الكَلَامِ. בַּעַל לָשׁוֹן חֲרִיפָה لَاذِعُ اللِّسَانِ. בִּקֹּרֶת חֲרִיפָה نَقْدٌ لَاذِعٌ. מַשְׁקָאוֹת חֲרִיפִים مَشْرُوبَاتٌ رُوحِيَّةٌ (كُحُولِيَّةٌ). مُسْكِرَاتٌ.

חֲרִיפָה נ' إِشْتَاءٌ. قَضَاءُ الشِّتَاءِ فِي مَكَانٍ مُعَيَّنٍ.

חֲרִיפוּת נ' ١. حَرَافَةٌ. حِدَّةٌ. لَذْعٌ. ٢. ثَقَابَةُ فِكْرٍ. أَلْمَعِيَّةٌ. بَصَارَةٌ. ذَكَاءٌ. ٣. خُطُورَةٌ. صَرَامَةٌ.

חָרִיץ ז' (חֲרִיצִים) ١. خَرْقٌ. حَزَّةٌ ج حَزٌّ. شَقٌّ ج شُقُوقٌ. فَتْحَةٌ ج فَتَحَاتٌ. ٢. أُخْدُودٌ ج أَخَادِيدُ. ثُغْرَةٌ ج ثُغَرَاتٌ. ٣. قَالَبُ جُبْنٍ.

חֲרִיצָה נ' حَزَّةٌ ج حَزٌّ وحَزَّاتٌ. شَجٌّ. شَقٌّ. قَطْعٌ. חֲרִיצַת דִּין, חֲרִיצַת מִשְׁפָּט قَرَارُ الحُكْمِ. النُّطْقُ بِالحُكْمِ.

חָרִיצוּת נ' إِجْتِهَادٌ. مُثَابَرَةٌ. مُوَاظَبَةٌ. نَشَاطٌ.

חֲרִיצוּת נ' إِخْرَاجُ اللِّسَانِ. חֲרִיצוּת לָשׁוֹן تَطَاوُلٌ. سَلَاطَةُ لِسَانٍ ע' לָשׁוֹן.

חֲרִיקָה נ' (־קוֹת) صَرِيفُ الأَسْنَانِ. صَرِيرُ البَابِ. طَقْطَقَةٌ. חֲרִיקַת שִׁנַּיִם صَرِيفُ الأَسْنَانِ. كَزْكَزَةٌ ومجازًا: غَيْظٌ. سُخْطٌ. إِنْفِلَاقٌ مِنَ الغَيْظِ ע' חָרַק.

חָרִיר ז' (־רִים) خُرْمٌ. سُمُّ الإِبْرَةِ. ثُقْبٌ صَغِيرٌ. خَرْقٌ.

חֲרִירָה נ' ثَقْبٌ. نَقْبٌ. تَخْرِيمٌ.

חָרִישׁ ז' ١. حِرَاثَةٌ. فِلَاحَةٌ. ٢. مَوْسِمُ الزِّرَاعَةِ. ٣. حَقْلٌ ج حُقُولٌ. חָרִישׁ עָמֹק حِرَاثَةٌ عَمِيقَةٌ ومجازًا: عَمَلِيَّةٌ جَذْرِيَّةٌ.

חֲרִישָׁה נ' (־שׁוֹת) ١. حِرَاثَةٌ. فِلَاحَةٌ. ٢. مجازًا: مُضَاجَعَةٌ. غِشْيَانُ المَرْأَةِ. חֲרִישַׁת מְזִמּוֹת تَدْبِيرُ المَكَائِدِ. حَبْكُ المُؤَامَرَاتِ. دَسٌّ. كَيْدٌ.

חֲרִישִׁי ת' (־שִׁיִּים) سَاكِنٌ. هَادِئٌ. وَاجِمٌ. صَامِتٌ. רוּחַ חֲרִישִׁית رِيحٌ هَادِئَةٌ.

חֲרִיתָה נ' (־תוֹת) نَحْتٌ. نَقْشٌ. حَفْرٌ. زَخْرَفَةٌ.

חָרַךְ פ' شَوَّطَ. حَمَّصَ بِالنَّارِ. لَفَحَ ـَ أَحْرَقَ قَلِيلًا. נֶחְרַךְ شَاطَ ـِ شَوْشَطَ. تَحَمَّصَ. تَشَلَّطَ.

חָרָךְ ז' (חֲרַכִּים) كُوَّةٌ ج كُوًى. خَصَاصَةٌ. فُرْجَةٌ.

חֲרֶלֶת נ' في الطب: الحُمَّى الشَّرَوِيَّةُ ע' סַרְפֶּדֶת.

(חרם) הֶחֱרִים פ' ١. صَادَرَ. وَضَعَ يَدَهُ عَلَى. حَجَزَ ـ ٢. قَاطَعَ. حَرَّمَ. حَظَرَ ـ הָחֳרַם ١. صُودِرَ. ضُبِطَ. ٢. قُوطِعَ. حُرِّمَ.

חֵרֶם ז' (חֲרָמִים, חֲרָמוֹת) ١. مُقَاطَعَةٌ. حَظْرٌ. تَحْرِيمٌ. ٢. إِبَادَةٌ. ٣. رِجْسٌ. הַחֵרֶם הָעַרְבִי الْمُقَاطَعَةُ الْعَرَبِيَّةُ (ضد إسرائيل). הֵטִיל חֵרֶם עַל- فَرَضَ الْمُقَاطَعَةَ عَلَى. حَرَّمَ. حَظَرَ التَّعَامُلَ مَعَ.

חֲרָמָה נ' تَحْرِيمٌ. إِفْنَاءٌ. إِبَادَةٌ. מִלְחֶמֶת חֲרָמָה حَرْبٌ حَتَّى النِّهَايَةِ. حَرْبُ إِبَادَةٍ.

חֶרְמוֹן, הַר חֶרְמוֹן ש"פ جَبَلُ الشَّيْخِ (في هضبة الجولان).

חֶרְמוֹנִית נ' (־יוֹת) في الجيش: مِعْطَفٌ دَافِئٌ.

חַרְמָן ז' (־נִים) סל' شَهْوَانِيٌّ. ذُو رَغَبَاتٍ جِنْسِيَّةٍ.

חֶרְמֵשׁ ז' (־שִׁים) مِنْجَلٌ ج مَنَاجِلُ. مِحْصَدٌ ج مَحَاصِدُ. مِحَشٌّ. חֶרְמֵשׁ הַיָּרֵחַ هِلَالٌ. أَوَّلُ الْقَمَرِ أَوْ آخِرُهُ.

חֶרְמֵ"שׁ ר"ת חֵיל רַגְלִים מְשֻׁרְיָן سِلَاحُ الْمُشَاةِ الْمُدَرَّعُ.

חֶרֶס ז' (חֲרָסִים) ١. فَخَّارٌ. خَزَفَةٌ ج خَزَفٌ. طَفْلٌ. طُفَالٌ. ٢. حُطَامُ الْخَزَفِ. כְּחֶרֶס הַנִּשְׁבָּר مِثْلَ حُطَامِ الْخَزَفِ. لَا قِيمَةَ لَهُ. הֶעֱלָה חֶרֶס בְּיָדוֹ عَادَ صِفْرَ الْيَدَيْنِ. عَادَ بِصَفْقَةِ الْمَغْبُونِ. عَادَ بِخُفَّيْ حُنَيْنٍ.

חָרָס ז' (־סִים) خَزَّافٌ. صَانِعُ الْخَزَفِ.

חַרְסִינָה נ' (־נוֹת) فَرْفُورِيٌّ. فَغْفُورِيٌّ. خَزَفٌ صِينِيٌّ. قَاشَانِيٌّ. كَاشَانِيٌّ.

חַרְסִית נ' (־יוֹת) ١. الطِّينُ الْخَزَفِيُّ. كَاوُلِين (kaolin) ע' קָאוֹלִין. ٢. طُفَالٌ. الطِّينُ الْيَابِسُ. ٣. شَظَايَا الْخَزَفِ.

חֲרֹסֶת, חרוסת נ' ١. خَلِيطٌ مِنَ الْفَاكِهَةِ الْمُتَبَّلَةِ بِالتَّوَابِلِ وَالْجَوْزِ تُؤْكَلُ عَشِيَّةَ عِيدِ الْفِصْحِ رَمْزًا لِلْعَمَلِ الشَّاقِّ الَّذِي فَرَضَهُ الْفَرَاعِنَةُ عَلَى الْيَهُودِ.

חֹרֶף, חורף ז' (חֲרָפִים) شِتَاءٌ ج أَشْتِيَةٌ. فَصْلُ أَوْ مَوْسِمُ الشِّتَاءِ. מְעוֹן חֹרֶף مَشْتًى ج مَشَاتٍ(ي). مَنْزِلٌ شَتَوِيٌّ. צִפֳּרֵי חֹרֶף الطُّيُورُ الْمُهَاجِرَةُ إِلَى إِسْرَائِيلَ فِي الشِّتَاءِ.

חָרַף פ' ١. شَتَمَ ـ. سَبَّ ـ. ٢. شَتَّى. חֵרֵף شَتَمَ. أَقْذَعَ. هَاتَرَ. سَبَّ. חֵרֵף נַפְשׁוֹ לָמוּת إِسْتَمَاتَ (إِسْتَقْتَلَ) فِي سَبِيلِ. أَبْلَى بَلَاءً حَسَنًا. إِسْتَبْسَلَ. הֶחְרִיף ١. إِشْتَدَّ. تَأَزَّمَ. تَفَاقَمَ. إِسْتَفْحَلَ. ٢. زَادَ حِدَّتَهُ. أَزَّمَ. وَتَّرَ.

חֵרֶף מ"י عَلَى الرَّغْمِ مِنْ. رَغْمًا عَنْ. رَغْمَ.

חֶרְפָּה נ' (חֲרָפוֹת) عَارٌ. وَصْمَةُ عَارٍ. سُبَّةٌ. فَضِيحَةٌ ج فَضَائِحُ. חֶרְפַּת רָעָב مَذَلَّةُ الْجُوعِ. בּוּשָׁה וְחֶרְפָּה يَا لَلْخِزْيِ وَالْعَارِ! عَارٌ وَشَنَارٌ! يَا عَيْبَ الشُّؤْمِ! ע' בּוּשָׁה. נָתַן אוֹתוֹ לְחֶרְפָּה جَعَلَهُ أُضْحُوكَةً.

חַרְפּוּשִׁית נ' (־יוֹת) ١. جُعْرَانٌ. ٢. جُعَل (دمغة فرعونية بهيئة الجعران لدى قدماء المصريين، scarab) ע' חִפּוּשִׁית.

חָרְפִּי ת' (־יִּים) شَتَوِيٌّ. مَا يَخُصُّ فَصْلَ الشِّتَاءِ.

חֻרְפָּן ז' (־נִים) مِنْك (حيوان من السموريات، mink).

חָרַץ פ' ١. حَزَّ ـ. شَجَّ ـ. شَقَّ ـ. سَنَّنَ. ٢. مجازًا: بَتَّ ـ. قَرَّرَ. جَزَمَ ـ. حَكَمَ عَلَى. חָרַץ אֶת לְשׁוֹנוֹ ע' לָשׁוֹן. חָרַץ מִשְׁפָּט بَتَّ فِي قَضِيَّةٍ. أَصْدَرَ حُكْمَهُ فِي. דְּמֵי לֹא יֶחֱרַץ مجازًا: رُشْوَةٌ ج رُشًى ورَشَاوَى. נֶחֱרַץ إِنْحَزَّ. إِنْشَجَّ. شُقَّ. ٢. بُتَّ فِيهِ. تَقَرَّرَ. جُزِمَ. כָּלָה וְנֶחֱרָצָה قَضَاءٌ مُبْرَمٌ. أَمْرٌ مُنْتَهًى مِنْهُ. أَمْرٌ مَحْتُومٌ.

חֶרֶץ ז' ١. حَزٌّ ج حُزُوزٌ. شَقٌّ ج شُقُوقٌ. ٢. فَنَاءٌ. هَلَاكٌ. ٣. بَتٌّ. جَزْمٌ.

חַרְצֻבָּה, חרצובה נ' (־בּוֹת) قَيْدٌ ج قُيُودٌ. عُقْدَةٌ ج عُقَدٌ. פָּתַח חַרְצֻבּוֹת לְשׁוֹנוֹ حَلَّ قُيُودَ لِسَانِهِ ومجازًا: أَطْلَقَ الْعِنَانَ لِسَلَاطَةِ لِسَانِهِ.

חַרְצִית נ' (־יּוֹת) أُقْحُوَانَةٌ ج أُقْحُوَانٌ. زَهْرَةُ الذَّهَبِ (daisy).

חַרְצָן ז' (־נִים) نَوَاةٌ ج نَوًى. حَبَّةٌ ج حَبٌّ وحَبَّاتٌ. عَجَمَةُ الثَّمَرِ.

חָרַק פ' صَرَّ ـ (الباب). طَقْطَقَ. أَسْمَعَ صَوْتَ احْتِكَاكٍ. חָרַק שִׁנָּיו صَرَفَ بِأَسْنَانِهِ غَضَبًا. إِحْتَدَّ عَلَى.

חֶרֶק ז' (חֲרָקִים) حَشَرَةٌ ج حَشَرَاتٌ. هَامَّةٌ ج هَوَامُّ. מַדְבִּיר חֲרָקִים مُبِيدَاتٌ لِلْحَشَرَاتِ. مُضَادَّاتٌ حَشَرِيَّةٌ.

חַרָקִירִי J ז' هَرَاكِيرِي. طَرِيقَةُ انْتِحَارٍ يَابَانِيَّةٌ تَقُومُ عَلَى أَسَاسِ بَقْرِ الْبَطْنِ إِثْرَ فَشَلٍ شَخْصِيٍّ فَاضِحٍ.

חַרְקָנוּת נ' عِلْمُ الْحَشَرَاتِ. الْحَشَرِيَّاتُ ע' אֶנְטוֹמוֹלוֹגְיָה.

חַרְקָנִי ת' (־יִּים) ذُو صَرِيرٍ. مُطَقْطِقٌ. إِحْتِكَاكِيٌّ. أَجَشُّ.

חָרַר פ' ثَقَبَ ـ. خَزَقَ ـ. خَرَمَ ـ. נִחַר, נָחַר, נֶחֱרַר جَفَّ. يَبِسَ ـ. تَيَبَّسَ. נִחַר גְּרוֹנוֹ جَفَّ حَلْقُهُ (ظمأ مثلا). بُحَّ ـ صَوْتُهُ. חִרֵר ثَقَّبَ. نَقَّبَ. خَرَّمَ. صَنَعَ ثُقُوبًا. חֹרַר ثُقِّبَ. خُرِّمَ. خُزِقَ.

חָרֵר ז' (חֲרֵרִים) ١. جَافٌّ. قَاحِلٌ. ٢. حَرَّةٌ ج حَرَّاتٌ. تُرْبَةٌ جَافَّةٌ.

חֲרָרָה נ' (־רוֹת) في الطب: حَرَارَةٌ. حَصَفٌ. طَفْحٌ جِلْدِيٌّ.

חָרַשׁ פ' ١. حَرَثَ ـ. فَلَحَ ـ. ٢. مجازًا: ضَاجَعَ. غَشِيَ ـ الْمَرْأَةَ. חָרַשׁ רֶשַׁע (אָוֶן, מְזִמּוֹת) دَبَّرَ (بَيَّتَ) مَكِيدَةً. دَبَّرَ مُؤَامَرَةً. חָרַשׁ תַּחְבּוּלוֹת دَبَّرَ الْحِيَلَ (الْمَكَائِدَ). تَفَنَّنَ فِي إِيجَادِ الْحِيَلِ. חָרַשׁ עַל גַּבּוֹ ١. حَرَثَ عَلَى ظَهْرِهِ ومجازًا: ضَايَقَهُ. نَكَّلَ بِهِ. ٢. إِسْتَغَلَّهُ. נֶחֱרַשׁ حُرِثَ. הִתְחָרֵשׁ طَرِشَ. فُلِحَ. הֶחֱרִישׁ, הֶחֱרִישׁ ١. وَجَمَ (يَجِمُ). صَمَتَ ـ. لَاذَ بِالصَّمْتِ. ٢. أَسْكَتَ. خَرَسَ. ٣. طَرَّشَ. أَصَمَّ.

חֵרֵשׁ, חירש ז' (־רְשִׁים) أَصَمُّ ج صُمٌّ נ' صَمَّاءُ. أَطْرَشُ ج طُرْشٌ وطُرْشَانٌ נ' طَرْشَاءُ. חֵרֵשׁ אִלֵּם أَصَمُّ أَبْكَمُ. דּוּ־שִׂיחַ שֶׁל חֵרְשִׁים حِوَارُ الطُّرْشَانِ. حِوَارٌ بَيْنَ طَرَفَيْنِ لَا يُوجَدُ بَيْنَهُمَا قَاسِمٌ مُشْتَرَكٌ.

חֶרֶשׁ תה"פ سرًّا. خفيةً. بكتمانٍ. שׁוֹטֵר חֶרֶשׁ بوليسٌ سريٌّ. شرطيٌّ سريٌّ.

חָרָשׁ ז' (־שִׁים) صنائعيٌّ ج صنائعيةٌ. صنّاعٌ ج صُنّعٌ. صاحبُ مِهنةٍ. חָרַשׁ בַּרְזֶל حدّادٌ ע' נַפָּח, מַסְגֵּר. חָרַשׁ עֵץ نجّارٌ ע' נַגָּר. מְלֶאכֶת חָרָשׁ صُنْعُ فنّانٍ. تُحفةٌ ج تُحَفٌ.

חֹרֶשׁ, חורש ז' (חֳרָשִׁים) ١. حُرْشٌ ج أحْراشٌ. غابةٌ صغيرةٌ. ٢. أيكةٌ ج أيْكٌ. خَميلةٌ ج خمائلُ.

חֶרֶשׂ ז' (חֲרָשִׂים) ١. شقفةٌ ج شقفٌ. حُطامُ الخزفِ. ٢. طَفالٌ. طينُ الخزفِ. יָבֵשׁ כַּחֶרֶשׂ جافٌّ كالخزفِ. صلدٌ كالصخرِ ע' חֶרֶס.

חֻרְשָׁה, חורשה נ' (־שׁוֹת) حُرْشٌ ج أحْراشٌ. أجمةٌ ج آجامٌ وأجماتٌ. أيكةٌ ج أيكٌ. غابةٌ صغيرةٌ.

חֵרְשׁוּת, חירשות נ' طَرَشٌ. صَمَمٌ. وَقْرٌ. فقدانُ حاسّةِ السمعِ.

חַרְשָׁף, חורשף ז' (־פִים) ١. خُرْشوفٌ. ٢. حَرْشفٌ. طُرطوفةٌ ע' קִנְרָס.

חֲרֹשֶׁת, חרושת נ' ١. صِناعةٌ ج صِناعاتٌ وصنائعُ. ٢. حِرفةٌ ج حِرَفٌ. صِناعةٌ يدويةٌ. חֲרֹשֶׁת בַּיִת مَعْمَلٌ بيتيٌّ ج معاملُ بيتيّةٌ. مَشغَلٌ ج مشاغلُ. בֵּית חֲרֹשֶׁת مَصْنَعٌ ج مصانعُ. مَعْمَلٌ ج معاملُ.

חֲרֹשְׁתִּי, חרושתי ת' (־תִּיִּים) صِناعيٌّ ע' תַּעֲשִׂיָּתִי.

חֲרֹשְׁתָּן, חרושתן ז' (־נִים) صِناعيٌّ ע' תַּעֲשִׂיָּן.

חָרַת פ' ١. نَحَتَ ـُ. نَقَشَ ـُ. حَفَرَ ـِ. ٢. مجازًا: طَبَعَ ـَ. رَسَخَ (في الذاكرة). أحدثَ انطباعًا (لا يُنسى). נֶחְרַת ١. نُحِتَ. نُقِشَ. ٢. إنْطَبَعَ. طُبِعَ. رَسَخَ ـُ (في الذاكرة). נֶחְרַת בְּזִכְרוֹנוֹ رَسَخَ في ذِهنِه. عَلِقَ ـَ في ذاكرتِه.

חָשׁ פ' ١. بادَرَ إلى ע' (חוש). ٢. شَعَرَ ـُ.

חֲשַׁאי ז' سُكونٌ. هُدوءٌ. خَفاءٌ. בַּחֲשַׁאי سرًّا. في السرِّ. خفيةً. في الخفاءِ. خُلسةً. بتكتّمٍ.

חֲשָׁאִי ת' (־אִיִּים) مَكتومٌ. سِرّيٌّ. خَفيٌّ. غيرُ عَلَنيٍّ. בְּחִירוֹת חֲשָׁאִיּוֹת إنتخاباتٌ سرّيّةٌ. إقتراعٌ سرّيٌّ. מִשְׁטָרָה חֲשָׁאִית شُرطةٌ سرّيّةٌ. بوليسُ التحرّي.

חֲשָׁאִיּוּת נ' سرّيّةٌ. كِتمانٌ. تكتّمٌ. خَفاءٌ.

חָשַׁב פ' ١. فكّرَ. إفتكرَ. رأى (يَرى). ظَنَّ ـُ. حَسِبَ ـَ. خالَ ـَ. إعتقدَ. جالَ ـُ في خاطرِه. ٢. عَنى ـِ. قَصَدَ ـِ. ٣. قدّرَ. قيّمَ. ٤. إعتبرَ. عزا ـُ إلى. חָשַׁב פַּעֲמַיִם فكّرَ مرّتينِ ومجازًا: تروّى في أمرِه كثيرًا. חָשַׁב אוֹתוֹ לְגִבּוֹר حَسِبَهُ (إعتبرَهُ) بطلًا. אֲנִי חוֹשֵׁב וְעַל כֵּן אֲנִי קַיָּם أنا أفكّرُ إذنْ أنا موجودٌ (فلسفة ديكارت، je pense donc je suis). נֶחְשַׁב ١. حُسِبَ. أُعتُبِرَ. عُدَّ. ٢. أُحتُسِبَ. أُخِذَ في نظرِ الاعتبارِ. ٣. قُدِّرَ. حُسِبَ حسابُهُ. ٤. عُدَّ على. إنتمى إلى. חִשֵּׁב ١. إحتسبَ. أجرى الحسابَ. ٢. ثمّنَ. قدّرَ. ٣. تروّى. تدبّرَ. חֻשַּׁב ١. أُحتُسِبَ. أُجرِيَ حسابُهُ. ٢. قُدِّرَ. أُعتُبِرَ. ٣. رُوعِيَ. دُبِّرَ. הִתְחַשֵּׁב أخذَ في الحسبانِ. أخذَ بعينِ الاعتبارِ. ٢. راعى. إعتبرَ. قدّرَ. ٣. تروّى. تدبّرَ. הִתְחַשֵּׁב בְּעֶמְדַּת חֲבֵרוֹ راعى (قدّرَ) موقفَ صديقِه. בְּלִי לְהִתְחַשֵּׁב בַּתּוֹצָאוֹת دونَ تقديرِ العواقبِ (النتائجِ). הֶחֱשִׁיב إعتبرَ. أولى أهمّيّةً. قدّرَ. راعى.

חַשָּׁב ז' (־בִים) مُحاسِبٌ. خبيرٌ بالأمورِ الماليّةِ (في مكتب مثلًا). הַחַשָּׁב הַכְּלָלִי المحاسبُ العامُّ.

חֶשְׁבּוֹן ז' (־נוֹת) ١. حسابٌ ج حساباتٌ. علمُ الحسابِ. ٢. قائمةُ حسابٍ. كشفٌ ج كشوفٌ. فاتورةٌ ج فواتيرُ. חֶשְׁבּוֹן אִינְטֶגְרָלִי في الرياضيات: حسابُ التكاملِ. חֶשְׁבּוֹן בַּנְק حسابُ البنكِ. رصيدٌ. חֶשְׁבּוֹן דִּיפֶרֶנְצְיָאלִי في الرياضيات: حسابُ التفاضلِ. חֶשְׁבּוֹן נוֹקֵב حسابٌ عسيرٌ. مُناقشةُ الحسابِ. עָשָׂה אִתּוֹ חֶשְׁבּוֹן נוֹקֵב حاسبَهُ حسابًا عسيرًا. ناقشهُ الحسابَ. חֶשְׁבּוֹן נֶפֶשׁ مُحاسبةُ النفسِ. نقدٌ ذاتيٌّ. חֶשְׁבּוֹן סָגוּר حسابٌ مُقفلٌ (مُغلقٌ). חֶשְׁבּוֹן עָגֹל حسابٌ إجماليٌّ (مقرب إلى العشرات او المئات الخ.). חֶשְׁבּוֹן עוֹבֵר וָשָׁב, חֶשְׁבּוֹן שׁוֹטֵף حسابٌ جارٍ. חֶשְׁבּוֹן פָּתוּחַ حسابٌ مفتوحٌ. אַבְנֵי הַחֶשְׁבּוֹן, אַרְבַּע פְּעֻלּוֹת הַחֶשְׁבּוֹן العمليّاتُ الأربعُ (وهي الجمع والطرح والضرب والقسمة). דִּין וְחֶשְׁבּוֹן (דו"ח) تقريرٌ ج تقاريرُ. بيانٌ ج بياناتٌ. كشفٌ ج كشوفٌ. הַנְהָלַת חֶשְׁבּוֹנוֹת مسكُ الدفاترِ (الحساباتِ). מְנַהֵל חֶשְׁבּוֹנוֹת مُديرُ (كاتبُ) حساباتٍ. مُحاسبٌ. רוֹאֵה חֶשְׁבּוֹן فاحصُ (مُدقّقُ) حساباتٍ. مُراجعُ الحساباتِ. עַל חֶשְׁבּוֹן ١. على الحسابِ. بالدَّينِ. ٢. على حسابِ (ذمّةِ) فلانٍ. בָּא בְּחֶשְׁבּוֹן يُمكنُ أخذُهُ بنظرِ الاعتبارِ. قابلٌ للتنفيذِ. הֵבִיא בְּחֶשְׁבּוֹן אֶת- حَسَبَ حسابًا لـ. أخذَ في الحسبانِ (الاعتبارِ). לֹא בָּא בְּחֶשְׁבּוֹן غيرُ ممكنٍ. לֹא הֵבִיא בְּחֶשְׁבּוֹן أسقطَ مِنَ الحسابِ. لَمْ يأخذْ بالحسبانِ. لَمْ يُراعِ. עָשָׂה חֶשְׁבּוֹן, עָשָׂה חֶשְׁבּוֹן עִם- حاسبَ. تحاسبَ معَ. ناقشَ الحسابَ.

חֶשְׁבּוֹנָאוּת נ' مسكُ الدفاترِ. إدارةُ الحساباتِ.

חֶשְׁבּוֹנַאי ז' (־נָאִים) مُحاسبٌ. مُوظّفُ حساباتٍ.

חֶשְׁבּוֹנִי ת' (־נִיִּים) حسابيٌّ. إحصائيٌّ.

חֶשְׁבּוֹנִיָּה, חשבונייה נ' (־יּוֹת) مِعدادٌ ج معاديدُ (آلة عد بسيطة للتمرين على العد).

חֶשְׁבּוֹנִית נ' (־יּוֹת) فاتورةٌ ج فواتيرُ. كشفُ حسابٍ.

חִשְׁבֵּן פ' أجرى حسابًا. حاسبَ. تحاسبَ معَ. הִתְחַשְׁבֵּן حاسبَ. أجرى حسابَهُ معَ. صفّى الحسابَ معَ ومجازًا: حاسبَهُ على أفاعيلِه.

חָשַׁד פ' ١. شكَّ ـُ في. إشتبهَ بـ. إرتابَ في. ظنَّ ـُ فيهِ الظنونَ. ٢. تحسّبَ.

تَوَجَّسَ. חָשַׁד בִּכְשֵׁרִים أساءَ الظَّنَّ بِغَيْرِ المُذْنِبِ. إشْتَبَهَ بِمَنْ هُوَ بَرِيءٌ. وَبَعْضُ الظَّنِّ إِثْمٌ. כַּבְּדֵהוּ וְחָשְׁדֵהוּ قَدِّرْهُ وَلكِنْ لاَ تَأْتَمِنْهُ. נֶחְשַׁד أُشْتُبِهَ بِهِ. أُرْتِيبَ بِهِ. أُتُّهِمَ. הֶחְשִׁיד أثَارَ الشُّكُوكَ نَحْوَ. إتَّهَمَ. إشْتَبَهَ بِـ. הָחְשַׁד أُشْتُبِهَ بِهِ. ثَارَتْ حَوْلَهُ الشُّكُوكُ.

חֲשָׁד ז' (־דוֹת) شَكٌّ ج شُكُوكٌ. رَيْبٌ. رِيبَةٌ ج رِيَبٌ. إشْتِبَاهٌ. شُبْهَةٌ. הוּא מֵעַל לְכָל חֲשָׁד إنَّهُ فَوْقَ الشُّبُهَاتِ. لاَ يَتَطَرَّقُ إلَيْهِ الشَّكُّ.

חַשְׁדָן תו"ז (־נִים) ظَنُونٌ. ظَنَّانٌ. سَيِّءُ الظَّنِّ بِالآخَرِينَ.

חַשְׁדָנוּת נ' شُكُوكِيَّةٌ. إشْتِبَاهٌ. مِظَنَّةٌ ج مَظَانٌّ. سُوءُ ظَنٍّ.

חַשְׁדָנִי ת' (־יִים) ظَنُونٌ. ظَنِينٌ. كَثِيرُ الارْتِيَابِ.

(חשה) הֶחֱשָׁה פ' ١. صَمَتَ ـُ أَطْرَقَ. وَجَمَ (يَجِمُ). لاَذَ بِالصَّمْتِ. ٢. أَسْكَتَ. سَكَّتَ.

חָשׁוּב ת' (חֲשׁוּבִים) مُهِمٌّ. هَامٌّ. عَظِيمٌ. جَسِيمٌ ج جِسَامٌ. ذُو بَالٍ. חָשׁוּב כְּמֵת هُوَ سَوَاءٌ وَالعَدَمُ. وُجُودُهُ وَعَدَمُ وُجُودِهِ سِيَّانِ. לֹא חָשׁוּב لَيْسَ بِذِي بَالٍ. غَيْرُ هَامٍّ.

חִשּׁוּב, חִישׁוּב ז' (־בִים) ١. إجْرَاءُ حِسَابٍ. إحْتِسَابٌ. إحْصَاءٌ. تَقْيِيمٌ. تَقْدِيرٌ. تَثْمِينٌ. חִשּׁוּב הַזְּמַן تَعْيِينُ الوَقْتِ. تَحْدِيدُ الزَّمَنِ (الوقت او التاريخ). מְכוֹנַת חִשּׁוּב آلَةٌ حِسَابِيَّةٌ. آلَةٌ حَاسِبَةٌ.

חָשׁוּד ת' (חֲשׁוּדִים) ١. مُشْتَبَهٌ بِهِ. مَشْبُوهٌ. مُتَّهَمٌ. مُرِيبٌ. مَشْكُوكٌ فِيهِ. ٢. مُثِيرٌ لِلْقَلَقِ.

חָשׁוּךְ ת' (חֲשׁוּכִים) مُظْلِمٌ. دَاجٍ(ي). حَالِكٌ. مُعْتِمٌ. قَاتِمٌ.

חֲשׂוּךְ ת' (חֲשׂוּכִים) عَدِيمٌ. مَعْدُومٌ. نَاقِصٌ ע' חָסוּךְ.

חִשּׁוּל, חִישׁוּל ז' ١. تَطْرِيقٌ. قَوْلَبَةٌ. ٢. تَقْوِيَةُ الشَّخْصِيَّةِ.

חֶשְׁוָן, חשוון ז' إخْتِصَارٌ لاسْمِ الشَّهْرِ العِبْرِيِّ מַרְחֶשְׁוָן ע' מַרְחֶשְׁוָן.

חָשׂוּף ת' (חֲשׂוּפִים) ١. ظَاهِرٌ. مَكْشُوفٌ. حَاسِرٌ. أَجْرَدُ ج جُرْدٌ م' جَرْدَاءُ. عَارٍ(ي) ج عُرَاةٌ. ٢. مُعَرَّضٌ لِـ. חָשׂוּף לְבִקֹּרֶת مُعَرَّضٌ لِلنَّقْدِ. חֲשׂוּף רַגְלַיִם عَارِي القَدَمَيْنِ. حَافٍ(ي) ج حُفَاةٌ.

חָשׁוּק (חֲשׁוּקִים) ١. ת' مَعْشُوقٌ. مُغْرَمٌ بِهِ. مُشْتَهًى. ٢. ז' طَوْقٌ. شَنْبَر. قَايِش ٣. ת' لاَصِقٌ. مَرْبُوطٌ.

חִשּׁוּק, חִישׁוּק ז' (־קִים) ١. دُولاَبٌ ج دَوَالِيبُ. عَجَلَةٌ ج عَجَلاَتٌ. طَارَةُ العَجَلَةِ. إطَارٌ ج أُطُرٌ. ٢. طَوْقٌ. شَنْبَر. ٣. رَبْطٌ (بشدّة).

חִשּׁוּר, חִישׁוּר ז' (־רִים) سِيخٌ ج أَسْيَاخٌ. وَتَدُ العَجَلَةِ ج أَوْتَادٌ. עֶצֶם הַחִשּׁוּר عَظْمُ الكُعْبُرَةِ (في جسم الحيوانات الفقارية).

חֻשְׁחָשׁ, חושחש ז' (־שִׁים) النَّارَنْجُ (شجرة مثمرة، bitter orange).

חֲשִׁיבָה נ' تَفَكُّرٌ. تَفْكِيرٌ. تَأَمُّلٌ. نَظَرٌ. تَمَعُّنٌ. חֲשִׁיבָה מֻפְשֶׁטֶת تَفْكِيرٌ مُجَرَّدٌ (نَظَرِيٌّ).

חֲשִׁיבוּת נ' (־בֻיּוֹת) أَهَمِّيَّةٌ. خُطُورَةٌ. إعْتِبَارٌ. عِظَمٌ. تَقْدِيرٌ. مَكَانَةٌ. شَأْنٌ ج شُؤُونٌ. בַּעַל חֲשִׁיבוּת ذُو بَالٍ. ذُو خُطُورَةٍ. ذُو وَزْنٍ. هَامٌّ. חֲסַר כָּל חֲשִׁיבוּת لاَ وَزْنَ (قِيمَةَ) لَهُ. لَيْسَ بِذِي بَالٍ. יִחֵס לוֹ חֲשִׁיבוּת أَوْلاَهُ أَهَمِّيَّةً.

חָשִׁיל (חֲשִׁילִים) ١. ת' سَهْلُ الطَّرْقِ. مُمْكِنٌ قَوْلَبَتُهُ (صِيَاغَتُهُ). ٢. ז' سَبِيكَةٌ مُنْصَهِرَةٌ.

חֲשִׂיפָה נ' (־פוֹת) ١. تَجْرِيدٌ. كَشْفٌ. تَعْرِيَةٌ. إظْهَارٌ. رَفْعُ السِّتَارِ. تَعْرِيضٌ (للتاثيرات الخارجية). ٢. في الاقتصاد: رَفْعُ الحِمَايَةِ الحُكُومِيَّةِ عَنْ سِلْعَةٍ وَطَنِيَّةٍ. ٣. في الجيولوجيا: التَّعْرِيَةُ وَالتَّآكُلُ فِي الطَّبِيعَةِ (denudation). ٤. إشْتِهَارٌ. شُهْرَةٌ ע' פִּרְסוּם.

חֲשִׁישׁ A ז' في النبات: حَشِيشٌ (مفرد: حَشِيشَةٌ). סְלִית חֲשִׁישׁ تُرْبَةُ حَشِيشٍ. رُزْمَةُ حَشِيشٍ (بشكل نعل).

חֲשִׁישָׁאִי ז' (־שָׁאִים), **חֲשִׁישְׁנִיק** ז' (־קִים) حَشَّاشٌ. المُدْمِنُ عَلَى تَعَاطِي الحَشِيشِ.

חָשַׂךְ פ' ١. أَمْسَكَ عَنْ. مَنَعَ ـَ ٢. تَوَقَّفَ. كَفَّ ـُ عَنْ. ٣. بَخِلَ ـَ حَرَصَ ـِ.

חָשַׁךְ פ' أَظْلَمَ. دَجَا ـُ إحْلَوْلَكَ. دَمَسَ ـِ حَنْدَسَ. חָשַׁךְ עוֹלָם בַּעֲדוֹ, חָשַׁךְ עָלָיו עוֹלָמוֹ إسْوَدَّتِ الدُّنْيَا فِي عَيْنَيْهِ. חָשְׁכוּ עֵינָיו ١. أَظْلَمَتْ عَيْنَاهُ. ٢. مجازا: إسْوَدَّتِ الدُّنْيَا فِي عَيْنَيْهِ (حزنا وغمًّا). נֶחְשַׁךְ ١. أَظْلَمَ. عَتَّمَ. إحْلَوْلَكَ. إدْلَهَمَّ. ٢. مجازا: إكْفَهَرَّ. تَجَهَّمَ. הֶחְשִׁיךְ ١. أَظْلَمَ. دَجَا. عَتَّمَ. ٢. مجازا: إكْفَهَرَّ. تَجَهَّمَ. הֶחְשִׁיכוּ פָּנָיו إكْفَهَرَّ وَجْهُهُ.

חָשֵׁךְ, חשוך ת' (חֲשֵׁכִים) ١. مُظْلِمٌ. مُعْتِمٌ. عَاتِمٌ. دَاجٍ(ي). ٢. مجازا: حَقِيرٌ. سَافِلٌ. ٣. جَاهِلٌ. ٤. ظَلاَمِيٌّ. السَّادِرُ فِي ظَلاَمِ الجَهْلِ ע' אוֹר, מוֹרִיד אוֹר.

חֹשֶׁךְ, חושך ז' ١. ظَلاَمٌ. عَتْمَةٌ. ظَلْمَاءُ. ظُلْمَةٌ. دُجْيَةٌ ج دُجًى. ٢. مجازا: جَهْلٌ. أُمِّيَّةٌ. חֹשֶׁךְ מִצְרַיִם مجازا: ظَلاَمٌ دَامِسٌ. הָרֵי הַחֹשֶׁךְ ١. جِبَالُ القَافِ. جِبَالُ وَاقْوَاق. ٢. مَكَانٌ سَحِيقٌ (بَعِيدٌ).

חֲשֵׁכָה נ' ١. ظَلاَمٌ. ظُلْمَةٌ. حُلْكَةٌ. دُجْيَةٌ. ٢. غَمٌّ. كَآبَةٌ. עִם חֲשֵׁכָה عِنْدَ المَسَاءِ. عِنْدَ مَغِيبِ الشَّمْسِ. عِنْدَمَا أَرْخَى اللَّيْلُ سُدُولَهُ. הִתְהַלֵּךְ בַּחֲשֵׁכָה تَلَمَّسَ طَرِيقَهُ فِي الظَّلاَمِ ومجازا: عَاشَ فِي ظَلاَمِ الجَهْلِ.

(חשל) נֶחְשַׁל פ' ١. تَأَخَّرَ. تَخَلَّفَ. تَقَهْقَرَ. تَعَوَّقَ. ٢. تَعَثَّرَ. سَقَطَ ـُ חִשֵּׁל ١. طَرَّقَ (المعدن). ٢. قَوْلَبَ. ٣. مجازا: صَلَّبَ عُودَهُ. قَوَّى. חֻשַּׁל طُرِّقَ. سُوِّيَ ومجازا: تَقَوَّى. عَرَكَتْهُ الأَيَّامُ. صَلُبَ ـُ عُودُهُ. הִתְחַשֵּׁל طُرِّقَ. تَبَلْوَرَ. صَلُبَ عُودُهُ.

חִשְׁמוּל ז' كَهْرَبَةٌ. إِيصَالٌ بِتَيَّارٍ كَهْرَبَائِيٍّ.

חַשְׁמַל ז' كَهْرَبَاءُ. طَاقَةٌ كَهْرَبَائِيَّةٌ. חַשְׁמַל סְטָטִי كَهْرَبَاءُ اسْتَاتِيكِيَّةٌ (احْتِكَاكِيَّةٌ). كَهْرَبَاءُ سَاكِنَةٌ. הַפְסָקַת חַשְׁמַל إِنْقِطَاعُ التَّيَّارِ الكَهْرَبَائِيِّ. מַכְשִׁירֵי חַשְׁמַל أَدَوَاتٌ (تَجْهِيزَاتٌ) كَهْرَبَائِيَّةٌ. מַכַּת חַשְׁמַל صَدْمَةٌ كَهْرَبَائِيَّةٌ. تَكَهْرُبٌ. نَتْلَةٌ עק'.

חִשְׁמֵל פ' ١. كَهْرَبَ. أَوْصَلَ بِتَيَّارٍ كَهْرَبَائِيٍّ. ٢. مجازًا: أَثَارَ الحَمَاسَ. أَهَاجَ. חֻשְׁמַל ١. كُهْرِبَ. أُوصِلَ بِالتَّيَّارِ الكَهْرَبَائِيِّ. ٢. مجازًا: حُمِّسَ. هُيِّجَ. הִתְחַשְׁמֵל تَكَهْرَبَ. أُصِيبَ بِصَدْمَةٍ كَهْرَبَائِيَّةٍ.

חַשְׁמַלָּאוּת נ' عِلْمُ الكَهْرَبَاءِ. ٢. مِهْنَةُ الكَهْرَبَائِيِّ.

חַשְׁמַלַּאי ז' (־לָּאִים) كَهْرَبَائِيٌّ. فَنِّيٌّ (عَامِلٌ) كَهْرَبَائِيٌّ.

חַשְׁמַלִּי ת' (־לִּיִּים) كَهْرَبَائِيٌّ. مَا يَخُصُّ الطَّاقَةَ الكَهْرَبَائِيَّةَ.

חַשְׁמַלִּית נ' (־לִּיּוֹת) قَاطِرَةٌ (حَافِلَةٌ) كَهْرَبَائِيَّةٌ. تْرَام. تَرَامْوَاي.

חַשְׁמָן ז' (־מַנִּים) كَارْدِينَالٌ ج كَرَادِلَةٌ (رئيس ديني في الكنيسة الكاثوليكية).

חֹשֶׁן, חושן ז' صُدْرَةٌ. ثَوْبُ الكَاهِنِ الأَعْظَمِ عِنْدَ اليَهُودِ.

חַשׁ"ן ר"ת חֵיל הַשִּׁרְיוֹן سِلَاحُ المُدَرَّعَاتِ.

חָשַׂף פ' كَشَفَ ـِ. جَرَّدَ. أَبَانَ. أَمَاطَ اللِّثَامَ عَنْ. عَرَّى. عَرَّضَ (للمرض مثلاً). חָשַׂף אֶת עַצְמוֹ לְמַחֲלָה عَرَّضَ نَفْسَهُ لِلْمَرَضِ. נֶחְשַׂף إِنْكَشَفَ. ظَهَرَ ـَ. بَانَ ـِ. جُرِّدَ. عُرِّيَ. عُرِّضَ. تَعَرَّضَ لِـ. كَانَ عُرْضَةً لِـ ٢. في الاقتصاد: رُفِعَتْ عَنْهُ الحِمَايَةُ. عُرِّضَ لِلْمُنَافَسَةِ الخَارِجِيَّةِ.

חַשְׂפָנוּת נ' تَجَرُّدٌ. تَعَرٍّ(ي). إِسْتِرِيبْتِيز.

חַשְׂפָנִית נ' (־נִיּוֹת) المُتَجَرِّدَةُ. المُتَعَرِّيَةُ. رَاقِصَةُ اسْتِرِيبْتِيز.

חָשַׁק פ' ١. إِشْتَاقَ. رَغِبَ ـَ فِي. غَوِيَ ـَ إِشْتَهَى. طَمِعَ ـَ فِي (بِـ). ٢. رَبَطَ ـُ ـِ. طَوَّقَ. شَدَّ ـُ عَلَى. חָשַׁק שְׂפָתַיִם زَمَّ شَفَتَيْهِ. נֶחְשַׁק أُشْتِيقَ. طُمِعَ فِيهِ. أُبْتُغِيَ. חִשֵּׁק رَبَطَ. طَوَّقَ. شَدَّدَ. أَحْكَمَ شَدَّهُ. הִתְחַשֵּׁק إِشْتَهَى. رَغِبَ فِي. إِبْتَغَى. הִתְחַשֵּׁק לוֹ حَلَا ـُ لَهُ. طَابَ ـِ لَهُ. كَانَ فِي نَفْسِهِ.

חֵשֶׁק ז' (חֲשָׁקִים) رَغْبَةٌ ج رَغَبَاتٌ. إِشْتِيَاقٌ. شَهْوَةٌ ج شَهَوَاتٌ. كَلَفٌ. طَمَعٌ. שִׁיר חֵשֶׁק ١. قَصِيدَةٌ غَزَلِيَّةٌ. تَشْبِيبٌ. غَزَلٌ. ٢. أُغْنِيَةٌ غَرَامِيَّةٌ.

חִשְׁקִי ת' (־קִיִּים) شَهْوَانِيٌّ. خَلَاعِيٌّ.

חָשַׁר פ' قَطَرَ ـُ. تَقَطَّرَ (المطر). نَثَّ ـِ. تَلَبَّدَ بِالغُيُومِ. تَكَاثَفَ. הִתְחַשֵּׁר تَكَاثَفَ. تَخَثَّرَ. تَلَبَّدَ.

חַשְׁרָה נ' ١. تَكَاثُفُ السُّحُبِ. تَلَبُّدُ السَّمَاءِ. ٢. كَوْمَةٌ ج أَكْوَامٌ. ٣. مجازًا: وَفْرَةٌ. غَزَارَةٌ.

חָשַׁשׁ פ' خَشِيَ ـَ. تَوَجَّسَ خِيفَةً مِنْ. إِرْتَابَ بِـ (فِي). قَلِقَ ـَ مِنْ. تَحَسَّبَ. חוֹשְׁשָׁנִי, חוֹשְׁשַׁנִי أَخْشَى أَنْ. لَشَدَّ مَا يُخِيفُنِي أَنْ. أَخْشَى مَا أَخْشَى هُوَ.

חֲשָׁשׁ ז' (־שׁוֹת) خَشْيَةٌ. تَوَجُّسٌ. شَكٌّ ج شُكُوكٌ. قَلَقٌ. تَحَسُّبٌ. מֵחֲשָׁשׁ שֶׁ־ تَحَسُّبًا لِـ. خَوْفًا مِنْ. خَشْيَةَ أَنْ.

חַשְׁשָׁן ז' (־נִים) مُتَحَسِّبٌ. مُتَرَدِّدٌ. مُتَخَوِّفٌ. حَذِرٌ.

חַשְׁשָׁנוּת נ' تَحَسُّبٌ. تَخَوُّفٌ. خَشْيَةٌ. تَرَدُّدٌ. تَوَجُّسٌ.

חַת ז' رَهْبَةٌ. خَوْفٌ. رُعْبٌ. עָשׂוּי לִבְלִי חַת غَيْرُ هَيَّابٍ. ثَابِتُ الجَنَانِ. رَابِطُ الجَأْشِ.

חָתָה פ' جَرَفَ ـُ. جَمَعَ ـَ (الجمر). ٢. تَقَزَّزَ. نَفَرَ ـِ مِنْ. قَرِفَ ـَ. חָתָה גֶּחָלִים מִן הָאֵשׁ جَمَعَ الكَسْتَنَا مِنَ النَّارِ ومجازًا: كَوَى ـِ أَصَابِعَهُ فِي سَبِيلِ. خَاطَرَ مِنْ أَجْلِ.

חִתּוּי, חיתוי ז' (־יִים) ١. جَرْفٌ. جَمْعٌ. تَكْوِيمُ الجَمْرِ. ٢. قَطْعٌ. تَقْطِيعٌ.

חָתוּךְ ת' (חֲתוּכִים) ١. مُقَطَّعٌ. مَبْتُورٌ. مَقْصُوصٌ. ٢. مَغْصُوبٌ (جسم). مُكَسَّمٌ. ٣. جَازِمٌ. قَاطِعٌ. حَاسِمٌ. חֲתוּכוֹת תה"פ بِشَكْلٍ قَاطِعٍ. بِصُورَةٍ بَاتَّةٍ.

חִתּוּךְ, חיתוך ז' (־כִים) ١. تَقْطِيعٌ. جَذٌّ. قَصٌّ. ٢. نَقْشٌ. زَخْرَفَةٌ. חִתּוּךְ הַדִּבּוּר تَقْطِيعُ الكَلَامِ إِلَى مَقَاطِعَ. تَوْضِيحُ مَخَارِجِ الكَلِمَاتِ.

חִתּוּל, חיתול ז' (־לִים) ١. قِمَاطٌ ج أَقْمِطَةٌ. كَافُولِيَّةٌ. فُوطَةٌ. ٢. لِفَافَةٌ ج لَفَائِفُ. ضِمَادٌ. עוֹדֶנּוּ בְּחִתּוּלָיו مَا زَالَ رَضِيعًا. مَا زَالَ فِي بِدَايَةِ حَيَاتِهِ.

חָתוּל ז' (חֲתוּלִים) قِطٌّ ج قِطَطٌ وقِطَطَةٌ. هِرٌّ ج هِرَرَةٌ. سِنَّوْرٌ ج سَنَانِيرُ. بِسَّةٌ. بَزُّونَةٌ עק'. חֲתוּל הַמִּדְבָּר عَنَاقُ الأَرْضِ (حيوان ثديي اكبر من القط، caracal)ע' קָרָקָל. חֲתוּל סִיאָמִי هِرٌّ سِيَامِيٌّ (جنس اليف ذو فروة سكنية او بنية وعينان زرقاوان، siamese cat). חָתוּל שָׁחוֹר עָבַר בֵּינֵיהֶם مجازًا: تَبَاعَدُوا بَعْدَ أَنْ كَانُوا أَصْدِقَاءَ. تَنَابَذُوا. יְלַל חֲתוּלִים مُوَاءُ القِطَطِ ومجازًا: أَصْوَاتٌ نَاشِزَةٌ غَيْرُ مُتَآلِفَةٍ. קָנָה חָתוּל בַּשַּׂק مجازًا: إِشْتَرَى سَمَكًا فِي البَحْرِ. הֶחָתוּל הָלַךְ, הָעַכְבָּר מָלַךְ غَابَ القِطُّ إِلْعَبْ يَا فَأْرُ.

חָתוּם תו"ז (חֲתוּמִים) ١. مَخْتُومٌ. مَمْهُورٌ. مَدْمُوغٌ. ٢. مُوَقَّعٌ. ٣. مُشْتَرِكٌ (في جريدة). مُكْتَتِبٌ. ٤. مُغْلَقٌ. مُحْكَمُ السَّدِّ. בָּא עַל הֶחָתוּם وَقَّعَ أَدْنَاهُ. وَقَّعَ بِإِمْضَائِهِ. הֶחָתוּם מַטָּה المُوَقِّعُ أَدْنَاهُ. بِقَلَمِ صَاحِبِ الإِمْضَاءِ. וְלִרְאָיָה בָּאנוּ עַל הֶחָתוּם وَلِلْبَيَانِ وَقَّعْنَا أَدْنَاهُ. כְּדִבְרֵי הַסֵּפֶר הֶחָתוּם كَالكِتَابِ المُبْهَمِ. كَالطِّلَّسْمِ.

חִתּוּן, חיתון ז' ١. تَزْوِيجٌ. قِرَانٌ. زِفَافٌ. ٢. زَوَاجٌ. مُصَاهَرَةٌ.

חתונה ע' חֲתֻנָּה.

חַתְחַתִּים ז"ר ١. وُعُورَةٌ. وَعْثَاءُ. ٢. مجازًا: عَاثُورَةٌ ج عَوَاثِيرُ. عَرْقَلَةٌ ج عَرَاقِيلُ. דֶּרֶךְ חַתְחַתִּים طَرِيقٌ وَعِرَةٌ (وَعِثَةٌ). طَرِيقٌ شَاقَّةٌ عَسِيرَةُ السُّلُوكِ.

חֲתִיָּה, חתייה נ׳ (־יוֹת) تَحْرِيكُ الجَمْرِ. تَكْوِيمُ الجَمْرِ. جَمْعٌ. **שַׁפּוּד חֲתִיָּה** مِحْرَاكُ الجَمْرِ.

חָתִיךְ תו״ז (חֲתִיכִים) ١. قِطْعَةٌ ج قِطَعٌ. ٢. סל׳ وَسِيمٌ ج وِسَامٌ. جَمِيلُ الطَّلْعَةِ.

חֲתִיכָה נ׳ (־כוֹת) ١. قِطْعَةٌ ج قِطَعٌ. جُزْءٌ ج أَجْزَاءٌ. ٢. قَطْعٌ. تَقْطِيعٌ. ٣. شَرِيحَةٌ ج شَرَائِحُ. ٤. وَحْدَةٌ. حِصَّةٌ ج حِصَصٌ. ٥. סל׳ شَقْفَةٌ. فَتَاةٌ جَمِيلَةٌ. **חֲתִיכָה הָרְאוּיָה לְהִתְכַּבֵּד בָּהּ** مجازًا: حِصَّةٌ كَبِيرَةٌ. حِصَّةُ الأَسَدِ.

חֲתִיכִי ת׳ (־יִים) وَسِيمٌ. جَمِيلٌ. مَنْظَرَانِيٌّ.

חֲתִימָה נ׳ (־מוֹת) ١. تَوْقِيعٌ ج تَوَاقِيعُ وتَوْقِيعَاتٌ. إِمْضَاءٌ ج إِمْضَاءَاتٌ. ٢. خَاتِمَةٌ ج خَوَاتِمُ وخَوَاتِيمُ. نِهَايَةٌ. ٣. إِشْتِرَاكٌ. إِكْتِتَابٌ. ٥. سَدٌّ. إِغْلَاقٌ. رَدْمٌ. **חֲתִימַת זָקָן** لِحْيَةٌ خَفِيفَةٌ ج لُحًى. **חֲתִימָה עַל עִתּוֹן** إِشْتِرَاكٌ فِي صَحِيفَةٍ (جَرِيدَةٍ). أَبُونِيه. **דְּמֵי חֲתִימָה** بَدَلُ اشْتِرَاكٍ. **נְטוּל חֲתִימָה** غُفْلٌ مِنْ (عَنِ) التَّوْقِيعِ.

חֲתִירָה נ׳ (־רוֹת) ١. جَذْفٌ. تَجْذِيفٌ (في الماء). ٢. سَعْيٌ. تَطَلُّعٌ إِلَى. تَوَخٍّ(ي). **חֲתִירָה אֶל־, חֲתִירָה לִקְרַאת־** سَعْيٌ إِلَى. تَطَلُّعٌ إِلَى. نُزُوعٌ إِلَى. **חֲתִירָה תַּחַת־** تَآمُرٌ عَلَى. دَسٌّ عَلَى. كَيْدٌ لِـ

חָתַךְ פ׳ ١. قَطَعَ ـَ جَزَّ ـُ جَذَّ ـُ قَصَّ ـُ حَزَّ ـُ ٢. بَتَّ ـِ جَزَمَ ـِ **חָתַךְ אֶת גּוֹרָלוֹ שֶׁל־** قَرَّرَ مَصِيرَ (فلان). بَتَّ فِي مَصِيرِ. **חָתַךְ דִּין (גָּזַר דִּין)** أَصْدَرَ حُكْمَهُ عَلَى. حَسَمَ فِي قَضِيَّةٍ. **חָתַךְ אֶת פַּרְנָסָתוֹ שֶׁל פְּלוֹנִי** قَطَعَ أَسْبَابَ رِزْقِ فُلَانٍ. **נֶחְתַּךְ** قُطِعَ. إِنْقَطَعَ. جُذَّ. قُدَّ. ٢. جُرِحَ. شُرِخَ. إِنْشَدَخَ. إِنْشَجَّ. **נֶחְתַּךְ (נִגְזַר) הַדִּין** إِنْبَتَّ الحُكْمُ. فُصِلَ فِي القَضِيَّةِ. تَقَرَّرَ الحُكْمُ. **נֶחְתַּךְ גּוֹרָלוֹ** تَقَرَّرَ مَصِيرُهُ. بُتَّ فِي مُسْتَقْبَلِهِ.

חֲתָךְ ז׳ (־כִים) ١. قَطْعٌ. تَقْطِيعٌ. جَذٌّ. حَزٌّ. ٢. مَقْطَعٌ ج مَقَاطِعُ. شَرِيحَةٌ ج شَرَائِحُ.

חִתֵּל, חיתל פ׳ قَمَّطَ. قَمَطَ ـِ لَفَّ ـُ (الطفل بالقماط او الكافولية). **נֶחְתַּל** قُمِطَ. قُمِّطَ. عُصِبَ.

חֲתַלְתּוּל ז׳ (־לִים) قُطَيْطَةٌ. قِطٌّ صَغِيرٌ. بُسَيْنَةٌ.

חָתַם פ׳ ١. وَقَّعَ (إِمْضَاءَهُ). ٢. مَهَرَ ـُ خَتَمَ ـِ بَصَمَ ـُ دَمَغَ ـُ ٣. إِشْتَرَكَ. دَفَعَ ـَ بَدَلَ اشْتِرَاكٍ. إِكْتَتَبَ. ٤. خَتَمَ ـِ إِخْتَتَمَ. أَتَمَّ. ٥. أَغْلَقَ. سَدَّ ـُ **חָתַם בְּרָאשֵׁי תֵּבוֹת** وَقَّعَ بِالأَحْرُفِ الأُولَى. **נֶחְתַּם** ١. وُقِّعَ. ٢. خُتِمَ. دُمِغَ. مُهِرَ. ٣. أُخْتُتِمَ. أُنْهِيَ. ٣. أُغْلِقَ. **לְשָׁנָה טוֹבָה תִּכָּתֵבוּ וְתֵחָתֵמוּ** ע׳ שָׁנָה. **הֶחְתִּים** ١. مَضَّى. طَلَبَ (مِنْهُ) أَنْ يُوَقِّعَ. ٢. إِسْتَكْتَبَ. طَلَبَ (مِنْهُ) الاشْتِرَاكَ فِي.

חַתָּם ז׳ (־מִים) ١. حَامِلُ أَخْتَامٍ (الموظف المسؤول عن الاختام الرسمية). ٢. مَأْمُورُ الأَخْتَامِ.

חִתֵּן, חיתן פ׳ ١. زَوَّجَ. قَرَنَ ـِ زَفَّ ـُ ٢. صَاهَرَ. تَوَسَّطَ فِي الزَّوَاجِ. **חֻתַּן** ١. زُوِّجَ. تَزَوَّجَ. تَأَهَّلَ. عُقِدَ قِرَانُهُ عَلَى. ٢. صَاهَرَ. نَاسَبَ. **הִתְחַתֵּן** ١. تَزَوَّجَ. تَأَهَّلَ. ٢. صَاهَرَ. خَاتَنَ.

חָתָן ז׳ (חֲתָנִים) ١. عَرِيسٌ ج عُرْسَانٌ. ٢. صِهْرٌ ج أَصْهَارٌ. ٣. خَتِينٌ. **חֲתַן הַיּוֹם, חֲתַן הַמְּסִבָּה** بَطَلُ اليَوْمِ. المُحْتَفَى بِهِ (في حفلة). **חֲתַן בְּרֵאשִׁית** كِنَايَةٌ عَمَّنْ دُعِيَ لِقِرَاءَةِ أَوَّلِ فَصْلٍ مِنْ سِفْرِ التَّكْوِينِ فِي الكَنِيسِ لَدَى بَدْءِ تِلَاوَةِ التَّوْرَاةِ مُجَدَّدًا فِي عِيدِ التَّوْرَاةِ. **חֲתַן דָּמִים** خَتِينٌ. مَخْتُونٌ. الطِّفْلُ فِي يَوْمِ الخِتَانِ (الطُّهُورِ). **כְּחָתָן בֵּין אֲבֵלִים** كَالعَرِيسِ فِي مَأْتَمٍ. **כְּאָבֵל בֵּין חֲתָנִים** كَالحَزِينِ فِي حَفْلَةِ عُرْسٍ.

חֲתֻנָּה, חתונה נ׳ (־נּוֹת) زَوَاجٌ. حَفْلَةُ زَوَاجٍ. عُرْسٌ ج أَعْرَاسٌ. زِفَافٌ. زَفَّةُ العُرْسِ. فَرَحٌ ج أَفْرَاحٌ. **חֲתֻנַּת בַּרְזֶל** يُوبِيلُ العَشْرِ سَنَوَاتٍ. **חֲתֻנַּת זָהָב** اليُوبِيلُ الذَّهَبِيُّ (٥٠ سنة). **חֲתֻנַּת כֶּסֶף** اليُوبِيلُ الفِضِّيُّ (٢٥ سنة). **רוֹקֵד בִּשְׁתֵּי חֲתֻנּוֹת** مجازًا: يَلْعَبُ عَلَى الحَبْلَيْنِ. يَجْمَعُ بَيْنَ النَّقِيضَيْنِ.

חָתַף פ׳ خَطِفَ ـَ إِخْتَطَفَ ע׳ חָטַף.

חֶתֶף ז׳ خَطْفٌ. إِخْتِطَافٌ. تَلَقُّفٌ. إِنْتِشَالٌ. إِنْتِزَاعٌ. **בָּא כְּחֶתֶף** جَاءَ بَغْتَةً. جَاءَ عَلَى حِينِ غِرَّةٍ. وَقَعَ وُقُوعَ الصَّاعِقَةِ. **חֶתֶף זְבוּבִים** خَاطِفُ الذُّبَابِ (طير).

חָתַר פ׳ ١. جَذَفَ ـِ (في المجداف). جَذَّفَ. جَذَفَ ـِ ٢. كَادَ ـِ لِـ دَسَّ ـُ عَلَى. ٣. سَعَى ـَ إِلَى. تَطَلَّعَ إِلَى. تَوَخَّى.

חַתְרָן תו״ז (־נִים) مُتَآمِرٌ. وَقَّاعٌ. دَسَّاسٌ. مُدَبِّرُ الدَّسَائِسِ. مُفْسِدٌ.

חַתְרָנוּת נ׳ تَآمُرٌ. وَقِيعَةٌ. دَسٌّ. تَدْبِيرُ مَكَائِدَ.

חַתְרָנִי ת׳ (־נִיִּים) تَآمُرِيٌّ. هَدَّامٌ. غَادِرٌ. وَقَّاعٌ.

חִתֵּת, חיתת פ׳ كَسَّرَ. حَطَّمَ. **חֻתַּת** كُسِّرَ. تَكَسَّرَ. **אַל תִּירָא וְאַל תֵּחַת** لَا تَخَفْ وَلَا تَهْلَعْ. سَكِّنْ رَوْعَكَ!

ט

ט ١. ط الحَرْفُ التَّاسِعُ مِنْ حُرُوفِ الأَبْجَدِيَّةِ العِبْرِيَّةِ وَاسْمُهُ טֵית وَيُقَابِلُهُ حَرْفُ الطَّاء بِالعَرَبِيَّةِ. ٢. في حساب الجمّل: تِسْعَةٌ. تِسْعٌ. التَّاسِعُ. التَّاسِعَةُ. ט' פְּעָמִים تِسْعُ مَرَّاتٍ. כִּתָּה ט' الصَّفُّ التَّاسِعُ. ט"ו ١٥ خَمْسَةَ عَشَرَ. خَمْسَ عَشْرَةَ (تُكتب ט"ו بدلاً من י"ה اختصار اسم الجلالة مهابةً وخشوعًا). ט"ז ١٦ سِتَّةَ عَشَرَ. سَتَّ عَشْرَةَ (تُكتب ט"ז بدلاً من י"ו لنفس السبب السابق).

טַאבּוּ ע' טַבּוּ.

טַאבּוּן, טַבּוּן A ז' (־נִים) طَابُونٌ. طَابُونَةٌ ج طَوَابِينُ. تَنُّورٌ قَرَوِيٌّ.

טָאוּטוֹלוֹגְיָה G נ' حَشْوٌ. تَكْرَارُ الكَلَامِ.

טִאטֵא פ' كَنَسَ ـُ كَسَحَ ـَ (بالمكنسة). قَشَّ ـُ טִאטֵא אֶל מִתַּחַת לַשָּׁטִיחַ كَنَسَ وَأَخْفَى تَحْتَ البِسَاطِ ومجازًا: تَجَاهَلَ (أَجَّلَ) المَشَاكِلَ. طَمَسَ الحَقِيقَةَ.

טֻאטָא ١. كُنِسَ. كُسِحَ. اُكْتُسِحَ. ٢. أُزِيلَ. أُزِيحَ.

טִאטוּא ז' كَنْسٌ. قَشٌّ. إِكْتِسَاحٌ ومجازًا: إِزَاحَةٌ.

טַב, טָבָא .Ar ת' (־בִין) جَيِّدٌ ע' טוֹב. טָבִין וּתְקִילִין ١. عَدًّا وَنَقْدًا. ٢. بِوَفْرَةٍ. بِكَثْرَةٍ. עַרְבָא טָבָא عِمْ (أَنْعِمْ) مَسَاءً. أُسْعِدْتَ (أُسْعِدْتُمْ) مَسَاءً. צַפְרָא טָבָא عِمْ صَبَاحًا. أُسْعِدْتَ صَبَاحًا. صَبَاحَ الخَيْرِ.

טַבּוּ ז' T .١ طَابُو. دَائِرَةُ تَسْوِيَةِ الأَرَاضِي. L .٢ تَابُو. المُحَرَّمَاتُ الدِّينِيَّةُ. مُقَدَّسٌ. ٣. مجازًا: مَوْضُوعٌ لَا يَجُوزُ الخَوْضُ فِيهِ. רָשׁוּם בַּטַּבּוּ مُسَجَّلٌ فِي الطَّابُو (ملك).

טָבוּחַ ת' (טְבוּחִים) مَذْبُوحٌ. ذَبِيحٌ. مَنْحُورٌ.

טָבוּל ת' (טְבוּלִים) ١. مَغْمُوسٌ. غَاطِسٌ. ٢. في المسيحية: مُعَمَّدٌ (بِمَاءِ المَعْمُودِيَّةِ).

טַבּוּלָה L נ' لَوْحٌ ج أَلْوَاحٌ. صَفْحَةٌ ج صَفَحَاتٌ. טַבּוּלָה רָזָה صَفْحَةٌ بَيْضَاءُ (لم يكتب عليها بعد).

טַבּוּן ע' טַאבּוּן.

טִבּוּעַ, טִיבּוּעַ ז' (־עִים) إِغْرَاقٌ. تَغْطِيسٌ.

טָבוּעַ ת' (טְבוּעִים) ١. غَارِقٌ. غَرِيقٌ ج غَرْقَى. غَاطِسٌ. غَائِصٌ. ٢. مَسْكُوكٌ ج مَسْكُوكَاتٌ. مَضْرُوبٌ (نقد). مَطْبُوعٌ. مَحْفُورٌ (بنقش).

טַבּוּר .Ar ז' (־רִים) ١. سُرَّةٌ ج سُرَّاتٌ وَسُرَرٌ. بُجْرَةٌ ج بُجَرٌ. ٢. مجازًا: بَطْنٌ ج بُطُونٌ. مَرْكَزٌ ج مَرَاكِزُ. טַבּוּר הָאוֹפָן مِحْوَرُ دُولَابِ العَرَبَةِ. חֶבֶל הַטַּבּוּר الحَبْلُ السُّرِّيُّ.

טַבּוּרִי ת' بُرْتُقَالُ أَبُو سُرَّةٍ (navel orange).

טַבּוּרִית נ' في النبات: سُرَّةُ الأَرْضِ. وِدْنَةُ מ' (navelwort).

טָבַח פ' ١. ذَبَحَ ـَ نَحَرَ ـَ ٢. قَتَّلَ ـُ قَتَلَ. נִטְבַּח نُحِرَ. ذُبِحَ. قُتِلَ.

טֶבַח ז' ١. مَذْبَحَةٌ ج مَذَابِحُ. سَفْكُ دِمَاءٍ. ٢. ذَبْحٌ. تَقْتِيلٌ. مَجْزَرَةٌ.

טַבָּח ז' (־חִים) طَبَّاخٌ. طَاهٍ(ي) ج طُهَاةٌ. רַב־טַבָּחִים ١. سَفَّاحٌ. جَلَّادٌ. سَافِكُ دِمَاءٍ. ٢. رَئِيسُ الطَّبَّاخِينَ. כְּשֶׁהַטַּבָּחִים מְרֻבִּים נִקְדַּח הַתַּבְשִׁיל مِنْ كَثْرَةِ الطَّبَّاخِينَ شَوْشَطَ الطَّبِيخُ. مِنْ كَثْرَةِ المَلَّاحِينَ غَرِقَتِ السَّفِينَةُ.

טַבָּחוּת נ' ١. طَبْخٌ. طَهْوٌ. طِهَايَةٌ. ٢. ذَبْحٌ. نَحْرٌ.

טַבָּחִית נ' (־יּוֹת) طَبَّاخَةٌ. طَاهِيَةٌ.

טְבִיחָה נ' ١. ذَبْحُ البَهَائِمِ. ٢. ذَبْحٌ. قَتْلٌ. تَقْتِيلٌ.

טְבִילָה נ' (־לוֹת) ١. غِطَاسٌ. غَمْسٌ. ٢. تَطَهُّرٌ. ٣. في المسيحية: تَعْمِيدٌ. تَنْصِيرٌ (بماء المعمودية). בֵּית הַטְּבִילָה ١. مِغْطَسٌ ج مَغَاطِسُ. ٢. مِغْطَسُ المَعْمُودِيَّةِ. טְבִילַת אֵשׁ ١. المَعْرَكَةُ الأُولَى (التي يخوضها الجندي في معركة حقيقية). ٢. مجازًا: التَّجْرِبَةُ الأُولَى. مِحْنَةٌ قَاسِيَةٌ.

טְבִיעָה נ' (־עוֹת) ١. غَرَقٌ. غِطَاسٌ. غَطْسٌ. غَوْصٌ. ٢. سَكُّ النُّقُودِ. טְבִיעַת אֹזֶן فِرَاسَةٌ سَمْعِيَّةٌ. إِنْطِبَاعٌ سَمْعِيٌّ. טְבִיעַת אֶצְבָּעוֹת بَصَمَاتُ الأَصَابِعِ. טְבִיעַת עַיִן فِرَاسَةٌ. بَصَارَةٌ.

טָבַל פ' ١. غَطَسَ ـِ تَغَطَّسَ. غَمَسَ ـِ غَطَّ ـِ (في الماء). ٢. غَطَّسَ. غَوَّصَ. ٣. في المسيحية: عَمَّدَ. טָבַל בְּדָם وَلَغَ (يَلَغُ) فِي الدَّمِ. خَاضَ حَمَّامًا مِنَ الدَّمِ. טוֹבֵל וְשֶׁרֶץ בְּיָדוֹ مجازًا: الصَّلَاةُ وَسَبَّانُ المِلَّةِ ס'. נִטְבַּל غُطِّسَ. إِنْغَمَسَ. غَاصَ ـُ הִטְבִּיל ١. غَطَّسَ. غَمَّسَ. ٢. طَهَّرَ. ٣. في المسيحية: عَمَّدَ. صَبَغَ ـُ הֻטְבַּל ١. غُطِّسَ. غُمِّسَ. ٢. عُمِّدَ. صُبِغَ بِمَاءِ المَعْمُودِيَّةِ.

טֶבֶל ז' غَيْرُ مُعَشَّرٍ (ثَمَر). لَمْ يُجْتَزَأْ مِنْهُ العُشْرُ لِلْمِنَحِ الدِّينِيَّةِ.

טַבְלָה, טַבְלָא .Ar נ' (־אוֹת) ١. لَوْحَةٌ ج لَوْحَاتٌ. لَوْحٌ ج أَلْوَاحٌ. ٢. لَائِحَةٌ ج لَوَائِحُ. جَدْوَلٌ. كَشْفٌ ج كُشُوفٌ. ٣. طَبْلَةٌ. طَبْلٌ ج أَطْبَالٌ وطُبُولٌ.

טַבְלִית נ' (־יּוֹת) ١. لَوْحَةٌ ج لَوْحَاتٌ. رُقْعَةٌ ج رُقَعٌ. ٢. قُرْصٌ ج أَقْرَاصٌ. حَبَّةُ دَوَاءٍ ج حَبَّاتٌ.

טַבְלָן ז' (־נִים) ١. بَلَّانُ مِغْطَسِ التَّطَهُّرِ. ٢. غَطَّاسٌ. غَوَّاصٌ (طير يعيش في الماء، diver).

טַבְלָר ז' (־רִים) في الحواسيب: مُنَظِّمُ الجَدَاوِلِ. مُجَدْوِلَةٌ (اداة حصر، tabulator).

טָבַע פ' ١. غَرِقَ ـَ غَاصَ ـُ غَارَ ـُ (في الماء او الطين). مَاتَ غَرَقًا. ٢. طَبَعَ ـَ سَكَّ ـُ نَقْدًا. ضَرَبَ ـِ (النقد). خَتَمَ ـِ הַטּוֹבֵעַ נֶאֱחָז בְּקַשׁ الغَرِيقُ يَتَشَبَّثُ بِقَشَّةٍ. الغَرِيقُ يَتَعَلَّقُ بِحِبَالِ الهَوَاءِ. נִטְבַּע غُمِرَ (بالماء). رَسَبَ ـُ تَرَسَّبَ. غَاصَ. טִבַּע أَغْرَقَ. غَرَّقَ. غَوَّصَ. غَمَرَ. رَسَّبَ. נִטְבַּע طُبِعَ. إِنْطَبَعَ. سُكَّ.

إِنْسَكَ. خَتَمَ. وَسَمَ. הִטְבִּיעַ ١. أَغْرَقَ. أَمَاتَ غَرَقًا. ٢. صَاغَ تَعْبِيرًا لُغَوِيًّا. הִטְבִּיעַ חוֹתָמוֹ עַל- أَحْدَثَ انْطِبَاعًا فِي. أَثَّرَ فِي. تَرَكَ وَقْعًا عَمِيقًا فِي. הֶטְבֵּעַ طُبِعَ. سُكَّ. بُصِمَ. خُتِمَ. وُسِمَ. نُقِشَ.

טֶבַע ז' (טְבָעִים) ١. طَبِيعَةٌ. خَلْقٌ. خَلِيقَةٌ ج خَلَائِقُ. ٢. طَبْعٌ ج طِبَاعٌ وأَطْبَاعٌ. سَجِيَّةٌ ج سَجَايَا. مِزَاجٌ. جِبِلَّةٌ ج جِبِلَّاتٌ. سَلِيقَةٌ ج سَلَائِقُ. فِطْرَةٌ ج فِطَرٌ. غَرِيزَةٌ ج غَرَائِزُ. ٣. الطَّبِيعَةُ ج الطَّبَائِعُ (لدى القدماء وهي: الماء والتراب والهواء والنار وكل منها عنصر من عناصر الحياة). טֶבַע שֵׁנִי طَبِيعَةٌ ثَانِيَةٌ. التَّطَبُّعُ (ما تعلمه الإنسان من عادات). אֵיתָנֵי הַטֶּבַע قُوَى الطَّبِيعَةِ (كالرياح والبراكين). אָסוֹן טֶבַע كَارِثَةٌ طَبِيعِيَّةٌ. בַּעַל טֶבַע נוֹחַ دَمِثُ الأَخْلَاقِ. لَيِّنُ العَرِيكَةِ. لَطِيفُ المَعْشَرِ. خَلُوقٌ. חֵיק הַטֶּבַע حِضْنُ (أَحْضَانُ) الطَّبِيعَةِ. חֹק הַטֶּבַע سُنَّةُ الطَّبِيعَةِ. نَامُوسُ الحَيَاةِ. מַדְּעֵי הַטֶּבַע عُلُومُ الطَّبِيعَةِ (كعلم الحيوان والنبات). שְׁמוּרַת טֶבַע مَحْمِيَّةٌ طَبِيعِيَّةٌ ע' שְׁמוּרָה. רְשׁוּת שְׁמוּרוֹת הַטֶּבַע سُلْطَةُ حِمَايَةِ الطَّبِيعَةِ. בְּדֶרֶךְ הַטֶּבַע بِطَبِيعَةِ الحَالِ. طَبْعًا. הֶרְגֵּל (נַעֲשֶׂה) טֶבַע שֵׁנִי العَادَةُ تَوْأَمُ الطَّبِيعَةِ. العَادَةُ طَبِيعَةٌ خَامِسَةٌ. מַה שֶּׁאַחַר הַטֶּבַע مَا وَرَاءَ الطَّبِيعَةِ ע' מֶטָפִיזִיקָה.

טִבְעוֹנוּת נ' طَبِيعِيَّةٌ (طريقة حياة على النباتات الطرية دون طبخها).

טִבְעוֹנִי תו"ז (־נִים, ־יִּים) طَبِيعِيٌّ (من يتغذى بالنباتات دون طبخها).

טִבְעִי ת' (־יִּים) ١. طَبِيعِيٌّ. فِطْرِيٌّ. عَلَى السَّلِيقَةِ. ٢. أَصْلِيٌّ. غَيْرُ مُصْطَنَعٍ. טִבְעִי הַדָּבָר שֶׁ- مِنَ الطَّبِيعِيِّ أَنْ. מִסְפָּרִים טִבְעִיִּים أَرْقَامٌ طَبِيعِيَّةٌ. أَرْقَامٌ فَوْقَ الصِّفْرِ بِلَا كُسُورٍ. בְּגָדְלוֹ הַטִּבְעִי بِحَجْمِهِ الطَّبِيعِيِّ (الحَقِيقِيِّ). עַל-טִבְעִי خَارِقٌ لِلطَّبِيعَةِ. خَارِقٌ لِلْعَادَةِ.

טִבְעִיּוּת נ' ١. طَبِيعِيَّةٌ. طَبِيعَةُ الأَشْيَاءِ. ٢. فِطْرَةٌ. أَصَالَةٌ. بَسَاطَةٌ. عَدَمُ تَصَنُّعٍ.

טַבַּעַת נ' (־בָּעוֹת) ١. خَاتَمٌ ج خَوَاتِمُ. دُبْلَةٌ ج دُبَلٌ. ٢. مَحْبَسٌ ج مَحَابِسُ. حَلْقَةٌ ج حَلَقَاتٌ. טַבַּעַת הַכְּבָנָה حَلْقَةُ الكَبَّاسِ. טַבַּעַת קִדּוּשִׁין دُبْلَةُ (خَاتَمُ) الخُطُوبَةِ أَوِ الزَّوَاجِ. פִּי הַטַּבַּעַת شَرَجٌ ج أَشْرَاجٌ (anus).

טַבַּעְתִּי, טַבַּעְתִּי ת' (־יִּים) دَائِرِيٌّ. طَوْقِيٌّ. كَالطَّوْقِ.

טַבָּק ז' Sp. تَبْغٌ. تُتُنٌ. طَبَاقٌ. دُخَانٌ. טַבַּק הֲרָחָה سَعُوطٌ. نَشُوقٌ. عَاطُوسٌ.

טַבָּקִיָּה נ' (־יּוֹת) ١. عُلْبَةُ السَّعُوطِ. ٢. عُلْبَةُ التَّبْغِ.

טְבַרְיָנִי, טבריני, טְבַרְיָנִי תו"ז (־נִים, ־יִּים) طَبَرِيٌّ. مِنْ سُكَّانِ طَبَرِيَّةَ. خَاصٌّ بِطَبَرِيَّةَ. הַנִּקּוּד הַטְּבַרְיָנִי التَّحْرِيكُ (التَّشْكِيلُ) الطَّبَرِيُّ (طريقة تشكيل الحروف العبرية التي وضعها علماء الدين اليهود الطبريون في القرن السابع الميلادي).

טֵבֵת ז' طِيبِيتُ (الشهر الرابع في التقويم العبري). עֲשָׂרָה בְּטֵבֵת العَاشِرُ مِنْ طِيبِيتَ العِبْرِيِّ (وهو يوم صوم اذ يصادف تاريخ تطويق اورشليم على يد نبوخذنصّر ملك بابل).

טִגּוּן, טיגון ז' (־נִים) طَجْنٌ. قَلْيٌ. تَحْمِيرٌ.

טִגֵּן, טיגן פ' طَجَنَ - قَلَى - حَمَّرَ. טִגֵּן מֵעָיו مجازا: فَوَّرَ دَمَهُ. أَغَاظَهُ. أَسْخَطَهُ. טֻגַּן طُجِنَ. قُلِيَ.

טֻגָּן, טוגן ז' (־נִים) بَطَاطِسُ مُحَمَّرَةٌ (chips).

טַדוֹרְנָה L נ' (־נוֹת) شَهْرَمَانُ. البَطُّ الأَحْمَرُ (طير مائي).

טָהוֹר ת' (טְהוֹרִים) ١. طَاهِرٌ ج أَطْهَارٌ. زَكِيٌّ ج أَزْكِيَاءُ. صَافٍ(ي). نَاصِعٌ. صِرْفٌ. قُحٌّ ج أَقْحَاحٌ. مَحْضٌ. ٢. حَلَالٌ. مُحَلَّلٌ. غَيْرُ مُحَرَّمٍ. ٣. عَفِيفٌ. نَزِيهٌ. טְהוֹר לֵב طَاهِرُ القَلْبِ. مُسْتَقِيمٌ. مُخْلِصٌ. وَدُودٌ. אָמָּנוּת טְהוֹרָה الفَنُّ الصِّرْفُ. الفَنُّ لِلْفَنِّ. מָתֵמָטִיקָה טְהוֹרָה الرِّيَاضِيَاتُ البَحْتَةُ (النَّظَرِيَّةُ).

טִהוּר, טיהור ז' (־רִים) ١. تَطْهِيرٌ. تَنْقِيَةٌ. تَنْظِيفٌ. ٢. تَعْقِيمٌ. ٣. إِعَادَةُ الاعْتِبَارِ (rehabilitation). ٤. تَصْفِيَةٌ. قَضَاءٌ عَلَى טִהוּר אֶתְנִי تَصْفِيَةٌ إِثْنِيَّةٌ جَمَاعِيَّةٌ. القَتْلُ بِوَاقِعِ العُنْصُرِيَّةِ.

(טהר) נִטְהַר פ' تَطَهَّرَ. تَنَظَّفَ. تَوَضَّأَ. إِغْتَسَلَ. טִהֵר ١. طَهَّرَ. غَسَلَ - نَظَّفَ. ٢. طَهَّرَ. أَعَادَ اعْتِبَارَ. ٣. خَلَّصَ (من الشوائب). أَزَالَ. عَقَّمَ. טֹהַר طُهِّرَ. نُظِّفَ. הִטַּהֵר تَطَهَّرَ. تَنَظَّفَ. تَوَضَّأَ. تَيَمَّمَ (المسلم في حالة عدم توفر الماء).

טֹהַר, טוהר ז' طَهَارَةٌ. عِفَّةٌ. نَقَاءٌ. نَظَافَةٌ. صَفَاءٌ. טֹהַר מִדּוֹת نَزَاهَةٌ. عِفَّةٌ. طَهَارَةُ اليَدِ. إِسْتِقَامَةٌ. טֹהַר הַנֶּשֶׁק نَظَافَةُ السِّلَاحِ (استعمال السلاح للدفاع عن النفس فقط). العَفْوُ عِنْدَ المَقْدِرَةِ.

טָהֳרָה נ' (טָהֳרוֹת) ١. طَهَارَةٌ. صَفَاءٌ. نَقَاءٌ. ٢. عِفَّةٌ. ٣. إِغْتِسَالٌ. وُضُوءٌ. טָהֳרַת הַלָּשׁוֹן فَصَاحَةُ اللُّغَةِ (اللِّسَانِ). חֲדַר טָהֳרָה مَغْسَلٌ. غُرْفَةُ طَهَارَةِ الأَمْوَاتِ قَبْلَ دَفْنِهِمْ. עַל טָהֳרַת- عَلَى طَرِيقَةِ. مَعَ التَّدْقِيقِ فِي مُرَاعَاةِ.

טַהֲרָן ז' (־נִים) حَرِيصٌ عَلَى فَصَاحَةِ اللُّغَةِ (اللِّسَانِ).

טַהֲרָנוּת נ' فَصَاحَةُ اللُّغَةِ. عَدَمُ اسْتِعْمَالِ كَلِمَاتٍ أَجْنَبِيَّةٍ.

ט"ו خَمْسَ عَشْرَةَ. خَمْسَةَ عَشَرَ. الرَّقْمُ ١٥. ט"ו בְּאָב ١٥ آبَ العِبْرِيِّ وَكَانَ يَوْمَ عِيدٍ فِي عَهْدِ الهَيْكَلِ الثَّانِي. ט"ו בִּשְׁבָט ١٥ شُبَاطَ العِبْرِيِّ وَهُوَ عِيدُ الشَّجَرَةِ.

טַוָּאִי, טוואי ז' (־וָּאִים) غَزَّالٌ. فَتَّالٌ. טַוָּאִים دُودُ القَزِّ. نَوْعٌ مِنَ الفَرَاشَاتِ تَنْسُجُ خُيُوطًا دَقِيقَةً كَالحَرِيرِ.

טוֹאָלֶט F ז' ١. مَائِدَةُ الزِّينَةِ. تُوَالِيت. ٢. كِنَايَةٌ عَنْ بَيْتِ الرَّاحَةِ. נְיַר טוֹאָלֶט وَرَقُ تُوَالِيت.

טוֹב תו"ז (־בִים) ١. طَيِّبٌ. جَيِّدٌ ج جِيَادٌ. صَالِحٌ. حَسَنٌ ج حِسَانٌ. مَبْرُورٌ.

خَيْرٌ. ٢. جَيِّدًا. حَسَنًا. خَيْرًا. ٣. مُسْتَحْسَنٌ. ٤. طَيِّبْ! أَجَلْ! نَعَمْ! טוֹב לֵב ١. طَيِّبُ القَلْبِ (السَّرِيرَةِ). ٢. قَرِيرُ العَيْنِ. مُنْشَرِحُ الصَّدْرِ. مُسْتَبْشِرٌ. טוֹב מַרְאֶה وَسِيمٌ. بَهِيُّ الطَّلْعَةِ. جَمِيلُ المَنْظَرِ. טוֹבֵי הָעִיר وُجَهَاءُ البَلَدِ. أَعْضَاءُ المَجْلِسِ البَلَدِيِّ. בְּטוֹב ١. بِالحُسْنَى. بِرِفْقٍ. ٢. جَيِّدًا. بِحَالَةٍ جَيِّدَةٍ. בְּטוֹב תָּלִין طَابَتْ لَيْلَتُكَ! تُصْبِحُ (تُصْبِحُونَ) عَلَى خَيْرٍ! בְּטוֹב וּבְרַע فِي الخَيْرِ وَالشَّرِّ. فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ. הַטּוֹב וְהָרַע الصَّالِحُ وَالطَّالِحُ. الجَيِّدُ وَالرَّدِيءُ. מַה טּוֹב مَا أَطْيَبَ! مَا أَحْسَنَ! يَا لَحُسْنِهِ! מַה טּוֹב הָיָה לוּ يَا حَبَّذَا لَوْ! אֶבֶן טוֹבָה ע׳ אֶבֶן. כְּכִי טוֹב عَلَى أَحْسَنِ مَا يُرَامُ. عَلَى أَكْمَلِ وَجْهٍ. בֹּקֶר טוֹב صَبَاحَ الخَيْرِ! عِمْ (أَنْعِمْ) صَبَاحًا. طَابَ صَبَاحُكَ! הִתְנַהֲגוּת טוֹבָה حُسْنُ سُلُوكٍ (سِيرَةٍ). حُسْنُ أَخْلَاقٍ. لَطَافَةٌ. أَدَبٌ. יוֹם טוֹב ١. عِيدٌ ج أَعْيَادٌ. يَوْمُ عِيدٍ. ٢. كِنَايَةٌ عَنِ الأَعْيَادِ اليَهُودِيَّةِ الثَّلَاثَةِ المُهِمَّةِ وَهِيَ: عِيدُ الفِصْحِ، عِيدُ الأَسَابِيعِ وَعِيدُ المِظَلَّةِ. לֵב טוֹב قَلْبٌ طَيِّبٌ. دَمَاثَةٌ. سَمَاحَةٌ. رِقَّةُ حَاشِيَةٍ. לַיְלָה טוֹב! طَابَتْ لَيْلَتُكَ! تُصْبِحُونَ عَلَى خَيْرٍ! מַזָּל טוֹב مَبْرُوك! بِاليُمْنِ وَالإِقْبَالِ. מֵרְצוֹנוֹ הַטּוֹב طَوَاعِيَةً. عَنْ طِيبِ خَاطِرٍ. عَنْ رِضًى. עֶרֶב טוֹב مَسَاءَ الخَيْرِ! طَابَ مَسَاؤُكَ (مَسَاؤُكُمْ)! عِمْ (أَنْعِمْ) مَسَاءً! רוּחַ טוֹבָה طِيبُ خَاطِرٍ. رِضًى. تَأَدُّبٌ. لَطَافَةٌ. שָׁבוּעַ טוֹב كُلَّ أُسْبُوعٍ وَأَنْتُمْ بِخَيْرٍ (تحية يلقيها اليهودي لصاحبه في نهاية السبت). שֵׁם טוֹב شُهْرَةٌ. صِيتٌ. سُمْعَةٌ طَيِّبَةٌ. שָׁנָה טוֹבָה كُلَّ عَامٍ وَأَنْتُمْ بِخَيْرٍ! كُلَّ سَنَةٍ وَأَنْتَ طَيِّبٌ (سَالِمٌ). בְּסִימָן טוֹב וּבְמַזָּל טוֹב! بِاليُمْنِ وَالإِقْبَالِ. بِالخَيْرِ وَالبَرَكَةِ. مَبْرُوك. בְּשָׁעָה טוֹבָה بِسَلَامٍ. بِالنَّجَاحِ. مَبْرُوكٌ مُقَدَّمًا. לִבּוֹ טוֹב עָלָיו طَابَ قَلْبُهُ. طَابَ نَفْسًا. رَاضٍ(ي). مَرِحٌ. עַל הַצַּד הַיּוֹתֵר טוֹב عَلَى أَكْمَلِ وَجْهٍ. عَلَى أَحْسَنِ مَا يُرَامُ. בֶּן טוֹבִים إِبْنُ ذَوَاتٍ. سَلِيلُ عَائِلَةٍ كَرِيمَةٍ. אֵין טוֹב בְּלִי רַע لَا خَيْرَ بِلَا شَرٍّ. لَا مَلَامِحَ بِلَا ظِلَالٍ. לֹא דִּבֵּר עִמּוֹ מִטּוֹב עַד רַע لَمْ يُفَاتِحْهُ لَا بِخَيْرٍ وَلَا بِشَرٍّ. لَمْ يُكَلِّمْهُ مُطْلَقًا. זָכוּר לַטּוֹב الطَّيِّبُ الذِّكْرِ. المَرْحُومُ. المَغْفُورُ لَهُ. טוֹב שֵׁם מִשֶּׁמֶן טוֹב الذِّكْرَى لِلْإِنْسَانِ عُمْرٌ ثَانٍ. טוֹבִים הַשְּׁנַיִם מִן הָאֶחָד إِثْنَانِ خَيْرٌ مِنْ وَاحِدٍ. لَا يَعْجَزُ القَوْمُ إِذَا تَعَاوَنُوا. وَيْلٌ لِلْقَوِيِّ مِنْ ضَعِيفَيْنِ.

(טוב, יטב) טַב פ׳ طَابَ ـِ جَادَ ـُ نَعَمَ ـُ رَاقَ ـُ حَسُنَ ـُ טוֹב הַדָּבָר בְּעֵינָיו رَاقَ فِي عَيْنِهِ. إِسْتَحْسَنَ الأَمْرَ. כַּטּוֹב בְּעֵינָיו كَمَا يَرُوقُ لَهُ. كَمَا يَطِيبُ لَهُ. كَمَا يَحْلُو لَهُ. טִיֵּב طَيَّبَ. حَسَّنَ. أَصْلَحَ. טִיֵּב אֶת הָאֲדָמָה إِسْتَصْلَحَ الأَرْضَ. سَمَّدَ الأَرْضَ. הֵטִיב, הֵיטִיב ١. أَطَابَ. أَجَادَ. أَحْسَنَ. أَكْرَمَ. ٢. طَيَّبَ. أَصْلَحَ. הֵיטִיב אֶת לִבּוֹ مَتَّعَ نَفْسَهُ بِأَكْلَةٍ شَهِيَّةٍ. הֵיטֵב ע׳ הֵיטֵב. הוּטַב طَابَ. تَحَسَّنَ. طَرَأَ عَلَيْهِ تَحَسُّنٌ (تَقَدُّمٌ).

טוּב ז׳ ١. طِيبٌ. طِيبَةٌ. جُودَةٌ (جَوْدَةٌ). صَلَاحٌ. حُسْنَى. ٢. غَزَارَةٌ. ٣. صَفْوَةٌ. نُخْبَةٌ. בְּטוּבְךָ مِنْ فَضْلِكَ. مِنْ حُسْنِ صَنِيعِكَ. טוּב הָאָרֶץ نِعَمُ (خَيْرَاتُ) البِلَادِ. טוּב טַעַם حُسْنُ الذَّوْقِ. ذَوْقٌ سَلِيمٌ. טוּב לֵב, טוּב לֵבָב طِيبَةُ قَلْبٍ. طِيبُ خَاطِرٍ. طَلَاقَةُ مُحَيًّا. بَشَاشَةٌ. כָּל טוּב! (أَتَمَنَّى لَكَ) كُلَّ خَيْرٍ! מָלֵא כָּל טוּב حَافِلٌ بِكُلِّ مَا لَذَّ وَطَابَ.

טוֹבָה (־בוֹת) ١. ת׳ مُؤَنَّثُ טוֹב جَيِّدَةٌ. طَيِّبَةٌ. ٢. נ׳ جَمِيلٌ. مَعْرُوفٌ. فَضْلٌ. إِحْسَانٌ. إِنْعَامٌ. نِعْمَةٌ. فَائِدَةٌ ج فَوَائِدُ. בְּטוֹבָתוֹ بِمُوَافَقَتِهِ. بِرِضَاهُ. לְטוֹבָתוֹ لِصَالِحِهِ. لِمَنْفَعَتِهِ. مِنْ أَجْلِهِ. فِي سَبِيلِهِ. טוֹבַת הַכְּלָל الصَّالِحُ العَامُّ. المَصْلَحَةُ العَامَّةُ. الخَيْرُ العَامُّ. טוֹבַת הֲנָאָה مَنْفَعَةٌ ج مَنَافِعُ. فَائِدَةٌ ذَاتِيَّةٌ. הַכָּרַת טוֹבָה إِعْتِرَافٌ بِالجَمِيلِ. شُعُورٌ بِالامْتِنَانِ. כְּפִיַּת טוֹבָה نُكْرَانُ الجَمِيلِ. كُفْرٌ (كُفْرَانٌ) بِالنِّعْمَةِ. דִּבֵּר טוֹבָה (טוֹבוֹת) עַל פְּלוֹנִי ذَكَرَ فُلَانًا بِالخَيْرِ. أَوْصَى بِهِ خَيْرًا. דָּרַשׁ טוֹבָתוֹ שֶׁל פְּלוֹנִי تَمَنَّى لِفُلَانٍ كُلَّ خَيْرٍ. حَاوَلَ مُسَاعَدَةَ فُلَانٍ. تَشَفَّعَ لَهُ. הֶחֱזִיק טוֹבָה לִפְלוֹנִי إِعْتَرَفَ بِجَمِيلِ فُلَانٍ عَلَيْهِ. إِعْتَرَفَ بِفَضْلِهِ. טוֹבָה תַּחַת טוֹבָה مَعْرُوفٌ مُقَابِلَ مَعْرُوفٍ. إِكْرَامٌ مُتَبَادَلٌ. רָעָה תַּחַת טוֹבָה إِسَاءَةٌ مُقَابِلَ مَعْرُوفٍ. جَزَاءُ سِنِّمَارَ.

טוּבָּה L נ׳ (־בּוֹת) تُوبَةٌ. تُيُوبَا (آلة موسيقية نفخية، tuba).

טוּבִּים, טוּבִּין ז״ר سِلَعٌ. بَضَائِعُ.

טוּבְעָנִי ת׳ (־יִים) سَائِخٌ (أرض). سَبِخٌ. طِينِيٌّ. مُوحِلٌ. אַדְמַת חוֹל טוּבְעָנִית أَرْضٌ رَمْلِيَّةٌ وَعْسَاءُ (تغوص فيها الاقدام).

טוֹגָה L נ׳ (־גוֹת) تُوجَا. ثَوْبٌ رُومَانِيٌّ فَضْفَاضٌ بِلَا أَكْمَامٍ.

טָוָה, טווה פ׳ غَزَلَ ـِ حَاكَ ـِ نَسَجَ ـِ حَبَكَ ـُ נִטְוָה غُزِلَ. حِيكَ. نُسِجَ. טָוָה זָהָב مجازًا: جَرَفَ أَرْبَاحًا.

טוהר ע׳ טֹהַר. **טוואי** ע׳ טַוָּאי.

טִוּוּחַ, טיווח ז׳ (־חִים) تَصْوِيبٌ إِلَى المَرْمَى. تَسْدِيدٌ. تَنْشِينٌ.

טווח ע׳ טָוַח, טְוָח.

טָוּוּי ת׳ (טְווּיִים) مَنْسُوجٌ. مَغْزُولٌ. مُحَاكٌ. مَحْبُوكٌ.

טווס ע׳ טַוָּס.

(טוח) טָח, טִיֵּחַ פ׳ ١. مَلَّطَ. قَصَّرَ ـِ جَصَّصَ. ٢. طَلَى ـِ دَهَنَ ـَ טִיֵּחַ אֶת הָעֻבְדּוֹת مَوَّهَ الحَقَائِقَ. הַטִּיחַ ١. مَلَّطَ. قَصَّرَ. كَلَّسَ. ٢. خَبَطَ ـِ ضَرَبَ ـِ إِنْهَالَ بِـ הַטִּיחַ הַאֲשָׁמוֹת שָׁוְא إِفْتَرَى عَلَى. كَالَ اتِّهَامَاتٍ بَاطِلَةً.

טִוֵּחַ, טיווח פ׳ سَدَّدَ إِلَى المَرْمَى. حَدَّدَ مَدَى الهَدَفِ. عَيَّنَ. نَشَّنَ. טֻוַּח سُدِّدَ. حُدِّدَ مَدَى الهَدَفِ. نُشِّنَ.

טְוָח, טווח ז׳ (־חִים) ١. مَرْمًى ج مَرَامٍ(ي). هَدَفٌ ج أَهْدَافٌ. ٢. مجازًا: مَدَى الوَقْتِ. טְוָח אָרֹךְ مَدًى بَعِيدٌ. بَعِيدُ المَدَى. טְוָח קָצָר مَدًى قَصِيرٌ. قَصِيرُ

הַמַּדָּא. טְוָח הָרְאִיָּה مَرْمَى البَصَرِ. مَدَى البَصَرِ. מַד־טְוָח آلَةُ إيجَادِ المَدَى. جِهَازُ تَعْيِينِ المَرْمَى.

טַוָּח, טוּוח ז' (־חִים) مُصَوِّبٌ. مُسَدِّدٌ (نَحْوَ الهَدَفِ). نَاشِنْجِيّ.

טוֹחֵן ז' (־חֲנִים) طَحَّانٌ. صَانِعُ الدَّقِيقِ أَوْ بَائِعُهُ.

טוֹחֶנֶת נ' (־חֲנוֹת) ١. طَحَّانَةٌ. ٢. طَاحِنَةٌ ج طَوَاحِنُ. وَاحِدَةُ الأَضْرَاسِ الطَّاحِنَةِ.

טוֹטוֹ .En ז' تُوتُو. مُرَاهَنَاتٌ فِي أَلْعَابِ السِّبَاقِ. סְפּוֹרְטוֹטוֹ سْبُورْتُوتُو. المُرَاهَنَاتُ فِي لُعْبَةِ كُرَةِ القَدَمِ.

טוֹטָלִי L ת' (־יִּים) كُلِّيٌّ. عَامٌّ. شَامِلٌ ע' כּוֹלְלָנִי. מִלְחָמָה טוֹטָלִית حَرْبٌ شَامِلَةٌ.

טוֹטָלִיטָרִי ת' (־יִּים) كُلِّيٌّ. مُطْلَقٌ. شَامِلٌ. إِسْتِبْدَادِيٌّ. מִשְׁטָר טוֹטָלִיטָרִי نِظَامُ حُكْمٍ شُمُولِيٌّ.

טוֹטָלִיטָרִיּוּת נ' كُلِّيَّةٌ. مُطْلَقِيَّةٌ. شُمُولِيَّةٌ. إِسْتِبْدَادِيَّةٌ.

טוֹטֶם .Ind ז' (־מִים) تَوْتَمُ (بلغة الهنود الحمر). إِلٰهُ القَبِيلَةِ البُدَائِيَّةِ.

טוֹטֶמִיזְם ז' التَّوْتَمِيَّةُ. إِحْدَى صُوَرِ العَقَائِدِ الدِّينِيَّةِ فِي القَبَائِلِ البُدَائِيَّةِ.

טוֹטָף ז' (־פִים) ١. مَظْرُوفٌ صَغِيرٌ يُرْفَقُ بِجَنَاحِ الطَّيْرِ الزَّاجِلِ لِنَقْلِ الرَّسَائِلِ. رِسَالَةٌ بِوَاسِطَةِ الحَمَامِ الزَّاجِلِ. ٢. شِعَارٌ. رَمْزٌ.

טוֹטֶפֶת .Ar נ' (־טָפוֹת) ١. عِصَابَةٌ ج عَصَائِبُ. حِلْيَةٌ فِي جَبِينِ المَرْأَةِ. ٢. كِنَايَةٌ عَنِ "التَّفْلِيم" وَهُوَ عِبَارَةٌ عَنْ سَيْرٍ يَحْمِلُ اسْمَ اللّٰهِ تَعَالَى يُعْصَبُ بِهِ الرَّأْسُ فِي صَلَاةِ الصُّبْحِ (عند اليهود) ע' תְּפִלִּין. ٣. هُدْبٌ ج أَهْدَابٌ. نَاصِيَةٌ ج نَوَاصٍ(ي). شَعْرُ مُقَدَّمِ الرَّأْسِ.

טְוִי ז', **טְוִיָּה, טווּיה** נ' (־יוֹת) غَزْلٌ. فَتْلٌ. نَسْجٌ.

טְוִיסְט, טווִיסט .En ז' رَقْصَةُ التْوِيسْتِ (رقصة هائجة يتلوى فيها الراقصون).

(טול) הֵטִיל, הְטִיל פ' ١. قَذَفَ ـ أَلْقَى. رَمَى ـ ٢. بَاضَ ـ وَضَعَ البَيْضَ (طائر). הֵטִיל אֶרֶס בּוֹ ١. دَسَّ لَهُ السُّمَّ. ٢. مجازًا: نَغَّصَ عَيْشَهُ. הֵטִיל גּוֹרָל أَلْقَى القُرْعَةَ. הֵטִיל מַיִם (מֵימָיו) ١. سَكَبَ المَاءَ. ٢. أَزَالَ الضَّرُورَةَ. تَبَوَّلَ. הֵטִיל עֹצֶר فَرَضَ نِظَامَ مَنْعِ التَّجَوُّلِ. הֵטִיל צֵל أَلْقَى الظِّلَّ. ظَلَّلَ ومجازًا: أَلْقَى الشُّبُهَاتِ عَلَى. הוּטַל أُلْقِيَ. قُذِفَ بِهِ.

טוֹלֵרַנְטִי L ת' (־יִּים) مُتَسَامِحٌ. سَمْحٌ ע' סוֹבְלָנִי.

טוֹלֵרַנְטִיּוּת נ' تَسَامُحٌ. تَسَاهُلٌ. ע' סוֹבְלָנוּת.

טוּמְאָה ע' טֻמְאָה.

טוֹמָהוֹק .Ind ז' (־קִים) تُومَاهُوك. فَأْسٌ قِتَالِيَّةٌ (كان يستعملها الهنود الحُمْر في أمريكا الشمالية).

טוֹמוֹגְרַפְיָה G נ' تَصْوِيرٌ طَبَقِيٌّ. تَصْوِيرٌ شُعَاعِيٌّ (بواسطة اشعة رنتجن).

טוּמְטוּם ע' טֻמְטוּם.

טוֹן G ז' (־נִים) ١. نَغْمَةٌ (نَغَمَةٌ) ج نَغَمَاتٌ وَأَنْغَامٌ. طَبَقَةُ الصَّوْتِ. ٢. لَهْجَةٌ ج لَهَجَاتٌ. ٣. طَابَعٌ. صِبْغَةٌ. ٤. ע' טוֹנָה. בְּטוֹן גָּבוֹהַּ بِصَوْتٍ عَالٍ. بِلَهْجَةٍ عَنِيفَةٍ. הוּא נוֹתֵן אֶת הַטּוֹן مجازًا: إِنَّهُ المُوَجِّهُ المُسَيِّرُ. إِنَّهُ الآمِرُ النَّاهِي.

טוּנְדְּרָה R נ' (־רוֹת) تُنْدرَا. مِنْطَقَةُ السُّهُوبِ فِي سِيبِيرْيَا الشِّمَالِيَّةِ وَأَمْرِيكَا الشِّمَالِيَّةِ.

טוֹנָה .En נ' (־נוֹת) طُنٌّ ج أَطْنَانٌ (وحدة وزن يبلغ الطن المتري الف كيلوغرام والطن الانكليزي ١٠١٦ كيلوغرام).

טוּנָה F נ' (־נוֹת) سَمَكُ التُّنِّ. تُونَا (سمك بحري كبير).

טוֹנוּס ז' تَوَتُّرٌ. تَقَوٍّ(ي) (توتر الانسجة الجسمية من المراكز العصبية، tonus).

טוֹנָז' F ז' حُمُولَةُ السَّفِينَةِ أَوِ الطَّائِرَةِ. سَعَةٌ.

טוֹנִיק G ז' ١. دَوَاءٌ مُقَوٍّ لِتَوَتُّرِ الأَنْسِجَةِ الجِسْمِيَّةِ ע' אֹתֶן. ٢. تُونِيك (مشروب).

טוּנִיקָה L נ' (־קוֹת) ١. تُونِيكَا. رِدَاءٌ قَصِيرٌ كَانَ الرُّومَانِيُّونَ وَاليُونَانِيُّونَ يَرْتَدُونَهُ تَحْتَ الثَّوْبِ. ٢. رِدَاءٌ نِسَائِيٌّ قَصِيرٌ ذُو حِزَامٍ.

טוֹנָלִי G ת' (־יִּים) خَاصٌّ بِالسُّلَّمِ المُوسِيقِيِّ. نَغَمِيٌّ. إِيقَاعِيٌّ.

טוֹנָלִיּוּת נ' في الموسيقى: إِيقَاعِيَّةٌ. إِنْسِجَامٌ. تَآلُفٌ.

טוֹנֶר .En ז' (־רִים) حِبْرُ الطَّبْعِ فِي الحَوَاسِيبِ.

(טוס) טָס פ' ١. حَلَّقَ. طَارَ ـ سَافَرَ جَوًّا. ٢. تَقَدَّمَ بِسُرْعَةٍ فَائِقَةٍ. הֵטִיס طَيَّرَ. نَقَلَ جَوًّا. הוּטַס ١. طُيِّرَ. أُطْلِقَ فِي الجَوِّ. ٢. سُفِّرَ جَوًّا. نُقِلَ بِطَرِيقِ الجَوِّ.

טַוָּס, טווס ז' (־סִים) طَاوُوسٌ ج طَوَاوِيسُ (طائر كبير الشكل حاد الصوت).

טוֹסְט .En ז' (־טִים) تُوسْت. خُبْزٌ مُقَمَّرٌ. بُقْسُمَاط.

טוּסְטוּס ז' (־סִים) دَرَّاجَةٌ نَارِيَّةٌ مُنْخَفِضَةٌ.

טוֹסְטֶר ז' (־רִים) مُقَمِّرٌ كَهْرَبَائِيٌّ. مُحَمِّصَةُ خُبْزٍ كَهْرَبَائِيَّةٌ ע' מַצְנֵם.

טוּסִיק Y ז' (־קִים) طيز. قَفًا. عَجُزٌ ج أَعْجَازٌ.

טוֹעֶה ת' (־עִים) خَاطِئٌ ج خَاطِئُونَ. غَلْطَانٌ. وَاهِمٌ.

טוֹעֵם ז' (־עֲמִים) مَازِرٌ. مُسْتَذْوِقٌ. مَنْ يُحَدِّدُ جَوْدَةَ النَّبِيذِ.

טוֹעֵן ז' (־עֲנִים) ١. خَصْمٌ ج خُصُومٌ. طَرَفُ الادِّعَاءِ فِي قَضِيَّةٍ. ٢. مُرَافِعٌ. טוֹעֵן רַבָּנִי مُرَافِعٌ فِي مَحْكَمَةٍ دِينِيَّةٍ يَهُودِيَّةٍ.

טוּף .It ז' التُّوف (مادة كلسية تتشكل من رماد البراكين، tuff).

טוֹפ .En ז' قِمَّةٌ ע' שִׂיא.

טוֹפוּ J ז' تُوفُو (جبنة مصنوعة من حليب الصويا).

טוֹפוֹגְרָפִי G ת' (־יִים) طُوبُوغْرَافِيٌّ. تَضَارِيسِيٌّ.

טוֹפוֹגְרַפְיָה נ' طُوبُوغْرَافْيَا. تَضَارِيسُ. دِرَاسَةُ مَعَالِمِ سَطْحِ الأَرْضِ.

טוֹפָּז G ז' زَبَرْجَدٌ ע' פִּטְדָה.

טופח ע' טֹפַח.

טוֹפִי .En ז' تُوفِي. حَلْوِيَّاتُ تُوفِي.

טופס ע' טֹפֶס.

טוֹפְּפָנִי ת' (־יִים) ١. خَبَبِيٌّ. سَائِرٌ بِخَبَبٍ. تَقَدُّمٌ بِخُطُوَاتٍ خَفِيفَةٍ مَعَ حَمْلِ الأَرْجُلِ. ٢. مَيَّاسٌ. مُتَبَخْتِرٌ.

טופר ע' טֹפֶר.

טוֹק שׁוֹאוּ .En ז' بَرْنَامَجُ حِوَارٍ تِلِفِزْيُونِيٌّ يَسْتَضِيفُ شَخْصِيَّاتٍ.

טוֹקָטָה .It נ' (־טוֹת) في الموسيقى: تُوكَّاتَا (لمسات خفيفة على أصابع البيانو).

טוּקָן .En ז' (־נִים) تُوكَان (طائر امريكي ذو منقار ضخم).

טוֹקְסֶמְיָה G נ' تَسَمُّمُ الدَّمِ ע' רַעֶלֶת.

טוֹקְסִין L ז' (־נִים) تُوكْسِين. سُمٌّ (تفرزه الميكروبات في الدم فتسممه، toxin) ע' רַעֲלָן.

טוֹקְסִיקוֹלוֹגְיָה נ' تُوكْسِيكُولُوجْيَا. عِلْمُ خَصَائِصِ السُّمُومِ.

טוּר ז' (־רִים) ١. صَفٌّ ج صُفُوفٌ. عَمُودٌ ج أَعْمِدَةٌ. ٢. في الجيش: رَتَلٌ ج أَرْتَالٌ. وَحْدَةٌ عَسْكَرِيَّةٌ. ٣. طَابُورٌ ج طَوَابِيرُ. ٤. عَمُودٌ (في جريدة). טוּר הַנְדָּסִי (גֵּאוֹמֶטְרִי) في الجبر: الْمُتَوَالِيَةُ الهَنْدَسِيَّةُ (مجموعة أعداد يساوي كل واحد منها الذي قبله مضروبًا في عدد ثابت). טוּר חֶשְׁבּוֹנִי (אֲרִיתְמֶטִי) في الجبر: الْمُتَوَالِيَةُ الحِسَابِيَّةُ (مجموعة أعداد يزيد كل واحد منها عن الذي قبله بمقدار ثابت).

טוּרָא, טוּר .Ar ז' طُور. جَبَلٌ ج جِبَالٌ.

טוֹרֵאָדוֹר .Sp ז' (־רִים) مُصَارِعُ ثِيرَانٍ.

טוּרַאי ז' (־רָאִים) عَسْكَرِيٌّ. جُنْدِيٌّ ج جُنُودٌ. فَرْدٌ. نَفَرٌ ج أَنْفَارٌ. רַב־טוּרַאי عَرِيفٌ ج عُرَفَاءُ (corporal).

טוּרְבּוֹ .En ז' تُورْبُو. شَحَّانٌ تُورْبِينِيٌّ (يعمل بقوة دفع غاز نفاث).

טוּרְבִּינָה L נ' (־נוֹת) طُورْبِين ج طُورْبِينَات (محرك يتكوّن من عجلة تتحرك بقوة دفع الماء أو الغاز أو البخار بسرعة فائقة لانتاج الطاقة. تستعمل الطوربينات في السفن الكبيرة والطائرات ومحطات توليد الطاقة الكهربائية).

טוּרְבָּן P ז' (־נִים) عِمَامَةٌ ج عَمَائِمُ ע' מִצְנֶפֶת.

טוֹרְדָן, טוֹרְדָנִי ת' (־נִים, ־יִים) مُزْعِجٌ. مُتْعِبٌ. مِلْحَاحٌ. مُضَايِقٌ. ثَقِيلُ الظِّلِّ.

טורח ע' טֹרַח.

טוֹרְט L ז' (־טִים) تُورْتَة (كعكة بالكريما والشوكولاتة).

טוּרִי ת' (־יִים) مُرَتَّبٌ بِصَفٍّ وَاحِدٍ. مُتَوَالٍ(ي). مُتَسَلْسِلٌ. صَفِّيٌّ. عَمُودِيٌّ.

טוּרִיָּה, טורייה A נ' (־יּוֹת) طُورِيَّةٌ. مِحْفَرٌ. مِحْفَارٌ. مِعْوَلٌ ج مَعَاوِلُ.

טוֹרְנָדוֹ .Sp ז' إِعْصَارُ تُورْنَادُو (عاصفة مدمرة تهب في البلدان الاستوائية).

טוּרְנִיר .Gr ז' (־רִים) دَوْرِيٌّ (مرحلة من المسابقات).

טוֹרֵף תו"ז (־רְפִים) مُفْتَرِسٌ. ضَارٍ(ي) ج ضَوَارٍ(ي). كَاسِرٌ ج كَوَاسِرُ (طَيْر). טוֹרְפִים الحَيَوَانَاتُ الْمُفْتَرِسَةُ. עוֹף טוֹרֵף طَيْرٌ كَاسِرٌ (جَارِحٌ).

טוֹרֶף .Gr ז' أَرْضٌ كَابُول ע' כָּבוּל.

טוֹרְפֶּדוֹ L ז' (־דוֹת) طُورْبِيد. حَرَّاقَةٌ (مج). زَوْرَقٌ نَاسِفٌ. قَذِيفَةٌ نَسَّافَةٌ.

טוּרְקִי תו"ז (־קִים, ־יִים) تُرْكِيٌّ ج أَتْرَاكٌ ע' תֻּרְכִּי.

טוּרְקִיָּה ש"פ تُرْكِيَا ע' תֻּרְכִּיָּה.

טוּרְקִיז F ז' فَيْرُوز. حَجَرٌ كَرِيمٌ أَزْرَقُ مُخْضَرٌّ (turquoise).

טוּשׁ ז' (־שִׁים) ١. .Gr حِبْرٌ صِينِيٌّ. حِبْرُ التَّخْطِيطِ. ٢. F دُشٌّ. ٣. نَفْخٌ بِالأَبْوَاقِ.

טושטוש ע' טִשְׁטוּשׁ.

טַחַב ז' رُطُوبَةٌ. نَدَاوَةٌ. نَزِيزٌ. بَلَلٌ.

טְחָב ז' في النبات: طُحْلُب (طُحْلَب). خَزٌّ.

טְחַבְחַב ת' (־בִּים) خَضِلٌ. نَدِيٌّ. رَطْبٌ.

טָחָה פ' طَوَّحَ. رَمَى ـ. أَلْقَى. طَرَحَ ـ.

טָחוּב ת' (טְחוּבִים) نَدِيٌّ. رَطْبٌ. خَضِلٌ. مُخْضَلٌّ.

טְחוֹל ז' (־לִים) طِحَالٌ ج أَطْحِلَةٌ وطُحُلٌ (spleen). הִתְנַפְּחוּת הַטְּחוֹל في الطب: طُحَالٌ. تَضَخُّمُ الطِّحَالِ.

טָחוּן ת' (טְחוּנִים) مَطْحُونٌ. مَسْحُوقٌ. مَسْحُونٌ. مَدْقُوقٌ. בָּשָׂר טָחוּן لَحْمٌ مَفْرُومٌ. لَحْمَةٌ مَفْرُومَةٌ. טָחַן קֶמַח טָחוּן مجازًا: لَتَّ وَعَجَنَ. فَسَّرَ الْمَاءَ بِالْمَاءِ.

טְחוֹרִים ז"ר بَوَاسِيرُ (مفرد: بَاسُور). نَوَاسِيرُ (مفرد: نَاسُور) (piles).

(טחח) טַח פ' رَدَمَ ـ. سَدَّ ـ. أَغْلَقَ. טַחוּ עֵינָיו מֵרְאוֹת كَانَ فِي عَيْنِهِ غِشَاوَةٌ ومجازًا: لَمْ يَقِفْ عَلَى حَقِيقَةِ الأَمْرِ.

טְחִיבוּת נ' رُطُوبَةٌ. نَدَاوَةٌ. بَلَلٌ.

טְחִינָה נ' (־נוֹת) ١. طَحْنٌ. ٢. دَقٌّ. سَحْنٌ. ٣. طَحِينَة (سمسم مطحون يؤكل).

טָחַן פ' ١. طَحَنَ ـ. دَقَّ ـ. ٢. سَحَنَ ـ. جَرَشَ ـ. ٣. فَرَكَ ـ. دَعَكَ ـ. טָחַן מַיִם مجازًا: جَهَدَ سُدًى (عَبَثًا). لَتَّ وَعَجَنَ. נִטְחַן طُحِنَ. سُحِنَ. جُرِشَ. إِنْدَقَّ.

טַחָן, טָחָן ז' (־נִים) ١. طَحَّانٌ. ٢. صَاحِبُ طَاحُونَةٍ.

טַחֲנָה נ׳ (טְחָנוֹת) طَاحُونٌ. طَاحُونَةٌ ج طَوَاحِينُ. مِطْحَنَةٌ ج مَطَاحِنُ. טַחֲנַת מַיִם طَاحُونَةٌ مَائِيَّةٌ (تسيّر بقوة الشلالات). טַחֲנַת קִיטוֹר (חַשְׁמַל) طَاحُونَةٌ بُخَارِيَّةٌ (كَهْرَبَائِيَّةٌ). טַחֲנַת רוּחַ طَاحُونَةٌ هَوَائِيَّةٌ. נִלְחַם בְּטַחֲנוֹת רוּחַ يُقَاتِلُ طَوَاحِينَ الهَوَاءِ. دُونْ كِيشُوتِيٌّ. טַחֲנוֹת הָאֱלֹהִים (הַצֶּדֶק) טוֹחֲנוֹת לְאַט طَوَاحِينُ اللهِ تَطْحَنُ رُوَيْدًا رُوَيْدًا ومجازًا: إِنَّ اللهَ يُمْهِلُ وَلَا يُهْمِلُ.

טֶטָנוּס G ז׳ في الطب: دَاءُ الكُزَازِ (التِّيتَانُوس) ע׳ צַפֶּדֶת.

טֶטְרָגוֹן G ז׳ (־נִים) مُضَلَّعٌ رُبَاعِيٌّ. مُضَلَّعٌ ذُو أَرْبَعِ زَوَايَا.

טֶטְרִי ז׳ (־רִים) تَتَرِيٌّ ע׳ מוֹנְגוֹלִי.

טִי־אֶן־טִי En. تِي. أَنْ. تِي (اختصار T.N.T. - tri-nitro-toluene، ثالث نترات التلوين). مَادَّةٌ شَدِيدَةُ الانْفِجَارِ.

טיארה ע׳ טִיָּרָה.

טִיב ז׳ ١. جُودَةٌ (جَوْدَةٌ). كَيْفِيَّةٌ. نَوْعِيَّةٌ. مِيزَةٌ ج مِيزَاتٌ. كُنْهٌ. مَاهِيَّةٌ. ٢. طَبْعٌ ج طِبَاعٌ. طَبِيعَةٌ ج طَبَائِعُ. ٣. صِلَةٌ ج صِلَاتٌ. عَلَاقَةٌ ج عَلَاقَاتٌ. טִיב מְעֻלֶּה صِنْفٌ مُمْتَازٌ. جَوْدَةٌ مُمْتَازَةٌ. עָמַד עַל טִיבוֹ سَبَرَ غَوْرَهُ. أَدْرَكَ كُنْهَهُ. מָה טִיבוֹ שֶׁל עֶבֶר זֶה? مجازًا: مَنْ ذَا الرَّجُلُ؟ مَاذَا يُرِيدُ هذا الحَقِيرُ؟

טִיֵּב ע׳ (טוב). **טיבוע** ע׳ טִבּוּעַ.

טַיְגָה R נ׳ تَايْجَا. غَابَاتُ سِيبِيرْيَا وَآسْيَا الشَّمَالِيَّةِ.

טיגון ע׳ טִגּוּן.

טִיגְרִיס L ז׳ (־סִים) ١. بَبْرٌ ج بُبُورٌ (نوع من الفهود). ٢. نَمِرٌ ج نُمُورٌ.

טיהור ע׳ טִהוּר.

טִיּוּב ז׳ تَحْسِينٌ. إِصْلَاحٌ. إِسْتِصْلَاحٌ. טִיּוּב הַקַּרְקַע إِسْتِصْلَاحُ الأَرْضِ. تَسْمِيدُ الأَرْضِ.

טיווח ע׳ טִוּוּחַ, טִיּוּחַ.

טִיּוּחַ ז׳ (־חִים) ١. تَكْلِيسٌ. طَلْيٌ. قَصْرٌ. قِصَارَةٌ. ٢. تَمْوِيهٌ. طَمْسُ مَعَالِمَ.

טְיוּטָה נ׳ (־טוֹת) مُسَوَّدَةٌ. تَسْوِيدٌ (النصّ الأوّل غير المنقح من الكتابة). מַחְבֶּרֶת טְיוּטָה دَفْتَرُ التَّسْوِيدِ.

טְיוּטוֹר L ז׳ (־רִים) مُرْشِدٌ. مُدَرِّسٌ جَامِعِيٌّ مُشْرِفٌ عَلَى أُطْرُوحَةِ الطَّالِبِ (tutor) ע׳ חוֹנֵךְ.

טִיּוּל ז׳ (־לִים) نُزْهَةٌ. تَنَزُّهٌ. تَفَسُّحٌ. رِحْلَةٌ. شَطْحَةٌ.

טִיּוּלִית נ׳ (־יּוֹת) سَيَّارَةُ سَفَرَاتٍ. سَيَّارَةٌ شَاحِنَةٌ مُجَهَّزَةٌ بِمَسَاطِبَ خَاصَّةٍ لِسَفَرَاتِ طَلَبَةِ المَدَارِسِ.

טִיּוּן ז׳ (־נִים) في النبات: طَيُّون. طُبَّاق. رَاسَنٌ (inula).

טְיוּנֶר En. ז׳ مُوَالِفٌ. ضَابِطُ الصَّوْتِ(في الراديو).

טַיָּזֶר En. ז׳ سَاخِرٌ مُضَايِقٌ بِسُخْرِيَّتِهِ.

טַיֵּחַ ע׳ (טוח).

טִיחַ ז׳ قِصَارَةٌ. مِلَاطٌ.

טַיָּח, טייח ז׳ (־חִים) كَلَّاسٌ. قَصَّارٌ. مُبَيِّضٌ مِعْمَارِيٌّ.

טַיָּחוּת, טייחות נ׳ قِصَارَةٌ. تَكْلِيسٌ. مِلَاطَةٌ. تَبْيِيضٌ.

טִיט ז׳ ١. طِينٌ ج أَطْيَانٌ. ٢. وَحْلٌ ج أَوْحَالٌ. حَمَأٌ. טִיט הַיָּוֵן طِينٌ لَزِجٌ. غِرْيَنُ الأَنْهَارِ. طَمْيٌ.

טִיֵּט, טייט פ׳ ١. سَوَّدَ. كَتَبَ مُسَوَّدَةً. ٢. طَيَّنَ. طَلَى بِالطِّينِ.

טיטול ז׳ (־לִים) قِمَاطٌ وَرَقِيٌّ (للاطفال).

טִיטִי, טִיטָנִי ת׳ (־יִּים) طِينِيٌّ. غِرْيَنِيٌّ. وَحِلٌ.

טִיטָן G ז׳ (־נִים) ١. قُوَى الطَّبِيعَةِ. قُوَى خَارِقَةٌ. ٢. عِمْلَاقٌ ج عَمَالِقَةٌ. عَظِيمٌ ج عُظَمَاءُ.

טִיטָנְיוּם G ז׳ تِيتَانْيُوم (عنصر فلزي شبيه بالفولاذ).

טַיָּטָס ע׳ צַמּוּדוֹן. **טייח** ע׳ טַיָּח.

טיילת ע׳ טַיֶּלֶת. **טיימר** ע׳ טַיְמֶר.

טייס ע׳ טַיָּס. **טייסת** ע׳ טַיֶּסֶת.

טייפון ע׳ טַיְפוּן. **טייקון** ע׳ טַיְקוּן.

טייר ע׳ טַיָּר. **טיירה** ע׳ טַיָּרָה.

טיכוס ע׳ טִכּוּס.

טִיֵּל, טייל פ׳ تَفَسَّحَ. تَنَزَّهَ. تَمَشَّى. تَجَوَّلَ.

טַיָּל, טייל, טַיְלָן, טיילן ז׳ (־לִים, ־נִים) ١. رَحَّالٌ. رَحَّالَةٌ. مُتَنَزِّهٌ. ٢. عَاطِلٌ. مُتَسَكِّعٌ.

טִיל ז׳ (־לִים) صَارُوخٌ ج صَوَارِيخُ. قَذِيفَةٌ صَارُوخِيَّةٌ. טִיל בֵּין־יַבַּשְׁתִּי صَارُوخٌ عَابِرُ القَارَّاتِ (عَابِرٌ لِلْقَارَّاتِ). טִיל כָּתֵף صَارُوخٌ يُطْلَقُ مِنَ الكَتِفِ. טִיל מֻנְחֶה صَارُوخٌ مُوَجَّهٌ. טִיל נֶגֶד מְטוֹסִים صَارُوخٌ مُضَادٌّ لِلطَّائِرَاتِ. טִיל קַרְקַע صَارُوخٌ أَرْضِيٌّ. טִיל קַרְקַע־אֲוִיר صَارُوخٌ رَأْسِيٌّ. صَارُوخُ أَرْضٍ – جَوٍّ. טִיל שִׁיּוּט صَارُوخٌ مُوَجَّهٌ مُنْسَابٌ يُطْلَقُ عَلَى ارْتِفَاعٍ غَيْرِ كَبِيرٍ لِضَرْبِ هَدَفٍ مُعَيَّنٍ. מַשְׁגֵּר טִילִים مِنَصَّةُ (قَاذِفَةُ) الصَّوَارِيخِ ע׳ מַשְׁגֵּר.

טִילוֹן ז׳ (־נִים) ١. دَرَّاجَةٌ نَارِيَّةٌ صَغِيرَةٌ. ٢. جِيلَاتِي بِشَكْلٍ مَخْرُوطٍ.

טִילְיָה נ׳ شَجَرَةُ الزَّيْزَفُون. تِلْيَا ע׳ תִּרְזָה.

טַיֶּלֶת, טיילת נ׳ (־יָּלוֹת) مُتَنَزَّهٌ. رَصِيفٌ طَوِيلٌ لِلتَّنَزُّهِ. كُورْنِيش.

טימוא ע׳ טִמּוּא. **טימוע** ע׳ טִמּוּעַ.

טַיְמֶר, טיימר ז׳ (־רִים) المُوَقِّتَةُ. سَاعَةٌ مُوَقِّتَةٌ (timer).

טִין ז' ١. غِرْيَنٌ. حَمْأَةٌ. إِبْلِيزُ النِّيلِ. ٢. طِينٌ ج أَطْيَانٌ. وَحْلٌ ج أَوْحَالٌ.

טִינָה נ' (־נוֹת) حِقْدٌ ج أَحْقَادٌ. ضِغْنٌ ج أَضْغَانٌ. ضَغِينَةٌ ج ضَغَائِنُ. غِلٌّ. سَخِيمَةٌ ج سَخَائِمُ. אֵין בְּלִבִּי טִינָה עָלָיו لاَ أُضْمِرُ لَهُ الحِقْدَ.

טינוף ע' טִנּוּף. **טינופת** ע' טִנֹּפֶת.

טִינִי ת' (־יִּים) طِينِيٌّ. مُوحِلٌ. مُلَطَّخٌ بِالوَحْلِ.

טַיָּס, טייס ז' (־סִים) طَيَّارٌ. رُبَّانُ (قَائِدُ) طَائِرَةٍ. טַיַּס חָלָל قَائِدُ سَفِينَةٍ فَضَائِيَّةٍ. رَائِدُ فَضَاءٍ.

טַיִס ז' طَيَرَانٌ. مِهْنَةُ الطَّيَرَانِ. تَحْلِيقٌ.

טִיסָה נ' (־סוֹת) ١. رِحْلَةٌ جَوِّيَّةٌ. سَفْرَةٌ بِالطَّائِرَةِ. ٢. طَيَرَانٌ. تَحْلِيقٌ. טִיסַת שֶׂכֶר رِحْلَةٌ فِي طَائِرَةٍ مُسْتَأْجَرَةٍ.

טִיסָן ז' (־נִים) ١. هَيْكَلٌ نَمُوذَجِيٌّ لِطَائِرَةٍ. ٢. طَيَّارَةٌ وَرَقِيَّةٌ ע' טַיָּרָה.

טַיֶּסֶת, טייסת נ' (־סוֹת) ١. سِرْبُ طَائِرَاتٍ ج أَسْرَابٌ. تَشْكِيلَةُ طَائِرَاتٍ. ٢. طَيَّارَةٌ (إمراة). قَائِدَةُ طَائِرَةٍ.

טיעון ע' טִעוּן.

טִיף ז' ١. قَطْرَةٌ ج قَطَرَاتٌ. نُقْطَةُ مَاءٍ. ٢. مَحْمَلُ المَغْسَلِ.

טִיֵּף, טייף פ' تَرَجْرَجَ. تَرَاقَصَ هُنَا وَهُنَاكَ. טִיֵּף בְּעֵינָיו طَافَ بِنَظَرِهِ هُنَا وَهُنَاكَ. جَالَ بِبَصَرِهِ. עֵינָיו מְטַיְּפוֹת تَرَجْرَجَتْ (تَرَاقَصَتْ) عَيْنَاهُ. تَحَرَّكَتْ عَيْنَاهُ.

טֵיפ .En ז' ١. شَرِيطٌ مُسَجَّلٌ ע' סַלִּיל. ٢. مُسَجِّلَةُ الصَّوْتِ ע' רְשַׁמְקוֹל.

טִיפ .En إِكْرَامِيَّةٌ ע' תֶּשֶׁר.

טִיפ־טוֹפ .En عَالُ العَالِ. مُمْتَازٌ. عَلَى أَحْسَنِ مَا يُرَامُ.

טיפה ע' טִפָּה.

טִיפוֹאִיד G ז' في الطب: تِيفُوئِيد. نَظِيرُ التِّيفُوسِ.

טִיפוֹגְרָפִי G ת' (־יִּים) طِبَاعِيٌّ. خَاصٌّ بِالطِّبَاعَةِ. طَبْعِيٌّ. نَمَطِيٌّ.

טִיפוֹגְרַפְיָה נ' طَبْعٌ (بمطبعة).

טיפוח ע' טִפּוּחַ. **טיפול** ע' טִפּוּל.

טִיפוֹלוֹגִי G ת' (־יִּים) نَمَطِيٌّ. خَاصٌّ بِتَرْتِيبِ الأَنْمَاطِ.

טִיפוֹלוֹגְיָה נ' نَظَرِيَّةُ الأَنْمَاطِ. نَمَطِيَّةٌ (typology).

טַיְפוּן, טייפון .Ch ז' إِعْصَارٌ ج أَعَاصِيرُ. عَاصِفَةٌ بَحْرِيَّةٌ مُدَمِّرَةٌ.

טִיפּוּס ז' (־סִים) ١. نَمُوذَجٌ ج نَمَاذِجُ. نَمَطٌ ج أَنْمَاطٌ. طِرَازٌ ج طُرُزٌ. مُودِيل ج مُودِيلاَت. ٢. شَاذٌّ. غَرِيبُ الأَطْوَارِ. טִיפּוּס שְׁלִילִי شَخْصِيَّةٌ سَلْبِيَّةٌ. شَخْصٌ شَاذٌّ.

טיפוס ע' טִפּוּס.

טִיפוּס G ז' في الطب: تِيفُوس. حُمَّى التِّيفُوسِ. الحُمَّى النَّمَشِيَّةُ (typhus). טִיפוּס הַבֶּהָרוֹת التِّيفُوسُ النَّمَشِيُّ. טִיפוּס הַמֵּעַיִם التِّيفُوسُ المِعَوِيُّ. טִיפוּס חוֹזֵר الحُمَّى الرَّاجِعَةُ.

טִיפּוּסִי ת' (־יִּים) نَمَطِيٌّ. نَمُوذَجِيٌّ. مَا يُمَثِّلُ الأَصْلَ. مُمَيَّزٌ.

טִיפּוּסִיּוּת נ' نَمَطِيَّةٌ. نَمُوذَجِيَّةٌ. مَا يُلاَئِمُ طِرَازًا خَاصًّا.

טִיפֶּקְס ז' قَلَمُ تَصْحِيحٍ.

טֵיפְּרֵקוֹרְדֶּר ע' רְשַׁמְקוֹל.

טַיְץ .En ז"ר جَوْرَبٌ نِسَائِيٌّ. كَلْسَةٌ مَشْدُودَةٌ.

טִיק .En ז' (־קִים) ١. عَرَّةُ الوَجْهِ. تَشَنُّجٌ عَضَلِيٌّ لاَإِرَادِيٌّ فِي الوَجْهِ (tic). ٢. سَاجٌ ج سِيجَانٌ. شَجَرُ (خَشَبُ) السَّاجِ (teak).

טַיְקוּן, טייקון .Ch ז' (־נִים) ثَرِيٌّ. مِنْ أَرْبَابِ رُؤُوسِ الأَمْوَالِ. مُتَنَفِّذٌ.

טַיֶּר, טייר .En ז' (־רִים) إِطَارُ سَيَّارَةٍ ע' צְמִיג.

טִירָה נ' (־רוֹת) ١. قَلْعَةٌ ج قِلاَعٌ. قَصْرٌ ج قُصُورٌ. ٢. كَفْرٌ ج كُفُورٌ. قَرْيَةٌ ج قُرًى.

טַיָּרָה, טיארה, טיירה A נ' (־רוֹת) طَيَّارَةٌ وَرَقِيَّةٌ (للاطفال) ע' עֲפִיפוֹן.

טִירוֹן L ז' (־נִים) مُسْتَجِدٌّ. جُنْدِيٌّ مُسْتَجِدٌّ. غِرٌّ ס'. عَسْكَرِيٌّ مُجَنَّدٌ. בְּסִיס טִירוֹנִים أَسَاسُ (مُعَسْكَرُ) المُسْتَجِدِّينَ.

טִירוֹנוּת נ' فَتْرَةُ الخِدْمَةِ العَسْكَرِيَّةِ فِي مُعَسْكَرِ المُسْتَجِدِّينَ.

טירוף ע' טֵרוּף.

טִירָן G ז' (־נִים) طَاغِيَةٌ ج طُغَاةٌ. مُسْتَبِدٌّ ע' עָרִיץ.

טִישוּ .En ז' مِنْدِيلٌ وَرَقِيٌّ.

טִישֶׁרְט .En ז' قَمِيصٌ بِشَكْلِ T.

טֵית إِسْمُ الحَرْفِ العِبْرِيِّ ט ע' ט.

טָכוֹמֶטֶר G ז' (־טְרִים) تَاكُومِتْر. مِقْيَاسُ سُرْعَةِ الدَّوَرَانِ (tachometer).

טֶכֶס, טיכוס ז' (־סִים) إِجْرَاءٌ. تَنْظِيمٌ. إِعْدَادٌ. טִכּוּס עֵצָה أَخْذُ رَأْيٍ. إِسْتِشَارَةٌ.

טֶכְנָאוּת G נ' مُمَارَسَةُ الأَعْمَالِ التِّكْنُولُوجِيَّةِ.

טֶכְנַאי ז' (־נָאִים) فَنِّيٌّ. تِقْنِيٌّ. مِيكَانِيكِيٌّ.

טֶכְנוֹלוֹג ז' (־גִים) تِكْنُولُوجِيٌّ. تِقْنِيٌّ. فَنِّيٌّ.

טֶכְנוֹלוֹגִי ת' (־יִּים) تِكْنُولُوجِيٌّ. تِقْنِيٌّ.

טֶכְנוֹלוֹגְיָה נ' تِقْنِيَّةٌ. تِكْنُولُوجْيَا. العُلُومُ الصِّنَاعِيَّةُ أَوِ التَّطْبِيقِيَّةُ. טֶכְנוֹלוֹגְיָה עִלִּית تِقْنِيَّةٌ عَالِيَةٌ. هَاي تيك ע' הַיְטֶק.

טֶכְנוֹקְרָט ז' (־טִים) تِكْنُوقْرَاط. خَبِيرٌ ج خُبَرَاءُ. فَنِّيٌّ. מֶמְשֶׁלֶת טֶכְנוֹקְרָטִים

حُكُومَةُ خُبَرَاء.

טֶכְנוֹקְרַטְיָה נ' ١. حُكْمُ الخُبَرَاء. ٢. التَّنْظِيمُ الصِّنَاعِي.

טֶכְנִי ת' (־יִים) تِقْنِيٌّ. فَنِّيٌّ. خَاصٌّ بِالفُنُونِ الصِّنَاعِيَّة.

טֶכְנִיּוֹן, טֶכְנִיקוּם G ז' كُلِّيَّةُ الهَنْدَسَةِ (التَّطْبِيقِيَّة). كُلِّيَّةٌ فَنِّيَّةٌ. مَعْهَدٌ تِكْنُولُوجِيٌّ.

טֶכְנִיקָה G נ' (־קוֹת) ١. تِكْنِيك. تِقْنِيَّةٌ. الفُنُونُ الصِّنَاعِيَّةُ. طَرِيقَةُ مُعَالَجَةِ مُشْكِلَة. ٢. فَنٌّ. قُدْرَةٌ. إِمْكَانٌ.

טִכֵּס, טִיכֵּס פ' نَظَّمَ. رَسَمَ ـ أَجْرَى مَرَاسِيمَ. טִכֵּס עֵצָה إِسْتَشَارَ. تَشَاوَرَ مَعَ. إِسْتَنْصَحَ. أَخَذَ رَأْيَ.

טֶכֶס ע' טֶקֶס.

טַכְסִיס ז' (־סִים) تَكْتِيك ע' תַּכְסִיס.

טַכְסִיסָן ז' (־נִים) مُنَاوِرٌ ע' תַּכְסִיסָן.

טַל ז' (טְלָלִים) نَدًى ج أَنْدَاءٌ. طَلٌّ ج طِلَالٌ وطَلَلٌ. תְּפִלַּת טַל صَلَاةُ الطَّلِّ (تتلى في أول يوم من أيام عيد الفصح).

טִלֵּא, טִילֵא, הִטְלִיא פ' رَقَّعَ. أَصْلَحَ. رَمَّمَ. أَلْفَقَ. הִטְלָא رُقِّعَ. رُتِقَ. أُلْحِمَ.

טֶלֶאוֹלוֹגְיָה G נ' في الفلسفة: غَائِيَّةٌ ע' תַּכְלִיתִיּוּת.

טְלַאי ז' (־לָאִים) ١. رُقْعَةٌ ج رُقَعٌ ورِقَاعٌ. ٢. خِرْقَةٌ ج خِرَقٌ.

טֶלֶבִיזְיָה ע' טֶלֶוִיזְיָה.

טֶלֶגְרָמָה G נ' (־מוֹת) بَرْقِيَّةٌ ج بَرْقِيَّاتٌ ע' מִבְרָק.

טֶלֶגְרָף G ז' تِلِغْرَاف. البَرْقُ. دَائِرَةُ البَرْقِ. טֶלֶגְרָף אַלְחוּטִי لَاسِلْكِيٌّ.

טִלְגְּרֵף פ' أَبْرَقَ. أَرْسَلَ بَرْقِيَّةً.

טֶלֶגְרָפִי ת' (־יִים) ١. تِلِغْرَافِيٌّ. بَرْقِيٌّ. ٢. مُخْتَصَرٌ. بِكَلِمَاتٍ قَلِيلَةٍ. אִגֶּרֶת טֶלֶגְרָפִית رِسَالَةٌ بَرْقِيَّةٌ.

טָלֶה ז' (טְלָאִים, טְלָיִים) ١. حَمَلٌ ج حُمْلَانٌ وأَحْمَالٌ. سَخْلَةٌ ج سَخْلٌ وسُخْلَانٌ. ٢. في الفلك: بُرْجُ الحَمَلِ.

טֶלֶוִיזְיָה, טלוויזיה L נ' (־יוֹת) تِلِفِزْيُون. تِلْفَاز. טֶלֶוִיזְיָה בְּכְבָלִים تِلِفِزْيُون بِالكَابِلَاتِ (وليس على امواج الاثير). טֶלֶוִיזְיָה בְּמַעְגָּל סָגוּר تِلِفِزْيُون فِي دَائِرَةٍ مُغْلَقَةٍ. טֶלֶוִיזְיָה לִמּוּדִית التِّلِفِزْيُونُ التَّعْلِيمِيُّ. טֶלֶוִיזְיָה צִבְעוֹנִית تِلِفِزْيُون مُلَوَّنٌ. שִׁדּוּר בַּטֶּלֶוִיזְיָה إِذَاعَةٌ (بَثٌّ) بِالتِّلِفِزْيُون. تَلْفَزَة.

טֶלֶוִיזְיוֹנִי, טלוויזיוני ת' (־יִים) تِلِفِزْيُونِيٌّ. تِلْفَازِيٌّ. بِالتِّلِفِزْيُون. סִדְרָה טֶלֶוִיזְיוֹנִית مُسَلْسَلٌ تِلِفِزْيُونِيٌّ.

טָלוּל ת' (טְלוּלִים) مَطْلُولٌ. نَدِيٌّ. رَطْبٌ. خَضِلٌ. مُبْتَلٌّ.

טל"ח ר"ת טָעוּת לְעוֹלָם חוֹזֶרֶת في الحسابات: مَا عَدَا السَّهْوَ وَالخَطَأ ע' טָעוּת.

טִלְטוּל ז' (־לִים) ١. تَطَوُّحٌ. تَنَقُّلٌ. تَقَاذُفٌ. تَأَرْجُحٌ. شَحْشَطَة מ'. ٢. تَحَرُّكٌ. تَرَجْرُجٌ. خَضْخَضَةٌ.

טִלְטֵל פ' قَلْقَلَ. هَزَّ ـ طَوَّحَ بِـ رَجْرَجَ. خَضْخَضَ. شَحْشَط מ'. טִלְטֵל עַצְמוֹ מִמָּקוֹם לְמָקוֹם تَنَقَّلَ. تَرَحَّلَ. هَاجَرَ. טֻלְטַל طُوِّحَ بِهِ. تَقَلْقَلَ. نُقِلَ. شُتِّتَ. מִטַּלְטְלִים, מִטַּלְטְלִין أَمْتِعَةٌ. أَمْوَالٌ مَنْقُولَةٌ ע' נְכָס, נִכְסֵי דְּנָיְדֵי.

טַלְטָל ז' (־לִים) في الميكانيك: مِحْوَرٌ دَوَّارٌ.

טַלְטָלָה נ' (־לוֹת) تَنَقُّلٌ. تَقَاذُفٌ. تَطَوُّحٌ. تَرَجْرُجٌ. شَحْشَطَة מ'.

טַלְטְלָנִי ת' (־יִים) رَجْرَاجٌ. خَضْخَاضٌ.

טְלִיאָה נ' تَرْقِيعٌ. لَفْقٌ. رَتْقٌ.

טַלְיָה נ' (טַלְיוֹת) نَعْجَةٌ ج نِعَاجٌ ونَعَجَاتٌ.

טַלִּיסְמָא G נ' (־אוֹת) طِلَّسْمٌ. طِلَسْمٌ ج طَلَاسِمُ. تَمِيمَةٌ ج تَمَائِمُ.

טַלִּית נ' (־תוֹת) شَالُ (دِثَارُ) الصَّلَاة (يرتديها اليهودي لدى الصلاة). טַלִּית שֶׁכֻּלָּהּ תְּכֵלֶת دِثَارَةٌ ذَاتُ لَوْنٍ سَمَاوِيٍّ خَالِصٍ ومجازًا سخرية: (أَنْتَ) فِي غَايَةِ الطَّهَارَةِ وَالكَمَالِ. (أَنْتَ) فِي مُنْتَهَى الاسْتِقَامَةِ!

טִלֵּל, טִילֵל פ' ١. ظَلَّلَ. أَظَلَّ. سَقَّفَ. ٢. نَدَّى. خَضَّلَ. טֻלַּל ١. ظُلِّلَ. سُقِّفَ. ٢. إِخْضَلَّ. تَغَطَّى بِالطَّلِّ أَوِ النَّدَى.

טֶלֶמֶטְרִיָּה G נ' عِلْمُ القِيَاسِ عَنْ بُعْدٍ. مِقْيَاسُ البُعْدِ.

טֶלֶנוֹבֶלָה נ' قِصَّةٌ تِلِفِزْيُونِيَّةٌ. مُسَلْسَلٌ تِلِفِزْيُونِيٌّ.

טֶלֶסְטָר .En ז' (־רִים) تِلِسْتَار. قَمَرُ اتِّصَالٍ (للبث التلفزيوني، telestar).

טֶלֶסְקוֹפ G ז' (־פִּים) تِلِسْكُوب. مِرْقَبٌ ج مَرَاقِبُ. رَاصِدَةٌ فَلَكِيَّةٌ.

טֶלֶף ז' (טְלָפַיִם) ظِلْفُ النَّعَامِ وَالظِّبَاءِ ج أَظْلَافٌ. حَافِرُ الفَرَسِ ج حَوَافِرُ. خُفُّ الجَمَلِ ج خِفَافٌ وأَخْفَافٌ. מַחֲלַת הַפֶּה וְהַטְּלָפַיִם الحُمَّى القُلَاعِيَّةُ. أَبُو الرُّكَبِ.

טֶלֶפוֹן G ז' (־נִים) تِلِفُون. هَاتِفٌ ج هَوَاتِفُ. טֶלֶפוֹן אָדֹם خَطٌّ تِلِفُونِيٌّ سَاخِنٌ. טֶלֶפוֹן אַלְחוּטִי تِلِفُون هَوَائِيٌّ. טֶלֶפוֹן נַיָּד تِلِفُون جَوَّالٌ. نَقَّالٌ. مُتَجَوِّلٌ. טֶלֶפוֹן סֶלוּלָרִי تِلِفُون خَلَوِيٌّ. مَحْمُولٌ. טֶלֶפוֹן צִבּוּרִי تِلِفُون عُمُومِيٌّ. טֶלֶפוֹן שָׁבוּר مجازًا: حِوَارُ الطُّرْشَانِ. מַדְרִיךְ טֶלֶפוֹן, סֵפֶר הַטֶּלֶפוֹן دَلِيلُ التِّلِفُونَاتِ. תָּא טֶלֶפוֹן كُشْكُ التِّلِفُون.

טֶלֶפוֹנַאי ז' (־נָאִים) ١. عَامِلُ تِلِفُونَاتٍ (الفني الخبير بشؤون التلفونات).

טֶלֶפוֹנִי ת' (־יִים) تِلِفُونِيٌّ. هَاتِفِيٌّ. שִׂיחָה טֶלֶפוֹנִית مُكَالَمَةٌ (مُخَاطَبَةٌ) تِلِفُونِيَّةٌ.

טִלְפֵּן פ' تَلْفَنَ. هَاتَفَ. خَاطَبَ تِلِفُونِيًّا. إِتَّصَلَ تِلِفُونِيًّا.

טֶלֶפְּרִינְטֶר G ז' (־טֶרִים) تِلِبْرِنْتِر. طَابِعَةٌ عَنْ بُعْدٍ. تِلِغْرَافٌ طَابِعٌ.

טַלֶּפֶת נ' الحُمَّى القُلَاعِيَّةُ ע' טֶלֶף, מַחֲלַת הַפֶּה וְהַטְּלָפַיִם.

טֶלֶפַּתְיָה G נ' تَوَارُدُ الخَوَاطِرِ. التِّلِبَاثِيّ (telepathy).

טַלְק .Gr ז' حَجَرُ الطَّلْقِ. مَسْحُوقُ الطَّلْقِ. بُودْرَة.

טֶלֶקוֹמוּנִיקַצְיָה L נ' وَسَائِلُ الاتِّصَالِ السِّلْكِيَّةُ وَاللاسِلْكِيَّةُ. وَسَائِلُ الاتِّصَالِ عَنْ بُعْدٍ.

טֶלֶקְס .En ז' (־סים) تِلِكْس. طِبَاعَةٌ لاسِلْكِيَّةٌ. المِبْرَقَةُ الطَّابِعَةُ.

טַם־טַם تَام تَام. قَرْعٌ بِالطُّبُولِ (لدى القبائل الإفريقية أو الهنود الحمر).

טָמֵא פ' ١. دَنِسَ ـَ تَدَنَّسَ. نَجِسَ ـُ ٢. تَلَوَّثَ. ٣. مجازًا: إِنْحَطَّ أَخْلاَقِيًّا. נִטְמָא ١. تَدَنَّسَ. ٢. تَلَوَّثَ. טִמֵּא ١. دَنَّسَ. نَجَّسَ. لَوَّثَ. وَصَمَ (يَصِمُ). ٢. إِنْتَهَكَ (حُرْمَةً). عَبِثَ ـَ (بعفاف او مقدسات). הִטַּמֵּא, הִתְטַמֵּא تَدَنَّسَ. إِتَّسَخَ ومجازًا: قَامَ بِعَمَلٍ قَبِيحٍ.

טָמֵא ת' (טְמֵאִים) ١. دَنِسٌ ج أَدْنَاسٌ. رَجِسٌ ج أَرْجَاسٌ. جُنُبٌ (للمفرد والجمع). نَجِسٌ ج أَنْجَاسٌ. ٢. مُحَرَّمٌ. غَيْرُ حَلاَلٍ (كل حيوان حُرِّم اكله كالخنزير). ٣. فَاسِدٌ. قَذِرٌ. ٤. مَنْبُوذٌ. نَجِسٌ (من طائفة الانجاس في الهند). טְמֵא לֵבָב آثِمٌ. خَاطِئٌ. مُنْحَطٌّ.

טֻמְאָה, טומאה נ' (־אוֹת) دَنَسٌ ج أَدْنَاسٌ. رِجْسٌ ج أَرْجَاسٌ. نَجَاسَةٌ. جَنَابَةٌ. قَذَارَةٌ. טֻמְאַת שְׂפָתַיִם بَذَاءَةُ لِسَانٍ. إِسْفَافٌ. אֲבִי אֲבוֹת הַטֻּמְאָה رِجْسُ الأَرْجَاسِ. קֵן הַטֻּמְאָה مَبَاءَةُ النَّجَاسَةِ. مُنْطَلَقُ الرِّجْسِ.

טַמְבּוֹן F ז' (־נִים) مِصَدٌّ (لتخفيف الصدمة) ע' פָּגוֹשׁ.

טַמְבּוּרִין ע' טַנְבּוּר.

טֶמְבֶּל A ת' (־לִים) طَنْبَل. أَحْمَقُ ج حُمْقٌ נ' حَمْقَاءُ. כּוֹבַע טֶמְבֶּל قُبَّعَةُ المُزَارِعِينَ فِي إِسْرَائِيلَ.

טִמּוּא, טימוא ז' تَدْنِيسٌ. تَلْوِيثٌ.

טָמוּן ת' (טְמוּנִים) خَفِيٌّ. مُخْتَفٍ(ي). كَامِنٌ. مَطْمُورٌ. مَكْتُومٌ. دَفِينٌ.

טַמּוּס L ז' (־סים) في النبات: الكَرْمَةُ السَّوْدَاءُ (tamus).

טִמּוּעַ, טימוע ז' مَزْجٌ. دَمْجٌ. إِدْغَامٌ.

טָמוּר ת' (טְמוּרִים) مَطْمُورٌ. مُسْتَتِرٌ. مَكْنُونٌ. دَفِينٌ.

טִמְטוּם ז' حَمَاقَةٌ. بَلاَدَةٌ. رَقَاعَةٌ. غَبَاوَةٌ. טִמְטוּם הַלֵּב, טִמְטוּם הַחוּשִׁים غِلْظَةُ القَلْبِ. قَسْوَةٌ. قِلَّةُ حَسَاسِيَّةٍ. טִמְטוּם הַמֹּחַ بَلاَدَةُ عَقْلٍ. غَبَاوَةٌ.

טֻמְטוּם, טומטום ז' (־מים) ١. خُنْثَى ج خَنَاثَى. مُبْهَمُ الجِنْسِ. ٢. مجازًا: بَلِيدٌ. غَبِيٌّ. أَبْلَهُ ج بُلْهٌ נ' بَلْهَاءُ. ٣. مُبْهَمٌ. مُسْتَغْلَقٌ. مُلْتَبِسٌ.

טִמְטֵם פ' ١. بَلَّدَ. جَعَلَهُ بَلِيدًا. غَلَّظَ القَلْبَ. ٢. أَغْلَقَ. غَلَّظَ. נִטְמְטֵם ١. تَغَلَّظَ. تَخَثَّرَ. ٢. مجازًا: إِنْغَلَقَ. تَبَلَّدَ.

טַמְיוֹן ז' خَزِينَةُ الدَّوْلَةِ. بَيْتُ المَالِ. יָרַד לְטַמְיוֹן ذَهَبَ سُدًى (جُفَاءً). ضَاعَ هَبَاءً مَنْثُورًا.

טְמִינָה נ' طَمْرٌ. إِخْفَاءٌ. سَتْرٌ. دَفْنٌ. إِضْمَارٌ.

טְמִיעָה נ' مَزْجٌ. دَمْجٌ. إِنْدِمَاجٌ. إِسْتِيعَابٌ. إِنْضِمَامٌ.

טָמִיר ת' (טְמִירִים) مَطْمُورٌ. خَافٍ(ي). خَفِيٌّ. مَخْبُوءٌ. مَكْتُومٌ. مُبْهَمٌ.

טָמַם פ' طَمَّ ـُ. سَدَّ ـُ. صَمَّ ـُ. أَغْلَقَ. رَدَمَ ـِ. נִטְמַם ١. إِنْطَمَّ. إِنْسَدَّ. تَرَدَّمَ. ٢. إِخْتَفَى. إِخْتَبَأَ. إِنْطَمَسَ.

טָמַן פ' طَمَرَ ـِ. خَبَأَ. أَخْفَى. سَتَرَ ـُ. دَفَنَ ـِ. كَنَزَ ـِ. أَضْمَرَ. טָמַן בְּחֻבּוֹ إِشْتَمَلَ عَلَى. إِحْتَوَى ע' חֹב. טָמַן יָדוֹ בְּצַלַּחַת وَقَفَ مَكْتُوفَ اليَدَيْنِ. لَمْ يُبْدِ حَرَاكًا. טָמַן רֹאשׁוֹ בַּחוֹל دَفَنَ رَأْسَهُ فِي الرَّمْلِ (كالنعامة) ومجازًا: خَدَعَ نَفْسَهُ. טָמַן רֶשֶׁת לִפְלוֹנִי نَصَبَ شَرَكًا لِفُلاَنٍ. نَصَبَ لَهُ فَخًّا (مَكِيدَةً). נִטְמַן ١. طُمِرَ. إِنْطَمَرَ. أُخْفِيَ. ٢. مجازًا: دُفِنَ. وُورِيَ التُّرَابَ. פֹּה נִטְמַן (פ"נ) هُنَا دُفِنَ. هُنَا يَرْقُدُ (بداية كتابة منقوشة على شاهد قبر). הִטְמִין أَخْفَى. خَبَأَ. سَتَرَ. طَمَرَ.

(טמע) נִטְמַע פ' إِنْدَمَجَ. إِمْتَزَجَ. أُسْتُوعِبَ فِي. ذَابَ ـُ فِي. הִטְמִיעַ ١. دَمَجَ ـُ. مَزَجَ ـُ. أَذَابَ. إِحْتَوَى. ٢. إِسْتَوْعَبَ. إِمْتَصَّ. הֻטְמַע دُمِجَ. مُزِجَ. خُلِطَ. إِخْتَلَطَ. أُسْتُوعِبَ. تَمَّ امْتِصَاصُهُ.

טֶמְפּוֹ .It ז' إِيقَاعٌ. سُرْعَةُ الإِيقَاعِ. مُعَدَّلُ السَّيْرِ ע' מִפְעָם. בְּטֶמְפּוֹ في الموسيقى: بِإِيقَاعٍ سَرِيعٍ.

טַמְפּוֹן F ז' (־נִים) حِفَاظُ الحَيْضِ. تَامْبُون (حشية صغيرة من القطن تولجها المرأة في مهبلها لامتصاص دم الحيض).

טֶמְפְּלָרִים G ז"ר فُرْسَانُ الهَيْكَلِ. الفُرْسَانُ الهَيْكَلِيُّونَ (جمعية عسكرية رهبانية تأسست في القدس عام ١١١٨).

טֶמְפֶּרָטוּרָה L נ' (־רוֹת) دَرَجَةُ الحَرَارَةِ.

טֶמְפֶּרָמֶנְט L ז' (־טים) ١. مِزَاجٌ ج أَمْزِجَةٌ. طَبْعٌ ج طِبَاعٌ. ٢. مجازًا: حَمَاسٌ.

טָמַר פ' طَمَرَ ـِ. دَفَنَ ـِ. خَبَأَ. أَخْفَى. أَبْطَنَ. נִטְמַר طُمِرَ. وُورِيَ. خُبِئَ. أُبْطِنَ.

טֶמֶרְהִנְדִּי A ז' تَمْرٌ هِنْدِيٌّ (نوع من الاشجار الاستوائية تستخدم ثماره في تحضير مشروب التمرهندي).

טֶנֶא ז' (טְנָאִים) سَلَّةٌ ج سِلاَلٌ. مِقْطَفٌ ج مَقَاطِفُ. زِنْبِيلٌ ج زَنَابِيلُ.

טַנְבּוּר .Ar ז' (־רים) رِقٌّ. دَفٌّ ج دُفُوفٌ. طَارَةٌ ج طَارَاتٌ.

טַנְגּוֹ .Sp ז' تَانْجُو. رَقْصَةٌ صَالُونِيَّةٌ.

טַנְגֶּנְס L ז' (־סים) في المثلثات: ظِلُّ الزَّاوِيَةِ. رَمْزُهُ الهَنْدَسِيُّ tg أَوْ tan وَبِالعَرَبِيَّةِ (ظا) (tangens).

טַנְדּוּ .Ar תה"פ مَثْنَى. إِثْنَانِ اثْنَانِ. زَوْجًا زَوْجًا.

טֶנְדֶּנְצְיָה L נ' (־יוֹת) مَيْلٌ ج مُيُولٌ. وُجْهَةٌ. إِتِّجَاهٌ ج إِتِّجَاهَاتٌ ע' נְטִיָּה.

טֶנְדֶּר En. ז' (־רים) سَيَّارَةُ تِنْدِر. سَيَّارَةٌ تِجَارِيَّةٌ مُغْلَقَةٌ ע' מִסְחָרִית.

טִנּוּף, טינוף ז' تَلْطِيخٌ. تَلْوِيثٌ. تَوْسِيخٌ. تَقْذِيرٌ.

טֶנוֹר It. ז' (־רים) في الموسيقى: جَهْوَرِيٌّ (صوت). الصَّادِحُ (tenor). טֶנוֹר לִירִי في الموسيقى: صَوْتٌ حَنُونٌ. صَوْتٌ رَخِيمٌ (tenero).

טֶנְטָטִיבִי En. ת' (־יים) مُؤَقَّتٌ. تَجْرِيبِيٌّ ע' אֲרָעִי.

טֶנִיס F ז' لُعْبَةُ التِّنِس. كُرَةُ الْمِضْرَب. טֶנִיס שֻׁלְחָן تِنِسُ الطَّاوِلَةِ.

טֶנִיסַאי ז' (־סָאִים) لَاعِبُ التِّنِس.

טִנֵּף, טינף פ' ١. لَوَّثَ. لَطَّخَ. قَذَّرَ. وَسَّخَ. دَنَّسَ. ٢. تَغَوَّطَ. تَبَرَّزَ. נִטְנַף تَلَوَّثَ. إتَّسَخَ. تَلَطَّخَ. تَقَذَّرَ.

טִנֹּפֶת, טינופת נ' ١. قَذَارَةٌ. قَاذُورَةٌ ج قَاذُورَاتٌ. وَسَخٌ ج أَوْسَاخٌ. دَنَسٌ. ٢. بِرَازٌ. غَائِطٌ.

טַנְק En. ז' (־קים) ١. دَبَّابَةٌ ج دَبَّابَاتٌ. ٢. خَزَّانٌ ج خَزَّانَاتٌ. حَوْضُ مَاءٍ. حَوْضُ نَفْطٍ. فِنْطَاسٌ (في السفينة) ج فَنَاطِيسُ. تَنْك ج تَنْكَات. حَاوُون. טַנְק אַמְפִיבִּי دَبَّابَةٌ بَرْمَائِيَّةٌ. טַנְק חִלּוּץ دَبَّابَةُ نَجْدَةٍ. טַנְק פִּקּוּד دَبَّابَةُ قِيَادَةٍ. זַחַל הַטַּנְק جِنْزِيرُ الدَّبَّابَةِ. נוֹשֵׂאת טַנְקִים حَامِلَةُ دَبَّابَاتٍ. הֲגַנָּה נֶגֶד טַנְקִים دِفَاعٌ مُضَادٌّ لِلدَّبَّابَاتِ. מוֹקֵשׁ נֶגֶד טַנְקִים لُغْمُ دَبَّابَاتٍ. لُغْمٌ مُضَادٌّ لِلدَّبَّابَاتِ. מָטוֹל נֶגֶד טַנְקִים قَاذِفٌ مُضَادٌّ لِلدَّبَّابَاتِ.

טַנְקִיסְט ז' (־טים) عَسْكَرِيٌّ مُدَرَّعَاتٍ (دَبَّابَاتٍ) ע' שִׁרְיוֹנַאי.

טַנְקֶר En. ז' نَاقِلَةُ بِتْرُول. سَفِينَةُ نَقْلِ السَّوَائِلِ ע' מְכָלִית.

טַס ז' (־סים) طَبَقٌ ج أَطْبَاقٌ. صِينِيَّةٌ ج صَوَانِيٌّ وَصَوَاوِينُ. עַל טַס שֶׁל כֶּסֶף عَلَى طَبَقٍ مِنْ ذَهَبٍ.

טְסֶה טְסֶה Af. ذُبَابَةُ تْسِي تْسِي ע' זְבוּב.

טֶסְט En. ז' (־טים) ١. إخْتِبَارٌ ج إخْتِبَارَاتٌ. إمْتِحَانٌ ج إمْتِحَانَاتٌ. تَجْرِبَةٌ ج تَجَارِبُ. ٢. סל' فَحْصُ سَلَامَةِ السَّيَّارَةِ لِلْحُصُولِ عَلَى الرُّخْصَةِ.

טֶסְטוֹלוֹגְיָה En. נ' عِلْمُ الاخْتِبَارَاتِ. فَنُّ وَضْعِ الأَسْئِلَةِ لاخْتِبَارِ مَعْرِفَةِ الطُّلَّابِ وَنَحْوِهِمْ.

טֶסְטֶר ז' (־רים) فَاحِصٌ. مُخْتَبِرٌ ע' בּוֹחֵן.

טַסִּית נ' (־יות) طَبَقٌ صَغِيرٌ. صَحْنٌ صَغِيرٌ. صِينِيَّةٌ. טַסִּיּוֹת הַדָּם لُوَيْحَاتُ الدَّمِ الْمُتَوَاجِدَةُ فِي مُخِّ الْعَظْمِ (platelet).

טָעָה פ' ١. غَلِطَ ـ خَطِئَ ـ أَخْطَأَ. زَلَّ ـ ٢. ضَلَّ ـ تَاهَ ـ הִטְעָה غَلَّطَ. غَالَطَ. أَخْطَأَ. أَضَلَّ. ضَلَّلَ. غَشَّ ـ טָעָה וְהִטְעָה ضَلَّ وَأَضَلَّ.

טָעוּן ת' (טְעוּנִים) ١. مُعَبَّأٌ. مُحَمَّلٌ. مَشْحُونٌ. ٢. بِحَاجَةٍ إِلَى. مُفْتَقِرٌ إِلَى. ٣. مَرْهُونٌ بِـ مُسْتَوْجِبٌ لِـ ٤. في الأسلحة النارية: مُعَمَّرٌ (مدفع او مسدس مثلاً). مُلَقَّمٌ. مَحْشُوٌّ (بالرصاص). טָעוּן טִפּוּחַ مُفْتَقِرٌ لِلرِّعَايَةِ. مُسْتَرْعَى ج مُسْتَرْعَوْنَ. بِحَاجَةٍ إِلَى عِنَايَةٍ. הָעִנְיָן טָעוּן בֵּרוּר الأَمْرُ يَفْتَقِرُ إِلَى إِيضَاحٍ. إِنَّهُ بِحَاجَةٍ إِلَى شَرْحٍ.

טִעוּן, טיעון ז' (־נים) حُجَّةٌ ج حُجَجٌ. تَبْرِيرٌ. مُسَوِّغٌ. مُبَرِّرٌ ج مُبَرِّرَاتٌ. עִסְקַת (הֶסְדֵּר) טִעוּן في القضاء: صَفْقَةُ ادِّعَاءٍ (plea bargain).

טָעוּת נ' (־עֻיּוֹת) خَطَأٌ ج أَخْطَاءٌ. غَلَطٌ. غَلْطَةٌ ج أَغْلَاطٌ. زَلَّةٌ ج زَلَّاتٌ. בְּטָעוּת خَطَأً. سَهْوًا. دُونَ قَصْدٍ. قَضَاءً وَقَدَرًا. טָעוּת אוֹפְּטִית خَطَأٌ بَصَرِيٌّ. خِدَاعُ الْبَصَرِ. טָעוּת גַּסָּה خَطَأٌ فَاضِحٌ. غَلْطَةٌ جَسِيمَةٌ. טָעוּת דְּפוּס خَطَأٌ مَطْبَعِيٌّ. غَلْطَةٌ مَطْبَعِيَّةٌ. טָעוּת חַיָּיו غَلْطَةُ حَيَاتِهِ. غَلْطَةٌ مَصِيرِيَّةٌ. טָעוּת סוֹפֵר خَطَأُ (غَلْطَةُ) النَّاسِخِ. מִקַּח טָעוּת ١. صَفْقَةٌ خَاسِرَةٌ. ٢. صَفْقَةٌ نَاجِمَةٌ عَنْ سُوءِ تَفَاهُمٍ. תִּקּוּן טָעוּת إسْتِدْرَاكٌ. تَصْوِيبٌ. تَصْحِيحُ خَطَإٍ. טָעוּת לְעוֹלָם חוֹזֶרֶת مَا عَدَا السَّهْوَ وَالْخَطَأَ.

טָעִים ת' (טְעִימִים) لَذِيذٌ. لَذِيذُ الطَّعْمِ. شَهِيٌّ. سَائِغٌ. عَذْبٌ. حُلْوٌ.

טְעִימָה נ' (־מות) تَذَوُّقٌ. إسْتِذْوَاقٌ. إسْتِطْعَامٌ. مَزْرٌ.

טְעִימוּת נ' عُذُوبَةٌ. حَلَاوَةُ طَعْمٍ. لَذَّةٌ. طِيبٌ. إسْتِسَاغَةٌ.

טְעִינָה נ' ١. شَحْنٌ. تَحْمِيلٌ. تَعْبِئَةٌ. وَسْقٌ. ٢. تَعْمِيرُ سِلَاحٍ. إلْقَامٌ. حَشْوٌ.

טָעַם פ' ١. ذَاقَ طَعْمَ. تَذَوَّقَ. مَزَرَ ـ ٢. شَعَرَ ـ أَحَسَّ. خَبَرَ ـ جَرَّبَ. לֹא טָעַם טַעַם שֶׁל- لَمْ يَذُقْ طَعْمَ (الراحة مثلاً او النوم). נִטְעַם ١. ذِيقَ. تَمَّ تَذَوُّقُهُ. طُعِمَ طَعْمُهُ. ٢. في القواعد: فُخِّمَ. مُدِّدَ (حرف). הִטְעִים ١. أَذَاقَ. أَعْطَاهُ لِيَتَذَوَّقَ. ٢. طَعَّمَ. أَضَافَ طَعْمًا. طَيَّبَ بِالأَفَاوِيهِ. ٣. في القواعد: فَخَّمَ. مَدَّ الْحَرْفَ. شَدَّدَ الْكَلِمَةَ أَوِ الْمَقْطَعَ. ٤. مجازًا: أَكَّدَ عَلَى. شَدَّدَ عَلَى. ٥. أَلْقَى إلْقَاءً فَنِّيًّا.

טַעַם ז' (טְעָמִים) ١. طَعْمٌ ج طُعُومٌ. ذَوْقٌ ج أَذْوَاقٌ. مَذَاقٌ. ٢. مَنْطِقٌ. صَوَابٌ. ٣. مُبَرِّرٌ. دَاعٍ(ي) ج دَوَاعٍ(ي). تَعْلِيلٌ ج تَعْلِيلَاتٌ. سَبَبٌ ج أَسْبَابٌ. ٤. في القواعد: تَفْخِيمُ الْكَلِمَةِ. تَمْدِيدٌ. ٥. تَأْكِيدٌ عَلَى. تَشْدِيدٌ عَلَى. בְּטַעַם بِذَوْقٍ سَلِيمٍ. מִטַּעַם بِاسْمِ. مِنْ قِبَلِ. نِيَابَةً عَنْ. بِأَمْرِ. مِنْ لَدُنْ. عَنْ. מָה טַעַם؟ מָה הַטַּעַם؟ מֵאֵיזֶה טַעַם؟ لِأَيِّ سَبَبٍ؟ لِمَاذَا؟ مَا مُبَرِّرُ ذلكَ؟ אֵין טַעַם لَا فَائِدَةَ مِنْهُ. لَا طَائِلَ تَحْتَهُ. בְּלֹא טַעַם ١. بِلَا مُبَرِّرٍ. دُونَ سَبَبٍ. بِلَا مُسَوِّغٍ. ٢. بِلَا ذَوْقٍ. تَافِهٌ. טַעַם גַּן עֵדֶן طَعْمُ الْجَنَّةِ. لَذِيذُ الطَّعْمِ. شَهِيٌّ جِدًّا. مَرِيءٌ. טַעַם לִפְגָם غَيْرُ لَائِقٍ. يَنْطَوِي عَلَى عَيْبٍ. تَشُوبُهُ شَائِبَةٌ. טַעַם לְשֶׁבַח مَدْعَاةٌ (دَاعٍ) لِلثَّنَاءِ. نُقْطَةٌ إِيجَابِيَّةٌ. טַעַם מַפְסִיק في التوراة: عَلَامَةُ فَصْلٍ. עִתּוֹנוּת מִטַּעַם صِحَافَةٌ مُوَجَّهَةٌ. الصِّحَافَةُ الَّتِي تَأْتَمِرُ بِأَمْرِ الْحُكُومَةِ. אִישׁ טַעַם, בַּעַל טַעַם ذُو ذَوْقٍ سَلِيمٍ. سَلِيمُ الذَّوْقِ. אֲנִין טַעַם رَفِيعُ الذَّوْقِ ע' אָנִין. דְּבָרִים שֶׁל טַעַם كَلَامٌ

وَجِيهٌ (مَنْطِقِيٌّ). كَلَامٌ مَعْقُولٌ. חוּשׁ הַטַּעַם حَاسَّةُ الذَّوْقِ (احدى الحواس الخمس). חֲסַר טַעַם ١. عَدِيمُ الذَّوْقِ. غَيْرُ مَنْطِقِيٍّ. ٢. لَا طَعْمَ لَهُ. تَافِهٌ. مَلِيخٌ. חֹסֶר טַעַם قِلَّةُ ذَوْقٍ. خُشُونَةٌ. فَظَاظَةٌ. טוּב טַעַם سَلَامَةُ ذَوْقٍ. صَوَابٌ. مَنْطِقٌ. טַעֲמֵי הַמִּקְרָא عَلَامَاتُ تَجْوِيدِ التَّوْرَاةِ. טַעְמוֹ וְנִמּוּקוֹ עִמּוֹ لَهُ مُبَرِّرَاتُهُ ومجازًا: لَعَلَّ لَهُ عُذْرًا وَأَنْتَ تَلُومُ. אֵין בּוֹ טַעַם וְאֵין בּוֹ רֵיחַ لَا طَعْمَ لَهُ وَلَا ذَوْقَ. عَدِيمُ الْمَنْطِقِ. بَعِيدٌ عَنِ الصَّوَابِ. עַל טַעַם וָרֵיחַ אֵין לְהִתְוַכֵּחַ مجازًا: لِلنَّاسِ فِيمَا يَعْشَقُونَ مَذَاهِبُ. מִי שֶׁאָכַל אֶת הַתַּבְשִׁיל הוּא יוֹדֵעַ טַעְמוֹ مجازًا: أَعْلَمُ بِهَا مَنْ غَصَّ بِهَا.

טַעֲמָן ז׳ (־נִים) ١. طَاعِمٌ. مَازِرٌ. مَنْ يُحَدِّدُ الطَّعْمَ وَجَوْدَةَ الشَّرَابِ. ٢. ذُو ذَوْقٍ سَلِيمٍ.

טָעַן פ׳ ١. حَمَّلَ. شَحَنَ ــ وَسَقَ (يَسِقُ). ٢. حَمَلَ ــ رَفَعَ حِمْلًا. إِحْتَمَلَ. ٣. عَبَّأَ. عَمَّرَ (المسدس). أَلْقَمَ. حَشَا ــُ. ٤. إِسْتَوْجَبَ. إِقْتَضَى. إِفْتَقَرَ إِلَى. إِحْتَاجَ إِلَى. ٥. طَالَبَ. إِدَّعَى. ٦. رَافَعَ. حَاجَّ. ٧. شَكَا ــُ. ٨. زَعَمَ ــُ. إِدَّعَى بِــ. טוֹעֵן לַכֶּתֶר الْمُطَالِبُ بِالْعَرْشِ. الْمُدَّعِي بِالْعَرْشِ. נִטְעַן ١. شُحِنَ. حُمِّلَ. ٢. عُبِّئَ. عُمِّرَ. أُلْقِمَ. הַטְעִין حَمَّلَ. شَحَنَ. أَوْسَقَ. عَبَّأَ. عَمَّرَ. טְעָנוֹ חִטִּין וְהוֹדָה לוֹ בִּשְׂעוֹרִין مجازًا: لَا يَرُدُّ عَلَى السُّؤَالِ الَّذِي سُئِلَ. إِنَّهُ يُغَالِطُ فِي مَا لَا يَخْفَى. أُرِيهَا السُّهَى وَتُرِينِي الْقَمَرَ. נִטְעָן طُولِبَ. قُوضِيَ. قُدِّمَتْ ضِدَّهُ دَعْوَى.

טַעֲנָה נ׳ (טְעָנוֹת) ١. دَعْوَى ج دَعَاوَى وَدَعَاوٍ(ي). شَكْوَى ج شَكَاوَى وَشَكَاوٍ(ي). ٢. حُجَّةٌ ج حُجَجٌ. دَعْوَةٌ ج دَعَوَاتٌ. إِدِّعَاءٌ. زَعْمٌ. בִּטְעָנָה بِحُجَّةٍ. بِدَاعِي (كذا). טְעָנוֹת וּמַעֲנוֹת أَخْذٌ وَرَدٌّ. مُجَادَلَاتٌ لَا طَائِلَ تَحْتَهَا (عَقِيمَةٌ). בְּלִי טְעָנוֹת וּמַעֲנוֹת بِلَا مَزِيدٍ مِنَ الْجَدَلِ. كَفَى! שֶׁלֹּא מִמִּין הַטַּעֲנָה لَا صِلَةَ لَهُ بِالْقَضِيَّةِ. خَارِجٌ عَنِ الْمَوْضُوعِ. נִסְתַּתְּמוּ כָּל טַעֲנוֹתָיו لَمْ تَبْقَ لَهُ أَيُّ حُجَّةٍ. أُفْحِمَ. أُلْقِمَ الْحَجَرَ.

טַף ז׳ أَطْفَالٌ (مفرد: طِفْلٌ). שׁוֹמֵר טַף جَلِيسُ الطِّفْلِ. حَارِسُ الطِّفْلِ ע׳ שְׁמַרְטַף.

טִפָּה, טיפה נ׳ (־פּוֹת, ־פִּין) قَطْرَةٌ ج قَطَرَاتٌ وَقَطْرٌ. نُقْطَةٌ ج نُقَطٌ وَنِقَاطٌ. טִפָּה מָרָה ١. قَطْرَةٌ مُرَّةٌ. شَيْءٌ مُرٌّ. ٢. كِنَايَةٌ عَنِ الْخَمْرَةِ. טִפַּת חָלָב مَحَطَّةُ رِعَايَةِ الْأُمِّ وَالطِّفْلِ. כְּטִפָּה בַּיָּם (מִן הַיָּם) قَطْرَةٌ فِي بَحْرٍ. غَيْضٌ مِنْ فَيْضٍ. قَلِيلٌ جِدًّا. טִיפ־טִפָּה قَطْرَةٌ مِنْ. قَلِيلٌ مِنْ. شَيْءٌ مِنْ. עַד טִפַּת דָּמוֹ הָאַחֲרוֹנָה حَتَّى آخِرِ قَطْرَةٍ مِنْ دَمِهِ. حَتَّى الرَّمَقِ الْأَخِيرِ. כִּשְׁתֵּי טִפּוֹת מַיִם كَقَطْرَتَيْ مَاءٍ. شَبِيهَانِ. صِنْوَانِ. טִפִּין־טִפִּין قَطْرَةً قَطْرَةً. شَيْئًا فَشَيْئًا. אַבְנֵי טִפִּין الصَّوَاعِدُ وَالْهَوَابِطُ ע׳ אֶבֶן. כִּמְהַלַּךְ בֵּין הַטִּפִּין كَمَنْ يَسِيرُ بَيْنَ قَطَرَاتِ الْمَاءِ. يَسِيرُ بِحَذَرٍ شَدِيدٍ.

טִפּוּחַ, טיפוח ז׳ (־חִים) رِعَايَةٌ. عِنَايَةٌ. تَرْبِيَةٌ. تَنْمِيَةٌ. حِضَانَةٌ. בֶּן טִפּוּחָיו رَبِيبُهُ. مَشْمُولٌ بِرِعَايَتِهِ. مُفَضَّلٌ.

טִפּוּל, טיפול ז׳ (־לִים) ١. إِعْتِنَاءٌ. رِعَايَةٌ. عِنَايَةٌ. إِهْتِمَامٌ بِــ. ٢. مُعَالَجَةٌ. عِلَاجٌ. تَعَهُّدٌ. تَمْرِيضٌ. مُدَاوَاةٌ. טִפּוּל מוֹנֵעַ طِبٌّ وِقَائِيٌّ. טִפּוּל נִמְרָץ عِنَايَةٌ مُكَثَّفَةٌ. טִפּוּל רְפוּאִי عِلَاجٌ طِبِّيٌّ. عِنَايَةٌ طِبِّيَّةٌ. تَمْرِيضٌ. טִפּוּל שֹׁרֶשׁ ١. في الطب: مُعَالَجَةُ الشُّرْشِ. مُعَالَجَةُ جِذْرِ السِّنِّ. ٢. مجازًا: مُعَالَجَةٌ جِذْرِيَّةٌ. حَلٌّ مِنَ الْأَسَاسِ.

טִפּוּלָה נ׳ (־לוֹת) في القواعد: مَزِيدٌ ج مَزِيدَاتٌ.

טִפּוּלִי ת׳ (־יִּים) عِلَاجِيٌّ.

טִפּוּס, טיפוס ז׳ (־סִים) تَسَلُّقٌ. صُعُودٌ. إِرْتِقَاءٌ.

טִפּוּסִי ע׳ טִיפּוּסִי.

טָפוּף ת׳ (טְפוּפִים) ١. مَلِيءٌ. مُتْرَعٌ. ٢. مُكْتَظٌّ. مُزْدَحِمٌ.

טֶפַח ז׳ (טְפָחִים) ١. فِتْرٌ ج أَفْتَارٌ (مقياس قديم بعرض كف اليد يبلغ ٩,٢ سم). ٢. شِبْرٌ ج أَشْبَارٌ. ٣. ضَئِيلٌ. نَزْرٌ يَسِيرٌ. טֶפַח עַל טֶפַח شِبْرٌ فِي شِبْرٍ. مَكَانٌ ضَيِّقٌ. מְגַלֶּה טֶפַח וּמְכַסֶּה טְפָחַיִם ע׳ גִּלָּה.

טֹפַח, טופח ז׳ في النبات: بِيقِيَّةٌ. حَمَامُ الْبُرْجِ. جُلْبَانٌ.

טָפַח פ׳ ١. ضَرَبَ ــ خَبَطَ ــ صَفَعَ ــ لَطَشَ ــُ. ٢. تَبَلَّلَ. نَدِيَ ــ. ٣. إِنْتَفَخَ. وَرِمَ (يَرِمُ). טָפַח לוֹ עַל כְּתֵפוֹ رَبَّتَ عَلَى كَتِفِهِ (استحسانًا). טִפַּח تَعَهَّدَ. رَعَى ــ نَشَّأَ. رَبَّى. إِعْتَنَى بِــ. إِهْتَمَّ بِــ. טֻפַּח رُبِّيَ. تَرَبَّى. نَمَا ــُ. تَرَعْرَعَ.

טְפָחָה נ׳ (טְפָחוֹת) نَجِيرَةٌ ج نَجَائِرُ. سَقِيفَةٌ ج سَقَائِفُ. دِنْجِلٌ ج دَنَاجِلُ (خشبة كبيرة). بُرْطُومٌ ס׳ ج بَرَاطِيمُ. מִמַּסָּד עַד הַטְּפָחוֹת مِنْ أَسَاسِ الْبِنَاءِ وَحَتَّى أَعْلَى سَقْفِهِ ومجازًا: مِنَ الْقَاعِدَةِ حَتَّى الْقِمَّةِ.

טַפֵּט G ז׳ (־טִים) ١. سَجَّادَةٌ ج سَجَّادٌ وَسَجَاجِيدُ. بِسَاطٌ ج بُسُطٌ. ٢. وَرَقٌ لِتَزْيِينِ الْجُدْرَانِ.

טִפְטוּף ז׳ (־פִים) ١. تَقَطُّرٌ. تَنْقِيطٌ. ٢. نَثٌّ. نَثِيثٌ. رَذَاذٌ. הַשְׁקָיָה בְּטִפְטוּף الرَّيُّ بِالتَّنْقِيطِ.

טִפְטֵף פ׳ ١. قَطَرَ ــُ تَقَطَّرَ. نَقَطَ. نَثَّ ــِ سَالَ قَطْرَةً قَطْرَةً. ٢. قَطَّرَ. أَسَالَ الْمَاءَ قَطْرَةً قَطْرَةً.

טַפְטֶפֶת נ׳ (־טְפוֹת) قَطَّارَةٌ. نَقَّاطَةٌ.

טְפִי ז׳ مِزْيَنَةٌ (إناء ذو بلبل طويل تُزَيَّتُ به الآلات).

טִפִּי, טיפי ת׳ (־יִּים) شَبِيهٌ بِالْقَطْرَةِ. אֶבֶן טִפִּית حُلَيْمَاتٌ (عُلْيَا أَوْ سُفْلَى). سْتَالَاكْتَايْت أَوْ سْتَالَاكْمَايْت ע׳ אֶבֶן, אַבְנֵי טִפִּין.

טָפִיחַ (טְפִיחִים) ١. ז׳ إِبْرِيقٌ ج أَبَارِيقُ. سَطْلٌ. ٢. ת׳ أَسْوَدُ قَاتِمٌ.

טְפִיחָה נ׳ (־חוֹת) ١. ضَرْبٌ. خَبْطٌ (خفيف). تَرْبِيتٌ (على الكتف مثلًا). ٢.

فِتْرٌ. قِيَاسٌ بِالفِتْرِ.

טַפִּיל ז' (־לִים) طُفَيْلِيٌّ. مُتَطَفِّلٌ. عَالَةٌ. תּוֹרַת הַטַּפִּילִים عِلْمُ الطُّفَيْلِيَّاتِ ע' פָּרָזִיטוֹלוֹגְיָה.

טַפִּילוּת נ' تَطَفُّلٌ. كَوْنُهُ عَالَةً عَلَى الغَيْرِ.

טַפִּילִי ת' (־יִּים) طُفَيْلِيٌّ. كَوْنُهُ عَالَةً.

טְפִיפָה נ' (־פוֹת) ١. تَبَخْتُرٌ. مَيَسَانٌ. خَطَرَانٌ. تَمَايُلٌ فِي المَشْيِ. ٢. مَلْءٌ. إِتْرَاعٌ.

טַפִּיר ז' (־רִים) تَابِير (حيوان ثديي يشبه الخنزير).

טָפַל פ' ١. أَلْصَقَ. أَرْفَقَ. ٢. إِفْتَرَى عَلَى. تَجَنَّى عَلَى. טָפַל אַשְׁמָה עַל־ لَفَّقَ تُهْمَةً ضِدَّ. إِفْتَرَى عَلَى. נִטְפַּל ١. تَطَفَّلَ عَلَى. تَدَخَّلَ فِيمَا لاَ يَعْنِيهِ. ٢. إِنْضَمَّ. رَافَقَ. لاَحَقَ. טִפֵּל ١. إِعْتَنَى بِـ. تَعَهَّدَ. رَعَى ـَ. تَكَفَّلَ بِـ. إِهْتَمَّ بِـ. ٢. أَعَالَ. قَامَ ـُ بِـ. ٣. عَالَجَ. مَرَّضَ. دَاوَى.

טָפֵל ת' (טְפֵלִים) ١. ثَانَوِيٌّ. غَيْرُ أَسَاسِيٍّ. جَانِبِيٌّ. ٢. تَافِهٌ. אֱמוּנוֹת טְפֵלוֹת إِعْتِقَادَاتٌ خُرَافِيَّةٌ. خُرَافَاتٌ. מִשְׁפָּט טָפֵל في القواعد: جُمْلَةٌ فَرْعِيَّةٌ. جُمْلَةٌ غَيْرُ مُفِيدَةٍ.

טְפֵלוּת נ' تَفَاهَةٌ. سُخْفٌ.

טֹפֶס, טוֹפֶס ז' (טְפָסִים) ١. إِسْتِمَارَةٌ ج إِسْتِمَارَاتٌ. نَمُوذَجٌ ج نَمَاذِجُ. ٢. نُسْخَةٌ ج نُسَخٌ. عَدَدٌ (مجلة أو جريدة) ج أَعْدَادٌ. ٣. قَالَبٌ ج قَوَالِبُ. مِثَالٌ. טֹפֶס חָלָק نَمُوذَجٌ عَلَى بَيَاضٍ.

טִפֵּס, טִיפֵּס פ' تَسَلَّقَ. صَعِدَ ـَ عَلَى. طَلَعَ ـَ (الجبل أو الشجرة). رَقِيَ ـَ. إِرْتَقَى. טִפֵּס עַל עֵץ גָּבוֹהַּ طَلَعَ عَلَى شَجَرَةٍ عَالِيَةٍ ومجازًا: بَالَغَ وَسَبَّبَ لِنَفْسِهِ المَتَاعِبَ. צֶמַח מְטַפֵּס نَبَاتٌ مُتَسَلِّقٌ. نَبَاتٌ مُعَرِّشٌ (كالكرمة).

טַפָּס ז' (־סִים) مُتَسَلِّقُ جِبَالٍ ע' אַלְפִּינִיסְט.

טַפְסָן ז' في النبات: مُتَسَلِّقٌ. مُعَرِّشٌ.

טַפְסָן ז' (־נִים) صَانِعُ القَوَالِبِ (في البناء). طُوبَارْجِي.

טַפְסָר ז' (־רִים) ١. كَاتِبٌ حُكُومِيٌّ. مُوَظَّفٌ. ٢. لَقَبُ شَرَفٍ لِوَجِيهٍ. ٣. ضَابِطٌ فِي مَصْلَحَةِ إِطْفَاءِ الحَرَائِقِ.

טַפְסְרוּת נ' زَعَامَةٌ. رِئَاسَةٌ.

טָפַף פ' تَبَخْتَرَ. مَاسَ ـِ. خَطَرَ ـُ (في مشيه). تَخَايَلَ. خَبَّ ـُ (الخيل). טוֹפֵף تَبَخْتَرَ فِي مِشْيَتِهِ. خَطَرَ. تَمَايَلَ خُيَلاَءَ.

טֹפֶר, טוֹפֶר ז' (טְפָרִים) بُرْثُنٌ ج بَرَاثِنُ. مِخْلَبٌ ج مَخَالِبُ (ظفر الحيوانات المفترسة).

טָפַשׁ פ' حَمِقَ ـُ. خَرِقَ ـُ. رَقُعَ ـُ. بَلُدَ ـُ. تَبَلَّدَ. נִטְפַּשׁ ١. صَارَ أَحْمَقَ. تَبَلَّدَ. ٢. تَبَالَهَ. تَحَامَقَ. تَصَرَّفَ تَصَرُّفَ الحَمْقَى. הִטְפִּישׁ بَلَّدَ. جَعَلَهُ أَبْلَهَ أَحْمَقَ. سَفَّهَ.

טִפֵּשׁ, טִיפֵּשׁ תו"ז (־פְּשִׁים) أَحْمَقُ ج حَمْقَى وحُمْقٌ נ' حَمْقَاءُ. أَخْرَقُ ج خُرْقٌ נ' خَرْقَاءُ. بَلِيدٌ ج بُلَدَاءُ. غَبِيٌّ ج أَغْبِيَاءُ. جَاهِلٌ ج جُهَّالٌ وجُهَلاَءُ. טִפֵּשׁ עֶשְׂרֵה סל' مُرَاهِقٌ.

טִפְשׁוֹן, טִיפְּשׁוֹן ת' (־נִים) طَائِشٌ صَغِيرٌ. تحببًا: عِفْرِيت ج عَفَارِيتُ.

טִפְּשׁוּת, טִיפְּשׁוּת נ' حُمْقٌ. حَمَاقَةٌ. خُرْقٌ. سُخْفٌ. رَقَاعَةٌ. بَلاَهَةٌ. بَلاَدَةٌ.

טִפְּשִׁי, טִיפְּשִׁי ת' (־יִּים) مُنْطَوٍ عَلَى الحُمْقِ وَالسَّخَافَةِ.

טַקְט L ז' لَبَاقَةٌ. كِيَاسَةٌ. ذَوْقٌ. حَصَافَةٌ. تَصَرُّفٌ بِأَدَبٍ. חֲסַר טַקְט قَلِيلُ الذَّوْقِ. غَيْرُ لَبِقٍ. عَدِيمُ الكِيَاسَةِ.

טֶקְטוֹנִי G ת' (־יִּים) ١. مِعْمَارِيٌّ. بِنَائِيٌّ. ٢. خَاصٌّ بِقِشْرَةِ الأَرْضِ.

טִקְטוּק ז' (־קִים) تَكْتَكَةٌ. صَوْتٌ مُتَرَدِّدٌ بِرَتَابَةٍ مِثْلَ صَوْتِ السَّاعَةِ أَوْ ضَرْبِ الطَّابِعَةِ: تيك تيك.

טַקְטִי G ת' (־יִּים) ١. تَكْتِيكِيٌّ. تَعْبَوِيٌّ. فَنِّيٌّ. ٢. لَبِقٌ. بِلَبَاقَةٍ. אִמּוּן טַקְטִי تَدْرِيبٌ تَعْبَوِيٌّ. יְחִידָה טַקְטִית في الجيش: وَحْدَةٌ تَكْتِيكِيَّةٌ (تتكون من مختلف الوحدات العسكرية تناط بها مهمة خاصة).

טַקְטִיקָה נ' (־קוֹת) ١. تَكْتِيك. تَكْتِيكِيَّةٌ. فَنُّ قِيَادَةِ مَعْرَكَةٍ ضِدَّ العَدُوِّ. ٢. مجازًا: مُنَاوَرَةٌ. بَرَاعَةٌ (في ايجاد الاحابيل). مُرَاوَغَةٌ ע' תַּכְסִיסָנוּת.

טַקְטִיקִי ת' (־יִּים) تَكْتِيكِيٌّ.

טִקְטֵק פ' تَكْتَكَ. دَقَّ ـُ.

טֶקֶס ז' (טְקָסִים) مَرْسَمٌ ج مَرَاسِمُ ومَرَاسِيمُ. طَقْسٌ ج طُقُوسٌ. הַמְּמֻנֶּה עַל הַטְּקָסִים, רֹאשׁ הַטֶּקֶס رَئِيسُ التَّشْرِيفَاتِ. تَشْرِيفَاتِيٌّ. المَسْؤُولُ عَنِ المَرَاسِمِ.

טֶקְסְט L ז' (־טִים) نَصٌّ ج نُصُوصٌ. مَتْنٌ ج مُتُونٌ (ما عدا الحواشي والرسوم).

טֶקְסְטוּאָלִי ת' (־יִּים) نَصِّيٌّ. مُتَعَلِّقٌ (خَاصٌّ) بِالنَّصِّ.

טֶקְסְטִיל L ז' (־לִים) مَنْسُوجٌ ج مَنْسُوجَاتٌ. نَسِيجٌ ج أَنْسِجَةٌ. قُمَاشٌ ج أَقْمِشَةٌ.

טַקְסִי, טֶקְסִי En. ז' تَاكْسِي. سَيَّارَةُ أُجْرَةٍ ע' מוֹנִית.

טִקְסִי ת' (־יִּים) طَقْسِيٌّ. رَسْمِيٌّ (احتفال مثلاً).

טִקְסִיּוּת נ' إِحْتِفَالِيَّةٌ. مُتَعَلِّقٌ بِالمَرَاسِمِ الرَّسْمِيَّةِ.

טַקְסִימֶטֶר ז' (־טְרִים) عَدَّادُ التَّاكْسِي (لمعرفة عدد الكيلومترات لسفرة واحدة وتحديد قيمتها).

טְרָאוּמָה G נ' (־מוֹת) ١. جُرْحٌ (لم يندمل بعد). أَثَرُ جُرْحٍ. ٢. في علم النفس: صَدْمَةٌ نَفْسِيَّةٌ عَنِيفَةٌ.

טְרָאוּמָתִי ת' (־יִים) نَاجِمٌ عَنْ صَدْمَةٍ نَفْسِيَّةٍ. مُتَأَتٍّ مِنْ تَأْثِيرِ الصَّدْمَةِ.

טְרָגֶדְיָה G נ' (־יוֹת) ١. مَأْسَاةٌ ج مَآسٍ. فَاجِعَةٌ ج فَوَاجِعُ. حَادِثٌ مَأْسَاوِيٌّ. ٢. في الأدب: تْرَاجِيدْيَا. رِوَايَةٌ مُحْزِنَةٌ.

טְרָגִי ת' (־יִים) مَأْسَاوِيٌّ. فَاجِعٌ. مُفْجِعٌ. مُحْزِنٌ. مُؤَثِّرٌ. ٢. تْرَاجِيدِيٌّ. נְסִבּוֹת טְרָגִיּוֹת ظُرُوفٌ مَأْسَاوِيَّةٌ ومجازًا: حَادِثُ انْتِحَارٍ.

טְרָגִיּוּת נ' مَأْسَاوِيَّةٌ. فَجِيعَةٌ ج فَجَائِعُ.

טְרָגִיקָן ז' (־נִים) ١. مُؤَلِّفُ رِوَايَاتٍ تْرَاجِيدِيَّةٍ. ٢. مُمَثِّلُ دَوْرٍ تْرَاجِيدِيٍّ (في مسرحية مثلاً).

טְרָגִיקוֹמֶדְיָה G נ' (־יוֹת) رِوَايَةٌ مُبْكِيَةٌ مُضْحِكَةٌ. ٢. مجازًا: حَادِثٌ مُضْحِكٌ مُبْكٍ. الْمُضْحِكُ الْمُبْكِي.

טָרַד פ' ١. قَطَرَ ـُ سَالَ ـِ. ٢. طَرَدَ ـُ أَبْعَدَ. أَخْرَجَ. ٣. دَفَعَ ـَ صَدَّ ـُ. ٤. ضَايَقَ. أَزْعَجَ. أَتْعَبَ. נִטְרַד ١. طُرِدَ. أُبْعِدَ. ٢. تَعِبَ ـَ. إِنْشَغَلَ. إِهْتَمَّ. נִטְרַד מִשְּׁנָתוֹ قُضَّ مَضْجَعُهُ. لَمْ يَسْتَطِعِ النَّوْمَ. تَسَهَّدَ. הִטְרִיד ١. أَتْعَبَ. أَقْلَقَ. أَشْغَلَ بَالَ. ضَايَقَ. أَزْعَجَ. أَهَمَّ. ٢. بَلْبَلَ. حَيَّرَ. ٣. طَرَدَ. أَبْعَدَ. הֻטְרַד أُتْعِبَ. كُدِّرَ عَيْشُهُ. نُغِّصَتْ رَاحَتُهُ.

טָרָד, טָרָד מְזַמֵּר ז' (טְרָדִים) شُحْرُورٌ ج شَحَارِيرُ. السُّمْنَةُ (طائر، thrush).

טִרְדָּה נ' (טְרָדוֹת) مُتْعَبٌ ج مَتَاعِبُ. شَاغِلٌ ج شَوَاغِلُ. هَمٌّ ج هُمُومٌ. تَكْدِيرُ عَيْشٍ. إِزْعَاجٌ. مُضَايَقَةٌ ج مُضَايَقَاتٌ.

טַרְדּוֹן, טירדון إِسْتِحْوَاذٌ ע' דִּבּוּק.

טְרָדִיצְיָה נ' (־יוֹת) تَقْلِيدٌ ج تَقَالِيدُ. عُرْفٌ ע' מָסֹרֶת.

טַרְדָן תו"ז (־נִים) مُتْعِبٌ. مِلْحَاحٌ. لَجُوجٌ. مُضَايِقٌ. مُزْعِجٌ. ثَقِيلُ الظِّلِّ.

טַרְדָנוּת נ' إِتْعَابٌ. لَجَاجَةٌ. إِزْعَاجٌ. إِلْحَاحٌ. غَلَبَةٌ.

טַרְדָנִי ת' (־יִים) مُضَايِقٌ. مُزْعِجٌ. مُنْطَوٍ عَلَى الإِزْعَاجِ.

טָרָה פ' .Ar قَذَفَ ـِ أَلْقَى. שָׁקַל וְטָרָה دَقَّقَ فِي. أَنْعَمَ (أَمْعَنَ) النَّظَرَ فِي. قَلَّبَ وُجُوهَ الأَمْرِ.

טָרָה .It נ' ١. الفَارِغُ (القائم ناقص الصافي). وَزْنُ الغِلَافِ بِلَا سِلْعَةٍ. ٢. زِنَةُ العَرَبَةِ أَوِ السَّيَّارَةِ بِلَا رُكَّابٍ.

טֵרָה L נ' أَرْضٌ. טֵרָה אִינְקוֹגְנִיטָה أَرْضٌ مَجْهُولَةٌ. مَجَاهِلُ الأَرْضِ. טֵרָה סַנְקְטָה الأَرْضُ (الدِّيَارُ) الْمُقَدَّسَةُ.

טְרוּבָּדוּר F ז' (־רִים) ١. تْرُوبَادُورِي (واحد من الشعراء الذين اشتهروا بتجوالهم في القرون ١١–١٣ م في جنوبي فرنسا وايطاليا حيث كانوا ينشدون الاغاني البطولية والحب). ٢. مجازًا: شَاعِرٌ أَوْ مُطْرِبٌ شَعْبِيٌّ.

טָרוּד ת' (טְרוּדִים) قَلِقٌ. مَشْغُولُ البَالِ. مَهْمُومٌ. مُتْعَبٌ. טָרוּד וּמְטֹרָד غَارِقٌ حَتَّى الذَّقَنِ. مَشْغُولٌ جِدًّا.

טָרוּט ת' (טְרוּטִים) ١. طَرِطٌ. طَارِطُ الحَاجِبَيْنِ. أَعْشَى. أَعْمَشُ ج عُمْشٌ د' عَمْشَاءُ. ٢. طَوِيلٌ وَمُسْتَقِيمٌ.

טְרוּטָה .It נ' (־טוֹת) سَمَكُ الأَطْرُوطِ. السَّلْمُونُ الْمُرَقَّطُ (trout).

טְרוֹיָאנִי G תו"ז مَا يَخُصُّ طَرْوَادَةَ. مِنْ أَبْنَاءِ طَرْوَادَةَ اليُونَانِيَّةِ. סוּס טְרוֹיָאנִי حِصَانُ طَرْوَادَةَ ע' סוּס.

טְרוֹיָה ש"פ طَرْوَادَةُ.

טְרוֹיְקָה R נ' ١. تْرُويْكَا. زَحَّافَةٌ رُوسِيَّةٌ تَجُرُّهَا ثَلَاثَةُ جِيَادٍ. ٢. مجازًا: زَعَامَةٌ ثُلَاثِيَّةٌ.

טְרוֹם מ"י سَابِقَةٌ لِكَلِمَاتٍ بِمَعْنَى: قَبْلَ. قُبَيْلَ. مَا قَبْلَ. سَابِقٌ لِـ. טְרוֹם־הִסְטוֹרִי مَا قَبْلَ التَّارِيخِ. טְרוֹם־צְבָאִי (فَتْرَةٌ) مَا قَبْلَ التَّجْنِيدِ.

טְרוֹמְבּוֹזָה ע' תְּרוֹמְבּוֹזָה.

טְרוֹמְבּוֹן .It ז' (־נִים) تْرُومْبُونٌ (آلة موسيقية نفخية).

טְרוֹמִי ת' (־יִים) مُسْبَقٌ. جَاهِزٌ. בַּיִת טְרוֹמִי بَيْتٌ جَاهِزُ الأَجْزَاءِ يُرَكَّبُ قَبْلَ السَّكَنِ فِيهِ. مَسْكَنٌ جَاهِزٌ.

טְרוּנְיָה G נ' (־יוֹת) تَشَكٍّ (ي). شَكْوَى ج شَكَاوَى وشَكَاوٍ (ي). تَذَمُّرٌ. בָּא בִּטְרוּנְיָה עִמּוֹ (עָלָיו) تَذَمَّرَ مِنْهُ. تَشَكَّى مِنْهُ. تَظَلَّمَ عَلَيْهِ. אֵין לָבוֹא עָלָיו בִּטְרוּנְיוֹת لَا مَأْخَذَ عَلَيْهِ. لَا حَرَجَ عَلَيْهِ.

טָרוּף ת' (טְרוּפִים) ١. مُفْتَرَسٌ. مُقَطَّعُ الأَوْصَالِ. ٢. مُمَزَّقٌ. ٣. مَخْبُوطٌ. مَخْلُوطٌ. טְרוּף שֵׁנָה مُسَهَّدٌ. سَهْرَانُ. مُؤَرَّقٌ. בֵּיצָה טְרוּפָה بَيْضَةٌ مُخَبَّطَةٌ. שָׁעָה טְרוּפָה, יָמִים טְרוּפִים سَاعَةُ مِحْنَةٍ. أَيَّامٌ عَصِيبَةٌ.

טֵרוּף, טירוף ז' ١. مَسٌّ (من الجنون). هَوَسٌ. ٢. خَبْطٌ (بيضة مثلاً). ٣. تَجْوَالٌ. عَدَمُ رَاحَةٍ. טֵרוּף הַדַּעַת ١. فُقْدَانُ الصَّوَابِ. تَشَتُّتُ البَالِ. ٢. إِخْتِلَالُ العَقْلِ. جُنُونٌ. טֵרוּף מַעֲרָכוֹת فَوْضَى فِي سَيْرِ الأُمُورِ. فَوْضَى تَامَّةٌ. טֵרוּף הַשָּׁעָה مِحْنَةٌ. وَقْتٌ عَصِيبٌ. מַעֲשֵׂה טֵרוּף عَمَلٌ جُنُونِيٌّ (طَائِشٌ).

טְרוֹפִּי G ת' (־יִים) إِسْتِوَائِيٌّ. مَدَارِيٌّ. مَا يُحِيطُ بِخَطِّ الاسْتِوَاءِ. אֵזוֹר טְרוֹפִּי الْمِنْطَقَةُ الاسْتِوَائِيَّةُ. الْمِنْطَقَةُ الحَارَّةُ. סוּבּ־טְרוֹפִּי شِبْهُ مَدَارِيٍّ. شِبْهُ اسْتِوَائِيٍّ.

טְרוֹפִּיזְם G ז' إِنْتِحَائِيَّةٌ. نَزْعَةٌ فِي بَعْضِ النَّبَاتَاتِ لِلتَّحَرُّكِ إِلَى جِهَةٍ مُعَيَّنَةٍ (مثل: عباد الشمس حيث يتجه نحو الشمس).

טֵרוֹר L ז' إِرْهَابٌ. عُنْفٌ.

טֵרוֹרִיזְם ז' إِرْهَابٌ. إِرْهَابِيَّةٌ. حُكْمٌ إِرْهَابِيٌّ.

טֵרוֹרִיסְט ז' (־טִים) إِرْهَابِيٌّ. عَنِيفٌ (من يعتمد على العنف في الوصول الى هدفه).

טָרוּשׁ ת׳ (טְרוּשִׁים) وَعِرٌ. صَخْرِيٌّ (ارض). وَعْثٌ. شَاقٌّ.

טָרַז פ׳ ١. دَقَّ ـ إسفينًا. ٢. حَدَّدَ. دَبَّبَ بِشَكْلِ وَتَدٍ.

טַרְזָן ١. ز׳ طَرْزَان. ٢. ת׳ مُتَأَنِّقٌ. مُتَبَرِّجٌ. مُتَغَنْدِرٌ.

טַרְזָנוּת נ׳ تَأَنُّقٌ. تَبَرُّجٌ.

טָרַח פ׳ جَهَدَ ـ عَمِلَ ـ عَلَى. سَعَى ـ جَدَّ ـ فِي. كَدَّ ـ تَعِبَ ـ كَدَحَ ـ تَكَلَّفَ. تَجَشَّمَ. מִי שֶׁטָּרַח בְּעֶרֶב שַׁבָּת יֹאכַל בְּשַׁבָּת مَنْ تَكَلَّفَ (وَتَعِبَ) عَشِيَّةَ السَّبْتِ يَأْكُلُ يَوْمَ السَّبْتِ ومجازًا: مَنْ سَعَى رَعَى. הִטְרִיחַ ١. أَتْعَبَ. أَجْهَدَ. كَلَّفَ. جَشَّمَ. ٢. ضَايَقَ. أَزْعَجَ. أَلَحَّ فِي. הִטְרִיחַ אֶת עַצְמוֹ كَلَّفَ نَفْسَهُ. تَجَشَّمَ مَشَقَّةً.

טֹרַח, טורח ז׳ عِبْءٌ ج أَعْبَاءٌ. كَدٌّ. تَعَبٌ ج أَتْعَابٌ. غَلَبَةٌ. كُلْفَةٌ. הָיָה עָלָיו לְטֹרַח كَانَ عِبْئًا عَلَى كَاهِلِهِ. أَثْقَلَ عَلَيْهِ.

טִרְחָה נ׳ (טְרָחוֹת) تَعَبٌ. تَكَلُّفٌ. عِبْءٌ. تَجَشُّمٌ. שְׂכַר טִרְחָה أَتْعَابٌ. بَدَلُ أَتْعَابٍ.

טַרְחָן תו״ז (־נִים) مُزْعِجٌ. مُتْعِبٌ. مُضَايِقٌ. لَجُوجٌ. غَلَبَاوِيٌّ.

טַרְטוּר ז׳ (־רִים) ١. أَزِيزٌ. جَلَبَةٌ. ضَوْضَاءُ. صَخَبٌ. ٢. ש״ע إِزْعَاجٌ. تَعْذِيبٌ. ٣. في الجيش: تَمَارِينُ تَأْدِيبِيَّةٌ مُزْعِجَةٌ.

טִרְטֵף פ׳ سَالَ ـ تَدَفَّقَ. سَرَى ـ

טִרְטֵר פ׳ ١. أَزَّ ـ صَخِبَ ـ أَحْدَثَ ضَوْضَاءَ. طَقْطَقَ. ٢. ש״ע أَزْعَجَ بِعَمَلٍ شَاقٍّ لَا طَائِلَ تَحْتَهُ. أَدَّبَ. عَذَّبَ.

טַרְטְרָנִי ת׳ (־יִּים) ١. ضَوْضَائِيٌّ. عَاجٌّ. صَاخِبٌ. صَخَّابٌ. ٢. مُنْطَوٍ عَلَى إِزْعَاجٍ بِعَمَلٍ شَاقٍّ.

טָרִי ת׳ (טְרִיִּים) طَرِيٌّ. طَازَجٌ. غَضٌّ. طَازَةٌ. מַכָּה טְרִיָּה جُرْحٌ مَفْتُوحٌ (لم يندمل بعد).

טְרִיאוּמְוִירָט, טריאומווירט L ז׳ ١. حُكْمُ القَنَاصِلِ الثَّلَاثَةِ (في روما). ٢. ثَالُوثٌ. ثُلَاثِيٌّ (ثلاثة اشخاص يتّحدون للقيام بمهمة سياسية معينة).

טְרִיבּוּן L ז׳ (־נִים) ١. حَاكِمٌ مُنْتَخَبٌ (في روما لحكم الشعب بالعدل) ج حُكَّامٌ. ٢. زَعِيمٌ شَعْبِيٌّ ج زُعَمَاءُ.

טְרִיבּוּנָה L נ׳ (־נוֹת) مِنْبَرٌ ج مَنَابِرُ. مِنَصَّةٌ ج مَنَاصٌّ. مَسْرَحٌ ج مَسَارِحُ ע׳ בָּמָה.

טְרִיבּוּנָל ז׳ هَيْئَةٌ قَضَائِيَّةٌ. عَدْلٌ. حُكْمٌ بِالعَدْلِ.

טְרִיגוֹן G ז׳ (־נִים) ١. مُثَلَّثٌ ج مُثَلَّثَاتٌ ע׳ מְשֻׁלָּשׁ. ٢. مِنْصَبٌ ثُلَاثِيُّ القَوَائِمِ. أُثْفِيَّةٌ ע׳ חֲצוּבָה.

טְרִיגוֹנוֹמֶטְרִיָּה L נ׳ في الرياضيات: عِلْمُ المُثَلَّثَاتِ.

טְרִיגֶר En. ז׳ (־רִים) زِنَادُ السِّلَاحِ النَّارِيِّ ومجازًا: إِثَارَةٌ لِلْقِيَامِ بِعَمَلٍ مَا.

טְרִיּוֹ It. ז׳ ثَالُوثٌ. ثَلَاثَةٌ. قِطْعَةٌ مُوسِيقِيَّةٌ لِثَلَاثِ آلَاتٍ.

טְרִיוְיָאלִי, טריוויאלי En. ת׳ (־יִּים) مُبْتَذَلٌ. رَتِيبٌ. مَطْرُوقٌ (موضوع) ע׳ נָדוֹשׁ.

טְרִיּוּת נ׳ طَرَاوَةٌ. نَضَارَةٌ. إِخْضِلَالٌ.

טְרִיז Ar. ז׳ (־זִים) إِسْفِينٌ ج أَسَافِينُ. وَتَدٌ ج أَوْتَادٌ. תָּקַע טְרִיז בֵּין دَقَّ إِسْفِينًا بَيْنَ. أَوْقَعَ بَيْنَ. دَسَّ (فرّق) بَيْنَ.

טְרִיטוֹן G ז׳ (־נִים) ١. تْرِيتُون. سَمَنْدَلُ المَاءِ (جنس حيوان من رتبة الضفادع المذنّبة). ٢. في الموسيقى: فَاصِلٌ مُوسِيقِيٌّ ذُو ثَلَاثَةِ أَنْغَامٍ.

טֶרִיטוֹרְיָאלִי L ת׳ (־יִּים) إِقْلِيمِيٌّ. مَحَلِّيٌّ (ما يخص اراضي دولة معينة). מַיִם טֶרִיטוֹרְיָאלִיִּים مِيَاهٌ إِقْلِيمِيَّةٌ. צָבָא טֶרִיטוֹרְיָאלִי جَيْشٌ إِقْلِيمِيٌّ. الجَيْشُ المُرَابِطُ. שְׁאִיפוֹת טֶרִיטוֹרְיָאלִיּוֹת مَطَامِعُ إِقْلِيمِيَّةٌ.

טֶרִיטוֹרְיָה נ׳ (־יוֹת) أَرْضٌ ج أَرَاضٍ(ي). إِقْلِيمٌ ج أَقَالِيمُ.

טְרִילוֹגְיָה G נ׳ (־יוֹת) ثُلَاثِيَّةٌ (ثلاث قصص او مؤلّفات لكاتب واحد ترتبط بفكرة مركزية واحدة).

טְרִילְיוֹן L ז׳ (־נִים) ١. أَلْفُ البِلْيُون. مِلْيُونُ المِلْيُون (في فرنسا وامريكا). ٢. مِلْيُونُ البِلْيُون. مِلْيُونٌ مَضْرُوبٌ فِي أَلْفِ مِلْيُون (في إنكلترا والمانيا).

טְרִילִין ז׳ نَسِيجٌ أَوْ قُمَاشٌ غَيْرُ قَابِلٍ لِلتَّجَعُّدِ.

טְרֵיְלֶר, טריילר En. ז׳ (־רִים) مَجْرُورٌ. قَاطِرَةٌ مَجْرُورَةٌ.

טְרִימֶסְטֶר G ז׳ (־רִים) فَصْلٌ ذُو ثَلَاثَةِ أَشْهُرٍ. رُبْعُ سَنَةٍ.

טְרִינוֹם G ז׳ (־מִים) في الجبر: ثُلَاثِيُّ الحُدُودِ (في معادلة).

טְרִיפּ En. ז׳ (־פִּים) رِحْلَةُ هَلْوَسَةٍ وَانْغِمَاسٍ فِي عَالَمِ الخَيَالِ (للمدمنين على المخدرات).

טְרִיפָה נ׳ ١. إِفْتِرَاسٌ. بَطْشٌ. تَمْزِيقٌ. ٢. خَبْطُ البَيْضِ.

טְרִיק En. ז׳ (־קִים) حِيلَةٌ ج حِيَلٌ. خُدْعَةٌ ج خُدَعٌ. غِشٌّ.

טְרִיקָה נ׳ (־קוֹת) خَبْطٌ. صَكُّ البَابِ. إِغْلَاقٌ بِعُنْفٍ.

טְרִיקוֹ F ז׳ تْرِيكُو. حِيَاكَةٌ مِنْ نَسِيجِ التْرِيكُو.

טְרַכוֹמָה G נ׳ تْرَاخُومَا ע׳ גַּרְעֶנֶת.

טֶרֶם ١. תה״פ لِلسَّاعَةِ. حَتَّى الآنَ. لَمَّا (قبل فعل مضارع مَجْزُوم). لَمْ (اعرف) بَعْدُ. لِسَّهُ. ٢. מ״ח قَبْلَ. قَبْلَ أَنْ. قَبْلَمَا. בְּטֶרֶם قَبْلَ أَنْ. قَبْلَمَا. טֶרֶם שֶׁ־, בְּטֶרֶם שֶׁ־ قَبْلَ. قَبْلَ أَنْ. قَبْلَمَا. בְּטֶרֶם עֵת قَبْلَ أَوَانِهِ. سَابِقٌ لِأَوَانِهِ.

טְרַם En. ז׳ تْرَام ע׳ חַשְׁמַלִּית.

טֶרְמִיט L ז׳ (־טִים) أَرَضَةٌ ج أَرَضٌ ע׳ אַרְצִית.

טֶרְמִינוֹלוֹגִי L ת׳ (־יִּים) إِصْطِلَاحِيٌّ. تَعْبِيرِيٌّ.

טֶרְמִינוֹלוֹגְיָה נ׳ (־יוֹת) مُصْطَلَحَاتٌ. مَجْمُوعَةُ المُصْطَلَحَاتِ (لفرع علمي او فلسفي). مَجْمُوعَةُ التَّعَابِيرِ.

טֶרְמִינָל L ז׳ تِرْمِنَال. مَحَطَّةٌ نِهَائِيَّةٌ ע׳ מָסוֹף.

טֶרְמִינָלִי ת׳ (־יִים) نِهَائِيٌّ. نِهَايَةُ المَحَطَّةِ.

טְרֶמְפּ .En ז׳ (־פִּים) رِكَابَةٌ (السفر مجانًا في سيارة خصوصية).

טְרַמְפּוֹלִינָה .It נ׳ (־נוֹת) في الرياضة: تْرَامْبُولِين. قِطْعَةُ قُمَاشٍ أَوْ مَطَّاطٍ يَقْفِزُ عَلَيْهِ اللاَّعِبُونَ ע׳ קַפֶּצֶת.

טְרֶמְפִּיאָדָה L נ׳ (־דוֹת) مَحَطَّةُ انْتِظَارٍ لِلْجُنُودِ المُسَافِرِينَ مَجَّانًا فِي سَيَّارَاتٍ خُصُوصِيَّةٍ.

טְרֶמְפִּיסְט ז׳ (־טִים) رَكِيبٌ ج رُكُبٌ ورُكَبَاءُ.

טְרַנְזִיט L ז׳ (־טִים) تْرَانْزِيت. مُرُورٌ. عُبُورٌ. מִסְחַר טְרַנְזִיט تِجَارَةُ التْرَانْزِيت. تِجَارَةُ المُرُورِ.

טְרַנְזִיסְטוֹר L ז׳ (־רִים) تْرَانْزِيسْتُور (راديو نقال).

טְרַנְטָה Y נ׳ (־טוֹת) سَيَّارَةٌ قَدِيمَةٌ مُهْتَزَّةٌ.

טְרַנְטֶלָה .It נ׳ رَقْصَةٌ إِيطَالِيَّةٌ شَعْبِيَّةٌ سَرِيعَةُ الإِيقَاعِ.

טְרֵנִינְג .En ז׳ (־גִים) تْرِينِينْغ (لباس الرياضة) ע׳ אִימוּנִית.

טְרַנְסְפּוֹרְט L ז׳ (־טִים) ١. نَقْلٌ. نَقْلِيَّاتٌ. مُوَاصَلاَتٌ. ٢. شَحْنَةٌ ج شَحَنَاتٌ. إِرْسَالِيَّةٌ ج إِرْسَالِيَّاتٌ.

טְרַנְסְפוֹרְמָטוֹר L ז׳ مُحَوِّلٌ كَهْرَبَائِيٌّ ע׳ שַׁנַּאי.

טְרַנְסְפוֹרְמַצְיָה נ׳ تَحْوِيلٌ. نَقْلٌ.

טְרַנְסְפֶר L ז׳ تَحْوِيلُ حِسَابٍ. ٢. تَسْدِيدٌ. ٣. تَهْجِيرٌ. تَرْحِيلٌ.

טְרַנְסְצֶנְדֶּנְטִי L ת׳ (־יִים) غَيْبِيٌّ. خَارِقٌ. مُتَسَامٍ(ي).

טְרַנְסְצֶנְדֶּנְטִיּוּת נ׳ المُغَيَّبَاتُ. غَيْبِيَّةٌ. قُوًى خَارِقَةٌ. تَسَامٍ(ي).

טְרַנְסְצֶנְדֶּנְטָלִי ת׳ (־יִים) غَيْبِيٌّ. خَارِقٌ لِقُوَى المَعْرِفَةِ وَالفَهْمِ وَالوُجُودِ. مُتَسَامٍ(ي). مُتَعَالٍ(ي).

טְרַנְסְקַצְיָה L נ׳ (־יוֹת) صَفْقَةٌ ج صَفَقَاتٌ ע׳ עִסְקָה.

טְרַנְסְקְרִיפְּצְיָה L נ׳ نَقْلٌ حَرْفِيٌّ. نَسْخٌ (نقل اسماء او كلمات من الاصل الى لغة اخرى حسب ما يقابلها من حروف في اللغتين) ע׳ תַּעְתִּיק.

טֶרָסָה .It נ׳ (־סוֹת) ١. دَرَجَةٌ ج دَرَجَاتٌ وَدَرَجٌ. مَدْرَجٌ ج مَدَارِجُ. ٢. مَسْطَبَةٌ زِرَاعِيَّةٌ. جُدْرَانٌ اسْتِنَادِيَّةٌ. سِلْسِلَةٌ حَجَرِيَّةٌ (في منحدرات الجبال لمنع انجراف التربة). حَبْلَةٌ. ٣. شُرْفَةٌ ج شُرَفٌ وشُرُفَاتٌ. بَلْكُون ج بَلْكُونَاتٌ.

טְרֶסְט .En ז׳ (־טִים) اِتِّحَادٌ احْتِكَارِيٌّ (لعدة شركات). إِحْتِكَارٌ. טְרֶסְט הַמּוֹחוֹת هَيْئَةُ الأَدْمِغَةِ (لمشروع معين). طَاقِمُ المُسْتَشَارِينَ.

טְרַסְקָל G ז׳ (־לִים) مِخْلاَةُ البَهَائِمِ. سَلَّةٌ.

טָרַף פ׳ ١. إِفْتَرَسَ. نَهَشَ ـَ. بَطَشَ ـُـِ بِـ. مَزَّقَ. ٢. قَذَفَ ـِ (الموجُ السفينةَ فاغرقها). ٣. خَطَفَ ـُ. نَهَبَ ـُ. ٤. أَقَضَّ مَضْجَعَ. ٥. خَلَطَ ـِ. خَضْخَضَ. טָרַף אֶת נַפְשׁוֹ בְּכַפּוֹ إِنْتَحَرَ. وَضَعَ حَدًّا لِحَيَاتِهِ ע׳ אָבַד, אִבֵּד עַצְמוֹ. נִטְרַף ١. اُفْتُرِسَ. نُهِشَ. دُقَّ عُنُقُهُ. تَمَزَّقَ. غَرِقَ (سفينة). ٢. حُرِّمَ. أُعْلِنَ عَنْهُ أَنَّهُ لَيْسَ حَلاَلاً. נִטְרְפָה דַּעְתּוֹ إِخْتَلَّ عَقْلُهُ. خُولِطَ فِي عَقْلِهِ. أَصَابَهُ مَسٌّ. جُنَّ جُنُونُهُ. נִטְרְפָה סְפִינָה تَحَطَّمَتْ (تَكَسَّرَتْ) السَّفِينَةُ. تَقَاذَفَتْهَا الأَمْوَاجُ. נִטְרְפָה שְׁנָתוֹ قُضَّ مَضْجَعُهُ. أَرِقَ ـَ. سَهِدَ ـَ. הוּא נִטְרַף אַחֲרֵי־ خُلِبَ عَقْلُهُ فِي (حب فتاة). جُنَّ (إِنْجَنَّ) بِـ. הִטְרִיף ١. أَطْعَمَ فَرِيسَةً. نَاوَلَ مَا اصْطَادَ. ٢. حَرَّمَ أَكْلَ حَيَوَانٍ. ٣. أَرْبَكَ. شَوَّشَ. طَيَّرَ العَقْلَ. جَنَّنَ. ٤. أَنْبَتَ الوَرَقَ (شجرة). הֻטְרַף حُرِّمَ. تَحَرَّمَ. لَمْ يَعُدْ حَلاَلاً. قُرِّرَ أَنَّهُ لَيْسَ حَلاَلاً.

טֶרֶף ז׳ ١. فَرِيسَةٌ ج فَرَائِسُ. قَنِيصَةٌ ج قَنَائِصُ. ٢. مجازا: طَعَامٌ. أَكْلٌ. ٣. بَلْبَلَةٌ. إِرْتِبَاكٌ. تَشَوُّشٌ. חַיּוֹת טֶרֶף الحَيَوَانَاتُ المُفْتَرِسَةُ. وُحُوشٌ مُفْتَرِسَةٌ. הָיָה טֶרֶף לְ־ كَانَ فَرِيسَةً بَارِدَةً لِـ. كَانَ لُقْمَةً سَائِغَةً فِي فَمٍ.

טָרָף תו״ז (טְרָפִים) ١. أُنْفُوضَةٌ ج أَنَافِيضُ. مُقْتَطَفٌ. مَقْطُوفٌ. ٢. مُتَنَاثِرٌ. ٣. نَصْلُ الوَرَقَةِ ج أَنْصَالٌ. وَرَقَةُ النَّبَاتِ.

טָרֵף ת׳ (טְרֵפִים) مُحَرَّمٌ. مَحْظُورٌ أَكْلُهُ. غَيْرُ حَلاَلٍ شَرْعًا.

טִרְפֵּד פ׳ ١. نَسَفَ ـِ. فَجَّرَ بِالطُّورْبِيدِ. ٢. مجازا: أَفْسَدَ. أَحْبَطَ. أَفْشَلَ. טִרְפֵּד אֶת הַתָּכְנִית نَسَفَ المَشْرُوعَ. أَحْبَطَ الخُطَّةَ.

טְרֵפָה נ׳ (־פוֹת) ١. فَرِيسَةٌ ج فَرَائِسُ. جُثَّةُ حَيَوَانٍ مَيِّتٍ. ٢. في الشريعة اليهودية: مَيْتَةٌ. جُثَّةُ حَيَوَانٍ لَمْ يُذْبَحْ حَسَبَ الأُصُولِ الدِّينِيَّةِ. لَحْمٌ مُحَرَّمٌ شَرْعًا.

טִרְפּוּד ז׳ (־דִים) ١. نَسْفٌ بِالطُّورْبِيدِ. ٢. نَسْفٌ. إِفْشَالٌ. إِحْبَاطٌ. טִרְפּוּד הַתָּכְנִית نَسْفُ المَشْرُوعِ. إِحْبَاطُهُ.

טְרַפֶּז G ז׳ (־זִים) ١. في الهندسة: شِبْهُ مُنْحَرِفٍ. ٢. في الرياضة: أُرْجُوحَةُ البَهْلَوَانِ. عُقْلَةٌ. ٣. طَرَابِيزَة. مَائِدَةُ طَعَامٍ.

טְרַפַּחַת נ׳ (־פָּחוֹת) السَّلَى ج أَسْلاَءٌ (جلدة يعيش فيها الجنين في رحم امه).

טֶרְפֶּנְטִין G ז׳ تِرْبِنْتِين (زيت شجرة التربنتين اي البُطم) ע׳ אֵלָה.

טַרְפָנִי ת׳ (־יִים) ضَارٍ(ي). فَتَّاكٌ. نَهَّاشٌ. مُفْتَرِسٌ.

טָרַק פ׳ ١. خَبَطَ ـِ بِقُوَّةٍ. أَوْصَدَ بِشِدَّةٍ. أَغْلَقَ بِعُنْفٍ. صَكَّ ـُ. ٢. خَبَطَ. (البيض مثلاً). خَلَطَ ـِ. خَلَّطَ. טָרַק אֶת הַדֶּלֶת صَكَّ البَابَ. أَغْلَقَ البَابَ بِشِدَّةٍ (بِعُنْفٍ). נִטְרַק أُوصِدَ بِشِدَّةٍ. أُغْلِقَ بِعُنْفٍ. إِنْسَدَّ.

טְרֶק .En ז׳ (־קִים) رِحْلَةٌ شَاقَّةٌ (خصوصًا بين الجبال).

טֶרָקוֹטָה It. נ' فَخَّارٌ صَافٍ أَسْمَرُ. مَصْنُوعَاتٌ فَخَّارِيَّةٌ.

טְרַקְטוֹר En. ז' (־רִים) تْرَاكْتُور. جَرَّارٌ. جَرَّارَةٌ ج جَرَّارَاتٌ.

טְרַקְלִין L. ז' (־נִים) بَهْوٌ ج أَبْهَاءٌ. رَدْهَةٌ ج رَدَهَاتٌ. دِيوَانٌ ج دَوَاوِينُ. مَنْظَرَةٌ م'. سَلَامْلِك. لِيوَانٌ. قَاعَةُ التَّشْرِيفَاتِ. صَالُون ج صَالُونَات. הַתְקֵן עַצְמְךָ בַּפְּרוֹזְדוֹר כְּדֵי שֶׁתִּכָּנֵס לַטְּרַקְלִין ע' פְּרוֹזְדוֹר.

טְרַקְלִינִי ת' (־יִּים) صَالُونِيٌّ. مُؤَدَّبٌ. رَقِيقٌ.

טֶרֶשׁ ז' (טְרָשִׁים) صَخْرَةٌ ج صُخُورٌ. אַדְמַת טְרָשִׁים أَرْضٌ وَعِرَةٌ. حَرَّةٌ ج حَرَّاتٌ. حَزْنٌ ج حُزُونٌ. أَرْضٌ صَخْرِيَّةٌ وَعْثَاءُ.

טֶרֶ"שׁ ר"ת טִירוֹן רִאשׁוֹן عَسْكَرِيٌّ أَوَّلٌ. جُنْدِيٌّ أَوَّلٌ.

טְרָשִׁי ת' (־יִּים) وَعِرٌ. وَعْثٌ. صَخْرِيٌّ.

טָרֶשֶׁת נ' في الطب: تَصَلُّبُ الشَّرَايِينِ (sclerosis).

טְשׁוֹלֶנְט Y ע' חַם, חַמִּין.

טִשְׁטוּשׁ ז' (־שִׁים) ١. طَمْسٌ. مَحْوٌ. تَشْوِيهٌ. إِخْفَاءُ مَعَالِمَ. تَسَتُّرٌ عَلَى. إِخْفَاءٌ. ٢. ضَعْفٌ (ضُعْفٌ). وَهْنٌ. ٣. بَلَادَةٌ.

טִשְׁטוּשׁ, טוּשְׁטוּשׁ ת' (־שִׁים) סל' أَهْبَلُ. أَبْلَهُ. بَلِيدٌ.

טִשְׁטֵשׁ פ' طَمَسَ ـِ (أَخْفَى) مَعَالِمَ. مَحَا ـُ دَرَسَ ـُ شَوَّهَ. لَفْلَفَ ومجازًا: تَسَتَّرَ عَلَى. وَارَى. غَطَّى عَلَى. טִשְׁטֵשׁ אֶת עִקְבוֹתָיו طَمَسَ مَعَالِمَهُ. أَخْفَى آثَارَهُ. טֻשְׁטַשׁ ١. طُمِسَ. إِنْطَمَسَ. شُوِّهَ. أُخْفِيَتْ مَعَالِمُهُ. ٢. تَمَّ التَّسَتُّرُ عَلَيْهِ. ٣. طُيِّنَ. جُرِفَ بِالوَحْلِ. لُطِّخَ. ٤. بُلِّدَ. تَبَلَّدَ. נִטְשְׁטֵשׁ إِنْطَمَسَ. إِمَّحَى. إِنْدَرَسَ. إِخْتَفَتْ مَعَالِمُهُ.

י ي ١. الحَرْفُ العَاشِرُ مِنْ حُرُوفِ الأَبْجَدِيَّةِ العِبْرِيَّةِ وَاسْمُهُ יוֹד وَيُقَابِلُهُ حَرْفُ اليَاءِ بِالعَرَبِيَّةِ. ٢. أَحَدُ حُرُوفِ المَدِّ العِبْرِيَّةِ مِنْ مَجْمُوعَةِ אהו"י لِلْكَسْرَةِ مِثْل: אִישׁ ע' אֵם, אִמּוֹת הַקְּרִיאָה. ٣. في حساب الجمل: عَشَرَةٌ ج عَشَرَاتٌ، عَشْرٌ (١٠). العَاشِرُ. العَاشِرَةُ. י' יָמִים عَشَرَةُ أَيَّامٍ. י' פְּעָמִים عَشْرُ مَرَّاتٍ. כִּתָּה י' الصَفُّ العَاشِرُ.

יָא A מ"ק يَا! أَيُّهَا! يَا أَيُّهَا!

יָאַב פ' رَامَ ـُ. إِبْتَغَى. شَاءَ ـَ.

יָאֶה ת' (־אִים) لَائِقٌ. مُنَاسِبٌ. حَسَنٌ. مُلَائِمٌ. خَلِيقٌ بِـ. כַּיָּאֶה كَمَا يَجِبُ. كَمَا يَنْبَغِي. عَلَى مَا يَرَامُ.

יְאוֹר ז' (־רִים) كِنَايَةٌ عَنْ نَهْرِ النِّيلِ فِي التَّوْرَاةِ وَلِشَبَكَةِ التُّرَعِ المُتَفَرِّعَةِ عَنْهُ.

יֵאוּשׁ, ייאוש ז' يَأْسٌ. قُنُوطٌ. قَطْعُ الرَّجَاءِ. فُقْدَانُ الأَمَلِ. אַל יֵאוּשׁ! لَا تَيْأَسْ! لَا تَفْقِدِ الأَمَلَ! صَبْرًا!

יָאוֹת ת' (יְאוֹתִים) لَائِقٌ. مُلَائِمٌ. حَسَنٌ. خَلِيقٌ. כַּיָּאוֹת كَمَا يَجِبُ. عَلَى مَا يُرَامُ. كَمَا يَلْزَمُ. عَلَى أَكْمَلِ وَجْهٍ.

יאט"א En. ר"ת يَاطَا (I.A.T.A. - International Air Transport Association). إِتِّحَادُ النَّقْلِ الجَوِّيِّ (إِيَاتَا).

(יאל) הוֹאִיל פ' ١. وَافَقَ. رَضِيَ ـَ. ٢. تَلَطَّفَ. تَفَضَّلَ. تَكَرَّمَ. הוֹאֵל נָא, הוֹאֵל בְּטוּבְךָ لُطْفًا! هَلَّا تَكَرَّمْتَ بِـ! הוֹאִיל וּ־ بِمَا أَنَّ. حَيْثُ إِنَّ. نَظَرًا لِـ. لَمَّا كَانَ. مَا دَامَ. طَالَمَا.

יָאפִּי En. תו"ז (־פִּים, ־יִּים) شَابٌّ صَغِيرٌ وَنَاجِحٌ مِهْنِيًّا.

יָאק ז' يَاك. قَطَّاس (ثور تبيتي طويل الشعر، yak).

יָארְד En. ז' (־דִים) يَارْدَة (مقياس طول يبلغ ٩١,٤ سم).

(יאשׁ) נוֹאַשׁ פ' يَئِسَ ـَ. قَنَطَ ـُ. فَقَدَ ـِ الرَّجَاءَ. قَطَعَ الأَمَلَ. אָמַר נוֹאָשׁ تَوَلَّاهُ اليَأْسُ. قَطَعَ الأَمَلَ. فَقَدَ الرَّجَاءَ. יֵאֵשׁ أَيْأَسَ. أَقْنَطَ. أَفْقَدَ الأَمَلَ. הִתְיָאֵשׁ, נִתְיָאֵשׁ يَئِسَ. قَنَطَ. فَقَدَ الأَمَلَ. אַל תִּתְיָאֵשׁ מִן הַפֻּרְעָנוּת لَا تَفْقِدِ الرَّجَاءَ فِي سَاعَةِ المِحْنَةِ ومجازًا: إِنَّ مَعَ اليَوْمِ غَدًا يَا مُسْعِدَةُ.

יִבֵּא, ייבא פ' إِسْتَوْرَدَ (سلعة). جَلَبَ ـِ. إِجْتَلَبَ.

יִבֵּב, ייבב פ' ١. أَعْوَلَ. بَكَى ـِ. وَلْوَلَ. إِنْتَحَبَ. ٢. بَكَّى. رَثَى ـِ. أَبَّنَ.

יְבָבָה נ' (־בוֹת) وَلْوَلَةٌ. نُوَاحٌ. عَوِيلٌ. بُكَاءٌ.

יַבְּבָנִי ת' (־יִים) بَاكٍ(ي). مُعْوِلٌ. نَائِحٌ. بَكَّاءٌ.

יִבּוּא, ייבוא ז' إِسْتِيرَادٌ. جَلْبُ سِلَعٍ مِنْ خَارِجِ البِلَادِ. מִכְסַת יִבּוּא (קוֹטָה) في التجارة: حِصَّةُ اسْتِيرَادٍ (كُوتَا).

יְבוּא ז' وَارِدٌ ج وَارِدَاتٌ. مُسْتَوْرَدٌ ج مُسْتَوْرَدَاتٌ. إِسْتِيرَادٌ.

יְבוּאָן ז' (־נִים) مُسْتَوْرِدٌ. مُسْتَجْلِبُ البَضَائِعِ مِنَ الخَارِجِ.

יְבוּל ז' (־לִים) غَلَّةٌ ج غِلَالٌ وغَلَّاتٌ. مَحْصُولٌ ج مَحَاصِيلُ. نَاتِجٌ. نِتَاجٌ. ثَمَرٌ.

יִבּוּם, ייבום ז' (־מִים) زَوَاجُ الرَّجُلِ بِأَرْمَلَةِ أَخِيهِ العَدِيمِ النَّسْلِ ע' יִבֵּם.

יִבּוּשׁ, ייבוש ז' (־שִׁים) تَجْفِيفٌ. تَيْبِيسٌ. تَنْشِيفٌ. יִבּוּשׁ בִּצּוֹת تَجْفِيفُ المُسْتَنْقَعَاتِ. יִבּוּשׁ פֵּרוֹת تَجْفِيفُ الفَوَاكِهِ.

(יבל) הוֹבִיל פ' ١. قَادَ ـُ. إِقْتَادَ. سَيَّرَ. أَوْصَلَ. أَقَلَّ. ٢. نَقَلَ ـُ. جَلَبَ ـِ. ٣. أَدَّى إِلَى. أَسْفَرَ عَنْ. تَرَتَّبَ عَلَى. הוּבַל ١. إِنْقَادَ. أُوصِلَ. إِنْسَاقَ. سِيقَ. ٢. نُقِلَ.

יבלח"א ר"ת יִבָּדֵל לְחַיִּים אֲרֻכִּים مَدَّ اللهُ فِي عُمْرِهِ (تقال عن عزيز لدى ذكر ميت). حَفِظَهُ اللهُ.

יַבְּלִית נ' (־יּוֹת) عِكْرِش. نَجِيلٌ. ثِيلٌ (نبات عشبي ضار).

יַבֶּלֶת נ' (־בָּלוֹת) مِسْمَارٌ (مج) ج مَسَامِيرُ. ثُؤْلُولَةٌ ج ثَآلِيلُ. بُقْبُوقَةٌ. سَنْطَةٌ. מ': דָּרַךְ לוֹ עַל הַיַּבֶּלֶת مجازًا: أَصَابَهُ فِي مَوْطِنِ ضَعْفِهِ.

יָבָם ז' (יְבָמִים) سِلْفٌ ج أَسْلَافٌ. نَسِيبٌ ج أَنْسِبَاءُ. أَخُو الزَّوْجِ.

יִבֵּם, ייבם פ' تَزَوَّجَ بِأَرْمَلَةِ أَخِيهِ العَدِيمِ النَّسْلِ. הִתְיַבְּמָה تَزَوَّجَتْ بِأَخِي زَوْجِهَا المُتَوَفَّى الَّذِي لَمْ يُخَلِّفْ ذُرِّيَّةً.

יְבָמָה נ' (־מוֹת) ١. عَدِيلَةٌ. سِلْفَةٌ. نَسِيبَةٌ ע' גִּיס, גִּיסָה. ٢. زَوْجَةُ الأَخِ. زَوْجَةُ أَخِي الزَّوْجِ. ٣. أَرْمَلَةُ الأَخِ.

(יבר) הוֹבִיר פ' بَوَّرَ. تَرَكَ الأَرْضَ دُونَ أَنْ يَزْرَعَهَا ע' (בור) הֵבִיר.

יַבְרוּחַ A ז' (־חִים) يَبْرُوحٌ. لُفَّاحٌ. تُفَّاحَةُ الجِنِّ ע' דּוּדָא.

יָבֵשׁ פ' جَفَّ ـِ. نَشَفَ ـُ. نَضَبَ ـُ. يَبِسَ ـَ. تَصَوَّحَ. יָבֵשׁ גְּרוֹנוֹ جَفَّ حَلْقُهُ عَطَشًا. بُحَّ صَوْتُهُ. יָבֵשׁ כֹּחוֹ كَلَّتْ (خَارَتْ) قُوَاهُ. יָבְשָׁה יָדוֹ شُلَّتْ يَدُهُ. יִבֵּשׁ جَفَّفَ. يَبَّسَ. أَيْبَسَ. نَشَّفَ. יִבֵּשׁ אֶת מֹחוֹ صَدَّعَ رَأْسَهُ (لكثرة الحاجة). הִתְיַבֵּשׁ جَفَّ. تَجَفَّفَ. نَشِفَ. تَيَبَّسَ. رَقَأَ ـَ (الدمع). הוֹבִישׁ ١. جَفَّفَ. أَيْبَسَ. ٢. أَخْزَى. أَخْجَلَ ע' בּוֹשׁ.

יָבֵשׁ ת' (יְבֵשִׁים) جَافٌّ. نَاشِفٌ. يَابِسٌ. جَاسٍ(ي). نَاضِبٌ. אֲדָמָה יְבֵשָׁה أَرْضٌ قَاحِلَةٌ. אַקְלִים יָבֵשׁ في الجغرافيا: إِقْلِيمٌ جَافٌّ. مِنْطَقَةٌ جَافَّةٌ قَلِيلَةُ الرُّطُوبَةِ. יַיִן יָבֵשׁ نَبِيذٌ غَيْرُ مُحَلًّى. خَمْرَةٌ بِلَا سُكَّرٍ. מִדַּת הַיָּבֵשׁ مِكْيَالٌ (وَزْن المواد الجافة) ج مَكَايِيلُ. מֶזֶג אֲוִיר יָבֵשׁ طَقْسٌ جَافٌّ. נִקּוּי יָבֵשׁ تَنْظِيفٌ جَافٌّ. تَنْظِيفٌ عَلَى النَّاشِفِ. تَنْظِيفٌ بِالبُخَارِ. עֻבְדָּה יְבֵשָׁה وَاقِعُ الحَالِ. حَادِثٌ كَمَا حَصَلَ بِلَا زِيَادَةٍ أَوْ نُقْصَانٍ. עֵץ יָבֵשׁ شَجَرَةٌ عَدِيمَةُ الثَّمَرِ ومجازًا: عَقِيمٌ.

عَاقِرٌ. لاَ يُولَدُ لَهُ وَلَدٌ. מִלִּים יְבֵשׁוֹת كَلاَمٌ خَشِنٌ (قَاسٍ). كَلاَمٌ جَافٌّ. עֲצָמוֹת יְבֵשׁוֹת رُفَاتٌ. عِظَامٌ يَابِسَةٌ ومجازًا: مُجْتَمَعٌ عَدِيمُ الحَيَوِيَّةِ. קוֹל יָבֵשׁ صَوْتٌ جَافٌّ (أَجَشُّ). קֶרַח יָבֵשׁ ثَلْجٌ جَافٌّ (ثاني اكسيد الكربون مخثر ولا يتحول الى سائل لدى ذوبانه).

יֹבֶשׁ, יוֹבֶשׁ ז' ١. جَفَافٌ. يُبُوسَةٌ. نُشُوفِيَّةٌ. نُضُوبٌ. ٢. جَدْبٌ. قُحُولَةٌ. إِنْحِبَاسُ المَاءِ (المَطَرِ). ٣. مجازًا: صَلاَبَةٌ. قِلَّةُ حَيَوِيَّةٍ. עוֹנַת הַיֹּבֶשׁ مَوْسِمُ القَيْظِ. مَوْسِمُ الصَّيْفِ.

יַבָּשָׁה נ' (־שׁוֹת) اليَابِسَةُ. بَرٌّ. قَارَّةٌ ج قَارَّاتٌ. בַּיַּבָּשָׁה וּבַיָּם بَرًّا وَبَحْرًا. فِي البَرِّ وَالبَحْرِ.

יַבָּשׁוּת נ' جَفَافٌ. يُبُوسَةٌ. نَضُوبٌ. جَدْبٌ. قُحُولَةٌ.

יַבֶּשֶׁת נ' (־בָּשׁוֹת) ١. قَارَّةٌ ج قَارَّاتٌ. ٢. اليَابِسَةُ. بَرٌّ. תַּת־יַבֶּשֶׁת شِبْهُ قَارَّةٍ (كالهند).

יַבַּשְׁתִּי ת' (־יִים) قَارِّيٌّ. بَرِّيٌّ (مناخ). غَيْرُ مُعْتَدِلٍ.

(יגה) הוֹגָה פ' أَحْزَنَ. أَشْجَى. كَدَّرَ. كَسَرَ الخَاطِرَ.

יָגוּאָר .In ז' (־רִים) يَغْوَر (نمر امريكي مرقط يتواجد في امريكا الجنوبية والوسطى).

יָגוֹן ז' (יְגוֹנִים, יְגוֹנוֹת) شَجَنٌ ج شُجُونٌ وأَشْجَانٌ. كَآبَةٌ. حُزْنٌ ج أَحْزَانٌ. غَمٌّ ج غُمُومٌ. أَسًى. هَمٌّ ج هُمُومٌ. יְגוֹן קוֹדֵר أَسًى بَالِغٌ. حُزْنٌ عَمِيقٌ.

יָגוּעַ ת' (יְגוּעִים), **יָגִיעַ** ת' (יְגִיעִים) مُجْهَدٌ. مَكْدُودٌ. مُتْعَبٌ. مُرْهَقٌ. مُضْنًى. خَائِرُ (مَنْهُوكُ) القُوَى.

יָגוֹר ע' יָגֹר.

יְגִיעַ ז', **יְגִיעָה** נ' (־עוֹת) جُهْدٌ ج جُهُودٌ. مَجْهُودٌ. كَدٌّ. عَيَاءٌ. יְגִיעַ כַּפַּיִם كَدُّ اليَمِينِ. كَدٌّ وَكَدْحٌ. جِدٌّ وَاجْتِهَادٌ. יְגִיעַ כַּפַּיִם וְזֵעַת אַפַּיִם كَدُّ اليَمِينِ وَعَرَقُ الجَبِينِ. عَمَلٌ شَاقٌّ.

יָגָה פ' شَجِيَ ـَ. شَجُنَ ـُ. أَسِيَ ـَ. حَزِنَ ـَ. إِغْتَمَّ. إِكْتَأَبَ.

יָגַע פ' كَدَّ ـُ. كَدَحَ ـَ. جَهَدَ ـَ. كَلَّ ـِ. عَيَّ (يَعْيَى). تَعِبَ ـَ. יָגַעְתָּ וּמָצָאתָ جِدَّ تَجِدْ. مَنْ جَدَّ وَجَدَ. مَنْ طَلَبَ شَيْئًا وَجَدَهُ. יִגַּע أَتْعَبَ. أَجْهَدَ. أَعْيَا. أَلْغَبَ. أَنْصَبَ. أَضْنَى. أَرْهَقَ. הִתְיַגֵּעַ تَعِبَ ـَ. إِجْتَهَدَ. كَلَّ. خَارَتْ قُوَاهُ تَعَبًا. הוֹגִיעַ أَتْعَبَ. أَجْهَدَ. أَعْيَا. أَشْقَى. أَنْهَكَ. أَضْنَى.

יָגֵעַ ת' (יְגֵעִים) تَعِبٌ. مُتْعَبٌ. مُرْهَقٌ. مُجْهَدٌ. مَنْهُوكُ القُوَى. הַדְּבָרִים יְגֵעִים الأُمُورُ مُعَقَّدَةٌ. الأُمُورُ لاَ تَسِيرُ سَيْرًا حَسَنًا.

יֶגַע ז' جُهْدٌ. لأْيٌ. كَدْحٌ. تَعَبٌ. نَصَبٌ. كَلاَلَةٌ. إِرْهَاقٌ.

יָגֹר, יָגוֹר פ' وَجِلَ (يَوْجَلُ). فَرِقَ ـَ. رَهِبَ ـَ. خَافَ ـَ. خَشِيَ ـَ. וַאֲשֶׁר יָגֹרְתִּי יָבֹא לִי وَالَّذِي فَزِعْتُ مِنْهُ جَاءَ عَلَيَّ. وَالَّذِي خَشِيتُهُ حَلَّ بِي. اللِّي حَسَبْنَاه لَقِينَاه מ'.

יָד ז' (־דַיִם) ١. يَدٌ ج يَدِيٌّ وأَيْدٍ(ي) وأَيَادٍ(ي). ذِرَاعٌ ج أَذْرُعٌ. ٢. مِقْبَضٌ. مَقْبِضٌ ج مَقَابِضُ. عُرْوَةٌ ج عُرًى. يَدُ الإِنَاءِ. ٣. أَخْمَصُ البُنْدُقِيَّةِ. ٤. عُنُقُ الثَّمَرَةِ. ٥. نُصُبٌ تَذْكَارِيٌّ. مِسَلَّةٌ تَذْكَارِيَّةٌ. ٦. مجازًا: تَخْلِيدٌ. ذِكْرَى. ٧. حِصَّةٌ ج حِصَصٌ. نَصِيبٌ. سَهْمٌ ج أَسْهُمٌ. ٨. رَمْزٌ ج رُمُوزٌ. تَلْمِيحٌ ج تَلْمِيحَاتٌ. יָד וָשֵׁם ١. ذِكْرَى أَبَدِيَّةٌ. تَذْكَارٌ أَبَدِيٌّ (خَالِدٌ). ٢. شُهْرَةٌ. صِيتٌ. ٣. هَيْئَةُ تَخْلِيدِ ذِكْرَى الكَارِثَةِ وَالبُطُولَةِ (التي اقيمت في اسرائيل تخليدًا لذكرى الذين قتلوا ابان الحرب العالمية الثانية). יָד לַבָּנִים هَيْئَةُ تَخْلِيدِ الأَبْنَاءِ (الذين قُتلوا في حروب اسرائيل). יָד אֶל יָד, יָד בְּיָד يَدًا بِيَدٍ. سَوِيَّةً. مَعًا. יַד בַּרְזֶל قَبْضَةٌ مِنْ حَدِيدٍ. قَبْضَةٌ حَدِيدِيَّةٌ. حُكْمٌ اسْتِبْدَادِيٌّ. יָד חָפְשִׁית مجازًا: حُرِّيَّةُ التَّصَرُّفِ. مُطْلَقُ اليَدَيْنِ. יָד נְדִיבָה (רְחָבָה) يَدٌ مَفْتُوحَةٌ. كَرَمٌ. جُودٌ. سَخَاءٌ. مُرُوءَةٌ. יָד לַפֶּה! صَهْ! أُسْكُتْ! بِلاَ كَلاَمٍ! יָד קְמוּצָה يَدٌ مَقْبُوضَةٌ. بُخْلٌ. شِحَّةُ اليَدَيْنِ. יָד קָשָׁה يَدٌ صُلْبَةٌ. قُوَّةٌ. صَلاَبَةٌ. יָד רְחָבָה يَدٌ سَمْحَاءُ. سَمَاحَةٌ. كَرَمٌ. سَخَاءٌ. مُرُوءَةٌ. יַד יְמִינוֹ سَاعِدُهُ الأَيْمَنُ. كَبِيرُ مُسَاعِدِيهِ. יָד רוֹחֶצֶת יָד مجازًا: أَحَدُهُمْ يُعِينُ الآخَرَ. أَحَدُهُمْ يَسْعَى لِلآخَرِ. בְּיַד־ ١. بِيَدِ. عَنْ طَرِيقِ. بِوَاسِطَةِ. بِوَسَاطَةِ. ٢. بِإِذْنِ. بِحَوْزَةِ. כְּיַד־ حَسَبَ. كَمَا. כְּיַד הַמֶּלֶךְ مجازًا: بِيَدٍ مَفْتُوحَةٍ. بِوَفْرَةٍ. بِكَثْرَةٍ. بِسَخَاءٍ. بِكَرَمٍ. לְיַד־ بِجَانِبِ. بِمُحَاذَاةِ. عِنْدَ. إِزَاءَ. لَدُنْ. بِالقُرْبِ مِنْ. מִיָּד فِي الحَالِ. حَالاً. فَوْرًا. إِثْرَ. بَعْدَ. مُبَاشَرَةً! מִיָּד לְיָד ١. مِنْ يَدٍ إِلَى أُخْرَى. مِنْ وَاحِدٍ لآخَرَ. ٢. يَدًا بِيَدٍ. مُبَاشَرَةً. מִיָּד רִאשׁוֹנָה شِرَاءٌ مِنَ المَصْدَرِ. شِرَاءٌ جَدِيدٌ. سِلْعَةٌ جَدِيدَةٌ. מִיָּד שְׁנִיָּה مُسْتَعْمَلٌ. (حَاجَةٌ) غَيْرُ جَدِيدَةٍ. מִן הַיָּד אֶל הַפֶּה مِنَ اليَدِ إِلَى الفَمِ. إِنْفَاقٌ مِنْ أَجْلِ لُقْمَةِ العَيْشِ. עַל יַד־ ١. بِجَانِبِ. قُرْبَ. بِالقُرْبِ مِنْ. إِزَاءَ. بِمُحَاذَاةِ. ٢. لَدَى. عِنْدَ. ٣. بِسَبَبِ. لِكَوْنِ. نَظَرًا لِـ. יָדוֹ הָיְתָה בַּמַּעַל يَدُهُ فِي هذِهِ الخِيَانَةِ. لَهُ ضِلْعٌ فِي القَضِيَّةِ. יָד לוֹ בְּ־ لَهُ يَدٌ بَيْضَاءُ فِي. هُوَ خَبِيرٌ فِي. إِنَّهُ مُتَمَكِّنٌ مِنْ. יָדוֹ בַּכֹּל يَدُهُ فِي كُلِّ شَيْءٍ. يُصِيبُ كُلَّ مَنْ يَعْتَرِضُ سَبِيلَهُ. عُدْوَانِيٌّ. יָדוֹ נְטוּיָה مَا زَالَ مُسْتَعِدًّا لِلْمَزِيدِ مِنَ العَمَلِ. الحَبْلُ عَلَى الجَرَّارِ. בְּיָד רְחָבָה بِيَدٍ مَفْتُوحَةٍ. بِغَزَارَةٍ. بِوَفْرَةٍ. יָדוֹ עַל הָעֶלְיוֹנָה الكَفَّةُ الرَّاجِحَةُ إِلَى جَانِبِهِ. لَهُ الأَفْضَلِيَّةُ. יָדוֹ עַל הַתַּחְתּוֹנָה مَا لَهُ (بِذلِكَ) يَدَانِ. قَصِيرُ اليَدَيْنِ. عَاجِزٌ. יָדוֹ בָּאֶמְצַע يَدُهُ فِي القَضِيَّةِ. لَهُ ضِلْعٌ فِي الأَمْرِ. כִּלְאַחַר יָד عَرَضًا. مُصَادَفَةً. إِعْتِبَاطًا. بِلاَ انْتِبَاهٍ. אִוֶּלֶת יָד ضَعْفٌ (ضُعْفٌ) ע' אִוֶּלֶת. אֻמַּן יָד بَارِعٌ. مَاهِرٌ بِالشُّغْلِ اليَدَوِيِّ. בְּחֹזֶק יָד بِقُوَّةٍ. بِشِدَّةٍ. بِصَرَامَةٍ. بِحَزْمٍ. בֵּית יָד ١. مِقْبَضٌ ج مَقَابِضُ. عُرْوَةٌ ج عُرًى. ٢. قُفَّازٌ ج قَفَافِيزُ. ٣. كُمُّ القَمِيصِ. رُدْنٌ ج أَرْدَانٌ. בִּמְחִי יָד دُفْعَةً وَاحِدَةً. عَلَى الفَوْرِ.

بِجَرَّةِ قَلَمٍ. חָכְמַת הַיָּד فِرَاسَةُ اليَدِ. عِلْمُ الكَفِّ. قِرَاءَةُ خُطُوطِ الكَفِّ. כַּדּוּר יָד كُرَةُ اليَدِ. כַּף הַיָּד كَفٌّ ج كُفُوفٌ وأَكُفٌّ. פִּסַּת הַיָּד رَاحَةُ اليَدِ. الجُزْءُ البَاطِنِيُّ مِنَ اليَدِ. כְּתַב יָד ١. خَطُّ اليَدِ. ٢. مُسَوَّدَةٌ. مَخْطُوطٌ ج مَخْطُوطَاتٌ. מְלֶאכֶת יָד عَمَلٌ يَدَوِيٌّ. شُغْلٌ يَدَوِيٌّ. מִשְׁלַח יָד مِهْنَةٌ ج مِهَنٌ. حِرْفَةٌ ج حِرَفٌ. פּוֹשֵׁט יָד مُسْتَعْطٍ(ي). مُسْتَجْدٍ(ي). مُتَسَوِّلٌ. صُعْلُوكٌ ج صَعَالِيكُ. קֹצֶר יָד قِصَرُ بَاعٍ. عَجْزٌ. عَدَمُ قُدْرَةٍ. קְצַר יָד قَصِيرُ البَاعِ. عَاجِزٌ عَنْ. عَدِيمُ القُدْرَةِ. مُقَصِّرٌ. רִמּוֹן יָד قُنْبُلَةٌ يَدَوِيَّةٌ. שְׁעוֹן יָד سَاعَةٌ يَدَوِيَّةٌ. בָּא לְיָדוֹ سَنَحَتْ لَهُ فُرْصَةٌ. إِتَّفَقَ لَهُ أَنْ. حَانَتْ لَهُ فُرْصَةٌ. בִּקֵּשׁ אֶת יָדָהּ طَلَبَ يَدَهَا. طَلَبَهَا. خَطَبَهَا. הוֹצִיא מִתַּחַת יָדוֹ أَخْرَجَ مِنْ تَحْتِ يَدِهِ. أَتَمَّ. أَنْجَزَ. הוֹשִׁיט יָדוֹ לִפְלוֹנִי ١. مَدَّ يَدَهُ إِلَى فُلَانٍ. صَافَحَ فُلَانًا. ٢. مجازًا: مَدَّ يَدَ السَّلَامِ إِلَى فُلَانٍ. صَالَحَ (إِسْتَرْضَى) فُلَانًا. הִכְבִּיד יָדוֹ עַל־ شَدَّدَ وَطْأَتَهُ عَلَى. أَثْقَلَ كَاهِلَهُ عَلَى. הֵרִים יָדוֹ עַל־ رَفَعَ يَدَهُ عَلَى. تَطَاوَلَ عَلَى. تَمَرَّدَ عَلَى. הֶרֶף יָדְךָ! كُفَّ عَنْ! وَقِّفْ! عِنْدَكَ. لَا تَمَسَّ! הִשִּׂיגָה יָדוֹ (ל־) بَلَغَتْ يَدُهُ. كَانَ فِي مَقْدُورِهِ. كَانَ بِوُسْعِهِ. יֵשׁ לְאֵל יָדוֹ فِي يَدِهِ أَنْ. فِي مَقْدُورِهِ. فِي وُسْعِهِ. يَتَمَكَّنُ مِنْ. יֵשׁ בְּיָדוֹ فِي يَدِهِ. بِحَوْزَتِهِ. تَحْتَ تَصَرُّفِهِ. כָּבְדָה יָדוֹ עַל־ إِشْتَدَّتْ وَطْأَتُهُ عَلَى. أَثْقَلَ كَاهِلَهُ عَلَى. تَصَرَّفَ بِقَسْوَةٍ. לָחַץ אֶת יָדוֹ شَدَّ عَلَى يَدِهِ. صَافَحَهُ. مَدَّ يَدَ الصَّدَاقَةِ لِـ. מָשַׁךְ יָדוֹ (יָדָיו) מִן־ نَفَضَ يَدَهُ مِنْ. سَحَبَ يَدَهُ مِنْ. تَنَحَّى عَنْ. נָתַן יָדוֹ مَدَّ يَدَ العَوْنِ لِـ. أَسْهَمَ. سَاهَمَ فِي. شَارَكَ فِي. סָמַךְ אֶת יָדוֹ עַל־ ١. أَوْكَلَ. فَوَّضَ. خَوَّلَ صَلَاحِيَّةً. ٢. أَقَرَّ. صَادَقَ. עוֹד יָדוֹ נְטוּיָה وَالحَبْلُ عَلَى الجَرَّارِ. مَا زَالَ هُنَاكَ مَزِيدٌ لِمُسْتَزِيدٍ. עָלְתָה בְּיָדוֹ, עָלָה דָּבָר בְּיָדוֹ ١. كَانَ بِيَدِهِ أَنْ. كَانَ فِي مَقْدُورِهِ. تَمَكَّنَ مِنْ. إِسْتَطَاعَ أَنْ. تَيَسَّرَ لَهُ أَنْ. ٢. أُتِيحَ لَهُ أَنْ. עָשׂוּ יָד אַחַת كَانُوا يَدًا وَاحِدَةً عَلَى. أَجْمَعُوا عَلَى. قَرَّ رَأْيُهُمْ عَلَى. פָּשַׁט יָד إِسْتَعْطَى. إِسْتَجْدَى. كَدَّى. تَسَوَّلَ. קָצְרָה יָדוֹ قَلَّتْ ذَاتُ يَدِهِ. عَجَزَ ـ عَنْ. لَمْ يَكُنْ فِي مَقْدُورِهِ. רָמָה יָדוֹ עַל־ كَانَتْ لَهُ الكَفَّةُ الرَّاجِحَةُ فِي. كَانَتْ لَهُ الغَلَبَةُ عَلَى. שָׁלַח יָד בְּ־ ١. مَدَّ يَدَهُ إِلَى. سَرَقَ ـُ تَصَرَّفَ بِعَدَمِ نَزَاهَةٍ. ٢. ضَرَبَ ـِ عَاقَبَ. ٣. قَتَلَ ـُ أَمَاتَ. שָׁלַח יָד בְּנַפְשׁוֹ قَتَلَ نَفْسَهُ. إِنْتَحَرَ. שָׂם יָד עַל פִּיו وَضَعَ يَدَهُ عَلَى فِيهِ ومجازًا: لَاذَ بِالصَّمْتِ. יָדַיִם ١. جَمْعُ יָד يَدِيٍّ. أَيْدٍ(ي). أَيَادٍ(ي). עַל יְדֵי־ ١. عَلَى يَدِ. عَنْ يَدِ. بِوَاسِطَةِ. عَنْ طَرِيقِ. ٢. لِـ مِنْ أَجْلِ. מִידֵי־ مِنْ يَدِ. مِنْ. مِنْ وَجْهِ. مِنْ أَمَامِ. בָּא לִידֵי־ تَوَصَّلَ إِلَى (لِـ). بَلَغَ وَضْعًا. إِسْتَنْتَجَ. בָּא לִידֵי מַסְקָנָה إِسْتَنْتَجَ. تَوَصَّلَ إِلَى نَتِيجَةٍ. إِسْتَدَلَّ. הֵבִיא לִידֵי־ سَبَّبَ. تَسَبَّبَ فِي. أَدَّى إِلَى. أَفْضَى إِلَى. أَسْفَرَ عَنْ. יָדַיִם אֳמוּנוֹת أَيَادٍ بَيْضَاءُ. أَيَادٍ مُخْلِصَةٌ (مَاهِرَةٌ). יָדַיִם רֵיקוֹת صِفْرُ اليَدَيْنِ. فَقْرٌ. إِمْلَاقٌ. יָדָיו רָב לוֹ لَهُ القِدْحُ المُعَلَّى فِي. بَارِعٌ فِي. יָדָיו קַלּוֹת مَاهِرٌ فِي العَمَلِ. سَرِيعُ الإِنْجَازِ. لَهُ أَيَادٍ بَيْضَاءُ.

شَاطِرٌ. חִזּוּק יָדַיִם دَعْمٌ. مُؤَازَرَةٌ. عَضْدٌ. إِسْنَادٌ. נְטִילַת יָדַיִם غَسْلُ اليَدَيْنِ (وخصوصًا عند النهوض من النوم وقبل الطعام وهو فريضة دينية لدى اليهود). רְחַב יָדַיִם وَاسِعُ الأَرْجَاءِ. مُتَرَامِي الأَطْرَافِ. فَسِيحٌ. רְפֵה יָדַיִם وَاهِنٌ. ضَعِيفٌ. عَاجِزٌ. لَا قُدْرَةَ لَهُ. רִפְיוֹן יָדַיִם وَهْنٌ. ضَعْفٌ (ضُعْفٌ). عَجْزٌ. عَدَمُ قُدْرَةٍ. בְּמוֹ יָדָיו بِيَدَيْهِ الاثْنَتَيْنِ. بِنَفْسِهِ. דָּחָה בִּשְׁתֵּי יָדָיו مجازًا: رَفَضَ رَفْضًا بَاتًّا. חָזְקוּ יָדָיו إِسْتَقْوَى. تَجَرَّأَ. تَشَجَّعَ. إِسْتَجْمَعَ قُوَاهُ. יָצָא יְדֵי־ قَامَ بِالوَاجِبِ نَحْوَ. יָצָא יְדֵי חוֹבָתוֹ قَامَ بِوَاجِبِهِ نَحْوَ (لرفع العتب عنه). قَامَ بِالضَّبْطِ بِمَا يَجِبُ. יֵשׁ לוֹ שְׁתֵּי יָדַיִם שְׂמָאלִיּוֹת סל׳ أَعْسَرُ اليَدَيْنِ ومجازًا: غَيْرُ كُفْءٍ. خَيْبَةٌ. לָקַח אֶת הָעִנְיָנִים בְּיָדַיִם مجازًا: قَبَضَ عَلَى نَاصِيَةِ الأُمُورِ. سَيْطَرَ عَلَى المَوْقِفِ. לֹא מָצָא יָדָיו, לֹא מָצָא יָדָיו וְרַגְלָיו لَمْ يَجِدْ كَاعَهُ مِنْ بَاعِهِ. لَمْ يَجِدْ قَبِيلًا مِنْ دَبِيرٍ. إِرْتَبَكَ. מִלֵּא אֶת יָדָיו שֶׁל פְּלוֹנִי خَوَّلَ فُلَانًا سُلْطَةً (صَلَاحِيَّةً). أَطْلَقَ يَدَهُ. מָשַׁךְ יָדָיו מִן־ نَفَضَ يَدَهُ مِنْ. سَحَبَ يَدَهُ مِنْ. تَخَلَّى عَنْ. تَنَحَّى عَنْ. קִבֵּל אוֹתוֹ בִּשְׁתֵּי יָדָיו تَلَقَّاهُ بِلَهْفَةٍ. إِسْتَقْبَلَهُ بِالحَفَاوَةِ وَالتَّرْحَابِ. רָפוּ יָדָיו فُتَّ فِي عَضُدِهِ. ثُبِّطَتْ عَزِيمَتُهُ.

(ידד) הִתְיַדֵּד, התיידד פ׳ تَوَدَّدَ لِـ. صَاحَبَ. صَادَقَ. نَاصَحَ الوُدَّ. عَاشَرَ.

(ידה) הוֹדָה פ׳ ١. أَقَرَّ (بالحقيقة). إِعْتَرَفَ. كَشَفَ ـِ الحَقِيقَةَ. ٢. شَكَرَ ـُ إِمْتَنَّ. إِعْتَرَفَ بِالجَمِيلِ. הֲרֵינִי מוֹדֶה וּמִתְוַדֶּה إِنِّي أَعْتَرِفُ بِأَنِّي. מוֹדֶה וְעוֹזֵב יְרֻחָם مَنْ يُقِرُّ بِخَطَايَاهُ وَيَتْرُكُهَا يُرْحَمْ ومجازًا: التَّائِبُ مِنَ الذَّنْبِ كَمَنْ لَا ذَنْبَ لَهُ. מוֹדֶה אֲנִי أَنَا شَاكِرٌ لَكَ. أَشْكُرُكَ (وهي بداية دعاء لله يقوله اليهودي الورع كل صباح ساعة نهوضه من الفراش والدعاء الكامل هو: מוֹדֶה אֲנִי לְפָנֶיךָ מֶלֶךְ חַי וְקַיָּם שֶׁהֶחֱזַרְתָּ בִּי נִשְׁמָתִי בְּחֶמְלָה רַבָּה אֱמוּנָתֶךָ انّي شَاكِرٌ لَكَ وَمُعْتَرِفٌ أَمَامَكَ أَيُّهَا المَالِكُ (الرَّبُّ) الحَيُّ وَالقَيُّومُ عَلَى اعَادَتِكَ لِي رُوحِي بِرَحْمَتِكَ الوَاسِعَةِ عَلَى الدَّوَامِ). הוּדָה ١. جَعَلَهُ يُقِرُّ. حَمَلَهُ عَلَى الاعْتِرَافِ. ٢. في المسيحية: أَجْلَسَهُ عَلَى كُرْسِيِّ الاعْتِرَافِ (ليعترف بخطاياه). הִתְוַדָּה ١. إِعْتَرَفَ. قَرَّ ـِ أَقَرَّ بِـ. كَشَفَ ـِ (الحقيقة). ٢. في المسيحية: جَلَسَ أَمَامَ الكَاهِنِ لِيَعْتَرِفَ بِخَطَايَاهُ.

יָדָה, יִדָּה, יידה פ׳ رَشَقَ ـُ قَذَفَ ـِ بِـ. رَجَمَ ـُ رَمَى ـِ أَطْلَقَ.

יִדּוּי, יידוי ז׳ (־יִים) رَشْقٌ (بالحجارة). رَمْيٌ. إِلْقَاءٌ. יִדּוּי אֲבָנִים ١. رَشْقٌ بِالحِجَارَةِ. ٢. طَعْنٌ. تَشْوِيهُ السُّمْعَةِ.

יָדוּעַ ת׳ (יְדוּעִים) مَعْلُومٌ. مَعْرُوفٌ. مَعْهُودٌ. مَشْهُورٌ. ذَائِعُ الصِّيتِ. יָדוּעַ לְשִׁמְצָה مَشْهُورٌ بِسُوءِ سُمْعَتِهِ ע׳ שִׁמְצָה. יְדוּעָה בַּצִּבּוּר مَحْظِيَّةٌ. حَظِيَّةٌ (امرأة تعيش مع رجل دون زواج رسمي وتعتبر كانها زوجته) ج حَظَايَا. גָּלוּי וְיָדוּעַ مِنَ المَعْلُومِ. لَا خَفَاءَ فِي أَنَّ. لَا يَخْفَى عَلَى اللَّبِيبِ أَنْ. גָּלוּי לְכֹל הַיָּדוּעַ صَرَاحَتُهُ المَعْهُودَةُ. כַּמּוּת יְדוּעָה كَمِّيَّةٌ مُعَيَّنَةٌ. מִן הַיָּדוּעַ مِنَ المَعْلُومِ. مَا لَا يَخْفَى. غَنِيٌّ

عَنِ البَيَانِ. לֹא יָדוּעַ مَجْهُولٌ. خَامِلُ الذِّكْرِ. مَغْمُورٌ.

יִדּוּעַ, ייִדּוּעַ ז' ١. في القواعد: تَعْرِيفٌ (خلاف التنكير). ٢. إِعْلَامٌ. إِخْبَارٌ. יִדּוּעַ סוּגִי في القواعد: تَعْرِيفُ الجِنْسِ. יִדּוּעַ פְּרָטִי في القواعد: تَعْرِيفُ العَهْدِ. הֵא הַיִּדּוּעַ ألـ التَّعْرِيفِ بِالعِبْرِيَّةِ وَتُسَمَّى הֵא הַיְּדִיעָה أَيْضًا.

יְדוּעָן ז' (־נִים) مَعْرُوفٌ. شَخْصِيَّةٌ مَشْهُورَةٌ ج مَشَاهِيرُ ע' סֶלֶבְּרִיטִי.

יָדִי ת' (־יִּים) يَدَوِيٌّ. خَاصٌّ بِاليَدِ. مُتَعَلِّقٌ بِعَمَلٍ يَدَوِيٍّ.

יְדִיד ז' (יְדִידִים) صَدِيقٌ ج أَصْدِقَاءُ. خِلٌّ. خَلِيلٌ ج خُلَّانٌ. صَاحِبٌ ج أَصْحَابٌ. صَفِيٌّ ج أَصْفِيَاءُ. יְדִיד נֶפֶשׁ صَدِيقٌ حَمِيمٌ. خِلْصٌ ج أَخْلَاصٌ. وَفِيٌّ ج أَوْفِيَاءُ.

יְדִידוּת נ' (־דֻיּוֹת) صَدَاقَةٌ. صُحْبَةٌ. أُلْفَةٌ. مَوَدَّةٌ. وُدٌّ. وِدَادٌ. أُخُوَّةٌ. הֶסְכֵּם יְדִידוּת مُعَاهَدَةُ صَدَاقَةٍ. إِتِّفَاقِيَّةٌ وُدِّيَّةٌ. הִתְיַחֵס אֵלָיו בִּידִידוּת عَامَلَهُ مُعَامَلَةً وُدِّيَّةً.

יְדִידוּתִי ת' (־יִּים) وُدِّيٌّ. وَلَائِيٌّ. أَخَوِيٌّ. תַּחֲרוּת יְדִידוּתִית, מִשְׂחָק יְדִידוּתִי في الرياضة: مُبَارَاةٌ وُدِّيَّةٌ (حُبِّيَّةٌ). בִּקּוּר יְדִידוּתִי زِيَارَةٌ وُدِّيَّةٌ.

יְדִיעָה נ' (־עוֹת) ١. مَعْلُومَةٌ ج مَعْلُومَاتٌ. خَبَرٌ ج أَخْبَارٌ. نَبَأٌ ج أَنْبَاءٌ. ٢. مَعْرِفَةٌ. عِرْفَانٌ. إِجَادَةٌ. عِلْمٌ. בִּידִיעָתוֹ بِعِلْمِهِ. بِمَعْرِفَتِهِ. بِمُوَافَقَتِهِ. לִידִיעַתְכֶם لِأَخْذِ العِلْمِ. لِلْمَعْلُومِيَّةِ. יְדִיעַת הָאָרֶץ جُغْرَافِيَّةُ الوَطَنِ. مَعْرِفَةُ جُغْرَافِيَّةِ البِلَادِ وَمَعَالِمِهَا.

יְדִיעוֹן ז' (־נִים) نَشْرَةُ مَعْلُومَاتٍ. كُرَّاسَةُ مَعْلُومَاتٍ.

יָדִית נ' (־דִיּוֹת) مِقْبَضٌ. مِقْبَضٌ ج مَقَابِضُ. قَبْضَةٌ ج قَبَضَاتٌ. عُرْوَةٌ ج عُرًى. יְדִית הַדֶּלֶת أُكْرَةُ البَابِ. יְדִית הַחֶרֶב نِصَابُ (قَائِمُ) السَّيْفِ. مِقْبَضُ الحُسَامِ.

יָדְנִי ת' (־יִּים) يَدَوِيٌّ. مَصْنُوعٌ بِاليَدِ (لا بالماكنة).

יָדַע פ' ١. عَرَفَ ـ. عَلِمَ ـ. خَبَرَ ـ. دَرَى ـ. إِطَّلَعَ عَلَى. ٢. أَجَادَ. أَحْسَنَ. ٣. تلطيفا: غَشِيَ ـ (المرأة). ضَاجَعَ. לֹא יָדַע אֶת נַפְשׁוֹ طَارَ فُؤَادُهُ شَعَاعًا. إِنْفَعَلَ انْفِعَالًا شَدِيدًا. יוֹדֵעַ סֵפֶר مجازًا: مُتَعَلِّمٌ. رَجُلُ الفِكْرِ. مُثَقَّفٌ. مُسْتَنِيرٌ. יוֹדֵעַ פֶּרֶק ב־ مُلِمٌّ بِـ. عَارِفٌ بِـ. ضَلِيعٌ بِـ. מִי יִתֵּן וְיָדַעְתִּי لَيْتَ شِعْرِي! لَيْتَنِي عَلِمْتُ! تُرَى! يَا تُرَى! בְּיוֹדְעִין, בְּיוֹדְעִים مَعَ المَعْرِفَةِ. عَنْ عِلْمٍ. عَمْدًا. مَعَ سَبْقِ إِصْرَارٍ. שֶׁלֹּא בְּיוֹדְעִים بِغَيْرِ انْتِبَاهٍ. عَلَى غَيْرِ وَعْيٍ. دُونَ قَصْدٍ. بِلَا عِلْمٍ. אֵינוֹ יוֹדֵעַ בֵּין יְמִינוֹ לִשְׂמֹאלוֹ لَا يُمَيِّزُ بَيْنَ يَمِينِهِ وَشِمَالِهِ ومجازًا: لَا يَعْرِفُ الكُوعَ مِنَ البُوعِ. يَخْلِطُ بَيْنَ شَعْبَانَ وَرَمَضَانَ. מִי יוֹדֵעַ مَنْ يَدْرِي. لَعَلَّهُ. مُحْتَمَلٌ. مُمْكِنٌ. قَدْ يَكُونُ. הַשֵּׁם יוֹדֵעַ العِلْمُ عِنْدَ اللهِ. اللهُ فَقَطْ يَعْلَمُ (ذلك). נוֹדַע عُلِمَ. عُرِفَ. كُشِفَ. إِنْكَشَفَ. إِشْتَهَرَ. أُعْلِنَ. נוֹדַע לוֹ بَلَغَهُ. عَلِمَ ـ. نُمِيَ إِلَيْهِ. تَرَامَى إِلَيْهِ أَنَّ. تَنَاهَى إِلَى أَسْمَاعِهِ. יִדֵּעַ ١. في القواعد: عَرَّفَ. جَعَلَ الاسْمَ مُعَرَّفًا. ٢. حَدَّدَ. عَيَّنَ. ٣. أَعْلَمَ. أَخْبَرَ. أَبْلَغَ. أَحَاطَ عِلْمًا بِـ. הִתְוַדַּע ١. إِنْكَشَفَ. كَشَفَ هُوِيَّتَهُ. ٢. تَعَرَّفَ إِلَى. تَعَارَفَ عَلَى. ٣. تَقَرَّبَ. הוֹדִיעַ أَبْلَغَ. أَخْبَرَ. أَنْبَأَ. أَعْلَمَ. أَفَادَ. أَنْهَى إِلَى. أَحَاطَ عِلْمًا بِـ.

יֶדַע ז' ١. مَعْرِفَةٌ ج مَعَارِفُ. عِرْفَانٌ. عِلْمٌ. خِبْرَةٌ. دِرَايَةٌ. إِطِّلَاعٌ. إِدْرَاكٌ. ٢. في علم النفس: الوَعْيُ. יֶדַע עַם فَنٌّ شَعْبِيٌّ. فُولْكْلُور. יֶדַע עַצְמִי مَعْرِفَةُ الذَّاتِ. مَعْرِفَةُ النَّفْسِ. المَعْرِفَةُ الذَّاتِيَّةُ. עֲתִיר יֶדַע غَزِيرُ العِلْمِ. زَاخِرٌ بِالمَعْلُومَاتِ. תַּת־יֶדַע في علم النفس: اللَّاشُعُورُ. اللَّاوَعْيُ. العَقْلُ البَاطِنُ.

יִדְּעוֹנִי ז' (־נִים) عَرَّافٌ. مُنَجِّمٌ. كَاهِنٌ ج كُهَّانٌ وَكَهَنَةٌ.

יַדְעָן ז' (־נִים) عَلَّامَةٌ. مُتَبَحِّرٌ. ضَلِيعٌ. مُطَّلِعٌ. خَبِيرٌ ج خُبَرَاءُ. عَالِمٌ ج عُلَمَاءُ.

יַדְעָנוּת נ' عِلْمٌ. خِبْرَةٌ. تَبَحُّرٌ. تَعَمُّقٌ. إِطِّلَاعٌ. تَضَلُّعٌ.

יָהּ ז' اللهُ. الرَّبُّ (اختصار اسم الجلالة بالعبرية יהוה).

יָהּ A מ"ק ١. يَا (وَيْلِي)! آهٍ! آهًا! أَوْهِ! أَوَّاهِ!

יְהֵא פ' يَكُونُ (صيغة المضارع للفعل הָיָה). ٢. لِيَكُنْ! יְהֵא אֲשֶׁר יְהֵא لِيَكُنْ مَا يَكُونُ. مَهْمَا كَلَّفَ مِنْ ثَمَنٍ.

יָהַב פ' وَهَبَ (يَهَبُ). أَعْطَى. مَنَحَ ـ. הַב: هَاتِ! ج هَاتُوا! عَلَيَّ بِـ. أَعْطِنِي. הָבָה! ١. هَاتِ! أَعْطِ! ٢. هَيَّا! هَلُمَّ!

יְהָב ז' عِبْءٌ ج أَعْبَاءٌ. وِزْرٌ ج أَوْزَارٌ. حِمْلٌ ج أَحْمَالٌ. הִשְׁלִיךְ יְהָבוֹ עָלָיו عَلَّقَ آمَالَهُ عَلَيْهِ. إِتَّكَلَ عَلَيْهِ. أَسْلَمَهُ قِيَادَهُ.

יה"ב ר"ת יְמֵי הַבֵּינַיִם العُصُورُ الوُسْطَى.

יִהֵד, ייִהֵד פ' ١. هَوَّدَ. صَيَّرَ فُلَانًا يَهُودِيًّا ע' גִּיֵּר. ٢. مجازًا: أَضْفَى عَلَيْهِ طَابِعًا يَهُودِيًّا. הִתְיַהֵד تَهَوَّدَ. صَارَ يَهُودِيًّا. إِعْتَنَقَ الدِّيَانَةَ اليَهُودِيَّةَ.

יַהֲדוּת נ' ١. يَهُودِيَّةٌ. دِينُ مُوسَى وَإِسْرَائِيلَ. الدِّيَانَةُ المُوسَوِيَّةُ. ٢. اليَهُودُ. יַהֲדוּת אוֹרְתוֹדוֹקְסִית اليَهُودِيَّةُ الرَّبَّانِيَّةُ التَّقْلِيدِيَّةُ (التي تنتهج اصول الديانة اليهودية حسب مفهومها لدى كبار الحاخامين خلال الاجيال). יַהֲדוּת קוֹנְסֶרְבָטִיבִית اليَهُودِيَّةُ المُحَافِظَةُ (وهي حركة يهودية واسعة وخصوصًا في الولايات المتحدة تدعو الى التخفيف من صرامة الشرع اليهودي وادخال بعض التغييرات على التقاليد الدينية والصلوات مع التقيّد بالسبت والاعياد). יַהֲדוּת רֵפוֹרְמִית اليَهُودِيَّةُ الإِصْلَاحِيَّةُ (وهي حركة يهودية وخصوصًا في الولايات المتحدة تدعو الى ملاءمة الديانة اليهودية مع التطورات الحديثة). חָכְמַת הַיַּהֲדוּת, מַדָּעֵי הַיַּהֲדוּת البُحُوثُ (الدِّرَاسَاتُ) اليَهُودِيَّةُ.

יִהוּד, ייִהוּד ז' ١. تَهْوِيدٌ (ادخال الى الديانة اليهودية) ע' גִּיּוּר. ٢. إِضْفَاءُ صِبْغَةٍ يَهُودِيَّةٍ.

יְהוּדָה, אֶרֶץ יְהוּדָה ש"פ دَوْلَةُ يَهُودَا. القِسْمُ الجَنُوبِيُّ مِنْ إِسْرَائِيلَ الَّذِي تَوَطَّنَ فِيهِ سِبْطُ يَهُودَا.

יְהוּדִי תו"ז (־דִים, ־יּוֹת) ١. يَهُودِيٌّ ج يَهُودٌ. عِبْرِيٌّ ج عِبْرِيُّونَ. عِبْرَانِيٌّ ج عِبْرَانِيُّونَ. ٢. مِنْ سِبْطِ يَهُوذَا. הַיְּהוּדִי הַנּוֹדֵד ١. اليَهُودِيُّ التَّائِهُ. ٢. في النبات: زَهْرَةُ العَنْكَبُوتِ (spider-wort).

יְהוּדִית נ' ١. اليَهُودِيَّةُ. ٢. العِبْرِيَّةُ. اللُّغَةُ العِبْرِيَّةُ. ٣. كِنَايَةٌ عَنْ لُغَةِ اليَهُودِ فِي مَهَاجِرِهِمْ (كالايديش والاسبانيولية).

יְהוָה, יֶהֹוָה الكِتَابَةُ الأَصْلِيَّةُ لِاسْمِ اللّهِ تَعَالَى فِي التَّوْرَاةِ (وتشمل صفات الله "הָיָה, הֹוֶה וְיִהְיֶה" كَانَ، كَائِنٌ وَيَكُونُ. تُقرأ אֲדֹנָי او הַשֵּׁם او אֱלֹהִים امتناعًا عن نطق اسم الجلالة بصورته الاصلية احترامًا وخشوعًا).

יְהִי ١. يَكُونُ (اختصار كلمة יִהְיֶה) ע' הָיָה. ٢. لِيَكُنْ! וִיהִי מָה! لِيَحْصُلْ مَا يَحْصُلُ. مَهْمَا يَكُنْ مِنْ أَمْرٍ!

יָהִיר ת' (יְהִירִים) مَغْرُورٌ. مُغْتَرٌّ بِنَفْسِهِ. مُتَعَجْرِفٌ. مُتَغَطْرِسٌ. مُتَكَبِّرٌ.

יְהִירוּת נ' تَكَبُّرٌ. كِبْرِيَاءُ. غُرُورٌ. غَطْرَسَةٌ. تَبَجُّحٌ. عُنْجُهِيَّةٌ.

יַהֲלוֹם ז' (־מִים) ١. مَاسَةٌ ج مَاسٌ ومَاسَاتٌ (حجر كريم، diamond). הַיַּהֲלוֹם שֶׁבַּכֶּתֶר وَاسِطَةُ العِقْدِ. أَهَمُّ شَيْءٍ فِي. עִבּוּד יַהֲלוֹמִים تَصْنِيعُ المَاسِ.

יַהֲלוֹמָן ז' (־נִים) ١. تَاجِرُ المَاسِ. ٢. خَبِيرٌ بِصِنَاعَةِ المَاسِ.

(יהר) הִתְיַהֵר, התייהר פ' تَكَبَّرَ. تَعَجْرَفَ. تَغَطْرَسَ. شَمَخَ ـ بِأَنْفِهِ. تَبَجَّحَ.

יָהֳרָה, יוהרה, יֻהֲרָה ע' יְהִירוּת.

יָהֳרָן, יוהרן, יֻהֲרָן ע' יָהִיר.

יָהֳרָנִי, יוהרני, יֻהֲרָנִי ת' (־יִּים) تَبَجُّحِيٌّ. مُنْطَوٍ عَلَى التَّكَبُّرِ وَالغَطْرَسَةِ.

יוֹבֵל ז' (־בְלוֹת) ١. يُوبِيل ج يُوبِيلاَت. السَّنَةُ الخَمْسِينِيَّةُ. نِصْفُ قَرْنٍ. ٢. كَبْشٌ ج كِبَاشٌ. ٣. قَرْنُ الكَبْشِ. نَفِيرٌ. יוֹבֵל הַזָּהָב اليُوبِيلُ الذَّهَبِيُّ (احتفال بمضيّ خمسين سنة على الزواج). יוֹבֵל הַיַּהֲלוֹם اليُوبِيلُ المَاسِيُّ (احتفال بمضيّ ستين سنة على الزواج). יוֹבֵל הַכֶּסֶף اليُوبِيلُ الفِضِّيُّ (احتفال بمرور خمس وعشرين سنة على الزواج). חַג יוֹבֵל, חֲגִיגַת יוֹבֵל عِيدُ اليُوبِيلِ (عيد يحتفل به بمناسبة مرور ١٠ او ٢٥ او ٥٠ سنة الخ...). פַּעַם בַּיּוֹבֵל مَرَّةً فِي اليُوبِيلِ. مَرَّةً فِي العُمْرِ. نَادِرٌ جِدًّا.

יוּבַל ז' (־לִים) رَافِدٌ ج رَوَافِدُ. جَدْوَلٌ ج جَدَاوِلُ. سَاقِيَةٌ ج سَوَاقٍ(ي). نُهَيْرٌ.

יובש ע' יֹבֶשׁ.

יוֹגֵב ז' (־גְבִים) مُزَارِعٌ. فَلاَّحٌ. مُزْرَعَانِيٌّ.

יוֹגָה .Sn נ' اليُوجَا (طريقة فلسفية هندية تؤكد ان الانسان قادر على التغلب على مصاعب جسمية ونفسية برياضة الجسم والروح، yoga).

יוֹגוּרְט T ז' (־טִים) رَوْبٌ. لَبَنٌ رَائِبٌ. لَبَنٌ زَبَادِيٌّ. يُوغُورْت (yoghurt).

יוֹד נ' (־דִים) يَاء. اسْمُ الحَرْفِ العِبْرِيِّ י ע' י. קוֹצוֹ שֶׁל יוֹד ١. شَوْكَةُ حَرْفِ "يود" (هنة صغيرة جدًا في حرف "י" العبري وهو اصغر الحروف العبرية). ٢. مجازًا: مِثْقَالُ ذَرَّةٍ. يَسِيرٌ. تَافِهٌ.

יוֹד G ז' اليُود (عنصر متبلر، تستخدم مركباته في المستحضرات الطبية).

יוּדָאִיקָה G נ' يُودَايْكَا. مَجْمُوعَةُ الدِّرَاسَاتِ وَالبُحُوثِ اليَهُودِيَّةِ.

יוּדוֹפוֹבְיָה G נ' كَرَاهَةُ اليَهُودِ. مُنَاهَضَةُ اليَهُودِ.

יוֹדִיד G ז' اليُودِيد. مِلْحُ اليُود.

יוֹדְעִים ז"ר في المسيحية. العَارِفُونَ. الغُنُوصِيُّونَ (اتباع مذهب المعرفة وهو مذهب ديني عند بعض المسيحيين انتشر في القرن الاول الميلادي ادعى بانه توصل الى المعرفة الالهية العليا، gnostics) ע' גְּנוֹסְטִיקָה.

יוהרה ע' יָהֳרָה.

יִוּוּן, ייוון ז' دَمْجٌ بِالحَضَارَةِ اليُونَانِيَّةِ. إِقْتِبَاسٌ مِنَ الحَضَارَةِ اليُونَانِيَّةِ.

יוון ע' יָוֵן, יִוֵּן.

יוֹזֵם ז' (־זְמִים) مُبَادِرٌ. مُبْتَكِرٌ. مُبْتَدِعٌ.

יוּחֲסִין, יַחֲסִין ז"ר نَسَبٌ ج أَنْسَابٌ. وَشِيجَةٌ ج وَشَائِجُ. حَسَبٌ. عَلاَقَةٌ عَائِلِيَّةٌ. أَصْلٌ. مَحْتِدٌ. בֶּן־יוּחֲסִין ذُو حَسَبٍ. سَلِيلُ عَائِلَةٍ كَرِيمَةٍ. كَرِيمُ المَحْتِدِ. מְגִלַּת יוּחֲסִין كِتَابُ النَّسَبِ. شَجَرَةُ النَّسَبِ. שַׁלְשֶׁלֶת יוּחֲסִין سِلْسِلَةُ النَّسَبِ.

יוּחֲסָנוּת נ' مَنْسُوبِيَّةٌ. مَحْسُوبِيَّةٌ. تَمْيِيزٌ بِسَبَبِ النَّسَبِ.

יוּטָה .Sn נ' قُنَّبٌ (نبات تصنع منه الحبال، jute). خَيْش. جُوتًا.

יוֹלֶדֶת נ' (־לְדוֹת) ١. نُفَسَاءُ. نَفْسَاءُ ج نِفَاسٌ ونَفْسَاوَاتٌ. المَرْأَةُ الَّتِي وَلَدَتْ حَدِيثًا. ٢. وَالِدَةٌ ج وَالِدَاتٌ. أُمٌّ ج أُمَّهَاتٌ. מַחְלֶקֶת יוֹלְדוֹת قِسْمُ الوِلاَدَةِ.

יוּלִי L ז' تَمُّوزٌ. يُولْيُو (الشهر الثامن من السنة الميلادية).

(יוּלְיָאנִי) לוּחַ יוּלְיָאנִי ז' التَّقْوِيمُ اليُولْيُوسِيُّ. الحِسَابُ (التَّقْوِيمُ) الشَّرْقِيُّ. التَّقْوِيمُ الرُّومِيُّ (تقويم فرضه يوليوس قيصر سنة ٤٦ ق. م. وفيه تُعَدّ كبيسة كل سنة تقبل القسمة على ٤. بدله البابا غريغوريوس الثالث عشر سنة ١٥٨٢ فسمي على اسمه: التقويم الغريغورياني وهو ساري المفعول حتى يومنا هذا).

יוֹם ז' (יָמִים) ١. نَهَارٌ (خلاف الليل). ٢. يَوْمٌ ج أَيَّامٌ. نَهَارٌ وَاحِدٌ مَعَ لَيْلَةٍ وَاحِدَةٍ أي: ٢٤ سَاعَةً ע' יְמָמָה. הַיּוֹם ١. اليَوْمَ. فِي هذَا اليَوْمِ. ٢. فِي يَوْمِنَا هذَا. فِي هذِهِ الفَتْرَةِ. בּוֹ בַּיּוֹם مِنْ يَوْمِهِ. مِنْ سَاعَتِهِ. فِي اليَوْمِ نَفْسِهِ. כַּיּוֹם מִן הַיָּמִים ذَاتَ يَوْمٍ. فِي يَوْمٍ مِنَ الأَيَّامِ. يَوْمًا مَا. כַּיּוֹם, כְּהַיּוֹם, כַּיּוֹם הַזֶּה اليَوْمَ. فِي هذَا اليَوْمِ. فِي هذَا الحِينِ. فِي الوَقْتِ الحَاضِرِ. יוֹם יוֹם يَوْمِيًّا. كُلَّ يَوْمٍ. بِاسْتِمْرَارٍ. יוֹם ה', יוֹם הַדִּין يَوْمُ اللّهِ. كِنَايَةٌ عَنْ يَوْمِ الدِّينِ. يَوْمُ الدَّيْنُونَةِ. يَوْمُ القِيَامَةِ. يَوْمُ الحِسَابِ. יוֹם הֻלֶּדֶת ١. يَوْمُ المِيلاَدِ. ٢. عِيدُ مِيلاَدٍ. יוֹם טוֹב ١. عِيدٌ ج أَعْيَادٌ. ٢. يَوْمُ فَرَحٍ. ٣. نَهَارَكَ سَعِيدٌ! יוֹם טוֹב שֵׁנִי

שֶׁל גָּלֻיּוֹת يَوْمٌ إضَافِيٌّ لِلْعِيدِ (يحتفل به في المهاجر اليهودية في عيد الفصح وعيد الاسابيع وعيد المظلة). יוֹם כִּפּוּר, יוֹם הַכִּפּוּרִים عِيدُ الغُفْرَانِ (يحل في العاشر من تشري العبري وهو يوم صوم وصلاة عند اليهود طلبًا للصفح والغفران من الله تعالى). יוֹם כִּפּוּר קָטָן كِنَايَةٌ عَنِ الأَوَّلِ مِنْ كُلِّ شَهْرٍ عِبْرِيٍّ حَيْثُ يَصُومُ فِيهِ التُّقَاةُ وَكَأَنَّهُ يَوْمُ الغُفْرَانِ. יוֹם עִיּוּן يَوْمٌ دِرَاسِيٌّ. יוֹם הָעַצְמָאוּת عِيدُ الاسْتِقْلَالِ. عِيدُ اسْتِقْلَالِ إِسْرَائِيلَ (ويحل في الخامس من شهر ايار العبري حيث اعلن فيه سنة תש"ח التي تقابل ١٩٤٨ عن استقلال دولة اسرائيل وفي تلك السنة صادف ١٥ ايار مايو الميلادي). יוֹם הַקָּהָל يَوْمُ الاجْتِمَاعِ. يَوْمُ اجْتِمَاعِ الشَّعْبِ اليَهُودِيِّ فِي طُورِ سِينَاءَ لَدَى نُزُولِ لَوْحَتَيِ العَهْدِ عَلَى النَّبِيِّ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ. יוֹם הַשְּׁבִיעִי اليَوْمُ السَّابِعُ. يَوْمُ السَّبْتِ. יוֹם הַשָּׁנָה الذِّكْرَى السَّنَوِيَّةُ (لوفاة شخص مثلاً). יוֹמָם וָלַיְלָה لَيْلَ نَهَارَ. لَيْلاً وَنَهَارًا. آنَاءَ اللَّيْلِ وَأَطْرَافَ النَّهَارِ. יוֹם שָׁחֹר يَوْمٌ أَسْوَدُ. يَوْمٌ أَيْوَمُ. يَوْمُ حُزْنٍ. يَوْمٌ مَنْكُوبٌ. יוֹם שֶׁהֻכְפַּל בּוֹ כִּי טוֹב يَوْمُ البَخْتِ. السَّعْدُ. كِنَايَةٌ عَنْ يَوْمِ الثُّلَاثَاءِ مِنْ كُلِّ أُسْبُوعٍ حَيْثُ وَرَدَ فِي التَّوْرَاةِ تَعْبِيرُ כִּי טוֹב مَرَّتَيْنِ بِالنِّسْبَةِ لِيَوْمِ الثُّلَاثَاءِ. יוֹם שֶׁכֻּלּוֹ טוֹב يَوْمٌ تَعُمُّهُ المَسَرَّةُ. كِنَايَةٌ عَنِ الآخِرَةِ. בֶּן־יוֹם بَيْنَ ضَحِيَّةٍ وَعِشَاهَا. خِلَالَ نَهَارٍ وَاحِدٍ. בְּגֹבַהּ הַיּוֹם بَطَلُ اليَوْمِ ע' גִּבּוֹר. וַיְהִי הַיּוֹם وَسَيَأْتِي اليَوْمُ. وَسَيَحُلُّ اليَوْمُ. חֲתַן הַיּוֹם عَرِيسُ اليَوْمِ. المُحْتَفَى بِهِ. بَطَلُ اليَوْمِ. מִבְּעוֹד יוֹם قَبْلَ انْقِضَاءِ النَّهَارِ. قَبْلَ حُلُولِ اللَّيْلِ. מַהֲלַךְ יוֹם مَسِيرَةُ يَوْمٍ وَاحِدٍ (حوالي ٢٠–٣٠ كم). סֵדֶר הַיּוֹם جَدْوَلُ العَمَلِ. أَجِنْدَة. קְשֵׁה יוֹם مُعْسِرٌ. مِسْكِينٌ ج مَسَاكِينُ. بَائِسٌ ج بُؤَسَاءُ. שְׂכִיר יוֹם مُيَاوِمٌ. أَجِيرٌ يَوْمِيٌّ. יָבוֹא יוֹמוֹ سَيَأْتِي يَوْمُهُ. سَيَحُلُّ أَجَلُهُ. בֶּן־יוֹמוֹ اِبْنُ يَوْمِهِ. اِبْنُ سَاعَتِهِ. יָמִים ١. أَيَّامٌ. جَمْعُ יוֹם. ٢. عُمْرٌ ج أَعْمَارٌ. ٣. سَنَةٌ ج سَنَوَاتٌ. לְיָמִים وَبَعْدَ أَيَّامٍ. وَبَعْدَ مُدَّةٍ. وَبَعْدَ مُضِيِّ فَتْرَةٍ مُعَيَّنَةٍ. יָמִים יַגִּידוּ المُسْتَقْبَلُ كَشَّافٌ ومجازًا: وَإِنَّ غَدًا لِنَاظِرِهِ قَرِيبُ. יָמִים נוֹרָאִים كِنَايَةٌ عَنِ المُدَّةِ الوَاقِعَةِ مِنْ عَشِيَّةِ عِيدِ رَأْسِ السَّنَةِ العِبْرِيَّةِ وَحَتَّى يَوْمِ الغُفْرَانِ وَعَدَدُهَا عَشَرَةُ أَيَّامٍ. מִיָּמִים יָמִימָה مِنْ سَالِفِ الزَّمَانِ وَالأَوَانِ. مُنْذُ القِدَمِ. בִּימֵי־, בְּיָמָיו فِي زَمَنِهِ. فِي عَهْدِهِ. فِي فَتْرَةِ وِلَايَتِهِ. מִיָּמָיו فِي حَيَاتِهِ. فِي عُمْرِهِ. وَتَأْتِي بِمَعْنَى: أَبَدًا. قَطْعًا. قَطُّ. عُمْرَهُ مَا (فعل ذلك مثلاً). שֵׁשֶׁת יְמֵי בְּרֵאשִׁית أَيَّامُ الخَلِيقَةِ (التَّكْوِينِ). أَيَّامُ الخَلِيقَةِ السِّتَّةِ. מִשֵּׁשֶׁת יְמֵי בְּרֵאשִׁית ١. مِنْ أَيَّامِ الخَلِيقَةِ (التَّكْوِينِ). ٢. مجازًا: مُنْذُ الأَبَدِ. مُنْذُ الأَزَلِ. مُنْذُ القِدَمِ. יְמֵי הַבֵּינַיִם العُصُورُ الوُسْطَى (وهي الحقبة الواقعة بين سقوط روما في القرن الخامس والقرن الخامس عشر ميلادية عند اكتشاف امريكا). יְמֵי הָעֲמִידָה سِنُّ الكُهُولَةِ ע' עֲמִידָה, גִּיל הָעֲמִידָה. יְמֵי קֶדֶם العَصْرُ القَدِيمُ (وهو العهد الذي يبتدئ بتحضر الانسان وينتهي في القرن الخامس الميلادي لدى سقوط روما عام ٤٧٦). יְמֵי הַגְּשָׁמִים مَوْسِمُ الأَمْطَارِ (الشِّتَاءِ). יְמוֹת הַחַמָּה مَوْسِمُ القَيْظِ. مَوْسِمُ الصَّيْفِ. יְמוֹת הַמָּשִׁיחַ أَيَّامُ الخَلَاصِ. אֹרֶךְ יָמִים طُولُ عُمْرٍ. عُمْرٌ مَدِيدٌ. בְּנֵי יָמִים, בְּנוֹת יָמִים, בְּנֵי יוֹם, יַלְדֵי יוֹם صُرُوفُ (نَوَائِبُ) الدَّهْرِ. تَبَارِيحُ الزَّمَنِ. דִּבְרֵי הַיָּמִים ١. إِسْمُ آخِرِ سِفْرٍ مِنْ أَسْفَارِ التَّوْرَاةِ. ٢. أَيَّامُ (العرب مثلاً). تَأْرِيخُ (حياة شعب او امة). הֶאֱרִיךְ יָמִים عَاشَ عُمْرًا مَدِيدًا. عَمَّرَ. عَاشَ طَوِيلاً. מִשְּׁכְּבָר הַיָּמִים مِنْ عَهْدٍ بَعِيدٍ. مِنْ وَقْتٍ طَوِيلٍ. مُنْذُ زَمَنٍ سَحِيقٍ. עוּל יָמִים غُلَامٌ ج غِلْمَانٌ. فَتًى ج فِتْيَانٌ وفِتْيَةٌ. صَبِيٌّ ج صِبْيَانٌ. צָעִיר לְיָמִים صَغِيرُ السِّنِّ. شَابٌّ. לְקֵץ הַיָּמִים فِي آخِرِ الأَجْيَالِ. فِي المُسْتَقْبَلِ البَعِيدِ. שְׂבַע יָמִים شَبْعَانُ عُمْرًا. بَالِغٌ مِنَ العُمْرِ عُتِيًّا. طَاعِنٌ فِي السِّنِّ. מָלְאוּ יָמָיו أَتَمَّ الوَقْتَ الَّذِي حُدِّدَ لَهُ مُسْبَقًا. حَلَّ المَوْعِدُ. בִּדְמִי יָמָיו فِي رَيْعَانِ (عُنْفُوَانِ) شَبَابِهِ. فِي مَيْعَةِ صِبَاهُ. מֵת בִּדְמִי יָמָיו مَاتَ فِي مَيْعَةِ صِبَاهُ. المُبْكِيُّ (المَأْسُوفُ) عَلَى شَبَابِهِ. מַה יוֹם מִיּוֹמַיִם? مَاذَا جَدَّ؟ هَلْ مِنْ جَدِيدِ اليَوْمَ؟ שֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה أَيَّامُ العَمَلِ السِّتَّةُ (من الاحد وحتى الجمعة لدى اليهود). מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ كُلَّ يَوْمٍ. يَوْمِيًّا. דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ أَمْرٌ يَوْمِيٌّ. مَا يَجِبُ عَمَلُهُ كُلَّ يَوْمٍ. מַה־יֵּלֶד יוֹם مَا سَتَحْمِلُهُ الأَيَّامُ. مَا سَيَحْدُثُ مُسْتَقْبَلاً. עִנְיְנֵי דְּיוֹמָא أُمُورُ السَّاعَةِ. أَحْدَاثُ السَّاعَةِ. المَسَائِلُ الرَّاهِنَةُ (اليَوْمِيَّةُ).

יוֹמוֹן ז' (־נִים) جَرِيدَةٌ يَوْمِيَّةٌ ج جَرَائِدُ. صَحِيفَةٌ يَوْمِيَّةٌ ج صُحُفٌ.

יוֹמִי ת' (־מִיִּים) يَوْمِيٌّ. نَهَارِيٌّ. עִתּוֹן יוֹמִי جَرِيدَةٌ (صَحِيفَةٌ) يَوْمِيَّةٌ. פּוֹעֵל יוֹמִי مُيَاوِمٌ. أَجِيرٌ ج أُجَرَاءُ. יוֹמִית תה"פ يَوْمِيَّةٌ. أُجْرَةُ يَوْمٍ وَاحِدٍ.

יוֹמְיוֹם ١. תה"פ يَوْمِيًّا. كُلَّ يَوْمٍ. ٢. ז' رَتَابَةٌ. رُوتِين.

יוֹמְיוֹמִי ת' (־מִיִּים) ١. يَوْمِيٌّ. كُلَّ يَوْمٍ. ٢. عَادِيٌّ. إِعْتِيَادِيٌّ. مَأْلُوفٌ. رَتِيبٌ.

יוֹמָם ١. תה"פ نَهَارًا. ٢. ז' يَوْمٌ ج أَيَّامٌ. فِي اليَوْمِ. יוֹמָם וָלַיְלָה لَيْلاً وَنَهَارًا. لَيْلَ نَهَارَ. آنَاءَ اللَّيْلِ وَأَطْرَافَ النَّهَارِ.

יוֹמֵם תו"ז (־מְמִים) عَامِلٌ نَهَارِيٌّ (من يعمل في النهار خارج بلدته ويعود اليها في المساء).

יוֹמָן ז' (־נִים) ١. يَوْمِيَّاتٌ. مُذَكِّرَةٌ ج مُذَكِّرَاتٌ. مُفَكِّرَةٌ ج مُفَكِّرَاتٌ. أَجِنْدَةٌ. ٢. في مسك الدفاتر: دَفْتَرُ اليَوْمِيَّةِ. ٣. إِسْتِعْرَاضُ الأَحْدَاثِ. شَرِيطُ الأَنْبَاءِ (في الراديو والتلفزيون). سِجِلٌّ. سِجِلُّ الوَقَائِعِ اليَوْمِيَّةِ (في الشرطة).

יוֹמְנַאי ז' (־נָאִים) المَسْؤُولُ عَنْ سِجِلِّ أَحْدَاثِ الجَرَائِمِ فِي الشُّرْطَةِ. مُدَوِّنُ سِجِلِّ الأَحْدَاثِ.

יומרה ע' יֻמְרָה.

יָוָן, יוון ש"פ اليُونَانُ. الرُّومُ. بِلَادُ الإِغْرِيقِ.

יָוֵן, יוון ז' طِينٌ أطْيَانٌ. وَحَلٌ ج أَوْحَالٌ. טִיט הַיָּוֵן ע' טִיט.

יִוֵּן, ייוון פ' صَيَّرَ (فُلاَنًا) يُونَانِيًّا. ثَقَّفَهُ بِالحَضَارَةِ اليُونَانِيَّةِ. הִתְיַוֵּן تَحَضَّرَ بِالحَضَارَةِ اليُونَانِيَّةِ. تَبَنَّى الثَّقَافَةَ اليُونَانِيَّةَ. מִתְיַוְּנִים ע' מִתְיַוֵּן.

יוֹן ذَكَرُ الحَمَامِ ע' יוֹנָה.

יוֹן G ז' (־נִים) ذَرَّةٌ ج ذَرَّاتٌ. أَيُونٌ. مَجْمُوعَةُ جُزَيْئَاتٍ (ذَرَّاتٍ) ע' אֶטוֹם.

יוֹנָה נ' (־נִים) ١. حَمَامَةٌ ج حَمَامٌ وحَمَائِمُ وحَمَامَاتٌ. يَمَامَةٌ ج يَمَامٌ. ٢. في الفلك: الحَمَامَةُ. كِنَايَةٌ عَنْ مَجْمُوعَةٍ مِنَ الكَوَاكِبِ فِي سَمَاءِ الجَنُوبِ تُدْعَى: יוֹנָתוֹ שֶׁל נֹחַ حَمَامَةُ نُوحٍ (columba noachi). ٣. في السياسة: حَمَامَةٌ ج حَمَائِمُ. مُعْتَدِلٌ. كِنَايَةٌ عَنِ المُتَسَاهِلِ فِي السِّيَاسَةِ. יוֹנַת דֹּאַר حَمَامُ الزَّاجِلِ (نوع من الحمام يعودونه على حمل الرسائل). יוֹנַת הַטַּבַּעַת حَمَامَةٌ مُطَوَّقَةٌ. יוֹנַת הַשָּׁלוֹם حَمَامَةُ السَّلاَمِ (حمامة بيضاء ترمز للسلام). הַפְרָחַת יוֹנִים طَيَّرَ الحَمَامَ. رَبَّى الحَمَامَ ومجازًا: رَوَّجَ إِشَاعَاتٍ.

יוֹנוֹסְפֵרָה G נ' الجَوُّ الأَيُونِيُّ. يُونُوسْفِير (الطبقة الهوائية التي تحيط بالكرة الارضية).

יְוָנִי, יווני תו"ז (־נִים, ־יִים) ١. يُونَانِيٌّ ج يُونَانٌ ويُونَانِيُّونَ. رُومِيٌّ ج رُومٌ. إِغْرِيقِيٌّ. יְוָנִים אוֹרְתּוֹדוֹקְסִים الرُّومُ الأَرْثُوذُكْسُ. יְוָנִים קָתוֹלִים الرُّومُ الكَاثُولِيكُ.

יְוָנִית, יוונית נ' اللُّغَةُ اليُونَانِيَّةُ (الإغرِيقِيَّةُ).

יוֹנִי ת' (־יִים) حَمَائِمِيٌّ (كناية عن التساهل في ميوله السياسية).

יוּנִי L ז' حَزِيرَانُ. يُونْيُو (الشهر السادس من السنة الميلادية).

יוֹנִיזַצְיָה G נ' تَأْيِينٌ ע' יִנּוּן.

יוּנִיסֶקְס En. ז' لِلرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ. مُلاَئِمٌ لِلْجِنْسَيْنِ.

יוּנִיצֶ"ף En. ר"ת UNICEF اليُونِيسِيف. صُنْدُوقُ الأُمَمِ المُتَّحِدَةِ لإِغَاثَةِ الأَطْفَالِ.

יוֹנֵק ז' (־נְקִים) رَاضِعٌ. رَضِيعٌ ج رُضَّعٌ. وَلِيدٌ. יוֹנְקִים في علم الاحياء: ذَوَاتُ الأَثْدَاءِ. الحَيَوَانَاتُ الثَّدْيِيَّةُ. الحَيَوَانَاتُ اللَّبُونَةُ. יוֹנֵק הַדְּבַשׁ ע' צוּפִית.

יוֹעֵץ ז' (־עֲצִים) مُشَاوِرٌ. مُسْتَشَارٌ. مُشِيرٌ. مُرْشِدٌ. نَاصِحٌ. הַיּוֹעֵץ הַמִּשְׁפָּטִי المُسْتَشَارُ القَضَائِيُّ. المُدَّعِي العَامُّ. יוֹעֵץ סְתָרִים مُسْتَشَارٌ سِرِّيٌّ.

יוֹפִי ע' יֹפִי.

יוּפִּיטֶר L ז' ١. في الفلك: المُشْتَرِي ע' צֶדֶק. ٢. جُوبِيتَر. إِسْمُ رَئِيسِ آلِهَةِ الرُّومَانِ.

יוֹצֵר תו"ז (־צְרִים) ١. مُنْتِجٌ. إِنْتَاجِيٌّ. صَانِعٌ. مُبْتَكِرٌ. مُبْدِعٌ. مُبْتَدِعٌ. خَلاَّقٌ. ٢. خَالِقٌ. مُكَوِّنٌ. كِنَايَةٌ عَنِ اللهِ الخَالِقِ. בֵּית הַיּוֹצֵר مَعْمَلُ الفَاخُورِيِّ ومجازًا: مَصْدَرُ الإِبْدَاعِ. כַּחֹמֶר בְּיַד הַיּוֹצֵר كَالطِّينِ بِيَدِ الفَخَّارِيِّ، كَالعَجِينَةِ بِيَدِ الخَبَّازِ. דִּמְיוֹן יוֹצֵר مُخَيِّلَةٌ خَلاَّقَةٌ. خَيَالٌ مُبْدِعٌ (مُبْتَكِرٌ). כְּלִי יוֹצֵר إِنَاءٌ مِنَ الفَخَّارِ. إِنَاءٌ خَزَفِيٌّ. זְכוּת יוֹצְרִים حَقُّ التَّأْلِيفِ. حُقُوقُ الطَّبْعِ وَالنَّشْرِ (copyright). הָפַךְ (בִּלְבֵּל, הֶחֱלִיף) אֶת הַיּוֹצְרוֹת قَلَبَ ظَهْرًا لِبَطْنٍ. قَلَبَ الأُمُورَ رَأْسًا عَلَى عَقِبٍ. אוֹי לִי מִיּוֹצְרִי וְאוֹי לִי מִיִּצְרִי ١. مجازًا: لاَ عِنْدَ رَبِّي وَلاَ عِنْدَ أُسْتَاذِي. ٢. النَّفْسُ أَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ.

יוֹק T מ"ק يُوك. غَيْرُ مَوْجُودٍ. لاَ أَثَرَ لَهُ. מַלְטָה יוֹק مَالْطَا يُوك. مَالْطَا غَيْرُ مَوْجُودَةٍ (بناءً على ما قيل من ان اميرالاً تركيا أمر باحتلال جزيرة مالطا ولكنه فشل في مهمته فابلغ حكومته بان مالطا غير موجودة).

יוֹקֵב ז' (־קְבִים) صَاحِبُ مَعْصَرَةٍ (مَصْنَعِ) نَبِيذٍ ע' יֶקֶב.

יוֹקֵד ז' (־קְדִים) مُتَّقِدٌ. مُضْطَرِمٌ. مُلْتَهِبٌ. مُتَأَجِّجٌ.

יוֹקְרָה ע' יָקְרָה.

יוֹקֶשֶׁת נ' (־קְשׁוֹת) نَسَّافَةٌ ע' מַשְׁחֶתֶת.

יו"ר ר"ת יוֹשֵׁב רֹאשׁ رَئِيسٌ.

יוֹרֵד ז' (־רְדִים) ١. مُفْلِسٌ ج مَفَالِيسُ ومُفْلِسُونَ. ٢. كِنَايَةٌ سَلْبِيَّةٌ عَنِ النَّازِحِ مِنَ الإِسْرَائِيلِيِّينَ اليَهُودِ مِنْ إِسْرَائِيلَ. יוֹרֵד בּוֹר, יוֹרֵד דּוּמָה ثَاوٍ فِي القَبْرِ. نَائِمٌ تَحْتَ التُّرَابِ. יוֹרֵד יָם مَلاَّحٌ. نُوتِيٌّ ج نُوتِيَّةٌ. بَحَّارٌ ج بَحَّارَةٌ.

יוֹרֶה ז' (־רִים) ١. رَامٍ (ي) ج رُمَاةٌ. مُطْلِقُ النَّارِ. ٢. الوَسْمِيُّ. أَوَّلُ مَطَرٍ. ٣. مُعَلِّمٌ ע' מוֹרֶה.

יוֹרָה נ' (־רוֹת) مِرْجَلٌ ج مَرَاجِلُ. غَلاَّيَةٌ ج غَلاَّيَاتٌ. قِزَانٌ.

יוּרָה L נ' في الجيولوجيا: العَصْرُ الجُورِيُّ حَيْثُ تَكَوَّنَتْ طَبَقَةٌ أَرْضِيَّةٌ فِي العَصْرِ الجِيُولُوجِيِّ الثَّانِي.

יוּרוֹ ע' אֵירוֹ.

יוּרִידִי L ת' (־יִים) قَانُونِيٌّ. قَضَائِيٌّ. شَرْعِيٌّ. طِبْقًا لِلْقَوَانِينِ. אִישִׁיּוּת יוּרִידִית شَخْصِيَّةٌ اعْتِبَارِيَّةٌ. הַכָּרָה יוּרִידִית إِعْتِرَافٌ قَانُونِيٌّ (شَرْعِيٌّ).

יוֹרָם ש"פ סל' يُورَام. كِنَايَةٌ سَلْبِيَّةٌ لِشَخْصٍ مُطِيعٍ. مُنْقَادٌ.

יוֹרֵשׁ ז' (־רְשִׁים) وَرِيثٌ. وَارِثٌ ج وَرَثَةٌ ووُرَّثَاءُ. خَلَفٌ ج أَخْلاَفٌ. יוֹרֵשׁ עֶצֶר وَلِيُّ العَهْدِ.

יוֹשֵׁב ז' (־שְׁבִים) سَاكِنٌ ج سُكَّانٌ. مُقِيمٌ. قَاطِنٌ ע' תּוֹשָׁב. יוֹשֵׁב קְרָנוֹת قَابِعٌ فِي الرُّكْنِ. كِنَايَةٌ عَنِ العَاطِلِ الكَسُولِ. יוֹשֵׁב רֹאשׁ رَئِيسٌ ج رُؤَسَاءُ (اختصارًا יו"ר).

יוֹשֶׁן ע' יֹשֶׁן. **יוֹשֶׁר** ע' יֹשֶׁר.

יוֹתֵר ١. תה"פ أَكْثَرُ. أَزْيَدُ. ٢. ת' فَائِضٌ. مُتَبَقٍّ(ي). زَائِدٌ. בְּיוֹתֵר جِدًّا. הַיּוֹתֵר

الأَكْثَرُ. الأَقْوَى. الأَفْضَلُ. וְיוֹתֵר וָנֶיף. وَأَكْثَرُ. יוֹתֵר מִן أَكْثَرُ مِنْ. فَوْقَ (ذلِكَ). أَفْضَلُ مِنْ. יוֹתֵר וְיוֹתֵר أَكْثَرُ فَأَكْثَرُ. زِيَادَةٌ مُسْتَمِرَّةٌ (مُتَوَاصِلَةٌ). יוֹתֵר מִדַּי أَكْثَرُ مِمَّا يَنْبَغِي (يَجِبُ). أَكْثَرُ مِنَ اللاَّزِمِ. לְכָל הַיּוֹתֵר عَلَى الأَكْثَرِ. عَلَى الأَغْلَبِ. أَقْصَى مَا يُمْكِنُ. פָּחוֹת אוֹ יוֹתֵר تَقْرِيبًا. عَلَى وَجْهِ التَّقْرِيبِ. مَا هُوَ حَوَالَيْ. زُهَاءَ. نَحْوَ. לֹא פָּחוֹת וְלֹא יוֹתֵר لاَ أَكْثَرَ وَلاَ أَقَلَّ. עַל הַצַּד הַיּוֹתֵר טוֹב عَلَى أَحْسَنِ وَجْهٍ. عَلَى خَيْرِ مَا يُرَامُ.

יוֹתֶרֶת נ' زِيَادَةٌ. إِضَافَةٌ. زَائِدٌ. יוֹתֶרֶת הַכָּבֵד الحِجَابُ الحَاجِزُ ע' סַרְעֶפֶת. יוֹתֶרֶת הַכִּלְיָה الغُدَّةُ الكُظْرِيَّةُ. יוֹתֶרֶת הַמֹּחַ الغُدَّةُ النُّخَامِيَّةُ ע' מֹחַ.

יִזּוּם, ייזום ז' مُبَادَرَةٌ. مُبَادَهَةٌ. إِبْتِكَارٌ. تَفْكِيرٌ فِي فِكْرَةٍ جَدِيدَةٍ وَتَحْقِيقُهَا.

יָזוּם ת' (יְזוּמִים) مُبَادَرٌ. مُبْتَكَرٌ. مُبْتَدَعٌ.

יִזְכּוֹר, יזכור صَلاَةُ الذِّكْرَى. صَلاَةُ الغَائِبِ.

יָזַם פ' بَادَرَ. بَادَأَ. شَرَعَ - فِي مَشْرُوعٍ مَا لِتَحْقِيقِهِ. أَخَذَ زِمَامَ المُبَادَرَةِ فِي. إِبْتَكَرَ. إِبْتَدَعَ. دَبَّرَ. خَطَّطَ.

יָזָם ז' (־מִים) مُبَادِرٌ. مُؤَسِّسُ مَشْرُوعٍ جَدِيدٍ. صَاحِبُ مَصْنَعٍ جَدِيدٍ (initiator).

יָזְמָה נ' (־מוֹת) مُبَادَرَةٌ. مُبَادَأَةٌ. أَخْذُ زِمَامِ المُبَادَرَةِ. إِبْتِكَارٌ. إِبْتِدَاعٌ. تَدْبِيرٌ. יָזְמָה חָפְשִׁית في الاقتصاد: عَمَلٌ حُرٌّ ج أَعْمَالٌ حُرَّةٌ (عدم تدخل الحكومة في الاعمال). יָזְמַת שָׁלוֹם مُبَادَرَةُ السَّلاَمِ. المُبَادَرَةُ السِّلْمِيَّةُ. בַּעַל יָזְמָה مُبَادِرٌ. مُبْتَكِرٌ. ذُو مُبَادَرَةٍ.

יָזְמוּת נ' (־מֻיּוֹת) إِبْتِدَارٌ. أَخْذُ زِمَامِ المُبَادَرَةِ لِمَشْرُوعٍ جَدِيدٍ.

יֶזַע ז' عَرَقٌ. رَشْحُ الجِلْدِ. تَصَبُّبٌ عَرَقًا.

(יזע) הֵזִיעַ, הזיע פ' عَرِقَ - رَشَحَ - تَصَبَّبَ عَرَقًا.

יַזָּעַת נ' في الطب: فَرْطُ التَّعَرُّقِ. كَثْرَةُ العَرَقِ (حالة مرضية تؤدي الى تراكم كميات كبيرة من العرق في الجسم, hyperhydrosis).

יָחְפָּ"ל ר"ת הַיְּחִידָה לְפִשְׁעִים בֵּינְלְאֻמִּיִּים وَحْدَةُ التَّحْقِيقَاتِ الدَّوْلِيَّةِ (في شرطة اسرائيل).

יִחֵד, ייחד פ' ١. خَصَّصَ. كَرَّسَ. أَفْرَدَ. عَيَّنَ. أَرْصَدَ. ٢. عَزَلَ - أَفْرَدَ. تَرَكَ (فُلاَنًا) لِوَحْدِهِ. ٣. وَحَّدَ. أَعْلَنَ أَنَّهُ وَاحِدٌ. ٤. وَحَّدَ اللهَ. יִחֵד אֶת הַדִּבּוּר עַל- قَصَرَ كَلاَمَهُ عَلَى. خَصَّصَ كَلاَمَهُ لِـ. הִתְיַחֵד, נִתְיַחֵד ١. إِنْفَرَدَ. إِعْتَزَلَ. إِنْزَوَى. إِعْتَكَفَ. ٢. إِخْتَلَى بِـ. إِجْتَمَعَ عَلَى انْفِرَادٍ مَعَ. إِعْتَكَفَ مَعَ. הִתְיַחֵד עִם זִכְרוֹ أَحْيَا ذِكْرَاهُ (مُتَوَفَّى).

יַחַד, יַחְדָּו, יחדיו תה"פ مَعًا. سَوِيَّةً. مَعَ بَعْضٍ. طُرًّا. قَاطِبَةً. יַחַד עִם זֹאת مَعَ ذلِكَ. בְּיַחַד مَعًا. سَوِيَّةً. בְּיַחַד וּלְחוּד بِالتَّكَافُلِ وَالتَّضَامُنِ.

יִחוּד, ייחוד ז' (־דִים) ١. تَخْصِيصٌ. تَفَرُّدٌ. تَرْكِيزٌ. تَكْرِيسٌ. ٢. إِعْتِكَافٌ. إِنْفِرَادٌ. إِخْتِلاَءٌ. ٣. تَوْحِيدٌ. وَحْدَانِيَّةُ اللهِ. ٤. تَمَيُّزٌ. בְּיִחוּד خَاصَّةً. خُصُوصًا. عَلَى الأَخَصِّ. سِيَّمَا. لاَ سِيَّمَا. יִחוּד הָאֵל, יִחוּד הַשֵּׁם دِيَانَةُ التَّوْحِيدِ. מִשְׁפַּט יִחוּד في القواعد: جُمْلَةُ قَصْرٍ أَوْ تَخْصِيصٍ.

יִחוּדִי, ייחודי ת' (־דִיִּים) مَحْصُورٌ عَلَى. مَقْصُورٌ عَلَى. مَخْصُوصٌ. خَاصٌّ ע' בִּלְעָדִי.

יִחוּדִיּוּת, ייחודיות נ' تَمَيُّزٌ. تَفَرُّدٌ. خُصُوصِيَّةٌ. حَصْرٌ. إِقْتِصَارٌ عَلَى. تَخْصِيصٌ ע' בִּלְעָדִיּוּת.

יִחוּל, ייחול ז' (־לִים) تَطَلُّعٌ. تَمَنٍّ(ي) ج تَمَنِّيَاتٌ. تَرَجٍّ(ي). إِرْتِقَابٌ. إِنْتِظَارٌ. أَمَلٌ.

יִחוּם, ייחום ז' (־מִים) غُلْمَةٌ. شَبَقٌ. نِزَاءٌ. سِفَادٌ. الشَّهْوَةُ الجِنْسِيَّةُ لَدَى الحَيَوَانِ. شَلْبَطَةٌ.

יִחוּס, ייחוס ז' (־סִים) ١. نَسَبٌ ج أَنْسَابٌ. أَصْلٌ ج أُصُولٌ. حَسَبٌ. وَشِيجَةٌ. عَلاَقَةٌ. ٢. تَعْيِينُ نَسَبٍ. إِنْتِسَابٌ. إِنْتِمَاءٌ. ٣. عَزْوٌ. كَوْنُهُ يَمُتُّ إِلَى (بِصِلَةٍ). יִחוּס אָבוֹת حَسَبٌ. نَسَبٌ. שֶׁלֹּא לְיִחוּס في الاعلام: بِدُونِ ذِكْرِ القَائِلِ.

יִחוּר, ייחור ז' (־רִים) ١. قَلَمٌ (مركب في شجرة) ج أَقْلاَمٌ. فَرْخُ النَّبْتَةِ. ٢. فَسِيلَةٌ ج فَسَائِلُ.

יְחִי! פ' عَاشَ! يَعِيشُ! (مُتَاف). فَلْيَحْيَ! يَحْيَا!

יָחִיד ת"ז (יְחִידִים) ١. وَحِيدٌ. ٢. فَرْدٌ ج أَفْرَادٌ. وَاحِدٌ مِنْ مَجْمُوعَةٍ. ٣. في القواعد: مُفْرَدٌ (بخلاف المثنى والجمع). לִיחִידִים بِالمُفْرَدِ. بِالمُفَرَّقِ. فُرَادَى (لا بالجملة). بِالقَطَّاعِي. יָחִיד בְּדוֹרוֹ وَحِيدُ زَمَانِهِ. نَسِيجُ وَحْدِهِ. فَلْتَةٌ مِنْ فَلَتَاتِ زَمَانِهِ. יָחִיד בְּמִינוֹ ١. وَحِيدٌ (فَرِيدٌ) مِنْ نَوْعِهِ. نَسِيجُ وَحْدِهِ. لاَ نَظِيرَ لَهُ. ٢. شَاذٌّ ج شَوَاذٌّ. יָחִיד סְגֻלָּה فَذٌّ ج أَفْذَاذٌ. בֵּן יָחִיד وَلَدٌ وَحِيدٌ. وَحِيدُ وَالِدَيْهِ. לְשׁוֹן יָחִיד في القواعد: مُفْرَدٌ (لا مثنى ولا جمع) ج مُفْرَدَاتٌ. רְשׁוּת הַיָּחִיד خُصُوصِيٌّ (غير عمومي). خَاصٌّ. יָחִיד בַּמַּעֲרָכָה שֶׁקּוֹל כְּאַיִן مجازا: لاَ رَأْيَ لِمَنْ لاَ يُطَاعُ.

יְחִידָאִי ת' (־אִיִּים) وَحِيدٌ. وَرَدَ مَرَّةً وَاحِدَةً فَقَطْ (وخصوصًا في التوراة).

יְחִידָה נ' (־דוֹת) ١. وَحْدَةٌ ج وَحَدَاتٌ. ثُلَّةٌ (من الجيش الخ...). مَجْمُوعَةٌ ج مَجْمُوعَاتٌ. ٢. قِطْعَةٌ ج قِطَعٌ وَقِطْعَاتٌ. حَبَّةٌ (فاكهة او خضار) ج حَبَّاتٌ. ٣. في الحساب: أَحَدٌ ج آحَادٌ (من واحد الى تسعة). ٤. كِنَايَةٌ شِعْرِيَّةٌ عَنِ الرُّوحِ. مُهْجَةٌ ج مُهَجٌ. ٥. مُؤَنَّثُ יָחִיד وَحِيدَةٌ. עֲבוֹדָה לְפִי יְחִידָה العَمَلُ بِالقِطَعِ.

יְחִידוּת נ' ١. حِدَةٌ. وَحْدَةٌ. وَحْدَانِيَّةٌ. إِنْفِرَادٌ. ٢. مِيزَةٌ. خَاصِّيَّةٌ. ٣. إِنْعِزَالٌ. إِعْتِزَالٌ. إِعْتِكَافٌ. إِخْتِلاَءٌ. בִּיחִידוּת عَلَى انْفِرَادٍ. فُرَادَى. عَلَى حِدَةٍ. לְשׁוֹן

יְחִידוּת في القواعد: صِيغَةُ المُفْرَدِ.

יְחִידִי ١. תה"פ وَحِيدٌ. وَحْدَهُ. لِوَحْدِهِ. بِمُفْرَدِهِ. مُنْفَرِدًا. ٢. ת' (־יִים) وَاحِدٌ (فقط). فَرْدٌ (فَحَسْبُ). בִּלְשׁוֹן יְחִידִי في القواعد: بِصِيغَةِ المُفْرَدِ. דַּן יְחִידִי قَاضٍ فَرْدٌ.

יְחִידָנִי ת' (־יִים) ١. فَرْدِيٌّ. ٢. مُسْتَقِلٌّ. قَائِمٌ بِذَاتِهِ.

יִחֵל, ייחל פ' تَمَنَّى. رَجَا ـُ أَمَلَ ـُ تَطَلَّعَ إِلَى. تَرَقَّبَ. إِنْتَظَرَ. تَوَقَّعَ.

יִחֵם, ייחם פ' غَلِمَ ـَ إِغْتَلَمَ. شَبِقَ ـَ إِشْتَدَّتْ شَهْوَتُهُ لِلسِّفَادِ (للحيوان). شَلْبَط. הִתְיַחֵם ١. إِغْتَلَمَ. شَبِقَ. شَلْبَطَ. ٢. مجازًا: هَاجَ ـِ إِهْتَاجَ. تَنَزَّى.

יַחְמוּר ז' (־רִים) يَحْمُورٌ (نوع من الايائل ذو حوافر).

יִחֵס, ייחס פ' ١. نَسَبَ ـِ عَزَا ـُ إِلَى. عَلَّقَ عَلَى. أَسْنَدَ (تُهْمَةً مثلاً) إِلَى. أَعَارَ أَهَمِّيَّةً. ٢. حَدَّدَ. عَيَّنَ. نَسَبَ. יִחֵס חֲשִׁיבוּת أَوْلَى أَهَمِّيَّةً. عَلَّقَ أَهَمِّيَّةً عَلَى. أَعَارَ اهْتِمَامًا. יִחֵס לְעַצְמוֹ نَسَبَ لِنَفْسِهِ. إِدَّعَى لِنَفْسِهِ. إِنْتَحَلَ. הִתְיַחֵס ١. إِنْتَسَبَ إِلَى. إِحْتَسَبَ عَلَى. إِنْتَمَى إِلَى. مَتَّ ـُ إِلَى. ٢. إِعْتَبَرَ نَفْسَهُ حَسِيبًا (ذَا نَسَبٍ). ٣. عَامَلَ. تَصَرَّفَ مَعَ. ٤. تَنَاوَلَ (قضية). أَشَارَ إِلَى. הִתְיַחֵס אֵלָיו בִּרְצִינוּת أَخَذَهُ مَأْخَذَ الجِدِّ.

יַחַס ז' (יְחָסִים) ١. نَسَبٌ ج أَنْسَابٌ. حَسَبٌ ج أَحْسَابٌ. سَبَبٌ ج أَسْبَابٌ. عَلَاقَةٌ ج عَلَاقَاتٌ وعَلَائِقُ. أَصْلٌ. أُرُومَةٌ. مَحْتِدٌ. ٢. مُعَامَلَةٌ. تَصَرُّفٌ. سُلُوكٌ. مَوْقِفٌ ج مَوَاقِفُ. ٣. في الرياضيات: نِسْبَةٌ ج نِسَبٌ. مُعَدَّلٌ. ٤. شَأْنٌ ج شُؤُونٌ. ذُو شَأْنٍ. יַחַס הָפוּךְ في الحساب: عَكْسِيٌّ. نِسْبَةٌ عَكْسِيَّةٌ (لَاطَرْدِيَّةٌ). יַחַס יָשָׁר في الحساب: نِسْبَةٌ طَرْدِيَّةٌ. יַחַס הַיָּשָׁר في القواعد: حَالَةُ الرَّفْعِ. יַחַס עוֹיֵן مُعَامَلَةٌ عُدْوَانِيَّةٌ. تَحَامُلٌ. יַחַס הַפָּעוּל في القواعد: صِيغَةُ المَفْعُولِيَّةِ. حَالَةُ النَّصْبِ. יַחַס הַקִּנְיָן في القواعد: حَالَةُ التَّمَلُّكِ. حَالَةُ الجَرِّ. בְּיַחַס לְ־ بِالنِّسْبَةِ إِلَى. بِشَأْنِ. بِخُصُوصِ. فِيمَا يَخُصُّ. مِنْ جِهَةِ. יְחָסִים דִּיפְּלוֹמָטִיִּים عَلَاقَاتٌ دِبْلُومَاسِيَّةٌ. יַחֲסֵי אֱנוֹשׁ عَلَاقَاتٌ إِنْسَانِيَّةٌ. יַחֲסֵי גּוֹמְלִין عَلَاقَاتٌ مُتَبَادَلَةٌ. المُعَامَلَةُ بِالمِثْلِ. יַחֲסֵי יְדִידוּת أَوَاصِرُ صَدَاقَةٍ. عَلَاقَاتُ مَوَدَّةٍ. יַחֲסֵי כּוֹחוֹת مَوَازِينُ القُوَى. יַחֲסֵי מִין عَلَاقَاتٌ جِنْسِيَّةٌ. مُضَاجَعَةٌ. مُوَاقَعَةٌ. غِشْيَانٌ. יַחֲסֵי צִבּוּר عَلَاقَاتٌ عَامَّةٌ. אוֹת יַחַס في القواعد: رَابِطٌ ج رَوَابِطُ. מִלַּת יַחַס حَرْفٌ. حَرْفُ جَرٍّ. حَرْفُ المَعْنَى. נִתֵּק יְחָסָיו עִם־ قَطَعَ عَلَاقَاتِهِ مَعَ. قَاطَعَ.

יַחֲסָה נ' (יְחָסוֹת) حَالَةٌ ج حَالَاتٌ (في القواعد: رفع، نصب، جر). יַחֲסַת הַיָּשָׁר (הַנּוֹשֵׂא) حَالَةُ الرَّفْعِ. יַחֲסַת הַפָּעוּל (הַמּוּשָׂא) حَالَةُ النَّصْبِ (المَفْعُولِيَّةِ). יַחֲסַת הַקִּנְיָן حَالَةُ الجَرِّ (التَّمَلُّكِ).

יַחֲסוּת נ' نِسْبِيَّةٌ. תּוֹרַת הַיַּחֲסוּת نَظَرِيَّةُ النِّسْبِيَّةِ (نظرية فيزيائية وضعها العلامة البرت اينشتاين دحض فيها النظرية الفيزياوية القديمة حول الزمان والمكان).

יַחֲסִי ת' (־יִים) نِسْبِيٌّ. غَيْرُ مُطْلَقٍ. إِعْتِبَارِيٌّ. יַחֲסִית نِسْبِيًّا. بِالنِّسْبَةِ إِلَى. بِالنَّظَرِ إِلَى. בְּאֹפֶן יַחֲסִי نِسْبِيًّا. بِصُورَةٍ نِسْبِيَّةٍ. בְּחִירוֹת יַחֲסִיּוֹת إِنْتِخَابَاتٌ نِسْبِيَّةٌ.

יַחֲסִיּוּת נ' ١. نِسْبَةٌ ج نِسَبٌ. تَحْدِيدُ العَلَاقَةِ بَيْنَ شَيْئَيْنِ. ٢. في الفلسفة: نِسْبِيَّةٌ (نظرية تقول بأن كل شيء نسبي غير مطلق).

יַחְסָן ז' (־נִים) حَسِيبٌ. نَسِيبٌ ج أَنْسِبَاءُ ونُسَبَاءُ. شَرِيفٌ ج أَشْرَافٌ وشُرَفَاءُ.

יַחְסָנוּת נ' عِظَامِيَّةٌ. تَبَجُّحٌ بِالحَسَبِ وَالنَّسَبِ.

יָחֵף תה"פ (יְחֵפִים) ١. حَافٍ(ي) ج حُفَاةٌ. ٢. مجازًا: حَقِيرٌ. زَرِيٌّ. כָּל הַסַּנְדְּלָרִים הוֹלְכִים יְחֵפִים الاسْكَافِي حَافِي (وَالحَائِك عَرْيَان).

יַחְפָן ז' (־נִים) ١. حَافٍ(ي) ج حُفَاةٌ. ٢. مجازًا: زَرِيٌّ.

יַחְצָן ז' (־נִים) رَجُلُ العَلَاقَاتِ العَامَّةِ. مَسْؤُولٌ عَنِ الدِّعَايَةِ وَالإِعْلَامِ.

יִחְצֵן פ' قَامَ بِإِدَارَةِ العَلَاقَاتِ العَامَّةِ. رَوَّجَ.

יַחְצָנוּת נ' إِدَارَةُ العَلَاقَاتِ العَامَّةِ. القِيَامُ بِالتَّرْوِيجِ.

(יטב) ייטב פ' (صيغة المضارع من טוֹב) يَطِيبُ. يَنْعُمُ. يَرُوقُ. يَحْسُنُ. يَجُودُ. הֵיטִיב أَحْسَنَ. أَطَابَ. أَجَادَ. הוּטַב تَحَسَّنَ. جَادَ ـُ رَاقَ ـُ ע' טוֹב.

יְיָ اللهُ. إِحْدَى الصُّوَرِ الَّتِي يُكْتَبُ بِهَا اسْمُ الجَلَالَةِ. تُلْفَظُ אֲדֹנָי أَوْ הַשֵּׁם.

ייאוש ע' יֵאוּשׁ. — **ייבב** ע' יִבֵּב.
ייבוא ע' יִבּוּא. — **ייבום** ע' יִבּוּם.
ייבוש ע' יִבּוּשׁ. — **יידוי** ע' יִדּוּי.
יידיש ע' אִידִישׁ. — **ייהוד** ע' יִהוּד.
ייון ע' יִוּוּן. — **ייחוד** ע' יִחוּד.
ייחול ע' יִחוּל. — **ייחום** ע' יִחוּם.
ייחוס ע' יִחוּס. — **ייחור** ע' יִחוּר.
יילוד ע' יִלּוֹד. — **יילל** ע' יִלֵּל.

יַיִן ז' (יֵינוֹת) نَبِيذٌ ج أَنْبِذَةٌ. خَمْرَةٌ. خَمْرٌ ج خُمُورٌ. الرَّاحُ. الصَّهْبَاءُ. المُدَامَةُ. بِنْتُ الكَرْمَةِ. יַיִן בֶּן חֹמֶץ مجازًا: صَالِحُ ابْنُ طَالِحٍ. تَقِيُّ ابْنُ كَافِرٍ. יַיִן בֶּן יַיִן مجازًا: صِدِّيقُ ابْنُ صِدِّيقِينَ. صَالِحُ ابْنُ صَالِحِينَ. كَرِيمُ ابْنُ كِرَامٍ. יַיִן יָבֵשׁ نَبِيذٌ غَيْرُ مُحَلًّى (بلا سكّر او اضافات). יַיִן הַמְּשֻׁמָּר خَمْرَةٌ مُعَتَّقَةٌ (فَاخِرَةٌ). יֵין נֶסֶךְ النَّبِيذُ المَسْكُوبُ ע' נֶסֶךְ. יֵין קוֹנְדִּיטוֹן الخَمْرَةُ الرَّحَاقُ. نَبِيذٌ مُعَطَّرٌ. יֵין שָׂרוּף، יֵין שָׂרָף رُوحُ الخَمْرِ. نَبِيذٌ كُحُولِيٌّ. خَمْرَةٌ مُسْكِرَةٌ. باختصار: יי"ש. בֵּית הַיַּיִן خَمَّارَةٌ. حَانَةٌ ج حَانَاتٌ. חֹמֶץ בֶּן יַיִן مجازًا: طَالِحُ ابْنُ صَالِحٍ. شِرِّيرُ ابْنُ كِرَامٍ. שִׁיר יַיִן خَمْرِيَّةٌ ج خَمْرِيَّاتٌ. قَصَائِدُ خَمْرِيَّةٌ. شِعْرٌ يَتَغَنَّى بِالخَمْرَةِ.

נִכְנַס יַיִן יָצָא סוֹד الخَمْرُ فَضَّاحُ الأَسْرَارِ.

יֵינַאי, יֵינָן ז' (־נִים) نَبَّاذٌ. خَمَّارٌ. بَائِعُ الخَمْرِ أَوْ صَانِعُهُ.

יינון ע' יִנּוֹן.

יֵינִי ת' (־יִים) ١. خَمْرِيٌّ. لَهُ طَعْمُ الخَمْرِ. ٢. مجازًا: مُعَطَّرٌ.

ייסוד ע' יִסּוּד. **ייסוף** ע' יִסּוּף.

ייסור ע' יִסּוּר. **ייעוד** ע' יִעוּד.

ייעול ע' יִעוּל. **ייעוץ** ע' יִעוּץ.

ייעור ע' יִעוּר. **ייפוי** ע' יִפּוּי.

ייצוא ע' יְצוּא. **ייצוב** ע' יִצּוּב.

ייצוג ע' יִצּוּג. **ייצור** ע' יִצּוּר.

ייצף ע' יִצֵּף. **ייקור** ע' יִקּוּר.

יירוט ע' יֵרוּט. **יירקון** ע' יֵרָקוֹן.

יי"ש ז' ר"ת יַיִן שָׂרוּף نَبِيذٌ كُحُولِيٌّ ע' יַיִן.

יישוב ע' יִשּׁוּב. **יישום** ע' יִשּׁוּם.

יישור ע' יִשּׁוּר.

יִישַׁר כּוֹחֲךָ! أَحْسَنْتَ! لاَ شُلَّتْ يَدَاكَ! لِلَّهِ دَرُّكَ!

ייתכן ע' יִתָּכֵן. **יָכוֹל** ע' יָכֹל.

(יכח) נוֹכַח פ' تَحَقَّقَ مِنْ. أَيْقَنَ. تَيَقَّنَ. تَأَكَّدَ. ثَبَتَ ـ لَهُ. הוֹכִיחַ ١. بَرْهَنَ. أَثْبَتَ. دَلَّ ـ أَقَامَ الدَّلِيلَ عَلَى. عَاتَبَ عَلَى. لاَمَ ـ عَلَى. أَنَّبَ. وَبَّخَ. הוּכַח ١. ثَبَتَ ـ تَبَيَّنَ. إِتَّضَحَ. ٢. عُوتِبَ. وُبِّخَ. زُجِرَ. הִתְוַכֵּחַ جَادَلَ. نَاقَشَ. تَنَاقَشَ. أَخَذَ وَرَدَّ. قَارَعَ الحُجَّةَ بِالحُجَّةِ.

יַכְטָה .Gr נ' (־טוֹת) يَخْتٌ ج يُخُوتٌ (سفينة تنزه).

יָכֹל, יכול פ' ١. تَمَكَّنَ مِنْ. قَدَرَ ـ عَلَى. إِقْتَدَرَ عَلَى. طَاقَ ـ وَسِعَ (يَسَعُ). إِسْتَطَاعَ. ٢. أَمْكَنَ. ٣. قَهَرَ ـ غَلَبَ ـ تَغَلَّبَ عَلَى. ٤. يُحْتَمَلُ. يُمْكِنُ. יְכוֹלְנִי بِإِمْكَانِي. بِوُسْعِي. فِي اسْتِطَاعَتِي. بِقُدْرَتِي. כִּבְיָכוֹל كَانَ. كَأَنَّمَا. مَزْعُومٌ. יָכוֹל לִהְיוֹת مُحْتَمَلٌ. مِنَ الْمُحْتَمَلِ. مُمْكِنٌ. قَدْ (قبل فعل مضارع). رُبَّمَا. כֹּל יָכוֹל ١. مُتَمَكِّنٌ. قَادِرٌ عَلَى كُلِّ عَمَلٍ. بِيَدِهِ الحَلُّ وَالرَّبْطُ. ٢. العَلِيُّ القَدِيرُ. صِفَةٌ لِلَّهِ تَعَالَى.

יְכֹלֶת, יכולת נ' (־לוֹת) قُدْرَةٌ. إِقْتِدَارٌ. مَقْدُرَةٌ. إِمْكَانٌ. تَمَكُّنٌ. إِسْتِطَاعَةٌ. كَفَاءَةٌ. قَابِلِيَّةٌ. جَدَارَةٌ. وُسْعٌ. בִּיכָלְתּוֹ بِإِمْكَانِهِ. بِاسْتِطَاعَتِهِ. بِوُسْعِهِ. فِي مَقْدُورِهِ. כְּפִי יְכָלְתּוֹ حَسْبَ قُدْرَتِهِ. قَدْرَ طَاقَتِهِ. قُصَارَى جُهْدِهِ. مَا اسْتَطَاعَ إِلَى ذَلِكَ سَبِيلاً. בַּעַל יְכֹלֶת ١. قَدِيرٌ. ذُو كَفَاءَةٍ. ذُو قُوَّةٍ. نَافِذُ الكَلِمَةِ. ٢. مُوسِرٌ. غَنِيٌّ. חֲסַר יְכֹלֶת عَدِيمُ القُدْرَةِ. عَاجِزٌ. لاَ طَاقَةَ لَهُ. מֵעַל לִיכָלְתּוֹ فَوْقَ طَاقَتِهِ. لاَ قِبَلَ لَهُ فِي. עָשָׂה כְּמֵיטַב יְכָלְתּוֹ بَذَلَ قُصَارَى جُهْدِهِ. لَمْ يَأْلُ جُهْدًا.

יָלַד פ' ١. יָלְדָה وَلَدَتْ (تَلِدُ). وَضَعَتْ (تَضَعُ). ٢. أَنْجَبَ. أَنْسَلَ. وَلَّدَ. ٣. إِبْتَكَرَ. أَبْدَعَ. إِخْتَلَقَ. נוֹלַד ١. وُلِدَ. تَوَلَّدَ. وُضِعَ. نَشَأَ ـ خُلِقَ. ٢. ظَهَرَ ـ إِنْكَشَفَ. نَبَعَ ـ مِنْ. نَجَمَ ـ عَنْ. نَتَجَ ـ عَنْ. صَدَرَ ـ מַה יֵּלֶד יוֹם مَا سَيَحْدُثُ غَدًا. مَا سَتَأْتِي بِهِ الأَحْدَاثُ. רָאָה אֶת הַנּוֹלָד صَدَقَ حَدْسُهُ. تَكَهَّنَ بِمَا سَيَقَعُ. أَدْرَكَ. تَنَبَّأَ. יִלֵּד ١. وَلَّدَ. سَاعَدَ عَلَى الوِلاَدَةِ. ٢. سَاعَدَ عَلَى الإِبْدَاعِ وَالإِنْتَاجِ. יֻלַּד وُلِّدَ. تَوَلَّدَ. وُلِدَ. אָדָם לְעָמָל יֻלָּד ע' עָמָל. עִיר (מְקוֹם) הֻלֶּדֶת مَسْقَطُ الرَّأْسِ. הוֹלִיד ١. أَوْلَدَ. وَلَّدَ. أَنْجَبَ. أَنْسَلَ. ٢. صَنَعَ ـ خَلَقَ ـ إِبْتَكَرَ. تَفَتَّقَ عَنْ. نَتَجَ عَنْ. أَدَّى إِلَى. تَسَبَّبَ فِي. أَسْفَرَ عَنْ.

יֶלֶד ז' (יְלָדִים) ١. وَلَدٌ ج أَوْلاَدٌ وَوُلْدٌ. طِفْلٌ ج أَطْفَالٌ. صَبِيٌّ ج صِبْيَانٌ وَصِبْيَةٌ. إِبْنٌ ج أَبْنَاءٌ وَبَنُونَ. نَجْلٌ ج أَنْجَالٌ. ٢. صَغِيرٌ ج صِغَارٌ. יֶלֶד בְּסִכּוּן وَلَدٌ مُعَرَّضٌ لِلْخَطَرِ (من الناحية الاجتماعية). יֶלֶד זְקוּנִים إِبْنُ هِرَمَةٍ. آخِرُ العُنْقُودِ. أَصْغَرُ الأَبْنَاءِ. יֶלֶד חָמוּד وَلَدٌ (صَبِيٌّ) ظَرِيفٌ (لَطِيفٌ). יֶלֶד טִפּוּחִים ١. رَبِيبٌ. وَلَدٌ مُدَلَّعٌ مُحْتَضَنٌ. ٢. طِفْلٌ مُدَلَّلٌ. مُعْتَنًى بِهِ. יֶלֶד רְחוֹב وَلَدُ الشَّوَارِعِ. יֶלֶד שַׁעֲשׁוּעִים طِفْلٌ مُدَلَّلٌ (مُدَلَّعٌ). طِفْلٌ مُحَبَّبٌ. וְהַיֶּלֶד אֵינֶנּוּ مجازًا: وَالطَّيْرُ طَارَ. وَتَلاَشَى الأَمَلُ. وَصَارَ أَثَرًا بَعْدَ عَيْنٍ.

יַלְדָּה נ' (יְלָדוֹת) ١. بِنْتٌ ج بَنَاتٌ. طِفْلَةٌ. ٢. صَبِيَّةٌ ج صَبَايَا.

יְלֵדָה, ילודה נ' ١. وِلاَدَةٌ. نَسْلٌ. ٢. عَدَدُ المَوَالِيدِ فِي فَتْرَةٍ مُعَيَّنَةٍ. הַיְלֵדָה גְּדוֹלָה מִן הַתְּמוּתָה الوِلاَدَاتُ أَكْثَرُ مِنَ الوَفَيَاتِ. הַגְבָּלַת הַיְלֵדָה تَحْدِيدُ النَّسْلِ (الوِلاَدَةِ).

יַלְדּוֹן ז' (־נִים) وُلَيْدٌ. بُنَيٌّ (تحببًا). وَلَدٌ صَغِيرٌ. صَبِيٌّ.

יַלְדוּת נ' طُفُولَةٌ. صِبًا. صِغَرٌ. حَدَاثَةُ سِنٍّ.

יַלְדוּתִי ת' (־תִיִּים) صِبْيَانِيٌّ. وُلُودِيٌّ. طُفُولِيٌّ.

יַלְדוּתִיּוּת נ' ١. طُفُولِيَّةٌ. وَلَدَنَةٌ. صِبْيَانِيَّةٌ. ٢. قِلَّةُ نُضُوجٍ فِكْرِيٍّ.

יַלְדֹּנֶת, ילדונת נ' (־דוֹנוֹת) ١. بُنَيَّةٌ. وُلَيْدَةٌ (تحببًا). ٢. كِنَايَةٌ عَنْ صَبِيَّةٍ. فَتَاةٌ صَغِيرَةٌ.

יִלּוּד, יילוד ז' تَوْلِيدٌ. وِلاَدَةٌ. مِهْنَةُ القَابِلَةِ أَوْ طَبِيبِ الوِلاَدَةِ.

יִלּוֹד, יילוד ת' (־דִים) وَلِيدٌ ج وِلْدَانٌ. مَوْلُودٌ.

ילודה ע' יְלֵדָה.

יְלִיד ז' (יְלִידִים) وَلِيدٌ. مَوْلُودٌ فِي. مِنْ مَوَالِيدِ (مكان معين). יְלִיד הָאָרֶץ وَلِيدُ البِلاَدِ. مَنْ وُلِدَ فِي إِسْرَائِيلَ. יְלִיד אִשָּׁה وَلِيدُ امْرَأَةٍ. إِبْنُ حَوَّاءَ ومجازًا: إِنْسَانٌ مِنْ لَحْمٍ وَدَمٍ.

יְלִידָה ע' לֵדָה.

יְלִידִי ת׳ (־יִים) ١. صِبْيَانِيٌّ. وَلَدِنِيٌّ. ٢. أَصْلَانِيٌّ. مِنْ أَصْلِ البِلَادِ.

יָלַל, יילל פ׳ ١. وَلْوَلَ. أَعْوَلَ. نَاحَ (يَنُوحُ). إِنْتَحَبَ. بَكَى ـ ٢. عَوَى ـ صَفَرَ ـ (الريح).

יְלָלָה נ׳ (־לוֹת) ١. وَلْوَلَةٌ. عَوِيلٌ. نَشِيجٌ. نَحِيبٌ. ٢. بُكَاءٌ. عُوَاءٌ. صَفِيرٌ. نُبَاحٌ.

יַלְלָן ז׳ (־נִים) بَكَّاءٌ. شَكَّاءٌ. هَنَّانٌ. كَثِيرُ الأَنِينِ وَالشَّكْوَى.

יַלְלָנוּת נ׳ كَثْرَةُ البُكَاءِ. نَحِيبٌ. هَنِينٌ.

יֶלֶק ז׳ ١. السَّرْوَةُ (الجرادة في اول مراحل تطورها). يَرَقَانَةٌ ج يَرَقَانَاتٌ. ٢. أَحَدُ أَنْوَاعِ الجَرَادِ.

יַלְקוּט ז׳ (־טִים) ١. حَقِيبَةٌ ج حَقَائِبُ. كِيسٌ ج أَكْيَاسٌ. مِحْفَظَةٌ ج مَحَافِظُ. شَنْطَةٌ. ٢. مَجْمُوعَةٌ (ادبية). مُخْتَارَاتٌ. دِيوَانُ شِعْرٍ ج دَوَاوِينُ. **יַלְקוּט שֵׁרוּת** دَفْتَرُ الخِدْمَةِ. مِلَفُّ (لَائِحَةُ) الخِدْمَةِ فِي الجَيْشِ.

יָם ז׳ (יַמִּים) ١. بَحْرٌ ج بِحَارٌ وَبُحُورٌ وَأَبْحُرٌ. يَمٌّ. خِضَمٌّ. ٢. مجازا: فَيْضٌ. غَزَارَةٌ. كَثْرَةٌ. ٣. بُحَيْرَةٌ ج بُحَيْرَاتٌ (مثل: بحيرة طبريا). ٤. الغَرْبُ. جِهَةُ الغَرْبِ. יָמָּה غَرْبًا. إِلَى جِهَةِ الغَرْبِ. יָם הַמֶּלַח البَحْرُ المَيِّتُ. بَحْرُ لُوطٍ. הַיָּם הַפָּתוּחַ عُرْضُ البَحْرِ. أَعَالِي البِحَارِ. גֵּאוּת הַיָּם مَدٌّ. إِرْتِفَاعُ مُسْتَوَى مَاءِ البَحْرِ ע׳ גֵּאוּת. חֲזִיר יָם ע׳ חֲזִיר. יוֹרְדֵי יָם مَلَّاحُونَ. بَحَّارَةٌ. نُوتِيَّةٌ. כֶּלֶב יָם ע׳ כֶּלֶב. לְשׁוֹן יָם لِسَانٌ بَحْرِيٌّ. خَلِيجٌ فِي لِسَانٍ بَحْرِيٍّ. מַחֲלַת יָם دُوَارُ البَحْرِ. פְּנֵי הַיָּם سَطْحُ البَحْرِ. **סוּס הַיָּם** فَرَسُ البَحْرِ (جنس سمك راسه يشبه راس فرس). **שֹׁד יָם** قَرْصَنَةٌ. כְּטִפָּה מִן הַיָּם قَطْرَةٌ مِنْ بَحْرٍ. قَلِيلٌ مِنْ كَثِيرٍ. نَزْرٌ يَسِيرٌ. מֵעֵבֶר לַיָּם مَا وَرَاءَ البَحْرِ. عَبْرَ البِحَارِ.

י־ם קיצור יְרוּשָׁלַיִם القُدْسُ. أُورْشَلِيمُ.

יַמָּאוּת נ׳ مِلَاحَةٌ. بَحْرِيَّةٌ. مِهْنَةُ الإِبْحَارِ فِي البَحْرِ وَصِنَاعَةِ السُّفُنِ.

יַמַּאי ז׳ (־מָּאִים) بَحَّارٌ ج بَحَّارَةٌ. مَلَّاحٌ. نُوتِيٌّ ج نُوتِيَّةٌ.

יַמָּה נ׳ (־מּוֹת) بُحَيْرَةٌ ج بُحَيْرَاتٌ. هَوْرٌ ج أَهْوَارٌ.

יַמָ״ח ר״ת יְחִידַת מַחְסְנֵי חֵרוּם في الجيش: وَحْدَةُ مُسْتَوْدَعَاتِ الطَّوَارِئِ.

יַמִּי ת׳ (־יִּים) بَحْرِيٌّ. مَائِيٌّ. אַקְלִים יַמִּי مُنَاخٌ بَحْرِيٌّ (يمتاز برطوبته واعتداله). מִדְרוֹן תַּת־יַמִּי ע׳ מִדְרוֹן.

יַמִּיָּה, ימייה נ׳ (־יּוֹת) أُسْطُولٌ بَحْرِيٌّ. أُسْطُولٌ حَرْبِيٌّ.

יָמִין ז׳ ١. يَمِينٌ ج أَيْمُنٌ وَأَيَامِينُ. الجِهَةُ اليُمْنَى. مَيْمَنَةٌ. ٢. اليَدُ اليُمْنَى. ٣. كِنَايَةٌ عَنْ أَحْزَابِ اليَمِينِ (خلاف احزاب اليسار). יָמִינָה إِلَى اليَمِينِ. إِلَى الجِهَةِ اليُمْنَى. يَمِينًا. يَمْنَةً. יַד יְמִינוֹ سَاعِدُهُ الأَيْمَنُ. كَبِيرُ مُسَاعِدِيهِ. **אִטֵּר יַד יְמִינוֹ** أَعْسَرُ ج عُسْرٌ د׳ عَسْرَاءُ. أَلْفَتُ ج لُفْتٌ د׳ لَفْتَاءُ. عَسْرَاوِيٌّ. לֹא סָר מִמֶּנּוּ יָמִין וּשְׂמֹאל لَمْ يَنْحَرِفْ عَنْهُ ذَاتَ اليَمِينِ أَوْ ذَاتَ الشِّمَالِ ومجازا: فَعَلَ بِالضَّبْطِ مَا فُرِضَ عَلَيْهِ. הֶחֱזִיק בִּימִינוֹ شَدَّ أَزْرَهُ. شَدَّ عَلَى يَدِهِ. عَاضَدَهُ. آزَرَهُ. עָמַד לִימִינוֹ وَقَفَ إِلَى جَانِبِهِ. دَعَمَهُ. سَاعَدَهُ. أَعَانَهُ. שְׂמֹאל דּוֹחָה וְיָמִין מְקָרֶבֶת مجازا: يَدٌ تَشُجُّ وَأُخْرَى مِنْكَ تَأْسُونِي. فَمٌ يُسَبِّحُ وَيَدٌ تَذْبَحُ.

יְמִינִי ת׳ (־יִּים) ١. يَمِينِيٌّ. فِي الجِهَةِ اليُمْنَى. ٢. بِنْيَامِينِيٌّ. مِنْ سِبْطِ بِنْيَامِينَ (احد اسباط اسرائيل).

יְמָמָה נ׳ (־מוֹת) يَوْمٌ. نَهَارٌ وَلَيْلَةٌ. أَرْبَعٌ وَعِشْرُونَ سَاعَةً.

(ימן) הֵימִין פ׳ ١. أَيْمَنَ. إِتَّجَهَ جِهَةَ اليَمِينِ. ٢. مَالَ إِلَى الأَحْزَابِ اليَمِينِيَّةِ. ٣. إِسْتَعْمَلَ يَدَهُ اليُمْنَى.

יְמָנִי ת׳ (־יִּים) يَمِينِيٌّ. مُحَافِظٌ. مَنْ يَمِيلُ إِلَى أَحْزَابِ اليَمِينِ. في كرة القدم: מָגֵן יְמָנִי دِفَاعٌ أَيْمَنُ. קַשָּׁר יְמָנִי سَاعِدُ هُجُومٍ أَيْمَنُ. קִיצוֹנִי יְמָנִי جَنَاحٌ أَيْمَنُ.

יְמָנִיּוּת נ׳ يَمِينِيَّةٌ. المَيْلُ إِلَى أَحْزَابِ اليَمِينِ المُحَافِظَةِ.

יִמְקָ״א En. ר״ת جَمْعِيَّةُ الشُّبَّانِ المَسِيحِيِّينَ (Y.M.C.A. - Young Men's Christian Association).

(ימר) הִתְיַמֵּר, התיימר פ׳ إِدَّعَى. زَعَمَ ـ تَبَجَّحَ بِـ. تَبَاهَى. تَفَاخَرَ. تَظَاهَرَ بِـ

יֻמְרָה, יומרה נ׳ (־רוֹת) تَبَجُّحٌ. مُفَاخَرَةٌ. إِدِّعَاءُ الفَخْرِ.

יֻמְרָנוּת, יומרנות נ׳ مُفَاخَرَةٌ. زَهْوٌ. تَبَجُّحٌ. تَشَدُّقٌ. نَفْخَةٌ كَاذِبَةٌ.

ימ״ש ר״ת יִמַּח שְׁמוֹ مَحَا اللّٰهُ اسْمَهُ! قَاتَلَهُ اللّٰهُ!

יֵן J ז׳ (־נִים) يِن. وَحْدَةُ نَقْدٍ يَابَانِيَّةٌ مُقَسَّمَةٌ إِلَى مِئَةِ سِين.

יַנְבּוּט A ז׳ (־טִים) في النبات: يَنْبُوت. شِيشْلَان م׳ (جنبة شائكة، prosopis).

(ינה) הוֹנָה פ׳ إِحْتَالَ. تَحَايَلَ عَلَى. غَشَّ ـُ. خَدَعَ ـَ. خَادَعَ. خَاتَلَ. הוּנָה خُودِعَ. أُحْتِيلَ عَلَيْهِ.

יָנוּאָר L ז׳ كَانُونُ الثَّانِي. يَنَايِر (الشهر الاول من السنة الميلادية).

יִנּוּן, יינון ז׳ تَأْيِينٌ. تَحْوِيلٌ إِلَى أَيُونَاتٍ مَشْحُونَةٍ بِشِحْنَةٍ كَهْرَبَائِيَّةٍ.

יִנּוֹן ١. يَسْتَمِرُّ. يَمْتَدُّ ע׳ (נין). ٢. كِنَايَةٌ عَنِ المُخَلِّصِ הַמָּשִׁיחַ.

יַנּוּקָא, יָנוּקָא Ar. ז׳ ١. رَضِيعٌ. رَاضِعٌ ج رُضَّعٌ. طِفْلٌ ج أَطْفَالٌ. ٢. الحَدَثُ الوَلِيدُ (صفة لابن تقي ما زال حدثا وورث اباه في رئاسة طائفته).

יָנִיצָ'רִי T ז׳ (־רִים) إِنْكِشَارِيٌّ ج إِنْكِشَارِيَّةٌ (جيش العثمانيين المنظم تأسس في القرن ١٤ من ابناء المسيحيين في البلدان التي فتحها العثمانيون).

יְנִיקָה נ׳ (־קוֹת) ١. رَضْعٌ. رِضَاعَةٌ. مَصٌّ. ٢. إِسْتِيعَابٌ. تَشَرُّبٌ (بتاثيرات). ٣. غُصَيْنٌ.

יָנַק פ׳ ١. رَضِعَ ـَ. إِرْتَضَعَ. مَلَجَ ـُ. مَصَّ ـُ. إِمْتَصَّ. ٢. مجازا: إِرْتَشَفَ. إِسْتَوْعَبَ. إِسْتَقَى. تَأَثَّرَ بِـ. تَشَرَّبَ. تَلَقَّى تَأْثِيرًا مِنْ. הֵינִיק, הֵנִיק ١. أَرْضَعَ.

جَعَلَهُ يَمْتَصُّ ثَدْيَ أُمِّهِ. أَمْلَجَ. ٢. شَرَّبَ.

יַנְקוּת נ׳ ١. رِضَاعَةٌ. مَلْجٌ. فَتْرَةُ الرَّضَاعَةِ. ٢. فَتْرَةُ الطُّفُولَةِ. صِغَرٌ.

יַנְקוּתָא .Ar נ׳ طُفُولَةٌ. صِغَرٌ. حَدَاثَةٌ. גִּרְסָא דְּיַנְקוּתָא التَّعَلُّمُ فِي الصِّغَرِ (كَالنَّقْشِ فِي الحَجَرِ).

יַנְקוּתִי ת׳ (־יִים) طُفُولِيٌّ. خَاصٌّ بِفَتْرَةِ الرَّضَاعَةِ.

יַנְקִי .En ז׳ (־קִים) يَانْكِي. كِنَايَةٌ عَنْ أَمْرِيكِيٍّ مِنْ مَوَالِيدِ شِمَالِ الوِلَايَاتِ المُتَّحِدَةِ.

יַנְשׁוּף ז׳ (־פִים) بُومٌ. بُومَةٌ ج أَبْوَامٌ (owl).

יַנְשׁוּפִי ת׳ (־יִים) كَالبُومِ. شَبِيهٌ بِالبُومَةِ.

יָסַד, יִסֵּד, יִיסֵּד פ׳ ١. شَادَ ـ شَيَّدَ. أَسَّسَ. أَرْسَى (حجر اساس). أَنْشَأَ. كَوَّنَ. أَقَامَ (اساسًا). بَنَى ـ ٢. وَطَّدَ. ثَبَّتَ. رَسَّخَ. دَعَمَ ـ נוֹסַד شُيِّدَ. أُقِيمَ. تَأَسَّسَ. تَكَوَّنَ. بُنِيَ. הִתְיַסֵּד تَأَسَّسَ. أُقِيمَ. أُنْشِئَ. شُيِّدَ.

יְסוֹד ז׳ (־דוֹת) ١. أَسَاسٌ ج أُسُسٌ. إِسٌّ. قَاعِدَةٌ ج قَوَاعِدُ. عِمَادٌ ج عُمُدٌ. أَصْلٌ ج أُصُولٌ. ٢. رُكْنٌ ج أَرْكَانٌ. ٣. عُنْصُرٌ ج عَنَاصِرُ. مَبْدَأٌ ج مَبَادِئُ. ٤. في القواعد: مَصْدَرٌ ج مَصَادِرُ. أَصْلُ الكَلِمَةِ. יְסוֹד הַיְסוֹדוֹת أَسَاسُ كُلِّ الأُسُسِ. القَاعِدَةُ الأَسَاسِيَّةُ. الرُّكْنُ الأَسَاسِيُّ. יְסוֹד מוּסָד رُكْنٌ أَسَاسِيٌّ. لَبِنَةٌ (لَبِنَاتٌ) أَسَاسِيَّةٌ. مُقَوِّمٌ ج مُقَوِّمَاتٌ. יְסוֹד עוֹלָם رُكْنٌ خَالِدٌ. حُجَّةٌ (صفة لتقي عظيم). יְסוֹדוֹ בְּ- أَسَاسُهُ فِي. أَصْلُهُ فِي. מִיסוֹדוֹ שֶׁל- أَسَّسَهُ (فلان). تَأَسَّسَ عَلَى أَيْدِي. מִן הַיְסוֹד مِنَ الأَسَاسِ. נְטוּל יְסוֹד عَدِيمُ الأَسَاسِ. لَا أَسَاسَ لَهُ. אַרְבַּעַת הַיְסוֹדוֹת الطَّبَائِعُ الأَرْبَعَةُ (التي آمن الاقدمون بانها اساس الوجود وهي: النار والهواء والماء والتراب). الإِسْطُقْسَاتُ. חֻקֵּי יְסוֹד قَوَانِينُ أَسَاسِيَّةٌ. קֶרֶן הַיְסוֹד الصُّنْدُوقُ التَّأْسِيسِيُّ (الصندوق الوطني للوكالة اليهودية). עַל יְסוֹד- إِسْتِنَادًا إِلَى. إِعْتِمَادًا عَلَى. بِنَاءً عَلَى أَسَاسِ. הֵנִיחַ יְסוֹד أَرْسَى (وَضَعَ) الأَسَاسَ. פֵּרֵק לִיסוֹדוֹתָיו حَلَّلَ إِلَى عَوَامِلِهِ الأَسَاسِيَّةِ (الأَوَّلِيَّةِ). יֵשׁ בָּזֶה יְסוֹד שֶׁל אֱמֶת فِيهِ أَسَاسٌ مِنَ الصِّحَّةِ. יֵשׁ יְסוֹד לְהַנִּיחַ هُنَاكَ سَبَبٌ لِلافْتِرَاضِ.

יִסּוּד, יִיסּוּד ז׳ تَأْسِيسٌ. تَشْيِيدٌ. إِقَامَةٌ. تَوْطِيدٌ. دَعْمٌ.

יְסוֹדִי ת׳ (־יִים) ١. أَسَاسِيٌّ. أَصْلِيٌّ. أَوَّلِيٌّ. مَبْدَئِيٌّ. جَوْهَرِيٌّ. ٢. قَوِيٌّ. ثَابِتٌ. مَكِينٌ. وَطِيدٌ. ٣. في القواعد: مَصْدَرِيٌّ. בֵּית סֵפֶר יְסוֹדִי مَدْرَسَةٌ ابْتِدَائِيَّةٌ. חִנּוּךְ יְסוֹדִי تَعْلِيمٌ أَسَاسِيٌّ (ابْتِدَائِيٌّ). מִסְפָּר יְסוֹדִי ١. في الحساب: عَدَدٌ أَصْلِيٌّ (واحد، ثلاث، تسعة الخ. لتمييزه عن العدد الترتيبي الاول، الثاني، الثالث). ٢. عَدَدٌ لَا يَقْبَلُ القِسْمَةَ (مثل: ٢، ٥، ٧، ١١). שִׁנּוּי יְסוֹדִי تَغْيِيرٌ جَذْرِيٌّ. تَغْيِيرٌ تَامٌّ. בְּאֹפֶן יְסוֹדִי بِإِتْقَانٍ. بِإِحْكَامٍ. بِمُنْتَهَى الدِّقَّةِ.

יְסוֹדִיּוּת נ׳ ١. أَسَاسِيَّةٌ. أَصْلِيَّةٌ. أَصَالَةٌ. جَذْرِيَّةٌ. ضَبْطٌ. ٢. دِقَّةٌ مُتَنَاهِيَةٌ.

יִסּוּף, יִיסּוּף ז׳ (־פִים) في الاقتصاد: تَعْوِيمُ قِيمَةِ العُمْلَةِ (خلاف פִּחוּת تخفيض قيمة العملة، revaluation).

יִסּוּר, יִיסּוּר ז׳ (־רִים) ١. عُقُوبَةٌ. عِقَابٌ. تَعْنِيفٌ. عِتَابٌ. ٢. عَذَابٌ. تَعْذِيبٌ. أَلَمٌ ج آلَامٌ. مُكَابَدَةٌ. مُعَانَاةٌ. عَنَاءٌ. مَتَاعِبُ (مفرد: مَتْعَبٌ). יִסּוּרֵי אַהֲבָה لَوْعَةُ الحُبِّ. تَبَارِيحُ الهَوَى. وَلَهٌ. جَوًى. صَبَابَةٌ. יִסּוּרֵי אִיּוֹב, יִסּוּרֵי הַגֵּיהִנּוֹם, יִסּוּרֵי שְׁאוֹל, יִסּוּרֵי תֹּפֶת عَذَابُ أَيُّوبَ. عَذَابُ جَهَنَّمَ. عَذَابٌ أَلِيمٌ. יִסּוּרֵי מַצְפּוּן تَبْكِيتُ (تَأْنِيبُ) الضَّمِيرِ. שְׁבוּעַ הַיִּסּוּרִים في المسيحية: أُسْبُوعُ الآلَامِ (الاسبوع الذي يسبق عيد الفصح، passion week).

יַסְמִין P ז׳ (־נִים) يَاسَمِينٌ. فُلٌّ (جنبة ذكية الرائحة).

יַסְעוּר ז׳ (־רִים) ١. جُلْمٌ ج أَجْلَامٌ. يُؤْيُؤٌ ج يَآيِئُ (طائر بحري ينقض على فريسته في الماء، shearwater). ٢. طَائِرَةٌ مِرْوَحِيَّةٌ إِسْرَائِيلِيَّةٌ.

יָסַף פ׳ ١. تَابَعَ. إِسْتَمَرَّ. ظَلَّ ـ. وَاصَلَ. ٢. زَادَ ـ أَضَافَ. נוֹסַף أُضِيفَ إِلَى. إِزْدَادَ. إِنْضَمَّ. إِلْتَحَقَ. נוֹסַף עַל- عِلَاوَةً عَلَى. بِالإِضَافَةِ إِلَى. أُضِفْ إِلَى. فَضْلًا عَنْ. יִסֵּף في الاقتصاد: عَوَّمَ قِيمَةَ العُمْلَةِ (بزيادة قيمتها بالنسبة لقيمة العملة الاجنبية. خلاف פִּחֵת خَفَّضَ قيمة العملة). הוֹסִיף ١. زَادَ. أَضَافَ. أَكْثَرَ. ضَمَّ ـ أَلْحَقَ. ٢. تَابَعَ. دَاوَمَ. إِسْتَمَرَّ فِي. وَالَى. وَاصَلَ. تَمَادَى فِي. بَقِيَ ـ ظَلَّ. הוֹסִיף שֶׁמֶן לַמְּדוּרָה صَبَّ الزَّيْتَ عَلَى النَّارِ. زَادَ الطِّينَ بِلَّةً. יוֹסִיף דַּעַת - יוֹסִיף מַכְאוֹב مجازًا: العَاقِلُ تَعْبَانُ. مَنْ عَلَتْ هِمَّتُهُ طَالَ هَمُّهُ. כָּל הַמּוֹסִיף גּוֹרֵעַ الزِّيَادَةُ كَالنُّقْصَانِ. הִתְוַסֵּף, נִתּוֹסַף إِزْدَادَ. تَزَايَدَ. تَكَاثَرَ. أُضِيفَ.

יִסֵּר, יִיסֵּר פ׳ ١. عَذَّبَ. لَوَّعَ. آلَمَ. ٢. وَبَّخَ. أَدَّبَ. أَنَّبَ. بَكَّتَ. وَخَزَ (يَخِزُ). عَاقَبَ. سَامَ ـ (العذاب). יִסְּרוּהוּ כִּלְיוֹתָיו مجازًا: وَخَزَهُ (بَكَّتَهُ) ضَمِيرُهُ. הִתְיַסֵּר, נִתְיַסֵּר تَعَذَّبَ. تَأَلَّمَ. تَلَوَّعَ. أُبْتُلِيَ بِـ عُوقِبَ. سِيمَ (العذاب).

יָעַד, יִעֵד, יִיעֵד פ׳ ١. عَيَّنَ. حَدَّدَ. خَصَّصَ. وَجَّهَ. وَقَّتَ. ٢. وَعَدَ (يَعِدُ). ٣. قَيَّضَ (الله). قَدَّرَ. נוֹעַד ١. تَعَيَّنَ. تَحَدَّدَ. خُصِّصَ. وُجِّهَ. ٢. وَاعَدَ. ضَرَبَ ـ مَوْعِدًا. ٣. إِجْتَمَعَ. إِنْعَقَدَ. إِلْتَأَمَ. הֲיֵלְכוּ שְׁנַיִם יַחְדָּו בִּלְתִּי אִם נוֹעָדוּ أَيَذْهَبُ اثْنَانِ مَعًا مَا لَمْ يَتَّفِقَا (عَلَى ذلكَ). הוֹעִיד ١. خَصَّصَ. عَيَّنَ. ٢. إِسْتَدْعَى. دَعَا ـ وَجَّهَ دَعْوَةً (لعقد اجتماع). ٣. قَيَّضَ. قَدَّرَ. ٤. حَدَّدَ (الساعة). وَقَّتَ.

יַעַד ז׳ (יְעָדִים) ١. هَدَفٌ ج أَهْدَافٌ. مَرْمًى ج مَرَامٍ(ي). غَايَةٌ ج غَايَاتٌ. قَصْدٌ. وِجْهَةٌ. ٢. وَعْدٌ ج وُعُودٌ. عَهْدٌ.

יָעֶה ז׳ (־עִים) مِجْرَفَةٌ ج مَجَارِفُ. مِسْحَاةٌ ج مَسَاحٍ(ي). مِجْرَدٌ. مِجْرَدَةٌ ج مَجَارِدُ.

יָעוּד ת׳ (יְעוּדִים) مَوْعُودٌ لِـ. مَوْقُوفٌ عَلَى. مُخَصَّصٌ لِـ. مُعَيَّنٌ. مُقَدَّرٌ.

יִעוּד, יִיעוּד ז' (־דִים) ١. تَخْصِيصٌ. تَعْيِينٌ. تَحْدِيدٌ. تَكْرِيسٌ. ٢. وَعْدٌ ج وُعُودٌ. ٣. رِسَالَةٌ (للنبي او زعيم). ٤. هَدَفٌ ج أَهْدَافٌ. مَرْمًى ج مَرَامٍ(ي). غَرَضٌ ج أَغْرَاضٌ. قَصْدٌ. مَقْصِدٌ ج مَقَاصِدُ. יִעוּד נְבוּאִי رِسَالَةٌ نَبَوِيَّةٌ.

יִעוּדִי ת' (־דִיִּים) هَادِفٌ. مُنْطَوٍ عَلَى رِسَالَةٍ أَوْ هَدَفٍ.

יִעוּל, יִיעוּל ז' تَنْجِيعٌ. تَفْعِيلٌ. جَعْلُ الشَّيْءِ نَاجِعًا (فَعَّالاً). פִּטּוּרֵי יִעוּל تَنْسِيقَاتٌ. إِعَادَةُ تَنْظِيمٍ (عن طريق اعفاءات).

יִעוּץ, יִיעוּץ ז' إِسْدَاءُ مَشُورَةٍ. إِعْطَاءُ نَصِيحَةٍ. إِرْشَادٌ.

יִעוּר, יִיעוּר ז' تَشْجِيرٌ. تَحْرِيجٌ. شَتْلُ أَشْجَارٍ فِي مِنْطَقَةٍ مَا لِتَحْوِيلِهَا إِلَى غَابَةٍ.

יָעִיל ת' (יְעִילִים) نَاجِعٌ. مُفِيدٌ. نَافِعٌ. فَعَّالٌ. نَفَّاذٌ. نَافِذٌ. مُجْدٍ(ي).

יְעִילוּת נ' ١. نَجَاعَةٌ. ٢. فَعَّالِيَّةٌ. فَاعِلِيَّةٌ. كَفَاءَةٌ. كِفَايَةٌ. جَدْوَى. יְעִילוּת הַיִּצּוּר كِفَايَةٌ إِنْتَاجِيَّةٌ. יְעִילוּת כַּלְכָּלִית جَدْوَى (نَجَاعَةٌ) اقْتِصَادِيَّةٌ.

יִעֵל פ' نَجَّعَ. حَسَّنَ. أَصْلَحَ. زَادَ مِنْ كَفَاءَتِهِ. صَيَّرَهُ ذَا فَاعِلِيَّةٍ. הִתְיַעֵל تَحَسَّنَ. صَلُحَ ـ. زَادَتْ نَجَاعَتُهُ (كِفَايَتُهُ). הוֹעִיל ١. أَفَادَ. نَفَعَ ـ. أَجْدَى. ٢. إِسْتَفَادَ مِنْ. לֹא יוֹעִיל וְלֹא יַזִּיק لاَ يَضُرُّ وَلاَ يَنْفَعُ. لاَ يَنْفَعُ وَلاَ يَدْفَعُ. لاَ يُقَدِّمُ وَلاَ يُؤَخِّرُ. מָה הוֹעִילוּ חֲכָמִים בְּתַקָּנָתָם! مجازًا: وَمَا الجَدْوَى مِنْ ذٰلِكَ؟ وَمَا الفَائِدَةُ مِنْ كُلِّ المَتَاعِبِ وَالمَشَقَّاتِ (إِنْ لَمْ يُؤَدِّ إِلَى تَحَسُّنٍ)؟ לְלֹא הוֹעִיל دُونَ جَدْوَى. لاَ طَائِلَ تَحْتَهُ. بِلاَ فَائِدَةٍ. سُدًى.

יָעֵל ז' (יְעֵלִים) وَعِلٌ ج أَوْعَالٌ وَوُعُولٌ. تَيْسُ الجَبَلِ.

יַעֲלָה נ' ١. أُنْثَى الوَعِلِ. ٢. مجازًا: حَسْنَاءُ ج حَسْنَاوَاتٌ. יַעֲלַת חֵן مجازًا: غَادَةٌ حَسْنَاءُ. فَتَاةٌ بَارِعَةُ الجَمَالِ.

יָעֵן ז' (יְעֵנִים) نَعَامَةٌ ج نَعَامٌ وَنَعَامَاتٌ.

יַעַן מ"י, מ"ח لِأَنَّ. بِسَبَبِ. مِنْ أَجْلِ. יַעַן אֲשֶׁר, יַעַן כִּי بِمَا أَنَّ. حَيْثُ إِنَّ. لَمَّا كَانَ. لِكَوْنِ. نَظَرًا لِـ.

יַעֲנָה נ' (יְעֵנוֹת) نَعَامَةٌ. أُنْثَى النَّعَامِ ע' יָעֵן. בַּת יַעֲנָה النَّعَامَةُ. מְדִינִיּוּת בַּת הַיַּעֲנָה سِيَاسَةُ النَّعَامَةِ ومجازًا: سِيَاسَةُ تَجَاهُلِ الوَاقِعِ. سِيَاسَةُ دَفْنِ الرَّأْسِ فِي الرَّمْلِ.

יָעַף פ' تَعِبَ ـ. نَصِبَ ـ ע' עָיֵף.

יָעֵף ת' (יְעֵפִים) تَعِبٌ. مُتْعَبٌ. مُجْهَدٌ. وَانٍ(ي) ע' עָיֵף. בְּעֶזְרַת הַנּוֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ بِعَوْنِ المُعِينِ. תֵּן לַיָּעֵף כֹּחַ أَعِنِ الضُّعَفَاءَ يَا رَبِّي.

יְעָף ז' ١. تَحْلِيقٌ. طَيَرَانٌ. عُلُوٌّ. ٢. مجازًا: لَمْحَةٌ. لَمْحُ البَصَرِ. בִּיעָף بِسُرْعَةٍ خَاطِفَةٍ. فِي لَمْحِ البَصَرِ. فِي طَرْفَةِ عَيْنٍ. كَارْتِدَادِ الطَّرْفِ.

יַעֶפֶת נ' تَعَبُ السَّفَرِ الطَّوِيلِ (jet lag).

יָעַץ פ' ١. نَصَحَ ـ. أَشَارَ عَلَى. أَسْدَى (أَزْجَى) مَشُورَةً لِـ. أَرْشَدَ. ٢. كَادَ ـ لِـ. تَآمَرَ عَلَى. ٣. إِسْتَشَارَ. إِسْتَنْصَحَ. أَخَذَ رَأْيَ. נוֹעַץ إِسْتَشَارَ. تَدَاوَلَ مَعَ. تَدَبَّرَ (الأَمْرَ) مَعَ. أَخَذَ رَأْيَ. יִעֵץ أَشَارَ عَلَى. نَصَحَ ـ. أَسْدَى مَشُورَةً. הִתְיַעֵץ تَشَاوَرَ مَعَ. إِسْتَشَارَ. إِسْتَنْصَحَ. أَخَذَ رَأْيَ.

יֵעָץ ז' مَشُورَةٌ. إِعْطَاءُ نَصِيحَةٍ. إِرْشَادٌ.

יַעַר ז' (יְעָרוֹת) ١. غَابٌ. غَابَةٌ ج غَابَاتٌ. حَرَشٌ ج أَحْرَاشٌ. أَيْكَةٌ. دَغَلٌ ج أَدْغَالٌ. יַעַר בְּרֵאשִׁית, יַעַר עַד دَغَلٌ ج أَدْغَالٌ. غَابَةٌ قَدِيمَةٌ جِدًّا لَمْ يَغْرِسْهَا الإِنْسَانُ مِثْلَ أَدْغَالِ إِفْرِيقْيَا. אָדָם הַיַּעַר إِنْسَانُ الغَابِ ע' אוֹרַנְג־אוּטָן. חַיּוֹת יַעַר, חַיְתוֹ יַעַר وُحُوشُ الغَابِ. سِبَاعُ البَرَارِي. الحَيَوَانَاتُ المُفْتَرِسَةُ. לֹא דֻּבִּים וְלֹא יַעַר لاَ أَصْلَ وَلاَ فَصْلَ ע' דֹּב. מֵרֹב עֵצִים לֹא יִרְאֶה הַיַּעַר ע' עֵץ.

יִעֵר, יִיעֵר פ' شَجَّرَ. حَرَّشَ. حَرَّجَ. غَرَسَ الأَشْجَارَ فِي مِنْطَقَةٍ كَبِيرَةٍ لِتَحْوِيلِهَا إِلَى حُرْشٍ أَوْ غَابَةٍ.

יַעְרָה נ' (יְעָרוֹת) ١. قُرْصُ العَسَلِ ج أَقْرَاصٌ. خَلِيَّةُ النَّحْلِ. ٢. في النبات: سُلْطَانُ الجَبَلِ. زَهْرُ العَسَلِ (lonicera).

יַעֲרָן ז' (־נִים) ١. مُتَخَصِّصٌ بِعِلْمِ أَشْجَارِ الغَابَاتِ. ٢. حَارِسُ الغَابَةِ.

יַעֲרָנוּת נ' ١. تَشْجِيرٌ. تَحْرِيجٌ. ٢. تَخَصُّصٌ بِعِلْمِ أَشْجَارِ الغَابَاتِ.

יָפָה פ' حَسُنَ ـ. جَمُلَ ـ. حَلاَ ـ. ظَرُفَ ـ. لَطُفَ ـ. שָׁר "מַה יָּפִית" بسخرية: سَاقَ لَهُ الحَمْدَ وَالثَّنَاءَ. سَبَّحَ بِحَمْدِهِ. نَافَقَ. יִפָּה ١. زَيَّنَ. جَمَّلَ. زَوَّقَ. وَشَّى. زَخْرَفَ. حَلَّى. دَبَّجَ. ٢. حَسَّنَ. أَصْلَحَ. יִפָּה אֶת כֹּחוֹ ١. فَوَّضَهُ. وَكَّلَهُ. خَوَّلَهُ سُلْطَةً. مَنَحَهُ صَلاَحِيَّةً. הִתְיַפָּה تَجَمَّلَ. تَزَيَّنَ. إِزْدَانَ. تَبَرَّجَ. تَزَوَّقَ. تَحَلَّى.

יָפֶה ת' (־פִים) ١. جَمِيلٌ. بَدِيعٌ. حَسَنٌ ج حِسَانٌ. وَسِيمٌ ج وِسَامٌ. لَطِيفٌ. مَلِيحٌ ج مِلاَحٌ. ٢. خَيِّرٌ ج أَخْيَارٌ. طَيِّبٌ. ٣. نَافِعٌ. مُجْدٍ(ي). مُفِيدٌ. ٤. תה"פ جَيِّدًا. حَسَنًا. كَمَا يَجِبُ. عَلَى مَا يُرَامُ. יָפֶה בְּעֵינָיו رَائِقٌ فِي عَيْنِهِ. مُسْتَحَبٌّ. مُسْتَحْسَنٌ. مُسْتَلْطَفٌ. יְפֵה כֹּחַ ١. مُخَوَّلٌ. مُوَكَّلٌ. مُفَوَّضٌ. ٢. نَافِذٌ. سَارِي المَفْعُولِ. יְפֵה לָשׁוֹן ذَرِبُ (ذَلِقُ) اللِّسَانِ. بَلِيغٌ. مِصْقَعٌ. יְפֵה מַרְאֶה, יְפֵה תֹּאַר بَهِيُّ الطَّلْعَةِ. مَنْظَرَانِيٌّ. وَسِيمٌ ج وِسَامٌ. יְפֵה נֶפֶשׁ رَقِيقُ الرُّوحِ. مُرْهَفُ الإِحْسَاسِ. יְפַת חֵן بَارِعُ الحُسْنِ. جَمِيلٌ جِدًّا. فَتَّانٌ. מָנָה יָפָה ١. قِسْطٌ وَافِرٌ. ٢. مجازًا: ضَرْبٌ مُبَرِّحٌ. סִפְרוּת יָפָה فُنُونُ الأَدَبِ. עַיִן יָפָה جُودٌ. سَخَاءٌ. كَرَمٌ. أَرْيَحِيَّةٌ. יָפָה שָׁעָה אַחַת קֹדֶם مجازًا: خَيْرُ البِرِّ عَاجِلُهُ.

יְפֵהפֶה, יְפֵיפֶה ת' (־פִים) بَارِعُ الحُسْنِ. بَهِيُّ الطَّلْعَةِ.

יְפֵהפִיָּה, יפהפייה ת' حَسْنَاءُ ج حَسْنَاوَاتٌ. بَارِعَةُ الحُسْنِ وَالجَمَالِ.

יִפּוּי, יִיפּוּי ז' (־יִים) تَجْمِيلٌ. تَزْيِينٌ. تَزْوِيقٌ. تَحْسِينٌ. יִפּוּי כֹּחַ تَفْوِيضٌ. تَوْكِيلٌ. إِنَابَةٌ. تَخْوِيلُ سُلْطَةٍ. مَنْحُ صَلاَحِيَّةٍ.

(יפח) הִתְיַפֵּחַ פ׳ وَلْوَلَ. إِنْتَحَبَ. عَيَّطَ. نَشَجَ ـ بَكَى بُكَاءً مُرًّا.

יֹפִי, יוֹפִי ז׳ جَمَالٌ. حُسْنٌ ج مَحَاسِنُ (على غير القياس). رُوَاءٌ. بَهَاءٌ. مَلَاحَةٌ. صَبَاحَةُ وَجْهٍ. وَسَامَةٌ. طَلَاوَةٌ (طُلَاوَةٌ). יֹפִי חַי مَا أَجْمَلَهُ! مَا أَرْوَعَهُ! عَفَارِم! יֹפִי לוֹ هَنِيئًا لَهُ! بِالْهَنَاءِ! כְּלִיל יֹפִי فِي مُنْتَهَى الْجَمَالِ. آيَةٌ فِي الْجَمَالِ. תּוֹרַת הַיֹּפִי الْفَلْسَفَةُ الْجَمَالِيَّةُ ע׳ אֶסְתֵּטִיקָה. אֵין יֹפִי בְּלִי דֹּפִי لَا مَلَامِحَ بِلَا ظِلَالٍ ومجازًا: لَا تَعْدَمُ الْحَسْنَاءُ ذَامًّا.

יִפְיוּף ז׳ (־פִים) إِخْتِيَالٌ. تَبَخْتُرٌ. تَغَنْدُرٌ. تَزَوُّقٌ.

יְפֵיפֶה ז׳ (־פִים) وَسِيمٌ مُتَغَنْدِرٌ بِوَسَامَتِهِ.

יַפָּן ש״פ الْيَابَانُ (دولة في شمال شرق آسيا).

יַפָּנִי תה״ז (־נִים, ־יִּם) يَابَانِيٌّ (من سكان اليابان). خَاصٌّ بِالْيَابَانِ.

יַפָּנִית נ׳ اللُّغَةُ الْيَابَانِيَّةُ.

(יפע) הוֹפִיעַ פ׳ ١. ظَهَرَ ـ حَضَرَ ـ مَثَلَ (مَثُلَ) ـ بَرَزَ ـ بَدَا ـ لَاحَ ـ بَانَ ـ إِنْكَشَفَ. ٢. طَلَعَ ـ (جريدة). صَدَرَ ـ (كتاب). هَلَّ ـ (القمر). أَهَلَّ.

יִפְעָה נ׳ رَوْنَقٌ. بَهَاءٌ. إِشْرَاقَةٌ. رُوَاءٌ. جَمَالُ طَلْعَةٍ.

יַפְרוּק (־קִים) في النبات: بَاقِلٌ. عُجْرُومٌ. شَعْرَانٌ עק׳ (anabasis).

יָצָא פ׳ ١. خَرَجَ ـ بَرَزَ ـ طَلَعَ ـ صَدَرَ ـ حَصَلَ ـ نَتَجَ ـ مِنْ. نَجَمَ ـ عَنْ. إِنْبَثَقَ عَنْ. ٢. ذَهَبَ ـ رَاحَ ـ غَادَرَ. بَارَحَ. ٣. قَضَى ضَرُورَتَهُ. ٤. أَدَّى الْمَسْؤُولِيَّةَ. ٥. صَاحَبَ فَتَاةً. יָצָא בְּדִימוֹס إِعْتَزَلَ الْخِدْمَةَ. تَقَاعَدَ. أُحِيلَ عَلَى التَّقَاعُدِ (الْمَعَاشِ). יָצָא הַדִּין تَقَرَّرَ (صَدَرَ) الْحُكْمُ. יָצָא דֹּפֶן شَذَّ ـ نَشَزَ ـ خَرَجَ عَنِ الْقَاعِدَةِ (الْقِيَاسِ). יָצָא יְדֵי חוֹבָתוֹ أَدَّى وَاجِبَهُ (بِلَا حَمَاسٍ). قَامَ بِوَاجِبِهِ لِرَفْعِ الْعَتْبِ عَنْهُ. بَرَّأَ ذِمَّتَهُ. יָצָא לָאוֹר صَدَرَ. نُشِرَ. ظَهَرَ فِي السُّوقِ (كتابٌ). יָצָא לַאֲוִיר הָעוֹלָם رَأَى النُّورَ. وُلِدَ. ظَهَرَ (في عالم الوجود). יָצָא לִבּוֹ ١. إِنْخَلَعَ قَلْبُهُ (هلعًا مثلًا). ٢. إِنْفَعَلَ. تَأَثَّرَ جِدًّا. יָצָא לִבּוֹ אַחֲרָיו نَازَعَتْهُ نَفْسُهُ إِلَيْهِ. هَفَا قَلْبُهُ إِلَيْهِ. هَزَّهُ الشَّوْقُ إِلَيْهِ. יָצָא לוֹ מוֹנִיטִין إِشْتَهَرَ ע׳ מוֹנִיטִין. יָצָא לַפֹּעַל, יָצָא אֶל הַפֹּעַל خَرَجَ إِلَى حَيِّزِ التَّنْفِيذِ (الْوُجُودِ). وُضِعَ مَوْضِعَ التَّنْفِيذِ. تَحَقَّقَ. نُفِّذَ. יָצָא מֵאַפּוֹ سَئِمَ مِنْهُ. ضَاقَ صَدْرُهُ ذَرْعًا بِـ. تَقَزَّزَتْ نَفْسُهُ مِنْهُ. יָצָא מִגֶּדֶר־ خَرَجَ عَنْ نِطَاقِ (إِطَارِ). شَذَّ ـ عَنْ. خَرَجَ عَنِ الصَّدَدِ. יָצָא מִגִּדְרוֹ (מִכֵּלָיו) خَرَجَ عَنْ طَوْقِهِ (طَوْرِهِ). ثَارَتْ ثَائِرَتُهُ. إِحْتَدَمَ غَضَبًا. יָצָא מִדַּעְתּוֹ فَقَدَ صَوَابَهُ (أَعْصَابَهُ). جُنَّ جُنُونُهُ. יָצָא מֵחֲלָצָיו إِنْحَدَرَ مِنْ صُلْبِهِ. יָצָא מִיְּדֵי־ تَخَلَّصَ مِنْ. أَفْلَتَ مِنْ. יָצָא מִן הַלֵּב صَدَرَ مِنَ الْقَلْبِ. خَرَجَ مِنْ صَمِيمِ الْفُؤَادِ. قِيلَ بِكُلِّ إِخْلَاصٍ. יָצָא שְׁמוֹ, יָצָא לוֹ שֵׁם طَارَ (ذَاعَ) صِيتُهُ. إِشْتَهَرَ. יָצָא מִכְּלַל שִׁמּוּשׁ لَمْ يَعُدْ صَالِحًا لِلِاسْتِعْمَالِ. יָצָא מִן הַכְּלָל شَذَّ ـ خَرَجَ عَنِ الْقَاعِدَةِ (الْقِيَاسِ). יָצָא מִשְׁפָּטוֹ صَدَرَ حُكْمُهُ. صَدَرَ الْحُكْمُ بِحَقِّهِ. יָצָא נְקִי מִנְּכָסָיו خَرَجَ خَالِيَ الْوِفَاضِ. خَسِرَ كُلَّ مَا يَمْلِكُ. أَفْلَسَ. יָצָא בְּשֵׁן וָעַיִן تَخَلَّصَ (نَجَا) مِنْ أَمْرٍ بَعْدَ أَنْ تَكَبَّدَ خَسَارَةً فَادِحَةً. יָצָא וְאָזְנָיו מְקֻטָּפוֹת خَرَجَ مَصْلُومَ الْأُذُنَيْنِ. عُوتِبَ عِتَابًا شَدِيدًا. خَرَجَ بِفَشَلٍ ذَرِيعٍ. יָצָא וְיָדָיו עַל רֹאשׁוֹ خَرَجَ وَيَدَاهُ عَلَى رَأْسِهِ ومجازًا: فَشِلَ فَشَلًا ذَرِيعًا. יָצָא לְתַרְבּוּת רָעָה حَادَ عَنْ جَادَّةِ الصَّوَابِ. زَاغَ (حَادَ) عَنِ الطَّرِيقِ السَّوِيِّ. سَاءَتْ (فَسَدَتْ) أَخْلَاقُهُ. יָצָא שְׂכָרוֹ בְּהֶפְסֵדוֹ خَسَارَتُهُ أَكْثَرُ مِنْ رِبْحِهِ. صَفْقَةٌ خَاسِرَةٌ. יָצָא כְּלְעֻמַּת שֶׁבָּא عَادَ صِفْرَ الْيَدَيْنِ. رَجَعَ بِخُفَّيْ حُنَيْنٍ. מֵעַז יָצָא מָתוֹק مجازًا: أَنْبَتَ الشَّوْكُ وَرْدًا. وَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ ק׳. رُبَّ ضَارَّةٍ نَافِعَةٌ ח׳. יוֹצֵא וְנִכְנָס אֵצֶל־ يَخْتَلِفُ إِلَى. يَتَرَدَّدُ إِلَى. يَزُورُ (فُلَانًا) فِي أَوْقَاتٍ مُتَقَارِبَةٍ. יוֹצֵא חֲלָצָיו (יְרֵכוֹ) مُنْحَدِرٌ مِنْ صُلْبِهِ (مِنْ نَسْلِهِ). مُنْحَدِرٌ مِنْ سُلَالَتِهِ. יוֹצֵא צָבָא مُكَلَّفٌ بِالْخِدْمَةِ الْعَسْكَرِيَّةِ. مُكَلَّفٌ. יוֹצֵא מִן הַכְּלָל ١. شَاذٌّ ج شَوَاذُّ. مُسْتَثْنًى. إِسْتِثْنَائِيٌّ. غَيْرُ عَادِيٍّ. نَادِرٌ. ٢. خَارِقٌ. مُمْتَازٌ. הַיּוֹצֵא מִן הַכְּלָל הַמּוֹכִיחַ אֶת הַכְּלָל الاسْتِثْنَاءُ الَّذِي يُثْبِتُ الْقَاعِدَةَ. אֵין כְּלָל בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכְּלָל لِكُلِّ قَاعِدَةٍ شَوَاذُّ. בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכְּלָל ١. دُونَ اسْتِثْنَاءٍ. ٢. جَمِيعًا. قَاطِبَةً. طُرًّا. יָצְאָה נַפְשׁוֹ אֶל־ هَزَّهُ الشَّوْقُ إِلَى. هَفَا قَلْبُهُ إِلَى. فَازَعَتْهُ نَفْسُهُ إِلَى. כַּיּוֹצֵא בּוֹ مَا شَابَهَ ذَلِكَ. وَمَا إِلَى ذَلِكَ. وَغَيْرُ ذَلِكَ. יָצְאָה רוּחוֹ زُهِقَتْ رُوحُهُ. لَفَظَ أَنْفَاسَهُ. طَلَعَتْ رُوحُهُ. פֹּעַל יוֹצֵא ١. في القواعد: فِعْلٌ مُتَعَدٍّ (يأخذ مفعولًا او اكثر). ٢. مجازًا: نَتِيجَةٌ ج نَتَائِجُ. تَحْصِيلُ الْحَاصِلِ. צֵא صِيغَةُ أَمْرٍ مِنْ "יָצָא" أُخْرُجْ! צֵא וַחֲשֹׁב, צֵא וּלְמַד, צֵא וּרְאֵה وَهَكَذَا تَدَبَّرْ! فَكِّرْ مَلِيًّا تَجِدْ! وَقِسْ عَلَيْهِ! وَقِسْ عَلَى ذَلِكَ تَرَ! יְצֵא صَدَّرَ (بضاعةً). مَارَسَ تَصْدِيرَ السِّلَعِ. הוֹצִיא ١. أَخْرَجَ. إِسْتَخْرَجَ. أَبْرَزَ. طَلَّعَ. سَحَبَ ـ أَصْدَرَ. خَرَجَ بِـ. إِسْتَنْبَطَ. ٢. أَنْفَقَ. صَرَفَ ـ دَفَعَ ـ ٣. خَلَعَ (زَوْجَتَهُ). طَلَّقَ. ٤. أَعْفَى. הוֹצִיא לָאוֹר ١. أَصْدَرَ (كتابًا مثلًا). نَشَرَ ـ طَبَعَ ـ أَخْرَجَ إِلَى النُّورِ. ٢. كَشَفَ ـ شَهَرَ ـ شَهَّرَ بِـ. فَضَحَ ـ הוֹצִיא יְדֵי חוֹבָתוֹ أَعْفَاهُ مِنِ الْتِزَامِهِ. بَرَّأَ ذِمَّتَهُ. הוֹצִיא אוֹתוֹ חָלָק صَرَفَهُ بِلَا جَوَابٍ شَافٍ. تَمَلَّصَ مِنْ سُؤَالِهِ. הוֹצִיא לְהוֹרֵג أَعْدَمَ. نَفَّذَ حُكْمَ الْإِعْدَامِ فِي (بِحَقِّ). הוֹצִיא מִפִּיו ١. إِسْتَنْطَقَ. حَثَّهُ (أَرْغَمَهُ) عَلَى الْكَلَامِ. ٢. عَبَّرَ عَنْ. بَدَرَ مِنْ لِسَانِهِ. הוֹצִיא לָרִיק بَذَّرَ. أَتْلَفَ عَبَثًا. ذَهَبَ أَدْرَاجَ الرِّيَاحِ. הוֹצִיאוֹ מֵהַכֵּלִים أَخْرَجَهُ عَنْ طَوْرِهِ. أَفْقَدَهُ أَعْصَابَهُ. أَثَارَهُ. הוֹצִיא אֶת נִשְׁמָתוֹ (רוּחוֹ) قَبَضَ (أَزْهَقَ) رُوحَهُ. ضَيَّقَ عَلَيْهِ الْخِنَاقَ. הוֹצִיא לַפֹּעַל, הוֹצִיא אֶל הַפֹּעַל أَخْرَجَ إِلَى حَيِّزِ التَّنْفِيذِ (الْوُجُودِ). نَفَّذَ. حَقَّقَ. قَامَ ـ بِـ. أَجْرَى. قَضَى ـ بِـ הוֹצִיא לַעַז עַל־ إِفْتَرَى عَلَى. عَرَّضَ بِـ سَعَى ـ بِـ. وَشَى (يَشِي) بِـ הוֹצִיא לוֹ מוֹנִיטִין شَهَرَهُ. جَعَلَهُ نَارًا عَلَى عَلَمٍ. הוֹצִיא מִשְׁפָּט (פְּסַק דִּין) أَصْدَرَ حُكْمًا عَلَى. قَرَّرَ حُكْمَهُ

عَلَى. הוֹצִיא עָלָיו (לוֹ) שֵׁם רַע شَوَّهَ سُمْعَتَهُ. הוֹצִיא שְׁנָתוֹ عَاشَ حَتَّى نِهَايَةِ السَّنَةِ. לֹא הוֹצִיא שְׁנָתוֹ لَمْ تَكْتَمِلْ سَنَتُهُ. لَمْ يَعِشْ حَتَّى نِهَايَةِ السَّنَةِ. הוֹצִיא שֹׁרֶשׁ في الحساب: أَدْخَلَ رَقْمًا تَحْتَ الجَذْرِ. أَخَذَ جَذْرَ (الرقم وعلامته √). הַמּוֹצִיא ע' מוֹצִיא, הַמּוֹצִיא. הַמּוֹצִיא מֵחֲבֵרוֹ, עָלָיו הָרְאָיָה مجازًا: البَيِّنَةُ عَلَى مَنِ ادَّعَى (وَاليَمِينُ عَلَى مَنْ أَنْكَرَ). عِبْءُ الإِثْبَاتِ عَلَى المُدَّعِي. הוּצָא ١. أُخْرِجَ. أُزِيلَ. أُبْعِدَ. طُرِدَ. أُسْتُثْنِيَ. ٢. أُنْفِقَ. دُفِعَ. صُرِفَ. הוּצָא לְהוֹרֵג نُفِّذَ فِيهِ (بِحَقِّهِ) حُكْمُ الإِعْدَامِ. أُعْدِمَ.

יַצְאָנִית נ' (־יוֹת) كَثِيرَةُ الخُرُوجِ مِنَ البَيْتِ. صَايِعَة מ'. ٢. زَانِيَةٌ. عَاهِرَةٌ. عَاهِرٌ ج عَوَاهِرُ.

(יצב) נִצַּב פ' ١. إِنْتَصَبَ. قَامَ ـُ. إِرْتَفَعَ. ٢. وَقَفَ (يَقِفُ). وَقَفَ عَمُودِيًّا. قَرَّ ـِ. إِسْتَقَرَّ. ٣. مَثَلَ (مَثُلَ) ـُ. شَخَصَ ـَ. יִצֵּב ١. قَوَّى. وَطَّدَ. ثَبَّتَ. رَسَّخَ. عَدَّلَ. ٢. أَقَامَ. أَوْقَفَ. أَنْهَضَ. הִתְיַצֵּב ١. مَثَلَ (مَثُلَ). حَضَرَ ـُ. تَقَدَّمَ بَيْنَ يَدَيْ. إِنْتَصَبَ. نَهَضَ ـَ. وَقَفَ. وَقَفَ اسْتِعْدَادًا. ٢. إِسْتَتَبَّ. رَسَخَ ـُ. قَرَّ ـِ. إِتَّزَنَ. تَوَطَّدَ. ٣. تَصَدَّى (لفلان). تَحَدَّى. הִצִּיב ١. أَوْقَفَ. نَصَبَ ـِ. أَقَامَ. ثَبَّتَ. أَنْشَأَ. ٢. في الجبر: إِسْتَعَاضَ. הִצִּיב גְּבוּל تَخَمَ ـِ. حَدَّدَ. وَضَعَ حُدُودًا (قُيُودًا). הִצִּיב יָד أَقَامَ نُصُبًا تَذْكَارِيًّا. خَلَّدَ ذِكْرَى.

יִצֵּג, ייצג פ' مَثَّلَ. نَابَ ـُ عَنْ. قَامَ ـُ مَقَامَ. יֻצַּג مُثِّلَ. הִצִּיג ١. عَرَضَ ـِ. مَثَّلَ. قَدَّمَ. طَرَحَ ـَ (موضوعًا للنقاش مثلاً). وَجَّهَ (سؤالاً مثلاً). ٢. وَضَعَ (يَضَعُ). أَبْرَزَ. ٣. قَدَّمَ (للتعارف). عَرَّفَ بِـ. ٤. مَثَّلَ تَمْثِيلِيَّةً. عَرَضَ مَسْرَحِيَّةً. ٥. قَدَّمَ الأَمْثِلَةَ. הִצִּיגוֹ כְּלִי (כְּכְלִי) רֵיק ١. تَرَكَ فُلَانًا خَالِيَ الوِفَاضِ. سَلَبَهُ كُلَّ مَا يَمْلِكُ. ٢. مجازًا: دَلَّلَ عَلَى جَهْلِهِ وَعَدَمِ كَفَاءَتِهِ. הֻצַּג ١. عُرِضَ. قُدِّمَ. طُرِحَ. وُجِّهَ. ٢. وُضِعَ. أُبْرِزَ. ٣. عُرِّفَ بِـ. قُدِّمَ لِلتَّعَارُفِ. ٤. مُثِّلَ. عُرِضَ عَلَى خَشَبَةِ المَسْرَحِ.

יִצְהָר ז' زَيْتُ زَيْتُونٍ. الزَّيْتُ الطَّرِيُّ الصَّافِي.

יְצוּא ז' صَادِرٌ ج صَادِرَاتٌ. السِّلَعُ المُسَوَّقَةُ إِلَى خَارِجِ البِلَادِ.

יִצּוּא, ייצוא ז' تَصْدِيرٌ ج تَصْدِيرَاتٌ. إِصْدَارٌ. تَسْوِيقُ السِّلَعِ إِلَى الخَارِجِ.

יְצוּאָן ז' (־נִים) مُصَدِّرٌ. مُسَوِّقُ السِّلَعِ وَمُصَدِّرُهَا إِلَى خَارِجِ البِلَادِ.

יִצּוּב, ייצוב ז' ١. تَثْبِيتٌ. دَعْمٌ. إِقْرَارٌ. ٢. تَقْوِيَةٌ. تَوْطِيدٌ. تَرْسِيخٌ. تَعْزِيزٌ. יִצּוּב הַכַּלְכָּלָה تَوْطِيدُ الاقْتِصَادِ. יִצּוּב הַמְּחִירִים تَثْبِيتُ الأَسْعَارِ. יִצּוּב הַמַּטְבֵּעַ تَثْبِيتُ العُمْلَةِ. دَعْمُ العُمْلَةِ.

יִצּוּג, ייצוג ז' تَمْثِيلٌ. نِيَابَةٌ. إِنْتِدَابٌ. تَفْوِيضٌ. تَوْكِيلٌ.

יִצּוּגִי, ייצוגי ת' (־יִים) تَمْثِيلِيٌّ. تَفْوِيضِيٌّ. تَوْكِيلِيٌّ.

יָצוּל ז' (יְצוּלִים) مِيسٌ (الخشبة التي تربط الدابة بالعجلة).

יָצוּעַ ז' (יְצוּעִים) فِرَاشٌ ج فُرُشٌ. مِهَادٌ ج مُهُدٌ. سَرِيرٌ ج أَسِرَّةٌ. مَرْقَدٌ. עָלָה עַל יְצוּעוֹ أَوَى إِلَى فِرَاشِهِ.

יָצוּק ת' (יְצוּקִים) ١. مَسْبُوكٌ. مَصْبُوبٌ. مُنْصَهِرٌ. ٢. طَوْدٌ رَاسِخٌ. حُجَّةٌ (في العلم والتقوى). בַּרְזֶל יָצוּק (יְצִיקָה) حَدِيدُ الصَّبِّ. حَدِيدُ الزَّهْرِ (الصَّهْرِ). زَهْرُ الحَدِيدِ.

יְצוּר ז' (־רִים) ١. مَخْلُوقٌ ج مَخْلُوقَاتٌ. خَلِيقَةٌ ج خَلَائِقُ. بَرِيَّةٌ ج بَرَايَا. كَائِنٌ حَيٌّ ج كَائِنَاتٌ حَيَّةٌ.

יָצוּר ת' (יְצוּרִים) مَخْلُوقٌ ج مَخْلُوقَاتٌ. خَلِيقَةٌ ج خَلَائِقُ. مَصْنُوعٌ. יְצוּרֵי עוֹלָמִים الخَلْقُ. المَخْلُوقَاتُ. الأَنَامُ. البَرِيَّةُ. البَشَرُ. الكَائِنَاتُ الحَيَّةُ. יְצוּר רוּחוֹ مِنْ خَلْقِهِ وَإِبْدَاعِهِ. مِنْ بَنَاتِ أَفْكَارِهِ.

יִצּוּר, ייצור ז' إِنْتَاجٌ. نِتَاجٌ. صُنْعٌ. صِنَاعَةٌ.

יְצִיאָה נ' (־אוֹת) ١. خُرُوجٌ. طُلُوعٌ. مُغَادَرَةٌ. مُبَارَحَةٌ. ٢. مَخْرَجٌ ج مَخَارِجُ. مَنْفَذٌ ج مَنَافِذُ. مَمَرٌّ ج مَمَارِقُ. ٣. صَرْفٌ. إِنْفَاقٌ. دَفْعٌ. ٤. نَقْلٌ. إِنْتِقَالٌ. ٥. بِرَازٌ. قَضَاءُ الضَّرُورَةِ. יְצִיאָה אֶל הַפֹּעַל وَضْعٌ مَوْضِعَ التَّنْفِيذِ. إِخْرَاجٌ إِلَى حَيِّزِ الوُجُودِ. יְצִיאַת מִצְרַיִם الخُرُوجُ مِنْ مِصْرَ ومجازًا: هِجْرَةٌ جَمَاعِيَّةٌ. رَحِيلٌ.

יַצִּיב ת' (־בִים) مُسْتَقِرٌّ. ثَابِتٌ. مَكِينٌ. وَطِيدٌ. رَاسِخٌ. לֹא יַצִּיב غَيْرُ مُسْتَقِرٍّ. مَهْزُوزٌ. مُتَقَلِّبٌ. مُزَعْزَعٌ. אֱמֶת וְיַצִּיב حَقِيقَةٌ ثَابِتَةٌ. צִפּוֹרִים יַצִּיבוֹת طَيْرٌ أَوَابِدُ. الطَّيْرُ المُقِيمَةُ فِي بَلَدٍ صَيْفًا وَشِتَاءً.

יְצִיבָה נ' ١. حَالَةُ اسْتِعْدَادٍ. وُقُوفٌ بِلَا حَرَاكٍ. مُثُولٌ. ٢. حَالَةُ الوُقُوفِ.

יַצִּיבוּת נ' إِسْتِقْرَارٌ. ثَبَاتٌ. رُسُوخٌ. تَوَطُّدٌ. مُكْنَةٌ.

יְצִיג ת' (יְצִיגִים) ١. تَمْثِيلِيٌّ. إِنْتِدَابِيٌّ. ٢. مُعَدَّلٌ. שַׁעַר יָצִיג في الشؤون المالية: سِعْرُ المُعَدَّلِ. مُعَدَّلُ السِّعْرِ.

יָצִיעַ ז' (יְצִיעִים) ١. شُرْفَةٌ ج شُرَفٌ وَشُرُفَاتٌ. بَلْكُون ج بَلْكُونَات. ٢. سَجَّادَةٌ ج سَجَّادٌ.

יָצִיק ת' (יְצִיקִים) قَابِلٌ لِلانْصِهَارِ. سَهْلُ الصَّبِّ. مُنْصَهِرٌ.

יְצִיקָה נ' (־קוֹת) صَبٌّ. سَبْكٌ. سِبَاكَةٌ. صَهْرٌ. إِذَابَةٌ. قَوْلَبَةٌ. إِفْرَاغٌ فِي قَالَبٍ. בֵּית יְצִיקָה مَسْكَبٌ ج مَسَاكِبُ. مَسْبَكٌ ج مَسَابِكُ (مصنع لصهر المعادن وصبها). בַּרְזֶל יְצִיקָה ע' יָצוּק, בַּרְזֶל יָצוּק.

יְצִיר ז' (־רִים) مَخْلُوقٌ ج مَخْلُوقَاتٌ. كَائِنٌ ج كَائِنَاتٌ. بَرِيَّةٌ ج بَرَايَا. יְצִיר כַּפָּיו صُنْعُ يَدَيْهِ. مِنْ صُنْعِ يَدِهِ.

יְצִירָה נ' (־רוֹת) ١. إِبْدَاعٌ. إِبْتِكَارٌ. خَلْقٌ. إِنْتَاجٌ. تَكْوِينٌ. ٢. تَأْلِيفٌ. ٣. صِنَاعَةُ الخَزَفِ أَوِ الفَخَّارِ. ٤. في الصوفية اليهودية: الدَّرَجَةُ الثَّالِثَةُ لِلْخَلْقِ. יְצִירַת מוֹפֵת

תُحْفَةٌ فَنِّيَّةٌ ج تُحَفٌ. إبْدَاعٌ مِثَالِيٌّ. בֵּית הַיְצִירָה ١. مَعْمَلُ الفَاخُورِيِّ. مَعْمَلُ الفَخَّارِ. ٢. مَرْكَزُ الإبْدَاعِ. دَارُ الإنْتَاجِ.

יְצִירָתִי ת' (־תִיִּים) إبْتِكَارِيٌّ. إبْدَاعِيٌّ. خَلاَّقٌ.

יְצִירָתִיּוּת נ' إبْتِدَاعِيَّةٌ. قُدْرَةُ الإبْدَاعِ والابْتِكَارِ.

(יצע) הִצִּיעַ פ' فَرَشَ ـِ مَهَّدَ. وَطَّأَ المِهَادَ. بَسَطَ ـُ الفِرَاشَ ومجازًا: إقْتَرَحَ. عَرَضَ ـِ اقْتِرَاحًا. قَدَّمَ. طَرَحَ ـَ (مسألة للنقاش). הִצִּיעַ מֻעֲמָדוּת رَشَّحَ لِلانْتِخَابِ. הֻצַּע ١. فُرِشَ. بُسِطَ. هُيِّئَ. ٢. عُرِضَ لِلْمُدَاوَلَةِ.

יָצַק ١. سَكَبَ ـُ صَبَّ ـُ أَرَاقَ. ٢. سَبَكَ ـِ صَبَّ ـُ (المعدن). قَوْلَبَ. صَهَرَ ـَ (وصَبَّ في قالب). أَذَابَ. صَاغَ ـُ יָצַק מַיִם עַל יְדֵי פְּלוֹנִי صَبَّ المَاءَ عَلَى يَدَيْ فُلاَنٍ ومجازًا: أَخَذَ عَنْهُ العِلْمَ. יָצַק רוּחוֹ עָלָיו صَبَّ مِنْ رُوحِهِ عَلَيْهِ. مَنَحَهُ مِنْ ذَاتِ نَفْسِهِ. יָצַק (הוֹסִיף) שֶׁמֶן עַל הַמְּדוּרָה صَبَّ الزَّيْتَ عَلَى النَّارِ. زَادَ النَّارَ ضِرَامًا. زَادَهُ ضِغْثًا عَلَى إبَالَةٍ. נוֹצַק, נִצּוֹק ١. إنْصَبَّ. إنْسَكَبَ. أُرِيقَ. ٢. إنْصَهَرَ.

יָצַר פ'١. خَلَقَ ـُ أَنْتَجَ. أَبْدَعَ. صَاغَ ـُ كَوَّنَ. صَنَعَ ـَ ٢. أَلَّفَ. أَنْشَأَ. إبْتَكَرَ. ٣. فَكَّرَ. دَبَّرَ. ٤. صَنَعَ أَدَاةً مِنَ الفَخَّارِ. נוֹצַר ١. خُلِقَ. كُوِّنَ. تَكَوَّنَ. أُنْشِئَ. نَتَجَ ـُ تَوَلَّدَ. تَأَتَّى عَنْ. ٢. صُنِعَ. أُقِيمَ. شُيِّدَ. تَأَسَّسَ. יִצֵּר صَنَعَ. أَنْتَجَ. أَبْرَزَ إلَى الوُجُودِ. أَنْجَبَ. شَكَّلَ. יֻצַּר صُنِعَ. أُنْتِجَ. أُنْشِئَ.

יֵצֶר ז' (יְצָרִים) ١. غَرِيزَةٌ ج غَرَائِزُ. فِطْرَةٌ ج فِطَرٌ. طَبِيعَةٌ ج طَبَائِعُ. جِبِلَّةٌ ج جِبِلاَّتٌ. ٢. نَزْوَةٌ ج نَزَوَاتٌ. شَهْوَةٌ ج شَهَوَاتٌ. יֵצֶר חֶבְרָתִי الطَّبِيعَةُ الاجْتِمَاعِيَّةُ. كَوْنُ الإنْسَانِ اجْتِمَاعِيًّا بِطَبْعِهِ. יֵצֶר הַטּוֹב غَرِيزَةُ الخَيْرِ. الدَّافِعُ إلَى عَمَلِ الخَيْرِ وَالبِرِّ وَالإحْسَانِ. יֵצֶר הַמִּין الدَّافِعُ الجِنْسِيُّ. الغَرِيزَةُ الجِنْسِيَّةُ. יֵצֶר הַקִּיּוּם غَرِيزَةُ البَقَاءِ. النُّزُوعُ إلَى البَقَاءِ. יֵצֶר הָרָע طَبِيعَةُ الشَّرِّ. نَزَوَاتُ الإنْسَانِ. النَّفْسُ أَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ. כָּבַשׁ אֶת יִצְרוֹ كَبَتَ عَوَاطِفَهُ. كَبَحَ جِمَاحَ نَزَوَاتِهِ. سَيْطَرَ عَلَى غَرَائِزِهِ. עוֹרֵר יְצָרִים أَهَاجَ الغَرَائِزَ. هَيَّجَ النَّزَوَاتِ. פָּחַז עָלָיו יִצְרוֹ, תָּקַף עָלָיו יִצְרוֹ, תְּקָפוֹ יִצְרוֹ نَزَا بِهِ قَلْبُهُ إلَى. سَوَّلَتْ لَهُ نَفْسُهُ القِيَامَ بِـ نَازَعَتْهُ نَفْسُهُ إلَى.

יִצְרִי ת' (־יִּים) ١. فِطْرِيٌّ. غَرِيزِيٌّ. ٢. نَزْوَانِيٌّ. شَهْوَانِيٌّ.

יִצְרִיּוּת נ' نَزْوَانِيَّةٌ. غَرِيزِيَّةٌ. فِطْرَةٌ. تَحَكُّمُ الغَرِيزَةِ.

יַצְרָן ז' (־נִים) ١. مُنْتِجٌ. ٢. صِنَاعِيٌّ. صَاحِبُ مَصْنَعٍ. אִגּוּד הַיַּצְרָנִים إتِّحَادُ أَرْبَابِ الصِّنَاعَةِ.

יַצְרָנוּת נ' إنْتَاجٌ. إنْتَاجِيَّةٌ. الطَّاقَةُ (القُدْرَةُ) الإنْتَاجِيَّةُ.

יַצְרָנִי ת' (־יִּים) إنْتَاجِيٌّ. إبْدَاعِيٌّ. إبْتِكَارِيٌّ. صِنَاعِيٌّ.

(יצת) נִצַּת פ' إتَّقَدَ. إشْتَعَلَ. إسْتَعَرَ. إنْدَلَعَ. נִצְּתָה חֲמָתוֹ إحْتَدَمَ غَضَبُهُ. إسْتَشَاطَ غَضَبًا. تَمَيَّزَ غَيْظًا. הִצִּית أَوْقَدَ. أَشْعَلَ. سَعَّرَ. أَضْرَمَ. أَجَّجَ. أَذْكَى. وَلَّعَ. הֻצַּת شَبَّتْ فِيهِ النَّارُ. إتَّقَدَ. إضْطَرَمَ. تَأَجَّجَ. إشْتَعَلَ.

יָק ע' יָאק.

יֶקֶב ז' (יְקָבִים) مَعْصَرَةُ العِنَبِ ج مَعَاصِرُ. مَعْمَلُ صُنْعِ النَّبِيذِ.

יָקַד פ' إتَّقَدَ. إضْطَرَمَ. إلْتَهَبَ. تَوَهَّجَ. تَلَظَّى. تَأَجَّجَ.

יְקוֹד ז' (־דִים) وَقْدَةٌ. لَهِيبٌ. لَهَبٌ. وَهْجٌ. أُوَارٌ. لَظًى.

יָקוּד (יְקוּדִים) ١. ת' مُشْتَعِلٌ. مُضْطَرِمٌ. مُنْدَلِعٌ. ٢. ז' مَوْقِدٌ ج مَوَاقِدُ.

יְקוּם ז' (־מִים) ١. كَوْنٌ ج أَكْوَانٌ. العَالَمُ ج عَوَالِمُ. الوُجُودُ. ٢. الكَائِنَاتُ الحَيَّةُ. بَرِيَّةٌ ج بَرَايَا. المَخْلُوقَاتُ. ٣. العَالَمُ وَمَا فِيهِ.

יִקּוּר, ייִקּוּר ז' ١. رَفْعُ السِّعْرِ. ٢. إعْزَازٌ. تَكْرِيمٌ.

יָקוּשׁ ת' (יְקוּשִׁים) مُصْطَادٌ. مُقْتَنَصٌ. وَاقِعٌ فِي الفَخِّ.

יָקִינְטוֹן G ז' (־נִים) في النبات: مُكَحَّلَةٌ. قَسْطَلُ الأَرْضِ. اليَاقُوتِيَّةُ (oriental hyacinth).

יְקִיצָה נ' (־צוֹת) صَحْوٌ (إسْتِفَاقَةٌ) مِنَ النَّوْمِ. نُهُوضٌ. إفَاقَةٌ. يَقَظَةٌ. تَنَبُّهٌ.

יַקִּיר תו"ז (־רִים) ١. عَزِيزٌ ج أَعِزَّاءُ. مُعَزَّزٌ. غَالٍ(ي) ج غُلاَةٌ. ٢. شَرِيفٌ ج أَشْرَافٌ. سَرِيٌّ ج سَرًى وسُرَاةٌ. יַקִּיר הָעִיר عَزِيزُ البَلَدِ. مَفْخَرَةُ البَلَدِ.

יָקַע פ' إنْخَلَعَ. تَخَلَّعَ. أُنْتُزِعَ مِنْ مَكَانِهِ (عظم المرفق) ע' נָקַע. הוֹקִיעַ ١. إسْتَهْجَنَ. شَنَّعَ. شَجَبَ ـُ نَدَّدَ بِـ شَهَّرَ بِـ فَضَحَ ـَ ٢. شَنَقَ ـُ صَلَبَ ـُ أَمَاتَ شَنْقًا. הוּקַע ١. شُنِقَ. صُلِبَ. ٢. أُسْتُهْجِنَ. شُنِّعَ. شُهِّرَ بِهِ.

יָקַץ פ' صَحَا ـُ إسْتَيْقَظَ. أَفَاقَ. إسْتَفَاقَ. تَنَبَّهَ. نَهَضَ ـَ مِنَ النَّوْمِ.

יָקַר פ' ١. غَلاَ ـُ عَزَّ ـِ ٢. ثَقُلَ ـُ بَهَظَ ـَ إزْدَادَ وَزْنُهُ. יָקַר שְׁמוֹ عَلاَ (إرْتَفَعَ) شَأْنُهُ. إزْدَادَتْ هَيْبَتُهُ. יִקֵּר ١. غَلَّى. رَفَعَ ـَ الثَّمَنَ (السِّعْرَ). ٢. أَعَزَّ. أَجَلَّ. وَقَّرَ. הִתְיַקֵּר ١. غَلاَ. إرْتَفَعَ ثَمَنُهُ (سِعْرُهُ). ٢. ثَقُلَ ـُ إزْدَادَ وَزْنُهُ. ٣. تَكَبَّرَ. הוֹקִיר أَعَزَّ. إحْتَرَمَ. قَدَّرَ. وَقَّرَ. بَجَّلَ. أَكْرَمَ. הוֹקִיר רַגְלוֹ מִבֵּית פְּלוֹנִי قَطَعَ رِجْلَهُ مِنْ بَيْتِ فُلاَنٍ ومجازًا: إمْتَنَعَ عَنْ زِيَارَتِهِ.

יָקָר ת' (יְקָרִים) ١. عَزِيزٌ ج أَعِزَّاءُ. كَرِيمٌ ج كِرَامٌ. مُحْتَرَمٌ. مُبَجَّلٌ. ٢. غَالٍ(ي). ثَمِينٌ. غَالِي الثَّمَنِ. نَفِيسٌ. יְקַר הַמְּצִיאוּת نَادِرُ الوُجُودِ. نَفِيسٌ جِدًّا. صَعْبُ المَنَالِ. יְקַר נֶפֶשׁ عَزِيزُ النَّفْسِ. رَقِيقُ الشُّعُورِ. יְקַר עֵרֶךְ ١. غَالِي الثَّمَنِ. نَفِيسٌ. ٢. عَزِيزُ الجَانِبِ. هَامٌّ. אֶבֶן יְקָרָה حَجَرٌ كَرِيمٌ ج أَحْجَارٌ كَرِيمَةٌ ע' אֶבֶן. אֶזְרָח יָקָר! أَيُّهَا المُوَاطِنُ الكَرِيمُ! אוֹר יְקָרוֹת هَالَةٌ مِنَ النُّورِ. غُرَّةُ النُّورِ. הוֹצִיא יָקָר מִזּוֹלֵל أَخْرَجَ الثَّمِينَ مِنَ الرَّذِيلِ ومجازًا: أَنْبَتَ الشَّوْكُ وَرْدًا. رُبَّ ضَارَّةٍ نَافِعَةٌ.

יְקָר ז' ١. عِزَّةٌ. كَرَامَةٌ. وَقَارٌ. إعْتِبَارٌ. ٢. فَخَامَةٌ. أُبَّهَةٌ.

יֹקֶר, יוקר ז' غَلاَءٌ. إرْتِفَاعُ الأَسْعَارِ. نَفَاسَةٌ. בְּיֹקֶר بِثَمَنٍ غَالٍ. بِسِعْرٍ مُرْتَفِعٍ. بِتَكَالِيفَ بَاهِظَةٍ. יֹקֶר הַמִּחְיָה غَلاَءُ المَعِيشَةِ. מַדָּד יֹקֶר הַמִּחְיָה جَدْوَلُ غَلاَءِ المَعِيشَةِ. תּוֹסֶפֶת יֹקֶר عِلاَوَةُ الغَلاَءِ. عِلاَوَةُ غَلاَءِ المَعِيشَةِ.

יְקָרָה, יוקרה נ' هَيْبَةٌ. كَرَامَةٌ. إعْتِبَارٌ ע' פְּרֶסְטִיזְ'ה.

יַקְרָן תו"ז (־נִים) ١. مُغَالٍ(ي). ٢. مَغْلَوَانِي.

יַקַרַנְדָּה En. נ' شَجَرَةُ الجَكَارَانْدَا (شجرة زينة امريكية اصلها من البرازيل، jacaranda) ע' סִגָּלוֹן.

יְקָרָתִי, יוקרתי ת' (־תִיִּים) مُعْتَبَرٌ. ذُو اعْتِبَارٍ. مَهِيبٌ. عَالِي القِيمَةِ. رَفِيعُ المُسْتَوَى.

יָקַשׁ פ' نَصَبَ ـ فَخًّا. فَخَّخَ. إقْتَنَصَ بِالفَخِّ. נוֹקַשׁ فُخِّخَ. أُقْتُنِصَ ومجازًا: فَشِلَ ـَ.

יָרֵא פ' ١. خَافَ ـَ فَرِقَ ـَ وَجِلَ (يَوْجَلُ). رَاعَ ـُ مِنْ. فَزِعَ ـَ ٢. أَكْرَمَ. إحْتَرَمَ. هَابَ ـَ ٣. إتَّقَى. הִתְיָרֵא, נִתְיָרֵא ١. تَهَيَّبَ. تَوَجَّسَ خِيفَةً. رُوِّعَ.

יָרֵא ת' (יְרֵאִים) ١. وَجِلٌ ج وِجَالٌ. خَائِفٌ. فَرِقٌ. فَزِعٌ. ٢. مُتَهَيِّبٌ. خَاشِعٌ. مَنْ فِي قَلْبِهِ رَهْبَةُ اللهِ. יְרֵא וְשָׁלֵם تَقِيٌّ صِدِّيقٌ. وَرِعٌ قَوِيُّ العَقِيدَةِ. رَاسِخُ الإيمَانِ. יְרֵא אֱלֹהִים, יְרֵא חֵטְא, יְרֵא שָׁמַיִם, יְרֵא אֵל تَقِيٌّ ج أَتْقِيَاءُ. مُتَّقٍ(ي). خَاشِعٌ ج خُشَّعٌ. مُتَمَسِّكٌ بِحَبْلِ الدِّينِ.

יִרְאָה נ' ١. خَوْفٌ. وَجَلٌ. فَزَعٌ. فَرَقٌ. ٢. خُشُوعٌ. مَهَابَةٌ. تُقًى. יִרְאַת אֱלֹהִים, יִרְאַת שָׁמַיִם مَهَابَةُ اللهِ. خُشُوعٌ. تُقًى. יִרְאַת כָּבוֹד هَيْبَةٌ. تَبْجِيلٌ. وَقَارٌ. تَوْقِيرٌ.

יַרְבּוּז P ז' (־זִים) في النبات: يَرْبُوزٌ. قَطِيفَةٌ (نبات بري). מִשְׁפַּחַת הַיַּרְבּוּזִיִּים فَصِيلَةُ القَطِيفِيَّاتِ.

יַרְבּוּעַ A ז' (־עִים) يَرْبُوعٌ ج يَرَابِيعُ. جَرْبُوعٌ (حيوان من القواضم).

יַרְגָּזִי ז' (־זִים) قُرْقُفٌ (طائر مغرد، titmouse).

יָרַד פ' ١. نَزَلَ ـِ هَبَطَ ـِ إنْحَدَرَ. تَدَنَّى. إنْخَفَضَ. حَلَّ ـِ (في مكان). هَطَلَ ـِ (مطر). سَقَطَ ـُ ٢. تَرَجَّلَ (من سيارة مثلاً). ٣. إنْحَطَّ. قَلَّ ـِ تَدَهْوَرَ. تَرَدَّى. ٤. هَاجَرَ مِنْ إسْرَائِيلَ (يهودي). יָרַד (אֶל) בּוֹר, יָרַד דּוּמָה, יָרַד שְׁאוֹל, יָרַד אֶל שַׁחַת رَاحَ فِي ذِمَّةِ اللهِ. وُورِيَ التُّرَابَ. تُوُفِّيَ. יָרַד בְּמִשְׁקָלוֹ خَفَّ (قَلَّ) وَزْنُهُ. יָרַד הַיּוֹם, רַד הַיּוֹם قَارَبَ النَّهَارُ عَلَى الزَّوَالِ. غَابَتِ الشَّمْسُ. יָרַד הַלַּיְלָה أَرْخَى اللَّيْلُ سُدُولَهُ. أَقْبَلَ اللَّيْلُ. יָרַד לְחַיֵּי פְּלוֹנִי نَغَّصَ حَيَاةَ فُلاَنٍ. كَدَّرَ عَيْشَهُ. ضَايَقَهُ. יָרַד לְטִמְיוֹן ذَهَبَ سُدًى. ذَهَبَ جُفَاءً. יָרַד לַמַּחְתֶּרֶת بَدَأَ يَعْمَلُ فِي مُنَظَّمَةٍ سِرِّيَّةٍ. יָרַד לִנְכָסֵי פְּלוֹנִי وَضَعَ يَدَهُ عَلَى أَمْلاَكِ فُلاَنٍ (لتسديد ديونه). יָרַד לְסוֹף דַּעְתּוֹ (כַּוָּנָתוֹ) أَدْرَكَ قَصْدَهُ. فَهِمَ مَا يَرْمِي إلَيْهِ. יָרַד לִפְנֵי הַתֵּבָה صَلَّى أَمَامَ المُصَلِّينَ فِي الكَنِيسِ. יָרַד לְפַרְנָסַת פְּלוֹנִי قَطَعَ رِزْقَ فُلاَنٍ. قَطَعَ أَسْبَابَ رِزْقِهِ. יָרַד מִגְּדֻלָּתוֹ هَبَطَ مِنْ عَلْيَائِهِ. ثُلَّ عَرْشُهُ. تَدَهْوَرَتْ حَالَتُهُ. יָרַד מֵהַפַּסִּים خَرَجَ (القطار) عَنِ السِّكَّةِ ومجازًا: إخْتَلَّ عَقْلُهُ. יָרַד מֵהַפֶּרֶק أُزِيلَ مِنْ جَدْوَلِ الأَعْمَالِ. יָרַד מְחִירוֹ إنْخَفَضَ سِعْرُهُ. رَخُصَ ـُ יָרַד מִנְּכָסָיו أَفْلَسَ. أَعْلَنَ عَنْ إفْلاَسِهِ. יָרַד עָלָיו סל' إنْهَالَ عَلَيْهِ. أَهْوَى عَلَيْهِ بِـ יָרְדוּ עֵינָיו דִּמְעָה إغْرَوْرَقَتْ عَيْنَاهُ بِالدَّمْعِ. تَرَقْرَقَ الدَّمْعُ فِي عَيْنَيْهِ. יָרַד פְּלָאִים إنْخَفَضَ انْخِفَاضًا هَائِلاً. مجازًا: إنْحَطَّ إلَى أَسْفَلِ دَرَكٍ. יָרַד לִתְהוֹם הַנְּשִׁיָּה صَارَ نَسْيًا مَنْسِيًّا. صَارَ أَثَرًا بَعْدَ عَيْنٍ. רַד מֵעָלַי إلَيْكَ عَنِّي. دَعْنِي وَشَأْنِي. הוֹרִיד ١. أَنْزَلَ. خَفَّضَ. أَسْقَطَ. ٢. أَزَالَ. خَلَعَ ـَ أَزَاحَ. הוֹרִיד דִּמְעָה ذَرَفَ دَمْعَةً. سَحَّ دَمْعَهُ. הוֹרִיד אֶת רֹאשׁוֹ نَكَّسَ (طَأْطَأَ) رَأْسَهُ. לֹא מַעֲלֶה וְלֹא מוֹרִיד لاَ يَضُرُّ وَلاَ يَنْفَعُ. لاَ يَحُلُّ وَلاَ يَرْبِطُ. הוּרַד أُنْزِلَ. خُفِّضَ. دُهْوِرَ. أُزِيلَ.

יַרְד En. ז' (־דִים) يَارْدَة (مقياس طول يساوي ٩١,٤ سم).

יַרְדֵּן ש"פ ١. نَهْرُ الأُرْدُنِّ. نَهْرُ الشَّرِيعَةِ. ٢. الأُرْدُنُّ. المَمْلَكَةُ الأُرْدُنِّيَّةُ الهَاشِمِيَّةُ.

יָרָה פ' أَطْلَقَ النَّارَ. رَمَى ـِ قَذَفَ ـِ رَشَقَ ـُ بِـ יָרָה אֶת אֶבֶן הַפִּנָּה أَرْسَى حَجَرَ الأَسَاسِ. وَضَعَ حَجَرَ النَّاصِيَةِ. יָרָה מֵהַמֹּתֶן ע' מֹתֶן. נוֹרָה ١. أُصِيبَ بِعِيَارَاتٍ نَارِيَّةٍ. رُمِيَتْ عَلَيْهِ النَّارُ. ضُرِبَ. ٢. قُتِلَ. أُغْتِيلَ. הוֹרָה ١. دَرَّسَ. عَلَّمَ. وَجَّهَ. أَرْشَدَ. دَلَّ ـُ ٢. أَشَارَ إلَى. أَوْمَأَ إلَى. نَوَّهَ بِـ ٣. أَفْتَى. أَصْدَرَ فَتْوَى دِينِيَّةً. ٤. أَمَرَ ـُ أَوْعَزَ بِـ أَعْطَى تَعْلِيمَاتٍ.

יָרוּד ת' (יְרוּדִים) ١. مُنْخَفِضٌ. مُخَفَّضٌ. وَاطِئٌ. مُتَدَنٍّ(ي). ٢. مُنْحَطٌّ. وَضِيعٌ. مُتَرَدٍّ(ي). מְחִירוֹ יָרוּד قِيمَتُهُ مُنْخَفِضَةٌ. مُتَهَاوِدٌ.

יָרוֹד ז' (־דִים) غِشَاوَةٌ بَيْضَاءُ فِي قَرْنِيَّةِ العَيْنِ. كُمْنَةٌ.

יֵרוּט, יירוט ז' (־טִים) إعْتِرَاضُ طَائِرَةٍ. تَصَدٍّ لِطَائِرَةٍ. מְטוֹס יֵרוּט طَائِرَةٌ اعْتِرَاضِيَّةٌ (تتصدى لطائرة مهاجمة).

יָרוּי ת' (יְרוּיִים) مُصَابٌ بِعِيَارٍ نَارِيٍّ.

יָרוֹק ١. ז' عُشْبٌ ج أَعْشَابٌ. كَلأٌ. ٢. ת' أَخْضَرُ ע' יָרֹק.

יֵרוֹק ז' خُضْرَةٌ. اللَّوْنُ الأَخْضَرُ.

יְרוֹקָה נ' (־קוֹת) أَنْوَاعٌ مِنَ الطَّحَالِبِ تَنْمُو عَلَى سَطْحِ المِيَاهِ الرَّاكِدَةِ. יְרוֹקַת הַחֲמוֹר في النبات: قِثَّاءُ الحِمَارِ. الصَّابُ (squirting cucumber).

יְרוֹקִית נ' (־יוֹת) نَعَّارٌ ج نَعَّارَةٌ (طائر، wood warbler).

ירושה ע' יְרֻשָּׁה.

יָרֵחַ ז' (יְרֵחִים) ١. قَمَرٌ ج أَقْمَارٌ. ٢. تَابِعٌ ج تَوَابِعُ (كل جرم سماوي يدور حول كوكب آخر). יָרֵחַ מְלָאכוּתִי قَمَرٌ اصْطِنَاعِيٌّ (صِنَاعِيٌّ). אוֹתִיּוֹת הַיָּרֵחַ

الحُرُوفُ القَمَرِيَّةُ (في اللغة العربية هي ١٤ حرفًا من حروف الهجاء تنطق معها لام "الـ"). חֶרְמֵשׁ הַיָּרֵחַ الهِلاَلُ. غُرَّةُ القَمَرِ (القمر في بدايته أو في اواخره). לֵיל יָרֵחַ لَيْلَةٌ مُقْمِرَةٌ (قَمْرَاءُ). לִקּוּי יָרֵחַ خُسُوفُ القَمَرِ. מוֹלַד הַיָּרֵחַ المِحَاقُ. מֻכֵּה יָרֵחַ, חוֹלֵה יָרֵחַ مَرُوبِصٌ. مُسَرْنَمٌ (من يسير في نومه دون شعور منه، somnabulist). מִלּוּא (מִלּוּי) הַיָּרֵחַ بَدْرٌ ج بُدُورٌ (القمر التَّمام ليلة ١٤ من الشهر القمري).

יֶרַח ז' (יְרָחִים) شَهْرٌ قَمَرِيٌّ (الزمن الذي يستغرقه القمر في دورانه حول الارض). יֶרַח דְּבַשׁ شَهْرُ العَسَلِ.

יַרְחוֹן ז' (־נִים) مَجَلَّةٌ شَهْرِيَّةٌ. نَشْرَةٌ شَهْرِيَّةٌ.

יַרְחִי ת' (־חִיִּים) قَمَرِيٌّ. مَا يَخُصُّ القَمَرَ. مَا هُوَ بِهَيْئَةِ القَمَرِ.

יְרַחְמְאֵל ש"פ يِرَحْمِيئِيل (اسم عبري وترجمته يرحمه الله). كِنَايَةٌ عَنْ رَجُلٍ فَاشِلٍ. مَنْكُودُ الطَّالِعِ. مُتَقَاعِسٌ.

יִרֵט, יֵרֵט, יירט פ' إِعْتَرَضَ طَائِرَةً. تَصَدَّى لَهَا. أَجْبَرَهَا عَلَى الهُبُوطِ. יֹרַט أُعْتُرِضَ. أُجْبِرَ عَلَى الهُبُوطِ أَوِ الانْحِرَافِ عَنِ المَسَارِ.

יְרִי ז' ١. إِطْلاَقُ النَّارِ. رَمْيٌ. رِمَايَةٌ. ضَرْبُ النَّارِ. ٢. صِلاَءٌ. رَمْيٌ آنِيٌّ (بعدة اسلحة نارية). ضَرْبٌ مُتَزَامِنٌ.

יָרִיב ז' (יְרִיבִים) خَصْمٌ ج خُصُومٌ. غَرِيمٌ ج غُرَمَاءُ. مُنَافِسٌ. مُنَازِلٌ. مُعَارِضٌ. طَرَفٌ (في قضية) ج أَطْرَافٌ.

יְרִיבוּת נ' خُصُومَةٌ. مُعَارَضَةٌ. مُنَافَسَةٌ.

יָרִיד ז' (־דִים) سُوقٌ ج أَسْوَاقٌ. مَعْرِضٌ ج مَعَارِضُ.

יְרִידָה נ' (־דוֹת) ١. نُزُولٌ. هُبُوطٌ. إِنْحِدَارٌ. تَدَنٍّ(ي). ٢. هُطُولُ مَطَرٍ. سُقُوطٌ. ٣. تَرَجُّلٌ (من سيارة). ٤. إِنْخِفَاضٌ. إِنْحِسَارٌ. قِلَّةٌ. ٥. مجازًا: تَدَهْوُرٌ. تَأَخُّرٌ. تَخَلُّفٌ. تَرَدٍّ(ي). ٦. هِجْرَةُ اليَهُودِيِّ مِنْ إِسْرَائِيلَ إِلَى خَارِجِهَا.

יְרִיָּה, ירייה נ' (־יּוֹת) ١. عِيَارٌ نَارِيٌّ ج عِيَارَاتٌ نَارِيَّةٌ. قَذِيفَةٌ ج قَذَائِفُ. طَلْقَةٌ ج طَلَقَاتٌ. ٢. إِطْلاَقُ النَّارِ. رِمَايَةٌ. رَمْيٌ. ضَرْبٌ. رَشْقٌ. יְרִיַּת אֶבֶן הַיְסוֹד (הַפִּנָּה) إِرْسَاءُ حَجَرِ النَّاصِيَةِ (الأَسَاسِ). وَضْعُ الحَجَرِ الأَسَاسِيِّ. מְכוֹנַת יְרִיָּה رَشَّاشٌ ج رَشَّاشَاتٌ. مِدْفَعٌ رَشَّاشٌ. נֶהֱרַג בִּירִיָּה قُتِلَ رَمْيًا بِالرَّصَاصِ. قُتِلَ بِطَلْقَةٍ نَارِيَّةٍ.

יְרִיעָה נ' (־עוֹת) ١. طُنُبٌ ج أَطْنَابٌ. حَبْلٌ طَوِيلٌ يُشَدُّ بِهِ سُرَادِقُ البَيْتِ. ٢. مجازًا: خَيْمَةٌ ج خِيَامٌ وخِيَمٌ. ٣. رُقْعَةٌ ج رُقَعٌ ورِقَاعٌ. رَقٌّ ج رِقَاقٌ. הִרְחִיב אֶת הַיְרִיעָה ١. وَسَّعَ (مَدَّ) رُقْعَتَهُ. وَجَدَ لَهُ مُنْطَلَقًا. إِنْطَلَقَ. ٢. مجازًا: تَبَسَّطَ فِي الحَدِيثِ. أَطْنَبَ. أَسْهَبَ.

יְרִיקָה נ' (־קוֹת) بَصْقَةٌ. بُصَاقٌ. بُزَاقٌ.

יָרֵךְ נ' (יְרֵכַיִם) ١. وَرِكٌ ج أَوْرَاكٌ. فَخِذٌ ج أَفْخَاذٌ. عَجُزٌ ج أَعْجَازٌ. ٢. مُؤَخَّرَةٌ. الجُزْءُ الأَسْفَلُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ. יוֹצְאֵי יְרֵכוֹ مُنْحَدِرُونَ مِنْ صُلْبِهِ. نَسْلُهُ. ذُرِّيَّتُهُ. הִכָּהוּ שׁוֹק עַל יָרֵךְ مجازًا: تَرَكَهُ لَحْمًا عَلَى وَضَمٍ. ضَرَبَهُ ضَرْبَةً قَاصِمَةً.

יַרְכָה נ' (־כָתַיִם) ١. مُؤَخَّرٌ. مُؤَخَّرَةٌ. ٢. طَرَفٌ ج أَطْرَافٌ. نِهَايَةٌ. יַרְכְּתֵי סְפִינָה مُؤَخَّرُ السَّفِينَةِ.

יַרְכָּתוֹן ז' (־נִים) مَقَالٌ سَاخِرٌ يَأْتِي فِي نِهَايَةِ المَجَلَّةِ ע' פֶלְיֶטוֹן.

יָרַק פ' بَصَقَ ـ. لَفَظَ ـِ. تَفَلَ ـُ. הוֹרִיק إِخْضَرَّ. إِخْضَوْضَرَ. أَيْنَعَ. إِعْشَوْشَبَ. نَضَرَ ـُ.

יָרֹק, ירוק ת' (יְרֻקִּים) ١. أَخْضَرُ ج خُضْرٌ נ' خَضْرَاءُ. اللَّوْنُ الأَخْضَرُ. يَانِعٌ. ٢. مُسْتَجِدٌّ. مَنْ لَمْ يَتَكَيَّفْ لِلْمُحِيطِ. ٣. مجازًا: غَيْرُ مُتَمَرِّسٍ. قَلِيلُ التَّجَارِبِ. יְרֹק עַד في النبات: دَائِمُ الخُضْرَةِ (كالزيتون). נָתַן לוֹ אוֹר יָרֹק أَعْطَاهُ الضَّوْءَ الأَخْضَرَ ومجازًا: أَذِنَ لَهُ بِالعَمَلِ.

יֶרֶק ז' خَضَارَةٌ. خَضَارٌ. خُضْرَةٌ. حَشِيشٌ. عُشْبٌ. كَلَأٌ. יֶרֶק עָלֶה يَخْضُورٌ. خَضْبٌ ج خُضُوبٌ ע' כְּלוֹרוֹפִיל.

יָרָק ז' (יְרָקוֹת) خَضْرَاوَاتٌ. خَضَارٌ. خُضَارَةٌ. بَقْلٌ ج بُقُولٌ. גַּן יָרָק جُنَيْنَةٌ (لزراعة الخضراوات). حَاكُورَةٌ. حَقْلُ زِرَاعَةِ البُقُولِ. שְׁאַר יְרָקוֹת ע' שְׁאָר.

יֵרָקוֹן, יירקון ז' ١. في الطب: يَرَقَانٌ. صَفَرٌ (مرض يصيب الكبد) ע' צַהֶבֶת. ٢. في النبات: آفَةٌ زِرَاعِيَّةٌ ج آفَاتٌ. يَرَقَانٌ (آفة تصيب الزرع، chlorosis).

יַרְקוֹן ז' خُضَيْرِيٌّ. الأَخْيَلُ (عصفور اصفر اللون، chloris). ٢. نَهْرُ اليَرْكُون. نَهْرُ العُوجَةِ (في إسرائيل).

יַרְקוּת נ' خُضْرَةٌ. اللَّوْنُ الأَخْضَرُ.

יַרְקָן ז' (־נִים) ١. خُضَرِيٌّ ج خُضَرِيَّةٌ. بَقَّالٌ. بَائِعُ البُقُولِ أَوِ الخُضَرِ. ٢. زَارِعُ البُقُولِ أَوِ الخُضَرِ.

יַרְקָנוּת נ' ١. بَيْعُ البُقُولِ. ٢. زِرَاعَةُ البُقُولِ. مِهْنَةُ الخُضَرِيِّ.

יְרַקְרַק (־קִּים) ١. ת' مُخْضَوْضِرٌ. ضَارِبٌ إِلَى الخُضْرَةِ. ٢. ז' اللَّوْنُ الأَخْضَرُ.

יְרֹקֶת, ירוקת ע' יְרוֹקָה.

יָרַשׁ פ' ١. وَرِثَ (يَرِثُ) مِنْ. خَلَفَ ـُ آلَ ـُ إِلَيْهِ. ٢. إِحْتَلَّ. إِسْتَوْلَى عَلَى. إِمْتَلَكَ. تَمَلَّكَ. יוֹרֵשׁ עֶצֶר وَلِيُّ العَهْدِ. נוֹרַשׁ فَقُرَ ـُ. تَرِبَ ـَ أَمْلَقَ. صَارَ فَقِيرًا. הוֹרִישׁ ١. أَوْرَثَ. وَرَّثَ. خَلَّفَ. ٢. طَرَدَ ـُ سَلَبَ ـُ إِنْتَزَعَ بِالقُوَّةِ. ٣. أَفْقَرَ. سَلَبَهُ مَالَهُ.

יְרֻשָּׁה, ירושה נ' (־שּׁוֹת) ١. مِيرَاثٌ. إِرْثٌ. تَرِكَةٌ ج تَرِكَاتٌ. ٢. وِرَاثَةٌ (السجايا التي تنتقل الى الانسان من والديه). ٣. إِسْتِمْلاَكٌ. أَيْلُولَةٌ. דִּינֵי יְרֻשּׁוֹת عِلْمُ

الفَرَائِضِ. عِلْمُ المَوَارِيثِ. מַס יְרֻשָּׁה ضَرِيبَةُ المَوَارِيثِ. رَسْمُ الأَيْلُولَةِ. ضَرِيبَةُ التَّرِكَاتِ. מִשְׁפַּט יְרֻשָּׁה مُحَاكَمَةٌ لِحَصْرِ إِرْثٍ. צַו יְרֻשָּׁה أَمْرُ حَصْرِ إِرْثٍ. קִבֵּל בִּירֻשָּׁה إِنْتَقَلَ إِلَيْهِ بِالوِرَاثَةِ. آلَ إِلَيْهِ أَبًا عَنْ جَدٍّ.

יֵשׁ ז' ١. كَائِنٌ. مَوْجُودٌ. قَائِمٌ. مُتَوَفِّرٌ. ٢. هُنَاكَ. ثَمَّةَ. ٣. حَاصِلٌ. مَحْصُولٌ. نِتَاجٌ. نَاتِجٌ. ٤. مَالٌ. مُلْكٌ. ٥. وُجُودٌ. كِيَانٌ. יֵשׁ וְיֵשׁ أَجَلْ! بِالطَّبْعِ! بِالتَّأْكِيدِ! بِلاَ شَكٍّ! יֵשׁ אֲשֶׁר, יֵשׁ שֶׁ- قَدْ (قبل فعل مضارع مباشرة). رُبَّ. رُبَّمَا. وَ (رُبَّ). مِنَ المُحْتَمَلِ. مِنَ المُمْكِنِ. أَحْيَانًا. יֵשׁ אוֹמְרִים رُبَّ قَائِلٍ يَقُولُ. يَقُولُ بَعْضُهُمْ. יֵשׁ אֶת נַפְשׁוֹ, יֵשׁ אֶת לְבָבוֹ بِنَفْسِهِ أَنْ. يَجُولُ فِي خَاطِرِهِ. يُرِيدُ أَنْ. יֵשׁ בְּדַעְתּוֹ לְ-, יֵשׁ בִּרְצוֹנוֹ לְ- يَنْوِي عَلَى. يَعْتَزِمُ أَنْ. יֵשׁ בּוֹ לְ-, יֵשׁ בּוֹ כְּדֵי לְ- بِوُسْعِهِ. بِإِمْكَانِهِ. بِاسْتِطَاعَتِهِ. יֵשׁ בּוֹ מִשּׁוּם يَنْطَوِي عَلَى. مُتَضَمِّنٌ. مُتَّصِفٌ بِـ. יֵשׁ בְּלִבּוֹ עַל פְּלוֹנִי يُضْمِرُ (الشَّرَّ) عَلَى فُلاَنٍ. نَاقِمٌ عَلَيْهِ. יֵשׁ לוֹ بِحَوْزَتِهِ. بِيَدِهِ. عِنْدَهُ. لَدَيْهِ. يَمْلِكُ. יֵשׁ לוֹ עָלָיו لَهُ عَلَيْهِ. لَهُ عَلَى ذِمَّتِهِ. لَهُ طَلَبٌ (دَيْنٌ) عِنْدَهُ. יֵשׁ לְאֵל יָדוֹ بِوُسْعِهِ. فِي إِمْكَانِهِ. بِاسْتِطَاعَتِهِ. מָה יֵשׁ? مَا(ذَا) جَرَى؟ مَاذَا حَدَثَ؟ مَا حَصَلَ؟ مَا تُرِيدُ؟ מָה יֵשׁ לְךָ? مَا(ذَا) دَهَاكَ؟ مَاذَا جَرَى لَكَ؟ مَاذَا حَصَلَ لَكَ؟ יֶשְׁנוֹ בְּ- ١. حَاصِلٌ فِي. حَالٌّ فِي. يَسْرِي عَلَى. ٢. مَوْجُودٌ فِي. كَائِنٌ فِي. יָצַר יֵשׁ מֵאַיִן خَلَقَ مِنَ العَدَمِ. صَنَعَ شَيْئًا مِنْ لاَ شَيْءٍ.

יָשַׁב פ' ١. جَلَسَ ـِ. قَعَدَ ـُ. تَبَوَّأَ. إِسْتَوَى عَلَى. حَطَّ ـُ فِي. حَلَّ ـِ. ٢. سَكَنَ ـُ فِي. قَطَنَ ـُ فِي. أَقَامَ فِي. مَكَثَ ـُ. إِسْتَقَرَّ فِي. ٣. قَامَ ـُ. ظَلَّ ـَ. יָשַׁב בַּדִּין جَلَسَ عَلَى كُرْسِيِّ القَضَاءِ. كَانَ أَحَدَ أَعْضَاءِ المَحْكَمَةِ. יָשַׁב בָּטֵל أَضَاعَ (ضَيَّعَ) وَقْتَهُ. قَتَلَ وَقْتَهُ. تَقَاعَسَ. יָשַׁב עַל כֵּס הַשִּׁלְטוֹן تَبَوَّأَ دَسْتَ الحُكْمِ. יָשַׁב עַל קוֹצִים (גֶּחָלִים) إِنْتَظَرَ عَلَى أَحَرَّ مِنَ الجَمْرِ. كَانَ عَلَى نَارٍ. יָשַׁב רֹאשׁ, יָשַׁב בָּרֹאשׁ تَصَدَّرَ (تَرَأَّسَ) جَلْسَةً. رَأَسَ ـَ جَلْسَةً. יָשַׁב עַל הָאָבְנַיִם إِنْهَمَكَ فِي عَمَلِهِ. غَاصَ فِي صُلْبِ المَوْضُوعِ. יָשַׁב עַל כִּסֵּא אָבִיו إِسْتَوَى عَلَى كُرْسِيِّ وَالِدِهِ. وَرِثَ مَرْكَزَ أَبِيهِ. יָשַׁב עַל הַמְּדוֹכָה مجازًا: فَكَّرَ فِي الأَمْرِ مَلِيًّا. أَمْعَنَ (أَنْعَمَ) النَّظَرَ فِي القَضِيَّةِ. יָשַׁב שִׁבְעָה جَلَسَ العِدَّةَ (حدادًا على فقيد). בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ فِي حَضَرِكَ وَسَفَرِكَ. فِي الحِلِّ وَالتَّرْحَالِ. שֵׁב וְאַל תַּעֲשֶׂה مجازًا: تَرَيَّثْ وَانْتَظِرْ (حتى ينجلي الموقف)! لاَ تَسْتَعْجِلِ الحَوَادِثَ. נוֹשַׁב عُمِّرَ. وُطِّنَ. سُكِنَ فِيهِ. יִשֵּׁב ١. أَسْكَنَ. عَمَّرَ. وَطَّنَ. جَعَلَ (المَكَانَ) آهِلاً. ٢. إِسْتَوْطَنَ (مكانًا لم يكن مأهولاً). ٣. ثَبَّتَ. ٤. مجازًا: حَلَّ ـُ. سَوَّى خِلاَفًا. فَضَّ ـُ نِزَاعًا. تَدَارَكَ. مَهَّدَ. رَأَبَ الصَّدْعَ. ٥. عَلَّلَ. أَوَّلَ (قضية او جملة مثلاً). فَسَّرَ. יִשֵּׁב אֶת הַדַּעַת هَدَّأَ الخَاطِرَ (البَالَ). نَوَّرَ التَّفْكِيرَ. יֻשַּׁב ١. أُسْكِنَ. وُطِّنَ. ٢. أُسْتُوطِنَ. عُمِّرَ. ٣. ثُبِّتَ ـُ. إِسْتَقَرَّ. ٤. تَمَّ حَلُّهُ. سُوِّيَ. مُهِّدَ. تَمَهَّدَ. ٥. عُلِّلَ. فُسِّرَ. أُوِّلَ. דַּעְתּוֹ מְיֻשֶּׁבֶת עָלָיו, לִבּוֹ מְיֻשָּׁב ١. مُتَّزِنُ التَّفْكِيرِ. رَاجِحُ العَقْلِ. مُتَرَوٍّ(ي). ٢. مُطْمَئِنٌّ. وَادِعٌ. هَادِئٌ. הִתְיַשֵּׁב ١. إِسْتَوْطَنَ. تَوَطَّنَ. حَلَّ فِي. حَطَّ فِي. قَطَنَ (في مكان ليكون وطنًا له). أَقَامَ فِي. ضَرَبَ أَطْنَابَهُ فِي. ٢. تَبَوَّأَ. جَلَسَ. ٣. مجازًا: تَأَوَّلَ. فَسَّرَ. ٤. سُوِّيَ. فُضَّ. הִתְיַשְּׁבָה דַּעְתּוֹ עָלָיו هَدَأَ خَاطِرُهُ. هَدَأَ رُوعُهُ. הוֹשִׁיב ١. أَجْلَسَ. قَعَدَ ـُ بِـ. ٢. أَسْكَنَ. وَطَّنَ. ٣. نَصَّبَ. عَيَّنَ فِي مَنْصِبٍ. بَوَّأَ. הוּשַׁב ١. أُجْلِسَ. ٢. أُسْكِنَ. وُطِّنَ. ٣. عُيِّنَ فِي مَنْصِبٍ.

יַשְׁבָן ז' (־נִים) ١. قُعَدَةٌ. الكَثِيرُ القُعُودِ (الجُلُوسِ). ٢. סל' مَقْعَدَةٌ. عُجْزٌ ج أَعْجَازٌ. رِدْفٌ ج أَرْدَافٌ.

יֵשׁוּ ש"פ يَسُوع. السَّيِّدُ المَسِيحُ. عِيسَى بْنُ مَرْيَمَ عَلَيْهِ السَّلاَمُ. שְׁלִיחַ יֵשׁוּ حَوَارِيٌّ. نَاصِرُ النَّبِيِّ.

יִשּׁוּב, יִישּׁוּב ז' (־בִים) ١. سُكَّانٌ (مدينة او منطقة). ٢. بَلَدٌ ج بُلْدَانٌ. بَلْدَةٌ. كُلُّ مَكَانٍ آهِلٍ بِالسُّكَّانِ. ٣. عُمْرَانٌ. حَضَارَةٌ. مُجْتَمَعٌ. ٤. إِسْكَانٌ. تَوْطِينٌ. ٥. حَلٌّ. تَسْوِيَةٌ. ٦. شَرْحٌ. تَفْسِيرٌ. تَأْوِيلٌ. ٧. تَرَوٍّ(ي). إِتِّزَانٌ. تَعَقُّلٌ. הַיִּשּׁוּב הַיְּהוּדִי السُّكَّانُ اليَهُودُ فِي إِسْرَائِيلَ (اصطلاح متعارف عليه في اسرائيل يطلق على جميع السكان اليهود فيها). יִשּׁוּב הַדַּעַת رَجَاحَةُ عَقْلٍ. حِلْمٌ. تَرَوٍّ(ي). تَأَنٍّ(ي). إِتِّزَانٌ. تَعَقُّلٌ. יִשּׁוּב סְפָר قَرْيَةٌ أَمَامِيَّةٌ ج قُرًى أَمَامِيَّةٌ. قَرْيَةٌ حُدُودِيَّةٌ. אָדָם מִן הַיִּשּׁוּב حَضَرِيٌّ ج حَضَرٌ. مَدَنِيٌّ. مُتَمَدِّنٌ ע' אָדָם. נְקֻדַּת יִשּׁוּב بَلْدَةٌ أَوْ قَرْيَةٌ آهِلَةٌ بِالسُّكَّانِ.

יִשּׁוּם, יִישּׁוּם ז' تَطْبِيقٌ. إِخْرَاجٌ إِلَى حَيِّزِ التَّنْفِيذِ.

יִשּׁוּמִי, יִישּׁוּמִי ת' (־יִּים) تَطْبِيقِيٌّ. عَمَلِيٌّ. قَابِلٌ لِلتَّطْبِيقِ.

יְשׁוּעָה נ' (־עוֹת) ١. إِغَاثَةٌ. غَوْثٌ. نَجْدَةٌ. إِنْقَاذٌ. خَلاَصٌ. نَجَاةٌ. فَرَجٌ. فَتْحٌ (من الله تعالى). ٢. رَفَاهٌ. نَجَاحٌ. رَخَاءٌ. בַּעַל יְשׁוּעוֹת المُعِينُ. اللّٰهُ تَعَالَى.

יֵשׁוּעִי ז' (־עִים) يَسُوعِيٌّ.

יֵשׁוּעִיּוּת נ' يَسُوعِيَّةٌ.

יִשּׁוּר, יִישּׁוּר ז' ١. تَسْوِيَةٌ. تَعْدِيلٌ. تَقْوِيمٌ. إِصْلاَحٌ. ٢. صَلاَحٌ. إِسْتِقَامَةٌ. نَزَاهَةٌ. יִשּׁוּר הַהֲדוּרִים تَسْوِيَةُ الخِلاَفَاتِ. تَذْلِيلُ العَقَبَاتِ. إِصْلاَحُ ذَاتِ البَيْنِ.

יְשֻׁרוּן ז' كِنَايَةٌ عَنْ شَعْبِ إِسْرَائِيلَ.

יֵשׁוּת נ' (־שֻׁיּוֹת) ١. وُجُودٌ. كِيَانٌ. ٢. إِسْتِقْلاَلٌ. ذَاتِيَّةٌ.

יֵשׁוּתִי ת' (־יִּים) كِيَانِيٌّ. وُجُودِيٌّ. ذَاتِيٌّ.

(ישט) הוֹשִׁיט פ' مَدَّ ـُ. بَسَطَ ـُ. قَدَّمَ. הוֹשִׁיט יָד تَسَوَّلَ. كَدَّى. הוֹשִׁיט יָד לְ- أَسْعَفَ. مَدَّ العَوْنَ لِـ. آزَرَ. הוּשַׁט مُدَّ. بُسِطَ.

יְשִׁיבָה נ' (־בוֹת) ١. جُلُوسٌ. قُعُودٌ. ٢. سَكَنٌ. سُكْنَى. إِقَامَةٌ. مُقَامٌ. مُكُوثٌ. ٣. جَلْسَةٌ ج جَلَسَاتٌ. إِجْتِمَاعٌ ج إِجْتِمَاعَاتٌ. ٤. مِدْرَاسٌ. كُتَّابٌ يَهُودِيٌّ ج

كَتَاتِيبُ. مَثِيبَةٌ. مَدْرَسَةٌ دِينِيَّةٌ يَهُودِيَّةٌ. יְשִׁיבָה שֶׁל מַעְלָה الْمَلأُ الأَعْلَى. مَلَكُوتُ السَّمَاءِ. الْمَلاَئِكَةُ. יְשִׁיבַת הֶסְדֵּר مَدْرَسَةٌ دِينِيَّةٌ خَاصَّةٌ لِلْمُتَدَيِّنِينَ فِي الْجَيْشِ. נִתְבַּקֵּשׁ בִּישִׁיבָה שֶׁל מַעְלָה إِسْتَأْثَرَ اللَّهُ بِهِ. إِنْتَقَلَ إِلَى جِوَارِ رَبِّهِ. تُوُفِّيَ. יְשִׁיבָה מִזְרָחִית تَرَبُّعٌ فِي الْجِلْسَةِ (ثني القدمين تحت الفخذين). יָשַׁב יְשִׁיבָה מִזְרָחִית تَرَبَّعَ فِي جِلْسَتِهِ. جَلَسَ الْقُرْفُصَاءَ. בָּחוּר יְשִׁיבָה, בֶּן יְשִׁיבָה طَالِبُ مَدْرَسَةٍ دِينِيَّةٍ يَهُودِيَّةٍ.

יָשִׂים ת' (יְשִׂימִים) قَابِلٌ لِلتَّطْبِيقِ. مُمْكِنٌ تَنْفِيذُهُ. سَهْلُ التَّحْقِيقِ.

יְשִׁימוֹן ז' (־נִים) قَفْرٌ ج قِفَارٌ. فَلاَةٌ ج فَلَوَاتٌ. مَفَازَةٌ. بَيْدَاءُ ج بِيدٌ. فَيْفَاءُ ج فَيَافٍ(ي). הַיְשִׁימוֹן في التوراة: كِنَايَةٌ عَنِ الْمِنْطَقَةِ الصَّحْرَاوِيَّةِ بِالْقُرْبِ مِنَ الْبَحْرِ الْمَيِّتِ.

יָשִׁיר ת' (יְשִׁירִים) مُبَاشِرٌ. رَأْسًا. عَلَى طُولٍ. بِلاَ وَسَاطَةٍ. دُغْرِي. אוֹטוֹבּוּס יָשִׁיר بَاصٌ مُبَاشِرٌ. بَاصٌ دُغْرِي. أُوتُوبِيسُ طُوَالِي م'. קַו יָשִׁיר خَطٌّ مُبَاشِرٌ (قطار أو طائرة أو باص مثلاً). خَطٌّ طُوَالِي. שִׁדּוּר יָשִׁיר (חַי) بَثٌّ مُبَاشِرٌ. إِرْسَالٌ عَلَى الْهَوَاءِ. إِذَاعَةٌ مُبَاشِرَةٌ. יְשִׁירוֹת مُبَاشَرَةً. رَأْسًا. بِصُورَةٍ مُبَاشِرَةٍ. بِلاَ وَسَاطَةٍ.

יָשִׁישׁ ז' (יְשִׁישִׁים) ١. هَرِمٌ ج هَرِمُونَ وهَرْمَى. عَجُوزٌ. مُسِنٌّ. طَاعِنٌ فِي السِّنِّ. ٢. حَكِيمٌ. عَالِمٌ. شَيْخٌ.

יְשִׁישׁוּת נ' هَرَمٌ. مَهْرَمَةٌ. عُجُوزٌ. كِبَرٌ فِي السِّنِّ.

יִשֵּׂם, יִישֵּׂם פ' طَبَّقَ. أَخْرَجَ إِلَى حَيِّزِ التَّنْفِيذِ. وَضَعَ مَوْضِعَ التَّنْفِيذِ. יֻשַּׂם طُبِّقَ. نُفِّذَ.

יָשֵׁן פ' نَامَ ـ هَجَعَ ـ رَقَدَ ـ هَجَدَ ـ יָשַׁן שְׁנַת יְשָׁרִים نَامَ قَرِيرَ الْعَيْنِ. יְשֵׁנֵי עָפָר الرَّاقِدُونَ تَحْتَ التُّرَابِ. كِنَايَةٌ عَنِ الْمَوْتَى. נוֹשַׁן قَدُمَ ـ تَقَادَمَ. عَتُقَ ـ יִשֵּׁן ١. نَوَّمَ. أَرْقَدَ. أَهْجَعَ. ٢. عَتَّقَ. הִתְיַשֵּׁן تَقَادَمَ. أَصْبَحَ قَدِيمًا. تَعَتَّقَ. مَضَى عَلَيْهِ عَهْدٌ طَوِيلٌ. رَثَّ ـ بَلِيَ ـ (ثوب مثلاً).

יָשָׁן ת' (יְשָׁנִים) قَدِيمٌ. عَتِيقٌ ج عُتَقَاءُ. بَائِتٌ (طعام). بَالٍ(ي). رَثٌّ (من كثرة الاستعمال). أَنْتِيكَةٌ. יָשָׁן נוֹשָׁן عَتِيقٌ. قَدِيمٌ. مَهْجُورٌ. بَالٍ(ي). عَفَا عَلَيْهِ الزَّمَنُ. וְיָשָׁן מִפְּנֵי חָדָשׁ תּוֹצִיאוּ ضَعُوا الْجَدِيدَ مَكَانَ الْقَدِيمِ ومجازًا: لِكُلِّ جَدِيدٍ لَذَّةٌ. الطَّرِيفُ خَفِيفٌ وَالتَّلِيدُ بَلِيدٌ.

יֹשֶׁן, יוֹשֶׁן ז' قِدَمٌ. عِتْقٌ. عَتَاقَةٌ. חָזַר הַדָּבָר לְיָשְׁנוֹ عَادَ الأَمْرُ إِلَى سَابِقِ عَهْدِهِ. عَادَ إِلَى نِصَابِهِ. הֶחֱזִיר עֲטָרָה לְיָשְׁנָהּ ע' עֲטָרָה.

יֶשְׁנָהּ, יֶשְׁנוֹ مَوْجُودَةٌ. مَوْجُودٌ. هُنَاكَ. ثَمَّةَ ע' יֵשׁ.

יַשְׁנוּנִי ת' (־יִים) نُومَةٌ. نَؤُومٌ. نَوَّامٌ. مُحِبٌّ لِلنَّوْمِ.

יְשָׁנוּת נ' قِدَمٌ. قَدَامَةٌ. عِتْقٌ. عَتَاقَةٌ. حَالَةُ الشَّيْءِ الْقَدِيمِ.

יֶשְׁנָם, יֶשְׁנָן مَوْجُودُونَ. مَوْجُودَاتٌ ע' יֵשׁ.

(ישע) נוֹשַׁע פ' أُغِيثَ. أُنْقِذَ. نُجِّيَ. خُلِّصَ. تَخَلَّصَ. הוֹשִׁיעַ أَغَاثَ. نَجَدَ ـ أَنْقَذَ. نَجَّى. خَلَّصَ. أَعَانَ. הוֹשַׁעְנָא, הוֹשַׁעְנָא רַבָּה ע' הוֹשַׁעְנָא.

יֶשַׁע ז' غَوْثٌ. إِغَاثَةٌ. إِنْقَاذٌ. خَلاَصٌ. نَجَاةٌ. חֲדַל יֶשַׁע, חֲסַר יֶשַׁע لاَ حِيلَةَ لَهُ. عَاجِزٌ. חֹסֶר יֶשַׁע عَجْزٌ. عَدَمُ قُدْرَةٍ عَلَى. ضَعْفٌ (ضُعْفٌ). وَهْنٌ.

יָשְׁפֵה P ז' يَشْبٌ. يَشْفٌ. يَشْمٌ (حجر كريم، jaspis).

יָשַׁר פ' ١. إِعْتَدَلَ. إِسْتَقَامَ. مَهَدَ. ٢. زَكَا ـ عَدَلَ ـ كَانَ مُسْتَقِيمًا. יָשַׁר בְּעֵינָיו وَجَدَ حُظْوَةً فِي عَيْنٍ. إِسْتَحْسَنَ. رَاقَ ـ لِـ حَلاَ ـ لِـ طَابَ ـ لِـ وَقَعَ مَوْقِعَ الاسْتِحْسَانِ. יִשֵּׁר ١. عَدَّلَ. سَوَّى. قَوَّمَ. مَهَّدَ. وَطَّأَ. ٢. فَضَّ ـ (النزاع). حَلَّ ـ ذَلَّلَ (عَقَبَاتٍ). ٣. هَدَى ـ أَرْشَدَ. יִשֵּׁר הַדּוּרִים ذَلَّلَ الْعَقَبَاتِ (الْمَصَاعِبَ). فَضَّ النِّزَاعَاتِ. حَلَّ الْخِلاَفَاتِ. לְיָמִין יַשֵּׁר! في الجيش: يَمِينًا اصْطَفَّ! יֻשַּׁר ١. عُدِّلَ. قُوِّمَ. مُهِّدَ. ٢. وُزِنَ. أُحْكِمَ. הִתְיַשֵּׁר ١. إِسْتَقَامَ. إِعْتَدَلَ. إِسْتَوَى. إِنْتَصَبَ. ٢. سَارَ إِلَى الأَمَامِ. הֵישִׁיר نَظَرَ إِلَى الأَمَامِ. הַיְשֵׁר! في الجيش: أَمَامًا! إِلَى الأَمَامِ! (امر عسكري).

יָשָׁר תו"ז (יְשָׁרִים) ١. مُسْتَقِيمٌ. قَائِمٌ. قَوِيمٌ. مُعْتَدِلٌ. سَوِيٌّ ج أَسْوِيَاءُ. سَهْلٌ. سَدِيدٌ. صَائِبٌ. ٢. عَادِلٌ. مُنْصِفٌ. نَزِيهٌ. ٣. תה"פ رَأْسًا. مُبَاشَرَةً. عَلَى التَّوِّ. יְשָׁרוֹת תה"פ مُبَاشَرَةً. بِلاَ لَفٍّ أَوْ دَوَرَانٍ. יְשַׁר דֶּרֶךְ, יְשַׁר לֵב مُسْتَقِيمٌ. قَوِيمٌ. نَزِيهٌ. יְשַׁר רְאִיָּה وَاضِحُ الرُّؤْيَةِ. مَنْ يَرَى الأُمُورَ عَلَى حَقِيقَتِهَا. יְשַׁר קוֹמָה مَمْشُوقُ الْقَدِّ. مُنْتَصِبُ الْقَامَةِ. فَارِعُ الطُّولِ. أَهْيَفُ ج هِيفٌ נ' هَيْفَاءُ. הַיָּשָׁר בְּעֵינָיו مَا يَرُوقُ لَهُ. مَا طَابَ لَهُ. مَا وَجَدَ حُظْوَةً فِي عَيْنَيْهِ. דֶּרֶךְ יְשָׁרָה طَرِيقٌ قَوِيمٌ (قَوِيمَةٌ). سَوَاءُ السَّبِيلِ. الصِّرَاطُ الْمُسْتَقِيمُ. مَحَجَّةٌ (جَادَّةُ) الصَّوَابِ. זָוִית יְשָׁרָה في الهندسة: زَاوِيَةٌ قَائِمَةٌ (تشكل ٩٠ درجة بين خطّين مستقيمين). זֶרֶם יָשָׁר في الكهرباء: تَيَّارٌ مُبَاشِرٌ (direct current). יַחַס יָשָׁר في الحساب: نِسْبَةٌ طَرْدِيَّةٌ. في القواعد: حَالَةُ الرَّفْعِ. מֻשָּׂא יָשָׁר في القواعد: مَفْعُولٌ بِهِ.

יֹשֶׁר, יוֹשֶׁר ז' نَزَاهَةٌ. إِسْتِقَامَةٌ. عَدَالَةٌ. إِنْصَافٌ. رُشْدٌ. هُدًى. יֹשֶׁר לֵבָב بِرٌّ. طَهَارَةُ قَلْبٍ. صَفَاءُ نِيَّةٍ. خُلُوصٌ. وَفَاءٌ. מֵלִיץ יֹשֶׁר شَفِيعٌ ج شُفَعَاءُ. مُحَامٍ(ي). مُدَافِعٌ. وَسِيطٌ ج وُسَطَاءُ. תְּעוּדַת יֹשֶׁר شَهَادَةُ حُسْنِ السُّلُوكِ.

יִשְׂרָאֵל ז' ١. إِسْرَائِيلِيٌّ. يَهُودِيٌّ. عِبْرِيٌّ. عِبْرَانِيٌّ. ٢. إِسْرَائِيلِيٌّ عَادِيٌّ (لا من سلالة كوهين او ليفي). ٣. شَعْبُ إِسْرَائِيلَ. الأُمَّةُ الْيَهُودِيَّةُ (اينما كانت). ٤. في التوراة: كِنَايَةٌ عَنْ مَمْلَكَةِ إِسْرَائِيلَ فِي الشَّمَالِ لِتَمْيِيزِهَا عَنْ مَمْلَكَةِ يَهُودَا. ٥. ש"פ إِسْرَائِيلُ. دَوْلَةُ إِسْرَائِيلَ. יִשְׂרָאֵל סָבָא بَابَا إِسْرَائِيلَ. الْجَدُّ إِسْرَائِيلُ. كِنَايَةٌ عَنِ الشَّعْبِ الْيَهُودِيِّ لِعَرَاقَتِهِ. אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל أَرْضُ إِسْرَائِيلَ. الدِّيَارُ الْمُقَدَّسَةُ. فَلَسْطِينُ. מְדִינַת יִשְׂרָאֵל دَوْلَةُ إِسْرَائِيلَ (الاسم الرسمي

لاسرائيل الحديثة وقد اعلن عن اقامتها في الخامس من ايار العبري سنة התש"ח ١٥ ايار سنة ١٩٤٨).

יִשְׂרְאֵלִי תו"ז (־לִים, ־יּוֹת) ١. إسْرَائِيلِيٌّ. يَهُودِيٌّ ج يَهُودٌ. ٢. خَاصٌّ بِدَوْلَةِ إسْرَائِيلَ. ٣. مُوَاطِنُ إسْرَائِيلَ. مِنْ رَعَايَا إسْرَائِيلَ. حَامِلُ الجِنْسِيَّةِ الإسْرَائِيلِيَّةِ. ٤. إسْرَائِيلِيٌّ (لا من سلالة كوهين أو ليفي).

יֹשְׁרָה, יושרה נ׳ إسْتِقَامَةٌ. نَزَاهَةٌ. عِفَّةُ يَدٍ (integrity).

יִשְׁרָה נ׳ إسْتِقَامَةٌ ע׳ יֹשֶׁר. יִשְׁרַת לֵב, יִשְׁרַת לֵבָב سَلاَمَةُ قَلْبٍ. إسْتِقَامَةٌ. خُلُوصُ نِيَّةٍ. نَزَاهَةٌ.

יַשְׁרוּת נ׳ ١. إسْتِقَامَةٌ. عَدَمُ اعْوِجَاجٍ. إعْتِدَالٌ. ٢. صَفَاءُ نِيَّةٍ. نَزَاهَةٌ.

יְשֹׁרֶת, ישורת נ׳ (־שׁוֹרוֹת) في الرياضة: جُزْءٌ مُسْتَقِيمٌ فِي مَسَارِ المُسَابَقَاتِ (بلا التواءات).

יָתֵד נ׳ (יְתֵדוֹת) ١. وَتِدٌ ج أَوْتَادٌ. إسْفِينٌ ج أَسَافِينُ. خَابُورٌ ج خَوَابِيرُ. ٢. خَازُوقٌ ج خَوَازِيقُ. ٣. في اوزان الشعر العبري في العصور الوسطى: مَقْطَعٌ يَتَأَلَّفُ مِنْ שְׁוָא נָע أي السُّكُونِ المُتَحَرِّكِ مِثْل: שְׁמַע, בְּנֵי, אֱמֹר وَرَمْزُهُ قَوْسٌ يَتْبَعُهُ خَطٌّ. ٤. أَسَاسٌ ج أُسُسٌ. قَاعِدَةٌ ج قَوَاعِدُ. כְּתַב הַיְתֵדוֹת الخَطُّ المِسْمَارِيُّ. الخَطُّ الإسْفِينِيُّ (خط الاشوريين والبابليين القدماء). יֵשׁ לוֹ יָתֵד לְהִתָּלוֹת בָּהּ مجازًا: لَهُ مَنْ يَعُولُ عَلَيْهِ.

יָתַד פ׳ وَتَدَ (يَتِدُ). وَتْدًا. ثَبَتَ وَتْدًا. יִתֵּד ١. وَتَّدَ. ثَبَّتَ. غَرَزَ ـِ الوَتِدَ. ٢. بَرَى ـِ حَدَّدَ.

יְתֵדָה נ׳ ١. وَتِدٌ. إسْفِينٌ. ٢. مجازًا: أَسَاسٌ. قَاعِدَةٌ.

יָתוֹם ז׳ (יְתוֹמִים) ١. يَتِيمٌ ج أَيْتَامٌ وَيَتَامَى. ٢. مجازًا: مُشَرَّدٌ (طفل مثلاً). مَنْبُوذٌ. مَهْجُورٌ. אֲבִי יְתוֹמִים أَبُو الأَيْتَامِ. نَصِيرُ الأَيْتَامِ. صِفَةٌ لِلّٰهِ تَعَالَى حَامِي الأَيْتَامِ. קַדִּישׁ יָתוֹם قُدَّاسٌ يَتْلُوهُ الأَيْتَامُ عَلَى أَرْوَاحِ وَالِدَيْهِمْ.

יַתְמוּת, ייתמות ז׳ يُتْمٌ. فُقْدَانُ الوَالِدَيْنِ أَوْ أَحَدِهِمَا.

יְתוֹמָה נ׳ (־מוֹת) يَتِيمَةٌ ج يَتَامَى.

יִתּוּר, ייתור ז׳ (־רִים) إبْقَاءٌ. بَقِيَّةٌ ج بَقَايَا. فَائِضٌ ج فَوَائِضُ. فُضَالَةٌ.

יַתּוּשׁ ז׳ (־שִׁים) بَعُوضَةٌ ج بَعُوضٌ. نَامُوسٌ ج نَوَامِيسُ (حشرة). אֵימַת יַתּוּשׁ עַל הַפִּיל مجازًا: خَوْفُ القَوِيِّ مِنَ الضَّعِيفِ. إنَّ البَعُوضَةَ تُدْمِي جَبْهَةَ الأَسَدِ.

יִתָּכֵן, ייתכן תה"פ مُمْكِنٌ. مِنْ غَيْرِ المُسْتَبْعَدِ. مُحْتَمَلٌ. رُبَّمَا. عَسَى أَنْ. قَدْ (قبل فعل مضارع). הֲיִתָּכֵן? أَمِنَ المُمْكِنِ؟ לֹא יִתָּכֵן غَيْرُ مُمْكِنٍ. لاَ يُمْكِنُ. غَيْرُ جَائِزٍ. مُسْتَحِيلٌ.

יִתֵּם, ייתם פ׳ يَتَّمَ. أَيْتَمَ. صَيَّرَهُ يَتِيمًا. הִתְיַתֵּם تَيَتَّمَ. صَارَ يَتِيمًا ومجازًا: تَشَرَّدَ. صَارَ وَحِيدًا شَرِيدًا.

יַתְמוּת נ׳ يُتْمٌ. يَتَمٌ. حَالَةُ اليَتِيمِ.

(יתר) נוֹתַר פ׳ بَقِيَ ـَ تَبَقَّى. تَخَلَّفَ. تُرِكَ. فَضِلَ ـُ לֹא נוֹתְרָה בּוֹ נְשָׁמָה لَمْ يَعُدْ يَنْبِضُ بِالحَيَاةِ.لَفَظَ أَنْفَاسَهُ. أَسْلَمَ الرُّوحَ. יִתֵּר ١. أَفَاضَ. زَادَ ـِ زَيْدَ. أَضَافَ. ٢. أَبْقَى. تَرَكَ ـُ הִתְיַתֵּר ١. صَارَ زَائِدًا. زَادَ عَنِ الحَاجَةِ. ٢. زَادَ. إزْدَادَ. הוֹתִיר أَبْقَى. تَرَكَ ـُ خَلَّفَ. خَلَّى. דַּי וְהוֹתֵר أَكْثَرُ مِنَ اللاَّزِمِ. أَكْثَرُ مِمَّا يَنْبَغِي. فَوْقَ الكِفَايَةِ.

יָתֵר ת׳ (יְתֵרִים) ١. زَائِدٌ. بَاقٍ(ي). ٢. وَافِرٌ. كَثِيرٌ. יָתֵר עַל הַמִּדָּה أَكْثَرُ مِمَّا يَجِبُ. أَكْثَرُ مِمَّا يَسْتَحِقُّ. יָתֵר עַל כֵּן ١. فَضْلاً عَنْ. بَلْ. بِالإضَافَةِ إلَى. ٢. زِدْ عَلَى ذلِكَ. יְתֵרָה מִזֹּאת زِدْ عَلَى ذلِكَ. أَضِفْ إلَى ذلِكَ. زِيَادَةً عَلَى ذلِكَ. נְשָׁמָה יְתֵרָה رُوحِيَّةٌ سَامِيَةٌ. سُمُوٌّ. مَعْنَوِيَّةٌ عَالِيَةٌ.

יֶתֶר ז׳ ١. بَاقٍ(ي). بَقِيَّةٌ. فَضْلَةٌ. سَائِرٌ. ٢. فَضْلٌ. مَزِيَّةٌ ج مَزَايَا. ٣. زِيَادَةٌ عَنِ الحَاجَةِ. غِنًى. ٤. وَتَرٌ ج أَوْتَارٌ. בֵּין הַיֶּתֶר مِنْ جُمْلَةِ. فِيمَا. فِيمَنْ (للعاقل). مِنْ بَيْنِ. بَيْنَ سَائِرِ. בְּיֶתֶר שְׂאֵת بِقُوَّةٍ أَشَدَّ. بِنَشَاطٍ أَكْثَرَ.

יִתְרָה נ׳ (יִתְרוֹת) ١. بَاقٍ(ي). بَقِيَّةٌ ج بَقَايَا. فَضْلَةٌ ج فَضَلاَتٌ. ٢. فَائِضٌ. رَصِيدٌ (صافٍ) ج أَرْصِدَةٌ. مُتَبَقٍّ(ي). יִתְרָה מְעֻבֶּרֶת في مسك الدفاتر: رَصِيدٌ مُرَحَّلٌ (الى حساب جديد).

יִתְרוֹן ז׳ (־נוֹת) ١. فَضْلٌ ج فُضُولٌ. أَفْضَلِيَّةٌ. رُجْحَانٌ. أَرْجَحِيَّةٌ. مَزِيَّةٌ ج مَزَايَا. تَفَوُّقٌ. حَسَنَةٌ ج حَسَنَاتٌ. ٢. فَائِدَةٌ ج فَوَائِدُ. نَفْعٌ. עֶרֶךְ הַיִּתְרוֹן في القواعد: إسْمُ التَّفْضِيلِ. أَفْعَلُ التَّفْضِيلِ.

יִתְרֶת ע׳ יוֹתֶרֶת.

כ

כ ١. ك الحَرْفُ الحَادِيَ عَشَرَ مِنْ حُرُوفِ الأَبْجَدِيَّةِ العِبْرِيَّةِ وَاسْمُهُ כַּף وَيُقَابِلُهُ حَرْفُ الكَاف بِالعَرَبِيَّةِ عِنْدَمَا يَكُونُ مُشَدَّدًا بِـ דָּגֵשׁ חָזָק أَوْ דָּגֵשׁ קַל أَيْ شَدَّةٍ قَوِيَّةٍ أَوْ شَدَّةٍ خَفِيفَةٍ כּ وَيُلْفَظُ حِينَذَاكَ الحَرْفُ ك بِالعَرَبِيَّةِ. أَمَّا فِي نِهَايَةِ الكَلِمَةِ أَوْ عِنْدَمَا تَنْتَفِي فِيهِ الشَّدَّةُ عَلَى نَوْعَيْهَا فَصُورَتُهُ تَكُونُ ך أَوْ כ وَعِنْدَذَاكَ يُقَابِلُ الحَرْفَ خ بِالعَرَبِيَّةِ. ٢. في حساب الجمّل: عِشْرُونَ (٢٠). ٣. ך' عَلاَمَةُ العَدَدِ ٥٠٠.

כְּ (כַּ, כָּ, כֶּ, כִּ, כֵּ) ١. كَـ. حَرْفُ جَرٍّ بِمَعْنَى كَـ. مِثْلَ (مثلاً: יָפָה כַּלְּבָנָה جَمِيلَةٌ كَالقَمَرِ أَوْ مِثْلَ القَمَرِ). ٢. حَوَالَيْ. زُهَاءَ. نَحْوَ. مَا يُقَارِبُ. مَا يَقْرُبُ مِنْ (مثلاً: לָמַד כְּעֶשֶׂר שָׁנִים تَعَلَّمَ حَوَالَيْ عَشْرِ سَنَوَاتٍ). ٣. بِمَثَابَةِ. بِاعْتِبَارِ (مثلاً: הַסִּפּוּר כִּמְיַצֵּג תְּקוּפָה القِصَّةُ بِاعْتِبَارِهَا تُمَثِّلُ عَهْدًا). ٤. حَرْفٌ يَتَّصِلُ بِبَعْضِ الأَسْمَاءِ أَوِ الصِّفَاتِ فَيَجْعَلُهَا תֹּאַר הַפֹּעַל أَيْ ظَرْفَ مَكَانٍ أَوْ ظَرْفَ زَمَانٍ أَوْ مَفْعُولاً أَوْ حَالاً (مثلاً: כָּעֵת الآنَ، כַּהֲלָכָה كَمَا يَجِبُ، כַּנִּרְאֶה كَمَا يَبْدُو، כָּרָאוּי كَمَا يَلِيقُ). כְּ لِلْمُقَارَنَةِ بَيْنَ اسْمَيْنِ (مثلاً: כָּמוֹנִי כָּמוֹךָ مِثْلِي مِثْلُكَ، כְּבֵיתִי כְּבֵיתְךָ بَيْتِي كَبَيْتِكَ).

כָּאַב פ' ١. وَجِعَ (يَوْجَعُ). تَوَجَّعَ. أَلِمَ ـ تَأَلَّمَ. ٢. حَزَّ ـ (فِي نَفْسِهِ). حَزِنَ ـ أَسِفَ ـ. הוּא כָּאַב אֶת כְּאֵב פְּלוֹנִי شَارَكَ (شَاطَرَ) فُلاَنًا أَلَمَهُ. رَثَى لِحَالِهِ. הִכְאִיב آلَمَ. أَوْجَعَ.

כְּאֵב ז' (־בִים) ١. وَجَعٌ ج أَوْجَاعٌ. أَلَمٌ ج آلاَمٌ. ٢. غَمٌّ ج غُمُومٌ. أَسًى. כְּאֵב אָנוּשׁ أَلَمٌ شَدِيدٌ (مُبَرِّحٌ). عَذَابٌ أَلِيمٌ. כְּאֵב לֵב مجازًا: أَسًى عَمِيقٌ. حُزْنٌ شَدِيدٌ. כְּאֵב רֹאשׁ صُدَاعٌ. وَجَعُ رَأْسٍ. גָּרַם לִפְלוֹנִי כְּאֵב רֹאשׁ صَدَّعَ رَأْسَ فُلاَنٍ. نَغَّصَ عَيْشَهُ. أَتْعَبَهُ.

כָּאוּב ת' (כְּאוּבִים) ١. أَلِيمٌ. مُؤْلِمٌ. مُوجِعٌ. مُؤْسِفٌ. ٢. مُتَأَلِّمٌ. آسِفٌ. كَاسِفُ البَالِ. בְּעָיָה כְּאוּבָה ע' בְּעָיָה.

כָּאוֹטִי G ת' (־יִּים) مُشَوَّشٌ. فِي حَالَةٍ مِنَ الفَوْضَى.

כָּאוֹס ז' خَرَابٌ وَيَبَابٌ. ٢. فَوْضَى. إِضْطِرَابٌ. تَسَيُّبٌ. فَلَتَانٌ.

כְּאִלּוּ ע' אִלּוּ.

כָּאן תה"פ ١. هُنَا. هَهُنَا. فِي هذَا المَكَانِ. ٢. فِي هذَا المَوْضُوعِ (الشَّأْنِ). مَوْضُوعُ البَحْثِ. כָּאן קָבוּר הַכֶּלֶב مجازًا: هُنَا مَرْبَطُ الفَرَسِ. هُنَا بَيْتُ القَصِيدِ. هُنَا مَكْمَنُ السِّرِّ. לְכָאן וּלְכָאן هُنَا وَهُنَاكَ. ذَاتَ اليَمِينِ وَذَاتَ الشِّمَالِ. מִכָּאן ١. مِنْ هُنَا. مِنْ ثَمَّةَ. مِنْ هذَا المَوْضُوعِ. ٢. وَبِالتَّالِي. وَيُسْتَنْتَجُ مِنْ هُنَا. מִכָּאן וּמִכָּאן مِنْ هُنَا وَهُنَاكَ. مِنْ كُلِّ جِهَةٍ (جَانِبٍ). מִכָּאן וְאֵילָךְ, מִכָּאן וּלְהַבָּא, מִכָּאן וּלְהַבָּא مِنَ الآنَ فَصَاعِدًا. مِنَ الآنَ وَمَا بَعْدُ. עַד כָּאן إِلَى هُنَا. حَتَّى الآنَ. إِلَى هذَا الحَدِّ.

כב' קיצור כְּבוֹד, כְּבוֹדוֹ حَضْرَةَ. جَنَابَ. مَقَامَ. سِيَادَةَ.

כַּבָּאבּ, כַּבָּבּ A ז' كَبَابٌ. شِوَاءٌ مِنَ اللَّحْمِ.

כַּבָּאוּת נ' إِطْفَائِيَّةٌ. مُهِمَّةُ حَصْرِ الحَرَائِقِ وَإِطْفَائِهَا.

כַּבַּאי ז' (־בָּאִים) إِطْفَائِيٌّ ج إِطْفَائِيُّونَ وَإِطْفَائِيَّةٌ. رَجُلُ إِطْفَاءٍ. عَطَشْجِيٌّ מ'.

כַּבָּאִית נ' (־יּוֹת) مِطْفَأَةٌ ج مَطَافِئُ. طَفَّايَةٌ. سَيَّارَةُ إِطْفَاءِ الحَرَائِقِ. ٢. سَفِينَةُ إِطْفَاءِ الحَرَائِقِ.

כָּבַד פ' ١. ثَقُلَ ـ شَقَّ ـ عَلَى. ٢. مجازًا: عَظُمَ ـ جَسُمَ ـ إِشْتَدَّ. ٣. زَادَ ـِ وَزْنُهُ. عَلَتْ قِيمَتُهُ. إِرْتَفَعَ شَأْنُهُ. כָּבֵד לִבּוֹ قَسَا قَلْبُهُ. تَعَنَّتَ. تَمَسَّكَ بِرَأْيِهِ. כָּבֵד מִמֶּנּוּ הַדָּבָר شَقَّ عَلَيْهِ الأَمْرُ. صَعُبَ عَلَيْهِ. إِسْتَصْعَبَ الأَمْرَ. כָּבַד רֹאשׁוֹ עָלָיו شَعَرَ بِصُدَاعٍ فِي رَأْسِهِ. وَجِعَهُ رَأْسُهُ. כָּבְדָה אָזְנוֹ ثَقُلَ سَمْعُهُ. أَصَابَهُ صَمَمٌ. صَمَّ ـ طَرِشَ ـ. כָּבְדָה יָדוֹ עַל־ أَثْقَلَ كَاهِلَهُ عَلَى. شَدَّدَ وَطْأَتَهُ عَلَى. سَامَ خُسْفًا. כָּבְדָה נַפְשׁוֹ עָלָיו مجازًا: إِنْقَبَضَتْ نَفْسُهُ. شَعَرَ بِأَلَمٍ وَانْقِبَاضٍ. כָּבְדָה רוּחוֹ إِنْقَبَضَتْ رُوحُهُ. إِنْقَبَضَ صَدْرُهُ. تَكَدَّرَ. כָּבְדוּ יָדָיו وَهَنَتْ يَدَاهُ. كَلَّتْ يَدَاهُ. فُتَّ فِي عَضُدِهِ. כָּבְדוּ עֵינָיו كَلَّ بَصَرُهُ. ضَعُفَ بَصَرُهُ (نَظَرُهُ). נִכְבַּד عُظِّمَ. عَظُمَ ـ زَادَتْ أَهَمِّيَّتُهُ. تَبَجَّلَ. أُحْتُرِمَ. عَلاَ قَدْرُهُ. דִּבֵּר בּוֹ נִכְבָּדוֹת ١. أَوْصَى بِهِ خَيْرًا. ٢. مجازًا: عَرَضَتْ عَلَيْهِ زِيجَةٌ مُنَاسِبَةٌ جِدًّا. عُرِضَ عَلَيْهِ مَنْصِبٌ هَامٌّ. כִּבֵּד ١. إِحْتَرَمَ. قَدَّرَ. بَجَّلَ. رَاعَى. إِعْتَبَرَ. بَرَّ ـِ (بوعد). ٢. أَكْرَمَ. ضَيَّفَ. قَرَى ـِ ٣. كَنَسَ ـُ كَسَحَ ـَ القَاذُورَاتِ. כַּבְּדֵהוּ וְחָשְׁדֵהוּ إِحْتَرِمْهُ وَلكِنْ لاَ تَثِقْ بِهِ. قَدِّرْهُ وَلكِنْ لاَ تَأْتَمِنْهُ. כֻּבַּד ١. أُحْتُرِمَ. قُدِّرَ. بُجِّلَ. ٢. رُوعِيَ. بُرَّ (بالوعد). تَمَّ الوَفَاءُ بِهِ. ٣. أُكْرِمَ. أُقْرِيَ. ٤. كُنِسَ. كُسِحَ. הִתְכַּבֵּד ١. تَبَاهَى. زَهَا ـُ تَعَاظَمَ. كَابَرَ. ٢. أُكْرِمَ. أُعْطِيَ لَهُ الشَّرَفُ وَالاحْتِرَامُ. ٣. تَشَرَّفَ. وَجَدَ لِنَفْسِهِ الشَّرَفَ بِـ ٤. تَفَضَّلَ. הִנְנִי מִתְכַּבֵּד בָּזֶה לְהוֹדִיעַ يُشَرِّفُنِي أَنْ أُعْلِنَ. הִכְבִּיד ١. أَثْقَلَ. ٢. تَصَعَّبَ مَعَ. تَشَدَّدَ. أَزْعَجَ. ٣. زَادَ. تَكَاثَرَ. تَعَاظَمَ. ٤. إِشْتَدَّ. إِسْتَفْحَلَ. إِزْدَادَ خُطُورَةً. הִכְבִּיד אַכְפּוֹ (אֶת עֻלּוֹ) شَدَّدَ وَطْأَتَهُ. ضَيَّقَ الخِنَاقَ عَلَى. הִכְבִּיד אֶת לִבּוֹ قَسَّى قَلْبَهُ. تَصَلَّبَ فِي رَأْيِهِ. تَعَنَّتَ.

כָּבֵד ת' (כְּבֵדִים) ١. ثَقِيلٌ. ٢. كَثِيرٌ. وَافِرٌ. غَزِيرٌ. زَاخِرٌ. ٣. خَطِيرٌ. عَظِيمٌ. جَلَلٌ. مُرْهِقٌ. فَادِحٌ. جَسِيمٌ. مُسْتَفْحِلٌ. כְּבֵדוֹת תה"פ بِشِدَّةٍ. بِصُعُوبَةٍ. بِمَشَقَّةٍ. כְּבַד אֹזֶן ثَقِيلُ السَّمْعِ. أَصَمُّ (بعض الشيء) ج صُمٌّ נ' صَمَّاءُ. أَطْرَشُ ج طُرْشٌ נ' طَرْشَاءُ. כְּבַד אַחֲרָיוּת ذُو مَسْؤُولِيَّةٍ خَطِيرَةٍ. ذُو مَسْؤُولِيَّةٍ شَاقَّةٍ (صَعْبَةٍ). כְּבַד גּוּף جَسِيمٌ. ضَخْمُ الجِسْمِ (الجُثَّةِ). مُتَرَهِّلٌ. بَدِينٌ. כְּבַד לֵב مُتَعَنِّتٌ. مُعَانِدٌ. عَنِيدٌ. مُصِرٌّ عَلَى رَأْيِهِ. כְּבַד לָשׁוֹן, כְּבַד פֶּה ثَقِيلُ اللِّسَانِ.

عَيٌّ. أَلْثَغُ ج لُثْغٌ ن لَثْغَاءُ. مُتَلَعْثِمٌ. כְּבַד שָׁנִים طَاعِنٌ فِي السِّنِّ. مَنْ بَلَغَ مِنَ الْعُمْرِ عُتِيًّا. مُسِنٌّ. عَجُوزٌ. כְּבַד תְּנוּעָה ثَقِيلُ (بَطِيءُ) الحَرَكَةِ. مُتَثَاقِلٌ. אִישׁ כָּבֵד ١. ثَقِيلُ الوَزْنِ. سَمِينٌ. ٢. ثَقِيلُ الدَّمِ. ثَقِيلُ الظِّلِّ. مُضَايِقٌ. אַתְלֵטִיקָה כְּבֵדָה أَلْعَابُ القُوَى الثَّقِيلَةِ ע׳ אַתְלֵטִיקָה. בִּנְיָן כָּבֵד في القواعد: فِعْلٌ مُشَدَّدُ العَيْنِ: فَعَّلَ. לֵב כָּבֵד ١. غَمٌّ. هَمٌّ. كَدَرٌ. ٢. تَعَنُّتٌ. مُعَانَدَةٌ. إِصْرَارٌ. מְחִיר כָּבֵד ثَمَنٌ بَاهِظٌ. سِعْرٌ فَاحِشٌ. מַיִם כְּבֵדִים المَاءُ الثَّقِيلُ (ماء اكثر كثافة من الماء العادي يستعمل في المفاعلات النووية). מִשְׁקַל כָּבֵד في المصارعة: الوَزْنُ الثَّقِيلُ (مصارع يزيد وزنه على ٨٠ كغم). מִשְׁקַל חֲצִי כָּבֵד وَزْنُ نِصْفِ الثَّقِيلِ (وزن مصارع يتراوح بين ٧٢–٨٠ كغم). נֶשֶׁק כָּבֵד سِلَاحٌ ثَقِيلٌ ج أَسْلِحَةٌ ثَقِيلَةٌ (كالمدافع). מִן הַקַּל אֶל הַכָּבֵד مِنَ السَّهْلِ إِلَى الصَّعْبِ.

כָּבֵד ז׳ (כְּבֵדִים) كَبْدٌ. كَبِدٌ ج أَكْبَادٌ (عضو في الجسم). יוֹתֶרֶת הַכָּבֵד ע׳ יוֹתֶרֶת.

כֹּבֶד, כובד ז׳ ١. ثِقَلٌ. وَطْأَةٌ. ٢. صُعُوبَةٌ. شِدَّةٌ. حَرَاجَةٌ. خُطُورَةٌ. فَدَاحَةٌ. جَسَامَةٌ. عِظَمٌ. ٣. كَثْرَةٌ. כֹּבֶד פֶּה ثِقَلُ لِسَانٍ. تَلَعْثُمٌ. لَجْلَجَةٌ. لُكْنَةٌ. כֹּבֶד רֹאשׁ رَجَاحَةُ عَقْلٍ. رَزَانَةٌ. تَرَوٍّ(ي). إِتِّزَانٌ. جِدٌّ. جِدِّيَّةٌ. הִתְיַחֵס אֵלָיו בְּכֹבֶד רֹאשׁ أَخَذَهُ مَأْخَذَ الجِدِّ. أَوْلَاهُ أَهَمِّيَّةً كُبْرَى. כֹּחַ הַכֹּבֶד قُوَّةُ الجَاذِبِيَّةِ إِلَى المَرْكَزِ. מֶרְכַּז (נְקֻדַּת) הַכֹּבֶד ١. في الميكانيك: مَرْكَزُ الثِّقَلِ. ٢. مجازًا: النُّقْطَةُ الأَسَاسِيَّةُ (في بحث مثلاً).

כְּבֻדָּה, כבודה נ׳ أَمْتِعَةُ الدَّارِ. عَفْشٌ (ثمين).

כְּבֵדוּת נ׳ ١. ثِقَلٌ. تَثَاقُلٌ. بُطْءٌ. ٢. صُعُوبَةٌ. خُطُورَةٌ. شِدَّةٌ. مَشَقَّةٌ. ٣. تَعَبٌ. لَأْيٌ.

כָּבָה פ׳ إِنْطَفَأَ. خَمَدَ ـُ كَبَا ـُ خَبَا ـُ כָּבָה נֵרוֹ إِنْطَفَأَتْ شَمْعَةُ حَيَاتِهِ. أَسْلَمَ الرُّوحَ. تُوُفِّيَ. כָּבוּ עֵינָיו كَلَّ بَصَرُهُ. إِنْطَفَأَ نُورُ عَيْنَيْهِ. נִכְבָּה إِنْطَفَأَ. خَبَا.

כָּבוֹד ז׳ إِحْتِرَامٌ. كَرَامَةٌ. عِزَّةٌ. شَرَفٌ. إِجْلَالٌ. وَقَارٌ. إِعْتِبَارٌ. حَيْثِيَّةٌ. وَجَاهَةٌ. כָּבוֹד עַצְמִי كَرَامَةٌ ذَاتِيَّةٌ. إِحْتِرَامُ النَّفْسِ (الذَّاتِ). عِزَّةُ نَفْسٍ. כְּבוֹד הָאָדָם كَرَامَةُ الإِنْسَانِ. كَرَامَةُ الفَرْدِ. כְּבוֹדוֹ בִּמְקוֹמוֹ מֻנָּח مَعَ الاحْتِرَامِ لِـ مَعَ كُلِّ الاحْتِرَامِ لِـ בְּכָבוֹד, בְּכָבוֹד רַב, בְּכָל הַכָּבוֹד وَتَفَضَّلْ (أَوْ تَفَضَّلُوا) بِقَبُولِ فَائِقِ الاحْتِرَامِ. בִּכְבוֹדוֹ וּבְעַצְמוֹ بِلَحْمِهِ وَشَحْمِهِ. هُوَ بِنَفْسِهِ. هُوَ ذَاتُهُ. شَخْصِيًّا. לִכְבוֹד־ ١. إِلَى حَضْرَةِ. إِلَى جَنَابِ. إِلَى سِيَادَةِ. ٢. تَكْرِيمًا لِـ عَلَى شَرَفِ. אוֹת כָּבוֹד وِسَامٌ ج أَوْسِمَةٌ. نِيشَانٌ ج نَيَاشِينُ. אֶזְרַח כָּבוֹד مُوَاطِنُ شَرَفٍ. בֵּית הַכָּבוֹד مِرْحَاضٌ ج مَرَاحِيضُ. بَيْتُ الرَّاحَةِ. بَيْتُ المَاءِ. יִרְאַת כָּבוֹד وَقَارٌ. تَبْجِيلٌ. כָּל הַכָּבוֹד! عَلَيْكَ النُّورُ. بْرَافُو. شِدَّ حِيلَك. מֶלֶךְ הַכָּבוֹד كِنَايَةٌ عَنِ اللهِ تَعَالَى. מְסִבָּה לִכְבוֹד־ حَفْلَةُ تَكْرِيمٍ (عَلَى شَرَفِ). נְשִׂיא כָּבוֹד الرَّئِيسُ الفَخْرِيُّ. رَئِيسُ شَرَفٍ. שִׁיר כָּבוֹד تَسْبِيحَةٌ ج تَسَابِيحُ ע׳ שִׁיר. שַׁעַר כָּבוֹד قَوْسُ النَّصْرِ ج أَقْوَاسُ النَّصْرِ. חִלֵּל אֶת כְּבוֹדוֹ مَسَّ بِشَرَفِهِ (بِكَرَامَتِهِ). هَتَكَ عِرْضَهُ. أَخَلَّ بِشَرَفِهِ. חִלֵּל אֶת כְּבוֹדָהּ عَبِثَ بِعَفَافِهَا. هَتَكَ عِرْضَهَا. חָלַק כָּבוֹד לִפְלוֹנִי أَكْرَمَ فُلَانًا. إِحْتَفَى بِهِ. أَبْدَى لَهُ التَّقْدِيرَ وَالاحْتِرَامَ. חָלַק לוֹ כָּבוֹד אַחֲרוֹן وَدَّعَهُ الوَدَاعَ الأَخِيرَ (للمتوفى). עִם כָּל הַכָּבוֹד مَعَ الاحْتِرَامِ لِـ רְצוֹנוֹ שֶׁל אָדָם כְּבוֹדוֹ إِرَادَةُ الإِنْسَانِ تَعْنِي كَرَامَتَهُ ومجازًا: دَعِ امْرَأً وَمَا اخْتَارَ. הַשִּׁפְלוּת סֻלַּם הַכָּבוֹד تَاجُ المُرُوءَةِ التَّوَاضُعُ ע׳ סֻלָּם, שִׁפְלוּת. הָרוֹדֵף אַחַר הַכָּבוֹד, הַכָּבוֹד בּוֹרֵחַ מִמֶּנּוּ مَنْ لَاحَقَ الجَاهَ فَرَّ الجَاهُ مِنْهُ.

כִּבּוּד, כיבוד ז׳ ١. تَكْرِيمٌ. تَشْرِيفٌ. إِحْتِرَامٌ. إِعْزَازٌ. مُرَاعَاةٌ. ٢. إِكْرَامُ الضَّيْفِ. ٣. كَنْسٌ. كَسْحُ القَاذُورَاتِ. כִּבּוּד אָב וָאֵם إِكْرَامُ الوَالِدَيْنِ. البِرُّ بِالوَالِدَيْنِ. כִּבּוּד אוֹרְחִים قِرًى. إِكْرَامُ الضُّيُوفِ (الضَّيْفِ). إِسْتِقْبَالُ الضُّيُوفِ. כִּבּוּד קַל تَقْدِيمُ المُرَطِّبَاتِ. نَقَارِش.

כבודה ע׳ כְּבֻדָּה.

כָּבוּי ת׳ (כְּבוּיִים) مُنْطَفِئٌ. خَامِدٌ. هَامِدٌ. خَابٍ(ي). كَابٍ (ي). עֵינַיִם כְּבוּיוֹת, מַבָּט כָּבוּי مجازًا: عُيُونٌ كَلِيلَةٌ. نَظْرَةٌ مُنْطَفِئَةُ النُّورِ.

כִּבּוּי, כיבוי ז׳ إِطْفَاءٌ. إِخْمَادُ حَرِيقٍ. כִּבּוּי אוֹרוֹת إِطْفَاءُ الأَنْوَارِ. כִּבּוּי שְׂרֵפוֹת إِطْفَاءُ الحَرِيقِ. حَصْرُ الحَرَائِقِ. מַכְשִׁיר כִּבּוּי طَفَّايَةٌ. مِطْفَأَةٌ ج مَطَافِئُ. תַּחֲנַת כִּבּוּי אֵשׁ مَحَطَّةُ إِطْفَاءِ الحَرَائِقِ. مَحَطَّةُ سَيَّارَاتِ الإِطْفَاءِ.

כָּבוּל ת׳ (כְּבוּלִים) ١. مُقَيَّدٌ. مُوَثَّقٌ. مُكَبَّلٌ. مَرْبُوطٌ. ٢. أَرْضٌ كَابُول (ذات تربة لا تصلح للزراعة). כְּבוּל יָדַיִם مُكَبَّلُ اليَدَيْنِ. مَكْتُوفُ اليَدَيْنِ.

כִּבּוּס, כיבוס ז׳ غَسْلُ المَلَابِسِ. قِصَارَةٌ.

כִּבּוּשׁ, כיבוש ז׳ (־שִׁים) ١. إِحْتِلَالٌ. إِسْتِيلَاءٌ. غَزْوٌ. ٢. كَبْسٌ (القطن مثلاً). ضَغْطٌ. ٣. حُصُولٌ عَلَى. فَوْزٌ بِـ إِنْتِصَارٌ عَلَى. כִּבּוּשׁ הַיֵּצֶר كَبْحُ النَّزَوَاتِ. كَبْتُ الغَرَائِزِ. כִּבּוּשׁ הַכַּעַס كَظْمُ (كَبْتُ) الغَيْظِ. אֵזוֹר כִּבּוּשׁ مِنْطَقَةٌ مُحْتَلَّةٌ. דִּבְרֵי כִּבּוּשִׁין ١. تَوْبِيخٌ. عِتَابٌ. ٢. وَعْظٌ.

כָּבוּשׁ ת׳ (כְּבוּשִׁים) ١. مُحْتَلٌّ. مُسْتَوْلًى عَلَيْهِ. مُسْتَعْمَرٌ. ٢. مَكْبُوتٌ (شعور). مَكْظُومٌ (غيظ). مُنْضَبِطٌ. ٣. مَكْبُوسٌ (زيتون). مُخَلَّلٌ. ٤. مَكْبُوسٌ (قطن مثلاً). مُمَهَّدٌ (طريق). مُوَطَّأٌ. مَطْرُوقٌ. כְּבוּשִׁים ١. مَكْبُوسَاتٌ. مُخَلَّلَاتٌ. ٢. دَفَائِنُ. أَسْرَارٌ دَفِينَةٌ. אֵזוֹר כָּבוּשׁ مِنْطَقَةٌ مُحْتَلَّةٌ. مِنْطَقَةُ احْتِلَالٍ. שִׂנְאָה (מַשְׂטֵמָה) כְּבוּשָׁה كَرَاهِيَةٌ مَكْبُوتَةٌ. بَغْضَاءُ. حِقْدٌ.

כִּבְיָכוֹל תה״פ كَأَنْ. كَأَنَّ. كَمَا. كَمَا لَوْ. كَأَنَّمَا. مَزْعُومٌ.

כְּבִילָה נ׳ ١. تَكْبِيلٌ. تَقْيِيدٌ. رَبْطٌ. ٢. قَيْدٌ ج قُيُودٌ. تَحْدِيدٌ. مَنْعٌ.

כָּבִיס ת׳ (כְּבִיסִים) قَابِلٌ لِلْغَسْلِ. سَهْلُ التَّنْظِيفِ.

כְּבִיסָה נ' (־סוֹת) غَسِيلٌ. تَنْظِيفُ المَلاَبِسِ وَغَسْلُهَا. ٢. ثِيَابُ الغَسِيلِ ע' כְּבָסִים. מְכוֹנַת כְּבִיסָה غَسَّالَةٌ (مِغْسَلَةٌ) كَهْرَبَائِيَّةٌ.

כַּבִּיר ת' (־רִים) كَبِيرٌ. عَظِيمٌ. هَائِلٌ. ضَخْمٌ. جَسِيمٌ.

כְּבִישׁ ז' (־שִׁים) ١. طَرِيقٌ ج طُرُقٌ جج طُرُقَاتٌ. ٢. شَارِعٌ ج شَوَارِعُ. دَرْبٌ مُمَهَّدٌ ج دُرُوبٌ. כְּבִישׁ אַגְרָה طَرِيقٌ بِرَسْمِ عُبُورٍ. כְּבִישׁ מָהִיר طَرِيقٌ سَرِيعٌ (سَرِيعَةٌ). כְּבִישׁ רָאשִׁי طَرِيقٌ رَئِيسِيَّةٌ. جَادَّةٌ ج جَادَّاتٌ. רֶשֶׁת כְּבִישִׁים شَبَكَةُ طُرُقٍ. شَبَكَةُ الطُّرُقَاتِ.

כְּבִישָׁה נ' (־שׁוֹת) ١. إِحْتِلاَلٌ. غَزْوٌ. إِجْتِيَاحٌ. ٢. كَبْسٌ. ضَغْطٌ. حَشْرٌ. ٣. كَبْسُ المُخَلَّلاَتِ أَوِ الزَّيْتُونِ. حِفْظُ المُعَلَّبَاتِ. ٤. كَبْتٌ. كَبْحٌ. כְּבִישַׁת הַיֵּצֶר كَبْحُ النَّزَوَاتِ (الغَرَائِزِ). كَبْتُ الشُّعُورِ. בֵּית הַכְּבִישָׁה مَعْمَلُ المُعَلَّبَاتِ. مَعْمَلُ المُخَلَّلاَتِ. מְכוֹנַת כְּבִישָׁה مِكْبَسٌ ע' מַכְבֵּשׁ.

כָּבַל פ' ١. كَبَلَ ـِ. كَبَّلَ. أَوْثَقَ. قَيَّدَ. رَبَطَ ـُ. شَدَّ بِالوِثَاقِ. ٢. مجازًا: قَيَّدَ صَلاَحِيَّةً. حَدَّدَ. مَنَعَ ـَ. حَظَرَ ـُ. נִכְבַּל تَكَبَّلَ. كُبِّلَ. أُوثِقَ. قُيِّدَ. تَقَيَّدَ. رُبِطَ.

כֶּבֶל ז' (כְּבָלִים) ١. كَبْلٌ ج كُبُولٌ وأَكْبَالٌ. كَابِلٌ ج كَوَابِلُ. قَيْدٌ ج قُيُودٌ. صَفَدٌ ج أَصْفَادٌ. غُلٌّ ج أَغْلاَلٌ. وِثَاقٌ ج وُثُقٌ. ٢. سِلْكٌ (متين) ج أَسْلاَكٌ. جِنْزِيرٌ ج جَنَازِيرُ. مَرْبِطٌ (للسفن) ج مَرَابِطُ. ٣. مجازًا: تَقْيِيدٌ ج تَقْيِيدَاتٌ. تَحْدِيدٌ. مَنْعٌ. عَرْقَلَةٌ. כֶּבֶל חַשְׁמַל سِلْكٌ كَهْرَبَائِيٌّ. כֶּבֶל תַּת־יַמִּי كَبْلٌ (سِلْكٌ) بَحْرِيٌّ (للتلفونات عبر البحر). כֶּבֶל תַּת־קַרְקָעִי سِلْكٌ أَرْضِيٌّ ج أَسْلاَكٌ أَرْضِيَّةٌ (لايصال الكهرباء أو التلفون). נִתֵּק אֶת כְּבָלָיו, הִתְפָּרֵץ מִכְּבָלָיו نَهَضَ مِنْ عِقَالِهِ. كَسَرَ قُيُودَهُ.

כִּבֵּן פ' ١. كَبَنَ ـُ. خَبَنَ ـِ. رَبَطَ ـِ. ٢. لَفَّ ـُ.

כָּבַס פ' غَسَلَ ـِ. قَصَّرَ. نَظَّفَ (الملابس بالماء والصابون). כִּבֵּס ١. غَسَلَ ـِ. نَظَّفَ. قَصَّرَ. ٢. مجازًا: طَهَّرَ (من الذنوب).

כַּבָּס ז' (־סִים) قَصَّارٌ. غَسَّالُ الثِّيَابِ ע' כּוֹבֵס.

כְּבָסִים ז"ר ثِيَابُ الغَسِيلِ. מֵי כְּבָסִים الغُسَالَةُ. مَاءُ الغَسِيلِ.

כָּבַר פ' ١. نَخَلَ ـُ. غَرْبَلَ. نَسَفَ ـِ. ٢. مجازًا: دَسَّى. رَشَّحَ. הִכְבִּיר أَكْثَرَ. زَادَ ـِ. زَيَّدَ. كَدَّسَ. לְמַכְבִּיר بِكَثْرَةٍ. بِغَزَارَةٍ. بِوَفْرَةٍ.

כְּבָר תה"פ ١. قَدْ (قبل فعل ماضٍ). سَبَقَ أَنْ. وَقْتَئِذٍ. قَبْلَئِذٍ. ٢. إِذَنْ. وَأَخِيرًا. מִכְּבָר قَبْلَ ذَلِكَ. قَبْلَئِذٍ. זֶה כְּבָר مِنْ مُدَّةٍ. مُنْذُ أَمَدٍ. مِنْ وَقْتٍ طَوِيلٍ. זֶה לֹא כְּבָר مُنْذُ وَقْتٍ لَيْسَ بِبَعِيدٍ. مُنْذُ وَقْتٍ لَيْسَ طَوِيلاً. مُؤَخَّرًا.

כְּבָרָה נ' (־רוֹת) مُنْخُلٌ ج مَنَاخِلُ. غِرْبَالٌ ج غَرَابِيلُ. كِرْبَالٌ ج كَرَابِيلُ. مِنْسَفٌ ج مَنَاسِفُ.

כִּבְרָה נ' شَوْطٌ ج أَشْوَاطٌ. مَسَافَةٌ مُعَيَّنَةٌ. شَوْطٌ بَعِيدٌ. כִּבְרַת אֲדָמָה, כִּבְרַת קַרְקַע بُقْعَةٌ ج بِقَاعٌ. رُقْعَةٌ ج رُقَعٌ وَرِقَاعٌ. قِطْعَةُ أَرْضٍ. قَسِيمَةٌ ج قَسَائِمُ. כִּבְרַת דֶּרֶךְ مَسَافَةٌ مُعَيَّنَةٌ. شَوْطٌ. مِشْوَارٌ طَوِيلٌ ج مَشَاوِيرُ.

כֶּבֶשׂ ז' (כְּבָשִׂים), **כִּבְשָׂה** נ' (כְּבָשׂוֹת) خَرُوفٌ ج خِرَافٌ وخِرْفَانٌ (المؤنث: خَرُوفَةٌ). حَمَلٌ ج حُمْلاَنٌ وأَحْمَالٌ. نَعْجَةٌ (لا مذكر لها) ج نَعَجَاتٌ ونِعَاجٌ. شَاةٌ ج شِيَاهٌ. וְגָר זְאֵב עִם כֶּבֶשׂ فَيَسْكُنُ الذِّئْبُ مَعَ الخَرُوفِ. فَيَعِيشُ الذِّئْبُ مَعَ الحَمَلِ (وصف في التوراة للتعايش السلمي في العالم الآخر). כִּבְשָׂה שְׁחֹרָה النَّعْجَةُ السَّوْدَاءُ ومجازًا: عُرَّةُ العَائِلَةِ. مَعَرَّةُ المُجْتَمَعِ (شخص يشين سمعة عائلته أو مجتمعه). כִּבְשַׂת הָרָשׁ نَعْجَةُ الفَقِيرِ (الوحيدة التي تبقت له فأخذت منه). آخِرُ مَا يَمْلِكُ.

כֶּבֶשׁ ז' (כְּבָשִׁים) مِرْقَاةٌ ج مَرَاقٍ(ي). مُرْتَقَى الجَبَلِ. سُلَّمٌ ج سَلاَلِمُ. כֶּבֶשׁ הַמָּטוֹס سُلَّمُ الطَّائِرَةِ.

כָּבַשׁ פ' ١. إِحْتَلَّ. فَتَحَ ـَ. ٢. أَخْضَعَ. إِسْتَوْلَى عَلَى. ٣. ضَغَطَ ـَ. عَبَّدَ. مَهَّدَ. شَقَّ ـُ. وَطَّأَ. ٤. كَبَسَ ـِ (الزيتون). خَلَّلَ. صَنَعَ المُخَلَّلاَتِ (الطُّرْشِيَّ). ٥. كَظَمَ ـِ (غَيْظَهُ). כָּבַשׁ אֶת יִצְרוֹ كَبَتَ شَهَوَاتِهِ (نَزَوَاتِهِ). تَعَفَّفَ عَنْ. כָּבַשׁ לְבָבוֹת إِمْتَلَكَ (إِسْتَهْوَى) القُلُوبَ. سَحَرَ (خَلَبَ) الأَفْئِدَةَ. أَخَذَ بِمَجَامِعِ القُلُوبِ. أَثَارَ الإِعْجَابَ. כָּבַשׁ פָּנָיו בַּקַּרְקַע طَأْطَأَ رَأْسَهُ (خجلاً). أَطْرَقَ. شَعَرَ بِالخِزْيِ. כָּבַשׁ שַׁעַר في الرياضة: أَصَابَ الهَدَفَ. سَجَّلَ إِصَابَةً. נִכְבַּשׁ ١. فُتِحَ. تَمَّ احْتِلاَلُهُ. أُسْتُوْلِيَ عَلَيْهِ. أُخْضِعَ. ٢. عُبِّدَ. مُهِّدَ. وُطِئَ. تَمَّ شَقُّهُ (طريق). ٤. كُبِسَ (زيتون مثلاً).

כַּבָּשׁ ז' (־שִׁים) ١. فَاتِحٌ. مُحْتَلٌّ. كَثِيرُ الفُتُوحَاتِ. مُسَيْطِرٌ. ٢. كَبَّاسٌ. صَانِعُ المُخَلَّلاَتِ.

כִּבְשָׂה נ' نَعْجَةٌ ע' כֶּבֶשׂ.

כִּבְשָׁן ז' (־נִים) أَتُونٌ ج أُتُنٌ وأَتَاتِينُ. فُرْنٌ ج أَفْرَانٌ. تَنُّورٌ ج تَنَانِيرُ. كُورٌ ج أَكْوَارٌ وكِيرَانٌ. ٢. قَمِينَةٌ ج قَمِينَاتٌ وَقَمَائِنُ. כִּבְשַׁן גִּיר جَيَّارَةٌ. جَصَّاصَةٌ ע' מִשְׂרָפֶת.

כְּגוֹן תה"פ مِثْلَ. مِثْلَمَا. كَـ. كَمَا. عَلَى سَبِيلِ المِثَالِ. مَثَلاً. כְּגוֹן דָּא كَهَذَا. مِثْلَ هَذَا. مِنْ هَذَا القَبِيلِ. مِنْ هَذَا النَّوْعِ. مَا يُشْبِهُ.

כַּד ז' (־דִּים) جَرَّةٌ ج جِرَارٌ. قُلَّةٌ ج قُلَلٌ وقِلاَلٌ. زِيرٌ ج أَزْيَارٌ. بَاطِيَةٌ ج بَوَاطٍ(ي). خَابِيَةٌ ج خَوَابٍ(ي). بَرْنِيَّةٌ ج بَرَانِيُّ. دَنٌّ ج دِنَانٌ.

כְּדַאי, כְּדַי (־דָאִים) ١. ת' جَدِيرٌ. لاَئِقٌ. خَلِيقٌ. مُسْتَحِقٌّ. كَفْءٌ (كُفْءٌ). ٢. תה"פ مُسْتَحَبٌّ. مُسْتَحْسَنٌ. مُنَاسِبٌ. مُلاَئِمٌ. مُوَفٍّ(ي). כְּדַאי לְצַיֵּן مِنَ الجَدِيرِ بِالذِّكْرِ. לֹא כְּדַאי غَيْرُ مُنَاسِبٍ.

כְּדָאִי ת' (־יִים) مُجْزٍ(ي). مُجْدٍ(ي). مُوَفٍّ(ي). مُرْبِحٌ.

כְּדָאִיּוּת נ' جَدْوَى. جَدَارَةٌ. إِسْتِحْسَانٌ. أَهْلِيَّةٌ. نَجَاعَةٌ. مَرْبَحِيَّةٌ. כְּדָאִיּוּת כַּלְכָּלִית جَدْوَى اقْتِصَادِيَّةٌ.

כִּדְבָעֵי .Ar תה"פ عَلَى مَا يُرَامُ. كَمَا يَجِبُ. كَمَا يَنْبَغِي. كَمَا هُوَ مَطْلُوبٌ. حَسْبَ اللُّزُومِ.

(כַּדּוֹמֶה) וְכַדּוֹמֶה وَمَا أَشْبَهَ. وَمَا شَابَهَ ذٰلِكَ. وَخِلَافُهُ. وَمَا شَاكَلَهُ. وَغَيْرُ ذٰلِكَ. وَمَا إِلَى ذٰلِكَ. إِلَى آخِرِهِ.

כַּדּוּר ז' (־רים) ١. كُرَةٌ ج كُرًى وَكُرَاتٌ. طَابَةٌ ج طَابَاتٌ. ٢. رَصَاصَةٌ ج رَصَاصَاتٌ. طَلْقَةٌ ج طَلَقَاتٌ. خَرْطُوشٌ. خَرْطُوشَةٌ ج خَرَاطِيشُ. عِيَارٌ نَارِيٌّ. ٣. حَبَّةُ دَوَاءٍ. כַּדּוּר הָאָרֶץ الكُرَةُ الأَرْضِيَّةُ. כַּדּוּר בָּסִיס لُعْبَةُ البِيسْبُول (baseball). כַּדּוּרֶגֶל كُرَةُ القَدَمِ. כַּדּוּר גִּשּׁוּשׁ (גִּשּׁוּשׁ) ١. طَلْقَةٌ تَجْرِيبِيَّةٌ (لمعرفة نوايا العدو). ٢. مجازا: عَمَلِيَّةُ جَسِّ النَّبْضِ. عَمَلِيَّةٌ اخْتِبَارِيَّةٌ. כַּדּוּר חַי عِيَارٌ نَارِيٌّ. رَصَاصَةٌ حَيَّةٌ. כַּדּוּרְיָד كُرَةُ اليَدِ. כַּדּוּרְמַיִם كُرَةُ المَاءِ. כַּדּוּר מִשְׂחָק ١. طَابَةٌ ج طَابَاتٌ. كُرَةٌ. ٢. مجازا: آلَةٌ بِأَيْدِي. أُلْعُوبَةٌ بِأَيْدِي. آلَةٌ صَمَّاءُ بِيَدِ. صَنِيعَةٌ ج صَنَائِعُ. כַּדּוּר נוֹתֵב طَلْقَةٌ مُضِيئَةٌ. طَلْقَةٌ كَاشِفَةٌ. כַּדּוּרְסַל كُرَةُ السَّلَّةِ. כַּדּוּר סְרָק طَلْقَةُ تَدْرِيبٍ. طَلْقَةٌ خَلَبِيَّةٌ. فَشَكٌ خُلَّبِيٌّ (للتدريب). כַּדּוּרְעָף كُرَةُ الطَّائِرَةِ. כַּדּוּר עָקָר طَلْقَةٌ كَاذِبَةٌ. כַּדּוּר פּוֹרֵחַ مُنْطَادٌ ج مَنَاطِيدُ. بَالُونٌ ج بَالُونَاتٌ. כַּדּוּר שֶׁלֶג كُرَةُ ثَلْجٍ. כַּדּוּר תּוֹעֶה, כַּדּוּר שׁוֹטֶה طَلْقَةٌ (رصاصةٌ) طَائِشَةٌ. כַּדּוּרֵי בָּשָׂר كُفْتَة (كُفْتَة) بِاللَّحْمَةِ. הַכַּדּוּר נָתוּן בְּיָדָיו الكُرَةُ فِي يَدِهِ (فِي سَاحَتِهِ) ومجازا: القَرَارُ بِيَدِهِ.

כַּדּוּרַגְלָן ז' (־נים) لَاعِبُ كُرَةِ القَدَمِ.

כַּדּוּרִי ת' (־יים) كُرَوِيٌّ. مُكَوَّرٌ. لَهُ شَكْلُ الكُرَةِ. עֵט כַּדּוּרִי قَلَمُ حِبْرٍ جَافٍّ.

כַּדּוּרִיּוּת נ' تَكَوُّرٌ. كُرَوِيَّةٌ. شَكْلُ الكُرَةِ.

כַּדּוּרִית נ' (־יות) كُرَيَّةٌ ج كُرَيَّاتٌ. כַּדּוּרִיּוֹת אֲדֻמּוֹת الكُرَيَّاتُ الحَمْرَاءُ (في الدم). כַּדּוּרִיּוֹת לְבָנוֹת الكُرَيَّاتُ البَيْضَاءُ (في الدم).

כַּדּוּרְסַלָּן ז' (־נים) لَاعِبُ كُرَةِ السَّلَّةِ.

כדורת ע' כַּדֹּרֶת.

כְּדֵי מ"ח ١. كَيْ. لِكَيْ. كَيْمَا. لِـ ע' דַּי. ٢. قَدْرَ. مَدَى. نَحْوَ. حَوَالَى. כְּדֵי שֶׁלֹּא كَيْلَا. لِكَيْلَا. لِئَلَّا. בִּכְדֵי, בְּכְדֵי ש־ ١. قَدْرَ. بِقَدْرِ. مَدَى. ٢. كَيْ. لِكَيْ. مِنْ أَجْلِ. עַד כְּדֵי إِلَى دَرَجَةِ. إِلَى حَدِّ (كَذَا). עַד כְּדֵי כָּךְ إِلَى دَرَجَةِ أَنَّ. תּוֹךְ כְּדֵי فِيمَا. فِي الوَقْتِ الَّذِي. فِي سِيَاقِ. فِي أَثْنَاءِ. خِلَالَ. بَيْنَا. תּוֹךְ כְּדֵי כָּךְ بَيْنَذَاكَ.

(כְּדֵי) בִּכְדֵי תה"פ سُدًى. جُفَاءً. عَبَثًا. دُونَ جَدْوَى.

כִּדְלְקַמָּן .Ar תה"פ كَمَا يَأْتِي. كَالآتِي. كَمَا يَلِي.

כַּדָּן ז' (־נים) في النبات: بُلْبُوسٌ. قِيسَامَةٌ (muscari).

כִּדֵּר, כידר פ' كَوَّرَ. كَبَّبَ. دَوَّرَ (بشكل دائرة).

כִּדְרוּר ז' (־רים) تَدْرِيجُ الكُرَةِ. طَبْطَبَةٌ بِاليَدِ. دَحْرَجَةٌ بِالقَدَمِ.

כִּדְרֵר פ' دَحْرَجَ (الكرة بالقدم). طَبْطَبَ (كما في لعبة كرة السلة).

כַּדֹּרֶת, כדורת נ' ١. لُعْبَةُ البُولِنْغ (bowling). ٢. طَابَةٌ صَغِيرَةٌ.

כֹּה תה"פ ١. كَذَا. هٰكَذَا. كَذٰلِكَ. بِهٰذِهِ الصُّورَةِ. ٢. هُنَا. هٰهُنَا. فِي هٰذَا المَكَانِ. ٣. الآنَ. اللَّحْظَةَ. فِي هٰذِهِ اللَّحْظَةِ. فِي هٰذَا الوَقْتِ. כֹּה אָמַר ה' هٰكَذَا قَالَ الرَّبُّ. هٰذَا مَا قَالَهُ اللّٰهُ. כֹּה וָכֹה هُنَا وَهُنَاكَ. يَمْنَةً وَيَسْرَةً. إِلَى كُلِّ الجِهَاتِ. כֹּה לֶחָי! تَمَنِّيَاتِي لَكَ! عَسَى أَنْ. مَرْحَى مَرْحَى! لِلّٰهِ دَرُّكَ! עַד כֹּה ١. إِلَى هُنَا. إِلَى هٰذَا (أَوْ ذَاكَ) المَكَانِ. إِلَى هٰذَا الحَدِّ. ٢. حَتَّى الآنَ. إِلَى الآنَ. إِلَى اليَوْمِ. إِلَى هٰذِهِ اللَّحْظَةِ. בֵּין כֹּה וּבֵין כֹּה, בֵּין כֹּה וָכֹה ١. عَلَى أَيِّ (كُلِّ) حَالٍ. ٢. خِلَالَ ذٰلِكَ. فِي غُضُونِ ذٰلِكَ. فِي أَثْنَاءِ ذٰلِكَ.

כַּהֹגֶן, כהוגן תה"פ كَمَا يَلْزَمُ. عَلَى مَا يُرَامُ ע' הֹגֶן, כַּהֲלָכָה.

כָּהָה פ' دَكِنَ ـ بَهِتَ ـ إِنْكَفَأَ اللَّوْنُ. إِسْمَرَّ. כָּהֲתָה עֵינוֹ, כָּהוּ עֵינָיו كَلَّ ـ بَصَرُهُ. ضَعُفَ ـ نَظَرُهُ. הִכְהָה ١. دَكَّنَ. جَعَلَهُ بَاهِتًا مُنْكَفِئًا. ٢. جَعَلَهُ قَاتِمًا. صَيَّرَهُ مُتَجَهِّمًا. הִכְהָה אֶת עֵינָיו أَكَلَّ بَصَرَهُ. أَضْعَفَ عَيْنَيْهِ.

כֵּהֶה ת' (־הים) ١. بَاهِتُ اللَّوْنِ. كَالِحٌ. دَاكِنٌ. غَامِقٌ. ٢. مُظْلِمٌ. مُكْفَهِرٌّ. أَسْمَرُ ج سُمْرٌ ن' سَمْرَاءُ.

כָּהוּי ת' (כְּהוּיִים) بَاهِتٌ. كَالِحٌ. غَيْرُ شَفَّافٍ.

כְּהוּן, כיהון ז' ١. كَهْنُوتٌ. وَظِيفَةُ الكَاهِنِ. ٢. إِشْغَالُ مَنْصِبٍ. خِدْمَةٌ فِي وَظِيفَةٍ. تَوَلِّي مُهِمَّةٍ.

כהונה ע' כְּהֻנָּה.

כֵּהוּת נ' إِنْكِفَاءُ اللَّوْنِ. كَدَرٌ. سُمْرَةٌ. كَلَالَةُ البَصَرِ.

כֹּהַל, כֹּהֶל, כוהל ז' كُحُولٌ. سْبِرْتُو.

כֹּהֲלִי, כוהלי ת' (־יים) كُحُولِيٌّ. مُحْتَوٍ عَلَى سْبِرْتُو. מַשְׁקָאוֹת כֹּהֲלִיִּים مَشْرُوبَاتٌ كُحُولِيَّةٌ (رُوحِيَّةٌ).

כַּהֲלָכָה תה"פ ١. كَمَا يَجِبُ. عَلَى مَا يُرَامُ. كَمَا يَنْبَغِي. عَلَى أَكْمَلِ وَجْهٍ. ٢. بِإِتْقَانٍ. بِإِحْكَامٍ.

כִּהֵן, כיהן פ' ١. كَهَنَ ـ صَارَ كَاهِنًا. ٢. أَشْغَلَ مَنْصِبًا. أُوكِلَ إِلَيْهِ مَنْصِبٌ. تَوَلَّى مُهِمَّةً. أُسْنِدَتْ إِلَيْهِ وَظِيفَةٌ.

כֹּהֵן, כּוֹהֵן, כוהן ז' (־הֲנִים) ١. كَاهِنٌ ج كَهَنَةٌ. رَجُلُ الدِّينِ الَّذِي يَقُومُ بِالطُّقُوسِ الدِّينِيَّةِ فِي المَعْبَدِ. ٢. كُوهِين. مِنْ سُلَالَةِ أَهْرُونَ (هَارُونَ) أَخِي كَلِيمِ اللّٰهِ مُوسَى. ٣. رَجُلُ دِينٍ مَسِيحِيٍّ. خُورِيٌّ ج خَوَارِنَةٌ. قِسِّيسٌ ج قَسَاوِسَةٌ. הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל, כֹּהֵן הָרֹאשׁ الكَاهِنُ الأَكْبَرُ. كَبِيرُ الكَهَنَةِ (عند

היהود). בִּרְכַּת כֹּהֲנִים بَرَكَةُ الكَهَنَةِ (التي يتلوها الكهنة في الكنيس بعد الصَّلاة الصَّامتة كما ورد في سفر العدد ٦، ٢٤–٢٦). תּוֹרַת כֹּהֲנִים سِفْرُ الكَهَنَةِ (كناية عن سفر اللاويين الذي يتناول موضوع تقريب القرابين وطقوس العبادة في هيكل سليمان).

כְּהֻנָּה, כהונה נ׳ (־נּוֹת) ١. كَهَنُوتٌ. وَظِيفَةُ الكَاهِنِ. ٢. الكَهَنَةُ عَامَّةً. ٣. مَنْصِبٌ ج مَنَاصِبُ. وَظِيفَةٌ.

כְּהֵנָּה מ״ג مِثْلُهُنَّ. כָּהֵנָּה וְכָהֵנָּה أَكْثَرُ فَأَكْثَرُ. أَضْعَافًا مُضَاعَفَةً. أَكْثَرُ بِكَثِيرٍ. הוֹסִיף לוֹ כָּהֵנָּה וְכָהֵנָּה زَادَهُ أَضْعَافًا مُضَاعَفَةً. أَجْزَلَ لَهُ العَطَاءَ.

כּוֹאֵב ת׳ (־אֲבִים) ١. مَوْجُوعٌ. مُتَأَلِّمٌ. مَرِيضٌ ج مَرْضَى. ٢. مُؤْلِمٌ. مُوجِعٌ.

כובד ע׳ כֹּבֶד.

כּוּבָּה A ז׳ كُبَّةٌ (اكلة شرقية من كبب الارز او البرغل المحشو باللحم) ج كُبَبٌ.

כּוֹבֵל ת׳ (־בְלִים) مُكَبِّلٌ. مُقَيِّدٌ. مُحَدِّدٌ. مَانِعٌ. رَهْنٌ بِـ.

כּוֹבֵס ז׳ (־בְסִים) غَسَّالٌ. قَصَّارُ المَلاَبِسِ. مُبَيِّضٌ.

כּוֹבַע ז׳ (־בָעִים) ١. قُبَّعَةٌ ج قُبَّعَاتٌ. قَلَنْسُوَةٌ. قُلَنْسِيَةٌ ج قَلاَنِسُ. عَمْرَةُ الرَّأْسِ. كُلُّ غِطَاءٍ لِلرَّأْسِ (كالطربوش). כּוֹבַע גֶּרֶב ע׳ גֶּרֶב. כּוֹבַע טְרוֹפִּי خُوذَةٌ (من الفلين تستعمل في البلدان الاستوائية) ج خُوَذٌ. כּוֹבַע נְחֹשֶׁת, כּוֹבַע פְּלָדָה طَاسَةٌ. خُوذَةٌ ج خُوَذٌ. البَيْضَةُ. هِلْمِت (قبعة معدنية يجعلها المحارب على راسه). תַּג כּוֹבַע في الجيش: شِعَارُ العَمْرَةِ. עַל רֹאשׁ הַגַּנָּב בּוֹעֵר הַכּוֹבַע مجازًا: يَكَادُ المُرِيبُ يَقُولُ خُذُونِي. الحَرَامِي عَلَى رَأْسِهِ رِيشَةٌ.

כּוֹבָעוֹן ז׳ (־בָעוֹנִים) ١. عَازِلٌ مَطَّاطِيٌّ ע׳ קוֹנְדּוֹם. ٢. قُبَّعَةٌ صَغِيرَةٌ. طَاقِيَّةٌ.

כּוֹבְעָן, כּוֹבְעָנִי ז׳ (־נִים) ١. صَانِعُ القُبَّعَاتِ. ٢. بَائِعُ القُبَّعَاتِ.

כּוֹבֵשׁ ת׳ (־בְשִׁים) مُحْتَلٌّ. فَاتِحٌ. مُسَيْطِرٌ. مُتَحَكِّمٌ. כּוֹבֵשׁ לְבָבוֹת أَخَّاذٌ بِمَجَامِعِ القُلُوبِ. مُثِيرٌ لِلإِعْجَابِ. رَائِعٌ.

כָּוָה, כווה פ׳ كَوَى ـِ. حَرَقَ ـُ. لَذَعَ ـَ. سَفَعَ ـَ. صَلَى ـِ. נִכְוָה إِكْتَوَى. إِلْتَذَعَ. إِصْطَلَى بِالنَّارِ. הַנִּכְוֶה בְּרוֹתְחִים נוֹשֵׁב בְּפוֹשְׁרִים مجازًا: مَنْ نَهَشَتْهُ الحَيَّةُ حَذِرَ الرَّسَنَ. المَلْدُوغ يخاف جرّة الحبل.

כַּוָּה, כווה Ar. נ׳ (־וּוֹת) كُوَّةٌ ج كِوَاءٌ وكُوَّاتٌ. نَافِذَةٌ صَغِيرَةٌ ج نَوَافِذُ.

כוהל ע׳ כֹּהַל.

כוהן ע׳ כֹּהֵן.

כָּוּוּי ת׳ (כְּוּוּיִים) مُكْتَوٍ(ي). مَحْرُوقٌ. مَسْفُوعٌ. مَلْدُوغٌ.

כוויה ע׳ כְּוִיָּה.

כִּוּוּן, כיוון ז׳ (־נִים) ١. جِهَةٌ ج جِهَاتٌ. وُجْهَةٌ ج وُجْهَاتٌ. تَوَجُّهٌ. تَوْجِيهٌ ج تَوْجِيهَاتٌ. إِتِّجَاهٌ ج إِتِّجَاهَاتٌ. ٢. تَحْوِيلٌ. تَصْوِيبٌ. تَسْدِيدٌ. تَنْشِينٌ. כִּוּוּן הָרוּחַ إِتِّجَاهُ الرِّيحِ. כִּוּוּן הַשָּׁעָה تَوْقِيتٌ. تَحْدِيدُ الوَقْتِ المُلاَئِمِ. تَحَيُّنُ الفُرَصِ. בְּכִוּוּן بِإِتِّجَاهِ. نَحْوَ. صَوْبَ. شَطْرَ.

כוון ע׳ כִּוֵּן.

כוונה ע׳ כַּוָּנָה.

כוונן ע׳ כִּוְנֵן.

כוונת ע׳ כַּוֶּנֶת.

כִּוּוּץ, כיווץ ז׳ (־צִים) ١. تَجْعِيدٌ. إِنْكِمَاشٌ. تَقَبُّضٌ. تَغَضُّنٌ. تَقْلِيصٌ. ٢. تَشَنُّجٌ.

כָּוּוּץ ת׳ (כְּוּוּצִים) مُنْكَمِشٌ. مُتَقَلِّصٌ. جَعْدٌ. مُتَشَنِّجٌ.

כווצת ע׳ כַּוֶּצֶת.

כוורן ע׳ כַּוְּרָן.

כוורת ע׳ כַּוֶּרֶת.

כּוּז Ar. ז׳ (־זִים) ١. كُوزٌ ج أَكْوَازٌ. ٢. قِنْدِيلٌ ج قَنَادِلُ وقَنَادِيلُ (اناء كان يوضع فيه الزيت في هيكل سليمان للاضاءة). ٣. شَرْبَةٌ ج شَرَبٌ وشَرَبَاتٌ.

כּוֹזֵב ת׳ (־זְבִים) ١. كَاذِبٌ. مَكْذُوبٌ. مَزْعُومٌ. لاَ صِحَّةَ لَهُ. ٢. مُفْتَرٍ(ي). كَذَّابٌ. مُضَلِّلٌ. أَفَّاكٌ.

כּוּזָרִי ז׳ (־רִים) ١. خَوْزَرِيٌّ ج خَزَرٌ. مِنْ أَهْلِ الخَزَرِ. סֵפֶר הַכּוּזָרִי كِتَابُ الخَوْزَرِيِّ (وعنوانه الكامل "الحُجَّةُ والدَّلِيلُ في نُصْرَةِ الدِّينِ الذَّلِيلِ الخَوْزَرِي" لابي الحسن اللاوي وهو الفيلسوف اليهودي الحاخام يهودا هليفي).

כּוֹחַ, כֹּחַ ז׳ (־חוֹת) ١. قُوَّةٌ ج قُوًى وقُوَّاتٌ. قُدْرَةٌ. تَمَكُّنٌ. قَابِلِيَّةٌ. حَوْلٌ. طَاقَةٌ ج طَاقَاتٌ. إِمْكَانٌ ج إِمْكَانَاتٌ. إِمْكَانِيَّةٌ ج إِمْكَانِيَّاتٌ. إِسْتِطَاعَةٌ. ٢. بَأْسٌ. سَطْوَةٌ. جَبَرُوتٌ. عِزَّةٌ. ٣. في الفيزياء: قُوَّةٌ. جُهْدٌ. ٤. مَفْعُولٌ قَانُونِيٌّ. نَفَاذٌ. ٥. في الجيش: قُوَّةٌ عَسْكَرِيَّةٌ. ٦. وَرَلٌ ج أَوْرَالٌ ע׳ אֲנָקָה. כֹּחַ אָדָם رَأْسُ المَالِ البَشَرِيُّ. القُوَّةُ العَامِلَةُ. قُوَّةٌ بَشَرِيَّةٌ. כֹּחַ אֲוִירִי قُوَّةٌ جَوِّيَّةٌ. כֹּחַ בַּרְזֶל صَلاَبَةُ الحَدِيدِ. قُوَّةٌ حَدِيدِيَّةٌ. قُوَّةٌ عَظِيمَةٌ. כֹּחַ גַּבְרָא القَابِلِيَّةُ الجِنْسِيَّةُ. قَابِلِيَّةُ الإِنْجَابِ. כֹּחַ הַהַתְמָדָה قُوَّةُ الاِسْتِمْرَارِيَّةِ ע׳ אִינֶרְצְיָה. כֹּחַ הַחֵרוּם שֶׁל הָאו״ם قُوَّةُ الطَّوَارِئِ الدَّوْلِيَّةُ. כֹּחַ הַכֹּבֶד مَرْكَزُ الثِّقَلِ. כֹּחַ יַבַּשְׁתִּי قُوَّةٌ بَرِّيَّةٌ. כֹּחַ יַמִּי قُوَّةٌ بَحْرِيَّةٌ. כֹּחַ מַאַבְטֵחַ قُوَّةٌ حَارِسَةٌ. כֹּחַ מְחַפֶּה قُوَّةٌ سَاتِرَةٌ. כֹּחַ מֵנִיעַ قُوَّةٌ مُحَرِّكَةٌ. כֹּחַ מְשִׁיכָה قُوَّةٌ الجَاذِبِيَّةِ. כֹּחַ סוּס في الميكانيك: قُوَّةُ حِصَانٍ (باختصار: כו״ס). כֹּחַ עֶלְיוֹן إِرَادَةٌ عُلْوِيَّةٌ. قُوَّةٌ قَاهِرَةٌ. سَبَبٌ قَاهِرٌ (force majeure). כֹּחַ עֲמִידָה قَابِلِيَّةُ الصُّمُودِ. مَنَعَةٌ. جَلَدٌ. قُوَّةُ احْتِمَالٍ. כֹּחַ צֶנְטְרִיפוּגָלִי في الفيزياء: القُوَّةُ الطَّارِدَةُ المَرْكَزِيَّةُ. القُوَّةُ الانْتِبَاذِيَّةُ. القُوَّةُ الدَّافِعَةُ عَنِ المَرْكَزِ. כֹּחַ צֶנְטְרִיפֶּטָלִי القُوَّةُ الجَاذِبَةُ إِلَى المَرْكَزِ. القُوَّةُ الجَاذِبَةُ المَرْكَزِيَّةُ. כֹּחַ הַקְּנִיָּה في الاقتصاد: القُوَّةُ الشِّرَائِيَّةُ (للنقد بصرف النظر عن قيمته الاسمية). כֹּחַ רַב־לְאֻמִּי قُوَّةٌ مُتَعَدِّدَةُ الجِنْسِيَّاتِ. כֹּחַ הַשִּׁפּוּט قَابِلِيَّةُ تَحْكِيمِ العَقْلِ. مَنْطِقٌ. عَقْلاَنِيَّةٌ. בְּכֹחַ ١. بِالقُوَّةِ. قَسْرًا. عَنْوَةً. كُرْهًا. ٢.

ضِمنًا. نَظَرِيًّا (عكس בְּפֹעַל عَمَلِيًّا) إقْتِدارًا. إحْتِمالاً. ٣. بِحُكْمِ القانُونِ. بِاسْمِ. بِمُوجِبِ. מִכֹּחַ ١. مِنْ جَرَّاءِ. تَبَعًا لِـ. بِسَبَبِ. في أَعْقابِ. إثْرَ. عَلَى إثْرِ. ٢. بِمُقْتَضَى. إسْتِنادًا لِـ. بِشَأْنِ. حَوْلَ. כּוֹחוֹת הַבִּטָּחוֹן قُوَى الأَمْنِ. قُوّاتُ الأَمْنِ. כּוֹחוֹת הַטֶּבַע قُوَى الطَّبِيعَةِ. בָּא כֹּחַ مُفَوَّضٌ. مُوَكَّلٌ. مَنْدُوبٌ. مُمَثِّلٌ. יִפּוּי כֹּחַ تَفْوِيضٌ. تَوْكِيلٌ. تَخْوِيلٌ. إنابَةٌ. صَلاحِيَّةٌ ج صَلاحِيّاتٌ. עֶמְדַּת כֹּחַ مَرْكَزُ قُوَّةٍ. תַּחֲנַת כֹּחַ مَحَطَّةُ طاقَةٍ. مَحَطَّةُ تَوْلِيدِ الطّاقَةِ الكَهْرَبائِيَّةِ. תְּשִׁישׁוּת כֹּחַ خَوَرٌ. ضَعْفٌ (ضُعْفٌ). وَهْنٌ. كَلالٌ. יַחֲסֵי הַכּוֹחוֹת مَوازِينُ القُوَى. מַעֲרַךְ הַכּוֹחוֹת إنْتِشارُ القُوّاتِ. تَوْزِيعُ القُوّاتِ. מַקְבִּילִית הַכּוֹחוֹת في الميكانيك: مُتَوازِي أَضْلاعِ القُوَى (قوتان تعملان بجبهتين متعاكستين في نقطة معينة من الجسم تسببان في تقدمه نحو الوتر). כֹּחוֹ יָפֶה ١. سارِي المَفْعُولِ. نافِذُ المَفْعُولِ. ٢. ذُو قُوَّةٍ. قَوِيٌّ. אֵין לוֹ כֹּחַ لا طاقَةَ (قُوَّةَ) لَهُ. لا قِبَلَ لَهُ. لا حَوْلَ لَهُ. ضَعِيفٌ. הֶחֱלִיף כֹּחַ جَدَّدَ نَشاطَهُ. إسْتَعادَ قُوَّتَهُ. إسْتَجْمَعَ قُواهُ. בְּכָל כֹּחוֹ بِكُلِّ قُوَّتِهِ. بِكُلِّ جُهْدِهِ. ما اسْتَطاعَ إلَى ذلِكَ سَبِيلاً. יִישַׁר כֹּחַ ע' יִישַׁר כֹּחֲךָ. כָּשַׁל כֹּחוֹ ناءَ ـ تَحْتَ. رَزَحَ ـ تَحْتَ. فَقَدَ قُواهُ. עָצַר כֹּחַ صَمَدَ ـ أَمامَ. تَمَكَّنَ مِنَ المُقاوَمَةِ. ثَبَتَ أَمامَ. תַּשׁ (תָּשַׁשׁ) כֹּחוֹ خارَتْ قُواهُ. كَلَّتْ قُواهُ. إنْهَدَّ حَيْلُهُ (حَوْلُهُ). כֹּחוֹ בְּמָתְנָיו ما زالَ مُتَمَتِّعًا بِقُواهُ. ما زالَ قادِرًا عَلَى. יָצָא מִן הַכֹּחַ אֶל הַפֹּעַל خَرَجَ مِنَ الحَيِّزِ النَّظَرِيِّ إلَى حَيِّزِ التَّنْفِيذِ. לֹא בְּחַיִל וְלֹא בְּכֹחַ لا بِالقُوَّةِ والبَطْشِ (بَلْ بِالعَقْلِ والرَّوِيَّةِ) ومجازًا: لا بِالكَمِّ بَلْ بِالكَيْفِ.

כּוֹחָנִי ת' (־נִית) ١. عَنِيفٌ. شَدِيدُ الوَطْأَةِ. ٢. نَظَرِيٌّ.

כּוֹחָנִיּוּת נ' عُنْفٌ. بَطْشٌ. شِدَّةٌ. إسْتِخْدامُ القُوَّةِ.

כוחל ע' כָּחַל.

כְּוִיָּה, כווייה נ' (־יּוֹת) ١. كَيٌّ. حَرْقٌ ج حُرُوقٌ. ٢. كَيَّةٌ. دَمْغَةٌ. وَسْمٌ ج وُسُومٌ.

כּוּךְ ז' (־כִים) ١. مَغارَةٌ ج مَغاوِرُ ومَغاراتٌ. كَهْفٌ ج كُهُوفٌ. ٢. ثُغْرَةٌ ج ثُغَراتٌ. تَجْوِيفٌ ج تَجاوِيفُ.

כּוֹכָב ז' (־בִים) ١. كَوْكَبٌ ج كَواكِبُ. نَجْمَةٌ ج نَجْمٌ ونُجُومٌ. ٢. عُطارِدُ (كوكب سيار، mercury). ٣. نَجْمٌ سِينَمائِيٌّ (مثلاً). כּוֹכַב חַמָּה ١. كَوْكَبُ الشَّمْسِ. الشَّمْسُ. ٢. عُطارِدُ. כּוֹכַב יָם نَجْمُ البَحْرِ (حَيَوان بحري على شكل نجمة، starfish). כּוֹכַב לֶכֶת كَوْكَبٌ سَيّارٌ ج كَواكِبُ سَيّارَةٌ (وهي تسعة كبيرة كلها تدور حول الشمس وبينها الكرة الارضية). כּוֹכָב נוֹפֵל نَيْزَكٌ ج نَيازِكُ. شِهابٌ ج شُهُبٌ وأَشْهُبٌ ע' מֵטֵאוֹר. כּוֹכָב עוֹלֶה النَّجْمُ الصّاعِدُ. الكَوْكَبُ النّاجِحُ. كِنايَةٌ عَمَّنْ نَجَحَ في مَيْدانٍ مُعَيَّنٍ مِنْ مَيادِينِ الفَنِّ. כּוֹכַב הַצָּפוֹן, כּוֹכַב הַקֹּטֶב, כּוֹכַב הַצִּיר النَّجْمُ القُطْبِيُّ. كَوْكَبُ الشَّمالِ. כּוֹכַב קוֹלְנוֹעַ نَجْمٌ سِينَمائِيٌّ. כּוֹכַב שָׁבִיט مُذَنَّبٌ ج مُذَنَّباتٌ (comet). כּוֹכַב שֶׁבֶת نَجْمٌ ثابِتٌ (كالشمس خلاف الكوكب السيار). כּוֹכַב שַׁחַר نَجْمَةُ الصُّبْحِ. كَوْكَبُ الزُّهَرَةِ. فِينُوس (venus). כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם, כַּכּוֹכָבִים לָרֹב كَنُجُومِ السَّماءِ عددًا ومجازًا: لا يُعَدُّ ولا يُحْصَى. لا حَصْرَ لَهُ. لا عَدَّ لَهُ. בַּעַל כּוֹכָב مَيْمُونٌ. حَظِيظٌ. بَخِيتٌ. ذُو سَعْدٍ. מִצְפֵּה כּוֹכָבִים مَرْصَدٌ ج مَراصِدُ. עוֹבֵד כּוֹכָבִים, עוֹבֵד כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת (עכו"ם) عابِدُ النُّجُومِ. مُشْرِكٌ بِاللهِ. צֵאת הַכּוֹכָבִים طُلُوعُ (شُرُوقُ) النُّجُومِ. الهَزِيعُ الأَوَّلُ مِنَ اللَّيْلِ. חוֹזֶה בַּכּוֹכָבִים مُنَجِّمٌ. نَجّامٌ. عَرّافٌ. רָאָה כּוֹכָבִים בַּצָּהֳרַיִם رَأَى النُّجُومَ فِي وَضَحِ النَّهارِ ومجازًا: عانَى الأَمَرَّيْنِ.

כּוֹכָבוֹן ז' (־כָבוֹנִים) نُجَيْمٌ. كَوْكَبٌ صَغِيرٌ.

כּוֹכָבִי ת' (־בִית) كَوْكَبِيٌّ. نَجْمِيٌّ. لَهُ شَكْلُ النُّجُومِ.

כּוֹכָבִית נ' (־יּוֹת) ١. في النبات: نُجَيْمِيَّةٌ (نبات بري، stellaria). ٢. نَجْمَةٌ. عَلامَةٌ * فِي الكِتابِ لِلإشارَةِ إلَى وُجُودِ مُلاحَظَةٍ فِي ذَيْلِ الصَّفْحَةِ. ٣. كُوَيْكِبٌ. نُجَيْمٌ ע' אַסְטֵרוֹאִיד.

כּוֹכֶבֶת נ' (־כָבוֹת) ١. كِنايَةٌ عَنِ الكَوْكَبِ السَّيّارِ. الزُّهَرَةُ. ٢. نَجْمَةٌ سِينَمائِيَّةٌ. كَوْكَبُ الطَّرَبِ (مثل ام كلثوم).

(כול) כָּל פ' كالَ ـ. قاسَ ـ حَجْمَ الأَشْياءِ. سَبَرَ ـ غَوْرَ. הֵכִיל وَسِعَ (يَسَعُ). حَوَى ـ. إحْتَوَى عَلَى. إسْتَوْعَبَ. ضَمَّ ـ. إشْتَمَلَ عَلَى. إنْطَوَى عَلَى. تَضَمَّنَ.

כּוֹלָב ז' (־בִים) كُلّابٌ ج كَلالِيبُ. خُطّافٌ ج خَطاطِيفُ. رَزَّةٌ.

(כולה) וכולה ע' כַּלָּה. **כוליות** ע' כִּלְיוֹת.

כּוֹלֵל ת' (־לְלִים) ١. شامِلٌ. عامٌّ. جامِعٌ. مُشْتَمِلٌ عَلَى. مُتَضَمِّنٌ. مُحْتَوٍ عَلَى. ٢. طائِفَةٌ ج طَوائِفُ. ٣. ז' مَعْهَدٌ دِينِيٌّ يَهُودِيٌّ. מִשְׁפָּט כּוֹלֵל في القواعد: جُمْلَةٌ كُبْرَى (تحتوي على جملة أو جمل فرعية).

כּוֹלְלָנוּת נ' شُمُولٌ. شُمُولِيَّةٌ. تَضَمُّنٌ. تَعْمِيمٌ. عُمُومِيَّةٌ.

כּוֹלְלָנִי ת' (־נִית) شامِلٌ. عامٌّ. كُلِّيٌّ. جامِعٌ. בֵּית סֵפֶר כּוֹלְלָנִי مَدْرَسَةٌ شامِلَةٌ. كُلِّيَّةٌ (مدرسة تجمع تلاميذ ذوي مستويات مختلفة وفروعًا شتى). הַגְדָּרָה כּוֹלְלָנִית تَعْرِيفٌ عامٌّ (لا يحتوي على تفاصيل).

כּוֹלֶסְטֶרוֹל G ז' كُولِسْتِرُول. كُولِسْتِرِين (مادة شخصية بيضاء تتواجد في الانسجة الجسمية زيادتها تسبب داء الانشحام الكولوستروني الذي يؤدي بدوره الى تصلب الشرايين وامراض القلب، cholestrol).

כּוֹלֶרָה G נ' في الطب: كُولِيرا. الهَيْضَةُ (مرض مُعْدٍ اسمه العبري חוֹלִירַע).

כּוּמְסָה G נ' (־סָאוֹת) كَوْمَةٌ ج أَكْوامٌ. كُدْسٌ ج أَكْداسٌ (من الغلّة).

כומר ע' כֹּמֶר. **כומתה** ע' כֻּמְתָּה.

(כון) נָכוֹן פ' ١. صَحَّ ـ. صَدَقَ ـ. ثَبَتَ ـ. ٢. إعْتَمَدَ عَلَى. إسْتَنَدَ إلَى. ٣. إسْتَقَرَّ. إسْتَقامَ. ٤. إسْتَعَدَّ. تَهَيَّأَ. تَأَهَّبَ. הִכּוֹן! إسْتَعِدَّ! تَأَهَّبْ! אֶל נָכוֹן

בِالتَّأْكِيدِ. بِوُضُوحٍ. دُونَ شَكٍّ ע' נָכוֹן. כּוֹנֵן ١. أَقَامَ. أَسَّسَ. أَنْشَأَ. شَيَّدَ. وَطَّدَ. شَكَّلَ. ٢. سَدَّدَ. صَوَّبَ. כּוֹנֵן מֶמְשָׁלָה أَلَّفَ حُكُومَةً. شَكَّلَ وِزَارَةً. כּוֹנֵן ١. أُقِيمَ. شُيِّدَ. تَأَسَّسَ. أُلِّفَ. وُطِّدَ. ٢. وُجِّهَ. صُوِّبَ. הִתְכּוֹנֵן ١. تَأَهَّبَ. إِسْتَعَدَّ. تَهَيَّأَ. تَجَهَّزَ. ٢. تَأَسَّسَ. أُقِيمَ. أُنْشِئَ. تَشَيَّدَ. הֵכִין ١. أَعَدَّ. حَضَّرَ. هَيَّأَ. مَهَّدَ. ٢. جَهَّزَ. يَسَّرَ. زَوَّدَ. ٣. ثَبَّتَ. وَطَّدَ. دَعَمَ ـ. ٤. تَأَكَّدَ مِنْ. تَثَبَّتَ مِنْ. הֵכִין לִבּוֹ לְ- عَقَدَ نِيَّتَهُ (عَزْمَهُ) عَلَى. وَطَّنَ نَفْسَهُ عَلَى. הָכֵן ١. مُسْتَعِدٌّ. عَلَى اسْتِعْدَادٍ. مُتَهَيِّئٌ. ٢. بِقُوَّةٍ. بِثَبَاتٍ. بِحَزْمٍ. הוּכַן أُعِدَّ. هُيِّئَ. جُهِّزَ.

כִּוֵּן, כיוון פ' ١. صَوَّبَ نَحْوَ. سَدَّدَ. وَجَّهَ. ٢. ضَبَطَ ـ (الساعة ونحوها). نَصَبَ ـ. ٣. نَوَى ـ. وَضَعَ ـ نُصْبَ عَيْنَيْهِ. قَرَّرَ. عَزَمَ ـ عَلَى. ٤. قَوَّمَ. عَدَّلَ. כִּוֵּן אֶת לִבּוֹ إِتَّجَهَ بِفِكْرِهِ نَحْوَ. عَقَدَ نِيَّتَهُ عَلَى. رَكَّزَ تَفْكِيرَهُ عَلَى. כִּוֵּן לְדַעַת פְּלוֹנִי شَارَكَ (شَاطَرَ) رَأْيَ فُلَانٍ. הִתְכַּוֵּן, נִתְכַּוֵּן قَصَدَ ـ. تَقَصَّدَ. تَعَمَّدَ. عَمَدَ ـ إِلَى. هَمَّ ـُ بِـ. إِسْتَهْدَفَ. تَوَخَّى. أَرَادَ. הֻכְוַן حَوَّلَ. أَمَالَ. وَجَّهَ. نَصَبَ.

כַּוָּן, כוון ז' (־נִים) ١. في الجيش: مُصَوِّبٌ. نَشَانْجِيٌّ (جندي في طاقم بطارية مدافع يصوب نحو الهدف). ٢. مِهْدَافٌ. جِهَازُ التَّنْشِينِ.

כַּוָּנָה, כוונה נ' (־נוֹת) ١. قَصْدٌ. مَقْصِدٌ ج مَقَاصِدُ. نِيَّةٌ ج نِيَّاتٌ وَنَوَايَا. هَدَفٌ ج أَهْدَافٌ. غَايَةٌ ج غَايَاتٌ. ٢. مَعْنًى ج مَعَانٍ(ي). مَغْزًى. غَرَضٌ ج أَغْرَاضٌ. مَرَامٌ. בְּכַוָּנָה عَمْدًا. عَنْ عَمْدٍ. قَصْدًا. بِتَقَصُّدٍ. مَعَ سَبْقِ إِصْرَارٍ. בְּכַוָּנָה טוֹבָה بِسَلَامَةِ نِيَّةٍ. بِنِيَّةٍ حَسَنَةٍ. שֶׁלֹּא בְּכַוָּנָה بِغَيْرِ قَصْدٍ. بِلَا تَعَمُّدٍ. سَهْوًا. إِعْتِبَاطًا. قَضَاءً وَقَدَرًا.

כִּוְנוּן, כוונון ז' (־נִים) تَوْجِيهٌ. ضَبْطٌ. إِحْكَامٌ. دَوْزَنَةٌ (اوتار الكمان مثلاً).

כִּוְנֵן, כוונן פ' وَجَّهَ. ضَبَطَ ـ (الساعة ونحوها). أَحْكَمَ. وَالَفَ. دَوْزَنَ.

כַּוְנָן, כוונן ז' (־נִים) ضَابِطُ الوَزْنِ. مُدَوْزِنٌ. وَازِنُ الآلَاتِ المُوسِيقِيَّةِ.

כּוֹנָן ז' (־נִים) حَامِلٌ. مِنْصَبٌ. قَاعِدَةٌ. ٢. في الحاسوب: حَاوِيَةٌ. مُحَرِّكُ الأَقْرَاصِ. ٣. مُنَاوِبٌ. نُوبَتْجِي. רוֹפֵא כּוֹנָן طَبِيبٌ مُنَاوِبٌ.

כּוֹנְנוּת נ' (־נֻיּוֹת) إِسْتِعْدَادٌ. تَهَيُّؤٌ. تَأَهُّبٌ. تَيَقُّظٌ. تَحْتَ الإِنْذَارِ. כּוֹנְנוּת עַל إِسْتِعْدَادٌ فَوْقَ العَادَةِ. إِسْتِعْدَادَاتٌ قُصْوَى. מַצַּב כּוֹנְנוּת حَالَةُ اسْتِعْدَادٍ.

כּוֹנָנִית נ' (־יּוֹת) خِزَانَةٌ ج خَزَائِنُ. دُولَابٌ (من غير ابواب) ج دَوَالِيبُ.

כַּוֶּנֶת, כווננת נ' (־נָנוֹת) ضَابِطَةٌ. جِهَازُ الضَّبْطِ (في ماكنة مثلاً).

כּוֹנֵס ז' (־סִים) الجَانِبُ السُّفْلِيُّ مِنَ المِذْرَاةِ ע' רַחַת. כּוֹנֵס נְכָסִים مَأْمُورُ التَّصْفِيَةِ (التَّفْلِيسَةِ). حَارِسٌ قَضَائِيٌّ.

כּוֹנֶרֶת ז' (־נָרוֹת) الكَمَانُ الأَوْسَطُ. فِيُولَا (آلة موسيقية وترية، viola).

כַּוֶּנֶת, כוונת נ' (־וָּנוֹת) ١. في الاسلحة النارية: مِهْدَافٌ. جِهَازُ التَّنْشِينِ. ٢. آلَةُ تَوْجِيهٍ (في المكائن مثلاً). שָׂם אוֹתוֹ עַל הַכַּוֶּנֶת رَاقَبَهُ عَنْ كَثَبٍ (لتحين الفرصة والايقاع به). تَرَصَّدَهُ.

כּוֹס נ' (־סוֹת) ١. كَأْسٌ ج كُؤُوسٌ. قَدَحٌ ج أَقْدَاحٌ. كُوبٌ ج أَكْوَابٌ. كُبَايَةٌ ج كُبَّايَاتٌ. ٢. بُومَةُ الخِرَبِ. أُمُّ قُوَيْقٍ. כּוֹס חֵמָה (הַתַּרְעֵלָה) كَأْسُ المَنُونِ. كَأْسُ الحِمَامِ. כּוֹס הַיָּגוֹן (הַיְּגוֹנִים) دُمُوعُ الحُزْنِ وَالأَسَى. כּוֹס רוּחַ مِحْجَمٌ ج مَحَاجِمُ. آلَةُ الحِجَامَةِ. כּוֹס תַּנְחוּמִים كَأْسُ العَزَاءِ. כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה نَخْبٌ ج أَنْخَابٌ. كَأْسٌ مِنَ الشَّرَابِ عَلَى صِحَّةِ. כּוֹס שֶׁל פֻּרְעָנוּת كَأْسُ الفَوَاجِعِ. رَيْبُ المَنُونِ. صُرُوفُ الدَّهْرِ. כּוֹסוֹ שֶׁל אֵלִיָּהוּ كَأْسُ إِلْيَاسَ الخَضِرِ. كِنَايَةٌ عَنْ كَأْسٍ خَاصَّةٍ مِنَ النَّبِيذِ تُوضَعُ جَانِبًا فِي لَيْلَةِ عِيدِ الفِصْحِ انْتِظَارًا لِإِلْيَاسَ الخَضِرِ الَّذِي يُعْتَبَرُ بِمَثَابَةِ المَهْدِيِّ عِنْدَ اليَهُودِ وَالَّذِي يَطُوفُ حَسَبَ اعْتِقَادِهِمْ فِي بُيُوتِ اليَهُودِ لِتَذَوُّقِ نَبِيذِ عِيدِ الفِصْحِ. בֵּית כּוֹסוֹת القَلَنْسُوَةُ (في معدة الحيوانات المجترة). מְנַת כּוֹסוֹ نَصِيبُهُ. قِسْمَتُهُ. مَصِيرُهُ. مَنَابُهُ. حِصَّتُهُ. הֵרִים כּוֹס شَرِبَ نَخْبَ. شَرِبَ عَلَى صِحَّةِ. נָתַן בַּכּוֹס עֵינוֹ مجازًا: شَرِبَ حَتَّى الثَّمَلِ. أَدْمَنَ عَلَى السُّكْرِ. עָבְרָה עָלָיו כּוֹס تَلَقَّى جَزَاءَهُ الَّذِي يَسْتَحِقُّ. نَالَ عُقُوبَتَهُ. שָׁתָה אֶת כּוֹס הַתַּרְעֵלָה تَجَرَّعَ كَأْسَ الحِمَامِ (المَنُونِ). تَجَرَّعَ الغُصَصَ. בִּשְׁלוֹשָׁה דְּבָרִים אָדָם נִכָּר: בְּכוֹסוֹ וּבְכִיסוֹ וּבְכַעֲסוֹ فِي ثَلَاثَةِ أُمُورٍ يُعْرَفُ الإِنْسَانُ: فِي كَأْسِهِ وَجَيْبِهِ وَغَضَبِهِ.

כו"ס ר"ת כֹּחַ סוּס في الفيزياء: قُوَّةُ حِصَانٍ ע' כֹּחַ.

כוסבר ע' כֻּסְבָּר.

כּוֹסִית נ' (־יּוֹת) قَدَحٌ ج أَقْدَاحٌ (كاس صغيرة للخمرة).

כוסמת ע' כֻּסֶּמֶת.

כּוֹפֵל ז' (־פְלִים) في الحساب: المَضْرُوبُ فِيهِ (في عملية ٣x٧=٢١ العدد ٧ هو المضروب فيه).

כופר ע' כֹּפֶר.

כּוֹפֵר ז' (־פְרִים) ١. كَافِرٌ ج كَافِرُونَ وَكُفَّارٌ. مُشْرِكٌ. مُلْحِدٌ. ٢. مُنْكِرٌ (للتهمة مثلاً) ע' כָּפַר. כּוֹפֵר בָּעִקָּר كَافِرٌ بِوُجُودِ الخَالِقِ. مَارِقٌ. زِنْدِيقٌ.

כופתה ע' כֻּפְתָּה.

כִּוֵּץ, כיווץ פ' جَعَّدَ. قَلَّصَ. غَضَّنَ. قَبَّضَ. הִתְכַּוֵּץ إِنْكَمَشَ. تَكَمَّشَ. تَقَبَّضَ. تَجَعَّدَ. تَقَلَّصَ. تَلَوَّى (من الالم).

כַּוֶּצֶת, כווצת נ' (־וָּצוֹת) ١. تَشَنُّجٌ. ٢. إِرْجَاجٌ نُفَاسِيٌّ. تَشَنُّجٌ حَمْلِيٌّ (لدى المرأة الحامل، eclampsia).

כּוּר ז' (־רִים) فُرْنٌ ج أَفْرَانٌ. مَصْهَرٌ ج مَصَاهِرُ. تَنُّورٌ لِصَهْرِ المَعَادِنِ. כּוּר אֲטוֹמִי (גַּרְעִינִי) مُفَاعِلٌ (فُرْنٌ) ذَرِّيٌّ (نَوَوِيٌّ). כּוּר הַהִתּוּךְ بُوتَقَةٌ. مِذْوَبٌ. مَسْكَبٌ ج مَسَاكِبُ. وِعَاءُ صَهْرِ المَعْدِنِ. כּוּר מַחְצַבְתּוֹ أَصْلُهُ. وَطَنُهُ. مَسْقَطُ

רֹאסִהּ. כּוֹר מַצְרֵף ١. بُوتَقَةٌ. مِذْوَبٌ. ٢. مجازًا: تَطَهُّرٌ.

כּוֹרֵאוֹגְרָף G ז' (־פִים) مُصَمِّمُ الرَّقْصِ.

כּוֹרֵאוֹגְרַפְיָה נ' فَنُّ الرَّقْصِ. تَصْمِيمُ الرَّقْصِ.

כּוּרְדִּי, קוּרְדִּי תו"ז (־דִּים, ־יִּים) كُرْدِيٌّ ج كُرْدٌ وأَكْرَادٌ.

כּוּרְדִּיסְטָן, קוּרְדִּיסְטָן ש"פ كُرْدِسْتَانُ. بِلَادُ الكُرْدِ.

כּוֹרֶה ז' (־רִים) مُعَدِّنٌ. عَامِلُ مَنْجَمٍ ج عُمَّالُ المَنَاجِمِ.

כורח ע' כֹּרַח.

כּוֹרֵךְ ז' (־כִים) ١. مُجَلِّدُ كُتُبٍ. مُغَلِّفٌ. ٢. رَابِطٌ ע' כָּרַךְ.

כורכר ע' כֻּרְכָּר.

כּוֹרָל G ז' (־לִים) تَرْتِيلَةٌ دِينِيَّةٌ ج تَرَاتِيلُ. تَسْبِيحَةٌ ج تَسَابِيحُ (choral).

כּוֹרָלִי ת' (־יִּים) تَرْتِيلِيٌّ. خَاصٌّ بِالأَنَاشِيدِ الدِّينِيَّةِ.

כּוֹרֵם ז' (־רְמִים) كَرَّامٌ. صَاحِبُ بُسْتَانِ الكَرْمَةِ.

כּוּרְמִיזָא Ar. נ' لَطْمَةٌ ج لَطَمَاتٌ. لَكْمَةٌ ج لَكَمَاتٌ. לְחַכִּימָא - בִּרְמִיזָא, וּלְשַׁטְיָא - בְּכוּרְמִיזָא العَبْدُ يُقْرَعُ بِالعَصَا وَالحُرُّ تَكْفِيهِ الإِشَارَةُ. عَرَضٌ لِلْكَرِيمِ وَلَا تُبَاحِثْ.

כַּוָּרָן, כוורן ז' (־נִים) عَسَّالٌ. نَحَّالٌ (مربّي نحل العسل) ע' דַּבּוֹרַאי.

כַּוָּרָנוּת, כוורנות נ' نِحَالَةٌ. تَرْبِيَةُ النَّحْلِ (لجني العسل).

כורסה ע' כֻּרְסָה.

כַּוֶּרֶת, כוורת נ' (־וָּרוֹת) كِوَارَةٌ. خَلِيَّةٌ ج خَلَايَا. مَنْحَلَةٌ. عَمِيرَةٌ ج عَمَائِرُ. مَعْسَلَةٌ.

כּוֹרֵת ז' (־רְתִים) حَاطِبٌ. حَطَّابٌ. قَاطِعُ جُذُوعِ الشَّجَرِ. עָלָה עָלָיו הַכּוֹרֵת ١. جَاءَهُ الحَطَّابُ لِيَجُذَّهُ. ٢. مجازًا: أُسْتُؤْصِلَ. إِنْقَطَعَ دَابِرُهُ. أَدْرَكَهُ العَفَاءُ.

כּוֹשׁ ז' (־שִׁים) ١. قَضِيبٌ ج قُضْبَانٌ. ٢. مَكُّوكٌ ج مَكَاكِيكُ. وَشِيعَةٌ ج وَشَائِعُ.

כּוּשִׁי ז' (־שִׁים) ١. زِنْجِيٌّ ج زُنُوجٌ. ٢. حَبَشِيٌّ ج أَحْبَاشٌ. مِنْ أَبْنَاءِ الحَبَشَةِ (إِثْيُوبْيَا). ٣. مجازًا: أَسْمَرَانِيٌّ. הֲיַהֲפֹךְ כּוּשִׁי עוֹרוֹ أَيُغَيِّرُ الزِّنْجِيُّ جِلْدَهُ (لَوْنَهُ) ومجازًا: مَنْ شَبَّ عَلَى شَيْءٍ شَابَ عَلَيْهِ. الطَّبْعُ يَغْلِبُ التَّطَبُّعَ. הַכּוּשִׁי עָשָׂה אֶת מְלַאכְתּוֹ (אֶת שֶׁלּוֹ) - הַכּוּשִׁי יָכוֹל לָלֶכֶת العَبْدُ أَدَّى وَاجِبَهُ – العَبْدُ بِإِمْكَانِهِ أَنْ يَذْهَبَ.

כּוֹשֵׁל ת' (־שְׁלִים) ١. فَاشِلٌ. خَائِبٌ. عَاثِرٌ. مُتَخَلِّفٌ. ٢. ضَعِيفٌ ج ضُعَفَاءُ. ٣. ضَعِيفُ الحُجَّةِ.

כושר ע' כֹּשֶׁר.

כּוֹתֵב ז' (־תְבִים) كَاتِبٌ ج كَاتِبُونَ وكَتَبَةٌ وكُتَّابٌ. مُسَجِّلٌ. مُدَوِّنٌ.

כותונת ע' כֻּתֹּנֶת.

כּוּתִי ז' (־תִים) ١. سَامِرِيٌّ ج سَامِرِيُّونَ (قوم وطّنهم ملك اشور في احدى مدن اسرائيل بعد سبي الاسباط العشرة، تهوّد اكثرهم). ٢. أَجْنَبِيٌّ. كِنَايَةٌ عَنْ غَيْرِ اليَهُودِيِّ فِي التَّلْمُودِ.

כותל ע' כֹּתֶל. **כותנה** ע' כֻּתְנָה.

כּוֹתֶפֶת נ' (־תָפוֹת) كَتِفِيَّةٌ. شَرِيطٌ مُقَصَّبٌ عَلَى كَتِفِ الجَاكِيتِ العَسْكَرِيِّ يَحْمِلُ دَرَجَةَ الضَّابِطِ.

כּוֹתָר ז' (־רִים) عُنْوَانُ كِتَابٍ.

כּוֹתֶרֶת נ' (־תָרוֹת) ١. تَاجُ عَمُودٍ. رَأْسُ عَمُودٍ مُزَخْرَفٌ فِي بِنَاءٍ. ٢. في النبات: تُوَيْجُ الزَّهْرَةِ. ٣. عُنْوَانٌ (في صحيفة) ج عَنَاوِينُ. مَانْشِيت. גֻּלַּת הַכּוֹתֶרֶת ע' גֻּלָּה.

כּוֹתֵשׁ ז' (־תְשִׁים) ١. جُرْنٌ ج أَجْرَانٌ (لعصر الزيتون). ٢. طَاحِنٌ. سَاحِقٌ.

כָּזַב פ' كَذَبَ ـِ إِفْتَرَى. خَدَعَ ـَ ضَلَّلَ. غَشَّ ـُ. דֵּעָה כּוֹזֶבֶת, רַעְיוֹן כּוֹזֵב رَأْيٌ مُضَلِّلٌ (كَاذِبٌ). فِكْرَةٌ مُضَلِّلَةٌ. נִכְזַב خَابَ ـِ تَخَيَّلَ. נִכְזְבָה תּוֹחַלְתּוֹ خَابَ أَمَلُهُ. يَئِسَ مِنْ. כִּזֵּב ١. كَذَبَ ـِ إِفْتَرَى. زَاغَ ـِ ٢. غَشَّ. خَدَعَ. ضَلَّلَ. כִּזְּבוּ הַמַּיִם نَضَبَ ـُ المَاءُ. إِنْقَطَعَ جَرَيَانُ المَاءِ. הִכְזִיב ١. خَيَّبَ. أَخْلَفَ الظَّنَّ. ٢. كَذَّبَ. أَثْبَتَ أَنَّهُ كَاذِبٌ.

כָּזָב ז' (כְּזָבִים) كِذْبٌ. كَذِبٌ. بُهْتَانٌ. إِفْتِرَاءٌ. بُطْلَانٌ. אִישׁ כָּזָב كَذَّابٌ. أَفَّاكٌ. مُفْتَرٍ(ي). שְׁמוּעוֹת כָּזָב أَرَاجِيفُ. إِشَاعَاتٌ كَاذِبَةٌ. שֶׁקֶר וְכָזָב كِذْبٌ وَبُهْتَانٌ. كَذِبٌ وَمَيْنٌ. كِذْبٌ فَاضِحٌ. מֵיטַב הַשִּׁיר כְּזָבוֹ خَيْرُ الشِّعْرِ أَكْذَبُهُ. أَكْذَبُ الشِّعْرِ أَعْذَبُهُ.

כַּזָּב ז' (־בִים), **כַּזְּבָן** (־נִים) كَذُوبٌ. أَفَّاكٌ. مُفْتَرٍ(ي).

כַּזְּבָנִי ת' (־יִּים) إِفْتِرَائِيٌّ. كَاذِبٌ. مُضَلِّلٌ.

כִּזּוּב, כיזוב ז' إِفْتِرَاءٌ. تَضْلِيلٌ. خِدَاعٌ.

כֹּחַ ע' כּוֹחַ.

כִּחֵד, כיחד פ' جَحَدَ ـَ أَخْفَى. طَمَسَ ـِ أَنْكَرَ. كَذَبَ ـِ كَتَمَ ـُ. נִכְחַד ١. إِخْتَفَى. إِحْتَجَبَ. ٢. فَنِيَ ـَ إِنْقَرَضَ. إِمَّحَى. הִכְחִיד قَضَى ـِ عَلَى. أَفْنَى. أَهْلَكَ. قَرَضَ ـِ أَبَادَ. مَحَا ـُ مَحَقَ ـَ הִכְחִידָם עַד אֶחָד أَفْنَاهُمْ (أَبَادَهُمْ) عَنْ بَكْرَةِ أَبِيهِمْ. قَضَى عَلَيْهِمْ قَضَاءً مُبْرَمًا.

כִּחוּד, כיחוד ז' جُحُودٌ. إِنْكَارٌ. كُفْرَانٌ. حَجْبٌ. إِخْفَاءٌ.

כָּחֹל ז' ١. زَرَقٌ. زُرْقَةٌ. اللَّوْنُ الأَزْرَقُ. ٢. كُحْلٌ ע' כֹּחַל.

כחול ע' כָּחֹל.

כָּחוּשׁ ת' (כְּחוּשִׁים) مَهْزُولٌ. هَزِيلٌ ج هَزْلَى. نَحِيلٌ. نَحِيفٌ. ضَامِرٌ ج ضَوَامِرُ. ضَاوٍ(ي).

כְּחוּשׁ, כִּיחוּשׁ ז' إِنْكَارٌ. تَكْذِيبٌ. كُفْرٌ بِـ. نُكْرَانٌ.

כְּחִילָה נ' ١. صَبْغٌ بِاللَّوْنِ الأَزْرَقِ. ٢. تَكْحِيلُ العَيْنِ.

כְּחִישָׁה נ' ١. ضُمُورٌ. هُزَالٌ. نُحُولٌ. رَكَاكَةٌ. ٢. إِنْكَارٌ. نُكْرَانٌ. تَفْنِيدٌ. دَحْضٌ.

כִּחְכּוּחַ ז' (־חִים) كَحْكَحَةٌ. سُعَالٌ. جُشْرَةٌ.

כִּחְכֵּחַ פ' كَحْكَحَ. قَحْقَحَ. سَعَلَ ـَ

כָּחַל פ' كَحَلَ ـُ إِكْتَحَلَ. صَبَغَ الأَجْفَانَ بِالكُحْلِ. כִּחֵל كَحَّلَ. صَبَغَ بِالكُحْلِ. صَبَغَ الثَّوْبَ بِالنِّيلِ. הִכְחִיל ١. كَحِلَ ـَ إِكْحَالٌ. ٢. إِزْرَقَّ. صَارَ لَوْنُهُ أَزْرَقَ. ٣. كَحَّلَ. صَبَغَ بِالكُحْلِ أَوْ بِاللَّوْنِ الأَزْرَقِ.

כָּחֹל, כחול ת' (כְּחֻלִּים) أَزْرَقُ ج زُرْقٌ נ' زَرْقَاءُ. كُحْلِيٌّ. כָּחֹל לָבָן أَزْرَقُ أَبْيَضُ (وهو لون علم اسرائيل). كِنَايَةٌ عَنِ المَصْنُوعَاتِ الوَطَنِيَّةِ فِي إِسْرَائِيلَ. דָּם כָּחֹל دَمٌ أَزْرَقُ ע' דָּם. סֵפֶר כָּחֹל كِتَابٌ أَزْرَقُ. وَثِيقَةٌ حُكُومِيَّةٌ رَسْمِيَّةٌ. סְרָטִים כְּחֻלִּים كِنَايَةٌ عَنِ الأَفْلاَمِ الخَلاَعِيَّةِ.

כֹּחַל, כוחל ז' ١. كُحْلٌ. إِثْمِدٌ. ٢. زَرَقٌ. زُرْقَةٌ. ٣. كَحْلِيَّةٌ. شِقِرَّاقٌ (طائر، roller). בְּלֹא כָּחַל וּבְלֹא שָׂרָק بِلاَ تَزْوِيقٍ. دُونَ تَنْمِيقٍ. بِلاَ زِيَادَةٍ أَوْ نُقْصَانٍ. כֹּחַל כְּבִיסָה نِيلَةٌ. نِيلٌ. زُهْرَةُ الغَسِيلِ.

כְּחַלְחַלִּי ת' (־יִים)**, כְּחַלְחַל** ת' (־לִים) ضَارِبٌ إِلَى الزُّرْقَةِ. لاَزَوَرْدِيٌّ. سَمَنْجُونِيٌّ. أَشْهَلُ ج شُهْلٌ נ' شَهْلاَءُ.

כַּחֶלֶת ז'**, כַּחֶלֶת** נ' في الطب: دَاءُ الازْرِقَاقِ. زُرَاقٌ (مرض، cyanosis).

כָּחַשׁ פ' هَزَلَ ـُ ضَمُرَ ـُ ضَوِيَ ـَ ضَعُفَ ـُ عَجُفَ ـُ נִכְחַשׁ هُزِلَ ـَ هُزِلَ. صَارَ نَحِيلاً. כִּחֵשׁ ١. أَنْكَرَ. نَفَى ـِ جَحَدَ ـَ ٢. كَذَّبَ ـِ إِفْتَرَى. ٣. كَفَرَ ـُ بِـ ضَلَّلَ. تَنَكَّرَ لِـ כִּחֵשׁ לִפְלוֹנִי ١. خَاتَلَ فُلاَنًا. وَارَبَهُ. دَاهَنَهُ. ٢. كَذَّبَهُ. הִתְכַּחֵשׁ كَفَرَ بِـ تَنَكَّرَ لِـ جَحَدَ. تَنَصَّلَ. הִכְחִישׁ ١. أَنْكَرَ. نَفَى. كَذَّبَ. جَحَدَ. كَفَرَ بِـ (التهمة ونحوها). ٢. دَحَضَ ـَ رَدَّ ـُ فَنَّدَ. הִכְחִישׁ מִכֹּל וָכֹל نَفَى نَفْيًا قَاطِعًا. كَذَّبَ جُمْلَةً وَتَفْصِيلاً.

כַּחַשׁ ז' ١. هُزَالٌ. ضُمُورٌ. نُحُولٌ. ضَعْفٌ. ٢. تَنَكُّرٌ. نُكْرَانٌ. جُحُودٌ. סָבַב (סוֹבֵב) אוֹתוֹ בְּכַחַשׁ دَاوَرَهُ. خَاتَلَهُ. دَاهَنَهُ. مَكَرَ بِهِ.

כִּי מ"ח ١. لِأَنَّ. لِكَوْنِ. بِسَبَبِ. إِذْ. إِذْ أَنَّ. نَظَرًا لِـ لِأَجْلِ. ٢. الَّذِي. الَّتِي (الخ). ٣. لَوْ. إِذَا. إِنْ. ٤. حَيْثُ إِنَّ. بِمَا أَنَّ. ٥. بَلْ. وَلَكِنْ. הֲכִי ע' הֲכִי. וְכִי ١. وَإِذَا. وَإِنْ. لَوْ. ٢. هَلْ؟ أ؟ כִּי אָז عِنْدَ ذَاكَ. حِينَذَاكَ. إِذْ ذَاكَ. حِينَئِذٍ. آنَذَاكَ. آنَئِذٍ. عِنْدَهَا. כִּי אִם ١. بَلْ. وَلَكِنْ. فَقَطْ. سِوَى. ٢. إِلاَّ. إِلاَّ بَعْدَ. כִּי עַל כֵּן لِأَنَّ. إِذْ أَنَّ. بِسَبَبِ. כְּכִי טוֹב عَلَى أَحْسَنِ مَا يُرَامُ. فِي أَحْسَنِ حَالٍ. عَلَى أَكْمَلِ وَجْهٍ. بِالحُسْنَى. כְּכִי רַע فِي أَسْوَإِ حَالَةٍ. אַף כִּי ١. رَغْمَ. بِالرَّغْمِ مِنْ. وَلَوْ أَنَّ. مَعَ أَنَّ. ٢. نَاهِيكَ عَنْ. خَاصَّةً. لاَ سِيَّمَا. אֶפֶס כִּי لَكِنْ. وَلَكِنْ. إِلاَّ أَنَّ. غَيْرَ أَنَّ. אִם כִּי مَعَ أَنَّ. إِلاَّ أَنَّ. غَيْرَ أَنَّ. وَلَوْ. بِالرَّغْمِ مِنْ. عَلَى الرَّغْمِ مِنْ. יַעַן כִּי لِكَوْنِ. نَظَرًا لِـ مِنْ أَجْلِ. עַד כִּי إِلَى أَنْ. حَتَّى.

כִּיאוּת תה"פ كَمَا (يَلِيقُ) يَنْبَغِي ע' יָאוּת.

כִּיב ז' (־בִים) قُرْحَةٌ ج قُرَحٌ. כִּיב הַקֵּבָה في الطب: القُرْحَةُ المَعِدِيَّةُ (gastric ulcer).

כִּיבוּד ע' כִּבּוּד. **כִּיבּוּי** ע' כִּבּוּי.

כִּיבוּס ע' כִּבּוּס. **כִּיבוּשׁ** ע' כִּבּוּשׁ.

כִּיבִי ת' (־יִים) مُتَقَرِّحٌ. قُرْحِيٌّ. مُلْتَهِبٌ.

כִּידוֹן ז' (־נִים) ١. رُمْحٌ ج رِمَاحٌ وَأَرْمَاحٌ. مِزْرَاقٌ ج مَزَارِيقُ. ٢. حَرْبَةٌ ج حِرَابٌ. سِنَانُ البُنْدُقِيَّةِ. سُنْكِيٌّ (خنجر يُغْمَد الى البندقية) ج سُونْكَات. ٣. مِقْوَدٌ (للدراجة الهوائية). מִלְחֶמֶת כִּידוֹנִים حَرْبٌ بِالسِّلاَحِ الأَبْيَضِ.

כִּיהוּן ע' כִּהוּן.

כיו"ב ר"ת כַּיּוֹצֵא בָּזֶה مَا يُشَابِهُ ذَلِكَ. وَخِلاَفُهُ.

כִּיווּן ע' כִּוּוּן, כֵּוֵּן. **כִּיווּץ** ע' כִּוּוּץ.

כִּיּוּל ז' (־לִים) قِيَاسٌ. مَسْحُ الأَرْضِ (لمعرفة مساحتها). ٢. تَوْلِيفٌ (تسديد اتجاه المدافع في بطارية لتضرب كلها في هدف واحد). مُعَايَرَةُ أَقْطَارِ مَوَاسِيرِ المَدَافِعِ. تَدْرِيجُ أَجْهِزَةِ التَّنْشِينِ.

כַּיּוֹם תה"פ الآنَ. اليَوْمَ. فِي هَذِهِ الأَيَّامِ. فِي هَذَا الوَقْتِ. فِي الوَقْتِ الرَّاهِنِ ע' יוֹם.

כֵּיוָן ש־ ١. لَمَّا. مَا دَامَ. طَالَمَا. ٢. بِمَا أَنَّ. حَيْثُ إِنَّ. نَظَرًا لِـ لَمَّا كَانَ. لِكَوْنِ. מִכֵּיוָן ש־ بِمَا أَنَّ. حَيْثُ إِنَّ. طَالَمَا.

כִּיּוּס ז' ١. نَشْلٌ. طَرُّ الجُيُوبِ. مِهْنَةُ النَّشَّالِ. ٢. تَكْيِيسٌ. تَغْلِيفُ الثِّمَارِ أَوِ البَرَاعِمِ فِي أَكْيَاسٍ.

כַּיּוֹצֵא בּוֹ مَا يُشَابِهُهُ. مَا شَابَهَ ذَلِكَ. وَخِلاَفُهُ ע' יָצָא.

כִּיּוֹר ז' (־רִים) ١. مَجْلًى. مِغْسَلٌ ج مَغَاسِلُ. حَوْضٌ ج أَحْوَاضٌ.

כִּיּוּר ז' ١. جَبْلٌ. سَبْكٌ. لَتٌّ. ٢. نَقْشٌ (في الطين).

כִּיזוּב ע' כִּזֵּב.

(כיח) כָּח פ' قَحَّ ـُ كَحَّ ـُ سَعَلَ ـُ جَشِرَ ـَ

כִּיחַ ז' بَلْغَمٌ. نُخَامَةٌ.

כִּי"חַ ר"ת כָּל יִשְׂרָאֵל חֲבֵרִים الاتِّحَادُ الإِسْرَائِيلِيُّ العَالَمِيُّ (الاسم العبري لشركة يهودية تاسست في فرنسا عام ١٨٦٠ لنشر المعرفة في شتى البلدان، تسمى اختصارًا اليانس).

כִּיחוּד ע' כִּחֵד. **כִּיחוּשׁ** ע' כְּחוּשׁ.

כייס ע' כַּיָּס, כִּיֵּס.   **כִּיכְלִי** ע' קִיכְלִי.

כיכר ע' כִּכָּר.

כִּיֵּל, כייל פ' ١. كَالَ ـِ. قَاسَ ـِ. ضَبَطَ ـُ. مَسَحَ ـَ (الارض لمعرفة مساحتها). ٢. وَالَفَ. دَرَّجَ (اجهزة القياس في الآلات الميكانيكية). ٣. عَمَّمَ. وَضَعَ أَحْكَامًا عامَّةً.

כַּיָּל, כייל ז' (־לים) مَسَّاحٌ (من يقيس مساحات الاراضي). كَيَّالٌ.

כילה ע' כִּלָּה.   **כילוב** ע' כְּלוּב.

כילוי ע' כִּלּוּי.   **כילול** ע' כְּלוּל.

כִּילוּת, כִּילָאוּת נ' بُخْلٌ. شُحٌّ. شِدَّةُ الحِرْصِ. مِيزَةُ البَخِيلِ.

כִּילַי, כילאי ז' (־לָאִים) بَخِيلٌ ج بُخَلاءُ. شَحِيحٌ ج شِحَاحٌ. حَرِيصٌ ج حُرَصَاءُ. مُقَتِّرٌ. ضَنِينٌ.

כיליון ע' כִּלָּיוֹן.

כִּימַאי ז' (־מָאִים) كِيمْيَائِيٌّ.

כִּימָה A נ' في الفلك: الثُّرَيَّا (مجموعة كواكب، pleiades).

כימות ע' כַּמּוּת.

כִּימִי A ת' (־יִּים) كِيمْيَائِيٌّ. كِيمَاوِيٌّ. مَا يَخُصُّ عِلْمَ الكِيمِيَاءِ. לְחִימָה כִּימִית حَرْبٌ كِيمَاوِيَّةٌ. נֻסְחָה כִּימִית مُعَادَلَةٌ كِيمَاوِيَّةٌ. תִּרְכֹּבֶת כִּימִית مُرَكَّبٌ كِيمَاوِيٌّ.

כִּימְיָה נ' (־יוֹת) كِيمِيَا. كِيمِيَاءُ (علم يبحث في طبائع وخاصيات جميع الاجسام في الطبيعة وعناصرها). כִּימְיָה אוֹרְגָּנִית الكِيمِيَاءُ العُضْوِيَّةُ. כִּימְיָה אִי־אוֹרְגָּנִית الكِيمِيَاءُ اللاَّعُضْوِيَّةُ. כִּימְיָה אֲנָלִיטִית الكِيمِيَاءُ التَّحْلِيلِيَّةُ. נוֹצְרָה כִּימְיָה בֵּינֵיהֶם مجازًا: نَشَأَتْ عَلاقَاتٌ وُدِّيَّةٌ بَيْنَهُمَا. אַל־כִּימְיָה ע' אַלְכִּימְיָה.

כִּימוֹתֶרַפְּיָה G נ' في الطب: المُدَاوَاةُ بِالمُسْتَحْضَرَاتِ الكِيمَاوِيَّةِ. الطِّبُّ الكِيمَاوِيُّ (خصوصًا ضد السرطان).

כִּימִיקָלִים ז"ר كِيمَاوِيَّاتٌ. مُسْتَحْضَرَاتٌ كِيمَاوِيَّةٌ.

כימשון ע' קִמָּשׁוֹן.   **כינה** ע' כִּנָּה.

כינוי ע' כִּנּוּי.   **כינון** ע' כִּנּוּן.

כינוס ע' כִּנּוּס.   **כינור** ע' כִּנּוֹר.

כִּינִין, חִינִין Sp. ז' كِينًا (دواء يتخذ من قشرة شجرة الكينا ويستعمل لمقاومة حُمَّى الملاريا). سِنْكُونَا (cinchona).

כינמת ע' כִּנֶּמֶת.

כִּיס ז' (־סִים) ١. جَيْبٌ ج جُيُوبٌ. كِيسٌ ج أَكْيَاسٌ. ٢. جِرَابٌ ج أَجْرِبَةٌ. כִּיס אֲוִיר مَطَبٌّ هَوَائِيٌّ ج مَطَبَّاتٌ هَوَائِيَّةٌ. כִּיס הִתְנַגְּדוּת جَيْبُ مُقَاوَمَةٍ. בַּעַל כִּיסִים مَلِيءُ الجُيُوبِ. صِفَةٌ لِلثَّرِيِّ ج أَثْرِيَاءُ. דְּמֵי כִּיס مَصْرُوفُ الجَيْبِ. חַיּוֹת כִּיס الجِرَابِيَّاتُ. الحَيَوَانَاتُ الكِيسِيَّةُ (فصيلة من الحيوانات الثديية تحمي جراءها في اكياس بعد ولادتهم كالقنغر، marsupialia). חֶסְרוֹן כִּיס ע' חִסָּרוֹן. מִלּוֹן כִּיס قَامُوسُ الجَيْبِ. قَامُوسٌ صَغِيرٌ لِمُفْرَدَاتِ الكَلِمَاتِ. מָעוֹת (שֶׁל) כִּיס مَصْرُوفُ الجَيْبِ. סֵפֶר כִּיס كِتَابُ الجَيْبِ (pocket-book). פַּנַּס כִּיס مِصْبَاحٌ يَدَوِيٌّ. שְׁעוֹן כִּיס سَاعَةُ جَيْبٍ. שָׂם אוֹתוֹ בַּכִּיס הַקָּטָן של' وَضَعَهُ فِي جَيْبِهِ ومجازًا: فَاقَهُ أَشْوَاطًا كَبِيرَةً. إِمْتَازَ عَلَيْهِ كَثِيرًا.

כַּיָּס, כייס ז' (־סים) نَشَّالٌ. طَرَّارُ الجُيُوبِ.

כִּיֵּס, כייס פ' نَشَلَ ـُ. نَزَعَ وَخَطَفَ مِنَ الجُيُوبِ بِسُرْعَةٍ. ٢. كَيَّسَ. غَلَّفَ بِالأَكْيَاسِ.

כיסא ע' כִּסֵּא.   **כיסוח** ע' כִּסּוּחַ.

כיסוי ע' כִּסּוּי.   **כיסוף** ע' כִּסּוּף.

כַּיָּסוּת, כייסות נ' نَشْلٌ. طَرُّ الجُيُوبِ. مِهْنَةُ النَّشَّالِ.

כִּיסָן ז' (־נים) سَنْبُوسَق. سَنْبُوسَك (عجينة مربعة أو مثلثة تُحْشَى باللحم أو الجوز ثم تخبز).

כיעור ע' כִּעוּר.

כֵּיף A ١. ז' كَيْفٌ. مُتْعَةٌ. هَيْصَةٌ. ٢. ת' مُمْتَازٌ.

כִּיֵּף, כייף פ' كَيَّفَ. هَيَّصَ. تَمَتَّعَ بِـ. تَسَلَّى.

כיפה ע' כִּפָּה.

כִּיפוּף, כִּפּוּף ז' (־פים) ثَنْيٌ. لَيٌّ. تَقْوِيسٌ. عَقْفٌ.

כיפור ע' כִּפּוּר.

כֵּיצַד מ"ש كَيْفَ؟ بِأَيِّ صُورَةٍ؟ بِأَيِّ شَكْلٍ؟ הָא כֵּיצַד؟ كَيْفَ يُمْكِنُ ذلِكَ؟

כִּיֵּר, כייר פ' ١. جَبَلَ ـُ (سَبَكَ الطين أو البلاستلين تماثيل أو صورًا صغيرة). ٢. زَخْرَفَ فِي مِلاطِ الحِيطَانِ. כֻּיַּר ١. جُبِلَ. ٢. زُخْرِفَ. نُحِتَ.

כִּירָה נ' (־רות) مَوْقِدٌ ج مَوَاقِدُ. مَنْقَلٌ ج مَنَاقِلُ. كَانُونٌ ج كَوَانِينُ.

כִּירוֹלוֹגְיָה G נ' فِرَاسَةُ اليَدِ. عِلْمُ الكَفِّ.

כִּירוֹפְּרַקְטִיקָה G נ' في الطب: عِلاجٌ بِالتَّدْلِيكِ.

כִּירוּרְג G ז' (־גים) جَرَّاحٌ. طَبِيبٌ جَرَّاحٌ. جَرَائِحِيٌّ.

כִּירוּרְגִּי ת' (־גיים) جِرَاحِيٌّ. مُخْتَصٌّ بِعِلْمِ التَّشْرِيحِ. נִתּוּחַ כִּירוּרְגִּי عَمَلِيَّةٌ جِرَاحِيَّةٌ. جِرَاحَةٌ.

כִּירוּרְגְּיָה נ' جِرَاحَةٌ. تَشْرِيحٌ. عِلْمُ التَّشْرِيحِ. כִּירוּרְגְּיָה פְּלַסְטִית جِرَاحَةُ التَّجْمِيلِ. جِرَاحَةٌ تَجْمِيلِيَّةٌ.

כִּירַיִם, כיריים ז"ז فُرْنٌ ج أَفْرَانٌ (للطبخ وخصوصًا فُرن الغاز).

כישוף ע' כִּשּׁוּף.

כִּישׁוֹר ז' (־רִים) مِغْزَلٌ ج مَغَازِلُ. مِبْرَمٌ ج مَبَارِمُ.

כישורים ע' כִּשּׁוּרִים. **כישלון** ע' כִּשָּׁלוֹן.

כישרון ע' כִּשָּׁרוֹן. **כיתה** ע' כִּתָּה.

כיתוף ע' כִּתּוּף. **כיתור** ע' כִּתּוּר.

כיתות ע' כִּתּוּת. **כיתתי** ע' כִּתָּתִי.

כָּךְ תה"פ كَذَا. هٰكَذَا. بِهٰذَا الشَّكْلِ. بِهٰذِهِ الصُّورَةِ. عَلَى هٰذَا النَّحْوِ. כָּךְ וְכָךְ كَذَا وَكَذَا. كَيْتَ وَكَيْتَ. בְּכָךְ ١. فِي ذٰلِكَ. بِهٰذَا. بِذٰلِكَ. ٢. بِهٰذِهِ الحَالَةِ. عَلَى هٰذَا (هٰذِهِ) الحَالِ. וְכָךְ وَهٰكَذَا. وَعَلَى ذٰلِكَ. وَعَلَى هٰذَا. وَعَلَيْهِ فَـ לְכָךְ لِهٰذَا. لِذٰلِكَ. لِهٰذَا الشَّأْنِ. لِهٰذَا الأَمْرِ. بِنَاءً عَلَى ذٰلِكَ. אַחַר כָּךְ ثُمَّ. بَعْدَ ذٰلِكَ. بَعْدَئِذٍ. فِيمَا بَعْدُ. בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ مَهْمَا يَكُنْ مِنْ أَمْرٍ. مَعَ ذٰلِكَ ע' בֵּין. מָה בְּכָךְ؟ وَمَاذَا فِي ذٰلِكَ؟ وَمَاذَا يَهُمُّ؟ وَمَاذَا يَضِيرُ؟ מִכָּךְ مِنْ هُنَا. مِنْ هٰذَا. مِنْ ذٰلِكَ. דָּבָר שֶׁל מָה בְּכָךְ شَيْءٌ تَافِهٌ. لاَ أَهَمِّيَّةَ لَهُ. غَيْرُ ذِي بَالٍ. עַד כְּדֵי כָּךְ إِلَى هٰذَا الحَدِّ. إِلَى هٰذِهِ الدَّرَجَةِ. אֵין בְּכָךְ כְּלוּם لاَ بَأْسَ. لاَ ضَيْرَ فِي. لاَ غَضَاضَةَ فِي. עַל יְדֵי כָּךְ بِهٰذِهِ الطَّرِيقَةِ. وَنَتِيجَةً لِذٰلِكَ. תּוֹךְ כְּדֵי כָּךְ فِيمَا. وَفِي الوَقْتِ نَفْسِهِ. فِي حِينِ. וְכָךְ הֲוָה وَهٰكَذَا كَانَ.

כִּכֵּב, כיכב פ' مَثَّلَ الدَّوْرَ الرَّئِيسِيَّ فِي (فيلم او مسرحية). أُعْطِيَتِ البُطُولَةُ لِـ

כָּכָה תה"פ كَذَا. هٰكَذَا ע' כָּךְ. כָּכָה כָּכָה مُتَوَسِّطٌ. لاَ جَيِّدٌ وَلاَ سَيِّءٌ. نُصّ نُصّ.

כִּכּוּב, כיכוב ז' بُطُولَةٌ (دور مسرحي او سينمائي مثلاً).

כִּכָּר, כיכר נ' (־רוֹת) ١. سَاحَةٌ ج سَاحَاتٌ. مَيْدَانٌ ج مَيَادِينُ. رَحْبَةٌ ج رَحَبَاتٌ. ٢. سَهْلٌ ج سُهُولٌ. غَوْرٌ ج أَغْوَارٌ. ٣. سَبِيكَةٌ (من المعدن). وَزْنٌ قَدِيمٌ لِلْمَعَادِنِ. כִּכַּר לֶחֶם זו"נ قُرْصٌ ج أَقْرَاصٌ. رَغِيفٌ مِنَ الخُبْزِ ج أَرْغِفَةٌ.

כֹּל, כול, כָּל־ ז' ١. كُلٌّ. جَمِيعٌ. كَافَّةٌ. قَاطِبَةً. ٢. المَجْمُوعُ. المُجْتَمَعُ. כָּל אֶחָד, כָּל אֶחָד וְאֶחָד كُلُّ وَاحِدٍ. جَمِيعًا. الخَاصُّ وَالعَامُّ. كَبِيرًا وَصَغِيرًا. כָּל אֵימַת ש־ وَقْتَمَا. حِينَمَا. مَتَى مَا. فِي أَيِّ وَقْتٍ. כֹּל בּוֹ مُجَمَّعٌ (متجر كبير للسلع) ج مُجَمَّعَاتٌ. مَتْجَرٌ عَامٌّ. כָּל דִּכְפִין Ar. (כָּל הָרָעֵב) كُلُّ جَائِعٍ. كُلُّ مُحْتَاجٍ. كُلُّ مُعْوِزٍ. כָּל זְמַן ש־ مَا دَامَ. مَا فَتِئَ. مَا ظَلَّ. طَالَمَا. مَا لَمْ. כָּל טוּב (اتمنى لك) كُلَّ خَيْرٍ. כֹּל יָכוֹל ١. الكُلُّ فِي الكُلِّ. مُتَمَكِّنٌ (في كل مهنة). ضَلِيعٌ. قَادِرٌ عَلَى عَمَلِ كُلِّ شَيْءٍ. بِيَدِهِ الحَلُّ وَالرَّبْطُ. ٢. القَدِيرُ. مِنْ صِفَاتِ اللّٰهِ تَعَالَى. כָּל כָּךְ إِلَى هذَا الحَدِّ. إِلَى هَذِهِ الدَّرَجَةِ. إِلَى هذَا القَدْرِ. כָּל כֻּלּוֹ بِكُلِّيَّتِهِ. بِرُمَّتِهِ. بِحَذَافِيرِهِ. بِأَجْمَعِهِ. כָּל כַּמָּה ש־ كُلَّمَا. بِالرَّغْمِ مِنَ المُحَاوَلاَتِ المُتَكَرِّرَةِ. כָּל מָה ש־ ١. مَهْمَا. كُلُّ مَا. أَيُّ شَيْءٍ. ٢. بِقَدْرِ مَا. بِمَدَى. כָּל נִדְרֵי ע' נֶדֶר. כָּל עוֹד مَا دَامَ. مَا لَمْ. طَالَمَا. כָּל עִקָּר كُلِّيَّةً. قَطُّ (بعد نفي). قَطْعًا. כָּל צָרְכּוֹ ١. (مَا فِيهِ) كِفَايَتُهُ. مَا يَلْزَمُهُ. كَمَا يَجِبُ. ٢. مَا يَسُدُّ حَاجَتَهُ. مَا يُقِيمُ أَوَدَهُ. כָּל שֶׁהוּא شَيْءٌ مَا. أَيُّ شَيْءٍ. بَعْضٌ مِنْ. قَلِيلٌ مِنْ. כָּל שֶׁכֵּן. לֹא כָּל שֶׁכֵּן نَاهِيكَ عَنْ. كَمْ بِالأَحْرَى أَنْ. فَضْلاً عَنْ. فَمَا بَالُكَ بِـ بَلْهَ. فَكَيْفَ بِـ. مِنْ بَابٍ أَوْلَى. בְּכָל אֹפֶן مَعَ ذٰلِكَ. عَلَى كُلِّ حَالٍ. مَهْمَا يَكُنْ مِنْ أَمْرٍ. בְּכָל זֹאת مَعَ ذٰلِكَ. مَعَ هٰذَا. رُغْمَ ذٰلِكَ. وَبِالرُّغْمِ مِنْ ذٰلِكَ. בְּכָל לְבָבוֹ, בְּכָל מְאוֹדוֹ, בְּכָל נַפְשׁוֹ مِنْ كُلِّ قَلْبِهِ. مِنْ صَمِيمِ فُؤَادِهِ. مِنْ أَعْمَاقِ قَلْبِهِ. بِكُلِّ جَوَارِحِهِ. بِكُلِّ مَا أُوتِيَ مِنْ قُوَّةٍ. בְּכָל מְחִיר مَهْمَا كَلَّفَ مِنْ ثَمَنٍ. مَهْمَا كَلَّفَ الأَمْرُ. הַכֹּל كُلُّهُمْ. الكُلُّ. طُرًّا. قَاطِبَةً. بِأَسْرِهِمْ جَمِيعًا. كَافَّةً. חֲסַר כֹּל خَالِي الوِفَاضِ ע' חָסֵר. כְּכָל ש־ كُلَّمَا. כְּכָל הָעוֹלֶה עַל רוּחוֹ كَمَا يَرُوقُ لَهُ. كَمَا يَطِيبُ لَهُ. عَلَى هَوَاهُ. לְכָל הַפָּחוֹת عَلَى الأَقَلِّ. عَلَى أَقَلِّ تَقْدِيرٍ. לְכָל הָרוּחוֹת إِلَى حَيْثُ أَلْقَتْ! تَبًّا لَهُ. لَعْنَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ! إِلَى جَهَنَّمَ. מִכֹּל וָכֹל بَتَاتًا. قَطْعًا. قَطْعِيًّا. جُمْلَةً وَتَفْصِيلاً. מִכָּל מָקוֹם مَعَ ذٰلِكَ. مَهْمَا يَكُنْ مِنْ أَمْرٍ. بِالرَّغْمِ مِنْ ذٰلِكَ. عَلَى كُلِّ حَالٍ. סַךְ הַכֹּל ١. المَجْمُوعُ. حَاصِلُ الجَمْعِ. الكُلُّ فِي الكُلِّ. اَلْيَكُونُ. ٢. كُلُّ مَا هُنَاكَ. كُلُّ مَا فِي الأَمْرِ. تَحْصِيلُ الحَاصِلِ. עַל כָּל פָּנִים عَلَى كُلِّ (أَيِّ) حَالٍ. مَعَ ذٰلِكَ. مَهْمَا يَكُنْ مِنْ أَمْرٍ. פְּרָטֵי כֹּל مَحْضَرٌ ج مَحَاضِرُ. مَحْضَرُ جَلْسَةٍ. بْرُوتُوكُول. רֻבּוֹ כְּכֻלּוֹ جُلُّهُ. غَالِبِيَّتُهُ الكُبْرَى. أَغْلَبُهُ. أَغْلَبِيَّتُهُ. مُعْظَمُهُ. כֻּלָּם בְּיַחַד וְכָל אֶחָד לְחוּד مُتَضَامِنُونَ وَمُتَكَافِلُونَ. بِالتَّضَامُنِ وَالتَّكَافُلِ. רֻבָּם כְּכֻלָּם جُلُّهُمْ. غَالِبِيَّتُهُمُ الكُبْرَى. السَّوَادُ الأَعْظَمُ. مُعْظَمُهُمْ. "שֶׁהַכֹּל" إِسْمُ الدُّعَاءِ الَّذِي يَتْلُوهُ اليَهُودِيُّ المُتَدَيِّنُ مُبَارِكًا اللّٰهَ تَعَالَى عَلَى شُرْبِ المَاءِ وَعَلَى كُلِّ شَيْءٍ لاَ يَنْمُو فِي الأَرْضِ. وَالدُّعَاءُ هُوَ: בָּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהַכֹּל נִהְיָה בִּדְבָרוֹ تَبَارَكْتَ أَنْتَ يَا رَبُّ إِلٰهُنَا مَالِكَ الدُّنْيَا الَّذِي صَيَّرَ كُلَّ شَيْءٍ حَسَبَ مَشِيئَتِهِ. הָיָה כֻּלּוֹ אֹזֶן كَانَ كُلُّهُ أُذُنًا صَاغِيَةً. حَاوَلَ الإِصْغَاءَ بِاهْتِمَامٍ.

כָּלָא פ' ١. سَجَنَ ـ حَبَسَ ـِ إِعْتَقَلَ. ٢. أَعَاقَ. مَنَعَ ـَ أَوْقَفَ. נִכְלָא سُجِنَ. حُبِسَ. أُعْتُقِلَ. הִכְלִיא هَجَّنَ (اتانًا وحصانًا مثلاً). رَكَّبَ (نوعين من نبات). הֻכְלָא هُجِّنَ. رُكِّبَ.

(כֶּלֶא) בֵּית כֶּלֶא ז' سِجْنٌ ج سُجُونٌ. مَحْبِسٌ ج مَحَابِسُ.

כִּלְאַיִם, כלאיים ז"ז ١. تَهْجِينٌ. ٢. تَرْكِيبٌ. تَطْعِيمٌ (انواع مختلفة من النباتات). ٣. ثَوْبٌ مِنْ عُنْصُرَيْنِ (كالقطن والكتان). ٤. مجازًا: مُزَاوَجَةٌ. خَلْطٌ. בֶּן כִּלְאַיִם هَجِينٌ ج هُجَنَاءُ. مُوَلَّدٌ. نَغْلٌ. نَغِيلٌ.

כֶּלֶב ז' (כְּלָבִים) ١. كَلْبٌ ج كِلاَبٌ. ٢. مَسَبَّةٌ. شَتِيمَةٌ. הַכֶּלֶב הַגָּדוֹל, הַכֶּלֶב הַקָּטָן في الفلك: الكَلْبُ الأَكْبَرُ. الكَلْبُ الأَصْغَرُ (مجموعتان من الكواكب). כֶּלֶב גִּשּׁוּשׁ كَلْبٌ بُولِيسِيٌّ (كلب تقصي الاثر). כֶּלֶב יָם عِجْلُ البَحْرِ. بَقَرُ البَحْرِ.

אֲטוּם (حيوان بحري ثديي). כֶּלֶב נָהָר, כֶּלֶב מַיִם كَلْبُ الماءِ. كَلْبُ البَحْرِ (حيوان ثديي يعيش في جحور متصلة بالانهار). כֶּלֶב נְחִיָּה كَلْبُ إِرْشادٍ (للمكفوفين). כֶּלֶב צַיִד كَلْبُ صَيْدٍ. سَلُوقِيٌّ. כֶּלֶב שׁוֹטֶה كَلْبٌ مَسْعُورٌ (مصاب بداء الكلب). קֹר כְּלָבִים بَرْدٌ قارِسٌ. חַיֵּי כֶּלֶב مجازًا: حَياةٌ مُزْرِيَةٌ (حَقِيرَةٌ). فَقْرٌ. مَتْرَبَةٌ. רָעֵב כְּכֶלֶב مُتَضَوِّرٌ جُوعًا. يَكادُ يَمُوتُ جُوعًا. כָּאן קָבוּר הַכֶּלֶב مجازًا: هُنَا مَرْبِطُ الفَرَسِ. هُنَا بَيْتُ القَصِيدِ. هُنَا مَكْمَنُ السِّرِّ. לֹא יֶחֱרַץ כֶּלֶב לְשׁוֹנוֹ لاَ يُخْرِجُ الكَلْبُ لِسانَهُ ومجازًا: لاَ يُطَوِّلُ أَحَدٌ لِسانَهُ عَلَى. لاَ يَتَطاوَلُ أَحَدٌ عَلَى. פְּנֵי הַדּוֹר כִּפְנֵי הַכֶּלֶב مجازًا: نِعْمَ الجُدُودُ وَلٰكِنْ بِئْسَ ما خَلَّفُوا. טוֹב כֶּלֶב חַי מִן הָאַרְיֵה הַמֵּת الكَلْبُ الحَيُّ خَيْرٌ مِنْ أَسَدٍ مَيِّتٍ ومجازًا: الحَيُّ خَيْرٌ مِنَ المَيِّتِ حَتَّى فِي حالَةٍ غَيْرِ مُرِيحَةٍ. הַכְּלָבִים נוֹבְחִים וְהַשַּׁיָּרָה עוֹבֶרֶת الكِلاَبُ تَنْبَحُ وَالقافِلَةُ تَسِيرُ. نَبْحُ الكِلاَبِ لاَ يَضُرُّ بِالسَّحابِ.

כָּלַב, כילב פ' ١. شَلَّ ـُ شَلَّلَ (الثوب). سَرَّجَ. ٢. نَطَّ هُنا وَهُناكَ. הִכְלִיב خَبَنَ ـِ شَلَّ (الثَّوْبَ). قَطَبَ ـِ شَلَّلَ. سَرَّجَ الثَّوْبَ (خاطه خياطة متباعدة ليعين مكان خياطته النهائي). הֻכְלַב خُبِنَ. شُلَّ. شُلِّلَ. سُرِّجَ. قُطِبَ.

כְּלַבּוֹן ז' (־נִים) ١. كُلَيْبٌ. كَلْبٌ صَغِيرٌ. جَرْوٌ ج جِراءٌ. ٢. كِنايَةُ تَحَبُّبٍ عَنِ الكَلْبِ أَوْ لِصَبِيٍّ صَغِيرٍ.

כְּלַבִּיָּה, כלבייה נ' (־יּוֹת) مَبِيتُ الكِلاَبِ. مَحَلُّ الاعْتِناءِ بِالكِلاَبِ.

כַּלְבִּיּוּת נ' ١. مِيزَةُ الكَلْبِ. ٢. فَظاظَةٌ. خُشُونَةٌ.

כְּלַבְלָב ז' (־בִים) جَرْوٌ ج جِراءٌ. كُلَيْبٌ. كَلْبٌ صَغِيرٌ.

כַּלְבָּן ז' (־נִים) مُكَلِّبٌ. صاحِبُ الكِلاَبِ وَمُرَوِّضُها.

כַּלְבָּנוּת נ' فَنُّ تَرْوِيضِ الكِلاَبِ وَتَعْلِيمِها.

כַּלֶּבֶת נ' كَلَابٌ. داءُ الكَلْبِ (مرض ينشأ من عضة كلب مسعر). אָחוּז כַּלֶּבֶת مَسْعُورٌ. مُصابٌ بِداءِ الكَلْبِ.

כַּלְבְּתָא Ar. נ' كَلْبَةٌ. كِنايَةٌ عَنِ المَرْأَةِ الشَّرِسَةِ السَّلِيطَةِ اللِّسانِ.

כַּלְדָּאִי ת' (־יִּים) كَلْدانِيٌّ ج كَلْدانٌ ע' כַּשְׂדִּי.

כָּלָה פ' ١. بَلِيَ ـَ تَلِفَ ـَ فَنِيَ ـَ بادَ ـِ هَلَكَ ـِ زالَ ـُ إِنْدَثَرَ. عَدِمَ ـَ ضاعَ ـِ ٢. تَمَّ ـِ إِنْتَهَى. כָּלְתָה נַפְשׁוֹ לְ־ تَلَهَّفَ إِلَى. تاقَ ـُ إِلَى. هَزَّهُ الشَّوْقُ إِلَى. تَطَلَّعَ إِلَى. حَنَّ ـِ إِلَى. نازَعَتْهُ نَفْسُهُ إِلَى. כָּלוּ עֵינָיו طالَ بِهِ الانْتِظارُ. يَئِسَ مِنْ طُولِ انْتِظارِهِ. כָּלוּ כָּל הַקִּצִּין زالَ كُلُّ أَمَلٍ. لَمْ يَبْقَ أَيُّ رَجاءٍ فِي. אַחֲרֵי כְּכַלּוֹת הַכֹּל فِي آخِرِ الأَمْرِ. فِي نِهايَةِ المَطافِ. כִּלָּה ١. أَتَمَّ. أَنْهَى. أَتَى ـِ عَلَى. إِسْتَنْفَدَ. ٢. أَتْلَفَ. أَفْنَى. أَبادَ. قَضَى ـِ عَلَى. כִּלָּה חֲמָתוֹ בְּ־ صَبَّ جامَ غَضَبِهِ عَلَى. شَفَى غَلِيلَهُ مِنْ. כִּלָּה כֹּחוֹ أَفْنَى قُوَّتَهُ سُدًى. سَعَى سَعْيًا باطِلاً. הָחֵל וְכַלֵּה مِنَ البِدايَةِ حَتَّى النِّهايَةِ. مِنَ الأَوَّلِ حَتَّى الآخِرِ. נִתְכַּלָּה ١. أُسْتُهْلِكَ. ٢. فَنِيَ إِنْقَرَضَ. تَآكَلَ. هَلَكَ. بادَ.

כָּלָה נ' ١. نِهايَةٌ. إِبادَةٌ. هَلاكٌ. ٢. قَرارٌ جازِمٌ. ٣. תה"פ بِالكُلِّيَّةِ. تَمامًا. כָּלָה הִיא מֵעִמִּי وَطَّنْتُ النَّفْسَ عَلَى. عَزَمْتُ عَزْمًا أَكِيدًا عَلَى. כָּלָה וְנֶחֱרָצָה أَمْرٌ مَفْرُوغٌ مِنْهُ. أَمْرٌ مَقْضِيٌّ مِنْهُ. أَمْرٌ مَحْتُومٌ (مُحَتَّمٌ).

כָּלֶה ת' (־לִים) مُسْتَهْلَكٌ. بالٍ(ي). تالِفٌ. فانٍ(ي). بائِدٌ. مُنْدَثِرٌ. مُنْقَرِضٌ. עֵינַיִם כָּלוֹת طُولُ انْتِظارٍ (بِلاَ أَمَلٍ).

כַּלָּה נ' (־לּוֹת) ١. عَرُوسٌ ج عَرائِسُ. عَرُوسَةٌ. ٢. خَطِيبَةٌ. ٣. كَنَّةٌ. ٤. دِراسَةُ التَّوْراةِ (كناية عن الاجتماعات الكبرى التي كانت تقام في بابل القديمة مرتين في السنة لدراسة التوراة وتفاسيرها). בְּנֵי כַּלָּה مُشْتَرِكُو اجْتِماعاتِ دِراسَةِ التَّوْراةِ. יַרְחֵי כַּלָּה شَهْرا آذارَ وَأَيْلُولَ العِبْرِيّانِ.

כִּלָּה, כילה נ' (־לּוֹת) ١. كِلَّةٌ ج كِلَلٌ وكِلاَتٌ. نامُوسِيَّةٌ. ٢. سَرِيرٌ فِيهِ ظُلَّةٌ.

כֻּלָּה, כולה Ar. كُلُّهُ. וְכֻלֵּהּ (וכו') إِلى آخِرِهِ. الخ... وَهَلُمَّ جَرًّا.

כָּלוּא ת' (כְּלוּאִים) ١. سَجِينٌ ج سُجَناءُ. مَسْجُونٌ ج مَساجِينُ. مَحْبُوسٌ. حَبِيسٌ. ٢. في الهندسة: مَحْصُورٌ (مثل زاوية محصورة بين ضلعين).

כְּלוּב ז' (־בִים) ١. قَفَصٌ ج أَقْفاصٌ. ٢. سَلَّةٌ ج سِلالٌ ע' סַל.

כְּלוּב, כילוב ז' خَبْنٌ. شَلُّ الثَّوْبِ. تَشْلِيلٌ. تَسْرِيجٌ.

כִּלּוּי, כילוי ז' ١. إِنْهاءٌ. إِتْمامٌ. إِكْمالٌ. إِسْتِنْفادٌ. ٢. إِفْناءٌ. قَضاءٌ عَلَى. إِتْلافٌ. إِهْلاكٌ. כִּלּוּי זְמַן قَتْلُ (تَضْيِيعُ) الوَقْتِ. إِمْضاءُ الوَقْتِ سُدًى.

כָּלוּי ת' (כְּלוּיִים) فانٍ(ي). بائِدٌ. بالٍ(ي). تالِفٌ. مُنْدَثِرٌ.

כָּלוּל ת' (כְּלוּלִים) مُشْتَمِلٌ عَلَى. مَشْمُولٌ بِـ مُتَضَمَّنٌ. مُدْرَجٌ فِي. כְּלוּל בַּהֲדָרוֹ فِي مُنْتَهَى الرَّوْعَةِ وَالكَمالِ.

כְּלוּל, כילול ז' ١. شَمْلٌ. تَضَمُّنٌ. إِحْتِواءٌ. ٢. تَحْسِينٌ. إِتْقانٌ. ٣. إِدْماجٌ. تَوْحِيدٌ.

כְּלוּלוֹת נ"ר ١. خُطُوبَةٌ. ٢. زِفافٌ. حَفْلَةُ زِفافِ العَرُوسِ لَيْلَةَ زَواجِها. ٣. قِرانٌ. زَواجٌ. فَرَحٌ.

כְּלוּם ז' ١. لاَ شَيْءَ. صِفْرٌ. ٢. شَيْءٌ ما. أَيُّ شَيْءٍ. ٣. מ"ש تُرَى هَلْ؟ أَ؟ (مثلاً כְּלוּם יֵשׁ אָב שֶׁשּׂוֹנֵא אֶת בְּנוֹ تُرَى أَيُوجَدُ أَبٌ يَكْرَهُ ابْنَهُ؟). אֵין בְּכָךְ כְּלוּם لاَ بَأْسَ فِي ذٰلِكَ. لاَ غَضاضَةَ فِي ذٰلِكَ. لاَ ضَيْرَ فِي. וְלֹא כְּלוּם وَلاَ شَيْءَ. بَتاتًا. مُطْلَقًا. כְּמוֹ כְּלוּם بِكُلِّ بَساطَةٍ. بِسُهُولَةٍ مُتَناهِيَةٍ. לֹא אָמַר כְּלוּם لَمْ يَقُلْ شَيْئًا. لاَ وَزْنَ لِما قالَ. פָּטַר אֶת פְּלוֹנִי בְּלֹא כְלוּם رَدَّ فُلانًا بِلاَ شَيْءٍ.

כְּלוֹמַר תה"פ أَيْ. يَعْنِي. مَعْنَى ذٰلِكَ. بِعِبارَةٍ أُخْرَى.

כְּלוֹנָס ז' (־סוֹת, ־נְסָאוֹת) ١. وَتِدٌ (وَتْدٌ) ج أَوْتادٌ. قَضِيبٌ ج قُضْبانٌ. ٢. خازُوقٌ ج خَوازِيقُ. مِخْزَقٌ. ٣. طُوالَةٌ. رِجْلٌ خَشَبِيَّةٌ يَعْدُ المَشْيَ فِيها مَعَ

طُوَالَةٍ أُخْرَى ضَرْبًا مِنَ البَرَاعَةِ فِي الرِّيَاضَةِ.

כְּלוֹר G ז' كْلُور. كْلُورِين (غاز لافلزي). חֻמְצַת כְּלוֹר حَامِضُ الكْلُورِيك.

כְּלוֹרוֹפוֹרְם G ז' كْلُورُوفُورْم. بَنْج.

כְּלוֹרוֹפִיל G ז' خَضْبٌ ج خُضُوبٌ. يَخْضُورٌ. كْلُورُوفِيل (المادة الخضراء في اوراق النبات).

כְּלוֹרִיד G ז' (־דִים) كْلُورِيد. مِلْحٌ يَضُمُّ الكْلُور.

כְּלוֹרִינַצְיָה נ' ١. مُعَالَجَةٌ بِالكْلُور. تَطْهِيرُ الجُرُوحِ وَالمَاءِ بِالكْلُور. ٢. طَرِيقَةُ اسْتِخْرَاجِ الذَّهَبِ مِنْ رِكَازِهِ بِغَازِ الكْلُور.

כֶּלַח ז' كَلِمَةٌ مُبْهَمَةٌ قَدْ تَأْتِي بِمَعْنَى حَصَادٍ أَوْ شَيْخُوخَةٍ. אָבַד עָלָיו כֶּלַח عَفَا عَلَيْهِ الزَّمَنُ. أَكَلَ عَلَيْهِ الدَّهْرُ وَشَرِبَ. أَدْرَكَهُ العَفَاءُ.

כְּלִי ז' (כֵּלִים) ١. إِنَاءٌ ج آنِيَةٌ جج أَوَانٍ(ي). وِعَاءٌ ج أَوْعِيَةٌ. أَدَاةٌ ج أَدَوَاتٌ. آلَةٌ ج آلاَتٌ. ٢. جِهَازٌ ج أَجْهِزَةٌ. عُضْوٌ ج أَعْضَاءٌ. ٣. حَجَرَةٌ (في شطرنج). قِطْعَةٌ ج قِطَعٌ. כְּלִי אֵין חֵפֶץ בּוֹ ١. سَقَطُ المَتَاعِ. ٢. تَافِهٌ. لاَ يُؤْبَهُ بِهِ. כְּלִי חֶמְדָּה تُحْفَةٌ ج تُحَفٌ. نَفِيسَةٌ ج نَفَائِسُ. כְּלִי טַיִס طَائِرَةٌ. כְּלִי יוֹצֵר إِنَاءٌ مِنَ الفَخَّارِ. כְּלִי יְרִיָּה سِلاَحٌ نَارِيٌّ ج أَسْلِحَةٌ نَارِيَّةٌ. כְּלִי מִבְטָא لِسَانُ حَالٍ ע' בִּטָּאוֹן. כְּלִי מִלְחָמָה أَدَاةٌ حَرْبِيَّةٌ. سِلاَحٌ حَرْبِيٌّ. כְּלִי נְגִינָה آلَةٌ مُوسِيقِيَّةٌ. آلَةُ طَرَبٍ. כְּלִי רֶכֶב مَرْكَبَةٌ ج مَرْكَبَاتٌ. وَاسِطَةُ النَّقْلِ ج وَسَائِطُ. כְּלִי רִאשׁוֹן القِدْرُ الأَوَّلُ (الأَصْلِيُّ) الَّذِي يُصَبُّ مِنْهُ الطَّبِيخُ لِإِنَاءٍ آخَرَ يُسَمَّى כְּלִי שֵׁנִי القِدْرُ (الإِنَاءُ) الثَّانِي ومجازًا: أَصْلٌ. مَرْجِعٌ أَوَّلُ. مَصْدَرٌ أَصْلِيٌّ. כְּלִי שֵׁנִי ١. قِدْرٌ ثَانٍ ومجازًا: مَصْدَرٌ ثَانٍ. مَرْجِعٌ غَيْرُ أَصْلِيٍّ. כְּלִי שָׁרֵת ١. أَدَاةٌ ج أَدَوَاتٌ (استعملت في الطقوس الدينية بهيكل سليمان). ٢. مجازًا: صَنِيعَةٌ ج صَنَائِعُ. أَدَاةٌ طَيِّعَةٌ (بيد فلان). ذَنَبٌ ج أَذْنَابٌ. آلَةٌ صَمَّاءُ. כְּלֵי בַּיִת ١. أَدَوَاتٌ مَنْزِلِيَّةٌ. أَوَانِي البَيْتِ. ٢. أَثَاثٌ. أَمْتِعَةٌ. כְּלֵי דָּם أَوْعِيَةٌ دَمَوِيَّةٌ (القلب والشرايين والاوردة الخ). כְּלֵי הַקָּשָׁה في الموسيقى: آلاَتُ النَّقْرِ (كالطبل والدف). כְּלֵי זַיִן آلاَتُ الحَرْبِ. أَسْلِحَةٌ. כְּלֵי זֶמֶר ١. آلاَتٌ مُوسِيقِيَّةٌ. ٢. آلاَتِيَّةٌ. جَوْقٌ. כְּלֵי מָוֶת أَسْلِحَةٌ فَتَّاكَةٌ. כְּלֵי מִטָּה الفِرَاشُ (وملحقاته كالوسادة والملاءة). כְּלֵי מַשְׁקֶה آنِيَةُ الشُّرْبِ (خصوصًا آنية شرب الخمرة). כְּלֵי נְשִׁיפָה آلاَتُ النَّفْخِ. آلاَتٌ نَفْخِيَّةٌ. כְּלֵי קֹדֶשׁ ١. آنِيَةُ الطُّقُوسِ الدِّينِيَّةِ. ٢. كِنَايَةٌ عَنْ سَدَنَةِ الكَنِيسِ (أَوْ بُيُوتِ اللهِ). شَمَامِسَةٌ (عند المسيحيين). כְּלֵי קֶשֶׁת في الموسيقى: آلاَتٌ وَتَرِيَّةٌ. כְּלֵי שַׁיִט قِطَعٌ بَحْرِيَّةٌ. כְּלֵי שִׁיר آلاَتُ الطَّرَبِ. آلاَتٌ مُوسِيقِيَّةٌ. כְּלֵי תִּקְשֹׁרֶת وَسَائِلُ الإِعْلاَمِ (كالراديو والتلفزيون والجرائد). כֵּלִים שְׁלוּבִים في الفيزياء: أَوَانٍ مُسْتَطْرِقَةٌ. أَوْعِيَةٌ مُتَّصِلَةٌ (اذا صُبَّ في احدها ماء دخل في سائر الاوعية). שָׁבַר כְּלִי مجازًا: حَطَّمَ إِنْسَانًا. הִצִּיג אֶת פְּלוֹנִי כִּכְלִי רֵיק تَرَكَ فُلاَنًا خَالِيًا خَاوِيًا. سَلَبَ فُلاَنًا كُلَّ شَيْءٍ. عَرَضَهُ وَكَأَنَّهُ لاَ يَفْهَمُ شَيْئًا. יָצָא מִכֵּלָיו خَرَجَ عَنْ طَوْرِهِ (طَوْقِهِ). فَقَدَ أَعْصَابَهُ. ثَارَتْ ثَائِرَتُهُ. כְּלִי מָלֵא וְגָדוּשׁ مجازًا: زَاخِرُ المَعْلُومَاتِ. وَاسِعُ الاطِّلاَعِ. عَلاَّمَةٌ. נוֹשֵׂא כֵּלִים ١. حَامِلُ أَخْتَامٍ وقديمًا: مُرَافِقٌ. ٢. مُرِيدٌ. مُلاَزِمٌ. مُؤَيِّدٌ. נֶחְבָּא אֶל הַכֵּלִים مُنْزَوٍ(ي). مُنْطَوٍ عَلَى نَفْسِهِ. مُتَوَاضِعٌ. قَابِعٌ فِي رُكْنٍ. מֵדִיחַ כֵּלִים جَلاَّيَةٌ. غَسَّالَةُ الأَطْبَاقِ. آلَةٌ كَهْرَبَائِيَّةٌ لِغَسْلِ الأَوَانِي.

כְּלִי, כולי ת' كُلِّيٌّ. جَامِعٌ. شَامِلٌ. عَامٌّ. عُمُومِيٌّ.

כַּלְיָא ז' مَانِعٌ. כַּלְיָא בָּרָק مَانِعَةُ الصَّوَاعِقِ.

כְּלִיאָה נ' سَجْنٌ. حَبْسٌ. حَجْرٌ. حَجْزٌ. إِعْتِقَالٌ. تَوْقِيفٌ.

כְּלִיב ז' (־בִים) ضِمَامٌ. مِشْبَكٌ.

כְּלִיבָה נ' ١. مِلْزَمٌ. مِلْزَمَةٌ ج مَلاَزِمُ (ربط بواسطة حديدتين). ٢. غَرْزٌ. غَرْزَةٌ. تَقْطِيبٌ. ٣. عُدَّةُ الخِيَاطَةِ.

כִּלְיָה נ' (כְּלָיוֹת) كُلْوَةٌ. كُلْيَةٌ ج كُلًى وكُلْيَاتٌ. אִי סְפִיקַת כְּלָיוֹת ע' סְפִיקָה. מוּסַר כְּלָיוֹת مجازًا: تَأْنِيبُ الضَّمِيرِ. وَخْزُ (تَبْكِيتُ) الضَّمِيرِ. نَدَمٌ. בְּלוּטַת יוֹתֶרֶת הַכִּלְיָה الغُدَّةُ الكُظْرِيَّةُ ע' בְּלוּטָה.

כְּלָיָה נ' فَنَاءٌ. هَلاَكٌ. دَمَارٌ. إِنْقِرَاضٌ. ثُبُورٌ.

כִּלָּיוֹן, כיליון ז' هَلاَكٌ. فَنَاءٌ. دَمَارٌ. خَرَابٌ. כִּלָּיוֹן חָרוּץ قَضَاءٌ مُبْرَمٌ. هَلاَكٌ مُحَقَّقٌ. כִּלְיוֹן נֶפֶשׁ إِشْتِيَاقٌ. شَوْقٌ. لَهْفَةٌ. حَنِينٌ. نُزُوعٌ. כִּלְיוֹן עֵינַיִם لَهْفَةٌ. شَوْقٌ. تَطَلُّعٌ. تَشَوُّقٌ. בְּכִלְיוֹן עֵינַיִם بِلَهْفَةٍ. بِفَارِغِ الصَّبْرِ.

כְּלִיּוּת, כוליות נ' كُلِّيَّةٌ. شُمُولٌ. عُمُومِيَّةٌ. تَمَامٌ. كَمَالٌ.

כָּלִיל ת' (כְּלִילִים) ١. كُلِّيَّةٌ. بِأَكْمَلِهِ. بِرُمَّتِهِ. تَمَامًا. ٢. غَايَةٌ فِي. آيَةٌ فِي. כְּלִיל יֹפִי فِي غَايَةِ الجَمَالِ. فِي مُنْتَهَى الرَّوْعَةِ وَالجَمَالِ. כְּלִיל הַחֹרֶשׁ في النبات: أُرْجُوَانٌ. زَمْزَرِيقٌ (شجرة حرجية نفضية، juda's tree, cercis). כְּלִיל הַשְּׁלֵמוּת فِي غَايَةِ (مُنْتَهَى) الكَمَالِ. مُتْقَنٌ.

כְּלִילִי ת' (־יִים) إِكْلِيلِيٌّ. تَاجِيٌّ.

כלימה ע' כְּלִמָּה.

כְּלִיף A ז' (־פִים) خَلِيفَةٌ ج خُلَفَاءُ ע' חָ'לִיף.

כְּלִיפוּת נ' خِلاَفَةٌ ע' חָ'לִיפוּת.

כֶּלֶךְ A ז' (כְּלָכִים) في النبات: الكَلَخُ. القِنَّةُ. كَفُّ العَرُوسِ (نبات بري، ferula).

כֶּלֶךְ (כְּלֵה וְלֵךְ) מ"ק إِذْهَبْ! إِتَّجِهْ إِلَى! إِمْضِ! إِلَيْكَ عَنْ!

כִּלְכּוּל ז' إِعَاشَةٌ. إِقَاتَةٌ. تَغْذِيَةٌ. إِعَالَةٌ. כִּלְכּוּל דְּבָרִים تَدْبِيرُ الأُمُورِ.

כִּלְכֵּל פ' أَعَاشَ. أَعَالَ. أَقَاتَ. غَذَّى. כִּלְכֵּל דְּבָרָיו دَبَّرَ أُمُورَهُ. أَدَارَ شُؤُونَهُ. כִּלְכֵּל אֶת צְעָדָיו تَدَبَّرَ أَمْرَهُ. خَطَّطَ خُطُوَاتِهِ. נִתְכַּלְכֵּל, הִתְכַּלְכֵּל إِقْتَاتَ بِـ

תَغَذّى بِـ. إعْتاشَ مِنْ.

כַּלְכָּלָה נ' (־לוֹת) ١. إقْتِصادٌ. عِلْمُ الاقْتِصادِ. ٢. إعالَةٌ. إعاشَةٌ. إمْدادٌ. تَزْوِيدٌ. כַּלְכָּלַת בַּיִת تَدْبِيرُ المَنْزِلِ. التَّدْبِيرُ المَنْزِلِيُّ. إقْتِصادٌ مَنْزِلِيٌّ. תּוֹרַת הַכַּלְכָּלָה عِلْمُ الاقْتِصادِ. כַּלְכָּלָה מְדִינִית الاقْتِصادُ السِّياسِيُّ.

כַּלְכָּלִי ת' (־יִים) ١. إقْتِصادِيٌّ (ما يخص الشؤون الاقتصادية). ٢. مادِّيٌّ. ٣. رابِحٌ. مُجْزٍ(ي). مُجْدٍ(ي).

כַּלְכְּלָן ז' (־נִים) إقْتِصادِيٌّ. خَبِيرٌ بِالشُّؤُونِ الاقْتِصادِيَّةِ.

כָּלַל פ' ١. شَمَلَ ـُ. إشْتَمَلَ عَلَى. حَوَى ـِ. إحْتَوَى عَلَى. ضَمَّ ـُ. جَمَعَ ـَ. ضَمَّنَ. إنْطَوَى عَلَى. أدْرَجَ فِي. ٢. عَمَّمَ. وَضَعَ قاعِدَةً عامَّةً لِـ. נִכְלַל ١. ضُمِّنَ. شُمِلَ. أُدْرِجَ فِي. ٢. صِيغَ صِياغَةً عامَّةً. כִּלֵּל ضَمَّنَ. أدْرَجَ. أدْخَلَ. عَمَّمَ. أدْخَلَ فِي القاعِدَةِ. הִכְלִיל ١. ضَمَّنَ. ضَمَّ. شَمَلَ. أدْرَجَ فِي. ٢. حَدَّدَ. وَضَعَ قاعِدَةً. عَمَّمَ.

כְּלָל ז' (כְּלָלִים) ١. قاعِدَةٌ ج قَواعِدُ. حُكْمٌ ج أحْكامٌ. مَبْدَأٌ ج مَبادِئُ. قانُونٌ عامٌّ. ٢. مَجْمُوعٌ. عُمُومٌ. عامَّةُ النّاسِ. ٣. جُمْهُورٌ ج جَماهِيرُ. כְּלָל, כְּלָל וּכְלָל, כְּלָל וְעִקָּר قَطُّ. قَطْعًا. أبَدًا. البَتَّةَ. بَتاتًا. أصْلاً. כְּלָל וּפְרָט العامُّ وَالخاصُّ. العُمُومِيّاتُ وَالجُزْئِيّاتُ. כְּלָלוֹ שֶׁל דָּבָר خُلاصَةُ القَوْلِ. قُصارَى الكَلامِ. تَحْصِيلُ الحاصِلِ. בִּכְלָל ١. عامَّةً. عُمُومًا. بِصِفَةٍ عامَّةٍ. ٢. بِضِمْنِ ذلِكَ. بِما فِي. הַכְּלָל المَجْمُوعُ. المُجْتَمَعُ. عامَّةُ النّاسِ. הַכְּלָל הָעוֹלֶה النَّتِيجَةُ المُسْتَخْلَصَةُ مِنْ. تَحْصِيلُ الحاصِلِ. בְּדֶרֶךְ כְּלָל عُمُومًا. بِصِفَةٍ عامَّةٍ. إجْمالاً. מֵהַכְּלָל אֶל הַפְּרָט مِنَ الكُلِّ إلَى الجُزْءِ. مِنَ العامِّ إلَى الخاصِّ. בָּא (הִגִּיעַ) לִכְלַל- تَوَصَّلَ إلَى نَتِيجَةٍ. إسْتَخْلَصَ. إسْتَنْتَجَ. إسْتَدَلَّ. יָצָא מִכְּלַל שִׁמּוּשׁ لَمْ يَعُدْ صالِحًا لِلاسْتِعْمالِ. لَمْ يَعُدْ بِذِي فائِدَةٍ. עַד וְעַד בִּכְלָל (בִּכְלָל) بِما فِي ذلِكَ. אֵין כְּלָל בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכְּלָל لِكُلِّ قاعِدَةٍ شَواذٌّ. יָצָא מִן הַכְּלָל شَذَّ ـُ. خَرَجَ ـُ عَنِ القاعِدَةِ (الصَّدَدِ). יוֹצֵא מִן הַכְּלָל ١. شاذٌّ ج شَواذٌّ. مُسْتَثْنًى. غَيْرُ عادِيٍّ. إسْتِثْنائِيٌّ (جلسة). فَوْقَ العادَةِ. ٢. خارِقٌ. لا مَثِيلَ لَهُ. טוֹבַת הַכְּלָל المَصْلَحَةُ العامَّةُ. الصّالِحُ العامُّ. עִנְיְנֵי הַכְּלָל الشُّؤُونُ العامَّةُ. قَضايا المَجْمُوعِ (المُجْتَمَعِ). הַיּוֹצֵא מִן הַכְּלָל הַמּוֹכִיחַ אֶת הַכְּלָל الاسْتِثْناءُ الَّذِي يُثْبِتُ القاعِدَةَ.

כְּלָלָא Ar. ז' قاعِدَةٌ ע' כְּלָל. מִכְּלָלָא النَّتِيجَةُ المُسْتَخْلَصَةُ مِنْ. مِمّا جاءَ يَتَّضِحُ. الحاصِلُ.

כְּלָלִי ת' (־יִים) ١. عُمُومِيٌّ. عامٌّ. شامِلٌ. جامِعٌ. ٢. مُشْتَرَكٌ. شائِعٌ. مُشاعٌ. مُطْلَقٌ. ٣. نَظَرِيٌّ. مَعْنَوِيٌّ. غَيْرُ مُحَدَّدٍ. ٤. عالَمِيٌّ. كُلِّيٌّ. אֲסֵפָה כְּלָלִית إجْتِماعٌ عامٌّ. جَلْسَةٌ عامَّةٌ. בְּחִירוֹת כְּלָלִיּוֹת إنْتِخاباتٌ عامَّةٌ (نِيابِيَّةٌ). בֵּית סֵפֶר כְּלָלִי مَدْرَسَةٌ رَسْمِيَّةٌ (أمِيرِيَّةٌ). גִּיּוּס כְּלָלִי تَعْبِئَةٌ عامَّةٌ. نَفِيرٌ عامٌّ. إسْتِنْفارٌ. הַשְׂכָּלָה כְּלָלִית مَعْلُوماتٌ عامَّةٌ. ثَقافَةٌ عامَّةٌ. חֲזָרָה כְּלָלִית إعادَةٌ عامَّةٌ. بْرُوفَة. מַטֶּה כְּלָלִי الأرْكانُ العامَّةُ. מְכִירָה כְּלָלִית تَنْزِيلاتٌ عامَّةٌ. تَصْفِيَةُ المَوْسِمِ. أوكازْيُون (sale). מְנַהֵל כְּלָלִי (מַנְכָּ"ל) مُدِيرٌ عامٌّ. وَكِيلُ وِزارَةٍ م'. הַסְּפִירָה הַכְּלָלִית التَّقْوِيمُ العامُّ (المِيلادِيُّ). שֵׁם עֶצֶם כְּלָלִי في القواعد: إسْمُ الجِنْسِ (مثل: شَجَر، سَمَك، تُفّاح). תּוֹבֵעַ כְּלָלִי المُدَّعِي العامُّ. النّائِبُ العامُّ.

כְּלָלִיּוּת נ' عُمُومِيَّةٌ. شُمُولٌ. إحاطَةٌ.

(כלם) נִכְלַם פ' خَجِلَ ـَ. خَزِيَ ـَ. أُهِينَ. בּוֹשׁ וְהִכָּלֵם أخْزاكَ اللهُ! قُبْحًا لَكَ! הִכְלִים أخْزَى. أخْجَلَ. أهانَ.

כְּלִמָּה, כלימה נ' (־מּוֹת) خِزْيٌ. عارٌ. فَضِيحَةٌ. בּוּשָׁה וּכְלִמָּה ע' בּוּשָׁה. לָבַשׁ (עָטָה) כְּלִמָּה, נָשָׂא כְּלִמָּה لَبِسَ ثَوْبَ الذُّلِّ ومجازًا: شَعَرَ بِالمَهانَةِ.

כַּלָּנִית נ' (־יּוֹת) ١. في النبات: شَقِيقَةُ النُّعْمانِ ج شَقائِقُ. شُقّارٌ. شُقّارَى (نبات احمر الزهر، anemone). ٢. كِنايَةٌ عَنِ المِظَلِّيِّينَ الإنْكِلِيزِ فِي الدِّيارِ المُقَدَّسَةِ إبّانَ الحَرْبِ العالَمِيَّةِ الثّانِيَةِ لارْتِدائِهِم القُبَّعاتِ الحَمْراءَ.

כְּלַף A ז' (כְּלָפִים) كَلَفٌ ج أكْلافٌ. نَمَشٌ.

כְּלַפֵּי Ar. מ"י ١. نَحْوَ. إزاءَ. حِيالَ. بِالمُقارَنَةِ مَعَ. قُبالَةَ. تُجاهَ. ٢. بِالنِّسْبَةِ لِـ. فِيما يَتَعَلَّقُ بِـ. ٣. ضِدَّ. כְּלַפֵּי חוּץ نَحْوَ الخارِجِ. خارِجًا. כְּלַפֵּי פְּנִים نَحْوَ الدّاخِلِ. داخِلاً.

כַּלְקוֹלִיתִי G ת' (־יִים) بْرُونْزِيٌّ. نُحاسِيٌّ. خاصٌّ بِالعَصْرِ البْرُونْزِيِّ.

כְּלְשֶׁהוּ شَيْءٌ ما. بَعْضُ الشَّيْءِ. قَلِيلٌ. مِنْ. بَعْضٌ مِنْ.

כִּמְדֻמֶּה, כִּמְדֻמַּנִי كَما يَبْدُو لِي. أكْبَرُ الظَّنِّ. يُخَيَّلُ إلَيَّ. يَلُوحُ لِي ע' מְדֻמֶּה.

כַּמָּה ١. מ"ש كَمْ (الاسْتِفْهامِيَّةُ لِلْعَدَدِ وَالخَبَرِيَّةُ لِلْكَثِيرِ). ٢. מ"ק ما (التَّعَجُّبِيَّةُ). ٣. תה"פ بَعْضٌ. كَمِّيَّةٌ مَعْدُودَةٌ. عَدَدٌ مُعَيَّنٌ. בְּכַמָּה؟ بِكَمْ؟ بِأيِّ سِعْرٍ؟ ما هُوَ الثَّمَنُ؟ כַּמָּה וְכַמָּה كَمْ مِنْ مَرَّةٍ. مَرّاتٍ عَدِيدَةً. בֶּן כַּמָּה הוּא؟ ما عُمْرُهُ؟ ما سِنُّهُ؟ עַד כַּמָּה؟ ١. حَتّامَ؟ إلَى مَتَى؟ ٢. إلَى أيِّ قَدْرٍ (كَمِّيَّةٍ)؟ إلَى أيِّ حَدٍّ؟ ٣. ما (للتعجب). ٤. كَثِيرًا. مَرّاتٍ عَدِيدَةً. מִדֵּי כַּמָּה מַרָּה فِي (الساعة، اليوم، الاسبوع الخ.). עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה ע' אַחַת.

כְּמָה תה"פ ע' כְּמוֹ. כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר ١. كَما وَرَدَ فِي النَّصِّ. حَسَبَ ما جاءَ فِي التَّوْراةِ. ٢. كَما يَنْبَغِي.

כָּמַהּ פ' هَفا ـُ إلَى. هَفَّ ـِ قَلْبُهُ إلَى. حَنَّ ـِ إلَى. تاقَ ـُ. صَبا ـُ إلَى. تَلَهَّفَ إلَى (عَلَى). نازَعَتْهُ نَفْسُهُ إلَى.

כָּמֵהַּ ת' (כְּמֵהִים) تَوّاقٌ إلَى. مُشْتاقٌ. مُتَعَطِّشٌ. صَبٌّ. مُتَلَهِّفٌ.

כְּמֵהָה נ' (־הִים) كَمْءٌ ج أكْمُؤٌ وكَمْأَةٌ. عَيْشُ الغُرابِ (جنس فطر، mushroom). כִּכְמֵהִין וּכְפִטְרִיּוֹת مجازًا: (تَكاثَرَ) بَيْنَ عَشِيَّةٍ وَضُحاها. بِسُرْعَةٍ فائِقَةٍ.

כְּמוֹ ١. מ"י כְּ- مِثْلَ. مِثْلَمَا. كَمَا. نَحْوَ. ٢. מ"ח عِنْدَمَا. حِينَمَا. بَيْنَمَا. ٣. كَأَنَّ. كَأَنَّمَا. ٤. ת' مَثِيلٌ. نَظِيرٌ. شَبِيهٌ. بِمَثَابَةِ. ٥. حَوَالَيْ. مَا يُقَارِبُ. زُهَاءَ. כָּמוֹהוּ כ־, כָּמוֹהוּ כְּמוֹ مَثَلُهُ مَثَلُ. كَمَا هُوَ الشَّأْنُ مَعَ. عَلَى غِرَارِهِ. כְּמוֹת שֶׁהוּא كَمَا هُوَ. כָּמוֹנִי כָּמוֹךָ مِثْلِي مِثْلُكَ. عَلَى مِنْوَالِكَ. כְּמוֹהוּ כְּאַיִן كَأَنَّهُ لَمْ يَكُنْ. وُجُودُهُ وَعَدَمُ وُجُودِهِ سِيَّانِ. כְּמוֹ כֵן كَذَلِكَ. أَيْضًا. אֵין כָּמוֹהוּ لَا شَبِيهَ لَهُ. لَا نَظِيرَ لَهُ. لَا يُضَارِعُهُ أَحَدٌ. וְשֶׁכְּמוֹתָם وَمَنْ لَفَّ لَفَّهُمْ. وَمَنْ هُمْ عَلَى شَاكِلَتِهِمْ. وَأَضْرَابُهُمْ.

כַּמּוּבָן תה"פ بِالطَّبْعِ. طَبْعًا. بِالتَّأْكِيدِ. مُؤَكَّدٌ.

כַּמּוֹן ז' في النبات: كَمُّونٌ (مفرد: كَمُّونَةٌ، cumin).

כָּמוּס ת' (כְּמוּסִים) مَكْتُومٌ. سِرِّيٌّ. غَامِضٌ. خَفِيٌّ. دَفِينٌ. חֹם כָּמוּס حَرَارَةٌ كَامِنَةٌ. סוֹד כָּמוּס سِرٌّ مَكْتُومٌ (دَفِينٌ).

כְּמוּסָה נ' (־סוֹת) ١. بُرْشَامٌ. بُرْشَامَةٌ. كَبْسُولَةٌ ج كَبْسُولَاتٌ. ٢. غِلَافٌ ج أَغْلِفَةٌ.

כְּמוּרָה נ' كَهَنُوتِيَّةٌ. إِكْلِيرُوس. طَبَقَةُ رِجَالِ الدِّينِ الْمَسِيحِيِّينَ.

כָּמוּשׁ ת' (כְּמוּשִׁים) مُنْكَمِشٌ. ذَاوٍ(ي). ذَابِلٌ. جَافٌّ.

כְּמוֹת מ"י כְּ- كَمَا. مِثْلَ. عَلَى غِرَارِ. نَحْوَ. כְּמוֹת שֶׁהוּא كَمَا هُوَ. بِحَالَتِهِ الرَّاهِنَةِ. بِكَامِلِهِ. بِحَذَافِيرِهِ. שֶׁכְּמוֹתוֹ مِثْلُهُ. عَلَى غِرَارِهِ. عَلَى شَاكِلَتِهِ. عَلَى مِنْوَالِهِ. מֵאֵין כְּמוֹתוֹ لَا يُضَارِعُهُ أَحَدٌ. لَا شَبِيهَ لَهُ.

כַּמּוּת נ' (־מֻיּוֹת) كَمِّيَّةٌ ج كَمِّيَّاتٌ. مِقْدَارٌ ج مَقَادِيرُ. مَبْلَغٌ ج مَبَالِغُ. כַּמּוּת וְאֵיכוּת كَمِّيَّةٌ وَكَيْفِيَّةٌ. الْكَمُّ وَالْكَيْفُ. כַּמּוּת מְבֻטֶּלֶת كَمِّيَّةٌ تَافِهَةٌ (لَا وَزْنَ لَهَا). كَمِّيَّةٌ لَيْسَتْ بِذِي قِيمَةٍ. כַּמּוּת לֹא מְבֻטֶּלֶת كَمِّيَّةٌ لَا يُسْتَهَانُ بِهَا. كَمِّيَّةٌ لَا بَأْسَ بِهَا. כַּמּוּת נִכֶּרֶת كَمِّيَّةٌ مَلْحُوظَةٌ (مَلْمُوسَةٌ).

כִּמּוּת, כימות ז' تَقْدِيرُ الْكَمِّيَّةِ. تَحْدِيدُ الْكَمِّ.

כַּמּוּתִי ת' (־תִיִּים) كَمِّيٌّ. مِقْدَارِيٌّ. عَدَدِيٌّ.

כִּמְטַחֲוֵי־, כמטחווי־ תה"פ عَلَى مَرْمَى مِنْ. عَلَى مَسَافَةِ رِمَايَةٍ (رصاصة مثلاً).

כְּמִיהָה נ' (־הוֹת) حَنِينٌ. إِشْتِيَاقٌ. تَطَلُّعٌ. تَشَوُّفٌ إِلَى.

כְּמִישָׁה נ' إِنْكِمَاشٌ. ذُبُولٌ. ذَوِيٌّ. جَفَافٌ. تَصَوُّحٌ.

(כמן) הִכְמִין פ' أَكْمَنَ. أَخْفَى. دَفَنَ ـِ طَمَرَ ـُ

כַּמְנוֹן ז' في النبات: أَنِيسُون. كَمُّونٌ أَبْيَضُ. كَمُّونٌ حُلْوٌ. حَبَّةٌ حُلْوَةٌ. (anise).

כְּמַנְפַּ"ץ الْحُرُوفُ الْعِبْرِيَّةُ الْخَمْسَةُ الَّتِي لَهَا صُورَةٌ خَاصَّةٌ عِنْدَ كِتَابَتِهَا فِي أَوَاخِرِ الْكَلِمَاتِ وَهَذِهِ هِيَ: ך, ם, ן, ף, ץ.

כָּמַס פ' كَتَمَ ـُ أَخْفَى. سَتَرَ ـِ حَجَبَ ـُ

כְּמָעַט תה"פ تَقْرِيبًا. مَا يُقَارِبُ. زُهَاءَ. حَوَالَيْ ע' מְעַט.

כָּמַר פ' طَمَرَ ـُ (الفاكهة في الارض لانضاجها). أَخْفَى. دَفَنَ ـِ. נִכְמְרוּ רַחֲמָיו, נִכְמְרוּ נְחוּמָיו ذَابَ قَلْبُهُ رَحْمَةً عَلَى. رَقَّ ـِ قَلْبُهُ عَلَى. عَطَفَ ـِ عَلَى.

כֹּמֶר, כומר ז' (כְּמָרִים) خُورِيٌّ ج خَوَارِنَةٌ. قَسٌّ. قِسِّيسٌ ج قَسَاوِسَةٌ. כֹּמֶר רָאשִׁי رَئِيسُ الْقَسَاوِسَةِ. رَئِيسُ الْكَهَنَةِ. قُمُّصٌ (في الكنيسة القبطية) ج قَمَامِصَةٌ.

כָּמַשׁ פ' إِنْكَمَشَ. ذَبُلَ ـُ ذَوَى ـِ تَصَوَّحَ (ورق الشجر). נִכְמַשׁ, נִתְכַּמֵּשׁ تَكَمَّشَ. ذَوَى. تَجَعَّدَ.

כָּמֵשׁ ת' (כְּמֵשִׁים) مُنْكَمِشٌ. ذَابِلٌ. ذَاوٍ(ي). جَافٌّ.

כִּמָּשׁוֹן, כימשון ז' دَاءُ الذَّوِيِّ. لَفْحٌ (blight). آفَةٌ زِرَاعِيَّةٌ.

כִּמֵּת, כימת פ' حَدَّدَ الْكَمِّيَّةَ. قَدَّرَ الْكَمَّ.

כַּמָּת ז' (־תִים) في القواعد: كَمِّيٌّ (كلمة تعبر عن الكَمّ مثل: واحد، اثنان الخ.).

כֻּמְתָּה, כומתה נ' (־תּוֹת) ١. بِيرِيه (قلنسوة مستديرة تجعل على الراس). ٢. طَاقِيَّةٌ.

כֵּן תה"פ ١. نَعَمْ! بَلَى! إِي! ٢. هَكَذَا. ٣. حَسَنًا. حَقًّا. فِعْلًا. כֵּן וָכֵן ١. أَجَلْ! بِالتَّأْكِيدِ! مُؤَكَّدٌ! بَلَى! ٢. كَيْتَ وَكَيْتَ. וְכֵן הָלְאָה وَهَكَذَا دَوَالَيْكَ. وَهَلُمَّ جَرًّا. وَغَيْرُهُ. إِلَى غَيْرِ ذَلِكَ. إِلَى آخِرِهِ. וּבְכֵן ١. بِمَا أَنَّ. لِذَلِكَ. إِذَنْ. مِنْ أَجْلِ هَذَا. وَعَلَيْهِ. ٢. هَكَذَا. לָכֵן ١. لِذَلِكَ. لِهَذَا. إِذًا. إِذَنْ. ٢. هَذَا. ذَلِكَ. שֶׁכֵּן لِأَنَّ. لِأَنَّهُ. إِذْ. إِذْ أَنَّ. لِكَوْنِ. بِسَبَبِ. نَظَرًا لِـ. אַחֲרֵי כֵן ثُمَّ. بَعْدَ ذَلِكَ. فِيمَا بَعْدُ. بَعْدَئِذٍ. مِنْ بَعْدُ ע' אַחַר, אַחֲרֵי. אִם כֵּן, אִם כֵּן אֵפוֹא إِذَا كَانَ الْأَمْرُ كَذَلِكَ. إِذَا كَانَ حَقًّا. إِذَنْ. אֶלָּא אִם כֵּן مَا لَمْ. إِلَّا إِذَا. شَرِيطَةَ أَنْ ע' אֶלָּא. אַף עַל פִּי כֵן مَعَ هَذَا. مَعَ ذَلِكَ. بِالرَّغْمِ مِنْ ذَلِكَ ע' אַף. הִנֵּה כִּי כֵן هَكَذَا. بِهَذِهِ الصُّورَةِ. عَلَى هَذِهِ الطَّرِيقَةِ. כָּל שֶׁכֵּן, לֹא כָּל שֶׁכֵּן ע' כֹּל. עַל כֵּן لِذَلِكَ. لِهَذَا. وَعَلَى هَذَا. إِذَنْ. بِنَاءً عَلَى ذَلِكَ. יָתֵר עַל כֵּן زِدْ عَلَى ذَلِكَ. فَضْلًا عَنْ. بَلْ. כִּי עַל כֵּן بِمَا أَنَّ. بِسَبَبِ. نَظَرًا لِـ. כֵּן דִּבַּרְתָּ صَدَقْتَ! لَا فُضَّ فُوكَ! لَقَدْ قُلْتَ حَقًّا. כֵּן יְהִי רָצוֹן! آمِينَ! إِنْ شَاءَ اللهُ!

כֵּן ת' (־נִים) صَادِقٌ. مُخْلِصٌ. وَفِيٌّ ج أَوْفِيَاءُ. حَمِيمٌ (صديق). صَرِيحٌ.

כֵּן ז' (־נִּים) قَاعِدَةٌ ج قَوَاعِدُ. أَسَاسٌ ج أُسُسٌ. הֵשִׁיב אֶת הַסֵּדֶר עַל כַּנּוֹ أَعَادَ النِّظَامَ إِلَى نِصَابِهِ. أَعَادَ الْأُمُورَ إِلَى وَضْعِهَا الطَّبِيعِيِّ. עָמַד עַל כַּנּוֹ ظَلَّ عَلَى وَضْعِهِ السَّابِقِ. إِسْتَقَرَّتِ الْأُمُورُ فِي نِصَابِهَا.

כִּנָּה, כינה נ' (־נִּים) قَمْلَةٌ ج قَمْلٌ (دويبة طفيلة).

כַּנָּה נ' (־נּוֹת) ١. فَسِيلَةٌ ج فَسَائِلُ. غَرْسَةٌ. شَتِيلَةٌ ج شَتَائِلُ. ٢. في البستنة: قَلَمٌ ج أَقْلَامٌ. تَطْعِيمٌ بِالْأَقْلَامِ. ٣. رَكُوبَةٌ. قَاعِدَةُ تَرْكِيبٍ. أَسَاسٌ. ٤. مُسْنَدٌ ج

مَسَانِدُ. حَامِلُ النُّوتَةِ. כַּנַּת הַכִּידוֹן مِكْوَعَةُ الحَرْبَةِ. حَامِلُ السُّونْكِيِّ (في البندقية).

כִּנָּה, כינה פ׳ كَنَّى. لَقَّبَ. سَمَّى. دَعَا ـُ نَعَتَ ـَ وَصَفَ (يَصِفُ). כֻּנָּה لُقِّبَ. تَكَنَّى. أُطْلِقَ عَلَيْهِ لَقَبٌ. سُمِّيَ. دُعِيَ. הִתְכַּנָּה تَكَنَّى. تَلَقَّبَ. تَسَمَّى بِاسْمٍ. سُمِّيَ. دُعِيَ.

כִּנּוּי, כינוי ז׳ (־יִים) كُنْيَةٌ. كِنَايَةٌ. لَقَبٌ ج أَلْقَابٌ. نَعْتٌ. وَصْفٌ. صِفَةٌ. כִּנּוּי גּוּף في القواعد: ضَمِيرٌ ج ضَمَائِرُ. כִּנּוּי זִיקָה في القواعد: إِسْمُ مَوْصُولٍ. כִּנּוּי חוֹזֵר في القواعد: عَائِدٌ (في جملة صلة). כִּנּוּי סִפְרוּתִי إِسْمٌ مُسْتَعَارٌ. כִּנּוּי רוֹמֵז (רֶמֶז) في القواعد: إِسْمُ إِشَارَةٍ (مثل هذا، تلك الخ.). כִּנּוּי תְּנוּעָתִי إِسْمٌ حَرَكِيٌّ (في منظمة سرية). כִּנּוּיֵי הַשֵּׁם في القواعد: الضَّمَائِرُ (مثل: انا، انت، هو الخ.).

כִּנּוּן, כינון ז׳ ١. تَأْسِيسٌ. إِرْسَاءٌ. تَوْطِيدٌ. ٢. تَسْدِيدٌ نَحْوَ. تَنْشِينٌ. تَصْوِيبٌ نَحْوَ. הֶתְקֵן כִּנּוּן جِهَازُ التَّنْشِينِ.

כָּנוּס ת׳ (כְּנוּסִים) ١. كَائِنٌ فِي. مَوْجُودٌ دَاخِلَ. ٢. مُجَمَّعٌ. مَضْمُومٌ. مُدْرَجٌ فِي. ٣. غَائِصٌ (الى الداخل). غَائِرٌ. ٤. مُنْطَوٍ(ي) (عَلَى نَفْسِهِ). مُنْكَمِشٌ. مُنْزَوٍ(ي).

כִּנּוּס, כינוס ז׳ (־סִים) ١. إِلْتِئَامٌ. عَقْدُ اجْتِمَاعٍ. حَشْدٌ. ٢. إِجْتِمَاعٌ ج إِجْتِمَاعَاتٌ. مُؤْتَمَرٌ ج مُؤْتَمَرَاتٌ. ٣. تَقَرْفُصٌ (في الجلسة). قَرْفَصَةٌ. تَرَبُّعٌ. כִּנּוּס אֵיבָרִים في الجبر: جَمْعُ حُدُودِ المُعَادَلَةِ.

כָּנוּעַ ת׳ (כְּנוּעִים) خَانِعٌ. مُسْتَكِينٌ. رَاضِخٌ. مُذْعِنٌ.

כנופיה ע׳ כְּנֻפְיָה.

כִּנּוֹר, כינור ז׳ (־רוֹת) ١. كَمَانٌ. كَمَنْجَةٌ (آلة طرب وترية). ٢. رَبَابَةٌ (آلة طرب قديمة). כִּנּוֹר רִאשׁוֹן ١. عَازِفُ الكَمَانِ الأَوَّلُ. ٢. مجازًا: دَوْرٌ رَئِيسِيٌّ. כִּנּוֹר שֵׁנִי مجازًا: تَابِعٌ. مُسَاعِدٌ (لِلرَّئِيسِ). ذُو دَوْرٍ ثَانَوِيٍّ.

כֵּנוּת נ׳ صَرَاحَةٌ. صِدْقٌ. وَفَاءٌ. إِخْلَاصٌ. صَفَاءُ نِيَّةٍ. نَزَاهَةٌ.

כְּנִימָה נ׳ (־מוֹת) آفَةٌ زِرَاعِيَّةٌ ج آفَاتٌ. כְּנִימַת עָלִים أَرَقَةٌ. مَنٌّ (حشرة زراعية، aphis).

כְּנִיסָה נ׳ (־סוֹת) ١. دُخُولٌ. وُلُوجٌ. ٢. مَدْخَلٌ ج مَدَاخِلُ. ٣. إِفْتِتَاحِيَّةٌ. مُقَدِّمَةٌ. כְּנִיסָה לְחֻפָּה زِفَافٌ. زَوَاجٌ. قِرَانٌ. הַכְּנִיסָה אֲסוּרָה مَمْنُوعُ الدُّخُولِ. הַכְּנִיסָה חָפְשִׁית (חִנָּם) الدَّعْوَةُ عَامَّةٌ لِلْجَمِيعِ. الدُّخُولُ مَجَّانًا.

כְּנִיעָה נ׳ (־עוֹת) خُضُوعٌ. خُنُوعٌ. إِسْتِسْلَامٌ. إِذْعَانٌ. رُضُوخٌ. إِنْصِيَاعٌ. إِسْتِخْذَاءٌ.

כַּנַּ"ל ר"ת כַּנִּזְכָּר לְמַעְלָה كَمَا جَاءَ (وَرَدَ) أَعْلَاهُ.

כִּנֶּמֶת, כינמת נ׳ قَمَالٌ. تَقَمُّلٌ (مرض جلدي في شعر الراس).

כִּנֵּן, כינן פ׳ ١. لَفَّ ـُ رَفَعَ ـَ (بمرفاع او مِلْفاف). ٢. نَصَبَ ـُ (الساعة مثلاً). عَبَّأَ. دَوْزَنَ (آلة وترية موسيقية مثلاً).

כַּנָּן ז׳ (־נִים) في الجيش: مُصَوِّبٌ. نَاشَنْجِي.

כַּנֶּנֶת נ׳ الرُّحَوِيَّةُ. مِرْفَاعٌ. وِنْش (جهاز لرفع الاثقال، capstan).

כָּנַס פ׳ ١. جَمَعَ ـَ حَشَدَ ـُ عَقَدَ ـِ ضَمَّ ـُ ٢. أَدْخَلَ. أَوْلَجَ (داخلاً). ٣. تَأَهَّلَ. تَزَوَّجَ. ٤. خَسَفَ ـِ غَارَ ـُ غَاصَ ـُ נִכְנַס دَخَلَ ـُ وَلَجَ (يَلِجُ). فَاتَ ـُ فِي. إِلْتَحَقَ. נִכְנַס בִּבְרִית הַנִּשּׂוּאִין عَقَدَ مَرَاسِمَ زَوَاجِهِ عَلَى. بَنَى عَلَى أَهْلِهِ. تَزَوَّجَ. נִכְנַס בְּעָבְיֵי הַקּוֹרָה دَخَلَ فِي صُلْبِ المَوْضُوعِ. دَخَلَ فِي تَفَاصِيلِ القَضِيَّةِ. נִכְנַס יַיִן יָצָא סוֹד مجازًا: الخَمْرُ فَضَّاحٌ. נִכְנַס לַבְּרִית, נִכְנַס בִּבְרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ جَرَتْ مَرَاسِيمُ خِتَانِهِ. נִכְנַס לְמִצְווֹת صَارَ مُكَلَّفًا بِالوَصَايَا الدِّينِيَّةِ (سن الثالثة عشرة) ע׳ בַּר, בַּר מִצְוָה. נִכְנַס לְתוֹךְ דִּבְרֵי פְּלוֹנִי قَاطَعَ فُلَانًا فِي كَلَامِهِ. נִכְנַס לַתְּמוּנָה دَخَلَ فِي صُورَةِ الأَحْدَاثِ. أُحِيطَ عِلْمًا بِـ. נִכְנַס לְתָקְפּוֹ دَخَلَ حَيِّزَ التَّنْفِيذِ. سَرَى مَفْعُولُهُ. صَارَ نَافِذًا. נִכְנַס עִמּוֹ בִּדְבָרִים شَرَعَ فِي حَدِيثٍ مَعَهُ. جَاذَبَهُ أَطْرَافَ الحَدِيثِ. נִכְנְסָה לְהֵרָיוֹן عَلِقَتْ. حَبِلَتْ. حَمَلَتْ. כִּנֵּס جَمَعَ ـَ حَشَدَ ـُ ضَمَّ ـُ عَقَدَ. כִּנֵּס אֲסֵפָה عَقَدَ اجْتِمَاعًا. دَعَا إِلَى عَقْدِ اجْتِمَاعٍ (جَلْسَةٍ). إِسْتَدْعَى. כִּנֵּס רַגְלָיו تَرَبَّعَ. جَلَسَ مُرَبَّعَ الرِّجْلَيْنِ ومجازًا: ظَلَّ (بَقِيَ) فِي مَكَانِهِ. הִתְכַּנֵּס ١. إِجْتَمَعَ. إِنْعَقَدَ. إِلْتَأَمَ (عِقْدُهُ). إِحْتَشَدَ. ٢. إِنْزَوَى. تَقَلَّصَ. تَقَوْقَعَ. הִתְכַּנֵּס בְּתוֹךְ עַצְמוֹ إِنْزَوَى فِي جِلْدِهِ. إِنْطَوَى عَلَى نَفْسِهِ. تَقَوْقَعَ. הִכְנִיס ١. أَدْخَلَ. أَدْرَجَ فِي. أَلْحَقَ. فَوَّتَ فِي. ٢. أَدَرَّ (رِبْحًا). أَغَلَّ. הִכְנִיס שִׁנּוּיִים أَدْخَلَ تَغْيِيرَاتٍ عَلَى. הִכְנִיס פִּיל בְּקוֹף שֶׁל מַחַט أَوْلَجَ فِيلًا فِي سَمِّ الإِبْرَةِ ومجازًا: بَالَغَ مُبَالَغَةً شَدِيدَةً. הִכְנִיס תֶּבֶן לַעֲפָרַיִם مجازًا: بَاعَ التَّمْرَ عَلَى أَهْلِ البَصْرَةِ. لَمْ يَأْتِ بِجَدِيدٍ.

כֶּנֶס ז׳ (כְּנָסִים) مُنْتَدَى ج مُنْتَدَيَاتٌ. مُؤْتَمَرٌ ج مُؤْتَمَرَاتٌ. إِجْتِمَاعٌ ج إِجْتِمَاعَاتٌ.

כְּנֵסִיָּה, כנסייה נ׳ (־יּוֹת) ١. كَنِيسَةٌ ج كَنَائِسُ. بِيعَةٌ ج بِيَعٌ وَبِيعَاتٌ. ٢. كَنِيسٌ ج كُنُسٌ (معبد اليهود). ٣. مُؤْتَمَرٌ. إِجْتِمَاعٌ. כְּנֵסִיַּת הַבְּשׂוֹרָה كَنِيسَةُ البِشَارَةِ (في الناصرة). כְּנֵסִיַּת הַמּוֹלָד كَنِيسَةُ المَهْدِ (في بيت لحم). כְּנֵסִיַּת הַקֶּבֶר كَنِيسَةُ القِيَامَةِ (في القدس). הַכְּנֵסִיָּה הַקָּתוֹלִית الكَنِيسَةُ الكَاثُولِيكِيَّةُ.

כְּנֶסֶת נ׳ (כְּנָסוֹת) ١. إِجْتِمَاعٌ. مُؤْتَمَرٌ. مَجْمَعٌ ج مَجَامِعُ. ٢. كَنِيسٌ ج كُنُسٌ. مَعْبَدٌ ج مَعَابِدُ. הַכְּנֶסֶת الكِنِيسِت (الاسم الرسمي لمجلس النواب الاسرائيلي تاسست في اول مجلس تاسيسي في اسرائيل عام ١٩٤٩). חֲבֵר כְּנֶסֶת عُضْوُ كِنِيسِت. عُضْوُ مَجْلِسِ النُّوَّابِ الإِسْرَائِيلِيِّ. כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל مَجْمَعُ إِسْرَائِيلَ. كِنَايَةٌ عَنْ شَعْبِ إِسْرَائِيلَ فِي التَّلْمُودِ. כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה المَجْمَعُ الإِسْرَائِيلِيُّ الأَكْبَرُ (تاسس في عهد ملوك فارس ابان ظهور النبي عزرا والنبي نحميا وبقي

حتى عهد اسكندر المقدوني وكان يعالج الشؤون الدينية والدنيوية للشعب اليهودي). בֵּית כְּנֶסֶת كَنِيسٌ ج كُنُسٌ.

(כנע) נִכְנַע פ' ١. خَنَعَ ـ رَضَخَ ـ لِـ أَذْعَنَ. خَضَعَ ـ إِنْصَاعَ. ٢. سَلَّمَ. إِسْتَسْلَمَ لِـ أَلْقَى السِّلَاحَ. הִכְנִיעַ قَهَرَ ـ أَخْضَعَ. قَمَعَ ـ رَوَّضَ. طَوَّعَ. كَسَرَ ـ (شوكة فلان). فَتَحَ ـ (مدينة او دولة مثلاً). رَكَّعَ.

כְּנַעַן ש"פ ١. كَنْعَانُ (الاسم العام للديار المقدسة قبل توطنها على ايدي شعب اسرائيل بعد خروجه من مصر). ٢. الدَّوْلَةُ الَّتِي سَبَقَتِ الدَّوْلَةَ الفِنِيقِيَّةَ فِي سُورِيَا بَيْنَ صُور وَأَرْوَاد. שְׂפַת כְּנַעַן اللُّغَةُ الكَنْعَانِيَّةُ. اللُّغَةُ الفِنِيقِيَّةُ.

כְּנַעֲנִי תו"ז (־נִים, ־יִּים) كَنْعَانِيٌّ ج كَنْعَانِيُّونَ. עֶבֶד כְּנַעֲנִי ١. عَبْدٌ (من غير اليهود) ج عَبِيدٌ. ٢. عَبْدٌ (مدى الحياة).

כָּנָף נ' (כְּנָפַיִם, כְּנָפוֹת) ١. جَنَاحٌ ج أَجْنِحَةٌ. كَنَفٌ ج أَكْنَافٌ. ٢. طَرَفٌ ج أَطْرَافٌ. رُكْنٌ ج أَرْكَانٌ. رَفْرَفُ السَّيَّارَةِ. ٣. ذَيْلُ الثَّوْبِ. هَامِشٌ. ٤. رِعَايَةٌ. حِمَايَةٌ. حِرْزٌ. حِضْنٌ. ٥. في سلاح الجو: جَنَاحٌ ج أَجْنِحَةٌ. سِرْبٌ ج أَسْرَابٌ. כְּנַף הַמְּכוֹנִית رَفْرَفُ السَّيَّارَةِ. رَفْرَفُ العَرَبَةِ. כְּנַף רְנָנִים طَيْرٌ مُغَرِّدٌ. طَيْرٌ صَدَّاحٌ. כַּנְפֵי הַשְּׁכִינָה العِنَايَةُ الإِلٰهِيَّةُ. رِعَايَةُ اللّٰهِ. אִמְרַת כָּנָף قَوْلٌ مَأْثُورٌ ج أَقْوَالٌ مَأْثُورَةٌ. مَثَلٌ سَائِرٌ ج أَمْثَالٌ سَائِرَةٌ. "אַרְבַּע כְּנָפוֹת" شَالُ الصَّلَاةِ. دِثَارُ الصَّلَاةِ. قَمِيصٌ ذُو أَرْبَعَةِ أَرْكَانٍ أَوْ شَرَارِيبَ (يرتديه اليهودي المتدين). אַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ أَرْكَانُ الأَرْضِ الأَرْبَعَةُ. جِهَاتُ الأَرْضِ الأَرْبَعُ. בֶּן כָּנָף, בַּעַל כָּנָף, עוֹף כָּנָף, צִפּוֹר כָּנָף ذَاتُ الجَنَاحِ. طَائِرٌ ج طَيْرٌ وطُيُورٌ وأَطْيَارٌ. הִסְתִּיר אֶת פְּלוֹנִי בְּצֵל כְּנָפָיו أَظَلَّ فُلَانًا تَحْتَ أَكْنَافِهِ. حَمَاهُ. وَقَاهُ. חָסָה תַּחַת (בְּצֵל) כַּנְפֵי פְּלוֹנִי إِحْتَمَى فِي أَكْنَافِ فُلَانٍ. إِلْتَجَأَ إِلَيْهِ. עָשָׂה לוֹ כְּנָפַיִם ذَاعَ ـ بِسُرْعَةٍ فَائِقَةٍ (خبر او إشاعة). פָּרַשׂ כְּנָפוֹ עָלָיו أَخَذَهُ تَحْتَ أَكْنَافِهِ. أَخَذَهُ تَحْتَ حِمَايَتِهِ. קִצֵּץ אֶת כְּנָפָיו ١. قَصَّ جَنَاحَهُ. خَضَدَ شَوْكَتَهُ. قَلَّمَ أَظَافِرَهُ. ٢. أَضْعَفَهُ. أَهَانَهُ. עַל כַּנְפֵי נְשָׁרִים عَلَى أَجْنِحَةِ النُّسُورِ. عَلَى جَنَاحِ السُّرْعَةِ. שְׁבוּר כְּנָפַיִם مَهِيضٌ. مَقْصُوصُ الجَنَاحِ.

כְּנֻפְיָה, כנופיה נ' (־יוֹת) ١. عِصَابَةٌ ج عِصَابَاتٌ. زُمْرَةٌ ج زُمَرٌ. طُغْمَةٌ ج طُغَامٌ. ٢. جَمَاعَةٌ. شِلَّةٌ. مَجْمُوعَةٌ ج مَجْمُوعَاتٌ. مَعْشَرٌ. لَفِيفٌ.

כַּנָּר ז' (־רִים) عَازِفُ كَمَانٍ.

כִּנְרָאֶה תה"פ عَلَى مَا يَظْهَرُ. كَمَا يَبْدُو. كَمَا يَلُوحُ.

כַּנָּרוּת נ' عَزْفٌ عَلَى الكَمَانِ. مِهْنَةُ العَازِفِ عَلَى الكَمَانِ.

כַּנָּרִית .En נ' (־יוֹת) ١. كَنَارِيٌّ. عُصْفُورُ الكَنَارِيِّ (طائر، canary). ٢. عَازِفَةٌ عَلَى الكَمَانِ.

כֵּס ז' ١. كُرْسِيٌّ. ٢. عَرْشٌ ج عُرُوشٌ. כֵּס הַשִּׁלְטוֹן سُدَّةُ الحُكْمِ. دَسْتُ (كُرْسِيُّ) الحُكْمِ. יָשַׁב עַל כֵּס הַמִּשְׁפָּט تَبَوَّأَ كُرْسِيَّ القَضَاءِ.

כִּסֵּא, כיסא ז' (־סְאוֹת) ١. كُرْسِيٌّ ج كَرَاسِيُّ وكَرَاسٍ(ي). مَقْعَدٌ ج مَقَاعِدُ. ٢. كُرْسِيُّ الحُكْمِ. عَرْشٌ ج عُرُوشٌ. כִּסֵּא גַּלְגַּלִּים كُرْسِيٌّ مُدَوْلَبٌ. كُرْسِيٌّ مُتَحَرِّكٌ. كُرْسِيٌّ عَجَلَاتٍ. כִּסֵּא (שֶׁל) אֵלִיָּהוּ كُرْسِيُّ الخَضِرِ (كرسي النبي الياس الخضر في يوم الختان عند اليهود). כִּסֵּא הַכָּבוֹד ١. كِنَايَةٌ عَنْ هَيْكَلِ سُلَيْمَانَ. ٢. عَرْشُ الأُلُوهَةِ. الحَضْرَةُ الإِلٰهِيَّةُ. כִּסֵּא חַשְׁמַלִּי الكُرْسِيُّ الكَهْرَبَائِيُّ (يجلس عليه المحكوم عليهم بالاعدام في بعض الدول مثل امريكا). כִּסֵּא מִסְתּוֹבֵב (מִתְכַּוְנֵן) كُرْسِيٌّ دَائِرٌ (دَوَّارٌ). כִּסֵּא מַרְגּוֹעַ, כִּסֵּא נוֹחַ كُرْسِيٌّ طَوِيلٌ. كُرْسِيٌّ مُرِيحٌ. כִּסֵּא נוֹעַ, כִּסֵּא נַדְנֵדָה كُرْسِيٌّ هَزَّازٌ. مَقْعَدٌ هَزَّازٌ. בֵּית כִּסֵּא مِرْحَاضٌ ج مَرَاحِيضُ. بَيْتُ المَاءِ. بَيْتُ الخَلَاءِ. נָפַל בֵּין הַכִּסְאוֹת مجازاً: خَسِرَ فِي كِلْتَا الحَالَتَيْنِ.

כֶּסֶה ז' ١. بَدْرٌ ج بُدُورٌ. مُنْتَصَفُ الشَّهْرِ. יוֹם הַכֶּסֶה اليَوْمُ المَوْعُودُ. الوَقْتُ المُحَدَّدُ. בֵּין כֶּסֶה לֶעָשׂוֹר بَيْنَ الأَوَّلِ وَالعَاشِرِ مِنْ شَهْرِ تِشْرِي العِبْرِيِّ أَيْ بَيْنَ رَأْسِ السَّنَةِ العِبْرِيَّةِ وَعِيدِ الغُفْرَانِ.

כֻּסְבָּר, כוסבר, כֻּסְבָּרָה נ' (־רִים) كُزْبَرَة. كُسْبَرَة. جُلْجُلَانُ.

כִּסָּה, כיסה פ' غَطَّى. غَلَّفَ. سَتَرَ ـ حَجَبَ ـ غَشَّى. غَمَرَ ـ رَدَمَ ـ طَمَّ ـ وَرَّى. כִּסָּה אֶת הַגֵּרָעוֹן سَدَّ (غَطَّى) العَجْزَ المَالِيَّ. כִּסָּה עַל פְּלוֹנִי تَسَتَّرَ عَلَى فُلَانٍ. كَتَمَ عُيُوبَ فُلَانٍ. כִּסָּה בִּשְׁחוֹרִים جَلَّلَ بِالسَّوَادِ (حداداً). כֻּסָּה ١. غُطِّيَ. غُلِّفَ. إِنْغَمَرَ. ٢. جُهِلَ. كَانَ مُبْهَمًا. הִתְכַּסָּה ١. إِكْتَسَى. تَغَطَّى. تَدَثَّرَ. إِلْتَحَفَ بِـ ٢. إِخْتَبَأَ. إِخْتَفَى.

כִּסּוּחַ, כיסוח ז' (־חִים) جَذٌّ. قَطْعٌ. قَضْبٌ. حَشُّ العُشْبِ.

כִּסּוּי, כיסוי ז' (־יִּים) ١. تَغْطِيَةٌ. تَغْلِيفٌ. حَجْبٌ. ٢. إِخْفَاءٌ. تَسَتُّرٌ عَلَى. ٣. تَمْوِيهٌ. ٤. رَصِيدٌ (في بنك). غِطَاءٌ (نقدي مثلاً). ٥. تَغْطِيَةٌ (نبأ صحفي) ע' סקור. ٦. غِطَاءٌ (اناء). سِدَادٌ. צ'ק (שֵׁק) בְּלִי כִּסּוּי شِيكٌ بِلَا رَصِيدٍ.

כִּסּוּף, כיסוף ז' (־פִים) حَنِينٌ. شَوْقٌ ج أَشْوَاقٌ. تَطَلُّعٌ. لَهْفَةٌ. تَلَهُّفٌ.

כָּסוּף ת' (כְּסוּפִים) ١. فِضِّيٌّ. لُجَيْنِيٌّ. أَبْيَضُ. ٢. أَشْيَبُ (شعر).

כְּסוּת נ' (כְּסוּיוֹת) ١. كِسَاءٌ. كُسْوَةٌ. رِدَاءٌ. دِثَارٌ. حُلَّةٌ ج حُلَلٌ. ثَوْبٌ ج أَثْوَابٌ وثِيَابٌ. ٢. غِطَاءٌ. غِشَاءٌ. כְּסוּת רֹאשׁ عَمْرَةُ الرَّأْسِ. لِبَاسُ الرَّأْسِ (كالقبعة والعمامة). הֲדַר בְּנֵי אָדָם כְּסוּתָן حُسْنُ الهِنْدَامِ سِرُّ الاحْتِرَامِ.

כִּסַּח, כיסח פ' ١. إِحْتَشَّ. إِقْتَطَعَ. جَذَّ ـ ٢. إِنْهَالَ بِالضَّرْبِ. أَهْوَى عَلَى بِـ إِكْتَسَحَ. إِجْتَاحَ.

כְּסָיָה נ' (־יוֹת) قُفَّازٌ ج قَفَافِيزُ. كَفٌّ ج كُفُوفٌ. טִפֵּל בּוֹ בִּכְסָיוֹת מֶשִׁי عَامَلَهُ بِقُفَّازٍ مِنْ حَرِيرٍ ومجازاً: عَامَلَهُ بِرِفْقٍ وَلِينٍ.

כְּסִיל ז' (־לִים) أَحْمَقُ ج حُمْقٌ وحَمْقَى ن' حَمْقَاءُ. غَبِيٌّ ج أَغْبِيَاءُ. ٢. في الفلك: الجَبَّارُ ע' אוֹרְיוֹן. אַל תַּעַן כְּסִיל כְּאִוַּלְתּוֹ لاَ تُسَافِهِ السَّفِيهَ. تَرْكُ الجَوَابِ عَلَى الجَاهِلِ جَوَابٌ.

כְּסִילוּת נ' غَبَاءٌ. حُمْقٌ. رَقَاعَةٌ. قِلَّةُ عَقْلٍ.

כְּסִית .Ar נ' مَرْجَانَةٌ ج مَرْجَانٌ ע' אַלְמֹג.

כִּסְכּוּס ז' (־סִים) ١. سَحْقٌ بِالأَسْنَانِ. هَرْسُ الطَّعَامِ بِالأَسْنَانِ. ٢. قَزْقَزَة. قَحْمَشَة.

כִּסְכֵּס פ' ١. فَرَكَ ـُ (الثوب لدى الغسيل). خَشْخَشَ. إحْتَكَّ. ٢. قَرْطَمَ. قَضَمَ ـَ ٣. قَزْقَزَ. قَحْمَشَ.

כִּסְלֵו ז' كِسْلِيو (الشهر الثالث في التقويم العبري). כ"ה בְּכִסְלֵו الخَامِسُ وَالعِشْرُونَ مِنْ شَهْرِ كِسْلِيو وَهُوَ أَوَّلُ أَيَّامِ عِيدِ الأَنْوَارِ. عِيدُ الحَانُوكَا.

כֻּסֶּמֶת, כוסמת נ' عَلَسٌ (ضرب جيد من الحنطة).

כָּסַס פ' ١. قَضَمَ ـِ قَطَمَ ـِ قَرْطَمَ. قَرَمَ ـِ ٢. قَزْقَزَ. جَرَشَ ـُ נִכְסַס إنْقَضَمَ. تَقَرْطَمَ. إنْقَطَمَ. إنْقَرَمَ.

(כסף) נִכְסַף פ' ١. إشْتَاقَ. تَاقَ ـُ صَبَا ـُ حَنَّ ـِ إلَى. هَفَّ ـُ قَلْبُهُ إِلَى. تَطَلَّعَ إِلَى. ٢. أُشْتِيقَ. نُشِدَ. הִכְסִיף ١. صَيَّرَهُ بِلَوْنِ الفِضَّةِ. ٢. إحْوَرَّ. شَابَ ـِ شَحَبَ ـُ أُمْتُقِعَ لَوْنُهُ. ٣. خَجِلَ. ٤. طَلَى ـِ بِالفِضَّةِ. הִכְסִיף אֶת פָּנָיו مجازاً: أَرَاقَ مَاءَ وَجْهِهِ. خَجَّلَهُ. أَخْزَاهُ. بَهْدَلَهُ.

כֶּסֶף ז' ١. فِضَّةٌ. لُجَيْنٌ (معدن ابيض). ٢. (כְּסָפִים) نَقْدٌ ج نُقُودٌ. عُمْلَةٌ ج عُمْلاَتٌ. دَرَاهِمُ. مَالٌ ج أَمْوَالٌ. כֶּסֶף מְזֻיָּף نُقُودٌ مُزَيَّفَةٌ. הַלְבָּנַת כְּסָפִים غَسْلُ (تَبْييضُ) الأَمْوَالِ. שְׁטָרֵי כֶּסֶף ע' שְׁטָר. שְׁנַת כְּסָפִים سَنَةٌ مَالِيَّةٌ (تبدأ في بداية السنة وتنتهي بنهايتها). שַׂעֲרוֹת כֶּסֶף شَعْرٌ أَشْيَبُ. شَعْرٌ وَخَطَهُ المَشِيبُ. שַׂר הַכְּסָפִים (הָאוֹצָר) وَزِيرُ المَالِ. وَزِيرُ المَالِيَّةِ. הַכֶּסֶף יַעֲנֶה אֶת הַכֹּל المَالُ يَفْتَحُ كُلَّ الأَبْوَابِ. لاَ رَسُولَ كَالدِّرْهَمِ. כֶּסֶף עוֹבֵר לַסּוֹחֵר نَقْدٌ مُتَدَاوَلٌ. نَقْدٌ مَطْلُوبٌ. عُمْلَةٌ رَائِجَةٌ. כֶּסֶף מְטַהֵר מַמְזֵרִים المَالُ يُطَهِّرُ أَوْلاَدَ الحَرَامِ ومجازاً: الدَّرَاهِمُ مَرَاهِمُ. سَيْفُ الغَنِيِّ قَاطِعٌ. אֹהֵב כֶּסֶף לֹא יִשְׂבַּע כֶּסֶף مَنْ يُحِبُّ المَالَ لاَ يَشْبَعُ مِنْهَا. الطَّمَّاعُ لاَ يَشْبَعُ.

כָּסוּף ז' (כְּסוּפִים) فِضِّيٌّ. لُجَيْنِيٌّ. أَبْيَضُ.

כֻּסְפָּה, כוספה נ' (־פּוֹת) كُسْبَةٌ. كُسْبٌ (نفاية السمسم والبذور).

כַּסְפּוֹמָט ז' (־טִים) صَرَّافٌ آلِيٌّ.

כַּסְפִּי ת' (־פִּיִּים) ١. فِضِّيٌّ. لُجَيْنِيٌّ. ٢. مَالِيٌّ. نَقْدِيٌّ. הַיָּם הַכַּסְפִּי بَحْرُ الخَزَرِ. بُحَيْرَةُ قَزْوِينَ. פְּעֻלּוֹת כַּסְפִּיּוֹת مُعَامَلاَتٌ (صَفَقَاتٌ) مَالِيَّةٌ.

כַּסְפִּית נ' زِئْبَقٌ. زَاوُوقٌ (عنصر كيماوي). כַּסְפִּית רוֹעֶמֶת زِئْبَقٌ مُتَفَجِّرٌ (مركب كيماوي يستعمل في كبسولات المواد المتفجرة).

כַּסְפָּר ז' (־רִים) صَرَّافٌ (في بنك).

כַּסֶּפֶת נ' (־סָפוֹת) ١. خَزْنَةٌ. خِزَانَةٌ حَدِيدِيَّةٌ. صُنْدُوقُ حَدِيدٍ. قَاصَةٌ. ٢. في النبات: التَّسَمُّمُ الفِضِّيُّ (argyrosis).

כֶּסֶת נ' (כְּסָתוֹת) وِسَادَةٌ ج وَسَائِدُ. مِخَدَّةٌ ج مِخَدَّاتٌ. כֶּסֶת הַסַּבָּלִים بَرْدَعَةُ العَمَّالِينَ. حَشِيَّةُ العَتَّالِينَ.

כַּסָּת ז' (־תִים) صَانِعُ الوَسَائِدِ وَاللُّحُفِ.

כַּעְבָּה A נ' الكَعْبَةُ (البيت الحرام في مكة المكرمة).

כָּעוּס ת' (כְּעוּסִים) غَضْبَانُ. مُغْتَاظٌ. حَانِقٌ. سَاخِطٌ.

כִּעוּר, כיעור ז' بَشَاعَةٌ. قُبْحٌ. دَمَامَةٌ. سَمَاجَةٌ.

כָּעוּר ת' (כְּעוּרִים) دَمِيمٌ ج دِمَامٌ. بَشِعٌ. قَبِيحٌ. شَنِيعٌ.

כַּעַךְ ז' (כַּעֲכִים) كَعْكَةٌ ج كَعْكٌ.

כִּעְכַּע פ' سَعَلَ ـُ قَحَّ ـُ

כִּעְכּוּעַ ז' (־עִים) حُشْرَةٌ. سُعَالٌ خَفِيفٌ.

כָּעַס פ' إغْتَاظَ مِنْ. غَضِبَ ـَ عَلَى. حَنِقَ ـَ سَخِطَ ـَ عَلَى. הִכְעִיס أَغَاظَ. أَغْضَبَ. أَسْخَطَ. أَثَارَ الحَفِيظَةَ.

כַּעַס ז' (כְּעָסִים) ١. غَضَبٌ. غَيْظٌ. حَنَقٌ. حَفِيظَةٌ. سُخْطٌ. ٢. حُزْنٌ. הִתְפַּקֵּעַ מִכַּעַס ע' פָּקַע. הָיָה בְּכַעַס עִמּוֹ كَانَ فِي زَعَلٍ مَعَهُ. كَانَ فِي خِلاَفٍ مَعَهُ. تَذَمَّرَ عَلَيْهِ.

כַּעְסָן ז' (־נִים) غَضُوبٌ. حَنِقٌ. سَاخِطٌ. سَرِيعُ الغَضَبِ.

כַּעְסָנִי ת' (־נִיִּים) مُنْطَوٍ عَلَى الغَضَبِ. مُتَّصِفٌ بِحِدَّةِ مِزَاجٍ. سَاخِطٌ.

כִּעֵר, כיער פ' قَبَّحَ. مَسَخَ ـَ شَوَّهَ. جَعَلَ الشَّيْءَ بَشِعًا. הִתְכַּעֵר بَشِعَ ـَ دَمَّ ـُ قَبُحَ ـُ سَمُجَ ـُ تَشَوَّهَ.

כָּעֵת תה"פ الآنَ ע' עֵת.

כַּף נ' (־פּוֹת, ־פַּיִם) ١. كَفٌّ ج كُفُوفٌ وأَكُفٌّ. رَاحَةُ اليَدِ ج رَاحَاتٌ. ٢. مِلْعَقَةٌ ج مَلاَعِقُ. ٣. قُفَّازٌ ج قَفَافِيزُ. ٤. أَخْمَصُ القَدَمِ. ٥. كِفَّةٌ. כַּף זְכוּת كِفَّةُ البَرَاءَةِ. تَبْرِئَةٌ. כַּף חוֹבָה كِفَّةُ الذَّنْبِ. إدَانَةٌ. تَجْرِيمٌ. כַּף מֹאזְנַיִם كِفَّةُ المِيزَانِ. כַּף הַנַּעַל لَبَّاسَةٌ (لتسهيل لبس الاحذية). كُرَتَةٌ עק'. כַּף סִיָּדִים مَالَجٌ. مِسْيَعَةٌ. مُسْطَرِين. כַּף תְּמָרִים سَعَفَةٌ ج سَعَفٌ. شَعِينَةٌ ج شَعَائِنُ. جَرِيدَةٌ. עַל כַּף הַקֶּלַע مجازاً: عَلَى كَفِّ عِفْرِيتٍ. عَلَى كَفِّ القَدَرِ. מִכַּף רֶגֶל וְעַד רֹאשׁ مِنْ قِمَّةِ الرَّأْسِ إِلَى أَخْمَصِ القَدَمِ. דָּן אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת بَرَّأَ سَاحَتَهُ. وَجَدَهُ بَرِيئًا. דָּן אוֹתוֹ לְכַף חוֹבָה أَدَانَهُ. وَجَدَهُ مُذْنِبًا. הִכְרִיעַ אֶת הַכַּף رَجَّحَ الكِفَّةَ. מָחָא כַּף صَفَّقَ. תָּקַע כַּף ١. صَفَّقَ. ٢. صَافَحَ. صَافَقَ. תְּקִיעַת כַּף مُصَافَقَةٌ. مُصَافَحَةٌ. שָׂם נַפְשׁוֹ

בְּכַפּוֹ وَضَعَ مَصِيرَهُ فِي كَفِّ الْقَدَرِ (فِي لَفِّ عِفْرِيتٍ). خَاطَرَ بِحَيَاتِهِ. יְגִיעַ כַּפַּיִם كَدُّ الْيَمِينِ. كَدٌّ. كَدْحٌ. جِدٌّ وَاجْتِهَادٌ. מְחִיאַת כַּפַּיִם تَصْفِيقٌ. נְקִי כַּפַּיִם طَاهِرُ الْكَفِّ. طَاهِرُ الْيَدَيْنِ. بَرِيءٌ ج أَبْرِيَاءُ. נִקְיוֹן כַּפַּיִם طَهَارَةُ يَدٍ. بَرَاءَةٌ. סָפַק כַּפָּיו ضَرَبَ كَفًّا بِكَفٍّ. ضَرَبَ يَدًا بِيَدٍ (اسفًا او غضبًا).

כַּף נ' كَاف. إِسْمُ الْحَرْفِ الْعِبْرِيِّ כ ע' כ.

כֵּף ז' (־פִים) ١. كَابٌ. رَأْسٌ ج رُؤُوسٌ (نُتُوء صخري في نهاية قارة). ٢. نُتُوءٌ ج نُتُوءَاتٌ. صَخْرَةٌ نَاتِئَةٌ فِي جَبَلٍ. כֵּף הַתִּקְוָה הַטּוֹבָה رَأْسُ الرَّجَاءِ الصَّالِحِ.

כִּפָּה, כיפה נ' (־פּוֹת) ١. قُبَّةٌ ج قُبَبٌ وقِبَابٌ. ٢. طَاقِيَّةٌ ج طَوَاقِي. عَرَقِيَّةٌ. ٣. كِرْنَافَةٌ ج كُرْنَافٌ وكَرَانِيفُ. كَرْبَةٌ ج كَرَبٌ (نهاية سعفة النخل تبقى في الجذع). כִּפַּת גַּג ١. قُبَّةُ الدَّارِ. سَقْفٌ مُقَبَّبٌ. ٢. مجازًا: مَأْوًى. مَسْكَنٌ ج مَسَاكِنُ. כִּפַּת הַסֶּלַע قُبَّةُ الصَّخْرَةِ فِي الحَرَمِ الشَّرِيفِ (في بيت المقدس). כִּפַּת הָרָקִיעַ (הַשָּׁמַיִם) قُبَّةُ السَّمَاءِ. الْقُبَّةُ الزَّرْقَاءُ. מוֹשֵׁל בְּכִפָּה الحَاكِمُ بِأَمْرِهِ. حَاكِمٌ مُطْلَقُ الْيَدَيْنِ. مُسْتَبِدٌّ. תַּחַת כִּפַּת הַשָּׁמַיִם تَحْتَ قُبَّةِ السَّمَاءِ. فِي الْعَرَاءِ.

כַּפָּה נ' (־פּוֹת) ١. رَاحَةُ الْيَدِ ج رَاحَاتٌ. كَفٌّ ج كُفُوفٌ. كَفَّةٌ. ٢. شُعَيْنَةٌ. سَعَفَةٌ. כַּפַּת שֹׁחַד يَدُ الْفَسَادِ. إِرْتِشَاءٌ.

כָּפָה פ' ١. أَرْغَمَ. أَجْبَرَ. قَسَرَ ـِ. أَلْزَمَ. فَرَضَ ـِ عَلَى. أَكْرَهَ. ٢. صَدَّ ـُ. دَفَعَ ـَ. رَدَّ ـُ. ٣. قَلَبَ ـِ. أَكْفَأَ. כָּפָה עָלָיו הַר כְּגִיגִית ע' גִּיגִית. כָּפָה מָרוּתוֹ (רְצוֹנוֹ) עַל פְּלוֹנִי فَرَضَ إِرَادَتَهُ عَلَى فُلَانٍ. تَحَكَّمَ بِفُلَانٍ. כְּמִי שֶׁכְּפָאוֹ שֵׁד كَمَنْ رَكِبَهُ الشَّيْطَانُ. كَمَنْ أُكْرِهَ عَلَى عَمَلِ شَيْءٍ. נִכְפָּה ١. فُرِضَ (كُرْهًا). أُجْبِرَ. ٢. إِنْكَفَأَ. إِنْقَلَبَ. ٣. أُصِيبَ بِمَرَضِ الصَّرْعِ ע' נִכְפֶּה.

כָּפוּי ת' (כְּפוּיִים) ١. مَفْرُوضٌ بِالْقُوَّةِ. مُكْرَهٌ. مُجْبَرٌ. مُضْطَرٌّ. ٢. مُنْكَفِئٌ. مَقْلُوبٌ بَطْنًا لِظَهْرٍ. כְּפוּי טוֹבָה نَاكِرُ الْجَمِيلِ. جَحُودٌ.

כָּפוּל ת' (כְּפוּלִים) ١. مُضَاعَفٌ. مَضْرُوبٌ بِاثْنَيْنِ. ٢. مَضْرُوبٌ بِعَدَدٍ مُعَيَّنٍ. ٣. مُزْدَوَجٌ. مُثَنًّى. مَثْنَى. ٤. مُذَيَّلٌ. ذُو حَاشِيَةٍ (ثوب). כָּפוּל וּמְכֻפָּל أَضْعَافًا مُضَاعَفَةً. عَدِيدٌ. מִטָּה כְּפוּלָה سَرِيرٌ مُزْدَوَجٌ. سَرِيرٌ لاثْنَيْنِ. פִּנְקְסָנוּת כְּפוּלָה أُصُولٌ مُضَاعَفَةٌ (مُزْدَوَجَةٌ). حِسَابَاتٌ دُوبِيَّةٌ. גִּזְרַת הַכְּפוּלִים في القواعد: الْفِعْلُ الْمُضَاعَفُ (مثل: גָּזַז جَزَّ). מִסִּים כְּפוּלִים ضَرَائِبُ ازْدِوَاجِيَّةٌ (مُزْدَوَجَةٌ).

כְּפוּלָה נ' (־לוֹת) ١. في الحساب: قَاسِمٌ (مثلاً: الرقم ٣ هو قاسم الاعداد ٦، ٩، ١٥). ٢. حَاشِيَةٌ ج حَوَاشٍ(ي). خُبْنَةٌ ج خُبَنٌ. ٣. نُسْخَةٌ ثَانِيَةٌ.

כָּפוּף ת' (כְּפוּפִים) ١. مُنْحَنٍ(ي). مُلْتَوٍ(ي). مَعْقُوفٌ. مُعْوَجٌّ. ٢. مُطَأْطَأُ الرَّأْسِ. ٣. خَاضِعٌ لِـ. כָּפוּף לִפְלוֹנִי خَاضِعٌ لِفُلَانٍ. تَابِعٌ لَهُ. مَرْؤُوسٌ. يَأْتَمِرُ بِأَمْرِهِ. בְּכָפוּף לְ־ مَعَ مُرَاعَاةِ لِـ (حكم مادة ونحوها). خَاضِعٌ لِـ (اقرار مثلاً). قَيْدَ. رَهْنَ. مَرْهُونٌ بِـ. مَنُوطٌ بِـ.

כְּפוֹר ז' ١. صَقِيعٌ. جَلِيدٌ. إِنْجِمَادٌ. ٢. قَرٌّ. بَرْدٌ قَارِسٌ.

כִּפּוּר, כיפור ז' (־רִים) غُفْرَانٌ. غَفَارَةٌ. صَفْحٌ. تَكْفِيرٌ عَنْ ذَنْبٍ. יוֹם כִּפּוּר, יוֹם הַכִּפּוּרִים يَوْمُ الغُفْرَانِ. صَوْمُ الغُفْرَانِ (يقع في العاشر من شهر تشري العبري وهو يوم صلاة وصوم لدى اليهود).

כָּפוּת ת' (כְּפוּתִים) ١. مُكَبَّلٌ. مُقَيَّدٌ. مُكَتَّفٌ. مُوثَقٌ. ٢. مَرْبُوطٌ. مَحْزُومٌ.

כִּפֵּחַ, כיפח ת' (־פְּחִים) طُوَالٌ. شَخْصٌ مُفْرِطٌ فِي الطُّولِ. طَوِيلُ الرِّجْلَيْنِ.

כְּפִי מ"י مِثْلَ. مِثْلَمَا. كَمَا. كَـ. بِمُوجِبِ. حَسَبَ.

כְּפִיָּה, כפייה נ' ١. إِرْغَامٌ. إِجْبَارٌ. إِلْزَامٌ. قَسْرٌ. إِكْرَاهٌ. בִּכְפִיָּה عَنْوَةً. قَسْرًا. غَصْبًا. جَبْرًا. كُرْهًا. כְּפִיָּה דָּתִית إِكْرَاهٌ دِينِيٌّ. עֲבוֹדַת כְּפִיָּה سُخْرَةٌ. أَعْمَالُ السُّخْرَةِ.

כְּפִיָּה, כופיה נ' سَمَكُ الإِسْقُمْرِيِّ (scomber).

כָּפִיָּה, כפייה A נ' (־יּוֹת) كُوفِيَّةٌ (منديل كبير يلف به الرأس وهو لباس الراس العربي التقليدي مع العقال).

כְּפִיוֹן ז' ١. مَرَضُ الصَّرْعِ ע' אֶפִּילֶפְּסְיָה. ٢. ثَنْيٌ. عَقْفٌ. تَقْوِيسٌ. عَوْجٌ.

כְּפִיּוּת ע' כְּפִיָּה. כְּפִיּוּת טוֹבָה نُكْرَانُ الْجَمِيلِ. جُحُودٌ.

כפייתי ע' כְּפִיָּתִי.

כָּפִיל ז' (כְּפִילִים) بَدِيلٌ. صِنْوٌ. قَسِيمٌ. (شخص يشبه رجلاً آخر بحيث يستطيع ان يحل محله). شَبِيهٌ. ضَرِيبٌ.

כְּפִילָה נ' ١. مُضَاعَفَةٌ. ضَرْبٌ فِي عَدَدٍ مُعَيَّنٍ. ٢. تَكْرَارٌ. إِعَادَةٌ. ٣. طَيٌّ. ثَنْيٌ. خَبْنٌ.

כְּפִילוּת נ' (־לֻיּוֹת) إِزْدِوَاجٌ. ثُنَائِيَّةٌ. تَكْرَارٌ.

כָּפִיס ז' (כְּפִיסִים) جَائِزٌ ج جُوزَانٌ وجِيزَانٌ. خَشَبَةٌ مُعْتَرِضَةٌ بَيْنَ حَائِطَيْنِ فِي الْبِنَاءِ.

כָּפִיף ז' (כְּפִיפִים) قَابِلٌ لِلانْثِنَاءِ (للانحناء). سَهْلُ الطَّيِّ.

כְּפִיפָה נ' (־פוֹת) ١. تَقَوُّسٌ. ثَنْيٌ. حَنْوٌ. إِنْطِوَاءٌ. طَيٌّ. لَيٌّ. ٢. قُفَّةٌ ج قُفَفٌ. בִּכְפִיפָה אַחַת ١. فِي نَفْسِ السَّلَّةِ. ٢. مَعًا. سَوِيَّةً. تَحْتَ سَقْفٍ وَاحِدٍ.

כְּפִיפוּת נ' ١. قَابِلِيَّةُ الطَّيِّ. سُهُولَةُ الالْتِوَاءِ. مُرُونَةٌ. ٢. إِنْحِنَاءٌ. إِطْرَاقٌ. ٣. خُضُوعٌ. בִּכְפִיפוּת לְ־ مَرْهُونٌ بِـ. خَاضِعٌ (للقانون مثلاً). مَعَ مُرَاعَاةِ.

כְּפִיר ז' (־רִים) ١. شِبْلٌ ج أَشْبَالٌ. ٢. ضِرْغَامٌ. أَسَدٌ قَوِيٌّ. ٣. كِنَايَةٌ عَنِ الشُّجَاعِ. بَاسِلٌ. כְּפִיר אֲרָיוֹת أَبُو فِرَاسٍ. ضِرْغَامٌ. أَسَدٌ قَوِيٌّ شُجَاعٌ.

כְּפִירָה נ' (־רוֹת) ١. إِنْكَارٌ. نُكْرَانٌ. نَفْيٌ. تَكْذِيبٌ. ٢. كُفْرٌ. شِرْكٌ. ٣. لَاأَدْرِيَّةٌ (agnosticism). ٤. لَبُوءَةٌ. أُنْثَى الأَسَدِ.

כַּפִּית נ' (־יוֹת) مِلْعَقَةٌ صَغِيرَةٌ. مِلْعَقَةُ شَايٍ.

כְּפִיתָה נ' تَكْتِيفٌ. تَكْبِيلٌ. تَقْيِيدٌ بِالوِثَاقِ.

כְּפִיָּתִי, כפייתי ת' (־יִּים) قَسْرِيٌّ. إِجْبَارِيٌّ. إِلْزَامِيٌّ.

כַּפְכַּף ז' (־פִּים) ١. كَفُّ يَدٍ صَغِيرَةٌ. ٢. قَبْقَابٌ ע' קַבְקַב.

כָּפַל פ' ١. ضَاعَفَ. ضَرَبَ فِي اثْنَيْنِ. ٢. قَامَ بِعَمَلِيَّةِ ضَرْبٍ حِسَابِيَّةٍ. ٣. طَوَى ـ ثَنَى ـ خَبَنَ ـ جَعَلَ حَاشِيَةً فِي الثَّوْبِ. נִכְפַּל ١. ضُوعِفَ. تَضَاعَفَ. ٢. ضُرِبَ فِي عَدَدٍ مُعَيَّنٍ. ٣. طُوِيَ. إِنْطَوَى. ثُنِيَ. כִּפֵּל ضَاعَفَ. ضَرَبَ فِي اثْنَيْنِ. נִתְכַּפֵּל ١. تَضَاعَفَ. صَارَ ضِعْفَ مَا كَانَ. ٢. إِنْطَوَى. إِنْثَنَى. הִכְפִּיל ١. ضَاعَفَ. ضَرَبَ فِي اثْنَيْنِ. ٢. ضَرَبَ فِي عَدَدٍ مُعَيَّنٍ. ٣. نَسَخَ (في ماكنة نسخ). ٤. طَوَى. ثَنَى. הֻכְפַּל ١. تَضَاعَفَ. ضُوعِفَ. ٢. ضُرِبَ فِي عَدَدٍ مُعَيَّنٍ. ٣. نُسِخَ (في ماكنة نسخ).

כֶּפֶל ז' (כְּפָלִים) ١. ضِعْفٌ ج أَضْعَافٌ. ٢. ضَرْبٌ. عَمَلِيَّةُ الضَّرْبِ. ٣. طَيٌّ. כֶּפֶל לָשׁוֹן, כֶּפֶל מִלִּים ١. تَكْرَارُ كَلَامٍ (مثل: أَخَاكَ أَخَاكَ). ٢. حَشْوُ الكَلَامِ. כֶּפֶל מַס ضَرِيبَةٌ مُزْدَوَجَةٌ. إِزْدِوَاجٌ ضَرِيبِيٌّ. לוּחַ הַכֶּפֶל جَدْوَلُ الضَّرْبِ. כִּפְלַיִם ضِعْفٌ. ضِعْفَانِ. مَرَّتَانِ. فِي اثْنَيْنِ. כֶּפֶל כִּפְלַיִם أَضْعَافًا مُضَاعَفَةً. مَرَّاتٍ عَدِيدَةً.

כַּפָּל ז' (־לִים) نُسْخَةٌ ج نُسَخٌ ע' עֹתֶק.

כַּפְלָן ת' (־נִים) مُضَاعِفٌ ע' מַכְפִּיל. דָּגֵשׁ כַּפְלָן في القواعد: الشَّدَّةُ المُضَاعَفَةُ (التي تاتي في غالبية الحروف العبرية فتكرر الحرف مثل: הַשֵּׁם - הַשְׁשֵׁם).

כָּפַן פ' جَاعَ ـ כָּל דִּכְפִין Ar. كُلُّ جَائِعٍ. كُلُّ مُعْوِزٍ.

כָּפָן ז' طَوًى. جُوعٌ.

כַּפָּן ז' (־נִים) أَبُو مِلْعَقَةٍ (طير كبير، spoonbill. يسمى ايضًا אֲבִי הַכַּף).

כָּפַף פ' ١. لَوَى ـ ثَنَى ـ أَحْنَى. قَوَّسَ. عَوَّجَ. ٢. أَخْضَعَ. أَجْبَرَ. כָּפַף יָדוֹ لَوَى ذِرَاعَهُ. أَخْضَعَهُ. أَجْبَرَهُ عَلَى. נִכְפַּף ١. إِنْحَنَى. تَقَوَّسَ. إِعْوَجَّ. إِلْتَوَى. إِنْعَقَفَ. ٢. خَضَعَ لِـ. הִתְכּוֹפֵף ١. إِنْحَنَى. طَأْطَأَ (الراس). تَدَلَّى. تَقَوَّسَ. إِنْثَنَى. جَنَحَ ـ إِلَى. ٢. رَكَعَ ـ. הִכְפִּיף ١. لَوَى. أَحْنَى. ثَنَى. عَقَفَ ـ ٢. أَخْضَعَ. فَرَضَ سُلْطَتَهُ عَلَى.

כְּפָפָה נ' (־פוֹת) قُفَّازٌ ج قَفَافِيزُ. كَفٌّ ج كُفُوفٌ (ما يلبس على كف اليد) ע' כְּסָיָה. הוּא מְטַפֵּל בּוֹ בִּכְפָפוֹת שֶׁל מֶשִׁי يُعَامِلُهُ بِقُفَّازٍ مِنْ حَرِيرٍ ومجازًا: يَتَصَرَّفُ مَعَهُ بِرِفْقٍ وَلِينٍ. זָרַק לְעֻמָּתוֹ אֶת הַכְּפָפָה مجازًا: دَعَاهُ إِلَى مُنَازَلَتِهِ. تَحَدَّاهُ.

כָּפַר פ' ١. كَفَرَ ـ جَحَدَ ـ بِـ. أَلْحَدَ. تَزَنْدَقَ. أَشْرَكَ. ٢. أَنْكَرَ التُّهْمَةَ. نَفَى ـ كَذَّبَ. כָּפַר בָּעִקָּר كَفَرَ بِوُجُودِ اللهِ. جَدَفَ عَلَى اللهِ. أَشْرَكَ بِاللهِ. כָּפַר בַּטּוֹבָה أَنْكَرَ الجَمِيلَ. جَحَدَ المَعْرُوفَ. كَفَرَ بِالنِّعْمَةِ. כִּפֵּר ١. كَفَّرَ لَهُ ذُنُوبَهُ. غَفَرَ ـ لَهُ. صَفَحَ ـ عَنْهُ. ٢. مجازًا: أَلْغَى. أَزَالَ. כֻּפַּר تُكَفَّرُ ذَنْبُهُ. غُفِرَ لَهُ ذَنْبُهُ. לֹא יְכֻפַּר لَا يُغْتَفَرُ (ذنب).

כֹּפֶר, כופר ז' ١. فِدْيَةٌ ج فِدًى (بدل نفس القتيل). كَفَّارَةٌ. دِيَةٌ ج دِيَاتٌ. ٢. حَمَالَةٌ. بَدَلُ الخِدْمَةِ العَسْكَرِيَّةِ. عِوَضٌ. ٣. كُفْرٌ (القير الذي تُطلى به السفن). أَسْفَلْتٌ.

כְּפָר ז' (־רִים) قَرْيَةٌ ج قُرًى. رِيفٌ ج أَرْيَافٌ. كَفْرٌ ج كُفُورٌ. בֶּן כְּפָר قَرَوِيٌّ. رِيفِيٌّ. فَلَّاحٌ. הֲגִירָה מִן הַכְּפָר الهِجْرَةُ مِنَ الرِّيفِ. الهِجْرَةُ إِلَى المُدُنِ.

כַּפָּרָה נ' (־רוֹת) ١. كَفَّارَةٌ. تَكْفِيرٌ. مَغْفِرَةٌ. غُفْرَانٌ. فِدْيَةٌ ج فِدًى. ٢. كَفَّارَةُ يَوْمِ الغُفْرَانِ. ٣. عِوَضٌ. تَعْوِيضٌ. بَدَلٌ. הֲרֵינִי כַּפָּרָתוֹ أَفْدِيهِ بِرُوحِي. יְהֵא כַּפָּרָה! لِيَكُنْ فِدَاءً! כַּפָּרוֹת كَفَّارَةُ عِيدِ الغُفْرَانِ (وهي عادة تقليدية لدى اليهود بتدوير ديك على راس كل ذكر ودجاجة على راس كل انثى عشية وقفة عيد الغفران مع تلاوة آيات من التوراة ليكون فداء ثم يوزع لحمها على الفقراء).

כַּפְרִי ת' (־יִּים) قَرَوِيٌّ. رِيفِيٌّ. مِنْ أَبْنَاءِ الرِّيفِ.

(כפש) הִכְפִּישׁ פ' ١. شَوَّهَ السُّمْعَةَ. ٢. وَطَّأَ. دَاسَ ـ بِالأَقْدَامِ. مَرَّغَ بِالتُّرَابِ. وَسَّخَ. وَصَمَ (يَصِمُ). הֻכְפַּשׁ ١. شُوِّهَتْ سُمْعَتُهُ. ٢. وُطِئَ. دِيسَ بِالأَقْدَامِ. مُرِّغَ بِالتُّرَابِ.

כָּפַת פ' كَتَّفَ. قَيَّدَ. أَوْثَقَ. كَبَّلَ. رَبَطَ ـ. נִכְפַּת كُتِّفَ. قُيِّدَ. كُبِّلَ. أُوثِقَ.

כֶּפֶת ז' (כְּפָתִים) عُقْدَةٌ ج عُقَدٌ. عُرْوَةٌ ج عُرًى. رِبْطَةٌ ע' קֶשֶׁר.

כֹּפֶת, כופת ז' (כְּפָתִים) جَائِزٌ ج جِيزَانٌ. قِطْعَةُ خَشَبٍ (في البناء). قُرْمَةٌ.

כֻּפְתָּה, כופתה נ' (־תּוֹת, ־תָּאוֹת) كُفْتَةٌ (كَفْتَةٌ) (كريات من اللحم المفروم المطبوخ أو المشوي أو من العجين المطبوخ).

כַּפְתּוֹר ז' (־רִים) ١. زِرٌّ ج أَزْرَارٌ. دِكْمَةٌ עָם'. ٢. بُرْعُمٌ. بُرْعُمَةٌ ج بَرَاعِمُ. عُقْدَةٌ ج عُقَدٌ. عَيْنٌ ج عُيُونٌ (نبتة). ٣. نَقْشٌ نَبَاتِيٌّ. ٤. تَاجُ عَمُودٍ (في بناء). ٥. زِرُّ المِصْبَاحِ. المِفْتَاحُ الكَهْرَبَائِيُّ. כַּפְתּוֹר וָפֶרַח ١. نَقْشٌ فِي المِصْبَاحِ الذَّهَبِيِّ لِهَيْكَلِ سُلَيْمَانَ. ٢. مجازًا: عَالُ العَالِ. مُمْتَازٌ. بَالِغُ الرَّوْعَةِ.

כִּפְתּוּר ז' (־רִים) تَزْرِيرٌ (الازرار في العروة).

כִּפָּתִי, כיפתי ת' (־יִּים) مُقَبَّبٌ. مُقَوَّسٌ.

כַּפְתָּן P ז' (־נִים) قُفْطَانٌ. بَالْطُو طَوِيلٌ.

כִּפְתֵּר פ' زَرَّرَ. أَدْخَلَ الزِّرَّ فِي العُرْوَةِ. הִתְכַּפְתֵּר تَزَرَّرَ ومجازًا: تَحَفَّظَ. تَحَاشَى الاخْتِلَاطَ مَعَ الغَيْرِ.

כ"ץ ר"ת כֹּהֵן צֶדֶק كَاهِنُ العَدْلِ.

כַּר Ar. ז' (כָּרִים) ١. وِسَادَةٌ ج وَسَائِدُ. مِخَدَّةٌ ج مَخَادُّ ومَخَدَّاتٌ. ٢. بَرْدَعَةٌ ج

بَرَادِعُ (سرج الحمار او الجمل). ٣. شَلْتَةٌ ج شِلَتٌ. طَرْحَةٌ. ٤. مَرْجٌ ج مُرُوجٌ. مَرْعًى ج مَرَاعٍ(ي). כַּר נִרְחָב مَرْتَعٌ خَصِيبٌ. مَجَالٌ وَاسِعٌ.

כִּרְאוּי תה"פ كَمَا يَنْبَغِي ע' רָאוּי.

כַּבְרָל A ז' (־לִים) كِرْبَالٌ ج كَرَابِيلُ. مُنْخُلٌ ج مَنَاخِلُ. غِرْبَالٌ كَبِيرٌ.

כִּרְבֵּל פ' ١. غَطَّى بِاللِّحَافِ. دَثَّرَ. ٢. كَرْبَلَ. نَخَلَ ـ غَرْبَلَ. כֻּרְבַּל ١. دُثِّرَ. غُطِّيَ. ٢. تَغَرْبَلَ. نُخِلَ. كُرْبِلَ. הִתְכַּרְבֵּל تَدَثَّرَ. تَلَفَّعَ. إِلْتَحَفَ. تغطّى (باللحاف مثلاً).

כַּרְבֹּלֶת, כרבולת נ' (־בּוֹלוֹת) عُرْفٌ ج عُرَفٌ وَأَعْرَافٌ (لحمة في راس الديك). قُنْزُعَةٌ (في راس الطائر).

כְּרָגָה .Ar נ' خَرَاجٌ. ضَرِيبَةُ الرَّأْسِ. ضَرِيبَةٌ.

כָּרָה פ' ١. كَرَا ـ حَفَرَ ـ إِسْتَخْرَجَ (المَعَادِنَ مِنَ الأَرْضِ). ٢. إِكْتَرَى. إِسْتَأْجَرَ. כָּרָה לוֹ אֹזֶן فَتَحَ أُذُنَيْهِ. جَعَلَهُ يُصْغِي لَهُ. כָּרָה פֶּחָם إِسْتَخْرَجَ الفَحْمَ مِنَ الأَرْضِ. כָּרָה שׁוּחָה לִפְלוֹנִי حَفَرَ بِئْرًا لِفُلَانٍ ومجازًا: دَبَّرَ مَكِيدَةً.

כֵּרָה נ' (־רוֹת) قِرًى. وَلِيمَةٌ ج وَلَائِمُ. مَأْدُبَةٌ ج مَآدِبُ.

כְּרוּב ז' (־בִים) ١. مَلْفُوفٌ. كُرُنْبٌ (بقلة زراعية، cabbage). ٢. كَرُوبٌ ج كَرُوبِيَّةٌ وكَرُوبِيُّونَ. كَرُوبِيمُ (صفة للملائكة في التوراة) ע' מַלְאָךְ. כְּרוּב הַקֶּלַח كُرُنْبٌ لِفْتِيٌّ (احد انواع اللفوف ويسمى ايضاً ابو ركبة كولرابي، kohlrabi).

כְּרוּבִית נ' (־יוֹת) في النبات: قَرْنَبِيط. زَهْرَةٌ (cauliflower).

כְּרוּז ז' (־זִים) مَنْشُورٌ ج مَنْشُورَاتٌ. نَشْرَةٌ ج نَشَرَاتٌ. مِنْشَارٌ ج مَنَاشِيرُ.

כָּרוֹז ז' (־זוֹת) ١. دَلَّالٌ. مُنَادٍ(ي). ٢. مُؤَذِّنٌ (في مسجد).

כָּרוּי ת' (כְּרוּיִים) ١. مَحْفُورٌ. مَنْقُوبٌ. ٢. مُكْتَرًى. مُؤَجَّرٌ. אָזְנַיִם כְּרוּיוֹת آذَانٌ صَاغِيَةٌ. כְּרוּי אֹזֶן مُصِيخُ السَّمْعِ. مُصْغٍ بِاهْتِمَامٍ.

כְּרָוְיָה, כרוויה נ' في النبات: الكَرَوْيَا (عشب ثمرته من الافاوية تعرف ببزر الكرويا تستعمل تابلاً، caraway).

כָּרוּךְ ת' (כְּרוּכִים) ١. مَطْوِيٌّ. مُنْطَوٍ(ي). مَقْرُونٌ. مُدْرَجٌ. ٢. مُجَلَّدٌ (كتاب). مُغَلَّفٌ. כָּרוּךְ אַחֲרָיו ١. مُولَعٌ بِهِ. شَغُوفٌ بِهِ. مُتَعَلِّقٌ بِهِ. يُلَازِمُهُ مُلَازَمَةَ الظِّلِّ. כָּרוּךְ בְּ־ رَهْنٌ بِـ. مَرْهُونٌ بِـ. مُرْتَبِطٌ بِـ. مَنُوطٌ بِـ.

כְּרוּכְיָה .Ar נ' (־יוֹת) كُرْكِيٌّ ج كَرَاكِيُّ. غُرْنُوقٌ ج غَرَانِيقُ ע' עָגוּר. צְוַח כִּכְרוּכְיָה وَقْوَقَ كَالكُرْكِيِّ. قَوْقًا كَالغُرْنُوقِ. أَثَارَ ضَجِيجًا.

כְּרוּכִית נ' (־יוֹת) ١. سْتْرُودِل (كعكة من العجين والمربى، strudel). ٢. في الحواسيب: سْتْرُودِل @.

כָּרוֹם ז' (־מִים) ١. بَهْرَمَانِيٌّ. وَرْسِيٌّ. زَعْفَرَانِيٌّ.

כְּרוֹם G ז' الكْرُوم (معدن صلب).

כְּרוֹמוֹזוֹם G ז' (־מִים) صِبْغِيٌّ ج صِبْغِيَّاتٌ. كْرُومُوسُوم (جسيم في نواة خلية الاحياء يعتقد بانه ينقل الصفات الوراثية) ج كْرُومُوسُومَات.

כְּרָוָן, כרוון A ז' (־נִים) كَرَوَانٌ ج كَرَاوِينُ (طائر من رتبة طوال الساق، stone curlew).

כְּרוֹנוֹגְרָף G ז' (־פִים) كْرُونُوغْرَاف. مِيقَاتٌ (آداة لقياس الوقت وتسجيل سرعة القذائف، chronograph).

כְּרוֹנוֹלוֹגִי G ת' (־גִיִּים) تَرْتِيبِيٌّ. تَسَلْسُلِيٌّ.

כְּרוֹנוֹלוֹגְיָה נ' تَسَلْسُلٌ زَمَنِيٌّ. كْرُونُولُوجْيَا. تَدْوِينٌ حَسَبَ التَّسَلْسُلِ الزَّمَنِيِّ لِلأَحْدَاثِ.

כְּרוֹנוֹמֶטֶר G ז' (־טְרִים) مُقِيتٌ. كْرُونُومِتْر. أَدَاةٌ لِقِيَاسِ الوَقْتِ ע' מַד, מַד־זְמַן.

כְּרוֹנִי G ת' (־נִיִּים) مُزْمِنٌ. مُتَأَصِّلٌ (مرض).

כְּרוֹנִיּוּת נ' زَمَانَةٌ. حَالَةُ المَرَضِ المُزْمِنِ.

כְּרוֹנִיקָאִי, כְּרוֹנִיקָן G ז' (־קָאִים, ־נִים) مُؤَرِّخٌ (حسب الترتيب الزمني).

כְּרוֹנִיקָה G נ' (־קוֹת) ١. تَقْوِيمٌ زَمَنِيٌّ. عَرْضُ الأَحْدَاثِ حَسَبَ تَسَلْسُلِهَا الزَّمَنِيِّ. ٢. مُجْمَلُ أَخْبَارٍ حَسَبَ تَسَلْسُلِهَا التَّارِيخِيِّ.

כָּרוּת ת' (כְּרוּתִים) مَقْطُوعٌ. مَبْتُورٌ. مَجْذُوذٌ. مُجْتَثٌّ. כְּרוּת שָׁפְכָה خَصِيٌّ ج خِصْيَةٌ وخِصْيَانٌ. طَوَاشِيٌّ ج طَوَاشِيَةٌ.

(כרז) הִכְרִיז פ' أَعْلَنَ. صَرَّحَ بِـ. نَادَى بِـ. أَذَاعَ. دَلَّلَ عَلَى سِلْعَةٍ. הֻכְרַז صُرِّحَ بِـ. نُودِيَ بِهِ. أُعْلِنَ. نُشِرَ.

כְּרָזָה נ' (־זוֹת) إِعْلَانٌ ج إِعْلَانَاتٌ. بَيَانٌ ج بَيَانَاتٌ. لَافِتَةٌ ج لَافِتَاتٌ.

כַּרְזָנוּת נ' مُنَادَاةٌ (بصوت عالٍ). إِعْلَانٌ. دَلَالَةٌ.

(כרח) הִכְרִיחַ פ' أَرْغَمَ. أَجْبَرَ. أَكْرَهَ. قَهَرَ ـ عَلَى. أَلْزَمَ. قَسَرَ ـ أَوْجَبَ. הֻכְרַח أُكْرِهَ عَلَى. أُجْبِرَ عَلَى. أُلْزِمَ بِـ.

כֹּרַח, כורח ז' ضَرُورَةٌ ج ضَرُورَاتٌ. وُجُوبٌ. لُزُومٌ. עַל כָּרְחוֹ, בְּעַל כָּרְחוֹ غَصْبًا عَنْهُ. رَغْمًا عَنْهُ. كُرْهًا. عَنْوَةً.

כַּרְטוּס ז' تَوْثِيقٌ (في بطاقات أو تذاكر).

כַּרְטִיס ז' (־סִים) بِطَاقَةٌ ج بِطَاقَاتٌ. تَذْكِرَةٌ ج تَذَاكِرُ. كَارْتٌ ج كُرُوتٌ. כַּרְטִיס אָדֹם في كرة القدم: بِطَاقَةٌ حَمْرَاءُ (يبرزها الحكم ضد لاعب ارتكب مخالفة ومعناها ابعاده عن المباراة فوراً). כַּרְטִיס אַשְׁרַאי بِطَاقَةُ اعْتِمَادٍ. بِطَاقَةُ ائْتِمَانٍ. כַּרְטִיס בִּקּוּר بِطَاقَةٌ شَخْصِيَّةٌ. بِطَاقَةُ التَّعَارُفِ. بِطَاقَةُ الزِّيَارَةِ. כַּרְטִיס הָלוֹךְ וָשׁוֹב (וְחָזוֹר) تَذْكِرَةُ رُجُوعٍ (في رحلة جوية مثلاً). כַּרְטִיס חָבֵר بِطَاقَةُ عُضْوِيَّةٍ. بِطَاقَةُ انْتِسَابٍ. כַּרְטִיס מָנוּי بِطَاقَةُ اشْتِرَاكٍ. أَبُونِيه. כַּרְטִיס צָהֹב

בِطَاقَةٌ صَفْرَاءُ (وهي علامة الانذار للاعب كرة القدم). כַּרְטִיס נְסִיעָה تَذْكِرَةُ سَفَرٍ. כַּרְטִיסֵי הַזְמָנָה رِقَاعُ الدَّعْوَةِ.

כַּרְטִיסִיָּה, כרטיסייה נ' (־יּוֹת) ١. ע' כַּרְטֶסֶת. ٢. تَذْكِرَةٌ لِعِدَّةِ سَفَرَاتٍ.

כַּרְטִיסָן ז' (־נִים) قَاطِعُ (بَائِعُ) التَّذَاكِرِ. كُمْسَارِيٌّ ج كُمْسَارِيَّةٌ מ'.

כִּרְטֵס פ' دَوَّنَ (سَجَّلَ) فِي بِطَاقَاتٍ.

כַּרְטֶסֶת נ' (־טָסוֹת) مَجْمُوعَةُ بِطَاقَاتٍ مُفَهْرَسَةٍ. تَدْوِينٌ مُفَهْرَسٌ فِي بِطَاقَاتٍ.

כְּרִיָּה, כרייה נ' حَفْرٌ. تَعْدِينٌ. إِسْتِخْرَاجُ الفَحْمِ أَوِ المَعْدَنِ مِنَ الأَرْضِ.

כְּרִיזָה נ' (־זוֹת) مُنَادَاةٌ فِي مُكَبِّرَاتِ الصَّوْتِ.

כָּרִיזְמָה G נ' قُدْرَةٌ خَارِقَةٌ لاجْتِذَابِ الجَمَاهِيرِ. جَاذِبِيَّةٌ. كَارِيزْمَا (charisma).

כָּרִיזְמָטִי ת' (־יִּים) ذُو جَاذِبِيَّةٍ سَاحِرَةٍ. مَحْبُوبٌ.

כָּרִיךְ ז' (כְּרִיכִים) شَطِيرَةٌ ج شَطَائِرُ. سَنْدَوِيش ج سَنْدَوِيشَات.

כְּרִיכָה נ' (־כוֹת) ١. تَجْلِيدُ كِتَابٍ. جِلْدٌ ج جُلُودٌ. ٢. تَغْلِيفٌ. ٣. قَرْنٌ. جَمْعٌ.

כְּרִיכוּת נ' وَلَعٌ. إِنْجِذَابٌ. شَغَفٌ. إِتِّبَاعٌ. تَمَسُّكٌ.

כְּרִיכִיָּה, כריכייה נ' (־יּוֹת) مَعْمَلُ تَجْلِيدٍ.

כְּרִיסְטוֹס G ז' المُخَلِّصُ. السَّيِّدُ المَسِيحُ.

כְּרִיעָה נ' (־עוֹת) رَكْعَةٌ ج رَكَعَاتٌ. سُجُودٌ. بُرُوكٌ.

כָּרִישׁ ז' (כְּרִישִׁים) سَمَكُ القِرْشِ. كَوْسَجٌ ج كَوَاسِجُ. كَلْبُ البَحْرِ (من الاسماك المفترسة، shark).

כָּרִית נ' (־יוֹת) وِسَادَةٌ صَغِيرَةٌ. مِسْنَدٌ ج مَسَانِدُ. نُمْرُقٌ. כָּרִית דְּיוֹ, כָּרִית חוֹתָם مِخْتَمَةٌ. حِبْرُ الخَتْمِ.

כְּרִיתָה נ' (־תוֹת) ١. قَطْعٌ. بَتْرٌ. جَذٌّ. شَذْبٌ. ٢. طَلاَقٌ. ٣. تَعَاهُدٌ. تَحَالُفٌ. כְּרִיתַת בְּרִית تَحَالُفٌ. تَعَاهُدٌ. تَوْقِيعُ مُعَاهَدَةِ صَدَاقَةٍ.

כְּרִיתוּת נ' طَلاَقٌ. خَلْعٌ. فِرَاقٌ. مُفَارَقَةٌ. סֵפֶר כְּרִיתוּת كِتَابُ الطَّلاَقِ. حُجَّةُ طَلاَقٍ.

כָּרַךְ פ' ١. جَلَّدَ (كتابًا). ٢. لَفَّ ـُ غَلَّفَ. حَزَمَ ـِ ٣. قَرَنَ ـِ جَمَعَ ـَ أَدْرَجَ فِي. رَبَطَ ـِ נִכְרַךְ ١. تَجَلَّدَ. ٢. إِلْتَفَّ. تَغَلَّفَ. إِقْتَرَنَ بِـ ٣. تَمَسَّكَ بِـ لاَزَمَ مُلاَزَمَةَ الظِّلِّ. נִכְרַךְ אַחֲרֵי פְּלוֹנִי تَعَلَّقَ بِفُلاَنٍ. شُغِفَ بِهِ. لاَزَمَهُ كَظِلِّهِ.

כֶּרֶךְ ז' (כְּרָכִים) ١. مُجَلَّدٌ ج مُجَلَّدَاتٌ. جُزْءٌ ج أَجْزَاءٌ (من كتاب كبير). ٢. غِلاَفٌ ج أَغْلِفَةٌ. مُغَلَّفٌ ج مُغَلَّفَاتٌ.

כְּרַךְ ז' (־כִּים) مَدِينَةٌ كَبِيرَةٌ ج مُدُنٌ. قَصَبَةٌ ج قَصَبَاتٌ. بَلَدٌ. כְּרַכֵּי הַיָּם كِنَايَةٌ عَنْ مُدُنِ البَحْرِ المُتَوَسِّطِ فِي التَّلْمُودِ. בֶּן כְּרַךְ مَدَنِيٌّ. حَضَرِيٌّ. مَدَرِيٌّ.

כַּרְכֹּב, כרכוב ז' (־כֻּבִּים) ١. إِفْرِيزٌ ج أَفَارِيزُ. طَنَفٌ (طُنُفٌ) ج طُنُوفٌ (ما نتا من البيت للزينة). ٢. إِطَارٌ ج أُطُرٌ. بِرْوَازٌ ج بَرَاوِيزُ.

כִּרְכּוּר ז' (־רִים) ١. نَقْزٌ. وَثْبٌ. قَفْزٌ. ٢. مجازًا: مُرَاوَغَةٌ. مُخَادَعَةٌ. כִּרְכּוּרֵי לָשׁוֹן مُدَاهَنَةٌ. مَعْسُولُ الكَلاَمِ.

כַּרְכֹּם, כרכום ז' (־כֻּמִּים) في النبات: كُرْكُمٌ. عُصْفُرٌ. زَعْفَرَانٌ. حُصٌّ (saffron).

כִּרְכֵּם פ' صَبَغَ بِلَوْنِ الكُرْكُمِ. נִתְכַּרְכֵּם إِصْفَرَّ. إِصْطَبَغَ بِلَوْنِ الكُرْكُمِ.

כַּרְכֻּמִּי, כרכומי ת' (־יִּים) وَرْسِيٌّ. كَلَوْنِ الكُرْكُمِ. بَهْرَمَانِيٌّ.

כִּרְכֵּר פ' ١. نَقَزَ ـِ رَقَصَ ـُ تَوَثَّبَ. ٢. رَاوَغَ. رَاوَدَ (فتاةً). لَفَّ وَدَارَ. כִּרְכֵּר מְסָבִיב לִפְלוֹנִי دَارَ حَوْلَ فُلاَنٍ. تَمَسَّحَ بِأَذْيَالِهِ. تَزَلَّفَ إِلَيْهِ.

כֻּרְכָּר, כורכר ז' كُرْكَارٌ (حجر كلسي هشّ يستعمل في البناء).

כִּרְכָּרָה נ' (־רוֹת) مَرْكَبَةٌ ج مَرْكَبَاتٌ. عَرَبَةٌ أُجْرَةٍ.

כַּרְכֶּשֶׁת נ' (־כָּשׁוֹת) المِعَيُّ الغَلِيظُ. شَرَجٌ ج أَشْرَاجٌ.

כֶּרֶם ז' (כְּרָמִים) كَرْمَةٌ. كَرْمٌ ج كُرُومٌ. بُسْتَانُ العِنَبِ أَوِ الزَّيْتُونِ أَوِ اللَّوْزِ.

כַּרְמִיל ז' (־לִים) ١. قِرْمِزٌ. صِبْغٌ أَحْمَرُ قَانٍ. ٢. أُرْجُوَانٌ.

כַּרְמֶל ז' (־מְלִים) ١. خِصْبٌ. خَصِبٌ. ٢. حَقْلٌ ج حُقُولٌ. ٣. جَرِيشٌ. سَوِيقٌ. ٤. جَبَلُ الكَرْمِلِ وَمِنْطَقَتُهُ (قرب حيفا).

כָּרְמֶת נ' كَرْمَةٌ مُعْتَرِشَةٌ. دَالِيَةٌ ج دَوَالٍ(ي).

כָּרֵס נ' (כְּרֵסוֹת) كِرْشٌ ج كُرُوشٌ. بَطْنٌ مَنْفُوخٌ ج بُطُونٌ. כְּרֵסָהּ בֵּין שִׁנֶּיהָ هِيَ مُثْقِلٌ. مُثْقِلَةٌ. إِمْرَأَةٌ فِي الأَشْهُرِ الأَخِيرَةِ مِنَ الحَبَلِ. בַּלּוּטַת הַכָּרֵס البَنْكْرِيَاس ע' פַּנְקְרֵאָס, לַבְלָב. מִלֵּא כְּרֵסוֹ أَتْخَمَ كِرْشَهُ. أَكَلَ حَتَّى التُّخْمَةِ. סְבָרַת כָּרֵס مجازًا: فَرْضِيَّةٌ لاَ بُرْهَانَ لَهَا.

(כרס) הִכְרִיס פ' بَطَنَ (بَطُنَ) ـُ عَظُمَ بَطْنُهُ. إِسْتَكْرَشَ.

כֻּרְסָה, כורסה נ' (־סוֹת, ־סָאוֹת) أَرِيكَةٌ ج أَرَائِكُ. مَقْعَدٌ مُرِيحٌ (كرسي منجد له ذراعان وظهر يتكأ عليه).

כִּרְסוּם ז' (־מִים) ١. قَرْضٌ. قَضْمٌ. قَطْمٌ. قَرْطَمَةٌ. ٢. نَحْتٌ. نَقْشٌ. حَزٌّ.

כְּרֵסִי ת' (־יִּים) أَكْرَشُ ج كُرْشٌ נ' كَرْشَاءُ. بَطِينٌ. كَبِيرُ البَطْنِ. مُنْدَلِقُ الكِرْشِ.

כִּרְסֵם פ' ١. قَرَضَ ـِ قَضِمَ ـَ قَرْطَمَ. ٢. نَحَتَ ـِ حَزَّ ـُ فَرَزَ. ٣. مجازًا: نَغَّصَ العَيْشَ. ضَايَقَ. כֻּרְסַם ١. قُرِضَ. جُذَّ. قُرْطِمَ. قُطِمَ. ٢. نُحِتَ. حُزَّ. إِنْحَزَّ. فُرِزَ (المعدن مثلاً). ٣. مجازًا: إِنْحَطَّ. قَلَّ ـِ أُنْهِكَ.

כַּרְסֹם, כרסום ז' (־סֻמִּים) مِقْطَعُ تَفْرِيزٍ. مَاكِنَةُ تَفْرِيزٍ ע' גַּזֶּזֶת.

כַּרְסָם ז' (־מִים) قَاضِمٌ. مُقَرْطِمٌ. قَارِضٌ.

כַּרְסְמָן ז' (־נִים) قَاضِمٌ ج قَوَاضِمُ. قَارِضٌ ج قَوَارِضُ (حيوان صغير لبون من رتبة القوارض كالفار).

כַּרְסָן, כַּרְסָנִי תו"ז (־נִים, ־יִּים) أَكْرَشُ ج كُرْشٌ נ' كَرْشَاءُ. بَطِينٌ. مُنْدَلِقُ الكِرْشِ.

כָּרֶסֶת נ' في الطب: إنْتِفَاخُ البَطْنِ خُصُوصًا عِنْدَ الصِّغَارِ وَهُوَ مَرَضٌ خَطِيرٌ يُسَمَّى צָלִיאָק.

כַּרְסְתָן, כַּרְסְתָנִי תו"ז (־נִים, ־יִּים) أَكْرَشُ ج كُرْشٌ نـ كَرْشَاءُ. بَطِينٌ. كَبِيرُ البَطْنِ.

כָּרַע פ' ١. رَكَعَ ـَ سَجَدَ ـُ جَثَا ـُ خَرَّ ـِ سَاجِدًا. بَرَكَ ـُ (جمل). رَبَضَ ـِ ٢. رَزَحَ ـَ تَحْتَ. نَاءَ ـُ כָּרְעָה לָלֶדֶת (לָלֶדֶת) جَاءَهَا المَخَاضُ لِتَلِدَ. הִכְרִיעַ ١. أَوْقَعَ. أَسْقَطَ. غَلَبَ ـِ إِسْتَظْهَرَ. إِنْتَصَرَ عَلَى. ٢. رَجَّحَ كَفَّةَ مِيزَانٍ. ٣. فَصَلَ ـِ حَسَمَ ـِ جَزَمَ ـِ بَتَّ ـِ فِي. قَرَّرَ نِهَائِيًّا. הִכְרִיעַ לְכַף־ رَجَّحَ الكَفَّةَ لِصَالِحِ.

כֶּרַע נ' (כְּרָעַיִם) ١. كُرَاعٌ ج كُرُوعٌ. كُرَاعٌ. قَائِمَةٌ (الدابة) ج قَوَائِمُ. ٢. وَاحِدَةُ الرِّجْلَيْنِ الأَمَامِيَّتَيْنِ فِي الحَشَرَاتِ النَّطَّاطَةِ. ٣. قَائِمَةٌ (الكرسي مثلاً) ج قَوَائِمُ. כְּרָעוֹ שֶׁל אָבִיו مجازًا: شَبِيهٌ بِأَبِيهِ. כַּרְעֵי הַמִּטָּה (הַשֻּׁלְחָן) قَوَائِمُ السَّرِيرِ (المَائِدَةِ). עַל כַּרְעֵי תַּרְנְגֹלֶת مجازًا: مُقَلْقَلٌ. غَيْرُ مُسْتَقِرٍّ. عَلَى شَفَا جُرُفٍ هَارٍ. עַל כְּרָעָיו וְעַל קִרְבּוֹ بِقَضِّهِ وَقَضِيضِهِ. بِرُمَّتِهِ. بِكُلِّ مَا فِيهِ.

כַּרְפַּס ז' كَرَفْسٌ (بقل اوراقه تستعمل في الغذاء).

כֶּרֶץ, כֶּרֶץ שִׁלְשׁוֹלִי ז' (כְּרָצִים) الصَّفَرِيَّةُ. الدُّودَةُ القَرْعِيَّةُ (دودة طفيلية تعيش في الامعاء الدقيقة للانسان، ascarid).

כָּרֶצֶת נ' دَاءُ الأَسْكَارِيسِ. دَاءُ الصَّفَرِيَّاتِ. الصُّفَرُ (ascariasis).

כְּרֵשָׁה Ar. נ' (־שִׁים) في النبات: كُرَّاثَةٌ ج كُرَّاثٌ ע' כְּרֵתִי.

כַּרְשִׁינָה נ' (־נִים) في النبات: كِرْسِنَّةٌ. جُلُبَّانٌ (نبات عشبي، vetch).

כָּרַת פ' بَتَرَ ـُ قَطَعَ ـَ جَذَّ ـُ جَدَعَ ـَ جَزَمَ ـِ إِسْتَأْصَلَ. כָּרַת אֶת רֹאשׁוֹ دَقَّ عُنُقَهُ. ضَرَبَ رَقَبَتَهُ. قَطَعَ رَأْسَهُ. כָּרַת בְּרִית (אֲמָנָה) قَطَعَ عَهْدًا. عَقَدَ مِيثَاقًا. عَاهَدَ. تَحَالَفَ مَعَ. כְּרָתוֹ מִן הָאָרֶץ قَطَعَ دَابِرَهُ. إِسْتَأْصَلَ شَأْفَتَهُ. أَبَادَهُ. כָּרַת אֶת הָעָנָף שֶׁיָּשַׁב עָלָיו قَطَعَ الغُصْنَ الَّذِي يَجْلِسُ عَلَيْهِ ومجازًا: تَسَبَّبَ فِي إِيذَاءِ نَفْسِهِ. נִכְרַת ١. قُطِعَ. جُذَّ. ٢. إِنْقَطَعَ. ٣. أُسْتُؤْصِلَ. أُقْتُلِعَ. أُبِيدَ. قُرِضَ. أُهْلِكَ. נִכְרְתָה תִקְוָתוֹ إِنْقَطَعَ أَمَلُهُ. تَحَطَّمَتْ آمَالُهُ. הִכְרִית ١. أَبَادَ. أَفْنَى. أَهْلَكَ. ٢. أَوْقَفَ. قَطَعَ ـَ

כָּרֵת ז' (־תוֹת) إِسْتِئْصَالٌ. إِقْتِلَاعٌ. إِنْقِرَاضٌ. إِبَادَةٌ.

כַּרְתִּי ז' (־יִּים) ١. كُرَّاثَةٌ ج كُرَّاثٌ (بقل).

כְּרֵתִי ז' كِرِيتِيٌّ (اسم كتيبة من حراس الملك (النبي) داود والنبي (الملك) سليمان يعتقد بانهم من سكان جزيرة كريت).

כַּשְׂדִּי תו"ז (־דִּים, ־יִּים) ١. كَلْدَانِيٌّ ج كَلْدَانٌ. بَابِلِيٌّ. آرَامِيٌّ. ٢. مجازًا: مُنَجِّمٌ. سَاحِرٌ. הַלָּשׁוֹן הַכַּשְׂדִּית اللُّغَةُ الكَلْدَانِيَّةُ.

כִּשּׁוּף, כִּישׁוּף ז' (־פִים) ١. سِحْرٌ. رُقْيَةٌ ج رُقْيَاتٌ. ٢. شَعْوَذَةٌ.

כְּשׁוּרָה תה"פ كَمَا يَنْبَغِي. كَمَا يَجِبُ. كَمَا يَلْزَمُ. عَلَى مَا يُرَامُ ע' שׁוּרָה.

כִּשּׁוּרִים, כִּישׁוּרִים ז"ר مُؤَهِّلَاتٌ. كَفَاءَاتٌ. لِيَاقَةٌ.

כְּשׁוּת נ' كَشُوت. جُنْجُلٌ. حَشِيشَةُ الدِّينَارِ (نبات عشبي، hop).

כָּשִׁיר ת' (כְּשִׁירִים) لَائِقٌ. كُفْءٌ ج أَكْفَاءٌ. أَهْلٌ لِـ. لَهُ المُؤَهِّلَاتُ المُنَاسِبَةُ.

כִּשְׁכּוּשׁ ז' (־שִׁים) بَصْبَصَةٌ (الكلب لذيله). تَحْرِيكُ الذَّنَبِ.

כִּשְׁכֵּשׁ פ' ١. بَصْبَصَ (الكلب ذيله). تَبَصْبَصَ. هَزَّ ذَيْلَهُ. ٢. حَرَّكَ.

כָּשַׁל פ' ١. عَثَرَ ـُ زَلَّ ـِ مَالَ إِلَى السُّقُوطِ. ٢. أَخْطَأَ. أَخْفَقَ. ٣. ضَعُفَ ـُ وَهَنَ (يَهِنُ). وَهُنَ (يَوْهُنُ). ٤. إِنْحَطَّ (اخلاقيًا). إِنْحَرَفَ. כָּשַׁל כֹּחַ הַסַּבָּל رَزَحَ ـَ نَاءَ ـُ تَحْتَ عِبْءٍ. فَقَدَ قُوَاهُ. خَارَتْ قُوَاهُ. נִכְשַׁל فَشِلَ ـَ أَخْفَقَ. سَقَطَ ـُ عَثَرَ. زَلَّ. رَسَبَ ـُ (في امتحان). נִכְשַׁל בִּלְשׁוֹנוֹ (בִּשְׂפָתָיו) زَلَّ (هَفَا) لِسَانُهُ. بَدَرَتْ مِنْهُ هَفْوَةُ لِسَانٍ. הִכְשִׁיל أَفْشَلَ. أَحْبَطَ. أَزَلَّ. أَسْقَطَ. أَضَلَّ. عَثَّرَ. פִּיו הִכְשִׁילוֹ لِسَانُهُ أَزَلَّهُ (أَدَانَهُ).

כֶּשֶׁל ז' (כְּשָׁלִים) زَلَلٌ. مَزَلَّةٌ ج مَزَلَّاتٌ. هَفْوَةٌ ج هَفَوَاتٌ. خَطَأٌ ج أَخْطَاءٌ. فَشَلٌ. إِخْفَاقٌ.

כִּשָּׁלוֹן, כִּישָׁלוֹן ז' (־לוֹנוֹת) ١. فَشَلٌ. إِخْفَاقٌ. إِنْخِذَالٌ. تَعَثُّرٌ. زَلَلٌ. כִּשָּׁלוֹן חָרוּץ فَشَلٌ ذَرِيعٌ.

כְּשָׁלִים ז"ר أَخْطَاءٌ غَيْرُ مُتَعَمَّدَةٍ (وقد تكون جسيمة، المفرد: כֶּשֶׁל).

כִּשֵּׁף, כִּישֵׁף פ' ١. سَحَرَ ـَ شَعْوَذَ. ٢. فَتَنَ ـِ إِسْتَهْوَى. خَلَبَ الأَلْبَابَ. כֻּשַּׁף سُحِرَ. أُوقِعَ تَحْتَ تَأْثِيرِ السِّحْرِ.

כֶּשֶׁף ז' (כְּשָׁפִים) سِحْرٌ. شَعْوَذَةٌ. عِرَافَةٌ. رُقْيَةٌ. מַעֲשֵׂה כְּשָׁפִים سِحْرٌ. خَطْفُ الأَبْصَارِ. أَمْرٌ يُثِيرُ الإِعْجَابَ.

כָּשֵׁר פ' لَاقَ. نَاسَبَ. صَلُحَ ـُ جَدُرَ ـُ كَانَ أَهْلًا لِـ. כָּשֵׁר הַדָּבָר לִפְנֵי פְּלוֹנִי إِسْتَحْسَنَ فُلَانٌ الأَمْرَ. وَقَعَ الأَمْرُ مَوْقِعَ الاسْتِحْسَانِ عِنْدَهُ. وَجَدَ حُظْوَةً فِي عَيْنِهِ. הִכְשִׁיר ١. مَهَّدَ. وَطَّأَ. أَعَدَّ. هَيَّأَ. يَسَّرَ. ٢. أَحَلَّ. أَجَازَ. قَرَّرَ أَنَّهُ صَالِحٌ لِـ ٣. وَجَدَهُ حَلَالًا (حسب الشريعة اليهودية). הֻכְשַׁר ١. هُيِّئَ. أُعِدَّ. مُهِّدَ. ٢. جَازَ تَنَاوُلُهُ. كَانَ حَلَالًا.

כָּשֵׁר ת' (כְּשֵׁרִים) صَالِحٌ. لَائِقٌ. مُنَاسِبٌ. أَهْلٌ لِـ. جَدِيرٌ بِـ. قَابِلٌ لِـ ٢. حَلَالٌ. مُبَاحٌ. مَسْمُوحٌ بِهِ. كَاشِير. ٣. نَزِيهٌ. مَبْرُورٌ. مُسْتَقِيمٌ. אָדָם כָּשֵׁר مَبْرُورٌ. عَفِيفٌ ج أَعِفَّاءُ. نَزِيهٌ ج نُزَهَاءُ. כָּשֵׁר כָּשֵׁר في الشريعة اليهودية: لَحْمٌ حَلَالٌ (كاشير). הִזְדַּמְּנוּת כְּשֵׁרָה فُرْصَةٌ سَانِحَةٌ. لَحْظَةٌ مُنَاسِبَةٌ. وَقْتٌ مُلَائِمٌ. כָּשֵׁר לְשֵׁרוּת (כ"ל) لَائِقٌ لِلْخِدْمَةِ (ولكنه غير مُقَاتِل).

כֹּשֶׁר, כּוֹשֶׁר ז' (כְּשָׁרִים) ١. لِيَاقَةٌ. قَابِلِيَّةٌ. جَدَارَةٌ. أَهْلِيَّةٌ. كَفَاءَةٌ. مَقْدُرَةٌ. ٢. صَلَاحِيَةُ الطَّعَامِ لِلأَكْلِ. جَوَازٌ. כֹּשֶׁר גּוּפָנִי كَفَاءَةٌ (لِيَاقَةٌ) بَدَنِيَّةٌ. כֹּשֶׁר יִצּוּר

كِفَايَةٌ إِنْتَاجِيَّةٌ. قُدْرَةُ إِنْتَاج. כֹּשֶׁר קְרָבִי (כ"ק) في الجيش: كَفَاءَةٌ (لِيَاقَةٌ) قِتَالِيَّةٌ. בְּדִיקַת כֹּשֶׁר إِمْتِحَانُ الكَفَاءَة. إِخْتِبَارُ اللِّيَاقَة. מְכוֹן כֹּשֶׁר مَعْهَدُ الرِّيَاضَةِ البَدَنِيَّة. غُرْفَةُ تَمْرِينَاتِ اللِّيَاقَةِ البَدَنِيَّة. שְׁעַת כֹּשֶׁר فُرْصَةٌ مُلَائِمَةٌ. فُرْصَةٌ سَانِحَةٌ (مُوَاتِيَةٌ). لَحْظَةٌ مُنَاسِبَةٌ.

כִּשְׁרוֹן, כישרון ז' (־שְׁרוֹנוֹת) مَوْهِبَةٌ ج مَوَاهِبُ. مَلَكَةٌ ج مَلَكَاتٌ. بَرَاعَةٌ. نُبُوغٌ. בַּעַל כִּשְׁרוֹן مَوْهُوبٌ. كُفْءٌ (كَفْءٌ) ج أَكْفَاءُ. بَارِعٌ.

כִּשְׁרוֹנִי ת' (־נִיִּים) مَوْهُوبٌ. مُتَفَوِّقٌ. مُبَرِّزٌ. بَارِعٌ. مُقْتَدِرٌ. ذُو قَابِلِيَّةٍ. كُفْءٌ (كَفْءٌ).

כַּשְׁרוּת נ' ١. حَالَةُ الطَّعَامِ الكَاشِير (اي الطعام الحلال عند اليهود). ٢. صَلَاحٌ. قَابِلِيَّةٌ. ٣. نَزَاهَةٌ. عِفَّةٌ. أَمَانَةٌ.

כַּת נ' (כִּתּוֹת) ١. فِرْقَةٌ ج فِرَقٌ. طَائِفَةٌ ج طَوَائِفُ. زُمْرَةٌ ج زُمَرٌ. نِحْلَةٌ ج نِحَلٌ. ٢. طَبَقَةٌ اجْتِمَاعِيَّةٌ ج طَبَقَاتٌ. כַּת צְבָאִית كُتْلَةٌ عَسْكَرِيَّةٌ.

כְּתַאבּ A ז' كُتَّابٌ ج كَتَاتِيبُ (في الدول الاسلامية).

כָּתַב פ' ١. كَتَبَ ـُ سَطَّرَ. دَوَّنَ. حَرَّرَ. خَطَّ ـُ ٢. رَاسَلَ. خَابَرَ. כָּתַב מִפִּי פְּלוֹנִי كَتَبَ عَنْ لِسَانِ فُلَانٍ. نَقَلَ عَنْهُ. כָּתַב אֶת נְכָסָיו (רְכוּשׁוֹ) לִפְלוֹנִי سَجَّلَ مُمْتَلَكَاتِهِ (أَمْوَالَهُ) عَلَى اسْمِ فُلَانٍ. أَوْرَثَ (بالطابو) أَمْوَالَهُ لِفُلَانٍ. נִכְתַּב كُتِبَ. حُرِّرَ. دُوِّنَ. سُجِّلَ. قُيِّدَ. כִּתֵּב ١. نَحَتَ ـِ خَطَّطَ. نَقَشَ ـُ الكِتَابَةَ. ٢. أَكْثَرَ مِنَ الكِتَابَةِ. הִתְכַּתֵּב كَاتَبَ. رَاسَلَ. تَبَادَلَ الرَّسَائِلَ وَالمَكَاتِيبَ مَعَ. לְשָׁנָה טוֹבָה תִּכָּתֵבוּ וְתֵחָתֵמוּ تَهْنِئَةٌ بِعِيدِ رَأْسِ السَّنَةِ العِبْرِيَّةِ وَعِيدِ الغُفْرَانِ بِمَعْنَى: كُلُّ عَامٍ وَأَنْتُمْ بِخَيْرٍ. הִכְתִּיב أَمْلَى عَلَى. كَتَّبَ. إِسْتَكْتَبَ. نَقَّلَ. הִכְתִּיב תְּנָאִים לִפְלוֹנִי أَمْلَى شُرُوطًا عَلَى فُلَانٍ.

כְּתָב ז' (־בִים) ١. كِتَابَةٌ. تَدْوِينٌ. نَصٌّ ج نُصُوصٌ. ٢. خَطٌّ ج خُطُوطٌ. طَرِيقَةُ الكِتَابَةِ وَصُورَتُهَا (مثلاً الخط الكوفي، الخط المسماري). ٣. سِفْرٌ ج أَسْفَارٌ. ٤. لَائِحَةٌ ج لَوَائِحُ. شَهَادَةٌ. وَثِيقَةٌ ج وَثَائِقُ. כְּתַב אִשּׁוּם لَائِحَةُ الاتِّهَامِ. وَرَقَةُ الادِّعَاءَاتِ. כְּתַב הָאַמָּנָה ע' הַאֲמָנָה. כְּתַב הֲגָנָה لَائِحَةُ الدِّفَاعِ. כְּתַב הַחַרְטֻמִּים الكِتَابَةُ الهِيرُوغْلِيفِيَّةُ. كِتَابَةُ قُدَمَاءِ المِصْرِيِّينَ ومجازاً: كِتَابَةٌ غَيْرُ مَفْهُومَةٍ. כְּתַב חִמְיָרִי المُسْنَدُ. الخَطُّ الحِمْيَرِيُّ. כְּתַב יָד ١. خَطُّ اليَدِ. ٢. مَخْطُوطَةٌ ج مَخْطُوطَاتٌ. כְּתַב הַיְתֵדוֹת الخَطُّ المِسْمَارِيُّ (الإسْفِينِيُّ). كِتَابَةُ أَشُورَ وَبَابِلَ. כְּתַב מוֹרְס إِشَارَاتُ مُورْس (في التلغراف واللاسلكي). כְּתַב מִנּוּי بَرَاءَةُ تَعْيِينٍ. أَوْرَاقُ اعْتِمَادٍ. כְּתָב מְרֻבָּע ١. خَطٌّ رُقْعِيٌّ. ٢. الخَطُّ المُرَبَّعُ (الخط العبري الحديث). כְּתַב סְתָרִים كِتَابَةٌ سِرِّيَّةٌ. شِفْرَةٌ. כְּתַב עֵת, כְּתַב עִתִּים مَجَلَّةٌ ج مَجَلَّاتٌ. نَشْرَةٌ فَصْلِيَّةٌ. نَشْرَةٌ دَوْرِيَّةٌ. כְּתַב רַשִׁ"י خَطٌّ رَاشِي (وهو خط التفاسير لتمييزه عن خط النص للتوراة) ע' רַשִׁ"י. כִּתְבֵי הַקֹּדֶשׁ ١. التَّوْرَاةُ. أَسْفَارُ التَّوْرَاةِ المُقَدَّسَةِ (٢٤ سفرًا). ٢. الكُتُبُ المُنَزَّلَةُ (التوراة والانجيل والقرآن). الكُتُبُ المُقَدَّسَةُ. בִּכְתָב كِتَابَةً. خَطِّيًّا. تَحْرِيرِيًّا. תּוֹרָה שֶׁבִּכְתָב أَسْفَارُ التَّوْرَاةِ الخَمْسَةُ الأُولَى. العَهْدُ القَدِيمُ. شَرِيعَةُ مُوسَى. כִּכְתָבוֹ וְכִלְשׁוֹנוֹ نَصًّا وَرُوحًا. لَفْظًا وَمَعْنًى. حَرْفِيًّا. بِحَرْفِيَّتِهِ. הֶעֱלָה עַל הַכְּתָב دَوَّنَ. سَجَّلَ. דְּבָרִים כִּכְתָבָם أَقْوَالٌ مَنْقُولَةٌ بِنَصِّهَا. نَصًّا وَرُوحًا.

כַּתָּב ז' (־בִים) مُرَاسِلٌ. صِحَافِيٌّ. مَنْدُوبُ صَحِيفَةٍ أَوْ رَادْيُو أَوْ تِلِفِزْيُون.

כַּתָּבָה נ' (־בוֹת) رِسَالَةٌ صَحَفِيَّةٌ. تَقْرِيرٌ صِحَافِيٌّ. خَبَرٌ. رِيبُورْتَاج.

כְּתֻבָּה, כתובה נ' (־בּוֹת) كِتَابُ الزَّوَاجِ. عَقْدُ نِكَاحٍ.

כַּתְבָן ז' (־נִים) ١. كَاتِبٌ ج كَتَبَةٌ. مُوَظَّفٌ. ٢. نَاسِخٌ عَلَى الآلَةِ الطَّابِعَةِ.

כְּתֹבֶת, כתובת נ' (־תוֹבוֹת) ١. عُنْوَانٌ ج عَنَاوِينُ. ٢. نَقْشٌ ج نُقُوشٌ. كِتَابَةٌ مَنْقُوشَةٌ. כְּתֹבֶת קַעֲקַע وَشْمٌ ج وُشُومٌ (رسوم او كتابة في بدن الانسان). כְּתֹבֶת עַל הַקִּיר مجازًا: كِنَايَةٌ عَنِ المَصِيرِ المَحْتُومِ. نِهَايَةٌ قَاسِيَةٌ.

כִּתָּה, כיתה נ' (כִּתּוֹת) ١. صَفٌّ ج صُفُوفٌ. فَصْلٌ ج فُصُولٌ. ٢. في الجيش: حَضِيرَةٌ ج حَضَائِرُ. فِئَةٌ ج فِئَاتٌ (وحدة عسكرية صغيرة). ٣. طَائِفَةٌ ج طَوَائِفُ ע' כַּת. כִּתַּת יוֹרִים وَحْدَةُ تَنْفِيذِ الإِعْدَامِ رَمْيًا بِالرَّصَاصِ.

כתה"ק ר"ת כִּתְבֵי הַקֹּדֶשׁ الكُتُبُ المُقَدَّسَةُ. الكُتُبُ السَّمَاوِيَّةُ.

כָּתוּב ת' (כְּתוּבִים) ١. مَكْتُوبٌ. مُدَوَّنٌ. مُسَجَّلٌ. مَخْطُوطٌ. ٢. نَصٌّ ج نُصُوصٌ. כְּתוּבִים الكُتُوبِيم. الأَسْفَارُ الحِكَمِيَّةُ وَالنُّبُوَّاتُ (وهو القسم الثالث من الكتاب المقدس ويشمل: المزامير، الامثال، ايوب، نشيد الانشاد، راعوث اي "روت"، المراثي، الجامعة، استير، دانيال، عزرا، نحميا واخبار الايام). כְּתוּבִים אַחֲרוֹנִים الكُتُبُ الأَخِيرَةُ (وهي الاسفار الاخيرة التي لم تُضم الى الكتاب المقدس ولذلك سميت الاسفار الخارجية ايضًا وتشمل سفر بن سيرا، المكابيين، الحكمة، يهوديت الخ.). כְּתוּבִים גְּדוֹלִים الأَسْفَارُ الكَبِيرَةُ. كِنَايَةٌ عَنْ سِفْرِ المَزَامِيرِ وَسِفْرِ الأَمْثَالِ وَسِفْرِ أَيُّوبَ. בָּא בִּכְתוּבִים עִם- كَاتَبَ (فلانًا). رَاسَلَ. تَبَادَلَ الرَّسَائِلَ مَعَ.

כתובה ע' כְּתֻבָּה. **כתובת** ע' כְּתֹבֶת.

כְּתוּבִית נ' (־יוֹת) تَرْجَمَةُ الحِوَارَاتِ مِنْ أَقْوَالِ المُمَثِّلِينَ فِي شَرِيطٍ سِينَمَائِيٍّ أَوْ تِلِفِزْيُونِيٍّ وَغَيْرِهِمَا (وتاتي في نهاية الصور، subtitle).

כתום ע' כָּתֹם.

כְּתוּף, כיתוף ז' إِكْتِتَافٌ. تَنْكِيبٌ. الحَمْلُ عَلَى الكَتِفِ.

כְּתוּר, כיתור ז' (־רִים) تَطْوِيقٌ. مُحَاصَرَةٌ. تَحْوِيطٌ. ضَرْبُ نِطَاقٍ حَوْلَ.

כָּתוּשׁ ת' (כְּתוּשִׁים) ١. مَسْحُوقٌ. مَدْقُوقٌ. مَطْحُونٌ. مَسْحُونٌ. مَهْرُوسٌ. مَجْرُوشٌ. ٢. مجازًا: مُهَشَّمٌ. مُحَطَّمٌ. مَرْضُوضٌ. مَهِيضٌ.

כָּתוּת ת׳ (כְּתוּתִים) ١. مَفْرُومٌ. مَسْحُوقٌ. مُقَدَّدٌ. ٢. مَفْتُوقُ الخُصَى.

כְּתוּת, כיתות ז׳ تَحْطِيمٌ. رَضٌّ. فَرْمٌ. כְּתוּת רַגְלַיִם ضَرْبٌ فِي الأَرْضِ. سَيْرٌ طَوِيلٌ مُتْعِبٌ. مَسِيرَةٌ شَاقَّةٌ.

כְּתִיב ז׳ (־בִים) ١. كِتَابَةٌ. تَهْجِئَةٌ. إِمْلَاءٌ. ٢. نَصٌّ مَكْتُوبٌ. כְּתִיב חָסֵר كِتَابَةُ الكَلِمَاتِ العِبْرِيَّةِ حَسَبَ قَوَاعِدِهَا الأَصْلِيَّةِ كَمَا وَرَدَتْ فِي المَرَاجِعِ الأُولَى بِلَا حُرُوفِ المَدِّ مثل: בֹּקֶר بَدَلاً مِنْ בוקר. כְּתִיב מָלֵא كِتَابَةُ الكَلِمَاتِ العِبْرِيَّةِ مَعَ حُرُوفِ المَدِّ.

כְּתִיבָה נ׳ (־בוֹת) كِتَابَةٌ. تَدْوِينٌ. כְּתִיבָה תַּמָּה كِتَابَةٌ فَنِّيَّةٌ. خَطٌّ جَمِيلٌ. כְּתִיבַת הָאָרֶץ تَخْطِيطُ البُلْدَانِ. تَقْوِيمُ البُلْدَانِ. جُغْرَافْيَا. מְכוֹנַת כְּתִיבָה آلَةٌ طَابِعَةٌ. مَاكِنَةُ طَبْعٍ. מַכְשִׁירֵי כְּתִיבָה قِرْطَاسِيَّةٌ. أَدَوَاتُ الكِتَابَةِ. שֻׁלְחַן כְּתִיבָה مَكْتَبٌ ج مَكَاتِبُ (مائدة كتابة خاصة).

כָּתִישׁ ת׳ (כְּתִישִׁים) مَجْرُوشٌ. مَدْقُوقٌ. مَسْحُوقٌ.

כְּתִישָׁה נ׳ (־שׁוֹת) ١. جَرْشٌ. سَحْقٌ. طَحْنٌ. سَحْنٌ. ٢. ضَرْبٌ. خَبْطٌ.

כָּתִית תו״ז (כְּתִיתִים) ١. مَفْرُومٌ. مُقَدَّدٌ. مَجْرُوشٌ. ٢. جُرْحٌ نَاشِئٌ عَنِ الحَكِّ.

כְּתִיתָה נ׳ (־תוֹת) ١. فَرْمٌ. دَقٌّ. سَحْقٌ. جَرْشٌ. ٢. تَهْشِيمٌ. تَحْطِيمٌ. ٣. لَحْمَةٌ مَفْرُومَةٌ. ٤. شَرِيحَةُ لَحْمٍ مَدْقُوقَةٌ وَمَقْلِيَّةٌ ע׳ שְׁנִיצֶל.

כֹּתֶל, כותל ז׳ (כְּתָלִים) حَائِطٌ ج حِيطَانٌ. جِدَارٌ ج جُدُرٌ. כֹּתֶל הַמִּזְרָח الحَائِطُ الشَّرْقِيُّ (في الكنيس الذي يتجه نحو الشرق اي القدس للصلاة وهو اقدس مكان في الكنيس). הַכֹּתֶל הַמַּעֲרָבִי الحَائِطُ الغَرْبِيُّ. حَائِطُ المَبْكَى (آثار السور الغربي من هيكل سليمان في القدس). אָזְנַיִם לַכֹּתֶל لِلْحَائِطِ آذَانٌ (للتحذير من فضح السرّ). لِكُلِّ سَاقِطَةٍ لَاقِطَةٌ. הֵטִיחַ רֹאשׁוֹ בַּכֹּתֶל خَبَطَ (ضَرَبَ) رَأْسَهُ فِي الحَائِطِ. نَطَحَ رَأْسَهُ بِالجِدَارِ. לֵךְ וְדַבֵּר אֶל הַכֹּתֶל كَلِّمِ الحَائِطَ ومجازًا: لَا حَيَاةَ لِمَنْ تُنَادِي. נִתְקַל בְּכֹתֶל אָטוּם قُوبِلَ بِآذَانٍ صَمَّاءَ. لَمْ يَجِدْ آذَانًا صَاغِيَةً. עָמַד וּפָנָיו אֶל הַכֹּתֶל وَقَفَ وَظَهْرُهُ إِلَى الحَائِطِ ومجازًا: لَمْ يَعُدْ لَهُ مَفَرٌّ. הִנֵּה זֶה עוֹמֵד אַחַר כָּתְלֵנוּ هَا هُوَ ذَا عَلَى الأَبْوَابِ. وَشِيكُ الوُقُوعِ.

(כתם) נִכְתַּם פ׳ تَلَطَّخَ. وُصِمَ. تَلَوَّثَ. تَضَرَّجَ (بالدم). הִכְתִּים ١. لَطَّخَ. وَصَمَ (يَصِمُ). لَوَّثَ. ٢. دَنَّسَ. شَهَّرَ بِـ. شَوَّهَ سُمْعَةَ. הִכְתִּים אֶת שְׁמוֹ הַטּוֹב شَوَّهَ سُمْعَتَهُ. سَوَّدَ صَحِيفَتَهُ البَيْضَاءَ. הֻכְתַּם تَلَطَّخَ. لُوِّثَ. إِتَّسَخَ. تَبَقَّعَ.

כֶּתֶם ז׳ (כְּתָמִים) لَطْخَةٌ ج لَطَخَاتٌ. وَصْمَةٌ ج وَصَمَاتٌ. شَائِبَةٌ ج شَوَائِبُ. بُقْعَةٌ ج بُقَعٌ. ٢. رُقْطَةٌ ج رُقَطٌ. ٣. عَسْجَدٌ (الذهب الخالص). כִּתְמֵי שֶׁמֶשׁ كَلَفُ الشَّمْسِ. البُقَعُ الشَّمْسِيَّةُ.

כָּתֹם, כתום ת׳ (כְּתֻמִּים) بُرْتُقَالِيٌّ. ذَهَبِيٌّ. أَصْهَبُ ج صُهْبٌ נ׳ صَهْبَاءُ. أَصْفَرُ ج صُفْرٌ נ׳ صَفْرَاءُ.

כֻּתְנָה, כותנה נ׳ في النبات: قُطْنٌ ج أَقْطَانٌ. כֻּתְנָה גַּלְמִית قُطْنٌ خَامٌ. מְנַפֶּטֶת (מַפְרֵד) כֻּתְנָה مِحْلَجُ القُطْنِ.

כֻּתֹּנֶת, כותונת, כְּתֹנֶת, כתונת נ׳ (־תּוֹנוֹת) قَمِيصٌ ج قُمْصَانٌ. ثَوْبٌ ج أَثْوَابٌ وَثِيَابٌ. כְּתֹנֶת לַיְלָה قَمِيصُ النَّوْمِ. مَنَامَةٌ. مِفْضَلَةُ النَّوْمِ (مج). כְּתֹנֶת פַּסִּים ١. قَمِيصٌ مُقَلَّمٌ. قَمِيصٌ مُخَطَّطٌ. ٢. قَمِيصٌ حَرِيرِيٌّ.

כָּתֵף נ׳ (כְּתֵפַיִם) ١. كَتِفٌ. كِتْفٌ ج أَكْتَافٌ. مَنْكِبٌ ج مَنَاكِبُ. كَاهِلٌ ج كَوَاهِلُ. عَاتِقٌ ج عَوَاتِقُ. ٢. جِهَةٌ ج جِهَاتٌ. جَانِبٌ ج جَوَانِبُ. תֵּן כָּתֵף! هَاتِ يَدَكَ! مُدَّ يَدَ المُسَاعَدَةِ! أَعِنْ! سَاعِدْ! آزِرْ! נַעֲשׂוּ כָּתֵף אַחַת تَكَاتَفُوا. وَقَفُوا كَتِفًا إِلَى كَتِفٍ. تَآزَرُوا. מָשַׁךְ בִּכְתֵפָיו هَزَّ كَتِفَيْهِ. أَظْهَرَ عَدَمَ الاكْتِرَاثِ. בַּעַל כְּתֵפַיִם רְחָבוֹת ١. شَدِيدُ الكَاهِلِ. عَرِيضُ المَنْكِبَيْنِ. مَنِيعُ الجَانِبِ. ٢. مَنْ يُعَوَّلُ عَلَيْهِ.

כִּתֵּף, כיתף פ׳ ١. إِكْتَتَفَ. تَنَكَّبَ. وَضَعَ عَلَى الكَتِفِ. ٢. تَكَتَّفَ. הִתְכַּתֵּף إِكْتَتَفَ. تَنَكَّبَ. وَضَعَ عَلَى عَاتِقِهِ. ٢. هَزَّ كَتِفَهُ (بعدم اكتراث). חִכְתִּיף إِكْتَتَفَ. تَنَكَّبَ. הַכְתֵּף שַׂק (נֶשֶׁק)! في الجيش: كَتِفًا سِلَاحٌ! تَنَكَّبْ سِلَاحٌ!

כְּתֵפָה נ׳ (־פוֹת) حِمَالَةٌ. عِلَاقَةٌ.

כְּתֵפִי ת׳ (־יִים) كَتِفِيٌّ. مَنْكِبِيٌّ. خَاصٌّ بِالكَتِفِ أَوِ الكَاهِلِ.

כְּתֵפִיָּה, כתפייה נ׳ (־יּוֹת) ثَوْبٌ ذُو عَلَاقَةٍ (بلا كمين يُطرح على الكتفين). شَيَّالَةٌ.

כִּתֵּר, כיתר פ׳ حَاصَرَ. طَوَّقَ. أَحَاطَ بِـ. حَوَّطَ. ضَرَبَ نِطَاقًا حَوْلَ. أَحَاقَ بِـ. أَحْدَقَ بِـ. כֻּתַּר ١. حُوصِرَ. طُوِّقَ. حُوِّطَ. أُحِيطَ بِهِ. ضُرِبَ نِطَاقٌ حَوْلَهُ. ٢. عُنْوِنَ. أُعْطِيَ لَهُ عُنْوَانٌ (مثل مقال في جريدة). تُوِّجَ. كُلِّلَ. הִכְתִּיר ١. تَوَّجَ. كَلَّلَ بِتَاجٍ. ٢. مجازًا: مَنَحَ لَقَبًا. ٣. حَاصَرَ. הֻכְתַּר تَتَوَّجَ. تُوِّجَ. كُلِّلَ. تَكَلَّلَ بِـ. הֻכְתַּר בְּהַצְלָחָה تَكَلَّلَ بِالنَّجَاحِ. تَمَّ بِنَجَاحٍ.

כֶּתֶר ז׳ (כְּתָרִים) ١. تَاجٌ ج تِيجَانٌ. إِكْلِيلٌ ج أَكَالِيلُ. ٢. لَقَبٌ رَفِيعٌ. ٣. زَخْرَفَةٌ (على الحروف). تَرْوِيسَةٌ. ٤. تَاجُ الضِّرْسِ. ٥. في الطب: تَلْبِيسَةُ السِّنِّ (لوقايتها من الفساد). ٦. في الفلك: مَجْمُوعَتَانِ مِنَ النُّجُومِ. ٧. دَرَجَةُ التَّاجِ (في الصوفية). כֶּתֶר מַלְכוּת تَاجُ المُلْكِ. נְאוּם הַכֶּתֶר ١. خِطَابُ العَرْشِ (في دولة ملكية). ٢. مجازًا: الخِطَابُ الافْتِتَاحِيُّ. קָשַׁר לוֹ כְּתָרִים عَقَدَ لَهُ لِوَاءَ المَجْدِ. أَثْنَى عَلَيْهِ ثَنَاءً عَاطِرًا. אֵין שְׁנֵי מְלָכִים מִשְׁתַּמְּשִׁים בְּכֶתֶר אֶחָד مجازًا: لَا يُجْمَعُ سَيْفَانِ فِي غِمْدٍ.

כִּתְרוֹן ז׳ (־נִים) ١. تُوَيْجٌ. تَاجٌ صَغِيرٌ. ٢. في النبات: إِكْلِيلُ الحَدَائِقِ. كُورُونِيلَا (coronilla).

כָּתַשׁ פ׳ ١. جَرَشَ ـُ. سَحَنَ ـَ. سَحَقَ ـَ. دَقَّ ـُ. نَعَّمَ. هَرَسَ ـُ. فَرَمَ ـُ. ٢.

ضَرَبَ ـِ نَدَفَ ـِ כָּתַשׁ מַיִם طَحَنَ المَاءَ ومجازًا: سَعَى سَعْيًا لاَ طَائِلَ تَحْتَهُ. لَتَّ وَعَجَنَ. נִכְתַּשׁ إِنْدَقَّ. تَهَشَّمَ. إِنْسَحَقَ. إِنْجَرَشَ. הִתְכַּתֵּשׁ ١. تَشَاجَرَ. نَازَعَ. تَنَاحَرَ. تَخَاصَمَ. ٢. إِنْدَقَّ. إِنْسَحَنَ.

כָּתַת פ' ١. فَرَمَ ـُ سَحَقَ ـَ طَحَنَ ـَ ٢. هَشَمَ ـِ حَطَمَ. כִּתֵּת كَسَّرَ. حَطَّمَ. هَشَّمَ. כִּתֵּת אֶת רַגְלָיו ضَرَبَ فِي الأَرْضِ. تَجَوَّلَ رَوْحَةً وَإِيَابًا. سَارَ سَيْرًا شَاقًّا.

כִּתָּתִי, כיתתי ת' (־יִים) ١. صَفِّيٌّ. فَصْلِيٌّ. ٢. مَذْهَبِيٌّ. طَائِفِيٌّ. تَحَزُّبِيٌّ.

כִּתָּתִיּוּת, כיתתיות נ' إِنْقِسَامٌ (الى طوائف وفئات صغيرة). تَنَابُذٌ. تَحَزُّبٌ.

ל

ל ١. ل الحَرْفُ الثَّانِي عَشَرَ مِنْ حُرُوفِ الأَبْجَدِيَّةِ العِبْرِيَّةِ وَاسْمُهُ לָמֶד وَيُقَابِلُهُ الحَرْفُ لام بِالعَرَبِيَّةِ. ٢. في حساب الجمل: ثَلاَثُونَ (٣٠).

לְ- (לַ-, לָ-, לֶ-, לִ-, לֵ-) ١. حَرْفُ جَرٍّ قَبْلَ الاسْمِ بِمَعْنَى لِـ.. إِلَى (مثل: הוּא שָׁב לִמְקוֹמוֹ عَادَ إِلَى مَكَانِهِ). ٢. عِنْدَ. وَقْتَ. قَبْلَ (ظَرْف زمان مثل: לְעֵת בֹּקֶר وَقْتَ الصَّبَاحِ. לְעֵת עֶרֶב عِنْدَ المَسَاءِ). ٣. لِـ. لِأَجْلِ. مِنْ أَجْلِ. حَتَّى. لِكَيْ (مثل: לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבֶגֶד לִלְבֹּשׁ خُبْزٌ لِآكُلَ وَثِيَابٌ لِأَلْبَسَ). ה' יִלָּחֵם לָכֶם الرَّبُّ يُقَاتِلُ مِنْ أَجْلِكُمْ. ٤. بِمَعْنَى التَّمَلُّكِ (اذا اضيف الى كلمة יֵשׁ أو بدونها مثل: יֵשׁ לִי عِنْدِي. אֵין לוֹ لاَ يُوجَدُ عِنْدَهُ. لَيْسَ لَهُ). ٥. حَسَبَ. بِحَسَبِ. كُلٌّ حَسَبَ (مثل: וְאִישׁ עַל דִּגְלוֹ كُلٌّ عِنْدَ رَايَتِهِ). ٦. مَعَ الضَّمِيرِ. بَعْدَ الفِعْلِ لِلتَّأْكِيدِ (مثل: לֵךְ־לְךָ إِذْهَبْ مِنْ). לִכְשֶׁ־ بَعْدَ أَنْ. عِنْدَمَا (مثل: לִכְשֶׁאֶפָּנֶה אֶשְׁנֶה بَعْدَ مَا أَتَفَرَّغُ أَدْرُسُ).

לֹא מש"ל حَرْفُ نَفْيٍ بِمَعْنَى: لاَ. مَا. لَيْسَ. لَنْ (قبل المضارع المنصوب). لَمْ (قبل المضارع المجزوم للماضي). كَلاَّ. לֹא וָלֹא كَلاَّ! كَلاَّ ثُمَّ كَلاَّ! أَبَدًا! لَنْ (قبل المضارع المنصوب). בְּלֹא بِلاَ. دُونَ. بِدُونِ. بِغَيْرِ. مِنْ غَيْرِ. بِعَدَمِ (مثل: נִתָּן לַעֲשׂוֹתוֹ בְּלֹא קֹשִׁי يُمْكِنُ عَمَلُهُ بِلاَ صُعُوبَةٍ). וְלֹא وَإِلاَّ... وَفِي هذِهِ الحَالَةِ. וְלֹא הִיא وَلَيْسَ كَذلِكَ. وَالأَمْرُ لَيْسَ كَذلِكَ. לֹא דֻבִּים וְלֹא יַעַר ע' דֹּב. לֹא כִּי אֶלָּא لاَ بَلْ. لَيْسَ كَذلِكَ... بَلْ. לֹא כְלוּם لاَ شَيْءَ. לֹא עָלֶיךָ (עֲלֵיכֶם, עָלֵינוּ) مجازًا: كَفَى اللّٰهُ الشَّرَّ! بَعِيد الشَّرّ! לֹא תַעֲשֶׂה في التوراة: وَصَايَا النَّهْيِ. الوَصَايَا الَّتِي تَنْهَى عَنْ عَمَلٍ مَا (مثل: لاَ تَقْتُلْ، لاَ تَسْرِقْ الخ...). לֹא יַאֲמִין כִּי יְסֻפַּר لاَ يُصَدَّقُ. لاَ يُصَدِّقُهُ العَقْلُ. וְלֹא עוֹד אֶלָּא لَيْسَ هذَا فَحَسْبُ بَلْ... לֹא בְּאַ' רַבָּתִי لاَ بِالقَلَمِ العَرِيضِ. لاَ بِالمَرَّةِ. أَبَدًا ע' א. וְלֹא כְלוּם أَبَدًا. قَطْعًا. لاَ شَيْءَ أَبَدًا. לֹא כָּל שֶׁכֵּן بَلْهَ. نَاهِيكَ عَنْ. نَاهِيكَ بِـ خَاصَّةً. لاَ سِيَّمَا. بِالأَحْرَى. مِنْ بَابِ أَوْلَى. לֹא מִמֶּנּוּ וְלֹא מִקְצָתוֹ لَيْسَ لَهُ مِنْهُ لاَ فِي قَلِيلٍ وَلاَ فِي كَثِيرٍ. لاَ يَمُتُّ إِلَيْهِ بِصِلَةٍ.

(לאה) נִלְאָה פ' ١. لَغِبَ ـَ. تَعِبَ ـَ. نَصِبَ ـَ. ٢. لَمْ يَسَعْهُ. لَمْ يَسْتَطِعْ. הֶלְאָה أَتْعَبَ. أَلْغَبَ. أَضْنَى. أَرْهَقَ. أَجْهَدَ. أَنْهَكَ. إِسْتَنْزَفَ قُوَاهُ.

לֵאֶה ת' (־אִים) مُتْعَبٌ. تَعْبَانُ. مُرْهَقٌ. لاَغِبٌ. وَانٍ(ي). فَاتِرُ الهِمَّةِ.

לָאו Ar. מש"ל ١. كَلاَّ. كَلاَّ ثُمَّ كَلاَّ. ٢. حَرَام. مَمْنُوع. نَهْي. לָאו דַוְקָא لَيْسَ بِالضَّرُورَةِ. لَيْسَ بِالضَّبْطِ. בְּלָאו הָכֵי حَتَّى بِدُونِ ذلِكَ. عَلَى كُلِّ حَالٍ. مَهْمَا كَانَ الأَمْرُ. לָאו מִלְּתָא זוּטַרְתָּא הִיא لَيْسَ هذَا بِالسَّهْلِ اليَسِيرِ. لاَ تَسْتَهِنْ بِذلِكَ. מִכְּלָל לָאו אַתָּה שׁוֹמֵעַ הֵן ע' הֵן.

לאום ע' לְאֹם.

לֵאוּת נ' لَأْيٌ. نَصَبٌ. تَعَبٌ. كَلَلٌ. إِعْيَاءٌ. إِرْهَاقٌ. إِجْهَادٌ. לְלֹא לֵאוּת دُونَ كَلَلٍ (أَوْ مَلَلٍ). بِدُونِ فُتُورٍ. بِلاَ تَبَرُّمٍ.

לָאַט פ' ١. غَطَّى. سَتَرَ ـُ. كَتَمَ ـُ. ٢. هَمَسَ ـِ. وَشْوَشَ. הִלְאִיט بَطَّأَ. قَلَّلَ السُّرْعَةَ ע' (אטט), הֵאֵט.

לַאַט ז' (לְאָטִים) هَمْسَةٌ ج هَمَسَاتٌ. وَشْوَشَةٌ ע' לַחַשׁ.

לְאַט תה"פ بِبُطْءٍ. عَلَى مَهْلٍ. بِتُؤَدَةٍ. بِتَرَيُّثٍ. بِتَمَهُّلٍ. بِتَأَنٍّ(ي). לְאַט לְךָ! عَلَى رِسْلِكَ! عَلَى مَهْلِكَ! ע' אַט. הַהוֹלֵךְ לְאִטּוֹ יָבוֹא בְּעִתּוֹ مَنْ تَأَنَّى أَدْرَكَ مَا تَمَنَّى.

לְאַיִן מ"ש أَنَّى؟ إِلَى أَيْنَ؟ إِلَى أَيِّ مَكَانٍ؟

לְאֵל יָדוֹ فِي يَدِهِ. فِي مَقْدُورِهِ. فِي وُسْعِهِ. فِي إِمْكَانِهِ.

לְאַלְתַּר, לְאַלְתַּר תה"פ فَوْرًا. حَالاً. فِي الحَالِ. فِي التَّوِّ وَاللَّحْظَةِ.

לְאֹם, לאום ז' (־אֻמִּים) قَوْمٌ ج أَقْوَامٌ. شَعْبٌ ج شُعُوبٌ. أُمَّةٌ ج أُمَمٌ. חֶבֶר הַלְאֻמִּים عُصْبَةُ الأُمَمِ (تاسست سنة ١٩٢٠ وانحلت عشية الحرب العالمية الثانية وعلى انقاضها قامت هيئة الامم المتحدة). חֶסֶד לְאֻמִּים חַטָּאת ע' חֶסֶד.

(לאם) הִלְאִים פ' أَمَّمَ. وَضَعَ يَدَهُ عَلَى (واخضع لسلطة الدولة). הֻלְאַם أُمِّمَ. وُضِعَ تَحْتَ سَيْطَرَةِ الدَّوْلَةِ أَوِ الحُكُومَةِ.

לְאמָה Sp. נ' لاَمَا ע' לָמָה.

לְאֻמִּי, לאומי ת' (־יִּים) قَوْمِيٌّ. وَطَنِيٌّ. הָאִינְטֶרֶס הַלְּאֻמִּי المَصْلَحَةُ الوَطَنِيَّةُ (القَوْمِيَّةُ). אִרְגּוּן בֵּין־לְאֻמִּי مُنَظَّمَةٌ دَوْلِيَّةٌ. הַבַּיִת הַלְּאֻמִּי الوَطَنُ القَوْمِيُّ (جاء ضمن وعد بلفور الذي اصدره عام ١٩١٧ يعترف فيه بفلسطين وطنًا قوميًا للشعب اليهودي). הַהִמְנוֹן הַלְּאֻמִּי النَّشِيدُ الوَطَنِيُّ (القَوْمِيُّ). הַוַּעַד הַלְּאֻמִּי المَجْلِسُ القَوْمِيُّ. المَجْلِسُ المِلِّيُّ. מִעוּט לְאֻמִּי أَقَلِّيَّةٌ قَوْمِيَّةٌ. רַב־לְאֻמִּי مُتَعَدِّدُ الجِنْسِيَّاتِ. שֵׁרוּת לְאֻמִּי خِدْمَةٌ وَطَنِيَّةٌ. مَنْفَعَةٌ عَامَّةٌ.

לְאֻמִּיּוּת, לאומיות נ' ١. قَوْمِيَّةٌ. وَطَنِيَّةٌ. ٢. هُوِيَّةٌ. إِنْتِمَاءٌ قَوْمِيٌّ.

לְאֻמָּנוּת, לאומנות נ' قَوْمِيَّةٌ. عَصَبِيَّةٌ قَوْمِيَّةٌ. نَعْرَةٌ قَوْمِيَّةٌ. شُوفِينِيَّةٌ.

לְאֻמָּנִי, לאומני ת' (־יִּים) قَوْمِيٌّ. مُتَعَصِّبٌ لِقَوْمِيَّتِهِ. مُتَطَرِّفٌ. شُوفِينِيٌّ.

לֵאמֹר תה"פ ١. كَذَا. هٰكَذَا. بِهٰذَا القَوْلِ. ٢. أَيْ. يَعْنِي.

לְאָן מ"ש إِلَى أَيْنَ؟ إِلَى أَيِّ مَكَانٍ؟ أَنَّى؟ לְאָן שֶׁהוּא إِلَى مَكَانٍ مَا. إِلَى حَيْثُ.

לֵב ז' (לְבָבוֹת, לִבּוֹת) ١. قَلْبٌ ج قُلُوبٌ. فُؤَادٌ ج أَفْئِدَةٌ. لُبٌّ ج أَلْبَابٌ. ٢. مَرْكَزٌ ج مَرَاكِزُ. وَسَطٌ. دَاخِلٌ. ٣. صَدْرٌ ج صُدُورٌ. ٤. في ورق القمار: كُوبَة (القَلْبُ). לֵב אֶבֶן قَلْبٌ مِنْ حَجَرٍ. قَسْوَةٌ. صَلاَبَةٌ. عَدَمُ رَحْمَةٍ. לֵב אֶחָד قَلْبٌ وَاحِدٌ. قَلْبًا وَقَالِبًا. إِجْمَاعٌ. إِتِّفَاقُ الآرَاءِ. לֵב זָהָב قَلْبٌ طَيِّبٌ. فُؤَادٌ رَحْبٌ. رَأْفَةٌ. عَطْفٌ.

לֵב טָהוֹר قَلْبٌ طَاهِرٌ. ضَمِيرٌ نَقِيٌّ. نَزَاهَةٌ. عِفَّةٌ. לֵב טוֹב ١. قَلْبٌ طَيِّبٌ (رَقِيقٌ). دَمَاثَةٌ. ٢. صَدْرٌ مُنْشَرِحٌ. לֵב יָם عُرْضُ البَحْرِ. أَعَالِي البِحَارِ. לֵב כָּבֵד ١. غَمٌّ. كَدَرٌ. كَسَافَةُ بَالٍ. ٢. تَعَنُّتٌ. مُعَانَدَةٌ. לֵב עָרֵל قَلْبٌ أَغْلَفُ. قَلْبٌ فِيهِ غِشَاوَةٌ. بَلاَدَةٌ. לֵב רָחָב قَلْبٌ وَاسِعٌ. قَلْبٌ طَيِّبٌ. كَرَمٌ. أَرْيَحِيَّةٌ. לֵב שָׁבוּר قَلْبٌ كَسِيرٌ. غَمٌّ. أَسًى. بَالٌ كَسِيفٌ. לֵב הַשָּׁמַיִם كَبِدُ السَّمَاءِ. عَنَانُ السَّمَاءِ. أَعَالِي السَّمَاءِ. בַּלֵּב, בְּלִבּוֹ فِي دَخِيلَتِهِ. فِي سِرِّهِ. فِي طَوَايَا قَلْبِهِ. فِي قَرَارَةِ نَفْسِهِ. בְּלֵב וָלֵב مَنْ يَتَكَلَّمُ بِلِسَانَيْنِ. مَنْ يُظْهِرُ وَجْهَيْنِ. بِنِفَاقٍ. בְּלֵב כָּבֵד بِقَلْبٍ مُنْقَبِضٍ. بِضِيقِ صَدْرٍ. بِعَدَمِ ثِقَةٍ. בְּלֵב וָנֶפֶשׁ قَلْبًا وَقَالِبًا. مِنْ صَمِيمِ القَلْبِ. بِكُلِّ سُرُورٍ. בְּלֵב שָׁלֵם ١. مِنْ كُلِّ القَلْبِ. بِصِدْقٍ وَإِخْلاَصٍ. ٢. بِلاَ أَدْنَى شَكٍّ. بِثِقَةٍ تَامَّةٍ. אֹמֶץ לֵב رَبَاطَةُ جَأْشٍ. شَجَاعَةٌ. إِقْدَامٌ. بَسَالَةٌ. בְּחִיר לֵב ١. حَبِيبٌ ج أَحِبَّاءُ. صَفِيٌّ. ٢. خَطِيبٌ. عَرِيسٌ. בֹּר לֵב عَدَالَةٌ. نَزَاهَةٌ. إِسْتِقَامَةٌ. طَهَارَةٌ. בַּר לֵב طَاهِرُ القَلْبِ. نَاصِحُ الجَيْبِ. بَارٌّ. גְּבַהּ לֵב مُتَغَطْرِسٌ. مُتَعَجْرِفٌ. مُتَكَبِّرٌ. شَامِخُ الأَنْفِ. גִּלּוּי לֵב صَرَاحَةٌ. إِخْلاَصٌ. דְּבָרִים שֶׁבַּלֵּב خَوَاطِرُ. خَلَجَاتُ القَلْبِ. דְּמוּי לֵב في النبات: قَلْبِيٌّ (ورقة نباتية شبيهة بالقلب). הֲבָנַת הַלֵּב فِرَاسَةُ القَلْبِ. إِدْرَاكٌ بِالحَدْسِ (بِالبَدَاهَةِ). הַלְמוּת לֵב خَفَقَانُ القَلْبِ. نَبَضَاتُ القَلْبِ. وَجِيفٌ. זְדוֹן לֵב لُؤْمٌ. خُبْثٌ. فَسَادُ القَلْبِ. חֲכַם לֵב لَبِيبٌ ج أَلِبَّاءُ. بَصِيرٌ. ذُو بَصِيرَةٍ. فَطِينٌ. חֲסַר לֵב ١. قَاسٍ(ي). عَدِيمُ القَلْبِ. قَلِيلُ الإِحْسَاسِ. ٢. عَدِيمُ البَصِيرَةِ. بَلِيدٌ. טוֹב לֵב ١. طَيِّبُ القَلْبِ. رَقِيقُ الحَاشِيَةِ. دَمِثٌ ج دِمَاثٌ. ٢. مُنْشَرِحُ الصَّدْرِ. טוּב לֵב ١. طِيبَةُ قَلْبٍ. رِقَّةُ حَاشِيَةٍ. دَمَاثَةٌ. ٢. إِنْشِرَاحٌ. سَعَادَةٌ. יֵצֶר לֵב فِطْرَةٌ. جِبِلَّةٌ. طَبِيعَةٌ. مَيْلٌ طَبِيعِيٌّ. יְשַׁר לֵב مُسْتَقِيمٌ. نَزِيهٌ. صَرِيحٌ. مُخْلِصٌ. כְּאֵב לֵב وَجَعُ قَلْبٍ ومجازًا: غَمٌّ ج غُمُومٌ. أَسًى. حُزْنٌ ج أَحْزَانٌ. كَمَدٌ. כַּוָּנַת הַלֵּב نِيَّةٌ ج نِيَّاتٌ وَنَوَايَا. تَوْطِينُ النَّفْسِ عَلَى. מְגִנַּת לֵב أَسَفٌ. أَسًى. شَجًى. قَهْرٌ. מוּג לֵב جَبَانٌ ج جُبَنَاءُ. رِعْدِيدٌ. هَيَّابٌ. מַחֲלַת לֵב مَرَضُ قَلْبٍ. عِلَّةٌ فِي القَلْبِ. מֹרֶךְ לֵב جُبْنٌ. هَلَعٌ. خَوْفٌ شَدِيدٌ. מִשְׁאֶלֶת לֵב مُنْيَةُ القَلْبِ. تَمَنٍّ(ي) ج تَمَنِّيَاتٌ. נְדִיב לֵב أَرْيَحِيٌّ. كَرِيمٌ ج كِرَامٌ. سَخِيٌّ ج أَسْخِيَاءُ. سَمْحٌ. جَوَادٌ ج أَجَاوِيدُ. נְדִיבוּת לֵב أَرْيَحِيَّةٌ. سَمَاحَةٌ. جُودٌ. كَرَمٌ. سَخَاءٌ. עִקְּשׁוּת לֵב مُعَانَدَةٌ. تَعَنُّتٌ. קוֹרֵעַ לֵב يُمَزِّقُ القَلْبَ. يُقَطِّعُ نِيَاطَ القَلْبِ. يُفَتِّتُ الأَكْبَادَ. קְשׁוּחַ לֵב قَاسٍ(ي) ج قُسَاةٌ. مُتَصَلِّبٌ. لاَ تَلِينُ لَهُ قَنَاةٌ. קְשִׁיחוּת לֵב, קְשִׁיּוּת לֵב صَلاَبَةٌ. تَعَنُّتٌ. قَسْوَةٌ. صَرَامَةٌ. רֹחַב לֵב ١. رَحَابَةُ صَدْرٍ. سَمَاحَةٌ. أَرْيَحِيَّةٌ. ٢. رَجَاحَةُ عَقْلٍ. רַךְ לֵב جَبَانٌ. هَلُوعٌ. רַע לֵב رَذِيلٌ. ظَالِمٌ. شِرِّيرٌ. قَاسٍ(ي) ج قُسَاةٌ. سَيِّءُ الخُلْقِ (الخُلُقِ). רֹעַ לֵב ١. رَذَالَةٌ. ظُلْمٌ. بَطْشٌ. قَسْوَةٌ. سُوءُ خُلْقٍ (خُلُقٍ). ٢. غَمٌّ. حُزْنٌ. שֶׁבֶץ לֵב نَوْبَةٌ قَلْبِيَّةٌ. سَكْتَةٌ قَلْبِيَّةٌ. שְׁבַר לֵב, שִׁבְרוֹן לֵב إِنْكِسَارُ القَلْبِ. أَسًى عَمِيقٌ. غَمٌّ ج غُمُومٌ. שׁוֹבֶה לֵב سَاحِرٌ. فَتَّانٌ. أَخَّاذٌ. خَلاَّبٌ. جَذَّابٌ. שִׂימַת לֵב, תְּשׂוּמַת לֵב إِنْتِبَاهٌ. إِلْتِفَاتٌ. إِهْتِمَامٌ. عِنَايَةٌ. مُبَالاَةٌ. שְׁרִירוּת לֵב تَعَسُّفٌ. إِسْتِبْدَادٌ. كَيْفِيَّةٌ. מֵעֹמֶק הַלֵּב, מִמַּעֲמַקֵּי הַלֵּב, מִקֶּרֶב לֵב مِنْ أَعْمَاقِ القَلْبِ. مِنْ صَمِيمِ الفُؤَادِ. בְּשִׂים לֵב לְ- بِالنَّظَرِ إِلَى. بِالأَخْذِ بِنَظَرِ الاعْتِبَارِ. مُرَاعَاةً لِـ לִבּוֹ טוֹב עָלָיו مُنْشَرِحُ الصَّدْرِ. قَرِيرُ العَيْنِ. رَخِيُّ البَالِ. לִבּוֹ כָּבֵד ١. مُثْقَلُ الصَّدْرِ. كَسِيفُ القَلْبِ. مَغْمُومٌ. ٢. عَنِيدٌ. مُعَانِدٌ. לִבּוֹ סָמוּךְ (וּבָטוּחַ) وَاثِقٌ كُلَّ الثِّقَةِ. تَحْدُوهُ الثِّقَةُ بِـ. مُقْتَنِعٌ بِـ. לִבּוֹ פָּתוּחַ قَلْبُهُ مَفْتُوحٌ (لمشاكل الغير). אֵין בְּלִבּוֹ עַל פְּלוֹנִי لاَ يُضْمِرُ الحِقْدَ لِفُلاَنٍ. غَيْرُ نَاقِمٍ عَلَيْهِ. אָמַר אֶל לִבּוֹ, אָמַר בְּלִבּוֹ حَدَّثَ نَفْسَهُ. فَكَّرَ مَلِيًّا. قَالَ لِنَفْسِهِ (فِي ذَاتِهِ). אָמַר לוֹ לִבּוֹ هَتَفَ بِهِ هَاتِفٌ. حَدَّثَتْهُ نَفْسُهُ. בָּדָה מִלִּבּוֹ لَفَّقَ. إِخْتَلَقَ. إِفْتَرَى. גָּבַהּ לִבּוֹ إِنْتَفَخَ صَدْرُهُ. صَعَّرَ خَدَّهُ. شَمَخَ ـ بِأَنْفِهِ. تَكَبَّرَ. גָּנַב אֶת לֵב פְּלוֹנִי إِسْتَهْوَى قَلْبَ فُلاَنٍ. خَلَبَ فُؤَادَهُ. إِسْتَحْوَذَ عَلَيْهِ. דִּבֶּר עַל לֵב פְּלוֹנִי حَاوَلَ إِقْنَاعَ فُلاَنٍ. إِسْتَرْضَاهُ. تَكَلَّمَ مَعَهُ بِالحُسْنَى. הָיָה בְּלִבּוֹ עַל פְּלוֹנִי أَضْمَرَ الشَّرَّ لِفُلاَنٍ. أَضْمَرَ لَهُ الحِقْدَ. نَقَمَ ـ عَلَيْهِ. הֵיטִיב אֶת לִבּוֹ أَكَلَ هَنِيئًا مَرِيئًا. הִכָּהוּ לִבּוֹ أَنَّبَهُ ضَمِيرُهُ. وَخَزَهُ ضَمِيرُهُ. הָלַךְ לִבּוֹ אַחֲרֵי־ نَزَا بِهِ قَلْبُهُ إِلَى. نَازَعَتْهُ نَفْسُهُ إِلَى. إِفْتَتَنَ بِـ. הֵנִיא אֶת לֵב פְּלוֹנִי حَالَ دُونَ فُلاَنٍ. مَنَعَهُ مِنْ. رَدَعَهُ عَنْ. הֵסֵב אֶת לִבּוֹ שֶׁל פְּלוֹנִי لَفَتَ انْتِبَاهَ فُلاَنٍ. הָפַךְ לִבּוֹ مجازًا: غَيَّرَ رَأْيَهُ فِي. تَحَوَّلَ عَنْ. قَلَبَ ظَهْرَ المِجَنِّ. הִקְשִׁיחַ (אֶת) לֵב פְּלוֹנִי صَلَّبَ قَلْبَ فُلاَنٍ. صَيَّرَهُ صَارِمًا صُلْبًا. הִתְחַמֵּץ לִבּוֹ تَحَمَّضَ فُؤَادُهُ ومجازًا: تَكَدَّرَ. إِغْتَمَّ. חָרַד לִבּוֹ עַל־ تَوَجَّسَ خِيفَةً عَلَى. إِمْتَلأَ قَلْبُهُ قَلَقًا عَلَى. قَلِقَ ـ عَلَى. טוֹב לִבּוֹ طَابَ نَفْسًا. طَابَتْ نَفْسُهُ. إِنْتَشَى. יוֹצֵא מִן הַלֵּב خَارِجٌ مِنْ أَعْمَاقِ القَلْبِ. (كَلاَمٌ) وُدِّيٌّ. حَمِيمٌ. יָצָא לִבּוֹ ١. طَارَ قَلْبُهُ شَعَاعًا. مَلأَ قَلْبَهُ الهَلَعُ. ٢. هَفَا قَلْبُهُ إِلَى. כַּאֲשֶׁר עִם לִבּוֹ مَا بَدَا لَهُ. مَا جَالَ فِي خَاطِرِهِ. לֹא הָיָה בּוֹ לֵב لَمْ يَجِدِ الشَّجَاعَةَ فِي قَلْبِهِ. لَمْ يُطَاوِعْهُ قَلْبُهُ عَلَى. לָקַח לַלֵּב ١. زَعِلَ. إِنْقَهَرَ. ٢. مجازًا: أَخَذَ مَأْخَذَ الجِدِّ. أَوْلَى خُطُورَةً لِـ אַל תִּקַּח לַלֵּב! هَوِّنْ عَلَيْكَ! خَفِّفْ عَنْكَ (عَلَيْكَ)! عَلَى رِسْلِكَ! מָשַׁךְ אֶת הַלֵּב إِسْتَهْوَى القَلْبَ. سَحَرَ الفُؤَادَ. أَثَارَ الاهْتِمَامَ. נָגַע עַד לִבּוֹ أَثَّرَ فِي قَلْبِهِ تَأْثِيرًا عَمِيقًا. أَحْدَثَ وَقْعًا عَمِيقًا فِي قَلْبِهِ. נָטָה לִבּוֹ אַחֲרֵי־ مَالَ قَلْبُهُ إِلَى. نَزَعَ إِلَى. عَطَفَ عَلَى. נָמַס לִבּוֹ ذَابَ قَلْبُهُ جَزَعًا. إِنْخَلَعَ فُؤَادُهُ. ذُعِرَ. فَزِعَ ـ. נָפַל לִבּוֹ עָלָיו تَمَلَّكَهُ اليَأْسُ. مَلأَ اليَأْسُ قَلْبَهُ. فُتَّ فِي عَضُدِهِ. נְקָפוֹ לִבּוֹ وَخَزَهُ ضَمِيرُهُ. أَنَّبَهُ ضَمِيرُهُ. نَدِمَ عَلَى فِعْلَتِهِ. נִשְׁכַּח (נִשְׁתַּכַּח) מִלֵּב غَابَ عَنِ الأَذْهَانِ. طَوَاهُ النِّسْيَانُ. נְשָׂאוֹ לִבּוֹ ١. أَخَذَتْهُ النَّخْوَةُ. دَفَعَتْهُ الشَّهَامَةُ إِلَى. ٢. تَرَفَّعَ. تَبَاهَى. נָתַן אֶל לִבּוֹ فَكَّرَ مَلِيًّا فِي. إِهْتَمَّ بِـ. نَظَرَ ـُ فِي. נָתַן לִבּוֹ לִפְלוֹנִי أَصَاخَ السَّمْعَ إِلَى فُلاَنٍ. إِنْتَبَهَ إِلَى كَلاَمِهِ. סָעַד אֶת לִבּוֹ سَنَدَ قَلْبَهُ. كَسَرَ جُوعَهُ. تَنَاوَلَ الطَّعَامَ. עָלָה

(עָלְתָה) עַל לִבּוֹ ١. خَطَرَ فِي بَالِهِ. جَالَ فِي خَاطِرِهِ. ٢. تَذَكَّرَ. פָּתַח סְגוֹר לִבּוֹ فَتَحَ طَوَايَا قَلْبِهِ (فُؤَادِهِ). كَشَفَ مَكْنُونَاتِ قَلْبِهِ. צוֹדֵד לֵב إِسْتَهْوَى الفُؤَادَ. أَخَذَ بِمَجَامِعِ القُلُوبِ. سَحَرَ الأَلْبَابَ. קָנָה אֶת לֵב פְּלוֹנִי إِسْتَهْوَى قَلْبَ فُلَانٍ. إِسْتَمَالَهُ إِلَيْهِ. שָׁבָה לֵב פְּלוֹנִי سَحَرَ قَلْبَ فُلَانٍ. خَلَبَ عَقْلَهُ. إِسْتَهْوَاهُ. فَتَنَهُ. שָׁבַר אֶת לִבּוֹ كَسَرَ قَلْبَهُ. كَدَّرَ خَاطِرَهُ. שָׂם לִבּוֹ לְ־ (אֶל־, עַל־) إِلْتَفَتَ إِلَى. إِهْتَمَّ بِـ. إِكْتَرَثَ بِـ. إِحْتَفَلَ بِـ. לֹא שָׂם לִבּוֹ לְ־ غَضَّ الطَّرْفَ عَنْ. لَمْ يَكْتَرِثْ بِـ. لَمْ يَلْتَفِتْ إِلَى. שָׁפַךְ לִבּוֹ بَثَّ شُجُونَهُ. نَفَّسَ عَمَّا يُخَالِجُهُ. فَشَّ قَلْبَهُ. שָׁת לִבּוֹ לְ־ أَعَارَ اهْتِمَامَهُ. إِلْتَفَتَ إِلَى. إِنْتَبَهَ إِلَى. وَجَّهَ اهْتِمَامَهُ إِلَى. דִּבֵּר אֶחָד בַּפֶּה וְאֶחָד בַּלֵּב تَكَلَّمَ بِلِسَانَيْنِ. أَظْهَرَ وَجْهَيْنِ. كَانَ إِمَّعَةً. פִּיו וְלִבּוֹ שָׁוִים, כְּפִיו כֵּן לִבּוֹ لِسَانُهُ مُصْحَفُ قَلْبِهِ. عَفِيفُ الجَهِيرَةِ وَالسَّرِيرَةِ. רָאָה מֵהִרְהוּרֵי לִבּוֹ رَأَى مَا أَرَادَ أَنْ يَرَى. إِخْتَلَقَ مِنْ مُخَيِّلَتِهِ. רָחוֹק מִן הָעַיִן רָחוֹק מִן הַלֵּב بَعِيدٌ عَنِ العَيْنِ بَعِيدٌ عَنِ القَلْبِ. مَنْ غَابَ غَابَ نَصِيبُهُ.

לְבָא, ליבא Ar. ז' قَلْبٌ ע' לֵב. אַלִּבָּא דְ־ حَسَبَ رَأْيِ. بِمُوجِبِ اعْتِقَادِ. אַלִּבָּא דְּאֶמֶת بِالحَقِيقَةِ. فِي الحَقِيقَةِ وَالوَاقِعِ. بِالوَاقِعِ.

לֵבָב ז' (לְבָבוֹת) قَلْبٌ ע' לֵב. בַּר לֵבָב طَاهِرُ القَلْبِ. طَيِّبُ السَّرِيرَةِ. بَارٌّ. صَافِي النِّيَّةِ. כִּלְבָבוֹ, אֲשֶׁר בִּלְבָבוֹ, אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ كَمَا يَهْوَى. كَمَا يَطِيبُ لَهُ. كَمَا يَشَاءُ. בְּכָל לְבָבוֹ مِنْ كُلِّ قَلْبِهِ. بِكُلِّ مُهْجَتِهِ. بِكُلِّ جَوَارِحِهِ. הִתְחַמֵּץ לְבָבוֹ إِسْتَاءَ. تَذَمَّرَ مِنْ. נֶהְפַּךְ לְבָבוֹ غَيَّرَ رَأْيَهُ. قَلَبَ ظَهْرَ المِجَنِّ. תָּר אַחֲרֵי לְבָבוֹ تَبِعَ غَيَّهُ. إِتَّبَعَ هَوَاهُ. إِنْسَاقَ وَرَاءَ نَزَوَاتِهِ.

לִבֵּב, ליבב פ' ١. فَتَنَ ـ سَحَرَ القَلْبَ. إِسْتَهْوَى. أَخَذَ بِمَجَامِعِ القُلُوبِ. ٢. خَبَزَ لُقْمَةَ القَاضِي (زَلَابِيَّةً).

לְבָבוֹן ז' (־נִים) مَدَالْيُونٌ بِصُورَةِ قَلْبٍ.

לְבָבִי ת' (־בִיִּים) ١. قَلْبِيٌّ. وُدِّيٌّ. مِنَ الصَّمِيمِ. صَادِرٌ مِنْ أَعْمَاقِ القَلْبِ. ٢. في الطب: نَوْبَةٌ قَلْبِيَّةٌ.

לְבָבִיּוּת נ' مَحَبَّةٌ. قَلْبِيَّةٌ. وُدٌّ. صَدَاقَةٌ حَمِيمَةٌ.

לְבַד תה"פ ١. بِانْفِرَادٍ. عَلَى حِدَةٍ. ٢. فَقَطْ. فَحَسْبُ. לְבַדּוֹ وَحْدَهُ. هُوَ فَقَطْ. لَا غَيْرُهُ. לְבַד מִן־ مَا عَدَا. مَا خَلَا. بِاسْتِثْنَاءِ. بِالإِضَافَةِ إِلَى. בִּלְבַד فَقَطْ. فَحَسْبُ. لَا غَيْرُ. لَيْسَ إِلَّا. مُجَرَّدٌ. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא عَلَى أَلَّا. بِشَرْطِ أَلَّا. شَرِيطَةَ أَلَّا. מִלְּבַד־ بِاسْتِثْنَاءِ. مِنْ دُونِ. مَا عَدَا. مَا خَلَا. إِلَّا. سِوَى. بِالإِضَافَةِ إِلَى. إِلَى جَانِبِ. מִלְּבַד אֲשֶׁר, מִלְּבַד שֶׁ־ زِيَادَةً عَلَى. بِالإِضَافَةِ إِلَى. زِدْ عَلَى ذَلِكَ.

לֶבֶד ז' لِبَادٌ. لُبْدَةٌ ج لُبَدٌ وَلُبُودٌ وَأَلْبَادٌ (نسيج).

לִבֵּד פ' ١. لَبَّدَ ـ أَلْصَقَ. أَلْفَقَ. ضَمَّ ـ بَعْضَهُ بِبَعْضٍ. ٢. نَسَجَ ـ صَنَعَ اللِّبَادَ.

לַבָּד ז' (־דִים) لَبَّادٌ. عَامِلُ اللُّبُودِ. صَاحِبُ مَعْمَلِ اللُّبُودِ.

לַבָּה, לָבָּה נ' (־בּוֹת) اللَّأْبَةُ. الحُمَمُ (ما تقذفه البراكين).

לָבָּה It. נ' (־בּוֹת) لَهِيبٌ. أَجِيجٌ. مَا تَقْذِفُهُ البَرَاكِينُ.

לִבָּה, ליבה נ' (־בּוֹת) ١. لُبَابٌ. فُؤَادٌ ج أَفْئِدَةٌ. قَلْبٌ ج قُلُوبٌ. ٢. لُبُّ الشَّجَرَةِ. نُخَاعٌ. جُمَّارٌ.

לִבָּה, ליבה פ' ١. أَجَّجَ. لَظَّى. أَذْكَى. أَلْهَبَ. أَشْعَلَ. أَوْقَدَ. ٢. أَثَارَ فِتْنَةً. נִתְלַבָּה ١. إِتَّقَدَ. تَلَظَّى. تَأَجَّجَ. إِشْتَعَلَ. ٢. مجازا: إِسْتَفْحَلَ. تَفَاقَمَ.

לִבּוּב, ליבוב ז' سِحْرُ القُلُوبِ. إِفْتِتَانُ الأَلْبَابِ.

לָבוּד ת' (לְבוּדִים) ١. لَاصِقٌ. مُلْتَصِقٌ. لَازِقٌ. ٢. لَبِدٌ. مُلَبَّدٌ. كَثٌّ (شعر). עֵץ לָבוּד خَشَبٌ مُعَاكَسٌ. خَشَبٌ مَضْغُوطٌ.

לִבּוּי, ליבוי ז' (־יִים) ١. تَأْجِيجٌ. إِضْرَامٌ. إِذْكَاءٌ. إِشْعَالٌ. ٢. إِثَارَةُ فِتْنَةٍ. إِسْتِفْزَازٌ.

לִבּוּן, ליבון ז' ١. تَبْيِيضٌ. جَعْلُ الشَّيْءِ نَاصِعًا. تَنْقِيَةٌ. تَصْفِيَةٌ. ٢. صَهْرُ مَعْدِنٍ. إِلْحَامٌ. ٣. بَلْوَرَةٌ. إِيضَاحٌ. تَوْضِيحٌ. تَبْيِينٌ. شَرْحٌ.

לְבוֹנָה נ' لُبَانٌ. اللُّبْنَى (شجرة راتنجية). بَخُورٌ ج أَبْخِرَةٌ.

לַבּוֹרַנְט L ז' (־טִים) مُخْتَبَرِيٌّ. عَامِلُ مُخْتَبَرٍ ע' מַעְבָּדָן.

לְבוּשׁ ז' (־שִׁים) ١. لِبَاسٌ ج أَلْبِسَةٌ. مَلْبَسٌ ج مَلَابِسُ. ثَوْبٌ ج ثِيَابٌ وَأَثْوَابٌ. أَوَاعِي. هُدُوم. ٣. غِطَاءٌ ج أَغْطِيَةٌ. ٤. زِيٌّ ج أَزْيَاءٌ. هِنْدَامٌ. הִתְקִין לְבוּשׁוֹ أَصْلَحَ هِنْدَامَهُ.

לָבוּשׁ ת' (לְבוּשִׁים) ١. لَابِسٌ. مُكْتَسٍ(ي). مُرْتَدٍ(ي). ٢. مجازا: مُغَطًّى. مُلَبَّدٌ بِالغُيُومِ.

(לבט) הִתְלַבֵּט, נִתְלַבֵּט פ' تَخَبَّطَ. تَلَبَّطَ. تَرَدَّدَ. كَابَدَ.

לֶבֶט ז' (לְבָטִים) تَخَبُّطٌ. تَلَبُّطٌ. مُعَانَاةٌ. تَجَشُّمٌ. مُكَابَدَةٌ.

לָבִיא ז' (לְבִיאִים) لَيْثٌ ج لُيُوثٌ. أَسَدٌ ج أُسْدٌ وَأُسُودٌ.

לְבִיאָה נ' (־אוֹת) لَبْوَةٌ. لَيْثَةٌ ج لَيْثَاتٌ. أُنْثَى الأَسَدِ.

לְבִיבָה נ' (־בוֹת) لُقْمَةُ القَاضِي. زَلَابِيَّةٌ.

לָבִיד ז' (לְבִידִים) خَشَبٌ مُعَاكَسٌ. خَشَبٌ رَقَائِقِيٌّ (مصنوع من طبقات رقيقة مغراة يسمى דִּיקְט). بَانِيرٌ.

לַבִּילִי L ת' (־יִים) مُقَلْقَلٌ. غَيْرُ مُسْتَقِرٍّ (خلاف קַטַבִּילִי مستقر).

לַבִּילִיּוּת נ' قَلْقَلَةٌ. عَدَمُ اسْتِقْرَارٍ. عَدَمُ تَوَازُنٍ.

לַבִּירִינְתְּ G ז' (־תִים) مَتَاهَةٌ. تِيهٌ. لَابِرِنْتٌ (مكان ملتوٍ صعب النفاذ، labyrinth) ע' מָבוֹךְ.

לְבִישָׁה נ׳ (־שׁוֹת) تَلْبِيسٌ. لِبْسٌ. إِكْسَاءٌ. إِرْتِدَاءٌ. تَغْطِيَةٌ.

לְבַל תה״פ لِئَلاَّ. أَلاَّ. لِكَيْلاَ ע׳ בַּל.

לִבְלֵב פ׳ تَفَتَّحَ (زَهْرُ الشجر). أَزْهَرَ. نَبَتَ ـُ. تَبَرْعَمَ. הִתְלַבְלֵב إِزْدَهَرَ. تَفَتَّحَ. تَبَرْعَمَ.

לַבְלָב ז׳ (־בִּים) بَنْكِرْيَاس. لَوْزَةُ المَعِدَةِ (pancreas).

לִבְלוּב ז׳ (־בִים) تَفَتُّحُ الزَّهْرِ. إِزْهَارٌ. إِزْدِهَارٌ. نَضَارَةٌ. تَبَرْعُمٌ.

לַבְלָר ז׳ (־רִים) كَاتِبٌ ج كَتَبَةٌ وكُتَّابٌ. مُوَظَّفٌ. مُدَوِّنٌ.

לַבְלָרוּת נ׳ عَمَلٌ كِتَابِيٌّ. سِكْرِتَارِيَّةٌ. أَعْمَالُ السِّكْرِتَارِيَّةِ.

לִבֵּן, ליבן פ׳ ١. بَيَّضَ. صَفَّى (حتى جعله ابيض). نَقَّى. ٢. صَهَرَ ـَ المَعْدِنَ. أَذَابَ. ٣. مجازًا: بَلْوَرَ. أَوْضَحَ. بَيَّنَ. شَرَحَ ـَ. مَحَّصَ. לֻבַּן ١. بُيِّضَ. صُفِّيَ. ٢. إِنْصَهَرَ. ذَابَ ـُ. ٣. شُرِحَ. أُوضِحَ. بُلْوِرَ. הִתְלַבֵּן ١. تَبَيَّضَ. أَصْبَحَ نَاصِعًا. ٢. إِنْصَهَرَ. ٣. إِتَّضَحَ. تَبَلْوَرَ. تَبَيَّنَ. הִלְבִּין ١. إِبْيَضَّ. نَصَعَ ـَ. ٢. شَابَ ـِ (شعر الراس). ٣. بَيَّضَ. جَعَلَهُ نَاصِعًا. شَيَّبَ. הִלְבִּין אֶת פְּנֵי פְלוֹנִי تطبيقًا: أَرَاقَ مَاءَ وَجْهِ فُلاَنٍ. سَوَّدَ وَجْهَهُ. بَهْدَلَهُ. حَقَّرَهُ. הִלְבִּין רֹאשׁוֹ وَخَطَ رَأْسَهُ المَشِيبُ. عَلاَهُ المَشِيبُ. הִלְבִּין שִׁנַּיִם לִפְלוֹנִי أَبْدَى نَوَاجِذَهُ البَيْضَاءَ لِفُلاَنٍ ومجازًا: إِبْتَسَمَ لَهُ.

לַבָּן ז׳ (־נִים) قَصَّارٌ. مُبَيِّضُ الثِّيَابِ. ٢. لَبَّانٌ. صَانِعُ الطُّوبِ.

לָבָן ת׳ (לְבָנִים) أَبْيَضُ ج بِيضٌ נ׳ بَيْضَاءُ. לְבָנִים بَيَاضَاتٌ. مَلاَبِسُ دَاخِلِيَّةٌ. أَوَاعٍ تَحْتَانِيَّةٌ. לָבָן צָחוֹר أَبْيَضُ نَاصِعٌ. לָבָן שֶׁבָּעַיִן بَيَاضُ العَيْنِ. شَحْمَةُ العَيْنِ. הַבַּיִת הַלָּבָן البَيْتُ الأَبْيَضُ (مقر رئيس الولايات المتحدة في واشنطن). הַגֶּזַע הַלָּבָן العِرْقُ (الجِنْسُ) الأَبْيَضُ. البِيضُ. הַדֹּב הַלָּבָן الدُّبُّ الأَبْيَضُ (يعيش في القطب الشمالي). דֶּגֶל לָבָן العَلَمُ الأَبْيَضُ (كناية عن الاستسلام في الحرب). כַּדּוּרִיּוֹת לְבָנוֹת الكُرَيَّاتُ البَيْضَاءُ. כָּחֹל לָבָן أَزْرَقُ أَبْيَضُ (وهو لون علم اسرائيل). كِنَايَةٌ عَنِ المَصْنُوعَاتِ الوَطَنِيَّةِ فِي إِسْرَائِيلَ. סֵפֶר לָבָן كِتَابٌ أَبْيَضُ (كناية عن مستمسك رسمي تصدره الحكومة وفيه امر او بلاغ هام). בַּעֲלֵי צַוָּארוֹן לָבָן طَبَقَةُ المُوَظَّفِينَ. שָׁחֹר עַל גַּבֵּי לָבָן أَسْوَدُ عَلَى بَيَاضٍ ومجازًا: مَكْتُوبٌ بِوُضُوحٍ تَامٍّ. وَارِدٌ خَطِّيًّا بِشَكْلٍ لاَ يَقْبَلُ الجَدَلَ. חֲרוּזִים לְבָנִים شِعْرٌ مَوْزُونٌ وَلٰكِنَّهُ غَيْرُ مُقَفًّى. شِعْرٌ مُرْسَلٌ (blank verse).

לֹבֶן, לובן ז׳ بَيَاضٌ. نَصَاعَةٌ. לֹבֶן שֶׁבָּעַיִן بَيَاضُ العَيْنِ. شَحْمَةُ العَيْنِ (sclera). לֹבֶן שֶׁל בֵּיצָה بَيَاضُ البَيْضِ. زُلاَلٌ. آحّ ע׳ חֶלְבּוֹן.

לֶבֶּן ז׳ لَبَنٌ. لَبَنَةٌ (حليب مُحَمَّض ومُخَثَّر بعض الشيء).

לְבַנְבַּן ת׳ (־נִּים) مَائِلٌ إِلَى البَيَاضِ. ضَارِبٌ إِلَى اللَّوْنِ الأَبْيَضِ.

לְבָנָה נ׳ (־נוֹת) قَمَرٌ ج أَقْمَارٌ. بَدْرٌ ج بُدُورٌ ע׳ יָרֵחַ. חֲצָאֵי לְבָנָה قَوْسَانِ. هِلاَلاَنِ: ( ). عَلاَمَةُ الحَصْرِ. לִקּוּי לְבָנָה ע׳ יָרֵחַ, לִקּוּי יָרֵחַ. מוֹלַד הַלְּבָנָה ע׳ יָרֵחַ, מוֹלַד הַיָּרֵחַ. קִדּוּשׁ לְבָנָה دُعَاءُ القَمَرِ (وهي صلاة خاصة تتلى بمناسبة ظهور القمر ليلة الاحد من الاسبوع الاول بعد صلاة المساء). אוֹתִיּוֹת שֶׁל קִדּוּשׁ לְבָנָה مجازًا: بِالقَلَمِ العَرِيضِ. بِالثُّلُثِ العَرِيضِ (بحروف كبيرة).

לְבֵנָה נ׳ (־נִים) لَبِنَةٌ ج لَبِنٌ. طُوبَةٌ ج طُوبٌ. آجُرَّةٌ ج آجُرٌّ. לְבֵנִים חֲסִינוֹת אֵשׁ طُوبٌ حَرَارِيٌّ. לְבֵנִים שְׂרוּפוֹת طُوبٌ أَحْمَرُ. آجُرٌّ (مفرد: آجُرَّةٌ).

לִבְנֶה ז׳ (־נִים) في النبات: شَجَرَةُ اللُّبْنَى. شَجَرَةُ البَخُورِ.

לִבְנָה נ׳ لِمْفٌ ע׳ לִימְפָה.

לַבְנוּן ז׳ (־נִים) السَّمَكُ الأَبْيَضُ (سمك صغير يعيش في المياه العذبة، bleak).

לְבָנוֹן ש״פ لُبْنَانُ. الجُمْهُورِيَّةُ اللُّبْنَانِيَّةُ (دولة عربية تقع شمالي اسرائيل).

לַבְנוּנִי ת׳ (־יִּים) ضَارِبٌ إِلَى البَيَاضِ.

לַבְנוּנִית נ׳ مَيْلٌ إِلَى البَيَاضِ. نُصُوعٌ.

לַבְנוּת נ׳ بَيَاضٌ. نَصَاعَةٌ. اللَّوْنُ الأَبْيَضُ.

לַבְּנִיָּה, לבנייה נ׳ (־יּוֹת) لَبَنٌ خَاثِرٌ.

(לִבְנִין) לִבְנִין הַכְּרוּב ז׳ فَرَاشَةُ الكُرُنْبِ.

לַבְקָן, לַבְקָנִי תו״ז (־נִים, ־יִּים) ١. أَمْهَقُ ج مُهْقٌ נ׳ مَهْقَاءُ. عَدُوُّ الشَّمْسِ. ٢. في النبات: أَصْفَرُ (لقلة الكلوروفيل).

לַבְקָנוּת נ׳ ١. مُهْقَةٌ (شدة البياض). ٢. في النبات: صُفْرَةُ الوَرَقِ.

לִבְרִית .It נ׳ (־יוֹת) في الموسيقى: نَصُّ كَلِمَاتِ الأُوبِرَا ע׳ תַּמְלִיל.

לָבַשׁ פ׳ ١. لَبِسَ ـَ. إِرْتَدَى. إِكْتَسَى. ٢. تَلَفَّعَ بِـ. تَدَثَّرَ بِـ. ٣. غَطَّى. أَلْبَسَ. לָבַשׁ צוּרָה إِتَّخَذَ صُورَةً. أَخَذَ شَكْلاً. تَزَيَّا بِزِيٍّ. פּוֹשֵׁט צוּרָה וְלוֹבֵשׁ צוּרָה مُتَغَيِّرُ الشَّكْلِ. دَائِمُ التَّبْدِيلِ. مُتَقَمِّصٌ بِأَشْكَالٍ مُخْتَلِفَةٍ. مُتَقَلِّبٌ. הִתְלַבֵּשׁ ١. لَبِسَ. إِرْتَدَى. إِكْتَسَى بِـ. تَزَيَّا بِـ. تَغَشَّى بِـ. ٢. أَخَذَ شَكْلاً. إِتَّخَذَ صُورَةً. ٣. تَطَفَّلَ عَلَى. تَشَبَّثَ بِـ. הִלְבִּישׁ ١. أَلْبَسَ. أَكْسَى. ٢. غَشَّى. غَطَّى. ٣. أَضْفَى شَكْلاً.

לֹג, לוג ז׳ (לֻגִּים) مِكْيَالٌ قَدِيمٌ لِلسَّوَائِلِ يَبْلُغُ حَوَالَيْ $\frac{1}{24}$ مِنَ المُدِّ (حوالي نصف اللتر).

ל״ג בָּעֹמֶר ע׳ עֹמֶר.

לְגַבֵּי מ״י حِيَالَ. إِزَاءَ. بِالنِّسْبَةِ لِـ. مِنْ حَيْثُ. نَحْوَ ע׳ גַּב.

לָגוּנָה .It נ׳ (־נוֹת) لاَجُونٌ ج لاَجُونَات. بُحَيْرَةٌ شَاطِئِيَّةٌ مُتَّصِلَةٌ بِالبَحْرِ أَوْ قَرِيبَةٌ مِنْهُ (lagoon).

לֶגָטוֹ .It תה״פ في الموسيقى: مُتَّسِقٌ. نَغْمَةٌ مُتَّصِلَةٌ بِلاَ قَفَزَاتٍ.

לִגְיוֹן L ז׳ (־נוֹת) ١. فَيْلَقٌ ج فَيَالِقُ (اكبر وحدة في الجيش الروماني قديمًا). ٢.

جَيْشٌ ج جُيُوشٌ. ٣. مجازا: جُمْهُورٌ غَفِيرٌ. حَشْدٌ ج حُشُودٌ. לִגְיוֹן הַזָּרִים الفِرْقَةُ الأَجْنَبِيَّةُ. الفَيْلَقُ الأَجْنَبِيُّ (في خدمة دولة مثل الفيلق الاجنبي في الجيش الفرنسي). הַלִּגְיוֹן הָעַרְבִי الجَيْشُ العَرَبِيُّ الأُرْدُنِّيُّ (اسم الجيش الاردني سابقا).

לִגְיוֹנֵר, לִגְיוֹנַאי ז' (־רִים, ־נָאִים) فَيْلَقِيٌّ. جُنْدِيٌّ فِي الجَيْشِ. عَسْكَرِيٌّ.

לְגִיזָה נ' (־זוֹת) تَكْوِيمُ الحُبُوبِ. تَكْدِيسٌ.

לֶגִיטִימִי L ת' (־מִיִּים) ١. شَرْعِيٌّ. مَشْرُوعٌ. ٢. قَانُونِيٌّ. حَلاَلٌ. مَسْمُوحٌ بِهِ.

לֶגִיטִימִיּוּת נ' ١. شَرْعِيَّةٌ. مَشْرُوعِيَّةٌ. ٢. قَانُونِيَّةٌ.

לֶגִיטִימִיזַצְיָה נ' مَشْرُوعِيَّةٌ. إِضْفَاءُ صِفَةِ الشَّرْعِيَّةِ عَلَى.

לְגִימָה נ' (־מוֹת) ١. تَجَرُّعٌ. جُرْعَةٌ ج جُرَعَاتٌ. إِرْتِشَافٌ. إِحْتِسَاءٌ. شَرْبَةٌ. ٢. تَذَوُّقٌ. إِسْتِطْعَامٌ.

לָגִין G ז' (לְגִינִים) ١. لَقَنٌ. جَرَّةٌ ج جِرَارٌ. ٢. عُلْبَةٌ ج عُلَبٌ. صُنْدُوقٌ ج صَنَادِيقُ.

לְגִינָא Ar. ז' لَقَنٌ ע' לָגִין. אִסְתְּרָא בִּלְגִינָא קִישׁ קִישׁ קַרְיָא مجازا: نَقْدٌ فِي لَقَنٍ (فَارِغٍ) يُحْدِثُ دَوِيًّا ومجازا: كَالطَّبْلِ الأَجْوَفِ.

לִגְלֵג פ' هَزَأَ ـ بِـ. إِسْتَهْزَأَ بِـ. سَخِرَ ـ بِـ (مِنْ). تَهَكَّمَ عَلَى. طَنَزَ ـ.

לַגְלְגָן ז' (־נִים) مُتَهَكِّمٌ. هَازِئٌ. سَاخِرٌ. هَجَّاءٌ. طَنَّازٌ.

לַגְלְגָנוּת נ' هُزْءٌ. إِسْتِهْزَاءٌ. سُخْرِيَّةٌ. تَهَكُّمٌ. طَنْزٌ.

לַגְלְגָנִי ת' (־נִיִּים) تَهَكُّمِيٌّ. سَاخِرٌ. مُثِيرٌ لِلْهُزْءِ. مُضْحِكٌ.

לִגְלוּג ז' (־גִים) سُخْرِيَّةٌ. تَهَكُّمٌ. هُزْءٌ. مَسْخَرَةٌ. ضَحِكٌ.

לֵגָלִי L ת' (־לִיִּים) شَرْعِيٌّ. قَانُونِيٌّ. جَائِزٌ شَرْعًا. حَلاَلٌ. אִילֵגָלִי, בִּלְתִּי לֵגָלִי غَيْرُ شَرْعِيٍّ. غَيْرُ قَانُونِيٍّ. مُحَرَّمٌ. مَحْظُورٌ.

לֵגָלִיּוּת נ' ١. شَرْعِيَّةٌ. مَشْرُوعِيَّةٌ. جَوَازٌ شَرْعًا. حَلاَلٌ. ٢. قَانُونِيَّةٌ.

לֵגָלִיזַצְיָה נ' (־יוֹת) ١. إِضْفَاءُ صِفَةِ الشَّرْعِيَّةِ عَلَى. تَجْوِيزٌ. مَشْرُوعِيَّةٌ. ٢. قَانُونِيَّةٌ. السَّمَاحُ قَانُونِيًّا.

לָגַם פ' رَشَفَ ـُ. إِرْتَشَفَ. إِحْتَسَى. جَرَعَ ـَ. عَبَّ ـُ.

לְגִמָה, לוּגְמָה נ' ١. جُرْعَةٌ ج جُرَعَاتٌ. رَشْفَةٌ. ٢. لُقْمَةٌ ج لُقَمٌ. מְלוֹא לֻגְמָה ١. مِلْءُ فَمِهِ. ٢. بُلْغَةٌ.

לְגַמְרֵי תה"פ بِالكُلِّيَّةِ. بَتَاتًا. البَتَّةَ. مُطْلَقًا. عَلَى الإِطْلاَقِ. تَمَامًا. بِأَكْمَلِهِ. הַנּוֹשֵׂא בָּרוּר לְגַמְרֵי المَوْضُوعُ وَاضِحٌ تَمَامًا.

לֵגֶנְדָּה L נ' (־דּוֹת) أُسْطُورَةٌ ע' אַגָּדָה.

לֵדָה, לידה נ' (־דוֹת) ١. لِدَةٌ. وِلاَدَةٌ ج وِلاَدَاتٌ. مَوْلِدٌ. ٢. نُشُوءٌ. ٣. مجازا: نِتَاجٌ. إِنْتَاجٌ. إِبْدَاعٌ. לֵדָה קָשָׁה وِلاَدَةٌ عَسِيرَةٌ. חֶבְלֵי לֵדָה آلاَمُ المَخَاضِ (الوِلاَدَةِ). طَلْقٌ. מִקָּטָן וּמִלֵּדָה مُنْذُ أَنْ رَأَى النُّورَ. مِنْ نُعُومَةِ أَظْفَارِهِ. مُنْذُ صِغَرِهِ. הוֹרָתוֹ וְלֵדָתוֹ ב־ رَأَى النُّورَ فِي. خُلِقَ فِي. تَمَّ التَّفْكِيرُ بِهِ وَإِبْدَاعُهُ فِي.

לְדִידִי Ar. מ"ג مِنْ جِهَتِي. بِالنِّسْبَةِ لِي. فِي نَظَرِي. فِيمَا يَتَعَلَّقُ بِي ע' דִּי.

לָדִינוֹ L ז' إِسْبَانْيُولِيٌّ. لُغَةُ يَهُودِ إِسْبَانْيَا وَالبُرْتُغَالِ.

לָה ז' لاَ. (اسم النغمة السادسة في السلم الموسيقي).

לָהּ מ"י لَهَا. إِلَيْهَا ע' ל־.

לְהָאָה A נ' (־אוֹת) لَهَاةٌ ج لَهَوَاتٌ. طُلاَطِلَةٌ ע' עִנְבָּל.

לַהַב ז' (לְהָבִים) ١. لَهَبٌ. لَهِيبٌ. ٢. لَمَعَانٌ. ٣. نَصْلٌ ج نِصَالٌ. حَدٌّ. شَفْرَةٌ (الجزء الحاد من السكين ونحوها). לַהַב הַמַּקְצוּעָה حَدُّ المِبْرَدِ. رِيشَةُ الفَارَةِ. פָּנָיו לְהָבִים إِنْتَفَخَتْ أَوْدَاجُهُ غَضَبًا. وَرِمَ أَنْفُهُ. إِسْتَشَاطَ غَضَبًا.

(להב) נִלְהַב פ' أُلْهِبَ. إِلْتَهَبَ. أُوقِدَ. أُجِّجَ. إِضْطَرَمَ. ٢. تَحَمَّسَ. אָדָם נִלְהָב مُتَحَمِّسٌ. مُهْتَاجٌ. مُتَهَيِّجٌ. הִתְלַהֵב ١. تَحَمَّسَ. أَخَذَهُ الحَمَاسُ. ثَارَتْ حَمِيَّتُهُ. هَاجَ ـِ. ٢. تَأَجَّجَ. إِضْطَرَمَ. إِسْتَعَرَ. הִלְהִיב ١. حَمَّسَ. أَثَارَ الحَمَاسَ. أَهَاجَ. ٢. أَلْهَبَ. أَضْرَمَ. أَجَّجَ. הִלְהִיב אֶת הַדִּמְיוֹן أَثَارَ الخَيَالَ. הִלְהִיב אֶת הֶהָמוֹן أَلْهَبَ الجُمْهُورَ. أَثَارَ الحَمَاسَ فِي الجُمْهُورِ. הֻלְהַב أُلْهِبَ. أُثِيرَ. هُيِّجَ. تَهَيَّجَ.

לְהַבָּא תה"פ مُسْتَقْبَلاً. مِنَ الآنَ فَصَاعِدًا. مُنْذُ الآنَ ע' (בוא) בָּא.

לֶהָבָה נ' (־בוֹת) لَهِيبٌ. لَهَبٌ. شُعْلَةٌ ج شُعَلٌ. لِسَانُ النَّارِ. אֵשׁ לֶהָבָה ١. سَعِيرٌ. نَارٌ شَدِيدَةُ الأُوَارِ. ٢. غَيْظٌ. غَضَبٌ شَدِيدٌ. سُخْطٌ. עָלָה בְּלֶהָבוֹת إِلْتَهَمَتْهُ النِّيرَانُ. كَانَ طُعْمًا لِلنَّارِ. إِحْتَرَقَ. נְאוּם חוֹצֵב לֶהָבוֹת خِطَابٌ نَارِيٌّ. خُطْبَةٌ حَمَاسِيَّةٌ.

לַהֲבִיּוֹר ז' (־רִים) قَاذِفَةُ اللَّهَبِ (سلاح).

לַהַג ז' (לְהָגִים) ١. لَهْجَةٌ ج لَهَجَاتٌ. لُغَةٌ مَحَلِّيَّةٌ. ٢. لَهَجٌ. تَأَمُّلٌ. ٣. هُرَاءٌ. هَذَرٌ. هَذَيَانٌ. הַרְבֵּה לַהַג تَشَدَّقَ بِـ. أَتَى بِكَلاَمٍ لاَ طَائِلَ تَحْتَهُ. ثَرْثَرَ.

לָהַג, לָהַג, ליהג פ' ١. لَهِجَ ـَ بِـ. عَبَّرَ عَنْ. تَهَجَّا. لَفَظَ ـِ. ٢. هَذَى ـِ. هَذَرَ ـِ. تَشَدَّقَ بِـ. تَقَوَّلَ. ثَرْثَرَ.

לַהֲדָ"ם ר"ת לא הָיוּ דְּבָרִים מֵעוֹלָם غَيْرُ صَحِيحٍ أَصْلاً وَفَصْلاً. لاَ يَمُتُّ إِلَى الحَقِيقَةِ بِصِلَةٍ. عَارٍ عَنِ الصِّحَّةِ.

לָהָה פ' لَغِبَ ـَ. أَعْيَا. تَعِبَ ـَ. وَهَنَ (يَوْهَنُ).

לֶהֶה ת' (־הִים) لَغِبٌ. تَعِبٌ. مُتْعَبٌ. عَيِيٌّ. مُرْهَقٌ. وَاهِنُ القُوَى.

לְהוּג, ליהוג ז' (־גִים) هُرَاءٌ. هَذَيَانٌ. ثَرْثَرَةٌ. غَلَبَةٌ.

לָהוּט ת' (לְהוּטִים) ١. مُتَحَمِّسٌ (للفكرة ونحوها). مُولَعٌ بِـ. مُنْسَاقٌ وَرَاءَ. شَغُوفٌ بِـ. تَوَّاقٌ إِلَى. مَيَّالٌ إِلَى. לָהוּט אַחַר גְּרוֹנוֹ نَهِمٌ. جَشِعٌ. شَرِهٌ. شَرْهَانٌ. طَمَّاعٌ. فَجْعَانٌ.

לֶהֱוֵי, להווי, לֶהֱוֵי יָדוּעַ ע' הָוָה.

לְהוֹק, ליהוק ז' ١. جَمْعٌ فِي قَطِيعٍ. ٢. ضَمٌّ فِي فِرْقَةٍ. ٣. جَمْعٌ. وَصْلٌ.

לָהַט פ' تَأَجَّجَ. وَهَجَ (يَهِجُ). تَلَظَّى. إتَّقَدَ. حَمِيَ – إحْتَدَمَ. הִתְלַהֵט تَأَجَّجَ. إحْتَدَمَ. تَوَهَّجَ. ٢. مجازًا: هَاجَ – ثَارَ – הִלְהִיט أثَارَ. هَيَّجَ. ألْهَبَ.

לַהַט ז' (לְהָטִים) ١. لَظًى. سَعِيرٌ. أوَارٌ. وَهَجٌ. إحْتِدَامٌ. شُوَاظٌ. لَهِيبٌ. وَقْدَةٌ. قَيْظٌ. ٢. غُلْوَاءُ. حَمَاسٌ. إهْتِيَاجٌ. ٣. بَرِيقٌ. لَمَعَانٌ.

לַהֲטוּט ז' (־טִים) شَعْوَذَةٌ. خَطْفُ الأَبْصَارِ. خِدَاعٌ (باعمال سحرية). بَهْلَوَانِيَّةٌ ج بَهْلَوَانِيَاتٌ. ألْعَابٌ سِحْرِيَّةٌ.

לַהֲטוּטָן ז' (־נִים) بَهْلَوَانٌ ج بَهْلَوَانِيَةٌ. مُشَعْوِذٌ. سَاحِرٌ.

לַהֲטוּטָנוּת נ' خَطْفُ الأَبْصَارِ. شَعْوَذَةٌ. سِحْرٌ.

לְהַטֵּט פ' شَعْوَذَ. خَطَفَ الأَبْصَارَ. قَامَ بِأعْمَالٍ سِحْرِيَّةٍ.

לָהִיט ז' (לְהִיטִים) ١. أرْوَجُ أغْنِيَةٍ (يولع في سماعها اكبر عدد من عُشّاق الاغاني، hit). ٢. صَيْحَةُ المَوْسِمِ.

לְהִיטוּת נ' وَلَعٌ شَدِيدٌ. إنْسِيَاقٌ وَرَاءَ. إنْجِرَافٌ. تَكَالُبٌ.

לְהַלָּן תה"פ ١. فِيمَا يَلِي. أدْنَاهُ. فِيمَا يَأْتِي. ٢. ثُمَّ. فِيمَا بَعْدُ. כִּדְלְהַלָּן كَمَا يَأْتِي. كَالآتِي. فِيمَا يَلِي. فِيمَا بَعْدُ.

(להם) הִתְלַהֵם פ' تَهَجَّمَ. تَحَمَّسَ. تَشَاجَرَ. إحْتَدَّ. דְּבָרִים (כִּ)מִתְלַהֲמִים مجازًا: كَلاَمٌ كَوَخْزِ الإبَرِ. كَلاَمٌ قَاسٍ. عِتَابٌ شَدِيدٌ.

לָהֶם מ"י لَهُمْ. إلَيْهِمْ ע' ל־.

לָהֶן מ"י لَهُنَّ. إلَيْهِنَّ ע' ל־.

לה"פ ר"ת לָמֶד הַפֹּעַל لاَمُ الفِعْلِ (وهو الحرف الاخير في الفعل الثلاثي).

לַהַק ז' (לְהָקִים) ١. طَائِفَةٌ ج طَوَائِفُ. جَمَاعَةٌ ج جَمَاعَاتٌ. مَجْمُوعَةٌ ج مَجْمُوعَاتٌ. جَوْقٌ ج أجْوَاقٌ. ٢. قَطِيعٌ مِنَ الغَنَمِ ج قُطْعَانٌ. ٣. في الجيش: سِرْبٌ (وحدة من الطائرات).

לִהֵק, ליהק פ' ١. جَمَعَ – حَشَدَ – جَمْهَرَ. ألَّبَ. ٢. ضَمَّ – (الى فرقة). أقَامَ جَوْقَةً (موسيقية مثلاً). ألَّفَ فِرْقَةً. נִתְלַהֵק تَجَمَّعَ. إحْتَشَدَ. تَجَمْهَرَ.

לַהֲקָה נ' (לְהָקוֹת) ١. جَمَاعَةٌ ج جَمَاعَاتٌ. مَجْمُوعَةٌ ج مَجْمُوعَاتٌ. طَائِفَةٌ ج طَوَائِفُ. رَهْطٌ ج أرْهَاطٌ. ٢. فِرْقَةٌ (غنائية) ج فِرَقٌ. جَوْقٌ مُوسِيقِيٌّ. ٣. قَطِيعٌ. سِرْبٌ.

להת' קיצור לְהִתְרָאוֹת (انظر ادناه).

לְהִתְרָאוֹת מ"ק وَدَاعًا! إلَى اللِّقَاءِ! إلَى المُلْتَقَى! ע' רָאָה.

לוֹ מ"י لَهُ. إلَيْهِ ע' ל־.

לוּ מ"ת ١. لَوْ. لَوْ أنَّ. إذَا. إنْ. ٢. لَيْتَ. عَسَى. لَوْ. לוּ יָדַעְתִּי لَيْتَنِي عَلِمْتُ! لَيْتَ شِعْرِي! تُرَى! וְלוּ גַּם وَلَوْ.

ל"ו في حساب الجمّل: ٣٦. ל"ו צַדִּיקִים ٣٦ مِنَ الصِّدِّيقِينَ أوِ الصَّالِحِينَ (وهم حسب التقاليد اليهودية رجال اتقياء يعيشون في الخفاء في كل جيل ولولاهم لفنى العالم).

לְוַאי, לוואי, וּלְוַאי ולוואי תה"פ يَا لَيْتَ! لَيْتَ! عَسَى. اللّهُمَّ اسْتَجِبْ!

לְוַאי, לוואי ז' (־וָאִים) ١. مُلْحَقٌ ج مَلاَحِقُ ومُلْحَقَاتٌ. ثَانَوِيٌّ. فَرْعِيٌّ. إضَافِيٌّ. ٢. في القواعد: تَابِعٌ ج تَوَابِعُ. نَعْتٌ ج نُعُوتٌ. صِفَةٌ ج صِفَاتٌ. בַּת לְוַאי نَاطُورَةٌ. وَصِيفَةٌ (امرأة ترافق فتاة غير متزوجة في العائلات التقليدية للمحافظة عليها، chaperon). מוּצְרֵי לְוַאי مُشْتَقَّاتٌ. مُسْتَخْرَجَاتٌ (مُنْتَجَاتٌ) ثَانَوِيَّةٌ. مُتَفَرِّعَاتٌ. שֵׁם לְוַאי لَقَبٌ ج ألْقَابٌ. كُنْيَةٌ ج كُنًى. תּוֹפָעוֹת לְוַאי ظَوَاهِرُ جَانِبِيَّةٌ (ثَانَوِيَّةٌ). תַּעֲשִׂיַּת לְוַאי صِنَاعَةٌ مُكَمِّلَةٌ.

לוּב ש"פ لِيبْيَا (دولة عربية في افريقيا الشمالية).

לוֹבִּי En. ז' ١. رَدْهَةٌ ج رَدَهَاتٌ. مَدْخَلٌ. ٢. لُوبِي ע' שְׁדָלָה.

לוּבְיָה נ' لُوبِيَا. الثَّامِرُ (نبات يشبه الفاصوليا، black eyed pea).

לוֹבֶן ע' לֹבֶן. **לוּג** ע' לֹג.

לוֹגוֹ G ז' عَلاَمَةٌ تِجَارِيَّةٌ. مَارْكَةٌ مُسَجَّلَةٌ ע' סֶמֶלִיל.

לוֹגוֹס G ז' ١. اللُّوجُوسُ. الكَلِمَةُ. العَقْلُ. المَبْدَأُ العَقْلاَنِيُّ. ٢. كَلِمَةُ اللّهِ. ٣. في المسيحية: كِنَايَةٌ عَنِ السَّيِّدِ المَسِيحِ (لتجسيم كلمة الله في ابنه حسب اعتقاد المسيحيين).

לוֹגִי G ת' (־גִּיִּים) مَنْطِقِيٌّ. مَعْقُولٌ ע' הֶגְיוֹנִי.

לוֹגִיסְטִי F ת' (־טִיִּים) لُوجِسْتِيٌّ. سَوْقِيٌّ.

לוֹגִיסְטִיקָה נ' ١. سَوْقِيَّاتٌ. اللُّوجِسْتِيَّةُ. لُوجِسْتِيك. ٢. إمْدَادَاتٌ عَسْكَرِيَّةٌ.

לוֹגִיקָה G נ' ١. عِلْمُ المَنْطِقِ. عِلْمُ المِيزَانِ. ٢. مَنْطِقٌ. تَفْكِيرٌ سَلِيمٌ ע' הִגָּיוֹן.

לוֹגִיקָן ז' (־נִים) مَنْطِيقٌ. مُتَخَصِّصٌ فِي عِلْمِ المَنْطِقِ. مَنْطِقِيٌّ.

לוגמה ע' לָגְמָה.

לוֹגָרִיתְם G ז' (־מִים) في الرياضيات: لُوغَارِيثْم (logarithm). אַנְטִילוֹגָרִיתְם العَدَدُ المُقَابِلُ لِلُّوغَارِيثْم (antilogarithm).

לוֹגָרִיתְמִי ת' (־מִיִּים) في الرياضيات: لُوغَارِيثْمِيٌّ. פוּנְקְצִיָּה לוֹגָרִיתְמִית دَالَّةٌ لُوغَارِيثْمِيَّةٌ.

לוּדָר L ז' (־רִים) المُجَالِدُ (عبد او اسير في روما القديمة يقاتل حتى الموت لامتاع الجمهور) ע' גְּלַדְיָאטוֹר.

לָוָה, לווה פ' ١. إسْتَدَانَ. إقْتَرَضَ. إسْتَلَفَ. ٢. صَحِبَ – رَافَقَ. נִלְוָה إلْتَحَقَ. صَاحَبَ. رَافَقَ. لاَزَمَ. إنْضَمَّ إلَى. לִוָּה ١. رَافَقَ. صَاحَبَ. وَاكَبَ. ٢. شَيَّعَ.

وَدَّعَ. ٣. أَرْفَقَ. شَفَعَ ـ بِـ. قَرَنَ ـ. מְלֻוֶּה מְלֻוָּה ע' מְלֻוֶּה. לֻוָּה ١. صُوحِبَ. ضُمَّ إِلَى. وُوكِبَ. ٢. أُضِيفَ إِلَى. أُرْفِقَ بِـ (إِلَى). ٣. في الموسيقى: صُوحِبَ بِآلَةٍ مُوسِيقِيَّةٍ أَوْ بِغِنَاءٍ. נִתְלָוָה إِلْتَحَقَ. صَاحَبَ. رَافَقَ. وَاكَبَ. إِنْضَمَّ إِلَى. הִלְוָה سَلَّفَ. أَقْرَضَ. أَدَانَ. أَعَارَ.

לוֹהֵט ת' (־הֲטִים) ١. مُتَّقِدٌ. مُتَوَهِّجٌ. وَهَّاجٌ. مُسْتَعِرٌ. لَافِحٌ. حَامِي الوَطِيسِ (معركة). ٢. هَائِجٌ. مُتَحَمِّسٌ. مُلْتَهِبٌ. יוֹם קַיִץ לוֹהֵט يَوْمٌ صَيْفِيٌّ قَائِظٌ (صَيْهُودٌ). يَوْمٌ صَيْفِيٌّ شَدِيدُ الحَرِّ. רוּחַ לוֹהֶטֶת رِيحٌ لَافِحَةٌ.

לוואי ע' לְוַאי.

לוֹוֶה ז' (־וִים) مَدِينٌ. مُقْتَرِضٌ. مُسْتَعِيرٌ. مُسْتَلِفٌ.

לִוּוּחַ, ליווח ז' (־חִים) ١. نَشْرُ خَشَبٍ وَنَحْوِهِ إِلَى أَلْوَاحٍ. ٢. جَدْوَلَةٌ. تَبْوِيبٌ.

לִוּוּי, ליווי ז' (־וּיִים) ١. إِصْطِحَابٌ. مُصَاحَبَةٌ. مُرَافَقَةٌ. مُوَاكَبَةٌ. ٢. في الموسيقى: مُصَاحَبَةٌ بِعَزْفِ آلَةٍ مُوسِيقِيَّةٍ أَوْ بِغِنَاءٍ. ٣. في الجيش: حِرَاسَةٌ. مُحَافَظَةٌ.

לוויה ע' לְוָיָה, לְוִיָּה, לְוָיָה. **לוויין** ע' לַוְיָן.

לווייתן ע' לִוְיָתָן. **לוונט** ע' לֶוַנְט.

לוּז A ז' (־זִים) ١. شَجَرَةُ اللَّوْزِ. لَوْزَةٌ ج لَوْزٌ ע' שָׁקֵד. לוּז הַשִּׁדְרָה ١. خَرَزَةُ الرَّقَبَةِ. أَوَّلُ فَقْرَةٍ فِي العَمُودِ الفِقْرِيِّ. ٢. أَسَاسٌ ج أُسُسٌ. جَوْهَرٌ. لُبٌّ. قَاعِدَةٌ ج قَوَاعِدُ. القُوَّةُ الأَسَاسِيَّةُ.

(לוז) לָז פ' ١. زَاغَ ـ إِنْحَرَفَ. إِزْوَرَّ عَنْ. حَادَ ـ عَنْ. ٢. شَهَّرَ بِـ. عَرَّضَ بِـ. عَيَّرَ ע' לָעַז, הִלְעִיז. נָלוֹז ١. زَاغَ. حَادَ. ٢. مَالَ ـ إِلَى. ٣. إِعْوَجَّ. إِلْتَوَى. تَعَنَّتَ.

לו"ז ר"ת לוּחַ זְמַנִּים جَدْوَلٌ زَمَنِيٌّ.

לוּזֶר En. ז' (־רִים) فَاشِلٌ. خَاسِرٌ. رَجُلُ خَيْبَةٍ.

לוּחַ ז' (־חוֹת) ١. لَوْحٌ. لَوْحَةٌ ج أَلْوَاحٌ وَلَوْحَاتٌ. صَفِيحَةٌ ج صَفَائِحُ. صَبُّورَةٌ عق'. ٢. جَدْوَلٌ ج جَدَاوِلُ. لَائِحَةٌ ج لَوَائِحُ. قَائِمَةٌ ج قَوَائِمُ. ٣. تَقْوِيمٌ ج تَقَاوِيمُ. ٤. رَسْمٌ بَيَانِيٌّ. لَوْحَةٌ إِحْصَائِيَّةٌ. ٥. رُقْعَةٌ. הַלּוּחַ הַגְּרֶגוֹרְיָאנִי التَّقْوِيمُ الجِرِيجُورِيُّ (الغِرِيغُورِيُّ). التَّقْوِيمُ (الحِسَابُ) الغَرْبِيُّ. לוּחַ זְמַנִּים جَدْوَلٌ زَمَنِيٌّ. بَرْنَامَجٌ مُؤَرَّخٌ. بَيَانُ المَوَاعِيدِ. לוּחַ חִבּוּרִים في الكهرباء: لَوْحَةُ التَّوْزِيعِ (switch board). לוּחַ חָלָק في علم النفس: اللَّوْحُ الأَمْلَسُ أَوِ الأَبْيَضُ (كناية عن العقل قبل تلقيه انطباعات خارجية، tabula rasa). הַלּוּחַ הַיּוּלְיָאנִי التَّقْوِيمُ (الحِسَابُ) الشَّرْقِيُّ ע' יוּלְיָאנִי, לוּחַ יוּלְיָאנִי. לוּחַ הַכֶּפֶל في الحساب: جَدْوَلُ الضَّرْبِ. לוּחַ מוֹדָעוֹת لَوْحَةُ إِعْلَانَاتٍ. לוּחַ מְחִירִים جَدْوَلُ أَسْعَارٍ. نَشْرَةٌ خَاصَّةٌ بِالأَسْعَارِ. לוּחַ שַׁחְמָט رُقْعَةُ الشِّطْرَنْجِ. לוּחַ שָׁנָה تَقْوِيمٌ ج تَقَاوِيمُ. رُوزْنَامَةٌ. نَتِيجَةٌ م'. לוּחוֹת הַבְּרִית, לוּחוֹת הָעֵדוּת لَوْحَا العَهْدِ. لَوْحَا الشَّهَادَةِ (اللوحتان الحجريتان اللتان أُنزلتا على النبي موسى عليه السلام في جبل سيناء واللتان نقش عليهما وصايا الله العشر). כָּתַב (חָרַת) עַל לוּחַ לִבּוֹ نَقَشَ عَلَى صَفْحَةِ قَلْبِهِ. رَسَّخَ فِي ذَاكِرَتِهِ.

לִוֵּחַ, ליווח פ' ١. جَدْوَلَ. بَوَّبَ. ٢. نَشَرَ (الخشب الى الواح).

לוּחִית נ' (־יּוֹת) لَوْحَةٌ ج لَوْحَاتٌ (تحمل رقم سيارة مثلاً). آرْمَةٌ.

לוֹחֵם ז' (־חֲמִים) ١. مُحَارِبٌ. مُقَاتِلٌ. عَسْكَرِيٌّ. ٢. مُنَاضِلٌ. حَامِلُ لِوَاءِ فِكْرَةٍ. לוֹחֲמֵי הַחֹפֶשׁ المُنَاضِلُونَ مِنْ أَجْلِ الحُرِّيَّةِ. צַד לוֹחֵם طَرَفٌ مُحَارِبٌ. זְכֻיּוֹת שֶׁל צַד לוֹחֵם حُقُوقُ الطَّرَفِ المُحَارِبِ.

לוֹחֲמוּת נ' حَالَةُ حَرْبٍ. مُحَارَبَةٌ. הֶסְכֵּם לְבִטּוּל הַלּוֹחֲמוּת إِتِّفَاقٌ لِإِلْغَاءِ حَالَةِ الحَرْبِ. إِتِّفَاقِيَّةُ عَدَمِ اعْتِدَاءٍ.

לוֹחֲמָנִי ת' (־נִיִּים) حَرْبِيٌّ. قِتَالِيٌّ. عَدَائِيٌّ.

לוֹחֵץ ת' (־חֲצִים) ضَاغِطٌ. مُضَايِقٌ.

לוֹחֵשׁ (־חֲשִׁים) ١. ת' هَامِسٌ. مُوَشْوِشٌ. ٢. ז' حَاوٍ(ي) ج حُوَاةٌ (الذي يرقى الحية). ٣. ת' مُتَّقِدٌ (جمرة مثلاً). مُتَوَهِّجٌ. مُتَأَجِّجٌ. גֶּחָלִים לוֹחֲשׁוֹת جَمْرٌ مُتَوَهِّجٌ (مُتَّقِدٌ).

(לוט) לָט פ' لَثَّمَ. غَطَّى. سَتَرَ ـ. لَفَّ ـ. إِكْتَنَفَ. غَشَّى. لَاطَ ـ. הֵלִיט لَثَّمَ. غَطَّى. وَرَّى. وَارَى. غَشَّى.

לוּט תו"ז (־טִים) ١. مُلَثَّمٌ. مُغَطًّى. مَسْتُورٌ. مُغَلَّفٌ. ٢. بِطَيِّهِ. بِرِفْقَتِهِ. مُرْفَقًا بِـ (رسالة مثلاً). مَشْفُوعًا بِـ. לוּט בַּעֲרָפֶל مُكْتَنَفٌ بِالغُمُوضِ. ضَبَابِيٌّ. يَشُوبُهُ الإِبْهَامُ.

לוֹט ז' (־טִים) لِثَامٌ. سِتَارٌ ج سُتُرٌ. غِطَاءٌ ج أَغْطِيَةٌ. غِشَاءٌ ج أَغْشِيَةٌ. הֵסִיר אֶת הַלּוֹט أَزَاحَ السِّتَارَ عَنْ. أَمَاطَ اللِّثَامَ عَنْ. كَشَفَ ـ النِّقَابَ عَنْ.

לוֹטוֹ It. ז' لُعْبَةُ اللُّوتُو (تتالف من لوحة بخانات عديدة عليها ارقام أو رسوم تغطى باوراق ملائمة، lotto).

לוֹטוּס G ז' (־סִים) ١. لَاذَنٌ (نبات مائي). ٢. سِدْرَةُ المُنْتَهَى (في الجنة). لُوطَس. عَرَائِسُ النِّيلِ. بَشْنِين (نبات يعوم على الماء، lotus) ע' נִימְפֵאָה.

לוֹטֶם ע' לֹטֶם.

לוֹטְפָנִי ת' (־נִיִּים) مُلَاطِفٌ. رَقِيقٌ.

לוּטְרָה L ז' كَلْبُ المَاءِ. قُضَاعَةٌ (otter) ע' כֶּלֶב, כֶּלֶב נָהָר.

לֵוִי ז' (לְוִיִּים) ١. لَاوِيٌّ ج لَاوِيُّونَ (احد اسباط اسرائيل كانوا سدنة هيكل سليمان). ٢. لِيفِيٌّ (يهودي ينتسب الى سبط اللاويين).

לוֹיָאלִי F ת' (־לִיִּים) مُخْلِصٌ. مُطِيعٌ. وَفِيٌّ ج أَوْفِيَاءُ. مُوَالٍ(ي).

לוֹיָאלִיּוּת נ' إِخْلَاصٌ. طَاعَةٌ. وَلَاءٌ. وَفَاءٌ. أَمَانَةٌ.

לְוִיָּה, לוויה נ' (־יּוֹת) ١. لاَوِيَّةٌ (امراة من سبط لاوي). ٢. طَبَقَةُ اللأَوِيِّينَ وَمَنْصِبُهُمْ يَأْتِي بَعْدَ مَنْصِبِ الكَهَنَةِ.

לִוְיָה, לוויה נ' إِكْلِيلٌ ج أَكَالِيلُ. عِصَابَةٌ مُزَخْرَفَةٌ لِلرَّأْسِ. לִוְיַת חֵן حَلْيٌ جَمِيلٌ. إِكْلِيلٌ مُزَخْرَفٌ. ٢. مجازًا: زَخْرَفَةٌ.

לְוָיָה, לוויה נ' (־יוֹת) ١. جِنَازَةٌ ج جَنَائِزُ. السَّيْرُ وَرَاءَ النَّعْشِ. تَشْيِيعُ تَابُوتِ (جُثْمَانِ) المَيِّتِ. ٢. مَوْكِبٌ ج مَوَاكِبُ. ٣. مُصَاحَبَةٌ. בְּלִוְיַת־ مَعَ. فِي مَعِيَّةِ. بِرِفْقَةِ. بِمُرَافَقَةِ. بِمُوَاكَبَةِ. בְּנֵי לְוָיָה حَاشِيَةٌ. مُرَافِقُونَ. مَوْكِبٌ ج مَوَاكِبُ. بِطَانَةٌ. حَشَمٌ.

לַוְיָן, לוויין ז' (־נִים) ١. قَمَرٌ اصْطِنَاعِيٌّ ج أَقْمَارٌ اصْطِنَاعِيَّةٌ. ٢. تَابِعٌ. לַוְיַן תִּקְשֹׁרֶת قَمَرُ اتِّصَالٍ. تِلِسْتَار (للبث التلفزيوني، telestar).

לִוְיָתָן, לווייתן ז' (־יָתָנִים) ١. حُوتٌ ج حِيتَانٌ (حيوان مائي كبير جدًا ثديي يشبه السمك). نُونٌ ج أَنْوَانٌ وَنِينَانٌ. לִוְיָתָן בַּחַכָּה הֹעֲלָה - מָה יַעֲשׂוּ דְּגֵי רְקָק؟ الحُوتُ وَقَعَ فِي الشَّبَكَةِ فَمَاذَا يَفْعَلُ صِغَارُ السَّمَكِ؟ ومجازًا: سَقَطَ الكِبَارُ فَمَا حِيلَةُ الصِّغَارِ؟

לוֹכְסָן ١. תה"פ مَيَلاَنٌ. إِنْحِرَافٌ. ٢. ז' (־נִים) خَطٌّ مُنْحَرِفٌ (مَائِلٌ).

לוֹכְסָנִי ת' (־יִּים) مَائِلٌ. مُنْحَرِفٌ. جَانِبِيٌّ ע' אֲלַכְסוֹנִי.

לוּל ז' (־לִים) ١. قَفَصٌ ج أَقْفَاصٌ. قُنٌّ ج أَقْنَانٌ (بيت الدجاج). ٢. مِنَزُّ الطِّفْلِ. مَهْدُ الطِّفْلِ الَّذِي يَلْعَبُ فِيهِ.

לוּלֵא, לוּלֵי מ"ת لَوْلاَ. لَوْ لَمْ. لَوْ مَا.

לוּלָאָה נ' (־אוֹת) ١. أُنْشُوطَةٌ ج أَنَاشِيطُ. وَهْقٌ. رَبْطَةٌ فِي حَبْلٍ. رِبْقَةٌ. ٢. عُرْوَةٌ ج عُرًى (loop). ٣. في الطيران: تَحْلِيقٌ بِصُورَةِ أُنْشُوطَةٍ.

לוּלָב ז' (־בִים) شَعْنِينَةٌ ج شَعَانِينُ. طَرَفُ السَّعْفَةِ قَبْلَ تَفَتُّحِهَا (وهي احد الانواع الاربعة التي يُبارك عليها في عيد المظلة عند اليهود). ٢. عُسْلُوجٌ ج عَسَالِيجُ. أُمْلُودٌ ج أَمَالِيدُ. فَنَنٌ ج أَفْنَانٌ. יוֹם א' שֶׁל לוּלָבִים في المسيحية: أَحَدُ الزَّيْتُونِيَّةِ. أَحَدُ الشَّعَانِينِ.

לוּלָב A ז' (־בִים) لَوْلَبٌ ج لَوَالِبُ. بُرْغِيٌّ ج بَرَاغِيُّ. قَلاَوُوظ מ' ע' בֹּרֶג.

לוּלֵי ע' לוּלֵא. **לוליין** ע' לֻלְיָן.

לוּלָן ז' (־נִים) مُرَبِّي الدَّوَاجِنِ.

לוּמְבָּגוֹ L ז' في الطب: خَزْرَةٌ. قُطَانٌ. عُنَاجٌ. أَلَمٌ قَطَنِيٌّ (داء ياخذ في مستدق الظهر بفقرة القَطَن، lumbago) ע' מָתְנֶת.

לוֹמַר أَيْ. يَعْنِي. بِعِبَارَةٍ أُخْرَى ע' אָמַר, כְּלוֹמַר.

(לון) לָן פ' ١. بَاتَ ـِ. أَقَامَ فِي مَكَانٍ مَا لَيْلاً. ٢. نَزَلَ ـِ. حَلَّ ـُ. בְּטוֹב תָּלִין, לִין בְּטוֹב طَابَتْ لَيْلَتُكَ! تُصْبِحُ (تُصْبِحُونَ) عَلَى خَيْرٍ ע' לַיְלָה, לַיְלָה טוֹב.

הִתְלוֹנֵן شَكَا ـُ. إِشْتَكَى. تَذَمَّرَ. تَظَلَّمَ مِنْ. إِمْتَعَضَ مِنْ. הֵלִין ١. بَيَّتَ. أَبَاتَ. آوَى. أَنْزَلَ. أَثْوَى. ٢. أَرْجَأَ. أَجَّلَ. הֵלִין, הֵלִין تَذَمَّرَ. دَمْدَمَ. إِشْتَكَى. تَظَلَّمَ.

לוּנָה פַּרְק ז' لُونَا بَارْك. حَدِيقَةُ المَلاَهِي. دَوَالِيبُ الهَوَاءِ ע"ק.

לֶוַנְט, לוונט .It ז' ١. بِلاَدُ المَشْرِقِ. الشَّرْقُ القَدِيمُ (وخصوصًا بلدان البحر المتوسط). ٢. سُورِيَا وَلُبْنَانُ.

לֶוַנְטִינִי, לוונטיני ת' (־יִּים) ١. شَرْقِيٌّ. مَشْرِقِيٌّ. ٢. سَطْحِيٌّ (من حيث الثقافة في نظر الغرب).

לֶוַנְטִינִיּוּת, לוונטיניות נ' ١. شَرْقِيَّةٌ. ٢. سَطْحِيَّةٌ.

לוּעַ ע' לֹעַ.

לוֹעֵז תו"ז (־עֲזִים) ١. أَعْجَمُ. ٢. مَنْ يَتَكَلَّمُ لُغَةً أَجْنَبِيَّةً.

לוֹעֲזִי ת' (־יִּים) أَعْجَمِيٌّ. أَجْنَبِيٌّ ج أَجَانِبُ. غَرِيبٌ. מִלִּים לוֹעֲזִיּוֹת كَلِمَاتٌ أَعْجَمِيَّةٌ. كَلِمَاتٌ غَرِيبَةٌ غَيْرُ أَصْلِيَّةٍ.

לוּף ז' (־פִים) لُوفَةٌ ج لُوفٌ. قُلْقَاسٌ (نبات معرش، arum).

לוּקוּם T ז' رَاحَةُ الحُلْقُومِ. حُلْقُومٌ. مَلْبَن מ'.

לוֹקָלִי ת' (־יִּים) إِقْلِيمِيٌّ. مَحَلِّيٌّ. مَوْضِعِيٌّ ע' מְקוֹמִי.

לוֹקָלִיזְם F ז' ١. إِقْلِيمِيَّةٌ. (تعصب لاقليم معين). مَحَلِّيَّةٌ. ٢. شُعُوبِيَّةٌ.

לוֹקָלִיזַצְיָה נ' ١. حَصْرٌ (في موضع واحد). تَحْدِيدٌ. تَعْيِينُ مَوْقِعٍ. ٢. في الحواسيب: مُلاَءَمَةُ بَرْنَامَجٍ لِبَلَدٍ مُعَيَّنٍ.

לוּקְס L ז' (־סִים) ١. لُوكْس. لَمْبَةُ (فَانُوسُ) لُوكْس. ٢. مُمْتَازٌ. فَاخِرٌ. דָּה־לוּקְס عَالُ العَالِ. فَاخِرٌ جِدًّا.

לוּקְסוּס L ז' تَرَفٌ. رَفَاهِيَةٌ. بَذَخٌ. رَخَاءٌ. كَمَالِيَّاتٌ. مُتَعُ الحَيَاةِ.

לוּפּוּס L ע' זְאֶבֶת.

לוּקוּס L سَمَكُ القُشْرِ. أَخْفَسُ (grouper).

לוֹקֶר .En ז' (־רִים) خِزَانَةُ الحَاجِيَاتِ الشَّخْصِيَّةِ (في محطة القطار او المسرح، locker).

לוֹקְשׁ Y ז' (־שִׁים) قَسِيمَةُ الرَّاتِبِ (بصورة شريط طويل). ٢. إِطْرِيَةٌ. شَعْرِيَّةٌ. ٣. סל' هَبَاءٌ. لاَ شَيْءٌ.

לוֹרְד .En ז' (־דִים) لُورْد ج لُورْدَات (ارفع لقب للنبلاء في انكلترا). בֵּית הַלּוֹרְדִים مَجْلِسُ اللُّورْدَاتِ (في انكلترا ويقابل مجلس الشيوخ في معظم البلدان الاخرى).

לוֹרְדוֹזָה G נ' في الطب: البَزَخُ. قَعَسٌ (مرض يسبب انحناء العمود الفقري، lordosis).

(לוש) לָשׁ פ' عَجَنَ ـِ. جَبَلَ ـِ. لَتَّ ـُ. נָלוֹשׁ, נִלּוֹשׁ إِنْعَجَنَ.

לָזָנְיָה It. נ' أَكْلَةٌ مِنْ شَرَائِطِ الْمَعْكَرُونَة بِاللَّحْمَةِ أَوِ الْجُبْنَةِ وَالْخُضَارِ وَالصَّلْصَة.

לְזוּת נ' عِوَجٌ. إِنْحِرَافٌ. إِلْتِوَاءٌ. לְזוּת שְׂפָתַיִם تَشْوِيهُ سُمْعَةٍ. تَشْهِيرٌ. إِفْتِرَاءٌ.

לֵחַ ז' رُطُوبَةٌ. نَدَاوَةٌ. طَرَاوَةٌ. خَضَلٌ. نَضَارَةٌ. נָס לֵחוֹ غَاضَ مَاؤُهُ. ذَهَبَ رُوَاؤُهُ. قَلَّتْ حَيَوِيَّتُهُ. كَلَّتْ قُوَاهُ. לֹא נָס לֵחוֹ لَمْ تَقِلَّ حَيَوِيَّتُهُ. مَا زَالَ فِي أَوْجِ قُوَّتِهِ.

לַח ת' (־חִים) رَطْبٌ. خَضِلٌ. نَدِيٌّ. بَلِيلٌ. غَضٌّ. מִדַּת הַלַּח مِقْيَاسُ السَّوَائِلِ. תָּמָר לַח رُطَبٌ.

לֵחָה, ליחה נ' (־חוֹת) ١. رُطُوبَةٌ. نَدَاوَةٌ. خَضَلٌ. ٢. مُخَاطٌ. بَلْغَمٌ. بُزَاقٌ. بَرَابِير. ٣. صَدِيدٌ. قَيْحٌ. مِدَّةٌ. ٤. في الطب: نُخَاعٌ ע' לְשַׁד.

לְחוּד, לְחוֹד תה"פ بِإِنْفِرَادٍ. عَلَى انْفِرَادٍ. عَلَى حِدَةٍ.

לִחוּךְ, ליחוך ז' لَعْقٌ. لَحْسٌ. قَضْمٌ. قَطْمٌ. أَكْلٌ. לִחוּךְ פִּנְכָּה لَحْسُ الأَطْبَاقِ ومجازًا: مَسْحُ جُوخٍ. تَمَلُّقٌ.

לָחוּץ ת' (לְחוּצִים) ١. مَضْغُوطٌ. مَكْبُوسٌ. ٢. مَحْصُورٌ (لقضاء ضرورته). مَزْنُوقٌ. ٣. مَحْشُورٌ. مُزْدَحِمٌ. مُكْتَظٌّ. ٤. مَسْحُوقٌ. مَضْنُوكٌ. فِي شَظَفٍ.

לַחוּשׁ, ליחוש ז' (־שִׁים) هَمْسٌ. وَشْوَشَةٌ. مُنَاجَاةٌ.

לַחוּת, לְחוּת נ' ١. رُطُوبَةٌ. بَلَلٌ. نَدَاوَةٌ. ٢. طَرَاوَةٌ. نَضَارَةٌ. לַחוּת הָאֲוִיר رُطُوبَةُ الْجَوِّ. מַד־לַחוּת مِرْطَابٌ. مِقْيَاسُ الرُّطُوبَةِ (hyrometer).

לְחִי, לְחִי נ' (לְחָיַיִם) ١. لَحْيٌ ج أَلْحٍ(ي) ولُحِيٌّ. خَدٌّ ج خُدُودٌ. وُجْنَةٌ ج وُجَنَاتٌ. ٢. فَكُّ الْكَمَّاشَةِ. لُقْمَةُ الْكَمَّاشَةِ. סְטִירַת לְחִי صَفْعَةٌ ج صَفَعَاتٌ. لَطْمَةٌ ج لَطَمَاتٌ. لَطْشَةٌ. ضَرْبَةُ كَفٍّ. قَلَمٌ م' ومجازًا: جَوَابٌ مُفْحِمٌ.

לח"י ר"ת לוֹחֲמֵי חֵרוּת יִשְׂרָאֵל مُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ حُرِّيَّةِ إِسْرَائِيلَ (منظمة يهودية سرية اقيمت ابان الانتداب البريطاني في فلسطين).

לְחָיָה נ', **לְחָיוֹן** ז' (לְחָיוֹת, לְחָיוֹנִים) العِذَارُ (من اللجام ما تدلى على خدّ الفرس أو الدابة).

לְחַיִּים מ"ק بِصِحَّتِكَ! بِحَيَاتِكَ! (نَشْرَبُ) نَخْبَ (عَلَى) صِحَّةِ.

לְחִיכָה נ' (־כוֹת) ١. لَوْكٌ. قَضْمٌ. ٢. لَعْقٌ. لَحْسٌ. أَكْلٌ. ٣. إِلْتِهَامُ الْحَرِيقِ لِبِنَاءٍ.

לְחִימָה נ' (־מוֹת) قِتَالٌ. حَرْبٌ. نِزَالٌ. مُنَاجَزَةٌ. مَعْرَكَةٌ ج مَعَارِكُ. רוּחַ לְחִימָה رُوحُ الْقِتَالِ. رُوحٌ قِتَالِيَّةٌ.

לָחִיץ ז' (־צִים) ١. كَبْشَةٌ ج كُبَشٌ. زِرُّ ضَغْطٍ (زِرٌّ يتألف من قطعتين للتزرير). كَبْسُونٌ. طَبَّاقَةٌ עק'. ٢. في الكهرباء: مِفْتَاحٌ ضَاغِطٌ. ٣. زِرُّ الجَرَسِ.

לְחִיצָה נ' (־צוֹת) ضَغْطٌ. شَدٌّ. إِحْكَامٌ. كَبْسٌ. לְחִיצַת יָד مُصَافَحَةٌ.

לְחִישָׁה נ' (־שׁוֹת) هَمْسٌ. هَمْسَةٌ ج هَمَسَاتٌ. وَشْوَشَةٌ ج وَشْوَشَاتٌ. לְחִישַׁת גֶּחָלִים فَرْقَعَةُ الْجَمْرِ. وَشْوَشَةُ النَّارِ (الجَمْرِ). לְחִישַׁת נָחָשׁ (שָׂרָף) ١. فَحِيحُ الأَفْعَى. ٢. رُقْيَةُ الْحَاوِي لِلْحَيَّاتِ (لجعلها تهرب).

לְחִיתָה נ' (־תוֹת) لَهْثٌ. لُهَاثٌ. نَهَجٌ. نَهِيجٌ.

לִחֵךְ פ' لَعِقَ ـ لَاكَ ـُ قَضَمَ ـُ لَحِسَ ـَ قَطَمَ ـِ לִחֵךְ ١. لَاكَ. لَعِسَ ـَ ٢. إِلْتَهَمَ. أَكَلَ ـُ. לִחֵךְ עֲפַר רַגְלָיו שֶׁל פְּלוֹנִי تَمَرَّغَ تَحْتَ أَقْدَامِ فُلَانٍ. أَسْلَمَ قِيَادَهُ لَهُ. מְלַחֵךְ פִּנְכָּה لَاحِسُ الأَطْبَاقِ. مَاسِحُ الْجُوخِ. مُتَمَلِّقٌ.

לַחֵךְ ז' (לַחֲכִים) في النبات: لِسَانُ الْحَمَلِ. آذَانُ الْجَدْيِ.

לִחְלוּחַ ז' ١. تَرْطِيبٌ. تَنْدِيَةٌ. إِخْضِلَالٌ. بَلٌّ. ٢. رُطُوبَةٌ. خَضَلٌ. نَدَاوَةٌ. طَرَاوَةٌ.

לַחְלוּחִי ת' (־יִּים) رَطْبٌ. نَدِيٌّ. مُبْتَلٌّ. خَضِلٌ.

לַחְלוּחִית נ' ١. رُطُوبَةٌ. نَدَاوَةٌ. ٢. مجازًا: نَضَارَةٌ. إِخْضِلَالٌ.

לַחְלוּטִין תה"פ بَتَاتًا. الْبَتَّةَ. إِطْلَاقًا. مُطْلَقًا. تَمَامًا ע' חָלוּט.

לַחְלוּפִין תה"פ بِالتَّنَاوُبِ. بِالتَّبَادُلِ.

לִחְלַח פ' بَلَّ ـُ بَلَّلَ. رَطَّبَ. خَضَّلَ. نَدَّى. נִתְלַחְלַח تَرَطَّبَ. إِبْتَلَّ. إِخْضَلَّ. تَنَدَّى.

לָחַם פ' قَاتَلَ. كَافَحَ. عَارَكَ. حَارَبَ. نَاوَأَ. شَنَّ حَرْبًا عَلَى. נִלְחַם ١. حَارَبَ. قَاتَلَ. ٢. دَافَعَ عَنْ. ذَادَ ـُ (عن حياضه). נִלְחַם עַד הַסּוֹף حَارَبَ (قَاتَلَ) حَتَّى النِّهَايَةِ. حَارَبَ حَتَّى الرَّمَقِ الأَخِيرِ. הִלְחִים ١. لَحَمَ ـَ. أَلْحَمَ. أَلْصَقَ الْمَعَادِنَ بِوَاسِطَةِ اللِّحَامِ. ٢. رَأَبَ ـَ الصَّدْعَ. رَتَقَ ـُ الْفَتْقَ.

לֶחֶם ז' (לְחָמִים) ١. خُبْزَةٌ ج خُبْزٌ. عَيْشٌ. ٢. مَخْبُوزٌ ج مَخْبُوزَاتٌ. ٣. زَادٌ ج أَزْوَادٌ. قُوتٌ ج أَقْوَاتٌ. לֶחֶם חֶסֶד خُبْزُ الْحَسَنَاتِ. زَادُ الصَّدَقَاتِ. לֶחֶם חֻקּוֹ ١. بُلْغَةٌ. خُبْزُ الْكَفَافِ (كمية معينة من الزاد لسد الجوع). مَا يُقِيمُ الأَوَدَ. لُقْمَةُ عَيْشٍ. ٢. مجازًا: ضَرُورَةٌ ج ضَرُورَاتٌ. أَمْرٌ حَيَوِيٌّ. לֶחֶם לָבָן الْخُبْزُ الأَبْيَضُ. לֶחֶם לַחַץ خُبْزٌ قَفَارٌ. خُبْزٌ حَافٌّ. خُبْزُ الْكَفَافِ. لُقْمَةُ عَيْشٍ. לֶחֶם מִשְׁנֶה ١. رَغِيفَانِ. وَجْبَتَانِ مِنَ الْخُبْزِ. ٢. رَغِيفَا لَيْلَةِ السَّبْتِ. לֶחֶם עֹנִי ١. خُبْزُ الْمِسْكِينِ (كناية عن الخبز الفطير في عيد الفصح قبل اختماره). ٢. لُقْمَةُ عَيْشِ الْمَسَاكِينِ. طَعَامُ الْفُقَرَاءِ. לֶחֶם שָׁחוֹר الْخُبْزُ الأَسْمَرُ. לֶחֶם שָׁמַיִם الْمَنُّ ע' מָן. כִּכַּר לֶחֶם خُبْزَةٌ. رَغِيفٌ مِنَ الْخُبْزِ. قُرْصٌ مِنَ الْخُبْزِ. מַטֵּה לֶחֶם, מִשְׁעַן לֶחֶם سَبَبُ رِزْقٍ. مَدَارُ الرِّزْقِ. مَعِيشَةٌ. פְּרוּסַת לֶחֶם كِسْرَةُ خُبْزٍ. פַּת לֶחֶם لُقْمَةُ عَيْشٍ. كِسْرَةٌ مِنَ الْخُبْزِ. לֹא עַל הַלֶּחֶם לְבַדּוֹ יִחְיֶה הָאָדָם لَيْسَ بِالْخُبْزِ وَحْدَهُ يَحْيَا الإِنْسَانُ ومجازًا: لِلإِنْسَانِ ضَرُورَاتٌ رُوحِيَّةٌ بِالإِضَافَةِ إِلَى ضَرُورَاتِهِ الْمَادِّيَّةِ. עֹבֵד אַדְמָתוֹ יִשְׂבַּע לָחֶם مَنْ يَشْتَغِلُ بِحَقْلِهِ يَشْبَعُ خُبْزًا ومجازًا: مَنْ سَعَى رَعَى. مَنْ جَدَّ وَجَدَ. שַׁלַּח לַחְמְךָ עַל פְּנֵי הַמָּיִם إِعْمَلْ طَيِّبًا وَأَلْقِهِ فِي

البَحْرِ ومجازًا: أَبْذُرِ الحَبَّ وَارْجُ الرَّبَّ. مَنْ يَفْعَلِ العُرْفَ لاَ يُعْدَمْ جَوَازِيَهُ. שָׁבַר אֶת מַטֵּה לַחְמוֹ שֶׁל פְּלוֹנִי كَسَرَ رِزْقَ فُلاَنٍ. سَلَبَهُ مَوْرِدَ رِزْقِهِ. לֶחֶם סְתָרִים יִנְעָם مجازًا: كُلُّ مَمْنُوعٍ مَرْغُوبٌ (مَتْبُوعٌ). المَرْءُ تَوَّاقٌ إِلَى مَا لَمْ يَنَلْ.

לַחְמָא Ar. ז' خُبْزٌ ע' לֶחֶם. לַחְמָא עַנְיָא خُبْزُ المِسْكِينِ ע' לֶחֶם, לֶחֶם עֹנִי.

לָחְמָה (קרא: לוֹחְמָה) נ' حَرْبٌ. قِتَالٌ. לָחְמָה אֶלֶקְטְרוֹנִית حَرْبٌ الكِتْرُونِيَّةٌ (لتشويش اجهزة رادار العدو). לָחְמָה כִּימִית حَرْبٌ كِيمَاوِيَّةٌ. לָחְמָה פְּסִיכוֹלוֹגִית حَرْبٌ نَفْسِيَّةٌ. לָחְמַת לַיְלָה قِتَالٌ لَيْلِيٌّ.

לַחְמִית נ' المُلْتَحِمَةُ. لُحْمَةُ العَيْنِ. رَمْشُ العَيْنِ. דַּלֶּקֶת הַלַּחְמִית في الطب: إِلْتِهَابُ المُلْتَحِمَةِ. رَمَدٌ ע' גַּרְעֶנֶת.

לַחְמָנִיָּה, לחמנייה, לַחְמָנִית נ' (־יּוֹת) خُبْزَةٌ صَغِيرَةٌ تُسْتَعْمَلُ فِي الشَّطَائِرِ. شُورِيك م'. جرك عق'.

לַחַן ז' (לְחָנִים) لَحْنٌ ج أَلْحَانٌ. نَغْمَةٌ ج نَغْمَاتٌ وأَنْغَامٌ.

(לחן) הִלְחִין פ' ١. لَحَّنَ. أَلَّفَ نَغْمًا مُوسِيقِيًّا. ٢. غَنَّى. نَغَّمَ. הִלְחִין לַחַן أَلَّفَ لَهُ لَحْنًا لِلْغِنَاءِ.

לָחַץ פ' ١. ضَغَطَ ـَ كَبَسَ ـِ. ٢. ضَيَّقَ عَلَى. زَحَمَ ـَ أَثْقَلَ عَلَى. ٣. أَجْبَرَ. לָחַץ אוֹתוֹ לַקִּיר دَفَعَهُ إِلَى الحَائِطِ. ضَيَّقَ عَلَيْهِ الخِنَاقَ. وَضَعَهُ فِي مَأْزِقٍ حَرِجٍ. לָחַץ אֶת יָדוֹ שֶׁל פְּלוֹנִי ١. صَافَحَ فُلاَنًا. شَدَّ عَلَى يَدَيْ فُلاَنٍ. ٢. هَنَّأَهُ. לָחַץ אֶת פְּלוֹנִי אֶל לִבּוֹ ضَمَّ فُلاَنًا إِلَى صَدْرِهِ. عَانَقَهُ عِنَاقًا وُدِّيًّا. נִלְחַץ ١. ضُغِطَ. إِنْضَغَطَ. كُبِسَ. إِنْشَدَّ. أُحْكِمَ شَدُّهُ. ٢. ضُيِّقَ عَلَيْهِ. נִלְחַץ אֶל הַקִּיר دُفِعَ إِلَى الحَائِطِ. جُعِلَ فِي مَأْزِقٍ حَرِجٍ. جُعِلَ فِي وَضْعٍ لاَ يُمْكِنُهُ التَّمَلُّصُ مِنْهُ. הִלְחִיץ ١. ضَاغَطَ. كَبَّسَ. ٢. ضَغَطَ. كَبَسَ. أَحْكَمَ الشَّدَّ. ٣. ضَايَقَ.

לַחַץ ז' (לְחָצִים) ١. ضَغْطٌ ج ضُغُوطٌ. كَبْسٌ. زَحْمَةٌ. زِحَامٌ. ضَنْكٌ. ٢. ضِيقٌ. شِدَّةٌ. ٣. إِكْرَاهٌ. إِلْحَاحٌ. إِرْغَامٌ. إِجْبَارٌ. לַחַץ אֲוִיר ضَغْطُ الهَوَاءِ. الضَّغْطُ الجَوِّيُّ. לַחַץ דָּם ضَغْطُ الدَّمِ. בִּלְחַץ דַּעַת הַקָּהָל تَحْتَ ضَغْطِ الرَّأْيِ العَامِّ. וֶסֶת לַחַץ ע' וֶסֶת. סִיר לַחַץ ע' סִיר.

לַחְצָן ז' (־נִים) ١. كَبْسَةٌ. زِرٌّ ע' לָחִיץ. ٢. مجازًا: مُضَايِقٌ. לַחְצָן מְצוּקָה جَرَسُ الطَّوَارِئِ (للمريض مثلاً).

לַחְצָנִית נ' (־יוֹת) كَبْشَةٌ ج كُبَشٌ ע' לָחִיץ.

לָחַשׁ פ' ١. هَمَسَ ـِ. وَشْوَشَ. هَشَّ ـُ تَكَلَّمَ بِصَوْتٍ خَافِتٍ. أَسَرَّ. ٢. لَقَّنَ (الممثل في المسرح). נִלְחַשׁ هُمِسَ. قِيلَ هَمْسًا. לִחֵשׁ ١. هَامَسَ. وَشْوَشَ. ٢. رَقَى ـِ (الافعى لكي تهرب). ٣. فَحَّ ـِ (الحية). הִתְלַחֵשׁ تَهَامَسَ مَعَ. تَوَشْوَشَ. הִתְלַחֲשׁוּ עַל פְּלוֹנִי تَهَامَسُوا عَلَى فُلاَنٍ. تَغَامَزُوا عَلَيْهِ. لاَكُوهُ بِأَلْسِنَتِهِمْ. كَانَ مُضْغَةً فِي أَفْوَاهِهِمْ.

לַחַשׁ ז' (לְחָשִׁים) ١. هَمْسٌ. مُهَامَسَةٌ. وَشْوَشَةٌ. مُنَاجَاةٌ. هَسِيسٌ. ٢. رُقْيَةٌ ج رُقًى ورُقْيَاتٌ. ٣. الصَّلاَةُ الصَّامِتَةُ (لدى اليهود). בְּלַחַשׁ תה"פ هَمْسًا. بِصَوْتٍ خَافِتٍ. לַחַשׁ־נָחָשׁ رُقْيَةُ الحَاوِي. كَلِمَاتُ سِحْرٍ.

לַחְשׁוּשׁ ז' (־שִׁים) تَهَامُسٌ. وَشْوَشَةٌ.

לַחְשָׁן ז' (־נִים) ١. مُلَقِّنٌ (من يلقن الممثل وراء الكواليس). ٢. هَامِسٌ. مَنْ يَتَكَلَّمُ بِصَوْتٍ خَافِتٍ.

לַחְשָׁנוּת נ' ١. تَلْقِينٌ (في مسرح). ٢. مُهَامَسَةٌ. وَشْوَشَةٌ. مُسَارَّةٌ.

(לחשש) הִתְלַחְשֵׁשׁ פ' تَوَشْوَشَ. تَهَامَسَ. تَسَارَّ. حَادَثَ بِصَوْتٍ هَامِسٍ.

(לחת) הִלְחִית פ' لَهَثَ ـَ. نَهَجَ ـَ. تَنَفَّسَ تَنَفُّسًا سَرِيعًا (تعبًا او انفعالاً).

לְטָאָה נ' (־אוֹת) سِحْلِيَّةٌ ج سَحَالِي. عِظَاءَةٌ. عِظَايَةٌ ج عِظَاءٌ وعَظَايَا وعِظَايَاتٌ. ضَبٌّ. أَبُو بريص.

לִטּוּף, ליטוף ז' (־פִים) مُلاَطَفَةٌ. تَرْبِيتٌ. مُدَاعَبَةٌ.

לִטּוּשׁ, ליטוש ז' (־שִׁים) ١. صَقْلٌ. سَنٌّ. شَحْذٌ. تَلْمِيعٌ. جَلْيٌ. ٢. تَنْمِيقٌ. وَضْعُ اللَّمَسَاتِ الأَخِيرَةِ. לִטּוּשׁ אַחֲרוֹן اللَّمَسَاتُ الأَخِيرَةُ. إِنْجَازٌ. לִטּוּשׁ יַהֲלוֹמִים صَقْلُ المَاسِ.

לָטוּשׁ ת' (לְטוּשִׁים) مَشْحُوذٌ. صَقِيلٌ. مَسْنُونٌ. مُرْهَفٌ. עֵינַיִם לְטוּשׁוֹת عَيْنَانِ جَاحِظَتَانِ. عَيْنَانِ بَارِزَتَانِ.

לָטִינִי It. ת' (־יִּים) لاَتِينِيٌّ ج لاَتِينٌ. رُومِيٌّ ج رُومٌ. كَاثُولِيكِيٌّ ج كَاثُولِيكٌ. לָטִינִית اللُّغَةُ اللاَّتِينِيَّةُ. اللُّغَةُ الرُّومَانِيَّةُ القَدِيمَةُ. הַכְּנֵסִיָּה הַלָּטִינִית الكَنِيسَةُ اللاَّتِينِيَّةُ.

לְטִיפָה נ' (־פוֹת) مُلاَطَفَةٌ. مُدَاعَبَةٌ. مُلاَعَبَةٌ. تَرْبِيتٌ.

לְטִישָׁה נ' سَنٌّ. شَحْذٌ. صَقْلٌ. تَلْمِيعٌ. إِرْهَافٌ. לְטִישַׁת עֵינַיִם ١. جُحُوظُ العَيْنَيْنِ. تَحْدِيقٌ. حَمْلَقَةٌ. ٢. مجازًا: طَمَعٌ. جَشَعٌ.

לֹטֶם, לוטם ז' (לְטָמִים) في النبات: لِبَادٌ. لاَذَنٌ. قِسْتُوس (cistus). מִשְׁפַּחַת הַלָּטְמִיִּים في النبات: عَائِلَةُ اللاَّذَنِيَّاتِ.

לִטֵּף, ליטף פ' لاَطَفَ. دَاعَبَ. لاَعَبَ. رَبَّتَ. دَلَّلَ. הִתְלַטֵּף طَلَبَ المُلاَطَفَةَ. تَدَلَّلَ. تَدَلَّعَ. تَغَنَّجَ.

לַטְפָנִי ת' (־יִּים) مُلاَطِفٌ. نَاعِمٌ. رَقِيقٌ.

לַטְקֶס Y נ"ר لُقْمَةُ القَاضِي (مصنوعة من البطاطا) ע' לְבִיבָה.

לָטַשׁ, לִטֵּשׁ, ליטש פ' ١. شَحَذَ ـَ سَنَّ ـُ أَحَدَّ. جَلَغَ ـَ ٢. لَطَشَ ـُ. خَبَطَ ـِ. ٣. صَقَلَ ـُ لَمَّعَ. ٤. نَمَّقَ. نَقَّحَ. לָטַשׁ אֶת עֵינָיו ١. حَمْلَقَ فِي. حَدَّجَ بِبَصَرِهِ فِي. ٢. طَمَعَ ـَ فِي. לֻטַּשׁ ١. شُحِذَ. سُنَّ. صُقِلَ. ٢. نُقِّحَ. لُمِّعَ. وُضِعَتْ عَلَيْهِ اللَّمَسَاتُ الأَخِيرَةُ.

לֶטֶשׁ ז' ١. صَقْلٌ. جَلْخٌ. شَحْذٌ. ٢. مجازًا: حَمْلَقَةٌ. تَحْدِيقُ النَّظَرِ. נְיָר לֶטֶשׁ وَرَقُ السُّنْفَرَةِ ע' שָׁמִיר.

לַטָּשׁ ז' (־שִׁים) صَيْقَلٌ ج صَيَاقِلُ. صَاقِلٌ. شَاحِذٌ.

לִי מ"י لِي. إِلَيَّ ע' ל־. אִם אֵין אֲנִי לִי מִי לִי? מجازًا: مَا حَكَّ جِلْدَكَ مِثْلُ ظِفْرِكَ. إِقْلَعْ شَوْكَكَ بِيَدِكَ.

ל"י ר"ת לִירָה יִשְׂרְאֵלִית لِيرَةٌ إِسْرَائِيلِيَّةٌ (كانت تستعمل نقدًا رسميًا في اسرائيل).

ליבא ע' לִבָּא. **ליבוב** ע' לִבּוּב.

ליבוי ע' לִבּוּי. **ליבון** ע' לִבּוּן.

לִיבִּידוֹ L ז' لَبِيدُو. شَهْوَةٌ ج شَهَوَاتٌ. شَبَقٌ. رَغْبَةٌ جِنْسِيَّةٌ جَامِحَةٌ.

לִיבְּרָה ע' לִיטְרָה.

לִיבֵּרוּם וֶטוֹ L حَقُّ النَّقْضِ (لعضو منفرد في برلمان أو في مجلس بالنسبة لقرار الاغلبية).

לִיבְּרֵטוֹ .It ז' (־אוֹת) نَصُّ كَلِمَاتِ الأُوبِرَا ע' תַּמְלִיל.

לִיבֵּרָל L ז' (־לִים) لِيبِرَالِيٌّ. مُتَقَدِّمٌ. تَقَدُّمِيٌّ. حُرٌّ ج أَحْرَارٌ. مُتَحَرِّرٌ. تَحَرُّرِيٌّ.

לִיבֵּרָלִי ת' (־יִּים) تَحَرُّرِيٌّ. تَقَدُّمِيٌّ. مُتَسَامِحٌ. مُتَسَاهِلٌ. لِيبِرَالِيٌّ. מִפְלָגָה לִיבֵּרָלִית حِزْبُ أَحْرَارٍ.

לִיבֵּרָלִיּוּת נ', **לִיבֵּרָלִיזְם** ז' تَحَرُّرٌ. تَحَرُّرِيَّةٌ. تَقَدُّمِيَّةٌ. لِيبِرَالِيَّةٌ (حركة تتطلع الى تحرر الفرد والمجتمع).

לִיבֵּרָלִיזַצְיָה נ' إِطْلَاقُ الحُرِّيَّاتِ. إِلْغَاءُ القُيُودِ. تَحْرِيرٌ. لِيبِرَالِيَّةٌ. سِيَاسَةُ فَتْحِ البَابِ (في السياسة والاقتصاد).

לִיגָה F נ' (־גוֹת) عُصْبَةٌ. إِتِّحَادٌ. جَمْعِيَّةٌ. رَابِطَةٌ. לִיגָה לְאֻמִּית في الرياضة: فِرْقَةُ الدَّرَجَةِ المُمْتَازَةِ. הַלִּיגָה הָעַרְבִית الجَامِعَةُ العَرَبِيَّةُ. جَامِعَةُ الدُّوَلِ العَرَبِيَّةِ.

לִיגוּסְטְרוּם L ז' في النبات: يَاسَمِين. جَنَبَةُ الرِّبَاطِ (privet, privy).

לִיגְנִין L ז' الخَشَبِينُ (مادة عضوية هي قوام النسيج الخشبي في النبات).

לְיַד מ"י قُرْبَ. بِالقُرْبِ مِنْ. بِجَانِبِ. عِنْدَ ע' יָד.

לידה ע' לֵדָה.

לֵידִי, לֵיידִי .En נ' سَيِّدَةٌ ج سَيِّدَاتٌ. لَقَبُ النَّبِيلَاتِ فِي إِنْكِلْتِرَا (lady).

ליהוג ע' לִהוּג. **ליהוק** ע' לִהוּק.

ליווח ע' לִוַּח, לִוּוּחַ. **ליווי** ע' לִוּוּי.

לִיזוֹל G ז' لِيزُول (سائل زيتيّ مطهر، lysol).

לֵיזֶר, לֵייזֶר ז' (־רִים) لِيزَر (تضخيم الضوء المنبعث من الاشعاع، laser).

ליחה ע' לֵחָה. **ליחוך** ע' לִחוּךְ.

ליחוש ע' לִחוּשׁ.

לִיטָא ש"פ لِتْوَانْيَا (دولة صغيرة في شمال اوربا).

לִיטָאִי תו"ז (־אִים, ־יִּים) ١. لِيتْوَانِيٌّ (من مواليد أو ما يخص اقليم ليتوانيا). ٢. مَنْ دَرَسَ فِي أَحَدِ الكَتَاتِيبِ الدِّينِيَّةِ اليَهُودِيَّةِ فِي لِيتْوَانْيَا.

ליטוף ע' לִטּוּף.

לִיטוּרְגִּי G ת' (־יִּים) شَعَائِرِيٌّ. دِينِيٌّ. مَا يَخُصُّ الطُّقُوسَ الدِّينِيَّةَ.

לִיטוּרְגְּיָה נ' طُقُوسٌ دِينِيَّةٌ. شَعَائِرُ دِينِيَّةٌ.

ליטוש ע' לִטּוּשׁ.

לִיטֶר ז' (־טְרִים) لِتْرٌ (حجم كيلوغرام من الماء في درجة حرارة ٤ مئوية) ج أَلْتَارٌ.

לִיטְרָה G נ' (־אוֹת) ١. لِيبْرَة (وحدة وزن رومانية قديمة تعادل ٢٢٠ غم تقريبًا). ٢. رَطْلٌ إِنْكِلِيزِيٌّ. بَاوِنْد (وحدة وزن تعادل ٤٥٣,٥ غم).

לייפת ע' לַיֶּפֶת.

לַיִל, לַיְלָה ז' (לֵילוֹת) ١. ז' لَيْلٌ. لَيْلَةٌ ج لَيَالٍ(ي). ٢. תה"פ لَيْلًا. فِي اللَّيْلِ. בַּלַּיְלָה הַהוּא لَيْلَتَئِذٍ. فِي تِلْكَ اللَّيْلَةِ. הַלַּיְלָה اللَّيْلَةَ. هٰذِهِ اللَّيْلَةَ. לַיְלָה טוֹב! طَابَتْ لَيْلَتُكَ (لَيْلَتُكُمْ). تُصْبِحُونَ عَلَى خَيْرٍ! לֵיל יָרֵחַ لَيْلَةٌ مُقْمِرَةٌ (قَمَرِيَّةٌ). لَيْلَةٌ قَمْرَاءُ. לֵיל מְנוּחָה طَابَتْ لَيْلَتُكَ. تُصْبِحُونَ عَلَى خَيْرٍ. لَيْلَتُكُمْ سَعِيدَةٌ. לֵיל הַסֵּדֶר لَيْلَةُ عِيدِ الفِصْحِ (حيث تتلى صلوات وحكايات عيد الفصح). לֵיל שַׁבָּת لَيْلَةُ السَّبْتِ (الليلة التي تسبق يوم السبت). לֵיל שִׁמּוּרִים ١. لَيْلَةٌ تَذْكَارِيَّةٌ. لَيْلَةٌ تُحْفَظُ ذِكْرَاهَا فِي القُلُوبِ. ٢. لَيْلَةٌ سَاهِرَةٌ. لَيْلَةٌ لَيْلَاءُ. אִישׁוֹן לַיְלָה ظُلْمَةُ اللَّيْلِ. جُنْحُ الظَّلَامِ. حُلْكَةُ اللَّيْلِ. אֲרוֹן לַיְלָה كُومُودِينَا. خِزَانَةٌ صَغِيرَةٌ بِأَدْرَاجٍ فِي غُرْفَةِ النَّوْمِ. בִּן־לַיְלָה فِي لَيْلَةٍ وَضُحَاهَا. بَيْنَ عَشِيَّةٍ وَضُحَاهَا. خِلَالَ لَيْلَةٍ وَاحِدَةٍ. חֲזוֹן לַיְלָה, חֶזְיוֹן לַיְלָה أَحْلَامُ اللَّيْلِ. أَحْلَامُ النَّوْمِ. חָכָם בַּלַּיְלָה ע' חָכָם. חֲצוֹת לַיְלָה مُنْتَصَفُ اللَّيْلِ (الساعة ١٢ ليلاً). כְּתֹנֶת לַיְלָה قَمِيصُ النَّوْمِ. مَنَامَةٌ. مِفْضَلَةُ النَّوْمِ (مج). מוֹעֲדוֹן לַיְלָה مَلْهَى لَيْلِيٌّ. مَلْهًى ج مَلَاهٍ(ي). מְנוֹרַת לַיְלָה نَوَّاسَةٌ. نُوَيْسَةٌ. מִשְׁמֶרֶת לַיְלָה نَوْبَةٌ لَيْلِيَّةٌ. مُنَاوَبَةٌ. خَفَارَةٌ لَيْلِيَّةٌ. وَرْدِيَّةٌ. סִיר לַיְלָה قَصْرِيَّةٌ. مَقْعَدَةٌ. قَعَّادَة عק'. עוֹף לַיְלָה طَيْرٌ لَيْلِيٌّ (كالبوم). רְסִיסֵי לַיְלָה طَلٌّ. نَدًى ע' טַל. שׁוֹמֵר לַיְלָה نَاطُورٌ ج نَوَاطِيرُ. خَفِيرٌ ج خَفَرٌ وخُفَرَاءُ. غَفِيرٌ ج غُفَرَاءُ. יוֹמָם וָלַיְלָה لَيْلَ نَهَارَ ע' יוֹם. עָשָׂה לֵילוֹת כְּיָמִים مجازًا: وَاصَلَ اللَّيْلَ بِالنَّهَارِ. جَدَّ وَاجْتَهَدَ لَيْلًا وَنَهَارًا (لانجاز عمل ما). سَعَى آنَاءَ اللَّيْلِ وَأَطْرَافَ النَّهَارِ.

לֵילִי ת' (־יִּים) لَيْلِيٌّ. مُظْلِمٌ. حَالِكٌ. دَامِسٌ.

לִילִיפּוּט En. ז' (־טִים) قَزَمٌ ج أَقْزَامٌ ע' גַּמָּד, נַנָּס, אֶצְבְּעוֹנִי.

לִילִית נ' (־יּוֹת) ١. بُومٌ. بُومَةٌ ج أَبْوَامٌ. أُمُّ قُوَيْق. ٢. جِنِّيَّةٌ. לִילִית הַצּוֹרַחַת مَصَّاصَةٌ (طائر، screech owl).

לִילָךְ ז' (־כִים) في النبات: لَيْلَج. لَيْلَك (lilac).

ל"מ ר"ת לִירָה מִצְרִית جُنَيْهٌ مِصْرِيٌّ.

לִימְבּוֹ L ז' في المسيحية: لِيمْبُو (مكان ارواح الموتى بين الجنة وجهنم قبل تعميدهم حسب الاعتقاد الكاثوليكي).

לימוד ע' לִמּוּד.

לִימוֹן P ז' (־נִים) في النبات: لَيْمُونَةٌ ج لَيْمُون (lemon). بَنْزَهِير م'.

לִימוֹנָדָה P נ' (־דוֹת) شَرَابُ اللَّيْمُونِ. لَيْمُونَادَة (عصير الليمون المُحلّى).

לִימוֹנִי ת' (־נִיִּים) لَيْمُونِيٌّ. أَصْفَرُ غَامِقٌ.

לִימְפָה L נ' لِمْفٌ (سائل عديم اللون تشتمل عليه الاوعية اللمفاوية اسمه العبري לְבָנָה، lymph).

לִימְפָתִי ת' (־יִּים) لِيمْفَاوِيٌّ.

לִינֵאָרִי L ת' (־יִּים) مُخَطَّطٌ حَسَبَ خُطُوطِ الطُّولِ.

לִינְגְּוִיסְט, לינגוויסט L ז' (־טִים) لُغَوِيٌّ. خَبِيرٌ بِالعُلُومِ اللِّسَانِيَّةِ. مُخْتَصٌّ بِعِلْمِ اللُّغَاتِ.

לִינְגְּוִיסְטִיקָה, לינגוויסטיקה נ' لِسَانِيَّاتٌ. الأَلْسُنِيَّةُ. العُلُومُ اللِّسَانِيَّةُ. لُغَوِيَّاتٌ. عِلْمُ اللُّغَاتِ ע' בַּלְשָׁנוּת.

לִינָה נ' (־נוֹת) مَبِيتٌ. مَنَامَةٌ. قَضَاءُ اللَّيْلِ فِي مَكَانٍ مَا. אֲכִילָה, שְׁתִיָּה, לִינָה (אֶשֶׁ"ל) مَبِيتٌ وَإِعَاشَةٌ.

לִינוֹטִיפּ L ז' (־פִּים) في الطباعة: الصَفُّ السَّطْرِيُّ. لِينُوتِيب. المَنْضَدَةُ السَّطْرِيَّةُ (linotype).

לִינוֹלֵיאוּם L ז' مُشَمَّعٌ أَرْضِيَّةٌ.

(לִינְץ') מִשְׁפַּט לִינְץ' F ז' إِعْدَامٌ مِنْ غَيْرِ مُحَاكَمَةٍ قَانُونِيَّةٍ (مستعار من اسم تشارلس لينتش الذي اباح في القرن الثامن عشر قتل الزنوج في امريكا دون محاكمة).

לִיף A ז' (־פִים) لِيفٌ ج أَلْيَافٌ. نَسِيجٌ ج أَنْسِجَةٌ.

ליפוף ע' לִפּוּף.

לִיפְט En. ז' (־טִים) ١. عَفْشٌ مَنْقُولٌ فِي صُنْدُوقٍ كَبِيرٍ جِدًّا إِلَى مَسَافَاتٍ بَعِيدَةٍ. ٢. مِصْعَدٌ ע' מַעֲלִית.

לִיפִי ת' (־יִּים) لِيفِيٌّ. نَسِيجِيٌّ.

לִיפֶת, לייפת נ' في الطب: لُيَافٌ. تَلَيُّفٌ. اِلْتِهَابُ الأَلْيَافِ (مرض انسجة الجسم، fibrosis).

(ליץ) לָץ פ' مَزَحَ ـَ. تَهَكَّمَ. سَخِرَ ـَ مِنْ. הִתְלוֹצֵץ تَفَكَّهَ. مَازَحَ. ضَاحَكَ. دَاعَبَ. هَزَلَ ـِ. تَنَدَّرَ عَلَى. הֵלִיץ ١. ضَحِكَ ـَ مِنْ (عَلَى). سَخِرَ ـَ مِنْ. تَهَكَّمَ عَلَى. ٢. شَفَعَ ـَ لِـ. تَشَفَّعَ. أَوْصَى بِـ. ٣. تَرْجَمَ. نَقَلَ ـُ مِنْ لُغَةٍ إِلَى أُخْرَى. מֵלִיץ יֹשֶׁר شَفِيعٌ ج شُفَعَاءُ. مُرَافِعٌ. مُدَافِعٌ. مُحَامٍ(ي).

ליצן ע' לֵצָן. **ליצנות** ע' לֵצָנוּת.

ליקוט ע' לִקּוּט. **ליקוי** ע' לִקּוּי.

לִיקְוִידָטוֹר, ליקווידטור L ז' (־רִים) مُصَفٍّ(ي). مُصَفِّي الحِسَابَاتِ. مَأْمُورُ التَّفْلِيسَةِ.

לִיקְוִידִי, ליקווידי ת' (־יִּים) سَائِلٌ. مَائِعٌ ע' נָזִיל. הוֹן לִיקְוִידִי أَمْوَالٌ نَقْدِيَّةٌ. سُيُولَةٌ.

לִיקְוִידַצְיָה, ליקווידציה נ' (־יוֹת) تَصْفِيَةٌ. تَصْفِيَةُ الحِسَابَاتِ (بعد افلاس مثلاً).

לֵיקוֹמָה G נ' في الطب: وَدَقٌ. ظَلِيلَةُ القَرْنِيَّةِ. بَيَاضٌ فِي العَيْنِ.

לֵיקֶמְיָה G נ' في الطب: لُوكِيمْيَا. سَرَطَانُ الدَّمِ ע' חִוּוּר, חִוּוּר דָּם.

לֵיקוֹצִיט G ז' (־טִים) كُرَيَّةٌ بَيْضَاءُ ج كُرَيَّاتٌ (leucocyte).

לִיקֶר En. ז' (־רִים) لِيكر (شراب كحولي من الانبذة).

ליקש ע' לֶקֶשׁ.

לִירָה It. נ' (־רוֹת) ١. لِيرَةٌ ج لِيرَاتٌ. לִירָה יִשְׂרְאֵלִית (ל"י) لِيرَةٌ إِسْرَائِيلِيَّةٌ (كان يُتعامل بها في اسرائيل). לִירָה מִצְרִית جُنَيْهٌ مِصْرِيٌّ (النقد المصري الرسمي). לִירָה שְׁטֶרְלִינְג جُنَيْهٌ إِسْتَرْلِينِيٌّ (النقد البريطاني الرسمي). ٢. قِيثَارٌ. جُنْكٌ ע' נֵבֶל. ٣. في الفلك: النَّسْرُ الطَّائِرُ (lyra).

לִירֶטָה It. נ' (־טוֹת) لِيرَةٌ إِيطَالِيَّةٌ (قبل تداول اليورو).

לִירִי L ת' (־יִּים) غِنَائِيٌّ. شِعْرِيٌّ. عَاطِفِيٌّ. مُثِيرٌ لِلطَّرَبِ.

לִירִיּוּת נ' شَاعِرِيَّةٌ. نَسِيبٌ. عَاطِفِيَّةٌ. طَرَبٌ.

לִירִיקָה L נ' شِعْرٌ غِنَائِيٌّ. قَصِيدَةٌ عَاطِفِيَّةٌ. شَاعِرِيَّةٌ. نَسِيبٌ.

לִירִיקָן ז' (־נִים) شَاعِرٌ عَاطِفِيٌّ. شَاعِرٌ غِنَائِيٌّ.

לַיִשׁ ז' (לְיָשִׁים) لَيْثٌ ج لُيُوثٌ ע' אַרְיֵה.

ל"ש ר"ת לִירָה שְׁטֶרְלִינְג جُنَيْهٌ إِسْتَرْلِينِيٌّ.

לִישָׁה נ' (־שׁוֹת) ١. عَجْنٌ. لَتٌّ. ٢. جَبْلٌ.

לישנא ע' לִשָּׁנָא.

לֵית Ar. תה"פ لَيْسَ. لاَ. بِدُونِ. بِلاَ. לֵית בְּרֵרָה ע' בְּרֵרָה. לֵית דִּין וְלֵית דַּיָּן لاَ شَرْعَ وَلاَ دُسْتُورَ. لاَ عَدَالَةَ وَلاَ قَانُونَ. לֵית מָאן דְּפָלִיג لاَ مِرَاءَ فِي أَنْ. لاَ

מُشَاحَةَ فِي. مِمَّا لاَ جِدَالَ فِيهِ.

ליתוֹגְרָפִי G ת׳ (־ִיִּים) طَبْعٌ حَجَرِيٌّ. لِيثُوغْرَافِيٌّ.

ליתוֹגְרַפְיָה נ׳ (־ִיּוֹת) الطَّبْعُ الحَجَرِيُّ. الطِّبَاعَةُ الحَجَرِيَّةُ. لِيثُوغْرَافْيَا.

ליתת ע׳ לִתֵּת.

ליתְיוּם G ז׳ اللِّيثْيُوم (عنصر فلزي فضي).

לָךְ מ״י لَكَ ע׳ לְ־.

לָךְ מ״י ١. لَكِ. ٢. لَكَ ע׳ לְ־.

לִכְאוֹרָה תה״פ ظَاهِرِيًّا. فِي الظَّاهِرِ. عَلَى مَا يَبْدُو.

לָכַד פ׳ ١. فَتَحَ ـَ. إِحْتَلَّ. إِقْتَنَصَ. أَوْقَعَ فِي شَرَكٍ. ٢. أَمْسَكَ. قَبَضَ ـِ عَلَى. أَسَرَ ـُ. ٣. حَانَتْ مِنْهُ التِفَاتَةٌ. رَأَى. פִּיו לְכָדוֹ لِسَانُهُ أَدَانَهُ. لِسَانُهُ أَوْقَعَهُ فِي شَرَكٍ. נִלְכַּד فُتِحَ. أُصْطِيدَ. أُقْتُنِصَ. أُوقِعَ فِي شَرَكٍ. לִכֵּד كَتَّلَ. وَحَّدَ. رَصَّ ـُ. أَلَّفَ (بين القلوب). آلَفَ. לִכֵּד אֶת הַשּׁוּרוֹת وَحَّدَ الصُّفُوفَ. وَحَّدَ كَلِمَتَهُمْ. הִתְלַכֵּד تَكَتَّلَ. إِتَّحَدَ. تَرَاصَّ. تَمَاسَكَ. إِلْتَحَمَ. הִתְלַכְּדוּ נֶגְדּוֹ تَضَافَرُوا عَلَيْهِ. تَأَلَّبُوا عَلَيْهِ. إِتَّحَدُوا ضِدَّهُ.

לַכָּה נ׳ (־כּוֹת) صَمْغُ اللَّكِّ. وَرْنِيشُ اللَّكِّ. صِبْغٌ لاَمِعٌ.

לָכוּד ת׳ (לְכוּדִים) ١. مُحْتَلٌّ. مَفْتُوحٌ. مُصْطَادٌ. مُقْتَنَصٌ. ٢. مَحْبُوسٌ. وَاقِعٌ فِي مَأْزِقٍ حَرِجٍ.

לִכּוּד, ליכוד ז׳ تَوْحِيدٌ. تَكَتُّلٌ. تَكْتِيلٌ. رَصٌّ. إِلْتِحَامٌ. לִכּוּד הַכּוֹחוֹת تَضَافُرُ القُوَى. حَشْدُ الطَّاقَاتِ. מֶמְשֶׁלֶת לִכּוּד לְאֻמִּי حُكُومَةُ تَكَتُّلٍ وَطَنِيٍّ.

לָכִיד ת׳ (לְכִידִים) لَزِجٌ. لَصِقٌ. سَهْلُ الالْتِصَاقِ.

לְכִידָה נ׳ (־דוֹת) إِصْطِيَادٌ. إِقْتِنَاصٌ. فَتْحٌ. أَسْرٌ.

לִכְלוּךְ ז׳ (־כִים) وَسَاخَةٌ. وَسَخٌ ج أَوْسَاخٌ. قَذَارَةٌ.

לִכְלוּכִית נ׳ ١. بَشِعَةٌ. دَمِيمَةٌ. ٢. مُهْمِلَةٌ. كِنَايَةٌ عَنِ البِنْتِ الوَسِخَةِ المُهْمِلَةِ (في كتب الاطفال، cinderella).

לִכְלֵךְ פ׳ قَذَّرَ. وَسَّخَ. لَوَّثَ. لَطَّخَ. نَجَّسَ. הִתְלַכְלֵךְ, נִתְלַכְלֵךְ ١. إِتَّسَخَ. تَلَوَّثَ. تَقَذَّرَ. تَلَطَّخَ. ٢. مجازًا: تَدَنَّسَ.

לַכְלְכָן ז׳ (־נִים) وَسِخٌ. قَذِرٌ. مُهْمِلٌ.

לָכֶם מ״י لَكُمْ ע׳ לְ־.

לָכֶן מ״י لَكُنَّ. لَكُنْ ע׳ לְ־.

לָכֵן מ״ח لِذٰلِكَ. لِهٰذَا. وَعَلَى ذٰلِكَ. إِذَنْ. بِنَاءً عَلَى ذٰلِكَ. קֹדֶם לָכֵן قَبْلَ ذٰلِكَ.

לִכְסוּן ז׳ (־נִים) إِمَالَةٌ. شَزْرٌ (النظر بجانب العين).

לִכְסֵן פ׳ شَزَرَ ـِ. نَظَرَ شَزْرًا (من جانب عينه). أَمَالَ. הִתְלַכְסֵן إِنْحَرَفَ. مَالَ ـِ جَانِبًا.

לִכְשֶׁ־ حِينَ. حِينَمَا. عِنْدَمَا. لَمَّا. إِذَا. إِذَا مَا. مَتَى.

לֶכֶת ז׳ سَيْرٌ. رَوَاحٌ. ذَهَابٌ ע׳ הָלַךְ. כּוֹכַב לֶכֶת كَوْكَبٌ سَيَّارٌ ע׳ כּוֹכָב. מַרְחִיק לֶכֶת بَعِيدُ المَدَى. שִׁיר לֶכֶת نَشِيدُ السَّيْرِ. مَارْش ج مَارْشَات. نَشِيدٌ حَمَاسِيٌّ. בְּלֶכְתּוֹ וּבְבוֹאוֹ فِي غَدَوَاتِهِ وَرَوَحَاتِهِ. فِي ذَهَابِهِ وَمَجِيئِهِ. עָמַד מִלֶּכֶת تَوَقَّفَ. كَفَّ عَنِ السَّيْرِ (التَّقَدُّمِ).

לְכַתְחִלָּה, לכתחילה תה״פ سَلَفًا. مِنَ البِدَايَةِ. مُقَدَّمًا. بَادِئَ ذِي بَدْءٍ.

לֻלְיָן, לוליין ז׳ (־נִים) بَهْلَوَانٌ ج بَهْلَوَانِيَّةٌ. بَارِعٌ فِي الأَلْعَابِ الرِّيَاضِيَّةِ كَالمَشْيِ عَلَى الحَبْلِ.

לֻלְיָנוּת, לוליינות נ׳ بَهْلَوَانِيَّةٌ. بَرَاعَةٌ فِي الأَلْعَابِ الرِّيَاضِيَّةِ كَالمَشْيِ عَلَى الحَبْلِ.

לֻלְיָנִי, לולייני ת׳ (־יִּים) ١. بَهْلَوَانِيٌّ. بَارِعٌ. ٢. لَوْلَبِيٌّ. حَلَزُونِيٌّ. مَلْوِيٌّ. מַדְרֵגוֹת לֻלְיָנִיּוֹת سَلاَلِمُ لَوْلَبِيَّةٌ (مَلْوِيَّةٌ أَوْ حَلَزُونِيَّةٌ).

לָמַד פ׳ ١. تَعَلَّمَ. دَرَسَ ـُ. حَفِظَ ـَ. أَلَمَّ بِـ. أَخَذَ ـُ العِلْمَ عَنْ. إِسْتَخْلَصَ عِبْرَةً. ٢. أَمْعَنَ النَّظَرَ فِي. نَظَرَ ـُ فِي. לָמַד בְּעַל־פֶּה إِسْتَظْهَرَ. حَفِظَ عَنْ ظَهْرِ قَلْبٍ. לָמַד דָּבָר מִתּוֹךְ דָּבָר إِسْتَخْلَصَ شَيْئًا مِنْ شَيْءٍ. إِسْتَدَلَّ بِالمُقَايَسَةِ. לָמַד לֶקַח تَلَقَّنَ دَرْسًا ע׳ לֶקַח. הַרְבֵּה לָמַדְתִּי מֵרַבּוֹתַי, וּמֵחֲבֵרַי יוֹתֵר מֵרַבּוֹתַי, וּמִתַּלְמִידַי יוֹתֵר מִכֻּלָּם تَعَلَّمْتُ الكَثِيرَ مِنْ أَسَاتِذَتِي وَمِنْ زُمَلاَئِي أَكْثَرَ مِنْ أَسَاتِذَتِي وَمِنْ تَلاَمِيذِي أَكْثَرَ مِنَ الجَمِيعِ ومجازًا: مَنْ عَلَّمَنِي حَرْفًا صِرْتُ لَهُ عَبْدًا. לִמֵּד ١. عَلَّمَ. دَرَّسَ. حَفَّظَ. ٢. عَوَّدَ. دَرَّبَ. هَذَّبَ. ثَقَّفَ. לִמֵּד זְכוּת (סָנֵגוֹרְיָה) עַל פְּלוֹנִי رَافَعَ عَنْ فُلاَنٍ. دَافَعَ عَنْهُ. بَرَّرَ مَوْقِفَهُ ע׳ זְכוּת. לִמֵּד חוֹבָה (קָטֵגוֹרְיָה) עַל פְּלוֹנִי إِتَّهَمَ فُلاَنًا. قَاضَاهُ. إِدَّعَى عَلَيْهِ. לִמֵּד אוֹתוֹ לֶקַח عَلَّمَهُ دَرْسًا. لَقَّنَهُ دَرْسًا لَنْ يَنْسَاهُ. הִתְלַמֵּד ١. تَعَلَّمَ ذَاتِيًّا. ٢. تَعَوَّدَ. تَدَرَّبَ. تَعَلَّمَ.

לָמֶד נ׳ إِسْمُ الحَرْفِ العِبْرِيِّ ל ע׳ ל. לָמֶד הַפֹּעַל في القواعد: لاَمُ الفِعْلِ (وهو الحرف الثالث من حروف الفعل الثلاثي).

לָמֵד ת׳ (לְמֵדִים) مُتَعَلِّمٌ. مُسْتَوْعِبٌ. مُحَصِّلٌ. מִכָּאן אַתָּה לָמֵד, נִמְצֵאתָ לָמֵד, נִמְצֵאנוּ לְמֵדִים مِنْ هُنَا نَتَعَلَّمُ. مِنْ هُنَا نُدْرِكُ أَوْ نَسْتَخْلِصُ. مِنْ هُنَا نَسْتَدِلُّ.

לָמְדָּה (إقرأ: לוֹמְדָה) נ׳ (־דּוֹת) في الحواسيب والالكترونيات: بَرْنَامَجٌ تَعْلِيمِيٌّ.

לְמַדַּי, למדיי תה״פ بِمَا فِيهِ الكِفَايَةُ. إِلَى قَدْرٍ كَافٍ (وَافٍ).

לַמְדָן ז׳ (־נִים) ١. عَلاَّمَةٌ. وَاسِعُ العِلْمِ. مُتَبَحِّرٌ. ٢. ضَلِيعٌ فِي التَّلْمُودِ.

לַמְדָנוּת נ׳ تَعَمُّقٌ. تَبَحُّرٌ (في العلم). إِجَادَةٌ.

לָמָּה מ״ש لِمَ. لِمَاذَا. لِأَيِّ سَبَبٍ. לָמָּה זֶה? لِمَ هٰذَا (ذٰلِكَ)؟ لِمَاذَا إِذَنْ؟ لِأَيِّ

غَايَةٍ؟ לָמָה לִי? مَاذَا أَجْنِي مِنْ ذلِكَ؟ مَا الفَائِدَةُ مِنْ ذلِكَ؟

לָמָה ‎1. Sp. נ' اللاَّمَا (جمل بلا سنام اصغر من الجمل العادي، lama). ‎2. In. ז' لاَمَا (اسم يطلق على راهب بوذي في التبت). **דָּלַאי לָמָה** الدَّلاَيْ لاَمَا (اسم رئيس الطائفة البوذية في التبت).

לָמוֹ מ"י لَهُمْ ע' לָהֶם.

לָמוּד ת' (לְמוּדִים) مُتَمَرِّسٌ. مُتَعَوِّدٌ. مُعْتَادٌ عَلَى. مُجَرِّبٌ. ذُو خِبْرَةٍ. לְמוּד נִסָּיוֹן مُتَمَرِّسٌ. مُحَنَّكٌ. مَنْ عَرَكَتْهُ التَّجَارِبُ.

לִמּוּד, לִימוּד ז' (־דִים) ‎1. تَعْلِيمٌ. تَدْرِيسٌ. تَلْقِينٌ. ‎2. دِرَاسَةٌ. تَعَلُّمٌ. تَحْصِيلٌ. לִמּוּדִים دِرَاسَةٌ. مَادَّةٌ دِرَاسِيَّةٌ. مَوْضُوعٌ عِلْمِيٌّ. לִמּוּד חוֹבָה تَعْلِيمٌ إِلْزَامِيٌّ. לִמּוּד חִנָּם تَعْلِيمٌ مَجَّانِيٌّ. לִמּוּדֵי הַשְׁלָמָה تَعْلِيمٌ تَكْمِلَةٍ. חֹק לִמּוּדִים التَّعْلِيمُ المُقَرَّرُ. الدِّرَاسَةُ المُقَرَّرَةُ. סֵפֶר לִמּוּד كِتَابٌ مَدْرَسِيٌّ (دِرَاسِيٌّ) ج كُتُبٌ مَدْرَسِيَّةٌ (دِرَاسِيَّةٌ). שְׂכַר לִמּוּד رُسُومٌ مَدْرَسِيَّةٌ. שְׁנַת הַלִּמּוּדִים السَّنَةُ الدِّرَاسِيَّةُ. תָּכְנִית לִמּוּדִים مِنْهَاجُ الدِّرَاسَةِ. البَرْنَامَجُ الدِّرَاسِيُّ.

לִמּוּדִי, לִימוּדִי ת' (־יִים) ‎1. تَعْلِيمِيٌّ. دِرَاسِيٌّ. تَهْذِيبِيٌّ. ‎2. نَظَرِيٌّ. غَيْرُ تَطْبِيقِيٍّ.

לַמּוֹכ"ז ר"ת לְמוֹסֵר כְּתָב זֶה في الشؤون المصرفية: لِحَامِلِ هذَا الصَّكِّ أَوِ الكِتَابِ واختصارًا: لِحَامِلِهِ.

לְמַטָּה תה"פ ‎1. تَحْتَ. أَسْفَلَ. ‎2. فِيمَا يَلِي. أَدْنَاهُ ע' מַטָּה.

לְמִידָה נ' (־דוֹת) تَعَلُّمٌ. دَرْسٌ. دِرَاسَةٌ. تَحْصِيلُ العِلْمِ.

לַמִּינַצְיָה L נ' غِلاَفٌ شَفَّافٌ. غِلاَفُ دَفَّةِ كِتَابٍ أَوْ خَارِطَةٍ مَصْنُوعٌ مِنْ مَادَّةٍ بْلاَسْتِيكِيَّةٍ شَفَّافَةٍ.

לֶמֶךְ ‎1. ש"פ إِسْمُ مَلِكٍ قَدِيمٍ فَاشِلٍ. ‎2. ת' فَاشِلٌ. عَاثِرُ الحَظِّ. رَجُلٌ خَيِّبَةٌ.

לְמַכְבִּיר תה"פ بِكَثْرَةٍ. بِغَزَارَةٍ. بِوَفْرَةٍ. مِدْرَارًا. بِبَرَكَةٍ.

לִמְלֵם פ' ‎1. تَذَمَّرَ. تَمَلْمَلَ. تَشَكَّى ע' רָטַן. ‎2. هَمْهَمَ. دَمْدَمَ. غَمْغَمَ ע' מִלְמֵל.

לַמֶנְטוֹזוֹ It. תה"פ في الموسيقى: بِإِيقَاعٍ حَزِينٍ.

לְמַעֵט תה"פ بِاسْتِثْنَاءِ. سِوَى. مَا عَدَا. مَا خَلاَ.

לְמַעְלָה תה"פ ‎1. فَوْقَ. أَعْلَى. إِلَى أَعْلَى. زِيَادَةً عَلَى. ‎2. أَعْلاَهُ. آنِفًا ע' מַעְלָה.

לְמַעַן מ"ח كَيْ. لِكَيْ. مِنْ أَجْلِ. لِحِسَابِ. لِصَالِحِ. فِي سَبِيلِ. إِكْرَامًا لِـ. לְמַעַן הַשֵּׁם ‎1. لِوَجْهِ اللهِ. إِبْتِغَاءَ مَرْضَاةِ اللهِ. ‎2. أَسْتَحْلِفُكَ بِاللهِ! לְמַעַן יִרְאוּ וְיִירָאוּ (جَعَلَهُ) عِبْرَةً لِمَنْ يَعْتَبِرُ. أَمْرٌ رَادِعٌ.

לַמְפָּד (לַמְפָּדוֹס) G ז' لَمْبَةٌ ج لَمْبَات. مِصْبَاحٌ ج مَصَابِيحُ. فَانُوسٌ ج فَوَانِيسُ.

לְמַפְרֵעַ תה"פ ‎1. بِأَثَرٍ رَجْعِيٍّ. بِمَفْعُولٍ رَجْعِيٍّ. لِمَا فَاتَ. ‎2. مُقَدَّمًا. سَلَفًا. مُسْبَقًا. תֹּקֶף לְמַפְרֵעַ مَفْعُولٌ رَجْعِيٌّ. أَثَرٌ رَجْعِيٌّ.

לַמְרוֹת תה"פ رُغْمَ. بِالرُّغْمِ (بِالرَّغْمِ) مِنْ. رُغْمًا عَنْ. مَعَ العِلْمِ أَنَّ. مَعَ أَنَّ.

לְמַשְׁעִי תה"פ بِمَلاَسَةٍ. بِنَظَافَةٍ ע' מַשְׁעִי.

לָן ע' (לוּן).

לָנוּ מ"י لَنَا. إِلَيْنَا ע' לְ־.

לֶנְטוֹ It. תה"פ في الموسيقى: بَطِيءٌ. بِبُطْءٍ (lento).

לֶס Gr. ז' تُرْبَةُ اللُّوسِ (تربة خصبة تتكون من ترسبات ذرات طُفالية، loess).

לֶסְבִּיּוּת G נ' مُسَاحَقَةٌ. عِشْقُ الجِنْسِ. جِمَاعُ المَرْأَةِ لِلْمَرْأَةِ.

לֶסְבִּית ת"נ (־יּוֹת) سِحَاقِيَّةٌ.

לס"ד En. ר"ת אֶל־אֶס־דִי مُخَدِّرٌ. مَادَّةٌ مُخَدِّرَةٌ تُثِيرُ الهَلْوَسَةَ.

לָסוֹ Sp. ז' (־אוֹת) أُنْشُوطَةٌ. وَهَقٌ ج أَوْهَاقٌ ע' פְּלָצוּר.

לִסְטוּת Ar. נ' لُصُوصِيَّةٌ. سَطْوٌ. سَلْبٌ. سَرِقَةٌ.

לִסְטִים ז', ז"ר لِصٌّ ج لُصُوصٌ. سَارِقٌ ج سُرَّاقٌ. حَرَامِيٌّ ج حَرَامِيَّةٌ.

לִסְטֵם (לִסְטֵס) פ' تَلَصَّصَ. سَطَا ـ عَلَى. سَرَقَ ـ. سَلَبَ ـ.

לְסֵרוּגִין, לְסֵירוּגִין תה"פ غِبًّا. لِمَامًا. مِنْ حِينٍ لآخَرَ ע' סֵרוּג.

לֶסֶת נ' (לְסָתוֹת) فَكٌّ ج فُكُوكٌ. لَحْيٌ ج أَلْحٍ(ي) وَلُحِيٌّ. לֶסֶת עֶלְיוֹנָה فَكٌّ أَعْلَى. לֶסֶת תַּחְתּוֹנָה فَكٌّ أَسْفَلُ. حَنَكٌ ج أَحْنَاكٌ.

לִסְתָּנִי ת' (־יִים) أَذْقَنُ ج ذُقْنٌ נ' ذَقْنَاءُ. أَبُو حَنَكٍ. ذُو فُكُوكٍ بَارِزَةٍ كَبِيرَةٍ.

לֹעַ, לוֹעַ ז' (לְעוֹת) ‎1. حَلْقٌ ج حُلُوقٌ. بُلْعُومٌ ج بَلاَعِيمُ. ‎2. كِنَايَةٌ عَنْ فَمِ الحَيَوَانِ المُفْتَرِسِ. ‎3. فُوَّهَةُ البُرْكَانِ. לֹעַ הָאֲרִי في النبات: خَطْمِيَّةٌ. زَهْرَةُ الخَطْمِيَّةِ (snapdragon).

לָעַג פ' سَخِرَ ـ مِنْ. تَهَكَّمَ عَلَى. إِسْتَهْزَأَ بِـ. ضَحِكَ ـ مِنْ. نَكَّتَ عَلَى.

לַעַג ז' (לְעָגִים) سُخْرِيَةٌ. هُزْءٌ. تَهَكُّمٌ. هَجْوٌ. تَعْيِيرٌ. לַעַג הַגּוֹרָל سُخْرِيَةُ القَدَرِ (الأَقْدَارِ). לַעַג וָקֶלֶס مَسْخَرَةٌ ج مَسَاخِرُ. مَهْزَلَةٌ ج مَهَازِلُ. أُضْحُوكَةٌ ج أَضَاحِيكُ. לַעַג לָרָשׁ إِسْتِهْزَاءٌ بِالفَقِيرِ. تَعْيِيرُ الفَقِيرِ. שִׁיר לַעַג هِجَاءٌ. هَجْوٌ. قَصِيدَةٌ هِجَائِيَّةٌ.

לַעֲגָן ז' (־נִים) هَجَّاءٌ. هَاجٍ(ي). سَاخِرٌ. هَازِئٌ. مُسْتَهْزِئٌ. مُتَهَكِّمٌ.

לַעֲגָנִי ת' (־יִים) تَهَكُّمِيٌّ. إِسْتِهْزَائِيٌّ. سَاخِرٌ. هِجَائِيٌّ.

לָעַד תה"פ إِلَى الأَبَدِ ע' עַד.

לְעוֹלָם תה"פ ‎1. إِلَى الأَبَدِ. أَبَدًا. أَبَدَ الدَّهْرِ. ‎2. دَائِمًا. بِاسْتِمْرَارٍ ע' עוֹלָם. לְעוֹלָם וָעֶד, לְעוֹלָמִים, לְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים إِلَى أَبَدِ الآبِدِينَ ע' עוֹלָם.

לעומת ע' לְעֻמַּת.

לָעוּס ת' (לְעוּסִים) ‎1. مَعْلُوكٌ. مَمْضُوغٌ. ‎2. مجازًا: مُبْتَذَلٌ ע' נָדוֹשׁ.

לָעַז פ' ‎1. رَطَنَ ـ. تَكَلَّمَ لُغَةً أَعْجَمِيَّةً. ‎2. تَرْجَمَ مِنَ العِبْرِيَّةِ إِلَى لُغَةٍ أَجْنَبِيَّةٍ.

٣. عَابَ ـِ عَيَّرَ. شَوَّهَ سُمْعَةً. הִלְעִיז عَابَ. عَيَّرَ. ثَلَبَ ـِ. وَشَى ـِ بِـ.

לַעַז ז' (לְעָזִים) ١. أَعْجَمِيَّةٌ. لُغَةٌ أَجْنَبِيَّةٌ. ٢. ثَلْبٌ. مَعَابَةٌ. تَعْيِيرٌ. הוֹצִיא לַעַז עַל- إِفْتَرَى عَلَى. وَشَى ـِ بِـ. عَرَّضَ بِـ. شَهَّرَ.

לַעֲזָאזֵל إِلَى جَهَنَّمَ ע' עֲזָאזֵל.

לָעַט פ' إِزْدَرَدَ (الطعام). إِلْتَهَمَ. إِلْتَقَمَ. بَلَعَ ـَ. הִלְעִיט ١. أَطْعَمَ. أَلْقَمَ. ٢. أَتْخَمَ. سَمَّنَ. ٣. أَغْدَقَ عَلَى. أَفَاضَ. غَمَرَ ـُ (بالكرم مثلاً). أَعْطَى بِوَفْرَةٍ. הָלְעַט ١. أُطْعِمَ. أُلْقِمَ. أُتْخِمَ. ٢. أُغْدِقَ عَلَيْهِ. غُمِرَ بِـ.

לַעַט ז' ١. بَلْعٌ. إِبْتِلاَعٌ. إِزْدِرَادٌ. إِلْتِهَامٌ. إِلْتِقَامٌ. ٢. مُضْغَةٌ.

לֹעִי, לועי ת' (־יִים) ذَوْلَقِيٌّ. حَلْقِيٌّ. הַגְּאִים לֹעִיִּים في القواعد: حُرُوفٌ حَلْقِيَّةٌ. الحُرُوفُ الحَلْقِيَّةُ.

לְעִיטָה נ' ١. إِلْتِهَامُ الطَّعَامِ. إِبْتِلاَعٌ. ٢. جَشَعٌ. ٣. إِطْعَامٌ. إِتْخَامٌ. تَسْمِينٌ.

לְעֵיל .Ar תה"פ أَعْلاَهُ. آنِفًا. المَذْكُورُ أَعْلاَهُ (سَابِقًا). מִלְעֵיל في القواعد: مَمْدُودُ الصَّدْرِ. مَدَّةٌ عَلَى المَقْطَعِ الَّذِي مَا قَبْلَ الأَخِيرِ (مثل: סֵפֶר فَالمَدَّةُ عَلَى المَقْطَعِ סֵ) (paroxytone).

לָעִיס ת' (לְעִיסִים) سَهْلُ المَضْغِ. مُمْكِنٌ مَضْغُهُ.

לְעִיסָה נ' مَضْغٌ. عَلْكٌ. لَوْكٌ.

לְעֵלָּא, לעילא .Ar תה"פ أَكْثَرُ. فَوْقَ. أَبْعَدُ مِنْ. לְעֵלָּא וּלְעֵלָּא أَجْوَدُ. أَحْسَنُ. مُمْتَازٌ. مِنَ الدَّرَجَةِ الأُولَى.

לַעֲלוּעַ ז' (־עִים) ١. غُصَّةٌ ج غُصَصٌ. شَرَقٌ. شَرْدُوقَةٌ. ٢. جَرْجَرَةُ المَاءِ فِي الحَلْقِ. شُرْبٌ بِفَظَاظَةٍ وَبِصَوْتٍ.

לִעְלַע פ' لَعْلَعَ. تَعْتَعَ. تَمْتَمَ. جَمْجَمَ. הִתְלַעְלֵעַ غَصَّ ـَ (بالطعام او بالشراب مثلاً). شَرِقَ ـَ. تَشَرْدَقَ.

לְעֻמַּת, לעומת מ"י ١. حِيَالَ. إِزَاءَ. مُقَابِلَ. قُبَالَةَ. حِذَاءَ. تُجَاهَ. ٢. بِالْمُقَارَنَةِ مَعَ. بِالنِّسْبَةِ إِلَى. قِيَاسًا بِـ (مَعَ).

לַעֲנָה נ' في النبات: أَفْسَنْتِينُ. شِيحٌ (انواع من النبات المرة الطعم) ومجازًا: عَلْقَمٌ. مُرٌّ. יֵין לַעֲנָה نَبِيذُ الفَرْمُوثِ (شراب كحولي). שֹׁרֶשׁ פּוֹרֶה רֹאשׁ וְלַעֲנָה مجازًا: بُؤْرَةُ الفَسَادِ. مَبَاءَةُ الرِّجْسِ.

לַעֲנִית, לוענית נ' (־יּוֹת) في النبات: الخَنَازِيرِيَّةُ (tigwort).

לָעַס פ' مَضَغَ ـُ. لاَكَ ـُ ومجازًا: لَتَّ وَعَجَنَ. إِجْتَرَّ كَلاَمَهُ. إِبْتَذَلَ. נִלְעַס ١. مُضِغَ. ٢. إِنْلَتَّ وَانْعَجَنَ. أُبْتُذِلَ.

לַעְסָן תו"ז (־נִים) مجازًا: لَتَّاتٌ. مَنْ يَأْتِي بِمُبْتَذَلِ الكَلاَمِ.

לָעַע, לָע פ' ١. بَلَعَ ـَ. لَطَعَ ـَ. إِلْتَهَمَ. ٢. غَصَّ ـُ. إِعْتَرَضَ فِي حَلْقِهِ. לָעוּ דְּבָרָיו أُرْتِجَ عَلَيْهِ. أُسْتُغْلِقَ عَلَيْهِ. تَلَعْثَمَ.

לְעֵרֶךְ תה"פ زُهَاءَ. عَلَى وَجْهِ التَّقْرِيبِ. تَقْرِيبًا. حَوَالَيْ. نَحْوَ ע' עֵרֶךְ.

לְפוּם .Ar ע' לְפִי. לְפוּם גַּמְלָא שִׁחְנָא يُحَمَّلُ الجَمَلُ قَدْرَ طَاقَتِهِ ومجازًا: لاَ يُكَلِّفُ اللهُ نَفْسًا إِلاَّ وُسْعَهَا. عَلَى قَدْرِ أَهْلِ العَزْمِ تَأْتِي العَزَائِمُ. לְפוּם צַעֲרָא אַגְרָא الغُنْمُ بِالغُرْمِ. الأَجْرُ عَلَى قَدْرِ المَشَقَّةِ.

לִפּוּף, ליפוף ז' (־פִים) لَفٌّ. طَيٌّ. تَغْلِيفٌ.

לָפוּף ת' (לְפוּפִים) مَلْفُوفٌ. مَطْوِيٌّ. مُغَلَّفٌ.

לְפוּפִית נ' (־יּוֹת) ١. لُفَّةٌ. لِفَافَةٌ ج لَفَائِفُ. ٢. في النبات: سِتُّ الحُسْنِ. دُودِيَّةٌ (morning glory).

לָפוּת ת' (לְפוּתִים) مَضْمُومٌ. مَشْبُوكٌ. مُحْتَضَنٌ.

לִפֶּת, ליפת ז' إِئْتِدَامٌ (لف الادام مع الخبز للاكل).

לְפָחוֹת תה"פ عَلَى الأَقَلِّ. عَلَى أَقَلِّ تَقْدِيرٍ ע' פָּחוֹת.

לֶפְּטוֹפ .En ז' (־פִּים) حَاسُوبٌ نَقَّالِي. حَاسُوبٌ خَفِيفٌ (laptop).

לְפִי מ"י حَسَبَ. بِمُوجِبِ. بِمُقْتَضَى. وَفْقًا لِـ. طِبْقًا لِـ. לְפִי דְּבָרָיו عَلَى حَدِّ قَوْلِهِ. לְפִי הַסֵּפֶר حَسَبَ المَنْصُوصِ بِالضَّبْطِ. بِلاَ اخْتِصَارَاتٍ. לְפִי דַּרְכּוֹ بِالمُنَاسَبَةِ. وَفِي طَرِيقِهِ. عَلَى المَاشِي. عَلَى فِكْرَةٍ. לְפִי שָׁעָה حَتَّى الآنَ. إِلَى الآنَ. حَالِيًّا. فِي الوَقْتِ الرَّاهِنِ. مُؤَقَّتًا.

לַפִּיד ז' (־דִים) ١. مِشْعَلٌ ج مَشَاعِلُ. شُعْلَةٌ ج شُعَلٌ. ٢. لَهِيبٌ. נוֹשֵׂא לַפִּיד حَامِلُ المِشْعَلِ. مَشَاعِلِيٌّ ج مَشَاعِلِيَّةٌ.

(לַפִּידוֹת) אֵשֶׁת לַפִּידוֹת مُجْتَهِدَةٌ. إِمْرَأَةٌ فَاضِلَةٌ ע' אִשָּׁה, אֵשֶׁת חַיִל.

לְפִיכָךְ מ"ח لِهَذَا. لِذَلِكَ. وَعَلَى هَذَا. بِنَاءً عَلَى ذَلِكَ. وَبِالنَّتِيجَةِ.

לְפִיפָה נ' (־פוֹת) لَفٌّ. طَيٌّ. تَغْلِيفٌ.

לְפִיתָה נ' (־תוֹת) ١. شَبْكٌ. ضَمٌّ. ٢. عُقْبَةٌ (عُقْبَى) ע' לִפְתָּן.

לִפְלוּף ז' (־פִים) ١. رَمَصٌ. عَمَصٌ. غُمَاصٌ. قَذَى العَيْنِ.

לַפְלָף ז' סל' (־פִים) مَايِعٌ. دَلُّوعٌ. ضَعِيفُ الشَّخْصِيَّةِ.

לִפְנוֹת תה"פ قُبَيْلَ. قَبْلَ. عِنْدَ (المساء، الفجر). مَا قَبْلَ. לִפְנוֹת בֹּקֶר قُبَيْلَ شُرُوقِ الشَّمْسِ. فَجْرًا. לִפְנוֹת עֶרֶב عَصْرًا. قُبَيْلَ غُرُوبِ الشَّمْسِ.

לִפְנֵי תה"פ ١. قَبْلَ. مُنْذُ. مُنْذُ أَنْ. مُذْ. ٢. أَمَامَ. فِي مَطْلَعِ. فِي مُسْتَهَلِّ. ٣. مُقَابِلَ. إِزَاءَ. بِمُحَاذَاةِ. تُجَاهَ. לִפְנֵי הַסְּפִירָה قَبْلَ المِيلاَدِ. לִפְנֵי הַצָּהֳרַיִם قَبْلَ الظُّهْرِ (الزَّوَالِ).

לִפְנַי, לפניי תה"פ دَاخِلَ. فِي دَاخِلِ. فِي بَاطِنِ. فِي أَعْمَاقِ. فِي وَسْطِ. فِي ثَنَايَا. לִפְנַי וְלִפְנִים إِلَى الأَعْمَاقِ. فِي قُدْسِ الأَقْدَاسِ.

לְפָנִים תה"פ ١. مِنْ قَبْلُ. قَدِيمًا. فِي القَدِيمِ. قَبْلاً. سَابِقًا. فِيمَا مَضَى. ٢. أَمَامَ. فِي مَطْلَعِ. فِي أَوَّلِ. فِي مُسْتَهَلِّ.

לְפָנִים תה"פ دَاخِلاً. إِلَى الدَّاخِلِ. לִפְנִים מִשּׁוּרַת הַדִּין (الحُكْمُ) بِعَيْنِ الرَّحْمَةِ. عَدَمُ الحُكْمِ بِمَنْطُوقِ القَانُونِ ע' פָּנִים.

לִפְעָמִים תה"פ أَحْيَانًا. فِي بَعْضِ الأَحْيَانِ ע' פַּעַם.

לָפַף פ' لَفَّ ـُ. طَوَى ـِ. عَصَبَ ـِ. غَلَّفَ. ضَمَّ ـُ. לִפֵּף لَفَّفَ. لَفَّ. عَصَّبَ. غَلَّفَ. לֻפַּף لُفَّ. لُفِّفَ. غُلِّفَ. عُصِبَ. لُوِيَ.

לִפְרָקִים תה"פ أَحْيَانًا ע' פֶּרֶק.

לָפַת פ' ١. ضَمَّ ـُ. عَانَقَ. كَتَّفَ. إِحْتَضَنَ. شَبَكَ ـِ ٢. أَدَمَ ـِ الخُبْزَ ע' תַּבֵל. נִלְפַּת كُتِّفَ. تَكَتَّفَ. إِلْتَوَى. إِشْتَبَكَ.

לֶפֶת נ' (לְפָתוֹת) ١. في النبات: لِفْتٌ. سَلْجَمٌ. ٢. أُدْمٌ. أَدَامٌ.

לִפְתָּן ז' (־נִים) عُقْبَةٌ (عُقْبَى) ج عُقَبٌ. مَا يُؤْكَلُ مِنْ فَاكِهَةٍ مَطْبُوخَةٍ بِالسُّكَّرِ بَعْدَ الطَّعَامِ. كُومْبُوت.

לְפֶתַע, לְפֶתַע פִּתְאֹם תה"פ فَجْأَةً. بَغْتَةً ע' פֶּתַע.

לֵץ ז' (־צִים) بُهْلُولٌ ج بَهَالِيلُ. ضَحَّاكٌ. مَرِحٌ. ظَرِيفٌ ج ظُرَفَاءُ ע' לִצָּן. מוֹשַׁב לֵצִים مَجْمَعُ الطَّائِشِينَ. زُمْرَةٌ هَازِلَةٌ. نَفَرٌ مِنَ المُجَّانِ.

לָצוֹן ז' هَزْلٌ. دُعَابَةٌ. ضَحِكٌ. طَيْشٌ. חָמַד לָצוֹן هَزَلَ ـِ. مَازَحَ. ضَحِكَ ـَ مِنْ. تَفَكَّهَ مَعَ. تَنَدَّرَ.

לִצְמִיתוּת תה"פ أَبَدَ الدَّهْرِ. إِلَى الأَبَدِ. عَلَى الدَّوَامِ.

לֵצָן, לֵיצָן ז' (־נִים) مُهَرِّجٌ. مُضْحِكٌ. ضَحَّاكٌ. بُهْلُولٌ ج بَهَالِيلُ. לֵצַן חָצֵר مُهَرِّجُ البَلَاطِ (القَصْرِ).

לֵצָנוּת, לֵיצָנוּת נ' تَهْرِيجٌ. مُزَاحٌ. تَنَدُّرٌ.

לָקָה פ' ١. جُلِدَ. ضُرِبَ بِالسِّيَاطِ. ٢. أُصِيبَ بِمَرَضٍ. أُعْتُورَ. مَرِضَ ـَ بِـ. عَانَى مِنْ. לָקָה בְּחָסֵר كَانَ فِيهِ نَقْصٌ. شَابَتْهُ شَائِبَةٌ. לָקְתָה הַחַמָּה إِنْكَسَفَتِ الشَّمْسُ. לָקְתָה הַלְּבָנָה إِنْخَسَفَ القَمَرُ. הִלְקָה ١. جَلَدَ ـِ. ضَرَبَ بِالسِّيَاطِ. ٢. أَصَابَ. إِعْتَوَرَ. إِعْتَرَى. إِبْتَلَى. عَاقَبَ. הֻלְקָה جُلِدَ. ضُرِبَ بِالسِّيَاطِ. أُصِيبَ.

לַקְוָה, לקווה נ' في الطب: اللَّقْوَةُ. دَاءٌ يُصِيبُ الوَجْهَ يَعْوَجُّ مِنْهُ الشِّدْقُ.

לָקוֹחַ ז' (־חוֹת) زَبُونٌ ج زَبَائِنُ. مُشْتَرٍ(ي). عَمِيلٌ ج عُمَلَاءُ. קְהַל הַלָּקוֹחוֹת الزَّبَائِنُ. المُوَالِيَةُ. العُمَلَاءُ ע' קְלִיֶּנְטוּרָה.

לִקּוּט, ליקוט ז' (־טִים) ١. إِقْتِطَافٌ. مَجْنًى ج مَجَانٍ(ي). جَنًى. جَمْعٌ. لِقَاطٌ. ٣. مُقْتَطَفٌ ج مُقْتَطَفَاتٌ. مُجْتَنًى. לִקּוּטִים مُخْتَارَاتٌ. مُقْتَطَفَاتٌ. مُجْتَنَى (مجموعة فصول ادبية مختلفة).

לָקוּט ת' (לְקוּטִים) مَلْقُوطٌ. مُلْتَقَطٌ. مَقْطُوفٌ. مُجْتَنًى.

לקוטות ע' לְקֹטֶת.

לָקוּי ת' (לְקוּיִים) رَدِيءٌ. رَكِيكٌ. فَاسِدٌ. ضَعِيفٌ. سَقِيمٌ (اسلوب). نَاقِصٌ. לָקוּי לְמִידָה نَاقِصُ التَّعْلِيمِ. לָקוּי רְאִיָּה رَكِيكُ النَّظَرِ (البَصَرِ). أَعْشَى ج عُشْوٌ ن' عَشْوَاءُ. أَعْمَشُ ج عُمْشٌ ن' عَمْشَاءُ. לָקוּי שֵׂכֶל قَلِيلُ العَقْلِ. مَعْتُوهٌ.

לִקּוּי, ליקוי ז' (־יִים) رَكَاكَةٌ. ضَعْفٌ. رَدَاءَةٌ. عَيْبٌ ج عُيُوبٌ. לִקּוּי חַמָּה كُسُوفُ الشَّمْسِ. לִקּוּי לְבָנָה خُسُوفُ القَمَرِ. לִקּוּי לְמִידָה قُصُورٌ دِرَاسِيٌّ (تَعْلِيمِيٌّ). לִקּוּי מְאוֹרוֹת ١. إِحْتِجَابُ النُّجُومِ. كُسُوفُ الشَّمْسِ أَوْ خُسُوفُ القَمَرِ. ٢. مجازًا: إِنْحِطَاطٌ أَخْلَاقِيٌّ. تَدَهْوُرٌ حَضَارِيٌّ.

לָקוֹנִי G ת' (־נִיִּים) مُقْتَضَبٌ. وَجِيزٌ. مَا قَلَّ وَدَلَّ. مُخْتَصَرٌ مُفِيدٌ. לָקוֹנִית תה"פ بِإِيجَازٍ. بِاقْتِضَابٍ. بِاخْتِصَارٍ.

לָקוֹנִיּוּת נ' إِيجَازٌ فِي التَّعْبِيرِ. إِقْتِضَابٌ. مَا قَلَّ وَدَلَّ.

לָקוֹנִיזְם ז' إِيجَازٌ. إِقْتِضَابٌ.

לַקּוּת נ' (־קֻיּוֹת) ضَعْفٌ. رَكَاكَةٌ. سَقَامَةٌ. عَيْبٌ. نَقْصٌ. خَلَلٌ. לַקּוּת שֵׂכֶל ضَعْفُ عَقْلٍ. عَتَهٌ. عَتَاهَةٌ.

לָקַח פ' ١. أَخَذَ ـُ. تَنَاوَلَ. أَمْسَكَ بِـ. إِلْتَقَطَ. تَسَلَّمَ. ٢. إِشْتَرَى. إِقْتَنَى. إِبْتَاعَ. ٣. إِحْتَلَّ. فَتَحَ ـَ. לָקַח אֲוִיר أَخَذَ نَفَسًا. تَنَفَّسَ الصُّعَدَاءَ (بعد جهد). לָקַח אִשָּׁה أَخَذَ امْرَأَةً. تَأَهَّلَ. تَزَوَّجَ. بَنَى عَلَى أَهْلِهِ. לָקַח חֶבֶל בְּ־, לָקַח חֵלֶק בְּ־ أَخَذَ قِسْطًا فِي. أَسْهَمَ. شَارَكَ. شَاطَرَ. לָקַח דְּבָרִים עִם פְּלוֹנִי حَادَثَ فُلَانًا. جَاذَبَهُ أَطْرَافَ الحَدِيثِ. לָקַח אֶת לֵב פְּלוֹנִי أَخَذَ قَلْبَ فُلَانٍ. سَحَرَهُ. إِسْتَمَالَهُ. خَلَبَ لُبَّهُ. לָקַח לַלֵּב مجازًا: ١. أَخَذَ مَأْخَذَ الجِدِّ. أَوْلَى خُطُورَةً. ٢. إِنْقَهَرَ. زَعِلَ ـَ. לָקַח נָקָם (נְקָמָה) أَخَذَ ثَأْرَهُ (بِثَأْرِهِ). إِنْتَقَمَ مِنْ. ثَأَرَ ـَ. לָקַח אֶת הָעִנְיָנִים בְּיָדָיו مجازًا: قَبَضَ عَلَى نَاصِيَةِ الأُمُورِ. سَيْطَرَ عَلَى المَوْقِفِ. לָקַח אֶת עַצְמוֹ בְּיָדָיו تَدَبَّرَ أَمْرَهُ. قَرَّرَ أَخْذَ نَفْسِهِ بِحَزْمٍ. לָקַח עֵצָה מִפְּלוֹנִי أَخَذَ بِرَأْيِ فُلَانٍ. إِسْتَشَارَ فُلَانًا. לָקַח תּוֹרָה מִפִּי־ أَخَذَ العِلْمَ عَنْ. تَعَلَّمَ عَلَى يَدَيْ. לָקְחָה אָזְנוֹ שֵׁמֶץ מִן־ تَرَامَى إِلَى مَسَامِعِهِ. طَرَقَ سَمْعَهُ. وَرَدَ إِلَى عِلْمِهِ. נִלְקַח ١. أُخِذَ. أُلْتُقِطَ. أُمْسِكَ. ٢. أُشْتُرِيَ. أُبْتِيعَ. ٣. مجازًا: ذَهَبَ إِلَى جِوَارِ رَبِّهِ. ذَهَبَ فِي ذِمَّةِ اللّٰهِ. تُوُفِّيَ. הִתְלַקַּח إِنْدَلَعَ. إِشْتَعَلَ. إِتَّقَدَ. إِلْتَهَبَ. شَبَّتْ فِيهِ النَّارُ.

לֶקַח ז' (לְקָחִים) ١. دَرْسٌ ج دُرُوسٌ. تَعْلِيمٌ. ٢. عِبْرَةٌ ج عِبَرٌ. عِظَةٌ ج عِظَاتٌ. לָמַד לֶקַח إِتَّعَظَ. إِعْتَبَرَ. تَعَلَّمَ. لُقِّنَ دَرْسًا (لَنْ يَنْسَاهُ). לִמֵּד אוֹתוֹ לֶקַח لَقَّنَهُ دَرْسًا. جَعَلَهُ عِبْرَةً لِمَنْ يَعْتَبِرُ.

לַקְחָן ז' (־נִים) مُخْتَلِسٌ. نَشَّالٌ. حَرَامِيٌّ ج حَرَامِيَّةٌ.

לָקַט פ' إِلْتَقَطَ. قَطَفَ ـِ. جَمَعَ ـَ. جَنَى ـِ. ٢. قَلَعَ ـَ. إِقْتَلَعَ. לִקֵּט ١. جَمَعَ ـَ. جَمَّعَ. إِلْتَقَطَ. ٢. إِقْتَطَفَ. جَنَى ـِ. إِقْتَلَعَ. ٣. جَمَعَ مُخْتَارَاتٍ مِنْ فُصُولٍ أَدَبِيَّةٍ.

לקט ١. اِلْتَقَطَ. اِقْتَطَفَ. ٢. جَمَعَ. جَمَّعَ (في كتاب). **הִתְלַקֵּט** ١. اِلْتَمَّ. تَجَمَّعَ. ٢. تَرَاكَمَ. تَحَوَّشَ. ٣. اِلْتَقَطَ. قَبَضَ.

לֶקֶט ז' (לְקָטִים) ١. لُقَاطٌ (ما تجده مُلْقًى فتاخذه وخصوصًا السنبل الذي يخطئه الحاصد فتلتقطه الناس). ٢. مُخْتَارَاتٌ. مُقْتَطَفَاتٌ. مَجْنًى ج مَجَانٍ(ي).

לַקְטוֹז L ז' لَكْتُوز. سُكَّرُ اللَّبَنِ (lactose).

לַקְטוֹמֶטֶר L ז' (־טְרִים) مِيزَانُ اللَّبَنِ (جهاز قياس تركيب الحليب).

לֶקְטוֹר ז' (־רִים) ١. مُحَاضِرٌ ע' מַרְצֶה. ٢. مُرَاجِعُ الكُتُبِ. قَارِئُ الكِتَابِ (لتقييم جودته العلمية).

לַקְטָן ז' (־נִים) لاَقِطٌ. جَامِعُ الأَمْثَالِ أَوِ الكَلِمَاتِ.

לַקְטָנִי ת' (־נִיִּים) إِنْتِقَائِيٌّ ע' אֶקְלֶקְטִי.

לִקְטֶת, לִקוּטֶת נ' (־קוּטוֹת) مَجْمُوعَةٌ (من امثلة او نوادر) ج مَجْمُوعَاتٌ.

לְקִיחָה נ' ١. أَخْذٌ. تَنَاوُلٌ. قَبْضٌ بِاليَدِ. ٢. شِرَاءٌ. اِقْتِنَاءٌ.

לְקִיטָה נ' (־טוֹת) ١. اِلْتِقَاطٌ. جَمْعٌ. جَنْيٌ. ٢. اِقْتِطَافٌ. اِقْتِلاَعٌ.

לְקִיקָה נ' (־קוֹת) لَعْقٌ. لَحْسٌ. الشُّرْبُ بِطَرَفِ اللِّسَانِ.

לִקְלוּק ז' (־קִים) لَعْقٌ. لَحْسٌ. لَمْظُ الشَّفَتَيْنِ.

לִקְלֵק פ' ١. لَعِقَ ـ. لَحِسَ ـ. ٢. لَمَظَ ـُ. مَسَحَ شَفَتَيْهِ بِطَرَفِ لِسَانِهِ. **לִקְלֵק אֶצְבְּעוֹתָיו** لَحِسَ أَصَابِعَهُ ومجازًا: تَلَذَّذَ. اِسْتَمْرَأَ. اِسْتَطَابَ.

לַקָּס ז' سَمَكُ السُّلْمُون ע' אִלְתִּית.

לֶקְסִיקָה, לֶקְסִיקָה G נ' مَجْمُوعَةُ مُفْرَدَاتِ اللُّغَةِ.

לֶקְסִיקוֹגְרָף ז' (־פִים) مُعْجَمِيٌّ. مُصَنِّفُ مَعَاجِمَ. مُؤَلِّفُ قَوَامِيسَ.

לֶקְסִיקוֹגְרָפִי ת' (־פִיִּים) مُعْجَمِيٌّ. لُغَوِيٌّ. خَاصٌّ بِالمَعَاجِمِ أَوِ القَوَامِيسِ.

לֶקְסִיקוֹגְרָפְיָה נ' ١. فِقْهُ اللُّغَةِ. عِلْمُ الكَلِمَاتِ. عِلْمُ اللُّغَةِ. ٢. تَصْنِيفُ (تَأْلِيفُ) المَعَاجِمِ. عِلْمُ كِتَابَةِ المَعَاجِمِ.

לֶקְסִיקוֹן ז' (־נִים) ١. مُعْجَمٌ ج مَعَاجِمُ. قَامُوسٌ ج قَوَامِيسُ. ٢. مَجْمُوعَةُ مُفْرَدَاتِ اللُّغَةِ.

לֶקְסֵמָה G נ' (־מוֹת) مُفْرَدٌ ج مُفْرَدَاتٌ. كَلِمَةٌ فِي قَامُوسٍ ע' עֵרֶךְ.

לקק פ' لَعِقَ ـ. لَحِسَ ـ. وَلَغَ (يَلَغُ). لَطَعَ ـ. لَمَظَ ـُ. **לִקֵּק** لَعِقَ. اِنْلَحَسَ. شَرِبَ بِطَرَفِ اللِّسَانِ. **לִקֵּק** تَلَمَّظَ. أَكْثَرَ مِنَ اللَّعْقِ. **לִקֵּק אֶת אֶצְבְּעוֹתָיו** لَحِسَ أَصَابِعَهُ ومجازًا: اِلْتَذَّ. اِسْتَمْرَأَ. اِسْتَطَابَ. **לִקֵּק אֶת פְּצָעָיו** مجازًا: لَعِقَ ـ جِرَاحَهُ. حَاوَلَ التَّغَلُّبَ عَلَى جُرُوحِهِ وَآلاَمِهِ. **לֹא לִקֵּק דְּבַשׁ** ע' דְּבַשׁ. **הִתְלַקֵּק** تَلَمَّظَ. مَسَحَ ـ شَفَتَيْهِ بِلَذَّةٍ.

לַקְקָן ז' (־נִים) كَثِيرُ اللَّعْقِ. لَحَّاسٌ.

לַקְקָנוּת נ' ١. لَعْقٌ. لَحْسٌ. أَكْلُ الحُلْوِ. ٢. مجازًا: مَسْحُ جُوخٍ. تَزَلُّفٌ.

לִקְרַאת מ"י نَحْوَ. إِلَى. تُجَاهَ. بِاتِّجَاهِ. صَوْبَ. **הָלַךְ לִקְרָאתוֹ** تَوَصَّلَ إِلَى حَلٍّ وَسَطٍ مَعَهُ. **יָצָא לִקְרָאתוֹ** اِتَّجَهَ نَحْوَهُ. وَاجَهَهُ. قَابَلَهُ. اِسْتَقْبَلَهُ. رَحَّبَ بِهِ.

לַקֶּרֶדָה ע' אִלְתִּית, לַקָּס.

לֶקֶשׁ, לִיקֶשׁ פ' جَنَى الثَّمَرَ المِنْخَارَ.

לֶקֶשׁ ז' خِلْفٌ. خِلْفَةٌ. مَا يَنْبُتُ مِنَ العُشْبِ بَعْدَ آخِرِ مَوْسِمِ المَطَرِ. **יֶרַח לֶקֶשׁ** شَهْرُ الزِّرَاعَةِ لِلثَّمَرِ المِنْخَارِ.

לְרַבּוֹת תה"פ بِمَا فِي ذَلِكَ. بِمَا فِيهِ. مُتَضَمِّنًا. بِمَا يَشْمُلُ.

לַרְגּ' F ת' كَرِيمٌ. فَنْجَرِي מ'. خَوَارِدَة עק'.

לַרְגוֹ It. ١. תה"פ في الموسيقى: بَطِيءٌ. ٢. ז' مَقْطُوعَةٌ مُوسِيقِيَّةٌ بِإِيقَاعٍ بَطِيءٍ.

לְרֶגֶל מ"י ١. بِمُنَاسَبَةِ. بِدَاعِي. مِنْ أَجْلِ. ٢. نَظَرًا لِـ. بِالنَّظَرِ إِلَى ע' רֶגֶל.

לָרֹב, לָרוֹב תה"פ ١. غَالِبًا. فِي الغَالِبِ. فِي مُعْظَمِ الأَحْيَانِ. ٢. بِكَثْرَةٍ. بِغَزَارَةٍ ע' רֹב.

לָרִינְגוֹלוֹגְיָה G נ' طِبُّ الحَنْجَرَةِ.

לָרִינְגִיטִיס ז' اِلْتِهَابُ الحَنْجَرَةِ.

לָרִינְגוֹסְקוֹפּ ז' (־פִּים) مِنْظَارُ الحَنْجَرَةِ.

לָשׁ פ' لَتَّ ـُ ע' (לוש) לָשׁ.

לְשַׁד ז' عُصَارَةٌ. نُخَاعٌ. دَسَمٌ. نُسْغُ النَّبَاتِ. **לְשַׁד הָעֲצָמוֹת** ١. نُخَاعُ (مُخُّ) العِظَامِ. ٢. مجازًا: مُهْجَةٌ ج مُهَجٌ. عُصَارَةُ الدَّمِ. فِلْذَةُ الكَبِدِ.

לָשׁוֹן זו"נ (לְשׁוֹנוֹת) ١. لِسَانٌ ج أَلْسُنٌ وَأَلْسِنَةٌ. ٢. لُغَةٌ ج لُغَاتٌ. لَهْجَةٌ ج لَهَجَاتٌ. ٣. في القواعد: صِيغَةٌ ج صِيَغٌ. ٤. نَصٌّ ج نُصُوصٌ. مَنْطُوقٌ (لمادّة قانونية مثلاً). ٥. شَرِيطٌ لِسَانِيٌّ (رقعة ارض طويلة داخل بحر). **לָשׁוֹן אַחֵר** بِعِبَارَةٍ أُخْرَى. أَيْ. يَعْنِي. **לְשׁוֹן אֵם** اللُّغَةُ الأُمُّ. اللُّغَةُ الأَصْلِيَّةُ (للانسان). **לָשׁוֹן אֲרֻכָּה** لِسَانٌ طَوِيلٌ. تَقَوُّلٌ. تَطَاوُلٌ. كَثْرَةُ كَلاَمٍ. **לְשׁוֹן אֵשׁ** لِسَانُ النَّارِ ج أَلْسِنَةُ لَهِيبٍ مُتَصَاعِدٍ. **לְשׁוֹן בְּנֵי אָדָם** لُغَةُ البَشَرِ. **לְשׁוֹן הַדִּבּוּר, לָשׁוֹן מְדֻבֶּרֶת** لُغَةُ الكَلاَمِ. اللُّغَةُ الدَّارِجَةُ. اللُّغَةُ العَامِّيَّةُ. **לְשׁוֹן זָכָר** في القواعد: مُذَكَّرٌ. صِيغَةُ المُذَكَّرِ. **לָשׁוֹן זָרָה** لُغَةٌ أَجْنَبِيَّةٌ. أَعْجَمِيَّةٌ. **לָשׁוֹן חַיָּה** لُغَةٌ حَيَّةٌ. لُغَةٌ مُتَدَاوَلَةٌ. **לְשׁוֹן חֲכָמִים** لُغَةُ الحُكَمَاءِ. لُغَةُ المِشْنَةِ ע' מִשְׁנָה. **לְשׁוֹן יַבָּשָׁה** لِسَانٌ بَرِّيٌّ (داخل البحر). **לְשׁוֹן יָחִיד** في القواعد: صِيغَةُ المُفْرَدِ. **לְשׁוֹן יָם** لِسَانٌ بَحْرِيٌّ. جَيْبٌ بَحْرِيٌّ (داخل اليابسة). فِيُورْد. **לְשׁוֹן הַכֶּלֶב** في النبات: لِسَانُ الكَلْبِ. أُذُنُ الأَرْنَبِ. **לְשׁוֹן הַלֵּב** لُغَةُ القَلْبِ. لُغَةُ العَاطِفَةِ. الكَلاَمُ مِنَ القَلْبِ إِلَى القَلْبِ. **לְשׁוֹן מֹאזְנַיִם** لِسَانُ المِيزَانِ. بَيْضَةُ القَبَّانِ. **לְשׁוֹן מִשְׁנָה** لُغَةُ الحُكَمَاءِ. لُغَةُ المِشْنَةِ ע' מִשְׁנָה. **לָשׁוֹן נוֹפֵל עַל לָשׁוֹן** جِنَاسٌ. مُجَانَسَةٌ. في علم البديع: اِتِّحَادُ

כَلِمَتَيْنِ أَوْ تَشَابُهُهُمَا فِي اللَّفْظِ مَعَ اخْتِلاَفِ الْمَعْنَى. تَلاَعُبٌ بِالكَلِمَاتِ. לְשׁוֹן נְקֵבָה في القواعد: مُؤَنَّثٌ. صِيغَةُ الْمُؤَنَّثِ. בִּלְשׁוֹן הַמְעָטָה تَلْطِيفًا. تَخْفِيفًا ע' הַמְעָטָה. בִּלְשׁוֹן נְקִיָּה تَلْطِيفًا. بِلُغَةٍ مُؤَدَّبَةٍ. לְשׁוֹן סְתָרִים لُغَةٌ رَمْزِيَّةٌ. كِتَابَةٌ أَوْ لُغَةٌ سِرِّيَّةٌ. كُود. شِفْرَة. לְשׁוֹן הַפָּר لِسَانُ الثَّوْرِ (نبات ذو ازهار مختلفة). לָשׁוֹן צַחָה لُغَةٌ فَصِيحَةٌ. فَصَاحَةٌ. كَلاَمٌ وَاضِحٌ جَمِيلٌ. לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ اللُّغَةُ الْمُقَدَّسَةُ (كناية عن اللغة العبرية). לְשׁוֹן רַבִּים, לְשׁוֹן רִבּוּי في القواعد: صِيغَةُ الجَمْعِ. לָשׁוֹן רַכָּה لُغَةٌ (لَهْجَةٌ) رَقِيقَةٌ. كَلاَمٌ لَطِيفٌ نَاعِمٌ. لُغَةٌ مُؤَدَّبَةٌ. לָשׁוֹן הָרָע تَشْهِيرٌ. قَذْفٌ. تَشْوِيهُ السُّمْعَةِ. وِشَايَةٌ. إِغْتِيَابٌ. אוֹתִיּוֹת הַלָּשׁוֹן في القواعد: الحُرُوفُ اللِّسَانِيَّةُ (وهي خمسة: דטלנ"ת). לְשׁוֹן תַּרְמִית لُغَةُ النِّفَاقِ. خِدَاعٌ. تَضْلِيلٌ. בַּעַל לָשׁוֹן ١. لُغَوِيٌّ. نَحْوِيٌّ ج نُحَاةٌ. ٢. حَاوٍ(ي) ج حُوَاةٌ. ٣. لَسِنٌ. ذَلِقُ اللِّسَانِ. ٤. وَاشٍ(ي) ج وُشَاةٌ. نَمَّامٌ. בַּעַל לְשׁוֹנוֹת ١. لُغَوِيٌّ. نَحْوِيٌّ. مِنْ أَهْلِ اللُّغَةِ. ٢. مُجِيدٌ لِعِدَّةِ لُغَاتٍ. ذُو عِدَّةِ أَلْسُنٍ. חָכְמַת הַלָּשׁוֹן قَوَاعِدُ اللُّغَةِ. النَّحْوُ وَالصَّرْفُ. عِلْمُ اللُّغَةِ. חֲלַקְלַקּוֹת לָשׁוֹן نِفَاقٌ. مُرَاءَاةٌ. مُدَاهَنَةٌ. كَلاَمٌ مَعْسُولٌ. כְּבַד לָשׁוֹן ثَقِيلُ اللِّسَانِ. مُتَلَجْلِجٌ. أَلْكَنُ ج لُكْنٌ ر' لَكْنَاءُ. عَيٌّ. أَلْثَغُ ج لُثْغٌ ر' لَثْغَاءُ. מַעֲנֵה לָשׁוֹן ١. جَوَابٌ مُفْحِمٌ. سُرْعَةُ خَاطِرٍ. رَدٌّ مُقْنِعٌ. ٢. طَلاَقَةُ لِسَانٍ. צַחוּת הַלָּשׁוֹן فَصَاحَةٌ. فَصَاحَةُ اللُّغَةِ. كَلاَمٌ بِلاَ خَطَإٍ. بَلاَغَةٌ. שִׁבּוּשֵׁי לָשׁוֹן لَحْنَةٌ. أَخْطَاءٌ لُغَوِيَّةٌ. أَخْطَاءٌ شَائِعَةٌ. תּוֹרַת הַלָּשׁוֹן قَوَاعِدُ اللُّغَةِ. عِلْمُ (فِقْهُ) اللُّغَةِ. הָאֲקָדֶמְיָה לַלָּשׁוֹן הָעִבְרִית مَجْمَعُ اللُّغَةِ العِبْرِيَّةِ ע' אֲקָדֶמְיָה. וַעַד הַלָּשׁוֹן הָעִבְרִית لَجْنَةُ اللُّغَةِ العِبْرِيَّةِ (تم تغيير اسمها عام ١٩٥٣ الى הָאֲקָדֶמְיָה לַלָּשׁוֹן הָעִבְרִית). דָּבְקָה לְשׁוֹנוֹ לְחִכּוֹ إِلْتَصَقَ لِسَانُهُ فِي حَلْقِهِ ومجازًا: أُرْتِجَ عَلَيْهِ. إِنْعَقَدَ لِسَانُهُ. הֶאֱרִיךְ לָשׁוֹן ١. تَكَلَّمَ بِإِسْهَابٍ. إِسْتَرْسَلَ فِي الكَلاَمِ. ٢. طَوَّلَ لِسَانَهُ. تَطَاوَلَ عَلَى. הִקְפִּיד עַל לְשׁוֹנוֹ دَقَّقَ فِي كَلاَمِهِ. تَكَلَّمَ بِلُغَةٍ صَحِيحَةٍ. חָרַץ (כֶּלֶב) אֶת לְשׁוֹנוֹ ١. أَخْرَجَ لِسَانَهُ (الكلب للعواء) ومجازًا: رَفَعَ عَقِيرَتَهُ. نَبَحَ ـَ عَوَى ـِ ٢. مجازًا: طَوَّلَ لِسَانَهُ. تَطَاوَلَ عَلَى. כִּכְתָבוֹ וְכִלְשׁוֹנוֹ نَصًّا وَرُوحًا ע' כְּתָב. לִמֵּד לְשׁוֹנוֹ לוֹמַר عَوَّدَ لِسَانَهُ عَلَى أَنْ يَقُولَ. מָשַׁךְ אוֹתוֹ בַּלָּשׁוֹן إِسْتَدْرَجَهُ فِي الكَلاَمِ ע' מָשַׁךְ. נִכְשַׁל בִּלְשׁוֹנוֹ زَلَّ لِسَانُهُ. هَفَا ـُ דְּבַשׁ וְחָלָב תַּחַת לְשׁוֹנוֹ يَأْتِي بِمَعْسُولِ الكَلاَمِ. مُنَافِقٌ. מָוֶת וְחַיִּים בְּיַד לָשׁוֹן مَقْتَلُ الرَّجُلِ بَيْنَ فَكَّيْهِ. رُبَّ كَلِمَةٍ سَلَبَتْ نِعْمَةً. דִּבֵּר בִּלְשׁוֹן שֶׁאֵינָהּ מִשְׁתַּמַּעַת לִשְׁתֵּי פָּנִים تَكَلَّمَ بِلاَ لَبْسٍ وَلاَ إِبْهَامٍ. تَكَلَّمَ بِشَكْلٍ لاَ يَقْبَلُ التَّأْوِيلَ.

לְשׁוֹנַאי ז' (־נָאִים) لُغَوِيٌّ. نَحْوِيٌّ ج نُحَاةٌ ע' בַּלְשָׁן.

לְשׁוֹנִי ת' (־נִיִּים) لِسَانِيٌّ. דּוּ־לְשׁוֹנִי ثُنَائِيُّ اللُّغَةِ (bi-lingual). חַד־לְשׁוֹנִי أُحَادِيُّ اللُّغَةِ (monoglot).

לְשׁוֹנִיּוּת נ' ظَوَاهِرُ لُغَوِيَّةٌ. דּוּ־לְשׁוֹנִיּוּת إِزْدِوَاجِيَّةُ اللُّغَةِ. إِسْتِخْدَامُ لُغَتَيْنِ فِي آنٍ وَاحِدٍ.

לִשְׁכָּה נ' (לְשָׁכוֹת) ١. دِيوَانٌ ج دَوَاوِينُ. مَكْتَبٌ ج مَكَاتِبُ. ٢. قَلَمٌ (جزء من مكتب). ٣. فَرْعٌ ج فُرُوعٌ. לִשְׁכָּה אֲפֵלָה الحُجْرَةُ المُظْلِمَةُ (في الكاميرا مثلاً). לִשְׁכַּת גִּיּוּס دَائِرَةُ التَّجْنِيدِ. مَكْتَبُ التَّسْجِيلِ لِلْخِدْمَةِ العَسْكَرِيَّةِ. לִשְׁכַּת מוֹדִיעִין قَلَمُ الاسْتِعْلاَمَاتِ. مَكْتَبُ اسْتِعْلاَمَاتٍ. לִשְׁכַּת מִסְחָר غُرْفَةُ التِّجَارَةِ. الغُرْفَةُ التِّجَارِيَّةُ. לִשְׁכַּת נְשִׂיא הַמְּדִינָה دِيوَانُ رَئِيسِ الدَّوْلَةِ. לִשְׁכַּת עֲבוֹדָה مَكْتَبُ العَمَلِ. مَكْتَبُ التَّشْغِيلِ. לִשְׁכַּת עוֹרְכֵי הַדִּין غُرْفَةُ المُحَامِينَ. לִשְׁכַּת הָעִתּוֹנוּת قَلَمُ المَطْبُوعَاتِ. לִשְׁכַּת הַפְּרַקְלִיטִים غُرْفَةُ المُحَامِينَ (في محكمة).

לִשְׁלֵשׁ פ' ذَرَقَ ـِ (الطائر بسلحه). سَلَحَ ـَ رَمَى ـِ الطَّائِرُ بِخُرْئِهِ.

לִשְׁלֶשֶׁת נ' سَلْحٌ. ذَرْقٌ. نَجْوٌ. خُرْءُ الدَّوَاجِنِ.

לְשֵׁם מ"י مِنْ أَجْلِ. فِي سَبِيلِ. لِأَجْلِ. لِخَاطِرِ. كَيْ. لِكَيْ ע' שֵׁם. לְשֵׁם שָׁמַיִם لِوَجْهِ اللّٰهِ ע' שָׁמַיִם.

לֶשֶׁם ז' ١. حَجَرُ عَيْنِ الشَّمْسِ. أُوبَال (نوع من الاحجار الكريمة، opal). ٢. الصَّفِّيرُ.

(לשן) הִלְשִׁין ה' وَشَى (يَشِي) بِـ نَمَّ ـُ عَلَى. إِغْتَابَ.

לִשָּׁנָא, לישנא Ar. ז' لِسَانٌ. لُغَةٌ ע' לָשׁוֹן. לִשָּׁנָא בִּישָׁא تَشْهِيرٌ. قَذْفٌ. تَشْوِيهُ سُمْعَةٍ. وِشَايَةٌ. כְּהַאי לִשָּׁנָא بِالكَلِمَاتِ التَّالِيَةِ. بِهٰذِهِ اللَّهْجَةِ. بِهٰذَا النَّصِّ.

לְשֶׁעָבַר תה"פ سَابِقًا. السَّابِقُ. المَاضِي. الفَائِتُ. آنِفًا.

לֵיתַרְגִּיָּה G נ' نُوَامٌ (مج). مَرَضُ النَّوْمِ. سُبَاتٌ ע' רַדֶּמֶת.

לָתַת, ליתת פ' لَتَّ ـُ نَقَعَ ـَ بَلَّلَ بِالمَاءِ.

לֶתֶת ז' مَلْت (شعير منقوع بالماء، malt). שֵׁכָר לֶתֶת بِيرَةٌ (جِعَةٌ) سَوْدَاءُ (stout, porter).

מ

מ ١. م الحَرْفُ الثَّالِثَ عَشَرَ مِنْ حُرُوفِ الأَبْجَدِيَّةِ العِبْرِيَّةِ وَاسْمُهُ מֵם وَيُقَابِلُهُ الحَرْفُ مِيم بِالعَرَبِيَّةِ. فِي نِهَايَةِ الكَلِمَاتِ تَكُونُ صُورَتُهُ ם وَيُسَمَّى حِينَئِذٍ מֵם סוֹפִית أَيْ المِيمُ النِّهَائِيَّةُ. ٢. في حساب الجمل: أَرْبَعُونَ (٤٠). ٣. ם عَلَامَةُ العَدَدِ ٦٠٠.

מִ־, מֵ־ קיצור מִן ١. مِنْ. مِنْ دَاخِلِ. عَنْ (مثل: קִבַּלְתִּי מִכְתָּב מִקָּהִיר تَلَقَّيْتُ رِسَالَةً مِنَ القَاهِرَةِ. בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם لَدَى خُرُوجِ إِسْرَائِيلَ مِنْ مِصْرَ. הוּא עָשָׂה זֹאת מֵרָצוֹן فَعَلَ ذَلِكَ عَنْ رِضًى). ٢. للتفضيل: مَا أَكْثَرَ مِنْ (مثل: מַה מָּתוֹק מִדְּבַשׁ مَا (أَيُّ شَيْءٍ) أَحْلَى مِنَ العَسَلِ. הוּא חָזָק מֵאֲרִי إِنَّهُ أَقْوَى مِنَ الأَسَدِ).

מ' קיצור מֶטֶר مِتْرٌ (م).

מ"א ר"ת מֻסְמָךְ אוּנִיבֶרְסִיטָה حَامِلُ شَهَادَةِ مَاجِيسْتِير (M.A.).

מְאֻבְזָר, מאובזר ת' (־רִים) مُزَوَّدٌ بِمُلْحَقَاتٍ.

מְאַבְטֵחַ ז' (־טְחִים) حَارِسٌ أَمْنِيٌّ ج حُرَّاسٌ. رَجُلُ أَمْنٍ.

מְאֻבְטָח, מאובטח ת' (־חִים) مَحْمِيٌّ. مُؤَمَّنٌ. مُحَافَظٌ.

מְאֻבָּךְ, מאובך ת' (־כִים) ضَبَابِيٌّ (طقس). مُغَبَّرٌ. مُكْفَهِرٌّ.

מְאֻבָּן, מאובן (־נִים) ١. ז' أُحْفُورٌ ج أَحَافِيرُ. مُتَحَجِّرٌ ج مُتَحَجِّرَاتٌ (fossil). ٢. ת' جَامِدُ التَّفْكِيرِ. صُلْبٌ. ٣. ת' مجازًا: مَصْعُوقٌ. مَشْدُوهٌ. مُنْذَهِلٌ. חֵקֶר הַמְּאֻבָּנִים عِلْمُ الأَحَافِيرِ (المَطْمُورَاتِ). عِلْمُ المُتَحَجِّرَاتِ. הוּא עָמַד מְאֻבָּן מֵעָצְמַת הָאָסוֹן وَقَفَ مَصْعُوقًا مِنْ هَوْلِ الفَاجِعَةِ.

מַאֲבָק ז' (־קִים) ١. كِفَاحٌ. نِضَالٌ. نِزَالٌ. صِرَاعٌ. مُقَاوَمَةٌ. ٢. في النبات: مَثْكٌ. مِئْبَرٌ ج مَآبِرُ (القسم العلوي من سداة الزهرة، anther). מַאֲבַק אֵיתָנִים صِرَاعُ الأَقْوِيَاءِ. صِرَاعٌ شَدِيدٌ. מַאֲבַק כּוֹחוֹת صِرَاعُ القُوَى.

מַאֲבֵק ז' (־אַבְקִים) مِرَشَّةٌ. مِنْضَحَةٌ (لرش المبيدات الحشرية).

מְאֻבָּק, מאובק ת' (־קִים) مُتَرَّبٌ. مُغَبَّرٌ. مُمَرَّغٌ.

מְאֻגָּד, מאוגד ת' (־דִים) ١. مُنَظَّمٌ (في نقابة او جمعية). ٢. مَحْزُومٌ. مَرْبُوطٌ. مَشْدُودٌ.

מְאֻגָּם, מאוגם ת' (־מִים) مُخْتَزَنٌ (في بحيرة اصطناعية). ٢. بِشَكْلِ بُحَيْرَةٍ.

מְאֻגָּף, מאוגף ת' (־פִים) مُحَاطٌ. مُطَوَّقٌ. مُحَاصَرٌ.

מַאֲגָר ז' (־רִים) ١. مُسْتَجْمَعُ المَاءِ. مَنْقَعٌ ج مَنَاقِعُ. خَزَّانٌ ج خَزَّانَاتٌ. ٢. في الجيش: مِنْطَقَةُ (أَرْضُ) تَجَمُّعٍ. حَشْدٌ. מַאֲגַר נְתוּנִים في الاحصاء: مَخْزُونُ المُعْطَيَاتِ. في الحواسيب: مَخْزَنُ البَيَانَاتِ.

מְאַגְרֵף ז' (־רְפִים) مُدَرِّبُ المُلَاكَمَةِ.

מְאֹד ע' מְאוֹד.

מְאֻדֶּה, מאודה ת' (־דִּים) مُبَخَّرٌ. مُهَبَّلٌ. مَطْبُوخٌ بِالبُخَارِ.

מַאְדִּים, מַאְדִּים ז' المِرِّيخُ. مَارْس (كوكب سيار، mars).

מֵאָה ש"מ (־אוֹת) ١. مِائَةٌ. مِئَةٌ ج مِئَاتٌ وَمِئُونَ (١٠٠). ٢. قَرْنٌ ج قُرُونٌ. فَتْرَةُ مِائَةِ سَنَةٍ. מֵאָה אָחוּז مِائَةٌ بِالمِائَةِ ومجازًا: ٢٤ قيراط. عَالٌ العَالِ. عَلَى أَحْسَنِ مَا يُرَامُ. עַד מֵאָה וְעֶשְׂרִים حَتَّى المِائَةِ وَالعِشْرِينَ (دعاء تقليدي لدى اليهود بطول العمر على اساس ان آدم ابا البشر عاش مائة وعشرين سنة حسب ما ورد في سفر التكوين ٦، ١٢). اللّٰهُ يُطَوِّلُ عُمْرَكَ. בַּעַל הַמֵּאָה הוּא בַּעַל הַדֵּעָה صَاحِبُ المَالِ هُوَ صَاحِبُ الكَلِمَةِ. صَوْلَةُ الغَنِيِّ بِمَالِهِ لَا بِجَاهِهِ.

מְאַהֵב ז' (־הֲבִים) عَشِيقٌ. عَاشِقٌ. رَفِيقٌ (لامراة). حَبِيبٌ ج أَحِبَّاءُ.

מְאֹהָב, מאוהב ת' (־בִים) مُغْرَمٌ بِـ. عَاشِقٌ ج عُشَّاقٌ. شَغُوفٌ بِـ. وَلْهَانُ (في حبها). مُحِبٌّ. صَبٌّ.

מַאֲהָל ז' (־לִים) مُخَيَّمٌ ج مُخَيَّمَاتٌ. مُعَسْكَرٌ ج مُعَسْكَرَاتٌ. مِضْرَبٌ ج مَضَارِبُ. מַאַהֲלֵי הַבֶּדְוִים مَضَارِبُ (مُخَيَّمَاتُ) البَدْوِ.

מאובזר ע' מְאֻבְזָר.

מאובטח ע' מְאֻבְטָח.

מאובך ע' מְאֻבָּךְ.

מאובן ע' מְאֻבָּן.

מאובק ע' מְאֻבָּק.

מאוגד ע' מְאֻגָּד.

מאוגם ע' מְאֻגָּם.

מאוגף ע' מְאֻגָּף.

מְאוֹד, מְאֹד ١. תה"פ جِدًّا. كَثِيرًا. لِلْغَايَةِ. ٢. ז' قُوَّةٌ. قُدْرَةٌ. מְאוֹד מְאוֹד, בִּמְאוֹד מְאוֹד, עַד מְאוֹד إِلَى أَقْصَى مَدًى. إِلَى أَبْعَدِ حَدٍّ. בְּכָל מְאוֹדוֹ بِكُلِّ مَا أُوتِيَ مِنْ قُوَّةٍ. بِالبَاعِ وَالذِّرَاعِ. בְּכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאוֹדֶךָ قَلْبًا وَقَالِبًا. بِكُلِّ جَوَارِحِكَ. بِالدَّمِ وَالرُّوحِ. טוֹב מְאוֹד جَيِّدٌ جِدًّا.

מאודה ע' מְאֻדֶּה.

מְאֻוֶּה, מאווה ת' (־וִּים) مَرْغُوبٌ جِدًّا. مُبْتَغًى. مَطْلُوبٌ. مُتَمَنًّى.

מַאֲוָה, מאווה, מַאֲוַי, מאווי ז' (־וַיִּים) ١. بُغْيَةٌ. إِبْتِغَاءٌ. مُبْتَغًى. رَغْبَةٌ. وَطَرٌ ج أَوْطَارٌ. مُرَادٌ. مَرَامٌ. أُمْنِيَّةٌ ج أَمَانِ(ي). ٢. في علم النفس: رَغْبَةٌ مَكْبُوتَةٌ. شَهْوَةٌ مَكْبُوتَةٌ.

מאוהב ע' מְאֹהָב.

מאורר ע' מְאַוְרֵר, מְאֻוְרָר.

מָאוּזוֹלֵאוֹן L ז' (־נִים) ضَرِيحٌ ج أَضْرِحَةٌ (قبر فخم في بناء لرجل عظيم).

מאוזן ע' מְאֻזָּן.

מאוזרח ע' מְאֻזְרָח.

מאוחד ע' מְאֻחָד.

מאוחה ע' מְאֻחֶה.

מאוחסן ע' מְאֻחְסָן.

מאוחר ע' מְאֻחָר.

מאויד ע' מְאַיֵּד. **מאוים** ע' מְאַיֵּם.

מאוין ע' מְאַיֵּן. **מאויר** ע' מְאַיֵּר.

מאויש ע' מְאַיֵּשׁ. **מאוכזב** ע' מְאַכְזֵב.

מאוכל ע' מְאַכֵּל. **מאוכלס** ע' מְאַכְלֵס.

מאוכן ע' מְאַכֵּן. **מאוכף** ע' מְאַכֵּף.

מאולף ע' מְאַלֵּף. **מאולץ** ע' מְאַלֵּץ.

מאולתר ע' מְאַלְתֵּר.

מְאוּם ו', **מְאוּמָה** נ' لاَ شَيْءَ. بَعْضُ الشَّيْءِ. אֵין לִי מְאוּם مَا عِنْدِي شَيْءٌ. لاَ أَمْلِكُ شَرْوَى نَقِيرٍ. אֵינוֹ שָׁוֶה מְאוּמָה لاَ يَسْوَى شَيْئًا. لاَ يُجْدِي فَتِيلاً (نَفْعًا). טוֹב מְאוּם מִלֹּא־כְלוּם بَعْضُ الشَّيْءِ أَفْضَلُ مِنْ لاَ شَيْءَ. לֹא מָצָא מְאוּמָה لَمْ يَجِدْ شَيْئًا. لَمْ يَعْثُرْ عَلَى أَثَرٍ.

מאומלל ע' מְאַמְלֵל. **מאומן** ע' מְאַמֵּן.

מאומץ ע' מְאַמֵּץ. **מאומת** ע' מְאַמֵּת.

מֵאוּן, מֵיאוּן ז' (־נִים) رَفْضٌ. إِبَاءٌ. إِمْتِنَاعٌ عَنْ. إِعْتِذَارٌ عَنْ. عَدَمُ مُوَافَقَةٍ. نُفُورٌ. مُمَانَعَةٌ.

מאונך ע' מְאַנֵּךְ. **מאונפף** ע' מְאַנְפֵּף.

מָאוּס ת' (מְאוּסִים) كَرِيهٌ. بَغِيضٌ. مَقِيتٌ. سَمِجٌ ج سِمَاجٌ. ثَقِيلُ الظِّلِّ. הִתְנַהֲגוּת מְאוּסָה تَصَرُّفٌ مَقِيتٌ (بَغِيضٌ). מַרְאֶה מָאוּס مَنْظَرٌ مُؤْذٍ ج مَنَاظِرُ مُؤْذِيَةٌ.

מֵאוּס, מֵיאוּס ז' شَنَاعَةٌ. كُرْهٌ. سَمَاجَةٌ. تَقَزُّزٌ. מְקַצֶּה מֵחֲמַת מֵאוּס ע' מְקַצֶּה.

מאוסם ע' מְאַסֵּם. **מאופין** ע' מְאַפְיֵן.

מאופס ע' מְאַפֵּס. **מאופק** ע' מְאַפֵּק.

מאופר ע' מְאַפֵּר.

מְאוֹץ ז' في الرياضة: سِبَاقُ العَدْوِ إِلَى المَسَافَاتِ القَصِيرَةِ.

מאוקלם ע' מְאַקְלֵם.

מָאוֹר ז' (מְאוֹרוֹת) ١. مَنَارٌ. جِسْمٌ مُشِعٌّ (سَاطِعٌ). ٢. إِنَارَةٌ. إِضَاءَةٌ. ٣. شُعَاعٌ ج أَشِعَّةٌ. نُورٌ. ضَوْءٌ (ضُوءٌ). ٤. كِنَايَةٌ عَنِ البَاصِرَةِ. العَيْنُ. הַמָּאוֹר הַגָּדוֹל ١. كِنَايَةٌ عَنِ الشَّمْسِ. ٢. مجازًا: شَمْسُ الدِّينِ. كِنَايَةٌ عَنْ حُجَّةٍ فِي الدِّينِ. הַמָּאוֹר הַקָּטָן كِنَايَةٌ عَنِ القَمَرِ. מְאוֹר הַגּוֹלָה كِنَايَةٌ عَنِ الحَاخَام غِرْشُوم أُسْتَاذِ رَاشِي ע' רַשִׁ"י. מְאוֹר עֵינַיִם ١. بَاصِرَةٌ. نَظَرٌ. قُوَّةُ البَصَرِ. ٢. طَلاَقَةُ مُحَيًّا. تَهَلُّلٌ. מְאוֹר פָּנִים بَهَاءُ الطَّلْعَةِ. تَهَلُّلٌ. إِنْفِرَاجُ الأَسَارِيرِ. بَشَاشَةٌ. גַּז הַמָּאוֹר غَازُ الاسْتِصْبَاحِ. غَازُ الإِنَارَةِ (الإِضَاءَةِ). מְנוֹרַת הַמָּאוֹר كِنَايَةٌ عَنِ الثُّرَيَّا (النَّجَفَةِ) فِي هَيْكَلِ سُلَيْمَانَ. בּוֹרֵא מְאוֹרֵי הָאֵשׁ خَالِقُ الأَنْوَارِ مِنَ النَّارِ (دعاء يتلوه اليهودي اثر توليعه شمعة الانارة لدى انتهاء السبت والنص الكامل هو בָּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא מְאוֹרֵי הָאֵשׁ تَبَارَكْتَ أَنْتَ يَا رَبُّ إِلَهَنَا مَالِكَ الدُّنْيَا خَالِقَ الأَنْوَارِ مِنَ النَّارِ).

מאורג ע' מְאַרֵג. **מאורגן** ע' מְאַרְגֵּן.

מְאוּרָה נ' (־רוֹת) ١. كَهْفٌ ج كُهُوفٌ. مَغَارَةٌ ج مَغَارَاتٌ ومَغَائِرُ. ٢. جُحْرٌ ج جُحُورٌ. سَرَبُ الحَيَوَانَاتِ الصَّغِيرَةِ. عَرِينُ الأَسَدِ. وَكْرُ اللُّصُوصِ. מְאוּרַת צִפְעוֹנִי مَزْحَفُ الحَيَّاتِ (الثَّعَابِينِ).

מאורס ע' מְאַרֵס. **מאורע** ע' מְאַרֵע.

מְאַוְרֵר, מאוורר ז' (־רְרִים) مِرْوَحَةٌ ج مَرَاوِحُ. مِرْوَحَةٌ كَهْرَبَائِيَّةٌ. مِهَفَّةٌ.

מְאֻוְרָר, מאוורר ת' (־רָרִים) مُهَوًّى. مُعَرَّضٌ لِلْهَوَاءِ الطَّلْقِ.

מאורר ע' מְאַרֵר. **מאושפז** ע' מְאַשְׁפֵּז.

מאושר ע' מְאַשֵּׁר. **מאושש** ע' מְאַשֵּׁשׁ.

מְאוֹשָׁשׁ ת' (־שִׁים) ١. مُنْتَعِشٌ. نَاهِضٌ. نَشِطٌ. قَوِيٌّ. ٢. مَدْعُومٌ. مُسْتَنِدٌ.

מאותר ע' מְאַתֵּר.

מַאֲזִין ז' (־נִים) مُسْتَمِعٌ. سَامِعٌ. مُصْغٍ(ي). مُنْصِتٌ.

מְאֻזָּן, מאוזן ת' (־נִים) ١. أُفُقِيٌّ (أُفْقِيٌّ). غَيْرُ عَامُودِيٍّ. ٢. مُتَوَازِنٌ. مُتَعَادِلٌ. ٣. مُتَّزِنٌ. مُعَدَّلٌ. مُصَحَّحٌ. ٤. في الشعر: مَوْزُونٌ. مَكْتُوبٌ حَسَبَ الأَوْزَانِ الشِّعْرِيَّةِ.

מַאֲזָן ז' (־נִים) ١. مِيزَانِيَّةٌ ج مِيزَانِيَّاتٌ. مُوَازَنَةٌ ج مُوَازَنَاتٌ. مِيزَانٌ ج مَوَازِينُ. ٢. تَعَادُلٌ. مُعَادَلَةٌ. تَكَافُؤٌ. מַאֲזַן אֵימָה مِيزَانُ الرُّعْبِ. مِيزَانُ الأَسْلِحَةِ النَّوَوِيَّةِ بَيْنَ الدُّوَلِ الكُبْرَى. מַאֲזָן חִיּוּבִי مِيزَانِيَّةٌ إِيجَابِيَّةٌ. المَدْخُولاَتُ أَكْثَرُ مِنَ النَّفَقَاتِ ومجازًا: الإِنْجَازَاتُ عَظِيمَةٌ. מַאֲזַן כּוֹחוֹת مِيزَانُ القُوَى. מַאֲזָן מִסְחָרִי في الاقتصاد: المِيزَانُ التِّجَارِيُّ. مِيزَانُ التِّجَارَةِ. מַאֲזָן שְׁלִילִי مِيزَانِيَّةٌ سَلْبِيَّةٌ ومجازًا: هُنَاكَ الكَثِيرُ مِنَ المَسَاوِئِ. מַאֲזַן תַּשְׁלוּמִים في الاقتصاد: مِيزَانُ المَدْفُوعَاتِ الدَّوْلِيُّ. مِيزَانٌ حِسَابِيٌّ (بيان ما للدولة وما عليها من الديون).

מֹאזְנַיִם, מאזניים ז"ז ١. مِيزَانٌ ج مَوَازِينُ. قَبَّانٌ. ٢. في الشعر: الوَزْنُ. العَرُوضُ. מֹאזְנֵי מִרְמָה, מֹאזְנֵי רֶשַׁע مِيزَانُ الغِشِّ. التَّطْفِيفُ فِي الكَيْلِ. מֹאזְנֵי צֶדֶק مِيزَانُ العَدْلِ. قِسْطَاسٌ مُسْتَقِيمٌ. כַּף הַמֹּאזְנַיִם كِفَّةُ المِيزَانِ. לְשׁוֹן הַמֹּאזְנַיִם لِسَانُ المِيزَانِ. بَيْضَةُ القَبَّانِ. מַזַּל מֹאזְנַיִם في الفلك: بُرْجُ المِيزَانِ (libra). נֶפֶשׁ הַמֹּאזְנַיִם اللُّطَامَةُ. مَرْكَزُ المَنْجَمِ (وفيه لسان الميزان).

מְאֻזְרָח, מאוזרח ת' (־חִים) ١. مُجَنَّسٌ (بجنسية البلد الذي يقيم فيه). مُتَجَنِّسٌ بِجِنْسِيَّةٍ. لَهُ حُقُوقُ رَعَايَا البَلَدِ. مُتَكَيِّفٌ. ٢. مُؤَقْلَمٌ. مُتَأَقْلِمٌ. مُنْدَمِجٌ. مُطَبَّعٌ.

מְאֻחָד, מאוחד ת' (־דים) مُوَحَّدٌ. مُتَّحِدٌ. مُتَكَتِّلٌ.

מְאֻחָה, מאוחה ת' (־חים) مُنْدَمِلٌ (جرح). مُلْتَئِمٌ. مُلَفَّقٌ. مُرَتَّقٌ. مُصَلَّحٌ. مُلْحُومٌ. مُؤْتَلِفٌ.

מַאֲחָז ז' (־זים) ١. مِقْبَضٌ. مَقْبِضٌ ج مَقَابِضُ. مَمْسَكٌ. عُرْوَةٌ ج عُرًى. ٢. مَوْقِعٌ استيطانيٌّ أَماميٌّ. مَخْفَرٌ عَسْكَرِيٌّ أَمَامِيٌّ (outpost).

מְאֻחְסָן, מאוחסן ת' (־נים) مُخْتَزَنٌ. مَخْزُونٌ. مُودَعٌ. مُدَّخَرٌ. مَحْفُوظٌ.

מְאַחֵר ת' (־חרים) مُتَأَخِّرٌ. مُتَعَوِّقٌ. مُبْطِئٌ. مِتْخَارٌ.

מְאֻחָר, מאוחר ת' (־רים) مُتَأَخِّرٌ. لاَحِقٌ. בִּמְאֻחָר תה"פ مُتَأَخِّرًا. آجِلاً. بَعْدَ فَوَاتِ الوَقْتِ. בְּמֻקְדָּם אוֹ בִּמְאֻחָר عَاجِلاً أَوْ آجِلاً. طَالَ الوَقْتُ أَمْ قَصُرَ. לְכָל הַמְּאֻחָר عَلَى أَقْصَى مَوْعِدٍ (تَأْرِيخٍ). فِي مَوْعِدٍ لاَ يَتَجَاوَزُ. לְעוֹלָם לֹא מְאֻחָר الوَقْتُ لاَ يَفُوتُ أَبَدًا.

מַאי ١. .Ar م"ש مَا؟ مَاذَا؟ ٢. ז' أَيَارُ. نُوَّارٌ. مَايُو (الشهر الخامس من السنة الميلادية). מַאי נָפְקָא מִנַּהּ؟ مَاذَا نَحْصُلُ مِنْ ذَلِكَ؟ مَا جَدْوَى ذَلِكَ؟

מְאַיֵּד, מאייד ז' (־דים) في الميكانيك: مُفَخِّمٌ. عَبَّاقٌ. مُحَوِّلُ التَّبْخِيرِ. كَرْبُورَاتُور.

מְאֻיָּד, מאויד ת' (־דים) مُبَخَّرٌ (ما تحول الى غاز). مُصَعَّدٌ (من جامد الى بخار).

מֵאִידָךְ, מֵאִידָךְ גִּיסָא .Ar مِنْ جِهَةٍ أُخْرَى. مِنَ الجِهَةِ الثَّانِيَةِ. مُقَابِلَ ذَلِكَ ע' אִידָךְ.

מָאיוֹן ז' (־נים) مَجْمُوعَةٌ مِنْ مِائَةِ مَجْمُوعَاتٍ مُتَسَاوِيَةٍ.

מְאֻיָּם, מאוים ת' (־מים) ١. مُهَدَّدٌ. ٢. فَظِيعٌ. رَهِيبٌ.

מֵאֵימָתַי מ"ש مُنْذُ مَتَى؟ مِنْ أَيِّ وَقْتٍ؟ ע' אֵימָתַי.

מֵאַיִן מ"ש مِنْ أَيْنَ؟ مِنْ أَيِّ مَكَانٍ؟ أَنَّى؟

מְאֻיָּן, מאוין ת' (־נים) سَلْبِيٌّ. لاَ شَيْئِيٌّ. صِفْرٌ.

מְאִיסָה נ' كُرْهٌ. مَقْتٌ. مَلَلٌ. نُفُورٌ. إِشْمِئْزَازٌ.

מָאִיץ ז' (מְאִיצִים) ١. دَوَّاسَةُ البَنْزِينِ. بَدَّالُ البَنْزِينِ. مُعَجِّلٌ. دَافِعٌ (accelerator). مُسَارِعٌ. ٢. في الكيمياء: عَامِلٌ مُسَاعِدٌ. מָאִיץ הַהַתְנָעָה بَادِئُ الحَرَكَةِ (في سيارة). מָאִיץ פְּרוֹטוֹנִים في الفيزياء: مُسَارِعُ البُرُوتُونَاتِ.

מְאַיֵּר ז' (־רים) مُصَوِّرٌ بِالرُّسُومِ (في الكتب وغيرها). مُزَخْرِفٌ.

מְאֻיָּר, מאויר ת' (־רים) مُصَوَّرٌ. مُوَضَّحٌ بِالصُّوَرِ وَالرُّسُومِ.

מְאֻיָּשׁ, מאויש ת' (־שים) ١. مَأْهُولٌ. آهِلٌ. ٢. مُدْرَجٌ (في كادر الموظفين).

מֵאִית נ' (־יות) وَاحِدٌ بِالمِائَةِ (١/١٠٠ او ٠,٠١).

מָאךְ ז' (־כים) مَاخ. سُرْعَةُ الصَّوْتِ (وتبلغ ٣٣٠ مترًا في الثانية على اسم الفيزيائي النمساوي لرنست ماخ).

מְאַכְזֵב ת' (זְבִים) مُخَيِّبٌ لِلآمَالِ. غَيْرُ مُرْضٍ.

מְאֻכְזָב, מאוכזב ת' (־בים) خَائِبٌ. مُخَيَّبٌ. قَانِطٌ.

מַאֲכָל ז' (־לים) مَأْكَلٌ ج مَآكِلُ. أَكْلٌ. طَعَامٌ ج أَطْعِمَةٌ. قُوتٌ ج أَقْوَاتٌ. מַאֲכָל מִזְרָחִי أَكْلَةٌ شَرْقِيَّةٌ. מַאֲכַל מְלָכִים طَعَامُ المُلُوكِ. مَا لَذَّ وَطَابَ مِنَ المَآكِلِ. מַאֲכַל תַּאֲוָה طَعَامٌ شَهِيٌّ (لَذِيذٌ). עֵץ מַאֲכָל شَجَرَةُ الفَاكِهَةِ. شَجَرَةٌ ذَاتُ ثَمَرٍ يُؤْكَلُ. שֶׁמֶן מַאֲכָל زَيْتُ الطَّعَامِ.

מְאַכֵּל ת' (־כְּלִים) مُؤَكِّلٌ. مُؤْتَكِلٌ (بفعل التعرية والتاكل).

מְאֻכָּל, מאוכל ת' (־לים) ١. مُتَآكِلٌ. مُسْتَهْلَكٌ. ٢. مَهْضُومٌ. مَمْضُوغٌ.

מְאֻכְלָס, מאוכלס ת' (־סים) مَأْهُولٌ. آهِلٌ بِالسُّكَّانِ. عَامِرٌ. مَسْكُونٌ. עִיר מְאֻכְלֶסֶת مَدِينَةٌ مُكْتَظَّةٌ بِالسُّكَّانِ.

מַאֲכֹלֶת, מאכולת נ' (־כוֹלוֹת) مَأْكَلٌ. طَعَامٌ ע' מַאֲכָל. מַאֲכֹלֶת אֵשׁ طَعَامٌ (طُعْمَةٌ) لِلنِّيرَانِ. حَرِيقٌ.

מַאֲכֶלֶת נ' (־כָלוֹת) سِكِّينُ الجَزَّارِ. مُدْيَةٌ قَاطِعَةٌ ע' חַלָּף.

מְאֻכָּן, מאוכן ת' (־נים) مُحَدَّدُ المَكَانِ. مُعَيَّنٌ (موقع بالضبط).

מְאֻכָּף, מאוכף ת' (־פים) مُسْرُوجٌ. مُؤَكَّفٌ. مَا وُضِعَ عَلَيْهِ الرَّحْلُ.

מְאַכְּר Y ז' סל' مَنْ يَعْلَمُ كَيْفَ يَحُلُّ المَشَاكِلَ (خصوصًا في الشؤون العامة والسياسية).

מֵאֵלָיו מ"ש ذَاتِيًّا. آلِيًّا. مِنْ تِلْقَاءِ نَفْسِهِ ע' אֵל.

מְאֻלָּף ת' (־פים) مُؤَلَّفٌ. مُضَاعَفٌ بِأَلْفٍ. רְבָבוֹת מְאֻלָּפוֹת آلاَفٌ مُؤَلَّفَةٌ. مَبْلَغٌ هَائِلٌ (عَظِيمٌ).

מְאַלֶּמֶת נ' (־לְּמוֹת) حَصَّادَةٌ. دَرَّاسَةٌ. كُومْبَاين.

מְאַלֵּף (־לְּפִים) ١. ז' مُدَرِّبٌ. مُرَوِّضٌ. مُرَبٍّ(ي). ٢. ת' مُمْتِعٌ (دَرْسٌ أو عِظَةٌ). مُنْطَوٍ عَلَى عِبْرَةٍ. ذُو مَغْزًى. شَيِّقٌ. مُشَوِّقٌ.

מְאֻלָּף, מאולף ת' (־פים) مُرَوَّضٌ. مُدَرَّبٌ. مُعَوَّدٌ عَلَى. أَلِيفٌ. بَيْتِيٌّ.

מְאֻלָּץ, מאולץ ת' (־צים) ١. مُفْتَعَلٌ. مُتَكَلَّفٌ. ٢. مُجْبَرٌ. مُكْرَهٌ. חִיּוּךְ מְאֻלָּץ إِبْتِسَامَةٌ مُتَكَلَّفَةٌ (مُفْتَعَلَةٌ).

מְאֻלְתָּר, מאולתר ת' (־רים) مُرْتَجَلٌ. دُونَ إِعْدَادٍ. وَلِيدُ سَاعَتِهِ.

מַאֲמִין ז' (־נים) ١. مُؤْمِنٌ. وَاثِقٌ. ٢. مُتَدَيِّنٌ. مُؤْمِنٌ بِاللّٰهِ. הַמַּאֲמִינִים المُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ.

מְאֻמְלָל, מאומלל ת' مُبْتَئِسٌ. مُتْعَسٌ. تَعِيسٌ ج تُعَسَاءُ ע' אֻמְלָל.

מְאַמֵּן ז' (־מְּנִים) مُدَرِّبٌ. مُرَوِّضٌ. مُرْشِدٌ.

מְאֻמָּן, מאומן ת' (־נים) ١. مُدَرَّبٌ. مُرَوَّضٌ. أَلِيفٌ. ٢. مُتَمَرِّسٌ. مَاهِرٌ.

מְאֻמָּן, מְאֻמָּן, מואמן ת' (־נִים) في الدبلوماسية: مُعْتَمَدٌ. مُؤْتَمَنٌ.

מַאֲמָץ ז' (־מַצִּים) جُهْدٌ ج جُهُودٌ. مَجْهُودٌ. سَعْيٌ. مَسْعًى ج مَسَاعٍ(ي). מַאֲמַץ מִלְחָמְתִּי مَجْهُودٌ حَرْبِيٌّ. מַאֲמָץ עִלָּאִי جُهْدٌ جَهِيدٌ. מַאֲמַצָּיו הֻכְתְּרוּ בְּהַצְלָחָה تَكَلَّلَتْ جُهُودُهُ بِالنَّجَاحِ. מַאֲמַצָּיו עָלוּ בַּתֹּהוּ بَاءَتْ جُهُودُهُ بِالفَشَلِ. עָשָׂה מַאֲמַצִּים بَذَلَ جُهُودًا (مَسَاعِيَ). אֵינוֹ חוֹסֵךְ כָּל מַאֲמָץ لاَ يَدَّخِرُ جُهْدًا (وُسْعًا). لاَ يَأْلُو جُهْدًا.

מְאַמֵּץ תו"ז (־מְּצִים) مُتَبَنٍّ(ي).

מְאֻמָּץ, מאומץ ת' (־צִים) ١. مُتَبَنًّى. مَنِ اتُّخِذَ ابْنًا مِنْ خَارِجِ العَائِلَةِ. ٢. جَهِيدٌ. شَاقٌّ. صَعْبٌ. عَسِيرٌ.

מַאֲמָר ז' (־רִים) ١. قَوْلٌ ج أَقْوَالٌ. ٢. مَقَالٌ. مَقَالَةٌ ج مَقَالاَتٌ. ٣. فَصْلٌ ج فُصُولٌ. ٤. قَوْلٌ مَأْثُورٌ. مَثَلٌ ج أَمْثَالٌ. ٥. في الفلسفة: الكَلِمَةُ. مَقُولَةٌ ج مَقُولاَتٌ (في فلسفة ارسطو). מַאֲמָר מֻסְגָּר جُمْلَةٌ اعْتِرَاضِيَّةٌ. מַאֲמָר רָאשִׁי مَقَالٌ افْتِتَاحِيٌّ. إفْتِتَاحِيَّةٌ ج إفْتِتَاحِيَّاتٌ. כְּמַאֲמָרוֹ بِمَعْنَاهُ المُجَرَّدِ. بِمَعْنَاهُ الظَّاهِرِ. بِكُلِّ مَعْنَاهُ. بِلاَ تَأْوِيلٍ.

מְאֻמָּת, מאומת ת' (־תִים) مُثْبَتٌ. ثَابِتٌ. مُحَقَّقٌ. مُؤَكَّدٌ. مُؤَيَّدٌ بِالبَرَاهِينِ.

מֵאֵן, מיאן פ' رَفَضَ ـُ. أَبَى ـَ. إِمْتَنَعَ عَنْ. مَانَعَ. لَمْ يَشَأْ.

מַאן .Ar מ"ג مَنْ ע' מִי. מַאן דְּהוּא بَعْضُهُمْ. أَحَدُهُمْ. فُلاَنٌ.

מְאֻנָּךְ, מאונך ת' (־כִים) قَائِمٌ. عَمُودِيٌّ. عَامُودِيٌّ. شَاقُولِيٌّ. مُنْتَصِبٌ.

מְאַנְפֵּף תו"ז (־פְפִים) أَغَنُّ ج غُنٌّ נ' غَنَّاءُ. أَخَنُّ ج خُنٌّ נ' خَنَّاءُ. مُخَنْخِنٌ.

מְאֻנְפָּף, מאונפף ת' (־פִים) مَلْفُوظٌ مِنَ الأَنْفِ. مُخَنْخَنٌ.

מָאַס פ' عَافَ ـَ. سَئِمَ ـَ مِنْ. إشْمَأَزَّ. مَلَّ ـَ مِنْ. تَبَرَّمَ بِـ. مَقَتَ ـُ. נִמְאַס أَثَارَ الاشْمِئْزَازَ. كُرِهَ. مُقِتَ. سَمُجَ ـُ. נִמְאַס עָלָיו مَقَتَ مِنْ. مَلَّ مِنْ. ضَجِرَ ـَ مِنْ. הִמְאִיס أَمَلَّ. أَسْأَمَ. مَقَّتَ إِلَى. הִמְאִיס עָלָיו אֶת הַחַיִּים نَغَّصَ عَلَيْهِ حَيَاتَهُ. كَدَّرَ عَيْشَهُ.

מָאֶסְטְרוֹ .It ז' ١. قَائِدُ فِرْقَةٍ مُوسِيقِيَّةٍ. مَايِسْتْرُو. ٢. بَطَلٌ شِطْرَنْجٍ.

מְאֻחְסָן, מאוסם ת' (־מִים) مُخْتَزَنٌ. مَخْزُونٌ. مَحْفُوظٌ فِي مَخْزَنٍ.

מְאַסֵּף ז' (־סְּפִים) ١. في الجيش: سَاقَةُ الجَيْشِ (الوحدة الاخيرة من الجيش). مُؤَخَّرُ (مُؤَخَّرَةُ) الجَيْشِ. ٢. مُخْتَارَاتٌ. مُقْتَطَفَاتٌ. مُجْتَنًى. دِيوَانُ شِعْرٍ ج دَوَاوِينُ. ٣. بَاصٌ وَقَّافٌ. قَشَّاش ס'.

מַאֲסָר ז' (־רִים) ١. سَجْنٌ. حَبْسٌ. إِعْتِقَالٌ. ٢. سِجْنٌ ج سُجُونٌ. مُعْتَقَلٌ. מַאֲסַר בַּיִת إِقَامَةٌ جَبْرِيَّةٌ (في المنزل). מַאֲסַר עוֹלָם سَجْنٌ مُؤَبَّدٌ. السَّجْنُ مَدَى الحَيَاةِ. מַאֲסָר עַל תְּנַאי سَجْنٌ مَعَ وَقْفِ التَّنْفِيذِ. حَبْسٌ بِشَرْطٍ. מַאֲסָר עִם עֲבוֹדַת פֶּרֶךְ حَبْسٌ مَعَ الأَشْغَالِ الشَّاقَّةِ.

מַאֲפֶה ז' (־פִים) مَخْبُوزٌ ج مَخْبُوزَاتٌ. خَبِيزٌ.

מַאֲפִיָּה, מאפייה נ' (־יּוֹת) مَخْبَزٌ ج مَخَابِزُ. فُرْنٌ ج أَفْرَانٌ. طَابُونٌ ج طَوَابِينُ.

מַאֲפִיָּה ע' מַפִּיָּה.

מְאַפְיֵן, מאפיין ז' (־נִים) ١. مُمَيِّزٌ. مِيزَةٌ. ٢. مَلاَمِحُ. أَوْصَافٌ. مُشَخِّصَاتٌ. خُطُوطٌ مُمَيِّزَةٌ.

מְאֻפְיָן, מאופיין ת' (־נִים) مُتَّصِفٌ بِـ. مُتَّسِمٌ بِـ. مَوْسُومٌ بِـ. مُتَمَيِّزٌ بِـ. مُتَمَثِّلٌ بِـ.

מְאֻפָּס, מאופס ת' (־סִים) ١. مُصَفَّرٌ. مَضْبُوطٌ عَلَى الصِّفْرِ. ٢. لاَشَيْئِيٌّ. سَلْبِيٌّ. אֶפֶס מְאֻפָּס صِفْرٌ إِلَى الشِّمَالِ. صِفْرٌ فِي صِفْرٍ. تَافِهٌ. לֹא מְאֻפָּס غَيْرُ مُتَرَكِّزٍ. مُشَوَّشُ التَّفْكِيرِ.

מְאֻפָּק, מאופק ת' (־קִים) مُنْضَبِطٌ. مُرْتَدِعٌ. مَكْبُوتٌ. مُجَالِدٌ. مُتَمَاسِكٌ.

מְאַפֵּר ז' (־פְּרִים) صَانِعُ المَاكِيَاجِ. مَاكِيَاجِيسْت.

מְאֻפָּר, מאופר ת' (־רִים) ١. مُسَوًّى بِالمَاكِيَاجِ. ٢. مُبَرَّجٌ.

מַאֲפֵרָה נ' (־רוֹת) مِنْفَضَةٌ. مِتَكَّةٌ. صَحْنُ السَّجَائِرِ.

מְאֻקְלָם, מאוקלם ת' (־מִים) مُكَيَّفٌ (للمحيط). مُؤَقْلَمٌ. مُطَبَّعٌ.

מַאֲרָב ז' (־בִים) كَمِينٌ ج كَمَائِنُ. مَكْمَنٌ ج مَكَامِنُ. مِرْصَادٌ ج مَرَاصِيدُ.

מַאֲרָג ז' (־גִים) ١. نَسِيجٌ ج أَنْسِجَةٌ. ٢. مجازًا: شَبَكَةٌ ج شَبَكَاتٌ. بِنْيَةٌ. מַאֲרָג כְּלַל עוֹלָמִי في الانترنت: مَجْمُوعَةٌ عَالَمِيَّةٌ عَامَّةٌ لِمِلَفَّاتٍ وَبَرَامِجَ مُخْتَزَنَةٍ فِي الحَوَاسِيبِ المَرْبُوطَةِ بِشَبَكَةِ الإِنْتِرْنِيت عَنْ طَرِيقِ: (W.W.W. - World Wide Web).

מְאֹרָג, מאורג ת' (־גִים) مُسَدًّى. مُلْحَمٌ. مُرْتَبِطٌ. وَشِيجٌ.

מְאַרְגֵּן ז' (־גְּנִים) مُنَظِّمٌ. قَائِمٌ عَلَى. عَرِيفُ حَفْلَةٍ. مُرَتِّبٌ. مُنَسِّقٌ.

מְאֻרְגָּן, מאורגן ת' (־נִים) ١. مُنَظَّمٌ. مُرَتَّبٌ. مُنَسَّقٌ. ٢. مُنْتَسِبٌ إِلَى مُنَظَّمَةٍ. בִּמְאֻרְגָּן תה"פ بِصُورَةٍ مُنَظَّمَةٍ وَمُنَسَّقَةٍ.

מְאֵרָה נ' (־רוֹת) لَعْنَةٌ ج لَعَنَاتٌ. وَبَالٌ. مَسَبَّةٌ ج مَسَبَّاتٌ. תָּבוֹא מְאֵרָה לִפְלוֹנִי! حَلَّتِ اللَّعْنَةُ عَلَى فُلاَنٍ! لَعْنَةُ اللهِ عَلَيْهِ! سُحْقًا لَهُ.

מַאֲרָז ז' (־זִים) مُغَلَّفٌ ج مُغَلَّفَاتٌ. رِزْمَةٌ مِنَ الكَرْتُونِ. طَرْدٌ ج طُرُودٌ.

מְאָרֵחַ ז' (־רְחִים) مُضِيفٌ. مِضْيَافٌ. صَاحِبُ الدَّعْوَةِ.

מַאֲרִיךְ תו"ז مَدَّةٌ. أَحَدُ الضَّوَابِطِ وَرَمْزُهُ (א) ע' מֶתֶג. חוּט מַאֲרִיךְ سِلْكٌ مُوصِلٌ.

מְאֹרָךְ, מְאֹרָךְ, מוארך ת' (־כִים) مَمْدُودٌ. مُمْتَدٌّ. مُطَوَّلٌ. مُسْتَطِيلٌ.

מְאֹרָס, מאורס ת' (־סִים) مَخْطُوبٌ. خَطِيبٌ. عَرِيسٌ ج عِرْسَانٌ. مَنْ عَقَدَ خِطْبَتَهُ عَلَى فَتَاةٍ لِيَتَزَوَّجَهَا فِيمَا بَعْدُ.

מְאֹרָע, מאורע ז' (־עוֹת) حَدَثٌ ج أَحْدَاثٌ. حَادِثٌ ج حَوَادِثُ. وَاقِعَةٌ ج وَقَائِعُ. طَارِئٌ ج طَوَارِئُ. عَارِضٌ ج عَوَارِضُ. מְאֹרָעוֹת דָּמִים حَوَادِثُ دَمَوِيَّةٌ. إِشْتِبَاكَاتٌ دَمَوِيَّةٌ. طَوْشَةٌ.

מְאֻרָק, מְאֹרָק, מוארק ת' (־קִים) مُؤَرَّضٌ. مُتَّصِلٌ بِالأَرْضِ (جهاز كهربائي مثلاً).

מְאֹרָר, מאורר ת' (־רִים) مَلْعُونٌ ج مَلَاعِينُ. لَعِينٌ. مَشْتُومٌ.

מְאֻשְׁפָּז, מאושפז ת' (־זִים) نَزِيلُ الْمُسْتَشْفَى. مُعَالَجٌ فِي مُسْتَشْفَى.

מְאֻשָּׁר, מאושר ת' (־רִים) ١. سَعِيدٌ ج سُعَدَاءُ. مَيْمُونٌ ج مَيَامِينُ. بَخِيتٌ. مَحْظُوظٌ. ٢. مُصَادَقٌ عَلَيْهِ. مُصَدَّقٌ. مُبْرَمٌ. הַזּוּג הַמְאֻשָּׁר الزَّوْجَانِ السَّعِيدَانِ. الثُّنَائِيُّ السَّعِيدُ. חַיִּים מְאֻשָּׁרִים حَيَاةٌ (عِيشَةٌ) سَعِيدَةٌ (هَنِيئَةٌ).

מְאֻשָּׁשׁ, מאושש ת' (־שִׁים) مُنْتَعِشٌ. مُسْتَقْوٍ(ي). قَوِيٌّ ج أَقْوِيَاءُ. ثَابِتٌ.

מֵאֵת מ"י ١. مِنْ. مِنْ قِبَلِ. مِنْ لَدُنْ. ٢. بِقَلَمِ. مِنْ تَأْلِيفِ.

מְאַתְגֵּר ת' (־גְּרִים) يَدْعُو إِلَى التَّصَدِّي. مُحَفِّزٌ. بَاعِثٌ. دَافِعٌ.

מָאתַיִם, מאתיים ש"מ مِائَتَانِ. مِئَتَانِ (٢٠٠).

מְאֻתָּר, מאותר ת' (־רִים) ١. مَحْصُورٌ. مُعَيَّنٌ. مُحَدَّدٌ. ٢. مُفْرَدٌ. مَحْجُوزٌ.

מַבְאִישׁ ת' (־שִׁים) مُنْتِنٌ. نَتِنٌ. عَفِنٌ. مُتَعَفِّنٌ. آسِنٌ.

מְבֹאָר, מבואר ת' (־רִים) مَشْرُوحٌ. مُفَسَّرٌ. مُوَضَّحٌ.

מְבֹאָשׁ, מובאש ת' (־שִׁים) كَرِيهٌ. مَقِيتٌ. بَغِيضٌ.

מְבֻגָּר, מבוגר תו"ז (־רִים) بَالِغٌ. رَاشِدٌ. نَاضِجٌ. مُكْتَمِلُ النُّضُوجِ. كَبِيرٌ ج كِبَارٌ. חִנּוּךְ מְבֻגָּרִים الثَّقَافَةُ لِلْبَالِغِينَ (الرَّاشِدِينَ).

מְבֻדָּד, מבודד ת' (־דִים) مُفْرَدٌ. مَعْزُولٌ. مُبْعَدٌ. مُنْزَوٍ(ي).

מְבַדֵּד ז' (־דְּדִים) عَازِلٌ ج عَوَازِلُ. في الكهرباء: فَاصِمٌ.

מְבֻדֶּה ת' (־דִים) مُخْتَلَقٌ. كَاذِبٌ. مُفَنَّدٌ. وَهْمِيٌّ. غَيْرُ وَاقِعِيٍّ.

מִבְדֶּה ז' (־דִים) ١. إِخْتِلَاقٌ. إِفْتِرَاءٌ مِنْ صُنْعِ الْخَيَالِ. ٢. في الادب: قِصَّةٌ خَيَالِيَّةٌ (fiction).

מִבְדּוֹק ז' (־קִים) حَوْضُ بِنَاءِ السُّفُنِ. تَرْسَانَةُ بِنَاءِ السُّفُنِ (shipyard). מִבְדּוֹק יָבֵשׁ حَوْضٌ جَافٌّ. מִבְדּוֹק צָף حَوْضٌ عَائِمٌ.

מְבַדֵּחַ ת' (־דְּחִים) مُضْحِكٌ. فُكَاهِيٌّ. مُسَلٍّ(ي). هَزْلِيٌّ. مُثِيرٌ لِلضَّحِكِ.

מְבֻדָּח, מבודח ת' (־חִים) مُنْشَرِحُ الصَّدْرِ. مُبْتَهِجٌ. ضَاحِكٌ. طَيِّبُ النَّفْسِ.

מַבְדִּיל ת' (־לִים) عَازِلٌ ج عَوَازِلُ. فَاصِلٌ. حَاجِزٌ. مُمَيِّزٌ. הַמַּבְדִּיל كِنَايَةٌ عَنْ دُعَاءِ الْفُرْقَانِ الَّذِي يُتْلَى لَدَى انْتِهَاءِ السَّبْتِ أَوِ الْعِيدِ وَالَّذِي يَبْدَأُ بِـ בָּרוּךְ אַתָּה ה' הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחֹל تَبَارَكْتَ أَنْتَ يَا رَبُّ الْفَاصِلُ بَيْنَ الْقَدَاسَةِ وَغَيْرِ الْقَدَاسَةِ.

מְבֻדָּל, מבודל ת' (־לִים) مَعْزُولٌ. مَفْصُولٌ. مُفْرَدٌ. مُبْعَدٌ.

מְבַדֶּלֶת נ' (־דְּלוֹת) حَاجِزٌ مُنْطَوٍ (بين جزئي الغرفة مثلاً).

מִבְדָּק ז' (־קִים) إِخْتِبَارٌ ج إِخْتِبَارَاتٌ. تَحْلِيلٌ ج تَحْلِيلَاتٌ. فَحْصٌ ج فُحُوصٌ.

מְבַדֵּר ת' (־דְּרִים) مُرَفِّهٌ. مُسَلٍّ(ي). مُضْحِكٌ.

מְבֻדָּר, מבודר ת' (־רִים) ١. ضَاحِكٌ. هَازِلٌ. ٢. مُبَعْثَرٌ. مَنْثُورٌ. مُفَرَّقٌ.

מַבְהִיל ת' (־לִים) مُخِيفٌ. مُرَوِّعٌ. مُرِيعٌ. هَائِلٌ. فَظِيعٌ. مُرْعِبٌ. بَاعِثٌ عَلَى الذُّعْرِ.

מַבְהִיק תו' (־קִים) سَاطِعٌ. مُشِعٌّ. بَرَّاقٌ. وَضَّاءٌ. وَضِيءٌ. وَهَّاجٌ.

מְבֹהָל, מבוהל ת' (־לִים) ١. مُرَوَّعٌ. جَافِلٌ. وَجِلٌ. مَذْعُورٌ. ٢. عَجِلٌ. مُسْرِعٌ. ٣. عَجُولٌ. مُتَسَرِّعٌ. مُتَهَوِّرٌ.

מֻבְהָק, מובהק ת' (־קִים) جَلِيٌّ. وَاضِحٌ. بَارِزٌ. سَاطِعٌ. ظَاهِرٌ. مُبِينٌ. بِكُلِّ مَعْنَى الْكَلِمَةِ. אָמָּן מֻבְהָק فَنَّانٌ بِكُلِّ مَعْنَى الْكَلِمَةِ. فَنَّانٌ مُمْتَازٌ. הוֹכָחָה מֻבְהֶקֶת بُرْهَانٌ سَاطِعٌ. دَلِيلٌ نَاهِضٌ. סִימָן מֻבְהָק دَلِيلٌ وَاضِحٌ. إِشَارَةٌ وَاضِحَةٌ.

מֻבְהָקוּת, מובהקות נ' إِمْتِيَازٌ. تَفَوُّقٌ. كَوْنُهُ مُبَرِّزًا فِي.

מֻבְהָר, מובהר ת' (־רִים) مُوَضَّحٌ. وَاضِحٌ. جَلِيٌّ. مَشْرُوحٌ. بَيِّنٌ.

מָבוֹא ז' (מְבוֹאוֹת) ١. مَدْخَلٌ ج مَدَاخِلُ. مَنْفَذٌ ج مَنَافِذُ. مَمَرٌّ ج مَمَارِقُ. ٢. مُقَدِّمَةٌ (الكتاب). فَاتِحَةٌ. تَمْهِيدٌ. تَصْدِيرٌ. ٣. مَبَادِئُ (لمادة دراسية معينة). ٤. زُقَاقٌ ج أَزِقَّةٌ. מְבוֹא יָם مِينَاءٌ ج مَوَانِئُ. مَرْفَأٌ ج مَرَافِئُ. مَدْخَلُ السُّفُنِ. מְבוֹא הַשֶּׁמֶשׁ جِهَةُ الْغَرْبِ. الْغَرْبُ. מְבוֹאוֹת הָעִיר مَشَارِفُ (ضَوَاحِي) الْمَدِينَةِ.

מבואר ע' מְבֹאָר. **מבוגר** ע' מְבֻגָּר.

מבוזבז ע' מְבֻזְבָּז. **מבוזה** ע' מְבֻזֶּה.

מבוזר ע' מְבֻזָּר. **מבוטח** ע' מְבֻטָּח.

מבוטל ע' מְבֻטָּל. **מבוטן** ע' מְבֻטָּן.

מָבוֹי ז' (מְבוֹאוֹת) زُقَاقٌ ج أَزِقَّةٌ. طَرِيقٌ. طَرِيقٌ ضَيِّقٌ. מָבוֹי מְפֻלָּשׁ طَرِيقٌ ضَيِّقٌ مَفْتُوحٌ مِنْ جِهَتَيْهِ. طَرِيقٌ نَافِذٌ (سَالِكٌ). מָבוֹי סָתוּם طَرِيقٌ مَسْدُودٌ. طَرِيقٌ (زُقَاقٌ) غَيْرُ نَافِذٍ. נִכְנַס לְמָבוֹי סָתוּם وَاجَهَ طَرِيقًا مَسْدُودًا. تَوَرَّطَ فِي مَأْزِقٍ.

מבויל ע' מְבֻיָּל. **מבוים** ע' מְבֻיָּם.

מבויץ ע' מְבֻיָּץ. **מבויש** ע' מְבֻיָּשׁ.

מבוית ע' מְבֻיָּת.

מָבוֹךְ ז' (מְבוֹכִים) ١. مَتَاهَةٌ ج مَتَاهَاتٌ. تِيهٌ. لَابِرِنْث ע' לַבִּירִינְתְּ. ٢. وَضْعٌ مُحَيِّرٌ. حَالَةٌ مُرْبِكَةٌ. ٣. كِنَايَةٌ عَنْ صِمَاخِ (قَنَاةِ) الأُذُنِ.

מְבוּכָה נ' (־כוֹת) إِرْتِبَاكٌ. حَيْرَةٌ. تَحَيُّرٌ. بَلْبَلَةٌ. إِضْطِرَابٌ. حَرَجٌ. הֵבִיא בִּמְבוּכָה أَحْرَجَ. حَيَّرَ. أَرْبَكَ. أَخْجَلَ. أَلْبَكَ.

מַבּוּל ז' (־לִים) طُوفَانٌ. فَيَضَانٌ. فَيْضٌ. אַחֲרֵי הַמַּבּוּל مِنْ بَعْدِي الطُّوفَانُ. إِذَا مُتُّ ظَمْآنَ فَلاَ نَزَلَ القَطْرُ. דּוֹר הַמַּבּוּל جِيلُ الطُّوفَانِ. جِيلُ سَيِّدِنَا نُوحٍ عَلَيْهِ السَّلاَمُ. מִלִּפְנֵי הַמַּבּוּל مَا قَبْلَ الطُّوفَانِ ومجازًا: عَفَا عَلَيْهِ الزَّمَنُ. أَكَلَ عَلَيْهِ الدَّهْرُ وَشَرِبَ.

מבולבל ע' מְבֻלְבָּל. **מבולגן** ע' מְבֻלְגָּן.

מבותאם ע' מְבֻתְאָם. **מבוסם** ע' מְבֻסָּם.

מבוסס ע' מְבֻסָּס.

מַבּוּעַ ז' (־עִים) مَنْبَعٌ ج مَنَابِعُ. نَبْعٌ. يَنْبُوعٌ ج يَنَابِيعُ.

מבועת ע' מְבֹעָת. **מבוצע** ע' מְבֻצָּע.

מבוצר ע' מְבֻצָּר.

מְבוּקָה נ' فَرَاغٌ. خُلُوٌّ ע' בּוּקָה.

מבוקע ע' מְבֻקָּע. **מבוקר** ע' מְבֻקָּר.

מבוקש ע' מְבֻקָּשׁ. **מבורא** ע' מְבֹרָא.

מבורך ע' מְבֹרָךְ. **מבורר** ע' מְבֹרָר.

מְבוּשִׁים ז"ר عَوْرَةٌ ج عَوْرَاتٌ. مَحَاشِمُ. الأَعْضَاءُ الدَّقِيقَةُ.

מבושל ע' מְבֻשָּׁל. **מבושם** ע' מְבֻשָּׂם.

מבותק ע' מְבֻתָּק. **מבותר** ע' מְבֻתָּר.

מְבֻזְבָּז, מבוזבז ת' (־זִים) مُبَذَّرٌ. مُبَدَّدٌ. مُضَيَّعٌ.

מְבֻזֶּה, מבוזה ת' (־זִים) مُحَقَّرٌ. مُحْتَقَرٌ. مُهَانٌ.

מִבְזָק ז' (־קִים) ١. خَبَرٌ مُوجَزٌ عَاجِلٌ. ٢. نَشْرَةُ أَخْبَارٍ مُوجَزَةٌ.

מַבְזֵק ז' (־זְקִים) ١. مَلاَّحَةٌ. مِرَشَّةٌ. رَشَّاشَةٌ (آلة ذرّ الملح مثلاً). ٢. وَمْضَةٌ. إِنَارَةٌ سَرِيعَةٌ لِلتَّصْوِيرِ.

מְבֻזָּר, מבוזר ת' (־רִים) مُوَزَّعٌ (صلاحيات). لاَمَرْكَزِيٌّ.

מִבַּחוּץ תה"פ مِنَ الخَارِجِ. خَارِجًا ע' חוּץ.

מַבְחִיל ת' (־לִים) مُقْرِفٌ. بَشِعٌ. كَرِيهٌ. مُثِيرٌ لِلاشْمِئْزَازِ.

מִבְחָן ז' (־נִים) إِمْتِحَانٌ ج إِمْتِحَانَاتٌ. إِخْتِبَارٌ ج إِخْتِبَارَاتٌ. ٢. مِحْنَةٌ ج مِحَنٌ. מִבְחַן בִּדּוּד في الكهرباء: إِخْتِبَارُ العَزْلِ. מִבְחָן אֲמֵרִיקָאִי إِخْتِبَارُ الرَّائِزِ (سلسلة من الاسئلة للاجابة عليها بنعم أو لا في موضوع معين أو اختيار الجواب الصحيح في مجموعة اجوبة فرضية، quiz). מִבְחַן בַּד إِخْتِبَارُ اللِّيَاقَةِ لِلتَّصْوِيرِ السِّينَمَائِيِّ وَالتِّلِفِزْيُونِيِّ. מִבְחָן פְּסִיכוֹלוֹגִי إِخْتِبَارٌ نَفْسِيٌّ. מִבְחַן קַבָּלָה إِمْتِحَانُ القَبُولِ (الدُّخُولِ). טִיסַת מִבְחָן رِحْلَةُ اخْتِبَارٍ. קְצִין מִבְחָן ضَابِطُ تَأْدِيبٍ. ضَابِطُ اخْتِبَارٍ. שֵׁרוּת מִבְחָן مَعْهَدُ إِصْلاَحِ الأَحْدَاثِ المُنْحَرِفِينَ. עָמַד בְּמִבְחָן نَجَحَ فِي الامْتِحَانِ. إِجْتَازَ الامْتِحَانَ. עָמַד (נִגַּשׁ) לְמִבְחָן تَقَدَّمَ لاِجْتِيَازِ الامْتِحَانِ.

מַבְחֵן ז' (־חֲנִים) في الطب: مِسْبَارٌ. جِهَازُ اخْتِبَارٍ (عمق الجروح).

מַבְחֵנָה נ' (־נוֹת) أُنْبُوبَةُ اخْتِبَارٍ. زُجَاجَةُ اخْتِبَارٍ. دَوْرَقٌ ج دَوَارِقُ. הַפְרָיַת מַבְחֵנָה إِخْصَابٌ فِي أُنْبُوبِ المُخْتَبَرِ. תִּינוֹק מַבְחֵנָה طِفْلُ أُنْبُوبِ المُخْتَبَرِ.

מִבְחָר ז' (־רִים) ١. صَفْوَةٌ. نُخْبَةٌ ج نُخَبٌ. خِيرَةٌ. ٢. مُخْتَارَاتٌ (ادبية مثلاً). مُجْتَنًى. مَجْمُوعَةٌ مُخْتَارَةٌ. ٣. تَشْكِيلَةٌ. מִבְחַר שְׂמָלוֹת تَشْكِيلَةُ فَسَاتِينَ.

מֻבְחָר, מובחר ת' (־רִים) مُخْتَارٌ. مُنْتَخَبٌ. مُنْتَقًى. صَفِيٌّ ج أَصْفِيَاءُ. مُمْتَازٌ.

מַבָּט ז' (־טִים) نَظْرَةٌ ج نَظَرَاتٌ. لَحْظٌ ج لِحَاظٌ. מַבָּט חוֹדֵר نَظْرَةٌ ثَاقِبَةٌ. מַבָּט חָטוּף نَظْرَةٌ خَاطِفَةٌ. لَمْحَةٌ. מַבָּט קוֹדֵר نَظْرَةٌ كَئِيبَةٌ. نَظْرَةٌ حَزِينَةٌ. מַבָּט קָפוּא نَظْرَةٌ جَامِدَةٌ (لا تنمّ عن اي عاطفة). בְּמַבָּט רִאשׁוֹן لأَوَّلِ وَهْلَةٍ. فِي اللَّمْحَةِ الأُولَى. אַהֲבָה מִמַּבָּט רִאשׁוֹן حُبٌّ مِنْ أَوَّلِ نَظْرَةٍ. נְקֻדַּת מַבָּט وُجْهَةُ نَظَرٍ. הֵעִיף מַבָּט أَلْقَى نَظْرَةً عَجْلَى عَلَى. رَمَقَ – حَدَجَ بـ. הִפְנָה מַבָּטוֹ מ־ أَشَاحَ بِوَجْهِهِ عَنْ. أَعْرَضَ عَنْ. غَضَّ الطَّرْفَ عَنْ.

מִבְטָא ז' (־אִים) لَفْظٌ. طَرِيقَةُ تَلَفُّظٍ. تَهْجِئَةٌ. تَعْبِيرٌ. כְּלֵי הַמִּבְטָא أَعْضَاءُ النُّطْقِ (اللسان والحنجرة الخ). הוּא דִּבֵּר עֲרָבִית בְּמִבְטָא מִצְרִי تَكَلَّمَ العَرَبِيَّةَ بِلَهْجَةٍ مِصْرِيَّةٍ.

מִבְטָח ז' (־חִים) ١. مَأْمَنٌ. مَنْجًى ج مَنَاجٍ(ي). مَوْئِلٌ. مَلاَذٌ. ٢. ثِقَةٌ. أَمْنٌ. שָׂם מִבְטַחוֹ בּוֹ عَلَّقَ آمَالَهُ عَلَيْهِ. أَسْلَمَ قِيَادَهُ لَهُ. إِتَّكَلَ عَلَيْهِ.

מְבֻטָּח, מבוטח ת' (־חִים) ١. مُؤَمَّنٌ. ٢. مَضْمُونٌ. مسُوكَر.

מֻבְטָח, מובטח ת' (־חִים) مَضْمُونٌ. مَوْعُودٌ. مُؤَكَّدٌ. מֻבְטָחְנִי, מֻבְטָחַנִי إِنَّنِي مُتَأَكِّدٌ مِنْ أَنْ. إِنِّي عَلَى ثِقَةٍ مِنْ أَنْ. تَحْدُونِي الثِّقَةُ بـ. הָאָרֶץ הַמֻּבְטַחַת أَرْضُ المِيعَادِ. الأَرْضُ المَوْعُودَةُ (لبني اسرائيل في التوراة).

מַבְטִיחַ ת' (־חִים) مُتَعَهِّدٌ. مُؤَكِّدٌ. مُؤَمِّنٌ. وَاعِدٌ. ضَامِنٌ. אָמָּן מַבְטִיחַ فَنَّانٌ وَاعِدٌ. فَنَّانٌ ذُو مُسْتَقْبَلٍ مَضْمُونٍ.

מְבֻטָּל, מבוטל ז' (־לִים) ١. لاَغٍ (ي). مُلْغًى. بَاطِلٌ. ٢. تَافِهٌ. يَسِيرٌ. בָּטֵל וּמְבֻטָּל (أَصْبَحَ) لاَغِيًا مُلْغِيًّا. כַּמּוּת מְבֻטֶּלֶת كَمِّيَّةٌ تَافِهَةٌ. نَزْرٌ يَسِيرٌ. أَقَلُّ مِنَ القَلِيلِ. כַּמּוּת לֹא מְבֻטֶּלֶת كَمِّيَّةٌ لاَ يُسْتَهَانُ بِهَا. كَمِّيَّةٌ لاَ بَأْسَ بِهَا.

מֻבְטָל, מובטל ז' (־לִים) عَاطِلٌ عَنِ العَمَلِ. بَطَّالٌ.

מְבֻטָּן, מבוטן ת' (־נִים) مُبَطَّنٌ. فِيهِ بِطَانَةٌ دَاخِلِيَّةٌ (كالجاكيت).

מֵבִיךְ ת' (מְבִיכִים) مُحْرِجٌ. مُحَيِّرٌ. مُرْبِكٌ. مُثِيرٌ لِلْبَلْبَلَةِ.

מְבֻיָּל, מבויל ת' (־לִים) فِيهِ طَابِعٌ. عَلَيْهِ طَابِعٌ بَرِيدٍ.

מְבֻיָּם, מבוים ת׳ (־מים) ١. مُمَسْرَحٌ. مُعَدٌّ لِلْمَسْرَحِ. ٢. مجازا: مُفْتَعَلٌ. مُصْطَنَعٌ. מִשְׁפָּט מְבֻיָּם مُحَاكَمَةٌ صُورِيَّةٌ.

מֵבִין ז׳ (מְבִינִים) ١. فَاهِمٌ. فَطِنٌ. مُدْرِكٌ. ٢. ضَلِيعٌ. خَبِيرٌ بِـ.

מְבֻיָּץ, מבויץ ת׳ (־צים) ١. بَيْضِيٌّ. ٢. بَيْضَوِيٌّ. شَبِيهٌ بِالبَيْضَةِ.

מְבֻיָּשׁ, מבויש ת׳ (־שים) ١. خَجْلَانُ. حَيِيٌّ. مُسْتَحٍ(ي). ٢. مُرْتَبِكٌ. مُهَانٌ.

מֵבִישׁ ת׳ (מְבִישִׁים) مُخْجِلٌ. مُشِينٌ. مُنْكَرٌ. (جَرِيمَةٌ) نَكْرَاءُ. הִתְנַהֲגוּת מְבִישָׁה تَصَرُّفٌ مُشِينٌ.

מְבֻיָּת, מבוית ת׳ (־תים) مُبَيَّتٌ. بَيْتِيٌّ. أَلِيفٌ. أَهْلِيٌّ (حيوان). دَاجِنٌ. مُدَجَّنٌ.

מַבְכִּירָה נ׳ (־רות) مِبْكَارٌ (المراة التي ولدت اول بطن).

מְבֻלְבָּל, מבולבל ת׳ (־לים) مُرْتَبِكٌ. مُضْطَرِبٌ. حَائِرٌ. مُحْرَجٌ. مُشَوَّشُ الفِكْرِ. مُوَلَّهٌ. وَالِهٌ.

מְבֻלְגָּן, מבולגן ת׳ (־נים) مُكَرْكَبٌ. مُخَرْبَطٌ. بِلاَ نِظَامٍ.

מֻבְלָט, מובלט ת׳ (־טים) بَارِزٌ. ظَاهِرٌ. بَادٍ(ي).

מִבְלָט ז׳ (־טים) نُتُوءٌ ج نُتُوءَاتٌ. بُرُوزٌ.

מַבְלִיג ת׳ (־גים) مُتَجَلِّدٌ. صَابِرٌ. مُصَابِرٌ. مَالِكٌ لِنَفْسِهِ. مَالِكٌ لِعَوَاطِفِهِ.

מֻבְלָע, מובלע ת׳ (־עים) ١. مَمْزُوجٌ. مُخْتَلِطٌ. ٢. مُدْغَمٌ (حرف). مُبْتَلَعٌ. בִּקֹּרֶת מֻבְלַעַת نَقْدٌ بَيْنَ السُّطُورِ.

מִבַּלְעֲדֵי מ״י بِاسْتِثْنَاءِ ע׳ בִּלְעֲדֵי.

מֻבְלַעַת, מובלעת נ׳ (־לָעוֹת) جَيْبٌ ج جُيُوبٌ (منطقة محاطة بارض اجنبية من جميع جوانبها، enclave).

מְבֻנְאָם, מבונאם ת׳ (־מים) مُدَوَّلٌ. وَاقِعٌ تَحْتَ سُلْطَةٍ دَوْلِيَّةٍ.

מִבְנֶה ז׳ (־נים) بِنَايَةٌ. بُنْيَانٌ. مَبْنًى ج مَبَانٍ(ي). بِنْيَةٌ (جسم). تَرْكِيبٌ ج تَرَاكِيبُ. تَرْكِيبَةٌ. تَكْوِينٌ. هَيْئَةٌ ج هَيْئَاتٌ. הַמִּבְנֶה הַגֵּאוֹלוֹגִי التَّكْوِينُ الجِيُولُوجِيُّ. מִבְנֵה הַגּוּף تَكْوِينُ الجِسْمِ. مَبْنَى الجِسْمِ. قَوَامٌ. خِلْقَةٌ. הַמִּבְנֶה הַחֶבְרָתִי التَّرْكِيبَةُ الاجْتِمَاعِيَّةُ. التَّكْوِينُ الاجْتِمَاعِيُّ. מִבְנֵה הַמָּטוֹס هَيْكَلُ الطَّائِرَةِ. מִבְנֶה טְרוֹמִי بِنَاءٌ جَاهِزٌ ע׳ טְרוֹמִי. מִבְנֶה עִלִּי بِنَاءٌ فَوْقِيٌّ. بِنْيَةٌ فَوْقِيَّةٌ. מִבְנֵה הַשִּׁלְטוֹן تَرْكِيبَةُ السُّلْطَةِ. مَبْنَى الحُكْمِ.

מֻבְנֶה, מובנה ת׳ (־נים) مُرَكَّبٌ دَاخِلَ بِنَاءٍ. مَبْنِيٌّ مِنَ الدَّاخِلِ. جُزْءٌ مِنْ (built-in).

מִבְנִי ת׳ (־ניים) مَبْنَوِيٌّ. تَكْوِينِيٌّ. تَرْكِيبِيٌّ. شَكْلِيٌّ.

מִבְנִיּוּת נ׳ بِنْيَوِيَّةٌ. مَبْنَوِيَّةٌ. تَكْوِينِيَّةٌ.

מְבֻסָּם, מבוסם ת׳ (־מים) ١. مُعَطَّرٌ. عَبِقٌ. مُضَوَّعٌ. مُطَيَّبٌ. ٢. مَخْمُورٌ. نَشْوَانُ ج نَشَاوَى. ثَمِلٌ.

מְבֻסָּס, מבוסס ת׳ (־סים) ١. مُؤَسَّسٌ عَلَى. رَاسِخٌ. ثَابِتٌ. وَطِيدٌ. مُسْتَقِرٌّ. مَدْعُومٌ. ٢. مَيْسُورٌ. ذُو إِمْكَانِيَّةٍ.

מַבָּע ז׳ (־עים) ١. تَلَفُّظٌ. تَعْبِيرٌ. إِعْرَابٌ عَنْ. ٢. مَلَامِحُ. أَمَائِرُ. قَسَمَاتٌ.

מֻבָּע, מובע ת׳ (־עים) مُعْرَبٌ عَنْهُ. مُعَبَّرٌ عَنْهُ. مَنْطُوقٌ. مَلْفُوظٌ.

מִבַּעַד לְ־ מ״י مِنْ وَرَاءِ. فِيمَا وَرَاءَ. عَبْرَ ע׳ בְּעַד.

מַבְעִית ת׳ (־תים) مُرَوِّعٌ. مُرِيعٌ. مُرْعِبٌ. مُفْزِعٌ. مُخِيفٌ.

מַבְעֵר ז׳ (־עֲרים) حَارِقٌ. مُوقِدٌ. מַבְעֵר אֲחוֹרִי الحَارِقُ الخَلْفِيُّ (في طائرة نفاثة). מַבְעֵר רִתּוּךְ مِشْعَلُ لِحَامٍ.

מְבֹעָת, מבועת ת׳ (־תים) مُرَوَّعٌ. مَذْعُورٌ. خَائِفٌ. جَزِعٌ.

מִבִּפְנִים תה״פ مِنَ الدَّاخِلِ ע׳ פְּנִים.

מְבַצֵּעַ ז׳ (־צְּעִים) مُنَفِّذٌ. مُنْجِزٌ. مُحَقِّقٌ. فَاعِلٌ.

מְבֻצָּע, מבוצע ת׳ (־עים) مُنَفَّذٌ. نَاجِزٌ. مَصْنُوعٌ. مُحَقَّقٌ.

מִבְצָע ז׳ (־עים) عَمَلِيَّةٌ ج عَمَلِيَّاتٌ. حَمْلَةٌ ج حَمَلَاتٌ. مَشْرُوعٌ ج مَشَارِيعُ. מִבְצַע הַקֵּשׁ בַּדֶּלֶת حَمْلَةُ اطْرُقِ البَابَ (لجمع التبرعات في حملة مكافحة السرطان). מִבְצָע קְרָבִי في الجيش: عَمَلِيَّةٌ قِتَالِيَّةٌ. אֲגַף מִבְצָעִים شُعْبَةُ العَمَلِيَّاتِ. هَيْئَةُ العَمَلِيَّاتِ. קְצִין מִבְצָעִים في الجيش: ضَابِطُ حَرْبِ عَمَلِيَّاتٍ. أَرْكَانُ حَرْبٍ.

מִבְצָעִי ת׳ (־עיים) ١. عَمَلِيَّاتِيٌّ. تَكْتِيكِيٌّ. حَرْبِيٌّ. ٢. تَنْفِيذِيٌّ. تَشْغِيلِيٌّ. יְחִידָה מִבְצָעִית وَحْدَةُ العَمَلِيَّاتِ. وَحْدَةٌ تَكْتِيكِيَّةٌ.

מִבְצָר ז׳ (־רים) قَلْعَةٌ ج قِلَاعٌ. حِصْنٌ ج حُصُونٌ. مَعْقِلٌ ج مَعَاقِلُ. עִיר מִבְצָר مَدِينَةٌ مُحَصَّنَةٌ. مَدِينَةٌ مُسَوَّرَةٌ بِسُورٍ.

מְבֻצָּר, מבוצר ת׳ (־רים) حَصِينٌ. مُحَصَّنٌ. مُسَوَّرٌ. قَوِيٌّ.

מִבְצָרָה נ׳ (־רות) مِشْذَبٌ. مِنْجَلُ تَشْذِيبٍ (لجني العنب).

מְבֻקָּע, מבוקע ת׳ (־עים) مُصَدَّعٌ. مَشْقُوقٌ. مَفْطُورٌ. مَكْسُورٌ. مُنْفَلِقٌ.

מְבַקֵּר ז׳ (־קְרים) ١. نَاقِدٌ ج نُقَّادٌ. ٢. رَقِيبٌ ج رُقَبَاءُ. مُرَاقِبٌ. مُفَتِّشٌ. مُدَقِّقٌ. فَاحِصُ حِسَابَاتٍ. ٣. زَائِرٌ ج زُوَّارٌ. ضَيْفٌ ج ضُيُوفٌ. מְבַקֵּר חֶשְׁבּוֹנוֹת مُرَاجِعُ (فَاحِصُ) الحِسَابَاتِ. مُدَقِّقٌ. מְבַקֵּר כַּרְטִיסִים نَقَّابٌ (خصوصاً في القطارات). كُمْسَارِيٌّ م׳. מְבַקֵּר הַמְּדִינָה مُرَاقِبُ الدَّوْلَةِ. גּוּף מְבַקֵּר هَيْئَةُ مُرَاقَبَةٍ.

מְבֻקָּר, מבוקר ת׳ (־רים) مَفْحُوصٌ. مُرَاقَبٌ. مُرَاجَعٌ. مُنْتَقَدٌ.

מְבַקֵּשׁ ז׳ (־קְשִׁים) مُلْتَمِسٌ. سَائِلٌ. رَاغِبٌ. مُقَدِّمُ طَلَبٍ.

מְבֻקָּשׁ, מבוקש ת׳ (־שים) ١. مَطْلُوبٌ. مَرْغُوبٌ فِيهِ. مَنْشُودٌ. ٢. نَافِقٌ. رَائِجٌ (سلعة او كتاب). ٣. مُطَارَدٌ. مُلَاحَقٌ (على ايدي الشرطة مثلاً). ٤. مَطْلَبٌ

ج مَطَالِبُ. مَأْرَبٌ. مَأْرُبَةٌ ج مَآرِبُ. مَرَامٌ. مُرَادٌ. رَغْبَةٌ ج رَغَبَاتٌ. مُبْتَغَى. غَايَةٌ ج غَايَاتٌ. ضَالَّةٌ ج ضَالاَّتٌ. הִשִּׂיג אֶת מְבֻקָּשׁוֹ حَقَّقَ رَغْبَتَهُ. قَضَى وَطَرَهُ. بَلَغَ مُرَادَهُ. وَجَدَ ضَالَّتَهُ.

מְבֹרָא, מבורא ת' (־אִים) ١. مَجْذُوذٌ. مَجْذُوعٌ. مَجْذُومٌ. (حَقْلٌ) مَقْطُوعُ الشَّجَرِ (لاعداده للزراعة). ٢. أَبْتَرُ ج بُتْرٌ ر' بَتْرَاءُ. مَبْتُورٌ. مَقْطُوعٌ.

מִבְּרֵאשִׁית תה"פ مِنَ الْبِدَايَةِ. مِنَ الأَوَّلِ ע' בְּרֵאשִׁית.

מַבְרֵג ז' (־גִים) مِفَكٌّ ج مَفَاكُّ. مِفَكُّ الْبَرَاغِي. ذَكَرُ قَلاَوُوظ מ'. دَرْنَفِيس עק'.

מְבֹרָג, מוברג ת' (־גִים) مُلَوْلَبٌ. مُحَوًّى. مُقَلْوَظٌ. عَلَى هَيْئَةِ الْبُرْغِي.

מַבְרֵגָה נ' (־גוֹת) مَاكِنَةُ لَوْلَبَةٍ (screwing machine).

מֻבְרָח, מוברח ת' (־חִים) مُهَرَّبٌ.

מַבְרִיא ז' (־אִים) ١. مُتَمَاثِلٌ لِلشِّفَاءِ. نَاقِهٌ. فِي دَوْرِ النَّقَاهَةِ. ٢. شَافٍ(ي). صِحِّيٌّ.

מַבְרִיז ע' (ברז) הִבְרִיז.

מַבְרִיחַ ז' (־חִים) مُهَرِّبٌ. نَاقِلُ السِّلَعِ الْمُهَرَّبَةِ.

מַבְרִיק ת' (־קִים) ١. لاَمِعٌ. سَاطِعٌ. بَرَّاقٌ. مُتَأَلِّقٌ. مُتَوَهِّجٌ. ٢. مجازا: ذَكِيٌّ ج أَذْكِيَاءُ. مَوْهُوبٌ.

מְבֹרָךְ, מבורך ת' (־כִים) ١. مُبَارَكٌ. مُسَبَّحٌ بِحَمْدِهِ (الله). ٢. مَيْمُونٌ. ذُو الْبَرَكَةِ. مُسْتَحِقٌّ لِلثَّنَاءِ.

מֻבְרָךְ, מוברך ת' (־כִים) ١. بَارِكٌ (جمل). رَاكِعٌ. جَاثٍ(ي). ٢. في النبات: مَعْكُوسٌ (في الارض).

מִבְרָק ז' (־קִים) بَرْقِيَّةٌ ج بَرْقِيَّاتٌ. رِسَالَةٌ تِلِغْرَافِيَّةٌ. تِلِغْرَافٌ.

מִבְרָקָה נ' (־קוֹת) دَائِرَةُ الْبَرْقِ. قِسْمُ التِّلِغْرَافِ.

מְבֹרָר, מבורר ת' (־רִים) ١. مَفْرُوزٌ. مُنْتَقًى. مُنْتَخَبٌ. مُنَقَّحٌ. ٢. مُوَضَّحٌ. مَشْرُوحٌ. مُفَسَّرٌ.

מִבְרֶשֶׁת נ' (־רָשׁוֹת) فُرْشَاةٌ. فُرْشَايَةٌ ج فَرَاشِي.

מְבַשֵּׁל ז' (־שְּׁלִים) طَبَّاخٌ ע' טַבָּח.

מְבֻשָּׁל, מבושל ת' (־לִים) مَطْبُوخٌ. نَاضِجٌ. לֹא מְבֻשָּׁל نِيءٌ. نَيٌّ. غَيْرُ نَاضِجٍ (طعام).

מְבַשֶּׁלֶת נ' (־שְּׁלוֹת) طَبَّاخَةٌ. طَاهِيَةٌ ע' טַבַּחִית.

מְבֻשָּׂם, מבושם ת' (־מִים) ١. مُعَطَّرٌ. عَبِقٌ. مُؤَرَّجٌ. مُضَوَّعٌ. مُطَيَّبٌ. ٢. سَكْرَانُ (قليلا) ج سَكَارَى. نَشْوَانُ ج نَشَاوَى. ثَمِلٌ.

מְבַשֵּׂר ז' (־שְּׂרִים) مُبَشِّرٌ. بَشِيرٌ ج بُشَرَاءُ. מְבַשֵּׂר רָעוֹת نَذِيرُ شُؤْمٍ. مَا يُنْذِرُ بِالشَّرِّ.

מְבֻתָּק, מבותק ת' (־קִים) مُقَطَّعُ الأَوْصَالِ. مَطْعُونٌ بِطَعَنَاتٍ عَدِيدَةٍ.

מְבֻתָּר, מבותר ת' (־רִים) مُقَطَّعُ الأَوْصَالِ. مُقَطَّعٌ إِرْبًا إِرْبًا.

מָג ז' (־גִים) سَاحِرٌ ج سَحَرَةٌ وَسَاحِرُونَ وَسَحَّارٌ ע' קוֹסֵם. רַב־מָג كَبِيرُ السَّحَرَةِ.

מְגֹאָל, מגואל ת' (־לִים) ١. مُلَوَّثٌ. مُتَّسِخٌ. ٢. مُضَرَّجٌ. مُلَطَّخٌ بِالدَّمِ.

מַגָּב ז' (־גָּבִים) مَسَّاحَةُ مَطَرٍ. مِمْسَحَةٌ. مَاسِحَةُ زُجَاجِ السَّيَّارَةِ.

מַגָּ"ב ר"ת מִשְׁמַר הַגְּבוּל حَرَسُ الْحُدُودِ.

מְגֻבָּב, מגובב ת' (־בִים) مُكَدَّسٌ. مُتَرَاكِمٌ. مُكَوَّمٌ. דְּבָרִים מְגֻבָּבִים كَلاَمٌ مُتَرَاكِبٌ (مُخْتَلِطٌ). حَشْوُ الْكَلاَمِ. لَغْوٌ.

מַגְבֵּהַ ז' (־בְּהִים) مِرْفَاعٌ. رَافِعَةٌ. عِفْرِيتَةٌ מ'.

מִגְבָּה ז' (־הִים) إِرْتِفَاعٌ. مَدَى الارْتِفَاعِ. טַבְלַת מִגְבָּהִים لَوْحَةُ الارْتِفَاعِ.

מְגֻבֶּה, מגובה ת' (־בִּים) ١. مُغَطًّى. ٢. مَسْنُودٌ. مَدْعُومٌ. ٣. في الحواسيب: ذُو نُسْخَةٍ احْتِيَاطِيَّةٍ (إِضَافِيَّةٍ) (backup).

מֻגְבָּה, מוגבה ת' (־הִים) مَرْفُوعٌ. مُرْتَفِعٌ. عَالٍ(ي).

מִגְבָּח ת' (־חִים) أَصْلَعُ ج صُلْعٌ. مَنْ بَدَأَ مُقَدَّمُ شَعْرِ رَأْسِهِ بِالسُّقُوطِ.

מֶגָּבַיְט, מגבייט .En ז' في الحواسيب: ميجابايت. وَحْدَةُ تَخْزِينٍ لِمِلْيُونِ بَايِتَاتٍ (megabyte).

מַגְבִּיל ת' (־לִים) ١. مُقَيِّدٌ. مُقَلِّصٌ. مُحَدِّدٌ. مَانِعٌ. قَاصِرٌ عَلَى.

מַגְבִּיר ת' (־רִים) مُقَوٍّ(ي). مُكَبِّرٌ. מַגְבִּיר קוֹל مُكَبِّرُ (مُضَخِّمُ) الصَّوْتِ. مُكَبِّرٌ صَوْتِيٌّ.

מַגְבִּית נ' (־יוֹת) جِبَايَةٌ. جَمْعُ تَبَرُّعَاتٍ. إِسْتِكْتَابٌ. הַמַּגְבִּית הַיְּהוּדִית הַמְאֻחֶדֶת مَشْرُوعُ الْجِبَايَةِ الْيَهُودِيَّةِ الْمُوَحَّدَةِ (لمساعدة دولة اسرائيل، The United Jewish Appeal).

מֻגְבָּל, מוגבל ת' (־לִים) ١. مَحْدُودٌ. مُحَدَّدٌ. مُقَيَّدٌ. مُعَيَّنٌ. مُقْتَصِرٌ عَلَى. مَحْصُورٌ بِـ ٢. مُسَيَّجٌ. مُسَوَّرٌ. ٣. مَحْدُودٌ عَقْلِيًّا أَوْ جِسْمِيًّا. בְּעֵרָבוֹן מֻגְבָּל مَحْدُودُ الضَّمَانِ (شركة مساهمة). לֹא מֻגְבָּל غَيْرُ مَحْدُودٍ. غَيْرُ مُقَيَّدٍ. (اجل) غَيْرُ مُسَمًّى. תְּקוּפָה מֻגְבֶּלֶת فَتْرَةٌ مُعَيَّنَةٌ (مُحَدَّدَةٌ). أَجَلٌ مُسَمًّى. לִתְקוּפָה בִּלְתִּי מֻגְבֶּלֶת لأَجَلٍ غَيْرِ مُسَمًّى. لِمَوْعِدٍ غَيْرِ مُحَدَّدٍ.

מִגְבָּלָה נ' (־לוֹת) قَيْدٌ ج قُيُودٌ. حَدٌّ ج حُدُودٌ.

מֻגְבָּלוּת, מוגבלות נ' (־לֻיּוֹת) مَحْدُودِيَّةٌ. تَقَيُّدٌ. قَيْدٌ ج قُيُودٌ.

מְגַבֵּן ז' (־בְּנִים) جَبَّانٌ. صَانِعُ الْجُبْنَةِ ע' גַּבָּן.

מִגְבָּנָה נ' (־נוֹת) مَجْبَنَةٌ. مَحَلُّ صُنْعِ الْجُبْنِ.

מְגֻבְנָן, מגובנן ת' (־נִים) أَحْدَبُ ج حُدْبٌ נ' حَدْبَاءُ. مُحْدَوْدِبُ الظَّهْرِ. مُقَوَّسُ

الظَّهْرِ.

מִגְבְּעָן ז' (־נִים) قُبَعِيٌّ. صَانِعُ القُبَعَاتِ أَوْ بَائِعُهَا.

מִגְבַּעַת נ' (־בָּעוֹת) ١. قُبَّعَةٌ ج قُبَّعَاتٌ. بُرْنِيطَةٌ ج بَرَانِيطُ. ٢. غِطَاءٌ لِرَأْسِ الكَاهِنِ قَدِيمًا عَلَى شَكْلِ قَلَنْسُوَةٍ.

מֻגְבָּר, מוגבר ת' (־רִים) مُتَزَايِدٌ. مُعَزَّزٌ. مُشَدَّدٌ. قَوِيٌّ. פְּעִילוּת מֻגְבֶּרֶת نَشَاطٌ مُتَزَايِدٌ. فَاعِلِيَّةٌ شَدِيدَةٌ.

מַגְבֵּר ז' (־בְּרִים) مُضَخِّمٌ. مُكَبِّرٌ. مُقَوٍّ(ي). מַגְבֵּר הַסֶּפֶק مُضَخِّمُ القُوَّةِ الكَهْرَبَائِيَّةِ. מַגְבֵּר מֶתַח مُضَخِّمُ الفُولْطِيَّةِ (voltage amplifier).

מְגֻבָּשׁ, מגובש ת' (־שִׁים) ١. مُتَبَلِّرٌ. مُبَلْوَرٌ. مُتَبَلْوِرٌ. ٢. مجازًا: مُتَكَتِّلٌ. مُوَحَّدٌ. مُتَرَاصٌّ. مَرْصُوصٌ. مُتَمَاسِكٌ. חֶבְרָה מְגֻבֶּשֶׁת مُجْتَمَعٌ مُتَكَتِّلٌ (مُتَّحِدٌ).

מַגֶּבֶת נ' (־גָּבוֹת) مِنْشَفَةٌ ج مَنَاشِفُ. فُوطَةٌ ج فُوَطٌ. بَشْكِيرٌ.

מֶגֶד ז' (מְגָדִים) صَفْوَةُ الفَاكِهَةِ. خِيرَةٌ. عُذُوبَةٌ. מֶגֶד שָׁמַיִם طَعَامُ الآلِهَةِ. نَفَائِسُ السَّمَاءِ. פְּרִי מְגָדִים أَجْوَدُ الفَاكِهَةِ. أَطَايِبُ الثَّمَرِ.

מַגָּ"ד (־דִים) ר"ת מְפַקֵּד גְּדוּד قَائِدُ كَتِيبَةٍ.

מַגְדִּיר ז' (־רִים) ١. مُعَرِّفٌ. مُحَدِّدٌ. وَاضِعُ تَعَارِيفِ المُصْطَلَحَاتِ العِلْمِيَّةِ. ٢. كِتَابُ التَّعْرِيفَاتِ. מַגְדִּיר צְמָחִים (كِتَابُ) تَعْرِيفَاتِ النَّبَاتِ.

מִגְדָּל ז' (־לִים) بُرْجٌ ج أَبْرَاجٌ. מִגְדַּל אוֹר فَنَارٌ ע' מִגְדַּלּוֹר. מִגְדַּל הַחֲמָצָה (תַּחְמִיץ) سِيلُو ע' סִילוֹ. מִגְדַּל מַיִם بُرْجُ المَاءِ. حَوْضُ المَاءِ. خَاوُوزُ المَاءِ. מִגְדַּל עֹז قَلْعَةٌ حَصِينَةٌ. حِصْنٌ حَصِينٌ. מִגְדָּל הַפּוֹרֵחַ בָּאֲוִיר قُصُورٌ فِي الهَوَاءِ ע' אֲוִיר. מִגְדַּל פִּקּוּחַ بُرْجُ المُرَاقَبَةِ. מִגְדַּל קְלָפִים بِنَاءٌ مِنْ وَرَقٍ ومجازًا: بِنَاءٌ وَاهٍ. מִגְדַּל הַשֵּׁן بُرْجٌ عَاجِيٌّ (يعتكف فيه رجال الفكر). מִגְדַּל שְׁמִירָה بُرْجُ الحِرَاسَةِ. מִגְדַּל תַּצְפִּית بُرْجُ مُرَاقَبَةٍ. مَرْقَبٌ ج مَرَاقِبُ.

מְגַדֵּל ז' (־דְּלִים) مُرَبٍّ(ي) (نبات او اسماك للبيع). مُنَمٍّ(ي). مُزَارِعٌ.

מְגֻדָּל, מגודל ת' (־לִים) ضَخْمٌ. كَبِيرٌ. نَامٍ(ي). זָקָן מְגֻדָּל لِحْيَةٌ طَلِيقَةٌ.

מֻגְדָּל, מוגדל ת' (־לִים) مُكَبَّرٌ. مُوَسَّعٌ. תְּמוּנָה מֻגְדֶּלֶת صُورَةٌ مُكَبَّرَةٌ.

מִגְדַּלּוֹר ז' (־רִים) ١. فَنَارٌ ج فَنَارَاتٌ. مَنَارٌ ج مَنَائِرُ. نِبْرَاسٌ ج نَبَارِيسُ (برج عالٍ مضيء على ساحل البحر لهداية السفن). ٢. مجازًا: النُّورُ الهَادِي. أَمَلُ الجِيلِ.

מְגַדֶּלֶת נ' (־דְּלוֹת) حَاضِنَةٌ ج حَوَاضِنُ. مُرَبِّيَةٌ ج مُرَبِّيَاتٌ ע' אוֹמֶנֶת.

(מַגְדֶּלֶת) זכוכית מַגְדֶּלֶת נ' عَدَسَةٌ مُكَبِّرَةٌ.

מִגְדָּן ז' (־נוֹת) مُلَبَّسٌ. نَوْعٌ مِنَ الحَلْوَى. حَلْوَيَاتٌ.

מִגְדָּנִיָּה, מגדנייה נ' (־יּוֹת) مَحَلُّ بَيْعِ الحَلْوِيَّاتِ. حَانُوتُ الحَلْوَانِيِّ.

מִגְדָּנִית נ' (־יּוֹת) حَلْوَاءٌ. قِطْعَةُ حَلْوَى.

מִגְדָּר ז' (־רִים) في القواعد: صِيغَةٌ (المذكر او المؤنث) ج صِيَغٌ (gender).

מְגֻדָּר, מגודר ת' (־רִים) مُسَيَّجٌ. مُجَدَّرٌ. مُحَوَّطٌ.

מֻגְדָּר, מוגדר ת' (־רִים) ١. مُعَرَّفٌ. مُحَدَّدٌ. مُعَيَّنٌ. ٢. مُبَيَّنٌ. مُوَضَّحٌ.

מְגַ'דְּרָה A נ' مُجَدَّرَةٌ. كُشَرِيٌّ (اكلة شرقية من الرز والعدس).

מֶגָה G נ' بَادِئَةٌ تُشِيرُ إِلَى مِلْيُونٍ. מֶגָטוֹן مِلْيُونُ طُنٍّ.

מֻגָּה, מוגה ת' (־הִים) مُنَقَّحٌ. مُصَحَّحٌ. مُصَوَّبٌ. مُرَاجَعٌ.

מַגְהֵץ ז' (־הֲצִים) مِكْوًى. مِكْوَاةٌ ج مَكَاوٍ(ي). أُوتِي עק'. מַגְהֵץ אֵדִים مِكْوَى بُخَارِيٌّ. مِكْوَاةٌ عَلَى البُخَارِ.

מְגֻהָץ, מגוהץ ת' (־צִים) ١. مَكْوِيٌّ (ثوب). ٢. مُهَنْدَمٌ. أَنِيقٌ.

מִגְהָצָה נ' (־צוֹת) مَحَلُّ كَيِّ المَلَابِسِ.

מֶגָהֶרְץ G ז' في الراديو: مِيغَاهِرْتْس. مِلْيُونُ ذَبْذَبَةٍ فِي الثَّانِيَةِ لِكُلِّ مَوْجَةٍ صَوْتِيَّةٍ.

מגואל ע' מְגֹאָל. **מגובב** ע' מְגֻבָּב.

מגובה ע' מְגֻבֶּה. **מגובנן** ע' מְגֻבְנָן.

מגוחך ע' מְגֻחָךְ. **מגויד** ע' מְגֻיָּד.

מגויס ע' מְגֻיָּס. **מגויר** ע' מְגֻיָּר.

מגולגל ע' מְגֻלְגָּל. **מגולה** ע' מְגֻלֶּה.

מגולוון ע' מְגֻלְוָן. **מגולח** ע' מְגֻלָּח.

מְגוֹלָל ת' (־לִים) ١. مَطْوِيٌّ. مَلْفُوفٌ. مُدْرَجٌ. ٢. مُلَطَّخٌ. مُلَوَّثٌ. مُمَرَّغٌ. ٣. مجازًا: مُسْتَعْرَضٌ. مُسْرَدٌ بِالتَّفَاصِيلِ.

מגולען ע' מְגֻלְעָן. **מגולף** ע' מְגֻלָּף.

מגומגם ע' מְגֻמְגָּם. **מגומד** ע' מְגֻמָּד.

מְגֻוָּן, מגוון ת' (־נִים) ١. مُنَوَّعٌ. مُتَنَوِّعٌ. مُتَعَدِّدُ الأَلْوَانِ (الضُّرُوبِ وَالأَشْكَالِ). ٢. مَصْبُوغٌ. مُلَوَّنٌ.

מִגְוָן, מגוון ז' (־נִים) تَشْكِيلَةٌ (من الالوان) ج تَشْكِيلَاتٌ. تَنْوِيعٌ ج تَنْوِيعَاتٌ.

מִגּוּן, מיגון ז' حِمَايَةٌ. تَزْوِيدٌ بِوَسَائِلَ دِفَاعِيَّةٍ أَوْ وِقَائِيَّةٍ.

מגונדר ע' מְגֻנְדָּר. **מגונה** ע' מְגֻנֶּה.

מגועל ע' מְגֹעָל.

מְגוֹף ז' (מְגוֹפִים) صِمَامٌ ج صِمَامَاتٌ. سِدَادٌ. سِدَادَةٌ.

מְגוּפָה נ' (־פוֹת) سِدَادَةُ القَارُورَةِ. صِمَادٌ ج أَصْمِدَةٌ. فِلِّينَةٌ. صِمَامٌ. صِمَامَةٌ ج صِمَامَاتٌ.

מגופר ע' מְגֻפָּר.

מִגּוּר, מיגור ז' (־רִים) تَدْمِيرٌ. دَمَارٌ. نَسْفٌ. تَحْطِيمٌ. إِبَادَةٌ. قَضَاءٌ.

מגורד ע' מְגֹרָד.
מגורה ע' מְגֹרָה.

מְגוּרָה נ' (־רוֹת) ١. جُرْنٌ ج أَجْرَانٌ ע' מַמְגוּרָה. ٢. مُسْتَجْمَعُ المَاءِ. خَزَّانُ مَاءٍ. ٣. في النبات: خِبَاءٌ ج أَخْبِيَةٌ. خَلِيَّةٌ ج خَلَايَا (في مبيض الزهرة). ٤. لُبٌّ ج لُبَابٌ. ثَمَرُ الجَوْزِ وَاللَّوْزِ.

מְגוּרוֹן ז' (־נִים) مَسْكَنٌ زَمَنِيٌّ. كرافان.

מגורז ע' מְגֹרָז.

מְגוּרִים ז"ר سَكَنٌ. سُكْنَى. مَسْكَنٌ. إِسْكَانٌ. בֵּית מְגוּרִים دَارُ سَكَنٍ. مَسْكَنٌ. مَنْزِلٌ ج مَنَازِلُ. כְּתֹבֶת מְגוּרִים مَحَلُّ الإِقَامَةِ. عُنْوَانُ السَّكَنِ. רֹבַע מְגוּרִים, שְׁכוּנַת מְגוּרִים حَيٌّ ج أَحْيَاءٌ. حَيُّ سَكَنٍ. رَبْعٌ ج رُبُوعٌ. حَارَةٌ ج حَارَاتٌ. مَحَلَّةٌ ج مَحَلَّاتٌ.

מגורם ע' מְגֹרָם.

מגורען ע' מְגֻרְעָן.
מגורש ע' מְגֹרָשׁ.

מגושם ע' מְגֻשָּׁם.
מגושר ע' מְגֻשָּׁר.

מִגְזָזַיִם, מגזזיים ז"ז مِجَزٌّ. جَلَمٌ. آلَةُ جَزِّ الصُّوفِ.

מַגְזִים ת' (־מִים), **מַגְזִימָן** ז' (־נִים) مُغَالٍ(ي). مُبَالِغٌ. مُفْرِطٌ. مُسْرِفٌ فِي.

מַגָּזִין F ז' (־נִים) مَجَلَّةٌ ج مَجَلَّاتٌ. نَشْرَةٌ دَوْرِيَّةٌ لِلآدَابِ وَالفُنُونِ.

מֻגְזָם, מוגזם ת' (־מִים) مُبَالَغٌ فِيهِ. مُضَخَّمٌ. مُغَالًى فِيهِ. مُفْرَطٌ.

מְגֻזָּם, מגוזם ת' مُشَذَّبٌ. مُقَلَّمٌ (شجر).

מִגְזָר ז' (־רִים) ١. قِطَاعٌ. مُحِيطٌ. وَسَطٌ. ٢. قُصَاصَةٌ. جُذَاذَةٌ. הַמִּגְזָר הָעִסְקִי القِطَاعُ التِّجَارِيُّ. הַמִּגְזָר הָעַרְבִי الوَسَطُ العَرَبِيُّ (في اسرائيل). הַמִּגְזָר הַפְּרָטִי القِطَاعُ الخَاصُّ. הַמִּגְזָר הַצִּבּוּרִי القِطَاعُ العَامُّ.

מַגְזֵרָה נ' (־רוֹת) ١. مِنْشَارٌ ج مَنَاشِيرُ (آلَةُ النَّشْرِ). ٢. مِقْطَعُ الوَرَقِ.

מִגְזָרַיִם, מגזריים ז"ז زَرَدِيَّةٌ. מִגְזְרֵי תַּיִל مِقْرَاضُ الأَسْلَاكِ. فِرْزِلٌ. فِرْزَالٌ.

מִגְזֶרֶת נ' (־זָרוֹת) مَجْمُوعَةُ قُصَاصَاتِ وَرَقٍ لِلزِّينَةِ. وَرَقُ الزِّينَةِ.

מְגֻחָךְ, מגוחך ת' (־כִים) مُضْحِكٌ. مُثِيرٌ لِلْهُزْءِ وَالسُّخْرِيَةِ.

מָגִי G ת' (־יִּים) سِحْرِيٌّ. خَارِقٌ لِلطَّبِيعَةِ.

מַגִּיב ז' (מְגִיבִים) ١. في الكيمياء: مُفَاعِلٌ. ٢. في الفيزياء: مُفَاعِلٌ ذَرِّيٌّ (reactor). ٣. مُدَاخَلَةٌ (في المحاضرات).

מְגֻיָּד, מגויד ת' (־דִים) ١. مُعَرَّقٌ. بَادِي العُرُوقِ (من هزال أو شيخوخة). ٢. مُشَجَّرٌ. مُعَرَّقٌ. مُجَزَّعٌ (رخام). ٣. مَنْزُوعُ العُرُوقِ. لَحْمٌ مَجْرُومٌ.

מַגִּיד ז' (־דִים) ١. مُبَشِّرٌ. بَشِيرٌ ج بُشَرَاءُ. قَاصٌّ ج قُصَّاصٌ. حَكَوَاتِيٌّ. ٢. وَاعِظٌ. מַגִּיד עֲתִידוֹת عَالِمٌ بِالغَيْبِ. عَرَّافٌ. مُنَجِّمٌ. عَالِمٌ (ضَارِبٌ) بِالرَّمْلِ. فَتَّاحُ فَالٍ. فَتَّاحُ المَنْدَلِ.

מַגִ'ידִי, מַגִ'ידָה T נ' (־דוֹת) مَجِيدِيٌّ (عملة عثمانية قديمة).

מַגִּיהַּ ז' (־הִים) مُنَقِّحٌ. مُصَحِّحٌ. مُصَوِّبُ الأَخْطَاءِ.

מַגְיָה G נ' سِحْرٌ. عِرَافَةٌ. رُقْيَةٌ. شَعْوَذَةٌ. מַגְיָה לְבָנָה السِّحْرُ الأَبْيَضُ. كَرَامَاتٌ (white magic). מַגְיָה שְׁחֹרָה السِّحْرُ الأَسْوَدُ (معجزات قوى الشر، black magic).

מגינה ע' מְגִנָּה.
מגינור ע' מְגֻנּוֹר.

מְגֻיָּס, מגויס תו"ז (־סִים) مُجَنَّدٌ. مُنْخَرِطٌ فِي سِلْكِ الجُنْدِيَّةِ. جُنْدِيٌّ. عَسْكَرِيٌّ ج عَسْكَرِيَّةٌ. نَفَرٌ ج أَنْفَارٌ.

מַגִּיסְטֶר L ז' (־רִים) مَاجِسْتِير (M.A.) ע' מֻסְמָךְ.

מַגִּיעַ תו"ז (־עִים) ١. وَاصِلٌ. ٢. مُسْتَحِقٌّ. מַגִּיעַ לוֹ أَهْلٌ لِـ. جَدِيرٌ بِـ. يَحِقُّ لَهُ. يَسْتَحِقُّ. يَسْتَأْهِلُ. נָתַן אֶת הַמַּגִּיעַ לוֹ أَعْطَاهُ مَا يَسْتَحِقُّ. أَوْفَاهُ حَقَّهُ. أَنْصَفَهُ. קִבֵּל אֶת הַמַּגִּיעַ לוֹ أَخَذَ حَقَّهُ. نَالَ مَا يَسْتَحِقُّ.

מְגֻיָּץ, מגוייץ ת' (־צִים) مَحْزُوزٌ. مَنْحُوتٌ. مُحَوًّى.

מְגֻיָּר, מגויר ז' (־רִים) مُهَوَّدٌ. مُتَهَوِّدٌ. مَنِ اعْتَنَقَ الدِّيَانَةَ اليَهُودِيَّةَ.

מגירה ע' מְגֵרָה.

מַגִּישׁ ז' (־שִׁים) نَادِلٌ ج نُدُلٌ. سُفْرَجِيٌّ ج سُفْرَجِيَّةٌ. קַרְיָן מַגִּישׁ في الإذاعة: مُسَيِّرُ بَرَامِجَ. مُسَيِّرُ فَتَرَاتٍ.

מַגָּל ז' (־לִים) مِنْجَلٌ ج مَنَاجِلُ. مِحْصَدٌ ج مَحَاصِدُ. מַגַּל יָד مِحَشٌّ. مِنْجَلٌ يَدَوِيٌّ صَغِيرٌ.

מִגֵּל, מיגל פ' قَيَّحَ. سَبَّبَ التَّقَيُّحَ. מֻגַּל, הִתְמַגֵּל تَقَيَّحَ. أَمَدَّ (امتلأ بالخُراج).

מַגְלֵב ז' (־בִים) مِقْرَعَةٌ ج مَقَارِعُ. سَوْطٌ ج سِيَاطٌ. كُرْبَاجٌ ج كَرَابِيجُ.

מְגֻלְגָּל, מגולגל ת' (־לִים) ١. مَطْوِيٌّ. مَلْفُوفٌ (بصورة اسطوانية). مُدَرَّجٌ. ٢. مَطْرُوحٌ. مُلْقًى. مَرْمِيٌّ. ٣. رُوحٌ مُتَنَاسِخَةٌ. ٤. في علم الاحياء: إِجْتَازَ دَوْرَ الاسْتِحَالَةِ. בֵּיצָה מְגֻלְגֶּלֶת بَيْضَةٌ بِرِشْتٍ.

מְגֻלָּד, מוגלד ת' (־דִים) ١. مُنْدَمِلٌ. مُلْتَئِمٌ (جرح). ٢. مُتَخَثِّرٌ.

מְגִלָּה, מגילה נ' (־לּוֹת) ١. دَرْجٌ ج أَدْرَاجٌ. مُدْرَجٌ. مُدْرَجَةٌ ج مَدَارِجُ (الكتاب الملفوف والرقعة الملفوفة). سِجِلٌّ ج سِجِلَّاتٌ. ٢. مجازًا: سِفْرٌ ج أَسْفَارٌ. ٣. كِتَابَةٌ عَنْ سِفْرِ إِسْتِير. מְגִלַּת הָאוּ"ם مِيثَاقُ الأُمَمِ المُتَّحِدَةِ. מְגִלַּת יֻחֲסִין كِتَابُ الأَنْسَابِ. شَجَرَةُ النَّسَبِ. מְגִלַּת הָעַצְמָאוּת وَثِيقَةُ الاسْتِقْلَالِ. מְגִלַּת קִינוֹת سِفْرُ المَرَاثِي. مَرَاثِي إِرْمِيَا. הַמְּגִלּוֹת הַגְּנוּזוֹת الأَسْفَارُ المَطْمُورَةُ. المِلَفَّاتُ المَطْمُورَةُ (مخطوطات عبرية تعود الى القرن الاول قبل الميلاد اكتشفت في صحراء يهودا عام ١٩٤٨).

מְגַלֶּה ז' (־לִים) ١. مُكْتَشِفٌ. رَائِدٌ ج رُوَّادٌ. ٢. كَاشِفٌ. מְגַלֶּה כִּוּוּן (מַכְּ"ן) آلَةُ

اتِّجَاهِ الرِّيحِ. מְגַלֵּה מוֹקְשִׁים مِكْشَافُ الأَلْغَامِ. لاَقِطَةُ الْغَامِ.

מְגֻלֶּה, מגולה ת' (־לִּים) مَكْشُوفٌ. ظَاهِرٌ لِلْعِيَانِ. بَيِّنٌ.

מֻגְלָה, מוגלה נ' (־לוֹת) قَيْحٌ. صَدِيدٌ. مِدَّةٌ. غَثِيثٌ.

מֶגֶ'לֶּה A נ' المَجَلَّةُ (اختصار: "مَجَلَّةُ الأَحْكَامِ العَدْلِيَّةِ" وهي مجموعة القوانين التي كانت متبعة في العهد العثماني وما زال جانب منها متبعًا في اسرائيل).

מַגְלוּל ז' (־לִים) شَرِيطُ القِيَاسِ. مَازُورَة.

מֶגָלוֹמָן G ז' (־נִים) في علم النفس: مُصَابٌ بِجُنُونِ العَظَمَةِ. فِيهِ مَسٌّ مِنْ جُنُونِ التَّعَاظُمِ أَوْ الخُنْزُوَانِيَّةِ.

מֶגָלוֹמַנְיָה נ' في علم النفس: الخُنْزُوَانِيَّةُ. جُنُونُ العَظَمَةِ ע' שִׁגָּעוֹן, שִׁגְעוֹן גַּדְלוּת.

מְגֻלְוָן, מגולוון .It ת' (־נִים) مَطْلِيٌّ بِالزِّنْكِ. مُكَلْفَنٌ.

מְגֻלָּח, מגולח ת' (־חִים) حَلِيقٌ ج حَلْقَى.

מַגְלֵחַ ז' (־לְחִים) آلَةُ حِلاَقَةٍ.

מַגְלָן ז' (־נִים) أَبُو مِنْجَلٍ. أَبُو قِرْدَان (طير) ע' אִיבִּיס.

מְגֻלְעָן, מגולען ת' (־נִים) مُنَوًّى. مَنْزُوعُ النَّوَاةِ.

מַגְלֵף ז' (־לְפִים) مِنْحَتٌ ج مَنَاحِتُ. مِنْحَاتٌ (آلة النحت والحفر). إِزْمِيلٌ. أَجْنَةٌ ج أَجْنَات. مِسْحَلٌ ج مَسَاحِلُ.

מְגֻלָּף, מגולף ת' (־פִים) مَنْحُوتٌ. مَنْقُوشٌ. مَحْفُورٌ.

מִגְלָפָה נ' (־פוֹת) مَعْمَلُ الحَفْرِ الزِّنْكُوغْرَافِيِّ.

מִגְלָשָׁה נ' (־שׁוֹת) زُحْلُوقَةٌ. زَلاَّقَةٌ. سُحْسِيلَةٌ.

מִגְלָשַׁיִם, מגלשיים ז"ז مِزْلَجَانِ. زَلاَّجَتَانِ. مِزْلَقَانِ. قَبَاقِيبُ الزَّحْلَقَةِ.

מִגְלְשָׁן ז' (־נִים) مُتَزَلِّجٌ. مُتَزَحْلِقٌ. رِيَاضِيٌّ سَكِّي.

מֻגְלָתִי, מוגלתי ת' (־יִּים) صَدِيدِيٌّ. تَقَيُّحِيٌّ. ذُو مِدَّةٍ.

מְגַמְגֵּם ז' (־גְּמִים) ١. مُتَلَعْثِمٌ. مُجَمْجِمٌ. أَلْثَغُ ج لُثْغٌ م لَثْغَاءُ. أَلْكَنُ ج لُكْنٌ م لَكْنَاءُ. ٢. مُتَرَدِّدٌ.

מְגֻמְגָּם, מגומגם ת' (־מִים) مُتَمْتَمٌ. مُلَعْثَمٌ. مُبْهَمٌ.

מְגֻמָּד, מגומד ת' (־דִּים) مُحَجَّمٌ. مُهَمَّشٌ. مُنْكَمِشٌ. مَنْ يُنْظَرُ إِلَيْهِ أَقَلُّ قِيمَةً.

מְגַמָּה נ' (־מּוֹת) ١. وِجْهَةٌ. إِتِّجَاهٌ ج إِتِّجَاهَاتٌ. تَوْجِيهٌ ج تَوْجِيهَاتٌ. مَيْلٌ ج مُيُولٌ. نَزْعَةٌ ج نَزَعَاتٌ. هَدَفٌ ج أَهْدَافٌ. غَايَةٌ ج غَايَاتٌ. مَقْصِدٌ ج مَقَاصِدُ. ٢. فَرْعٌ (علمي او ادبي في جامعة الخ.). מְגַמָּה רֵאָלִית فَرْعٌ عِلْمِيٌّ (في مدرسة ثانوية).

מַגְמָה G נ' صُهَارَةٌ (مادة صخرية نائبة في باطن الارض).

מֻגְמָר, מוגמר ת' (־רִים) نَاجِزٌ. جَاهِزٌ. كَامِلٌ. تَامٌّ. مُتَمَّمٌ. مَفْرُوغٌ مِنْهُ. مَا تَمَّ أَدَاؤُهُ. עֻבְדָּה מֻגְמֶרֶת أَمْرٌ وَاقِعٌ. حَقِيقَةٌ وَاقِعَةٌ. בְּרָכָה עַל הַמֻּגְמָר قَالَ: تَمَّ بِعَوْنِهِ تَعَالَى. حَمَدَ اللّٰهَ عَلَى إِنْجَازِ عَمَلٍ.

מְגֻמָּשׁ, מגומש ת' (־שִׁים) مَرِنٌ. ذُو مُرُونَةٍ. لَيِّنٌ. ذُو لُيُونَةٍ. مُمَطَّطٌ.

מְגַמָּתִי ת' (־יִּים) تَوْجِيهِيٌّ. هَادِفٌ. مُنْحَازٌ. إِنْحِيَازِيٌّ. في الادب: مُلْتَزِمٌ. סִפְרוּת מְגַמָּתִית أَدَبٌ مُلْتَزِمٌ.

מְגַמָּתִיּוּת נ' نُزُوعٌ. تَوَجُّهٌ. تَوْجِيهٌ. مَيْلٌ. مَيَلاَنٌ. هَدَفٌ. غَرَضٌ. في الادب: اِلْتِزَامٌ.

מָגֵן ז' (־גִנִּים) ١. مِجَنٌّ. تُرْسٌ ج تُرُوسٌ. دِرْعٌ ج دُرُوعٌ. ٢. دِفَاعٌ. حِمَايَةٌ. ذَوْدٌ. وِقَايَةٌ. מָגֵן דָּוִד نَجْمَةُ دَاوُدَ (ذات ستة رؤوس). خَاتَمُ سُلَيْمَانَ. מָגֵן דָּוִד אָדֹם نَجْمَةُ دَاوُدَ الحَمْرَاءُ (مؤسسة اسرائيلية للاسعاف). מָגֵן רוּחַ زُجَاجٌ أَمَامِيٌّ. حَاجِزُ الرِّيحِ (في المركبات). אִישׁ מָגֵן مُدَافِعٌ. ذَائِدٌ ج ذُوَّادٌ. حَامٍ(ي) ج حُمَاةٌ. בְּלוּטַת הַמָּגֵן الغُدَّةُ الدَّرَقِيَّةُ ע' בְּלוּטָה, בְּלוּטַת הַתְּרִיס. מִלְחֶמֶת מָגֵן حَرْبٌ دِفَاعِيَّةٌ. מִשְׁקְפֵי מָגֵן نَظَّارَاتٌ وِقَائِيَّةٌ. קַסְדַּת מָגֵן خُوذَةُ اصْطِدَامٍ.

מִגֵּן, מיגן פ' حَصَّنَ. دَافَعَ. زَوَّدَ بِوَسَائِلَ دِفَاعِيَّةٍ.

מֵגֵן ז' (מְגִנִּים) ١. حَامٍ(ي) ج حُمَاةٌ. مُدَافِعٌ. ذَائِدٌ. نَصِيرٌ. مُنَاصِرٌ. وَاقٍ(ي). وَلِيٌّ ج أَوْلِيَاءُ. ٢. في كرة القدم: ظَهِيرٌ. دِفَاعٌ (ايمن او ايسر).

מַגָּן .Ar ז' مَجَّانٌ. العَطِيَّةُ بِلاَ ثَمَنٍ. بِلاَ (دُونَ) عِوَضٍ. עַל מַגָּן תה"פ مَجَّانًا. دُونَ مُقَابِلٍ. بَلاَش.

מְגֻנָּב, מוגנב ת' (־בִים) ١. مَسْرُوقٌ. مُخْتَلَسٌ. مُهَرَّبٌ. ٢. مَدْسُوسٌ. مُنْتَحَلٌ.

מְגֻנְדָּר, מגונדר .Ar ת' (־רִים) مُتَبَرِّجٌ. مُتَبَخْتِرٌ. مُتَأَنِّقٌ.

מְגִנָּה, מגינה נ' أَسًى. كَمَدٌ. غَمٌّ ج غُمُومٌ. מְגִנַּת לֵב أَسَفٌ شَدِيدٌ. أَسًى عَمِيقٌ. كَمَدٌ. قَهْرٌ.

מְגֻנֶּה, מגונה ת' (־נִים) مُسْتَنْكَرٌ. مُسْتَهْجَنٌ. ذَمِيمٌ. مَذْمُومٌ. شَنِيعٌ. مُنْكَرٌ. מַעֲשֶׂה מְגֻנֶּה الفِعْلَةُ الشَّنِيعَةُ. عَمَلٌ مُنْكَرٌ (ذَمِيمٌ).

מַגְנָה כַּרְטָה .En ١. المَاغْنَا كَارْتَا. المِيثَاقُ الأَعْظَمُ (الذي اصدره الملك جون ملك انكلترا عام ١٢١٥ الذي كفل فيه حريات الشعب). ٢. مجازًا: مِيثَاقٌ سِيَاسِيٌّ هَامٌّ. مِيثَاقٌ أَسَاسِيٌّ.

מִגְנוּט ז' مَغْنَطَةٌ. إِكْسَابُ قَابِلِيَّةٍ مَغْنَطِيسِيَّةٍ.

מַגְנוֹלְיָה F נ' (־יוֹת) مَغْنُولْيَا (شجرة تحمل اسم النباتي الفرنسي ماغنول، magnolia).

מַגְ'נוּן A ז' (־נִים) مَجْنُونٌ. مَجْذُوبٌ. مَخْبُولٌ ע' מְשֻׁגָּע.

מָגְנוֹר, מגינור ז' (־רִים) كُمَّةُ المِصْبَاحِ (مج). ظُلَّةُ المِصْبَاحِ.

מִגְנָזָה נ' (־זוֹת) مَكْنَزٌ ج مَكَانِزُ. دَارُ حِفْظِ المُسْتَنَدَاتِ.

מַגְנֶזְיוּם G ז' مَغْنِيزْيُوم (معدن صلب).

מַגְנֵט G ז' (־טִים) ١. مَغْنَطِيسٌ. حَجَرُ المَغْنَطِيس (له خاصية جذب الحديد). ٢. حَدِيدَةٌ مُمَغْنَطَةٌ. ٣. جَذَّابٌ. אֶלֶקְטְרוֹמַגְנֵט مَغْنَطِيسِيٌّ كَهْرَبَائِيٌّ. كَهْرَطِيسِيٌّ. הוּא נָתוּן (תָּלוּי) בֵּין שְׁנֵי מַגְנֵטִים مجازًا: تَتَجَاذَبُهُ قُوَّتَانِ مُتَنَافِرَتَانِ.

מִגְנֵט פ' G مَغْنَطَ. أَكْسَبَ قُوَّةً مَغْنَطِيسِيَّةً. מֻגְנָט, הִתְמַגְנֵט تَمَغْنَطَ. إِكْتَسَبَ قُوَّةً مَغْنَطِيسِيَّةً.

מַגְנֵטִי ת' (־טִיִּים) مَغْنَطِيسِيٌّ. مُمَغْنَطٌ. ذُو قُوَّةٍ مَغْنَطِيسِيَّةٍ. מוֹקֵשׁ מַגְנֵטִי لُغْمٌ مَغْنَطِيسِيٌّ. מַחַט מַגְנֵטִית إِبْرَةٌ مَغْنَطِيسِيَّةٌ. מַצְפֵּן מַגְנֵטִי بَوْصَلَةٌ مَغْنَطِيسِيَّةٌ. פַּרְסָה מַגְנֵטִית مَغْنَطِيسٌ نَضْوِيٌّ (على شكل نعل الفرس). שְׂדֶה מַגְנֵטִי مَجَالٌ مَغْنَطِيسِيٌّ.

מַגְנֵטִיּוּת נ' مَغْنَاطِيسِيَّةٌ (ظاهرة جذب الاشياء).

מַגְנִיב ת' (־בִים) סל' رَائِعٌ. مُدْهِشٌ. مُثِيرٌ.

מַגְנִיּוֹן ז' مَغْنِيزْيُوم ע' מַגְנֶזְיוּם.

מַגְנָנָה נ' (־נוֹת) في الجيش: دِفَاعَةٌ. دِفَاعٌ. حِمَايَةٌ. عَمَلِيَّةٌ عَسْكَرِيَّةٌ تَسْتَهْدِفُ صَدَّ هُجُومِ العَدُوِّ وَلَيْسَ المُبَادَرَةَ بِمُهَاجَمَتِهِ. מַגְנַנַת שָׂדֶה دِفَاعَةٌ مَيْدَانِيَّةٌ.

מֶגָסַיְקְל G ז' في الالكترونيات: مِيغَاسَيكل (دورة مليون ذبذبة في الثانية).

מַגָּע ז' (־עִים) لَمْسَةٌ. مُلَامَسَةٌ. تَمَاسٌ. جَسٌّ. ٢. صِلَةٌ ج صِلَاتٌ. إِتِّصَالٌ. ٣. في الجيش: إِشْتِبَاكٌ ج إِشْتِبَاكَاتٌ. ٤. في الكهرباء: تَوْصِيلَةٌ أَرْضٍ. מַגָּע וּמַשָּׂא أَخْذٌ وَعَطَاءٌ. أَخْذٌ وَرَدٌّ. مُفَاوَضَاتٌ. מַגָּע אֲוִירִי إِشْتِبَاكٌ جَوِّيٌّ. מַגָּע דִּיפְּלוֹמָטִי إِتِّصَالٌ دِبْلُومَاسِيٌّ. מַגָּע מִינִי إِتِّصَالٌ جِنْسِيٌّ. جِمَاعٌ. مُضَاجَعَةٌ. מַגָּע קָרוֹב إِتِّصَالٌ وَثِيقٌ. صِلَةٌ وَثِيقَةٌ. מַגָּעִים מְדִינִיִּים إِتِّصَالَاتٌ سِيَاسِيَّةٌ. טְוַח מַגָּע مَسَافَةُ الاشْتِبَاكِ. קַו מַגָּע خَطُّ التَّمَاسِّ. خَطُّ الاشْتِبَاكِ. קְרַב מַגָּע إِلْتِحَامٌ. مَعْرَكَةُ الْتِحَامٍ. בָּא בְּמַגָּע עִם־ إِتَّصَلَ بِـ. أَنْشَأَ عَلَاقَاتٍ مَعَ. خَالَطَ.

מַגְעִיל ת' (־לִים) مُقْرِفٌ. كَرِيهٌ. بَغِيضٌ. مَقِيتٌ.

מְגֹעָל, מגועל ת' (־לִים) مُلَطَّخٌ. مُلَوَّثٌ. مُتَّسِخٌ. مَوْصُومٌ.

מַגָּף ז' (־פַּיִם) جِزْمَةٌ ج جِزَمٌ. السَّوْقَاءُ (حذاء طويل).

מַגֵּפָה נ' (־פוֹת) وَبَاءٌ ج أَوْبِئَةٌ. عَدْوَى. مَرَضٌ سَارٍ مُتَفَشٍّ. طَاعُونٌ. הַמַּגֵּפָה הַשְּׁחֹרָה الطَّاعُونُ الأَسْوَدُ (the black death).

מֶגָפוֹן G ז' (־נִים) مُكَبِّرُ الصَّوْتِ ע' מַגְבִּיר, מַגְבִּיר קוֹל.

מְגַפֵּר ז' (־פְּרִים) مُعَفِّرٌ (من يقوم بتعفير النباتات).

מְגֻפָּר, מגופר ז' (־רִים) مُعَفَّرٌ (بمواد مبيدة للحشرات).

מַגַּפְתִּי ת' (־תִּיִּים) وَبَائِيٌّ ע' אֶפִּידֶמִי.

מִגֵּר, מיגר פ' دَمَّرَ. دَكَّ ـ. حَطَّمَ. أَبَادَ. سَحَقَ ـ (جيشًا). هَزَمَ ـ. قَهَرَ ـ. מֻגַּר دُمِّرَ. تَحَطَّمَ. إِنْدَكَّ. أُبِيدَ. سُحِقَ. قُهِرَ.

מֻגָּר, מוגר ת' (־רִים) مُنْسَابٌ. مُرَاقٌ. مُنْصَبٌّ. جَارٍ(ي). مُنْسَكِبٌ. مُنْهَمِرٌ.

מַגְרֵב ש"פ ١. المَغْرِبُ. ٢. دُوَلُ المَغْرِبِ (وهي: المَغْرِبُ وَالجَزَائِرُ وَتُونِس وَلِيبْيَا).

מַגְרֶבִּי, מוגרבי ת"ז (־בִּים, ־בִּיִּים) ١. مَغْرِبِيٌّ ج مَغَارِبَةٌ. مَرَّاكِشِيٌّ.

מַגְרֵד (־רְדִים) ז' ١. مَجْرَدٌ ج مَجَارِدُ (آلة كشط الطين من الاحذية). ٢. مِسْلَفَةٌ ج مَسَالِفُ. آلَةُ تَسْوِيَةِ الأَرْضِ.

מְגֹרָד, מגורד ת' (־דִים) مَبْشُورٌ. مَقْشُورٌ. مَكْشُوطٌ.

מַגְרֶדֶת נ' (־רָדוֹת) ١. مِحَسَّةٌ. فِرْجَوْنٌ (فرشاة حسّ الدواب). ٢. لِيفَةٌ.

מְגָרֶה ת' (־רִים) مُغْرٍ(ي). مُثِيرٌ. مُهَيِّجٌ. مُسْتَهْوٍ(ي).

מְגֹרֶה, מגורה ת' (־רִים) مُغْرًى. مُسْتَفَزٌّ. مُهَيَّجٌ.

מְגֵרָה, מגירה נ' (־רוֹת) جَرَّارٌ. جَارُورٌ. دُرْجٌ ج أَدْرَاجٌ.

מְגֹרָז, מגורז ת' (־זִים) ١. مَنْحُوتٌ بِإِزْمِيلٍ. مُحَوًّى. ٢. مُشَحَّمٌ. مُزَيَّتٌ.

מְגֹרָל, מוגרל ת' (־לִים) مُبَاعٌ بِاليَانَصِيبِ أَوْ بِالقُرْعَةِ.

מְגֹרָם, מגורם ת' (־מִים) ١. مَقْضُومٌ. مُقَرْطَمٌ. مَقْرُوضٌ. ٢. بِلَا عِظَامٍ. مَجْرُومٌ.

מַגְרֵסָה נ' (־סוֹת) كَسَّارَةٌ. جَرَّاشَةٌ (آلة جرش الحبوب).

מִגְרָעָה נ' (־עוֹת) تَجْوِيفٌ ج تَجَاوِيفُ. حُفْرَةٌ ج حُفَرٌ.

מְגֹרָע, מגורע ת' (־עִים) مَنْزُوعُ البُذُورِ. مُنَوًّى.

מִגְרַעַת נ' (־רָעוֹת) ١. عَيْبٌ ج عُيُوبٌ. نَقْصٌ ج نَوَاقِصُ. مَسَاءَةٌ ج مَسَاوِئُ. مَأْخَذٌ ج مَآخِذُ. عِلَّةٌ ج عِلَلٌ. ٢. فَجْوَةٌ ج فَجَوَاتٌ. حُفْرَةٌ ج حُفَرٌ. كُوَّةٌ. مِشْكَاةٌ.

מַגְרֵף ז' (־רְפִים) مِجْرَفُ البَنَّائِينَ. جَارُوفٌ.

מַגְרֵפָה נ' (־פוֹת) مِجْرَفَةٌ ج مَجَارِفُ. مِسْحَاةٌ ج مَسَاحٍ(ي). رَفْشٌ. كُرَيْكٌ מ'.

מַגְרֵר ז' (־רִים) مَقْطُورَةٌ. عَرَبَةٌ جَرٍّ.

מִגְרָרָה נ' (־רוֹת) زَحَّافَةٌ ج زَحَّافَاتٌ. زَلَّاقَةٌ ج زَلَّاقَاتٌ (عربة تجرها الخيل على الجليد بلا دواليب).

מַגְרֶרֶת נ' (־רָרוֹת) مِبْشَرَةٌ (آلة القشر). مِحَكَّةٌ. مِبْرَشَةٌ.

מִגְרָשׁ ז' (־שִׁים) ١. سَاحَةٌ ج سَاحَاتٌ. مَيْدَانٌ ج مَيَادِينُ. ٢. عَرْصَةٌ ج عَرَصَاتٌ. قِطْعَةُ أَرْضٍ. מִגְרַשׁ אִמּוּנִים في الجيش: أَرْضُ طَابُورٍ. سَاحَةُ التَّمَارِينِ (التَّدْرِيبِ). מִגְרַשׁ חֲנָיָה مَوْقِفُ السَّيَّارَاتِ. מִגְרַשׁ טֶנִיס مَلْعَبُ التِّنِس. מִגְרַשׁ מִשְׂחָקִים سَاحَةُ الأَلْعَابِ. مَلْعَبٌ رِيَاضِيٌّ ج مَلَاعِبُ رِيَاضِيَّةٌ.

מְגֹרָשׁ, מגורש ת' (־שִׁים) ١. مَطْرُودٌ. طَرِيدٌ. مُبْعَدٌ. ٢. مُطَلَّقٌ ע' גָּרוּשׁ. מְגֹרֶשֶׁת مُطَلَّقَةٌ ע' גְּרוּשָׁה.

מֻגָּשׁ, מוגש ת' (־שִׁים) مُقَدَّمٌ (مُهْدًى) إِلَى. مَمْنُوحٌ. مُعْطًى إِلَى. مَرْفُوعٌ إِلَى.

מַגָּשׁ ז' (־שִׁים) صِينِيَّةٌ ج صَوَاوِينُ وصَوَانِي. עַל מַגָּשׁ שֶׁל כֶּסֶף مجازًا: عَلَى طَاسٍ مِنْ ذَهَبٍ. بِلاَ جُهْدٍ. بِسُهُولَةٍ مُتَنَاهِيَةٍ.

מַגְשִׁים ז' (־מִים) ١. مُنَفِّذٌ. مُحَقِّقٌ. مُنْجِزٌ. قَائِمٌ بِـ ٢. مُسْتَمْطِرٌ.

מְגֻשָּׁם, מגושם ת' (־מִים) مُتَرَهِّلٌ. بَدِينٌ ج بُدْنٌ وبِدَانٌ. ثَخِينٌ ج ثِخَانٌ. سَمِينٌ ج سِمَانٌ. ضَخْمٌ ج ضِخَامٌ.

מֻגְשָׁם, מוגשם ת' (־מִים) ١. مُنَفَّذٌ. نَاجِزٌ. مُحَقَّقٌ. مُؤَدًّى. ٢. مُجَسَّمٌ. هَيُولِيٌّ. ٣. مَمْطُورٌ. مُبَلَّلٌ.

מְגֻשָּׁר, מגושר ת' (־רִים) مَجْسُورٌ. مُجْتَسَرٌ. مَوْصُولٌ بِجِسْرٍ.

מַד ז' (־דִּים) ١. مِقْيَاسٌ ج مَقَايِيسُ. ٢. ثَوْبٌ ج ثِيَابٌ. لِبَاسٌ ج أَلْبِسَةٌ. מַדִּים بِزَّةٌ ج بِزَّاتٌ. لِبَاسٌ رَسْمِيٌّ (uniform). מַד־אֲוִיר مِقْيَاسُ ضَغْطِ الهَوَاءِ. مِقْيَاسُ كَثَافَةِ الهَوَاءِ. מַד־אוֹר مِقْيَاسُ مُقَارَنَةِ الشِّدَّةِ الضِّيَائِيَّةِ. فُوتُومِتْر (photometer). מַד־גֹּבַהּ مِقْيَاسُ الارْتِفَاعِ. آلَةُ تَقْدِيرِ الارْتِفَاعِ. أَلْتِيمِتْر (altimeter). מַד־גֶּשֶׁם مِقْيَاسُ (كَمِّيَّةِ) المَطَرِ. מַד־דֹּפֶק مِنْبَضَةٌ (sphygmograph). מַד־דֶּרֶךְ عَدَّادُ المَسَافَةِ (في السيارة، pedometer). מַד־זָוִית مِنْقَلَةٌ. מַד־זְמַן مُقِيتٌ. كْرُونُومِتْر. أَدَاةُ قِيَاسِ الوَقْتِ. מַד־זֶרֶם في الكهرباء: مِقْيَاسُ التَّيَّارِ (ammeter). מַד־חֹם مِقْيَاسُ الحَرَارَةِ. تِرْمُومِتْر ע' מַדְחֹם. מַד־חַמְצָן مِقْيَاسُ الأُوكْسِجِين. מַד־טְוָח مُعَيِّنُ المَدَى. جِهَازُ تَعْيِينِ المَرْمَى. מַד־כֹּחַ دِينَامُومِتْر. מַד־לַחוּת مِرْطَابٌ. مِقْيَاسُ الرُّطُوبَةِ. מַד־לַחַץ مِقْيَاسُ الضَّغْطِ. מַד־לַחַץ הַדָּם مِقْيَاسُ ضَغْطِ الدَّمِ. מַד־מְהִירוּת عَدَّادُ السُّرْعَةِ. מַד־מַיִם عَدَّادُ المَاءِ. מַד־מִפְלַס מַיִם مِقْيَاسُ مَنْسُوبِ المَاءِ. מַד־מֶתַח فُولْطِمِتْر. مِقْيَاسُ الفُلْطِيَّةِ أَوْ فَرْقِ الجُهْدِ الكَهْرَبَائِيِّ. מַד־עֹבִי قَدَمَةٌ. مُحَدِّدُ قِيَاسِ الثُّخَانَةِ. מַד־עֹמֶק مِقْيَاسُ الأَعْمَاقِ. מַד־קוֹאוֹרְדִינָטוֹת مُحَدِّدُ قِيَاسٍ إِسْنَادِيٌّ. מַד־קְרִינָה في الكيمياء: مِقْيَاسُ الإِشْعَاعِ. أَكْتِينُومِتْر. מַד־רוּחַ مِقْيَاسُ الرِّيحِ. מַד־רַעַשׁ مِقْيَاسُ الزَّلاَزِلِ ע' סֵיסְמוֹגְרָף. מַד־תְּאוּצָה في الطيران: مِقْيَاسُ التَّسَارُعِ (accelerometer).

מד"א ר"ת מָגֵן דָּוִד אָדֹם نَجْمَةُ دَاوُدَ الحَمْرَاءُ (مؤسسة اسرائيلية للاسعاف).

מֻדְאָג, מודאג ת' (־גִים) قَلِقٌ. مَهْمُومٌ. مَشْغُولُ البَالِ.

מַדְאָה ז' (־אִים) مَطَارُ الطَّائِرَاتِ الشِّرَاعِيَّةِ.

מִדְאוֹרַיְתָא, מדאורייתא תה"פ .Ar مِنَ التَّوْرَاةِ. أَحْكَامُ اللهِ. مِنَ الكِتَابِ المُقَدَّسِ. فَرَائِضُ وَأَحْكَامٌ نَصَّتْ عَلَيْهَا التَّوْرَاةُ صَرَاحَةً (بِخِلاَفِ מִדְּרַבָּנָן وَهِيَ الفَرَائِضُ الَّتِي أَوْجَبَهَا الحَاخَامُونَ خِلاَلَ الأَجْيَالِ).

מַדְאִיג ת' (־גִים) مُقْلِقٌ. مُثِيرٌ لِلْقَلَقِ. مُزْعِجٌ.

מְדֻבְלָל, מדובלל ת' (־לִים) خَفِيفٌ. مُهَلْهَلٌ. مُتَنَاثِرٌ. זָקָן מְדֻבְלָל لِحْيَةٌ حَصَّاءُ (قليلة الشعر). ذَقَنٌ خَفِيفٌ.

מֻדְבָּק, מודבק ת' (־קִים) لاَصِقٌ. مُلْتَصِقٌ. مُصَمَّغٌ.

מַדְבִּק, מידבק ת' (־בְּקִים) ١. مُعْدٍ(ي) (مرض). سَارٍ(ي). وَبَائِيٌّ. ٢. لاَصِقٌ. لاَزِقٌ. لَزِجٌ. מַחֲלָה מִדַּבֶּקֶת مَرَضٌ مُعْدٍ (سَارٍ).

מַדְבֵּקָה נ' (־קוֹת) ١. شَرِيطٌ لاَصِقٌ. ٢. مُلْصَقٌ ج مُلْصَقَاتٌ.

מִדְבָּר ז' (־רוֹת, ־רִים, ־רִיּוֹת) صَحْرَاءُ ج صَحَارَى وصَحَارٍ(ي) وصَحْرَاوَاتٌ. بَادِيَةٌ ج بَوَادٍ(ي). بَيْدَاءُ. فَيْفَاءُ ج فَيَافٍ(ي). בְּמִדְבַּר سِفْرُ العَدَدِ (من اسفار التوراة). מִדְבַּר שְׁמָמָה ע' שְׁמָמָה. דּוֹר הַמִּדְבָּר, מֵתֵי הַמִּדְבָּר جِيلُ الصَّحْرَاءِ. جِيلُ المَرْحَلَةِ الانْتِقَالِيَّةِ (كناية عن بني اسرائيل الذين اخرجهم النبي موسى من مصر والذين ماتوا في تيه سيناء). נְוֵה מִדְבָּר وَاحَةٌ ج وَاحَاتٌ. סְפִינַת הַמִּדְבָּר سَفِينَةُ الصَّحْرَاءِ. كِنَايَةٌ عَنِ الجَمَلِ. קוֹל קוֹרֵא בַּמִּדְבָּר مجازًا: صَرْخَةٌ فِي وَادٍ. لاَ حَيَاةَ لِمَنْ تُنَادِي. لَقَدْ أَسْمَعْتَ لَوْ نَادَيْتَ حَيًّا.

מְדַבֵּר ז' (־בְּרִים) ١. مُتَكَلِّمٌ. مُتَحَدِّثٌ. نَاطِقٌ. قَائِلٌ. ٢. في القواعد: صِيغَةُ المُتَكَلِّمِ. ضَمِيرُ المُتَكَلِّمِ (أَنَا). מְדַבֶּרֶת في القواعد: ضَمِيرُ المُتَكَلِّمِ لِلْمُؤَنَّثِ المُفْرَدِ. מְדַבְּרִים ١. ضَمِيرُ المُتَكَلِّمِ لِجَمْعِ المُذَكَّرِ (نَحْنُ). ٢. المُتَكَلِّمُونَ. كِنَايَةٌ عَنِ الفَلاَسِفَةِ المُسْلِمِينَ المُتَخَصِّصِينَ فِي عِلْمِ الكَلاَمِ الَّذِينَ جَاهَدُوا فِي سَبِيلِ إِثْبَاتِ أُسُسِ الدِّينِ الإِسْلاَمِيِّ الحَنِيفِ بِالحُجَجِ وَالأَدِلَّةِ الفَلْسَفِيَّةِ.

מְדֻבָּר, מדובר ת' (־רִים) مَطْرُوحٌ عَلَى بِسَاطِ البَحْثِ. مَدَارُ الحَدِيثِ. כַּמְּדֻבָּר حَسَبَ الاتِّفَاقِ. לָשׁוֹן (שָׂפָה) מְדֻבֶּרֶת لُغَةُ الكَلاَمِ. اللُّغَةُ الدَّارِجَةُ (العَامِّيَّةُ).

מִדְבָּרִי ת' (־יִּים) ١. صَحْرَاوِيٌّ. بَرِّيٌّ. ٢. قَاحِلٌ. مُقْفِرٌ.

מִדְבָּרִיּוּת נ' صَحْرَاوِيَّةٌ. قُحُولَةٌ. جَدْبٌ. جَفَافٌ.

מִדְגֶּה ז' (־גִּים) تَرْبِيَةُ الأَسْمَاكِ. الثَّرْوَةُ السَّمَكِيَّةُ.

מִדְגָּם ז' (־מִים) ١. عَيِّنَةٌ ج عَيِّنَاتٌ. نَمُوذَجُ اخْتِبَارٍ ج نَمَاذِجُ. مِثَالٌ ج أَمْثِلَةٌ. ٢. طِرَازٌ ج طُرُزٌ. نَمَطٌ ج أَنْمَاطٌ (design). מִדְגָּם מִקְרִי في علم الاحصاء: عَيِّنَةٌ عَشْوَائِيَّةٌ.

מֻדְגָּם, מודגם ת' (־מִים) مَصْحُوبٌ بِالأَمْثِلَةِ. مَشْرُوحٌ بِالنَّمَاذِجِ.

מֻדְגָּר, מודגר ת' (־רִים) مُرَخَّمٌ. مُحْتَضَنٌ (فراخ الدواجن في مِحْضنة).

מַדְגֵּרָה נ' (־רוֹת) مِحْضَنَةٌ. جِهَازُ التَّفْرِيخِ. مَعْمَلُ الكَتَاكِيتِ.

מַדְגֵּשׁ ת' (־גְּשִׁים) ١. ذُنَابَةٌ. خَرَّامَةٌ (punch). ٢. مِيسَمٌ ج مَيَاسِمُ (marker).

מֻדְגָּשׁ, מודגש ת' (־שִׁים) ١. مُؤَكَّدٌ. مُشَدَّدٌ. بَارِزٌ. ٢. في القواعد: حَرْفٌ مُشَدَّدٌ. فِيهِ דָּגֵשׁ ע' דָּגֵשׁ.

מָדַד פ' قَاسَ ـِ. ذَرَعَ ـَ. كَالَ ـِ. سَبَرَ ـُ. غَوَّرَ. مَسَحَ ـَ. خَطَّطَ. מָדַד לִפְלוֹנִי

כְּמִדָּתוֹ: جَازَى فُلَانًا كَيْلَ الصَّاعِ بِالصَّاعِ. عَامَلَ فُلَانًا بِالْمِثْلِ. בְּמִדָּה שֶׁאָדָם מוֹדֵד בָּהּ - מוֹדְדִין לוֹ الجَزَاءُ مِنْ جِنْسِ العَمَلِ. كَمَا تَدِينُ تُدَانُ. مَنْ غَرْبَلَ النَّاسَ نَخَلُوهُ. נִמְדַּד قِيسَ. كِيلَ. سُبِرَ غَوْرُهُ. مُسِحَ. הִתְמוֹדֵד تَمَدَّدَ. إِنْبَطَحَ. إِنْطَرَحَ. إِسْتَلْقَى. הִתְמוֹדֵד עִם־ ١. نَافَسَ. صَارَعَ. نَاضَلَ. تَبَارَى مَعَ. ٢. وَاجَهَ. جَابَهَ. הִתְמוֹדֵד עַל הַתַּפְקִיד تَنَافَسَ عَلَى الْمَنْصِبِ. הִתְמוֹדֵד עִם הַבְּעָיָה בְּהַצְלָחָה وَاجَهَ القَضِيَّةَ بِنَجَاحٍ.

מַדָּד ז' (־דִּים) ١. جَدْوَلٌ ج جَدَاوِلُ. مُعَامِلٌ. دَلِيلٌ. ٢. في البورصة: مُؤَشِّرٌ. מַדַּד הַמְּחִירִים جَدْوَلُ الأَسْعَارِ. מַדַּד יֹקֶר הַמִּחְיָה جَدْوَلُ غَلَاءِ المَعِيشَةِ.

מִדָּה, מידה נ' (־דּוֹת) ١. مِقْدَارٌ ج مَقَادِيرُ. قِيَاسٌ ج أَقْيِسَةٌ. مِقْيَاسٌ ج مَقَايِيسُ. مِعْيَارٌ ج مَعَايِيرُ. مِكْيَالٌ ج مَكَايِيلُ. قَدٌّ (جِسْمُ الإِنْسَانِ) ج قُدُودٌ. حَجْمٌ ج أَحْجَامٌ. طُولٌ ج أَطْوَالٌ. ٢. مَدًى. نِسْبَةٌ ج نِسَبٌ. ٣. قَاعِدَةٌ ج قَوَاعِدُ. ٤. خَلَّةٌ ج خِلَالٌ. خَصْلَةٌ ج خِصَالٌ. خُلُقٌ (خُلْقٌ). מִדָּה גְּדוּשָׁה كَمِّيَّةٌ كَبِيرَةٌ (عَظِيمَةٌ). מִדָּה טוֹבָה فَضِيلَةٌ ج فَضَائِلُ. مَزِيَّةٌ حَسَنَةٌ ج مَزَايَا. מִדָּה רָעָה رَذِيلَةٌ ج رَذَائِلُ. نَقِيصَةٌ ج نَقَائِصُ. מִדָּה כְּנֶגֶד מִדָּה وَاحِدَةٌ بِوَاحِدَةٍ. صَاعٌ بِصَاعٍ. מִדַּת אֹרֶךְ مِقْيَاسُ الطُّولِ. מִדַּת הַדִּין مَنْطُوقُ القَانُونِ. الحُكْمُ بِصَرَامَةٍ وَبِمُوجِبِ القَانُونِ. מִדַּת נֶפַח مِقْيَاسُ حَجْمٍ ج مَقَايِيسُ أَحْجَامٍ. מִדַּת הָרַחֲמִים (الحُكْمُ) بِعَيْنِ الرَّحْمَةِ. מִדַּת שֶׁטַח مِقْيَاسُ المِسَاحَةِ. בְּמִדָּה מְסֻיֶּמֶת إِلَى حَدٍّ مَا. إِلَى مَدًى مُعَيَّنٍ. בְּמִדָּה רַבָּה إِلَى حَدٍّ بَعِيدٍ. إِلَى دَرَجَةٍ كَبِيرَةٍ. בְּמִדָּה שָׁוָה عَلَى حَدٍّ سَوَاءٍ. عَلَى السَّوَاءِ. בְּמִדַּת הָאֶפְשָׁר بِقَدْرِ الإِمْكَانِ. مَا اسْتَطَاعَ إِلَى ذَلِكَ سَبِيلاً. אִישׁ מִדָּה, אִישׁ מִדּוֹת ١. مَدِيدُ القَامَةِ. ٢. فَاضِلٌ ج فَاضِلُونَ وَفُضَلَاءُ. مِفْضَالٌ. ذُو أَخْلَاقٍ فَاضِلَةٍ. حُلْوُ الشَّمَائِلِ. אַמַּת מִדָּה مِعْيَارٌ ج مَعَايِيرُ. מִדּוֹת עִקָּרִיּוֹת في المسيحية: الفَضَائِلُ الرَّئِيسِيَّةُ (cardinal virtues). בֵּית מִדּוֹת بَيْتٌ وَاسِعٌ (رَحْبٌ). مُتَرَامِي الأَطْرَافِ. בַּעַל מִדּוֹת وَاسِعٌ. رَحْبٌ. رَحِيبٌ. קְנֵה מִדָּה مِقْيَاسٌ ج مَقَايِيسُ (في خارطة). טְהַר מִדּוֹת نَزَاهَةٌ. عِفَّةٌ. طَهَارَةُ اليَدَيْنِ. שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת القَوَاعِدُ الثَّلَاثَ عَشْرَةَ الَّتِي يَقُودُ فِيهَا تَعَالَى الأَنَامَ حَسَبَ كَلَامِ الرَّبِّ لِمُوسَى كَلِيمِ اللهِ وَهِيَ: ה' ה' אֵל רַחוּם וְחַנּוּן, אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וֶאֱמֶת, נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים, נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה לֹא יְנַקֶּה الرَّبُّ الرَّبُّ إِلَهٌ رَحِيمٌ وَرَؤُوفٌ بَطِيءُ الغَضَبِ وَكَثِيرُ الإِحْسَانِ وَالوَفَاءِ. حَافِظُ الإِحْسَانِ إِلَى أُلُوفٍ غَافِرُ الإِثْمِ وَالمَعْصِيَةِ وَالخَطِيَّةِ وَلَكِنَّهُ لَنْ يُبْرِئَ إِبْرَاءً). תּוֹרַת הַמִּדּוֹת في الفلسفة: عِلْمُ الأَخْلَاقِ. עָבַר עַל הַמִּדָּה تَجَاوَزَ المَدَى. غَالَى. تَمَادَى فِي. הֶעֱבִיר עַל מִדּוֹתָיו تَنَازَلَ عَنْ. تَخَلَّى عَنْ. تَسَامَحَ فِي.

מַדְהִים ת' (־מִים) مُدْهِشٌ. مُذْهِلٌ. صَاعِقٌ. مُبَاغِتٌ.

מֻדְהָם, מודהם ת' (־מִים) مُنْذَهِلٌ. مُنْدَهِشٌ. مُنْشَدِهٌ. مَصْعُوقٌ.

מדובלל ע' מְדֻבְלָל. **מדובר** ע' מְדֻבָּר.

מְדוּד ת' (מְדוּדִים) ١. مُقَاسٌ. مَوْزُونٌ. بِقَدْرٍ مَضْبُوطٍ. ٢. مَعْقُولٌ. مُتَّزِنٌ. رَاجِحٌ. דְּבָרָיו שְׁקוּלִים וּמְדוּדִים كَلَامُهُ مَوْزُونٌ بِمُنْتَهَى الدِّقَّةِ. מְדוּדוֹת תה"פ بِدِقَّةٍ. بِاتِّزَانٍ. بِالضَّبْطِ. بِاعْتِدَالٍ.

מַדְוֶה, מדווה ז' (־וִים) ١. مَرَضٌ ج أَمْرَاضٌ. أَلَمٌ ج آلَامٌ. عِلَّةٌ ج عِلَلٌ.

מֵדוּזָה G נ' (־זוֹת) ١. مَدُوسَةٌ. رِئَةُ البَحْرِ (ضرب من الحيوانات البحرية الرخوة تتواجد في سواحل البحار، jellyfish). ٢. في الاساطير اليونانية: المدُوزَة (كائنة اسطورية شعرها افاع تحول من يراها الى حجر، meduza).

מַדּוּחַ ז', **מַדּוּחִים** ז"ר مُغْرِيَاتٌ. إِغْرَاءَاتٌ. غَوَايَةٌ. غَيٌّ. وَسْوَسَةُ الشَّيْطَانِ.

מְדֻוָּח, מדווח ת' (־חִים) مَنْ قُدِّمَ لَهُ التَّقْرِيرُ. مُحَاطٌ عِلْمًا بِـ. مُطَّلِعٌ عَلَى التَّقْرِيرِ.

מדויק ע' מְדֻיָּק.

מָדוֹךְ ז' (מְדוֹכִים) ١. مِدَقَّةٌ ج مَدَاقُّ. مِدَكٌّ. يَدُ الهَاوُنِ ע' עֱלִי.

מדוכא ע' מְדֻכָּא. **מדוכדך** ע' מְדֻכְדָּךְ.

מדוכה ע' מְדֻכֶּה.

מְדוֹכָה נ' (־כוֹת) ١. جُرْنٌ ج أَجْرَانٌ. هَاوُنٌ ج هَوَاوِينُ. ٢. مِسْطَبَةُ (وَصْلَةُ) إِطْلَاقِ القُنْبُلَةِ (discharge cup). יָשַׁב עַל הַמְּדוֹכָה مجازًا: فَكَّرَ فِي الأَمْرِ مَلِيًّا. قَلَّبَ وُجُوهَ الأَمْرِ.

מדולג ע' מְדֻלָּג. **מדולדל** ע' מְדֻלְדָּל.

מדומה ע' מְדֻמֶּה. **מדומיין** ע' מְדֻמְיָן.

מָדוֹן ז' (מְדוֹנִים) مُشَاكَسَةٌ. شِجَارٌ. مُشَاجَرَةٌ. مُشَادَّةٌ. אִישׁ מָדוֹן مُشَاكِسٌ. شَرِسٌ. مُشَاغِبٌ. كَثِيرُ الخُصُومَاتِ.

מָדוֹנָה .It נ' (־נוֹת) ١. سَيِّدَةٌ. سَيِّدَةٌ مُحْتَرَمَةٌ. حَرَمٌ. ٢. أُقْنُومُ السَّيِّدَةِ العَذْرَاءِ مَرْيَمَ أُمِّ عِيسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ.

מַדּוּעַ מ"ש لِمَ؟ لِمَاذَا؟ عَلَامَ؟ لِأَيِّ سَبَبٍ؟

מִדּוּעַ, מידוע ז' تَطْبِيقٌ عِلْمِيٌّ. تَأْسِيسٌ عَلَى أُسُسٍ عِلْمِيَّةٍ.

מדופלם ע' מְדֻפְלָם. **מדופן** ע' מְדֻפָּן.

מדופרס ע' מְדֻפְרָס. **מדוקדק** ע' מְדֻקְדָּק.

מדוקלם ע' מְדֻקְלָם.

מָדוֹר ז' (מְדוֹרִים) ١. قِسْمٌ ج أَقْسَامٌ. قَلَمٌ (في مكتب) ج أَقْلَامٌ. رُكْنٌ ج أَرْكَانٌ. زَاوِيَةٌ ج زَوَايَا (في صحيفة او راديو). ٢. حُجْرَةٌ ج حُجَرٌ وَحُجُرَاتٌ. غُرْفَةٌ ج غُرَفٌ. שִׁבְעָה מְדוֹרֵי גֵיהִנּוֹם سَبْعُ طَبَقَاتِ جَهَنَّمَ (يعتقد حسب الاساطير

الشعبية بان الخاطئين ينتقلون فيه لكي يتلقوا صنوف العذاب على اخطائهم).

מְדוּר, מידור ז' (־רים) ١. تَقْسِيمٌ إِلَى خَلَايَا. ٢. إِخْفَاءُ مَعْلُومَاتٍ.

מדורג ע' מְדֹרָג.

מְדוּרָה נ' (־רות) شَعِيلَةٌ. مَشْعَلَةٌ ج مَشَاعِلُ. شُعْلَةٌ ج شُعَلٌ. הוֹסִיף שֶׁמֶן לַמְּדוּרָה صَبَّ الزَّيْتَ عَلَى النَّارِ. زَادَ النَّارَ ضِرَامًا.

מדושן ע' מְדֻשָּׁן.

מִדּוֹתִי ת' (־יים) أَخْلَاقِيٌّ. خُلُقِيٌّ (خُلْقِيٌّ). مَسْلَكِيٌّ.

מֻדָּח, מודח ת' (־חים) مَعْزُولٌ. مُبْعَدٌ. مُنَحًّى. مَخْلُوعٌ. مَفْصُولٌ.

מַדְחֹם, מדחום ז' (־חֹמים) مِقْيَاسُ الْحَرَارَةِ. تِرْمُومِتْر.

מַדְחָן ז' (־נים) مِيقَاتُ الْوُقُوفِ. مِيقَاتُ وُقُوفِ السَّيَّارَاتِ.

מַדְחֵס ז' (־חְסים) ضَاغِطٌ. ضَاغِطُ الْهَوَاءِ. آلَةُ ضَغْطِ الْهَوَاءِ. كَبَّاسٌ ج كَبَّاسَاتٌ. מַדְחֵס טוּרְבִּינָה كَبَّاسٌ تُورْبِينِيٌّ.

מַדְחֵף ז' (־חְפים) في الطائرات: مِرْوَحَةٌ ج مَرَاوِحُ. رَفَّاسٌ. مِدْسَرَةٌ ج مَدَاسِرُ (propeller). מַדְחֵף קִדְמִי مِرْوَحَةٌ سَاحِبَةٌ.

מֻדְחָק, מודחק ת' (־קים) في علم النفس: مَكْبُوتٌ. مَكْبُوحٌ. نَزْوَةٌ أَوْ نَزَوَاتٌ مَكْبُوتَةٌ فِي اللَّاوَعْيِ.

מִדֵּי תה"פ كُلَّمَا. فِي كُلِّ مَرَّةٍ ע' דַּי. מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ يَوْمِيًّا. كُلَّ يَوْمٍ.

(מַדַּי) לְמַדַּי, למדיי תה"פ بِكَمِّيَّةٍ وَافِيَةٍ. مَا يَكْفِي.

מֵדְיאַנְטָה L נ' في الموسيقى: الوَسْطُ. الدَّرَجَةُ الثَّالِثَةُ أَوِ السَّادِسَةُ فِي السُّلَّمِ الْمُوسِيقِيِّ.

מָדִיד ת' (מְדִידים) قَابِلٌ لِلْقِيَاسِ. سَهْلُ الْقِيَاسِ.

מְדִידָה נ' (־דות) ١. قِيَاسٌ. كَيْلٌ. مَسْحٌ. ٢. بُرُوفَةٌ (للثياب). מְדִידַת קַרְקָעוֹת تَخْطِيطُ الأَرَاضِي. مَسْحُ الأَرَاضِي. تَأْرِيعٌ. חָכְמַת הַמְּדִידָה قديمًا: عِلْمُ الْمِسَاحَةِ. عِلْمُ الْهَنْدَسَةِ. מַחְלֶקֶת הַמְּדִידוֹת قِسْمُ الْمِسَاحَةِ.

מְדִידוּת נ' قَابِلِيَّةُ الْقِيَاسِ أَوِ الْمَسْحِ. قِيَاسٌ. مَسْحٌ.

מֶדְיוּם L ז' (־מים, מֶדְיָה) ١. مُتَوَسِّطٌ. ٢. وَسِيطٌ (في التنويم المغناطيسي). ٣. מֶדְיָה وَسَائِلُ إِعْلَامٍ (اتِّصَالٍ) (كالراديو والتلفزيون).

מַדִּיחַ ת' (־חים) غَاوٍ(ي) جَغْوَاةٌ. مُغَرِّرٌ. مُضَلِّلٌ. مُحَرِّضٌ. مُفْسِدٌ.

(מֵדִיחַ) מֵדִיחַ כֵּלִים ז' (מְדִיחִים) جَلَّايَةٌ. غَسَّالَةُ الأَطْبَاقِ.

מֵדִיטַצְיָה L נ' (־יות) ١. تَأَمُّلٌ. تَفَكُّرٌ. ٢. طَرِيقَةٌ هِنْدِيَّةٌ حَدِيثَةٌ تَدْعُو إِلَى إِعَادَةِ نَشَاطِ الإِنْسَانِ بِالرِّيَاضَةِ النَّفْسِيَّةِ وَاسْتِرْخَاءِ الْحَوَاسِّ وَتَكْرَارِ بَعْضِ الْكَلِمَاتِ وَالأَسْمَاءِ (meditation).

מדייק ע' מְדַיֵּק.

מַדִּים ז"ר لِبَاسٌ رَسْمِيٌّ ע' מַד.

מְדִינָאוּת נ' سِيَاسَةٌ. دِبْلُومَاسِيَّةٌ.

מְדִינָאִי ז' (־נָאים) ١. سِيَاسِيٌّ ج سَاسَةٌ وَسِيَاسِيُّونَ. رَجُلُ سِيَاسَةٍ. ٢. دِبْلُومَاسِيٌّ.

מְדִינָאִי ת' (־יים) ١. سِيَاسِيٌّ. ٢. دِبْلُومَاسِيٌّ.

מְדִינָה נ' (־נות) ١. دَوْلَةٌ ج دُوَلٌ. قُطْرٌ ج أَقْطَارٌ. بَلَدٌ ج بِلَادٌ وَبُلْدَانٌ. ٢. وِلَايَةٌ (في الولايات المتحدة) ج وِلَايَاتٌ. سَنْجَقٌ ج سَنَاجِقُ. מְדִינָה בְּדֶרֶךְ دَوْلَةٌ فِي طَوْرِ التَّكْوِينِ. מְדִינָה זָרָה دَوْلَةٌ أَجْنَبِيَّةٌ. מְדִינַת חַיִץ دَوْلَةٌ حَاجِزَةٌ. دَوْلَةٌ مُحَايِدَةٌ بَيْنَ دَوْلَتَيْنِ مُتَخَاصِمَتَيْنِ. מְדִינַת חֹק دَوْلَةٌ تَخْضَعُ لِحُكْمِ الْقَانُونِ وَالدُّسْتُورِ. دَوْلَةٌ دُسْتُورِيَّةٌ. دَوْلَةٌ مُؤَسَّسَاتٍ. מְדִינַת יִשְׂרָאֵל دَوْلَةُ إِسْرَائِيلَ. מְדִינַת מִשְׁטָרָה دَوْلَةٌ بُولِيسِيَّةٌ. دَوْلَةٌ تَحْكُمُ بِالْقُوَّةِ وَالْقَمْعِ. מְדִינַת רְוָחָה دَوْلَةُ الرَّفَاهِ الاجْتِمَاعِيِّ (welfarestate). מַדְעֵי הַמְּדִינָה عِلْمُ السِّيَاسَةِ. מַחְלֶקֶת הַמְּדִינָה وِزَارَةُ الْخَارِجِيَّةِ (في الولايات المتحدة). עַד מְדִינָה ע' עֵד. פְּרַקְלִיט הַמְּדִינָה الْمُدَّعِي الْعَامُّ. النَّائِبُ الْعَامُّ. דָּת וּמְדִינָה الدِّينُ وَالدَّوْلَةُ. السُّلْطَةُ الرُّوحِيَّةُ وَالسُّلْطَةُ الزَّمَنِيَّةُ. מְדִינוֹת בִּלְתִּי מִזְדַּהוֹת دُوَلُ عَدَمِ الانْحِيَازِ. دُوَلٌ مُحَايِدَةٌ. מְדִינוֹת מְפֻתָּחוֹת دُوَلٌ مُتَقَدِّمَةٌ. מְדִינוֹת מִתְפַּתְּחוֹת دُوَلٌ مُتَطَوِّرَةٌ (غير متقدمة).

מְדִינִי ת' (־יים) سِيَاسِيٌّ. دِبْلُومَاسِيٌّ. כַּלְכָּלָה מְדִינִית إِقْتِصَادٌ سِيَاسِيٌّ. عِلْمُ الاقْتِصَادِ السِّيَاسِيِّ.

מְדִינִיּוּת נ' ١. سِيَاسَةٌ. دِبْلُومَاسِيَّةٌ. ٢. قِيَادَةٌ. إِدَارَةٌ. מְדִינִיּוּת הַדֶּלֶת הַפְּתוּחָה سِيَاسَةُ الْبَابِ الْمَفْتُوحِ. سِيَاسَةُ الانْفِتَاحِ.

מֶדִיצִינָה L נ' عِلْمُ الطِّبِّ ע' רְפוּאָה.

מְדַיֵּק, מדייק ת' (־יְּקים) مُدَقِّقٌ. مَنْ يَعْمَلُ بِدِقَّةٍ وَإِحْكَامٍ. صَارِمٌ.

מְדֻיָּק, מדויק ת' (־קים) مُتْقَنٌ. دَقِيقٌ. مُحْكَمٌ. مَضْبُوطٌ. طِبْقَ الأَصْلِ. מַדָּעִים מְדֻיָּקִים ע' מַדָּע.

מְדַכֵּא ת' (־כְּאים) ١. قَاهِرٌ. قَامِعٌ. مُضْطَهِدٌ. ٢. مُحْزِنٌ. مُكَدِّرٌ.

מְדֻכָּא, מדוכא ת' (־אים) بَائِسٌ ج بُؤَسَاءُ. مَقْهُورٌ. ذَلِيلٌ ج أَذِلَّاءُ. مَغْمُومٌ. كَئِيبٌ. مُكْتَئِبٌ. كَسِيرُ الْقَلْبِ.

מְדֻכְדָּךְ, מדוכדך ת' (־כים) مُكْتَئِبٌ. كَئِيبٌ. كَاسِفُ الْبَالِ. كَسِيرُ الْقَلْبِ. مَغْمُومٌ. مَهْمُومٌ.

מְדֻכֶּה, מדוכה ת' (־כִּים) مَقْهُورٌ. بَائِسٌ ج بُؤَسَاءُ.

מְדֻלָּג, מדולג ת' (־גים) مُتَجَاوَزٌ. مُتَخَطًّى. مَحْذُوفٌ. مَنْسِيٌّ.

מְדֻלְדָּל, מדולדל ת' (־לים) ١. غَثٌّ. هَزِيلٌ. خَفِيفٌ. مُهَلْهَلٌ. قَلِيلُ الْكَثَافَةِ. ٢.

رَقِيقُ الحَالِ. فَقِيرٌ ج فُقَرَاءُ. ٣. مُتَدَلٍّ(ي). مُدَنْدَل. سَائِبٌ. مُرْتَخٍ(ي).

מְדֻלֶּה, מודלה ת׳ (־לִים) مُدَلًّى. مُعَرَّش. مُعَلَّقٌ.

מְדֻלָּח, מודלח ת׳ (־חִים) مُعَكَّرٌ. عَكِرٌ. كَدِرٌ.

מֶדַלְיָה F נ׳ (־יוֹת) مِدَالْيَة ج مِدَالْيَات. وِسَامٌ ج أَوْسِمَةٌ. نَوْطٌ ج أَنْوَاطٌ. מֶדַלְיַת הַגְּבוּרָה وِسَامُ البُطُولَةِ. מֶדַלְיַת שֵׁרוּת وِسَامُ الخِدْمَةِ.

מֶדַלְיוֹן F ז׳ (־נִים) ١. مِدَالْيُون. رَصِيعَةٌ. مِدَالْيَةٌ كَبِيرَةٌ. وِسَامٌ ج أَوْسِمَةٌ. ٢. حِجَابٌ. حِرْزٌ (يعلق في الصدر). طِلَّسْمٌ ج طِلَّسْمَاتٌ.

מַדְלִיחַ ת׳ (־חִים) مُكَدِّرٌ. كَدِرٌ. مُعَكِّرٌ. عَكِرٌ.

מְדֻלָּף, מודלף ת׳ (־פִים) ١. مجازًا: مُسَرَّبٌ (خبر مثلاً). مَنْقُولٌ خِفْيَةً. ٢. مُبَلَّلٌ. رَطْبٌ.

מְדֻלָּק, מודלק ת׳ (־קִים) ١. مُوقَدٌ. مُتَّقِدٌ. مُشْتَعِلٌ. ٢. في الطب: مُلْتَهِبٌ.

מַדְלֵק, מַד דֶּלֶק ז׳ (־דַּלְקִים) مِقْيَاسُ البِنْزِينِ.

מָדָם F נ׳ مَدَام. هَانِم. سَيِّدَةٌ ע׳ גְּבֶרֶת.

מְדַמֶּה ת׳ (־מִּים) مُتَخَيِّلٌ. ذُو خَيَالٍ أَوْ مُخَيِّلَةٍ. הַכֹּחַ הַמְדַמֶּה الوَاهِمَةُ. قُوَّةُ المُخَيِّلَةِ. مَلَكَةُ الخَيَالِ. الخَيَالُ الخَلَّاقُ.

מְדֻמֶּה, מדומה ת׳ (־מִּים) ١. مَوْهُومٌ. وَهْمِيٌّ. مُتَصَوَّرٌ. خَيَالِيٌّ. كَاذِبٌ. مَكْذُوبٌ. ٢. مَزْعُومٌ. لاَ يُعْتَرَفُ بِهِ. כִּמְדֻמֶּה אֲנִי, כִּמְדֻמֶּה לִי, כִּמְדֻמַּנִי إِخَالُ. أَكْبَرُ الظَّنِّ. أَغْلَبُ الظَّنِّ. يَبْدُو لِي. يَلُوحُ لِي.

מְדֻמְיָן, מדומיין ת׳ (־נִים) مُتَصَوَّرٌ. مَوْهُومٌ. وَهْمِيٌّ. خَيَالِيٌّ. لاَ وُجُودَ لَهُ.

מַדְמִיעַ ז׳ (־עִים) مَادَّةٌ مُسِيلَةٌ لِلدُّمُوعِ. גַּז מַדְמִיעַ غَازٌ دَمْعِيٌّ. غَازٌ مُسِيلٌ لِلدُّمُوعِ.

מְדַמֵּם ת׳ (־מְּמִים) دَامٍ(ي). يَنْزِفُ دَمًا.

מַדְמֵנָה נ׳ (־נוֹת) دِمْنَةٌ ج دِمَنٌ. مَزْبَلَةٌ ج مَزَابِلُ.

מְדָנִים ז״ר مُشَاكَسَاتٌ. مُشَاجَرَاتٌ. مُشَادَّةٌ ע׳ מָדוֹן. אִישׁ מְדָנִים مُشَاكِسٌ. مُشَاغِبٌ. مُثِيرٌ لِلْفِتَنِ. شَرِسٌ.

מַדָּע ז׳ (־עִים) ١. عِلْمٌ ج عُلُومٌ. ٢. بَحْثٌ. دِرَاسَةٌ. מַדָּע בִּדְיוֹנִי قِصَّةٌ عِلْمِيَّةٌ خُرَافِيَّةٌ. מַדָּע צָרוּף العِلْمُ النَّظَرِيُّ أَوِ البَحْتُ. العُلُومُ البَحْتَةُ. אִישׁ מַדָּע عَالِمٌ ج عُلَمَاءُ. رَجُلُ العِلْمِ. מַדָּעִים מְדֻיָּקִים العُلُومُ الدَّقِيقَةُ. الرِّيَاضِيَّاتُ. מַדָּעִים שִׁמּוּשִׁיִּים عُلُومٌ تَطْبِيقِيَّةٌ. מַדְּעֵי הַחֶבְרָה العُلُومُ الاجْتِمَاعِيَّةُ. מַדְּעֵי הַטֶּבַע العُلُومُ الطَّبِيعِيَّةُ. الطَّبِيعِيَّاتُ. מַדְּעֵי הַיַּהֲדוּת الدِّرَاسَاتُ اليَهُودِيَّةُ. العُلُومُ اليَهُودِيَّةُ (judaica). מַדְּעֵי הָרוּחַ الآدَابُ. الدِّرَاسَاتُ الأَدَبِيَّةُ. מִפְעָלִים עֲתִירֵי מַדָּע مَشَارِيعُ الخِبْرَةِ العِلْمِيَّةِ ע׳ עָתִיר.

מַדָּעִי ת׳ (־יִּים) عِلْمِيٌّ. دِرَاسِيٌّ. بَحْثِيٌّ. إِسْتِقْرَائِيٌّ.

מַדְּעָן ז׳ (־נִים) عَالِمٌ ج عُلَمَاءُ. رَجُلُ العِلْمِ. بَاحِثٌ. بَحَّاثَةٌ.

מַדָּף ז׳ (־פִּים) رَفٌّ ج رُفُوفٌ. مِسْطَبَةٌ ج مَسَاطِبُ.

מַדְפִּיס ז׳ (־סִים) ١. طَبَّاعٌ. عَامِلُ مَطْبَعَةٍ. ٢. صَاحِبُ مَطْبَعَةٍ. הַמַּדְפִּיס הַמֶּמְשַׁלְתִּי المَطْبَعَةُ الحُكُومِيَّةُ.

מֻדְפְּלָם, מודפלם ת׳ (־מִים) حَامِلُ دِبْلُوم. حَامِلُ شَهَادَةٍ جَامِعِيَّةٍ.

מַדְפֵּן ז׳ (־פְּנִים) جَرَّارٌ ذُو أَطْبَاقٍ (لتسوية الاتلام).

מְדֻפָּן, מדופן ת׳ (־נִים) قَوِيُّ الجَوَانِبِ. مَدْعُومُ الجَوَانِبِ.

מֻדְפָּס, מודפס ת׳ (־סִים) مَطْبُوعٌ (في مطبعة).

מַדְפֶּסֶת נ׳ (־פְּסוֹת) في الحواسيب: طَابِعَةٌ ج طَابِعَاتٌ.

מְדֻפְרָס, מדופרס ת׳ (־סִים) مَقْهُورٌ. مُنْقَبِضُ الصَّدْرِ. كَاسِفُ البَالِ.

מְדַקְדֵּק ז׳ (־דְּקִים) ١. نَحْوِيٌّ ج نُحَاةٌ وَنَحْوِيُّونَ. خَبِيرٌ فِي قَوَاعِدِ اللُّغَةِ. ٢. مُدَقِّقٌ. مُتْقِنٌ فِي عَمَلِهِ. صَارِمٌ. ٣. مُتَحَذْلِقٌ.

מְדֻקְדָּק, מדוקדק ת׳ (־קִים) مُدَقَّقٌ. مَضْبُوطٌ. مُحْكَمٌ. مُتْقَنٌ.

מְדַקְלֵם ז׳ (־לְמִים) مُسْتَظْهِرٌ. رَاوٍ(ي) ج رُوَاةٌ. مُنْشِدٌ. مُقْرِئٌ.

מְדֻקְלָם, מדוקלם ת׳ (־מִים) مُسْتَظْهَرٌ. مُرَتَّلٌ. مَقْرُوءٌ.

מַדְקֵרָה נ׳ (־רוֹת) مَطْعَنَةٌ. طَعْنٌ. وَخْزٌ. כְּמַדְקְרוֹת חֶרֶב كَوَخْزِ السِّنَانِ. لاَذِعٌ.

מִדֵּר, מידר פ׳ ١. رَتَّبَ حَسَبَ أَبْوَابٍ. ٢. أَخْفَى مَعْلُومَاتٍ. מֻדַּר ١. رُتِّبَ حَسَبَ أَبْوَابٍ. ٢. أُخْفِيَتْ عَنْهُ مَعْلُومَاتٌ.

מְדַרְבֵּן ת׳ (־בְּנִים) مُحَفِّزٌ. مُنَشِّطٌ. دَافِعٌ ج دَوَافِعُ. حَاثٌّ. مُعَجِّلٌ.

מִדְּרַבָּנָן Ar. תה״פ مِنَ الحَاخَامِينَ. مِنْ رِجَالِ الدِّينِ. فَرَائِضُ وَأَحْكَامٌ فَرَضَهَا الحَاخَامُونَ بِالرَّغْمِ مِنْ عَدَمِ وُرُودِهَا فِي الكِتَابِ المُقَدَّسِ صَرَاحَةً ע׳ מִדְּאוֹרַיְתָא.

מְדֹרָג, מדורג ת׳ (־גִים) ١. مُدَرَّجٌ. مُتَدَرِّجٌ. مُرَتَّبٌ فِي دَرَجَاتٍ. في الزراعة: مُرَتَّبٌ بِشَكْلِ مَسَاطِبَ أَوْ جُدْرَانٍ اسْتِنَادِيَّةٍ (منحدر جبل). ٢. في الادارة: مُدْرَجٌ فِي دَرَجَةٍ مِنْ سُلَّمِ الدَّرَجَاتِ. مُنَسَّقٌ.

מְדֻרָּג, מודרג ת׳ (־גִים) مُتَدَرِّجٌ. تَدْرِيجِيٌّ. مَرْحَلِيٌّ. تَصَاعُدِيٌّ. שָׂכָר לְמוֹעֵד מְדֻרָּג أُجُورٌ مُدَرَّجَةٌ. أُجُورٌ تَصَاعُدِيَّةٌ (تَنَازُلِيَّةٌ).

מַדְרָג ז׳ (־גִים) ١. في الزراعة: مِسْطَبَةٌ ج مَسَاطِبُ. جِدَارٌ اسْتِنَادِيٌّ. حَبْلَةٌ ج حَبَلاَتٌ ע׳ טֶרֶסָה. ٢. في الادارة: سُلَّمُ الدَّرَجَاتِ. سُلَّمُ تَدْرِيجِ المُوَظَّفِينَ.

מַדְרֵגָה נ׳ (־גוֹת) ١. دَرَجَةٌ ج دَرَجَاتٌ وَدَرَجٌ. مِرْقَاةٌ ج مَرَاقٍ(ي). ٢. جِدَارٌ اسْتِنَادِيٌّ (في جبل) ج جُدْرَانٌ اسْتِنَادِيَّةٌ. حَبْلَةٌ ج حَبَلاَتٌ. ٣. رُتْبَةٌ ج رُتَبٌ. مَنْزِلَةٌ ج مَنَازِلُ. مَصَفٌّ ج مَصَافٌّ. مُسْتَوًى ج مُسْتَوَيَاتٌ. מִמַּדְרֵגָה רִאשׁוֹנָה مِنَ الدَّرَجَةِ الأُولَى. مِنَ الطِّرَازِ الأَوَّلِ. שְׁפַל הַמַּדְרֵגָה أَوْطَأُ دَرَجَةٍ. أَسْفَلُ

دَرَكٍ. الحَضِيضُ. سَلالِمُ. מַדְרֵגוֹת לוּלְיָנִיּוֹת دَرَجٌ لَوْلَبِيٌّ. سَلالِمُ لَوْلَبِيَّةٌ. מַדְרֵגוֹת נָעוֹת ע' דְּרַגְנוֹעַ. חֲדַר הַמַּדְרֵגוֹת بَيْتُ الدَّرَجِ.

מִדְרָגָה נ' (־גוֹת) مَجْمُوعَةُ الدَّرَجَاتِ فِي مُنْحَدَرِ الجَبَلِ.

מִדְרוּג ז' ١. تَدْرِيجٌ. صُنْعُ مَسَاطِبَ فِي مُنْحَدَرِ الجَبَلِ. ٢. دَرَجَةُ الشُّهْرَةِ ע' רֵיטִינְג.

מִדְרוֹן ז' (־נוֹת) إِنْحِدَارٌ ج إِنْحِدَارَاتٌ. مُنْحَدَرٌ ج مُنْحَدَرَاتٌ. سَفْحُ جَبَلٍ ج سُفُوحٌ. מִדְרוֹן תָּלוּל سَفْحٌ شَدِيدُ الانْحِدَارِ. מִדְרוֹן תַּת־יַמִּי جُرْفٌ قَارِّيٌّ. הִתְגַּלְגֵּל (הִדַּרְדֵּר) בְּמִדְרוֹן هَبَطَ إِلَى الْمُنْحَدَرِ ومجازًا: تَدَحْرَجَ إِلَى الحَضِيضِ.

מִדְרוֹנִי ת' (־יִּים) إِنْحِدَارِيٌّ. مَائِلٌ. مُنْحَرِفٌ.

מִדְרוֹנִיּוּת נ' إِنْحِدَارٌ. مَيْلٌ. مَيَلانٌ. إِنْحِرَافٌ.

מִדְרְחוֹב ז' (־בִים) شَارِعٌ مُرَصَّفٌ. شَارِعٌ تِجَارِيٌّ وَاسِعٌ دَاخِلَ المَدِينَةِ. مَشَّايَة م'.

מַדְרִיגָל It. ז' (־לִים) ١. في الموسيقى: غِنَاءٌ فِي مَجْمُوعَةٍ. ٢. أُغْنِيَةٌ غَرَامِيَّةٌ قَصِيرَةٌ.

מַדְרִיךְ ז' (־כִים) مُرْشِدٌ. مُدَرِّبٌ. دَلِيلٌ ج أَدِلَّاءُ. مُوَجِّهٌ. هَادٍ(ي). מַדְרִיךְ טֶלֶפוֹן دَلِيلُ التِّلِفُونَاتِ.

מִדְרָךְ ז' (־כִים) مَوْطَأٌ. مَوْطِئٌ. مَدَاسٌ. مَوْضِعُ القَدَمِ.

מֻדְרָךְ, מודרך ת' (־כִים) مُوَجَّهٌ. مُرْشَدٌ. مُهْدًى.

מִדְרָכָה נ' (־כוֹת) رَصِيفٌ ج أَرْصِفَةٌ. مَمْشًى ج مَمَاشٍ(ي).

מִדְרָס ז' (־סִים) ١. ضَبَّانٌ (يلصق داخل حذاء لدعم القدم أو لرفعه قليلا). ٢. وَطْءٌ. سَحْقٌ. مَوْطِئٌ. مَوْضِعُ قَدَمٍ. מִדְרָס אוֹרְתּוֹפֵּדִי حِذَاءٌ طِبِّيٌّ. كُنْدَرَةٌ خُصُوصِيَّةٌ.

מִדְרָשׁ ז' (־שִׁים) ١. تَفْسِيرٌ ج تَفَاسِيرُ. تَأْوِيلٌ. شَرْحٌ ج شُرُوحٌ. ٢. بَحْثٌ ج بُحُوثٌ وَأَبْحَاثٌ. دِرَاسَةٌ ج دِرَاسَاتٌ. ٣. إِسْتِعَارَةٌ ج إِسْتِعَارَاتٌ. مَجَازٌ ج مَجَازَاتٌ. ٤. مَدْرَسَةٌ دِينِيَّةٌ يَهُودِيَّةٌ. מִדְרָשׁ רַבָּה مَجْمُوعَةُ التَّفَاسِيرِ وَالأَسَاطِيرِ حَوْلَ الأَسْفَارِ الخَمْسَةِ الأُولَى مِنَ الكِتَابِ المُقَدَّسِ. לֹא הַמִּדְרָשׁ עִקָּר אֶלָּא הַמַּעֲשֶׂה لَيْسَ القَوْلُ هُوَ الأَسَاسُ بَلِ العَمَلُ ومجازًا: فَضْلُ الفِعْلِ عَلَى القَوْلِ مَكْرُمَةٌ. מִדְרְשֵׁי אַגָּדָה مَجْمُوعَاتُ الأَسَاطِيرِ الشَّعْبِيَّةِ اليَهُودِيَّةِ. מִדְרְשֵׁי הֲלָכָה تَفَاسِيرُ القَوَانِينِ الشَّرْعِيَّةِ. الفَتَاوَى الشَّرْعِيَّةُ اليَهُودِيَّةُ.

מִדְרָשָׁה נ' (־שׁוֹת) كُلِّيَّةٌ ج كُلِّيَّاتٌ. دَارٌ (للمعلمين أو الفنون مثلاً). مَعْهَدٌ عَالٍ ج مَعَاهِدُ عُلْيَا. מִדְרָשָׁה צְבָאִית كُلِّيَّةٌ حَرْبِيَّةٌ. مَدْرَسَةٌ عَسْكَرِيَّةٌ.

מִדְרָשִׁי ת' (־יִּים) وَعْظِيٌّ. خَاصٌّ بِالمَوَاعِظِ وَالتَّفَاسِيرِ الدِّينِيَّةِ اليَهُودِيَّةِ.

מִדְשָׁאָה נ' (־אוֹת) مَخْضَرَةٌ. مَرْجَةٌ. أَرْضٌ مُعْشَوْشِبَةٌ.

מְדֻשָּׁן, מדושן ת' (־נִים) شَحِيمٌ. سَمِينٌ. رَبِيلٌ. מְדֻשַּׁן עֹנֶג رَخِيُّ البَالِ. فِي خَفْضٍ مِنَ العَيْشِ. فِي بُحْبُوحَةٍ مِنْ عَيْشِهِ.

מָה, מַה מ"ש ١. مَا؟ مَاذَا؟ أَيُّ؟ ٢. كَيْفَ؟ ٣. كَمْ؟ ٤. مَا الَّذِي. ٥. مَا! (للتعجب). يَامَا! ٦. بَعْضٌ. شَيْءٌ مِنْ. מַה שְּׁלוֹמְךָ? كَيْفَ حَالُكَ؟ מַה שִּׁמְךָ? مَا اسْمُكَ؟ מָה הַשָּׁעָה? كَمِ السَّاعَةُ؟ السَّاعَةُ كَمْ؟ מַה בֵּין... לְ־, מַה בֵּין... לְבֵין مَا الفَرْقُ بَيْنَ... وَبَيْنَ. مَا الفَارِقُ بَيْنَ... وَ. מַה בְּכָךְ وَمَا فِي ذَلِكَ؟ وَمَاذَا يَهُمُّ؟ שֶׁל מַה בְּכָךְ تَافِهٌ. غَيْرُ ذِي بَالٍ. لَا أَهَمِّيَّةَ لَهُ. מַה גַּם (שֶׁ־) وَالأَنْكَى مِنْ ذَلِكَ. وَالأَدْهَى مِنْ ذَلِكَ. فَكَيْفَ بِـ؟ نَاهِيكَ بِـ (عَنْ). فَضْلًا عَلَى (عَنْ). فَكَمْ بِالحَرِيِّ. מַה טּוֹב! مَا أَحْسَنَ! مَا أَفْضَلَ! (للتعجب). מַה טַּעַם مَا المُسَوِّغُ؟ مَا السَّبَبُ؟ لِمَاذَا؟ מַה יּוֹם מִיּוֹמַיִם مَا الفَرْقُ بَيْنَ اليَوْمِ وَسَائِرِ الأَيَّامِ؟ מַה יֵּשׁ? مَا حَدَثَ؟ مَاذَا تُرِيدُ؟ مَا مُرَادُكَ؟ מַה לִּי וָלוֹ مَا لِي وَلَهُ؟ مَا شَأْنِي مَعَهُ؟ مَا صِلَتِي بِهِ؟ وَمَاذَا يَهُمُّنِي مِنْهُ؟ מַה לְּךָ مَا لَكَ؟ مَا بَالُكَ؟ مَا خَطْبُكَ؟ مَاذَا دَهَاكَ؟ מַה לּוֹ לְ־ مَا لَهُ فِي؟ مَا شَأْنُهُ فِي؟ لِمَاذَا عَلَيْهِ أَنْ؟ מַה נִּשְׁמַע? كَيْفَ حَالُكَ (حَالُكُمْ)؟ شُو أَخْبَارَك؟ شُو أَخْبَارْكُم؟ מַה נִּשְׁתַּנָּה? مَاذَا تَغَيَّرَ؟ مَاذَا حَدَثَ (هٰذِهِ اللَّيْلَةَ عَنْ سَائِرِ اللَّيَالِي)؟ لِمَاذَا تَخْتَلِفُ (هٰذِهِ اللَّيْلَةُ عَنْ سَائِرِ اللَّيَالِي)؟ (مقدمة للاسئلة الاربعة التي يطرحها اصغر الابناء سنًا على والده ليلة عيد الفصح). מַה שַּׁיָּךְ? مَا الصِّلَةُ؟ مَا عَلَاقَةُ هٰذَا بِهٰذَا؟ מַה לַּעֲשׂוֹת? مَاذَا يُمْكِنُنَا أَنْ نَفْعَلَ؟ مَا فِي مَقْدُورِنَا أَنْ نَصْنَعَ شَيْئًا. בַּמֶּה? בַּמָּה? بِمَ؟ كَيْفَ؟ כַּמָּה ע' כַּמָּה. לָמָּה ע' לָמָּה. וִיהִי מָה وَلْيَكُنْ مَا يَكُونُ. وَلْيَحْصُلْ مَا يَحْصُلُ. مَهْمَا يَكُنْ مِنْ أَمْرٍ. דְּבַר־מָה شَيْءٌ مَا. بَعْضُ الشَّيْءِ. כָּל מַה שֶּׁ־ ١. كُلُّ مَا. ٢. مَهْمَا. זְמַן־מָה سَاعَةٌ مِنَ الزَّمَنِ. بَعْضُ الوَقْتِ. سُوَيْعَةٌ ج سُوَيْعَاتٌ. מִמָּה שֶׁ־ مِنْ. مِمَّا.

מְהַבְהֵב ת' (־הֲבִים) غَمَّازٌ (في الاشارات الضوئية). مُتَأَلِّقٌ. مُتَرَاقِصٌ (ضوء). خَافِقٌ.

מְהַבִּיל ת' (־לִים) مُهَبِّلٌ (قهوة أو شاي ساخن مثلاً). يَتَصَاعَدُ مِنْهُ البُخَارُ.

מָהָגוֹנִי In. ז' ١. شَجَرَةُ المَهَاغُونِي. ٢. خَشَبٌ ضَارِبٌ إِلَى الحُمْرَةِ الغَامِقَةِ يُصْنَعُ مِنْهُ الأَثَاثُ الفَاخِرُ (mahogany).

מְהֻגָּן, מהוגן ת' (־נִים) نَزِيهٌ. شَرِيفٌ. صَالِحٌ. مُسْتَقِيمٌ. מַעֲשֶׂה מְהֻגָּן عَمَلٌ صَالِحٌ.

מְהַגֵּר ז' (־גְּרִים) مُهَاجِرٌ. نَازِحٌ. مُغْتَرِبٌ.

מַהֲדוּרָה נ' (־רוֹת) نَشْرَةٌ ج نَشَرَاتٌ. طَبْعَةٌ ج طَبَعَاتٌ. מַהֲדוּרָה חֲדָשָׁה طَبْعَةٌ جَدِيدَةٌ. מַהֲדוּרָה מִסְחָרִית طَبْعَةٌ تِجَارِيَّةٌ. מַהֲדוּרַת חֲדָשׁוֹת نَشْرَةُ أَخْبَارٍ.

מַהֲדִיר ז' (־רִים) مُرَاجِعٌ. وَاقِفٌ عَلَى الطَّبْعِ (خصوصًا لكتاب قديم بطبعة

جديدة مع شروح ومقدمة). مُحَرِّرٌ.

מְהַדֵּק ז' (־דְּקִים) ضُمَامٌ (مج). مِشْبَكُ الوَرَقِ ج مَشَابِكُ. دَبَّاسَة م' ج دَبَّاسَاتٌ.

מְהֻדָּק, מהודק ת' (־קִים) مُحْكَمٌ. مَشْدُودٌ. مُوَثَّقٌ.

מְהַדֵּר ז' (־דְּרִים) حَرِيصٌ عَلَى تَنْفِيذِ الفَرَائِضِ الدِّينِيَّةِ بِتَفَاصِيلِهَا. مُتَزَمِّتٌ. دَيِّنٌ. מְהַדְּרִין מִן הַמְּהַדְּרִין مُتَشَدِّدُونَ جِدًّا. مُلْتَزِمُونَ جِدًّا بِالأَحْكَامِ الدِّينِيَّةِ بِحَذَافِيرِهَا.

מְהֻדָּר, מהודר ת' (־רִים) فَاخِرٌ. مُزَخْرَفٌ. ذُو رَوْنَقٍ. הוֹצָאָה מְהֻדֶּרֶת طَبْعَةٌ فَاخِرَةٌ.

(מהה) נִמְהָה פ' رَثَّ ـِ بَلِيَ ـَ تَهَلْهَلَ. تَهَرَّأَ.

מַהוּ מ"ש مَنْ هُوَ؟ مَا هُوَ؟ מַהוּ ש־ أَيَصِحُّ أَنْ؟ هَلْ مِنَ الصَّوَابِ أَنْ؟

מהוגן ע' מְהֻגָּן.

מָהוֹד ז' (מְהוֹדִים) مُكَبِّرُ الصَّدَى (resonator).

מָהוּהַּ ת' (מְהוּהִים) رَثٌّ. خَلِقٌ. بَالٍ(ي). مُهَلْهَلٌ.

מָהוּל ת' (מְהוּלִים) ١. مَمْزُوجٌ بِـ. مَخْلُوطٌ بِـ. مَحْلُولٌ. ٢. مَخْتُونٌ. خَتِينٌ. مُطَهَّرٌ. יַיִן מָהוּל בְּמַיִם نَبِيذٌ مَخْلُوطٌ بِالمَاءِ. خَمْرٌ مُشَعْشَعٌ. שִׂמְחָה מְהוּלָה בִּדְאָגָה فَرَحٌ مَشُوبٌ بِالقَلَقِ.

מהולל ע' מְהֻלָּל.

מְהוּמָה נ' (־מוֹת) ١. ضَجِيجٌ. ضَجَّةٌ. ضَوْضَاءُ. بَلْبَلَةٌ. جَلَبَةٌ. فَوْضَى. طَوْشَةٌ. ٢. شَغَبٌ. فِتْنَةٌ ج فِتَنٌ. إِضْطِرَابٌ ج إِضْطِرَابَاتٌ. רֹב מְהוּמָה עַל לֹא מְאוּמָה مجازًا: ثَوْرَةٌ (زَوْبَعَةٌ) فِي فِنْجَانٍ. جَعْجَعَةٌ وَلاَ أَرَى طِحْنًا.

מהומם ע' מְהֻמָּם.

מהוסה ע' מְהֻסֶּה.

מהוסס ע' מְהֻסָּס.

מהופך ע' מְהֻפָּךְ.

מהופנט ע' מְהֻפְנָט.

מהוקצע ע' מְהֻקְצָע.

מהורהר ע' מְהֻרְהָר.

מַהוּת נ' (־הֻיּוֹת) مَاهِيَّةٌ. كُنْهٌ. جَوْهَرٌ. صُلْبُ مَوْضُوعٍ. תָּפַס אֶת מַהוּתוֹ أَدْرَكَ (فَهِمَ) كُنْهَهُ. فَهِمَ مَاهِيَّتَهُ.

מַהוּתִי ת' (־יִּים) ذَاتِيٌّ. جَوْهَرِيٌّ. أَسَاسِيٌّ. أَوَّلِيٌّ. هَامٌّ.

מהותך ע' מְהֻתָּךְ.

מַהַטְמָה .In ז' مَهَاتْمَا (كلمة هندية معناها الروح الكبرى مثل المهاتما غاندي).

מַהִי מ"ש مَنْ هِيَ؟ مَا هِيَ؟

מְהִילָה נ' مَزْجٌ. خَلْطٌ (سائل بسائل). شَعْشَعَةٌ.

מְהֵימָן ת' (־נִים) مَوْثُوقٌ بِهِ. مُؤْتَمَنٌ. مَأْمُونٌ. صَادِقٌ. מְקוֹרוֹת מְהֵימָנִים مَصَادِرُ مَوْثُوقٌ بِهَا.

מְהֵימָנוּת נ' مِصْدَاقِيَّةٌ. ثِقَةٌ. إِخْلاَصٌ. أَمَانَةٌ. בְּדִיקַת מְהֵימָנוּת إِخْتِبَارُ الثِّقَةِ (المِصْدَاقِيَّةِ).

מָהִיר ת' (מְהִירִים) ١. سَرِيعٌ. عَجِلٌ. عَجُولٌ. حَثِيثٌ. ٢. نَشِطٌ ج نِشَاطٌ. نَشِيطٌ. سَرِيعُ الاسْتِجَابَةِ. خَفِيفُ الحَرَكَةِ. מְהִיר חֵמָה سَرِيعُ الغَضَبِ. غَضُوبٌ. حَادُّ المِزَاجِ. מְהִיר תְּפִיסָה حَاضِرُ البَدِيهَةِ. سَرِيعُ الفَهْمِ. حَادُّ الذَّكَاءِ. דֶּרֶךְ מְהִירָה طَرِيقٌ سَرِيعٌ. أُوتُوسْتْرَاد. רַכֶּבֶת מְהִירָה قِطَارٌ سَرِيعٌ (إِكْسِبْرِيس). שִׁפּוּט מָהִיר مُحَاكَمَةٌ عَاجِلَةٌ. مُحَاكَمَةٌ فَوْرِيَّةٌ.

מְהִירוּת נ' (־רֻיּוֹת) سُرْعَةٌ. إِسْرَاعٌ. عَجَلَةٌ. تَعْجِيلٌ. מְהִירוּת הָאוֹר سُرْعَةُ الضَّوْءِ. מְהִירוּת טִיסָה سُرْعَةُ الطَّيَرَانِ. سُرْعَةُ التَّحْلِيقِ. מְהִירוּת עַל־קוֹלִית في علم الطيران: السُّرْعَةُ فَوْقَ الصَّوْتِيَّةِ. سُرْعَةٌ سُوبِرْسُونِيَّةٌ. מְהִירוּת קוֹלִית السُّرْعَةُ الصَّوْتِيَّةُ. سُرْعَةُ الصَّوْتِ. בִּמְהִירוּת بِسُرْعَةٍ. سِرَاعًا. سُرْعَانَ مَا. عَلَى عَجَلٍ. בִּמְהִירוּת הַבָּזָק بِسُرْعَةِ البَرْقِ ע' בָּזָק.

מָהַל פ' ١. مَزَجَ ـُ خَلَطَ ـِ (سائلاً بسائل). شَعْشَعَ (الخمر بالماء). ٢. خَتَنَ ـُ ـِ طَهَّرَ ע' (מוּל) מָל. נִמְהַל ١. مُزِجَ. إِمْتَزَجَ. خُلِطَ. إِخْتَلَطَ. ٢. خُتِنَ. طُهِّرَ.

מַהֲלוּמָה, מַהֲלֻמָּה נ' (־לֻמּוֹת) ضَرْبَةٌ شَدِيدَةٌ ج ضَرَبَاتٌ. خَبْطَةٌ ج خَبَطَاتٌ. מַהֲלוּמַת מָוֶת ضَرْبَةٌ قَاضِيَةٌ. מַהֲלוּמַת מֹחַץ ضَرْبَةٌ قَاصِمَةٌ (knock-out).

מַהֲלָךְ ז' (־כִים) ١. مَسَافَةٌ. مَسِيرٌ. مَسِيرَةٌ. شَوْطٌ ج أَشْوَاطٌ. ٢. سَيْرٌ. دَوَرَانٌ. ٣. في السيارات: غِيَارُ السُّرْعَةِ ج غِيَارَاتٌ. مِشْوَارٌ. ٤. سِيَاقُ الكَلاَمِ. مَعْرِضُ الحَدِيثِ. مَجْرَى. מַהֲלַךְ חַיִּים سِيرَةُ حَيَاةٍ. تَأْرِيخُ حَيَاةٍ. הִפְסִיק אֶת מַהֲלַךְ מַחְשְׁבוֹתָיו قَطَعَ عَلَيْهِ حَبْلَ تَفْكِيرِهِ. יֵשׁ לוֹ מַהֲלָכִים لَهُ قُدْرَةٌ عَلَى التَّأْثِيرِ فِي. لَهُ تَأْثِيرٌ أَوْ نُفُوذٌ فِي. מָצָא לוֹ מַהֲלָכִים شَاعَ ـِ رَاجَ ـُ وَجَدَ سُوقًا رَائِجَةً لِـ. وَجَدَ إِقْبَالاً شَدِيدًا.

מְהֻלָּל, מהולל ת' (־לִים) ١. مُمَجَّدٌ. مَجِيدٌ. مَمْدُوحٌ. أَغَرُّ ج غُرٌّ נ' غَرَّاءُ. ٢. فَاخِرٌ (سلعة مثلاً). مُمْتَازٌ.

מַהֲלֻמָּה ע' מַהֲלוּמָה.

מָהֵם מ"ש مَا هُمْ؟ مَا هِيَ؟ (للجمع غير العاقل).

מֵהֶם מ"י مِنْهُمْ. مِنْ بَيْنِهِمْ. مِنْ ظَهْرَانَيْهِمْ.

(מהמה) הִתְמַהְמֵהַּ פ' تَلَكَّأَ. تَأَخَّرَ. تَعَوَّقَ. أَبْطَأَ. تَبَاطَأَ.

מַהֲמוֹרָה נ' (־רוֹת) مَطَبٌّ ج مَطَبَّاتٌ. حُفْرَةٌ ج حُفَرٌ. وَهْدَةٌ ج وُهْدٌ ووِهَادٌ.

מְהַמֵּם ת' (־מְּמִים) ١. مُرَوِّعٌ. مُدْهِشٌ. مُذْهِلٌ. صَاعِقٌ. صَادِمٌ. مُثِيرٌ لِلدَّهْشَةِ. ٢. رَائِعٌ. أَخَّاذٌ بِمَجَامِعِ القُلُوبِ.

מְהֻמָּם, מהומם ת' (־מִים) مَصْعُوقٌ. مَشْدُوهٌ. مَصْدُومٌ. مَذْهُولٌ. مُنْدَهِشٌ.

מְהַמֵּר ז' (־מְּרִים) ١. مُقَامِرٌ. لاَعِبُ المَيْسَرِ. ٢. مُجَازِفٌ. مُخَاطِرٌ.

מְהֻמֶּרֶת, מהומרת נ׳ (־מוֹרוֹת) مَطْبٌ ע׳ מְהֻמּוֹרָה.

מָהֵן מ״ש مَا هُنَّ؟ مَا هِيَ؟ (للجمع غير العاقل).

מֵהֶן מ״י مِنْهُنَّ. مِنْ بَيْنِهِنَّ. مِنْ دَاخِلِهِنَّ.

מְהַנְדֵּס ז׳ (־סִים) مُهَنْدِسٌ. מְהַנְדֵּס אֶלֶקְטְרוֹנִיקָה مُهَنْدِسُ إِلِكْتْرُونِيَّات. מְהַנְדֵּס בִּנְיָן مِعْمَارِيٌّ. مُهَنْدِسُ بِنَاءٍ. מְהַנְדֵּס חַקְלָאִי مُهَنْدِسٌ زِرَاعِيٌّ ע׳ אגרונום. מְהַנְדֵּס חַשְׁמַל مُهَنْدِسٌ كَهْرَبَائِيٌّ. מְהַנְדֵּס יִצּוּר مُهَنْدِسُ إِنْتَاجٍ. מְהַנְדֵּס מְכוֹנוֹת مُهَنْدِسُ مَكَائِنَ. مُهَنْدِسُ مِيكَانِيكِيَّاتٍ. מְהַנְדֵּס תַּעֲשִׂיָּה مُهَنْدِسٌ صِنَاعِيٌّ.

מְהַנֶּה ת׳ (־נִּים) مُمْتِعٌ. مُبْهِجٌ. لَذِيذٌ. شَيِّقٌ. مُشَوِّقٌ.

מְהֻסֶּה, מהוסה ת׳ (־סִּים) هَامِسٌ (صوت) مُنْخَفِضٌ. مَكْتُومٌ.

מְהַסֵּס ת׳ (־סְסִים) مُتَرَدِّدٌ. لاَ يَقِرُّ عَلَى قَرَارٍ. مُتَشَكِّكٌ. مُتَّصِفٌ بِالتَّشَكُّكِ.

מְהֻסָּס, מהוסס ת׳ (־סִים) مُنْطَوٍ عَلَى التَّرَدُّدِ. مُتَرَدَّدٌ.

מְהֻפָּךְ, מהופך ת׳ (־כִים) مَقْلُوبٌ. مَعْكُوسٌ. رَأْسًا عَلَى عَقِبٍ.

מַהְפָּךְ ז׳ (־כִים) ۱. في الجغرافيا: إِنْقِلاَبٌ (شتوي او صيفي). مُنْقَلَبُ (السَّرَطَان او الجدي). ۲. إِنْقِلاَبٌ. مُنْقَلَبٌ. إِنْعِطَافٌ حَادٌّ. מַהְפָּךְ כַּלְכָּלִי تَحَوُّلٌ اقْتِصَادِيٌّ. إِنْعِطَافٌ اقْتِصَادِيٌّ حَادٌّ.

מַהְפֵּכָה נ׳ (־כוֹת) ۱. ثَوْرَةٌ ج ثَوْرَاتٌ. إِنْقِلاَبٌ ج إِنْقِلاَبَاتٌ. تَمَرُّدٌ. ۲. هَيَجَانٌ. ثَوَرَانٌ. فَوْضَى. מַהְפֵּכָה לְבָנָה إِنْقِلاَبٌ أَبْيَضُ. ثَوْرَةٌ بَيْضَاءُ. ثَوْرَةٌ بِلاَ إِرَاقَةِ دِمَاءٍ. הַמַּהְפֵּכָה הַצָּרְפָתִית الثَّوْرَةُ الفَرَنْسِيَّةُ (عام ۱۷۸۹). מַהְפֵּכָה תַּרְבּוּתִית ثَوْرَةٌ ثَقَافِيَّةٌ. מַהְפֵּכַת חֲצַר إِنْقِلاَبٌ دَاخِلِيٌّ. מַהְפֵּכַת נֶגֶד ثَوْرَةٌ مُضَادَّةٌ. מוֹעֶצֶת הַמַּהְפֵּכָה مَجْلِسُ (قِيَادَةِ) الثَّوْرَةِ.

מַהְפְּכָן ז׳ (־נִים) ثَائِرٌ ج ثُوَّارٌ. ثَوْرَوِيٌّ. إِنْقِلاَبِيٌّ. مُتَمَرِّدٌ.

מַהְפְּכָנוּת נ׳ ثَوْرِيَّةٌ. إِنْقِلاَبِيَّةٌ. تَمَرُّدٌ. عِصْيَانٌ.

מַהְפְּכָנִי ת׳ (־יִּים) ۱. ثَوْرِيٌّ. إِنْقِلاَبِيٌّ. ۲. ثَوْرَوِيٌّ.

מְהַפְּנֵט ז׳ (־טִים) ۱. مُنَوِّمٌ مَغْنَاطِيسِيٌّ. ۲. ذُو تَأْثِيرٍ.

מְהֻפְּנָט, מהופנט ת׳ (־טִים) ۱. مُنَوَّمٌ مَغْنَاطِيسِيًّا. مُسْتَهْوًى. ۲. مَشْدُودٌ عَجَبًا.

מְהֻקְצָע, מהוקצע ת׳ (־עִים) ۱. مَنْجُورٌ (خشب بفارة). مَبْرُودٌ. مُبَرَّدٌ. مَسْحُوجٌ. ۲. مجازا: صَقِيلٌ. أَمْلَسُ ج مُلْسٌ ن׳ مَلْسَاءُ. مُسَوًّى. ۳. مُدَبَّجٌ. مُنَمَّقٌ (اسلوب).

מִהֵר, מיהר פ׳ ۱. أَسْرَعَ. سَارَعَ إِلَى. أَغَذَّ السَّيْرَ. هَرْوَلَ. عَجِلَ ـ. إِسْتَعْجَلَ. ۲. حَثَّ ـُ. إِسْتَحَثَّ. عَجَّلَ. נִמְהַר تَسَرَّعَ. إِسْتَعْجَلَ. تَهَوَّرَ.

מַהֵר תה״פ ۱. بِسُرْعَةٍ. سَرِيعًا. سِرَاعًا. بِعَجَلَةٍ.

מֹהַר, מוהר ז׳ مَهْرٌ ج مُهُورٌ. صِدَاقٌ. بَائِنَةٌ.

מַהֲרָגָ'ה .Sn תו״ז (־גִ'ים) مَهْرَاجَا (لقب هندي رفيع).

מְהֵרָה תה״פ بِسُرْعَةٍ. سَرِيعًا. فَوْرًا. حَالاً. عَاجِلاً. عَلَى عَجَلٍ. בִּמְהֵרָה قَرِيبًا. عَمَّا قَرِيبٍ (قَلِيلٍ). فِي القَرِيبِ العَاجِلِ. עַד מְהֵרָה مَا لَبِثَ أَنْ. مَا فَتِئَ. سُرْعَانَ مَا. وَمَا هِيَ إِلاَّ لَحْظَةٌ حَتَّى.

מְהַרְהֵר, מהורהר ת׳ (־רִים) مُتَأَمِّلٌ. مُتَعَمِّقٌ فِي التَّفْكِيرِ. شَارِدُ الذِّهْنِ.

מְהָרֵס ז׳ (־רְסִים) هَدَّامٌ. مُهَدِّمٌ. مُخَرِّبٌ. מְהָרְסַיִךְ וּמַחֲרִיבַיִךְ מִמֵּךְ יֵצֵאוּ هَادِمُوكِ وَمُخَرِّبُوكِ مِنْكِ يَخْرُجُونَ ومجازا: عَلَى أَهْلِهَا جَنَتْ بَرَاقِشُ.

מְהֻתָּךְ, מהותך ת׳ (־כִים) مُنْصَهِرٌ. مُذَابٌ. ذَائِبٌ. مَصْبُوبٌ.

מַהֲתַלָּה נ׳ (־לוֹת) ۱. سُخْرِيَّةٌ. هَزْلٌ. ضَحِكٌ. ۲. مَهْزَلَةٌ ج مَهَازِلُ. رِوَايَةٌ هَزْلِيَّةٌ. كُومِيدْيَا.

מוֹאָבִי תו״ז (־בִים, ־יּוֹת) مُؤَابِيٌّ (من افراد شعب مؤاب الذي عاش في الالف الاول قبل الميلاد شرقي البحر الميت).

מוּאַזִּין .A ז׳ (־נִים) مُؤَذِّنٌ. الدَّاعِي إِلَى الصَّلاَةِ فِي المَسْجِدِ.

מואמן ע׳ מְאֻמָּן.

מוּאָץ ת׳ (־צִים) مُسْتَحَثٌّ. حَثِيثٌ. مُسَرَّعٌ. مُعَجَّلٌ.

מוּאָר ת׳ (־רִים) مُضَاءٌ. مُضِيءٌ. مُنَارٌ. نَيِّرٌ. مُشِعٌّ.

מוארך ע׳ מְאֹרָךְ. **מוארק** ע׳ מְאֻרָק.

מוּבָאָה נ׳ (־אוֹת) إِقْتِبَاسٌ ج إِقْتِبَاسَاتٌ. عِبَارَةٌ مُقْتَبَسَةٌ. إِسْتِشْهَادٌ بِنَصٍّ.

מובאש ע׳ מְבֻאָשׁ. **מובהק** ע׳ מֻבְהָק.

מובהר ע׳ מֻבְהָר. **מובחר** ע׳ מֻבְחָר.

מובטח ע׳ מֻבְטָח. **מובטל** ע׳ מֻבְטָל.

מוֹבַיְל, מובייל .En ז׳ (־לִים) ۱. مُتَحَرِّكٌ. مُتَرَاقِصٌ (مثل: لعبة معلقة في اعلى سرير الطفل) ע׳ מַרְצֶדֶת. ۲. مُوبَايِل. مَحْمُولٌ. نَقَّال (تلفون يدوي).

מוֹבִיל תו״ז (־לִים) ۱. مُوصِلٌ. نَاقِلٌ. مُؤَدٍّ إِلَى. ۲. قَنَاةٌ ج قَنَوَاتٌ. ۳. مُوَجِّهٌ. مُسَيِّرٌ. دَلِيلٌ. מוֹבִיל הַמַּיִם הָאַרְצִי مَشْرُوعُ المِيَاهِ القُطْرِيُّ (في اسرائيل).

מוֹבִילוּת נ׳ ۱. تَحَرُّكٌ. تَنَقُّلٌ. إِنْتِقَالٌ. ۲. حَرَكِيَّةٌ.

מוֹבִּילִיזַצְיָה נ׳ ۱. تَعْبِئَةٌ. إِسْتِنْفَارٌ. نَفِيرٌ عَامٌّ. تَجْنِيدٌ. دَعْوَةٌ عَامَّةٌ لِخِدْمَةِ العَلَمِ ע׳ גִּיּוּס, גִּיּוּס כְּלָלִי. ۲. في علم الاجتماع: الحَرَكِيَّةُ. قَابِلِيَّةُ الانْتِقَالِ مِنْ طَبَقَةٍ اجْتِمَاعِيَّةٍ إِلَى أُخْرَى.

מוּבָל ת׳ (־לִים) مَنْقُولٌ. مُقَادٌ. مُوَجَّهٌ. مُوصَلٌ.

מובלט ע׳ מֻבְלָט. **מובלע** ע׳ מֻבְלָע.

מובלעת ע׳ מֻבְלַעַת.

מוּבָן (־נִים) ١. ת׳ مَفْهُومٌ. مَعْلُومٌ. مُدْرَكٌ. ٢. ז׳ مَعْنًى ج مَعَانٍ(ي). مَغْزًى. مَدْلُولٌ. مَفْهُومٌ. فَحْوَى. כְּמוּבָן מֵאֵלָיו. بِالطَّبْعِ. بِالتَّأْكِيدِ. מוּבָן מֵאֵלָיו مِنَ الْمَعْلُومِ. مِنَ الْبَدِيهِيِّ. غَنِيٌّ عَنِ الْبَيَانِ. בִּמְלוֹא מוּבָן הַמִּלָּה بِكُلِّ مَعْنَى الْكَلِمَةِ. بِكُلِّ مَا فِي الْكَلِمَةِ مِنْ مَعْنًى.

מוּבָנוּת נ׳ مَفْهُومِيَّةٌ. دَلَالَةٌ. كَوْنُهُ مَفْهُومًا مُدْرَكًا.

מובע ע׳ מֻבָּע.

מוּבָר ת׳ (־רִים) مُبَوَّرٌ (ارض). أَرْضٌ مَتْرُوكَةٌ لَمْ تُزْرَعْ لِإِبْرَائِهَا.

מוברג ע׳ מֻבְרָג. **מוברח** ע׳ מֻבְרָח.

מוברך ע׳ מֻבְרָךְ.

(מוג) נָמוֹג פ׳ ١. ذَابَ ـ. ٢. تَلَاشَى. إِضْمَحَلَّ. تَوَارَى. מוֹגֵג ذَوَّبَ. أَذَابَ. صَهَرَ ـ. أَمَاعَ. הִתְמוֹגֵג ١. ذَابَ. إِنْحَلَّ. لَانَ ـ ومجازًا: سَاحَ ـ عَلَى. ٢. أَحَبَّ إِلَى حَدِّ الشَّغَفِ.

מוּג ת׳ (־גִים) ذَائِبٌ. لَيِّنٌ ومجازًا: حَقِيرٌ. ذَلِيلٌ. מוּג לֵב جَبَانٌ ج جُبَنَاءُ. رِعْدِيدٌ ج رَعَادِيدُ.

מוגבה ע׳ מֻגְבָּה. **מוגבל** ע׳ מֻגְבָּל.

מוגבר ע׳ מֻגְבָּר. **מוגדל** ע׳ מֻגְדָּל.

מוגדר ע׳ מֻגְדָּר. **מוגה** ע׳ מֻגָּה.

מוּגוּת נ׳ جُبْنٌ. מוּגוּת לֵב إِنْخِلَاعُ الْقَلْبِ. خَوْفٌ. تَخَوُّفٌ.

מוגזם ע׳ מֻגְזָם. **מוגלד** ע׳ מֻגְלָד.

מוגלה ע׳ מֻגְלָה. **מוגמר** ע׳ מֻגְמָר.

מוּגָן ת׳ (־נִים) ١. مَحْمِيٌّ (نبات). مُصَانٌ. مَصُونٌ. مَخْفُورٌ. ٢. مُدَرَّعٌ. דַּיָּר מוּגָן سَكَنٌ لِلْمُسِنِّينَ (خاضع لقانون حماية الساكنين).

מוגנב ע׳ מֻגְנָב.

מוּגָף ת׳ (־פִים) مُقْفَلٌ. مُغْلَقٌ. مَسْدُودٌ. مُحْكَمُ السَّدِّ.

מוגר ע׳ מֻגָּר. **מוגרבי** ע׳ מֻגְרַבִּי.

מוגרל ע׳ מֻגְרָל. **מוגש** ע׳ מֻגָּשׁ.

מוגשם ע׳ מֻגְשָׁם. **מודאג** ע׳ מֻדְאָג.

מודבק ע׳ מֻדְבָּק. **מודגם** ע׳ מֻדְגָּם.

מודגר ע׳ מֻדְגָּר. **מודגש** ע׳ מֻדְגָּשׁ.

מוֹדֵד ז׳ (־דְדִים) ١. مَسَّاحٌ. خَبِيرٌ فِي مَسْحِ الْأَرَاضِي. ٢. عَدَّادٌ. مِقْيَاسٌ. ٣. جَدْوَلٌ ج جَدَاوِلُ ע׳ מַדָּד. ٤. كَيَّالٌ. وَزَّانٌ.

מוֹדָה F נ׳ (־דוֹת) مُودَة. مُوضَة. زِيٌّ ج أَزْيَاءٌ. طَرْزٌ. طِرَازٌ ע׳ אָפְנָה.

מוֹדֶה ת׳ (־דִים) ١. شَاكِرٌ. مُمْتَنٌّ. مَمْنُونٌ. ٢. مُعْتَرِفٌ. مُقِرٌّ. מוֹדֶה וְעוֹזֵב יְרֻחָם مجازًا: الاعْتِرَافُ يَهْدِمُ الاقْتِرَافَ ע׳ (ידה) הוֹדָה.

מודהם ע׳ מֻדְהָם.

מוֹדוּלָטוֹר L ז׳ (־רִים) مُضَمِّنٌ. جِهَازُ تَضْمِينِ التَّرَدُّدَاتِ السَّمْعِيَّةِ فِي الرَّادْيُو (modulator).

מוֹדוּלַצְיָה L נ׳ ١. في الموسيقى: إِنْتِقَالٌ (من طبقة صوتية الى طبقة اخرى). ضَبْطٌ. ٢. في الراديو: تَرْكِيبُ الْمَوْجَاتِ الصَّوْتِيَّةِ عَلَى أَمْوَاجِ مَحَطَّةِ الْبَثِّ. ٣. تَرْكِيبُ الْقِطَعِ الْجَاهِزَةِ لِلْهَيْكَلِ (في الموبيليا مثلاً).

מוֹדוּס L ז׳ (־סִים) ١. طَرِيقَةٌ ج طُرُقٌ. صِيغَةٌ ج صِيَغٌ. شَكْلٌ ج أَشْكَالٌ. ٢. في القواعد: حَالَةٌ (الرفع او النصب الخ.). מוֹדוּס וִיוֶנְדִּי تَسْوِيَةٌ وَقْتِيَّةٌ. تَعَايُشٌ سِلْمِيٌّ.

מוּדָח ת׳ (־חִים) مَشْطُوفٌ (صحن). مَغْسُولٌ.

מודח ע׳ מֻדָּח. **מודחק** ע׳ מֻדְחָק.

מוֹדִיעַ ז׳ (־עִים) ١. مُبَلِّغٌ. مُخْبِرٌ. ٢. وَاشٍ(ي) ج وُشَاةٌ.

מוֹדִיעִין ז׳ إِسْتِعْلَامَاتٌ. إِعْلَامٌ. في الجيش: إِسْتِخْبَارَاتٌ. مُخَابَرَاتٌ. מוֹדִיעִין צְבָאִי في الجيش: إِسْتِخْبَارَاتٌ (مُخَابَرَاتٌ) عَسْكَرِيَّةٌ. מוֹדִיעִין קְרָבִי الْمُخَابَرَاتُ الْمَيْدَانِيَّةُ (الْحَرْبِيَّةُ). לִשְׁכַּת מוֹדִיעִין مَكْتَبُ اسْتِعْلَامَاتٍ. קְצִין מוֹדִיעִין في الجيش: ضَابِطُ اسْتِخْبَارَاتٍ. ضَابِطُ اسْتِطْلَاعٍ. שֵׁרוּת מוֹדִיעִין في الجيش: مَصْلَحَةُ الاسْتِخْبَارَاتِ. هَيْئَةُ الاسْتِخْبَارَاتِ.

מוֹדִיפִיקַצְיָה L נ׳ ١. تَعْدِيلٌ. تَنْسِيقٌ. تَغْيِيرٌ. ٢. تَلْطِيفٌ. تَكْيِيفٌ.

מוֹדֶל F ז׳ (־לִים) مُودِيل ج مُودِيلَات. نَمُوذَجٌ ج نَمَاذِجُ. مِثَالٌ ج أَمْثِلَةٌ. طِرَازٌ ج طُرُزٌ. تَصْمِيمٌ ج تَصَامِيمُ. قَالَبٌ ج قَوَالِبُ ע׳ דֶּגֶם.

מוֹדֶלִיסְט ז׳ (־טִים) مُصَمِّمُ أَزْيَاءٍ ע׳ תַּדְמִיתָן.

מודלה ע׳ מֻדְלָה. **מודלח** ע׳ מֻדְלָח.

מודלף ע׳ מֻדְלָף. **מודלק** ע׳ מֻדְלָק.

מוֹדָע ז׳ (־עִים) أَحَدُ الْمَعَارِفِ. رَفِيقٌ. صَدِيقٌ.

מוּדָע ١. ת׳ مُدْرَكٌ بِالْحِسِّ. مَفْهُومٌ. ٢. ז׳ في علم النفس: الْوَعْيُ. الْعَقْلُ الْوَاعِي (the concious). בִּלְתִּי מוּדָע, לֹא מוּדָע في علم النفس: اللَّاوَعْيُ. اللَّاشُعُورُ. الْعَقْلُ الْبَاطِنُ (the unconsious). בְּמוּדָע عَنْ عِلْمٍ (دِرَايَةٍ). عَنْ عَمْدٍ. عَمْدًا. قَصْدًا. مَعَ سَبْقِ إِصْرَارٍ.

מוֹדָעָה נ׳ (־עוֹת) إِعْلَانٌ ج إِعْلَانَاتٌ. بَيَانٌ ج بَيَانَاتٌ. بَلَاغٌ ج بَلَاغَاتٌ. לוּחַ מוֹדָעוֹת لَوْحَةُ إِعْلَانَاتٍ.

מוּדָעוּת נ׳ وَعْيٌ. إِدْرَاكٌ. مَعْرِفَةٌ. إِطْلَاعٌ (awareness).

מודפס ע׳ מֻדְפָּס. **מודרג** ע׳ מֻדְרָג.

מוֹדֶרָטוֹ It. תה"פ في الموسيقى: بِإيقَاعٍ مُعْتَدِلِ السُّرْعَةِ.

מודרך ע' מֻדְרָךְ.

מוֹדֶרְנִי F ת' (־יִים) عَصْرِيٌّ. حَدِيثٌ. مُحْدَثٌ. جَدِيدٌ.

מוֹדֶרְנִיּוּת נ' مُعَاصَرَةٌ. عَصْرِيَّةٌ. حَدَاثَةٌ. مُسَايَرَةُ الزَّمَنِ الحَدِيثِ.

מוֹדֶרְנִיזְם L ז' ١. حَدَاثَةٌ. عَصْرِيَّةٌ. ٢. تَجْدِيدٌ. פּוֹסְט מוֹדֶרְנִיזְם فَتْرَةُ مَا بَعْدَ الحَدَاثَةِ.

מוֹדֶרְנִיזַצְיָה נ' تَحْدِيثٌ. عَصْرَنَةٌ. مُلَاءَمَةٌ لِلْعَصْرِ.

מוֹדֶרְנִיסְט ז' (־טִים) مُحْدَثٌ. مُجَدِّدٌ. مُبْتَدِعٌ.

מוֹהִיקָנִי In. ז' (־נִים) مُوهِيكَانِيٌّ (من سكان قبيلة من الهنود الحمر كانت تعيش في حوض نهر هدسون بامريكا). הַמּוֹהִיקָנִי הָאַחֲרוֹן آخِرُ مُوهِيكَانِيٍّ ومجازًا: البَقِيَّةُ البَاقِيَةُ مِنْ. القَلِيلُ البَاقِي مِنْ.

מוֹהֵל ז' (־הֲלִים) مُطَهِّرٌ. خَاتِنٌ (حرفة من يطهّر الاولاد).

מוהר ע' מֹהַר. **מווסת** ע' מֶוֶסֶת.

מוות ע' מָוֶת.

מוֹז A ז' (־זִים) مَوْزَةٌ ج مَوْزٌ وَمَوْزَاتٌ ע' בָּנָנָה.

מוּזֵאוֹלוֹגְיָה G נ' عِلْمُ المَعْرُوضَاتِ الأَثَرِيَّةِ وَعَرْضُهَا فِي المَتَاحِفِ.

מוּזֵאוֹן ז' (־נִים) مُتْحَفٌ ج مَتَاحِفُ. دَارُ الآثَارِ ע' גְּנָזִים, בֵּית נְכוֹת.

מוּזֵאוֹנִי ת' (־יִים) خَاصٌّ بِالْمُتْحَفِ. أَثَرِيٌّ.

מוֹזָאִיקָה It. נ' (־קוֹת) مُوزَايِيكُو. فُسَيْفِسَاءُ. مُوسَوِيَّةٌ מ' ע' פְּסֵיפָס.

מוֹזֵג ז' (־זְגִים) مَشْرَبِيٌّ. سَاقٍ(ي) ج سُقَاةٌ. نَادِلٌ. صَاحِبُ حَانَةٍ.

מוּזָה G נ' (־זוֹת) ١. في الاساطير اليونانية: المُوزِيَّةُ (كل واحدة من الربات التسع اللواتي يحمين الفنون المختلفة). ٢. مجازًا: رَبَّةُ الشِّعْرِ. مَصْدَرُ الوَحْيِ. شَيْطَانُ الشُّعَرَاءِ (عند قدماء العرب). בְּרַעַם הַתּוֹתָחִים תֶּאֱלַמְנָה הַמּוּזוֹת عِنْدَمَا تُدَوِّي المَدَافِعُ تَسْكُتُ الأَقْلَامُ.

מוזהב ע' מֻזְהָב. **מוזהר** ע' מֻזְהָר.

מוֹזֶז ת' (־זִים) مُزَحْزِحٌ. مُزِيحٌ. مُحَرِّكٌ ע' (זוז) הֵזִיז.

מוּזִיקַאי G ז' (־קָאִים) مُوسِيقَارٌ. مُوسِيقِيٌّ. الآتِيٌّ.

מוּזִיקָה נ' مُوسِيقَى. عَزْفٌ. طَرَبٌ. מוּזִיקָה קוֹלִית (ווֹקָלִית) مُوسِيقَى غِنَائِيَّةٌ. غِنَاءٌ. מוּזִיקָה כֵּלִית (אִינְסְטְרוּמֶנְטָלִית) ١. مُوسِيقَى لِلْعَزْفِ عَلَى آلَاتٍ مُوسِيقِيَّةٍ. ٢. مُوسِيقَى لِلأُورْكِسْتْرَا. מוּזִיקָה קְלָסִית مُوسِيقَى كْلَاسِيكِيَّةٌ. מוּזִיקַת רֶקַע خَلْفِيَّةٌ مُوسِيقِيَّةٌ.

מוּזִיקָלִי ת' (־יִים) ١. مُوسِيقِيٌّ. الآتِيٌّ. ٢. بَارِعٌ فِي المُوسِيقَى. ٣. ذُو أُذُنٍ مُوسِيقِيَّةٍ. כֵּלִים מוּזִיקָלִיִּים آلَاتٌ مُوسِيقِيَّةٌ. آلَاتُ العَزْفِ.

מוּזִיקָלִיּוּת נ' ١. مُوسِيقِيَّةٌ. عَزْفٌ مُوسِيقِيٌّ. ٢. مَوْهِبَةٌ مُوسِيقِيَّةٌ. ٣. حَسَاسِيَّةٌ مُوسِيقِيَّةٌ.

מוּזִיקוֹלוֹג ז' (־גִים) مُوسِيقِيٌّ. بَاحِثٌ فِي المُوسِيقَى.

מוּזִיקוֹלוֹגְיָה נ' عِلْمُ المُوسِيقَى. عِلْمُ الأَدْوَارِ.

מוּזִיקוֹתֵרַפְּיָה נ' عِلَاجٌ (مُدَاوَاةٌ) بِوَاسِطَةِ المُوسِيقَى.

מוזכר ע' מֻזְכָּר.

מוֹזֵל ת' (־לִים) مُخَفَّضٌ. مُتَهَاوِدٌ (سعر). مُنَزَّلٌ. رَخِيصٌ.

מוזמן ע' מֻזְמָן. **מוזנח** ע' מֻזְנָח.

מוּזָר ת' (־רִים) غَرِيبٌ. غَرِيبُ الأَطْوَارِ. شَاذٌّ ج شَوَاذٌّ. غَيْرُ مَأْلُوفٍ. תּוֹפָעָה מוּזָרָה ظَاهِرَةٌ غَرِيبَةٌ (غَيْرُ مَأْلُوفَةٍ).

מוּזָרוּת נ' (־רֻיּוֹת) غَرَابَةٌ. غَرَابَةُ أَطْوَارٍ. شُذُوذٌ.

מוזרם ע' מֻזְרָם. **מוזרק** ע' מֻזְרָק.

מֹחַ ז' (מוֹחוֹת) ١. دِمَاغٌ ج أَدْمِغَةٌ. مُخٌّ ج مِخَاخٌ وَأَمْوَاخٌ. ٢. نُخَاعٌ. لُبٌّ. لُبَابٌ (الجزء الداخلي من الثمر). מֹחַ שֶׁל צִפּוֹר مُخُّ عُصْفُورٍ. تَفْكِيرٌ ضَعِيفٌ. מֹחַ בַּרְזֶל مجازًا: تَفْكِيرٌ ثَاقِبٌ. ذَاكِرَةٌ حَدِيدِيَّةٌ (قَوِيَّةٌ). מֹחַ חָרִיף, אִישׁ מֹחַ, מֹחַ הָעֲצָמוֹת نُخَاعُ العِظَامِ. مُخُّ العِظَامِ. הַמֹּחַ הַקָּטָן المُخَيْخُ. مُؤَخَّرُ المُخِّ (cerebellum). בִּלְבּוּל מֹחַ إِضْطِرَابُ الفِكْرِ. تَشْوِيشُ الفِكْرِ. إِزْعَاجٌ. בַּעַל מֹחַ ثَاقِبُ التَّفْكِيرِ. قَوِيُّ التَّفْكِيرِ. חֲמוּם מֹחַ سَرِيعُ الغَضَبِ. سَرِيعُ الانْفِعَالِ. مُنْدَفِعٌ. مُتَهَوِّرٌ. יוֹתֶרֶת הַמֹּחַ الغُدَّةُ النُّخَامِيَّةُ ע' יוֹתֶרֶת. שְׁטִיפַת מֹחַ غَسْلُ (غَسِيلُ) الدِّمَاغِ. التَّأْثِيرُ عَلَى التَّفْكِيرِ وَالمَوَاقِفِ. אִגּוּד (קוֹנְצֶרְן) הַמּוֹחוֹת هَيْئَةُ الأَدْمِغَةِ الاسْتِشَارِيَّةِ. هَيْئَةُ المُسْتَشَارِينَ. הֲגִירַת מוֹחוֹת هِجْرَةُ الأَدْمِغَةِ. هِجْرَةُ الكَفَاءَاتِ. סְעַר מוֹחוֹת العَصْفُ الفِكْرِيُّ ע' סְעָר. שִׁתּוּק מֹחִי, שִׁתּוּק מוֹחִין شَلَلٌ مُخِّيٌّ (cerebral palsy). אַל תְּבַלְבֵּל אֶת הַמֹּחַ لَا تُصَدِّعْ دِمَاغِي. لَا تُزْعِجْنِي. إِلَيْكَ عَنِّي.

מוחדר ע' מֻחְדָּר. **מוחוור** ע' מֻחְוָר.

מוחזק ע' מֻחְזָק. **מוחזר** ע' מֻחְזָר.

מוחכר ע' מֻחְכָּר. **מוחלד** ע' מֻחְלָד.

מוחלט ע' מֻחְלָט. **מוחלף** ע' מֻחְלָף.

מוחלש ע' מֻחְלָשׁ.

מוֹחֵץ ת' (־חֲצִים) ١. سَاحِقٌ (اغلبية). كَاسِرٌ. حَاسِمٌ.

מוחצן ע' מֻחְצָן.

מוֹחֵק ז' (־חֲקִים) مَسَّاحَةٌ ע' מַחַק.

מוחרם ע' מֻחְרָם.

מוּחָרָם A ז׳ مُحَرَّمٌ. الشَّهْرُ الأَوَّلُ مِنْ أَشْهُرِ السَّنَةِ الهِجْرِيَّةِ حَيْثُ كَانَتْ تُعْقَدُ فِيهِ عُقُودُ الإِيجَارَاتِ فِي البِلَادِ.

מוּחָשׁ תו״ז (־שִׁים) ١. مُرْسَلٌ عَلَى عَجَلٍ. مُعَجَّلٌ. مُهْرَعٌ. ٢. مَحْسُوسٌ. مَلْمُوسٌ.

מוּחָשִׁי ת׳ (־יִּים) مَحْسُوسٌ. مَلْمُوسٌ. مَلْحُوظٌ. مُجَسَّمٌ. مَادِّيٌّ. وَاقِعِيٌّ. عَيْنِيٌّ. كَائِنٌ. مُدْرَكٌ بِالحَوَاسِّ. סְכוּם מוּחָשִׁי مَبْلَغٌ مَلْحُوظٌ. مَبْلَغٌ لاَ يُسْتَهَانُ بِهِ. הָעוֹלָם הַמּוּחָשִׁי العَالَمُ المَادِّيُّ. عَالَمُ الوَاقِعِ.

מוּחָשִׁיּוּת, מוּחָשׁוּת נ׳ حِسِّيَّةٌ. وَاقِعِيَّةٌ. مَادِّيَّةٌ. عَيْنِيَّةٌ. تَجَسُّمٌ.

מוּח/תאר ע׳ מַח/תְּאַר.

(מוט) מָט פ׳ .Ar تَدَاعَى. تَزَعْزَعَ. تَقَوَّضَ. إِنْهَدَّ. إِنْدَكَّ. מָט לִנְפֹּל أَوْشَكَ عَلَى الانْهِيَارِ. آلَ إِلَى السُّقُوطِ. إِنْهَارَ. تَدَاعَى. מָטָה רַגְלוֹ زَلَّتْ قَدَمُهُ. عَثَرَ ـُـ تَعَثَّرَ. מוֹטֵט زَعْزَعَ. قَوَّضَ. هَدَّ ـُـ دَكَّ ـُـ هَدَمَ ـِـ הִתְמוֹטֵט إِنْهَارَ. تَقَوَّضَ. تَدَاعَى. إِنْدَكَّ. تَهَدَّمَ. تَهَافَتَ. הֵמִיט أَوْقَعَ. أَسْقَطَ. جَنْدَلَ. نَكَبَ ـُـ הֵמִיט חֶרְפָּה جَلَبَ العَارَ عَلَى. وَصَمَ وَصْمَةَ عَارٍ. هَتَكَ عِرْضَ. הֵמִיט שׁוֹאָה (אָסוֹן) نَكَبَ. أَوْقَعَ فِي كَارِثَةٍ. جَلَبَ الوَيْلَ عَلَى.

מוֹט ז׳ (־טוֹת) ١. قَضِيبٌ ج قُضْبَانٌ. عَصًا ج عُصِيٌّ. مُرْدِيٌّ. מוֹט הַבּוּכְנָה ذِرَاعُ الكَبَّاسِ. מוֹט הַקֶּלַע ذِرَاعُ تَوْصِيلَةِ الفَرْمَلَةِ. מוֹט הַדֶּגֶל صَارِيَةُ العَلَمِ. دَقَلُ العَلَمِ. מוֹט דְּחִיפָה مُرْدِيٌّ. מוֹט הַגּוּי في الطيران: عَمُودُ القِيَادَةِ. מוֹט כִּוּוּן في الجيش: شَاخِصُ التَّصْوِيبِ. מוֹט מֹאזְנַיִם مِنْجَمُ المِيزَانِ (الحديدة المعترضة في الميزان التي فيها لسانه). מוֹט הַמַּעֲמָד ذِرَاعُ القَابِضِ. מוֹט הָעֶגְלָה ע׳ יָצוּל. מוֹט קְפִיצָה في الرياضة: زَانَةٌ (في قفز الزانة). קְפִיצָה בְּמוֹט في الرياضة: قَفْزُ الزَّانَةِ.

מוּטָב ١. תה״פ أَفْضَلُ. مُسْتَحْسَنٌ. جَدِيرٌ. أَحْرَى بِـ ٢. ז׳ في الشؤون المالية: المُنْتَفِعُ. مَنْ قُيِّدَ لِحِسَابِهِ. חָזַר לְמוּטָב تَابَ ـُـ ثَابَ ـُـ عَادَ إِلَى سَوَاءِ السَّبِيلِ. הֶחְזִיר אֶת פְּלוֹנִי לְמוּטָב أَعَادَ فُلاَنًا إِلَى الطَّرِيقِ القَوِيمِ. هَدَاهُ إِلَى الطَّرِيقِ المُسْتَقِيمِ. מוּטָב לְךָ שׁ־ يَجْدُرُ بِكَ أَنْ. حَرِيٌّ بِكَ أَنْ. يُسْتَحْسَنُ أَنْ.

מוטבל ע׳ מֻטְבָּל. **מוטבע** ע׳ מֻטְבָּע.

מוטות ע׳ מֻטָּה.

מוֹטָה נ׳ (־טוֹת) نِيرٌ. مِقْرَنٌ (الخشبة التي تجعل على عُنُقَي الثورين لجر المحراث مثلاً) ومجازًا: عِبْءٌ ج أَعْبَاءٌ.

מוֹטוֹ .It ז׳ (־אִים) شِعَارٌ ج شِعَارَاتٌ. كَلِمَةٌ أَوْ مَثَلٌ يُتَّخَذَانِ مِثَالاً وَقُدْوَةً.

מוֹטוֹר L ז׳ (־רִים) مُوتُورٌ ج مُوتُورَاتٌ ע׳ מָנוֹעַ.

מוֹטוֹרִי ת׳ (־יִּים) ١. حَرَكِيٌّ. ٢. خَاصٌّ بِالمُحَرِّكَاتِ أَوْ مَا يُشَغَّلُ بِالمُحَرِّكَاتِ.

מוֹטוֹרִיּוּת נ׳ حَرَكِيَّةٌ. حَرَكَةٌ. تَحَرُّكٌ ע׳ נְיָעוּת.

מוֹטוֹרִיזַצְיָה נ׳ مَكْنَنَةٌ. تَزْوِيدٌ بِالمَكَائِنِ وَالمُحَرِّكَاتِ ע׳ מִכּוּן.

מוֹטִיב F ז׳ (־בִים) في الادب والفن: مُوتِيف. فِكْرَةٌ رَئِيسِيَّةٌ. مَوْضُوعٌ رَئِيسِيٌّ. العُنْصُرُ الرَّئِيسِيُّ فِي عَمَلٍ أَدَبِيٍّ أَوْ مُوسِيقِيٍّ.

מוֹטִיבַצְיָה נ׳ (־יוֹת) دَافِعٌ ج دَوَافِعُ. حَافِزٌ ج حَوَافِزُ. مُحَرِّكٌ. إِثَارَةٌ.

מוּטָל, מֻטָּל ת׳ (־לִים) مَطْرُوحٌ. مُنْطَرِحٌ. مَرْمِيٌّ. مُجَنْدَلٌ ע׳ (טול) הוּטַל.

מוֹטֶל .En ז׳ (־לִים) خَانٌ. فُنْدُقٌ (في جانب الطريق، motel) ע׳ מְלוֹנוֹעַ.

מוטלא ע׳ מֻטְלָא. **מוטמן** ע׳ מֻטְמָן.

מוטמע ע׳ מֻטְמָע.

מוּטָס ת׳ (־סִים) مَنْقُولٌ جَوًّا. مَحْمُولٌ عَلَى مَتْنِ طَائِرَةٍ.

מוטעה ע׳ מֻטְעֶה. **מ׳טעם** ע׳ מֻטְעָם.

מוטען ע׳ מֻטְעָן.

מוּטַצְיָה L נ׳ (־יוֹת) في علم الاحياء: تَحَوُّلٌ. تَبَدُّلٌ. تَغَيُّرٌ (طفرة فجائية في السلالة). מוּטַצְיָה שֶׁל הַקּוֹל تَغَيُّرُ الصَّوْتِ لِلصِّبْيَانِ فِي طَوْرِ البُلُوغِ.

מוטרד ע׳ מֻטְרָד.

(מוך) נָמוֹךְ פ׳ إِنْخَفَضَ. خَفَتَ ـُـ (صوت). הֵמִיךְ خَفَضَ. أَنْزَلَ. أَهْبَطَ. حَطَّ ـُـ أَحَطَّ.

מוֹךְ ז׳ ١. قُطْنٌ ج أَقْطَانٌ. ٢. زَغَبَةٌ ج زَغَبٌ. מוֹךְ הַשֵּׁן لُبُّ السِّنِّ.

מוֹכּ״ז ע׳ לְמוֹכֵ״ז.

מוכזב ע׳ מֻכְזָב.

מוּכָח ת׳ (־חִים) ١. مُثْبُوتٌ. مُبَرْهَنٌ. مُحَقَّقٌ. مَا اتَّضَحَتْ صِحَّتُهُ. ٢. مُعَاتَبٌ. مُعَنَّفٌ.

מוכחד ע׳ מֻכְחָד. **מוכחל** ע׳ מֻכְחָל.

מוכחש ע׳ מֻכְחָשׁ.

מוֹכִיחַ ז׳ (־חִים) ١. زَاجِرٌ. مُعَنِّفٌ. ٢. وَاعِظٌ ج وُعَّاظٌ وَوَاعِظُونَ.

מוּכָן ת׳ (־נִים) ١. مُهَيَّأٌ. جَاهِزٌ. مُحَضَّرٌ. مُيَسَّرٌ. مُعَدٌّ. ٢. مُسْتَعِدٌّ. مُتَأَهِّبٌ.

מוּכָנוּת נ׳ جُهُوزِيَّةٌ. إِسْتِعْدَادٌ. تَأَهُّبٌ.

מוכנע ע׳ מֻכְנָע.

מוֹכֵס ז׳ (־כְסִים) مَأْمُورُ جُمْرُكٍ. مُوَظَّفُ كُمْرُكٍ.

מוכסף ע׳ מֻכְסָף. **מוכפל** ע׳ מֻכְפָּל.

מוֹכֵר ז׳ (־כְרִים) بَائِعٌ ج بَاعَةٌ. بَيَّاعٌ. מוֹכֵר דָּגִים سَمَّاكٌ ج سَمَّاكَةٌ. بَائِعُ السَّمَكِ. מוֹכֵר יְרָקוֹת خُضَرِيٌّ. بَائِعُ الخَضْرَاوَاتِ. بَقَّالٌ. מוֹכֵר סְפָרִים بَائِعُ الكُتُبِ. كُتُبِيٌّ.

מוכר ע' מֻכָּר. **מוכרז** ע' מֻכְרָז.

מוכרח ע' מֻכְרָח. **מוכרע** ע' מֻכְרָע.

מוכשר ע' מֻכְשָׁר. **מוכתב** ע' מֻכְתָּב.

מוכתם ע' מֻכְתָּם. **מוכתף** ע' מֻכְתָּף.

(מול) מָל خَتَنَ ـ طَهَّرَ. أزَالَ القُلْفَةَ. מָל אֶת עָרְלַת לְבָבוֹ أزَالَ غِشَاوَةَ قَلْبِهِ. عَادَ إلَى السَّبِيلِ السَّوِيِّ. נִמּוֹל خُتِنَ. طُهِّرَ. أُزِيلَتْ قُلْفَتُهُ.

מוּל מ"י مُقَابِلَ. حِيَالَ. إزَاءَ. تُجَاهَ. מִמּוּל قُبَالَةَ. مُقَابِلَ. إزَاءَ. قُدَّامَ. הָרֵי מוּל הַלְּבָנוֹן جِبَالُ لُبْنَانَ الشَّرْقِيَّةُ.

מוֹל G في الموسيقى: خَافِتٌ ע' מִינוֹר.

מו"ל (־לים) ר"ת מוֹצִיא לָאוֹר نَاشِرٌ. نَاشِرُ كُتُبٍ أوْ صُحُفٍ. הִתְאַחֲדוּת הַמּו"לִים رَابِطَةُ النَّاشِرِينَ.

מולאם ע' מֻלְאָם. **מולבש** ע' מֻלְבָּשׁ.

מוֹלָד ז' (־דות) ١. وِلَادَةٌ. مَوْلِدٌ. ٢. مُحَاقٌ. غُرَّةٌ ج غُرَرٌ. هِلَالٌ. חַג הַמּוֹלָד عِيدُ المِيلَادِ المَجِيدِ (عيد مولد السيد المسيح وهو يوم ٢٥ كانون اول لدى الكاثوليك).

מוֹלֶדֶת נ' (־לָדוֹת) ١. وَطَنٌ ج أوْطَانٌ. مَوْطِنٌ ج مَوَاطِنُ. تُرْبَةُ الوَطَنِ. ٢. مَسْقَطُ رَأسٍ. הַמּוֹלֶדֶת הָאֵם ע' מֶטְרוֹפּוֹלִין. אַהֲבַת מוֹלֶדֶת حُبُّ الوَطَنِ. وَطَنِيَّةٌ. אֶרֶץ מוֹלֶדֶת ١. الوَطَنُ. أرْضُ الوَطَنِ. ٢. مَسْقَطُ الرَّأسِ. שִׁירֵי מוֹלֶדֶת أنَاشِيدُ وَطَنِيَّةٌ.

(מולוטוב) בַּקְבּוּק מולוטוב قُنْبُلَةُ مُولُوتُوف. زُجَاجَةٌ حَارِقَةٌ.

מו"לות נ' طَبْعُ الكُتُبِ وَالصُّحُفِ وَنَشْرُهَا. مِهْنَةُ النَّاشِرِ.

מולחם ע' מֻלְחָם.

מוּלָט .Sp ז' (־טים) مُوَلَّدٌ (من زنجي وامراة بيضاء مثلا).

מוּלְטִי L بَادِئَةٌ بِاللاَّتِينِيَّةِ بِمَعْنَى: عَدِيدٌ. مُتَعَدِّدٌ. كَثِيرٌ. מוּלְטִימִילְיוֹנֶר ذُو المَلاَيِين. ذُو قَنَاطِيرَ مُقَنْطَرَةٍ (مِنَ المَالِ).

מוֹלִיךְ ז' (־כים) ١. مُرْشِدٌ. دَلِيلٌ. نَاقِلٌ. ٢. في الفيزياء: مُوصِلٌ (للكهرباء).

מוֹלִיכוּת נ' في الفيزياء: تَوْصِيلٌ. نَاقِلِيَّةٌ. מוֹלִיכוּת חֹם تَوْصِيلٌ حَرَارِيٌّ.

מוּלִית נ' (־יות) بُورِي. سُلْطَانُ إبْرَاهِيم (نوع من السمك، mullet).

מולך ע' מֹלֶךְ.

מֻלְק, מולק A مُلْكٌ. אַדְמַת מֻלְק في الزراعة: أرْضٌ مَمْلُوكَةٌ.

מוֹלַסָּה .En נ' دِبْسُ السُّكَّرِ. عَسَلُ قَصَبِ السُّكَّرِ.

מולקה ע' מֻלְקָה.

מוֹלֶקוּלָה L נ' (־לות) جُزَيْءٌ. جُزَيْئَةٌ ج جُزَيْئَاتٌ.

מוֹלֶקוּלָרִי ת' (־יים) جُزَيْئِيٌّ. מִשְׁקָל מוֹלֶקוּלָרִי الوَزْنُ الجُزَيْئِيُّ.

מוּם ז' (־מים) عَيْبٌ ج عُيُوبٌ. عَاهَةٌ ج عَاهَاتٌ ومجازا: نَقِيصَةٌ ج نَقَائِصُ. شَائِبَةٌ ج شَوَائِبُ. בַּעַל מוּם ذُو عَاهَةٍ. مُشَوَّهٌ. مُقْعَدٌ. عَاجِزٌ. כָּל הַפּוֹסֵל בְּמוּמוֹ פּוֹסֵל مجازا: خَرْقَاءُ عَيَّابَةٌ. وَإذَا أتَتْكَ مَذَمَّتِي مِنْ نَاقِصٍ فَهِيَ الشَّهَادَةُ لِي بِأنِّي كَامِلٌ. מוּם שֶׁבְּךָ אַל תֹּאמַר לַחֲבֵרְךָ أنْظُرْ إلَى عُيُوبِكَ قَبْلَ أنْ تَتَحَدَّثَ عَنْ عُيُوبِ النَّاسِ.

מו"מ ר"ת מַשָּׂא וּמַתָּן, מַגָּע וּמַשָּׂא مُفَاوَضَاتٌ. أخْذٌ وَعَطَاءٌ. تَعَامُلٌ.

מומחה ע' מֻמְחֶה. **מומחז** ע' מֻמְחָז.

מומחש ע' מֻמְחָשׁ. **מומטר** ע' מֻמְטָר.

מוּמְיָה P נ' (־יות) مُومِيَا. مُومِيَاءُ. جُثَّةٌ مُحَنَّطَةٌ ע' חָנַט.

מומלץ ע' מֻמְלָץ.

מוֹמֶנְט L ז' (־טים) ١. لَحْظَةٌ ج لَحَظَاتٌ. هُنَيْهَةٌ. ٢. في الميكانيك: العَزْمُ (كمية الجسم المتحرك مضروبة في سرعته). ٣. مجازا: مَوْقِفٌ. حَالَةٌ. מוֹמֶנְט מְזַעְזֵעַ مَوْقِفٌ مُرِيعٌ. وَضْعٌ بَالِغُ التَّأثِيرِ.

מוֹמֶנְטוּם L ז' في الفيزياء: زَخْمٌ. كَمِّيَّةُ التَّحَرُّكِ. تَحَرُّكٌ. מוֹמֶנְטוּם מְדִינִי زَخْمٌ سِيَاسِيٌّ. تَحَرُّكٌ سِيَاسِيٌّ.

מוּמָס ת' (־סים) مُذَابٌ. ذَائِبٌ. مُنْصَهِرٌ. مَائِعٌ.

מוּמָר ז' (־רים) مُرْتَدٌّ عَنْ دِينِهِ. مَارِقٌ. اليَهُودِيُّ المُتَنَصِّرُ أوِ المُتَأسْلِمُ.

מוּמָרוּת נ' (־רֻיוֹת) إرْتِدَادٌ عَنِ الدِّينِ. مُرُوقٌ. إعْتِنَاقُ دِيَانَةٍ جَدِيدَةٍ.

מומרץ ע' מֻמְרָץ.

מוּמָת ת' (־תים) مَنْ نُفِّذَ فِيهِ حُكْمُ الإعْدَامِ. قَتِيلٌ ج قَتْلَى.

מומתק ע' מֻמְתָּק.

מוֹנְגוֹלוֹאִיד תו"ז (־דים) ١. مُنْغُولِيٌّ. مَغُولِيٌّ (mongol). ٢. ע' תִּסְמֹנֶת דָּאוּן.

מוֹנְגוֹלִי תו"ז (־לים, ־ייים) مَغُولِيٌّ. مُنْغُولِيٌّ. تَتَرِيٌّ ج تَتَرٌ.

מוֹנְדְּיָאל F ז' مُونْدِيَال (مباراة دولية في كرة القدم تجري مرة كل اربع سنوات).

מוֹנֶה ז' (־נים) ١. عَدَّادٌ. مِقْيَاسٌ ج مَقَايِيسُ. ٢. في الحساب: بَسْطٌ. صُورَةٌ (في الكسور العددية الرقم الذي فوق الخط). ٣. ضِعْفٌ ج أضْعَافٌ. עֲשֶׂרֶת מוֹנִים عَشَرَةُ أضْعَافٍ. عَشْرُ مَرَّاتٍ.

מונהג ע' מֻנְהָג.

מוֹנוֹ G بَادِئَةٌ بِمَعْنَى: أحَادِيٌّ. وَاحِدٌ. وَحِيدٌ. مُفْرَدٌ.

מוֹנוֹגַמְיָה G נ' وَحْدَةُ الزَّوَاجِ. وَحْدَانِيَّةُ الزَّوَاجِ.

מוֹנוֹגְרַמָּה G נ' (־מות) طُرَّةٌ. طُغْرَاءُ. طُغْرَى. خَتْمٌ يَحْمِلُ اسْمَ المَلِكِ أوِ الحَاكِمِ.

מוֹנוֹגְרַפְיָה G נ' (־יות) مُونُوغْرَافِيَا. دِرَاسَةٌ عِلْمِيَّةٌ تُحَلِّلُ مَوْضُوعًا وَاحِدًا

בِالتَّفْصِيلِ.

מוֹנוֹטוֹנִי G ת' (־נִיִּים) ١. رَتِيبٌ. وَتِيرِيٌّ. نَمَطِيٌّ. ٢. مُمِلٌّ ע' חַדְגּוֹנִי.

מוֹנוֹטוֹנִיּוּת נ' رَتَابَةٌ. وَتَرِيَّةٌ. نَمَطِيَّةٌ ע' חַדְגּוֹנִיּוּת.

מוֹנוֹלוֹג G ז' (־גִים) ١. مُونُولُوج. مُنَاجَاةُ النَّفْسِ. ٢. تَأْلِيفٌ أَدَبِيٌّ لِمَشْهَدٍ فِي مَسْرَحٍ يُؤَدِّيهِ مُمَثِّلٌ وَاحِدٌ.

מוֹנוֹלִית G ז' ١. شَاهِدُ قَبْرٍ. نُصُبٌ تَذْكَارِيٌّ. ٢. كُتْلَةٌ مُتَجَانِسَةٌ.

מוֹנוֹלִיתִי ת' (־יִּים) مُتَرَاصٌ. مُتَكَامِلٌ.

מוֹנוֹלִיתִיּוּת נ' وَحْدَةٌ. تَكَامُلٌ. كُتْلَةٌ مُتَجَانِسَةٌ.

מוֹנוֹמָן G ז' (־נִים) مَهْوُوسٌ لِأَمْرٍ وَاحِدٍ.

מוֹנוּמֶנְט L ז' (־טִים) نُصُبٌ تَذْكَارِيٌّ. أَثَرٌ تَارِيخِيٌّ ע' מַצֵּבָה, מַצֶּבֶת זִכָּרוֹן.

מוֹנוּמֶנְטָלִי ת' (־לִיִּים) ضَخْمٌ. هَائِلٌ. بَاقٍ عَلَى مَرِّ الأَجْيَالِ.

מוֹנוֹפּוֹל, מוֹנוֹפּוֹלִין G ז' (־לִים) إِحْتِكَارٌ. إِمْتِيَازٌ مَمْنُوحٌ لِشَرِكَةٍ وَاحِدَةٍ فَقَطْ.

מוֹנוֹפּוֹלִיסְט ז' (־טִים) مُحْتَكِرٌ. إِحْتِكَارِيٌّ. مُلْتَزِمٌ.

מוֹנוֹפְּלָן G ז' (־נִים) طَائِرَةٌ أُحَادِيَّةُ الجَنَاحَيْنِ (monoplane).

מוֹנוֹקֶל G ז' (־לִים) مُونُوكْل. نَظَّارَةٌ فَرْدِيَّةٌ (لعين واحدة).

מוֹנוֹקְרַטְיָה G נ' (־יוֹת) حُكْمٌ فَرْدِيٌّ. سُلْطَةٌ انفِرَادِيَّةٌ. إِسْتِبْدَادِيَّةٌ.

מוֹנוֹתֵאִיזְם G ז' تَوْحِيدٌ. دِيَانَةُ التَّوْحِيدِ. العَقِيدَةُ الدِّينِيَّةُ المُسْتَنِدَةُ إِلَى وَحْدَانِيَّةِ اللّٰهِ (كاليهودية والمسيحية والاسلام).

מוֹנוֹתֵאִיסְט ז' (־טִים) مُوَحِّدٌ. مُؤْمِنٌ بِاللّٰهِ تَعَالَى.

מונח ע' מֻנָּח. **מונחה** ע' מֻנְחָה.

מונחל ע' מֻנְחָל. **מונחת** ע' מֻנְחָת.

מוֹנְטָז' F ז' (־זִ'ים) تَجْمِيعٌ. مُونْتَاجٌ(montage). פּוֹטוֹ מוֹנְטָז' تَجْمِيعُ الفِيلْمِ. مُونْتَاجُ اللَّقَطَاتِ.

מוֹנִיטוֹר L ז' (־רִים) ١. كَاشِفٌ. مِكْشَافٌ. شَاشَةٌ ע' צַג ٢. مُرَاقِبٌ ע' מַשְׁגִּיחַ.

מוֹנִיטִין L ז' شُهْرَةٌ. سُمْعَةٌ. صِيتٌ. יָצָא (יָצְאוּ) לוֹ מוֹנִיטִין, יָצָא מוֹנִיטִין שֶׁלּוֹ בָּעוֹלָם طَارَ (ذَاعَ) صِيتُهُ. إِشْتَهَرَ.

מוֹנִיטָרִי L ת' (־רִיִּים) مَالِيٌّ. نَقْدِيٌّ. יְחִידָה מוֹנִיטָרִית وَحْدَةُ النَّقْدِ المُتَدَاوَلِ. מְדִינִיּוּת מוֹנִיטָרִית سِيَاسَةٌ مَالِيَّةٌ.

מוּנִיצִיפָּלִי L ת' (־לִיִּים) مَحَلِّيٌّ. بَلَدِيٌّ (مجلس او سلطة). בְּחִירוֹת מוּנִיצִיפָּלִיּוֹת إِنْتِخَابَاتٌ مَحَلِّيَّةٌ.

מוֹנִית נ' (־יּוֹת) سَيَّارَةُ أُجْرَةٍ. تَكْسِي. تَاكْسِي.

מוֹנְסוּן A ז' في الجغرافيا: رِيَاحٌ مَوْسِمِيَّةٌ.

מוּנָע ת' (־עִים) ١. مُحَرَّكٌ. مُدَارٌ بِـ مُسَيَّرٌ. مُشَغَّلٌ. ٢. في القواعد: مُشَكَّلٌ بِحَرَكَةٍ (فتحة او ضمة الخ).

מוֹנֵעַ ת' (־נְעִים) مَانِعٌ. حَاجِزٌ. حَائِلٌ. مُعَرْقِلٌ. عَائِقٌ. وَاقٍ(ي). רְפוּאָה מוֹנַעַת طِبٌّ وِقَائِيٌّ.

מונפק ע' מֻנְפָּק. **מונצח** ע' מֻנְצָח.

מוֹנַרְךְ G ז' (־כִים) عَاهِلٌ. مَلِكٌ ج مُلُوكٌ. رَئِيسُ دَوْلَةٍ مَلَكِيَّةٍ.

מוֹנַרְכְיָה נ' (־יוֹת) مَلَكِيَّةٌ. حُكْمٌ مَلَكِيٌّ. نِظَامٌ مَلَكِيٌّ.

מוֹנַרְכִיסְט ז' (־טִים) مَلَكِيٌّ. مُؤَيِّدٌ لِلْحُكْمِ المَلَكِيِّ.

מוּסָב ת' (־סַבִּים) ١. مُوَجَّهٌ إِلَى. مُحَوَّلٌ إِلَى ٢. مُحَاطٌ. مُطَوَّقٌ. مُحَاصَرٌ. ٣. في الشؤون المالية: مُظَهَّرٌ (صك). مُجَيَّرٌ.

מוסבר ע' מֻסְבָּר. **מוסגר** ע' מֻסְגָּר.

מוֹסָד ז' (־דוֹת) ١. مَعْهَدٌ ج مَعَاهِدُ. مُؤَسَّسَةٌ ج مُؤَسَّسَاتٌ. مُنْشَأَةٌ ج مُنْشَآتٌ. ٢. أَسَاسٌ ج أُسُسٌ. הַמּוֹסָד مَصْلَحَةُ الاسْتِخْبَارَاتِ الإِسْرَائِيلِيَّةِ. הַמּוֹסָדוֹת הַלְּאֻמִּיִּים المُؤَسَّسَاتُ القَوْمِيَّةُ. كِنَايَةٌ عَنِ الوِكَالَةِ اليَهُودِيَّةِ قَبْلَ قِيَامِ دَوْلَةِ إِسْرَائِيلَ.

מוּסָד ת' (־דִים) مُشَيَّدٌ. مَبْنِيٌّ. مُؤَسَّسٌ ע' (יסד) נוֹסַד. יְסוֹד מוּסָד الدِّعَامَةُ الأَسَاسِيَّةُ. القَاعِدَةُ الرَّئِيسِيَّةُ. رُكْنٌ أَسَاسِيٌّ.

מוֹסָדִי ת' (־דִיִּים) مُؤَسَّسَاتِيٌّ. خَاصٌّ بِهَيْئَةٍ.

מוסווה ע' מֻסְוָה.

מוּסָט ת' (־טִים) مُزَحْزَحٌ. مُزَاحٌ. مُحَرَّكٌ (من مكانه).

מוּסִיקָה ע' מוּזִיקָה.

מוּסָךְ ז' (־סַכִּים) كَرَاجٌ ج كَرَاجَاتٌ. مَرْآبٌ ج مَرَائِبُ. حَظِيرَةُ طَائِرَاتٍ.

מוסכם ע' מֻסְכָּם.

מוּסַכְנִיק ז' (־קִים) صَاحِبُ كَرَاجٍ. مُصَلِّحُ سَيَّارَاتٍ.

מוּסְלִין F ז' مُوسْلِين. شَاش. بَاتِيسْتَا (نسيج رقيق).

מוסלמי ע' מֻסְלְמִי. **מוסמך** ע' מֻסְמָךְ.

מוסע ע' מֻסָּע.

מוּסָף (־פִים) ١. ז' مُلْحَقٌ ج مُلْحَقَاتٌ وَمَلَاحِقُ. ٢. ת' إِضَافِيٌّ. تَكْمِيلِيٌّ. ٣. ז' صَلَاةٌ إِضَافِيَّةٌ. מוּסָף סִפְרוּתִי مُلْحَقٌ أَدَبِيٌّ (في صحيفة او مجلة). עֶרֶךְ מוּסָף في الاقتصاد: القِيمَةُ الإِضَافِيَّةُ. القِيمَةُ المُضَافَةُ.

מוספג ע' מֻסְפָּג. **מוספד** ע' מֻסְפָּד.

מוּסֶפֶת נ' (־פוֹת) في القواعد: مَزِيدٌ ج مَزِيدَاتٌ. الحُرُوفُ المَزِيدَةُ عَلَى أُصُولِ الكَلِمَاتِ (affix).

מוסק ע' מֻסָּק.

מוֹסְקְבָה ש"פ مُوسْكُو (عاصمة روسيا).

מוּסַקָה A נ' مُصَقَّعَةٌ (اكلة شرقية من الباذنجان المقلي مع اللحم المفروم).

מוּסְקָט, עִנְּבֵי מוּסְקָט عِنَبٌ مِسْكِيٌّ (مَعْطُ). مُسْكَاتِي. יֵין מוּסְקָט نَبِيذٌ مُسْكَاتِيٌّ (مَعْطُ).

מוּסְקֶטֶר F ז' (־רִים) فَارِسٌ مِسْكِيت (في أوربا) ج فُرْسَانٌ. שְׁלֹשֶׁת הַמּוּסְקֶטֶרִים الفُرْسَانُ الثَّلاثَةُ (لاسكندر دوماس).

מוּסָר ז' ١. عِلْمُ الأَخْلاقِ. خُلْقٌ (خُلُقٌ) ج أَخْلاقٌ. ٢. مُعَاتَبَةٌ. عِتَابٌ. لَوْمٌ. تَوْبِيخٌ. מוּסַר הַשֵּׂכֶל عِظَةٌ ج عِظَاتٌ. مَوْعِظَةٌ ج مَوَاعِظُ. عِبْرَةٌ ج عِبَرٌ. مَغْزًى. מוּסַר כְּלָיוֹת تَبْكِيتُ الضَّمِيرِ. تَأْنِيبُ (وَخْزُ) الضَّمِيرِ. הַמּוּסָר הַצִּבּוּרִי السُّلُوكُ العَامُّ. الأَخْلاقُ العَامَّةُ. הַטָּפַת מוּסָר وَعْظٌ. إِرْشَادٌ. تَبْشِيرٌ. מִשְׁטֶרֶת הַמּוּסָר شُرْطَةُ الأَخْلاقِ (vice squad).

מוֹסֵר ז' (־סְרִים) مُخْبِرٌ. وَاشٍ(ي) ج وُشَاةٌ وَوَاشُونَ. مُبَلِّغٌ. מוֹסֵר מָסֹרֶת ١. رَاوِيَةٌ. رَاوٍ(ي) ج رُوَاةٌ. نَاقِلُ أَحْكَامِ الدِّينِ ע' מָסוֹרָה, בַּעַל מָסוֹרָה. ٢. نَاقِلُ الأَحَادِيثِ النَّبَوِيَّةِ الشَّرِيفَةِ.

מוֹסֵרָה נ' (־רוֹת) ١. رِبَاطُ الدَّابَّةِ. ٢. مِقْوَدٌ. عِنَانٌ ج أَعِنَّةٌ. زِمَامٌ ج أَزِمَّةٌ.

מוסרט ע' מֻסְרָט.

מוּסָרִי ת' (־יִּים) أَخْلاقِيٌّ. خُلْقِيٌّ (خُلُقِيٌّ). أَدَبِيٌّ. مَسْلَكِيٌّ. לֹא מוּסָרִי لاأَخْلاقِيٌّ. مُخِلٌّ بِالآدَابِ. مُنَافٍ لِلأَخْلاقِ.

מוּסָרִיּוּת נ' أَخْلاقِيَّةٌ. أَخْلاقٌ. مَسْلَكِيَّةٌ. أَدَبِيَّةٌ. مَعْنَوِيَّةٌ.

מוּסָרָנוּת נ' التَّقَيُّدُ بِالأَخْلاقِ الحَمِيدَةِ وَالعُرْفِ. التَّمَسُّكُ بِالفَضَائِلِ.

מוּסָת ת' (־תִים) مُحَرَّضٌ. مُثَارٌ. مُسْتَفَزٌّ.

מְוֻסָּת, מווסת ת' (־תִים) مُنَظَّمٌ. مُنَسَّقٌ. مَضْبُوطٌ. مُحْكَمٌ.

מוסתר ע' מֻסְתָּר.

מוּעָב ת' (־בִים) غَائِمٌ. مُلَبَّدٌ بِالغُيُومِ. مُرْبَدٌّ. مُكْفَهِرٌّ.

מועבר ע' מֻעֲבָר.

מוֹעֵד ז' (־עֲדִים) ١. مَوْعِدٌ. مِيعَادٌ ج مَوَاعِدُ وَمَوَاعِيدُ. أَجَلٌ ج آجَالٌ. ٢. عِيدٌ ج أَعْيَادٌ. בְּמוֹעֲדוֹ فِي حِينِهِ. فِي أَوَانِهِ. فِي المَوْعِدِ المُعَيَّنِ. לַמּוֹעֵד فِي الوَقْتِ المُحَدَّدِ. فِي المَوْعِدِ المَضْرُوبِ. מִמּוֹעֵד לְמוֹעֵד مِنْ حِينٍ لآخَرَ. مِنْ وَقْتٍ لآخَرَ. מוֹעֵד סוֹפִי تَارِيخٌ نِهَائِيٌّ. מוֹעֵד פֵּרָעוֹן مَوْعِدُ اسْتِحْقَاقٍ. تَارِيخُ أَوْ يَوْمُ الدَّفْعِ. אֹהֶל מוֹעֵד ע' אֹהֶל. בֵּית מוֹעֵד مَكَانُ اجْتِمَاعٍ. مُنْتَدًى ج مُنْتَدَيَاتٌ. نَادٍ(ي) ج نَوَادٍ(ي). בֵּית מוֹעֵד לְכָל חַי كِنَايَةٌ عَنِ المَقْبَرَةِ. חֹל הַמּוֹעֵד, חֻלּוֹ שֶׁל מוֹעֵד سَائِرُ أَيَّامِ العِيدِ (بعد اليوم الاول وقبل اليوم الاخير). קְצַר מוֹעֵד قَصِيرُ الأَجَلِ. בְּעוֹד מוֹעֵד قَبْلَ فَوَاتِ الوَقْتِ. فِي الوَقْتِ المُنَاسِبِ. فِي حِينِهِ. אִחֵר אֶת הַמּוֹעֵד فَاتَتْهُ الفُرْصَةُ. فَاتَهُ القِطَارُ (مجازًا). الفَائِتُ لاَ يُسْتَدْرَكُ. עוֹד חָזוֹן לַמּוֹעֵד لَمْ يَحِنِ الوَقْتُ بَعْدُ. لَمْ تَزِفِ السَّاعَةُ. מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה كُلُّ عَامٍ وَأَنْتُمْ بِخَيْرٍ.

מוּעָד ת' (־דִים) ١. مُحَذَّرٌ. مُنَبَّهٌ. ٢. مُعْتَادٌ عَلَى الإِسَاءَةِ. مَجْبُولٌ عَلَى. ٣. مُتَوَجِّهٌ. مُيَمِّمٌ شَطْرَ. אָדָם מוּעָד לְעוֹלָם ١. جَهْلُ القَانُونِ لاَ يُعْفِي مِنَ القِصَاصِ. ٢. الإِنْسَانُ مُعَرَّضٌ لِلْخَطَإِ. פּוֹשֵׁעַ מוּעָד مُجْرِمٌ عَائِدٌ ע' פּוֹשֵׁעַ.

מוֹעֲדוֹן ז' (־נִים) نَادٍ(ي) ج نَوَادٍ(ي) وَأَنْدِيَةٌ. مُنْتَدًى ج مُنْتَدَيَاتٌ. מוֹעֲדוֹן לַיְלָה مَلْهًى ج مَلاهٍ(ي). مَلْهًى لَيْلِيٌّ.

מועדף ע' מֻעֲדָף.

מוּעָט, מֻעָט ת' (־טִים) قَلِيلٌ. ضَئِيلٌ. يَسِيرٌ. מוּעָט הַמַּחֲזִיק אֶת הַמְּרֻבֶּה مَا قَلَّ وَدَلَّ. قَلِيلُ الوَزْنِ غَالِي الثَّمَنِ. בֵּין רַב לִמְעַט كَثِيرًا أَوْ قَلِيلاً. לֹא הָיוּ יָמִים מוּעָטִים עַד שֶׁ־ لَمْ يَمُرَّ وَقْتٌ طَوِيلٌ حَتَّى... سُرْعَانَ مَا. הוּא מִסְתַּפֵּק בְּמוּעָט يَكْتَفِي بِالنَّزْرِ القَلِيلِ. يَعِيشُ عَلَى الكَفَافِ.

מוֹעִיל ת' (־לִים) مُفِيدٌ. نَافِعٌ. مُجْدٍ(ي). مُثْمِرٌ. אֵינוֹ מוֹעִיל غَيْرُ مُفِيدٍ. لاَ يُجْدِي نَفْعًا. لاَ يُجْدِي فَتِيلاً. אֵינוֹ מוֹעִיל וְאֵינוֹ מַזִּיק لاَ يَنْفَعُ وَلاَ يَضُرُّ. لاَ يُقَدِّمُ وَلاَ يُؤَخِّرُ.

מועל ע' מָעַל.

מוּעָם ת' (־עָמִים) مُعْتِمٌ. قَاتِمٌ. مُنْطَمِسٌ.

מועמד ע' מֻעֲמָד.

מוּעָן ז' (־עָנִים) مُعَنْوَنٌ. رَاسِلُ الرِّسَالَةِ. مُرْسِلٌ.

מועסק ע' מֻעֲסָק.

מוֹעָצָה נ' (־צוֹת) تَشَاوُرٌ لِلْكَيْدِ. تَدْبِيرُ مَكِيدَةٍ. حِيلَةٌ ج حِيَلٌ.

מוֹעָצָה נ' (־צוֹת) مَجْلِسٌ ج مَجَالِسُ. هَيْئَةٌ ج هَيْئَاتٌ. מוֹעָצָה אֲזוֹרִית مَجْلِسٌ إِقْلِيمِيٌّ. מוֹעָצָה דָּתִית مَجْلِسٌ دِينِيٌّ. مَجْلِسٌ شَرْعِيٌّ (اسلامي). מוֹעָצָה מְחוֹקֶקֶת مَجْلِسٌ تَشْرِيعِيٌّ. מוֹעָצָה מְיַעֶצֶת مَجْلِسٌ اسْتِشَارِيٌّ. هَيْئَةٌ اسْتِشَارِيَّةٌ. مَجْلِسُ شُورَى. מוֹעָצָה מְקוֹמִית مَجْلِسٌ مَحَلِّيٌّ. מוֹעָצָה קְרוּאָה مَجْلِسٌ مُعَيَّنٌ (بعد حل المجلس المنتخب). מוֹעֶצֶת הַבִּטָּחוֹן مَجْلِسُ الأَمْنِ (الدَّوْلِيُّ). מוֹעֶצֶת הַמְּדִינָה مَجْلِسُ الدَّوْلَةِ المُؤَقَّتُ (لدولة اسرائيل فور تاسيسها). מוֹעֶצֶת הַמֶּלֶךְ مَجْلِسُ شُورَى المَلِكِ (privy council). المَجْلِسُ الخَاصُّ. בְּרִית הַמּוֹעָצוֹת الاتِّحَادُ السُّوفْيَاتِيُّ (سَابِقًا).

מוֹעַצְתִּי ת' (־יִּים) إِقْلِيمِيٌّ. اتِّحَادِيٌّ. فِدرَالِيٌّ.

מוּעָקָה נ' (־קוֹת) إِنْقِبَاضُ الصَّدْرِ. ضِيقٌ. غَمٌّ. كَآبَةٌ. מוּעָקָה נַפְשִׁית أَزْمَةٌ نَفْسِيَّةٌ. إِنْقِبَاضُ الصَّدْرِ. كَآبَةٌ. غَمٌّ.

מוערך ע' מְעֹרָךְ. **מועתק** ע' מְעֻתָּק.

מופגז ע' מְפֻגָּז. **מופגן** ע' מְפֻגָּן.

מוּפָז ת' (־פָזִים) مُذَهَّبٌ. مَطْلِيٌّ بِالذَّهَبِ. זָהָב מוּפָז إِبْرِيزٌ. ذَهَبٌ خَالِصٌ.

מופחד ע' מְפֻחָד. **מופחת** ע' מְפֻחָת.

מופל ע' מֻפָּל. **מופלא** ע' מֻפְלָא.

מופלג ע' מֻפְלָג. **מופלה** ע' מֻפְלֶה.

מופנה ע' מֻפְנֶה. **מופנם** ע' מֻפְנָם.

מופסד ע' מֻפְסָד. **מופסק** ע' מֻפְסָק.

מוֹפָע ז' (־עִים) ١. مُثُولٌ. ظُهُورٌ (ممثل او مطرب على خشبة المسرح مثلاً). ٢. حَفْلَةٌ ج حَفَلاَتٌ. حَفْلٌ. מוֹפָע אוֹרְקוֹלִי عَرْضٌ ضَوْئِيٌّ صَوْتِيٌّ. מוֹפָע בִּדּוּר حَفْلَةٌ تَرْفِيهِيَّةٌ.

מופעל ע' מֻפְעָל. **מופצץ** ע' מֻפְצָץ.

מופק ע' מֻפָּק.

מוּפָק ת' (־קִים) مُسْتَخْرَجٌ. مَنْتُوجٌ. مُنْتَجٌ. مُجْتَنًى. حَاصِلٌ.

מופקד ע' מֻפְקָד. **מופקע** ע' מֻפְקָע.

מופקר ע' מֻפְקָר.

מוּפָר ת' (־רִים) مُخْتَلُّ التَّوَازُنِ. مُلْغًى. مَفْسُوخٌ. مُنْتَقَضٌ. مُخَالَفٌ.

מופרד ע' מֻפְרָד. **מופרה** ע' מֻפְרֶה.

מופרז ע' מֻפְרָז. **מופרח** ע' מֻפְרָח.

מופרך ע' מֻפְרָךְ. **מופרע** ע' מֻפְרָע.

מופרש ע' מֻפְרָשׁ. **מופשט** ע' מֻפְשָׁט.

מופשל ע' מֻפְשָׁל. **מופשר** ע' מֻפְשָׁר.

מוֹפֵת ז' (־פְתִים) ١. مُعْجِزَةٌ ج مُعْجِزَاتٌ. آيَةٌ ج آيَاتٌ. أُعْجُوبَةٌ ج أَعَاجِيبُ. عَمَلٌ خَارِقٌ. ٢. قُدْوَةٌ. مِثَالٌ ج أَمْثِلَةٌ. ٣. دَلِيلٌ ج أَدِلَّةٌ. מוֹפֵת הַדּוֹר ١. قُدْوَةُ (عُنْوَانُ) الجِيلِ. ٢. نَابِغَةُ زَمَانِهِ. מוֹפֵת חוֹתֵךְ, מוֹפֵת פּוֹסֵק دَلِيلٌ قَاطِعٌ. بُرْهَانٌ سَاطِعٌ. לְמוֹפֵת مِثَالِيٌّ. نَمُوذَجِيٌّ. مُبِينٌ. בַּעַל מוֹפֵת ذُو الكَرَامَاتِ. הָיָה מוֹפֵת ל־ كَانَ قُدْوَةً لِـ كَانَ مِثَالاً يُحْتَذَى. كَانَ مَضْرِبَ الأَمْثَالِ. בְּאוֹתוֹת וּבְמוֹפְתִים بِالأَدِلَّةِ وَالبَرَاهِينِ.

מוֹפְתִי ת' (־יִּים) مِثَالِيٌّ. نَمُوذَجِيٌّ. مُمْتَازٌ.

מופתי ע' מֻפְתִּי. **מופתע** ע' מֻפְתָּע.

מוֹץ, מֹץ ז' مَوْصٌ. عُصَافَةٌ. قُنْبُعٌ. قَشَّةٌ ج قَشٌّ. כְּמוֹץ לִפְנֵי רוּחַ كَالعُصَافَةِ أَمَامَ الرِّيحِ. كَالرِّيشَةِ فِي مَهَبِّ الرِّيحِ.

מוֹצָא ז' (־אִים) ١. مَخْرَجٌ ج مَخَارِجُ. مَنْفَذٌ ج مَنَافِذُ. ٢. أَصْلٌ ج أُصُولٌ. مَنْشَأٌ. مَنْبِتٌ ج مَنَابِتُ. مَصْدَرٌ ج مَصَادِرُ. مَنْبَعٌ ج مَنَابِعُ. سُلاَلَةٌ ج سُلاَلاَتٌ. مَحْتِدٌ. ٣. كِنَايَةٌ عَنِ الجِهَةِ الشَّرْقِيَّةِ. مَشْرِقٌ ج مَشَارِقُ. מוֹצָא הָאוֹתִיּוֹת (הַהֲגָאִים) مَخْرَجُ (مَخَارِجُ) الحُرُوفِ (في الفم). מוֹצָא אֶל הַיָּם مَنْفَذٌ إِلَى البَحْرِ. طَرِيقٌ إِلَى البَحْرِ. مِينَاءٌ ج مَوَانِئُ. מוֹצָא הַמִּשְׁפָּחָה أَصْلُ العَائِلَةِ. מוֹצָא פֶּה كَلاَمٌ. نُطْقٌ. تَفَوُّهٌ. מוֹצָא שְׂפָתַיִם ١. كَلاَمٌ. تَفَوُّهٌ. ٢. وَعْدٌ ج وُعُودٌ. מוֹצָאֵי שַׁבָּת نِهَايَةُ السَّبْتِ. لَيْلَةُ الأَحَدِ. אֵין מוֹצָא ١. لاَ حَلَّ. ٢. لاَمَفَرَّ. אֶרֶץ הַמּוֹצָא ١. بَلَدُ (دَوْلَةُ) المَنْشَأِ (لسلعة). ٢. بَلَدُ المَوْلِدِ.

מוּצָא ת' (־אִים) مَنْقُولٌ. مُخْرَجٌ. مُصَدَّرٌ.

מוצב ע' מֻצָּב. **מוצג** ע' מֻצָּג.

מוצדק ע' מֻצְדָּק. **מוצהב** ע' מֻצְהָב.

מוצהר ע' מֻצְהָר.

מוֹצִיא ז' (־אִים) نَاقِلٌ. مُخْرِجٌ. مُزِيلٌ. הַמּוֹצִיא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ خَالِقُ الخُبْزِ مِنَ الأَرْضِ (جزء من بركة يتلوها اليهودي المتدين لدى تناول الخبز). מוֹצִיא לָאוֹר نَاشِرٌ (كتب مثلاً) ע' מו"ל. מוֹצִיא לַפֹּעַל ١. مُنَفِّذٌ. مُنْجِزٌ. مُحَقِّقٌ. صَانِعٌ. قَائِمٌ بِـ. ٢. مُوَظَّفُ الإِجْرَاءِ.

מוּצָל ת' (־צָלִים) مُفَيَّأٌ. مُظَلَّلٌ.

מוצל ע' מֻצָּל. **מוצלב** ע' מֻצְלָב.

מוצלח ע' מֻצְלָח. **מוצלף** ע' מֻצְלָף.

מוצנח ע' מֻצְנָח. **מוצנע** ע' מֻצְנָע.

מוצע ע' מֻצָּע.

מוּצָף ת' (־פִים) ١. مَغْمُورٌ. مُغْرَقٌ. ٢. مجازًا: مَلِيءٌ. زَاخِرٌ.

מוצפן ע' מֻצְפָּן.

מוֹצֵץ ז' (־צְצִים) مَصَّاصَةٌ. بَزَّازَةٌ ע' מָצָץ.

מוּצָק תו"ז (־קִים) ١. جَافٌّ. صُلْبٌ. جَامِدٌ (لا غاز ولا سائل). ٢. مَسْبُوكٌ (معدن). مَصْبُوبٌ. مُنْصَهِرٌ. ٣. مجازًا: صَلْدٌ. مَتِينٌ. رَاسِخٌ.

מוּצָקוּת נ' صَلاَبَةٌ. جُمُودٌ (حالة الاجسام الجامدة). مَتَانَةٌ. تَمَاسُكٌ.

מוּצָר ז' (־רִים) مَنْتُوجٌ ج مَنْتُوجَاتٌ. مُنْتَجٌ ج مُنْتَجَاتٌ. مَصْنُوعٌ ج مَصْنُوعَاتٌ. مُسْتَخْرَجٌ ج مُسْتَخْرَجَاتٌ. مَحْصُولٌ ج مَحَاصِيلُ. מוּצְרֵי יְסוֹד سِلَعٌ (مُنْتَجَاتٌ) أَسَاسِيَّةٌ. מוּצְרֵי לְוַאי مُسْتَخْرَجَاتٌ (مُنْتَجَاتٌ) ثَانَوِيَّةٌ. مُشْتَقَّاتٌ.

מוצ"ש ר"ת מוֹצָאֵי שַׁבָּת نِهَايَةُ السَّبْتِ. لَيْلَةُ الأَحَدِ.

מוצת ע' מֻצָּת.

מוֹקֵד ז' (־קְדִים) ١. مَوْقِدٌ ج مَوَاقِدُ. ٢. مَذْبَحٌ ج مَذَابِحُ. ٣. في العدسات: بُؤْرَةٌ ج بُؤَرٌ. مِحْرَقٌ. ٤. مجازًا: مَرْكَزٌ ج مَرَاكِزُ. مَحَطُّ أَنْظَارٍ. מוֹקֵד הַחַיִּים مَرْكَزُ

الحَيَاةِ. مَنْبَعُ الحَيَاةِ. נְקֻדַּת הַמּוֹקֵד ١. مجازًا: النُّقْطَةُ الأَسَاسِيَّةُ. ٢. في العدسات: النُّقْطَةُ البُؤْرِيَّةُ.

מוֹקְדִי ת' (־יִּים) ١. في العدسات: بُؤْرِيٌّ. ٢. مُتَمَرْكِزٌ.

מוקדם ע' מֻקְדָּם. **מוקדש** ע' מֻקְדָּשׁ.

מוקטן ע' מֻקְטָן.

מוּקְיוֹן G ז' (־נִים) مُهَرِّجٌ. بَهْلُولٌ ج بَهَالِيلُ. ضَحَّاكٌ. خَلْبُوصٌ ע' לֵיצָן.

מוּקְיוֹנוּת נ' تَهْرِيجٌ. خَلْبَصَةٌ.

מוֹקִיר ת' (־רִים) مُحْتَرِمٌ. مُبَجِّلٌ. مُوَقِّرٌ. مُعَظِّمٌ.

מוקלד ע' מֻקְלָד. **מוקלט** ע' מֻקְלָט.

מוּקָם ת' (־מִים) مُقَامٌ. قَائِمٌ. مُشَيَّدٌ. مَبْنِيٌّ ע' (קום) הוּקַם.

מוקנט ע' מֻקְנָט. **מוקסם** ע' מֻקְסָם.

מוּקָע ת' (־עִים) ١. مُعَلَّقٌ. مَصْلُوبٌ. ٢. مجازًا: مُسْتَنْكَرٌ. مُسْتَهْجَنٌ ע' יָקַע, הוֹקִיעַ.

מוקף ע' מֻקָּף. **מוקפא** ע' מֻקְפָּא.

מוקפץ ע' מֻקְפָּץ. **מוקצב** ע' מֻקְצָב.

מוקצה ע' מֻקְצֶה. **מוקצף** ע' מֻקְצָף.

מוקרב ע' מֻקְרָב. **מוקרם** ע' מֻקְרָם.

מוקרן ע' מֻקְרָן. **מוקרש** ע' מֻקְרָשׁ.

מוֹקֵשׁ ז' (־קְשִׁים) ١. لُغْمٌ ج أَلْغَامٌ. ٢. مَصْيَدَةٌ ج مَصَايِدُ. فَخٌّ ج فِخَاخٌ. ٣. مجازًا: مَكِيدَةٌ ج مَكَائِدُ. מוֹקֵשׁ מַגְנֵטִי في الجيش: لُغْمٌ مَغْنَاطِيسِيٌّ. מוֹקֵשׁ תַּת־מֵימִי لُغْمٌ تَحْتَ المَاءِ. הָיָה לְמוֹקֵשׁ לִפְלוֹנִי كَانَ حَجَرَ عَثْرَةٍ لِفُلَانٍ. בִּעוּר מוֹקְשִׁים نَسْفُ الأَلْغَامِ. מְגַלֶּה מוֹקְשִׁים لَاقِطَةُ الأَلْغَامِ. مِكْشَافُ الأَلْغَامِ. שׁוֹלֶת מוֹקְשִׁים كَاسِحَةُ الأَلْغَامِ. جَارِفَةُ الأَلْغَامِ. טָמַן מוֹקְשִׁים לִפְלוֹנִי نَصَبَ فَخًّا لِفُلَانٍ. حَاكَ لَهُ المَكَائِدَ.

מוקשה ע' מֻקְשֶׁה. **מוקשח** ע' מֻקְשָׁח.

(מור) הֵמִיר פ' بَدَّلَ. أَبْدَلَ. إِسْتَبْدَلَ. حَوَّلَ. غَيَّرَ. إِسْتَعَاضَ. הֵמִיר דָּתוֹ غَيَّرَ دِينَهُ. إِرْتَدَّ عَنْ دِيَانَتِهِ. إِعْتَنَقَ دِيَانَةً جَدِيدَةً. הוּמַר ١. بُدِّلَ. أُسْتُبْدِلَ. أُسْتُعِيضَ. ٢. حُوِّلَ عَنْ دِينِهِ.

מוֹר ע' מֹר.

מוֹרָא ז' (־אִים) ١. وَجَلٌ. فَزَعٌ. خَوْفٌ. هَلَعٌ. ٢. عَمَلٌ خَارِقٌ. ٣. رَهْبَةٌ. تَهَيُّبٌ. مَخَافَةُ (اللّٰهِ). خُشُوعٌ. מוֹרָא שָׁמַיִם مَهَابَةُ اللّٰهِ. مَخَافَةُ الرَّبِّ.

מוראה ע' מֻרְאָה.

מוֹרַג ז' (־רַגִּים) نَوْرَجٌ ج نَوَارِجُ. دَرَّاسَةٌ. جَرْجَرٌ.

מורגז ע' מֻרְגָּז. **מורגל** ע' מֻרְגָּל.

מורגש ע' מֻרְגָּשׁ.

מוֹרָד ז' (־דוֹת) ١. مُنْحَدَرٌ ج مُنْحَدَرَاتٌ. مُنْخَفَضٌ ج مُنْخَفَضَاتٌ. إِنْحِدَارٌ ج إِنْحِدَارَاتٌ. سَفْحُ جَبَلٍ ج سُفُوحٌ. ٢. هُبُوطٌ. إِنْخِفَاضٌ. מוֹרְדוֹת הֶהָרִים سُفُوحُ الجِبَالِ. مُنْخَفَضَاتُ الجِبَالِ. מַעֲלוֹת וּמוֹרָדוֹת إِرْتِفَاعَاتٌ وَانْخِفَاضَاتٌ ومجازًا: تَقَلُّبَاتُ الزَّمَنِ.

מוֹרֵד ז' (־רְדִים) مُتَمَرِّدٌ. ثَائِرٌ ج ثُوَّارٌ. عَاصٍ(ي) ج عُصَاةٌ وعَاصُونَ. מוֹרֶדֶת نَاشِزٌ. نَاشِزَةٌ ج نَوَاشِزُ. מוֹרֵד אוֹר ظَلَامِيٌّ. سَادِرٌ فِي ظَلَامِ الجَهْلِ. كَارِهٌ لِلتَّقَدُّمِ. מוֹרְדֵי הַגֵּטָאוֹת ثُوَّارُ الحَيِّ اليَهُودِيِّ فِي وَارْسُو وَفِي مُدُنٍ بُولَنْدِيَّةٍ أُخْرَى (ابان الحرب العالمية الثانية ضد النازية).

מורדף ע' מֻרְדָּף.

מוֹרֶה ז' (־רִים) مُعَلِّمٌ. مُدَرِّسٌ. مُرْشِدٌ. أُسْتَاذٌ ج أَسَاتِذَةٌ. מוֹרֵה דֶּרֶךְ دَلِيلٌ ج أَدِلَّاءُ. مُرْشِدٌ. מוֹרֶה הוֹרָאָה حَاخَامٌ. مُفْتِي شَرْعٍ يَهُودِيٍّ. מוֹרֵה נְבוֹכִים دَلِيلُ الحَائِرِينَ. مُرْشِدُ الحَيَارَى (اسم كتاب فلسفي الفه بالعربية الحاخام موسى بن ميمون الذي حاول فيه اثبات أنْ لا تناقض بين فلسفة ارسطو والتوراة). מוֹרֵה צֶדֶק مُرْشِدٌ رُوحَانِيٌّ. زَعِيمٌ دِينِيٌّ. מוֹרִי וְרַבִּי مُعَلِّمِي وَمُرْشِدِي. מוֹרֵנוּ, מוֹרֵנוּ הָרַב, מוֹרֵנוּ וְרַבֵּנוּ أُسْتَاذُنَا. مُعَلِّمُنَا الحَاخَامُ. מוֹרַי וְרַבּוֹתַי أَسَاتِذَتِي وَأَسْيَادِي! سَادَتِي الكِرَامَ!

(מורה) מורת רוח ע' מֹרָה, מֹרַת רוּחַ.

מורחב ע' מֻרְחָב. **מורחק** ע' מֻרְחָק.

מוֹרָטוֹרְיוּם L ז' في الاقتصاد: قَرَارُ تَأْجِيلِ دَفْعِ الدُّيُونِ. قَانُونُ التَّمَسُّكِ. مُورَاتُورْيُوم (قرار حكومي او هيئة رسمية بتاجيل جبري لدفع الديون المستحقة).

מוֹרְטָנִי ת' (־נִיִּים) مُرْهِقٌ. مُثِيرٌ (مُهَيِّجٌ) لِلأَعْصَابِ. مُنْهِكٌ. مُضْنٍ(ي).

מוֹרִינְגָה נ' (־גוֹת) شَجَرَةُ البَانِ. شَجَرَةُ اليُسْرِ أوِ اليَسَارِ (شجرة تنمو بريًا في غور الاردن، moringa).

מוֹרִיק ת' (־קִים) مُخْضَرٌّ. مُخْضَوْضِرٌ. يَانِعٌ ע' יָרַק, הוֹרִיק.

מוֹרִישׁ ז' (־שִׁים) مُورِثٌ. نَاقِلٌ (من خلف لسلف) ע' יָרַשׁ, הוֹרִישׁ.

מורך ע' מֹרֶךְ. **מורכב** ע' מֻרְכָּב.

מורכן ע' מֻרְכָּן.

מוֹרָל L ז' ١. مَعْنَوِيَّةٌ ج مَعْنَوِيَّاتٌ. حَالَةٌ نَفْسِيَّةٌ. مِزَاجٌ ج أَمْزِجَةٌ. ٢. خُلُقٌ (خُلْقٌ) ج أَخْلَاقٌ. سُلُوكٌ. فَضَائِلُ. سَجَايَا ע' מוּסָר.

מוֹרָלִי ת' (־יִּים) أَخْلَاقِيٌّ ע' מוּסָרִי.

מוֹרָלִיזְם L ז' التَّقَيُّدُ بِالأَخْلَاقِ الحَمِيدَةِ ע' מוּסָרְנוּת.

מוּרָם ת' (־מִים) مَرْفُوعٌ. مُرْتَفِعٌ. عَالٍ(ي) ע' (רום) הוּרַם. מוּרָם מֵעַם خَيْرُ أَبْنَاءِ الشَّعْبِ. حَبِيبُ الشَّعْبِ. יָצָא בְּרֹאשׁ מוּרָם خَرَجَ رَافِعَ الرَّأْسِ.

מוֹרְמוֹנִי .En תו"ז (־נִים) مُورْمُونِيٌّ. مِنْ أَبْنَاءِ الطَّائِفَةِ المُورْمُونِيَّةِ (يتواجدون في الولايات المتحدة ولبنان).

מוֹרָן L ז' (־נִים) ١. وِيبُرْنُوم. جَنْبَةٌ مُعَمَّرَةٌ ذَاتُ زُهُورٍ بَيْضَاءَ قَرِيبَةٌ مِنَ البَلْسَانِ (viburnum). ٢. قَصْرٌ ج قُصُورٌ.

(מוֹרְס) כְּתַב מוֹרְס ז' رُمُوزُ مُورْس (كتابة تتالف من خطوط ونقط تستعمل في التلغراف وضعها شموئيل مورس عام ١٨٤٠).

מורסה ע' מֻרְסָה. **מורעב** ע' מֻרְעָב.

מורעל ע' מֻרְעָל. **מורעש** ע' מֻרְעָשׁ.

מוֹרְפוֹלוֹגְיָה G נ' ١. مُورْفُولُوجْيَا. عِلْمُ هَيْئَةِ الأَجْسَامِ الحَيَّةِ وَوَظَائِفِهَا. ٢. في القواعد: عِلْمُ الصَّرْفِ. عِلْمُ أُصُولِ الكَلِمَاتِ وَتَرْكِيبِهَا (morphology).

מוֹרְפְיוּם G ז' مُورْفِين.

מוֹרְפִינִיזְם G ז' مُورْفُونِيَّةٌ. إِدْمَانٌ عَلَى تَعَاطِي المُخَدِّرَاتِ.

מוֹרְפִינִיסְט ז' (־טִים) مُدْمِنٌ عَلَى تَعَاطِي المُخَدِّرَاتِ.

מוֹרְפֵמָה נ' (־מוֹת) في القواعد: شَكْلٌ. هَيْئَةٌ. مُورْفِيمٌ. جُزْءٌ مِنْ كَلِمَةٍ ذَاتِ شَكْلٍ مُعَيَّنٍ وَمَفْهُومٍ خَاصٍّ (مثل كلمة הִדְרַכְתִּי هناك ثلاثة مقاطع او اشكال وهي הִ التي تشير الى وزن הִפְעִיל والثانية דָּרַךְ وهي مصدر او اصل الكلمة والثالثة תִּי التي تشير الى ضمير المتكلم، morpheme).

מוּרָק ת' (־קִים) ١. مُرَاقٌ. مَصْبُوبٌ. مَسْكُوبٌ. ٢. مُفَرَّغٌ. مُفَضًّى.

מורקב ע' מֻרְקָב.

מוֹרָשׁ ת' (־שִׁים) مَوْرُوثٌ. آيِلٌ.

מוֹרָשָׁה נ' (־שׁוֹת) تُرَاثٌ. مِيرَاثٌ. أَيْلُولَةٌ. إِرْثٌ. تَرِكَةٌ. מוֹרֶשֶׁת אָבוֹת تُرَاثُ الآبَاءِ (وَالأَجْدَادِ).

מורשה ע' מֻרְשֶׁה. **מורשע** ע' מֻרְשָׁע.

מורתח ע' מֻרְתָּח. **מורתע** ע' מֻרְתָּע.

(מוש) מָשׁ פ' ١. حَادَ ـ عَنْ. تَزَحْزَحَ. إِبْتَعَدَ. ٢. أَزَالَ. أَبْعَدَ. ٣. كَفَّ ـ. ٤. جَسَّ ـ. مَسَّ ـ. לֹא יָמוּשׁ מִמְּלוֹא נִימָה מִן- لَا يَتَزَحْزَحُ (يَحِيدُ) قَيْدَ أُنْمُلَةٍ عَنْ.

מושא ע' מֻשָּׂא. **מושאל** ע' מֻשְׁאָל.

מוֹשָׁב ז' (־בִים) ١. جَلْسَةٌ ج جَلَسَاتٌ. إِجْتِمَاعٌ ج إِجْتِمَاعَاتٌ. ٢. مَجْلِسٌ ج مَجَالِسُ. مَقَرٌّ ج مَقَارُّ. ٣. مَقْعَدٌ (في برلمان) ج مَقَاعِدُ. ٤. دَوْرَةٌ بَرْلَمَانٍ ج دَوْرَاتٌ. دَوْرُ الانْعِقَادِ. ٥. مُوشَاب. قَرْيَةٌ تَعَاوُنِيَّةٌ فِي إِسْرَائِيلَ. מוֹשָׁב אֲחוֹרִי مَقْعَدٌ خَلْفِيٌّ. מוֹשַׁב זְקֵנִים دَارُ المُسِنِّينَ. مَلْجَأُ الآبَاءِ. מוֹשַׁב כָּבוֹד مَكَانُ الصَّدَارَةِ. كُرْسِيُّ الشَّرَفِ. מוֹשַׁב לֵצִים مَجْمَعُ الطَّائِشِينَ. نَفَرٌ مِنَ المُجَّانِ. زُمْرَةٌ هَازِلَةٌ. מוֹשָׁב מִתְכַּוְּנֵן مَقْعَدٌ مُنْزَلِقٌ (في سيارة او طائرة مثلاً). מוֹשָׁב מִתְקַפֵּל كُرْسِيٌّ قَابِلٌ لِلانْطِوَاءِ. كُرْسِيٌّ مُنْطَوٍ(ي). בֵּית מוֹשָׁב دَارُ سَكَنٍ. دَارُ سُكْنَى. مَنْزِلٌ ج مَنَازِلُ. עִיר מוֹשָׁב مَدِينَةٌ مَأْهُولَةٌ.

מוֹשָׁבָה נ' (־בוֹת) ١. مُسْتَوْطَنَةٌ ج مُسْتَوْطَنَاتٌ (بلدة زراعية وهي اكبر من قرية). ٢. مُسْتَعْمَرَةٌ ج مُسْتَعْمَرَاتٌ (تقع تحت حكم دولة اجنبية). ٣. حَيٌّ ج أَحْيَاءٌ. حَارَةٌ. ٤. مَجْمُوعَةٌ كَبِيرَةٌ.

מוֹשָׁבִי ת' (־בִיִּים) ذُو مَقْعَدٍ أَوْ كُرْسِيٍّ. מָטוֹס דּוּ-מוֹשָׁבִי طَائِرَةٌ ذَاتُ مَقْعَدَيْنِ.

מוֹשָׁבְנִיק ז' (־קִים) مِنْ سُكَّانِ مُوشَاب. عُضْوُ مُوشَاب (في اسرائيل).

מושבע ע' מֻשְׁבָּע. **מושבת** ע' מֻשְׁבָּת.

מושג ע' מֻשָּׂג. **מושווה** ע' מֻשְׁוֶה.

מושחז ע' מֻשְׁחָז. **מושחל** ע' מֻשְׁחָל.

מושחם ע' מֻשְׁחָם. **מושחר** ע' מֻשְׁחָר.

מושחת ע' מֻשְׁחָת.

מוּשָׁט ת' (־טִים) ١. مَمْدُودٌ. مُمْتَدٌّ. مَبْسُوطٌ. مُنْبَسِطٌ. ٢. طَافٍ(ي). عَائِمٌ ע' (שוט) הוּשַׁט. יָד מוּשֶׁטֶת לְשָׁלוֹם يَدٌ مَمْدُودَةٌ لِلسَّلَامِ.

מוּשָׁט A ז' (־טִים) مُشْط. سَمَكُ المُشْطِ ע' אַמְנוּן.

מוֹשִׁיעַ ז' (־עִים) مُنْقِذٌ. مُخَلِّصٌ. مُنَجٍّ(ي) ע' (ישע) הוֹשִׁיעַ.

מוֹשֵׁךְ (־שְׁכִים) ١. ת' جَذَّابٌ. فَاتِنٌ. خَلَّابٌ. ٢. ז' سَاحِبُ دَرَاهِمَ مِنْ بَنْكٍ. מוֹשֵׁךְ בְּחוּטִים اللَّاعِبُ بِالدُّمَى (من وراء الكواليس في مسرح العرائس) ومجازا: مُدَبِّرُ الأُمُورِ مِنْ وَرَاءِ الكَوَالِيسِ. مَنْ يَعْمَلُ مِنْ وَرَاءِ السِّتَارِ.

מוֹשְׁכָה נ' (־כוֹת) عِنَانٌ ج أَعِنَّةٌ. زِمَامٌ ج أَزِمَّةٌ. لِجَامٌ ج أَلْجِمَةٌ. אָחַז בְּמוֹשְׁכוֹת مجازا: قَبَضَ عَلَى نَاصِيَةِ الأُمُورِ. أَمْسَكَ بِزِمَامِ السُّلْطَةِ.

מושכל ע' מֻשְׂכָּל. **מושכר** ע' מֻשְׂכָּר.

מוֹשֵׁל ז' (־שְׁלִים) حَاكِمٌ ج حُكَّامٌ وحَاكِمُونَ. وَالٍ(ي) ج وُلَاةٌ. مُتَصَرِّفٌ. مُحَافِظٌ. מוֹשֵׁל מָחוֹז مُتَصَرِّفُ لِوَاءٍ. مُحَافِظُ مُحَافَظَةٍ (مُقَاطَعَةٍ). מוֹשֵׁל צְבָאִי حَاكِمٌ عَسْكَرِيٌّ.

מושלג ע' מֻשְׁלָג. **מושלט** ע' מֻשְׁלָט.

מושלך ע' מֻשְׁלָךְ. **מושלם** ע' מֻשְׁלָם.

מושלש ע' מֻשְׁלָשׁ. **מושמד** ע' מֻשְׁמָד.

מושמט ע' מֻשְׁמָט. **מושמץ** ע' מֻשְׁמָץ.

מוּשָׁע, מוּשָׁאע A ז' مُشَاعٌ. أَرْضٌ مُشْتَرَكَةُ المُلْكِيَّةِ.

מושעה ע' מֻשְׁעֶה. **מושפל** ע' מֻשְׁפָּל.

מושפע ע' מֻשְׁפָּע.

מוּשְׁק G ז' (־קים) ١. غَزَالُ المِسْكِ (حيوان ثديي مجتر من الظباء). ٢. مِسْكٌ (عطر يستخرج من غدد خاصة في ذكر غزال المسك).

מושקה ע' מֻשְׁקֶה. **מושקע** ע' מֻשְׁקָע.

מוּשָׁר ת' (־רים) مُغَنًّى. مُنْشُودٌ. مُرَنَّمٌ. مُرَتَّلٌ.

מושרש ע' מֻשְׁרָשׁ. **מושתל** ע' מֻשְׁתָּל.

מושתת ע' מֻשְׁתָּת.

(מות) מֵת פ' مَاتَ ـُ. تُوُفِّيَ. وَافَاهُ الأَجَلُ. قَضَى ـِ نَحْبَهُ. מֵת בְּלֹא עִתּוֹ مَاتَ قَبْلَ أَوَانِهِ. عَاجَلَهُ المَنُونُ. מֵת בִּדְמִי יָמָיו تُوُفِّيَ فِي مُقْتَبَلِ عُمْرِهِ. عَاجَلَهُ المَوْتُ. מֵת לִבּוֹ בְּקִרְבּוֹ إِنْخَلَعَ قَلْبُهُ (فزعًا مثلاً). מֵת מוֹת גִּבּוֹרִים مَاتَ مَوْتَ الأَبْطَالِ. מֵת מָוֶת טִבְעִי مَاتَ مَوْتًا طَبِيعِيًّا. مَاتَ حَتْفَ أَنْفِهِ. תָּמֹת נַפְשִׁי עִם פְּלִשְׁתִּים لِتَمُتْ نَفْسِي مَعَ الفِلَسْطِينِيِّينَ ومجازًا: عَلَيَّ وَعَلَى أَعْدَائِي. הֵמִית أَمَاتَ. قَتَلَ ـُ. قَضَى عَلَى. أَجْهَزَ عَلَى. הוּמַת قُتِلَ. أُعْدِمَ. قُضِيَ عَلَيْهِ. أُجْهِزَ عَلَيْهِ.

מָוֶת, מוות ז' مَوْتٌ. مَمَاتٌ. وَفَاةٌ ج وَفَيَاتٌ. مَنِيَّةٌ ج مَنَايَا. مَنُونٌ. מוֹת יְשָׁרִים مَوْتُ الصَّالِحِينَ. מוֹת קְדוֹשִׁים مَوْتُ الشُّهَدَاءِ. مَوْتُ المُجَاهِدِينَ فِي سَبِيلِ اللهِ. מָוֶת קְלִינִי مَوْتٌ سَرِيرِيٌّ. אִישׁ מָוֶת حَقَّ عَلَيْهِ المَوْتُ. בֶּן מָוֶת مَحْكُومٌ عَلَيْهِ بِالإِعْدَامِ. حَقَّ عَلَيْهِ المَوْتُ. דּוּמִיַּת מָוֶת, דְּמָמַת מָוֶת صَمْتُ القُبُورِ. كَأَنَّ عَلَى رُؤُوسِهِمِ الطَّيْرَ. חֶבְלֵי מָוֶת غُصَصُ (سَكَرَاتُ) المَوْتِ. نَزَعَاتُ المَوْتِ. מַלְאַךְ הַמָּוֶת مَلَاكُ المَوْتِ. סַכָּנַת מָוֶת خَطَرُ المَوْتِ. وَضْعٌ مَحْفُوفٌ بِخَطَرِ المَوْتِ. סַם הַמָּוֶת سُمٌّ زُعَافٌ. עֶרֶשׂ מָוֶת فِرَاشُ المَوْتِ. سَرِيرُ المَوْتِ. פַּחַד מָוֶת هَلَعٌ شَدِيدٌ. رُعْبٌ. שְׁאֵלַת חַיִּים אוֹ מָוֶת قَضِيَّةُ حَيَاةٍ أَوْ مَوْتٍ. שִׂנְאַת מָוֶת كَرَاهِيَةٌ شَدِيدَةٌ. ضَغِينَةٌ ج ضَغَائِنُ. הֶעֱרָה לַמָּוֶת נַפְשׁוֹ ضَحَّى بِنَفْسِهِ فِي سَبِيلِ. إِسْتَمَاتَ مِنْ أَجْلِ. חָרָה לוֹ עַד מָוֶת مجازًا: جُنَّ غَضَبًا. إِنْفَلَقَ غَيْظًا. כְּפֶשַׂע בֵּינוֹ וּבֵין הַמָּוֶת المَوْتُ مِنْهُ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى. מָצָא מוֹתוֹ בְּ־ لَاقَى حَتْفَهُ فِي. מַר מִמָּוֶת أَشَدُّ عَذَابًا (عَنَاءً) مِنَ المَوْتِ. עַזָּה כַמָּוֶת אַהֲבָה الحُبُّ قَوِيٌّ كَالمَوْتِ. وَمِنَ الحُبِّ مَا قَتَلَ.

מותאם ע' מֻתְאָם.

מוּתָג ז' (־גים) مَارْكَةٌ (عَلَامَةٌ) تِجَارِيَّةٌ. إِسْمٌ تِجَارِيٌّ لِمَشْرُوعٍ أَوْ مُؤَسَّسَةٍ تِجَارِيَّةٍ (trade name).

מותווה ע' מֻתְוֶה. **מותז** ע' מֻתָּז.

מוֹתְחָן ז' (־נים) قِصَّةٌ مُثِيرَةٌ تَشُدُّ الأَعْصَابَ (في الادب أو السينما والمسرح الخ.، thriller).

מותך ע' מֻתָּךְ. **מותן** ע' מֹתֶן.

מותנה ע' מֻתְנֶה. **מותעה** ע' מֻתְעֶה.

מותק ע' מֹתֶק. **מותקן** ע' מֻתְקָן.

מותר ע' מֻתָּר.

מוֹתָר ז' (־רות) ١. البَاقِي. البَقِيَّةُ. فَضْلَةٌ ج فَضَلَاتٌ. فَائِضٌ. ٢. أَفْضَلِيَّةٌ. فَضْلٌ. تَفَوُّقٌ. أَرْجَحِيَّةٌ. מוֹתַר הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה الإِنْسَانُ أَفْضَلُ (أَرْقَى) مِنَ الحَيَوَانِ. מוֹתַר הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה אָיִן لَيْسَ لِلإِنْسَانِ مَزِيَّةٌ عَلَى البَهِيمَةِ. לְמוֹתָר لَا حَاجَةَ إِلَى. مِنْ غَيْرِ الضَّرُورِيِّ. غَنِيٌّ عَنْ. לְמוֹתָר לוֹמַר غَنِيٌّ عَنِ البَيَانِ. لَا حَاجَةَ إِلَى القَوْلِ. מוֹתָרוֹת كَمَالِيَّاتٌ. تَرَفٌ. بَذْخٌ. وَسَائِلُ النِّعَمِ. أَسْبَابُ الرَّاحَةِ.

מוֹתָרִי ת' (־ריים) كَمَالِيٌّ ج كَمَالِيَّاتٌ. غَيْرُ ضَرُورِيٍّ.

מותרם ע' מֻתְרָם.

מוּתָשׁ ת' (־תָשים) مَنْهُوكُ القُوَى. مُجْهَدٌ. مُرْهَقٌ ע' תָּשַׁשׁ, הוּתַשׁ.

מִזְבֵּחַ ז' (־בְּחות) مَذْبَحٌ ج مَذَابِحُ (لتقريب القرابين في معبد). אָחַז (הֶחֱזִיק) בְּקַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ مجازًا: تَشَبَّثَ بِكُلِّ قُوَاهُ. حَاوَلَ التَّمَسُّكَ بِكُلِّ مَا لَدَيْهِ مِنْ قُوَّةٍ.

מִזְבָּלָה נ' (־לות) مَزْبَلَةٌ ج مَزَابِلُ.

מֶזֶג ז' (מְזָגִים) ١. مِزَاجٌ ج أَمْزِجَةٌ. طَبْعٌ ج طِبَاعٌ. ٢. مَزْجٌ. خَلْطٌ. מֶזֶג טוֹב طَبْعٌ لَطِيفٌ. دَمَاثَةُ أَخْلَاقٍ. מֶזֶג הָאֲוִיר حَالَةُ الطَّقْسِ. حَالَةُ الجَوِّ. חַם מֶזֶג, חֲמוּם מֶזֶג مَحْرُورُ المِزَاجِ. سَرِيعُ الانْفِعَالِ (الغَضَبِ). مُنْدَفِعٌ. مَهْوُوسٌ. רַע מֶזֶג سَيِّءُ الطَّبْعِ (الأَخْلَاقِ). خَشِنُ الطِّبَاعِ. فَظٌّ ج أَفْظَاظٌ. مُشَاكِسٌ. תַּחֲזִית מֶזֶג הָאֲוִיר نَشْرَةُ الأَحْوَالِ الجَوِّيَّةِ.

מָזַג פ' ١. مَزَجَ ـُ. خَلَطَ ـِ. ٢. سَكَبَ ـُ. صَبَّ ـُ. נִמְזַג ١. إِنْمَزَجَ. مُزِجَ. إِنْخَلَطَ. ٢. إِنْصَبَّ. سُكِبَ. إِنْسَكَبَ. מִזֵּג ١. دَمَجَ ـُ. أَدْمَجَ. رَكَّبَ. خَلَطَ ـُ. מֻזַּג ١. مُزِجَ. خُلِطَ. ٢. دُمِجَ. הִתְמַזֵּג إِنْدَمَجَ. إِمْتَزَجَ. خَالَطَ. إِخْتَلَطَ. إِنْسَجَمَ.

מְזֻגָּג, מזוגג ת' (־גים) مُزَجَّجٌ. زُجَاجِيٌّ. مُرَكَّبٌ بِالزُّجَاجِ ومجازًا: شَفَّافٌ كَالزُّجَاجِ.

מְזֻגְזָג, מזוגזג ת' (־גים) مُتَعَرِّجٌ. مُنْكَسِرٌ (خط). مُلْتَوٍ(ي).

מַזְגָן ז' (־נים) ١. مُكَيِّفُ هَوَاءٍ. جِهَازُ تَكْيِيفٍ. ٢. مَشْرَبِيٌّ (في حانة مثلاً). سَاقٍ(ي) ج سُقَاةٌ. نَادِلٌ.

מִזְדַּמֵּן ת' (־מְּנים) عَرَضِيٌّ. عَرَضًا. بِالصُّدْفَةِ. غَيْرُ مُقَرَّرٍ مُسْبَقًا.

מִזְדַּנֵּב תו"ז مُسْتَذْنِبٌ. تَبَعٌ. ضَعِيفُ الرَّأْيِ.

מָזֶה ת' (־זים) طَاوٍ(ي) (من الجوع). جَائِعٌ. מְזֵי רָעָב المُتَضَوِّرُونَ جُوعًا.

מְזֻהָב, מוזהב ת' (־בִים) مُذَهَّبٌ. مُمَوَّهٌ (مَطْلِيٌّ) بِالذَّهَبِ.

מְזֹהֶה, מזוהה ת' (־הִים) مُشَخَّصٌ. مَعْرُوفُ الْهُوِيَّةِ.

מַזְהִיר ת' (־רִים) مُتَأَلِّقٌ. مُتَلَأْلِئٌ. لَامِعٌ. لَمَّاعٌ. بَرَّاقٌ. مُتَوَهِّجٌ. وَضَّاحٌ ومجازًا: بَاهِرٌ (مستقبل). مُمْتَازٌ. ٢. مُحَذِّرٌ. نَذِيرٌ. مُنَبِّهٌ.

מְזֹהָם, מזוהם ת' (־מִים) مُلَوَّثٌ. قَذِرٌ. وَسِخٌ. مَوْبُوءٌ.

מַזְהִר, מזהר ת' (־רִים) ١. مُحَذِّرٌ. مُنَبِّهٌ. ٢. مُلْتَمِعٌ. مُضَاءٌ. مُتَوَهِّجٌ.

מָזוּג ת' (מְזוּגִים) ١. مَمْزُوجٌ. مُمْتَزِجٌ. مَخْلُوطٌ. مُشَعْشَعٌ (نبيذ بالماء). ٢. مَسْكُوبٌ. مَصْبُوبٌ.

מִזּוּג, מיזוג ז' (־גִים) مَزْجٌ. إِذَابَةٌ. دَمْجٌ. خَلْطٌ. صَهْرٌ. מִזּוּג אֲוִיר تَكْيِيفُ الْهَوَاءِ. מִזּוּג גָּלֻיּוֹת صَهْرُ الشَّتَاتِ. دَمْجُ الطَّوَائِفِ (في اسرائيل).

מְזֻוָּג, מזווג ת' (־גִים) مُزْدَوِجٌ. مَقْرُونٌ. مُرَتَّبٌ أَوْ مُتَّحِدٌ اثْنَيْنِ اثْنَيْنِ.

מזוגג ע' מְזֻגָּג. **מזוגזג** ע' מְזֻגְזָג.

מָזוֹד, מזווד ז' (־דִים) ١. مِزْوَدٌ (ما يوضع فيه الزاد). ٢. صُنْدُوقُ الْعُدَّةِ. صُنْدُوقُ أَدَوَاتٍ. ٣. جِرْبَنْدِيَّةٌ. كِيسُ الْمُهِمَّاتِ (kitbag) ע' קִיטְבֶּג.

מְזוּדָה, מזוודה נ' (־דוֹת) ١. حَقِيبَةٌ ج حَقَائِبُ. حَقِيبَةُ سَفَرٍ. شَنْطَةٌ ج شَنْطَاتٌ. הוּא יוֹשֵׁב עַל הַמְּזוּדוֹת مجازًا: إِنَّهُ مُسْتَعِدٌّ لِلسَّفَرِ فِي كُلِّ لَحْظَةٍ.

מָזוֶה, מזווה ז' (־וִים) ١. عَنْبَرٌ ج عَنَابِرُ (لخزن الاغذية). مَخْزَنٌ ج مَخَازِنُ. ٢. نَمْلِيَّةٌ. صِوَانٌ لِلْأَطْعِمَةِ.

מְזוּזָה נ' (־זוֹת) ١. عِضَادَةُ الْبَابِ (احدى العضادتين من اليمين واليسار). ٢. "مِزُوزَة". رِقٌّ صَغِيرٌ يُكْتَبُ عَلَيْهِ إِصْحَاحَانِ مِنْ سِفْرِ التَّثْنِيَةِ ٦، ٤ – ٩؛ ١١، ١٣–٢١ وَهُمَا جَوْهَرُ دِيَانَةِ التَّوْحِيدِ الْيَهُودِيَّةِ مُغَلَّفٌ وَمُثَبَّتٌ فِي عِضَادَةِ دَارِ كُلِّ يَهُودِيٍّ.

מָזוּט T ז' مَازُوت. زَيْتُ الْمَازُوتِ (بقايا زيت النفط بعد تكريره).

מזוין ע' מְזֻיָּן.

מְזַוֵּעַ, מזוויע ת' (־עִים) مُرِيعٌ. فَظِيعٌ. مُثِيرٌ لِلاشْمِئْزَازِ وَالْفَزَعِ.

מזויף ע' מְזֻיָּף.

מָזוֹכִיזְם ז' مَازُوخِيَّةٌ. مَاسُوكِيَّةٌ (انحراف جنسي يتلذذ فيه شخص بالتعذيب الذي ينزله به رفيقه).

מָזוֹכִיסְט ז' (־טִים) مَاسُوكِيٌّ. مَاسُوخِيٌّ.

מזוכך ע' מְזֻכָּךְ. **מזומן** ע' מְזֻמָּן.

מָזוֹן ז' (מְזוֹנוֹת) غِذَاءٌ ج أَغْذِيَةٌ. طَعَامٌ ج أَطْعِمَةٌ. زَادٌ. مَؤُونَةٌ ج مُؤَنٌ. מָזוֹן יָבֵשׁ (מְשֻׁמָּר) أَغْذِيَةٌ مُعَلَّبَةٌ (مَحْفُوظَةٌ). אַבְנוֹת הַמָּזוֹן الأَقْوَاتُ (الأَغْذِيَةُ) الأَسَاسِيَّةُ (وهي خمسة: الزلاليات والدهنيات والكربوهيدرات والاملاح والفيتامينات).

בִּרְכַּת הַמָּזוֹן بَرَكَةُ النِّعَمِ (بعد وجبة الطعام يُبارك فيها الله على نعمه). מְזוֹנוֹת نَفَقَةٌ (ما يفرض على الرجل لطلقته من مال لاعاشتها).

מָזוֹנִיט It. ז' مَاسُونِيت (مادة تتألف من الورق والاسبستوس تصنع منها الالواح بعد ضغطها وتستعمل كمادة عازلة).

מזועזע ע' מְזֻעְזָע. **מזופת** ע' מְזֻפָּת.

מזוקן ע' מְזֻקָּן. **מזוקק** ע' מְזֻקָּק.

מזוקר ע' מְזֻקָּר.

מָזוֹר ז' (מְזוֹרִים) ١. دَوَاءٌ ج أَدْوِيَةٌ. ٢. شِفَاءٌ. ٣. دَاءٌ ج أَدْوَاءٌ. مَرَضٌ ج أَمْرَاضٌ.

מָז'וֹר F ז' في الموسيقى: الدِّيوَانُ الْكَبِيرُ (للمقامات الموسيقية وهو اقوى سلم في الموسيقى والاكثر شيوعًا).

מזורה ע' מְזֹרָה. **מזורז** ע' מְזֹרָז.

מָז'וֹרִי ת' (־רִים) ١. في الموسيقى: الأَكْبَرُ نِسْبَةً إِلَى سُلَّمِ الدِّيوَانِ الْكَبِيرِ. ٢. مجازًا: قَوِيٌّ. شَدِيدٌ. وَاضِحٌ.

מָזוּרְקָה Pd. נ' ١. رَقْصَةُ الْمَازُورْكَا (رقصة بولندية شعبية خفيفة). ٢. تَأْلِيفٌ مُوسِيقِيٌّ بِإِيقَاعِ الْمَازُورْكَا.

מֵזַח ז' (מְזָחִים) رَصِيفٌ (في ميناء) ج أَرْصِفَةٌ. إِسْكَلَةٌ ج أَسَاكِلُ.

מַזְחֵלָה נ' (־לוֹת) مِيزَابٌ ج مَيَازِيبُ. مِرْزَابٌ ج مَرَازِيبُ ע' מַרְזֵב.

מַזְחֶלֶת נ' (־חֲלוֹת) مِزْلَجٌ ج مَزَالِجُ. زَحَّافَةٌ ج زَحَّافَاتٌ. زَلَّاقَةٌ ج زَلَّاقَاتٌ ע' מִגְרָרָה.

מְזִיגָה נ' ١. مَزْجٌ. خَلْطٌ. ٢. صَبٌّ. سَكْبٌ. ٣. تَوْحِيدٌ. دَمْجٌ. ضَمٌّ. تَوَافُقٌ. تَآلُفٌ (بين انغام الموسيقى).

מֵזִיד תו"ז (מְזִידִים) آثِمٌ مَعَ سَبْقِ إِصْرَارٍ. مَنْ يَتَقَصَّدُ الإِسَاءَةَ. בְּמֵזִיד תה"פ مَعَ سَبْقِ إِصْرَارٍ. عَمْدًا. قَصْدًا. بِنِيَّةٍ سَيِّئَةٍ.

מזימה ע' מְזִמָּה.

מְזֻיָּן, מזוין ת' (־נִים) ١. مُسَلَّحٌ. ٢. مُجَهَّزٌ. مُزَوَّدٌ. מְזֻיָּן מִכַּף רֶגֶל וְעַד רֹאשׁ مُدَجَّجٌ بِالسِّلَاحِ مِنْ قِمَّةِ رَأْسِهِ وَحَتَّى أَخْمَصِ قَدَمَيْهِ ע' כַּף. בֵּטוֹן מְזֻיָּן خَرَسَانَةٌ مُسَلَّحَةٌ. أَسْمَنْتٌ مُسَلَّحٌ. בִּלְתִּי מְזֻיָּן ١. غَيْرُ مُسَلَّحٍ. أَعْزَلُ ج عُزَّلٌ د' عَزْلَاءُ. ٢. مُجَرَّدٌ عَنْ. בְּעַיִן בִּלְתִּי מְזֻיֶּנֶת بِالْعَيْنِ الْمُجَرَّدَةِ.

מְזִין ת' (מְזִינִים) مُغَذٍّ(ي).

מְזֻיָּף, מזויף ת' (־פִים) ١. زَائِفٌ. مُزَيَّفٌ. مُزَوَّرٌ. مَغْشُوشٌ. ٢. في الموسيقى: نَشَازٌ. אָדָם מְזֻיָּף مُنَافِقٌ. مُدَاهِنٌ. כֶּסֶף מְזֻיָּף نُقُودٌ مُزَيَّفَةٌ.

מַזִּיק ז' (־קִים) ١. ضَارٌّ. مُضِرٌّ. مُؤْذٍ(ي). مُسِيءٌ. ٢. حَشَرَةٌ ضَارَّةٌ. آفَةٌ زِرَاعِيَّةٌ.

מִזְכָּה ז' (־כִּים) تَنْوِيهٌ بِاسْمِ مُشْتَرِكٍ فِي بَحْثٍ أَوْ بَرْنَامَجٍ (credit).

מַזְכִּיר (־רִים) ١. ז' أَمِينُ (كَاتِمُ) سِرٍّ. سِكْرِتِير. ٢. ת' مُذَكِّرٌ. مُعِيدٌ إِلَى الأَذْهَانِ. מַזְכִּיר כְּלָלִי أَمِينٌ عَامٌّ. سِكْرِتِيرٌ عَامٌّ. מַזְכִּיר הַמְּדִינָה كِنَايَةٌ عَنْ وَزِيرِ خَارِجِيَّةِ الوِلاَيَاتِ المُتَّحِدَةِ.

מַזְכִּירוּת נ' (־רֻיּוֹת) أَمَانَةٌ. مَكْتَبُ الأَمَانَةِ. سِكْرِتَارِيَّةٌ.

מְזֻכָּךְ, מזוכך ת' (־כִים) مُصَفًّى. مُنَظَّفٌ. نَظِيفٌ ج نِظَافٌ. صَافٍ(ي). رَائِقٌ.

מַזְכָּ"ל (־לִים) ר"ת מַזְכִּיר כְּלָלִי أَمِينٌ عَامٌّ. سِكْرِتِيرٌ عَامٌّ.

מֻזְכָּר, מוזכר ת' (־רִים) مَذْكُورٌ. وَارِدٌ فِي.

מִזְכָּר ז' (־רִים) ١. مُذَكِّرَةٌ ج مُذَكِّرَاتٌ. رِسَالَةٌ ج رَسَائِلُ. ٢. تَذْكِرَةٌ. تَبْلِيغٌ.

מַזְכֶּרֶת נ' (־כָּרוֹת) ١. تَذْكَارٌ. هَدِيَّةٌ تَذْكَارِيَّةٌ. ٢. سِجِلٌّ تَذْكَارِيٌّ. חֲנוּת מַזְכָּרוֹת مَحَلُّ بَيْعِ الهَدَايَا (التَّذْكَارِيَّةِ). دُكَّانُ سُوفِينِير.

מַזָּל ז' (־לוֹת) ١. حَظٌّ ج حُظُوظٌ. طَالِعٌ ج طَوَالِعُ. بَخْتٌ ج بُخُوتٌ. ٢. قِسْمَةٌ. نَصِيبٌ ج أَنْصِبَةٌ. ٣. في الفلك: بُرْجٌ ج أَبْرَاجٌ (صفة للكواكب السيارة التي يستطلع منها المنجمون احوال البشر). מַזַּל אַרְיֵה بُرْجُ الأَسَدِ. מַזַּל בְּתוּלָה بُرْجُ العَذْرَاءِ (السُّنْبُلَةِ). מַזַּל גְּדִי بُرْجُ الجَدْيِ. מַזַּל דָּגִים بُرْجُ الحُوتِ (السَّمَكَةِ). מַזַּל דְּלִי بُرْجُ الدَّلْوِ (السَّاقِي). מַזַּל טָלֶה بُرْجُ الحَمَلِ (الكَبْشِ). מַזַּל מֹאזְנַיִם بُرْجُ المِيزَانِ. מַזַּל סַרְטָן بُرْجُ السَّرَطَانِ. מַזַּל עַקְרָב بُرْجُ العَقْرَبِ. מַזַּל קֶשֶׁת بُرْجُ القَوْسِ (الرَّامِي). מַזַּל שׁוֹר بُرْجُ الثَّوْرِ. מַזַּל תְּאוֹמִים بُرْجُ الجَوْزَاءِ (التَّوْأَمَيْنِ). מַזַּל טוֹב ١. مَبْرُوك! بِاليُمْنِ وَالبَرَكَةِ! ٢. يُمْنٌ. إِقْبَالٌ. بَرَكَةٌ. מַזָּל רַע, מַזָּל שָׁחוֹר حَظٌّ عَاثِرٌ. نَحْسٌ. شُؤْمٌ. לְמַזָּלוֹ لِحُسْنِ حَظِّهِ (طَالِعِهِ). مِنْ حُسْنِ حَظِّهِ. לְרֹעַ מַזָּלוֹ لِسُوءِ حَظِّهِ. בִּישׁ מַזָּל, רַע הַמַּזָּל سَيِّءُ الحَظِّ. مَنْكُودُ الطَّالِعِ. مَشْؤُومٌ. مَنْحُوسٌ. בַּר־מַזָּל, בַּת־מַזָּל حَظِيظٌ. مَحْظُوظٌ. بَخِيتٌ. مَيْمُونُ الطَّالِعِ. مَسْعُودٌ. מִשְׂחֲקֵי מַזָּל ע' מִשְׂחָק. הַמַּזָּל הַפַּכְפַּךְ بِالدُّنْيَا حُظُوظٌ. الدُّنْيَا دُوَلٌ. يَوْمٌ لَكَ وَيَوْمٌ عَلَيْكَ. הַמַּזָּל פָּנָה לוֹ עֹרֶף تَنَكَّرَ لَهُ الحَظُّ. دَارَتْ عَلَيْهِ الدَّوَائِرُ. دَالَتْ دَوْلَتُهُ. שִׂחֵק לוֹ מַזָּלוֹ حَالَفَهُ الحَظُّ. وَاتَاهُ الحَظُّ. إِبْتَسَمَ لَهُ الحَظُّ. הַכֹּל תָּלוּי בְּמַזָּל كُلُّ شَيْءٍ رَهْنٌ (مَرْهُونٌ) بِالحَظِّ. מְשַׁנֶּה מָקוֹם מְשַׁנֶּה מַזָּל قَدْ يَبْتَسِمُ الحَظُّ مَعَ التَّغْيِيرِ ومجازًا: حَرِّكِ القَدَرَ يَتَحَرَّكْ. גַּלְגַּל הַמַּזָּלוֹת فَلَكُ (دَائِرَةُ) البُرُوجِ ע' גַּלְגַּל. עוֹבֵד כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת (עַכּוּ"ם) عَابِدُ نُجُومٍ. وَثَنِيٌّ.

(מזל) פ' **הִתְמַזֵּל מַזָּלוֹ** حَالَفَهُ الحَظُّ. وَافَاهُ الحَظُّ.

מַזְלֵג ז' (־לְגוֹת) شَوْكَةٌ ج شِوَكٌ وشَوْكَاتٌ. فُرْتِيكَة م'. מַזְלֵג קוֹל في الصوتيات: شَوْكَةٌ رَنَّانَةٌ ע' קוֹלָן. כָּל אֲשֶׁר יַעֲלֶה הַמַּזְלֵג كُلُّ مَا يَتَيَسَّرُ. كَيْفَمَا اتَّفَقَ. إِعْتِبَاطًا. عَفْوًا. עַל קְצֵה הַמַּזְלֵג مجازًا: بَعْضٌ مِنْ. شَيْءٌ مِنْ. قَلِيلٌ مِنْ.

מַזְלָ"ט ר"ת מָטוֹס זָעִיר לְלֹא טַיָּס طَائِرَةٌ صَغِيرَةٌ بِلاَ طَيَّارٍ.

מַזְלֵף ז' (־לְפִים) مِرَشَّةٌ. رَشَّاشَةٌ. مِنْضَحَةٌ (لرش الماء).

מְזִמָּה, מזימה נ' (־מּוֹת) مُؤَامَرَةٌ ج مُؤَامَرَاتٌ. مَكِيدَةٌ ج مَكَائِدُ. كَيْدٌ. دَسِيسَةٌ ج دَسَائِسُ. تَوَاطُؤٌ (مع آخرين). אִישׁ מְזִמּוֹת, בַּעַל מְזִמּוֹת مُدَبِّرُ مَكَائِدَ. دَسَّاسٌ. مُخَادِعٌ. חָרַשׁ מְזִמּוֹת עַל־ كَادَ لِـ. دَبَّرَ مَكِيدَةً لِـ. دَسَّ ـ عَلَى.

מִזְמוּז ז' (־זִים) مُلاَطَفَةٌ. مُغَازَلَةٌ. دَغْدَغَةٌ. مُدَاعَبَاتٌ جِنْسِيَّةٌ.

מִזְמוֹר ז' (־רִים) ١. تَرْنِيمَةٌ ج تَرَانِيمُ. أُهْزُوجَةٌ ج أَهَازِيجُ. تَرْتِيلَةٌ ج تَرَاتِيلُ. أُنْشُودَةٌ ج أَنَاشِيدُ. أُغْنِيَةٌ ج أَغَانٍ(ي). מִזְמוֹרֵי דָּוִד مَزَامِيرُ دَاوُدَ. الزَّبُورُ ע' תְּהִלִּים. מִזְמוֹר שִׁיר לֶעָתִיד לָבוֹא تَرَاتِيلُ لِأَيَّامِ القِيَامَةِ ومجازًا: بَعِيدُ المَنَالِ.

מִזְמֵז פ' دَاعَبَ. غَازَلَ. دَغْدَغَ. لاَعَبَ مُلاَعَبَاتٍ جِنْسِيَّةً. הִתְמַזְמֵז لاَعَبَ. دَاعَبَ. غَازَلَ. لاَطَفَ ومجازًا: أَضَاعَ وَقْتَهُ سُدًى.

מַזְמְזָן ז' (־נִים) ١. مِغْنَاجٌ. كَثِيرُ المُدَاعَبَاتِ. زِيرُ نِسَاءٍ. ٢. مُضَيِّعٌ لِلْوَقْتِ. مُتَقَاعِسٌ.

מִזְמֵט פ' سَلَّى. رَفَّهَ ومجازًا: غَازَلَ. دَاعَبَ.

מַזְמִין ז' (־נִים) ١. مُضِيفٌ. صَاحِبُ الدَّعْوَةِ. ٢. زَبُونٌ ج زَبَائِنُ. ٣. صَاحِبُ الطَّلَبِيَّةِ. مُوصٍ عَلَى السِّلْعَةِ.

מְזֻמָּן, מזומן (־נִים) ١. ת' جَاهِزٌ. مُهَيَّأٌ. مُعَدٌّ. مُحَضَّرٌ. مُتَأَهِّبٌ. ٢. مَدْعُوٌّ. ٣. ז' نَقْدٌ. عَيْنِيٌّ. בִּמְזֻמָּן, בִּמְזֻמָּנִים תה"פ نَقْدًا. عَدًّا وَنَقْدًا. מְזֻמָּנִים نَقْدٌ ج نُقُودٌ. نَقْدٌ سَائِلٌ. سُيُولَةٌ. לְעִתִּים מְזֻמָּנוֹת فِي أَوْقَاتٍ مُعَيَّنَةٍ. فِي مَوَاعِيدَ مُتَقَارِبَةٍ. بَيْنَ الفَيْنَةِ وَالأُخْرَى. מוּכָן וּמְזֻמָּן ١. جَاهِزٌ. مُسْتَعِدٌّ. مُتَأَهِّبٌ. عَلَى أَتَمِّ الاسْتِعْدَادِ.

מְזֻמָּן, מוזמן ז' (־נִים) مَدْعُوٌّ. مَعْزُومٌ. ضَيْفٌ ج ضُيُوفٌ.

מִזְּמַן תה"פ مِنْ وَقْتٍ بَعِيدٍ. مُنْذُ أَمَدٍ بَعِيدٍ. ע' זְמַן. לֹא מִזְּמַן لَيْسَ مِنْ وَقْتٍ بَعِيدٍ. حَدِيثًا. قَرِيبًا.

מַזְמֵרָה נ' (־רוֹת) مِشْذَبٌ ج مَشَاذِبُ. آلَةُ تَقْلِيمِ الشَّجَرِ.

מִזְנוֹן ז' (־נִים) مَقْصَفٌ ج مَقَاصِفُ. بُوفِيه. ٢. نَمْلِيَّةٌ (صوان بيتي لحفظ الاطعمة). ٣. صَحْفَةٌ كَبِيرَةٌ لِلطَّعَامِ مُقَسَّمَةٌ إِلَى عِدَّةِ أَقْسَامٍ لِوَضْعِ مُخْتَلِفِ الأَطْعِمَةِ فِيهَا كُلٌّ عَلَى حِدَةٍ. מִזְנוֹן מָהִיר بُوفِيه سَرِيعٌ (لبيع الشطائر والمرطبات).

מִזְנוֹנַאי ז' (־נָאִים) صَاحِبُ مَقْصَفٍ أَوِ العَامِلُ فِيهِ.

מֻזְנָח, מוזנח ת' (־חִים) مُهْمَلٌ. مَهْجُورٌ. مَتْرُوكٌ. مَنْبُوذٌ.

מְזַעְזֵעַ ת' (־עְזְעִים) مُخِيفٌ. مُرَوِّعٌ. مُفْزِعٌ. مُذْهِلٌ.

מְזֻעְזָע, מזועזע ת' (־עִים) مُرَوَّعٌ. مُنْفَعِلٌ. مَصْعُوقٌ. مُتَأَثِّرٌ.

מִזְעָר תה"פ نَزْرٌ. قَلِيلٌ. يَسِيرٌ. מְעַט מִזְעָר نَزْرٌ يَسِيرٌ. أَقَلُّ مِنَ القَلِيلِ.

מִזְעֵר פ' قَلَّلَ. صَغَّرَ. خَفَّفَ. قَلَّصَ كَثِيرًا.

מִזְעָרִי ת' (־יִּים) قَلِيلٌ. صَغِيرٌ. تَافِهٌ. يَسِيرٌ.

מְזֻפָּת, מזופת ת' (־תִים) ١. مُزَفَّتٌ. مُقَيَّرٌ. مُسَفْلَتٌ. مُقَطْرَنٌ. ٢. زِفْتٌ. رَدِيءٌ. זֶפֶת מְזֻפֶּת زِفْتٌ مُزَفَّتٌ. زِفْتٌ وَقَطْرَانٌ. أَسْوَأُ مَا يُمْكِنُ.

מְזֻקָּן, מזוקן ת' (־נִים) مُلْتَحٍ(ي). لَحْيَانُ. ذُو لِحْيَةٍ.

מְזֻקָּק, מזוקק ת' (־קִים) مُكَرَّرٌ. مُصَفًّى. صَافٍ(ي). رَائِقٌ. خَالٍ مِنَ الشَّوَائِبِ.

מַזְקֵקָה נ' (־קוֹת) إِنْبِيقٌ ج أَنَابِيقُ. مُعْوَجَّةٌ. مِصْفَاةٌ ج مَصَافٍ(ي). آلَةُ تَقْطِيرِ السَّوَائِلِ.

מְזֻקָּר, מזוקר ת' (־רִים) نَاتِئٌ. بَارِزٌ. بَادٍ لِلْعِيَانِ.

מָזַר פ' نَسَجَ ـُ ע' טָוָה, שָׁזַר.

מַזָּר ז' (־רוֹת) ١. بَخْتٌ ج بُخُوتٌ ע' מַזָּל. ٢. مَجْمُوعَةُ كَوَاكِبَ.

מְזֻרְגָּג, מזורגג ת' (־גִים) סל' رَدِيءٌ جِدًّا. تَافِهٌ. سَيِّءٌ.

מִזְרֶה ז' (־רִים) مِذْرًى. مِذْرَاةٌ ج مَذَارٍ(ي) (آلة تذرية الحبوب).

מְזֹרֶה, מזורה ת' (־רִים) ١. مُذَرًّى. مَنْثُورٌ. ٢. مَفْرُوشٌ. مُنْبَسِطٌ.

מִזְרוֹן ע' מִזְרָן.

מְזָרֵז ת' (־רְזִים) حَاثٌّ. مُسْتَحِثٌّ. مُعَجِّلٌ. مُنَشِّطٌ. אֶמְצָעִי מְזָרֵז في الكيمياء: عَامِلٌ مُسَاعِدٌ ע' זָרָז.

מְזֹרָז, מזורז ת' (־זִים) ١. مُعَجَّلٌ. مُنَشَّطٌ. مَدْفُوعٌ. مُسْتَحَثٌّ. ٢. سَرِيعٌ. عَاجِلٌ.

מִזְרָח ז' ١. شَرْقٌ. مَشْرِقٌ. الجِهَةُ الشَّرْقِيَّةُ. ٢. كِنَايَةٌ عَنِ الحَائِطِ الشَّرْقِيِّ فِي الكَنِيسِ حَيْثُ تَتَوَاجَدُ أَسْفَارُ التَّوْرَاةِ. מִזְרַח שֶׁמֶשׁ مَطْلَعُ الشَّمْسِ. شَرْقٌ. شُرُوقٌ. הַמִּזְרָח וְהַמַּעֲרָב الخَافِقَانِ. الشَّرْقُ وَالغَرْبُ. הַמִּזְרָח הַקָּרוֹב الشَّرْقُ الأَدْنَى. הַמִּזְרָח הָרָחוֹק الشَّرْقُ الأَقْصَى. הַמִּזְרָח הַתִּיכוֹן الشَّرْقُ الأَوْسَطُ. בְּנֵי הַמִּזְרָח, עֲדוֹת הַמִּזְרָח الطَّوَائِفُ اليَهُودِيَّةُ الشَّرْقِيَّةُ (في اسرائيل). מַדְּעֵי הַמִּזְרָח العُلُومُ الشَّرْقِيَّةُ. إِسْتِشْرَاقٌ. כְּרָחוֹק מִזְרָח מִמַּעֲרָב بُعْدَ الشَّرْقِ عَنِ الغَرْبِ. بُعْدَ السَّمَاءِ عَنِ الأَرْضِ.

מִזְרָחִי ת' (־חִיִּים) ١. شَرْقِيٌّ. مِنَ الجِهَةِ الشَّرْقِيَّةِ. ٢. مَشْرِقِيٌّ. مِنْ أَبْنَاءِ الشَّرْقِ. הַגָּדָה הַמִּזְרָחִית الضِّفَّةُ الشَّرْقِيَّةُ (لنهر الاردن). الأُرْدُنُّ. דְּרוֹמִית מִזְרָחִית جَنُوبِيَّةٌ–شَرْقِيَّةٌ. جَنُوبٌ–شَرْقٌ. צְפוֹנִית מִזְרָחִית شَمَالِيَّةٌ–شَرْقِيَّةٌ. شَمَالٌ–شَرْقٌ. הַשְּׁאֵלָה הַמִּזְרָחִית المَسْأَلَةُ الشَّرْقِيَّةُ (مشكلة الامبراطورية العثمانية قبيل الحرب العالمية الأولى).

מִזְרְחָן ז' (־חָנִים) مُسْتَشْرِقٌ. بَاحِثٌ فِي العُلُومِ الشَّرْقِيَّةِ.

מִזְרְחָנוּת נ' إِسْتِشْرَاقٌ. العُلُومُ الشَّرْقِيَّةُ. دِرَاسَاتُ شُؤُونِ الشَّرْقِ مِنْ أَدَبٍ وَتَارِيخٍ وَلُغَاتٍ الخ.

מִזְרָם ז' (־מִים) تَدَفُّقٌ. جَرَيَانٌ. إِنْسِيَابٌ.

מְזֹרָם, מוזרם ת' (־מִים) مُضَخٌّ. مَجْرُورٌ. جَارٍ(ي). مُنْجَرِفٌ. مُسَالٌ.

מִזְרָן ז' (־נִים) فِرَاشٌ ج فُرُشٌ. دَوْشَك.

מִזְרָע ז' أَرْضٌ مَزْرُوعَةٌ. حَقْلٌ زِرَاعِيٌّ ج حُقُولٌ. שְׂדוֹת מִזְרָע حُقُولُ الحُبُوبِ أَوِ الغِلاَلِ.

מַזְרֵעָה נ' (־עוֹת) بَذَّارَةٌ ج بَذَّارَاتٌ. مَاكِنَةُ زَرْعِ البُذُورِ. מַזְרֵעַת יָד بَذَّارَةٌ يَدَوِيَّةٌ.

מַזְרֵק ז' (־רְקִים) مِحْقَنٌ. مِحْقَنَةٌ (اداة حقن الدواء) ج مَحَاقِنُ. إِبْرَةٌ.

מְזֹרָק, מוזרק ת' (־קִים) مَحْقُونٌ. مُطَعَّمٌ. مَطْعُومٌ.

מִזְרָקָה נ' (־קוֹת) ١. نَافُورَةٌ ج نَوَافِيرُ. فِسْقِيَّةٌ ج فِسْقِيَّاتٌ وفَسَاقِيُّ. ٢. فَوَّارَةٌ (منبع الماء يفور صاعدًا).

מֹחַ ע' מוֹחַ.

מָחָא פ' صَفَقَ ـِ. ضَرَبَ بِكَفَّيْهِ. מָחָא כַּף, מָחָא כַּפַּיִם صَفَّقَ بِيَدَيْهِ.

מְחָאָה נ' (־אוֹת) إِحْتِجَاجٌ ج إِحْتِجَاجَاتٌ. إِعْتِرَاضٌ ج إِعْتِرَاضَاتٌ. תּוֹךְ מְחָאָה مَعَ الاعْتِرَاضِ. عَلَى كُرْهٍ (مِنْهُ).

מְחֻבָּא, מוחבא ת' (־אִים) مَخْبُوءٌ. مُخْتَبِئٌ. مَطْمُورٌ. كَامِنٌ.

מְחֻבָּב, מחובב ת' (־בִים) مُحَبَّبٌ. مَحْبُوبٌ. مُسْتَلْطَفٌ. مُسْتَظْرَفٌ.

מַחֲבוֹא ז' (־אִים) مَخْبَأٌ ج مَخَابِئُ. مَلْجَأٌ ج مَلاَجِئُ. מַחֲבוֹאֵי הַלֵּב طَوَايَا القَلْبِ. مَكْنُونَاتُ (كَوَامِنُ) الفُؤَادِ. מַחֲבוֹאִים الغُمَيْضَةُ. الغُمَّيْضَةُ (لعبة اطفال، hide and seek). لُعْبَةُ الاسْتِغْمَايَةِ מ'. خُتَيْلَةٌ עק'.

מַחְבּוּשׁ ז' (־שִׁים) في الجيش: حَبْسٌ. سَجْنٌ (على مخالفة عسكرية).

מַחְבֵּט ז' (־בְּטִים) ١. مِنْفَضَةٌ (اداة من خيرزان تنفض بها البسط). ٢. مِضْرَبٌ ج مَضَارِبُ. ٣. ضَرْبَةٌ. خَبْطَةٌ.

מַחְבֵּטָה נ' (־טוֹת) دَرَّاسَةٌ (آلة بسيطة لدرس الحبوب).

מְחַבֵּל ז' (־בְּלִים) مُخَرِّبٌ. إِرْهَابِيٌّ. هَدَّامٌ. חֻלְיַת מְחַבְּלִים مَجْمُوعَةٌ مِنَ المُخَرِّبِينَ (الإِرْهَابِيِّينَ).

מְחֻבָּץ, מחובץ ת' (־צִים) مَمْخُوضٌ (لَبَن). مَخِيضٌ. رَائِبٌ.

מַחְבֵּצָה נ' (־צוֹת) مِمْخَضَةٌ. قَرَّازَةُ اللَّبَنِ. مِزْبَدَةٌ ج مَزَابِدُ (آلة مخض اللبن).

מְחֻבָּק, מחובק ת' (־קִים) مَحْضُونٌ. مُحْتَضَنٌ. مُعَانَقٌ.

מְחַבֵּר (־בְּרִים) ١. ז' مُؤَلِّفٌ. كَاتِبٌ ج كُتَّابٌ. أَدِيبٌ ج أُدَبَاءُ. مُصَنِّفٌ. ٢. ת'

جَامِعٌ. رَابِطٌ. مُلْحِقٌ. זְכוּת מְחַבְּרִים حَقُّ التَّأْلِيفِ ע' זְכוּת. חֻלְיָה מְחַבֶּרֶת (מְקַשֶּׁרֶת) حَلْقَةُ اتِّصَالٍ. هَمْزَةُ وَصْلٍ. נָקֵל לִהְיוֹת מְבַקֵּר מִלִּהְיוֹת מְחַבֵּר النَّقْدُ أَهْوَنُ مِنَ التَّأْلِيفِ.

מְחַבֵּר ז' (־רִים) ١. رَابِطٌ مُوصِلٌ. ٢. جَمَاعَةٌ. زُمْرَةٌ.

מַחְבֵּר ז' (־בְּרִים) ١. طَرَفُ تَوْصِيلٍ. وُصْلَةٌ. لِسَانٌ (في خشبة مثلاً لتوصيلها في نُقر خشبة اخرى). تَعْشِيقَةٌ ج تَعْشِيقَاتٌ. מַחְבֵּר צִנּוֹרוֹת تَوْصِيلَةُ مَوَاسِيرَ.

מְחֻבָּר, מחובר ת' (־רִים) ١. مَوْصُولٌ-مُتَّصِلٌ. مَرْبُوطٌ. مُرَكَّبٌ. مَقْرُونٌ. ٢. مُسَطَّرٌ. مَكْتُوبٌ. مُؤَلَّفٌ. ٣. في الحساب: مَجْمُوعٌ. حَدٌّ ج حُدُودٌ. ٤. في القواعد: مَعْطُوفٌ. מִשְׁפָּט מְחֻבָּר في القواعد: جُمْلَةٌ مَعْطُوفَةٌ. جُمْلَةُ عَطْفٍ.

מַחְבֶּרֶת נ' (־בָּרוֹת) ١. دَفْتَرٌ ج دَفَاتِرُ. ٢. كُرَّاسٌ ج كَرَارِيسُ. מַחְבֶּרֶת טְיוּטָה دَفْتَرُ تَسْوِيدٍ.

מַחֲבַת נ' (־תּוֹת) مِقْلًى. مِقْلَاةٌ ج مَقَالٍ(ي). طَاجِنٌ ج طَوَاجِنُ.

מַחְגּוֹר ז' (־רִים) زُنَّارٌ. زُنَّارَةٌ ج زَنَانِيرُ. حِزَامٌ ج أَحْزِمَةٌ ע' חֲגוֹרָה.

מְחֻגָּר, מחוגר ת' (־רִים) مُزَنَّرٌ. مَحْزُومٌ. مُحَزَّمٌ.

מַחְגֵּר ז' (־גְּרִים) سَقَّاطَةٌ. لُسَيْنٌ. مُسَنَّنَةٌ. تُرْسٌ.

מַחְדֵּד ז' (־דְּדִים) مِبْرَاةٌ (آلة بري الاقلام). بَرَّايَةٌ.

מְחֻדָּד, מחודד ת' (־דִים) ١. مَبْرِيٌّ. مَشْحُوذٌ. مَسْنُونٌ. ٢. حَادٌّ. مَاضٍ(ي). قَاطِعٌ. ٣. مُدَبَّبٌ. حَادُّ الطَّرَفِ. ٤. لَاذِعُ اللِّسَانِ. מוֹחַ מְחֻדָּד فِكْرٌ ثَاقِبٌ. ذِهْنٌ مُتَوَقِّدٌ.

מֶחְדָּל ז' (־לִים) تَقْصِيرٌ. قُصُورٌ. إِهْمَالٌ. إِغْفَالٌ.

מְחֻדָּר, מוחדר ת' (־רִים) ١. مُقْحَمٌ. مُولَجٌ. نَافِذٌ. مُسَرَّبٌ. ٢. مَدْسُوسٌ.

מַחְדֵּר ז' (־דְּרִים) في الطب: مِسْبَارٌ (انبوبة صغيرة تستعمل في التغذية الاصطناعية) ע' זוֹנְדָּה.

מְחַדֵּשׁ ז' (־דְּשִׁים) ١. مُجَدِّدٌ. مُسْتَحْدِثٌ. مُبْتَكِرٌ. مُبْتَدِعٌ. ٢. مُكْتَشِفٌ.

מְחֻדָּשׁ, מחודש ת' (־שִׁים) مُجَدَّدٌ. مُبْتَدَعٌ. مُحْدَثٌ. مُبْتَكَرٌ.

מָחָה פ' ١. مَحَا ـُ. شَطَبَ ـُ. مَسَحَ ـَ. كَشَطَ ـِ. ٢. كَفْكَفَ الدَّمْعَ. جَفَّفَ. ٣. عَفَا ـُ. طَمَسَ ـِ. أَبَادَ. دَمَّرَ. ٤. إِحْتَجَّ. عَارَضَ. מָחָה אֶת זִכְרוֹ (אֶת שְׁמוֹ) مَحَا (شَطَبَ) اسْمَهُ أَوْ ذِكْرَاهُ مِنَ الْوُجُودِ. طَمَسَ ذِكْرَهُ. جَعَلَهُ أَثَرًا بَعْدَ عَيْنٍ. נִמְחָה مُحِيَ. إِمَّحَى. شُطِبَ. كُشِطَ. إِنْدَثَرَ. زَالَ ـُ. إِنْطَمَسَ. יִמַּח שְׁמוֹ, יִמַּח שְׁמוֹ וְזִכְרוֹ مَحَا اللّٰهُ اسْمَهُ وَذِكْرَاهُ! سُحْقًا لَهُ! הִתְמַחָה, נִתְמַחָה تَخَصَّصَ فِي. أَحَاطَ بِـ. صَارَ خَبِيرًا فِي.

מחובץ ע' מְחֻבָּץ. **מחובק** ע' מְחֻבָּק.

מָחוֹג ז' (מְחוֹגִים) ١. عَقْرَبُ السَّاعَةِ ج عَقَارِبُ. مُؤَشِّرٌ. ٢. فِرْجَارٌ ע' מְחוּגָה. ٣. إِشَارَةٌ ج إِشَارَاتٌ. إِيمَاءَةٌ ج إِيمَاءَاتٌ.

מְחוּגָה נ' (־גוֹת) فِرْجَارٌ. بِرْكَارٌ (لرسم الدوائر). بَرْجَلٌ.

מַחֲוָן ז' (־וִים) مُؤَشِّرٌ. مُؤَشِّرٌ يَدَوِيٌّ (لتسهيل القراءة).

מֶחֱוָה, מֶחְוָה, מחווה נ' (־ווֹת) لَفْتَةٌ كَرِيمَةٌ. بَادِرَةٌ طَيِّبَةٌ أَوْ لَطِيفَةٌ. إِلْتِفَاتَةٌ سَامِيَةٌ (من ملك او رئيس دولة مثلاً).

מחוון ע' מַחֲוָן.

מָחוֹז ז' (מְחוֹזוֹת) لِوَاءٌ ج أَلْوِيَةٌ. مُحَافَظَةٌ ج مُحَافَظَاتٌ. مُدِيرِيَّةٌ ج مُدِيرِيَّاتٌ. إِقْلِيمٌ ج أَقَالِيمُ. مِنْطَقَةٌ ج مَنَاطِقُ. مُقَاطَعَةٌ ج مُقَاطَعَاتٌ. قديمًا: سَنْجَقٌ ج سَنَاجِقُ. מְחוֹז חֶפְצוֹ مَقْصَدُهُ. مَحَجَّتُهُ. طِيَّتُهُ. مُرَادُهُ. جِهَتُهُ الْمَقْصُودَةُ. מְחוֹז מִשְׁנֶה قَضَاءٌ ج أَقْضِيَةٌ. עִיר הַמָּחוֹז قَصَبَةٌ ج قَصَبَاتٌ. مَرْكَزُ لِوَاءٍ. הַמְּמֻנֶּה עַל הַמָּחוֹז مُتَصَرِّفُ اللِّوَاءِ. مُحَافِظُ الْمَدِينَةِ.

מְחוֹזִי ת' (־זִיִּים) لِوَائِيٌّ. إِقْلِيمِيٌّ. مَرْكَزِيٌّ. בֵּית דִּין מְחוֹזִי مَحْكَمَةٌ مَرْكَزِيَّةٌ. וַעֲדָה מְחוֹזִית لَجْنَةٌ لِوَائِيَّةٌ.

מחוזק ע' מְחֻזָּק. **מחוטא** ע' מְחֻטָּא.

מחוטב ע' מְחֻטָּב. **מחוטט** ע' מְחֻטָּט.

מָחוּי ת' (מְחוּיִים) مَمْحُوٌّ. مَمْسُوحٌ. مُنْطَمِسٌ. مَكْشُوطٌ. مُنْدَرِسٌ. مُنْدَثِرٌ.

מִחוּי, מיחוי ז' ١. مَحْوٌ. مَسْحٌ. ٢. إِحْتِجَاجٌ. إِعْتِرَاضٌ.

מחויב ע' מְחֻיָּב. **מחויט** ע' מְחֻיָּט.

מחויך ע' מְחֻיָּךְ. **מחויל** ע' מְחֻיָּל.

מָחוֹךְ ז' (מְחוֹכִים) مِشَدٌّ ج مِشَدَّاتٌ. كُورْسِيه ج كُورْسِيهَات.

מחוכך ע' מְחֻכָּךְ. **מחוכם** ע' מְחֻכָּם.

מָחוּל ת' (מְחוּלִים) مَعْفِيٌّ (عن الذنب مثلاً). مَصْفُوحٌ عَنْهُ. مُغْتَفَرٌ لَهُ. מָחוּל לְךָ ١. عُفِيَ (صُفِحَ) عَنْكَ. غُفِرَ لَكَ ذَنْبُكَ. ٢. سَامَحَكَ اللّٰهُ!

מָחוֹל ז' (מְחוֹלוֹת) ١. رَقْصٌ. رَقْصَةٌ ج رَقَصَاتٌ. ٢. حَلْقَةٌ ج حَلَقَاتٌ. دَائِرَةٌ ج دَوَائِرُ. מְחוֹל בֶּטֶן هَزُّ الْبُطُونِ. رَقْصُ الْبَطْنِ. מְחוֹל שֵׁדִים رَقْصَةُ الشَّيْطَانِ ومجازًا: عَرْبَدَةٌ. جُمُوحٌ. تَصَرُّفٌ أَرْعَنُ. בְּתֻפִּים וּבִמְחוֹלוֹת بِالْهَزِيجِ وَالرَّقْصِ.

מְחוֹלָה נ' (־לוֹת) رَقْصَةٌ ע' מָחוֹל.

מחולחל ע' מְחֻלְחָל.

מְחוֹלִית נ' في الطب: الرُّقَاصُ (مرض عصبي يتميز بتشنجات في الوجه والاطراف، chorea).

מְחוֹלֵל ז' (־לְלִים) ١. رَاقِصٌ. رَقَّاصٌ. فَنَّانٌ فِي الرَّقْصِ. ٢. مُحْدِثٌ. فَاعِلٌ ע' חוֹלֵל.

מחולל ע' מְחֻלָּל. **מחולן** ע' מְחֻלָּן.

מחולק ע' מְחֻלָּק.

מחומם ע' מְחֻמָּם.

מחומצן ע' מְחֻמְצָן.

מחומש ע' מְחֻמָּשׁ.

מַחְוָן, מחוון ז' (־נִים) عَقْرَبُ السَّاعَةِ ج عَقَارِبُ. مُؤَشِّرٌ. מַחְוַן גֹּבַהּ (רוּם) مُعَيِّنُ الارْتِفَاعِ. מַחְוָן לְמִפְלַס הַמַּיִם مِقْيَاسُ مَنْسُوبِ المَاءِ. לוּחַ מַחְוָנִים لَوْحَةُ أَجْهِزَةِ القِيَاسِ (dashboard).

מחונך ע' מְחֻנָּךְ.

מְחוֹנָן ת' (־נִים) ١. مَوْهُوبٌ. مَطْبُوعٌ (شاعر مثلاً). نَابِغَةٌ ج نَوَابِغُ. ذَكِيٌّ ج أَذْكِيَاءُ. ذُو مَلَكَةٍ. ٢. مَعْفِيٌّ عَنْهُ. مَصْفُوحٌ عَنْهُ. דַּעְתּוֹ מְחוֹנֶנֶת עָלָיו مُرْتَاحُ البَالِ. قَرِيرُ العَيْنِ. رَاضٍ(ي).

מְחוֹנָנוּת נ' مَوْهِبَةٌ. كَوْنُهُ مَوْهُوبًا. عَبْقَرِيَّةٌ. كَفَاءَةٌ عَالِيَةٌ.

מחוסל ע' מְחֻסָּל.

מחוסם ע' מְחֻסָּם.

מחוסן ע' מְחֻסָּן.

מחוספס ע' מְחֻסְפָּס.

מחוסר ע' מְחֻסָּר.

מחופה ע' מְחֻפֶּה.

מחופר ע' מְחֻפָּר.

מחופש ע' מְחֻפָּשׂ.

מָחוּץ ת' (מְחוּצִים) مَشْجُوجٌ. مُشَدَّخٌ. مُحَطَّمٌ. مُنْسَحِقٌ. مَكْسُورٌ.

מחוצה ע' מְחֻצֶּה.

מחוצף ע' מְחֻצָּף.

מחוצץ ע' מְחֻצָּץ.

מָחוּק ת' (מְחוּקִים) مَمْحُوٌّ. مَمْسُوحٌ. مَكْشُوطٌ. مَشْطُوبٌ. מַטְבֵּעַ מָחוּק نَقْدٌ مَحْكُوكٌ. مَسْكُوكَةٌ مَمْسُوحَةُ الشَّكْلِ. נְיָר מָחוּק وَرَقٌ مَكْشُوطُ الكِتَابَةِ.

מחוקק ע' מְחֻקָּק.

מְחוֹקֵק ז' (־קְקִים) ١. مُشَرِّعٌ. مُسَنِّنٌ. وَاضِعُ القَوَانِينِ. ٢. نَحَّاتٌ (في حجر). سَكَّاكٌ. ضَارِبُ النُّقُودِ. בֵּית הַמְחוֹקְקִים المَجْلِسُ التَّشْرِيعِيُّ. مَجْلِسُ النُّوَّابِ. מוֹעֵצָה מְחוֹקֶקֶת مَجْلِسٌ تَشْرِيعِيٌّ. مَجْلِسٌ تَأْسِيسِيٌّ.

מְחֻוָּר, מחוור ת' (־רִים) مُوَضَّحٌ. وَاضِحٌ. مَشْرُوحٌ. مُبَيَّنٌ. مَفْهُومٌ. جَلِيٌّ.

מְחוָר, מוחוור ת' (־רִים) مُوَضَّحٌ. وَاضِحٌ. مُبَيَّنٌ. بَيِّنٌ.

מחורבן ע' מְחֻרְבָּן.

מחורז ע' מְחֹרָז.

מחורטם ע' מְחֻרְטָם.

מחורץ ע' מְחֹרָץ.

מְחוֹרָר ת' (־רִים) مُثَقَّبٌ. مَلِيءٌ بِالثُّقُوبِ. مُنَقَّبٌ.

מֵחוֹשׁ, מיחוש ז' (־שִׁים) أَلَمٌ ج آلَامٌ. وَجَعٌ ج أَوْجَاعٌ. وَعْكَةٌ. מֵחוֹשׁ רֹאשׁ صُدَاعٌ. وَجَعُ رَأْسٍ.

מָחוֹשׁ ז' (מְחוֹשִׁים) مِجَسٌّ ج مَجَسَّاتٌ. قَرْنُ الاسْتِشْعَارِ (في رأس الحشرات).

מחושב ע' מְחֻשָּׁב.

מחושל ע' מְחֻשָּׁל.

מחושמל ע' מְחֻשְׁמָל.

מחושף ע' מְחֻשָּׂף.

מחושק ע' מְחֻשָּׁק.

מחותחת ע' מְחֻתְחָת.

מחותך ע' מְחֻתָּךְ.

מחותל ע' מְחֻתָּל.

מחותן ע' מְחֻתָּן.

(מחז) הִמְחִיז פ' مَسْرَحَ. وَضَعَ قِصَّةً فِي قَالَبٍ مَسْرَحِيٍّ.

מַחֲזָאוּת נ' مَسْرَحَةٌ. وَضْعُ قِصَّةٍ فِي قَالَبٍ مَسْرَحِيٍّ. كِتَابَةُ مَسْرَحِيَّاتٍ. تَأْلِيفُ رِوَايَاتٍ تَمْثِيلِيَّةٍ.

מַחֲזַאי ז' (־זָאִים) مُؤَلِّفٌ مَسْرَحِيٌّ. مُؤَلِّفُ تَمْثِيلِيَّاتٍ.

מַחֲזֶה ז' (־זוֹת) ١. مَسْرَحِيَّةٌ ج مَسْرَحِيَّاتٌ. تَمْثِيلِيَّةٌ ج تَمْثِيلِيَّاتٌ. رِوَايَةٌ تَمْثِيلِيَّةٌ. ٢. مَنْظَرٌ ج مَنَاظِرُ. مَشْهَدٌ ج مَشَاهِدُ. صُورَةٌ ج صُوَرٌ. מַחֲזֵה שָׁוְא مَلْوَسَةٌ. تَخَيُّلٌ. هَذَيَانٌ. מַחֲזֵה שַׁעֲשׁוּעִים ע' קוֹמֶדְיָה. מַחֲזֵה תּוּגָה ע' טְרָגֶדְיָה. מַחֲזֵה תַּעְתּוּעִים وَهْمٌ ج أَوْهَامٌ. خَطْفُ أَبْصَارٍ. سَرَابٌ.

מַחֲזוֹר, מַחְזוֹר ז' (־רִים) ١. دَوْرَةٌ ج دَوْرَاتٌ. دَوْرٌ ج أَدْوَارٌ. مَدَارٌ. ٢. كِتَابُ الصَّلَاةِ اليَهُودِيَّةِ. ٣. دُفْعَةٌ ج دُفُعَاتٌ (من الخريجين او الضباط مثلاً). فَوْجٌ ج أَفْوَاجٌ. ٤. في الحساب: رَقْمٌ دَائِرٌ لَانِهَائِيٌّ (لدى تحويل الكسور العددية الى عشرية مثلاً $\frac{١}{٣}$=٠,٣٣٣ حيث يتكرر رقم ٣ الى ما لا نهاية). ٥. تَنَاوُبٌ. تَعَاقُبٌ. تَكَرُّرٌ. ٦. في التقويم العبري: تَكَرُّرُ حِسَابِ التَّقْسِيمِ مَرَّةً كُلَّ ١٩ سَنَةً. ٧. عند المرأة: العَادَةُ الشَّهْرِيَّةُ. حَيْضٌ. طَمْثٌ. מַחֲזוֹר הַדָּם في علم التشريح: الدَّوْرَةُ الدَّمَوِيَّةُ. الجِهَازُ الدَّمَوِيُّ. מַחֲזוֹר הַהוֹן دَوْرَةُ رَأْسِ المَالِ (في مصنع مثلاً). رَأْسُ المَالِ المُتَدَاوَلُ. מַחֲזוֹר זְרָעִים الدَّوْرَةُ الزِّرَاعِيَّةُ. دَوْرَةُ المَحَاصِيلِ. מַחֲזוֹר הַכֶּסֶף النَّقْدُ المُتَدَاوَلُ. מַחֲזוֹר הַמַּיִם دَوْرَةُ المَاءِ فِي الطَّبِيعَةِ (ماء – بخار – سحب – مطر – ماء). מַחֲזוֹר שְׁנָתִי دَوْرَةٌ سَنَوِيَّةٌ. יָצָא (הוּצָא) מִן הַמַּחֲזוֹר أُخْرِجَ مِنَ التَّدَاوُلِ.

מִחְזוּר ז' تَحْدِيثٌ. تَدْوِيرٌ. מִחְזוּר מֵי שְׁפָכִים إِعَادَةُ تَدْوِيرِ مِيَاهِ المَجَارِي (recycling).

מַחֲזוֹרִי, מַחְזוֹרִי ת' (־יִּים) دَوْرِيٌّ. مُتَنَاوِبٌ. تَعَاقُبِيٌّ. مُتَعَاقِبٌ. שֶׁבֶר מַחֲזוֹרִי في الحساب: رَقْمٌ دَائِرٌ لَانِهَائِيٌّ ע' מַחֲזוֹר. הַמַּעֲרָכָה הַמַּחֲזוֹרִית שֶׁל הַיְסוֹדוֹת في الكيمياء: الجَدْوَلُ الدَّوْرِيُّ. جَدْوَلُ مَنْدَلِيف.

מַחֲזוֹרִיּוּת, מַחְזוֹרִיּוּת נ' دَوْرِيَّةٌ. تَنَاوُبٌ. مُنَاوَبَةٌ. تَعَاقُبٌ.

מַחֲזִירוֹר ז' (־רִים) ١. عَاكِسُ الضَّوْءِ (في سيارة مثلاً لكي تُشاهَد من بعيد). ٢. عَلَامَةٌ عَاكِسَةُ الضَّوْءِ.

מַחֲזֶמֶר ז' (־זְמָרִים) رِوَايَةٌ تَلْحِينِيَّةٌ (أَوْ غِنَائِيَّةٌ أَوِ اسْتِعْرَاضِيَّةٌ). مَسْرَحِيَّةٌ غِنَائِيَّةٌ مُسَلِّيَةٌ.

מְחֻזָּק, מחוזק ת' (־קִים) مُقَوًّى. قَوِيٌّ. مُثَبَّتٌ. ثَابِتٌ. مَدْعُومٌ.

מְחֻזָּק, מוחזק ת' (־קים) ١. مَمْسُوكٌ. مَقْبُوضٌ. مُحْتَجَزٌ. مَحْفُوظٌ. مُودَعٌ. ٢. مُعْتَبَرٌ. ٣. عَلَى نَفَقَةِ... مُعَالٌ. مَدْعُومٌ. פְּלוֹנִי מְחֻזָּק לְעָשִׁיר فُلَانٌ يُعْتَبَرُ ثَرِيًّا.

מַחְזֵק ז' (־חְזְקִים) مِمْسَكٌ. مَاسِكٌ. آلَةٌ أَوْ جِهَازٌ لِمَسْكِ الأَشْيَاءِ.

מְחַזֵּר תו"ז (־זְּרִים) ١. مُرَاوِدٌ. عَاشِقٌ. مَنْ يَخْطُبُ وُدَّ فَتَاةٍ. ٢. مُتَرَدِّدٌ (على البيوت). مُرْتَادٌ. طَوَّافٌ.

מֻחְזָר, מוחזר ת' (־רים) ١. مُعَادٌ. مَرْجُوعٌ. مَرْدُودٌ. مُرْتَدٌّ. ٢. مُنْعَكِسٌ (شعاع).

מִחְזֵר פ' إِسْتَحْدَثَ. أَعَادَ تَدْوِيرَ مِيَاهِ المَجَارِي وَغَيْرِهَا. أَعَادَ اسْتِخْدَامَ المَاءِ الوَسِخِ بَعْدَ تَطْهِيرِهِ.

מָחַט פ' ١. مَخَطَ ـُ. تَمَخَّطَ. ٢. نَظَّفَ. أَزَالَ مَا عَلِقَ مِنْ وَسَخٍ (في الانف). נִמְחַט مُخِطَ. نُظِّفَ. تَنَظَّفَ.

מַחַט נ' (מְחָטִים) ١. إِبْرَةٌ ج إِبَرٌ. مِخْيَطٌ. ٢. مِيلُ الكُحْلِ ج أَمْيَالٌ. مِرْوَدٌ ج مَرَاوِدُ. ٣. هُدْبٌ. وَرَقٌ إِبَرِيٌّ لِبَعْضِ الأَشْجَارِ كَالسَّرْوِ. מַחַט מַגְנֵטִית إِبْرَةٌ مَغْنَاطِيسِيَّةٌ. מַחַט סַדְקִית إِبْرَةٌ دَقِيقَةٌ. מַחַט סְרִיגָה إِبْرَةُ حِيَاكَةٍ. سِيخٌ ج أَسْيَاخٌ. شِيشٌ. חֲרִיר הַמַּחַט, קוּף הַמַּחַט سَمُّ الإِبْرَةِ. ثَقْبٌ ج ثُقُوبٌ. מַעֲשֵׂה מַחַט شُغْلُ الإِبْرَةِ. خِيَاطَةٌ. מַצֶּבֶת מַחַט مِسَلَّةٌ ע' אוֹבֶּלִיסְק. עֲבוֹדַת מַחַט شُغْلُ الإِبْرَةِ. خِيَاطَةٌ. עוֹבְדֵי הַמַּחַט, פּוֹעֲלֵי הַמַּחַט الخَيَّاطُونَ. عُمَّالُ الخِيَاطَةِ. עֲצֵי מַחַט الأَشْجَارُ الإِبْرِيَّةُ (الصَّنَوْبَرِيَّةُ). דִּקּוּר מְחָטִים ע' דִּקּוּר. כַּר לִמְחָטִים وِسَادَةُ الإِبَرِ (تغرز فيها لاستعمالها عند الحاجة). כְּחֻדָּהּ שֶׁל מַחַט, כַּחֲרִירָהּ שֶׁל מַחַט قَيْدَ شَعْرَةٍ. قَيْدَ أُنْمُلَةٍ. מַחַט בַּעֲרֵמָה שֶׁל שַׁחַת مجازًا: حَبَّةٌ تَحْتَ التِّبْنِ.

מַח"ט ר"ת מְפַקֵּד חֲטִיבָה في الجيش: قَائِدُ لِوَاءٍ.

מְחֻטָּא, מחוטא ת' (־אים) مُعَقَّمٌ. مُطَهَّرٌ (من الميكروبات).

מְחֻטָּב, מחוטב ת' (־בים) ١. مَنْحُوتٌ. مَنْقُوشٌ. ٢. مَعْصُوبُ الجِسْمِ. سَوِيُّ الخَلْقِ. حَسَنُ التَّقَاطِيعِ.

מְחֻטָּט, מחוטט ת' (־טים) مَلِيءٌ بِالنُّدُوبِ وَالبُثُورِ.

מַחְטֶטֶת נ' (־טוֹת) آلَةُ تَخْرِيمٍ (slotting machine).

מַחְטִי, מַחְטָנִי ת' (־יים) إِبْرِيٌّ. دَقِيقٌ كَالإِبْرَةِ. מַחְטָנִיִּים في النبات: الأَشْجَارُ الإِبْرِيَّةُ. الفَصِيلَةُ الصَّنَوْبَرِيَّةُ.

מַחְטָף ז' (־פים) ١. إِنْتِزَاعٌ. خَطْفٌ سَرِيعٌ. ٢. عَمَلِيَّةُ اخْتِطَافِ قَرَارٍ بِطُرُقٍ مُلْتَوِيَةٍ وَسَرِيعَةٍ (في مجلس مثلًا).

מְחִי ז' ضَرْبَةٌ ج ضَرَبَاتٌ. خَبْطَةٌ ج خَبَطَاتٌ. בִּמְחִי יָד مجازًا: بِجَرَّةِ قَلَمٍ. دُفْعَةً وَاحِدَةً.

מְחִיאָה נ' (־אוֹת) صَفْقٌ. قَرْعٌ. طَرْقٌ. מְחִיאוֹת כַּפַּיִם تَصْفِيقُ اسْتِحْسَانٍ.

מְחַיֵּב, מחייב ת' (־יְּבִים) ١. مُلْزِمٌ. مُوجِبٌ. مُكَلِّفٌ. ٢. مُدِينٌ. مُجَرِّمٌ. ٣. مُوَافِقٌ عَلَى. مُؤَيِّدٌ لِـ.

מְחֻיָּב, מחויב ת' (־בים) مُلْزَمٌ. مَلْزُومٌ. مُجْبَرٌ. مُرْغَمٌ. مُكَلَّفٌ بِـ. מְחֻיַּב הַמְּצִיאוּת ע' מְצִיאוּת.

מְחֻיָּבוּת, מחויבות נ' مَلْزُومِيَّةٌ. إِلْتِزَامٌ. وُجُوبٌ. تَعَهُّدٌ.

מִחְיָה נ' رِزْقٌ ج أَرْزَاقٌ. أَسْبَابُ الرِّزْقِ. قُوتٌ ج أَقْوَاتٌ. مَعِيشَةٌ. إِعَاشَةٌ. הוֹצָאוֹת הַמִּחְיָה تَكَالِيفُ المَعِيشَةِ. יֹקֶר הַמִּחְיָה غَلَاءُ المَعِيشَةِ. מַדָּד (אִינְדֶּקְס) יֹקֶר הַמִּחְיָה ע' מַדָּד, אִינְדֶּקְס. מֶרְחַב מִחְיָה ע' מֶרְחָב. הִשְׂתַּכֵּר לְמִחְיָתוֹ كَسَبَ رِزْقَهُ. إِرْتَزَقَ. حَصَلَ عَلَى قُوتِهِ. أَعَالَ نَفْسَهُ.

מְחִיָּה, מחייה נ' ١. مَحْوٌ. شَطْبٌ. ٢. إِزَالَةٌ. مَحْقٌ. إِبَادَةٌ.

מְחֻיָּט, מחויט ת' (־טים) مُخَيَّطٌ. مُخَاطٌ.

מְחֻיָּךְ, מחויך ת' (־כים) بَاسِمٌ. مُبْتَسِمٌ. ضَاحِكُ الوَجْهِ.

מְחֻיָּל, מחויל ת' (־לים) مُجَنَّدٌ. مُنْخَرِطٌ فِي السِّلْكِ العَسْكَرِيِّ. مَدْعُوٌّ إِلَى خِدْمَةِ العَلَمِ.

מְחִילָה נ' (־לות) ١. مَغْفِرَةٌ. غُفْرَانٌ. عَفْوٌ. صَفْحٌ. كَفَّارَةٌ. ٢. تَنَازُلٌ. سَمَاحٌ. تَخَلٍّ (ي) عَنْ. בִּמְחִילָה, בִּמְחִילָה מִכְּבוֹדְךָ ١. عَفْوَكَ يَا سَيِّدِي! أَسْتَمِيحُكَ العُذْرَ! إِسْمَحْ لِي! عَنْ إِذْنِكَ! ٢. أَجَلَّكَ اللهُ! תְּעוּדוֹת מְחִילָה صُكُوكُ الغُفْرَانِ (كانت تصدرها الكنيسة الكاثوليكية للمؤمنين في العصور الوسطى قاومها مارتن لوثر).

מחילה ע' מְחִלָּה.

מְחִיצָה נ' (־צות) ١. شَجٌّ. شَدْخٌ. تَحْطِيمٌ. سَحْقٌ. كَسْرٌ. ٢. دَرِيئَةٌ (مج). حَاجِزٌ ج حَوَاجِزُ. حِجَابٌ ج حُجُبٌ. כָּלָה זְמַנּוֹ בִּמְחִיצַת חֲבֵרוֹ أَمْضَى وَقْتَهُ فِي مَعِيَّةِ صَدِيقِهِ. הָרַס מְחִיצוֹת أَزَالَ الحَوَاجِزَ. עָמַד בִּמְחִיצָתוֹ שֶׁל פְּלוֹנִי ١. كَانَ مُقَرَّبًا إِلَى فُلَانٍ. كَانَ مِنْ ذَوِي بِطَانَتِهِ. ٢. كَانَ فِي مَصَافِّ فُلَانٍ.

מְחִיקָה נ' (־קות) ١. مَحْوٌ. حَذْفٌ. كَشْطٌ. شَطْبٌ. ٢. إِلْغَاءٌ. إِبْطَالٌ.

מְחִיר ז' (־רים) ١. سِعْرٌ ج أَسْعَارٌ. ثَمَنٌ ج أَثْمَانٌ. قِيمَةٌ ج قِيَمٌ وَأَقْيَامٌ. عِوَضٌ. بَدَلٌ. מְחִיר גָּבוֹהַּ ثَمَنٌ بَاهِظٌ (فَادِحٌ). ثَمَنٌ غَالٍ. מְחִיר מְכִירָה سِعْرُ التَّنْزِيلِ. מְחִיר מֻפְקָע ثَمَنٌ فَاحِشٌ. سِعْرٌ بَاهِظٌ. מְחִיר נָמוּךְ (נוֹחַ) سِعْرٌ مُتَهَاوِدٌ (رَخِيصٌ). מְחִיר נָקוּב (נוֹמִינָלִי) سِعْرٌ اسْمِيٌّ (خلاف الحقيقي). מְחִיר הַקֶּרֶן سِعْرُ الكُلْفَةِ. מְחִיר הַשּׁוּק سِعْرُ السُّوقِ. בְּכָל מְחִיר بِكُلِّ ثَمَنٍ. مَهْمَا كَلَّفَ مِنْ ثَمَنٍ. הַקְפָּאַת מְחִירִים تَجْمِيدُ الأَسْعَارِ. פִּקּוּחַ עַל הַמְּחִירִים مُرَاقَبَةُ الأَسْعَارِ.

קְבִיעַת מְחִירִים تَسْعِيرٌ. تَحْدِيدُ الأَسْعَارِ.

מְחִירוֹן ז' (־נִים) تَسْعِيرَةٌ. تَعْرِيفَةٌ. قَائِمَةُ (جَدْوَلُ) الأَسْعَارِ.

מְחִית נ' (־יּוֹת) هَرِيسٌ. مَهْرُوسٌ. مَدْقُوقُ البَطَاطَا المَسْلُوقَةِ. بُورِيه.

מְחֻכָּם ת' (־מִים) ذُو الحِكْمَةِ. مُتَعَقِّلٌ. حَكِيمٌ ע' (חכם) הֶחְכִּים.

מַחְכִּיר ז' (־רִים) مُؤَجِّرٌ. مُكَارٍ(ي). مُلْزِمٌ.

מְחֻכָּךְ, מחוכך ת' (־כִים) ١. مُحَكُوكٌ. مَفْرُوكٌ. مُجَلَّخٌ. ٢. في القواعد: صَوْتٌ احْتِكَاكِيٌ ע' הֶגֶה, הֶגֶה חוֹכֵךְ.

מְחֻכָּם, מחוכם ת' (־מִים) دَاهٍ(ي) ج دُهَاةٌ. دَاهِيَةٌ ج دَوَاهٍ(ي). عَاقِلٌ. مُدَبِّرٌ. فَذٌّ ج أَفْذَاذٌ. חָכָם מְחֻכָּם حَكِيمٌ مُحَكَّمٌ. نِطَاسِيٌ. دَاهِيَةٌ. תַּחְבּוּלָה מְחֻכֶּמֶת حِيلَةٌ مُحْكَمَةُ التَّدْبِيرِ.

מְחֻכָּר, מוחכר ת' (־רִים) مُؤَجَّرٌ. مُكْتَرًى.

מָחַל פ' ١. غَفَرَ ـلِـ. صَفَحَ ـعَنْ. ٢. كَفَّرَ ـلِـ(عَنْ). سَامَحَ. تَخَلَّى (عما يحق له). מָחַל עַל כְּבוֹדוֹ تَغَاضَى عَنِ الحَيْفِ اللاَّحِقِ بِكَرَامَتِهِ. נִמְחַל اُغْتُفِرَ. كُفِّرَ عَنْ. ←

מַחַ"ל ר"ת מִתְנַדְּבֵי חוּץ לָאָרֶץ المُتَطَوِّعُونَ مِنْ خَارِجِ البِلاَدِ (الذين تطوعوا ليحاربوا في جيش الدفاع الاسرائيلي ابان حرب استقلال اسرائيل عام ١٩٤٨).

מַחְלָבָה נ' (־בוֹת) مَلْبَنَةٌ. مَحْلَبَةٌ. مَعْمَلُ أَلْبَانٍ.

מְחֻלָּד, מוחלד ת' (־דִים) صَدِئٌ. مُؤَكْسَدٌ. يَعْلُوهُ الزِّنْجَارُ.

מַחֲלָה נ' (־לוֹת) مَرَضٌ ج أَمْرَاضٌ. دَاءٌ ج أَدْوَاءٌ. عِلَّةٌ ج عِلَلٌ. سُقْمٌ ج أَسْقَامٌ. מַחֲלָה מִדַּבֶּקֶת مَرَضٌ سَارٍ. مَرَضٌ مُعْدٍ מַחֲלָה סוֹפָנִית مَرَضٌ عُضَالٌ لاَ شِفَاءَ مِنْهُ. مَرَضٌ انْتِهَائِيٌّ. מַחֲלַת אֲדִיסוֹן اِلْتِهَابُ الغُدَّةِ الكُظْرِيَّةِ. מַחֲלַת הַפֶּה וְהַטְּלָפַיִם الحُمَّى القُلاَعِيَّةُ. أَبُو الرُّكَبِ (مرض يصيب جلدة الفم والقوائم وخصوصاً بين المواشي). מַחֲלַת יָם دُوَارُ البَحْرِ. السَّدَرُ. מַחֲלַת לֵב مَرَضُ القَلْبِ. מַחֲלַת מִין مَرَضٌ جِنْسِيٌّ. מַחֲלַת הַנְּפִילָה دَاءُ الصَّرْعِ ע' אֶפִּילֶפְּסְיָה, כִּפְיוֹן. מַחֲלַת נֶפֶשׁ, מַחֲלַת רוּחַ مَرَضٌ عَقْلِيٌّ. جُنُونٌ. מַחֲלַת הַסֻּכָּר ע' סֻכֶּרֶת. מַחֲלַת עֲצַבִּים دَاءٌ عَصَبِيٌّ. مَرَضٌ عَصَبِيٌّ. מַחֲלַת פַּרְקִינְסוֹן الشَّلَلُ الاهْتِزَازِيُّ (الرُّعَاشِيُّ). מַחֲלַת הַשֵּׁנָה نُوَامٌ ע' שֵׁנָה. מַחֲלוֹת מְדַמּוֹת أَمْرَاضٌ وَهْمِيَّةٌ. מַחֲלוֹת פְּנִימִיּוֹת أَمْرَاضٌ بَاطِنِيَّةٌ. מַחֲלוֹת תּוֹרַשְׁתִּיּוֹת أَمْرَاضٌ وِرَاثِيَّةٌ. מְנִיעַת מַחֲלוֹת وِقَايَةٌ. مَنْعُ تَفَشِّي الأَمْرَاضِ. مَنْعُ سَرَيَانِ الأَمْرَاضِ. מַעֲבִיר מַחֲלָה نَاقِلُ المَرَضِ (מַע).

מְחִלָּה, מחילה נ' (־לוֹת) ١. جُحْرٌ ج جُحُورٌ. وِجَارٌ ج وُجُرٌ وَأَوْجَارٌ. גִּלְגּוּל מְחִלּוֹת نُشُورٌ. النُّشُورِيَّةُ (العقيدة اليهودية القائلة بتجمع الموتى يوم القيامة في الارض المقدسة عن طريق الانفاق الارضية ثم بعثهم احياء).

מחלוקת ע' מַחֲלֹקֶת.

מְחָלְחָל, מחולחל ת' (־לִים) ١. مُرَوَّعٌ. مُرْتَعِشٌ (خوفًا). مُرْتَعِدٌ. مَصْعُوقٌ. مَذْهُولٌ. ٢. مُخَلْخَلٌ. سَائِبٌ. مُهْتَزٌّ.

מֻחְלָט, מוחלט ת' (־טִים) مُطْلَقٌ. قَطْعِيٌّ. نِهَائِيٌّ. مُؤَكَّدٌ. مُحَتَّمٌ. تَامٌّ. בּוּרוּת מֻחְלֶטֶת جَهْلٌ مُطْبِقٌ (تَامٌّ). רֹב מֻחְלָט أَغْلَبِيَّةٌ مُطْلَقَةٌ. תְּשׁוּבָה מֻחְלֶטֶת رَدٌّ قَاطِعٌ. جَوَابٌ مُؤَكَّدٌ. מֻחְלָטוֹת תה"פ قَطْعِيًّا. بِشَكْلٍ قَاطِعٍ. بِصُورَةٍ مُطْلَقَةٍ.

מֻחְלָטוּת, מוחלטות נ' مُطْلَقِيَّةٌ (absolutism).

מַחֲלִיא, מַחְלִיא ת' (־אִים) ١. مُمْرِضٌ. مُسَبِّبٌ لِلْمَرَضِ. ٢. مجازًا: مُقْرِفٌ. مُثِيرٌ لِلاشْمِئْزَازِ.

מַחֲלִים, מַחְלִים ת' (־מִים) مُتَمَاثِلٌ إِلَى الشِّفَاءِ. فِي دَوْرِ النَّقَاهَةِ.

מַחֲלִיף, מַחְלִיף ת' (־פִים) بَدِيلٌ ج بُدَلاَءُ. مُغَيِّرٌ. مُبَادِلٌ. مُنَاوِبٌ. مُحَوِّلٌ. מֶתֶג מַחֲלִיף في الكهرباء: مِفْتَاحُ تَحْوِيلٍ.

מַחֲלִיקָה נ' (־קוֹת) مِصْقَلَةٌ. مِسْحَاجٌ. فَارَةٌ دَقِيقَةٌ لِلصَّقْلِ ע' מַקְצוּעָה.

מַחֲלִיקַיִם, מַחְלִיקַיִם, מחליקיים ז"ז زَلاَّجَتَانِ. مِزْلَجَانِ. مَزْلَقَانِ. قَبَاقِيبُ الزُّحْلُقَةِ.

מְחֻלָּל, מחולל ת' (־לִים) ١. مُدَنَّسٌ. مُنْتَهَكٌ. مَنْقُوضٌ. ٢. مُثَقَّبٌ. مَطْعُونٌ (في الحرب مثلاً).

מוֹחֵלָן, מוחלן ז' (־נִים) غَفُورٌ. غَفَّارٌ. صَفُوحٌ. رَحِيمٌ.

מְחֻלָּן, מחולן ת' (־נִים) عَلْمَانِيٌّ. دُنْيَوِيٌّ. مُجَرَّدٌ مِنَ الصِّبْغَةِ الدِّينِيَّةِ.

מַחֲלָף, מַחְלָף ז' (־פִים) سِكِّينٌ حَادٌّ. مُدْيَةُ الجَزَّارِ (لذبح البهائم).

מֶחְלָף ז' (־פִים) مُفْتَرَقٌ ج مُفْتَرَقَاتٌ. تَقَاطُعُ طُرُقٍ.

מֻחְלָף, מוחלף ת' (־פִים) مُبَدَّلٌ. مُسْتَبْدَلٌ. مُسْتَعَاضٌ عَنْهُ. مُغَيَّرٌ.

מַחְלָפָה נ' (־פוֹת) نَاصِيَةٌ ج نَوَاصٍ(ي). ضَفِيرَةٌ ج ضَفَائِرُ. جَدِيلَةٌ ج جَدَائِلُ.

מַחְלֵץ ז' (־לְצִים) ١. بَرِيمَةٌ. بِرِّيمَةٌ. فَتَّاحَةٌ (لسدادات القزاين). ٢. في الاسلحة النارية: مِجَرُّ الطَّلَقَاتِ. سَقَّاطَةُ التَّخَلُّصِ (من الخراطيش).

מַחְלָצָה נ' (־צוֹת) حُلَّةٌ قَشِيبَةٌ. لِبَاسٌ فَاخِرٌ. ثَوْبُ العِيدِ.

מַחְלֵק ז' (־לְקִים) آلَةُ تَمْلِيسِ الأَحْذِيَةِ (يستعملها الاسكافي).

מְחַלֵּק ז' (־לְּקִים) ١. في الرياضيات: قَاسِمٌ. مُقَسِّمٌ. مَقْسُومٌ عَلَيْهِ. ٢. مُوَزِّعٌ. מְחַלֵּק מֶתַח في الكهرباء: مُقَسِّمُ الفُلْطِيَّةِ.

מְחֻלָּק, מחולק ת' (־קִים) مَقْسُومٌ. مُقَسَّمٌ. مُوَزَّعٌ.

מֻחְלָק, מוחלק ת' (־קִים) مُمَلَّسٌ. أَمْلَسُ ج مُلْسٌ م' مَلْسَاءُ. مَصْقُولٌ. صَقِيلٌ.

מַחְלָק ז' (־קִים) قَلَمٌ ج أَقْلاَمٌ. قِسْمٌ فَرْعِيٌّ فِي الشُّرْطَةِ مَسْؤُولٌ عَنْ مَجَالٍ خَاصٍّ. מַחְלַק הַנֹּעַר قَلَمُ الأَحْدَاثِ (في الشرطة الذي يعالج موضوع انحراف

الاحداث).

מַחְלָקָה נ' (־קוֹת) قِسْمٌ ج أَقْسَامٌ. شُعْبَةٌ ج شُعَبٌ. دَائِرَةٌ ج دَوَائِرُ. في الجيش: فَصِيلَةٌ ج فَصَائِلُ. מַחְלֶקֶת עֲבוֹדוֹת צִבּוּרִיּוֹת دَائِرَةُ الأَشْغَالِ العَامَّةِ.

מַחְלֹקֶת, מַחֲלֹקֶת, מחלוקת נ' (־לוֹקוֹת) خِلَافٌ. إِخْتِلَافٌ. شِقَاقٌ. إِنْشِقَاقٌ. إِنْقِسَامٌ. خُصُومَةٌ. فِتْنَةٌ ج فِتَنٌ. سُوءُ تَفَاهُمٍ. מַחֲלֹקֶת לְשֵׁם שָׁמַיִם جَدَلٌ لِوَجْهِ اللّٰهِ. جَدَلٌ لِلإِصْلَاحِ. خِلَافٌ بِسَلَامَةِ نِيَّةٍ. סֶלַע הַמַּחֲלֹקֶת مَوْضُوعُ النِّزَاعِ (الخِلَافِ). الأَمْرُ المُخْتَلَفُ عَلَيْهِ. שָׁנוּי בְּמַחֲלֹקֶת (أَمْرٌ) مُخْتَلَفٌ عَلَيْهِ. (مَوْضُوعٌ) خِلَافِيٌّ. غَيْرُ مُتَّفَقٍ عَلَيْهِ. אֵינוֹ שָׁנוּי בְּמַחֲלֹקֶת لاَ مِرَاءَ فِيهِ. لاَ يَخْتَلِفُ فِيهِ (عَلَيْهِ) اثْنَانِ. (أَمْرٌ) مَفْرُوغٌ مِنْهُ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

מַחְלַקְתִּי ת' (־יִּים) في الجيش: خَاصٌّ بِالفَصِيلَةِ. خَاصٌّ بِالقِسْمِ.

מְהֻלָּשׁ, מוהלש ת' (־שִׁים) ضَعِيفٌ ومجازًا: مُخَفَّفٌ (كخلط النبيذ بالماء).

מֵחַם ז' (מְחַמִּים) غَلاَّيَةٌ ج غَلاَّيَاتٌ. سَمَاوَر (جهاز لتسخين الماء واعداد الشاي).

מַחֲמָאָה, מַחְמָאָה נ' (־אוֹת) إِطْرَاءٌ. مَدْحٌ. إِمْتِدَاحٌ. ثَنَاءٌ.

מַחְמָד ז' (־מַדִּים) ١. جَمِيلٌ. لَطِيفٌ. مَا تَصْبُو إِلَيْهِ القُلُوبُ. جَذَّابٌ. ٢. نَفِيسٌ ج نَفَائِسُ. تُحْفَةٌ ج تُحَفٌ. ٣. عَزِيزٌ ج أَعِزَّاءُ. غَالٍ(ي). מַחְמַד עַיִן فِتْنَةٌ لِلنَّاظِرِينَ. رَوْعَةٌ. מַחְמַדִּי عَزِيزِي. حَبِيبِي. فِلْذَةُ كَبِدِي. حُشَاشَةُ قَلْبِي. חַיַּת מַחְמָד حَيَوَانٌ بَيْتِيٌّ (يُربى لتسلية الاولاد والعائلة). כֻּלּוֹ מַחֲמַדִּים فِي مُنْتَهَى الجَمَالِ وَالوَسَامَةِ. فِي غَايَةِ اللُّطْفِ.

מַחְמִיר ת' (־רִים) ١. صَارِمٌ. مُتَشَدِّدٌ. مُتَصَعِّبٌ. حَازِمٌ. قَاسٍ(ي) ج قُسَاةٌ. ٢. مُسْتَفْحِلٌ (مرض). مُتَفَاقِمٌ. خَطِيرٌ.

מַחְמָל ז' مُسْتَدِرٌّ لِلرَّحْمَةِ. مُسْتَحَبٌّ. مُحَبَّبٌ. מַחְמַל נַפְשִׁי حُشَاشَةُ قَلْبِي. فِلْذَةُ كَبِدِي. عُصَارَةُ (حَبَّةُ) قَلْبِي.

מְחֻמָּם, מחומם ת' (־מִים) ١. مُسَخَّنٌ. سَاخِنٌ. حَارٌّ. دَافِئٌ. ٢. مَحْرُورٌ. مُنْفَعِلٌ. مُتَحَمِّسٌ. مُهْتَاجٌ.

מְחֻמָּץ, מוחמץ ת' (־צִים) مُحَمَّضٌ. مُخَلَّلٌ. مُخْتَمِرٌ ومجازًا: مُفَوَّتٌ (فرصة).

מְחֻמְצָן ת' (־צָנִים) مُؤَكْسَدٌ. مُؤَكْسَجٌ.

מְחֻמְצָן, מחומצן ת' (־נִים) مُؤَكْسَدٌ. مُرَكَّبٌ مَعَ أُكْسِجِين.

מַחְמֶצֶת נ' (־מָצוֹת) عَجِينٌ مُخْتَمِرٌ. عَجِينَةٌ فِيهَا خَمِيرَةٌ.

מְחֻמָּשׁ, מחומש תו"ז (־שִׁים) مُخَمَّسٌ. خُمَاسِيٌّ. مُضَلَّعٌ خُمَاسِيٌّ. מְחֻמָּשׁ זָוִיּוֹת خُمَاسِيُّ الزَّوَايَا. מְחֻמָּשׁ מְשֻׁכְלָל مُخَمَّسٌ مُتَسَاوِي الأَضْلاَعِ.

מַחְמֹשֶׁת, מחמושת נ' (־שׁוֹת) في الموسيقى: مُدَرَّجٌ خُمَاسِيُّ الخُطُوطِ (لكتابة النوتة).

מֵחֲמַת מ"י بِسَبَبِ. بِدَاعِي. لِكَوْنِ. مِنْ جَرَّاءِ ע' חֵמֶת.

מַחֲנָאוּת נ' إِقَامَةُ المُخَيَّمَاتِ. تَخْيِيمٌ (فن بناء الخيم والعيش فيها وخصوصًا في نطاق الكشافة والرحلات).

מַחֲנֶה ז' (־נוֹת) ١. مُخَيَّمٌ ج مُخَيَّمَاتٌ. مُعَسْكَرٌ ج مُعَسْكَرَاتٌ. مِضْرَبٌ ج مَضَارِبُ. ٢. حَشْدٌ. مُحْتَشَدٌ (مكان احتشاد الناس). ٣. في الجيش: جَيْشٌ ج جُيُوشٌ. فَيْلَقٌ ج فَيَالِقُ. وَحْدَةٌ عَسْكَرِيَّةٌ كَبِيرَةٌ. ٤. في السياسة: مُؤَيِّدُونَ. מַחֲנֵה אֹהָלִים مُخَيَّمٌ. مُعَسْكَرٌ مِنَ الخِيَامِ. مَضَارِبُ. מַחֲנֵה אִמּוּנִים مُعَسْكَرُ تَدْرِيبٍ. מַחֲנֵה הַסֶּגֶר ١. مُعَسْكَرُ اعْتِقَالٍ. ٢. مَحْجَرٌ ج مَحَاجِرُ (الحجر المسافرين من بلد آخر للفحص الطبي). מַחֲנֵה הַשְׁמָדָה مُعَسْكَرُ إِبَادَةٍ. מַחֲנֵה מַעֲבָר مُعَسْكَرٌ انْتِقَالِيٌّ. مُعَسْكَرٌ وَقْتِيٌّ. מַחֲנֵה פְּלִיטִים مُخَيَّمُ اللاَّجِئِينَ. مُعَسْكَرُ اللاَّجِئِينَ. מַחֲנֵה רִכּוּז مُعَسْكَرُ اعْتِقَالٍ.

מַחֲנִיק, מַחְנִיק ת' (־קִים) خَانِقٌ. مُضَايِقٌ.

מְחַנֵּךְ ז' (־נְּכִים) مُرَبٍّ(ي). مُهَذِّبٌ. مُرْشِدٌ. מְחַנֵּךְ הַכִּתָּה مُرَبِّي (مُرْشِدُ) الصَّفِّ (في مدرسة).

מְחֻנָּךְ, מחונך ת' (־כִים) مُهَذَّبٌ. مُؤَدَّبٌ. مُرَوَّضٌ (حيوان).

מְחֻנָּן ע' מְחוֹנָן.

מַחֲנָק, מַחְנָק ז' ١. خَنْقٌ. إِخْتِنَاقٌ. زَنَقٌ. ٢. ضِيقُ تَنَفُّسٍ. غُصَّةٌ ج غُصَصٌ. מַחֲנַק הֶחָזֶה (הַלֵּב) في الطب: الذَّبْحَةُ الصَّدْرِيَّةُ ע' תְּעוּקָה, תְּעוּקַת הֶחָזֶה.

מַחֲסֶה, מַחְסֶה ז' (־סִים) مَلْجَأٌ ج مَلاَجِئُ. مَلاَذٌ. مَوْئِلٌ. مَنْجًى ج مَنَاجٍ(ي) ومجازًا: مُجِيرٌ. وَاقٍ(ي). حَامٍ(ي) ج حُمَاةٌ. בֵּית מַחֲסֶה دَارُ أَيْتَامٍ. مَبَرَّةٌ ج مَبَرَّاتٌ. נָתַן מַחֲסֶה أَجَارَ. آوَى. حَمَى ـِ.

מַחְסוֹם, מַחְסוֹם ז' (־מִים) ١. كِمَامَةٌ. فِدَامَةٌ. ٢. حَاجِزٌ. ٣. مِزْلَقَانٌ. מַחְסוֹם דְּרָכִים (דְּרָכִים) حَاجِزُ طُرُقٍ. مِتْرَاسٌ ج مَتَارِيسُ. مِزْلَقَانٌ (لسكة حديد). מַחְסוֹם הַקּוֹל حَاجِزُ الصَّوْتِ. مَا تَفُوقُ سُرْعَتُهُ سُرْعَةَ الصَّوْتِ. מַחְסוֹם טַנְקִים سَدٌّ مِنَ الدَّبَّابَاتِ. שָׂם מַחְסוֹם לְפִיו ١. لاَذَ بِالصَّمْتِ. إِلْتَزَمَ جَانِبَ الصَّمْتِ. ٢. أَسْكَتَ. شَكَمَ فَاهُ.

מַחְסוֹר, מַחְסוֹר ז' ١. نَقْصٌ. نُقْصَانٌ. فُقْدَانٌ. عَدَمٌ. قِلَّةٌ. ٢. حِرْمَانٌ. عَوَزٌ. إِعْوَازٌ. ضِيقُ ذَاتِ اليَدِ. شَظَفُ العَيْشِ. כָּל אֶץ אַךְ לְמַחְסוֹר ע' (אוּץ) אָץ.

מְחֻסָּל, מחוסל ת' (־לִים) مُقْضِيٌّ عَلَيْهِ. مُجْهَزٌ عَلَيْهِ. هَالِكٌ. مَيْئُوسٌ مِنْهُ.

מְחֻסָּם, מחוסם ת' (־מִים) مُطَبَّعٌ. مُصَلَّبٌ. וְלָדָה מְחֻסֶּמֶת فُولاَذٌ مُطَبَّعٌ.

מְחֻסָּן, מחוסן ת' (־נִים) ١. مُحَصَّنٌ (ضد مرض). مَنِيعٌ. ذُو مَنَاعَةٍ. ٢. مَعْصُومٌ (من خطا). ٢. صُلْبٌ. صَلْدٌ. قَاسٍ(ي).

מַחְסָן ז' (־נִים) مَخْزَنٌ ج مَخَازِنُ. مُسْتَوْدَعٌ ج مُسْتَوْدَعَاتٌ. عَنْبَرٌ ج عَنَابِرُ. מַחְסַן חֵרוּם مَخْزَنٌ لِأَوْقَاتِ الطَّوَارِئِ. מַחְסַן עֲרֻבָּה مُسْتَوْدَعُ البَضَائِعِ (في

رصيف الميناء). מַחְסַן תְּרוּפוֹת مَذْخَرُ أَدْوِيَةٍ. סֵפֶר הַמַּחְסָן في مسك الدفاتر: دَفْتَرُ الْمَخْزَنِ. دَفْتَرُ الْمَوْجُودَاتِ.

מַחְסְנָאוּת נ׳ إِدَارَةُ الْمَخْزَنِ. مَأْمُورِيَّةُ الْمَخْزَنِ.

מַחְסְנַאי ז׳ (־נָאִים) مَأْمُورُ مَخْزَنٍ. أَمِينُ مُسْتَوْدَعٍ. خَازِنٌ. مَخْزَنْجِيٌّ.

מַחְסָנִית נ׳ (־נִיּוֹת) مُشْطُ الذَّخِيرَةِ ج أَمْشَاطٌ. خَزْنَة. عُلْبَةُ الْخَزْنَةِ.

מְחֻסְפָּס, מחוספס ת׳ (־סִים) ١. خَشِنٌ. أَخْشَنُ ج خُشْنٌ د׳ خَشْنَاءُ. خَشِنُ الْمَلْمَسِ. ٢. غَلِيظٌ ج غِلَاظٌ. فَظٌّ ج فِظَاظٌ. جَاسِئٌ. جَاسٍ(ي).

מְחַסֵּר ז׳ (־סְּרִים) ١. مُطَفِّفٌ. مُنَقِّصٌ. ٢. في الحساب: الْمَطْرُوحُ (مثلاً: ١٠–٢=٨ العدد ٢ هو מְחַסֵּר اي المطروح).

מְחֻסָּר, מחוסר תו״ז (־רִים) مُعْدِمٌ. مَحْرُومٌ. مُفْتَقِرٌ إِلَى. مُجَرَّدٌ مِنْ. ٢. في الحساب: الْمَطْرُوحُ مِنْهُ (العدد ١٠ في المثال السابق). מְחֻסַּר עֲבוֹדָה عَاطِلٌ عَنِ الْعَمَلِ.

מְחֻפֶּה, מחופה ת׳ (־פִּים) ١. مُغَطًّى. مَسْتُورٌ. مُغَلَّفٌ. مَخْفِيٌّ. ٢. مَحْمِيٌّ. مَحْفُوظٌ. مُصَانٌ.

מַחְפֶּה ז׳ (־פִּים) في الجيش: مَوْقِعٌ سَاتِرٌ (وَاقٍ).

מַחְפִּיר ת׳ (־רִים) شَائِنٌ. مُشِينٌ. فَاضِحٌ. مُنْكَرٌ. הִתְנַהֲגוּת מַחְפִּירָה تَصَرُّفٌ مُشِينٌ. פֶּשַׁע מַחְפִּיר جَرِيمَةٌ نَكْرَاءُ.

מַחְפֵּר ז׳ (־פְּרִים) حَفَّارَةٌ. جَرَّافَةٌ. كَبَّاشٌ. جَارِفَةٌ. بُولْدُوزِر. كَرَّاكَةٌ (لحفر قاع الانهر). מַחְפֵּר צָף كَرَّاكَةٌ. حَفَّارَةٌ لِإِزَالَةِ الرَّمْلِ وَغَيْرِهِ فِي قَاعِ النَّهْرِ.

מְחֻפָּר, מחופר ת׳ (־רִים) في الجيش: مُخَنْدِقٌ فِي. مُسْتَحْكِمٌ مِنْ وَرَاءِ الْخَنَادِقِ وَالْمَتَارِيسِ.

מְחֻפֶּרֶת, מחופרת נ׳ (־פּוֹרוֹת) ١. حَفِيرَةٌ ج حَفَائِرُ. حُفْرَةٌ ج حُفَرٌ. ٢. مَنْجَمٌ ج مَنَاجِمُ. ٣. خَنْدَقٌ ج خَنَادِقُ. مَوْقِعٌ مُحَصَّنٌ.

מְחֻפָּשׂ, מחופש ת׳ (־שִׂים) ١. مُتَنَكِّرٌ. مُقَنَّعٌ. مُلَثَّمٌ. ٢. مَطْلُوبٌ. مَنْشُودٌ.

מָחַץ פ׳ شَجَّ ـِ (الراس). شَدَخَ ـَ حَطَمَ. سَحَقَ ـَ كَسَرَ ـِ دَقَّ ـُ נִמְחַץ إِنْشَجَّ. إِنْشَدَخَ. تَحَطَّمَ. إِنْسَحَقَ. إِنْكَسَرَ.

מַחַץ ז׳ شَجٌّ. شَدْخٌ. تَحْطِيمٌ. كَسْرٌ. חֵיל מַחַץ, פְּלֻגּוֹת מַחַץ في الجيش: كَتَائِبُ الِانْقِضَاضِ. قُوَّةٌ ضَارِبَةٌ. רֹאשׁ מַחַץ في الجيش: رَأْسُ رُمْحٍ. مُقَدِّمَةُ الْجَيْشِ.

מַחְצֵב ז׳ (־צְבִים) إِحْتِجَارٌ. قَطْعُ الْحَجَرِ مِنَ الْمَقَالِعِ.

מַחְצָב ז׳ (־בִים) ١. مَعْدِنٌ. مَادَّةٌ مَعْدِنِيَّةٌ (مستخرجة من منجم كالمعادن والفحم مثلاً). رِكَازٌ. ٢. مَنْجَمٌ ج مَنَاجِمُ.

מַחְצָבָה נ׳ (־בוֹת) كَسَّارَةٌ ج كَسَّارَاتٌ. مَقْلَعٌ ج مَقَالِعُ (مكان قطع الحجر). مَحْجَرٌ ج مَحَاجِرُ. כּוּר (צוּר) מַחְצַבְתּוֹ مَنْجَمُهُ. مَنْبَتُهُ. مَنْشَؤُهُ. أَصْلُهُ. مَسْقَطُ رَأْسِهِ.

מֶחֱצָה, מֶחְצָה נ׳ نِصْفٌ ج أَنْصَافٌ. شَطْرٌ ج أَشْطُرٌ. רִשְׁמִי לְמֶחֱצָה شِبْهُ رَسْمِيٍّ.

מְחֻצֶּה, מחוצה ת׳ (־צִּים) مُنَصَّفٌ. مَقْسُومٌ (مُقَسَّمٌ) عَلَى اثْنَيْنِ. אִישִׁיּוּת מְחֻצָּה في علم النفس: شَخْصِيَّةٌ مُنْفَصِمَةٌ.

מְחִצָּה ע׳ מְחִיצָה.

מַחֲצִית נ׳ (־יּוֹת) ١. نِصْفٌ ج أَنْصَافٌ. مُنْتَصَفٌ. شَطْرٌ ج أَشْطُرٌ. ٢. في كرة القدم: شَوْطٌ (أَوَّلُ او ثانٍ) ج أَشْوَاطٌ. מַחֲצִית הַיּוֹם مُنْتَصَفُ النَّهَارِ.

מַחְצֶלֶת נ׳ (־צָלוֹת) حَصِيرَةٌ ج حَصَائِرُ. حَصِيرٌ. بُورِيَّةٌ. بُرْشٌ ج أَبْرَاشٌ.

מְחֻצָּן, מוחצן ת׳ (־נִים) في علم النفس: مُتَّجِهٌ نَحْوَ الْخَارِجِ. غَيْرُ مُتَقَوْقِعٍ فِي ذَاتِهِ (extrovert).

מְחֻצָּף, מחוצף ת׳ (־פִים) وَقِحٌ. قَلِيلُ الْحَيَاءِ ע׳ חָצוּף.

מְחֻצָּץ, מחוצץ ת׳ (־צִים) حَصَوِيٌّ. مَلِيءٌ بِالْحَصَى.

מַחְצֵצָה נ׳ (־צוֹת) مِسْوَاكٌ ج مَسَاوِيكُ. عُودُ الْأَسْنَانِ.

מְחַצְצֵר, מְחַצְרֵץ ז׳ (־צְרִים, ־רְצִים) بَوَّاقٌ. نَافِخٌ فِي الْبُوقِ. بُرُوجِي מ׳.

מָחַק פ׳ ١. مَحَا ـُ مَسَحَ ـَ حَذَفَ ـِ شَطَبَ ـُ كَشَطَ ـِ ٢. أَلْغَى. أَبْطَلَ. ٣. مَحَقَ ـَ أَبَادَ. נִמְחַק ١. حُذِفَ. إِمَّحَى. إِمَّحَقَ. إِنْدَثَرَ. إِنْطَمَسَ. عَفَا ـُ زَالَ ـُ إِنْكَشَطَ. ٢. أُلْغِيَ. أُبْطِلَ.

מַחַק ז׳ (מַחֲקִים) مِمْحَاةٌ. مِحَايَةٌ. مَسَّاحَةٌ.

מְחַקֶּה ז׳ (־קִּים) مُقَلِّدٌ. مُحَاكٍ(ي).

מְחֻקָּק, מחוקק ת׳ (־קִים) مُشَرَّعٌ. مَسْنُونٌ (قانون). مُقَنَّنٌ.

מֶחְקָר ז׳ (־רִים) ١. بَحْثٌ ج بُحُوثٌ وأَبْحَاثٌ. مَبْحَثٌ ج مَبَاحِثُ. دِرَاسَةٌ ج دِرَاسَاتٌ. تَحْقِيقٌ عِلْمِيٌّ. ٢. رِسَالَةٌ عِلْمِيَّةٌ. مَقَالٌ عِلْمِيٌّ. מֶחְקַר דַּעַת קָהָל إِسْتِطْلَاعُ الرَّأْيِ الْعَامِّ. מֶחְקַר שָׂדֶה بَحْثٌ مَيْدَانِيٌّ. תַּלְמִיד מֶחְקָר ١. طَالِبُ جَامِعَةٍ لِلْحُصُولِ عَلَى دَرَجَةِ دُكْتُورَاه. ٢. زَمِيلٌ (في الجامعة) ج زُمَلَاءُ.

מֶחְקָרִי ת׳ (־יִּים) بَحْثِيٌّ. دِرَاسِيٌّ. عِلْمِيٌّ.

מָחָר תה״פ ١. غَدًا. بُكْرَةً. ٢. فِي الْمُسْتَقْبَلِ. مُسْتَقْبَلاً. ٣. ז׳ الْغَدُ. לְמָחָר غَدًا. فِي غَدَاةِ الْيَوْمِ. כָּעֵת מָחָר غَدًا فِي مِثْلِ هذِهِ السَّاعَةِ. אַל תִּתְהַלֵּל בְּיוֹם מָחָר لَا تَفْخَرْ بِيَوْمِ غَدٍ (لانك لا تعلم ماذا سيحدث). אַל תֵּצֵר צָרַת מָחָר مجازًا: خَلِّ الْحِسَابَ لِيَوْمِ الْحِسَابِ. إِنَّ مَعَ الْيَوْمِ غَدًا يَا مُسْعِدَةُ. الْيَوْمَ خَمْرٌ وَغَدًا أَمْرٌ.

מַחֲ״ר ר״ת מַדָּעֵי הַחֶבְרָה וְהָרוּחַ الْعُلُومُ الِاجْتِمَاعِيَّةُ وَالْإِنْسَانِيَّةُ.

מַחֲרָאָה, מַחְרָאָה נ׳ (־אוֹת) مَخْرَأَةٌ ج مَخَارِئُ. مِرْحَاضٌ ج مَرَاحِيضُ. بَيْتُ الرَّاحَةِ.

מְחְרָאב A ז' (־בִים) مِحْرَابٌ. جِهَةُ القِبْلَةِ فِي المَسْجِدِ.

מְחֹרָב, מְחֻרָב, מוחרב ת' (־בִים) خَرِبٌ. مُخَرَّبٌ. مُهَدَّمٌ.

מְחָרְבָּן, מחורבן ת' (־נִים) סל' فَاسِدٌ. رَدِيءٌ. תָּכְנִית מְחֻרְבֶּנֶת خُطَّةٌ فَاسِدَةٌ (فَاشِلَةٌ).

מְחֹרָד, מְחֻרָד, מוחרד ת' (־דִים) جَزِعٌ. مُرَوَّعٌ. مُرْتَاعٌ. هَلِعٌ.

מְחֹרָז, מחורז ת' (־זִים) ١. مَنْظُومٌ. مُنَضَّدٌ. ٢. مَسْجُوعٌ. مُسَجَّعٌ. مُقَفًّى.

מַחֲרֹזֶת, מַחְרֹזֶת, מחרוזת נ' (־רוֹזוֹת) ١. عِقْدٌ ج عُقُودٌ. قِلَادَةٌ ج قَلَائِدُ. ٢. سُبْحَةٌ ج سُبَحٌ. مِسْبَحَةٌ ج مَسَابِحُ. ٣. قَصِيدَةٌ ج قَصَائِدُ. ٤. مَجْمُوعَةٌ مِنَ الأَغَانِي.

מְחַרְחֵר ז' (־חֲרִים) مُحَرِّضٌ. مُثِيرٌ لِلفِتَنِ. مُهَيِّجٌ. دَسَّاسٌ. مُشَاكِسٌ. مُشَاغِبٌ. מְחַרְחֵר מִלְחָמָה مُثِيرٌ لِلْحَرْبِ. دَاعِيَةٌ (مُحَرِّضٌ) لِلْحَرْبِ.

מַחֲרֵטָה, מַחְרֵטָה נ' (־טוֹת) مَخْرَطَةٌ ج مَخَارِطُ. وَرْشَةُ خِرَاطَةٍ.

מַחֲרֵטָה, מַחְרֵטָה נ' (־טוֹת) مِخْرَطٌ. مِخْرَطَةٌ ج مَخَارِطُ. آلَةُ خَرْطِ المَعَادِنِ أَوِ الخَشَبِ.

מְחֻרְטָם, מחורטם ת' (־מִים) ذُو خُرْطُومٍ. ذُو بُلْبُلَةٍ (اناء).

מַחֲרִיב, מַחְרִיב ז' (־בִים) مُخَرِّبٌ. مُهَدِّمٌ. مُدَمِّرٌ.

מַחֲרִיד, מַחְרִיד ת' (־דִים) مُرِيعٌ. مُرَوِّعٌ. مُفْزِعٌ. فَظِيعٌ. مُخِيفٌ. هَائِلٌ. رَهِيبٌ.

מַחֲרִישׁ, מַחְרִישׁ ת' (־שִׁים) ١. صَامِتٌ. سَاكِتٌ. وَاجِمٌ. ٢. مُصِمٌّ لِلآذَانِ. صَاخِبٌ. מַחֲרִישׁ אָזְנַיִם تَصْطَكُّ لَهُ الأَسْمَاعُ.

מְחֹרָם, מְחֻרָם, מוחרם ת' (־מִים) ١. مُحَرَّمٌ. مَنْبُوذٌ. مُبْعَدٌ. ٢. مُصَادَرٌ. רְכוּשׁ מְחֻרָם مُلْكٌ مُصَادَرٌ. مُلْكٌ وُضِعَتْ عَلَيْهِ اليَدُ.

מְחֹרָץ, מחורץ ת' (־צִים) مَحْزُوزٌ. مُحَزَّزٌ. مَشْرُومٌ. مُشَقَّقٌ. فِيهِ شُقُوقٌ.

מַחֲרֵצָה, מַחְרֵצָה נ' (־צוֹת) مِسْحَاجُ تَحْزِيزٍ.

מְחֹרָר, מחורר ת' (־רִים) مُثَقَّبٌ. مُنَقَّبٌ.

מַחֲרֵשָׁה, מַחְרֵשָׁה נ' (־שׁוֹת) مِحْرَاثٌ ج مَحَارِيثُ. آلَةُ الحَرْثِ. سِكَّةُ الحِرَاثَةِ.

מָחֳרָת תה"פ غَدَاةً. فِي الغَدِ. فِي يَوْمِ الغَدِ. بُكْرَةً. לְמָחֳרָת, לְמָחֳרָתוֹ غَدَاةَ اليَوْمِ. اليَوْمُ التَّالِي لِهَذَا اليَوْمِ. מָחֳרָתַיִם بَعْدَ غَدٍ.

מַח"שׁ ר"ת מַחְלָקָה לַחֲקִירַת שׁוֹטְרִים في الشرطة: قِسْمٌ لِلتَّحْقِيقِ مَعَ الشُّرْطَةِ.

(מחש) הִמְחִישׁ פ' جَسَّمَ. صَوَّرَ. مَثَّلَ. جَعَلَهُ يُدْرَكُ بِالحَوَاسِّ. הֻמְחַשׁ جُسِّمَ. تَجَسَّمَ. صُوِّرَ.

מְחַשֵּׁב ת' (־שְּׁבִים) حَاسِبٌ. وَاضِعُ الحِسَابِ. مُحْصٍ(ي). مُقَدِّرٌ حِسَابِيًّا.

מְחֻשָּׁב, מחושב ת' (־בִים) ١. مَحْسُوبٌ. مَأْخُوذٌ فِي الحِسْبَانِ. مَأْخُوذٌ بِنَظَرِ الاعْتِبَارِ. ٢. مُتَّزِنٌ. مُتَرَوٍّ(ي). مَوْزُونٌ. ٣. مُخَطَّطٌ.

מַחְשָׁב ז' (־בִים) تَفْكِيرٌ. القُدْرَةُ عَلَى التَّفْكِيرِ.

מַחְשֵׁב ז' (־שְׁבִים) حَاسُوبٌ ج حَوَاسِبُ وحَوَاسِيبُ. كُمْبْيُوتِر.

מַחֲשָׁבָה, מַחְשָׁבָה נ' (־בוֹת) فِكْرَةٌ ج فِكَرٌ. تَفْكِيرٌ. خَاطِرٌ ج خَوَاطِرُ. בְּמַחֲשָׁבָה תְּחִלָּה بِتَدْبِيرٍ مُسْبَقٍ. بِالتَّدْبِيرِ وَالتَّرَوِّي أَوَّلًا. עָלָה בְּמַחֲשַׁבְתּוֹ جَالَ فِي خَاطِرِهِ. خَطَرَ بِبَالِهِ. دَارَ فِي خَلَدِهِ. סוֹף מַעֲשֶׂה בְּמַחֲשָׁבָה תְּחִלָּה مجازًا: التَّدْبِيرُ ثُمَّ التَّنْفِيذُ. العَمَلُ بِالتَّرَوِّي أَوَّلًا. בַּעַל מַחֲשָׁבוֹת ١. رَجُلُ فِكْرٍ. مُفَكِّرٌ. ٢. العَلِيمُ. مِنَ الأَسْمَاءِ الحُسْنَى. רַבּוֹת מַחֲשָׁבוֹת בְּלֶב אִישׁ וַעֲצַת ה' הִיא תָקוּם الإِنْسَانُ بِالتَّفْكِيرِ وَاللَّهُ بِالتَّقْدِيرِ. الإِنْسَانُ يُدَبِّرُ وَاللَّهُ يُقَدِّرُ ومجازًا: وَتُقَدِّرُونَ وَتَضْحَكُ الأَقْدَارُ.

מַחֲשֶׁבֶת, מַחְשֶׁבֶת נ' (־שָׁבוֹת) مَهَارَةٌ فَنِّيَّةٌ. حِذْقٌ. بَرَاعَةٌ فَنِّيَّةٌ. מְלֶאכֶת מַחֲשֶׁבֶת عَمَلٌ فَنِّيٌّ. تُحْفَةٌ فَنِّيَّةٌ.

מַחֲשַׁבְתִּי, מַחְשַׁבְתִּי ת' (־תִּיִּים) فِكْرِيٌّ. تَفْكِيرِيٌّ. عَقْلِيٌّ. ذِهْنِيٌّ.

מִחְשׁוּב ז' حَوْسَبَةٌ. إِسْتِعْمَالُ الحَوَاسِيبِ الإِلِكْتْرُونِيَّةِ.

מַחְשׂוֹף ז' (־פִים) فَتْحَةُ الصَّدْرِ. تَقْوِيرَةُ الفُسْتَانِ (في الصدر او الظهر). دِيكُولْتِيه.

מַחְשָׁךְ ז' (־שַׁכִּים) ظُلْمَةٌ ج ظُلُمَاتٌ (ظُلْمَاتٌ). ظَلَامٌ. عَتَمَةٌ. حُلْكَةٌ. غَيْهَبُ السِّجْنِ ج غَيَاهِبُ.

מַחְשֵׁכָה נ' (־כוֹת) الحُجْرَةُ المُظْلِمَةُ (في الكاميرا).

מְחֻשָּׁל, מחושל ת' (־לִים) مُطَرَّقٌ ومجازًا: صُلْبُ العُودِ. قَوِيُّ الشَّكِيمَةِ. قَوِيٌّ. صَامِدٌ.

מְחֻשְׁמָל, מחושמל ת' (־לִים) مُكَهْرَبٌ. مَمْسُوسٌ بِتَيَّارٍ كَهْرَبَائِيٍّ ومجازًا: مُلْتَهِبٌ حَمَاسًا. مُهْتَاجٌ. مُتَهَيِّجٌ. مُنْفَعِلٌ.

מְחֻשָּׂף, מחושף ת' (־פִים) مَكْشُوفٌ. عَارٍ(ي). حَاسِرٌ. בִּמְחֻשָּׂף תה"פ عَلَى المَكْشُوفِ. صَرَاحَةً. عَلَنًا. جِهَارًا.

מְחֻשָּׁק, מחושק ת' (־קִים) ١. مُطَوَّقٌ. مُقَيَّدٌ. مَرْبُوطٌ. ٢. مُعَانَقٌ. مُحْتَضَنٌ. ٣. مُقَيَّدٌ.

מַחְשָׁק ז' ١. رَغْبَةٌ جِنْسِيَّةٌ. شَهْوَةٌ ج شَهَوَاتٌ. ٢. مُبْتَغًى. بُغْيَةٌ.

מַחְשֵׁשָׁה נ' (־שׁוֹת) مَحْشَشَةٌ. غُرْزَةٌ م'. مَحَلُّ تَدْخِينِ الحَشِيشِ.

מֻחְ/תָּאר, מוח/תאר A ז' (־רִים) مُخْتَارٌ ج مَخَاتِيرُ. عُمْدَةٌ ج عُمَدٌ.

מַחְתָּה נ' (־תּוֹת) مِجْمَرَةٌ ج مَجَامِرُ. مِبْخَرَةٌ ج مَبَاخِرُ.

מְחֻתְחָת, מחותחת ת' (־תִים) مَلِيءٌ بِالمَطَبَّاتِ. مُشَوَّشٌ (طريق مثلًا).

מְחֻתָּךְ, מחותך ת' (־כִים) ١. مُقَطَّعٌ. مَفْرُومٌ. مُقَدَّدٌ. ٢. في القواعد: مُهَجًّأ

حَسَبَ المَقَاطِعِ. ٣. مجازًا: دَقِيقٌ. مَضْبُوطٌ.

מַחְתָּךְ ז' (־כִים) ١. مَقْطَعٌ طُولِيٌّ. ٢. مَكَانُ القَطْعِ.

מַחְתֵּךְ ז' (־תְּכִים) قَاطِعَةٌ. مِقْطَعٌ. مِقْرَضٌ. مِقَصُّ المَعْدِنِ. מַחְתֵּךְ לִנְיָר مِقْطَعُ وَرَقٍ.

מְחֻתָּל, מחותל ת' (־לִים) مُقَمَّطٌ. مَلْفُوفٌ. مُكَوْفَلٌ.

מְחֻתָּן, מחותן ז' (־נִים) ١. نَسِيبٌ ج أَنْسِبَاءُ. قَرِيبٌ عَنْ طَرِيقِ الزَّوَاجِ. ٢. مُتَزَوِّجٌ. مُتَأَهِّلٌ. ٣. حَمٌ. أَبُو أَحَدِ الزَّوْجَيْنِ.

מְחֻתָּנוּת, מחותנות נ' نَسَبٌ. نَسَابَةٌ. تَزَاوُجٌ. قَرَابَةٌ عَنْ طَرِيقِ التَّزَاوُجِ.

מַחְתֶּרֶת נ' (־תָּרוֹת) حَرَكَةٌ سِرِّيَّةٌ. حَرَكَةُ مُقَاوَمَةٍ سِرِّيَّةٌ.

מַחְתַּרְתִּי ת' (־תִּיִּים) سِرِّيٌّ. بِالسِّرِّ. خُلْسَةً. مَا يَخُصُّ حَرَكَةً سِرِّيَّةً.

מָט פ' تَقَوَّضَ. إِنْهَدَّ ע' (מוט) מָט.

מָט ז' P ١. في لعبة الشطرنج: كِشُّ مَلِك. مَات. ٢. Gr. طَافِئٌ (ورق). بَاهِتٌ. عَاتِمٌ (matt).

מֶטֵאוֹר G ז' (־רִים) نَيْزَكٌ ج نَيَازِكُ. شِهَابٌ ج شُهُبٌ ע' כּוֹכָב, כּוֹכָב נוֹפֵל.

מֶטָ־, מֶטָא־ G بَادِئَةٌ بِاليُونَانِيَّةِ مَعْنَاهَا: بَعْدَ. مَا بَعْدَ. مَا وَرَاءَ.

מֶטֵאוֹרוֹגְרַפְיָה G נ' عِلْمُ الظَّوَاهِرِ الجَوِّيَّةِ. المِيتُورُوغْرَافِيَا.

מֶטֵאוֹרוֹלוֹג ז' (־גִים) رَاصِدُ الجَوِّ. أَرْصَادِيٌّ. خَبِيرٌ بِالأَحْوَالِ الجَوِّيَّةِ.

מֶטֵאוֹרוֹלוֹגִי ת' (־גִיִּים) خَاصٌّ بِالأَنْوَاءِ الجَوِّيَّةِ. תַּחֲנָה מֶטֵאוֹרוֹלוֹגִית مَحَطَّةُ الأَرْصَادِ الجَوِّيَّةِ. دَائِرَةُ الأَنْوَاءِ الجَوِّيَّةِ.

מֶטֵאוֹרוֹלוֹגְיָה נ' عِلْمُ الظَّوَاهِرِ الجَوِّيَّةِ. أَرْصَادٌ جَوِّيَّةٌ. مِيتُورُولُوجْيَا.

מֶטֵאוֹרִיט G ז' (־טִים) نَيْزَكٌ ج نَيَازِكُ. جِرْمٌ سَاقِطٌ.

מְטַאטֵא ז' (־אטְאִים) مِكْنَسَةٌ ج مَكَانِسُ. مِقَشَّةٌ. مِقَمَّةٌ. מְטַאטֵא חָדָשׁ מְטַאטֵא טוֹב مجازًا: الدَّمُ الجَدِيدُ مُفِيدٌ (في مؤسسة). الغِرْبَالُ الجَدِيدُ لَهُ شَدَّةٌ م'.

מְטַאֲטֵא ז' (־אֲטְאִים) كَنَّاسٌ. كَانِسُ الطُّرُقَاتِ.

מְטֻאטָא, מטואטא ת' (־אִים) مَكْنُوسٌ. مُكْتَسَحٌ.

מֶטַבּוֹלִי G ת' (־לִיִּים) أَيْضِيٌّ. إِسْتِقْلَابِيٌّ.

מֶטַבּוֹלִיזְם ז' أَيْضٌ ע' חִלּוּף, חִלּוּף חֳמָרִים.

מִטְבָּח ז' (־חִים) مَطْبَخٌ ج مَطَابِخُ. غُرْفَةُ الطَّبْخِ. مَطْهًى ج مَطَاهٍ(ي). מִטְבַּח צִבּוּרִי مَطْعَمٌ شَعْبِيٌّ.

מִטְבָּח ז' مَذْبَحَةٌ ج مَذَابِحُ. مَجْزَرَةٌ ج مَجَازِرُ. تَقْتِيلٌ. إِرَاقَةُ دِمَاءٍ.

מִטְבְּחוֹן ז' (־בְּחוֹנִים) مَطْبَخٌ صَغِيرٌ.

מִטְבָּחַיִם, מטבחיים ז"ז, **בֵּית מִטְבָּחַיִם** مَسْلَخٌ ج مَسَالِخُ. مَجْزِرٌ ج مَجَازِرُ.

מַטְבִּיל ז' (־לִים) ١. مُغَمِّسٌ. مُغَطِّسٌ (في الماء). ٢. في المسيحية: مُعَمِّدٌ. صَابِغٌ. יוֹחָנָן הַמַּטְבִּיל يُوحَنَّا الصَّابِغُ. يُوحَنَّا المَعْمَدَانُ.

מַטְבֵּל ז' (־לִים) غَمُوسٌ (ما يُغمس او يؤتدم فيه الطعام).

מְטֻבָּל, מטובל ת' (־לִים) ١. مُغَمَّسٌ. مَغْمُورٌ. مُغَطَّسٌ. ٢. مُعَمَّدٌ.

מֻטְבָּל, מוטבל ת' (־לִים) ١. مُغَمَّسٌ. مُغَطَّسٌ. ٢. في المسيحية: مُعَمَّدٌ.

מַטְבֵּעַ זו"נ (־בְּעוֹת) نَقْدٌ ج نُقُودٌ. عُمْلَةٌ ج عُمُلَاتٌ. מַטְבֵּעַ זָר عُمْلَةٌ أَجْنَبِيَّةٌ. מַטְבֵּעַ חֻקִּי عُمْلَةٌ رَسْمِيَّةٌ. نَقْدٌ رَسْمِيٌّ. מַטְבֵּעַ לָשׁוֹן مُصْطَلَحٌ لُغَوِيٌّ. تَعْبِيرٌ لُغَوِيٌّ. מַטְבֵּעַ מְזֻיָּף عُمْلَةٌ مُزَيَّفَةٌ. نَقْدٌ مُزَيَّفٌ. מַטְבֵּעַ עוֹבֵר לַסּוֹחֵר ١. عُمْلَةٌ مُتَدَاوَلَةٌ. ٢. رَائِجٌ. نَافِقٌ. יֵשׁ צַד שֵׁנִי לַמַּטְבֵּעַ مجازًا: لِلْقَضِيَّةِ وَجْهَانِ. תּוֹרַת הַמַּטְבְּעוֹת וְהַמֶּדַלְיוֹת عِلْمُ المَسْكُوكَاتِ. عِلْمُ النُّمِّيَّاتِ (numismatics).

מִטְבָּע ז' (־עִים) ١. دَمْغَةٌ. بَصْمَةٌ ج بَصَمَاتٌ. خَتْمٌ. ٢. غَطْسٌ. غَوْصٌ.

מְטֻבָּע, מטובע ת' (־עִים) ١. مُغْرَقٌ. مُغَرَّقٌ. ٢. مُغَطَّسٌ. غَائِصٌ. ٣. مُطَوَّقٌ (كالطير او الكلاب لتشخيصها).

מֻטְבָּע, מוטבע ת' (־עִים) مَطْبُوعٌ (بختم). مَخْتُومٌ. مَدْمُوغٌ.

מִטְבָּעָה נ' (־עוֹת) دَارُ ضَرْبِ المَسْكُوكَاتِ (النُّقُودِ). ضَرْبَخَانَةٌ (mint).

מִטְבָּעוּת נ' ١. سَكُّ المَسْكُوكَاتِ. ضَرْبُ النُّقُودِ. ٢. هِوَايَةُ جَمْعِ المَسْكُوكَاتِ.

מְטֻגָּן, מטוגן ת' (־נִים) مَقْلِيٌّ. مُطَجَّنٌ. طَاجِنٌ. בֵּיצָה מְטֻגֶּנֶת بَيْضَةٌ مَقْلِيَّةٌ. بَيْضٌ نُجُومٌ.

מָטָדוֹר .Sp ז' (־רִים) مُصَارِعُ الثِّيرَانِ. مَاتَادُور (matador).

מִטָּה, מיטה נ' (־טּוֹת) ١. سَرِيرٌ ج أَسِرَّةٌ. مَرْقَدٌ ج مَرَاقِدُ. ٢. تَخْتٌ ج تُخُوتٌ. מִטָּה כְּפוּלָה (זוגית) سَرِيرُ الزَّوْجَيْنِ. سَرِيرٌ وَاسِعٌ (يتسع لاثنين). מִטָּה מִתְקַפֶּלֶת سَرِيرٌ سَفَرِيٌّ. سَرِيرُ مَيْدَانٍ. מִטַּת סְדוֹם مجازًا: مَكَانٌ ضَيِّقٌ. مَأْزِقٌ ج مَآزِقُ. חֲדַר הַמִּטּוֹת غُرْفَةُ النَّوْمِ ע' חֶדֶר, חֲדַר שֵׁנָה. כְּלֵי מִטָּה ١. البَيَاضَاتُ. فَرْشُ النَّوْمِ. ٢. الفِرَاشُ وَالبَيَاضَاتُ. תַּשְׁמִישׁ הַמִּטָּה غِشْيَانٌ. جِمَاعٌ. مُضَاجَعَةٌ. רָתוּק לְמִטָּתוֹ مُعْتَكِفٌ فِي سَرِيرِهِ. مُلَازِمٌ لِفِرَاشِ المَرَضِ. הָלַךְ אַחַר מִטָּתוֹ שֶׁל פְּלוֹנִי إِشْتَرَكَ فِي تَشْيِيعِ جِنَازَةِ فُلَانٍ.

מַטֶּה ז' (־טּוֹת) ١. عَصًا ج عِصِيٌّ. عُكَّازٌ. ٢. قَضِيبٌ ج قُضْبَانٌ. ٣. مجازًا: فَخْذٌ (قسم من قبيلة) ج أَفْخَاذٌ. سِبْطٌ ج أَسْبَاطٌ. ٤. في الجيش: رُكْنٌ ج أَرْكَانٌ. قِيَادَةٌ ج قِيَادَاتٌ. ٥. مَقَرٌّ ج مَقَرَّاتٌ ومَقَارٌّ. מַטֵּה חֵיל הָאֲוִיר قِيَادَةُ سِلَاحِ الجَوِّ. הַמַּטֶּה הַכְּלָלִי الأَرْكَانُ العَامَّةُ. القِيَادَةُ (القُطْرِيَّةُ) العَامَّةُ. מַטֵּה לֶחֶם سَبَبُ رِزْقٍ. عِمَادُ الرِّزْقِ. مَعِيشَةٌ. מַטֵּה קְסָמִים عَصًا سِحْرِيَّةٌ. קְצִין מַטֶּה ضَابِطُ رُكْنٍ ج ضُبَّاطُ أَرْكَانٍ. רֹאשׁ הַמַּטֶּה הַכְּלָלִי (רַמַטְכָּ"ל) رَئِيسُ الأَرْكَانِ العَامَّةِ. رَئِيسُ أَرْكَانِ الجَيْشِ. שָׁבַר אֶת מַטֵּה לַחְמוֹ قَطَعَ (كَسَرَ) رِزْقَهُ.

מַטָּה תה"פ ١. تَحْتَ. أسْفَلَ. إلَى أسْفَلَ. إلَى تَحْتِ. نَازِلاً. ٢. فِيمَا يَلِي. أدْنَاهُ. לְמַטָּה ١. أسْفَلَ. تَحْتَ. ٢. فِيمَا يَأْتِي. فِيمَا يَلِي ٣. وَمَا دُونَ. أقَلُّ وَنَازِلاً. מִלְּמַטָּה مِنْ أسْفَلَ. دُونَ. לְמַטָּה מִכָּל בִּקֹּרֶת تَحْتَ المُسْتَوَى. لاَ يَسْتَحِقُّ النَّقْدَ. رَدِيءٌ. הֶחָתוּם מַטָּה المُوَقِّعُ أدْنَاهُ. יְרוּשָׁלַיִם שֶׁל מַטָּה كِنَايَةٌ عَنِ القُدْسِ الحَقِيقِيَّةِ تَمْيِيزًا عَنْ יְרוּשָׁלַיִם שֶׁל מַעְלָה القُدْسُ الَّتِي لَهَا مَكَانَتُهَا الرُّوحِيَّةُ. הִבִּיט עָלָיו מִלְמַעְלָה לְמַטָּה مجازًا: ألْقَى عَلَيْهِ نَظْرَةَ ازْدِرَاءٍ.

מֻטֶּה, מוטה ת' (־טִּים) مَائِلٌ. مُنْحَرِفٌ ע' נָטָה. אוֹתִיּוֹת מֻטּוֹת حُرُوفٌ مَائِلَةٌ (لابرازها، italics).

מֶטֶה, מוטה נ' (־טּוֹת) ١. بَسْطٌ. مَدٌّ. ٢. فِتْرٌ (البعد ما بين الابهام وطرف السّبابة).

מְטַהֵר אֲוִיר ז' مُطَهِّرٌ مِنَ الرَّوَائِحِ الكَرِيهَةِ.

מְטֹהָר, מטוהר ת' (־רִים) ١. مُطَهَّرٌ. مُنَظَّفٌ. مُعَقَّمٌ. ٢. مجازًا: مُنَسَّقٌ. مُرَفَّتٌ.

מַטְוָאָה נ' (־אוֹת) مَعْمَلُ الأنْسِجَةِ ע' מַטְוִיָּה.

מטואטא ע' מְטֻאֲטָא. **מטובל** ע' מְטֻבָּל.

מטובע ע' מְטֻבָּע. **מטוגן** ע' מְטֻגָּן.

מַטְוֶה, מטווה ז' (־וִים) غَزْلٌ. نَسِيجٌ ج أنْسِجَةٌ. בֵּית מַטְוֶה مَعْمَلُ نَسِيجٍ.

מטוהר ע' מְטֹהָר.

מִטְוָח, מטווח ז' (־חִים) مَيْدَانُ الرِّمَايَةِ. مَرْمًى. هَدَفٌ. رَمْيٌ.

מְטֻוָּח, מטווח ת' (־חִים) مُصَوَّبٌ نَحْوَ الهَدَفِ. مُوَجَّهٌ. مُسَدَّدٌ.

מטוטלת ע' מְטֻטֶּלֶת. **מטויב** ע' מְטֻיָּב.

מַטְוִיָּה, מטוויה נ' (־יּוֹת) ١. مِغْزَلٌ ج مَغَازِلُ. مِنْسَجٌ. ٢. مَعْمَلُ نَسِيجٍ. مَنْسَجٌ ج مَنَاسِجُ.

מטויח ע' מְטֻיָּח.

מָטוֹל ז' (מְטוֹלִים) ١. مِسْلاَطٌ. آلَةُ تَسْلِيطِ الضَّوْءِ فِي الفَانُوسِ السِّحْرِيِّ. ٢. قَاذِفٌ. مِنَصَّةٌ (جِهَازُ) إطْلاَقِ القَذَائِفِ.

מטולא ע' מְטֻלָּא. **מטולטל** ע' מְטֻלְטָל.

מָטוֹס ז' (מְטוֹסִים) طَائِرَةٌ ج طَائِرَاتٌ. מְטוֹס זָעִיר לְלֹא טַיָּס (מזל"ט) طَائِرَةٌ صَغِيرَةٌ بِلاَ طَيَّارٍ. מְטוֹס נוֹשֵׂא גְּיָסוֹת طَائِرَةُ نَقْلِ الجُنُودِ. מְטוֹס אִמּוּנִים طَائِرَةُ تَدْرِيبٍ. מְטוֹס יָם طَائِرَةٌ مَائِيَّةٌ. طَائِرَةٌ بَحْرِيَّةٌ. מְטוֹס יֵרוּט طَائِرَةُ اعْتِرَاضٍ. מְטוֹס נוֹסְעִים طَائِرَةُ رُكَّابٍ. מְטוֹס סִיּוּר طَائِرَةُ اسْتِطْلاَعٍ. طَائِرَةٌ دَوْرِيَّةٌ. מְטוֹס סִילוֹן طَائِرَةٌ نَفَّاثَةٌ. מְטוֹס קְרָב طَائِرَةٌ مُقَاتِلَةٌ. مُقَاتِلَةٌ ج مُقَاتِلاَتٌ. מְטוֹס רִסּוּס طَائِرَةُ رَشٍّ. מוּסַךְ מְטוֹסִים حَظِيرَةُ الطَّائِرَاتِ (hangar). נוֹשֵׂאת מְטוֹסִים حَامِلَةُ طَائِرَاتٍ. نَاقِلَةُ الطَّائِرَاتِ (aircraft carrier). תּוֹתָחִים נֶגֶד מְטוֹסִים مَدَافِعُ مُضَادَّةٌ لِلطَّائِرَاتِ. مُضَادَّاتٌ أرْضِيَّةٌ.

מְטוֹסַאי ז' (־סָאִים) ١. عَسْكَرِيٌّ فِي سِلاَحِ الجَوِّ. ٢. عَامِلُ صُنْعِ الطَّائِرَاتِ.

מטופח ע' מְטֻפָּח. **מטופל** ע' מְטֻפָּל.

מטופר ע' מְטֻפָּר. **מטופש** ע' מְטֻפָּשׁ.

מטורז ע' מְטֹרָז. **מטורלל** ע' מְטֻרְלָל.

מטורף ע' מְטֹרָף. **מטורפד** ע' מְטֻרְפָּד.

מטורש ע' מְטֹרָשׁ. **מטושטש** ע' מְטֻשְׁטָשׁ.

מטותא ע' בְּמָטוּתָא.

מַטָּח ז' (־חִים) إطْلاَقٌ آنِيٌّ. رَمْيٌ آنِيٌّ. ضَرْبٌ مُتَزَامِنٌ ومجازًا: إنْطِلاَقٌ فُجَائِيٌّ. عَاصِفَةٌ (من التصفيق). إنْفِجَارٌ (بضحك).

מַטְ"ח ר"ת ١. מַטְבֵּעַ חוּץ عُمْلَةٌ أجْنَبِيَّةٌ. ٢. מֶרְכָּז לְטֶכְנוֹלוֹגְיָה חִנּוּכִית مَرْكَزُ التِّكْنُولُوجْيَا الثَّقَافِيَّةِ.

מְטַחֲוֶה, מטחווה ז' (־וִים) مَدَى الضَّرْبِ. כִּמְטַחֲוֵי קֶשֶׁת مَدَى إطْلاَقِ السَّهْمِ. بُعْدَ السَّهْمِ لَدَى إطْلاَقِهِ.

מַטְחֵן ז' (־חֲנִים) مِعْصَرٌ. مِعْصَرَةٌ (آلة عصر الزيتون مثلاً).

מַטְחֵנָה נ' (־נוֹת) فَرَّامَةٌ (مج). مِفْرَمَةٌ (آلة فرم اللحم وغيره).

מִטְחָנָה נ' (־נוֹת) طَاحُونَةٌ ע' טַחֲנָה.

מְטֻטֶּלֶת, מטוטלת נ' (־טָּלוֹת) رَقَّاصٌ. بَنْدُولٌ. نَوَّاسٌ.

מֵטִיב ת' (מְטִיבִים) فَاعِلُ الخَيْرِ. جَوَادٌ ج جُودٌ وأجْوَادٌ.

מְטֻיָּב, מטויב ת' (־בִים) مُسَمَّدٌ (أرض). مُخَصَّبٌ. مُسْتَصْلَحٌ.

מְטֻיָּח, מטויח ת' (־חִים) مُكَلَّسٌ. مُجَصَّصٌ.

מְטַיֵּל, מטייל ז' (־יְּלִים) مُتَنَزِّهٌ. مُتَفَسِّحٌ. جَوَّالٌ ע' טִיֵּל.

מֵטִיל ז' (־לִים) قَضِيبٌ ج قُضْبَانٌ. سَبِيكَةٌ مَعْدِنِيَّةٌ ج سَبَائِكُ.

מְטִילָה נ' (־לוֹת) بَيُوضٌ. كِنَايَةٌ عَنْ دَجَاجِ إنْتَاجِ البَيْضِ.

מַטִּיף ז' (־פִים) وَاعِظٌ ج وُعَّاظٌ ووَاعِظُونَ. مُبَشِّرٌ. خَطِيبٌ ج خُطَبَاءُ.

מַטְכָּ"ל ר"ת מַטֶּה כְּלָלִי الأرْكَانُ العَامَّةُ. القِيَادَةُ العَامَّةُ. פְּקוּדַת מַטְכָּ"ל أمْرُ القِيَادَةِ العَامَّةِ.

מֻטָּל, מוטל ת' (־לִים) مَطْرُوحٌ. مُلْقًى. مَفْرُوضٌ عَلَى. מֻטָּל בְּסָפֵק مَشْكُوكٌ فِيهِ. غَيْرُ مُؤَكَّدٍ. عَلَيْهِ عَلاَمَةُ اسْتِفْهَامٍ.

מְטֻלָּא, מטולא ת' (־אִים) مُرَقَّعٌ. مُصَلَّحٌ بِالرِّقَاعِ.

מְטֻלָּא, מוטלא ת' (־אִים) مَرْقُوعٌ. مُصَلَّحٌ بِالرُّقَعِ.

מְטָלָה נ' (־לוֹת) مُهِمَّةٌ ج مَهَامُ. وَاجِبٌ ج وَاجِبَاتٌ. وَظِيفَةٌ ج وَظَائِفُ.

מֶטָלוּרְג G ז' مُتَخَصِّصٌ بِعِلْمِ الفِلِزَّاتِ.

מֶטָלוּרְגְיָה נ' عِلْمُ الفِلِزَّاتِ. مِيتَالُورْجِيَا.

מְטֻלְטָל, מטולטל ת' (־לִים) ١. مُتَنَقِّلٌ. قَابِلٌ لِلتَّحْوِيلِ. سَهْلُ الحَمْلِ. ٢. مُتَحَرِّكٌ. مُتَرَاقِصٌ. مُتَذَبْذِبٌ.

מִטַּלְטֵל, מיטלטל ת' (־טְלִים) نَقَّالِيٌّ. مُتَنَقِّلٌ. مُتَحَرِّكٌ. سَهْلُ النَّقْلِ. מִטַּלְטְלִים, מִטַּלְטְלִין أَمْتِعَةٌ. أَثَاثٌ.

מֶטָלִי G ת' (־יִּים) فِلِزِّيٌّ. مَعْدِنِيٌّ (لون).

מַטְלִית נ' (־יּוֹת) خِرْقَةٌ ج خِرَقٌ. مِمْسَحَةٌ ج مَمَاسِحُ.

מְטֻמָּא, מטומא ת' (־אִים) مُدَنَّسٌ. مُلَوَّثٌ. رِجْسٌ. نَجِسٌ.

מַטְמוֹן ז' (־נִים) ١. كَنْزٌ ج كُنُوزٌ. مَطْمُورَةٌ ج مَطَامِيرُ. رِكَازٌ ج رَكَائِزُ. ٢. مَكْنُونٌ ج مَكْنُونَاتٌ. خَبِيئَةٌ ج خَبَايَا. מַטְמוֹנִיּוֹת הַלֵּב طَوَايَا القَلْبِ. مَكْنُونَاتُ الفُؤَادِ.

מַטְמוּרָה נ' (־רוֹת) مَطْمُورَةٌ ج مَطَامِيرُ. حَفِيرَةٌ ج حَفَائِرُ (تحت الارض تحفظ فيها الحبوب والفواكه).

מֶטָמוֹרְפוֹזָה G נ' (־זוֹת) ١. إِسْتِحَالَةٌ مِنْ طَوْرٍ لِآخَرَ. إِنْسِلَاخٌ (مج). تَحَوُّلٌ. ٢. تَقَمُّصٌ. تَنَاسُخٌ.

מְטֻמְטָם, מטומטם ת' (־מִים) بَلِيدٌ ج بُلَدَاءُ. مُغَفَّلٌ. أَخْرَقُ ج خُرْقٌ ن' خَرْقَاءُ. أَبْلَهُ ج بُلْهٌ ن' بَلْهَاءُ.

מֻטְמָן, מוטמן ת' (־נִים) مَكْنُوزٌ. مَدْفُونٌ. مَطْمُورٌ. مَكْنُونٌ. مَخْبُوءٌ.

מֻטְמָע, מוטמע ת' (־עִים) مَمْزُوجٌ. مُمْتَزِجٌ. مُنْدَمِجٌ. مُخْتَلِطٌ. مُتَدَاخِلٌ.

מַטְמֹרֶת, מטמורת נ' (־מוֹרוֹת) مَطْمُورَةٌ ج مَطَامِيرُ. مَخْبَأٌ ج مَخَابِئُ.

מְטֻנָּף, מטונף ת' (־פִים) مُلَطَّخٌ. مُلَوَّثٌ. قَذِرٌ. مُتَّسِخٌ.

מַטָּס ז' (־סִים) عَرْضٌ (إِسْتِعْرَاضٌ) جَوِّيٌّ. تَحْلِيقٌ (لعدد من الطائرات دفعة واحدة). طَيَرَانٌ.

מַטָּע ז' (־עִים) ١. بُسْتَانٌ ج بَسَاتِينُ. مَغْرِسٌ ج مَغَارِسُ. ٢. مَزْرَعَةٌ ج مَزَارِعُ. ٣. غَرْسٌ. عَمَلِيَّةُ غَرْسِ الشَّجَرِ.

מַטְעֶה ת' (־עִים) مُغَالِطٌ. مُضَلِّلٌ. مُعَرِّضٌ إِلَى الخَطَأِ. מָסַר הוֹדָעָה מַטְעָה قَدَّمَ إِفَادَةً (إِخْبَارِيَّةً) كَاذِبَةً.

מֻטְעֶה, מוטעה ת' (־עִים) مَغْلُوطٌ. خَاطِئٌ. كَاذِبٌ. مَكْذُوبٌ.

מֻטְעָם, מוטעם ת' (־מִים) ١. مُؤَكَّدٌ. مُشَدَّدٌ. ٢. مُرَتَّلٌ. مَتْلُوٌّ تِلَاوَةً فَنِّيَّةً. مُجَوَّدٌ. הֲבָרָה מֻטְעֶמֶת في القواعد: مَقْطَعٌ مُشَدَّدٌ.

מַטְעָם ז' (־עַמִּים) طَعَامٌ لَذِيذٌ. مَأْكَلٌ مُسْتَسَاغٌ. מַטְעַמִּים أَطْعِمَةٌ لَذِيذَةٌ. مَأْكُولَاتٌ شَهِيَّةٌ. طُرَفُ المَائِدَةِ.

מִטַּעַם תה"פ عَنْ. بِاسْمِ. مِنْ قِبَلِ. نِيَابَةً عَنْ. بِأَمْرٍ ע' טַעַם.

מִטְעָמִיָּה, מטעמייה נ' (־יּוֹת) مَطْعَمٌ لِلْوَجَبَاتِ الخَفِيفَةِ ج مَطَاعِمُ ע' מִסְעָדָה.

מִטְעָן ז' (־נִים) ١. أَمْتِعَةُ سَفَرٍ. عَفْشٌ. ٢. شَحْنَةٌ ج شَحْنٌ وشَحَنَاتٌ. إِرْسَالِيَّةٌ ج إِرْسَالِيَّاتٌ. حُمُولَةٌ. ٣. مَعْلُومَاتٌ عَامَّةٌ (لشخص). מִטְעַן חַבָּלָה, מִטְעַן חֹמֶר נֶפֶץ عَبْوَةٌ نَاسِفَةٌ. شَحْنَةٌ مُتَفَجِّرَاتٍ. شَحْنَةٌ نَاسِفَةٌ. מִטְעָן חִיּוּבִי في الكهرباء: شَحْنَةٌ مُوجَبَةٌ. מִטְעָן חַשְׁמַלִּי شَحْنَةٌ كَهْرَبَائِيَّةٌ. מִטְעַן נוֹסְעִים أَمْتِعَةُ المُسَافِرِينَ. عَفْشُ المُسَافِرِينَ. מִטְעַן צַד عَبْوَةٌ مُتَفَجِّرَاتٍ فِي جَانِبِ الطَّرِيقِ. מִטְעָן שְׁלִילִי في الكهرباء. شَحْنَةٌ سَالِبَةٌ. סְפִינַת מִטְעָן سَفِينَةُ شَحْنٍ. بَاخِرَةُ (سَفِينَةُ) حُمُولَةٍ. שְׁטַר מִטְעָן بُولِيصَةُ شَحْنِ البَضَائِعِ. مُسْتَنَدُ الشَّحْنِ (bill of lading).

מֻטְעָן, מוטען ת' (־נִים) مَشْحُونٌ. مَحْمُولٌ. مُعَمَّرٌ. مُعَبَّأٌ (سلاح).

מַטְעֵן ז' (־עֲנִים) في الكهرباء: شَاحِنٌ. جِهَازُ الشَّحْنِ. في الاسلحة النارية: مُشْطُ ذَخِيرَةٍ (تَعْمِيرٍ).

מִטְעָן, מיטען ת' (־עָנִים) في الاسلحة النارية: ذَاتِيُّ التَّعْمِيرِ.

מִטְעָנִית נ' (־יּוֹת) سَيَّارَةُ تِنْدَر. سَيَّارَةٌ تِجَارِيَّةٌ صَغِيرَةٌ.

מַטְפֶּה ז' (־פִּים) مِطْفَأَةٌ ج مَطَافِئُ. طَفَّايَةُ حَرِيقٍ. מַטְפֵּה קֶצֶף جِهَازُ إِطْفَاءٍ رَغْوِيٌّ.

מֶטָפוֹרָה G נ' (־רוֹת) في القواعد: مَجَازٌ. إِسْتِعَارَةٌ ע' הַשְׁאָלָה.

מֶטָפוֹרִי ת' (־יִּים) مَجَازِيٌّ. مُسْتَعَارٌ. בְּצוּרָה מֶטָפוֹרִית عَلَى سَبِيلِ المَجَازِ. مَجَازًا. بِالاسْتِعَارَةِ.

מְטֻפָּח, מטופח ת' (־חִים) ١. مُتَعَهَّدٌ. مُرَبًّى. مُنَمًّى. مُرَاعًى. مُهْتَمٌّ بِهِ. مُدَلَّلٌ. مُنَعَّمٌ. ٢. رَقِيقٌ. نَاعِمٌ. جَمِيلٌ.

מִטְפַּחַת נ' (־פָּחוֹת) ١. مِنْدِيلٌ ج مَنَادِيلُ. فُوطَةٌ ج فُوَطٌ. ٢. مَحْرَمَةٌ ج مَحَارِمُ. מִטְפַּחַת אַף مَحْرَمَةٌ. مِنْدِيلٌ.

מְטַפְטֵף ז' (־טְפִים) قَطَّارَةٌ ע' טַפְטֶפֶת.

מֶטָפִיזִי G ת' (־יִּים) ١. مَا وَرَاءَ الطَّبِيعَةِ. غَيْبِيٌّ. ٢. رُوحَانِيٌّ. تَجْرِيدِيٌّ.

מֶטָפִיזִיקָה נ' في الفلسفة: عِلْمُ مَا وَرَاءَ الطَّبِيعَةِ. مِيتَافِيزِيقَا (العلم الذي يبحث في كنه الخليقة والكون وفيما وراء الاجسام في الطبيعة).

מְטַפֵּל ז' (־פְּלִים) مُدَاوٍ(ي). مُرَبٍّ مُلَازِمٌ لِمَنْ يَتَلَقَّى عِلَاجًا. مُتَعَهِّدٌ بِرِعَايَةٍ ע' תֵּרָפִּיסְט. מְטַפֶּלֶת مُرَبِّيَةٌ. حَاضِنَةٌ ج حَوَاضِنُ. دَايَةٌ ج دَايَاتٌ.

מְטֻפָּל, מטופל ת"ז (־לִים) ١. مُحَمَّلٌ. مُثْقَلٌ. مُتَحَمِّلٌ عِبْءَ (عائلة كبيرة مثلاً). ٢. مُعَالَجٌ. הוּא מְטֻפָּל בְּמִשְׁפָּחָה גְּדוֹלָה إِنَّهُ يَقُومُ بِإِعَالَةِ عَائِلَةٍ كَبِيرَةٍ.

מְטַפֵּס ז' (־פְּסִים) ١. مُتَسَلِّقٌ. صَاعِدٌ. طَالِعٌ. ٢. في النبات: مُتَسَلِّقٌ. مُعْتَرِشٌ. مِدَادٌ.

מְטֻפָּס, מוטפס ת' (־סים) ١. مَطْبُوعٌ. مَنْسُوخٌ. ٢. مَنْسُوخٌ بِنُسَخٍ عَدِيدَةٍ.

מַטְפֵּסָה נ' (־סות) ١. آلَةُ نَسْخٍ. ٢. قَالَبُ طِبَاعَةٍ. آلَةُ طَبْعِ كِلِيشِيهَات.

מְטֻפָּר, מטופר ת' (־רים) طَوِيلُ الأَظَافِرِ.

מְטֻפָּשׁ, מטופש ת' (־שים) بَلِيدٌ ج بُلَدَاءُ. أَخْرَقُ ج خُرْقٌ ن' خَرْقَاءُ. رَقِيعٌ ج رُقَعَاءُ. سَخِيفٌ ج سُخَفَاءُ.

מַטְקָה נ' (־קות) סל' مِضْرَبٌ ע' רַחַת.

מָטָר ז' (מְטָרִים, מְטָרוֹת) مَطَرٌ ج أَمْطَارٌ. غَيْثٌ ومجازًا: وَابِلٌ مِنْ. מְטַר סוֹחֵף مَطَرٌ مُنْهَمِرٌ (جَارِفٌ). مَطَرٌ هَتُونٌ.

(מטר) נִמְטַר פ' مُطِرَ. هَطَلَ عَلَيْهِ المَطَرُ. הִמְטִיר ١. مَطَرَـُ. أَمْطَرَ. صَابَـُ ٢. أَلْقَى وَابِلاً مِنْ. הִמְטִיר עָלָיו אֵשׁ וְגָפְרִית ١. أَصْلاَهُ نَارًا حَامِيَةً. ٢. صَبَّ عَلَيْهِ جَامَ غَضَبِهِ. הִמְטִיר עָלָיו שְׁבָחִים كَالَ لَهُ المَدِيحَ. أَثْنَى عَلَيْهِ ثَنَاءً طَيِّبًا.

מֶטֶר G ז' (־טְרִים) مِتْرٌ ج أَمْتَارٌ (وحدة طول عشرية). מֶטֶר רָבוּעַ (מ"ר) مِتْرٌ مُرَبَّعٌ. باختصار: מ². מֶטֶר מְעֻקָּב (מ"ק) مِتْرٌ مُكَعَّبٌ. باختصار: מ³.

מְטֹרָד, מוטרד ת' (־דים) ١. مُنْشَغِلُ البَالِ. مَهْمُومٌ. مُتْعَبٌ. غَارِقٌ فِي العَمَلِ. ٢. مَنْبُوذٌ. طَرِيدٌ. مَطْرُودٌ.

מִטְרָד ז' (־דים) أَذًى. إِزْعَاجٌ. مَنْظَرٌ مُؤْذٍ ج مَنَاظِرُ مُؤْذِيَةٌ. מִטְרָד צִבּוּרִי إِزْعَاجٌ عَامٌّ.

מַטָּרָה נ' (־רות) ١. هَدَفٌ ج أَهْدَافٌ. غَايَةٌ ج غَايَاتٌ. غَرَضٌ ج أَغْرَاضٌ. مَقْصِدٌ ج مَقَاصِدُ. ٢. مَرْمًى ج مَرَامٍ(ي). نِيشَان. מַטָּרָה צְבָאִית هَدَفٌ عَسْكَرِيٌّ. הֶחֱטִיא אֶת הַמַּטָּרָה أَخْطَأَ الهَدَفَ. כִּוֵּן לַמַּטָּרָה سَدَّدَ نَحْوَ الهَدَفِ. نَشَّنَ. إِسْتَهْدَفَ. הַמַּטָּרָה מְקַדֶּשֶׁת אֶת הָאֶמְצָעִים الغَايَةُ تُبَرِّرُ الوَاسِطَةَ.

מֶטְרוֹ G ז' قِطَارٌ تَحْتَ أَرْضِيٌّ. مِتْرُو الأَنْفَاقِ.

מֶטְרוֹלוֹגְיָה G נ' عِلْمُ المَقَايِيسِ وَالمَكَايِيلِ.

מַטְרוֹנָה, מַטְרוֹנִית L נ' (־נות, ־נִיּוֹת) قديمًا: سَيِّدَةٌ مُحْتَرَمَةٌ. هَانِمٌ ج هَوَانِمُ. عَقِيلَةُ شَخْصِيَّةٍ كَبِيرَةٍ.

מֶטְרוֹנוֹם G ז' (־מים) في الموسيقى: مِسْرَعٌ. مُؤَقِّتَةُ المُوسِيقَى. بَنْدُولُ الإِيقَاعِ.

מֶטְרוֹפּוֹלִיט G ז' (־טים) مِتْرُوبُولِيت. رَئِيسُ أَسَاقِفَةٍ. مُطْرَانٌ ج مَطَارِنَةٌ.

מֶטְרוֹפּוֹלִין נ' (־נים) المَدِينَةُ الأُمُّ. قَصَبَةٌ. العَاصِمَةُ المَرْكَزِيَّةُ.

מְטֻרְזָ, מטורז ת' (־זים) طَرَازَانِيٌّ. مُتَأَنِّقٌ. أَنِيقٌ. مُهَنْدَمٌ. مُتَبَرِّجٌ.

מֶטְרָז' F ז' (־זִ'ים) مِقْيَاسٌ (قِيَاسٌ) مِتْرِيٌّ.

מֶטְרִי G ת' (־רִיִּים) مِتْرِيٌّ. הַשִּׁיטָה הַמֶּטְרִית النِّظَامُ المِتْرِيُّ. نِظَامُ المِقْيَاسِ العُشْرِيِّ.

מָטֶרְיָאלִי L ת' (־יִּים) مَادِّيٌّ. فِيزِيقِيٌّ. مَاتِرْيَالِيٌّ. عَيْنِيٌّ.

מָטֶרְיָאלִיּוּת נ' مَادِّيَّةٌ. عَيْنِيَّةٌ. الدَّهْرِيَّةُ.

מָטֶרְיָאלִיזְם ז' في الفلسفة: مَادِّيَّةٌ. المَذْهَبُ المَادِّيُّ. مَاتِرْيَالِزْم. في الفلسفة الاسلامية: الدَّهْرِيَّةُ. מָטֶרְיָאלִיזְם הִיסְטוֹרִי نَظَرِيَّةُ المَادِّيَّةِ التَّارِيخِيَّةِ (القائلة بان تطور المجتمع نشأ نتيجة العلاقات بين الانتاج والاقتصاد).

מָטֶרְיָאלִיסְט ז' (־טים) مَادِّيٌّ. مُؤْمِنٌ بِالنَّظَرِيَّةِ المَادِّيَّةِ. دَهْرِيٌّ. مَاتِرْيَالِيسْت.

מָטֶרְיָאלִיסְטִי ת' (־יים) مَادِّيٌّ. خَاصٌّ بِالنَّظَرِيَّةِ المَادِّيَّةِ. הַגִּישָׁה הַמָּטֶרְיָאלִיסְטִית في الفلسفة: المَذْهَبُ المَادِّيُّ.

מַטְרִיאַרְכָט L ז' في علم الاجتماع: حُكْمُ الأُمِّ (في تاريخ الانسان القديم الذي كانت فيه الام رئيسة العائلة).

מַטְרִיאַרְכָלִי ת' خَاصٌّ بِنِظَامِ حُكْمِ الأُمِّ (في المجتمعات القديمة).

מִטְרִיָּה, מטרייה נ' (־יּוֹת) مَطَرِيَّةٌ (مج). مِظَلَّةٌ ج مَظَالُّ. شَمْسِيَّةٌ. מִטְרִיָּה אֲוִירִית في الجيش: غِطَاءٌ جَوِّيٌّ (للدفاع عن الدولة).

מַטְרִיף ת' (־פִים) סל' مُثِيرٌ جِدًّا. هَائِلٌ. يِجَنِّن.

מַטְרִיצָה L נ' (־צות) قَالَبٌ ج قَوَالِبُ. في الطباعة: القَالَبُ الأُمُّ ע' אִמָּה.

מֶטְרִיקָה G נ' في الشعر: عِلْمُ العَرُوضِ. عِلْمُ الأَوْزَانِ الشِّعْرِيَّةِ ע' פְּרוֹזוֹדְיָה.

מְטֻרְלָל, מטורלל ת' (־לים) סל' مَهْوُوسٌ. خَفِيفُ العَقْلِ.

מְטֹרָף, מטורף ת' (־פים) مَجْنُونٌ ج مَجَانِينُ. مَجْذُوبٌ ج مَجَاذِيبُ. مَهْوُوسٌ.

מַטְרֵף ז' (־רְפִים) مِخْفَقَةٌ. خَفَّاقَةُ البَيْضِ.

מְטֻרְפָּד, מטורפד L ת' (־דים) مَنْسُوفٌ بِالطُّورْبِيد. مُطَرْبَدٌ ومجازًا: مُحْبَطٌ. תָּכְנִית מְטֻרְפֶּדֶת خُطَّةٌ مَنْسُوفَةٌ. مَشْرُوعٌ مُحْبَطٌ.

מַטְרֵק ז' (־רְקִים) دَقَّاقَةٌ (آلة معدنية في باب الدار للاستئذان في الدخول).

מְטֹרָשׁ, מטורש ת' (־שים) وَعْرٌ. وَعْثٌ. كَثِيرُ الصُّخُورِ.

מְטֻשְׁטָשׁ, מטושטש ת' (־שים) ١. مُنْطَمِسٌ. مَمْحِيٌّ. غَيْرُ وَاضِحٍ. ضَبَابِيٌّ. ٢. مُرْتَبِكٌ. مُشَوَّشٌ.

מִי מ"ג مَنْ؟ مَنِ الَّذِي؟ مَنْ هُوَ الَّذِي؟ ٢. كُلُّ مَنْ. מִי אַתָּה؟ مَنْ أَنْتَ؟ מִי שֶׁ־ الَّذِي. مَنْ. מִי שֶׁהָיָה الَّذِي كَانَ. مَنْ كَانَ. السَّابِقُ. מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ עִנְיָן كُلُّ مَنْ يَهُمُّهُ الأَمْرُ. אִם אֵין אֲנִי לִי מִי לִי ע' לִי. כָּל מִי كُلُّ مَنْ. أَيًّا كَانَ. לְמִי? لِمَنْ؟ إِلَى مَنْ؟ בָּאוּ כָּל הַ"מִי וָמִי" בָּעִיר جَاءَ كُلُّ "مَنْ هُوَ" فِي المَدِينَةِ. جَاءَ كُلُّ مَشَاهِيرِ المَدِينَةِ. מִי שֶׁהוּא, מִישֶׁהוּ شَخْصٌ مَا. بَعْضُهُمْ. أَحَدُهُمْ. מִי יוֹדֵעַ مَنْ يَعْلَمُ. وَمَنْ يَدْرِي؟ رُبَّمَا. מִי יִתֵּן! لَيْتَ! لَوْ! حَبَّذَا لَوْ! عَسَى أَنْ! وَدِدْتُ لَوْ. أَتَمَنَّى لَوْ! מִי יִתֵּן וְיָדַעְתִּי لَيْتَ شِعْرِي. لَيْتَنِي عَلِمْتُ. تُرَى. يَا تُرَى. מִי שֶׁבֵּרַךְ بُورِكَ مَنْ (بركة يتلوها شماس الكنيس للمصلي على المنبر).

מִי L ז' مِي (اسم النغمة الثالثة في السلم الموسيقي).

מיאון ע' מֵאוּן. **מיאוס** ע' מֵאוּס.

מְיֹאָשׁ, מיואש ת' (־שִׁים) يَائِسٌ. قَانِطٌ. فَاقِدُ الرَّجَاءِ.

מְיֻבָּא, מיובא ת' (־אִים) مُسْتَوْرَدٌ. مُسْتَجْلَبٌ مِنَ الخَارِجِ.

מְיֻבָּל, מיובל ת' (־לִים) مَمْجُولٌ. مُثَالَلٌ ע' יַבֶּלֶת.

מְיֻבָּשׁ, מיובש ת' (־שִׁים) مُجَفَّفٌ. نَاشِفٌ. פֵּרוֹת מְיֻבָּשִׁים فَوَاكِهُ مُجَفَّفَةٌ. يَامِيش.

מיגון ע' מִגּוּן. **מיגור** ע' מִגּוּר.

מיגל ע' מְגַל.

מֵיגְ'וֹר, מייג'ור L ז' (־רִים), **מָיוֹר** مِيجَر ע' סֶרֶן, רַב־סֶרֶן.

מְיֻגָּע, מייגע ת' (־גָּעִים) مُتْعِبٌ. مُجْهِدٌ. مُضْنٍ(ي). شَاقٌّ. مُنْهِكٌ.

מְיֻגָּע, מיוגע ת' (־עִים) مُتْعَبٌ. مَكْدُودٌ. مُجْهَدٌ. مَنْهُوكُ القُوَى.

מִיגְרֶנָה F נ' (־נוֹת) في الطب: الشَّقِيقَةُ. صُدَاعٌ نِصْفِيٌّ (الم ينتشر في نصف الراس، migraine).

מִיגְרַצְיָה L נ' هِجْرَةٌ (migration).

מִיָּד תה"פ حَالاً. فِي الحَالِ. فَوْرًا. رَأْسًا. إِثْرَ. عَلَى أَثَرِ. لِسَاعَتِهِ. مُبَاشَرَةً. بِسُرْعَةٍ. سُرْعَانَ مَا. תֵּכֶף וּמִיָּד تَوًّا. حَالاً. فَوْرًا. عَلَى الفَوْرِ.

מידבק ע' מִדַּבֵּק.

מְיֻדָּד, מיודד ת' (־דִים) مُتَصَادِقٌ مَعَ. مُصَادِقٌ. مُصَاحِبٌ. مُقَرَّبٌ إِلَى.

מידה ע' מִדָּה. **מידוע** ע' מִדּוּעַ.

מידור ע' מִדּוּר.

מִיָּדִי ת' (־יִּים) فَوْرِيٌّ. آنِيٌّ. حَالِيٌّ. فِي التَّوِّ وَاللَّحْظَةِ.

מִיָּדִיּוּת נ' فَوْرِيَّةٌ. آنِيَّةٌ. سُرْعَةٌ. بِلاَ تَأْخِيرٍ. دُونَ تَلَكُّؤٍ.

מְיַדֵּעַ, מיידע ת' (־דְּעִים) ١. في القواعد: مُعَرِّفٌ (اداة تعريف الاسم). ٢. مُطْلِعٌ. مُعْلِمٌ. مُخْبِرٌ بِـ. مُنْبِئٌ. مُبَلِّغٌ.

מְיֻדָּע, מיודע (־עִים) ١. ז' صَاحِبٌ ج أَصْحَابٌ. مِنْ مَعَارِفَ. صَدِيقٌ ج أَصْدِقَاءُ. ٢. ת' في القواعد: مُعَرَّفٌ. مَعْرِفَةٌ. לֹא מְיֻדָּע غَيْرُ مُعَرَّفٍ. نَكِرَةٌ ج نَكِرَاتٌ.

מֵידָע ז' مَعْلُومَةٌ ج مَعْلُومَاتٌ. إِعْلاَمٌ. إِخْبَارٌ. خَبَرٌ ج أَخْبَارٌ. פִּסַּת מֵידָע مَعْلُومَةٌ.

מֵידְעָן תו"ז خَبِيرٌ بِجَمْعِ المَعْلُومَاتِ وَالمُعْطَيَاتِ فِي الحَوَاسِيبِ.

מֵידְעָנוּת נ' خِبْرَةٌ فِي جَمْعِ المَعْلُومَاتِ وَالمُعْطَيَاتِ فِي الحَوَاسِيبِ.

מְיֻהָד, מיוהד ת' (־דִים) ١. مُهَوَّدٌ. مُتَهَوِّدٌ. ٢. مُتَأَثِّرٌ بِالحَضَارَةِ اليَهُودِيَّةِ.

מִיהוּ מ"ג مَنْ هُوَ؟ مَنْ؟

מִיהוּת נ' تَمَاهٍ(ي). تَشْخِيص. تَمْيِيزُ شَخْصِيَّةٍ.

מְיוּזִיקָל .En رِوَايَةٌ تَلْحِينِيَّةٌ ע' מַחֲזֶמֶר.

מיוזע ע' מְיֻזָּע. **מיוחד** ע' מְיֻחָד.

מיוחל ע' מְיֻחָל. **מיוחם** ע' מְיֻחָם.

מיוחס ע' מְיֻחָס.

מִיּוּם ז' مَوَّهٌ. إِمْوَاهٌ. تَرْطِيبٌ. خَلْطٌ بِالمَاءِ.

מיומן ע' מְיֻמָּן.

מִיּוּן ז' (־נִים) فَرْزٌ. تَصْنِيفٌ. تَبْوِيبٌ. إِنْتِقَاءٌ. מִיּוּן קוֹלוֹת فَرْزُ الأَصْوَاتِ (في الانتخابات مثلاً). חֲדַר מִיּוּן غُرْفَةُ (قِسْمُ) الطَّوَارِئِ. غُرْفَةُ تَصْنِيفِ المَرْضَى (في مستشفى).

מָיוֹנִית נ' مَايُونِيز. صَلْصَةُ المَيُونِيز (mayonnaise).

מיוסד ע' מְיֻסָּד. **מיוסר** ע' מְיֻסָּר.

מיועד ע' מְיֹעָד. **מיועל** ע' מְיֹעָל.

מיוער ע' מְיֹעָר. **מיופה** ע' מְיֻפֶּה.

מיופייף ע' מְיֻפְיָף. **מיוצא** ע' מְיֻצָּא.

מיוצב ע' מְיֻצָּב. **מיוצג** ע' מְיֻצָּג.

מיוצר ע' מְיֻצָּר.

מָיוֹר .En ז' في الجيش: مِيجَر (رتبة عسكرية تقابل רַב־סֶרֶן اي رائد). מָיוֹר גֶּנֶרָל مِيجَر جِنِرَال (رتبة عسكرية تقابل אַלּוּף اي زعيم او عميد في جيوش بعض الدول العربية).

מיושב ע' מְיֻשָּׁב. **מיושן** ע' מְיֻשָּׁן.

מיושר ע' מְיֻשָּׁר. **מיותד** ע' מְיֻתָּד.

מיותם ע' מְיֻתָּם. **מיותר** ע' מְיֻתָּר.

מיזוג ע' מִזּוּג.

מֵיזָם ז' (־מִים) مَشْرُوعٌ ج مَشَارِيعُ. خُطَّةُ عَمَلٍ. مُبَادَرَةٌ.

מִיזַנְתְּרוֹפּ G ז' (־פִּים) كَارِهُ البَشَرِ. كَارِهُ النَّاسِ.

מִיזַנְתְּרוֹפְּיָה נ' كَرَاهَةُ البَشَرِ. بُغْضُ النَّاسِ.

מֵיזָע ז' (־עִים) صِدَارٌ. كَنْزَةٌ. جَرْزَايَةٌ.

מְיֻזָּע, מיוזע ת' (־עִים) عَرْقَانُ. مُتَصَبِّبٌ عَرَقًا.

מִיחָ"א ר"ת מְחַנְּכֵי יְלָדִים חֵרְשִׁים אִלְּמִים ١. مُرْشِدُو الأَوْلاَدِ الصُّمِّ وَالبُكْمِ. ٢. مُنَظَّمَةٌ لِتَأْهِيلِ الأَوْلاَدِ الصُّمِّ وَالبُكْمِ.

מְיַחֵד, מייחד ז' (־חֲדִים) ١. مُوَحِّدٌ. مُؤْمِنٌ بِاللّهِ. غَيْرُ مُشْرِكٍ بِاللّهِ. ٢. مُخَصِّصٌ. مُعَيِّنٌ ע' (קצה) הַקָּצָה.

מְיֻחָד, מיוחד ת' (־דים) خَاصٌّ. مَخْصُوصٌ. مُتَمَيِّزٌ. فَرِيدٌ. مُفْرَدٌ. وَحِيدٌ. בִּמְיֻחָד خُصُوصًا. خِصِّيصًا. بِصُورَةٍ خَاصَّةٍ. بِنَوْعٍ خَاصٍّ. מְיֻחָד בְּמִינוֹ فَرِيدٌ فِي نَوْعِهِ. نَسِيجُ وَحْدِهِ. فَذٌّ ج أَفْذَاذٌ. בֵּית דִּין מְיֻחָד مَحْكَمَةٌ خَاصَّةٌ. הוֹצָאָה מְיֻחֶדֶת طَبْعَةٌ خَاصَّةٌ (من جريدة مثلاً). כַּתָּב מְיֻחָד مُرَاسِلٌ خَاصٌّ. שֵׁם הַמְיֻחָד اللهُ الوَاحِدُ الصَّمَدُ.

מְיֻחָדוּת, מיוחדות נ' خُصُوصِيَّةٌ. إِنْفِرَادِيَّةٌ. صِفَةٌ مُمَيِّزَةٌ. مِيزَةٌ.

מיחוש ע' מֵחוֹשׁ.

מְיֻחָל, מיוחל ת' (־לים) مُرْتَجًى. مُؤَمَّلٌ. مُرْتَقَبٌ. مُنْتَظَرٌ.

מְיֻחָם, מיוחם ת' (־מים) ١. نَزِيٌّ. نَزَّاءٌ. حَيَوَانٌ يُرِيدُ السِّفَادَ. ٢. مُغْتَلِمٌ. شَبِقٌ. مُشَلْبَطٌ.

מְיֻחָס, מיוחס ת' (־סים) ١. حَسِيبٌ ج حُسَبَاءُ. كَرِيمُ النَّسَبِ. ٢. مُفَضَّلٌ. مُمَيَّزٌ. ذُو مَحْسُوبِيَّةٍ. ذُو امْتِيَازَاتٍ. ٣. مَحْسُوبٌ عَلَى. مَنْسُوبٌ إِلَى (لِـ). مَعْزُوٌّ إِلَى. רֹב מְיֻחָס أَغْلَبِيَّةٌ سَاحِقَةٌ. أَغْلَبِيَّةُ ثُلُثَيِ الأَصْوَاتِ.

מֵיטָב ז' صَفْوَةٌ. نُخْبَةٌ ج نُخَبٌ. خِيرَةٌ. أَجْوَدُ. أَطْيَبُ. أَفْضَلُ. עָשָׂה כְּמֵיטַב יְכָלְתּוֹ بَذَلَ قُصَارَى جُهْدِهِ. بَذَلَ أَقْصَى طَاقَتِهِ. لَمْ يَأْلُ جُهْدًا فِي. מֵיטַב הַשִּׁיר כְּזָבוֹ أَعْذَبُ الشِّعْرِ أَكْذَبُهُ.

מֵיטָבִי ת' (־בִיִּים) أَفْضَلُ. أَحْسَنُ. أَمْثَلُ ע' אוֹפְּטִימָלִי.

מיטה ע' מִטָּה.

מִיטוּט ז' دَكٌّ. نَقْضٌ. تَهَاوٍ(ي). تَدَاعٍ(ي).

מֵיטִיב ז' (־בים) فَاعِلُ الخَيْرِ. مُحْسِنٌ. خَيِّرٌ.

מיטלטל ע' מִטַּלְטֵל. **מייגע** ע' מְיַגֵּעַ.

מייחד ע' מְיַחֵד. **מיים** ע' מַיִם.

מיין ע' מַיִן, מִיֵּן. **מייסד** ע' מְיַסֵּד.

מייעץ ע' מְיָעֵץ. **מייצב** ע' מְיַצֵּב.

מיישב ע' מְיַשֵּׁב. **מיישר** ע' מְיַשֵּׁר.

מיכון ע' מִכּוּן.

מִיל ז' (־לים) ١. مِيلٌ ج أَمْيَالٌ (مقياس طول انكليزي ١٦٠٩,٣ م). ٢. مِلِّيم. مِلٌّ ج مِلاَّت (وحدة نقل صغيرة وقديمة). מִיל יַמִּי مِيلٌ بَحْرِيٌّ (طوله ١٨٥٣ مترًا تقريبًا = קֶשֶׁר אֶחָד اي عقدة بحرية واحدة). אֶבֶן מִיל مَعْلَمٌ ج مَعَالِمُ. أُعْلُومَةٌ ج أَعَالِيمُ (ما ينصب في الطريق لمعرفة المسافة). مِيلٌ ج أَمْيَالٌ.

מיל' קיצור מִלּוּאִים إِحْتِيَاطٌ (كلمة ترافق اسم ضابط كبير اعتزل الخدمة العسكرية مثل אַלּוּף (מיל')).

מִילָא מ"ק لاَ بَأْسَ! وَهُوَ كَذَلِكَ! لِيَكُنْ! אִם זֶה רְצוֹנְךָ, מִילָא, אֲנִי מַסְכִּים إِنْ كَانَتْ هٰذِهِ هِيَ رَغْبَتُكَ فَلاَ بَأْسَ أَنَا مُوَافِقٌ. מִמֵּילָא ١. ذَاتِيًّا. تِلْقَائِيًّا. مِنْ تِلْقَاءِ نَفْسِهِ. ٢. عَلَى كُلِّ حَالٍ.

מְיַלֵּד, מיילד ז' (־דים) طَبِيبٌ مُوَلِّدٌ. خَبِيرٌ بِالوِلاَدَةِ. مُخْتَصٌّ بِالطِّبِّ النِّسَائِيِّ.

מְיַלְּדוּת, מיילדות נ' قِبَالَةٌ. تَوْلِيدٌ. عِلْمُ الوِلاَدَةِ.

מְיַלֶּדֶת, מיילדת נ' (־לְּדוֹת) قَابِلَةٌ ج قَوَابِلُ. مُوَلِّدَةٌ.

מִילָה נ' (־לוֹת) طِهَارَةٌ. خِتَانٌ. בְּרִית מִילָה مَرَاسِيمُ الخِتَانِ (عند اليهود).

מילה ע' מִלָּה.

מֵילָה נ' (־לות) في النبات: شَجَرَةُ الدَّرْدَارِ. المُرَّانُ (fraxinus).

מילוא ע' מִלּוֹא, מְלֹא. **מילואה** ע' מִלּוּאָה.

מילוט ע' מִלּוּט. **מילוי** ע' מִלּוּי.

מילולי ע' מִלּוּלִי. **מילון** ע' מִלּוֹן.

מִילוֹרְד L ז' (־דים) مِيلُورْد (كناية عن الانكليزي ذي الثراء أو النسب).

מִילִי־ L سَابِقَةٌ بِاللاَّتِينِيَّةِ تَأْتِي قَبْلَ لِلْمَكَايِيلِ وَالمَقَايِيسِ بِمَعْنَى وَاحِدٍ بِالأَلْفِ ١٠٠٠/١.

מִילְיַארְד L ז' (־דים) مِلْيَارْد. بِلْيُون. أَلْفُ مِلْيُونٍ.

מִילְיַארְדֶּר ז' (־רים) مِلْيَارْدِير. صَاحِبُ أَلْفِ مِلْيُونٍ أَوْ أَكْثَرَ. كِنَايَةٌ عَنْ ذِي أَمْوَالٍ طَائِلَةٍ.

מִילִיגְרָם ז' (־מים) مِيلِيغْرَام. وَاحِدٌ بِالأَلْفِ مِنَ الغْرَامِ ١٠٠٠/١ غم.

מִילְיוֹן L ז' (־נים) مِلْيُونٌ ج مَلاَيِينُ. أَلْفُ الأَلْفِ (١٠٠٠٠٠٠).

מִילְיוֹנֶר L ז' (־רים) ١. مِلْيُونِير (صاحب ملايين). ٢. كِنَايَةٌ عَنِ الثَّرِيِّ.

מִילִיטַנְטִי L ת' (־טִיִּים) ١. مُقَاتِلٌ. مُكَافِحٌ. ٢. عُنْوَانِيٌّ. صَارِمٌ فِي حَلِّ المُشْكِلاَتِ.

מִילִיטָרִיזְם L ז' الرُّوحُ العَسْكَرِيَّةُ. المُنَادَاةُ بِحَلِّ المُشْكِلاَتِ بِالطُّرُقِ الحَرْبِيَّةِ.

מִילִיטָרִיסְט ז' (־טים) عَسْكَرِيٌّ. مُشْرَبٌ بِالرُّوحِ العَسْكَرِيَّةِ.

מִילִילִיטֶר L ז' (־טְרים) مِيلِيلِتْر. وَاحِدٌ بِالأَلْفِ مِنَ اللِّتْرِ.

מִילִימֶטֶר L ז' (־טְרים) مِلْمِتْر. وَاحِدٌ بِالأَلْفِ مِنَ المِتْرِ. مم.

מִילִימֶטְרִי ת' (־רִיִּים) مِلْمِتْرِيٌّ. مُقَسَّمٌ إِلَى مِلْمِتْرَاتٍ.

מִילִיצְיָה L נ' (־יוֹת) ١. مِيلِيشْيَا. جَيْشٌ شَعْبِيٌّ (متطوعون مدنيون منخرطون في وحدات تكون احيانًا جزءًا من القوات النظامية). ٢. شُرْطَةٌ. دَرَكٌ.

מילית ע' מִלִּית. **מילל** ע' מְלַל.

מילתא ע' מִלְּתָא.

מַיִם ז"ר مَاءٌ (اصله: مَوَهٌ) ج مِيَاهٌ وَأَمْوَاهٌ. מַיִם אַדִּירִים لُجَاجُ البَحْرِ. كِنَايَةٌ عَنْ مِيَاهِ البَحْرِ وَأَمْوَاجِهِ. מַיִם אַחֲרוֹנִים كِنَايَةٌ عَنْ مَاءِ غَسْلِ اليَدَيْنِ

بَعْدَ وَجْبَةِ الطَّعَامِ. מַיִם דְּלוּחִים مَاءٌ عَكِرٌ. מַיִם זֵידוֹנִים سُيُولٌ جَارِفَةٌ. تَيَّارَاتٌ عَارِمَةٌ مِنَ المَاءِ. מַיִם חַיִּים ١. مَاءٌ زُلَالٌ (صَافٍ). مَاءٌ قَرَاحٌ. ٢. مَاءٌ عَذْبٌ. מַיִם טֶרִיטוֹרְיָאלִיִּים مِيَاهٌ إِقْلِيمِيَّةٌ. מַיִם כְּבֵדִים مَاءٌ ثَقِيلٌ (يستخدم في صنع القنبلة النووية). מַיִם לַחַץ مَاءُ الشِّدَّةِ. كِنَايَةٌ عَنْ كَمِّيَّةٍ تَافِهَةٍ مِنَ المَاءِ. מַיִם מְאָרְרִים مَاءُ اللَّعْنَةِ (كناية عن الماء الذي كانت تسقى به المرأة المنحرفة). מַיִם מְזֻקָּקִים مَاءٌ مُقَطَّرٌ. مَاءٌ مُرَشَّحٌ. מַיִם מִינֶרָלִיִּים مِيَاهٌ مَعْدِنِيَّةٌ. מַיִם מְלוּחִים مَاءٌ مَالِحٌ. מַיִם מְתוּקִים مَاءٌ عَذْبٌ. المَاءُ الفُرَاتُ. المَاءُ القَرَاحُ. מַיִם נִימִיִּים في النبات: نُسْغٌ. مَائِيَّةُ الشَّجَرِ. מַיִם עוֹמְדִים مَاءٌ رَاكِدٌ. مُسْتَنْقَعٌ ج مُسْتَنْقَعَاتٌ. מַיִם פוֹשְׁרִים مَاءٌ فَاتِرٌ. מַיִם קְדוֹשִׁים مَاءٌ مُكَرَّسٌ (في الكنيسة الكاثوليكية). מַיִם קָשִׁים مَاءٌ عَسِرٌ (لا يذوب فيه الصابون). מַיִם רְדוּדִים مِيَاهٌ ضَحْلَةٌ. مَاءٌ ضَحْضَاحٌ. مَاءُ الوَشَلِ. מַיִם רוֹתְחִים مَاءٌ فَائِرٌ. מַיִם רַכִּים مَاءٌ يَسِرٌ (ماء عذب صالح للشرب). מֵי הָאַף مُخَاطٌ ע׳ לֵחָה. מֵי אַפְסַיִם مَاءٌ قَرِيبُ القَعْرِ. ضَحْلٌ. מֵי בּוֹר حَامِضُ البُورِيكِ. مَاءُ البُورِيكِ. מֵי בִּיּוּב مَاءُ المَجَارِي. מֵי בֹּשֶׂם عِطْرٌ ج عُطُورٌ. מֵי גְבִינָה مُصَالَةُ الجُبْنِ (الماء المتبقي بعد تخثر الجبن). מֵי גְשָׁמִים مِيَاهُ الأَمْطَارِ. מֵי וְרָדִים مَاءُ الوَرْدِ. مَاءُ الزَّهْرِ. מֵי חוֹף, מֵי חוֹפִים المِيَاهُ السَّاحِلِيَّةُ. מֵי חַטָּאת في التوراة: مَاءُ الطَّهَارَةِ (ماء رماد البقرة الحمراء الذي كان يستعمل لتطهير الانجاس) ע׳ פָּרָה, פָּרָה אֲדֻמָּה. מֵי חָלָב مُصَالُ اللَّبَنِ. مَخِيضُ اللَّبَنِ (اللبن بعد اخذ الزبدة منه). מֵי חַמְצָן مَاءُ الأُوكْسِجِينِ. מֵי מֶלַח مَاءٌ مَالِحٌ. מֵי מֶלֶךְ المَاءُ المَلَكِيُّ. التَّيْزَابُ (مزيج من حامض النتريك وحامض الكلوريك يمكنه اذابة الذهب، aqua regia). מֵי מְנוּחוֹת شَاطِئُ الأَمَانِ. מֵי מִשְׁרָה نَقِيعٌ ج أَنْقِعَةٌ (شراب نقعت فيه الثمار). مَحْلُولٌ ج مَحَالِيلُ. מֵי נִדָּה مَاءُ الطَّهَارَةِ ע׳ מַיִם, מֵי חַטָּאת. מֵי סוֹדָה مِيَاهٌ غَازِيَّةٌ. كَازُوز. מֵי קוֹלוֹן مَاءُ الكُولُونْيَا. مَاءُ العُطُورِ. מֵי רֹאשׁ, מֵי רוֹשׁ سُمٌّ ج سُمُومٌ. مَاءٌ مُرٌّ جِدًّا. מֵי רַגְלַיִם بَوْلٌ ج أَبْوَالٌ. شَخٌّ. מֵי רֶקֶק مَاءٌ رَاكِدٌ. مُسْتَنْقَعٌ ج مُسْتَنْقَعَاتٌ. מֵי שׁוֹפְכִין, מֵי שְׁפִיכוּת مَاءُ المَجَارِي. מֵי שֶׁלֶג مِيَاهُ الثُّلُوجِ الذَّائِبَةِ. מֵי שְׁלָחִים مَاءُ السَّقْيِ. مَاءُ الرَّيِّ. מֵי שָׁפִיר مَاءُ السَّلَى. مَاءُ الجَنِينِ (في رحم الام). מֵי שְׁתִיָּה مَاءُ الشُّرْبِ. مَاءٌ صَافٍ (رَائِقٌ). מֵי תְהוֹם مِيَاهٌ جَوْفِيَّةٌ. مِيَاهُ بَاطِنِ الأَرْضِ. יְצוּרֵי מַיִם المَخْلُوقَاتُ المَائِيَّةُ (التي تعيش في الماء). מִגְדַּל מַיִם بُرْجُ المَاءِ. حَوْضُ المَاءِ. حَاوُوز ע׳ מִגְדָּל. מַעֲבִיר מַיִם بَرْبَخٌ ج بَرَابِخُ. بَدَّالَةٌ. مَجْرُورٌ (تحت الارض لنقل المياه القذرة، culvert). מִתְקְנֵי מַיִם إِنْشَاءَاتٌ (مُنْشَآتٌ) مَائِيَّةٌ. נִסּוּךְ הַמַּיִם سَكْبُ المَاءِ. مَرَاسِيمُ ضَخِّ المَاءِ وَسَكْبِهِ فِي هَيْكَلِ سُلَيْمَانَ فِي عِيدِ المِظَلَّةِ. צִבְעֵי מַיִם أَلْوَانٌ مَائِيَّةٌ. בָּאוּ (הִגִּיעוּ) מַיִם עַד נֶפֶשׁ بَلَغَ السَّيْلُ الزُّبَى. طَفَحَ الكَيْلُ. הָיָה לִבּוֹ לְמַיִם مجازًا: إِرْتَعَدَتْ فَرَائِصُهُ خَوْفًا. יָצַק מַיִם עַל יְדֵי פְלוֹנִי ע׳ יָצַק. מַיִם גְּנוּבִים יִמְתָּקוּ كُلُّ مَمْنُوعٍ مَتْبُوعٌ (مَرْغُوبٌ). المَرْءُ تَوَّاقٌ إِلَى مَا لَمْ يَنَلْ. מַיִם שֶׁאֵין לָהֶם סוֹף بَحْرٌ وَاسِعٌ لَا نِهَايَةَ لَهُ ومجازًا: كَلَامٌ لَا طَائِلَ تَحْتَهُ. מַיִם שְׁקֵטִים חוֹדְרִים עָמֹק مجازًا: تَحْسَبُهَا حَمْقَاءَ وَهِيَ بَاخِسٌ. كَمْ مِنَ السَّوَاهِي مِنَ الدَّوَاهِي. סְעָרָה בִּצְלוֹחִית מַיִם عَاصِفَةٌ (زَوْبَعَةٌ) فِي فِنْجَانٍ. דָּג בְּמַיִם עֲכוּרִים مجازًا: إِصْطَادَ فِي المَاءِ العَكِرِ ע׳ (דוג) דָּג. הֵם דּוֹמִים כִּשְׁתֵּי טִפּוֹת מַיִם مجازًا: فُولَةٌ وَمَقْسُومَةٌ. שָׁאַב מַיִם בִּכְבָרָה غَرَفَ المَاءَ بِالغِرْبَالِ ومجازًا: قَامَ بِعَمَلٍ لَا جَدْوَى فِيهِ (مِنْهُ). שַׁלַּח לַחְמְךָ עַל פְּנֵי הַמַּיִם ע׳ לֶחֶם. מַיִם רַבִּים זָרְמוּ בַּיַּרְדֵּן مجازًا: مَضَى عَهْدٌ طَوِيلٌ.

מִיֵּם, מִיֵּים مَاهَ ـُ أَمَاهَ. خَلَطَ بِالمَاءِ.

מימד ע׳ מֵמַד.

מֵימָה נ׳ (־מוֹת) في الكيمياء: هَيْدْرَات. مَاءَاتٌ (hydrate).

מִימוֹזָה, מִימוֹסָה נ׳ شَجَرَةُ السَّنْطِ ע׳ שִׁטָּה. מִימוֹזָה בַּיְשָׁנִית السِّتُّ المُسْتَحِيَةُ ע׳ שִׁטָּה, שִׁטָּה בַּיְשָׁנִית.

מימון ע׳ מִמּוּן. **מימוש** ע׳ מִמּוּשׁ.

מֵימִי ת׳ (־מִיִּים) مَائِيٌّ. سَائِلٌ. مَائِعٌ ومجازًا: سَطْحِيٌّ. رَكِيكٌ. غَثٌّ.

מֵימִיָּה, מימייה נ׳ (־יּוֹת) زَمْزَمِيَّةٌ. مَطَرَةُ مَاءٍ.

מֵימִיּוּת נ׳ مَائِيَّةٌ. سُيُولَةٌ. مُيُوعَةٌ ومجازًا: سَطْحِيَّةٌ. رَكَاكَةٌ.

מִיָּמִים תה״פ مِنْ زَمَنٍ بَعِيدٍ. مِنْ عَهْدٍ طَوِيلٍ. מִיָּמִים יָמִימָה مِنْ عَهْدٍ بَعِيدٍ.

מַיְמִין, מיימין ת׳ (־נִים) ١. أَيْمَنُ ج يُمْنٌ ن׳ يُمْنَى. مُتَّجِهٌ إِلَى اليَمِينِ. ٢. يَمِينِيٌّ (في مبادئه). مُحَافِظٌ. ٣. يَامِنٌ. مَنْ يَعْمَلُ بِاليَدِ اليُمْنَى.

מִימִיקָה G נ׳ (־קוֹת) مُحَاكَاةٌ (فن تمثيلي يعبّر عن العواطف الانسانية بواسطة حركات عضلات الوجه والجسد).

מִימִיקָן ז׳ (־נִים) مُحَاكٍ(ي). مُقَلِّدٌ.

מֵימָן ז׳ هَيْدْرُوجِين (غاز). פְּצָצַת מֵימָן قُنْبُلَةٌ هَيْدْرُوجِينِيَّةٌ.

מְיֻמָּן, מיומן ת׳ (־נִים) مَاهِرٌ ج مَهَرَةٌ. حَاذِقٌ ج حُذَّاقٌ. بَارِعٌ.

מְיֻמָּנוּת, מיומנות נ׳ (־נֻיּוֹת) مَهَارَةٌ. بَرَاعَةٌ. حِذْقٌ. صَنْعَةٌ (skill).

מֵימָנִי ת׳ (־נִיִּים) ١. مَائِيٌّ. مَاوِيٌّ ومجازًا: غَثٌّ. رَكِيكٌ. سَطْحِيٌّ. ٢. هِيدْرُوجِينِيٌّ.

מֵימְרָה נ׳ (־רוֹת) قَوْلٌ مَأْثُورٌ ج أَقْوَالٌ مَأْثُورَةٌ. مَثَلٌ سَائِرٌ. حِكْمَةٌ ج حِكَمٌ.

מַיֶּמֶת, מיימת נ׳ في الطب: اسْتِسْقَاءٌ (dropsy). מַיֶּמֶת הֶחָזֶה إِسْتِسْقَاءُ التَّجْوِيفِ الجَنْبِيِّ (hydrothorax). מַיֶּמֶת הַכִּלְיָה (הַכְּלָיוֹת) الاسْتِسْقَاءُ الكُلْوِيُّ (renal dropsy).

מִין ז' (־נִים) 1. جِنْسٌ ج أَجْنَاسٌ. نَوْعٌ ج أَنْوَاعٌ. صِنْفٌ ج أَصْنَافٌ. ضَرْبٌ ج ضُرُوبٌ. فِئَةٌ ج فِئَاتٌ. 2. في النبات: فَصِيلَةٌ. عَائِلَةٌ. 3. في القواعد: جِنْسٌ (اي مذكر او مؤنث) ע' מִגְדָּר. 4. مَانَوِيٌّ. مُلْحِدٌ. הַמִּין הָאֱנוֹשִׁי الجِنْسُ البَشَرِيُّ. הַמִּין הֶחָזָק الجِنْسُ الخَشِنُ (صفة للرجال). הַמִּין הַחַלָּשׁ, הַמִּין הַיָּפֶה الجِنْسُ اللَّطِيفُ. الجِنْسُ النَّاعِمُ (صفة للنساء). כְּמִין־ مِثْلَ. كَـ. بِشَكْلِ. عَلَى غِرَارِ. عَلَى نَمَطِ. אֵיבְרֵי מִין الأَعْضَاءُ التَّنَاسُلِيَّةُ. الأَعْضَاءُ الدَّقِيقَةُ. חַיֵּי הַמִּין الحَيَاةُ الجِنْسِيَّةُ. العَلَاقَاتُ الجِنْسِيَّةُ. יַחֲסֵי מִין عَلَاقَاتٌ جِنْسِيَّةٌ. جِمَاعٌ. יֵצֶר הַמִּין الغَرِيزَةُ الجِنْسِيَّةُ. מַחֲלוֹת מִין أَمْرَاضٌ جِنْسِيَّةٌ. أَمْرَاضٌ سِرِّيَّةٌ. קִיּוּם הַמִּין حِفْظُ النَّوْعِ (عن طريق الانجاب). בֶּן מִינוֹ عَلَى شَاكِلَتِهِ. نَظِيرُهُ. مِثَالُهُ. مِنْ نَوْعِهِ. כָּל עוֹף לְמִינוֹ, מָצָא מִין אֶת מִינוֹ الطُّيُورُ عَلَى أَشْكَالِهَا تَقَعُ. אַרְבָּעָה מִינִים (שֶׁבַּלּוּלָב) الأَنْوَاعُ الأَرْبَعَةُ. النَّبَاتَاتُ الأَرْبَعَةُ (المستعملة في طقوس عيد المظلة وهي: الاترج وسعف النخل والآس والصفصاف). חֲמֵשֶׁת הַמִּינִים الأَنْوَاعُ الخَمْسَةُ. أَصْنَافُ الحُبُوبِ الخَمْسَةُ (وهي القمح والشعير والعلس والجوادار والهرطمان). שִׁבְעַת הַמִּינִים الأَنْوَاعُ السَّبْعَةُ (النباتات السبعة التي امتازت بها الارض المقدسة وهي: القمح والشعير والكروم والتين والرمان والزيتون والتمر).

מִיֵּן, מיין פ' فَرَزَ ـ صَنَّفَ. بَوَّبَ. رَتَّبَ حَسَبَ النَّوْعِ والصِّنْفِ. מֻיַּן فُرِزَ. صُنِّفَ. بُوِّبَ. نُوِّعَ. הִתְמַיֵּן تَرَتَّبَ حَسَبَ النَّوْعِ وَالجِنْسِ. تَصَنَّفَ.

מַיָּן, מיין ז' (־נִים) مُبَوِّبٌ. مُصَنِّفٌ (الى اصناف). فَارِزٌ (رسائل بريد).

מִינוּאֵט ע' מְנוּאֵט. **מִינוּי** ע' מִנּוּי.

מִינוּן ע' מִנּוּן.

מִינוּס L ז' (־סִים) 1. في الحساب: نَاقِصٌ (علامة الطرح) (−). 2. في الجبر: رَقْمٌ سَلْبِيٌّ. 3. مجازًا: نَقْصٌ. نَقِيصَةٌ ج نَقَائِصُ. عَيْبٌ ج عُيُوبٌ.

מִינוּע ע' מִנּוּע.

מִינוֹר L ז' في الموسيقى: سُلَّمٌ صَغِيرٌ. سُلَّمٌ ثَانَوِيٌّ (في المقامات الموسيقية).

מִינוֹרִי ת' (־רִיִּים) 1. في الموسيقى: ثَانَوِيٌّ. ضَعِيفٌ. 2. مجازًا: حَزِينٌ. وَاهِنٌ.

מִינוּת נ' مَانَوِيَّةٌ. إِلْحَادٌ. مُرُوقٌ. كُفْرٌ. زَنْدَقَةٌ. נִתְפַּס לְמִינוּת أَلْحَدَ. تَزَنْدَقَ. كَفَرَ بِأَرْكَانِ الدِّينِ.

מִינִי ת' (־נִיִּים) 1. جِنْسِيٌّ. تَنَاسُلِيٌّ. 2. نَوْعِيٌّ. הַדְחָקָה מִינִית كَبْتٌ جِنْسِيٌّ. חִנּוּךְ מִינִי تَوْعِيَةٌ جِنْسِيَّةٌ (في المدارس مثلاً). יֵצֶר מִינִי غَرِيزَةٌ جِنْسِيَّةٌ. رَغْبَةٌ جِنْسِيَّةٌ. מְשִׁיכָה מִינִית جَاذِبِيَّةٌ جِنْسِيَّةٌ (sex appeal). סְטִיָּה מִינִית إِنْحِرَافٌ جِنْسِيٌّ. תַּאֲוָה מִינִית شَهْوَةٌ جِنْسِيَّةٌ. رَغْبَةٌ جِنْسِيَّةٌ.

מִינִי L ת' مِينِي. فُسْتَانٌ قَصِيرٌ أَوْ تَنُّورَةٌ قَصِيرَةٌ فَوْقَ الرُّكْبَتَيْنِ.

מִינְיָאטוּרָה It. נ' (־רוֹת) 1. رَسْمٌ مُنَمْنَمٌ. صُورَةٌ مُصَغَّرَةٌ. 2. نَمْنَمَةٌ. القَلَمُ المُزَرْكَشُ (فن التصوير الدقيق في كتاب). 3. في الادب: أُقْصُوصَةٌ قَصِيرَةٌ جِدًّا ومجازًا: مُصَغَّرٌ.

מִינְיָאטוּרִי ת' (־רִיִּים) مُنَمْنَمٌ. مُصَغَّرٌ. مُزَرْكَشٌ ע' מְזֻעָר.

מִינִיבּוּס L ז' (־סִים) مِينِي بَاص. بَاصٌ صَغِيرٌ.

מִינִיּוּת נ' جِنْسِيَّةٌ. الغَرِيزَةُ الجِنْسِيَّةُ. الجَاذِبِيَّةُ الجِنْسِيَّةُ.

מִינִימוּם L ז' الحَدُّ الأَدْنَى. النِّهَايَةُ الصُّغْرَى. أَقَلُّ مَا يَكُونُ. שְׂכַר מִינִימוּם رَاتِبٌ أَدْنَى. أُجْرَةُ الحَدِّ الأَدْنَى.

מִינִימָלִי ת' (־לִיִּים) أَدْنَى. أَقَلُّ مَا يَكُونُ. מְחִירִים מִינִימָלִיִּים الأَسْعَارُ الدُّنْيَا. الحَدُّ الأَدْنَى لِلأَسْعَارِ.

מִינִימָלִיזְם ז' الاكْتِفَاءُ بِالقَلِيلِ. الاقْتِنَاعُ بِالحَدِّ الأَدْنَى.

מִינִימָלִיסְט ז' (־טִים) مُكْتَفٍ بِالحَدِّ الأَدْنَى.

מִינִיסְטֶרְיוֹן L ז' (־נִים) وِزَارَةٌ ج وِزَارَاتٌ. دِيوَانُ (مَكْتَبُ) الوَزِيرِ.

מִינֵף ע' מִנֵּף.

מִינְק En. ז' مِنْك. سُرْعُوبُ المِنْك (حيوان ثديي صغير من السموريات مشهور بفروته، mink).

מֵינִיקוֹת נ' رِضَاعَةٌ. رِضَاعٌ.

מֵינֶקֶת נ' (־נִיקוֹת) مُرْضِعٌ. رَاضِعَةٌ ج رَوَاضِعُ.

מִינָרֶט T ז' (־טִים) مَنَارَةٌ ج مَنَائِرُ. مِئْذَنَةٌ ج مَآذِنُ.

מִינֶרָל F ז' (־לִים) مَعْدِنٌ ج مَعَادِنُ (كنوز الارض).

מִינֶרָלִי ת' (־לִיִּים) مَعْدِنِيٌّ. מַיִם מִינֶרָלִיִּים مِيَاهٌ مَعْدِنِيَّةٌ.

מִינֶרָלוֹג ז' (־גִים) خَبِيرٌ فِي المَعَادِنِ.

מִינֶרָלוֹגְיָה נ' المَعْدِنِيَّاتُ. عِلْمُ (دِرَاسَةُ) المَعَادِنِ.

מִיס En. נ' آنِسَةٌ. سِتٌّ ע' עַלְמָה.

מְיַסֵּד, מייסד ז' (־סְּדִים) مُؤَسِّسٌ. مُنْشِئٌ. مُقِيمٌ.

מְיֻסָּד, מיוסד ת' (־דִים) مُؤَسَّسٌ عَلَى. مُشَيَّدٌ. مُرْسًى عَلَى أُسُسٍ. رَاسِخٌ.

מִיסָה נ' (־סוֹת) في المسيحية: قُدَّاسٌ ע' מִסָּה.

מִיסוּד ע' מִסּוּד. **מִיסוּי** ע' מִסּוּי.

מִיסְטִי G ת' (־טִיִּים) 1. لَدُنِّيٌّ. بَاطِنِيٌّ. صُوفِيٌّ (من لدن الله في الصوفية). 2. غَامِضٌ. ضَبَابِيٌّ. سِرِّيٌّ.

מִיסְטִיּוּת נ' 1. لَدُنِّيَّةٌ. صُوفِيَّةٌ. تَصَوُّفٌ. تَأَمُّلٌ بَاطِنِيٌّ. 2. غُمُوضٌ. ضَبَابِيَّةٌ. سِرِّيَّةٌ.

מִסְטִיפִיקַצְיָה G נ' (־יוֹת) ١. سِرِّيَّةٌ. إِلْغَازٌ. إِبْهَامٌ. غُمُوضٌ. ٢. تَضْلِيلٌ.

מִסְטִיקָה נ' العُلُومُ اللَّدُنِّيَّةُ. صُوفِيَّةٌ. تَصَوُّفٌ. المَذْهَبُ الصُّوفِيُّ.

מִסְטֶר .En ז' مِسْتَر. سَيِّد ע' מַר, אָדוֹן.

מִסְיוֹן L ז' (־נִים) في المسيحية: ١. تَبْشِيرٌ. ٢. بَعْثَةٌ تَبْشِيرِيَّةٌ.

מִסְיוֹנֵר ז' (־רִים) مُبَشِّرٌ. مَبْعُوثٌ لِنَشْرِ الدِّينِ المَسِيحِيِّ.

מִסְיוֹנֶרִי ת' (־יִּים) تَبْشِيرِيٌّ.

מְיֻסָּר, מיוסר ת' (־רִים) ١. مُعَذَّبٌ. مُكَابِدٌ. مُتَأَلِّمٌ. ٢. مُعَاقَبٌ. مُعَاتَبٌ.

מְיֻעָד, מיועד ת' (־דִים) ١. مَوْعُودٌ. مُخَصَّصٌ. مُحَدَّدٌ. مُعَيَّنٌ. ٢. مُقَدَّرٌ. רֹאשׁ הַמֶּמְשָׁלָה הַמְיֻעָד رَئِيسُ الوُزَرَاءِ المُكَلَّفُ.

מיעוט ע' מִעוּט. **מיעוך** ע' מִעוּךְ.

מְיֻעָל, מיועל ת' (־לִים) نَاجِعٌ. مُجْدٍ(ي). نَافِعٌ.

מְיַעֵץ, מייעץ ז' (־עֲצִים) مُشَاوِرٌ. مُسْتَشَارٌ. مُوَجِّهٌ. مُرْشِدٌ. نَاصِحٌ. גּוּף מְיַעֵץ ע' גּוּף.

מְיֹעָר, מיוער ת' (־רִים) مُحَرَّجٌ. مُشَجَّرٌ. مُحَرَّشٌ.

מְיֻפֶּה, מיופה ת' (־פִּים) ١. مُزَيَّنٌ. مُجَمَّلٌ. مُزَوَّقٌ. مُدَبَّجٌ. ٢. مُوَكَّلٌ. מְיֻפֵּה כֹּחַ مُوَكَّلٌ. وَكِيلٌ ج وُكَلَاءُ. مُفَوَّضٌ. مُخَوَّلٌ. ذُو صَلَاحِيَّةِ تَمْثِيلٍ.

מיפוי ע' מִפּוּי.

מְיֻפְיָף, מיופייף ת' (־פִים) مُتَبَرِّجٌ. مُتَأَنِّقٌ.

מִיץ ז' (־צִים) عَصِيرُ الفَاكِهَةِ. شَرَابٌ مُرَكَّزٌ. מִיץ מְמֻתָּק شَرَابٌ. عَصِيرٌ مُرَكَّزٌ مُحَلًّى (squash). מִיצֵי עִכּוּל العُصَارَاتُ الهَضْمِيَّةُ. שְׁטֻיּוֹת בְּמִיץ עַגְבָנִיּוֹת סל' هَبَالَاتٌ. سُخْفٌ فِي سُخْفٍ.

מְיֻצָּא, מיוצא ת' (־אִים) مُصَدَّرٌ.

מְיַצֵּב, מייצב תו"ז (־צְּבִים) ١. مُثَبِّتٌ. مُرَكِّزٌ. ٢. جِهَازُ تَرْكِيزٍ. جِهَازُ الاتِّزَانِ (خصوصًا في سيارة، stabilizer).

מְיֻצָּב, מיוצב ת' (־בִים) مُسْتَقِرٌّ. مُثَبَّتٌ. ثَابِتٌ. مُتَوَازِنٌ.

מִיצָב ז' ١. وَضْعٌ. مَكَانَةٌ ע' מַעֲמָד. ٢. إِبْدَاعٌ فَنِّيٌّ مُرَكَّبٌ مِنْ شَتَّى الصُّوَرِ وَالتَّمَاثِيلِ الخ.

מיצב ע' מִצָּב.

מְיַצֵּג, מייצג (־צְּגִים) ١. ז' مُمَثِّلٌ. مَنْدُوبٌ. وَكِيلٌ. مُفَوَّضٌ. ٢. ת' نَمُوذَجِيٌّ. מִדְגָּם מְיַצֵּג عَيِّنَةٌ نَمُوذَجِيَّةٌ.

מְיֻצָּג, מיוצג ת' (־גִים) مُمَثَّلٌ. مُنْتَدَبٌ. مُوَكَّلٌ. مُفَوَّضٌ.

מִיצָג ז' (־גִים) ١. مَعْرِضٌ ج مَعَارِضُ. ٢. عَرْضٌ فَنِّيٌّ.

מיצוי ע' מִצּוּי. **מיצוק** ע' מִצּוּק.

מְיֻצָּר, מיוצר ת' (־רִים) مَصْنُوعٌ. مُنْتَجٌ. مَنْتُوجٌ. مُكَوَّنٌ.

מִיקָדוֹ J ז' المِيكَادُو. لَقَبُ إِمْبِرَاطُورِ اليَابَانِ.

מיקוד ע' מִקּוּד. **מיקוח** ע' מִקּוּחַ.

מיקום ע' מִקּוּם. **מיקח** ע' מִקָּח.

מִיקְס .En ז' مُونْتَاج (اجراء تغييرات فنية على شريط سينمائي).

מִיקְסֶר .En ז' (־רִים) خَلَّاطَةٌ ע' מְעַרְבֵּל.

מִיקְרוֹ־ G بَادِئَةٌ بِاليُونَانِيَّةِ مَعْنَاهَا: صَغِيرٌ. مُصَغَّرٌ. دَقِيقٌ.

מִיקְרוֹאוֹרְגָנִיזְם ז' (־מִים) حَيٌّ صَغِيرٌ. مِيكْرُوبٌ ج مِيكْرُوبَاتٌ. جُرْثُومٌ ج جَرَاثِيمُ ע' חַיְדַּק.

מִיקְרוֹב ז' (־בִּים) مِيكْرُوبٌ. جُرْثُومٌ ע' חַיְדַּק.

מִיקְרוֹבִּיוֹלוֹגִי ת' (־יִּים) خَاصٌّ بِعِلْمِ الجَرَاثِيمِ. مِيكْرُوبِيُولُوجِيٌّ.

מִיקְרוֹבִּיוֹלוֹגְיָה נ' عِلْمُ الجَرَاثِيمِ. مِيكْرُوبِيُولُوجْيَا.

מִיקְרוֹגַל ז', **תַּנּוּר מִיקְרוֹגַל** (־לִים) مِيكْرُووِيف. فُرْنٌ لِلطَّبْخِ أَوْ لِلتَّسْخِينِ السَّرِيعِ بِالأَمْوَاجِ الإِلِكْتْرُونِيَّةِ.

מִיקְרוֹן ז' (־נִים) مِيكْرُون. وَاحِدٌ مِنْ أَلْفٍ مِنَ المِلِّمِتْرِ ١/١٠٠٠.

מִיקְרוֹסְקוֹפ ז' (־פִּים) مُجْهِرٌ. مِجْهَارٌ. مِيكْرُوسْكُوب.

מִיקְרוֹסְקוֹפִּי ת' (־יִּים) مُجْهَرِيٌّ. مِيكْرُوسْكُوبِيٌّ. دَقِيقٌ جِدًّا.

מִיקְרוֹפוֹן ז' (־נִים) مِذْيَاعٌ. مُكَبِّرُ الصَّوْتِ. مِيكْرُوفُون.

מִיקְרוֹפִילְם ז' (־מִים) فِيلْمٌ (شَرِيطٌ) مُصَغَّرٌ. مِيكْرُوفِيلْم.

מִיקְרוֹקוֹסְמוֹס ז' ١. عَالَمٌ مُصَغَّرٌ. ٢. كِنَايَةٌ عَنِ الإِنْسَانِ بِاعْتِبَارِهِ عَالَمًا صَغِيرًا بِحَدِّ ذَاتِهِ. ٣. كِنَايَةٌ عَنِ الكُرَةِ الأَرْضِيَّةِ.

מִיר ז' ١. مُبَادَلَةٌ. ٢. في التجارة: مُقَايَضَةٌ ע' (מור) הֵמִיר.

מירוץ ע' מֵרוֹץ. **מירוק** ע' מֵרוּק.

מירור ע' מֵרוּר.

מִירָז' F ז' (־זִ'ים) ١. سَرَابٌ. الآلُ. ٢. خَيَالٌ. هَبْهَابٌ. ٣. طَائِرَةُ مِيرَاجٍ فَرَنْسِيَّةُ الصُّنْعِ.

מִירִי T ז' **אַדְמַת מִירִי** مِيرِي. أَرْضٌ أَمِيرِيَّةٌ أَيْ حُكُومِيَّةٌ.

מֵישׁ A ז' (מֵישִׁים) في النبات: مَيْسٌ. شَجَرَةُ المَيْسِ (celtis).

מְיַשֵּׁב, מיישב ז' (־שְּׁבִים) مُوَطِّنٌ. مُعَمِّرٌ.

מְיֻשָּׁב, מיושב ת' (־בִים) ١. مَسْكُونٌ. مَبْنِيٌّ. عَامِرٌ. آهِلٌ. مَأْهُولٌ. مُوَطَّنٌ. ٢. مُتَّزِنٌ. مُتَرَوٍّ. غَيْرُ مُتَسَرِّعٍ. ٣. مَشْرُوحٌ. مُفَسَّرٌ. مَفْهُومٌ. ٤. مُسَوًّى (مشكلة). مُنْحَسِمٌ. ٥. جَالِسٌ. בִּמְיֻשָּׁב תה"פ جُلُوسًا. قُعُودًا. דַּעְתּוֹ מְיֻשֶּׁבֶת עָלָיו مُتَّزِنُ العَقْلِ. ذُو رَوِيَّةٍ. مُعْتَدِلٌ. هَادِئٌ. לִבּוֹ מְיֻשָּׁב هَادِئُ البَالِ. قَرِيرُ

العَيْنِ. مُطْمَئِنٌّ.

מִישׁוֹר ז' (־רִים) ١. سَهْلٌ ج سُهُولٌ. مُنْبَسِطٌ. مُسَطَّحٌ. أَرْضٌ مُسْتَوِيَةٌ. ٢. في الهندسة: مُسْتَوٍ(ي) ج مُسْتَوَيَاتٌ. ٣. مجازًا: إِسْتِقَامَةٌ. نَزَاهَةٌ. ٤. مَجَالٌ ج مَجَالاَتٌ. מִישׁוֹר מְשֻׁפָּע في الفيزياء: سَطْحٌ مَائِلٌ. הַנְדָּסַת הַמִּישׁוֹר الهَنْدَسَةُ المُسْتَوِيَةُ. هَنْدَسَةُ المُسْتَوِيَاتِ. וְהָיָה הֶעָקֹב לְמִישׁוֹר ע' עָקֹב. הַפִּתְרוֹן הִתְמַקֵּד בַּמִּישׁוֹר הַמְּדִינִי تَرَكَّزَ الحَلُّ فِي المَجَالِ السِّيَاسِيِّ.

מִישׁוֹרִי ת' (־רִיִּים) مُسْتَوٍ(ي). مُسَطَّحٌ. مُنْبَسِطٌ. مُمَهَّدٌ.

מִישׁוֹרִיּוּת נ' سُهُولَةٌ. إِسْتِقَامَةٌ. إِنْبِسَاطٌ. إِمْتِدَادٌ.

מישוש ע' מִשּׁוּשׁ.

מִישְׁמָשׁ Y ז' خَلْطٌ. فَوْضَى. كَرْكَبَةٌ.

מְיֻשָּׁן, מיושן ת' (־נִים) عَتِيقٌ ج عُتَقَاءُ. قَدِيمٌ. مَهْجُورٌ (كلمة). مُعَتَّقٌ (نبيذ). יָשָׁן וּמְיֻשָּׁן בָּל(י). مَهْجُورٌ. عَفَا عَلَيْهِ الزَّمَنُ.

מְיַשֵּׁר, מיישר ז' (־רִים) في الكهرباء: مُقَوِّمُ التَّيَّارِ الكَهْرَبَائِيِّ (rectifier).

מְיֻשָּׁר, מיושר ת' (־רִים) مُسَوًّى. مُقَوَّمٌ. مُعَدَّلٌ. مُعَبَّدٌ (ارض). مُوَطَّأٌ. مُمَهَّدٌ.

מֵישָׁרִים ז"ר إِسْتِقَامَةٌ. عَدَالَةٌ. نَزَاهَةٌ. رَشَادٌ. سَوَاءُ السَّبِيلِ. בְּמֵישָׁרִים, בְּמֵישָׁרִין תה"פ مُبَاشَرَةً. رَأْسًا. بِلاَ لَفٍّ أَوْ دَوَرَانٍ. הָלַךְ לְמֵישָׁרִים سَارَ فِي سَوَاءِ السَّبِيلِ. سَارَ فِي الطَّرِيقِ الصَّحِيحِ. سَارَ عَلَى مَا يُرَامُ (مشروع مثلاً). מַגִּיד מֵישָׁרִים كِنَايَةٌ عَنِ الوَاعِظِ ע' דַּרְשָׁן, מַטִּיף.

מֵיתָד ז' (־דִים) דִּבֶל.

מְיֻתָּד, מיותד ת' (־דִים) مُوَتَّدٌ. بِشَكْلِ وَتَدٍ. مُدَبَّبٌ كَالوَتَدِ.

מִיתָה נ' (־תוֹת) ١. مِيتَةٌ. مَوْتٌ. وَفَاةٌ ج وَفَيَاتٌ. ٢. إِمَاتَةٌ. قَتْلٌ. מִיתָה דְּחוּפָה مَوْتٌ عَاجِلٌ. מִיתָה חֲטוּפָה مَوْتٌ زُؤَامٌ (خَاطِفٌ). مَوْتُ الغَفْلَةِ. مَوْتٌ مُفَاجِئٌ. מִיתָה טִבְעִית مَوْتٌ طَبِيعِيٌّ. مَوْتٌ حَتْفَ الأَنْفِ. מִיתָה מְשֻׁנָּה شَرُّ مِيتَةٍ. مَوْتٌ أَسْوَدُ (خَنْقًا). مَوْتٌ أَحْمَرُ (قَتْلاً). مَوْتٌ زُؤَامٌ. מִיתַת בֵּית דִּין حُكْمٌ بِالإِعْدَامِ أَوْ بِالمَوْتِ صَادِرٌ عَنْ مَحْكَمَةٍ. אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין أَشْكَالُ أَحْكَامِ الإِعْدَامِ الأَرْبَعَةُ (التي كان بوسع المحكمة الشرعية اليهودية ان تصدرها بحق من يستحق الاعدام وهي الرجم او الحرق او القتل او الخنق). מִיתַת נְשִׁיקָה مَوْتٌ أَبْيَضُ. مَوْتٌ حَتْفَ الأَنْفِ. مَوْتٌ طَبِيعِيٌّ مُفَاجِئٌ(بلا الم). אֶלֶף מִיתוֹת וְלֹא בּוּשָׁה אַחַת مجازًا: المَنِيَّةُ وَلاَ الدَّنِيَّةُ. النَّارُ وَلاَ العَارُ.

מיתוג ע' מִתּוּג.

מִיתוֹלוֹג G ז' (־גִים) مِيثُولُوجٌ. عَالِمٌ بِالأَسَاطِيرِ. بَاحِثٌ مِيثُولُوجِيًّا.

מִיתוֹלוֹגִי ת' (־גִיִּים) أُسْطُورِيٌّ. خُرَافِيٌّ. مِيثُولُوجِيٌّ.

מִיתוֹלוֹגְיָה נ' (־יוֹת) أُسْطُورَةٌ ج أَسَاطِيرُ. خُرَافَةٌ ج خُرَافَاتٌ. مِيثُولُوجِيَا.

מיתון ע' מִתּוּן.

מִיתוֹס G ז' (־סִים) ١. أُسْطُورَةٌ (عن بطولة خارقة) ج أَسَاطِيرُ. مِنْ أَسَاطِيرِ الأَقْدَمِينَ (myth). ٢. رَمْزٌ بُطُولِيٌّ.

מיתוק ע' מִתּוּק.

מִיתוּתָא Ar. נ' مَوْتٌ ע' מָוֶת, מִיתָה.

מְיֻתָּם, מיותם ת' (־מִים) ١. مُيَتَّمٌ. يَتِيمٌ ج أَيْتَامٌ وَيَتَامَى. ٢. وَحِيدٌ.

מיתמם ע' מִתַּמֵּם.

מְיֻתָּר, מיותר ת' (־רִים) زَائِدٌ عَنِ الحَاجَةِ. غَيْرُ ضَرُورِيٍّ. مُسْتَغْنًى عَنْهُ.

מֵיתָר ז' (־רִים) ١. وَتَرٌ ج أَوْتَارٌ. ٢. في الهندسة: قُطْرُ الدَّائِرَةِ. מֵיתַר הַקֶּשֶׁת وَتَرُ القَوْسِ. כְּמֵיתָר מָתוּחַ مَشْدُودٌ كَالوَتَرِ. مُتَوَتِّرٌ. פָּרַט עַל הַמֵּיתָר הַנָּכוֹן ضَرَبَ عَلَى الوَتَرِ الحَسَّاسِ. מֵיתְרֵי הַלֵּב أَوْتَارُ القَلْبِ. نِيَاطُ القَلْبِ. מֵיתְרֵי הַקּוֹל الأَوْتَارُ الصَّوْتِيَّةُ. כְּלֵי מֵיתָרִים في الموسيقى: الآلاتُ الوَتَرِيَّةُ (كالكمان والعود).

מְיֻתָּרוּת, מיותרות נ' كَوْنُهُ مُسْتَغْنًى عَنْهُ. إِسْتِغْنَاءٌ. كَوْنُهُ زَائِدًا.

מָךְ ת' (־כִּים) ١. رَقِيقُ الحَالِ. فَقِيرٌ ج فُقَرَاءُ. مُدْقِعٌ.

מַכְאוֹב ז' (־בִים, ־בוֹת) أَلَمٌ ج آلاَمٌ. وَجَعٌ ج أَوْجَاعٌ. بُرَحَاءُ. وَصَبٌ ج أَوْصَابٌ. אִישׁ מַכְאוֹבוֹת مِمْرَاضٌ. مَمْرُوضٌ. مَكْرُوبٌ. مَوْجُوعٌ. יוֹסִיף דַּעַת יוֹסִיף מַכְאוֹב مجازًا: العَاقِلُ تَعْبَانُ. إِسْتَرَاحَ مَنْ لاَ عَقْلَ لَهُ. مَنْ عَلَتْ هِمَّتُهُ طَالَ هَمُّهُ.

מַכְאִיב ת' (־בִים) مُوجِعٌ. مُؤْلِمٌ. أَلِيمٌ. مُبَرِّحٌ.

מִכָּאן תה"פ مِنْ هُنَا ע' כָּאן.

מַכְבֵּד ז' (־בְּדִים) ١. عُنْقُودٌ ج عَنَاقِيدُ. ٢. عِذْقُ التَّمْرِ ج أَعْذَاقٌ وعُذُوقٌ. ٣. مِكْنَسَةٌ ج مَكَانِسُ. مِقَشَّةٌ ע' מַטְאֲטֵא.

מְכֻבָּד, מכובד ת' (־דִים) مُكَرَّمٌ. مُحْتَرَمٌ. وَجِيهٌ ج وُجَهَاءُ. شَرِيفٌ ج أَشْرَافٌ. مُبَجَّلٌ.

מְכַבֶּה ז' (־בִּים) مُطْفِئٌ. إِطْفَائِيٌّ ج إِطْفَائِيُّونَ وإِطْفَائِيَّةٌ. מְכַבֵּה אֵשׁ رَجُلُ إِطْفَاءٍ. إِطْفَائِيٌّ. عَطَشْجِيٌّ מ' ע' כַּבַּאי.

מכב"י ١. ר"ת מִי כָמֹכָה בָּאֵלִים ה' مَنْ يُضَاهِيكَ فِي الآلِهَةِ يَا رَبُّ (شعار المكابيين الذين دافعوا عن بيت المقدس ضد اليونانيين في القرن الثاني قبل الميلاد). ٢. مَكَّابِي (اسم منظمة رياضية في اسرائيل).

מַכַּבִּיָּה, מכבייה נ' (־יוֹת) المَكَّابِيَّةُ. مَهْرَجَانُ مَكَّابِي القُطْرِيُّ أَوِ العَالَمِيُّ (وهو مهرجان عام لمنظمات مكابي الرياضية في اسرائيل وفي العالم).

מַכְבִּיר ז' (־רִים) مُكْثِرٌ. مُزِيدٌ. مُضَخِّمٌ. مُجَسِّمٌ. לְמַכְבִּיר תה"פ بِغَزَارَةٍ. بِوَفْرَةٍ. بِكَثْرَةٍ.

מְכֻבָּל, מכובל ת' (־לִים) مُكَبَّلٌ. مَرْبُوطٌ. مُوَثَّقٌ.

מַכְבֵּנָה נ' (־נוֹת) دَبُّوسُ شَعْرٍ ج دَبَابِيسُ. مِشْبَكٌ ج مَشَابِكُ. فُرْشِينَة.

מְכֻבָּס, מכובס ת' (־סִים) مَغْسُولٌ. مَقْصُورٌ.

מִכְבָּסָה נ' (־סוֹת) مَغْسَلَةٌ ج مَغَاسِلُ.

מַכְבֵּשׁ ז' (־בְּשִׁים) ١. مِحْدَلَةٌ ج مَحَادِلُ. مِرَاسَةٌ. ٢. مِكْبَسٌ ج مَكَابِسُ. مِكْبَاسٌ ج مَكَابِيسُ (آلة كبس الصوف مثلاً). ٣. مِعْصَرَةٌ ج مَعَاصِرُ. מַכְבֵּשׁ אֲרִיזָה كَبَّاسُ الحَزْمِ. מַכְבֵּשׁ דְּפוּס مِطْبَعَةٌ ج مَطَابِعُ. آلَةُ الطَّبْعِ. מַכְבֵּשׁ דְּרָכִים مِحْدَلَةٌ. آلَةٌ مِرَاسَةٌ. وَابُورُ الزِّلْطِ מ'. מַכְבֵּשׁ יָד مِكْبَسٌ يَدَوِيٌّ. נִמְצָא תַּחַת מַכְבֵּשׁ הַדְּפוּס تَحْتَ الطَّبْعِ (كتاب مثلاً).

מִכֵּיוָן .Ar מ"ח بِمَا أَنَّ. حَيْثُ إِنَّ. طَالَمَا.

מִכְּדֵי מ"י مِنْ قَدْرِ (كذا). مِنْ مَدَى (كذا) ע' דַּי.

מְכֻדָּן, מכודן ת' (־נִים) مُرَكَّبٌ عَلَيْهِ حَرْبَةٌ (سُونْكِي).

מְכֻדָּר, מכודר ת' (־רִים) مُكَوَّرٌ. كُرَوِيٌّ. مُدَوَّرٌ. عَلَى هَيْئَةِ الكُرَةِ.

מַכָּה נ' (־כּוֹת) ١. ضَرْبَةٌ ج ضَرَبَاتٌ. خَبْطَةٌ. صَفْعَةٌ ج صَفَعَاتٌ. ٢. في الحرب: هَزِيمَةٌ نَكْرَاءُ. إِنْدِحَارٌ. إِصَابَةٌ ج إِصَابَاتٌ. ٣. جُرْحٌ ج جُرُوحٌ وَجِرَاحٌ. ٤. مجازًا: نَكْبَةٌ ج نَكَبَاتٌ. מַכָּה אֲנוּשָׁה طَعْنَةٌ نَجْلَاءُ. מַכָּה מְהַלֶּכֶת وَبَاءٌ مُتَفَشٍّ. مَرَضٌ سَارٍ سَرِيعُ الانْتِشَارِ. מַכָּה נִצַּחַת ضَرْبَةٌ قَاصِمَةٌ (قَاضِيَةٌ). מַכָּה מִתַּחַת לַחֲגוֹרָה في الرياضة: لَكْمَةٌ (ضَرْبَةٌ) مِنْ تَحْتِ الحِزَامِ (غير قانونية) ومجازًا: ضَرْبَةٌ غَيْرُ مُتَوَقَّعَةٍ. בְּמַכָּה אַחַת فِي ضَرْبَةٍ وَاحِدَةٍ. دُفْعَةً وَاحِدَةً. فِي آنٍ وَاحِدٍ. מַכַּת בְּכוֹרוֹת في التوراة: قَتْلُ البُكُورِ. מַכַּת מְדִינָה كَارِثَةٌ عَامَّةٌ. بَلِيَّةٌ عَامَّةٌ. دَاهِيَةٌ. מַכַּת מָוֶת ضَرْبَةٌ قَاتِلَةٌ (قَاضِيَةٌ). מַכַּת עֹנֶשִׁין في الرياضة: ضَرْبَةُ جَزَاءٍ. מַכַּת קֶרֶן في الرياضة. ضَرْبَةٌ رُكْنِيَّةٌ. מַכַּת שֶׁמֶשׁ ضَرْبَةُ شَمْسٍ. מַכּוֹת מִצְרַיִם الضَّرَبَاتُ العَشْرُ (التي انزلها الله بالفراعنة) ومجازًا: ضَرَبَاتٌ شَدِيدَةٌ أَلِيمَةٌ. מַכּוֹת נֶאֱמָנוֹת, מַכּוֹת נִמְרָצוֹת ضَرْبٌ مُبَرِّحٌ. מַכּוֹת רֶצַח ضَرْبٌ قَاتِلٌ. ضَرْبٌ مُبَرِّحٌ. הַקְדִּים רְפוּאָה לְמַכָּה تَلَافَى الضَّرْبَةَ قَبْلَ وُقُوعِهَا ومجازًا: الوِقَايَةُ خَيْرٌ مِنَ العِلَاجِ. סָפַג מַכּוֹת تَلَقَّى الضَّرَبَاتِ. أُشْبِعَ ضَرْبًا.

מֻכֶּה, מוכה ת' (־כִּים) ١. مَخْبُوطٌ. مَضْرُوبٌ. مَجْلُودٌ. ٢. مَنْكُوبٌ (بمرض او كارثة مثلاً). ٣. مَقْتُولٌ. ٤. مَوْبُوءٌ. فَاسِدٌ. מֻכֵּה גּוֹרָל مَنْكُوبٌ. تَعِسٌ. تَعِيسٌ ج تُعَسَاءُ. مَنْ خَانَتْهُ الأَقْدَارُ. מֻכֵּה יָרֵחַ مَرْوُبِصٌ. مُسَرْنَمٌ ע' יָרֵחַ. מֻכֵּה סַנְוֵרִים ١. أَعْشَى. أَعْمَشُ. أَعْمَى. ٢. مَخْطُوفُ البَصَرِ. مُزَغْلَلُ العَيْنَيْنِ. מֻכֵּה עֶצֶב مَغْمُومٌ. مَهْمُومٌ. حَزِينٌ. מֻכֵּה תִּמָּהוֹן مَشْدُوهٌ. مُنْدَهِشٌ. مُرَوَّعٌ. مَصْعُوقٌ.

מַכָּה A ש"פ مَكَّةُ المُكَرَّمَةُ (مدينة مقدسة للمسلمين في الحجاز).

מכובד ע' מְכֻבָּד.

מִכְוָה, מכווה נ' (־וֹות) كَيَّةٌ. مَوْضِعُ الكَيِّ. الحَرْقُ (في الجسم) ومجازًا: حَرْقَةٌ. لَذَاعَةٌ.

מכוון ע' מְכֻוָּן, מְכֻוָּן, מְכַוֵּן. **מכוונן** ע' מְכֻוְנָן.

מכווץ ע' מְכֻוָּץ. **מכוורת** ע' מַכְוֶרֶת.

מכוזב ע' מְכֻזָּב. **מכויס** ע' מְכֻיָּס.

מכויר ע' מְכֻיָּר. **מכוכב** ע' מְכֻכָּב.

מכולב ע' מְכֻלָּב.

מְכוּלָה נ' (־לוֹת) حَاوِيَةٌ. صُنْدُوقٌ ج صَنَادِيقُ (container).

מכולה ע' מִכְלָה. **מכולכל** ע' מְכֻלְכָּל.

מכולת ע' מַכֹּלֶת. **מכומש** ע' מְכֻמָּשׁ.

מָכוֹן ז' (מְכוֹנִים) ١. مَعْهَدٌ ج مَعَاهِدُ. مُؤَسَّسَةٌ ج مُؤَسَّسَاتٌ. مُنْشَأَةٌ ج مُنْشَآتٌ. ٢. مَرْكَزٌ ج مَرَاكِزُ. מְכוֹן וַיצְמָן לְמַדָּעִים مَعْهَدُ فَايْتْسْمَانَ لِلْعُلُومِ (في رحوبوت باسرائيل). מְכוֹן יֹפִי صَالُونٌ لِلتَّجْمِيلِ. מְכוֹן הַתְּקָנִים مُؤَسَّسَةُ (مَعْهَدُ) المَقَايِيسِ وَالمَعَايِيرِ (في اسرائيل). הֶעֱמִידוֹ עַל מְכוֹנוֹ وَضَعَهُ فِي نِصَابِهِ. وَضَعَهُ فِي مَكَانِهِ الصَّحِيحِ.

מְכֻוָּן, מכוון ת' (־נִים) ١. مُوَجَّهٌ. مُصَوَّبٌ. مُسَدَّدٌ. مُسْتَهْدَفٌ. مُتَعَمَّدٌ. ٢. مُحْكَمٌ. مَضْبُوطٌ (ساعة). הַכִּנּוֹר מְכֻוָּן الكَمَانُ مُدَوْزَنٌ. בִּמְכֻוָּן תה"פ عَمْدًا. عَنْ عَمْدٍ. قَصْدًا. بِتَقَصُّدٍ.

מְכֻוָּן, מוכוון ת' (־נִים) مُوَجَّهٌ بِالضَّبْطِ. مُتَّجِهٌ نَحْوَ.

מִכּוּן, מיכון ז' مَكْنَنَةٌ. تَجْهِيزٌ بِمُعَدَّاتٍ مِيكَانِيكِيَّةٍ. הַמֶּרְכָּז לְמִכּוּן מִשְׂרָדִי مَرْكَزُ تَجْهِيزِ الدَّوَائِرِ بِالمُعَدَّاتِ المِيكَانِيكِيَّةِ.

מִכְוָן, מכוון ז' في الاسلحة النارية: تَصْوِيبٌ. تَنْشِينٌ. تَوْجِيهٌ نَحْوَ الهَدَفِ.

מְכַוֵּן, מכוון ז' (־נִים) ١. نَاظِمٌ. مُنَظِّمٌ. مُعَدِّلٌ. ضَابِطٌ (regulator). ٢. في الاسلحة النارية: جِهَازُ تَنْشِينٍ.

מְכוֹנָאוּת נ' عِلْمُ المِيكَانِيكِ. مِيكَانِيكِيَّاتٌ. مِهْنَةُ المِيكَانِيكِيِّ.

מְכוֹנַאי ז' (־נָאִים) مِيكَانِيكِيٌّ. عَامِلٌ مِيكَانِيكِيٌّ.

מְכוֹנָה נ' (־נוֹת) ١. مَاكِنَةٌ ج مَاكِنَاتٌ وَمَكَائِنُ. آلَةٌ ج آلَاتٌ. ٢. أَدَاةٌ ج أَدَوَاتٌ. جِهَازٌ ج أَجْهِزَةٌ. מְכוֹנַת אֱמֶת كَشَّافُ الكَذِبِ. مِكْشَافُ الكَذِبِ ע' פּוֹלִיגְרָף. מְכוֹנַת גִּלּוּחַ مَاكِنَةُ حِلَاقَةٍ. מְכוֹנַת הַסְרָטָה آلَةُ عَرْضِ الصُّوَرِ. מְכוֹנַת הַקְלָטָה مُسَجِّلُ صَوْتٍ ע' רַשְׁמְקוֹל. מְכוֹנַת יְצִיקָה مَاكِنَةُ صَبٍّ. مَاكِنَةُ سَبْكٍ. מְכוֹנַת יְרִיָּה مِدْفَعٌ رَشَّاشٌ ج مَدَافِعُ رَشَّاشَةٌ. מְכוֹנַת כְּבִיסָה غَسَّالَةٌ ج غَسَّالَاتٌ. مِغْسَلَةٌ كَهْرَبَائِيَّةٌ. מְכוֹנַת כְּתִיבָה آلَةٌ طَابِعَةٌ (كَاتِبَةٌ). מְכוֹנַת קִיטוֹר مَاكِنَةٌ (آلَةٌ) بُخَارِيَّةٌ. مُحَرِّكٌ بُخَارِيٌّ. מְכוֹנַת תְּפִירָה مَاكِنَةُ خِيَاطَةٍ.

מכונה ע' מְכֻנֶּה.

מְכוֹנִית נ' (־יוֹת) سَيَّارَةٌ ج سَيَّارَاتٌ. عَرَبَةٌ ج عَرَبَاتٌ. عَرَبِيَّةٌ. מְכוֹנִית גְּרָר, מְכוֹנִית גְּרִירָה سَيَّارَةٌ قَاطِرَةٌ ע' גְּרָר. מְכוֹנִית חִלּוּץ سَيَّارَةُ إِنْقَاذٍ. מְכוֹנִית כִּבּוּי سَيَّارَةُ إِطْفَاءٍ. سَيَّارَةُ إِطْفَائِيَّةٍ. מְכוֹנִית מֵרוֹץ سَيَّارَةُ سِبَاقٍ. מְכוֹנִית מְשֻׁרְיֶנֶת سَيَّارَةٌ مُصَفَّحَةٌ (مُدَرَّعَةٌ). מְכוֹנִית נוֹסְעִים سَيَّارَةُ رُكَّابٍ. سَيَّارَةُ أُجْرَةٍ. تَاكْسِي. מְכוֹנִית סִיּוּר سَيَّارَةُ دَوْرِيَّةٍ. מְכוֹנִית פְּרָטִית سَيَّارَةٌ خُصُوصِيَّةٌ. عَرَبَةٌ مَلَاكِيٌّ. מְכוֹנִית צִבּוּרִית سَيَّارَةٌ عُمُومِيَّةٌ. מְכוֹנִית צְמוּדָה سَيَّارَةٌ رَسْمِيَّةٌ تُوضَعُ تَحْتَ تَصَرُّفِ مُوَظَّفِ الْمُؤَسَّسَةِ. מְכוֹנִית תֵּבַת سَيَّارَةٌ مُغْلَقَةٌ (مَلْفُوفَةٌ).

מכונם ע' מְכֻנָּם.

מְכוֹנֵן ז' (־נְנִים) ١. مُؤَسِّسٌ. مُقِيمٌ. ٢. مُقَنِّنٌ. مُسَنِّنُ قَوَانِينَ. אֲסֵפָה מְכוֹנֶנֶת جَمْعِيَّةٌ تَأْسِيسِيَّةٌ.

מְכֻוָּן, מכוונן ת' (־נִים) مُدَوْزَنٌ (آلة موسيقية). مُتَآلِفٌ. مَضْبُوطٌ.

מכונס ע' מְכֻנָּס. **מכונף** ע' מְכֻנָּף.

מכוסה ע' מְכֻסֶּה. **מכוער** ע' מְכֹעָר.

מכופל ע' מְכֻפָּל. **מכופר** ע' מְכֻפָּר.

מכופתר ע' מְכֻפְתָּר.

מְכֻוָּץ, מכווץ ת' (־צִים) مُنْكَمِشٌ. مُنْقَبِضٌ. مُتَقَلِّصٌ. مَضْغُوطٌ. בִּמְכֻוָּץ بِتَقَبُّضٍ. بِانْكِمَاشٍ.

מָכוּר ת' (מְכוּרִים) ١. مَبِيعٌ ج مَبِيعَاتٌ. ٢. مجلزًا: "مَأْجُورٌ". أَجِيرٌ. خَائِنٌ ج خَوَنَةٌ. ٣. مُدْمِنٌ. מָכוּר לְסַמִּים مُدْمِنٌ عَلَى الْمُخَدِّرَاتِ.

מכורבל ע' מְכֻרְבָּל.

מְכוֹרָה נ' (־רוֹת) مَسْقَطُ رَأْسٍ. وَطَنٌ ج أَوْطَانٌ. مَوْطِنٌ ج مَوَاطِنُ.

מכורך ע' מְכֻרָךְ. **מכורכם** ע' מְכֻרְכָּם.

מכורסם ע' מְכֻרְסָם.

מְכוֶֹרֶת, מכוורת נ' (־וָרוֹת) مَنْحَلَةٌ ج مَنَاحِلُ. كُوَارَةٌ ע' כַּוֶּרֶת.

מְכַוְּרָן ז' (־נִים) نَحَّالٌ. عَسَّالٌ. مُرَبِّي النَّحْلِ ע' כַּוְּרָן, דְּבוֹרַאי.

מַכּוֹשׁ ז' (־שִׁים) ١. مِعْوَلٌ ج مَعَاوِلُ. قَزْمَةٌ ج قِزَمٌ. ٢. مِعْزَقٌ ج مَعَازِقُ. مِنْكُوشٌ ج مَنَاكِيشُ. ٣. مِفْتَاحٌ ج مَفَاتِيحُ الْبِيَانُو. ضَرَّابَةُ الْجَرَسِ ע' קָלִיד.

מַכּוֹשִׁית ע' מַקּוֹשִׁית. **מכושף** ע' מְכֻשָּׁף.

מכותר ע' מְכֻתָּר. **מכותת** ע' מְכֻתָּת.

מְכֻזָּב, מכוזב ת' (־בִים) مُكَذَّبٌ. لَا أَسَاسَ لَهُ.

מְכֻזָּב, מוכזב ת' (־בִים) مَكْذُوبٌ. كَاذِبٌ مِنْ أَسَاسِهِ. مُخْتَلَقٌ.

מֻכְחָד, מוכחד ת' (־דִים) مُبَادٌ. بَائِدٌ. مُنْقَرِضٌ. مُنْدَثِرٌ.

מִכְחוֹל ז' (־לִים) ١. رِيشَةُ الرَّسَّامِ. فُرْشَاةٌ ج فَرَاشِيٌّ. ٢. مِكْحَلٌ. مِيلُ الْكُحْلِ. مِرْوَدٌ ج مَرَاوِدُ. قَلَمُ الْحَوَاجِبِ.

מֻכְחָל, מוכחל ת' (־לִים) ضَارِبٌ إِلَى الزُّرْقَةِ. سَمَاوِيٌّ. لَازَوَرْدِيٌّ.

מֻכְחָשׁ, מוכחש ת' (־שִׁים) مَنْفِيٌّ. مُكَذَّبٌ. مَكْذُوبٌ. مَدْحُوضٌ. مُفَنَّدٌ.

מְכִיוָן ע' כִּוּוּן.

מֵכִיל ת' (מְכִילִים) مُشْتَمِلٌ عَلَى. مُحْتَوٍ عَلَى. مُسْتَوْعِبٌ. مُنْطَوٍ عَلَى.

מְכִילְתָּא, מְכִילְתָּא .Ar נ' مَجْمُوعَةُ تَفَاسِيرِ سِفْرِ الْخُرُوجِ.

מְכִינָה נ' (־נוֹת) إِعْدَادِيَّةٌ. صُفُوفٌ إِعْدَادِيَّةٌ. صَفٌّ تَحْضِيرِيٌّ (في جامعة او كلية).

מְכֻיָּס, מכויס ת' (־סִים) مُنْتَشَلٌ. مُخْتَطَفٌ (محفظة من الجيب).

מַכִּיר ז' (־רִים) ١. مَعْرِفٌ ج مَعَارِفُ (الاستعمال بالجمع فقط). صَاحِبٌ ج أَصْحَابٌ. ٢. عَارِفٌ بِأَمْرٍ مَا. מַכִּיר טוֹבָה مُعْتَرِفٌ بِالْجَمِيلِ (بِالْفَضْلِ). مَمْنُونٌ.

מְכֻיָּר, מכויר ת' (־רִים) ١. مُزَخْرَفٌ (برسم بارز). مُزَرْكَشٌ. ٢. مُمَوَّهٌ وَمَطْلِيٌّ بِشَكْلٍ فَنِّيٍّ.

מָכִיר ת' (מְכִירִים) رَائِجٌ (سلعة). نَافِقٌ. مَطْلُوبٌ (في الاسواق).

מְכִירָה נ' (־רוֹת) بَيْعٌ. מְכִירָה כְּלָלִית ١. بَيْعٌ عَامٌّ. ٢. تَنْزِيلَاتٌ عَامَّةٌ. أُوكَازْيُون. מְכִירָה סִיטוֹנִית بَيْعٌ بِالْجُمْلَةِ. מְכִירָה פֻּמְבִּית مَزَادٌ عَلَنِيٌّ. مُزَايَدَةٌ. الْبَيْعُ بِالْمُنَادَاةِ. מְכִירָה קִמְעוֹנִית بَيْعٌ بِالْمُفَرَّقِ. بَيْعٌ بِالْقَطَّاعِيِّ (بِالتَّجْزِئَةِ). מְכִירַת חִסּוּל بَيْعُ التَّصْفِيَةِ.

מְכֻכָּב, מכוכב ת' (־בִים) مُكَوْكَبٌ. مُنَجَّمٌ. مَنْثُورٌ بِالنُّجُومِ (سماء). مُلَاحَظٌ عَلَيْهِ بِنَجْمَةٍ (للاشارة الى المصدر).

מְכָל ז' (־לִים) خَزَّانٌ ج خَزَّانَاتٌ. حَوْضٌ ج أَحْوَاضٌ. صِهْرِيجٌ ج صَهَارِيجُ. מְכַל גָּז أُسْطُوَانَةُ غَازٍ. מְכַל דֶּלֶק خَزَّانُ وَقُودٍ. מְכַל דֶּלֶק נָתִיק خَزَّانٌ قَذْفِيٌّ (في طائرة حربية مثلاً). مَخْزَنُ وَقُودٍ قَذْفِيٌّ.

מֻכְלָא, מוכלא ת' (־אִים) مُهَجَّنٌ. مُرَكَّبٌ.

מִכְלָא ז' (־אוֹת) حَظِيرَةُ الْبَهَائِمِ. زَرِيبَةُ الْخَنَازِيرِ. مَرْبِطٌ.

מִכְלָאָה נ' (־אוֹת) مَحْجَرٌ ج مَحَاجِرُ. مُعَسْكَرُ اعْتِقَالٍ.

מִכְלָב ז' (־בִים) في الخياطة: شَلَالَةٌ. قُطْبٌ. تَشْرِيجٌ.

מְכֻלָּב, מכולב ת' (־בִים) مُشَلَّلٌ. مُقَطَّبٌ. مُشَرَّجٌ.

מַכְלֵב ז' (־לְבִים) دَبَّاسَةٌ. مُدَبِّسَةٌ. كَبَّاسَةٌ. آلَةٌ لِرَبْطِ الْأَوْرَاقِ بِدَبَابِيسَ. طَقَّاشَةٌ (stapler).

מְכַלֶּה ז' (־לִּים) مُبِيدٌ. مُهْلِكٌ.

מְכֻלֶּה, מכולה ת' (־לִּים) مُنْدَثِرٌ. بَائِدٌ. فَانٍ(ي). هَالِكٌ.

מִכְלוֹל ז' (־לִים) ١. مُجْمَلٌ. المَجْمُوعُ الكُلِّيُّ. إجْمَالِيٌّ. ٢. أُبَّهَةٌ. فَخَامَةٌ. מִכְלוֹל הַבְּעָיוֹת مَجْمُوعَةُ المُشْكِلاتِ. مَجْمُوعُ القَضَايَا.

מְכָלִית נ' (־יוֹת) ١. شَاحِنَةٌ لِلسَّوَائِلِ. سَيَّارَةُ نَقْلِ البِتْرُولِ. ٢. سَفِينَةُ شَحْنِ (نَقْلِ) السَّوَائِلِ.

מְכֻלְכָּל, מכולכל ת' (־לִים) مُغَذًّى. مُقْتَاتٌ. مُعْتَاشٌ. مُمَوَّنٌ.

מִכְלָל ז' (־לִים) ١. تَمَامٌ. مُنْتَهَى الكَمَالِ. ٢. دَائِرَةُ مَعَارِفَ. مَوْسُوعَةٌ. מִכְלַל יֹפִי آيَةٌ فِي الجَمَالِ. فِي غَايَةِ الجَمَالِ. مُنْتَهَى الحُسْنِ.

מְכֻלָּל, מכולל ת' (־לִים) مُكَلَّلٌ بِـ. مُتَوَّجٌ بِـ.

מֻכְלָל, מוכלל ת' (־לִים) ١. مَشْمُولٌ. مُتَضَمَّنٌ. ٢. تَامٌّ. كَامِلٌ.

מִכְּלַל مِنْ. مِنْ دَاخِلِ ע' כְּלָל. מִכְּלַל לָאו אַתָּה שׁוֹמֵעַ הֵן, וּמִכְּלַל הֵן אַתָּה שׁוֹמֵעַ לָאו مِنْ مَفْهُومِ "لا" تَسْتَنْتِجُ مَعْنَى "نَعَمْ" وَمِنْ مَفْهُومِ نَعَمْ تَسْتَنْتِجُ "لا". لا بِمَعْنَى نَعَمْ وَنَعَمْ بِمَعْنَى لا. מִכְּלַל ש־ مِنْ هُنَا يَتَّضِحُ. مِنْ هُنَا نُدْرِكُ. יָצָא מִכְּלַל סַכָּנָה لَمْ يَعُدْ فِي خَطَرٍ. صَارَ فِي مَنْجَاةٍ مِنْ.

מִכְלָלָה נ' (־לוֹת) كُلِّيَّةٌ ج كُلِّيَّاتٌ. مَعْهَدٌ عَالٍ.

מֻכְלָם, מוכלם ת' (־מִים) مُهَانٌ. مُخَجَّلٌ. مُعَنَّفٌ.

מַכֹּלֶת, מכולת קיצור חֲנוּת מַכֹּלֶת נ' (־כּוֹלוֹת) بِقَالَةٌ. חֲנוּת מַכֹּלֶת حَانُوتُ بِقَالَةٍ. دُكَّانُ البَقَّالِ.

מַכָּ"ם ר"ת מְגַלֶּה כִּוּוּן וּמֶרְחָק جِهَازُ إِنْذَارٍ مُبَكِّرٍ. رَادَار.

מֻכְמָן, מוכמן ת' (־מָנִים) كَامِنٌ. مَطْمُورٌ. مُسْتَتِرٌ. مُكْتَنَزٌ.

מִכְמָן ז' (־מַנִּים) مَكْنُونٌ ج مَكْنُونَاتٌ. دَفِينَةٌ ج دَفَائِنُ. كَنْزٌ ج كُنُوزٌ. שׁוֹלֵט בְּמִכְמַנֵּי הַלָּשׁוֹן ضَلِيعٌ فِي مَكْنُونَاتِ (دَقَائِقِ) اللُّغَةِ.

מִכְמֹרֶת, מכמורת נ' (־מוֹרוֹת, ־מָרוֹת) شَبَكَةٌ كَبِيرَةٌ لِصَيْدِ الأَسْمَاكِ. סִירַת מִכְמֹרֶת زَوْرَقُ صَيْدِ الأَسْمَاكِ (يحمل شبكة كبيرة للصيد).

מְכֻמָּשׁ, מכומש ת' (־שִׁים) مُنْكَمِشٌ. مُجَعَّدٌ. مُتَجَعِّدٌ. مُتَغَضِّنٌ.

מְכֻמָּת, מכומת ת' (־תִּים) مُقَدَّرٌ بِالكَمِّ. مُحَدَّدُ الكَمِّيَّةِ.

מִכֵּן, מיכן פ'1. مَكَّنَ. جَهَّزَ بِالمَكَائِنِ. إِنْتَقَلَ إِلَى اسْتِعْمَالِ المَكَائِنِ. ٢. جَهَّزَ بِالحَوَاسِيبِ. מֻכַּן مُكْنِنَ. زُوِّدَ بِالمَكَائِنِ. أَصْبَحَ آلِيًّا. ٢. تَمَّتْ حَوْسَبَتُهُ. הִתְמַכֵּן ١. تَمَكْنَنَ. تَحَوَّلَ إِلَى مَاكِنَةٍ. ٢. إِسْتَعْمَلَ الحَوَاسِيبَ. صَارَ آلِيًّا.

מְכַנֶּה ז' (־נִּים) في الحساب: مَقَامٌ. مَخْرَجٌ. قَاعِدَةُ الكَسْرِ العَدَدِيِّ. מְכַנֶּה מְשֻׁתָּף في الحساب: قَاسِمٌ مُشْتَرَكٌ ومجازًا: قَاعِدَةٌ مُشْتَرَكَةٌ. מְכַנֶּה מְשֻׁתָּף גָּדוֹל في الحساب: قَاسِمٌ مُشْتَرَكٌ أَعْظَمُ.

מְכֻנֶּה, מכונה ת' (־נִּים) مُكَنًّى بِـ. مُلَقَّبٌ بِـ. مُسَمًّى بِـ. מִסְפָּר מְכֻנֶּה في الحساب: العَدَدُ المَادِّيُّ (concrete number).

מֵכָנִי G ת' (־יִּים) مِيكَانِيكِيٌّ. آلِيٌّ. צִיּוּד מֵכָנִי تَجْهِيزَاتٌ مِيكَانِيكِيَّةٌ. تَجْهِيزَاتٌ آلِيَّةٌ. מֵכָנִית תה"פ آلِيًّا. تِلْقَائِيًّا. مِنْ تِلْقَاءِ نَفْسِهِ. ذَاتِيًّا. أُوتُومَاتِيكِيًّا.

מֵכָנִיּוּת נ' ١. مِيكَانِيكِيَّةٌ. أُوتُومَاتِيكِيَّةٌ. آلِيَّةٌ. تِلْقَائِيَّةٌ. ذَاتِيَّةٌ. ٢. في الفلسفة: المَذْهَبُ الآلِيُّ أَوِ المِيكَانِيكِيُّ.

מֵכָנִיזְם ז' (־מִים) آلِيَّةٌ ج آلِيَّاتٌ. مِيكَانِيزْم. تَرْكِيبٌ ע' מַנְגָּנוֹן.

מַכְנִיס תו"ז (־סִים) ١. مُدْخِلٌ. جَالِبٌ. ٢. مُدِرٌّ لِلأَرْبَاحِ. مُرْبِحٌ. מַכְנִיס אוֹרְחִים مِضْيَافٌ. مِقْرَاءٌ. مُسْتَقْبِلُ الضُّيُوفِ. עֵסֶק מַכְנִיס مَشْرُوعٌ رَابِحٌ. عَمَلٌ مُدِرٌّ لِلرِّبْحِ.

מְכֻנָּף ת' (־פִים) مُجَنَّحٌ. ذُو جَنَاحٍ ومجازًا: مُحَلِّقٌ فِي الأَجْوَاءِ. حَالِمٌ.

מֵכָנִיקָה G נ' في الفيزياء: المِيكَانِيكُ. عِلْمُ المِيكَانِيكِ. عِلْمُ الحِيَلِ. מֵכָנִיקָה עֲדִינָה فَرْعُ المَكَائِنِ الدَّقِيقَةِ.

מְכֻנָּם, מכונם ת' (־נִים) قَمِلٌ. مُقَمَّلٌ. فِي جِسْمِهِ قَمْلٌ.

מִכְנָס ז' (־סִים) ١. المَخْزُونُ مِنَ البَضَائِعِ. مَدْخُولٌ. ٢. بِنْطَالٌ. أَحَدُ قِسْمَيِ البَنْطَلُونِ.

מְכֻנָּס, מכונס ת' (־סִים) ١. مَطْوِيٌّ. مُنْكَمِشٌ. مُتَقَبِّضٌ. ٢. مُجَمَّعٌ. مَحْشُورٌ. مَحْشُودٌ. ٣. في الجيش: مُحْتَشِدٌ. فِي مَجْمُوعَةٍ وَاحِدَةٍ. מְכֻנָּס בְּתוֹךְ עַצְמוֹ مُنْطَوٍ عَلَى نَفْسِهِ. مُنْكَمِشٌ. مُنْزَوٍ فِي جِلْدِهِ. יָשַׁב כְּשֶׁרַגְלָיו מְכֻנָּסוֹת جَلَسَ مُتَرَبِّعًا. جَلَسَ القُرْفُصَاءَ.

מִכְנָסוֹנִים ז"ר بَنْطَلُونَاتٌ قَصِيرَةٌ. شُورْتْس.

מִכְנָסַיִם, מכנסיים ז"ז بَنْطَلُون. سِرْوَالٌ ج سَرَاوِيلُ.

מֻכְנָע, מוכנע ת' (־עִים) رَاضِخٌ. مُذْعِنٌ. خَاضِعٌ. مُنْصَاعٌ. مُسْتَخْذٍ(ي).

מְכֻנָּף, מכונף ת' (־פִים) ١. مُجَنَّحٌ. ذُو جَنَاحٍ. ٢. مُرَفْرِفٌ. ٣. مجازًا: خَيَالٌ مُجَنَّحٌ. ٤. خَفِيٌّ. مُسْتَتِرٌ. מֵימְרָה מְכֻנֶּפֶת مَثَلٌ سَائِرٌ. قَوْلٌ مَأْثُورٌ. حِكْمَةٌ شَائِعَةٌ.

מֶכֶס ז' (מְכָסִים) ١. جُمْرُكٌ ج جَمَارِكُ. كُمْرُكٌ ج كَمَارِكُ. مَكْس. ٢. رَسْمٌ (جُمْرُكِيٌّ). מֶכֶס מָגֵן رُسُومُ حِمَايَةِ البَضَائِعِ الجُمْرُكِيَّةِ (عن طريق فرض رسوم على البضائع المستوردة). בֵּית הַמֶּכֶס مَكْتَبُ الجَمَارِكِ. مَحَطَّةُ كُمْرُكٍ. חַיָּב בְּמֶכֶס خَاضِعٌ لِلرُّسُومِ الجُمْرُكِيَّةِ.

מִכְסָה נ' (מִכְסוֹת) ١. حِصَّةٌ ج حِصَصٌ. مُخَصَّصٌ ج مُخَصَّصَاتٌ. عَدَدٌ مُعَيَّنٌ. نَصِيبٌ. مَقْطُوعِيَّةٌ. ٢. نِسْبَةٌ مُعَيَّنَةٌ. كُوتَا. מִכְסַת יְבוּא ע' יְבוּא. מִשְׁטַר הַמִּכְסוֹת نِظَامُ الحِصَصِ (في التوريد أو الهجرة مثلاً).

מִכְסָה ז' (־סִים) غِطَاءٌ ج أَغْطِيَةٌ. غِلَافٌ ج أَغْلِفَةٌ. طَبَقٌ ج أَطْبَاقٌ.

מְכֻסֶּה, מכוסה ת' (־סִּים) مُغَطًّى. مُغَشًّى. مُسْتَتِرٌ. مَحْجُوبٌ. מְכֻסֵּי זֶרַע في النبات: مَسْتُورَاتُ الْبُزُورِ (صنف من النبات تتواجد بزوره داخل سِنْف).

מַכְסֵחָה נ' (־חוֹת) مِحَشَّةٌ (آلة حش الحشائش والاعشاب).

מַכְסִיף ת' (־פִים) فِضِّيٌّ. لُجَيْنِيٌّ. أَشْيَبُ (شعر). سَكَنِيٌّ. أَشْهَبُ ج شُهْبٌ د' شَهْبَاءُ.

מְכֻסָּף, מוכסף ת' (־פִּים) ١. مَطْلِيٌّ بِالفِضَّةِ. فِضِّيٌّ. لُجَيْنِيٌّ. ٢. بَرَّاقٌ. مُلْتَمِعٌ.

מְכֹעָר, מכוער ת' (־רִים) ١. دَمِيمٌ ج دِمَامٌ. بَشِعٌ. ٢. مُسْتَقْبَحٌ. مُسْتَهْجَنٌ. ذَمِيمٌ. הִתְנַהֲגוּת מְכֹעֶרֶת تَصَرُّفٌ مُسْتَهْجَنٌ (شَنِيعٌ).

מַכְפִּיל ת' (־לִים) مُضَاعِفٌ. ضَارِبٌ فِي اثْنَيْنِ. في الحساب: المَضْرُوبُ فِيهِ.

מְכֻפָּל, מכופל ת' (־לִים) مُضَاعَفٌ. مَضْرُوبٌ فِي اثْنَيْنِ. כָּפוּל וּמְכֻפָּל أَضْعَافًا مُضَاعَفَةً. عَدِيدٌ. مُتَعَدِّدٌ.

מְכֻפָּל, מוכפל ת' (־לִים) ١. مُضَاعَفٌ. مَضْرُوبٌ فِي اثْنَيْنِ. ٢. مُسْتَنْسَخٌ. ٣. في الحساب: مَضْرُوبٌ فِي.

מַכְפֵּלָה נ' (־לוֹת) في الحساب: حَاصِلُ ضَرْبٍ. نَتِيجَةُ ضَرْبِ المَضْرُوبِ فِي المَضْرُوبِ فِيهِ. מְעָרַת הַמַּכְפֵּלָה الحَرَمُ الإِبْرَاهِيمِيُّ الشَّرِيفُ (في الخليل).

מַכְפֶּלֶת נ' (־פְלוֹת) ١. مَاكِنَةُ نَسْخٍ. مَاكِنَةُ سْتَانْسِل. ٢. في الخياطة: خُبْنَةُ الثَّوْبِ. طَيَّةٌ ج طَيَّاتٌ.

מְכֻפָּר, מכופר ת' (־רִים) مُكَفَّرٌ. مُغْتَفَرٌ. مَصْفُوحٌ عَنْهُ. مُعْفًى عَنْ ذَنْبِهِ.

מְכֻפָּשׁ, מוכפש ת' (־שִׁים) مُمَرَّغٌ بِالتُّرَابِ ومجازًا: مُحَقَّرٌ. مُهَانٌ.

מְכֻפְתָּר, מכופתר ת' (־רִים) ١. مُزَرَّرٌ. مُدَكَّمٌ עק' ومجازًا: رَسْمِيٌّ. مُنْطَوٍ(ي). غَيْرُ صَرِيحٍ. ٢. مَنْ يَتَصَرَّفُ بِبُرُودٍ وَدِقَّةٍ صَارِمَةٍ.

מָכַר פ' ١. بَاعَ ـ شَرَى ـ ٢. مجازًا: سَلَّمَ. خَانَ ـُ נִמְכַּר ١. بِيعَ. شُرِيَ. ٢. سُلِّمَ. ٣. بَاعَ نَفْسَهُ. كَانَ مَأْجُورًا لِلْغَيْرِ. הִתְמַכֵּר ١. بَذَلَ نَفْسَهُ. بَاعَ نَفْسَهُ. ٢. تَهَافَتَ عَلَى. تَهَالَكَ عَلَى. إِنْكَبَّ عَلَى. تَفَانَى فِي. بَذَلَ نَفْسَهُ فِي سَبِيلِ. تَمَادَى فِي. ٣. أَدْمَنَ عَلَى. إِسْتَسْلَمَ لِـ. تَعَاطَى. زَاوَلَ. הִתְמַכֵּר לְיַיִן أَدْمَنَ عَلَى شُرْبِ الخَمْرَةِ. عَاقَرَ الخَمْرَةَ. הִתְמַכֵּר לְסַמִּים أَدْمَنَ عَلَى المُخَدِّرَاتِ. הִתְמַכֵּר לַעֲבוֹדָה أَكَبَّ عَلَى العَمَلِ. كَرَّسَ نَفْسَهُ لِلْعَمَلِ كُلِّيًّا.

מֶכֶר ז' ١. ثَمَنٌ ج أَثْمَانٌ. سِعْرٌ ج أَسْعَارٌ. ٢. بَيْعٌ. ٣. سِلْعَةٌ ج سِلَعٌ. מֶכֶר שְׂכִירוּת شِرَاءٌ بِالأُجْرَةِ. סַחַר מֶכֶר إستهزاء: مُسَاوَمَاتٌ. مُفَاصَلَاتٌ. أَخْذٌ وَعَطَاءٌ. רַב־מֶכֶר الأَكْثَرُ رَوَاجًا (كتاب مثلاً) (best-seller). أَرْوَجُ كِتَابٍ. שְׁטַר מֶכֶר سَنَدُ بَيْعٍ.

מַכָּר ז' (־רִים) مَعْرِفٌ ج مَعَارِفُ. صَاحِبٌ ج أَصْحَابٌ.

מֻכָּר, מוכר ת' (־רִים) ١. مَعْرُوفٌ. مَعْلُومٌ. مَعْهُودٌ. ٢. مُعْتَرَفٌ بِهِ. مَأْلُوفٌ.

מֻכָּר ע' מְאֻכָּר.

מְכֻרְבָּל, מכורבל ת' (־לִים) ١. مُتَّشِحٌ بِـ. مُرْتَدٍ(ي). لَابِسٌ. ٢. مُلْتَحِفٌ بِـ. مُغَطًّى بِـ. مُلَفَّعٌ. مُدَثَّرٌ. ٣. ذُو عُرْفٍ (كالديك مثلاً).

מִכְרֶה ז' (־רוֹת) مَنْجَمٌ ج مَنَاجِمُ. رِكَازُ المَعَادِنِ ج رَكَائِزُ. מִכְרֵה זָהָב مجازًا: بَقَرَةٌ حَلُوبٌ. مُدِرٌّ لِلأَرْبَاحِ (عمل مثلاً).

מֻכְרָז, מוכרז ת' (־זִים) مُعْلَنٌ عَنْهُ. مُنَادًى بِهِ. مُصَرَّحٌ بِهِ. مُنَوَّهٌ بِهِ.

מִכְרָז ז' (־זִים) عَطَاءٌ ج عَطَاءَاتٌ. مُنَاقَصَةٌ ج مُنَاقَصَاتٌ. مُزَايَدَةٌ ج مُزَايَدَاتٌ. إِعْلَانٌ (عن وظيفة مثلاً) ج إِعْلَانَاتٌ. מִכְרָז תָּפוּר إِعْلَانٌ عَنْ وَظِيفَةٍ شَاغِرَةٍ ضُمِنَتْ مُسْبَقًا لِشَخْصٍ مُعَيَّنٍ.

מֻכְרָח, מוכרח ת' (־חִים) ١. مُضْطَرٌّ إِلَى. مُجْبَرٌ عَلَى. مُلْزَمٌ بِـ. ٢. ضَرُورِيٌّ.

מַכְרִיז ז' (־זִים) مُنَادٍ(ي). مُعْلِنٌ. دَلَّالٌ (في مزايدة مثلاً).

מַכְרִיס ת' (־סִים) مُسْتَكْرِشٌ. آخِذٌ فِي السِّمَنِ. ذُو كِرْشٍ.

מַכְרִיעַ ת' (־עִים) ١. رَاجِحٌ (كفة ميزان). ٢. حَاسِمٌ. سَاحِقٌ (فكرة او اغلبية). ٣. فَاصِلٌ. جَازِمٌ. قَاطِعٌ. بَاتٌّ. בּוֹרֵר מַכְרִיעַ حَكَمٌ. فَيْصَلٌ ج فَيَاصِلُ. وَسِيطٌ ذُو حُكْمٍ فَاصِلٍ فِي نِزَاعٍ. דֵּעָה מַכְרַעַת فِكْرَةٌ رَاجِحَةٌ وَفَاصِلَةٌ. נִצָּחוֹן מַכְרִיעַ نَصْرٌ حَاسِمٌ. קְרָב מַכְרִיעַ مَعْرَكَةٌ فَاصِلَةٌ (حَاسِمَةٌ). רֹב מַכְרִיעַ أَغْلَبِيَّةٌ سَاحِقَةٌ. הַדֵּעָה מַכְרַעַת عَلَى الأَرْجَحِ. المُرَجَّحُ. أَكْبَرُ الظَّنِّ.

מְכֹרָךְ, מכורך ת' (־כִים) مُجَلَّدٌ (كِتَاب). ذُو غِلَافٍ.

מַכְרֵכָה נ' (־כוֹת) مَاكِنَةُ تَفْرِيزٍ. آلَةُ تَفْرِيزٍ.

מְכֻרְכָּם, מכורכם ת' (־מִים) مُكَرْكَمٌ. أَصْفَرُ كَالكُرْكُمِ. مُمْتَقِعٌ. פָּנִים מְכֻרְכָּמוֹת وَجْهٌ مُمْتَقِعٌ. وَجْهٌ كَالِحٌ.

מְכַרְסֵם ז' (־סְמִים) قَاضِمٌ. مُقَرْطِمٌ. قَارِضٌ. מְכַרְסְמִים في علم الاحياء: رُتْبَةُ القَوَارِضِ. القَوَاضِمُ (كالجرذان).

מְכֻרְסָם, מכורסם ת' (־מִים) ١. مَقْضُومٌ. مَقْرُوضٌ. مُقَرْطَمٌ. ٢. مَقْطُوعٌ بِالفَرِيزَةِ. مُحَوًّى.

מַכְרֶסֶמֶת נ' (־סְמוֹת) مِقْطَعُ تَفْرِيزٍ. مَاكِنَةُ تَفْرِيزٍ ע' כִּרְסֹם, גַּיֶּצֶת.

מֻכְרָע, מוכרע ת' (־עִים) ١. مُقَرَّرٌ. مَجْزُومٌ. قَاطِعٌ. حَاسِمٌ. ٢. مَكْسُورٌ (جيش). مَهْزُومٌ.

מִכְשׁוֹל ז' (־לִים) ١. عَقَبَةٌ ج عَقَبَاتٌ. عَائِقٌ ج عَوَائِقُ. حَاجِزٌ ج حَوَاجِزُ. مَانِعٌ ج مَوَانِعُ. ٢. عَرْقَلَةٌ ج عَرَاقِيلُ. מִכְשׁוֹל טִבְעִי حَاجِزٌ طَبِيعِيٌّ. מֵרוֹץ מִכְשׁוֹלִים سِبَاقُ قَفْزِ المَوَانِعِ. לִפְנֵי עִוֵּר לֹא תִתֵּן מִכְשׁוֹל لَا تَضَعْ عَقَبَةً أَمَامَ الأَعْمَى.

מִכְשׁוּר ז' تَزْوِيدٌ بِأَجْهِزَةٍ. تَجْهِيزٌ بِآلَاتٍ.

מַכְשִׁיר ז' (־רִים) ١. جِهَازٌ ج أَجْهِزَةٌ. أَدَاةٌ ج أَدَوَاتٌ. آلَةٌ ج آلَاتٌ. ٢. وَسِيلَةٌ ج وَسَائِلُ. מַכְשִׁיר הַקְלָטָה آلَةُ تَسْجِيلٍ. מַכְשִׁירֵי כְּתִיבָה قِرْطَاسِيَّةٌ. أَدَوَاتُ الْكِتَابَةِ. מַכְשִׁירֵי סְפּוֹרְט تَجْهِيزَاتٌ رِيَاضِيَّةٌ.

מַכְשִׁירָן ז' (־נִים) مُشَغِّلٌ. عَامِلُ تَشْغِيلٍ. الْمَسْؤُولُ عَنْ تَشْغِيلِ الْأَجْهِزَةِ.

מַכְשִׁירָנוּת נ' مُعَالَجَةُ الْأَجْهِزَةِ وَصِيَانَتُهَا.

מִכְשׁוֹלָה נ' (־לוֹת) مَزَلَّةٌ. زَلَّةٌ. عَثْرَةٌ. عَاثُورٌ ج عَوَاثِيرُ. عَائِقٌ.

מְכַשֵּׁף ז' (־שְּׁפִים) سَاحِرٌ ج سَحَرَةٌ وَسَاحِرُونَ وَسُحَّارٌ. مُشَعْوِذٌ.

מְכֻשָּׁף, מכושף ת' (־פִים) مَسْحُورٌ. وَاقِعٌ تَحْتَ تَأْثِيرِ السِّحْرِ. مَأْخُوذٌ. אַרְמוֹן מְכֻשָּׁף قَصْرٌ مَسْحُورٌ.

מְכַשֵּׁפָה נ' (־פוֹת) ١. سَاحِرَةٌ. مُشَعْوِذَةٌ. ٢. سِعْلَاةٌ. حَيْزَبُونٌ. عَجُوزٌ شَمْطَاءُ. צַיִד מְכַשְּׁפוֹת مجازا: حَمْلَةُ مُطَارَدَةِ الْمُنَاوِئِينَ.

מֻכְשָׁר, מוכשר ת' (־רִים) كُفْءٌ (كُفْءٌ) ج أَكْفَاءٌ. مَوْهُوبٌ. أَهْلٌ لِـ. ٢. لَائِقٌ. مُنَاسِبٌ. صَالِحٌ. ٣. مُحَلَّلٌ. حَلَالٌ. كَاشِيرٌ.

מֻכְשָׁרוּת, מוכשרות נ' كَفَاءَةٌ. أَهْلِيَّةٌ. لِيَاقَةٌ. صَلَاحٌ.

מִכְתָּב ז' (־בִים) رِسَالَةٌ ج رَسَائِلُ. مَكْتُوبٌ ج مَكَاتِيبُ. كِتَابٌ ج كُتُبٌ. خِطَابٌ ج خِطَابَاتٌ ע' אִגֶּרֶת. מִכְתַּב אַשְׁרַאי في الشؤون المالية: رِسَالَةُ اعْتِمَادٍ (مَالِيٍّ). מִכְתָּב גָּלוּי خِطَابٌ مَفْتُوحٌ. מִכְתָּב דָּחוּף رِسَالَةٌ عَاجِلَةٌ. מִכְתַּב הַמְלָצָה كِتَابُ (خِطَابُ) تَوْصِيَةٍ. تَوْصِيَةٌ ج تَوَاصٍ(ي). מִכְתָּב חוֹזֵר كِتَابٌ دَوْرِيٌّ. تَعْمِيمٌ. מִכְתָּב רָשׁוּם رِسَالَةٌ مُسَجَّلَةٌ. بِالْبَرِيدِ الْمُسَجَّلِ. بِعِلْمِ الْوُصُولِ.

מְכֻתָּב, מכותב תו"ז (־בִים) الْمُعَنْوَنُ إِلَيْهِ. الْمُرْسَلُ إِلَيْهِ.

מֻכְתָּב, מוכתב ת' (־בִים) ١. مُمْلًى. مُسْتَمْلًى. ٢. مَكْتُوبٌ. مُدَوَّنٌ. مُسَجَّلٌ.

מַכְתֵּבָה נ' (־בוֹת) ١. مِنْضَدَةُ كِتَابَةٍ ج مَنَاضِدُ. ٢. مَكْتَبٌ ج مَكَاتِبُ.

מִכְתָּבִיָּה, מכתבייה נ' (־יּוֹת) خِزَانَةُ حِفْظِ الرَّسَائِلِ.

מְכִתָּה, מכיתה נ' (־תּוֹת) شَظِيَّةٌ ج شَظَايَا. حُطَامٌ.

מַכְתִּיר ז' (־רִים) ١. مُتَوِّجٌ. مُكَلِّلٌ. ٢. مُخَرِّجٌ. مَانِحُ دَرَجَةٍ عِلْمِيَّةٍ.

מִכְתָּם ז' (־מִים) ١. قَوْلٌ مَأْثُورٌ. حِكْمَةٌ ج حِكَمٌ. أَبِيجْرَام. ٢. نَوْعٌ مِنَ الشِّعْرِ فِي مَزَامِيرِ دَاوُدَ.

מֻכְתָּם, מוכתם ת' (־מִים) ١. مُلَطَّخٌ. مُلَوَّثٌ. مُتَّسِخٌ. ٢. مُدَنَّسٌ. مَوْصُومٌ.

מֻכְתָּף, מוכתף ת' (־פִים) مُنَكَّبٌ. مُكْتَتَفٌ. مَحْمُولٌ عَلَى الْكَتِفِ.

מְכֻתָּר, מכותר ת' (־רִים) مُطَوَّقٌ. مُحَوَّطٌ. مُحَاطٌ. مُحَاصَرٌ.

מֻכְתָּר, מוכתר ת' (־רִים) ١. مُتَوَّجٌ. مُكَلَّلٌ. ٢. خِرِّيجٌ حَامِلُ دِبْلُوم. حَامِلُ شَهَادَةٍ جَامِعِيَّةٍ. ٣. مُعَنْوَنٌ. مُزَخْرَفٌ. مُزْدَانٌ.

מַכְתֵּשׁ ז' (־תְּשִׁים) ١. هَاوُنٌ ج هَوَاوِينُ. جُرْنٌ ج أَجْرَانٌ. مِهْبَاشٌ. مِهْرَاسٌ. ٢. وَهْدَةٌ ج وِهَادٌ (غور عميق تحيطه جبال بهيئة الجرن). ٣. حُفْرَةٌ ج حُفَرٌ. מַכְתֵּשׁ פָּגָז حُفْرَةُ قَذِيفَةٍ.

מַכְתְּשִׁי ת' (־יִּים) لِثَوِيٌّ (حرف ينطق من اقصى اللسان. الحروف هي: ז, ס, צ, ש, alveolar).

מַכְתֶּתֶת ז' (־תְתִים) دُقْمَاقٌ (آلة من خشب يدق فيه اللحم).

מְכֻתָּת, מכותת ת' (־תִּים) ١. مَسْحُوقٌ. مَفْرُومٌ. مُهَشَّمٌ. ٢. مُتْعَبٌ (قدم من السير).

מָל ע' (מוּל).

מָלֵא פ' ١. مَلِئَ ـَ امْتَلَأَ. اتْرَعَ. طَفَحَ ـَ غَصَّ ـُ (المكان بالحضور). ٢. مَلَأَ ـَ أَتْرَعَ. أَفْعَمَ. מָלְאָה הַסְּאָה مجازا: طَفَحَ الْكَيْلُ. فَاضَ الْإِنَاءُ. بَلَغَ السَّيْلُ الزُّبَى. מָלְאוּ לוֹ עֶשְׂרִים שָׁנָה بَلَغَ سِنَّ الْعِشْرِينَ. بَلَغَ مِنَ الْعُمْرِ عِشْرِينَ عَامًا. מָלְאוּ יָמָיו حَانَ لَهُ أَنْ. حَانَ وَقْتُهُ. دَنَا أَجَلُهُ. מְלָאוֹ לִבּוֹ وَجَدَ فِي قَلْبِهِ الْجُرْأَةَ عَلَى. تَجَرَّأَ. تَجَاسَرَ. נִמְלָא ١. امْتَلَأَ. انْشَحَنَ. ٢. زَخَرَ ـَ حَفَلَ ـِ بِـ اتْرَعَ. اكْتَظَّ. נִמְלָא חֵמָה امْتَلَأَ غَيْظًا. اسْتَشَاطَ غَضَبًا. تَمَيَّزَ غَيْظًا. מִלֵּא ١. مَلَأَ ـَ اتْرَعَ. أَفْعَمَ. حَشَا ـُ عَمَّرَ. رَدَمَ ـِ ٢. وَفَى (يَفِي) بِوَعْدِهِ. بَرَّ ـَ أَتَمَّ. أَنْجَزَ. أَدَّى (عملا). ٣. عَبَّأَ (نموذجا). מִלֵּא הַבְטָחָתוֹ بَرَّ (وَفَى) بِوَعْدِهِ. أَنْجَزَ وَعْدَهُ. صَدَقَ ـُ وَعْدَهُ. מִלֵּא טֹפֶס عَبَّأَ اسْتِمَارَةً. מִלֵּא אֶת יַד פְּלוֹנִי خَوَّلَ فُلَانًا صَلَاحِيَّةً. فَوَّضَهُ. أَطْلَقَ يَدَهُ. מִלֵּא אַחֲרֵי פְּלוֹנִי ١. امْتَثَلَ لِرَغْبَةِ فُلَانٍ. لَبَّى طَلَبَهُ. اسْتَجَابَ. ٢. أَضَافَ إِلَى كَلَامِ فُلَانٍ. מִלֵּא אֶת מְקוֹם פְּלוֹנִי أَشْغَلَ وَظِيفَةَ فُلَانٍ بِالْوِكَالَةِ. قَامَ مَقَامَ فُلَانٍ. نَابَ ـُ عَنْهُ. حَلَّ مَحَلَّهُ. מִלֵּא כְּרֵסוֹ أَكَلَ مِلْءَ بَطْنِهِ. أَتْخَمَ بَطْنَهُ. اتَّخَمَ. מִלֵּא פִּיו מַיִם مَلَأَ فَاهُ مَاءً ومجازا: لَاذَ بِالصَّمْتِ. لَمْ يُحِرْ جَوَابًا. מִלֵּא תַּפְקִיד لَعِبَ دَوْرًا. مَثَّلَ دَوْرًا. زَاوَلَ. אֱלֹהִים יְמַלֵּא אֶת מַחְסוֹרְךָ اللّٰهُ يُعَوِّضُ عَلَيْكَ. מֻלָּא مُلِئَ. امْتَلَأَ. أُتْرِعَ. أُطْفِحَ. הִתְמַלֵּא, נִתְמַלֵּא ١. امْتَلَأَ. زَخَرَ. حَفَلَ ـِ ٢. غَصَّ (مكان) بِـ ازْدَحَمَ. נִתְמַלֵּא רַחֲמִים עַל פְּלוֹנִי امْتَلَأَ فُؤَادُهُ شَفَقَةً عَلَى فُلَانٍ. ذَابَ قَلْبُهُ رَحْمَةً عَلَيْهِ. נִתְמַלְּאָה הַסְּאָה طَفَحَ الْكَيْلُ. فَاضَ الْإِنَاءُ. بَلَغَ السَّيْلُ الزُّبَى.

מָלֵא ת' (מְלֵאִים) ١. مَلِيءٌ. مُمْتَلِئٌ. مَشْحُونٌ. مُفْعَمٌ. مُتْرَعٌ. وَافِرٌ. زَاخِرٌ. ضَافٍ(ي). ٢. بَدِينٌ ج بُدْنٌ. سَمِينٌ ج سِمَانٌ. מָלֵא וְגָדוּשׁ ١. حَافِلٌ. زَاخِرٌ. طَافِحٌ. مُتْرَعٌ. مُكْتَظٌّ. مُزْدَحِمٌ ومجازا: مُتَبَحِّرٌ. وَاسِعُ الِاطِّلَاعِ. מָלֵא וּמְמֻלָּא مَحْشُوٌّ. مَلِيءٌ جِدًّا. מָלֵא עַד אֶפֶס מָקוֹם غَاصٌّ (قاعة بالحضور بحيث لا يوجد مكان شاغر). مَلِيءٌ. مُكْتَظٌّ. مُزْدَحِمٌ. חֹדֶשׁ מָלֵא شَهْرٌ كَامِلٌ (فيه ثلاثون يومًا). כְּתִיב מָלֵא في القواعد: حَرَكَةٌ مَمْدُودَةٌ. حَرَكَةٌ كَامِلَةٌ مَعَ حَرْفِ عِلَّةٍ. יוֹם מָלֵא يَوْمٌ كَامِلٌ (٢٤ ساعة). יָרֵחַ מָלֵא بَدْرٌ تَمَامٌ. قَمَرٌ كَامِلٌ. שָׁנָה מְלֵאָה

سَنَةٌ كَامِلَةٌ (لتمييزها عن السنة الناقصة). בְּכֶסֶף מָלֵא بِكَامِلِ الثَّمَنِ. بِكُلِّ ثَمَنِهِ. בְּפֶה מָלֵא بِكُلِّ وُضُوحٍ. بِصَرَاحَةٍ تَامَّةٍ. دُونَ أَدْنَى شَكٍّ. אֵל מָלֵא רַחֲמִים في اليهودية: صَلَاةُ الغَائِبِ. فَاتِحَةُ الصَّلَاةِ عَلَى رُوحِ مُتَوَفَّى وَمَعْنَاهَا: اللَّهُمَّ رُحْمَاكَ! יָדָיו מְלֵאוֹת עֲבוֹדָה إِنَّهُ غَارِقٌ فِي العَمَلِ حَتَّى الذَّقَنِ. مَشْغُولٌ جِدًّا.

מַלְאָה ת' (־אִים) مُجْهَدٌ. مُتْعَبٌ. مُضْنٍ(ى). مُمِلٌّ.

מְלֵאוּת נ' مَلْءٌ. تَمَامٌ. كَمَالٌ.

מְלַאי ז' (־לָאִים) إِحْتِيَاطِيٌّ. رَصِيدٌ ج أَرْصِدَةٌ. مَوْجُودَاتٌ. מְלַאי הַסְּחוֹרוֹת المَخْزُونُ مِنَ السِّلَعِ. إِحْتِيَاطِيُّ البَضَائِعِ. סְפִירַת מְלַאי جَرْدُ المَوْجُودَاتِ. إِحْصَاءُ الأُصُولِ. טֹפֶס סְפִירַת מְלַאי إِسْتِمَارَةُ الإِحْصَاءِ.

מַלְאָךְ ז' (־כִים) ١. مَلَاكٌ ج مَلَائِكَةٌ. مَلَكٌ. ٢. رَسُولٌ ج رُسُلٌ. ٣. مجازًا: طَيِّبُ القَلْبِ. הַמַּלְאָךְ גַּבְרִיאֵל المَلَاكُ جِبْرِيلُ (جِبْرَائِيلُ). النَّامُوسُ الأَكْبَرُ. מַלְאַךְ הַמָּוֶת مَلَاكُ المَوْتِ. عِزْرَائِيلُ ومجازًا: ظَالِمٌ. جَائِرٌ. מַלְאֲכֵי חַבָּלָה زَبَانِيَةُ جَهَنَّمَ. מַלְאֲכֵי מַעְלָה المَلَأُ الأَعْلَى. مَلَائِكَةُ السَّمَاءِ. מַלְאֲכֵי הַשָּׁלוֹם مَلَائِكَةُ السَّلَامِ. מַלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת المَلَأُ الأَعْلَى. المَلَائِكَةُ الَّذِينَ يَقُومُونَ بِخِدْمَةِ اللهِ تَعَالَى. מִשְׁלַחַת מַלְאֲכֵי רָעִים مجازًا: ١. زَبَانِيَةُ جَهَنَّمَ. ٢. دَوَاهٍ وَنَكَبَاتٌ.

מְלָאכָה נ' (־כוֹת) ١. عَمَلٌ ج أَعْمَالٌ. شُغْلٌ ج أَشْغَالٌ. ٢. مِهْنَةٌ ج مِهَنٌ. حِرْفَةٌ ج حِرَفٌ. صَنْعَةٌ ج صَنَائِعُ. ٣. ثَمَرَةُ العَمَلِ. نِتَاجُ العَمَلِ. מְלֶאכֶת יָד عَمَلٌ يَدَوِيٌّ. شُغْلٌ يَدَوِيٌّ. מְלֶאכֶת מַחֲשֶׁבֶת عَمَلٌ فَنِّيٌّ. تُحْفَةٌ فَنِّيَّةٌ. מְלֶאכֶת עֲבוֹדָה عَمَلٌ بَدَنِيٌّ. عَمَلٌ شَاقٌّ. אַב מְלָאכָה ע' אָב. בֵּית מְלָאכָה مَشْغَلٌ ج مَشَاغِلُ. مَعْمَلٌ ج مَعَامِلُ. وَرْشَةٌ ج وَرَشَاتٌ وَوِرَشٌ. בַּעַל מְלָאכָה ذُو حِرْفَةٍ. حِرَفِيٌّ. مِهْنِيٌّ. אֱהַב אֶת הַמְּלָאכָה أَحِبَّ عَمَلَكَ ومجازًا: حُبُّ العَمَلِ مِنَ الإِيمَانِ. הַיּוֹם קָצָר וְהַמְּלָאכָה מְרֻבָּה اليَوْمُ قَصِيرٌ وَالعَمَلُ كَثِيرٌ ومجازًا: لَا تُؤَجِّلْ عَمَلَ اليَوْمِ إِلَى الغَدِ. רִבּוּי מְלָאכוֹת - מִעוּט בְּרָכוֹת, רֹב מְלָאכוֹת וּמְעַט בְּרָכוֹת مجازًا: سَبْع صَنَايِع والبَخْت ضَايِع. كَثِيرُ الكَارَاتِ قَلِيلُ البَرَكَاتِ.

מַלְאֲכוּת נ' (־כֻיּוֹת) ١. رِسَالَةٌ. مُهِمَّةٌ (يُرْسَل من اجلها رسول) ج مَهَامُّ. ٢. وَفْدٌ ج وُفُودٌ.

מְלָאכוּתִי ת' (־יִּים) إِصْطِنَاعِيٌّ. صِنَاعِيٌّ ومجازًا: مُفْتَعَلٌ. مُصْطَنَعٌ. مُتَكَلَّفٌ. زَائِفٌ. גֶּשֶׁם מְלָאכוּתִי مَطَرٌ اصْطِنَاعِيٌّ. הַנְשָׁמָה מְלָאכוּתִית تَنَفُّسٌ اصْطِنَاعِيٌّ. צְחוֹק מְלָאכוּתִי ضَحْكَةٌ مُصْطَنَعَةٌ (مُفْتَعَلَةٌ).

מְלָאכוּתִיּוּת נ' تَكَلُّفٌ. إِفْتِعَالٌ. تَصَنُّعٌ. زِيفٌ.

מַלְאָכִי ת' (־יִּים) مَلَائِكِيٌّ. كَالمَلَائِكَةِ ومجازًا: مُؤَدَّبٌ جِدًّا.

מְלֻאָם, מולאם ת' (־מִים) مُؤَمَّمٌ. مَوْضُوعٌ تَحْتَ سُلْطَةِ الدَّوْلَةِ.

מְלַבֵּב ת' (־בְּבִים) آخِذٌ بِمَجَامِعِ القُلُوبِ. مُسْتَهْوٍ(ي). سَاحِرٌ. فَتَّانٌ. لَطِيفٌ.

خَلَّابٌ.

מִלְּבַד מ"י ١. إِلَى جَانِبِ. بِالإِضَافَةِ إِلَى. غَيْرَ. ٢. بِاسْتِثْنَاءِ. مَا عَدَا. سِوَى ע' לְבַד.

מִלְבָּדָה נ' (־דוֹת) ١. مَعْمَلُ اللُّبَادِ. ٢. مَعْمَلُ الخَشَبِ الرَّقَائِقِيِّ.

מְלֻבֶּה, מלובה ת' (־בִּים) لَاهِبٌ. مُلْتَهِبٌ. مُتَّقِدٌ. مُتَحَمِّسٌ.

מַלְבּוּשׁ ז' (־שִׁים) مَلْبَسٌ ج مَلَابِسُ. لِبَاسٌ ج أَلْبِسَةٌ. ثَوْبٌ ج ثِيَابٌ. أَوَاعِي. هُدُوم.

מַלְבִּין תו"ז (־נִים) ١. نَاصِعٌ. ٢. مُبَيِّضٌ. صَابِغٌ بِاللَّوْنِ الأَبْيَضِ. מַלְבִּין פָּנִים مجازًا: مُهِينٌ. مُحَقِّرٌ. مُبَهْدِلٌ.

מְלֻבָּן, מלובן ת' (־נִים) ١. مُنْصَهِرٌ (معدن). مُتَوَهِّجٌ. ذَائِبٌ. ٢. مجازًا: مُبَلْوَرٌ. مُحَصَّنٌ. قَوِيٌّ. ٣. مُوَضَّحٌ. وَاضِحٌ. مَشْرُوحٌ. مَفْهُومٌ.

מַלְבֵּן ז' (־בְּנִים) في الهندسة: مُسْتَطِيلٌ ج مُسْتَطِيلَاتٌ.

מַלְבֵּ"ן ר"ת מוֹסָד לְטִפּוּל בְּעוֹלִים נֶחְשָׁלִים مُؤَسَّسَةُ رِعَايَةِ الضُّعَفَاءِ مِنَ القَادِمِينَ الجُدُدِ.

מַלְבְּנִי ת' (־יִּים) مُسْتَطِيلُ الشَّكْلِ. بِشَكْلٍ مُسْتَطِيلٍ.

מִלְּבַר .Ar תה"פ مِنَ الخَارِجِ.

מְלֻבָּשׁ, מלובש ת' (־שִׁים) مُرْتَدٍ(ي). مُكْتَسٍ(ي). لَابِسٌ. مُغَلَّفٌ بِـ מְלֻבָּשׁ יָפֶה مُهَنْدَمٌ. أَنِيقٌ. ذُو قِيَافَةٍ.

מְלֻבָּשׁ, מולבש ת' (־שִׁים) مَكْسُوٌّ. مُكْتَسٍ(ي). لَابِسٌ. مُرْتَدٍ(ي).

מִלְגָּה נ' (מִלְגוֹת, ־גָּאוֹת) مِنْحَةٌ (جَائِزَةٌ) دِرَاسِيَّةٌ. زَمَالَةٌ دِرَاسِيَّةٌ.

מִלְּגַו, מִלְּגָו .Ar תה"פ مِنَ الدَّاخِلِ. بِضِمْنِ.

מַלְגֵּזָה נ' (־זוֹת) رَافِعَةٌ ج رَوَافِعُ. مِرْفَاعٌ. وِنْش.

מִלָּה, מילה נ' (־לִּים, ־לּוֹת) كَلِمَةٌ ج كَلِمٌ وكَلِمَاتٌ. لَفْظَةٌ ج لَفَظَاتٌ. في القواعد: حَرْفٌ ج حُرُوفٌ. كُلُّ كَلِمَةٍ لَيْسَتْ اسْمًا أَوْ فِعْلًا. מִלָּה בְּמִלָּה حَرْفِيًّا. حَرْفًا بِحَرْفٍ. كَلِمَةً بِكَلِمَةٍ. מִלָּה זָרָה ١. كَلِمَةٌ أَعْجَمِيَّةٌ. كَلِمَةٌ أَجْنَبِيَّةٌ. ٢. كَلِمَةٌ شَاذَّةٌ. מִלַּת גּוּף في القواعد: ضَمِيرٌ ج ضَمَائِرُ. מִלַּת הַקְּטַנָּה إِسْمُ تَصْغِيرٍ (مثل: כְּלַבְלָב كُلَيْبٌ تصغير כֶּלֶב كَلْب). מִלַּת חִבּוּר في القواعد: حَرْفُ عَطْفٍ. حَرْفُ النَّسَقِ. מִלַּת יַחַס حَرْفُ جَرٍّ. מִלַּת קְרִיאָה ١. في القواعد: حَرْفُ نِدَاءٍ. ٢. كَلِمَةُ تَعَجُّبٍ. מִלַּת שְׁאֵלָה حَرْفُ اسْتِفْهَامٍ. أَدَاةُ اسْتِفْهَامٍ. מִלִּים נְבוּבוֹת كَلَامٌ فَارِغٌ (فَاضٍ). هُرَاءٌ. حَشْوُ الكَلَامِ. מִשְׂחַק מִלִּים تَلَاعُبٌ بِالكَلِمَاتِ. تَلَاعُبُ أَلْفَاظٍ. בְּמִלִּים אֲחֵרוֹת بِعِبَارَةٍ أُخْرَى. הַמִּלָּה הָאַחֲרוֹנָה الكَلِمَةُ الأَخِيرَةُ ومجازًا: آخِرُ طِرَازٍ. أَحْدَثُ مُودَةٍ. מִלָּה בְּסֶלַע, מַשְׁתּוּקָא בִּתְרֵין .Ar إِذَا كَانَ الكَلَامُ مِنْ فِضَّةٍ فَالسُّكُوتُ مِنْ ذَهَبٍ. הָיָה לְמִלָּה صَارَ مُضْغَةً فِي الأَفْوَاهِ. لَاكَتْهُ

الأَلْسُن. כְּבָר מַלְּתָךְ אֲמוּרָה لَقَدْ سَبَقَ وَقِيلَ فِيكَ المَثَلُ وَهُوَ: אוֹרְרֶךָ אָרוּר וּמְבָרְכֶךָ בָּרוּךְ لَعَنَ اللهُ مَنْ لَعَنَكَ وَبَارَكَ اللهُ مَنْ بَارَكَكَ.

מְלֻהָב, מולהב ת' (־בִים) مُهْتَاجٌ. مُهَيَّجٌ. مُنْفَعِلٌ.

מְלֻהָט, מולהט ת' (־טִים) ١. مُلْتَهِبٌ. مُتَّقِدٌ. مُتَوَهِّجٌ. ٢. مُنْفَعِلٌ. مُلْتَهِبٌ حَمَاسًا.

מַלְהִיב ת' (־בִים) حَمَاسِيٌّ. نَارِيٌّ. مُثِيرٌ.

מלה"ע ר"ת מִלְחֶמֶת הָעוֹלָם الحَرْبُ العَالَمِيَّةُ.

מְלוֹא, מְלֹא ז' مِلْءٌ. تَمَامٌ. كَمَالٌ. سَعَةٌ. מְלוֹא חָפְנַיִם مِلْءُ الكَفَّيْنِ. وَفْرَةٌ ע' חֹפֶן. מְלוֹא נִימָה قَيْدَ شَعْرَةٍ. قَيْدَ أُنْمُلَةٍ. מְלוֹא עֵינָיו مَدَى بُعْدِ نَظَرِهِ. مِلْءُ البَصَرِ. מְלוֹא קוֹמָתוֹ بِكُلِّ طُولِ قَامَتِهِ. بِكُلِّ قِيَافَتِهِ. בִּמְלוֹאוֹ بِكَامِلِهِ. بِرُمَّتِهِ. كَامِلاً غَيْرَ مَنْقُوصٍ. בִּמְלוֹא מוּבַן הַמִּלָּה بِكُلِّ مَعْنَى الكَلِمَةِ. בִּמְלוֹא כּוֹחוֹ بِكُلِّ قُوَّتِهِ. بِكُلِّ مَا أُوتِيَ مِنْ قُوَّةٍ. עוֹלָם וּמְלוֹאוֹ العَالَمُ وَمَا فِيهِ ע' עוֹלָם.

מִלּוּא, מילוא ז' (־אִים) ١. تَكْمِلَةٌ ע' מִלּוּי. ٢. كَمَالٌ. تَمَامٌ. ٣. مِلْءٌ. מִלּוּא יַד פְּלוֹנִי إِطْلَاقُ يَدِ فُلَانٍ. تَخْوِيلُ فُلَانٍ. تَفْوِيضٌ. تَوْكِيلٌ. מִלּוּא הַיָּרֵחַ قَمَرٌ كَامِلٌ. بَدْرٌ تَمَامٌ. מִלּוּאִים ١. إِحْتِيَاطٌ. رَدِيفٌ. ٢. مُلْحَقٌ ج مَلَاحِقُ. إِضَافَةٌ تَكْمِلَةٌ. אַבְנֵי מִלּוּאִים فَصٌّ ج فُصُوصٌ (لترصيع الخاتم) ע' אֶבֶן. חֵיל מִלּוּאִים جَيْشُ الاحْتِيَاطِ. رَدِيفٌ. מַחֲזוֹר מִלּוּאִים دُفْعَةُ الرَّدِيفِ. دُفْعَةُ الاحْتِيَاطِ. שֵׁרוּת מִלּוּאִים الخِدْمَةُ فِي الاحْتِيَاطِ.

מִלּוֹא, מילוא ז' (־אִים) قَلْعَةٌ ج قِلَاعٌ ע' מִבְצָר.

מִלּוּאָה, מילואה נ' (־אוֹת) مَكَانُ وَضْعِ الفَصِّ فِي الخَاتَمِ.

מלובה ע' מְלֻבָּה. **מלובן** ע' מְלֻבָּן.

מלובש ע' מְלֻבָּשׁ.

(מְלוֹג) ז', **נִכְסֵי מְלוֹג** حَقُّ الانْتِفَاعِ. حَقُّ اسْتِثْمَارِ أَمْوَالِ زَوْجَتِهِ دُونَ أَنْ تَؤُولَ الأَمْوَالُ الأَصْلِيَّةُ إِلَيْهِ.

מֶלוֹדִי G ת' (־יִים) رَخِيمٌ. صَوْتٌ مُوسِيقِيٌّ عَذْبٌ.

מֶלוֹדְיָה נ' (־יוֹת) مِيلُودِيَا. لَحْنٌ ج أَلْحَانٌ. لَحْنٌ مُوسِيقِيٌّ مُتَآلِفُ الأَنْغَامِ ע' לַחַן.

מֶלוֹדְרָמָה G נ' (־מוֹת) ١. رِوَايَةٌ تَلْحِينِيَّةٌ. رِوَايَةٌ اسْتِعْرَاضِيَّةٌ. مَشْجَاةٌ. مِيلُودْرَامَا (مسرحية تبالغ في اثارة العواطف وتنتهي نهاية سعيدة). ٢. مجازًا: مَوْقِفٌ عَاطِفِيٌّ مُثِيرٌ.

מֶלוֹדְרָמָתִי ת' (־יִים) مِيلُودْرَامِيٌّ. رِوَائِيٌّ تَلْحِينِيٌّ. مَشْجَاتِيٌّ. مُثِيرٌ.

מִלְוֶה, מלווה ז' (־וִים) قَرْضٌ ج قُرُوضٌ. دَيْنٌ ج دُيُونٌ. سُلْفَةٌ ج سُلَفٌ. קֻפַּת מִלְוֶה بَنْكُ (صُنْدُوقُ) التَّسْلِيفِ.

מְלַוֶּה, מלווה ז' (־וִים) ١. مُرَافِقٌ. مُصَاحِبٌ. ٢. في الموسيقى: عَازِفٌ مُصَاحِبٌ. מְלַוֵּה מַלְכָּה مجازًا: تَسَابِيحُ انْتِهَاءِ السَّبْتِ. סְעוּדַת מְלַוֵּה מַלְכָּה مَأْدُبَةُ انْتِهَاءِ السَّبْتِ (مساء السبت حيث تتلى تسابيح نهاية السبت).

מְלֻוֶּה, מלווה ת' (־וִים) مُصَاحَبٌ. مُرَافَقٌ. بِصُحْبَةٍ. بِمُرَافَقَةٍ. مَشْفُوعٌ بِـ.

מַלְוֶה, מלווה ז' (־וִים) دَائِنٌ. مُقْرِضٌ. مُسَلِّفٌ. مُعِيرٌ. صَاحِبُ الدَّيْنِ. מַלְוֶה בְּרִבִּית مُرَابٍ(ي). مُقْرِضُ مَالِهِ بِفَائِدَةٍ.

מלוהט ע' מְלֻהָט.

מָלוּחַ (מְלוּחִים) ١. ת' مَالِحٌ. فِيهِ مِلْحٌ. سَبِخٌ (ارض). ٢. ז' مُمَلَّحٌ (طعام). מְלוּחִים مُقَبِّلَاتٌ (مُشَهِّيَاتٌ) مَالِحَةٌ.

מְלֻוָּח, מלווח ת' (־חִים) ١. مُجَدْوَلٌ. مُرَتَّبٌ بِشَكْلِ جَدْوَلٍ. ٢. مُسَطَّحٌ. ٣. مُغَطًّى بِأَلْوَاحٍ.

מלוחלח ע' מְלֻחְלָח.

מִלּוּט, מילוט ז' (־טִים) إِنْقَاذٌ. تَخْلِيصٌ. تَفْلِيتٌ. إِنْتِشَالٌ. מַדְרְגוֹת מִלּוּט سَلَالِمُ النَّجَاةِ. سَلَالِمُ جَانِبِيَّةٌ فِي بِنَاءٍ لِلإِفْلَاتِ فِي حَالَاتِ الطَّوَارِئِ.

מלוטש ע' מְלֻטָּשׁ.

מִלּוּי, מילוי ז' (־יִים) ١. مَلْءٌ. تَعْبِئَةٌ. تَكْمِلَةٌ. إِتْمَامٌ. أَدَاءُ مُهِمَّةٍ. ٢. مَاسُورَةُ قَلَمِ الحِبْرِ الجَافِّ. ٣. إِمْتِلَاءٌ. ٤. حَشْوٌ. מִלּוּי בַּקָּשָׁה تَلْبِيَةُ رَغْبَةٍ. إِسْتِجَابَةٌ لِطَلَبٍ. מִלּוּי חוֹבָה أَدَاءُ وَاجِبٍ. قِيَامٌ بِالوَاجِبِ. מִלּוּי יָדוֹ שֶׁל פְּלוֹנִי إِطْلَاقُ يَدِ فُلَانٍ. تَخْوِيلُهُ سُلْطَةً. تَفْوِيضُهُ. מִלּוּי מָקוֹם نِيَابَةٌ. قِيَامٌ مَقَامَ. تَأْدِيَةُ وَظِيفَةٍ بِالوَكَالَةِ. מִלּוּי מִשְׁאֲלוֹתָיו (רְצוֹנוֹ) تَحْقِيقُ أُمْنِيَتِهِ. إِسْتِجَابَةٌ لِرَجَائِهِ. تَلْبِيَةُ طَلَبِهِ.

מלוכד ע' מְלֻכָּד.

מְלוּכָה נ' (־כוֹת) مَلَكِيَّةٌ. سُلْطَةُ المَلِكِ. حُكْمٌ مَلَكِيٌّ. مَمْلَكَةٌ. זֶרַע הַמְּלוּכָה, בֵּית הַמְּלוּכָה السُّلَالَةُ المَلَكِيَّةُ. الأُسْرَةُ المَالِكَةُ. כִּסֵּא הַמְּלוּכָה عَرْشُ المُلْكِ. كُرْسِيُّ العَرْشِ. سُدَّةُ الحُكْمِ. עִיר מְלוּכָה قَاعِدَةُ المُلْكِ. عَاصِمَةُ المَمْلَكَةِ. יָשַׁב עַל כִּסֵּא הַמְּלוּכָה تَرَبَّعَ عَلَى كُرْسِيِّ العَرْشِ. نُودِيَ بِهِ مَلِكًا. עָשָׂה מְלוּכָה עַל- تَمَلَّكَ عَلَى. أَصْبَحَ مَلِكًا عَلَى.

מְלוּכִיָּה G נ' في النبات: مُلُوخِيَّةٌ. مُلُوكِيَّةٌ (jew's mallow).

מלוכלך ע' מְלֻכְלָךְ.

מְלוּכָן ז' (־נִים) مُلُوكِيٌّ. مُؤَيِّدٌ لِلنِّظَامِ المَلَكِيِّ.

מְלוּכָנִי ת' (־יִים) مَلَكِيٌّ. مُلُوكِيٌّ.

מלוכסן ע' מְלֻכְסָן.

מִלּוּל, מילול ז' (־לִים) تَفَوُّهٌ. تَلَفُّظٌ.

מְלוּלִי, מילולי ת' (־יִּים) حَرْفِيٌّ. لَفْظِيٌّ. نُطْقٌ بِالكَلِمَات. תַּרְגּוּם מִלּוּלִי تَرْجَمَةٌ حَرْفِيَّةٌ. تَرْجَمَةٌ بِلاَ تَصَرُّف. تَرْجَمَةٌ دَقِيقَةٌ.

מְלוּלִיּוּת, מילוליות נ' تَكَلُّمٌ. تَعْبِيرٌ بِالكَلاَم. نُطْقٌ. تَلَفُّظٌ.

מלומד ע' מְלֻמָּד.

מֶלוֹן ז' (־נִים) شَمَّامَةٌ ج شَمَّام. بِطِّيخٌ أَصْفَرُ.

מָלוֹן, בֵּית מָלוֹן ז' (מְלוֹנוֹת, בָּתֵּי מָלוֹן) فُنْدُقٌ ج فَنَادِق. أُوتِيل. لُوكَنْدَا م'.

מִלּוֹן, מילון ז' (־נִים) قَامُوسٌ ج قَوَامِيس. مُعْجَمٌ ج مَعَاجِم. מִלּוֹן דּוּ־לְשׁוֹנִי قَامُوسٌ ثُنَائِيُّ اللُّغَةِ. قَامُوسٌ بِاللُّغَتَيْنِ (بالعربية والعبرية مثلاً).

מְלוֹנָאוּת נ' فُنْدُقَةٌ. فَنُّ إِدَارَةِ الفَنَادِقِ. ضِيَافَةٌ.

מִלּוֹנָאוּת, מילונאות נ' مُعْجَمِيَّةٌ. كِتَابَةُ المَعَاجِمِ. تَصْنِيفُ (تَأْلِيفُ) القَوَامِيسِ.

מְלוֹנַאי ז' (־נָאִים) فُنْدُقِيٌّ. صَاحِبُ فُنْدُقٍ أَوْ مُدِيرُهُ.

מִלּוֹנַאי, מילונאי ז' (־נָאִים) مُعْجَمِيٌّ. قَامُوسِيٌّ. مُصَنِّفُ مَعَاجِمَ.

מְלוּנָה נ' (־נוֹת) ١. خُصٌّ ج أَخْصَاص وخِصَاص. كُشْكُ النَّاطُورِ. سَقِيفَةُ الحَارِسِ. ٢. قَفَصُ الحَيَوَانِ. وِجَارٌ ج أَوْجِرَة. مَأْوَى الكَلْبِ.

מְלוֹנִיעַ ז' فُنْدُقٌ فِي جَانِبِ الطَّرِيقِ لِأَصْحَابِ السَّيَّارَاتِ الوَاقِعَةِ جَنْبَ غُرْفَتِهِمْ ע' מוֹטֶל.

מִלּוֹנוּת, מילונות נ' المُعْجَمِيَّةُ. المَعَاجِمُ. القَوَامِيسُ.

מִלּוֹנִי, מילוני ת' (־יִּים) قَامُوسِيٌّ. مُعْجَمِيٌّ.

מלופף ע' מְלֻפָּף.

מָלוּק ת' (מְלוּקִים) مَحْزُوزُ الرَّأْسِ. مَقْطُوعُ الرَّأْسِ.

מלוקט ע' מְלֻקָּט.

מֶלַח ז' (מְלָחִים) ١. مِلْحٌ ج أَمْلاَح. ٢. في الكيمياء: سُلْفَات. מֶלַח אַנְגְּלִי مِلْحٌ إِنْكِلِيزِيٌّ (epsom salt). מֶלַח הָאָרֶץ مِلْحُ الأَرْضِ. مِنْ خِيرَةِ النَّاسِ (الذين يسهمون في خدمة المجتمع). מֶלַח בִּשּׁוּל مِلْحُ الطَّعَامِ. مِلْحُ الطَّبْخِ. مِلْحٌ خَشِنٌ (NaCl). בְּרִית מֶלַח عَهْدُ العَيْشِ وَالمِلْحِ. بَيْنَهُمْ عَيْشٌ وَمِلْحٌ ومجازًا: رَابِطَةٌ أَبَدِيَّةٌ. יָם הַמֶּלַח البَحْرُ المَيِّتُ. بَحْرُ لُوط. מֵי מֶלַח مَحْلُولُ المِلْحِ. مَاءُ المِلْحِ. مَاءٌ مَالِحٌ. נְצִיב מֶלַח كُتْلَةُ مِلْحٍ. פַּת בְּמֶלַח لُقْمَةُ خُبْزٍ بِمِلْحٍ. لُقْمَةٌ لاَ تَكَادُ تَسُدُّ الرَّمَقَ. אֵין בּוֹ מֶלַח عَدِيمُ الطَّعْمِ. لاَ طَعْمَ لَهُ. بَايِخ. זָרָה מֶלַח עַל פְּצָעָיו שֶׁל פְּלוֹנִי ذَرَّ المِلْحَ عَلَى جُرْحِ فُلاَنٍ. نَكَأَ جُرْحَهُ. קִדֵּם פְּנֵי פְּלוֹנִי בְּלֶחֶם וָמֶלַח إِسْتَقْبَلَ فُلاَنًا بِالعَيْشِ وَالمِلْحِ.

מַל"ח ר"ת מֶשֶׁק לְשְׁעַת חֵרוּם إِقْتِصَادُ الدَّوْلَةِ فِي حَالَةِ الطَّوَارِئِ.

מָלַח פ' مَلَحَ ـَ رَشَّ بِالمِلْحِ. ذَرَّ فِيهِ المِلْحَ. הִמְלִיחַ مَلَّحَ. جَعَلَ فِيهِ المِلْحَ. הָמְלַח مُلِّحَ. تَمَلَّحَ. ذُرَّ فِيهِ المِلْحُ.

מַלָּח ז' (־חִים) مَلاَّحٌ. نُوتِيٌّ ج نُوتِيَّة. بَحَّارٌ ج بَحَّارَة. مَرَاكِبِيٌّ ج مَرَاكِبِيَّة. רַב־מַלָּחִים نَائِبٌ عَرِيفٌ فِي البَحْرِيَّةِ.

מָלֵחַ ת' (מְלֵחִים) مَالِحٌ. فِيهِ مِلْحٌ.

מְלֵחָה נ' (־חוֹת) سَبْخَةٌ ج سِبَاخ. أَرْضٌ مَالِحَةٌ.

מַלָּחוּת נ' مِلاَحَةٌ. بَحْرِيَّةٌ. فَنُّ رُكُوبِ البَحْرِ.

מְלִחוּת, מְלִיחוּת נ' مُلُوحَةٌ. طَعْمُ المِلْحِ. מַד־מְלִחוּת مِقْيَاسُ المُلُوحَةِ (salimometer).

מִלְחִי ת' (־יִּים) مِلْحِيٌّ. فِيهِ مِلْحٌ. חֻמְצָה מִלְחִית حَامِضُ الكُلُورِدْرِيك. تِيزَاب.

מִלְחִיָּה, מלחייה נ' (־יּוֹת) مِمْلَحَةٌ ج مَمَالِح. وِعَاءُ المِلْحِ.

מַלְחִין ז' (־נִים) مُلَحِّنٌ. مُؤَلِّفٌ مُوسِيقِيٌّ. مُوسِيقَارٌ ע' קוֹמְפּוֹזִיטוֹר.

מַלְחִית נ' (־יּוֹת) أُشْنَانٌ. أُشْنَانُ القَصَّارِينَ. الغَاسُولُ (نبات بري، saltwort).

מְלַחֵךְ ז' (־חֲכִים) لاَحِسٌ. لاَعِقٌ. מְלַחֵךְ פִּנְכָּה, מְלַחֲכָן (־נִים) لاَحِسُ الأَوَانِي. مَاسِحُ جُوخ. مُتَمَلِّقٌ.

מְלַחְלַח, מלוחלח ת' (־חִים) بَلِيلٌ. رَطْبٌ. خَضِلٌ. نَدِيٌّ.

מְלֻחָם, מולחם ת' (־מִים) مُلْحُومٌ (بالمعدن).

מַלְחֵם ז' (־חֲמִים) بَنْطَةٌ (كَاوِيَةٌ) لِحَامٍ (soldering iron).

מִלְחָמָה נ' (־מוֹת) ١. حَرْبٌ ج حُرُوب. مَعْرَكَةٌ ج مَعَارِك. وَغًى. قِتَالٌ. ٢. كِفَاحٌ. صِرَاعٌ. מִלְחָמָה אֲטוֹמִית حَرْبٌ ذَرِّيَّةٌ (نَوَوِيَّةٌ). מִלְחָמָה לְלֹא הַכְרָעָה حَرْبٌ سِجَالٌ (غير حاسمة). מִלְחָמָה קָרָה حَرْبٌ بَارِدَةٌ (علاقات متوترة بلا قتال). מִלְחָמָה עַזָּה حَرْبٌ شَعْوَاءُ. حَرْبٌ ضَرُوسٌ بِلاَ هَوَادَةٍ. מִלְחֶמֶת אֶזְרָחִים حَرْبٌ أَهْلِيَّةٌ. فِتْنَةٌ ج فِتَن. מִלְחֶמֶת אַחִים ١. فِتْنَةٌ دَاخِلِيَّةٌ. ٢. حَرْبٌ أَهْلِيَّةٌ. מִלְחֶמֶת בָּזָק حَرْبٌ خَاطِفَةٌ. מִלְחֶמֶת בְּחִירוֹת حَمْلَةٌ انْتِخَابِيَّةٌ. מִלְחֶמֶת בֵּינַיִם مُبَارَزَةٌ (بين اثنين). مُنَازَلَةٌ. مُنَاجَزَةٌ. מִלְחֶמֶת גּוֹג וּמָגוֹג ע' גּוֹג. מִלְחֶמֶת גֵּרִילָה حَرْبُ عِصَابَاتٍ. מִלְחֶמֶת דְּבָרִים, מִלְחֶמֶת דֵּעוֹת صِرَاعٌ فِكْرِيٌّ. جَدَلٌ عَنِيفٌ. מִלְחֶמֶת הַשְׁמָד حَرْبُ إِبَادَةٍ. حَرْبٌ ضَرُوسٌ. מִלְחֶמֶת הַתָּשָׁה حَرْبُ اسْتِنْزَافٍ. حَرْبُ إِنْهَاكِ القُوَى. מִלְחֶמֶת חוֹבָה, מִלְחֶמֶת מִצְוָה جِهَادٌ. حَرْبٌ بِاسْمِ الدِّينِ. מִלְחֶמֶת חָרְמָה حَرْبٌ شَعْوَاءُ. حَرْبٌ عَوَانٌ. حَرْبٌ ضَرُوسٌ. מִלְחֶמֶת יוֹם כִּפּוּר حَرْبُ يَوْمِ الغُفْرَانِ. حَرْبُ أُكْتُوبَر. מִלְחֶמֶת מָגֵן حَرْبٌ دِفَاعِيَّةٌ. מִלְחֶמֶת מוֹחוֹת صِرَاعُ (حَرْبُ) الأَدْمِغَةِ. מִלְחֶמֶת מָנַע حَرْبٌ وِقَائِيَّةٌ. מִלְחֶמֶת מַעֲמָדוֹת حَرْبٌ طَبَقِيَّةٌ. نِزَاعٌ طَبَقِيٌّ. מִלְחֶמֶת עֲצַבִּים حَرْبُ أَعْصَابٍ. מִלְחֶמֶת קִיּוּם تَنَازُعُ البَقَاءِ. מִלְחֶמֶת רְשׁוּת فَتْحٌ. فُتُوحَاتٌ (لم تُفْرَض من الناحية الدينية). מִלְחֶמֶת שֵׁשֶׁת הַיָּמִים حَرْبُ الأَيَّامِ السِّتَّةِ. הֵשִׁיב מִלְחָמָה

שַׁעְרָה قَامَ بِهُجُومٍ مُعَاكِسٍ. رَدَّ الصَّاعَ صَاعَيْنِ. **אִישׁ מִלְחָמָה** رَجُلُ حَرْبٍ. مُقَاتِلٌ. عَسْكَرِيٌّ ج عَسَاكِرُ. **אִישׁ מִלְחָמוֹת** مُحَارِبٌ مُحَنَّكٌ. مُحَارِبٌ قَدِيمٌ. **גִּבּוֹר מִלְחָמָה** بَطَلُ حَرْبٍ. **מַצָּב לֹא מִלְחָמָה וְלֹא שָׁלוֹם** حَالَةُ اللاَّحَرْبِ وَاللاَّسِلْمِ. **כְּלֵי מִלְחָמָה** أَسْلِحَةٌ (مفرد: سِلاَحٌ). أَدَوَاتُ الحَرْبِ. **מְכוֹנַת הַמִּלְחָמָה** مجازًا: التُّرْسَانَةُ الحَرْبِيَّةُ. **סִיּוּם מַצַּב מִלְחָמָה** إِنْهَاءُ حَالَةِ الحَرْبِ. **פּוֹשֵׁעַ מִלְחָמָה** مُجْرِمُ حَرْبٍ. **אָסַר מִלְחָמָה עַל-, עָשָׂה מִלְחָמָה עִם-, יָצָא לְמִלְחָמָה עַל-, עָרַךְ מִלְחָמָה עִם-** شَنَّ حَرْبًا عَلَى. أَعْلَنَ الحَرْبَ عَلَى. **הִכְרִיז מִלְחָמָה עַל-** أَعْلَنَ الحَرْبَ عَلَى. **קִדֵּשׁ מִלְחָמָה** شَنَّهَا حَرْبًا عَلَى. **נִסְתַּיְּמָה הַמִּלְחָמָה** إِنْتَهَتِ الحَرْبُ. وَضَعَتِ الحَرْبُ أَوْزَارَهَا.

מִלְחַמְתִּי ת' (־תִּיִּים) حَرْبِيٌّ. قِتَالِيٌّ. عَسْكَرِيٌّ.

מִלְחַמְתִּיּוּת נ' حَرْبِيَّةٌ. عَسْكَرِيَّةٌ.

מְלֻחָן, מולחן ת' (־נִים) مُلَحَّنٌ.

מֶלְחָצַיִם, מלחציים ז"ז مِنْجَلَةٌ ج مَنَاجِلُ. مِلْزَمَةٌ ج مَلاَزِمُ.

מַלְחֶצֶת נ' (־חָצוֹת) مِلْزَمٌ. مِلْزَمَةٌ ج مَلاَزِمُ ע' כְּלִיבָה.

מְלַחֵשׁ ז' (־חֲשִׁים) حَاوٍ(ي) ج حُوَاةٌ. سَاحِرٌ ج سَحَرَةٌ وسَاحِرُونَ.

מִלַּחַת נ' (־לָחוֹת) مِلْحُ البَارُودِ. نَتْرَاتُ الصُّودْيُوم. **מִלַּחַת הָאַשְׁלְגָן** نَتْرَاتُ البُوتَاسْيُوم. **מִלַּחַת נֶתֶר** مِلْحُ البَارُودِ.

מַלַּחַת נ' (־לָּחוֹת) مَلاَّحَةٌ (مكان تكوّن الملح).

(מלט) נִמְלַט פ' ١. فَرَّ ـِ هَرَبَ ـُ وَلَّى الأَدْبَارَ. لَجَأَ ـَ إِلَى. ٢. سَلِمَ ـَ مِنْ. نَجَا ـُ مِنْ. ٣. أَفْلَتَ. تَمَلَّصَ. **לֹא יִמָּלֵט מִהְיוֹת-** لاَ مَفَرَّ مِنْ أَنْ. لاَ مَنَاصَ مِنْ أَنْ. **מִלֵּט** ١. فَلَّتَ. أَنْقَذَ. نَجَّى. فَوَّتَ. ٢. هَرَّبَ. **מִלֵּט אֶת נַפְשׁוֹ** فَرَّ هَارِبًا. نَجَا بِحَيَاتِهِ. **הִמְלִיטָה** وَضَعَتْ (انثى الحيوان وليدها). وَلَدَتْ.

מֶלֶט ז' ١. مِلاَطٌ. ٢. أَسْمَنْت. سِمِنْتُو. شْبِينْتُوعْ ע' צֶמֶנְט. **מֶלֶט הִידְרוֹלִי** أَسْمَنْتٌ مَائِيٌّ. **מֶלֶט לָבָן** أَسْمَنْتٌ أَبْيَضُ. **מֶלֶט הַשֵּׁן** أَسْمَنْتُ السِّنِّ (مادة تقي جذور السن).

מֶלְט .En ז' مَلْت (شعير منقوع بالماء لانتاج البيرة) ע' לֶתֶת.

מל"ט ר"ת מָטוֹס לְלֹא טַיָּס طَائِرَةٌ بِلاَ طَيَّارٍ.

מַלְטוֹזָה L ז' ١. المَلْتُوز. سُكَّرُ الشَّعِيرِ. ٢. سُكَّرُ العِنَبِ.

מַלְטָנִית נ' (־יּוֹת) وَلُودٌ (انثى الحيوان). كَثِيرَةُ الوِلاَدَةِ.

מְלֻטָּשׁ, מלוטש ת' (־שִׁים) ١. مَشْحُوذٌ. مَسْنُونٌ. مَحْدُودٌ (سكين). ٢. صَقِيلٌ ج صِقَالٌ. مُلَمَّعٌ. ٣. مُهَذَّبٌ (اسلوب).

מִלְטָשָׁה נ' (־שׁוֹת) مَعْمَلُ صَقْلِ المَاسِ.

מַלְטֶשֶׁת נ' (־טְשׁוֹת) مِشْحَذٌ ج مَشَاحِذُ. مَجْلَخٌ. مِسَنٌّ ج مَسَانٌّ.

מְלִיא ז' (מְלִיאִים) مَحْشِيٌّ. دُولْمَة ע' מְמֻלָּא.

מְלִיאָה נ' (־אוֹת) ١. إِجْتِمَاعٌ بِكَامِلِ الأَعْضَاءِ. جَلْسَةٌ بِكَامِلِ هَيْئَتِهَا ע' פְּלֶנוּם. **מְלִיאַת הַכְּנֶסֶת** الكنيست بِكَامِلِ هَيْئَتِهَا. **עַל מְלִיאָתוֹ** بِكَامِلِهِ. بِرُمَّتِهِ. بِتَمَامِهِ.

מְלִיחַ (מְלִיחִים) ١. ת' مَالِحٌ ע' מָלוּחַ. ٢. ז' سَمَكُ الرِّنْكَة (hering).

מְלִיחָה נ' (־חוֹת) تَمْلِيحٌ. ذَرُّ المِلْحِ. رَشُّ المِلْحِ.

מְלִיחוּת נ' مُلُوحَةٌ. فِيهِ طَعْمُ المِلْحِ.

מְלִילָה נ' (־לוֹת) فَرِيكٌ. المَفْرُوكُ مِنَ الحَبِّ. سُنْبُلَةٌ نَاضِجَةٌ.

מַלִּין ז' (מַלִּינִים) شَاكٍ(ي). مُشْتَكٍ(ي). مُتَظَلِّمٌ.

מִלְיוֹן, מליון A ז' (־נִים) مَلْيُونٌ. مَلْيُونِيرٌ. كَثِيرُ المَالِ. غَنِيٌّ.

מֵלִיץ ז' (מְלִיצִים) ١. شَفِيعٌ ج شُفَعَاءُ. مُدَافِعٌ. مُرَافِعٌ. ٢. بَلِيغٌ. مِصْقَعٌ (خطيب). ٣. مُوصٍ خَيْرًا. ٤. مُتَرْجِمٌ. **מֵלִיץ יֹשֶׁר** شَفِيعٌ ج شُفَعَاءُ. مُدَافِعٌ. مُحَامٍ(ي).

מְלִיצָה נ' (־צוֹת) ١. بَلاَغَةٌ. فَصَاحَةٌ. بَيَانٌ. ٢. حِكْمَةٌ ج حِكَمٌ. ٣. كَلاَمٌ مُنَمَّقٌ. **מְלִיצָה בְּעָלְמָא** مُجَرَّدُ كَلاَمٍ مُنَمَّقٍ. كَلاَمٌ طَنَّانٌ غَيْرُ مُلْزِمٍ. **מְלִיצָה נְדוֹשָׁה** بَلاَغَةٌ مُبْتَذَلَةٌ. عِبَارَةٌ بَيَانِيَّةٌ بَالِيَةٌ. **לְתִפְאֶרֶת הַמְּלִיצָה** لِلزَّخْرَفَةِ البَلاَغِيَّةِ.

מְלִיצִי ת' (־צִיִּים) بَلاَغِيٌّ. بَيَانِيٌّ. بَدِيعِيٌّ. مُنَمَّقٌ. **נְאוּם מְלִיצִי** خِطَابٌ بَلاَغِيٌّ. خُطْبَةٌ مُنَمَّقَةٌ.

מְלִיצִיּוּת נ' تَعْبِيرٌ بَلاَغِيٌّ. بَلاَغَةٌ. مُحَسِّنَاتٌ بَدِيعِيَّةٌ.

מְלִיקָה נ' (־קוֹת) حَزُّ رَأْسِ الطَّيْرِ. قَطْعُ الرَّأْسِ. **בֵּית מְלִיקָה** مَنْحَرُ الطَّيْرِ. مَكَانُ نَحْرِ الطَّيْرِ فِي عُنُقِهِ.

מִלִּית, מילית נ' (־לִּיּוֹת) في القواعد: حَرْفٌ ج حُرُوفٌ (لا اسم ولا فعل مثل: إِلَى، عَلَى، مِنْ). أَدَاةٌ ج أَدَوَاتٌ (كالجرّ والنفي).

מְלִית נ' (־לִיּוֹת) حَشْوَةٌ (ما يُحشى به المحشي).

מָלַךְ פ' مَلَكَ ـِ عَلَى. تَمَلَّكَ عَلَى. تَرَبَّعَ عَلَى كُرْسِيِّ العَرْشِ. **מָלַךְ בְּכִפָּה** سَادَ عَلَى قُبَّةِ السَّمَاءِ. مَدَّ مُلْكَهُ عَلَى الدُّنْيَا. بَسَطَ سُلْطَانَهُ عَلَى العَالَمِ ومجازًا: كَانَ الآمِرَ النَّاهِيَ. **נִמְלַךְ** فَكَّرَ مَلِيًّا (في امر ما). شَاوَرَ عَقْلَهُ. **נִמְלַךְ בִּפְלוֹנִי** إِسْتَنْصَحَ فُلاَنًا. شَاوَرَهُ. أَخَذَ رَأْيَهُ. **הִמְלִיךְ** مَلَّكَ عَلَى. تَوَّجَ. نَادَى بِهِ مَلِكًا عَلَى. **הָמְלַךְ** تُوِّجَ مَلِكًا.

מֶלֶךְ ז' (מְלָכִים) ١. مَلِكٌ ج مُلُوكٌ. مَلِيكٌ. سُلْطَانٌ ج سَلاَطِينُ. عَاهِلٌ ج عَوَاهِلُ. ٢. شَاه (في لعبة الشطرنج). ٣. مَلِك (في ورق اللعب). **מֶלֶךְ אֶבְיוֹן** ١. مَلِكٌ بَشَرِيٌّ (لتمييزه عن الله تعالى). ٢. مَلِكٌ زَائِفٌ (مُفْلِسٌ). **מֶלֶךְ בָּשָׂר וָדָם** مَلِكٌ بَشَرِيٌّ. **מֶלֶךְ הַכָּבוֹד** رَبُّ العَالَمِينَ. مَالِكُ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ. اللهُ تَعَالَى. **מֶלֶךְ הַמְּלָכִים** مَلِكُ المُلُوكِ. إِمْبِرَاطُورٌ ج أَبَاطِرَةٌ. عَاهِلٌ. **מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים**

مَلِكُ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ. اللهُ تَعَالَى. מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ الْمُخَلِّصُ. الْمُنْقِذُ (الذي يأتي في يوم القيامة). מֶלֶךְ עֶלְיוֹן رَبُّ العَالَمِينَ. اللهُ تَعَالَى. בַּת־מֶלֶךְ شَعِيرَةٌ. شَحَّاذُ العَيْنِ ע' שְׂעוֹרָה. דֶּרֶךְ הַמֶּלֶךְ ١. طَرِيقٌ سُلْطَانِيٌّ. مَمْلَكَةُ الطَّرِيقِ. الطَّرِيقُ العَامُّ. ٢. الطَّرِيقُ الصَّحِيحَةُ. سَوَاءُ السَّبِيلِ. מוֹעֶצֶת הַמֶּלֶךְ المَجْلِسُ الخَاصُّ لِلْمَلِكِ. مَجْلِسُ الشُّورَى. עֵד הַמֶּלֶךְ شَاهِدُ المَلِكِ. شَاهِدُ الدَّوْلَةِ (احد الشهود الذي يقر امام المحكمة بجريمة شركائه مقابل عدم محاكمته). בְּיַד הַמֶּלֶךְ بِيَدٍ مَفْتُوحَةٍ. بِوَفْرَةٍ. بِكَرَمٍ وَسَخَاءٍ. מְלָכִים א' سِفْرُ المُلُوكِ الأَوَّلُ (في الكتاب المقدس). מְלָכִים ב' سِفْرُ المُلُوكِ الثَّانِي (في الكتاب المقدس). מִשְׂחַק הַמְּלָכִים كِنَايَةٌ عَنْ لُعْبَةِ الشِّطْرَنْجِ. אֵין שְׁנֵי מְלָכִים מִשְׁתַּמְּשִׁים בְּכֶתֶר אֶחָד مجازا: لاَ يُجْمَعُ سَيْفَانِ فِي غِمْدٍ.

מֹלֶךְ, מוֹלֶךְ ז' مُولُوخ (اله كنعاني كان يُعبد عن طريق تضحية الاطفال على مذبحه بتمريرهم في النار).

מֶלֶךְ A ז' مُلْكٌ ج أَمْلاَكٌ (ارض مملوكة لصاحب عقار).

מִלְכֵּד פ' ١. لَغَمَ – لَغَّمَ. وَضَعَ لُغْمًا. ٢. فَخَّخَ. نَصَبَ فَخًّا. מֻלְכַּד ١. لُغِمَ. لُغِّمَ. فُخِّخَ.

מְלֻכָּד ת' (־כָּדִים) مُوَحَّدٌ. مُكَتَّلٌ. صَيَّرَهُمْ كُتْلَةً وَاحِدَةً.

מְלֻכָּד, מלוכד ת' (־דִים) مُتَّحِدٌ. مُوَحَّدٌ. مُتَكَتِّلٌ. مَرْصُوصٌ. مُتَمَاسِكٌ.

מַלְכֹּדֶת, מלכודת נ' (־כּוֹדוֹת) ١. فَخٌّ ج فِخَاخٌ. شَرَكٌ ج أَشْرَاكٌ. شَبَكَةُ الصَّيْدِ. مَصِيدَةٌ ج مَصَائِدُ. ٢. كَمِينٌ ج كَمَائِنُ. مَكِيدَةٌ ج مَكَائِدُ. מַלְכֹּדֶת עַכְבָּרִים مَصِيدَةُ الفِئْرَانِ.

מַלְכָּה נ' (מְלָכוֹת) ١. مَلِكَةٌ. قَرِينَةُ المَلِكِ. ٢. كِنَايَةٌ عَنِ السَّبْتِ. ٣. في الشطرنج: الفِرْزَانُ. الوَزِيرُ. ٤. مَلِكَةُ النَّحْلِ. מַלְכַּת הָאַהֲבָה إِلَهَةُ الحُبِّ. מַלְכַּת הַיֹּפִי مَلِكَةُ الجَمَالِ. הַמַּלְכָּה הָאֵם المَلِكَةُ الأُمُّ. وَالِدَةُ المَلِكِ.

מִלְכּוּד ז' (־דִים) ١. تَلْغِيمٌ. وَضْعُ أَلْغَامٍ. ٢. تَفْخِيخٌ. نَصْبُ فِخَاخٍ.

מַלְכוּת נ' (־כֻיּוֹת) ١. مُلْكٌ. سُلْطَةُ المَلِكِ. مَلَكِيَّةٌ. ٢. مَمْلَكَةٌ ج مَمَالِكُ. دَوْلَةٌ مَلَكِيَّةٌ. מַלְכוּת אֱדוֹם ١. كِنَايَةٌ عَنْ مَمْلَكَةِ رُومَا. الإِمْبِرَاطُورِيَّةُ الرُّومَانِيَّةُ. ٢. كِنَايَةٌ عَنِ الحُكْمِ البِيزَنْطِيِّ فِي الأَدَبِ اليَهُودِيِّ القَدِيمِ ע' אֱדוֹם. מַלְכוּת הָרִשְׁעָה إِمْبِرَاطُورِيَّةُ الظُّلْمِ وَالجَوْرِ. كِنَايَةٌ عَنِ الإِمْبِرَاطُورِيَّةِ الرُّومَانِيَّةِ. מַלְכוּת שַׁדַּי, מַלְכוּת שָׁמַיִם مَلَكُوتُ السَّمَاءِ. المَلأُ الأَعْلَى. בֵּית הַמַּלְכוּת ١. الأُسْرَةُ المَالِكَةُ. ٢. القَصْرُ المَلَكِيُّ. הוֹד מַלְכוּת صَاحِبَ الجَلاَلَةِ! يَا صَاحِبَ الجَلاَلَةِ! הֲרוּגֵי מַלְכוּת شُهَدَاءُ الدَّوْلَةِ. مَنْ نُفِّذَ بِهِمْ حُكْمُ الإِعْدَامِ بِأَمْرِ المَلِكِ أَوِ السُّلُطَاتِ. כִּסֵּא מַלְכוּת عَرْشُ المُلْكِ. كُرْسِيُّ العَرْشِ. السُّدَّةُ المَلَكِيَّةُ. כֶּתֶר מַלְכוּת ١. تَاجُ المُلْكِ. ٢. عُنْوَانُ قَصِيدَةٍ عَنِ الخَلِيقَةِ وَالتَّكْوِينِ كَتَبَهَا شْلُومُو ابْنُ جَبِيرُول أَو أَبُو أَيُّوب سُلَيْمَانُ بْنُ يَحْيَى. בְּשֵׁם הַמַּלְכוּת ذِكْرُ اللهِ صَرَاحَةً أَيْ قَوْلُ: "ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם" اللهُ رَبُّنَا رَبُّ العَالَمِينَ ومجازا: بِتَفْوِيضٍ رَسْمِيٍّ. עַד חֲצִי הַמַּלְכוּת مجازا: لَكَ مَا تَشَاءُ! أُطْلُبْ وَتَمَنَّ (فيستجاب طلبك).

מַלְכֻיּוֹת صَلاَةٌ خَاصَّةٌ تُتْلَى فِي رَأْسِ السَّنَةِ العِبْرِيَّةِ.

מַלְכוּתִי ת' (־יִים) ١. مَلَكِيٌّ. مُلُوكِيٌّ. ٢. فَخْمٌ.

מַלְכוּתִיּוּת נ' مُلُوكِيَّةٌ. صِبْغَةٌ مَلَكِيَّةٌ. صِفَةٌ مَلَكِيَّةٌ. أُبَّهَةٌ.

מַלְכִּיט G ז' مَلْكِيت (ضرب من مركبات النحاس).

מְלֻכְלָךְ, מלוכלך ת' (־כִים) قَذِرٌ. وَسِخٌ. مُتَّسِخٌ. مُلَوَّثٌ.

מְלֻכְסָן, מלוכסן ת' (־נִים) مَائِلٌ. مُنْحَرِفٌ. جَانِبِيٌّ. מַבָּט מְלֻכְסָן نَظْرَةٌ شَزْرَاءُ. בִּמְלֻכְסָן תה"פ بِشَكْلٍ مَائِلٍ. بِصُورَةٍ مُنْحَرِفَةٍ.

מַלְכָּ"ר ר"ת מוֹסָד לְלֹא כַּוָּנַת רֶוַח مُؤَسَّسَةٌ لاَ تَقُومُ عَلَى أَسَاسِ الرِّبْحِ.

מִלְּכַתְּחִלָּה תה"פ مِنَ البِدَايَةِ. مُنْذُ البِدَايَةِ. مِنْ أَوَّلِ وَهْلَةٍ.

מֶלֶל ז' ١. كَلاَمٌ. نُطْقٌ. تَفَوُّهٌ. تَمْتَمَةٌ. ٢. كَلاَمٌ فَارِغٌ. كَلاَمٌ لاَ طَائِلَ تَحْتَهُ.

מִלֵּל, מילל פ' تَفَوَّهَ. نَطَقَ – تَكَلَّمَ. تَمْتَمَ. מִי מִלֵּל וּמִי מִלֵּל مَنْ كَانَ يَقْدِرُ أَنْ؟ أَمْرٌ لاَ يُصَدَّقُ!

מְלָל ז' حَاشِيَةُ الثَّوْبِ. هُدْبُ (ذَيْلُ) الثَّوْبِ.

מַלְלָן ז' (־נִים) مِكْثَارٌ. ثَرْثَارٌ. مِهْذَارٌ.

מַלְלָנוּת נ' هَذَرٌ. ثَرْثَرَةٌ. كَثْرَةُ كَلاَمٍ. كَلاَمٌ فَارِغٌ.

מַלְמָד ז' (־דִים) مِهْمَزَةٌ. مِهْمَازٌ ج مَهَامِيزُ. كُلاَّبٌ. كُلاَّبَةٌ.

מְלַמֵּד ז' (־מְּדִים) مُعَلِّمٌ. مُدَرِّسٌ (وخصوصا في كتّاب). مُعَلِّمُ الصِّبْيَانِ. מְלַמֵּד זְכוּת مُدَافِعٌ. مُرَافِعٌ. مُحَامٍ(ي). شَفِيعٌ ج شُفَعَاءُ. מְלַמֵּד דַּרְדַּקֵי ע' דַּרְדַּק. מִכָּל מְלַמְּדַי הִשְׂכַּלְתִּי تَعَلَّمْتُ مِنْ كُلِّ أَسَاتِذَتِي ومجازا: مَنْ عَلَّمَنِي حَرْفًا صِرْتُ لَهُ عَبْدًا.

מְלֻמָּד, מלומד ת' (־דִים) ١. مُتَعَلِّمٌ. وَاسِعُ الاطِّلاَعِ. مُتَبَحِّرٌ. ٢. مُحَنَّكٌ. مُتَمَرِّسٌ. מִצְוַת אֲנָשִׁים מְלֻמָּדָה فَرِيضَةٌ تُؤَدَّى تِلْقَائِيًّا. عَمَلٌ تِلْقَائِيٌّ. مُحَاكَاةٌ بِالعَادَةِ.

מִלְמוּל ז' (־לִים) هَمْهَمَةٌ. غَمْغَمَةٌ. تَمْتَمَةٌ. كَلاَمٌ غَيْرُ مَفْهُومٍ.

מִלְמַטָּה תה"פ مِنْ أَسْفَلَ. مِنْ تَحْتُ ע' מַטָּה.

מִלְמֵל פ' ١. هَمْهَمَ. غَمْغَمَ. تَمْتَمَ. ٢. ثَرْثَرَ. هَذَرَ –

מַלְמָלָה P נ' (־לוֹת) مَلْمَل. بَاتِيسْتَا. شَاش (نسيج رقيق).

מַלְמְלָן ז' (־נִים) مِهْذَارٌ. ثَرْثَارٌ. هَاذٍ(ي).

מִלְמַעְלָה תה"פ مِنْ فَوْقُ. مِنْ أَعْلَى. مِنْ عَلٍ ע' מַעְלָה.

מֶלַנְכּוֹלִי G ת' (־לִיִּים) مَلَنْخُولِيٌّ. سَوْدَاوِيٌّ. سَوْدَائِيٌّ. حَزِينٌ.

מֶלַנְכּוֹלְיָה נ' مَلَنْخُولْيَا. السَّوْدَاءُ ע' מָרָה, מָרָה שְׁחֹרָה.

מַלְקֶשֶׁת, מלוסת ת' (־תִים) أذْقَنُ. أبُو حَنَك. أبُو حَنِيك.

מִלְעֵיל תה"פ في القواعد: مَمْدُودُ الصَّدْرِ. مَدَّةٌ عَلَى المَقْطَعِ مَا قَبْلَ الأخِيرِ (paroxytone) (مثل: סֵפֶר فَالْمَدَّةُ عَلَى المَقْطَعِ סֵ ע' מִלְרַע).

מְלֻפָּף, מלופף ת' (־פִים) مَلْفُوفٌ. مَطْوِيٌّ. مُغَلَّفٌ ومجازًا: مُكْتَنَفٌ. مُحَاطٌ.

מְלָפְפוֹן ז' (־נִים) ١. خِيَارَةٌ ج خِيَارٌ (cucumber). ٢. فَقُّوسَةٌ ج فَقُّوسٌ. بِطِّيخٌ أصْفَرُ ע' מֶלוֹן. עוֹנַת הַמְּלָפְפוֹנִים مجازًا: مَوْسِمُ الكَسَادِ. مَوْسِمُ قِلَّةِ النَّشَاطِ.

(מלץ) נִמְלַץ פ' ١. كَانَ بَلِيغًا. دُبِّجَ بِزُخْرُفِ الكَلَامِ. ٢. أُوصِيَ بِهِ خَيْرًا. הִמְלִיץ أَوْصَى بِـ. تَشَفَّعَ لِـ. زَكَّى. הֻמְלַץ ١. أُوصِيَ بِهِ خَيْرًا. شُفِعَ لَهُ. ٢. رُشِّحَ (للانتخابات مثلاً).

מֶלְצַר ז' (־צָרִים) نَادِلٌ ج نُدُلٌ. مُضِيفٌ. سُفْرَجِيٌّ.

מֶלְצָרוּת נ' مِهْنَةُ النَّادِلِ. مِهْنَةُ الضِّيَافَةِ.

מָלַק פ' حَزَّ ـُ (قَطَعَ) رَأْسَ الطَّيْرِ. נִמְלַק اُحْتُزَّ. قُطِعَ رَأْسُ الطَّائِرِ ومجازًا: قُطِعَ. قُصَّ.

מַלְקָה נ' (־קוֹת) جَلْدَةٌ ج جَلَدَاتٌ. جَلْدٌ. ضَرْبَةٌ ج ضَرَبَاتٌ.

מֻלְקֶה, מולקה ז' (־קִים) مَجْلُودٌ. مَضْرُوبٌ بِالسِّيَاطِ.

מַלְקוֹחַ ז' (־חִים) ١. غَنِيمَةٌ ج غَنَائِمُ. سَلَبٌ ج أسْلَابٌ. ٢. أمْلَاكُ العَدُوِّ.

מַלְקוֹשׁ ז' المَطَرُ المُتَأَخِّرُ. آخِرُ مَوْسِمِ المَطَرِ.

מַלְקוּת נ' (־קֻיּוֹת) جَلْدٌ. فَلَقٌ. عَلْقَةٌ. ضَرْبٌ بِالسِّيَاطِ ومجازًا: عُقُوبَةٌ ج عُقُوبَاتٌ.

מֶלְקָחַיִם, מלקחיים ז"ז كَمَّاشَةٌ. مِلْقَطٌ ج مَلَاقِطُ. كَلْبَتَانِ. مَاشَك (الجمع الجمر). תְּנוּעַת מֶלְקָחַיִם في الجيش: حَرَكَةٌ كَمَّاشَةٌ. حَرَكَةُ الْتِفَافٍ بِمِحْوَرَيْنِ.

מַלְקַחַת נ' (־קָחוֹת) ١. مَاشَك. ٢. زَرَدِيَّةٌ. كَمَّاشَةٌ.

מְלֻקָּט, מלוקט ת' (־טִים) مُلْتَقَطٌ. مُقْتَطَفٌ. مُجْتَنًى.

מִלְקָט ז' (־טִים) تَشْكِيلَةٌ ج تَشْكِيلَاتٌ. طَقْمٌ. مَجْمُوعَةٌ.

מַלְקֶטֶת נ' (־קְטוֹת) مِلْقَطٌ ج مَلَاقِطُ. مِنْقَاشٌ ج مَنَاقِيشُ ע' פִּינְצֶטָה.

מָלַרְיָה It. נ' مَلَارْيَا. مَرَضُ الأجَمِيَّةِ. حُمَّى المُسْتَنْقَعَاتِ.

מִלְרַע תה"פ في القواعد: مَمْدُودُ العَجْزِ. مَدَّةٌ عَلَى المَقْطَعِ الأخِيرِ (مثلاً: كَلِمَةُ עִפָּרוֹן فَالْمَدَّةُ عَلَى المَقْطَعِ الأخِيرِ רוֹן).

מַלְשִׁין ז' (־נִים) وَاشٍ(ي) ج وَاشُونَ ووُشَاةٌ. مُخْبِرٌ.

מַלְשִׁינוּת נ' وِشَايَةٌ. سِعَايَةٌ. إِخْبَارِيَّةٌ. إِغْتِيَابٌ.

מִלְּתָא, מילתא Ar. נ' (מִלֵּי) كَلِمَةٌ ע' מִלָּה. מִלְּתָא דִּבְדִיחוּתָא نُكْتَةٌ ج نُكَتٌ. نَادِرَةٌ ج نَوَادِرُ. מִלְּתָא זוּטַרְתָּא شَيْءٌ تَافِهٌ. أمْرٌ يَسِيرٌ. מִלֵּי דְּעָלְמָא شُؤُونٌ دُنْيَوِيَّةٌ. أُمُورُ هَذَا العَالَمِ. מִלֵּי דִּשְׁמַיָּא رُوحَانِيَّاتٌ. مُقَدَّسَاتٌ.

מֶלְתָּחָה נ' (־חוֹת) مَخْزَنُ الأمَانَاتِ. حُجْرَةُ الثِّيَابِ.

מֶלְתָּחָן ז' (־נִים) حَارِسُ الأمَانَاتِ (في مسرح أو مسبح).

מַלְתָּעָה נ' (־עוֹת) قَاطِعَةٌ ج قَوَاطِعُ. السِّنُّ القَاطِعَةُ الحَادَّةُ فِي فَمِ الوُحُوشِ البَرِّيَّةِ وَتَقَعُ بَيْنَ الأنْيَابِ وَالطَّوَاحِنِ.

מֵם נ' إسْمُ الحَرْفِ العِبْرِيِّ מ ע' מ. מֵם הַיִּתְרוֹן في القواعد: مِنْ لِلتَّفْضِيلِ (مثل: יוֹסֵף נָדִיב מִיִּצְחָק يُوسُفُ أكْرَمُ مِنْ إسْحَاقَ). מֵם הַמִּשְׁקָל في القواعد: حَرْفٌ يَأْتِي قَبْلَ كَلِمَةٍ فَيَجْعَلُهَا اسْمًا (مثل: מַסּוֹר مِنْشَار، מַרְאֶה مَنْظَر) أوْ فِي آخِرِهَا فَيَجْعَلُهَا ظَرْفًا أوْ حَالاً (مثل: יוֹמָם يَوْمِيًّا، רֵיקָם خَالِيًا).

מְמֻאָר ת' (־רִים) ١. لَاسِعٌ. مُوخِزٌ. وَخِيمٌ ٢. سَرَطَانِيٌّ. خَبِيثٌ (مرض). גִּדּוּל מְמֻאָר وَرَمٌ خَبِيثٌ. وَرَمٌ سَرَطَانِيٌّ. نَامِيَةٌ سَرَطَانِيَّةٌ. מַחֲלָה מְמָאֶרֶת مَرَضٌ خَبِيثٌ. دَاءٌ (مَرَضٌ) وَبِيلٌ. مَرَضٌ سَرَطَانِيٌّ.

מַמְבּוֹ Sp. مَامْبُو. رَقْصَةٌ جَنُوبُ أمْرِيكِيَّةٌ سَرِيعَةُ الإيقَاعِ.

מְמַבְּרָנָה L נ' (־נוֹת) غِشَاءٌ ج أغْشِيَةٌ. عَظْمٌ غِشَائِيٌّ (مثل طبلة الاذن) ע' קְרוּם.

מְמֻגּוּרָה נ' (־רוֹת) ١. جُرْنٌ ج أجْرَانٌ. بَيْدَرٌ ج بَيَادِرُ. صَوْمَعَةٌ. عَنْبَرٌ ج عَنَابِرُ.

מְמֻגָּל, ממוגל ת' (־לִים) مُتَقَيِّحٌ (جُرح). ذُو مِدَّةٍ.

מְמֻגָּן, ממוגן ת' (־נִים) مَحْرُوسٌ. مَحْمِيٌّ. مُحَصَّنٌ. فِيهِ تَرْتِيبَاتٌ أمْنِيَّةٌ. مُوَقًّى. فِيهِ حِرَاسَةٌ.

מְמֻגְנָט, ממוגנט ת' (־טִים) مُمَغْنَطٌ. فِيهِ خَاصِّيَّةُ المَغْنَاطِيسِ ومجازًا: مُنْجَذِبٌ.

מֵמַד ז' (מְמַדִּים) بُعْدٌ ج أبْعَادٌ. مَدًى ج آمَادٌ. مِقْدَارٌ ج مَقَادِيرُ. הַמֵּמַד הָרְבִיעִי البُعْدُ الرَّابِعُ. البُعْدُ الزَّمَنِيُّ (في النظرية النسبية لاينشتاين بالاضافة الى الطول والعرض والارتفاع). מְמַדִּים أبْعَادٌ. نِسَبٌ. مَقَادِيرُ. أحْجَامٌ.

מְמַדִּי ת' (־יִּים) بُعْدِيٌّ. דּוּ־מְמַדִּי ثُنَائِيُّ الأبْعَادِ. חַד־מְמַדִּי أحَادِيُّ البُعْدِ. תְּלַת־מְמַדִּי ثُلَاثِيُّ الأبْعَادِ.

מְמֻדָּר, ממודר ת' (־רִים) ١. مُصَنَّفٌ. مُبَوَّبٌ حَسَبَ أصْنَافٍ. ٢. مَنْ أُخْفِيَتْ عَنْهُ المَعْلُومَاتُ. مَعْزُولٌ (بالنسبة للمعلومات في مجال عمله).

מְמֻדְרָג, ממודרג ת' (־גִים) مُدَرَّجٌ. ذُو دَرَجَاتٍ.

מָמָה, מָאמָה L נ' مَامَا. لَقَبُ الأُمِّ فِي عِدَّةِ لُغَاتٍ.

מֶמוּאָר F ז' مُذَكِّرَاتٌ. يَوْمِيَّاتٌ.

ממוזג ע' מְמֻזָּג. **ממוחשב** ע' מְמֻחְשָׁב.

מְמוֹטָט ת' (־טִים) مُقَوَّضٌ. مُنْهَدٌّ. مُنْدَكٌّ. مُنْهَارٌ.

ממוין ע' מְמֻיָּן. **ממוכן** ע' מְמֻכָּן.

מִמּוּל תה"פ مُقَابِلَ. قُبَالَةَ. إزَاءَ. قُدَّامَ. تُجَاهَ ע' מוּל.

ממולא ע' מְמֻלָּא. **ממולח** ע' מְמֻלָּח.

ממולכד ע' מְמֻלְכָּד. **ממולמל** ע' מְמֻלְמָל.

ממומן ע' מְמֻמָּן. **ממומש** ע' מְמֻמָּש.

מָמוֹן ז' (־נוֹת) مَالٌ ج أَمْوَالٌ. دَرَاهِمُ. ثَرْوَةٌ ج ثَرَوَاتٌ. מָמוֹן קֹרַח كُنُوزُ قَارُونَ. أَمْوَالٌ طَائِلَةٌ. قَنَاطِيرُ مُقَنْطَرَةٌ. בַּעַל מָמוֹן ثَرِيٌّ ج أَثْرِيَاءُ. غَنِيٌّ ج أَغْنِيَاءُ. דִּינֵי מָמוֹנוֹת القَانُونُ المَدَنِيُّ. الأَحْكَامُ المَادِّيَّةُ. מָמוֹן גּוֹרֵר מָמוֹן المَالُ يَجُرُّ المَالَ ومجازًا: الدَّرَاهِمُ بِالدَّرَاهِمِ تُكْسَبُ.

מִמּוּן, מימון ז' (־נִים) تَمْوِيلٌ. إِسْتِثْمَارُ رَأْسِمَالٍ. تَوْظِيفُ أَمْوَالٍ. מִמּוּן גֵּרָעוֹנִי تَمْوِيلٌ بِالعَجْزِ.

ממונה ע' מְמֻנֶּה. **ממונע** ע' מְמֻנָּע.

ממוסגר ע' מְמֻסְגָּר. **ממוסד** ע' מְמֻסָּד.

ממוסחר ע' מְמֻסְחָר. **ממוסך** ע' מְמֻסָּךְ.

ממוסמר ע' מְמֻסְמָר. **ממוספר** ע' מְמֻסְפָּר.

ממועט ע' מְמֻעָט. **ממועך** ע' מְמֻעָךְ.

ממוען ע' מְמֻעָן. **ממוצע** ע' מְמֻצָּע.

ממוקד ע' מְמֻקָּד. **ממוקם** ע' מְמֻקָּם.

ממוקמק ע' מְמֻקְמָק. **ממוקש** ע' מְמֻקָּשׁ.

ממורט ע' מְמֹרָט. **ממורטט** ע' מְמֻרְטָט.

ממורמר ע' מְמֻרְמָר. **ממורכז** ע' מְמֻרְכָּז.

מֶמוֹרַנְדּוּם L ז' (־מִים) ١. مُذَكِّرَةٌ ج مُذَكِّرَاتٌ. رِسَالَةٌ إِيضَاحِيَّةٌ ע' תַּזְכִּיר. ٢. تَقْرِيرٌ ج تَقَارِيرُ.

ממורק ע' מְמֹרָק.

מִמּוּשׁ, מימוש ז' (־שִׁים) تَحْقِيقٌ. تَنْفِيذٌ. إِنْجَازٌ. تَجْسِيدٌ. מִמּוּשׁ רְוָחִים في الشؤون المالية: تَحْقِيقُ الأَرْبَاحِ (من اسهم مالية).

ממושטר ע' מְמֻשְׁטָר. **ממושך** ע' מְמֻשָּׁךְ.

ממושכן ע' מְמֻשְׁכָּן. **ממושמע** ע' מְמֻשְׁמָע.

ממושקף ע' מְמֻשְׁקָף. **ממותג** ע' מְמֻתָּג.

מָמוּתָה, מָמוּטָה En. נ' (־תוֹת, ־טוֹת) مَامُوث (فيل مُنقرض، mamoth).

ממותק ע' מְמֻתָּק.

מְמֻזָּג, ממוזג ת' (־גִים) ١. مُعْتَدِلٌ (مناخ). مُكَيَّفٌ. لَطِيفٌ. ٢. مُمْتَزِجٌ. ٣. لَيِّنُ العَرِيكَةِ. مُتَّزِنٌ. مُتَرَوٍّ(ي). אוּלָם מְמֻזָּג قَاعَةٌ مُكَيَّفَةُ الهَوَاءِ. قَاعَةٌ ذَاتُ تَكْيِيفِ هَوَاءٍ. אַקְלִים מְמֻזָּג مُنَاخٌ مُعْتَدِلٌ. مُنَاخٌ لَطِيفٌ.

מְמֻזָּל, ממוזל ת' (־לִים) بَخِيتٌ. حَظِيظٌ. مَيْمُونٌ.

מַמְזֵר ז' (־רִים) ١. إِبْنُ حَرَامٍ. نَغْلٌ. وَلَدُ الزِّنَى. بَنْدُوقٌ ج بَنَادِيقُ. ٢. مجازًا: شَاطِرٌ! شَيْطَانٌ! دَاهِيَةٌ! ٣. مجازًا: شَاذٌّ ج شَوَاذُّ.

מַמְזֵרוּת נ' نُغُولَةٌ. عَدَمُ شَرْعِيَّةٍ. حَالَةُ ابْنِ الحَرَامِ.

מַמְזֵרִי ת' (־רִיִּים) ١. نَغْلٌ. ٢. مجازًا: لَعِينٌ. مُنْحَطٌّ. سَافِلٌ. ٣. مجازًا: شَاطِرٌ.

מַמְזֶרְתָּא Ar. נ' (־תוֹת) بِنْتُ حَرَامٍ ومجازًا: شَاطِرَةٌ.

מַמְחָה ז' (־חִים) ١. خَلَّاطَةٌ. بَلَنْدَر. ٢. في الشؤون المالية: مُوَقِّعُ الصَّكِّ. كَاتِبُ السَّنَدِ. مُظْهِرٌ (مُجَيِّرٌ) الشِّيك.

מֻמְחֶה, מומחה תו"ז (־חִים) ١. أَخِصَّائِيٌّ. إِخْتِصَاصِيٌّ. مُخْتَصٌّ. خَبِيرٌ ج خُبَرَاءُ. مَاهِرٌ ج مَهَرَةٌ. ٢. مُحَوَّلٌ إِلَيْهِ (سند).

מֻמְחָז, מומחז ת' (־זִים) مُمَسْرَحٌ. مُعَدٌّ لِلتَّمْثِيلِ.

מְמֻחְזָר, ממוחזר ת' (־רִים) مُسْتَعْمَلٌ مِنْ جَدِيدٍ. مُسْتَحْدَثٌ. مُكَرَّرٌ.

מִמְחָטָה נ' (־טוֹת) مِنْدِيلٌ ج مَنَادِيلُ. مَحْرَمَةٌ ج مَحَارِمُ.

מֻמְחִיּוּת, מומחיות נ' خِبْرَةٌ. إِخْتِصَاصٌ. بَرَاعَةٌ. مَهَارَةٌ. أُسْتَاذِيَّةٌ.

מַמְחִיז ז' (־זִים) مُعِدٌّ لِلْمَسْرَحِ (من يعد قصة للتمثيل).

מֻמְחָשׁ, מומחש ת' (־שִׁים) مُجَسَّدٌ. مُجَسَّمٌ. مُتَمَثِّلٌ بِـ

מְמֻחְשָׁב, ממוחשב ת' (־בִים) مُحَوْسَبٌ. مُنَفَّذٌ بِالحَاسُوبِ. מִלּוֹן מְמֻחְשָׁב قَامُوسٌ مُحَوْسَبٌ.

מֻמְטָר, מומטר ת' (־רִים) مَطِيرٌ. مَمْطُورٌ. مَرْشُوشٌ.

מִמְטָר ז' (־רִים) زَخَّةٌ ج زَخَّاتٌ. مَطَرٌ بِزَخَّاتٍ.

מַמְטֵרָה נ' (־רוֹת) ١. رَشَّاشٌ. نَافُورَةٌ ج نَوَافِيرُ. فُرْنَايَة (جهاز لرش الماء في الحقل).

מִמֵּילָא Ar. תה"פ ذَاتِيًّا. مِنْ تِلْقَاءِ نَفْسِهِ ע' מֵילָא.

מְמַיֵּן, ממיין ז' (־נִים) فَرَّازٌ (للفاكهة). فَارِزٌ. مُصَنِّفٌ. مُبَوِّبٌ.

מְמֻיָּן, ממוין ת' (־נִים) مَفْرُوزٌ. مُصَنَّفٌ. مُبَوَّبٌ.

מְמַיֶּנֶת, ממיינת נ' (־יְנוֹת) فَرَّازَةٌ. مَاكِنَةُ فَرْزِ الثَّمَرِ.

מֵמִיר ז' (מְמִירִים) مُحَوِّلٌ. جِهَازُ تَحْوِيلِ الطَّاقَةِ (في الحواسيب ايضًا).

מִמְּךָ מ"י مِنْكَ. مِنْ لَدُنْكَ ע' מִן.

מִמֵּךְ מ"י مِنْكِ ע' מִן.

מְמֻכָּן, ממוכן ת' (־נִים) مُمَكْنَنٌ. مُجَهَّزٌ بِالمَكَائِنِ.

מְמַכֵּר ת' (־כְּרִים) مَا يُسَبِّبُ الإِدْمَانَ عَلَى المُخَدِّرَاتِ أَوِ المُسْكِرَاتِ.

מִמְכָּר ז' مَبِيعٌ ج مَبِيعَاتٌ. بَيْعٌ. מִקָּח וּמִמְכָּר ١. بَيْعٌ وَشِرَاءٌ. أَخْذٌ وَعَطَاءٌ. ٢. مُسَاوَمَةٌ.

מֶמֶל ז' حَجَرُ عَصْرِ الزَّيْتُونِ (في معصرة زيتون).

מְמֻלָּא, ממולא ת' (־אִים) ١. مَحْشُوٌّ. مَحْشِيٌّ (طعام). ٢. مَلِيءٌ ج مِلَاءٌ.

מُمْتَلِئٌ. مُعَبَّأٌ. מָלֵא וּמְמֻלָּא زَاخِرٌ. طَافِحٌ. مُكْتَظٌّ. מְמֻלָּאִים مَحْشِيٌّ. دُولْمَة.

מְמַלֵּא מָקוֹם ז' وَكِيلٌ ج وُكَلَاءُ. قَائِمٌ بِالأَعْمَالِ. نَائِبٌ عَنْ. מְמַלֵּא מְקוֹם הַמְנַהֵל وَكِيلُ المُدِيرِ. المُدِيرُ بِالوَكَالَة.

מַמְלוּכּ A ז' (־כִּים) مَمْلُوكٌ ج مَمَالِيكُ. مَمْلُوكِيٌّ. المَمَالِيكُ (عبيد اتراك وشراكسة ومغول استعان بهم الايوبيون للخدمة العسكرية فتمكن بعض زعمائهم من الوصول الى الحكم في مصر).

מְמֻלָּח, ממולח ת' (־חִים) مُمَلَّحٌ. مَالِحٌ. ومجازاً: لَاذِعُ اللِّسَانِ. لَبِقٌ. يَعْلَمُ مِنْ أَيْنَ تُؤْكَلُ الكَتِفُ. זָרִיז וּמְמֻלָּח ظَرِيفٌ ج ظُرَفَاءُ. سَرِيعُ الخَاطِرِ.

מַמְלֵחַ ז' (־לְחִים) لَوْحَةُ (خَشَبَةُ) التَّمْلِيحِ.

מִמְלָחָה נ' (־חוֹת) ١. مِمْلَحَةٌ ج مَمَالِحُ. وِعَاءُ المِلْحِ. ٢. مَلَّاحَةٌ.

מְמֻלְכָּד, ממולכד ת' (־דִים) مُلْغُومٌ. فِيهِ لُغْمٌ. مُفَخَّخٌ. מְכוֹנִית מְמֻלְכֶּדֶת سَيَّارَةٌ مَلْغُومَةٌ (مُفَخَّخَةٌ).

מַמְלָכָה נ' (־כוֹת) ١. مَمْلَكَةٌ ج مَمَالِكُ. دَوْلَةٌ مَلَكِيَّةٌ ע' מְלוּכָה. ٢. حُكْمُ المَلِكِ. سِيَادَةٌ مَلَكِيَّةٌ. ٣. كُلُّ جُزْءٍ مِنَ الأَجْزَاءِ الكُبْرَى العَامَّةِ فِي الطَّبِيعَةِ وَهِيَ: الحَيَوَانُ أَوِ المَمْلَكَةُ الحَيَوَانِيَّةُ وَالنَّبَاتُ أَوِ المَمْلَكَةُ النَّبَاتِيَّةُ وَالجَمَادَاتُ. מַמְלֶכֶת הַחַי المَمْلَكَةُ الحَيَوَانِيَّةُ. مَمْلَكَةُ الأَحْيَاءِ (fauna). מַמְלֶכֶת כֹּהֲנִים حُكْمُ الكَهَنَةِ. حُكْمُ رِجَالِ الدِّينِ. מַמְלֶכֶת הַצּוֹמֵחַ النَّبَاتَاتُ. المَمْلَكَةُ النَّبَاتِيَّةُ (flora). הַמַּמְלָכָה הַמְּאֻחֶדֶת المَمْلَكَةُ المُتَّحِدَةُ. بَرِيطَانْيَا (العُظْمَى).

מַמְלַכְתִּי ת' (־יִּים) ١. رَسْمِيٌّ. حُكُومِيٌّ. أَمِيرِيٌّ. ٢. فَخْمٌ. בֵּית סֵפֶר מַמְלַכְתִּי مَدْرَسَةٌ حُكُومِيَّةٌ (رَسْمِيَّةٌ). בִּקּוּר מַמְלַכְתִּי زِيَارَةٌ رَسْمِيَّةٌ. שֵׁרוּת מַמְלַכְתִּי خِدْمَةٌ وَطَنِيَّةٌ. خِدْمَةٌ عَامَّةٌ. مَصْلَحَةٌ عَامَّةٌ.

מַמְלַכְתִּיּוּת נ' ١. وَطَنِيَّةٌ. رَسْمِيَّةٌ. ٢. فَخَامَةٌ. أُبَّهَةٌ.

מְמֻלְמָל, ממולמל ת' (־לִים) ١. مَنْطُوقٌ. مُتَفَوَّهٌ. مَا قِيلَ كَلَامًا. ٢. مَصْنُوعٌ مِنَ المَلْمَلِ أَوِ الشَّاشِ. رَقِيقٌ. شَفَّافٌ.

מְמֻלָּץ, מומלץ ת' (־צִים) مُوصًى بِهِ. مُزَكًّى. إِيجَابِيٌّ.

מְמֻמָּן, ממומן ת' (־נִים) مُمَوَّلٌ. مُسْتَثْمَرٌ. مُوَظَّفٌ (اموال).

מְמֻמָּשׁ, ממומש ת' (־שִׁים) مُحَقَّقٌ. مُنَفَّذٌ. نَاجِزٌ.

מִמֵּן, מימן פ' مَوَّلَ. جَهَّزَ بِالمَالِ. إِسْتَثْمَرَ. وَظَّفَ أَمْوَالاً. מִמֵּן مُوِّلَ. تَمَوَّلَ. أُسْتُثْمِرَ.

מְמֻנֶּה, ממונה תו"ז (־נִּים) قَائِمٌ بِـ. قَيِّمٌ عَلَى. مَسْؤُولٌ عَنْ. أَمِينٌ ج أُمَنَاءُ. مُكَلَّفٌ بِـ. مُشْرِفٌ عَلَى. מְמֻנֶּה עַל הַמָּחוֹז مُتَصَرِّفُ اللِّوَاءِ. הַמְּמֻנֶּה עַל נִכְסֵי נִפְקָדִים حَارِسُ أَمْوَالِ الغَائِبِينَ. القَيِّمُ عَلَى أَمْلَاكِ الغَائِبِينَ.

מִמֶּנָּה מ"י مِنْهَا. مِنْ لَدُنْهَا ע' מִן.

מִמֶּנּוּ מ"י مِنْهُ ע' מִן.

מִמֶּנִּי מ"י مِنِّي ע' מִן.

מְמֻנָּע, ממונע ת' (־עִים) ١. آلِيٌّ. مِيكَانِيكِيٌّ. حَرَكِيٌّ. ٢. مُحَرِّكٌ. مُزَوَّدٌ بِمُحَرِّكٍ. כֹּחַ מְמֻנָּע قُوَّةٌ آلِيَّةٌ.

מְמֻסְגָּר, ממוסגר ת' (־רִים) مُؤَطَّرٌ. مُبَرْوَزٌ.

מְמֻסָּד, ממוסד ת' (־דִים) مُؤَسَّسٌ. مُمَأْسَسٌ. مُؤَسَّسَاتِيٌّ. مُنَظَّمٌ. חֶבְרָה מְמֻסֶּדֶת مُجْتَمَعٌ مُنَظَّمٌ فِي مُؤَسَّسَاتٍ. مُجْتَمَعٌ مُؤَسَّسَاتِيٌّ.

מִמְסָד ז' (־דִים) هَيْئَةُ الحُكْمِ. مُؤَسَّسَاتُ الحُكْمِ.

מִמְסָדִי ת' (־יִּים) مُؤَسَّسَاتِيٌّ. قَائِمٌ عَلَى مُؤَسَّسَاتٍ.

מְמֻסְחָר, ממוסחר ת' (־רִים) مُتَاجَرٌ بِهِ. تِجَارِيٌّ. مُتَدَاوَلٌ.

מְמֻסָּךְ, ממוסך ת' (־כִים) ١. مُظَلَّلٌ. مُغَطًّى بِـ. ٢. في الجيش: مُمَوَّهٌ. مُخَبَّأٌ. ٣. مُقَنَّعٌ. مُلَثَّمٌ. مُتَنَكِّرٌ.

מְמֻסְמָס, ממוסמס ת' (־סִים) مُذَابٌ. مَحْلُولٌ. سَيَّالٌ. مُتَمَيِّعٌ. مَائِعٌ. سَايِحٌ ومجازاً: مُنْطَمِسٌ. غَيْرُ وَاضِحٍ.

מְמֻסְמָר, ממוסמר ת' (־רִים) مُمَسْمَرٌ. مُثَبَّتٌ بِمِسْمَارٍ. مُدَسَّرٌ.

מְמַסְפֵּר ז' (־פְּרִים) رَقَّامَةٌ. آلَةُ تَرْقِيمٍ (numerator).

מְמֻסְפָּר, ממוספר ת' (־רִים) ١. مُرَقَّمٌ. مُسَجَّلٌ. مَا سُجِّلَ فِيهِ رَقْمٌ. ٢. مُقَسَّمٌ إِلَى أَرْقَامٍ.

מִמְסָר ת' (־רִים) إِرْسَالٌ. تَرْحِيلٌ. مُتَابِعٌ (relay). שִׁיטַת מִמְסָרִים في الميكانيك: نِظَامُ تَرْحِيلٍ. תַּחֲנַת מִמְסָר مَحَطَّةُ تَرْحِيلٍ. مَحَطَّةُ إِرْسَالٍ. مَرْكَزُ تَرْحِيلٍ.

מִמְסָרָה נ' (־רוֹת) نَقْلٌ. إِرْسَالٌ. جِهَازُ نَقْلٍ. جِهَازُ تَشْغِيلٍ. מִמְסֶרֶת רְצוּעָה إِدَارَةٌ بِالسُّيُورِ. מִמְסֶרֶת שַׁרְשֶׁרֶת نَقْلُ الحَرَكَةِ بِسِلْسِلَةٍ.

מִמְעָד ז' (־דִים) مَزَلَّةٌ. زَلَلٌ. زَلَقٌ. إِنْزِلَاقٌ. عَثْرَةٌ. تَعَثُّرٌ.

מְמֻעָט, מְמֻעָט, ממועט ת' (־טִים) خَاسِرٌ. غَائِضٌ. مُنَقَّصٌ. نَاقِصٌ. مُتَضَائِلٌ.

מְמֻעָךְ, ממועך ת' (־כִים) مَعْعُوسٌ. مُجَعَّدٌ.

מַמְעֵךְ ז' (־עֲכִים) عَصَّارَةٌ. آلَةُ عَصْرٍ (الليمون وغيره).

מִמַּעַל תה"פ مِنْ عَلُ. مِنْ عَلٍ. مِنْ أَعْلَى. مِنَ العَلْيَاءِ. مِنْ فَوْقُ.

מְמֻעָן, ממוען ת' (־נִים) مُعَنْوَنٌ. مُرْسَلٌ إِلَى.

מִמְצָא ז' (־אִים) نَتِيجَةٌ ج نَتَائِجُ. مُسْتَمْسَكٌ ج مُسْتَمْسَكَاتٌ. مُعْطَيَاتٌ. مُسْتَنَدٌ ج مُسْتَنَدَاتٌ. مُبْرَزٌ ج مُبْرَزَاتٌ. מִמְצָא אַרְכֵאוֹלוֹגִי إِكْتِشَافٌ أَثَرِيٌّ. מִמְצָאִים כַּלְכָּלִיִּים مُعْطَيَاتٌ اقْتِصَادِيَّةٌ. מִמְצָאִים מִשְׁפָּטִיִּים مُبْرَزَاتٌ قَضَائِيَّةٌ. مُسْتَمْسَكَاتٌ قَضَائِيَّةٌ.

מְמֻצֶּה ת' (־צִּים) وَافٍ(ي). مُسْتَوْفٍ(ي). شَامِلٌ. كَامِلٌ. דּוּחַ מְמֻצֶּה تَقْرِيرٌ وَافٍ. كَشْفٌ ضَافٍ. סְקִירָה מְמֻצָּה عَرْضٌ (إِسْتِعْرَاضٌ) شَامِلٌ.

מַמְצִיא ז' (־אִים) مُخْتَرِعٌ. مُبْتَكِرٌ. مُبْتَدِعٌ. مُسْتَنْبِطٌ.

מְמֻצָּע, ממוצע תו"ז (־עִים) ١. مُتَوَسِّطٌ. فِي الوَسْطِ. ٢. مُعَدَّلٌ. מְמֻצָּע אֲרִיתְמֵטִי الوَسْطُ الحِسَابِيُّ أَوِ العَدَدِيُّ. מְמֻצָּע גֵּאוֹמֶטְרִי الوَسْطُ الهَنْدَسِيُّ. מְמֻצָּע מְשֻׁקְלָל في الاحصاء: المُتَوَسِّطُ المُرَجَّحُ. ٢. المُتَوَسِّطُ الحِسَابِيُّ المَوْزُونُ. בִּמְמֻצָּע بِمُعَدَّلِ. بِمُتَوَسِّطِ.

ממ"ק ר"ת ١. מְמַלֵּא מְקוֹם קָצִין وَكِيلُ ضَابِطٍ. ضَابِطُ صَفٍّ. ٢. מִילִימֶטֶר מְעֻקָּב مِيلِمِتْر مُكَعَّب مم٣.

מְמֻקָּד, ממוקד ת' (־דִים) مَحْصُورٌ فِي. مُرَكَّزٌ فِي. مُوَجَّهٌ فِي بُؤْرَةٍ.

מְמֻקָּם, ממוקם ת' (־מִים) حَالٌّ فِي. وَاقِعٌ فِي. مَنْصُوبٌ فِي. قَائِمٌ فِي. مَحْصُورٌ فِي. مُحَدَّدٌ فِي مَوْقِعٍ.

מְמֻקְמָק, ממוקמק ת' (־קִים) نَخِرٌ. مُتَفَسِّخٌ. نَتِنٌ.

מְמֻקָּשׁ, ממוקש ת' (־שִׁים) مَلْغُومٌ. مُلَغَّمٌ. مُفَخَّخٌ.

מַמְרֵא, מַמְרֶה ת' (־רִים) عَاصٍ(ي) ج عُصَاةٌ. عَاقٌّ. مُتَمَرِّدٌ.

מִמְרָח ז' (־חִים) دَهْنٌ. فَرْشَةُ زُبْدَةٍ أَوْ مُرَبَّى عَلَى الخُبْزِ. مَعْجُونٌ. الكَامَخُ.

מְמֹרָט, ממורט ת' (־טִים) ١. مُلَمَّعٌ. صَقِيلٌ. ٢. مُهَلْهَلٌ. رَثٌّ. بَالٍ(ي). ٣. مَنْتُوفُ الرِّيشِ. ٤. مجازًا: مَشْدُودُ الأَعْصَابِ. مُتَوَتِّرٌ.

מְמֻרְטָט, ממורטט ת' (־טִים) رَثٌّ. بَالٍ(ي). مُهَرَّأٌ.

מַמְרִיץ תו"ז (־צִים) مُنَشِّطٌ. مُحَفِّزٌ. مُنَبِّهٌ. حَاثٌّ. مُثِيرٌ.

מְמֻרְכָּז, ממורכז ת' (־זִים) مُتَمَرْكِزٌ فِي. مَحْصُورٌ فِي (سلطات مثلاً). مُنْصَبٌّ عَلَى.

מְמֻרְמָר, ממורמר ת' (־רִים) مُتَذَمِّرٌ. كَثِيرُ التَّذَمُّرِ. مُسْتَاءٌ مِنْ.

מְמֻרָץ, מומרץ ת' (־צִים) مُنَشَّطٌ. مُسْتَحَثٌّ. مُحَفَّزٌ. مَدْفُوعٌ.

מְמֹרָק, ממורק ת' (־קִים) مُلَمَّعٌ. مَمْسُوحٌ. مَجْلِيٌّ (اناء). مَشْحُوذٌ.

מִמֵּשׁ, מימש פ' حَقَّقَ. نَفَّذَ. أَنْجَزَ. جَسَّدَ. جَسَّمَ. أَخْرَجَ إِلَى حَيِّزِ الوُجُودِ. מִמֵּשׁ אֶת רְוָחָיו حَقَّقَ (جَمَعَ) أَرْبَاحَهُ. מֻמַּשׁ تَحَقَّقَ. نُفِّذَ. تَمَّ تَنْفِيذُهُ. أُنْجِزَ. הִתְמַמֵּשׁ تَحَقَّقَ. نُفِّذَ. أُنْجِزَ. أُخْرِجَ إِلَى حَيِّزِ الوُجُودِ.

מַמָּשׁ ١. ז' كَيْنُونَةٌ. وُجُودٌ. حَقِيقَةٌ. ٢. תה"פ حَقِيقِيٌّ. وَاقِعِيٌّ. אֵין בּוֹ מַמָּשׁ لاَ أَسَاسَ لَهُ مِنَ الوَاقِعِ. عَارٍ(ي) عَنِ الصِّحَّةِ. יֵשׁ בּוֹ מַמָּשׁ مَلْمُوسٌ. مَحْسُوسٌ. لَهُ أَسَاسٌ.

מַמָּשׁוּת נ' (־שֻׁיּוֹת) حَقِيقَةٌ. وُجُودٌ. فِعْلِيَّةٌ. مَحْسُوسِيَّةٌ. كَيْنُونَةٌ. تَجَسُّدٌ. تَجَسُّمٌ.

מִמְשָׁח ז' دَهْنٌ. تَزْيِيتٌ. مَسْحٌ بِالدُّهْنِ أَوِ الزَّيْتِ.

מְמֻשְׁטָר, ממושטר ת' (־רִים) مُنْضَبِطٌ. مُنَظَّمٌ. مُحْكَمُ التَّنْظِيمِ. مُطَوَّعٌ.

מַמָּשִׁי ת' (־יִּים) مَحْسُوسٌ. مَلْمُوسٌ. حَقِيقِيٌّ. فِعْلِيٌّ. وَاقِعِيٌّ. عَيْنِيٌّ. مَادِّيٌّ. עֵרֶךְ מַמָּשִׁי قِيمَةٌ عَيْنِيَّةٌ (فِعْلِيَّةٌ). قِيمَةٌ حَقِيقِيَّةٌ.

מַמָּשִׁיּוּת נ' وَاقِعِيَّةٌ. إِمْكَانُ تَحْقِيقٍ. تَجَسُّمٌ.

מִמְשָׁךְ ז' (־כִים) ١. إِنْجِذَابٌ. إِنْسِحَابٌ. ٢. تَوَاصُلٌ. إِسْتِمْرَارٌ. إِمْتِدَادٌ. ٣. طُعْمٌ ע' פִּתָּיוֹן. מִמְשָׁךְ בַּנְקָאִי تَحْوِيلٌ مَالِيٌّ (draft).

מְמֻשָּׁךְ, ממושך ת' (־כִים) مُتَوَاصِلٌ. مُسْتَمِرٌّ. مُتَتَابِعٌ. طَوِيلٌ. مُسْتَدِيمٌ. مُدَاوِمٌ. مُمْتَدٌّ. מְמֻשָּׁכוֹת תה"פ مُطَوَّلاً. بِاسْتِمْرَارٍ. بِالتَّتَابُعِ.

מְמֻשְׁכָּן, ממושכן ת' (־נִים) مَرْهُونٌ. مُرْتَهَنٌ. مُعَرْبَنٌ.

מִמְשָׁל ז' (־לִים) حُكْمٌ. سُلْطَةٌ ج سُلُطَاتٌ (سُلْطَاتٌ). نِظَامُ حُكْمٍ. إِدَارَةٌ. وِلاَيَةٌ. מִמְשָׁל אֶזְרָחִי إِدَارَةٌ مَدَنِيَّةٌ. حُكْمٌ مَدَنِيٌّ. מִמְשָׁל הוֹגֵן نِظَامٌ مُنْصِفٌ (عَادِلٌ). מִמְשָׁל צְבָאִי حُكْمٌ عَسْكَرِيٌّ. إِدَارَةٌ عَسْكَرِيَّةٌ.

מֶמְשָׁלָה נ' (־לוֹת) حُكُومَةٌ ج حُكُومَاتٌ. سُلْطَةٌ ج سُلُطَاتٌ (سُلْطَاتٌ). مَجْلِسُ وُزَرَاءَ. מֶמְשָׁלָה דֵּמוֹקְרָטִית حُكُومَةٌ دِيمُقْرَاطِيَّةٌ. מֶמְשָׁלָה זְמַנִּית حُكُومَةٌ مُؤَقَّتَةٌ. מֶמְשָׁלָה בַּגּוֹלָה حُكُومَةٌ فِي المَنْفَى. מֶמְשֶׁלֶת בֻּבּוֹת حُكُومَةٌ صُورِيَّةٌ. מֶמְשֶׁלֶת הַמַּנְדָּט حُكُومَةُ الانْتِدَابِ. מֶמְשֶׁלֶת מַעֲבָר حُكُومَةٌ انْتِقَالِيَّةٌ. מֶמְשֶׁלֶת מִעוּט حُكُومَةٌ أَقَلِّيَّةٍ (تستند الى اقل من نصف اعضاء البرلمان). מֶמְשֶׁלֶת צְלָלִים وِزَارَةُ ظِلٍّ. حُكُومَةُ ظِلاَلٍ. מִשְׂרְדֵי הַמֶּמְשָׁלָה المَكَاتِبُ الحُكُومِيَّةُ. الدَّوَائِرُ الحُكُومِيَّةُ. רֹאשׁ הַמֶּמְשָׁלָה رَئِيسُ الوُزَرَاءِ. رَئِيسُ الحُكُومَةِ. הֵקִים (הִרְכִּיב) מֶמְשָׁלָה شَكَّلَ حُكُومَةً. أَقَامَ حُكُومَةً. פִּזֵּר אֶת הַמֶּמְשָׁלָה حَلَّ الوِزَارَةَ (الحُكُومَةَ).

מֶמְשַׁלְתִּי ת' (־יִּים) حُكُومِيٌّ. وِزَارِيٌّ. رَسْمِيٌّ.

מְמֻשְׁמָע, ממושמע ת' (־עִים) مُطِيعٌ. مِطْوَاعٌ. مُنْضَبِطٌ. مُنْصَاعٌ.

מְמַשְׁמֵשׁ וּבָא ת' مُقْتَرِبٌ. وَشِيكٌ. عَلَى الأَبْوَابِ. قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى.

מִמְשָׁק ז' (־קִים) ١. إِدَارَةٌ. إِدَارَةُ الشُّؤُونِ الاقْتِصَادِيَّةِ. إِدَارَةُ الجِهَازِ الاقْتِصَادِيِّ. ٢. خَشْخَشَةٌ.

מְמֻשְׁקָף, ממושקף ת' (־פִים) ذُو نَظَّارَاتٍ. ذُو عُوَيْنَاتٍ.

מְמֻתָּג, ממותג ת' (־גִים) ١. مُلَجَّمٌ. فِي فَمِهِ لِجَامٌ (حصان). مُحْكَمٌ. فِي فَمِهِ حَكَمَةٌ. ٢. مَعْدُودٌ ע' מֻתָּג.

מַמְתִּיק ז' (־קִים) مُحَلٍّ(ي). كُلُّ مَادَّةٍ مُحَلِّيَةٍ كَالسُّكَّرِ وَالسَّخَارِين.

מְמֻתָּן, ממותן ת' (־נִים) مُعْتَدِلٌ. مُهَدَّأٌ. مُسَكَّنٌ. مُلَطَّفٌ. هَادِئٌ. مُتَّزِنٌ.

מַמְתָּק ז' (־תַּקִּים) حَلْوَى. حَلْوَاءُ. حَلَوِيَّاتٌ. حُلْوِيَّاتٌ. חִכּוֹ מַמְתַּקִּים فَمُهُ

حُلْوٌ. فَمُهُ نَثِيرُ الدُّرَرِ.

מְמֻתָּק, ממותק, מְמֻתָּק, מומתק ת׳ (־קים) مُحَلًّى.

מַמְתָּקִיָּה, ממתקייה נ׳ (־יות) ١. عُلْبَةُ حُلْوِيَّاتٍ. عُلْبَةُ بُونِ بُونِ ע׳ בּוֹנְבּוֹנְיֶרָה. ٢. حَانُوتُ بَيْعِ الحُلْوِيَّاتِ.

מָן ז׳ المَنُّ (هو القوت الذي انزله الله لبني اسرائيل لدى خروجهم من مصر ليقتاتوا به).

מִן מ״י حَرْفُ جَرٍّ بِمَعْنَى: مِنْ. عَنْ. مِنْ قِبَلِ. مُنْذُ. أَكْثَرُ مِنْ. بِسَبَبِ. לְמִן... וְעַד, לְמִ... וְעַד, מִ... וְעַד מִן... وَحَتَّى. مِنْ... إِلَى. מִשֶּׁ־ مِنَ الوَقْتِ الَّذِي. מִן הַדִּין مِنَ الوَاجِبِ. مِنَ المُحَتَّمِ. الوَاجِبُ يَقْتَضِي (يُلْزِمُ). מִן הַיֹּשֶׁר مِنَ العَدْلِ أَنْ. مِنَ الإِنْصَافِ أَنْ. מִן הַמֻּבְחָר مِنْ خِيرَةِ. مِنْ صَفْوَةِ. מִן הַמִּנְיָן ١. نِظَامِيٌّ. مُسَجَّلٌ. ٢. عَادِيٌّ. תַּלְמִיד מִן הַמִּנְיָן طَالِبٌ نِظَامِيٌّ. תַּלְמִיד שֶׁלֹּא מִן הַמִּנְיָן طَالِبٌ مُنْتَسِبٌ. מִן הַמֻּסְכָּמוֹת مِنَ المُتَّفَقِ عَلَيْهِ. مِمَّا لاَ جِدَالَ فِيهِ. מִן הַנִּמְנָע مِنَ المُسْتَحِيلِ. مِنَ المُحَالِ. مُمْتَنِعٌ. מִן הַסְּתָם رُبَّمَا. قَدْ يَكُونُ ע׳ סְתָם. מִן הָרָאוּי مِنَ الجَدِيرِ ע׳ רָאוּי. מִן הַשָּׂפָה וְלַחוּץ مِنْ طَرَفِ اللِّسَانِ. (فَعَلَ) لِرَفْعِ العَتْبِ عَنْهُ. מִן הַקָּצֶה אֶל הַקָּצֶה مِنْ طَرَفٍ إِلَى طَرَفٍ. مِنَ النَّقِيضِ إِلَى النَّقِيضِ.

מְנָאֵף ז׳ (־אֲפִים) فَاسِقٌ ج فَاسِقُونَ وَفُسَّاقٌ. فَاجِرٌ ج فَاجِرُونَ وَفَجَرَةٌ وَفُجَّارٌ.

מְנָאֵץ ז׳ (־אֲצִים) مُجَدِّفٌ. مُشَنِّعٌ. مُفْحِشٌ. مَنْ يَأْتِي بِفَاحِشِ الكَلاَمِ.

מְנֻבָּא, מנובא ת׳ (־אים) مُتَنَبَّأٌ. مُتَكَهَّنٌ. مُوحًى. مَا قِيلَ كَنُبُوءَةٍ.

מִנְבָּג ז׳ (־גִים) في النبات: كِيسُ الغُبَيْرَاتِ. الكِيسُ البَوْغِيُّ.

מִנְבָּטָה נ׳ (־טוֹת) مُسْتَنْبَتٌ ج مُسْتَنْبَتَاتٌ. مَسْكَبَةٌ ج مَسَاكِبُ.

מְנֻגָּב, מנוגב ת׳ (־בִים) مُجَفَّفٌ. مُنَشَّفٌ. مَمْسُوحٌ ومجازًا: نَاشِفٌ. جَافٌّ.

מְנֻגָּד, מנוגד ת׳ (־דִים) مُضَادٌّ. مُنَافٍ(ي). مُنَاقِضٌ. مُعَاكِسٌ. مُقَابِلٌ. مُتَعَارِضٌ.

מַנְגּוֹ M ז׳ (־אוֹת) مَانْجُو. مَنْجَة. عَنْبَا. أَنْبَج (mango).

מַנְגִּינָה נ׳ (־נוֹת) نَغْمَةٌ ج نَغَمَاتٌ. لَحْنٌ ج أَلْحَانٌ. مَقْطُوعَةٌ مُوسِيقِيَّةٌ. مَعْزُوفَةٌ ج مَعْزُوفَاتٌ. تَقْسِيمٌ ج تَقَاسِيمُ.

מַנְגָּל A ז׳ (־לִים) ١. مَنْقَلٌ (من الجمر لشيّ اللحم) ج مَنَاقِلُ. ٢. حَفْلَةُ شَيِّ اللَّحْمِ فِي أَحْضَانِ الطَّبِيعَةِ.

מְנַגֵּן ז׳ (־גְּנִים) عَازِفٌ (على آلة موسيقية). الآتِيُّ ج الآتِيَةُ.

מְנֻגָּן, מנוגן ת׳ (־נִים) مَعْزُوفٌ. مُؤَدًّى مُوسِيقِيًّا. مُلَحَّنٌ.

מַנְגָּן L ז׳ مَنْغَنِيز. مَغْنِيزْيُوم (manganium).

מַנְגָּנוֹן ז׳ (־נוֹנִים) جِهَازٌ (آلي او اداري) ج أَجْهِزَةٌ. آلَةٌ ج آلاَتٌ. הַמַּנְגָּנוֹן הַמֶּמְשַׁלְתִּי الجِهَازُ الحُكُومِيُّ. מַנְגָּנוֹן מִנְהָלִי جِهَازٌ إِدَارِيٌّ. آلَةٌ إِدَارِيَّةٌ. מַנְגְּנוֹן הַשְׁהָיָה جِهَازُ تَوْقِيتٍ (في قنبلة مثلا). מַנְגְּנוֹן עוֹבְדֵי הַמְּדִינָה جِهَازُ مُوَظَّفِي الدَّوْلَةِ. الكَادِرُ الحُكُومِيُّ.

מְנַדֵּב ז׳ (־דְּבִים) مُتَبَرِّعٌ. مُحْسِنٌ. سَخِيٌّ ج أَسْخِيَاءُ. كَرِيمٌ ج كِرَامٌ.

מְנֻדָּב, מנודב ת׳ (־בִים) مُتَبَرَّعٌ بِهِ. مَوْهُوبٌ. مَمْنُوحٌ. مُعْطًى كَهَدِيَّةٍ.

מְנֻדֶּה, מנודה ת׳ (־דִּים) مَنْبُوذٌ. مَعْزُولٌ. مُحَرَّمٌ. نَجِسٌ. כַּת הַמְּנֻדִּים طَبَقَةُ المَنْبُوذِينَ. الطَّبَقَةُ النَّجِسَةُ (في الهند).

מַנְדּוֹלִינָה It. נ׳ (־נוֹת) مَنْدُولِين (آلة موسيقية وترية تشبه العود).

מַנְדָּט ז׳ (־טִים) ١. إِنْتِدَابٌ. تَفْوِيضٌ. تَوْكِيلٌ. ٢. وِصَايَةُ دَوْلَةٍ لِحُكْمِ مُسْتَعْمَرَةٍ. ٣. مَقْعَدٌ (في مجلس نواب). تَمْثِيلٌ. מֶמְשֶׁלֶת הַמַּנְדָּט حُكُومَةُ الانْتِدَابِ (البريطاني).

מַנְדָּטוֹרִי ת׳ (־יִּים) إِنْتِدَابِيٌّ. تَفْوِيضِيٌّ.

מְנֻדְנָד, מנודנד ת׳ (־דִים) مَهْزُوزٌ. مُؤَرْجَحٌ. مُتَرَاقِصٌ. مُتَرَجْرِجٌ.

מַנְדָּרִין Sn. ז׳ (־נִים) مَنْدَرِين. لَقَبُ مُوَظَّفٍ كَبِيرٍ فِي الصِّينِ قَدِيمًا.

מַנְדָּרִינָה Ch. נ׳ (־נוֹת) يُوسُفِيٌّ. يُوسُفُ أَفَنْدِي. مَنْدَرِين (نوع من الحمضيات اصله من الصين، mandarine).

מָנָה פ׳ ١. عَدَّ ـ أَحْصَى. حَسَبَ ـ. ٢. بَلَغَ ـ صَارَ عَدَدُهُ (كذا). נִמְנָה أُحْصِيَ. حُسِبَ. عُدَّ. تَمَّ عَدُّهُ (إِحْصَاؤُهُ). נִמְנָה עַל דָּבָר كَانَ فِي عِدَادِ. أُحْتُسِبَ عَلَى. إِشْتَرَكَ فِي. إِكْتَتَبَ. נִמְנָה עַל עִתּוֹן إِشْتَرَكَ فِي جَرِيدَةٍ. נִמְנָה עִם־ إِنْتَسَبَ إِلَى. إِنْتَمَى إِلَى. أُحْتُسِبَ عَلَى. נִמְנוּ וְגָמְרוּ قَرَّرُوا. أَجْمَعُوا عَلَى. وَطَّنُوا العَزْمَ عَلَى. قَرَّ قَرَارُهُمْ عَلَى. חֶסְרוֹן לֹא יוּכַל לְהִמָּנוֹת ١. العَدَمُ لاَ يُمْكِنُ إِحْصَاؤُهُ. ومجازًا: فَاقِدُ الشَّيْءِ لاَ يُعْطِيهِ. ٢. أَمْرٌ لاَ يُمْكِنُ إِصْلاَحُهُ. מִנָּה ١. عَيَّنَ. وَظَّفَ. نَصَّبَ فِي مَنْصِبٍ. وَلَّى. رَسَمَ ـ رَجُلَ دِينٍ مَسِيحِيًّا. وَكَّلَ. قَلَّدَ. ٢. خَصَّصَ. حَدَّدَ. ٣. أَعَدَّ. هَيَّأَ فُرْصَةً لِـ. מֻנָּה عُيِّنَ. تَعَيَّنَ. وُلِّيَ عَلَى. أُنْتُدِبَ لِـ. تَقَلَّدَ. قُلِّدَ (مَنْصِبًا). הִתְמַנָּה ١. تَعَيَّنَ فِي. وُلِّيَ. تَوَلَّى مَنْصِبًا. تَقَلَّدَ. ٢. أُعِدَّ. هُيِّئَ. הִמְנָה إِسْتَكْتَبَ. طَلَبَ إِلَيْهِ أَنْ يَشْتَرِكَ (في جريدة مثلا).

מָנָה נ׳ (־נוֹת) ١. وَجْبَةُ طَعَامٍ ج وَجَبَاتٌ. أَكْلَةٌ ج أَكَلاَتٌ. حِصَّةٌ ج حِصَصٌ. سَهْمٌ ج أَسْهُمٌ. ٢. تَعْيِينٌ ج تَعْيِينَاتٌ. جِرَايَةٌ. ٣. في الحساب: الحَاصِلُ. حَاصِلُ القِسْمَةِ. ٤. كَمِّيَّةٌ ج كَمِّيَّاتٌ. ٥. في الطب: جُرْعَةُ دَوَاءٍ. מָנָה אַחֲרוֹנָה عُقْبَةٌ. تَحْلِيَةٌ. מָנָה אַחַת אַפַּיִם (رُدَّ) الصَّاعَ صَاعَيْنِ. (كَيَّلَ) الكَيْلَ بِكَيْلَيْنِ. מָנָה רִאשׁוֹנָה مُقَبِّلاَتٌ. مُشَهِّيَاتٌ. מְנַת חֶלְקוֹ نَصِيبُهُ. قِسْمَتُهُ. بَخْتُهُ. مَصِيرُهُ. מְנַת מִשְׂכָּל في علم النفس: نِسْبَةُ الذَّكَاءِ. حَاصِلُ ذَكَاءٍ (I.Q). מְנַת קְרָב تَعْيِينَاتُ

مَيْدَانٍ. وَجْبَةٌ نَاشِفَةٌ. עַל מְנָת ע' מְנָת. מִשְׁלוֹחַ מָנוֹת مُهَايَاةٌ. إِرْسَالُ الهَدَايَا (وخصوصًا من الحلويات عند اليهود في عيد البوريم). تَبَادُلُ الهَدَايَا فِي الأَعْيَادِ.

מָנֶה ז' (־נִים) ١. وَحْدَةُ نَقْدٍ قَدِيمَةٌ تُعَادِلُ خَمْسَةَ أَضْعَافِ الشَّاقِلِ.

מִנְהָג ז' (־גִים) عَادَةٌ ج عَادَاتٌ. عُرْفٌ ج أَعْرَافٌ. سُنَّةٌ ج سُنَنٌ. מִנְהָג נַעֲשֶׂה דִּין العُرْفُ يُصْبِحُ قَانُونًا. العُرْفُ كَالقَانُونِ. מִנְהַג פְּלוֹנִי בְּיָדוֹ إِنَّهُ يَتَرَسَّمُ خُطُوَاتِ فُلَانٍ. إِنَّهُ يَحْذُو حَذْوَهُ. מִנְהָגוֹ שֶׁל עוֹלָם سُنَّةُ الحَيَاةِ. نَامُوسُ الطَّبِيعَةِ. הַכֹּל כְּמִנְהַג הַמְּדִינָה, אֵין מְשַׁנִּין מִמִּנְהַג הַמְּדִינָה مجازًا: إِذَا دَخَلْتَ قَرْيَةً فَاحْلِفْ بِإِلَهِهَا. جَارِهِمْ مَا دُمْتَ فِي جِوَارِهِمْ. עוֹלָם כְּמִנְהָגוֹ נוֹהֵג العَالَمُ فَلَكٌ دَوَّارٌ. لَا جَدِيدَ تَحْتَ الشَّمْسِ. נָהַג בִּפְלוֹנִי מִנְהַג־ عَامَلَ فُلَانًا مُعَامَلَةَ (كذا). تَصَرَّفَ مَعَهُ تَصَرُّفَ...

מֻנְהָג, מונהג ת' (־גִים) مُقَادٌ. مُسَيَّرٌ. مُوَجَّهٌ.

מַנְהִיג ז' (־גִים) ١. زَعِيمٌ ج زُعَمَاءُ. قَائِدٌ ج قَادَةٌ. مُرْشِدٌ. ٢. حُوذِيٌّ ج حُوذِيَّةٌ.

מַנְהִיגוּת נ' (־גֻיּוֹת) ١. زَعَامَةٌ. قِيَادَةٌ. رِئَاسَةٌ. ٢. تَزَعُّمٌ. تَوْجِيهٌ. מַנְהִיגוּת רוּחָנִית زَعَامَةٌ رُوحِيَّةٌ. כֹּשֶׁר מַנְהִיגוּת كَفَاءَةٌ (قُدْرَةٌ) قِيَادِيَّةٌ. قَابِلِيَّةُ تَزَعُّمٍ.

מְנַהֵל ז' (־הֲלִים) ١. مُدِيرٌ ج مُدِيرُونَ. نَاظِرٌ ج نُظَّارٌ. ٢. قَائِدٌ. زَعِيمٌ. מְנַהֵל חֶשְׁבּוֹנוֹת, מְנַהֵל פִּנְקָסִים مُدِيرُ حِسَابَاتٍ. مُحَاسِبٌ. מְנַהֵל עֲבוֹדָה كَبِيرُ العُمَّالِ. مُشْرِفٌ. مُرَاقِبٌ. سِرْكَال ج سَرَاكِيلُ.

מִנְהָל ז' ١. إِدَارَةٌ. تَدْبِيرٌ. ٢. هَيْئَةُ إِدَارَةٍ (في مؤسسة). מִנְהָל אֶזְרָחִי إِدَارَةٌ مَدَنِيَّةٌ. حُكْمٌ مَدَنِيٌّ. מִנְהָל צְבָאִי إِدَارَةٌ عَسْكَرِيَّةٌ. حُكْمٌ عَسْكَرِيٌّ. מִנְהָל צִבּוּרִי الإِدَارَةُ العَامَّةُ.

מֻנְהָל, מונהל ת' (־לִים) مُدَارٌ. مُوَجَّهٌ. مُسَيَّرٌ. مُقَادٌ.

מִנְהָלָה נ' (־לוֹת) ١. إِدَارَةٌ. دِيوَانُ المُدِيرِ. نِظَارَةٌ. ٢. هَيْئَةُ الإِدَارَةِ. מִנְהֶלֶת הָעָם الهَيْئَةُ الشَّعْبِيَّةُ (هيئة منتخبة من الوكالة اليهودية واللجنة الوطنية اخذت على عاتقها تصريف شؤون البلاد في فلسطين في الاشهر الاخيرة التي سبقت نهاية الانتداب البريطاني).

מִנְהָלִי ת' (־יִּים) إِدَارِيٌّ. تَنْفِيذِيٌّ.

מִנְהֲלָן ז' (־נִים) إِدَارِيٌّ. مُوَظَّفٌ إِدَارِيٌّ. رَجُلُ إِدَارَةٍ.

מִנְהָרָה נ' (־רוֹת) نَفَقٌ ج أَنْفَاقٌ. مَسْرَبٌ ج مَسَارِبُ. سِرْدَابٌ ج سَرَادِيبُ. מִנְהֶרֶת אֲוִיר نَفَقٌ هَوَائِيٌّ (لفحص الطائرات). הָאוֹר שֶׁבִּקְצֵה הַמִּנְהָרָה النُّورُ فِي نِهَايَةِ النَّفَقِ ومجازًا: بَصِيصُ أَمَلٍ.

מִנּוּאֶט L ז' (־טִים) ١. مِينُوِيت (رقصة هادئة من القرن السابع عشر). ٢. مُوسِيقَى مِينُوِيت (تصاحب تلك الرقصة).

מנובא ע' מְנֻבָּא. **מנוגב** ע' מְנֻגָּב.

מנוגד ע' מְנֻגָּד. **מנוגן** ע' מְנֻגָּן.

מָנוֹד ז' ١. تَأَرْجُحٌ. تَذَبْذُبٌ. إِهْتِزَازٌ. ٢. إِيمَاءَةٌ. מְנוֹד רֹאשׁ هَزَّةُ رَأْسٍ. إِشَارَةٌ بِهَزَّةِ رَأْسٍ. إِيمَاءَةٌ.

מנודב ע' מְנֻדָּב. **מנודה** ע' מְנֻדֶּה.

מנודנד ע' מְנֻדְנָד. **מנוהל** ע' מְנֻהָל.

מנוול ע' מְנֻוָּל. **מנוון** ע' מְנֻוָּן.

מנוזל ע' מְנֻזָּל.

מָנוֹחַ ז' ١. مُسْتَرَاحٌ. إِسْتِرَاحَةٌ. إِسْتِقْرَارٌ. ٢. رَاحَةٌ. سَكِينَةٌ. إِطْمِئْنَانٌ. ٣. المَرْحُومُ. الفَقِيدُ. الرَّاحِلُ. לֹא נָתַן לוֹ מָנוֹחַ مَا أَتَاحَ لَهُ الرَّاحَةَ. ضَايَقَهُ. نَغَّصَ عَلَيْهِ حَيَاتَهُ. كَدَّرَ عَيْشَهُ. תֵּן לִי מָנוֹחַ! أَرِحْنِي! كُفَّ عَنِّي! دَعْنِي وَشَأْنِي!

מִנּוּחַ, מינוח ז' (־חִים) إِصْطِلَاحٌ. وَضْعُ مُصْطَلَحَاتٍ.

מְנוּחָה נ' (־חוֹת) رَاحَةٌ. إِسْتِرَاحَةٌ. سَكِينَةٌ. هُدُوءٌ. إِطْمِئْنَانٌ. מְנוּחַת עוֹלָמִים رَاحَةٌ أَبَدِيَّةٌ. وَفَاةٌ. מְנוּחַת צָהֳרַיִם قَيْلُولَةٌ. النَّوْمُ فِي الظَّهِيرَةِ ע' סִיאֶסְטָה. הַר הַמְּנוּחוֹת المَقْبَرَةُ اليَهُودِيَّةُ فِي القُدْسِ. לֵיל מְנוּחָה! طَابَتْ لَيْلَتُكُمْ! تُصْبِحُونَ عَلَى خَيْرٍ! מֵי מְנוּחוֹת شَاطِئُ الأَمَانِ ومجازًا: دَعَةٌ. سَكِينَةٌ. هُدُوءٌ. הִדְרִיךְ מְנוּחָתוֹ أَقَضَّ مَضْجَعَهُ. أَقْلَقَ رَاحَتَهُ. מְנוּחָתוֹ כָּבוֹד, מְנוּחָתוֹ עֵדֶן الطَّيِّبُ الذِّكْرِ (للمتوفى). مَثْوَاهُ فِي الجَنَّةِ. בָּא אֶל הַמְּנוּחָה וְאֶל הַנַּחֲלָה مجازًا: وَصَلَ إِلَى شَاطِئِ الأَمَانِ. إِسْتَقَرَّتْ بِهِ الحَالُ فِي.

מנוחם ע' מְנֻחָם.

מָנוּי (מְנוּיִים) ١. ז' مُشْتَرِكٌ (في جريدة). مُكْتَتِبٌ. ٢. ת' مَعْدُودٌ. مَحْسُوبٌ عَلَى. מָנוּי וְגָמוּר مُقَرَّرٌ قَرَارًا حَاسِمًا. العَزْمُ مَعْقُودٌ عَلَى. כַּרְטִיס מָנוּי بِطَاقَةُ اشْتِرَاكٍ. أَبُونِيه.

מִנּוּי, מינוי ז' (־יִים) ١. تَعْيِينٌ. تَوْظِيفٌ. تَنْصِيبٌ. تَوْلِيَةٌ. تَقْلِيدٌ. ٢. تَفْوِيضٌ. تَوْكِيلٌ. כְּתַב מִנּוּי كِتَابُ تَعْيِينٍ. أَوْرَاقُ اعْتِمَادٍ (لسفير).

מנוכר ע' מְנֻכָּר.

מְנֻוָּל, מנוול ת' (־לִים) ١. لَئِيمٌ ج لِئَامٌ. وَغْدٌ ج أَوْغَادٌ. شِرِّيرٌ ج أَشْرَارٌ وَشِرِّيرُونَ. إِبْنُ حَرَامٍ. ٢. كَرِيهٌ. بَشِعٌ. دَمِيمٌ. הִתְנַהֲגוּת מְנֻוֶּלֶת تَصَرُّفٌ لَئِيمٌ. سُلُوكٌ يَنِمُّ عَنِ الخِسَّةِ.

מנומנם ע' מְנֻמְנָם. **מנומס** ע' מְנֻמָּס.

מנומק ע' מְנֻמָּק. **מנומר** ע' מְנֻמָּר.

מנומש ע' מְנֻמָּשׁ.

מִנּוּן, מינון ז' (־נִים) في الطب: جُرْعَةٌ دَوَائِيَّةٌ. مِقْدَارُ الجُرْعَاتِ. كَمِّيَّةُ الدَّوَاءِ.

מְנֻוָּן, מנוון ת' (־נִים) مُنْحَلٌّ. مُتَفَسِّخٌ. مُضْمَحِلٌّ. مُنْحَطٌّ. ضَامِرٌ. مُدَنْدَلٌ.

מָנוֹס ז' ١. فِرَارٌ. هَرَبٌ. هُرُوبٌ. ٢. مَفَرٌّ. مَهْرَبٌ. אָבַד מָנוֹס מִמֶּנּוּ لاَ مَفَرَّ لَهُ مِنْ. لاَ يُمْكِنُهُ الهَرَبُ مِنْ. אֵין לוֹ מָנוֹס מִן- لاَ مَفَرَّ لَهُ مِنْ. لاَ بُدَّ لَهُ مِنْ. لاَ مَنَاصَ لَهُ مِنْ.

מְנוּסָה נ' (־סוֹת) هَزِيمَةٌ ج هَزَائِمُ. هُرُوبٌ. هَرَبٌ. فِرَارٌ. מְנוּסַת חֶרֶב مجازًا: هَزِيمَةٌ نَكْرَاءُ (في معركة). هَزِيمَةٌ شَنْعَاءُ.

מנוסה ע' מְנֻסֶּה. **מנוסח** ע' מְנֻסָּח.

מָנוּסְקְרִיפְּט L ז' (־טִים) مَخْطُوطَةٌ ج مَخْطُوطَاتٌ. خَطُّ يَدٍ. مُؤَلَّفٌ بِخَطِّ اليَدِ لَمْ يُطْبَعْ بَعْدُ.

מנוסר ע' מְנֻסָּר.

מָנוֹעַ ז' (מְנוֹעִים) مُحَرِّكٌ ج مُحَرِّكَاتٌ. مُوتُورٌ ج مُوتُورَاتٌ. מְנוֹעַ חִפּוּשׂ في الانترنت: مُحَرِّكُ بَحْثٍ. מְנוֹעַ סִילוֹן مُحَرِّكٌ نَفَّاثٌ. מְנוֹעַ קִיטוֹר مُحَرِّكٌ بُخَارِيٌّ. מְנוֹעַ בְּאַרְבָּעָה הִלּוּכִים (מַהֲלָכִים) مُحَرِّكٌ ذُو أَرْبَعَةِ غِيَارَاتٍ (مَشَاوِيرَ).

מִנּוּעַ, מינוע ז' تَجْهِيزٌ بِمُحَرِّكٍ. تَزْوِيدٌ بِمُوتُورٍ.

מָנוּעַ ת' (מְנוּעִים) ١. مُمْتَنِعٌ عَنْ. مُحْجِمٌ عَنْ. ٢. مَحْظُورٌ عَلَيْهِ. مَمْنُوعٌ مِنْهُ. غَيْرُ مَسْمُوحٍ لَهُ.

מְנוֹעִי ת' (־עִיִּים) آلِيٌّ. مُوتُورِيٌّ. مُجَهَّزٌ بِمُحَرِّكَاتٍ.

מנוער ע' מְנֹעָר.

מָנוֹף ז' (מְנוֹפִים) ١. عَتَلَةٌ ج عَتَلٌ. مُخْلٌ ج أَمْخَالٌ. ذِرَاعٌ رَافِعٌ. رَافِعَةٌ ج رَوَافِعُ. مِرْفَاعٌ. عِفْرِيتَةٌ م'. وِنْش. ٢. مجازًا: حَافِزٌ ج حَوَافِزُ. مُحَفِّزٌ. מְנוֹף בַּקָּרָה (־סוֹת) ذِرَاعُ تَوْجِيهٍ. ذِرَاعُ تَحْكِيمٍ (control lever).

מְנוֹפַאי ז' (־פָאִים) عَامِلُ المِرْفَاعِ. خَبِيرٌ بِتَشْغِيلِ الوِنْشَاتِ.

מנופה ע' מְנֻפֶּה. **מנופח** ע' מְנֻפָּח.

מנופט ע' מְנֻפָּט. **מנופנף** ע' מְנֻפְנָף.

מנופץ ע' מְנֻפָּץ. **מנוצה** ע' מְנֻצֶּה.

מנוצח ע' מְנֻצָּח. **מנוצל** ע' מְנֻצָּל.

מנוקב ע' מְנֻקָּב. **מנוקד** ע' מְנֻקָּד.

מנוקז ע' מְנֻקָּז. **מנוקר** ע' מְנֻקָּר.

מָנוֹר ז' (מְנוֹרִים) حَفَّةٌ (وهي عارضة المنسج). نَوْلٌ ج أَنْوَالٌ.

מְנוֹרָה נ' (־רוֹת) مِصْبَاحٌ ج مَصَابِيحُ. قِنْدِيلٌ ج قَنَادِيلُ. لَمْبَةٌ ج لَمْبَات. מְנוֹרָה כְּחֻלָּה في الطب: مِصْبَاحٌ أَزْرَقُ. أَشِعَّةٌ فَوْقَ البَنَفْسَجِيَّةِ. מְנוֹרַת לַיְלָה نَوَّاسَةٌ. نُوَيْسَةٌ. מְנוֹרַת הַמָּאוֹר ע' מָאוֹר. מְנוֹרַת שֶׁמֶן سِرَاجٌ ج سُرُجٌ.

מנושל ע' מְנֻשָּׁל. **מנותב** ע' מְנֻתָּב.

מנותח ע' מְנֻתָּח. **מנותץ** ע' מְנֻתָּץ.

מנותק ע' מְנֻתָּק.

מֶנְזָה L נ' (־זוֹת) مَطْعَمُ الطُّلاَّبِ (في جامعة).

מְנֻזָּל, מנוזל ת' (־לִים) مُرَشَّحٌ. مُصَابٌ بِنَزْلَةٍ صَدْرِيَّةٍ.

מִנְזָר ז' (־רִים) دَيْرٌ ج أَدْيِرَةٌ وأَدْيَارٌ. صَوْمَعَةٌ ج صَوَامِعُ. دَارُ الرُّهْبَانِ. מִנְזָר דֶּרְוִישִׁים تَكِيَّةٌ ج تَكَايَا. زَاوِيَةٌ ج زَوَايَا. מִנְזָר צוּפִי رِبَاطٌ ج أَرْبِطَةٌ. دَيْرُ الصُّوفِيَّةِ.

מֻנָּח, מונח (־חִים) ١. ת' مَوْضُوعٌ. مَطْرُوحٌ. مُودَعٌ. مُرْسًى. ٢. ז' إِصْطِلاَحٌ ج إِصْطِلاَحَاتٌ. مُصْطَلَحٌ ج مُصْطَلَحَاتٌ. تَعْبِيرٌ ج تَعَابِيرُ. כְּמֻנָּח בְּקֻפְסָה مجازًا: مَأْمُونٌ. مَضْمُونٌ. فِي حِرْزٍ حَرِيزٍ. כְּבוֹדוֹ בִּמְקוֹמוֹ מֻנָּח مَعَ الاحْتِرَامِ لِـ مَعَ احْتِرَامِي لِـ

מִנֵּחַ, מינח פ' إِصْطَلَحَ عَلَى. وَضَعَ اصْطِلاَحًا لِـ

מַנָּח ז' (־חִים) وَضْعِيَّةٌ (كيفية وضع اصبع العازف على الآلة الموسيقية).

מִנְחָה נ' (מְנָחוֹת) ١. مِنْحَةٌ ج مِنَحٌ. هِبَةٌ ج هِبَاتٌ. هَدِيَّةٌ ج هَدَايَا. صِلَةٌ ج صِلاَتٌ. ٢. قُرْبَانٌ ج قَرَابِينُ. ٣. صَلاَةُ العَصْرِ لَدَى اليَهُودِ. בֵּין מִנְחָה לְמַעֲרִיב بَيْنَ صَلاَةِ العَصْرِ وَصَلاَةِ المَغْرِبِ ومجازًا: بُرْهَةٌ وَجِيزَةٌ. وَقْتٌ قَصِيرٌ.

מֻנְחֶה, מונחה ת' (־חִים) مُوَجَّهٌ. مُسَيَّرٌ. مُدَبَّرٌ. טִיל מֻנְחֶה صَارُوخٌ مُوَجَّهٌ. קְלִיעַ מֻנְחֶה قَذِيفَةٌ مُوَجَّهَةٌ.

מַנְחֶה ז' (־חִים) ١. عَرِيفُ (الحَفْلَةِ). مُوَجِّهٌ (حول مائدة مستديرة). ٢. هَادٍ(ي) ج هُدَاةٌ وهَادُونَ. مُرْشِدٌ.

מֻנְחָל, מונחל ת' (־לִים) مَوْرُوثٌ. مُتَوَارَثٌ. آيِلٌ إِلَى.

מְנַחֵם ז' (־חֲמִים) ١. مُوَاسٍ(ي). مُسَلٍّ(ي). مُعَزٍّ(ي). מְנַחֵם אָב كِنَايَةٌ عَنْ شَهْرِ آبَ العِبْرِيِّ ע' אָב.

מְנֻחָם, מנוחם ת' (־מִים) مُعَزًّى. مُوَاسًى. مُسَرًّى عَنْهُ.

מְנַחֵשׁ ז' (־חֲשִׁים) مُتَكَهِّنٌ. مُنَجِّمٌ. سَاحِرٌ ج سَحَرَةٌ. رَاجِمٌ بِالغَيْبِ. حَازِرٌ.

מִנְחָת ז' (־תִים) مَهْبِطُ الطَّائِرَاتِ. مَكَانُ هُبُوطِ الطَّائِرَاتِ.

מֻנְחָת, מונחת ת' (־תִים) ١. مُنْزَلٌ إِلَى الأَرْضِ. مَا جُعِلَ يَهْبِطُ (كالطائرة). ٢. مُوَجَّهٌ (ضربة). مَا أُوقِعَ مِنْ ضَرَبَاتٍ. ٣. في الموسيقى: خَافِتٌ (لحن).

מֶנְטָלִיּוּת L נ' عَقْلِيَّةٌ. ذِهْنِيَّةٌ.

מִנִּי מ"י مِنْ. مُنْذُ ע' מִן. מִנִּי אָז مِنْ ذَلِكَ الوَقْتِ. مُنْذُ ذَلِكَ الحِينِ. مِنْ حِينِهِ.

מָנְיָאק G ז' (־קִים) סל' ١. مُنْحَرِفٌ جِنْسِيًّا. ٢. مَنْيُوك. مَسَبَّةٌ.

מְנָיָה נ' (־יוֹת) سَهْمٌ ج أَسْهُمٌ (في شركة). حِصَّةٌ ج حِصَصٌ. מְנָיָה לַמּוֹכֵ"ז سَهْمٌ لِحَامِلِهِ. מְנָיַת יְסוֹד سَهْمٌ تَأْسِيسِيٌّ. מְנָיוֹת בְּכוֹרָה أَسْهُمٌ مُمْتَازَةٌ. מְנָיוֹת

הַטָּבָה أَسْهُمُ انْتِفَاعٍ. أَسْهُمُ تَمَتُّعٍ. בַּעַל מְנָיוֹת مُسَاهِمٌ. حَامِلُ أَسْهُمٍ. חֶבְרַת מְנָיוֹת شَرِكَةٌ مُسَاهِمَةٌ. סוֹכֵן מְנָיוֹת سِمْسَارُ الْبُورْصَةِ. سِمْسَارُ الأَوْرَاقِ الْمَالِيَّةِ.

מַנְיָה G נ׳ (־יוֹת) ١. هَوَسٌ. مَسٌّ مِنْ جُنُونٍ. ٢. إِسْتِحْوَاذُ فِكْرَةٍ أَوْ دَاءٍ مُعَيَّنٍ مِثْلَ: دَاءُ السَّرِقَةِ.

מְנִיָּה, מנייה נ׳ (־יּוֹת) عَدٌّ. إِحْصَاءٌ. إِجْرَاءُ حِسَابٍ.

מִנֵּיהּ וּבֵיהּ Ar. ١. مِنْ ذَاتِهِ. ٢. حَالاً. دُونَ تَرَدُّدٍ. إِرْتِجَالاً. عَلَى الْبَدِيهَةِ. דִּבֵּר מִנֵּיהּ וּבֵיהּ تَكَلَّمَ ارْتِجَالاً. طَفِقَ يَقُولُ. إِرْتَجَلَ. לָא מִנֵּיהּ וְלָא מִקְצָתֵיהּ لاَ أَسَاسَ لَهُ إِطْلاَقًا. لاَ يَمُتُّ إِلَى الْحَقِيقَةِ بِصِلَةٍ.

מֶנְיוּ F ע׳ תַּפְרִיט.

מָנִיחַ, מַנִּיחַ ז׳ (מְנִיחִים, ־חִים) مُرْسٍ(ي) (حجر الاساس مثلاً). وَاضِعٌ. مُلْقٍ(ي). مُثَبِّتٌ.

מניירה ע׳ מָנִיֶּרָה.

מִנַּיִן מ״ש مِنْ أَيْنَ لِـ؟ أَنَّى لِـ؟

מִנְיָן, מניין ז׳ (־נִים) ١. عَدٌّ. إِحْصَاءٌ. ٢. عَدَدٌ ج أَعْدَادٌ. كَمِّيَّةٌ ج كَمِّيَّاتٌ. ٣. عَشَرَةٌ (وخصوصًا عشرة يهود لاداء صلاة الجماعة في كنيس). ٤. نِصَابٌ قَانُونِيٌّ. מִנְיַן הַקּוֹלוֹת (בִּבְחִירוֹת) فَرْزُ الأَصْوَاتِ (في الانتخابات). מִנְיַן הַשָּׁנִים تَقْوِيمٌ (ميلادي أو عبري أو هجري الخ...). אֵינוֹ מִן הַמִּנְיָן لَيْسَ فِي عِدَادٍ. لاَ يُؤْخَذُ فِي الْحِسَابِ (الْحُسْبَانِ). הוּא עוֹלֶה מִן הַמִּנְיָן فِي عِدَادِ. ضِمْنَ. עֲשִׂירִי לְמִנְיָן الْيَهُودِيُّ الْعَاشِرُ (الذي لا يمكن بغيره اداء صلاة الجماعة). רֹב מִנְיָן السَّوَادُ الأَعْظَمُ. الْغَالِبِيَّةُ الْكُبْرَى (الْعُظْمَى). רֹב בִּנְיָן וְרֹב מִנְיָן السَّوَادُ الأَعْظَمُ. الْغَالِبِيَّةُ الْعُظْمَى (الْكُبْرَى). מִן הַמִּנְיָן نِظَامِيٌّ. عَادِيٌّ. مُنْتَسِبٌ. שֶׁלֹּא מִן הַמִּנְיָן طَارِئٌ. إِسْتِثْنَائِيٌّ. فَوْقَ الْعَادَةِ (جلسة). פְּרוֹפֶסוֹר שֶׁלֹּא מִן הַמִּנְיָן أُسْتَاذٌ بِلاَ كُرْسِيٍّ. תַּלְמִיד שֶׁלֹּא מִן הַמִּנְיָן طَالِبٌ مُنْتَسِبٌ. طَالِبٌ غَيْرُ نِظَامِيٍّ (في جامعة).

מֶנִינְגִּיטִיס .G ז׳ في الطب: إِلْتِهَابُ السَّحَايَا ע׳ דַּלֶּקֶת, דַּלֶּקֶת קְרוּם הַמֹּחַ.

מֵנִיעַ ז׳ (מְנִיעִים) ١. حَافِزٌ ج حَوَافِزُ. دَافِعٌ ج دَوَافِعُ. حَاثٌّ. بَاعِثٌ ج بَوَاعِثُ. عَامِلٌ ج عَوَامِلُ. مَدْعَاةٌ لِـ. ٢. مُحَرِّكٌ. جِهَازٌ يُسَبِّبُ حَرَكَةً. הַמֵּנִיעַ הָרִאשׁוֹן عِلَّةُ الْعِلَلِ. السَّبَبُ الرَّئِيسِيُّ. صِفَةٌ لِلّٰهِ تَعَالَى. כֹּחַ מֵנִיעַ الْقُوَّةُ الدَّافِعَةُ.

מְנִיעָה נ׳ (־עוֹת) مَنْعٌ. مَانِعٌ ج مَوَانِعُ. حَائِلٌ ج حَوَائِلُ. عَائِقٌ ج عَوَائِقُ. מְנִיעַת הֵרָיוֹן مَنْعُ الْحَمْلِ (الْحَبَلِ). מְנִיעַת מַחֲלוֹת وِقَايَةٌ. مَنْعُ تَفَشِّي الأَمْرَاضِ. מְנִיעַת שְׁפִיכוּת דָּמִים حَقْنُ الدِّمَاءِ. مَنْعُ إِرَاقَةِ الدِّمَاءِ. צַו מְנִיעָה أَمْرُ مَنْعٍ (صادر عن محكمة العدل العليا لمنع القيام بعمل معين الى حين الانتهاء من النظر في القضية). הַמּוֹעָצָה הַלְּאֻמִּית לִמְנִיעַת תְּאוּנוֹת דְּרָכִים الْمَجْلِسُ الأَهْلِيُّ (الْوَطَنِيُّ) لِمَنْعِ حَوَادِثِ الطُّرُقِ.

מְנִיפָה נ׳ (־פוֹת) مِرْوَحَةٌ يَدَوِيَّةٌ. مِهَفَّةٌ عك׳.

מָנִיפּוּלָטוֹר L ז׳ (־רִים) بَارِعٌ فِي ابْتِكَارِ الْحِيَلِ لِلْوُصُولِ إِلَى هَدَفِهِ. مُسْتَغِلٌّ لِلْفُرَصِ.

מָנִיפּוּלַצְיָה נ׳ (־יוֹת) تَدْبِيرُ حِيَلٍ لِلْوُصُولِ إِلَى الْهَدَفِ. إِسْتِغْلاَلُ الْفُرَصِ. مُعَالَجَةٌ لِلأُمُورِ بِتَدْبِيرِ الْحِيَلِ.

מָנִיפּוּלָטִיבִי ת׳ (־יִּים) إِسْتِغْلاَلِيٌّ. مُنْطَوٍ عَلَى الْبَرَاعَةِ فِي اسْتِغْلاَلِ الْحِيَلِ وَالظُّرُوفِ. تَدْبِيرِيٌّ.

מָנִיפֶסְט L ז׳ (־סְטִים) مَانِيفِسْتُو. مَنْشُورٌ ج مَنَاشِيرُ وَمَنْشُورَاتٌ. بَيَانٌ عَامٌّ ע׳ מִנְשָׁר.

מָנִיקוּר L ז׳ تَدْرِيمٌ. طِلاَءُ الأَظَافِرِ. تَنْظِيفُ وَتَقْلِيمُ الأَظَافِرِ. مُعَالَجَةُ الأَظَافِرِ.

מָנִיקוּרִיסְטִית נ׳ (־יּוֹת) خَبِيرَةٌ بِتَقْلِيمِ الأَظَافِرِ.

מָנִיֶּרָה, מניירה F נ׳ (־רוֹת) ١. نَمَطٌ ج أَنْمَاطٌ. كَيْفِيَّةٌ. عَادَةٌ ج عَادَاتٌ. ٢. في الادب والفن: خَاصِّيَّةٌ. مَلاَمِحُ مُمَيِّزَةٌ (في التاليف).

מַנְכָּ״ל ז׳ (־לִים) ר״ת מְנַהֵל כְּלָלִי مُدِيرٌ عَامٌّ. وَكِيلُ وِزَارَةٍ מ׳.

מַנְכָּ״לוּת נ׳ وَظِيفَةُ الْمُدِيرِ الْعَامِّ. مَنْصِبُ وَكِيلِ الْوِزَارَةِ.

מֻנְכָּר, מנוכר ת׳ (־רִים) مَنْ يَشْعُرُ بِالاغْتِرَابِ أَوْ بِعَدَمِ الانْتِمَاءِ.

מְנֻמְנָם, מנומנם ת׳ (־מִים) نَعْسَانُ. وَسْنَانُ. وَسِنٌ. غَافٍ(ي).

מְנֻמָּס, מנומס ת׳ (־סִים) مُؤَدَّبٌ. أَدِيبٌ. مُهَذَّبٌ. לֹא מְנֻמָּס قَلِيلُ الأَدَبِ. غَيْرُ مُهَذَّبٍ.

מְנֻמָּק, מנומק ת׳ (־קִים) مُعَلَّلٌ. مَشْرُوحٌ. مُفَسَّرٌ. مَشْفُوعٌ بِالْقَرَائِنِ وَالْبَرَاهِينِ.

מְנֻמָּר, מנומר ת׳ (־רִים) ١. مُرَقَّطٌ. أَرْقَطُ ج رُقْطٌ נ׳ رَقْطَاءُ. مُنَمَّرٌ. ٢. مُزَرْكَشٌ. مُلَوَّنٌ.

מְנֻמָּשׁ, מנומש ת׳ (־שִׁים) أَنْمَشُ ج نُمْشٌ נ׳ نَمْشَاءُ. نَمِشٌ. أَكْلَفُ ج كُلْفٌ נ׳ كَلْفَاءُ.

מִנּוּן, מינון פ׳ في الطب: قَسَّمَ إِلَى جُرُعَاتٍ دَوَائِيَّةٍ. وَزَّعَ عَلَى أَقْسَامٍ ثَابِتَةٍ.

מְנֻסֶּה, מנוסה ת׳ (־סִּים) ١. مُجَرِّبٌ. مُتَمَرِّسٌ. ذُو مِرَانٍ. خَبِيرٌ. مُدَرَّبٌ. مَاهِرٌ ج مَهَرَةٌ. مُحَنَّكٌ. ٢. مُجَرَّبٌ. مُخْتَبَرٌ. مُمْتَحَنٌ. בָּדוּק וּמְנֻסֶּה مُجَرَّبٌ. نَاجِعٌ. فَعَّالٌ. שְׁאַל לִמְנֻסֶּה וְלֹא תִּשְׁאַל לְרוֹפֵא اسال مجرب ولا تسال حكيم. اسال مجرب ولا تسال طبيب (مثلان عاميان).

מְנֻסָּח, מנוסח ת׳ (־חִים) ١. مُصَاغٌ. مَقُولَبٌ. مَوْضُوعٌ فِي صِيغَةٍ أَوْ أُسْلُوبٍ.

٢. حَسَنُ الصِّيغَةِ. قَوِيُّ الأُسْلُوبِ.

מְנֻסָּר, מנוסר ת' (־רִים) مَنْشُورٌ. مَنْجُورٌ.

מִנְסָרָה נ' (־רוֹת) ١. مَوْشُورٌ ج مَوَاشِيرُ. مَنْشُورٌ ج مَنَاشِيرُ (prism). في الهندسة: مُتَوَازِي المُسْتَطِيلاتِ. ٢. مَوْشُورٌ طَيْفِيٌّ. ٣. مَنْشَرَةُ الخَشَبِ. مَنْجَرَةٌ.

מָנַע פ' مَنَعَ ـ. ثَنَى ـ عَنْ. حَالَ ـُ دُونَ. أَعَاقَ. عَرْقَلَ. **נִמְנַע** ١. إِمْتَنَعَ عَنْ. تَحَاشَى. أَحْجَمَ عَنْ. تَجَنَّبَ. تَفَادَى. أَمْسَكَ عَنْ. ٢. كَفَّ عَنْ. تَوَقَّفَ. מִן הַנִּמְנָע غَيْرُ مُمْكِنٍ. مُسْتَحِيلٌ. مُحَالٌ. לֹא מִן הַנִּמְנָע لَيْسَ بَعِيدَ الاحْتِمَالِ. مُمْكِنٌ.

מֶנַע ז' مَنْعٌ. وِقَايَةٌ. מִלְחֶמֶת מֶנַע حَرْبٌ وِقَائِيَّةٌ.

מִנְעָד ז' (־דִים) مَدَى النَّغَمِ الأَوْطَإِ مِنَ النَّغَمِ الأَعْلَى.

מַנְעוּל ז' (־לִים) قُفْلٌ ج أَقْفَالٌ. مِغْلَاقٌ ج مَغَالِيقُ. غَالٌ ج غَالاتٌ. ضَبَّةٌ ج ضِبَابٌ. كِيلُون ج كَوَالِينُ.

מִנְעָל ז' (־לִים) حِذَاءٌ ج أَحْذِيَةٌ ע' נַעַל.

מַנְעָם ז' (־עַמִּים) مُتْعَةٌ ج مُتَعٌ. مَلَذَّةٌ ج مَلَذَّاتٌ. طَيِّبَاتُ الحَيَاةِ.

מַנְעֲנֵעַ ז' (־עַנְעִים) ١. آلَةٌ مُوسِيقِيَّةٌ قَدِيمَةٌ كَالصَّنْجِ. ٢. مِفْتَاحٌ (في بيانو) ج مَفَاتِيحُ ע' קְלִיד.

מְנֹעָר, מנוער ת' (־רִים) مُخَضْخَضٌ (ماء). مُنَفَّضٌ.

מֵנֵף, מינף פ' رَفَعَ. عَلَّى. بَذَلَ جُهُودًا لِزِيَادَةِ عَمَلٍ مَا.

מְנֻפֶּה, מנופה ת' (־פִּים) ١. مُغَرْبَلٌ. مَنْخُولٌ. مُنَقًّى. ٢. مُخْتَارٌ. مُنْتَقًى.

מְנֻפָּח, מנופח ת' (־חִים) ١. مَنْفُوخٌ. مَنْفُوشٌ. ٢. مُضَخَّمٌ. مُهَوَّلٌ. مُبَالَغٌ فِيهِ. ٣. مُنْتَفِخُ الأَوْدَاجِ. غِطْرِيسٌ.

מְנַפֵּט ז' (־פְּטִים) نَدَّافٌ. حَلَّاجٌ.

מְנֻפָּט, מנופט ת' (־טִים) ١. مَنْدُوفٌ. مَحْلُوجٌ (قطن مثلاً). ٢. مُنَفَّطٌ. فيه نَفْطٌ.

מַנְפֵּטָה נ' (־טוֹת) مِنْدَفَةٌ. مِحْلَجٌ ج مَحَالِجُ. مِحْلاَجٌ ج مَحَالِيجُ.

מְנֻפְנָף, מנופנף ת' (־פִים) ١. مَرْفُوعٌ. مُرَفْرَفٌ. ٢. مَكْرُوشٌ. مَطْرُودٌ.

מְנֻפָּץ, מנופץ ת' (־צִים) ١. مُهَشَّمٌ. مُكَسَّرٌ. مُحَطَّمٌ. ٢. مَحْلُوجٌ. مَنْدُوفٌ.

מַנְפֵּק ז' (־פְּקִים) جِهَازُ تَوْزِيعٍ (dispenser).

מְנֻפָּק, מונפק ת' (־קִים) في الشؤون المالية: صَادِرٌ (اوراق مالية صادرة من مؤسسة مالية).

מְנֻצֶּה, מנוצה ת' (־צִים) في النبات: رِيشِيٌّ. شَبِيهٌ بِالرِّيشَةِ (ورقة نباتية).

מְנַצֵּחַ ז' (־צְּחִים) ١. مُنْتَصِرٌ. ظَافِرٌ. مُظَفَّرٌ. فَاتِحٌ. ٢. قَائِدُ فِرْقَةٍ مُوسِيقِيَّةٍ. مَايِسْتْرُو. ٣. مُوَجِّهٌ. مُرْشِدٌ. אֵין מְנַצְּחִים וּמְנֻצָּחִים لاَ غَالِبٌ وَلاَ مَغْلُوبٌ.

מְנֻצָּח, מנוצח ת' (־חִים) مَقْهُورٌ. مَغْلُوبٌ. مَهْزُومٌ. مُنْدَحِرٌ.

מֻנְצָח, מונצח ת' (־חִים) ١. مُخَلَّدٌ. ٢. مَنْ أُحْيِيَتْ ذِكْرَاهُ. خَالِدٌ فِي الذَّاكِرَةِ.

מְנַצֵּל תו"ז (־צְּלִים) ١. مُسْتَغِلٌّ. مُنْتَفِعٌ. ٢. في الاقتصاد: إِسْتِغْلاَلِيٌّ.

מְנֻצָּל, מנוצל ת' (־לִים) ١. مُسْتَغَلٌّ. ٢. مَهْضُومُ الحُقُوقِ.

מְנַקֵּב ז' (־קְּבִים) خَرَّامَةٌ. آلَةُ ثَقْبِ الوَرَقِ. مِقْرَاضٌ. خَزَّاقَةٌ.

מְנֻקָּב, מנוקב ת' (־בִים) مَثْقُوبٌ. مُثَقَّبٌ. مَخْرُومٌ. مَنْقُوبٌ.

מְנַקֵּד ז' (־קְּדִים) ضَابِطُ الحَرَكَاتِ عَلَى الحُرُوفِ. مُحَرِّكٌ. مُشَكِّلُ الكَلِمَاتِ.

מְנֻקָּד, מנוקד ת' (־דִים) مُحَرَّكٌ. مُشَكَّلٌ. مَنْقُوطٌ. مَضْبُوطُ الحَرَكَاتِ. מְנֻקָּד נִקּוּד סוֹפִי مُعْرَبٌ.

מְנַקֶּה ז' (־קִים) مُنَظِّفٌ. מְנַקֵּה רְחוֹבוֹת زَبَّالٌ. جَامِعُ القُمَامَةِ.

מְנֻקָּז, מנוקז ת' (־זִים) مَنْزُوحٌ. مُصَرَّفٌ. مُجَفَّفٌ (مستنقع).

מָנֶקִין F ז' (־נִים) مَانِيكَان. تِمْثَالٌ لِعَرْضِ أَزْيَاءِ المَلاَبِسِ.

מְנֻקָּר, מנוקר ת' (־רִים) ١. مَجْرُومُ اللَّحْمِ. مُعَرَّقٌ. خَالٍ مِنَ العُرُوقِ. ٢. مُنَقَّبٌ. مُثَقَّبٌ.

מְנָרָה, מנארה, מִינָרֵט T נ' (־רוֹת) مَنَارَةٌ ج مَنَائِرُ. مِئْذَنَةٌ ج مَآذِنُ.

מְנַשֵּׁל ז' (־שְּׁלִים) مُغْتَصِبٌ. سَلاَّبٌ. نَاهِبٌ.

מְנֻשָּׁל, מנושל ת' (־לִים) مَسْلُوبٌ. مَنْهُوبٌ. مَطْرُودٌ (من ارضه).

מִנְשָׁק ז' (־קִים) ١. مَكَانُ اتِّصَالٍ بَيْنَ جُزْئَيْنِ. ٢. في الحواسيب: وَاجِهَةٌ. طَبَقَةُ وَصْلٍ. طَرِيقَةُ اتِّصَالٍ.

מִנְשָׁר ז' (־רִים) مَنْشُورٌ ج مَنْشُورَاتٌ ومَنَاشِيرُ. بَيَانٌ رَسْمِيٌّ. مَانِيفِسْتُو.

(מְנָת) עַל מְנָת, בִּמְנָת ١. شَرِيطَةَ. بِشَرْطِ. عَلَى أَنْ. ٢. لِكَيْ. مِنْ أَجْلِ. لِأَجْلِ. שֶׁלֹּא עַל מְנָת לְקַבֵּל פְּרָס لاَ مِنْ أَجْلِ الحُصُولِ عَلَى مَنْفَعَةٍ. لِوَجْهِ اللّٰهِ.

מְנֻתָּב, מנותב ת' (־בִים) مُقَسَّمٌ إِلَى مَسَارَاتٍ (طريق). ٢. مُوَجَّهٌ نَحْوَ. مُتَّجِهٌ إِلَى.

מִנְתָּה G נ' نَعْنَاع. نَعْنَع (menta).

מִנְתּוֹל L ז' مَنْتُول (مادة كحولية تستخرج من زيت النعناع).

מַנְתּוּר L ז' (־רִים) ١. مَنْثُورٌ. مَنْثُورٌ أَصْفَرُ. خِيرِيٌّ (نبات ذكي الرائحة). ٢. مَتْيُولاَ (نبات قريب من المنثور، matthiola).

מְנַתֵּחַ ז' (־תְּחִים) ١. جَرَّاحٌ. طَبِيبٌ جَرَّاحٌ. ٢. مُحَلِّلٌ.

מְנֻתָּח, מנותח ת' (־חִים) ١. مُشَرَّحٌ. مَنْ أُجْرِيَتْ لَهُ جِرَاحَةٌ. ٢. مُحَلَّلٌ إِلَى عَوَامِلِهِ.

מְנֻתָּץ, מנותץ ת' (־צִים) مُحَطَّمٌ. مُكَسَّرٌ. مُتَدَاعٍ(ي).

מְנַתֵּק ז' (־תְּקִים) قَاطِعُ الخَطِّ التِّلْفُونِيِّ. جِهَازُ قَطْعِ المُكَالَمَةِ الهَاتِفِيَّةِ.

מֻנְתָּק, מנותק ת' (־קִים) مَقْطُوعٌ. مُنْقَطِعٌ. مَفْصُومٌ. مُنْفَصِلٌ. مَعْزُولٌ.

מְנַתֵּר ז' (־תְּרִים) مُتَوَثِّبٌ. وَثَّابٌ. نَطَّاطٌ. نَقَّازٌ. מְנַתְּרִים في علم الاحياء: الحَشَرَاتُ النَّطَّاطَةُ (كالجراد مثلاً).

מַס ז' (מִסִּים) ضَرِيبَةٌ ج ضَرَائِبُ. رَسْمٌ ج رُسُومٌ. מַס אַרְנוֹנָה ١. ضَرِيبَةُ الأَمْلاَكِ. ضَرِيبَةُ عَوَائِدِ الأَمْلاَكِ. ٢. ضَرِيبَةٌ بَلَدِيَّةٌ. מַס בּוּלִים رَسْمُ الطَّوَابِعِ. מַס גֻּלְגֹּלֶת ضَرِيبَةُ الرَّأْسِ. جِزْيَةٌ. מַס הַכְנָסָה ضَرِيبَةُ الدَّخْلِ. מַס חָבֵר رَسْمُ اشْتِرَاكٍ. رَسْمُ عُضْوِيَّةٍ. מַס יְרֻשָּׁה ضَرِيبَةُ المَوَارِيثِ. ضَرِيبَةُ الأَيْلُولَةِ. מַס יָשִׁיר ضَرِيبَةٌ مُبَاشِرَةٌ. מַס מְדֹרָג (פְּרוֹגְרֶסִיבִי) ضَرِيبَةٌ تَدْرِيجِيَّةٌ. מַס מוֹתָרוֹת رَسْمُ الكَمَالِيَّاتِ. מַס מַעֲסִיקִים ضَرِيبَةُ أَصْحَابِ العَمَلِ. מַס נְסִיעוֹת ضَرِيبَةُ السَّفَرِ إِلَى الخَارِجِ. מַס עִזָּבוֹן ضَرِيبَةُ التَّرِكَاتِ. מַס עִירוֹנִי ضَرِيبَةٌ بَلَدِيَّةٌ. מַס עָקִיף ضَرِيبَةٌ غَيْرُ مُبَاشِرَةٍ. מַס עֵרֶךְ מוּסָף (מַעַ"ם) ضَرِيبَةُ القِيمَةِ الإِضَافِيَّةِ (المُضَافَةِ). מַס קְנִיָּה ضَرِيبَةُ المُشْتَرَيَاتِ. מַס קַרְקָעוֹת ضَرِيبَةُ العَقَارَاتِ. خَرَاجٌ. מַס רִוְחֵי חֲבָרוֹת ضَرِيبَةُ أَرْبَاحِ الشَّرِكَاتِ. מַס רְכוּשׁ ضَرِيبَةُ الأَمْلاَكِ. מַס שֶׁבַח (מְקַרְקְעִין) ضَرِيبَةُ تَحْسِينِ الأَرَاضِي. מַס שׁוּלִי ضَرِيبَةٌ حَدِّيَّةٌ. מַס שַׁעֲשׁוּעִים رَسْمُ (ضَرِيبَةُ) المَلاَهِي. מַס שְׂפָתַיִם ضَرِيبَةُ الكَلاَمِ. وَعْدٌ بِلاَ تَنْفِيذٍ. חַיָּב מַס خَاضِعٌ لِلضَّرِيبَةِ. مُلْزَمٌ بِأَدَاءِ الضَّرِيبَةِ. מְשַׁלֵּם הַמַּס دَافِعُ الضَّرِيبَةِ. גּוֹבֵה מִסִּים ע' גּוֹבֶה. הַטָּלַת מִסִּים فَرْضُ ضَرَائِبَ (رُسُومٍ). הָיָה לְמַס عَامِلُ سُخْرَةٍ (عمل قهري يؤديه بلا اجر). פָּטוּר מִמַּס مُعْفًى مِنَ الضَّرِيبَةِ.

מְסֹאָב, מסואב ת' (־בִים) ١. مُلَوَّثٌ. مُتَّسِخٌ. ٢. فَاسِدٌ. مُشَوَّهٌ.

מַסַּאי ז' (־סָּאִים) كَاتِبُ مَقَالاَتٍ أَدَبِيَّةٍ أَوْ فِكْرِيَّةٍ.

מֵסֵב ז' (מְסִבִּים) ١. دَائِرٌ. طَوَّافٌ. ٢. جَالِسٌ حَوْلَ. ٣. مُشْتَرِكٌ (في مادبة). مُحْتَفِلٌ. ٤. مُتَّكِئٌ. ٥. في الشؤون المالية: مُظَهِّرُ صَكٍّ. مُجَيِّرٌ.

מֵסַב ז' (מְסַבִּים) ١. طُنُفٌ ج أَطْنَافٌ. إِفْرِيزٌ ج أَفَارِيزُ. ٢. مِحْمَلٌ. ٣. جُلُوسٌ إِلَى (حَوْلَ) المَائِدَةِ. ٤. مُحِيطٌ. بِيئَةٌ. מֵסַב גְּלִילִים في الميكانيك: مِحْمَلُ أُسْطُوَانَاتٍ. أُسْطُوَانَةُ انْزِلاَقٍ. كُرْسِيُّ بِيلٍ. מֵסַב הַלֵּב شَغَافُ القَلْبِ. מֵסַב הָעֶצֶם سِمْحَاقٌ ج سَمَاحِيقُ (قشرة تغطي عظم الراس). מֵסַב כַּדּוּרִיּוֹת, מֵסַב גְּלִילִים مِحْمَلُ كُرَيَّاتٍ. كُرْسِيُّ بِيلٍ. كُرْسِيُّ بِلِّي.

מִסְבָּאָה נ' (־אוֹת) حَانَةٌ ج حَانَاتٌ. خَمَّارَةٌ ج خَمَّارَاتٌ. بَارٌ.

מְסַבֵּב ז' (־בְּבִים) مُسَبِّبٌ ج مُسَبِّبَاتٌ. عِلَّةٌ ج عِلَلٌ. دَافِعٌ ج دَوَافِعُ. מְסַבֵּב עַל הַפְּתָחִים مُتَسَوِّلٌ. شَحَّاذٌ. مُسْتَعْطٍ(ي). مَنْ يَلُفُّ عَلَى الأَبْوَابِ.

מְסֻבָּב, מסובב ת' (־בִים) مَعْلُولٌ. مُسَبَّبٌ ج مُسَبَّبَاتٌ. نَتِيجَةٌ ج نَتَائِجُ. סִבָּה וּמְסֻבָּב في الفلسفة: عِلَّةٌ وَمَعْلُولٌ. سَبَبٌ وَمُسَبَّبٌ. سَبَبٌ وَنَتِيجَةٌ.

מְסִבָּה, מסיבה נ' (־בּוֹת) ١. إِحْتِفَالٌ. حَفْلَةٌ ج حَفَلاَتٌ. ٢. طَوَافٌ. تَطْوَافٌ. دَوَرَانٌ. מְסִבָּה לִכְבוֹד־ حَفْلَةٌ عَلَى شَرَفِ. حَفْلَةُ تَكْرِيمٍ. حَفْلَةٌ تَكْرِيمِيَّةٌ. מְסִבַּת יוֹם הֻלֶּדֶת حَفْلَةُ عِيدِ مِيلاَدٍ. מְסִבַּת עִתּוֹנָאִים مُؤْتَمَرٌ صَحَفِيٌّ. نَدْوَةٌ صُحُفِيَّةٌ. חָתָן הַמְּסִבָּה المُحْتَفَى بِهِ ע' חָתָן. בִּמְסִבַּת־ بِرِفْقَةِ. بِصُحْبَةِ. بِمَعِيَّةِ. מְסִבּוֹת ظُرُوفُ قَضِيَّةٍ. أَحْوَالٌ. مُلاَبَسَاتُ حَادِثٍ.

מְסֻבִּין, מסובין ז"ר مُحْتَفِلُونَ. جَالِسُونَ حَوْلَ السُّفْرَةِ ע' מֵסֵב.

מַסְבִּירָן ז' (־נִים) إِعْلاَمِيٌّ (في هيئة). مُعَلِّقٌ. مُعَقِّبٌ.

מְסֻבָּךְ, מסובך ת' (־כִים) ١. مُعَقَّدٌ. مُتَشَابِكٌ. مُلْتَبِسٌ. ٢. عَوِيصٌ. مُشْكِلٌ. مُرَكَّبٌ. ٣. مُتَوَرِّطٌ (في مشكلة). ٤. مُقَعَّرٌ (اسلوب). בְּעָיָה מְסֻבֶּכֶת مُشْكِلَةٌ مُعَقَّدَةٌ (عَوِيصَةٌ).

מְסֻבָּן, מסובן ת' (־נִים) مُصَوْبَنٌ. مَكْسُوٌّ بِطَبَقَةٍ صَابُونِيَّةٍ.

מִסְבָּנָה נ' (־נוֹת) مَصْبَنَةٌ ج مَصَابِنُ. مَعْمَلُ الصَّابُونِ.

מְסֻבְסָד, מסובסד ת' (־דִים) في الاقتصاد: مَدْعُومٌ (لسلعة استهلاكية).

מֻסְבָּר, מוסבר ת' (־רִים) مُفَسَّرٌ. مَشْرُوحٌ. مُوَضَّحٌ. مُبَيَّنٌ.

מֶסֶג ז' (מְסָגִים) أُشَابَةٌ (مادة تتكون من اتحاد معدنين او اكثر) ج أَشَائِبُ. سَبِيكَةٌ (من مزيج معدنين او اكثر) ج سَبَائِكُ ע' נֶתֶךְ, סַגְסֹגֶת.

מִסְגָּד A ז' (־דִים) مَسْجِدٌ ج مَسَاجِدُ. جَامِعٌ ج جَوَامِعُ. מִסְגָּד זוּטֵי زَاوِيَةٌ ج زَوَايَا.

מִסְגּוּר ז' تَأْطِيرٌ. بَرْوَزَةٌ. تَطْوِيقٌ بِبَرْوَازٍ.

מְסֻגָּל, מסוגל ת' (־לִים) ١. قَادِرٌ عَلَى. أَهْلٌ لِـ. صَالِحٌ لِـ. قَابِلٌ لِـ. لاَئِقٌ لِـ. كَفْءٌ (كُفْءٌ). كُفُؤٌ.

מְסֻגָּלוּת, מסוגלות נ' قَابِلِيَّةٌ. قُدْرَةٌ. كَفَاءَةٌ. أَهْلِيَّةٌ. صَلاَحٌ. لِيَاقَةٌ.

מְסַגְנֵן ז' (־נְנִים) مُصَحِّحُ أُسْلُوبٍ. مُنَقِّحٌ.

מְסֻגְנָן, מסוגנן ת' (־נִים) مُصَحَّحٌ. مُدَبَّجٌ. مُنَمَّقٌ. مُصَاغٌ فِي أُسْلُوبٍ صَحِيحٍ.

מְסֻגָּף, מסוגף ת' (־פִים) مُتَزَهِّدٌ. مُتَقَشِّفٌ.

מִסְגֵּר פ' أَطَّرَ. بَرْوَزَ. أَدْخَلَ فِي إِطَارٍ أَوْ بَرْوَازٍ.

מְסֻגָּר, מסוגר ת' (־רִים) ١. مَسْدُودٌ. مُغْلَقٌ. مُقْفَلٌ. ٢. مُنْعَزِلٌ. مُتَقَوْقِعٌ. סָגוּר וּמְסֻגָּר ١. مُحْكَمُ الإِقْفَالِ. ٢. مُنْطَوٍ عَلَى نَفْسِهِ. مُنْعَزِلٌ. مُنْزَوٍ فِي جِلْدِهِ.

מֻסְגָּר, מוסגר ת' (־רִים) ١. مُسَلَّمٌ (الى الشرطة مثلاً). ٢. مَحْصُورٌ بَيْنَ قَوْسَيْنِ (جملة). מַאֲמָר (מִשְׁפָּט) מֻסְגָּר جُمْلَةٌ اعْتِرَاضِيَّةٌ. جُمْلَةٌ بَيْنَ قَوْسَيْنِ.

מַסְגֵּר ז' (־גְּרִים) ١. حَدَّادٌ. بَرَّادٌ. قَفَّالٌ. سَمْكَرِيٌّ. ٢. قُفْلٌ ج أَقْفَالٌ. غَالٌ ע' מַנְעוּל. נִסְגַּר עַל מַסְגֵּר مجازا: إِحْتَبَسَ. إِعْتَكَفَ. إِعْتَزَلَ المُجْتَمَعَ.

מַסְגְּרוּת נ' حِدَادَةٌ. سَمْكَرَةٌ.

מִסְגְּרִיָּה, מסגרייה נ׳ (־גְּרִיּוֹת) مَحْدَدَةٌ. مَعْمَلُ حِدَادَةٍ. מִסְגְּרִיָּה מְכָנִית مَحْدَدَةٌ آلِيَّةٌ. مَعْمَلُ حِدَادَةٍ مِيكَانِيكِيٍّ.

מִסְגֶּרֶת נ׳ (־גָּרוֹת) إِطَارٌ ج أُطُرٌ. بِرْوَازٌ ج بَرَاوِيزُ. هَيْكَلٌ ج هَيَاكِلُ. جَرْجُوبَةٌ عم׳ ומגזרו: نِطَاقٌ ج نُطُقٌ. בְּמִסְגֶּרֶת- فِي إِطَارِ. فِي نِطَاقِ. بِضِمْنِ. חָרַג מִן הַמִּסְגֶּרֶת خَرَجَ عَنِ الحُدُودِ. خَرَجَ عَنِ الصَّدَدِ. شَذَّ عَنِ القَاعِدَةِ (النِّطَاقِ).

מִסְגְּרָן ז׳ (־נִים) صَانِعُ الأُطُرِ. مُؤَطِّرٌ. مُبَرْوِزٌ.

מַסָּד ז׳ (־דִים) أَسَاسٌ ج أُسُسٌ. قَاعِدَةٌ ج قَوَاعِدُ. فَرْشُ البِنَاءِ. מִן הַמַּסָּד עַד הַטְּפָחוֹת مِنْ أَسْفَلِ البِنَاءِ حَتَّى أَعْلَى سَقْفِهِ ומגזרו: مِنَ القَاعِدَةِ وَحَتَّى القِمَّةِ. مِنَ البِدَايَةِ حَتَّى النِّهَايَةِ.

מִסֵּד, מיסד פ׳ ١. مَأْسَسَ. نَظَّمَ. ٢. أَسَّسَ. أَنْشَأَ. أَقَامَ. מֻסַּד أُسِّسَ. تَأَسَّسَ. أُنْشِئَ. أُقِيمَ. نُظِّمَ. הִתְמַסֵּד ١. تَأَسَّسَ. تَمَأْسَسَ. تَثَبَّتَ. تَوَطَّدَ. ٢. تَكَيَّفَ لِلْمُؤَسَّسَةِ.

מְסֻדָּק, מסודק ת׳ (־קִים) مُنْفَطِرٌ. مَشْقُوقٌ. مُصَدَّعٌ. مَثْلُومٌ. مُثَلَّمٌ.

מִסְדָּר ז׳ (־רִים) ١. طَابُورُ اسْتِعْرَاضٍ ج طَوَابِيرُ. إِسْتِعْرَاضٌ ج إِسْتِعْرَاضَاتٌ. إِصْطِفَافٌ. ٢. طَرِيقَةٌ (كالصوفية) ج طَرَائِقُ. رَابِطَةٌ ج رَوَابِطُ. جَمْعِيَّةٌ. ٣. مَحْفِلٌ ج مَحَافِلُ. ٤. في الجيش: تَشْكِيلٌ ج تَشْكِيلاَتٌ. מִסְדַּר זִהוּי في الشرطة: طَابُورُ تَشْخِيصِ المَشْبُوهِينَ. מִסְדַּר חֲגִיגִי إِسْتِعْرَاضٌ احْتِفَالِيٌّ. عَرْضٌ احْتِفَالِيٌّ. מִסְדַּר חוֹלִים طَابُورُ المَرْضَى. إِرْسَالِيَّةٌ مَرَضِيَّةٌ. מִסְדַּר כָּבוֹד إِسْتِعْرَاضٌ تَكْرِيمِيٌّ (لشخصية هامة). רֹאשׁ מִסְדָּר شَيْخُ طَرِيقَةٍ صُوفِيَّةٍ. مَشْيَخَةُ طَرِيقَةٍ.

מְסַדֵּר ז׳ (־דְּרִים) ١. مُنَظِّمٌ. مُرَتِّبٌ. مُنَسِّقٌ ע׳ סַדְּרָן. ٢. مُنَضِّدٌ (في مطبعة) ע׳ סַדָּר.

מְסֻדָּר, מסודר ת׳ (־רִים) ١. مُنَظَّمٌ. مُرَتَّبٌ. مُنَسَّقٌ. مُوَضَّبٌ. ٢. مُسَوًّى (قضية). مُثَبَّتٌ (في وظيفة). ٣. مُنَضَّدٌ (في مطبعة). אָדָם מְסֻדָּר ١. رَجُلٌ مُرَتَّبٌ (مُنَظَّمٌ). مُحِبٌّ لِلنِّظَامِ. ٢. أَحْوَالُهُ المَالِيَّةُ جَيِّدَةٌ. הָעִנְיָן מְסֻדָּר القَضِيَّةُ سُوِّيَتْ. القَضِيَّةُ مُنْتَهِيَةٌ. كُلُّ شَيْءٍ عَلَى مَا يُرَامُ.

מִסְדָּרָה נ׳ (־רוֹת) غُرْفَةُ تَنْضِيدِ الحُرُوفِ (في مطبعة).

מִסְדְּרוֹן ז׳ (־נִים, ־נוֹת) ١. دِهْلِيزٌ ج دَهَالِيزُ. رِوَاقٌ ج أَرْوِقَةٌ. مَمْشًى ج مَمَاشٍ(ي). ٢. مَمَرٌّ (قطعة ارض ضيقة تمتد عبر اراضي دولة اخرى). شَرِيطٌ أَرْضِيٌّ. מִסְדְּרוֹן אֲוִיר مَمَرٌّ جَوِّيٌّ (تحط فيه الطائرات في اجواء دولة اخرى).

מַסְדֶּרֶת נ׳ (־דְּרוֹת) آلَةُ صَفِّ الحُرُوفِ. المُنَضِّدَةُ السَّطْرِيَّةُ.

מָסָה, נִמְסָה פ׳ ذَابَ ـُ. مَاعَ ـِ. سَالَ ـِ. הִתְמַסָּה إِنْمَاعَ. إِنْصَهَرَ. הִמְסָה أَذَابَ. ذَوَّبَ. أَمَاعَ ע׳ מָסַס.

מַסָּה נ׳ (־סּוֹת) ١. خِبْرَةٌ. تَجْرِبَةٌ. ٢. مَقَالٌ. مَقَالَةٌ ج مَقَالاَتٌ. مَقَالَةٌ عِلْمِيَّةٌ أَوْ فَلْسَفِيَّةٌ (essay). מַסָּה וּמַעַשׂ التَّجْرِبَةُ وَالخَطَأُ (trial and error).

מַסָּה L נ׳ ١. في الفيزياء: الاتِّزَانُ الكُتْلِيُّ. ٢. كُتْلَةٌ ج كُتَلٌ. كَمِّيَّةٌ كَبِيرَةٌ مُتَكَتِّلَةٌ.

מִסָּה, מיסה L נ׳ (־סּוֹת) القُدَّاسُ. مُوسِيقَى القُدَّاسِ.

מסואב ע׳ מְסֹאָב. **מסובב** ע׳ מְסֻבָּב.

מסובין ע׳ מְסֻבִּין. **מסובך** ע׳ מְסֻבָּךְ.

מסובן ע׳ מְסֻבָּן. **מסובסד** ע׳ מְסֻבְסָד.

מְסֻוָּג, מסווג ת׳ (־גִים) ١. مُصَنَّفٌ. مُبَوَّبٌ. ٢. ذُو دَرَجَةٍ مُعَيَّنَةٍ مِنَ السِّرِّيَّةِ.

מסוגל ע׳ מְסֻגָּל. **מסוגנן** ע׳ מְסֻגְנָן.

מסוגר ע׳ מְסֻגָּר.

מִסּוּד, מיסוד ז׳ تَمَأْسُسٌ. تَأْسِيسٌ عَلَى. إِقَامَةُ مُؤَسَّسَاتٍ.

מסודר ע׳ מְסֻדָּר.

מַסְוֶה, מסווה ז׳ (־וִים) قِنَاعٌ ج أَقْنِعَةٌ. لِثَامٌ. بُرْقُعٌ ج بَرَاقِعُ. בְּמַסְוֶה שֶׁל- مُتَنَكِّرٌ فِي هَيْئَةِ أَوْ شَكْلِ. بِدَعْوَى.

מְסֻוֶּה, מסוווה ת׳ (־וִים) مُقَنَّعٌ. مَسْتُورٌ. مَخْفِيٌّ. مُتَنَكِّرٌ. مَحْجُوبٌ. הֵסִיר (קָרַע) הַמַּסְוֶה מֵעַל פָּנָיו أَزَالَ القِنَاعَ عَنْ وَجْهِهِ ומגזרו: كَشَفَهُ عَلَى حَقِيقَتِهِ.

מסוחרר ע׳ מְסֻחְרָר.

מִסּוּי, מיסוי ז׳ فَرْضُ ضَرَائِبَ. מִסּוּי כָּפוּל إِزْدِوَاجٌ ضَرِيبِيٌّ.

מסויג ע׳ מְסֻיָּג. **מסויד** ע׳ מְסֻיָּד.

מסוים ע׳ מְסֻיָּם.

מָסוּךְ ת׳ (מְסוּכִים) مَمْزُوجٌ (سائل مع سائل). مَخْلُوطٌ. مُشَعْشَعٌ (نبيذ).

מִסּוּךְ, מיסוך ז׳ (־כִים) ١. تَعْلِيقُ السَّتَائِرِ. ٢. في الجيش: تَمْوِيهٌ ע׳ הַסְוָאָה.

מְסוּכָה נ׳ (־כוֹת) ١. حَاجِزٌ نَبَاتِيٌّ. سِيَاجٌ مِنَ الأَشْوَاكِ ע׳ מְשׂוּכָה. ٢. مِزْيَتَةٌ (لتزييت المكائن) ע׳ אָסוּךְ.

מְסֻכָּךְ ת׳ (־כִים) مُظَلَّلٌ. مُغَطًّى (بعريشة مثلاً). مُوَقًّى.

מסוכם ע׳ מְסֻכָּם. **מסוכן** ע׳ מְסֻכָּן.

מסוכסך ע׳ מְסֻכְסָךְ. **מסוכר** ע׳ מְסֻכָּר.

מסולא ע׳ מְסֻלָּא. **מסולם** ע׳ מְסֻלָּם.

מסולסל ע׳ מְסֻלְסָל. **מסולע** ע׳ מְסֻלָּע.

מסולף ע׳ מְסֻלָּף. **מסולק** ע׳ מְסֻלָּק.

מסומא ע׳ מְסֻמָּא. **מסומל** ע׳ מְסֻמָּל.

מסומם ע׳ מְסֻמָּם. **מסומן** ע׳ מְסֻמָּן.

מסומק ע׳ מְסֻמָּק. **מסומרר** ע׳ מְסֻמְרָר.

מָסוֹן F ז' (־נִים) مَاسُونِيٌّ ע' בּוֹנֶה, בּוֹנִים חָפְשִׁיִּים.

מסונדל ע' מְסֻנְדָּל. **מסונוור** ע' מְסֻנְוָר.

מסונן ע' מְסֻנָּן. **מסונף** ע' מְסֻנָּף.

מְסוֹס ז' تَفَسُّخٌ. نُخُورٌ. إنحِلالٌ. عُفُونَةٌ.

מַסּוֹעַ ז' (־עִים) مِرْفَاعٌ نَقَّالٌ (في المصانع او الموانئ وغيرها، conveyer).

מסועף ע' מְסֹעָף. **מסוער** ע' מְסֹעָר.

מָסוֹף ז' (מְסוֹפִים) تِرْمِنَال. مَحَطَّةٌ طَرَفِيَّةٌ. مَحَطَّةُ طَرَفِ الخَطِّ. مَحَطَّةُ سَفَرٍ (terminal).

מסופח ע' מְסֻפָּח. **מסופק** ע' מְסֻפָּק.

מסופר ע' מְסֻפָּר.

מַסּוֹק ז' (־קִים) طَائِرَةٌ مِرْوَحِيَّةٌ. هِيلُوكُوبْتَر ע' הֶלִיקוֹפְּטֶר.

מָסוּק ת' (מְסוּקִים) مَقْطُوفٌ. مُقْتَطَفٌ (زيتون).

מסוקס ע' מְסֻקָּס.

מַסּוֹר ז' (־רִים) مِنْشَارٌ ج مَنَاشِيرُ. מַסּוֹר יָד مِنْشَارٌ يَدَوِيٌّ. سَرَّاقٌ. تِمْسَاحٌ מ'. מַסּוֹר מְכָנִי مِنْشَارٌ آلِيٌّ. مِنْشَارٌ مِيكَانِيكِيٌّ.

מָסוֹר ז' (־רוֹת) مُخْبِرٌ. مُبَلِّغٌ. وَاشٍ(ي) ج وُشَاةٌ ע' מַלְשִׁין.

מָסוּר ת' (מְסוּרִים) ١. مُخْلِصٌ. وَفِيٌّ ج أَوْفِيَاءُ. ٢. مُسَلَّمٌ. مُعْطًى. مُنَاوَلٌ. דָּבָר הַמָּסוּר לַלֵּב سَرِيرَةٌ ج سَرَائِرُ. طَوَايَا القَلْبِ. خَوَاطِرُ.

מסורבל ע' מְסֻרְבָּל. **מסורג** ע' מְסֹרָג.

מָסוֹרָה נ' (־רוֹת) نَقْلٌ. تَقْلِيدٌ دِينِيٌّ ج تَقَالِيدُ. مَجْمُوعَةُ التَّعَالِيمِ وَالأَحْكَامِ التَّقْلِيدِيَّةِ لِصِيغَةِ الكِتَابِ المُقَدَّسِ الَّتِي تَنَاقَلَهَا الخَلَفُ عَنِ السَّلَفِ وَسُجِّلَتْ لِأَوَّلِ مَرَّةٍ فِي القَرْنِ السَّادِسِ المِيلَادِيِّ عَلَى أَيْدِي حَاخَامِي طَبَرِيَّا حَيْثُ أُطْلِقَ عَلَيْهِمْ בַּעֲלֵי הַמָּסוֹרָה أَيْ: الرُّوَاةُ أَوْ أَصْحَابُ التَّعَالِيمِ. בַּעַל מָסוֹרָה رَاوٍ(ي). رَاوِيَةٌ ج رُوَاةٌ. حَامِلُ (نَاقِلُ) التَّعَالِيمِ اليَهُودِيَّةِ. ٢. في الاسلام: مُحَدِّثٌ. رَاوِي الحَدِيثِ النَّبَوِيِّ الشَّرِيفِ.

מסורטט ע' מְסֻרְטָט.

מַסּוֹרִית נ' (־יּוֹת) مِنْشَارُ زَخَارِفَ. مِنْشَارٌ صَغِيرٌ لِزَخْرَفَةِ الخَشَبِ. أَرْكِت.

מסורס ע' מְסֹרָס. **מסורק** ע' מְסֹרָק.

מסורת ע' מָסֹרֶת. **מסותת** ע' מְסֻתָּת.

מַסָּז' F ז' (־זִ'ים) تَدْلِيكٌ. تَمْسِيدٌ. مَسَاجٌ ע' עִסּוּי.

מַסָּז'יסְט ז' (־טִים) مُدَلِّكٌ. مُمَسِّدٌ ע' מְעַסֶּה.

מִסְחוּר ז' ١. إتِّجَارٌ. مُزَاوَلَةُ التِّجَارَةِ. ٢. إتِّجَارٌ بِقِيَمٍ أَدَبِيَّةٍ رَفِيعَةٍ لِلْحُصُولِ عَلَى المَالِ. تَحْوِيلٌ إِلَى مَادَّةٍ تِجَارِيَّةٍ.

מַסְחֵט ז' (־חֲטִים) عَصَّارَةٌ. مِعْصَرٌ ج مَعَاصِرُ (لعصر الفواكه).

מִסְחָר ז' تِجَارَةٌ. إتِّجَارٌ. מִסְחַר חֲלִיפִין تَبَادُلٌ تِجَارِيٌّ. مُقَايَضَةٌ. مُبَادَلَةٌ تِجَارِيَّةٌ. تَبَادُلُ السِّلَعِ. מִסְחַר סִיטוֹנִי تِجَارَةُ الجُمْلَةِ. تِجَارَةٌ بِالجُمْلَةِ. מִסְחָר קִמְעוֹנִי تِجَارَةٌ بِالمُفَرَّقِ. تِجَارَةُ المُفْرَدِ. تِجَارَةُ القَطَّاعِيِّ. בֵּית מִסְחָר مَتْجَرٌ ج مَتَاجِرُ. مَحَلٌّ تِجَارِيٌّ. בֵּית סֵפֶר לְמִסְחָר كُلِّيَّةُ التِّجَارَةِ. לִשְׁכַּת הַמִּסְחָר غُرْفَةُ التِّجَارَةِ. מִשְׂרַד הַתַּעֲשִׂיָּה וְהַמִּסְחָר وِزَارَةُ الصِّنَاعَةِ وَالتِّجَارَةِ.

מִסְחֵר פ' تَاجَرَ. إتَّجَرَ. سَاوَمَ. فَاصَلَ. جَعَلَهُ كَالتِّجَارَةِ.

מִסְחָרִי ת' (־יִּים) تِجَارِيٌّ. הֶסְכֵּם מִסְחָרִי إتِّفَاقٌ تِجَارِيٌّ. إتِّفَاقِيَّةٌ تِجَارِيَّةٌ. מְכוֹנִית מִסְחָרִית سَيَّارَةٌ تِجَارِيَّةٌ. סִימָן מִסְחָרִי عَلَامَةٌ (مَارْكَةٌ) تِجَارِيَّةٌ.

מִסְחָרִיּוּת נ' مُتَاجَرَةٌ. إتِّجَارٌ. مُسَاوَمَةٌ. مُفَاصَلَةٌ. بَيْعٌ وَشِرَاءٌ.

מְסַחְרֵר ת' (־רְרִים) ١. مُسَبِّبٌ لِلدُّوَارِ. مُدَوِّخٌ. ٢. دَوَّارٌ. מְהִירוּת מְסַחְרֶרֶת سُرْعَةٌ فَائِقَةٌ. سُرْعَةٌ مُتَنَاهِيَةٌ.

מְסֻחְרָר, מסוחרר ת' (־רִים) دَائِخٌ. مُدَوَّخٌ. مُصَدَّعُ الرَّأْسِ. ذَاهِلٌ.

מַסְטוּל A ז' (־לִים) مَسْطُولٌ. مُخَدَّرٌ. سَكْرَانُ طِينَةٍ.

מִסְטִי, מִסְטִיקָה ע' מִיסְטִי, מִיסְטִיקָה.

מַסְטִיק L ז' (־קִים) ١. شَجَرَةُ المُصْطَكَى ע' אֵלָה, אֵלַת הַמַּסְטִיק. ٢. مَسْتِيكَةٌ. عِلْكٌ. عِلْكَةٌ. لُبَانٌ.

מַסְטֶר .En ז' مَاسْتِر. مَاجِسْتِير. دَرَجَةٌ جَامِعِيَّةٌ (M.A.).

מסיבה ע' מְסִבָּה.

מָסִיבִי L ת' (־יִּים) صَلْدٌ. مُتَمَاسِكٌ. ضَخْمٌ. جَسِيمٌ. רֹב מָסִיבִי أَغْلَبِيَّةٌ (أَكْثَرِيَّةٌ) ضَخْمَةٌ (سَاحِقَةٌ).

מָסִיבִיּוּת נ' صَلَادَةٌ. ضَخَامَةٌ. جَسَامَةٌ. تَمَاسُكٌ. مَتَانَةٌ.

מְסֻיָּג, מסויג ת' (־גִים) مُسَيَّجٌ. مُسَوَّرٌ ومجازًا: مُتَحَفِّظٌ. مُتَقَيِّدٌ.

מַסִּיג ז' (־גִים) مُتَجَاوِزٌ. مُعْتَدٍ(ي) (على حقوق الغير) ע' (סוג) הִסִּיג. מַסִּיג גְּבוּל مُتَعَدٍّ(ي). مُعْتَدٍ(ي). مَنْ يَتَجَاوَزُ حُدُودَ الغَيْرِ.

מְסֻיָּד, מסויד ת' (־דִים) مُبَيَّضٌ. مُكَلَّسٌ. مُطَرَّشٌ.

מְסִיכָה נ' (־כוֹת) مَزْجٌ. خَلْطٌ. شَعْشَعَةٌ (نبيذ في ماء).

מסילה ע' מְסִלָּה.

מְסֻיָּם, מסוים ת' (־מִים) ١. مُعَيَّنٌ. مُحَدَّدٌ. ٢. مَعْلُومٌ. مَعْرُوفٌ. ٣. تَامٌّ. مُتَمَّمٌ. ٤. بَعْضُ الشَّيْءِ. כַּמּוּת מְסֻיֶּמֶת كَمِّيَّةٌ مُعَيَّنَةٌ.

מָסִיס ת' (מְסִיסִים) سَهْلُ الذَّوَبَانِ. قَابِلٌ لِلانْحِلَالِ. مُتَمَيِّعٌ.

מְסִיסוּת נ' قَابِلِيَّةُ (سُهُولَةُ) الذَّوَبَانِ. تَمَيُّعٌ. إنْحِلَالٌ.

מְסַיֵּעַ, מסייע ת' (־יְּעִים) مُسَاعِدٌ. مُؤَازِرٌ. مُعِينٌ. مُسَانِدٌ. מְדִינוֹת מְסַיְּעוֹת

دُوَلٌ مَانِحَةٌ (لمساعدات مالية). נֶשֶׁק מְסַיֵּעַ في الجيش: أَسْلِحَةٌ مُعَاوِنَةٌ (كالمدافع والرشاشات في المعركة). עֵדוּת מְסַיַּעַת شَهَادَةٌ مُؤَيِّدَةٌ. دَلِيلٌ مُعَزِّزٌ.

מַסִּיק ז' (־קִים) ١. وَقَّادٌ (مج). مُضْرِمُ النَّارِ فِي قَاطِرَةٍ أَوْ بَاخِرَةٍ. عَطَشْجِيٌّ ج عَطَشْجِيَّة م'. ٢. مُسْتَنْتِجٌ ע' נָסַק, הִסִּיק.

מָסִיק ז' (מְסִיקִים) ١. جَدُّ الزَّيْتُونِ. جَنْيُ الزَّيْتُونِ. مَوْسِمُ قَطْفِ الزَّيْتُونِ. ٢. الزَّيْتُونُ المَقْطُوفُ.

מְסִיקָה נ' (־קוֹת) جَدُّ الزَّيْتُونِ. جَنْيُ (قَطْفُ) الزَّيْتُونِ.

מְסִירָה נ' (־רוֹת) ١. تَسْلِيمٌ. إِعْطَاءٌ. مُنَاوَلَةٌ. ٢. تَبْلِيغٌ. وِشَايَةٌ. إِخْبَارِيَّةٌ. מְסִירָה לְדִין إِحَالَةٌ عَلَى المَحْكَمَةِ (المُحَاكَمَةِ). מְסִירַת כַּדּוּר في الرياضة: تَمْرِيرُ الكُرَةِ. מְסִירַת מוֹדָעָה إِدْلَاءٌ بِبَيَانٍ. تَصْرِيحٌ ج تَصْرِيحَاتٌ. إِعْلَانٌ ج إِعْلَانَاتٌ. מְסִירַת עֵדוּת إِدْلَاءٌ بِشَهَادَةٍ.

מְסִירוּת נ' إِخْلَاصٌ. وَفَاءٌ. מְסִירוּת נֶפֶשׁ تَفَانٍ(ي). إِخْلَاصٌ. إِسْتِمَاتَةٌ فِي سَبِيلٍ. إِسْتِبْسَالٌ.

מֵסִית ז' (מְסִיתִים) مُحَرِّضٌ. مُثِيرٌ لِلْفِتَنِ. مُهَيِّجٌ. مُسْتَفِزٌّ. מֵסִית וּמֵדִּיחַ مُضَلِّلٌ. مُفْسِدٌ. غَاوٍ(ي) ج غُوَاةٌ. مُغَرِّرٌ. مُحَرِّضٌ.

מָסַךְ פ' ١. مَزَجَ ـُ (سائلاً بسائل). خَلَطَ ـِ شَعْشَعَ نَبِيذًا بِالمَاءِ. ٢. مجازاً: صَبَّ ـُ سَكَبَ ـُ. נִמְסַךְ مُزِجَ. خُلِطَ ومجازاً: إِنْصَبَّ. إِنْسَكَبَ. מִסֵּךְ ١. سَجَفَ ـُ أَسْدَلَ السَّتَائِرَ. عَلَّقَ السُّجُفَ. ٢. في الجيش: مَوَّهَ. ٣. قَنَّعَ. لَثَّمَ. מֻסַּךְ سُجِّفَ. أُسْدِلَ السِّتَارُ. بُسِطَتْ عَلَيْهِ البُرْدَايَاتُ.

מֶסֶךְ ז' مَزِيجٌ. خَلِيطٌ (سائل بسائل).

מָסָךְ ז' (־סַכִּים) ١. سِتَارٌ. سِتَارَةٌ ج سَتَائِرُ. سَجْفٌ ج سُجُفٌ وسُجُوفٌ وأَسْجَافٌ. سُدُلٌ ج سُدُولٌ. ٢. حِجَابٌ ج حُجُبٌ. حَاجِزٌ ج حَوَاجِزُ. הַמָּסָךְ הַגָּדוֹל الشَّاشَةُ الكَبِيرَةُ. شَاشَةُ السِّينَمَا. הַמָּסָךְ הַקָּטָן الشَّاشَةُ الصَّغِيرَةُ. شَاشَةُ التِّلِفِزْيُون. מָסַךְ אֵשׁ في الجيش: سِتَارٌ مِنَ النَّارِ. سِتَارٌ نَارِيٌّ. מָסַךְ בַּרְזֶל سِتَارٌ حَدِيدِيٌّ. מָסַךְ הַטֵּלֵוִיזְיָה شَاشَةُ التِّلِفِزْيُونِ. מָסַךְ הַכֶּסֶף الشَّاشَةُ الفِضِّيَّةُ. شَاشَةُ السِّينَمَا. מָסַךְ עָשָׁן سِتَارٌ مِنَ الدُّخَانِ. מָסַךְ הַקּוֹלְנוֹעַ شَاشَةُ السِّينَمَا. الشَّاشَةُ البَيْضَاءُ. السِّتَارَةُ الفِضِّيَّةُ.

מַסֵּכָה נ' (־כוֹת) ١. صَبٌّ. سَكْبٌ. ٢. غِطَاءٌ ج أَغْطِيَةٌ. ٣. قِنَاعٌ ج أَقْنِعَةٌ. وَجْهٌ مُسْتَعَارٌ. لِثَامٌ ج لُثُمٌ. מַסֵּכַת גַּז كِمَامَةٌ وَاقِيَةٌ مِنَ الغَازَاتِ. قِنَاعٌ وَاقٍ مِنَ الغَازَاتِ السَّامَّةِ. מַסֵּכַת חַמְצָן كِمَامَةُ الأُوكْسِجِين. נֶשֶׁף מַסֵּכוֹת حَفْلَةٌ تَنَكُّرِيَّةٌ. קָרַע אֶת הַמַּסֵּכָה מֵעַל פְּנֵי פְּלוֹנִי أَزَالَ القِنَاعَ عَنْ وَجْهِ فُلَانٍ ومجازاً: كَشَفَ عَنْ وَجْهِهِ الحَقِيقِيِّ. كَشَفَ نَوَايَاهُ.

מֻסְכָּם, מוסכם ת' (־מִים) مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ. مُنْتَهًى مِنْهُ. نَتِيجَةٌ مُسْتَخْلَصَةٌ. مُلَخَّصٌ. בְּמֻסְכָּם תה"פ إِجْمَالاً. بِالإِجْمَالِ. الحَاصِلُ.

מֻסְכָּם, מוסכם ת' (־מִים) ١. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ. مَقْبُولٌ. مُتَعَارَفٌ عَلَيْهِ. ٢. عُرْفٌ ج أَعْرَافٌ. مَأْلُوفٌ. مَرْعِيٌّ. عَادِيٌّ. שֶׁקֶר מֻסְכָּם كِذْبَةٌ مَقْبُولَةٌ. בְּמֻסְכָּם תה"פ بِالاتِّفَاقِ. بِاتِّفَاقِ الآرَاءِ.

מֻסְכָּמָה, מוסכמה נ' (־מוֹת) مُسَلَّمَةٌ ج مُسَلَّمَاتٌ. مَأْلُوفٌ. مَقْبُولٌ كَبَدِيهَةٍ. מִן הַמֻּסְכָּמוֹת مِنَ المُسَلَّمِ بِهِ أَنَّ. مِنَ المَأْلُوفِ.

מְסֻכָּן, מסוכן ת' (־נִים) ١. خَطِرٌ. خَطِيرٌ. مَحْفُوفٌ بِالمَخَاطِرِ. مُعَرَّضٌ لِلْخَطَرِ. ٢. دَنِفٌ. عُضَالٌ (مرض).

מִסְכֵּן ז' (־נִים) ١. مِسْكِينٌ ج مَسَاكِينُ. مَنْكُودٌ. غَلْبَانٌ. ٢. ذَلِيلٌ ج أَذِلَّاءُ. تَعِسٌ. بَائِسٌ ج بُؤَسَاءُ. חָכְמַת הַמִּסְכֵּן בְּזוּיָה ע' בָּזוּי.

מִסְכֵּן פ' أَشْقَى. أَذَلَّ. أَفْقَرَ. נִתְמַסְכֵּן ١. شَقِيَ ـَ ذَلَّ ـِ إِفْتَقَرَ. ٢. تَمَسْكَنَ. تَظَاهَرَ بِالمَسْكَنَةِ وَالفَقْرِ.

מִסְכֵּנוּת נ' ١. مَسْكَنَةٌ. ذُلٌّ. فَقْرٌ. نَكَدٌ. ٢. تَعَاسَةٌ. شَقَاءٌ. بُؤْسٌ.

(מִסְכְּנוֹת) עָרֵי מִסְכְּנוֹת נ"ר مَكَانِزُ (مفرد: مَكْنَزٌ). ثَرْوَةٌ طَائِلَةٌ. مُسْتَوْدَعَاتٌ.

מְסֻכְסָךְ, מסוכסך ת' (־כִים) ١. مُحَرَّضٌ. مُسْتَفَزٌّ. ٢. مُتَخَاصِمٌ مَعَ. مُتَنَازِعٌ مَعَ.

מְסֻכָּר, מסוכר ת' (־רִים) مُسَكَّرٌ. مُحَلًّى بِالسُّكَّرِ.

מִסְכֶּרֶת נ' (־כָּרוֹת) سُكَّرِيَّةٌ. إِنَاءُ السُّكَّرِ.

מַסֶּכֶת נ' (־סְכוֹת, ־כְתוֹת) ١. شَبَكَةٌ (خيوط في نول المنسج) ج شَبَكَاتٌ. سَدًى. سَدَاةٌ ج أَسْدِيَةٌ. ٢. نَسْجٌ. حَبْكٌ. ٣. مجازاً: رِسَالَةٌ عِلْمِيَّةٌ ج رَسَائِلُ. بَحْثٌ ج بُحُوثٌ. أُطْرُوحَةٌ. ٤. في التلمود: فَصْلٌ ج فُصُولٌ. ٥. مَجْمُوعَةٌ ج مَجْمُوعَاتٌ. מַסֶּכֶת שְׁקָרִים سِلْسِلَةٌ مِنَ الأَكَاذِيبِ.

מַסְכֵּת ז' (־כְּתִים) سَمَّاعَةُ الطَّبِيبِ. نَصَّاتَةٌ ע' סְטֶתוֹסְקוֹפּ.

מַסֶּכְתָּא .Ar נ' (־אוֹת) كِتَابٌ فِي الفِقْهِ. مَجْمُوعَةُ فُصُولِ فَتَاوَى.

מְסֻלָּא, מסולא ת' (־אִים) مُكَافِئٌ. مُسَاوٍ(ي). مُعَادِلٌ. مُوَازٍ(ي). מְסֻלָּאִים בַּפָּז قِيمَتُهُمْ لَا تُقَدَّرُ بِثَمَنٍ.

מְסִלָּה, מסילה נ' (־לּוֹת) ١. سِكَّةٌ ج سِكَكٌ. طَرِيقٌ مُعَبَّدَةٌ. ٢. مَسَارٌ ج مَسَارَاتٌ. خَطُّ سَيْرٍ. מְסִלַּת בַּרְזֶל سِكَّةُ حَدِيدٍ. سِكَّةٌ حَدِيدِيَّةٌ ج سِكَكٌ. צֹמֶת מְסִלּוֹת مُلْتَقَى طُرُقٍ (في سكك حديدية). مُفْتَرَقُ طُرُقٍ. הַדָּבָר מָצָא מְסִלּוֹת בְּלִבּוֹ وَجَدَ الأَمْرُ طَرِيقَهُ إِلَى قَلْبِهِ. وَجَدَ تَجَاوُبًا.

מַסְלוּל ז' (־לִים) ١. مَسَارٌ ج مَسَارَاتٌ. خَطُّ مَسْرًى. خَطُّ سَيْرٍ. ٢. مَجْرًى. מַסְלוּל הַמְרָאָה خَطُّ إِقْلَاعٍ. مَدْرَجُ الطَّيَرَانِ. מַסְלוּל תְּעוּפָה مَدْرَجٌ ج مَدَارِجُ. خَطُّ الطَّيَرَانِ. הַמַּצָּב חָזַר לְמַסְלוּלוֹ عَادَ الوَضْعُ إِلَى نِصَابِهِ. عَادَتِ الحَالَةُ

إلَى طَبِيعَتِهَا. הָעִנְיָנִים הִתְנַהֲלוּ בְּמַסְלוּלָם جَرَتِ الأُمُورُ فِي مَجْرَاهَا الطَّبِيعِيّ. יָצָא מִן הַמַּסְלוּל خَرَجَ عَنِ الخَطّ. شَذَّ عَنِ الطَّرِيقِ ومجازًا: إِخْتَلَّ عَقْلُهُ.

מַסְלִיד ת' (־דִים) مُنَفِّرٌ. مُقَزِّزٌ. يَدْعُو إلَى الاشْمِئْزَازِ.

מֻסְלָם, מוסלם, מֻסְלְמִי תו"ז (־מִים, ־מִיִּים) ١. مُسْلِمٌ. مُنْتَمٍ إلَى الدِّينِ الإسْلَامِيِّ الحَنِيفِ. ٢. إسْلَامِيٌّ. مَا يَخُصُّ الدِّينَ الإسْلَامِيَّ الحَنِيفَ.

מְסֻלְסָל, מסולסל ת' (־לִים) ١. جَعْدٌ (شعر). مُجَعَّدٌ. مُسَلْسَلٌ. مُفَلْفَلٌ. مُتَمَوِّجٌ. أَكْرَتُ. ٢. مُدَبَّجٌ (اسلوب). مُنَمَّقٌ.

מַסְלָע ז' (־עִים) أَرْضٌ صَخْرِيَّةٌ. وُعُورَةٌ.

מְסֻלָּע, מסולע ת' (־עִים) ١. صَخْرِيٌّ. وَعِرٌ. وَعْثٌ. ٢. صُلْبٌ. مُتَشَدِّدٌ.

מְסֻלָּף, מסולף ת' (־פִים) مُزَوَّرٌ. مُحَرَّفٌ. مُزَيَّفٌ. مُشَوَّهٌ.

מְסֻלָּק, מסולק ת' (־קִים) ١. مُزَاحٌ. مُبْعَدٌ. مُنَحًّى. ٢. مُسَدَّدٌ (سند). مَدْفُوعٌ.

מִסְלָקָה נ' (־קוֹת) مُقَاصَّةٌ. دَارُ المُقَاصَّةِ (المُعَاوَضَةِ). غُرْفَةُ تَبَادُلِ الشِّيكَاتِ وَتَصْفِيَةِ الحِسَابَاتِ بَيْنَ البُنُوكِ.

מְסֻמָּא, מסומא ת' (־אִים) مَفْقُوءُ العَيْنِ. أَعْمَى ج عُمْيٌ وعُمْيَانٌ ن' عَمْيَاءُ. مَنْ فَقَدَ بَصَرَهُ.

מִסְמוּס ז' (־סִים) إذَابَةٌ. صَهْرٌ. تَمْيِيعٌ. تَلْيِينٌ.

מִסְמוּר ז' (־רִים) تَسْمِيرٌ. تَثْبِيتٌ بِمِسْمَارٍ.

מִסְמָךְ ז' (־כִים) مُسْتَنَدٌ ج مُسْتَنَدَاتٌ. وَثِيقَةٌ ج وَثَائِقُ. مُسْتَمْسَكٌ ج مُسْتَمْسَكَاتٌ. شَهَادَةٌ ج شَهَادَاتٌ. מִסְמָךְ מִשְׁפָּטִי مُسْتَمْسَكٌ قَانُونِيٌّ.

מֻסְמָךְ, מוסמך ת' (־כִים) ١. مُفَوَّضٌ. مُوَكَّلٌ. مُخَوَّلٌ. مُعْتَمَدٌ. مُخْتَصٌّ. مُجَازٌ. ٢. مَوْثُوقٌ بِهِ (خبر مثلاً). رَسْمِيٌّ. ٢. خِرِّيجُ جَامِعَةٍ بِدَرَجَةِ مَاجِسْتِير (M.A.). مُرَخَّصٌ. مُؤَهَّلٌ. מוֹרֶה מֻסְמָךְ مُعَلِّمٌ مُؤَهَّلٌ.

מִסְמְכִי ת' (־יִּים) وَثَائِقِيٌّ. مُسْتَنَدِيٌّ.

מְסֻמָּל, מסומל ת' (־לִים) مُمَثَّلٌ بِـ. مُعَبَّرٌ عَنْهُ بِرُمُوزٍ. مُشَارٌ إلَيْهِ بِـ

מְסֻמָּם, מסומם ת' (־מִים) ١. مُسَمَّمٌ. مَسْمُومٌ. ٢. مُخَدَّرٌ. مَسْطُول (بتاثير مخدرات مثلاً). مُدْمِنٌ عَلَى المُخَدِّرَاتِ.

מְסֻמָּן, מסומן ת' (־נִים) مُرَقَّمٌ. مَوْسُومٌ بِعَلَامَةٍ. مُعَلَّمٌ. مُؤَشَّرٌ.

מִסְמֵס פ' ١. أَذَابَ. صَهَرَ ـ. ٢. عَفَصَ ـِ. مَعَسَ ـَ. מֻסְמַס, נִתְמַסְמֵס أُذِيبَ. ذَابَ ـُ. إنْمَاعَ. إنْصَهَرَ. سَاحَ ـِ.

מְסֻמָּק, מסומק ת' (־קִים) مُشَرَّبٌ بِالحُمْرَةِ. مُحَمَّرٌ. مُتَوَرِّدٌ.

מַסְמֵר ז' (־מְרִים, ־מְרוֹת) ١. مِسْمَارٌ ج مَسَامِيرُ. دِسَارٌ ج دُسُرٌ ومجازًا: هَامٌّ. ٢. نُتُوءٌ ج نُتُوءَاتٌ. ٣. ثُؤْلُولَةٌ ج ثَآلِيلُ. سَنْطَةٌ ע' יַבֶּלֶת. מַסְמֵר הַמְּסִבָּה نَجْمُ الحَفْلَةِ (السَّهْرَةِ). وَاسِطَةُ العِقْدِ. (דְּבָרִים) כְּמַסְמְרִים נְטוּעִים أُمُورٌ ثَابِتَةٌ. קָבַע מַסְמְרוֹת أَقَامَ قَوَاعِدَ ثَابِتَةً. حَدَّدَ. ثَبَّتَ.

מִסְמֵר פ' سَمَّرَ. ثَبَّتَ بِمِسْمَارٍ. بَرْشَمَ. מֻסְמַר تَسَمَّرَ.

מְסֻמְרָר, מסומרר ת' (־רִים) مُسَمَّرٌ. مُثَبَّتٌ بِمِسْمَارٍ. مُبَرْشَمٌ.

מְסֻנְדָּל, מסונדל ת' (־לִים) ١. مُنْتَعِلٌ صَنْدَلاً. مُقْفَلٌ. ٢. في الشرطة: مُصَنْدَلٌ.

מְסַנְוֵר, מסנוור ת' (־וְרִים) بَاهِرٌ. خَاطِفٌ لِلأَنْظَارِ. وَهَّاجٌ. مُزَغْلِل م'. يُعْمِي الأَبْصَارَ. مُذْهِلٌ ومجازًا: مُشَعْوِذٌ. مُضَلِّلٌ.

מְסֻנְוָר, מסונוור ת' (־רִים) مَبْهُورٌ. مَخْطُوفُ البَصَرِ. مُزَغْلَل م' ومجازًا: مَذْهُولٌ.

מְסֻנָּן, מסונן ת' (־נִים) مُرَشَّحٌ. رَاشِحٌ. مُقَطَّرٌ. مُصَفًّى.

מַסְנֵן ז' (־נְנִים) مِرْشَحٌ ج مَرَاشِحُ. مُرَشِّحٌ ج مُرَشِّحَاتٌ. فِلْتَر. جِهَازُ تَصْفِيَةِ السَّوَائِلِ. מַסְנֵן שֶׁמֶן في السيارات: مُرَشِّحُ الزَّيْتِ.

מִסְנֶנֶת, מְסַנֶּנֶת נ' (־נְנוֹת, ־נְּנוֹת) مِصْفَاةٌ ج مَصَافٍ(ي). رَاوُوقٌ.

מְסֻנָּף, מסונף ת' (־פִים) مُتَفَرِّعٌ عَنْ (مِنْ). مُرْتَبِطٌ بِـ. مُنْتَسِبٌ إلَى.

מָסַס, מַס פ' ١. ذَابَ ـُ. إنْمَاعَ. سَاحَ ـِ. נָמַס, נִמְסַס إنْمَاعَ. إنْصَهَرَ. ذَابَ. سَاحَ. إنْحَلَّ. נָמֵס לִבּוֹ ذَابَ قَلْبُهُ هَلَعًا. إنْخَلَعَ فُؤَادُهُ. ذُعِرَ. הֵמֵס, מוֹסֵס, מִסֵּס أَذَابَ. ذَوَّبَ. أَمَاعَ. صَهَرَ ـَ. הֵמֵס אֶת לֵב פְּלוֹנִי أَدْخَلَ الهَلَعَ (الرُّعْبَ) فِي قَلْبِ فُلَانٍ. أَفْزَعَهُ. הוּמַס أُذِيبَ. صُهِرَ. הִתְמוֹסֵס تَمَيَّعَ. إنْمَاعَ. ذَابَ. إنْصَهَرَ. سَاحَ. إنْحَلَّ.

מָסָס, הֶמְסֵס ז' (־סִים) أُمُّ التَّلَافِيفِ (جزء من معدة المجترات).

מַסָּע ז' (־עִים, ־עוֹת) ١. رِحْلَةٌ ج رِحْلَاتٌ. سَفْرَةٌ ج سَفَرَاتٌ. كَزْدُورَة. ٢. في لعبة الشطرنج: خُطْوَةٌ. מַסָּע הַסְבָּרָה حَمْلَةُ إعْلَامٍ. حَمْلَةٌ إعْلَامِيَّةٌ. מַסָּע צְבָאִי حَمْلَةٌ عَسْكَرِيَّةٌ. מַסְעֵי הַצְּלָב الحُرُوبُ الصَّلِيبِيَّةُ. אִישׁ מַסָּעוֹת رَحَّالَةٌ. جَوَّابٌ. أَفَّاقٌ. סִפְרֵי מַסָּעוֹת كُتُبُ الأَسْفَارِ. كُتُبُ الرَّحَّالَةِ (الرُّوَّادِ). תְּעוּדַת מַסָּע جَوَازُ سَفَرٍ. بَاسْبُورْت ע' דַּרְכּוֹן.

מֻסָּע, מוסע ת' (־עִים) ١. مُسَفَّرٌ. مَنْقُولٌ. مُرَحَّلٌ. ٢. مُبْعَدٌ. ٣. مُنْصَرِفُ الذِّهْنِ.

מִסְעָד ז' (־דִים) ١. سَنَدٌ ج أَسْنَادٌ. ٢. مُتَّكَأٌ (في كرسي) ج مُتَّكَآتٌ. مَسْنَدٌ ج مَسَانِدُ. دَرَبْزِينٌ. دِعَامَةٌ ج دَعَائِمُ. ٣. دَعْمٌ. إسْنَادٌ. מִסְעַד לֵב مَا يَسْنُدُ القَلْبَ (من الطعام). مَا يُقِيمُ الأَوَدَ. طَعَامٌ.

מִסְעָדָה נ' (־דוֹת) مَطْعَمٌ ج مَطَاعِمُ. لُوكَنْدَا. מִסְעָדָה צִמְחוֹנִית مَطْعَمُ النَّبَاتِيِّينَ.

מִסְעָדָן ז' (־נִים) ١. صَاحِبُ مَطْعَمٍ. ٢. مُتَعَهِّدُ تَجْهِيزِ قَاعَاتِ الحَفَلَاتِ بِطَعَامِ الضِّيَافَةِ.

מִסְעָדָנוּת נ' التَّعَهُّدُ بِتَجْهِيزِ الحَفَلاتِ وَالأَفْرَاحِ بِطَعَامٍ جَاهِزٍ.

מִסְעָף ז' (־פִים) طَرِيقٌ جَانِبِيَّةٌ. طَرِيقٌ جَانِبِيٌّ.

מְסֹעָף, מסועף ת' (־פִים) مُتَشَعِّبٌ. مُتَفَرِّعٌ. كَثِيرُ الفُرُوعِ.

מְסֹעָר, מסוער ת' (־רִים) ١. عَاصِفٌ (ريح). مَائِجٌ (بحر). مُتَطَايِرٌ. مَا تَتَقَاذَفُهُ الرِّيحُ. ٢. هَائِجٌ. مُنْفَعِلٌ جِدًّا.

מַסְפֵּג ז' (־פְּגִים) نَشَّافَةٌ (لتنشيف الحبر على الورق).

מְסֻפָּג, מוספג ת' (־גִים) مَنْقُوعٌ. مُمْتَصٌّ. مُسْتَوْعَبٌ. مُشَرَّبٌ.

מִסְפֵּד ז' (־פְּדִים) مَنَاحَةٌ. مَنْدَبٌ. مَبْكًى. حِدَادٌ. تَفَجُّعٌ. تَأْبِينٌ.

מְסֻפָּד, מוספד ת' (־דִים) المَأْسُوفُ عَلَيْهِ. المُؤَبَّنُ. المَبْكِيُّ عَلَيْهِ.

מִסְפּוֹא ז' عَلَفٌ ج أَعْلَافٌ. عَلِيقٌ. מִסְפּוֹא יָבֵשׁ عَلَفٌ جَافٌّ. מִסְפּוֹא יָרֹק مَؤُونَةٌ خَضْرَاءُ. عَلَفٌ أَخْضَرُ. حَشِيشٌ. צִמְחֵי מִסְפּוֹא نَبَاتُ العَلَفِ.

מִסְפּוּר ז' (־רִים) تَرْقِيمٌ. تَسْجِيلُ الأَرْقَامِ.

מְסֻפָּח, מוספח ת' (־חִים) مُلْحَقٌ. مُلْتَحِقٌ بِـ. مَرْبُوطٌ بِـ. مَشْفُوعٌ بِـ.

מִסְפַּחַת נ' (־פָּחוֹת) دَاءُ الصَّدَفِيَّةِ ע' סַפַּחַת.

מַסְפִּיק (־קִים) ١. ת' كَافٍ(ي). وَافٍ(ي). مُتَّسِعٌ (من الوقت أو المكان). ٢. מ"ק كَفَى! يَكْفِي! قِفْ عِنْدَ حَدِّكَ! ٣. ז' في سلم درجات الامتحانات: الحَدُّ الأَدْنَى لِاجْتِيَازِ الامْتِحَانِ.

מִסְפָּנָה נ' (־נוֹת) مَسْفَنٌ ج مَسَافِنُ. تَرْسَانَةٌ. حَوْضُ بِنَاءِ السُّفُنِ.

מְסַפֵּק תו"ז (־פְּקִים) ١. مُجَهِّزٌ. مُتَعَهِّدٌ. مُزَوِّدٌ. مُمَوِّنٌ ע' סַפָּק. ٢. مُرْضٍ(ي). مُقْنِعٌ. תְּשׁוּבָה מְסַפֶּקֶת جَوَابٌ مُقْنِعٌ. رَدٌّ مُرْضٍ.

מְסֻפָּק, מסופק ת' (־קִים) ١. مُشْتَبَهٌ بِهِ. مَشْكُوكٌ فِيهِ. مُبْهَمٌ. ٢. مُجَهَّزٌ. مُزَوَّدٌ. מְסֻפְּקַנִי يُخَامِرُنِي الشَّكُّ فِي. إِنِّي غَيْرُ مُتَأَكِّدٍ مِنْ.

מִסְפָּר ז' (־רִים) ١. عَدَدٌ ج أَعْدَادٌ. رَقْمٌ ج أَرْقَامٌ. ٢. كَمِّيَّةٌ ج كَمِّيَّاتٌ. ٣. في القواعد: صِيغَةٌ (المفرد أو المثنى أو الجمع). ٤. عِدَّةٌ. مَعْدُودٌ. كَمِّيَّةٌ قَلِيلَةٌ. بَعْضٌ. ٥. نُمْرَةٌ وَاحِدٌ. شَاطِرٌ. ٦. صُعْلُوكٌ. ٧. مُضَاجَعَةٌ. מִסְפָּר אִי־רַצְיוֹנָלִי في الحساب: عَدَدٌ أَصَمُّ. عَدَدٌ غَيْرُ جَذْرِيٍّ. מִסְפָּר אִי־זוּגִי في الحساب: عَدَدٌ فَرْدِيٌّ. وِتْرٌ. מִסְפָּר אַסְטְרוֹנוֹמִי رَقْمٌ فَلَكِيٌّ. عَدَدٌ لَا يُعَدُّ وَلَا يُحْصَى. عَدَدٌ ضَخْمٌ. מִסְפָּר זוּגִי في الحساب: عَدَدٌ زَوْجِيٌّ. مُثَنًّى. في القواعد: مُثَنًّى. מִסְפָּר חָזָק סל' نُمْرَةٌ وَاحِدٌ. شَاطِرٌ. مَاهِرٌ. عِفْرِيتٌ. מִסְפָּר חִיּוּבִי عَدَدٌ إِيجَابِيٌّ (عدد اكبر من صفر). מִסְפָּר טִבְעִי عَدَدٌ صَحِيحٌ (عدد ايجابي لا كسور فيه). מִסְפָּר יְסוֹדִי عَدَدٌ أَصْلِيٌّ (مثل واحد، اثنان، خمسة). מִסְפָּר מְדֻמֶּה عَدَدٌ وَهْمِيٌّ (وهو جذر لعدد سلبي). מִסְפָּר מְעֻגָּל ע' מְעֻגָּל. מִסְפָּר מְעֹרָב عَدَدٌ صَحِيحٌ مَعَ كَسْرٍ. מִסְפָּר מֻרְכָּב عَدَدٌ مُرَكَّبٌ (يحتوي على رقم غير حقيقي). מִסְפָּר סִדּוּרִי (סוֹדֵר) عَدَدٌ تَرْتِيبِيٌّ. عَدَدٌ مُتَسَلْسِلٌ. رَقْمٌ مُسَلْسَلٌ. מִסְפָּר סְתָמִי عَدَدٌ مُبْهَمٌ. מִסְפָּר פָּרִיק عَدَدٌ قَابِلٌ لِلْقِسْمَةِ. מִסְפָּר רִאשׁוֹנִי عَدَدٌ أَوَّلِيٌّ (لا ينقسم الا على نفسه مثل ٢، ٣، ٥). מִסְפָּר רַצְיוֹנָלִי عَدَدٌ جَذْرِيٌّ. عَدَدٌ غَيْرُ أَصَمَّ. מִסְפָּר שָׁבוּר عَدَدٌ كَسْرِيٌّ ע' שֶׁבֶר. מִסְפָּר שְׁלִילִי عَدَدٌ سَلْبِيٌّ (اصغر من صفر تسبقه علامة ناقص -). מִסְפָּר שָׁלֵם عَدَدٌ صَحِيحٌ (ليس فيه كسر). אֵין לוֹ מִסְפָּר لَا حَصْرَ لَهُ. لَا عَدَّ لَهُ. لَا يُعَدُّ (وَلَا يُحْصَى). בְּלֹא מִסְפָּר لَا عَدَّ لَهُ. لَا يُعَدُّ. عَدِيدٌ. לְאֵין מִסְפָּר عَدِيدٌ. لَا عَدَّ لَهُ. لَا حَصْرَ لَهُ. טָעוּת בְּמִסְפָּר النُّمْرَةُ غَلَط (في التلفون). מְתֵי מִסְפָּר فِئَةٌ قَلِيلَةٌ. عَدَدٌ قَلِيلٌ. שֵׁם מִסְפָּר في القواعد: إِسْمُ عَدَدٍ.

מִסְפֵּר פ' رَقَّمَ. نَمَّرَ. وَضَعَ أَوْ حَدَّدَ الرَّقْمَ عَلَى.

מְסַפֵּר ז' (־פְּרִים) قَاصٌّ ج قُصَّاصٌ. رَاوٍ(ي) ج رُوَاةٌ. حَكَوَاتِيٌّ.

מְסֻפָּר, מסופר ת' (־רִים) ١. مَحْكِيٌّ. مَقْصُوصٌ. مَسْرُودٌ. ٢. مَقْصُوصٌ (شعر).

מִסְפָּרָה נ' (־רוֹת) صَالُونُ حِلَاقَةٍ. صَالُون تَصْفِيفِ الشَّعْرِ.

מִסְפָּרִי ת' (־רִיִּים) عَدَدِيٌّ. رَقْمِيٌّ. كَمِّيٌّ.

מִסְפָּרַיִם, מספריים ז"ז مِقَصٌّ ج مَقَاصٌّ. مِجَزٌّ.

מָסַק פ' جَدَّ الزَّيْتُونَ. جَنَى ـِ (إِقْتَطَفَ) الزَّيْتُونَ. נִמְסַק قُطِفَ. أُقْتُطِفَ. جُنِيَ.

מֻסָּק, מוסק ת' (־קִים) ١. مُوقَدٌ. مُسَخَّنٌ. ٢. مُسْتَنْتَجٌ. مُسْتَخْلَصٌ.

מַסְקָנָה נ' (־נוֹת) إِسْتِنْتَاجٌ ج إِسْتِنْتَاجَاتٌ. نَتِيجَةٌ ج نَتَائِجُ. عِبْرَةٌ ج عِبَرٌ.

מְסֻקָּס, מסוקס ת' (־סִים) مُعَجْرَمٌ. مُعَقَّدٌ (خشب الشجر). مُكَعْبَرٌ.

מִסְקָר ז' (־רִים) عَرْضٌ (عسكري او رياضي). إِسْتِعْرَاضٌ ج إِسْتِعْرَاضَاتٌ. تَجَمُّعٌ. إِصْطِفَافٌ.

מַסְקָרָה נ' (־רוֹת) مِيلُ الكُحْلِ (لصبغ الاهداب).

מְסַקְרֵן ת' (־רְנִים) مُثِيرٌ لِلْفُضُولِ. مُثِيرٌ لِحُبِّ الاسْتِطْلَاعِ. مُشَوِّقٌ.

מְסֻקְרָן, מסוקרן ת' (־נִים) طُلَعَةٌ إِلَى التَّعَرُّفِ. تَوَّاقٌ إِلَى الاسْتِطْلَاعِ.

מָסַר פ' ١. سَلَّمَ. قَدَّمَ. نَقَلَ ـُ. نَاوَلَ. أَعْطَى. ٢. أَوْكَلَ. فَوَّضَ. ٣. قَالَ ـُ. قَصَّ ـُ. أَبْلَغَ. أَدْلَى بِـ. رَوَى ـِ. מָסַר אֶת נַפְשׁוֹ עַל־ تَفَانَى (إِسْتَمَاتَ) فِي سَبِيلِ. بَذَلَ نَفْسَهُ فِي سَبِيلِ. מָסַר אֶת פְּלוֹנִי לַמַּלְכוּת وَشَى بِفُلَانٍ إِلَى السُّلْطَةِ. מָסַר דְּרִישַׁת שָׁלוֹם أَقْرَأَهُ السَّلَامَ. بَعَثَ بِتَحِيَّاتِهِ. سَلَّمَ عَلَى. מָסַר מוֹדָעָה نَشَرَ بَيَانًا. أَعْلَنَ. نَشَرَ تَصْرِيحًا. صَرَّحَ بِـ. أَدْلَى بِبَيَانٍ. נִמְסַר ١. سُلِّمَ. قُدِّمَ. نُقِلَ. ٢. عُلِمَ. قِيلَ. أُبْلِغَ. جَاءَ بِـ. ٣. فُوِّضَ. خُوِّلَ. أُوكِلَ. ٤. وُشِيَ بِهِ. سُلِّمَ إِلَى السُّلُطَاتِ. ٥. سُجِّلَ فِي كُتُبِ الفِقْهِ. הִתְמַסֵּר ١. سَلَّمَ نَفْسَهُ. إِسْتَسْلَمَ. ٢. تَفَانَى فِي. ضَحَّى فِي سَبِيلِ. إِسْتَمَاتَ مِنْ أَجْلِ. ٣. تَفَرَّغَ لِـ. عَكَفَ ـُ عَلَى. إِنْهَمَكَ فِي.

מֶסֶר ז' (מְסָרִים) ١. رِسَالَةٌ (شفوية او خطية) ج رَسَائِلُ. مَغْزًى. عِظَةٌ. هَدَفٌ ج أَهْدَافٌ. ٢. خَبَرٌ ج أَخْبَارٌ.

מְסֻרְבָּל, מסורבל ת' (־לִים) ١. مُتَرَهِّلٌ. ضَخْمٌ ج ضِخَامٌ. غَلِيظٌ ج غِلَاظٌ. بَدِينٌ. ٢. مُتَرَاكِبٌ. سَقِيمٌ (اسلوب). مُقَعَّرٌ. مُعَقَّدٌ.

מְסֹרָג, מסורג ת' (־גִים) ١. مُتَشَابِكٌ. مُخَرْبَقٌ. ٢. مُتَنَاوِبٌ. مُتَعَاقِبٌ. חַלּוֹן מְסֹרָג نَافِذَةٌ ذَاتُ مَشْبَكٍ. עָלִים מְסֹרָגִים في النبات: أَوْرَاقٌ مُتَعَاقِبَةٌ.

מַסְרֵגָה נ' (־גוֹת) صِنَّارَةٌ ج صَنَانِيرُ. إِبْرَةُ حِيَاكَةٍ.

מָסֹרָה ע' מָסוֹרָה.

מִסְרוֹן ז' (־נִים) رِسَالَةٌ نَصِّيَّةٌ فِي تِلِفُون خَلَوِيٍّ (S.M.S.).

מְסֻרְטָ, מוסרט ת' (־טִים) مُسَجَّلٌ (في شريط سينمائي او تلفزيوني).

מַסְרֵט ז' (־רְטִים) مِخْطَاطٌ (لحفر النقوش، scriber). أَجَنَةٌ ج أَجَنَاتٌ.

מַסְרֵטָה נ' (־טוֹת) ١. مُصَوِّرَةٌ. آلَةُ تَسْجِيلِ الأَفْلَامِ. كَامِيرَا. ٢. أَجَنَةُ صُلْبٍ.

מְסַרְטֵט ז' (־טְטִים) رَسَّامٌ هَنْدَسِيٌّ. خَطَّاطٌ. وَاضِعُ تَصَامِيمَ.

מְסֻרְטָט, מסורטט ת' (־טִים) مُخَطَّطٌ. مَرْسُومٌ. مُصَمَّمٌ.

מְסַרְטֵן ת' (־טְנִים) مُسَرْطِنٌ. مُسَبِّبٌ لِلسَّرَطَانِ.

מַסְרִיחַ ת' (־חִים) مُنْتِنٌ. نَتِنٌ. ذُو رَائِحَةٍ كَرِيهَةٍ.

מַסְרִיט ז' (־טִים) مُصَوِّرٌ. مُصَوِّرٌ سِينَمَائِيٌّ أَوْ تِلِفِزْيُونِيٌّ.

מְסֹרָס, מסורס ת' (־סִים) ١. خَصِيٌّ ج خِصْيَةٌ وخِصْيَانٌ. مَخْصِيٌّ. طَوَاشٍ(ي) ج طَوَاشِيَةٌ. ٢. مُحَرَّفٌ (نص). مُزَيَّفٌ. مُشَوَّهٌ. ٣. مَقْلُوبٌ. מִלָּה מְסֹרֶסֶת كَلِمَةٌ مُحَرَّفَةٌ.

מְסָרֵף ז' (־רְפִים) خَالٌ (اخو الام) ج أَخْوَالٌ.

מַסְרֵק ז' (־רְקוֹת, ־רְקִים) ١. مُشْطٌ ج أَمْشَاطٌ. مِدْرًى ج مَدَارٍ(ي). ٢. في النبات: مِشْطُ الرَّاعِي (venus comb).

מְסֹרָק, מסורק ת' (־קִים) مَمْشُوطٌ. مُمَشَّطٌ. مُصَفَّفٌ (شعر).

מַסְרֵקָה נ' (־קוֹת) مِحْلَجٌ ج مَحَالِجُ. مِنْدَفٌ ج مَنَادِفُ. آلَةُ حَلْجِ القُطْنِ.

מָסֹרֶת, מסורת נ' (־סוֹרוֹת) ١. عُرْفٌ ج أَعْرَافٌ. سُنَّةٌ ج سُنَنٌ. تُرَاثٌ. تَقْلِيدٌ ج تَقَالِيدُ. نَقْلٌ. ٢. تَعْلِيمٌ ج تَعَالِيمُ ע' מָסוֹרָה. ٣. اِلْتِزَامٌ. تَعَهُّدٌ. מָסֹרֶת שִׁבְטִית العُرْفُ العَشَائِرِيُّ. מָסֹרֶת שֶׁבְּעַל־פֶּה تَقَالِيدُ شَفَاهِيَّةٌ. تَقَالِيدُ مَنْقُولَةٌ أَبًا عَنْ جَدٍّ. בַּעַל מָסֹרֶת نَاقِلُ حَدِيثٍ. رَاوِيَةٌ. رَاوٍ(ي) ج رُوَاةٌ. مُحَدِّثٌ. שׁוֹמֵר מָסֹרֶת مُتَمَسِّكٌ بِالتَّقَالِيدِ.

מָסָרְתִּי, מסורתי ת' (־תִּיִּים) ١. تَقْلِيدِيٌّ. نَقْلِيٌّ. عُرْفِيٌّ. ٢. مُحَافِظٌ. אָדָם מָסָרְתִּי رَجُلٌ مُحَافِظٌ عَلَى التَّقَالِيدِ. הַתְּנוּעָה לְיַהֲדוּת מָסָרְתִּית ע' יַהֲדוּת, יַהֲדוּת קוֹנְסֶרְבָטִיבִית.

מָסָרְתִּיּוּת, מסורתיות נ' تَقْلِيدِيَّةٌ (traditionalism).

מֶסֶת ע' מוּסַת.

מִסְתַּבֵּר ת' ١. يُفْهَمُ. يُرَجَّحُ. يَتَّضِحُ. ٢. مِنَ الْمُرَجَّحِ. عَلَى الأَرْجَحِ.

מִסְתַּבְּרָא .Ar ע' מִסְתַּבֵּר. אִיפְּכָא מִסְתַּבְּרָא العَكْسُ هُوَ الصَّحِيحُ ע' אִיפְּכָא.

מִסְתַּגֵּף ת' (־גְּפִים) مُتَقَشِّفٌ. مُتَنَسِّكٌ. مُتَزَهِّدٌ.

מִסְתּוֹר ז' (־רִים) ١. مَخْبَأٌ ج مَخَابِئُ. مَلْجَأٌ ج مَلَاجِئُ. مَكَانٌ سِرِّيٌّ. ٢. غَيْبٌ. طَوِيَّةٌ ج طَوَايَا.

מִסְתּוֹרִי ת' (־רִיִּים) سِرِّيٌّ. غَامِضٌ. ضَبَابِيٌّ. مُكْتَنَفٌ بِالغُمُوضِ.

מִסְתּוֹרִיּוּת נ' سِرِّيَّةٌ. كِتْمَانٌ. غُمُوضٌ. ضَبَابِيَّةٌ. خَفَاءٌ.

מִסְתּוֹרִין ז', ז"ר غُمُوضٌ. إِبْهَامٌ. سِرِّيَّةٌ. غَيْبٌ. خَفَاءٌ.

מִסְתַּיֵּג, מסתייג תו"ז (־יְּגִים) مُتَحَفِّظٌ مِنْ. مُحْتَرِزٌ.

מִסְתַּיְּעָא, מסתייעא .Ar ת' مُسْتَعِينٌ. לָא מִסְתַּיְּעָא מִלְּתָא لَمْ يُوَفَّقْ فِي. لَمْ يَسَعْهُ القِيَامُ بِـ لَمْ يُتَحْ لَهُ.

מִסְתָּם ז' (־תְּמִים) ١. سِدَادٌ ج سِدَادَاتٌ. صِمَامٌ. سِطَامٌ. ٢. في الطب: صِمَامُ القَلْبِ. מִסְתָּם בִּטָּחוֹן صِمَامُ أَمَانٍ. מִסְתַּם יְצִיאָה صِمَامُ العَادِمِ.

מִסְתָּמָא .Ar תה"פ لَا بُدَّ أَنْ. لَا شَكَّ أَنْ. مِنَ الْمُؤَكَّدِ. بِالتَّأْكِيدِ.

מִסְתַּנֵּן ז' (־נְּנִים) ١. مُتَسَلِّلٌ. ٢. مُتَخَفٍّ(ي).

מִסְתָּעֵף ת' (־עֲפִים) مُتَفَرِّعٌ. كَثِيرُ الفُرُوعِ. مُتَشَعِّبٌ.

מִסְתַּעֲרֵב תו"ז (־עַרְבִים) ١. مُسْتَعْرِبٌ. ٢. في الجيش: جُنْدِيٌّ مُسْتَعْرِبٌ.

מִסְתַּפֵּק ת' (־פְּקִים) مُكْتَفٍ(ي) بِـ. مُقْتَنِعٌ بِـ. رَاضٍ(ي) بِـ. מִסְתַּפֵּק בְּמוּעָט مُكْتَفٍ بِالقَلِيلِ. قَنُوعٌ. يَعِيشُ عَلَى الكَفَافِ.

מִסְתָּר ז' (־רִים) مُسْتَتَرٌ. مَخْبَأٌ ج مَخَابِئُ. مَكَانٌ سِرِّيٌّ. خَلْوَةٌ ج خَلَوَاتٌ. בְּמִסְתָּר תה"פ سِرًّا. خِفْيَةً. خُلْسَةً. دُونَ عِلْمِ أَحَدٍ.

מְסֻתָּר, מסותר ת' (־רִים) ١. مُخَبَّأٌ. مَسْتُورٌ. مَخْفِيٌّ. ٢. مُشَعَّثٌ. أَشْعَثُ ج شُعْثٌ נ' شَعْثَاءُ ע' סָתוּר.

מֻסְתָּר, מוסתר ת' (־רִים) خَفِيٌّ. مَخْبُوءٌ. مَكْتُومٌ.

מְסַתֵּת ז' (־תְּתִים) حَجَّارٌ. قَطَّاعٌ. نَحَّاتُ الحَجَرِ ע' סַתָּת.

מְסֻתָּת, מסותת ת' (־תִים) مَنْحُوتٌ. مُهَيَّأٌ لِلْبِنَاءِ. مَقْطُوعٌ.

מְעַבֵּד ז' (־בְּדִים) ١. في الموسيقى: مُعِدٌّ مُوسِيقِيٌّ. مَنْ يَقُومُ بِإِعْدَادِ الأَلْحَانِ أَوِ البَرَامِجِ المُوسِيقِيَّةِ. ٢. في الحواسيب: مُعَالِجٌ. مُشَغِّلٌ (processor). מְעַבֵּד מָזוֹן مُشَغِّلُ الغِذَاءِ. جِهَازُ إِعْدَادِ الطَّعَامِ (food processor). מְעַבֵּד תַּמְלִילִים في الحواسيب: مُعَالِجُ الكَلِمَاتِ. مُشَغِّلُ الكَلِمَاتِ (word processor).

מַעְבָּד ז' (־דִים) عَمَلٌ ج أَعْمَالٌ. شُغْلٌ ج أَشْغَالٌ.

מְעֻבָּד, מעובד ת' (־דים) مَحْرُوثٌ (ارض). مُهَيَّأٌ. مُعَدٌّ. مَفْلُوحٌ. مَصْنُوعٌ. مُصَنَّعٌ. مَدْبُوغٌ (جلود). مُكَيَّفٌ. مَشْغُولٌ (قماش او جلد). לֹא מְעֻבָּד غَيْرُ مَشْغُولٍ. خَامٌ. סִפּוּר מְעֻבָּד לְתֵאַטְרוֹן قِصَّةٌ مُعَدَّةٌ لِلْمَسْرَحِ.

מַעְבָּדָה נ' (־דות) مُخْتَبَرٌ ج مُخْتَبَرَاتٌ.

מַעְבְּדָן ז' (־נים) مُخْتَبَرِيٌّ. عَامِلٌ فِي مُخْتَبَرٍ.

מַעְבַּדְתִּי ת' (־תיים) مُخْتَبَرِيٌّ. مُتَعَلِّقٌ بِالْبُحُوثِ الْمُخْتَبَرِيَّةِ.

מַעֲבֶה ז' ١. سُمْكٌ. ثَخَانَةٌ. ٢. أَعْمَاقٌ. بَاطِنٌ.

מַעֲבֶה ז' (־בים) مُكَثِّفٌ. مُخَثِّرٌ (condenser).

מְעֻבֶּה, מעובה ת' (־בים) ١. مُكَثَّفٌ. خَاثِرٌ. مُخَثَّرٌ. مَعْقُودٌ. ٢. غَلِيظٌ. ثَخِينٌ.

מַעְבּוֹרַאִי ז' (־ראים) مَرَاكِبِيٌّ ج مَرَاكِبِيَّةٌ. صَاحِبُ مَعَدِّيَّةٍ. بَلَمْجِيٌّ עק'.

מַעֲבֹטֶה נ' (־טות) مَرْهَنٌ. بَنْكُ رُهُونَاتٍ (رَهْنِيَّاتٍ).

מַעֲבִיד ז' (־דים) مُسْتَخْدِمٌ. مُشَغِّلٌ. صَاحِبُ (رَبُّ) عَمَلٍ.

מַעֲבִיר ז' (־רים) نَاقِلٌ. مُحَوِّلٌ. מַעֲבִיר מַיִם ١. بَرْبَخٌ ج بَرَابِخُ. بَدَّالَةٌ. ٢. مَجْرُورٌ (culvert).

מַעֲבָר ז' (־רים) ١. مَعْبَرٌ ج مَعَابِرُ. مَمْشًى ج مَمَاشٍ(ي). مَمَرٌّ ج مَمَرَّاتٌ. ٢. اِنْتِقَالٌ. تَحَوُّلٌ. מַעֲבַר חֲצָיָה (חֲצִיָּה), מַעֲבָר לְהוֹלְכֵי רֶגֶל مَمَرُّ الْمُشَاةِ. מַעֲבַר מַיִם مَمَرٌّ مَائِيٌّ. قَنْطَرَةُ صَرْفِ الْمَاءِ. מַעֲבָר מְפֻלָּשׁ طَرِيقٌ نَافِذٌ. מַעֲבָר תַּת־קַרְקָעִי مَمَرٌّ سُفْلِيٌّ. خَنْدَقٌ تَحْتَ أَرْضِيٍّ. سِرْدَابٌ ج سَرَادِيبُ. גִּיל הַמַּעֲבָר سِنُّ الْيَأْسِ (لدى المرأة). חֹק הַמַּעֲבָר قَانُونُ فَتْرَةِ الانْتِقَالِ (في دولة اسرائيل). מֶמְשֶׁלֶת מַעֲבָר حُكُومَةٌ انْتِقَالِيَّةٌ. תְּעוּדַת מַעֲבָר جَوَازُ (وَثِيقَةُ) مُرُورٍ. אֵין מַעֲבָר مَمْنُوعُ الْمُرُورِ. طَرِيقٌ غَيْرُ نَافِذٍ.

מֻעֲבָר, מָעֳבָר, מועבר ת' (־רים) مَنْقُولٌ. مُحَوَّلٌ. مُمَرَّرٌ. יִתְרָה מֻעֲבֶרֶת في مسك الدفاتر: رَصِيدٌ مُرَحَّلٌ (الى حساب جديد).

מַעְבָּרָה נ' (־רות) مَسْكَنٌ وَقْتِيٌّ ج مَسَاكِنُ وَقْتِيَّةٌ. مَعْبَرَةٌ ج مَعَابِرُ (مساكن وقتية اقيمت في اسرائيل في اوائل قيام الدولة لاستيعاب القادمين الجدد).

מַעְבֹּרֶת, מעבורת נ' (־בּוֹרוֹת) ١. رَمَثٌ ج أَرْمَاثٌ. طَوْفٌ ج أَطْوَافٌ. ٢. مَعْبَرٌ ج مَعَابِرُ. مَعَدِّيَّةٌ מ'. بَلَمٌ עק'. ٣. مَفْرِقٌ (في شعر الراس) ע' שְׁבִיל. מַעְבֹּרֶת חָלָל سَفِينَةٌ فَضَائِيَّةٌ.

מְעֻבֶּרֶת, מעוברת ת' (־בָּרוֹת) حُبْلَى ج حَبَالَى. حَامِلٌ ج حَوَامِلُ. שָׁנָה מְעֻבֶּרֶת ١. في التقويم العبري: سَنَةٌ كَبِيسَةٌ (سنة ذات ١٣ شهرًا). ٢. في التقويم الميلادي: سَنَةٌ كَبِيسَةٌ (سنة ذات ٢٩ يومًا في شهر شباط).

מְעֻבְרָת, מעוברת ת' (־תים) مُعَبْرَنٌ. مَا أُضْفِيَتْ عَلَيْهِ صُورَةٌ عِبْرِيَّةٌ أَوْ صِبْغَةٌ عِبْرِيَّةٌ.

מְעֻבָּשׁ, מעובש ת' (־שים) عَفِنٌ. مُتَعَفِّنٌ. نَتِنٌ. فَاسِدٌ.

מַעְגִּילָה נ' (־לות) ١. مِحْدَلَةٌ. ٢. مِكْوَاةٌ أُسْطُوَانِيَّةٌ. ٣. شُوبَك. شُوبَق. مِطْلَمَةٌ.

מַעְגָּל, מַעֲגָל ז' (־לים) ١. دَائِرَةٌ ج دَوَائِرُ. حَلْقَةٌ ج حَلَقَاتٌ. ٢. في التوراة: جَمَاعَةٌ مِنَ النَّاسِ. ٣. مجازًا: طَرِيقٌ. نَهْجٌ. ٤. مَدَارٌ ج مَدَارَاتٌ. מַעְגַּל אַזְעָקָה في الكهرباء: دَائِرَةُ تَنْبِيهٍ. מַעְגָּל חָסוּם مُضَلَّعٌ مُحِيطٌ بِدَائِرَةٍ. מַעְגָּל חַשְׁמַלִּי دَائِرَةٌ كَهْرَبَائِيَّةٌ. מַעְגָּל מַקִּיף دَائِرَةٌ مُحِيطَةٌ. מַעְגָּל סָגוּר ١. دَائِرَةٌ مُقْفَلَةٌ (مُغْلَقَةٌ). ٢. حَلْقَةٌ مُفْرَغَةٌ. מַעְגַּל קְסָמִים ١. حَلْقَةٌ مُفْرَغَةٌ. دَوَّامَةٌ. دَوْرٌ وَتَسَلْسُلٌ. ٢. طَرِيقٌ مَسْدُودٌ. מַעְגָּל קוֹצֵב دَائِرَةُ تَوْقِيتٍ. מַעְגַּל רוֹקְדִים حَلْقَةُ (حَلَبَةُ) الرَّاقِصِينَ. سَاحَةُ الرَّقْصِ. חֲצִי מַעְגָּל نِصْفُ دَائِرَةٍ.

מְעֻגָּל, מעוגל ת' (־לים) مُدَوَّرٌ. مُسْتَدِيرٌ. دَائِرِيٌّ. مُنْحَنٍ(ي). مُكَوَّرٌ. מִסְפָּר מְעֻגָּל عَدَدٌ مُدَوَّرٌ (مُكَوَّرٌ) (مقرب الى اقرب عشرة).

מַעְגָּלִי ת' (־יים) دَائِرِيٌّ. مُسْتَدِيرٌ. مُنْحَنٍ(ي). كُرَوِيٌّ.

מַעֲגָן ז' (־נים) مَرْسًى ج مَرَاسٍ(ي). مَرْفَأٌ ج مَرَافِئُ. إِسْكِلَةٌ. مَرْبَطُ السُّفُنِ.

מְעֻגָּן, מעוגן ת' (־נים) ١. مَرْبُوطٌ فِي مِرْسَاةٍ ومجازًا: رَاسٍ(ي). مُتَّصِلٌ (اتصالاً وثيقًا بـ). مُسْتَقِرٌّ فِي. ٢. مُعَلَّقٌ (من زوجته). مَهْجُورٌ. שִׁוְיוֹן הַהִזְדַּמְּנֻיּוֹת מְעֻגָּן בַּחֹק تَكَافُؤُ الْفُرَصِ مَنْصُوصٌ فِي الْقَانُونِ.

מָעַד פ' عَثَرَ ـِ. زَلَّ ـِ. كَبَا ـُ. تَزَحْلَقَ. إِنْكَفَأَ (على وجهه). تَكَعْبَلَ מ'. הִתְמַעֵד تَعَثَّرَ. تَزَحْلَقَ. تَكَعْبَلَ. تَكَرْبَسَ. הֶמְעִיד عَثَّرَ. أَزَلَّ. زَحْلَقَ. أَسْقَطَ. كَعْبَلَ מ'.

מְעִד ז' (מְעָדִים) عَثْرَةٌ ج عَثَرَاتٌ. كَبْوَةٌ ج كَبَوَاتٌ. زَلَّةٌ ج زَلَّاتٌ ע' מְעִידָה.

מְעֻדְכָּן, מעודכן ת' (־נים) حَتَّى آخِرِ لَحْظَةٍ. إِلَى الْوَقْتِ الْأَخِيرِ. حَدِيثٌ. عَصْرِيٌّ. مُسَايِرٌ لِلزَّمَنِ (up-to-date).

מְעֻדָּן, מעודן ת' (־נים) ١. مُهَذَّبٌ. مُلَطَّفٌ. مُنَعَّمٌ ע' עָדִין. ٢. مُرْهَفٌ. رَاقٍ(ي). رَقِيقٌ.

מַעֲדָן ז' (־דַנִּים) ١. طَعَامٌ لَذِيذٌ. طَعَامٌ شَهِيٌّ. ٢. لَذَائِذُ. مَلَذَّاتٌ. מַעֲדַנֵּי מֶלֶךְ, מַעֲדַנֵּי עוֹלָם مَلَذَّاتُ الْحَيَاةِ. أَطَايِبُ الْحَيَاةِ. نَعِيمُهَا. חַיֵּי מַעֲדַנִּים رَغَدُ الْعَيْشِ. حَيَاةٌ رَغِيدَةٌ.

מַעֲדַנִּיָּה, מעדנייה נ' (־יות) حَانُوتُ حَلْوِيَّاتٍ. مَحَلُّ بَيْعِ الْحَلْوِيَّاتِ.

מֻעְדָּף, מֻעֲדָף, מועדף ת' (־פים) مُفَضَّلٌ. مُرَجَّحٌ عَلَى. مُتَمَيِّزٌ. יַחַס מֻעְדָּף مُعَامَلَةٌ مُفَضَّلَةٌ (مُتَمَيِّزَةٌ). מְדִינָה מֻעְדֶּפֶת دَوْلَةٌ مُفَضَّلَةٌ (في المعاملات).

מַעְדֵּר, מַעֲדֵר ז' (־דְּרִים) مِعْزَقٌ ج مَعَازِقُ. مِعْوَلٌ ج مَعَاوِلُ. مِنْكَاشٌ ج مَنَاكِيشُ.

מָעָה Ar. נ' (־עות) ١. نُقُودٌ. مَالٌ. دَرَاهِمُ. ٢. قُرَاطَةٌ. فَكَّةٌ. מָעוֹת שֶׁל חֲנֻכָּה إِكْرَامِيَّةُ عِيدِ هَاحَانُوكَا. هِبَةُ عِيدِ الْأَنْوَارِ. מָעוֹת שֶׁל כִּיס مَصْرُوفُ الْجَيْبِ.

בַּעַל מָעוֹת كَثِيرُ الْمَالِ. ثَرِيٌّ ج أَثْرِيَاءُ. مُوسِرٌ. הִנִּיחַ מְעוֹתָיו עַל קֶרֶן הַצְּבִי مجازًا: غَامَرَ بِمَالِهِ فِي مَشْرُوعٍ خَاسِرٍ.

מעובד ע' מְעֻבָּד.
מעובה ע' מְעֻבֶּה.

מעוברת ע' מְעֻבֶּרֶת, מְעֻבְּרֶת.
מעובש ע' מְעֻבָּשׁ.

מעוגל ע' מְעֻגָּל.
מעוגן ע' מְעֻגָּן.

מְעוֹדֵד ת' (־דְדִים) ١. مُشَجِّعٌ. مُنَشِّطٌ. مُحَفِّزٌ. ٢. مُؤَيِّدٌ. יְדִיעוֹת מְעוֹדְדוֹת أَنْبَاءٌ مُشَجِّعَةٌ. أَنْبَاءٌ سَارَّةٌ.

מְעוֹדָד ת' (־דָים) مُشَجَّعٌ. مُتَشَجِّعٌ. مُنْتَعِشٌ. قَوِيُّ الأَمَلِ.

מעוות ע' מְעֻוָּת.

מְעוּט ת' (מְעוּטִים) نَاقِصٌ. ضَئِيلٌ. قَلِيلٌ. يَسِيرٌ. מְעוּט אֶמְצָעִים قَلِيلُ الإِمْكَانِيَّاتِ. رَقِيقُ الحَالِ. قَلِيلُ المَالِ. מְעוּט דָּם مُصَابٌ بِفَقْرِ الدَّمِ. מְעוּט יְכֹלֶת قَلِيلُ الاقْتِدَارِ. مَحْدُودُ الإِمْكَانِيَّاتِ. قَصِيرُ اليَدِ.

מִעוּט, מיעוט ז' (־טִים) ١. قِلَّةٌ. أَقَلِّيَّةٌ ج أَقَلِّيَّاتٌ. ٢. قَلِيلٌ (كمية). نَزْرٌ. ٣. أَقَلُّ مَا يُمْكِنُ. الحَدُّ الأَدْنَى. ٤. تَقْلِيلٌ. نُقْصَانٌ. ٥. إِسْتِثْنَاءٌ. מִעוּטִים أَقَلِّيَّاتٌ. מִעוּט קָטָן قِلَّةٌ قَلِيلَةٌ. فِئَةٌ قَلِيلَةٌ. מִעוּט מְבֻטָּל أَقَلِّيَّةٌ تَافِهَةٌ. قِلَّةٌ لاَ وَزْنَ لَهَا. فِئَةٌ قَلِيلَةُ الأَهَمِّيَّةِ. אֵין מִעוּט אַחַר מִעוּט אֶלָּא לְרַבּוֹת في التلمود: سَلْبُ السَّالِبِ إِيجَابٌ. בָּחַר בָּרַע בְּמִעוּטוֹ إِخْتَارَ أَهْوَنَ الشَّرَّيْنِ ومجازًا: بَعْضُ الشَّرِّ أَهْوَنُ مِنْ بَعْضٍ.

מעוטה ע' מְעֻטָּה.
מעוטף ע' מְעֻטָּף.

מעוטר ע' מְעֻטָּר.
מעוטרן ע' מְעֻטְרָן.

מעוין ע' מְעֻיָּן.
מעויף ע' מְעֻיָּף.

מְעוּךְ ת' (מְעוּכִים) مُفَضَّنٌ. مُجَعَّدٌ. مَدْعُوسٌ. مَمْعُوسٌ. مُعَفَّصٌ.

מִעוּךְ, מיעוך ז' تَجْعِيدٌ. مَعْكٌ. مَعْسٌ.

מעוכב ע' מְעֻכָּב.
מעוכל ע' מְעֻכָּל.

מְעַוֵּל, מעוול ז' (־וְּלִים) جَائِرٌ. ظَالِمٌ ע' עַוָּל.

מְעֻוָּל, מעוול ת' (־לִים) مَظْلُومٌ. مَغْبُونٌ. مَهْضُومُ الحَقِّ.

מעולה ע' מְעֻלֶּה.

מֵעוֹלָם תה"פ ١. أَبَدًا. قَطْعِيًّا. بِالمَرَّةِ. قَطُّ. ٢. مُنْذُ القِدَمِ ע' עוֹלָם.

מעולף ע' מְעֻלָּף.
מעומד ע' מְעֻמָּד.

מעומלן ע' מְעֻמְלָן.
מעומם ע' מְעֻמָּם.

מעומס ע' מְעֻמָּס.
מעומעם ע' מְעֻמְעָם.

מָעוֹן ז' (מְעוֹנוֹת, מְעוֹנִים) ١. مَسْكَنٌ ج مَسَاكِنُ. مَنْزِلٌ ج مَنَازِلُ. مَأْوًى ج مَآوٍ(ي). دَارٌ ج دُورٌ. بَيْتٌ ج بُيُوتٌ. ٢. دَارُ حِضَانَةٍ. ٣. عَرِينُ الأَسَدِ. مَأْوَى الوُحُوشِ. הַמָּעוֹן הַזֶּה! وَالبَيْتِ العَتِيقِ! وَرَبِّ البَيْتِ! מְעוֹן חֹרֶף مَشْتًى ج مَشَاتٍ(ي). مَسْكَنٌ شَتَوِيٌّ. מְעוֹן סְטוּדֶנְטִים نُزُلُ الطَّلَبَةِ. مَسْكَنُ الطَّلَبَةِ (في جامعة). מְעוֹן קַיִץ مَصِيفٌ ج مَصَائِفُ. مَسْكَنٌ صَيْفِيٌّ. מְעוֹן תִּינוֹקוֹת دَارُ حِضَانَةٍ. שְׁנֵי הַמְּעוֹנִים الدَّارَانِ. كِنَايَةٌ عَنْ دَارِ البَقَاءِ وَدَارِ الفَنَاءِ.

מעונב ע' מְעֻנָּב.
מעונג ע' מְעֻנָּג.

מעונד ע' מְעֻנָּד.

מְעוֹנָה נ' مَسْكَنٌ ج مَسَاكِنُ ע' מָעוֹן. שׁוֹכֵן מְעוֹנָה رَبُّ السَّمَاءِ. كِنَايَةٌ عَنِ اللهِ تَعَالَى.

מעונה ע' מְעֻנֶּה.
מְעוֹנוֹעַ ע' קְרָוָן.

מעוניין ע' מְעֻנְיָן.
מעונן ע' מְעֻנָּן.

מעוסה ע' מְעֻסֶּה.

מָעוֹף, מָעוּף ז' (מְעוֹפִים) ١. تَحْلِيقٌ. طَيَرَانٌ. ٢. مجازًا: مُخَيِّلَةٌ خَلاَّقَةٌ. מְעוֹף עַיִן نَظْرَةٌ خَاطِفَةٌ. لَمْحُ البَصَرِ. طَرْفَةُ عَيْنٍ. מִמְּעוֹף הַצִּפּוֹר مِنْ أَعْلَى. مِنْ عَلُ. مِنْ عَلٍ. مِنْ فَوْقُ. مِنْ حَالِقٍ. חֲסַר מָעוֹף مَحْدُودُ الأُفُقِ. ضَعِيفُ المُخَيِّلَةِ.

מעופעף ע' מְעֻפְעָף.

מְעוֹפֵף תו"ז (־פְפִים) ١. مُحَلِّقٌ. مُرَفْرِفٌ. طَائِرٌ. ٢. كَثِيرُ الطَّيَرَانِ. ٣. حَالِمٌ. غَيْرُ وَاقِعِيٍّ.

מעופר ע' מְעֻפָּר.
מעופש ע' מְעֻפָּשׁ.

מעוצב ע' מְעֻצָּב.
מעוצבן ע' מְעֻצְבָּן.

מעוצם ע' מְעֻצָּם.
מעוקב ע' מְעֻקָּב.

מעוקד ע' מְעֻקָּד.
מעוקל ע' מְעֻקָּל.

מעוקם ע' מְעֻקָּם.
מעוקף ע' מְעֻקָּף.

מעוקץ ע' מְעֻקָּץ.
מעוקר ע' מְעֻקָּר.

מעורב ע' מְעֹרָב.
מעורבב ע' מְעֻרְבָּב.

מעורבל ע' מְעֻרְבָּל.
מעורגל ע' מְעֻרְגָּל.

מעורה ע' מְעֹרֶה.
מעורטל ע' מְעֻרְטָל.

מעורם ע' מְעֹרָם.
מעורער ע' מְעֻרְעָר.

מעורפל ע' מְעֻרְפָּל.
מעורק ע' מְעֹרָק.

מְעוֹרֵר תו"ז (־רְרִים) ١. مُنَبِّهٌ. مُوقِظٌ. مُحَفِّزٌ. حَاثٌّ. ٢. مُنَشِّطٌ. שְׁעוֹן מְעוֹרֵר سَاعَةٌ مُنَبِّهَةٌ.

מעושב ע' מְעֻשָּׂב.
מעושה ע' מְעֻשֶּׂה.

מעושן ע' מְעֻשָּׁן.
מעושר ע' מְעֻשָּׁר.

מעושת ע' מְעֻשָּׁת.

מְעֻוָּת, מעוות ת' (־תִים) مُشَوَّهٌ. مُعْوَجٌّ. مُلْتَوٍ(ي). مُنْحَرِفٌ. مُحَرَّفٌ. מְעֻוָּת לֹא יוּכַל לִתְקֹן الأَعْوَجُ لاَ يُمْكِنُ أَنْ يُقَوَّمَ ومجازًا: هَلْ يَسْتَقِيمُ الظِّلُّ وَالعُودُ أَعْوَجُ. הִגָּיוֹן מְעֻוָּת مَنْطِقٌ مَقْلُوبٌ. מִשְׁפָּט מְעֻוָּת حُكْمٌ جَائِرٌ (مُجْحِفٌ). תִּקּוּן מְעֻוָּת تَصْحِيحُ الخَطَإِ. إِزَالَةُ الظُّلْمِ.

מָעוֹז, מעוז ז' (־עֻזִּים) مَوْئِلٌ. مُعْتَصَمٌ. مَلاَذٌ. مَعْقِلٌ ج مَعَاقِلُ. حِصْنٌ ج حُصُونٌ. מָעוֹז צוּר יְשׁוּעָתִי مَوْئِلِي وَطَوْدِي الرَّاسِخُ (بداية نشيد شعبي في عيد الانوار).

מָעַט פ' قَلَّ ـِ. نَقَصَ ـُ. تَنَاقَصَ. تَضَاءَلَ. حَسَرَ ـِ. נִמְעַט ١. قَلَّ. نَقَصَ. ٢. أُسْتُثْنِيَ. أُخْرِجَ مِنَ الحِسَابِ. מִעֵט ١. نَقَّصَ. قَلَّلَ. ٢. إِسْتَثْنَى. לְמַעֵט في التلمود: إِسْتِثْنَاءٌ. شُذُوذٌ. إِخْرَاجٌ عَنِ القَاعِدَةِ. מִעֵט אֶת דְּמוּתוֹ إِنْتَقَصَ مِنْ قَدْرِهِ. حَطَّ مِنْ قِيمَتِهِ. נִתְמַעֵט تَنَاقَصَ. تَضَاءَلَ. تَقَلَّصَ. إِنْكَمَشَ. נִתְמַעֲטָה יָדוֹ قَصُرَتْ يَدُهُ.. قَلَّتْ ذَاتُ يَدِهِ. أَصْبَحَ فَقِيرًا. הִמְעִיט ١. قَلَّلَ. نَقَّصَ. ٢. عَمِلَ القَلِيلَ.

מְעַט תה"פ, ת' (־טִים) قَلِيلٌ. يَسِيرٌ. ضَئِيلٌ. بَعْضٌ مِنْ. شَيْءٌ مِنْ. מְעַט מְעַט قَلِيلاً قَلِيلاً. شَيْئًا فَشَيْئًا. تَدْرِيجِيًّا. بِتَمَهُّلٍ. מְעַט מִזְּעָר نَزْرٌ يَسِيرٌ. מְעַט מִן הַמְּעַט أَقَلُّ مِنَ القَلِيلِ. نَزْرٌ يَسِيرٌ. طَرَفٌ مِنْ. הַמְּעַט, הַמְעַט כִּי, הַמְעַט מִן־, הַמְעַט לְ־ أَلاَ يَكْفِي؟ أَهٰذَا شَيْءٌ قَلِيلٌ؟ עָמְדוּ מְעַטִּים מוּל רַבִּים صَمَدُوا (قَاوَمُوا) فِئَةٌ قَلِيلَةٌ أَمَامَ فِئَةٍ كَبِيرَةٍ. עוֹד מְעַט מִזְּעָר ר' بَعْدَ قَلِيلٍ جِدًّا (من الوقت). بَعْدَ سُوَيْعَةٍ. מְתֵי מְעַט فِئَةٌ قَلِيلَةٌ. قِلَّةٌ مِنَ النَّاسِ. כִּמְעַט, כִּמְעַט שֶׁ־ تَقْرِيبًا. مَا يُقَارِبُ. حَوَالَيْ. עוֹד מְעַט ר' بَعْدَ قَلِيلٍ. عَمَّا قَلِيلٍ. قَرِيبًا. מִקְדָּשׁ מְעַט ١. بَدِيلٌ لِهَيْكَلِ سُلَيْمَانَ ومجازًا: كَنِيسٌ (مَعْبَدٌ) مُقَدَّسٌ. ٢. مَنْهَلُ العِلْمِ. مَوْرِدُ العِلْمِ وَالعِرْفَانِ.

מַעֲטֶה ז' (־טִים) ١. كِسَاءٌ ج أَكْسِيَةٌ. غِطَاءٌ ج أَغْطِيَةٌ. غِلاَفٌ ج أَغْلِفَةٌ. מַעֲטֵה תְהִלָּה هَالَةٌ مِنَ المَجْدِ.

מְעֻטֶּה, מעוטה ת' (־טִים) مَكْسُوٌّ. مُدَثَّرٌ. مُغَطًّى. مُتَّشِحٌ.

מַעֲטִיר ת' (־רִים) مُتَوِّجٌ. مُكَلِّلٌ.

מְעֻטָּף, מעוטף ת' (־פִים) ١. مُغَطًّى. مُغَلَّفٌ. مُدَثَّرٌ. ٢. ذُو غِلاَفٍ وَرَقِيٍّ (كتاب).

מַעֲטָף ז' (־פִים) لَفٌّ. غِطَاءٌ. دِثَارٌ.

מַעֲטָפָה נ' (־פוֹת) ١. غِلاَفٌ ج أَغْلِفَةٌ. مُغَلَّفٌ ج مُغَلَّفَاتٌ. مَظْرُوفٌ ج مَظَارِيفُ. ظَرْفٌ ج ظُرُوفٌ.

מַעֲטֶפֶת נ' (־טָפוֹת) ١. وَرَقُ تَجْلِيدٍ. ٢. مِعْطَفٌ ج مَعَاطِفُ. عَبَاءَةٌ. ٣. في النبات: قِنَابَةٌ ج قُنَابٌ (دائرة من الاوراق تحيط برؤيس الزهرة). ٤. في الهندسة: إِطَارُ الجِسْمِ الهَنْدَسِيِّ. أَضْلاَعٌ.

מְעֻטָּר, מעוטר ת' (־רִים) ١. مُتَوَّجٌ. مُكَلَّلٌ. ٢. مُزَيَّنٌ. مُزَخْرَفٌ.

מְעֻטְרָן, מעוטרן ת' (־נִים) مُقَطْرَنٌ. مُزَفَّتٌ. مُقَيَّرٌ.

מְעִי ז' (מֵעַיִם) مَعْيٌ. مِعًى ج أَمْعَاءٌ. مُصْرَانٌ ج مَصَارِينُ. حَشًا ج أَحْشَاءٌ. מְעִי אָטוּם, מְעִי עִוֵּר المُصْرَانُ الأَعْوَرُ. الزَّائِدَةُ الدُّودِيَّةُ. מְעִי גַּס المَعْيُ الغَلِيظُ. المُصْرَانُ الغَلِيظُ. מְעִי דַּק المَعْيُ الدَّقِيقُ. בְּנֵי מֵעַיִם كِنَايَةٌ عَنِ الأَمْعَاءِ الدَّقِيقَةِ وَالأَحْشَاءِ. הִלּוּךְ מֵעַיִם إِسْهَالٌ. مَشَيَانٌ. חָלְיֵי מֵעַיִם مَرَضٌ مِعَوِيٌّ. دَاءٌ فِي الأَمْعَاءِ. צֶאֱצָאֵי מֵעָיו ذُرِّيَّتُهُ. نَسْلُهُ. سُلاَلَتُهُ. הָמוּ מֵעָיו ذَابَ قَلْبُهُ شَفَقَةً أَوْ رَحْمَةً عَلَى. رَقَّ قَلْبُهُ عَلَى. יָצָא מִמֵּעָיו שֶׁל־ هُوَ مِنْ ذُرِّيَّةِ (فلان). مِنْ سُلاَلَةِ.

מְעִידָה נ' (־דוֹת) عَثْرَةٌ ج عَثَرَاتٌ. كَبْوَةٌ ج كَبَوَاتٌ. زَلَّةٌ ج زَلاَّتٌ.

מְעִיכָה נ' (־כוֹת) تَجْعِيدٌ. مَعْكٌ. مَعْسٌ. دَعْسٌ. دَعْكٌ. تَفْعِيص.

מְעִיל ז' (־לִים) ١. مِعْطَفٌ ج مَعَاطِفُ. سُتْرَةٌ ج سُتَرٌ. جَاكِيت. جَاكِيتَة. رِدَاءٌ ج أَرْدِيَةٌ. מְעִיל גֶּשֶׁם مِعْطَفٌ مُشَمَّعٌ. مِمْطَرٌ. מְעִיל חֹרֶף, מְעִיל עֶלְיוֹן مِعْطَفٌ ج مَعَاطِفُ. كَبُّوتٌ ج كَبَابِيتُ. מְעִיל רוּחַ بَالْطُو ج بَالْطُوَاتٌ.

מְעִילָה נ' (־לוֹת) ١. إِخْتِلاَسٌ ج إِخْتِلاَسَاتٌ. تَلاَعُبٌ (باموال الغير). ٢. خِيَانَةُ الأَمَانَةِ.

מֵעַיִם ע' מְעִי.

מַעְיָן, מַעֲיָן, מעיין ז' (־נִים, ־נוֹת) ١. نَبْعٌ. يَنْبُوعٌ ج يَنَابِيعُ. مَنْبَعٌ ج مَنَابِعُ. عَيْنُ مَاءٍ. مَنْهَلٌ ج مَنَاهِلُ. مَوْرِدٌ ج مَوَارِدُ. ٢. مجازًا: مَصْدَرٌ ج مَصَادِرُ. מַעְיַן מַיִם חַמִּים الحَمَّةُ. عَيْنٌ حَارَّةُ المَاءِ. מַעְיַן מִרְיָם عَيْنُ العَذْرَاءِ (في الناصرة). מַעְיַן תְּהוֹם مَنْبَعُ مِيَاهٍ جَوْفِيَّةٍ. כְּמַעְיָן הַמִּתְגַּבֵּר كَالْيَنْبُوعِ المُتَدَفِّقِ. لاَ يَنْضَبُ مَعِينُهُ ومجازًا: غَزِيرُ العِلْمِ. غَزِيرُ الإِنْتَاجِ. מַעַיְנֵי (מַעְיְנוֹת) יְשׁוּעָה ١. مَنَابِعُ الشِّفَاءِ. ٢. يَنَابِيعُ مَعْدِنِيَّةٌ. מַעְיְנוֹת מִינֵרָלִיִּים يَنَابِيعُ مَعْدِنِيَّةٌ. מַעְיְנוֹת נֵפְט يَنَابِيعُ النِّفْطِ. آبَارُ النِّفْطِ. הוּא שָׁתָה מִמַּעְיָנוֹ שֶׁל פְּלוֹנִי نَهَلَ العِلْمَ عَلَى يَدِ فُلاَنٍ. أَخَذَ العِلْمَ عَنْهُ. הַחוֹקֵר הִקְדִּישׁ כָּל מַעְיָנָיו לְמֶחְקָרוֹ كَرَّسَ البَاحِثُ كُلَّ اهْتِمَامِهِ لِبَحْثِهِ.

מְעַיֵּן, מעיין ז' (־יְּנִים) ١. دَارِسٌ. مُتَعَمِّقٌ. مُمْعِنُ النَّظَرِ فِي. ٢. مُرَاجِعٌ. مُطَالِعٌ.

מְעֻיָּן, מעוין A ז' (־נִים) مُعَيَّنٌ. شَكْلٌ رُبَاعِيٌّ مُتَسَاوِي الأَضْلاَعِ كُلُّ ضِلْعَيْنِ مُتَقَابِلَيْنِ مِنْهُ مُتَوَازِيَانِ.

מֵעֵין תח"פ شَبِيهٌ بِـ. مُشَابِهٌ لِـ. بِمَثَابَةِ. عَلَى شَاكِلَةِ.

מְעִינָה נ' (־נוֹת) عَنْوَنَةٌ. تَسْجِيلُ عُنْوَانٍ (addressing).

מְעֻיָּף, מעויף ת' (־פִים) مُتْعَبٌ. تَعِبٌ. مُجْهَدٌ. مُرْهَقٌ.

מֵעִיק ת' (מְעִיקִים) مُضايِقٌ. ضاغِطٌ. قابِضٌ لِلنَّفْسِ. ثَقِيلُ الوَطْأَةِ.

מעיקרא ע' מֵעִקָּרָא.

מָעַךְ פ' مَعَكَ. مَعَسَ — دَعَسَ — جَعَدَ. فَقَسَ — נִמְעַךְ إِمَّعَسَ. تَجَعَّدَ. تَعَفَّصَ. إِمَّعَكَ. מִעֵךְ جَعَّدَ. مَعَّسَ. عَفَّصَ. مَعَّكَ. فَقَّسَ. הִתְמַעֵךְ تَجَعَّدَ. إِنْدَعَسَ. إِمَّعَسَ. إِمَّعَكَ. تَفَقَّسَ.

מְעֻכָּב, מעוכב ת' (־בִים) مُعاقٌ. مُعَرْقَلٌ. مُعَطَّلٌ. مُعَوَّقٌ. مُحْتَجَزٌ.

מְעֻכָּל, מעוכל ת' (־לִים) مَهْضُومٌ. مُنْهَضِمٌ (طعام). مُمَثَّلٌ.

מָעַל פ' ١. إِخْتَلَسَ. تَلاعَبَ فِي الأَمْوالِ. ٢. خانَ — الأَمانَةَ. غَدَرَ — מָעַל בְּאֵמוּן زَعْزَعَ الثِّقَةَ. خانَ الأَمانَةَ. מָעַל בְּתַפְקִידוֹ أَساءَ اسْتِخْدامَ وَظِيفَتِهِ. خانَ وَظِيفَتَهُ.

מַעַל ז' إِخْتِلاسٌ ج إِخْتِلاساتٌ. تَلاعُبٌ. إِساءَةُ اسْتِخْدامِ الأَمانَةِ. אִישׁ מַעַל ١. خائِنٌ. خَوُّونٌ. ٢. مُخْتَلِسٌ. مُتَلاعِبٌ بِالأَمْوالِ. יָדוֹ הָיְתָה בַּמַּעַל لَهُ ضِلْعٌ فِي الجَرِيمَةِ. مُشْتَرِكٌ فِي الجَرِيمَةِ.

מֹעַל, מועל ז' رَفْعٌ. حَمْلٌ إِلَى أَعْلَى. إِعْلاءٌ. شَيْلٌ. בְּמֹעַל יָדַיִם بِرَفْعِ يَدَيْهِ. أَقْسَمَ بِرَفْعِ اليَدَيْنِ.

מַעַל מ"י مِنْ فَوْقُ ע' עַל. מֵעַל וּמֵעֵבֶר فَوْقَ التَّصَوُّرِ. فَوْقَ ما يُمْكِنُ تَقْدِيرُهُ.

מַעֲלֶה ז' (־לוֹת) ١. مُرْتَقًى. مُرْتَفَعٌ. صُعُودٌ. ٢. مِنْبَرٌ ج مَنابِرُ. مِنَصَّةٌ ج مَناصُّ. ٣. رافِعٌ. حامِلٌ. מַעֲלֶה גֵרָה مُجْتَرٌّ. مُعِيدُ لَوْكِ الطَّعامِ ومجازًا: لَتّاتٌ. مُبْتَذَلٌ. מַעֲלֵה הָהָר مُرْتَقَى الجَبَلِ. מַעֲלֵי גֵרָה فَصِيلَةُ المُجْتَرّاتِ. الحَيَواناتُ المُجْتَرَّةُ.

מַעֲלָה נ' (־לוֹת) ١. دَرَجَةٌ ج دَرَجاتٌ. رُتْبَةٌ ج رُتَبٌ. مَصَفٌّ ج مَصافٌّ. مَرْحَلَةٌ ج مَراحِلُ. ٢. عُلُوٌّ. رِفْعَةٌ. ٣. مَزِيَّةٌ ج مَزايا. مَنْزِلَةٌ ج مَنازِلُ. فَضْلٌ. فَضِيلَةٌ. מַעֲלָתוֹ, מַעֲלַת כְּבוֹדוֹ حَضْرَةُ جَنابِ. يا صاحِبَ الرِّفْعَةِ. הוֹד מַעֲלָתוֹ يا صاحِبَ الجَلالَةِ (للملك). يا صاحِبَ السُّمُوِّ (لامير). يا صاحِبَ الفَخامَةِ (لرئيس دولة أو رئيس وزراء). يا صاحِبَ المَعالِي (لوزير أو شخصية كبيرة). يا صاحِبَ السَّماحَةِ (لشخصية دينية كبيرة). غِبْطَةُ (لرجل دين مسيحي). אָדָם הַמַּעֲלָה صاحِبُ الفَضْلِ. الفاضِلُ. الكَرِيمُ لِلْفَضالِ. יְסוֹד הַמַּעֲלָה في عهد الهيكل الثاني: العائِدُونَ مِنْ بابِلَ إِلَى إِسْرائِيلَ. שִׁיר הַמַּעֲלוֹת مَطْبَقِيَّةٌ. عَمُودٌ م'. سِفَرْطاس עק'. שִׁיר הַמַּעֲלוֹת تَرْنِيمَةُ المَصاعِدِ (من مزامير داود). רִאשׁוֹן בַּמַּעֲלָה مَكانُ الصَّدارَةِ. المَرْتَبَةُ الأُولَى. المَكانُ الأَوَّلُ. עַל מַעֲלוֹתָיו וְעַל מִגְרְעוֹתָיו بِحَسَناتِهِ وَسَيِّئاتِهِ. بِمَحاسِنِهِ وَمَساوِئِهِ.

מַעְלָה תה"פ إِلَى أَعْلَى. بِاتِّجاهٍ عُلْوِيٍّ. إِلَى فَوْقُ. מַעְלָה מַעְלָה إِلَى العُلَى. إِلَى الأَعالِي. رَفِيعًا رَفِيعًا! לְמַעְלָה ١. عالِيًا. صُعُدًا. ٢. المَذْكُورُ أَعْلاهُ. الآنِفُ الذِّكْرِ. לְמַעְלָה מִן أَكْثَرُ مِنْ. ما يَزِيدُ عَلَى. ما يَفُوقُ كَذا. وَنَيِّفٌ. מִלְמַעְלָה مِنِ اتِّجاهٍ عُلْوِيٍّ. مِنْ أَعْلَى. مِنْ فَوْقُ. مِنْ عَلُ. مِنْ عَلٍ. מִן... וָמַעְלָה مِنْ... فَما فَوْقَ. מִן הַיּוֹם וָמַעְלָה مِنَ الآنَ فَصاعِدًا. מַעְלָה מַטָּה حَوالَيْ. تَقْرِيبًا. عَلَى وَجْهِ التَّقْرِيبِ. מִשִּׁכְמוֹ וָמַעְלָה طَوِيلُ القامَةِ. فارِعُ الطُّولِ ومجازًا: ذُو مَزايا رَفِيعَةٍ. יְרוּשָׁלַיִם שֶׁל מַעְלָה كِنايَةٌ عَنِ القُدْسِ السَّماوِيَّةِ فِي دارِ البَقاءِ تَمْيِيزًا لَها عَنْ יְרוּשָׁלַיִם שֶׁל מַטָּה أَيْ: القُدْسِ الحَقِيقِيَّةِ.

מְעֻלֶּה, מעולה ת' (־לִים) ١. مُمْتازٌ. فاخِرٌ. رَفِيعٌ. ٢. مُمْتازٌ. أَعْلَى دَرَجَةٍ فِي الامْتِحاناتِ.

מַעֲלִיב ת' (־בִים) مُهِينٌ. ماسٌّ بِالكَرامَةِ. جارِحٌ لِلشُّعُورِ.

מַעֲלִיל תרי"ו (־לִים) مُفْتَرٍ(ي). مُخْتَلِقُ الأَكاذِيبِ.

מַעֲלִית נ' (־יוֹת) مِصْعَدٌ ج مَصاعِدُ. مِصْعادٌ. أَسانْسِير م'.

מַעֲלָל ז' (־לִים) فَعْلَةٌ. فِعْلٌ ج أَفْعالٌ وأَفاعِيلُ. صُنْعٌ. عَمَلٌ ج أَعْمالٌ. פְּרִי מַעַלְלָיו ثَمَرَةُ أَفْعالِهِ (أَفاعِيلِهِ). جَزاءُ ما جَنَتْ يَداهُ. רַע מַעֲלָלִים سَيِّئُ الأَفاعِيلِ. فاعِلُ الشَّرِّ. בְּמַעֲלָלָיו יִתְנַכֵּר אִישׁ مجازًا: الإِناءُ يَنْضَحُ بِما فِيهِ.

מְעֻלָּף, מעולף ת' (־פִים) مُغْمًى عَلَيْهِ. مَغْشِيٌّ عَلَيْهِ. فاقِدُ الوَعْيِ.

מֵעִם מ"י مِنْ لَدُنْ. مِنْ ע' עִם.

מַע"ם ר"ת מַס עֶרֶךְ מוּסָף ضَرِيبَةُ القِيمَةِ الإِضافِيَّةِ (المُضافَةِ) ע' מַס.

מַעֲמָד ז' (־דוֹת) ١. مَوْقِفٌ ج مَواقِفُ. مَوْطِئُ قَدَمٍ. مَكانُ وُقُوفٍ. ٢. مَرْكَزٌ ج مَراكِزُ. مَكانَةٌ. مَقامٌ ج مَقاماتٌ. مَنْزِلَةٌ. ٣. في علم الاجتماع: طَبَقَةٌ. ٤. مَحْمَلٌ (لاصيص مثلاً). ٥. مَشْهَدٌ (في مسرحية مثلاً) ج مَشاهِدُ. ٦. جِرايَةٌ. تَقْنِينٌ (كانت تمنح للحاخام). ٧. مُناسَبَةٌ. הַמַּעֲמָד הָאִישִׁי الحالَةُ الشَّخْصِيَّةُ. الأَحْوالُ الشَّخْصِيَّةُ. הַמַּעֲמָד הַבֵּינוֹנִי الطَّبَقَةُ الوُسْطَى (المُتَوَسِّطَةُ). מַעֲמָד גָּדוֹל, מַעֲמָד הִיסְטוֹרִי مُناسَبَةٌ كُبْرَى. مُناسَبَةٌ تارِيخِيَّةٌ. מַעֲמַד הַר סִינַי مَقامُ طُورِ سِيناءَ (حيث نزلت التوراة الى النبي موسى). מַעֲמַד הַפּוֹעֲלִים طَبَقَةُ العُمّالِ. الطَّبَقَةُ الكادِحَةُ. בְּמַעֲמַד פְּלוֹנִי فِي حَضْرَةِ فُلانٍ. بِحُضُورِهِ. בְּאוֹתוֹ מַעֲמָד فِي نَفْسِ المَكانِ (المَقامِ). فِي المُناسَبَةِ نَفْسِها. הֶחֱזִיק מַעֲמָד صَمَدَ — أَمامَ. ثَبَتَ — أَمامَ. قاوَمَ. ظَلَّ صامِدًا أَمامَ. אַנְשֵׁי מַעֲמָד ١. ذَوُو المَقاماتِ العُلْيا. مِنْ ذَوِي المَراكِزِ الرَّفِيعَةِ. ٢. مُمَثِّلُو طَبَقاتِ الشَّعْبِ اليَهُودِيِّ فِي الطُّقُوسِ الدِّينِيَّةِ الَّتِي كانَتْ تُجْرَى فِي هَيْكَلِ سُلَيْمانَ. חֶבְרַת מַעֲמָדוֹת مُجْتَمَعٌ طَبَقِيٌّ. מִלְחֶמֶת מַעֲמָדוֹת الصِّراعُ الطَّبَقِيُّ. حَرْبُ الطَّبَقاتِ.

מְעַמֵּד ז' (־מְּדִים) مُصَفِّفٌ. صَفّافُ الأَعْمِدَةِ (في جريدة). مُرَقِّمُ الصَّفَحاتِ.

מְעֻמָּד, מעומד ١. תה"פ مُنْتَصِبًا. وُقُوفًا. قائِمًا. ٢. ת' في الطباعة: مُرَقَّمٌ. مُقَسَّمٌ إِلَى صَفَحاتٍ.

מַעֲמָד, מועמד תו"ז (־דים) ١. مَوْقِفٌ. مَكَانُ وُقُوفٍ. مَوْضِعُ (مَوْطِئُ) قَدَمٍ. ٢. مُقَامٌ. مُشَيَّدٌ. مَاثِلٌ فِي. قَائِمٌ. ٣. مُرَشَّحٌ ע' מֻעֲמָד.

מֻעֲמָד, מֻעֳמָד, מועמד ז' (־דים) مُرَشَّحٌ. مَنْ يَتَقَدَّمُ لِلانْتِخَابِ. רְשִׁימַת הַמֻּעֲמָדִים لائِحَةُ (قَائِمَةُ) المُرَشَّحِينَ.

מַעֲמָדוּת, מֻעֲמָדוּת, מועמדות נ' تَرْشِيحٌ (كون الشخص مرشحًا لانتخابه).

מַעֲמָדִי ת' (־יים) طَبَقِيٌّ. خَاصٌّ بِطَبَقَةٍ اجْتِمَاعِيَّةٍ مُعَيَّنَةٍ.

מַעֲמָדִיּוּת נ' طَبَقِيَّةٌ. تَصَرُّفٌ حَسَبَ طَبَقَةِ الانْتِمَاءِ.

מַעֲמוּל A ז' مَعْمُول. مَخْبُوزٌ بِالتَّمْرِ وَالجَوْزِ وَمَا أَشْبَهَ ذَلِكَ.

מַעֲמִיק ת' (־קים) مُتَعَمِّقٌ. مُتَبَحِّرٌ.

מְעַמֵּל ז' (־מְּלים) مُدَرِّبٌ. مُرَوِّضٌ. مُرْشِدٌ رِيَاضِيٌّ.

מְעֻמְלָן, מעומלן ת' (־נים) مُنَشًّى (قميص مثلاً).

מְעֻמְעָם, מעומעם ת' (־מים) بَاهِتٌ. خَافِتٌ (ضوء). عَاتِمٌ.

מַעֲמָס ז' (־סים) ١. حِمْلٌ ج أَحْمَالٌ. عِبْءٌ ج أَعْبَاءٌ. شَحْنَةٌ ج شَحَنَاتٌ. ثِقْلٌ. ٢. حُمُولَةٌ. سَعَةٌ.

מְעֻמָּס, מעומס ת' (־סים) مُحَمَّلٌ. مُثْقَلٌ. مُعَبَّأٌ. مَشْحُونٌ.

מַעֲמָסָה נ' (־סות) عِبْءٌ ج أَعْبَاءٌ. ثِقْلٌ ج أَثْقَالٌ. حِمْلٌ ج أَحْمَالٌ. הָיָה לְמַעֲמָסָה עָלָיו كَانَ عِبْئًا عَلَى كَاهِلِهِ. أَثْقَلَ كَاهِلَهُ. ضَايَقَهُ. أَرْهَقَهُ.

מְעֻמְעָם, מעומעם ת' (־מים) ١. خَافِتٌ. كَابٍ(ي). عَاتِمٌ. بَاهِتٌ. ٢. غَامِضٌ. בִּמְעֻמְעָם תה"פ بِغُمُوضٍ. بِالْتِبَاسٍ.

מַעֲמַקּ ז' (־מַקִּים) عُمْقٌ ج أَعْمَاقٌ. غَمْرَةٌ ج غَمَرَاتٌ وغِمَارٌ. מַעֲמַקֵּי יָם غِمَارُ (أَعْمَاقُ) البَحْرِ. لُجَاجُ البَحْرِ. מִמַּעֲמַקֵּי הַלֵּב مِنْ أَعْمَاقِ القَلْبِ. مِنْ صَمِيمِ الفُؤَادِ.

מְעֻמָּת, מעומת ת' (־תים) مُقَابَلٌ. مُقَارَنٌ مَعَ. مُوَاجَهٌ.

מַעַן ז' (מְעָנִים) ١. عُنْوَانٌ ج عَنَاوِينُ. مَحَلُّ إِقَامَةٍ ע' כְּתֹבֶת. ٢. إِخْتِصَارُ "מַעֲנֶה" أَيْ جَوَابٌ ע' מַעֲנֶה.

(מַעַן) לְמַעַן מ"ח مِنْ أَجْلِ. فِي سَبِيلِ ע' לְמַעַן.

מִעֵן פ' عَنْوَنَ. أَرْسَلَ بَرِيدِيًّا. بَعَثَ بِالبَرِيدِ. נִמְעַן أُرْسِلَ بَرِيدِيًّا. بُعِثَ إِلَيْهِ بِالبَرِيدِ. מִעֵן عَنْوَنَ. سَجَّلَ العُنْوَانَ.

מְעֻנָּב, מעונב ת' (־בים) لَابِسٌ رَبْطَةَ عُنُقٍ. مَرْبُوطٌ بِكَرَافَتَّةٍ.

מְעֻנָּג, מעונג ת' (־גים) مُنَعَّمٌ. مُتَمَتِّعٌ. مُرَفَّهٌ. عَائِشٌ فِي بُحْبُوحَةٍ مِنَ العَيْشِ.

מְעֻנָּד, מעונד ת' (־דים) مُتَّشِحٌ بِـ. مُزَيَّنٌ. مُزَوَّقٌ (بالمجوهرات).

מַעֲנֶה ז' (־נים) جَوَابٌ ج أَجْوِبَةٌ. رَدٌّ ج رُدُودٌ. إِجَابَةٌ ج إِجَابَاتٌ. إِسْتِجَابَةٌ. تَلْبِيَةٌ. מַעֲנֶה לָשׁוֹן جَوَابٌ مُفْحِمٌ (مُقْنِعٌ). جَوَابٌ عَلَى البَدِيهَةِ ومجازًا: كَلَامٌ مُتَوَاصِلٌ لَا نِهَايَةَ لَهُ. מַעֲנֶה קוֹלִי رَدٌّ آلِيٌّ فِي جِهَازِ التِّلِفُونِ. בְּלִי טְעָנוֹת וּמַעֲנוֹת بِلَا حُجَجٍ وَاعْتِرَاضَاتٍ. بِلَا مَزِيدٍ مِنَ الكَلَامِ.

מְעֻנֶּה, מעונה ת' (־נים) ١. مُعَانٍ(ي). مُعَذَّبٌ. مُلَوَّعٌ. مُكَابِدٌ. ٢. صَائِمٌ. فِي حَالَةِ صَوْمٍ وَتَبَتُّلٍ.

מְעַנְיֵן, מעניין ת' (־נים) مُهِمٌّ. شَائِقٌ. مُشَوِّقٌ. مُمْتِعٌ. مُثِيرٌ لِلاهْتِمَامِ. طَرِيفٌ. סֵפֶר מְעַנְיֵן كِتَابٌ مُشَوِّقٌ (مُمْتِعٌ).

מְעֻנְיָן, מעוניין ת' (־נים) مُهْتَمٌّ بِـ. مَعْنِيٌّ بِـ. رَاغِبٌ فِي. לְכָל הַמְּעֻנְיָן בַּדָּבָר إِلَى مَنْ يَهُمُّهُ الأَمْرُ. إِلَى ذَوِي الشَّأْنِ.

מַעֲנִית נ' (־יות) تَلَمٌ ج أَتْلَامٌ. خَطٌّ زِرَاعِيٌّ فِي حَقْلٍ.

מְעֻנָּן, מעונן ת' (־נים) غَائِمٌ. مُلَبَّدٌ بِالغُيُومِ ومجازًا: مُكْفَهِرٌّ. مُتَجَهِّمٌ. מְעֻנָּן חֶלְקִית غَائِمٌ جُزْئِيًّا.

מַעֲנָק ז' (־קים) هِبَةٌ ج هِبَاتٌ. هَدِيَّةٌ ج هَدَايَا. نَفْحَةٌ. إِكْرَامِيَّةٌ. مِنْحَةٌ ج مِنَحٌ. מַעֲנַק הַבְרָאָה عِلَاوَةُ الانْتِجَاعِ. מַעֲנַק לֵדָה مِنْحَةُ الوِلَادَةِ. מַעֲנָק לְמוֹדִים مِنْحَةٌ دِرَاسِيَّةٌ. زَمَالَةٌ دِرَاسِيَّةٌ.

מְעֻנָּק, מֻעֲנָק, מוענק ת' (־קים) مَمْنُوحٌ. مُهْدًى. مُقَدَّمٌ كَإِكْرَامِيَّةٍ.

מְעֻשֶּׁה ז' (־שים) مُدَلِّكٌ. مُمَسِّدٌ. مَسَاجِيسْت.

מְעֻסֶּה, מעוסה ת' (־סים) مُدَلَّكٌ. مَضْغُوطٌ. مَفْرُوكٌ. مَمْعُوسٌ. مُفَعَّصٌ.

מַעֲסִיק ז' (־קים) مُشَغِّلٌ. صَاحِبُ العَمَلِ. مُسْتَخْدِمٌ ע' מַעֲבִיד.

מֻעֲסָק, מֻעֳסָק, מועסק ת' (־קים) مُسْتَخْدَمٌ فِي. مُوَظَّفٌ فِي. عَامِلٌ.

מַעְפִּיל ז' (־לים) ١. رَقَّاءٌ. صَعَّادٌ (في جبل). ٢. جَسُورٌ. مِقْدَامٌ. جَرِيءٌ. ٣. كِنَايَةٌ عَنْ كُلٍّ مِنَ اليَهُودِ الَّذِينَ هَاجَرُوا إِلَى إِسْرَائِيلَ بِصُورَةٍ غَيْرِ مَشْرُوعَةٍ بِالرَّغْمِ مِنْ قَوَانِينِ مَنْعِ الهِجْرَةِ إِبَّانَ الانْتِدَابِ البِرِيطَانِيِّ.

מְעֻפְעָף, מעופעף ת' (־פים) مُخْتَلِجُ الجُفُونِ. رَفَّافٌ. مَنْ تَرِفُّ جُفُونُهُ.

מְעֻפָּר, מעופר ת' (־רים) مُعَفَّرٌ. مُغَبَّرٌ. مُتَرَّبٌ. مَكْسُوٌّ بِالتُّرَابِ.

מְעֻפָּשׁ, מעופש ת' (־שים) عَفِنٌ. نَتِنٌ. آسِنٌ (ماء). فَاسِدٌ.

מַע"ץ ר"ת מַחְלֶקֶת עֲבוֹדוֹת צִבּוּרִיּוֹת دَائِرَةُ الأَشْغَالِ العَامَّةِ.

מְעַצֵּב ז' (־צְּבים) مُصَمِّمٌ. مُخَطِّطٌ. מְעַצֵּב אָפְנָה مُصَمِّمُ الأَزْيَاءِ. מְעַצֵּב גְּרָפִי مُصَمِّمٌ بِالرُّسُومِ. مُصَمِّمٌ بَيَانِيٌّ. מְעַצֵּב פְּנִים ١. المُصَمِّمُ الدَّاخِلِيُّ. ٢. مُصَمِّمُ الدِّيكُورِ. מְעַצֵּב שֵׂעָר مُصَفِّفُ الشَّعْرِ.

מְעֻצָּב, מעוצב ת' (־בים) مُصَمَّمٌ. حَسَنُ التَّصْمِيمِ. مَصْبُوبٌ فِي قَالَبٍ جَيِّدٍ. مُحْكَمٌ. مُخَطَّطٌ جَيِّدًا. مُبَلْوَرٌ.

מְעַצְבֵּן ת' (־בְּנים) סל' مُزْعِجٌ. مُنَرْفِزٌ. مُهَيِّجٌ. مُثِيرٌ لِلأَعْصَابِ.

מְעֻצְבָּן, מעוצבן ת' (־נים) סל' مُنْزَعِجٌ. مُنَرْفَزٌ. فِي حَالَةٍ عَصَبِيَّةٍ.

מַעְצֵד ז' (־דִים) مِسْحَجُ تَسْنِيمٍ. سِكِّينٌ بَقْشِيشٍ م.

מְעֻצֶּה, מעוצה ת' (־צִים) خَشِبٌ. مُخَشْوَشِبٌ. قاسٍ كَالخَشَبِ.

מַעְצוֹר ז' (־רִים) ١. مَانِعٌ ج مَوَانِعُ. عَائِقٌ ج عَوَائِقُ. عَقَبَةٌ ج عَقَبَاتٌ. ٢. في علم النفس: عَائِقٌ نَفْسِيٌّ. مُعَوِّقٌ. ٣. رَادِعٌ. زَاجِرٌ.

מַעְצִיב ת' (־בִים) مُحْزِنٌ. مُؤْسِفٌ. مُفْجِعٌ. مُثِيرٌ لِلْحُزْنِ. יְדִיעוֹת מַעֲצִיבוֹת أَنْبَاءٌ مُحْزِنَةٌ (مُؤْسِفَةٌ).

מְעֻצָּם, מעוצם ת' (־מִים) ١. مُغَمَّضٌ. مُطْبَقُ الجُفُونِ. ٢. مُجَسَّمٌ. مَادِيٌّ. حَقِيقِيٌّ.

מַעֲצֵם ז' (־עֲצְמִים) مُكَبِّرٌ. مُضَخِّمٌ (intensifier).

מַעֲצָמָה נ' (־מוֹת) ١. دَوْلَةٌ كُبْرَى. دَوْلَةٌ عُظْمَى. ٢. دَوْلَةٌ مُسْتَقِلَّةٌ قَوِيَّةٌ. הַמַּעֲצָמָה הַשְּׁבִיעִית المَلَكَةُ السَّابِعَةُ. صَاحِبَةُ الجَلَالَةِ الصَّحَافَةُ. הַמַּעֲצָמוֹת הַגְּדוֹלוֹת الدُّوَلُ الكُبْرَى. الدُّوَلُ العُظْمَى.

מַעֲצָר, מַעְצָר ז' (־רִים) تَوْقِيفٌ. إِعْتِقَالٌ. إِلْقَاءُ القَبْضِ. מַעֲצָר אַדְמִינִיסְטְרָטִיבִי (מִנְהָלִי) إِعْتِقَالٌ إِدَارِيٌّ. تَوْقِيفٌ إِدَارِيٌّ. מַעֲצָר בַּיִת إِقَامَةٌ جَبْرِيَّةٌ فِي المَنْزِلِ. מַעֲצָר זְמַנִּי حَبْسٌ احْتِيَاطِيٌّ. تَوْقِيفٌ وَقْتِيٌّ. מַעֲצָר פָּתוּחַ إِثْبَاتُ وُجُودٍ (الزام مشبوه باثبات وجوده في مركز البوليس يوميًا دون زجه في معتقل). בֵּית מַעֲצָר مُعْتَقَلٌ.

מַעֲצָר ז' (־עֲצָרִים) فَرْمَلَةٌ ج فَرَامِلُ. كَابِحٌ. مُوقِفٌ ע' בֶּלֶם.

מְעֻקָּב, מעוקב ת' (־בִים) ١. في الهندسة: مُكَعَّبٌ. ٢. في الجبر: قُوَّةٌ (أُسٌّ) ثَلَاثَةٌ. מֶטֶר מְעֻקָּב مِتْرٌ مُكَعَّبٌ. بِاخْتِصَارٍ: מ"ק أو ממ"ק = م³. מִשְׁוָאָה מְעֻקֶּבֶת مُعَادَلَةٌ مِنَ الدَّرَجَةِ الثَّالِثَةِ (cubic equation) (صورتها العامة: $ax^3 + bx^2 + cx + d = 0$). שֹׁרֶשׁ מְעֻקָּב جَذْرٌ تَكْعِيبِيٌّ (مثلاً الجذر التكعيبي للعدد ٨ هو ٢).

מַעֲקָב ז' (־בִים) مُتَابَعَةٌ. تَعَقُّبٌ. مُلَاحَقَةٌ. تَقَصٍّ(ي). مُرَاقَبَةٌ. תַּחֲנַת מַעֲקָב مَحَطَّةُ مُتَابَعَةٍ (في قاعدة اطلاق الصواريخ).

מְעֻקָּד, מעוקד ת' (־דִים) مُوثَقُ القَدَمَيْنِ. مَرْبُوطٌ بِرِجْلَيْهِ.

מַעֲקֶה ז' (־קִים, ־קוֹת) دَرَبْزِينٌ. دَرَابْزِينٌ ע' מִסְעָד.

מְעֻקָּל, מעוקל ת' (־לִים) ١. مَعْقُوفٌ. مُلْتَوٍ(ي). مُعَوَّجٌ. ٢. مَحْجُوزٌ (اموال بامر من محكمة).

מְעֻקָּם, מעוקם ת' (־מִים) مُعَوَّجٌ. مُلْتَوٍ(ي). مَعْقُوفٌ. مُنْحَنٍ(ي).

מְעֻקָּף, מעוקף ת' (־פִים) مُتَجَاوَزٌ. مُتَخَطًّى. مُتَجَاهَلٌ ע' עָקַף.

מַעֲקָף ז' (־פִים) طَرِيقٌ جَانِبِيٌّ. נִתּוּחַ מַעֲקָפִים في الطب: تَحْوِيلُ عِرْقٍ فِي القَلْبِ (by-pass).

מְעֻקָּץ, מעוקץ ת' (־צִים) مَلْسُوعٌ. مَلْدُوغٌ. مَقْرُوصٌ. مَوْخُوزٌ.

מְעַקֵּר ז' (־קְּרִים) مُعَقِّمٌ. مُطَهِّرٌ. مُبِيدٌ لِلْجَرَاثِيمِ.

מְעֻקָּר, מעוקר ת' (־רִים) ١. مُعَقَّمٌ. ٢. خَصِيٌّ. مَخْصِيٌّ. مَطْوُوشٌ. חָלָב מְעֻקָּר حَلِيبٌ مُعَقَّمٌ (مُبَسْتَرٌ).

מַעְקֵר ז' (־עַקְרִים) في الطب: مُعَقِّمٌ. مُطَهِّرٌ. جِهَازُ تَعْقِيمٍ مِنَ الجَرَاثِيمِ.

מֵעִקָּרָא, מעיקרא Ar. תה"פ مِنَ الأَسَاسِ. مِنَ البِدَايَةِ.

מַעֲקָשׁ ז' (־קָשִׁים) تَعَرُّجٌ. إِلْتِوَاءٌ. ومجازًا: أَمْرٌ مُعْضِلٌ. أَمْرٌ مُشْكِلٌ (مُعَقَّدٌ).

מְעֹרָב, מעורב ת' (־בִים) ١. مَخْلُوطٌ. مُخْتَلِطٌ. مُتَدَاخِلٌ. مُمْتَزِجٌ. مُشَارِكٌ. ٢. مجازًا: لَهُ ضِلْعٌ فِي (جريمة مثلاً). مُتَوَرِّطٌ فِي. מְעֹרָב עִם הַבְּרִיּוֹת مُخْتَلِطٌ مَعَ النَّاسِ. لَطِيفُ المَعْشَرِ. دَمِثُ الأَخْلَاقِ. مُؤَانِسٌ. أَنِيسٌ. בֵּית סֵפֶר מְעֹרָב مَدْرَسَةٌ مُخْتَلِطَةٌ (يدرس فيها البنون والبنات). יִשּׁוּב מְעֹרָב بَلْدَةٌ مُخْتَلِطَةُ السُّكَّانِ (تعيش فيها طوائف مختلفة). לָשׁוֹן מְעֹרֶבֶת ע' זַ'רְגּוֹן. מִסְפָּר מְעֹרָב في الحساب: عَدَدٌ كَسْرِيٌّ. رَقْمٌ يَحْتَوِي عَلَى عَدَدٍ صَحِيحٍ وَكَسْرٍ. מֶשֶׁק מְעֹרָב زِرَاعَةٌ مُخْتَلِطَةٌ (لا تعتمد على فرع زراعي واحد). רְגָשׁוֹת מְעֹרָבִים أَحَاسِيسُ مُتَنَاقِضَةٌ. شُعُورٌ مَشُوبٌ بِـ. הוּא מְעֹרָב בַּפֶּשַׁע لَهُ ضِلْعٌ فِي الجَرِيمَةِ.

מַעֲרָב ז' غَرْبٌ. مَغْرِبٌ ج مَغَارِبُ. جِهَةُ الغَرْبِ. הַמַּעֲרָב הַפָּרוּעַ الغَرْبُ الأَهْوَجُ (طريقة حياة منطقة غرب الولايات المتحدة قبل خضوعها للقانون wild west). عَالَمُ الكَاوْبُوي. אַרְצוֹת הַמַּעֲרָב دُوَلُ الغَرْبِ. الغَرْبُ (اوربا الغربية وامريكا). מַעֲצָמוֹת הַמַּעֲרָב الدُّوَلُ الغَرْبِيَّةُ الكُبْرَى. תַּרְבּוּת הַמַּעֲרָב حَضَارَةُ الغَرْبِ. الحَضَارَةُ الغَرْبِيَّةُ. כִּרְחוֹק מִזְרָח מִמַּעֲרָב بُعْدَ الشَّرْقِ عَنِ الغَرْبِ. بُعْدَ الثَّرَى عَنِ الثُّرَيَّا.

(מערב) הִתְמַעֲרֵב פ' ١. تَغَرَّبَ. غَرَّبَ. مَالَ فِي سِيَاسَتِهِ نَحْوَ دُوَلِ الغَرْبِ. ٢. تَفَرْنَجَ. أَخَذَ بِأَسْبَابِ الحَضَارَةِ الغَرْبِيَّةِ.

מְעֻרְבָּב, מעורבב ת' (־בִים) ١. مُخْتَلِطٌ. مَخْلُوطٌ. مُمْتَزِجٌ. ٢. مُتَدَاخِلٌ. مُتَرَاكِبٌ. بِلَا تَرْتِيبٍ. مُكَرْكَبٌ م.

מערבולת ע' מְעַרְבֹּלֶת.

מַעֲרָבוֹן ז' (־נִים) فِيلْمُ رُعَاةِ البَقَرِ. فِيلْمُ كَاوْبُويِ.

מְעֹרָבוּת, מעורבות נ' ١. إِخْتِلَاطٌ (بالناس). مُشَارَكَةٌ. ٢. تَوَرُّطٌ (في مشكلة). عَلَاقَةٌ (في قضية). صِلَةٌ. אֵין לוֹ מְעֹרָבוּת בְּ- لَا عَلَاقَةَ لَهُ بِـ.

מַעֲרָבִי ת' (־בִיִּים) ١. غَرْبِيٌّ. مُتَّجِهٌ نَحْوَ الغَرْبِ. آتٍ مِنْ جِهَةِ الغَرْبِ. ٢. مَا يَخْتَصُّ بِحَضَارَةِ الغَرْبِ. הַגּוּשׁ הַמַּעֲרָבִי الكُتْلَةُ الغَرْبِيَّةُ. المُعَسْكَرُ الغَرْبِيُّ. חֲצִי הַכַּדּוּר הַמַּעֲרָבִי نِصْفُ الكُرَةِ الأَرْضِيَّةِ الغَرْبِيُّ (ويضم قارة امريكا). הַכֹּתֶל הַמַּעֲרָבִי الجِدَارُ الغَرْبِيُّ. حَائِطُ المَبْكَى (وهو ما تبقى من سور هيكل

سليمان في القدس). البُرَاقُ.

מַעֲרָבִיּוּת נ' حَضَارَةُ الغَرْبِ. الحَضَارَةُ الغَرْبِيَّةُ.

מַעַרְבֵּל ז' (־בְּלִים) ١. خَلاَّطَةٌ (اداة خلط مواد البناء بالماء). ٢. خَفَّاقَةٌ (اداة خفق البيض، mixer).

מְעֻרְבָּל, מעורבל ת' (־לִים) ١. مُخْتَلِطٌ. مَخْلُوطٌ. مُمْتَزِجٌ. ٢. مجازًا: مُضْطَرِبٌ. مُشَوَّشٌ.

מְעַרְבֹּלֶת, מערבולת נ' (־בּוֹלוֹת) ١. دُوَّامَةٌ مَائِيَّةٌ (whirlpool). إعْصَارٌ ج أَعَاصِيرُ. ٢. مجازًا: مُعْتَرَكٌ. تَشَابُكٌ. هَرْجٌ وَمَرْجٌ. إضْطِرَابٌ. מְעַרְבֹּלֶת הַחַיִּים مُعْتَرَكُ الحَيَاةِ. مُشْكِلاَتُ العَيْشِ. מְעַרְבֹּלֶת הַמִּלְחָמָה غِمَارُ المَعْرَكَةِ (الحَرْبِ).

מְעֻרְגָּל, מעורגל ת' (־לִים) مَبْرُومٌ (معدن). مُدَلْفَنٌ. مُدَرْفَلٌ. אֲבָנִים מְעֻרְגָּלוֹת حَصْبَاءُ الوَادِي. حَصَى النَّهْرِ المُلْسَاءُ. בַּרְזֶל מְעֻרְגָּל حَدِيدٌ مَبْرُومٌ. حَدِيدٌ مُدَلْفَنٌ (rolled iron).

מְעַרְגֶּלֶת, מערגולת נ' (־גּוֹלוֹת) مَاكِنَةُ بَرْمِ المَعَادِنِ. آلَةُ دَلْفَنَةٍ.

מְעָרָה נ' (־רוֹת) كَهْفٌ ج كُهُوفٌ. مُغَارَةٌ ج مَغَاوِرُ ومَغَارَاتٌ. מְעָרַת אֵלִיָּהוּ مَقَامُ الخَضِرِ (في حيفا). מְעָרַת הַמַּכְפֵּלָה الحَرَمُ الإبْرَاهِيمِيُّ الشَّرِيفُ (قرب مدينة الخليل). מְעָרַת פָּרִיצִים ١. كَهْفُ الوُحُوشِ. ٢. مجازًا: وَكْرُ اللُّصُوصِ. מְעָרוֹת הָאַף الجُيُوبُ الأَنْفِيَّةُ.

מְעֹרֶה, מעורה ת' (־רִים) مَرْبُوطٌ. مُرْتَبِطٌ. مُوَشَّجٌ ومجازًا: مُتَأَصِّلٌ. مُنْدَمِجٌ فِي المُجْتَمَعِ.

מַעֲרוֹךְ ז' (־כִים) شُوبَق. شُوبَك. مِطْلَمَةٌ. مِرْقَاقٌ (لبسط العجين).

מערומים ע' מַעֲרֻמִּים.

מַעֲרוּפְיָא, מַעֲרוּפְיָה א נ' (־יוֹת) زَبَائِنُ. مَعَامِيلُ. مَعَارِفُ.

מְעֻרְטָל, מעורטל ת' (־לִים) مُجَرَّدٌ. عَارٍ عَنْ. مَكْشُوفٌ.

מַעֲרִיב ז' ١. مَغْرِبٌ. صَلاَةُ المَغْرِبِ. ٢. مُتَّجِهٌ نَحْوَ الغَرْبِ.

מַעֲרִיךְ ז' (־כִים) ١. مُثَمِّنٌ. مُخَمِّنٌ. مُقَدِّرٌ. ٢. في الرياضيات: أُسٌّ ج إسَاسٌ. قُوَّةٌ (مثلاً $٣^{٢}$ = ٩ فالعدد ٢ هو أس).

מַעֲרִיץ ז' (־צִים) مُعْجَبٌ بِـ. مُرِيدٌ. مُحِبٌّ. מַעֲרִיצֵי הַמּוּזִיקָה הַקְּלַאסִית عُشَّاقُ المُوسِيقَى الكْلاَسِيكِيَّةِ.

מַעֲרָךְ ז' (־כִים) ١. خُطَّةٌ عَامَّةٌ. ٢. في الجيش: تَجَمُّعٌ. تَشْكِيلٌ ج تَشْكِيلاَتٌ. نَسَقٌ. إنْتِشَارُ القُوَّاتِ. ٣. صَفٌّ ج صُفُوفٌ. מַעֲרַךְ קְרָבִי تَشْكِيلاَتُ المَعْرَكَةِ. מַעַרְכֵי לֵב خَوَاطِرُ. خَطَرَاتٌ. تَأَمُّلاَتٌ. خَلَجَاتُ القَلْبِ.

מְעֻרָךְ, מְעֹרָךְ, מוערך ת' (־כִים) ١. مُقَدَّرٌ. مُثَمَّنٌ. مُخَمَّنٌ. مُقَيَّمٌ. ٢. مُحْتَرَمٌ. مُكَرَّمٌ.

מַעֲרָכָה נ' (־כוֹת) ١. مَعْرَكَةٌ ج مَعَارِكُ. مُعْتَرَكٌ. مَوْقِعَةٌ ج مَوَاقِعُ. قِتَالٌ. حَرْبٌ ج حُرُوبٌ. ٢. جَبْهَةُ القِتَالِ. ٣. تَشْكِيلٌ ج تَشْكِيلاَتٌ. تَشْكِيلَةٌ ج تَشْكِيلاَتٌ. ٤. فَصْلٌ (في تمثيلية) ج فُصُولٌ. מַעֲרָכָה נְטוּשָׁה مَعْرَكَةٌ حَامِيَةُ الوَطِيسِ. حَرْبٌ عَوَانٌ (سِجَالٌ). מַעֲרֶכֶת בְּחִירוֹת حَمْلَةٌ انْتِخَابَاتٍ. מַעֲרֶכֶת הַבְּלָמִים دَوْرَةُ الفَرَامِلِ. دَوْرَةُ الإيقَافِ (في سيارة مثلاً). מַעֲרֶכֶת הַפְעָלָה في الحواسيب: مَجْمُوعَةُ التَّشْغِيلِ. מַעֲרֶכֶת טִילִים مَنْظُومَةٌ صَارُوخِيَّةٌ. מַעֲרֶכֶת כֵּלִים عُدَّةُ العَمَلِ. مَجْمُوعَةُ أَدَوَاتِ العَمَلِ. طَقْمٌ ج طُقُومٌ. מַעֲרֶכֶת הַכּוֹכָבִים, מַעֲרֶכֶת הַשָּׁמַיִם وَضْعُ الكَوَاكِبِ فِي أَبْرَاجِ السَّمَاءِ. מַעֲרֶכֶת כְּלֵי הַדָּם الجِهَازُ الدَّمَوِيُّ. جِهَازُ الدَّوْرَةِ الدَّمَوِيَّةِ. מַעֲרֶכֶת הָעִכּוּל الجِهَازُ الهَضْمِيُّ. מַעֲרֶכֶת עֲצַבִּים الجِهَازُ العَصَبِيُّ. מַעֲרֶכֶת קוֹאוֹרְדִינָטוֹת مَجْمُوعَةُ الإحْدَاثِيَّاتِ (في خطوط بيانية). מַעֲרֶכֶת שְׁבִיל הֶחָלָב ע' גָּלַקְסְיָה. מַעֲרֶכֶת שִׁדּוּר جِهَازُ البَثِّ. מַעֲרֶכֶת הַשֶּׁמֶשׁ المَنْظُومَةُ الشَّمْسِيَّةُ. מַעֲרֶכֶת שָׁעוֹת جَدْوَلُ الدُّرُوسِ. جَدْوَلُ سَاعَاتِ الحِصَصِ. שִׁדּוּד מַעֲרָכוֹת إعَادَةُ تَنْظِيمٍ. تَغْيِيرَاتٌ شَامِلَةٌ لِدَعْمِ التَّشْكِيلاَتِ. נִצַּח בַּמַּעֲרָכָה إنْتَصَرَ فِي المَعْرَكَةِ. فَازَ المَعْرَكَةَ.

מַעַרְכוֹן ז' (־נִים) مَسْرَحِيَّةٌ قَصِيرَةٌ (من فصل واحد).

מַעֲרֶכֶת נ' (־רָכוֹת) ١. هَيْئَةُ التَّحْرِيرِ (في جريدة). ٢. مَكْتَبُ التَّحْرِيرِ. ٣. مَجْمُوعَةٌ. جِهَازٌ. عُدَّةٌ. تَشْكِيلَةٌ ע' מַעֲרָכָה. שֻׁלְחַן הַמַּעֲרֶכֶת ١. مَائِدَةُ التَّحْرِيرِ (في جريدة). ٢. مَائِدَةُ خُبْزِ القُرْبَانِ فِي هَيْكَلِ سُلَيْمَانَ.

מַעַרַכְתִּי ת' (־תִּיִּים) تَكْوِينِيٌّ. تَرْكِيبِيٌّ. تَنْظِيمِيٌّ. تَشْكِيلِيٌّ.

מְעֹרָם, מעורם ת' (־מִים) مُكَوَّمٌ. مُكَدَّسٌ. مُتَرَاكِمٌ.

מַעֲרֻמִּים, מערומים ז"ר ١. عُرْيٌ. عَرَاءٌ. زُلْط. ٢. مجازًا: عَيْبٌ ج عُيُوبٌ. نَقِيصَةٌ ج نَقَائِصُ.

מְעַרְעֵר ז' (־עֲרִים) مُعْتَرِضٌ. مُسْتَأْنِفٌ. طَاعِنٌ فِي الحُكْمِ. יָצְאוּ עָלָיו מְעַרְעֲרִים إحْتَجُّوا عَلَيْهِ. وَجَّهُوا إلَيْهِ انْتِقَادَاتٍ شَدِيدَةً.

מְעֻרְעָר, מעורער ת' (־רִים) مُنْهَارٌ. مُزَعْزَعٌ. مَهْزُوزٌ. מְעֻרְעָר בְּנַפְשׁוֹ مُنْهَارٌ نَفْسِيًّا. مُخْتَلُّ العَقْلِ.

מְעֻרְפָּל, מעורפל ת' (־לִים) مُلَبَّدٌ (مُكْتَنَفٌ) بِالضَّبَابِ ومجازًا: ضَبَابِيٌّ. مُبْهَمٌ. غَامِضٌ. مَشُوبٌ بِالغُمُوضِ. مُلْتَبِسٌ.

מַעֲרֶפֶת נ' (־רָפוֹת) مِقْصَلَةٌ ע' גִּילְיוֹטִינָה.

מְעֹרָק, מעורק ת' (־קִים) مَعْرُوقٌ. مُعَرَّقٌ. بَارِزُ العُرُوقِ.

מַעַשׂ ז' فِعْلٌ ج أَفْعَالٌ. عَمَلٌ ج أَعْمَالٌ. صُنْعٌ. חֹסֶר מַעַשׂ قِلَّةُ عَمَلٍ. تَقَاعُسٌ. تَقْصِيرٌ. تَهَاوُنٌ. מַסָּה וּמַעַשׂ ע' מַסָּה. עָנִי מִמַּעַשׂ قَلِيلُ الأَفْعَالِ. قَصِيرُ البَاعِ.

מְעֻשָּׂב, מעושב ת' (־בִים) ١. مُعَشَّبٌ. مَنْزُوعُ الأَعْشَابِ الضَّارَّةِ. ٢.

مُعَشْوْشِبٌ. مُغَطًّى بِالعُشْبِ.

מַעֲשָׂב ז' (־שָׂבִים) مَخْضَرَةٌ. مَرْجَةٌ. أَرْضٌ مُعْشَوْشِبَةٌ. مَعْشَبَةٌ ج مَعَاشِبُ.

מַעֲשָׂבָה נ' (־בוֹת) مَعْشَبَةٌ ج مَعَاشِبُ (مجموعة نماذج من الاعشاب المجففة المحفوظة، herbarium).

מַעֲשֶׂה ז' (־שִׂים) ١. فِعْلٌ ج أَفْعَالٌ وأَفَاعِيلُ. عَمَلٌ ج أَعْمَالٌ. صُنْعٌ. صَنِيعَةٌ ج صَنَائِعُ. ٢. حَادِثَةٌ. وَاقِعَةٌ. حَادِثٌ ج حَوَادِثُ. לְמַעֲשֶׂה بِالفِعْلِ. فِعْلاً. فِي الوَاقِعِ. بِالحَقِيقَةِ. عَمَلِيًّا. מַעֲשֶׂה שֶׁהָיָה إِتَّفَقَ أَنْ. صَادَفَ أَنْ. מַעֲשֶׂה שֶׁהָיָה כָּךְ הָיָה وَهٰذَا هُوَ تَفْصِيلُ الوَاقِعَةِ (الحَادِثَةِ). מַעֲשֵׂה אוֹנָן إِسْتِمْنَاءٌ ע' אוֹנָנוּת. מַעֲשֵׂה בֵּית דִּין قَرَارُ المَحْكَمَةِ. النُّطْقُ بِالحُكْمِ. מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית ١. صُنْعُ الخَلِيقَةِ. ٢. مجازًا: مَفْخَرَةٌ. مِنْ صُنْعِ الرَّعِيلِ الأَوَّلِ. מַעֲשֵׂה חַבָּלָה عَمَلٌ تَخْرِيبِيٌّ ج أَعْمَالٌ تَخْرِيبِيَّةٌ. מַעֲשֵׂה יָדַיִם عَمَلٌ يَدَوِيٌّ. شُغْلٌ يَدَوِيٌّ. מַעֲשֵׂה יְדֵי אָמָּן عَمَلٌ فَنِّيٌّ. تُحْفَةٌ فَنِّيَّةٌ. مِنْ صُنْعِ فَنَّانٍ. מַעֲשֵׂה יָדָיו לְהִתְפָּאֵר عَمَلٌ يُفْتَخَرُ بِهِ. عَمَلٌ جَلِيلٌ يَسْتَحِقُّ الثَّنَاءَ. מַעֲשֵׂה יַלְדוּת عَمَلٌ صِبْيَانِيٌّ. وَلْدَنَةٌ. מַעֲשֶׂה לְהַכְעִיס عَمَلٌ مُثِيرٌ لِلْغَضَبِ. نِكَايَةٌ. מַעֲשֶׂה מְגֻנֶּה الفِعْلَةُ الشَّنِيعَةُ. عَمَلٌ مُنْكَرٌ (مُسْتَقْبَحٌ أَوْ ذَمِيمٌ). מַעֲשֵׂה מַחַט شُغْلُ الإِبْرَةِ. خِيَاطَةٌ. مِهْنَةُ الخِيَاطَةِ. מַעֲשֵׂה מֶרְכָּבָה ١. الأَسْرَارُ الإِلٰهِيَّةُ (استنادًا الى نبوءة حزقيال). ٢. تَشْكِيلٌ. تَرْكِيبٌ. ٣. عَمَلِيَّةُ تَشْكِيلِ الحُكُومَةِ. מַעֲשֵׂה נִסִּים مُعْجِزَةٌ ج مُعْجِزَاتٌ. أُعْجُوبَةٌ ج أَعَاجِيبُ. מַעֲשֵׂה נְעָרוּת ١. تَغَنُّجٌ. تَبَرُّجُ الفِتْيَانِ. ٢. أَفَاعِيلُ صِبْيَانِيَّةٌ. מַעֲשֵׂה סְדוֹם لِوَاطٌ. إِشْتِهَاءُ المُمَاثِلِ (مج) ע' הוֹמוֹסֶקְסוּאָלִיּוּת. מַעֲשֵׂה סְרִיגָה شُغْلُ الحِيَاكَةِ. מַעֲשֵׂה קְדֵרָה طَهْوٌ. طَبْخٌ. أَعْمَالُ الطَّبْخِ. מַעֲשֵׂה קוֹף فِعْلُ القِرْدَةِ. تَقْلِيدٌ. مُحَاكَاةٌ. מַעֲשֵׂה קֻנְדֵּס مَقْلَبٌ ج مَقَالِبُ. أُلْعُوبَةٌ ج أَلاعِيبُ. مَغْرَزٌ מ' ج مَغَارِزُ. מַעֲשֵׂה שָׂטָן ١. مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ. وَسْوَسَةُ الشَّيْطَانِ. ٢. مجازًا: لِسُوءِ الحَظِّ. מַעֲשֵׂה תַּעְתּוּעִים غِشٌّ. خِدَاعٌ. אִישׁ מַעֲשֶׂה ١. رَجُلٌ عَمَلِيٌّ. رَجُلُ أَعْمَالٍ لاَ رَجُلُ أَقْوَالٍ. ٢. بَارٌّ. يَفِي بِوَعْدِهِ. ٣. ذُو الفَضَائِلِ. בִּשְׁעַת מַעֲשֶׂה لَدَى وُقُوعِ الحَادِثِ. נִתְפַּס בִּשְׁעַת מַעֲשֶׂה قُبِضَ عَلَيْهِ مُتَلَبِّسًا بِالجَرِيمَةِ. أُلْقِيَ القَبْضُ عَلَيْهِ سَاعَةَ وُقُوعِ الحَادِثِ. הֲלָכָה וּמַעֲשֶׂה عِلْمًا وَعَمَلاً. نَظَرِيًّا وَعَمَلِيًّا. הֲלָכָה לְמַעֲשֶׂה ١. تَعْلِيمَاتٌ عَمَلِيَّةٌ. ٢. عَمَلِيًّا. خُطَّةٌ عَمَلِيَّةٌ. יוֹשֵׁב בְּאֶפֶס מַעֲשֶׂה ١. لاَ يَقُومُ بِأَيِّ عَمَلٍ. عَاطِلٌ. ٢. لاَ يُحَرِّكُ سَاكِنًا. לְאַחַר מַעֲשֶׂה ١. بَعْدَ وُقُوعِ الحَادِثِ. بَعْدَ أَنْ حَصَلَ مَا حَصَلَ. ٢. بَعْدَ فَوَاتِ الوَقْتِ (الأَوَانِ). بَعْدَ أَنْ سَبَقَ السَّيْفُ العَذْلَ. סוֹף מַעֲשֶׂה בְּמַחֲשָׁבָה תְּחִלָּה الفِكْرَةُ أَوَّلاً ثُمَّ التَّنْفِيذُ ومجازًا: التَّدْبِيرُ ثُمَّ التَّنْفِيذُ. قَدِّرْ ثُمَّ اقْطَعْ! צָרִיךְ מַחֲשָׁבָה לְמַעֲשֶׂה أَتْبِعِ القَوْلَ بِالعَمَلِ. قَالَ وَفَعَلَ. רָאָה מַעֲשֶׂה וְנִזְכַּר הֲלָכָה مجازًا: الشَّيْءُ بِالشَّيْءِ يُذْكَرُ. שֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה أَيَّامُ الخَلِيقَةِ (العَمَلِ) السِّتَّةُ.

מַעֲשֵׂי אָבוֹת סִימָן לְבָנִים الوَلَدُ عَلَى سِرِّ أَبِيهِ. الخَلَفُ يَقْتَفِي أَثَرَ السَّلَفِ. מַעֲשִׂים אֲשֶׁר לֹא יֵעָשׂוּ أَعْمَالٌ مُنْكَرَةٌ (نَكْرَاءُ). أَفْعَالٌ مُسْتَهْجَنَةٌ. מַעֲשִׂים טוֹבִים أَعْمَالُ الخَيْرِ. صُنْعُ المَعْرُوفِ. מָה מַעֲשֶׂיךָ? مَاذَا تَصْنَعُ؟ مَاذَا تَفْعَلُ؟

מְעֻשֶּׂה, מעושה ת' (־שִׂים) مُصْطَنَعٌ. مُفْتَعَلٌ. مُتَكَلَّفٌ. زَائِفٌ. גֵּט מְעֻשֶּׂה طَلاَقٌ أُخِذَ بِالإِكْرَاهِ (غَصْبًا).

מַעֲשִׂי ת' (־יִּים) ١. عَمَلِيٌّ. فِعْلِيٌّ. وَاقِعِيٌّ. ٢. قَابِلٌ لِلتَّنْفِيذِ. سَهْلُ الإِنْجَازِ. אָדָם מַעֲשִׂי رَجُلٌ عَمَلِيٌّ (لا يكتفي بالاقوال). מִבְּחִינָה מַעֲשִׂית مِنَ النَّاحِيَةِ العَمَلِيَّةِ (الوَاقِعِيَّةِ). יְדִיעוֹת מַעֲשִׂיּוֹת خِبْرَةٌ عَمَلِيَّةٌ. مَعْلُومَاتٌ تَمَّ الحُصُولُ عَلَيْهَا بِالتَّجَارِبِ. מִצְווֹת מַעֲשִׂיּוֹת فَرَائِضُ دِينِيَّةٌ عَمَلِيَّةٌ (كالصلاة والصوم مثلاً).

מַעֲשִׂיָּה, מעשייה נ' (־יּוֹת) حِكَايَةٌ ج حِكَايَاتٌ. أُحْدُوثَةٌ ج أَحَادِيثُ. نَادِرَةٌ ج نَوَادِرُ. خُرَافَةٌ ج خُرَافَاتٌ.

מַעֲשִׂיּוּת נ' ١. تَطْبِيقِيَّةٌ. فِعْلِيَّةٌ. عَمَلِيَّةٌ. ٢. قَابِلِيَّةُ التَّنْفِيذِ.

מַעֲשֵׁן ז' (־שְׁנִים) ١. مُدَخِّنٌ. ٢. نَافِثٌ مِنْهُ الدُّخَانُ.

מְעֻשָּׁן, מעושן ת' (־נִים) ١. مُدَخَّنٌ. مُعَالَجٌ بِالدُّخَانِ (كاللحم والسمك). ٢. مَدُوخٌ بِالدُّخَانِ.

מַעֲשֵׁנָה נ' (־נוֹת) مِدْخَنَةٌ ج مَدَاخِنُ ע' אֲרֻבָּה.

מַעֲשֵׂר ז' (־עַשְׂרוֹת) ١. عُشْرٌ. وَاحِدٌ مِنْ عَشَرَةٍ. ٢. في التوراة والتلمود: عُشْرُ الغَلَّةِ الَّتِي يَجِبُ إِهْدَاؤُهَا إِلَى اللاَّوِيِّينَ. ٣. في الاسلام: زَكَاةٌ. מַעְשַׂר הַמַּעֲשֵׂר, מַעֲשֵׂר מִן הַמַּעֲשֵׂר عُشْرُ العُشْرِ (من الغلة التي يهديها اللاويون الى الكهنة). מַעְשַׂר עָנִי عُشْرُ الغَلَّةِ (التي يجب ان تُهدى للفقراء مرة كل ثلاث سنوات تقريبًا بالاضافة الى عُشر اللاويين).

מְעֻשָּׂר, מעושר ת' (־רִים) ١. مُعَشَّرٌ. أُخِذَ مِنْهُ العُشْرُ. ٢. مُعَشَّرٌ. مُضَلَّعٌ ذُو عَشَرَةِ أَضْلاَعٍ.

מְעֻשָּׁת, מעושת ת' (־תִים) مُتَمَاسِكٌ. صُلْبٌ. صَلْدٌ.

מְעֻתָּד, מעותד ת' (־דִים) عَتِيدٌ. مُقْبِلٌ عَلَى. مُهَيَّأٌ. مُعَدٌّ لِلْمُسْتَقْبَلِ.

מַעְתִּיק, מַעֲתִיק ז' (־קִים) ١. نَاسِخٌ ج نُسَّاخٌ وَنَاسِخُونَ. نَاقِلٌ. ٢. قديمًا: مُتَرْجِمٌ. ٣. في القرون الوسطى. كِنَايَةٌ عَنْ حَافِظِ التَّلْمُودِ.

מֻעְתָּק, מֻעֲתָק, מועתק ת' (־קִים) ١. مَنْسُوخٌ. مَنْقُولٌ. ٢. مُتَرْجَمٌ. ٣. مَنْقُولٌ مِنْ مَكَانٍ لِآخَرَ. مُزَاحٌ. مُزَحْزَحٌ.

מַעְתָּק, מַעֲתָק ז' (־קִים) نُسْخَةٌ طِبْقَ الأَصْلِ.

מ"פ ר"ת מְפַקֵּד פְּלֻגָּה قَائِدُ سَرِيَّةٍ.

מַפָּאוֹת נ' الخَرَائِطِيَّةُ. فَنُّ رَسْمِ الخَرَائِطِ. كَارْتُوغْرَافْيَا.

מַפַּאי ז' (־פָּאִים) رَسَّامُ الخَرَائِطِ الجُغْرَافِيَّةِ. كَارْتُوغْرَاف.

מַפָּא"י ר"ת מִפְלֶגֶת פּוֹעֲלֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל حِزْبُ عُمَّالِ إسْرَائِيلَ.

מְפֹאָר, מפואר ת' (־רִים) فَخْمٌ. فَاخِرٌ. رَائِعٌ. عَظِيمٌ. مَجِيدٌ. אַרְמוֹן מְפֹאָר قَصْرٌ فَخْمٌ. קַבָּלַת פָּנִים מְפֹאֶרֶת إسْتِقْبَالٌ حَافِلٌ. حَفَاوَةٌ كَبِيرَةٌ. חָכְמָה מְפֹאָרָה בִּכְלִי מְכֹעָר مجازًا: كَثِيرُ العَقْلِ قَلِيلُ الأدَبِ.

מִפְּאַת מ"י نَظَرًا لِـ. مِنْ جَرَّاءِ. بِسَبَبِ. لِأَنَّ. لِكَوْنِ. كَوْنَ أَنَّ.

מְפֻבְרָק, מפוברק ת' (־קִים) مُفَبْرَكٌ. مُخْتَلَقٌ. مُصْطَنَعٌ. مُلَفَّقٌ. مَكْذُوبٌ.

מְפֻגָּז, מופגז ת' (־זִים) مَقْصُوفٌ. مَقْذُوفٌ بِالقَنَابِلِ أَوْ بِالمَدْفَعِيَّةِ.

מַפְגִּין ז' (־גִינִים) مُتَظَاهِرٌ (في مظاهرة). مُحْتَجٌّ.

מַפְגִּיעַ ת' (־עִים) ١. مُلْحِفٌ في الطَّلَبِ. مُلِحٌّ. مِلْحَاحٌ. ٢. بَعُوضَةٌ. בְּמַפְגִּיעַ תה"פ بِإلْحَاحٍ. بِإصْرَارٍ. بِشِدَّةٍ. بِلَجَاجَةٍ. אֵימַת מַפְגִּיעַ עַל אֲרִי مجازًا: خَوْفُ القَوِيِّ مِنَ الضَّعِيفِ. إنَّ البَعُوضَةَ تُدْمِي جَبْهَةَ الأسَدِ.

מְפֻגָּל, מפוגל ת' (־לִים) فَاسِدٌ. مُحَرَّمٌ. مُصَعَّدٌ. مُحَوَّلٌ (كحول). כֹּהַל מְפֻגָּל كُحُولٌ مُحَوَّلٌ أَوْ مُصَعَّدٌ (لتغيير طعمه كيلا يصلح للشرب).

מֻפְגָּן, מופגן ת' (־נִים) مَعْرُوضٌ. ظَاهِرٌ. مُجَاهَرٌ بِهِ. لَافِتٌ لِلنَّظَرِ.

מִפְגָּן ז' (־נִים) إسْتِعْرَاضٌ ج إسْتِعْرَاضَاتٌ. מִפְגַּן אֲוִירִי عَرْضٌ جَوِّيٌّ. מִפְגַּן כֹּחַ إسْتِعْرَاضُ العَضَلَاتِ.

מִפְגָּע ז' (־עִים) إزْعَاجٌ. مَكْرَهَةٌ ج مَكَارِهُ. أذًى. أذِيَّةٌ. عَقَبَةٌ. מִפְגָּע צִבּוּרִי أَذَى لِلْجُمْهُورِ. إزْعَاجٌ لِلسُّكَّانِ. مَنَاظِرُ مُؤْذِيَةٌ. מִפְגְּעֵי תַּבְרוּאָה مَكَارِهُ (إزْعَاجَاتٌ) صِحِّيَّةٌ.

מַפְגֵּעַ ז' (־גְּעִים) ١. مُؤْذ(ي). مُضِرٌّ. ٢. مُخَرِّبٌ.

מְפַגֵּר ת"ז (־גְּרִים) مُتَخَلِّفٌ. مُتَأَخِّرٌ. مُعَوَّقٌ. ضَعِيفُ العَقْلِ. יֶלֶד מְפַגֵּר (בְּשִׂכְלוֹ) وَلَدٌ مُعَوَّقٌ. وَلَدٌ ضَعِيفُ العَقْلِ. בֵּית סֵפֶר לִמְפַגְּרִים مَدْرَسَةٌ لِلْمُعَوَّقِينَ.

מִפְגָּשׁ ז' (־שִׁים) ١. لِقَاءٌ ج لِقَاءَاتٌ. إجْتِمَاعٌ ج إجْتِمَاعَاتٌ. مُقَابَلَةٌ ج مُقَابَلَاتٌ. ٢. مُلْتَقًى. مَكَانُ الاجْتِمَاعِ.

מִפְדֶּה ז' (־דִּים) إفْتِدَاءٌ. فِدَاءٌ. فَكُّ الرَّهْنِ.

מַפְדָּ"ל ר"ת מִפְלָגָה דָּתִית לְאֻמִּית الحِزْبُ الدِّينِيُّ القَوْمِيُّ.

מְפֻדָּר, מפודר ת' (־רִים) مُبَوْدَرٌ. مَمْسُوحٌ بِالبُودْرَةِ.

מַפָּה נ' (־פּוֹת) ١. خَارِطَةٌ. خَرِيطَةٌ ج خَرَائِطُ. مُخَطَّطٌ. ٢. مِفْرَشٌ (لمائدة الطعام) ج مَفَارِشُ. شَرْشَفٌ ج شَرَاشِفُ. سِمَاطٌ ج سُمُطٌ وأسْمِطَةٌ. ٣. غِلَافُ الكِتَابِ ج أغْلِفَةٌ. ٤. فُوطَةٌ ج فُوَطٌ. מַפָּה אַסְטְרוֹנוֹמִית خَارِطَةٌ فَلَكِيَّةٌ. خَارِطَةُ مَوَاقِعِ النُّجُومِ. מַפָּה אַסְטְרָטֶגִית مُخَطَّطٌ إسْتْرَاتِيجِيٌّ. خَارِطَةٌ إسْتْرَاتِيجِيَّةٌ. מַפָּה סִינוֹפְּטִית خَرِيطَةُ أرْصَادٍ جَوِّيَّةٍ. מַפַּת הַדְּרָכִים خَارِطَةُ الطَّرِيقِ (برنامج الرئيس الامريكي بوش لحل النزاع الفلسطيني الاسرائيلي). מַפַּת קִיר خَارِطَةُ تَعْلِيقٍ عَلَى الحَائِطِ. מַפַּת שֻׁלְחָן مِفْرَشٌ ج مَفَارِشُ. شَرْشَفٌ ج شَرَاشِفُ. سِمَاطٌ. سُفْرَةٌ ج سُفَرٌ. עֲרִיכַת מַפָּה تَخْطِيطُ خَرِيطَةٍ. رَسْمُ خَارِطَةٍ. הֶעֱלָה אוֹתוֹ עַל הַמַּפָּה مجازًا: طَرَحَهُ عَلَى بِسَاطِ البَحْثِ.

מִפָּה, מיפה פ' رَسَمَ خَارِطَةً. خَطَّطَ الخَارِطَةَ. صَمَّمَ مَعَالِمَ. מֻפָּה رُسِمَتْ خَارِطَتُهُ. خُطِّطَ. صُمِّمَ.

מְפֻהָק, מפוהק ת' (־קִים) مُتَثَائِبٌ. نَعْسَانٌ. نَاعِسٌ. وَسْنَانٌ.

מפואר ע' מְפֹאָר.	**מפוברק** ע' מְפֻבְרָק.
מפוגל ע' מְפֻגָּל.	**מפודר** ע' מְפֻדָּר.
מפוזר ע' מְפֻזָּר.	

מַפּוּחַ ז' (־חִים) مِنْفَاخٌ ج مَنَافِيخُ. كِيرٌ ج أكْيَارٌ وكِيرَانٌ. زِقٌّ ج زِقَاقٌ. מַפּוּחַ שֶׁל צוֹרְפִים كِيرُ الصَّاغَةِ.

מפוחד ע' מְפֻחָד.

מַפּוּחִית נ' (־יוֹת) ١. كُونْسِرْتِينَة (آلة موسيقية تشبه الاكورديون). هَارْمُونِيكَا. ٢. في النبات: خِبَاءٌ ج أخْبِيَةٌ. מַפּוּחִית יָד أكُورْدِيُون (آلة موسيقية قابلة للانطواء). מַפּוּחִית פֶּה هَارْمُونِيكَا ע' הַרְמוֹנִיקָה.

מפוחלץ ע' מְפֻחְלָץ.	**מפוחם** ע' מְפֻחָם.
מפוטם ע' מְפֻטָּם.	**מפוטר** ע' מְפֻטָּר.

מִפּוּי, מיפוי ז' (־יִים) تَخْطِيطُ خَرَائِطَ. رَسْمُ خَرَائِطَ. تَصْمِيمٌ. كَارْتُوغْرَافِيَا.

מפויח ע' מְפֻיָּח.	**מפויס** ע' מְפֻיָּס.
מפוכח ע' מְפֻכָּח.	**מפולג** ע' מְפֻלָּג.
מפולד ע' מְפֻלָּד.	**מפולח** ע' מְפֻלָּח.
מפולס ע' מְפֻלָּס.	**מפולפל** ע' מְפֻלְפָּל.
מפולש ע' מְפֻלָּשׁ.	**מפולת** ע' מַפֹּלֶת.
מפונה ע' מְפֻנֶּה.	**מפונק** ע' מְפֻנָּק.
מפוסטר ע' מְפֻסְטָר.	**מפוסל** ע' מְפֻסָּל.
מפוספס ע' מְפֻסְפָּס.	**מפוסק** ע' מְפֻסָּק.
מפועם ע' מְפֹעָם.	**מפוענח** ע' מְפֻעְנָח.
מפוצה ע' מְפֻצֶּה.	**מפוצל** ע' מְפֻצָּל.

מְפוֹצֵץ ת' (־צְצִים) مُدَوٍّ (ي). صَاخِبٌ ومجازًا: طَنَّانٌ (اسلوب). رَنَّانٌ.

מפוצץ ע' מְפֻצָּץ.	**מפוקח** ע' מְפֻקָּח.
מפוקס ע' מְפֻקָּס.	**מפוקסס** ע' מְפֻקְסָס.

מפוקפק ע' מְפֻקְפָּק. **מפוקק** ע' מְפֻקָּק.

מפורד ע' מְפֹרָד. **מפורז** ע' מְפֹרָז.

מפורזל ע' מְפֻרְזָל. **מפורט** ע' מְפֹרָט.

מפורכס ע' מְפֻרְכָּס. **מפורסם** ע' מְפֻרְסָם.

מפורץ ע' מְפֹרָץ. **מפורק** ע' מְפֹרָק.

מְפֹרָר ת' (־רִים) مُفَتَّتٌ. مُهَشَّمٌ. مُفَكَّكٌ. مُفَسَّخٌ.

מפורש ע' מְפֹרָשׁ. **מפושט** ע' מְפֻשָּׁט.

מפושל ע' מְפֻשָּׁל. **מפושק** ע' מְפֻשָּׂק.

מפותה ע' מְפֻתֶּה. **מפותח** ע' מְפֻתָּח.

מפותל ע' מְפֻתָּל.

מְפֻזָּל, מפוזל ת' (־לִים) أَزْوَرُ (أَحْوَلُ) العَيْنَيْنِ. מַבָּט מְפֻזָּל نَظْرَةٌ شَزْرَاءُ. نَظْرَةُ ازْدِراءٍ مِنْ جَانِبِ العَيْنَيْنِ.

מְפֻזָּר, מפוזר ת' (־רִים) ١. مُبَعْثَرٌ. مَنْثُورٌ. مُفَرَّقٌ. مُبَدَّدٌ. مُبَذَّرٌ (مال). ٢. مُخَرْبَطٌ. ٣. مُنْحَلٌّ (برلمان). مُرْفَضٌّ (اجتماع). ٤. مجازًا: سَهْوَانُ. سَاهٍ(ي) ج سُوَاهٍ(ي). شَارِدُ الذِّهْنِ. سَرْحَانُ. مُشَوَّشٌ.

מַפָּח ז' (־חִים) ١. زَفِيرٌ. ٢. في علم النفس: إِحْبَاطٌ. يَأْسٌ. شُعُورٌ بِخَيْبَةِ أَمَلٍ. מַפַּח נֶפֶשׁ لَفْظُ الأَنْفَاسِ. طُلُوعُ الرُّوحِ ومجازًا: الشُّعُورُ بِالإِحْبَاطِ. خَيْبَةُ أَمَلٍ. قُنُوطٌ. يَأْسٌ.

מְפֻחָד, מפוחד ת' (־דִים) مَذْعُورٌ. خَائِفٌ. مُتَخَوِّفٌ. فَزِعٌ. مُرْتَعِدُ الفَرَائِصِ.

מְפֹחָד, מופחד ת' (־דִים) مَذْعُورٌ. فَزِعٌ. مُرْتَعِبٌ. مُتَخَوِّفٌ.

מַפְחָה נ' (־חוֹת) مَحْدَدَةٌ. وَرْشَةُ الحَدَّادِ ע' נַפָּחִיָּה.

מַפְחִיד ת' (־דִים) مُرَوِّعٌ. مُرِيعٌ. مُفْزِعٌ. رَهِيبٌ.

מְפֻחְלָץ, מפוחלץ ת' (־צִים) مُصَبَّرٌ. مُحَنَّطٌ. צִפּוֹרִים מְפֻחְלָצוֹת طُيُورٌ مُصَبَّرَةٌ (مُحَنَّطَةٌ).

מְפֻחָם, מפוחם ת' (־מִים) ١. مُفَحَّمٌ. مُتَفَحِّمٌ. كَارْبُونِيٌّ. ٢. مُكَهْرَبٌ وَمُفَحَّمٌ.

מִפְחָמָה נ' (־מוֹת) ١. مَعْمَلُ صُنْعِ الفَحْمِ. ٢. كَوْمَةُ فَحْمٍ.

מְפֻחָת, מופחת ת' (־תִים) مَنْقُوصٌ. نَاقِصٌ. مَطْرُوحٌ (من عدد). مُخَفَّضٌ.

מַפְטִיר ז' (־רִים) ١. خَاتِمُ المُصَلِّينَ (كناية عن القارئ الاخير للادعية في الكنيس أيام السبت والاعياد قبل تلاوة הַהַפְטָרָה وهي الفصل الاسبوعي من اسفار الانبياء). ٢. كِنَايَةٌ عَنِ الآيَاتِ مِنْ أَسْفَارِ الأَنْبِيَاءِ الَّتِي تُتْلَى فِي الكَنِيسِ بَعْدَ تِلَاوَةِ الفَصْلِ الأُسْبُوعِيِّ ע' הַפְטָרָה. ٣. مجازًا: آخِرُ الخُطَبَاءِ. خَاتِمُ المُتَكَلِّمِينَ (في اجتماع).

מְפֻטָּם, מפוטם ת' (־מִים) مُسَمَّنٌ. مُعَلَّفٌ. شَحِيمٌ ومجازًا: مُتْخَمٌ. شَبْعَانُ (جِدًّا).

מְפֻטָּר, מפוטר ת' (־רִים) مُقَالٌ. مَعْزُولٌ عَنْ وَظِيفَتِهِ. مُسْتَغْنًى عَنْهُ.

מַפְיָה .It נ' (־יוֹת) مَافْيَا. عِصَابَةٌ سِرِّيَّةٌ مُنَظَّمَةٌ لِلتَّهْرِيبِ وَالتِّجَارَةِ بِالمُخَدِّرَاتِ وَغَيْرِهَا تَسْتَخْدِمُ كُلَّ وَسَائِلِ الإِجْرَامِ لِتَنْفِيذِ أَغْرَاضِهَا.

מַפְיוֹנֶר ז' (־רִים) عُضْوٌ فِي عِصَابَةِ إِجْرَامٍ.

מַפִּיּוֹן ז' (־נִים) حَمَّالَةُ المُشُشِ. حَمَّالَةُ مَنَادِيلِ المَائِدَةِ.

מְפֻיָּח, מפויח ת' (־חִים) مُسَخَّرٌ. مُفَحَّمٌ. سَنِجٌ. مُهَبَّبٌ. مُلَطَّخٌ بِالسِّنَاجِ.

מְפֻיָּט, מפויט ת' (־טִים) شِعْرِيٌّ. مَكْتُوبٌ بِقَالَبٍ شِعْرِيٍّ.

מְפֻיָּס, מפויס ת' (־סִים) مُسْتَرْضًى. مُرَضًّى. مُصَالَحٌ. مَنْ طُيِّبَ خَاطِرُهُ.

מְפִיסְטוֹ .Gr ש"פ ١. مِفِيسْتُو (اسم شيطان اسطوري اشتهر في اوربا في العصور الوسطى باع دكتور فاوست روحه له مقابل اعادة شبابه فاصبح آلة صماء بيده). ٢. مجازًا: شَيْطَانِيٌّ. وَغْدٌ أَثِيمٌ. צְחוֹק מְפִיסְטוֹ ضَحْكَةٌ شَيْطَانِيَّةٌ. ضَحْكَةٌ مَسْمُومَةٌ.

מֵפִיץ ז' (מְפִיצִים) مُوَزِّعٌ. نَاشِرٌ.

מֵפִיק ז' (מְפִיקִים) مُنْتِجٌ (سينمائي او تلفزيوني).

מַפִּיק ז' (־קִים) في القواعد: النُّقْطَةُ الَّتِي تُشَدَّدُ بِهَا حَرْفُ ה أَيِ الهَاءُ فِي آخِرِ الكَلِمَةِ دَلَالَةً عَلَى وُجُوبِ لَفْظِهَا وَعَدَمِ إِهْمَالِهَا وَعَلَى أَنَّهَا لَيْسَتْ حَرْفَ عِلَّةٍ (مثل סִפְרָהּ أَيْ كِتَابُهَا، גָּבֹהַּ أَيْ عَالٍ).

מֵפִיר ז' مُخِلٌّ (بنظام مثلًا). مُنْتَهِكٌ. خَارِقٌ ע' (פור) הֵפִיר. מֵפִיר שְׁבִיתָה مُخِلٌّ بِالإِضْرَابِ.

מַפִּית נ' (־יוֹת) مَشُوشٌ (مج) ج مُشُشٌ. فُوطَةُ المَائِدَةِ ج فُوَطٌ. مِنْدِيلٌ ج مَنَادِيلُ.

מְפַכֶּה ת' (־כִּים) مُنْبَجِسٌ. مُتَدَفِّقٌ. نَابِعٌ.

מְפֻכָּח, מפוכח ת' (־חִים) صَاحٍ(ي). مُسْتَفِيقٌ ومجازًا: وَاعٍ(ي). مُنْتَبِهٌ. يَقِظٌ. وَاقِعِيٌّ.

מְפַכָּ"ל ז' (־לִים) ר"ת מְפַקֵּחַ כְּלָלִי مُفَتِّشُ الشُّرْطَةِ العَامُّ (في اسرائيل).

מְפַכְּ"לוּת נ' المُفَتِّشِيَّةُ العَامَّةُ. مَنْصِبُ المُفَتِّشِ العَامِّ لِلشُّرْطَةِ.

מַפָּל ז' (־לִים) ١. شَلَّالٌ ج شَلَّالَاتٌ. ٢. مَسْقَطُ مَاءٍ. تَسَاقُطٌ. وُقُوعٌ. מַפַּל מַיִם شَلَّالٌ ج شَلَّالَاتٌ. شَاغُورٌ. מַפַּל מֶתַח في الكهرباء: هُبُوطُ الفُلْتِيَّةِ. מִפְּלֵי בָשָׂר لَحْمٌ مُتَدَلٍّ. رَهَلٌ. لَحْمٌ مُتَرَهِّلٌ.

מֻפָּל, מופל ת' (־לִים) مَطْرُوحٌ. مَرْمِيٌّ. سَاقِطٌ. مَقْذُوفٌ.

מֻפְלָא, מופלא ת' (־אִים) ١. عَجِيبٌ. رَائِعٌ. بَدِيعٌ. مُدْهِشٌ. مُمْتَازٌ. ٢. مُعْجِزٌ. مُسْتَغْلَقٌ. لَا يُدْرِكُهُ العَقْلُ. ٣. خَاصٌّ. مُمَيَّزٌ. מֻפְלָא שֶׁבַּמֻּפְלָא العَجَبُ العُجَابُ. أَغْرَبُ مَا يَكُونُ. خَارِقٌ ج خَوَارِقُ.

מִפְלָאוֹת, מופלאות נ' عَجَبٌ. غَرَابَةٌ. رَوْعَةٌ. دَهْشَةٌ. طَرَافَةٌ.

מְפֻלָּג, מפולג ת' (־גִים) مُجَزَّأٌ. مُقَسَّمٌ. مُنْقَسِمٌ. مُنْشَطِرٌ. مُنْشَقٌّ. הֵם מְפֻלָּגִים בְּדֵעוֹתֵיהֶם إِنَّهُمْ مُنْقَسِمُونَ عَلَى أَمْرِهِمْ. بَيْنَهُمْ خِلَافَاتٌ.

מֻפְלָג, מופלג ת' (־גִים) ١. بَعِيدٌ. نَاءٍ(ي). ٢. بَالِغٌ. مُتَنَاهٍ(ي). ٣. طَاعِنٌ (في السن). ٤. نِطَاسِيٌّ. نِحْرِيرٌ. عَلَّامَةٌ. مُمْتَازٌ. בְּקִיאוּת מֻפְלֶגֶת تَبَحُّرٌ عَمِيقٌ. إِطْلَاعٌ وَاسِعٌ. تَعَمُّقٌ. تَضَلُّعٌ. זָקֵן מֻפְלָג شَيْخٌ طَاعِنٌ فِي السِّنِّ. مَنْ بَلَغَ مِنَ الْعُمْرِ عِتِيًّا.

מַפְלֵג ז' (־לְגִים) في الكهرباء: مُوَزِّعُ الْكَهْرَبَاءِ (distributor).

מִפְלָג ז' (־גִים) قِسْمٌ ج أَقْسَامٌ. دَائِرَةٌ ج دَوَائِرُ. قَلَمٌ خَاصٌّ (في مكتب). מִפְלַג הַמִּין في الشرطة: قَلَمُ الشَّبِيبَةِ (لمعالجة قضايا الجرائم الشبيبة).

מִפְלָגָה נ' (־גוֹת) حِزْبٌ ج أَحْزَابٌ. تَنْظِيمٌ حِزْبِيٌّ.

מִפְלַגְתִּי ת' (־תִּיִּים) حِزْبِيٌّ. مَا يَخُصُّ الْحِزْبَ. בִּלְתִּי מִפְלַגְתִּי مُسْتَقِلٌّ. غَيْرُ حِزْبِيٍّ. עַל־מִפְלַגְתִּי لَاحِزْبِيٌّ.

מִפְלַגְתִּיּוּת נ' حِزْبِيَّةٌ. تَشَيُّعٌ.

מְפֻלָּד, מפולד ת' (־דִים) مُفَوْلَذٌ. فُولَاذِيٌّ. صُلْبٌ. مَتِينٌ.

מַפָּלָה נ' (־לוֹת) هَزِيمَةٌ ج هَزَائِمُ. إِنْهِيَارٌ. إِنْدِحَارٌ. إِنْكِسَارٌ.

מֻפְלֶה, מופלה ת' (־לִים) مُمَيَّزٌ. مُعَامَلٌ مُعَامَلَةً خَاصَّةً (مُفَضَّلَةً أَوْ سَيِّئَةً) ע' הַפְלָיָה.

מְפֻלָּח, מפולח ת' (־חִים) ١. مَحْزُوزٌ. مُقَطَّعٌ. ٢. مَفْلُوقٌ. مَشْجُوجٌ. ٣. مَفْلُوحٌ (ارض). مَحْرُوثٌ.

מַפְלֵחַ ז' (־לְחִים) قَطَّاعَةٌ (اداة لقطع البيض المسلوق).

מִפְלָט ז' (־טִים) مَلَاذٌ. مَلْجَأٌ. مَوْئِلٌ. مَأْوًى ج مَآوٍ(ي). مَنْجَاةٌ.

מַפְלֵט ז' (־לְטִים) ١. عَادِمٌ ج عَوَادِمُ. أُنْبُوبُ الْغَازِ الْعَادِمِ. ٢. في الاسلحة النارية: قَاذِفَةٌ. لَافِظَةٌ. פִּין הַמַּפְלֵט مِسْمَارُ اللَّافِظَةِ (ejector pin).

מִפְלָס ז' (־סִים) مُسْتَوًى. مَنْسُوبُ مَاءٍ (في نهر مثلاً). דִּירַת מִפְלָסִים بَيْتٌ مُدَرَّجٌ.

מַפְלֵס ז' (־לְסִים) مِيزَانُ التَّسْوِيَةِ. فَادِنٌ مَائِيٌّ (لقياس الارتفاع).

מְפֻלָּס, מפולס ת' (־סִים) ١. مُعَبَّدٌ. مُمَهَّدٌ. ٢. مُسَطَّحٌ. مُسَوًّى.

מַפְלְסָה נ' (־סוֹת) كَاسِحَةُ الثَّلْجِ. سَيَّارَةُ حَفْرٍ مُتَحَرِّكَةٌ لِتَمْهِيدِ الطُّرُقَاتِ وَكَسْحِ الثَّلْجِ وَمَا إِلَى ذَلِكَ (grader).

מַפְלֶסֶת נ' (־לְסוֹת) كَاسِحَةُ الثَّلْجِ. سَيَّارَةٌ مُزَوَّدَةٌ بِأَدَاةٍ خَاصَّةٍ لِتَمْهِيدِ الطُّرُقَاتِ وَإِزَالَةِ الثُّلُوجِ (snowplow).

מְפֻלְפָּל, מפולפל ת' (־לִים) ١. مُفَلْفَلٌ. حِرِّيفٌ ومجازًا: لَاذِعٌ. حَادٌّ. ٢. مُغَالِطٌ. مُسَفْسَطٌ ע' פִּלְפּוּל. הֲלָצָה מְפֻלְפֶּלֶת نُكْتَةٌ لَاذِعَةٌ أَوْ بَذِيئَةٌ. מְחִיר מְפֻלְפָּל ثَمَنٌ فَاحِشٌ. سِعْرٌ بَاهِظٌ.

מִפְלֶצֶת נ' (־לָצוֹת) ١. صَنَمٌ مُخِيفٌ هَائِلٌ. ٢. مجازًا: غُولٌ. مَسْخٌ ج مُسُوخٌ. ٣. شِرِّيرٌ. قَاسٍ(ي).

מִפְלַצְתִּי ת' (־תִּיִּים) بَشِعٌ. أُخْطُبُوطِيٌّ. فَظِيعٌ.

מְפֻלָּשׁ, מפולש ת' (־שִׁים) مَفْتُوحٌ مِنْ كِلَا الْجَانِبَيْنِ (كالنفق). نَافِذٌ (طريق). سَالِكٌ ومجازًا: مَكْشُوفٌ. مَفْتُوحٌ. مُبَاحٌ.

מִפְלָשׁ ז' (־שִׁים) ١. مَمَرٌّ ج مَمَرَّاتٌ. دِهْلِيزٌ ج دَهَالِيزُ. ٢. نَفَقٌ ج أَنْفَاقٌ. מִפְלַשׁ מַיִם بَرْبَخٌ ج بَرَابِخُ. مَجْرُورُ مَاءٍ (تحت ارضي).

מַפֹּלֶת, מפולת נ' (־פּוֹלוֹת) ١. إِنْهِيَارٌ ج إِنْهِيَارَاتٌ. تَهَدُّمٌ. تَقَوُّضٌ. ٢. أَنْقَاضٌ. أَطْلَالٌ. ٣. هَزِيمَةٌ نَكْرَاءُ. إِنْكِسَارٌ. إِنْدِحَارٌ. מַפֹּלֶת שְׁלָגִים إِنْهِيَارٌ ثَلْجِيٌّ. إِنْهِيَارُ كُتَلٍ ثَلْجِيَّةٍ.

מְפֻנְדָּרָק, מפונדרק ת' (־קִים) دَلُوعٌ. مُدَلَّعٌ. مُدَلَّلٌ. مَايِعٌ.

מִפְנֶה ז' (־נִים) تَحَوُّلٌ ج تَحَوُّلَاتٌ. تَغَيُّرٌ ج تَغَيُّرَاتٌ. تَغْيِيرُ اتِّجَاهٍ. נְקֻדַּת מִפְנֶה نُقْطَةُ تَحَوُّلٍ.

מְפֻנֶּה, מפונה תו"ז (־נִים) ١. مُخْلًى. مُفَرَّغٌ. ٢. مُجْلًى. نَازِحٌ. مَنْقُولٌ مِنْ مَكَانِهِ.

מֻפְנֶה, מופנה ת' (־נִים) ١. مُوَجَّهٌ إِلَى. مُتَّجِهٌ. مُيَمِّمٌ شَطْرَ. مُعَنْوَنٌ إِلَى. ٢. مُفَرَّغٌ. خَالٍ(ي). مُحَالٌ إِلَى.

מִפְּנֵי מ"י ١. مِنْ. مِنْ وَجْهِ. مِنْ أَمَامِ. ٢. بِسَبَبِ. لِأَنَّ. نَظَرًا لِـ. لِكَوْنِ. مِنْ جَرَّاءِ. إِذْ. إِذْ إِنَّ. מִפְּנֵי אֲשֶׁר, מִפְּנֵי שֶׁ־ لِكَوْنِ أَنَّ. بِسَبَبِ. إِذْ أَنَّ. حَيْثُ أَنَّ. מִפְּנֵי מָה؟ لِمَاذَا؟ لِمَ؟ لِأَيِّ سَبَبٍ؟

מֻפְנָם, מופנם ת' (־מִים) ١. مُتَّجِهٌ نَحْوَ الدَّاخِلِ. مُتَدَاخِلٌ. ٢. في علم النفس: مُنْطَوٍ(ي). إِنْطِوَائِيٌّ. مُتَقَوْقِعٌ. مُنْزَوٍ(ي). مُنْزَوٍ فِي جِلْدِهِ (introvert).

מֻפְנָמוּת, מופנמות נ' إِنْطِوَائِيَّةٌ. إِنْطِوَاءٌ. تَقَوْقُعٌ. إِنْزِوَاءٌ.

מְפֻנָּק, מפונק ת' (־קִים) مُدَلَّلٌ. مُدَلَّعٌ. مُتْرَفٌ.

מַפְסֵד ז' (־דִים) خُسْرَانٌ. خَسَارَةٌ.

מֻפְסָד, מופסד ת' (־דִים) ١. خَاسِرٌ. خَسْرَانُ. ٢. مَعْطُوبٌ. مُشَوَّهٌ. فَاسِدٌ. سَيِّءٌ. رَدِيءٌ.

מְפֻסְטָר, מפוסטר F ת' (־רִים) مُبَسْتَرٌ. مُعَقَّمٌ (حليب).

מְפַסְטֶרֶת נ' (־טְרוֹת) مَاكِنَةُ بَسْتَرَةٍ. آلَةُ تَعْقِيمٍ.

מַפְסִיד תו"ז (־דִים) خَاسِرٌ. خَسْرَانٌ. مُتَضَرِّرٌ.

מַפְסִידָן ז' (־נִים) فَاشِلٌ. عَاثِرُ الْحَظِّ. خَيْبَةٌ (looser).

מַפְסִיק תו"ז (־קִים) ١. فَاصِلٌ ج فَوَاصِلُ. مُوَقِّفٌ. قَاطِعٌ. ٢. كِنَايَةٌ عَنْ كُلِّ مِنَ اللُّغَوِيِّينَ الَّذِينَ وَضَعُوا عَلَامَاتِ الفَوَاصِلِ فِي اللُّغَةِ العِبْرِيَّةِ. סְעֻדָּה מַפְסֶקֶת وَجْبَةُ الصَّوْمِ (تؤخذ عشية عيد الغفران والصوم).

מֻפְסָל, מופסל ת' (־לִים) مُمَثَّلٌ (في تمثال). مَنْقُوشٌ (بصورة تمثال). مَنْحُوتٌ. مَقْطُوعٌ.

מַפְסֶלֶת נ' (־סְלוֹת) إِزْمِيلٌ ج أَزَامِيلُ. مِنْحَتٌ ج مَنَاحِتُ. أَجَنَةٌ ج أَجَنَاتٌ.

מְפֻסְפָּס, מפוספס ת' (־סִים) ١. مُقَصَّصٌ. مُصَوَّرٌ بِالفُسَيْفِسَاءِ. مُرَصَّعٌ. ٢. مُسَطَّرٌ. مُقَلَّمٌ. ٣. تَافِهٌ. ٤. مُفَوَّتٌ. ضَائِعٌ (فرصة مثلاً).

מִפְסָע ז' (־עִים) ١. سَيْرٌ. خَطْوٌ ע' מִפְשָׂע. ٢. طُولُ الخُطْوَةِ. ٣. كَشْحٌ. خَاصِرَةٌ.

מְפֻסָּק, מפוסק ת' (־קִים) مَنْقُوطٌ. مُنَقَّطٌ. مَفْرُوزٌ بِالفَوَاصِلِ. לִמְפֻסָּקִין תה"פ بِتَوَقُّفٍ. فِي فَتَرَاتٍ.

מֻפְסָק, מופסק ת' (־קִים) مُنْقَطِعٌ. مَقْطُوعٌ. مَفْصُولٌ.

מַפְסֵק ז' (־סְקִים) ١. مِفْتَاحُ قَطْعِ التَّيَّارِ الكَهْرَبَائِيِّ. مُحَوِّلٌ. زِرٌّ. ٢. في الطباعة: فَاصِلٌ.

מֶפְסֵק ז' (־קִים) في الموسيقى: وَقْفَةٌ (في الغناء او اللحن).

מַפְעִיל תו"ז (־לִים) مُشَغِّلٌ. عَامِلٌ. مُسَيِّرٌ.

מִפְעָל ז' (־לִים) ١. مَشْرُوعٌ ج مَشَارِيعُ. ٢. مَصْنَعٌ ج مَصَانِعُ. مَعْمَلٌ ج مَعَامِلُ. ٣. في لغة القرون الوسطى: فِعْلٌ ج أَفْعَالٌ. מִפְעַל חַיִּים مَجْهُودُ العُمْرِ ע' חַיִּים.

מֻפְעָל, מופעל ת' (־לִים) مُشَغَّلٌ. مُحَرَّكٌ. مُدَارٌ. مُسَيَّرٌ.

מִפְעָם ז' (־מִים) ١. في الموسيقى: سُرْعَةُ الإِيقَاعِ (tempo). ٢. نَبْضَةٌ ج نَبَضَاتٌ. وَجِيفٌ.

מֻפְעָם, מופעם ת' (־מִים) مُفْعَمٌ. مُنْفَعِلٌ. جَيَّاشٌ.

מְפֻעְנָח, מפוענח ת' (־חִים) مَحْلُولٌ. مَفْكُوكُ الرُّمُوزِ. مَشْرُوحٌ. مُفَسَّرٌ.

מְפֻעְפָּע ת' (־פְּעִים) مُنْسَابٌ. مُتَسَرِّبٌ. سَارٍ(ي). مُتَغَلْغِلٌ.

מַפָּץ ז' (־צִים) تَفَجُّرٌ. تَفْجِيرٌ. إِنْفِجَارٌ. הַמַּפָּץ הַגָּדוֹל الانْفِجَارُ الكَوْنِيُّ الأَعْظَمُ (الذي حدث قبل مليارات السنين).

מְפֻצֶּה ת' (־צִּים) مُعَوَّضٌ. مُكَافَئٌ. مُجَازٍ(ي).

מֻפְצֶה, מפוצה ז' (־צִים) مُكَافَأٌ. مُجَازًى. مُعَوَّضٌ عَلَيْهِ.

מַפְצֵחַ ז' (־צְחִים) كَسَّارَةٌ (اداة كسر الجوز). مِرْضَاخٌ.

מַפְצִיץ ז' (־צִים) قَاذِفَةُ قَنَابِلَ (طائرة).

מִפְצָל ז' (־צָלִים) مُقَسَّمٌ. فَاصِمٌ. مُجَزِّئٌ. مُفَرِّعٌ.

מְפֻצָּל, מפוצל ת' (־לִים) ١. مَشْطُورٌ. مُنْشَطِرٌ. مُقَسَّمٌ. مُجَزَّأٌ. ٢. مُتَفَرِّعٌ. مُتَشَعِّبٌ.

מִפְצָע ע' מַפְצֵחַ.

מְפֻצָּץ, מפוצץ ת' (־צִים) ١. مُنْفَجِرٌ. مَنْسُوفٌ. مَقْصُوفٌ (بالقذائف مثلاً). ٢. مُشَدَّخٌ. مُصَدَّعٌ.

מֻפְצָץ, מופצץ ת' (־צִים) مَقْصُوفٌ. مَقْذُوفٌ بِالقَنَابِلِ. مَضْرُوبٌ بِالقَذَائِفِ. مَنْسُوفٌ. مُحَطَّمٌ.

מֻפָּק, מופק ת' (־קִים) في القواعد: مَنْطُوقٌ. مُتَهَجًّى. مُسْتَخْرَجٌ مِنْ. مُسْتَمَدٌّ مِنْ.

מִפְקָד ז' (־דִים) ١. تَعْدَادٌ. إِحْصَاءٌ. ٢. في الجيش: تَجَمُّعٌ عَامٌّ. عَرْضٌ. إِسْتِعْرَاضٌ. إِصْطِفَافٌ. طَابُورُ التَّمَامِ. ٣. إِفْتِقَادٌ. غِيَابٌ. מִפְקַד הָאֻכְלוּסִין تَعْدَادُ السُّكَّانِ. إِحْصَاءُ النُّفُوسِ. إِحْصَاءٌ عَامٌّ.

מְפַקֵּד ז' (־קְדִים) قَائِدٌ ج قَادَةٌ وَقُوَّادٌ. آمِرٌ. מְפַקֵּד כְּלָלִי قَائِدٌ عَامٌّ. מְפַקֵּד שֶׁאֵינוֹ קָצִין ضَابِطُ صَفٍّ ע' מש"ק.

מֻפְקָד, מופקד ת' (־דִים) ١. مُؤْتَمَنٌ. مُودَعٌ. مُوكَلٌ. مَرْهُونٌ. مُرْتَهَنٌ. ٢. أَمِينٌ ج أُمَنَاءُ. مَسْؤُولٌ عَنْ. قَيِّمٌ عَلَى. مُشْرِفٌ عَلَى. مُكَلَّفٌ بِـ.

מִפְקָדָה נ' (־דוֹת) ١. قِيَادَةٌ ج قِيَادَاتٌ. رِئَاسَةٌ. ٢. مَرْكَزُ قِيَادَةٍ. مَقَرُّ القِيَادَةِ.

מְפַקֵּחַ ז' (־קְחִים) مُفَتِّشٌ. مُرَاقِبٌ. مُلَاحِظٌ. نَاظِرٌ. مُشْرِفٌ. מְפַקֵּחַ חִנּוּךְ مُفَتِّشُ المَعَارِفِ. מְפַקֵּחַ כְּלָלִי مُفَتِّشٌ عَامٌّ. הַמְפַקֵּחַ הַכְּלָלִי שֶׁל הַמִּשְׁטָרָה (מְפַכָּ"ל) مُفَتِّشُ الشُّرْطَةِ العَامُّ.

מְפֻקָּח, מפוקח ת' (־חִים) ١. وَاعٍ(ي). نَبِيهٌ. ذَكِيٌّ ج أَذْكِيَاءُ. فَهِيمٌ. ٢. مُرَاقَبٌ. تَحْتَ الإِشْرَافِ.

מַפְקִיד ז' (־דִים) مُودِعٌ (النقود في بنك). مُؤَمِّنٌ. رَاهِنٌ.

(מַפְקִיעַ) מַפְקִיעַ שְׁעָרִים ז' مُضَارِبٌ فِي الأَسْعَارِ. إِسْتِغْلَالِيٌّ.

מְפֻקָּס, מפוקס ת' (־סִים) ١. مُرَكَّزٌ. مُتَمَحْوِرٌ فِي. مَحْصُورٌ فِي. ٢. مُزَخْرَفٌ.

מְפֻקְסָס, מפוקסס ת' (־סִים) مُرْسَلٌ بِالفَاكْس.

מֻפְקָע, מופקע ת' (־עִים) ١. مُصَادَرٌ. مَنْزُوعُ المِلْكِيَّةِ. مُسْتَمْلَكٌ. ٢. مُفْرِطُ الغَلَاءِ. بَاهِظٌ. فَاحِشٌ (سعر او ثمن). קַרְקַע מֻפְקַעַת أَرْضٌ مُسْتَمْلَكَةٌ. أَرْضٌ مُصَادَرَةٌ.

מְפֻקְפָּק, מפוקפק ת' (־קִים) مُشْتَبَهٌ بِهِ. مَشْبُوهٌ. مَشْكُوكٌ فِيهِ. مُرِيبٌ. הִתְנַהֲגוּת מְפֻקְפֶּקֶת تَصَرُّفٌ مُرِيبٌ. سُلُوكٌ مُثِيرٌ لِلرِّيبَةِ.

מְפֻקָּק, מפוקק ת' (־קִים) ١. مَسْدُودٌ. مُحْكَمُ الإِغْلَاقِ. ٢. مُتَعَطِّلٌ. مُخْتَنِقٌ

(طريق مرور). عَالِقٌ.

מֻפְקָר, מופקר ת' (־רִים) ١. خَلِيعٌ. مُتَهَتِّكٌ. بَذِيءٌ. فَاسِقٌ ج فُسَّاقٌ. فَاجِرٌ ج فُجَّارٌ. مَاجِنٌ ج مُجَّانٌ. ٢. مُبَاحٌ. مَهْجُورٌ. سَائِبٌ. מֻפְקֶרֶת فَاجِرَةٌ. كِنَايَةٌ عَنِ الزَّانِيَةِ.

מֻפְקָרוּת, מופקרות נ' إِبَاحَةٌ. خَلَاعَةٌ. تَهَتُّكٌ.

מֻפְרָד, מופרד ת' (־דִים) مُنْقَسِمٌ. مُبَعْثَرٌ. مُفَكَّكٌ. مُفَرَّقٌ. مُتَنَاثِرٌ. مَفْصُولٌ. مُنْحَلٌّ إِلَى عَوَامِلِهِ. לִמְפֻרָדִין הֵהֵיוּ فُرَادَى. فُرَادَى. وَاحِدًا وَاحِدًا. لَا بِمَجْمُوعَاتٍ.

מֻפְרָד, מופרד ת' (־דִים) مُفْرَدٌ. مَفْصُولٌ. مَعْزُولٌ. عَلَى حِدَةٍ. مَفْرُوزٌ.

מַפְרֵדָה נ' (־דוֹת) فَرَّازَةٌ (آلة فرز السوائل). مِمْخَضَةٌ ج مَمَاخِضُ.

מֻפְרֶה, מופרה ת' (־רִים) مُخَصَّبٌ. مُلَقَّحٌ.

מִפְרָז A ז' مَفْرُوزٌ. حَقُّ الْمِلْكِيَّةِ عَلَى أَرْضٍ (خلاف المشاع).

מְפֹרָז, מפורז ת' (־זִים) مُجَرَّدٌ عَنْ. مَنْزُوعُ السِّلَاحِ. אֵזוֹר מְפֹרָז مِنْطَقَةٌ مُحَرَّمَةٌ. مِنْطَقَةٌ مَنْزُوعَةُ السِّلَاحِ.

מֻפְרָז, מופרז ת' (־זִים) مُفْرِطٌ. مُبَالَغٌ فِيهِ. مُغَالًى فِيهِ.

מְפֻרְזָל, מפורזל ת' (־לִים) مُنَعَّلٌ (حافر الحصان). مُحَذًّى.

מֻפְרָח, מופרח ת' (־חִים) ١. مُطَيَّرٌ. مُنْطَلِقٌ فِي الْجَوِّ. ٢. مجازًا: مُرَوَّجٌ (اشاعة). شَائِعٌ.

מְפֹרָט, מפורט ת' (־טִים) مُفَصَّلٌ. تَفْصِيلِيٌّ. مُسْهَبٌ. مُسْتَفِيضٌ. ضَافٍ(ي). תָּכְנִית מְפֹרֶטֶת خِطَّةٌ مُفَصَّلَةٌ. بَرْنَامَجٌ مُفَصَّلٌ.

מַפְרֵט ז' (־רְטִים) رِيشَةُ الْعَازِفِ.

מִפְרָט ז' (־טִים) مُوَاصَفَاتٌ.

מַפְרִיד ת' (־דִים) فَاصِلٌ ج فَوَاصِلُ. عَازِلٌ. فَارِزٌ. קַו מַפְרִיד شَحْطَةٌ. شَحْطَةٌ طَوِيلَةٌ (في الضوابط).

מַפְרִיחַ ז' (־חִים) مُطَيِّرٌ. مَنْ يُطْلِقُ فِي الْجَوِّ ومجازًا: مُرَوِّجٌ (اشاعات). מַפְרִיחַ יוֹנִים مُطَيِّرُ الطُّيُورِ.

מַפְרִיס ת' (־סִים) ذُو حَافِرٍ. ذُو أَظْلَافٍ (كالخيل والجمال). מַפְרִיסֵי פַּרְסָה ذَوَاتُ الْحَوَافِرِ وَالْأَظْلَافِ.

מַפְרִיעַ ז' (־עִים) ١. مُعِيقٌ. مُعَوِّقٌ. مُزْعِجٌ. مُعَرْقِلٌ. مُخِلٌّ بِالنِّظَامِ. ٢. عَائِقٌ ج عَوَائِقُ. مَانِعٌ ج مَوَانِعُ.

מַפְרִיעָן ז' (־נִים) مُزْعِجٌ. كَثِيرُ الْإِزْعَاجِ.

מֻפְרָךְ, מופרך ת' (־כִים) مَدْحُوضٌ. مُفَنَّدٌ. مَرْدُودٌ. بَاطِلٌ.

מְפָרֵךְ ת' (־רְכִים) شَاقٌّ. مُجْهِدٌ. مُضْنٍ(ي). مُتْعِبٌ. עֲבוֹדָה מְפָרֶכֶת عَمَلٌ شَاقٌّ (مُرْهِقٌ). شُغْلٌ مُضْنٍ (مُجْهِدٌ).

מֻפְרָכוּת, מופרכות נ' بُطْلَانٌ. دَحْضٌ. تَفْنِيدٌ.

מְפֻרְכָּס, מפורכס ת' (־סִים) خَضِبٌ. مُبَرَّجٌ. مُتَبَرِّجٌ. مُزَوَّقٌ.

מְפַרְנֵס ז' (־נְסִים) مُعِيلٌ. مَنْ يَقُومُ عَلَى إِعَاشَةِ الْعَائِلَةِ. قَوَّامَةٌ.

מְפֻרְסָם, מפורסם ת' (־מִים) مَشْهُورٌ. شَهِيرٌ. مَعْرُوفٌ. ذَائِعُ الصِّيتِ. אִישִׁיּוּת מְפֻרְסֶמֶת شَخْصِيَّةٌ مَشْهُورَةٌ (بَارِزَةٌ). أَشْهَرُ مِنْ نَارٍ عَلَى عَلَمٍ. מֵימְרָה מְפֻרְסֶמֶת مَثَلٌ سَائِرٌ. مَثَلٌ تَتَدَاوَلُهُ الْأَلْسُنُ. הַמְפֻרְסָמוֹת אֵינָן צְרִיכוֹת רְאָיָה الْعِيَانُ لَا يَحْتَاجُ إِلَى الْبَيَانِ. מִן הַמְפֻרְסָמוֹת הוּא مِنَ الْمَعْرُوفِ. مِنَ الْمَأْلُوفِ. غَنِيٌّ عَنِ الْبَيَانِ.

(מַפְרֵעַ) לְמַפְרֵעַ ע' לְמַפְרֵעַ.

מֻפְרָע, מופרע ת' (־עִים) ١. مُعْتَرَضٌ. مُعَاقٌ. مُعَرْقَلٌ. ٢. مُشَوَّشٌ. مُخْتَلٌّ. مُزْعَجٌ. ٣. مُلْتَاثُ الْعَقْلِ.

מִפְרָעָה נ' (־עוֹת) سُلْفَةٌ ج سُلَفٌ. سَلَفِيَّةٌ ج سَلَفِيَّاتٌ.

מֻפְרָעוּת, מופרעות נ' إِعَاقَةٌ. عَرْقَلَةٌ. إِزْعَاجٌ. إِقْلَاقٌ. تَشْوِيشٌ. إِخْتِلَالُ الْعَقْلِ.

מִפְרָץ ז' (־צִים) خَلِيجٌ ج خُلْجَانٌ. شَرْمٌ ج شُرُومٌ. הַמִּפְרָץ הַפַּרְסִי الْخَلِيجُ الْفَارِسِيُّ. الْخَلِيجُ الْعَرَبِيُّ. מִפְרַץ שְׁלֹמֹה شَرْمُ الشَّيْخِ. خَلِيجُ سُلَيْمَانَ.

מְפֹרָץ, מפורץ ת' (־צִים) ١. مَكْسُورٌ. مُحَطَّمٌ. ٢. مُتَعَرِّجٌ. ذُو خُلْجَانٍ. עָלֶה מְפֹרָץ في النبات: وَرَقَةٌ مُسَنَّنَةٌ.

מִפְרָצוֹן ז' (־רְצוֹנִים) جُونٌ ج أَجْوَانٌ. شَرْمٌ ج شُرُومٌ. خَلِيجٌ صَغِيرٌ.

מִפְרֶצֶת נ' (־רָצוֹת) في الطب: أَنُورِسْمَا. تَمَدُّدٌ مَرَضِيٌّ لِعُرُوقِ الْجِسْمِ (aneurisma).

מִפְרָק ת' (־קִים) ١. مَفْصِلٌ ج مَفَاصِلُ (في الجسم). ٢. في النبات: عُجْرَةٌ ج عُجَرٌ. عُقْدَةٌ ج عُقَدٌ. ٣. في الميكانيك: وُصْلَةٌ ج وُصَلٌ. تَوْصِيلَةٌ.

מְפָרֵק ז' (־רְקִים) مَأْمُورُ التَّصْفِيَةِ (لشركة مفلسة). الْمُصَفِّي الْقَضَائِيُّ. مَأْمُورُ التَّفْلِيسَةِ (liquidator).

מְפֹרָק, מפורק ת' (־קִים) ١. مُفَكَّكٌ. مُجَزَّأٌ. مُقَسَّمٌ. مُنْحَلٌّ. ٢. مُصَفًّى (شركة). ٣. مُفَرَّغٌ (حمولة). ٤. مُسْتَرْخٍ(ي). غَيْرُ مَشْدُودِ الْأَعْصَابِ. מִסְפָּר מְפֹרָק عَدَدٌ مُحَلَّلٌ إِلَى عَوَامِلِهِ.

מַפְרֶקֶת נ' (־רְקוֹת) عَظْمُ الْقَصَرَةِ. وَقِيصَةٌ ج وَقَائِصُ. قَفًا ج أَقْفِيَةٌ. عِظَامُ قَفَا الرَّقَبَةِ. שָׁבַר (רוֹצֵץ) אֶת מַפְרַקְתּוֹ كَسَرَ رَقَبَتَهُ. دَقَّ عُنُقَهُ.

מְפֹרָר, מפורר ת' (־רִים) مُفَتَّتٌ. مُهَشَّمٌ.

מִפְרָשׂ ז' (־שִׂים) ١. شِرَاعٌ ج أَشْرِعَةٌ. قِلَاعٌ ج قُلُعٌ. ٢. في النبات: الْوَرَقَةُ التُّوَيْجِيَّةُ الْأُولَى. סִירַת מִפְרָשִׂים زَوْرَقٌ شِرَاعِيٌّ. סְפִינַת מִפְרָשִׂים مَرْكَبٌ

شِرَاعِيٌّ. سَفِينَةٌ شِرَاعِيَّةٌ. הוֹצִיא אֶת הָרוּחַ מִמִּפְרָשָׂיו مجازًا: سَحَبَ البِسَاطَ مِنْ تَحْتِ قَدَمَيْهِ. قَوَّضَ (فَنَّدَ) حُجَّتَهُ.

מְפָרֵשׁ ז' (־רְשִׁים) مُفَسِّرٌ. شَارِحٌ. مُؤَوِّلٌ.

מְפֹרָשׁ, מפורש ת' (־שִׁים) مَشْرُوحٌ. مُفَسَّرٌ. مُؤَوَّلٌ. وَاضِحٌ. بَيِّنٌ. בִּמְפֹרָשׁ תה"פ بِجَلاءٍ. بِوُضُوحٍ. بِصَرَاحَةٍ. دُونَ لَبْسٍ أَوْ إِبْهَامٍ. שֵׁם הַמְּפֹרָשׁ إِسْمُ الجَلاَلَةِ. إِسْمُ اللهِ تَعَالَى (ويكتب: יהוה).

מֻפְרָשׁ, מופרש ת' (־שִׁים) ١. مُفْرَزٌ (فضلات). مَفْصُولٌ. مَعْزُولٌ. مُنْعَزِلٌ. مُبْعَدٌ. مُقْصًى. ٢. مُعْتَمَدٌ. مُخَصَّصٌ (مبلغ).

מִפְרָשִׂית נ' (־יּוֹת) سَفِينَةٌ شِرَاعِيَّةٌ. مَرْكَبٌ شِرَاعِيٌّ. شَخْتُورَةٌ شِرَاعِيَّةٌ.

מְפֻשָּׁט, מפושט ת' (־טִים) ١. مُبَسَّطٌ. مُيَسَّرٌ. ٢. مُنْبَسِطٌ. مَمْدُودٌ.

מֻפְשָׁט, מופשט ת' (־טִים) مُجَرَّدٌ. تَجْرِيدِيٌّ. مَعْنَوِيٌّ. نَظَرِيٌّ. غَيْرُ تَطْبِيقِيٍّ. אָמָּנוּת מֻפְשֶׁטֶת فَنٌّ تَجْرِيدِيٌّ.

מֻפְשָׁטוּת, מופשטות נ' تَجَرُّدٌ. مَعْنَوِيَّةٌ. عَقْلِيَّةٌ. إِسْتِخْلاصٌ.

מֻפְשָׁל, מופשל A ת' (־לִים) טל' فَاشِلٌ. خَائِبٌ. عَاثِرٌ.

מֻפְשָׁל, מופשל ת' (־לִים) مُشَمَّرٌ. مَرْفُوعٌ (ردن الثوب). مُهَلْهَلٌ.

מִפְשָׂע ז' (־עִים) خَطْوٌ. مَشْيٌ. سَيْرٌ.

מִפְשָׂעָה נ' (־עוֹת) ١. مُنْفَرَجُ الرِّجْلَيْنِ. إِنْفِرَاجُ الرِّجْلَيْنِ عِنْدَ المَشْيِ. ٢. كَشْحٌ. الجُزْءُ السُّفْلِيُّ مِنَ البَطْنِ. מַגֵּפַת הַמִּפְשָׂעָה الطَّاعُونُ الدُّمَّلِيُّ (bubonic plague).

מִפְשָׂק ז' (־קִים) إِنْفِرَاجٌ. فَشْقٌ. فَرْشَخَةٌ.

מְפֻשָּׂק, מפושק ת' (־קִים) مُنْفَرِجُ الرِّجْلَيْنِ. مُفَرْشَحٌ. مُفَرْشَخٌ.

מְפַשֵּׁר תו"ז (־שְּׁרִים) مُوَفِّقٌ. وَسِيطٌ ج وُسَطَاءُ. حَكَمٌ. וַעֲדָה מְפַשֶּׁרֶת لَجْنَةُ تَوْفِيقٍ.

מֻפְשָׁר, מופשר ת' (־רִים) فَاتِرٌ (بعد ان كان جامدًا).

מְפַתֶּה תו"ז (־תִּים) غَاوٍ(ي) ج غُوَاةٌ. مُغْرٍ(ي). جَذَّابٌ. مُضَلِّلٌ. فَاتِنٌ. مُغَرِّرٌ بِـ.

מְפֻתֶּה, מפותה ת' (־תִּים) مَفْتُونٌ. مُغْرًى. مُغَرَّرٌ بِهِ. مُسْتَهْوًى. مُضَلَّلٌ.

מִפְתּוּחַ ז' فَهْرَسَةٌ. جَدْوَلَةٌ. إِعْدَادُ فِهْرِسْتٍ.

מַפְתֵּחַ ז' (־תְּחוֹת) ١. مِفْتَاحٌ ج مَفَاتِيحُ. مَقَالِيدُ (مفرد: مِقْلادٌ). ٢. مِفْتَاحُ رُمُوزٍ (لشفرة). ٣. دَلِيلٌ. فِهْرِسْتٌ ج فَهَارِسُ. جَدْوَلٌ ج جَدَاوِلُ. ٤. قِيَاسٌ. مِقْيَاسٌ ج مَقَايِيسُ. מַפְתֵּחַ אַנְגְּלִי مِفْتَاحٌ إِنْجِلِيزِيٌّ. مِفْتَاحُ رَبْطٍ مُنْزَلِقُ الفَكِّ (monkey wrench). מַפְתֵּחַ בְּרָגִים مِفْتَاحُ رَبْطٍ. מַפְתֵּחַ הַלֵּב, עֶצֶם הַמַּפְתֵּחַ عَظْمُ القَصِّ (في الصدر). מַפְתֵּחַ סוֹל في الموسيقى: سُلَّمُ صُول. דְּמֵי מַפְתֵּחַ مِفْتَاحِيَّةٌ. رَسْمُ مِفْتَاحٍ. تَرْحِيلَةٌ. خُلُوُّ الرِّجْلِ. سَرْقَفْلِيَّةٌ עק'. עֶמְדַּת מַפְתֵּחַ ١. مَرْكَزٌ حَسَّاسٌ. مَكَانٌ اسْتِرَاتِيجِيٌّ. ٢. مَنْصِبٌ قِيَادِيٌّ. مَنْصِبٌ هَامٌّ. مَقَالِيدُ الأُمُورِ. מַחֲזִיק מַפְתְּחוֹת عَلاَّقَةُ مَفَاتِيحَ.

מְפַתֵּחַ ז' (־תְּחִים) ١. نَحَّاتٌ. نَقَّاشٌ. مُزَخْرِفٌ. ٢. مُظَهِّرُ الأَفْلاَمِ. ٣. عَائِدٌ مِنَ الحَرْبِ (فيلقي سلاحه للراحة). مُقَاتِلٌ. אַל יִתְהַלֵּל חוֹגֵר כִּמְפַתֵּחַ مجازًا: بَعْدَ البَلاَءِ يَكُونُ الثَّنَاءُ ע' הִלֵּל.

מְפֻתָּח, מפותח ת' (־חִים) ١. مُتَطَوِّرٌ. نَامٍ(ي). رَاقٍ(ي). مُتَقَدِّمٌ. ٢. مَنْحُوتٌ. مَنْقُوشٌ. ٣. مُظَهَّرٌ (فيلم). ٤. مُوَسَّعٌ. ٥. مجازًا: وَاسِعُ الأُفُقِ. מְפֻתַּחַת (فَتَاةٌ) نَاهِدٌ. (فَتَاةٌ) نَاهِضَةُ الصَّدْرِ.

מַפְתְּחָן ז' (־נִים) ١. صَانِعُ المَفَاتِيحِ. ٢. مُفَهْرِسٌ (الكتاب).

מֻפְתִּי, מופתי A ז' ١. مُفْتٍ(ي). سَمَاحَةُ المُفْتِي.

מַפְתִּיעַ ת' (־עִים) مُفَاجِئٌ. مُبَاغِتٌ. مُدَاهِمٌ. مُدْهِشٌ. مُذْهِلٌ. בְּמַפְתִּיעַ תה"פ فَجْأَةً. بَغْتَةً. بِصُورَةٍ مُفَاجِئَةٍ. عَلَى حِينِ غِرَّةٍ.

מְפֻתָּל, מפותל ת' (־לִים) ١. مُلْتَوٍ(ي). مُتَعَرِّجٌ. مُعْوَجٌّ. مُنْعَطِفٌ. حَلَزُونِيٌّ. ٢. مَضْفُورٌ. مَجْدُولٌ. ٣. مجازًا: مُعَقَّدٌ. مُتَشَابِكٌ. عَوِيصٌ.

מִפְתָּן ז' (־נִים) ١. عَتَبَةٌ ج أَعْتَابٌ وعَتَبَاتٌ. أُسْكُفَّةُ البَابِ. ٢. فَاتِحَةُ عَهْدٍ. بِدَايَةٌ. إِسْتِهْلاَلٌ.

מֻפְתָּע, מופתע ת' (־עִים) مُفَاجَأٌ. مُبَاغَتٌ. مُدَاهَمٌ. مُنْدَهِشٌ. مَذْهُولٌ.

מָצָא פ' ١. وَجَدَ (يَجِدُ). لَقِيَ ـ. أَلْفَى. عَثَرَ ـ عَلَى. وَقَفَ (يَقِفُ) عَلَى. ٢. وَصَلَ (يَصِلُ) إِلَى. نَالَ ـ. ظَفِرَ ـ بِـ. فَازَ ـ بِـ. ٣. إِلْتَقَى بِـ. قَابَلَ. وَاجَهَ. ٤. إِكْتَشَفَ. تَوَصَّلَ إِلَى. إِسْتَنْبَطَ. إِهْتَدَى إِلَى. ٥. تَمَكَّنَ مِنْ. מָצָא אֶת דַּרְכּוֹ وَجَدَ سَبِيلَهُ. מָצָא הִזְדַּמְּנוּת وَجَدَ فُرْصَةً (مُنَاسِبَةً). سَنَحَتْ لَهُ الفُرْصَةُ. מָצָא חֵן בְּעֵינֵי־ وَقَعَ مَوْقِعَ الاسْتِحْسَانِ فِي نَفْسِ. رَاقَ ـ لِـ. أُعْجِبَ بِـ. מָצָא אֶת לִבּוֹ לְ־ وَجَدَ فِي نَفْسِهِ الجُرْأَةَ لِـ. تَجَاسَرَ عَلَى. أَقْدَمَ عَلَى. מָצָא לְנָכוֹן وَجَدَ مِنَ الصَّوَابِ أَنْ. إِسْتَصْوَبَ. מָצָא אֶת מוֹתוֹ لَقِيَ حَتْفَهُ. מָצָא מְסִלּוֹת בְּלֵב פְּלוֹנִי وَجَدَ سَبِيلاً إِلَى قَلْبِ فُلاَنٍ. نَالَ عَطْفَهُ. מָצָא עֹז בְּנַפְשׁוֹ وَجَدَ الجُرْأَةَ فِي نَفْسِ لِـ. أَقْدَمَ عَلَى ... بِشَجَاعَةٍ. לֹא מָצָא אֶת יָדָיו, לֹא מָצָא יָדָיו וְרַגְלָיו مجازًا: سُقِطَ (أُسْقِطَ) فِي يَدِهِ. لَمْ يَجِدْ كَاعَهُ مِنْ بَاعِهِ. מָצְאָה יָדוֹ أَدْرَكَتْ يَدُهُ. حَصَلَ ـ عَلَى. ظَفِرَ بِـ. نَالَ. מָצְאָה אוֹתוֹ יַד פְּלוֹנִי أَدْرَكَتْهُ يَدُ فُلاَنٍ. طَالَتْهُ يَدُهُ. מְצָאוֹ רַע (אָסוֹן וכו') حَلَّتْ بِهِ نَكْبَةٌ. نَالَتْهُ نَائِبَةٌ. نَزَلَتْ بِهِ النَّوَازِلُ. עֵת מְצֹא فُرْصَةٌ مُنَاسِبَةٌ. وَقْتٌ مُنَاسِبٌ. لَحْظَةٌ مُؤَاتِيَةٌ. מָה מָּצִינוּ يُمْكِنُ أَنْ نُقَايِسَ بَيْنَ. مِنْ هُنَا يُمْكِنُ أَنْ نَسْتَدِلَّ عَلَى. נִמְצָא ١. وُجِدَ. عُثِرَ عَلَيْهِ. لُقِيَ. أُهْتُدِيَ إِلَيْهِ. ٢. نِيلَ. حُصِلَ عَلَيْهِ. ظُفِرَ بِهِ. ٣. تَوَفَّرَ. ٤. أُتِيحَ. سَنَحَ ـ. صُودِفَ بِهِ. ٥. أُوضِحَ. إِتَّضَحَ. أُكْتُشِفَ. נִמְצָא אָשֵׁם وُجِدَ مُذْنِبًا. وَقَعَ عَلَيْهِ الحَقُّ.

جُرْم. נִמְצֵאתָ אוֹמֵר مِنْ هُنَا تَجِدُ. مِنْ هُنَا تَسْتَدِلُّ. נִמְצֵינוּ לְמֵדִים مِنْ هُنَا نَجِدُ. مِنْ هُنَا نَسْتَدِلُّ. وَهَكَذَا نَتَوَصَّلُ إِلَى. אֵינֶנּוּ בְּנִמְצָא غَيْرُ قَائِمٍ. غَيْرُ مُتَوَفِّرٍ. لاَ وُجُودَ لَهُ. בְּכָל יֵרָאֶה וּבְכָל יִמָּצֵא ע' רָאָה, נִרְאָה. הִתְמַצֵּא إِهْتَدَى إِلَى. عَرَفَ ـِ جَيِّدًا. إِطَّلَعَ جَيِّدًا. تَضَلَّعَ فِي. הִמְצִיא ١. جَلَبَ ـِ أَوْجَدَ. قَدَّمَ. زَوَّدَ. أَمَدَّ. أَبْرَزَ. ٢. إِخْتَرَعَ. إِبْتَكَرَ. إِكْتَشَفَ. إِسْتَنْبَطَ. إِسْتَحْدَثَ. ٣. لَفَّقَ. إِخْتَلَقَ. ٤. سَلَّمَ. نَقَلَ ـُ أَعْطَى. הֻמְצָא ١. جُلِبَ. أُوجِدَ. قُدِّمَ. ٢. أُسْتُحْدِثَ. أُكْتُشِفَ. عُثِرَ عَلَيْهِ. ٣. لُفِّقَ.

מְצַאי ז' مَوْجُودَاتٌ. أُصُولٌ. قَائِمَةُ الجَرْدِ. قَائِمَةُ المَوْجُودَاتِ ע' אִינְוֶנְטָר.

מַצָּב ז' (־בִים) ١. وَضْعٌ ج أَوْضَاعٌ. وَضْعِيَّةٌ. حَالٌ ج أَحْوَالٌ. حَالَةٌ ج حَالاَتٌ. ظَرْفٌ ج ظُرُوفٌ. مُلاَبَسَاتٌ (مفرد: مُلاَبَسَةٌ). طَوْرٌ ج أَطْوَارٌ. ٢. مَوْقِفٌ ج مَوَاقِفُ. مَقَامٌ. مَوْقِعٌ ج مَوَاقِعُ. ٣. في الجيش: وَحْدَةٌ مُرَابِطَةٌ (في مكان معين). מַצָּב בִּישׁ وَضْعٌ حَرِجٌ. وَرْطَةٌ ج وَرَطَاتٌ. مَأْزِقٌ ج مَآزِقُ. فَضِيحَةٌ ج فَضَائِحُ. מַצַּב הָכֵן حَالَةُ اسْتِعْدَادٍ. حَالَةُ تَأَهُّبٍ. מַצַּב חֵרוּם ١. حَالَةُ طَوَارِئَ. ٢. أَحْكَامٌ عُرْفِيَّةٌ. מַצַּב מִלְחָמָה حَالَةُ حَرْبٍ. מַצַּב צְבִירָה حَالَةُ المَادَّةِ. מַצָּב קַיָּם حَالَةٌ رَاهِنَةٌ. وَضْعٌ قَائِمٌ (حَالِيٌّ). מַצַּב רוּחַ حَالَةٌ نَفْسِيَّةٌ. مِزَاجٌ ج أَمْزِجَةٌ. חֵיל מַצָּב في الجيش: حَامِيَةٌ ج حَامِيَاتٌ. הַמַּצָּב חָזַר לְקַדְמוּתוֹ (לְמַסְלוּלוֹ) عَادَتِ الأُمُورُ إِلَى نِصَابِهَا. عَادَتِ الحَيَاةُ إِلَى مَجَارِيهَا الطَّبِيعِيَّةِ. הַמַּצָּב לַאֲמִתּוֹ وَاقِعُ الحَالِ. الوَضْعُ عَلَى حَقِيقَتِهِ. בְּכָל מַצָּבָיו فِي جَمِيعِ حَالاَتِهِ. فِي حَرَكَاتِهِ وَسَكَنَاتِهِ. فِي غُدُوِّهِ وَرَوَاحِهِ. הִצִּיל אֶת הַמַּצָּב أَنْقَذَ المَوْقِفَ.

מֻצָּב, מוּצב (־בִים) ١. ת' مَاثِلٌ. قَائِمٌ. وَاقِفٌ. مُنْتَصِبٌ. مَبْنِيٌّ. شَاخِصٌ. ٢. ז' مَوْقِعٌ عَسْكَرِيٌّ. مُسْتَحْكَمٌ ج مُسْتَحْكَمَاتٌ.

מִצָּב, מיצב ז' (־בִים) وَضْعٌ ج أَوْضَاعٌ. حَالَةٌ ج حَالاَتٌ. مَنْزِلَةٌ ע' סְטָטוּס.

מַצֵּבָה נ' (־בוֹת) ١. نُصْبٌ (نُصُبٌ) ج أَنْصَابٌ. نُصْبٌ تَذْكَارِيٌّ. شَاهِدَةُ قَبْرٍ. מַצֶּבֶת זִכָּרוֹן לְחַלְלֵי הַמִּלְחָמָה نُصْبٌ تَذْكَارِيٌّ لِشُهَدَاءِ الحَرْبِ.

מִצְבֶּה ז' (־בִּים) في الطب: نَامِيَةٌ ج نَوَامٍ(ي). وَرَمٌ ج أَوْرَامٌ.

מִצְבּוֹר ז' (־רִים) ١. كَوْمَةٌ ج أَكْوَامٌ. كُدْسٌ ج أَكْدَاسٌ. ٢. في الجيش: مُسْتَوْدَعُ الذَّخِيرَةِ (dump).

מְצֻבָּט, מצובט ת' (־טִים) مَلْسُوعٌ. مَلْدُوغٌ. مَقْرُوصٌ.

מַצְבֵּט ז' (־בְּטִים) كُلاَّبٌ ج كَلاَلِيبُ.

מַצְבְּטַיִם, מצבטיים ז"ז كَلاَّبَتَانِ. كَمَّاشَةٌ ע' צְבָת.

מַצְבִּיא ז' (־אִים) قَائِدٌ ج قَادَةٌ وَقُوَّادٌ. آمِرٌ. מַצְבִּיא עֶלְיוֹן قَائِدٌ أَعْلَى. قَائِدٌ عَامٌّ.

מַצְבִּיעַ ז' (־עִים) ١. مُصَوِّتٌ. نَاخِبٌ. مُقْتَرِعٌ. ٢. مُشِيرٌ بِإِصْبَعِهِ.

מַצְבֵּעַ ז' (־בְּעִים) حِبْرٌ صِينِيٌّ ע' טוּשׁ.

מְצֻבָּע, מצובע ת' (־עִים) مَدْهُونٌ. مُصْطَبِغٌ. مَصْبُوغٌ. مُلَوَّنٌ.

מִצְבָּעָה נ' (־עוֹת) مَصْبَغَةُ مَلاَبِسَ ע' מִכְבָּסָה.

מַצְבֵּר ז' (־בְּרִים) ١. مِرْكَمٌ ج مَرَاكِمُ. بَطَّارِيَّةٌ ج بَطَّارِيَّاتٌ. جَمَّاعَةٌ. ٢. مَعْلُومَاتٌ عَامَّةٌ. מִלֵּא אֶת הַמַּצְבְּרִים مجازًا: جَدَّدَ قُوَاهُ. إِنْتَعَشَ (في اجازة او رحلة ممتعة).

מִצְבָּר ז' (־רִים) ١. كَوْمَةٌ ج أَكْوَامٌ. كُدْسٌ ج أَكْدَاسٌ. ٢. مَخْزَنٌ وَقْتِيٌّ.

מְצֻבְרָח, מצוברח ת' (־חִים) زَعْلاَنُ. مُكْتَئِبٌ. فِي حَالَةٍ نَفْسِيَّةٍ سَيِّئَةٍ.

מַצֶּבֶת נ' (־צְבוֹת) ١. نُصْبٌ (نُصُبٌ) ج أَنْصَابٌ ע' מַצֵּבָה. ٢. جِذْعٌ ج جُذُوعٌ. ٣. حَالَةٌ ج حَالاَتٌ.

מַצָּג ז' (־גִים) ١. عَرْضٌ. تَقْدِيمٌ. إِبْرَازُ مُسْتَمْسَكَاتٍ. ٢. عَرْضٌ أَدَبِيٌّ. ٣. وَضْعٌ. حَالَةٌ. ٤. عَرْضٌ عَلَى شَاشَةِ الحَاسُوبِ.

מֻצָּג, מוצג (־גִים) ١. ז' قِطْعَةٌ (معروضة في معرض) ج قِطَعٌ. مَعْرُوضٌ ج مَعْرُوضَاتٌ. مُبْرَزٌ (ما يقدم للمحكمة من شواهد). مُسْتَمْسَكٌ. ٢. ת' مَعْرُوضٌ. مُقَدَّمٌ. מֻצָּגִים מִשְׁפָּטִיִּים مُسْتَمْسَكَاتٌ قَانُونِيَّةٌ. مُبْرَزَاتٌ قَضَائِيَّةٌ.

מַצֶּגֶת נ' (־צָגוֹת) جِهَازُ عَرْضٍ فِي الحَاسُوبِ وَمِنْهُ يُنْقَلُ إِلَى سَائِرِ أَنْحَاءِ القَاعَةِ.

מְצָד ז' (־דִים) حِصْنٌ ج حُصُونٌ. قَلْعَةٌ ج قِلاَعٌ ע' מְצָדָה, מְצוּדָה.

מְצַדֵּד ז' (־דְּדִים) مُنْحَازٌ إِلَى. مُؤَيِّدٌ. مُنَاصِرٌ. مَيَّالٌ إِلَى.

מְצֻדָּד, מצודד ת' (־דִים) مَوْضُوعٌ جَانِبًا. مُبْعَدٌ. مُتَّجِهٌ إِلَى الجَانِبِ. בִּמְצֻדָּד תה"פ جَانِبِيًّا. بِصُورَةٍ جَانِبِيَّةٍ. بِصُورَةٍ غَيْرِ مُبَاشِرَةٍ.

מְצָדָה נ' (־דוֹת) ١. حِصْنٌ ج حُصُونٌ. قَلْعَةٌ ج قِلاَعٌ. مَعْقِلٌ ج مَعَاقِلُ. ٢. ש"פ مِتْسَادَة (وهي القلعة الواقعة غربي البحر الميت على قمة جبل اعتصم فيها المحاربون اليهود بعد سقوط القدس سنة ٧٢ م).

מְצָדִית נ' (־יּוֹת) في الجيش: دُشْمَةٌ ج دُشَمٌ. مَوْقِعٌ مُحَصَّنٌ.

מִצְדָּע ז' (־עִים) عَرْضٌ لِأَدَاءِ التَّحِيَّةِ العَسْكَرِيَّةِ.

מֻצְדָּק, מוצדק ת' (־קִים) عَادِلٌ. صَائِبٌ. مُسْتَصْوَبٌ. لَهُ مَا يُبَرِّرُهُ. סִבָּה מֻצְדֶּקֶת سَبَبٌ صَائِبٌ. لَهُ مَا يُبَرِّرُهُ.

מָצָה פ' عَصَرَ ـِ إِعْتَصَرَ. إِسْتَنْزَفَ. إِسْتَنْفَدَ. מִצָּה إِسْتَعْصَرَ. إِسْتَنْزَفَ. إِسْتَنْفَدَ. إِسْتَخْلَصَ. إِسْتَوْفَى المَوْضُوعَ. إِسْتَقْصَى. لَخَّصَ. أَجْمَلَ. מִצָּה אֶת הַנּוֹשֵׂא עַד תֻּמּוֹ وَفَّى المَوْضُوعَ حَقَّهُ حَتَّى النِّهَايَةِ. لَمْ يُبْقِ زِيَادَةً لِمُسْتَزِيدٍ. מִצָּה אֶת עֹמֶק הַדִּין أَخَذَ بِحَرْفِيَّةِ القَانُونِ. دَقَّقَ فِي الحُكْمِ بِكُلِّ صَرَامَةٍ. מֻצָּה أُسْتُنْفِدَ. أُسْتُنْزِفَ. أُسْتُوفِيَ. أُسْتُقْصِيَ. لُخِّصَ. הִתְמַצָּה أُعْتُصِرَ قَلِيلاً

قَلِيلاً. أُسْتُنْزِفَ. تَلَخَّصَ. נִתְמַצָּה הַחֶשְׁבּוֹן سُدِّدَ (سُوِّيَ) الحِسَابُ. تَمَّ دَفْعُ الحِسَابِ.

מַצָּה נ' (־צּוֹת) ١. خُبْزٌ فَطِيرٌ (يتناوله اليهود في عيد الفصح). ٢. جَرْدَقٌ ج جَرَادِقُ. رُقَاقٌ مِنَ الخُبْزِ. ٣. في المسيحية: بُرْشَانٌ. מַצָּה שְׁמוּרָה رُقَاقٌ مِنَ الخُبْزِ الفَطِيرِ مَخْبُوزٌ مِنَ الحِنْطَةِ الخَالِصَةِ المَحْفُوظَةِ. חַג הַמַּצּוֹת عِيدُ الفَطِيرِ. عِيدُ الفِصْحِ ע' פֶּסַח.

מֻצְהָב, מוצהב ת' (־בִים) مُصْفَرٌّ. أَصْفَرُ فَاقِعٌ. ضَارِبٌ إِلَى الصُّفْرَةِ.

מַצְהִיר (־רִים) ١. ז' مُعْلِنٌ. مُصَرِّحٌ. ٢. ת' زَاهِرٌ. مُشِعٌّ ע' מַזְהִיר.

מִצְהָל ז' (־לִים) هُتَافٌ. تَهَلُّلٌ. جَذَلٌ. إِبْتِهَاجٌ. بَهْجَةٌ.

מִצְהָלָה נ' (־לוֹת) ١. صَهِيلُ الفَرَسِ. حَمْحَمَةٌ. ٢. هُتَافٌ. تَهَلُّلٌ. جَلَبَةٌ.

מֻצְהָר, מוצהר ת' (־רִים) مُعْلَنٌ عَنْهُ. مُصَرَّحٌ بِهِ.

מִצְהָר ז' (־רִים) في الجغرافيا: خَطُّ نِصْفِ النَّهَارِ. خَطُّ الهَاجِرَةِ. دَائِرَةُ خَطِّ الزَّوَالِ.

מֶצּוֹ .It ת' في الموسيقى: مُعْتَدِلٌ. بِاعْتِدَالٍ. מֶצּוֹ־סוֹפְּרָן سُبْرَانُو مُعْتَدِلٌ.

מָצ'וֹאִיזְם .Sp ז' بُطُولَةٌ. رُجُولِيَّةٌ تَمْتَازُ بِالجُرْأَةِ وَالتَّسَلُّطِ عَلَى النِّسَاءِ.

מָצ'וֹאִיסְט ז' (־טִים) بُطُولِيٌّ. رُجُولِيٌّ.

מצובע ע' מְצֻבָּע. **מצוברח** ע' מְצֻבְרָח.

מָצוֹד ז' (מְצוֹדִים) ١. إِصْطِيَادٌ. مُطَارَدَةٌ. ٢. صَيْدٌ. إِقْتِنَاصٌ. ٣. حِصْنٌ ע' מְצוּדָה. הַמִּשְׁטָרָה עָרְכָה מָצוֹד אַחַר הַפּוֹשְׁעִים قَامَتِ الشُّرْطَةُ بِحَمْلَةِ مُطَارَدَةِ المُجْرِمِينَ.

מְצוֹדֵד ת' (־דְדִים) جَذَّابٌ. فَتَّانٌ. خَاطِفٌ لِلأَبْصَارِ.

מצודד ע' מְצֻדָּד.

מְצוּדָה נ' (־דוֹת) ١. قَلْعَةٌ ج قِلَاعٌ. حِصْنٌ ج حُصُونٌ. مَعْقِلٌ ج مَعَاقِلُ. صَرْحٌ ج صُرُوحٌ. ٢. مَلَاذٌ. בֵּיתִי מְצוּדָתִי بَيْتِي قَلْعَتِي (مثل انكليزي). إِنَّ بَيْتَ المَرْءِ قَصْرُهُ. פָּרַשׂ לוֹ מְצוּדָה نَصَبَ لَهُ فَخًّا. دَبَّرَ لَهُ مَكِيدَةً. بَيَّتَ لَهُ مُؤَامَرَةً. פָּרַשׂ מְצוּדָתוֹ עַל־ مجازًا: أَدْخَلَهُ تَحْتَ نُفُوذِهِ. بَسَطَ عَلَيْهِ جَنَاحَهُ.

מִצְוָה, מצווה נ' (־ווֹת) ١. فَرْضٌ. فَرِيضَةٌ ج فَرَائِضُ. وَصِيَّةٌ ج وَصَايَا. ٢. صَدَقَةٌ ج صَدَقَاتٌ. إِحْسَانٌ. مَعْرُوفٌ. מִצְוָה הַבָּאָה בַּעֲבֵרָה فَرِيضَةٌ مُؤَدَّاةٌ عَنْ طَرِيقِ اقْتِرَافِ مُخَالَفَةٍ (ولذلك فهي باطلة). מִצְוָה שֶׁהַזְּמַן גְּרָמָהּ فَرِيضَةٌ دِينِيَّةٌ أَوْجَبَهَا تَطَوُّرُ الزَّمَنِ. מִצְוַת אֲנָשִׁים מְלֻמָּדָה فَرِيضَةٌ تُؤَدَّى تِلْقَائِيًّا. مُحَاكَاةٌ بِالعَادَةِ. מִצְוַת עֲשֵׂה في التوراة: فَرِيضَةٌ ج فَرَائِضُ. الأَمْرُ بِالمَعْرُوفِ. عَزَائِمُ اللهِ. מִצְוַת לֹא תַּעֲשֶׂה النَّهْيُ عَنِ المُنْكَرِ. בַּר מִצְוָה مُكَلَّفٌ بِالوَصَايَا الدِّينِيَّةِ. سِنُّ بُلُوغِ الفَتَى (وهو سن الثالثة عشرة). בַּת מִצְוָה مُكَلَّفَةٌ بِالوَصَايَا الدِّينِيَّةِ. سِنُّ بُلُوغِ الفَتَاةِ (وهو سن الثانية عشرة). הִדּוּר מִצְוָה أَدَاءُ فَرِيضَةٍ بِأَحْسَنِ وَجْهٍ. חִבּוּב מִצְוָה حُبُّ أَدَاءِ الفَرَائِضِ الدِّينِيَّةِ. מִלְחֶמֶת מִצְוָה جِهَادٌ. حَرْبٌ مُقَدَّسَةٌ. حَرْبٌ بِاسْمِ الدِّينِ. סְעוּדַת מִצְוָה مَأْدُبَةٌ وَاجِبَةٌ (في طقوس دينية كالختان). מִצְווֹת שִׂכְלִיּוֹת فَرَائِضُ مَنْطِقِيَّةٌ (كحب الوالدين). מִצְווֹת שִׁמְעִיּוֹת فَرَائِضُ إِلْزَامِيَّةٌ (يجب طاعتها دون معرفة سببها). שֶׁבַע מִצְווֹת בְּנֵי נֹחַ فَرَائِضُ أَبْنَاءِ نُوحٍ السَّبْعُ (وهي اساس الشريعة الانسانية قاطبة: الامتناع عن عبادة الاصنام. الامتناع عن غشيان المحارم. الامتناع عن القتل. عدم قطع اوصال الحيوان وهو على قيد الحياة. عدم التجديف على الله تعالى. عدم السرقة. تسوية الخلافات بين الناس). תַּרְיַ"ג מִצְווֹת ٦١٣ فَرِيضَةً (اوجبتها التوراة على كل يهودي). הַמַּתְחִיל בְּמִצְוָה אוֹמְרִים לוֹ גְּמֹר البَادِئُ بِالمَعْرُوفِ يُقَالُ لَهُ تَمِّمْ. שְׂכַר מִצְוָה - מִצְוָה جَزَاءُ الصَّدَقَةِ ثَوَابُهَا. مَنْ يَعْمَلْ خَيْرًا يُجْزَ لَهُ.

מְצַוֶּה, מצווה ז' (־וִּים) آمِرٌ. قَائِدٌ ج قُوَّادٌ وَقَادَةٌ.

מְצֻוֶּה, מצווה ת' (־וִּים) مَأْمُورٌ. مُكَلَّفٌ. مُوَصًّى. مَنْ يَتَلَقَّى الأَوَامِرَ.

מצוחצח ע' מְצֻחְצָח. **מצוחקק** ע' מְצַחְקֵק.

מצוטט ע' מְצֻטָּט.

מָצוּי ת' (מְצוּיִים) ١. مَوْجُودٌ. مُتَوَفِّرٌ. مُتَيَسِّرٌ. مُتَاحٌ. كَائِنٌ. ٢. دَارِجٌ. مَأْلُوفٌ. הַמָּצוּי לְעֻמַּת הָרָצוּי المَعْرُوضُ مُقَابِلَ المَطْلُوبِ. רוּחַ מְצוּיָה نَسِيمٌ. الرِّيحُ اللَّيِّنَةُ الاعْتِيَادِيَّةُ. פְּלוֹנִי מָצוּי אֵצֶל־ فُلَانٌ مُطَّلِعٌ عَلَى. ضَلِيعٌ بِـ. خَبِيرٌ بِـ.

מִצּוּי, מיצוי ז' (־יִּים) ١. إِسْتِنْزَافٌ. إِعْتِصَارٌ. إِسْتِخْلَاصٌ. ٢. إِسْتِنْفَادٌ. إِسْتِيفَاءُ مَوْضُوعٍ. تَلْخِيصٌ. מִצּוּי הַדִּין حَرْفِيَّةُ القَانُونِ. تَطْبِيقُ القَانُونِ بِحَرْفِيَّتِهِ. מִצּוּי הַחֶשְׁבּוֹן تَسْدِيدُ الحِسَابِ. تَسْوِيَةُ الحِسَابِ. تَصْفِيَتُهُ. מִצּוּי הַנֶּפֶשׁ طُلُوعُ الرُّوحِ. (حَتَّى) النَّفَسِ الأَخِيرِ.

מצויד ע' מְצֻיָּד. **מצוין** ע' מְצֻיָּן.

מצויץ ע' מְצֻיָּץ. **מצויר** ע' מְצֻיָּר.

מצולב ע' מְצֻלָּב.

מְצוּלָה נ' (־לוֹת, ־לִים) ١. غَمْرَةٌ ج غِمَارٌ. لُجَّةٌ ج لِجَاجٌ. ٢. مَهْوًى ج مَهَاوٍ(ي). عُمْقٌ ج أَعْمَاقٌ. מְצוּלוֹת יָם غِمَارُ البَحْرِ. أَعْمَاقُ البَحْرِ. لِجَاجُ البَحْرِ. יְוֵן מְצוּלָה حَمَأُ الأَعْمَاقِ. طِينُ السِّبَاخِ. أَرْضٌ طِينِيَّةٌ وَعْسَاءُ.

מצולם ע' מְצֻלָּם. **מצולע** ע' מְצֻלָּע.

מצולק ע' מְצֻלָּק. **מצומג** ע' מְצֻמָּג.

מצומד ע' מְצֻמָּד. **מצומצם** ע' מְצֻמְצָם.

מצומק ע' מְצֻמָּק. **מצונזר** ע' מְצֻנְזָר.

מצונן ע' מְצֻנָּן. **מצונף** ע' מְצֻנָּף.

מצועף ע' מְצֹעָף. **מצועצע** ע' מְצֻעְצָע.

מָצוֹף ז' (מְצוֹפִים) عَوَّامَةٌ. طَوْفٌ ج أَطْوَافٌ. طَوَّافَةٌ. شَمَنْدُورَة م. מַחַט הַמָּצוֹף إِبْرَةُ الكَارْبُورَاتُور (في سيارة مثلاً، float needle).

מצופה ע' מְצֻפֶּה. **מצופף** ע' מְצֻפָּף.

מָצוּץ ת' (מְצוּצִים) مَمْصُوصٌ. مُمْتَصٌّ. مُرْتَشَفٌ. מָצוּץ מִן הָאֶצְבַּע مجازًا: مِنْ نَسْجِ الخَيَالِ. مُخْتَلَقٌ. مُلَفَّقٌ.

מָצוֹק ז' (מְצוֹקִים) ضِيقٌ. ضَائِقَةٌ ע' מְצוּקָה. אִישׁ מָצוֹק ضَنِيكٌ. مَضْنُوكٌ. مَسْحُوقٌ.

מָצוּק ז' (מְצוּקִים) ١. عَمُودٌ ج أَعْمِدَةٌ. ٢. جُرْفٌ. مُنْحَدَرٌ صَخْرِيٌّ شَاهِقٌ (cliff). ٣. ת' قَائِمٌ. مُنْتَصِبٌ. مَائِلٌ. شَاخِصٌ. מְצוּקִים مجازًا: أَعْمِدَةُ الحِكْمَةِ. كِبَارُ رِجَالِ الفِكْرِ أَوْ رِجَالِ الدِّينِ.

מִצּוּק, מיצוק ז' تَجْمِيدٌ. تَحْوِيلُ السَّائِلِ إِلَى جَامِدٍ.

מְצוּקָה נ' (־קוֹת) ضَائِقَةٌ. شِدَّةٌ ج شَدَائِدُ. مِحْنَةٌ ج مِحَنٌ. ضَنْكٌ. شَظَفُ العَيْشِ. מְצוּקָה כַּסְפִּית ضَائِقَةٌ مَالِيَّةٌ. אַרְצוֹת הַמְּצוּקָה الدُّوَلُ الفَقِيرَةُ. الدُّوَلُ المُتَطَوِّرَةُ.

מָצוֹר ז' ١. حِصَارٌ. مُحَاصَرَةٌ. تَطْوِيقٌ. تَحْوِيطٌ. ضَرْبُ حِصَارٍ. ٢. ضِيقٌ ضَنْكٌ. בָּא בַּמָּצוֹר حُوصِرَ. ضُرِبَ حَوْلَهُ حِصَارٌ. طُوِّقَ. עִיר מָצוֹר مَدِينَةٌ مُحَصَّنَةٌ.

מצורד ע' מְצֹרָד. **מצורע** ע' מְצֹרָע.

מצורף ע' מְצֹרָף.

מֵצַח ז' (מְצָחִים) جَبِينٌ ج أَجْبُنٌ. جَبْهَةٌ ج جَبَهَاتٌ. מִצְחוֹ נְחוּשָׁה وَقِحٌ. صَفِيقُ الوَجْهِ. قَلِيلُ الحَيَاءِ. הַתְקָפַת מֵצַח في الجيش: مُجَابَهَةٌ وَجْهًا لِوَجْهٍ. إِنْقِضَاضٌ مُبَاشِرٌ. חָרוּת עַל מִצְחוֹ مجازًا: أَسَارِيرُ وَجْهِهِ تَدُلُّ عَلَى. تَبْدُو الأَمَارَاتُ عَلَى وَجْهِهِ. עַז מֵצַח وَقِحٌ. صَفِيقٌ. طَوِيلُ اللِّسَانِ. עַזּוּת מֵצַח قِحَةٌ. وَقَاحَةٌ. صَفَاقَةٌ. קִמֵּט אֶת מִצְחוֹ قَطَّبَ جَبِينَهُ (من اثر التفكير مثلاً).

מֵצַ"ח ר"ת מִשְׁטֶרֶת צְבָאִית חוֹקֶרֶת شُرْطَةُ التَّحْقِيقَاتِ العَسْكَرِيَّةِ.

מִצְחִיָּה, מצחייה נ' (־יּוֹת) كَاسْكِيت. حَاجِبَةُ الشَّمْسِ.

מַצְחִין ת' (־נִים) نَتِنٌ. عَفِنٌ. فَاسِدٌ. آسِنٌ (ماء). ذُو رَائِحَةٍ كَرِيهَةٍ.

מַצְחִיק ת' (־קִים) ١. مُضْحِكٌ. مُسَلٍّ(ي). مُبْهِجٌ. ٢. مُثِيرٌ لِلسُّخْرِيَةِ.

מַצְחִיקָן ז' (־נִים) ١. ضَحَّاكٌ مُضْحِكٌ. ٢. مُمَثِّلٌ هَزْلِيٌّ. مُرَفِّهٌ.

(מְצַחְצֵחַ) מְצַחְצֵחַ נַעֲלַיִם ז' مَسَّاحُ (مَاسِحُ) أَحْذِيَةٍ. صَبَّاغٌ. بُويَاجِي.

מְצֻחְצָח, מצוחצח ת' (־חִים) مُلَمَّعٌ. لَامِعٌ. صَقِيلٌ. مَصْبُوغٌ (حذاء).

מַצְחֵק ז' (־קִים) تَمْثِيلٌ هَزْلِيٌّ ע' סְטֶנְד־אַפּ קוֹמֶדִי.

מְצֻחְקָק, מצוחקק ת' (־קִים) ضَحُوكٌ. مِضْحَاكٌ. كَثِيرُ الضَّحِكِ.

מְצֻטְבָּר ת' (־בָּרִים) مُتَجَمِّعٌ. مُتَرَاكِمٌ. مُكَدَّسٌ.

מְצֻטָּט, מצוטט ת' (־טִים) ١. مُقْتَبَسٌ. مَنْقُولٌ. مُسْتَشْهَدٌ بِهِ. ٢. جُمْلَةٌ مُقْتَبَسَةٌ.

מִצְטַיֵּן, מצטיין ת' (־יְּנִים) مُتَمَيِّزٌ. مُتَفَوِّقٌ. مُبَرِّزٌ. مُمْتَازٌ. بَارِعٌ.

מִצְטַלֵּב ת' (־לְּבִים) مُتَقَاطِعٌ. مُتَصَالِبٌ.

מִצְטַמְצֵם ת' (־צְמִים) ١. مُتَقَلِّصٌ. مُنْكَمِشٌ. مُتَنَاقِصٌ. ٢. مَقْصُورٌ عَلَى. مُتَرَكِّزٌ فِي.

מִצְטַמֵּק ת' (־מְּקִים) مُنْكَمِشٌ. قَابِلٌ لِلانْكِمَاشِ. مُتَجَعِّدٌ.

מְצִיאָה נ' (־אוֹת) ١. لُقْيَةٌ. لَقِيَّةٌ ج لَقَايَا. لُقْطَةٌ. ٢. إِيجَادٌ. عُثُورٌ عَلَى. إِهْتِدَاءٌ إِلَى. إِكْتِشَافٌ. נָפַל עַל הַמְּצִיאָה سُرْعَانَ مَا اغْتَنَمَ الفُرْصَةَ. إِسْتَغَلَّ الفُرْصَةَ المُؤَاتِيَةَ.

מְצִיאוּת נ' (־אֻיּוֹת) وُجُودٌ. وَاقِعٌ. وَاقِعُ الحَالِ. حَقِيقَةٌ. كَيْنُونَةٌ. מְצִיאוּת מְדֻמָּה حَقِيقَةٌ وَهْمِيَّةٌ. יְקַר הַמְּצִיאוּת نَادِرُ الوُجُودِ. صَعْبُ المَنَالِ. نَفِيسٌ. כֹּרַח הַמְּצִיאוּת ضَرُورَةٌ حَتْمِيَّةٌ. مَا تَقْتَضِيهِ الحَاجَةُ. מְחֻיַּב הַמְּצִיאוּת ١. وَاجِبُ الوُجُودِ. مَا تَقْتَضِيهِ الحَاجَةُ. حَتْمِيٌّ. ضَرُورِيٌّ. ٢. الكَائِنُ المُطْلَقُ. القَيُّومُ. اللهُ تَعَالَى.

מְצִיאוּתִי ת' (־יִּים) وَاقِعِيٌّ. حَقِيقِيٌّ. فِعْلِيٌّ. مَحْسُوسٌ. عَيْنِيٌّ. مَادِّيٌّ.

מְצִיאוּתִיּוּת נ' وَاقِعِيَّةٌ. عَمَلِيَّةٌ. مَحْسُوسِيَّةٌ. عَيْنِيَّةٌ.

מַצִּיג ז' (־גִים) ١. عَارِضٌ. مُمَثِّلٌ. ٢. مُخْرِجٌ.

מְצֻיָּד, מצויד ת' (־דִים) مُجَهَّزٌ بِـــ. مُزَوَّدٌ. مُمَوَّنٌ.

מְצִיָּה, מצייה נ' (־יּוֹת) إِعْتِصَارٌ. إِسْتِنْزَافٌ. إِسْتِنْفَادٌ.

מַצִּיָּה, מצייה נ' (־יּוֹת) رُقَاقَةٌ صَغِيرَةٌ. بَسْكُوتَةٌ. كريكر.

מַצִּיל ז' (־לִים) مُنْقِذٌ فِي مَسْبَحٍ.

מצילה ע' מְצִלָּה.

מְצֻיָּן, מצוין ת' (־נִים) ١. مُمْتَازٌ. مُتَمَيِّزٌ. مُتَفَوِّقٌ. بَارِعٌ. نَابِغَةٌ ج نَوَابِغُ. ٢. مَعْرُوفٌ. مَنْ يُشَارُ إِلَيْهِ بِالبَنَانِ. ٣. مَوْسُومٌ. مُعَلَّمٌ. مُؤَشَّرٌ. סוּג מְצֻיָּן نَوْعٌ (صِنْفٌ) مُمْتَازٌ.

מְצֻיָּנוּת, מצוינות נ' تَمَيُّزٌ. إِمْتِيَازٌ. تَفَوُّقٌ.

מְצִיעָא Ar. ת' مُتَوَسِّطٌ. בָּבָא מְצִיעָא في التلمود: البَابُ المُتَوَسِّطُ أَوِ الثَّانِي.

מְצֻיָּץ, מצויץ ת' (־צִים) ١. مُهَدَّبٌ. ذُو هُدْبٍ (شرشف). ذُو شَرَارِيبَ. ٢. ذُو قُنْبُرَةٍ فِي الرَّأْسِ (طائر). مُقَنْزَعٌ. ذُو قُنْزُعَةٍ.

מְצִיצָה נ' (־צוֹת) ١. مَصَّةٌ ج مَصَّاتٌ. مَصٌّ. إِمْتِصَاصٌ. رَشْفٌ. ٢. عَادَةُ

مَصُّ الدَّمِ مِنْ عُضْوِ الطِّفْلِ فِي مَرَاسِيمِ خِتَانِهِ. ٣. ס"ל مُمَارَسَةُ الجِنْسِ بِالفَمِ.

מְצִיצָן ז' (־נִים) بَصَّاصٌ. مَنْ يَسْتَرِقُ النَّظَرَ عَبْرَ ثُقُوبِ الأَبْوَابِ.

מְצִיצָנוּת נ' بَصٌّ. إِسْتِرَاقُ النَّظَرِ مِنْ ثُقُوبِ الأَبْوَابِ.

מֵצִיק ז' (מְצִיקִים) مُضَايِقٌ. جَائِرٌ. مُضْطَهِدٌ. ظَالِمٌ.

מְצִיקוּת נ' تَجَمُّدٌ. تَحَوُّلُ السَّائِلِ إِلَى جَامِدٍ. تَصَلُّبٌ.

מְצֻיָּר, מצויר ת' (־רִים) ١. مُصَوَّرٌ. مَرْسُومٌ. ٢. مُزَيَّنٌ بِالصُّوَرِ (كتاب). مُزَخْرَفٌ. مُقَلَّمٌ (قماش). ٣. مجازًا: مُتَخَيَّلٌ. مُتَصَوَّرٌ فِي الخَيَالِ. סֶרֶט מְצֻיָּר صُوَرٌ مُتَحَرِّكَةٌ.

מַצִּית ז' (־תִים) قَدَّاحَةٌ. وَلَّاعَةٌ ע' מֶצֶת.

מֵצַל ת' (מְצִלִּים, מְצִלּוֹת) ظَلِيلٌ. مُظَلِّلٌ. وَارِفُ الظِّلِّ.

מֻצָּל, מוצל ת' (־לִים) ١. مُنْقَذٌ. مُنَجًّى. مُنْتَشَلٌ ومجازًا: مُفْلَتٌ. مُتَبَقٍّ(ي). بَاقٍ عَلَى قَيْدِ الحَيَاةِ. ٢. مُفَيًّا. مُظَلَّلٌ.

מֻצְלָב, מוצלב ת' (־בִים) ١. مُتَصَالِبٌ. مُتَقَاطِعٌ. ٢. مُصَلَّبٌ. مَرْسُومٌ عَلَيْهِ عَلَامَةُ صَلِيبٍ. בְּמֻצְלָב תה"פ بِتَصَالُبٍ. بِشَكْلٍ مُتَقَاطِعٍ.

מֻצְלָב, מוצלב ת' (־בִים) مُرَكَّبٌ (نبات). مُهَجَّنٌ (حيوان).

מִצְלָב ז' (־בִים) تَصَالُبٌ. تَقَاطُعُ طُرُقٍ. مَفْرِقٌ ج مَفَارِقُ.

מְצִלָּה, מצילה נ' (־לּוֹת) جُلْجُلٌ ج جَلَاجِلُ (جرس صغير). جَرَسٌ ج أَجْرَاسٌ.

מִצְלוֹל ז' (־לִים) ١. غَوْصٌ. إِنْقِضَاضٌ. ٢. أَعْمَاقٌ ע' מְצוּלָה. ٣. صَلِيلٌ. جَلْجَلَةٌ.

מֻצְלָח, מוצלח ת' (־חִים) نَاجِحٌ. فَالِحٌ. مُوَفَّقٌ. مَيْمُونٌ.

מִצְלָח ז' (־חִים) ١. عُبُورُ النَّهْرِ سِبَاحَةً. ٢. نَجَاحٌ. تَوَفُّقٌ.

מַצְלִיב ת' (־בִים) مُصَلِّبٌ. بِصُورَةِ صَلِيبٍ. مُتَقَاطِعٌ. מַצְלִיבִים في النبات: فَصِيلَةُ الصَّلِيبِيَّاتِ (cruciferae).

מַצְלִיחַ ת' (־חִים) نَاجِحٌ. فَالِحٌ. مُوَفَّقٌ. مَيْمُونٌ.

מַצְלִיחָן ז' (־נִים) نَاجِحٌ. مُوَفَّقٌ فِي كُلِّ أَعْمَالِهِ. بَخِيتٌ.

מַצְלִיף ז' (־פִים) ١. جَلَّادٌ. ضَارِبٌ بِالسِّيَاطِ. ٢. مُرَكِّزُ الكُتْلَةِ البَرْلَمَانِيَّةِ.

מְצַלְצֵל ז' (־לְלִים) رَنَّانَةٌ. الشَّوْكَةُ الرَّنَّانَةُ ע' קוֹלָן.

מְצֻלָּם, מצולם ת' (־מִים) ١. مُصَوَّرٌ بِالكَامِيرَا. مُصَوَّرٌ فُوتُوغْرَافِيًّا. ٢. في الادب: مَوْصُوفٌ كَمَا هُوَ فِي الوَاقِعِ.

מַצְלֵמָה נ' (־מוֹת) مُصَوِّرَةٌ. آلَةُ تَصْوِيرٍ فُوتُوغْرَافِيَّةٌ. كَامِيرَا.

מְצֻלָּע, מצולע ז' (־עִים) مُضَلَّعٌ ج مُضَلَّعَاتٌ (جسم هندسي). מְצֻלָּע מְשֻׁכְלָל مُضَلَّعٌ مُتَسَاوِي الأَضْلَاعِ وَالزَّوَايَا.

מַצְלֵף ז' (־לְפִים) مِنَشَّةُ الذُّبَابِ.

מֻצְלָף, מוצלף ת' (־פִים) مَضْرُوبٌ بِالسِّيَاطِ. مَجْلُودٌ.

מִצְלָצְלִים ז"ר نُقُودٌ مَعْدِنِيَّةٌ. قُرَاطَةٌ مَعْدِنِيَّةٌ. فَكَّةٌ.

מֻצְלָק, מצולק ת' (־קִים) نَدِيبٌ. فِيهِ نُدُوبٌ. فِيهِ آثَارُ جُرْحٍ مُنْدَمِلٍ.

מְצִלְתַּיִם, מצלתיים ז"ז صَنْجَانِ. صَنْجَتَانِ. فِقِّيشَاتٌ.

מֻצְמָג, מצומג ת' (־גִים) ١. مَصْنُوعٌ مِنَ المَطَّاطِ. ٢. لَزِجٌ. غَرَوِيٌّ.

מַצְמֵד ז' (־מְדִים) القَابِضُ. دَوَّاسَةُ القَابِضِ (في المركبات). دَوَّاسَةُ النَّقْلِ. كْلَاتْش.

מְצֻמָּד, מצומד ת' (־דִים) مَقْرُونٌ. مُقْتَرِنٌ. مَرْبُوطٌ. مُلْفُوقٌ. لَاصِقٌ بِـ.

מִצְמוּץ ז' (־צִים) رَفُّ العَيْنِ. رَمْشَةُ عَيْنٍ. طَرْفَةٌ. غَمْزٌ.

מִצְמֵץ פ' ١. غَمَزَ ـ رَمَشَ ـ رَفَّ ـ إِخْتَلَجَ الجَفْنُ. بَصْبَصَ. ٢. مَصْمَصَ. رَشَفَ ـ.

מְצֻמְצָם, מצומצם ת' (־מִים) ١. مَحْدُودٌ. مُحَدَّدٌ. مُقَيَّدٌ. مُقَلَّصٌ. مُنْكَمِشٌ. مُتَنَاقِصٌ. مُقْتَصِرٌ عَلَى. ضَيِّقُ النِّطَاقِ. ٢. مُخْتَصَرٌ. مُخْتَزَلٌ. مُصَغَّرٌ. שֶׁבֶר מְצֻמְצָם كَسْرٌ مُخْتَصَرٌ أَوْ مُخْتَزَلٌ (مثلاً ٦/٣ = ٢/١).

מְצֻמָּק, מצומק ת' (־קִים) ١. مُنْكَمِشٌ. مُتَقَلِّصٌ. ٢. ضَاوٍ(ي). مَهْزُولٌ. هَزِيلٌ ج هَزْلَى. ضَامِرٌ ج ضَوَامِرُ.

מְצַמְרֵר ת' (־רְרִים) مُثِيرٌ لِلْقُشَعْرِيرَةِ. مَا تَقْشَعِرُّ لَهُ الأَبْدَانُ.

מְצֻנְזָר, מצונזר ת' (־רִים) مُرَاقَبٌ. مَا مَرَّتْ عَلَيْهِ الرَّقَابَةُ وَوَافَقَتْ عَلَيْهِ.

מַצְנֵחַ ז' (־נְחִים) مِظَلَّةٌ ج مَظَالُّ ومِظَلَّاتٌ. مِظَلَّةُ نَجَاةٍ. شَمْسِيَّةُ الطَّيَّارِ. بَرَاشُوتٌ ج بَرَاشُوتَاتٌ. מַצְנֵחַ רְחִיפָה بَارَاشُوت حَوَّامٌ. مِظَلَّةٌ حَوَّامَةٌ.

מִצְנָח ז' (־חִים) ١. سُقُوطٌ. تَسَاقُطٌ. هُبُوطٌ. ٢. إِنْزَالُ جُنُودٍ بِالمِظَلَّاتِ. إِسْقَاطٌ.

מֻצְנָח, מוצנח ת' (־חִים) مَا أُنْزِلَ أَوْ أُسْقِطَ بِالمِظَلَّاتِ.

מַצְנֵם ז' (־נְמִים) مُقَمِّرٌ كَهْرَبَائِيٌّ. تُوسْتَر ע' טוֹסְטֶר.

מְצֻנָּן, מצונן ת' (־נִים) ١. مَزْكُومٌ. مُرَشَّحٌ. مُصَابٌ بِالزُّكَامِ. ٢. بَارِدٌ. مُبَرَّدٌ. ٣. بَارِدٌ جِنْسِيًّا.

מַצֵּן ז' (־נִּים) ١. مُبَرِّدٌ. بَرَّادٌ. ٢. رَادْيَاتُور.

מֻצְנָע, מוצנע ת' (־עִים) مَخْفِيٌّ. مُخْتَفٍ(ي). مَسْتُورٌ. مَحْجُوبٌ. كَامِنٌ.

מְצֻנָּף, מצונף ת' (־פִים) ١. مُعْتَمِرُ الرَّأْسِ. مُعَمَّمٌ. مُلْفُوفٌ. مَعْصُوبٌ. ٢. مُلَفَّعٌ. مُغَطًّى.

מִצְנֶפֶת נ' (־נָפוֹת) ١. عِمَامَةٌ ج عَمَائِمُ. عِصَابَةٌ ج عَصَائِبُ. عَمْرَةٌ. ٢. لُفَاعَةٌ. غِطَاءٌ.

מִצֵּעַ פ' ١. وَسَّطَ. ثَبَّتَ فِي الوَسْطِ. ٢. سَارَ فِي الوَسْطِ. إِعْتَدَلَ. ٣. نَصَّفَ.

شَطَرَ ـُ إِلَى شَطْرَيْنِ. ٤. وَجَدَ الْمُعَدَّلَ. ٥. مجازًا: تَوَسَّطَ بَيْنَ. وَفَّقَ بَيْنَ. מִצַּע إِنْتَصَفَ. تَحَدَّدَ نِصْفُهُ. הִתְמַצֵּעַ ١. تَوَسَّطَ. مَرَّ فِي الْمَرْكَزِ. ٢. إِنْتَصَفَ. ٣. تَوَسَّطَ. وَفَّقَ بَيْنَ. ٤. إِسْتَلْقَى. تَمَدَّدَ عَلَى فِرَاشِهِ.

מַצָּע ז' (־עִים, ־עוֹת) ١. فِرَاشٌ ج فُرُشٌ. سَرِيرٌ ج أَسِرَّةٌ. ٢. بَرْنَامَجٌ ج بَرَامِجُ. خُطَّةٌ سِيَاسِيَّةٌ عَامَّةٌ. מַצָּעִים فُرُشُ النَّوْمِ. الْبَيَاضَاتُ. קָצַר הַמַּצָּע מֵהִשְׂתָּרֵעַ مجازًا: لَا يَتَّسِعُ الْمَجَالُ لِـ. הִשְׂתָּרֵעַ לְפִי הַמַּצָּע مدّ رجليك على قد بساطك.

מֻצָּע, מוצע ת' (־עִים) ١. مَفْرُوشٌ. مُعَدٌّ لِلنَّوْمِ. ٢. مُرَشَّحٌ لِمَنْصِبٍ. ٣. مَعْرُوضٌ. مُقْتَرَحٌ. مُقَدَّمٌ.

מִצְעָד ז' (־דִים) ١. إِسْتِعْرَاضٌ ج إِسْتِعْرَاضَاتٌ. ٢. مَسِيرَةٌ. مَوْكِبٌ ج مَوَاكِبُ. מִצְעַד הַצְדָּעָה إِسْتِعْرَاضٌ احْتِفَالِيٌّ لِأَدَاءِ التَّحِيَّةِ الْعَسْكَرِيَّةِ لِشَخْصِيَّاتٍ عَلَى الْمِنَصَّةِ. מִצְעַד הַפִּזְמוֹנִים مَهْرَجَانُ الْغِنَاءِ. أَلْحَانُ الْقِمَّةِ.

מְצֻעָף, מצועף ת' (־פִים) مُلَفَّعٌ. مُرْتَدٍ لِفَاعَةً (حول العنق). ٢. مُلَثَّمٌ. مُقَنَّعٌ.

מְצֻעְצָע, מצועצע ת' (־עִים) ١. مُفْرِطُ الزَّخْرَفَةِ. ٢. مُتَحَذْلِقٌ. مُتَنَطِّعٌ. مُتَظَرِّفٌ. مُنَمَّقٌ (اسلوب).

מִצְעָר תו"ז ١. قَلِيلٌ. يَسِيرٌ. ضَئِيلٌ. ٢. زَهَادَةٌ. تَفَاهَةٌ. ضَآلَةٌ. לְמִצְעָר תה"פ عَلَى الْأَقَلِّ. عَلَى أَقَلِّ تَقْدِيرٍ.

מְצֻעָר ת' (־עָרִים) مُؤْسِفٌ. مُحْزِنٌ. مُؤْلِمٌ. مُكَدِّرٌ.

מִצְפֶּה ז' (־פִּים) ١. مَرْقَبٌ ج مَرَاقِبُ. بُرْجُ مُرَاقَبَةٍ. مَرْصَدٌ ج مَرَاصِدُ. ٢. قَرْيَةٌ صَغِيرَةٌ اجْتِمَاعِيَّةٌ عَلَى قِمَّةِ جَبَلٍ. מִצְפֵּה כּוֹכָבִים مَرْقَبُ (مَرْصَدُ) الْكَوَاكِبِ. بُرْجُ مُرَاقَبَةِ الْكَوَاكِبِ.

מְצַפֶּה ז' (־פִּים) مُرْتَقِبٌ. مُنْتَظِرٌ. مُتَوَقِّعٌ.

מְצֻפֶּה, מצופה ת' (־פִּים) ١. مُغَلَّفٌ. مُغَطًّى بِـ. مَلْفُوفٌ. مَطْلِيٌّ بِـ. مَكْسُوٌّ بِـ. ٢. مُرْتَقَبٌ. مُنْتَظَرٌ. مُؤَمَّلٌ.

מַצְפּוּן ז' (־נִים) ضَمِيرٌ ج ضَمَائِرُ. وِجْدَانٌ. ذِمَّةٌ ج ذِمَمٌ. בַּעַל מַצְפּוּן حَيُّ الضَّمِيرِ. صَاحِبُ وِجْدَانٍ. חָכְמַת הַמַּצְפּוּן عِلْمُ الْأَخْلَاقِ. الْآدَابُ ע' אֶתִיקָה. חֲסַר מַצְפּוּן فَاقِدُ الضَّمِيرِ. لَا ضَمِيرَ لَهُ. لَا ذِمَّةَ لَهُ وَلَا وِجْدَانَ. חֹפֶשׁ הַמַּצְפּוּן حُرِّيَّةُ الضَّمِيرِ. יִסּוּרֵי מַצְפּוּן تَأْنِيبُ الضَّمِيرِ.

מַצְפּוּנִי ת' (־נִיִּים) وِجْدَانِيٌّ. مُتَعَلِّقٌ بِالضَّمِيرِ.

מִצְפּוֹר ז' (־רִים) مَشْهَدٌ. مَرْقَبٌ مِنْ جَبَلٍ.

מַצְפֵּן ז' (־פְּנִים) حُكٌّ. بُوصْلَةٌ. بَيْتُ الْإِبْرَةِ. إِبْرَةُ الْمَلَّاحِينَ. إِبْرَةٌ مَغْنَاطِيسِيَّةٌ.

מֻצְפָּן, מוצפן ת' (־נִים) ١. مُضْمَرٌ. مُسْتَتِرٌ. مُخَبَّأٌ. مَخْفِيٌّ. ٢. مُسَجَّلٌ بِالرُّمُوزِ. مُسَجَّلٌ بِالْكُودِ (بِالشِّفْرَةِ).

מְצֻפָּף, מצופף ת' (־פִים) مُتَرَاصٌّ. مُتَحَاشِكٌ. مَحْشُورٌ. مُزْدَحِمٌ. مُكَثَّفٌ.

מָצַץ פ' مَصَّ ـُ. إِمْتَصَّ. رَضَعَ ـَ. رَشَفَ ـُ. إِرْتَشَفَ. מָצַץ מִן הָאֶצְבַּע مجازًا: لَفَّقَ. إِخْتَلَقَ. فَبْرَكَ. נִמְצַץ إِنْمَصَّ. أُمْتُصَّ. أُرْتُشِفَ.

מָצָץ ז' (מְצָצִים) بَزَازَةٌ. مَصَّاصَةٌ ע' מוֹצֵץ.

מִצֵּק, מיצק פ' جَمَّدَ. حَوَّلَ إِلَى جَامِدٍ. خَثَّرَ. كَثَّفَ. מֻצַּק, הִתְמַצֵּק جُمِّدَ. تَجَمَّدَ. تَخَثَّرَ. كُثِّفَ. تَكَثَّفَ.

מַצֶּקֶת נ' (־צָקוֹת) مِغْرَفَةٌ ج مَغَارِفُ. مِرْغَاةٌ ج مَرَاغٍ(ي). كَفْكِير ע' תַּרְוָד.

מֵצַר ז' (מְצָרִים) ١. مَضِيقٌ ج مَضَايِقُ. بَرْزَخٌ ج بَرَازِخُ. ٢. مَأْزِقٌ ج مَآزِقُ. מְצַר יָם مَضِيقٌ. بُوغَازٌ. הוּא נָתוּן בְּמֵצַר إِنَّهُ فِي ضِيقٍ (مَأْزِقٍ). فِي وَضْعٍ حَرِجٍ. בֵּין הַמְּצָרִים ١. بَيْنَ الْحُدُودِ. ٢. بَيْنَ نَارَيْنِ. فِي مَأْزِقٍ. فِي وَرْطَةٍ. فِي ضَائِقَةٍ. ٣. كِنَايَةٌ عَنِ الْأَسَابِيعِ الثَّلَاثَةِ الْوَاقِعَةِ بَيْنَ ١٧ تَمُّوزَ الْعِبْرِيِّ وَهُوَ يَوْمُ اقْتِحَامِ أُورْشَلِيمَ وَ ٩ آبَ الْعِبْرِيِّ وَهُوَ يَوْمُ خَرَابِ هَيْكَلِ سُلَيْمَانَ.

מֶצֶר ז' (מְצָרִים) الْمَاصِرُ. الْحَاجِزُ بَيْنَ الْأَرْضَيْنِ. حَدٌّ ج حُدُودٌ. בְּלִי מְצָרִים ١. بِلَا حُدُودٍ. لَا حَصْرَ لَهُ. ٢. مُطْلَقُ الْيَدَيْنِ (حاكم). בֶּן מֶצֶר, בַּר מֶצֶר ١. مُكَاسِرٌ. الْجَارُ الْأَقْرَبُ (وبموجب احكام التلمود له حق شراء الملك المكاسر). ٢. مجازًا: الْمُدَّعِي أَوِ الْمُطَالِبُ بِحَقِّهِ. حَقُّ الْجِيرَةِ.

מִצֵּר פ' تَخَمَ ـِ. حَدَّ ـُ. وَضَعَ حُدُودًا. مَصَّرَ. נִמְצַר تَحَدَّدَ. حُدِّدَ. מֻצַּר حُدِّدَ. تُخِمَ.

מֵצֵר ת' (מְצֵרִים) ١. مَحْزُونٌ. حَزِينٌ. مَغْمُومٌ. فِي ضِيقٍ. ٢. مُضْطَهَدٌ. مُضَايَقٌ. مُعَيَّقٌ.

מִצְרָא .Ar ז' حُدُودٌ ע' מֶצֶר. בַּר־מִצְרָא مُكَاسِرٌ.

מִצְרֵב ז' (־רְבִים) في الطب: مِيسَمٌ. مِكْوَاةٌ (اداة طبية لكيّ الجسم).

מִצְרָב ז' (־בִים) كَيٌّ. حَرْقٌ. إِحْرَاقٌ. لَذْعٌ.

מְצֹרָד, מצורד ת' (־דִים) مَبْحُوحٌ ע' צָרוּד.

(מְצָרוֹת) נ"ר, **בַּר מִצְרוֹת** مُكَاسَرَةٌ. الْجَارُ الْأَقْرَبُ.

מִצְרִי תו"ז (־רִים, ־רִיִּים) ١. مِصْرِيٌّ. مِنْ أَرْضِ الْكِنَانَةِ. ٢. خَاصٌّ بِمِصْرَ.

מִצְרַיִם ש"פ مِصْرُ. أَرْضُ الْكِنَانَةِ. جُمْهُورِيَّةُ مِصْرَ الْعَرَبِيَّةِ. מִצְרַיִם עִלִּית مِصْرُ الْعُلْيَا (جنوب مصر). الصَّعِيدُ. מִצְרַיִם תַּחְתִּית مِصْرُ السُّفْلَى (شمال مصر، ارض الدلتا).

מִצְרָךְ ז' (־כִים) سِلْعَةٌ ج سِلَعٌ. حَاجَةٌ ج حَاجَاتٌ. ضَرُورَةٌ ج ضَرُورَاتٌ. מִצְרְכִים حَاجِيَّاتٌ. سِلَعٌ اسْتِهْلَاكِيَّةٌ. مُونَةٌ. מִצְרְכֵי מָזוֹן مَوَادُّ غِذَائِيَّةٌ.

מִצְרָן ז' (־נִים) مُكَاسِرٌ. مُجَاوِرٌ.

מִצְרָנוּת נ' حَقُّ الْمُكَاسَرَةِ. حَقُّ الْجِيرَةِ ע' מֶצֶר.

מִצְרָנִי ת' (־נִיִּים) خَاصٌّ بِالْمُكَاسِرِ. مَا يَخُصُّ حَقَّ الْجِيرَةِ. זָוִיּוֹת מִצְרָנִיּוֹת في

الهندسة: زَاوِيَتَانِ مُشْتَرِكَتَانِ.

מְצֹרָע, מצורע תו"ז (־עִים) ١. مَجْذُومٌ. أَجْذَمُ ج جُذْمٌ د' جَذْمَاءُ. مُصَابٌ بِالجُذَامِ. ٢. مجازًا: كَرِيهٌ. مُثِيرٌ لِلاشْمِئْزَازِ.

מִצְרָעָה נ' (־עוֹת) مُسْتَشْفَى المَجْذُومِينَ.

מַצְרֵף ז' (־פִים) بُوتَقَةٌ ج بَوَاتِقُ. مِذْوَبٌ. وِعَاءُ صَهْرِ المَعَادِنِ.

מִצְרָף ז' (־פִים) ١. صَهْرٌ. إِذَابَةٌ. تَذْوِيبٌ. ٢. ضَمٌّ. رَبْطٌ. إِلْحَاقٌ.

מְצֹרָף, מצורף ת' (־פִים) ١. مَرْبُوطٌ. مُرْفَقٌ. مَقْرُونٌ. مُلْحَقٌ بِـ. ٢. مُنْصَهِرٌ. مُذَابٌ. בִּמְצֹרָף תה"פ مَشْفُوعًا بِـ. مُرْفَقًا.

מְצֹרָפִי ת' (־יִּים) تَرَابُطِيٌّ. إِلْحَاقِيٌّ. كَوْنُهُ مُنْضَمًّا.

מִצְרָר ז' (־רִים) صُرَّةٌ ج صُرَرٌ. مَجْمُوعَةٌ. פְּצָצַת מִצְרָר قُنْبُلَةٌ عُنْقُودِيَّةٌ.

מַצָּת ז' (־תִּים) ١. وَلَّاعَةٌ. قَدَّاحَةٌ. ٢. شَمْعَةُ الاشْتِعَالِ (في المركبات). بُوجِيَّةٌ ج بُوجِيَّاتٌ (spark plug).

מֻצָּת, מוצת ת' (־תִּים) مُشْتَعِلٌ. مُتَّقِدٌ. مُضْطَرِمٌ ومجازًا: مُلْتَهِبٌ. مُنْفَعِلٌ. مُتَحَمِّسٌ.

מַק ז' نَخَرٌ. عُفُونَةٌ. فَسَادٌ. تَفَسُّخٌ. تَهَرُّؤٌ.

מ"ק ר"ת מֶטֶר קוּב (מְעֻקָּב) مِتْرٌ مُكَعَّبٌ.

מַקָאמָה A נ' (־מוֹת) مَقَامَةٌ ج مَقَامَاتٌ (نوع من الادب النثري هو عبارة عن قصة قصيرة مسجعة تصحبها ابيات من الشعر الموزون المقفى وتشتمل على عظة يلقيها راوية. ازدهرت في القرون الوسطى واشتهرت منها مقامات الحريري ثم انتقلت الى الادب العبري في الاندلس).

מַקָּב ז' (־בִים) مِنْقَبٌ. خَرَّامَةٌ. مِقْرَاضٌ. زَمْبَةٌ מ'. מַקָּבַיִם مِقْرَاضٌ ج مَقَارِيضُ ע' מְנַקֵּב.

מַקַּבִּי ת' (־בִּים) مَكَّابِيٌّ (لقب عائلة من الكهنة من ابناء يهودا بن متتياهو الحشموناي الذي حارب اليونانيين في القرن الثاني قبل الميلاد تكتب מַכַּבִּי ايضًا) ע' מַכַּבִּי.

מַקְבִּיל ת' (־לִים) ١. مُوَازٍ(ي). مُقَابِلٌ. مُنَاظِرٌ. مُحَاذٍ(ي). ٢. ضِدٌّ ج أَضْدَادٌ. ٣. مُلَائِمٌ. مُنَاسِبٌ. בְּמַקְבִּיל תה"פ ١. بِالمُقَابِلِ. ٢. فِي نَفْسِ الوَقْتِ. ٣. إِلَى جَانِبٍ.

מַקְבִּילָה נ' (־לוֹת) نَصٌّ مُطَابِقٌ فِي المَعْنَى لِنَصٍّ آخَرَ.

מַקְבִּילוֹן ז' (־נִים) مُتَوَازِي السُّطُوحِ. مَوْشُورٌ رُبَاعِيٌّ.

מַקְבִּילַיִם ז"ר المُتَوَازِيَانِ (آلة تستعمل في الجمباز).

מַקְבִּילִית נ' (־יּוֹת) في الهندسة: مُتَوَازِي الأَضْلَاعِ. מַקְבִּילִית הַכֹּחוֹת في الميكانيك: مُتَوَازِي أَضْلَاعِ القُوَى.

מְקֻבָּל, מקובל ת' (־לִים) ١. مَقْبُولٌ. مَرْضٍ(ي). ٢. مَأْلُوفٌ. مُتَّبَعٌ. مَعْرُوفٌ. مَعْهُودٌ. مَعْمُولٌ بِهِ. مُتَدَاوَلٌ. رَائِجٌ. ٣. مَنْقُولٌ (تقاليد). مُتَوَارَثٌ. ٤.ז' صُوفِيٌّ يَهُودِيٌّ ע' קַבָּלָה. כַּמְּקֻבָּל תה"פ عَلَى جَارِي العَادَةِ. كَالمُعْتَادِ. كَمَا هُوَ مَأْلُوفٌ. מְקֻבָּלוֹת مُسَلَّمَاتٌ. أَعْرَافٌ. أُمُورٌ مَرْعِيَّةٌ.

מְקַבֵּל ז' (־בְּלִים) مُسْتَقْبِلٌ. مُسْتَلِمٌ. مُتَقَبِّلٌ. ٢. مُلْتَزِمٌ ע' אָרִיס.

מִקְבָּע ז' (־עִים) مِنْصَبٌ ج مَنَاصِبُ. جِهَازٌ تُنْصَبُ عَلَيْهِ السَّيَّارَاتُ أَوِ الطَّائِرَاتُ.

מְקֻבָּע, מקובע ת' (־עִים) ١. مُثَبَّتٌ. مُحَدَّدٌ. رَاسِخٌ. مُرَسَّخٌ. ٢. مُتَقَيِّدٌ. مُحَافِظٌ. لَا يَتَزَحْزَحُ عَنْ رَأْيِهِ.

מְקֻבָּץ, מקובץ ת' (־צִים) مُتَجَمِّعٌ. مُتَرَاكِمٌ. مُكَدَّسٌ. مَضْمُومٌ. בִּמְקֻבָּץ תה"פ سَوِيَّةً. مَعًا. مَعَ بَعْضٍ.

מִקְבָּץ ז' (־צִים) مَجْمُوعَةٌ ج مَجْمُوعَاتٌ. مُسْتَجْمَعٌ.

מַקְבְּרִי F ת' (־יִּים) هَائِلٌ. مُرْعِبٌ. رَهِيبٌ. فَظِيعٌ. بَشِعٌ. تَقْشَعِرُّ لَهُ الأَبْدَانُ. מְחוֹל מַקְבְּרִי رَقْصَةُ المَوْتِ.

מַקֶּבֶת נ' (־קָבוֹת) ١. مِيتَدَةٌ. دَقْمَاقٌ (mallet). مِطْرَقَةٌ أَحَدُ رَأْسَيْهَا حَادٌّ وَالثَّانِي وَاسِعٌ. ٢. ثَقْبٌ. خَرْمٌ. حَفْرٌ فِي الصَّخْرِ.

מִקֵּד, מיקד פ' رَكَّزَ فِي بُؤْرَةٍ. جَمَّعَ (في نقطة مركزية). رَكَّزَ (اهتمامه في). הִתְמַקֵּד تَرَكَّزَ فِي بُؤْرَةٍ أَوْ مِحْرَقٍ. رَكَّزَ. تَجَمَّعَ فِي.

מַקְדֵּד ז' (־דְּדִים) مِجْوَابٌ. مُوَسِّعُ ثُقُوبٍ. مِسْحَلٌ. بُرْغُل מ'. بَنْطَةُ تَخْوِيشٍ.

מַקְדֵּחַ ז' (־דְּחִים) مِثْقَبٌ ج مَثَاقِبُ. بَرِيمَةٌ. بِزَالٌ. مِبْزَلٌ ج مَبَازِلُ.

מִקְדָּחָה נ' (־חוֹת) مِثْقَبٌ. مِثْقَابٌ. مِقْدَحٌ ج مَقَادِحُ.

מַקְדִּים ת' (־מִים) مُبَكِّرٌ. سَابِقٌ. آتٍ قَبْلَ الآخَرِينَ.

מֻקְדָּם, מוקדם ת' (־מִים) ١. مُبَكِّرٌ. سَابِقٌ لِأَوَانِهِ. عَاجِلٌ. مَسْبُوقٌ. ٢. أَمَامِيٌّ. مُقَدَّمٌ. דֵּעָה מֻקְדֶּמֶת تَحَيُّزٌ ע' קְדוּם, דֵּעָה קְדוּמָה. הַנָּחָה מֻקְדֶּמֶת إِفْتِرَاضٌ سَابِقٌ (مُسْبَقٌ). בְּמֻקְדָּם אוֹ בִּמְאֻחָר عَاجِلًا أَوْ آجِلًا. طَالَ الوَقْتُ أَمْ قَصُرَ. לְלֹא אַזְהָרָה מֻקְדֶּמֶת دُونَ سَابِقِ إِنْذَارٍ. תְּנַאי מֻקְדָּם شَرْطٌ سَابِقٌ. شَرْطٌ لَازِمٌ. يَسْبِقُ التَّنْفِيذَ وَإِلَّا فَلَا.

מְקַדֵּם ז' (־דְּמִים) ١. في الرياضيات: مُعَامِلٌ (coefficient). ٢. في الفيزياء: عَامِلٌ ج عَوَامِلُ (factor). מְקַדֵּם מְכִירוֹת مُرَوِّجُ بَيْعِ السِّلَعِ.

מִקְדָּמָה נ' (־מוֹת) دُفْعَةٌ عَلَى الحِسَابِ. قِسْطٌ أَوَّلٌ. سُلْفَةٌ ج سُلَفٌ.

מֻקְדָּמִי ת' (־יִּים) قَبْلِيٌّ. إِبْتِدَائِيٌّ. تَمْهِيدِيٌّ.

מִקְדָּשׁ ז' (־שִׁים) ١. مَعْبَدٌ ج مَعَابِدُ. هَيْكَلٌ ج هَيَاكِلُ. مَكَانٌ مُقَدَّسٌ. بَيْتُ اللهِ. ٢. هَيْكَلُ سُلَيْمَانَ. מִקְדַּשׁ מֶלֶךְ قَاعِدَةُ المُلْكِ. عَاصِمَةٌ ج عَوَاصِمُ. מִקְדָּשׁ מְעַט

ע' מְעַט. מִקְדָּשׁ רִאשׁוֹן هَيْكَلُ سُلَيْمَانَ الأَوَّلُ (بدا به الملك داود حوالي الف سنة قبل الميلاد واتمه نجله الملك سليمان). מִקְדָּשׁ שֵׁנִי الهَيْكَلُ الثَّانِي. بَيْتُ المَقْدِسِ (بُني بعد خراب هيكل سليمان على ايدي القادمين من بابل وهدمه الرومان سنة ٧٢ م). בֵּית הַמִּקְדָּשׁ هَيْكَلُ سُلَيْمَانَ فِي بَيْتِ المَقْدِسِ. بَيْتُ المَقْدِسِ.

מְקֻדָּשׁ, מקודש ת' (־שִׁים) ١. مُقَدَّسٌ. مُحَرَّمٌ. ٢. مَوْعُودٌ. مُخَصَّصٌ. مُكَرَّسٌ لِـ. הֲרֵי אַתְּ מְקֻדֶּשֶׁת לִי בְּטַבַּעַת זוֹ כְּדַת מֹשֶׁה וְיִשְׂרָאֵל هَا أَنْتِ ذِي مَوْعُودَةٌ لِي بِهٰذَا الخَاتَمِ بِمُوجِبِ شَرِيعَةِ مُوسَى وَإِسْرَائِيلَ (صيغة رسمية دينية للزواج عند اليهود).

מֻקְדָּשׁ, מוקדש ת' (־שִׁים) ١. مَوْهُوبٌ. مُهْدًى لِـ. مَوْعُودٌ لِـ. مُخَصَّصٌ لِـ. مُكَرَّسٌ لِـ. ٢. مَوْقُوفٌ عَلَى. مُنْذَرٌ. مَحْبُوسٌ عَلَى.

מֻקְהָל, מוקהל ת' (־לִים) مَحْشُورٌ. مَحْشُودٌ. مُحْتَشَدٌ.

מַקְהֵלָה נ' (־לוֹת) ١. جَوْقٌ مُوسِيقِيٌّ. فِرْقَةٌ مُوسِيقِيَّةٌ. مَجْمُوعَةٌ. كُورَسٌ (من المغنين). غِنَاءٌ جَمَاعِيٌّ. ٢. حَشْدٌ. جَمْهَرَةٌ. مَعْشَرٌ. מַקְהֵלָה מְדַבֶּרֶת جَوْقٌ غِنَائِيٌّ. كُورَسٌ. مَجْمُوعَةُ مُنْشِدِينَ.

מַקְהֵלָתִי ת' (־יִים) كُورَالِيٌّ. جَوْقِيٌّ. خَاصٌّ بِالإِنْشَادِ الجَمَاعِيِّ.

מַקּוֹב ז' (־בִּים) سُنْبُكُ تَخْرِيمٍ. مِطْرَقَةُ ثَقْبِ المَعَادِنِ. زَمْبَةٌ.

מקובל ע' מְקֻבָּל. **מקובע** ע' מְקֻבָּע.

מקובץ ע' מְקֻבָּץ.

מִקּוּד, מיקוד ז' (־דִים) ١. تَمَرْكُزٌ. تَرَكُّزٌ. تَجَمُّعٌ ومجازا: إِقْتِصَارٌ عَلَى. حَصْرٌ فِي. تَرْكِيزٌ عَلَى. ٢. رَقْمُ البَرِيدِ. كُودُ البَرِيدِ.

מִקְוֶה, מקווה ז' (־וִים, ־וָאוֹת) ١. مَنْقَعٌ ج مَنَاقِعُ. مُسْتَجْمَعُ مَاءٍ. حَوْضٌ ج أَحْوَاضٌ. مِغْطَسٌ ج مَغَاطِسُ. ٢. بِرْكَةُ مَاءٍ. مَطْهَرٌ (للنساء اليهوديات للتطهر من الطمث). مِيضَأَةٌ. מִקְוָאוֹת بِرَكُ التَّطَهُّرِ.

מְקֻוֶּה, מקווה ת' (־וִּים) مَأْمُولٌ. مُؤَمَّلٌ. مَرْجُوٌّ. مُنْتَظَرٌ.

מקוהל ע' מְקֻהָל. **מקוון** ע' מְקֻוָּן.

מקווקו ע' מְקֻוְקָו. **מקוזז** ע' מְקֻזָּז.

מִקּוּחַ, מיקוח ז' (־חִים) مُسَاوَمَةٌ. مُفَاصَلَةٌ. أَخْذٌ وَعَطَاءٌ.

מקוטב ע' מְקֻטָּב. **מקוטלג** ע' מְקֻטְלָג.

מקוטע ע' מְקֻטָּע. **מקוטר** ע' מְקֻטָּר.

מקוים ע' מְקֻיָּם.

מָקוֹל ז' (מְקוֹלִים) حَاكٍ(ي). الحَاكِي. جِرَامَافُون.

מקולל ע' מְקֻלָּל. **מקולס** ע' מְקֻלָּס.

מקולף ע' מְקֻלָּף. **מקולקל** ע' מְקֻלְקָל.

מָקוֹם ז' (מְקוֹמוֹת) ١. مَكَانٌ ج أَمْكِنَةٌ وأَمَاكِنُ. مَوْضِعٌ ج مَوَاضِعُ. مَحَلٌّ ج مَحَالٌّ ومَحَلَّاتٌ. مَوْقِعٌ ج مَوَاقِعُ. مَطْرَحٌ ج مَطَارِحُ. مَقَامٌ ج مَقَامَاتٌ. ٢. حَيِّزٌ. مَجَالٌ ج مَجَالَاتٌ. ٣. مَحَلُّ سَكَنٍ. مَوْطِنٌ ج مَوَاطِنُ. ٤. مَقْعَدٌ (في سيارة مثلا). ٥. وَضْعٌ ج أَوْضَاعٌ. حَالَةٌ ج حَالَاتٌ. הַמָּקוֹם القَيُّومُ. اللّٰهُ تَعَالَى. מָקוֹם גֵּאוֹמֶטְרִי في الهندسة: المَحَلُّ الهَنْدَسِيُّ. מְקוֹם יְשִׁיבָה مَقْعَدٌ ج مَقَاعِدُ. مَحَلُّ جُلُوسٍ. מְקוֹם מוֹשָׁבוֹ مَحَلُّ إِقَامَتِهِ. مَحَلُّ سُكْنَاهُ. عُنْوَانُهُ. מְקוֹם עֲבוֹדָה مَحَلُّ العَمَلِ. מָקוֹם פָּנוּי شَاغِرٌ ج شَوَاغِرُ. מָקוֹם צִבּוּרִי مَكَانٌ عَامٌّ (عُمُومِيٌّ). מָקוֹם תָּפוּס مَكَانٌ مَحْجُوزٌ. מְקוֹם הִמָּצְאוֹ مَكَانُ وُجُودِهِ. مَنْشَؤُهُ. مَنْبَعُهُ. מְקוֹם תֻּרְפָּה نُقْطَةُ الضُّعْفِ. مَوْطِنُ الضُّعْفِ. مَطْعَنٌ ج مَطَاعِنُ. הַמְּקוֹמוֹת הַקְּדוֹשִׁים الأَمَاكِنُ المُقَدَّسَةُ. العَتَبَاتُ المُقَدَّسَةُ. בִּמְקוֹם بَدَلًا مِنْ. عِوَضًا عَنْ. لِقَاءَ. مُقَابِلَ. בִּמְקוֹם דְּרֹךְ! في الجيش: مَكَانَكَ رَاوِحْ! مَكَانَكَ سِرْ! בּוֹ בַּמָּקוֹם لِلْحَالِ. فِي الحَالِ. حَالًا. فَوْرًا. דָּרַךְ בַּמָּקוֹם رَاوَحَ. سَارَ فِي مَكَانِهِ ومجازا: لَمْ يَتَقَدَّمْ. جَمَدَ حَيْثُ كَانَ. כָּל מָקוֹם שֶׁ־ كُلَّمَا. مَتَى مَا. وَقْتَمَا. فِي أَيِّ وَقْتٍ. בְּכָל מָקוֹם فِي كُلِّ مَكَانٍ. حَيْثُمَا. מִכָּל מָקוֹם مَعَ ذٰلِكَ. رَغْمَ ذٰلِكَ. عَلَى كُلِّ حَالٍ. מַה מָּקוֹם לְ־ لِأَيِّ غَرَضٍ؟ أَيُّ ضَرُورَةٍ لِذٰلِكَ؟ מְמַלֵּא מָקוֹם قَائِمٌ بِأَعْمَالٍ. وَكِيلٌ ج وُكَلَاءُ. قَائِمُ مَقَامَ. نَائِبٌ عَنْ. מִנְהַג הַמָּקוֹם عَادَاتُ البَلَدِ. تَقَالِيدُ المَكَانِ. מַרְאֵה מָקוֹם إِسْنَادٌ. إِشَارَةٌ إِلَى مَرْجِعٍ. مَرْجِعٌ ج مَرَاجِعُ. עַד אֶפֶס מָקוֹם مُمْتَلِئٌ. مُكْتَظٌّ. مُزْدَحِمٌ. غَاصٌّ بِالحُضُورِ. עַל הַמָּקוֹם فَوْرًا. حَالًا. عَلَى الفَوْرِ. فِي التَّوِّ وَاللَّحْظَةِ. אֵין לוֹ מָקוֹם لَا مَحَلَّ لَهُ. لَا حَاجَةَ إِلَيْهِ. יֵשׁ לוֹ מָקוֹם هُنَاكَ حَاجَةٌ بِهِ. هُنَاكَ مَجَالٌ لَهُ. لَا غِنَى عَنْهُ. הוּא בִּמְקוֹמוֹ فِي مَحَلِّهِ. فِي مَوْضِعِهِ المُلَائِمِ. مُنَاسِبٌ. אֵינוֹ מוֹצֵא לוֹ מָקוֹם لَا يَجِدُ لَهُ مَحَلًّا. هُوَ فِي حَيْرَةٍ مِنْ أَمْرِهِ. هُوَ فِي حَالَةِ ارْتِبَاكٍ. דַּע אֶת מְקוֹמְךָ إِعْرِفْ حُدُودَكَ! إِعْرِفْ قَدْرَ نَفْسِكَ! לֹא כָּאן הַמָּקוֹם לְ־ لَا مَجَالَ هُنَا لِـ. لَيْسَ هُنَا المَكَانُ المُلَائِمُ لِـ. מְשַׁנֶּה מָקוֹם מְשַׁנֶּה מַזָּל ע' מַזָּל. הַמָּקוֹם יְמַלֵּא לְךָ חֶסְרוֹנְךָ عَوَّضَ اللّٰهُ عَلَيْكَ. العِوَضُ عِنْدَ اللّٰهِ. הַמָּקוֹם יְנַחֵם אוֹתְךָ בְּתוֹךְ שְׁאָר אֲבֵלֵי צִיּוֹן וִירוּשָׁלָיִם وَاسَاكَ اللّٰهُ مَعَ سَائِرِ حَزَانَى صِهْيُونَ وَأُورْشَلِيمَ (صيغة مواساة تقليدية على موت عزيز). لَا أَرَاكَ اللّٰهُ مَكْرُوهًا فِي عَزِيزٍ. לֹא יַכִּירֶנּוּ מְקוֹמוֹ لَا مَكَانَ لَهُ هُنَا. لَا يَلِيقُ بِهِ المَقَامُ. כְּבוֹדוֹ בִּמְקוֹמוֹ מֻנָּח ע' כָּבוֹד. מַכִּיר אֶת מְקוֹמוֹ يَعْرِفُ حُدُودَهُ. يَعْرِفُ قَدْرَ نَفْسِهِ. אֵין לְךָ דָּבָר שֶׁאֵין לוֹ מָקוֹם لِكُلِّ شَيْءٍ مَكَانُهُ المُنَاسِبُ. لِكُلِّ مَقَامٍ مَقَالٌ. אַל תָּדִין אֶת חֲבֵרְךָ עַד שֶׁתַּגִּיעַ לִמְקוֹמוֹ مجازا: رُبَّ مَلُومٍ لَا ذَنْبَ لَهُ ע' (דין) דָּן. הֶעֱמִיד אֶת הָאָדָם הַנָּכוֹן בַּמָּקוֹם הַנָּכוֹן وَضَعَ الإِنْسَانَ المُنَاسِبَ فِي المَكَانِ المُنَاسِبِ.

מִקּוּם, מִיקוּם ז' (־מִים) مَرْكَزَةٌ. تَمَرْكُزٌ. تَحْدِيدُ مَكَانٍ.

מְקוֹמוֹן ז' (־נִים) جَرِيدَةٌ (صَحِيفَةٌ) مَحَلِّيَّةٌ.

מקומח ע' מְקֻמָּח. **מקומט** ע' מְקֻמָּט.

מְקוֹמִי ת' (־מִיִּים) ١. مَحَلِّيٌّ. إِقْلِيمِيٌّ. بَلَدِيٌّ. مَوْضِعِيٌّ. ٢. وَطَنِيٌّ. مُسْتَوْطِنٌ. مِنْ أَبْنَاءِ الْبَلَدِ. בְּחִירוֹת מְקוֹמִיּוֹת إِنْتِخَابَاتٌ مَحَلِّيَّةٌ (بَلَدِيَّةٌ). הַרְדָּמָה מְקוֹמִית تَخْدِيرٌ مَوْضِعِيٌّ. נִיב מְקוֹמִי لَهْجَةٌ مَحَلِّيَّةٌ.

מְקוֹמֵם ת' (־מְמִים) يَدْعُو إِلَى التَّذَمُّرِ. يَدْعُو إِلَى الْغَضَبِ.

מְקֻוָּן, מקוון ת' (־נִים) في الحاسوب: مُبَاشِرٌ. فَوْرِيٌّ. (عَمَلِيَّةٌ) عَلَى الْخَطِّ (on line).

מקומץ ע' מְקֻמָּץ. **מקומר** ע' מְקֻמָּר.

מְקוֹנֵן ז' (־נְנִים) رَاثٍ(ي). مُؤَبِّنٌ. عَدَّادُ مَنَاقِبِ الْمَيِّتِ.

מְקוֹנֶנֶת נ' (־נְנוֹת) نَدَّابَةٌ. عَدَّادَةٌ. نَوَّاحَةٌ. مُؤَبِّنَةٌ.

מקועקע ע' מְקֻעְקָע. **מקוער** ע' מְקֹעָר.

מַקּוֹף ז' (־פִים) في الشرطة: مِنْطَقَةٌ دَوْرِيَّةٌ. שׁוֹטֵר הַמַּקּוֹף بُولِيسُ (شُرْطِيُّ) مِنْطَقَةِ الدَّوْرِيَّةِ.

מִקּוּף, מִיקוּף ז' حَصْرٌ. وَضْعُ كَلِمَةٍ بَيْنَ قَوْسَيْنِ أَوْ هِلاَلَيْنِ.

מקופד ע' מְקֻפָּד. **מקופח** ע' מְקֻפָּח.

מקופל ע' מְקֻפָּל. **מקוצב** ע' מְקֻצָּב.

מקוצץ ע' מְקֻצָּץ. **מקוצר** ע' מְקֻצָּר.

מְקֻוְקָו, מקווקו ת' (־וִים) مُسَطَّرٌ (ورق). ذُو سُطُورٍ. مُقَلَّمٌ (قماش).

מָקוֹר ז' (מְקוֹרוֹת) ١. مَوْرِدٌ ج مَوَارِدُ. مَنْبَعٌ ج مَنَابِعُ. يَنْبُوعٌ ج يَنَابِيعُ. مَنْهَلٌ ج مَنَاهِلُ. مَرْفِقٌ ج مَرَافِقُ. ٢. مَنْشَأٌ. مَصْدَرٌ ج مَصَادِرُ. مَرْجِعٌ ج مَرَاجِعُ. أَصْلٌ ج أُصُولٌ. مَبْدَأٌ ج مَبَادِئُ. أَسَاسٌ ج أُسُسٌ. عُنْصُرٌ ج عَنَاصِرُ. عِرْقٌ ج أَعْرَاقٌ. ٣. في القواعد: صِيغَةُ الْمَصْدَرِ. مَصْدَرُ الْكَلِمَةِ (infinitive). מְקוֹר חַיִּים مَنْبَعُ الْحَيَاةِ. أَصْلُ الْحَيَاةِ. מָקוֹר מֻחְלָט في القواعد: صِيغَةُ الْمَصْدَرِ. מְקוֹר מַחְצַבְתּוֹ مَنْجِمُهُ. مَنْشَؤُهُ. مَسْقَطُ رَأْسِهِ. أَصْلُهُ. מָקוֹר נָטוּי, מָקוֹר נִסְמָךְ في القواعد: مَصْدَرٌ مُضَافٌ. נִכּוּי בַּמָּקוֹר خَصْمٌ ضَرِيبَةٍ مِنْ أَصْلِ الرَّاتِبِ. שִׁיבָה אֶל הַמָּקוֹר الْعَوْدَةُ إِلَى تُرَاثِ الْآبَاءِ وَالْأَجْدَادِ.

מַקּוֹר ז' (־רִים) ١. مِنْقَارٌ ج مَنَاقِيرُ. مِنْسَرٌ. مَنْسِرٌ ج مَنَاسِرُ. ٢. في الآلات النارية: إِبْرَةُ الطَّارِقِ. إِبْرَةُ ضَرْبِ النَّارِ. ٣. مِنْقَارٌ (حديدة كالفاس ينقر بها). מַקּוֹר הַחֲסִידָה الْغُرْنُوقِيُّ. لَقْلَقِيٌّ (نبات، storsk's bill). מַקּוֹר הַקֶּרֶן نَسَّافٌ ج نَسَاسِيفُ. أَبُو قَرْنٍ. (طائر ضخم المنقار، horn bill).

מקורב ע' מְקֹרָב. **מקורה** ע' מְקֹרֶה.

מקורזל ע' מְקֻרְזָל.

מְקוֹרִי ת' (־רִיִּים) ١. أَصْلِيٌّ. أَصِيلٌ. مُبْتَكَرٌ. مُبْتَدَعٌ. ٢. طَرِيفٌ. خَاصٌّ. مُتَمَيِّزٌ. אָדָם מְקוֹרִי رَجُلٌ أَصِيلٌ. رَجُلٌ ذُو أَصَالَةٍ. إِنْسَانٌ فَذٌّ.

מְקוֹרִיּוּת נ' أَصَالَةٌ. إِبْدَاعٌ. إِبْتِكَارٌ. طَرَافَةٌ.

מקורם ע' מְקֹרָם. **מקורנף** ע' מְקֻרְנָף.

מקורץ ע' מְקֹרָץ. **מקורצף** ע' מְקֻרְצָף.

מקורקע ע' מְקֻרְקָע. **מקורקף** ע' מְקֻרְקָף.

מקורר ע' מְקֹרָר.

מַקּוֹשׁ ז' (־שִׁים) ١. الْجَرَسُ الْقُرْصِيُّ (للتنبيه). ٢. مِضْرَبُ الْجَرَسِ.

מִקּוּשׁ, מִיקוּשׁ ז' (־שִׁים) تَلْغِيمٌ. زَرْعُ الْأَلْغَامِ.

מקושט ע' מְקֻשָּׁט.

מַקּוֹשִׁית נ' (־יּוֹת) الْخَشَبِيَّةُ (آلة موسيقية).

מקושקש ע' מְקֻשְׁקָשׁ. **מקושר** ע' מְקֻשָּׁר.

מְקוֹשֵׁשׁ ז' (־שְׁשִׁים) مُحْتَطِبٌ. جَامِعُ الْقَشِّ أَوِ الْحَطَبِ.

מקושת ע' מְקֻשָּׁת.

מְקֻזָּז, מקוזז ת' (־זִים) ١. في الشؤون المالية: مَخْصُومٌ (quit). ٢. مُوَازَنٌ. مُعَادَلٌ.

מִקָּח, מִיקָח, מֶקַח ז' ١. أَخْذٌ. تَنَاوُلٌ. تَلَقٍّ(ي). تَسَلُّمٌ. قَبْضٌ. ٢. شِرَاءٌ. إِبْتِيَاعٌ. ٣. سِلْعَةٌ ج سِلَعٌ. بِضَاعَةٌ ج بَضَائِعُ. מִקַּח וּמִמְכָּר بَيْعٌ وَشِرَاءٌ. أَخْذٌ وَعَطَاءٌ. مُسَاوَمَةٌ. מִקַּח טָעוּת ע' טָעוּת. מִקַּח שָׁוֶה سِعْرٌ مُتَهَاوِدٌ. ثَمَنٌ رَخِيصٌ. עָמַד עַל הַמִּקָּח سَاوَمَ. فَاصَلَ. كَاسَرَ. أَخَذَ وَأَعْطَى.

(מקח) הִתְמַקֵּחַ פ' سَاوَمَ عَلَى. فَاصَلَ. أَخَذَ وَأَعْطَى.

מְקֻטָּב, מקוטב ת' (־בִים) مُسْتَقْطَبٌ ومجازًا: مُتَنَاقِضٌ. مُتَعَارِضٌ.

מְקֻטְלָג, מקוטלג ת' (־גִים) مُفَهْرَسٌ. مُسَجَّلٌ فِي الْكَاتَالُوجِ.

מְקֻטָּן, מוקטן ת' (־נִים) ١. مُصَغَّرٌ. ٢. مُقَلَّلٌ. مُتَنَاقِصٌ. תְּמוּנָה מְקֻטֶּנֶת صُورَةٌ مُصَغَّرَةٌ.

מְקֻטָּע, מקוטע ת' (־עִים) مُقَطَّعٌ. مُتَقَطِّعٌ. مُجَزَّأٌ. مَبْتُورٌ. לִמְקֻטָּעִים, לִמְקֻטָּעִין תה"פ ١. عَلَى أَجْزَاءٍ. عَلَى دُفُعَاتٍ. فِي فَوَاصِلَ. ٢. بِصُورَةٍ مُتَقَطِّعَةٍ. بِلاَ تَتَابُعٍ. غَيْرُ مُتَسَلْسِلٍ. חֹדֶשׁ מְקֻטָּע شَهْرٌ نَاقِصٌ (في التقويم العبري ويتكون من ٢٩ يومًا).

מִקְטָע ז' (־עִים) في الهندسة: ١. مَقْطَعُ الدَّائِرَةِ أَوِ الْكُرَةِ. ٢. قُطَّاعٌ.

מַקְטֵפָה נ' (־פוֹת) قَارُوطٌ (آلة لقطف الاثمار) ج قَرَارِيطُ. قَطَّافَةٌ.

מִקְטָר, מקוטר ת' (־רִים) مُبَخَّرٌ. مَطْبُوخٌ بِالْبُخَارِ.

מַקְטֵר ז׳ (־טְרִים) مِبْخَرَةٌ. مِجْمَرَةُ البَخُورِ. قُمْقُمُ العِطْرِ.

מְקַטְרֵג ז׳ (־רְגִים) ١. مُتَّهِمٌ. ٢. مُدَّعٍ(ي). مُمَثِّلُ النِّيَابَةِ العَامَّةِ.

מִקְטֹרֶן, מקטורן ז׳ (־טָרְנִים) ١. بُرْدَةٌ ج بُرَدٌ. ٢. سُتْرَةٌ ج سُتَرٌ. جَاكِيتَة.

מִקְטֶרֶת נ׳ (־טָרוֹת) غَلْيُونٌ ج غَلاَيِينُ. بِيبَة. מִקְטֶרֶת הַשָּׁלוֹם التَّدْخِينُ فِي احْتِفَالٍ لِعَقْدِ الصُّلْحِ.

מַקְיָאבֶלִיזְם .It ז׳ المَاكْيَافِيلِيَّةُ. سِيَاسَةُ المُرَاوَغَةِ. اللاَّأَخْلاَقِيَّةُ فِي السِّيَاسَةِ.

מְקֻיָּם, מקוים ת׳ (־מִים) ١. مُنَفَّذٌ. مُحَقَّقٌ. مُنْجَزٌ. مُطَبَّقٌ. ٢. مُبْرَمٌ. مُصَادَقٌ عَلَيْهِ. مَا تَمَّ إِقْرَارُهُ.

מַקִּיף ת׳ (־פִים) ١. شَامِلٌ. جَامِعٌ. ضَافٍ(ي). مُسْتَفِيضٌ. وَاسِعٌ. ٢. دَائِرٌ حَوْلَ. בֵּית סֵפֶר מַקִּיף مَدْرَسَةٌ شَامِلَةٌ (تضم طلبة ذوي مستويات مختلفة وفصولا مختلفة للتدريس النظري والمهني).

מֵקִיץ ז׳ (מְקִיצִים) ١. مُسْتَيْقِظٌ. نَاهِضٌ مِنَ النَّوْمِ. مُسْتَفِيقٌ. ٢. مُوقِظٌ مِنَ النَّوْمِ. مُنَبِّهٌ.

מַקִּישׁ ז׳ (־שִׁים) طَارِقُ البَابِ ע׳ נָקַשׁ, הִקִּישׁ.

מַקֵּל ז׳ (־קְלוֹת) عَصًا ج عُصِيٌّ. عُودٌ ج أَعْوَادٌ وعِيدَانٌ. عُكَّازٌ. قَضِيبٌ ج قُضْبَانٌ. מַקֵּל חוֹבְלִים هِرَاوَةٌ ج هِرَاوَاتٌ ومجازًا: شِدَّةٌ. صَرَامَةٌ. عُنْفٌ. מַקֵּל יָד هِرَاوَةٌ. عَصًا. מַקֵּל כְּבִיסָה مِشْبَكٌ ج مَشَابِكُ. مِلْقَطُ غَسِيلٍ. دَبُّوس م׳. حَصَّارَة עק׳ ע׳ אֶטֶב. מַקֵּל מְתוֹפְפִים نَقَّارَةٌ. عَصَا النَّقْرِ عَلَى الطَّبْلِ. مِضْرَبٌ. מַקֵּל נְדוּדִים عَصَا التَّرْحَالِ. عَصَا التَّسْيَارِ. מַקֵּל נֹעַם مجازًا: لِينٌ. رِفْقٌ. لُطْفٌ. כְּמַקֵּל שֶׁל סוּמָא مِثْلَ عَصَا الأَعْمَى ومجازًا: خَبْطَ عَشْوَاءَ. بِلاَ تَرَوٍّ. בְּמַקְלִי עָבַרְתִּי אֶת הַיַּרְדֵּן بِعَصَايَ عَبَرْتُ الأُرْدُنَّ ومجازًا: بِنَفْسِي بَنَيْتُ مَا بَنَيْتُ. בְּמַקְלוֹ וּבְתַרְמִילוֹ بِقَضِّهِ وَقَضِيضِهِ. بِكُلِّ مَا لَهُ. בָּא עָלָיו בְּמַקְלוֹ וּבְתַרְמִילוֹ إِنْقَضَّ عَلَيْهِ بِكُلِّ مَا أُوتِيَ مِنْ قُوَّةٍ. מְדִינִיּוּת (שִׁיטַת) הַמַּקֵּל וְהַגֶּזֶר سِيَاسَةُ العَصَا وَالجَزَرَةِ. سِيَاسَةُ التَّرْهِيبِ وَالتَّرْغِيبِ.

מֵקֵל ת׳ (מְקִלִּים) مُتَسَاهِلٌ. مُخَفِّفٌ. مُلَطِّفٌ. مُهَوِّنٌ. נְסִבּוֹת מְקִלּוֹת ظُرُوفٌ مُخَفِّفَةٌ.

מַקְלֵב ז׳ (־לְבִים) مِشْجَبٌ (مج) ج مَشَاجِبُ.

מֻקְלָד, מוקלד ת׳ (־דִים) مَطْبُوعٌ.

מִקְלֶדֶת נ׳ (־לָדוֹת) لَوْحَةُ المَفَاتِيحِ (في حاسوب او بيانو).

מִקְלֶה ז׳ قَلْيٌ. تَحْمِيصٌ. אֵפֶר מִקְלֶה رَمَادٌ. سَكَنٌ.

מַקְלֶה ז׳ (־לִים) حَمَّاصَةٌ. مِقْمَرٌ كَهْرَبَائِيٌّ (toaster).

מַקְלוֹן ז׳ (־נִים) عُصَيَّةٌ. عَصًا صَغِيرَةٌ. عُودٌ صَغِيرٌ.

מַקְלֵחַ ז׳ (־לְחִים) مِرَشٌّ. فُوَّهَةُ الدُّشِّ.

מִקְלְחוֹן ז׳ (־נִים) كُبَيْنَةُ دُوش مُنْفَصِلَةٌ (في غرفة الحمام).

מִקְלַחַת נ׳ (־לָחוֹת) رَشَّاشٌ (مج). دُشٌّ. دُوش. حَمَّامٌ. חֲדַר מִקְלַחַת حَمَّامٌ. غُرْفَةُ الاسْتِحْمَامِ. קִבֵּל מִקְלַחַת סל׳ عُوتِبَ. زُجِرَ. عُنِّفَ بِشِدَّةٍ.

מִקְלָט ז׳ (־טִים) مَلْجَأٌ ج مَلاَجِئُ. مَخْبَأٌ ج مَخَابِئُ. مَلاَذٌ. مَأْوًى ج مَآوٍ(ي). מִקְלָט מְדִינִי لُجُوءٌ سِيَاسِيٌّ. (حَقُّ) اللُّجُوءِ السِّيَاسِيِّ. עִיר מִקְלָט قديمًا: مَنْفًى. وَاحِدَةٌ مِنَ المُدُنِ السِّتِّ الَّتِي كَانَ يُنْفَى إِلَيْهَا القَتَلَةُ خَطَأً. مَدِينَةُ لاَجِئِينَ.

מַקְלֵט ז׳ (־לְטִים) ١. مُسْتَقْبِلَةٌ (مج). جِهَازُ الْتِقَاطٍ (لاقط). جِهَازُ اسْتِقْبَالٍ. ٢. جِهَازُ رَادْيُو. جِهَازُ تِلِفِزْيُون.

מֻקְלָט, מוקלט ת׳ (־טִים) مُسَجَّلٌ (في شريط او اسطوانة).

מְקֻלָּל, מקולל ת׳ (־לִים) ١. مَلْعُونٌ. لَعِينٌ. مَشْتُومٌ. ٢. مَشْؤُومٌ. عَدِيمُ الحَظِّ.

מְקֻלָּס, מקולס ת׳ (־סִים) مَمْدُوحٌ. مُمَجَّدٌ.

מִקְלַע ז׳ (־לָעִים) مِدْفَعٌ رَشَّاشٌ ج مَدَافِعُ رَشَّاشَةٌ. תַּת־מִקְלַע رَشَّاشٌ يَدَوِيٌّ. رَشَّاشٌ قَصِيرٌ. قَرَبِينَةٌ آلِيَّةٌ.

מִקְלְעוֹן ז׳ (־נִים) رَشَّاشٌ يَدَوِيٌّ صَغِيرٌ.

מַקְלְעָן ז׳ (־נִים) مِدْفَعِيٌّ. عَسْكَرِيُّ مَدَافِعَ. طُوبْجِي.

מִקְלַעַת נ׳ (־לָעוֹת) ١. جَدِيلَةٌ ج جَدَائِلُ. ضَفِيرَةٌ ج ضَفَائِرُ. ٢. مِقْلاَعٌ ج مَقَالِيعُ. نُقَيْفَةٌ (آلة لقذف الحجر).

מְקֻלָּף, מקולף ת׳ (־פִים) مُقَشَّرٌ. مَقْشُورٌ. مَبْشُورٌ.

מַקְלֵף ז׳ (־לְפִים) مِبْشَرَةٌ. قَشَّارَةٌ.

מְקֻלְקָל, מקולקל ת׳ (־לִים) فَاسِدٌ. مَعْطُوبٌ. رَدِيءٌ. خَمِجٌ.

מִקֵּם, מיקם פ׳ وَضَعَ (الشيء) فِي مَكَانِهِ. خَصَّصَ مَكَانَهُ. رَكَّزَ فِي مَكَانٍ. حَدَّدَ المَكَانَ. הִתְמַקֵּם تَمَرْكَزَ. أَخَذَ مَوْقِعًا. إِتَّخَذَ مَكَانًا.

מְקָמָה ע׳ מְקָאמָה.

מִקְמוּק ז׳ (־קִים) نَخَرٌ. تَفَسُّخٌ. فَسَادٌ. عُفُونَةٌ. تَهَرُّؤٌ.

מְקֻמָּח, מקומח ת׳ (־חִים) مُغَطًّى أَوْ مَكْسُوٌّ بِالطَّحِينِ.

מְקֻמָּט, מקומט ת׳ (־טִים) مُجَعَّدٌ. مُغَضَّنٌ. مُتَغَضِّنٌ.

מְקַמֵּץ ז׳ (־מְּצִים) شَحِيحٌ ج شِحَاحٌ. حَرِيصٌ. بَخِيلٌ. مُقَتِّرٌ.

מְקֻמָּץ, מקומץ ת׳ (־צִים) مَقْبُوضٌ (يد). بِصُورَةِ قَبْضَةٍ.

מִקְמֵק פ׳ خَمِجَ ـ أَفْسَدَ. فَسَّخَ. أَهْرَأَ. عَفَّنَ. הִתְמַקְמֵק نَخِرَ ـ عَفِنَ ـ تَعَفَّنَ. تَفَسَّخَ. خَاسَ ـ

מְקֻמָּר, מקומר ת׳ (־רִים) مُحَدَّبٌ. مُقَبَّبٌ. مُقَنْطَرٌ (بناء). مُقَوَّسٌ. מַעֲבָר מְקֻמָּר طَاقٌ ج طِيقَانٌ. مَمَرٌّ مُقَبَّبٌ.

מִקְמָר ז׳ (־רִים) مَمَرٌّ مُقَبَّبٌ.

מְקַנֵּא ז' (־נְּאִים) ١. غَيْرَانُ ج غَيَارَى. غَيُورٌ. حَسُودٌ. ٢. مُتَعَصِّبٌ لِـ.

מִקְנֶה ז' (־נִים) ١. أَنْعَامٌ. طَرْشٌ. مَاشِيَةٌ ج مَوَاشٍ(ي). ٢. شِرَاءٌ. إِبْتِيَاعٌ. מִקְנֶה וְקִנְיָן بَيْعٌ وَشِرَاءٌ. أَخْذٌ وَعَطَاءٌ. אַנְשֵׁי מִקְנֶה رُعَاةُ بَقَرٍ. أَصْحَابُ مَاشِيَةٍ.

מִקְנָה נ' (־נוֹת) ١. إِقْتِنَاءٌ. مُشْتَرَى. شِرَاءٌ. إِبْتِيَاعٌ. ٢. ثَمَنٌ ج أَثْمَانٌ. כֶּסֶף הַמִּקְנָה مَبْلَغُ الشِّرَاءِ. قُنْوَةٌ. סֵפֶר הַמִּקְנָה عَقْدُ الشِّرَاءِ.

מְקֻנְטָר, מוקנטר ת' (־טָרִים) مُسْتَفَزٌّ. مُغَاظٌ. مُضَايَقٌ.

מַקְסִי L ת' فُسْتَانُ (تَنُّورَةُ) مَكْسِي. فُسْتَانٌ طَوِيلٌ. تَنُّورَةٌ طَوِيلَةٌ.

מַקְסִים ת' (־מִים) سَاحِرٌ. فَتَّانٌ. أَخَّاذٌ. جَذَّابٌ. رَائِعٌ.

מַקְסִימוּם, מַקְסִימוּם L ז' حَدٌّ أَقْصَى (أَعْلَى) ע' מֵרַב. הַמַּקְסִימוּם שׁ־ جُلُّ مَا فِي. قُصَارَى. أَقْصَى مَا.

מַקְסִימָלִי ת' (־יִים) أَقْصَى حَدٍّ. أَعْلَى حَدٍّ. النِّهَايَةُ الكُبْرَى. מִסְפָּר מַקְסִימָלִי أَقْصَى عَدَدٍ. أَكْبَرُ عَدَدٍ مُسْتَطَاعٍ.

מַקְסִימָלִיזְם ז' الرَّغْبَةُ فِي الحُصُولِ عَلَى أَقْصَى حَدٍّ. تَطَرُّفٌ. مُغَالَاةٌ.

מַקְסִימָלִיסְט ז' (־טִים) مُتَطَرِّفٌ. مُغَالٍ(ي). مَنْ يَمِيلُ إِلَى كَسْبِ أَقْصَى مَا يُمْكِنُ وَبِأَسْرَعِ مَا يُمْكِنُ.

מִקְסָם ז' (־מִים) ١. رَوْعَةٌ. فِتْنَةٌ. عَجَبٌ. ٢. رُقْيَةٌ ج رُقًى. سِحْرٌ. מִקְסַם שָׁוְא وَهْمٌ جَمِيلٌ. مُجَرَّدُ حُلْمٍ.

מֻקְסָם, מוקסם ת' (־מִים) مَسْحُورٌ. مَفْتُونٌ. مَأْخُوذٌ. مُعْجَبٌ.

מְקֻעְקָע, מקועקע ת' (־עִים) ١. مَوْشُومٌ. مَوْسُومٌ بِالوَشْمِ. ٢. مُقَوَّضٌ. مُتَهَدِّمٌ.

מְקֹעָר, מקוער ת' (־רִים) مُقَعَّرٌ. مُجَوَّفٌ.

מַקָּף, מַקֵּף ז' (־פִים, ־קְּפִים) شَرْطَةٌ ج شُرَطٌ وَشَرْطَاتٌ. شَحْطَةٌ قَصِيرَةٌ (hyphen).

מֻקָּף, מוקף ת' (־פִים) ١. مُحَاطٌ. مُحَوَّطٌ. مُطَوَّقٌ. مُحَاصَرٌ. مُكْتَنَفٌ. ٢. مُدَوَّرٌ. مُسْتَدِيرٌ. ٣. مُجَاوِرٌ لِـ. ٤. في القواعد: مَرْبُوطٌ بِشَرْطَةٍ. ٥. مُبَاعٌ بِالدَّيْنِ. מֻקַּף חוֹמָה مُحَاطٌ بِسُورٍ. مُسَوَّرٌ.

מֻקְפָּא, מוקפא ת' (־אִים) مُجَمَّدٌ. مُثَلَّجٌ. مُخَثَّرٌ ومجازًا: مُجَمَّدٌ (مال).

מִקְפָּא ז' (־אִים) ١. هُلَامٌ. جِيلَاتِينٌ (jelly). ٢. جُمُودٌ. تَخَثُّرٌ.

מְקֻפָּד, מקופד ת' (־דִים) ١. مَقْطُوعٌ. صَرِيمٌ. ٢. مُنْكَمِشٌ.

מִקְפָּה נ' (־פוֹת) ثَرِيدٌ. عَصِيدَةٌ. طَعَامٌ مُخَثَّرٌ.

מְקֻפָּח, מקופח ת' (־חִים) ١. مَغْبُونٌ. مَهْضُومُ الحَقِّ. مَظْلُومٌ. مَحْرُومٌ. ٢. مُتَضَرِّرٌ. خَاسِرٌ. مَغْلُوبٌ عَلَى أَمْرِهِ.

מַקְפִּיא ז' (־אִים) مُجَمِّدٌ. صُنْدُوقُ التَّصْقِيعِ ע' תָּא, תָּא הַקְפָּאָה.

מַקְפִּיד ז' (־דִים) مُتَقَيِّدٌ. مُدَقِّقٌ. مُتَشَدِّدٌ. صَارِمٌ.

מִקְפִּית נ' هُلَامٌ. جِيلَاتِينٌ. حَلْوَى هُلَامِيَّةٌ.

מְקֻפָּל, מקופל ת' (־לִים) ١. مَطْوِيٌّ. مُثَنًّى(ي). ٢. مُنْكَمِشٌ. مُنْقَبِضٌ.

מֻקְפָּץ, מוקפץ ת' (־צִים) مَقْلِيٌّ بِالزَّيْتِ (قليلاً).

מַקְפֵּצָה נ' (־צוֹת) عَتَبَةُ وَثْبٍ. مِقْفَزٌ.

מִקְצָב ז' (־בִים) في الشعر والموسيقى: إِيقَاعٌ. الوَزْنُ الشِّعْرِيُّ.

מֻקְצָב, מוקצב ת' (־בִים) مَقْطُوعٌ. مُخَصَّصٌ. مُعْتَمَدٌ (مبلغ). مُعَيَّنٌ.

מְקֻצָּב, מקוצב ת' (־בִים) مَوْزُونٌ. ذُو إِيقَاعٍ.

מִקְצָבִי ת' (־יִים) إِيقَاعِيٌّ. حَسَبَ الوَزْنِ.

מֻקְצֶה, מוקצה תו"ז (־צִים) ١. مُخَصَّصٌ. مُعْتَمَدٌ. مَوْعُودٌ لِـ. مُعَيَّنٌ. ٢. مُفْرَدٌ. مُقْصًى. مَعْزُولٌ. ٣. مُبْعَدٌ. מֻקְצֶה מֵחֲמַת מֵאוּס ١. مَعْزُولٌ لِكَرَاهَتِهِ. ٢. مجازًا: شَخْصٌ حَقِيرٌ. مَقِيتٌ.

מִקְצוֹעַ ז' (־עוֹת) ١. مِهْنَةٌ ج مِهَنٌ. حِرْفَةٌ ج حِرَفٌ. صَنْعَةٌ. كَار. ٢. فَرْعٌ دِرَاسِيٌّ. مَوْضُوعٌ ج مَوَاضِيعُ. فَنٌّ ج فُنُونٌ. ٣. في الهندسة: ضِلْعٌ ج أَضْلَاعٌ ע' צֶלַע. מִקְצוֹעַ חָפְשִׁי مِهْنَةٌ حُرَّةٌ. הַמִּקְצוֹעַ הָעַתִּיק المِهْنَةُ القَدِيمَةُ ومجازًا: مِهْنَةُ البِغَاءِ. בַּעַל מִקְצוֹעַ مِهْنِيٌّ. ذُو مِهْنَةٍ. حِرَفِيٌّ. مُحْتَرِفٌ.

מַקְצוּעַ ז' (־עוֹת) ١. سِكِّينٌ خَاصَّةٌ لِجَنْيِ التِّينِ. ٢. مَكَانُ تَجْفِيفِ التِّينِ.

מַקְצוּעָה נ' (־עוֹת) مِنْجَرٌ ج مَنَاجِرُ. مِسْحَجٌ ج مَسَاحِجُ. فَأْرَةٌ ج فِئْرَانٌ. رَنْدَة עק'. מַקְצוּעָה גַּסָּה مِسْحَاجُ تَخْشِينٍ.

מִקְצוֹעִי ת' (־יִים) مِهْنِيٌّ. حِرَفِيٌّ. فَنِّيٌّ. مُحْتَرِفٌ. مَاهِرٌ. הַדְרָכָה מִקְצוֹעִית إِرْشَادٌ مِهْنِيٌّ. הַכְשָׁרָה מִקְצוֹעִית تَأْهِيلٌ مِهْنِيٌّ. חִנּוּךְ מִקְצוֹעִי تَعْلِيمٌ مِهْنِيٌّ. פּוֹעֵל מִקְצוֹעִי عَامِلٌ مَاهِرٌ.

מִקְצוֹעִיּוּת נ' مِهْنِيَّةٌ. حِرَفِيَّةٌ. مَهَارَةٌ. حَذَاقَةٌ.

מִקְצוֹעָן ז' (־נִים) مُحْتَرِفٌ. إِخْتِصَاصِيٌّ. مُخْتَصٌّ.

מִקְצוֹעָנוּת נ' إِحْتِرَافُ مِهْنَةٍ. تَخَصُّصٌ.

מַקְצִיף ת' (־פִים) رَغْوِيٌّ. ذُو رَغْوٍ. مُزْبِدٌ (كالبحر). ذُو زَبَدٍ.

מִקְצֵעַ פ' دَرَّبَ عَلَى مِهْنَةٍ. הִתְמַקְצֵעַ إِمْتَهَنَ. إِحْتَرَفَ فِي. تَدَرَّبَ عَلَى مِهْنَةٍ.

מַקְצֵף ז' (־צְפִים) مِخْفَقَةٌ. خَفَّاقَةٌ.

מֻקְצָף, מוקצף ת' (־פִים) ١. مَكْسُوٌّ بِالزَّبَدِ. مُرْغٍ(ي). مُزْبِدٌ. ٢. غَاضِبٌ.

מְקֻצָּץ, מקוצץ ת' (־צִים) مُقَطَّعٌ. مُقَصَّصٌ. مُشَرَّحٌ. مَفْرُومٌ ومجازًا: مُقَلَّصٌ. مُخَفَّضٌ. مَخْصُومٌ.

מַקְצֵץ ז' (־צְצִים) إِزْمِيلٌ ج أَزَامِيلُ. أَجَنَةٌ. مِنْحَتٌ. مِقْطَلَةٌ.

מְקֻצָּר, מקוצר ת' (־רִים) مُخْتَصَرٌ. مُقْتَضَبٌ. مُوجَزٌ.

מַקְצֵרָה נ' (־רוֹת) حَصَّادَةٌ. مِحْصَدَةٌ. مَاكِنَةٌ حَاصِدَةٌ.

מִקְצָת נ' بَعْضٌ. بِضْعَةٌ. نُبْذَةٌ ج نُبَذٌ. نُتْفَةٌ ج نُتَفٌ. قَلِيلٌ مِنْ. בְּמִקְצָת إِلَى حَدٍّ مَا. بَعْضُ الشَّيْءِ. מִקְצָת מִן הַמִּקְצָת أَقَلُّ مِنَ القَلِيلِ. أَقَلُّ مَا يَكُونُ. قَلِيلٌ جِدًّا. לֹא מִמֶּנּוּ וְלֹא מִקְצָתוֹ لَيْسَ مِنْهُ لاَ فِي قَلِيلٍ وَلاَ فِي كَثِيرٍ. لاَ يَمُتُّ إِلَيْهِ بِصِلَةٍ.

(מקק) נָמַק פ' نَخِرَ ـَ. رَمَّ ـِ. تَفَسَّخَ. تَهَرَّأَ. فَسَدَ ـُ. מִקְמֵק, הִתְמַקְמֵק ע' מִקְמֵק.

מֶקֶק, מַק ז' ١. جِيفَةٌ ج جِيَفٌ. عُفُونَةٌ. رِمَّةٌ ج رِمَمٌ. ٢. في الطب: غَنْغَرِينَا ע' גַּנְגְּרֶנָה.

מַקָּק ז' (־קִים) صُرْصَارٌ ע' תִּיקָן.

מִקְרָא ז' (־אוֹת) ١. قِرَاءَةٌ. تِلاَوَةٌ. ٢. التَّوْرَاةُ. كِنَايَةٌ عَنِ الكِتَابِ المُقَدَّسِ بِجَمِيعِ أَسْفَارِهِ أَوْ قِسْمٍ مِنْهُ لِتَمْيِيزِهِ عَنِ التَّلْمُودِ. ٣. نَصٌّ ج نُصُوصٌ ٤. مُطَالَعَةٌ ج مُطَالَعَاتٌ. ٥. تِلاَوَةٌ فَنِّيَّةٌ. إِنْشَادٌ. מִקְרָא מָלֵא, מִקְרָא מְפֹרָשׁ وَارِدٌ فِي التَّوْرَاةِ صَرَاحَةً. מִקְרָא קֹדֶשׁ نِدَاءٌ عَامٌّ لِلاجْتِمَاعِ وَالاحْتِفَالِ بِالعِيدِ. מִקְרָאוֹת גְּדוֹלוֹת كِنَايَةٌ عَنْ مَصَاحِفِ التَّوْرَاةِ الكَبِيرَةِ الَّتِي تَحْتَوِي عَلَى تَرْجَمَةِ الكَلِمَاتِ الآرَامِيَّةِ وَعَلَى الشُّرُوحِ وَالتَّفَاسِيرِ الهَامَّةِ. בְּנֵי מִקְרָא القَرَّاؤُونَ. طَائِفَةُ القَرَّائِيِّينَ. שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם قِرَاءَةُ النَّصِّ فِي التَّوْرَاةِ مَرَّتَيْنِ وَقِرَاءَةُ التَّرْجَمَةِ مَرَّةً وَاحِدَةً (تبعًا لعادة تلاوة نصوص من الكتاب المقدس) ومجازًا: قِرَاءَةٌ دَقِيقَةٌ. تَعَمُّقٌ فِي القِرَاءَةِ.

מִקְרָאָה נ' (־אוֹת) مَبَادِئُ القِرَاءَةِ. كِتَابُ تَعْلِيمِ القِرَاءَةِ. كِتَابُ المُطَالَعَةِ.

מַקְרֵאָה נ' (־אוֹת) في التلفزيون: مِقْرَأَةٌ (الكترونية لمذيعي التلفزيون من بعيد).

מִקְרָאִי ת' (־יִים) تَوْرَاتِيٌّ. خَاصٌّ بِالكِتَابِ المُقَدَّسِ.

מְקֹרָב, מקורב ת' (־בִים) ١. مُقَرَّبٌ إِلَى. مِنْ خَاصَّتِهِ. صَدِيقٌ. ٢. قَرِيبٌ. غَيْرُ بَعِيدٍ. دَانٍ(ي).

מְקֻרָב, מוקרב ת' (־בִים) مُضَحًّى. مُقَرَّبٌ. مُقَدَّمٌ قُرْبَانًا.

מִקְרָב ז' تَقَرُّبٌ. قُرْبٌ. دُنُوٌّ. צִלּוּם מִקָּרֹב تَصْوِيرٌ عَنْ قُرْبٍ ע' תַּקְרִיב.

מִקְרֶבֶת נ' (־רָבוֹת) تِلِسْكُوب ע' טֵלֶסְקוֹפּ.

מִקְרֶה ז' (־רִים) ١. حَادِثَةٌ. حَادِثٌ ج حَوَادِثُ. حَدَثٌ ج أَحْدَاثٌ. عَارِضٌ ج عَوَارِضُ. وَاقِعَةٌ ج وَقَائِعُ. صُدْفَةٌ. مُصَادَفَةٌ. ٢. حَالَةٌ ج حَالاَتٌ. وَضْعٌ ج أَوْضَاعٌ. قَضِيَّةٌ ج قَضَايَا. מִקְרֵה לַיְלָה إِسْتِحْلاَمٌ. מִקְרֶה בִּלְתִּי רָגִיל حَادِثٌ غَيْرُ اعْتِيَادِيٍّ. حَادِثٌ خَارِقٌ. בְּמִקְרֶה صُدْفَةً. عَرَضًا. عَفْوًا. إِتِّفَاقًا. לֹא בְּמִקְרֶה لَيْسَ مِنْ بَابِ الصُّدْفَةِ. עַל כָּל מִקְרֶה שֶׁלֹּא יָבוֹא عَلَى كُلِّ حَالٍ.

מְקָרֶה ז' (־רִים) سَقْفٌ ج سُقُوفٌ ע' תִּקְרָה.

מְקֹרֶה, מקורה ת' (־רִים) مُسَقَّفٌ. مَسْقُوفٌ.

מַקְרוֹ G بَادِئَةٌ بِاليُونَانِيَّةِ بِمَعْنَى مُكَبَّرٌ. شَامِلٌ.

מַקְרוֹנִי ע' אִטְרִיָּה.

מַקְרוֹסְקוֹפִּי ת' (־יִים) المَنْظُورُ بِالعَيْنِ المُجَرَّدَةِ.

מַקְרוֹקוֹסְמוֹס ז' الكَوْنُ وَمَا فِيهِ ج أَكْوَانٌ. العَالَمُ وَمَا فِيهِ.

מְקֻרְזָל, מקורזל ת' (־לִים) ١. مُكَبَّبٌ. مُتَشَابِكٌ. ٢. مُفَلْفَلٌ (شعر). جَعْدٌ. שֵׂעָר מְקֻרְזָל شَعْرٌ مُفَلْفَلٌ (مَعْقُوصٌ). شَعْرٌ جَعْدٌ (أَكْرَتُ).

מִקְרִי ת' (־יִים) عَفْوِيٌّ. عَرَضِيٌّ. بِالصُّدْفَةِ. إِعْتِبَاطِيٌّ. عَشْوَائِيٌّ. طَارِئٌ.

מִקְרִיּוּת נ' عَرَضٌ. عَفْوِيَّةٌ. مُصَادَفَةٌ. إِعْتِبَاطِيَّةٌ.

מַקְרִיחַ ת' (־חִים) آخِذٌ فِي الصَّلَعِ. بَدَأَ شَعْرُ رَأْسِهِ فِي السُّقُوطِ.

מַקְרִין ת' (־נִים) ١. أَقْرَنُ ج قُرْنٌ ن' قَرْنَاءُ. ذُو قُرُونٍ. ٢. سَاطِعٌ. مُشِعٌّ.

מָקָרֶל F ז' (־לִים) سَمَكُ الإِسْقُمْرِي (mackerel).

מְקֻרָם, מקורם ת' (־מִים) غِشَائِيٌّ. ذُو غِشَاءٍ. ذُو قِشْرَةٍ رَقِيقَةٍ.

מֻקְרָם, מוקרם ת' (־מִים) ذُو قِشْدَةٍ. ذُو غِشَاءٍ. ذُو طَبَقَةٍ دَقِيقَةٍ مُتَخَثِّرَةٍ.

מַקְרֵן ז' (־רְנִים) ١. مُشِعَّةٌ. رَادْيَاتُور مُبَرِّدٌ. ٢. جِهَازُ تَدْفِئَةٍ. ٣. مِسْلاَطٌ. آلَةُ تَسْلِيطِ الضَّوْءِ. الفَانُوسُ السِّحْرِيُّ ע' מָטוֹל.

מֻקְרָן, מוקרן ת' (־נִים) مُسَلَّطٌ عَلَى. مُشِعٌّ. ٢. مَعْرُوضٌ عَلَى الشَّاشَةِ.

מַקְרֵנָה נ' (־נוֹת) جِهَازُ العَرْضِ. آلَةُ عَرْضِ الأَفْلاَمِ السِّينَمَائِيَّةِ وَالتِّلِفِزْيُونِيَّةِ. بْرُوجِيكْتُور (projector).

מְקֻרְנָף, מקורנף ת' (־פִים) خَرْتِيتِيٌّ. شَبِيهٌ بِالكَرْكَدَنِ. أَفْطَسُ الأَنْفِ.

מְקֹרָץ, מקורץ ת' (־צִים) مَجْبُولٌ مِنْ. مَصْنُوعٌ مِنْ. بِشَكْلٍ (كذا).

מְקֻרְצָף, מקורצף ת' (־פִים) مَكْحُوتٌ. مَفْرُوكٌ. مَحْكُوكٌ.

מְקֻרְקָע, מקורקע ת' (־עִים) مُؤَرَّضٌ. מָטוֹס מְקֻרְקָע طَائِرَةٌ مُؤَرَّضَةٌ (بسبب خلل).

מְקַרְקְעִים, מְקַרְקְעִין ז"ר عَقَارَاتٌ (مفرد: عَقَارٌ). أَطْيَانٌ. مُمْتَلَكَاتٌ. שֶׁבַח מְקַרְקְעִין تَحْسِينُ الأَرَاضِي. إِسْتِصْلاَحُ الأَرْضِ.

מְקֻרְקָף, מקורקף ת' (־פִים) مَنْزُوعُ فَرْوَةِ الرَّأْسِ (عادة الهنود الحمر في امريكا الشمالية ازالة جلد الرأس مع الشعر من الاسرى).

מְקָרֵר ז' (־רְרִים) ١. بَرَّادٌ. بَرَّادَةٌ. ثَلاَّجَةٌ. ٢. خِزَانَةُ الثَّلْجِ.

מְקֹרָר, מקורר ת' (־רִים) ١. مَقْرُورٌ. مُرَشَّحٌ. مَزْكُومٌ. ٢. بَارِدٌ (طعام). مُبَرَّدٌ.

מְקֻרָשׁ, מוקרש ת' (־שִׁים) مُخَثَّرٌ. مُتَخَثِّرٌ. هُلاَمِيٌّ. مُجَمَّدٌ. جَامِدٌ.

מִקֵּשׁ, מיקש פ' لَغَّمَ. أَلْغَمَ. زَرَعَ الأَلْغَامَ فِي. מֻקַּשׁ لُغِّمَ. زُرِعَ بِالأَلْغَامِ.

מִקְרֵשׁ ז' (־שִׁים) ١. خَاثِرٌ. هُلَامِيٌّ. ٢. جَلْطَةٌ دَمَوِيَّةٌ.

מַקָּשׁ ז' (־שִׁים) في الحاسوب: مِقْلَدٌ ج مَقَالِدُ. مِفْتَاحٌ ج مَفَاتِيحُ.

מִקְשָׁאָה ע' מִקְשָׁה.

מִקְשָׁאָן ז' (־נִים) بَائِعُ البِطِّيخِ. خُضَرِيٌّ.

מִקְשָׁה נ' (־שׁוֹת) ١. مَقْثَأَةٌ. مَبْطَخَةٌ ج مَبَاطِخُ. حَقْلُ البِطِّيخِ وَالقِثَّاءِ. ٢. كُتْلَةٌ مُتَجَانِسَةٌ. ٣. صَلَادَةٌ. صَلَابَةٌ. מִקְשָׁה אַחַת مجازًا: كُتْلَةٌ وَاحِدَةٌ. كُتْلَةٌ مُتَجَانِسَةٌ.

מַקְשֶׁה ז' (־שִׁים) ١. مُعَوِّصٌ. مُعَسِّرٌ. مَنْ يَسْأَلُ أَسْئِلَةً عَوِيصَةً. ٢. مُثِيرٌ لِلصُّعُوبَاتِ. مُثِيرٌ لِلْمَتَاعِبِ.

מֻקְשֶׁה, מוקשה ת' (־שִׁים) ١. مُتَصَلِّبٌ. قَاسٍ(ي). ٢. مُعْضِلٌ. مُشْكِلٌ.

מֻקְשָׁח, מוקשח ת' (־חִים) قَاسٍ(ي). صُلْبٌ. جَاسٍ(ي).

מֻקְשָׁט, מוקשט ת' (־טִים) مُزَخْرَفٌ. مُزْدَانٌ. مُزَيَّنٌ. مُزَوَّقٌ. مُزَرْكَشٌ.

מַקְשָׁן ז' (־נִים) مُعَوِّصٌ. مُعَسِّرٌ. مُشَاكِسٌ فِي الجَدَلِ ע' מַקְשֶׁה. סְתָם מַקְשָׁן עַם הָאָרֶץ جَاهِلٌ مُعَوِّصٌ. جَاهِلٌ. يَسْأَلُ أَسْئِلَةً عَوِيصَةً.

מַקְשָׁנוּת נ' تَعْجِيزٌ. إِعْوَاصٌ. إِعْسَارٌ. مُشَاكَسَةٌ فِي الجِدَالِ.

מְקֻשְׁקָשׁ, מקושקש ת' (־שִׁים) סל' مُشَخْبَطٌ. مُلَخْبَطٌ. مُخَرْبَطٌ. مُضْطَرِبٌ.

מְקֻשְׂקָשׂ, מקושקש ת' (־שִׂים) مُحَرْشَفٌ. ذُو حَرَاشِفَ. ذُو قُشُورٍ (كالسمك).

מְקַשֵּׁר ז' (־שְּׁרִים) ١. رَابِطٌ. مُوصِلٌ. ٢. ضَابِطُ اتِّصَالٍ (ارْتِبَاطٍ). ٣. في كرة القدم: مُسَاعِدُ هُجُومٍ. מְקַשֵּׁר (קַשָּׁר) יְמָנִי (שְׂמָאלִי) في لعبة كرة القدم: مُسَاعِدُ هُجُومٍ أَيْمَنُ (أَيْسَرُ).

מְקֻשָּׁר, מקושר ת' (־רִים) ١. مَرْبُوطٌ. مَوْصُولٌ. مُتَّصِلٌ. ٢. ذُو صِلَاتٍ قَوِيَّةٍ. عَلَى اتِّصَالٍ مَعَ المَرَاجِعِ ذَاتِ النُّفُوذِ. ٣. مَرْبُوطٌ بِالبَرِيدِ الإِلِكْتْرُونِيِّ أَوِ الحَاسُوبِ.

מְקֻשָּׁת, מקושת ת' (־תִים) مُقَوَّسٌ. مُنْحَنٍ(ي). مُقَنْطَرٌ. مُقَبَّبٌ.

מַקֶּשֶׁת נ' زَارِعَةُ الْغَمَامِ.

מַר ת' (מָרִים) مُرٌّ. مُرُّ المَذَاقِ ومجازًا: مَرِيرٌ. مُؤْلِمٌ. مُحْزِنٌ. كَئِيبٌ. מַר, מָרוֹת תה"פ بِمَرَارَةٍ. بِأَلَمٍ. מַר לוֹ, מַר לוֹ מַר يُعَانِي الأَمَرَّيْنِ. مَا أَشَدَّ مُصَابَهُ! מַר נֶפֶשׁ ١. مُنْقَبِضُ الصَّدْرِ. مَغْمُومٌ. مُكْتَئِبٌ. ٢. نَاقِمٌ. شَدِيدُ التَّذَمُّرِ. مُسْتَاءٌ. ٣. مَرَارَةٌ. كَآبَةٌ. غَمٌّ. מַר רוּחַ مَغْمُومٌ. مَكْرُوبٌ. مَهْمُومٌ. מַר הַמָּוֶת مَرَارَةُ المَوْتِ. جَزَعُ المَوْتِ. הַמַּר וְהַנִּמְהָר الأَمَرَّانِ. (لَقِيَ) الأَمَرَّيْنِ. دَاهِيَةٌ دَهْمَاءُ. בָּכָה מַר بَكَى بُكَاءً مُرًّا. إِنْتَحَبَ نَحِيبًا مُتَوَاصِلًا. טָעוּת מָרָה غَلْطَةٌ مُؤْسِفَةٌ (جِدًّا). הַטִּפָּה הַמָּרָה كِنَايَةٌ عَنِ الخَمْرَةِ المُسْكِرَةِ ע' טִפָּה. בְּנֶפֶשׁ מָרָה بِنَفْسٍ حَزِينَةٍ. بِحُزْنٍ وَأَسًى. מָרָה תִּהְיֶה בָּאַחֲרוֹנָה وَخِيمُ العَاقِبَةِ. نِهَايَةٌ مُحْزِنَةٌ. עַד הַסּוֹף הַמַּר حَتَّى النِّهَايَةِ المُرَّةِ.

מָר, מָר .Ar ז' سَيِّدٌ ج سَادَةٌ. أُسْتَاذٌ ج أَسَاتِذَةٌ.

מַר .Ar ז' مَرٌّ. مِسْحَاةٌ ج مَسَاحٍ(ي) (آلة حفر).

מֹר, מוֹר ז' المُرُّ. شَجَرَةُ المُرِّ (جنبة راتنجية، myrrha).

מ"ר ר"ת מֶטֶר רָבוּעַ مِتْرٌ مُرَبَّعٌ.

(מרא) הִמְרִיא פ' ١. حَلَّقَ. طَارَ ـ أَقْلَعَ (طائرة). ٢. طَيَّرَ. أَطَارَ.

מַרְאֶה ז' (־אוֹת) ١. مَرْأًى. نَظَرٌ. رُؤْيَةٌ. ٢. مَظْهَرٌ. طَلْعَةٌ. مُحَيًّا. سِيمَاءُ. مَلَامِحُ. وَجْهٌ ج وُجُوهٌ. ٣. مَنْظَرٌ ج مَنَاظِرُ. مَشْهَدٌ ج مَشَاهِدُ. מַרְאֶה כְּלָלִי مَنْظَرٌ عَامٌّ (لمدينة مثلاً). מַרְאֵה מָקוֹם مَرْجِعٌ ج مَرَاجِعُ. إِسْنَادٌ. إِشَارَةٌ. מַרְאֵה עֵינַיִם نَظَرٌ. رُؤْيَةٌ. מַרְאֵה פָּנִים شَكْلٌ ج أَشْكَالٌ. صُورَةُ الوَجْهِ. מַרְאֵה תַּעְתּוּעִים مَنْظَرٌ خَادِعٌ. سَرَابٌ. وَهْمٌ. טוֹב מַרְאֶה, יְפֵה מַרְאֶה بَهِيُّ الطَّلْعَةِ. جَمِيلُ المُحَيَّا. وَسِيمٌ. טוֹב מַרְאֵה עֵינַיִם מֵהֲלָךְ נֶפֶשׁ لَيْسَ الخَبَرُ كَالعِيَانِ. العِيَانُ لَا يَحْتَاجُ إِلَى البَيَانِ.

מַרְאָה נ' (־אוֹת) ١. رُؤْيَا ج رُؤًى. نُبُوءَةٌ ج نُبُوءَاتٌ. ٢. ظَاهِرَةٌ ج ظَوَاهِرُ. ٣. مِرْآةٌ ج مَرَايَا وَمَرَاءٍ(ي). מַרְאוֹת הַלַּיְלָה رُؤَى المَنَامِ. أَحْلَامُ اللَّيْلِ. חָכְמַת הַמַּרְאוֹת في الفيزياء: عِلْمُ البَصَرِيَّاتِ. عِلْمُ الضَّوْئِيَّاتِ.

מֻרְאָה, מוראה נ' (־אוֹת) حَوْصَلٌ ج حَوَاصِلُ. حَوْصَلَةٌ. القَانِصَةُ ע' זֶפֶק.

מֻרְאֶה, מוראה ת' (־אִים) مَنْظُورٌ. مَرْئِيٌّ. مُشَاهَدٌ.

מְרַאְיֵן, מְרַאֲיֵן, מראיין ז' (־אַיְנִים) مُجْرِي المُقَابَلَةِ. السَّائِلُ (في مقابلة صحفية مثلاً).

מְרֻאְיָן, מרואיין ת' (־נִים) المُقَابَلُ. المُحَادَثُ. المُدْلِي بِالحَدِيثِ.

מַרְאִית נ' مَظْهَرٌ. مَرْأًى. مُثُولٌ. مَشْهَدٌ. מַרְאִית עַיִן مَرْأَى العَيْنِ. לְמַרְאִית עַיִן ١. فِي الظَّاهِرِ. ظَاهِرًا. ٢. لِأَوَّلِ وَهْلَةٍ. مِنْ نَظْرَةٍ أُولَى.

מֵרֹאשׁ תה"פ ١. مُقَدَّمًا. سَلَفًا. مُسْبَقًا. قَبْلًا. بَادِئَ ذِي بَدْءٍ. ٢. مُعَجَّلًا (دفع). הַתַּשְׁלוּם מֵרֹאשׁ الدَّفْعُ مُقَدَّمًا (سَلَفًا).

מְרַאֲשׁוֹת נ"ר مَسْنَدُ الرَّأْسِ (في السرير). وِسَادَةٌ ج وَسَائِدُ. שָׂם אֶת הַכַּר לִמְרַאֲשׁוֹתָיו تَوَسَّدَ المِخَدَّةَ. وَضَعَ الوِسَادَةَ تَحْتَ رَأْسِهِ.

מֵרַב ז' حَدٌّ أَقْصَى. حَدٌّ أَعْلَى. النِّهَايَةُ الكُبْرَى. جُلٌّ ע' מַקְסִימוּם. מֵרַב הַמַּאֲמַצִּים أَقْصَى (قُصَارَى) الجُهُودِ.

מַרְבָּד ז' (־בַדִּים) سَجَّادَةٌ ج سَجَّادٌ. بِسَاطٌ ج بُسُطٌ. מַרְבַד הַקְּסָמִים البِسَاطُ السِّحْرِيُّ. بِسَاطُ الرِّيحِ.

מְרֻבָּד, מרובד ת' (־דִים) ١. مُنَجَّدٌ. مَفْرُوشٌ بِالسَّجَاجِيدِ. ٢. مُقَسَّمٌ إِلَى

طَبَقَاتٍ.

מִרְבָּד ז' (־דִים) مَجْمُوعَةُ طَبَقَاتٍ. مَجْمُوعَةُ صُفُوفٍ.

מַרְבֶּה תה"פ كَثِيرًا. غَزِيرًا. عَدِيدًا. לְמַרְבֵּה הַצַּעַר لِبَالِغِ الأَسَفِ. لِلأَسَفِ الشَّدِيدِ. מַרְבֵּה רַגְלַיִם ז' دَخَّالُ الأُذُنِ. الحَرِيشُ. أُمُّ أَرْبَعَةٍ وَأَرْبَعِينَ.

מֻרְבֶּה, מרובה ת' (־בִּים) ١. كَثِيرٌ. مُتَعَدِّدٌ. عَدِيدٌ. وَفِيرٌ. غَزِيرٌ. ٢. مُتَزَايِدٌ. مُتَكَاثِرٌ. מֻרְבֶּה עַל- أَكْثَرُ مِنْ. زَائِدٌ عَنْ. מוּעָט הַמַּחֲזִיק אֶת הַמְּרֻבֶּה ١. قَلِيلُ الوَزْنِ غَالِي الثَّمَنِ. ٢. مَا قَلَّ وَدَلَّ. תָּפַשְׂתָּ מְרֻבֶּה - לֹא תָּפַשְׂתָּ مَنْ طَمِعَ فِي الكُلِّ فَاتَهُ الكُلُّ.

מַרְבּוּ F ז' (־אִים) أَبُو سَعْنٍ (طائر من اللقلقيات).

מְרַבִּי ת' (־יִים) أَقْصَى حَدٍّ. أَعْلَى حَدٍّ. עֹנֶשׁ מְרַבִּי عُقُوبَةٌ قُصْوَى.

מַרְבִּית נ' ١. أَغْلَبِيَّةٌ. أَكْثَرِيَّةٌ. القِسْمُ الأَكْبَرُ. السَّوَادُ الأَعْظَمُ. ٢. فَائِدَةٌ ע' רִבִּית.

מְרֻבָּךְ, מרובך ת' (־כִים) مُتَخَوِّخٌ. مَلْتُوتٌ (بالسائل).

מְרֻבָּע, מרובע תו"ז (־עִים) ١. في الهندسة: مُرَبَّعٌ. ذُو أَرْبَعَةِ أَضْلاَعٍ مُتَسَاوِيَةٍ. ٢. شَكْلٌ رُبَاعِيٌّ (كالمربع والمستطيل). ٣. مجازًا: ضَيِّقُ الأُفُقِ. مَحْدُودُ التَّفْكِيرِ. بَلِيدٌ. הַמְּרֻבָּע في الشعر: رُبَاعِيَّةٌ ج رُبَاعِيَّاتٌ. (شعر يتألف من عدة مجموعات كل مجموعة تتالف من اربعة ابيات مثل رباعيات الخيام). אוֹתִיּוֹת מְרֻבָּעוֹת, כְּתָב מְרֻבָּע ע' כְּתָב. גִּזְרַת הַמְּרֻבָּעִים في القواعد: الفِعْلُ الرُّبَاعِيُّ (مثل תִּרְגֵּם تَرْجَمَ).

מְרֻבָּעוּת, מרובעות נ' ضِيقُ أُفُقٍ. مَحْدُودِيَّةُ التَّفْكِيرِ.

מִרְבַּעַת נ' (־בָּעוֹת) ١. مَرْبِضٌ ج مَرَابِضُ. جُحْرٌ ج جُحُورٌ ע' מִרְבָּץ. ٢. مَكَانُ سِفَادِ الحَيَوَانَاتِ.

מִרְבָּץ ז' (־בָּצִים) ١. مَرْبِضٌ ج مَرَابِضُ. جُحْرٌ ج جُحُورٌ. حَظِيرَةٌ ج حَظَائِرُ. زَرِيبَةٌ ج زَرَائِبُ. ٢. رِكَازُ المَعَادِنِ.

מִרְבָּץ ז' (־צִים) ١. طَبَقَةٌ جِيُولُوجِيَّةٌ. رِكَازٌ مَعْدِنِيٌّ. ٢. ضَرْبٌ. خَبْطٌ.

מַרְבֵּק ז' (־בְּקִים) مَرْبِطُ (حَظِيرَةُ) المَاشِيَةِ.

מַרְגּוֹעַ ז' (־עִים) مُنْتَجَعٌ ج مُنْتَجَعَاتٌ. رَاحَةٌ. رَاحَةُ بَالٍ. هُدُوءٌ. בֵּית מַרְגּוֹעַ مُنْتَجَعٌ ج مُنْتَجَعَاتٌ. مَصَحٌّ ج مَصَحَّاتٌ. دَارُ اسْتِجْمَامٍ. مُسْتَرَاحٌ ע' בַּיִת, בֵּית הַבְרָאָה.

מְרֻגָּז, מרוגז ת' (־זִים) غَاضِبٌ. غَضْبَانُ. سَاخِطٌ. حَنِقٌ. زَعْلاَنُ.

מְרֻגָּז, מורגז ת' (־זִים) مُسْتَفَزٌّ. مُهْتَاجٌ. غَضْبَانُ.

מַרְגִּיעַ ת' (־עִים) مُهَدِّئٌ. مُسَكِّنٌ.

מַרְגֵּל ע' חַיָּר.

מְרַגֵּל ז' (־גְּלִים) جَاسُوسٌ ج جَوَاسِيسُ. مُتَسَقِّطٌ لِلأَخْبَارِ.

מֻרְגָּל, מורגל ת' (־לִים) مُعَوَّدٌ عَلَى. مُتَعَوِّدٌ (مُعْتَادٌ) عَلَى. مُدَرَّبٌ عَلَى. مُمَرَّنٌ.

מַרְגְּלוֹת נ"ר ١. مَكَانُ وَضْعِ الرِّجْلِ فِي السَّرِيرِ. ٢. أَرْجُلٌ. قَوَائِمُ. أَطْرَافٌ. ٣. مجازًا: سُفُوحُ جَبَلٍ. مُنْحَدَرَاتٌ. أَسْفَلُ.

מַרְגָּלִית נ' (־יוֹת) ١. لُؤْلُؤَةٌ ج لُؤْلُؤٌ ولآلِئُ. جَوْهَرَةٌ ج جَوَاهِرُ. مَرْجَانَةٌ ج مَرْجَانٌ. ٢. نَفِيسَةٌ ج نَفَائِسُ. كُلُّ شَيْءٍ غَالٍ. פִּיו מֵפִיק מַרְגָּלִיּוֹת ע' (פוק) הֵפִיק.

מַרְגֵּמָה נ' (־מוֹת) ١. مِدْفَعُ هَاوُنٍ. ٢. مِرْجَامٌ. قديمًا: أَدَاةٌ كَانَتْ تُرْمَى بِوَاسِطَتِهَا الحِجَارَةُ. مَنْجَنِيقٌ ج مَجَانِقُ.

מַרְגָּנִית נ' (־יוֹת) في النبات: عَيْنُ الجَمَلِ. عُشْبَةُ العَلَقِ. أَنَاغَالِيس (anagallis).

מַרְגָּרִינָה F נ' (־נוֹת) مَرْجَرِين. مَرْغَرِينًا. سَمْنٌ النَّبَاتِيِّ.

מֻרְגָּשׁ, מורגש (־שִׁים) ١. ת' مَحْسُوسٌ. مَلْمُوسٌ. مَلْحُوظٌ. ٢. ז' حِسٌّ. شُعُورٌ.

מְרַגֵּשׁ ת' (־גְּשִׁים) مُؤَثِّرٌ. مُثِيرٌ لِلْعَوَاطِفِ (لِلانْفِعَالِ).

מְרֻגָּשׁ, מרוגש ת' (־שִׁים) مُنْفَعِلٌ. مُتَأَثِّرٌ. شَدِيدُ الانْفِعَالِ. مُفْعَمٌ.

מַרְגָּשׁ ז' حَالَةٌ عَامَّةٌ. حَالَةٌ نَفْسِيَّةٌ عَامَّةٌ. شُعُورٌ. إِحْسَاسٌ. אֵיךְ הַמַּרְגָּשׁ, יְדִידִי? كَيْفَ حَالُكَ يَا صَدِيقِي؟

מָרַד פ' تَمَرَّدَ عَلَى. عَصَى - ثَارَ - عَلَى. خَرَجَ - عَنْ (عَلَى). מוֹרֵד אוֹר ظَلاَمِيٌّ. السَّادِرُ فِي الظَّلاَمِ. مَنْ يُعَارِضُ فِي نَشْرِ العِلْمِ. מוֹרֶדֶת עַל בַּעְלָהּ إِمْرَأَةٌ نَاشِزٌ ج نَوَاشِزُ. إِمْرَأَةٌ شَمُوسٌ (جَامِحٌ). הִתְמָרֵד تَمَرَّدَ عَلَى. أَعْلَنَ العِصْيَانَ عَلَى. إِنْقَلَبَ عَلَى. הִמְרִיד حَرَّضَ عَلَى التَّمَرُّدِ. ثَوَّرَ. أَثَارَ عَلَى.

מֶרֶד ז' ١. تَمَرُّدٌ. فِتْنَةٌ ج فِتَنٌ. عِصْيَانٌ. إِنْقِلاَبٌ ج إِنْقِلاَبَاتٌ. ٢. مُرُوقٌ. אִגֶּרֶת מֶרֶד صَكُّ النُّشُوزِ (قرار المحكمة بشأن طلب الزوج او الزوجة في حالة رفض الطرف الثاني ان يعيش معه حياة زوجية).

מְרֻדָּד, מרודד ת' (־דִים) مُرَقَّقٌ. مُطَرَّقٌ. مَطْرُوقٌ (معدن). مُصَفَّحٌ.

מִרְדָּה ז' (־דִים) ١. مَوْسِمُ جَنْيِ العَسَلِ. ٢. المُجْتَنَى مِنَ العَسَلِ.

מַרְדּוּת נ' ١. إِخْضَاعٌ بِالقُوَّةِ. ٢. عُقُوبَةٌ. قِصَاصٌ. בֶּן נַעֲוַת הַמַּרְדּוּת إِبْنُ العَاصِيَةِ (مسبّة). إِبْنُ اللَّبُوَةِ.

מַרְדִּים תו"ז (־מִים) ١. مُنَوِّمٌ. مُخَدِّرٌ. ٢. طَبِيبٌ مُخَدِّرٌ (بالبنج).

מַרְדָּן ת' (־נִים) مُتَمَرِّدٌ. ثَائِرٌ ج ثُوَّارٌ. عَاصٍ(ي) ج عُصَاةٌ.

מַרְדָּנוּת נ' تَمَرُّدٌ. عِصْيَانٌ. مُرُوقٌ. عُقُوقٌ.

מַרְדָּנִי ת' (־יִים) عِصْيَانِيٌّ. تَمَرُّدِيٌّ. إِنْقِلاَبِيٌّ.

מַרְדֵּעַ ז' (־דְּעִים) مِهْمَازٌ ج مَهَامِزُ وَمَهَامِيزُ ע' מַלְמָד.

מַרְדַּעַת נ' (־דְּעוֹת) ١. بَرْذَعَةٌ ج بَرَادِعُ. رَحْلُ الدَّابَّةِ. ٢. حَشِيَّةُ العَتَّالِ (لتخفيف حمله على الكتف).

מְרַדֵּף, מורדף ת' (־פִים) مُطَارِدٌ. مُلَاحِقٌ.

מִרְדָּף ז' (־פִים) مُلَاحَقَةٌ. مُطَارَدَةٌ. إقْتِفَاءُ أَثَرٍ. تَقَصٍّ(ي).

מָרָה פ' عَقَّ ـُ. مَرَقَ ـُ. عَصَى ـِ. تَمَرَّدَ. סורר ומורה مَارِقٌ. عَاقٌّ. عَاصٍ(ي) ج عُصَاةٌ. הִמְרָה عَصَى. تَمَرَّدَ عَلَى. خَالَفَ أَمْرَ. הִמְרָה אֶת פִּיו لَمْ يَصْدَعْ لأمْرِهِ. عَصَى أَمْرَهُ. لَمْ يَذْعِنْ لَهُ.

מָרָה נ' (־רוֹת) مَرَارَةٌ. כִּיס הַמָּרָה كِيسُ المَرَارَةِ. מָרָה שְׁחוֹרָה السَّوْدَاءُ. لسُّوَيْدَاءُ. مَلَنْخُولْيَا. ٢. كَآبَةٌ شَدِيدَةٌ. אָדָם בְּלִי מָרָה دَمِثُ الأَخْلَاقِ. لَيِّنُ العَرِيكَةِ. طَيِّبُ المِزَاجِ.

מֹרָה, מורה נ' مَرَارَةٌ. أَلَمٌ. أَسًى. מֹרַת רוּחַ سُخْطٌ. تَذَمُّرٌ. إمْتِعَاضٌ. إسْتِيَاءٌ.

מְרֻהָט, מרוהט ת' (־טִים) مُؤَثَّثٌ. مَفْرُوشٌ. דִּירָה מְרֻהֶטֶת شَقَّةٌ مَفْرُوشَةٌ.

מַרְהִיב ת' (־בִים) فَتَّانٌ. رَائِعٌ. جَمِيلٌ. شَيِّقٌ. مُثِيرٌ لِلإعْجَابِ. מַרְהִיב עַיִן جَذَّابٌ. خَلَّابٌ. فِتْنَةٌ (مُتْعَةٌ) لِلأَنْظَارِ.

מרואיין ע' מְרֻאְיָן. **מרובד** ע' מְרֻבָּד.

מרובה ע' מְרֻבֶּה. **מרובך** ע' מְרֻבָּךְ.

מרובע ע' מְרֻבָּע. **מרוגז** ע' מְרֻגָּז.

מרוגש ע' מְרֻגָּשׁ.

מָרוּד ת' (מְרוּדִים) مُعْدِمٌ. بَائِسٌ ج بُؤَسَاءُ. تَعِسٌ ע' עָנִי.

מרודד ע' מְרֻדָּד.

מַרְוָה, מרווה נ' النَّاعِمَةُ. القُوَيْسَةُ النَّاعِمَةُ. مَرْيَمِيَّةٌ (نبات. لـ sage, salvia).

מְרֻוֶּה, מרווה ת' (־וִּים) مُرْتَوٍ(ي). شَبْعَانٌ. مُنْتَعِشٌ ومجازًا: مُفْعَمٌ. مَلِيءٌ.

מַרְוֶה, מרווה ת' (־וִים) مُرْوٍ(ي). كَاسِرٌ لِلظَّمَأِ. مُنْعِشٌ (شراب).

מָרוּחַ ת' (מְרוּחִים) مُمَرَّخٌ. مَمْسُوحٌ بِالدُّهْنِ. مَدْهُونٌ. مَفْرُوشٌ بِالزُّبْدَةِ.

מֵרוּחַ, מירוח ז' ١. مَرْخٌ. مَسْحٌ. دَهْنٌ. ٢. صَقْلٌ. تَسْوِيَةٌ. تَمْلِيسٌ.

(מְרוֹחַ) מְרוֹחַ אֶשֶׁךְ مَرْضُوضُ (مَفْتُوقُ) الخُصِيِّ. مَنْ يَشْتَكِي خُصَاهُ.

מְרֻוָּח, מרווח ת' (־חִים) وَاسِعٌ. مُتَّسِعٌ. فَسِيحٌ. رَحْبٌ. אוּלָם מְרֻוָּח قَاعَةٌ فَسِيحَةٌ. דִּירָה מְרֻוַּחַת مَنْزِلٌ (بَيْتٌ) وَاسِعٌ. شَقَّةٌ كَبِيرَةٌ. בִּמְרֻוָּח תה"פ مُفَرَّجٌ. بِأَبْعَادٍ مُعَيَّنَةٍ. مُتَفَاوِتٌ.

מִרְוָח, מרווח ז' (־חִים) سَعَةٌ. مُتَنَفَّسٌ. رَحَابَةٌ. مَدًى. فُسْحَةٌ ومجازًا: بُعْدٌ (بين شخص وآخر، distance).

מרוחם ע' מְרֻחָם. **מרוחק** ע' מְרֻחָק.

מָרוּט ת' (מְרוּטִים) ١. مَنْتُوفٌ. مَمْرُوطٌ. ٢. مَصْقُولٌ. صَقِيلٌ.

מֵרוּט, מירוט ז' صَقْلٌ. تَلْمِيعٌ. جَلْوُ المَعْدِنِ.

מרוטש ע' מְרֻטָּשׁ. **מרוכז** ע' מְרֻכָּז.

מרוכך ע' מְרֻכָּךְ.

מָרוֹם ז' (מְרוֹמִים) ١. عُلًى. عَلْيَاءُ. رِفْعَةٌ. سُمُوٌّ. ٢. السِّمَاكُ الأَعْلَى. رَقِيعُ السَّمَاءِ. أَعَالِي السَّمَاءِ. ٣. مجازًا: ذُرْوَةٌ ج ذُرًى. قِمَّةٌ ج قِمَمٌ. ٤. إلَى العُلَا. מְרוֹמִים أَعَالِي السَّمَاءِ. عَنَانُ السَّمَاءِ. הִשְׁמִיעַ בַּמָּרוֹם קוֹלוֹ رَفَعَ صَوْتَهُ عَالِيًا. قَالَ بِأَعْلَى صَوْتِهِ. שָׂהֲדִי בַּמְּרוֹמִים اَللَّهُمَّ اشْهَدْ! إشْهَدِي (عَلَيَّ) أَيَّتُهَا السَّمَاءُ!

מרומה ע' מְרֻמֶּה. **מרומז** ע' מְרֻמָּז.

מרומזר ע' מְרֻמְזָר.

מְרוֹמָם ת' (־מִים) رَفِيعٌ. عَالٍ(ي) ومجازًا: مَجِيدٌ. جَلِيلٌ. مَهِيبٌ. عَظِيمٌ. בְּמַצַּב רוּחַ מְרוֹמָם فِي مَعْنَوِيَّةٍ عَالِيَةٍ. فِي حَالَةٍ نَفْسِيَّةٍ رَفِيعَةٍ.

מָרוֹנִי L תו"ז (־נִים, ־יִים) مَارُونِيٌّ. مِنْ أَبْنَاءِ الطَّائِفَةِ المَارُونِيَّةِ (طائفة مسيحية كاثوليكية في جبل لبنان).

מרוסן ע' מְרֻסָּן. **מרוסס** ע' מְרֻסָּס.

מרוסק ע' מְרֻסָּק. **מרוענן** ע' מְרֻעֲנָן.

מרופד ע' מְרֻפָּד. **מרופט** ע' מְרֻפָּט.

מְרוֹפָף ת' (־פִים) سَائِبٌ. مُرْتَخٍ(ي). مُقَلْقَلٌ. وَاهٍ(ي).

מרופש ע' מְרֻפָּשׁ.

מֵרוֹץ, מירוץ ז' (מְרוֹצִים) ١. سِبَاقٌ. مُبَارَاةٌ ج مُبَارَيَاتٌ. جَرْيٌ. عَدْوٌ. ٢. رِهَانٌ (في سباق). ٣. تَنَافُسٌ. مُنَافَسَةٌ. מֵרוֹץ מִכְשׁוֹלִים في الرياضة: سِبَاقُ الحَوَاجِزِ. מֵרוֹץ מָרָתוֹן سِبَاقُ مَارَاثُون. سِبَاقُ المَسَافَاتِ الطَّوِيلَةِ. מֵרוֹץ סוּסִים سِبَاقُ الخَيْلِ. מֵרוֹץ שָׂדֶה سِبَاقُ الضَّاحِيَةِ. מֵרוֹץ שְׁלִיחִים سِبَاقُ التَّتَابُعِ. سِبَاقُ التَّنَاوُبِ (relay race). מֵרוֹץ נֶגֶד הַזְּמַן سِبَاقٌ (صِرَاعٌ) مَعَ الزَّمَنِ. סוּס מֵרוֹץ فَرَسُ رِهَانٍ.

מְרוּצָה נ' ١. سِبَاقٌ. عَدْوٌ. جَرْيٌ. ٢. سُرْعَةٌ. عَجَلَةٌ. בִּמְרוּצַת הַזְּמַן (הַיָּמִים, הַדּוֹרוֹת) عَلَى مَرِّ الزَّمَنِ. عَلَى تَوَالِي السِّنِينَ. בִּמְרוּצַת הַשָּׁבוּעַ فِي بَحْرِ الأُسْبُوعِ. فِي غُضُونِ الأُسْبُوعِ (الحالي).

מרוצה ע' מְרֻצֶּה. **מרוצף** ע' מְרֻצָּף.

מרוצץ ע' מְרֻצָּץ.

מָרוּק ת' (מְרוּקִים) مَصْقُولٌ. صَقِيلٌ. مُلَمَّعٌ. مَلِيسٌ.

מֵרוּק, מירוק ז' (־קִים) ١. صَقْلٌ. تَلْمِيعٌ. شَحْذٌ. ٢. تَنْظِيفٌ. تَطْهِيرٌ. ٣. مجازًا: تَكْفِيرٌ. غُفْرَانٌ. صَفْحٌ. عَفْوٌ.

מָרוֹקוֹ ש"פ المَغْرِبُ (دولة عربية في شمال افريقيا).

מרוקח ע' מְרֻקָּח. **מרוקם** ע' מְרֻקָּם.

מְרוֹקָן ת' (־נִים) مُفَرَّغٌ. فارِغٌ. خالٍ(ي). مُفضًى.

מָרוֹקָנִי תו"ז (־נִים, ־יִּים) مَغْرِبِيٌّ ج مَغارِبَةٌ.

מרוקע ע' מְרֻקָּע.

מָרוֹר ז' (מְרוֹרִים) ١. تِفافٌ. جِعْضِيض م' (نبات مرّ الطعم احد انواعه يؤكل في عيد الفصح، sonchus). ٢. إسْمٌ عامٌّ لِكُلِّ بَقْلَةٍ مُرَّةٍ.

מֵרוּר , מירור ז' (־רִים) تَنْغِيصُ حَياةٍ. تَكْدِيرُ العَيْشِ.

מְרוֹרָה נ' (־רוֹת) ١. مَرِيرٌ جِدًّا. سُمٌّ ج سُمُومٌ. ٢. مجازًا: داهِيَةٌ ج دَواهٍ(ي).

מרושל ע' מְרֻשָּׁל. **מרושע** ע' מְרֻשָּׁע.

מְרוֹשָׁשׁ ת' (־שִׁים) مُعْدِمٌ. مُفْلِسٌ. تَرِبٌ. رَقِيقُ الحالِ.

מרושת ע' מְרֻשָּׁת.

מָרוּת נ' سُلْطَةٌ. سِيادَةٌ. سَيْطَرَةٌ. طاعَةٌ. إنْصِياعٌ. קִבֵּל מָרוּת أذْعَنَ لِـ. إنْقادَ لِـ. أطاعَ. أسْلَمَ قِيادَهُ لِـ. מְקַבֵּל מָרוּת مِطْواعٌ. طَيِّعٌ. سَلِسُ القِيادِ. مُمْتَثِلٌ لِلأوامِرِ.

מרותך ע' מְרֻתָּךְ. **מרותק** ע' מְרֻתָּק.

מַרְזֵב ז' (־זְבִים) مِيزابٌ ج مَيازِيبُ. مِرْزابٌ ج مَرازِيبُ.

מַרְזֵחַ ז' وَلِيمَةٌ عامَّةٌ. בֵּית מַרְזֵחַ حانَةٌ ج حاناتٌ. خَمّارَةٌ.

מַרְזְחָן ז' (־נִים) صاحِبُ حانَةٍ. السّاقِي فِي حانَةٍ. النّادِلُ.

מָרַח פ' مَرَّخَ. دَهَنَ ـُ. ضَمَّخَ. طَلَى ـِ. ٢. סל' غَشَّ ـُ. شَلْفَقَ. נִמְרַח مُرِّخَ. مُسِحَ بِالدُّهْنِ. ضُمِّخَ. מֵרַח دَهَّنَ. مَرَّخَ. ضَمَّخَ. מֵרַח إدَّهَنَ. إطَّلَى بِالدُّهْنِ. إنْطَلَى.

מֶרְחָב ז' (־בִים) ١. رَحْبَةٌ ج رِحابٌ. بَراحٌ. فُسْحَةٌ ج فُسَحٌ. مَدًى. مُتَّسَعٌ. ٢. حَيِّزُ الوُجُودِ. الفَضاءُ. خَلاءٌ. ٤. مِنْطَقَةُ العَمَلِ. مَجالٌ ج مَجالاتٌ. מֶרְחָב אֲוִירִי مَجالٌ جَوِّيٌّ. מֶרְחָב מִחְיָה مَجالٌ حَيَوِيٌّ. مَجالُ العَيْشِ. المَدَى الحَيَوِيُّ. מֶרְחַב פְּעֻלָּה مَجالُ العَمَلِ. مِنْطَقَةُ العَمَلِ. מֶרְחַב תִּמְרוּן مَجالُ التَّحَرُّكِ وَالعَمَلِ فِي مَأْزِقٍ. הַנְדָּסַת הַמֶּרְחָב الهَنْدَسَةُ الفَراغِيَّةُ. الهَنْدَسَةُ المُجَسَّمَةُ. יָצָא לַמֶּרְחָב إنْطَلَقَ. وَجَدَ لَهُ مُنْطَلَقًا. وَجَدَ لَهُ مَجالاً حَيَوِيًّا.

מֻרְחָב, מורחב ת' (־בִים) مُوَسَّعٌ. مُكَبَّرٌ. مُمَدَّدٌ. واسِعٌ. فَسِيحٌ. שֶׁבֶר מֻרְחָב في الحساب: كَسْرٌ مُكَبَّرٌ (خلاف الكسر المختزل).

מֶרְחָבִי ת' (־בִיִּים) فَراغِيٌّ. إقْلِيمِيٌّ. פִּקּוּד מֶרְחָבִי قِيادَةٌ إقْلِيمِيَّةٌ (لِوائِيَّةٌ).

מְרֻחָם, מרוחם ת' (־מִים) ١. مُتَرَحَّمٌ عَلَيْهِ. مُشْفَقٌ عَلَيْهِ. ٢. مَرْحُومٌ. الرّاحِلُ.

מַרְחָן ז' (־נִים) סל' مُشَلْبِق. غَشّاشٌ. مَنْ لا يُؤَدِّي عَمَلَهُ عَلَى أكْمَلِ وَجْهٍ.

מַרְחָנוּת נ' غِشٌّ. عَدَمُ أداءِ العَمَلِ كَما يَجِبُ.

מְרֻחָף ת' (־חָפִים) حالِمٌ. غَيْرُ واقِعِيٍّ.

מֶרְחָץ ז' (־חֲצָאוֹת, ־חֲצִיּוֹת) ١. حَمّامٌ ج حَمّاماتٌ. مُسْتَحَمٌّ. ٢. إغْتِسالٌ. מֶרְחַץ דָּמִים حَمّاماتُ الدَّمِ. مَذْبَحَةٌ ج مَذابِحُ. إراقَةُ دِماءٍ. בֵּית מֶרְחָץ حَمّامٌ عُمُومِيٌّ. מֶרְחֲצָאוֹת מַרְפֵּא يَنابِيعُ الاِسْتِشْفاءِ. مُسْتَحَمّاتٌ مَعْدِنِيَّةٌ.

מֶרְחָק ז' (־חַקִּים) ١. بُعْدٌ ج أبْعادٌ. مَدًى. ٢. مَسافَةٌ ج مَسافاتٌ. ٣. مجازًا: بَوْنٌ. تَفاوُتٌ. تَبايُنٌ. تَباعُدٌ. מֶרְחָק עָצוּם بَوْنٌ شاسِعٌ. بُعْدٌ سَحِيقٌ. בְּמֶרְחָק־ عَلَى بُعْدِ. عَلَى مَسِيرَةِ.

מֻרְחָק, מורחק ת' (־קִים) ١. مُبْعَدٌ. بَعِيدٌ. نَاءٍ(ي). ٢. قَصِيٌّ. سَحِيقٌ. בְּמֻרְחָק תה"פ عَلَى بُعْدٍ ما. عَلَى مَسافَةٍ ما.

מֻרְחָק, מורחק ת' (־קִים) ١. مُبْعَدٌ. مُنَحًّى. مُزاحٌ. مَطْرُودٌ. ٢. بَعِيدٌ. نَاءٍ(ي). ٣. مجازًا: بَعِيدٌ عَنِ الإدْراكِ. خارِقٌ. مُسْتَغْلَقٌ.

מַרְחֶשֶׁה נ' (־שׁוֹת) جَلَبَةٌ. لَغَطٌ. ضَوْضاءُ. هَرْجٌ وَمَرْجٌ.

מַרְחֶשְׁוָן, מרחשוון ז' مارْحِشْوان. حِشْوانُ (الشهر الثاني في التقويم العبري).

מַרְחֶשֶׁת נ' (־חָשׁוֹת) مِقْلًى. مِقْلاةٌ عَمِيقَةٌ ج مَقالٍ(ي). طاجِنٌ ج طَواجِنُ.

מָרַט פ' ١. نَتَفَ ـِ. مَعَطَ ـَ. مَرَطَ ـُ. ٢. صَقَلَ ـُ. لَمَّعَ. מָרַט אֶת עֲצַבָּיו أرْهَقَ أعْصابَهُ. أهاجَ أعْصابَهُ. أنْهَكَهُ. أضْناهُ. נִמְרַט نُتِفَ. مُعِطَ. מֵרַט نَتَّفَ. مَرَّطَ.

מִרְטֵט פ' أخْلَقَ الثَّوْبَ. أرَثَّ. هَرَأَ. صَيَّرَ الثَّوْبَ بالِيًا. מִרְטֵט إخْلَوْلَقَ الثَّوْبُ. أرَثَّ. أسْمَلَ. הִתְמַרְטֵט إخْلَوْلَقَ. أصْبَحَ رَثًّا ومجازًا: إضْمَحَلَّ. وَهَنَ (يَوْهُنُ).

מַרְטֵט ז' (־טְטִים) مِهَزٌّ. جِهازٌ اهْتِزازِيٌّ (في الغسالة الكهربائية مثلاً لتحريك الغسيل وتنظيفه، vibrator).

מַרְטִיט ת' (־טִים) يَهُزُّ المَشاعِرَ. مُثِيرٌ. ٢. تَقْشَعِرُّ لَهُ الأبْدانُ.

מַרְטִינִי It. ז' مارْتِينِي. نَبِيذٌ مَخْلُوطٌ مَعَ الفِرْمُوث وَعَصِيرِ اللَّيْمُونِ.

מַרְטִיר G ז' (־רִים) في المسيحية: شَهِيدٌ ج شُهَداءُ. مَنْ ضَحَّى بِنَفْسِهِ.

מַרְטִירוֹלוֹגְיָה נ' سِجِلُّ الشُّهَداءِ.

מַרְטִירִיּוּת נ' مُكابَدَةٌ. مُعاناةٌ. تَعْذِيبٌ فِي سَبِيلِ اللهِ.

מְרֻטָּשׁ, מרוטש ת' (־שִׁים) مُمَزَّقٌ إرْبًا إرْبًا. مُقَطَّعُ الأوْصالِ.

מֶרִי, מְרִי ז' ١. تَمَرُّدٌ. عِصْيانٌ. فِتْنَةٌ. ٢. عُقُوقٌ. مُرُوقٌ. شَقُّ عَصا الطّاعَةِ. מֶרִי אֶזְרָחִי عِصْيانٌ مَدَنِيٌّ. فِتْنَةٌ. ثَوْرَةٌ أهْلِيَّةٌ. תְּנוּעַת מֶרִי حَرَكَةُ عِصْيانٍ. حَرَكَةُ مُقاوَمَةٍ.

מְרִיא ז' (־אִים) جامُوسَةٌ ج جامُوسٌ وَجَوامِيسُ ע' תְּאוֹ.

מְרִיבָה נ' (־בוֹת) مُشاجَرَةٌ ج مُشاجَراتٌ. شِجارٌ. مُشادَّةٌ ج مُشادّاتٌ. نِزاعٌ ج نِزاعاتٌ. خُصُومَةٌ. אַדְמַת מְרִיבָה أرْضٌ مُتَنازَعٌ عَلَيْها. مِنْطَقَةُ الصِّراعاتِ.

אַנְשֵׁי מְרִיבָה, בַּעֲלֵי מְרִיבָה الْمُشَاكِسُونَ. المُفْسِدُونَ. الدَّسَّاسُونَ.

מְרִידָה נ' (־דוֹת) تَمَرُّدٌ. إِنْقِلَابٌ ج إِنْقِلَابَاتٌ. ثَوْرَةٌ ج ثَوْرَاتٌ.

מֵרִידְיָאן L خَطُّ الزَّوَالِ. خَطُّ نِصْفِ النَّهَارِ. خَطُّ الْهَاجِرَةِ (meridian) ע' מִצְהָר.

מָרְיוֹנֶטָה F נ' (־טוֹת) دُمْيَةٌ ج دُمًى. عَرُوسَةٌ ج عَرَائِسُ ע' בֻּבָּה. ٢. صَنِيعَةٌ ج صَنَائِعُ (من ياتمر بامر غيره).

מְרִיחָה נ' (־חוֹת) ١. مَرْخٌ. دَهْنٌ. تَضْمِيخٌ. ٢. مجازًا: رَشْوٌ. إِرْتِشَاءٌ. ٣. غِشٌّ.

מָרִיחוּאָנָה .Sp נ' مَارِيخْوَانَا. قُنَّبٌ هِنْدِيٌّ (نوع من المخدرات).

מְרִיטָה נ' (־טוֹת) نَتْفٌ. مَعْطٌ. مَرْطٌ. מְרִיטַת עֲצַבִּים إِرْهَاقٌ لِلأَعْصَابِ.

מֵרִים ז' (־מִים) رَافِعٌ. مُعَلٍّ(ي). מֵרִים מִשְׁקוֹלוֹת رَافِعُ أَثْقَالٍ. رَبَّاعٌ.

מָרִינָדָה F ע' תַּחְמִיץ.

מָרִינָה .It נ' مَرْفَأُ الْمَرَاكِبِ الصَّغِيرَةِ وَالْيُخُوتِ.

מָרִיעַ ז' (־עִים) مَرِيضٌ ج مَرْضَى ע' חוֹלֶה.

מֵרִיץ ז' (מְרִיצִים) ١. مُرَكِّضٌ. حَاثٌّ. مُعَجِّلٌ. ٢. مُعْطِي إِشَارَةِ الْبَدْءِ فِي السِّبَاقِ (starter).

מְרִיצָה נ' (־צוֹת) عَجَلَةُ يَدٍ. كَارَةٌ ج كَارَاتٌ.

מָרִיר ת' (מְרִירִים) مَرِيرٌ. مُرٌّ. لَاذِعٌ. مُتَأَلِّمٌ. מְרִיר יוֹם مُكَابِدٌ. مَغْمُومٌ.

מְרִירוּת נ' ١. مَرَارَةٌ. طَعْمٌ مُرٌّ. ٢. مجازًا: تَذَمُّرٌ. سُخْطٌ. إِمْتِعَاضٌ. ٣. مُكَابَدَةٌ. مُعَانَاةٌ. מְרִירוּת לֵב غَمٌّ ج غُمُومٌ. غُمَّةٌ ج غُمَمٌ.

מָרִישׁ ז' (מְרִישִׁים) سَقِيفَةٌ ج سَقَائِفُ ע' קוֹרָה.

מָרִית נ' (־יוֹת) مِلْوَقٌ. مَالَج. مِسْحَاف.

מֹרֶךְ, מורך ז' جُبْنٌ. ضَعْفٌ (ضُعْفٌ). مُيُوعَةٌ. מֹרֶךְ לֵב جُبْنٌ. جُفُولٌ. هَلَعٌ. إِنْخِلَاعُ الْقَلْبِ.

מֵרְכָה, מֵרְכָא נ' (־אוֹת) إِسْمُ أَحَدِ الْفَوَاصِلِ فِي التَّوْرَاةِ.

מֶרְכָּב ז' (־בִים) ١. عُدَّةُ الرُّكُوبِ. ٢. مَقْعَدُ الرَّاكِبِ عَلَى صَهْوَةِ الْجَوَادِ. ٣. هَيْكَلُ الْعَرَبَةِ. ٤. عَرَبَةُ نَقْلٍ ע' רֶכֶב.

מֻרְכָּב, מורכב ת' (־בִים) ١. مُرَكَّبٌ. مُكَوَّنٌ مِنْ. مُتَأَلِّفٌ مِنْ. قِوَامُهُ (كذا وكذا). ٢. مُعَقَّدٌ. مُعْضِلٌ. مُشْكِلٌ. ٣. في النبات: مُرَكَّبٌ. مُطَعَّمٌ. גִּזְרַת הַמֻּרְכָּבִים في القواعد: الأَفْعَالُ الْمُرَكَّبَةُ (مثل וְעָ"י הֵבִין). מִשְׁפַּחַת הַמֻּרְכָּבִים في النبات: الْعَائِلَةُ الْمُرَكَّبَةُ. מִשְׁפָּט מֻרְכָּב ע' מִשְׁפָּט.

מֶרְכָּבָה נ' (־בוֹת) ١. مَرْكَبَةٌ ج مَرْكَبَاتٌ. عَرَبَةٌ ج عَرَبَاتٌ. عَرَبَةُ رُكُوبٍ (تجرها الخيل). حَنْطُور. ٢. عَرَبَةٌ حَرْبِيَّةٌ. מֶרְכֶּבֶת תּוֹתָח في الجيش: عَرَبَةُ مِدْفَعٍ. מַעֲשֵׂה מֶרְכָּבָה عَمَلِيَّةُ تَشْكِيلٍ (حكومة او هيئة مثلاً).

מֻרְכָּבוּת, מורכבות נ' تَرَاكُبٌ. تَعَقُّدٌ. تَشَابُكٌ. ذُو عِدَّةِ أَبْعَادٍ. إِشْكَالِيَّةٌ.

מִרְכּוּז ז' (־זִים) ١. تَرْكِيزٌ. تَمَرْكُزٌ. مَرْكَزَةٌ. ضَبْطُ الْمَرْكَزِ. ٢. حَصْرٌ. عَدَمُ تَوْزِيعِ الصَّلَاحِيَاتِ ע' צֶנְטְרָלִיזַצְיָה. אִי־מִרְכּוּז اللَّامَرْكَزِيَّةُ. تَوْزِيعُ الصَّلَاحِيَاتِ ע' בִּזּוּר.

מִרְכּוּזִי ת' (־זִיִּים) تَرْكِيزِيٌّ. مَحْصُورٌ فِي الْمَرْكَزِ.

מַרְכּוֹל ז' (־לִים) ١. مُوَظَّفٌ كَبِيرٌ فِي هَيْكَلِ سُلَيْمَانَ. ٢. مُجَمَّعٌ لِبَيْعِ السِّلَعِ الاسْتِهْلَاكِيَّةِ. سُوبَرْمَارْكِيت.

מַרְכּוֹלִית נ' مُجَمَّعٌ صَغِيرٌ لِبَيْعِ السِّلَعِ الاسْتِهْلَاكِيَّةِ.

מרכולת ע' מַרְכֹּלֶת.

מֶרְכָּז A ז' (־זִים) ١. في الهندسة: مَرْكَزٌ ج مَرَاكِزُ. مُنْتَصَفٌ. بُؤْرَةٌ (في عدسة) ج بُؤَرٌ. ٢. وَسَطٌ ج أَوْسَاطٌ. ٣. مجازًا: قَلْبٌ. أَسَاسٌ ج أُسُسٌ. صَدَارَةٌ. ٤. حِزْبُ وَسَطٍ. ٥. مَرْكَزُ مُؤَسَّسَةٍ (يسيطر على جميع فروعه). ٦. جَوْهَرٌ. מֶרְכַּז הַכֹּבֶד مَرْكَزُ الثِّقْلِ. מֶרְכַּז הָעִגּוּל مَرْكَزُ الدَّائِرَةِ. מֶרְכַּז הָעִיר وَسَطُ الْمَدِينَةِ. מֶרְכַּז עֲצַבִּים مَرْكَزُ أَعْصَابٍ ومجازًا: مَرْكَزُ قِيَادَةٍ. زَعَامَةٌ. מֶרְכַּז שִׁקּוּם مَرْكَزُ تَأْهِيلٍ.

מְרַכֵּז תו"ז (־כְּזִים) مُرَكِّزٌ. مُقَرِّرٌ ע' רַכָּז. הַוַּעֲדָה הַמְרַכֶּזֶת (שֶׁל הַהִסְתַּדְּרוּת) اللَّجْنَةُ الْمُرَكِّزَةُ لِنَقَابَةِ الْعُمَّالِ الإِسْرَائِيلِيِّينَ الْعَامَّةِ (الهِسْتَدْرُوت).

מְרֻכָּז, מרוכז ת' (־זִים) مُرَكَّزٌ. مَضْمُومٌ. مَحْصُورٌ. مَلْمُومٌ. مُجَمَّعٌ. مُكَثَّفٌ.

מִרְכֵּז פ' ١. مَرْكَزَ. حَدَّدَ الْمَرْكَزَ. ٢. رَكَّزَ. حَصَرَـ (الصلاحيات). מֻרְכַּז مُرْكِزَ. حُصِرَ فِي الْمَرْكَزِ.

מֶרְכָּזִי ת' (־זִיִּים) ١. مَرْكَزِيٌّ. وَسَطِيٌّ. ٢. أَسَاسِيٌّ. رَئِيسِيٌّ. ٣. جَوْهَرِيٌّ. הַסָּקָה מֶרְכָּזִית تَدْفِئَةٌ مَرْكَزِيَّةٌ.

מֶרְכָּזִיָּה, מרכזייה נ' (־יוֹת) ١. مَقْسَمُ (مُقْسَمُ) التِّلِفُونَاتِ. بَدَّالَةٌ. سِنْتْرَال. ٢. مُؤَسَّسَةٌ مَرْكَزِيَّةٌ. מֶרְכָּזִיָּה פֶּדָגוֹגִית مَرْكَزٌ تَرْبَوِيٌّ. مَرْكَزٌ ثَقَافِيٌّ.

מֶרְכָּזִיּוּת נ' مَرْكَزِيَّةٌ. تَرْكِيزٌ. حَصْرُ الصَّلَاحِيَاتِ.

מֶרְכָּזָן ז' (־נִים) عَامِلُ مَقْسَمِ التِّلِفُونَاتِ. مُوَظَّفُ الْبَدَّالَةِ.

מֶרְכֶּזֶת נ' (־כְּזוֹת) السِّنْتْرَال. بَدَّالَةُ تِلِفُونٍ. מֶרְכֶּזֶת אוֹטוֹמָטִית مَقْسَمٌ (مُقْسَمٌ) آلِيٌّ. بَدَّالَةُ تِلِفُونٍ أُوتُومَاتِيكِيَّةٌ.

מַרְכִּיב ז' (־בִים) عُنْصُرٌ مُرَكَّبٌ (في مادة). عَامِلٌ ج عَوَامِلُ. مُكَوِّنٌ ج مُكَوِّنَاتٌ (component).

מְרַכֵּךְ ז' (־כְּכִים) مُلَيِّنٌ. מְרַכֵּךְ כְּבִיסָה مُلَيِّنُ الْغَسِيلِ.

מְרֻכָּךְ, מרוכך ת' (־כִים) مُلَيَّنٌ. رَخْوٌ. هَشٌّ.

מַרְכֹּלֶת, מרכולת נ' ١. إِتِّجَارٌ. تِجَارَةٌ. ٢. سِلْعَةٌ ج سِلَعٌ.

מֻרְכָּן, מורכן ת׳ (־נִים) مُنَكَّسٌ. مُطَأْطَأٌ. مُنْحَنٍ(ي).

מִרְמָה נ׳ (־מוֹת) خُدْعَةٌ. خَدِيعَةٌ. مُخَادَعَةٌ. مَكْرٌ. غِشٌّ. تَحَايُلٌ. אַבְנֵי מִרְמָה عِيَارَاتٌ (أَوْزَانٌ) مَغْشُوشَةٌ. مَكَايِيلُ مُطَفَّفَةٌ. אִישׁ מִרְמָה مُخَادِعٌ. غَشَّاشٌ. مَاكِرٌ. مُحْتَالٌ. نَصَّابٌ. לְשׁוֹן מִרְמָה, פִּי מִרְמָה, שִׂפְתֵי מִרְמָה كَذِبٌ وَنِفَاقٌ. إِفْكٌ وَبُهْتَانٌ. מֹאזְנֵי מִרְמָה مَوَازِينُ مَغْشُوشَةٌ. مَوَازِينُ مُطَفَّفَةٌ.

מֻרְמֶה, מורמה ת׳ (־מִים) مَخْدُوعٌ. مُضَلَّلٌ. مَغْبُونٌ.

מֻרְמָז, מורמז ת׳ (־זִים) مَرْمُوزٌ. مُلَمَّحٌ. مُشَارٌ إِلَيْهِ. مُنَوَّهٌ عَنْهُ.

מֻרְמְזָר, מורמזר ת׳ (־רִים) فِيهِ إِشَارَاتٌ ضَوْئِيَّةٌ (لتسهيل المرور).

מַרְמִיטָה, מַרְמוּטָה L נ׳ (־טוֹת) الْمَرْمُوطُ (حيوان من القوارض، marmot).

שְׁנַת (תַּרְדֵּמַת) מַרְמִיטָה مجازًا: سُبَاتٌ عَمِيقٌ.

מַרְמֶלָדָה F נ׳ (־דוֹת) مَرْمَلَاد. مُرَبَّى قُشُورِ الْبُرْتُقَالِ (marmalade).

מִרְמָס ז׳ دَوْسٌ بِالأَقْدَامِ. دَعْسٌ. دِيَاسَةٌ. وَطْءٌ. سَحْقٌ. הָיָה לְמִרְמָס صَارَ مُدَاسًا لِلأَقْدَامِ. أَصْبَحَ ذَلِيلًا مُحْتَقَرًا.

מֵרֵמֵר פ׳ أَمَرَّ. صَيَّرَهُ مُرًّا. أَغْضَبَ. أَسْخَطَ. آلَمَ. מֵרַמֵּר أَغْضَبَ. أَسْخَطَ. הִתְמַרְמֵר تَذَمَّرَ مِنْ. تَشَكَّى مِنْ. إِسْتَاءَ مِنْ.

מַרְמָר G ז׳ مَرْمَرٌ ע׳ שַׁיִשׁ.

מָרָן Ar. (אֲרָ׳: מוֹרֵנוּ) أُسْتَاذُنَا. مُعَلِّمُنَا. كِنَايَةٌ عَنْ حَاخَامٍ كَبِيرٍ. מָרָנָן וְרַבָּנָן! سَادَتَنَا وَأَسَاتِذَتَنَا! سَادَتَنَا الْمُحْتَرَمِينَ!

מַרְנ״ט ר״ת מְטוֹל רְקֵטוֹת נֶגֶד טַנְקִים قَاذِفُ الصَّوَارِيخِ ضِدَّ الدَّبَّابَاتِ. مِنَصَّةُ إِطْلَاقِ الصَّوَارِيخِ.

מַרָּנִים .Sp ז״ר الْمُتَنَصِّرُونَ (من اليهود أو المسلمين الذين اجبروا على التنصر ابان محاكم التفتيش في اسبانيا والبرتغال، marranos) ע׳ אֲנוּסִים.

מַרְנִין ת׳ (־נִים) ١. مُبْهِجٌ. مُفْرِحٌ. مُمْتِعٌ. سَارٌّ. יְדִיעָה מַרְנִינָה نَبَأٌ سَارٌّ.

מָרָנָן ע׳ מָרָן.

מַרְס L ז׳ ١. الْمِرِّيخُ ע׳ מַאְדִּים. ٢. مَارِسُ. آذَارُ (الشهر الثالث من السنة الميلادية).

מֻרְסָה, מורסה נ׳ (־סוֹת) دُمَّلَةٌ ج دَمَامِلُ وَدُمَّلٌ. خُرَاجٌ. جُرْحٌ فِيهِ مِدَّةٌ. تَجَمُّعٌ صَدِيدِيٌّ.

מַרְסֵיֶיז, מַרְסֶלְיֶיזָה F נ׳ الْمَارْسِيلِيز (النشيد القومي الفرنسي).

מֻרְסָן, מורסן ת׳ (־נִים) ١. مُلَجَّمٌ (جواد). ٢. مُنْضَبِطٌ. مَكْبُوحٌ. مَكْبُوتٌ.

מַרְסֵס ז׳ (־סְסִים) مِرْذَاذٌ. مِنْضَحَةٌ ج مَنَاضِحُ. مِرَشَّةٌ. بَخَّاخَةٌ.

מְרֻסָּס, מרוסס ת׳ (־סִים) مَرْشُوشٌ (بمواد مبيدة للآفات). مَنْضُوحٌ.

מַרְסֵסָה נ׳ (־סוֹת) مِرَشَّةٌ. آلَةُ رَشِّ السَّوَائِلِ.

מְרֻסָּק, מרוסק ת׳ (־קִים) ١. مَمْعُوكٌ. مَمْعُوسٌ. ٢. مُقَطَّعُ الأَوْصَالِ. مُحَطَّمٌ. مُفَتَّتٌ. مُهَشَّمٌ.

מֵרֵעַ ١. ז׳ (מֵרֵעִים) رَفِيقٌ ج رِفَاقٌ ע׳ רֵעַ. ٢. ת׳ (מְרֵעִים) مُؤْذٍ(ي). خَبِيثٌ. אַחַת מֵרֵעָיו حَاشِيَتُهُ. أَصْدِقَاؤُهُ الأَقْرَبُونَ. زُمَلَاؤُهُ. חֶבֶר מְרֵעִים ١. رِفَاقٌ. أَصْدِقَاءُ. ٢. طُغْمَةٌ. زُمْرَةٌ. عِصَابَةٌ.

מָרַע .Ar ז׳ مَرِيضٌ ج مَرْضَى. عَلِيلٌ. שְׁכִיב מְרַע طَرِيحُ الْفِرَاشِ. مُعْتَكِفٌ فِي فِرَاشِهِ لِمَرَضِهِ.

מֻרְעָב, מורעב ז׳ (־בִים) مُجَوَّعٌ. جَائِعٌ. طَاوٍ(ي). مُتَضَوِّرٌ جُوعًا.

מִרְעֶה ז׳ (־עִים) مَرْعًى ج مَرَاعٍ(ي). مَرْتَعٌ ج مَرَاتِعُ. مُنْتَجَعُ الْكَلَأِ. مَرْجٌ ج مُرُوجٌ. مَسْرَحُ الأَغْنَامِ.

מַרְעוֹם ז׳ (־מִים) صِمَامَةٌ. طَابَةٌ ج طَابَاتٌ. طَبَّةٌ (في القنابل) ج طَبَّاتٌ. كَبْسُولَةٌ ج كَبْسُولَاتٌ. מַרְעוֹם הַשְׁהָיָה صِمَامَةٌ بَطِيئَةٌ. מַרְעוֹם חַשְׁמַלִּי صِمَامَةٌ كَهْرَبَائِيَّةٌ.

(מַרְעִין) מַרְעִין בִּישִׁין .Ar ז״ר أَمْرَاضٌ وَبِيلَةٌ (خَبِيثَةٌ). فَوَاجِعُ.

מַרְעִית נ׳ سَرْحٌ. قَطِيعٌ مُسَرَّحٌ فِي مَرْعًى. طَرْشٌ. צֹאן מַרְעִיתוֹ رَعِيَّتُهُ. جَمَاعَتُهُ.

מֻרְעָל, מורעל ת׳ (־לִים) مُسَمَّمٌ. مَسْمُومٌ ومجازًا: ذُو أَفْكَارٍ مَسْمُومَةٍ.

מְרַעֲנֵן ת׳ (־עַנְנִים) مُنْعِشٌ. مُنَشِّطٌ. רוּחַ מְרַעֲנֶנֶת نَسِيمٌ مُنْعِشٌ. نَسِيمٌ عَلِيلٌ. طَرَاوَةٌ.

מְרֻעֲנָן, מרוענן ת׳ (־נִים) مُنْتَعِشٌ. مُنَشَّطٌ. نَشِطٌ.

מֻרְעָשׁ, מורעש ת׳ (־שִׁים) ١. مُرْجَفٌ. مُهْتَزٌّ. مُرْتَعِشٌ. ٢. مَقْصُوفٌ بِالْقَنَابِلِ.

מַרְפֵּא ז׳ صِحَّةٌ. شِفَاءٌ. دَوَاءٌ. מַחֲלָה חֲשׂוּכַת מַרְפֵּא مَرَضٌ عُضَالٌ (خَبِيثٌ). مَرَضٌ لَا شِفَاءَ مِنْهُ. מְקוֹם מַרְפֵּא مُنْتَجَعٌ (خصوصًا حمامات مياه معدنية). צִמְחֵי מַרְפֵּא نَبَاتَاتٌ (أَعْشَابٌ) طِبِّيَّةٌ.

מִרְפָּא ז׳ (־פְאִים) مُطَبَّبٌ. مُدَاوٍ(ي). מִרְפַּאַת שִׁנַּיִם مُرَكَّبُ أَسْنَانٍ. مُطَبَّبُ أَسْنَانٍ.

מִרְפָּאָה נ׳ (־אוֹת) عِيَادَةٌ ج عِيَادَاتٌ. مُسْتَوْصَفٌ ج مُسْتَوْصَفَاتٌ.

מְרֻפָּד, מרופד ת׳ (־דִים) مُنَجَّدٌ. مُلَبَّدٌ. وَثِيرٌ.

מִרְפָּדָה, מִרְפֶּדִיָּה, מרפדייה נ׳ (־דוֹת, ־יוֹת) مَعْمَلُ النِّجَادَةِ. مَعْمَلُ التَّنْجِيدِ.

מִרְפֶּה ז׳ (־פִים) مُرْخٍ(ي). مُتْرِكٌ. אֵינוֹ מַרְפֶּה מִן־ لَا يَفْتُرُ مِنْ. لَا يَنِي عَنْ. لَا يَكِلُّ ע׳ רָפָה, הִרְפָּה.

מְרֻפָּט, מרופט ת׳ (־טִים) رَثٌّ ج رِثَاثٌ. مُهَلْهَلٌ. بَالٍ(ي). ذَرِيٌّ. مُشَرْشَحٌ מ׳. בְּגָדִים מְרֻפָּטִים ثِيَابٌ مُهَلْهَلَةٌ (بَالِيَةٌ. رَثَّةٌ).

מַרְפֵּס ז׳ (־פְּסִים) يَافُوخٌ (عظام رأس الوليد، fontanelle).

מִרְפֶּסֶת נ' (־פָסוֹת) شُرْفَةٌ ج شُرَفٌ. فِرَانْدَة. بَلْكُون ج بَلْكُونَات.

מַרְפֵּק ז' (־פְּקִים) مَرْفَقٌ. مِرْفَقٌ ج مَرَافِقُ. كُوعٌ ج أَكْوَاعٌ. בַּעַל מַרְפְּקִים סל' قَبَضَاي. عَنِيفٌ. بَلْطَجِي.

מִרְפֵּק פ' إِقْتَحَمَ بِذِرَاعَيْهِ. إِقْتَحَمَ بِالقُوَّةِ. إِسْتَعْمَلَ العُنْفَ.

מַרְפְּקָן ז' (־נִים) قَبَضَاي. عَنِيفٌ. بَلْطَجِي.

מְרַפְרֵף ת' (־רְפִים) مُتَصَفِّحٌ. مَارٌّ مَرَّ الكِرَامِ (في القراءة). سَطْحِيٌّ.

מְרֻפָּשׁ, מרופש ת' (־שִׁים) مُوحِلٌ. قَذِرٌ. وَسِخٌ (ماء). آسِنٌ.

(מרץ) הִמְרִיץ פ' نَشَّطَ. حَثَّ ـ. إِسْتَحَثَّ. حَضَّ ـ. حَفَّزَ. شَجَّعَ. הֻמְרַץ نُشِّطَ. نُشِطَ ـ. شُجِّعَ. حُفِّزَ. تَحَفَّزَ.

מֶרֶץ ז' ١. نَشَاطٌ. هِمَّةٌ. فَعَّالِيَّةٌ. فَاعِلِيَّةٌ. حَيَوِيَّةٌ. ٢. قُوَّةٌ. قُدْرَةٌ. مَقْدِرَةٌ. جُهْدٌ. בַּעַל מֶרֶץ ذُو هِمَّةٍ. وَثَّابٌ. نَشِيطٌ ج نِشَاطٌ. نَابِضٌ بِالحَيَاةِ.

מִרְצֶדֶת נ' ١. لُعْبَةٌ مُتَحَرِّكَةٌ فَوْقَ سَرِيرِ الطِّفْلِ. ٢. تِمْثَالٌ مُرَكَّبٌ مِنْ أَجْزَاءٍ مُتَنَقِّلَةٍ (mobile).

מְרֻצֶּה, מרוצה ת' (־צִּים) رَاضٍ(ي). مَسْرُورٌ. مُرْتَاحٌ مِنْ. قَانِعٌ.

מַרְצֶה ז' (־צִים) مُحَاضِرٌ (في الجامعة). مُدَرِّسٌ.

מַרְצָה, מריצה נ' (־צוֹת) مِهَدَّةٌ. مِرْأَسَةٌ (آلة قديمة لتكسير الاحجار).

מַרְצוֹת נ' رِضًى. إِرْتِيَاحٌ. قَنَاعَةٌ. قُبُولٌ. إِسْتِحْسَانٌ.

מְרַצֵּחַ ז' (־צְּחִים) بَاطِشٌ. سَفَّاحٌ. سَافِكُ دِمَاءٍ. قَاتِلٌ ج قَتَلَةٌ.

מַרְצֵעַ ז' (־צְעִים) مِخْرَزٌ ج مَخَارِزُ. مِخْصَفٌ ج مَخَاصِفُ. مِخْصَافٌ (آلة الثقب عند الاسكافي). טָמַן אֶת הַמַּרְצֵעַ בַּשַּׂק مجازًا: أَخْفَى الشَّمْسَ بِالغُرْبَالِ. حَاوَلَ إِخْفَاءَ مَا لاَ يَخْفَى. יָצָא הַמַּרְצֵעַ מִן הַשַּׂק مجازًا: إِفْتَضَحَ السِّرُّ. إِتَّضَحَ مَا كَانَ خَافِيًا.

מַרְצֵף ז' (־צְפִים) رَصَّافٌ. مُبَلِّطٌ ע' רַצָּף.

מְרֻצָּף, מרוצף ת' (־פִים) مُبَلَّطٌ. مَفْرُوشٌ بِالبَلاَطِ.

מַרְצִפָּן .It ז' مَرْصَفَان (مخبوز من اللوز المطحون والسكر).

מִרְצֶפֶת נ' (־צָפוֹת) ١. بَلاَطَةٌ ج بَلاَطٌ. ٢. أَرْضٌ مُبَلَّطَةٌ.

מְרֻצָּץ, מרוצץ ת' (־צִים) مُهَشَّمٌ. مُحَطَّمٌ. مَرْضُوضٌ. مُكَسَّرٌ.

מֵרֵק, מירק פ' ١. صَقَلَ ـ. فَرَكَ. لَمَّعَ. ٢. نَظَّفَ. طَهَّرَ ومجازًا: كَفَّرَ الذَّنْبَ. מֵרֵק חוֹבוֹ سَدَّدَ دَيْنَهُ. دَفَعَ مَا عَلَى ذِمَّتِهِ. מֵרֵק כּוֹחוֹ شَحَذَ هِمَّتَهُ. إِسْتَجْمَعَ قُوَاهُ. נִתְמָרֵק ١. لُمِّعَ. شُحِذَ. جُلِّخَ ومجازًا: أُغْتُفِرَ. ٢. تَطَيَّبَ (بالعطور).

מָרָק ז' (מְרָקִים) مَرَقٌ. مَرَقَةٌ. حَسَاءٌ. شُورْبَةٌ.

מַרְק G ז' مَارْك ج مَارْكَات. وَحْدَةُ نَقْدٍ أَلْمَانِيَّةٌ سَابِقًا.

מֶרֶק ז' مَعْجُونَةُ القَزَّازِ (لتسوية زجاج النوافذ، putty).

מֻרְקָב, מורקב ת' (־בִים) مُتَفَسِّخٌ. نَخِرٌ. عَفِنٌ. فَاسِدٌ.

מַרְקוּלִית נ' في النبات: حَلْبُوبٌ. عَصَى مُوسَى (mercurius).

מַרְקוּעַ .Ar ז' رُقْعَةٌ ע' טְלַאי.

מֶרְקוּרִי L ז' عُطَارِد ע' כּוֹכָב.

מֶרְקוּרִיּוּם L ז' زِئْبَقٌ ע' כַּסְפִּית.

מִרְקָח ז' (־חִים) مُسْتَحْضَرٌ مِنَ العُطُورِ ج مُسْتَحْضَرَاتٌ. בֵּית מִרְקָחִים مَعْطَرَةٌ. مَحَلُّ بَيْعِ العُطُورِ.

מְרֻקָּח, מרוקח ת' (־חִים) مُطَيَّبٌ. مُعَطَّرٌ. مُضَمَّخٌ.

מִרְקָחָה נ' (־חוֹת) ١. مُسْتَحْضَرٌ عِطْرِيٌّ. ٢. بَلْبَلَةٌ. فَوْضَى. הָיָה כַּמֶּרְקָחָה كَانَ فِي غَلَيَانٍ (هَيَجَانٍ). كَانَ فِي هَرْجٍ وَمَرْجٍ. كَانَ فِي فَوْضَى.

מִרְקַחַת נ' (־קָחוֹת) ١. خَلِيطٌ مِنَ العُطُورِ. ٢. مُرَبَّى. طَطْلِي. בֵּית מִרְקַחַת صَيْدَلِيَّةٌ.

מְרַקֵּד ז' (־דִים) مُرْشِدُ (مُعَلِّمُ) الرَّقْصِ.

מַרְקִיזָה, מרקייה נ' (F ־יוֹת) سُلْطَانِيَّةُ الحَسَاءِ. وِعَاءُ الشُّورْبَةِ.

מַרְקִיז F ז' (־זִים) مَارْكِيز (لقب نبلاء في دول اوربا).

מַרְקִיזָה F נ' مِظَلَّةٌ (من البلاستيك وغيره للوقاية من الرياح والمطر والشمس).

מְרֻקָּם, מרוקם ת' (־מִים) ١. مُطَرَّزٌ. مُوَشًّى. مُزَرْكَشٌ. ٢. مُتَكَوِّنٌ. حَاصِلٌ. مُدَبَّرٌ.

מִרְקָם ז' (־מִים) ١. نَسْجٌ. نَسِيجٌ ج أَنْسِجَةٌ. تَكَوُّنٌ. تَدْبِيرٌ. ٢. تَكْوِينٌ. تَرْكِيبٌ.

מֶרְקַנְטִילִיזְם L ז' المَرْكَنْتِيلِيَّةُ (النظام الاقتصادي الذي ساد اوربا في القرون ١٦ – ١٨ بعد انحلال الاقطاعية).

מַרְקְסִיזְם, מַרְכְּסִיזְם L ז' المَارْكْسِيَّةُ (نظرية كارل ماركس وفردريك انجلس في الاقتصاد والاجتماع).

מַרְקְסִיסְט ז' (־טִים) مَارْكْسِيٌّ (مؤمن بنظرية كارل ماركس).

מִרְקָע ז' (־עִים) ١. شَاشَةٌ ע' אֶקְרָן. ٢. خَلْفِيَّةٌ. أَرْضِيَّةٌ. ٣. وَقْعُ أَقْدَامٍ. מִרְקַע הַטֶּלֶוִיזְיָה شَاشَةُ التِّلْفِزْيُون.

מְרֻקָּע, מרוקע ת' (־עִים) ١. مُرَقَّقٌ. مُطَرَّقٌ (معدن). ٢. مُسَطَّحٌ. سَطْحِيٌّ.

מַרְקֵקָה, מִרְקָקָה נ' (־קוֹת) مِبْزَقَةٌ ج مَبَازِقُ. بَزَّاقَةٌ ע' עָבִיט.

מָרַר פ' كَانَ مُرًّا. صَارَ مُرًّا. מֵרַר مَرَّرَ عَيْشَ فُلاَنٍ. نَغَّصَ عِيشَتَهُ. מֵרַר בִּבְכִי بَكَى بُكَاءً مُرًّا. إِنْتَحَبَ نَحِيبًا مُتَوَاصِلاً. הִתְמַרְמֵר ١. كَابَدَ. عَانَى. قَاسَى. ٢. صَارَ مُرًّا.

מֹרֶר ז' مَرَارَةٌ. أَلَمٌ. كَآبَةٌ. غَمٌّ.

מְרֵרָה נ' المِرَّةُ (المادة التي تفرزها المرارة) ע' מָרָה. וְשָׁפְכָה לָאָרֶץ מְרֵרָתוֹ مجازًا:

كَابَدَ كَثِيرًا. لَقِيَ الأَمَرَّيْنِ.

מַרְשׁ F ז' (־שִׁים) ١. سَيْرٌ عَسْكَرِيٌّ. زَحْفٌ. ٢. مَارْش. نَشِيدُ السَّيْرِ. **מַרְשׁ** אֵבֶל اللَّحْنُ الجَنَائِزِيُّ. مَارْشٌ حَزِينٌ.

מֻרְשֶׁה ז' (־שִׁים) مُوَكَّلٌ. مُفَوَّضٌ. مَانِحُ التَّوْكِيلِ.

מֻרְשֶׁה, מורשה ת' (־שִׁים) ١. مُوَكَّلٌ. مُفَوَّضٌ. مَأْذُونٌ.

מַרְשִׁים ת' (־מִים) مُؤَثِّرٌ. شَدِيدُ المَفْعُولِ. شَدِيدُ الوَقْعِ.

מְרֻשָּׁל, מרושל ת' (־לִים) ١. مُهْمِلٌ. مُتَهَاوِنٌ. مُقَصِّرٌ. ٢. مُبَهْدَلٌ. مُشَرْشَحٌ. עֲבוֹדָה מְרֻשֶּׁלֶת عَمَلٌ مُنْطَوٍ عَلَى إِهْمَالٍ. تَقْصِيرٌ فِي العَمَلِ.

מַרְשָׁל F ז' (־לִים) مَارْشَال (اعلى رتبة عسكرية تقابل المُشير).

מִרְשָׁם ז' (־מִים) ١. مُخَطَّطٌ عَامٌّ. رَسْمٌ تَخْطِيطِيٌّ. ٢. تَسْجِيلٌ. ٣. وَصْفَةٌ. رُوشِتَّة. מִרְשָׁם בָּדוּק وَصْفَةٌ مُؤَكَّدَةٌ (للفشل مثلاً). מִרְשַׁם הַתּוֹשָׁבִים مَكْتَبُ (دَائِرَةُ) تَسْجِيلِ النُّفُوسِ (السُّكَّانِ). מִרְשָׁם רְפוּאִי وَصْفَةٌ طِبِّيَّةٌ. رُوشِتَّة.

מֻרְשָׁע, מורשע ת' (־עִים) لَئِيمٌ ج لِئَامٌ. شِرِّيرٌ. وَغْدٌ ج أَوْغَادٌ. خَبِيثٌ. **רָשָׁע** מְרֻשָּׁע وَغْدٌ أَثِيمٌ. ظَالِمٌ جُبِلَ عَلَى اللُّؤْمِ وَالشَّرِّ.

מֻרְשָׁע, מורשע ת' (־עִים) مُجْرِمٌ. مُدَانٌ. مَنْ أُدِينَ فِي الحُكْمِ.

מִרְשַׁעַת נ' (־שָׁעוֹת) إِمْرَأَةٌ شِرِّيرَةٌ. لَئِيمَةٌ. سَلِيطَةٌ. حَيْزَبُونٌ.

מְרַשְׁרֵשׁ ת' (־רְשִׁים) ذُو حَفِيفٍ. ذُو وَشْوَشَةٍ. مُخَشْخِشٌ. **מְרַשְׁרְשִׁים** كِنَايَةٌ عَنْ أَوْرَاقِ النَّقْدِ ومجازًا: الأَصْفَرُ الرَّنَّانُ.

מְרֻשָּׁשׁ, מרושש ת' (־שִׁים) مُفْلِسٌ ע' מְרוֹשָׁשׁ.

מְרֻשָּׁת, מרושת ת' (־תִים) ١. مُشَبَّكٌ. بِصُورَةِ شَبَكَةٍ. ٢. مُغَطًّى بِشِبَاكٍ. מְרֻשְׁתֵי כָּנָף في علم الاحياء: غِشَائِيَّاتُ الأَجْنِحَةِ.

מִרְשֶׁתֶת נ' إِنْتَرْنِيت ע' אִינְטֶרְנֶט.

מָרָתוֹן G ש"פ مَارَاثُونُ (بلدة في اليونان القديمة). **מֵרוֹץ מָרָתוֹן** سِبَاقُ مَارَاثُون. سِبَاقُ المَسَافَاتِ الطَّوِيلَةِ (اكثر من ٤٢ كم).

מָרָתוֹנִי ת' (־נִיִּים) مُسْتَمِرٌّ. طَوِيلُ المَدَى. شَاقٌّ وَمُسْتَمِرٌّ.

מְרֻתָּח, מורתח ת' (־חִים) مَغْلِيٌّ. مُفَوَّرٌ. فَائِرٌ ومجازًا: مُحْتَدِمٌ. فِي حَالَةِ غَلَيَانٍ.

מַרְתִּיעַ ת' (־עִים) رَادِعٌ. مَانِعٌ. زَاجِرٌ. עֹנֶשׁ מַרְתִּיעַ عُقُوبَةٌ زَاجِرَةٌ (رَادِعَةٌ).

מְרֻתָּךְ, מורתך ת' (־כִים) مُلْحُومٌ. مَوْصُولٌ بِصَهْرِ المَعَادِنِ.

מַרְתֵּכָה נ' (־כוֹת) مَاكِنَةُ لِحَامٍ.

מֻרְתָּע, מורתע ת' (־עִים) مُرْتَدِعٌ. مَنْ كَفَّ عَنْ عَمَلٍ مَا فَزَعًا.

מַרְתֵּף ז' (־תְּפִים) ١. قَبْوٌ ج أَقْبِيَةٌ. سِرْدَابٌ ج سَرَادِيبُ. ٢. طَابِقٌ أَرْضِيٌّ.

מְרַתֵּק ת' (־תְּקִים) رَابِطٌ. لَاصِقٌ ومجازًا: مُثِيرٌ لِلإِعْجَابِ. جَذَّابٌ. مُمْتِعٌ. رَائِعٌ.

מְרֻתָּק, מרותק ת' (־קִים) ١. مُقَيَّدٌ. مُكَبَّلٌ. ٢. مُعْتَكِفٌ. مُلَازِمٌ (للبيت). מְרֻתָּק לְמִטָּתוֹ مُلَازِمٌ لِفِرَاشِهِ. مُعْتَكِفٌ فِي سَرِيرِ المَرَضِ.

מַשָּׂא ז' (־אוֹת) ١. حِمْلٌ ج أَحْمَالٌ. ثِقْلٌ ج أَثْقَالٌ. عِبْءٌ ج أَعْبَاءٌ. ٢. حَمْلٌ. رَفْعٌ. ٣. مَشَقَّةٌ. صُعُوبَةٌ. ٤. مجازًا: نُبُوءَةٌ. وَحْيٌ. מַשָּׂא וּמַתָּן مُفَاوَضَاتٌ. أَخْذٌ وَعَطَاءٌ. مُعَامَلَةٌ. تَفَاوُضٌ. מַשָּׂא לְעֲיֵפָה عِبْءٌ ثَقِيلٌ جِدًّا. وِزْرٌ يَرْزَحُ تَحْتَهُ الإِنْسَانُ. מַשָּׂא נֶפֶשׁ ١. أُمْنِيَةٌ ج أَمَانِ(ي). مَطْمَحٌ. ضَالَّةٌ مَنْشُودَةٌ. ٢. مَثَلٌ أَعْلَى. هَدَفٌ سَامٍ. מַשָּׂא וּמַתָּן تَفَاوُضٌ. مُفَاوَضَاتٌ. إِجْرَاءُ اتِّصَالَاتٍ. הָיָה לְמַשָּׂא עַל פְּלוֹנִי كَانَ عِبْئًا ثَقِيلاً عَلَى فُلَانٍ.

מֻשָּׂא, מושא ז' (־אִים) في القواعد: مَفْعُولٌ. מֻשָּׂא יָשִׁיר مَفْعُولٌ بِهِ. מֻשָּׂא עָקִיף مَفْعُولٌ غَيْرُ مُبَاشِرٍ (بل بواسطة حرف جر ونحوه، indirect object).

מַשְׁאָב ז' (־אַבִּים) مُسْتَجْمَعُ المَاءِ ومجازًا: مَوْرِدٌ ج مَوَارِدُ. مَنْبَعٌ ج مَنَابِعُ. مَعِينٌ. מַשְׁאַבֵּי אֱנוֹשׁ قُوًى بَشَرِيَّةٌ. מַשְׁאַבֵּי טֶבַע مَوَارِدُ طَبِيعِيَّةٌ. ثَرَوَاتٌ طَبِيعِيَّةٌ.

מַשְׁאֵבָה נ' (־בוֹת) ١. مِضَخَّةٌ ج مَضَاخُّ ومِضَخَّاتٌ. شَفَّاطَةٌ. طُلُمْبَة. ٢. مِنْفَاخٌ.

מַשְׂאָה נ' (־אוֹת) ١. رَفْعٌ. حَمْلٌ. ٢. دُخَانٌ مُنْعَقِدٌ. מַשְׂאַת לֵב مُنْيَةُ القَلْبِ. أُمْنِيَةٌ ج أَمَانِ(ي) وأَمَانِيُّ. مَرَامٌ. مُرَادٌ.

מַשָּׂאִית נ' (־יוֹת) شَاحِنَةٌ ج شَاحِنَاتٌ. سَيَّارَةُ شَحْنٍ. لُورِي.

מִשְׁאָל ז' (־לִים) ١. إِسْتِفْتَاءٌ. إِسْتِطْلَاعٌ. ٢. طَلَبٌ ج طَلَبَاتٌ. رَجَاءٌ. מִשְׁאַל דַּעַת הַקָּהָל إِسْتِطْلَاعُ الرَّأْيِ العَامِّ. מִשְׁאַל עַם إِسْتِفْتَاءٌ عَامٌّ. إِسْتِفْتَاءٌ شَعْبِيٌّ (referendum).

מֻשְׁאָל, מושאל ת' (־לִים) ١. مُسْتَعَارٌ. ٢. كَلِمَةٌ مُسْتَعَارَةٌ. مَجَازٌ ج مَجَازَاتٌ.

מִשְׁאָלָה נ' (־לוֹת) مُنْيَةٌ. أُمْنِيَةٌ ج أَمَانِ(ي). رَغْبَةٌ ج رَغَبَاتٌ. مَطْلَبٌ ج مَطَالِبُ. مُبْتَغًى. بُغْيَةٌ. מִשְׁאֶלֶת לֵב مُنْيَةُ القَلْبِ. تَطَلُّعٌ. شَأْوٌ. نُزُوعُ القَلْبِ.

מֻשְׁאָע, מושאע A مُشَاعٌ (الارض المشتركة غير المفروزة). אַדְמַת מֻשְׁאָע מַחְלֹקֶת مُشَاعٌ مَفْرُوزٌ.

מַשְׁאֵף ז' (־אֲפִים) في الطب: مِنْشَقَةٌ. جِهَازُ الاسْتِنْشَاقِ (inhaler).

מִשְׁאֶרֶת נ' (־אָרוֹת) مِعْجَنَةٌ. مِعْجَنٌ ج مَعَاجِنُ. وِعَاءُ عَجْنِ الدَّقِيقِ.

מַשָּׁב ז' (־בִים) هَبَّةٌ ج هَبَّاتٌ. مَهَبٌّ ج مَهَابٌّ. نَسِيمٌ. מַשַּׁב רוּחַ רַעֲנָן نَسِيمٌ عَلِيلٌ. نَفْحَةٌ ج نَفَحَاتٌ.

מְשֻׁבָּח, משובח ת' (־חִים) فَاخِرٌ. مُمْتَازٌ. رَفِيعُ (عَالِي) الجَوْدَةِ. مُنْتَخَبٌ. جَيِّدٌ. مُعَتَّقٌ (نبيذ).

מַשְׂבִּיעַ ת' (־עִים) مُشْبِعٌ. سَادٌّ لِلْجُوعِ. كَافٍ(ي). מַשְׂבִּיעַ רָצוֹן مُرْضٍ(ي).

بَاعِثٌ عَلَى الرِّضَى. مُقْنِعٌ.

מְשֻׁבָּע, משובע ת' (־עִים) سُبَاعِيٌّ. مُسَبَّعٌ. مُضَلَّعٌ ذُو سَبْعَةِ أَضْلَاعٍ.

מֻשְׁבָּע, מושבע ת' (־עִים) ١. مُحَلَّفٌ. ٢. لَدُودٌ (عدو). مَعْمُودٌ. אוֹיֵב מֻשְׁבָּע عَدُوٌّ لَدُودٌ (مَعْمُودٌ). חֶבֶר מֻשְׁבָּעִים هَيْئَةُ مُحَلَّفِينَ.

מְשֻׁבָּץ, משובץ ת' (־צִים) ١. ذُو مُرَبَّعَاتٍ (ورق). ٢. مُرَصَّعٌ. مُطَعَّمٌ. مُفَصَّصٌ. ٣. مُوَشًّى (نسيج). مُدَبَّجٌ. مُطَرَّزٌ.

מִשְׁבֶּצֶת נ' (־בְּצוֹת) ١. تَرْبِيعَةٌ ج تَرَابِيعُ. مُرَبَّعٌ ج مُرَبَّعَاتٌ. خَانَةٌ ج خَانَاتٌ. ٢. وَشْيٌ. تَطْرِيزٌ (نسيج).

מַשְׁבֵּר ז' (־בְּרִים) أَزْمَةٌ ج أَزَمَاتٌ. ضَائِقَةٌ حَادَّةٌ. شِدَّةٌ. מַשְׁבֵּר אֵמוּן أَزْمَةُ ثِقَةٍ. בָּא עַד מַשְׁבֵּר بَلَغَ حَالَةً مِنَ الأَزْمَةِ. بَلَغَ مَرْحَلَةً حَاسِمَةً.

מִשְׁבָּר ת' (־רִים) مَوْجَةٌ مُنْكَسِرَةٌ. مَوْجٌ مُتَلَاطِمٌ.

מְשֻׁבָּר, משובר ת' (־רִים) مُكَسَّرٌ. مُحَطَّمٌ. مُرَضْرَضٌ.

מְשֻׁבָּשׁ, משובש ת' (־שִׁים) ١. مُحَرَّفٌ. مُصَحَّفٌ. مَغْلُوطٌ. ٢. مُشَوَّشٌ. مُشَوَّهٌ. سَقِيمٌ. عَدِيمُ النِّظَامِ. مُلَخْبَطٌ. סִגְנוֹן מְשֻׁבָּשׁ أُسْلُوبٌ سَقِيمٌ (رَدِيءٌ). דַּעְתּוֹ מְשֻׁבֶּשֶׁת مُشَوَّشُ البَالِ. مُوَزَّعُ التَّفْكِيرِ.

מְשֻׁבָּת, מושבת ת' (־תִים) ١. مُعَطَّلٌ. عَاطِلٌ. ٢. مُعَوَّقٌ.

מֻשָּׂג, מושג תו"ז (־גִים) ١. إِصْطِلَاحٌ ج إِصْطِلَاحَاتٌ. مُصْطَلَحٌ. مَفْهُومٌ ج مَفَاهِيمُ. ٢. فِكْرَةٌ ج فِكَرٌ. تَعْبِيرٌ ج تَعَابِيرُ. ٣. تَصَوُّرٌ. فَهْمٌ. ٤. مَحْسُوسٌ. مَلْمُوسٌ. אֵין לוֹ מֻשָּׂג יָרֹק סל' لَا يَدْرِي شَيْئًا عَنْ.

מַשָּׂג ז' مُتَنَاوَلٌ. مُدْرَكٌ. מַשַּׂג יָד مُتَنَاوَلُ اليَدِ. إِمْكَانٌ ج إِمْكَانَاتٌ. قُدْرَةٌ.

מִשְׂגָּב ז' (־גַּבִּים) ١. مَعْقِلٌ ج مَعَاقِلُ. مُعْتَصَمٌ. حِصْنٌ مَنِيعٌ. ٢. مَوْئِلٌ. مَلَاذٌ. מִשְׂגַּב לַדָּךְ مَبَرَّةٌ ج مَبَرَّاتٌ. مَلْجَأُ أَيْتَامٍ. مَقَاصِدُ خَيْرِيَّةٌ.

מִשְׁגֶּה ז' (־גִים) أُغْلُوطَةٌ ج أَغَالِيطُ. زَلَّةٌ ج زَلَّاتٌ. خَطَأٌ ج أَخْطَاءٌ. هَفْوَةٌ ج هَفَوَاتٌ. غَلْطَةٌ ج غَلَطَاتٌ.

מַשְׁגּוֹחַ ז' (־חִים) كَاشِفٌ. مِكْشَافٌ. رَقِيبٌ (monitor).

מִשְׁגּוֹר ז' (־רִים) في التجارة: ١. إِرْسَالٌ. تَوْرِيدٌ. ٢. شِحْنَةٌ مُصَدَّرَةٌ. إِرْسَالِيَّةٌ (consignment).

מֻשָּׂגִי, מושגי ת' (־יִים) إِصْطِلَاحِيٌّ. تَعْبِيرِيٌّ. تَصَوُّرِيٌّ.

מַשְׁגִּיחַ ז' (־חִים) مُلَاحِظٌ. مُفَتِّشٌ. نَاظِرٌ ج نُظَّارٌ. مُرَاقِبٌ. מַשְׁגִּיחַ כַּשְׁרוּת في اليهودية: مُرَاقِبُ صَلَاحِيَّةِ الطَّعَامِ مِنَ النَّاحِيَةِ الدِّينِيَّةِ.

מִשְׁגָּל ז' (־לִים) جِمَاعٌ. مُضَاجَعَةٌ. مُوَاقَعَةٌ. غِشْيَانٌ.

מְשַׁגֵּעַ ת' (־גְּעִים) סל' رَائِعٌ. مُدْهِشٌ. عَظِيمٌ. جَنَانٌ.

מְשֻׁגָּע, משוגע ת' (־עִים) مَجْنُونٌ. مَجْذُوبٌ. مَخْبُولٌ. مَعْتُوهٌ. מְשֻׁגָּע לְדָבָר אֶחָד مَسٌّ أُحَادِيٌّ. مُونُومَانْيَا. هَوَسٌ (monomania). בֵּית מְשֻׁגָּעִים مُسْتَشْفَى المَجَانِيبِ (المَجَانِينِ). مُسْتَشْفَى الأَمْرَاضِ العَقْلِيَّةِ. חַיִּים מְשֻׁגָּעִים حَيَاةٌ صَاخِبَةٌ مَلِيئَةٌ بِاللَّذَّاتِ.

מַשְׁגֵּר ז' (־גְּרִים) قَاذِفَةٌ. رَاجِمَةٌ (launcher). מַשְׁגֵּר טִילִים مِنَصَّةُ صَوَارِيخَ. قَاذِفَةُ الصَّوَارِيخِ.

מְשֻׁגָּר, משוגר ת' (־רִים) ١. مَبْعُوثٌ. مُوفَدٌ. مُنْتَدَبٌ. ٢. مُنْطَلِقٌ (صاروخ مثلًا).

מְשַׂגְשֵׂג ת' (־שְׂגִים) مُزْدَهِرٌ. نَامٍ(ي). مُتَفَتِّحٌ. نَاضِرٌ. يَانِعٌ.

מְשֻׂדָּד, משודד ת' (־דִים) مُسَوًّى (ارض). مُشَوَّفٌ. مُفَتَّتٌ (تربة).

מַשְׂדֵּדָה נ' (־דוֹת) مِسْلَفَةٌ ج مَسَالِفُ. شَوَّافَةٌ (آلة تسوية التربة للزراعة).

מַשְׁדֵּר ז' (־דְּרִים) مُرْسِلٌ. جِهَازُ إِرْسَالٍ. مَحَطَّةُ إِرْسَالٍ. تِرَانْسْمِيتَر.

מְשֻׁדָּר, משודר ת' (־רִים) مُرْسَلٌ بِالرَّادْيُو. مُذَاعٌ.

מִשְׁדָּר ז' (־רִים) بَرْنَامَجٌ إِذَاعِيٌّ ج بَرَامِجُ إِذَاعِيَّةٌ.

מָשָׁה פ' إِنْتَشَلَ مِنَ المَاءِ ومجازًا: خَلَّصَ. نَجَّى. נִמְשָׁה أُنْتُشِلَ. أُخْرِجَ مِنَ المَاءِ.

מַשֶּׁהוּ ז' شَيْءٌ مَا. شَيْءٌ مِنْ. بَعْضٌ. نُبْذَةٌ ج نُبَذٌ.

מַשּׂוֹא ז' حِمْلٌ ע' מַשָּׂא. מַשּׂוֹא פָּנִים تَحَيُّزٌ. مُحَابَاةٌ. مُمَالَأَةٌ. تَغَرُّضٌ. مَحْسُوبِيَّةٌ. אִי מַשּׂוֹא פָּנִים تَجَرُّدٌ. إِنْصَافٌ. عَدَمُ تَحَيُّزٍ. عَدَمُ مُحَابَاةٍ.

מַשּׂוּאָה נ' (־אוֹת) شُعْلَةٌ ج شُعَلٌ. مَشْعَلٌ ج مَشَاعِلُ. הִדְלִיק אֶת הַמַּשּׂוּאוֹת أَوْقَدَ المَشَاعِلَ.

מְשׁוֹאָה נ' خَرَابٌ. يَبَابٌ. حُطَامٌ. أَنْقَاضٌ.

מִשְׁוָאָה, משוואה נ' (־אוֹת) ١. في الجبر: مُعَادَلَةٌ ج مُعَادَلَاتٌ. מִשְׁוָאָה דִּיפֶרֶנְצְיָאלִית مُعَادَلَةٌ تَفَاضُلِيَّةٌ.

מָשׁוֹב ז' (מְשׁוֹבִים) ١. تَغْذِيَةٌ مُرْتَدَّةٌ (feedback). ٢. رَدُّ فِعْلٍ. ٣. مجازًا: أَصْدَاءٌ رَاجِعَةٌ. مَرْدُودِيَّةٌ ע' הֵזִין. ٤. في المصارف: جِهَازُ كَشْفِ الحِسَابَاتِ.

מְשׁוּבָה נ' (־בוֹת) نَزْوَانِيَّةٌ. شَيْطَنَةٌ ע' שׁוֹבְבוּת.

משובח ע' מְשֻׁבָּח. **משובץ** ע' מְשֻׁבָּץ.

משובר ע' מְשֻׁבָּר. **משובש** ע' מְשֻׁבָּשׁ.

מַשְׁוֶה, משווה תו"ז (־וִים) مُسَاوٍ(ي). مُعَادِلٌ. مُكَافِئٌ. מֶחְקָר מַשְׁוֶה بَحْثٌ مُقَارِنٌ. دِرَاسَةٌ مُقَارِنَةٌ. קַו הַמַּשְׁוֶה في الجغرافيا: خَطُّ الاسْتِوَاءِ (equator).

מֻשְׁוֶה, מושווה ת' (־וִים) مُسَاوًى. مُكَافَأٌ. مُوَازَنٌ. مُتَوَازِنٌ. مُقَارَنٌ مَعَ.

משוורת ע' מְשֻׁוֶּרֶת. **משוזר** ע' מְשֻׁזָּר.

מָשׁוּחַ ת' (מְשׁוּחִים) ١. مَمْسُوحٌ. مَدْهُونٌ. ٢. مَمْسُوحٌ بِالدُّهْنِ. מְשׁוּחַ

מִלְחָמָה صِفَةٌ لِلْكَاهِنِ الأَعْظَمِ.

משוחד ע' מְשֻׁחָד. **משוחזר** ע' מְשֻׁחְזָר.

משוחרר ע' מְשֻׁחְרָר.

מָשׁוֹט ז' (מְשׁוֹטִים) مِجْذَافٌ ج مَجَاذِيفُ. مِقْذَافٌ ج مَقَاذِيفُ (في الزورق).

סִירַת מְשׁוֹטִים قَارِبُ جَذْفٍ. زَوْرَقٌ ج زَوَارِقُ. مَاعُونَةٌ م'. بَلَم ع'.

משוטח ע' מְשֻׁטָּח.

מְשׁוֹטֵט ז' (־טְטִים) ١. مُتَجَوِّلٌ. جَوَّالٌ. جَوَّالَةٌ. ٢. مُتَسَكِّعٌ. مُتَشَرِّدٌ.

מָשׁוּי ת' (מְשׁוּיִים) مُنْتَشَلٌ مِنَ المَاءِ. مُنَجًّى مِنَ الغَرَقِ.

משויף ע' מְשֻׁיָּף.

מָשׁוּךְ ת' (מְשׁוּכִים) ١. مَسْحُوبٌ. مَجْرُورٌ. مُجْتَذَبٌ. ٢. مُزَاحٌ. ٣. مُظَهَّرٌ (صك). مُجَيَّرٌ. ٤. مَشْدُودٌ. مُوَتَّرٌ.

מְשׂוּכָה נ' (־כוֹת) ١. تَصْوِينَةٌ. حَاجِزٌ نَبَاتِيٌّ ع' גָּדֵר, גְּדֵר חַיָּה. ٢. في الرياضة: حَاجِزٌ ج حَوَاجِزُ. מֵרוֹץ מְשׂוּכוֹת في الرياضة: سِبَاقُ الحَوَاجِزِ (المَوَانِعِ).

משוכל ע' מְשֻׂכָּל. **משוכלל** ע' מְשֻׁכְלָל.

משוכן ע' מְשֻׁכָּן. **משוכנע** ע' מְשֻׁכְנָע.

משוכפל ע' מְשֻׁכְפָּל.

מָשׁוּל ת' (מְשׁוּלִים) مُشَابِهٌ بِـ. شَبِيهٌ بِـ. مُمَاثِلٌ لِـ. عَلَى غِرَارِ.

מִשּׁוּל, מישול ז' (־לִים) تَشْبِيهٌ بِـ. تَمْثِيلٌ بِـ. مُشَابَهَةٌ لِـ. مُقَارَنَةٌ. مُقَابَلَةٌ.

משולב ע' מְשֻׁלָּב. **משולהב** ע' מְשֻׁלְהָב.

משולח ע' מְשֻׁלָּח. **משולם** ע' מְשֻׁלָּם.

משולש ע' מְשֻׁלָּשׁ.

מִשּׁוּם Ar. מ"י ١. خَاصٌّ بِـ. مَا يَخُصُّ. مَا يَتَعَلَّقُ بِـ. شَيْءٌ مِنْ. ٢. لِأَنَّ. لِكَوْنِ أَنَّ. بِسَبَبِ. إِذْ إِنَّ. ٣. عَنْ. بِاسْمِ (فلان). بِأَمْرِ. מִשּׁוּם שֶׁ־ بِسَبَبِ. لِأَنَّ.

משומד ע' מְשֻׁמָּד. **משומן** ע' מְשֻׁמָּן.

משומר ע' מְשֻׁמָּר. **משומש** ע' מְשֻׁמָּשׁ.

משונה ע' מְשֻׁנֶּה.

מַשְׁוָנִי, משווני ת' (־יִים) ١. إِسْتِوَائِيٌّ. مَا يَخُصُّ خَطَّ الاسْتِوَاءِ. ٢. تَكَافُئِيٌّ. تَعَادُلِيٌّ. אַפְרִיקָה הַמַּשְׁוָנִית إِفْرِيقْيَا الاسْتِوَائِيَّةُ. אַקְלִים מַשְׁוָנִי إِقْلِيمٌ اسْتِوَائِيٌّ. مَنَاخٌ (طَقْسٌ) حَارٌّ.

משונן ע' מְשֻׁנָּן. **משונס** ע' מְשֻׁנָּס.

משונק ע' מְשֻׁנָּק. **משוסה** ע' מְשֻׁסֶּה.

משוסע ע' מְשֻׁסָּע. **משוסף** ע' מְשֻׁסָּף.

מְשֻׁוָּע, משווע ת' (־עִים) مُسْتَصْرِخٌ طَالِبًا النَّجْدَةَ.

משועבד ע' מְשֻׁעְבָּד. **משועמם** ע' מְשֻׁעֲמָם.

משוער ע' מְשֻׁעָר. **משועשע** ע' מְשֻׁעֲשָׁע.

מָשׁוֹף ז' (מְשׁוֹפִים) مِبْرَدٌ خَشِنٌ ע' שׁוֹפִין.

משופד ע' מְשֻׁפָּד. **משופה** ע' מְשֻׁפֶּה.

משופם ע' מְשֻׁפָּם. **משופע** ע' מְשֻׁפָּע.

משופץ ע' מְשֻׁפָּץ. **משופר** ע' מְשֻׁפָּר.

משופשף ע' מְשֻׁפְשָׁף.

מִשּׁוּק, מישוק ז' (־קִים) رِبَاطٌ. تَمَاسٌ. مُمَاسَّةٌ. تَوَاصُلٌ. تَوْصِيلٌ.

משוקלל ע' מְשֻׁקְלָל. **משוקם** ע' מְשֻׁקָּם.

משוקע ע' מְשֻׁקָּע. **משוקף** ע' מְשֻׁקָּף.

משוקץ ע' מְשֻׁקָּץ. **מָשׁוֹר** ע' מַסּוֹר.

משורבב ע' מְשֻׁרְבָּב. **משורבט** ע' מְשֻׁרְבָּט.

משורג ע' מְשֻׂרָג.

מְשׂוּרָה נ' (־רוֹת) ١. أُنْبُوبَةٌ لِقِيَاسِ السَّوَائِلِ. ٢. أُنْبُوبَةُ اخْتِبَارٍ. מַיִם בִּמְשׂוּרָה مَاءٌ فِي جَفْنَةٍ ومجازًا: كَمِّيَّةٌ قَلِيلَةٌ مِنَ المَاءِ.

מְשׂוּרָה נ' (־רוֹת) في الطباعة: مِصَفٌّ (تُصَفُّ فيه احرف الطباعة).

משורט ע' מְשֻׂרָט. **משורטט** ע' מְשֻׂרְטָט.

משוריין ע' מְשֻׁרְיָן. **מְשׂוֹרִית** ע' מַסּוֹרִית.

מְשׁוֹרֵר ז' (־רְרִים) ١. شَاعِرٌ ج شُعَرَاءُ. نَاظِمُ الشِّعْرِ. رَاجِزٌ. ٢. مُنْشِدٌ. مُغَنٍّ(ي). מְשׁוֹרֵר עֲמָמִי زَجَّالٌ.

משורש ע' מְשֹׁרָשׁ. **משורשר** ע' מְשֻׁרְשָׁר.

מִשְׁוֶרֶת, משוורת נ' (־וָרוֹת) رِكَابٌ ج رُكُبٌ (في السرج للركوب على صهوة الجواد).

מִשּׁוּשׁ, מישוש ז' (־שִׁים) تَلَمُّسٌ. لَمْسٌ. مَلْمَسٌ. مَسٌّ. تَحَسُّسٌ. جَسٌّ. מִשּׁוּשׁ הַדֹּפֶק جَسُّ النَّبْضِ. חוּשׁ הַמִּשּׁוּשׁ حَاسَّةُ اللَّمْسِ.

מָשׁוֹשׁ ז' (מְשׁוֹשִׁים) مِجَسٌّ ج مِجَسَّاتٌ. قَرْنُ الاسْتِشْعَارِ (في راس الحشرات) ע' מְחוֹשׁ.

מָשׂוֹשׂ ז' بَهْجَةٌ. إِنْشِرَاحٌ. فَرَحٌ. جَذَلٌ.

משושה ע' מְשֻׁשֶּׁה.

מְשׁוֹשָׁה נ' (־שׁוֹת) هَوَائِيٌّ. أَنْتِينَا ע' אַנְטֶנָּה.

משותף ע' מְשֻׁתָּף. **משותק** ע' מְשֻׁתָּק.

מְשֻׁזָּר, משוזר ת' (־רִים) مُشَبَّكٌ. مَشْبُوكٌ. مَجْدُولٌ. مَفْتُولٌ.

מָשַׁח פ' ١. دَهَنَ ـُ. مَسَحَ ـَ (بالزيت). طَلَى ـِ. ضَمَّخَ. مَرَّخَ. ٢. في التوراة:

صَبُّ الزَّيْتِ المُقَدَّسِ عَلَى الآنِيَةِ أَوْ مَسْحَ رَأْسِ شَخْصٍ بِالزَّيْتِ المُقَدَّسِ رَمْزًا لِجَعْلِهِ مُمَيَّزًا. ٢. مَسَحَ. قَاسَ المِسَاحَةَ. נִמְשַׁח ١. دُهِنَ. مُسِحَ بِالزَّيْتِ. ضُمِّخَ. ٢. صُبَّ عَلَيْهِ الزَّيْتُ المُقَدَّسُ.

מְשֻׁחָד, משוחד ת' (־דים) ١. مُرْتَشٍ(ي). مَأْجُورٌ. ٢. مجازًا: مُتَحَيِّزٌ. مُحَابٍ(ي). مُغْرِضٌ.

מִשְׁחָה נ' (מְשָׁחוֹת) ١. مَعْجُونٌ ج مَعَاجِينُ. مَرْهَمٌ ج مَرَاهِمُ. دِهَانٌ. ٢. دَهْنٌ. تَزْيِيتٌ. تَشْحِيمٌ. ٣. حِصَّةٌ. نَصِيبٌ. מִשְׁחַת גִּלּוּחַ صَابُونُ الحِلَاقَةِ. מִשְׁחַת נַעֲלַיִם بُوَيَةُ مَسْحِ الأَحْذِيَةِ. מִשְׁחַת שִׁנַּיִם مَعْجُونُ الأَسْنَانِ. הַר הַמִּשְׁחָה كِنَايَةٌ عَنْ جَبَلِ الزَّيْتُونِ فِي القُدْسِ.

מִשְׂחֶה ז' (־חִים) سِبَاحَةٌ. سِبَاقُ السِّبَاحَةِ.

משחולת ע' מִשְׁחֶלֶת.

מְשֻׁחָז, מושחז ת' (־זים) مَشْحُوذٌ. مَسْنُونٌ. مُحَدَّدٌ. مُرْهَفٌ.

מַשְׁחֵז ז' (־חֲזִים) مِسَنٌّ ج مَسَانٌّ. مِشْحَذٌ. مَجْلَخٌ ج مَجَالِخُ. سُنْبَاذَجٌ.

מַשְׁחֵזָה נ' (־זות) وَرْشَةُ الشَّحْذِ (للآلات القاطعة).

מְשֻׁחְזָר, משוחזר ת' (־רים) ١. مُعَادُ التَّرْكِيبِ. مُقَامٌ مِنْ جَدِيدٍ. مُرَمَّمٌ ע' שִׁחְזֵר. ٢. مَا أُعِيدَ تَمْثِيلُهُ بِكُلِّ تَفَاصِيلِهِ (جريمة قتل مثلاً).

מַשְׁחֶזֶת נ' (־חָזוֹת) مَجْلَخٌ ج مَجَالِخُ. مِشْحَذٌ. مِسَنٌّ. طَسْمَةٌ.

מִשְׁחָטָה נ' (־טות) مَسْلَخٌ ج مَسَالِخُ ע' בַּיִת, בֵּית מִטְבָּחַיִם.

מַשְׁחִית ז' (־תים) ١. مُدَمِّرٌ. قَتَّالٌ. مُبِيدٌ. مُهْلِكٌ. مُفْسِدٌ. ٢. كِنَايَةٌ عَنْ مَلَاكِ المَوْتِ. زَبَانِيَةُ المَوْتِ. אֳנִיַּת מַשְׁחִית مُدَمِّرَةٌ ע' מַשְׁחֶתֶת. לְמַשְׁחִית תה"פ إِلَى الهَلَاكِ. سُحْقًا لِـ

מְשֻׁחָל, מושחל ת' (־לים) مَنْظُومٌ (خيط في ابرة). مَلْظُومٌ.

מִשְׁחֶלֶת, משחולת נ' (־חולות) في الاسلحة النارية: مِسْمَارُ تَنْظِيفٍ. فَتَّاشَةٌ.

מְשֻׁחָם, מושחם ת' (־מים) مُشَحَّمٌ. مَدْهُونٌ. مُضَمَّخٌ.

מְשֻׁחָף, מושחף ת' (־פים) مَسْلُولٌ. مُصَابٌ بِالتَّدَرُّنِ الرِّئَوِيِّ.

מִשְׂחָק ז' (־קים) ١. لَعِبٌ. لُعْبَةٌ ج أَلْعَابٌ. لَهْوٌ. تَسْلِيَةٌ. مُدَاعَبَةٌ. ٢. في الرياضة: مُبَارَاةٌ ج مُبَارَيَاتٌ. ٣. لُعْبَةٌ ע' צַעֲצוּעַ. ٤. تَمْثِيلٌ. أَدَاءُ دَوْرٍ (في مسرحية مثلاً). ضَحِكٌ. מִשְׂחַק בַּיִת مُبَارَاةٌ فِي بَلَدِ الفَرِيقِ المُضِيفِ. מִשְׂחַק גּוֹמְלִין مُبَارَاةُ التَّصْفِيَةِ ע' גּוֹמֵל. מִשְׂחָק הוֹגֵן لُعْبَةٌ نَزِيهَةٌ. مُنَافَسَةٌ نَزِيهَةٌ (fair play). מִשְׂחַק יְלָדִים أَلْعَابٌ صِبْيَانِيَّةٌ ومجازًا: تَصَرُّفٌ صِبْيَانِيٌّ. מִשְׂחָק מָכוּר لُعْبَةٌ مَغْشُوشَةٌ (معروفة النتائج مسبقًا). מִשְׂחַק מַחֲבוֹאִים لُعْبَةُ الإِسْتِغْمَايَةِ. מִשְׂחַק מִלִּים تَلَاعُبٌ بِالأَلْفَاظِ. מִשְׂחַק רֵעִים في الرياضة: مُبَارَاةٌ وُدِّيَّةٌ. מִשְׂחָקִים אוֹלִימְפִּיִּים أَلْعَابٌ أُولِيمْبِيَّةٌ. מִשְׂחֲקֵי מַזָּל مُقَامَرَةٌ. لَعِبُ المَيْسِرِ. מִשְׂחֲקֵי סְפּוֹרְט أَلْعَابٌ رِيَاضِيَّةٌ. תּוֹרַת הַמִּשְׂחָקִים نَظَرِيَّةُ اللُّعَبِ. הַמִּשְׂחָק הִסְתַּיֵּם בְּתֵיקוּ إِنْتَهَتِ المُبَارَاةُ بِتَعَادُلِ الطَّرَفَيْنِ. הָיָה מִשְׂחָק בִּידֵי הַגּוֹרָל كَانَ أُلْعُوبَةً بِأَيْدِي القَدَرِ. יָצָא מִן הַמִּשְׂחָק تَرَكَ اللُّعْبَةَ ومجازًا: إِنْتَهَى دَوْرُهُ. نَفَضَ يَدَهُ مِنْ.

מְשַׂחֵק ז' (־חֲקִים) لَاعِبٌ. مُمَثِّلٌ ע' שַׂחְקָן.

מִשְׂחָקִיָּה, משחקייה נ' (־יות) رُكْنُ الأَلْعَابِ.

מֻשְׁחָר, מושחר ת' (־רים) مُسَوَّدٌ. مَصْبُوغٌ بِاللَّوْنِ الأَسْوَدِ. مُلَطَّخٌ.

מְשֻׁחְרָר, משוחרר ת' (־רים) طَلِيقٌ ج طُلَقَاءُ. مُحَرَّرٌ. حُرٌّ ج أَحْرَارٌ. عَتِيقٌ ج عُتَقَاءُ. ٢. مُعْفًى مِنْ وَظِيفَتِهِ. مُسَرَّحٌ مِنَ الخِدْمَةِ العَسْكَرِيَّةِ. مُرَفَّتٌ. ٣. مُرْتَخٍ(ي) (برغي مثلاً). مُخَلْخَلٌ. חַיָּל מְשֻׁחְרָר جُنْدِيٌّ مُسَرَّحٌ مِنَ الجَيْشِ.

מְשֻׁחָת, מושחת תו"ז (־תים) ١. فَاسِدٌ. مُشَوَّهٌ. مَعْطُوبٌ. رَدِيءٌ. ٢. فَاسِدٌ. مُنْحَرِفٌ (خلقيًا). مُنْحَلٌّ.

(מַשְׁחֵת) כְּלִי מַשְׁחֵת ז' مُدَمِّرٌ. هَدَّامٌ. سِلَاحٌ مُدَمِّرٌ.

מַשְׁחֶתֶת נ' (־חָתוֹת) مُدَمِّرَةٌ ج مُدَمِّرَاتٌ. نَسَّافَةٌ (destroyer).

מַשָּׁט ז' (־טים) عَرْضٌ (إِسْتِعْرَاضٌ) بَحْرِيٌّ. مِهْرَجَانٌ بَحْرِيٌّ.

מִשְׁטוּר ז' إِخْضَاعٌ لِنِظَامٍ. تَسْلِيطٌ. تَسَلُّطٌ. تَحَكُّمٌ.

מִשְׁטָח ז' (־חים) ١. رُقْعَةُ أَرْضٍ. مُنْبَطَحٌ. مُفْتَرَشٌ. ٢. مَكَانٌ مُسَطَّحٌ. ٣. في الهندسة: سَطْحٌ ج سُطُوحٌ. وَجْهٌ ج وُجُوهٌ. ٤. مُسَطَّحٌ. مُسْتَوٍ(ي) (خلاف الدائري). مُسْتَوَيَاتٌ. מִשְׁטַח גָּרוֹן في الطب: مُطَبِّقٌ (applicator).

מְשֻׁטָּח, מושטח ת' (־חים) ١. مُسَطَّحٌ. مُسَوًّى. مُنْبَسِطٌ. ٢. مُطَرَّقٌ. مُرَقَّقٌ. ٣. مُفَلْطَحٌ. مُنْبَعِجٌ.

מַשְׂטִין ז' (־נים) شَيْطَانٌ ج شَيَاطِينُ. حَقُودٌ. ضَاغِنٌ.

מַשְׂטֵמָה נ' (־מות) حِقْدٌ ج أَحْقَادٌ. ضَغِينَةٌ ج ضَغَائِنُ. كَرَاهِيَةٌ. شَحْنَاءُ. عَدَاوَةٌ. سَخِيمَةٌ ج سَخَائِمُ.

מַשְׁטֵף ז' (־פים) صُنْدُوقُ الطَّرْدِ (في المرحاض). سِيفُون.

מִשְׁטָר ז' (־רים) ١. نِظَامٌ ج نُظُمٌ وَأَنْظِمَةٌ. نِظَامُ حُكْمٍ. سُلْطَةٌ ج سُلُطَاتٌ (سُلْطَاتٌ). ٢. عُقُوبَةٌ. قِصَاصٌ. מִשְׁטָר דֵּמוֹקְרָטִי حُكْمٌ دِيمُقْرَاطِيٌّ. نِظَامٌ دِيمُقْرَاطِيٌّ. מִשְׁטָר מַלְכוּתִי نِظَامٌ مَلَكِيٌّ. حُكْمٌ مَلَكِيٌّ. מִשְׁטָר נְשִׂיאוּתִי نِظَامٌ رِئَاسِيٌّ. מִשְׁטָר צְבָאִי حُكْمٌ عَسْكَرِيٌّ (عُرْفِيٌّ).

מִשְׁטֵר פ' حَدَّدَ نِظَامًا لِلْحُكْمِ. أَخْضَعَ. ضَبَطَ ـ سَلَّطَ النِّظَامَ. نَظَّمَ.

מִשְׁטָרָה נ' (־רות) ١. شُرْطَةٌ. بُولِيسٌ. ٢. مَخْفَرُ شُرْطَةٍ. نُقْطَةُ بُولِيسٍ. מִשְׁטָרָה חֲשָׁאִית شُرْطَةٌ سِرِّيَّةٌ. بُولِيسٌ سِرِّيٌّ. מִשְׁטָרָה צְבָאִית الشُّرْطَةُ العَسْكَرِيَّةُ. البُولِيسُ الحَرْبِيُّ מ'. מִשְׁטֶרֶת הַתְּנוּעָה شُرْطَةُ السَّيْرِ. شُرْطَةُ

הַמְּרוּר. כֶּלֶב מִשְׁטָרָה كَلْبُ البُولِيس. كَلْبٌ رُوِّضَ لِكَشْفِ المَشْبُوهِينَ. תַּחֲנַת מִשְׁטָרָה مَخْفَرُ شُرْطَةٍ. مَرْكَزُ بُولِيس. قِسْمٌ.

מִשְׁטַרְתִּי ת' (־יִים) ١. شُرَطِيٌّ. بُولِيسِيٌّ. ٢. قَمْعِيٌّ. إسْتِبْدَادِيٌّ. تَسَلُّطِيٌّ.

מֶשִׁי ז' حَرِيرٌ. خَزٌّ. دِيبَاجٌ. دِمَقْسٌ. إبْرِيسَمٌ. מֶשִׁי טִבְעִי حَرِيرٌ طَبِيعِيٌّ. حَرِيرٌ نَبَاتِيٌّ. מֶשִׁי מְלָאכוּתִי حَرِيرٌ اصْطِنَاعِيٌّ. إبْرِيسَمٌ. אַבְרָךְ מֶשִׁי ע' אַבְרָךְ. תּוֹלַעַת הַמֶּשִׁי دُودَةُ القَزِّ. دُودَةُ الحَرِيرِ. טִפֵּל בּוֹ בִּכְפָפוֹת שֶׁל מֶשִׁי عَامَلَهُ بِقُفَّازٍ مِنْ حَرِيرٍ ومجازًا: عَامَلَهُ فِي مُنْتَهَى الرِّقَّةِ. הִלְבִּישׁ אֶת פְּלוֹנִי שֵׁשׁ וָמֶשִׁי مجازًا: مَنَحَ فُلَانًا كُلَّ مَا يُمْكِنُهُ.

מְשִׁיב ז' (מְשִׁיבִים) المُدَّعَى عَلَيْهِ (في دعوى، respondent).

מְשִׁיבוֹן ז' (־נִים) رَدٌّ آلِيٌّ فِي جِهَازِ التِّلِفُون.

מַשִּׂיג ז' (־גִים) ١. مُدْرِكٌ (من يلحق بآخر) ע' (נשג) הִשִּׂיג. مُلَاحِقٌ. ٢. فَاهِمٌ. وَاعٍ(ي). ٣. مُعْتَرِضٌ. لَهُ مُلَاحَظَاتٌ اعْتِرَاضِيَّةٌ.

מָשִׁיחַ ז' (מְשִׁיחִים) ١. مَسِيحٌ. مَمْسُوحٌ بِالزَّيْتِ المُقَدَّسِ (كالكاهن الاعظم). ٢. في اليهودية: المُنْقِذُ المُنْتَظَرُ. المُخَلِّصُ (الذي سيأتي يوم القيامة يقابل المهدي في الاسلام). מָשִׁיחַ בֶּן־דָּוִד كِنَايَةٌ عَنِ المُخَلِّصِ المُرْتَقَبِ (الذي سيأتي لينقذ شعب اسرائيل وهو من سلالة الملك داود). מְשִׁיחַ שֶׁקֶר المُنْقِذُ الكَاذِبُ (مثل شبتاي تسبي). חֶבְלֵי מָשִׁיחַ آلَامُ مَجِيءِ المُخَلِّصِ. יְמוֹת הַמָּשִׁיחַ ١. يَوْمُ القِيَامَةِ. يَوْمُ البَعْثِ وَالنُّشُورِ. ٢. أَيَّامُ المُعْجِزَاتِ.

מְשִׁיחָה נ' ١. دَهْنٌ. تَزْيِيتٌ. تَشْحِيمٌ. ٢. خَيْطُ الدُّوبَارَة. خَيْطُ سُوتَلِي עק'.

מְשִׁיחוּת נ' مَكَانَةُ المُنْقِذِ المُخَلِّصِ.

מְשִׁיחִי ת' (־יִים) ١. مَسِيحَانِيٌّ. خَاصٌّ بِالمُنْقِذِ المُخَلِّصِ. ٢. مَسِيحِيٌّ (لايمانه بان المنقذ قد اتى وتجسد بصورة عيسى بن مريم عليه السلام).

מְשִׁיחִיּוּת נ' المَسِيحَانِيَّةُ. الإِيمَانُ بِمَجِيءِ المُنْقِذِ المُخَلِّصِ.

מָשִׁיט תו"ז (מְשִׁיטִים) مُجَدِّفٌ (بمجداف). مُعَوِّمٌ. مُبْحِرٌ.

מְשִׁיט ז' الخَطُّ المَائِلُ. كِتَابَةٌ دَقِيقَةٌ مُتَّصِلَةٌ.

מְשִׁיכָה נ' (־כוֹת) سَحْبٌ. جَرٌّ. شَدٌّ. جَذْبٌ. ٢. إجْتِذَابٌ. جَاذِبِيَّةٌ. إفْتِتَانٌ. ٣. جَرَيَانُ المَاءِ. ٤. في الشؤون المالية: سَحْبٌ (من الحساب). מְשִׁיכַת חֶבֶל في الرياضة: شَدُّ الحَبْلِ. מְשִׁיכַת יֶתֶר في الشؤون المالية: سَحْبٌ زَائِدٌ (بلا رصيد، overdraft). מְשִׁיכַת כֶּסֶף מֵהַבַּנְק سَحْبُ نُقُودٍ مِنَ البَنْكِ. כֹּחַ הַמְּשִׁיכָה שֶׁל כַּדּוּר הָאָרֶץ قُوَّةُ جَاذِبِيَّةِ الكُرَةِ الأَرْضِيَّةِ. קָנָה בִּמְשִׁיכָה إشْتَرَى عَنْ طَرِيقِ الحِيَازَةِ ومجازًا: أَخَذَ بِطَرِيقَةٍ غَيْرِ مَشْرُوعَةٍ. سَرَقَ ـِ.

מֵשִׂים ת' وَاضِعٌ ע' (שים) הֵשִׂים. מִבְּלִי מֵשִׂים دُونَ انْتِبَاهٍ. عَلَى غَيْرِ وَعْيٍ. سَهْوًا. خَطَأً.

מְשִׂימָה נ' (־מוֹת) ١. مُهِمَّةٌ ج مَهَامُّ. وَاجِبٌ ج وَاجِبَاتٌ. وَظِيفَةٌ ج وَظَائِفُ. إضْطِلَاعٌ بِمُهِمَّةٍ. מְשִׂימָה מְדִינִית مُهِمَّةٌ سِيَاسِيَّةٌ. מְשִׂימָה צְבָאִית مُهِمَّةٌ عَسْكَرِيَّةٌ.

משישה ע' מְשִׁשָּׁה.

מָשִׁיף, משויף ת' (־פִים) مَبْرُودٌ (بالمبرد). مَسْحُوجٌ. مَصْقُولٌ.

מַשִּׁיק ז' (־קִים) في الهندسة: مُمَاسٌّ ج مُمَاسَّاتٌ. מַעְגָּלִים מַשִּׁיקִים دَوَائِرُ مُتَمَاسَّةٌ.

מִשְׁיֶרֶת, משיירת נ' (־רוֹת) وِعَاءُ النُّفَايَاتِ (على المائدة).

מָשַׁךְ פ' ١. سَحَبَ ـَ. جَرَّ ـُ. جَذَبَ ـِ. إجْتَذَبَ. مَطَّ ـُ. شَدَّ ـُ. ٢. إسْتَغْرَقَ (وقتًا). إسْتَمَرَّ. دَامَ ـُ. ٣. في التلمود: إكْتَسَبَ عَنْ طَرِيقِ الحِيَازَةِ. إحْتَالَ. ٤. في الشؤون المالية: سَحَبَ (نقودًا). מָשַׁךְ חֶסֶד לִפְלוֹנִי, מָשַׁךְ אוֹתוֹ חֶסֶד مجازًا: عَامَلَ فُلَانًا مُعَامَلَةً طَيِّبَةً. מָשַׁךְ אֶת יָדוֹ (יָדָיו) מִן־ نَفَضَ يَدَهُ مِنْ (عَنْ). تَنَصَّلَ مِنْ. تَخَلَّى عَنْ. מָשַׁךְ כֶּסֶף מִן הַבַּנְק سَحَبَ نُقُودًا مِنَ البَنْكِ. מָשַׁךְ בִּכְתֵפָיו هَزَّ كَتِفَيْهِ (بعدم اكتراث). מָשַׁךְ אֶת לִבּוֹ خَلَبَ (سَحَرَ) لُبَّهُ. لَفَتَ أَنْظَارَهُ. מָשַׁךְ תְּשׂוּמֶת לֵב إسْتَرْعَى الانْتِبَاهَ. لَفَتَ النَّظَرَ. מָשַׁךְ אוֹתוֹ בְּאַף סלי سَاقَهُ مَعَهُ كَالخَرُوفِ. جَرَّهُ مَعَهُ. خَدَعَهُ. מָשַׁךְ בְּחוּטִים عَمِلَ مِنْ وَرَاءِ السِّتَارِ. دَبَّرَ مِنْ وَرَاءِ الكَوَالِيسِ. מָשַׁךְ אוֹתוֹ בִּלְשׁוֹן إسْتَدْرَجَهُ. إسْتَنْطَقَهُ. מָשַׁךְ בְּעֵט סוֹפֵר مِنْ حَمَلَةِ الأَقْلَامِ. يُمَارِسُ كِتَابَةَ الأَدَبِ. מָשַׁךְ בְּעֹל تَحَمَّلَ العِبْءَ. وَاصَلَ تَحَمُّلَ المَهَامِّ. מָשַׁךְ בְּקֶרֶן הַיּוֹבֵל نَفَخَ بِالبُوقِ طَوِيلًا. نَقَرَ بِالنَّقِيرِ. מָשַׁךְ בְּקֶשֶׁת شَدَّ القَوْسَ (ليرمي السهم). وَتَّرَ القَوْسَ. מָשַׁךְ בְּשֵׁבֶט סוֹפֵר مَارَسَ كِتَابَةَ الأَدَبِ. נִמְשַׁךְ ١. إنْجَرَّ. جُذِبَ. تَمَطَّطَ. ٢. إسْتَمَرَّ. تَوَاصَلَ. إسْتَغْرَقَ. طَالَ ـُ. دَامَ ـُ. ٣. سُحِبَ (نقد). הִתְמַשֵּׁךְ ١. تَوَاصَلَ. إسْتَمَرَّ طَوِيلًا. إسْتَدَامَ. تَوَالَى. ٢. إنْشَدَّ. إنْجَرَّ. הִמְשִׁיךְ ١. إسْتَمَرَّ. وَاصَلَ. تَابَعَ. إسْتَأْنَفَ. وَالَى. بَقِيَ ـَ. ظَلَّ ـَ. سَارَ ـِ فِي. مَضَى ـِ فِي. تَمَادَى فِي. ٢. جَرَّ مَاءً. ضَخَّ ـُ.

מֶשֶׁךְ ז' ١. جَذْبٌ. سَحْبٌ. جَرٌّ. شَدٌّ. ٢. بُعْدٌ ج أَبْعَادٌ. مَدًى. ٣. مُدَّةٌ. طُولُ وَقْتٍ. حِينٌ ج أَحْيَانٌ. سِيَاقٌ (حديث). מֶשֶׁךְ כָּל הַיּוֹם سَحَابَةَ النَّهَارِ. طِيلَةَ النَّهَارِ. בְּמֶשֶׁךְ خِلَالَ. فِي أَثْنَاءِ. مَدَى. طِيلَةَ. طِوَالَ. فِي سِيَاقِ. בְּמֶשֶׁךְ הַזְּמַן عَلَى مَرِّ الزَّمَنِ. فِي مَدَى الأَيَّامِ.

מִשְׁכָּב ז' (־בִים) ١. مَضْجَعٌ ج مَضَاجِعُ. مُضْطَجَعٌ. مَرْقَدٌ ج مَرَاقِدُ. مَنَامٌ. مَهْجَعٌ. فَرْشٌ. ٢. إضْطِجَاعٌ. إسْتِلْقَاءٌ. نَوْمٌ. رُقُودٌ. ٣. مُضَاجَعَةٌ. مُوَاقَعَةٌ. مُنَاكَحَةٌ. ٤. مَثْوًى أَخِيرٌ. كِنَايَةٌ عَنِ القَبْرِ. מִשְׁכַּב זָכָר, מִשְׁכַּב זְכוּר لِوَاطٌ ע' הוֹמוֹסֶקְסוּאָלִיּוּת. חֲדַר הַמִּשְׁכָּב غُرْفَةُ النَّوْمِ. יָנוּחַ בְּשָׁלוֹם עַל מִשְׁכָּבוֹ فَلْيَرْقُدْ فِي مَثْوَاهُ بِسَلَامٍ! (نهاية صلاة الغائب عند اليهود). طَيَّبَ اللهُ ثَرَاهُ!

מַשְׁכּוֹכִית נ' (־יּוֹת) مِرْيَاعٌ. التَّيْسُ الَّذِي يَقُودُ القَطِيعَ.

מִשְׂכּוּל ז' تَثْقِيفٌ. تَنْوِيرٌ.

מַשְׁכּוֹן ז' (־נוֹת, ־נִים) رَهْنٌ ج رُهُونٌ. رَهْنِيَّةٌ. عُرْبُونٌ ج عَرَابِينُ. בֵּית מַשְׁכּוֹנוֹת مَحَلُّ الرُّهُونَاتِ. بَنْكُ الرَّهْنِيَّاتِ.

מִשְׁכּוּן ז' رَهْنٌ. إِيدَاعُ رَهْنِيَّةٍ. عَرْبَنَةٌ.

משכורת ע' מַשְׂכֹּרֶת.

מַשְׂכִּיל תו"ז (־לִים) ١. مُثَقَّفٌ. مُتَعَلِّمٌ. مُتَنَوِّرٌ. مُسْتَنِيرٌ. ٢. عَاقِلٌ. مُفَكِّرٌ. ٣. نَاجِحٌ. مَيْمُونٌ.

מַשְׂכִּילִי ת' (־יִּים) ثَقَافِيٌّ. مُتَّصِفٌ بِالثَّقَافَةِ. مَا يَخُصُّ عَصْرَ النَّهْضَةِ.

מַשְׁכִּים ז' مُبَكِّرٌ. نَاهِضٌ مَعَ الفَجْرِ. לְמַשְׁכִּים תה"פ فَجْرًا. فِي الصَّبَاحِ البَاكِرِ. بَاكِرًا. כָּל הַמַּשְׁכִּים וְיוֹצֵא - זָהָב הוּא מוֹצֵא البَرَكَةُ فِي البُكُورِ. بَاكِرْ تَسْعَدْ.

מַשְׂכִּיר ז' (־רִים) مُؤَجِّرٌ. مُكَارٍ(ي). مُكْرٍ(ي).

מַשְׂכִּית נ' (־יּוֹת) ١. رَسْمٌ ج رُسُومٌ. صُورَةٌ ج صُوَرٌ. نَقْشٌ. تُحْفَةٌ مُصَوَّرَةٌ. ٢. حِلْيَةٌ ج حِلًى. מַשְׂכִּיּוֹת לֵבָב خَلَجَاتُ القَلْبِ. خَوَاطِرُ. تَأَمُّلاَتٌ.

מַשְׁכֵּךְ ז' (־כְּכִים) مُسَكِّنٌ (للآلام مثلاً). مُهَدِّئٌ. مُلَطِّفٌ.

מִשְׂכֵּל פ' ثَقَّفَ. نَوَّرَ. هَذَّبَ. הִתְמַשְׂכֵּל ١. تَظَاهَرَ كَالمُثَقَّفِ. تَحَذْلَقَ. ٢. تَثَقَّفَ. تَنَوَّرَ.

מְשֻׂכָּל, משוכל ת' (־לִים) مَشْبُوكٌ. مُتَقَاطِعٌ بِصُورَةٍ مَائِلَةٍ. مُتَدَاخِلٌ.

מֻשְׂכָּל, מושכל תו"ז (־לִים) ١. مَنْطِقِيٌّ. مَعْقُولٌ. وَجِيهٌ. ٢. فِكْرَةٌ ج فِكَرٌ. مَفْهُومٌ ج مَفَاهِيمُ. מֻשְׂכָּל רִאשׁוֹן ١. مَعْقُولٌ أَوَّلُ. بَدِيهِيَّةٌ ج بَدِيهِيَّاتٌ ע' אַקְסְיוֹמָה. ٢. المَعْقُولُ الأَوَّلُ. كِنَايَةٌ عَنِ اللهِ تَعَالَى فِي كِتَابِ مُوسَى بْنِ مَيْمُون "دَلِيلُ الحَائِرِينَ".

מִשְׂכָּל ז' ذَكَاءٌ. מְנַת מִשְׂכָּל نِسْبَةُ الذَّكَاءِ (I.Q.).

מְשֻׁכְלָל, משוכלל ת' (־לִים) ١. مُتْقَنٌ. مُحْكَمٌ. مُكْتَمِلٌ. ٢. في الهندسة: مُتَسَاوِي الأَضْلاَعِ.

מִשְׁכָּן ז' (־נִים, ־נוֹת) ١. مَسْكَنٌ ج مَسَاكِنُ. مَنْزِلٌ ج مَنَازِلُ. دَارٌ ج دِيَارٌ وَدُورٌ. مَقَرٌّ ج مَقَارٌّ. ٢. صِفَةٌ لِخَيْمَةِ الاجْتِمَاعِ ע' אֹהֶל, אֹהֶל מוֹעֵד. מִשְׁכַּן הַכְּנֶסֶת دَارُ الكنيست. مَقَرُّ الكِنِيست. מִשְׁכַּן נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל مَقَرُّ (دِيوَانُ) رُؤَسَاءِ إِسْرَائِيلَ.

מִשְׁכֵּן פ' رَهَنَ ـَ إِرْتَهَنَ (دارًا مثلاً لقاء قرض). عَرْبَنَ. מְשֻׁכָּן رُهِنَ. أُرْتُهِنَ. أُخِذَ رَهْنًا. عُرْبِنَ. נִתְמַשְׁכֵּן رُهِنَ. أُرْتُهِنَ. أُخِذَ عُرْبُونًا.

מֻשְׁכָּן, מושכן ת' (־נִים) مُوَطَّنٌ فِي مَسْكَنٍ. قَاطِنٌ فِي. مُقِيمٌ فِي.

מְשַׁכְנֵעַ ת' (־נְעִים) مُقْنِعٌ. مُفْحِمٌ. סִבָּה מְשַׁכְנַעַת سَبَبٌ وَجِيهٌ. سَبَبٌ مُقْنِعٌ.

מְשֻׁכְנָע, משוכנע ת' (־עִים) مُقْتَنِعٌ بِـ. مُوقِنٌ. وَاثِقٌ. مُتَأَكِّدٌ مِنْ.

מַשְׁכַּנְתָּה, מַשְׁכַּנְתָּא .Ar נ' (־תּוֹת, ־תָּאוֹת) ١. رَهْنٌ ج رُهُونٌ. ٢. قَرْضٌ لِقَاءَ رَهْنٍ. פָּדָה מַשְׁכַּנְתָּה فَكَّ الرَّهْنَ. دَفَعَ القَرْضَ. בַּנְק מַשְׁכַּנְתָּאוֹת بَنْكُ العَقَارَاتِ.

מְשֻׁכְפָּל, משוכפל ת' (־לִים) مَنْسُوخٌ. مُسْتَنْسَخٌ.

מְשַׁכֵּר ת' (־כְּרִים) مُسْكِرٌ. مُؤَدٍّ إِلَى السُّكْرِ. מַשְׁקָאוֹת מְשַׁכְּרִים المُسْكِرَاتُ. مَشْرُوبَاتٌ كُحُولِيَّةٌ (رُوحِيَّةٌ). סַמִּים מְשַׁכְּרִים مُخَدِّرَاتٌ. سُمُومٌ بَيْضَاءُ.

מֻשְׂכָּר, מושכר ת' (־רִים) مُؤَجَّرٌ. مُكْتَرًى.

מַשְׂכֹּרֶת, משכורת נ' (־כּוֹרוֹת) مُرَتَّبٌ ج مُرَتَّبَاتٌ. رَاتِبٌ ج رَوَاتِبُ. أُجْرَةٌ ج أُجُورٌ. مَعَاشٌ ج مَعَاشَاتٌ. מַשְׂכֹּרֶת חָדְשִׁית رَاتِبٌ (مُرَتَّبٌ) شَهْرِيٌّ. مَاهِيَّةٌ شَهْرِيَّةٌ. מַשְׂכֹּרֶת יְסוֹד مُرَتَّبٌ أَصْلِيٌّ. תְּלוּשׁ מַשְׂכֹּרֶת كَشْفُ المُرَتَّبِ.

מָשַׁל פ' ١. حَكَمَ ـُ وَلِيَ (يَلِي) عَلَى. سَيْطَرَ. سَاسَ ـُ ٢. ضَرَبَ الأَمْثَالَ. إِسْتَشْهَدَ بِالأَمْثَالِ. מָשַׁל בְּכִפָּה هَيْمَنَ عَلَى العَالَمِ. كَانَ مُطْلَقَ اليَدَيْنِ. מָשַׁל בְּרוּחוֹ ضَبَطَ أَعْصَابَهُ. كَبَتَ غَيْظَهُ. تَمَالَكَ نَفْسَهُ. נִמְשַׁל מָשָׁל. تَمَثَّلَ بِـ. شَابَهَ. تَشَبَّهَ. طَابَقَ مَعَ مَغْزَى المَثَلِ. מִשֵּׁל إِسْتَشْهَدَ بِمَثَلٍ (أَوْ بِأَمْثَالٍ). تَكَلَّمَ بِالأَمْثَالِ. הִמְשִׁיל ١. وَلَّى (ولاية). سَلَّطَ. سَلْطَنَ. نَصَّبَ. ٢. شَبَّهَ بِـ. הָמְשַׁל وُلِّيَ. صَارَ وَالِيًا. سُلِّطَ.

מָשָׁל ז' (מְשָׁלִים) ١. مَثَلٌ ج أَمْثَالٌ. قَوْلٌ مَأْثُورٌ (سَائِرٌ). ٢. حِكْمَةٌ ج حِكَمٌ. مَوْعِظَةٌ ج مَوَاعِظُ. ٣. قِصَّةٌ رَمْزِيَّةٌ قَصِيرَةٌ. نَادِرَةٌ ج نَوَادِرُ. تَشْبِيهٌ. ٤. حِكْمَةٌ مَنْظُومَةٌ. سَجْعٌ. ٥. مِثَالٌ. מָשָׁל לְ־ وَهٰذَا يُشْبِهُ. يُمْكِنُ مُقَارَنَةُ ذٰلِكَ مَعَ. كَانَ. كَأَنَّ. לְמָשָׁל مَثَلاً. عَلَى سَبِيلِ المِثَالِ. דֶּרֶךְ מָשָׁל عَلَى سَبِيلِ المِثَالِ. مَثَلاً. מִשְׁלֵי שׁוּעָלִים الأَمْثَالُ عَنِ الثَّعْلَبِ المُرَاوِغِ. פְּלוֹנִי הָיָה לְמָשָׁל וְלִשְׁנִינָה فُلاَنٌ أَصْبَحَ مَضْرِبَ الأَمْثَالِ. كَانَ مَوْضِعَ سُخْرِيَّةٍ. أَصْبَحَ أُضْحُوكَةً. נָתַן אֶת פְּלוֹנִי לְמָשָׁל וְלִשְׁנִינָה جَعَلَ فُلاَنًا مَضْرِبَ الأَمْثَالِ. جَعَلَهُ مُضْغَةً فِي الأَفْوَاهِ. جَعَلَهُ أُضْحُوكَةً يَتَنَدَّرُ بِهَا النَّاسُ.

מש"ל ר"ת מַה שֶּׁרָצִינוּ לְהוֹכִיחַ في الرياضيات: وَهُوَ المَطْلُوبُ.

מְשֻׁלָּב, משולב ת' (־בִים) ١. مُتَشَابِكٌ. مُؤْتَلِفٌ. مُنَسَّقٌ. مَضْمُومٌ. مُتَدَاخِلٌ. مُنْدَمِجٌ. مُلْتَحِمٌ. ٢. مُرَصَّعٌ. פְּעֻלָּה צְבָאִית מְשֻׁלֶּבֶת عَمَلِيَّةٌ عَسْكَرِيَّةٌ مُنَسَّقَةٌ (بين اسلحة مختلفة). שֶׁבֶר מְשֻׁלָּב في الحساب: كَسْرٌ مُمْتَدٌّ أَوْ مُتَّصِلٌ. תַּרְגִּיל מְשֻׁלָּב في الجيش: تَمْرِينٌ مُنَسَّقٌ.

מִשְׁלָב ז' (־לָבִים) ١. في الموسيقى: طَبَقَةٌ صَوْتِيَّةٌ. مَجْمُوعَةُ النَّغَمَاتِ المُتَشَابِهَةِ فِي صَوْتِ الإِنْسَانِ أَوْ فِي الأُرْغُنِ. ٢. في علم اللسان: مَجْمُوعَةُ التَّعَابِيرِ فِي الحَقْلِ الدَّلاَلِيِّ (register). ٣. طَبَقَةٌ لُغَوِيَّةٌ. مُسْتَوَى لُغَوِيٌّ.

מְשֻׁלְבָּק, משולבק ת' (־קִים) فُقَّاعِيٌّ. ذُو خُرَاجٍ. وَارِمٌ.

מֻשְׁלָג, מושלג ת' (־גִים) مُثَلَّجٌ. مُغَطًّى بِالثَّلْجِ.

מְשֻׁלְהָב, משולהב ת' (־בִים) مُلْتَهِبٌ. مُتَّقِدٌ. نَارِيٌّ ومجازًا: مُتَحَمِّسٌ. حَمَاسِيٌّ. هَائِجٌ. مُنْفَعِلٌ. נְאוּם מְשֻׁלְהָב خِطَابٌ نَارِيٌّ. خِطَابٌ حَمَاسِيٌّ.

מִשְׁלוֹחַ ז' (־חִים) ١. إِرْسَالٌ. شَحْنٌ. نَقْلٌ. ٢. شَحْنَةٌ ج شَحَنَاتٌ. מִשְׁלוֹחַ יָד مَدُّ اليَدِ لِلسَّرِقَةِ. إِنْتِشَالٌ. إِعْتِدَاءٌ. מִשְׁלוֹחַ מָנוֹת تَبَادُلُ الهَدَايَا (في الاعياد). חֵיל מִשְׁלוֹחַ في الجيش: حَامِيَةٌ ج حَامِيَاتٌ. תְּעוּדַת מִשְׁלוֹחַ بُولِيصَةُ شَحْنٍ (bill of lading).

מִשְׁלַח ז' إِرْسَالٌ. מִשְׁלַח יָד مِهْنَةٌ ج مِهَنٌ. حِرْفَةٌ ج حِرَفٌ. صَنْعَةٌ. عَمَلٌ ج أَعْمَالٌ.

מְשֻׁלָּח, משולח ז' (־חִים) ١. مَطْرُودٌ. مُبْعَدٌ. مَنْبُوذٌ. ٢. مَبْعُوثٌ. مُرْسَلٌ. مُنْتَدَبٌ. מְשֻׁלַּח כָּל רֶסֶן بِلاَ ضَابِطٍ وَلاَ رَادِعٍ. حَبْلُهُ عَلَى غَارِبِهِ. מְשֻׁלַּחַת خَالِعٌ. مُطَلَّقَةٌ (امراة).

מִשְׁלַחַת נ' (־לָחוֹת) ١. بَعْثَةٌ ج بَعَثَاتٌ. وَفْدٌ ج وُفُودٌ. ٢. إِرْسَالٌ. إِيفَادٌ. ٣. تَسْرِيحٌ. إِعْفَاءٌ. מִשְׁלַחַת מִיסְיוֹנֶרִית إِرْسَالِيَّةٌ تَبْشِيرِيَّةٌ. بَعْثَةٌ تَبْشِيرِيَّةٌ.

מִשְׁלָט ז' (־טִים) مُسْتَحْكَمٌ ج مُسْتَحْكَمَاتٌ. إِسْتِحْكَامٌ ج إِسْتِحْكَامَاتٌ.

מְשֻׁלָּט, מושלט ת' (־טִים) مُوَلًّى عَلَى. مُسَيْطِرٌ عَلَى. مُؤْتَمَنٌ عَلَى.

מִשְׁלֵי ש"פ سِفْرُ الأَمْثَالِ (منسوب الى سليمان الحكيم).

מְשָׁלִי ת' (־יִים) رَمْزِيٌّ. قَصَصِيٌّ. تَنْوِيهِيٌّ. مَثَلِيٌّ.

מַשְׁלִים ת' (־מִים) مُتَمِّمٌ. مُكَمِّلٌ. تَكْمِيلِيٌّ. إِضَافِيٌّ. זָוִית מַשְׁלִימָה في الهندسة: زَاوِيَةٌ مُتَمِّمَةٌ. חִנּוּךְ מַשְׁלִים تَعْلِيمٌ لاَمَنْهَجِيٌّ (extracurriculor). צְבָעִים מַשְׁלִימִים أَلْوَانٌ مُتَتَامَّةٌ. רְפוּאָה מַשְׁלִימָה (אַלְטֶרְנָטִיבִית) الطِّبُّ البَدِيلُ.

מֻשְׁלָךְ, מושלך ת' (־כִים) مَرْمِيٌّ. مُلْقًى. مَتْرُوكٌ. مَهْجُورٌ. مَطْرُوحٌ. مَبْطُوحٌ.

מְשֻׁלָּל, מְשׁוּלָּל ת' (־לִים) مَعْدُومٌ. عَدِيمٌ. مَحْرُومٌ. خِلْوٌ مِنْ. مُجَرَّدٌ عَنْ. غُفْلٌ مِنْ (عَنْ). بِدُونِ. מְשֻׁלַּל הִגָּיוֹן مُجَرَّدٌ عَنِ المَنْطِقِ. لاَمَعْقُولٌ. מְשֻׁלַּל יְסוֹד لاَ أَسَاسَ لَهُ. عَارٍ عَنِ الصِّحَّةِ. بَاطِلٌ.

מַשְׁלֵם ז' (־לְמִים) دَافِعٌ. مُسَدِّدٌ. מַשְׁלֵם הַמִּסִּים دَافِعُ الضَّرَائِبِ.

מֻשְׁלָם, משולם ת' (־מִים) مَدْفُوعٌ. مُسَدَّدٌ.

מֻשְׁלָם, מושלם ת' (־מִים) تَامٌّ. كَامِلٌ. مُكْتَمِلٌ. نَاجِزٌ. مُتْقَنٌ. مُحْكَمٌ. בְּצוּרָה הַמֻּשְׁלֶמֶת בְּיוֹתֵר عَلَى أَكْمَلِ وَجْهٍ.

מְשֻׁלָּשׁ, משולש (־שִׁים) ١. ז' في الهندسة: مُثَلَّثٌ ج مُثَلَّثَاتٌ. ثُلاَثِيُّ الأَضْلاَعِ. ٢. ז' في الموسيقى: آلَةٌ نَقْرِيَّةٌ. ٣. ת' في الحساب: مَضْرُوبٌ بِثَلاَثَةٍ. ٣. ثُلاَثِيُّ الأَرْكَانِ أَوِ الزَّوَايَا. אֶצְבַּע מְשֻׁלֶּשֶׁת بَعْصَةٌ (علامة استهزاء وازدراء). פְּעָלִים מְשֻׁלָּשִׁים في القواعد: أَفْعَالٌ ثُلاَثِيَّةٌ (اغلب الافعال في العبرية والعربية).

מֻשְׁלָשׁ, מושלש ת' (־שִׁים) مُودَعٌ. مُؤْتَمَنٌ عِنْدَ (لَدَى). مَرْهُونٌ.

מְשֻׁלְשָׁל תו"ז (־שָׁלִים) ١. مُدَلًّى(ي). مُدَنًّى(ي). مُخَفَّضٌ. مُنَزَّلٌ (الى اسفل). ٢. مُسَهَّلٌ (دواء او طعام). مُسْهِلٌ. شَرْبَةٌ. ٣. مَنْ يُعَانِي مِنَ الإِسْهَالِ.

מְשֻׁמָּד, משומד תו"ז (־דִים) مُرْتَدٌّ عَنْ دِيَانَتِهِ اليَهُودِيَّةِ.

מֻשְׁמָד, מושמד ת' (־דִים) مُبَادٌ. بَائِدٌ. مُنْقَرِضٌ. مُسْتَأْصَلٌ. مَقْضِيٌّ عَلَيْهِ.

מְשֻׁמָּדוּת, משומדות נ' إِرْتِدَادٌ عَنِ الدِّيَانَةِ اليَهُودِيَّةِ. مُرُوقٌ.

מִשְׁמוּשׁ ז' (־שִׁים) لَمْسٌ. جَسٌّ. تَحَسُّسٌ.

מְשַׂמֵּחַ ת' (־מְחִים) مُفْرِحٌ. مُبْهِجٌ. سَارٌّ. בְּשׂוֹרָה מְשַׂמַּחַת بُشْرَى سَارَّةٌ.

מְשֻׁמָּט, מושמט ת' (־טִים) مَشْطُوبٌ. مَحْذُوفٌ.

מַשְׂמִיל ת' (־לִים) ١. مُيَاسِرٌ. مُتَّجِهٌ نَحْوَ اليَسَارِ. ٢. يَسَارِيٌّ. ٣. أَعْسَرُ ج عُسْرٌ נ' عَسْرَاءُ. أَلْفَتُ. عِسْرَاوِيٌّ.

מַשְׁמִים ת' (־מִים) ١. مُمِلٌّ. مُضْجِرٌ. ٢. سَئِمٌ. مَلُولٌ. ضَجِرٌ.

מַשְׁמִיץ תו"ז (־צִים) مُشَهِّرٌ بِـ. مُشَوِّهُ سُمْعَةٍ. مُعَيِّرٌ. قَادِحٌ. ذَمَّامٌ.

מִשְׁמָן ז' (־מַנִּים) طَعَامٌ مُسَمَّنٌ. شَحِيمٌ.

מְשֻׁמָּן, משומן ת' (־נִים) ١. مَدْهُونٌ. مُزَيَّتٌ. ٢. مُسَمَّنٌ. سَمِينٌ. ٣. في الهندسة: مُثَمَّنٌ. مُضَلَّعٌ ذُو ثَمَانِيَةِ أَضْلاَعٍ.

מִשְׁמָע ז' ١. مَسْمَعٌ. سَمَاعٌ. ٢. إِصْغَاءٌ. إِنْصَاتٌ. طَاعَةٌ. לֹא הֶאֱמִין לְמִשְׁמַע אָזְנָיו لَمْ يُؤْمِنْ لِمَا سَمِعَتْهُ أُذُنَاهُ. لَمْ يُصَدِّقْ مَا سَمِعَهُ.

מַשְׁמָע ז' (־עִים) ١. مَعْنًى. مَفْهُومٌ. مَدْلُولٌ. ٢. مَغْزًى. أَيْ. يَعْنِي. מַשְׁמָע שֶׁ־ أَيْ. يَعْنِي. المَقْصُودُ هُوَ. כְּמַשְׁמָעוֹ بِحَرْفِيَّتِهِ. بِمَعْنَى الكَلِمَةِ. كَمَا هُوَ. פְּשׁוּטוֹ כְּמַשְׁמָעוֹ بِالمَعْنَى المُجَرَّدِ لِلكَلِمَةِ. بِالحَرْفِ الوَاحِدِ.

מַשְׁמַע Ar. يَدُلُّ. يَعْنِي. תַּרְתֵּי מַשְׁמַע دَلاَلَةٌ مُضَاعَفَةٌ. مَعْنًى مُضَاعَفٌ. بِمَعْنَيَيْهِ.

מַשְׁמָעוּת נ' (־עֻיּוֹת) مَعْنًى ج مَعَانٍ(ي). مَغْزًى. دَلاَلَةٌ ج دَلاَئِلُ. فَحْوَى. قَصْدٌ. מַשְׁמָעוּת כְּפוּלָה مَغْزًى مُضَاعَفٌ. لِلأَمْرِ وَجْهَانِ. ذُو دَلاَلَتَيْنِ. בַּעַל מַשְׁמָעוּת ذُو دَلاَلَةٍ هَامَّةٍ. ذُو مَغْزًى هَامٍّ. חֲסַר מַשְׁמָעוּת لاَ مَعْنَى لَهُ. שְׂדֵה מַשְׁמָעוּת في اللّسانيات: حَقْلٌ دَلاَلِيٌّ.

מַשְׁמָעוּתִי ת' (־יִּים) دَلاَلِيٌّ. ذُو دَلاَلَةٍ. ذُو مَغْزًى. هَامٌّ.

מַשְׁמָעִי ת' (־יִּים) دَلاَلِيٌّ. ذُو دَلاَلَةٍ. دَقِيقُ المَعْنَى. هَامٌّ. דּוּ־מַשְׁמָעִי ذُو مَعْنَيَيْنِ. يَقْبَلُ التَّأْوِيلَ. חַד־מַשְׁמָעִי ذُو دَلاَلَةٍ وَاحِدَةٍ. لاَ يَقْبَلُ التَّأْوِيلَ (الجَدَلَ).

מִשְׁמַעַת נ' طَاعَةٌ. إِنْصِيَاعٌ. إِنْضِبَاطٌ. מִשְׁמַעַת בַּרְזֶל نِظَامٌ صَارِمٌ. מִשְׁמַעַת עִוֶּרֶת طَاعَةٌ عَمْيَاءُ. הֲפָרַת מִשְׁמַעַת إِخْلاَلٌ بِالطَّاعَةِ. וַעֲדַת מִשְׁמַעַת لَجْنَةُ انْضِبَاطٍ.

מִשְׁמַעְתִּי ת' (־יִּים) مَسْلَكِيٌّ. إِنْضِبَاطِيٌّ. تَأْدِيبِيٌّ. صَارِمٌ. בֵּית דִּין מִשְׁמַעְתִּי

مَحْكَمَةُ انْضِبَاطٍ. אֶמְצָעִים מִשְׁמַעְתִּיִּים إِجْرَاءَاتٌ تَأْدِيبِيَّةٌ. تَدَابِيرُ مَسْلَكِيَّةٌ.

מִשְׁמָץ, מושמץ ת' (־צִים) مَهْجُوٌّ. مُشَهَّرٌ بِهِ. مَذْمُومٌ. مُعَيَّرٌ.

מְשַׁמֵּר ת' (־מְּרִים) ١. مُحَافِظٌ ע' שַׁמְרָן. ٢. مُخَمِّرٌ (من يخمّر النبيذ أو العجين). חֹמֶר מְשַׁמֵּר مَادَّةٌ حَافِظَةٌ.

מְשֻׁמָּר, משומר ת' (־רִים) ١. مَحْفُوظٌ (طعام). مُعَلَّبٌ. ٢. مُصَانٌ. יַיִן הַמְּשֻׁמָּר في الاساطير اليهودية: صِفَةٌ لِلنَّبِيذِ المُعَتَّقِ المَحْفُوظِ فِي الآخِرَةِ لِلتُّقَاةِ الوَرِعِينَ.

מִשְׁמָר ז' (־רוֹת) ١. حَرَسٌ. خَفَرٌ. عَسَسٌ. ٢. حِرَاسَةٌ. خِفَارَةٌ. دَوْرِيَّةٌ. ٣. مُعْتَقَلٌ ج مُعْتَقَلاتٌ. حَبْسٌ. מִשְׁמַר אֶזְרָחִי الحَرَسُ المَدَنِيُّ. מִשְׁמַר הַגְּבוּל حَرَسُ الحُدُودِ. מִשְׁמַר הַחוֹף خَفَرُ السَّوَاحِلِ. מִשְׁמַר כָּבוֹד حَرَسُ الشَّرَفِ. מִשְׁמָר לְאֻמִּי الحَرَسُ الوَطَنِيُّ (القَوْمِيُّ). חִלּוּפֵי מִשְׁמָרוֹת تَبَادُلُ الوَرْدِيَّةِ (الحَرَسِ). تَبَادُلُ الخَفَارَةِ ومجازًا: تَبَادُلُ القِيَادَةِ. تَغْيِيرُ الزَّعَامَةِ. עָמַד עַל הַמִּשְׁמָר وَقَفَ حَارِسًا ومجازًا: أَخَذَ حَذَرَهُ (حَيْطَتَهُ). كَانَ عَلَى حَذَرٍ مِنْ. تَرَبَّصَ لِـ. وَقَفَ عَلَى أُهْبَةِ الاسْتِعْدَادِ. رَاقَبَ. נָצַר (שָׁמַר) אוֹתוֹ מִכָּל מִשְׁמָר وَضَعَهُ فِي حِرْزٍ حَرِيزٍ. حَافَظَ عَلَيْهِ كُلَّ المُحَافَظَةِ. הוּבָא תַּחַת מִשְׁמָר כָּבֵד جُلِبَ تَحْتَ حِرَاسَةٍ مُشَدَّدَةٍ. שָׂם עָלָיו מִשְׁמָר وَضَعَهُ تَحْتَ المُرَاقَبَةِ.

מִשְׁמֶרֶת נ' (־מָרוֹת) ١. حِرَاسَةٌ. مَوْضِعُ الحِرَاسَةِ. ٢. وَرْدِيَّةٌ. نَوْبَةُ الحِرَاسَةِ. خِفَارَةٌ. حَامِيَةٌ. ٣. حِفْظٌ. مُحَافَظَةٌ. إِحْتِجَازٌ. ٤. أَمْرٌ. وَصِيَّةٌ. تَحَفُّظٌ. تَقَيُّدٌ. מִשְׁמֶרֶת בֹּקֶר وَرْدِيَّةُ (نَوْبَةُ) الصَّبَاحِ. الحِرَاسَةُ الصَّبَاحِيَّةُ. הַמִּשְׁמֶרֶת הַצְּעִירָה النَّشْءُ الجَدِيدُ. الجِيلُ الطَّالِعُ. الشَّبِيبَةُ. מִשְׁמֶרֶת מְחָאָה مَجْمُوعَةُ احْتِجَاجٍ لِلْمُتَظَاهِرِينَ. מִשְׁמֶרֶת שׁוֹבְתִים حَامِيَةُ المُضْرِبِينَ. בֵּית מִשְׁמֶרֶת مُعْتَقَلٌ. مُحْتَجَزٌ. حَجْزٌ. הִנִּיחַ לְמִשְׁמֶרֶת أَوْدَعَ لِلْحِفْظِ.

מִשְׁמֵשׁ פ' تَحَسَّسَ. جَسَّ ـ. تَلَمَّسَ ومجازًا: فَحَصَ ـَ. بَحَثَ ـ. מִשְׁמֵשׁ בְּמַעֲשָׂיו حَاسَبَ نَفْسَهُ. מְמַשְׁמֵשׁ וּבָא مُقْتَرِبٌ. وَشِيكٌ. عَلَى الأَبْوَابِ. מִשְׁמוּשׁ لَمْسٌ. جَسٌّ.

מִשְׁמֵשׁ A ז' (־מְשִׁים) مِشْمِشَةٌ ج مِشْمِشٌ (شجرة وثمرها، apricot). מִשְׁמֵשׁ מְיֻבָּשׁ ١. مِشْمِشٌ مُجَفَّفٌ. ٢. قَمَرُ الدِّينِ (رقائق من المشمش المجفف).

מְשֻׁמָּשׁ, משומש ת' (־שִׁים) ١. مُسْتَعْمَلٌ. ٢. مُسْتَهْلَكٌ. بَالٍ(ي). ٣. مَخْدُومٌ.

מְשַׁמְשָׁן ז' (־נִים) مُتَحَسِّسٌ. مُتَلَمِّسٌ ومجازًا: نَبَّاشٌ.

מְשַׂנֵּא ז' (־נְּאִים) حَقُودٌ. حَاقِدٌ. لَدُودٌ (عدوّ). شَنَآنٌ.

מִשְׁנֶה ז' (־נִים) ١. نَائِبٌ ج نُوَّابٌ (لمدير مثلاً). وَكِيلٌ ج وُكَلاءُ. ٢. ضِعْفٌ ج أَضْعَافٌ. مُضَاعَفٌ. מִשְׁנֶה זְהִירוּת حَذَرٌ مُضَاعَفٌ. حَيْطَةٌ مُضَاعَفَةٌ. מִשְׁנֵה תּוֹרָה ١. نُسْخَةُ التَّوْرَاةِ. ٢. صِفَةٌ لِسِفْرِ تَثْنِيَةِ الاشْتِرَاعِ (لانه يحتوي على مجمل الشريعة اليهودية). מִשְׁנֶה לַמֶּלֶךְ نَائِبُ المَلِكِ. אַלּוּף מִשְׁנֶה عَقِيدٌ ج عُقَدَاءُ. كُولُونِيل. וַעֲדַת מִשְׁנֶה لَجْنَةٌ فَرْعِيَّةٌ ج لِجَانٌ فَرْعِيَّةٌ. כּוֹתֶרֶת מִשְׁנֶה عُنْوَانٌ ثَانَوِيٌّ (في جريدة). לֶחֶם מִשְׁנֶה الرَّغِيفُ المُزْدَوَجُ (كناية عن الرغيفين اللذين يقدس عليهما ليلة السبت عند اليهود). סְגַן מִשְׁנֶה مُلازِمٌ (في اغلب الدول العربية). עוֹרֵךְ מִשְׁנֶה مُسَاعِدُ مُحَرِّرٍ. مُحَرِّرٌ مُسَاعِدٌ. קַבְּלַן מִשְׁנֶה مُقَاوِلٌ فَرْعِيٌّ. مُلْتَزِمٌ ثَانَوِيٌّ.

מִשְׁנָה נ' (־נָיוֹת) ١. دِرَاسَةٌ. تَعَلُّمٌ. تَلْقِينٌ. ٢. "المِشْنَةُ" (وهي مجموعة الفتاوى والشرائع الدينية اليهودية الشفوية المتناقلة ابًا عن جدّ). ٣. كِنَايَةٌ عَنْ كُلِّ فِقْرَةٍ فِي مَجْمُوعَةِ فَتَاوَى "المِشْنَةِ". ٤. طَرِيقَةٌ ج طَرَائِقُ وطُرُقٌ. فَلْسَفَةٌ. تَعْلِيمٌ ج تَعَالِيمُ. מִשְׁנָה סְדוּרָה دِرَاسَةٌ مُنَظَّمَةٌ. تَفْكِيرٌ مُنْتَظَمٌ (مُنَسَّقٌ).

מַשְׁנֶה ז' (־נִים) مُلَقِّنٌ. مُعَلِّمٌ. مُدَرِّسُ "المِشْنَةِ".

מְשֻׁנֶּה, משונה ת' (־נִים) غَرِيبٌ. غَرِيبُ الأَطْوَارِ. شَاذٌّ. غَيْرُ مَأْلُوفٍ. הִתְנַהֲגוּת מְשֻׁנָּה تَصَرُّفٌ غَرِيبٌ. سُلُوكٌ شَاذٌّ. מִיתָה מְשֻׁנָּה ע' מִיתָה.

מְשֻׁנּוּת, משונות נ' غَرَابَةٌ. غَرَابَةُ أَطْوَارٍ. شُذُوذٌ.

מִשְׁנִי ת' (־יִּים) ثَانَوِيٌّ. فَرْعِيٌّ. لاحِقٌ. ثَانٍ(ي). פֹּעַל מִשְׁנִי في القواعد: فِعْلٌ مُشْتَقٌّ مِنِ اسْمٍ مِثْلَ الفِعْلِ תָּרַם هُوَ فِعْلٌ مُشْتَقٌّ مِنْ كَلِمَةِ תְּרוּמָה الَّتِي اشْتُقَّتْ مِنَ المَصْدَرِ רום).

מִשְׁנָיוֹת נ"ר فُصُولُ المِشْنَةِ. فِقَرَاتُ المِشْنَةِ ע' מִשְׁנָה.

מְשֻׁנָּן, משונן ת' (־נִים) ١. مُسَنَّنٌ. مُدَبَّبٌ. ٢. صَقِيلٌ. مَصْقُولٌ. ٣. مَدْرُوسٌ. مُسْتَظْهَرٌ. مُعَادٌ. مَحْفُوظٌ. ٤. مجازًا: حَادٌّ. مَاضٍ(ي) (تفكير) ע' שָׁנוּן.

מִשְׁנָן ז' (־נִים) مَجْمُوعَةُ الأَسْنَانِ فِي الفَمِ.

מְשֻׁנָּס, משונס ת' (־סִים) مُشَمَّرٌ. مَحْزُومٌ. مُزَنَّرٌ. مُهَلَّزٌ.

מְשֻׁנָּק, משונק ת' (־קִים) مَخْنُوقٌ. مُخْتَنِقٌ. مَزْنُوقٌ.

מַשְׁנֵק ז' (־נְקִים) في الميكانيك: صِمَامٌ خَانِقٌ (في محرك السيارة، choke).

מְשִׁסָּה, משיסה נ' سَلَبٌ ج أَسْلابٌ. غَنِيمَةٌ ج غَنَائِمُ. הָיָה לִמְשִׁסָּה كَانَ سَلِيبًا. كَانَ هَدَفًا لِلسَّلْبِ وَالنَّهْبِ. נָתַן אֶת פְּלוֹנִי לִמְשִׁסָּה أَبَاحَ فُلانًا لِلنَّهْبِ وَالسَّلْبِ. هَدَرَ حُقُوقَهُ.

מְשֻׁסֶּה, משוסה ת' (־סִּים) ١. مُسْتَفَزٌّ. مُحَرَّضٌ. ٢. مَنْهُوبٌ. مَسْلُوبٌ. مَسْرُوقٌ.

מְשֻׁסָּע, משוסע ת' (־עִים) ١. مَشْقُوقُ الظِّلْفِ (حيوان مجتر). مَشْرُومٌ. ٢. مُقَطَّعُ الأَوْصَالِ. مُمَزَّقٌ. ٣. مُقَاطَعٌ (خطاب).

מְשֻׁסָּף, משוסף ת' (־פִים) مَذْبُوحٌ. مَنْحُورٌ. مَفْلُوقٌ. مُقَطَّعٌ. مَبْقُورٌ.

מְשַׁעְבֵּד ז' (־בְּדִים) مُسْتَعْبِدٌ. مُتَحَكِّمٌ فِي.

מְשֻׁעְבָּד, משועבד ת' (־דִים) ١. مُسْتَعْبَدٌ. خَاضِعٌ. مَنْ أَصْبَحَ عَبْدًا. ٢.

مَرْهُونٌ. مُرْتَهَنٌ. مُعَرْبَنٌ. מִשְׁפָּט מְשֻׁעְבָּד في القواعد: جُمْلَةٌ فَرْعِيَّةٌ (في جملة كبرى). נְכָסִים מְשֻׁעְבָּדִים أَمْلاَكٌ (أَمْوَالٌ) مَرْهُونَةٌ.

מֻשְׁעֶה, מושעה ת' (־עִים) مَفْصُولٌ (عن وظيفته موقتا). مَنْ كَفَّتْ يَدُهُ عَنِ العَمَلِ.

מִשְׁעוֹל ז' (־לִים) شِعْبٌ ج شِعَابٌ (في جبل). طَرِيقٌ ضَيِّقَةٌ. مَمَرٌّ ج مَمَرَّاتٌ. زَنْقَةٌ ج زِنَقٌ.

(מִשְׁעִי) לְמִשְׁעִי תה"פ بِمَلاَسَةٍ (حلاقة). بِنَظَافَةٍ. بِصُورَةٍ مَلْسَاءَ. מְגֻלָּח לְמִשְׁעִי حَلِيقُ اللِّحْيَةِ.

מְשַׁעֲמֵם ת' (־עַמְמִים) مُمِلٌّ. مُضْجِرٌ. مُثِيرٌ لِلسَّآمَةِ.

מְשֻׁעֲמָם, משועמם ת' (־מִים) سَؤُومٌ. ضَجِرٌ. مَلُولٌ.

מִשְׁעָן ז' (־נִים) سَنَدٌ ج أَسْنَادٌ. عِمَادٌ ج عُمُدٌ. دِعَامَةٌ ج دَعَائِمُ.

מִשְׁעָן ז' (־עָנִים), **מִשְׁעֶנָה** נ' (־נוֹת) مُتَّكَأٌ ج مُتَّكَآتٌ. سَنَدٌ.

מִשְׁעֶנֶת נ' (־עָנוֹת) ١. عُكَّازٌ. عَصًا يُتَّكَأُ عَلَيْهَا. ٢. مِسْنَدٌ (في كرسي). مُتَّكَأٌ. מִשְׁעֶנֶת קָנֶה רָצוּץ إِعْتِمَادٌ عَلَى خُصٍّ مَائِلٍ. سَنَدٌ وَاهٍ لاَ يُعْتَمَدُ عَلَيْهِ.

מְשֹׁעָר ז' (־עָרִים) ١. مُثَمَّنٌ. مُقَدَّرٌ. مُخَمَّنٌ. ٢. مُعْتَقَدٌ. مَنْ يُظَنُّ أَوْ يُعْتَقَدُ.

מְשֹׁעָר, משוער ת' (־רִים) مُقَدَّرٌ. مُخَمَّنٌ. مُثَمَّنٌ. تَقْرِيبِيٌّ. **בִּמְשֹׁעָר** תה"פ تَخْمِينًا. تَقْدِيرًا. حَسَبَ التَّقْدِيرِ.

מְשַׁעֲשֵׁעַ ת' (־עַשְׁעִים) مُمْتِعٌ. مُسَلٍّ(ي). مُلْهٍ(ي). فُكَاهِيٌّ. مُرَفِّهٌ.

מְשֻׁעֲשָׁע, מְשֻׁעְשָׁע, משועשע ת' (־עִים) ١. ضَاحِكٌ. مُتَمَتِّعٌ. مُكَيِّفٌ. ٢. مُلْهٍ(ي). مُسَلٍّ(ي).

מַשָּׁף ז' (־פִים) لُهَاثٌ. إِبْهَارُ الأَنْفَاسِ.

מְשֻׁפָּד, משופד ת' (־דִים) ١. مُسَفَّدٌ. ٢. سَفُّودِيٌّ. كَالسَّفُّودِ. مُدَبَّبٌ. كَالسِّيخِ.

מְשֻׁפֶּה, משופה ת' (־פִּים) ١. مَبْرُودٌ. مُمَلَّسٌ. مَصْقُولٌ. ٢. هَزِيلٌ. ضَامِرٌ. ٣. مُعَوَّضٌ.

מִשְׁפָּח ז' ١. جَرَبٌ ע' סַפַּחַת. ٢. مجازا: غَبْنٌ. ظُلْمٌ. جَوْرٌ.

מִשְׁפָּחָה נ' (־חוֹת) ١. عَائِلَةٌ ج عَائِلاَتٌ وعَوَائِلُ. أُسْرَةٌ ج أُسَرٌ. أَهْلٌ. ٢. حَامُولَةٌ ج حَمَائِلُ. عَشِيرَةٌ ج عَشَائِرُ. ٣. قَوْمٌ ج أَقْوَامٌ. فَصِيلَةٌ ج فَصَائِلُ (في النبات أو الحيوان). رُتْبَةٌ ج رُتَبٌ. جِنْسٌ ج أَجْنَاسٌ. מִשְׁפָּחָה אוֹמֶנֶת عَائِلَةٌ حَاضِنَةٌ (تقوم بتربية ولد من خارجها). מִשְׁפָּחָה גַּרְעִינִית العَائِلَةُ (الأُسْرَةُ) النَّوَاةُ (تتكون من الاب والام واولادهما فقط). מִשְׁפָּחָה חַד־הוֹרִית عَائِلَةٌ وَحْدَانِيَّةٌ. عَائِلَةٌ أُحَادِيَّةُ الوَالِدَيْنِ (عادةً امراة مع اولادها). מִשְׁפָּחָה מַטְרִיאַרְכָלִית في علم الاجتماع: أُسْرَةٌ أُمُومِيَّةٌ. מִשְׁפָּחָה מֻרְחֶבֶת أُسْرَةٌ مُوَسَّعَةٌ. حَامُولَةٌ. מִשְׁפָּחָה פַּטְרִיאַרְכָלִית في علم الاجتماع: عَائِلَةٌ أَبَوِيَّةٌ. מִשְׁפַּחַת הָעַמִּים الأُسْرَةُ الدَّوْلِيَّةُ. الأُمَمُ المُتَّحِدَةُ. אִילַן הַמִּשְׁפָּחָה شَجَرَةُ النَّسَبِ. בֶּן מִשְׁפָּחָה قَرِيبٌ ج أَقْرِبَاءُ. نَسِيبٌ ج أَنْسِبَاءُ. בַּעַל מִשְׁפָּחָה ذُو عَائِلَةٍ (متزوج مع اولاد). مُعِيلٌ. רֹאשׁ מִשְׁפָּחָה رَبُّ العَائِلَةِ. عَائِلُ الأُسْرَةِ. שֵׁם מִשְׁפָּחָה لَقَبٌ ج أَلْقَابٌ. إِسْمُ العَائِلَةِ. תּוֹסֶפֶת מִשְׁפָּחָה عِلاَوَةٌ اجْتِمَاعِيَّةٌ. תִּכְנוּן הַמִּשְׁפָּחָה تَنْظِيمُ النَّسْلِ. تَنْظِيمُ العَائِلَةِ. تَقْلِيلُ النَّسْلِ.

מִשְׁפַּחְתּוֹן ז' (־נִים) جُنَيْنَةُ أَطْفَالٍ حَتَّى سِنِّ السَّنَتَيْنِ.

מִשְׁפַּחְתִּי ת' (־תִּיִּים) ١. عَائِلِيٌّ. أُسَرِيٌّ. ٢. وُدِّيٌّ. دَافِئٌ. دُونَ كُلْفَةٍ. אֲוִירָה מִשְׁפַּחְתִּית جَوٌّ عَائِلِيٌّ. جَوٌّ لاَ كُلْفَةَ فِيهِ. מַצָּב מִשְׁפַּחְתִּי الحَالَةُ الاجْتِمَاعِيَّةُ.

מִשְׁפַּחְתִּיּוּת נ' عَائِلِيَّةٌ. وُدٌّ. دِفْءٌ عَائِلِيٌّ. عَدَمُ كُلْفَةٍ.

מִשְׁפָּט ז' (־טִים) ١. قَضَاءٌ. حُكْمٌ ج أَحْكَامٌ. مُرَافَعَةٌ. قَضِيَّةٌ ج قَضَايَا. ٢. عَدْلٌ. عَدَالَةٌ. حَقٌّ ج حُقُوقٌ. ٣. قَانُونٌ ج قَوَانِينُ. شَرِيعَةٌ ج شَرَائِعُ. سُنَّةٌ ج سُنَنٌ. ٤. مُحَاكَمَةٌ. إِجْرَاءُ مُحَاكَمَةٍ. ٥. حُكْمُ المَحْكَمَةِ. قَرَارُ المَحْكَمَةِ. ٦. في القواعد: جُمْلَةٌ ج جُمَلٌ. מִשְׁפָּט זוּטָא مُحَاكَمَةٌ فَرْعِيَّةٌ (في سياق قضية تنظر فيها المحكمة). מִשְׁפָּט חִוּוּי في القواعد: جُمْلَةٌ خَبَرِيَّةٌ ע' חִוּוּי. מִשְׁפָּט חוֹזֵר إِعَادَةُ مُحَاكَمَةٍ. مُحَاكَمَةٌ مِنْ جَدِيدٍ. מִשְׁפַּט מָוֶת حُكْمٌ بِالْمَوْتِ. حُكْمٌ بِالإِعْدَامِ. מִשְׁפָּט מְחֻבָּר في القواعد: جُمْلَةٌ مُرَكَّبَةٌ (من عدة جمل مستقلة). מִשְׁפָּט מֻסְגָּר في القواعد: جُمْلَةٌ اعْتِرَاضِيَّةٌ. جُمْلَةٌ مُعْتَرِضَةٌ. הַמִּשְׁפָּט הַמֻּסְלְמִי الشَّرْعُ الإِسْلاَمِيُّ. القَضَاءُ الشَّرْعِيُّ الإِسْلاَمِيُّ. حُكْمُ الشَّرِيعَةِ الإِسْلاَمِيَّةِ. מִשְׁפָּט מֻרְכָּב في القواعد: جُمْلَةٌ كُبْرَى. מִשְׁפָּט פְּלִילִי حُكْمٌ جِنَائِيٌّ. מִשְׁפָּט צְבָאִי حُكْمٌ عَسْكَرِيٌّ. مَحْكَمَةٌ عَسْكَرِيَّةٌ. حُكْمٌ عُرْفِيٌّ. מִשְׁפָּט צִבּוּרִי ١. مُحَاكَمَةٌ شَعْبِيَّةٌ. ٢. نِقَاشٌ عَامٌّ بِشَكْلِ مُحَاكَمَةٍ حَوْلَ قَضِيَّةٍ تَشْغَلُ بَالَ الجُمْهُورِ. מִשְׁפָּט קָדוּם تَحَيُّزٌ. تَحَزُّبٌ. تَحَامُلٌ. مُحَابَاةٌ. מִשְׁפָּט שְׁאֵלָה في القواعد: جُمْلَةٌ اسْتِفْهَامِيَّةٌ. מִשְׁפָּט שָׂדֶה مَحْكَمَةٌ مَيْدَانٍ. מִשְׁפָּט שָׁלוֹם مُحَاكَمَةٌ صُلْحِيَّةٌ. מִשְׁפָּט תְּנַאי في القواعد: جُمْلَةٌ شَرْطِيَّةٌ. בֵּית מִשְׁפָּט مَحْكَمَةٌ ج مَحَاكِمُ. בֵּית הַמִּשְׁפָּט הַגָּבוֹהַּ לְצֶדֶק (בג"ץ) مَحْكَمَةُ العَدْلِ العُلْيَا. בֵּית הַמִּשְׁפָּט הַמְּחוֹזִי المَحْكَمَةُ المَرْكَزِيَّةُ. בֵּית הַמִּשְׁפָּט הָעֶלְיוֹן المَحْكَمَةُ العُلْيَا. בֵּית מִשְׁפַּט הַשָּׁלוֹם مَحْكَمَةُ الصُّلْحِ. בַּעַל מִשְׁפָּטוֹ שֶׁל פְּלוֹנִי خَصْمٌ ج خُصُومٌ. طَرَفٌ (في دعوى) ج أَطْرَافٌ. תּוֹרַת (חָכְמַת) הַמִּשְׁפָּט عِلْمُ الحُقُوقِ. הִטָּה מִשְׁפָּט ١. زَاغَ فِي الحُكْمِ. إِنْحَرَفَ بِالحُكْمِ. לַבֹּקֶר מִשְׁפָּט فَلْنُؤَجِّلِ البَتَّ إِلَى صَبَاحِ غَدٍ ومجازا: (اليَوْمَ خَمْرٌ وَغَدًا أَمْرٌ). מִשְׁפָּטִים حُقُوقٌ. مُحَامَاةٌ. قَضَاءٌ. מִשְׂרַד הַמִּשְׁפָּטִים وِزَارَةُ العَدْلِ. وِزَارَةُ العَدْلِيَّةِ. הַפָּקוּלְטָה לְמִשְׁפָּטִים كُلِّيَّةُ الحُقُوقِ. שַׂר הַמִּשְׁפָּטִים وَزِيرُ العَدْلِ. وَزِيرُ العَدْلِيَّةِ. דִּבֵּר מִשְׁפָּטִים אֶת פְּלוֹנִי ١. عَاتَبَ فُلاَنًا. ٢. تَقَاضَى مَعَ فُلاَنٍ. תָּבַע אוֹתוֹ לְמִשְׁפָּט رَفَعَ عَلَيْهِ دَعْوَى قَضَائِيَّةً.

מִשְׁפָּטִי ת' (־יִּים) قَانُونِيٌّ. قَضَائِيٌّ. عَدْلِيٌّ. شَرْعِيٌّ. حُقُوقِيٌّ. אִישִׁיּוּת מִשְׁפָּטִית شَخْصِيَّةٌ اعْتِبَارِيَّةٌ. יוֹעֵץ מִשְׁפָּטִי مُسْتَشَارٌ قَضَائِيٌّ. הַיּוֹעֵץ הַמִּשְׁפָּטִי לַמֶּמְשָׁלָה الْمُسْتَشَارُ الْقَضَائِيُّ لِلْحُكُومَةِ. רְפוּאָה מִשְׁפָּטִית ע' רְפוּאָה. מִבְּחִינָה מִשְׁפָּטִית مِنْ نَاحِيَةٍ قَضَائِيَّةٍ. مِنَ النَّاحِيَةِ الْقَانُونِيَّةِ.

מִשְׁפְּטָן ז' (־נִים) حُقُوقِيٌّ. قَانُونِيٌّ. رَجُلُ قَانُونٍ. خَبِيرٌ بِالشُّؤُونِ الْقَانُونِيَّةِ. مُسْتَشَارٌ מ'.

מִשְׁפְּטָנוּת נ' حُقُوقِيَّةٌ. عِلْمُ الْحُقُوقِ. قَانُونِيَّةٌ. مِهْنَةُ الْقَانُونِيِّ (الْحُقُوقِيِّ). مُحَامَاةٌ.

מַשְׁפִּיל ת' (־לִים) مُهِينٌ. جَارِحٌ. ماسٌّ بِالْكَرَامَةِ.

מַשְׁפִּיעַ ת' (־עִים) ١. مُؤَثِّرٌ. فَاعِلٌ. فَعَّالٌ. ذُو فَاعِلِيَّةٍ. ٢. مُسْبِغٌ. زَاخِرٌ.

מַשְׁפֵּךְ ז' (־פְּכִים) ١. قِمْعٌ ج أَقْمَاعٌ (لصب السوائل).

מֻשְׁפָּל, מושפל ת' (־לִים) ١. مُهَانٌ. مُحَقَّرٌ. مَجْرُوحُ الشُّعُورِ. صَاغِرٌ. ٢. مُدَنًّى. مُوَجَّهٌ نَحْوَ أَسْفَلَ.

מֻשְׂפָּם, משופם ת' (־מִים) ذُو شَارِبٍ. أَبُو شَوَارِبَ. أَبُو شَنَب.

מֻשְׁפָּע, משופע ת' (־עִים) ١. مَوْفُورٌ. غَزِيرٌ. فَيَّاضٌ. مَلِيءٌ بِـ. مِدْرَارٌ. ٢. مُصَابٌ بِالنَّزْلَةِ الصَّدْرِيَّةِ ע' שַׁפַּעַת. ٣. مَائِلٌ. مُنْحَدِرٌ. مُنْحَرِفٌ.

מֻשְׁפָּע, מושפע ת' (־עִים) مُتَأَثِّرٌ بِـ. آخِذٌ مَفْعُولَهُ مِنْ.

מְשֻׁפָּץ, משופץ ת' (־צִים) مُرَمَّمٌ. مُصَلَّحٌ. مُجَدَّدٌ. مُعَمَّرٌ.

מְשֻׁפָּר, משופר ת' (־רִים) ١. مُحَسَّنٌ. مُطَوَّرٌ. مُجَوَّدٌ. مُتَقَدِّمٌ. ٢. مُجَمَّلٌ. ٣. مُتَحَسِّنٌ. جَيِّدٌ. سَوِيٌّ.

מְשֻׁפְשָׁף, משופשף ת' (־פִים) ١. مَفْرُوكٌ. مَحْكُوكٌ. مَدْعُوكٌ. مُنْدَعِكٌ. ٢. مجازًا: مُحَنَّكٌ. مُتَمَرِّسٌ. ذُو مِرَاسٍ. ذُو مِرَانٍ.

מִשְׁפְּתַיִם, משפתיים ז"ז ١. كَانُونٌ ج كَوَانِينُ. مَوْقِدٌ ج مَوَاقِدُ. إِثْفِيَّةٌ ج أَثَافِيُّ.

מֶשֶׁק ז' (מְשָׁקִים) ١. جِهَازٌ مَالِيٌّ. جِهَازٌ اقْتِصَادِيٌّ. إِقْتِصَادٌ. إِدَارَةٌ. مَرْفِقٌ ج مَرَافِقُ. ٢. مَزْرَعَةٌ ج مَزَارِعُ. قَرْيَةٌ زِرَاعِيَّةٌ. كُبَّانِيَّةٌ. מֶשֶׁק בַּיִת تَدْبِيرُ مَنْزِلٍ. إِدَارَةُ مَنْزِلٍ. מֶשֶׁק הַחַי الثَّرْوَةُ الْحَيَوَانِيَّةُ. מֶשֶׁק מִלְחָמָה إِقْتِصَادُ حَرْبٍ. מֶשֶׁק מְעֹרָב زِرَاعَةٌ مُخْتَلَطَةٌ. מֶשֶׁק הַנֵּפְט الثَّرْوَةُ الْبِتْرُولِيَّةُ. الاقْتِصَادُ الْبِتْرُولِيُّ. מֶשֶׁק עֵזֶר حَاكُورَةٌ. مَزْرَعَةٌ صَغِيرَةٌ (قرب الدار).

מַשָּׁק ז' رَفْرَفَةٌ. خَشْخَشَةٌ. خَرِيرُ الْمَاءِ. מַשַּׁק כַּנְפֵי הַהִיסְטוֹרְיָה رَفْرَفَةُ أَجْنِحَةِ التَّارِيخِ.

מַשַּׁ"ק ר"ת מְפַקֵּד שֶׁאֵינוֹ קָצִין ضَابِطُ صَفٍّ.

מַשְׁקֶה ז' (־קָאוֹת, ־קִים) شَرَابٌ ج أَشْرِبَةٌ. مَشْرُوبٌ ج مَشْرُوبَاتٌ. ٢. نَدِيمٌ. مُنَادِمٌ. ٣. سَاقٍ(ي) ج سُقَاةٌ. رَوِيٌّ. מַשְׁקָאוֹת חֲרִיפִים مَشْرُوبَاتٌ رُوحِيَّةٌ (كُحُولِيَّةٌ). مُسْكِرَاتٌ. מַשְׁקָאוֹת קַלִּים مُرَطِّبَاتٌ. مَشْرُوبَاتٌ خَفِيفَةٌ. שַׂר הַמַּשְׁקִים رَئِيسُ السُّقَاةِ (في بلاط الملك).

מֻשְׁקֶה, מושקה ת' (־קִים) مَسْقِيٌّ. مَرْوِيٌّ. رَيَّانٌ. مُرْتَوٍ(ي).

משקולת ע' מִשְׁקֹלֶת.

מַשְׁקוֹף ז' (־פִים) سَاكِفٌ. الْعَتَبَةُ الْعُلْيَا. عَارِضَةُ الْبَابِ الْعُلْيَا. مِلْبَنٌ. حَلْقَةُ الْبَابِ מ'.

מַשְׁקֵט ז' (־קְטִים) في الميكانيك: خَافِتُ الصَّوْتِ. مُسْكِتُ الصَّوْتِ (silencer).

מִשְׁקִי ת' (־יִּים) مَالِيٌّ. إِقْتِصَادِيٌّ. إِدَارِيٌّ.

מַשְׁקִיעַ ז' (־עִים) مُسْتَثْمِرٌ. مُوَظِّفُ أَمْوَالٍ. مُمَوِّلٌ.

מַשְׁקִיף ז' (־פִים) ١. مُشَاهِدٌ. مُتَفَرِّجٌ. مُطِلٌّ عَلَى. ٢. مُرَاقِبٌ. مُتَابِعٌ. مُشْرِفٌ عَلَى. מַשְׁקִיף מְדִינִי مُرَاقِبٌ سِيَاسِيٌّ. מַשְׁקִיפֵי הָאו"ם مُرَاقِبُو الأُمَمِ الْمُتَّحِدَةِ. الْمُرَاقِبُونَ الدَّوْلِيُّونَ.

מִשְׁקָל ז' (־לִים, ־לוֹת) ١. وَزْنٌ ج أَوْزَانٌ. زِنَةٌ. ثِقْلٌ (ثِقَلٌ) ج أَثْقَالٌ. ٢. مُوَازَنَةٌ. تَحْدِيدُ ثِقْلٍ. ٣. عِيَارٌ ج عِيَارَاتٌ. ٤. مِيزَانٌ ج مَوَازِينُ. ٥. في الشعر: بَحْرٌ ج بُحُورٌ. الْوَزْنُ الشِّعْرِيُّ. الْعَرُوضُ. ٦. في القواعد: وَزْنٌ. ٧. مجازًا: قِيمَةٌ ج قِيَمٌ. أَهَمِّيَّةٌ. خُطُورَةٌ. מִשְׁקָל אֲטוֹמִי وَزْنٌ ذَرِّيٌّ. מִשְׁקָל בֵּינוֹנִי في الرياضة: وَزْنٌ مُتَوَسِّطٌ. מִשְׁקַל זְבוּב في الرياضة: وَزْنُ الذُّبَابَةِ. מִשְׁקָל כָּבֵד في الرياضة: الْوَزْنُ الثَّقِيلُ. מִשְׁקַל נוֹצָה في الرياضة: وَزْنُ الرِّيشَةِ. מִשְׁקָל סְגֻלִּי في الفيزياء: وَزْنٌ (ثِقْلٌ) نَوْعِيٌّ. מִשְׁקָל קַל في الرياضة: الْوَزْنُ الْخَفِيفُ. מִשְׁקַל תַּרְנְגוֹל في الرياضة: وَزْنُ الدِّيكِ. בַּעַל מִשְׁקָל ثَقِيلٌ ج ثِقَالٌ. ثَقِيلُ الْوَزْنِ ومجازًا: ذُو وَزْنٍ (قِيمَةٍ). خَطِيرٌ. ذُو أَهَمِّيَّةٍ. עֹדֶף מִשְׁקָל وَزْنٌ زَائِدٌ. שִׁוּוּי מִשְׁקָל, שִׁוְיוֹן מִשְׁקָל تَوَازُنٌ. مُوَازَنَةٌ. تَعَادُلٌ. تَكَافُؤٌ. אֵין מִשְׁקָל לַדָּבָר ١. لاَ يُقَدَّرُ بِثَمَنٍ. نَفِيسٌ. ٢. لاَ قِيمَةَ لَهُ. لاَ وَزْنَ لَهُ.

מִשְׁקָלִי ת' (־יִּים) في القواعد: صَرْفِيٌّ. وَزْنِيٌّ. خَاصٌّ بِالْمَزِيدَاتِ.

מְשֻׁקְלָל, משוקלל ת' (־לִים) في الاقتصاد: مُعَادَلٌ. מְמֻצָּע מְשֻׁקְלָל ١. في الاقتصاد: الْمُتَوَسِّطُ الْمُرَجَّحُ. ٢. الْمُتَوَسِّطُ الْحِسَابِيُّ الْمَوْزُونُ.

מִשְׁקֹלֶת, משקולת נ' (־קוֹלוֹת) ١. وَزْنَةٌ ج وَزَنَاتٌ. عِيَارٌ ج عِيَارَاتٌ. ٢. ثِقَلُ الْفَادِنِ. ٣. ثِقْلٌ ج أَثْقَالٌ (في رياضة رفع الاثقال). ٤. بَحْرٌ ج بُحُورٌ. وَزْنٌ شِعْرِيٌّ. מִשְׁקֹלֶת אֲנָךְ وَزْنَةُ الْفَادِنِ. شَاقُولٌ ج شَوَاقِيلُ. הֲרָמַת מִשְׁקוֹלוֹת في الرياضة: رَفْعُ الأَثْقَالِ. מֵרִים מִשְׁקוֹלוֹת في الرياضة: رَافِعُ الأَثْقَالِ. رَبَّاعٌ.

מְשֻׁקָּם, משוקם ת' (־מִים) مُؤَهَّلٌ. مُنْتَعِشٌ. مُسْتَصْلَحٌ. مُرَمَّمٌ.

מִשְׁקָע ז' (־עִים) ١. تَرَسُّبٌ ج تَرَسُّبَاتٌ. ثُفْلٌ. كُدَارَةٌ. ثُمَالَةُ النَّبِيذِ. ٢. مُنْخَفَضٌ. غَوْرٌ. تَجْوِيفٌ. ٣. مجازًا: مَسْحَةٌ مِنْ. بَقِيَّةٌ مِنْ. מִשְׁקַע מַיִם مَاءٌ

صَافٍ بِلاَ تَرَسُّبَاتٍ. مَاءٌ رَائِقٌ زُلاَلٌ. מִשְׁקָעִים ١. مُخَلَّفَاتٌ. ٢. رَوَاسِبُ. מִשְׁקְעֵי אֲוִיר رَوَاسِبُ (مائية كالندى).

מְשֻׁקָּע, משוקע ת' (־עִים) ١. غَائِصٌ. غَاطِسٌ. رَاسِبٌ. مُتَرَسِّبٌ. مَغْمُورٌ. ٢. مجازًا: مُنْهَمِكٌ (في بحث مثلاً). مُنْكَبٌّ عَلَى. غَارِقٌ حَتَّى الذَّقَنِ. ٣. غَائِرٌ. مُنْخَسِفٌ.

מֻשְׁקָע, מושקע ת' (־עִים) ١. مُسْتَثْمَرٌ (مال). مُوَظَّفٌ فِي. ٢. غَائِصٌ فِي.

מַשְׁקֵף ז' (־קְפִים) مِرْسَمَةُ تَذَبْذُبَاتٍ. أوسِيلُوسْكُوب.

מִשְׁקָף ז' (־פִים) ١. مَرْقَبٌ ج مَرَاقِبُ. مَرْصَدٌ ج مَرَاصِدُ. مُطَلٌّ. ٢. مُونُوكْل. نَظَّارَةٌ بِعَدَسَةٍ وَاحِدَةٍ.

מְשֻׁקָּף, משוקף ת' (־פִים) مُسْتَشَفٌّ. مُشَاهَدٌ. ظَاهِرٌ. مَنْظُورٌ.

מִשְׁקָפַיִם, משקפיים ז"ז نَظَّارَاتٌ (طبية). عُوَيْنَاتٌ. מִשְׁקְפֵי מָגֵן مِنْظَارُ وِقَايَةٍ (goggles). מִשְׁקְפֵי רִתּוּךְ قِنَاعُ اللَّحَامِ (welding mask). מִשְׁקְפֵי שֶׁמֶשׁ نَظَّارَاتٌ شَمْسِيَّةٌ. הִסְתַּכֵּל בְּמִשְׁקָפַיִם וְרֻדִּים نَظَرَ بِمِنْظَارٍ وَرْدِيٍّ ومجازًا: تَطَلَّعَ بِتَفَاؤُلٍ. הִסְתַּכֵּל בְּמִשְׁקָפַיִם שְׁחֹרִים نَظَرَ بِمِنْظَارٍ أَسْوَدَ ومجازًا: نَظَرَ بِتَشَاؤُمٍ. הִרְכִּיב מִשְׁקָפַיִם لَبِسَ (حَمَلَ) النَّظَّارَاتِ.

מִשְׁקֶפֶת נ' (־קָפוֹת) مِنْظَارٌ ج مَنَاظِيرُ. مِقْرَابٌ. نَظَّارَةٌ.

מְשֻׁקָּץ, משוקץ ת' (־צִים) مُسْتَقْبَحٌ. مَقِيتٌ. كَرِيهٌ. شَنِيعٌ. قَذِرٌ.

מְשֻׁרְבָּב, משורבב ת' (־בִים) ١. مُتَدَلٍّ(ي). مُتَهَدِّلٌ. مُمْتَدٌّ. لاَمِثٌ. ٢. مُقْحَمٌ. مُنْدَسٌّ. مُخَرْبَقٌ.

מְשֻׁרְבָּט, משורבט ת' (־טִים) ١. مُخَرْبَشٌ. مُشَخْبَطٌ. ٢. مُسَمَّرٌ (شعر). قَافٌ.

מְשֻׂרָג, משורג ת' (־גִים) مُنْفَتِلٌ. مُلْتَفٌّ. مُتَشَابِكٌ. مَعْقُودٌ. مُخَرْبَقٌ.

מִשְׂרָד ז' (־דִים) ١. مَكْتَبٌ ج مَكَاتِبُ. دِيوَانٌ ج دَوَاوِينُ. دَائِرَةٌ ج دَوَائِرُ. ٢. سِكْرِتَارِيَّةٌ. ٣. وِزَارَةٌ ج وِزَارَاتٌ. مَكْتَبٌ وِزَارِيٌّ. מִשְׂרַד הָאוֹצָר وِزَارَةُ المَالِيَّةِ (المَالِ). وِزَارَةُ الخِزَانَةِ. הַמִּשְׂרָד לְאֵיכוּת הַסְּבִיבָה وِزَارَةُ جَوْدَةِ البِيئَةِ. מִשְׂרַד הָאֵנֶרְגְּיָה وِزَارَةُ الطَّاقَةِ. מִשְׂרַד הַבִּטָּחוֹן وِزَارَةُ الدِّفَاعِ. מִשְׂרַד הַבְּרִיאוּת وِزَارَةُ الصِّحَّةِ. מִשְׂרַד הַדָּתוֹת وِزَارَةُ الشُّؤُونِ الدِّينِيَّةِ. מִשְׂרַד הַחוּץ وِزَارَةُ الخَارِجِيَّةِ. מִשְׂרַד הַחִנּוּךְ, הַתַּרְבּוּת וְהַסְּפּוֹרְט وِزَارَةُ المَعَارِفِ وَالثَّقَافَةِ. وِزَارَةُ التَّرْبِيَةِ وَالتَّعْلِيمِ وَالرِّيَاضَةِ. מִשְׂרַד הַחַקְלָאוּת وِزَارَةُ الزِّرَاعَةِ. מִשְׂרַד הַמַּדָּע וְהַטֶּכְנוֹלוֹגְיָה وِزَارَةُ العِلْمِ وَالتِّكْنُولُوجِيَةِ. מִשְׂרַד הַמִּשְׁפָּטִים وِزَارَةُ العَدْلِ (العَدْلِيَّةِ). מִשְׂרַד הָעֲבוֹדָה وِزَارَةُ العَمَلِ. מִשְׂרַד הַפְּנִים وِزَارَةُ الدَّاخِلِيَّةِ. מִשְׂרַד רֹאשׁ הַמֶּמְשָׁלָה دِيوَانُ رَئِيسِ الوُزَرَاءِ. מִשְׂרַד הָרְוָחָה وِزَارَةُ الرَّفَاهِ الاجْتِمَاعِيِّ. מִשְׂרַד הַשִּׁכּוּן وِزَارَةُ الإِسْكَانِ. מִשְׂרַד הַתַּחְבּוּרָה وِزَارَةُ المُوَاصَلاَتِ. מִשְׂרַד הַתַּיָּרוּת وِزَارَةُ السِّيَاحَةِ. מִשְׂרַד הַתַּעֲשִׂיָּה, הַמִּסְחָר וְהַתַּעֲסוּקָה وِزَارَةُ الصِّنَاعَةِ وَالتِّجَارَةِ وَالعَمَالَةِ. מִשְׂרַד הַתִּקְשֹׁרֶת وِزَارَةُ الاتِّصَالاَتِ. מִשְׂרַד הַתַּשְׁתִּיּוֹת وِزَارَةُ البُنْيَةِ (البُنَى) التَّحْتِيَّةِ. מִשְׂרָד רָאשִׁי مَكْتَبٌ رَئِيسِيٌّ.

מִשְׂרָדִי ת' (־יִים) مَكْتَبِيٌّ. وِزَارِيٌّ. עֲבוֹדוֹת מִשְׂרָדִיּוֹת أَعْمَالٌ مَكْتَبِيَّةٌ. צִיּוּד מִשְׂרָדִי أَدَوَاتٌ مَكْتَبِيَّةٌ (قِرْطَاسِيَّةٌ).

מִשְׂרָה נ' (־רוֹת) وَظِيفَةٌ ج وَظَائِفُ. مَنْصِبٌ ج مَنَاصِبُ. مُهِمَّةٌ ج مَهَامُّ. מִשְׂרָה פְּנוּיָה وَظِيفَةٌ شَاغِرَةٌ.

מִשְׁרָה נ' (־רוֹת) نَقِيعُ الفَاكِهَةِ. شَرَابُ الفَاكِهَةِ. מִשְׁרַת עֲנָבִים نَقِيعُ الزَّبِيبِ. شَرَابُ العِنَبِ.

מַשְׂרוֹקִית נ' (־יּוֹת) صَفَّارَةٌ ج صَفَّارَاتٌ. صُوفِيرَةٌ. مَاصُولٌ עיין.

מְשֹׂרָט, משורט ת' (־טִים) مَخْدُوشٌ. مُخَدَّشٌ. مُشَرَّطٌ. مُخَمَّسٌ.

מְשַׂרְטֵט ת' (־טִים) رَسَّامٌ هَنْدَسِيٌّ ע' סַרְטָט.

מְשֻׂרְטָט, משורטט ת' (־טִים) مُخَطَّطٌ. مَرْسُومٌ ע' מְסֻרְטָט.

מְשֻׁרְיָן, משוריין ת' וז' (־נִים) مُدَرَّعٌ. مُصَفَّحٌ ومجازًا: مَصُونٌ. مَأْمُونٌ. חֵיל רַגְלִים מְשֻׁרְיָן (חרמ"ש) سِلاَحُ مُشَاةٍ مُدَرَّعٌ. מְכוֹנִית מְשֻׁרְיֶנֶת سَيَّارَةٌ (عَرَبَةٌ) مُدَرَّعَةٌ (مُصَفَّحَةٌ). נוֹשֵׂא גְּיָסוֹת מְשֻׁרְיָן (נגמ"ש) نَاقِلَةُ جُنُودٍ مُدَرَّعَةٌ.

מְשֹׂרָךְ, משורך ת' (־כִים) مَرْبُوطٌ بِقِيطَانٍ (كالحذاء).

מַשְׂרָן ז' (־נִים) في الفيزياء: مِحَثٌّ (مغناطيسي أو كهربائي).

מִשְׂרַעַת נ' (־רָעוֹת) في الفيزياء: سَعَةُ المَوْجَةِ (amplitude).

מְשָׂרֵף ז' (־רְפִים) خَالٌ ج أَخْوَالٌ ע' מְסָרֵף.

מִשְׂרָפָה נ' (־פוֹת) مَحْرَقَةٌ ج مَحَارِقُ. مَكَانُ الاحْتِرَاقِ.

מִשְׂרֶפֶת נ' (־רָפוֹת) ١. حَرِيقٌ ج حَرَائِقُ. ٢. مَحْرَقَةٌ ج مَحَارِقُ. מִשְׂרֶפֶת גִּיר كَلاَّسَةٌ. جَصَّاصَةٌ. مَعْمَلُ الجِصِّ. جَيَّارَةٌ. מִשְׂרֶפֶת יַיִן مَعْصَرَةُ العِنَبِ. مَعْمَلُ صُنْعِ النَّبِيذِ.

מִשְׁרָץ ז' (־צִים) مَدَبُّ الحَشَرَاتِ. مَكَانٌ مَوْبُوءٌ.

מֻשְׁרָשׁ, מושרש ת' (־שִׁים) مُتَأَصِّلٌ. مُمْتَدُّ الجُذُورِ. مُسْتَحْكِمٌ. رَاسِخٌ ومجازًا: مُنْدَمِجٌ فِي المُجْتَمَعِ. مُتَأَصِّلٌ. مُتَوَطِّدٌ.

מְשֹׁרָשׁ, משורש ת' (־שִׁים) مُجْتَثٌّ. مُقْتَلَعٌ. مُسْتَأْصَلٌ. مَجْذُورٌ.

מֻשְׁרָשׁוּת, מושרשות נ' تَأَصُّلٌ. رُسُوخٌ. تَوَطُّدٌ. إِسْتِحْكَامٌ. إِنْدِمَاجٌ.

מְשֻׁרְשָׁר, משורשר ת' (־רִים) مُسَلْسَلٌ. مُجَنْزَرٌ. بِصُورَةِ سِلْسِلَةٍ.

מְשָׁרֵת ז' (־רְתִים) خَادِمٌ ج خُدَّامٌ وخَدَمٌ. حَاجِبٌ ج حُجَّابٌ. מְשָׁרְתִים خَدَمٌ. حَشَمٌ. מְשָׁרְתֵי עֶלְיוֹן كِنَايَةٌ عَنِ المَلاَئِكَةِ. المَلَأُ الأَعْلَى. מְשָׁרְתָם שֶׁל שְׁנֵי אֲדוֹנִים

خَادِمُ سَيِّدَيْنِ ومجازًا: لاَعِبٌ عَلَى الحَبْلَيْنِ.

מִשֵּׁשׁ, מִישֵׁשׁ פ' تَحَسَّسَ. مَسَّ ـَ جَسَّ ـُ لَمَسَ ـِ. מִשֵּׁשׁ אֶת הַדֹּפֶק جَسَّ النَّبْضَ. سَبَرَ الغَوْرَ. عَجَمَ العُودَ.

מְשֻׁשֶּׁה, משושה ז' (־שִׁים) سُدَاسِيٌّ. مُضَلَّعٌ ذُو سِتَّةِ أَضْلاَعٍ.

מַשְׁשָׁן ז' (־נִים) مَجَسٌّ ج مَجَاسُّ. قَرْنُ الاسْتِشْعَارِ ע' מָשׁוֹשׁ, מָחוֹשׁ.

מִשְׁתֶּה ז' (־תוֹת, ־תָּאוֹת) ١. وَلِيمَةٌ ج وَلاَئِمُ. حَفْلَةُ شَرَابٍ. ٢. شَرَابٌ ج أَشْرِبَةٌ. مَشْرُوبٌ ج مَشْرُوبَاتٌ. ٣. شُرْبٌ. إِرْتِشَافٌ. בֵּית מִשְׁתֶּה, בֵּית מִשְׁתָּאוֹת دَارُ الوَلِيمَةِ. بَيْتُ الفَرَحِ.

מִשְׁתּוֹלֵל תו"ז (־לְלִים) هَائِجٌ. جَامِحٌ. مُعَرْبِدٌ. مَنْ جُنَّ جُنُونُهُ.

מַשְׁתּוֹקָא .Ar سُكُوتٌ. מִלָּה בְּסֶלַע, מַשְׁתּוֹקָא בִּתְרֵין إِذَا كَانَ الكَلاَمُ مِنْ فِضَّةٍ فَالسُّكُوتُ مِنْ ذَهَبٍ.

מַשְׁתִּית נ' (־יוֹת) ١. أَسَاسٌ ج أُسُسٌ. قَاعِدَةٌ ج قَوَاعِدُ. ٢. لُحْمَةُ النَّسِيجِ. النَّسِيجُ الضَّامُّ.

מִשְׁתַּכֵּן ז' (־כְּנִים) سَاكِنُ العِمَارَةِ. سَاكِنٌ فِي حَيٍّ سَكَنٍ.

מִשְׁתָּל ז' (־לִים) ١. حَقْلُ اسْتِنْبَاتٍ (لتربية الشتائل). مَزْرَعَةٌ ج مَزَارِعُ. ٢. شَتْلٌ. غَرْسٌ.

מֻשְׁתָּל, מושתל תו"ז (־לִים) ١. في الطب: مَزْرُوعٌ (عضو في الجسم). ٢. شَخْصٌ زُرِعَ فِي جِسْمِهِ عُضْوٌ. ٣. مجازًا: مَدْسُوسٌ (جاسوس).

מִשְׁתָּלָה נ' (־לוֹת) مَشْتَلٌ ج مَشَاتِلُ. مُسْتَنْبَتٌ.

מִשְׁתַּלֵּם תו"ז (־לְּמִים) ١. مُجْزٍ(ي). مُوفٍ(ي). مُرْبِحٌ. ٢. مُسْتَكْمِلٌ لِدِرَاسَتِهِ.

מַשְׁתְּלָן ז' (־נִים) جَنَائِنِيٌّ. بُسْتَانِيٌّ. مُزَارِعٌ خَبِيرٌ فِي غَرْسِ المَشَاتِلِ وَرِعَايَتِهَا.

מִשְׁתַּמֵּט ז' (־מְּטִים) ١. مُتَهَرِّبٌ مِنْ وَاجِبِهِ. مُتَمَلِّصٌ. مُمَاطِلٌ. ٢. هَارِبٌ. فَارٌّ.

מַשְׁתַּמֵּעַ ת' (־מְּעִים) مَفْهُومٌ ضِمْنًا. مُضْمَرٌ. مَا مَعْنَاهُ. בְּמַשְׁתַּמֵּעַ תה"פ ضِمْنًا. بِالإِضْمَارِ. بِالاسْتِدْلاَلِ.

מִשְׁתַּמֵּשׁ ז' (־מְּשִׁים) ١. مُسْتَخْدِمٌ. مُسْتَعْمِلٌ. مُسْتَفِيدٌ (بقاموس مثلاً). ٢. סל' مُدْمِنٌ عَلَى المُخَدِّرَاتِ.

מַשְׁתֵּן ז' (־תְּנִים) قَصْرِيَّةٌ. مَقْعَدَةٌ. قَعَّادَةٌ עק'.

מְשַׁתֵּן, מושתן תו"ז (־נִים) סל' أَبُو البُولِ. شَخَّاخٌ. حَقِيرٌ.

מִשְׁתָּנָה נ' (־נוֹת) مِبْوَلَةٌ. مَشْخَخَةٌ. مَكَانُ التَّبَوُّلِ.

מִשְׁתַּנֶּה תו"ז (־נִּים) مُتَغَيِّرٌ ج مُتَغَيِّرَاتٌ. مُتَقَلِّبٌ. مُتَحَوِّلٌ. מִשְׁתַּנֶּה בִּלְתִּי תָּלוּי في الرياضيات: مُتَغَيِّرٌ مُطْلَقٌ. مُتَغَيِّرٌ مُسْتَقِلٌّ.

מְשֻׁתָּף, משותף ת' (־פִים) مُشْتَرَكٌ. مُشَاطَرٌ. عُمُومِيٌّ. عَامٌّ. شَائِعٌ. מְשֻׁתָּף מוֹקְדִים في العدسات: مُشْتَرَكُ البُؤْرَةِ. בַּיִת מְשֻׁתָּף عَمَارَةُ سَكَنٍ ذَاتُ شُقَقٍ. גּוֹרֵם מְשֻׁתָּף في الحساب: عَامِلٌ مُشْتَرَكٌ. הוֹדָעָה מְשֻׁתֶּפֶת بَيَانٌ (بَلاَغٌ) مُشْتَرَكٌ. חִנּוּךְ מְשֻׁתָּף تَعْلِيمٌ مُخْتَلَطٌ. כְּפוּלָה מְשֻׁתֶּפֶת في الرياضيات: المُضَاعَفُ المُشْتَرَكُ (common multiple). מְכַנֶּה מְשֻׁתָּף قَاسِمٌ مُشْتَرَكٌ ע' מְכַנֶּה. הַשּׁוּק הַמְּשֻׁתָּף السُّوقُ (الأُورُوبِيَّةُ) المُشْتَرَكَةُ ע' שׁוּק.

מַשְׁתַּ"ף ר"ת מְשַׁתֵּף פְּעֻלָּה مُتَعَاوِنٌ مَعَ عَدُوِّ قَوْمِهِ. عَمِيلٌ ج عُمَلاَءُ.

מְשֻׁתָּק, משותק ת' (־קִים) ١. أَشَلُّ ج شُلٌّ נ' شَلاَّءُ. مَشْلُولٌ. مُقْعَدٌ. عَاجِزٌ. ٢. مُعَطَّلٌ (مواصلات مثلاً). ٣. مجازًا: وَاجِمٌ. صَامِتٌ. ٢. خَدِرٌ (عضو في الجسم).

מַשְׁתֵּק ז' (־תְּקִים) في الاسلحة النارية: خَافِتُ الصَّوْتِ ע' עַמְעָם.

מֻשְׁתָּת, מושתת ת' (־תִים) مُؤَسَّسٌ عَلَى. مَبْنِيٌّ عَلَى. مُعْتَمِدٌ عَلَى. مُسْتَنِدٌ إِلَى.

מִשְׁתַּתֵּף ז' (־תְּפִים) مُشْتَرِكٌ. مُسَاهِمٌ. مُسْهِمٌ. مُشَاطِرٌ.

מֵת תו"ז (־תִים) مَيِّتٌ. مَيْتٌ ج أَمْوَاتٌ ومَوْتَى. مُتَوَفًّى. فَقِيدٌ. מֵת לְ־ סל' مُشْتَاقٌ إِلَى. مُتَطَلِّعٌ بِلَهْفَةٍ إِلَى. מֵת עַל־ סל' يَمُوتُ فِيهِ حُبًّا. تُنَازِعُهُ نَفْسُهُ إِلَى. הוֹן מֵת رَأْسَمَالٌ عَدِيمُ الأَرْبَاحِ. הָיִיתָ מֵת סל' لَنْ تَحْظَى بِذلِكَ فِي حَيَاتِكَ. לָשׁוֹן מֵתָה لُغَةٌ مَيِّتَةٌ. لُغَةٌ مَهْجُورَةٌ غَيْرُ مُسْتَعْمَلَةٍ. נְקֻדָּה מֵתָה في الميكانيك: النُّقْطَةُ المَيِّتَةُ (dead center). نُقْطَةُ السُّكُونِ ومجازًا: مَرْحَلَةُ الجُمُودِ. مَرْحَلَةُ اللاَّحَرَكَةِ. עוֹנָה מֵתָה مَوْسِمُ الكَسَادِ. עַצְמוֹת הַמֵּת رُفَاتٌ. תְּחִיַּת הַמֵּתִים بَعْثُ الأَمْوَاتِ. نُشُورٌ. يَوْمُ القِيَامَةِ. يَوْمُ الحَشْرِ. אֵין בְּשַׂר הַמֵּת מַרְגִּישׁ בָּאִזְמֵל مجازًا: الشَّاةُ المَذْبُوحَةُ لاَ يُؤْلِمُهَا السَّلْخُ. הוּא חָשׁוּב כְּמֵת إِنَّهُ سَوَاءٌ وَالعَدَمَ. هُوَ وَالعَدَمُ سِيَّانِ. لاَ قِيمَةَ لَهُ.

מִתְאַבֵּד ז' (־בְּדִים) ١. مُنْتَحِرٌ. قَاتِلُ نَفْسِهِ. ٢. مُسْتَشْهِدٌ. فِدَائِيٌّ.

מְתַאֲבֵן ז' (־אַבְנִים) مُشَهٍّ(ي). مُثِيرٌ لِلشَّهِيَّةِ. מְתַאַבְנִים مُتَبِّلاَتٌ. مُشَهِّيَاتٌ.

מִתְאַגְרֵף ז' (־רְפִים) مُلاَكِمٌ. مُبَاكِسٌ.

מִתְאוֹנֵן תו"ז (־נְנִים) مُتَذَمِّرٌ. شَاكٍ(ي). مُسْتَاءٌ.

מַתְאִים ת' (־מִים) ١. مُلاَئِمٌ. مُنَاسِبٌ. لاَئِقٌ. قَابِلٌ. مُتَّسِقٌ. مُؤَاتٍ(ي). ٢. مُتَوَازٍ(ي). مُوَازٍ(ي). مُتَنَاظِرٌ (زوايا). مُتَطَابِقٌ (مثلثان). זָוִיּוֹת מַתְאִימוֹת في الهندسة: زَاوِيَتَانِ مُتَنَاظِرَتَانِ.

מְתָאֵם ז' (־אֲמִים) مُنَسِّقٌ (بين هيئات مختلفة).

מְתֹאָם, מתואם ת' (־מִים) ١. مُتَنَاسِقٌ. مُتَمَاثِلٌ. مُوَازٍ(ي). مُنْسَجِمٌ. مُتَنَاظِرٌ. ٢. مُنَسَّقٌ. مُلاَءَمٌ. مُسَوًّى. مُنْتَظَمٌ. مُنَظَّمٌ. مُدَبَّرٌ.

מְתֹאָם, מותאם ת' (־מִים) مُنَسَّقٌ. مُلاَءَمٌ. مُنَاسَبٌ.

מְתָאֵם ז' (־מִים) ١. تَنَاسُقٌ. مُلاَءَمَةٌ. تَنَاظُرٌ. إِنْسِجَامٌ. ٢. في علم الاحصاء: إِرْتِبَاطٌ. رَبْطٌ. تَعَالُقٌ (correlation). מְקַדֵּם הַמְּתָאֵם مُعَامِلُ الارْتِبَاطِ (coefficient correlation).

מִתְאַמֵּן ז' (־מְּנִים) مُتَمَرِّنٌ. مُتَدَرِّبٌ. مُتَعَلِّمٌ.

מְתֹאָר, מתואר ת' (־רִים) مَوْصُوفٌ. مَنْعُوتٌ. مُصَوَّرٌ. مُخَطَّطٌ.

מִתְאָר ז' (־רִים) مُخَطَّطٌ. مُخَطَّطٌ هَيْكَلِيٌّ. كُونْتُور (contour). מִתְאָר נַפְשִׁי في علم النفس: مُخَطَّطٌ نَفْسَانِيٌّ ע' פְּסִיכוֹגְרָף. תָּכְנִית מִתְאָר تَخْطِيطٌ هَيْكَلِيٌّ (للبناء مثلاً). خَارِطَةٌ هَيْكَلِيَّةٌ.

מִתְבַּגֵּר תו"ז (־גְּרִים) مُرَاهِقٌ. فَتًى تَجَاوَزَ مَرْحَلَةَ الصِّبَا.

מִתְבַּדֵּל תו"ז (־דְּלִים) مُنْفَصِلٌ. إِنْفِصَالِيٌّ. إِنْعِزَالِيٌّ.

מִתְבּוֹדֵד תו"ז (־דְדִים) مُنْفَرِدٌ. مُنْعَزِلٌ. مُعْتَزِلٌ. مُنْزَوٍ(ي).

מִתְבּוֹלֵל ז' (־לְלִים) مُنْدَمِجٌ (في مجتمع غير مجتمعه). مُمْتَزِجٌ. مُخْتَلِطٌ.

מִתְבּוֹנֵן ז' (־נְנִים) مُتَمَعِّنٌ. مُتَأَمِّلٌ. مُتَبَصِّرٌ. مُتَفَرِّجٌ.

מְתֻבָּל, מתובל ת' (־לִים) مُتَبَّلٌ. مُطَيَّبٌ بِالبَهَارَاتِ ومجازًا: مُدَبَّجٌ بِـ. مُطَعَّمٌ.

מַתְבֵּן ז' (־בְּנִים) ١. مَتْبَنٌ ج مَتَابِنُ. ٢. كَوْمَةُ تِبْنٍ.

מֶתֶג ז' (מְתָגִים) ١. شَكِيمَةٌ ج شَكَائِمُ. حَكَمَةُ اللِّجَامِ. ٢. في القواعد: مَدَّةٌ (احدى الفواصل بالعبرية تقابل المدة بالعربية وهي عبارة عن خط عمودي صغير تحت الحرف الممدود كالخط تحت الحرف מ في الكلمة מֶתֶג). ٣. في علم الاحياء: عُصَيَّةٌ ج عُصَيَّاتٌ. بَاسِيلَّةٌ ج بَاسِيلاَّتٌ (بكتيريا عصوية الشكل، bacillus). ٤. مِفْتَاحٌ كَهْرَبَائِيٌّ. زِرٌّ كَهْرَبَائِيٌّ (switch) ע' מַפְסֵק.

מִתֵּג, מיתג פ' زَمَّمَ. أَلْجَمَ. وَضَعَ اللِّجَامَ فِي (فم الحصان). מִתֵּג أَلْجِمْ. زُنِقَ.

מִתְגּוֹשֵׁשׁ ז' (־שְׁשִׁים) في الرياضة: مُصَارِعٌ. مَنْ يُزَاوِلُ المُصَارَعَةَ.

מִתְגִּי ת' (־גִּיִּים) في علم الاحياء: عُصَيِّيٌّ. بَاسِيلِّيٌّ. بِشَكْلِ العُصَيَّاتِ.

מִתְגַּיֵּס, מתגייס ז' (־יְּסִים) مُتَجَنِّدٌ. مُجَنَّدٌ. مُنْخَرِطٌ فِي سِلْكِ الجُنْدِيَّةِ.

מִתְגָּעֵשׁ ת' (־עֲשִׁים) هَائِجٌ. ثَائِرٌ. جَيَّاشٌ. مُصْطَخِبٌ.

מְתֻדְלָק, מתודלק ת' (־קִים) مُزَوَّدٌ بِالوَقُودِ.

מְתַדְלֵק ז' (־לְקִים) مُزَوِّدٌ بِالوَقُودِ. عَامِلُ تَزْوِيدِ المَحْرُوقَاتِ.

מְתוּאָלִי A ז' (־לִים) مُتَوَالِيٌّ ج مَتَاوِلَةٌ. شِيعِيٌّ (في سوريا) ج شِيعَةٌ.

מתואם ע' מְתֹאָם. **מתואר** ע' מְתֹאָר.

מתובל ע' מְתֻבָּל.

מִתּוּג, מיתוג ז' (־גִים) ١. إِلْجَامٌ. ضَبْطٌ. ٢. إِسْتِعْمَالُ المَفَاتِيحِ الكَهْرَبَائِيَّةِ. ٣. تَزْرِيرٌ. ٤. مُوَاصَفَاتٌ مُمَيِّزَةٌ لِمَنْتُوجٍ مُعَيَّنٍ.

מֵתוֹדָה G נ' (־דוֹת) طَرِيقَةٌ ج طُرُقٌ. مَنْهَجٌ ج مَنَاهِجُ. خُطَّةٌ ج خُطَطٌ.

מֵתוֹדוֹלוֹגִי G ת' (־גִיִּים) مَنْهَجِيٌّ. مِيثُودُولُوجِيٌّ.

מֵתוֹדוֹלוֹגְיָה נ' (־יוֹת) مَنْهَجِيَّةٌ. مِيثُودُولُوجِيَا.

מֵתוֹדִי ת' (־דִיִּים) مَنْهَجِيٌّ. عِلْمِيٌّ. مُنَظَّمٌ. مُنْتَظِمٌ. مُخَطَّطٌ.

מֵתוֹדִיּוּת נ' مَنْهَجِيَّةٌ. إِنْتِظَامٌ فِي نِظَامٍ. طَرِيقَةٌ عِلْمِيَّةٌ مُنْتَظَمَةٌ.

מֵתוֹדִיקָה נ' (־קוֹת) مَنْهَجٌ ج مَنَاهِجُ. أُصُولُ تَعْلِيمِ مِهْنَةٍ مُعَيَّنَةٍ.

מִתְוֶה, מתווה נ' (־וִוֹת) مُخَطَّطٌ. رَسْمٌ تَخْطِيطِيٌّ.

מְתֻוֶּה, מתווה ת' (־וִים) مَرْسُومٌ بِصُورَةِ مُخَطَّطٍ. مَعْرُوضٌ بِصُورَةٍ عَامَّةٍ.

מתוזמר ע' מְתֻזְמָר.

מָתוּחַ ת' (מְתוּחִים) مَشْدُودٌ. مُتَوَتِّرٌ. مَمْدُودٌ. مُتَمَطِّطٌ ومجازًا: مُجْهَدٌ. مُتَحَفِّزٌ. فِي حَالَةِ اسْتِعْدَادٍ. הוּא מָתוּחַ إِنَّهُ عَصَبِيٌّ. هُوَ مَشْدُودُ (مُتَوَتِّرُ) الأَعْصَابِ. אֲוִירָה מְתוּחָה جَوٌّ مُتَوَتِّرٌ (مُكَهْرَبٌ). جَوٌّ مَشْحُونٌ. יְחָסִים מְתוּחִים عَلاَقَاتٌ مُتَوَتِّرَةٌ.

מתוחח ע' מְתֻחָח. **מתוחכם** ע' מְתֻחְכָּם.

מתוחם ע' מְתֻחָם. **מתויג** ע' מְתֻיָּג.

מתויל ע' מְתֻיָּל. **מתויק** ע' מְתֻיָּק.

מְתַוֵּךְ, מתווך ז' (־וְּכִים) ١. وَسِيطٌ ج وُسَطَاءُ. مُوَفِّقٌ. ٢. سِمْسَارٌ ج سَمَاسِرَةٌ. عَمِيلُ الجُمْرُكِ. מְתַוֵּךְ נַדְל"ן سِمْسَارُ العَقَارَاتِ.

מִתּוֹךְ מ"י مِنْ. مِنْ لَدُنْ. مِنْ وَسْطِ. مِنْ بَاطِنِ ע' תָּוֶךְ. מִתּוֹךְ שֶׁלֹּא לִשְׁמָהּ בָּא לִשְׁמָהּ مجازًا: الشَّيْءُ بِالشَّيْءِ يُذْكَرُ.

מתוכן ע' מְתֻכָּן. **מתוכנן** ע' מְתֻכְנָן.

מתוכנת ע' מְתֻכְנָת. **מתולם** ע' מְתֻלָּם.

מתולע ע' מְתֻלָּע. **מתולתל** ע' מְתֻלְתָּל.

מתום ע' מְתֹם. **מתומן** ע' מְתֻמָּן.

מתומצת ע' מְתֻמְצָת. **מתומרר** ע' מְתֻמְרָר.

מָתוּן ת' (מְתוּנִים) مُعْتَدِلٌ. هَادِئٌ. مُتَأَنٍّ(ي). مُتَرَوٍّ(ي). مُتَّزِنٌ. وَئِيدٌ. מָתוּן מָתוּן رُوَيْدًا رُوَيْدًا. شَيْئًا فَشَيْئًا. تَدْرِيجِيًّا. מָתוּן מָתוּן אַרְבַּע מֵאוֹת זוּז שָׁוֶה مجازًا: مَنْ تَأَنَّى نَالَ مَا تَمَنَّى. מְתוּנוֹת תה"פ بِاعْتِدَالٍ. بِتَأَنٍّ(ي). بِتُؤَدَةٍ. بِتَمَهُّلٍ.

מִתּוּן, מיתון ז' (־נִים) ١. إِعْتِدَالٌ. تَخْفِيفُ سُرْعَةٍ أَوْ حَمَاسٍ. تَهْدِئَةٌ. تَلْطِيفٌ. ٢. تَمَهُّلٌ. ٣. في الاقتصاد: إِنْكِمَاشٌ اقْتِصَادِيٌّ.

מתוסבך ע' מְתֻסְבָּךְ. **מתוסכל** ע' מְתֻסְכָּל.

מתועב ע' מְתֹעָב. **מתועד** ע' מְתֹעָד.

מתועל ע' מְתֻעָל.

מְתוֹפֵף ז' (־פְפִים) ١. طَبَّالٌ. مُطَبِّلٌ. ٢. نَقَّارٌ. مَنْ يَنْقُرُ بِإِيقَاعٍ مُعَيَّنٍ.

מָתוֹק ת' (מְתוּקִים) ١. حُلْوٌ. عَذْبٌ ج عِذَابٌ. لَذِيذٌ ج لِذَاذٌ. ٢. سَائِغٌ. مُسْتَسَاغٌ. مَرِيءٌ. طَيِّبٌ. ٣. ז' حَلَاوَةٌ. عُذُوبَةٌ. שֵׁנָה מְתוּקָה! نَوْمًا هَنِيئًا! طَابَتْ لَيْلَتُكُمْ! מֵעַז יָצָא מָתוֹק مجازًا: رُبَّ ضَارَّةٍ نَافِعَةٌ. وَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ.

מִתּוּק, מיתוק ז' تَحْلِيَةٌ. إِضَافَةُ سُكَّرٍ. تَطْيِيبٌ. מִתּוּק הַדִּין تَخْفِيفُ الحُكْمِ أَوِ العُقُوبَةِ. تَخْفِيضُ المَحْكُومِيَّةِ.

מתוקן ע' מְתֻקָּן. **מתוקנן** ע' מְתֻקְנָן.

מתוקשר ע' מְתֻקְשָׁר. **מתורבת** ע' מְתֻרְבָּת.

מתורגל ע' מְתֻרְגָּל. **מתורגם** ע' מְתֻרְגָּם.

מתורץ ע' מְתֹרָץ. **מתושע** ע' מְתֻשָּׁע.

מַתָּז ז' (־זִים) رَشَاشٌ. طَرْطَشَةٌ. ذَرٌّ. تَطَايُرُ شَظَايَا.

מֻתָּז, מותז ת' (־זִים) ١. مُطَرْطَشٌ. مَرْشُوشٌ. مُشَظًّى. مُتَنَاثِرٌ. مُتَطَايِرٌ. ٢. مَقْطُوعُ الرَّأْسِ. مَجْذُوذٌ.

מְתֻזְמָר, מתוזמר ת' (־רִים) مُعَدٌّ لِلْعَزْفِ فِي فِرْقَةٍ مُوسِيقِيَّةٍ. مُوَزَّعٌ عَلَى العَازِفِينَ.

מָתַח פ' ١. شَدَّ ـ. وَتَّرَ. مَدَّ ـ. مَطَّ ـ. ومجازًا: أَثَارَ. شَدَّ إِلَى (قصة). بَهَرَ الأَنْفَاسَ. ٢. ضَحِكَ ـ عَلَى. دَبَّرَ مَقْلَبًا. מָתַח אוֹתוֹ עַל הָעַמּוּד أَوْثَقَهُ (شَدَّهُ) إِلَى العَمُودِ (لِيَضْرِبَهُ) ومجازًا: أَشْبَعَهُ ضَرْبًا. מָתַח אֶת הַדִּין כְּנֶגֶד פְּלוֹנִי شَدَّدَ الحُكْمَ عَلَى فُلَانٍ. أَنْزَلَ فِيهِ أَقْصَى العُقُوبَاتِ. מָתַח בִּקֹּרֶת עַל־ إِنْتَقَدَ. وَجَّهَ نَقْدًا إِلَى. מָתַח אֶת עֲצַבָּיו شَدَّ أَعْصَابَهُ. أَرْهَقَ أَعْصَابَهُ. نَرْفَزَهُ. מָתַח קַו رَسَمَ (مَدَّ) خَطًّا تَحْتَ كَلِمَةٍ ومجازًا: أَغْلَقَ القَائِمَةَ. أَنْهَى الكَلَامَ. נִמְתַּח ١. إِنْمَدَّ. بُسِطَ. إِنْشَدَّ. تَوَتَّرَ. ٢. إِمْتَدَّ. إِنْبَسَطَ. تَرَامَى. נִמְתְּחוּ עֲצַבָּיו أُثِيرَتْ (شُدَّتْ) أَعْصَابُهُ. נִמְתְּחָה עָלָיו בִּקֹּרֶת وُجِّهَتْ إِلَيْهِ انْتِقَادَاتٌ. מִתַּח مَطَّطَ. شَدَّ. مَدَّ. جَرَّ ـ سَحَبَ ـ. הִתְמַתַּח تَمَطَّى. تَمَطَّطَ. تَمَدَّدَ. إِنْبَسَطَ.

מֶתַח ז' (מְתָחִים) ١. تَوَتُّرٌ. شَدٌّ. مَطٌّ. إِثَارَةٌ. ٢. جُهْدٌ. ضَغْطٌ. ٣. في الكهرباء: فُولْتِيَّةٌ. ٤. تَأَهُّبٌ. إِسْتِعْدَادٌ. ٥. عُقْلَةٌ. أُرْجُوحَةُ الرِّيَاضِيِّ (قضيب مشدود بين عمودين يمكن بواسطته للرياضي ان يقوم بتمارينه الرياضية البارعة) ע' טְרַפֶּז. מֶתַח גָּבוֹהַּ في الكهرباء: ضَغْطٌ عَالٍ. מֶתַח רְוָחִים مَرْبَحِيَّةٌ. الفَرْقُ بَيْنَ التَّكْلِفَةِ وَسِعْرِ البَيْعِ. הַרְפָּיַת מֶתַח ע' הַרְפָּיָה. סִפּוּר מֶתַח قِصَّةٌ مُثِيرَةٌ. قِصَّةٌ تَشُدُّ إِلَيْهَا القَارِئَ.

מִתְחַזֶּה תו"ז (־זִים) مُتَظَاهِرٌ. مُنْتَحِلٌ. مُتَقَمِّصٌ شَخْصِيَّةً.

מְתֻחָח, מתוחח ת' (־חִים) مُفَتَّتٌ. هَشٌّ. مُتَخَوْخٌ.

מַתְחֵחָה נ' (־חוֹת) آلَةٌ زِرَاعِيَّةٌ لِتَفْتِيتِ التُّرْبَةِ وَإِعْدَادِهَا لِلزِّرَاعَةِ.

מַתְחִיל ז' (־לִים) بَادِئٌ. مُبْتَدِئٌ. مُسْتَهِلٌّ. קוּרְס לְמַתְחִילִים دَوْرَةٌ لِلْمُبْتَدِئِينَ.

מִתְחַכֵּם ת' (־כְּמִים) ١. مُتَنَدِّرٌ. مُمَازِحٌ. هَازِلٌ. ٢. مُتَظَاهِرٌ بِالحِكْمَةِ. مُتَحَذْلِقٌ. ٣. مُدَبِّرٌ مَكِيدَةٍ. وَقَّاعٌ.

מְתֻחְכָּם, מתוחכם ת' (־מִים) ١. مُتَطَوِّرٌ. مُتَقَدِّمٌ. حَدِيثٌ (sophisticated). ٢. مُحَنَّكٌ. دَاهِيَةٌ. ٣. مُعَقَّدٌ. נֶשֶׁק מְתֻחְכָּם سِلَاحٌ مُتَطَوِّرٌ جِدًّا. سِلَاحٌ حَدِيثٌ.

מִתְחָל ז' (־לִים) كَافُورٌ ج كَوَافِيرُ (وعاء طلع النخل).

מִתְחַלֶּה ת' (־לִים) مُتَمَارِضٌ. مُتَظَاهِرٌ بِأَنَّهُ مَرِيضٌ.

מִתְחַלֵּף ת' (־לְפִים) مُتَغَيِّرٌ. مُتَبَدِّلٌ. مُتَنَاوِبٌ. مُتَعَاقِبٌ.

מִתְחַלֵּק ת' (־לְקִים) قَابِلٌ لِلْقِسْمَةِ. مُنْقَسِمٌ.

מְתֻחָם, מתוחם ת' (־מִים) مُحَدَّدٌ. فِيهِ حَدٌّ (أَوْ حُدُودٌ).

מִתְחָם ז' (־מִים) مُقَاطَعَةٌ. تُخْمٌ ج تُخُومٌ. حَدٌّ ج حُدُودٌ. مِنْطَقَةٌ مُحَدَّدَةٌ.

מִתְחַמֵּק ת' (־מְקִים) مُتَمَلِّصٌ. مُتَهَرِّبٌ. مُمَاطِلٌ. مُسَوِّفٌ.

מִתְחַנְחֵן ת' (־חֲנִים) مُتَظَارِفٌ. مُتَمَلِّقٌ. مُتَزَلِّفٌ. مُتَظَاهِرٌ بِأَنَّهُ ظَرِيفٌ.

מִתְחַסֵּד ת' (־סְּדִים) مُتَزَمِّتٌ. مُرَاءٍ(ي). مُنَافِقٌ.

מִתְחַפֵּשׂ תו"ז (־פְּשִׂים) مُتَنَكِّرٌ. مُتَقَمِّصٌ. مُقَنَّعٌ. مُنْتَحِلٌ شَخْصِيَّةً.

מִתְחָרֶה ז' (־רִים) مُنَافِسٌ. غَرِيمٌ ج غُرَمَاءُ. مُزَاحِمٌ. مُتَسَابِقٌ مَعَ. خَصْمٌ ج خُصُومٌ.

מִתְחַשֵּׁב ת' (־שְּׁבִים) مُقَدِّرٌ. مُرَاعٍ(ي). آخِذٌ فِي الحِسْبَانِ.

מָתַי מ"ש مَتَى؟ فِي أَيِّ وَقْتٍ؟ أَنَّى؟ מָתַי שֶׁהוּא فِي وَقْتٍ مَا. לְמָתַי؛ إِلَى مَتَى؟ لِأَيِّ وَقْتٍ؟ עַד מָתַי؛ إِلَى مَتَى؟ إِلَى مَا؟ إِلَامَ؟ حَتَّامَ؟ حَتَّى مَتَى؟

מְתִיבְתָּא, מְתִיבָה Ar. נ' (־אוֹת, ־בוֹת) مَثِيبَةٌ ج مَثَائِبُ. مِدْرَاسٌ. مَدْرَسَةٌ دِينِيَّةٌ يَهُودِيَّةٌ. רֵישׁ מְתִיבְתָּא مُدِيرُ مَدْرَسَةٍ دِينِيَّةٍ يَهُودِيَّةٍ.

מְתֻיָּג, מתויג ת' (־גִים) مُتَوَّجٌ (حرف). مُزَخْرَفٌ. وُضِعَتْ عَلَيْهِ عَلَامَةٌ ע' תָּג.

מִתְיַהֵד, מתייהד תו"ז (־הֲדִים) ١. مُتَهَوِّدٌ ע' גֵּר. ٢. مُتَظَاهِرٌ كَاليَهُودِيِّ.

מִתְיַוֵּן, מתייוון ז' (־וְּנִים) مُتَهَلِّنٌ. مُنْدَمِجٌ مَعَ اليُونَانِيِّينَ وَبِالحَضَارَةِ اليُونَانِيَّةِ مِنَ اليَهُودِ فِي عَهْدِ بَيْتِ المَقْدِسِ الثَّانِي.

מָתִיחַ ת' (מְתִיחִים) قَابِلٌ لِلْمَطِّ. مَطَّاطِيٌّ. مَرِنٌ. مُنْجَذِبٌ.

מְתִיחָה נ' (־חוֹת) ١. شَدٌّ. جَذْبٌ. جَرٌّ. مَدٌّ. ٢. مَقْلَبٌ ج مَقَالِبُ. لُعْبَةٌ. מְתִיחַת אֶחָד בְּאַפְּרִיל كِذْبَةُ أَوَّلِ نِيسَانَ (أَبْرِيل). מְתִיחַת בִּקֹּרֶת تَوْجِيهُ نَقْدٍ. إِنْتِقَادٌ. تَقْرِيضٌ. מְתִיחַת קַו رَسْمُ خَطٍّ. مَدُّ خَطٍّ ومجازًا: نِهَايَةٌ. خِتَامٌ.

מְתִיחוּת נ' ١. تَوَتُّرٌ. اِنْفِعَالٌ. عَصَبِيَّةٌ. ٢. مَطَّاطِيَّةٌ. مُرُونَةٌ. מְתִיחוּת עֲצַבִּים تَوَتُّرُ أَعْصَابٍ. نَرْفَزَة. מְתִיחוּת פּוֹלִיטִית تَوَتُّرٌ سِيَاسِيٌّ.

מתייישב ע' מִתְיַשֵּׁב.

מְתֻיָּל, מתויל ת' (־לִים) ١. مَفْتُولٌ. مَصْنُوعٌ بِصُورَةِ سِلْكٍ. ٢. مُحَاطٌ بِسِلْكٍ.

מֵתִיל G ז' في الكيمياء: مِيثِيل. رُوحُ الخَشَبِ (مادة كيماوية). כֹּהַל מֵתִילִי كُحُولٌ مَخْلُوطٌ بِرُوحِ الخَشَبِ (سائل سامّ).

מְתֻיָּלָד, מתיילד ת' (־לָּדִים) ١. مُتَصَابٍ(ي). ٢. وَلْدَنِيٌّ. صِبْيَانِيٌّ. זָקֵן מִתְיַלֵּד شَيْخٌ مُتَصَابٍ.

מְתִים ז"ר الوَرَى. الأَنَامُ. الخَلْقُ. النَّاسُ. מְתֵי מִסְפָּר, מְתֵי מְעַט نَفَرٌ. مَعْشَرٌ. قَلِيلٌ مِنَ النَّاسِ. فِئَةٌ قَلِيلَةٌ.

מְתִינוּת נ' إِعْتِدَالٌ. تَأَنٍّ(ي). أَنَاةٌ. رَوِيَّةٌ. هُدُوءٌ. ٢. بُطْءٌ. تُؤَدَةٌ. تَمَهُّلٌ. נָהַג בִּמְתִינוּת تَصَرَّفَ بِاعْتِدَالٍ. لاَزَمَ جَادَّةَ الاعْتِدَالِ. تَمَهَّلَ فِي.

מְתֻיָּק, מתויק ת' (־קִים) مَحْفُوظٌ فِي مِلَفٍّ.

מְתִיקָה נ' عُذُوبَةٌ. حَلاَوَةٌ. מִינֵי מְתִיקָה حَلَوِيَّاتٌ. حَلْوَى. مَأْكُولاَتٌ حُلْوَةٌ.

מְתִיקוּת נ' عُذُوبَةٌ. حَلاَوَةٌ ومجازًا: لُطْفٌ. إِسْتِسَاغَةٌ.

מַתִּירָן ז' (־נִים) ١. مُتَسَاهِلٌ. مُتَسَامِحٌ. ٢. غَيْرُ مُتَقَيِّدٍ بِالعُرْفِ الأَخْلاَقِيِّ.

מַתִּירָנוּת נ' ١. تَسَاهُلٌ. تَسَامُحٌ. ٢. إِبَاحَةٌ. بِلاَ قُيُودٍ أَخْلاَقِيَّةٍ.

מִתְיַשֵּׁב, מתיישב ז' (־שְׁבִים) مُتَوَطِّنٌ. مُسْتَوْطِنٌ.

מֻתָּךְ, מותך ת' (־כִים) مُنْصَهِرٌ. مُذَابٌ. مَسْبُوكٌ فِي. مَصْبُوبٌ (في قالب).

מַתְכּוֹן ז' (־נִים) وَصْفَةٌ. رُوشِتَّةٌ. صِيغَةٌ ج صِيَغٌ.

מִתְכַּוֵּן, מתכוון ת' (־וְּנִים) عَامِدٌ. قَاصِدٌ. בְּמִתְכַּוֵּן תה"פ عَمْدًا. عَنْ عَمْدٍ. بِتَعَمُّدٍ. قَصْدًا. مَعَ سَبْقِ إِصْرَارٍ.

מִתְכַּוְּנֵן, מתכוונן ת' (־נְנִים) قَابِلٌ لِلنَّصْبِ. مُمْكِنٌ دَوْزَنَتُهُ. قَابِلٌ لِلتَّحَرُّكِ (لِلضَّبْطِ).

מתכונת ע' מַתְכֹּנֶת.

מִתְכַּלֶּה ת' (־לִּים) مُنْدَثِرٌ. مُسْتَهْلَكٌ. مُتَلاَشٍ(ي).

מְתֻכָּן, מתוכן ת' (־נִים) ١. مُعَدٌّ. مُقَاسٌ. مَصْفُوفٌ. ٢. مُحْكَمٌ كَمَا يَجِبُ. مَحْبُوكٌ. مُصَمَّمٌ جَيِّدًا.

מְתַכְנֵן תו"ז (־נְנִים) مُخَطِّطٌ. مُصَمِّمٌ. مُنَظِّمٌ. مُدَبِّرٌ.

מְתֻכְנָן, מתוכנן ת' (־נִים) مُخَطَّطٌ. مَرْسُومٌ. مُصَمَّمٌ. مَدْرُوسٌ. مُدَبَّرٌ. כַּלְכָּלָה מְתֻכְנֶנֶת إِقْتِصَادٌ مُوَجَّهٌ.

מְתַכְנֵת ז' (־נְתִים) في الحواسيب: مُبَرْمِجٌ. مُصَمِّمُ بَرَامِجَ.

מְתֻכְנָת, מתוכנת ת' (־תִים) في الحواسيب: مُبَرْمَجٌ.

מַתְכֹּנֶת, מתכונת נ' (־כּוֹנוֹת) ١. قَالَبٌ ج قَوَالِبُ. تَصْمِيمٌ. شَكْلٌ ج أَشْكَالٌ. غِرَارٌ. ٢. في الرياضيات: نِسْبَةٌ ج نِسَبٌ. مُعَدَّلٌ. ٣. مِقْدَارٌ ج مَقَادِيرُ. مَدًى. בְּמַתְכֻּנְתּוֹ, כְּמַתְכֻּנְתּוֹ فِي حَجْمِهِ. عَلَى غِرَارِهِ. عَلَى مِثَالِهِ. הֶעֱמִידוּ עַל מַתְכֻּנְתּוֹ وَضَعَهُ فِي نِصَابِهِ. أَنْجَزَهُ حَسَبَ مَا يُرَامُ.

מַתְכֻּנְתִּיּוּת, מתכונתיות נ' نِسْبَةٌ. نِسْبِيَّةٌ. تَنَاسُبِيَّةٌ. طَرْدِيَّةٌ.

מַתֶּכֶת נ' (־תָּכוֹת) مَعْدِنٌ ج مَعَادِنُ. فِلِزٌّ ج فِلِزَّاتٌ. מַתֶּכֶת אַל־חֶלֶד مَعْدِنٌ لاَ يَصْدَأُ. مُقَاوِمٌ لِلصَّدَأِ. מַתָּכוֹת אֲצִילוֹת (יְקָרוֹת) مَعَادِنُ كَرِيمَةٌ ثَمِينَةٌ (لا تتفاعل مع الاكسجين كالذهب). מַתָּכוֹת כְּבֵדוֹת مَعَادِنُ ثَقِيلَةٌ (كالحديد والنحاس). מַתָּכוֹת קַלּוֹת مَعَادِنُ خَفِيفَةٌ (كالالومنيوم). אַל־מַתֶּכֶת لاَفِلِزٌّ ج لاَفِلِزَّاتٌ. لاَمَعْدِنِيٌّ (كالاكسجين والفوسفور).

מַתַּכְתִּי ת' (־יִּים) مَعْدِنِيٌّ. فِلِزِّيٌّ.

מִתְלֶה ז' (־לִים) عَلاَّقَةٌ (عروة للتعليق على المشجب مثلاً).

מִתְלַהֵם ת' (־הֲמִים) مُتَحَمِّسٌ. مُتَهَجِّمٌ (خصوصًا في نقاش).

מִתְלוֹל ז' (־לִים) مُنْحَدَرٌ شَدِيدُ الانْحِدَارِ. سَفْحٌ مُنْحَدِرٌ. جَبَلٌ شَاهِقٌ.

מִתְלוֹנֵן ז' (־נְנִים) مُشْتَكٍ(ي). شَاكٍ(ي). مُتَذَمِّرٌ. مُتَظَلِّمٌ.

מְתֻלָּם, מתולם ת' (־מִים) مُثَلَّمٌ. ذُو أَثْلاَمٍ. ذُو أَخَادِيدَ.

מֶתֶלֶם ז' (־לָמִים) سِكَّةٌ ج سِكَكٌ (لحفر الاتلام في الحقل).

מִתְלַמֵּד ז' (־מְּדִים) مُتَعَلِّمٌ. طَالِبٌ. طَالِبُ عِلْمٍ. مُتَعَلِّمٌ عِصَامِيٌّ.

מְתֻלָּע, מתולע ת' (־עִים) مُدَوَّدٌ. مُسَوَّسٌ.

מִתְלַקֵּחַ ת' (־קְחִים) مُنْدَلِعٌ. مُشْتَعِلٌ. مُتَّقِدٌ. مُضْطَرِمٌ.

מְתֻלְתָּל, מתולתל ת' (־לִים) مُتَمَوِّجٌ. مُجَعَّدٌ. جَعْدٌ (شعر). مُسَلْسَلٌ.

מְתֹם, מתום ז' تَمَامٌ. سَلاَمَةٌ. كَمَالٌ. مَوْضِعٌ كَامِلٌ فِي الجِسْمِ لاَ تَشْوِيهَ فِيهِ. אֵין בּוֹ מְתֹם مُثْخَنٌ بِالجُرُوحِ. لَيْسَ فِي جِسْمِهِ عُضْوٌ سَلِيمٌ مِنْ أَثَرِ الجُرُوحِ.

מִתְמַחֶה ז' (־חִים) مُتَمَرِّنٌ. مُتَدَرِّبٌ. فِي فَتْرَةِ سْتَاج.

מָתֵמָטִי G ת' (־יִּים) رِيَاضِيٌّ. خَاصٌّ بِالرِّيَاضِيَّاتِ. דִּיּוּק מָתֵמָטִי دِقَّةٌ مُتَنَاهِيَةٌ. دِقَّةٌ تَامَّةٌ.

מָתֵמָטִיקַאי ז' (־קָאִים) رِيَاضِيٌّ. خَبِيرٌ (أُسْتَاذٌ) بِالرِّيَاضِيَّاتِ.

מָתֵמָטִיקָה נ' الرِّيَاضِيَّاتُ. العُلُومُ الرِّيَاضِيَّةُ. מָתֵמָטִיקָה מֻפְשֶׁטֶת الرِّيَاضِيَّاتُ البَحْتَةُ. מָתֵמָטִיקָה שִׁמּוּשִׁית الرِّيَاضِيَّاتُ التَّطْبِيقِيَّةُ.

מַתְמִיד ת' (־דִים) ١. مُوَاظِبٌ. مُدَاوِمٌ. مُثَابِرٌ. دَؤُوبٌ. ٢. تِلْمِيذٌ مُوَاظِبٌ فِي دُرُوسِهِ (خصوصًا في مدرسة دينية). ٣. دَائِمٌ. دَائِمِيٌّ. مُسْتَمِرٌّ. مُتَوَاصِلٌ. וַעֲדָה מַתְמֶדֶת لَجْنَةٌ قَارَّةٌ. لَجْنَةٌ مُسْتَدِيمَةٌ (دَائِمَةٌ).

מַתְמִיהַּ ת' (־הִים) مُذْهِلٌ. مُدْهِشٌ. مُثِيرٌ لِلْعَجَبِ.

מִתַמֵּם, מיתמם ת' (־מְּמִים) مُتَسَاذِجٌ. مُتَظَاهِرٌ بِالسَّذَاجَةِ. مُتَبَالِهٌ.

מְתֻמָּן, מתומן .Ar ז' (־נִים) مُثَمَّنٌ. مُضَلَّعٌ ذُو ثَمَانِيَةِ أَضْلاعٍ.

מְתֻמְצָת, מתומצת ת' (־תִים) مُخْتَصَرٌ. مُلَخَّصٌ. مُجْمَلٌ. قَصِيرٌ.

מְתֻמְרָר, מתומרר ת' (־רִים) ذُو إِشَارَاتٍ ضَوْئِيَّةٍ (لتنظيم السير في الشوارع).

מֹתֶן, מותן ז' **מָתְנַיִם, מותניים** ז"ז خَاصِرَةٌ ج خَوَاصِرُ. كَشْحٌ ج كُشُوحٌ. وَسَطُ الْجِسْمِ. מֵי מָתְנַיִם مَخَاضَةٌ. مَاءٌ ضَحْضَاحٌ. אֵזוֹר מָתְנָיו شَدَّ وَسَطَهُ ע' אֵזוֹר. שִׁנֵּס מָתְנָיו شَدَّ وَسَطَهُ. شَمَّرَ عَنْ سَاعِدِ الجِدِّ. أَقْبَلَ عَلَى أَمْرٍ بِهِمَّةٍ. כּוֹחוֹ בְּמָתְנָיו هُوَ فِي أَوْجِ قُوَّتِهِ. مَا زَالَ فِي عُنْفُوَانِهِ. יָרָה מִן הַמֹּתֶן مجازًا: إِرْتَجَلَ فِكْرَةً (فكرة مرتجلة).

מִתֵּן, מיתן פ' بَطَّأَ. أَبْطَأَ. خَفَّفَ السُّرْعَةَ. ٢. هَدَّأَ. جَعَلَهُ مُعْتَدِلاً. מֻתַּן أُبْطِئَ. هُدِّئَ. صُيِّرَ مُعْتَدِلاً. خُفِّفَ. הִתְמַתֵּן ١. إِتَّأَدَ. تَأَنَّى. تَمَهَّلَ. إِعْتَدَلَ. تَرَيَّثَ. ٢. تَمَاهَلَ. تَبَاطَأَ. تَلَكَّأَ. ٣. صَارَ مُعْتَدِلاً فِي آرَائِهِ. הִמְתִּין إِنْتَظَرَ. تَرَيَّثَ. تَأَنَّى.

מַתָּן תו"ז (־נִים) ١. إِعْطَاءٌ. مُنَاوَلَةٌ. وَهْبٌ. مَنْحٌ. ٢. هِبَةٌ ج هِبَاتٌ. هَدِيَّةٌ ج هَدَايَا. מַתָּן בַּסֵּתֶר صَدَقَةٌ تُوهَبُ سِرًّا. التَّصَدُّقُ سِرًّا. מַתַּן תּוֹרָה نُزُولُ التَّوْرَاةِ. مَقَامُ طُورِ سِينَاءَ لَدَى نُزُولِ التَّوْرَاةِ. זְמַן מַתַּן תּוֹרָתֵנוּ كِنَايَةٌ عَنْ عِيدِ الأَسَابِيعِ حَيْثُ أُنْزِلَتْ فِيهِ التَّوْرَاةُ. מַשָּׂא וּמַתָּן مُفَاوَضَاتٌ ע' מַשָּׂא. אִישׁ מַתָּן مِعْطَاءٌ. مَفْتُوحُ اليَدِ. سَخِيٌّ. كَرِيمٌ.

מִתְנַגֵּד תו"ז (־גְּדִים) ١. مُعَارِضٌ. رَافِضٌ. مُمَانِعٌ فِي. ٢. مُنَاقِضٌ لِـ. مُنَافٍ(ي) لِـ. ٣. مُقَاوِمٌ. ٤. رَافِضٌ لِلصُّوفِيَّةِ اليَهُودِيَّةِ.

מַתְנֵד ז' (־נְדִים) في الالكترونيات: المُذَبْذِبُ. مُوَلِّدُ الذَّبْذَبَةِ. المُهْتَزُّ (oscillator).

מִתְנַדֵּב ז' (־דְּבִים) مُتَطَوِّعٌ. مَنْ يَتَقَدَّمُ بِعَمَلٍ بِاخْتِيَارِهِ. مُتَبَرِّعٌ.

מַתָּנָה נ' (־נוֹת) ١. هَدِيَّةٌ ج هَدَايَا. هِبَةٌ ج هِبَاتٌ. إِكْرَامِيَّةٌ ج إِكْرَامِيَّاتٌ. مِنْحَةٌ ج مِنَحٌ. نَفْحَةٌ. صِلَةٌ. ٢. نَذْرٌ ج نُذُورٌ. מַתְּנַת שָׁמַיִם مَوْهِبَةٌ (من الله) ج مَوَاهِبُ. مَلَكَةٌ فِطْرِيَّةٌ. ذَكَاءٌ خَارِقٌ. מַתְּנוֹת עֲנִיִּים الصَّدَقَاتُ الَّتِي تُقَدَّمُ لِلْفُقَرَاءِ.

מֻתְנֶה, מותנה ת' (־נִים) مَشْرُوطٌ بِـ. مَوْكُولٌ بِـ. رَهْنٌ بِـ. مَرْهُونٌ بِـ. مَنُوطٌ بِـ. مُتَوَقِّفٌ عَلَى. רֶפְלֶקְס מֻתְנֶה الفِعْلُ المُنْعَكِسُ الشَّرْطِيُّ (conditioned reflex).

מְתֻנְוָן, מתנוון ת' (־וְנִים) مُضْمَحِلٌّ. مُنْحَلٌّ. مُنْحَطٌّ. مُتَفَسِّخٌ.

מִתְנַחֵל ז' (־חֲלִים) مُسْتَوْطِنٌ. مُتَوَطِّنٌ.

מָתְנַיִם, מותניים ז"ז خَاصِرَتَانِ ע' מֹתֶן.

מִתְנַיֵּעַ, מתנייע ת' (־יְּעִים) ذَاتِيُّ الحَرَكَةِ. ذَاتِيُّ الدَّفْعِ. مُتَحَرِّكٌ تِلْقَائِيًّا.

מִתְנִית נ' (־יּוֹת) بَدْلَةُ القِتَالِ (المَيْدَانِ). جَاكِتَّةٌ وَاسِعَةٌ وَقَصِيرَةٌ حَتَّى الخَاصِرَةِ.

מַתְנָ"ס ר"ת מֶרְכָּז תַּרְבּוּת, נֹעַר, סְפּוֹרְט (־סִים) مَرْكَزٌ لِلثَّقَافَةِ وَالشَّبِيبَةِ وَالرِّيَاضَةِ.

מַתְנֵעַ ז' (־נְעִים) الحَارِقَةُ. مُبْدِئُ الحَرَكَةِ الذَّاتِيَّةِ فِي السَّيَّارَةِ. سْتَارْتَر (starter). مَارْش م'.

מִתְנַפֵּחַ ת' (־פְּחִים) ١. مُنْتَفِخٌ. قَابِلٌ لِلانْتِفَاخِ.

מִתְנַשֵּׂא ת' (־שְּׂאִים) مُتَكَبِّرٌ. مُتَعَجْرِفٌ ע' יָהִיר.

מִתְנַקֵּשׁ ז' (־קְּשִׁים) قَاتِلٌ ج قَتَلَةٌ. جَانٍ(ي) ج جُنَاةٌ. مُعْتَدٍ(ي).

מַתֶּנֶת נ' خَزَرَةٌ. قُطَانٌ. لُومْبَاغُو (الم في أسفل الظهر، lumbago) ע' לוּמְבָּגוֹ.

מְתֻסְבָּךְ, מתוסבך ת' (־כִים) مُعَقَّدٌ نَفْسِيًّا. مَنْ يُعَانِي مِنْ عُقَدٍ نَفْسِيَّةٍ.

מְתֻסְכָּל ת' (־כָּלִים) في علم النفس: مُحْبَطٌ. مُخَيَّبٌ. مُثَبَّطٌ.

מְתֻסְכָּל, מתוסכל ת' (־לִים) في علم النفس: مُحْبَطٌ. شَاعِرٌ بِالحِرْمَانِ. مُثَبَّطٌ (frustrated).

מְתֹעָב, מתועב ת' (־בִים) مَقِيتٌ. بَشِعٌ. كَرِيهٌ. ذَمِيمٌ. مُنْكَرٌ. فَاحِشٌ. פֶּשַׁע מְתֹעָב جَرِيمَةٌ بَشِعَةٌ (نَكْرَاءُ).

מְתֹעָד, מתועד ת' (־דִים) مُوَثَّقٌ. مَدْعُومٌ بِالوَثَائِقِ وَالمُسْتَنَدَاتِ.

מַתְעֶה ת' (־עִים) مُضَلِّلٌ. مُخَادِعٌ. خَدَّاعٌ.

מִתְעָה A נ' نِكَاحُ المُتْعَةِ (زواج وقتي خصوصًا لدى الشيعة).

מְתֹעָל, מתועל ת' (־לִים) ١. ذُو قَنَوَاتٍ. ذُو سَوَاقٍ. ٢. مُوَجَّهٌ إِلَى.

מִתְעַלֵּם ת' (־לְּמִים) مُتَجَاهِلٌ. مُتَغَاضٍ(ي) عَنْ. مُتَغَابٍ(ي). مُغْضِي النَّظَرِ.

מִתְעַמֵּל ז' (־מְּלִים) مُتَرَيِّضٌ. مُتَمَرِّنٌ عَلَى الأَعْمَالِ الرِّيَاضِيَّةِ. مَنْ يُمَارِسُ الجُمْبَازَ.

מְתֻעָשׂ, מתועש ת' (־שִׂים) مُصَنَّعٌ. مُتَطَوِّرٌ مِنَ النَّاحِيَةِ الصِّنَاعِيَّةِ. מְדִינָה מְתֻעֶשֶׁת دَوْلَةٌ صِنَاعِيَّةٌ.

מַתְעְתֵּעַ ת' (־תְּעִים) مُضَلِّلٌ. مُخَادِعٌ. خِدَاعِيٌّ. مُوهِمٌ.

מַתְפֵּל ז' (־פְּלִים) جِهَازٌ لإِزَالَةِ مُلُوحَةِ المَاءِ.

מִתְפַּלֵּל ז' (־לְּלִים) مُصَلٍّ(ي). مُتَضَرِّعٌ. مُبْتَهِلٌ.

מִתְפַּלְסֵף ז' (־סְפִים) ١. مُتَفَلْسِفٌ. مُتَحَذْلِقٌ. فَلْحُوس م'.

מַתְפָּס ז' (־סִים) مَمْسَكٌ (grip).

מִתְפָּרָה נ' (־רוֹת) مَشْغَلٌ (مَعْمَلٌ) خِيَاطَةٍ. مَخْيَطَةٌ.

מָתַק פ' حَلاَ ـُ عَذُبَ ـُ لَذَّ ـَ صَارَ حُلْوًا. יִמְתְּקוּ לוֹ רִגְבֵי עֲפָרוֹ: طَيَّبَ اللهُ

ثَرَاهُ! أَسْكَنَهُ اللّٰهُ فَسِيحَ جِنَانِهِ! מַיִם גְּנוּבִים יִמְתָּקוּ المِيَاهُ المَسْرُوقَةُ عَذْبَةٌ ومجازًا: كُلُّ مَمْنُوعٍ مَتْبُوعٌ. הִמְתִּיק חִלֵּי. أَضَافَ السُّكَّرَ إِلَى. הִמְתִּיק אֶת הַדִּין (הָעֹנֶשׁ) خَفَّفَ الحُكْمَ أَوِ العُقُوبَةَ. הִמְתִּיק סוֹד سَارَّ. أَسَرَّ. نَاجَى. تَشَاوَرَ سِرًّا. הָמְתַּק حُلِّيَ. تَحَلَّى.

מֶתֶק ז׳ عُذُوبَةٌ. حَلَاوَةٌ ومجازًا: طَلَاوَةٌ. لُطْفٌ. מֶתֶק שְׂפָתַיִם طَلَاوَةُ لِسَانٍ. كَلَامٌ مَعْسُولٌ.

מֹתֶק, מותק ז׳ ١. عُذُوبَةٌ. حَلَاوَةٌ. ٢. لَذَّةٌ. ٣. סל׳ حَبِيبِي! عَزِيزِي!

מִתְקַבֵּל ת׳ (־בְּלִים) مَقْبُولٌ. مَعْقُولٌ. מִתְקַבֵּל עַל הַדַּעַת مَعْقُولٌ. مَنْطِقِيٌّ. לֹא מִתְקַבֵּל עַל הַדַּעַת لَا يُعْقَلُ. غَيْرُ مَعْقُولٍ. لَا يَقْبَلُهُ العَقْلُ.

מִתְקַדֵּם ת׳ (־דְּמִים) مُتَقَدِّمٌ. رَاقٍ(ي) ومجازًا: تَقَدُّمِيٌّ (في آرَائِهِ).

מִתְקוֹמֵם ז׳ (־מְמִים) مُتَمَرِّدٌ. ثَائِرٌ ج ثُوَّارٌ وثَائِرُونَ. مُنْقَلِبٌ. خَارِجٌ عَلَى.

מַתְקִיף ז׳ (־פִים) ١. مُهَاجِمٌ. مُعْتَدٍ(ي). ٢. مُحَاجٌّ. مُعْجِزٌ. مُشَاكِسٌ فِي الجَدَلِ.

מִתְקִית נ׳ (־קִיּוֹת) غَلِيسَرِين (سائل شفاف ذو طعم حلو) ע׳ גְּלִיצֶרִין.

מְתַקֵּן ז׳ (־קְנִים) مُصْلِحٌ. مُقَوِّمٌ. مُصَحِّحٌ. مُصَوِّبٌ. مُنَقِّحٌ ومجازًا: مُصْلِحٌ (ديني أو اجتماعي). إِصْلَاحِيٌّ.

מְתֻקָּן, מתוקן ת׳ (־נִים) ١. مُصْلَحٌ. مُصَحَّحٌ. مُقَوَّمٌ. مُصَوَّبٌ. مُنَقَّحٌ. ٢. مُتْقَنٌ. مُحْكَمٌ. ٣. مُعَدٌّ. مُهَيَّأٌ. כַּמְתֻקָּנִים שֶׁבָּהֶם مجازًا: حَسَبَ أَرْقَى دُوَلِ العَالَمِ.

מֻתְקָן, מותקן ת׳ (־נִים) مُرَكَّبٌ (آلة). مُهَيَّأٌ. مُعَدٌّ. مُحْكَمٌ.

מִתְקָן ז׳ (־נִים) ١. جِهَازٌ ج أَجْهِزَةٌ. أَدَاةٌ ج أَدَوَاتٌ. ٢. مُنْشَأَةٌ ج مُنْشَآتٌ. מִתְקָנִים צְבָאִיִּים إِنْشَاءَاتٌ عَسْكَرِيَّةٌ.

מְתֻקְנָן, מתוקנן ת׳ (־נִים) مَصْنُوعٌ حَسَبَ القِيَاسِ. قِيَاسِيٌّ. مُقَنَّنٌ.

מִתְקָף ז׳ (־פִים) نَزْوَةٌ ج نَزَوَاتٌ ע׳ אִימְפּוּלְס, דַּחַף.

מִתְקָפָה נ׳ (־פוֹת) هَجْمَةٌ ج هَجَمَاتٌ. حَمْلَةٌ ج حَمَلَاتٌ. إِنْقِضَاضٌ. إِعْتِدَاءٌ.

מִתְקַפֵּל ת׳ (־פְּלִים) مُنْطَوٍ(ي). قَابِلٌ لِلانْطِوَاءِ. מִטָּה מִתְקַפֶּלֶת سَرِيرٌ سَفَرِيٌّ. سَرِيرٌ يُمْكِنُ طَيُّهُ.

מְתֻקְרָר, מתוקרר ת׳ (־רִים) ١. مُسَقَّفٌ. مَسْقُوفٌ. ٢. مَثْقُوبٌ ע׳ נָקוּר.

מְתֻקְשָׁר, מתוקשר ת׳ (־רִים) إِسْمُهُ مُتَرَدِّدٌ فِي وَسَائِلِ الإِعْلَامِ. ذُو شَعْبِيَّةٍ.

מְתַקְתַּק ת׳ (־קִים) فِيهِ شَيْءٌ مِنَ الحَلَاوَةِ. فِيهِ عُذُوبَةٌ.

מֻתָּר, מותר ת׳ (־רִים) ١. مُنْحَلٌّ. مَفْكُوكٌ. غَيْرُ مَرْبُوطٍ. ٢. حَلَالٌ. مُجَازٌ. مَسْمُوحٌ بِهِ. مُبَاحٌ. ٣. مُصَرَّحٌ بِهِ. مُرَخَّصٌ. הָעִשּׁוּן מֻתָּר כָּאן يَجُوزُ التَّدْخِينُ هُنَا.

מְתֻרְבָּת, מתורבת ת׳ (־תִים) ١. مُؤَدَّبٌ. مُهَذَّبٌ. ٢. مُتَمَدِّنٌ.

מְתֻרְגָּל, מתורגל ת׳ (־לִים) مُتَعَوِّدٌ. مُتَمَرِّسٌ. مُرَوَّضٌ.

מְתַרְגֵּם ז׳ (־גְּמִים) مُتَرْجِمٌ. نَاقِلٌ (من لغة الى اخرى).

מְתֻרְגָּם, מתורגם ת׳ (־מִים) مُتَرْجَمٌ. مَنْقُولٌ (من لغة الى اخرى). مُعَرَّبٌ (منقول الى العربية).

מְתֻרְגְּמָן, מתורגמן ז׳ (־נִים) ١. مُتَرْجِمٌ. تُرْجُمَانٌ. نَاقِلٌ. مُعَرِّبٌ. ٢. مُتَرْجِمُ التَّوْرَاةِ إِلَى الآرَامِيَّةِ أَوِ اليُونَانِيَّةِ.

מִתְרוֹמֵם סל׳ ע׳ הוֹמוֹסֶקְסוּאָל.

מִתְרוֹמֶמֶת נ׳ (־מְמוֹת) סל׳ سَهْلَةُ الاضْطِجَاعِ مَعَ الرِّجَالِ.

מַתְרִים ז׳ (־מִים) مُكْتَتِبٌ. جَامِعُ التَّبَرُّعَاتِ.

מֻתְרָם, מותרם ת׳ (־מִים) مُتَبَرَّعٌ بِهِ. مَمْنُوحٌ. مَوْهُوبٌ.

מִתְרָס ז׳ (־סִים) مِتْرَاسٌ ج مَتَارِيسُ. حَاجِزٌ ج حَوَاجِزُ. مَانِعٌ ج مَوَانِعُ. הֵם נִמְצָאִים מִשְּׁנֵי עֶבְרֵי הַמִּתְרָס مجازًا: هُمَا عَلَى طَرَفَيْ نَقِيضٍ.

מַתְרֵעַ ז׳ (־רְעִים) جِهَازُ تَنْبِيهٍ (في الالكترونات والاعلام).

מֻתְרָץ, מתורץ ת׳ (־צִים) مُعَلَّلٌ. مُسَوَّغٌ. مَشْرُوحٌ.

מְתֻשָּׁע, מתושע (־עִים) ١. ז׳ تُسَاعِيٌّ. مُضَلَّعٌ ذُو تِسْعَةِ أَضْلَاعٍ. ٢. ת׳ تِسْعَةُ أَضْعَافٍ. مَضْرُوبٌ فِي تِسْعَةٍ.

מַתָּת נ׳ عَطِيَّةٌ ج عَطَايَا. هِبَةٌ ج هِبَاتٌ. هَدِيَّةٌ ج هَدَايَا. מַתַּת אֱלֹהִים نِعْمَةٌ مِنَ اللّٰهِ.

נ

נ ١. ن الحَرْفُ الرَّابِعَ عَشَرَ مِنْ حُرُوفِ الأَبْجَدِيَّةِ العِبْرِيَّةِ وَاسْمُهُ נוּן وَيُقَابِلُهُ حَرْفُ النُّونِ بِالعَرَبِيَّةِ. شَكْلُهُ فِي نِهَايَةِ الكَلِمَةِ ן وَيُسَمَّى حِينَئِذٍ נוּן סוֹפִית نُونٌ نِهَائِيٌّ. ٢. في حساب الجمل: خَمْسُون. خَمْسِين (٥٠). ٣. ן׳ عَلَامَةُ العَدَدِ ٧٠٠.

נ׳ קיצור נְקֵבָה مُؤَنَّثٌ.

ן׳ קיצור בֶּן أَوْ אִבְּן أَيْ: اِبْنُ. بْنُ (مثل: רַב שְׁלֹמֹה ן׳ גְּבִירוֹל الحَاخَامُ شَلُومُو ابْنُ جَبِيرُول وَهُوَ أَبُو أَيُّوب سُلَيْمَانُ بْنُ يَحْيَى).

נָא מ״ק ١. حَرْفُ نِدَاءٍ بِمَعْنَى: رَجَاءً! أَرْجُوكَ! لُطْفًا. مِنْ فَضْلِكَ! ٢. هَيَّا! هَلُمَّ! لِـ! ٣. نِيءٌ. نَيٌّ. غَيْرُ نَاضِجٍ. נָא לָבוֹא מַהֵר أَرْجُو قُدُومَكَ سَرِيعًا! رَجَاءً تَعَالَ بِسُرْعَةٍ! נֵלְכָה־נָּא هَيَّا نَذْهَبْ! فَلْنَذْهَبْ! هَلُمَّ نَذْهَبْ!

נֹאד ז׳ (־דוֹת) قِرْبَةٌ ج قِرَبٌ. زِقٌّ ج زِقَاقٌ. جِرَابٌ ج أَجْرِبَةٌ. נֹאד דְּמָעוֹת إِنَاءُ الدُّمُوعِ. נֹאד נָפוּחַ زِقٌّ مَنْفُوخٌ. قِرْبَةٌ مَنْفُوخَةٌ ومجازًا: طَبْلٌ أَجْوَفُ. أَبُو نَفْخَةٍ كَذَّابَةٍ.

נֹאדִיד ז׳ (־דִים) حَامُولُ المَاءِ. خَيْطُ المَاءِ (نبات مائي، utricularia).

נֶאְדָּר ת׳ (־רִים) رَائِعٌ. فَخْمٌ ע׳ נֶהְדָּר.

נָאֶה (־אִים) ١. ת׳ لَطِيفٌ ج لِطَافٌ. حَسَنٌ ج حِسَانٌ. جَمِيلٌ. حَمِيدٌ. أَنِيقٌ. وَسِيمٌ. رَشِيقٌ. شَيِّقٌ. ٢. תה״פ خَلِيقٌ. جَدِيرٌ. مُسْتَحْسَنٌ. נָאֶה דוֹרֵשׁ וְנָאֶה מְקַיֵּם يُنْجِزُ مَا يَعِدُ بِهِ. طُوبَى لِمَنْ قَالَ فَعَلَ. לֹא נָאֶה לוֹ لَا يَلِيقُ بِهِ. מֶזֶג אֲוִיר נָאֶה جَوٌّ لَطِيفٌ. طَقْسٌ جَمِيلٌ.

נאה פ׳ لَطُفَ ـ حَسُنَ ـ ظَرُفَ ـ لَاقَ ـ הִתְנָאָה تَظَارَفَ. تَلَطَّفَ. صَارَ حَسَنًا ذَا لِيَاقَةٍ.

נֶאֱהָב ת׳ (־בִים) مَحْبُوبٌ. حَبِيبٌ. مُسْتَحَبٌّ. لَطِيفٌ.

נֵאוֹ־ L بَادِئَةٌ بِاللَّاتِينِيَّةِ مَعْنَاهَا: جَدِيدٌ. حَدِيثٌ. مُحْدَثٌ.

נָאוֶה, נָאוָה ת׳ (־וִים) وَسِيمٌ ج وِسَامٌ. جَمِيلٌ. حَسَنٌ ج حِسَانٌ. مَلِيحٌ ج مِلَاحٌ. رَشِيقٌ.

נֵאוֹלוֹגִיזְם G ז׳ ١. كَلِمَةٌ مُحْدَثَةٌ. ٢. كَلِمَةٌ مُجَدَّدَةُ المَعْنَى.

נֵאוֹלִיתִי G ת׳ (־יִים) في الجيولوجيا: نِيُولِيتِيٌّ. العَصْرُ الحَجَرِيُّ الحَدِيثُ.

נְאוּם ז׳ (־מִים) ١. خُطْبَةٌ ج خُطَبٌ. كَلِمَةٌ. ٢. وَحْيٌ (نُطْقٌ) إِلٰهِيٌّ. كَلَامُ اللهِ. ٣. عِظَةٌ ج عِظَاتٌ. مَوْعِظَةٌ ج مَوَاعِظُ. נְאוּם בְּכוֹרָה أَوَّلُ خِطَابٍ يُلْقِيهِ مُنْتَخَبٌ فِي هَيْئَةٍ جَدِيدَةٍ. נְאוּם חוֹצֵב לֶהָבוֹת خُطْبَةٌ نَارِيَّةٌ. נְאוּם הַכֶּתֶר خِطَابُ العَرْشِ ومجازًا: كَلِمَةُ الافْتِتَاحِ.

נֵאוֹן G ז׳ (־נִים) نِيُون (غاز يستعمل في المصابيح الكهربائية).

נֵאוֹנְטוֹלוֹגְיָה G נ׳ عِلْمُ تَطَوُّرِ الأَحْيَاءِ.

נִאוּף, נְאוּף, נִיאוּף ז׳ (־פִים) فِسْقٌ. فُجُورٌ. دَعَارَةٌ. زِنًى.

נֵאוֹפוֹבְּיָה G נ׳ رُهَابٌ مِنْ كُلِّ جَدِيدٍ (خوف مرضي من البدع والمستحدثات).

נֵאוֹפִיט G ז׳ (־טִים) في المسيحية: ١. مُعَمَّدٌ جَدِيدٌ. ٢. مُؤْمِنٌ جَدِيدٌ (بعقيدة او ديانة). ٣. مجازًا: مُسْتَجِدٌّ. مُبْتَدِئٌ.

נֵאוֹפְּלַזְמָה G נ׳ (־מוֹת) نَامِيَةٌ (قد تتطور الى اورام سرطانية) ج نَوَامٍ(ي).

נִאוּץ, נִיאוּץ ז׳ (־צִים) تَشْنِيعٌ. قَذْعٌ. إِفْحَاشٌ. قَذْفٌ. سَبٌّ. شَتْمٌ. تَحْقِيرٌ.

נָאוֹר ת׳ (נְאוֹרִים) ١. مُتَنَوِّرٌ. مُسْتَنِيرٌ. مُتَمَدِّنٌ. مُثَقَّفٌ. ٢. مِنَ الأَسْمَاءِ الحُسْنَى فِي التَّوْرَاةِ.

נְאוֹרוּת נ׳ تَنَوُّرٌ. تَهَذُّبٌ. تَمَدُّنٌ. رُقِيٌّ.

נָאוֹת, נִיאוֹת פ׳ لَبَّى. قَبِلَ ـ ע׳ (אות).

נָאוֹת ת׳ (נְאוֹתִים) لَائِقٌ. مُنَاسِبٌ. مُلَائِمٌ. مُوَافِقٌ. جَدِيرٌ بِـ הִזְדַּמְּנוּת נְאוֹתָה فُرْصَةٌ مُلَائِمَةٌ (مُنَاسِبَةٌ).

נֶאֱזָר, נֶאְזָר ת׳ (־רִים) مَحْزُومٌ. مَشْدُودٌ إِلَى الوَسَطِ ע׳ אָזוּר.

נאט״ו .En ר״ת نَاتُو. مُنَظَّمَةُ حِلْفِ شَمَالِيِّ الأَطْلَسِيِّ (NATO - North Atlantic Treaty Organization).

נָאִיבִי F ת׳ (־בִיִּים) ١. سَاذَجٌ ج سُذَّجٌ. غَشِيمٌ. ٢. بَسِيطٌ. غَيْرُ مُعَقَّدٍ. ٣. عَبِيطٌ.

נָאִיבִיּוּת נ׳ ١. سَذَاجَةٌ. بَسَاطَةٌ. ٢. عَبَاطَةٌ.

נֶאֱלָח ת׳ (־חִים) ١. قَذِرٌ. وَسِخٌ. مُلَوَّثٌ. مُلَطَّخٌ. ٢. فَاسِدٌ. حَقِيرٌ.

נֶאֱלָחוּת נ׳ قَذَارَةٌ. وَسَاخَةٌ. وَسَخٌ. تَلَوُّثٌ. تَلَطُّخٌ.

נֶאֱלָם ת׳ (־מִים) صَامِتٌ. سَاكِتٌ. وَاجِمٌ. لَا يُحِيرُ جَوَابًا.

נֶאֱלָץ ת׳ (־צִים) مُضْطَرٌّ إِلَى. مُرْغَمٌ عَلَى. مُجْبَرٌ. مُلْزَمٌ بِـ

נאם פ׳ خَطَبَ ـ أَلْقَى خِطَابًا. أَلْقَى كَلِمَةً.

נֶאֱמָן תו״ז (־נִים) ١. مُخْلِصٌ. وَفِيٌّ ج أَوْفِيَاءُ. أَمِينٌ ج أُمَنَاءُ. مَوْثُوقٌ بِهِ. ٢. قَيِّمٌ. وَصِيٌّ ج أَوْصِيَاءُ. مُتَوَلٍّ(ي). وَلِيُّ أَمْرٍ. مُعْتَمَدٌ. נֶאֱמַן צִבּוּרִי قَيِّمٌ عَامٌّ. אֶזְרָח נֶאֱמָן مُوَاطِنٌ مُخْلِصٌ (صَالِحٌ). מַכָּה נֶאֱמָנָה ضَرْبَةٌ مُبَرِّحَةٌ. ضَرْبٌ مُبَرِّحٌ. מָקוֹר נֶאֱמָן مَصْدَرُ ثِقَةٍ. مَصْدَرٌ مَوْثُوقٌ بِهِ. חֶבֶר נֶאֱמָנִים مَجْلِسُ (هَيْئَةُ) أُمَنَاءَ.

נֶאֱמָנוּת נ׳ (־נֻיּוֹת) ١. إِخْلَاصٌ. وَفَاءٌ. وَلَاءٌ. أَمَانَةٌ. ٢. وِصَايَةٌ (نظام حكم). נֶאֱמָנוּת כְּפוּלָה وَلَاءٌ ثُنَائِيٌّ (مُزْدَوَجٌ). מוֹעֶצֶת נֶאֱמָנוּת مَجْلِسُ وِصَايَةٍ. هَيْئَةُ أُمَنَاءَ. קֶרֶן נֶאֱמָנוּת صُنْدُوقٌ ائْتِمَانِيٌّ. בְּנֶאֱמָנוּת תה״פ بِإِخْلَاصٍ. مِنْ صَمِيمِ الفُؤَادِ.

נֶאֱנָס ז' (־סים) ١. مُغْتَصَبٌ. ٢. مُكْرَهٌ عَلَى.

נָאסָ"א .En ר"ת نَاسَا. الإدَارَةُ الوَطَنِيَّةُ الأَمْرِيكِيَّةُ لِشُؤُونِ الطَّيَرَانِ وَالفَضَاءِ (NASA - National Aeronautics Space Administration).

נָאַף פ' فَسَقَ ـ زَنَى ـ عَهِرَ ـ تَهَتَّكَ. נִאֵף تَمَادَى فِي الفِسْقِ وَالزِّنَى. تَهَتَّكَ.

נַאֲפוּפִים ז"ר تَهَتُّكٌ. دَعَارَةٌ. زِنًى. زِنًا.

נָאַץ פ' جَدَّفَ. شَنَّعَ. قَذَفَ ـ شَتَمَ ـ سَبَّ ـ قَذَعَ ـ. נִאֵץ جَدَّفَ. شَتَمَ. حَقَّرَ. أَسَفَّ فِي الكَلَامِ. أَقْذَعَ.

נְאָצָה, נֶאָצָה נ' (־צוֹת) تَجْدِيفٌ. تَحْقِيرٌ. إهَانَةٌ. سَبٌّ. شَتْمٌ. قَذْعٌ.

נָאצִי, נָצִי .Gr תו"ז (־צים, ־יים) ١. نَازِيٌّ ج نَازِيُّونَ وَنَازِيَّةٌ. ٢. عُنْصُرِيٌّ.

נָאצִיזְם ז' نَازِيَّةٌ. נֵאוֹ־נָאצִיזְם النَّازِيَّةُ الجَدِيدَةُ.

נֶאֱצָל ת' (־לִים) ١. مُوحًى إلَيْهِ. مُلْهَمٌ. مُتَأَثِّرٌ مِنْ. ٢. نَبِيلٌ. سَامٍ(ي). فَاضِلٌ. ٣. مُخَوَّلٌ (صَلَاحِيَّةً). مُفَوَّضٌ.

נָאַק פ' تَنَهَّدَ. أَنَّ ـ تَأَوَّهَ. تَحَسَّرَ. زَفَرَ ـ

נְאָקָה נ' (־קוֹת) تَنَهُّدٌ. أَنِينٌ. تَحَسُّرٌ. تَلَهُّفٌ.

נָאקָה A נ' (־קוֹת) نَاقَةٌ ج نُوقٌ وَنِيَاقٌ. أُنْثَى الجَمَلِ.

נֶאֱשָׁם ז' (־מים) ١. مُتَّهَمٌ. مَتْهُومٌ. مُدَّعًى عَلَيْهِ. ٢. مَشْبُوهٌ. סַפְסַל הַנֶּאֱשָׁמִים قَفَصُ الاتِّهَامِ.

נִבָּא, נִיבָּא פ' ١. تَنَبَّأَ. نَطَقَ ـ بِالوَحْيِ. ٢. تَكَهَّنَ. נִבָּא וְלֹא יָדַע מָה נִבָּא نَطَقَ بِالوَحْيِ وَمَا دَرَى ومجازًا: رُبَّ رَمْيَةٍ مِنْ غَيْرِ رَامٍ. נִבָּא לוֹ לִבּוֹ أَوْحَى لَهُ قَلْبُهُ بِـ. هَتَفَ ـ بِهِ هَاتِفٌ. נִבֵּא ١. أَلْهَمَ اللهُ النَّبِيَّ. أَوْحَى. ٢. تَنَبَّأَ. تَكَهَّنَ. הִתְנַבֵּא ١. تَنَبَّأَ. تَكَهَّنَ. ٢. إدَّعَى النُّبُوءَةَ.

(נבב) נָבַב פ' قَوَّرَ. جَوَّفَ. فَرَّغَ. نَخَّرَ.

נֶבֶג .Ar ז' (נְבָגִים) في النبات: غُبَيْرَةٌ ج غُبَيْرَاتٌ. بَوْغٌ ج أَبْوَاغٌ. جُرْثُومَةُ النَّبَاتِ (خلية تنفصل عن النبات ثم تنتش دون تناسل جنسي، spore).

נִבְדָּל תו"ז (־לים) ١. مُنْعَزِلٌ. مُنْفَصِلٌ. مُفْرَدٌ. مُنْفَرِدٌ. مُغَايِرٌ. مُخْتَلِفٌ. ٢. في كرة القدم: تَسَلُّلٌ. أُوفْ سَايِد (offside).

נִבְדָּלוּת נ' مُغَايَرَةٌ. تَغَايُرٌ. تَبَايُنٌ. تَفَاوُتٌ. تَمَايُزٌ. إنْعِزَالٌ. تَفَرُّدٌ.

נִבְדָּק ז' (־קים) ١. مُمْتَحَنٌ. مُخْتَبَرٌ. ٢. مُسْتَجْوَبٌ. مُسْتَنْطَقٌ.

נִבְהָל ת' (־לים) مَذْعُورٌ. مُرَوَّعٌ. وَجِلٌ. فَرِقٌ.

נְבוּאָה נ' (־אוֹת) ١. نُبُوءَةٌ. نُبُوَّةٌ. وَحْيٌ. إلْهَامٌ. ٢. كِهَانَةٌ. عِرَافَةٌ. נְבוּאַת הַלֵּב حَدْسٌ. تَوَجُّسٌ. إحْسَاسٌ بِأَنَّ شَيْئًا سَيَقَعُ. נִזְרְקָה נְבוּאָה מִפִּיו نَطَقَ بِالنُّبُوءَةِ وَمَا دَرَى. عَلِمَ بِالحَدْسِ.

נְבוּאִי ת' (־יִים) ١. نُبُوئِيٌّ. نَبَوِيٌّ. إلْهَامِيٌّ. ٢. حَدْسِيٌّ.

נָבוּב ת' (נְבוּבִים) ١. أَجْوَفُ ج جُوفٌ ن' جَوْفَاءُ. فَارِغٌ. فَاضٍ(ي). مُقَعَّرٌ (كلام) ومجازًا: جَاهِلٌ. ٢. مُبْتَذَلٌ. مَطْرُوقٌ. لَا مَعْنَى لَهُ.

נָבוּט A ז' (־טים) نَبُوتٌ ج نَبَابِيتُ. هِرَاوَةٌ. عَصًا غَلِيظَةٌ.

נִבּוּי, נִיבּוּי ז' (־יים) ١. تَنَبُّؤٌ. نُبُوءَةٌ. وَحْيٌ. إلْهَامٌ. ٢. تَكَهُّنٌ. حَدْسٌ.

נָבוֹךְ ת' (נְבוֹכִים) حَائِرٌ. حَيْرَانُ ج حَيَارَى. مُرْتَبِكٌ. مَذْهُولٌ. מוֹרֵה נְבוֹכִים ע' מוֹרֶה.

נִבּוּל, נִיבּוּל ז' بَذَاءَةٌ. قَذْعٌ. فُحْشٌ. سَفَاهَةٌ. إسْفَافٌ. נִבּוּל פֶּה بَذَاءَةُ لِسَانٍ. قَوْلُ الفُحْشِ. إسْفَافٌ.

נָבוּל ת' (נְבוּלִים) ذَابِلٌ. ذَاوٍ(ي). مُصَوَّحٌ (نبات).

נָבוֹן ת' (נְבוֹנִים) ١. فَهِيمٌ. فَطِنٌ. لَبِيبٌ ج أَلِبَّاءُ. رَاجِحُ العَقْلِ. عَاقِلٌ ج عُقَلَاءُ وَعُقَّالٌ وَعَاقِلُونَ. نَبِيهٌ. سَدِيدُ الرَّأْيِ. ٢. مُنْطَوٍ عَلَى الحِكْمَةِ. حَكِيمٌ. דַּעַת לְנָבוֹן נָקֵל (נָקַל) المَعْرِفَةُ لِلفَهِيمِ هَيِّنَةٌ ومجازًا: اللَّبِيبُ مِنَ الإشَارَةِ يَفْهَمُ.

נְבוֹנוּת נ' فَهْمٌ. فِطْنَةٌ. دِرَايَةٌ. نَبَاهَةٌ. رُشْدٌ. تَبَصُّرٌ. سَدَادٌ. رَجَاحَةُ عَقْلٍ.

נִבְזֶה ז', **נִבְזָה** ת' (־זים) ١. لَئِيمٌ ج لِئَامٌ. نَذْلٌ ج أَنْذَالٌ. سَافِلٌ ج سَفَلَةٌ وَسَافِلُونَ. رَذِيلٌ ج رِذَالٌ وَرُذَلَاءُ. وَغْدٌ ج أَوْغَادٌ.

נִבְזוּת נ' نَذَالَةٌ. خِسَّةٌ. دَنَاءَةٌ. رَذَالَةٌ. حَقَارَةٌ.

נִבְזִי ת' (־זיים) مَقِيتٌ. رَذِيلٌ. كَرِيهٌ. سَافِلٌ.

נָבַח פ' ١. نَبَحَ ـ عَوَى ـ ٢. صَرَخَ ـ ٣. شَتَمَ ـ

נְבִיחָה נ' (נְבִיחוֹת) عُوَاءٌ. نُبَاحٌ. نَبْحٌ. صَوْتُ الكِلَابِ.

נַבְחָן תו"ז (־נים) نَبَّاحٌ. عَوَّاءٌ. كِنَايَةٌ عَنِ الكَلْبِ.

נִבְחָן ז' (־נים) ١. مُمْتَحَنٌ. مُخْتَبَرٌ. ٢. مَفْحُوصٌ. مُمَحَّصٌ.

נַבְחָנִי ת' (־יים) عُوَائِيٌّ. نُبَاحِيٌّ. صَارِخٌ.

נִבְחָר תו"ז (־רים) ١. مُنْتَخَبٌ. مُصْطَفًى. مُفَضَّلٌ. مُخْتَارٌ. ٢. مُنْتَخَبٌ. نَائِبٌ. בֵּית הַנִּבְחָרִים مَجْلِسُ النُّوَّابِ. مَجْلِسُ عُمُومٍ (في بريطانيا). كِنِيسِت (في اسرائيل). جَمْعِيَّةٌ وَطَنِيَّةٌ (في فرنسا).

נִבְחֶרֶת נ' (־חָרוֹת) في الرياضة: مُنْتَخَبٌ. فَرِيقٌ مُنْتَخَبٌ.

נֶבֶט ז' (נְבָטִים) إنْبَاتٌ. نُتُوءٌ.

נָבַט .Ar פ' نَبَتَ ـ أَنْتَشَ. خَرَجَ أَوَّلُ النَّبَاتِ. נִבֵּט ١. أَطَلَّ عَلَى. تَأَمَّلَ. أَمْعَنَ النَّظَرَ. حَدَّجَ. ٢. أَشْرَقَ. ظَهَرَ ـ تَرَاءَى. הִנְבִּיט إسْتَنْبَتَ. زَرَعَ ـ הִבִּיט نَظَرَ ـ رَمَقَ ـ تَأَمَّلَ. رَأَى (يَرَى). הִבִּיט סְבִיבוֹ أَجَالَ النَّظَرَ حَوْلَهُ. הֻנְבַּט أُسْتُنْبِتَ (في مستنبت). زُرِعَ.

נְבָטִים ז"ר أَنْبَاطٌ (ابناء القبائل العربية التي استوطنت جنوب الديار المقدسة

واتخذت البتراء عاصمة لها).

נָבִיא ז׳ (נְבִיאִים) ١. نَبِيٌّ ج أَنْبِيَاءُ ونَبِيُّونَ. رَسُولٌ ج رُسُلٌ. ٢. إِسْمٌ عَامٌّ لِكُلٍّ مِنْ أَسْفَارِ الأَنْبِيَاءِ فِي الكِتَابِ المُقَدَّسِ. נְבִיא זַעַם النَّذِيرُ. النَّبِيُّ المُنْذِرُ. נְבִיא שֶׁקֶר مُدَّعِي النُّبُوَّةِ. نَبِيٌّ كَاذِبٌ. נְבִיאִים أَسْفَارُ الأَنْبِيَاءِ (في الكتاب المقدس). בְּנֵי הַנְּבִיאִים تَلَامِيذُ الأَنْبِيَاءِ (الذين نشروا اقوال الانبياء). מִי נָבִיא וְיֵדַע؟ وَمَنْ يَسْتَطِيعُ الرَّجْمَ بِالغَيْبِ؟ مَنْ بِوُسْعِهِ أَنْ يَتَكَهَّنَ بِمَا سَتَحْمِلُهُ الأَيَّامُ؟ אֵין נָבִיא בְּעִירוֹ لاَ نَبِيَّ فِي بَلَدِهِ. אֵין שְׁנֵי נְבִיאִים מִתְנַבְּאִים בְּסִגְנוֹן אֶחָד لاَ يَتَنَبَّأُ نَبِيَّانِ بِأُسْلُوبٍ وَاحِدٍ ومجازًا: لِكُلِّ إِنْسَانٍ أُسْلُوبُهُ الخَاصُّ بِهِ.

נְבִיאִי ת׳ (־יִים) نُبُوئِيٌّ. نَبَوِيٌّ. مُتَعَلِّقٌ بِالأَنْبِيَاءِ.

נְבִיבוּת נ׳ تَجَوُّفٌ. تَجْوِيفٌ. فَرَاغٌ ومجازًا: جَهْلٌ. تَفَاهَةُ تَفْكِيرٍ.

נְבִיחָה נ׳ (־חוֹת) نُبَاحٌ. عُوَاءٌ. صُرَاخٌ.

נְבִיטָה נ׳ (־טוֹת) إِنْبَاتٌ. إِنْتَاسٌ. بَادِرَةٌ ج بَادِرَاتٌ. نُتُوءٌ.

נְבִילָה נ׳ (־לוֹת) ذُبُولٌ. تَصَوُّحٌ ومجازًا: إِضْمِحْلَالٌ. إِنْكِمَاشٌ. تَلَاشٍ(ي).

נְבִיעָה נ׳ (־עוֹת) نُبُوعٌ. نَبْعٌ. إِنْبِجَاسٌ. إِنْبِثَاقٌ. تَدَفُّقٌ. تَفَجُّرُ المَاءِ.

נְבִירָה נ׳ (־רוֹת) نَبْشٌ. حَفْرٌ. نَكْشٌ. تَنْقِيبٌ. فَحْصٌ.

נֶבֶךְ ז׳ (נְבָכִים) ١. عُمْقٌ ج أَعْمَاقٌ. مَكْنُونٌ ج مَكْنُونَاتٌ. سِرٌّ ج أَسْرَارٌ. طَوِيَّةٌ ج طَوَايَا. ٢. في الفلك: سَمْتُ القَدَمِ. نَظِيرُ السَّمْتِ ע׳ נָדִיר. ٣. مِسْكِينٌ ج مَسَاكِينُ. ذَلِيلٌ ج أَذِلَّاءُ.

נָבַל פ׳ ذَبُلَ ـَ. ذَوَى ـِ. ذَوِيَ ـَ. إِنْكَمَشَ ومجازًا: إِضْمَحَلَّ. إِنْحَلَّ. تَلَاشَى. נִבֵּל بَذَأَ ـَ. أَفْحَشَ. أَقْذَعَ. נִבֵּל פִּיו أَقْذَعَ فِي الكَلَامِ. قَالَ كَلَامًا رَذِيلًا. أَسَفَّ.

נָבָל ת׳ (נְבָלִים) نَذْلٌ ج أَنْذَالٌ. لَئِيمٌ ج لِئَامٌ. سَاقِطٌ. سَافِلٌ. رَذِيلٌ. دَنِيءٌ. وَغْدٌ ج أَوْغَادٌ.

נֵבֶל, נֶבֶל ז׳ (נְבָלִים) ١. قِرْبَةٌ. زِقٌّ. إِبْرِيقٌ ج أَبَارِيقُ. جَرَّةٌ ج جِرَارٌ. ٢. مِعْزَفٌ ج مَعَازِفُ. مِزْهَرٌ ج مَزَاهِرُ. ٣. قِيثَارٌ (harp). ٤. في الفلك: النَّسْرُ الطَّائِرُ (lyra).

נַבְלָה נ׳ (־לוֹת) لُؤْمٌ. سَفَالَةٌ. رَذَالَةٌ. دَنَاءَةٌ. خِسَّةٌ. شَنَاعَةٌ.

נְבֵלָה נ׳ (־לוֹת) ١. فَطِيسَةٌ ج فَطَائِسُ. مَيْتَةٌ ج مَيْتَاتٌ. جِيفَةٌ (لجثة حيوان) ج جِيَفٌ. ٢. جُثَّةُ قَتِيلٍ. ٣. بَهِيمَةٌ نُحِرَتْ بِشَكْلٍ يُنَافِي أُصُولَ الشَّرِيعَةِ اليَهُودِيَّةِ (فهي محرمة الاكل). ٤. رَذِيلٌ ج رُذَلَاءُ. وَغْدٌ ج أَوْغَادٌ. נְבֵלָה סְרוּחָה (شيء) مَقِيتٌ. كَرِيهٌ. זֶה נְבֵלָה וְזֶה טְרֵפָה مجازًا: كِلَاهُمَا سَيِّئَانِ. لاَ فَضْلَ أَحَدُهُمَا عَلَى الآخَرِ.

נַבְלוּת נ׳ رَذَالَةٌ. دَنَاءَةٌ. خِسَّةٌ. لُؤْمٌ. נַבְלוּת פֶּה بَذَاءَةُ لِسَانٍ. قَذْعٌ. إِسْفَافٌ.

נָבַע פ׳ نَبَعَ ـُ. إِنْبَجَسَ (الماء). تَدَفَّقَ ومجازًا: نَجَمَ ـُ عَنْ. نَتَجَ ـُ مِنْ. تَأَتَّى مِنْ (عَنْ). تَوَلَّدَ مِنْ. تَرَتَّبَ عَلَى. כְּמַעְיָן הַנּוֹבֵעַ كَالْيَنْبُوعِ المُتَدَفِّقِ. لاَ يَنْضُبُ مَعِينُهُ ومجازًا: غَزِيرُ العِلْمِ. עֵט נוֹבֵעַ المِدَادُ. قَلَمُ الحِبْرِ. הִבִּיעַ ١. لَفَظَ ـِ. تَلَفَّظَ. نَطَقَ ـِ. ٢. عَبَّرَ عَنْ. أَعْرَبَ عَنْ. أَبْدَى. أَدْلَى بِـ. ٣. فَجَّرَ المَاءَ. ٤. بَقْبَقَ. بَثَرَ ـُ (جرح). הִתְבַּקֵּעַ فَجَّرَ (عين الماء). دَفَقَ.

נֶבַע ז׳ (נְבָעִים), **נִבְעוֹן** ז׳ (־נִים) نَبْعٌ. عَيْنُ المَاءِ.

נִבְעָר ת׳ (־רִים) ١. جَاهِلٌ ج جُهَّالٌ وجُهَلَاءُ وجَاهِلُونَ. أُمِّيٌّ. ٢. سَخِيفٌ. غَبِيٌّ ج أَغْبِيَاءُ. رَقِيعٌ.

נִבְעָרוּת נ׳ جَهْلٌ. جَهَالَةٌ. أُمِّيَّةٌ. غَبَاءٌ. خُرْقٌ. رَقَاعَةٌ.

נִבְצָרוּת נ׳ عَدَمُ قُدْرَةٍ. عَجْزٌ عَنْ (عدم الامكان في اداء مهمة مثلاً).

נָבַק פ׳ فَرَغَ ـُ ע׳ בָּקַק.

נָבַר פ׳ نَبَشَ ـُ. حَفَرَ ـِ. نَكَشَ ـُ. نَقَّبَ. فَحَصَ ـَ.

נִבְרָא תו״ז (־אִים) مَخْلُوقٌ ج مَخْلُوقَاتٌ. بَرِيَّةٌ ج بَرَايَا. كُلُّ كَائِنٍ حَيٍّ. הַנִּבְרָא בְּצֶלֶם المَخْلُوقُ مِنْ نُورَانِيَّةِ اللهِ. كِنَايَةٌ عَنِ الإِنْسَانِ.

נַבְרָן תו״ז (־נִים) ١. فَأْرُ الحَقْلِ. عَكْبَرٌ (حيوان من القوارض، vole). ٢. نَبَّاشٌ. حَفَّارٌ. نَكَّاشٌ.

נִבְרֶשֶׁת A נ׳ (־רָשׁוֹת) نِبْرَاسٌ ج نَبَارِيسُ. نَجَفَةٌ ج نَجَفَاتٌ ونَجَفٌ. ثُرَيَّا ج ثُرَيَّاتٌ.

נִגֵּב, נִיגֵב פ׳ جَفَّفَ. نَشَّفَ. مَسَحَ ـَ. يَبَّسَ. كَفْكَفَ (الدمع). הִתְנַגֵּב تَنَشَّفَ. تَجَفَّفَ. مَسَحَ جِسْمَهُ بِالمِنْشَفَةِ.

נֶגֶב ז׳ جِهَةُ الجَنُوبِ. הַנֶּגֶב النَّقَبُ (المنطقة الصحراوية الجنوبية في اسرائيل). נֶגְבָּה إِلَى الجَنُوبِ. جَنُوبًا.

נֶגְבִּי ת׳ (־בִּיִּים) مَا يَخُصُّ النَّقَبَ. مُتَعَلِّقٌ بِالنَّقَبِ.

נֶגֶד ١. ז׳ ضِدٌّ. عَكْسٌ. نَقِيضٌ. ٢. מ״י إِزَاءَ. حِيَالَ. مُقَابِلَ. تُجَاهَ. ٣. מ״י أَمَامَ. قُبَالَةَ. قُدَّامَ. ٤. ז׳ رَافِضٌ. مُعَارِضٌ. כְּנֶגֶד ١. إِزَاءَ. حِيَالَ. ٢. مُقَابِلَ. لِقَاءَ. بَدَلاً مِنْ. عِوَضًا عَنْ. ٣. نَحْوَ. بِاتِّجَاهِ. ٤. بِعَكْسِ. خِلَافًا لِـ. بِخِلَافِ. עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ شَرِيكَةُ حَيَاتِهِ. عَوْنُهُ وَسَاعِدُهُ. كِنَايَةٌ عَنِ الزَّوْجَةِ. לְנֶגֶד ١. بِالنِّسْبَةِ لِـ. بِالمُقَارَنَةِ مَعَ. ٢. حِيَالَ. تُجَاهَ. مُقَابِلَ. מִנֶּגֶד جَانِبًا. عَلَى انْفِرَادٍ. بَعِيدًا عَنْ. הִשְׁלִיךְ אֶת נַפְשׁוֹ מִנֶּגֶד خَاطَرَ بِحَيَاتِهِ فِي سَبِيلِ. رَكِبَ المَخَاطِرَ. חַיָּיו תְּלוּאִים לוֹ מִנֶּגֶד مُعَلَّقٌ بَيْنَ الحَيَاةِ وَالمَوْتِ. حَيَاتُهُ فِي خَطَرٍ. הַתְקָפַת נֶגֶד هُجُومٌ مُضَادٌّ. هُجُومٌ مُعَاكِسٌ. מִשְׁקַל נֶגֶד وَزْنٌ مُقَابِلٌ. تَوَازُنٌ. تَكَافُؤٌ.

נָגַד פ׳ عَارَضَ. نَاقَضَ. نَافَى. ضَادَّ. خَالَفَ. נִגֵּד ١. عَاكَسَ. قَاوَمَ. ضَادَّ. ٢. ضَرَبَ ـِ. ٣. طَرَقَ المَعْدِنَ. נִגֵּד הַבַּרְזֶל בְּעוֹדוֹ חַם إِضْرِبِ الحَدِيدَةَ وَهِيَ حَارَّةٌ. הִתְנַגֵּד ١. عَارَضَ فِي. إِعْتَرَضَ عَلَى. مَانَعَ فِي. عَاكَسَ. نَافَى. نَاقَضَ. ٢. نَاهَضَ. قَاوَمَ. نَاوَأَ. كَافَحَ ضِدَّ. ثَارَ ـُ عَلَى. إِنْقَلَبَ عَلَى. הִגִּיד ١. قَالَ ـُ.

تَكَلَّمَ. حَكَى ـِ ٢. شَرَحَ ـَ بَيَّنَ. أَوْضَحَ. ٣. تَلاَ ـُ حِكَايَاتِ عِيدِ الفِصْحِ. אַל תַּגִּידוּ בְּגַת مجازًا: لاَ تَكْشِفُوا السِّرَّ. لاَ تَفْضَحُوا الأَمْرَ بَيْنَ الغُرَبَاءِ. הֻגַּד قَابَلَ. ضَاهَى. הֻגַּד قِيلَ. حُكِيَ.

נַגָּד ז׳ (־דִים) جَرَّارُ سُفُنٍ. قَاطِرٌ. ٢. في الجيش: ضَابِطُ صَفٍّ. ٣. مُقَاوِمٌ (جهاز المقاومة الكهربائية).

נֶגְדִּי ת׳ (־יִים) ١. مُقَابِلٌ. مُوَاجِهٌ لِـ. أَمَامِيٌّ. تُجَاهَ. ٢. مُضَادٌّ. مُعَاكِسٌ.

נֶגְדָּנוּת נ׳ تَنَافُرٌ. نُفُورٌ. خُصُومَةٌ ע׳ אַנְטָגוֹנִיזְם.

נָגַהּ פ׳ سَطَعَ ـَ لَمَعَ ـَ تَلأْلأَ. تَأَلَّقَ. أَشْرَقَ. شَعَّ ـِ הִגִּיהַּ ١. أَشْرَقَ. إِلْتَمَعَ. تَأَلَّقَ. ٢. نَقَّحَ. صَحَّحَ. صَوَّبَ خَطَأً. הֻגַּהּ ١. أُضِيءَ. أُشْرِقَ. ٢. صُحِّحَ. صُوِّبَ.

נֹגַהּ, נוגה ז׳ (נְגֹהוֹת) ١. تَأَلُّقٌ. بَرِيقٌ. لَمَعَانٌ. إِشْعَاعٌ. ٢. في الفلك: الزُّهَرَةُ. الزُّهَرَةُ. نَجْمَةُ الصُّبْحِ ע׳ וֶנוּס. יָצָא כְּנֹגַהּ צִדְקוֹ مجازًا: حَصْحَصَ حَقُّهُ. ظَهَرَ حَقُّهُ وَاضِحًا كَانْبِلاَجِ الصُّبْحِ.

נִגּוּב, ניגוב ז׳ (־בִים) تَجْفِيفٌ. تَنْشِيفٌ. مَسْحٌ. تَيْبِيسٌ.

נִגּוּד, ניגוד ז׳ (־דִים) ضِدٌّ ج أَضْدَادٌ. مُضَادَّةٌ. تَنَافُرٌ. مُنَافَاةٌ. تَنَاقُضٌ. בְּנִגּוּד לְ- خِلاَفًا لِـ. بِخِلاَفِ. بِعَكْسِ. عَلَى النَّقِيضِ. بِالضِّدِّ.

נִגּוּדִי, ניגודי ת׳ (־יִים) مُضَادٌّ. مُنَاقِضٌ.

נִגּוּדִיּוּת, ניגודיות נ׳ مُنَافَاةٌ. تَنَافٍ(ي). تَنَاقُضٌ.

נָגוּחַ ת׳ (נְגוּחִים) مُنْتَطَحٌ. مَضْرُوبٌ بِقَرْنٍ (الثور مثلاً).

נִגּוּחַ, ניגוח ז׳ (־חִים) تَنَاطُحٌ ومجازًا: مُنَاقَرَةٌ. مُنَابَذَةٌ. مُلاَسَنَةٌ. مُهَاتَرَةٌ.

נגול ע׳ נָגֹל.

נִגּוּן, ניגון ז׳ (־נִים) ١. عَزْفٌ. ٢. لَحْنٌ ج أَلْحَانٌ. نَغَمَةٌ. مَعْزُوفَةٌ ج مَعْزُوفَاتٌ. أُغْنِيَةٌ ج أَغَانٍ(ي). ٣. تَرْتِيلٌ. تَجْوِيدٌ. أَدَاءٌ صَحِيحٌ.

נָגוּס ת׳ (נְגוּסִים) مَقْطُومٌ. مَقْضُومٌ. مُقَرْطَمٌ.

נְגוּס ז׳ (־סִים) النَّجَاشِيُّ. إِمْبِرَاطُورُ إِثْيُوبْيَا (سابقًا).

נֶג׳וּס, ניג׳וס A ז׳ (־סִים) כל׳ إِلْحَاحٌ. ضَغْطٌ مُتَوَاصِلٌ.

נָגוּעַ ת׳ (נְגוּעִים) مُصَابٌ بِمَرَضٍ. مَمْرُوضٌ. مُصَابٌ بِعَدْوَى ومجازًا: مَوْبُوءٌ. مُلَوَّثٌ. مَنْكُوبٌ بِـ. כֶּלֶב נָגוּעַ בְּכַלֶּבֶת كَلْبٌ مُصَابٌ بِدَاءِ الكَلْبِ.

נִגּוּף, ניגוף ז׳ (־פִים) إِنْكِسَارٌ. إِنْهِزَامٌ. إِنْدِحَارٌ.

נִגְזָל תו״ז (־לִים) مَسْلُوبٌ. سَلِيبٌ. مَسْرُوقٌ. مُغْتَصَبٌ (ارض).

נִגְזָר ת׳ (־רִים) ١. مَقْطُوعٌ. مَقْصُوصٌ. ٢. مَحْكُومٌ. بَاتٌّ. ٣. مُقَدَّرٌ. مَكْتُوبٌ. ٤. في القواعد: مُشْتَقٌّ ע׳ נִגְזָר.

נִגְזֶרֶת נ׳ (־זָרוֹת) في القواعد: مُشْتَقٌّ ج مُشْتَقَّاتٌ.

נָגַח פ׳ ١. نَطَحَ ـَ نَاطَحَ. ضَرَبَ بِالقَرْنِ (ثور). ٢. لاَسَنَ. נִגַּח نَاطَحَ ومجازًا: حَاجَّ. نَاقَرَ. نَابَذَ. هَاتَرَ. نَاقَشَ بِشِدَّةٍ. נֻגַּח نُطِحَ ومجازًا: هُزِمَ. كُسِرَ. دُحِرَ. قُهِرَ. הִתְנַגֵּחַ تَنَاطَحَ. تَنَاقَرَ ومجازًا: تَهَاتَرَ مَعَ. تَنَابَذَ. نَاقَشَ بِشِدَّةٍ.

נַגָּח תו״ז (־חִים) نَطَّاحٌ ومجازًا: مُشَاكِسٌ. مُهَاتِرٌ. مُلاَسِنٌ.

נֶגָטִיב L ז׳ (־בִים) صُورَةٌ سَالِبَةٌ (في التصوير الشمسي). رَسْمٌ مَعْكُوسٌ. عِفْرِيتَةٌ מ׳. جَامَةٌ עק׳ ע׳ תַּשְׁלִיל.

נֶגָטִיבִי ת׳ (־יִים) سَلْبِيٌّ. غَيْرُ إِيجَابِيٍّ.

נָגִיד ז׳ (נְגִידִים) ١. نَقِيبٌ ج نُقَبَاءُ. حَاكِمٌ ج حُكَّامٌ. رَئِيسٌ ج رُؤَسَاءُ. مُحَافِظٌ. ٢. عَمِيدٌ ج عُمَدَاءُ. ٣. كِنَايَةٌ عَنْ رَئِيسِ طَائِفَةٍ يَهُودِيَّةٍ فِي مَهَاجِرِ مِصْرَ وَإِسْبَانْيَا وَتُرْكِيَا فِي القُرُونِ الوُسْطَى. ٤. ثَرِيٌّ ج أَثْرِيَاءُ. مُوسِرٌ. הַנָּגִיד إِبْنُ النُّغْرِيل (كنية الشاعر اليهودي الحاخام شموئيل بن النغريلة وهو ابو ابراهيم اسماعيل وقد عاش في الاندلس في القرن الحادي عشر). נְגִיד בַּנְק יִשְׂרָאֵל مُحَافِظُ (عَمِيدُ) بَنْكِ إِسْرَائِيلَ.

נְגִיחָה נ׳ (־חוֹת) نَطْحَةٌ ج نَطَحَاتٌ. إِنْتِطَاحٌ. نَطْحٌ.

נְגִינָה נ׳ (־נוֹת) ١. عَزْفٌ. ٢. لَحْنٌ ج أَلْحَانٌ. مَعْزُوفَةٌ ج مَعْزُوفَاتٌ. مَقْطُوعَةٌ مُوسِيقِيَّةٌ. ٣. في القواعد: نَبْرَةٌ (accent). נְגִינַת בֵּינַיִם فَاصِلٌ مُوسِيقِيٌّ ע׳ אִינְטֶרְמֶצוֹ. כְּלִי נְגִינָה آلَةٌ مُوسِيقِيَّةٌ. آلَةُ عَزْفٍ.

נְגִיסָה נ׳ (־סוֹת) ١. قَضْمٌ. قَطْمٌ. ٢. لُقْمَةٌ ج لُقَمٌ. ٣. مجازًا: إِعْتِدَاءٌ إِقْلِيمِيٌّ.

נְגִיעָה נ׳ (־עוֹת) ١. لَمْسٌ. لَمْسَةٌ ج لَمَسَاتٌ. مَسٌّ. جَسٌّ. ٢. عَلاَقَةٌ. مِسَاسٌ. אֵין לוֹ כָּל נְגִיעָה בַּפֶּשַׁע لاَ ضِلْعَ لَهُ فِي الجَرِيمَةِ.

נְגִיף ז׳ (־פִים) حُمَةٌ ج حُمَاتٌ. جُرَيْثِمٌ. فِيرُوس ج فِيرُوسَات (virus).

נְגִיפָה נ׳ (־פוֹת) ١. دَفْعٌ. ضَرْبٌ. ٢. دَحْرٌ. هَزْمٌ. إِنْهِزَامٌ.

נְגִיפִי ת׳ (־יִים) فِيرُوسِيٌّ.

נְגִירָה נ׳ جَرَيَانٌ. إِنْسِيَابٌ. إِنْسِكَابٌ. إِنْصِبَابٌ. تَصَبُّبٌ.

נָגִישׁ ת׳ (נְגִישִׁים) سَهْلُ المَنَالِ. سَهْلُ الاقْتِرَابِ.

נְגִישָׂה נ׳ (־שׂוֹת) إِضْطِهَادٌ. ظُلْمٌ. جَوْرٌ. طُغْيَانٌ.

נְגִישׁוּת נ׳ قَابِلِيَّةُ التَّنَاوُلِ. تَنَاوُلٌ. سُهُولَةُ المَنَالِ.

נָגֹל, נגול פ׳ تَدَحْرَجَ ע׳ גָּלַל.

נִגְלֶה תו״ז (־לִים) ظَاهِرٌ. بَادٍ(ي). مَكْشُوفٌ. مُنْجَلٍ(ي). بَائِنٌ. مَاثِلٌ لِلْعِيَانِ. תּוֹרַת הַנִּגְלֶה التَّوْرَاةُ المُدَوَّنَةُ (لتمييزها عن الصوفية اليهودية).

נִגְלָל ת׳ (־לִים) مُنْطَوٍ(ي). قَابِلٌ لِلانْطِوَاءِ.

נֶגֶמַ״שׁ ר״ת נוֹשֵׂא גְּיָסוֹת מְשֻׁרְיָן ע׳ נוֹשֵׂא.

נִגֵּן, ניגן פ׳ ١. عَزَفَ ـِ عَلَى آلَةٍ مُوسِيقِيَّةٍ. أَدَّى اللَّحْنَ. صَدَحَ ـَ ٢. رَتَّلَ. נֻגַּן

עַל הָעֲצַבִּים סל׳ نَرْفَزَ. أَزْعَجَ. أَثَارَ الأَعْصَابَ. יוֹדֵעַ נַגֵּן مُوسِيقِيٌّ. عَازِفٌ. آلاَتِيٌّ. مُرَتِّلٌ. مُجَوِّدٌ. הִתְנַגֵּן إِنْعَزَفَ. تَمَّتْ تَأْدِيَتُهُ مُوسِيقِيًّا.

נַגָּן ז׳ (־נִים) عَازِفٌ. آلاَتِيٌّ ج آلاَتِيَّةٌ. لاَعِبٌ عَلَى آلَةٍ مُوسِيقِيَّةٍ.

נֶגֶן ז׳ عَزْفٌ. ضَرْبٌ عَلَى الأَوْتَارِ. لَحْنٌ. مَعْزُوفَةٌ.

נִגְנָב ת׳ (־בִים) مَسْرُوقٌ. مَنْ سُرِقَ. مَا سُرِقَ.

נָגַס פ׳ قَضَمَ ـِ قَطَمَ ـِ قَطَعَ بِأَسْنَانِهِ.

נָגַע פ׳ ١. مَسَّ ـَ لَمَسَ ـِ جَسَّ ـُ ٢. دَنَا ـُ إِقْتَرَبَ. ٣. مَسَّ بِسُوءٍ. تَعَرَّضَ لِـ آذَى. أَصَابَ. נָגַע בַּנּוֹשֵׂא طَرَقَ المَوْضُوعَ. أَشَارَ إِلَيْهِ. تَنَاوَلَ المَوْضُوعَ. נָגַע בִּפְלוֹנִי مَسَّ فُلاَنًا. تَعَرَّضَ لَهُ. آذَاهُ. נָגַע הַדָּבָר עַד לִבּוֹ حَزَّ ـُ فِي نَفْسِهِ. مَسَّ نِيَاطَ قَلْبِهِ. أَثَّرَ فِيهِ تَأْثِيرًا عَمِيقًا. אַל נֵגַעַת, לֹא לִנְגֹּעַ! لاَ تَمَسَّ! مَمْنُوعُ اللَّمْسِ. נוֹגֵעַ בַּדָּבָר مَنْ يَهُمُّهُ الأَمْرُ. جِهَةُ ذِي الاخْتِصَاصِ. בְּנוֹגֵעַ לְ- بِخُصُوصِ. فِيمَا يَخُصُّ. بِالنِّسْبَةِ لِـ فِيمَا يَتَعَلَّقُ بِـ זֶה לֹא נוֹגֵעַ לוֹ هذَا لاَ يَعْنِيهِ. لَيْسَ هذَا مِنْ شَأْنِهِ. נִגַּע ١. أَمْرَضَ. أَعَلَّ. أَصَابَ بِمَرَضٍ. ٢. لَوَّثَ. أَصَابَ بِالعَدْوَى. נֻגַּע ١. أُصِيبَ بِالعَدْوَى. ٢. نُكِبَ بِـ הִגִּיעַ ١. وَصَلَ (يَصِلُ). جَاءَ (يَجِيءُ). أَقْبَلَ. بَلَغَ ـُ أَدْرَكَ. أَزِفَ ـَ (وقت). حَلَّ ـِ حَانَ ـِ وَرَدَ (يَرِدُ). وَفَدَ (يَفِدُ). ٢. كَفَى ـِ وَفَى (يَفِي) بِالغَرَضِ. ٤. إِسْتَحَقَّ. إِسْتَأْهَلَ. הִגִּיעַ אֵלָיו ١. بَلَغَهُ. وَصَلَهُ. طَرَقَ سَمْعَهُ. ٢. حَدَثَ لَهُ. הִגִּיעַ לוֹ حَقَّ ـِ لَهُ. إِسْتَحَقَّ. إِسْتَأْهَلَ. كَانَ لَهُ فِي ذِمَّةِ (فلان). הִגִּיעָה יָדוֹ דֵּי־ وَسِعَهُ. كَانَ فِي وُسْعِهِ. كَانَ فِي مَقْدُورِهِ. הִגִּיעַ לְפִרְקוֹ شَبَّ عَنِ الطَّوْقِ. بَلَغَ أَشُدَّهُ. עַד מָקוֹם שֶׁיָּדוֹ מַגַּעַת إِلَى أَقْصَى حَدٍّ مُسْتَطَاعٍ. مَا وَسِعَهُ إِلَى ذلِكَ. אַל תָּדִין אֶת חֲבֵרְךָ עַד שֶׁתַּגִּיעַ לִמְקוֹמוֹ تَأَنَّ وَلاَ تَعْجَلْ بِلَوْمِكَ صَاحِبًا لَعَلَّ لَهُ عُذْرًا وَأَنْتَ تَلُومُ. رُبَّ مَلُومٍ لاَ ذَنْبَ لَهُ. הִגִּיעוּ (בָּאוּ) מַיִם עַד נֶפֶשׁ بَلَغَ السَّيْلُ الزُّبَى. طَفَحَ الكَيْلُ.

נֶגַע ז׳ (נְגָעִים) مَرَضٌ ج أَمْرَاضٌ. إِصَابَةٌ ج إِصَابَاتٌ. عِلَّةٌ ج عِلَلٌ ومجازًا: بَلاَءٌ. بَلِيَّةٌ ج بَلاَيَا. כָּל הַנְּגָעִים אָדָם רוֹאֶה חוּץ מִנִּגְעֵי עַצְמוֹ الإِنْسَانُ يَرَى جَمِيعَ العُيُوبِ بِاسْتِثْنَاءِ عُيُوبِ نَفْسِهِ ومجازًا: يَرَى القَذَى فِي عُيُونِ النَّاسِ وَلاَ يَرَى الخَشَبَةَ فِي عَيْنِهِ.

נָגַף פ׳ ١. أَصَابَ. ضَرَبَ ـِ أَسَاءَ إِلَى. ٢. دَحَرَ ـَ قَهَرَ ـَ هَزَمَ ـِ נִגַּף إِنْدَحَرَ. إِنْهَزَمَ. إِنْكَسَرَ (جيش). إِنْفَلَّ.

נֶגֶף ז׳ ١. وَبَاءٌ ج أَوْبِئَةٌ. عَدْوَى ע׳ מַגֵּפָה. ٢. عَثْرَةٌ ج عَثَرَاتٌ. אֶבֶן נֶגֶף حَجَرُ عَثْرَةٍ. عَقَبَةٌ كَأْدَاءُ.

נִגָּר, ניגר ת׳ (־רִים) سَائِلٌ. جَارٍ(ي). مُنْسَابٌ. مُنْهَمِرٌ. مُنْسَكِبٌ.

נִגַּר, ניגר פ׳ سَالَ ـِ جَرَى ـِ إِنْسَابَ. إِنْصَبَّ. إِنْسَفَكَ. הִגִּיר أَسَالَ. أَرَاقَ. سَكَبَ ـُ صَبَّ ـُ سَفَكَ ـِ

נַגָּר ז׳ (־רִים) نَجَّارٌ.

נֶגֶר ז׳ (נְגָרִים) ١. مِزْلاَجٌ ج مَزَالِيجُ. مِرْتَاجٌ ע׳ בְּרִיחַ. ٢. مَنْقَعُ مَاءٍ. سَاقِيَةٌ ج سَوَاقٍ(ي). ٣. جَرَيَانٌ. إِنْصِبَابٌ. ٤. مَاءُ المَطَرِ.

נַגָּרוּת נ׳ نِجَارَةٌ. مِهْنَةُ النَّجَّارِ.

נַגָּרִיָּה, נגרייה נ׳ (־יּוֹת) مَنْجَرَةٌ ج مَنَاجِرُ. مَعْمَلُ نِجَارَةٍ. נַגָּרִיָּה מְכָנִית مَنْجَرَةٌ آلِيَّةٌ. مَنْجَرَةٌ مِيكَانِيكِيَّةٌ.

נִגְרָר ת׳ (־רִים) مُنْجَرٌّ. مَجْرُورٌ. مُنْسَحِبٌ. مَسْحُوبٌ. مَقْطُورٌ. נִגְרֶרֶת مَقْطُورَةٌ.

נִגַּשׁ, ניגש פ׳ قَرُبَ ـُ مِنْ. إِقْتَرَبَ مِنْ. دَنَا ـُ مِنْ. قَدِمَ ـَ أَقْبَلَ عَلَى. גֶּשׁ הָלְאָה! إِغْرِبْ عَنْ! إِذْهَبْ مِنْ هُنَا. إِنْصَرِفْ! إِبْعِدْ عَنِّي! הִגִּישׁ قَدَّمَ. عَرَضَ ـِ عَلَى. رَفَعَ ـَ إِلَى. نَاوَلَ. بَسَطَ ـُ הֻגַּשׁ قُدِّمَ. أُعْطِيَ. عُرِضَ. הִתְנַגֵּשׁ صَدَمَ ـِ إِصْطَدَمَ بِـ إِرْتَطَمَ بِـ ومجازًا: حَاجَّ. غَالَبَ. صَارَعَ.

נָגַשׂ פ׳ ١. إِضْطَهَدَ. جَارَ ـُ عَلَى. ضَايَقَ. ظَلَمَ ـِ ٢. حَثَّ ـُ عَلَى. إِسْتَحَثَّ. دَفَعَ ـَ بِقُوَّةٍ. נִגַּשׂ ظُلِمَ. عُذِّبَ.

נֵד A ז׳ (־דִים) نَدٌّ. أَكَمَةٌ. حَائِطٌ ج حِيطَانٌ.

נָד ת׳ (־דִים) مُتَحَرِّكٌ. مُهْتَزٌّ. مُرْتَجٌّ. مُتَجَوِّلٌ. נָע וָנָד مُتَنَقِّلٌ. جَوَّالٌ. مُتَرَحِّلٌ. إِبْنُ سَبِيلٍ ע׳ (נוד).

נָדַב פ׳ جَادَ ـُ عَلَى. سَخَا ـُ أَحْسَنَ. كَرُمَ ـُ تَكَرَّمَ. נָדַב אוֹתוֹ לִבּוֹ, נָדְבָה רוּחוֹ אוֹתוֹ أَعْطَى بِسَخَاءٍ. وَهَبَ (يَهَبُ) بِمَا جَادَ بِهِ كَرَمُهُ. נִדֵּב تَكَرَّمَ. تَبَرَّعَ. הִתְנַדֵּב ١. تَطَوَّعَ. قَامَ بِعَمَلٍ مَا تِلْقَائِيًّا. ٢. تَكَرَّمَ. تَبَرَّعَ بِـ

נְדָבָה נ׳ (־בוֹת) ١. إِكْرَامِيَّةٌ ج إِكْرَامِيَّاتٌ. تَكَرُّمٌ. هِبَةٌ ج هِبَاتٌ. ٢. إِحْسَانٌ. حَسَنَةٌ ج حَسَنَاتٌ. صَدَقَةٌ ج صَدَقَاتٌ. تَبَرُّعٌ. ٣. نَذْرٌ ج نُذُورٌ. مِنْحَةٌ لِلتَّكْفِيرِ عَنْ خَطِيئَةٍ. ٤. إِكْرَامٌ. جُودٌ. بِرٌّ. נִדְבַת יָד نَوَالٌ. مُنَاوَلَةٌ. هِبَةٌ. حَسَنَةٌ ج حَسَنَاتٌ. נִדְבַת לֵב مُرُوءَةٌ. شَهَامَةٌ. كَرَمٌ. أَدَبٌ. لُطْفٌ. أَرْيَحِيَّةٌ.

נִדְבָּךְ .Ar ז׳ (־כִים) رَصَّةٌ ج رَصَّاتٌ. مِدْمَاكٌ ج مَدَامِيكُ. طَبَقَةٌ ج طَبَقَاتٌ.

נַדְבָן ז׳ (־נִים) مُحْسِنٌ. جَوَادٌ ج أَجَاوِيدُ. سَخِيٌّ ج أَسْخِيَاءُ. كَرِيمٌ ج كِرَامٌ وكُرَمَاءُ. فَاعِلُ الخَيْرِ. أَرْيَحِيٌّ.

נַדְבָנוּת נ׳ تَكَرُّمٌ. كَرَمٌ. إِحْسَانٌ. أَرْيَحِيَّةٌ. جُودٌ. مَعْرُوفٌ.

נָדַד פ׳ ١. تَنَقَّلَ. إِنْتَقَلَ. تَرَحَّلَ. تَاهَ ـِ ٢. تَحَرَّكَ. إِهْتَزَّ. נָדְדָה שְׁנָתוֹ (מֵעֵינָיו) أَرِقَ (يَأْرَقُ). تَسَهَّدَ. سَهِرَ ـَ قُضَّ مَضْجَعُهُ. תַּעֲרוּכָה נוֹדֶדֶת (נַיֶּדֶת) مَعْرِضٌ جَوَّالٌ. נִדֵּד أَبْعَدَ. أَزَالَ. نَحَّى. הִתְנַדֵּד تَمَايَلَ. تَأَرْجَحَ.

נְדוֹד, נדוד ז׳ إِرْتِحَالٌ. تَرَحُّلٌ. تَنَقُّلٌ. ظَعْنٌ.

נִדָּה, נידה פ׳ ١. أَقْصَى. أَبْعَدَ. أَزَاحَ. ٢. حَرَمَ. قَاطَعَ. نَبَذَ ـِ نَحَّى. נִדָּה

حَرَّمَ. قَوَطَعَ. نَحَّى. أَقْصَى. رَفَضَ.

נִדָּה, נִידָה נ׳ (־דּוֹת) ١. حَيْضٌ. طَمْثٌ. العَادَةُ الشَّهْرِيَّةُ عِنْدَ المَرْأَةِ. ٢. حَائِضٌ. ٣. مجازًا: نَجَاسَةٌ. جَنَابَةٌ. מֵי נִדָּה مَاءُ الطَّهَارَةِ ע׳ מַיִם, מֵי חַטָּאת.

נִדְהָם ת׳ (־מִים) مَصْعُوقٌ. مَبْهُوتٌ. مُنْدَهِشٌ.

נָדוֹד ע׳ נָדַד.

נְדוּדִים ז״ר ١. إِرْتِحَالٌ. تَرَحُّلٌ. تَنَقُّلٌ. ٢. أَرَقٌ. سَهَرٌ. سُهَادٌ. נְדוּדֵי שֵׁנָה أَرَقٌ. سَهَرٌ. سُهَادٌ. قِلَّةُ النَّوْمِ. מַקֵּל נְדוּדִים عَصَا التَّرْحَالِ. عَصَا التَّسْيَارِ.

נִדּוֹחַ ת׳ (נִדּוֹחִים) مُبْعَدٌ. مُنَحًّى. مَطْرُودٌ. مَنْفِيٌّ.

נִדּוּי, נִידּוּי ז׳ (־יִים) ١. تَحْرِيمٌ. مُقَاطَعَةٌ. ٢. عَزْلٌ. إِبْعَادٌ.

נָדוֹן, נִדּוֹן, נִידּוֹן ת/ז״ (נְדוֹנִים, ־נִים) ١. مَبْحَثٌ. مَوْضُوعُ البَحْثِ. ٢. مَحْكُومٌ. مَدِينٌ. المَاثِلُ أَمَامَ المَحْكَمَةِ.

נְדוּנְיָה .Ar נ׳ (־יוֹת) ١. مَهْرٌ ج مُهُورٌ. بَائِنَةٌ. صَدَاقٌ (ما يجعل للمراة عشية زفافها). ٢. دُوطَةٌ (تقدمها اسرة العروس للعريس). جِهَازُ العَرُوسِ ע׳ מֹהַר.

נָדוּר ת׳ (נְדוּרִים) مَنْذُورٌ. مُكَرَّسٌ لِـ. مَوْقُوفٌ عَلَى.

נָדוֹשׁ ת׳ (נְדוֹשִׁים) مُدَاسٌ. مَدْرُوسٌ (كالحنطة) ومجازًا: مُبْتَذَلٌ. شَائِعٌ. غَثٌّ. مَطْرُوقٌ ע׳ בָּנָלִי.

נְדוֹשׁוּת נ׳ إِبْتِذَالٌ. غَثَاثَةٌ. شُيُوعٌ (الى حد الملل).

נִדַּח, נִידַּח פ׳ ١. أَبْعَدَ. أَقْصَى. نَحَّى. طَرَدَ ومجازًا: غَرَّرَ بِهِ. أَغْوَى. ضَلَّلَ. ٢. ضَلَّ ـ تَاهَ ـ. הִדִּיחַ ١. نَحَّى. أَقْصَى عَنْ. نَفَى ـ طَرَدَ ـ. ٢. عَزَلَ ـ خَلَعَ ـ (عن منصب). أَطَاحَ بِـ. ٣. غَرَّرَ بِـ. أَغْوَى. فَتَنَ ـ ضَلَّلَ. إِسْتَهْوَى. הֻדַּח أُبْعِدَ. طُرِدَ. نُحِّيَ. أُقْصِيَ. عُزِلَ. أُعْفِيَ مِنْ مَنْصِبٍ.

נִדָּח, נִידָּח ת׳ (־חִים) ١. نَاءٍ(ي). بَعِيدٌ. قَصِيٌّ. ٢. مُبْعَدٌ. مَطْرُودٌ. ٣. مُضَلَّلٌ. مُغَرَّرٌ بِهِ.

נִדְחֶה ת׳ (־חִים) ١. مُؤَجَّلٌ. مُؤَخَّرٌ. ٢. يَوْمُ صَوْمٍ مُؤَجَّلٌ. ٣. مَرْفُوضٌ. مَرْدُودٌ.

נָדִיב ת׳ (נְדִיבִים) ١. كَرِيمٌ ج كِرَامٌ وكُرَمَاءُ. سَخِيٌّ ج أَسْخِيَاءُ. جَوَادٌ ج أَجَاوِيدُ. مُحْسِنٌ. ٢. نَبِيلٌ ج نُبَلَاءُ. وَجِيهٌ ج وُجَهَاءُ. נְדִיב לֵב أَرْيَحِيٌّ. نَجِيبٌ ج نُجَبَاءُ وأَنْجَابٌ. ذُو مُرُوءَةٍ. شَهْمٌ. רוּחַ נְדִיבָה أَرْيَحِيَّةٌ. شَهَامَةٌ. مُرُوءَةٌ. سَمَاحَةٌ. نُبْلٌ.

נְדִיבוּת נ׳ جُودٌ. كَرَمٌ. سَخَاءٌ. مُرُوءَةٌ. أَرْيَحِيَّةٌ. شَهَامَةٌ. נְדִיבוּת לֵב أَرْيَحِيَّةٌ. شَهَامَةٌ. كَرَمٌ. جُودٌ.

נְדִידָה נ׳ (־דוֹת) تَنَقُّلٌ. إِنْتِقَالٌ. تَرَحُّلٌ. إِرْتِحَالٌ. مُهَاجَرَةٌ. נְדִידַת הָעַמִּים قديمًا: هِجْرَةُ الأَقْوَامِ. נְדִידַת הַצִּפֳּרִים هِجْرَةُ (مُهَاجَرَةُ) الطُّيُورِ.

נָדִיף ת׳ (נְדִיפִים) مُتَبَخِّرٌ. مُتَصَعِّدٌ. سَهْلُ التَّبَخُّرِ. שֶׁמֶן נָדִיף زُيُوتٌ طَيَّارَةٌ.

נְדִיפָה נ׳ تَبَخُّرٌ ومجازًا: أَرِيجٌ. رَائِحَةٌ. تَضَوُّعٌ.

נְדִיפוּת נ׳ قَابِلِيَّةُ التَّبَخُّرِ.

נָדִיר A ת׳ (נְדִירִים) ١. نَادِرٌ. قَلِيلُ الوُجُودِ. ٢. شَاذٌّ ج شَوَاذٌّ. ٣. في الفلك: النَّظِيرُ. نَظِيرُ السَّمْتِ. سَمْتُ القَدَمِ (nadir) ע׳ זֵנִית. הַתָּדִיר וְהַנָּדִיר الشَّائِعُ وَالنَّادِرُ.

נְדִירוּת נ׳ ١. نُدْرَةٌ. قِلَّةُ وُجُودٍ. غَرَابَةٌ. طَرَافَةٌ. ٢. شُذُوذٌ.

נְדִישׁוּת נ׳ إِبْتِذَالٌ. شُيُوعٌ. كَوْنُهُ مَطْرُوقًا (موضوع مثلاً).

נִדְכָּא ת׳ (־אִים) بَائِسٌ ج بُؤَسَاءُ. كَاسِفُ البَالِ. مَغْمُومٌ. مُحَطَّمُ القَلْبِ.

נִדְכֶּה ת׳ (־כִּים) كَسِيرُ القَلْبِ. كَاسِفُ البَالِ.

נָדָל ז׳ (נְדָלִים) حَرِيشٌ ج حُرُشٌ. أُمُّ أَرْبَعَةٍ وَأَرْبَعِينَ.

נדל״ן ר״ת נִכְסֵי דְּלָא נָיְדֵי أَمْلَاكٌ غَيْرُ مَنْقُولَةٍ. عَقَارَاتٌ. סוֹכֵן נדל״ן وَكِيلُ عَقَارَاتٍ.

נִדְמֶה תה״פ بَادٍ(ي). عَلَى مَا يَظْهَرُ. كَمَا يَبْدُو. أَكْبَرُ الظَّنِّ. الأَرْجَحُ.

נָדָן, נָדָן ז׳ (נְדָנִים) ١. غِمْدٌ ج أَغْمَادٌ. قِرَابٌ ج أَقْرِبَةٌ. ٢. بَائِنَةٌ ע׳ נְדוּנְיָה. הֵשִׁיב אֶת הַחֶרֶב לִנְדָנָהּ أَعَادَ السَّيْفَ إِلَى غِمْدِهِ. שָׁלַף אֶת חַרְבּוֹ מִנְּדָנָהּ إِمْتَشَقَ سَيْفَهُ مِنْ غِمْدِهِ.

נִדְנֵד פ׳ ١. حَرَّكَ. هَزَّ ـ رَقَّصَ. هَدْهَدَ (طفلاً في مهده). رَجْرَجَ. ٢. סל׳ أَلَحَّ. أَرْبَكَ. ضَايَقَ. أَزْعَجَ. غَلَّبَ. נִדְנֵד حُرِّكَ. تَحَرَّكَ. إِهْتَزَّ. הִתְנַדְנֵד إِهْتَزَّ. تَرَاقَصَ. تَأَرْجَحَ. تَذَبْذَبَ. تَرَنَّحَ. تَرَجْرَجَ ومجازًا: تَرَحَّلَ. تَقَلْقَلَ.

נַדְנֵדָה נ׳ (־דוֹת) أُرْجُوحَةٌ ج أَرَاجِيحُ. مَرْجُوحَةٌ.

נַדְנְדָן ז׳ סל׳ (־נִים) مُزْعِجٌ. مُضَايِقٌ. غَلَبَاوِيٌّ.

נַדְנְדָנוּת נ׳ إِزْعَاجٌ. مُضَايَقَةٌ. إِلْحَاحٌ. إِقْلَاقٌ. غَلَبَةٌ.

נִדְנוּד ז׳ (־דִים) ١. تَحْرِيكٌ. هَزٌّ. تَرْقِيصٌ. نَوَسَانٌ. ٢. סל׳ إِزْعَاجٌ. إِقْلَاقٌ. مُضَايَقَةٌ. غَلَبَةٌ.

נָדַף פ׳ ١. دَفَعَ ـ بَدَّدَ. ٢. فَاحَ ـ (رائحة). نَفَحَ ـ أَرِجَ ـ تَضَوَّعَ. נִדַּף تَبَعْثَرَ. تَطَايَرَ. تَبَدَّدَ. הִתְנַדֵּף طَارَ ـ (زيت عطري). تَبَخَّرَ ومجازًا: تَلَاشَى. تَبَدَّدَ. تَوَارَى. תִּקְווֹתָיו הִתְנַדְּפוּ تَلَاشَتْ آمَالُهُ. הִדִּיף أَرَّجَ. فَوَّحَ. نَشَرَ الرَّائِحَةَ.

נִדָּף, נִידָּף ת׳ (־פִים) مُبَعْثَرٌ. مُتَطَايِرٌ. مُتَسَاقِطٌ. כְּעָלֶה נִדָּף كَالوَرَقَةِ تَذْرُوهَا الرِّيحُ. كَالرِّيشَةِ فِي مَهَبِّ الرِّيحِ.

נָדַר פ׳ ١. نَذَرَ ـ. ٢. تَبَرَّعَ بِـ. ٣. آلَى عَلَى نَفْسِهِ (ان يفعل كذا). تَعَهَّدَ بِـ. أَقْسَمَ. נָדַר הֲנָאָה מִן־ إِمْتَنَعَ عَنِ التَّمَتُّعِ بِـ. تَزَهَّدَ مِنْ (عَنْ). عَفَّ ـ عَنْ. נִדַּר نُذِرَ. أُوقِفَ عَلَى. كُرِّسَ لِـ. הִדִּיר إِسْتَحْلَفَ. طَلَبَ مِنْهُ أَنْ يَنْذُرَ. أَلْزَمَ بِأَنْ

يُوقِفُ عَلَى. הַדִּיר שֵׁנָה מֵעֵינָיו أَقَضَّ مَضْجَعَهُ. سَهَّرَهُ. نَغَّصَ عَيْشَهُ.

נֶדֶר, נֵדֶר ז' (נְדָרִים) ١. نَذْرٌ ج نُذُورٌ. ٢. قُرْبَانٌ ج قَرَابِينُ. وَقْفٌ. وَعْدٌ. בְּלִי נֶדֶר بِدُونِ تَعَهُّدٍ. إِذَا قَدَّرَ اللهُ. הֲפָרַת נְדָרִים إِبْطَالُ نَذْرِ امْرَأَةٍ بِوَاسِطَةِ زَوْجِهَا أَوْ أَبِيهَا. הַתָּרַת נְדָרִים التَّنَصُّلُ مِنْ نُذُورٍ (بواسطة فتوى دينية). כָּל נִדְרֵי كُلُّ نُذُورِي (كناية عن الصلاة الجماعية التي تتلى ليلة صوم الغفران).

נִדְרָשׁ ת' (־שִׁים) مَطْلُوبٌ. مَرْغُوبٌ. مَنْشُودٌ. مُبْتَغًى. פָּקִיד נִדְרָשׁ مُوَظَّفٌ حَيَوِيٌّ (يتطلب عمله التنقل كثيرًا بين المدن ولذلك فهو يستحق وضع سيارة تحت تصرفه مع نفقات السفر وأجرة السائق).

נָהַג פ' ١. قَادَ ـ سَاقَ ـ سَيَّرَ. ٢. وَجَّهَ. أَرْشَدَ. ٣. نَهَجَ ـ إِنْتَهَجَ. إِتَّبَعَ. سَلَكَ ـ. ٤. إِعْتَادَ. تَعَوَّدَ. دَرَجَ ـ عَلَى. أَلِفَ ـ. ٥. تَصَرَّفَ مَعَ. تَعَامَلَ مَعَ. נָהַג בִּפְלוֹנִי, נָהַג עִם פְּלוֹנִי تَصَرَّفَ مَعَ فُلَانٍ. נָהַג בּוֹ כָּבוֹד عَامَلَهُ بِاحْتِرَامٍ. إِحْتَفَى بِهِ. עוֹלָם כְּמִנְהָגוֹ נוֹהֵג العَالَمُ يَسِيرُ فِي مَجْرَاهُ الطَّبِيعِيِّ. הִתְנַהֵג ١. إِنْتَهَجَ. تَعَوَّدَ. إِعْتَادَ. ٢. تَصَرَّفَ. عَامَلَ. إِتَّبَعَ. הִנְהִיג ١. قَادَ. تَزَعَّمَ. تَرَأَّسَ. ٢. سَنَّ ـُ نَهْجًا. הֻנְהַג ١. قِيدَ. سُيِّرَ. سِيقَ. ٢. أُنْتُهِجَ. أُتُّبِعَ.

נַהַג, נֶהָג ז' (־גִים) سَائِقٌ ج سُوَّاقٌ وسَائِقُونَ.

נֹהַג, נוהג ז' عُرْفٌ ج أَعْرَافٌ. عَادَةٌ ج عَادَاتٌ. سُنَّةٌ ج سُنَنٌ. تَقْلِيدٌ ج تَقَالِيدُ. כְּנֹהַג שֶׁבָּעוֹלָם كَالعُرْفِ المُتَّبَعِ. جَرْيًا عَلَى العَادَةِ المُتَّبَعَةِ.

נַהֲגוּת נ' سِيَاقَةٌ. مِهْنَةُ السَّائِقِ.

נֶהְדָּר, נֶהֱדָר ת' (־רִים) رَائِعٌ. مُدْهِشٌ. جَمِيلٌ جِدًّا. فَاخِرٌ. بَهِيٌّ. عَظِيمٌ.

נָהָה פ' إِنْجَذَبَ إِلَى. تَاقَ ـُ إِلَى. هَفَا ـُ إِلَى. إِنْسَاقَ وَرَاءَ. ٢. أَعْوَلَ. وَلْوَلَ. نَاحَ ـُ عَلَى.

נָהוּג ת' (נְהוּגִים) ١. مَأْلُوفٌ. مُتَّبَعٌ. مُعْتَادٌ. إِعْتِيَادِيٌّ. مُتَعَارَفٌ عَلَيْهِ. جَارٍ(ي). ٢. مُقَادٌ. مُسَاقٌ. مُسَيَّرٌ. כַּנָּהוּג كَالمُعْتَادِ. كَالعَادَةِ. كَمَا هُوَ مَأْلُوفٌ.

נִהוּל, ניהול ז' إِدَارَةٌ. وَظِيفَةُ المُدِيرِ. تَصْرِيفُ الأُمُورِ. تَوْجِيهٌ. נִהוּל פִּנְקָסִים مَسْكُ دَفَاتِرَ. إِدَارَةُ حِسَابَاتٍ.

נִהוּלִי, ניהולי ת' (־יִּים) إِدَارِيٌّ. تَنْظِيمِيٌّ. مَكْتَبِيٌّ.

נָהוֹר, נְהוֹרָא ז' .Ar ضَوْءٌ (ضَوْءٌ) ج أَضْوَاءٌ. نُورٌ ج أَنْوَارٌ. إِشْرَاقٌ. تَأَلُّقٌ. סַגִּי נָהוֹר ע' סַגִּי.

נְהִי ז' عَوِيلٌ. نُوَاحٌ. بُكَاءٌ. נְהִי נִהְיָה بُكَاءٌ مُرٌّ. وَلْوَلَةٌ.

נְהִיגָה נ' سَوْقٌ. سِيَاقَةٌ. قِيَادَةٌ. נְהִיגָה מוֹנַעַת سِيَاقَةٌ وِقَائِيَّةٌ. רִשְׁיוֹן נְהִיגָה رُخْصَةُ سِيَاقَةٍ.

נְהִיָּה, נהייה נ' ١. تَشَوُّقٌ. إِنْجِذَابٌ. إِقْبَالٌ عَلَى. إِنْسِيَاقٌ وَرَاءَ. ٢. عَوِيلٌ. نُوَاحٌ. بُكَاءٌ.

נְהִימָה נ' (־מוֹת) نَهِيمٌ. هَمْهَمَةٌ. زَئِيرُ الأَسَدِ. هَدِيلُ الحَمَامِ. هَدِيرُ البَحْرِ. لَغَطٌ.

נְהִיקָה נ' (־קוֹת) نَهِيقُ الحِمَارِ.

נָהִיר ת' (נְהִירִים) ١. وَاضِحٌ. بَيِّنٌ. مُبِينٌ. جَلِيٌّ. ٢. سَاطِعٌ. مُشْرِقٌ. وَضِيءٌ.

נְהִירָה נ' ١. جَرْيٌ وَرَاءَ. جَرَيَانٌ. تَجَمُّعٌ. تَدَفُّقٌ. إِنْسِيَابٌ. إِقْبَالٌ عَلَى. ٢. إِشْرَاقٌ. تَأَلُّقٌ.

נְהִירוּת נ' ١. وُضُوحٌ. جَلَاءٌ. بَيَانٌ. ٢. إِشْرَاقٌ.

נִהֵל, ניהל פ' أَدَارَ. سَيَّرَ. نَظَّمَ. دَبَّرَ. صَرَّفَ الأُمُورَ. قَادَ ـُ. وَجَّهَ. נִהֵל פִּנְקָסִים مَسَكَ ـِ الدَّفَاتِرَ. أَدَارَ الحِسَابَاتِ. נֻהַל أُدِيرَ. سُيِّرَ. قِيدَ. دُبِّرَ. وُجِّهَ. הִתְנַהֵל ١. جَرَى ـِ. إِنْتَظَمَ. سَارَ بِطَرِيقَةٍ مُعَيَّنَةٍ. ٢. تَقَدَّمَ.

נֹהַל, נוהל ז' (נְהָלִים) إِجْرَاءٌ ج إِجْرَاءَاتٌ. نَهْجٌ. طَرِيقَةُ إِجْرَاءٍ. سِيَاقٌ. נֹהַל מִשְׂרָדִי نِظَامٌ إِدَارِيٌّ. إِجْرَاءَاتٌ مَكْتَبِيَّةٌ. נֹהַל קְרָב إِجْرَاءَاتُ المَعْرَكَةِ. וִכּוּחַ עַל עִנְיְנֵי נֹהַל جَدَلٌ حَوْلَ الإِجْرَاءَاتِ الشَّكْلِيَّةِ. לְפִי הַנֹּהַל حَسَبَ القَوَاعِدِ المُتَّبَعَةِ. حَسَبَ الأُصُولِ المَرْعِيَّةِ.

נָהֳלִי, נוהלי ת' (־יִּים) إِجْرَائِيٌّ. شَكْلِيٌّ. خَاصٌّ بِالإِجْرَاءَاتِ الشَّكْلِيَّةِ. إِدَارِيٌّ. خَاصٌّ بِالشَّكْلِيَّاتِ.

נָהַם פ' ١. نَهَمَ ـِ. هَمْهَمَ. ضَجَّ ـِ. لَغَطَ ـَ. زَأَرَ ـَ (أسد). سَجَعَ ـَ (حمام). هَدَرَ ـِ (البحر). ٢. دَمْدَمَ. تَذَمَّرَ.

נְהָמָה נ' (־מוֹת) ضَجِيجٌ. لَغَطٌ. جَلَبَةٌ. زَئِيرُ الأَسَدِ. أَزِيزُ الرَّصَاصِ.

נֶהֱנֶה ת' (־נִים) مُتَمَتِّعٌ. مُسْتَمْتِعٌ. مُنْتَفِعٌ بِـ. مُسْتَفِيدٌ مِنْ.

נֶהֱנְתָן ז' (־נִים) مُنْغَمِسٌ فِي المَلَذَّاتِ. مُحِبٌّ لِمُتَعِ الحَيَاةِ.

נֶהֱנְתָנוּת נ' ١. لَذَّةٌ. مَلَذَّةٌ. تَمَتُّعٌ. ٢. في الفلسفة: مَذْهَبُ اللَّذَّةِ ע' הֵדוֹנִיזְם.

(נֶהְפּוֹךְ) נֶהְפּוֹךְ הוּא بِالعَكْسِ! العَكْسُ هُوَ الصَّحِيحُ!

נָהַק פ' ١. نَهَقَ ـِ (الحِمَارُ). نَعَرَ ـَ. ٢. أَنَّ ـِ. تَأَوَّهَ.

נַהַק ז', **נְהָקָה** נ' (־קוֹת) نَهِيقُ الحِمَارِ. صَوْتُ الحِمَارِ.

נָהַר פ' ١. جَرَى ـِ. تَدَفَّقَ. سَالَ ـِ. إِنْسَابَ. ٢. أَقْبَلَ عَلَى بِضَاعَةٍ. تَهَافَتَ عَلَى. ٣. أَشْرَقَ. سَطَعَ ـَ. הִנְהִיר ١. أَنَارَ. أَضَاءَ. ٢. أَوْضَحَ. أَبَانَ. شَرَحَ ـَ.

נָהָר ז' (נְהָרוֹת, נְהָרִים) ١. نَهْرٌ ج أَنْهَارٌ وأَنْهُرٌ. נְהַר אֵיתָן نَهْرٌ جَارٍ (كل ايام السنة). نَهْرٌ مُتَدَفِّقُ المَاءِ. נְהַר דִּי־נוּר نَهْرٌ مِنَ النُّورِ ومجازًا: المَجَرَّةُ. أُمُّ النُّجُومِ. دَرْبُ التَّبَّانَةِ. אֲרַם נַהֲרַיִם أَرْضُ مَا بَيْنَ النَّهْرَيْنِ.

נְהָרָה נ' ١. ضَوْءٌ (ضَوْءٌ). نُورٌ. سَنَاءٌ. ٢. نُهَيْرٌ. جَدْوَلٌ.

נוּ מ"ק إِذَنْ. هَلُمَّ. هَيَّا. وَمَاذَا بَعْدُ؟ يَا اللهُ!

(נוא) הֵנִיא פ' ١. مَنَعَ ـَ. ثَنَى ـِ عَنْ. حَالَ ـُ دُونَ. ٢. أَلْغَى. أَبْطَلَ. הוּנָא ١.

מֵנַע. حِيلَ دُونَ. ٢. أُلْغِيَ. أُبْطِلَ. أُفْشِلَ. أُحْبِطَ.

נוֹאֵל ת׳ (־לִים) أَخْرَقُ ج خُرْقٌ נ׳ خَرْقَاءُ. رَقِيعٌ ج رُقَعَاءُ. أَحْمَقُ ج حُمْقٌ נ׳ حَمْقَاءُ. سَخِيفٌ.

נוֹאֵם ז׳ (־אֲמִים) خَطِيبٌ ج خُطَبَاءُ. مُتَكَلِّمٌ.

נוֹאֵף ז׳ (־אֲפִים) فَاسِقٌ ج فُسَّاقٌ وفَاسِقُونَ. فَاجِرٌ ج فُجَّارٌ وفَاجِرُونَ. زَانٍ(ي) ج زُنَاةٌ.

נוֹאָשׁ ת׳ (־שִׁים) يَائِسٌ. قَانِطٌ. فَاقِدُ الرَّجَاءِ. אָמַר נוֹאָשׁ يَئِسَ (يَيْأَسُ). قَنِطَ ـَ أَعْيَتْهُ الحِيلَةُ. أَقَرَّ بِعَجْزِهِ.

נוֹאָשׁוֹת תה״פ بِيَأْسٍ. بِقُنُوطٍ. بِتَضَرُّعٍ. بِشَدِيدِ الإِلْحَاحِ.

(נוב) הֵנִיב פ׳ ١. أَغَلَّ. أَثْمَرَ. أَنْتَجَ. ٢. أَخْصَبَ. ٣. إِسْتَنْطَقَ. جَعَلَهُ يَتَكَلَّمُ.

נוּבוֹרִישׁ F ז׳ (־שִׁים) ١. مُثْرٍ جَدِيدٌ. ٢. ثَرِيُّ حَرْبٍ.

נוֹבֵל ת׳ (־בְלִים) ذَابِلٌ. ذَاوٍ(ي). مُنْكَمِشٌ. جَافٌّ.

(נוֹבֶּל) פְּרַס נוֹבֶּל جَائِزَةُ نُوبِل ע׳ פְּרָס.

נוֹבֶלָה .It נ׳ (־לוֹת) رِوَايَةٌ قَصِيرَةٌ. قِصَّةٌ قَصِيرَةٌ.

נוֹבֶלִיסְט ז׳ (־טִים) رِوَائِيٌّ. قَصَصِيٌّ. كَاتِبُ أَقَاصِيصَ.

נוֹבֶמְבֶּר L ז׳ نُوفِمْبِر. تِشْرِينُ الثَّانِي (الشهر الحادي عشر من السنة الميلادية).

נוֹבֵעַ ת׳ (־בְעִים) نَابِعٌ. مُنْبَجِسٌ ومجازًا: مُسْتَمَدٌّ مِنْ. نَاتِجٌ مِنْ. نَاجِمٌ عَنْ. עֵט נוֹבֵעַ النَّابِعُ. قَلَمُ الحِبْرِ. مِدَادٌ.

נוֹבְרָנִי ת׳ (־יִים) نَبَّاشٌ. كَثِيرُ النَّبْشِ. مُنَقِّبٌ. نَكَّاشٌ.

נוֹגֵד ת׳ (־גְדִים) مُعَارِضٌ. مُعَاكِسٌ. مُضَادٌّ. مُقَاوِمٌ. مُخَالِفٌ. נוֹגֵד רַעַל في الكيمياء: مُضَادٌّ لِلسُّمِّ. أَنْتِيتُوكْسِين.

נוֹגְדָן ז׳ (־נִים) جِسْمٌ مُضَادٌّ (مج) ج أَجْسَامٌ مُضَادَّةٌ (antibody).

נוּגֶה ת׳ (־גִים) كَئِيبٌ. مُكْتَئِبٌ. مَغْمُومٌ. حَزِينٌ. شَجِيٌّ. مَهْمُومٌ. مَقْهُورٌ. נוּגוֹת תה״פ بِاكْتِئَابٍ. بِكَآبَةٍ. بِحُزْنٍ.

נוֹגַהּ ע׳ נֹגַהּ.

נוּגָט F ז׳ نُوجَات (نوع من الحلوى، nougat).

נוֹגְסָנִי ת׳ (־יִים) عَضَّاضٌ. شَدِيدُ العَضِّ.

נוֹגֵעַ ת׳ (־גְעִים) مَاسٌّ. مُلَامِسٌ. مُتَعَلِّقٌ بِـ. خَاصٌّ بِـ. נוֹגֵעַ בַּדָּבָר مُخْتَصٌّ بِالأَمْرِ. جِهَةٌ ذِي الاخْتِصَاصِ. ذُو الشَّأْنِ. נוֹגֵעַ לַלֵּב مُؤَثِّرٌ جِدًّا. يَمَسُّ نِيَاطَ القَلْبِ. בְּנוֹגֵעַ לְ־ فِيمَا يَخُصُّ. فِيمَا يَتَعَلَّقُ بِـ. بِشَأْنِ. بِالنِّسْبَةِ لِـ. לְכָל הַנּוֹגֵעַ בַּדָּבָר إِلَى كُلِّ مَنْ يَهُمُّهُ الأَمْرُ. إِلَى ذَوِي الاخْتِصَاصِ.

נוֹגֵשׂ ז׳ (־גְשִׂים) ظَالِمٌ. جَائِرٌ. مُضْطَهِدٌ. بَاغٍ(ي) ج بُغَاةٌ.

(נוד) נָד פ׳ ١. جَالَ ـُ. طَافَ ـُ. تَحَرَّكَ. تَرَاقَصَ (ذهابًا وايابًا). تَرَحَّلَ. تَسَكَّعَ. ٢. إِهْتَزَّ. مَادَ ـِ. مَاسَ ـِ. ٣. هَزَّ ـُ رَأْسَهُ أَسَفًا عَلَى. נָע וָנָד مُتَنَقِّلٌ. جَوَّالٌ. مُشَرَّدٌ. لَا يَقِرُّ لَهُ قَرَارٌ. נִיֵּד عَوَّمَ سِعْرَ العُمْلَةِ. غَيَّرَ قِيمَةَ النَّقْدِ حَسَبَ الحَالَةِ الاقْتِصَادِيَّةِ. הִתְנוֹדֵד ١. تَحَرَّكَ. إِهْتَزَّ. مَادَ. تَمَايَلَ. تَأَرْجَحَ. ٢. إِرْتَجَّ. إِرْتَاعَ. إِرْتَعَدَ. הֵנִיד ١. هَزَّ ـُ حَرَّكَ. أَوْمَأَ. ٢. أَزَالَ. أَزَاحَ. زَحْزَحَ. أَبْعَدَ. לֹא הֵנִיד עַפְעַף مجازًا: لَمْ يُحَرِّكْ سَاكِنًا. لَمْ يُبْدِ حَرَاكًا.

נוֹד ז׳ ١. إِرْتِحَالٌ. تَرَحُّلٌ. تَنَقُّلٌ. ٢. ע׳ נֹאד.

נַוָּד, נוּוד ז׳ (־דִים) رَحَّالٌ ج رُحَّلٌ (كالبدو). مُتَنَقِّلٌ. مُتَرَحِّلٌ. הַנַּוָּדִים البَدْوُ الرُّحَّلُ.

נוֹדֵד ת׳ (־דְדִים) رَحَّالٌ. أَفَّاقٌ. مُتَنَقِّلٌ. مُتَجَوِّلٌ. طَوَّافٌ. הַיְּהוּדִי הַנּוֹדֵד اليَهُودِيُّ التَّائِهُ ע׳ יְהוּדִי. צִפּוֹרִים נוֹדְדוֹת الطُّيُورُ المُهَاجِرَةُ. الطَّيْرُ القَوَاطِعُ.

נוֹדְדוּת נ׳ ١. تَرَحُّلٌ. إِرْتِحَالٌ. تَنَقُّلٌ. ٢. تَطَوُّحٌ. تَسَكُّعٌ. تَشَرُّدٌ.

נַוָּדוּת, נוּודוּת נ׳ تَنَقُّلٌ. تَرَحُّلٌ. إِرْتِحَالٌ. طَوَافٌ.

נוּדִיזְם L ז׳ العُرْيَانِيَّةُ (حركة تنادي بوجوب تعرية الجسم).

נוּדִיסְט ז׳ (־טִים) عُرْيَانِيٌّ. مَنْ يُنَادِي بِالعُرْيَانِيَّةِ.

נוּדְנִיק ז׳ סל׳ (־קִים) ١. مُزْعِجٌ. مُضَايِقٌ. غَلَبَاوِيٌّ. ٢. زِرُّ جَرَسِ التِّلِفُونِ لِلْمُكَالَمَةِ الآلِيَّةِ ע׳ לְחִיץ.

נוֹדָע ת׳ (־עִים) مَعْرُوفٌ. مَشْهُورٌ. شَهِيرٌ. נוֹדָע בַּשְּׁעָרִים مجازًا: أَشْهَرُ مِنْ نَارٍ عَلَى عَلَمٍ. يُشَارُ إِلَيْهِ بِالبَنَانِ.

נָוֶה, נווה ז׳ (־ווֹת, ־אוֹת) ١. مَرْعًى (في واحة) ج مَرَاعٍ(ي). ٢. مَسْكَنٌ ج مَسَاكِنُ. مَأْوًى مُرِيحٌ ج مَآوٍ(ي). مُنْتَجَعٌ ج مُنْتَجَعَاتٌ. נְוֵה (נְאוֹת) מִדְבָּר ١. وَاحَةٌ ج وَاحَاتٌ. ٢. مَرْعًى في الصَّحْرَاءِ. נְוֵה צֶדֶק ١. مَعْبَدُ العَدَالَةِ. كِنَايَةٌ عَنْ هَيْكَلِ سُلَيْمَانَ. ٢. اللهُ تَعَالَى. נְוֵה הַקֹּדֶשׁ كِنَايَةٌ عَنِ الدِّيَارِ المُقَدَّسَةِ. נְוֵה קַיִץ مَصِيفٌ ج مَصَائِفُ. مُنْتَجَعٌ صَيْفِيٌّ.

נוהג ע׳ נהג. **נוהל** ע׳ נֹהַל.

נווד ע׳ נַוָּד.

נִוּוּט, ניווט ז׳ (־טִים) مِلَاحَةٌ. إِرْشَادُ السُّفُنِ فِي البِحَارِ أَوِ الطَّائِرَاتِ فِي الجَوِّ.

נווט ע׳ נַוָּט.

נִוּוּל, ניוול ז׳ قُبْحٌ. بَشَاعَةٌ. خِزْيٌ. عَارٌ. إِبْتِذَالٌ.

נוולות ע׳ נַוְלוּת.

נִוּוּן, ניוון ז׳ ١. إِضْمِحْلَالٌ. إِنْحِلَالٌ. إِنْحِطَاطٌ. فَسَادٌ. تَفَسُّخٌ. ٢. في الطب: قُصَاعٌ. נִוּוּן שְׁרִירִים الوَهْنُ العَضَلِيُّ. ضَعْفُ العَضَلَاتِ.

נוֹזֵל תו״ז (־זְלִים) ١. سَائِلٌ ج سَوَائِلُ. مَائِعٌ. ذَائِبٌ. ٢. جَارٍ(ي). مُنْسَابٌ.

مُنسَكِبٌ. مُنصَبٌ. נוֹזְלִים سَوَائِلُ.

נוֹזְלִי ת׳ (־יִים) سَائِلٌ. سَيَّالٌ. مَائِيٌّ. مَائِعٌ.

נוֹזְלִיוּת נ׳ سُيُولَةٌ. مُيُوعَةٌ. مَاوِيَّةٌ.

(נוח) נָח פ׳ ١. هَدَأَ ــ سَكَنَ ــ. إِسْتَرَاحَ. إِسْتَقَرَّ. ٢. إِسْتَجَمَّ. رَوَّحَ عَنْ نَفْسِهِ. ٣. قَرَّ ــ. أَقَامَ فِي. رَابَطَ فِي. حَلَّ ــ فِي. نَزَلَ ــ. נָח עַל זֵרֵי הַדַּפְנָה فَازَ بِإِكْلِيلِ الغَارِ. إِنْتَصَرَ. נָחָה עָלָיו רוּחַ מִבְּטֵא ــ (نَزَلَ) عَلَيْهِ الوَحْيُ. נָחָה דַּעְתּוֹ هَدَأَ بَالُهُ. إِطْمَأَنَّ. رَضِيَ ــ. إِقْتَنَعَ. إِرْتَاحَ. תָּנוּחַ עָלֶיךָ דַּעְתְּךָ! هَدِّئْ رَوْعَكَ! لِيَهْدَأْ بَالُكَ! لَا تَتَأَثَّرْ! יָנוּחַ בְּשָׁלוֹם עַל מִשְׁכָּבוֹ طَيَّبَ اللهُ ثَرَاهُ. أَسْكَنَهُ اللهُ فَسِيحَ جِنَانِهِ. לֹא יָנוּחַ וְלֹא יִשְׁקֹט עַד־ لَا يَهْدَأُ لَهُ بَالٌ وَلَا يَقِرُّ لَهُ قَرَارٌ حَتَّى. נוֹחַ هَدَأَ. إِطْمَأَنَّ. عَادَ إِلَيْهِ هُدُوءُهُ. הֵנִיחַ, הִנִּיחַ ١. هَدَّأَ. أَرَاحَ. ٢. في القواعد: سَكَّنَ الحَرْفَ. وَضَعَ عَلَامَةَ السُّكُونِ. ٣. وَضَعَ (يَضَعُ). أَلْقَى. طَرَحَ ــ. مَدَّ ــ (الانابيب مثلاً). حَطَّ ــ. وَدَعَ (يَدَعُ). ٤. تَرَكَ ــ. تَخَلَّى عَنْ. خَلَّى. ٥. سَمَحَ ــ. خَوَّلَ سُلْطَةً. ٦. خَلَّفَ وَرَاءَهُ. ٧. إِفْتَرَضَ. فَرَضَ ــ. ٨. إِصْطَلَحَ عَلَى. وَضَعَ اصْطِلَاحًا. הֵנִיחַ דַּעְתּוֹ طَيَّبَ خَاطِرَهُ. هَدَّأَ بَالَهُ. سَكَّنَ رَوْعَهُ. أَرْضَى. הַנַּח לִי! הַנִּיחָה לִי: دَعْنِي وَشَأْنِي! أُتْرُكْنِي وَشَأْنِي! إِلَيْكَ عَنِّي! הֵנִיחַ אִשָּׁה וִילָדִים خَلَّفَ امْرَأَةً وَأَوْلَادًا. تُوُفِّيَ عَنِ امْرَأَةٍ وَأَنْجَالٍ. הֵנִיחַ יְרֻשָּׁה تَرَكَ إِرْثًا. أَوْرَثَ. הֵנִיחַ יָדוֹ מִן־ نَفَضَ ــ يَدَهُ مِنْ. تَنَصَّلَ مِنْ. تَخَلَّى عَنْ. הֵנִיחַ כַּסְפּוֹ עַל קֶרֶן הַצְּבִי ע׳ צְבִי. הֵנִיחַ לוֹ לַעֲשׂוֹת سَمَحَ ــ لَهُ بِأَنْ يَعْمَلَ. مَكَّنَهُ مِنَ العَمَلِ. הֵנִיחַ אֶת נִשְׁקוֹ أَلْقَى سِلَاحَهُ. سَلَّمَ السِّلَاحَ. נַנִּיחַ לְנַפְרֵשׁ. لِنَفْرِضْ جَدَلًا! هَبْ كَذَا! הוּנַח, הֻנַּח ١. أُرِيحَ. هُدِّئَ. ٢. وُضِعَ. طُرِحَ. أُلْقِيَ فِي. ٢. حُدِّدَ. أُصْطُلِحَ. ٣. أُفْتُرِضَ. כְּבוֹדוֹ בִּמְקוֹמוֹ מֻנָּח مَعَ الاحْتِرَامِ لَهُ ע׳ כָּבוֹד. מֻנָּח בְּקֶרֶן זָוִית مَطْرُوحٌ جَانِبًا. لَا طَالِبَ لَهُ. مَوْضُوعٌ عَلَى الرَّفِّ.

נוֹחַ ת׳ (־חִים) ١. هَيِّنٌ. سَهْلٌ. سَلِسٌ. يَسِيرٌ. وَثِيرٌ (فراش). مُتَهَاوِدٌ (سعر). ٢. مُرِيحٌ. هَادِئٌ. دَمِثٌ. لَطِيفٌ. وَدِيعٌ. נוֹחַ לַבְּרִיּוֹת خَلُوقٌ. دَمِثُ الأَخْلَاقِ. طَيِّبُ (حُلْوُ) المَعْشَرِ. حُلْوُ الطِّبَاعِ. נוֹחַ לוֹ שֶׁ־ مِنَ المُسْتَحْسَنِ لَهُ أَنْ. נוֹחַ לִכְעֹס سَرِيعُ الغَضَبِ. غَضُوبٌ. נוֹחַ לִרְצוֹת سَهْلُ المِرَاسِ. طَيِّبُ القَلْبِ. صَفُوحٌ. עֲמֹד נוֹחַ! في الجيش: إِسْتَرِحْ! صَفًّا! جَمَاعَةً صَفًّا! רוּחוֹ נוֹחָה מִפְּלוֹנִי رَاضٍ عَنْ فُلَانٍ. يَسْتَلْطِفُ فُلَانًا.

נוֹחוּת נ׳ (־חֻיּוֹת) رَاحَةٌ. دَعَةٌ. سُهُولَةٌ. يُسْرٌ. رَفَاهٌ. رَفَاهِيَةٌ. رَخَاءٌ.

נוֹחִיּוּת נ׳ ١. يُسْرٌ. رَاحَةٌ. رَخَاءٌ. نُعْمٌ. بُحْبُوحَةٌ مِنَ العَيْشِ. ٢. بَيْتُ الرَّاحَةِ. مَنَافِعُ. المَرَاحِيضُ. بَيْتُ المَاءِ.

נוחם ע׳ נֹחַם.

נַוָּט, נוווט ז׳ (־טִים) ١. مَلَّاحٌ. نُوتِيٌّ ج نُوتِيَّةٌ. بَحَّارٌ ج بَحَّارَةٌ. ٢. مُرْشِدُ الرِّحْلَةِ.

נִוֵּט, ניווט פ׳ قَادَ ــ السَّفِينَةَ (أَوِ الطَّائِرَةَ). وَجَّهَ.

נוֹטֶה ת׳ (־טִים) ١. مَائِلٌ. مُنْحَنٍ(ي). ٢. مُسْتَعِدٌّ لِــ. نَزَّاعٌ لِــ. مَيَّالٌ لِــ. قَرِيبٌ مِنْ ע׳ נָטָה. נוֹטֶה חֶסֶד לִפְלוֹנִי يُعَامِلُ فُلَانًا بِلُطْفٍ وَرِقَّةٍ. נוֹטֶה לָמוּת فِي النَّزْعِ الأَخِيرِ. دَنَا ــ أَجَلُهُ. דַּעְתּוֹ נוֹטָה לְ־ يَمِيلُ إِلَى الاعْتِقَادِ بِــ.

נַוָּטוּת, נווטות נ׳ ١. مِلَاحَةٌ. نُوتِيَّةٌ. ٢. إِرْشَادُ سُفُنٍ أَوْ طَائِرَاتٍ.

נוֹטֵר תו״ז (־טְרִים) ١. نَاطُورٌ ج نَوَاطِيرُ. حَارِسٌ ج حُرَّاسٌ. غَفِيرٌ ج غُفَرَاءُ. خَفِيرٌ ج خُفَرَاءُ. ٢. حَاقِدٌ. حَقُودٌ. مَوْتُورٌ. نَاقِمٌ. נוֹקֵם וְנוֹטֵר حَقُودٌ. مُنْتَظِرٌ لِسَاعَةِ الانْتِقَامِ. مَوْتُورٌ.

נוֹטְרוּת נ׳ خَفَارَةٌ. غَفَارَةٌ. نِطَارَةٌ. حِرَاسَةٌ.

נוּטְרִיָּה, נוטרייה נ׳ (־יוֹת) كَيْبٌ (حيوان مائي، nutria, coypu).

נוֹטַרְיוֹן L ז׳ (־נִים) كَاتِبُ عَدْلٍ.

נוֹטַרְיוֹנִי ת׳ (־יִים) عَدْلِيٌّ. خَاصٌّ بِعَمَلِ كَاتِبِ العَدْلِ.

נוֹטָרִיקוֹן ז׳ (־נִים) كِتَابَةٌ مُخْتَصَرَةٌ بِالأَحْرُفِ الأُولَى.

נוֹי ז׳ حُسْنٌ. مَلَاحَةٌ. جَمَالٌ. زِينَةٌ. עֲצֵי נוֹי أَشْجَارُ الزِّينَةِ.

נוֹכָח ת׳ (־חִים) مُقْتَنِعٌ بِــ. مُتَحَقِّقٌ مِنْ. مُوقِنٌ مِنْ ע׳ (יכח) נוֹכַח.

נוֹכֵחַ ת׳ (־כְחִים) ١. حَاضِرٌ. مَوْجُودٌ. مَاثِلٌ. ٢. في القواعد: صِيغَةُ المُخَاطَبِ.

נוכח ע׳ נֹכַח.

נוֹכְחוּת נ׳ حُضُورٌ. مُثُولٌ. وُجُودٌ. دَوَامٌ. مُدَاوَمَةٌ. בְּנוֹכְחוּתוֹ ١. بِحُضُورِهِ. بِاشْتِرَاكِهِ. ٢. وَجَاهًا. وَجَاهِيًّا.

נוֹכְחִי ת׳ (־יִים) حَاضِرٌ. رَاهِنٌ. جَارٍ(ي). حَالِيٌّ. הַמַּצָּב הַנּוֹכְחִי الوَضْعُ الرَّاهِنُ (الحَاضِرُ). الحَالَةُ الرَّاهِنَةُ.

נוֹכֵל ז׳ (־כְלִים) نَصَّابٌ. مُحْتَالٌ. مَاكِرٌ. خَبِيثٌ. غَشَّاشٌ.

נוֹכְלוּת נ׳ إِحْتِيَالٌ. نَصْبٌ. غِشٌّ. مَكْرٌ. خُبْثٌ. شَعْوَذَةٌ.

נִוֵּל, ניוול פ׳ قَبَّحَ. بَشَّعَ. مَسَخَ ــ. شَوَّهَ. شَنَّعَ. הִתְנַוֵּל تَقَبَّحَ. صَارَ دَمِيمًا. تَشَنَّعَ.

נוֹל ז׳ (־לִים) نَوْلٌ ج أَنْوَالٌ. مِنْسَجٌ ج مَنَاسِجُ.

נוֹלָד ת׳ (־דִים) ١. وَلِيدٌ. مَوْلُودٌ. ٢. المُسْتَقْبَلُ. مُقْبِلٌ. רוֹאֶה אֶת הַנּוֹלָד مَنْ يَتَنَبَّأُ بِمَا سَيَقَعُ. وَاضِحُ الرُّؤْيَةِ.

נַוְלוּת, נוולות נ׳ ١. قُبْحٌ. بَشَاعَةٌ. دَمَامَةٌ. ٢. خِسَّةٌ. لُؤْمَةٌ. دَنَاءَةٌ. رَذَالَةٌ. إِسْفَافٌ.

(נום) נָם פ׳ غَفَا ــ. نَامَ ــ. نَعَسَ ــ. وَسِنَ (يَوْسَنُ). לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן لَا يَنَامُ وَلَا يَهْجَعُ. لَا يَقِرُّ لَهُ قَرَارٌ.

נוֹמָד G ז' (־דים) رَحَّالٌ ج رُحَّلٌ (قبائل بدو). جَوَّالٌ. שְׁבָטִים נוֹמָדִים قَبَائِلُ رُحَّلٌ.

נוֹמִינָלִי L ת' (־יים) إِسْمِيٌّ. إِعْتِبَارِيٌّ. غَيْرُ حَقِيقِيٍّ. מְחִיר (עֵרֶךְ) נוֹמִינָלִי السِّعْرُ الاسْمِيُّ. القِيمَةُ الاسْمِيَّةُ (وقد تكون غير حقيقية).

נוֹמִינָלִיזְם ז' في الفلسفة: المَذْهَبُ الاسْمِيُّ (مذهب راج في القرون الوسطى يقول ان الاصطلاحات والافكار هي مجرد اسماء ما لم تتعلق باجسام او باشياء ملموسة).

נוּמִיסְמָט G ז' (־טים) عَالِمٌ بِالنُّمِّيَّاتِ (باحث القطع النقدية والمداليات).

נוּמִיסְמָטִיקָה נ' عِلْمُ المَسْكُوكَاتِ. عِلْمُ النُّمِّيَّاتِ.

נוֹמֶנְקְלָטוּרָה L נ' (־רות) تَسْمِيَةٌ (مجموعة اصطلاحات في موضوع معيّن).

נוּמֵרוֹלוֹגְיָה L נ' العِدَادَةُ (دراسة معاني الاعداد السحرية والتنجيمية ولا سيما الاسماء وتواريخ الميلاد).

נוּמֵרוּס ז' عَدَدٌ ج أَعْدَادٌ. رَقْمٌ ج أَرْقَامٌ. נוּמֵרוּס קְלָאוּזוּס عَدَدٌ مَحْدُودٌ. كَمِّيَّةٌ مَحْدُودَةٌ. حِصَّةٌ ثَابِتَةٌ.

נוּמֵרָטוֹר ז' (־רים) رَقَّامَةٌ. مُرَقِّمٌ (آلة ترقيم البطاقات).

נוּמֵרִי ת' (־ריים) عَدَدِيٌّ. مُتَعَلِّقٌ بِمَعْنَى الأَعْدَادِ.

נוּמֵרַצְיָה נ' تَرْقِيمٌ ע' מִסְפּוּר.

נוּן נ' (־נים) ١. نُونٌ. إِسْمُ الحَرْفِ العِبْرِيِّ נ ע' נ. ٢. .Ar ז' نُونٌ ج أَنْوَانٌ. نُونَةٌ ج نُونَاتٌ. سَمَكَةٌ ج سَمَكٌ.

נִוֵּן, נִיוֵּן פ' أَضْعَفَ. أَنْهَكَ. فَسَّخَ. أَفْسَدَ. הַבַּטָּלָה מְנַוֶּנֶת البِطَالَةُ مَفْسَدَةٌ. נֻוַּן إِضْمَحَلَّ. إِنْحَلَّ. إِنْحَطَّ. הִתְנַוֵּן إِضْمَحَلَّ. إِنْحَلَّ. فَسَدَ ـُ إِنْحَطَّ. ضَعُفَ ـُ

נוֹן־ L سَابِقَةٌ بِاللاَّتِينِيَّةِ لِلنَّفْيِ بِمَعْنَى: لاَ. عَدَم. عَدِيم. غَيْر. נוֹן־סְטוֹפּ دُونَ تَوَقُّفٍ. بِاسْتِمْرَارٍ. بِلاَ هَوَادَةٍ. נוֹן־קוֹנְפוֹרְמִיזְם ١. عَدَمُ التَّمَسُّكِ بِالعُرْفِ. إِنْشِقَاقِيَّةٌ. ٢. في المسيحية: عَدَمُ قُبُولِ سُلْطَةِ الكَنِيسَةِ الإِنْكِلِيزِيَّةِ.

נוּנְצִיוּס L ז' (־סים) قَاصِدٌ رَسُولِيٌّ. سَفِيرُ قَدَاسَةِ البَابَا ע' שָׁלִיחַ, שָׁלִיחַ אַפּוֹסְטוֹלִי.

נוֹנְשָׁלַנְטִי F ת' (־טיים) غَيْرُ مُبَالٍ. عَدِيمُ الاكْتِرَاثِ. مُهْمِلٌ. بَارِدٌ ע' אָדִישׁ.

נוֹנְשָׁלַנְטִיּוּת נ' قِلَّةُ اهْتِمَامٍ. عَدَمُ اكْتِرَاثٍ. إِهْمَالٌ.

(נוס) נָס פ' ١. فَرَّ ـِ هَرَبَ ـُ أَدْبَرَ. وَلَّى الأَدْبَارَ. ٢. مجازًا: تَقَهْقَرَ. تَرَاجَعَ. إِنْهَزَمَ. נָס לֵחוֹ غَاضَ ـِ مَاؤُهُ. ذَهَبَ رُوَاؤُهُ. قَلَّتْ حَيَوِيَّتُهُ ע' לֵחַ. הֵנִיס ١. هَزَمَ ـِ دَحَرَ ـَ أَجْبَرَ عَلَى الفِرَارِ. ٢. أَنْقَذَ. خَلَّصَ. הוּנַס هُزِمَ. دُحِرَ. أُجْبِرَ عَلَى الفِرَارِ.

נוֹסַד פ' تَأَسَّسَ ע' יָסַד.

נוֹסַח ע' נֹסַח. **נוּסְחָה** ע' נֻסְחָה.

נוֹסְטַלְגְּיָה G נ' الإِيَابَةُ (مج). الحَنِينُ إِلَى الوَطَنِ ومجازًا: حَنِينٌ إِلَى المَاضِي.

נוֹסְטַלְגִּי ת' (־גיים) إِشْتِيَاقِيٌّ. مُنْطَوٍ عَلَى الحَنِينِ.

נוֹסֵעַ ז' (־סעים) مُسَافِرٌ. رَاكِبٌ ج رُكَّابٌ. سَائِحٌ ج سُيَّاحٌ. קְרוֹן נוֹסְעִים عَرَبَةُ مُسَافِرِينَ (في قطار). عَرَبَةُ رُكَّابٍ.

נוֹסָף ת' (־פים) مُضَافٌ. إِضَافِيٌّ. زَائِدٌ. لاَحِقٌ. مُنْضَمٌّ. נוֹסָף עַל־ عِلاَوَةً عَلَى. بِالإِضَافَةِ إِلَى. فَضْلاً عَنْ. زِدْ عَلَى.

(נוע) נָע פ' تَحَرَّكَ. إِهْتَزَّ. إِرْتَعَشَ. خَفَقَ ـِ تَرَاقَصَ. تَرَاوَحَ (عدد بين كذا وكذا). נָע וָנָד ע' (נוד) נָד. נָע לִבּוֹ إِنْخَلَعَ قَلْبُهُ. ذُعِرَ. أَصَابَهُ الفَزَعُ. שְׁוָא נָע ע' שְׁוָא. נוֹעַ تَحَرَّكَ. إِهْتَزَّ. تَرَاقَصَ. تَمَايَلَ. تَقَلْقَلَ. הֵנִיעַ ١. حَرَّكَ. هَزَّ ـُ زَحْزَحَ. ٢. أَدَارَ (ماكنة). سَيَّرَ. ٣. دَفَعَ ـَ بِـ حَثَّ ـُ حَدَا ـُ بِـ حَفَّزَ عَلَى. حَمَلَ ـِ عَلَى. הֵנִיעַ רֹאשׁוֹ هَزَّ رَأْسَهُ (رحمة او استهجانا). أَوْمَأَ. הֵנִיעַ אֶת לִבּוֹ حَفَّزَهُ عَلَى القِيَامِ بِـ حَثَّهُ عَلَى. إِسْتَحَثَّهُ عَلَى. הוּנַע ١. حُرِّكَ. هُزَّ. ٢. أُدِيرَ. ٣. في القواعد: حُرِّكَ. نُطِقَ بِحَرَكَةٍ وَلَيْسَ بِسُكُونٍ. ٤. حُرِّكَ بِسُكُونٍ مُتَحَرِّكٍ ע' שְׁוָא, שְׁוָא נָע. הִתְנוֹעֵעַ تَمَايَلَ. إِهْتَزَّ. تَرَاقَصَ. تَرَاكَضَ. إِخْتَلَجَ. تَذَبْذَبَ. تَرَجْرَجَ.

נוֹעַ ז' حَرَكَةٌ ج حَرَكَاتٌ. تَحَرُّكٌ. إِهْتِزَازٌ. هَزَّةٌ ج هَزَّاتٌ.

נוֹעַד פ' ١. أُعِدَّ. حُضِّرَ. ٢. إِنْعَقَدَ.

נוֹעָז ת' (־זים) جَرِيءٌ. مِقْدَامٌ. شُجَاعٌ.

נוֹעָזוּת נ' جُرْأَةٌ. بَسَالَةٌ. إِسْتِبْسَالٌ. شَجَاعَةٌ. بُطُولَةٌ.

נוֹעַם ע' נֹעַם. **נוֹעָץ** ע' יָעַץ.

נוֹעַר ע' נֹעַר.

(נוף) נוֹפֵף פ' ١. لَوَّحَ (بيديه). هَزَّ ـُ رَفَّ ـِ رَفْرَفَ. ٢. رَشَّ ـُ ذَرَّ ـُ הִתְנוֹפֵף رَفْرَفَ عَالِيًا. خَفَقَ ـِ (علم في الهواء). إِهْتَزَّ. تَمَايَلَ. הֵנִיף ١. رَفَعَ ـَ جَعَلَهُ يُرَفْرِفُ. عَلَّقَ. ٢. لَوَّحَ (بيديه وداعا). هَزَّ. הֵנִיף יָדוֹ עָלָיו رَفَعَ يَدَهُ عَلَيْهِ. تَعَرَّضَ لَهُ. تَطَاوَلَ عَلَيْهِ. ضَرَبَهُ. הוּנַף رُفِعَ. عُلِّقَ.

נוֹף ז' (־פים) ١. مَنْظَرٌ طَبِيعِيٌّ. مَشْهَدٌ ج مَشَاهِدُ. ٢. ذُؤَابَةُ الشَّجَرِ. צִיּוּר נוֹף رَسْمٌ طَبِيعِيٌّ ج رُسُومٌ طَبِيعِيَّةٌ.

נוֹפֶךְ ע' נֹפֶךְ.

נוֹפֵל ז' (־פלים) ١. سَاقِطٌ. هَابِطٌ. ٢. قَتِيلٌ (في حرب) ج قَتْلَى. صَرِيعٌ ج صَرْعَى. ضَحِيَّةٌ ج ضَحَايَا ע' נָפַל.

נוּפָר ז' (־רים) نِيلُوفَر. القَصِيلَةُ النِّيلُوفَرِيَّةُ (نبات مائي، nuphar).

נוֹפֵשׁ ז' (־פשים) مُسْتَجِمٌّ. مُصْطَافٌ. مُرَوِّحٌ عَنْ نَفْسِهِ.

נופש ע' נֹפֶשׁ. **נופת** ע' נֹפֶת.

נוֹצָה נ' (־צוֹת) ١. رِيشَةٌ ج رِيش. ٢. نَصْلُ الرِّيشَةِ. ٣. وَبَرٌ. صُوفُ الجِمَالِ وَالغَنَمِ. ٤. شَيْءٌ خَفِيفٌ. زَهِيدٌ. מִשְׁקַל נוֹצָה في الرياضة: وَزْنُ الرِّيشَةِ. הִתְקַשֵּׁט בְּנוֹצוֹת זָרוֹת مجازًا: تَبَاهَى (تَفَاخَرَ) بِمَا لَيْسَ لَهُ.

נוֹצִי ת' (־יִים) ١. رِيشِيٌّ. كَالرِّيشَةِ. ٢. خَفِيفٌ. مَرِنٌ.

נוֹצִיּוּת נ' خِفَّةٌ. مُرُونَةٌ.

נוֹצָן ז' (־נִים) مِنَشَّةٌ مِنَ الرِّيشِ.

נוֹצֵץ ת' (־צְצִים) لامِعٌ. بَرَّاقٌ. سَاطِعٌ. وَهَّاجٌ ע' נָצַץ. הַחוּג הַנּוֹצֵץ مجازًا: طَبَقَةُ الأَثْرِيَاءِ. طَبَقَةُ المُوسِرِينَ.

נוֹצַק פ' سُكِبَ ע' יָצַק.

נוֹצַר פ' صُنِعَ ע' יָצַר.

נוֹצֵר ז' (־צְרִים) نَاطُورٌ ج نَوَاطِيرُ. حَارِسٌ ج حُرَّاسٌ ע' שׁוֹמֵר, נוֹטֵר.

נוֹצְרִי תו"ז (־רִים, ־יִּים) نَصْرَانِيٌّ ج نَصَارَى. مَسِيحِيٌّ. عِيسَوِيٌّ. يَسُوعِيٌّ. הָרֹבַע הַנּוֹצְרִי الحَيُّ المَسِيحِيُّ. حَارَةُ النَّصَارَى.

(נוק) הֵנִיקָה פ' أَرْضَعَتْ (الامُّ ولدَها) ע' יָנַק.

נוֹקְאָאוּט En. ז' في الملاكمة: ضَرْبَةُ النَّصْرِ. ضَرْبَةٌ قَاصِمَةٌ (قَاضِيَةٌ).

נוֹקֵב ת' (־קְבִים) ثَاقِبٌ. نَافِذٌ. حَادٌّ. مُتَغَلْغِلٌ. عَمِيقٌ. וִכּוּחַ נוֹקֵב نِقَاشٌ عَمِيقٌ. جِدَالٌ حَادٌّ.

נוֹקֵד ז' (־קְדִים) ١. غَنَّامٌ. مُرَبِّي الأَغْنَامِ. ٢. صَانِعُ الثُّقُوبِ فِي رِقَاقِ عِيدِ الفِصْحِ.

נוֹקְדוּת נ' تَرْبِيَةُ الأَغْنَامِ.

נוֹקְדָן ז' (־נִים) مُدَقِّقٌ. مُتَقَيِّدٌ. مُتَحَذْلِقٌ. صَارِمٌ فِي كُلِّ صَغِيرَةٍ وَكَبِيرَةٍ.

נוֹקְדָנוּת נ' تَدْقِيقٌ. تَقَيُّدٌ. تَحَذْلُقٌ. دِقَّةٌ حَتَّى فِي صَغَائِرِ الأُمُورِ.

נוֹקְטוּרְן, נוֹקְטוּרְנוֹ L ז' (־נִים) ١. لَوْحَةٌ لَيْلِيَّةٌ (صورة زيتية لمشهد ليلي). ٢. في الموسيقى: مَقْطُوعَةٌ حَالِمَةٌ (هَادِئَةٌ).

נוֹקְמָנִי ת' (־יִּים) إِنْتِقَامِيٌّ. نَاقِمٌ. ثَأْرِيٌّ. آخِذٌ بِالثَّأْرِ.

נוֹקֵר ז' (־קְרִים) في الاسلحة النارية: نَقَّارٌ. رَأْسُ الإِبْرَةِ. مُقَدَّمُ إِبْرَةِ ضَرْبِ النَّارِ.

נוקשה ע' נֻקְשֶׁה.

נוּר Ar. ז' ١. نَارٌ ج نِيرَانٌ. ٢. مِصْبَاحٌ يُلْقِي ضَوْءًا مُتَوَهِّجًا فِي اللَّيْلِ. זִקּוּקִין דִּי־נוּר صَوَارِيخُ نَارِيَّةٌ.

נוֹרָא ת' (־אִים) ١. فَظِيعٌ. مُرَوِّعٌ. مُرِيعٌ. رَهِيبٌ. مُخِيفٌ. هَائِلٌ. ٢. תה"פ كَثِيرٌ. נוֹרָאוֹת أُمُورٌ هَائِلَةٌ رَهِيبَةٌ. عَجَائِبُ. וְיוֹתֵר נוֹרָא وَالأَدْهَى مِنْ ذَلِكَ. وَالأَنْكَى. אָיֹם וְנוֹרָא يَا لَلْفَظَاعَةِ! يَا لَلْهَوْلِ! יָמִים נוֹרָאִים ١. أَيَّامٌ عَصِيبَةٌ. ٢. كِنَايَةٌ عَنِ الأَيَّامِ المُمْتَدَّةِ مِنْ رَأْسِ السَّنَةِ العِبْرِيَّةِ وَحَتَّى يَوْمِ الغُفْرَانِ.

נוֹרָאִי ת' (־יִּים) ١. فَظِيعٌ. هَائِلٌ. مُرِيعٌ. ٢. عَاطِلٌ. رَدِيءٌ.

נוֹרָה פ' أُصِيبَ بِعِيَارَاتٍ نَارِيَّةٍ ע' יָרָה.

נוּרָה נ' (־רוֹת) بَصَلَةُ المِصْبَاحِ الكَهْرَبَائِيِّ. لَمْبَةٌ كَهْرَبَائِيَّةٌ. נוּרַת לַיְלָה نَوَّاسَةٌ. نُوَيْسَةٌ. בֵּית נוּרָה جَوْزَةُ اللَّمْبَةِ.

נוּרוֹזָה ע' נֵירוֹזָה.

נוּרִית נ' (־יוֹת) في النبات: شُقَّارَى. شَقَائِقُ النُّعْمَانِ. حَوْذَانٌ (نبات احمر الزهر، buttercup). נוּרִית הַמַּיִם حَامُولُ المَاءِ (نبات مائي من العائلة الحوذانية).

נוֹרְמָה L נ' (־מוֹת) مِعْيَارٌ ج مَعَايِيرُ. قِيَاسٌ مُعَيَّنٌ. قَاعِدَةٌ لِلْقِيَاسِ (norm).

נוֹרְמָטִיבִי ת' (־יִּים) قِيَاسِيٌّ. مِعْيَارِيٌّ. نَمُوذَجِيٌّ. דִּקְדּוּק נוֹרְמָטִיבִי النَّحْوُ القِيَاسِيُّ.

נוֹרְמָלִי L ת' (־יִּים) ١. طَبِيعِيٌّ. عَادِيٌّ. سَوِيٌّ. ٢. مِعْيَارِيٌّ. نَمُوذَجِيٌّ. בִּלְתִּי נוֹרְמָלִי, לֹא נוֹרְמָלִי ١. غَيْرُ طَبِيعِيٍّ. شَاذٌّ ج شَوَاذٌّ. ٢. رَائِعٌ. ٣. جِنَّانٌ מ'.

נוֹרְמָלִיּוּת נ' طَبِيعِيَّةٌ. إِعْتِيَادِيَّةٌ. مِعْيَارِيَّةٌ.

נוֹרְמָלִיזַצְיָה נ' تَطْبِيعٌ. إِرْسَاءٌ عَلَى أُسُسٍ طَبِيعِيَّةٍ.

נוֹרָשׁ ת' (־שִׁים) مَوْرُوثٌ. مُتَوَارَثٌ. مُنْتَقِلٌ مِنْ جِيلٍ إِلَى جِيلٍ.

נוֹשֵׂא ז' (־שְׂאִים) ١. مَوْضُوعٌ ج مَوَاضِيعُ وَمَوْضُوعَاتٌ. مَبْحَثٌ. ٢. الجَوْهَرُ. الفِكْرَةُ المَرْكَزِيَّةُ. ٣. في القواعد: الفَاعِلُ (في جملة فعلية). المُبْتَدَأُ (في جملة اسمية) (subject). ٤. حَامِلٌ ج حَمَلَةٌ وَحَامِلُونَ. נוֹשֵׂא אֶת עַצְמוֹ مُكْتَفٍ ذَاتِيًّا. ذُو اكْتِفَاءٍ ذَاتِيٍّ. נוֹשֵׂא גְּיָסוֹת מְשֻׁרְיָן (ר"ת נגמ"ש) حَامِلَةُ جُنُودٍ مُصَفَّحَةٌ (مُدَرَّعَةٌ). נוֹשֵׂא דֶּגֶל رَافِعُ عَلَمٍ (رَايَةٍ) ومجازًا: حَامِلُ لِوَاءِ فِكْرَةٍ. مُنَادٍ(ي) بِـ. נוֹשֵׂא כֵּלִים حَامِلُ أَخْتَامٍ ومجازًا: مُرِيدٌ. تِلْمِيذٌ. مُؤَيِّدٌ. נוֹשֵׂא מִכְתָּבִים سَاعِي البَرِيدِ ע' דַּוָּר. נוֹשֵׂא פְּרִי في النبات: ١. حَامِلُ الأَخْبِيَةِ (carpophore). ٢. مُثْمِرٌ. ذُو ثَمَرٍ. נוֹשֵׂאת מְטוֹסִים حَامِلَةُ طَائِرَاتٍ (سفينة حربية ضخمة).

נוֹשְׂאִי ת' (־יִּים) ١. ذَاتِيٌّ. شَخْصِيٌّ. ٢. في القواعد: (جُمْلَةٌ) ذَاتُ فَاعِلٍ. (جُمْلَةٌ) ذَاتُ مُبْتَدَإٍ. מִשְׁפָּט נוֹשְׂאִי في القواعد: جُمْلَةٌ فَرْعِيَّةٌ. جُمْلَةُ فَاعِلٍ أَوْ جُمْلَةُ مُبْتَدَإٍ.

נוֹשָׁב ת' (־בִים) آهِلٌ. مَسْكُونٌ. عَامِرٌ ע' יָשַׁב, נוֹשַׁב.

נוֹשֶׁה ז' (־שִׁים) دَائِنٌ. مُسَلِّفٌ. مُقْرِضٌ. غَرِيمٌ يُطَالِبُ بِتَسْدِيدِ دَيْنِهِ.

נוֹשָׁן ת' (־נִים) عَتِيقٌ. قَدِيمٌ. بَالٍ(ي). بَائِدٌ. יָשָׁן נוֹשָׁן عَتِيقٌ جِدًّا. عَفَا ـ عَلَيْهِ الزَّمَنُ. أَنْتِيكَة.

נוֹשַׁע פ' أُغِيثَ. أُنْقِذَ ע' (ישע).

נוֹתָב ת' (־תָבִים) مُقْتَفِي الأَثَرِ. كَاشِفٌ. כַּדּוּרִים נוֹתְבִים في الجيش: طَلَقَاتٌ كَاشِفَةٌ (مُضِيئَةٌ). طَلَقَاتٌ خَطَّاطَةٌ.

נוֹתָר ת' (־רִים) بَاقٍ(ي). بَقِيَّةٌ ج بَقَايَا. فَائِضٌ. فَضْلَةٌ ج فَضَلاتٌ ע' (יתר) נוֹתָר.

(נזה) הִזָּה פ' رَشَّ ـ. نَضَحَ ـ. طَرْطَشَ. بَلَّ ـ. بَلَّلَ.

נָזוֹן ע' (זון).

נָזוּף ת' (נְזוּפִים) مُوَبَّخٌ. مُؤَنَّبٌ. مُعَاتَبٌ. مَزْجُورٌ. مَلُومٌ.

נָזוֹק, נִיזוֹק תו"ז (־קִים) مُتَضَرِّرٌ. مُصَابٌ بِضَرَرٍ أَوْ بِأَذًى ע' נזק.

נָזָז A ז' أَرْضٌ نَزَّةٌ. أَرْضٌ نَاشِعَةٌ.

(נזח) הִזִּיחַ פ' زَحْزَحَ. أَزَاحَ. حَرَّكَ. הֻזַּח زُحْزِحَ. أُزِيحَ.

נָזִיד ז' (נְזִידִים) طَبْخَةٌ مِنَ الخُضَرِ. ثَرِيدٌ. عَصِيدَةٌ. נְזִיד עֲדָשִׁים طَبْخَةٌ مِنَ العَدَسِ ومجازًا: شَيْءٌ زَهِيدٌ. دُرَيْهِمَاتٌ لِقَاءَ شَيْءٍ ثَمِينٍ.

נָזִיל ת' (נְזִילִים) ١. سَائِلٌ. ذَائِبٌ. مَائِعٌ. ٢. قَابِلٌ لِلتَّغَيُّرِ. ٣. نَقْدِيٌّ. مُمْكِنٌ تَحْوِيلُهُ إِلَى نَقْدٍ. הוֹן נָזִיל ١. مَالٌ نَقْدِيٌّ (سَائِلٌ). ٢. مَبْلَغٌ مُعَيَّنٌ مِنَ الوَدَائِعِ النَّقْدِيَّةِ عَلَى البَنْكِ أَنْ يَحْفَظَهُ لِتَلْبِيَةِ طَلَبَاتِ زَبَائِنِهِ.

נְזִילָה נ' (־לוֹת) سَيَلانٌ. رَشْحٌ. نَزٌّ. نَضْحٌ. إِنْسِيَابٌ.

נְזִילוּת נ' ١. سُيُولَةٌ. مُيُوعَةٌ. ٢. في الشؤون المالية: إِمْكَانُ التَّحْوِيلِ إِلَى نُقُودٍ مُتَدَاوَلَةٍ. ٣. مَبْلَغٌ مُعَيَّنٌ مِنَ الوَدَائِعِ يَتَوَجَّبُ عَلَى البَنْكِ أَنْ يَحْفَظَهُ لِتَلْبِيَةِ طَلَبَاتِ زَبَائِنِهِ. ٤. تَغَيُّرٌ. عَدَمُ اسْتِقْرَارٍ.

נְזִיפָה נ' (־פוֹת) تَوْبِيخٌ. تَأْنِيبٌ. زَجْرٌ. عِتَابٌ. لَوْمٌ. تَقْرِيعٌ. تَعْزِيرٌ.

נְזִיקִים, נְזִיקִין ז"ר ضِرَارٌ. أَضْرَارٌ. أَذًى ע' נֶזֶק. אֲבוֹת נְזִיקִין في التلمود: المُسَبِّبَاتُ الرَّئِيسِيَّةُ الأَرْبَعَةُ لِلأَضْرَارِ (وهي: الثور والحفرة واتلاف الحقل والحريق). דִּינֵי נְזִיקִין قَانُونُ المُخَالَفَاتِ المَدَنِيَّةِ.

נָזִיר ז' (נְזִירִים) ١. رَاهِبٌ ج رُهْبَانٌ. نَاسِكٌ ج نُسَّاكٌ. زَاهِدٌ ج زُهَّادٌ. قَسٌّ ج قَسَاوِسَةٌ. ٢. مُنْقَطِعٌ عَنِ الزَّوَاجِ. בֵּית נְזִירִים دَيْرٌ ע' מִנְזָר.

נְזִירוּת נ' (־רִיּוֹת) ١. رَهْبَنَةٌ. رَهْبَانِيَّةٌ. تَنَسُّكٌ. ٢. إِنْقِطَاعٌ عَنِ الزَّوَاجِ. إِنْعِزَالٌ. ٣. تَقَشُّفٌ.

נָזַל פ' سَالَ ـِ. جَرَى ـِ. رَشَحَ ـَ. نَضَحَ ـَ. إِنْسَابَ. نَزَّ ـِ. נָזַל قَطَرَ ـُ. سَالَ. جَرَى. הִזִּיל أَسَالَ. أَجْرَى. أَرَاقَ. ذَرَفَ ـِ. הִזִּיל דְּמָעוֹת ذَرَفَ الدَّمْعَ. سَحَّتْ عَيْنَاهُ. הֻזַּל أُرِيقَ. صُبَّ. إِنْصَبَّ. سُكِبَ. ذُرِفَ (الدمع).

נַזֶּלֶת נ' (־זָלוֹת) نَزْلَةٌ. زُكَامٌ. رَشْحٌ.

נֶזֶם ז' (נְזָמִים) خِزَامٌ ج خَزَائِمُ (حلقة في الانف). נֶזֶם זָהָב בְּאַף חֲזִיר خِزَامَةُ ذَهَبٍ فِي فِنْطِيسَةِ خِنْزِيرٍ. مَنْ يَتَبَاهَى بِمَا لَيْسَ لَهُ.

נִזְמִית נ' (־יּוֹת) حُرْفٌ أَبْيَضُ (في نبات، lamium).

נֶזַע ז' (נְזָעִים) صَدْمَةٌ كَهْرَبَائِيَّةٌ.

נִזְעָם ת' (־מִים) حَانِقٌ. غَاضِبٌ. سَاخِطٌ. مُغْتَاظٌ.

נִזְעָף ת' (־פִים) سَاخِطٌ. مُسْتَشِيطٌ غَضَبًا. مُكْفَهِرٌّ.

נָזַף פ' وَبَّخَ. زَجَرَ ـُ. أَنَّبَ. عَاتَبَ. ذَمَّ ـُ. لَامَ ـُ. عَذَلَ ـِ. عَزَرَ ـِ. נִזַּף وُبِّخَ. زُجِرَ. تَلَقَّى تَوْبِيخًا. בִּשֵּׂר לְפָנִים וְאַחַר תְּזִיף العِتَابُ قَبْلَ العِقَابِ.

נִזַּק, נִזּוֹק, נִיזוֹק פ' أُوذِيَ. تَأَذَّى. تَضَرَّرَ. تَكَبَّدَ خَسَارَةً. שְׁלוּחֵי מִצְוָה אֵינָן נִזּוֹקִין المُرْسَالُ لا ينضرب ولا ينهان מ'. הִזִּיק أَضَرَّ. آذَى. أَسَاءَ. سَبَّبَ ضَرَرًا. كَبَّدَ خَسَارَةً.

נִזָּק, נִיזָק ת' (־קִים) مُتَضَرِّرٌ. مَعْطُوبٌ. مُصَابٌ بِأَذًى.

נֶזֶק ז' (נְזָקִים) ضَرَرٌ ج أَضْرَارٌ. مَضَرَّةٌ. ضَيْرٌ. أَذًى. أَذِيَّةٌ. عَطَبٌ. خَسَارَةٌ ج خَسَائِرُ. נֶזֶק שֶׁאֵין לוֹ תַּקָּנָה ضَرَرٌ لَا يُمْكِنُ تَلَافِيهِ. خَسَارَةٌ لَا تُعَوَّضُ.

נִזְקָק ת' (־קִים) ١. مُحْتَاجٌ. مُعْوِزٌ. ٢. נִזְקָק לְ־ مُفْتَقِرٌ إِلَى. بِحَاجَةٍ إِلَى.

נֵזֶר ז' (נְזָרִים) ١. إِكْلِيلٌ ج أَكَالِيلُ. تَاجٌ ج تِيجَانٌ. ٢. نَاصِيَةُ الرَّاهِبِ. ٣. تَرَهُّبٌ. تَبَتُّلٌ.

נָזַר פ' تَرَهَّبَ. إِعْتَزَلَ. إِعْتَكَفَ. عَفَّ ـِ عَنْ. زَهِدَ ـَ فِي. إِمْتَنَعَ عَنْ. נָזַר מִן הֶעָשָׁן إِمْتَنَعَ عَنِ التَّدْخِينِ. أَقْلَعَ عَنِ التَّدْخِينِ. הִתְנַזֵּר ١. تَعَفَّفَ عَنْ. تَزَهَّدَ فِي. تَنَسَّكَ. ٢. إِعْتَكَفَ. إِعْتَزَلَ. ٣. حَرَمَ نَفْسَهُ مِنْ. إِمْتَنَعَ عَنْ. ٤. تَرَهَّبَ. تَرَهْبَنَ.

נָח תו"ז (־חִים) ١. مُسْتَرِيحٌ. مُسْتَقِرٌّ. سَاكِنٌ. هَادِئٌ. وَادِعٌ. ٢. في القواعد: السُّكُونُ التَّامُّ. נָח נִרְאֶה في القواعد: السُّكُونُ الظَّاهِرُ اللَّفْظِ (حرف مُسكّن بـ שְׁוָא). נָח נִסְתָּר (נֶעְלָם) في القواعد: السُّكُونُ المُهْمَلُ (في حرف العلة العبرية אהו"י غير المحركة مثل الحرف י في كلمة לִי وحرف ה في كلمة שָׁתָה). שְׁוָא נָח ע' שְׁוָא. נָחִים في القواعد: الأَفْعَالُ المُعْتَلَّةُ (فاء او عين او لام الفعل كما في العربية).

נָח פ' إِسْتَرَاحَ ע' (נוח).

נֹחַ, נוֹחַ ש"פ نُوح. תֵּבַת נֹחַ ١. فُلْكَةُ نُوحٍ. سَفِينَةُ نُوحٍ. ٢. خَلِيطٌ ج أَخْلَاطٌ.

נֶחְבָּא ת' (־אִים) مُخْتَبِئٌ. مُسْتَتِرٌ. خَفِيٌّ. مَخْفِيٌّ. נֶחְבָּא אֶל הַכֵּלִים مُنْطَوٍ عَلَى نَفْسِهِ. مُتَقَوْقِعٌ. مُتَوَاضِعٌ. خَجُولٌ.

נָחָה פ' قَادَ ـُ. أَرْشَدَ. هَدَى ـِ. وَجَّهَ. הִנְחָה ١. قَادَ. أَرْشَدَ. هَدَى. وَجَّهَ. ٢. أَعْطَى تَعْلِيمَاتٍ. ٣. أَدَارَ (جَلْسَةً). سَيَّرَ. הִנְחָה פְּלוֹנִי בַּעֲצָתוֹ وَجَّهَ فُلَانًا بِنَصِيحَتِهِ. أَسْدَى لَهُ المَشُورَةَ. הֻנְחָה وُجِّهَ. أُرْشِدَ. أُعْطِيَتْ لَهُ تَعْلِيمَاتٌ.

נָחוּי ת' (נְחוּיִים) مُوَجَّهٌ. مُرْشَدٌ. مُقَادٌ.

נחום, ניחום ז' (־מים) تَعْزِيَةٌ. عَزَاءٌ. مُوَاسَاةٌ. تَسْرِيَةٌ. سَلْوَى. נִחוּמִים ١. تَعَازٍ(ي) (على موت عزيز). ٢. رَحْمَةٌ. رَأْفَةٌ. דִּבְרֵי נִחוּמִים كَلِمَةُ تَعْزِيَةٍ. كَلِمَةٌ تَأْبِينِيَّةٌ.

נָחוּץ ת' (נְחוּצִים) ١. ضَرُورِيٌّ. مَاسٌّ. مُوجِبٌ. ٢. عَاجِلٌ. مُلِحٌّ. ٣. תה"פ مِنَ الضَّرُورِيِّ. مِنَ الْمُحَتَّمِ.

נָחוּר ת' (נְחוּרִים) مَنْحُورٌ. مَذْبُوحٌ. مَطْعُونٌ ע' נָחַר.

נָחוּשׁ ת' (נְחוּשִׁים) مُصَمِّمٌ. حَازِمٌ. صُلْبٌ كَالنُّحَاسِ. قَوِيٌّ. נָחוּשׁ בְּדַעְתּוֹ مُصَمِّمٌ عَلَى. حَازِمٌ أَمْرَهُ عَلَى.

נִחוּשׁ, ניחוש ז' (־שִׁים) حَدْسٌ. تَكَهُّنٌ. حَزْرٌ. رَجْمٌ بِالْغَيْبِ.

נְחוּשָׁה נ' نُحَاسٌ ע' נְחֹשֶׁת. מֵצַח נְחוּשָׁה وَقَاحَةٌ. صَفَاقَةٌ. قِلَّةُ حَيَاءٍ. מִצְחוֹ נְחוּשָׁה وَقِحٌ. صَفِيقٌ. قَلِيلُ الْحَيَاءِ.

נחושת ע' נְחֹשֶׁת.

נָחוּת ת' (נְחוּתִים) وَاطِئٌ. وَضِيعٌ ج وُضَعَاءُ. مُنْخَفِضٌ. ٢. في القواعد: سَاكِنٌ (حرف). נָחוּת דַּרְגָּה مُنْخَفِضُ الدَّرَجَةِ. مَنْ هُوَ أَقَلُّ دَرَجَةً مِنْ آخَرَ.

נְחִיָּה, נחייה נ' إِرْشَادٌ. هَدْيٌ. تَوْجِيهٌ. قِيَادَةٌ. تَسْيِيرٌ. إِدَارَةٌ. כֶּלֶב נְחִיָּה ע' כֶּלֶב.

נָחִיל ז' (־לִים) مَنْحَلَةٌ ج مَنَاحِلُ. كِوَارَةٌ. رِجْلُ الْجَرَادِ ج أَرْجَالٌ. خَلِيَّةٌ ج خَلَايَا ومجازًا: كَثْرَةٌ.

נְחִילָה נ' كَسْبٌ. إِكْتِسَابٌ. نَيْلٌ. إِحْرَازٌ. נְחִילַת נִצָּחוֹן فَوْزٌ بِالنَّصْرِ.

נְחִיצוּת נ' ضَرُورَةٌ (حَاجَةٌ) مُلِحَّةٌ. مِسَاسٌ. لُزُومٌ.

נְחִיר ז' (־רַיִם, ־רִים) مَنْخِرٌ ج مَنَاخِرُ ومَنَاخِيرُ.

נְחִירָה נ' (־רוֹת) ١. نَخِيرٌ. غَطِيطٌ. شَخِيرٌ. ٢. نَحْرٌ. ذَبْحُ الْحَيَوَانِ.

נְחִישׁוּת נ' تَصْمِيمٌ. حَزْمٌ. قَرَارٌ أَكِيدٌ. إِصْرَارٌ.

נְחִיתָה נ' (־תוֹת) ١. تَدَنٍّ(ي). سُقُوطٌ. ٢. هُبُوطٌ. نُزُولٌ. ٣. إِنْزَالٌ (من السفن الحربية). ٤. إِنْخِفَاضٌ (في الصوت). נְחִיתַת אֹנֶס هُبُوطٌ اضْطِرَارِيٌّ (لطائرة). נְחִיתַת כּוֹחוֹת إِنْزَالُ قُوَّاتٍ. סִירַת נְחִיתָה زَوْرَقُ إِنْزَالٍ.

נְחִיתוּת נ' وَضَاعَةٌ. ضَعَةٌ. حِطَّةٌ. إِنْحِطَاطٌ. حَقَارَةٌ. רֶגֶשׁ נְחִיתוּת مُرَكَّبُ النَّقْصِ. الشُّعُورُ بِالدُّونِيَّةِ (بِالنَّقْصِ). תַּסְבִּיךְ נְחִיתוּת عُقْدَةُ النَّقْصِ. مُرَكَّبُ النَّقْصِ. عُقْدَةُ الدُّونِيَّةِ.

נָחַל פ' وَرِثَ (يَرِثُ). تَمَلَّكَ (بالوراثة) ومجازًا: حَازَ ـُ. أَحْرَزَ. فَازَ ـُ بِـ. נָחַל אַכְזָבָה أُصِيبَ بِخَيْبَةِ أَمَلٍ. بَاءَ ـُ بِالْفَشَلِ. נָחַל מַפָּלָה (תְּבוּסָה) مُنِيَ بِالْهَزِيمَةِ. إِنْدَحَرَ. هُزِمَ. إِنْكَسَرَ. נָחַל נִצָּחוֹן إِنْتَصَرَ. أَحْرَزَ النَّصْرَ. عَادَ ـُ ظَافِرًا. נָחַל أَحْرَزَ. أَكْتَسَبَ. הִתְנַחֵל ١. تَوَطَّنَ. إِسْتَوْطَنَ فِي. ٢. وَرِثَ. تَلَقَّى حِصَّتَهُ مِنَ الإِرْثِ. הִנְחִיל أَوْرَثَ. خَلَّفَ. أَقْطَعَ أَرْضًا. הִנְחִיל לוֹ מַפָּלָה (תְּבוּסָה) دَحَرَهُ ـَ. خَذَلَهُ ـُ. هَزَمَهُ ـِ. قَهَرَهُ ـَ. إِنْتَصَرَ عَلَيْهِ. הִנְחִיל לוֹ נִצָּחוֹן جَلَبَ ـِ لَهُ النَّصْرَ. ظَفَّرَهُ. أَنْعَمَ عَلَيْهِ بِالنَّصْرِ. הֻנְחַל, הָנְחַל أُعْطِيَ بِالوِرَاثَةِ. مُلِّكَ. أُكْسِبَ.

נַחַל ז' (נְחָלִים) وَادٍ(ي) ج وِدْيَانٌ وأَوْدِيَةٌ. غَدِيرٌ ج غُدْرَانٌ. جَدْوَلٌ ج جَدَاوِلُ. נַחַל אֵיתָן ١. نَهْرٌ جَارٍ (كل ايام السنة). ٢. وَادٍ ذُو حَصًى فِي ضَفَّتَيْهِ. נַחַל אַכְזָב وَادٍ(ي). نَهْرٌ جَافٌّ (تجري فيه المياه في موسم الامطار فقط). مَسِيلُ الأَمْطَارِ. נַחַל שׁוֹטֵף نَهْرٌ فَيَّاضٌ. سَيْلٌ عَارِمٌ.

נַחַ"ל ר"ת נֹעַר חֲלוּצִי לוֹחֵם الشَّبِيبَةُ الطَّلَائِعِيَّةُ الْمُحَارِبَةُ (النَّاحَل).

נַחֲלָה נ' (נְחָלוֹת) ١. إِقْطَاعِيَّةٌ ج إِقْطَاعِيَّاتٌ. ضَيْعَةٌ ج ضِيَاعٌ. مُلْكٌ ج أَمْلَاكٌ. ٢. إِرْثٌ. مِيرَاثٌ. حِصَّةٌ ج حِصَصٌ. مَكْسَبٌ ج مَكَاسِبُ. נַחֲלַת אָבוֹת أَرْضٌ مَوْرُوثَةٌ أَبًا عَنْ جَدٍّ. تُرَاثُ الآبَاءِ. הָיָה לְנַחֲלַת פְּלוֹנִי أَصْبَحَ مِنْ خَصَائِصِ فُلَانٍ. أَصْبَحَ مِنَ الْمَزَايَا الْمُكْتَسَبَةِ. אֵין לוֹ חֵלֶק וְנַחֲלָה لَيْسَ مِنْهُ لَا بِقَلِيلٍ وَلَا بِكَثِيرٍ. لَا نَاقَةَ لَهُ فِيهِ وَلَا جَمَلَ. בָּא אֶל הַמְּנוּחָה וְאֶל הַנַּחֲלָה ע' מְנוּחָה.

נַחֲלִיאֵלִי ז' (־לִים) الذُّعَرَةُ. الفَتَّاحُ. أَبُو فِصَادَةَ מ'. زِيطَةٌ עק' (طائر صغير مغرد، wagtail).

נַחֲלִית, נַחְלִית נ' (־יוֹת) في النبات: نَجِيلٌ. مَرْجِيَّةٌ (agrostis).

נִחַם, ניחם פ' ١. نَدِمَ ـَ عَلَى. عَدَلَ ـِ عَنْ. تَرَاجَعَ عَنْ. ٢. عُزِّيَ. سُرِّيَ عَنْهُ. ٣. ثَأَرَ ـَ. إِنْتَقَمَ. أَخَذَ ثَأْرَهُ (فهدأت ثائرته). נִחֵם عَزَّى. قَدَّمَ (رَفَعَ) التَّعَازِيَ. وَاسَى. سَرَّى عَنْ. שַׁבַּת נַחֲמוּ سَبْتُ الْعَزَاءِ (وهو اول سبت بعد التاسع من شهر اب العبري الذي وقع فيه خراب هيكل سليمان). הַמָּקוֹם יְנַחֵם אוֹתְךָ בְּתוֹךְ שְׁאָר אֲבֵלֵי צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם ע' מָקוֹם. נֻחַם عُزِّيَ. قَبِلَ التَّعَازِيَ. سُرِّيَ عَنْهُ. מִן הַשָּׁמַיִם תְּנֻחָמוּ أَلْهَمَكُمُ اللّٰهُ الصَّبْرَ وَالسُّلْوَانَ. إِنَّا لِلّٰهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ. הִתְנַחֵם ١. تَعَزَّى. سُرِّيَ عَنْهُ. ٢. نَدِمَ. إِرْتَدَعَ. ٣. طَلَبَ الثَّأْرَ.

נֹחַם, נוחם ז' ١. عَزَاءٌ. سَلْوَى. فَرَجٌ. ٢. نَدَمٌ. تَبْكِيتُ الضَّمِيرِ. تَأْنِيبُ الضَّمِيرِ. تَرَاجُعٌ عَنْ.

נֶחְמָד ת' (־דִים) لَطِيفٌ ج لِطَافٌ. جَمِيلٌ. ظَرِيفٌ ج ظُرَفَاءُ. مُسْتَحَبٌّ.

נֶחְמָדוּת נ' لَطَافَةٌ. ظُرْفٌ. كِيَاسَةٌ.

נֶחָמָה נ' (־מוֹת) ١. عَزَاءٌ. تَعْزِيَةٌ. سَلْوَى. سُلْوَانٌ. ٢. خَلَاصٌ. فَرَجٌ. נֶחָמָה פּוּרְתָּא Ar. بَعْضُ الْعَزَاءِ. شَيْءٌ مِنَ السُّلْوَانِ. בַּעַל נֶחָמוֹת صِفَةٌ لِلّٰهِ تَعَالَى. צָרַת רַבִּים חֲצִי נֶחָמָה إِذَا عَمَّتِ الْمُصِيبَةُ خَفَّتْ. الْمَوْتُ مَعَ النَّاسِ رَحْمَةٌ. עַד שֶׁתָּבוֹא הַנֶּחָמָה תֵּצֵא הַנְּשָׁמָה مجازًا: إِلَى أَنْ يَجِيءَ التِّرْيَاقُ مِنَ الْعِرَاقِ مَاتَ الْمَلْسُوعُ. عِشْ يَا كَدِيشْ حَتَّى يِجِيكَ الْحَشِيشْ.

נֶחַן, ניחן פ' ١. أُعْفِيَ عَنْهُ. ٢. وُهِبَ. أُنْعِمَ عَلَيْهِ ע' חָנַן.

נַחַס A תו"ז (־סִים) סל' نَحْسٌ. أَمْرٌ سَيِّءٌ.

נָחְפָּז ת' (־זִים) ١. عَجِلٌ. سَرِيعٌ. ٢. مُتَسَرِّعٌ. عَجُولٌ.

נָחְפָּזוּת נ' تَسَرُّعٌ. تَهَوُّرٌ.

נַחַץ ז' ١. تَشْدِيدٌ (حرف أو مقطع). ٢. سُرْعَةٌ. عَجَلَةٌ.

נָחַץ פ' ١. أَغَذَّ فِي السَّيْرِ. أَسْرَعَ. ٢. ضَغَطَ ـَ شَدَّدَ.

נֶחְקָר ז' (־רִים) مُسْتَجْوَبٌ. مُحَقَّقٌ مَعَهُ.

נָחַר פ' ١. نَخَرَ ـُ بَخَّ ـُ (في النوم). شَخَرَ ـِ ٢. نَحَرَ ـَ ذَبَحَ ـَ נִנְחַר نُحِرَ. ذُبِحَ بِالسِّكِّينِ.

נִחַר, ניחר פ' جَفَّ ـِ ע' חָרַר. גְּרוֹנוֹ נִחַר بَحَّ ـَ (بُحَّ) صَوْتُهُ. جَفَّ حَلْقُهُ.

נִחָר, ניחר ת' (־רִים) مَبْحُوحٌ. جَافٌّ (حلق).

נַחֲרָה נ' (נְחָרוֹת) نَخِيرٌ. غَطِيطٌ. بَخِيخٌ. شَخِيرٌ.

נַחְרָן ז' (־נִים) نَخَّارٌ. كَثِيرُ الشَّخِيرِ فِي النَّوْمِ.

נֶחְרָץ, נֶחֱרָץ ת' (־צִים) حَاسِمٌ. قَطْعِيٌّ. جَازِمٌ. بَاتٌّ ע' חָרַץ, נֶחְרַץ. כָּלָה וְנֶחֱרָצָה قَضَاءٌ مُبْرَمٌ. هَلاَكٌ ومجازًا: جَازِمٌ. بَاتٌّ. حَاسِمٌ لاَ يُمْكِنُ تَغْيِيرُهُ. נֶחְרָצוֹת תה"פ بِصُورَةٍ جَازِمَةٍ (بَاتَّةٍ).

נֶחְרָצוּת נ' جَزْمٌ. قَطْعِيَّةٌ.

נִחֵשׁ, ניחש פ' ١. نَجَّمَ. تَكَهَّنَ. تَنَبَّأَ. ٢. حَزَرَ ـِ حَدَسَ ـِ خَمَّنَ. נִחֵשׁ עָתִיד فَتَحَ ـَ البَخْتَ (الفَأْلَ). رَجَمَ بِالغَيْبِ.

נַחַשׁ ז' (נְחָשִׁים) ١. رَجْمٌ بِالغَيْبِ. سِحْرٌ. تَنْجِيمٌ. ٢. تَكَهُّنٌ. حَدْسٌ. تَخْمِينٌ. לַחַשׁ־נַחַשׁ هَرْدَبَشْتْ (كلمات طلسمية لدفع الاذى، abracadabra). تَعْزِيمٌ.

נָחָשׁ ז' (נְחָשִׁים) ثُعْبَانٌ ج ثَعَابِينُ. حَيَّةٌ ج حَيَّاتٌ. أُفْعُوَانٌ. أَفْعَى ج أَفَاعٍ(ي). حَنَشٌ ج أَحْنَاشٌ ومجازًا: خَبِيثٌ. נָחָשׁ אַרְסִי حَيَّةٌ سَامَّةٌ. صِلٌّ ج صِلاَلٌ. الأَرْقَمُ. נָחָשׁ בָּרִיחַ, נָחָשׁ עֲקַלָּתוֹן تِنِّينٌ ج تَنَانِينُ (حيّة مائية اسطورية ضخمة). נָחָשׁ הַקַּדְמוֹנִי ١. الحَيَّةُ القَدِيمَةُ (التي اغوت حواء وآدم على الخطيئة). ٢. في الصوفية اليهودية: رِجْسٌ. آفَةُ الآفَاتِ. נָחָשׁ שָׂרָף حَيَّةٌ سَامَّةٌ. מִשֹּׁרֶשׁ נָחָשׁ יֵצֵא צֶפַע مجازًا: لاَ تَلِدُ الحَيَّةُ إِلاَّ الحَيَّةَ. טוֹב שֶׁבַּנְּחָשִׁים רְצֹץ אֶת מֹחוֹ مجازًا: لاَ تَقْطَعَنَّ ذَنَبَ الأَفْعَى وَتَتْرُكَهُ إِنْ كُنْتَ شَهْمًا أَتْبِعْ رَأْسَهُ الذَّنَبَا. אֵין אָדָם דָּר עִם נָחָשׁ בִּכְפִיפָה אַחַת لاَ يَسْكُنُ إِنْسَانٌ مَعَ ثُعْبَانٍ فِي مَكَانٍ وَاحِدٍ ومجازًا: ابعد عن الشرّ وغني له. עָרוּם כְּנָחָשׁ مُرَاوِغٌ كَالثُّعْبَانِ. خَبِيثٌ ج خُبَثَاءُ. مُخَادِعٌ.

נַחְשׁוֹל ז' (־לִים) مَوْجَةٌ عَارِمَةٌ ومجازًا: تَيَّارٌ (سَيْلٌ) عَارِمٌ (جَارِفٌ).

נַחְשׁוֹן ז' (־נִים) ١. زُقَّةٌ ج زُقَقٌ (طائر مائي). الغَاقُ (daster, cormorant). ٢. بَاسِلٌ. مِقْدَامٌ.

נַחְשׁוֹנִי ת' (־יִים) ١. مُنْطَوٍ عَلَى الجُرْأَةِ وَالبَسَالَةِ. طَلاَئِعِيٌّ. ٢. مُتَلَوٍّ كَالأَفْعَى.

נֶחְשָׁל, נֶחֱשָׁל ת' (־לִים) مُتَخَلِّفٌ. مُتَأَخِّرٌ. مُعَوَّقٌ. بَطِيءٌ. פְּעָלִים נֶחְשָׁלִים في القواعد: أَفْعَالٌ غَيْرُ قِيَاسِيَّةٍ.

נֶחְשָׁלוּת, נֶחֱשָׁלוּת נ' تَأَخُّرٌ. تَخَلُّفٌ. تَعَوُّقٌ. تَقَهْقُرٌ. ضَعْفٌ (ضُعْفٌ).

נַחְשָׁן ז' (־נִים) مُنَجِّمٌ. فَاتِحُ الفَأْلِ (في القهوة مثلاً).

נֶחְשָׁק ת' (־קִים) مُسْتَحَبٌّ. مَرْغُوبٌ جِدًّا. مَطْلُوبٌ.

נְחֹשֶׁת, נחושת נ' نُحَاسٌ. شَبَهٌ. صُفْرٌ (عنصر فلزي). נְחֹשֶׁת קָלָל ١. في التوراة: نُحَاسٌ مُلَمَّعٌ. ٢. البُرُونْز. מַטְבְּעוֹת נְחֹשֶׁת نُقُودٌ نُحَاسِيَّةٌ. תְּקוּפַת הַנְּחֹשֶׁת في التاريخ: العَصْرُ البُرُونْزِيُّ. العَصْرُ النُّحَاسِيُّ.

נְחֻשְׁתִּי ת' (־יִּים) نُحَاسِيٌّ. كَالنُّحَاسِ.

נְחֻשְׁתַּיִם ז"ז صَفَدٌ ج أَصْفَادٌ. قَيْدٌ ج قُيُودٌ.

נָחַת פ' ١. نَزَلَ ـِ (الى البر). هَبَطَ ـِ (بالمظلات). ٢. حَطَّ ـُ حَلَّ ـُ هَوَى ـِ הִנְחִית ١. أَنْزَلَ. أَهْبَطَ. ٢. أَهْوَى. أَوْقَعَ. أَنْزَلَ. وَجَّهَ ضَرْبَةً. הִנְחִית מַהֲלוּמָה עַל־ أَنْزَلَ ضَرْبَةً بِـ أَهْوَى بِالضَّرْبِ عَلَى. הֻנְחַת أُنْزِلَ. أُوقِعَ. أُسْقِطَ.

נַחָת ז' (־תִים) في الجيش: جُنْدِيُّ إِنْزَالٍ (من باخرة لاحتلال موقع في البر). נַחָתִים (מָרִינְס) مُشَاةُ البَحْرِيَّةِ. כֹּחַ נַחָתִים قُوَّةُ إِنْزَالٍ (من البحر الى البرّ).

נָחֵת ١. ת' (נְחֵתִים) نَازِلٌ فِي. سَاكِنٌ فِي. قَاطِنٌ فِي. ٢. ז' (נְחֵתִים) في الموسيقى: عَلاَمَةُ الخَفْضِ ע' בֵּמוֹל.

נַחַת נ' ١. دَعَةٌ. رَاحَةٌ. سَكِينَةٌ. هُدُوءٌ. ٢. إِغْتِبَاطٌ. رِضًى. إِنْشِرَاحٌ. בְּנַחַת بِلُطْفٍ. بِرِقَّةٍ. بِتَأَنٍّ(ي). بِهُدُوءٍ. عَلَى مَهْلٍ. رُوَيْدًا. بِتُؤَدَةٍ. נַחַת רוּחַ قُرَّةُ عَيْنٍ. رَاحَةُ بَالٍ. طِيبُ نَفْسٍ. غِبْطَةٌ. إِرْتِيَاحٌ. נַחַת שֻׁלְחָן أَوَانِي المَائِدَةِ. הֶרְאָהוּ נַחַת זְרוֹעוֹ أَرَاهُ شِدَّةَ بَطْشِهِ. ضَرَبَهُ ضَرْبًا مُبَرِّحًا.

נַחְתּוֹם ז' (־מִים) خَبَّازٌ. فَرَّانٌ ע' אוֹפֶה.

נַחֶתֶת נ' (נַחָתוֹת) سَفِينَةُ إِنْزَالٍ. قَارِبُ (زَوْرَقُ) إِنْزَالٍ.

נ"ט ר"ת נֶגֶד טַנְקִים مُضَادٌّ لِلدَّبَّابَاتِ (كالمدافع مثلاً).

נְטָאִי ז' في علم النفس: إِنْحِرَافٌ. مَيْلٌ. تَحَيُّزٌ (bias).

נָטָה פ' ١. مَالَ ـِ عَنْ. حَادَ ـِ عَنْ. إِنْحَرَفَ عَنْ. عَدَلَ ـِ عَنْ. زَاغَ ـِ ٢. مَالَ إِلَى. نَزَعَ ـِ إِلَى. جَنَحَ ـَ إِلَى. ٣. وَافَقَ عَلَى. قَبِلَ ـَ ٤. تَدَلَّى. إِنْحَنَى. تَدَنْدَلَ. ٥. مَدَّ ـُ بَسَطَ ـُ ٦. نَصَبَ ـِ خَيْمَةً. ضَرَبَ الخِيَامَ. ٧. في القواعد: صَرَّفَ الفِعْلَ. נָטָה אֹהֶל בְּ־ نَصَبَ خَيْمَةً فِي. خَيَّمَ فِي. נָטָה אַחֲרֵי פְּלוֹנִי مَالَ إِلَى فُلاَنٍ. وَافَقَهُ. حَذَا ـُ حَذْوَهُ. נָטָה חֶסֶד לִפְלוֹנִי عَامَلَ فُلاَنًا بِرِقَّةٍ وَلُطْفٍ. عَامَلَهُ مُعَامَلَةً طَيِّبَةً. عَطَفَ ـِ عَلَيْهِ. נָטָה הַיּוֹם أَوْشَكَ النَّهَارُ عَلَى الزَّوَالِ. زَاغَتِ الشَّمْسُ. נָטָה לִבּוֹ מֵעִם־ إِزْوَرَّ قَلْبُهُ عَنْ. حَادَ عَنْ. قَلَبَ ظَهْرَ المِجَنِّ لِـ נָטָה לָלוּן בְּ־ عَرَّجَ عَلَى... لِلْمَبِيتِ. بَاتَ ـِ فِي. نَزَلَ ـِ (حَلَّ) لَيْلاً فِي. נָטָה מֵהַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה

حَادَ عَنِ الصِّرَاطِ المُسْتَقِيمِ. حَادَ عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ. נָטָה לָמוּת أَشْرَفَ عَلَى المَوْتِ. دَنَا ـ أَجَلُهُ. أُحْتُضِرَ. נָטָה הַצִּדָּה إِنْتَحَى جَانِبًا. נִטָּה ١. إِمْتَدَّ. إِنْبَسَطَ. ٢. وُجِّهَ نَحْوَ. إِتَّجَهَ نَحْوَ. ٣. في القواعد: صُرِّفَ (فعل). הִטָּה ١. أَمَالَ. وَجَّهَ نَحْوَ. ٢. أَزَاغَ. أَجْحَفَ. حَادَ عَنِ الحَقِّ. ٣. في القواعد: صَرَّفَ (الفعل مثلاً). הִטָּה אָזְנוֹ אֶל- أَصْغَى إِلَى. أَصَاخَ السَّمْعَ إِلَى. أَرْهَفَ السَّمْعَ. הִטָּה לְכַף זְכוּת (או חוֹבָה) رَجَّحَ الكَفَّةَ لِصَالِحِ (أَوْ ضِدِّ). הִטָּה מִשְׁפָּט (דִּין) إِنْحَرَفَ (زَاغَ) عَنِ الحَقِّ. הִטָּה שְׁכֶם سَانَدَ. عَاضَدَ. عَاوَنَ. אַחֲרֵי רַבִּים לְהַטּוֹת مجازًا: حَشْرٌ مَعَ القَوْمِ عِيدٌ. السُّؤْدَدُ مَعَ السَّوَادِ. הֻטָּה ١. أُزِيحَ. حُوِّلَ عَنْ. ٢. أُمِيلَ. إِنْعَطَفَ. إِنْحَنَى. ٣. في القواعد: إِنْصَرَفَ.

נֶטוֹ .It ז' صَافٍ(ي) (مثل صافي الارباح). خَالِصٌ (net). הַמַּשְׂכֹּרֶת נֶטוֹ الرَّاتِبُ الصَّافِي. מִשְׁקַל נֶטוֹ الوَزْنُ الصَّافِي. صَافِي الوَزْنِ.

נָטוּי ת' (נְטוּיִים) ١. مَائِلٌ. مُنْحَرِفٌ. مُنْحَنٍ(ي). آيِلٌ إِلَى. ٢. مُمْتَدٌّ. مُنْبَسِطٌ. ٣. في القواعد: مُنْصَرِفٌ. נְטוּי גָּרוֹן صَاعِرُ الخَدِّ. شَامِخُ الأَنْفِ. مُتَكَبِّرٌ. נְטוּי רֹאשׁ مُطَأْطَأُ الرَّأْسِ. مُنَكَّسٌ. مَحْنِيُّ الرَّأْسِ. אָזְנוֹ נְטוּיָה حَادُّ (مُصِيخُ) السَّمْعِ. مُنْصِتٌ بِاهْتِمَامٍ. בִּזְרוֹעַ נְטוּיָה بِيَدٍ مَمْدُودَةٍ ومجازًا: بِحَزْمٍ وَشِدَّةٍ. וְעוֹד הַיָּד נְטוּיָה مجازًا: وَالحَبْلُ عَلَى الجَرَّارِ.

נָטוּל ת' (נְטוּלִים) عَدِيمٌ. مَعْدُومٌ. مُجَرَّدٌ عَنْ. غُفْلٌ مِنْ (عَنْ). נְטוּל הַכָּרָה فَاقِدُ الوَعْيِ. مَغْمِيٌّ عَلَيْهِ. נְטוּל יְסוֹד لاَ أَسَاسَ لَهُ. عَارٍ عَنِ الصِّحَّةِ. נְטוּל קָפֵאִין بِلاَ كَفَائِين. مَنْزُوعُ الكَفَائِينَ. נְטוּל רַחֲמִים عَدِيمُ الرَّحْمَةِ. מִכְתָּב נְטוּל חֲתִימָה رِسَالَةٌ غُفْلٌ مِنَ (عَنِ) التَّوْقِيعِ. כָּל יָתֵר כְּנָטוּל דָּמֵי .Ar الزِّيَادَةُ كَالنُّقْصَانِ. الإِفْرَاطُ كَالتَّفْرِيطِ.

נָטוּעַ ת' (נְטוּעִים) ١. مَغْرُوسٌ. مُشَجَّرٌ. ٢. مَغْرُوزٌ. مُثَبَّتٌ.

נָטוּף ת' (נְטוּפִים) مُتَقَطِّرٌ. مُنَقَّطٌ.

נְטוּף, נִיטוּף ז' (־פִים) تَقَطُّرٌ. تَنْقِيطٌ (قطرة قطرة).

נַטּוּף ז' (־פִים) حُلَيْمَةٌ (في مغارة) ج حُلَيْمَاتٌ. נַטּוּף נִצָּב حُلَيْمَةٌ صَاعِدَةٌ. سْتَلاَكْمَايت. נַטּוּף תָּלוּי حُلَيْمَةٌ نَازِلَةٌ. سْتَلاَكْتَايت.

נָטוֹר ז' (־רִים) حَارِسٌ ע' נוֹטֵר. נָטוֹרֵי קַרְתָּא .Ar حُمَاةُ المَدِينَةِ. נָטוֹרֵי קַרְתָּא סָתוֹרֵי קַרְתָּא حُمَاةُ المَدِينَةِ مُخَرِّبُوهَا ومجازًا: حَامِيهَا حَرَامِيهَا. مُحْتَرَسٌ مِنْ مِثْلِهِ وَهُوَ حَارِسٌ.

נְטוֹר, נִיטוֹר ז' ١. نِقْمَةٌ. حِقْدٌ ע' נְטִירָה. ٢. في الطب والعلوم: مُرَاقَبَةٌ (monitoring).

נָטוּרוֹפַּתְיָה L נ' في الطب: العِلاَجُ الطَّبِيعِيُّ (بالاستغناء عن الادوية).

נָטוּרָלִיזְם L ז' ١. في الفلسفة: المَذْهَبُ الطَّبِيعِيُّ (الذي يرى ان ظواهر الحياة نابعة من الطبيعة). ٢. المَذْهَبُ الوَاقِعِيُّ.

נָטוּרָלִיסְט ז' (־טִים) المُنَادِي بِالمَذْهَبِ الطَّبِيعِيِّ فِي الفَلْسَفَةِ أَوِ المَذْهَبِ الوَاقِعِيِّ فِي الأَدَبِ وَالفَنِّ.

נָטוּשׁ ת' (נְטוּשִׁים) ١. مَهْجُورٌ. مَتْرُوكٌ. مَنْبُوذٌ. سَائِبٌ. مُهْمَلٌ. ٢. سِجَالٌ (حرب). مُحْتَدِمٌ (نقاش). רְכוּשׁ נָטוּשׁ مُلْكٌ مَتْرُوكٌ (مَهْجُورٌ).

נְטִיָּה, נטייה נ' (־יּוֹת) ١. إِتِّجَاهٌ ج إِتِّجَاهَاتٌ. وُجْهَةٌ. مَيْلٌ ج مُيُولٌ. جُنُوحٌ إِلَى. ٢. هِوَايَةٌ. نَزْعَةٌ ج نَزَعَاتٌ. هَوًى ج أَهْوَاءٌ. ٣. تَحَيُّزٌ. ٤. ضَرْبُ خِيَامٍ. ٥. في القواعد: صَرْفٌ. تَصْرِيفٌ. ٦. في الفلك: إِنْحِرَافُ الضَّوْءِ (الضُّوءِ). נְטִיַּת הַפְּעָלִים تَصْرِيفُ الأَفْعَالِ (الى ماض ومضارع الخ...). נְטִיַּת הַשֵּׁמוֹת صَرْفُ الأَسْمَاءِ. לוּחַ הַנְּטִיּוֹת في القواعد: جَدْوَلُ تَصْرِيفِ الأَفْعَالِ.

נָטִיל ת' (נְטִילִים) مُحَمَّلٌ. مَشْحُونٌ. مَوْسُوقٌ.

נְטִילָה נ' (־לוֹת) تَنَاوُلٌ. أَخْذٌ. إِلْتِقَاطٌ. נְטִילַת יָדַיִם غَسْلُ اليَدَيْنِ (حسب التقاليد اليهودية) ومجازًا: إِرْتِشَاءٌ. נְטִילַת לוּלָב رَفْعُ طَرَفِ السَّعَفَةِ قَبْلَ تَفَتُّحِهَا فِي عِيدِ المَظَلَّةِ. נְטִילַת נְשָׁמָה إِزْهَاقُ الرُّوحِ. إِمَاتَةٌ. قَتْلٌ. נְטִילַת צִפָּרְנַיִם تَقْلِيمُ الأَظَافِرِ. נְטִילַת רְשׁוּת إِسْتِئْذَانٌ. طَلَبُ الإِذْنِ. أَخْذُ حَقِّ الكَلاَمِ.

נְטִיעָה נ' (־עוֹת) غَرْسٌ. شَتْلٌ. تَشْجِيرٌ. קִצֵּץ בִּנְטִיעוֹת مجازًا: كَفَرَ ـ بِأَرْكَانِ الدِّينِ. كَفَرَ بِوُجُودِ اللهِ.

נְטִיף ז' (־פִים) كُرَاتُ العَجِينِ (في الشوربة).

נְטִירָה נ' نِطَارَةٌ. حِرَاسَةٌ. خِفَارَةٌ. ٢. حَفِيظَةٌ. ضَغِينَةٌ ج ضَغَائِنُ. غِلٌّ. حِقْدٌ ج أَحْقَادٌ. נְטִירַת אֵיבָה مُنَاصَبَةُ العَدَاءِ ע' אֵיבָה.

נְטִישָׁה נ' ١. هَجْرٌ. تَرْكٌ. نَبْذٌ. خِذْلاَنٌ. إِهْمَالٌ. ٢. في القانون: تَخَلٍّ عَنِ الحَقِّ فِي قَضِيَّةٍ.

נָטַל פ' ١. أَخَذَ ـ تَنَاوَلَ. إِلْتَقَطَ. إِنْتَزَعَ. ٢. عَرَضَ ـ وَضَعَ (يَضَعُ). נָטַל יָדָיו غَسَلَ ـ يَدَيْهِ (قبل وبعد وجبة الطعام حسب التقاليد اليهودية). נָטַל אֶת נֶפֶשׁ (נִשְׁמַת) פְּלוֹנִי أَخَذَ رُوحَ فُلاَنٍ. أَزْهَقَ رُوحَهُ. נָטַל עַל עַצְמוֹ أَخَذَ عَلَى عَاتِقِهِ. إِلْتَزَمَ بِـ. تَعَهَّدَ بِـ. נָטַל עֵצָה מִן- أَخَذَ المَشُورَةَ مِنْ. تَشَاوَرَ مَعَ. إِسْتَشَارَ. נָטַל צִפָּרְנָיו قَلَّمَ أَظَافِرَهُ ومجازًا: حَدَّ مِنْ نُفُوذِهِ. נָטַל רְשׁוּת מִן- إِسْتَأْذَنَ. إِسْتَرْخَصَ. طَلَبَ الإِذْنَ بِـ. טֹל קֵיסָם מִבֵּין שִׁנֶּיךָ - טֹל קוֹרָה מִבֵּין עֵינֶיךָ! أَزِلِ الغِشَاوَةَ مِنْ عَيْنَيْكَ! ومجازًا: أَنْتَ تَرَى القَذَى فِي عُيُونِ النَّاسِ وَلاَ تَرَى الخَشَبَةَ فِي عَيْنَيْكَ! נִטַּל ١. أُخِذَ. أُلْتُقِطَ. أُنْتُزِعَ. ٢. أُزِيلَ. أُزِيحَ. נִטַּל עֻקְצוֹ خُضِدَتْ شَوْكَتُهُ ومجازًا: خَفَّتْ حِدَّتُهُ. زَالَتْ أَهَمِّيَّتُهُ. הִטִּיל ١. فَرَضَ عَلَى. حَمَّلَ. عَهِدَ إِلَى.. بِـ. كَلَّفَ. أَنَاطَ بِـ. أَلْزَمَ. أَوْجَبَ. أَلْقَى عَلَى عَاتِقٍ. وَلَّى. أَسْنَدَ مَنْصِبًا. ٢. أَلْقَى. أَنْزَلَ. הִטִּיל אַחֲרָיוּת עַל- حَمَّلَ مَسْؤُولِيَّةً عَلَى.

عَهِدَ بِالمَسْؤُولِيَّةِ إلَى. הִטִּיל אֵיבָה בֵּין פְּלוֹנִי לִפְלוֹנִי أَوْقَعَ بَيْنَ فُلَانٍ وَفُلَانٍ. أَثَارَ العَدَاءَ بَيْنَهُمَا. הִטִּיל אֵימָה أَوْقَعَ الرُّعْبَ فِي. أَرْعَبَ. أَرْهَبَ. הִטִּיל מִסִּים فَرَضَ الضَّرَائِبَ. הִטִּיל מַעֲמָסָה حَمَّلَ وِزْرًا. أَلْقَى عِبْئًا. הוּטַל, הֻטַּל ١. وُضِعَ. فُرِضَ. أُنِيطَ بِـ. كُلِّفَ بِـ ٢. طُرِحَ. أُلْقِيَ ע׳ (טול).

נֵטֶל ז׳ ١. عِبْءٌ ج أَعْبَاءٌ. وِزْرٌ ج أَوْزَارٌ. ثِقْلٌ ج أَثْقَالٌ. حِمْلٌ ج أَحْمَالٌ. ٢. عَالَةٌ. נֵטֶל הָאַחֲרָיוּת عِبْءُ المَسْؤُولِيَّةِ. נֵטֶל הַהוֹכָחָה عِبْءُ (وَاجِبُ) الإِثْبَاتِ. נֵטֶל נֶגְדִּי عِدْلٌ ج أَعْدَالٌ. وَزْنٌ مُعَادِلٌ. כָּרַע תַּחַת נֵטֶל הָעֲבוֹדָה رَزَحَ تَحْتَ عِبْءِ العَمَلِ. הוּא נֵטֶל עָלָיו إِنَّهُ عَالَةٌ عَلَيْهِ. هُوَ عِبْءٌ عَلَيْهِ.

נָטַע פ׳ غَرَسَ ـِ. شَتَلَ ـِ. شَجَّرَ ومجازًا: شَيَّدَ. أَقَامَ. נִטַּע غُرِسَ. إِنْغَرَسَ. شُتِلَ. شُجِّرَ. تَشَجَّرَ.

נֶטַע ז׳ (נְטָעִים) ١. غَرْسٌ ج غِرَاسٌ وأَغْرَاسٌ. شَتِيلَةٌ ج شَتَائِلُ. فَسِيلَةٌ ج فَسَائِلُ. ٢. غَرْسٌ. غِرَاسٌ. شَتْلٌ. נֶטַע זָר جِسْمٌ غَرِيبٌ. دَخِيلٌ ج دُخَلَاءُ.

נִטְעָן (־נִים) ١. ת׳ مَشْحُونٌ. مُحَمَّلٌ. مَحْمُولٌ. مَوْسُوقٌ. مُعَبَّأٌ. ٢. ז׳ في القانون: المُدَّعَى عَلَيْهِ. ٣. ת׳ مُعَمَّرٌ (سلاح ناري). مَحْشُوٌّ. مُعَبَّأٌ.

נָטַף פ׳ نَطَفَ ـِ. قَطَرَ ـُ. تَقَطَّرَ. نَثَّ ـِ. نَزَّ ـِ. נֹפֶת תִּטֹּפְנָה שִׂפְתוֹתָיו فَمُهُ يَقْطُرُ عَسَلًا. طَلِيُّ اللِّسَانِ. הִטִּיף قَطَّرَ. نَقَّطَ ومجازًا: وَعَظَ (يَعِظُ). بَشَّرَ. خَطَبَ ـُ.

נֵטֶף ז׳ (נְטָפִים) قَطْرَةٌ ج قَطَرَاتٌ. نُقْطَةٌ ج نُقَطٌ. نُطْفَةٌ ج نُطَفٌ.

נָטָף ז׳ رَاتِنَجُ شَجَرَةِ اللُّبْنَى. شَجَرَةُ البَخُورِ.

נָטַר פ׳ ١. نَطَرَ ـُ. خَفَرَ ـِ. حَرَسَ ـُ. ٢. حَقَدَ ـِ عَلَى. نَاصَبَ العَدَاءَ. إِنْتَظَرَ الانْتِقَامَ مِنْ.

נִטְרוּל L ז׳ (־לִים) ١. تَحْيِيدٌ. مُحَايَدَةٌ. ٢. شَلُّ حَرَكَةٍ. ٣. تَجْرِيدُ مِنْطَقَةٍ عَنِ السِّلَاحِ.

נִטְרֵל פ׳ ١. حَيَّدَ. أَوْقَفَ عَلَى جَانِبِ الحِيَادِ. ٢. أَبْطَلَ تَأْثِيرَ. شَلَّ حَرَكَةً. נֻטְרַל ١. حُيِّدَ. ٢. أُبْطِلَ تَأْثِيرُهُ. شُلَّتْ حَرَكَتُهُ.

נַטְרָן ז׳ (־נִים) نَاقِمٌ. حَاقِدٌ. مَوْتُورٌ. مُنْطَوٍ عَلَى الضَّغِينَةِ.

נַטְרָנוּת נ׳ حِقْدٌ. نِقْمَةٌ. ضَغِينَةٌ. سَخِيمَةٌ.

נָטַשׁ פ׳ ١. هَجَرَ ـُ. تَرَكَ ـُ. بَارَحَ. نَبَذَ ـِ. خَذَلَ ـُ. تَخَلَّى عَنْ. نَزَحَ ـَ عَنْ. ٢. وَدَعَ (يَدَعُ). خَلَّى. سَيَّبَ. נָטַשׁ אֶת אִשְׁתּוֹ هَجَرَ زَوْجَتَهُ. إِفْتَرَقَ عَنْهَا. נִטַּשׁ ١. إِمْتَدَّ. إِتَّسَعَ. إِنْتَشَرَ. دَارَتْ رَحَاهَا (حرب). ٢. تُرِكَ. هُجِرَ. أُهْمِلَ.

נִי ז׳ وَلْوَلَةٌ ע׳ נְהִי. **ניאוף** ע׳ נִאוּף.

ניאוץ ע׳ נִאוּץ.

נִיאָגָרָה En. נ׳ (־רוֹת) صُنْدُوقُ الطَّرْدِ (في المراحيض). سِيفُونٌ.

ניאות ע׳ נָאוֹת.

נִיב ז׳ (־בִים) ١. نُطْقٌ. تَلَفُّظٌ. كَلَامٌ. ٢. لَفْظَةٌ ج أَلْفَاظٌ. تَعْبِيرٌ ج تَعَابِيرُ. ٣. لَهْجَةٌ ج لَهَجَاتٌ. لُغَةٌ مَحَلِّيَّةٌ. ٤. نَابٌ ج أَنْيَابٌ. נִיב שְׂפָתַיִם ١. نُطْقٌ. تَعْبِيرٌ. ٢. كِنَايَةٌ عَنِ الشَّفَةِ العُلْيَا فِي الحَيَوَانِ.

ניבוי ע׳ נִבּוּי. **ניבול** ע׳ נִבּוּל.

נִיבוֹן ז׳ (־נִים) قَامُوسُ التَّعَابِيرِ (في مهنة معينة).

נִיבִי ת׳ (־בִיִּים) لَفْظِيٌّ. تَعْبِيرِيٌّ. خَاصٌّ بِاللَّهَجَاتِ.

נִיבֵּלַצְיָה F נ׳ تَوْحِيدٌ (الى مستوى واحد) ע׳ הַאֲחָדָה.

נִיבְתָן ז׳ (־נִים) الفَظُّ. فِيلُ البَحْرِ (حيوان بحري، walrus).

ניגוב ע׳ נִגּוּב. **ניגוד** ע׳ נִגּוּד.

ניגוח ע׳ נִגּוּחַ. **ניגון** ע׳ נִגּוּן.

ניגר ע׳ נִגָּר, נִגַּר. **ניגש** ע׳ נִגַּשׁ.

(ניד) הִתְנַיֵּד تَنَقَّلَ. تَحَرَّكَ.

נִיד ז׳ حَرَكَةٌ. تَحَرُّكٌ. إِرْتِعَاشٌ. إِهْتِزَازٌ. נִיד עַפְעַף إِهْتِزَازُ رُمُوشِ العَيْنِ. עָמַד לְלֹא נִיד وَقَفَ (يَقِفُ) لَا يُحَرِّكُ سَاكِنًا. وَقَفَ دُونَ حَرَاكٍ.

נַיָּד, נייד ת׳ (־דִים) نَقَّالِيٌّ. مُتَنَقِّلٌ. مُتَحَرِّكٌ. جَوَّالٌ. مُتَجَوِّلٌ. خَفِيفُ الحَرَكَةِ. שַׁעַר נַיָּד في الشؤون المالية: سِعْرٌ مُتَغَيِّرٌ. טֵלֵפוֹן נַיָּד تِلِفُونٌ نَقَّالٌ.

נַיָּד ע׳ (נוד).

נַיָּד, נייד Ar. ת׳ مُتَحَرِّكٌ. مُتَنَقِّلٌ. נְכָסִים נְיָדִים أَمْلَاكٌ مَنْقُولَةٌ (كاللوازم البيتية). נְכָסִים דְּלָא נָיְדֵי أَمْلَاكٌ غَيْرُ مَنْقُولَةٍ. عَقَارَاتٌ. مُمْتَلَكَاتٌ ثَابِتَةٌ.

נידה ע׳ נִדָּה. **נידוי** ע׳ נִדּוּי.

נידון ע׳ נִדּוֹן.

נַיָּדוּת, ניידות נ׳ قَابِلِيَّةُ التَّحَرُّكِ. سُهُولَةُ النَّقْلِ. خِفَّةُ حَرَكَةٍ.

נידח ע׳ נִדַּח, נִדָּח. **נידף** ע׳ נִדָּף.

נַיֶּדֶת, ניידת נ׳ (־יָדוֹת) دَوْرِيَّةُ الشُّرْطَةِ. سَيَّارَةُ دَوْرِيَّةِ البُولِيسِ. נַיֶּדֶת טִפּוּל נִמְרָץ في الطب: سَيَّارَةُ إِسْعَافٍ لِحَالَاتِ الطَّوَارِئِ.

ניהול ע׳ נִהוּל.

נִיהִילִיזְם L ז׳ عَدَمِيَّةٌ. لَاشَيْئِيَّةٌ (nihilism).

נִיהִילִיסְט ז׳ (־טִים) عَدَمِيٌّ. لَاشَيْئِيٌّ. مَنْ يُنَادِي بِالعَدَمِيَّةِ.

נִיוּאַנְס F ז׳ (־סִים) فَارِقٌ طَفِيفٌ. فَرْقٌ دَقِيقٌ.

נִיּוּד ז׳ ١. تَعْوِيمُ العُمْلَةِ. تَحْدِيدُ سِعْرِ العُمْلَةِ حَسَبَ التَّغَيُّرِ الاقْتِصَادِيِّ. ٢. تَحْرِيكٌ. نَقْلٌ.

ניווט ע׳ נִוּוּט. **ניוול** ע׳ נִוּוּל.

ניוון ע׳ נִוּוּן.

ניוּעַ ז' تَحْرِيكٌ. دَفْعٌ إِلَى الأَمَامِ.

ניזון ע' (זון) נִזּוֹן. **ניזוק** ע' נִזּוֹק.

ניזק ע' נֵזֶק, נֶזֶק.

נִיחַ, נייח ת' (־חים) ثَابِتٌ. مُسْتَقِرٌّ. سَاكِنٌ. غَيْرُ مُتَحَرِّكٍ.

נִיֵּחַ, נייח פ' سَكَّنَ. أَرَاحَ. أَوْقَفَ الحَرَكَةَ. أَقْعَدَ. هَدَّأَ.

נִיחָא Ar. ת' طَيِّبٌ. عَالٍ. فَلْيَكُنْ كَذٰلِكَ. وَهُوَ كَذٰلِكَ.

(נִיחֹחַ) רֵיחַ נִיחֹחַ ז' عَبِيرٌ. أَرِيجٌ. رَائِحَةٌ طَيِّبَةٌ. شَذًا. شَذًى.

ניחום ע' נִחוּם. **ניחוש** ע' נִחוּשׁ.

נִיחוּתָא Ar. נ' هُدُوءٌ. تَأَنٍّ(ي). تَرَيُّثٌ. تُؤَدَةٌ. בְּנִיחוּתָא ١. بِهُدُوءٍ. بِتَأَنٍّ. الهُوَيْنَا. بِرِفْقٍ. ٢. عَلَى رِسْلِكَ!. هَوِّنْ عَلَيْكَ!

ניחם ע' נִחֵם. **ניחן** ע' נֵחַן.

ניחר ע' נִחַר, נִחָר. **ניטוף** ע' נִטּוּף.

ניטור ע' נִטּוּר.

נִיטְרוֹגְלִיצֶרִין G ז' نِتْرُوغْلِيسِيرِين (زيت يستعمل في المفرقعات والطب).

נֵיטְרוֹן L ז' (־נים) في الفيزياء: نُيُوتْرُون ج نُيُوتْرُونَات. جُزَيْءٌ غَيْرُ مَشْحُونٍ بِالكَهْرَبَاءِ فِي الذَّرَّةِ.

נִיטְרָט L ז' في الكيمياء: نِتْرَاتٌ. مِلْحٌ (مثل נִיטְרָט הַכֶּסֶף نِتْرَاتُ الفِضَّةِ).

נֵיטְרָלִי L ת' (־לים) ١. مُحَايِدٌ. غَيْرُ مُنْحَازٍ. ٢. في الكيمياء: مُتَعَادِلٌ. خَامِلٌ.

נֵיטְרָלִיּוּת נ' حِيَادٌ. عَدَمُ انْحِيَازٍ. اِلْتِزَامُ جَانِبِ الحِيَادِ.

נֵיטְרָלִיזַצְיָה נ' تَحْيِيدٌ. جَعْلُهُ مُحَايِدًا.

נייד ע' נַיָּד. **נייח** ע' נִיחַ, נִיֵּחַ.

ניימת ע' נַיֶּמֶת. **ניכוי** ע' נִכּוּי.

ניכור ע' נִכּוּר. **ניכוש** ע' נִכּוּשׁ.

ניכיון ע' נִכָּיוֹן. **ניכר** ע' נִכַּר, נִכָּר.

נִכּוּס ז' تَحْوِيلٌ إِلَى مِلْكٍ. قَابِلِيَّةُ تَحْوِيلِ إِبْدَاعٍ ذِي شَعْبِيَّةٍ إِلَى مِلْكٍ مَحْسُوسٍ.

נַיְלוֹן, ניילון ז' نَايْلُون (nylon).

נִילוּס ש"פ النِّيلُ. نَهْرُ النِّيلِ (في مصر).

נִים Ar. ١. ת' غَافٍ(ي). نَائِمٌ. نَعْسَانُ. ٢. ז' شُعَيْرَةٌ ج شُعَيْرَاتٌ. נִים וְלָא נִים, תִּיר וְלָא תִּיר نَائِمٌ وَلَيْسَ بِنَائِمٍ. بَيْنَ النَّوْمِ وَاليَقْظَةِ.

נִימָה, נִימָא נ' (־מים, ־מין, ־מות) ١. خَيْطٌ ج خُيُوطٌ. ٢. شُعَيْرَةٌ ج شُعَيْرَاتٌ. ٣. وَتَرٌ ج أَوْتَارٌ (في آلة موسيقية). ٤. مجازًا: مَسْحَةٌ مِنْ. شَيْءٌ مِنْ. נִימֵי הַדָּם الشُّعَيْرَاتُ الدَّمَوِيَّةُ. בְּכָל נִימֵי נַפְשׁוֹ مجازًا: بِكُلِّ جَوَارِحِهِ. بِكُلِّ مَا أُوتِيَ مِنْ قُوَّةٍ. כִּמְלוֹא נִימָה قَيْدَ شَعْرَةٍ. قَيْدَ أُنْمُلَةٍ. לֹא וִתֵּר כִּמְלוֹא נִימָה עַל־ لَمْ يَتَنَازَلْ قَيْدَ شَعْرَةٍ عَنْ.

נימול ע' נִמּוֹל.

נִימוּס ז' (־סים) ١. أَدَبٌ ج آدَابٌ. تَأَدُّبٌ. مُجَامَلَةٌ ج مُجَامَلَاتٌ. ٢. سُلُوكٌ. تَصَرُّفٌ. נִימוּסֵי חֶבְרָה آدَابُ المُجَالَسَةِ. قَوَاعِدُ السُّلُوكِ (etiquette). בַּעַל נִימוּס مُؤَدَّبٌ. مُهَذَّبٌ. حَسَنُ السُّلُوكِ. مُجَامِلٌ. חֲסַר נִימוּס قَلِيلُ الأَدَبِ. غَيْرُ مُهَذَّبٍ. בִּקּוּר נִימוּסִין زِيَارَةُ مُجَامَلَةٍ. נָהַג בְּנִימוּס جَامَلَ. عَامَلَ بِأَدَبٍ. تَصَرَّفَ بِلِيَاقَةٍ.

נִימוּסִי ת' (־סיים) تَأَدُّبِيٌّ. خَلُوقٌ. مُهَذَّبٌ.

נִימוּסִיּוּת נ' أَدَبٌ. تَأَدُّبٌ. حُسْنُ سُلُوكٍ. أَخْلَاقٌ فَاضِلَةٌ.

נימוק ע' נִמּוּק.

נִימִי ת' (־מיים) شُعَيْرِيٌّ. دَقِيقٌ ج دِقَاقٌ. צִנּוֹרוֹת נִימִיִּים أَوْعِيَةٌ شَعْرِيَّةٌ (دَقِيقَةٌ). أَنَابِيبُ دَقِيقَةٌ.

נִימִיּוּת נ' شَعْرِيَّةٌ. الجَاذِبِيَّةُ الشَّعْرِيَّةُ (خاصية امتصاص السوائل بواسطة الاوعية الشعرية).

נַיְמָן ז' نُوَمَةٌ. نَوَّامٌ. نَوْمَانُ. مَنْ يُحِبُّ النَّوْمَ.

נִימְפֵאָה G נ' (־אות) عَرَائِسُ النِّيلِ. نِيلُوفَر (nymphaea).

נִימְפָה G נ' (־פות) في الأساطير اليونانية: عَرُوسٌ ج عَرَائِسُ. حُورِيَّةٌ. عَذْرَاءُ فِي مُنْتَهَى الحُسْنِ.

נִימְפוֹמַנְיָה G נ' شَبَقٌ. الغُلْمَةُ النِّسْوِيَّةُ.

נימר ע' נִמֵּר.

נַיֶּמֶת, ניימת נ' النُّوَامُ. مَرَضُ النَّوْمِ. سُبَاتٌ ע' רַדֶּמֶת.

(נין) יִנּוֹן פ' يَسْتَمِرُّ. يُدَاوِمُ. يَخْلُدُ (خَالِد).

נִין ז' (־נים) ١. اِبْنُ الحَفِيدِ. رَابِعُ جِيلٍ. ٢. حَفِيدٌ ج أَحْفَادٌ. ثَالِثُ جِيلٍ.

נינוח ע' נִנּוֹחַ. **ניסוח** ע' נִסּוּחַ.

ניסוי ע' נִסּוּי. **ניסוך** ע' נִסּוּךְ.

ניסור ע' נִסּוּר. **ניסיון** ע' נִסָּיוֹן.

נִיסָן ז' نِيسَانُ. نَيْسَانُ (الشهرالسابع في التقويم العبري).

נִיסָנִית נ' (־יות) خُفَيَّةٌ. حَوْذَانٌ (نبات بري، crepis).

נִיֵּעַ, נייע פ' حَرَّكَ. دَفَعَ – إِلَى الأَمَامِ.

נִיעַ ז' حَرَكَةٌ. اِهْتِزَازٌ.

ניעור ע' נִעוּר, נֵעוֹר.

נִיעוּת נ' ١. حَرَكِيَّةٌ. قَابِلِيَّةُ الحَرَكَةِ ע' מוֹבִּילִיּוּת. ٢. في علم الاجتماع: قَابِلِيَّةُ الانْتِقَالِ مِنْ طَبَقَةٍ اجْتِمَاعِيَّةٍ إِلَى أُخْرَى ע' מוֹבִּילִיזַצְיָה.

ניפוח ע' נִפּוּחַ. **ניפוט** ע' נִפּוּט.

ניפוי ע' נִפּוּי. **ניפוץ** ע' נִפּוּץ.

ניפוק ע' נִפּוּק. **ניצב** ע' נִצָּב.

ניצה ע' נִצָּה. **ניצוד** ע' נִצּוֹד.

ניצוח ע' נִצּוּחַ. **ניצול** ע' נִצּוּל, נִצּוֹל.

נִיצוֹץ ז' (־צוֹת) ١. بَصِيصٌ. شَرَارَةٌ ج شَرَرٌ. سِقْطُ الزَّنْدِ. ٢. شَظِيَّةٌ ج شَظَايَا. ٣. في الصوفية اليهودية: بَارِقَةٌ ج بَوَارِقُ. ٤. مجازًا: مَسْحَةٌ مِنْ. شَيْءٌ مِنْ. נִיצוֹץ תִּקְוָה بَارِقَةُ أَمَلٍ. بَصِيصٌ مِنْ أَمَلٍ. יֵשׁ בּוֹ נִיצוֹץ מִנִּשְׁמַת פְּלוֹנִי لَهُ شَبَهٌ مِنْ رُوحِ فُلَانٍ. فِيهِ مَسْحَةٌ مِنْهُ.

ניצור ע' נִצּוּר. **ניצחון** ע' נִצָּחוֹן.

ניצל ע' נִצַּל. **ניצן** ע' נִצָּן.

ניצת ע' נִצַּת. **ניקוב** ע' נִקּוּב.

ניקוד ע' נִקּוּד. **ניקוז** ע' נִקּוּז.

נִיקוֹטִין F ז' نِيكُوتِين (مادة مخدرة تتواجد في اوراق التبغ، nicotin).

ניקוי ע' נִקּוּי. **ניקור** ע' נִקּוּר.

נִיקֶל .Gr ז' نِيكِل (معدن صُلب ابيض).

נְיָר, נייר ז' (־רוֹת) ١. وَرَقَةٌ ج وَرَقٌ وأَوْرَاقٌ. قِرْطَاسٌ ج قَرَاطِيسُ. كَاغَد. ٢. مُسْتَنَدٌ ج مُسْتَنَدَاتٌ. وَثِيقَةٌ ج وَثَائِقُ. נְיַר אֲרִיזָה وَرَقُ اللَّفِّ. وَرَقُ تَغْلِيفٍ. נְיַר דֶּבֶק وَرَقٌ مُصَمَّغٌ. נְיַר דְּפוּס وَرَقُ الطِّبَاعَةِ. נְיַר זְכוּכִית (שָׁמִיר) وَرَقُ زُجَاجٍ (قَزَازٍ). وَرَقٌ مُرَمَّلٌ. وَرَقُ سَنْفَرَةٍ. נְיַר טוּאָלֶט (שִׁמּוּשׁ) وَرَقُ تُوَالِيت. وَرَقُ الْمَرَاحِيضِ. وَرَقٌ صِحِّيٌّ. נְיַר כְּתִיבָה وَرَقُ الْكِتَابَةِ. נְיַר כֶּסֶף وَرَقٌ مَعْدِنِيٌّ. وَرَقُ فِضَّةٍ. נְיַר מְמֻחְזָר وَرَقٌ مُسْتَحْدَثٌ مُكَرَّرٌ. נְיַר מִשְׁבְּצוֹת وَرَقُ مُرَبَّعَاتٍ. נְיַר מְשֻׁמָּשׁ وَرَقٌ عَادِمٌ. وَرَقٌ مُسْتَعْمَلٌ. נְיַר מֶשִׁי وَرَقٌ حَرِيرِيٌّ. נְיַר סוֹפֵג وَرَقٌ نَشَّافٌ. وَرَقٌ شَيَّاحٌ. נְיַר סִרְטוּט وَرَقُ الرَّسْمِ. נְיַר עֲבוֹדָה وَرَقَةُ عَمَلٍ (paper work). נְיַר עֵרֶךְ وَرَقَةٌ مَالِيَّةٌ ج أَوْرَاقٌ مَالِيَّةٌ. سَهْمٌ مَالِيٌّ ج أَسْهُمٌ مَالِيَّةٌ. נְיַר פֶּחָם وَرَقُ الْكَارْبُون. وَرَقُ الشَّاهِدَةِ. נְיַר פֶּרְגָּמֶנְט وَرَقُ بَرَافِين. وَرَقٌ مُبَرْفَنٌ. נְיַר פַּפִּירוּס وَرَقُ الْبَرْدِيِّ. נְיַר קַרְטוֹן كَارْتُون. وَرَقٌ مُقَوًّى. נְיַר שָׁקוּף وَرَقٌ شَفَّافٌ. נְיַר תָּוִים وَرَقُ النُّوتَةِ (الموسيقية). גֶּשֶׁר שֶׁל נְיָר جِسْرٌ مِنَ الْوَرَقِ ومجازًا: جِسْرٌ وَاهٍ. أَوْهَى مِنْ خَيْطِ الْعَنْكَبُوتِ. סַל נְיָרוֹת سَلَّةُ الْمُهْمَلَاتِ. פִּסַּת נְיָר قُصَاصَةُ وَرَقٍ ومجازًا: لَا قِيمَةَ لَهُ. עַל הַנְּיָר عَلَى الْوَرَقِ ومجازًا: نَظَرِيًّا. لَا عَمَلِيًّا.

נִיר ז' (־רִים) ١. أَرْضٌ مَحْرُوثَةٌ. ٢. حَرْثٌ. حِرَاثَةٌ. ٣. نِيرَةٌ. خَشَبَةُ النَّسَّاجِ. ٤. نِيرٌ. الْخَشَبَةُ فِي عُنُقِ الثَّوْرَيْنِ لَدَى الْحِرَاثَةِ. שְׂדֵה נִיר حَقْلٌ مَحْرُوثٌ.

נֵירוֹזָה G נ' في الطب: عُصَابٌ. مَرَضُ أَعْصَابٍ ע' עַצֶּבֶת.

נֵירוֹלוֹג ז' طَبِيبُ الأَمْرَاضِ الْعَصَبِيَّةِ.

נֵירוֹלוֹגְיָה נ' عِلْمُ الأَمْرَاضِ الْعَصَبِيَّةِ (neurology).

נֵירוֹן G ז' عَصَبَةٌ. خَلِيَّةُ الْعَصَبِ.

נִירְוָנָה, נירוונה .Sn נ' في البوذية: النِّرْفَانَا (السعادة القصوى).

נֵירַסְתֶּנְיָה G נ' النُّورَسْتَانْيَا. مَرَضُ النَّهَكِ الْعَصَبِيِّ (neurasthenia).

נַיֶּרֶת, ניירת נ' ١. مَرَضُ الْعَمَلِ الْوَرَقِيِّ. الإِكْثَارُ مِنْ كِتَابَةِ الْمُسْتَنَدَاتِ. ٢. الأَوْرَاقُ.

נישא ע' נִשָּׂא.

נִישָׁה F נ' (־שׁוֹת) كُوَّةٌ. مِشْكَاةٌ (niche).

נישול ע' נִשּׁוּל. **נישום** ע' נִשּׁוֹם.

נישוף ע' נִשּׁוּף. **נישוק** ע' נִשּׁוּק.

ניתוב ע' נִתּוּב. **ניתוז** ע' נִתּוּז.

ניתוח ע' נִתּוּחַ. **ניתוץ** ע' נִתּוּץ.

ניתוק ע' נִתּוּק. **ניתור** ע' נִתּוּר.

נָכֵא ת' (נְכֵאִים) بَائِسٌ ج بُؤَسَاءُ. مَغْمُومٌ. مُكْتَئِبٌ.

נִכְאָב ת' (־בִים) مَوْجُوعٌ. وَجِيعٌ. مُتَأَلِّمٌ. مُكْتَئِبٌ. مُكَابِدٌ.

נְכָאִים ז"ר كَآبَةٌ. غَمٌّ. شَجَنٌ. إِنْقِبَاضُ الصَّدْرِ.

נִכְבָּד ת' (־דִים) ١. مُحْتَرَمٌ. وَقُورٌ. مُوَقَّرٌ. رَفِيعٌ. وَجِيهٌ ج وُجَهَاءُ. سَرِيٌّ ج سَرَاةٌ. هَامٌّ (شخصية). كَرِيمٌ ج كِرَامٌ. ٢. ثَقِيلٌ. جَسِيمٌ ج جِسَامٌ. خَطِيرٌ. אָדוֹן נִכְבָּד السَّيِّدُ الْفَاضِلُ. (يَا) سَيِّدِي الْكَرِيمَ. גְּבֶרֶת נִכְבָּדָה السَّيِّدَةُ الْفَاضِلَةُ. (يَا) سَيِّدَتِي الْكَرِيمَةَ. נִכְבָּדוֹת ثَنَاءٌ. مَدِيحٌ. إِشَادَةٌ ومجازًا: تَوَسُّطٌ لِلزَّوَاجِ. דִּבֵּר בּוֹ נִכְבָּדוֹת ١. أَثْنَى عَلَيْهِ. حَدَّثُوا عَنْهُ وَمَدَحُوهُ. ٢. عَرَضُوا عَلَيْهِ زِيجَةً مُمْتَازَةً.

נֶכֶד ז' (נְכָדִים) حَفِيدٌ ج أَحْفَادٌ.

נֶכְדָּה נ' (נְכָדוֹת) حَفِيدَةٌ.

נִכָּה פ' خَصَمَ ـِ طَرَحَ ـَ إِسْتَقْطَعَ. إِقْتَطَعَ (مبلغًا من المال). נֻכָּה خُصِمَ. طُرِحَ. أُسْتُقْطِعَ. הִכָּה ١. ضَرَبَ ـِ خَبَطَ ـِ طَرَقَ ـُ لَكَمَ ـُ وَكَزَ (يَكِزُ). صَفَعَ ـَ ٢. نَحَرَ ـَ هَزَمَ ـِ كَسَرَ ـِ ٣. قَتَلَ ـُ ٤. نَكَبَ ـُ أَصَابَ (بنكبة). كَبَّدَ. أَوْقَعَ. ٥. دَقَّ ـُ قَرَعَ ـَ הִכָּה גַּלִּים أَثَارَ الْمَوْجَ ومجازًا: أَحْدَثَ صَدًى عَمِيقًا. أَثَارَ الاهْتِمَامَ. הִכָּה כַּף صَفَّقَ (فرحًا). הִכָּה כַּף אֶל כַּף ضَرَبَ كَفًّا بِكَفٍّ (اسفًا). הִכָּה בַּלָּשׁוֹן אֶת פְּלוֹנִי وَشَى (يَشِي) بِفُلَانٍ. سَعَى ـَ بِهِ. نَمَّ ـِ عَلَيْهِ. הִכָּה אֶת פְּלוֹנִי נֶפֶשׁ أَرْدَى فُلَانًا قَتِيلًا. أَوْدَى بِهِ. قَتَلَهُ. הִכָּה אוֹתָם שׁוֹק עַל יָרֵךְ تَرَكَهُمْ لَحْمًا عَلَى وَضَمٍ. ضَرَبَهُمْ ضَرْبَةً قَاصِمَةً. הִכָּהוּ לִבּוֹ أَنَّبَهُ ضَمِيرُهُ. وَخَزَهُ ضَمِيرُهُ.

הִכָּהוּ מַכּוֹת נֶאֱמָנוֹת أشْبَعَهُ ضَرْبًا. ضَرَبَهُ ضَرْبًا مُبَرِّحًا. הִכָּה שֹׁרֶשׁ تَأصَّلَ. مَدَّ جُذُورَهُ. رَسَخَتْ جُذُورُهُ ومجازًا: إنْدَمَجَ فِي المُجْتَمَعِ. הִכָּה בְּתַדְהֵמָה أصَابَ بِصَدْمَةٍ. صَعَقَ ـ أذْهَلَ. הִכָּה בַּתֹּף دَقَّ. طَبَّلَ. ضَرَبَ بِالطَّبْلِ أوْ بِالدُّفِّ. הֻכָּה ١. ضُرِبَ. إنْضَرَبَ. خُبِطَ. ٢. قُتِلَ. أُرْدِيَ قَتِيلاً. ٣. أُصِيبَ.

נָכֶה תו"ז (־כִים) مُقْعَدٌ. مُعَاقٌ. مُعَوَّقٌ. عَاجِزٌ ج عَجَزَةٌ. مُشَوَّهٌ. נְכֵה מִלְחָמָה مُشَوَّهُ الحَرْبِ. נְכֵה רוּחַ مَغْمُومٌ. مَهْمُومٌ. مُكْتَئِبٌ. كَسِيرُ الخَاطِرِ.

נָכֹחַ ת' (נְכוֹחִים) قَوِيمٌ. مُسْتَقِيمٌ. عَادِلٌ. سَوِيٌّ. صَائِبٌ.

נְכוֹחָה נ' (־חוֹת) هَدْيٌ. هُدًى. سَدَادٌ. صَوَابٌ. إسْتِقَامَةٌ.

נִכּוּי, נִיכּוּי ז' (־יִים) في الشؤون المالية: خَصْمٌ. طَرْحٌ. إسْتِقْطَاعٌ ج إسْتِقْطَاعَاتٌ.

נָכוֹן ת' (נְכוֹנִים) ١. صَحِيحٌ. مَضْبُوطٌ. صَائِبٌ. سَدِيدٌ. ٢. مُنَاسِبٌ. لاَئِقٌ. ٣. مُسْتَعِدٌّ. مُعَدٌّ ע' כון). נָכוֹן לְעַכְשָׁיו صَحِيحٌ لِلآنِ (وقد يتغير). صَحِيحٌ لِهَذِهِ السَّاعَةِ. אַל נָכוֹן بِالطَّبْعِ. بِالتَّأكِيدِ. يَقِينًا. بِلاَ شَكٍّ. נָכוֹן כִּנְכוֹן הַיּוֹם وَاضِحٌ وُضُوحَ الشَّمْسِ فِي رَابِعَةِ النَّهَارِ. הָאָדָם הַנָּכוֹן בַּמָּקוֹם הַנָּכוֹן الشَّخْصُ المُنَاسِبُ فِي المَكَانِ المُنَاسِبِ.

נְכוֹנוּת נ' ١. إسْتِعْدَادٌ. تَهَيُّؤٌ. أُهْبَةٌ. ٢. صِحَّةٌ. صَوَابٌ. سَدَادٌ.

נִכּוּר, נִיכּוּר ז' إغْتِرَابٌ. إسْتِلاَبٌ. الشُّعُورُ بِعَدَمِ الانْتِمَاءِ.

נִכּוּשׁ, נִיכּוּשׁ ז' عَزْقٌ. إزَالَةُ الأعْشَابِ بِالمِعْزَقِ.

(נְכוֹת) בֵּית נְכוֹת ז' (בָּתֵּי נְכוֹת) ١. مُتْحَفٌ ج مَتَاحِفُ. دَارُ آثَارٍ. ٢. قديمًا: مَذْخَرٌ ج مَذَاخِرُ. مَكْنَزٌ ج مَكَانِزُ.

נָכוּת נ' (־כֻיּוֹת) عَجْزٌ. حَالَةُ المُقْعَدِ. تَشَوُّهٌ. كَوْنُهُ ذَا عَاهَةٍ. אֲחוּזֵי נָכוּת نِسْبَةُ العَجْزِ (لتلقي تعويضات من التامين الوطني). קִצְבַּת נָכוּת مُخَصَّصُ العَجْزِ.

נִכְזָב ת' (־בִים) خَائِبٌ. بَائِسٌ. يَائِسٌ. مَقْطُوعُ الرَّجَاءِ. אַהֲבָה נִכְזֶבֶת حُبٌّ ضَائِعٌ. حُبٌّ بِلاَ أمَلٍ.

נִכְזָבוּת נ' خَيْبَةُ أمَلٍ. يَأسٌ. قُنُوطٌ.

נֹכַח, נוכח מ"י حِيَالَ. إزَاءَ. تُجَاهَ. مُقَابِلَ. أمَامَ. قُدَّامَ. بِمُحَاذَاةِ. לְנֹכַח ١. مُقَابِلَ. تُجَاهَ. ٢. بِسَبَبِ. مِنْ أجْلِ. فِي سَبِيلِ. ٣. إزَاءَ. أخْذًا بِنَظَرِ الاعْتِبَارِ. لَمَّا كَانَ (كذا... فـ).

נָכַח פ' حَضَرَ ـ إشْتَرَكَ فِي. مَثَلَ ـ قَدِمَ ـ سَاهَمَ فِي.

נִכְחָד ת' (־דִים) ١. فَانٍ(ي). مُنْقَرِضٌ. بَائِدٌ. مَهْجُورٌ. ٢. بَعِيدٌ. نَاءٍ(ي). طَامِسٌ.

נוֹכְחוּת נ' حُضُورٌ. وُجُودٌ. مُثُولٌ. قِيَامٌ. إسْهَامٌ فِي. إشْتِرَاكٌ.

נוֹכְחִי ת' (־יִים) ١. حَاضِرٌ. رَاهِنٌ. حَالِيٌّ. مَوْجُودٌ. مَاثِلٌ. ٢. أمَامِيٌّ. قُدَّامِيٌّ.

נִכָּיוֹן, נִיכָּיוֹן ז' (־כְיוֹנוֹת) ١. طَرْحٌ. قَطْعٌ. إسْتِقْطَاعٌ. ٢. خَصْمٌ (عمولة بنك). שַׁעַר הַנִּכָּיוֹן في الشؤون المالية: سِعْرُ القَطْعِ. نِسْبَةُ الخَصْمِ.

נְכִיסָה נ' في الشؤون المالية: جِبَايَةُ دُيُونٍ لِقَاءَ عُمُولَةٍ لِوَسِيطِ الجِبَايَةِ (factoring).

(נכל) הִתְנַכֵּל كَادَ لِـ تَعَرَّضَ لِـ تَحَرَّشَ بِـ تَوَاطَأ عَلَى.

נַכְלוּלִי ת' (־יִים) مَاكِرٌ. مَكَّارٌ. مُخَادِعٌ. مُحْتَالٌ. نَصَّابٌ.

נִכְלָם ת' (־מִים) خَزْيَانُ. مُرْتَبِكٌ (حياءً). خَجِلٌ. مُسْتَحٍ(ي). حَيِيٌّ.

נִכְלָמוּת נ' إرْتِبَاكٌ. خِزْيٌ. حَيَاءٌ. إسْتِحْيَاءٌ. خَجَلٌ.

נִכְמָר ת' (־רִים) مُتَشَوِّقٌ. يَمْلأُهُ الحَنِينُ إلَى.

נִכְנָע ת' (־עִים) رَاضِخٌ. مُذْعِنٌ. خَاضِعٌ. مُنْصَاعٌ.

נִכְנָעוּת נ' رُضُوخٌ. إذْعَانٌ. خُضُوعٌ. إنْصِيَاعٌ. إسْتِكَانَةٌ.

נֶכֶס ז' (נְכָסִים) مُلْكٌ ج أمْلاَكٌ. مِلْكِيَّةٌ. مُمْتَلَكٌ ج مُمْتَلَكَاتٌ. مَالٌ ج أمْوَالٌ ومجازًا: ثَمِينٌ. نَفِيسٌ. נְכָסִים בְּנֵי חוֹרִין أمْلاَكٌ (أمْوَالٌ) حُرَّةٌ. נְכָסִים מְשֻׁעְבָּדִים أمْلاَكٌ (أمْوَالٌ) مَرْهُونَةٌ. נְכָסִים שֶׁאֵין לָהֶם אַחֲרָיוּת (מִטַּלְטְלִים) أمْوَالٌ مَنْقُولَةٌ. נְכָסִים שֶׁיֵּשׁ לָהֶם אַחֲרָיוּת عَقَارَاتٌ. أمْوَالٌ غَيْرُ مَنْقُولَةٍ. נִכְסֵי דְּנָיְדֵי أمْوَالٌ مَنْقُولَةٌ. أمْلاَكٌ. נִכְסֵי דְּלָא נָיְדֵי أمْوَالٌ غَيْرُ مَنْقُولَةٍ. عَقَارَاتٌ. נִכְסֵי מְלוֹג حَقُّ الانْتِفَاعِ مِنْ مُلْكٍ ע' מלוג. נִכְסֵי נִפְקָדִים أمْوَالُ الغَائِبِينَ. נִכְסֵי צֹאן בַּרְזֶל ثَرْوَةٌ نَفِيسَةٌ لاَ تُقَدَّرُ بِثَمَنٍ. أمْلاَكٌ دَائِمَةٌ. כּוֹנֵס נְכָסִים مَأمُورُ التَّصْفِيَةِ. مَأمُورُ التَّفْلِيسَةِ. מַרְבֶּה נְכָסִים מַרְבֶּה דְּאָגָה مَنْ كَثُرَ مَالُهُ كَثُرَتْ هُمُومُهُ. صَاحِبُ المَالِ تَعْبَانُ. יָצָא נְקִי מִנְּכָסָיו أفْلَسَ تَمَامًا. فَقَدَ جَمِيعَ أمْوَالِهِ. יָרַד מִנְּכָסָיו أفْلَسَ. أعْلَنَ إفْلاَسَهُ.

נִכֵּס פ' حَوَّلَ فِكْرَةً أوْ إبْدَاعًا إلَى مُلْكٍ مَحْسُوسٍ.

נִכְסָף ת' (־פִים) ١. مُشْتَاقٌ. مُتَشَوِّقٌ. تَائِقٌ. مُتَلَهِّفٌ إلَى. مُتَعَطِّشٌ إلَى. مُتَطَلِّعٌ إلَى. ٢. مَنْشُودٌ. مَرْجُوٌّ. مُؤَمَّلٌ.

נִכְפֶּה ז' (־פִים) مَصْرُوعٌ. مُصَابٌ بِمَرَضِ الصَّرَعِ. مَرِيضٌ بِدَاءِ النُّقْطَةِ.

נִכְפוּת נ' صَرَعٌ. مَرَضُ الصَّرَعِ. دَاءُ النُّقْطَةِ ע' אֶפִּילֶפְּסְיָה.

נִכְפָּל ז' (־לִים) ١. في الحساب: العَدَدُ المَضْرُوبُ. ٢. مُضَاعَفٌ.

נִכְפָּף ת' (־פִים) مُنْثَنٍ(ي). قَابِلٌ لِلانْثِنَاءِ. قَابِلٌ لِلالْتِوَاءِ. مَرِنٌ ومجازًا: خَاضِعٌ لِـ مُسْتَعْبَدٌ.

נִכַּר, ניכר פ' لاَحَ ـ بَانَ ـ ظَهَرَ ـ נִכֵּר ١. غَرَّبَ. هَجَّرَ. أبْعَدَ. ٢. أنْكَرَ. نَفَى ـ كَفَرَ ـ بِـ הִתְנַכֵּר ١. تَنَكَّرَ لِـ جَافَى. تَبَرَّأ مِنْ. تَجَاهَلَ. ٢. قَلَبَ ظَهْرَ المِجَنِّ. تَصَرَّفَ وَكَأنَّهُ غَرِيبٌ. בְּמַעֲלָלָיו יִתְנַכֶּר נַעַר الوَلَدُ يُعْرَفُ بِأفْعَالِهِ ومجازًا: الإنَاءُ يَنْضَحُ بِمَا فِيهِ. הִכִּיר ١. عَرَفَ ـ تَعَرَّفَ عَلَى. مَيَّزَ. لاَحَظَ. ٢. إعْتَرَفَ بِـ أقَرَّ. سَلَّمَ بِـ ٣. أدْرَكَ. فَهِمَ ـ وَقَفَ (يَقِفُ) عَلَى. ٤. عَرَّفَ. أعْلَمَ. הִכִּיר

בזכותו ١. إعترف بحقه. ٢. أقرّ بفضله عليه. הכיר טובה לפלוני إعترف بفضل فلان عليه. إمتنّ له. הכיר את מקומו ١. عرف مكانه. عرف حدوده. قدّر مركزه حق قدره. הכיר פנים (במשפט) تحيّز في الحكم. حابى. كان مغرضا. مالأ. مال ـ إلى جانب واحد. מקומו לא יכירנו פה لا مكان له هنا. لا يليق به المكان هنا. הכר ١. عُرف. ميّز. تمّ ـ التعرّف عليه. ٢. أعترف به. أقرّ.

נכר, ניכר ת' (־רים) ١. ملحوظ. ملموس. محسوس. بارز. ٢. كثير. بكمية كبيرة. סכום נכר مبلغ ملحوظ. كمية محسوسة. נכר ש־ من السهل معرفة. من السهولة بمكان أن نميّز. נכרים דברי אמת أقوال الحق سهلة التمييز.

נכר ז' ١. غربة. بلاد الغربة. مهجر. ٢. تنكّر. تباعد. בנכר في الغربة. بين الأجانب. אדמת נכר بلد الغربة. بلاد أجنبية. أرض المهجر. אל נכר إله آخر. غير الله. صنم ج أصنام.

נכרי תו"ז (־רים, ־יים) ١. غريب ج غرباء وأغراب. أجنبي ج أجانب. دخيل ج دخلاء. أعجم ج أعاجم. ٢. غير يهودي.

נכריה, נכרית תו"נ (־יות) ١. غريبة. أجنبية. أعجمية. ٢. دخيلة. ארץ נכריה بلد الغربة. بلاد أجنبية. أرض المهجر. פאה נכרית شعر مستعار. باروكا.

נכריות נ' غرابة. حالة الشخص الغريب. عجمة.

נכש, ניכש פ' عزق ـ نكش ـ العشب. إقتلع. נכש عُزق. نُكش. أستؤصل. أقتلع. הכיש ١. لدغ ـ لسع ـ قرص ـ وخز (يخز). הכישו נחש لدغه ثعبان. הכש لُدغ. لُسع.

נכשל ת' (־לים) راسب (في الامتحان). فاشل. ساقط.

נכשלות נ' فشل. رسوب (في الامتحان). تعثّر.

נלאה ת' (־אים) تعب. متعب. مجهد. وان(ي). فاتر. בלתי נלאה غير وان. لا يني. لا يكلّ ولا يملّ.

נלבב ת' (־בים) ١. طيّب القلب. حلو المعشر. دمث ج دماث. لطيف. ٢. محبّب. جذّاب. ساحر. فتّان. קבלת פנים נלבבת إستقبال حافل. ترحيب ودّي. حفاوة.

נלבבות נ' لطف. حفاوة. كرم. بشاشة.

נלהב ת' (־בים) ١. متحمّس. ملتهب حماسا. منفعل. ٢. حماسي. ناري (خطاب).

נלהבות נ' حماس. إنفعال. تأثّر.

נלוה, נלווה ת' (־וים) ١. مرافق لـ. ملازم. مصاحب. ملتحق بـ. منضم إلى. ٢. حاشية. حشم. חבר נלוה عضو منتسب (مشارك).

נלוז ת' (נלוזים) منحرف. ملتو(ي). معوج. زائغ. جانح. נקט דרכים נלוזות إتخذ أساليب ملتوية. لفّ ودار. خاتل.

נלוש ע' (לוש).

נלעג ת' (־גים) مضحك. مثير للسخرية. سخيف. לשון נלעגת لغة مضحكة. أسلوب ركيك.

נלעגות נ' هزء. سخرية. تهكّم. سخف. حقارة. معابة.

נ"מ ר"ת נגד מטוסים مضاد للطائرات. مقاومات جوية.

נם פ' نام ـ غفا ـ نعس ـ ע' (נום) נם.

נמאס ת' (־סים) مقيت. كريه. مكروه. مملّ.

נמהר ת' (־רים) عجول. متسرّع. متهوّر. متلهوج. הפר והנמהר ע' מר.

נמהרות נ' تسرّع. تهوّر. لهوجة.

נמוג ת' (נמוגים) متلاش(ي). مضمحل. ذائب. متبدّد. متبخّر.

נמוגות נ' في التلفزيون: تلاشي الصورة تدريجيا.

נמוך ת' (נמוכים) ١. واطئ. منخفض. ٢. قصير ج قصار. ٣. خافت (صوت). נמוך קומה قصير القامة ومجازا: وضيع. حقير. נמוך רוח قنوت. محتشم. متواضع. מחיר נמוך سعر منخفض (متهاود). קול נמוך صوت خافت. רוח נמוכה تواضع. خشوع. حشمة.

נמול, נימול ת' (־לים) مطهّر. مختون. ختين.

נמוק, נימוק ז' (־קים) مبرّر ج مبرّرات. تعليل ج تعليلات. مسوّغ ج مسوّغات. سبب ج أسباب. عذر ج أعذار. טעמו ונמוקו עמו له ما يبرّره. له مسوّغاته.

נמוש תו"ז (־שות) ١. واهن. منهوك القوى. ٢. ضعيف ج ضعاف وضعفاء. متخلّف.

נמטודה G נ' حشرة خيطية أو أسطوانية (nematoda).

נמטולוגיה נ' علم الحشرات الأسطوانية.

נמיה, נמייה נ' (־יות) نمس ج نموس (mongoose, حيوان).

נמיכות נ' ١. إنخفاض. قصر قامة. ٢. حطّة. تدنّ(ي). سفالة. נמיכות רוח تواضع. ضعة. إستخذاء.

נמיסה נ' ذوبان. إنصهار. تميّع. تحوّل إلى سائل.

(נמך) הנמיך פ' خفض ـ خفّض ـ نزّل. وطّأ. خفّف. הנמך وُطّئ. خُفّض. أُنزل إلى أسفل. تدنّى.

נמך, נומך ז' ١. خفض. إنخفاض. ٢. حطّة. دناءة.

נמל ז' (נמלים) ميناء ج موانئ. مرفأ ج مرافئ. ثغر ج ثغور. مرسى ج

מَرَاسٍ(ي). נְמַל בֵּית מִינָאءُ الإقْلاَعِ. נְמַל חָפְשִׁי مِينَاءٌ حُرٌّ (منطقة لا تخضع للاشراف الجمركي). נְמַל תְּעוּפָה مَطَارٌ ج مَطَارَاتٌ. مِينَاءٌ جَوِّيٌّ. עִיר נָמֵל مَدِينَةٌ بَحْرِيَّةٌ. ثَغْرٌ ج ثُغُورٌ. بَنْدَرٌ ج بَنَادِرُ.

נְמָלָה נ' (־לִים) نَمْلَةٌ ج نَمْلٌ ونِمَالٌ (جنس حشرات). נְמָלָה לְבָנָה ע' טֶרְמִיט. עֲבוֹדַת נְמָלִים مجازًا: عَمَلٌ شَاقٌّ مُتَوَاصِلٌ. عَمَلٌ دَؤُوبٌ.

נִמְלוּל ז' في الطب: النَّمَلُ ע' נִמֶּלֶת.

נִמְלָץ ת' (־צִים) بَلِيغٌ. فَصِيحٌ. مُنَمَّقٌ. بَيَانِيٌّ. נִמְלָצוֹת תה"פ بَلاَغِيًّا. بِبَلاَغَةٍ. بِفَصَاحَةٍ.

נִמֶּלֶת נ' في الطب: النَّمَلُ (احساس وكأن النمل يدب في الجلد، formication).

נִמְנוּם ז' (־מִים) إِغْفَاءٌ. غَفْوَةٌ. نُعَاسٌ. سِنَةٌ مِنَ النَّوْمِ. تَغْيِلَةٌ מ'.

נִמְנֵם, הִתְנַמְנֵם פ' غَفَا ـُ نَعَسَ ـَ وَسِنَ (يَوْسَنُ). نَامَ ـَ نَوْمًا خَفِيفًا. أَخَذَتْهُ سِنَةٌ مِنَ النَّوْمِ.

נַמְנְמָן תו"ז (־נִים) نُوَمَةٌ. نَؤُومٌ. نَوْمَانٌ. كَثِيرُ النَّوْمِ.

נִמְנָע תו"ז (־עִים) ١. مُمْتَنِعٌ. مُحْجِمٌ عَنْ. مُتَقَاعِسٌ. مُعَرْقَلٌ. مُعَاقٌ. مُحَالٌ. غَيْرُ مُمْكِنٍ. ٢. مُمْتَنِعٌ عَنِ التَّصْوِيتِ. בִּלְתִּי נִמְנָע ١. لاَ بُدَّ مِنْهُ. ٢. ضَرُورِيٌّ. مُحَتَّمٌ. مَحْتُومٌ. נִמְנַע הַמְּצִיאוּת عَدِيمُ الوُجُودِ. مُحَالٌ. مُسْتَحِيلٌ. غَيْرُ مُمْكِنٍ. לֹא מִן הַנִּמְנָע مِنْ غَيْرِ المُسْتَبْعَدِ. لاَ يَبْعُدُ أَنْ. مِنَ المُحْتَمَلِ.

נִמְנָעוּת נ' إِمْتِنَاعٌ. عَدَمُ إِمْكَانٍ. مُحَالٌ. عَدَمُ وُجُودٍ.

נָמֵס ת' (נְמַסִּים) ذَائِبٌ. مَائِعٌ. مُنْصَهِرٌ. קָפֶה נָמֵס قَهْوَةٌ سَرِيعَةُ الذَّوَبَانِ. نيسكافي (instant coffee).

נָמֵס פ' ذَابَ ـُ إِنْصَهَرَ ע' מסס.

נִמְעָן ז' (־נִים) مُعَنْوَنٌ. مُرْسَلٌ إِلَيْهِ.

נִמְצָא תו"ז (־אִים) مَوْجُودٌ. مُتَوَاجِدٌ. قَائِمٌ. مُتَوَفِّرٌ. مُتَوَافِرٌ. אֵינוֹ בְּנִמְצָא لاَ وُجُودَ لَهُ. غَيْرُ مُتَوَفِّرٍ.

נִמֵּק, נימק פ' بَرَّرَ. عَلَّلَ. سَوَّغَ. شَرَحَ ـَ السَّبَبَ. فَسَّرَ. أَوْضَحَ. נֻמַּק عُلِّلَ. بُرِّرَ. شُرِحَ. سُوِّغَ. أُوضِحَ.

נֶמֶק ז' (נְמָקִים) ١. في الطب: غَنْغَرِينَا. غَرْغَرِينَا. آكِلَةٌ ע' גַּנְגְּרֶנָה. ٢. تَفَسُّخٌ. نَخَرٌ. ٣. النَّخَرُ (necrosis).

נָמַק פ' نَخِرَ ـَ تَفَسَّخَ ע' (מקק).

נָמֵק ת' (נְמַקִּים) نَخِرٌ. مُنْتِنٌ. عَفِنٌ. مُتَفَسِّخٌ ومجازًا: مُكَابِدٌ. مُعَانٍ(ي). הֵם נְמַקִּים בְּבָתֵּי הַסֹּהַר مجازًا: يَذُوقُونَ صُنُوفَ العَذَابِ فِي السُّجُونِ.

נִמֵּר, נימר פ' ١. نَمَّرَ. رَقَّطَ. بَقَّعَ. ٢. لَوَّنَ. رَقَّشَ. נֻמַּר رُقِّطَ. رُقِّشَ. بُقِّعَ. لُوِّنَ بِنُقَطٍ مُخْتَلِفَةِ الأَلْوَانِ.

נָמֵר ז' (נְמֵרִים) نَمِرٌ. نَمْرٌ ج نُمُورٌ وأَنْمَارٌ (حيوان مفترس). נָמֵר שֶׁל נְיָר نَمِرٌ مِنْ وَرَقٍ ومجازًا: بَطَلٌ زَائِفٌ.

נִמְרָץ ת' (־צִים) ١. حَازِمٌ. شَدِيدٌ. نَشِيطٌ. صَارِمٌ. حَاسِمٌ. ٢. مُبَرِّحٌ (ضرب). טִפּוּל נִמְרָץ في الطب: عِلاَجٌ مُكَثَّفٌ. عِنَايَةٌ مُكَثَّفَةٌ. נִמְרָצוֹת תה"פ بِشِدَّةٍ. بِحَزْمٍ. بِصَرَامَةٍ. אֶמְצָעִים נִמְרָצִים تَدَابِيرُ صَارِمَةٌ. إِجْرَاءَاتٌ شَدِيدَةٌ. דְּבָרִים נִמְרָצִים كَلاَمٌ قَاسٍ. لَهْجَةٌ عَنِيفَةٌ. מַכּוֹת נִמְרָצוֹת ضَرْبٌ مُبَرِّحٌ. מַאֲמַצִּים נִמְרָצִים جُهُودٌ شَدِيدَةٌ. مَسَاعٍ حَثِيثَةٌ. בְּקִצּוּר נִמְרָץ بِاخْتِصَارٍ تَامٍّ. بِوَجِيزِ العِبَارَةِ.

נִמְרָצוּת נ' نَشَاطٌ. حَزْمٌ. شِدَّةٌ. صَرَامَةٌ. قُوَّةٌ.

נֶמֶשׁ A ז' (נְמָשִׁים) نَمَشٌ. كَلَفٌ ج أَكْلاَفٌ (نقطة في الوجه).

נִמֵּשׁ, נימש פ' نَمَّشَ. بَقَّعَ. رَقَّطَ.

נִמְשָׁל ז' (־לִים) مَغْزَى المَثَلِ. مَغْزَى (مَعْنَى) العِظَةِ. מָשָׁל וְנִמְשָׁל مَثَلٌ ومَغْزَاهُ. אֵין הַמָּשָׁל דּוֹמֶה לַנִּמְשָׁל لاَ يَنْطَبِقُ المَغْزَى عَلَى المَثَلِ. لاَ وَجْهَ لِلشَّبَهِ بَيْنَهُمَا.

נִמְתָּח ת' (־חִים) ١. قَابِلٌ لِلْمَطِّ. مَطَّاطِيٌّ. قَابِلٌ لِلشَّدِّ. مَرِنٌ. ٢. مَمْدُودٌ. مُنْبَسِطٌ.

נִנּוֹחַ, נינוח ת' (־חִים) هَادِئٌ. وَادِعٌ. مُطْمَئِنٌّ. مُسْتَرِيحٌ.

נִנּוֹחוּת, נינוחות נ' هُدُوءٌ. دَعَةٌ. إِطْمِئْنَانٌ. سُكُونٌ. رَاحَةٌ.

נִנּוֹעַ ע' (נוע).

נַנָּס תו"ז (־סִים) ١. قَزَمٌ ج أَقْزَامٌ. دَحْدَحٌ ע' גַּמָּד. ٢. قَصِيرُ القَامَةِ.

נַנָּסוּת, נַנָּסִיּוּת נ' قَزَمِيَّةٌ. قِصَرٌ. صِغَرُ الجِسْمِ. تَوَقُّفُ النُّمُوِّ الطَّبِيعِيِّ.

נַנָּסִי ת' (־סִיִּים) قَزَمِيٌّ. قَصِيرٌ (صَغِيرٌ) جِدًّا.

נָס פ' هَرَبَ ـُ ע' (נוס).

נֵס ז' (נִסִּים) ١. رَايَةٌ ج رَايَاتٌ. بَنْدٌ ج بُنُودٌ. عَلَمٌ ج أَعْلاَمٌ. ٢. سَارِيَةٌ ج سَوَارٍ(ي). صَارِيَةٌ ج صَوَارٍ(ي). عَمُودٌ ج أَعْمِدَةٌ. ٣. مُعْجِزَةٌ ج مُعْجِزَاتٌ. أُعْجُوبَةٌ ج أَعَاجِيبُ. كَرَامَةٌ ج كَرَامَاتٌ. عَمَلٌ خَارِقٌ. אֵין סוֹמְכִים עַל הַנֵּס لاَ يُتَّكَلُ عَلَى المُعْجِزَاتِ ومجازًا: لاَ تُتْرَكُ المُقَدَّرَاتُ بِأَيْدِي الأَقْدَارِ. בְּדֶרֶךְ נֵס بِأُعْجُوبَةٍ. بِقُدْرَةِ قَادِرٍ. בַּעַל הַנֵּס ذُو الكَرَامَاتِ. صَاحِبُ المُعْجِزَاتِ. הָיָה לְנֵס كَانَ مِثَالاً (قُدْوَةً) يُحْتَذَى. كَانَ نِبْرَاسًا يُسْتَنَارُ بِهِ. הֵרִים עַל נֵס أَشَادَ بِـ أَثْنَى عَلَى. إِمْتَدَحَ. نَوَّهَ بِـ לֹא בְּכָל יוֹם מִתְרַחֵשׁ נֵס لاَ تَحْدُثُ المُعْجِزَاتُ كُلَّ يَوْمٍ. مَا كُلُّ مَرَّةٍ تَسْلَمُ الجَرَّةُ. נִצַּל בְּנֵס نَجَا ـُ بِأُعْجُوبَةٍ.

נָסַב פ' أَحَاطَ بِـ ע' סָבַב.

נְסִבָּה, נסיבה נ' (־בּוֹת) ظَرْفٌ ج ظُرُوفٌ. مُلاَبَسَةٌ ج مُلاَبَسَاتٌ. سَبَبٌ ج أَسْبَابٌ. נְסִבּוֹת أَحْوَالٌ. حَالاَتٌ. ظُرُوفٌ. נְסִבּוֹת הַפֶּשַׁע مُلاَبَسَاتُ الجَرِيمَةِ.

נְסִבּוֹת מְחֻמִּירוֹת ظُرُوفٌ مُشَدِّدَةٌ. נְסִבּוֹת מְקִלּוֹת ظُرُوفٌ مُخَفِّفَةٌ. לְפִי הַנְּסִבּוֹת بِحَسَبِ الظُّرُوفِ.

נִסְבָּל ת' (־לִים) مُحْتَمَلٌ (ولكنه غير مقبول). مَقْبُولٌ عَلَى مَضَضٍ. בִּלְתִּי נִסְבָּל لاَ يُحْتَمَلُ. ثَقِيلُ الظِّلِّ. ثَقِيلُ الدَّمِ.

נְסִבָּתִי, נסיבתי ת' (־תִיִּים) ظَرْفِيٌّ. עֵדוּת נְסִבָּתִית بَيِّنَةٌ ظَرْفِيَّةٌ. دَلِيلٌ ظَرْفِيٌّ.

(נסג) הִסִּיג פ' أَبْعَدَ. نَحَّى جَانِبًا. הִסִּיג גְּבוּל רֵעֵהוּ تَجَاوَزَ حُدُودَ الغَيْرِ. تَعَدَّى عَلَيْهِ. إِنْتَهَكَ حُرْمَةَ الغَيْرِ ومجازًا: ظَلَمَ ـ هَضَمَ ـ حُقُوقَهُ.

נְסִגִּי ת' (־גִּיִּים) ١. رَجْعِيٌّ. ٢. في علم الوراثة: إِرْتِجَاعِيٌّ. مُتَنَحٍّ(ي) (recessive). جِينٌ مَكْبُوتٌ يَعُودُ بَعْدَ جِيلٍ أَوْ أَكْثَرَ.

נִסָּה, ניסה פ' ١. جَرَّبَ. إِخْتَبَرَ. فَحَصَ ـ إِمْتَحَنَ. حَاوَلَ. تَمَرَّسَ. ٢. أَجْرَى تَجْرِبَةً أَوِ اخْتِبَارًا. נֻסָּה ١. جُرِّبَ. أُخْتُبِرَ. ٢. عُوِّدَ. مُرِّنَ. הִתְנַסָּה مَارَسَ. تَمَرَّسَ. خَبَرَ ـ أُبْتُلِيَ بِـ كَابَدَ. הִתְנַסָּה בַּחַיִּים عَرَكَتْهُ الحَيَاةُ. حَنَّكَتْهُ تَجَارِبُ الحَيَاةِ. הִתְנַסָּה בְּיִסּוּרֵי הַחַיִּים كَابَدَ عَذَابَ الحَيَاةِ. عَانَى الأَمَرَّيْنِ.

נָסוֹג ת' (נְסוֹגִים) مُنْسَحِبٌ. مُتَرَاجِعٌ. مُتَقَهْقِرٌ ע' סוג.

נִסּוּחַ, ניסוח ז' (־חִים) صَوْغٌ. صِيَاغَةٌ. تَحْرِيرٌ. وَضْعُ صِيغَةٍ. بَلْوَرَةٌ.

נִסּוּחִי, ניסוחי ת' (־חִיִּים) أُسْلُوبِيٌّ. صَوْغِيٌّ. مُتَعَلِّقٌ بِالأُسْلُوبِ الفَنِّيِّ.

נָסוֹט פ' حَرَّكَ. أَزَاحَ ע' (סוט).

נִסּוּי, ניסוי ז' (־יִים) تَجْرِبَةٌ ج تَجَارِبُ. إِخْتِبَارٌ ج إِخْتِبَارَاتٌ. إِمْتِحَانٌ ج إِمْتِحَانَاتٌ. טַיָּס נִסּוּי طَيَّارُ اخْتِبَارٍ. טִיסַת נִסּוּי طَيَرَانُ اخْتِبَارٍ. נִסּוּי וּטְעִיָּה التَّجْرِبَةُ وَالخَطَأُ.

נִסּוּיִי, ניסויי ת' (־יִים) ١. تَجْرِيبِيٌّ. إِخْتِبَارِيٌّ. ٢. بِالمُمَارَسَةِ.

נִסּוּךְ, ניסוך ז' (־כִים) إِرَاقَةٌ. صَبٌّ. سَكْبٌ.

נָסוּךְ ת' (נְסוּכִים) ١. مَسْكُوبٌ. مَصْبُوبٌ. مُرَاقٌ. ٢. مُنْصَهِرٌ ومجازًا: مَصْبُوبٌ فِي قَالَبٍ. مَسْبُوكٌ.

נִסּוּר, ניסור ז' (־רִים) نَشْرٌ (بالمنشار). نَجْرٌ ومجازًا: ضَوْضَاءُ. جَلَبَةٌ.

נסורת ע' נְסֹרֶת.

נִסַּח, נִסֵּחַ, ניסח פ' ١. صَاغَ ـ وَضَعَ (يَضَعُ) صِيغَةً. حَرَّرَ. بَلْوَرَ. وَضَعَ فِي قَالَبٍ مُعَيَّنٍ. נִסַּח אֶת הַהַחְלָטָה صَاغَ القَرَارَ. وَضَعَ صِيغَةَ القَرَارِ. נִסַּח أُجْتُثَّ. أُقْتُلِعَ. أُزِيلَ. נֻסַּח صِيغَ. وُضِعَتْ صِيغَتُهُ. تَبَلْوَرَ. הִתְנַסֵּחַ وُضِعَتْ صِيغَتُهُ. صِيغَ. تَبَلْوَرَ. הִסִּיחַ أَبْعَدَ. صَرَفَ ـ أَزَالَ. أَلْهَى. הִסִּיחַ דַּעְתּוֹ מִן־ صَرَفَ النَّظَرَ عَنْ. أَغْضَى عَنْ. غَفَلَ ـ عَنْ. سَهَا ـ عَنْ. הֻסַּח أُسْتُؤْصِلَ. صُرِفَ. أُزِيلَ. הֻסְּחָה דַּעְתּוֹ מִן־ سَهَا ـ صُرِفَ نَظَرُهُ عَنْ. إِنْشَغَلَ بِـ (عَنْ).

נֶסַח ז' (נְסָחִים) نَصٌّ ج نُصُوصٌ. خُلاَصَةٌ. مُلَخَّصٌ. فَحْوَى النَّصِّ.

נַסָּח ז' (־חִים) وَاضِعُ النَّصِّ. كَاتِبُ النُّصُوصِ. مُدَبِّجُ أُسْلُوبٍ ע' נַסְחָן.

נֻסָּח, נֹסַח, נוסח ז' (נֻסָּחִים, נְסָחִים) ١. صِيغَةٌ ج صِيَغٌ. نَصٌّ ج نُصُوصٌ. مَنْطُوقُ مَادَّةٍ فِي قَانُونٍ. ٢. نُسْخَةٌ ج نُسَخٌ. ٣. طَرِيقَةٌ ج طُرُقٌ. أُسْلُوبٌ ج أَسَالِيبُ. בְּנֹסַח־ عَلَى طَرِيقَةِ. بِأُسْلُوبِ. נֹסַח אַחֵר بِعِبَارَةٍ أُخْرَى. נֹסַח אַשְׁכְּנַז طَرِيقَةُ الصَّلاَةِ لَدَى اليَهُودِ السُّكْنَاجِ (اليهود الغربيين). נֹסַח הַהַצְהָרָה نَصُّ البَيَانِ. صِيغَةُ التَّصْرِيحِ. נֹסַח מְתֻקָּן نَصٌّ مُعَدَّلٌ. صِيغَةٌ مُعَدَّلَةٌ. نُسْخَةٌ مُصَحَّحَةٌ. נֹסַח סְפָרַד طَرِيقَةُ الصَّلاَةِ لَدَى اليَهُودِ الشَّرْقِيِّينَ.

נֻסְחָה, נוסחה נ' (־חוֹת, ־חָאוֹת) ١. صِيغَةٌ ج صِيَغٌ. قَالَبٌ ج قَوَالِبُ. ٢. مُعَادَلَةٌ ج مُعَادَلاَتٌ. ٣. قَاعِدَةٌ ج قَوَاعِدُ. ٤. نُسْخَةٌ ج نُسَخٌ.

נַסְחָן ז' (־נִים) ١. كَاتِبُ النَّصِّ. وَاضِعُ الصِّيغَةِ. ٢. ذُو أُسْلُوبٍ مُعَيَّنٍ (في الكتابة والموسيقى).

נִסְטוֹרִי .As ת' (־רִיִּים) نُسْطُورِيٌّ ج نَسَاطِرَةٌ (من اتباع الكنيسة النسطورية).

נִסְטוֹרִיּוּת נ' نُسْطُورِيَّةٌ. الكَنِيسَةُ النُّسْطُورِيَّةُ.

נִסִּי ת' (־סִּיִּים) مُنْطَوٍ عَلَى مُعْجِزَةٍ. خَارِقٌ. مُدْهِشٌ. مُذْهِلٌ.

נִסִּי ז' (נִסָּיִים) وَحْدَةٌ تَجْرِيبِيَّةٌ فِي سِلْسِلَةِ تَجَارِبَ.

נסיבה ע' נְסִבָּה.

נָסִיג ת' (נְסִיגִים) مُرْتَجِعٌ. قَابِلٌ لِلإِرْجَاعِ.

נְסִיגָה נ' (־גוֹת) ١. إِنْسِحَابٌ. تَرَاجُعٌ. رُجُوعٌ. تَقَهْقُرٌ. نُكُوصٌ. إِرْتِدَادٌ إِلَى الوَرَاءِ ومجازًا: عُدُولٌ عَنْ. نَدَمٌ. ٢. في الطب: إِنْتِكَاسُ المَرَضِ.

נִסָּיָה, נסייה נ' تَجْرِبَةٌ ע' נִסָּיוֹן. נִסָּיָה וּטְעִיָּה التَّجْرِبَةُ وَالخَطَأُ (trial and error).

נָסִיוּב ז' (־בִים) مَصْلٌ ج أَمْصَالٌ. لَقَاحٌ. مَطْعُومٌ. נְסִיוּב הַדָּם في الطب: مَصْلُ الدَّمِ. נְסִיוּב סָלָק مَصْلٌ سَالْك. المَصْلُ ضِدُّ شَلَلِ الأَطْفَالِ.

נִסָּיוֹן, ניסיון ז' (־יוֹנוֹת) ١. تَجْرِبَةٌ ج تَجَارِبُ. إِخْتِبَارٌ ج إِخْتِبَارَاتٌ. فَحْصٌ ج فُحُوصٌ. ٢. مُحَاوَلَةٌ ج مُحَاوَلاَتٌ. ٣. إِجْرَاءُ تَجْرِبَةٍ. تَجْرِيبٌ. ٤. خِبْرَةٌ ج خِبْرَاتٌ. مِرَانٌ. حُنْكَةٌ. دِرَايَةٌ. تَمَرُّسٌ. בָּא לִידֵי נִסָּיוֹן وُضِعَ فِي مِحَكِّ التَّجْرِبَةِ. בַּעַל נִסָּיוֹן ذُو خِبْرَةٍ. مُجَرِّبٌ. مُحَنَّكٌ. مُتَمَرِّسٌ. עָמַד בַּנִּסָּיוֹן إِجْتَازَ التَّجْرِبَةَ (بِنَجَاحٍ). لَمْ يَقَعْ فِي مَزَلَّةٍ. שְׁפַן נִסָּיוֹן خِنْزِيرٌ غِينِيًّا. أَرْنَبُ تَجَارِبَ. תַּחֲנַת נִסְיוֹנוֹת مَحَطَّةُ تَجَارِبَ. אֵין חָכָם כְּבַעַל הַנִּסָּיוֹן أَعْلَمُ بِهَا مَنْ غَصَّ بِهَا. إِسْأَلْ مُجَرِّبًا وَلاَ تَسْأَلْ طَبِيبًا. הֵבִיא אוֹתוֹ לִידֵי נִסָּיוֹן وَضَعَهُ تَحْتَ التَّجْرِبَةِ. وَضَعَهُ أَمَامَ تَحَدٍّ.

נִסְיוֹנִי ת' (־נִיִּים) تَجْرِيبِيٌّ. إِخْتِبَارِيٌّ.

נָסִיךְ ז' (נְסִיכִים) ١. أَمِيرٌ ج أُمَرَاءُ. كُونْت (في دول اوربية). נְסִיךְ הַכֶּתֶר وَلِيُّ

הָעֲרְשׁ. נְסִיךְ הַחֲלוֹמוֹת بَطَلُ الأَحْلَامِ. فَتَى أَحْلَامِهَا.

נְסִיכָה נ' (־כוֹת) ١. أَمِيرَةٌ ج أَمِيرَاتٌ. كُونْتِيسَة. ٢. صَبٌّ. سَكْبٌ. إِرَاقَةٌ.

נְסִיכוּת נ' (־כֻיּוֹת) إِمَارَةٌ. مَشْيَخَةٌ. دُوقِيَّةٌ (في اوربا).

נְסִיעָה נ' (־עוֹת) سَفَرٌ ج أَسْفَارٌ. سَفْرَةٌ ج سَفَرَاتٌ. رِحْلَةٌ ج رِحَلَاتٌ. דְּמֵי נְסִיעָה بَدَلُ سَفَرِيَّةٍ. קַדַּחַת נְסִיעָה حُمَّى السَّفَرِ. الانْفِعَالُ الَّذِي يَسْبِقُ السَّفَرَ. סוֹכְנוּת נְסִיעוֹת مَكْتَبُ سَفَرِيَّاتٍ. وِكَالَةٌ سِيَاحِيَّةٌ.

נְסִיקָה נ' (־קוֹת) إِقْلَاعُ الطَّائِرَةِ. تَحْلِيقٌ.

נָסִיר ת' (נְסִירִים) سَهْلُ النَّجْرِ (النَّشْرِ). قَابِلٌ لِلنَّشْرِ.

נְסִירָה נ' (־רוֹת) نَجْرٌ. نَشْرٌ (بالمنشار).

נָסַךְ פ' ١. سَكَبَ ـُ صَبَّ ـُ أَرَاقَ. دَلَقَ ـُ ٢. صَهَرَ ـَ أَذَابَ. أَسَالَ. ٣. دَهَنَ ـُ ومجازًا: أَضْفَى عَلَى. أَسْبَغَ عَلَى. נִסַּךְ ١. أُرِيقَ. إِنْصَبَّ. سُكِبَ. إِنْدَلَقَ. ٢. مُسِحَ. دُهِنَ. נִסֵּךְ ١. سَكَبَ. صَبَّ. أَرَاقَ. ٢. سَكَبَ النَّبِيذَ لِعِبَادَةِ الأَوْثَانِ مِمَّا يَجْعَلُهُ مُحَرَّمًا ע' נֶסֶךְ, יֵין נֶסֶךְ.

נֶסֶךְ ז' (נְסָכִים) ١. سَكْبٌ. صَبٌّ. إِرَاقَةٌ. إِسَالَةٌ. ٢. سَبْكُ الْمَعْدِنِ. יֵין נֶסֶךְ النَّبِيذُ الْمَسْكُوبُ (الذي كان يعده عبدة الاصنام لعبادة اصنامهم وكذلك النبيذ في وعاء مفتوح ويحرم على اليهودي تناولهما).

נִסְמָךְ תו"ז (־כִים) ١. مُسْتَنِدٌ إِلَى. مُعْتَمِدٌ عَلَى. مَدْعُومٌ بِـ ٢. مُرَخَّصٌ. مُفَوَّضٌ. مُوَكَّلٌ. ٣. في القواعد: مُضَافٌ (الى المضاف اليه). נִסְמָךְ עַל שֻׁלְחָנוֹ مُعَالٌ. مُتَّكِلٌ فِي عَيْشِهِ عَلَى.

(נסס) הִתְנוֹסֵס פ' ١. خَفَقَ ـُ رَفْرَفَ. ٢. تَلَأْلَأَ. سَطَعَ ـَ إِلْتَمَعَ.

נָסַע פ' ١. سَافَرَ. رَحَلَ ـَ إِرْتَحَلَ. إِسْتَقَلَّ (سيارة مثلاً). رَكِبَ ـَ (الباخرة مثلاً). ذَهَبَ ـَ ٢. سَارَ ـِ تَقَدَّمَ. تَحَرَّكَ. ٣. إِقْتَلَعَ ע' עָקַר. הִסִּיעַ ١. رَحَّلَ. أَقَلَّ. سَفَّرَ. سَيَّرَ. نَقَلَ ـُ ٢. قَلَعَ ـَ إِقْتَلَعَ. הִסִּיעַ אֶת דַּעְתּוֹ מִן־ صَرَفَ ـِ نَظَرَهُ عَنْ. הֻסַּע ١. سُفِّرَ. رُحِّلَ. أُقِلَّ. نُقِلَ. ٢. وُجِّهَ. قِيدَ. سُيِّرَ. ٣. أُقْتُلِعَ. أُزِيلَ. הֻסַּע מִתַּפְקִידוֹ نُحِّيَ عَنْ مَنْصِبِهِ. أُقِيلَ.

נִסְעָר ת' (־רִים) عَاصِفٌ. هَائِجٌ. ثَائِرٌ. مُنْفَعِلٌ. جَيَّاشٌ. לֵב נִסְעָר قَلْبٌ جَيَّاشٌ. הָרוּחוֹת נִסְעָרוֹת الخَوَاطِرُ مُهْتَاجَةٌ. תְּקוּפָה נִסְעֶרֶת فَتْرَةٌ عَاصِفَةٌ (مُضْطَرِبَةٌ).

נִסְפֶּה ז' (־פִּים) مَقْتُولٌ. قَتِيلٌ ج قَتْلَى. صَرِيعٌ ج صَرْعَى.

נִסְפָּח ז' (־חִים) مُلْحَقٌ ج مَلَاحِقُ. تَابِعٌ ج أَتْبَاعٌ. مُضَافٌ. נִסְפָּח כַּלְכָּלִי مُلْحَقٌ اقْتِصَادِيٌّ. נִסְפָּח לַחֹק ذَيْلُ قَانُونٍ. נִסְפָּח צְבָאִי مُلْحَقٌ عَسْكَرِيٌّ.

נִסְפָּחוּת נ' مُلْحَقِيَّةٌ. مَكْتَبُ الْمُلْحَقِ (العسكري او الاقتصادي مثلاً).

נָסַק .Ar פ' إِرْتَفَعَ. حَلَّقَ. أَقْلَعَ (طائرة). הִסִּיק ١. أَضْرَمَ النَّارَ. أَشْعَلَ. أَوْقَدَ. ٢. إِسْتَنْتَجَ. إِسْتَخْلَصَ. إِسْتَدَلَّ. הֻסַּק ١. أُضْرِمَ. أُشْعِلَتْ فِيهِ النَّارُ. ٢. أُسْتُنْتِجَ. أُسْتُخْلِصَ.

נֶסֶק ז' (נְסָקִים) في الموسيقى: رَفْعُ النَّغْمَةِ (علامة الرفع في النوتة الموسيقية).

נָסַר פ' ١. نَجَرَ ـُ نَشَرَ ـُ بِالْمِنْشَارِ. ٢. مجازًا: شَقَّ ـُ عِنَانَ السَّمَاءِ. حَلَّقَ بَعِيدًا. נִסֵּר ١. نَشَرَ. نَجَرَ. قَطَعَ ـَ بِالْمِنْشَارِ. ٢. صَرَّ ـِ صَوَّتَ بِشِدَّةٍ. ٣. أَثَارَ الضَّوْضَاءَ. أَزْعَجَ. בְּעָיוֹת חֲמוּרוֹת מְנַסְּרוֹת בָּעוֹלָם مُشْكِلَاتٌ خَطِيرَةٌ تُشْغِلُ بَالَ العَالَمِ. قَضَايَا هَامَّةٌ تَتَرَدَّدُ عَلَى أَلْسِنَةِ النَّاسِ. נֻסַּר نُشِرَ. نُجِرَ.

נֶסֶר ז' (נְסָרִים) نَجِيرَةٌ ج نَجَائِرُ. رَافِدَةٌ ج رَوَافِدُ.

נַסָּר ז' (־רִים) نَجَّارٌ. نَاشِرُ الخَشَبِ (بالمنشار) ע' נַגָּר.

נְסֹרֶת, נסורת נ' نُشَارَةٌ. نُجَارَةٌ. قُرَاضَةٌ.

נִסְתָּר תו"ז (־רִים) ١. خَافٍ(ي). مَخْفِيٌّ. مَسْتُورٌ. مُسْتَتِرٌ. مُضْمَرٌ. مُتَوَارٍ(ي). مَكْتُومٌ. مُحْتَجِبٌ. غَائِبٌ. مُغَيَّبٌ. ٢. في القواعد: صِيغَةُ الغَائِبِ الْمُفْرَدِ. חָכְמַת הַנִּסְתָּר الحِكْمَةُ البَاطِنِيَّةُ. الحِكْمَةُ السِّرِّيَّةُ (باختصار: ח"ן). תּוֹרַת הַנִּסְתָּר عِلْمُ الغَيْبِ.

נָע ע' (נוע).

נָע ת' (־עִים) مُتَحَرِّكٌ. مُهْتَزٌّ. مُتَرَاقِصٌ. مُتَرَاوِحٌ. غَيْرُ مُسْتَقِرٍّ. נָע וָנָד ע' (נוד) נָד. אוֹת נָעָה في القواعد: حَرْفٌ مُتَحَرِّكٌ. שְׁוָא נָע ע' שְׁוָא. מְחִירוֹ נָע בֵּין מֵאָה לְמָאתַיִם שֶׁקֶל يَتَرَاوَحُ سِعْرُهُ بَيْنَ مِائَةٍ وَمِائَتَيْ شِيكِل.

נֶעְדָּר, נֶעְדָּר תו"ז (־רִים) ١. غَائِبٌ. مُتَغَيِّبٌ. ٢. في الجيش: مَفْقُودٌ. ٣. مجازًا: مُتَوَفًّى. ٤. عَدِيمٌ. مَعْدُومٌ. مُنْعَدِمٌ. مُجَرَّدٌ عَنْ. مُفْتَقِرٌ إِلَى.

נַעֲוֶה, נעווה ת' (־וִים) مُعْوَجٌّ. مُلْتَوٍ(ي). مُزَيَّفٌ. خَاطِئٌ. בֶּן נַעֲוַת הַמַּרְדּוּת إِبْنُ العَاصِيَةِ (مسبّة). إِبْنُ العَاقَّةِ. إِبْنُ اللَّبْوَةِ מ'.

נָעוּל ת' (נְעוּלִים) ١. مُقْفَلٌ. مُوصَدٌ. مَسْدُودٌ. مُحْكَمُ الإِغْلَاقِ. مُسَكَّرٌ. ٢. مُنْتَعِلٌ. فِي قَدَمِهِ حِذَاءٌ.

נָעוּץ ת' (נְעוּצִים) ١. مَغْرُوزٌ. مُرَزَّزٌ. مُولَجٌ. ٢. نَاتِجٌ عَنْ. نَاجِمٌ عَنْ.

נְעוֹר, ניעור ז' (־רִים) نَفْضٌ. خَضٌّ. خَضْخَضَةٌ ע' נָעַר.

נֵעוֹר, ניעור ת' (־רִים) نَاهِضٌ. مُسْتَيْقِظٌ. مُسْتَفِيقٌ.

נְעוּרִים ז"ר فُتُوَّةٌ. حَدَاثَةٌ. صِغَرٌ. عَهْدُ الشَّبِيبَةِ وَالصِّبَا. אַלּוּף נְעוּרִים رَفِيقُ الصِّبَا. فَتَى الأَحْلَامِ. אֵשֶׁת נְעוּרִים فَتَاةُ الأَحْلَامِ. בְּנֵי הַנְּעוּרִים الشَّبِيبَةُ. أَبْنَاءُ الشَّبِيبَةِ. النَّشْءُ الجَدِيدُ. الجِيلُ الصَّاعِدُ. חַטֹּאות נְעוּרִים أَخْطَاءُ الشَّبَابِ. خَطَايَا الصِّغَرِ. חֶסֶד נְעוּרִים الفَضْلُ القَدِيمُ (الذي صُنع في شبابه).

נעורת ע' נְעֹרֶת.

נֶעֱזָב ת' (־בִים) مَتْرُوكٌ. مَهْجُورٌ. مُهْمَلٌ. مَخْذُولٌ.

נְעִילָה נ' (־לוֹת) ١. قَفْلٌ. إِقْفَالٌ. إِغْلاَقٌ. إِيصَادٌ. ٢. فَضُّ الجَلْسَةِ. إِرْفِضَاضٌ. ٣. خَتْمٌ. إِنْهَاءٌ. خِتَامٌ. ٤. كِنَايَةٌ عَنِ الصَّلاَةِ الخِتَامِيَّةِ فِي عِيدِ الغُفْرَانِ.

נָעִים ת' (נְעִימִים) مُمْتِعٌ. مُرِيحٌ. هَنِيءٌ. لَذِيذٌ. طَيِّبٌ. رَخِيمٌ (صوت). عَذْبٌ. مُحَبَّبٌ. مُسْتَحَبٌّ. נָעִים מְאוֹד! فُرْصَةٌ سَعِيدَةٌ! (للتعارف). حَصَلَ لَنَا الشَّرَفُ! נְעִים הֲלִיכוֹת دَمِثُ الأَخْلاَقِ. حُلْوُ الطِّبَاعِ. حُلْوُ المَعْشَرِ. נְעִים זְמִירוֹת ذُو التَّرَانِيمِ المُمْتِعَةِ (كناية عن الملك داود في التوراة). הַפְתָּעָה נְעִימָה مُفَاجَأَةٌ سَارَّةٌ. خَبَرٌ سَارٌّ. קוֹל נָעִים صَوْتٌ رَخِيمٌ. صَوْتٌ عَذْبٌ (رَقِيقٌ). בִּלָּה בִּנְעִימִים أَمْضَى وَقْتًا مُمْتِعًا. בַּלֵּה בִּנְעִימִים ١. تَمَتَّعْ! تَسْلِيَةٌ مُمْتِعَةٌ! ٢. رِحْلَةٌ مُمْتِعَةٌ!

נְעִימָה נ' (־מוֹת) ١. نَغْمَةٌ ج نَغَمَاتٌ وأَنْغَامٌ. لَحْنٌ ج أَلْحَانٌ. مَعْزُوفَةٌ ج مَعْزُوفَاتٌ. ٢. نَبْرَةٌ ج نَبَرَاتٌ. הִבְלִיעַ בִּנְעִימָה لَمَّحَ فِي كَلاَمِهِ. أَشَارَ مِنْ طَرْفٍ خَفِيٍّ.

נְעִימוּת נ' ١. نُعُومَةٌ. لُطْفٌ. عُذُوبَةٌ. رِقَّةٌ. ٢. نَعْمَاءُ. لَذَّةٌ. مُتْعَةٌ. سُرُورٌ. אִי־נְעִימוּת حَرَاجَةٌ. إِحْرَاجٌ. (وَضْعٌ) لاَ يَبْعَثُ عَلَى الارْتِيَاحِ.

נְעִיצָה נ' (־צוֹת) غَرْزٌ. رَزٌّ. تَلْزِيزٌ. إِيلاَجٌ. إِقْحَامٌ. دَسٌّ. נְעִיצַת סַכִּין בַּגַּב طَعْنٌ بِسِكِّينٍ مِنَ الخَلْفِ. غَدْرٌ. נְעִיצַת עַיִן حَمْلَقَةٌ. تَحْدِيقٌ. بَحْلَقَةٌ.

נְעִירָה נ' (־רוֹת) ١. نَفْضٌ. خَضٌّ. خَضْخَضَةٌ. ٢. نَهِيقُ الحِمَارِ.

נֶעְכָּר ת' (־רִים) ١. مُكَدَّرُ الخَاطِرِ. مَغْمُومٌ. ٢. تَالِفٌ. عَطِبٌ.

נֶעְכָּרוּת נ' كَدَرٌ. غَمٌّ. غُمَّةٌ. كَآبَةٌ.

נָעַל פ' ١. أَقْفَلَ. أَوْصَدَ. أَغْلَقَ. سَدَّ ـُ سَكَّرَ. ٢. رَفَعَ ـَ فَضَّ ـُ (جَلْسَةً). خَتَمَ ـِ أَنْهَى. ٣. إِنْتَعَلَ. لَبِسَ الحِذَاءَ. נָעַל דֶּלֶת בִּפְנֵי פְּלוֹנִי أَوْصَدَ البَابَ فِي وَجْهِ فُلاَنٍ. נִנְעַל ١. أُقْفِلَ. أُوصِدَ. إِنْسَدَّ. أُغْلِقَ. سُكِّرَ. ٢. رُفِعَ. إِرْفَضَّ. أُخْتُتِمَ. أُنْهِيَ. إِنْتَهَى. הִנְעִיל نَعَلَ ـَ أَلْبَسَ النَّعْلَ (أَوِ الحِذَاءَ). הָנְעַל نُعِلَ.

נַעַל נ' (־עֲלַיִם) حِذَاءٌ ج أَحْذِيَةٌ. نَعْلٌ ج نِعَالٌ. جَزْمَةٌ ج جِزَمٌ. נַעֲלַיִם אוֹרְתּוֹפֶּדִיּוֹת حِذَاءٌ طِبِّيٌّ ج أَحْذِيَةٌ طِبِّيَّةٌ. נַעֲלַיִם גְּבוֹהוֹת جَزْمَةٌ ج جِزَمٌ (boot). נַעֲלַיִם חֲצָאִיּוֹת جَزْمَةٌ نِصْفٌ. حِذَاءٌ قَصِيرٌ. נַעֲלֵי אֶצְבַּע, נַעֲלֵי בַּלֶּט حِذَاءُ البَالِيهِ. נַעֲלֵי בַּיִת خُفٌّ ج أَخْفَافٌ. بَابُوجٌ ج بَوَابِيجُ. شِبْشِبٌ. נַעֲלֵי סְפּוֹרְט حِذَاءٌ رِيَاضِيٌّ. חֲלוּץ נַעַל مَخْلُوعُ النَّعْلِ ע' חָלוּץ. לְשׁוֹן הַנַּעַל لِسَانُ النَّعْلِ. خِزَامَةُ النَّعْلِ. מִחוּט וְעַד שְׂרוֹךְ נַעַל مِنَ الخَيْطِ (الرفيع) وَحَتَّى القِيطَانِ (الغليظ) ومجازًا: صَغِيرًا وَكَبِيرًا. נִכְנַס לְתוֹךְ נַעֲלָיו שֶׁל פְּלוֹנִי إِنْتَعَلَ حِذَاءَ فُلاَنٍ ومجازًا: إِحْتَذَى حَذْوَهُ. حَاوَلَ السَّيْرَ عَلَى مِنْوَالِهِ.

נֶעְלָב ת' (־בִים) مُهَانٌ. مَشْتُومٌ. مَجْرُوحُ الكَرَامَةِ.

נֶעְלָבוּת נ' مَهَانَةٌ. تَحْقِيرٌ. جَرْحُ الكَرَامَةِ. حَطٌّ مِنَ القَدْرِ.

נַעֲלֶה ת' (־לִים) سَامٍ(ي). عَالٍ(ي). رَفِيعٌ. جَلِيلٌ. נַעֲלֶה מִכָּל מִשְׁגֶּה مَعْصُومٌ. مُنَزَّهٌ عَنِ الخَطَإِ (الله تعالى).

נַעֲלוּת נ' سُمُوٌّ. رِفْعَةٌ. جَلاَلٌ. سَنَاءٌ.

נֶעְלָם, נֶעֱלָם תו"ז (־מִים) ١. خَفِيٌّ. مَخْفِيٌّ. مُخْتَبِئٌ. مُسْتَتِرٌ. كَامِنٌ. غَائِبٌ. مُضْمَرٌ. مُتَوَارٍ(ي). مَكْتُومٌ. ٢. في الرياضيات: مَجْهُولٌ.

נָעַם פ' حَلاَ ـُ طَابَ ـِ عَذُبَ ـُ نَعِمَ ـَ هَنِئَ ـَ رَاقَ ـُ נָעַם לוֹ إِسْتَسَاغَ. طَابَ لَهُ. حَلاَ لَهُ. לֶחֶם סְתָרִים יִנְעָם مجازًا: كُلُّ مَحْجُوبٍ مَرْغُوبٌ. كُلُّ مَمْنُوعٍ مَتْبُوعٌ. יִנְעַם לְךָ هَنِيئًا لَكَ! نَعِمًّا! הִתְנַעֵם تَنَعَّمَ. هَنِئَ. تَمَتَّعَ. הִנְעִים ١. مَتَّعَ. هَنَّأَ. أَبْهَجَ. أَنْعَمَ. ٢. أَطْرَبَ. أَلَّفَ لَحْنًا. لَحَّنَ.

נֹעַם, נועם ז' نُعْمٌ. لُطْفٌ. عُذُوبَةٌ. لِينٌ. رِقَّةٌ. لَطَافَةٌ. נֹעַם הֲלִיכוֹתָיו لُطْفُ أَخْلاَقِهِ. دَمَاثَةُ أَخْلاَقِهِ. رِقَّةُ طِبَاعِهِ. אִמְרֵי נֹעַם طَلاَوَةُ لِسَانٍ. חַיֵּי נֹעַם نَعْمَاءُ. نُعْمٌ. صَفْوُ العَيْشِ. رَغْدٌ. رَخَاءٌ. رَفَاهِيَةٌ. בְּדַרְכֵי נֹעַם بِاللِّينِ. بِالحُسْنَى. بِلُطْفٍ.

נַעֲמַ"ת ר"ת נָשִׁים עוֹבְדוֹת וּמִתְנַדְּבוֹת مُنَظَّمَةُ نَعَمَات (نساء عاملات ومتطوعات).

נַעֲנֶה ת' (־נִים) ١. مُعَذَّبٌ. مُكَابِدٌ. مُعَانٍ(ي). ٢. مُسْتَجِيبٌ. قُوبِلَ بِالإِيجَابِ.

נִעְנוּעַ, נִעְנוּעַ ז' (־עִים) ١. تَحْرِيكٌ. هَزٌّ. خَضٌّ. خَضْخَضَةٌ. نَفْضٌ. زَحْزَحَةٌ. ٢. في الفلك: حَرَكَةُ الأَرْضِ حَوْلَ مِحْوَرِهَا.

נִעְנַע, נִעְנֵעַ פ' حَرَّكَ. هَزَّ ـُ خَضْخَضَ. رَجَّ ـُ رَجْرَجَ. قَلْقَلَ. נִעְנַע לוֹ בְּרֹאשׁוֹ هَزَّ رَأْسَهُ مُوَافَقَةً. أَوْمَأَ بِرَأْسِهِ. נִעְנַע حُرِّكَ. إِهْتَزَّ. خُضْخِضَ. הִתְנַעְנֵעַ تَحَرَّكَ. إِهْتَزَّ. إِرْتَجَّ. تَرَجْرَجَ. تَرَاقَصَ. تَأَرْجَحَ.

נַעֲנָע א ז' في النبات: نَعْنَعٌ. نَعْنَاعٌ ע' מִנְתָּה.

נָעַץ פ' غَرَزَ ـِ رَزَّ ـُ لَزَّزَ. أَوْلَجَ. طَعَنَ ـَ (بسكين). נָעַץ בּוֹ עֵינָיו حَمْلَقَ فِيهِ. بَحْلَقَ فِيهِ. حَدَّقَ فِيهِ النَّظَرَ. حَدَّجَ. تَفَرَّسَ فِيهِ. נָעַץ סַכִּין בַּגַּב طَعَنَ ـَ بِسِكِّينٍ مِنَ الخَلْفِ ومجازًا: غَدَرَ ـُ بِـ خَانَ ـُ נָעַץ צִפָּרְנָיו أَنْشَبَ أَظْفَارَهُ (مَخَالِبَهُ). נִנְעַץ إِنْغَرَزَ. إِنْرَزَّ. طُعِنَ بِسِكِّينٍ.

נַעַץ ז' (נְעָצִים) دَبُّوسُ رَسْمٍ. دَبُّوسُ طَبْعَةٍ.

נֶעְצָר ת' (־רִים) مُعْتَقَلٌ. مَوْقُوفٌ. مَقْبُوضٌ عَلَيْهِ.

נָעַר פ' ١. نَفَضَ ـُ حَرَّكَ. خَضْخَضَ. هَزَّ ـُ ٢. نَهَقَ ـِ نَعَرَ ـِ נָעַר (יָדָיו) חָפְנוֹ מִ־ تَنَصَّلَ مِنْ. نَفَضَ يَدَهُ مِنْ. تَبَرَّأَ مِنْ. غَسَلَ يَدَهُ مِنْ. נִנְעַר ١. نُفِضَ. حُرِّكَ ومجازًا: نَهَضَ ـَ إِنْتَفَضَ. هَبَّ ـُ مِنْ نَوْمِهِ. ٢. فُرِّقَ. بُعْثِرَ. تَفَصَّى. נִעֵר ١. نَفَّضَ. نَفَضَ بِشِدَّةٍ. ٢. حَرَّكَ. خَضْخَضَ. הִתְנַעֵר ١. إِنْتَفَضَ. ٢. هَبَّ ـُ نَهَضَ ـَ أَفَاقَ. إِسْتَيْقَظَ. ٣. نَفَضَ يَدَهُ مِنْ. تَنَكَّرَ لِـ تَبَرَّأَ مِنْ.

נַעַר ז' (נְעָרִים) ١. فَتًى ج فِتْيَانٌ. وَلَدٌ ج أَوْلَادٌ. غُلَامٌ ج غِلْمَانٌ. مُرَاهِقٌ. صَبِيٌّ ج صِبْيَانٌ وصِبْيَةٌ. ٢. حَدَثٌ ج أَحْدَاثٌ. ٣. خَادِمٌ ج خُدَّامٌ وخَدَمٌ. ٤. غِمْرٌ ج أَغْمَارٌ. مُسْتَجِدٌّ. נַעַר שְׁלִיחַ مُرَاسِلٌ. سَاعٍ(ي) ج سُعَاةٌ. מִנַּעַר וְעַד זָקֵן صِبْيَةً وَشُيُوخًا. صِغَارًا وَكِبَارًا. جَمِيعًا. قَاطِبَةً. בִּנְעָרֵינוּ וּבִזְקֵנֵינוּ شَبَابًا وَشِيبًا. صِغَارُنَا وَكِبَارُنَا. נַעַר יִכְתְּבֵם هُمْ قِلَّةٌ (بحيث يمكن لصبي ان يعدهم). אֶל הַנַּעַר הַזֶּה הִתְפַּלַּלְתִּי مجازًا: هذا مَا تَمَنَّيْتُهُ. עִם כָּל הַנְּעָרִים مَعَ الجَمِيعِ. سَوِيَّةً. سَوِيًّا. נַעַר הָיִיתִי גַּם זָקַנְתִּי וְלֹא רָאִיתִי إنْ أَذْكُرْ لَا أَذْكُرُ مِثْلَ هذا. קָרָא לַנַּעַר בִּשְׁמוֹ مجازًا: قَالَ لِلأَعْوَرِ أَعْوَرَ. أَعْلَنَ صَرَاحَةً.

נֹעַר, נוֹעַר ז' ١. صِبًا. صِبًى. عَهْدُ الصِّبَا. ٢. الشَّبِيبَةُ. النَّشْءُ الجَدِيدُ. الجِيلُ الطَّالِعُ (الصَّاعِدُ). נֹעַר זָהָב الشَّبَابُ المُنَعَّمُ. الشَّبَابُ الطَّائِشُ. נֹעַר עָזוּב الطُّفُولَةُ المُشَرَّدَةُ. נֹעַר שׁוּלַיִם الشَّبَابُ الهَامِشِيُّ (الذين يعيشون على هامش المجتمع). אַכְסַנְיַת נֹעַר مَبِيتٌ لِلشَّبَابِ ע' אַכְסַנְיָה. מִפְלַג הַנֹּעַר ע' מִפְלָג. שׁוֹפֵט נֹעַר قَاضِي الأَحْدَاثِ. قَاضٍ فِي مَحْكَمَةِ الأَحْدَاثِ. תְּנוּעַת נֹעַר حَرَكَةُ الشَّبِيبَةِ.

נַעֲרָה נ' (נְעָרוֹת) ١. فَتَاةٌ. مُرَاهِقَةٌ. ٢. غَادَةٌ. كَاعِبٌ ج كَوَاعِبُ. شَابَّةٌ. ٣. جَارِيَةٌ ج جَوَارٍ(ي). صَبِيَّةٌ ج صَبَايَا. وَصِيفَةٌ ج وَصَائِفُ. נַעֲרַת זֹהַר فَتَاةٌ حَسْنَاءُ بَارِعَةُ الجَمَالِ وَهذا أَفْضَلُ مَا فِيهَا. خَضْرَاءُ الدِّمَنِ. حَسَنَةُ المَظْهَرِ سَيِّئَةُ المَخْبَرِ. נַעֲרַת לִוּוּי رَفِيقَةٌ تُصَاحِبُ رَجُلًا لِقَاءَ أَجْرٍ.

נְעָרָה נ' (־רוֹת) نَهِيقُ الحِمَارِ. نَعِيقٌ.

נַעֲרוּת נ' حَدَاثَةٌ. صِبًا. صِبًى. صِغَرٌ. نُعُومَةٌ. عَهْدُ الصِّبَا. מַעֲשֵׂה נַעֲרוּת تَبَرُّجُ الفِتْيَانِ. صِبْيَانِيَّاتٌ. عَمَلٌ صِبْيَانِيٌّ. وَلْدَنَةٌ.

נַעֲרוּתִי ת' (־יִים) صِبْيَانِيٌّ. طُفُولِيٌّ. عَابِثٌ. غَيْرُ جِدِّيٍّ.

נַעֲרִי ת' (־יִים) فَتِيٌّ. حَدَثٌ.

נַעֲרָץ ת' (־צִים) مُوَقَّرٌ. مُعْجَبٌ بِهِ. مُبَجَّلٌ. مُحْتَرَمٌ جِدًّا. مَحْبُوبٌ.

נְעֹרֶת, נְעוֹרֶת נ' نُفَايَةُ الكَتَّانِ.

נִפְגָּם ת' (־מִים) نَاقِصٌ. مَعِيبٌ. مَثْلُومٌ. رَدِيءٌ ע' פָּגוּם.

נִפְגָּע תו"ז (־עִים) ١. مُصَابٌ. مَنْكُوبٌ. جَرِيحٌ ج جَرْحَى. ٢. مَغْبُونٌ. مَهْضُومُ الحَقِّ. אֵזוֹר נִפְגָּע בִּרְעִידַת אֲדָמָה مِنْطَقَةٌ مَنْكُوبَةٌ بِهِزَّةٍ أَرْضِيَّةٍ. פִּנּוּי נִפְגָּעִים إِخْلَاءُ المُصَابِينَ. إِخْلَاءُ الجَرْحَى.

נִפְגָּעוּת נ' إِصَابَةٌ. خَسَارَةٌ ج خَسَائِرُ.

נָפָה נ' (־פוֹת) ١. غِرْبَالٌ ج غَرَابِيلُ. مُنْخُلٌ ج مَنَاخِلُ. ٢. قَضَاءٌ ج أَقْضِيَةٌ. إِقْلِيمٌ ج أَقَالِيمُ.

נִפָּה, נִיפָּה פ' غَرْبَلَ. كَرْبَلَ. نَخَلَ ـ ومجازًا: نَقَّى. مَحَّصَ. נִפָּה אֶת סִגְנוֹנוֹ صَقَلَ أُسْلُوبَهُ. نَقَّحَ أُسْلُوبَهُ. נֻפָּה غُرْبِلَ. نُخِلَ ومجازًا: نُقِّيَ. صُقِلَ. הִתְנַפָּה تَغَرْبَلَ. إِنْتَخَلَ. نُخِلَ. نُقِّيَ.

נָפוּחַ ת' (נְפוּחִים) ١. مَنْفُوخٌ. مُنْتَفِخٌ. مَنْفُوشٌ. ٢. وَارِمٌ. مُحْتَقِنٌ. ٣. مجازًا: مُتَبَجِّحٌ. ٤. مُنْتَفِخُ الأَوْدَاجِ (غضبًا). سَاخِطٌ. נְפוּחַ רָעָב مَنْفُوخُ البَطْنِ جُوعًا. נֹאד נָפוּחַ قِرْبَةٌ مَنْفُوخَةٌ ومجازًا: بَالُونٌ مَنْفُوخٌ. طَبْلٌ أَجْوَفُ.

נִפּוּחַ, נִיפּוּחַ ז' (־חִים) ١. نَفْخٌ. مَلْءٌ بِالهَوَاءِ. ٢. تَضْخِيمٌ. تَجْسِيمٌ. مُبَالَغَةٌ. غُلُوٌّ. ٣. نَفْشٌ.

נִפּוּט, נִיפּוּט ז' نَدْفُ القُطْنِ. حَلْجٌ.

נֶפּוֹטִיזְם L ז' مَنْسُوبِيَّةٌ (تفضيل الاقرباء في السلطة).

נִפּוּי, נִיפּוּי ז' (־יִים) ١. غَرْبَلَةٌ. نَخْلٌ. تَنْقِيَةٌ. ٢. تَمْحِيصٌ. صَقْلٌ. ٣. في الحواسيب: تَصْوِيبُ الأَخْطَاءِ. تَصْحِيحٌ (debugging).

נָפוּל ת' (נְפוּלִים) سَاقِطٌ. مُتَدَلٍّ(ي). مُتَهَدِّلٌ. سَائِبٌ. مُدَنْدَلٌ. לֵב נָפוּל قَلْبٌ كَسِيرٌ. פָּנִים נְפוּלִים وَجْهٌ غَائِرٌ (من ضعف). وَجْهٌ مُمْتَقِعٌ.

נֶפוֹלוֹגְיָה G נ' دِرَاسَةُ السُّحُبِ. بَحْثُ الغُيُومِ (nephology).

נְפוֹלֶת ע' נְפֹלֶת.

נִפּוּץ, נִיפּוּץ ז' (־צִים) ١. تَفْجِيرٌ. تَحْطِيمٌ. ٢. حِلَاجَةٌ. نَدْفٌ. ٣. نَثْرٌ. بَعْثَرَةٌ. بَعْزَقَةٌ.

נָפוֹץ ת' (נְפוֹצִים) رَائِجٌ. وَاسِعُ الانْتِشَارِ. ذَائِعٌ. نَافِقٌ.

נָפוּץ ת' (נְפוּצִים) مُبَعْثَرٌ. مُنْتَشِرٌ.

נְפוֹצוֹת נ"ר شَتَاتٌ ج أَشْتَاتٌ. مَا تَفَرَّقَ مِنَ الشَّمْلِ.

נִפּוּק, נִיפּוּק ז' (־קִים) إِصْدَارٌ (اوراق مالية). صَرْفٌ ע' הַנְפָּקָה.

נָפַח פ' ١. نَفَخَ ـ مَلَأَ ـ بِالهَوَاءِ. زَفَرَ ـ. ٢. هَبَّ ـ (ريح). ٣. إِنْتَفَخَ. נָפַח נַפְשׁוֹ (נִשְׁמָתוֹ) لَفَظَ ـ أَنْفَاسَهُ. فَاضَتْ ـ رُوحُهُ. أَسْلَمَ الرُّوحَ. תִּפַּח נַפְשׁוֹ (רוּחוֹ) فَلْيَزْهَقْ! فَلْيَمُتْ! قَصَفَ اللهُ عُمْرَهُ! נִפַּח نَفَخَ. مَلَأَ بِالهَوَاءِ. نَفَشَ ـ ومجازًا: هَوَّلَ. ضَخَّمَ. بَالَغَ. נִפַּח אֶת הָרֹאשׁ (הַשֵּׂכֶל) סל' ضَايَقَ مِنْ شِدَّةِ الإِلْحَاحِ. נֻפַּח نُفِخَ. مُلِئَ هَوَاءً. نُفِشَ ومجازًا: هُوِّلَ. بُولِغَ فِيهِ. ضُخِّمَ. הִתְנַפֵּחַ ١. إِنْتَفَخَ. إِنْتَفَشَ. ٢. تَضَخَّمَ. تَجَسَّمَ. ٣. تَوَرَّمَ. إِحْتَقَنَ. ٤. مجازًا: تَبَجَّحَ. نَفَخَ صَدْرَهُ تَكَبُّرًا. הִפִּיחַ ١. نَفَخَ. نَفَثَ ـ الهَوَاءَ. ٢. ضَرَطَ ـ. הִפִּיחַ נֶפֶשׁ פְּלוֹנִי خَيَّبَ أَمَلَ فُلَانٍ. أَحْبَطَ آمَالَهُ.

נֶפַח ז' (נְפָחִים) في الهندسة: حَجْمٌ ج أَحْجَامٌ. سَعَةٌ. حَيِّزٌ. נֶפַח הָאֳנִיָּה حُمُولَةُ البَاخِرَةِ. سَعَتُهَا.

נַפָּח ז' (־חִים) حَدَّادٌ.

נִפְחָד ת' (־דִים) خَائِفٌ. مَذْعُورٌ. مُرَوَّعٌ.

נַפָּחוּת נ' حِدَادَةٌ. حِرْفَةُ الحَدَّادِ.

נַפָּחִיָּה, נפחייה נ׳ (־יּוֹת) مَحْدَدَةٌ. وَرْشَةُ الحَدَّادِ.

נַפַּחַת נ׳, **נַפַּחַת הָרֵאוֹת** في الطب: إِنْتِفَاخُ نَخَارِيبِ الرِّئَةِ (emphysema).

נָפַט פ׳ نَدَفَ ـِ حَلَجَ ـِ נִפַּט نَدَّفَ. حَلَّجَ. נֻפַּט نُدِفَ. حُلِجَ.

נֵפְט ז׳ ١. نِفْطٌ. بِتْرُول. ٢. كِيرُوسِين.

נֶפְטוּן L ז׳ نِبْتُون (كوكب سيّار).

נַפְטָלִין G ז׳ نَفْتَالِين (مادة ذات رائحة شديدة تستعمل ضد العث).

נִפְטָר ז׳ (־רִים) ١. مُتَوَفَّى. مَيِّتٌ. مَيْتٌ ج أَمْوَاتٌ وَمَوْتَى. ٢. مَرْحُومٌ. فَقِيدٌ. ٣. مُعْفَى مِنْ.

נְפִיחָה נ׳ (־חוֹת) ١. نَفْخٌ. نَفْخَةٌ ج نَفَخَاتٌ. هَبَّةُ هَوَاءٍ. ٢. لَفْظُ أَنْفَاسٍ. نَفْثٌ. زَفْقٌ. ٣. فُسَاءٌ. ضَرْطَةٌ. ضُرَاطٌ.

נְפִיחוּת נ׳ (־חֻיּוֹת) إِنْتِفَاخٌ. وَرَمٌ ج أَوْرَامٌ. تَوَرُّمٌ. إِحْتِقَانٌ.

נְפִיל .Ar ז׳ (נְפִילִים) عِمْلاَقٌ ج عَمَالِقَةٌ. جَبَّارٌ ج جَبَابِرَةٌ. مَارِدٌ ج مَرَدَةٌ. דּוֹר הַנְּפִילִים الرَّعِيلُ الأَوَّلُ. جِيلُ العُظَمَاءِ.

נְפִילָה נ׳ (־לוֹת) ١. سُقُوطٌ. سَقْطَةٌ ج سَقَطَاتٌ. كَبْوَةٌ ج كَبَوَاتٌ. وُقُوعٌ. نُزُولٌ. ٢. إِنْدِحَارٌ. خِذْلاَنٌ. إِنْكِسَارٌ. هَزِيمَةٌ ج هَزَائِمُ. ٣. مجازًا: إِنْحِطَاطٌ. تَدَنٍّ(ي). هُبُوطٌ. נְפִילַת אַפַּיִם (פָּנִים) رُكُوعٌ. سُجُودٌ. מַחֲלַת הַנְּפִילָה دَاءُ الصَّرْعِ ע׳ אֶפִּילֶפְּסְיָה.

נְפִילִי ת׳ (־יִּים) عِمْلاَقِيٌّ. عَظِيمٌ.

נָפִיץ ת׳ (נְפִיצִים) قَابِلٌ لِلانْفِجَارِ. مُتَفَرْقِعٌ.

נְפִיצָה נ׳ (־צוֹת) ١. تَحْطِيمٌ. تَفْجِيرٌ. فَرْقَعَةٌ. ٢. في الفيزياء: إِنْكِسَارُ الضَّوْءِ (الضَّوْءِ). ٣. إِنْتِشَارٌ. رَوَاجٌ.

נְפִישָׁה נ׳ تَنْفِيسٌ. تَرْوِيحٌ عَنِ النَّفْسِ. إِسْتِجْمَامٌ.

נֹפֶךְ, נופך ז׳ فَيْرُوزٌ. حَجَرٌ كَرِيمٌ أَزْرَقُ مُخْضَرٌّ. הוֹסִיף נֹפֶךְ מִשֶּׁלּוֹ أَضَافَ جَمَالاً عَلَى جَمَالٍ. بَالَغَ قَلِيلاً.

נָפַל פ׳ ١. سَقَطَ ـُ هَوَى ـِ تَهَاوَى. وَقَعَ (يَقَعُ). طَاحَ ـُ تَطَوَّحَ. إِرْتَمَى. ٢. هَبَطَ ـُ نَزَلَ ـِ ٣. أُسْتُشْهِدَ (في معركة). ٤. فُتِحَ (مدينة في معركة). أُحْتُلَّ. تَمَّ احْتِلاَلُهُ. أُسْتُولِيَ عَلَيْهِ. ٥. حَلَّ ـُ فِي. وَقَعَ فِي (تاريخ كذا). حَدَثَ ـُ فِي. ٦. وَقَعَ عَلَيْهِ. لاَءَمَهُ. نَاسَبَهُ. ٧. في القواعد: حُذِفَ (مثل حرف النون في كلمة נָטַל فهي تحذف في אֶטֹּל). נָפַל בְּחֶלְקוֹ, נָפַל חֶבֶל לוֹ كَانَ مِنْ نَصِيبِهِ. رَسَا ـُ عَلَيْهِ النَّصِيبُ. فَازَ ـُ بِـ נָפַל בִּידֵי פְּלוֹנִי وَقَعَ فِي أَيْدِي فُلاَنٍ. وَقَعَ فِي أَسْرِهِ. أُسِرَ. נָפַל בַּפַּח ١. وَقَعَ فِي الفَخِّ. أُصْطِيدَ. وَقَعَ فِي المَكِيدَةِ. ٢. إِنْطَلَتْ عَلَيْهِ الكِذْبَةُ (الحِيلَةُ). נָפַל עַל פָּנָיו خَرَّ سَاجِدًا. سَجَدَ ـُ رَكَعَ ـَ נָפַל בַּשֶּׁבִי وَقَعَ فِي الأَسْرِ. أُسِرَ. נָפַל מִפְּלוֹנִי كَانَ أَقَلَّ وَزْنًا مِنْ فُلاَنٍ. كَانَ أَدْنَى مِنْهُ قِيمَةً. נָפַל הַגּוֹרָל עַל פְּלוֹנִי وَقَعَتِ القُرْعَةُ عَلَى فُلاَنٍ. נָפַל דָּבָר حَصَلَ الحَادِثُ. إِنْتَهَى الأَمْرُ. حَدَثَ الحَادِثُ وَانْتَهَى. לֹא נָפַל דָּבָר لَمْ يَنْقُصْ قَيْدَ أَنْمُلَةٍ. لَمْ يَفْقِدْ مِنْهُ شَيْئًا. נָפַל חָלָל سَقَطَ ـُ شَهِيدًا (ضَحِيَّةً). أُسْتُشْهِدَ. قُتِلَ فِي المَعْرَكَةِ. נָפַל לִבּוֹ إِنْخَلَعَ قَلْبُهُ. طَارَ قَلْبُهُ شَعَاعًا. أَصَابَهُ الهَلَعُ وَاليَأْسُ. تَخَاذَلَ. נָפַל לְמִשְׁכָּב لاَزَمَ الفِرَاشَ. وَقَعَ طَرِيحَ الفِرَاشِ. נָפַל מַבָּטוֹ עַל- وَقَعَ نَظَرُهُ عَلَى. حَانَتْ مِنْهُ الْتِفَاتَةٌ إِلَى. נָפַל עַל הַמְּצִיאָה سُرْعَانَ مَا اغْتَنَمَ الفُرْصَةَ. נָפַל עָלָיו פַּחַד مَلَأَ الخَوْفُ قَلْبَهُ. خَارَ فُؤَادُهُ هَلَعًا. נָפְלָה רוּחוֹ فُتَّ فِي عَضُدِهِ. ثُبِّطَتْ عَزِيمَتُهُ. أَصَابَهُ اليَأْسُ. נָפְלָה הַהַצָּעָה سَقَطَ الاقْتِرَاحُ. נָפְלָה טָעוּת وَقَعَ (حَصَلَ) خَطَأٌ. נָפְלָה לוֹ יְרֻשָּׁה آلَ إِلَيْهِ مِيرَاثٌ. נָפְלָה עָלָיו אֵימָה (חֲרָדָה) وَقَعَ فِي رُوعِهِ. ذُعِرَ. أَصَابَهُ الذُّعْرُ. נָפְלָה עָלָיו רוּחַ نَزَلَ عَلَيْهِ وَحْيٌ. أُلْهِمَ. נָפְלָה עָלָיו תַּרְדֵּמָה وَقَعَ (غَطَّ) فِي سُبَاتٍ عَمِيقٍ. נָפְלָה תְּחִנָּתוֹ לִפְנֵי- بَلَغَتْهُ تَضَرُّعَاتُهُ. وَصَلَتْهُ تَوَسُّلاَتُهُ. נָפְלוּ פָּנָיו غَارَ وَجْهُهُ. تَجَهَّمَ وَجْهُهُ. أُمْتُقِعَ وَجْهُهُ. לָשׁוֹן נוֹפֵל עַל לָשׁוֹן تَلاَعُبٌ بِالكَلِمَاتِ. جِنَاسٌ ע׳ לָשׁוֹן, צִמּוּד. הִתְנַפֵּל עַל- إِنْقَضَّ عَلَى. أَهْوَى عَلَى. هَاجَمَ. أَغَارَ عَلَى. وَثَبَ (يَثِبُ) عَلَى. إِنْهَالَ. سَطَا ـُ عَلَى. הִפִּיל ١. أَسْقَطَ. أَوْقَعَ. أَهْوَى. أَلْقَى. رَمَى ـِ أَهْبَطَ. أَنْزَلَ. ٢. أَطَاحَ. طَرَحَ ـَ أَهْلَكَ. ٣. أَحْبَطَ. أَفْشَلَ. הִפִּיל אַרְצָה بَطَحَ ـَ جَنْدَلَ. صَرَعَ ـَ طَرَحَ أَرْضًا. הִפִּיל גּוֹרָל أَوْقَعَ القُرْعَةَ عَلَى. أَرْسَى القُرْعَةَ (النَّصِيبَ) عَلَى. הִפִּיל אֶת הַמֶּמְשָׁלָה أَسْقَطَ الحُكُومَةَ. حَجَبَ الثِّقَةَ عَنْهَا. הִפִּיל פּוּר أَوْقَعَ القُرْعَةَ. أَرْسَى النَّصِيبَ. הִפִּיל תְּחִנָּתוֹ לִפְנֵי פְּלוֹנִי تَضَرَّعَ أَمَامَ فُلاَنٍ. تَوَسَّلَ إِلَيْهِ. إِسْتَرْحَمَهُ. إِسْتَعْطَفَهُ. הִפִּילָה (מְעֻבֶּרֶת) أَجْهَضَتْ. طَرَحَتْ. وَلَدَتْ سِقْطًا. הֻפַּל ١. أُسْقِطَ. أُلْقِيَ. طُرِحَ. رُمِيَ. أُنْزِلَ. ٢. خُذِلَ. هُزِمَ. أُحْبِطَ.

נֵפֶל ז׳ (נְפָלִים) ١. جِهْضٌ. جَهِيضٌ. سِقْطٌ. طِرْحٌ. ٢. عَمَلٌ فَاشِلٌ. غَيْرُ مُكْتَمِلٍ. הֲפֵיכַת נֵפֶל إِنْقِلاَبٌ فَاشِلٌ.

נִפְלָא ת׳ (־אִים) رَائِعٌ. عَظِيمٌ. مُدْهِشٌ. عَجِيبٌ. بَدِيعٌ. مُمْتَازٌ. נִפְלָאוֹת أَعَاجِيبُ. مُعْجِزَاتٌ. חוֹלֵל נִפְלָאוֹת قَامَ بِالمُعْجِزَاتِ. صَنَعَ الأَعَاجِيبَ.

נָפָּלְם .En ז׳ قَنَابِلُ النَّبَالْمِ المُحْرِقَةُ.

נְפֹלֶת, נפולת נ׳ ١. نُفَايَةٌ. غُبَارٌ مُتَسَاقِطٌ. ٢. شَيْءٌ لاَ يُؤْبَهُ بِهِ. נְפֹלֶת אֲטוֹמִית غُبَارٌ ذَرِّيٌّ مُتَسَاقِطٌ.

נִפְנוּף ז׳ (־פִים) تَلْوِيحٌ بِاليَدِ. رَفْرَفَةُ أَعْلاَمٍ. خَفَقَانٌ.

נִפְנֵף פ׳ ١. لَوَّحَ بِـ رَفْرَفَ (علم). خَفَقَ ـِ ٢. סלי كَرَشَ. طَرَدَ ـُ ٣. رَوَّحَ بِالمِرْوَحَةِ. הִתְנַפְנֵף ١. إِرْتَفَعَ وَرَفْرَفَ. خَفَقَ. ٢. ذَهَبَ.

נִפְסָד ת׳ (־דִים) فَاسِدٌ. مَعِيبٌ. سَيِّءٌ. رَدِيءٌ. عَاطِلٌ. مَعْطُوبٌ. הִתְנַהֲגוּת נִפְסֶדֶת تَصَرُّفٌ سَيِّءٌ. مُعَامَلَةٌ سَيِّئَةٌ.

נִפְקָדוּת נ' فَسَادٌ. عَيْبٌ. رَدَاءَةٌ. عَطَبٌ.

נִפְעָל ת' (־לִים) ١. مَفْعُولٌ. مُتَلَقِّي الفِعْلِ. سَالِبٌ. سَلْبِيٌّ. ٢. في القواعد: مَبْنِيٌّ لِلْمَجْهُولِ. إِسْمُ مَفْعُولٍ. صِيغَةُ المَجْهُولِ.

נִפְעָם ת' (־מִים) مُفْعَمٌ بِالعَوَاطِفِ. مُنْفَعِلٌ. جَيَّاشٌ. خَفَّاقٌ.

נָפַץ פ' ١. تَبَعْثَرَ. إِنْتَثَرَ. إِنْتَشَرَ. تَفَرَّقَ. ٢. بَعْثَرَ. نَثَرَ ـُ فَرَّقَ. نَشَرَ ـُ **נִפֵּץ** ١. حَطَّمَ. فَجَّرَ. نَسَفَ ـِ فَرْقَعَ. كَسَّرَ. شَدَخَ ـَ ٢. نَفَشَ ـُ حَلَجَ ـِ نَدَفَ ـِ ٣. نَفَضَ ـُ **נֻפַּץ** ١. حُطِّمَ. تَحَطَّمَ. تَفَجَّرَ. تَكَسَّرَ. ٢. نُفِشَ. حُلِجَ. نُدِفَ. ٣. نُفِضَ. **הִתְנַפֵּץ** ١. تَحَطَّمَ. تَفَجَّرَ. تَهَشَّمَ. تَفَرْقَعَ. ٢. تَلَاشَى. تَبَدَّدَ. כָּל חֲלוֹמוֹתָיו הִתְנַפְּצוּ עַל סֶלַע הַמְּצִיאוּת تَحَطَّمَتْ أَحْلَامُهُ عَلَى صَخْرَةِ الوَاقِعِ.

נֶפֶץ ז' تَفَجُّرٌ. إِنْفِجَارٌ. فَرْقَعَةٌ. تَفَرْقُعٌ. تَحَطُّمٌ. חֹמֶר נֶפֶץ مَادَّةٌ مُتَفَجِّرَةٌ. مُتَفَجِّرَاتٌ. مُفَرْقَعَاتٌ. مَادَّةٌ نَاسِفَةٌ. חֹמֶר נֶפֶץ מְרַסֵּק (חנ"ם) مَادَّةٌ سَرِيعَةُ الانْفِجَارِ. מִטְעַן חֹמֶר נֶפֶץ عَبْوَةٌ نَاسِفَةٌ ע' מִטְעָן.

נַפָּץ ז' (־צִים) ١. مُفَجِّرٌ. كَبْسُولَةُ مُفَرْقَعَاتٍ. فَتِيلُ تَفْجِيرٍ (detonator). ٢. حَلَّاجٌ. نَدَّافٌ. נַפָּץ חַשְׁמַלִּי مُفَجِّرٌ كَهْرَبَائِيٌّ.

נָפַק .Ar פ' خَرَجَ ـُ نَتَجَ ـُ حَصَلَ ـُ פוּק חֵזִי أَخْرَجَ تَرَ ومجازًا: أَخْرُجْ وَتَعَلَّمْ. إِفْعَلْ مَا يَفْعَلُهُ الآخَرُونَ. נַפְקָא מִנַּהּ فَرْقٌ. خِلَافٌ. تَفَاوُتٌ. **נִפֵּק** ١. في الجيش: أَخْرَجَ تَجْهِيزَاتٍ. أَخْرَجَ العُدَّةَ. ٢. صَرَفَ ـِ زَوَّدَ. **נֻפַּק** أُخْرِجَ. صُرِفَ. زُوِّدَ. **הֵפִיק** لَفَظَ ـِ نَطَقَ ـِ إِسْتَخْرَجَ. إِسْتَمَدَّ. הֵנְפִּיק في الشؤون المالية: أَصْدَرَ (اوراقًا مالية). **הֻפַּק** ١. أُسْتُخْرِجَ. ٢. لُفِظَ. نُطِقَ.

נִפְקָד תו"ז (־דִים) ١. غَائِبٌ. مَفْقُودٌ. غَيْرُ مَوْجُودٍ. ٢. عُدَّ فِي قَائِمَةِ الحَاضِرِينَ. ٣. مُفْتَقَدٌ. مَذْكُورٌ. ٤. مُؤْتَمَنٌ. נִכְסֵי הַנִּפְקָדִים أَمْوَالُ الغَائِبِينَ.

נִפְקָדוּת .Ar נ' غِيَابٌ. فُقْدَانٌ. عَدَمُ حُضُورٍ.

נַפְקָנִית נ' (־יּוֹת) زَانِيَةٌ ע' זוֹנָה.

נִפְרָד תו"ז (־דִים) ١. مُنْفَرِدٌ. مُنْفَصِلٌ. مُنْعَزِلٌ. خَاصٌّ. ٢. في القواعد: إِسْمٌ مُنْفَصِلٌ (بلا اضافة او ضمائر). ٣. فَرْدِيٌّ (عدد). فَرْدٌ. وِتْرٌ ע' פְּרָט. **בְּנִפְרָד** תה"פ عَلَى حِدَةٍ. عَلَى انْفِرَادٍ.

נֶפְרוֹלוֹג G. ז' (־גִים) أَخِصَّائِيٌّ فِي أَمْرَاضِ الكُلَى.

נֶפְרוֹלוֹגְיָה נ' أَبْحَاثُ أَمْرَاضِ الكُلَى.

נֶפְרִיט .Gr ז' (־טִים) نَفْرِيت. نَوْعٌ مِنَ اليَشْبِ وَهُوَ حَجَرٌ كَرِيمٌ ע' יָשְׁפֵה.

נֶפְרִיטִיס G ז' في الطب: إِلْتِهَابُ الكُلَى (nephritis).

נִפְרָץ ת' (־צִים) شَائِعٌ. مُنْتَشِرٌ. رَائِجٌ. مَأْلُوفٌ. חִזּוּן נִפְרָץ ظَاهِرَةٌ مَأْلُوفَةٌ (عَادِيَّةٌ). أَمْرٌ شَائِعٌ.

נֶפֶשׁ נ' (נְפָשׁוֹת) ١. نَفْسٌ ج نُفُوسٌ وَأَنْفُسٌ. رُوحٌ ج أَرْوَاحٌ. ٢. في الاحصاء: نَسَمَةٌ ج نَسَمَاتٌ. ٣. إِنْسَانٌ ج نَاسٌ وَأُنَاسٌ. نَفَرٌ ج أَنْفَارٌ. ٤. مُمَثِّلٌ (في مسرحية). נֶפֶשׁ חַיָּה ١. رُوحٌ. حَيَاةٌ. ٢. مَخْلُوقٌ. إِنْسَانٌ. לֹא מָצָאתִי נֶפֶשׁ חַיָּה בַּבַּיִת لَمْ أَجِدْ فِي الدَّارِ أَيَّ مَخْلُوقٍ. لَمْ أَجِدْ فِي الدَّارِ أَحَدًا. נֶפֶשׁ יָפָה ١. نَبِيلٌ. شَهْمٌ. ٢. لَيِّنُ العَرِيكَةِ. لَا يَصْعُبُ إِرْضَاؤُهُ. נֶפֶשׁ הַמֹּאזְנַיִם مَرْكَزُ مِنْجَمِ المِيزَانِ. رُمَّانَةُ (بَيْضَةُ) القَبَّانِ. נֶפֶשׁ רְעֵבָה جَائِعٌ. طَاوٍ(ي). نَائِمٌ عَلَى الطَّوَى. נֶפֶשׁ שְׂבֵעָה شَبْعَانُ. مَيْسُورٌ. נֶפֶשׁ שְׁפָלָה مُتَوَاضِعٌ. مُحْتَشِمٌ. בְּנֶפֶשׁ חֲפֵצָה بِنَفْسٍ رَضِيَّةٍ (رَاضِيَةٍ). بِكُلِّ سُرُورٍ. נַפְשׁוֹ שׁוֹקֵקָה ظَمِئٌ. ظَمْآنُ ج ظِمَاءٌ. مُتَعَطِّشٌ إِلَى. בְּנַפְשׁוֹ قَدْ يُكَلِّفُهُ حَيَاتَهُ. לְנַפְשׁוֹ وَحْدَهُ. عَلَى حِدَةٍ. وَحِيدًا. فَرِيدًا. אַהֲבַת נֶפֶשׁ حُبٌّ مِنْ صَمِيمِ الفُؤَادِ. صَدَاقَةٌ حَمِيمَةٌ. אוֹיֵב בְּנֶפֶשׁ عَدُوٌّ لَدُودٌ. عَدُوٌّ مَعْمُودٌ. אַוַּת נֶפֶשׁ رَغْبَةٌ ج رَغَبَاتٌ. هَوًى. مُنْيَةٌ ج مُنًى. עֲשֵׂה כְּאַוַּת נַפְשְׁךָ إِفْعَلْ مَا شِئْتَ. إِعْمَلْ مَا بَدَا لَكَ! בַּעַל נֶפֶשׁ مُرْهَفُ الشُّعُورِ. نَبِيلُ الرُّوحِ. رَقِيقٌ. גְּדוֹל נֶפֶשׁ نَبِيلُ الرُّوحِ. عَالِي النَّفْسِ. גֹּעַל נֶפֶשׁ إِشْمِئْزَازٌ ע' גֹּעַל. דַּאֲבוֹן נֶפֶשׁ أَسَفٌ. أَسًى. דִּינֵי נְפָשׁוֹת في القضاء: القَانُونُ الجِنَائِيُّ ע' דִּין. הַשְׁאָרַת (הִשָּׁאֲרוּת) הַנֶּפֶשׁ تَنَاسُخُ الأَرْوَاحِ. الإِيمَانُ بِبَقَاءِ الأَرْوَاحِ بَعْدَ المَوْتِ. הִשְׁתַּפְּכוּת הַנֶּפֶשׁ تَدَفُّقُ العَوَاطِفِ (المَشَاعِرِ). חֵרוּף נֶפֶשׁ مُخَاطَرَةٌ. رُكُوبُ المَخَاطِرِ. إِسْتِبْسَالٌ. חֶשְׁבּוֹן נֶפֶשׁ مُحَاسَبَةُ النَّفْسِ. חוֹלֵה נֶפֶשׁ مَرِيضٌ عَقْلِيٌّ. مَجْذُوبٌ ج مَجَاذِيبُ. مَجْنُونٌ ج مَجَانِينُ. יְדִיד נֶפֶשׁ صَدِيقٌ حَمِيمٌ. صَدِيقٌ صَفِيٌّ وَدُودٌ. יְפֵה נֶפֶשׁ حَسَّاسٌ. مُرْهَفُ الإِحْسَاسِ. כְּלוֹת הַנֶּפֶשׁ مُنَازَعَةُ النَّفْسِ إِلَى. حَنِينٌ شَدِيدٌ. כֹּפֶר נֶפֶשׁ فِدْيَةٌ (بدل نفس القتيل). מְחַיֵּה (מֵשִׁיב) נְפָשׁוֹת مُنْعِشٌ. مُبْهِجٌ. מַחֲלַת נֶפֶשׁ مَرَضٌ عَقْلِيٌّ. جُنُونٌ. מַחְמַל נֶפֶשׁ حُشَاشَةُ القَلْبِ. فِلْذَةُ الكَبِدِ. حَبَّةُ القَلْبِ. מְסִירוּת נֶפֶשׁ التَّضْحِيَةُ بِالنَّفْسِ. تَفَانٍ(ي). إِسْتِبْسَالٌ. إِخْلَاصٌ شَدِيدٌ. מַפַּח נֶפֶשׁ خَيْبَةُ أَمَلٍ. إِحْبَاطٌ ע' מַפָּח. מַר נֶפֶשׁ مَغْمُومٌ ע' מַר. מְרִירוּת נֶפֶשׁ مَرَارَةٌ. غَمٌّ. كَرْبٌ. מֵשִׁיב נֶפֶשׁ مُنْعِشٌ. مُبْهِجٌ. مُنَشْنِشٌ. מַשָּׂא נֶפֶשׁ, מַשְׂאַת נֶפֶשׁ أُمْنِيَةٌ ج أَمَانٍ(ي). مَطْمَحٌ. ضَالَّةٌ مَنْشُودَةٌ ע' מַשָּׂא. סַכָּנַת נְפָשׁוֹת خَطَرٌ مُحْدِقٌ. خَطَرٌ شَدِيدٌ ע' סַכָּנָה. עָגְמַת נֶפֶשׁ كَمَدٌ. غُمَّةٌ. أَسًى ע' עָגְמָה. עֲלוּב נֶפֶשׁ بَائِسٌ ج بُؤَسَاءُ. تَعِيسٌ ج تُعَسَاءُ. פְּזוּר נֶפֶשׁ شَارِدُ الذِّهْنِ. سَارِحُ الفِكْرِ. פַּחֵי נֶפֶשׁ خَيْبَةُ أَمَلٍ. قُنُوطٌ. إِحْبَاطٌ. פִּקּוּחַ נֶפֶשׁ مَسْأَلَةُ إِنْقَاذِ إِنْسَانٍ. مَسْأَلَةُ حَيَاةٍ أَوْ مَوْتٍ. צִפּוֹר נֶפֶשׁ حَنْجَرَةٌ ومجازًا: مُهْجَةُ الرُّوحِ. أَغْلَى شَيْءٍ. קִיּוּם נֶפֶשׁ مَا يُقِيمُ الأَوَدَ. قُوتٌ حَيَوِيٌّ. רֹחַב נֶפֶשׁ رَحَابَةُ أُفُقٍ. إِطْلَاعٌ وَاسِعٌ. سَعَةُ المَدَارِكِ. שְׁאָט נֶפֶשׁ إِشْمِئْزَازٌ. مَقْتٌ. تَقَزُّزٌ. قَرَفٌ. בִּקֵּשׁ אֶת נֶפֶשׁ פְּלוֹנִי كَادَ لِفُلَانٍ لِيَقْتُلَهُ. حَاوَلَ إِدْرَاكَ فُلَانٍ لِيَقْتُلَهُ. בִּקֵּשׁ עַל נַפְשׁוֹ إِسْتَعْطَفَ (إِسْتَرْحَمَ) عَلَى حَيَاتِهِ. إِلْتَمَسَ أَنْ يَعْفُوَ عَنْهُ. דָּבְקָה נַפְשׁוֹ בּ־ عَلِقَتْ نَفْسُهُ بِـ هَامَتْ نَفْسُهُ بِـ أَحَبَّ حُبًّا جَمًّا. דִּמָּה בְּנַפְשׁוֹ تَوَهَّمَ. تَخَيَّلَ. خَالَ ـَ הֶאֱרִיךְ נַפְשׁוֹ جَالَدَ.

صَبَرَ صَبْرًا جَمِيلاً. طَوَّلَ رُوحَهُ. הִכָּהוּ נֶפֶשׁ ضَرَبَهُ ضَرْبَةً قَاتِلَةً. أَرْدَاهُ قَتِيلاً. הָרַג נֶפֶשׁ قَتَلَ نَفْسًا. أَوْدَى بِحَيَاةِ إِنْسَانٍ. הֵשִׁיב נֶפֶשׁ أَنْعَشَ. أَحْيَا. הִשְׁלִיךְ נַפְשׁוֹ מִנֶּגֶד رَكِبَ المَخَاطِرَ (الأَهْوَال). خَاطَرَ بِنَفْسِهِ. הִתְחַיֵּב בְּנַפְשׁוֹ غَامَرَ بِحَيَاتِهِ. عَرَّضَ حَيَاتَهُ لِلْمَوْتِ. הִתְנַקֵּשׁ בְּנֶפֶשׁ- إغْتَالَ. حَاوَلَ اغْتِيَال. تَصَدَّى لِقَتْلٍ. חֵרֵף נַפְשׁוֹ לָמוּת خَاطَرَ بِنَفْسِهِ فِي سَبِيلٍ. إِسْتَبْسَلَ فِي سَبِيلٍ. חָשְׁקָה נַפְשׁוֹ ב- رَغِبَ رَغْبَةً جَامِحَةً (قَوِيَّةً). חֵי נַפְשִׁי! חֵי נַפְשְׁךָ! لَعَمْرِي! لَعَمْرُكَ! بِشَرَفِي! بِشَرَفِكَ! טָרַף נַפְשׁוֹ قَتَلَ نَفْسَهُ. إِنْتَحَرَ. יָדַע אֶת נֶפֶשׁ פְּלוֹנִי فَهِمَ مَشَاعِرَ فُلاَنٍ. فَهِمَ عَوَاطِفَهُ. יָצְאָה נַפְשׁוֹ لَفَظَ أَنْفَاسَهُ ومجازًا: أُحْتُبِسَتْ أَنْفَاسُهُ انْفِعَالاً. יָצְאָה נַפְשׁוֹ אֶל- تَحَرَّقَ إِلَى. تَطَلَّعَ إِلَى. تَعَطَّشَ إِلَى. יָרֵא לְנַפְשׁוֹ تَوَجَّسَ شَرًّا. خَشِيَ أَنْ يَمَسَّهُ سُوءٌ. מָסַר אֶת נַפְשׁוֹ עַל- ضَحَّى بِنَفْسِهِ فِي سَبِيلٍ. بَذَلَ الغَالِيَ وَالنَّفِيسَ فِي سَبِيلٍ. נִמְלַט עַל נַפְשׁוֹ لاَذَ بِأَذْيَالِ الفِرَارِ. وَلَّى الأَدْبَارَ. أَطْلَقَ سَاقَيْهِ لِلرِّيحِ. נָקְעָה נַפְשׁוֹ מִן- سَئِمَ مِنْ. عَافَ مِنْ... حَتَّى القَرَفِ. נָשָׂא אֶת נַפְשׁוֹ אֶל- نَازَعَتْهُ نَفْسُهُ إِلَى. تَطَلَّعَ إِلَى. تَعَطَّشَ إِلَى. נָתַן נַפְשׁוֹ עַל- ضَحَّى بِنَفْسِهِ فِي سَبِيلٍ. بَذَلَ الرُّوحَ فِي سَبِيلٍ. עָזַב אוֹתוֹ לְנַפְשׁוֹ تَرَكَهُ وَشَأْنَهُ. تَرَكَهُ وَحْدَهُ. ضَرَبَ عَنْهُ صَفْحًا. עָמַד עַל נַפְשׁוֹ دَافَعَ عَنْ نَفْسِهِ. ذَادَ عَنْ حِيَاضِهِ. סָלְדָה נַפְשׁוֹ سَئِمَ مِنْ. عَافَ مِنْ. إِشْمَأَزَّ مِنْ. קָצָה נַפְשׁוֹ ב- تَبَرَّمَ بِـ تَقَزَّزَ مِنْ. سَئِمَ مِنْ... حَتَّى القَرَفِ. קָצְרָה נַפְשׁוֹ عِيلَ صَبْرُهُ. ضَاقَ ـِ ذَرْعًا بِـ لَمْ يَعُدْ يَحْتَمِلُ. שָׂם נַפְשׁוֹ בְּכַפּוֹ غَامَرَ بِحَيَاتِهِ. وَضَعَ حَيَاتَهُ فِي كَفِّ عِفْرِيتٍ. رَكِبَ الأَهْوَالَ. כָּל עוֹד נַפְשׁוֹ בּוֹ طَالَمَا ظَلَّ عَلَى قَيْدِ الحَيَاةِ. مَا دَامَ حَيًّا يُرْزَقُ. אִם יֵשׁ אֶת נַפְשְׁךָ ל- هَلْ فِي نَفْسِكَ أَنْ. إِذَا شِئْتَ. בָּאוּ (הִגִּיעוּ) מַיִם עַד נֶפֶשׁ بَلَغَ السَّيْلُ الزُّبَى. طَفَحَ الكَيْلُ. בְּכָל נֶפֶשׁ قَلْبًا وَقَالِبًا. مِنْ صَمِيمِ الفُؤَادِ. אִם נַפְשְׁךָ לוֹמַר إِذَا شِئْتَ أَنْ تَقُولَ. מַה נַפְשְׁךָ, כְּמַה נַפְשְׁךָ كَيْفَمَا شِئْتَ. فِي كُلِّ الأَحْوَالِ. תְּהֵא נַפְשׁוֹ צְרוּרָה בִּצְרוֹר הַחַיִּים (תנצב"ה) تَغَمَّدَهُ اللهُ بِرَحْمَتِهِ. תָּמוֹת נַפְשִׁי עִם פְּלִשְׁתִּים! لِتَمُتْ نَفْسِي مَعَ الفِلَسْطِينِيِّينَ ومجازًا: عَلَيَّ وَعَلَى أَعْدَائِي!

נָפַשׁ פ' إِسْتَجَمَّ. رَوَّحَ عَنْ نَفْسِهِ. وَجَدَ مُنْفَسًا. إِنْتَجَعَ. הִתְנַפֵּשׁ ١. عَادَتْ إِلَيْهِ الحَيَاةُ. إِسْتَرَدَّ رُوحَهُ. ٢. تَنَفَّسَ. لَهِثَ ـ ٣. إِسْتَجَمَّ. إِسْتَرَاحَ.

נֹפֶשׁ, נופש ז' إِسْتِجْمَامٌ. تَرْوِيحٌ عَنِ النَّفْسِ. تَنْفِيسٌ. رَاحَةٌ. إِنْتِجَاعٌ.

נַפְשִׁי ת' (־יִּים) ١. نَفْسِيٌّ. رُوحِيٌّ. رُوحَانِيٌّ. ٢. وُدِّيٌّ.

נַפְשִׁיּוּת נ' نَفْسِيَّةٌ. نَفْسَانِيَّةٌ. طَاقَةٌ رُوحِيَّةٌ.

נִפְשָׁע ת' (־עִים) إِجْرَامِيٌّ. جِنَائِيٌّ. مُجْرِمٌ.

נִפְשָׁעוּת נ' إِجْرَامِيَّةٌ. إِجْرَامٌ. جِنَايَةٌ.

נֹפֶת, נופת ז' شَهْدٌ. عَسَلٌ. נֹפֶת צוּפִים ١. رَحِيقُ النَّحْلِ. العَسَلُ. ٢. عُذُوبَةٌ. لُطْفٌ. رِقَّةٌ. طَلاَوَةُ لِسَانٍ. נֹפֶת תִּטֹּפְנָה שִׂפְתָיו فَمُهُ نَثِيرُ الدُّرَرِ. يَنْطِقُ بِالكَلاَمِ المَعْسُولِ.

נַפְתּוּל ז' (־לִים) ١. إِلْتِوَاءٌ. إِنْعِطَافٌ ومجازًا: عِوَجٌ. ٢. صِرَاعٌ. مُكَابَدَةٌ. لَوْعَةٌ.

נָפָתִי ת' (־יִּים) قَضَائِيٌّ. مَا يَخُصُّ عَاصِمَةَ الإِقْلِيمِ. إِقْلِيمِيٌّ.

נִפְתָּל ת' (־לִים) ١. مُلْتَوٍ(ي). مُتَعَرِّجٌ. مُعْوَجٌّ. ٢. مُكَابِدٌ. مُتَلَوِّعٌ. مُلْتَاعٌ ע' פָּתַל, נִפְתַּל.

נַפְתָּלוּת נ' عِوَجٌ. إِلْتِوَاءٌ (خصوصًا في السلوك والكلام).

נֵץ ז' (נִצִּים) ١. بَاشِقٌ ج بَوَاشِقُ. صَقْرٌ ج صُقُورٌ (hawk). ٢. في السياسة: صَقْرٌ ج صُقُورٌ. مُتَشَدِّدٌ. ٣. بُرْعُمٌ ج بَرَاعِمُ.

נ"צ ר"ת נְקֻדַּת צִיּוּן نُقْطَةُ الإِحْدَاثِيَّاتِ (في الخارطة).

נִצָּב, ניצב תו"ז (־בִים) ١. مَاثِلٌ. قَائِمٌ. مُنْتَصِبٌ. ٢. في الهندسة: قَائِمٌ. عَمُودٌ. عَامُودِيٌّ. ٣. نَقِيبٌ ج نُقَبَاءُ. مَسْؤُولٌ عَنْ. ٤. في النبات: عُنُقُ الثَّمَرَةِ أَوِ الزَّهْرَةِ. ٥. في الشرطة: عَمِيدٌ ج عُمَدَاءُ. مُفَتِّشٌ. ٦. مِقْبَضٌ ج مَقَابِضُ. נִצָּב מִשְׁנֶה في الشرطة: كُولُونِيل. זָוִית נִצָּבָה قديمًا: زَاوِيَةٌ قَائِمَةٌ. סְגַן נִצָּב في الشرطة: لِيفْتَانَنْت كُولُونِيل. תַּת נִצָּב في الشرطة: بْرِيغَادِير.

נִצָּה, ניצה פ' خَاصَمَ. نَاوَأَ. تَشَاجَرَ مَعَ. تَخَاصَمَ مَعَ. הִתְנַצָּה ١. خَاصَمَ. نَاوَأَ. ٢. تَصَقَّرَ. تَطَرَّفَ (في آرائه).

נִצָּה, ניצה נ' (־צּוֹת) في النبات: بُرْعُمٌ ج بَرَاعِمُ. عُقْدَةٌ ج عُقَدٌ.

נִצּוֹד, ניצוד פ' أُصْطِيدَ. صِيدَ ע' (צוד).

נִצּוּחַ, ניצוח ז' ١. قِيَادَةٌ (للفرقة موسيقية). ٢. إِنْتِصَارٌ عَلَى. ٣. مجازًا: جَدَلٌ. مُلاَسَنَةٌ. مُغَالَبَةٌ فِي النِّقَاشِ.

נִצּוּחִי, ניצוחי ת' (־יִּים) ١. قِيَادِيٌّ. خَاصٌّ بِقِيَادَةِ فِرْقَةٍ مُوسِيقِيَّةٍ. ٢. جَدَلِيٌّ. نِقَاشِيٌّ.

נִצּוּל, ניצול ז' ١. إِسْتِغْلاَلٌ. إِسْتِثْمَارُ أَمْوَالٍ. إِنْتِفَاعٌ بِـ ٢. إِسْتِغْلاَلُ العُمَّالِ. هَضْمُ الحُقُوقِ. سُخْرَةٌ. נִצּוּל הַהִזְדַּמְּנוּת إِسْتِغْلاَلُ (إِغْتِنَامُ) الفُرْصَةِ. נִצּוּל פְּעָרִים في الشؤون المالية: مُرَاجَحَةُ الكَمْبِيُو. مُوَازَنَةُ سِعْرِ الصَّرْفِ (شراء اسهم في سوق وبيعها في اخرى من اجل ربح الفرق بين الاسعار، arbitrage).

נִצּוֹל, ניצול ת' (־לִים) نَاجٍ(ي) ج نَاجُونَ وَنُجَاةٌ. مُنْقَذٌ. مُنَجًّى. البَقِيَّةُ البَاقِيَةُ مِنْ. נִצּוֹלֵי הַשּׁוֹאָה النَّاجُونَ مِنَ الكَارِثَةِ النَّازِيَّةِ. البَقِيَّةُ البَاقِيَةُ مِنْ ضَحَايَا النَّازِيَّةِ.

נצולת ע' נְצֹלֶת.

נָצוּר תו"ז (נְצוּרִים) ١. مُقْفَلٌ. مُصَانٌ. مَحْفُوظٌ. مَكْتُومٌ. ٢. مُحَاصَرٌ. مُحَوَّطٌ. ٣. مَخْبَأٌ ج مَخَابِئُ. נְצוּרוֹת أَسْرَارٌ. دَفَائِنُ. طَوَايَا. גְּדוֹלוֹת וּנְצוּרוֹת عَظَائِمُ

الأُمورِ. تَحْقِيقُ أُمورٍ فِي غَايَةِ الأَهَمِّيَّةِ. חִדָּשׁוֹת וּנְצוּרוֹת أَعَاجِيبُ. العَجَبُ العُجَابُ. أُمورٌ مُفَاجِئَةٌ مُدْهِشَةٌ.

נִצּוּר, ניצור ז' تَنْصِيرٌ. إِدْخَالٌ إِلَى الدِّيَانَةِ المَسِيحِيَّةِ. تَعْمِيدٌ.

נִצַּח, ניצח פ' ١. إِنْتَصَرَ عَلَى. قَهَرَ – تَغَلَّبَ عَلَى. ٢. قَادَ – (فرقة موسيقية). أَدَارَ. أَشْرَفَ عَلَى. נֻצַּח غُلِبَ عَلَى أَمْرِهِ. قُهِرَ. دُحِرَ. إِنْكَسَرَ. הִתְנַצֵּחַ ١. كَافَحَ. نَاضَلَ. غَالَبَ. صَارَعَ. ٢. نَاقَرَ. حَاجَّ. سَاجَلَ. قَارَعَ الحُجَّةَ بِالحُجَّةِ. جَادَلَ. نَاقَشَ. הִנְצִיחַ خَلَّدَ. أَقَامَ نُصْبًا تَذْكَارِيًّا. أَحْيَا ذِكْرَى. הֻנְצַח خُلِّدَ. تَمَّ إِحْيَاءُ ذِكْرَاهُ.

נֶצַח, נֵצַח ז' (נְצָחִים) جَلَالٌ. سَنَاءٌ. ٢. خُلُودٌ. أَزَلِيَّةٌ. أَبَدِيَّةٌ. بَقَاءٌ. دَوَامٌ. ٣. תה"פ إِلَى الأَبَدِ. أَبَدًا. נֵצַח יִשְׂרָאֵל نَصِيحُ إِسْرَائِيلَ. رَبُّ إِسْرَائِيلَ. اللّٰهُ. נֵצַח יִשְׂרָאֵל לֹא יְשַׁקֵּר ١. نَصِيحُ إِسْرَائِيلَ لَا يَكْذِبُ. رَبُّ إِسْرَائِيلَ لَا يُخْلِفُ عَهْدَهُ. ٢. شَعْبُ إِسْرَائِيلَ خَالِدٌ. خَلَاصُ إِسْرَائِيلَ لَا مَحَالَ آتٍ. לָנֶצַח أَبَدًا. إِلَى الأَبَدِ. إِلَى أَبَدِ الآبِدِينَ. לְנֵצַח נְצָחִים أَبَدَ الأَبَدِ. إِلَى الأَبَدِ. إِلَى أَبَدِ الآبِدِينَ.

נִצָּח, ניצח ת' (־חִים) ١. دَائِمٌ. بَاقٍ(ي). ٢. حَاسِمٌ. سَاحِقٌ (انتصار). مُفْحِمٌ (جواب). نَاصِعٌ (برهان). מַפָּלָה נִצַּחַת هَزِيمَةٌ نَكْرَاءُ. תְּשׁוּבָה נִצַּחַת جَوَابٌ مُفْحِمٌ. رَدٌّ شَافٍ (حَاسِمٌ).

נִצָּחוֹן, ניצחון ז' (־צְחוֹנוֹת) إِنْتِصَارٌ ج إِنْتِصَارَاتٌ. فَوْزٌ. فَتْحٌ ج فُتُوحٌ. ظَفَرٌ. נִצְחוֹן טֶכְנִי في الرياضة: فَوْزٌ تِلْقَائِيٌّ (لعدم حضور الفريق القابل). נִצְחוֹן מַזְהִיר إِنْتِصَارٌ بَاهِرٌ. נִצְחוֹן פִּירוּס إِنْتِصَارٌ بَاهِظُ الثَّمَنِ. נִצְחוֹן הַטּוֹב עַל הָרָע إِنْتِصَارُ الخَيْرِ عَلَى الشَّرِّ. נָחַל נִצָּחוֹן أَحْرَزَ النَّصْرَ. عُقِدَ لَهُ لِوَاءُ النَّصْرِ. שַׁעַר נִצָּחוֹן قَوْسُ النَّصْرِ.

נִצְחִי ת' (־יִּים) خَالِدٌ. أَبَدِيٌّ. أَزَلِيٌّ. بَاقٍ إِلَى الأَبَدِ.

נִצְחִיּוּת נ' خُلُودٌ. أَبَدِيَّةٌ. أَزَلِيَّةٌ. صَمَدِيَّةٌ. بَقَاءٌ.

נַצְחָן ז' (־נִים) ١. قَاهِرٌ. غَالِبٌ. غَلَّابٌ. ٢. قَوِيٌّ. جَبَّارٌ. ٣. مُغَالِبٌ. مُجَادِلٌ.

נַצְחָנוּת נ' ١. جَدَلٌ. مُجَادَلَةٌ. نِقَاشٌ. مُغَالَبَةٌ. مُسَاجَلَةٌ. ٢. مُهَاتَرَةٌ.

נַצְחָנִי ת' (־יִּים) جَدَلِيٌّ. مُنْطَوٍ عَلَى المُغَالَبَةِ وَالجِدَالِ. نِقَاشِيٌّ.

נָצִי ע' נָאצִי.

נִצִּי ת' (־יִּים) صَقْرٌ. صَارِمٌ (في معالجة الشؤون السياسية). مُتَشَدِّدٌ. مُنَادٍ بِاسْتِخْدَامِ القُوَّةِ لِحَلِّ المَشَاكِلِ.

נְצִיב ז' (־בִים) ١. عَمُودٌ. كُتْلَةٌ مُنْتَصِبَةٌ. ٢. مَنْدُوبٌ. وَالٍ(ي) ج وُلَاةٌ. عَامِلٌ. נְצִיב בָּתֵּי הַסֹּהַר مَنْدُوبُ مَصْلَحَةِ السُّجُونِ. נְצִיב מַס הַכְנָסָה مُفَوَّضُ ضَرِيبَةِ الدَّخْلِ. נְצִיב עֶלְיוֹן مَنْدُوبٌ سَامٍ. נְצִיב קְבִילוֹת (תְּלוּנוֹת) הַצִּבּוּר مَنْدُوبُ مَظَالِمِ (شَكَاوَى) الجُمْهُورِ ע' אוֹמְבּוּדְסְמַן. נְצִיב שֵׁרוּת הַמְּדִינָה رَئِيسُ دِيوَانِ المُوَظَّفِينَ.

נְצִיבוּת נ' (־בֻיוֹת) مَنْدُوبِيَّةٌ. مَكْتَبُ المَنْدُوبِ. נְצִיבוּת שֵׁרוּת הַמְּדִינָה دِيوَانُ المُوَظَّفِينَ.

נָצִיג ז' (נְצִיגִים) مَنْدُوبٌ. مُمَثِّلٌ. مُفَوَّضٌ. نَائِبٌ ج نُوَّابٌ. مُعْتَمَدٌ. נְצִיג תּוֹשָׁב سَفِيرٌ مُقِيمٌ (في الدولة المعتمد فيها).

נְצִיגוּת נ' (־גֻיוֹת) مُمَثِّلِيَّةٌ. مَنْدُوبِيَّةٌ. نِيَابَةٌ. وَكَالَةٌ. مُفَوَّضِيَّةٌ. مَكْتَبُ المَنْدُوبِ.

נַצְיוֹנָלִי L ת' (־יִים) قَوْمِيٌّ. وَطَنِيٌّ ע' לְאֻמִּי.

נַצְיוֹנָלִיּוּת נ' قَوْمِيَّةٌ. وَطَنِيَّةٌ ע' לְאֻמִּיּוּת.

נַצְיוֹנָלִיזְם ז' ١. قَوْمِيَّةٌ. وَطَنِيَّةٌ ע' לְאֻמִּיּוּת. ٢. شُوفِينِيَّةٌ. تَعَصُّبٌ قَوْمِيٌّ ע' לְאֻמָּנוּת.

נַצְיוֹנָלִיסְט ז' (־טִים) ١. قَوْمِيٌّ. وَطَنِيٌّ. مُنَادٍ بِتَحْرِيرِ الوَطَنِ. ٢. شُوفِينِيٌّ. مُتَعَصِّبٌ لِقَوْمِيَّتِهِ ע' לְאֻמָּנִי.

נִצִּיּוּת נ' في السياسة: صَرَامَةٌ. حَزْمٌ. تَشَدُّدٌ. إِسْتِخْدَامُ القُوَّةِ لِحَلِّ المَشَاكِلِ.

נְצִילוּת נ' في الميكانيك: نَجَاعَةٌ. كِفَايَةٌ. نِسْبَةُ الكِفَايَةِ. נְצִילוּת מֵכָנִית نِسْبَةُ الكِفَايَةِ الآلِيَّةِ (mechanical efficiency).

נָצִיץ ז' (־צִים) ميكا (مادة شفافة تستعمل عازلاً في الادوات الكهربائية، mica).

נְצִיצָה נ' وَمِيضٌ. لَمَعَانٌ بَرِيقٌ.

נְצִירָה נ' إِقْفَالٌ. حِفْظٌ. حِرَاسَةٌ. נְצִירַת אֵשׁ وَقْفُ النَّارِ. وَقْفُ الرِّمَايَةِ.

נִצַּל, ניצל פ' نَجَا – سَلِمَ – مِنْ. أُنْقِذَ. أَفْلَتَ (من خطر). נִצַּל בְּנֵס نَجَا بِأُعْجُوبَةٍ. تَخَلَّصَ بِقُدْرَةِ قَادِرٍ. נִצֵּל ١. إِسْتَغَلَّ. إِسْتَنْفَدَ. سَخَّرَ. ٢. أَنْقَذَ. أَغَاثَ. ٣. هَضَمَ – حُقُوقًا. غَبَنَ – ٤. إِسْتَثْمَرَ. إِسْتَفَادَ (إِنْتَفَعَ) مِنْ. נִצֵּל אֶת הַהִזְדַּמְּנוּת إِنْتَهَزَ (إِغْتَنَمَ) الفُرْصَةَ. تَحَيَّنَ الفُرْصَةَ. נֻצַּל ١. أُسْتُغِلَّ. غُبِنَ. هُضِمَتْ حُقُوقُهُ. ظُلِمَ. ٢. أُسْتُثْمِرَ. הִתְנַצֵּל ١. مجازًا: تَنَصَّلَ مِنْ. إِعْتَذَرَ عَنْ. طَلَبَ العَفْوَ. بَرَّرَ مَوْقِفَهُ. ٢. نَزَعَ –. הִצִּיל أَنْقَذَ. نَجَّى. خَلَّصَ. أَغَاثَ. הִצִּיל דָּבָר מִפִּי פְּלוֹנִי إِسْتَنْطَقَ فُلَانًا. إِسْتَجْوَبَهُ. הִצִּיל אֶת הַמַּצָּב أَنْقَذَ المَوْقِفَ. הַצִּילוּ! النَّجْدَةَ النَّجْدَةَ! النَّجَاةَ النَّجَاةَ! הֻצַּל أُنْقِذَ. نُجِّيَ. خُلِّصَ. أُغِيثَ.

נַצְלָן ז' (־נִים) إِسْتِغْلَالِيٌّ. غَابِنٌ. مُسْتَغِلٌّ. هَاضِمُ الحُقُوقِ.

נַצְלָנוּת נ' إِسْتِغْلَالٌ. إِسْتِغْلَالِيَّةٌ. غَبْنٌ. هَضْمُ الحُقُوقِ.

נַצְלָנִי ת' (־יִּים) إِسْتِغْلَالِيٌّ. مُنْطَوٍ عَلَى الظُّلْمِ وَهَضْمِ الحُقُوقِ.

נִצֶּלֶת, נצולת נ' ١. فُضَالَةٌ. فَضْلَةٌ ج فَضَلَاتٌ. نُفَايَةٌ. ٢. في الميكانيك: مُعَدَّلُ إِسْتِغْلَالِيَّةِ المَاكِنَةِ. مُنْتَهَى قُدْرَةِ المَاكِنَةِ.

נִצָּן, ניצן ז' (־נִים) في النبات: بُرْعُمَةٌ. بُرْعُمٌ ج بَرَاعِمُ. عَيْنٌ ج عُيُونٌ. نَوْرٌ ج أَنْوَارٌ.

נִצְנוּץ ז' (־צִים) ١. تَأَلُّقٌ. لَمَعَانٌ. بَرِيقٌ. وَمِيضٌ. تَلأْلُؤٌ. ٢. خَاطِرَةٌ ج خَوَاطِرُ. سَانِحَةٌ ج سَوَانِحُ.

נִצְנֵץ פ' ١. تَأَلَّقَ. لَمَعَ ـَ. سَطَعَ ـَ. أَوْمَضَ. تَلأْلأَ. أَشْرَقَ. شَعَّ ـِ. ٢. تَبَادَرَتْ فِكْرَةٌ (الى الذهن). خَطَرَ ـُ (في باله). הִתְנַצְנֵץ تَلأْلأَ. تَرَقْرَقَ. أَوْمَضَ. إِلْتَمَعَ. سَطَعَ.

נִצְנֵץ ז' (־צִים) لُمْعَةٌ. تِرْتِرَةٌ (واحدة النثار المعدني اللمّاع الذي تزين بعض الملابس النسائية، sequin).

נָצַץ פ' لَمَعَ ـَ. وَمَضَ (يَمِضُ). بَرَقَ ـُ. أَشَعَّ. أَشْرَقَ. تَلأْلأَ. הֵנֵץ ١. أَشْرَقَ. بَزَغَ ـُ. سَطَعَ ـَ. إِنْبَلَجَ. ٢. أَزْهَرَ. تَبَرْعَمَ. أَخْرَجَ البَرَاعِمَ. נוֹצֵץ لَمَعَ. وَمَضَ. أَوْمَضَ. إِلْتَمَعَ. הִתְנוֹצֵץ تَلأْلأَ. إِلْتَمَعَ. سَطَعَ. تَأَلَّقَ. تَرَقْرَقَ (دمع).

נָצַר פ' ١. صَانَ ـُ. حَفِظَ ـَ. كَلأَ ـَ. حَرَسَ ـُ. ٢. أَقْفَلَ. أَغْلَقَ. سَدَّ ـُ. נְצֹר לְשׁוֹנְךָ صُنْ لِسَانَكَ! إِخْرَسْ! صَهْ! נִצַּר ١. صِينَ. حُفِظَ. ٢. أُقْفِلَ. أُغْلِقَ. נִצֵּר نَصَّرَ. عَمَّدَ. غَطَّسَ. أَدْخَلَ فِي الدِّيَانَةِ المَسِيحِيَّةِ. הִתְנַצֵּר تَنَصَّرَ. إِعْتَنَقَ الدِّيَانَةَ المَسِيحِيَّةَ.

נֵצֶר ז' (נְצָרִים) ١. غُصْنٌ صَغِيرٌ. فَسِيلَةٌ ج فَسَائِلُ. فَرْعٌ ج فُرُوعٌ. ٢. خُوصَةٌ ج خُوصٌ. ٣. سَلِيلٌ. نَجْلٌ ج أَنْجَالٌ. نَسْلٌ. ذُرِّيَّةٌ. נֵצֶר לְמִשְׁפָּחָה מְכֻבֶּדֶת سَلِيلُ عَائِلَةٍ مُحْتَرَمَةٍ. סַל נְצָרִים زِنْبِيلٌ ج زَنَابِيلُ. قُفَّةٌ ج قُفَفٌ. سَلَّةٌ مِنَ الخُوصِ.

נִצְרָה נ' (נִצְרוֹת) في الاسلحة النارية: عَتَلَةُ الأَمَانِ (لقفل الزّناد). سَقَّاطَةُ أَمَانٍ.

נַצְרוּת נ' نَصْرَانِيَّةٌ. مَسِيحِيَّةٌ. الدِّيَانَةُ المَسِيحِيَّةُ.

נִצְרָךְ תו"ז (־כִים) ١. مُعْوِزٌ. فَقِيرٌ ج فُقَرَاءُ. ٢. مُحْتَاجٌ إِلَى. مُفْتَقِرٌ إِلَى. مَضْنُوكٌ.

נִצְרָכוּת נ' إِحْتِيَاجٌ. إِفْتِقَارٌ إِلَى. إِعْوَازٌ.

נִצַּת, נִיצַּת פ' أُوقِدَ. إِتَّقَدَ ע' יָצַת.

נָקַב פ' ١. نَقَبَ ـُ. ثَقَبَ ـُ. خَرَمَ ـِ. قَدَحَ ـَ. ٢. حَدَّدَ. عَيَّنَ. ذَكَرَ ـُ. נָקַב בִּשְׁמוֹ سَمَّاهُ. قَرَأَ اسْمَهُ. عَيَّنَهُ. נָקַב מְחִיר حَدَّدَ الثَّمَنَ (السِّعْرَ). יִקֹּב הַדִּין אֶת הָהָר الحَقُّ يَعْلُو وَلاَ يُعْلَى عَلَيْهِ ע' דִּין. דְּבָרִים נוֹקְבִים كَلاَمٌ ثَاقِبٌ. كَلاَمٌ نَافِذٌ إِلَى الأَعْمَاقِ. נִקַּב ثُقِبَ. نُقِبَ. خُرِمَ. إِنْخَرَمَ. נִקֵּב ثَقَّبَ. خَرَّمَ. הִתְנַקֵּב تَثَقَّبَ. تَخَرَّمَ. صَارَتْ فِيهِ ثُقُوبٌ كَثِيرَةٌ.

נֶקֶב ז' (נְקָבִים) ثَقْبٌ ج ثُقُوبٌ. نَقْبٌ ج أَنْقَابٌ. فَتْحَةٌ. نُقْرَةٌ ج نُقَرٌ. مَخْرَقٌ ج مَخَارِقُ. خَرْقٌ. خَرْمٌ ج خُرُومٌ. נְקָבִים ١. المَخَارِقُ. فَتَحَاتُ (مَنَافِذُ) الجَسَدِ (للبراز والتبول). ٢. قَضَاءُ الضَّرُورَةِ. נְקָבִים גְּדוֹלִים قَضَاءُ الحَاجَةِ الكَبِيرَةِ. تَغَوُّطٌ. بِرَازٌ. נְקָבִים קְטַנִּים تَبَوُّلٌ.

נַקָּב ז' (־בִים) خَرَّامَةٌ ע' מְנַקֵּב.

נְקֵבָה נ' (־בוֹת) ١. أُنْثَى ج إِنَاثٌ وَأَنَاثَى. ٢. في القواعد: مُؤَنَّثٌ. תָּשַׁשׁ כֹּחוֹ כִּנְקֵבָה تَأَنَّثَ. إِسْتَأْنَثَ. إِسْتَضْعَفَ. كَلَّتْ قُوَاهُ.

נִקְבָּה נ' (נְקָבוֹת) ١. نَفَقٌ ج أَنْفَاقٌ. مَسْرَبٌ ج مَسَارِبُ. ٢. ثَقْبٌ ج ثُقُوبٌ. فَتْحَةٌ ج فَتَحَاتٌ.

נַקְבּוּבִי ת' (־בִּיִּים) ذُو مَسَامٍّ. ذُو فَتَحَاتٍ (كالجلد).

נַקְבּוּבִיּוּת נ' مَسَامِيَّةٌ (كون الشيء ذا مَسَامٍّ كَالجِلْدِ).

נַקְבּוּבִית נ' (־יּוֹת) سَمٌّ ج مَسَامٌّ. ثَقْبُ الجِلْدِ. נַקְבּוּבִית הָעֶצֶם تَخَلْخُلُ العِظَامِ. تَرَقُّقُ مَسَامِيَّةِ العِظَامِ (osteoporosis).

נִקְבִּי ת' (־בִּיִּים) مُؤَنَّثٌ. أُنْثَوِيٌّ. פֶּרַח נִקְבִּי زَهْرَةٌ ذَاتُ مِدَقَّاتٍ (اي ذات عضو تانيث).

נַקְבָן ז' (־נִים) عَامِلُ تَخْرِيمٍ (في ماكنة I.B.M. والحواسيب).

נַקְבָנוּת נ' تَخْرِيمٌ.

נָקַד פ' نَقَطَ ـُ. وَضَعَ النُّقَطَ عَلَى الحُرُوفِ. حَرَّكَ الحُرُوفَ. شَكَّلَ. נִקֵּד نَقَّطَ. شَكَّلَ. حَرَّكَ. وَضَعَ الحَرَكَاتِ عَلَى الحُرُوفِ. נֻקַּד نُقِّطَ. حُرِّكَ. شُكِّلَ. הִתְנַקֵּד تَشَكَّلَ. تَحَرَّكَ. أُعْرِبَ (في قواعد العربية).

נָקֹד, נָקוֹד ת' (נְקֻדִּים) مُنَقَّطٌ. مَلِيءٌ بِنُقَطٍ. مُرَقَّطٌ. أَبْلَقُ ج بُلْقٌ נ' بَلْقَاءُ. مُنَمَّرٌ.

נָקֹד ז' (נְקֻדִּים) ١. عَلاَمَةٌ. ٢. في الطب: عُصَيَّةٌ مُكَوَّرَةٌ ج عُصَيَّاتٌ (coccus).

נְקֻדָּה, נְקוּדָה נ' (־דּוֹת) ١. نُقْطَةٌ ج نُقَطٌ وَنِقَاطٌ. ٢. عَلاَمَةُ الوَقْفِ. ٣. حَرَكَةٌ ج حَرَكَاتٌ (في الضوابط). ٤. حَدٌّ ج حُدُودٌ. مُسْتَوًى ج مُسْتَوَيَاتٌ. ٥. قَرْيَةٌ ج قُرًى. مَرْكَزٌ سَكَنِيٌّ. نُقْطَةٌ (مَرْكَزٌ) حُدُودٍ. ٦. في الرياضة: إِصَابَةٌ. نُقْطَةٌ. ٧. بَنْدٌ ج بُنُودٌ. נְקֻדָּה אִסְטְרָטֶגִית في الجيش: نُقْطَةٌ إِسْتِرَاتِيجِيَّةٌ. مَرْكَزٌ حَسَّاسٌ. נְקֻדָּה מֵתָה في الميكانيك: النُّقْطَةُ المَيِّتَةُ. נְקֻדָּה רְגִישָׁה نُقْطَةٌ حَسَّاسَةٌ. נְקֻדָּה וּפְסִיק فَصْلَةٌ مَنْقُوطَةٌ. نُقْطَةٌ وَفَصْلَةٌ (؛). נְקֻדָּה לִנְקֻדָּה نُقْطَةً نُقْطَةً. مَسْأَلَةً بَعْدَ مَسْأَلَةٍ. נְקֻדָּתַיִם نُقْطَتَانِ (:). نُقْطَتَانِ شَارِحَتَانِ. נְקֻדַּת אֲחִיזָה ١. مَوْطِئُ قَدَمٍ. ٢. مَمْسَكٌ. مُسْنَدٌ. נְקֻדַּת אַל־חֲזוֹר مَرْكَزُ (نُقْطَةُ) اللاَّعَوْدَةِ. נְקֻדַּת אִסּוּף مَرْكَزُ (نُقْطَةُ) تَجَمُّعٍ. נְקֻדַּת זִנּוּק نُقْطَةُ انْطِلاَقٍ. مُنْطَلَقٌ. נְקֻדַּת חֵן ١. خَالٌ. شَامَةٌ ج شَامَاتٌ. نُونَةٌ. ٢. مَوْقِعٌ جَمِيلٌ. נְקֻדַּת הַכֹּבֶד ١. مَرْكَزُ الثِّقَلِ. ٢. النُّقْطَةُ الأَسَاسِيَّةُ. נְקֻדַּת מַבָּט (ראוּת) وُجْهَةُ نَظَرٍ. مَنْظُورٌ. נְקֻדַּת מַגָּע نُقْطَةُ التَّمَاسِّ (الاتِّصَالِ). נְקֻדַּת מוֹצָא ١. نُقْطَةُ انْطِلاَقٍ. مُنْطَلَقٌ ج مُنْطَلَقَاتٌ. ٢. أَسَاسٌ ج أُسُسٌ. נְקֻדַּת מוֹקֵד في الفيزياء: بُؤْرَةٌ ج بُؤَرٌ. نُقْطَةُ تَجَمُّعِ الأَشِعَّةِ ومجازًا: النُّقْطَةُ الأَسَاسِيَّةُ. נְקֻדַּת מִפְנֶה نُقْطَةُ تَحَوُّلٍ. مُنْعَطَفٌ ج مُنْعَطَفَاتٌ. נְקֻדַּת מַפְתֵּחַ نُقْطَةٌ رَئِيسِيَّةٌ (مَرْكَزِيَّةٌ). مَرْكَزٌ حَسَّاسٌ. נְקֻדַּת מִשְׁטָרָה نُقْطَةُ بُولِيس. مَخْفَرُ شُرْطَةٍ ج مَخَافِرُ. נְקֻדַּת צִיּוּן (נ"צ) نُقْطَةُ الإِحْدَاثِيَّاتِ (في

الخارطة). تَحْدِيدُ مَوْقِعِ مَكَانٍ عَلَى الخَارِطَةِ. נְקֻדַּת קִפָּאוֹן نُقْطَةُ التَّجَمُّدِ (الانْجِمَادِ). נְקֻדַּת רְוָיָה نُقْطَةُ الإِشْبَاعِ. نُقْطَةُ الارْتِوَاءِ. נְקֻדַּת תֻּרְפָּה نُقْطَةُ (مَوْطِنُ) ضَعْفٍ. مَطْعَنٌ ج مَطَاعِنُ. מִסָּבִיב לַנְּקֻדָּה الدَّوَرَانُ حَوْلَ النُّقْطَةِ. إِلْتِوَاءَاتٌ. لَفٌّ وَدَوَرَانٌ. עַד הַנְּקֻדָּה הָאַחֲרוֹנָה حَتَّى آخِرِ نُقْطَةٍ. حَتَّى النِّهَايَةِ. حَتَّى آخِرِ بَنْدٍ. פָּגַע בַּנְּקֻדָּה ١. أَصَابَ الهَدَفَ. ٢. ضَرَبَ ـ عَلَى الوَتَرِ الحَسَّاسِ. ٣. أَصَابَ كَبِدَ الحَقِيقَةِ. أَصَابَ شَاكِلَةَ الصَّوَابِ. פְּלוֹנִי בָּקִי בִּנְקֻדּוֹת הַתְּעִירוֹת مجازًا: فُلاَنٌ كَثِيرُ القِرَاءَةِ وَالاطِّلاَعِ.

נַקְדָן ז׳ (־נִים) ١. مُحَرِّكُ الكَلِمَاتِ. مُشَكِّلٌ. نَقَّاطٌ. ٢. مُدَقِّقٌ. مُتَقَيِّدٌ.

נַקְדָנוּת נ׳ ١. تَحْرِيكٌ. تَشْكِيلٌ. ضَبْطُ الكَلِمَاتِ. ٢. تَدْقِيقٌ. إِتْقَانٌ.

נִקָּה, ניקה פ׳ نَظَّفَ. نَقَّى. طَهَّرَ. مَسَحَ ـ أَزَالَ الوَسَخَ ومجازًا: بَرَّأَ مِنْ ذَنْبٍ. أَعْفَى. נִקָּה אֶת עַצְמוֹ مجازًا: تَنَصَّلَ مِنْ. تَبَرَّأَ مِنْ. نَفَضَ ـ يَدَهُ مِنْ. נֻקָּה نُظِّفَ. طُهِّرَ. نُقِّيَ ومجازًا: بُرِّئَتْ سَاحَتُهُ. הִתְנַקָּה ١. تَنَظَّفَ. تَطَهَّرَ. ٢. تَبَرَّأَ مِنْ. تَنَصَّلَ مِنْ. بَرَّرَ مَوْقِفَهُ.

נָקוּב ת׳ (נְקוּבִים) ١. مَنْقُوبٌ. مَثْقُوبٌ. مُخَرَّمٌ. مَخْزُوقٌ. ٢. مُعَيَّنٌ. مُحَدَّدٌ. وَارِدٌ ذِكْرُهُ. مَذْكُورٌ. מְחִיר נָקוּב ١. ثَمَنٌ مُحَدَّدٌ. ٢. سِعْرٌ اسْمِيٌّ (العملة او سهم). מַשְׂתִּכֵּר אֶל צְרוֹר נָקוּב يَضَعُ رِبْحَهُ فِي خُرْجٍ مَثْقُوبٍ. لاَ يَجْنِي فَائِدَةً مِنْ عَمَلِهِ.

נִקּוּב, ניקוב ז׳ (־בִים) ١. ثَقْبٌ. تَخْرِيمٌ. خَزْقٌ. ٢. في القواعد: تَأْنِيثٌ.

נָקוֹד ת׳ (נְקוֹדִים) ١. مُنَقَّطٌ. مُرَقَّطٌ. أَبْلَقُ ج بُلْقٌ ن׳ بَلْقَاءُ. ذُو نُقَطٍ. ٢. مُشَكَّلٌ. مَضْبُوطُ التَّشْكِيلِ.

נִקּוּד, ניקוד ז׳ (־דִים) ١. تَحْرِيكٌ. تَشْكِيلٌ. ضَبْطُ حَرَكَاتِ الكَلِمَاتِ. ٢. في القواعد: الضَّوَابِطُ. مَجْمُوعَةُ الحَرَكَاتِ وَالنِّقَاطِ.

נקוד ע׳ נָקֹד. **נקודה** ע׳ נְקֻדָּה.

(נִקּוּדִים) ז״ר **לֶחֶם נִקּוּדִים** ١. خُبْزٌ جَافٌّ. ٢. خُبْزٌ عَفِنٌ.

נִקּוּז, ניקוז ז׳ (־זִים) تَصْرِيفُ مَاءِ المَجَارِي. تَجْفِيفُ مُسْتَنْقَعَاتٍ.

נָקוּט ת׳ (נְקוּטִים) ١. مَأْخُوذٌ. مُتَّخَذٌ (تدابير). مُنْتَهَجٌ.

נִקּוּי, ניקוי ז׳ (־יִים) تَنْظِيفٌ. تَنْقِيَةٌ. تَطْهِيرٌ ومجازًا: تَبْرِئَةٌ. נִקּוּי יָבֵשׁ تَنْظِيفٌ عَلَى النَّاشِفِ. تَنْظِيفٌ جَافٌّ. تَنْظِيفٌ بِالبُخَارِ. נִקּוּי רֹאשׁ إِزَالَةُ الهُمُومِ. تَرْوِيحٌ عَنِ النَّفْسِ.

נָקוּעַ ת׳ (נְקוּעִים) في الطب: مُنْخَلِعٌ (عظم من مفصله).

נִקּוּר, ניקור ז׳ (־רִים) ١. نَقْرٌ. ثَقْبٌ. تَثْقِيبٌ. خَرْقٌ. ٢. حَفْرٌ بِالمِنْقَارِ. لَقْطٌ. ٣. فَقْءُ العَيْنِ. تَقْوِيرُ العَيْنِ. ٤. تَعْرِيقٌ. ٥. مجازًا: نَبْشٌ. مُعَالَجَةُ صَغَائِرِ الأُمُورِ.

נָקוּר ת׳ (נְקוּרִים) ١. مُقْتَلَعٌ. مُقَوَّرٌ (عين). مُفْقَأٌ. ٢. مُنَقَّرٌ. مُقَرْطَمٌ.

נִקֵּז, ניקז פ׳ صَرَّفَ (ماء المجاري). جَفَّفَ (مستنقعات). نَزَحَ ـ נֻקַּז جُفِّفَ. صُرِّفَ. نُزِحَ. הִתְנַקֵּז صُرِّفَ. أُجْرِيَ. جَفَّ ـ הִקִּיז حَجَمَ ـ הִקִּיז דָּם حَجَمَ. فَصَدَ ـ إِسْتَنْزَفَ (الدم). הֻקַּז, הֻקַּז דָּמוֹ حُجِمَ. أُسْتُنْزِفَ دَمُهُ.

נֶקֶז ז׳ تَصْرِيفٌ ע׳ נִקּוּז.

נָקַט Ar. פ׳ أَخَذَ ـ إِتَّخَذَ (تدابير). سَلَكَ ـ لَجَأَ ـ إِلَى وَسَائِلَ. נָקַט אֶמְצָעִים إِتَّخَذَ إِجْرَاءَاتٍ. נָקַט עֶמְדָּה إِتَّخَذَ (حَدَّدَ) مَوْقِفًا. أَبْدَى رَأْيًا. נִנְקַט أُتُّخِذَ. أُخِذَ. لُجِئَ إِلَى. נִנְקְטוּ אֶמְצָעִים חֲמוּרִים أُتُّخِذَتْ إِجْرَاءَاتٌ صَارِمَةٌ.

נֶקְטָר G ז׳ (־רִים) ١. شَرَابُ الآلِهَةِ. ٢. رَحِيقٌ ومجازًا: نَبِيذٌ فَاخِرٌ. شَرَابٌ رَفِيعُ الجَوْدَةِ.

נֶקְטָרְיוֹם ז׳ غُدَّةُ الرَّحِيقِ فِي النَّبَاتِ.

נֶקְטָרִינָה נ׳ (־נוֹת) الرَّحِيقَانِيُّ (نوع من الخوخ او الدُّرَّاق ذي قشرة ملساء، nactarine).

נָקִי ת׳ (נְקִיִּים) ١. نَظِيفٌ ج نِظَافٌ. نَقِيٌّ ج أَنْقِيَاءُ. طَاهِرٌ ومجازًا: بَرِيءٌ. غَيْرُ مُذْنِبٍ. ٢. صَافٍ(ي) (وزن). ٣. بَسِيطٌ. بِلاَ مُحَسِّنَاتٍ. נְקִי כַּפַּיִם عَفِيفٌ. طَاهِرُ الكَفِّ. طَاهِرُ اليَدَيْنِ. بَرِيءٌ ج أَبْرِيَاءُ. דָּם נָקִי دَمٌ بَرِيءٌ ج دِمَاءٌ بَرِيئَةٌ. לָשׁוֹן נְקִיָּה لُغَةٌ مُؤَدَّبَةٌ. تَلْطِيفُ الكَلاَمِ (في التعبير عن امر قبيح). מְלָאכָה נְקִיָּה عَمَلِيَّةٌ بَارِعَةٌ (شاقة ولكنها متقنة). إِنْجَازٌ بَاهِرٌ. מַצְפּוּן נָקִי ضَمِيرٌ نَقِيٌّ (طَاهِرٌ). عِفَّةٌ. طَهَارَةٌ. מִשְׁקָל נָקִי الوَزْنُ الصَّافِي. עָבָר נָקִי مَاضٍ لاَ تَشُوبُهُ شَائِبَةٌ. مَاضٍ مُشَرِّفٌ. רֶוַח נָקִי رِبْحٌ صَافٍ. יָשַׁב שִׁבְעָה נְקִיִּים صَدَّعَ رَأْسَهُ لِحَلِّ مُشْكِلَةٍ. קַב וְנָקִי ١. قَلِيلٌ وَلَكِنَّهُ مُمْتَازٌ. ٢. خَفِيفُ الوَزْنِ غَالِي الثَّمَنِ. אֵין נָקִי! لاَ يُعْفَى أَحَدٌ مِنْ. دُونَ اسْتِثْنَاءٍ. יָצָא נָקִי מִנְּכָסָיו أَفْلَسَ تَمَامًا. خَسِرَ جَمِيعَ أَمْوَالِهِ. וִהְיִיתֶם נְקִיִּים! وَكُونُوا طَاهِرِينَ! ومجازًا: لاَ تَرْتَشُوا! הֶעְתִּיק אֶל נָקִי نَسَخَ مِنْ جَدِيدٍ عَلَى وَرَقَةٍ نَظِيفَةٍ.

נְקִיבָה נ׳ ١. نَقْبٌ. ثَقْبٌ. تَخْرِيمٌ. ٢. تَحْدِيدٌ. تَعْيِينٌ.

נְקִידָה נ׳ (־דוֹת) تَنْقِيطٌ. وَضْعُ النِّقَاطِ عَلَى الحُرُوفِ. تَشْكِيلٌ. ضَبْطٌ.

נִקָּיוֹן, ניקיון ז׳ (־קְיוֹנוֹת) نَظَافَةٌ. نَقَاءٌ. طَهَارَةٌ. صَفَاءٌ. عَدَمُ تَلَوُّثٍ. נִקְיוֹן כַּפַּיִם طَهَارَةُ كَفٍّ. طَهَارَةُ يَدَيْنِ. عِفَّةٌ. إِسْتِقَامَةٌ. רָחַץ בְּנִקָּיוֹן כַּפָּיו نَفَضَ يَدَهُ مِنْ. حَاوَلَ تَبْرِئَةَ نَفْسِهِ.

נְקִיּוּת נ׳ نَظَافَةٌ. نَقَاءٌ. طَهَارَةٌ.

נְקִיטָה נ׳ أَخْذٌ. إِتِّخَاذُ تَدَابِيرَ. لُجُوءٌ إِلَى. נְקִיטַת חֵפֶץ قَسَمٌ بِالكِتَابِ المُقَدَّسِ.

נְקִימָה נ׳ إِنْتِقَامٌ. ثَأْرٌ. الأَخْذُ بِالثَّأْرِ.

נְקִיעָה נ׳ (־עוֹת) خَلْعٌ. إِنْخِلاَعُ العَظْمِ ومجازًا: إِنْحِرَافٌ. إِبْتِعَادٌ. נְקִיעַת נֶפֶשׁ إِشْمِئْزَازٌ. تَقَزُّزٌ. قَرَفٌ.

נָקִיף ז' جَنْيٌ (قَطْفُ) الزَّيْتُونِ بِخَبْطِ الشَّجَرَة.

נְקִיפָה נ' (־פוֹת) ١. خَبْطَةٌ. ضَرْبَةٌ. ٢. جَنْيُ الزَّيْتُونِ (بخبط الشجرة). ٣. في الفيزياء: حَرَكَةٌ مَدَارِيَّةٌ تَرْسِمُ شَكْلاً مَخْرُوطِيًّا حَوْلَ المِحْوَرِ العَمُودِيِّ. נְקִיפַת אֶצְבַּע مجازًا: تَحْرِيكُ سَاكِنٍ. إِكْتِرَاثٌ. إِهْتِمَامٌ. נְקִיפַת לֵב (מַצְפּוּן) وَخْزُ (تَبْكِيتُ) الضَّمِيرِ.

נָקִיק ז' (נְקִיקִים) شَقٌّ ج شُقُوقٌ. نُقْرَةٌ ج نُقَرٌ. ٢. شِعْبٌ ج شِعَابٌ (طريق بين جبلين).

נְקִירָה נ' (־רוֹת) ١. نَقْرٌ. إِلْتِقَاطٌ (بمنقار الطائر). ٢. مُنَاقَرَةُ الطُّيُورِ بَعْضُهَا لِبَعْضٍ. ٣. تَقْوِيرٌ. فَقْءٌ ע' נִקֵּר.

נְקִישָׁה נ' (־שׁוֹת) دَقَّةٌ ج دَقَّاتٌ. طَرْقَةٌ ج طَرَقَاتٌ. طَرْقٌ. نَقْرٌ. خَبْطٌ. قَرْعٌ. כְּלֵי נְקִישָׁה في الموسيقى: آلَاتُ النَّقْرِ (كالطبل والطارة).

נָקֵל ת' يَسِيرٌ. سَهْلٌ. هَيِّنٌ. مِنَ السُّهُولَةِ بِمَكَانٍ. נָקֵל לְהַבְטִיחַ וְקָשֶׁה לְקַיֵּם الوَعْدُ يَسِيرٌ وَالتَّنْفِيذُ عَسِيرٌ. בְּנָקֵל תה"פ بِسُهُولَةٍ. بِيُسْرٍ. بِلاَ عَنَاءٍ. בִּזְיוֹן לִקְלוֹן נָקֵל (נִקְלֶה) ע' בִּזָּיוֹן.

נִקְלֶה ת' (־לִים) ١. رَذِيلٌ ج أَرْذَالٌ. خَسِيسٌ. مُنْحَطٌّ. لَئِيمٌ ج لِئَامٌ. سَاقِطٌ. ٢. بَخْسٌ. زَهِيدٌ.

נְקַלָּה ת"נ (־לּוֹת) سَهْلَةٌ. يَسِيرَةٌ ע' נָקֵל. עַל נְקַלָּה תה"פ بِسُهُولَةٍ. بِيُسْرٍ. بِلاَ صُعُوبَةٍ.

נִקְלוּת נ' دَنَاءَةٌ. خِسَّةٌ. لُؤْمٌ. رَذَالَةٌ. سَفَالَةٌ.

נָקַם פ' نَقَمَ ـ إِنْتَقَمَ. ثَأَرَ ـ أَخَذَ ثَأْرَهُ. إِقْتَصَّ مِنْ. ה' יִקֹּם בּוֹ إِنْتَقَمَ اللهُ مِنْهُ. قَاتَلَهُ اللهُ. לֹא תִקֹּם וְלֹא תִטֹּר لاَ تَنْتَقِمْ وَلاَ تَحْقِدْ. العَفْوُ عِنْدَ المَقْدِرَةِ. נִקַּם إِنْتَقَمَ. أَخَذَ ثَأْرَهُ. הִתְנַקֵּם إِنْتَقَمَ. أَخَذَ الثَّأْرَ. إِقْتَصَّ مِنْ. הִתְנַקֵּם בּוֹ عَادَتْ نِقْمَتُهُ عَلَيْهِ. كَانَ وَبَالاً عَلَيْهِ. הֻקַּם أُخِذَ ثَأْرُهُ. أُنْتُقِمَ.

נָקָם ז' إِنْتِقَامٌ. نِقْمَةٌ. ثَأْرٌ. לָקַח נָקָם ثَأَرَ ـ مِنْ. أَخَذَ بِثَأْرِهِ. إِنْتَقَمَ مِنْ. إِقْتَصَّ مِنْ. נָקָם וְשִׁלֵּם العِقَابُ وَالجَزَاءُ.

נְקָמָה נ' (־מוֹת) إِنْتِقَامٌ. ثَأْرٌ. قِصَاصٌ ע' נָקָם. לָקַח נִקְמָתוֹ מִמֶּנּוּ أَخَذَ ثَأْرَهُ مِنْهُ. إِنْتَقَمَ مِنْهُ. אֵל נְקָמוֹת اللهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ. اللهُ الَّذِي يَنْتَقِمُ مِنَ الأَشْرَارِ.

נַקְמָן ז' (־נִים) مُنْتَقِمٌ. نَاقِمٌ. مَوْتُورٌ. حَاقِدٌ.

נַקְמָנוּת נ' نِقْمَةٌ. إِنْتِقَامٌ. وِتْرٌ. حِقْدٌ.

נַקְמָנִי ת' (־נִיִּים) إِنْتِقَامِيٌّ. ثَأْرِيٌّ.

נַקְנִיק ז' (־קִים) نَقَانِقُ. بَسْطُرْمَة. السَّلاَمِي (salami).

נַקְנִיקִיָּה, נקניקייה נ' (־יּוֹת) ١. سُجُقٌ. ٢. حَانُوتُ بَيْعِ النَّقَانِقِ.

נֶקְסוּס L ז' رَابِطَةٌ. تَفَاعُلٌ بَيْنَ أَمْرَيْنِ.

נָקַע פ' إِنْخَلَعَ (العظم او المفصل من مكانه) ע' יָקַע. נָקְעָה נַפְשׁוֹ מִפְּלוֹנִי مجازًا: زَهَقَتْ رُوحُهُ مِنْ فُلاَنٍ. ضَاقَ ذَرْعًا بِهِ.

נֶקַע ז' (נְקָעִים) خَلْعٌ. إِنْخِلاَعُ العَظْمِ.

נָקַף פ' ١. ضَرَبَ ـ وَخَزَ (يَخِزُ). ٢. أَحَاطَ. دَارَ حَوْلَ. לֹא נָקַף אֶצְבַּע لَمْ يُحَرِّكْ سَاكِنًا. (وَقَفَ) دُونَ حَرَاكٍ. נְקָפוֹ לִבּוֹ وَخَزَهُ (أَنَّبَهُ) ضَمِيرُهُ. بَكَّتَهُ ضَمِيرُهُ. נִקֵּף ١. ضَرَبَ. خَبَطَ. قَطَعَ ـ ٢. نَفَضَ (الثمر من الشجرة). הִקִּיף ١. دَارَ حَوْلَ. أَجَالَ. أَحَاطَ. حَوَّطَ. طَافَ ـُ بِـ. حَاصَرَ. ٢. طَوَّقَ. أَحَاقَ بِـ. أَحْدَقَ. ٣. شَمَلَ ـ إِشْتَمَلَ عَلَى. ضَمَّ ـ تَضَمَّنَ. إِنْطَوَى عَلَى. ٤. بَاعَ ـِ بِالدَّيْنِ. הִקִּיפוּ הַיָּמִים دَارَتِ الأَيَّامُ دَوْرَتَهَا. دَارَ الفَلَكُ دَوْرَتَهُ. تَعَاقَبَتِ الأَيَّامُ. הֻקַּף أُحِيطَ بِهِ. حُوِّطَ. طُوِّقَ. حُوصِرَ. أُحِيقَ بِهِ. أُحْدِقَ بِهِ.

נֶקֶף ז' (נְקָפִים) ضَرْبَةٌ ج ضَرَبَاتٌ. خَبْطَةٌ ج خَبَطَاتٌ.

נָקַר פ' ١. نَقَرَ ـُ قَوَّرَ. فَقَأَ ـ سَمَلَ ـ إِقْتَلَعَ العَيْنَ. ٢. نَقَرَ ـُ (الطير بالمنقار). لَقَطَ ـُ نَبَشَ ـُ. נִקֵּר ١. قُطِمَ. قُرْطِمَ. قُضِمَ. ٢. قُوِّرَ. فُقِئَ. נִקֵּר ١. وَخَزَ بِشِدَّةٍ. قَوَّرَ. فَقَأَ. ٢. نَبَشَ. نَقَّرَ. لَقَطَ (طائر الحب). ٣. عَرَّقَ. أَزَالَ العُرُوقَ مِنَ اللَّحْمِ. ٤. نَظَّفَ. أَزَالَ القَذَرَ. מְנַקֵּר בְּמוֹחוֹ يُشْغِلُ تَفْكِيرَهُ. يُصَدِّعُ رَأْسَهُ. يُجْهِدُ فِكْرَهُ. הַעֵינֵי הָאֲנָשִׁים תְּנַקֵּר؟ مجازًا: أَيُمْكِنُكَ أَنْ تُخْفِيَ الحَقِيقَةَ عَنَّا؟ هَلْ تُرِيدُ أَنْ تَخْدَعَنَا؟ נֻקַּר ١. قُوِّرَ. أُقْتُلِعَ. فُقِئَ. ٢. عُرِّقَ. أُزِيلَتْ عُرُوقُهُ.

נֶקֶר ז' (נְקָרִים) ١. نَقْرٌ. نَبْشٌ. ٢. ثَقْبٌ فِي إِطَارِ السَّيَّارَةِ. بَنْشَر. ٣. أَجْنَةٌ ج أَجْنَاتٌ. إِزْمِيلٌ ج أَزَامِيلُ.

נַקָּר ז' (־רִים) نَقَّارٌ. نَقَّارُ الخَشَبِ. قَرَّاعٌ (طائر، woodpecker).

נִקְרָה נ' (נִקְרוֹת) نُقْرَةٌ ج نُقَرٌ. حُفْرَةٌ ج حُفَرٌ. مَغَارَةٌ صَغِيرَةٌ فِي جَبَلٍ.

נֶקְרוֹלוֹגְיָה G נ' سِجِلُّ الوَفَيَاتِ (في فترة معينة).

נֶקְרוֹמַנְטִיָּה נ' إِسْتِحْضَارُ الأَرْوَاحِ. مُنَاجَاةُ الأَرْوَاحِ.

נֶקְרוֹפוֹבְיָה נ' الخَوْفُ مِنَ المَوْتَى. رُهَابُ الأَمْوَاتِ.

נֶקְרוֹפִילְיָה נ' ١. إِشْتِهَاءُ المَوْتَى (مج). ٢. إِنْجِذَابٌ مَرَضِيٌّ لِجُثَثِ الأَمْوَاتِ.

נַקְרָן ז' (־נִים) نَقَّارٌ. نَبَّاشٌ. حَفَّارٌ. نَكَّاشٌ.

נַקְרָנוּת נ' ١. نَقْرٌ. حَفْرٌ. ٢. نَبْشٌ. نَكْشٌ. مُعَالَجَةُ صَغَائِرِ الأُمُورِ.

נָקַשׁ פ' دَقَّ ـُ خَبَطَ ـِ قَرَعَ ـ قَرْقَعَ. إِصْطَكَّ. قَعْقَعَ. נָקַשׁ עַל הַדֶּלֶת قَرَعَ البَابَ. دَقَّ البَابَ. אַרְכֻּבּוֹתָיו זוֹ לְזוֹ נוֹקְשׁוֹת إِصْطَكَّتْ رُكْبَتَاهُ. إِرْتَعَدَتْ فَرَائِصُهُ. שִׁנָּיו נָקְשׁוּ זוֹ בְּזוֹ إِصْطَكَّتْ أَسْنَانُهُ. قَفْقَفَ. إِرْتَجَفَ. הִתְנַקֵּשׁ, הִתְנַקֵּשׁ בּוֹ ١. إِعْتَدَى عَلَيْهِ. إِغْتَالَهُ. تَعَرَّضَ لِحَيَاتِهِ. ٢. تَضَارَبَ. ضَرَبَ الوَاحِدُ الآخَرَ. إِصْطَكَّ. ٣. أُصْطِيدَ. أُقْتُنِصَ. הִקִּישׁ ١. نَقَرَ ـُ قَرَعَ ـ طَرَقَ ـُ (الباب). ٢. طَبَّلَ. ٣. مجازًا: قَايَسَ. قَارَنَ ע' (קִישׁ) הִקִּישׁ.

נִקְשָׁה, נוקשה ת' (־שִׁים) ١. قَاسٍ(ي) ج قُسَاةٌ. صَلْبٌ. مُتَصَلِّبٌ. صَارِمٌ. ٢. غَلِيظٌ ج غِلَاظٌ. خَشِنٌ. جَاسٍ(ي). يَابِسٌ. أَجَشُّ (صوت).

נִקְשׁוּת, נוקשות נ' صَلَابَةٌ. قَسْوَةٌ. جَفَافٌ. صَرَامَةٌ. غِلَظٌ. خُشُونَةٌ.

נַקְשָׁן ז' (־נִים) ضَارِبٌ عَلَى آلَةٍ مُوسِيقِيَّةٍ نَقْرِيَّةٍ.

נֵר ז' (־רוֹת) ١. شَمْعَةٌ ج شُمُوعٌ وشَمَعَاتٌ. ٢. سِرَاجٌ ج سُرُجٌ. مِصْبَاحٌ ج مَصَابِيحُ. قِنْدِيلٌ ج قَنَادِيلُ. ٣. في الطب: تَحْمِيلَةٌ ج تَحَامِيلُ. נֵר בְּרָכָה كِنَايَةٌ عَنْ شَمْعَةِ لَيْلَةِ السَّبْتِ الَّتِي تُوقِدُهَا رَبَّةُ الْبَيْتِ وَتُبَارِكُ عَلَيْهَا اللهَ قَبْلَ دُخُولِ السَّبْتِ. נֵר הַחַיִּים شَمْعَةُ الْحَيَاةِ. נֵר חֲנֻכָּה شَمْعَةُ عِيدِ حَانُوكَا (عيد الانوار). נֵר יִשְׂרָאֵל ١. مَنَارُ (مِصْبَاحُ) إِسْرَائِيلَ. كِنَايَةٌ عَنْ حُجَّةٍ فِي الدِّينِ يُسْتَنَارُ بِعِلْمِهِ. نُورُ الدِّينِ. נֵר הַלַּיְלָה شَبُّ اللَّيْلِ. أَخْدَرِيَّةٌ (نبات بري، oenothera). נֵר נְשָׁמָה شَمْعَةٌ عَلَى رُوحٍ. شَمْعَةُ الذِّكْرَى (توقد لذكرى متوفى). נֵר שַׁבָּת شَمْعَةُ السَّبْتِ (توقد في البيوت عشية السبت قبل غروب الشمس). נֵר תָּמִיד الشَّمْعَةُ الدَّائِمَةُ (التي كانت توقد في النجفة الذهبية في هيكل سليمان او في الكنيس قبالة الاسفار المقدسة لدى أداء الصلاة). شَمْعَةُ الخُلُودِ. הַדְלָקַת הַנֵּרוֹת إِيقَادُ الشُّمُوعِ (خصوصاً عصر يوم الجمعة احتفاءً بالسبت). הָיָה נֵר לְרַגְלָיו كَانَ نِبْرَاساً يَسْتَنِيرُ (يَهْتَدِي) بِهِ. كَانَ مِثَالاً يُحْتَذَى. נֵרוֹ יָאִיר نُورُهُ يَشِعُّ أَوْ يَسْطَعُ. كِنَايَةٌ عَنْ رَجُلٍ فَاضِلٍ حَيٍّ. דָּעַךְ נֵרוֹ مجازاً: إِنْطَفَأَتْ شَمْعَةُ حَيَاتِهِ. הֶעֱלָה נֵר أَوْقَدَ شَمْعَةً. חִפֵּשׂ בְּנֵרוֹת مجازاً: بَحَثَ فِي كُلِّ مَكَانٍ. لَمْ يَأْلُ جُهْداً فِي الْبَحْثِ عَنْ.

נִרְאֶה ת' (־אִים) ١. مَنْظُورٌ. مُشَاهَدٌ. بَادٍ(ي). وَاضِحٌ. ظَاهِرٌ. بَيِّنٌ. ٢. مَرْضٍ(ي). مَقْبُولٌ. נִרְאֶה לִי يَبْدُو لِي. يَلُوحُ لِي. إِخَالُ. يَظْهَرُ لِي. כַּנִּרְאֶה, כְּפִי הַנִּרְאֶה كَمَا يَبْدُو. عَلَى مَا يَبْدُو. عَلَى مَا يَظْهَرُ. كَمَا يَتَّضِحُ.

נִרְגָּז ת' (־זִים) غَضْبَانُ. غَاضِبٌ. حَنِقٌ. مُغْتَاظٌ. سَاخِطٌ. زَعْلَانُ. נִרְגָּזוֹת תה״פ بِغَضَبٍ. بِسُخْطٍ. بِحَنَقٍ. بِتَذَمُّرٍ.

נִרְגָּזוּת נ' غَضَبٌ. سُخْطٌ. زَعَلٌ.

נַרְגִּיל .Ar ז' (־לִים) النَّارَجِيلُ. جَوْزٌ هِنْدِيٌّ ע' קוקוס.

נַרְגִּילָה נ' (־לוֹת) نَارَجِيلَةٌ ج نَرَاجِيلُ. أَرْجِيلَةٌ ج أَرَاجِيلُ. شِيشَةٌ מ'.

נִרְגָּן ת' (־נִים) مُتَذَمِّرٌ. مُدَمْدِمٌ. شَكَّاءٌ. مُشَاكِسٌ.

נִרְגָּנוּת נ' ١. تَذَمُّرٌ. دَمْدَمَةٌ. هَمْهَمَةٌ. ٢. مُشَاكَسَةٌ. نَزَقٌ.

נִרְגָּשׁ ת' (־שִׁים) مُنْفَعِلٌ. شَدِيدُ الانْفِعَالِ. مُهْتَاجٌ. مُتَأَثِّرٌ.

נִרְגָּשׁוּת נ' إِنْفِعَالٌ. إِهْتِيَاجٌ. هَيَجَانٌ. تَأَثُّرٌ.

נֵרְדְּ P ז' (נְרָדִים) النَّارَدِينُ. سُنْبُلُ الطِّيبِ (زهر عطر).

נִרְדָּף ת' (־פִים) ١. مُضْطَهَدٌ. مَظْلُومٌ. ٢. مُطَارَدٌ. مُلَاحَقٌ. ٣. في القواعد: مُرَادِفٌ. مُتَطَابِقُ الْمَعْنَى. נִרְדָּף עַל צַוָּאר مُلَاحَقٌ. مُضْطَهَدٌ. يُعَانِي الأَمَرَّيْنِ. يُكَابِدُ صُنُوفَ الْعَذَابِ. מִלִּים נִרְדָּפוֹת كَلِمَاتٌ مُتَرَادِفَةٌ. مُرَادِفَاتٌ. مُتَرَادِفَاتٌ.

נִרְדָּפוּת נ' ١. مُلَاحَقَةٌ. مُطَارَدَةٌ. إِضْطِهَادٌ. ظُلْمٌ. ٢. تَرَادُفُ كَلِمَاتٍ.

נִרְחָב ת' (־בִים) ١. وَاسِعٌ. رَحْبٌ. رَحِيبٌ. فَسِيحٌ. مُتَرَامٍ(ي). ٢. مُسْتَفِيضٌ. شَامِلٌ. وَاسِعُ النِّطَاقِ. תָּכְנִית נִרְחֶבֶת خُطَّةٌ بَعِيدَةُ الْمَدَى. مَشْرُوعٌ شَامِلٌ. נִרְחָבוֹת תה״פ بِإِسْهَابٍ. بِاسْتِفَاضَةٍ. بِصُورَةٍ مُوَسَّعَةٍ.

נָרָטִיב G ז' (־בִים) ١. قِصَّةٌ تَارِيخِيَّةٌ أَوْ خَيَالِيَّةٌ. ٢. سَرْدٌ.

נָרָטִיבִי ת' (־בִיִּים) سَرْدِيٌّ. رِوَائِيٌّ. قَصَصِيٌّ.

נִרְמוּל G ז' تَطْبِيعٌ. إِرْسَاءٌ عَلَى أُسُسٍ طَبِيعِيَّةٍ أَوِ اعْتِيَادِيَّةٍ. נִרְמוּל הַיְחָסִים تَطْبِيعُ الْعَلَاقَاتِ.

נִרְמֵל פ' طَبَّعَ (العلاقات مثلاً). أَرْسَى عَلَى أُسُسٍ اعْتِيَادِيَّةٍ.

נִרְעָשׁ ת' (־שִׁים) ١. مُنْفَعِلٌ. مَشْدُوهٌ. مُتَأَثِّرٌ. ٢. مُرْتَجِفٌ. مَرِيضٌ بِدَاءِ الارْتِعَاشِ.

נִרְפֶּה ת' (־פִים) مُسْتَرْخٍ(ي). كَسْلَانُ. فَاتِرٌ. خَائِرٌ. وَاهِنٌ. ضَعِيفٌ. مُهْمِلٌ. كَلِيلٌ. مُتَخَاذِلٌ.

נִרְפּוּת נ' إِسْتِرْخَاءٌ. فُتُورٌ. خَوَرٌ. وَهْنٌ. ضَعْفٌ. كَسَلٌ. إِهْمَالٌ. تَخَاذُلٌ.

נִרְצֶה ת' (־צִים) ١. مَقْبُولٌ. مَرْضٍ(ي). ٢. مَطْلُوبٌ. مَنْشُودٌ. مُبْتَغًى.

נִרְצָח ז' (־חִים) مَقْتُولٌ. قَتِيلٌ ج قَتْلَى. مَغْدُورٌ. صَرِيعٌ ج صَرْعَى. مُغْتَالٌ.

נִרְצָע ת' (־עִים) مَثْقُوبُ الأُذُنِ. עֶבֶד נִרְצָע مجازاً: مُسْتَعْبَدٌ مَدَى الْحَيَاةِ ע' עֶבֶד.

נִרְצָעוּת נ' إِسْتِعْبَادٌ. ذُلٌّ.

נַרְקוֹזָה G נ' (־זוֹת) في الطب: مُخَدِّرٌ. بَنْجٌ. تَخْدِيرٌ.

נַרְקוֹטִי ת' (־טִיִּים) مُنَوِّمٌ. مُخَدِّرٌ. تَخْدِيرِيٌّ. مُبَنِّجٌ.

נַרְקוֹמָן G ז' (־נִים) مُدْمِنٌ عَلَى الْمُخَدِّرَاتِ. مُتَعَاطِي الْمُخَدِّرَاتِ. حَشَّاشٌ.

נַרְקוֹמַנְיָה נ' تَعَاطِي الْمُخَدِّرَاتِ. إِدْمَانٌ عَلَى الْمُخَدِّرَاتِ.

נַרְקִיס G ז' (־סִים) نَرْجِسٌ (نبات بري جميل، daffodil).

נַרְקִיסִיּוּת נ', **נַרְקִיסִיזְם** ז' في علم النفس: ١. نَرْجِسِيَّةٌ. حُبُّ الإِنْسَانِ لِنَفْسِهِ. ٢. حُبُّ الذَّاتِ. أَنَانِيَّةٌ.

נַרְתִּיק ז' (־קִים) ١. مِحْفَظَةٌ ج مَحَافِظُ. جِزْدَانٌ ج جَزَادِينُ. ٣. غِمْدٌ ج أَغْمَادٌ. جِرَابٌ ج أَجْرِبَةٌ. غِلَافٌ ج غُلُفٌ. ٣. مَهْبِلٌ ج مَهَابِلُ (vagina). יָצְאָה הַחַמָּה מִנַּרְתִּיקָהּ طَلَعَتِ الْغَزَالَةُ. بَزَغَتْ (أَشْرَقَتِ) الشَّمْسُ.

נַרְתִּיקִי ת' (־קִיִּים) في الطب: مَهْبِلِيٌّ.

נָשׁ .Ar ז' إِنْسَانٌ ج نَاسٌ (على غير القياس) ע' בַּרְנָשׁ.

נָשָׂא פ' ١. حَمَلَ ـِ. رَفَعَ ـَ. نَهَضَ ـَ بِـ ٢. تَحَمَّلَ. كَابَدَ. ٣. نَقَلَ ـُ. حَوَّلَ مِنْ مَكَانٍ لِآخَرَ. ٤. أَخَذَ ـُ. تَنَاوَلَ. ٥. ضَمَّ ـُ. حَوَى ـِ. إِحْتَوَى عَلَى. ٦. غَفَرَ ـِ. صَفَحَ ـَ عَنِ الذَّنْبِ. سَامَحَ. ٧. أَخَذَ امْرَأَةً. تَزَوَّجَ. تَأَهَّلَ. נָשָׂא וְנָתַן فَاوَضَ. عَامَلَ. أَخَذَ وَأَعْطَى. بَاحَثَ. سَاوَمَ. נָשָׂא אִשָּׁה أَخَذَ لَهُ امْرَأَةً. تَزَوَّجَ. تَأَهَّلَ. נָשָׂא בְּחֻבּוֹ حَمَلَ فِي ثَنَايَاهُ. ضَمَّ فِي تَضَاعِيفِهِ. ضَمَّ فِي طَيَّاتِهِ. נָשָׂא בְּרָכָה מֵאֵת פְּלוֹנִי تَلَقَّى التَّبْرِيكَاتِ مِنْ فُلَانٍ. تَلَقَّى التَّهَانِيَ مِنْهُ. נָשָׂא דְּבָרוֹ أَلْقَى كَلِمَتَهُ. خَطَبَ ـُ. أَلْقَى خِطَابًا. נָשָׂא דְּרָשָׁה خَطَبَ ـُ. وَعَظَ (يَعِظُ). أَلْقَى خُطْبَةً (مَوْعِظَةً). נָשָׂא חֵן בְּעֵינֵי פְּלוֹנִי وَقَعَ مَوْقِعَ الاسْتِحْسَانِ عِنْدَ فُلَانٍ. وَجَدَ حُظْوَةً فِي عَيْنَيْهِ. נָשָׂא חֶסֶד לִפְנֵי פְּלוֹנִי حَظِيَ بِعَطْفِ فُلَانٍ. حَظِيَ بِمَحَبَّتِهِ وَفَضْلِهِ. נָשָׂא יָדוֹ ١. رَفَعَ يَدَيْهِ مُقْسِمًا. ٢. رَفَعَ يَدَيْهِ مُتَضَرِّعًا. נָשָׂא יָדוֹ בִּפְלוֹנִי رَفَعَ يَدَيْهِ عَلَى فُلَانٍ. طَالَتْهُ يَدُهُ. إِعْتَدَى عَلَيْهِ. נָשָׂא אֶת כַּפָּיו رَفَعَ كَفَّيْهِ (يَدَيْهِ) مُبْتَهِلًا إِلَى اللَّهِ. נָשָׂא כַּפָּיו אֶל- إِسْتَعْطَفَ. إِسْتَرْحَمَ. تَضَرَّعَ إِلَى. נְשָׂאוֹ לִבּוֹ ١. أَخَذَتْهُ النَّخْوَةُ. أَخَذَتْهُ الشَّهَامَةُ. تَبَرَّعَ. ٢. تَرَفَّعَ. تَكَبَّرَ. נָשָׂא אֶת נַפְשׁוֹ אֶל- نَازَعَتْهُ نَفْسُهُ إِلَى. تَطَلَّعَ إِلَى. هَفَا قَلْبُهُ إِلَى. נָשָׂא עֵינָיו אֶל פְּלוֹנִי ١. طَمِعَ ـَ فِي فُلَانٍ. إِشْتَاقَ إِلَيْهِ. ٢. عَلَّقَ عَلَيْهِ الأَمَلَ. كَانَ فُلَانٌ مَحَطَّ أَنْظَارِهِ (آمَالِهِ). נָשָׂא עָוֹן (חֵטְא, פֶּשַׁע) غَفَرَ ـِ ذَنْبَ. صَفَحَ ـَ عَنْ خَطِيئَتِهِ. سَامَحَهُ. נָשָׂא עֲווֹנוֹ تَلَقَّى عُقُوبَتَهُ. أَخَذَ جَزَاءَهُ. נָשָׂא בַּעֲוֹן פְּלוֹנִי حَمَلَ ذَنْبَ فُلَانٍ. تَحَمَّلَ خَطِيئَتَهُ. נָשָׂא בְּעֹל نَهَضَ بِالحِمْلِ. تَحَمَّلَ المَسْؤُولِيَّةَ. נָשָׂא פְּנֵי פְלוֹנִי حَابَى فُلَانًا. مَالَأَهُ. تَحَيَّزَ إِلَى جَانِبِهِ. נָשָׂא פָּנָיו אֶל פְּלוֹנִי حَمْلَقَ فِي وَجْهِ فُلَانٍ. حَدَّدَ النَّظَرَ إِلَيْهِ. נָשָׂא פְּרִי أَعْطَى ثَمَرَهُ. آتَى أُكُلَهُ. أَدَّى إِلَى نَتِيجَةٍ طَيِّبَةٍ. נָשָׂא קוֹלוֹ رَفَعَ صَوْتَهُ عَالِيًا. جَهَرَ ـَ بِصَوْتِهِ صَرَاحَةً. נָשָׂא קִינָה رَثَى ـِ. بَكَى. نَدَبَ ـُ. أَلْقَى كَلِمَةً تَأْبِينِيَّةً. נָשָׂא רֹאשׁוֹ رَفَعَ رَأْسَهُ تَكَبُّرًا. تَرَفَّعَ. تَبَخْتَرَ. فَاخَرَ. נָשָׂא אֶת רַגְלָיו هَمَّ بِالذَّهَابِ. وَقَفَ عَلَى قَدَمَيْهِ لِلْخُرُوجِ. נָשָׂא אֶת שֵׁם ה' نَطَقَ بِاسْمِ اللَّهِ صَرَاحَةً. أَقْسَمَ بِاللَّهِ تَعَالَى. נָשָׂא תְּפִלָּה בְּעַד פְּלוֹנִי صَلَّى مِنْ أَجْلِ فُلَانٍ. נוֹשֵׂא רְוָחִים مُرْبِحٌ. مُجْزٍ(ي). לְלֹא נָשֹׂא لَا يُحْتَمَلُ. لَا يُطَاقُ. נִשָּׂא ١. إِرْتَفَعَ. ٢. رُفِعَ. حُمِلَ. ٣. سَمَا ـُ. عَلَا ـُ. ٤. نُقِلَ. ٥. تَزَوَّجَ. ٦. أُغْوِيَ. أُغْرِيَ. فُتِنَ. ضُلِّلَ. נִשְּׂאָה (אִשָּׁה) تَزَوَّجَتْ. أَخَذَتْ زَوْجًا. إِقْتَرَنَتْ. تَأَهَّلَتْ. נִשֵּׂא, נִשָּׂא ١. رَقَّى. رَفَعَ قَدْرَهُ. مَدَحَ ـَ. أَشَادَ بِـ ٢. نَقَلَ ـُ. הִתְנַשֵּׂא ١. رَفَعَ رَأْسَهُ. إِشْرَأَبَّ. ٢. سَمَا ـُ. إِرْتَفَعَ. إِرْتَقَى. تَصَاعَدَ. ٣. إِسْتَعْلَى عَلَى. تَكَبَّرَ. شَمَخَ بِأَنْفِهِ. הִתְנַשֵּׂא מֵעַל- رَبَا ـُ بِنَفْسِهِ أَنْ. تَرَفَّعَ عَنْ. הִשִּׂיא ١. نَقَلَ ـُ. ٢. بَعَثَ ـَ. ٣. زَوَّجَ. أَنْكَحَ. ٤. أَغْوَى. غَرَّرَ بِـ. ضَلَّلَ. إِسْتَدْرَجَ. ٥. أَوْهَمَ. عَلَّلَ بِالأَمَلِ. הִשִּׂיא עֵצָה أَسْدَى مَشُورَةً. أَعْطَى نَصِيحَةً. הִשִּׂיאוֹ לְדָבָר אַחֵר صَرَفَ ذِهْنَهُ لِأَمْرٍ آخَرَ. لَفَتَ نَظَرَهُ إِلَى أَمْرٍ آخَرَ. הִשִּׂיא מַשּׂוּאָה أَوْقَدَ مِشْعَلًا. أَوْقَدَ نَارًا عَلَى عَلَمٍ.

נִשָּׂא, נִישָׂא ת' (־אִים) مُرْتَفِعٌ. عَالٍ(ي). شَاهِقٌ. شَامِخٌ. صَاعِدٌ.

נַשָּׂא ז' (־אִים) في الطب: حَامِلُ المَرَضِ (ولكنه ليس مريضاً، carrier).

נִשְׁאָל ז' (־לִים) مَنْ سُئِلَ. مَنْ طُلِبَ مِنْهُ أَنْ يُبْدِيَ رَأْيَهُ.

נָשַׁב פ' هَبَّ ـُ (ريح). نَسَمَ ـِ. عَصَفَ ـِ (ريح شديدة). נִשַּׁב ١. هَبَّ بِشِدَّةٍ. عَصَفَ ـِ ٢. أُهِبَّ. نُفِخَ ـُ. طُيِّرَ. نَفَثَ ـِ. הִשִּׁיב ١. أَهَبَّ. جَعَلَ الرِّيحَ تَهُبُّ. ٢. نَفَخَ ـُ. أَطَارَ.

נִשְׁבָּר ת' (־רִים) مَكْسُورٌ. مُحَطَّمٌ. مَهِيضٌ (جناح الطائر). לֵב נִשְׁבָּר قَلْبٌ كَسِيرٌ. فُؤَادٌ مُحَطَّمٌ.

נְשֹׁבֶת, נשובת נ' نُسَافَةُ الحُبُوبِ. حُطَامُ التِّبْنِ.

(נשג) הִשִּׂיג פ' ١. لَحِقَ ـَ بِـ. بَلَغَ ـُ. أَدْرَكَ. سَبَقَ ـِ. تَخَطَّى. ٢. نَالَ ـَ. حَصَلَ ـُ عَلَى. إِكْتَسَبَ. حَازَ ـُ. أَحْرَزَ. ظَفِرَ ـَ بِـ. فَازَ ـُ بِـ ٣. فَهِمَ ـَ. أَدْرَكَ. وَعَى (يَعِي). ٤. لَاحَظَ. إِنْتَقَدَ. أَبْدَى تَحَفُّظًا. הִשִּׂיג גְּבוּל ע' (נסג) הֵסִיג גְּבוּל. הֶשֵּׂיג הֶשֵּׂגִים חֲשׁוּבִים أَحْرَزَ إِنْجَازَاتٍ هَامَّةً. הִשִּׂיג אֶת מְבֻקָּשׁוֹ بَلَغَ مُرَادَهُ. وَجَدَ ضَالَّتَهُ. حَصَلَ عَلَى طَلَبِهِ. הִשִּׂיגָה יָדוֹ أَحْرَزَ. حَازَ عَلَى. كَانَ فِي مُتَنَاوَلِ يَدِهِ. كَانَ فِي وُسْعِهِ. הֻשַּׂג ١. أُدْرِكَ. قُبِضَ عَلَيْهِ بَعْدَ أَنْ لُوحِقَ. ٢. أُحْرِزَ. ٣. فُهِمَ.

נִשְׂגָּב ת' (־בִים) ١. سَامٍ(ي). عَالٍ(ي). رَفِيعٌ. جَلِيلٌ ج أَجِلَّاءُ. ذُو شَأْنٍ. ٢. مَنِيعٌ. قَوِيٌّ. רַעְיוֹן נִשְׂגָּב فِكْرَةٌ سَامِيَةٌ. הַדָּבָר נִשְׂגָּב מִבִּינָתוֹ تَعَذَّرَ عَلَيْهِ فَهْمُهُ. كَانَ فَوْقَ إِدْرَاكِهِ.

נִשְׂגָּבוּת נ' سُمُوٌّ. رِفْعَةٌ. جَلَالٌ.

נִשְׁדּוּר P ז' مِلْحُ النُّشَادِرِ. أَمُونْيَا (NH_3).

נָשָׁה פ' ١. طَالَبَ بِالدَّيْنِ. طَلَبَ تَسْدِيدَ الدَّيْنِ. ٢. نَسِيَ ـَ ע' שָׁכַח. ٣. أُزِيلَ. أُزِيحَ. הִשָּׁה طَالَبَ بِالدَّيْنِ.

(נָשֶׁה) גִּיד הַנָּשֶׁה ז' عِرْقُ النَّسَا (من الورك الى الكعب).

נָשׂוּא תו"ז (נְשׂוּאִים) ١. مَرْفُوعٌ. مَحْمُولٌ. مَنْقُولٌ. ٢. زَوْجٌ ج أَزْوَاجٌ (لامرأة). بَعْلٌ. ٣. في القواعد: المُسْنَدُ. خَبَرٌ (لمبتدا). فِعْلٌ (في محل الفاعل). مُسْنَدٌ (في جملة اسمية بالعربية، predicate). נְשׂוּא עָוֹן مَغْفُورُ الذَّنْبِ. مَصْفُوحٌ عَنْهُ. مُكَفَّرٌ. נְשׂוּא פָּנִים وَجِيهٌ ج وُجَهَاءُ. عَزِيزُ الجَانِبِ. مُحْتَرَمٌ.

נְשׂוּאָה (־אוֹת) ١. נ' زَوْجَةُ رَجُلٍ ج زَوْجَاتٌ. إِمْرَأَةُ الرَّجُلِ. ٢. ת' مُتَزَوِّجَةٌ.

נִשּׂוּאִים, נִשּׂוּאִין, נִישׂוּאִים, נִישׂוּאִין ז"ר زَوَاجٌ. قِرَانٌ. زِيجَةٌ. عُرْسٌ. زِفَافٌ. عَقْدُ نِكَاحٍ. נִשּׂוּאִים אֶזְרָחִיִּים زَوَاجٌ مَدَنِيٌّ. נִשּׂוּאֵי בֹּסֶר الزَّوَاجُ الفِجُّ. زَوَاجُ القَاصِرِينَ. נִשּׂוּאִים קָתוֹלִיִּים زَوَاجٌ كَاثُولِيكِيٌّ ومجازا: شَرَاكَةٌ لَا يُمْكِنُ

فَصَمُهَا. נִשּׂוּאֵי תַּעֲרֹבֶת زَوَاجٌ مُخْتَلَطٌ. زَوَاجُ زَوْجَيْنِ يَنْتَمِيَانِ إِلَى دِيَانَتَيْنِ مُخْتَلِفَتَيْنِ. הַתָּרַת קֶשֶׁר הַנִּשּׂוּאִין حَلُّ الرَّابِطَةِ الزَّوْجِيَّةِ. חַיֵּי נִשּׂוּאִים الحَيَاةُ الزَّوْجِيَّةُ. שִׂמְלַת נִשּׂוּאִים فُسْتَانُ العُرْسِ. בָּאוּ בִּבְרִית הַנִּשּׂוּאִין عَقَدَا قِرَانَهُمَا. تَزَوَّجَا. מְסַדֵּר נִשּׂוּאִין مَأْذُونٌ. רוֹשֵׁם נִשּׂוּאִים مُسَجِّلُ الزَّوَاجِ.

נָשׂוּי ת' (נְשׂוּאִים) مُتَزَوِّجٌ. مُتَأَهِّلٌ. بَعْلٌ ج بُعُولٌ وبِعَالٌ. לֹא נָשׂוּי أَعْزَبُ ج عُزْبٌ נ' عَزْبَاءُ. غَيْرُ مُتَزَوِّجٍ.

נָשׁוּךְ ת' (נְשׁוּכִים) مَعْضُوضٌ. مَلْدُوغٌ. مَلْسُوعٌ. כְּנָשׁוּךְ נָחָשׁ كَمَنْ لَدَغَتْهُ أَفْعَى. فَزِعٌ. مَذْعُورٌ. جَافِلٌ.

נִשּׁוּל, נִישּׁוּל ז' نَزْعُ مِلْكِيَّةٍ. نَهْبُ أَرَاضٍ. حِرْمَانٌ مِنْ.

נָשׁוּל ת' (נְשׁוּלִים) ١. مَنْزُوعٌ. مَخْلُوعٌ. مَحْرُومٌ. ٢. مَسْلُوبٌ. سَلِيبٌ. ٣. مَطْرُودٌ. مَنْهُوبٌ.

נִשּׁוּם, נִישּׁוּם ז' (־מִים) المُكَلَّفُ بِالضَّرِيبَةِ. دَافِعُ الضَّرِيبَةِ. סֵפֶר הַנִּשּׁוֹמִים سِجِلُّ دَافِعِي الضَّرِيبَةِ.

נִשּׁוּף, נִישּׁוּף ז' (־פִים) نَفْخٌ. نَفْثٌ.

נִשּׁוּק, נִישּׁוּק ז' (־קִים) تَقْبِيلٌ. لَثْمٌ. بَوْسٌ.

נָשׁוּק ת' (נְשׁוּקִים) ١. مُسَلَّحٌ. مُدَجَّجٌ بِالسِّلَاحِ. ٢. مُقَبَّلٌ.

נָשׁוּר ת' (נְשׁוּרִים) سَاقِطٌ (ورق الشجر). مُتَسَاقِطٌ. مَنْفُوضٌ ע' נָשִׁיר.

נשורת ע' נְשֹׁרֶת.

נִשְׁחָת ת' (־תִים) مُشَوَّهٌ. مَعْطُوبٌ. فَاسِدٌ. تَالِفٌ.

נָשִׁי ת' (־שִׁיִּים) نِسْوِيٌّ. نِسَائِيٌّ. أُنُوثِيٌّ. سِتَّاتِي. حَرِيمِي.

נָשִׂיא ז' (נְשִׂיאִים) ١. رَئِيسٌ ج رُؤَسَاءُ. عَمِيدٌ (كلية). ٢. زَعِيمٌ ج زُعَمَاءُ. نَقِيبٌ ج نُقَبَاءُ. مُتَصَدِّرٌ. ٣. في عهد الهيكل الثاني: رَئِيسُ المَحْكَمَةِ العُلْيَا. رَئِيسُ هَيْئَةِ السَّنْهَدْرِين. ٤. شَيْخٌ ج شُيُوخٌ. كَبِيرُ القَوْمِ. ٥. المُزْنُ (السحاب المليء بالماء). נְשִׂיא בֵּית הַדִּין (הַמִּשְׁפָּט) رَئِيسُ المَحْكَمَةِ. נְשִׂיא הַמְּדִינָה رَئِيسُ الدَّوْلَةِ. נְשִׂיא הַשֵּׁבֶט شَيْخُ القَبِيلَةِ. נְשִׂיא כָּבוֹד رَئِيسٌ فَخْرِيٌّ. رَئِيسٌ شَرَفِيٌّ. נְשִׂיאִים וְרוּחַ וְגֶשֶׁם אַיִן مجازًا: جَعْجَعَةٌ وَلَا أَرَى طِحْنًا. البِرْمِيلُ الفَارِغُ يَرِنُّ. בֵּית הַנָּשִׂיא دِيوَانُ الرَّئِيسِ. دِيوَانُ الرِّئَاسَةِ.

נְשִׂיאָה נ' ١. حَمْلٌ. رَفْعٌ. نَقْلٌ. ٢. رَئِيسَةٌ. زَوْجَةُ رَئِيسٍ. נְשִׂיאָה בְּעֹל تَحَمُّلُ المَسْؤُولِيَّةِ. إِضْطِلَاعٌ بِالمَسْؤُولِيَّةِ. נְשִׂיאַת אִשָּׁה أَخْذُ زَوْجَةٍ. تَزَوُّجٌ. إِقْتِرَانٌ. נְשִׂיאַת חֵן إِسْتِحْسَانٌ. إِسْتِلْطَافٌ. حُظْوَةٌ. נְשִׂיאַת כַּפַּיִם رَفْعُ الكَفَّيْنِ أَوِ اليَدَيْنِ اِبْتِهَالاً إِلَى اللهِ. נְשִׂיאַת עָוֹן تَحَمُّلُ الذَّنْبِ. تَلَقِّي العُقُوبَةِ عَلَى الذَّنْبِ. נְשִׂיאַת פָּנִים مُحَابَاةٌ. تَحَيُّزٌ. تَغَرُّضٌ. مُعَامَلَةٌ مُفَضَّلَةٌ. נְשִׂיאַת רֹאשׁ إِحْصَاءٌ. عَدٌّ.

נְשִׂיאוּת נ' ١. رِئَاسَةٌ. رِآسَةٌ. مَنْصِبُ الرَّئِيسِ. ٢. تَصَدُّرٌ. صَدَارَةٌ. تَزَعُّمٌ.

נְשִׂיאוּתִי ת' (־תִיִּים) رِئَاسِيٌّ. מִשְׁטָר נְשִׂיאוּתִי في السياسة: نِظَامٌ رِئَاسِيٌّ.

נְשִׁיבָה נ' (־בוֹת) هُبُوبٌ. مَجْرَى هَوَاءٍ.

נְשִׁיָּה, נשייה נ' نِسْيَانٌ. نَسْيٌ. إِغْفَالٌ. سَهْوٌ. אֶרֶץ נְשִׁיָּה وَادِي النِّسْيَانِ. كِنَايَةٌ عَنِ القَبْرِ. הֶעֱלָה מִתְּהוֹם הַנְּשִׁיָּה أَنْقَذَ (آثارًا تاريخية مثلاً) مِنَ النِّسْيَانِ. יָרַד לִתְהוֹם הַנְּשִׁיָּה ذَهَبَ فِي وَادِي النِّسْيَانِ. أَصْبَحَ نَسْيًا مَنْسِيًّا.

נָשִׁיּוּת נ' أُنُوثَةٌ. نِسْوِيَّةٌ. رِقَّةٌ نِسْوِيَّةٌ.

נְשִׁיכָה נ' (־כוֹת) عَضٌّ. عَضَّةٌ ج عَضَّاتٌ. لَدْغٌ. لَسْعَةٌ ج لَسَعَاتٌ.

נָשִׁיל ת' (נְשִׁילִים) مُنْسَلِخٌ. مُتَسَاقِطٌ. نَفَضِيٌّ ע' נָשִׁיר.

נְשִׁילָה נ' (־לוֹת) إِنْسِلَاخٌ. نَزْعٌ. خَلْعٌ. سَلْخٌ. נְשִׁילַת עוֹרוֹ שֶׁל הַנָּחָשׁ إِنْسِلَاخُ جِلْدِ الحَيَّةِ.

נָשִׁים נ"ר نِسَاءٌ. نِسْوَةٌ. صِيغَةُ الجَمْعِ مِنْ אִשָּׁה (إمرأة على غير القياس). עִנְיְנֵי נָשִׁים نِسَائِيَّاتٌ. أُمُورٌ نِسَائِيَّةٌ. אֹרַח כַּנָּשִׁים مِيعَادُ المَرْأَةِ. الدَّوْرَةُ (العَادَةُ) الشَّهْرِيَّةُ ע' וֶסֶת. עֶזְרַת נָשִׁים المَقْصُورَةُ النِّسَائِيَّةُ فِي الكَنِيسِ.

נְשִׁימָה נ' (־מוֹת) تَنَفُّسٌ. عَمَلِيَّةُ الشَّهِيقِ وَالزَّفِيرِ. אֵיבְרֵי (כְּלֵי) הַנְּשִׁימָה الجِهَازُ التَّنَفُّسِيُّ. בִּנְשִׁימָה אַחַת فِي نَفَسٍ وَاحِدٍ. دُفْعَةً وَاحِدَةً. بِلَا تَوَقُّفٍ. בִּנְשִׁימָה עֲצוּרָה بِأَنْفَاسٍ مُنْبَهِرَةٍ (مَحْبُوسَةٍ) مِنَ اللَّهْفَةِ. עַד נְשִׁימָתוֹ הָאַחֲרוֹנָה, עַד כְּלוֹת נְשִׁימָתוֹ حَتَّى نَفَسِهِ الأَخِيرِ. حَتَّى الرَّمَقِ الأَخِيرِ. חֹסֶר נְשִׁימָה ضِيقُ تَنَفُّسٍ. كَتْمُ النَّفَسِ. קֹצֶר נְשִׁימָה الرَّبْوُ ע' קַצֶּרֶת. כָּאֲוִיר לִנְשִׁימָה كَالرُّوحِ لِلْبَدَنِ. حَيَوِيٌّ جِدًّا. עוֹצֵר נְשִׁימָה يَحْبِسُ الأَنْفَاسَ. يَبْهَرُ الأَنْفَاسَ. مُثِيرٌ جِدًّا.

נְשִׁימָתִי ת' (־תִיִּים) تَنَفُّسِيٌّ. مَا يَتَعَلَّقُ بِعَمَلِيَّةِ التَّنَفُّسِ.

נְשִׁיפָה נ' (־פוֹת) ١. زَفِيرٌ (خلاف الشهيق). ٢. نَفْخٌ. نَفْثٌ. שְׁאִיפָה וּנְשִׁיפָה الشَّهِيقُ وَالزَّفِيرُ. عَمَلِيَّةُ التَّنَفُّسِ. כְּלֵי נְשִׁיפָה في الموسيقى: آلَاتُ النَّفْخِ. الآلَاتُ النَّفْخِيَّةُ.

נְשִׁיקָה נ' (־קוֹת) قُبْلَةٌ ج قُبَلٌ. لَثْمَةٌ ج لَثَمَاتٌ. بَوْسَةٌ. נְשִׁיקַת פְּרֵדָה قُبْلَةُ الوَدَاعِ. מִיתַת נְשִׁיקָה مَوْتٌ طَبِيعِيٌّ مُفَاجِئٌ (بلا ألم) ע' מִיתָה.

נָשִׁיר ת' (נְשִׁירִים) ١. في النبات: نَفَضِيٌّ. مُتَسَاقِطُ الأَوْرَاقِ. ٢. مُنْسَلِخٌ (جلد). עֲצֵי פְּרִי נְשִׁירִים أَشْجَارُ فَاكِهَةٍ نَفَضِيَّةٌ. أَشْجَارٌ مُتَسَاقِطَةُ الأَوْرَاقِ. לֹא נָשִׁיר دَائِمُ الخُضْرَةِ (شجر). أَشْجَارٌ رَاتِنْجِيَّةٌ.

נְשִׁירָה נ' (־רוֹת) ١. تَسَاقُطٌ. سُقُوطٌ. إِنْسِلَاخٌ. ٢. تَسَرُّبٌ (من المدرسة). נְשִׁירַת שֵׂעָר سُقُوطُ الشَّعْرِ. دَاءُ الثَّعْلَبِ. נְשִׁירַת תַּלְמִידִים מִבֵּית הַסֵּפֶר تَسَرُّبُ التَّلَامِيذِ مِنَ المَدْرَسَةِ.

נָשִׁית נ' في الطب: وَرَمُ عِرْقِ النَّسَا (عرق يمتد من الورك الى الكعب).

נָשַׁךְ פ' ١. عَضَّ ـُ لَدَغَ ـَ لَسَعَ ـَ نَهَشَ ـَ ٢. قَرْطَمَ. ٣. مجازًا: رَابَى. دَايَنَ مُقَابِلَ فَائِدَةٍ فَاحِشَةٍ. נִשַּׁךְ عُضَّ. لُسِعَ. لُدِغَ. نُهِشَ. נִשֵּׁךְ عَضْعَضَ. لَسَعَ كَثِيرًا.

נֶשֶׁךְ ז' ١. رِبًى. فَائِدَةٌ ج فَوَائِدُ. ٢. رِبًا (رِبًى) فَاحِشٌ.

נִשְׁכָּח ת' (־חִים) مَنْسِيٌّ. مُغْفَلٌ. غَارِبٌ عَنِ الذَّاكِرَةِ. נִשְׁכָּחוֹת أُمُورٌ مَنْسِيَّةٌ.

נַשְׁכָן ת' (־נִים) عَضَّاضٌ. عَضُوضٌ. لَسَّاعٌ. لُسَعَةٌ. لَدَّاغٌ. لَدَّاغَةٌ.

נַשְׁכָנוּת נ' عَضٌّ. لَدْغٌ. لَسْعٌ.

נַשְׁכָנִי ת' (־יִּים) عَضَّاضٌ. عَضُوضٌ. لَدَّاغٌ. لَاسِعٌ.

נִשְׂכָּר ת' (־רִים) ١. مَأْجُورٌ. أَجِيرٌ ج أُجَرَاءُ. ٢. مُسْتَفِيدٌ. رَابِحٌ. זָרִיז וְנִשְׂכָּר مجازًا: بَاكِرْ تَسْعَدْ. مَنْ سَبَقَ شَمَّ الحَبَقَ. אַחֲרוֹן אַחֲרוֹן נִשְׂכָּר ١. مجازًا: التَّالِي غَالِي. ٢. فِي التَّأَنِّي السَّلَامَةُ.

נָשַׁל פ' ١. سَقَطَ ـُ إِنْسَلَخَ. نُزِعَ. ٢. سَلَخَ ـُ نَزَعَ ـِ ٣. طَرَدَ ـُ أَبْعَدَ. נִשַּׁל, נִשּׁוֹל ١. إِنْسَلَخَ. سَقَطَ. إِنْخَلَعَ. ٢. سُلِبَ. נִשֵּׁל طَرَدَ (من ارض). سَلَبَ ـُ إِنْتَزَعَ المِلْكِيَّةَ عَنْ. أَزَاحَ. נֻשַּׁל طُرِدَ. سُلِبَ حَقُّهُ. نُزِعَتْ مِلْكِيَّتُهُ. نُهِبَتْ أَرْضُهُ. הִשִּׁיל سَلَخَ. نَزَعَ. أَسْقَطَ.

נֶשֶׁל ז' ١. إِنْسِلَاخٌ (جلد الحية مثلاً). سِلْخٌ. سَبِيٌّ (وهو جلد الحية المنسلخ). ٢. تَسَاقُطُ الثَّمَرِ. سُقُوطٌ.

נִשְׁלָף ת' (־פִים) مُسْتَلٌّ. مُمْتَشَقٌ. مُصْلَتٌ ע' שָׁלַף, נִשְׁלַף.

נָשַׁם פ' تَنَفَّسَ. تَنَسَّمَ. شَهَقَ ـَ נָשַׁם לִרְוָחָה تَنَفَّسَ الصُّعَدَاءَ. تَنَفَّسَ مِلْءَ رِئَتَيْهِ. إِنْجَلَى الهَمُّ عَنْ صَدْرِهِ. הִתְנַשֵּׁם لَهَثَ ـَ إِنْبَهَرَتْ أَنْفَاسُهُ. הִנְשִׁים جَعَلَهُ يَتَنَفَّسُ. הֻנְשַׁם أُجْرِيَتْ لَهُ عَمَلِيَّةُ تَنَفُّسٍ اصْطِنَاعِيٍّ.

נְשָׁמָה נ' (־מוֹת) ١. رُوحٌ ج أَرْوَاحٌ. نَفْسٌ ج نُفُوسٌ وأَنْفُسٌ. نَسَمَةٌ ج نَسَمَاتٌ. مُهْجَةٌ ج مُهَجٌ ومُهُجَاتٌ. حَيَاةٌ. ٢. تَنَفُّسٌ. ٣. رُوحٌ حَيَّةٌ (دائمة الحياة). ٤. حَيٌّ ج أَحْيَاءٌ. مَخْلُوقٌ ج مَخْلُوقَاتٌ. נְשָׁמָה יְתֵרָה أَصَالَةٌ رُوحِيَّةٌ. سُمُوُّ النَّفْسِ. مَعْنَوِيَّةٌ عَالِيَةٌ. נֵר נְשָׁמָה شَمْعَةٌ عَلَى رُوحِ ע' נֵר. שִׁירֵי נְשָׁמָה أَغَانٍ شَجِيَّةٌ (تعبر عن الحنين). יָצְאָה נִשְׁמָתוֹ زُهِقَتْ رُوحُهُ. طَلَعَتْ رُوحُهُ. لَفَظَ أَنْفَاسَهُ. פָּרְחָה נִשְׁמָתוֹ أُغْمِيَ عَلَيْهِ ومجازًا: زُهِقَتْ رُوحُهُ. أَسْلَمَ الرُّوحَ. כָּל עוֹד נִשְׁמָתוֹ בּוֹ طَالَمَا ظَلَّ عَلَى قَيْدِ الحَيَاةِ. مَا دَامَ حَيًّا يُرْزَقُ. לֹא נוֹתְרָה בּוֹ נְשָׁמָה مَا بَقِيَ فِيهِ رَمَقٌ مِنَ الحَيَاةِ. תְּהִי נִשְׁמָתוֹ צְרוּרָה בִּצְרוֹר הַחַיִּים (תנצב"ה) تَغَمَّدَهُ اللهُ بِرَحْمَتِهِ.

נַשֶּׁמֶת נ' ضِيقُ النَّفَسِ.

נִשְׁנֶה ת' (־נִים) مُتَكَرِّرٌ. مُتَرَدِّدٌ الكَرَّةَ بَعْدَ الأُخْرَى.

נִשְׁנוּשׁ Y ז' (־שִׁים) نَشْنَشَةٌ. تَنَاوُلُ طَعَامٍ خَفِيفٍ وَسَرِيعٍ.

נִשְׁנֵשׁ פ' نَشْنَشَ. أَكَلَ أَكْلًا خَفِيفًا وَسَرِيعًا.

נָשַׁף פ' ١. نَفَخَ ـُ نَفَثَ ـُ نَفَّسَ. زَفَرَ ـِ ٢. نَفَثَ سُمَّهُ. נָשַׁף בְּעָרְפּוֹ مجازًا: لَاحَقَهُ. حَاوَلَ التَّصَدِّي لِمَا حَقَّقَهُ. הִתְנַשֵּׁף لَهَثَ ـَ نَهَجَ ـَ إِنْبَهَرَتْ (تَتَابَعَتْ) أَنْفَاسُهُ.

נֶשֶׁף ז' (נְשָׁפִים) ١. سَهْرَةٌ ج سَهَرَاتٌ. ٢. حَفْلَةٌ سَاهِرَةٌ. حَفْلَةٌ لَيْلِيَّةٌ. حَفْلَةُ سَمَرٍ. أُمْسِيَةٌ سَاهِرَةٌ. נֶשֶׁף חֶשֶׁק حَفْلَةٌ مَاجِنَةٌ. נֶשֶׁף מַסֵּכוֹת حَفْلَةٌ تَنَكُّرِيَّةٌ ע' מַסֵּכָה. נֶשֶׁף צְדָקָה حَفْلَةٌ خَيْرِيَّةٌ. נֶשֶׁף רִקּוּדִים حَفْلَةٌ رَاقِصَةٌ. הָרֵי נֶשֶׁף جِبَالُ الظُّلُمَاتِ. כּוֹכַב נֶשֶׁף نَجْمَةُ الصَّبَاحِ. עָרַךְ נֶשֶׁף أَحْيَا (أَقَامَ) حَفْلَةً.

נִשְׁפָּט ז' (־טִים) مُحَاكَمٌ. مَاثِلٌ أَمَامَ المَحْكَمَةِ.

נִשְׁפִּיָּה, נשפייה נ' (־יּוֹת) إِحْتِفَالٌ صَغِيرٌ. حَفْلَةٌ مُتَوَاضِعَةٌ.

נַשְׁפָן ז' (־נִים) في الموسيقى: بَوَّاقٌ. النَّافِخُ فِي البُوقِ. بُرُوجِيٌّ ج بُرُوجِيَّةٌ م'.

נָשַׁק פ' ١. قَبَّلَ. لَثَمَ ـِ بَاسَ ـُ ٢. مَسَّ ـُ تَمَاسَّ. تَلَامَسَ. שְׂפָתַיִם יִשַּׁק ١. يَسْتَحِقُّ القُبَلَ. يَسْتَحِقُّ الثَّنَاءَ. ٢. لَا فُضَّ فُوهُ! عَلَيْهِ النُّورُ! עַל פִּיו יִשַּׁק דָּבָר مجازًا: بِيَدِهِ الأَمْرُ وَالنَّهْيُ. هُوَ الآمِرُ النَّاهِي. أَمْرُهُ مُطَاعٌ. נִשֵּׁק قَبَّلَ. لَثَمَ. بَاسَ. שַׁק לִי סוֹ' أَلْحَسْ طِيزِي! لَكَ العَارُ! נֻשַּׁק قُبِّلَ. لُثِمَ. طُبِعَتْ عَلَى ثَغْرِهِ قُبْلَةٌ. הִתְנַשֵּׁק تَبَادَلَ القُبَلَ. قَبَّلَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا. הִשִּׁיק في الهندسة: مَاسَّ. مَسَّ. تَمَاسَّ. הִשִּׁיק אֶת הָאֳנִיָּה أَنْزَلَ السَّفِينَةَ إِلَى البَحْرِ. הִשִּׁיקוּ כּוֹסוֹת شَرِبُوا نَخْبَ. شَرِبُوا عَلَى صِحَّةِ.

נֶשֶׁק ז' (נְשָׁקִים) سِلَاحٌ ج أَسْلِحَةٌ. آلَاتُ الحَرْبِ. נֶשֶׁק אוֹטוֹמָטִי سِلَاحٌ أُوتُومَاتِيكِيٌّ. سِلَاحٌ آلِيٌّ. נֶשֶׁק אֲטוֹמִי (גַּרְעִינִי) سِلَاحٌ ذَرِّيٌّ (نَوَوِيٌّ). נֶשֶׁק אִישִׁי في الجيش: سِلَاحٌ شَخْصِيٌّ. سِلَاحٌ فَرْدِيٌّ. נֶשֶׁק אַל־הֶרֶג سِلَاحٌ غَيْرُ مُرْتَدٍّ. נֶשֶׁק הֲגַנָּה سِلَاحٌ دِفَاعِيٌّ. נֶשֶׁק חַם سِلَاحٌ نَارِيٌّ (لتمييزه عن السلاح الابيض). נֶשֶׁק כָּבֵד سِلَاحٌ ثَقِيلٌ (كالمدافع الثقيلة). נֶשֶׁק מְסַיֵּעַ أَسْلِحَةٌ مُعَاوِنَةٌ. נֶשֶׁק סוֹדִי سِلَاحٌ سِرِّيٌّ. נֶשֶׁק קוֹנְבֶנְצְיוֹנָלִי سِلَاحٌ تَقْلِيدِيٌّ (غير نووي او بيولوجي). נֶשֶׁק קַטְלָנִי سِلَاحٌ فَتَّاكٌ. נֶשֶׁק קַל سِلَاحٌ خَفِيفٌ. נֶשֶׁק קַר سِلَاحٌ أَبْيَضُ (كالسيف والحربة والسكين). נֶשֶׁק שְׁטוּחַ מַסְלוּל سِلَاحٌ مُسَطَّحُ القَذْفِ. נֶשֶׁק תְּלוּל מַסְלוּל سِلَاحٌ مُقَوَّسُ القَذْفِ. טֹהַר הַנֶּשֶׁק ע' טֹהַר. שְׁבִיתַת נֶשֶׁק هُدْنَةٌ. وَقْفُ إِطْلَاقِ النَّارِ. وَقْفُ القِتَالِ. דֻּגַל נֶשֶׁק! سَلَامٌ سِلَاح! (في التمرينات العسكرية). הַכְתֵּף נֶשֶׁק! كَتِفًا سِلَاح! (في التمرينات العسكرية). הֵנִיחַ אֶת נִשְׁקוֹ أَلْقَى سِلَاحَهُ. إِسْتَسْلَمَ.

נַשָּׁק ז' (־קִים) ١. بَرَّادُ أَسْلِحَةٍ. مِيكَانِيكِيُّ أَسْلِحَةٍ. ٢. أَمِينُ مَخْزَنِ السِّلَاحِ.

נַשָּׁקוּת נ' بِرَادَةُ أَسْلِحَةٍ. تَصْلِيحُ الأَسْلِحَةِ.

נִשְׁקִיָּה, נשקייה נ' ١. مَسْلَحَةٌ. مَخْزَنُ السِّلَاحِ. ٢. وَرْشَةُ تَصْلِيحِ السِّلَاحِ.

נָשַׁר פ' سَقَطَ ـُ تَسَاقَطَ. تَنَاثَرَ. نَسَلَ ـُ (الشعر) ومجازًا: تَسَرَّبَ (من المدرسة).

تَخَلَّفَ (تَرَكَ) الدِّرَاسَةَ. הִשִּׁיר סְלַּخَ ـُ جِلْدَهُ (كالحية). نَزَعَ ـَ أَسْقَطَ.

נֶשֶׁר ז' (נְשָׁרִים) ١. نَسْرٌ ج نُسُورٌ. ٢. عُقَابٌ ج عِقْبَانٌ. عُقَابُ الْجَوِّ. هَيْثَمٌ ج هَيَاثِمُ. הַנֶּשֶׁר הַגָּדוֹל النَّسْرُ الْكَبِيرُ. كِنَايَةٌ عَنِ الضَّلِيعِ فِي الْعُلُومِ. مُتَبَحِّرٌ. חִדֵּשׁ כַּנֶּשֶׁר נְעוּרָיו تَعَافَى وَعَادَ إِلَى سَابِقِ نَشَاطِهِ. נְשָׂאוֹ עַל כַּנְפֵי נְשָׁרִים حَمَلَهُ عَلَى أَجْنِحَةِ النُّسُورِ ومجازًا: قَادَهُ إِلَى شَاطِئِ الْأَمَانِ. שַׂגִּיב מֵהַנֶּשֶׁר בַּשָּׁמַיִם أَمْنَعُ مِنْ عُقَابِ الْجَوِّ.

נִשְׁרִי ת' (־יִים) ١. نَسْرِيٌّ. كَالنَّسْرِ. ٢. أَقْنَى (انف). مُقَوَّسٌ.

נִשְׂרָף ת' (־פִים) ١. مُحْتَرِقٌ. مُؤْتَكَلٌ بِالنَّارِ. ٢. مَنْ خَسِرَ كُلَّ أَمْوَالِهِ فِي حَرِيقٍ.

נְשֹׁרֶת, נשורת נ' نُشَارَةٌ. بُرَادَةٌ. سُحَالَةٌ. نُفَايَةٌ. נְשֹׁרֶת רַדְיוֹאַקְטִיבִית نُشَارَةٌ نَوَوِيَّةٌ. إِشْعَاعَاتٌ ذَرِّيَّةٌ.

נָתַב, נִתֵּב, ניתב פ' رَسَمَ ـُ طَرِيقًا. وَجَّهَ. أَرْشَدَ. دَلَّ ـُ أَدَلَّ. נֻתַּב أُرْشِدَ. رُسِمَتْ طَرِيقُهُ. وُجِّهَ.

נַתָּב ז' (־בִים) مُرْشِدُ سُفُنٍ. دَلِيلٌ ج أَدِلَّاءُ. נַתַּב תְּמוּנוֹת (בטלוויזיה) ضَابِطُ الصُّوَرِ (في التلفزيون).

נתב"ג ר"ת נְמַל תְּעוּפָה בֶּן־גּוּרְיוֹן مِينَاءُ بِن جُورْيُون الْجَوِّيُّ. مَطَارُ بِن جُورْيُون الدَّوْلِيُّ.

נִתְבָּע ז' (־עִים) ١. مُدَّعًى عَلَيْهِ. مُتَّهَمٌ. ٢. مُطَالَبٌ. مَطْلُوبٌ مِنْهُ.

נַתָּבוּת נ' مِهْنَةُ دَلِيلِ السُّفُنِ أَوِ الطَّائِرَاتِ.

נִתּוּב, ניתוב ז' ١. إِرْشَادُ السُّفُنِ أَوِ الطَّائِرَاتِ. تَوْجِيهٌ. ٢. ضَبْطُ صُوَرٍ (في التلفزيون). ٣. ضَبْطُ الِاتِّصَالِ (في التلفون مثلاً).

נִתּוּז, ניתוז ז' (־זִים) تَطَايُرُ شَظَايَا. شَرْشَرَةُ الْمَاءِ.

נִתּוּחַ, ניתוח ז' (־חִים) ١. تَشْرِيحٌ. جِرَاحَةٌ. عَمَلِيَّةٌ جِرَاحِيَّةٌ. ٢. تَحْلِيلٌ ج تَحْلِيلَاتٌ. נִתּוּחַ עִסּוּקִים تَحْلِيلُ الْأَعْمَالِ (تحليل الاشغال الى تراكيبها الاولية). נִתּוּחַ לֵב פָּתוּחַ عَمَلِيَّةُ قَلْبٍ مَفْتُوحٍ. נִתּוּחַ מַעֲקָפִים عَمَلِيَّةُ الْعُرُوقِ الْجَانِبِيَّةِ لِلْقَلْبِ. נִתּוּחַ פְּלַסְטִי جِرَاحَةٌ تَقْوِيمِيَّةٌ. جِرَاحَةُ التَّرْقِيعِ. عَمَلِيَّةُ تَجْمِيلٍ. נִתּוּחַ קֵיסָרִי عَمَلِيَّةٌ قَيْصَرِيَّةٌ (في الولادة). נִתּוּחַ שֶׁלְּאַחַר הַמָּוֶת تَشْرِيحُ الْجُثَّةِ بَعْدَ الْوَفَاةِ ע' פוסט, פוסט מורטם. אוּלַם (חֶדֶר) הַנִּתּוּחִים غُرْفَةُ الْعَمَلِيَّاتِ الْجِرَاحِيَّةِ. שֻׁלְחַן הַנִּתּוּחִים مِشْرَحَةٌ. مَائِدَةُ التَّشْرِيحِ. תּוֹרַת (חָכְמַת) הַנִּתּוּחַ عِلْمُ التَّشْرِيحِ. عِلْمُ الْجِرَاحَةِ.

נִתּוּחִי, ניתוחי ת' (־יִים) جِرَاحِيٌّ. تَشْرِيحِيٌّ. تَحْلِيلِيٌّ.

נִתּוּךְ ת' (נְתוּכִים) مُنْصَهِرٌ. ذَائِبٌ. مُذَابٌ. مَسْكُوبٌ.

נָתוּן תו"ז (נְתוּנִים) ١. مَوْجُودٌ. مَوْضُوعٌ فِي. ٢. مُعْطًى لِـ مَبْذُولٌ. مَمْنُوحٌ. ٣. فَرْضِيَّةٌ ج فَرْضِيَّاتٌ. ٤. في علم الاحصاء: مُعْطَيَاتٌ (المفرد: مُعْطًى). بَيَانَاتٌ (data). נָתוּן לְסַמְכוּתוֹ دَاخِلٌ ضِمْنَ صَلَاحِيَّتِهِ. ضِمْنَ اخْتِصَاصَاتِهِ. נָתוּן לְ־ وَاقِعٌ تَحْتَ طَائِلَةِ. خَاضِعٌ لِـ رَهْنَ. נְתוּנִים סְטָטִיסְטִיִּים مُعْطَيَاتٌ إِحْصَائِيَّةٌ. مَعْلُومَاتٌ (بَيَانَاتٌ) إِحْصَائِيَّةٌ. נְתוּנֵי פְּתִיחָה مُعْطَيَاتُ (بَيَانَاتُ) بِدَايَةٍ عَمَلِيَّةٍ. עִבּוּד נְתוּנִים في الحواسيب: مُعَالَجَةُ الْبَيَانَاتِ (الْمُعْطَيَاتِ).

נָתוּץ ת' (נְתוּצִים) مُحَطَّمٌ. مُكَسَّرٌ. مُدَمَّرٌ. مُهَشَّمٌ.

נִתּוּץ, ניתוץ ז' تَحْطِيمٌ. تَدْمِيرٌ. تَهْشِيمٌ. تَهْدِيمٌ.

נִתּוּק, ניתוק ז' (־קִים) قَطْعٌ. فَصْمٌ. فَصْلٌ. إِنْفِصَالٌ. وَقْفٌ. נִתּוּק יְחָסִים قَطْعُ عَلَاقَاتٍ. قَطْعُ رَوَابِطَ. נִתּוּק מַגָּע فَكُّ الِاتِّصَالِ (الارْتِبَاطِ).

נִתּוּר, ניתור ז' (־רִים) نَقْزٌ. قَفْزٌ. نَطٌّ. نَطَّةٌ ج نَطَّاتٌ. وَثْبَةٌ ج وَثَبَاتٌ.

נִתַּז, ניתז פ' ١. إِنْتَثَرَ. تَنَاثَرَ. تَطَايَرَ. تَشَظَّى. ٢. شَرْشَرَ (ماء). إِنْرَشَّ. הִתִּיז رَشَّ ـُ طَرْطَشَ. شَرْشَرَ. ٢. إِحْتَزَّ. دَقَّ ـُ عُنُقَ. قَطَعَ ـَ (الراس). جَذَّ ـُ. ٣. مجازًا: شَدَّدَ (مقطعًا في كلمة). أَكَّدَ. הֻתַּז ١. إِنْرَشَّ. ٢. قُطِعَ (الراس).

נֶתֶז ז' (נְתָזִים) شَظِيَّةٌ ج شَظَايَا. حُطَامٌ. رَشَاشٌ.

נִתַּח, ניתח פ' ١. شَرَحَ ـَ شَرَّحَ. أَجْرَى عَمَلِيَّةً جِرَاحِيَّةً. بَضَعَ ـَ شَرَطَ ـُ. ٢. حَلَّلَ. فَصَّلَ. ٣. في القواعد: أَعْرَبَ. صَرَّفَ. נֻתַּח ١. شُرِّحَ. أُجْرِيَتْ لَهُ عَمَلِيَّةٌ جِرَاحِيَّةٌ. بُضِعَ. ٢. حُلِّلَ. فُصِّلَ. ٣. في القواعد: أُعْرِبَ. صُرِّفَ. הִתְנַתֵּחַ ١. تَشَرَّحَ. شُرِّحَ. ٢. طَلَبَ أَنْ تُجْرَى لَهُ عَمَلِيَّةٌ جِرَاحِيَّةٌ.

נֵתַח ז' (נְתָחִים) شَرِيحَةٌ ج شَرَائِحُ. قِطْعَةٌ ج قِطَعٌ وقِطْعَاتٌ.

נִתְחִי ת' (־יִים) تَحْلِيلِيٌّ. تَشْرِيحِيٌّ. تَفْصِيلِيٌّ.

נָתִיב ז' (נְתִיבִים) ١. سِكَّةٌ ج سِكَكٌ. طَرِيقٌ ج طُرُقٌ. سَبِيلٌ ج سُبُلٌ. ٢. وُجْهَةٌ. إِتِّجَاهٌ. ٣. صِرَاطٌ ج صُرُطٌ. مَسْلَكٌ ج مَسَالِكُ. نَهْجٌ. ٤. مَسَارُ طَائِرَةٍ. נְתִיב אֲוִיר خَطٌّ جَوِّيٌّ ج خُطُوطٌ جَوِّيَّةٌ. נְתִיב הֶחָלָב في الفلك: الطَّرِيقُ اللَّبَنِيُّ. الْمَجَرَّةُ. أُمُّ النُّجُومِ. دَرْبُ التَّبَّانَةِ ע' גָּלַקְסְיָה. נְתִיב הַיִּסּוּרִים دَرْبُ الْآلَامِ (في القدس، via dolorosa). נְתִיב מַיִם طَرِيقٌ مَائِيٌّ ج طُرُقٌ مَائِيَّةٌ. פִּלֵּס נָתִיב شَقَّ طَرِيقًا. مَهَّدَ سَبِيلًا.

נְתִיבָה נ' (־בוֹת) ١. طَرِيقٌ ج طُرُقٌ. سِكَّةٌ ج سِكَكٌ. ٢. وُجْهَةٌ. إِتِّجَاهٌ. نَهْجٌ. ٣. تَوْجِيهٌ. נְתִיבָה מִקְצוֹעִית مَسَارٌ مِهْنِيٌّ. נְתִיבוֹת עוֹלָם سُبُلُ الْحَيَاةِ الْمَأْلُوفَةُ. الْعَادَاتُ الْمُتَّبَعَةُ. בֵּית נְתִיבוֹת مَحَطَّةُ قِطَارٍ ע' בַּיִת, בֵּית נְתִיבוֹת.

נָתִיז ז' (־זִים) شَظِيَّةٌ ج شَظَايَا ע' נֶתֶז.

נָתִיחַ ת' (נְתִיחִים) قَابِلٌ لِلتَّشْرِيحِ. سَهْلُ التَّحْلِيلِ.

נְתִיחָה נ' (־חוֹת) تَشْرِيحٌ. جِرَاحَةٌ. عَمَلِيَّةٌ جِرَاحِيَّةٌ. נְתִיחָה שֶׁלְּאַחַר הַמָּוֶת تَشْرِيحُ الْجُثَّةِ بَعْدَ الْوَفَاةِ ע' פוסט, פוסט מורטם.

נָתִיךְ ז' (נְתִיכִים) في الكهرباء: قَابِسٌ (مج). مِصْهَرٌ. سِلْكُ الانْصِهَارِ الوَاقِي. كُبْس. فيوز.

נְתִיכָה נ' (־כוֹת) ١. إنْصِهَارٌ. ذَوَبَانٌ.

נָתִין ז' (נְתִינִים) ١. مُوَاطِنٌ. مِنْ رَعَايَا دَوْلَةٍ. تَبَعٌ. مُنْتَمٍ(ي) إلَى. ٢. قديمًا: سَادِنٌ ج سَدَنَةٌ (في معبد). נָתִין זָר مُوَاطِنٌ أجْنَبِيٌّ. مِنْ رَعَايَا دَوْلَةٍ أجْنَبِيَّةٍ.

נְתִינָה נ' (־נוֹת) ١. إعْطَاءٌ. مَنْحٌ. مُنَاوَلَةٌ. وَهْبٌ. ٢. مُوَاطِنَةٌ. وَاحِدَةٌ مِنْ رَعَايَا دَوْلَةٍ. تَابِعَةٌ.

נְתִינוּת נ' (־נֻיּוֹת) مُوَاطَنَةٌ. رَعَوِيَّةٌ. تَبَعِيَّةٌ. جِنْسِيَّةٌ. إنْتِمَاءٌ. חֹסֶר נְתִינוּת لاَجِنْسِيَّةٌ. لاَانْتِمَائِيَّةٌ. קִבֵּל נְתִינוּת تَجَنَّسَ بِجِنْسِيَّةٍ.

נְתִיצָה נ' تَحْطِيمٌ. تَكْسِيرٌ. هَدْمٌ. تَهْدِيمٌ.

נָתִיק ת' (נְתִיקִים) قَابِلٌ لِلْفَصْلِ أوِ الفَصْمِ. سَهْلُ القَطْعِ. כִּסֵּא נָתִיק (במטוס) في الطيران: مَقْعَدٌ قَذْفِيٌّ. كُرْسِيٌّ مُنْطَلِقٌ. מְכַל דֶּלֶק נָתִיק في الطيران: مَخْزَنُ وَقُودٍ احْتِيَاطِيٌّ. مَخْزَنُ قَذْف.

נְתִירָה נ' نَقْزٌ. قَفْزٌ. وَثْبٌ. نَطٌّ.

נְתִישָׁה נ' نَتْشٌ. نَتْفٌ. إقْتِلاَعٌ. إجْتِثَاثٌ. إسْتِئْصَالٌ.

נִתַּךְ פ' إنْسَكَبَ. إنْصَهَرَ. ذَابَ ـُ ومجازًا: إنْهَالَ. إنْثَالَ. تَهَاوَى. נִתַּךְ ١. إنْسَكَبَ. إنْصَبَّ بِشِدَّةٍ. ٢. إنْهَلَّ. إنْهَالَ. إنْثَالَ. تَسَاقَطَ. تَهَاوَى. تَهَافَتَ. ٣. إنْصَهَرَ. ذَابَ. גֶּשֶׁם עַז נִתַּךְ עֲלֵיהֶם تَسَاقَطَ عَلَيْهِمْ مَطَرٌ شَدِيدٌ. הִתִּיךְ صَهَرَ ـَ سَبَكَ ـُ (المعدن). أذَابَ. سَكَبَ ـُ. أسَالَ. הֻתַּךְ سُبِكَ. سُكِبَ. صُهِرَ. أُذِيبَ.

נֶתֶךְ ז' (נְתָכִים) صُهَارَةٌ. سَبِيكَةٌ ע' מֶסֶג.

נִתְמָךְ ז' (־כִים) ١. مَدْعُومٌ. مَسْنُودٌ. ٢. مُعَانٌ. مُتَلَقٍّ إعَانَةً مَالِيَّةً مِنْ. נִתְמַךְ סַעַד مُتَلَقِّي مُخَصَّصَاتٍ مَالِيَّةٍ مِنْ وِزَارَةِ الشُّؤُونِ الاجْتِمَاعِيَّةِ.

נָתַן פ' ١. أعْطَى. نَاوَلَ. أهْدَى. وَهَبَ (يَهَبُ). بَذَلَ ـُ مَنَحَ ـَ قَدَّمَ. سَلَّمَ. ٢. وَضَعَ (يَضَعُ). ثَبَّتَ. ٣. جَعَلَ ـَ ٤. خَلَّى. وَدَعَ (يَدَعُ). سَمَحَ ـَ بِـ נָתַן בּוֹ אֵמוּנוֹ وَضَعَ ثِقَتَهُ بِهِ. كَانَ مَحَطَّ ثِقَتِهِ. ائْتَمَنَهُ. נָתַן בְּעַיִן יָפָה وَهَبَ (تَبَرَّعَ) بِسَخَاءٍ أوْ بِكَرَمٍ. נָתַן אֶת הַדִּין نَالَ جَزَاءَهُ. أدَّى العُقُوبَةَ عَلَى. أُدِينَ عَلَى. נָתַן דֹּפִי בּ־ عَابَ ـِ عَيَّرَ. شَوَّهَ السُّمْعَةَ. נָתַן דַּעְתּוֹ עַל־ فَكَّرَ مَلِيًّا فِي. وَجَّهَ اهْتِمَامَهُ (انْتِبَاهَهُ) إلَى. נָתַן דְּרִיסַת רֶגֶל לִפְלוֹנִי أعْطَى مَوْطِئَ قَدَمٍ لِفُلاَنٍ. مَهَّدَ لَهُ الطَّرِيقَ. נָתַן הִזְדַּמְּנוּת أتَاحَ الفُرْصَةَ لِـ يَسَّرَ لَهُ. נָתַן זְמַן לִפְלוֹנִי أمْهَلَ فُلاَنًا. أعْطَاهُ (مَنَحَهُ) مُهْلَةً. נָתַן חֲנִינָה לְ־ عَفَا ـُ عَنْ. صَفَحَ ـَ عَنْ. נָתַן לוֹ טַעַם أضَافَ لَهُ طَعْمًا. جَعَلَهُ مُسْتَمْرأً ومجازًا: جَعَلَهُ مُسْتَحَبًّا. נָתַן יָד ١. أعْطَى يَدًا. صَافَقَ. عَقَدَ اتِّفَاقًا. ٢. مَدَّ يَدَ المُسَاعَدَةِ. مَدَّ يَدَ العَوْنِ. ٣. سَاهَمَ. إشْتَرَكَ فِي. נָתַן יְסוֹד לְ־ أعْطَى أسَاسًا لِـ مَكَّنَ مِنْ. جَعَلَهُ مُسْتَطَاعًا. נָתַן יָדָיו נֹשֶׁל ـُ إخْتَلَسَ. شَمَطَ ـِ سَرَقَ ـِ خِفْيَةً. נָתַן לִבּוֹ, נָתַן (אֶל) לִבּוֹ وَجَّهَ انْتِبَاهَهُ لِـ أعَارَ انْتِبَاهَهُ. נָתַן לוֹ מָקוֹם أفْسَحَ لَهُ المَجَالَ. أتَاحَ لَهُ. مَكَّنَهُ. وَسَّعَ لَهُ. נָתַן נַפְשׁוֹ עַל־ بَذَلَ نَفْسَهُ فِي سَبِيلِ. ضَحَّى بِنَفْسِهِ فِي سَبِيلِ. נָתַן עֵינוֹ בַּכּוֹס سَكَرَ ـَ נָתַן עֵינוֹ לְ־ كَادَ ـِ لِـ دَبَّرَ مَكِيدَةً لِـ تَطَلَّعَ إلَى الكَيْدِ لِـ נָתַן עֵינָיו בּוֹ ١. حَمْلَقَ فِيهِ. حَدَّقَ فِيهِ النَّظَرَ. ٢. إشْتَاقَ إلَيْهِ. طَمِعَ ـَ فِيهِ. נָתַן עֵצָה أسْدَى نَصِيحَةً (مَشُورَةً). نَصَحَ ـَ נָתַן קוֹל رَفَعَ صَوْتَهُ عَالِيًا. صَاحَ بِصَوْتٍ عَالٍ. נָתַן רֵיחַ نَشَرَ رَائِحَةً. فَاحَ ـُ عَبِقَ ـَ נָתַן רְשׁוּת سَمَحَ ـَ لِـ أذِنَ ـَ لِـ رَخَّصَ. נָתַן שָׁלוֹם לִפְלוֹנִי سَلَّمَ عَلَى فُلاَنٍ. أقْرَأهُ السَّلاَمَ. ה' נָתַן וְה' לָקַח اللّهُ أعْطَى وَاللّهُ أخَذَ. هُوَ الحَيُّ البَاقِي. إنَّا لِلّهِ وَإنَّا إلَيْهِ رَاجِعُونَ. הִיא הַנּוֹתֶנֶת ١. عَلَى النَّقِيضِ مِنْ. بِالعَكْسِ. ٢. العَكْسُ هُوَ الصَّحِيحُ. מִי יִתֵּן لَيْتَ. عَسَى. لَوْ. ألاَ يَا لَيْتَ أنْ. أتَمَنَّى لَوْ. תֵּן דַּעְתְּךָ! فَكِّرْ فِي! إنْتَبِهْ إلَى! إلْتَفِتْ إلَى! נִתַּן ١. أُعْطِيَ. مُنِحَ. أُهْدِيَ. وُهِبَ. قُدِّمَ. ٢. وُضِعَ. ثُبِّتَ. جُعِلَ. ٣. صَارَ قَابِلاً لِـ أصْبَحَ مُسْتَطَاعًا. נִתָּן לְבִצּוּעַ قَابِلٌ لِلتَّنْفِيذِ. سَهْلُ التَّحْقِيقِ أوِ الإنْجَازِ. נִתָּן לְהַשָּׂגָה قَرِيبُ المَنَالِ. مُمْكِنُ الحُصُولُ عَلَيْهِ. נִתָּן לְעִרְעוּר قَابِلٌ لِلاعْتِرَاضِ. قَابِلٌ لِلنَّقْضِ. הָאֱמֶת נִתְּנָה לְהֵאָמֵר وَالحَقُّ يُقَالُ. فِي الحَقِيقَةِ. فِي الوَاقِعِ.

נִתְעָב ת' (־בִים) بَشِعٌ. ذَمِيمٌ. مَقِيتٌ. مُنْكَرٌ. كَرِيهٌ. رَذِيلٌ. شَنِيعٌ. مُثِيرٌ لِلاشْمِئْزَازِ.

נָתַץ פ' حَطَّمَ. نَقَضَ ـُ هَدَمَ ـِ هَدَّمَ. قَوَّضَ. נִתַּץ حُطِّمَ. تَحَطَّمَ. دُمِّرَ. خُرِّبَ. נִתֵּץ حَطَّمَ. دَمَّرَ. خَرَّبَ. נֻתַּץ حُطِّمَ. قُوِّضَ. هُدِمَ.

נִתַּק, ניתק פ' ١. قُلِعَ. اقْتُلِعَ. أُجْتُثَّ. ٢. إنْفَصَمَ. إنْفَصَلَ. قُطِعَ. تَوَقَّفَ. נִתַּק פְּתִיל חַיָּיו إنْطَفَأتْ شَمْعَةُ حَيَاتِهِ. لَفَظَ أنْفَاسَهُ. فَارَقَ الحَيَاةَ. تُوُفِّيَ. נִתֵּק ١. قَطَعَ ـَ فَصَمَ ـِ فَصَلَ ـُ ٢. أزَالَ. أبْعَدَ. נִתֵּק אֶת יְחָסָיו, נִתֵּק אֶת קְשָׁרָיו قَطَعَ رَوَابِطَهُ. قَطَعَ عَلاَقَاتِهِ. נִתֵּק מַגָּע في الجيش: فَكَّ الاتِّصَالَ (الارْتِبَاطَ). إنْسَحَبَ. נֻתַּק ١. قُطِعَ. ٢. أُجْتُثَّ. أُقْتُلِعَ. הִתְנַתֵּק إنْفَصَلَ. إنْفَصَمَ. إنْقَطَعَ. تَصَرَّمَ. הִתִּיק قَطَعَ. فَصَمَ. فَصَلَ. أبْعَدَ. أزَالَ.

נֶתֶק ז' ١. فَصْمٌ. فَصْلٌ. ٢. فَاصِمٌ كَهْرَبَائِيٌّ.

נִתְקָף תו"ז (־פִים) مُهَاجَمٌ. مُعْتَدًى عَلَيْهِ. مُدَاهَمٌ.

נָתַר, נִתַּר, ניתר פ' نَقَزَ ـُ نَطَّ ـِ قَفَزَ ـِ طَفَرَ ـِ وَثَبَ (يَثِبُ). הִתִּיר ١. حَلَّ ـُ عُقْدَةً. فَكَّ ـُ فَضَّ ـُ أطْلَقَ. ٢. حَلَّلَ. أحَلَّ. أجَازَ. أبَاحَ. صَرَّحَ لِـ أذِنَ ـَ הִתִּיר אֶת הָאָסִיר فَكَّ إسَارَ السَّجِينِ. أطْلَقَ سَرَاحَهُ. أفْرَجَ عَنْهُ. הִתִּיר אֶת הָרְצוּעָה أطْلَقَ العِنَانَ لِـ أطْلَقَ الحَبْلَ عَلَى الغَارِبِ. הִתִּיר דָּמוֹ שֶׁל פְּלוֹנִי أحَلَّ دَمَ فُلاَنٍ. إسْتَبَاحَ دَمَهُ. הִתִּיר נֶדֶר أبْطَلَ النَّذْرَ. הִתִּיר שְׁבוּעָה أحَلَّ اليَمِينَ. ألْغَى القَسَمَ. הַפֶּה שֶׁאָסַר הוּא הַפֶּה שֶׁהִתִּיר الفَمُ الَّذِي حَرَّمَ هُوَ الَّذِي حَلَّلَ.

مَنْ حَرَّمَ يُمْكِنُهُ أنْ يُحَلِّلَ. הֻתַּר ١. حُلَّ. إنْحَلَّ. إنْفَكَّ. إنْفَرَطَ (عقد). إنْفَلَتَ. ٢. حُلِّلَ. أُبِيحَ. أُجِيزَ. הֻתַּר דָּמוֹ أُبِيحَ دَمُهُ. حَلَّ دَمُهُ. حُلِّلَ قَتْلُهُ. הֻתַּר נֶדֶר أُبْطِلَ النَّذْرُ. הֻתַּר הַסָּפֵק زَالَ (تَبَدَّدَ) الشَّكُّ. הֻתְּרָה הָרְצוּעָה فَلَتَ زِمَامُ الأَمْرِ.

נֶתֶר ז׳ ١. النَّطْرُونُ. البُورَقُ. النِّتْرَاتُ. ٢. صُودَا. كَارْبُونَاتُ الصُّودَا.

נַתְרָן ז׳ صُودْيُوم (فلز ابيض فضي). נַתְרָן חַנְקָתִי نِتْرَاتُ الصُّودَا. נַתְרָן מְאַכֵּל الصُّودَا الكَاوِيَةُ.

נָתַשׁ פ׳ نَتَشَ ـِ إقْتَلَعَ. نَتَفَ ـِ إجْتَثَّ. إنْتَزَعَ. הִתִּישׁ ١. إسْتَنْزَفَ. أنْهَكَ. أوْهَنَ. أرْهَقَ. أضْعَفَ. ٢. إقْتَلَعَ. إجْتَثَّ. הִתִּישׁ אֶת כּוֹחוֹ إسْتَنْزَفَ قُوَاهُ. أنْهَكَ قُوَاهُ. أجْهَدَهُ. أضْنَاهُ. أنْصَبَهُ ע׳ תָּשַׁשׁ, הַתָּשׁ. הֻתַּשׁ ١. أُسْتُنْزِفَتْ (أُنْهِكَتْ) قُوَاهُ. ٢. أُقْتُلِعَ. أُجْتُثَّ.

ס

ס ١. س الحَرْفُ الخَامِسَ عَشَرَ مِنْ حُرُوفِ الأَبْجَدِيَّةِ العِبْرِيَّةِ وَاسْمُهُ סָמֶךְ وَيُقَابِلُهُ حَرْفُ السِّينِ بِالعَرَبِيَّةِ. ٢. في حساب الجمّل: سِتُّونَ (٦٠).

סָאַב, סִיאֵב פ' لَوَّثَ. وَسَّخَ. لَطَّخَ. أَفْسَدَ. סֹאַב تَلَوَّثَ. إِتَّسَخَ. تَلَطَّخَ. فَسَدَ ـ הִסְתָּאֵב ١. تَلَوَّثَ. إِتَّسَخَ. تَلَطَّخَ. تَقَذَّرَ. ٢. صَارَ مُحَرَّمًا (للاكل). ٣. تَشَوَّهَ. ٤. فَسَدَ. صَارَ فَاسِدًا. יִרְעֶה עַד שֶׁיִּסְתָּאֵב ١. لِيَسْرَحْ فِي المَرْعَى حَتَّى يَسْقُطَ فَيَتَشَوَّهُ ومجازًا أَتْرُكْهُ يَسْعَى إِلَى حَتْفِهِ بِظِلْفِهِ.

סָאנָה ע' סָנָה.

סְאָה נ' (־אִים) كَيْلَةٌ قَدِيمَةٌ تُقَدَّرُ بِحَوَالَيْ ١٢,٥ لِتْرًا. גָּדַשׁ (הִגְדִּישׁ) אֶת הַסְּאָה مجازًا: أَطْفَحَ الكَيْلَ. تَجَاوَزَ المَدَى. بَالَغَ إِلَى حَدٍّ لاَ يُطَاقُ. נִתְמַלְּאָה הַסְּאָה طَفَحَ الكَيْلُ. فَاضَ الإِنَاءُ. بَلَغَ السَّيْلُ الزُّبَا.

סֵאוּב, סִיאוּב ז' تَلْوِيثٌ. تَقْذِيرٌ. تَوْسِيخٌ. إِفْسَادٌ.

סְאוֹן ז' صَخَبٌ. ضَوْضَاءُ. ضَجَّةٌ. جَلَبَةٌ. لَغَطٌ ע' שָׁאוֹן.

סָאוֹן ת' (סָאוֹנִים) صَاخِبٌ. ضَوْضَائِيٌّ. ضَاجٌّ.

סָאוּנְד En. ז' صَوْتٌ. جَوْدَةُ الصَّوْتِ. نَغْمَةُ الصَّوْتِ.

סָאוּנָה Fn. נ' (־נוֹת) سَاوُنَة. حَمَّامٌ بُخَارِيٌّ عَلَى الطَّرِيقَةِ الفِنْلَنْدِيَّةِ.

ס. או. ס. אֶס־אוֹ־אֶס En. ר"ת (S.O.S. - Save Our Souls) النَّجْدَةَ النَّجْدَةَ. أَغِيثُونَا (ثلاثة حروف متعارف عليها في طلب النجدة).

סא"ל ר"ת סְגַן אַלּוּף مُقَدَّمٌ. لِفْتَنَانْت كُولُونِيل.

סאל"ט En. ר"ת مُحَادَثَاتُ تَقْلِيصِ الأَسْلِحَةِ الإِسْتِرَاتِيجِيَّةِ (SALT - Strategic Arms Limitation Talks).

סָאַן פ' صَخِبَ ـ ע' שָׁאַן.

סָב תו"ז (־בִים) ١. جَدٌّ ج أَجْدَادٌ وجُدُودٌ. ٢. شَيْخٌ ج شُيُوخٌ. عَجُوزٌ. مُسِنٌّ.

סֹב, סוֹב ע' סָבִין.

סָבָא Ar. תו"ז ١. جَدٌّ. مُسِنٌّ. ٢. عَجُوزٌ ج عَجَائِزُ. יִשְׂרָאֵל סָבָא ١. كِنَايَةٌ عَنْ يَعْقُوبَ أَحَدِ أَجْدَادِ إِسْرَائِيلَ العَرِيقِ فِي القِدَمِ. ٢. كِنَايَةٌ عَنْ شَعْبِ إِسْرَائِيلَ. סָבָא רַבָּא أَبُو الجَدِّ أَوِ الجَدَّةِ. الجَدُّ الكَبِيرُ ע' סָב.

סָבָא ז' جَدِّي! يَا جَدِّي!

סָבָא פ' شَرِبَ ـ الخَمْرَ. شَرِبَ حَتَّى الثَّمَلِ.

סָבָאִי ת' (־אִים) عَجَائِزِيٌّ. مُشَابِهٌ لِرَجُلٍ مُسِنٍّ.

סָבַב פ' ١. دَارَ ـ حَفَّ ـ حَوْلَ. حَاطَ ـ أَحَاطَ. حَوَّطَ. طَافَ ـ إِلْتَفَّ حَوْلَ. أَحَاقَ بِـ طَوَّقَ. ٢. إِسْتَدَارَ. إِلْتَفَتَ. إِنْعَطَفَ. ٣. سَبَّبَ. تَسَبَّبَ فِي. كَانَ دَاعِيًا لِـ ٤. جَلَسَ ـ حَوْلَ المَائِدَةِ. ٥. تَجَوَّلَ. סָבַב אוֹתוֹ בְּכַחַשׁ ע' כַּחַשׁ. נָסַב ١. تَحَوَّلَ. إِسْتَدَارَ. ٢. أُحِيلَ. إِسْتَحَالَ. إِنْتَقَلَ إِلَى. ٣. دَارَ. إِلْتَفَّ حَوْلَ. סוֹבֵב ١. دَارَ. أَحَاطَ بِـ طَوَّقَ. قَلَبَ ـ ٢. لَفَّ ـ لَفَتَ ـ لَوَى ـ ٣. تَجَوَّلَ. جَالَ ـ أَجَالَ. طَافَ ـ تَسَكَّعَ. סוֹבֵב לוֹ אֶת הָרֹאשׁ لَعِبَ فِي عَقْلِهِ. دَوَّرَ عَقْلَهُ. סִבֵּב ١. سَبَّبَ. تَسَبَّبَ فِي. أَدَّى إِلَى. ٢. غَيَّرَ. بَدَّلَ الاتِّجَاهَ. حَوَّلَ. ٣. جَالَ. طَافَ. دَارَ حَوْلَ. لَفَّ. סִבֵּב עַל הַפְּתָחִים لَفَّ عَلَى الأَبْوَابِ. إِسْتَجْدَى. تَسَوَّلَ. סוּבַב, סֻבַּב ١. تَسَبَّبَ عَنْ. نَجَمَ ـ عَنْ. تَأَتَّى مِنْ. ٢. أُحِيطَ بِهِ. حُوِّطَ. أُحِيقَ بِهِ. ٣. أُدِيرَ حَوْلَ المِحْوَرِ. הִסְתּוֹבֵב ١. دَارَ. إِسْتَدَارَ. إِنْقَلَبَ. إِلْتَفَتَ. طَافَ. جَالَ. ٢. إِلْتَفَّ. تَقَلَّبَ. تَجَوَّلَ. تَسَكَّعَ. הֵסֵב ١. أَدَارَ. أَحَاطَ. ٢. لَفَتَ ـ إِجْتَذَبَ. إِسْتَرْعَى (الانظار). ٣. كَبَّدَ. أَنْزَلَ. أَوْقَعَ. أَلْحَقَ. سَبَّبَ. أَدَّى إِلَى. ٤. في الشؤون المالية: ظَهَّرَ الصَّكَّ. جَيَّرَ. حَوَّلَ. ٥. جَلَسَ إِلَى المَائِدَةِ. הֵסֵב אֲבֵדוֹת כְּבֵדוֹת كَبَّدَ خَسَائِرَ فَادِحَةً. הֵסֵב אֶל הַשֻּׁלְחָן جَلَسَ إِلَى (حَوْلَ) المَائِدَةِ. הֵסֵב אֶת (תְּשׂוּמֶת) לִבּוֹ لَفَتَ نَظَرَهُ إِلَى. وَجَّهَ انْتِبَاهَهُ. إِسْتَرْعَى اهْتِمَامَهُ. הֵסֵב אֶת שְׁמוֹ غَيَّرَ اسْمَهُ. بَدَّلَ اسْمَهُ. הֵסֵב אֶת הַשְּׁטָר ظَهَّرَ الصَّكَّ (الحَوَالَةَ). جَيَّرَ الصَّكَّ. הוּסַב ١. أُحِيطَ بِـ طُوِّقَ بِـ ٢. لُفِتَ. أُسْتُرْعِيَ. ٣. في الشؤون المالية: ظُهِّرَ. جُيِّرَ. حُوِّلَ.

סֶבֶב ז' (סְבָבִים) دَوْرَةٌ. دَوَرَانٌ. طَوَافٌ. دَوْرَةٌ حَوْلَ المِحْوَرِ. ٢. سِلْسِلَةٌ مِنْ (اللقاءات او المحاضرات الخ).

סַבַּבָּה A נ' رَائِعٌ. مُدْهِشٌ. جَيِّدٌ جِدًّا.

סָבָה נ' (־בוֹת) ١. جَدَّةٌ ج جَدَّاتٌ ע' סָבְתָא. ٢. عَجُوزٌ ج عَجَائِزُ.

סִבָּה, סִיבָה נ' (־בּוֹת) سَبَبٌ ج أَسْبَابٌ. عِلَّةٌ ج عِلَلٌ. مُبَرِّرٌ ج مُبَرِّرَاتٌ. مُسَوِّغٌ ج مُسَوِّغَاتٌ. הַסִּבָּה הָרִאשׁוֹנָה, סִבַּת הַסִּבּוֹת ١. عِلَّةُ العِلَلِ. السَّبَبُ الأَصْلِيُّ. ٢. كِنَايَةٌ عَنِ اللهِ تَعَالَى. סִבָּה מְסַפֶּקֶת سَبَبٌ كَافٍ. عُذْرٌ مُقْنِعٌ. אֵין סִבָּה לְ־ لاَ دَاعِيَ لِـ لاَ مُسَوِّغَ (مُبَرِّرَ) لِـ סִבָּה וּמְסֻבָּב عِلَّةٌ وَمَعْلُولٌ. سَبَبٌ وَمُسَبَّبٌ. سَبَبٌ وَنَتِيجَةٌ. מִסִּבָּה כָּלְשֶׁהִי لِسَبَبٍ مَا. لِحَاجَةٍ فِي نَفْسِ يَعْقُوبَ.

סִבּוּב, סִיבּוּב ז' (־בִים) تَسَبُّبٌ ע' סִיבּוּב.

סַבּוֹטָז' F ז' ١. تَخْرِيبٌ. عَمَلٌ هَدَّامٌ ע' חַבָּלָה. ٢. عَرْقَلَةٌ. إِعَاقَةٌ.

סִבּוּךְ, סִיבּוּךְ ז' (־כִים) ١. تَشَابُكٌ. تَعَقُّدٌ. ٢. إِشْكَالٌ. تَعْقِيدٌ ج تَعْقِيدَاتٌ. عَرْقَلَةٌ ج عَرَاقِيلُ. مُضَاعَفَاتٌ (مفرد: مُضَاعَفَةٌ). ٣. تَوْرِيطٌ. ٤. تَوَرُّطٌ. وَرْطَةٌ. חָלוּ סִבּוּכִים בְּמַחֲלָתוֹ طَرَأَتْ مُضَاعَفَاتٌ عَلَى المَرَضِ.

סָבוּךְ ת' (סְבוּכִים) مُتَشَابِكٌ. مُتَدَاخِلٌ. مُخْتَلِطٌ. مُلْتَفٌّ. مُعَقَّدٌ. كَثٌّ. مُكَثَّفٌ.

סבולת ע' סַבֶּלֶת.

סַבּוֹן ז' (־נִים) صَابُونٌ ج صَوَابِينُ. غَاسُولٌ. אוֹפֶרֶת סַבּוֹן أُوبِرَا صَابُونِيَّةٌ

(مسرحية غنائية خفيفة تعالج مشكلات الحياة المنزلية في الاذاعة والتلفزيون، soap opera). אַל־סַבּוֹן لافِلِزِّيٌّ. صَابُونٌ لاَ يَحْتَوِي عَلَى مُرَكَّبَاتٍ فِلِزِّيَّةٍ (قَاعِدِيَّةٍ). בּוּעָה שֶׁל סַבּוֹן فُقَّاعَةُ صَابُونٍ ومجازًا: بَالُونٌ مَنْفُوخٌ. طَبْلٌ أَجْوَفُ. تَافِهٌ.

סִבּוּן, סיבון ١. تَصْبِينٌ. صَوْبَنَةٌ. غَسْلٌ بِالصَّابُونِ. ٢. ع׳ مَقْلَبٌ ج مَقَالِبُ. غِشٌّ.

סַבּוֹנִיָּה, סבונייה נ׳ صَبَّانَةٌ. وِعَاءٌ يُحْفَظُ فِيهِ الصَّابُونُ.

סַבּוֹנִית נ׳ (־יּוֹת) الصَّابُونِيَّةُ. غَاسُولٌ (نبات، soapwort) ע׳ בּוֹרִית.

סָבוּר ת׳ (סְבוּרִים) مُعْتَقِدٌ. ظَانٌّ. مُتَصَوِّرٌ. مُتَخَيِّلٌ. סְבוּרַנִי, סְבוּרַנִי أَعْتَقِدُ بِأَنْ. إِخَالُ. أَكْبَرُ ظَنِّي. يُخَيَّلُ لِي. يَلُوحُ لِي. أَرَانِي.

סְבוֹר, סיבור ז׳ تَأْوِيلٌ. شَرْحٌ. تَفْسِيرٌ. סְבוֹר אֹזֶן جَمَالُ الوَقْعِ فِي الأُذُنِ. إِسْتِسَاغَةٌ عَلَى الأَسْمَاعِ.

סָבוֹרָא Ar. ז׳ (־אִים) ١. مُجْتَهِدٌ (في شؤون الدين). ٢. كِنَايَةٌ عَنْ كُلٍّ مِنْ حَاخَامِي إِسْرَائِيلَ فِي بَابِلَ فِي القَرْنِ السَّادِسِ المِيلاَدِيِّ. ٣. مجازًا: مُؤَوِّلٌ. مُفَسِّرٌ. شَارِحٌ.

סַבְּחָה A נ׳ سَبْخَةٌ. أَرْضٌ ذَاتُ نَزٍّ وَمِلْحٍ. مُسْتَنْقَعٌ مَالِحٌ.

סְבִיאָה נ׳ سُكْرٌ. شُرْبُ الخَمْرَةِ حَتَّى الثَّمَلِ.

סָבִיב תה״פ حَوْلَ. حَوَالَيْ. مَا يُحِيطُ. مِنَ الجَوَانِبِ. סָבִיב סָבִיב مِنْ كُلِّ جَانِبٍ. مِنْ جَمِيعِ الجِهَاتِ. حَوَالَيْ. מִסָּבִיב حَوْلَ. مِنْ حَوَالَيْ. مِنَ الجَوَانِبِ وَالجِهَاتِ. מִסָּבִיב לַשָּׁעוֹן عَلَى مَدَارِ السَّاعَةِ. لَيْلاً وَنَهَارًا. סְבִיבוֹת ١. נ״ר مُحِيطٌ. بِيئَةٌ. نَوَاحٍ(ي). مَشَارِفُ. جَوَانِبُ. ٢. מ״י حَوَالَيْ. حَوْلَ. مَا يُقَارِبُ.

סְבִיבָה נ׳ (־בוֹת) بِيئَةٌ ج بِيئَاتٌ. وَسَطٌ ج أَوْسَاطٌ. مُحِيطٌ. אֵיכוּת הַסְּבִיבָה جَوْدَةُ البِيئَةِ. הִסְתַּגְּלוּת לַסְּבִיבָה التَّكَيُّفُ لِلْمُحِيطِ. تَهَايُؤٌ. تَأَقْلُمٌ. זִהוּם הַסְּבִיבָה تَلْوِيثُ البِيئَةِ. מַדְּעֵי הַסְּבִיבָה (אֶקוֹלוֹגְיָה) عُلُومُ البِيئَةِ.

סְבִיבוֹל ז׳ (־לִים) في الميكانيك: وُصْلَةٌ مُتَرَاوِحَةٌ (دَوَّارَةٌ) بَيْنَ قِطْعَتَيْنِ يَرْبِطُهُمَا مِحْوَرٌ (swivel).

סְבִיבוֹן ז׳ (־נִים) دُوَّامَةٌ. خُذْرُوفٌ ج خَذَارِيفُ. بُلْبُلٌ.

סְבִיבָתִי ת׳ (־יִּים) بِيئِيٌّ. مُتَعَلِّقٌ بِالمُحِيطِ القَرِيبِ.

סְבִיוֹן ז׳ (־נִים) في النبات: زَهْرَةُ الشَّيْخِ. شَيْخَةٌ شَائِعَةٌ (senecio).

סְבִיכוּת נ׳ تَعَقُّدٌ. تَشَابُكٌ. خَرْبَقَةٌ.

סָבִיל ת׳ (סְבִילִים) ١. سَالِبٌ. سَلْبِيٌّ. غَيْرُ فَعَّالٍ. ٢. في القواعد: مَبْنِيٌّ لِلْمَجْهُولِ. مَفْعُولٌ. הִתְנַגְּדוּת סְבִילָה مُقَاوَمَةٌ سَلْبِيَّةٌ. مُقَاوَمَةٌ دُونَ اسْتِعْمَالِ القُوَّةِ كَالإِضْرَابِ غَيْرِ المُسَلَّحِ.

סְבִילָה נ׳ ١. تَحَمُّلٌ. حَمْلٌ. رَفْعٌ. شَيْلٌ. ٢. إِحْتِمَالٌ. تَسَامُحٌ. تَسَاهُلٌ.

סְבִילוּת נ׳ ١. سَلْبٌ. سَلْبِيَّةٌ. ٢. إِحْتِمَالٌ. تَحَمُّلٌ. ٣. في القواعد: صِيغَةُ المَبْنِيِّ لِلْمَجْهُولِ.

סְבִים, סְבִין ז״ר نُخَالَةٌ. سُحَالَةٌ. פָּחוֹת מִשְּׁוֵה סְבִין أَقَلُّ مِنَ القَلِيلِ. لاَ وَزْنَ لَهُ. تَافِهٌ.

סָבִיר ת׳ (סְבִירִים) ١. مَعْقُولٌ. مَنْطِقِيٌّ. وَجِيهٌ (رأي). ٢. مُجْتَهِدٌ فِي الدِّينِ. مُفَسِّرٌ. דֵּעָה סְבִירָה فِكْرَةٌ صَائِبَةٌ (مَنْطِقِيَّةٌ). رَأْيٌ وَجِيهٌ. מְחִיר סָבִיר سِعْرٌ مَعْقُولٌ. سِعْرٌ مُنَاسِبٌ (مُتَهَاوِدٌ).

סְבִירוּת נ׳ (־רֻיּוֹת) مَعْقُولِيَّةٌ. مَنْطِقِيَّةٌ. صَوَابٌ. وَجَاهَةُ رَأْيٍ. رَجَاحَةٌ. إِحْتِمَالٌ.

סִבֵּךְ, סיבך פ׳ عَقَّدَ. شَبَّكَ. لَبَّكَ. خَلَطَ ـ خَرْبَقَ. ٢. وَرَّطَ. زَجَّ (في مازق). عَرْقَلَ. סֻבַּךְ ١. عُقِّدَ. شُبِّكَ. لُبِّكَ. ٢. أُشْكِلَ. عَضُلَ. הִסְתַּבֵּךְ ١. تَعَقَّدَ. تَشَابَكَ. تَلَبَّكَ. ٢. أَشْكَلَ. تَعَرْقَلَ. تَوَرَّطَ فِي.

סְבַךְ ז׳ (־בָכִים) ١. دَغَلٌ ج أَدْغَالٌ. أَغْصَانٌ مُتَشَابِكَةٌ. ٢. إِشْكَالٌ. إِعْضَالٌ. وَرْطَةٌ. יָצָא מִן הַסְּבַךְ تَخَلَّصَ مِنَ الوَرْطَةِ. حَلَّ العُقْدَةَ.

סְבָךְ, סובך ז׳ (סְבָכִים) أَجَمَةٌ ج آجَامٌ وأَجَمَاتٌ. أَيْكَةٌ ج أَيْكٌ. حُرْشٌ ج أَحْرَاشٌ.

סַבָּךְ ז׳ (־כִים) شَبَّاكٌ. عَامِلُ الشَّبَابِيكِ.

סְבָכָה נ׳ (־כוֹת) ١. حَاجِزٌ مُشَبَّكٌ. ٢. تَعْرِيشَةٌ ج تَعَارِيشُ. شَبَكَةٌ ج شِبَاكٌ. ٣. قُمَاشٌ خَفِيفٌ مُخَرَّمٌ. ٤. مِشْوَاةٌ. شَوَّايَةٌ.

סִבְכִּי ז׳ (־כִּים) الدُّخْلَةُ. أَبُو قَلَنْسُوَةٍ (طير مغرد، warbler).

סָבַל פ׳ ١. رَفَعَ ـ شَالَ ـ. ٢. قَاسَى. عَانَى. كَابَدَ. تَكَبَّدَ. تَأَلَّمَ. ٣. إِحْتَمَلَ. تَحَمَّلَ. تَجَلَّدَ. ٤. سَامَحَ. סָבַל אֲבֵדוֹת כְּבֵדוֹת تَكَبَّدَ خَسَائِرَ فَادِحَةً. مُنِيَ بِخَسَائِرَ جَسِيمَةٍ. אֵין הַדַּעַת סוֹבַלְתּוֹ لاَ يَقْبَلُهُ العَقْلُ. لاَ يَسْتَسِيغُهُ المَنْطِقُ. סָבַל כְּאֵבִים قَاسَى الآلاَمَ. عَانَى أَوْجَاعًا. كَابَدَ. סוֹבֵל דִּחוּי غَيْرُ عَاجِلٍ. مُمْكِنٌ إِرْجَاؤُهُ. נִסְבַּל حُمِلَ. رُفِعَ ومجازًا: أُحْتُمِلَ. قُبِلَ بِصَبْرٍ.

סַבָּל ז׳ (־לִים) حَمَّالٌ. شَيَّالٌ. عَتَّالٌ. קֶשֶׁת הַסַּבָּלִים حَشِيَّةُ الحَمَّالِينَ. بَرْدَعَةُ الحَمَّالِينَ ע׳ קֶשֶׁת. כָּשַׁל כֹּחַ הַסַּבָּל لَمْ يَعُدْ مُحْتَمَلاً. عِيلَ صَبْرُهُ. ضَاقَ ذَرْعًا.

סֵבֶל ז׳ (סְבָלוֹת) ١. حِمْلٌ ج أَحْمَالٌ. عِبْءٌ ج أَعْبَاءٌ. وِزْرٌ ج أَوْزَارٌ. ٢. مُعَانَاةٌ. مُكَابَدَةٌ. مُقَاسَاةٌ. مَشَقَّةٌ ج مَشَقَّاتٌ ومَشَاقُّ. أَلَمٌ ج آلاَمٌ. כֹּחַ סֵבֶל قُوَّةُ احْتِمَالٍ. مُصَابَرَةٌ. مُجَالَدَةٌ. أَنَاةٌ.

סֹבֶל, סובל ז׳ ثِقْلٌ ج أَثْقَالٌ. حِمْلٌ ج أَحْمَالٌ.

סַבָּלוּת נ׳ حِمَالَةٌ. عِتَالَةٌ. حِرْفَةُ العَتَّالِ أَوِ الشَّيَّالِ.

סַבְלָן ת׳ (־נִים) صَبُورٌ. مُجَالِدٌ. حَلِيمٌ ج حُلَمَاءُ. مُتَسَامِحٌ. طَوِيلُ البَالِ.

סַבְלָנוּת נ׳ صَبْرٌ. جَلَدٌ. مُجَالَدَةٌ. أَنَاةٌ. חֹסֶר סַבְלָנוּת قِلَّةُ صَبْرٍ. فُرُوغُ صَبْرٍ. פָּקְעָה סַבְלָנוּתוֹ ضَاقَ ـ ذَرْعًا. عِيلَ صَبْرُهُ. لَمْ يَعُدْ يَحْتَمِلُ. لَمْ يَبْقَ فِي قَوْسِ

صَبْرِهِ مِنْزَعٌ.

סַבְלָנִי ת' (־יִים) صَبُورٌ. مُجَالِدٌ. طَوِيلُ الرُّوحِ.

סַבְלָנוּת, סבולת נ' مُجَالَدَةٌ. مُصَابَرَةٌ. قُوَّةُ الاحْتِمَالِ.

סִבֵּן, סיבן פ' ١. صَوْبَنَ. غَسَلَ ـ بِالصَّابُونِ. ٢. صَنَعَ ـ الصَّابُونَ. ٣. סל' أَوْقَعَ فِي مَقْلَبٍ. ضَحِكَ ـ عَلَى. غَشَّ ـ סִבֵּן صَبَّنَ. הִסְתַּבֵּן تَصَبَّنَ. تَصَوْبَنَ.

סִבְסֵב פ' في الرياضة: طَبْطَبَ الكُرَةَ ע' כִּדְרֵר.

סִבְסֵד פ' دَعَمَ ـ بِضَاعَةً. قَدَّمَ إِعَانَةً مَالِيَّةً. סִבְסֵד דֹּעַם. قُدِّمَتْ لَهُ إِعَانَةٌ مَالِيَّةٌ. מִצְרָכִים מְסֻבְסָדִים سِلَعٌ (حَاجِيَاتٌ) مَدْعُومَةٌ.

סִבְסוּב ז' (־בִים) طَبْطَبَةٌ ע' כִּדְרוּר.

סִבְסוּד L ז' دَعْمٌ (حكومي لسلعة استهلاكية). إِعَانَةٌ.

סָבַר פ' إِعْتَقَدَ بِأَنَّ. خَالَ ـ خُيِّلَ لَهُ. ظَنَّ ـ حَسِبَ ـ رَأَى (يَرَى). סָבַר כְּמוֹתוֹ رَأَى رَأْيَهُ. סִבֵּר ١. أَوْضَحَ. شَرَحَ. أَوَّلَ. ٢. خَالَ. ظَنَّ. حَسِبَ. إِعْتَقَدَ. סִבֵּר אֶת הָאֹזֶן كَانَ جَمِيلَ الوَقْعِ. סַבְרֵי מָרָנָן וְרַבָּנָן וְרַבּוֹתַי Ar. بِإِذْنِكُمْ سَادَتِي وَأَسَاتِذَتِي! הִסְתַּבֵּר ١. إِتَّضَحَ. تَبَيَّنَ. تَرَجَّحَ أَنَّ. ٢. كَانَ مَقْبُولاً (مَنْطِقِيًّا). הִסְבִּיר شَرَحَ ـ أَوْضَحَ. بَيَّنَ. عَلَّلَ. فَسَّرَ. הִסְבִּיר פָּנִים رَحَّبَ بِـ. هَشَّ ـ لِـ إِحْتَفَى بِـ פָּנִים מַסְבִּירוֹת وَجْهٌ بَاشٌّ (بَشُوشٌ). مُنْفَرِجُ الأَسَارِيرِ. הֻסְבַּר شُرِحَ. أُوضِحَ. إِتَّضَحَ. فُسِّرَ. تَبَيَّنَ.

סֵבֶר ז' ١. أَمَلٌ ج آمَالٌ. رَجَاءٌ. ٢. طَلْعَةٌ. مُحَيًّا. مَظْهَرٌ. أَسَارِيرُ الوَجْهِ. ٣. شَرْحٌ ج شُرُوحٌ. مَفْهُومٌ ج مَفَاهِيمُ. אִבֵּד סִבְרוֹ וּבִטֵּל סִכּוּיוֹ قَطَعَ الأَمَلَ. خَابَ أَمَلُهُ. סֵבֶר פָּנִים مَشَاشَةٌ. بَشَاشَةٌ. طَلاَقَةُ مُحَيًّا. تَرْحَابٌ. סֵבֶר פָּנִים יָפוֹת حَفَاوَةٌ. تَرْحَابٌ. بَشَاشَةٌ. סֵבֶר פָּנִים רָעוֹת جَهَامَةٌ. تَجَهُّمٌ. عُبُوسٌ. إِكْفِهْرَارُ الوَجْهِ.

סַבְרָאשׁ ז' (־שִׁים) اللَّوَّاءُ (طائر صغير، wryneck). أَبُو لُوَيّ.

סְבָרָה Ar. נ' (־רוֹת) إِعْتِقَادٌ ج إِعْتِقَادَاتٌ. ظَنٌّ ج ظُنُونٌ. رَأْيٌ ج آرَاءٌ. وُجْهَةُ نَظَرٍ. فَرْضِيَّةٌ مَنْطِقِيَّةٌ. סְבָרָה בְּעָלְמָא مُجَرَّدُ فَرْضِيَّةٍ. مَحْضُ افْتِرَاضٍ. סְבָרַת הַלֵּב رَجَاحَةُ عَقْلٍ. بَصَارَةٌ. فِرَاسَةٌ. סְבָרַת כֶּרֶס مجازًا: رَأْيٌ لاَ أَسَاسَ لَهُ. فِكْرَةٌ لاَ تَسْتَنِدُ إِلَى حَقِيقَةٍ. בַּעַל סְבָרָה ١. مَنْطِقِيٌّ. رَاجِحُ العَقْلِ. ٢. مُجْتَهِدٌ فِي شُؤُونِ الدِّينِ. حُجَّةٌ. ثِقَةٌ. مُتَضَلِّعٌ فِي الشُّؤُونِ الدِّينِيَّةِ.

סַבְרָן ז' (־נִים) مُفَسِّرٌ. شَارِحٌ.

סְבָרָתִי ת' (־יִים) تَخْمِينِيٌّ. تَقْدِيرِيٌّ. إِفْتِرَاضِيٌّ. ظَنِّيٌّ.

סַבְתָּא, סָבְתָא נ' (־תוֹת, ־תּוֹת) ١. جَدَّةٌ ج جَدَّاتٌ. ٢. جَدَّتِي! يَا جَدَّتِي! ٣. عَجُوزٌ ج عَجَائِزُ. كَبِيرَةٌ فِي السِّنِّ. סִפּוּר לְסַבְתָּא! סל' حَدِيثُ خُرَافَةٍ. كَلاَمٌ لاَ يُصَدَّقُ. هُرَاءٌ. סַבְתָּא רַבְּתָא أُمُّ الجَدَّةِ أَوِ الجَدِّ. الجَدَّةُ الكَبِيرَةُ.

סִבָּתִי, סיבתי ת' (־יִים) سَبَبِيٌّ. عِلِّيٌّ.

סִבָּתִיּוּת, סיבתיות נ' سَبَبِيَّةٌ. عِلِّيَّةٌ. كَوْنُ وُجُودِ سَبَبٍ أَوْ عِلَّةٍ.

סָגַד פ' سَجَدَ ـ رَكَعَ ـ مُتَعَبِّدًا. خَرَّ ـ سَاجِدًا.

סָגָה, סאגה Nr. נ' (־גוֹת) سَاجَة. مَجْمُوعَةُ قِصَصٍ بُطُولِيَّةٍ عَنِ القَبَائِلِ الإِسْكَنْدِنَافِيَّةِ ومجازًا: رِوَايَةٌ مُطَوَّلَةٌ تَرْوِي سِيرَةَ حَيَاةِ عَائِلَةٍ وَاحِدَةٍ (sage).

סֶגּוֹל ז' (־לִים) حَرَكَةٌ مِنَ الضَّوَابِطِ فِي العِبْرِيَّةِ هِيَ عِبَارَةٌ عَنْ ثَلاَثِ نُقَطٍ تُوضَعُ تَحْتَ الحَرْفِ: (ֶ) كَمَا فِي كَلِمَةِ סֶפֶר.

סִגּוּל, סיגול ז' تَكْيِيفٌ. مُهَايَأَةٌ. أَقْلَمَةٌ. مُلاَءَمَةٌ.

סגול ע' סְגֹל.

סָגֹל ז' بَنَفْسَجِيَّةٌ. اللَّوْنُ البَنَفْسَجِيُّ.

סגולה ע' סְגֻלָּה.

סֶגּוֹלִי ת' (־יִים) مُحَرَّكٌ بِـ סֶגּוֹל ע' סֶגּוֹל.

סַגְּפָן ת' (סַגְּפָנִים) مُتَقَشِّفٌ. زَاهِدٌ. صَائِمٌ.

סִגּוּף, סיגוף ז' (־פִים) تَقَشُّفٌ. زُهْدٌ. زَهَادَةٌ. صِيَامٌ.

סָגוֹר ז' مَكْنُونٌ ج مَكْنُونَاتٌ. طَوِيَّةٌ ج طَوَايَا. סְגוֹר הַלֵּב عَظْمُ القَصِّ (الذي يغطي القلب). פָּתַח אֶת סְגוֹר לִבּוֹ بَاحَ ـ بِمَكْنُونَاتِ فُؤَادِهِ. نَفَّسَ عَمَّا يَجِيشُ فِي قَلْبِهِ.

סָגוּר ת' (סְגוּרִים) ١. مُغْلَقٌ. مَسْدُودٌ. مُقْفَلٌ. مُوصَدٌ. مُسَكَّرٌ. ٢. حَبِيسٌ. مَسْجُونٌ. ٣. مُدَبَّرٌ. نَاجِزٌ. مَا تَمَّ بِنَجَاحٍ. סָגוּר וּמְסֻגָּר ١. مُحْكَمُ الإِغْلاَقِ (الإِقْفَالِ). مُوصَدٌ. ٢. حَبِيسٌ. مَحْبُوسٌ. אָדָם סָגוּר مُنْطَوٍ عَلَى نَفْسِهِ. إِنْطِوَائِيٌّ. مُنْزَوٍ فِي جِلْدِهِ. مُتَقَوْقِعٌ. אֲסֵפָה סְגוּרָה جَلْسَةٌ مُغْلَقَةٌ. إِجْتِمَاعٌ مُغْلَقٌ. חֶשְׁבּוֹן סָגוּר في البنوك: حِسَابٌ مُقْفَلٌ (لا يمكن سحبه الاّ بعد الفترة المتفق عليها). מוֹעֲדוֹן סָגוּר نَادٍ خَاصٌّ مَقْصُورٌ عَلَى أَعْضَائِهِ فَقَطْ.

סַגִּי Ar. ١. ת' عَظِيمٌ. جَسِيمٌ. وَافِرٌ. ٢. תה"פ كَافٍ(ي). وَافٍ(ي). סַגִּי נְהוֹר كَثِيرُ النُّورِ ومجازًا: البَصِيرُ. كَفِيفُ البَصَرِ. ضَرِيرٌ. בִּלְשׁוֹן סַגִּי נְהוֹר بِمَعْنًى عَكْسِيٍّ. ذَمٌّ بِصُورَةِ مَدْحٍ.

סגיא ע' שַׂגִּיא.

סְגִידָה נ' (־דוֹת) سُجُودٌ. رُكُوعٌ. إِنْحِنَاءٌ تَعَبُّدًا ومجازًا: تَعَبُّدٌ. عِبَادَةٌ.

סֻגְיָה, סוגיה נ' (־יוֹת) ١. فَتْوَى فِي مَسْأَلَةٍ دِينِيَّةٍ ج فَتَاوَى وَفَتَاوٍ(ي). مَسْأَلَةٌ دِينِيَّةٌ. ٢. قَضِيَّةٌ ج قَضَايَا. فَصْلٌ ج فُصُولٌ. ٣. مُشْكِلٌ ج مَشَاكِلُ. مُشْكِلَةٌ ج مُشْكِلاَتٌ. ٤. مُعْضِلَةٌ ج مُعْضِلاَتٌ.

סָגִיל ת' (סְגִילִים) مُتَكَيِّفٌ. قَابِلٌ لِلتَّكَيُّفِ. مُتَأَقْلِمٌ.

סְגִילוּת נ' تَأَقْلُمٌ. تَكَيُّفٌ. تَهَايُؤٌ. تَوَاؤُمٌ.

סְגִין G ז' (סְגִינִים) معطف عسكري. كبوت ج كبابيت.

סְגִירָה נ' (־רוֹת) إغلاق. إيصاد. سد. إقفال. סְגִירַת מַעְגָּל خاتمة المطاف. ختام الدورة والعودة إلى نقطة البداية.

סְגִירוּת נ' ١. انغلاق. انسداد. ٢. انطواء. تقوقع.

סִגֵּל, סיגל פ' كيف. هايا. لاءم. أقلم. ناسب. סֻגַּל كيف. هوىء. جعل مناسبا. הִסְתַּגֵּל تكيف (للمحيط). تأقلم. ساير. جارى.

סֶגֶל ז' (סְגָלִים) سلك (دبلوماسي مثلاً). فريق. طاقم ج طواقم. كادر ج كوادر. هيئة. סֶגֶל דִּפְּלוֹמָטִי السلك الدبلوماسي. סֶגֶל הַמַּדְרִיכִים هيئة المرشدين. הַסֶּגֶל הַתְּלַת־גּוֹנִי بنفسج الثالوث ע' אַמְנוֹן וְתָמָר.

סִגָּל, סיגל ז' (־לִים) بنفسجة ج بنفسج وبنفسجات (زهرة، viola).

סָגֹל, סגול ת' (סְגֻלִּים) بنفسجي. ذو لون البنفسج.

סְגַלְגַּל ת' (־לִּים) ١. بيضوي. إهليلجي ע' אֶלִיפְּטִי. ٢. ضارب إلى اللون البنفسجي.

סְגַלְגַּלּוּת נ' ١. بيضوية. إهليلجية. ٢. اللون البنفسجي.

סְגֻלָּה, סגולה נ' (־לּוֹת) ١. مزية ج مزايا. سجية ج سجايا. خاصية. صفة ج صفات. شميلة ج شمائل. خصلة ج خصال. ٢. تحفة ج تحف. كنز ج كنوز. نفيسة ج نفائس. ٣. تميمة ج تمائم. تعويذ ج تعاويذ. طلسم ج طلاسم. סְגֻלָּה בְּדוּקָה وسيلة ناجعة. أنجع طريقة. אֶרֶץ הַסְּגֻלָּה الأرض المفضلة. كناية عن بلاد إسرائيل. אִישׁ סְגֻלָּה ذو مزايا خاصة. ذو خصال حميدة. فذ ج أفذاذ. نسيج وحده. יְחִידֵי סְגֻלָּה صفوة. نخبة. أناس ذوو مزايا رفيعة. עַם סְגֻלָּה شعب مختار. كناية عن شعب إسرائيل في التوراة.

סִגְלוּל ז' (־לִים) في الحواسيب: تعديل مكيف (تعديل نظام ليتكيف مع التغيرات في التصميم والاستخدام، retrofit).

סִגָּלוֹן, סיגלון ז' شجرة الجاكاراندا ע' יַקַרַנְדָּה.

סְגֻלִּי, סגולי ת' (־יִּים) نوعي. ذو مزايا خاصة. فريد في نوعه. ٢. مختار. مصطفى. חֹם סְגֻלִּי في الفيزياء: حرارة نوعية. מִשְׁקָל סְגֻלִּי في الفيزياء: وزن نوعي.

סְגֻלִּיּוּת, סגוליות, סְגֻלָּתִיּוּת, סגולתיות נ' خاصية. نوعية. تميز.

סג"מ ר"ת סְגַן מִשְׁנֶה ملازم.

סֶגְמֶנְט L ז' (־טִים) قطاع ج قطاعات. مقطع ج مقاطع. جزء ج أجزاء.

סֶגְמֶנְטִי ת' (־יִּים) مقطعي. جزئي.

סֶגְמֶנְטַצְיָה נ' تقطيع. تجزئة. تشعب إلى وحدات.

סְגָן ז' (־נִים) نائب (للمدير مثلاً). وكيل ج وكلاء. סְגַן אַלּוּף في الجيش: مقدم. لفتنانت كولونيل. סְגַן דִּיאָקוֹן في المسيحية: شدياق ج شدايقة (درجة كهنوتية).

סֶגֶן ז' (סְגָנִים) في الجيش: ملازم أول. لفتنانت. סְגַן מִשְׁנֶה في الجيش: ملازم.

סִגְנוֹן ז' (־נוֹת) ١. أسلوب ج أساليب. طريقة (شكل) تعبير. סִגְנוֹן מְסֻרְבָּל في الادب: أسلوب مقعر. طريقة تعبير معقدة. סִגְנוֹן מֻפְשָׁט أسلوب تجريدي (في الفن). הַסִּגְנוֹן הוּא הָאָדָם الأسلوب هو الإنسان ومجازا: دل على العاقل اختياره. תּוֹרַת הַסִּגְנוֹן الأسلوبية. علم تركيب الجمل. علم البيان. الإنشاء.

סִגְנוּן ז' صقل. صوغ. الكتابة بأسلوب سليم.

סִגְנוֹנִי ת' (־יִּים) أسلوبي. إنشائي.

סְגָנוּת נ' ١. نيابة (للرئيس او المدير). وكالة.

סִגְנֵן פ' صقل ـ أنشأ. صاغ ـ كتب بأسلوب سليم. סֻגְנַן صقل. كتب بأسلوب صحيح. دبج.

סַגְנָן ז' (־נִים) مؤسلب. محرر الصيغة النهائية. واضع النص.

סִגְסֵג פ' شاب ـ خلط ـ خلط معدنا ثمينا بمعدن رخيص.

סַגְסֹגֶת, סגסוגת נ' (־סוֹגוֹת) أشابة. صهارة معادن. سبيكة مكونة من خليط المعادن (alloy).

סִגְסוּג ז' شوب. خلط معدن رخيص بمعدن ثمين.

סִגֵּף, סיגף פ' عذب نفسه. تقشف. زهد ـ في. صام ـ סֻגַּף عذب. تعذب. הִסְתַּגֵּף تقشف. تزهد. زهد ـ صام. عاش على الكفاف.

סַגְּפָן ז' (־נִים) متقشف. زاهد ج زهد وزهاد وزاهدون.

סַגְּפָנוּת נ' تقشف. زهد. تزهد.

סַגְּפָנִי ת' (־יִּים) تقشفي. زاهد. حالة الزاهد.

סָגַר פ' ١. أغلق. سد ـ أوصد. أقفل. سكر. סָגַר אֶת הַבֶּרֶז مجازا: منع (أوقف) منح الأموال أو المساعدات. סָגַר אֶת הַדֶּלֶת בְּכוֹחַ صك الباب. سكر الباب وراءه بقوة. סָגַר אֶת הַתִּיק ألغى الدعوى. أحال الملف إلى الحفظ. סָגַר עַל פְּלוֹנִי قطع الطريق على فلان. إعترض طريقه. סָגַר עִנְיָן مجازا: أتم الصفقة. أنجز. סוֹגֵר וּמְסֻגָּר محكم الإقفال. مسدود سدا محكما. נִסְגַּר ١. أغلق. أقفل. سد. إنطبق. سكر. ٢. حبس. سجن. ٣. إحتبس. حبس نفسه. סֻגַּר أغلق. سد. أقفل. הִסְתַּגֵּר ١. إحتبس. إختلى. إعتكف. إنزوى. إعتزل. ٢. إنطوى على نفسه. הִסְגִּיר ١. سلم إلى. حول. نقل ـ ٢. حجز ـ הִסְגִּיר אֶת עַצְמוֹ إستسلم. سلم نفسه إلى. הֻסְגַּר ١. سلم إلى. نقل إلى. ٢. أحتجز. حجز (بسبب مرض).

סֶגֶר ז' (סְגָרִים) ١. لسان القفل. مزلاج. مرتاج. ٢. في الاسلحة النارية: عتلة

الأَمَانِ. ٣. سَدٌّ. إغْلاَقٌ. مِتْرَاسٌ ج مَتَارِيسُ. ٤. حَجْزٌ. طَوْقٌ أَمْنِيٌّ.

סֶגְרֶגַצְיָה L נ' (־יוֹת) فَصْلٌ. عَزْلٌ. إفْرَادٌ ע' הַפְרָדָה.

סַגְרִיר ז' مَطَرٌ هَتُونٌ. مَطَرٌ غَزِيرٌ (مُتَوَاصِلٌ). زَمْهَرِيرٌ. יוֹם סַגְרִיר يَوْمٌ مَاطِرٌ. يَوْمٌ مَطِيرٌ. يَوْمٌ عَاصِفٌ.

סַד ז' (־דִּים) ١. المِقْطَرَةُ (اداة تعذيب قديمة). ٢. في الطب: جَبِيرَةٌ ج جَبَائِرُ.

סְדוֹם ש"פ سَدُوم (مدينة لوط كان سكانها اشرارًا). מִדַּת סְדוֹם مجازًا: مُعَامَلَةُ اللِّئَامِ. مُعَامَلَةٌ قَاسِيَةٌ. מִטַּת סְדוֹם ע' מִטָּה. מַעֲשֵׂה סְדוֹם لِوَاطٌ. لِوَاطَةٌ ע' הוֹמוֹסֶקְסוּאָלִיּוּת. יַמָּהּ שֶׁל סְדוֹם بَحْرُ لُوط. البَحْرُ المَيِّتُ ע' יָם, יָם הַמֶּלַח.

סְדוֹמִי ת' (־מִיִּים) ١. سَدُومِيٌّ. مِنْ سُكَّانِ سَدُوم. ٢. شِرِّيرٌ ج أَشْرَارٌ. لَئِيمٌ ج لِئَامٌ.

סְדוֹמִיּוּת נ' ١. أَفْعَالُ أَهْلِ سَدُوم. ظُلْمٌ. لُؤْمٌ. ٢. لِوَاطَةٌ. الجِنْسِيَّةُ المِثْلِيَّةُ ע' הוֹמוֹסֶקְסוּאָלִיּוּת.

סָדוּק ת' (סְדוּקִים) مُصَدَّعٌ. مُنْفَطِرٌ. مَفْلُوقٌ. مَثْلُومٌ.

סִדּוּק, סִידוּק ז' شَقٌّ. فَطْرٌ. صَدْعٌ. خَرْقٌ. فَلْقٌ. ثَلْمٌ.

סָדוּר ת' (סְדוּרִים) مُرَتَّبٌ. مُنَظَّمٌ. مُنَسَّقٌ. مُنَضَّدٌ. מִשְׁנָה סְדוּרָה دِرَاسَةٌ مُنَظَّمَةٌ. بَحْثٌ مُرَتَّبٌ جَيِّدًا.

סִדּוּר, סִידוּר ז' (־רִים) ١. تَرْتِيبٌ. تَنْظِيمٌ. تَنْسِيقٌ. تَنْضِيدٌ. ٢. تَسْوِيَةٌ. فَضُّ نِزَاعٍ. تَدْبِيرٌ. ٣. مُصْحَفُ الصَّلاَةِ. كِتَابُ الفَرْضِ. كِتَابُ الصَّلَوَاتِ اليَوْمِيِّ لَدَى اليَهُودِ. ٤. في الطباعة: تَنْضِيدُ (صَفُّ) الحُرُوفِ. סִדּוּר זְמַנִּי تَدْبِيرٌ وَقْتِيٌّ. تَرْتِيبٌ مُؤَقَّتٌ. סִדּוּר פְּרָחִים تَنْسِيقُ الزُّهُورِ. סִדּוּר קַרְקָעוֹת تَسْوِيَةُ الأَرَاضِي.

סִדּוּרִי, סִידוּרִי ת' (־רִיִּים) تَرْتِيبِيٌّ. تَنْظِيمِيٌّ. مُتَسَلْسِلٌ. تَسَلْسُلِيٌّ. מִסְפָּר סִדּוּרִי رَقْمٌ مُسَلْسَلٌ. عَدَدٌ مُتَسَلْسِلٌ (تَرْتِيبِيٌّ).

סָדִיזְם F ז' ١. السَّادِيَّةُ (اشباع اللذة الجنسية بتعذيب الآخرين، sadism). ٢. تَعَطُّشٌ إِلَى الدِّمَاءِ.

סָדִין ז' (סְדִינִים) مُلاَءَةٌ. شَرْشَفٌ ج شَرَاشِفُ. فَرْشُ النَّوْمِ.

סָדִיסְט ז' (־טִים) ١. سَادِيٌّ. ٢. مُتَعَطِّشٌ إِلَى الدِّمَاءِ.

סָדִיסְטִי ת' (־טִיִּים) سَادِيٌّ. مُتَّصِفٌ بِالقَسْوَةِ.

סָדִיק ת' (סְדִיקִים) ١. قَابِلٌ لِلتَّصَدُّعِ. قَابِلٌ لِلتَّشَقُّقِ. ٢. مُتَفَطِّرٌ. مَفْطُورٌ. مُتَصَدِّعٌ.

סְדִיקָה נ' فَطْرٌ. تَفَطُّرٌ. تَشَقُّقٌ. صَدْعٌ. تَصَدُّعٌ.

סָדִיר ת' (סְדִירִים) مُنَظَّمٌ. مُنْتَظِمٌ. مُرَتَّبٌ. مُنَسَّقٌ. مُنَضَّدٌ. مُسَلْسَلٌ. نِظَامِيٌّ. مُضْطَرِدٌ. כֹּחַ סָדִיר, צָבָא סָדִיר قُوَّةٌ نِظَامِيَّةٌ. جَيْشٌ نِظَامِيٌّ.

סְדִירָה נ' تَنْظِيمٌ. تَرْتِيبٌ. تَنْسِيقٌ.

סְדִירוּת נ' إِنْتِظَامٌ. إِتِّسَاقٌ. تَسَلْسُلٌ. إِضْطِرَادٌ.

סַדָּן ז' (־נִים) ١. سِنْدَانٌ ج سَنَادِينُ. عَلاَةٌ. ٢. في الاسلحة النارية: تِرْبَاسٌ ج تَرَابِيسُ. ٣. جِذْلٌ ج أَجْذَالٌ. أَصْلُ الشَّجَرَةِ عِنْدَ القَطْعِ. قُرْمَةٌ. ٤. قديمًا: قُطْبُ الكَوْكَبِ ج أَقْطَابٌ. הוּא נָתוּן בֵּין הַפַּטִּישׁ וּבֵין הַסַּדָּן إِنَّهُ بَيْنَ المِطْرَقَةِ وَالسِّنْدَانِ. هُوَ بَيْنَ أَمْرَيْنِ كِلاَهُمَا صَعْبٌ.

סַדְנָה נ' (־נָאוֹת) ١. وَرْشَةٌ ج وِرَشٌ. دُكَّانُ الحَدَّادِ. وَرْشَةُ تَصْلِيحِ السَّيَّارَاتِ. مَعْمَلٌ ج مَعَامِلُ. ٢. مِنْضَدَةُ الوَرْشَةِ. ٣. دِرَاسَةٌ عَمَلِيَّةٌ سِمِينَارِيَّةٌ.

סָדַק פ' صَدَعَ ـَ فَطَرَ ـُ فَلَقَ ـِ شَقَّ ـُ شَجَّ ـُ ثَلَمَ ـِ נִסְדַּק إِنْثَلَمَ. إِنْفَطَرَ. إِنْشَجَّ. تَصَدَّعَ. إِنْفَلَقَ.

סֶדֶק ז' (סְדָקִים) شَقٌّ ج شُقُوقٌ. صَدْعٌ ج صُدُوعٌ. ثُغْرَةٌ ج ثُغَرَاتٌ. فَطْرٌ ج فُطُورٌ. خَرْقٌ ج خُرُوقٌ. فَجْوَةٌ ج فَجَوَاتٌ. ثُلْمَةٌ. חֹרִים וּסְדָקִים ثُقُوبٌ وَفَجَوَاتٌ. الزَّوَايَا وَالأَرْكَانُ. سَلْقَط وَمَلْقَط م'.

סִדְקִי ז' (־קִים) بَائِعُ الخُرْدَةِ. بَائِعُ الحَاجِيَاتِ الصَّغِيرَةِ (كالازرار). خُرْدَجِي.

סִדְקִית נ' خُرْدَةٌ ج خُرْدَاوَاتٌ ע' גַּלַנְטֶרְיָה. מַחַט סִדְקִית إِبْرَةٌ دَقِيقَةٌ.

סִדֵּר פ' ١. نَظَمَ ـِ رَتَّبَ. نَضَّدَ. نَسَّقَ. وَضَّبَ. دَبَّرَ. מִסְפָּר סוֹדֵר رَقْمٌ مُسَلْسَلٌ ע' סוֹדֵר. נִסְדַּר نُظِمَ. رُتِّبَ. نُسِّقَ. وُضِّبَ. סֻדַּר ١. نُظِّمَ. رُتِّبَ. نُضِّدَ. وُضِّبَ. ٢. سُوِّيَ نِزَاعًا. فُضَّ ـُ دُبِّرَ. ٣. نُضِّدَ الحُرُوفُ. صُفَّ ـُ صُفِّفَ. ٤. סלי: أَجْرَى لَهُ مَقْلَبًا. غَشَّهُ. סֻדַּר نُظِّمَ. رُتِّبَ. سُوِّيَ. دُبِّرَ. نُسِّقَ. ٢. أُنْجِزَ. وُضِّبَ. ٣. في الطباعة: نُضِّدَ. صُفِّفَ. הִסְתַּדֵּר ١. إِنْتَظَمَ. تَرَتَّبَ. إِصْطَفَّ. ٢. سُوِّيَ. تَمَّ حَلُّهُ. فُضَّ. دُبِّرَ. تَوَضَّبَ. ٣. دَبَّرَ حَالَتَهُ. تَدَبَّرَ. הִסְדִּיר ١. نَظَّمَ. رَتَّبَ. نَسَّقَ. ٢. سَوَّى. دَبَّرَ. حَلَّ. فَضَّ. הֻסְדַּר نُظِّمَ. سُوِّيَ. دُبِّرَ.

סֵדֶר ז' (סְדָרִים) ١. نِظَامٌ ج نُظُمٌ وَأَنْظِمَةٌ. تَرْتِيبٌ. ٢. نَسَقٌ ج أَنْسَاقٌ. تَسَلْسُلٌ. سِيَاقٌ. ٣. لَيْلَةُ عِيدِ الفِصْحِ. ٤. سِلْسِلَةٌ ע' סִדְרָה. בְּסֵדֶר ١. طَيِّبٌ! عَالٍ! وَهُوَ كَذَلِكَ! حَسَنًا. لِيَكُنْ مَا تَشَاءُ. ٢. بِنِظَامٍ. بِتَرْتِيبٍ. مُرَتَّبٌ. مُنَسَّقٌ. כַּסֵּדֶר, כְּסִדְרוֹ كَمَا يَجِبُ. كَمَا يَلْزَمُ (يَنْبَغِي). عَلَى مَا يُرَامُ. לְפִי סֵדֶר, עַל הַסֵּדֶר حَسَبَ نِظَامٍ. حَسَبَ تَرْتِيبٍ. مُتَوَالٍ(ي). تَدْرِيجِيٌّ. مُتَتَالٍ(ي). مُتَسَلْسِلٌ. סֵדֶר גֹּדֶל بِمَا يُقَارِبُ. بِحَجْمِ... סֵדֶר יוֹם جَدْوَلُ أَعْمَالٍ. بَرْنَامَجُ العَمَلِ. أَجِنْدَة. סֵדֶר צְלוֹם في الحواسيب: إِعْدَادُ الأَلْوَاحِ المُصَوَّرَةِ فِي الحَاسُوبِ لِلطَّبْعِ. סֵדֶר תְּפִלָּה مُصْحَفُ الصَّلاَةِ اليَوْمِيِّ (لجميع ايام السنة). הוּסַר מִסֵּדֶר הַיּוֹם حُذِفَ (رُفِعَ) مِنْ جَدْوَلِ الأَعْمَالِ. أَصْبَحَ غَيْرَ ذِي مَوْضُوعٍ. הֶעֱמִיד (עָמַד) עַל סֵדֶר הַיּוֹם أُدْرِجَ فِي جَدْوَلِ الأَعْمَالِ. סִדְרֵי בְּרֵאשִׁית نَوَامِيسُ الطَّبِيعَةِ مُنْذُ الخَلِيقَةِ. قَوَانِينُ الحَيَاةِ. אִי סֵדֶר عَدَمُ نِظَامٍ. بَلْبَلَةٌ. فَوْضَى. إِرْتِبَاكٌ. תַּרְגִּילֵי סֵדֶר في

הַצָּבָא: تَمْرِينَاتُ السَّيْرِ. النِّظَامُ الْمُنْضَمُّ. הוּא נִקְרָא לְסֵדֶר نُبِّهَ لِمُرَاعَاةِ النِّظَامِ. طُلِبَ إِلَيْهِ مُرَاعَاةُ النِّظَامِ. שָׁמַר עַל הַסֵּדֶר حَافَظَ عَلَى النِّظَامِ.

סַדָּר ז' (־רִים) في الطباعة: مُنَضِّدٌ. صَفَّافٌ. جَامِعُ الحُرُوفِ.

סֶדֶר ז' (־רִים) صَفٌّ ج صُفُوفٌ (في المطبعة). تَصْفِيفٌ. تَنْضِيدٌ.

סִדְרָה נ' (סְדָרוֹת) ١. مُسَلْسَلٌ ج مُسَلْسَلَاتٌ. سِلْسِلَةٌ ج سَلَاسِلُ. حَلْقَةٌ ج حَلَقَاتٌ. مُسَلْسَلَةٌ. مُتَتَالِيَةٌ. مُتَوَالِيَةٌ. مَجْمُوعَةٌ ج مَجْمُوعَاتٌ. رُتْبَةٌ (من حيوانات أو نباتات متقاربة). نَسَقٌ ج أَنْسَاقٌ. ٢. إِصْدَارٌ (سندات مصرفية مثلاً). فِئَةٌ ج فِئَاتٌ. ٣. في الجيش: تَمْرِينَاتٌ مَيْدَانِيَّةٌ. סִדְרָה טֶלֶוִיזְיוֹנִית مُسَلْسَلٌ تِلِفِزْيُونِيٌّ.

סִדּוּר ז' (־רִים) تَعَاقُبٌ. تَسَلْسُلٌ. تَتَابُعٌ (sequence).

סַדָּרוּת נ' في الطباعة: تَنْضِيدُ الحُرُوفِ. تَصْفِيفٌ.

סִדְרִיָּה, סדרייה נ' (־יּוֹת) سِدْرَةٌ. شَجَرَةُ النَّبْقِ.

סַדְרָן ז' (־נִים) عَرِيفٌ ج عُرَفَاءُ (في قاعات الاجتماعات). حَاجِبٌ ج حُجَّابٌ. آذِنٌ ج أَذَنَةٌ. مُرَاقِبٌ. مُرَاقِبُ انْضِبَاطٍ.

סַדְרָנוּת נ' مُرَاقَبَةٌ. حِفْظُ النِّظَامِ. وَظِيفَةُ مُرَاقِبِ الانْضِبَاطِ.

סִדְרָתִי ת' (־יִּים) تَعَاقُبِيٌّ. تَسَلْسُلِيٌّ. تَرْتِيبِيٌّ. تَتَابُعِيٌّ.

ס"ה, סה"כ ר"ת סַךְ הַכֹּל الْمَجْمُوعُ. الْيَكُونُ.

סִהֵד, סיהד .Ar פ' شَهَّدَ. فَعَلَ بِحُضُورِ شُهُودٍ.

סָהֵד ז' (־הֲדִים) شَاهِدٌ ج شُهُودٌ. סָהֲדִי בַּמְּרוֹמִים اللَّهُمَّ اشْهَدْ!

סה"נ ר"ת סְפִירַת הַנּוֹצְרִים التَّقْوِيمُ المِيلَادِيُّ (م).

סה"ק ר"ת סִפְרֵי הַקֹּדֶשׁ الكُتُبُ الْمُقَدَّسَةُ.

סַהַר ז' (סְהָרִים) هِلَالٌ ج أَهِلَّةٌ. غُرَّةُ القَمَرِ أَوِ الشَّهْرِ. أَوَّلُ ظُهُورِ القَمَرِ. הַסַּהַר הָאָדֹם الهِلَالُ الأَحْمَرُ (مؤسسة الاسعاف في الدول العربية). הַסַּהַר הַפּוֹרֶה الهِلَالُ الخَصِيبُ (كناية عن الجزء الشمالي من الجزيرة العربية).

סֹהַר, סוהר ז' سَجْنٌ. حَبْسٌ. בֵּית סֹהַר سِجْنٌ ج سُجُونٌ. حَبْسٌ. مَحْبِسٌ ج مَحَابِسُ.

סַהֲרוֹן ז' (־נִים) ١. قِلَادَةٌ هِلَالِيَّةُ الشَّكْلِ. ٢. كَعْكَةٌ هِلَالِيَّةٌ. كُرْوَاسُون.

סַהֲרוּרִי ת' (־יִּים) مُرَوْبِصٌ. مُسَرْنِمٌ. مَنْ يَسِيرُ فِي المَنَامِ بِتَأْثِيرِ القَمَرِ (somnambulist).

סַהֲרוּרִיּוּת נ' رَوْبَصَةٌ. تَرَوْبُصٌ. سَرْنَمَةٌ (مرض السير في النوم).

סַהַרָנָה, סַהֲרָנָה A נ' سَهْرَانَة. إِحْتِفَالٌ شَعْبِيٌّ لِلطَّائِفَةِ الكُرْدِيَّةِ فِي إِسْرَائِيلَ يُجْرَى فِي آخِرِ يَوْمِ عِيدِ المِظَلَّةِ.

סוֹאֵן ת' (־אֲנִים) صَاخِبٌ. ضَوْضَائِيٌّ. ضَاجٌّ. لَجِبٌ. ذُو جَلَبَةٍ. עִיר סוֹאֶנֶת مَدِينَةٌ صَاخِبَةٌ (لكثرة سكانها).

סְוֶאר, סְוֶדֶר ז' (־רִים) كُدْسٌ ج أَكْدَاسٌ. كَوْمَةٌ ج أَكْوَامٌ. סְוֶאר קְלָפִים دَسْتَةُ قِمَارٍ. شَدَّةٌ. كُوتشِينَة מ'.

סוּבּ- بَادِئَةٌ بِاللَّاتِينِيَّةِ بِمَعْنَى: تَحْتَ. أَقَلُّ. دُونَ. סוּבּ-טְרוֹפִּי ע' סוּבְּטְרוֹפִּי.

סוּבּ-יוּדִיצֶה قَيْدَ الْمُحَاكَمَةِ. قَضِيَّةٌ قَيْدَ النَّظَرِ. قَضِيَّةٌ مُعَلَّقَةٌ (لا يمكن اجراء جدل علني عنها الا بعد انتهاء البت فيها في المحكمة، sub judice).

סוֹבֵא ת' (־בְאִים) شِرِّيبٌ. شَرُوبٌ. سِكِّيرٌ. خِمِّيرٌ. مُدْمِنٌ عَلَى تَعَاطِي الخَمْرَةِ. זוֹלֵל וְסוֹבֵא أَكُولٌ وَسِكِّيرٌ. كَثِيرُ الأَكْلِ وَشُرْبِ الخَمْرَةِ. نَهِمٌ. جَشِعٌ. فَجْعَانُ.

סוּבְּטְרוֹפִּי L ת' (־יִּים) مَدَارِيٌّ. خَاصٌّ بِالْمِنْطَقَةِ الشِّبْهِ الاسْتِوَائِيَّةِ.

סוֹבְיֶט, סובייט R ז' سُوفْيَات. سُوفْيِيت. הַסּוֹבְיֶט הָעֶלְיוֹן السُّوفْيَاتُ الأَعْلَى (برلمان الاتحاد السوفياتي سابقًا).

סוֹבְיֶטִי, סובייטי ת' (־יִּים) سُوفْيَاتِيٌّ. سُوفْيِيتِيٌّ.

סוּבִּין ע' סֻבִּים, סֻבִּין.

סוּבְּיֶקְט, סובייקט L ז' (־טִים) ١. في القواعد: الفَاعِلُ. الْمُبْتَدَأُ. ٢. مَوْضُوعٌ ج مَوَاضِيعُ. ٣. شَخْصٌ ج أَشْخَاصٌ. ٤. في علم النفس: الذَّاتُ. الأَنَا.

סוּבְּיֶקְטִיבִי, סובייקטיבי ת' (־יִּים) ١. ذَاتِيٌّ. غَيْرُ مَوْضُوعِيٍّ. شَخْصِيٌّ. ٢. مُسْتَنِدٌ إِلَى الأَنَا.

סוּבְּיֶקְטִיבִיּוּת, סובייקטיביות נ' ١. الذَّاتِيَّةُ. المَذْهَبُ الذَّاتِيُّ. ٢. عَدَمُ مَوْضُوعِيَّةٍ.

סובך ע' סֹבֶךְ.

סוֹבֵל ת' (־בְלִים) ١. مُعَذَّبٌ. مُتَعَذِّبٌ. مُتَأَلِّمٌ. مُكَابِدٌ. ٢. مُتَحَمِّلٌ. مُجَالِدٌ.

סובל ע' סֹבֶל.

סוּבְּלִימַצְיָה L נ' ١. تَسَامٍ(ي). رَفْعُ العَوَاطِفِ مِنْ مَرَاحِلِهَا البُدَائِيَّةِ إِلَى مَا هُوَ أَسْمَى. ٢. في الكيمياء: تَصْعِيدٌ (تحويل المادة الصلبة الى الحالة الغازية دون المرور بالطور السائل).

סוֹבְלָנוּת נ' تَسَامُحٌ. سَمَاحَةٌ. تَسَاهُلٌ. عَدَمُ تَعَصُّبٍ. סוֹבְלָנוּת דָּתִית تَسَامُحٌ دِينِيٌّ. عَدَمُ تَعَصُّبٍ فِي الدِّينِ.

סוֹבְלָנִי ת' (־יִּים) مُتَسَامِحٌ. مُتَسَاهِلٌ. غَيْرُ مُتَعَصِّبٍ.

סוּבְּסְטַנְטִיבִי L ת' (־יִּים) مَادِّيٌّ. جَوْهَرِيٌّ ע' מַהוּתִי.

סוּבְּסְטַנְצְיָה נ' ١. مَادَّةٌ ج مَوَادُّ. جَوْهَرٌ. ٢. في الفلسفة: المَادِّيَّةُ. أَسَاسُ الظَّوَاهِرِ الطَّبِيعِيَّةِ.

סוּבְּסְטְרָט L ז' (־טִים) طَبَقَةٌ ج طَبَقَاتٌ. شَرِيحَةٌ (في الطبيعة او المجتمع مثلاً).

סוּבְּסִידְיָה L נ' (־יוֹת) دَعْمٌ مَالِيٌّ. إِعَانَةٌ مَالِيَّةٌ (خصوصًا بالنسبة للسلع

الاستهلاكية الضرورية كالخبز).

סוּבֶּרֶנִי F ת' (־ִיִּים) سِيَادِيٌّ. ذُو سِيَادَةٍ. مُسْتَقِلٌّ.

סוּבֶּרֶנִיּוּת נ' سِيَادَةٌ. إِسْتِقْلَالٌ. سُلْطَةٌ.

(סוג) נָסוֹג פ' تَرَاجَعَ. تَقَهْقَرَ. إِنْسَحَبَ. نَكَصَ عَلَى عَقِبَيْهِ. إِرْتَدَّ. تَنَحَّى. סִיֵּג سَيَّجَ. أَقَامَ سِيَاجًا ومجازًا: تَحَفَّظَ. أَبْدَى تَحَفُّظَاتٍ. סֻיַּג سُيِّجَ. أُقِيمَ لَهُ سِيَاجٌ. حُوِّطَ ومجازًا: قُبِلَ بِتَحَفُّظَاتٍ. הִסְתַּיֵּג مجازًا: تَحَفَّظَ. أَبْدَى تَحَفُّظَاتٍ. הֵסִיג تَجَاوَزَ. أَبْعَدَ. زَحْزَحَ. نَحَّى. הוּסַג أُبْعِدَ. نُحِّيَ.

סִוֵּג, סיווג פ' صَنَّفَ. بَوَّبَ. رَتَّبَ. قَسَّمَ إِلَى أَنْوَاعٍ وَأَصْنَافٍ. סֻוַּג صُنِّفَ. بُوِّبَ. رُتِّبَ حَسَبَ الأَصْنَافِ وَالأَنْوَاعِ.

סוּג (־ִים) ١. ת' مُسَيَّجٌ. مُحَاطٌ بِـ ٢. ז' نَوْعٌ ج أَنْوَاعٌ. رُتْبَةٌ ج رُتَبٌ (في تصنيف الاحياء). طَائِفَةٌ ج طَوَائِفُ. جِنْسٌ ج أَجْنَاسٌ. صِنْفٌ ج أَصْنَافٌ. فِئَةٌ ج فِئَاتٌ. طِرَازٌ ج طُرُزٌ. סוּג בַּשּׁוֹשַׁנִּים مَفْرُوشٌ بِالأَزْهَارِ. مُحَاطٌ بِالوُرُودِ ومجازًا: مَيْمُونٌ. مُوَفَّقٌ. مُكَلَّلٌ (مُتَوَّجٌ) بِالنَّجَاحِ. תְּהִי דַּרְכְּךָ סוּגָה בַּשּׁוֹשַׁנִּים لِتَكُنْ طَرِيقُكَ مَفْرُوشَةً بِالوُرُودِ وَالرَّيَاحِينِ! بِالتَّوْفِيقِ وَالنَّجَاحِ! לְכָל סוּגָיו عَلَى اخْتِلَافِ أَنْوَاعِهِ (أَشْكَالِهِ).

סוּגָה נ' (־גוֹת) ١. تَصْوِينَةٌ. سِيَاجٌ ج أَسْيِجَةٌ. ٢. صَعْوَةٌ (طائر) ע' גִּדְרוֹן. ٣. جَانِرٌ. أُسْلُوبٌ أَدَبِيٌّ مُعَيَّنٌ (خَاصٌّ) ע' זַ'נְר.

סוּגִי ת' (־ִיִּים) نَوْعِيٌّ. مَا يَخُصُّ صِنْفًا مُعَيَّنًا. صِنْفِيٌّ.

סוגיה ע' סֻגְיָה.

סוּגֶסְטִיבִי L ת' (־ִיִּים) إِيحَائِيٌّ. مُوحٍ(ي). تَأْثِيرِيٌّ.

סוּגֶסְטְיָה נ' (־יוֹת) في علم النفس: إِيحَاءٌ. تَأْثِيرٌ إِيحَائِيٌّ. إِقْنَاعٌ بِالإِيحَاءِ. אוֹטוֹסוּגֶסְטְיָה في علم النفس: إِيحَاءٌ ذَاتِيٌّ ע' אוֹטוֹסוּגֶסְטְיָה.

סוּגַר ז' (־ְגָרִים) ١. قَفَصٌ ج أَقْفَاصٌ. طَوْقٌ ج أَطْوَاقٌ. قُنٌّ ج أَقْنَانٌ. ٢. عَائِقٌ. حَاجِزٌ. ٣. كِمَامَةٌ ج كِمَامَاتٌ. فِدَامٌ. ٤. فَتْحَةُ خُرُوجِ البَوْلِ أَوِ البِرَازِ.

סוֹגֵר ז' (־ְגְרִים) ١. في الشعر: عَجْزُ البَيْتِ. المِصْرَاعُ الثَّانِي مِنْ بَيْتِ الشِّعْرِ. ٢. قَوْسٌ. هِلَالٌ. عَلَامَةُ الحَصْرِ. סוֹגְרַיִם قَوْسَانِ. هِلَالَانِ. عَلَامَةُ التَّنْصِيصِ. פְּתַח סוֹגְרַיִם! إِفْتَحْ قَوْسَيْنِ.

(סוד) סִיֵּד, סייד كَلَّسَ. جَصَّصَ. بَيَّضَ. طَرَّشَ ـ طَلَى ـ بِالكِلْسِ. סֻיַּד كُلِّسَ. بُيِّضَ. طُرِّشَ. הִסְתַּיֵּד ١. تَكَلَّسَ. تَبَيَّضَ. ٢. في الطب: تَصَلَّبَ. أُصِيبَ بِتَصَلُّبِ الشَّرَايِينِ.

(סוד) הִסְתּוֹדֵד تَسَارَّ. تَنَاجَى. أَسَرَّ. تَشَاوَرَ هَمْسًا. وَشْوَشَ.

סוּד ת' (־דִים) مُكَلَّسٌ. مَطْلِيٌّ بِالكِلْسِ أَوِ المِلَاطِ. בּוֹר סוּד שֶׁאֵינוֹ מְאַבֵּד טִפָּה حَوْضٌ مُرَدَّمٌ لَا تَنْضَحُ مِنْهُ قَطْرَةٌ وَاحِدَةٌ ومجازًا: قَوِيُّ الذَّاكِرَةِ.

סוֹד ז' (־דוֹת) سِرٌّ ج أَسْرَارٌ. نَجْوٌ. نَجْوَى. الأَمْرُ المَكْتُومُ. סוֹד גָּלוּי سِرٌّ مَفْضُوحٌ. سِرٌّ مَكْشُوفٌ يَعْلَمُهُ الجَمِيعُ. סוֹדֵי סוֹדוֹת أَسْرَارٌ مَكْتُومَةٌ. أَسْرَارٌ فِي مُنْتَهَى الخُطُورَةِ. בְּסוֹדֵי סוֹדוֹת بَيْنَ الغُرَفِ وَالجُدْرَانِ. فِي غَايَةِ الكِتْمَانِ. אִישׁ סוֹד نَجِيٌّ ج أَنْجَاءٌ. صَفِيٌّ ج أَصْفِيَاءُ. مُقَرَّبٌ إِلَى. كَاتِمُ أَسْرَارٍ. בַּעַל סוֹד ١. أَمِينٌ. مَوْثُوقٌ بِهِ. مَنْ يَكْتُمُ السِّرَّ. ٢. الضَّلِيعُ بِالحِكْمَةِ البَاطِنِيَّةِ ע' נִסְתָּר. חָכְמַת הַסּוֹד, תּוֹרַת הַסּוֹד الحِكْمَةُ البَاطِنِيَّةُ ע' קַבָּלָה. מְתֵי סוֹדוֹ بِطَانَتُهُ. حَاشِيَتُهُ. المُقَرَّبُونَ إِلَيْهِ. אֵין זֶה סוֹד כִּי لَيْسَ بِخَافٍ أَنَّ. הִמְתִּיק סוֹד עִם פְּלוֹנִי تَسَارَّ مَعَ فُلَانٍ. تَشَاوَرَ (تَهَامَسَ) مَعَهُ. הֶעֱרִים סוֹד עַל פְּלוֹנִי بَيَّتَ مَكِيدَةً لِفُلَانٍ. كَادَ ـ لَهُ سِرًّا. נִכְנַס יַיִן יָצָא סוֹד الخَمْرُ فَضَّاحٌ. גִּלּוּי סוֹדוֹת מִן הַחֶדֶר إِفْشَاءُ الأَسْرَارِ الدَّاخِلِيَّةِ. تَسْرِيبُ الأَسْرَارِ.

סוֹדָה L נ' صُودَا. كَارْبُونَاتُ الصُّودْيُومِ. סוֹדָה לַאֲפִיָּה صُودَا الخُبْزِ. סוֹדָה מַאֲכֶּלֶת صُودَا كَاوِيَةٌ. סוֹדָה קָאוּסְטִית نِتْرَاتُ الصُّودَا. מֵי סוֹדָה مَاءُ الصُّودَا. صُودَا.

סוֹדִי ת' (־ִיִּים) سِرِّيٌّ. مَكْتُومٌ. خَفِيٌّ. غَيْرُ عَلَنِيٍّ. סוֹדִי בְּיוֹתֵר سِرِّيٌّ لِلْغَايَةِ.

סוֹדִיּוּת נ' سِرِّيَّةٌ. كِتْمَانٌ. تَكَتُّمٌ.

סוּדָן ש"פ السُّودَانُ (دولة عربية في افريقيا تقع جنوبي مصر).

סוּדָנִי ת"ז (־נִים, ־ִיִּים) سُودَانِيٌّ. مِنْ بِلَادِ السُّودَانِ.

סוֹדֵר ת' (־דְרִים) عَدَدٌ تَرْتِيبِيٌّ. عَدَدٌ مُسَلْسَلٌ.

סְוֶדֶר, סוודר ז' (־רִים) كَنْزَةٌ. جِرْزَايَةٌ.

סוּדָר ז' (־רִים) ١. شَالَةٌ. شَالٌ ج شَالَاتٌ. ٢. لِفَاعٌ (يلف حول الرقبة، muffler).

(סוה) הִסְוָה, הסווה פ' مَوَّهَ. غَطَّى. وَارَى. أَخْفَى. قَنَّعَ. הֻסְוָה مُوِّهَ. أُخْفِيَ. وُورِيَ. غُطِّيَ. سُتِرَ. تَقَنَّعَ.

סוֹהֵר ז' (־הֲרִים) سَجَّانٌ. حَارِسُ السِّجْنِ.

סוהר ע' סֹהַר. **סוואנה** ע' סַוַנָּה.

סִוּוּג, סיווג ז' (־גִים) تَصْنِيفٌ. تَبْوِيبٌ. فَرْزٌ. تَقْسِيمٌ حَسَبَ الأَصْنَافِ.

סוויטה ע' סְוִיטָה. **סווינג** ע' סְוִינְג.

סַוָּר, סוואר ז' عَمَلُ العَامِلِ فِي المِينَاءِ. شَحْنٌ. وَسْقٌ.

סוור ע' סַוָּר.

סְוָהִילִית, סְוָחִילִית, סווחילית, סווהילית A נ' اللُّغَةُ السَّوَاحِلِيَّةُ (في افريقيا الشرقية ولاسيما في الصومال).

סוֹחֵף ת' (־חֲפִים) ١. جَارِفٌ. ٢. حَمَاسِيٌّ. مُثِيرٌ.

סוֹחֲפָנִי ת' (־ִיִּים) جَارِفٌ. كَاسِحٌ. مُكْتَسِحٌ. جَائِحٌ.

סוֹחֵר ז' (־חֲרִים) تَاجِرٌ ج تُجَّارٌ. סוֹחֵר אֲרִיגִים بَزَّازٌ. تَاجِرُ أَقْمِشَةٍ. סוֹחֵר

זְעִיר تَاجِرٌ صَغِيرٌ. مُتَسَبِّبٌ. بَيَّاعٌ. אֳנִיַּת סוֹחַר بَاخِرَةٌ تِجَارِيَّةٌ. כֶּסֶף עוֹבֵר לַסּוֹחֵר نَقْدٌ مُتَدَاوَلٌ. نَقْدٌ مَطْلُوبٌ. חֲרָטָה אֵינָהּ מַעֲשֵׂה סוֹחֵר النَّدَمُ لَيْسَ مِنْ شِيمَةِ التُّجَّارِ ومجازًا: التَّاجِرُ الجَبَانُ لاَ يَرْبَحُ وَلاَ يَخْسَرُ.

(סוט) סָט פ' إِنْحَرَفَ. زَاغَ ـ جَنَحَ ـ נָסוֹט, נָסַט تَزَحْزَحَ. إِنْزَاحَ. تَحَرَّكَ. הֵסִיט زَحْزَحَ. أَزَاحَ. حَرَّكَ. הוּסַט زُحْزِحَ. أُزِيحَ. حُرِّكَ.

סוֹטֶה תו"ז (־טִים) مُنْحَرِفٌ. مَائِلٌ. جَانِحٌ. סוֹטָה נ' مُنْحَرِفَةٌ. خَائِنَةٌ. סוֹטֵה מִין مُنْحَرِفٌ جِنْسِيًّا.

סוּטוּל A ז' سُطُولٌ. تَخَدُّرٌ (من اثر المخدرات).

סְוֶטְשֶׁרְט, סווטשרט En. ז' كَنْزَةٌ ע' מִיזָע.

סוֹיָה Ch. נ' الصُّويَا. فُولُ الصُّويَا (نبات حولي).

סְוִיטָה, סוויטה F נ' (־טוֹת) ١. سُوِيتَا. تَأْلِيفٌ مُوسِيقِيٌّ لِلْعَزْفِ الْمُنْفَرِدِ أَوْ لِفِرْقَةٍ مُوسِيقِيَّةٍ كَامِلَةٍ يَشْتَمِلُ عَلَى أَلْحَانٍ رَاقِصَةٍ (suite). ٢. حَاشِيَةٌ. مُرَافِقُونَ. حَشَمٌ. ٣. جَنَاحٌ خَاصٌّ (في فندق).

סְוִינְג, סווינג En. ז' ١. سُوِينْغ. رَقْصَةٌ اشْتَهَرَتْ فِي الثَّلاَثِينَاتِ مِنَ القَرْنِ العِشْرِينَ. ٢. ضَرْبٌ مِنْ مُوسِيقَى الجَازِ.

סְוִיץ', סוויץ' En. ז' ١. سُوِيتْش. مِفْتَاحُ التَّيَّارِ الكَهْرَبَائِيِّ فِي سَيَّارَةٍ. ٢. تَحَوُّلٌ فُجَائِيٌّ. עָשָׂה סְוִיץ' تَحَوَّلَ فَجْأَةً. غَيَّرَ وِجْهَتَهُ تَغْيِيرًا أَسَاسِيًّا.

(סוך) סָךְ פ' زَيَّتَ. ضَمَّخَ. دَهَنَ ـ شَحَّمَ. נָסוֹךְ ضُمِّخَ. دُهِنَ. شُحِّمَ. زُيِّتَ. طُلِيَ بِالزَّيْتِ. הֵסִיךְ مَسَحَ بِالدُّهْنِ. دَهَنَ. زَيَّتَ.

סוֹךְ ז', **סוֹכָה** נ' (־כִים, ־כוֹת) فَنَنٌ ج أَفْنَانٌ. غُصْنٌ كَبِيرٌ.

סוכה ע' סֻכָּה.

סוֹכֵךְ ז' (־כְכִים) ١. ظُلَّةٌ ج ظُلَلٌ. مِظَلَّةٌ ج مَظَالٌّ. شَمْسِيَّةٌ. مِظَلَّةُ إِغْمَامٍ. ٢. في النبات: نَوْرَةٌ. زَهْرَةٌ خَيْمِيَّةٌ. إِكْلِيلٌ ج أَكَالِيلُ. ٣. قديمًا: بِرْعٌ ج بُرُوعٌ.

סוֹכְכוֹן ז' (־נִים) في النبات: نَوْرَةٌ صَغِيرَةٌ. زَهْرَةٌ خَيْمِيَّةٌ صَغِيرَةٌ.

סוֹכְכִי ת' (־יִּים) خَيْمِيٌّ. مِظَلِّيٌّ (نبات من العائلة الخيمية).

סוֹכֵן ז' (־כְנִים) ١. عَمِيلٌ ج عُمَلاَءُ. وَكِيلٌ ج وُكَلاَءُ. وَسِيطٌ ج وُسَطَاءُ. ٢. مَنْدُوبٌ. مُفَوَّضٌ. סוֹכֵן בִּטּוּחַ وَكِيلُ تَأْمِينٍ. عَمِيلُ شَرِكَةِ سِيكُورْتَا. סוֹכֵן חֲשָׁאִי عَمِيلٌ سِرِّيٌّ. جَاسُوسٌ يَعْمَلُ فِي الخَفَاءِ. סוֹכֵן כָּפוּל عَمِيلٌ مُزْدَوِجٌ. جَاسُوسٌ يَعْمَلُ لِطَرَفَيْنِ مُتَنَاقِضَيْنِ. סוֹכֵן מִסְחָרִי وَكِيلٌ تِجَارِيٌّ. كُومُوسْيُونْجِيٌّ ج كُومُوسْيُونْجِيَّةٌ.

סוֹכְנוּת נ' (־יוֹת) وَكَالَةٌ. مُمَثِّلِيَّةٌ. مَنْدُوبِيَّةٌ. هَيْئَةٌ مُفَوَّضَةٌ. סוֹכְנוּת יְדִיעוֹת وَكَالَةُ أَنْبَاءٍ. הַסּוֹכְנוּת הַיְּהוּדִית الوَكَالَةُ اليَهُودِيَّةُ (الممثل الرسمي ليهود العالم في الديار المقدسة). סוֹכְנוּת נְסִיעוֹת وَكَالَةُ (مَكْتَبُ) سَفَرِيَّاتٍ.

סוכר ע' סֻכָּר.

סוּכְּרוֹזָה L נ' سُكَّرُ القَصَبِ.

סוֹל ז' (־לִים) ١. سُلاَءَةٌ ج سُلاَءٌ. سَلاَّيَةٌ. شَوْكُ النَّخْلِ. ٢. في الموسيقى: صُول (اسم اللحن الخامس في السلم الموسيقي). ٣. سَمَكُ مُوسَى. מַפְתֵּחַ סוֹל في الموسيقى: سُلَّمُ صُول (في كتابة النوتة الموسيقية).

סוֹלֵד ת' (־לְדִים) نَافِرٌ. عَائِفٌ. مُشْمَئِزٌّ. مُتَقَزِّزٌ. مُعْرِضٌ. חֹטֶם (אַף) סוֹלֵד أَنْفٌ أَشَمُّ (المرتفع قصبة الانف).

סוֹלוֹ L ז' مُنْفَرِدٌ. غِنَاءٌ مُنْفَرِدٌ لِـ عَزْفٌ مُنْفَرِدٌ. صُولُو.

סוּלְחָה A נ' (־חוֹת) صُلْحَةٌ. مُصَالَحَةٌ. وَلِيمَةُ الصُّلْحَةِ بَيْنَ فَرِيقَيْنِ مُتَخَاصِمَيْنِ حَسَبَ طُقُوسٍ مُعَيَّنَةٍ.

סוֹלְחָן ת' (־נִים) ١. سَمُوحٌ. صَفُوحٌ. غَفُورٌ. ٢. مُتَسَامِحٌ. مُتَسَاهِلٌ.

סוֹלְחָנוּת נ' سَمَاحَةٌ. تَسَامُحٌ. صَفْحٌ. تَسَاهُلٌ.

סולטאן ע' סֻלְטָאן.

סוֹלִידִי L ת' (־יִּים) رَصِينٌ. مُتَّزِنٌ. مُتَرَوٍّ(ي). عَاقِلٌ. رَاكِزٌ.

סוֹלִידִיּוּת נ' رَصَانَةٌ. إِتِّزَانٌ. تَرَوٍّ(ي). تَعَقُّلٌ.

סוֹלִידָרִי F ת' (־יִּים) مُتَعَاطِفٌ مَعَ. مُتَضَامِنٌ مَعَ. مُتَكَافِلٌ.

סוֹלִידָרִיּוּת נ' تَضَامُنٌ. تَكَافُلٌ. تَعَاطُفٌ. مُشَارَكَةٌ وِجْدَانِيَّةٌ.

סוליה ע' סֻלְיָה.

סוֹלִיסְט It. ז' (־טִים) في الموسيقى: مُنْفَرِدٌ فِي العَزْفِ أَوِ الغِنَاءِ ע' סוֹלָן.

סוֹלְלָה נ' (־לוֹת) ١. بَطَّارِيَّةٌ ج بَطَّارِيَّاتٌ (مدفعية). مِتْرَاسٌ ج مَتَارِيسُ. إِسْتِحْكَامٌ ج إِسْتِحْكَامَاتٌ. ٢. مِرْكَمٌ ج مَرَاكِمُ. بَطَّارِيَّةٌ كَهْرَبَائِيَّةٌ. ٣. مَجْمُوعَةٌ كَبِيرَةٌ. لَفِيفٌ مِنْ. סוֹלְלַת נ"מ بَطَّارِيَّةُ مَدَافِعَ مُضَادَّةٍ لِلطَّائِرَاتِ.

סוֹלָן ז' (־נִים) عَازِفٌ مُنْفَرِدٌ. مُغَنٍّ مُنْفَرِدٌ (solist).

סוֹלְפֶג' It. ז' (־גִ'ים) صُلْفَجَةٌ. مَجْمُوعَةُ التَّمَارِينِ لِتَعَلُّمِ الغِنَاءِ حَسَبَ النُّوتَةِ.

סוּלְפָה L נ' (־פוֹת) سَلْفَا. مُسْتَحْضَرٌ طِبِّيٌّ سُلْفَاتِيٌّ سَامٌّ يُسْتَعْمَلُ فِي الْمُضَادَّاتِ الحَيَوِيَّةِ.

סוּלְפָט L ז' سُلْفَات. سُلْفِيت ע' גָּפְרָה.

סוֹלָר L ז' سُولَر. زَيْتُ الدِّيزِل.

סוֹלָרִי ת' (־יִּים) شَمْسِيٌّ. مُشْتَغِلٌ بِأَشِعَّةِ الشَّمْسِ. דּוּד מַיִם סוֹלָרִי خَزَّانُ المَاءِ السَّاخِنِ بِأَشِعَّةِ الشَّمْسِ.

סולת ע' סֹלֶת. **סולתנית** ע' סֻלְתָּנִית.

סוּמָא, סוּמָא ז' (־מִים) أَعْمَى ج عُمْيٌ وعُمْيَانٌ נ' عَمْيَاءُ. كَفِيفٌ. ضَرِيرٌ ج أَضِرَّاءُ. כְּסוּמָא בָּאֲרֻבָּה (יְמַשֵּׁשׁ) خَبَطَ عَشْوَاءَ. كَحَاطِبِ لَيْلٍ. بِلاَ تَبَصُّرٍ.

جُزَافًا. הוּא נִמְשָׁךְ אַחֲרֵי פְּלוֹנִי כְּסוּמָא يَتْبَعُ فُلَانًا كَالأَعْمَى.

סוֹמְבְּרֵרוֹ .Sp ז' (־רוֹת) سُومْبْرِيرُو. قُبَّعَةٌ إِسْبَانِيَّةٌ مَعْرُوفَةٌ فِي أَمْرِيكَا الجَنُوبِيَّةِ.

סוּמוֹ J ז' مُصَارَعَةٌ يَابَانِيَّةٌ خَاصَّةٌ.

סוֹמָטִי G ת' (־יִים) جُسْمَانِيٌّ. بَدَنِيٌّ. פְּסִיכוֹ־סוֹמָטִי في الطب: مَرَضٌ نَفْسِيٌّ جُسْمَانِيٌّ. مَرَضٌ جُسْمَانِيٌّ يَنْشَأُ عَنْ تَأْثِيرَاتٍ نَفْسِيَّةٍ.

סוֹמֵךְ ז' (־מְכִים) ١. مُسَانِدٌ. مُعَاضِدٌ. سَنَدٌ ج أَسْنَادٌ. مُؤَيِّدٌ. دِعَامَةٌ. ٢. في القواعد: مُضَافٌ إِلَيْهِ. נִסְמָךְ וְסוֹמֵךְ في القواعد: مُضَافٌ وَمُضَافٌ إِلَيْهِ.

סוֹמְכָה נ' (־כוֹת) دِعَامَةٌ. دُقْرَانَةٌ ע' סָמוֹךְ.

סומק ע' סֹמֶק, סֹמֶק. **סוּנָה** ע' סֻנָּה.

סָוָנָה, סוואנה .Sp נ' (־נוֹת) السَّفَانَا. أَرَاضٍ شَاسِعَةٌ لَا شَجَرَ فِيهَا مِثْلَ السَّفَانَا فِي سِيبِيرْيَا أَوْ المَكْسِيك.

סוֹנֶטָה F נ' (־טוֹת) سُونِيتَة (وهي قصيدة شعرية تتألف من ١٤ بيتًا، sonnet).

סוֹנָטָה .It נ' (־טוֹת) سُونَاتَة (لحن موسيقي للعزف على آلة منفردة أو آلتين كالبيانو والكمان ذات ثلاثة أو اربعة فصول، sonata).

סוֹנָטִינָה .It נ' (־נוֹת) سُونَاتَةٌ قَصِيرَةٌ (ذات فصلين).

סוֹנָ"ר .En ז' (־רִים) ר"ת سُونَار. جِهَازُ سَبْرٍ بِالصَّدَى (لكشف مواقع الاشياء والاجسام تحت سطح الماء) (SONAR - Sound Navigation Ranging).

סוּס ז' (־סִים) ١. حِصَانٌ ج حُصُنٌ. جَوَادٌ ج جِيَادٌ. فَرَسٌ (المذكر والمؤنث) ج خَيْلٌ (على غير القياس) وأَفْرَاسٌ. ٢. في لعبة الشطرنج: فَرَسٌ. סוּס גִּזְעִי جَوَادٌ أَصِيلٌ ج جِيَادٌ أَصِيلَةٌ. סוּס טְרוֹיָאנִי ١. في الاساطير اليونانية: حِصَانُ طُرْوَادَةَ (حصان خشبي ضخم اجوف مليء بعدد كبير من جنود الاغريق ثم أدخل بخدعة الى قلاع طروادة فقام الجنود الاغريق من باطنه وقتلوا الحراس ثم فتحوا ابواب القلاع امام الجنود الاغريق). ٢. كِنَايَةٌ عَنْ جَاسُوسٍ مِنْ دَاخِلِ المُنَظَّمَةِ وَغَيْرِهَا. סוּס הַיְאוֹר فَرَسُ النَّهْرِ. جَامُوسُ البَحْرِ. سَيِّدُ قِشْطَة מ' ע' בְּהֵמוֹת. סוּס מֵרוֹץ فَرَسُ الرِّهَانِ. جَوَادُ السِّبَاقِ. סוּס נַדְנֵדָה, סוּס עֵץ كُرَّجٌ. حِصَانٌ خَشَبِيٌّ هَزَّازٌ (يلعب عليه الاطفال). סוּס עֲבוֹדָה مُجْتَهِدٌ جِدًّا فِي عَمَلِهِ. זְנַב סוּס ذَيْلُ الحِصَانِ (كناية عن جديلة الصبايا في مؤخر الراس). كُودُوشِقَال. כֹּחַ סוּס في الفيزياء: قُوَّةُ حِصَانٍ (باختصار כ"ס). פַּרְסַת סוּס ١. حَافِرُ الحِصَانِ. ٢. حَذْوَةُ الحِصَانِ ע' פַּרְסָה. הוּא עַל הַסּוּס סל' حَالَفَهُ الحَظُّ. الحَظُّ يَبْتَسِمُ لَهُ. נִגְמַר לוֹ הַסּוּס סל' ١. كَلَّتْ قُوَاهُ. لَا قِبَلَ لَهُ بَعْدُ فِي. ٢. أَفْلَسَ. רָתַם (שָׂם) אֶת הָעֲגָלָה לִפְנֵי הַסּוּסִים ע' עֲגָלָה.

סוּסָה נ' (־סוֹת) فَرَسٌ ج أَفْرَاسٌ. أُنْثَى الحِصَانِ.

סוּסוֹן ז' (־נִים) مُهْرٌ ج أَمْهَارٌ. فُرَيْسٌ. حِصَانٌ صَغِيرٌ. סוּסוֹן הַיָּם فَرَسُ البَحْرِ (سمكة صغيرة، sea horse).

סוּסִיָּדָה, סוסיאדה נ' (־דוֹת) سِبَاقُ الخَيْلِ.

סוּעָה נ' (־עוֹת) عَاصِفَةٌ ج عَوَاصِفُ.

סוֹעֵר ת' (־עֲרִים) ١. عَاصِفٌ. هَائِجٌ. مُضْطَرِبٌ. جَيَّاشٌ. ٢. هَائِجٌ غَضَبًا. سَاخِطٌ. مُغْتَاظٌ. مُنْتَفِخُ الأَوْدَاجِ. אֲסֵפָה סוֹעֶרֶת جَلْسَةٌ صَاخِبَةٌ. וִכּוּחַ סוֹעֵר نِقَاشٌ حَادٌّ. جَدَلٌ عَنِيفٌ. מְחִיאוֹת כַּפַּיִם סוֹעֲרוֹת تَصْفِيقٌ حَادٌّ.

סוּף ז' في النبات: تِيفَا. عُشْبَةُ البِرَكِ. ذَنَبُ الهِرِّ (typha, cattail). יַם סוּף البَحْرُ الأَحْمَرُ. بَحْرُ القُلْزُمِ. קְנֵה סוּף قَصَبَةٌ ج قَصَبٌ. يَرَاعَةٌ ج يَرَاعٌ.

(סוּף) סָף פ' إِنْتَهَى. بَلَغَ نِهَايَتَهُ. إِنْقَضَى. הֵסִיף أَنْهَى. قَضَى عَلَى. أَبَادَ.

סוֹף ז' (־פִים) نِهَايَةٌ ج نِهَايَاتٌ. خَاتِمَةٌ ج خَوَاتِيمُ. أَمَدٌ ج آمَادٌ. مَآلٌ. عُقْبَى. مَغَبَّةٌ. סוֹף סוֹף فِي النِّهَايَةِ. فِي نِهَايَةِ المَطَافِ. وَأَخِيرًا. סוֹף מַר نِهَايَةٌ مُحْزِنَةٌ. نِهَايَةٌ سَيِّئَةٌ. سُوءُ المَآبِ (الخِتَامِ). בַּסּוֹף, לַסּוֹף, לְבַסּוֹף فِي النِّهَايَةِ. فِي نِهَايَةِ الأَمْرِ. وَأَخِيرًا. סוֹפוֹ לְ־ مَصِيرُهُ (كذا). نِهَايَتُهُ هِيَ. مَآلُهُ (كذا). סוֹף כָּל סוֹף وَبَعْدَ لَأْيٍ. وَبَعْدَ مُرُورِ وَقْتٍ طَوِيلٍ. وَفِي نِهَايَةِ المَطَافِ. סוֹף דָּבָר خَاتِمَةٌ. وَفِي الخِتَامِ. وَقُصَارَى القَوْلِ. סוֹף פָּסוּק ١. في التوراة: عَلَامَةُ الوَقْفِ. ٢. نُقْطَةٌ. نِهَايَةٌ. إِنْتَهَى. סוֹף לַדָּבָר كَفَى! ضَعْ حَدًّا (نِهَايَةً) لِلأَمْرِ! قِفْ عِنْدَ حَدِّكَ! סוֹף שָׁבוּעַ (عُطْلَةُ) نِهَايَةِ الأُسْبُوعِ. אֵין־סוֹף ١. لَا نِهَايَةَ. دُونَ انْقِطَاعٍ. ٢. لَانِهَائِيٌّ. أَزَلِيٌّ. לֹא סוֹף דָּבָר... אֶלָּא אֲפִלּוּ... لَيْسَ هَذَا فَحَسْبُ بَلْ... أَخِيرًا وَلَيْسَ آخِرًا. אֵין לַדָּבָר סוֹף لَا حَصْرَ لَهُ. لَا حَدَّ لَهُ. لَا نِهَايَةَ لَهُ. עַד אֵין סוֹף إِلَى مَا لَا نِهَايَةَ. סוֹף טוֹב - הַכֹּל טוֹב خَيْرُ الأُمُورِ أَحْمَدُهَا مَغَبَّةً. الأَعْمَالُ بِخَوَاتِيمِهَا. סוֹפוֹ מוֹכִיחַ עַל תְּחִלָּתוֹ نِهَايَتُهُ تَدُلُّ عَلَى أَوَّلِهِ ومجازًا: عِنْدَ الغَايَةِ يُعْرَفُ السَّبْقُ. סוֹף גַּנָּב לִתְלִיָּה نِهَايَةُ الحَرَامِيِّ لِلْمِشْنَقَةِ ومجازًا: الحَرَامِي يَا قَاتِل يَا مَقْتُول מ'. סוֹף מַעֲשֶׂה בְּמַחֲשָׁבָה תְּחִלָּה التَّدْبِيرُ ثُمَّ التَّنْفِيذُ. قَدِّرْ ثُمَّ قَرِّرْ. סוֹף קְטָטָה - חֲרָטָה مجازًا: أَوَّلُ الغَضَبِ جُنُونٌ وَآخِرُهُ نَدَمٌ. מֵרֹאשׁ וְעַד סוֹף مِنَ البِدَايَةِ حَتَّى النِّهَايَةِ. مِنَ الأَوَّلِ إِلَى الآخِرِ.

סוֹפֵג (־פְגִים) ١. ת' مَاصٌّ. مُسْتَوْعِبٌ. مُتَشَرِّبٌ. ٢. ז' وَرَقٌ نَشَّافٌ.

סופגנייה ע' סֻפְגָּנִיָּה.

סוּפָה נ' (־פוֹת) زَوْبَعَةٌ ج زَوَابِعُ. عَاصِفَةٌ ج عَوَاصِفُ. رِيحٌ عَاصِفَةٌ هَوْجَاءُ. סוּפַת חוֹל عَاصِفَةٌ رَمْلِيَّةٌ. סוּפַת שֶׁלֶג عَاصِفَةٌ ثَلْجِيَّةٌ. בְּסוּפָה וּבִסְעָרָה بِجَلَبَةٍ وَصَخَبٍ. بِعَجِيجٍ وَضَجِيجٍ.

סוֹפִי ת' (־יִים) ١. نِهَائِيٌّ. خِتَامِيٌّ. ٢. قَطْعِيٌّ. بَاتٌّ. جَازِمٌ. ٣. ذُو نِهَايَةٍ. مَحْدُودٌ. אֵין־סוֹפִי لَانِهَائِيٌّ. غَيْرُ نِهَائِيٍّ. لَا نِهَايَةَ لَهُ. لَا حَصْرَ لَهُ.

סוֹפִיּוּת נ' نِهَايَةٌ. خِتَامٌ. حُدُودٌ. قُيُودٌ.

סוֹפִיזְם G ז' ١. سَفْسَطَةٌ. سَفْسَطَائِيَّةٌ. مُغَالَطَةٌ ج مُغَالَطَاتٌ. ٢. جَدَلٌ بِيزَنْطِيٌّ (لا طائل تحته).

סוֹפִיסְט ז' (־טִים) سَفْسَطَائِيٌّ. مُغَالِطٌ.

סוֹפִיסְטִיקָה, סוֹפִיסְטִיקַצְיָה נ' سَفْسَطَةٌ. مُغَالَطَةٌ. فَلْسَفَةٌ فَارِغَةٌ.

סוֹפִיקְס L ז' (־סִים) لاَحِقَةٌ ج لَوَاحِقُ. مَقْطَعٌ خِتَامِيٌّ فِي كَلِمَةٍ (suffix).

סוֹפִית נ' (־יּוֹת) ١. נ' لاَحِقَةٌ ע' סוֹפִיקְס. ٢. תה"פ نِهَائِيًا. قَطْعِيًا. بَاتٌ. جَازِمٌ.

סוּפְלֶה F ז' سُوفْلِيه. مَخْبُوزٌ مُنْتَفِخٌ خِلاَلَ الخَبْزِ (soufflé).

סוּפְּלֶצְיָה L נ' في اللغة: كَلِمَاتٌ تَكْمِيلِيَّةٌ (وجود كلمتين بصورتين مختلفتين في الاشتقاق ولكنهما تكملان احداهما الاخرى مثل: امْرَأةٌ – نِسَاءٌ؛ وفي العبرية والعربية ايضًا: חֲמוֹר – אָתוֹן اي: حِمَارٌ – أتَانٌ) ע' תַּשְׁלִים.

סוֹפָנִי ת' (־יִּים) مَرِيضٌ بِمَرَضٍ عُضَالٍ. مَيْؤُوسٌ مِنْهُ.

סוֹפֵר ז' (־פְרִים) ١. كَاتِبٌ ج كُتَّابٌ. أَدِيبٌ ج أُدَبَاءُ. رِوَائِيٌّ. مُؤَلِّفٌ. ٢. قديمًا: كَاتِبُ دَوْلَةٍ. مُدَوِّنٌ. مُحَرِّرٌ. ٣. عَالِمٌ دِينِيٌّ. نَاسِخُ التَّوْرَاةِ. ٤. ضَلِيعٌ فِي التَّوْرَاةِ. סוֹפֵר סְתָ"ם نَاسِخُ الكُتُبِ الدِّينِيَّةِ ע' סְתָ"ם. סוֹפֵר צְלָלִים مُؤَلِّفٌ فِي الظِّلِّ. مَنْ يَكْتُبُ إِبْدَاعًا أَدَبِيًّا لِصَالِحِ كَاتِبٍ آخَرَ. סוֹפְרִים كِنَايَةٌ عَنْ حُكَمَاءِ إِسْرَائِيلَ مِنْ عَهْدِ عِزْرَا الَّذِي قَادَ اليَهُودَ مِنْ بِلاَدِ فَارِسَ وَحَتَّى نِهَايَةِ عَهْدِ الهَيْكَلِ الثَّانِي. טָעוּת סוֹפֵר غَلْطَةُ النَّاسِخِ. خَطَأُ الكَاتِبِ. אֲגֻדַּת הַסּוֹפְרִים رَابِطَةُ الأُدَبَاءِ. جَمْعِيَّةُ الكُتَّابِ. דִּקְדּוּקֵי סוֹפְרִים تَدْقِيقُ الكُتَّابِ (في نسخ الكتب الدينية). دِقَّةٌ مُتَنَاهِيَةٌ. קִנְאַת סוֹפְרִים تَنَافُسُ الكُتَّابِ (الأُدَبَاءِ). קִנְאַת סוֹפְרִים תַּרְבֶּה חָכְמָה التَّنَافُسُ بَيْنَ الكُتَّابِ يَزِيدُ الحِكْمَةَ. שְׂכַר סוֹפְרִים أَتْعَابُ الأَدِيبِ. أُجْرَةُ الكَاتِبِ. מוֹשֵׁךְ בְּשֵׁבֶט סוֹפֵר مِنْ حَمَلَةِ الأَقْلاَمِ. كَاتِبٌ. أَدِيبٌ.

סוּפֶּר־ سُوبِر. بَادِئَةٌ بِاللاَّتِينِيَّةِ بِمَعْنَى: فَوْقَ. أَعْلَى. أَكْثَرُ. زَائِد. مُنْتَهَى...

סוֹפְרוּת נ' كِتَابَةٌ. تَدْوِينٌ. نَسْخٌ. مِهْنَةُ النَّاسِخِ.

סוּפְרָזִ'יזְם L ז' حَقُّ التَّصْوِيتِ. حَرَكَةُ المُطَالَبَةِ بِحُقُوقِ النِّسَاءِ (في بريطانيا في مطلع القرن العشرين).

סוּפְרָזִ'יסְטִית נ' (־יּוֹת) المُنَادِيَةُ بِالحُقُوقِ السِّيَاسِيَّةِ لِلنِّسَاءِ.

סוּפֶּרְלָטִיב ז' (־בִים) ١. في القواعد: صِيغَةُ التَّفْضِيلِ. ٢. الإِفْرَاطُ فِي الوَصْفِ وَالمَدْحِ. דִּבֵּר עָלָיו בְּסוּפֶּרְלָטִיבִים كَالَ لَهُ المَدِيحَ. أَثْنَى عَلَيْهِ ثَنَاءً حَارًّا).

סוּפֶּרְמֶן ז' (־נִים) سُوبِرْمَان. الإِنْسَانُ الأَفْضَلُ. ذُو مَزَايَا خَارِقَةٍ.

סוּפֶּרְמַרְקֶט En. ז' (־קֶטִים), **סוּפֶּרְסַל** ז' (־לִים) سُوبِرْمَارْكِت. مُجَمَّعٌ تِجَارِيٌّ. مَتْجَرٌ جَامِعٌ ע' מַרְכּוֹל.

סוֹפְּרָן It. ז' سُوبْرَان. أَعْلَى صَوْتٍ فِي الطَّبَقَاتِ الصَّوْتِيَّةِ لِلْمُغَنِّيَاتِ وَالأَوْلاَدِ.

סוֹפְּרָנוֹ ז' في الموسيقى: سُبْرَانُو (الاصوات العليا في نهاية الطبقات الصوتية، soprano).

סוּפֶּרְנוֹבָה L נ' في الفلك: مُتَجَدِّدٌ أَعْظَمُ (نجم متفجر فائق التوهج. حوالي مليارد مرة من توهج الشمس).

סוּפֶּרְפוֹסְפָט L سُوبِرْفُوسْفَات (فوسفات يحتوي على كمية كبيرة من حامض الفوسفوريك).

סוֹצְיָאל־ L بَادِئَةٌ بِاللاَّتِينِيَّةِ بِمَعْنَى: إِجْتِمَاعِيٌّ. إِشْتِرَاكِيٌّ. סוֹצְיָאל־דֶּמוֹקְרָט عُضْوٌ فِي الحِزْبِ الاشْتِرَاكِيِّ الدِّيمُقْرَاطِيِّ. סוֹצְיָאל־דֶּמוֹקְרַטְיָה إِشْتِرَاكِيَّةٌ دِيمُقْرَاطِيَّةٌ (حزب ينادي بالمساواة الاجتماعية وصيانة حقوق الفرد السياسية).

סוֹצְיָאלִי ת' (־יִּים) ١. إِجْتِمَاعِيٌّ. ٢. إِشْتِرَاكِيٌّ. בִּטָּחוֹן סוֹצְיָאלִי الضَّمَانُ الاجْتِمَاعِيُّ (المُشْتَرَكُ). עֲבוֹדָה סוֹצְיָאלִית الخِدْمَةُ الاجْتِمَاعِيَّةُ. عَمَلٌ اجْتِمَاعِيٌّ. עוֹבֵד סוֹצְיָאלִי عَامِلٌ اجْتِمَاعِيٌّ. مُوَظَّفُ الخِدْمَاتِ الاجْتِمَاعِيَّةِ. הַשֵּׁרוּת הַסּוֹצְיָאלִי الخِدْمَةُ الاجْتِمَاعِيَّةُ.

סוֹצְיָאלִיּוּת נ' إِجْتِمَاعِيَّةٌ. مَا يَخُصُّ المُجْتَمَعَ. تَعَاطُفٌ مَعَ المُجْتَمَعِ.

סוֹצְיָאלִיזְם ז' إِشْتِرَاكِيَّةٌ (حركة سياسية تنادي بعدم استغلال الفرد والجماعة وتصفية الفوارق الطبقية والعنصرية والقومية والدينية).

סוֹצְיָאלִיזַצְיָה נ' في علم الاجتماع: جَتْمَعَةٌ ע' חִבְרוּת.

סוֹצְיָאלִיסְט ז' (־טִים) إِشْتِرَاكِيٌّ. مَنْ يُنَادِي بِالمَبَادِئِ الاشْتِرَاكِيَّةِ.

סוֹצְיָאלִיסְטִי ת' (־יִּים) إِشْتِرَاكِيٌّ. מִשְׁטָר סוֹצְיָאלִיסְטִי نِظَامٌ اشْتِرَاكِيٌّ. نِظَامُ حُكْمٍ اشْتِرَاكِيٍّ.

סוֹצְיוֹדְרָמָה L נ' (־מוֹת) سُوسْيُودْرَامَا. مَسْرَحِيَّةٌ اجْتِمَاعِيَّةٌ (تتناول مشكلات اجتماعية حادة).

סוֹצְיוֹלוֹג L ז' (־גִים) إِجْتِمَاعِيٌّ. عَالِمٌ اجْتِمَاعِيٌّ. سُوسْيُولُوجِيٌّ.

סוֹצְיוֹלוֹגִי ת' (־יִּים) إِجْتِمَاعِيٌّ. سُوسْيُولُوجِيٌّ. خَاصٌّ بِعِلْمِ الاجْتِمَاعِ.

סוֹצְיוֹלוֹגְיָה נ' عِلْمُ الاجْتِمَاعِ. سُوسْيُولُوجْيَا.

סוֹצְיוֹלִינְגְּוִיסְטִיקָה, סוציולינגוויסטיקה L נ' تَأْثِيرُ النَّشْأَةِ الاجْتِمَاعِيَّةِ عَلَى المُسْتَوَى اللُّغَوِيِّ لِلْفَرْدِ.

סוֹצְיוֹפָּט L ז' (־טִים) סל' لاَاجْتِمَاعِيٌّ. إِنْسَانٌ غَيْرُ مُنْدَمِجٍ فِي المُجْتَمَعِ.

סוֹצְיוֹמֶטְרִיָּה נ' قِيَاسُ العَلاَقَاتِ الاجْتِمَاعِيَّةِ. دِرَاسَةُ العَلاَقَاتِ بَيْنَ أَفْرَادِ المُجْتَمَعِ وَقِيَاسُهَا.

סוֹקְרָטִי ת' (־יִּים) سُقْرَاطِيٌّ. حَسَبَ مِنْهَاجِ سُقْرَاط أَوْ فَلْسَفَتِهِ.

(סור) סָר פ' ١. حَادَ ـ إِنْحَرَفَ عَنْ. زَاغَ ـ عَنْ. مَالَ ـ عَنْ. أَعْرَضَ عَنْ. عَدَلَ ـ عَنْ. صَدَّ ـ عَنْ. صَدَفَ ـ عَنْ. تَنَكَّبَ عَنْ. أَشَاحَ عَنْ. تَجَنَّبَ. ٢. عَرَّجَ عَلَى.

זָר ־ ٣. إنْقَطَعَ. كَفَّ ـ. סָר חִנּוֹ زالَ جَمالُهُ ومجازًا: لَمْ تَعُدْ لَهُ حُظْوَةٌ عِنْدَ. أفَلَ ـ نَجْمُهُ. סָר כּוֹחוֹ كَلَّتْ قُواهُ. لَمْ يَعُدْ يَقْوَى عَلَى. סָר לִבּוֹ מִן־ زاغَ قَلْبُهُ عَنْ. إنْحَرَفَ عَنْ سَواءِ السَّبِيلِ. סָר אֶל מִשְׁמַעְתּוֹ שֶׁל פְּלוֹנִי صَدَعَ بِأمْرِ فُلانٍ. أطاعَ أوامِرَهُ. הֵסִיר ١. أزالَ. أزاحَ. نَحَّى. أبْعَدَ. جَرَّدَ. نَزَعَ ـ. خَلَعَ ـ. ٢. كَفَّ. قَطَعَ ـ. أوْقَفَ. ٣. أحالَ. הֵסִיר מִסֵּדֶר הַיּוֹם رَفَعَ ـ (حَذَفَ) مِنْ جَدْوَلِ الأعْمالِ. הֵסִיר אֶת יֵינוֹ מֵעָלָיו صَحا مِنْ سُكْرِهِ. عادَ إلَيْهِ وَعْيُهُ. הֵסִיר אֶת הַלּוֹט أزاحَ السِّتارَ عَنْ. أماطَ اللِّثامَ عَنْ. הֵסִיר כַּעַס מִלִּבּוֹ زالَ غَضَبُهُ. هَدَأ رَوْعُهُ. هَدَأتْ ثائِرَتُهُ. הוּסַר أُزِيلَ. أُزِيحَ. أُبْعِدَ.

סוֹר ז׳ ١. خَمِيرَةٌ ע׳ שְׂאוֹר. ٢. مجازًا: أساسٌ. عِمادٌ. طَبْعٌ. סוּרוֹ רַע سَيِّءُ الأخْلاقِ. سَيِّءُ الطِّباعِ. חָזַר לְסוּרוֹ مجازًا: عادَ إلَى عادَتِهِ السَّيِّئَةِ. عادَتْ حَلِيمَةُ لِعادَتِها القَدِيمَةِ.

סַוָּר, סַוָּור ז׳ (־רִים) إسْتِفادُور ج إسْتِفادُورِيَّة. حَمّالٌ فِي مَوانِئ. عامِلُ مِيناء.

סוּרֵאָלִיזְם F ז׳ في الفن: السُّرْيالِيَّةُ. السُّمُوُّ عَنِ الواقِعِ (surrealism).

סוּרֵאָלִיסְט ז׳ (־טִים) سُرْيالِيٌّ. مَنْ يَنْتَهِجُ المَذْهَبَ السُّرْيالِيَّ فِي الفَنِّ أوِ الأدَبِ.

סוֹרְבִּיטוֹל F ז׳ سُورْبِيتُول (مادة بطعم السكر تُحلّى بها الاطعمة).

סוֹרֵג ז׳ (־רְגִים) حاجِزٌ مُشَبَّكٌ. قُضْبانٌ مُتَشابِكَةٌ. מֵאֲחוֹרֵי סוֹרְגִים مِنْ وَراءِ القُضْبانِ الحَدِيدِيَّةِ. فِي غَياهِبِ السِّجْنِ.

סוּרָה A נ׳ (־רוֹת) سُورَةٌ ج سُوَرٌ. فَصْلٌ مِنْ فُصُولِ القُرْآنِ الكَرِيمِ وَيَضُمُّ مَجْمُوعَةً مِنْ آياتِ الذِّكْرِ الحَكِيمِ. סוּרַת הַפְּתִיחָה سُورَةُ الفاتِحَةِ (وهي اول سور القرآن الكريم).

סוּרוֹגָט L ז׳ (־טִים) بَدِيلٌ ج بُدَلاءُ ע׳ תַּחֲלִיף.

סַוָּרוּת, סַוּוּרוּת נ׳ العَمَلُ فِي المَوانِئِ. تَسْتِيفُ البَضائِعِ فِي المِيناءِ.

סוֹרֵחַ ת׳ (־רְחִים) عَفِنٌ. نَتِنٌ. كَرِيهُ الرّائِحَةِ.

סוּרִי ת״ז (־רִים, ־יִּים) ١. سُورِيٌّ. شامِيٌّ. ٢. سُرْيانِيٌّ ج سِرْيانٌ. הַלָּשׁוֹן הַסּוּרִית السُّرْيانِيَّةُ. اللُّغَةُ الآرامِيَّةُ القَدِيمَةُ.

סוּרְיָה ש״פ سُورِيّا (دولة عربية تقع شمالي اسرائيل). الشّامُ.

סוֹרֵק ז׳ (־רְקִים) في الحواسيب: ناسِخٌ. راسِمٌ إلِكْتْرُونِيٌّ (لرسم الصور في الحاسوب، scanner).

סוֹרֵר ת׳ (־רְרִים) عاقٌّ (لاسيما بالنسبة للوالدين). عاصٍ(ي) ج عُصاةٌ. جامِحٌ. عَنِيدٌ. סוֹרֵר וּמוֹרֶה عاقٌّ. جَمُوحٌ. صَعْبُ القِيادِ. נָתַן כָּתֵף סוֹרֶרֶת شَقَّ عَصا الطّاعَةِ. رَفَضَ الانْصِياعَ.

סוֹרְרוּת נ׳ عُقُوقٌ. جُمُوحٌ. عِصْيانٌ. شَقُّ عَصا الطّاعَةِ.

סו״ש ר״ת סוֹף שָׁבוּעַ نِهايَةُ الأُسْبُوعِ.

(סות) הֵסִית, הִסִּית פ׳ ١. حَرَّضَ. حَرَّشَ. إسْتَفَزَّ. أثارَ. أغْرَى بِـ. ٢. غَرَّرَ بِـ. أغْوَى. أضَلَّ. وَسْوَسَ. הוּסַת ١. حُرِّضَ. أُثِيرَ. أُسْتُفِزَّ. ٢. غُرِّرَ بِهِ. ضُلِّلَ.

סוֹתֵר ת׳ (־תְרִים) مُناقِضٌ. مُعاكِسٌ. مُضادٌّ. مُفَنِّدٌ. مُنافٍ(ي).

סֵזוֹן F ז׳ (־נִים) مَوْسِمٌ ج مَواسِمُ. فَصْلٌ ج فُصُولٌ. הַסֵּזוֹן مَوْسِمُ الخُصُوماتِ. كِنايَةٌ عَنِ الخُصُوماتِ الَّتِي حَصَلَتْ بَيْنَ المُنَظَّماتِ السِّرِّيَّةِ اليَهُودِيَّةِ إبّانَ نِهايَةِ الانْتِدابِ البَرِيطانِيِّ فِي الدِّيارِ المُقَدَّسَةِ.

סָחַב פ׳ ١. سَحَبَ ـ. جَرَّ ـ. جَذَبَ ـ. ٢. نَشَلَ ـ. شَمَطَ. سَرَقَ ـ خِفْيَةً. נִסְחַב ١. سُحِبَ. إنْسَحَبَ. إنْجَرَّ. جُذِبَ. ٢. سارَ ـ وَراءَ.

סְחָבָה נ׳ (־בוֹת) خِرْقَةٌ ج خِرَقٌ. طِمْرٌ ج أطْمارٌ. مِمْسَحَةٌ ج مَماسِحُ.

סַחְבָן ז׳ (־נִים) شَمّاطٌ. نَشّالٌ. سارِقٌ خِفْيَةً. مُخْتَلِسٌ.

סַחְבָּק A ז׳ (־קִים) סל׳ ١. صاحِبك. ٢. صَدِيقٌ يُعْتَمَدُ عَلَيْهِ.

סַחֶבֶת נ׳ تَسْوِيفٌ. مُماطَلَةٌ. تَأْجِيلٌ.

סָחוּב ת׳ (סְחוּבִים) مَسْحُوبٌ. مُنْسَحِبٌ. مَجْرُورٌ. مُنْجَرٌّ.

סְחוּג A ז׳ سَحُوج. تابِلٌ حِرِّيفٌ لِلأطْعِمَةِ مَألُوفٌ لَدَى يَهُودِ اليَمَنِ.

סָחוּט ת׳ (סְחוּטִים) ١. مَعْصُورٌ. مُسْتَنْزَفٌ. مَمْصُوصٌ. مُسْتَنْفَدٌ. ٢. مُبْتَزٌّ. לִימוֹן סָחוּט لَيْمُونَةٌ مَعْصُورَةٌ ومجازًا: مَنْهُوكُ القُوَى. ضامِرٌ.

סְחוּס ז׳ (־סִים) غُضْرُوفٌ ج غَضارِيفُ ע׳ חַסְחוּס.

סְחוּסִי ת׳ (־יִּים) غُضْرُوفِيٌّ.

סָחוּף ת׳ (סְחוּפִים) ١. مَجْرُوفٌ. مُكْتَسَحٌ. مُجْتاحٌ. ٢. مَنْكُوبٌ بِالفَيَضانِ.

סחופת ע׳ סְחֹפֶת.

(סְחוֹר) סְחוֹר־סְחוֹר תה״פ بِطَرِيقَةٍ مُلْتَوِيَةٍ. بِلَفٍّ وَدَوَرانٍ. بِشَكْلٍ غَيْرِ مُباشِرٍ. דִּבֵּר סְחוֹר־סְחוֹר لَفَّ وَدارَ. تَكَلَّمَ بِطَرِيقَةٍ مُلْتَوِيَةٍ.

סְחוֹרָה נ׳ (־רוֹת) ١. بِضاعَةٌ ج بَضائِعُ. سِلْعَةٌ ج سِلَعٌ. ٢. إتِّجارٌ. טוֹבָה תּוֹרָה מִכָּל סְחוֹרָה ע׳ תּוֹרָה.

סְחוֹרָנִית תה״פ بِلَفٍّ وَدَوَرانٍ. بِصُورَةٍ مُلْتَوِيَةٍ. بِطَرِيقَةٍ غَيْرِ مُباشِرَةٍ.

סָחַט פ׳ ١. عَصَرَ ـ. إسْتَنْزَفَ. إسْتَخْلَصَ. إسْتَنْفَدَ. ٢. مجازًا: إبْتَزَّ. بَلَصَ ـ مِنْ. נִסְחַט عُصِرَ. أُسْتُنْفِدَ. أُبْتُزَّ.

סַחְטָן ז׳ (־נִים) مُبْتَزٌّ. بَلّاصٌ ج بَلالِيصُ.

סַחְטָנוּת נ׳ إبْتِزازٌ. إنْتِزاعٌ بِالإكْراهِ. بَلْصٌ.

סְחִי ז׳ زِبْلٌ. قُمامَةٌ. قَذَرٌ. أقْذارٌ. قاذُوراتٌ. שָׂם אוֹתוֹ לִסְחִי וּמָאוֹס مجازًا: جَعَلَهُ أذَلَّ مِنَ النَّعْلِ.

סְחִיבָה נ' (־בוֹת) ١. سَحْبٌ. جَرٌّ. ٢. نَشْلٌ. إِنْتِشَالٌ. شَمْطٌ.

סָחִיט ת' (סְחִיטִים) ١. قَابِلٌ لِلْعَصْرِ (كالليمون). ٢. سَهْلُ الابْتِزَازِ.

סְחִיטָה נ' (־טוֹת) ١. عَصْرُ الفَاكِهَةِ. إِعْتِصَارٌ. إِسْتِنْفَادٌ. إِسْتِخْلَاصٌ. ٢. إِبْتِزَازٌ.

סְחִיף ז' (־פִים) ١. في الطب: السُّدَّةُ الشِّرْيَانِيَّةُ. إِنْسِدَادُ وِعَاءٍ دَمَوِيٍّ (embolism). ٢. جَرْفٌ. إِنْجِرَافٌ.

סְחִיפָה נ' ١. جَرْفٌ. إِكْتِسَاحٌ. ٢. مجازًا: تَكَالُبٌ. تَهَافُتٌ.

סָחִיר ת' (סְחִירִים) قَابِلٌ لِلتَّدَاوُلِ. قَابِلٌ لِلاتِّجَارِ.

סְחִירוּת נ' قَابِلِيَّةُ الاتِّجَارِ أَوِ التَّمْوِيلِ أَوِ التَّدَاوُلِ (كالاوراق المالية).

סַחְלָב, שַׁחְלָב ז' (־בִים) سَحْلَبٌ (نبات بري) ע' אוֹרְכִידֵאָה.

סַחְלָב A ז' سَحْلَبٌ. مُهَلَّبِيَّةٌ (شراب يُشرب ساخنًا).

סָחַף פ' جَرَفَ ـ إِجْتَرَفَ التُّرْبَةَ. إِكْتَسَحَ. إِجْتَاحَ. عَرَّى التُّرْبَةَ. أَكَلَ. מָטָר סוֹחֵף مَطَرٌ جَارِفٌ (كَاسِحٌ). سَيْلٌ عَارِمٌ. נִסְחַף ١. جُرِفَ. إِنْجَرَفَ. أُكْتُسِحَ. أُجْتِيحَ. ٢. تَآكَلَ. تَعَرَّى (تربة). ٣. غُمِرَ بِالْمَاءِ.

סַחַף ז' ١. إِنْجِرَافُ التُّرْبَةِ. تَعْرِيَةٌ. تَآكُلٌ. ٢. غِرْيَنٌ. غَرِينٌ. طَمْيٌ. طَرْحُ البَحْرِ ם'.

סְחֹפֶת, סחופת נ' غِرْيَنٌ. طَمْيٌ. طَرْحُ البَحْرِ. إِبْلِيزُ النِّيلِ.

סָחַר פ' ١. تَاجَرَ. إِتَّجَرَ بِـ تَبَادَلَ السِّلَعَ مَعَ. ٢. تَجَوَّلَ. تَسَبَّبَ لِرِزْقِهِ. נִסְחַר تُوجِرَ بِهِ.

סַחַר ז' تِجَارَةٌ. إِتِّجَارٌ. مُتَاجَرَةٌ. סַחַר חוּץ تِجَارَةٌ خَارِجِيَّةٌ. סַחַר חֲלִיפִין مُقَايَضَةٌ. مُبَادَلَةٌ تِجَارِيَّةٌ. تَبَادُلٌ تِجَارِيٌّ. סַחַר חָפְשִׁי تِجَارَةٌ حُرَّةٌ. סַחַר־מֶכֶר ١. أَخْذٌ وَعَطَاءٌ. مُسَاوَمَاتٌ. ٢. إِحْتِيَالَاتٌ. غِشٌّ فِي الْمُعَامَلَاتِ.

סְחַרְחַר ז' (־רִים) ١. دَوَرَانٌ سَرِيعٌ. دَوْرَةٌ. دَوَرَانٌ رَحَوِيٌّ. دُوَارٌ. ٢. هُبُوطٌ مُفَاجِئٌ لِطَائِرَةٍ خِلَالَ دَوَرَانِهَا.

סְחַרְחַר ת' (־חֲרִים) دَوَّارٌ. مُلْتَوٍ(ي). يَلِفُّ وَيَدُورُ.

סְחַרְחֵרָה נ' (־רוֹת) أُرْجُوحَةٌ. مَرْجُوحَةٌ. دَوَّارَةٌ. مُرْجِيحَةٌ.

סְחַרְחֹרֶת נ' (־חוֹרוֹת) ١. دُوَارٌ. دَوْخَةٌ. ٢. دَوَرَانٌ. حَرَكَةٌ دَائِرِيَّةٌ.

סַחְרָן, סַחֲרָן ז' (־נִים) مُتَسَبِّبٌ. بَائِعٌ جَوَّالٌ (دَوَّارٌ).

סִחְרֵר פ' أَدَارَ. دَوَّخَ. סֻחְרַר دُوِّرَ. دُوِّخَ. أُصِيبَ بِدُوَارٍ. הִסְתַּחְרֵר ١. دَارَ ـ تَحَرَّكَ بِحَرَكَةٍ دَائِرِيَّةٍ. ٢. مَادَتْ بِهِ الأَرْضُ. أَصَابَهُ الدُّوَارُ. دَاخَ ـ

סַחְתֵּין A "صحتين". جَيِّدٌ جِدًّا. بِالهَنَاءِ.

סֵט En. ז' (־טִים) طَقْمٌ. مَجْمُوعَةٌ. عُدَّةٌ. دَسْتَةٌ. סֵט לְקָפֶה طَقْمُ قَهْوَةٍ.

סְטַבִּילִי L ת' (־יִּים) مُسْتَقِرٌّ. ثَابِتٌ ע' יַצִּיב.

סְטַבִּילִיּוּת נ' إِسْتِقْرَارٌ. ثَبَاتٌ ע' יַצִּיבוּת.

סְטַגְנַצְיָה L נ' كَسَادٌ. رُكُودٌ. جُمُودٌ ע' קִפָּאוֹן.

סָטָה פ' ١. حَادَ ـ إِنْحَرَفَ. زَاغَ ـ شَذَّ ـ جَنَحَ ـ تَحَوَّلَ عَنْ. مَالَ ـ تَنَكَّبَ عَنْ. ٢. حَادَ عَنِ الطَّرِيقِ القَوِيمِ. خَانَ ـ الرَّابِطَةَ الزَّوْجِيَّةَ.

סְטָו, סטיו G ז' (־וִים) رِوَاقٌ ج أَرْوِقَةٌ. دِهْلِيزٌ ج دَهَالِيزُ.

סְטוֹאִי ת' (־אִים) ١. رِوَاقِيٌّ. خَاصٌّ بِالفَلْسَفَةِ الرِّوَاقِيَّةِ. ٢. مجازًا: رَصِينٌ. رَزِينٌ. رَابِطُ الجَأْشِ.

סְטוֹאִיּוּת G נ' ١. الفَلْسَفَةُ الرِّوَاقِيَّةُ (التي انشاها زينون في اروقة اثينا عام ٣٠٠ ق.م). ٢. رَبَاطَةُ جَأْشٍ. رَصَانَةٌ. رَزَانَةٌ. جَلَدٌ.

סְטוֹאִיקָן ז' (־נִים) ١. رِوَاقِيٌّ. ٢. رَابِطُ الجَأْشِ. رَصِينٌ. مُجَالِدٌ.

סְטוּדְיוֹ L ז' إِسْتُودْيُو ج إِسْتُودْيُوَات وَاسْتُودْيُوهَات. مَعْهَدٌ ج مَعَاهِدُ. مَرْسَمٌ (لرسّام).

סְטוּדֶנְט L ז' (־טִים) طَالِبٌ ج طُلَّابٌ وَطَلَبَةٌ (في معهد عالٍ). סְטוּדֶנְט מִן הַמִּנְיָן طَالِبٌ مُنْتَظِمٌ (في جامعة). סְטוּדֶנְט חָפְשִׁי (שֶׁלֹּא מִן הַמִּנְיָן) طَالِبٌ مُنْتَسِبٌ (مُشَارِكٌ).

סְטוּדֶנְטִיאָלִי ת' (־יִּים) طَالِبِيَّةٌ. خَاصٌّ بِجُمْهُورِ الطَّلَبَةِ فِي الجَامِعَةِ.

סְטוֹפֶּר En. ז' (־רִים) سَاعَةٌ مِيقَاتِيَّةٌ. سَاعَةُ رَصْدٍ (وَقْفٍ) ע' שָׁעוֹן, שְׁעוֹן עֶצֶר.

סְטִיָּה נ' (־יּוֹת) ש' مُغَازَلَةٌ جِنْسِيَّةٌ.

סְטוֹק En. ז' (־קִים) إِحْتِيَاطِيٌّ ע' מְלַאי.

סַטּוּרְן L ז' كَوْكَبُ زُحَل ע' שַׁבְּתַאי.

סְטָז' F ז' (־זִ'ים) فَتْرَةُ التَّمَرُّنِ فِي مِهْنَةٍ بَعْدَ إِتْمَامِ الدِّرَاسَةِ النَّظَرِيَّةِ. سْتَاج. تَمَرُّسٌ.

סְטָז'ֶר ז' (־רִים) مُتَمَرِّنٌ. مُتَدَرِّبٌ. مُتَمَرِّسٌ.

סְטָטוּטוֹרִי L ת' (־יִּים) قَانُونِيٌّ. شَرْعِيٌّ. مَنْصُوصٌ عَلَيْهِ فِي القَانُونِ ע' חֻקִּי.

סְטָטוּס L ז' (־סִים) مَكَانَةٌ. وَضْعٌ. حَالَةٌ. مَنْزِلَةٌ. مَرْكَزٌ. סְטָטוּס חֶבְרָתִי في علم الاجتماع: مَنْزِلَةٌ اجْتِمَاعِيَّةٌ. مَرْكَزٌ اجْتِمَاعِيٌّ. סְטָטוּס קווֹ الوَضْعُ القَائِمُ. الحَالَةُ الرَّاهِنَةُ. سْتَاتِيكُو (status quo). סְטָטוּס קווֹ אַנְטֶה الوَضْعُ الَّذِي كَانَ قَائِمًا. الحَالَةُ السَّابِقَةُ.

סְטָטוֹסְקוֹפּ G ז' (־פִּים) سْتَاتُوسْكُوب (باروميتر لاسائلي لتسجيل التغيرات الطفيفة في الضغط الجوي يستعمل في الطائرات).

סְטָטִי G ת' (־יִּים) ١. سَاكِنٌ. مُسْتَقِرٌّ. رَاكِدٌ. ٢. عَدِيمُ الحَرَكَةِ. חַשְׁמַל סְטָטִי

كَهْرَبَاءُ اسْتَاتِيكِيَّةٌ (احْتِكَاكِيَّةٌ). كَهْرَبَاءُ سَاكِنَةٌ.

סְטָטִיּוּת נ' سُكُونٌ. رُكُودٌ. عَدَمُ تَحَرُّكٍ. عَدَمُ تَغَيُّرٍ.

סְטָטִיסְט ז' (־טִים) شَاخِصٌ. مَاثِلٌ. مُمَثِّلٌ دَوْرٍ ثَانَوِيٍّ.

סְטָטִיסְטִי L ת' (־יִּים) إِحْصَائِيٌّ. خَاصٌّ بِالإِحْصَاءَاتِ.

סְטָטִיסְטִיקַאי ז' (־קָאִים) إِحْصَائِيٌّ. خَبِيرٌ بِشُؤُونِ الإِحْصَاءِ.

סְטָטִיסְטִיקָה נ' (־קוֹת) ١. عِلْمُ الإِحْصَاءِ. إِحْصَائِيَّاتٌ. ٢. إِحْصَاءٌ. تَعْدَادٌ.

סְטָטִיקָה G נ' عِلْمُ السُّكُونِيَّاتِ. إِسْتَاتِيكَا. אֶלֶקְטְרוֹ־סְטָטִיקָה الأِلِكْتْرُوسْتَاتِيَّاتُ. عِلْمُ الإِسْتَاتِيكَا الكَهْرَبَائِيَّةِ.

סְטִיבְּיוּם G ז' حَجَرُ الكُحْلِ. إِثْمِدٌ.

סְטִיגְמָה G נ' (־מוֹת) ١. وَسْمُ العَبْدِ (في اليونان قديمًا). ٢. سِمَةٌ. وَصْمَةُ عَارٍ. مَعَرَّةٌ.

סְטִיָּה, סטייה נ' (־יּוֹת) إِنْحِرَافٌ. زَيَغَانٌ. مَيْلٌ. جُنُوحٌ ومجازًا: شُذُوذٌ. סְטִיָּה מִינִית شُذُوذٌ (انْحِرَافٌ) جِنْسِيٌّ. סְטִיַּת הַתֶּקֶן في الاحصاء: الانْحِرَافُ المِعْيَارِيُّ (standard deviation).

סטיו ע' סְתָו.

סְטַיְל, סטייל En. ז' (־לִים) أُسْلُوبٌ رَائِعٌ. ذَوْقٌ رَاقٍ. عَلَى آخِرِ طَرْزٍ.

סְטִי"ל (־לִים) ר"ת סְפִינַת טִילִים سَفِينَةٌ صَارُوخِيَّةٌ. زَوْرَقُ صَوَارِيخَ.

סְטַיְלִיסְט, סטייליסט ז' (־טִים) مُصَمِّمٌ (في الازياء او التصوير او الدعاية). ٢. ذُو أُسْلُوبٍ مُتَمَيِّزٍ.

סְטִין, סָטֵן F ז' سَاتَان. أَطْلَسٌ (قماش قوي خفيف وبراق كالحرير).

סְטִיסְפַקְצְיָה L נ' (־יוֹת) إِشْبَاعٌ. إِرْضَاءٌ ע' סִפּוּק.

סְטִיפֶּנְדְּיָה L נ' (־יוֹת) مِنْحَةٌ (جَائِزَةٌ) دِرَاسِيَّةٌ. زَمَالَةٌ دِرَاسِيَّةٌ.

סְטֵיק En. ז' (־קִים) سْتِيك ج سْتِيكَات. بُفْتِيك م'. شَرِيحَةُ لَحْمٍ ע' אֻמְצָה.

סְטֵיקִיָּה, סטיקייה נ' (־יוֹת) حَانُوتُ بَيْعِ شَرَائِحِ اللَّحْمِ المَشْوِيَّةِ.

סְטִיקֶר En. ז' (־רִים) مُلْصَقٌ ج مُلْصَقَاتٌ ע' מַדְבֵּקָה.

סְטִירָה נ' (־רוֹת) ١. صَفْعَةٌ ج صَفَعَاتٌ. ضَرْبَةٌ ج ضَرَبَاتٌ. סְטִירָה מְצַלְצֶלֶת صَفْعَةٌ مُدَوِّيَةٌ ومجازًا: إِهَانَةٌ شَدِيدَةٌ جَارِحَةٌ. סְטִירַת לֶחִי صَفْعَةٌ. لَطْمَةٌ ج لَطَمَاتٌ. لَطْشَةٌ ج لَطَشَاتٌ. ضَرْبَةُ كَفٍّ. قَلْم م' ومجازًا: صَدْمَةٌ قَوِيَّةٌ. إِهَانَةٌ شَدِيدَةٌ. קִבֵּל סְטִירָה صُفِعَ. لُطِمَ.

סָטִירָה L נ' (־רוֹת) هِجَاءٌ. قِصَّةٌ (مَقْطُوعَةٌ) تَهَكُّمِيَّةٌ لاذِعَةٌ (تنتقد الظواهر الاجتماعية السلبية، satire).

סָטִירִי ת' (־יִּים) هِجَائِيٌّ. تَهَكُّمِيٌّ. سَاخِرٌ. لاذِعٌ.

סָטִירִיקָן ז' (־נִים) هَجَّاءٌ. تَهَكُّمِيٌّ. سَاخِرٌ. لاذِعٌ.

סְטָלַגְמִיט G ז' (־טִים) سْتَالاَغْمَايت. حُلَيْمَةٌ صَاعِدَةٌ ע' נָטִיף זָקוּף.

סְטָלִינִיזְם ז' سْتَالِينِيَّةٌ (نظام حكم قاسٍ على غرار حكم ستالين).

סְטָלַקְטִיט G ז' (־טִים) سْتَالاَكْتَايت. حُلَيْمَةٌ نَازِلَةٌ ע' נָטִיף תָּלוּי.

סְטָם ע' שְׁטָם.

סְטֶן En. ז' (־נִים) رَشِيشَةُ سْتِين. رَشَّاشٌ يَدَوِيٌّ مِنْ طِرَازِ سْتِين.

סְטֶנְד־אַפ קוֹמֶדִי En. تَمْثِيلٌ هَزْلِيٌّ ע' מִצְחָק.

סְטֶנְד־אַפִּיסְט ז' (־טִים) مُمَثِّلٌ هَزْلِيٌّ.

סְטֶנְד־בַּי En. ١. (وَاقِفٌ) عَلَى أُهْبَةِ الاسْتِعْدَادِ. ٢. مُدْرَجٌ فِي القَائِمَةِ الاحْتِيَاطِيَّةِ لِلسَّفَرِ.

סְטַנְדַּרְט En. ז' (־טִים) مِعْيَارٌ ج مَعَايِيرُ. عِيَارٌ (للمقارنة). قِيَاسٌ ج أَقْيِسَةٌ.

סְטַנְדַּרְטִי ת' (־יִּים) ١. قِيَاسِيٌّ. مِعْيَارِيٌّ. مُوَحَّدٌ. ذُو مُسْتَوًى وَاحِدٍ. حَسَبَ المُسْتَوَى اللاَّزِمِ. ٢. عَادِيٌّ.

סְטַנְדַּרְטִיזַצְיָה נ' وَضْعُ (تَوْحِيدُ) المَقَايِيسِ. تَقْنِينٌ. تَوْحِيدُ مَنَاهِجَ.

סְטֵנוֹגְרַמָּה G נ' (־מוֹת) إِخْتِزَالٌ. كِتَابَةٌ مُخْتَزَلَةٌ (لمحاضر الجلسات).

סְטֵנוֹגְרָף ז' (־פִים) مُخْتَزِلٌ. كَاتِبُ اخْتِزَالٍ.

סְטֵנוֹגְרָפִי ת' (־יִּים) ١. إِخْتِزَالِيٌّ. ٢. حَرْفِيٌّ. بِالحَرْفِ الوَاحِدِ.

סְטֵנוֹגְרַפְיָה נ' (־יוֹת) إِخْتِزَالٌ. كِتَابَةُ الاخْتِزَالِ (stenography).

סְטֶנְסִיל En. ז' (־לִים) سْتَانْسِل. وَرَقَةُ الاسْتِنْسَاخِ ע' שַׁכְפּוּל.

סְטַנְצָה It. נ' (־צוֹת) مَقْطُوعَةٌ شِعْرِيَّةٌ (كوحدة قائمة بحد ذاتها). مَقْطَعٌ شِعْرِيٌّ (يتألف من ثمانية ابيات مقفاة بصورة خاصة، stanza).

סְטַף פ' فَطَّرَ. شَطَّبَ. صَيَّرَ فِيهِ حُفَرًا وَنُدُوبًا.

סְטֶפְּס En. ז' رَقْصَةُ السْتِبْس (بالخبط باعقاب الحذاء بايقاع معيّن، steps).

סְטָקָטוֹ It. في الموسيقى: مُتَقَطِّعٌ. عَزْفٌ مُتَقَطِّعُ النَّغَمَاتِ.

סָטַר פ' صَفَعَ ـ لَطَمَ ـ لَطَشَ ـ ضَرَبَ كَفًّا أَوْ قَلْمًا عَلَى الوَجْهِ. נִסְטַר صُفِعَ. لُطِمَ. لُطِشَ.

סְטְרָא Ar. ז' جِهَةٌ ج جِهَاتٌ. סִטְרָא אַחֲרָא الجِهَةُ الثَّانِيَةُ. جِهَةُ الشَّيْطَانِ. جَانِبُ الرِّجْسِ (في الصوفية اليهودية).

סְטֵרֵאוֹ G ז' سْتِيرِيُو. جِهَازُ تَجْسِيمِ الأَصْوَاتِ (يتألف من الحاكي الكهربائي ومسجلة كهربائية وجهازين من مكبرات الصوت) ע' סְטֵרֵאוֹפוֹנְיָה.

סְטֵרֵאוֹטִיפּ G ז' (־פִּים) ١. نَمَطِيَّةٌ. ٢. قَالَبٌ مَطْبَعِيٌّ. كْلِيشَة ج كْلِيشِيهَات. قَوْلَبَةٌ.

סְטֵרֵאוֹטִיפִּי ת' (־יִּים) نَمَطِيٌّ. مُقَوْلَبٌ. عَلَى نَمَطٍ وَاحِدٍ. مُتَكَرِّرٌ. مُتَوَاتِرٌ. رَتِيبٌ.

סְטֵרֵאוֹטִיפִּיּוּת נ' نَمَطِيَّةٌ. قَوْلَبَةٌ. تَكْرَارٌ. تَوَاتُرٌ. رَتَابَةٌ.

סְטֶרֵאוֹמֶטְרִי G ת' (־יִים) تَجْسِيمِيٌّ. فَرَاغِيٌّ. مَا يَخُصُّ الهَنْدَسَةَ الفَرَاغِيَّةَ.

סְטֶרֵאוֹמֶטְרִיָּה נ' هَنْدَسَةُ الفَرَاغِ. الهَنْدَسَةُ المُجَسَّمَةُ.

סְטֶרֵאוֹסְקוֹפּ ז' (־פִּים) إِسْتِرِيُوسْكُوب. مِجْسَامٌ. مِنْظَارٌ مُجَسِّمٌ. مُجَسِّمُ الصُّوَرِ المُزْدَوِجَةِ.

סְטֶרֵאוֹפוֹנִי G ת' (־יִים) سْتِرِيُوفُونِيٌّ. صَوْتٌ مُجَسَّمٌ (كما هو في واقع الحياة)، يُسْمَعُ مِنْ جِهَتَيْنِ أَوْ أَكْثَرَ.

סְטֶרֵאוֹפוֹנְיָה נ' تَجْسِيمُ الأَصْوَاتِ (كما في الواقع).

סְטְרָדִיבָרִיוּס ז' (־סִים) كَمَانٌ ذُو جَوْدَةٍ عَالِيَةٍ (من صنع شترادیباریوس الايطالي الخبير في صنع الكمانات).

סְטֶרוֹאִיד ז' (־דִים) ١. سْتِيرُوئِيد (مادة في الجسم مسؤولة عن انتظام العمليات فيه). ٢. تَرْكِيبٌ كِيمَاوِيٌّ (يشكل دواءً لتنشيط العضلات).

סְטְרוֹבּוֹסְקוֹפּ G ז' (־פִּים) سْتْرُوبُوسْكُوب (منظار دوامي يُرى به الجسم الدائر بنفس السرعة وكأنه ساكن).

סְטְרוּקְטוּרָה L נ' (־רוֹת) تَرْكِيبٌ. مَبْنًى ע' מִבְנֶה.

סְטְרוּקְטוּרָלִי ת' (־יִים) مَبْنَوِيٌّ. تَرْكِيبِيٌّ ע' מִבְנִי.

סְטְרוּקְטוּרָלִיזְם ז' في اللسانيات: مَبْنَوِيَّةٌ (البحث في تركيب ومبنى مجالات مختلفة في اللسانيات وعلوم الاجتماع).

סְטַרְט־אַפּ ז', חֶבְרַת סְטַרְט־אַפּ شَرِكَةٌ نَاشِئَةٌ ע' הֶזְנֵק.

סְטְרָטוּס L ז' طَبَقَةٌ مَصْفُوفَةٌ مِنَ السَّحَابِ ע' רְפִידָה.

סְטְרָטוֹסְפֵירָה נ' الطَّبَقَةُ الطُّخْرُورِيَّةُ. سْتْرَاتُوسْفِير (هي الطبقة العليا من الغلاف الجوي، stratosphere).

סְטְרָטִיגְרַפְיָה נ' عِلْمُ وَصْفِ طَبَقَاتِ الأَرْضِ.

סְטְרָטֵר .En ז' (־רִים) ע' מַתְנֵעַ.

סְטְרֵי .Ar ת' (־יִים) جَانِبِيٌّ. إِلَى الجَانِبِ. نَحْوَ جِهَةٍ مُعَيَّنَةٍ. דּוּ־סְטְרִי ثُنَائِيُّ الاتِّجَاهِ. بِكِلَا الاتِّجَاهَيْنِ. חַד סִטְרִי بِاتِّجَاهٍ وَاحِدٍ (شارع مثلاً).

סְטְרֵיְט, סטרייט .En ז' (־טִים) سْتْرَيْت. مَنْ يُقِيمُ عَلَاقَاتٍ جِنْسِيَّةً مَعَ الجِنْسِ الآخَرِ فَقَطْ.

סְטְרִיכְנִין ז' إِسْتْرِيكْنِين (مادة سامة).

סְטֶרִילִי L ת' (־יִים) مُعَقَّمٌ. مُطَهَّرٌ (من الميكروبات).

סְטֶרִילִיּוּת נ' عُقْمٌ. مِيزَةُ المَادَّةِ المُعَقَّمَةِ.

סְטֶרִילִיזַצְיָה נ' في الطب: تَعْقِيمٌ. تَطْهِيرٌ (من الميكروبات).

סְטְרִיפְּטִיז .En ז' ע' חַשְׂפָּנוּת.

סְטֶרְלִינְג .En ז' إِسْتَرْلِينِيٌّ ע' שְׁטֶרְלִינְג.

סְטְרֶפְּטוֹמִיצִין G ז' السْتْرِبْتُومِيسِين. مُضَادٌّ حَيَوِيٌّ (يشبه البنسلين).

סְטְרֶפְּטוֹקוֹקוּס ז' بَكْتِيرْيَا مُكَوَّرَةٌ (تسبب امراضاً مختلفة).

סְטְרֶפְּלֶס .En ז' لِبَاسٌ نِسْوِيٌّ بِلَا عِلَاقَاتٍ كَتِفِيَّةٍ (كالثوب والمايوه).

סְטְרֶץ' .En ז' سْتْرِيتْش. قَمِيصٌ ذُو مُرُونَةٍ يُمْكِنُ مَطُّهُ عَلَى الجِسْمِ.

סְטֶתוֹסְקוֹפּ G ז' (־פִּים) سْتَاتُوسْكُوب. سَمَّاعَةُ الطَّبِيبِ. مِسْمَاعٌ. نَصَّاتَةٌ.

סִי L ז' سِي. (اسم النغمة السابعة في السلم الموسيقي).

סִי־אַי־אֵי .En ר"ת سِي. آي. إِي. وِكَالَةُ الاسْتِخْبَارَاتِ المَرْكَزِيَّةِ (في الولايات المتحدة) (C.I.A. - Central Intelligence Agency).

סִיאָב ע' סֶאֶב.

סִיאָה נ' (־אוֹת) في النبات: رَشَادٌ (نبات طحلبي حريف الطعم).

סִיאָם ש"פ سِيَام. تَايْلَانْد. תְּאוֹמֵי סִיאָם تَوْأَمَا سِيَام. تَوْأَمَانِ مُتَلَاصِقَانِ.

סִיאָמִי ת' (־יִים) سِيَامِيٌّ. חָתוּל סִיאָמִי هِرٌّ سِيَامِيٌّ ע' חָתוּל.

סִיאֶסְטָה .Sp נ' (־טוֹת) قَيْلُولَةٌ. نَوْمُ (رَاحَةُ) الظَّهِيرَةِ.

סִיב ז' (־בִים) ١. لِيفَةٌ. لِيفٌ ج أَلْيَافٌ. ٢. تِيلَةُ القُطْنِ. סִיבִים אוֹפְּטִיִּים أَلْيَافٌ بَصَرِيَّةٌ. סִיבֵי זְכוּכִית أَلْيَافٌ زُجَاجِيَّةٌ. زُجَاجٌ مَغْزُولٌ. סִיבִים סִינְתֶּטִיִּים أَلْيَافٌ صِنَاعِيَّةٌ (اصْطِنَاعِيَّةٌ). סִיבֵי כַּפּוֹת תְּמָרִים ע' רְפִיָּה.

סִיבָּה ע' סִבָּה.

סִיבּוּב ז' (־בִים) دَوْرَةٌ ج دَوْرَاتٌ. دَوَرَانٌ. إِدَارَةٌ. إِحَاطَةٌ. لَفَّةٌ ج لَفَّاتٌ. ٢. جَوْلَةٌ (في معركة) ج جَوْلَاتٌ. شَوْطٌ ج أَشْوَاطٌ. مُنْعَطَفٌ ج مُنْعَطَفَاتٌ. סִיבּוּב כְּבָשִׁים مُدَاوَرَةٌ. مُخَاتَلَةٌ. لَفٌّ وَدَوَرَانٌ. סִיבּוּב רֹאשׁ دُوَارٌ. دَوْخَةٌ. صُدَاعٌ ע' סְחַרְחֹרֶת.

סִיבּוּבִי ת' (־יִים) دَائِرِيٌّ. رَحَوِيٌّ. مُنْعَطِفٌ. תְּנוּעָה סִיבּוּבִית حَرَكَةٌ دَائِرِيَّةٌ. حَرَكَةٌ رَحَوِيَّةٌ.

סִיבּוּךְ ע' סִבּוּךְ.　　**סִיבּוּן** ע' סִבּוּן.

סִיבּוּר ע' סִבּוּר.

סִיבִי ת' (־יִים) لِيفِيٌّ. خَاصٌّ بِالنَّسِيجِ الضَّامِّ. تِيلِيٌّ (القطن).

סִיבִית נ' أَلْوَاحٌ لِيفِيَّةٌ (تتألف من الياف بعض النباتات ونشارة الخشب تستعمل في تغليف الحيطان والسقوف).

סִיג ז' (־גִים) شَائِبَةٌ ج شَوَائِبُ. نُفَايَةُ المَعَادِنِ المُذَابَةِ فِي مَعْدِنٍ ثَمِينٍ.

סְיָג, סייג ז' (־גִים) سِيَاجٌ ج أَسْيِجَةٌ ومجازاً: قَيْدٌ ج قُيُودٌ. تَحَفُّظٌ ج تَحَفُّظَاتٌ. סְיָג לַחָכְמָה - שְׁתִיקָה إِذَا تَمَّ العَقْلُ نَقَصَ الكَلَامُ. رُبَّ سُكُوتٍ أَبْلَغُ مِنْ كَلَامٍ.

סְיֵג ע' (סוג).　　**סִיגוּף** ע' סִגּוּף.

סִיגַל ע' סֶגֶל, סִגַּל.

סיגלון ע' סִגָּלוֹן.

סִיגְנָל L ז' (־לִים) إشَارَةٌ ج إشَارَاتٌ. عَلاَمَةٌ مُتَّفَقٌ عَلَيْهَا.

סִיגְנָלִיזַצְיָה נ' تَلْوِيحٌ بِالإشَارَاتِ. إتِّصَالٌ إشَارِيٌّ ע' אִיתוּת.

סִיגָר .Sp ז' (־רִים) دَخِينَةٌ. دُخْنَةٌ. سِيجَارٌ (sigar).

סִיגַרְיָה, סִיגָרִית נ' (־יוֹת) سِيكَارَةٌ ج سَكَائِرُ. سِيجَارَةٌ ج سَجَائِرُ. لِفَافَةٌ. لَفِيفَةٌ ج لَفَائِفُ (cigarette). בְּדַל (זְנַב) סִיגַרְיָה عُقْبُ (قِمْعُ) سِيجَارَةٍ. قُرْمِيَّةُ سِيجَارَةٍ. קֻפְסַת סִיגַרְיוֹת عُلْبَةُ سَجَائِرَ.

סַיָּד, סייד ז' (־דִים) كَلاَّسٌ. مُبَيِّضٌ. طَارِشٌ. כַּף סַיָּדִים مَالَجٌ. مِسْيَعَةٌ. مِسْطَارٌ. مُسْطَرِينٌ.

סִיד ז' جِيرٌ. كِلْسٌ. جِصٌّ. طَرْشٌ. סִיד חַי الجِيرُ الحَيُّ. الجِيرُ الَّذِي لَمْ يُطْفَأْ بِالمَاءِ. סִיד כָּבוּי الجِيرُ المُطْفَأُ (الذي اضيف اليه الماء). מִשְׂרֶפֶת סִיד جَصَّاصَةٌ. مَعْمَلُ الجِصِّ.

סֵיד ע' (סוד).

סידוק ע' סִדּוּק.

סידור ע' סִדּוּר.

סַיָּדוּת, סיידות נ' تَكْلِيسٌ. تَبْيِيضٌ. طَرْشٌ. طِرَاشَةٌ.

סִידִי ת' (־יִים) جِيرِيٌّ. كِلْسِيٌّ. طَبَاشِيرِيٌّ.

סִי־דִי־רוֹם .En في الحواسيب: قُرْصٌ مَضْغُوطٌ. قُرْصٌ مُدْمَجٌ (CD ROM - compact disk).

סִידָן ז' كَلْسِيُومٌ. كَالِسْيُومٌ (عنصر فلزي رمادي).

סִידֶּנֶת נ' في الطب: كُلاَسٌ. دَاءُ التَّكَلُّسِ (calcinosis).

סַיְדֶר, סיידר F شَرَابُ التُّفَّاحِ (cider).

סִיּוּג ז' (־גִים) تَسْيِيجٌ. تَقْيِيدٌ. تَحَفُّظٌ. تَحَوُّطٌ. مَنْعٌ.

סִיּוּד ז' (־דִים) تَكْلِيسٌ. تَبْيِيضٌ. طَرْشٌ. طِرَاشَةٌ. رَشْقٌ.

סיווג ע' סִוּוּג.

סיוור ע' סִוּוּר.

סִיּוּט ז' (־טִים) كَابُوسٌ ج كَوَابِيسُ. جَاثُومٌ. جُثَامٌ. ضَاغُوطٌ. حُلْمٌ مُرَوِّعٌ ومجازًا: مَنْظَرٌ مُخِيفٌ. مَشْهَدٌ فَظِيعٌ.

סִי־וִי L سِيرَةُ حَيَاةٍ. تَارِيخُ حَيَاةٍ (خصوصًا لمرشح لوظيفة، C.V. - Curriculum Vitae).

סִיּוּם ז' (־מִים) إنْهَاءٌ. نِهَايَةٌ. خِتَامٌ. إتْمَامٌ. إكْمَالٌ. בְּסִיּוּם خِتَامًا. وَفِي الخِتَامِ. فِي النِّهَايَةِ. סִיּוּם מַצַּב הַמִּלְחָמָה إنْهَاءُ حَالَةِ الحَرْبِ. מְסִבַּת סִיּוּם حَفْلَةُ تَخَرُّجٍ. حَفْلَةُ نِهَايَةِ السَّنَةِ الدِّرَاسِيَّةِ.

סיומת ע' סִיֹּמֶת.

סִיוָן, סיוון سِيوَان (الشهر التاسع في التقويم العبري).

סִיּוּעַ ז' مُسَاعَدَةٌ ج مُسَاعَدَاتٌ. عَوْنٌ. إعَانَةٌ ج إعَانَاتٌ. مَعُونَةٌ ج مَعُونَاتٌ. دَعْمٌ. סִיּוּעַ כַּלְכָּלִי مُسَاعَدَاتٌ (مَعُونَاتٌ) اقْتِصَادِيَّةٌ. دَعْمٌ اقْتِصَادِيٌّ.

סִיּוּף ז' في الرياضة: مُبَارَزَةٌ بِالسُّيُوفِ (fencing). لُعْبَةُ الشِّيشِ. مُنَاقَفَةٌ.

סִיּוּר ז' (־רִים) جَوْلَةٌ ج جَوْلاَتٌ. تَطْوَافٌ. زِيَارَةٌ ج زِيَارَاتٌ. إرْتِيَادٌ. إسْتِطْلاَعٌ. סִיּוּר צִלּוּם إسْتِطْلاَعٌ مُصَوَّرٌ. חֻלְיַת סִיּוּר فَصِيلَةُ اسْتِطْلاَعٍ (اسْتِكْشَافٍ).

סִיזִיפִי G ת' (־פִיִּים) شَاقٌّ (على اسم الملك سيزيفوس في الميثولوجيا اليونانية الذي فرضت عليه الآلهة سحب حجرة ضخمة الى قمة الجبل عقابًا له). עֲבוֹדָה סִיזִיפִית عَمَلٌ شَاقٌّ (مُرْهِقٌ). أشْغَالٌ شَاقَّةٌ.

סְיָח, סייח ז' (־חִים) ١. مُهْرٌ (ابن الفرس) ج أمْهَارٌ. فُرَيْسٌ. فِلْوٌ ج أفْلاَءٌ. ٢. جَحْشٌ ج جِحَاشٌ وجِحْشَانٌ (ابن الاتان).

סִיחַ׳ A ז' (־חִ׳ים) سِيخٌ ج أسْيَاخٌ ע' שַׁפּוּד.

(סיח) סָח פ' تَكَلَّمَ. قَالَ ـ. حَدَّثَ. رَوَى ـِ. מָה אַתָּה סָח? ١. مَاذَا تَقُولُ؟ (تعجبًا). ٢. أتَفْهَمُ مَا أنْتَ قَائِلٌ؟ הֵסִיחַ ١. تَحَدَّثَ. تَكَلَّمَ. أفْضَى. ٢. رَوَّحَ. نَفَّسَ (عن همومه). سَرَّى عَنْ نَفْسِهِ.

(סיט) מְלוֹא־הַסִּיט ז' قديمًا: فِتْرٌ.

סִיֵּט פ' أفْزَعَ. رَوَّعَ. أخَافَ. كَانَ كَابُوسًا.

סִיטוּאַצְיָה L נ' (־יוֹת) وَضْعٌ ج أوْضَاعٌ. حَالَةٌ ج حَالاَتٌ. حَالٌ ج أحْوَالٌ. ظَرْفٌ ج ظُرُوفٌ.

סִיטוֹנַאי ז' (־נָאִים) تَاجِرُ جُمْلَةٍ. مُتَاجِرٌ بِالجُمْلَةِ.

סִיטוֹנוּת נ' تِجَارَةُ الجُمْلَةِ. المُتَاجَرَةُ بِالجُمْلَةِ. בְּסִיטוֹנוּת بِالجُمْلَةِ. بِكَمِّيَّاتٍ كَبِيرَةٍ ومجازًا: بِلاَ حُدُودٍ. جُزَافًا.

סִי־טִי .En ז' في الطب: فَحْصٌ بِالسيتي. تَصْوِيرٌ طَبَقِيٌّ (مَقْطَعِيٌّ) مُحَوْسَبٌ (C.T. - Computerized Tomography).

סייג ע' סְיָג.

סייד ע' (סוד) סִיֵּד, סַיָּד.

סייס ע' סִיֵּס, סַיָּס.

סייע ע' סִיֵּעַ, סַיָּע.

סייען ע' סַיְּעָן.

סייף ע' סַיָּף, סִיֵּף.

סייר ע' סִיֵּר, סַיָּר.

סיירת ע' סַיֶּרֶת.

סִיכָה נ' ١. تَشْحِيمٌ (سيارات). تَزْيِيتٌ. ٢. تَضْمِيخٌ. دَهْنٌ. שֶׁמֶן סִיכָה زَيْتُ تَشْحِيمٍ (تَزْيِيتٍ).

סיכה ע' סִכָּה.

סיכוי ע' סִכּוּי.

סיכוך ע' סִכּוּךְ.

סיכול ע' סִכּוּל.

סיכום ע' סִכּוּם.

סיכון ע' סִכּוּן.

סִילַבּוּס L ז' (־סִים) ١. خُلاَصَةٌ. مُلَخَّصٌ. ٢. مِنْهَاجٌ. مُخَطَّطٌ لِمُقَرَّرٍ دِرَاسِيٍّ.

סִילַבִּי ת' (־בִּיִּים) مَقْطَعِيٌّ. مَقْطَعِيَّةٌ. سَجْعِيَّاتٌ.

סִילְבֶסְטֶר ז' لَيْلَةُ عِيدِ رَأْسِ السَّنَةِ الْمِيلَادِيَّةِ (في ٣١ ديسمبر).

סִילוֹ .Sp ז' ١. سِيلُو (مخزن لحفظ علف الدواب، silo). ٢. جُرْنٌ ج أَجْرَانٌ. بَيْدَرٌ ج بَيَادِرُ. ٣. عَنْبَرٌ ج عَنَابِرُ.

סִילוּאֶט F ז' (־טִים) الْمُظَلَّلَةُ. صُورَةٌ ظِلِّيَّةٌ ע' צְלָלִית.

סִילוֹגִיזְם G ז' قِيَاسٌ بِطَرِيقَةٍ مَنْطِقِيَّةٍ.

סִילוּד ע' סָלוּד.

סִילוֹן G ז' (־נִים) ١. أُنْبُوبٌ ج أَنَابِيبُ. مَاسُورَةٌ ج مَوَاسِيرُ. ٢. تَيَّارٌ ج تَيَّارَاتٌ. نَافُورَةٌ ج نَوَافِيرُ. ٣. إِنْهِيَالٌ. إِنْهِمَارٌ. ٤. فَيْضٌ. סִילוֹן מַיִם نَافُورَةُ مَاءٍ. تَيَّارُ مَاءٍ شَدِيدٌ. הֲנָעַ סִילוֹן تَسْيِيرٌ نَفَّاثِيٌّ. מְטוֹס סִילוֹן طَائِرَةٌ نَفَّاثَةٌ.

סִילוֹנִי ת' (־נִיִּים) نَفَّاثِيٌّ. نَفَّاثٌ. نَافُورِيٌّ.

סִילוּף ע' סָלוּף. **סִילוּק** ע' סָלוּק.

סִילִיקוֹן L ז' سِيلِيكُون ע' צֹרָן.

סִילִיקָט L ז' (־טִים) سيليكات (املاح مشتقة من حوامض السيليكون تستعمل في صنع الزجاج، silicate).

סִיֵּם, סִיֵּים פ' خَتَمَ ـ أَنْهَى. إِنْتَهَى مِنْ. أَكْمَلَ. أَنْجَزَ. أَتَمَّ. فَرَغَ ـ مِنْ. פָּתַח בְּכָבֵד וְסִיֵּם בְּחַכְבִּית ע' פָּתַח. סִיֵּם خُتِمَ. أُنْهِيَ. تُمِّمَ. أُكْمِلَ. נִסְתַּיֵּם أُخْتُتِمَ. إِنْتَهَى. تَمَّ ـ. فُرِغَ مِنْهُ. إِنْقَضَى. נִסְתַּיְּמָה הַמִּלְחָמָה إِنْتَهَتِ الْحَرْبُ. وَضَعَتِ الْحَرْبُ أَوْزَارَهَا.

סִימָא ע' סַמָּא.

סִימְבּוֹלִי G ת' (־לִיִּים) رَمْزِيٌّ. دَالٌّ عَلَى ע' סִמְלִי.

סִימְבּוֹלִיּוּת נ' رَمْزِيَّةٌ. مَثَلٌ. دَلَالَةٌ.

סִימְבּוֹלִיזְם ז' في الادب: رَمْزِيَّةٌ. التَّعْبِيرُ فِي الشِّعْرِ وَالأَدَبِ وَالْفَنِّ بِالرَّمْزِ.

סִימְבּוֹלִיקָה נ' رَمْزِيَّةٌ. التَّعْبِيرُ الرَّمْزِيُّ فِي الْفَنِّ.

סִימְבּוֹלִיקָן ז' (־נִים) رَمْزِيٌّ. بَارِعٌ فِي التَّعْبِيرِ بِالرُّمُوزِ فِي الأَدَبِ وَالشِّعْرِ وَالْفَنِّ.

סִימְבְּיוֹזָה G נ' ١. تَعَايُشٌ. تَكَافُلٌ. إِشْتِرَاكُ عُضْوَيْنِ أَوِ اثْنَيْنِ مِنَ الأَحْيَاءِ لِتَبَادُلِ الْمَنْفَعَةِ بَيْنَهُمَا. ٢. تَعَلُّقُ الْوَاحِدِ بِالآخَرِ.

סִימְבְּיוֹטִי ת' (־טִיִּים) مُتَعَايِشٌ مَعَ بَعْضٍ. تَكَافُلِيٌّ. مُتَكَافِلٌ. لَا يُمْكِنُ فَصْمُهُمَا.

סִימוּי ע' סָמוּי. **סִימוּכִין** ע' סָמוּכִין.

סִימוּל ע' סָמוּל.

סִימוּלָטוֹר L ז' (־רִים) مُحَاكٍ(ي). مُقَلِّدٌ.

סִימוּלְטָנִי L ת' (־נִיִּים) فَوْرِيٌّ. آنِيٌّ. مُتَزَامِنٌ. مُتَوَاقِتٌ. إِقْتِرَانِيٌّ. مُلَازِمٌ. فِي وَقْتٍ وَاحِدٍ. תַּרְגּוּם (תִּרְגּוּם) סִימוּלְטָנִי تَرْجَمَةٌ فَوْرِيَّةٌ (آنِيَّةٌ).

סִימוּלְטָנִיּוּת נ' تَزَامُنٌ. تَوَاقُتٌ. فِي وَقْتٍ وَاحِدٍ. סִימוּלְטָנִית תה"פ آنِيًّا. فَوْرِيًّا. بِالتَّزَامُنِ. عَلَى الْفَوْرِ.

סִימוּלַצְיָה נ' (־יוֹת) مُحَاكَاةٌ. تَقْلِيدٌ ע' הַדְמָיָה.

סִימוּם ע' סָמוּם. **סִימוּן** ע' סָמוּן.

סִימוּק ע' סָמוּק. **סִימוּר** ע' סָמוּר.

סִימֶטְרִי G ת' (־רִיִּים) مُتَنَاظِرٌ. تَنَاظُرِيٌّ. مُتَمَاثِلٌ. مُتَنَاسِقٌ. مُتَّسِقٌ.

סִימֶטְרִיָּה נ' (־יוֹת) تَنَاظُرٌ. تَمَاثُلٌ. تَنَاسُقٌ. تَنَاسُبٌ. צִיר סִימֶטְרִיָּה مِحْوَرُ التَّنَاظُرِ (التَّمَاثُلِ).

סִימָן ז' (־נִים) ١. شَارَةٌ. إِشَارَةٌ ج إِشَارَاتٌ. عَلَامَةٌ ج عَلَامَاتٌ. دَلِيلٌ ج دَلَائِلُ وَأَدِلَّةٌ. سِمَةٌ ج سِمَاتٌ. بَادِرَةٌ ج بَوَادِرُ. إِيمَاءَةٌ. تَلْمِيحٌ. إِلْمَاعٌ. ٢. بَنْدٌ ج بُنُودٌ. סִימָן בְּרָכָה بَشِيرُ خَيْرٍ. بَادِرَةُ خَيْرٍ. فَأْلٌ. סִימָן הֶכֵּר عَلَامَةٌ فَارِقَةٌ. عَلَامَةٌ مُمَيِّزَةٌ. סִימָן מִסְחָרִי مَارْكَةٌ تِجَارِيَّةٌ. عَلَامَةٌ تِجَارِيَّةٌ. סִימָן קְרִיאָה عَلَامَةُ تَعَجُّبٍ (!). סִימָן רָשׁוּם عَلَامَةٌ تِجَارِيَّةٌ مُسَجَّلَةٌ. סִימָן שְׁאֵלָה عَلَامَةُ اسْتِفْهَامٍ أَوْ سُؤَالٍ. عَلَامَةُ اسْتِفْسَارٍ (؟). בְּסִימָן טוֹב مَبْرُوكٌ (للتهنئة). بِالْيُمْنِ وَالإِقْبَالِ. סִימָנֵי הַטְּעָמִים في القواعد: الضَّوَابِطُ. الْحَرَكَاتُ. عَلَامَاتُ التَّشْكِيلِ. סִימָנֵי פִּסּוּק عَلَامَاتُ الْفَصْلِ (كالنقطة والفصلة). אֵינוֹ רוֹאֶה סִימָן בְּרָכָה لَا يَسْتَبْشِرُ خَيْرًا بِـ. لَا يَرَى خَيْرًا بِـ. הֶעֱמִיד אוֹתוֹ בְּסִימָן שְׁאֵלָה وَضَعَهُ تَحْتَ عَلَامَةِ سُؤَالٍ. أَعْرَبَ عَنْ شَكِّهِ فِيهِ. מַעֲשֵׂה אָבוֹת סִימָן לְבָנִים ע' אָב. בַּת תְּחִלָּה סִימָן יָפֶה לְבָנִים الْبِنْتُ الْبِكْرُ دَلِيلُ خَيْرٍ عَلَى وِلَادَةِ الصِّبْيَانِ. שְׂפַת הַסִּימָנִים لُغَةُ الإِشَارَةِ (للطرشان). תּוֹרַת הַסִּימָנִים في الفلسفة: نَظَرِيَّةُ الْعَلَامَاتِ (semiology).

סִימָנוֹף ז' (־פִים) مَعْلَمٌ طُوبُوغْرَافِيٌّ ج مَعَالِمُ. أُعْلُومَةٌ.

סִימָנִיָּה, סִימָנִייָה נ' (־יוֹת) مُؤَشِّرَةٌ (شريطة توضع بين صفحتي كتاب للاشارة الى موضع القراءة).

סִימָנִית נ' (־יוֹת) تَلْمِيحٌ. إِلْمَاعٌ. تَنْوِيهٌ. مُؤَشِّرٌ ج مُؤَشِّرَاتٌ. إِشَارَةٌ مُتَّفَقٌ عَلَيْهَا.

סִימְפּוֹזְיוֹן G ז' (־נִים) نَدْوَةٌ ج نَدَوَاتٌ. مُنَاظَرَةٌ ج مُنَاظَرَاتٌ.

סִימְפוֹנִיֶּטָה G נ' سِيمْفُونِيَا كَلَاسِيكِيَّةٌ قَصِيرَةٌ. سِيمْفُونِيت.

סִימְפוֹנִי ת' (־נִיִּים) سِيمْفُونِيٌّ. خَاصٌّ بِالتَّأْلِيفِ السِّيمْفُونِيِّ أَوْ بِالْفِرْقَةِ السِّيمْفُونِيَّةِ. תִּזְמֹרֶת סִימְפוֹנִית فِرْقَةٌ سِيمْفُونِيَّةٌ. أُورْكِسْتْرَا سِيمْفُونِيَّةٌ.

סִימְפוֹנְיָה G נ' (־יוֹת) سِيمْفُونِيَّةٌ (تاليف موسيقي كلاسيكي طويل تعزفه

فرقة سيمفونية، symphony).

סִימְפְּטוֹם G ז' (־מִים) ١. عَرَضٌ ج أَعْرَاضٌ. ظَاهِرَةٌ ج ظَوَاهِرُ ע' תַּסְמִין. ٢. أَمَارَةٌ ج أَمَائِرُ. مُمَيِّزٌ ج مُمَيِّزَاتٌ.

סִימְפְּטוֹמָטִי ת' (־טִיִּים) في الطب: عَرَضِيٌّ. دَالٌّ عَلَى. خَاصٌّ بِالظَّوَاهِرِ وَالأَعْرَاضِ.

סִימְפָּתֶטִי G ת' (־טִיִּים) في الطب: سِمْبَتَاوِيٌّ. مُتَعَلِّقٌ بِالجِهَازِ العَصَبِيِّ السِّمْبَتَاوِيِّ. מַעֲרֶכֶת עֲצַבִּים סִימְפָּתֶטִית في الطب: الجِهَازُ العَصَبِيُّ السِّمْبَتَاوِيُّ.

סִימְפָּתִי G ת' (־תִיִּים) مُسْتَلْطَفٌ. مُسْتَحَبٌّ. مَحْبُوبٌ. خَفِيفُ الدَّمِ.

סִימְפַּתְיָה נ' (־יוֹת) عَطْفٌ. تَعَاطُفٌ. وُدٌّ. مُشَارَكَةٌ وِجْدَانِيَّةٌ.

סִיֹּמֶת, סִיּוֹמֶת נ' (־יוֹמוֹת) لَاحِقَةٌ ע' סוֹפִית.

סִין ש"פ ١. الصِّينُ. بِلَادُ الصِّينِ. ٢. سِنٌّ ج أَسْنَانٌ. مِسْمَارُ رَبْطٍ. חוֹמַת סִין الحَائِطُ الكَبِيرُ (سور مشهور بني بين الصين ومنغوليا لصد هجمات المغول عن الصين طوله ٣٠٠٠ كم وارتفاعه ١٥ م وسمكه ٩ امتار).

סִין ע' שׂ.

סִינְדִּיקָט G ז' (־טִים) ١. إِتِّحَادُ شَرِكَاتٍ. إِتِّحَادُ أَصْحَابِ رُؤُوسِ أَمْوَالٍ. مَجْمُوعَةٌ صِنَاعِيَّةٌ ע' טְרַסְט. ٢. نِقَابَةُ عُمَّالٍ.

סִינְדִּיקָלִיזְם ז' المَذْهَبُ النِّقَابِيُّ. النِّقَابَةُ الثَّوْرِيَّةُ (حركة ثورية داخل نقابات العمال عارضت في اقامة احزاب عمالية والاكتفاء بالنضال لرفع المستوى الاقتصادي للعمال).

סִינְדִּיקָלִיסְט ז' (־טִים) نِقَابِيٌّ. مُؤَيِّدٌ لِلْمَذْهَبِ النِّقَابِيِّ.

סִינְדְּרוֹם G ז' عَرَضٌ ע' תִּסְמֹנֶת.

סִינוֹד G ז' في المسيحية: مَجْمَعٌ كَنَسِيٌّ. سِينُودُوس (مجمع ديني كنسي مؤقت) הַסִּינוֹד הַקָּדוֹשׁ المَجْمَعُ المُقَدَّسُ.

סִינוֹלוֹג G ז' (־גִים) خَبِيرٌ فِي شُؤُونِ الصِّينِ. مُتَخَصِّصٌ فِي البُحُوثِ الصِّينِيَّةِ (كاللغة الصينية وآدابها).

סִינוֹלוֹגְיָה נ' سِينُولُوجْيَا. العُلُومُ الصِّينِيَّةُ.

סִינוּן ע' סִנּוּן.

סִינוֹנִים G ז' (־מִים) مُرَادِفٌ. كَلِمَةٌ مُرَادِفَةٌ ע' נִרְדָּף, מִלִּים נִרְדָּפוֹת.

סִינוֹנִימִי ת' (־מִיִּים) مُرَادِفٌ. مُتَرَادِفٌ. مُتَطَابِقٌ فِي المَعْنَى.

סִינוּס L ז' (־סִים) في المثلثات والطب: جَيْبٌ ج جُيُوبٌ (sinus).

סִינוּסִיטִיס L ז' في الطب: إِلْتِهَابُ أَحَدِ الجُيُوبِ الأَنْفِيَّةِ (sinusitis).

סִינוֹפְּטִי G ת' (־טִיִּים) إِجْمَالِيٌّ. مُخْتَصَرٌ. מַפָּה סִינוֹפְּטִית مُجْمَلٌ خَارِطَةُ الأَرْصَادِ الجَوِّيَّةِ.

סִינוֹפְּסִיס ז' (־סִים) نُبْذَةٌ ج نُبَذٌ. مُجْمَلٌ. مُخْتَصَرٌ. خُلَاصَةٌ.

סִינוּק ע' סִנּוּק.

סִינְטַקְטִי G ת' (־טִיִּים) نَحْوِيٌّ. خَاصٌّ بِتَرَاكِيبِ الكَلَامِ وَتَكْوِينِ الجُمَلِ.

סִינְטַקְסִיס ז' (־סִים) النَّحْوُ. عِلْمُ التَّرَاكِيبِ. عِلْمُ تَرْكِيبِ الكَلَامِ وَتَكْوِينِ الجُمَلِ ע' תַּחְבִּיר.

סִינַי ש"פ ١. سِينَاءُ. شِبْهُ جَزِيرَةِ سِينَاءَ. ٢. جَبَلُ سِينَاءَ. جَبَلُ حُورِيب. ٣. مجازًا: نُورُ الدِّينِ. مِصْبَاحُ العِلْمِ. ضَلِيعٌ فِي التَّوْرَاةِ. סִינַי וְעוֹקֵר הָרִים عِلْمُهُ يُزَعْزِعُ الجِبَالَ ومجازًا: غَزِيرُ العِلْمِ. ضَلِيعٌ. حُجَّةٌ. הֲלָכָה לְמֹשֶׁה מִסִּינַי سُنَّةُ مُوسَى مِنْ طُورِ سِينَاءَ. شَرِيعَةٌ عَرِيقَةٌ فِي القِدَمِ ومجازًا: أَوَّلِيَّةٌ ج أَوَّلِيَّاتٌ. מָה עִנְיַן שְׁמִטָּה אֵצֶל הַר סִינַי؟ مجازًا: مَا دَخْلُ شَعْبَانَ بِرَمَضَانَ؟

סִינִי תו"ז (־נִים, ־נִיּוֹת) صِينِيٌّ. مِنْ بِلَادِ الصِّينِ.

סִינְיוֹר It. ז' (־רִים) سِينْيُور. سَيِّدٌ ע' אָדוֹן.

סִינְיוֹרָה נ' (־רוֹת) سَيِّدَةٌ ע' גְּבֶרֶת.

סִינְיוֹרִינָה It. נ' (־נוֹת) آنِسَةٌ.

סִינְכְּרוֹנִי G ת' (־נִיִּים) ١. مُتَزَامِنٌ. مُتَوَاقِتٌ. وَاقِعٌ فِي نَفْسِ الوَقْتِ. ٢. في التلفزيون: مُتَطَابِقٌ بَيْنَ الصُّورَةِ وَالصَّوْتِ. ٣. في القواعد: مَا يَتَعَلَّقُ بِبَحْثِ الظَّوَاهِرِ اللُّغَوِيَّةِ لِلُغَةٍ مُعَيَّنَةٍ فِي وَقْتٍ وَاحِدٍ مِنْ جَمِيعِ النَّوَاحِي كَالقَوَاعِدِ وَالمَعَانِي وَالأَصْوَاتِ (لتمييزه عن الطريقة الـ דִּיאַכְרוֹנִית اي. ما يتعلق ببحث الظواهر اللغوية في تطورها على مرّ الاجيال). שִׁלּוּב סִינְכְּרוֹנִי في الهندسة: التَّعْشِيقُ التَّزَامُنِيُّ.

סִינְכְּרוֹנִיזְם ז' تَزَامُنِيَّةٌ. تَوَاقُتِيَّةٌ. تَطَابُقٌ بَيْنَ حَادِثَيْنِ أَوْ أَكْثَرَ فِي الزَّمَنِ (synchronism).

סִינְכְּרוֹנִיזַצְיָה נ' ١. تَزَامُنٌ. تَطَابُقٌ. تَوَاقُتٌ. ٢. في التلفزيون: تَطَابُقٌ بَيْنَ الصُّورَةِ وَالصَّوْتِ (في نفس الوقت).

סִינֶמָה En. נ' سِينَمَا. دَارُ سِينَمَا ע' קוֹלְנוֹעַ.

סִינֶמַסְקוֹפּ En. ז' (־פִּים) سِينَمَاسْكُوب (فيلم سينمائي يعرض على شاشة واسعة عن طريق تقليصه بواسطة عدسات خاصة ثم عرضه على الشاشة).

סִינֶמָטֶק ז' (־קִים) نَادٍ خَاصٌّ لِلأَفْلَامِ السِّينَمَائِيَّةِ.

סִינֶקְדּוֹכָה G נ' (־כוֹת) في الادب: المَجَازُ المُرْسَلُ (استعمال المفرد والهدف هو الجمع أو العكس).

סִינְקוֹפָּה G נ' (־פּוֹת) ١. في القواعد: التَّرْخِيمُ الوَسْطِيُّ (عن طريق حذف حرف واحد في وسط الكلمة مثل: שְׁלָתֵךְ بدلاً من שְׁאֵלָתֵךְ اي سُؤَالُكِ). ٢. في

الموسيقى: تَأْخِيرُ النَّبْرَةِ. تَغْيِيرُ مَوْضِعِ الإيقَاعِ.

סִינָר, סִנָּר ז' (־רים) مَرْيُولٌ. مَرْيَلَةٌ. مِيدَعَةٌ. مِئْزَرٌ ج مَآزِرُ. وِزْرَةٌ ج وِزْرَاتٌ.

סִינְתֶּזָה G נ' (־זות) ١. في الفلسفة: الجَمِيعَةُ (الجمع بين الطريحة وهي תֵּזָה والنقيضة אַנְטִיתֵּזָה). ٢. تَرْكِيبٌ كِيمَاوِيٌّ (خلاف التحليل). تَوْلِيفٌ. مُؤَالَفَةٌ. تَشْكِيلٌ. ٣. إسْتِنْتَاجٌ. إسْتِدْلَالٌ (من الكل الى الفرد).

סִינְתֶּטִי ת' (־יִּים) ١. مُرَكَّبٌ. تَرْكِيبِيٌّ. ٢. صِنَاعِيٌّ. إصْطِنَاعِيٌّ. גּוּמִי סִינְתֶּטִי مَطَّاطٌ صِنَاعِيٌّ.

סִינְתֶּסַיְזֶר, סינתסייזר En. ז' (־רים) في الموسيقى: تَشْكِيلَةٌ إلِكْتْرُونِيَّةٌ تُسْتَعْمَلُ لِإنْتَاجِ تَشْكِيلَةٍ مِنَ النَّغَمَاتِ أَوِ الصُّوَرِ.

סִיס ז' (־סים) ١. خُطَّافٌ ج خَطَاطِيفُ. سِنُونُو (طائر، swallow, swift). ٢. هُدْبٌ (شَرَارِيبُ) الثَّوْبِ.

סִיֵּס, סייס פ' سَاسَ ـ الدَّابَّةَ. قَادَ ـ الحِصَانَ.

סַיָּס, סייס ז' (־סים) سَائِسٌ. سَيَّاسٌ ج سُوَّاسٌ (من يعتني بالخيل).

סַיָּסוּת, סייסות נ' سِيَاسَةُ الدَّوَابِّ. رِعَايَةُ الخَيْلِ.

סִיסְטֶמָה G נ' (־מות) نِظَامٌ ج أنْظِمَةٌ ونُظُمٌ. مَنْهَجٌ ج مَنَاهِجُ. خُطَّةٌ ج خُطَطٌ. في الفلسفة: مَذْهَبٌ ج مَذَاهِبُ. أُسْلُوبٌ ج أسَالِيبُ.

סִיסְטֶמָתִי ת' (־יִּים) مُنَظَّمٌ. تَنْظِيمِيٌّ. مِنْهَاجِيٌّ. مَنْهَجِيٌّ. مُرَتَّبٌ.

סִיסְטֶמָתִיּוּת נ' مَنْهَجِيَّةٌ. تَنْظِيمٌ حَسَبَ مَنْهَجٍ.

סִיסְטֶמָתִיקָה נ' تَصْنِيفٌ. تَرْتِيبٌ حَسَبَ مَنْهَجٍ مُعَيَّنٍ. مَنْهَجِيَّةٌ.

סֵיסְמוֹגְרָמָה G נ' (־מות) تَسْجِيلُ الزَّلْزَلَةِ. سِجِلُّ الهَزَّةِ الأَرْضِيَّةِ.

סֵיסְמוֹגְרָף ז' (־פים) مِرْجَفَةٌ. مِرْسَمَةُ الزَّلَازِلِ. جِهَازُ قِيَاسِ الهَزَّاتِ الأَرْضِيَّةِ. سِيسْمُوغْرَاف (seismograph).

סֵיסְמוֹגְרָפִי ת' (־יִּים) مِرْجَفِيٌّ. زِلْزَالِيٌّ. إهْتِزَازِيٌّ.

סֵיסְמוֹלוֹגְיָה נ' سِيسْمُولُوجْيَا. عِلْمُ رَصْدِ الهَزَّاتِ الأَرْضِيَّةِ.

סֵיסְמוֹלוֹג ז' (־גים) سِيسْمُولُوج. خَبِيرٌ بِرَصْدِ الهَزَّاتِ الأَرْضِيَّةِ.

סֵיסְמוֹמֶטֶר ז' (־טְרים) مِقْيَاسُ الزَّلَازِلِ أَوِ الهَزَّاتِ الأَرْضِيَّةِ.

סֵיסְמִי ת' (־יִּים) زِلْزَالِيٌّ. خَاصٌّ بِالهَزَّاتِ الأَرْضِيَّةِ.

סִיֵּעַ, סייע פ' ١. سَاعَدَ. نَاصَرَ. سَانَدَ. أعَانَ. دَعَمَ ـ آزَرَ. ٢. في القضاء: كَانَ دَلِيلاً عَلَى. נִסְתַּיֵּעַ إسْتَعَانَ بِـ حَصَلَ عَلَى المُسَاعَدَةِ مِنْ. إسْتَنْفَعَ. לֹא נִסְתַּיֵּעַ הַדָּבָר لَمْ يَتَوَفَّقْ فِي إنْجَازِ المَسْأَلَةِ. لَمْ يُحَالِفْهُ الحَظُّ فِي.

סַיָּע, סייע ז' (־עים) مُسَاعِدٌ. مُعَاوِنٌ. סַיַּעַת נ' مُسَاعِدَةُ الطَّبِيبِ. مُسَاعِدَةُ مُرَوِّضَةِ الأَطْفَالِ.

סִיעָה נ' (־עות) كُتْلَةٌ ج كُتَلٌ. زُمْرَةٌ ج زُمَرٌ. فِئَةٌ ج فِئَاتٌ. סִיעָה פַּרְלָמֶנְטָרִית كُتْلَةٌ بَرْلَمَانِيَّةٌ.

סִיעוּד ע' סָעוּד. **סִיעוּף** ע' סָעוּף.

סַיְעָן, סייען ז' (־נים) مُتَعَاوِنٌ (خصوصًا مع الاستخبارات أو دولة اجنبية).

סִיַּעְתָּא, סייעתא Ar. נ' مُسَاعَدَةٌ. عَوْنٌ. בְּסִיַּעְתָּא דִּשְׁמַיָּא بِعَوْنِ اللّٰهِ (السَّمَاءِ). بِمُسَاعَدَةِ العِنَايَةِ الإلٰهِيَّةِ.

סִיעָתִי ת' (־יִּים) كُتْلَوِيٌّ. فِئَوِيٌّ. مَا يَخُصُّ الكُتْلَةَ.

סִיעָתִיּוּת נ' تَكَتُّلٌ فِئَوِيٌّ. إنْفِصَالٌ إلَى فِئَاتٍ. فِئَوِيَّةٌ.

סַיִף ז' (סְיָפִים) سَيْفٌ ج سُيُوفٌ. حُسَامٌ. شِيشٌ. סֵפֶר וְסַיִף יָרְדוּ כְּרוּכִים מִן הַשָּׁמַיִם الكِتَابُ وَالسَّيْفُ نَزَلاَ مِنَ السَّمَاءِ مَعًا (في تمجيد العلم والقوة معًا).

סַיָּף, סייף ז' (־פים) سَيَّافٌ. مُثَاقِفٌ. خَبِيرٌ بِأَلْعَابِ السَّيْفِ أَوِ الشِّيشِ.

סִיֵּף, סייף פ' في الرياضة: ثَاقَفَ. تَسَايَفَ. تَبَارَزَ بِالسَّيْفِ.

סִי"ף En. ר"ת سِيف. سِعْرُ البِضَاعَةِ بِمَا فِي ذٰلِكَ السِّيكُورْتَه وَالنَّقْلُ حَتَّى مِينَاءِ المُشْتَرِي (C.I.F - Cost, Insurance, Freight).

סַיָּפָא, סייפא Ar. ז' (־פִין) سَيَّافٌ. حَامِلُ السَّيْفِ. مُبَارِزٌ بِالسَّيْفِ ע' סַיָּף. סַפְרָא וְסַיָּפָא حَامِلُ القَلَمِ وَالسَّيْفِ. مَنْ جَمَعَ بَيْنَ القُوَّةِ وَالأَدَبِ.

סֵיפָא ז', **סֵיפָה** נ' Ar. الشَّطْرُ الأَخِيرُ. نِهَايَةٌ. الجُزْءُ النِّهَائِيُّ مِنْ جُمْلَةٍ أَوْ فِكْرَةٍ.

סִיפוּג ע' סָפוּג. **סִיפוּחַ** ע' סָפוּחַ.

סִיפוֹן G ז' (־נים) ١. سِيفُون. شَفَّاطَةٌ. أُنْبُوبُ صُنْدُوقِ الطَّرْدِ. ٢. قِنِّينَةُ صُودَا.

סִיפּוּן ע' סָפוּן. **סִיפּוּק** ע' סָפוּק.

סִיפּוּר ע' סָפוּר. **סִיפוֹרֶת** ע' סִפֹּרֶת.

סַיָּפוּת, סייפות נ' مُثَاقَفَةٌ. مُبَارَزَةٌ بِالسُّيُوفِ. لُعْبَةُ الشِّيشِ.

סִי־פִּי En. ר"ת شَلَلٌ مُخِّيٌّ (C.P. - Cerebral Palsy) ע' שִׁתּוּק, שִׁתּוּק מוֹחִין.

סִיפִילִיס L ז' الزُّهْرِيُّ. الإفْرَنْجِيُّ ע' עַגֶּבֶת.

סִיפָן ז' (־נים) دُلْبُوث. سَيْفُ الغُرَابِ. كْلَادْيُولاَ (نبات زينة، gladiola).

סִיקוּל ע' סָקוּל.

סִיקוּס G ז' (־סים) في النبات: عُجْرَةٌ ج عُجَرٌ. عُقْدَةٌ ج عُقَدٌ. אֹם הַסִּיקוּס ثُقْبُ العُقْدَةِ. بِزُّ الخَشَبِ.

סִיקוּר ע' סָקוּר. **סִיקְרָא** ע' סִקְרָה.

סִיר ז' (־רים) ١. قِدْرٌ ج قُدُورٌ. طَنْجَرَةٌ ج طَنَاجِرُ. حَلَّةٌ ج حِلَلٌ. ٢. شَوْكَةٌ ע' סִירָה. סִיר לַחַץ قِدْرٌ كَاتِمَةٌ. وِعَاءُ الضَّغْطِ. طَنْجَرَةُ الضَّغْطِ. סִיר לַיְלָה قَصْرِيَّةٌ. مَقْعَدَةٌ. نُونِيَّةٌ. قَعَّادَةٌ عق. סִיר הַמַּעֲלוֹת مُطَبَّقِيَّةٌ (وهي مجموعة من

الطناجر الواحدة على الاخرى تمسك بممسك واحد تسمى السفرطاس ايضًا).

סִיר נָפוּחַ ١. قِدْرٌ فَوَّارٌ. ٢. مجازًا: مُنْتَفِخُ الأَوْدَاجِ. شَدِيدُ الغَضَبِ. غَضُوبٌ. ٣. مجازًا: طَبْلٌ أَجْوَفُ. סִיר מָלֵא طَنْجَرَةُ الكَعْكِ. הוּא יוֹשֵׁב עַל סִיר הַבָּשָׂר مجازًا: إِنَّهُ مُتْخَمٌ لاَ يَنْقُصُهُ شَيْءٌ. اكل ومرعى وقلّة صنعة מ׳. اكل ونوم مال القوم עק׳.

סִיֵּר, סייר פ׳ تَجَوَّلَ. جَالَ ـُ إِرْتَادَ. طَافَ ـُ إِسْتَكْشَفَ. إِسْتَطْلَعَ.

סַיָּר, סייר ז׳ (־רִים) جَوَّالٌ. جَوَّالَةٌ. جَوَّابٌ. مُسْتَطْلِعٌ. في الجيش: عَسْكَرِيُّ اسْتِطْلاَعٍ.

סִירָה נ׳ (־רוֹת) ١. قَارِبٌ ج قَوَارِبُ. زَوْرَقٌ ج زَوَارِقُ. شَخْتُورَةٌ. مَرْكَبٌ صَغِيرٌ. ٢. شَوْكَةٌ ج شَوْكٌ. סִירַת גּוּמִי قَارِبُ مَطَّاطٍ. סִירַת דַּיִג زَوْرَقُ صَيْدِ أَسْمَاكٍ. فَلُوكَةُ صَيْدٍ. סִירַת הַצָּלָה زَوْرَقُ إِنْقَاذٍ. قَارِبُ النَّجَاةِ. סִירַת טוֹרְפֵדוֹ زَوْرَقُ طُورْبِيد. סִירַת מֵרוֹץ سَفِينَةُ سِبَاقٍ. حَسَكَةٌ. סִירַת מָנוֹעַ زَوْرَقٌ بُخَارِيٌّ. لَنْش ج لَنْشَات. סִירַת מַעְבֹּרֶת مِعْبَرٌ ج مَعَابِرُ. لَنْشُ العُبُورِ. סִירַת מִפְרָשִׂים سَفِينَةٌ شِرَاعِيَّةٌ. مَرْكَبٌ شِرَاعِيٌّ. סִירַת נְחִיתָה سَفِينَةُ إِنْزَالٍ. زَوْرَقُ إِنْزَالٍ. סִירַת קִיטוֹר زَوْرَقٌ بُخَارِيٌّ. כֻּלָּנוּ בְּסִירָה אַחַת مجازًا: مَصِيرُنَا مُشْتَرَكٌ. كُلُّنَا فِي الهَمِّ شَرْقٌ. إِنَّنَا فِي نَفْسِ الوَرْطَةِ.

סירוב ע׳ סֵרוּב.   **סירוג** ע׳ סֵרוּג.

סירוח ע׳ סֵרוּחַ.

סִירוֹנִית G נ׳ (־יּוֹת) الخَيْلاَنُ. حُورِيَّةُ البَحْرِ (تسمى ايضًا סִילוֹנִית وفي الادب العالمي تسمى בְּתוּלַת הַיָּם عَرُوسُ البَحْرِ).

סירוס ע׳ סֵרוּס.

סִירוֹפ G ז׳ (־פִּים) عَصِيرٌ مُرَكَّزٌ. شَرَابُ فَاكِهَةٍ مُرَكَّزٌ مَعَ السُّكَّرِ.

סירוק ע׳ סֵרוּק.

סִיּוּרוּת, סיירות נ׳ تَجَوُّلٌ. إِسْتِكْشَافٌ. إِسْتِطْلاَعٌ.

סירחון ע׳ סִרְחוֹן.

סִירִיוּס G ז׳ في الفلك: الشِّعْرَى (نجم ثابت لامع في مجموعة كواكب "الكلب الاكبر"، sirius) ע׳ אַבְרֵק.

סִירֵנָה G נ׳ (־נוֹת) ١. في الاساطير اليونانية: عَرُوسُ البَحْرِ ע׳ נִימְפָה. ٢. سَمَكُ الإِسْقَمْرِي. ٣. صَفَّارَةٌ (صَافِرَةٌ) إِنْذَارٍ. ٤. زَامُور.

סַיֶּרֶת, סיירת נ׳ (־יָּרוֹת) ١. دَوْرِيَّةٌ. وَحْدَةٌ عَسْكَرِيَّةٌ مُقَاتِلَةٌ. ٢. طَرَّادٌ ج طَرَّادَاتٌ. دَارِعَةٌ (سفينة حربية كبيرة للاستكشاف، cruiser). ٣. سِرْبٌ مِنْ طَائِرَاتِ الاسْتِطْلاَعِ.

סיתום ע׳ סִתּוּם.   **סיתות** ע׳ סִתּוּת.

סַךְ ע׳ (סוך).

סַךְ ז׳ ١. جُمْهُورٌ. حَشْدٌ. ٢. مَبْلَغٌ ج مَبَالِغُ. مَجْمُوعٌ. حَاصِلٌ. مِقْدَارٌ ج مَقَادِيرُ. قَدْرٌ ج أَقْدَارٌ. סַךְ הַכֹּל المَجْمُوعُ. المَجْمُوعُ الكُلِّيُّ. الْيَكُونُ. حَاصِلُ الجَمْعِ. בְּסַךְ فِي مَسِيرَةٍ عَسْكَرِيَّةٍ مُنَظَّمَةٍ.

סַךְ ז׳ (־כִּים) إِغْمَامٌ. تَظْلِيلٌ. تَغْطِيَةٌ.

סֻכָּה, סוכה נ׳ (־כּוֹת) ١. عَرِيشَةٌ ج عَرَائِشُ. خُصٌّ ج أَخْصَاصٌ. كُشْكٌ ج أَكْشَاكٌ. ٢. مِظَلَّةٌ ج مَظَالُّ (عريشة يقيمها اليهودي في داره في عيد المظلة حيث يؤدي فيها الشعائر الدينية لهذا العيد). חַג הַסֻּכּוֹת عِيدُ المَظَلَّةِ. عِيدُ العَرَائِشِ. عِيدُ السُّكُّوت (عند اليهود).

סִכָּה, סיכה נ׳ (־כּוֹת) ١. دَبُّوسٌ ج دَبَابِيسُ. ٢. وِسَامٌ ج أَوْسِمَةٌ. ٣. دَبُّوسُ الزِّينَةِ. סִכַּת בִּטָּחוֹן دَبُّوسُ أَمَانٍ. دَبُّوسٌ إِنْكِلِيزِيٌّ. دَبُّوسُ قَفْلٍ. סִכַּת רֹאשׁ دَبُّوسُ الشَّعْرِ ע׳ מַכְבֵּנָה. הוּא יוֹשֵׁב עַל סִכּוֹת סל׳ إِنَّهُ جَالِسٌ عَلَى الشَّوْكِ ومجازًا: عَلَى أَحَرَّ مِنَ الجَمْرِ.

סָכוּי ת׳ (סְכוּיִים) شَفَّافٌ.

סִכּוּי, סיכוי ז׳ (־יִּים) ١. تَطَلُّعٌ. تَوَقُّعٌ. تَرَقُّبٌ. ٢. إِحْتِمَالٌ ج إِحْتِمَالاَتٌ. أَمَلٌ ج آمَالٌ. رَجَاءٌ. إِمْكَانٌ ج إِمْكَانَاتٌ. אָבַד סִכְּיוֹ וּבָטַל סִכּוּיוֹ خَابَ فَأْلُهُ. فَقَدَ رَجَاءَهُ. قَطَعَ أَمَلَهُ.

סִכּוּךְ, סיכוך ז׳ (־כִים) تَعْرِيشٌ. تَظْلِيلٌ بِعَرِيشَةٍ. إِغْمَامٌ. تَغْمِيمٌ. تَسْقِيفٌ.

סָכוּךְ ת׳ (סְכוּכִים) مُعَرَّشٌ. مُظَلَّلٌ بِعَرِيشَةٍ. مُسَقَّفٌ.

סִכּוּל, סיכול ז׳ (־לִים) إِحْبَاطٌ. إِبْطَالٌ. إِفْشَالٌ. تَثْبِيطٌ. إِلْغَاءٌ. סִכּוּל מְמֻקָּד إِغْتِيَالٌ مُوَجَّهٌ.

סִכּוּלִי, סיכולי ת׳ (־יִּים) إِحْبَاطِيٌّ. إِفْشَالِيٌّ.

סְכוֹלַסְטִי G ת׳ (־יִּים) ١. مُتَكَلِّمٌ. العَارِفُ بِعِلْمِ الكَلاَمِ. المُتَمَسِّكُ بِالأَسَالِيبِ أَوِ التَّعَالِيمِ التَّقْلِيدِيَّةِ. ٢. قَدِيمٌ. بَالٍ(ي). لاَ يَمُتُّ إِلَى الوَاقِعِ.

סְכוֹלַסְטִיקָה נ׳ ١. عِلْمُ الكَلاَمِ. ٢. السُّكُولاَسْتِيَّةُ (الفلسفة النصرانية التي كانت سائدة في القرون الوسطى المبنية على فلسفة ارسطو والتي حاولت اخضاع الفلسفة للاهوت). ٣. مجازًا: التَّمَسُّكُ بِمَبَادِئَ نَظَرِيَّةٍ عَقِيمَةٍ لاَ تَسْتَنِدُ إِلَى الوَاقِعِ.

סְכוּם ז׳ (־מִים) ١. مَبْلَغٌ ج مَبَالِغُ. قَدْرٌ. مِقْدَارٌ ج مَقَادِيرُ. ٢. مَجْمُوعٌ. مَجْمُوعٌ كُلِّيٌّ.

סִכּוּם, סיכום ז׳ (־מִים) ١. جَمْعٌ. حَاصِلُ الجَمْعِ. مُجْمَلٌ. ٢. إِجْمَالٌ. تَلْخِيصٌ. مُوجَزٌ. סִכּוּמוֹ שֶׁל דָּבָר قُصَارَى القَوْلِ. تَحْصِيلُ الحَاصِلِ. الخُلاَصَةُ. بِاخْتِصَارٍ. إِجْمَالاً. بِإِيجَازٍ.

סכו"ם ר"ת סַכִּין, כַּף וּמַזְלֵג طَقْمُ السَّكَاكِينِ وَالْمَعَالِقِ وَالأَشْوَاكِ.

סִכּוּן, סיכון ז׳ (־נִים) ١. مُخَاطَرَةٌ. مُغَامَرَةٌ. مُجَازَفَةٌ. تَعْرِيضٌ لِلْخَطَرِ. ٢. خَطَرٌ ج أَخْطَارٌ. إِحْتِمَالاَتُ الخَطَرِ. קְבוּצַת סִכּוּן مَجْمُوعَةٌ مُعَرَّضَةٌ لِلْخَطَرِ.

סָכוּר ת׳ (סְכוּרִים) ١. مَسْدُودٌ بِسَدٍّ. مَحْجُوزٌ. مُحْتَجَزٌ. ٢. مُسَكَّرٌ.

סְכִיָּה נ׳ ١. نَظَرٌ. إِسْتِشْفَافٌ. ٢. إِحْتِمَالٌ. تَشْخِيصُ الاحْتِمَالاَتِ. تَوَقُّعٌ.

סְכִיזוֹפְרֶנְיָה G נ׳ في علم النفس: إِنْفِصَامُ (إِزْدِوَاجُ) الشَّخْصِيَّةِ. شِيزُوفْرَانْيَا
ע׳ פִּצּוּל, פִּצּוּל הָאִישִׁיּוּת, שִׁסָּעוֹן.

סַכִּין זו"נ (־נִים) سِكِّينٌ ج سَكَاكِينُ. سِكِّينَةٌ. مُدْيَةٌ ج مُدًى. סַכִּין גִּלּוּחַ شَفْرَةُ حِلاَقَةٍ. مُوسَى ج مَوَاسٍ(ي). אֵין סַכִּין מִתְחַדֶּדֶת אֶלָּא בְּיֶרֶךְ שֶׁל חֲבֶרְתָּהּ لاَ يَحُدُّ السِّكِّينَ إلاَّ السِّكِّينُ ومجازًا: لاَ يَعْجَزُ القَوْمُ إِذَا تَعَاوَنُوا. תָּקַע סַכִּין בְּגַבּוֹ طَعَنَهُ ـَ بِسِكِّينٍ مِنَ الخَلْفِ ومجازًا: غَدَرَ ـِ بِهِ. סַכִּין מְסֻכֶּנֶת בְּיַד שׁוֹטֶה السِّكِّينُ خَطِرٌ فِي يَدِ الأَحْمَقِ. הֵם עַל סַכִּינִים סל׳ بَيْنَهُمْ مَا صَنَعَ الحَدَّادُ. عَلاَقَاتُهُمْ سَيِّئَةٌ.

סַכִּינָאוּת נ׳ التَّهْدِيدُ بِالسِّكِّينِ ومجازًا: عُنْفٌ. لُصُوصِيَّةٌ. قَطْعُ الطَّرِيقِ.

סַכִּינַאי ז׳ (־נָאִים) المُهَدِّدُ بِالسِّكِّينِ ومجازًا: قَاطِعُ طَرِيقٍ. لِصٌّ ج لُصُوصٌ. قَبَضَايٌ.

סְכִירָה נ׳ (־רוֹת) ١. سَدٌّ. إِغْلاَقٌ. قَنْطَرَةٌ. إِقَامَةُ سَدٍّ لِحَجْزِ المَاءِ. ٢. تَسْكِيرٌ.

סָכַךְ פ׳ ١. حَجَبَ ـُ أَخْفَى. غَطَّى. ٢. ظَلَّلَ. أَظَلَّ. عَرَّشَ. ٣. كَلَأَ ـَ (بعين رعايته). وَقَى (يَقِي). נִסְכַּךְ حُجِبَ. إِنْحَجَبَ. ظُلِّلَ بِعَرِيشَةٍ. סִכֵּךְ غَطَّى. غَشَّى.

סְכָךְ ז׳ عَرِيشٌ ج عُرُشٌ. سَقْفُ العَرِيشَةِ. سَقِيفَةٌ ج سَقَائِفُ.

סַכָּךְ ז׳ (־כִים) سَقَّافٌ. مَنْ مِهْنَتُهُ تَسْقِيفُ البُيُوتِ.

סְכָכָה נ׳ (־כוֹת) ١. عِرْزَالٌ. ظُلَّةٌ (من العرائش). ٢. تَسْقِيفَةٌ. سَقِيفَةٌ ج سَقَائِفُ. ٣. سَقِيفَةٌ (للسيارات والبضائع) تُتَّخَذُ مِنْ أَعْمِدَةٍ خَشَبِيَّةٍ أَوْ صَفَائِحَ مِنَ التَّنَكِ.

סָכַל פ׳ جَهِلَ ـَ حَمُقَ ـُ فَسُدَ ـُ عَقْلُهُ. سَفِهَ ـُ נִסְכַּל حَمِقَ ـَ حَمُقَ. سَفِهَ. خَطِلَ ـَ סִכֵּל مجازًا: أَحْبَطَ. أَبْطَلَ. أَفْشَلَ. أَلْغَى. סִכֵּל אֶת עֲצַת פְּלוֹנִי أَحْبَطَ مَكِيدَةَ فُلاَنٍ. סֻכַּל أُحْبِطَ. أُفْشِلَ. أُلْغِيَ. أُبْطِلَ. הִסְתַּכֵּל ١. نَظَرَ ـُ شَاهَدَ. أَمْعَنَ النَّظَرَ فِي. حَدَّقَ. حَدَجَ. ٢. لَحَظَ ـَ لاَحَظَ. إِنْتَبَهَ إِلَى. אַל תִּסְתַּכֵּל בַּקַּנְקַן אֶלָּא בְּמָה שֶּׁיֵּשׁ בּוֹ ע׳ קַנְקַן.

סָכָל ת׳ (סְכָלִים) أَحْمَقُ ج حُمْقٌ وحَمْقَى د׳ حَمْقَاءُ. أَخْرَقُ ج خُرْقٌ د׳ خَرْقَاءُ. مَأْفُونٌ. مُغَفَّلٌ. سَفِيهٌ ج سُفَهَاءُ.

סִכְלוּת נ׳ خَطَلٌ. سَفَاهَةٌ. سَفَهٌ. رَقَاعَةٌ. غَبَاءٌ. حُمْقٌ.

(סכם) נִסְכַּם ١. جُمِعَ. أُحْصِيَ. أُجْمِلَ. ٢. أُتُّفِقَ عَلَيْهِ. أُقِرَّ. סִכֵּם ١. جَمَعَ. أَوْجَدَ حَاصِلَ الجَمْعِ. ٢. لَخَّصَ. أَجْمَلَ. ٣. إِسْتَنْتَجَ. إِسْتَخْلَصَ. סֻכַּם ١. جُمِعَ. وُجِدَ حَاصِلُ الجَمْعِ. ٢. لُخِّصَ. أُجْمِلَ. تَمَّ اسْتِنْتَاجُهُ. הִסְתַּכֵּם, נִסְתַּכֵּם ١. جُمِعَ. وُجِدَ المَجْمُوعُ الكُلِّيُّ. ٢. تَلَخَّصَ. أُجْمِلَ. أُوجِزَ. הִסְכִּים وَافَقَ. إِتَّفَقَ عَلَى. رَضِيَ ـَ إِرْتَضَى. قَبِلَ ـَ سَلَّمَ بِـ הִסְכִּימוּ פֶּה אֶחָד أَجْمَعُوا عَلَى. إِتَّفَقُوا بِالإِجْمَاعِ. عَقَدُوا أَمْرَهُمْ عَلَى. הֻסְכַּם أُتُّفِقَ عَلَى. قُبِلَ. أُرْتُضِيَ.

סְכֵמָה G נ׳ (־מוֹת) مُخَطَّطٌ. تَصْمِيمٌ عَامٌّ. خُطُوطٌ عَامَّةٌ.

סְכֵמָתִי ת׳ (־יִּים) تَخْطِيطِيٌّ. بِخُطُوطٍ عَامَّةٍ.

סְכֵמָתִיּוּת נ׳ تَخْطِيطٌ عَامٌّ.

סִכֵּן, סיכן פ׳ عَرَّضَ لِلْخَطَرِ. خَاطَرَ. جَازَفَ. غَامَرَ. סִכֵּן אֶת חַיָּיו عَرَّضَ حَيَاتَهُ لِلْخَطَرِ. خَاطَرَ. סֻכַּן خُوطِرَ بِهِ. جُوزِفَ بِهِ. הִסְתַּכֵּן خَاطَرَ بِنَفْسِهِ. جَازَفَ. غَامَرَ. إِسْتَبْسَلَ. عَرَّضَ نَفْسَهُ لِلْخَطَرِ. הִסְכִּין تَعَوَّدَ عَلَى. إِعْتَادَ. أَلِفَ ـَ إِسْتَكَانَ لِـ أَنِسَ ـَ بِـ

סַכָּנָה נ׳ (־נוֹת) خَطَرٌ ج أَخْطَارٌ. סַכָּנַת מָוֶת خَطَرُ المَوْتِ. خَطَرُ الهَلاَكِ. סַכָּנַת נְפָשׁוֹת خَطَرُ التَّعَرُّضِ لِلْمَوْتِ. خَطَرٌ شَدِيدٌ. אוֹת סַכָּנָה إِشَارَةُ الخَطَرِ. عَلاَمَةُ الخَطَرِ.

סִכְסוּךְ ז׳ (־כִים) نِزَاعٌ ج نِزَاعَاتٌ. خِصَامٌ. مُخَاصَمَةٌ ج مُخَاصَمَاتٌ. خُصُومَةٌ ج خُصُومَاتٌ. خِلاَفٌ ج خِلاَفَاتٌ. شِجَارٌ. סִכְסוּךְ מְזֻיָּן نِزَاعٌ مُسَلَّحٌ. סִכְסוּךְ עֲבוֹדָה نِزَاعُ عَمَلٍ. יִשֵּׁב אֶת הַסִּכְסוּךְ سَوَّى (حَلَّ) النِّزَاعَ. فَضَّ ـُ الخِلاَفَ. פָּרַץ סִכְסוּךְ نَشِبَ ـَ نِزَاعٌ (خِلاَفٌ).

סִכְסֵךְ פ׳ ١. أَثَارَ النِّزَاعَ. شَاغَبَ. أَوْقَعَ بَيْنَ. حَرَّضَ. أَفْسَدَ بَيْنَ. ٢. عَقَّدَ. أَرْبَكَ. סֻכְסַךְ ١. أُثِيرَ. أُسْتُفِزَّ. أُوقِعَ بَيْنَهُ وَبَيْنَ. حُرِّضَ. הִסְתַּכְסֵךְ إِخْتَصَمَ مَعَ. تَخَاصَمَ. تَنَازَعَ. تَشَاجَرَ. إِخْتَلَفَ مَعَ. تَوَرَّطَ فِي نِزَاعٍ.

סַכְסְכָן ת׳ (־נִים) مُشَاغِبٌ. مُشَاكِسٌ. مُحَرِّضٌ. وَقَّاعٌ. دَسَّاسٌ.

סַכְסְכָנוּת נ׳ مُشَاغَبَةٌ. تَحْرِيضٌ. إِثَارَةُ الخُصُومَةِ (الفِتَنِ). إِيقَاعٌ.

סָכַר פ׳ سَكَّرَ. سَدَّ ـُ بَنَى سَدًّا (حَاجِزًا). أَقَامَ قَنْطَرَةً. נִסְכַּר سُكِّرَ. سُدَّ. حُجِزَ. رُدِمَ. סִכֵּר ١. سَكَّرَ. ٢. سَلَّمَ. قَدَّمَ. ٣. حَلَّى بِالسُّكَّرِ.

סֶכֶר ז׳ (סְכָרִים) سَدٌّ ج سُدُودٌ. خَزَّانٌ ج خَزَّانَاتٌ. قَنْطَرَةٌ ج قَنَاطِرُ. הַסֶּכֶר הַגָּבוֹהַּ السَّدُّ العَالِي (في اسوان مصر). סִכְרֵי הַנִּילוּס القَنَاطِرُ الخَيْرِيَّةُ (على نيل مصر).

סֻכָּר, סוכר ז׳ سُكَّرٌ. سُكَّرُ النَّبَاتِ. סֻכָּר גְּבִישִׁי قِطَعُ سُكَّرٍ. قَنْدٌ. سُكَّرٌ قَرْطٌ. סֻכָּר דַּק سُكَّرٌ نَاعِمٌ. مَسْحُوقُ السُّكَّرِ. סֻכָּר חוּם سُكَّرٌ خَامٌ. סֻכַּר חָלָב سُكَّرُ اللَّبَنِ. لاَكْتُوز. סֻכַּר עֲנָבִים سُكَّرُ العِنَبِ. جلُوكُوز. סֻכַּר פֵּרוֹת سُكَّرُ النَّبَاتِ. سُكَّرٌ نَبَاتِيٌّ. סֶלֶק סֻכָּר ע׳ סֶלֶק. קָפֶה בְּלִי סֻכָּר قَهْوَةٌ سَادَةٌ. قَهْوَةٌ بِلاَ سُكَّرٍ.

סֻכָּרִי, סוכרי ת' (־יים) سُكَّرِيٌّ. حُلْوٌ. مُحَلًّى بِالسُّكَّرِ.

סֻכָּרִיָּה, סוכרייה נ' (־יות) قِطْعَةُ حَلْوَى ج قِطَعُ حَلْوَى. حَلْوَاءُ.

סָכָרִין G ז' سَكَارِين. السُّكَّرِين (مادة متبلرة تُستعمل بديلاً للسكر).

סֻכָּרִינִי ת' (־יים) مجازًا: حُلْوٌ أَكْثَرُ مِمَّا يَنْبَغِي.

סַכֶּרֶת נ' في الطب: السُّكَّرِيُّ. دَاءُ السُّكَّرِ. مَرَضُ البَوْلِ السُّكَّرِيُّ (diabetes). סַכֶּרֶת נְעוּרִים سُكَّرِيُّ الأَحْدَاثِ.

סַכַּרְתִּי, סוכרתי ת' (־יים) مُصَابٌ بِدَاءِ السُّكَّرِيِّ.

סַל ז' (־לים) سَلَّةٌ ج سِلَالٌ. مِقْطَفٌ ج مَقَاطِفُ. قُفَّةٌ ج قُفَفٌ. جُونَةٌ. خَصَفَةٌ ج خِصَافٌ. زِنْبِيلٌ ج زَنَابِيلُ. סַל אַשְׁפָּה سَلَّةُ الْمُهْمَلَاتِ. סַל הַמְּזוֹנוֹת سَلَّةُ الغِذَاءِ (في قياس جدول غلاء المعيشة). סַל מַטְבְּעוֹת في الشؤون المصرفية: سَلَّةُ العُمُلَاتِ. مُعَدَّلُ قِيَمِ النَّقْدِ فِي بَعْضِ الدُّوَلِ لِغَرَضِ إِجْرَاءِ الحِسَابَاتِ المَصْرِفِيَّةِ وَالاقْتِصَادِيَّةِ. סַל תְּמָרִים خَصَفَةٌ ج خِصَافٌ. جُلَّةٌ مِنَ الخُوصِ لِحِفْظِ التَّمْرِ. כַּדּוּרְסַל كُرَةُ السَّلَّةِ ע' כַּדּוּר.

סָלָא פ' وَزَنَ (يَزِنُ). قَدَّرَ. ثَمَّنَ. סֻלָּא ١. وُزِنَ. قُدِّرَ بِـ. ٢. بِيعَ. לֹא יְסֻלֶּא בַּפָּז لاَ يُقَدَّرُ بِثَمَنٍ. نَفِيسٌ.

סֶלֶבְּרִיטִי En. ז' (־טים) مَشْهُورٌ. شَخْصِيَّةٌ مَعْرُوفَةٌ ע' יָדוּעַ.

סֶלְג'וּקִים ז"ר السَّلَاجِقَةُ (قبيلة تركيّة تاسلمت في القرن العاشر ثم سيطرت على سوريا وفلسطين وجزء من آسيا الصغرى).

סָלַד פ' ١. نَفَرَ مِنْ. تَقَزَّزَ. إِشْمَأَزَّ. إِرْتَدَّ. أَشَاحَ عَنْ. تَأَفَّفَ مِنْ. عَافَ (يَعُوفُ). ٢. كَرِهَ. صَدَّ عَنْ. أَعْرَضَ عَنْ. נַפְשׁוֹ סָלְדָה בּוֹ (עָלָיו) إِشْمَأَزَّتْ نَفْسُهُ مِنْهُ. تَقَزَّزَ مِنْهُ. הִסְלִיד نَفَّرَ. قَزَّزَ. كَرَّهَ. جَعَلَهُ يَشْمَئِزُّ مِنْ.

סֶלָה תה"פ سِيلاً (كلمة تقفل الكثير من آيات المزامير وسفر حبقوق للانصات ولعلها تشير الى نوع النغمة وهناك من يفسرها: الى الأبد). אָמֵן סֶלָה! آمِينَ ثُمَّ آمِينَ! اَللّٰهُمَّ اسْتَجِبْ!

סְלוֹבֵנִי תו"ז (־נים, ־ניים) سْلُوفِينِيٌّ. مِنْ سُكَّانِ سْلُوفَانْيَا.

סְלוֹבֶנְיָה ש"פ سْلُوفَانْيَا (دولة تقع شمالي جزيرة البلقان).

סְלוֹגָן En. ז' (־נים) شِعَارٌ ע' סִסְמָה.

סִלּוּד, סילוד ז' (־דים) ١. تَهَيُّبٌ. خَوْفٌ. وَجَلٌ. ٢. مَدِيحٌ. ثَنَاءٌ.

סָלוּחַ ת' (סְלוּחִים) مَسْمُوحٌ. مُعْفًى عَنْهُ. مَصْفُوحٌ عَنْهُ.

סָלוּט L ז' (־טים) تَحِيَّةٌ عَسْكَرِيَّةٌ (salute).

סָלוֹטֵיפּ, סלוטייפ ז' شَرِيطٌ لاَصِقٌ.

סְלָבִי, סלאווי L תו"ז (־בים, ־ביים) سْلاَفِيٌّ (من قوم اصله هندي اوربي انتشر في أوربا ويشمل الروس والبولنديين والصرب وغيرهم).

סָלוּל ת' (סְלוּלִים) مُمَهَّدٌ. مُوَطَّأٌ. مُعَبَّدٌ. مُبَلَّطٌ (طريق). דַּרְכּוֹ סְלוּלָה طَرِيقُهُ مُمَهَّدَةٌ ومجازًا: جَمِيعُ الأَبْوَابِ مَفْتُوحَةٌ أَمَامَ نَجَاحِهِ.

סֶלוּלָרִי En. ת' (־יים) خَلَوِيٌّ (تلفون).

סָלוֹן F ז' (־נים) ١. صَالَةٌ ج صَالَاتٌ. قَاعَةٌ ج قَاعَاتٌ. رَدْهَةٌ ج رَدَهَاتٌ. بَهْوٌ ج أَبْهَاءٌ. ٢. مَنْظَرَةٌ لِيوَانٍ. غُرْفَةُ اسْتِقْبَالٍ. ٣. صَالُونٌ. مُنْتَدًى. סָלוֹן סִפְרוּתִי صَالُونٌ أَدَبِيٌّ. مُنْتَدًى أَدَبِيٌّ.

סָלוֹנִי ת' (־יים) صَالُونِيٌّ. أَدَبِيٌّ. רִקּוּדִים סָלוֹנִיִּים رَقْصٌ صَالُونِيٌّ (على الطريقة الغربية).

סָלוּעַ ת' (סְלוּעִים) ١. صَخْرِيٌّ. وَعْرٌ. ٢. صَلْدٌ كَالصَّخْرِ.

סִלּוּף, סילוף ז' (־פים) تَحْرِيفٌ. تَصْحِيفٌ. تَزْوِيرٌ. تَشْوِيهُ الحَقِيقَةِ.

סִלּוּק, סילוק ז' (־קים) ١. إِزَاحَةٌ. إِبْعَادٌ. تَنْحِيَةٌ. إِقْصَاءٌ. إِزَالَةٌ. صَرْفٌ. ٢. تَسْدِيدُ دَيْنٍ. تَسْوِيَةُ الحِسَابِ. دَفْعٌ. تَخْلِيصٌ. مُقَاصَّةٌ. ٣. عَزْلٌ. فَصْلٌ. إِقَالَةٌ. ٤. مجازًا: رَحِيلٌ عَنِ العَالَمِ. وَفَاةٌ. סִלּוּק חוֹב تَسْدِيدُ دَيْنٍ. دَفْعُ الدَّيْنِ. סִלּוּק מוֹקְשִׁים إِزَالَةُ الأَلْغَامِ. סִלּוּק מִכְשׁוֹל إِزَاحَةُ عَقَبَةٍ (عَقَبَاتٍ). إِزَالَةُ عَائِقٍ. סִלּוּק שְׁכִינָה زَوَالُ الوَحْيِ الإِلٰهِيِّ. חֶשְׁבּוֹן חֲצִי סִלּוּק إِجْرَاءُ الحِسَابِ - نِصْفُ الدَّفْعِ. לִשְׁכַּת סִלּוּקִין غُرْفَةُ المُقَاصَّةِ (في بنك). غُرْفَةُ تَخْلِيصِ البَضَائِعِ (في الجمرك، clearing house).

סָלַח פ' سَامَحَ. صَفَحَ عَنْ. عَفَا عَنْ. غَفَرَ لِـ. נִסְלַח عُفِيَ عَنْهُ. سُمِحَ. غُفِرَ لَهُ. صُفِحَ.

סַלָּח ז' (־חים) غَفُورٌ. صَفُوحٌ. سَمِيحٌ.

סַלְחָן, סַלְחָן ת' (־נים) سَمْحٌ. سَمِيحٌ ج سُمَحَاءُ. غَفُورٌ. صَفُوحٌ. تَوَّابٌ (الله تعالى).

סַלְחָנוּת נ' سَمَاحَةٌ. صَفْحٌ. مَغْفِرَةٌ. عَفْوٌ. هَوَادَةٌ.

סַלְחָנִי ת' (־יים) سَمْحٌ. مُتَسَامِحٌ. حَلِيمٌ. مُتَسَاهِلٌ.

סָלָט L ז' (־טים) ١. سَلَطَةٌ. ٢. ס"ע فَوْضَى. إِخْتِلَاطٌ. بَلْبَلَةٌ.

סַלְטָה II נ' (־טות) في الرياضة: القَفْزُ العَالِي. قَفْزَةٌ. نَطَّةٌ.

סֻלְטָאן A ז' (־נים) سُلْطَانٌ ج سَلَاطِينُ (لقب بعض ملوك المسلمين).

סְלִידָה נ' (־דות) نُفُورٌ. تَقَزُّزٌ. إِشْمِئْزَازٌ. إِعْرَاضٌ. صُدُودٌ.

סֻלְיָה, סוליה L נ' (־יות) نَعْلٌ ج نِعَالٌ. סֻלְיַת חָשִׁישׁ تَرْبَةُ حَشِيشٍ ע' חָשִׁישׁ.

סָלִיחַ ת' (סְלִיחִים) قَابِلٌ لِلْعَفْوِ. مُمْكِنُ العَفْوِ عَنْهُ. مَسْمُوحٌ.

סְלִיחָה נ' (־חות) عَفْوٌ. مَعْذِرَةٌ. صَفْحٌ. غُفْرَانٌ. סְלִיחָה! ١. عَفْوًا! عَفْوَكَ! أَسْتَمِيحُكَ العُذْرَ! ٢. عَنْ إِذْنِكَ! עִמְּךָ הַסְּלִיחָה عَفْوَكَ! إِسْمَحْ لِي! إِعْذِرْنِي! סְלִיחוֹת تَرَاتِيلُ الغُفْرَانِ (تتلى في ايام الصوم او في ساعات المحن وخصوصًا

في شهر التوبة وهو شهر ايلول العبري وحتى عيد الغفران).

סְלִיל ז' (־לִים) ١. لَفِيفَةٌ ج لَفَائِفُ. مِلَفٌ. بَكَرَةٌ (بَكْرَةٌ) ج بَكَرَاتٌ وبَكَرٌ. كَبْكُوبٌ ج كَبَاكِيبُ. كَرَارِيَّة م'. ٢. لَوْلَبٌ. مِسْمَارٌ مُلَوْلَبٌ. סְלִיל הַצִּתָּה في الكهرباء: مِلَفُّ الاشْتِعَالِ.

סְלִילָה נ' (־לוֹת) ١. تَعْبِيدُ الطُّرُقِ. تَمْهِيدٌ. تَبْلِيطٌ. ٢. لَفُّ الخُيُوطِ.

סְלִילִי ת' (־יִים) لَوْلَبِيٌّ. حَلَزُونِيٌّ. دَائِرِيٌّ. رَحَوِيٌّ.

סְלִיק ז' (־קִים) مَخْبَأٌ سِرِّيٌّ. مَخْبَأُ أَسْلِحَةٍ.

סְלִיקָה נ' (־קוֹת) مُقَاصَّةٌ (clearing) ע' סִלּוּק.

סָלַל פ' ١ عَبَّدَ (شَقَّ ـ) طَرِيقًا. مَهَّدَ. بَلَّطَ. ٢. وَطَّأَ. طَرَّقَ. סָלַל אֶת הַדֶּרֶךְ לְפָנָיו مَهَّدَ السَّبِيلَ أَمَامَهُ. فَتَحَ الأَبْوَابَ أَمَامَهُ. נִסְלַל عُبِّدَ. مُهِّدَ. تَمَهَّدَ. بُلِّطَ.

סֻלָּם, סולם ז' (־מוֹת) ١. سُلَّمٌ ج سَلَالِمُ. مِرْقَاةٌ ج مَرَاقٍ(ي) ومجازًا: نَسْلٌ (في جورب). خَيْطٌ سَائِبٌ. ٢. مِقْيَاسٌ مُدَرَّجٌ. سُلَّمٌ تَدْرِيجِيٌّ. סֻלַּם חֲבָלִים سَلَالِمُ مِنَ الحِبَالِ. סֻלַּם עֲדִיפֻיּוֹת سُلَّمُ الأَفْضَلِيَّةِ. تَرْتِيبُ الأَفْضَلِيَّاتِ. סֻלַּם הַקּוֹלוֹת السُّلَّمُ المُوسِيقِيُّ (ترتيب الانغام حسب ارتفاعها: دو، ري، مي، فا، صول، لا، سي، دو). סֻלַּם רִיכְטֶר دَرَجَاتُ قُوَّةِ الهَزَّةِ الأَرْضِيَّةِ ע' רִיכְטֶר. סֻלָּמָהּ שֶׁל צוֹר رَأْسُ النَّاقُورَةِ. פְּלוֹנִי עָלָה בְּסֻלַּם הַהַצְלָחָה إِرْتَقَى فُلَانٌ سُلَّمَ النَّجَاحِ (المَجْدِ). نَجَحَ نَجَاحًا بَاهِرًا. הַשִּׁפְלוּת סֻלַּם הַכָּבוֹד التَّوَاضُعُ شَبَكَةُ الشَّرَفِ. تَاجُ المُرُوءَةِ التَّوَاضُعُ. עוֹלָם לְסֻלָּם הוּא דּוֹמֶה - זֶה עוֹלֶה וְזֶה יוֹרֵד مجازًا: الدَّهْرُ دَوَّارٌ يَوْمٌ لَكَ وَيَوْمٌ عَلَيْكَ.

(סלם) הִסְלִים פ' ١. دَرَّجَ. حَدَّدَ مَرَاحِلَ. ٢. صَعَّدَ. أَزَّمَ. زَادَ حِدَّةً.

סַלְמוֹן L ז' (־נִים) سَلْمُون. سَمَكُ سُلَيْمَانَ.

סַלְמוֹנֶלָּה נ' سَلْمُونِيَّةٌ (مجموعة من البكتيريات تسبب امراضًا في المعدة).

סַלָּמִי, סלאמי ז' نَقَانِقُ السَّلَامِي. نَوْعٌ مِنَ السُّجُقِ. בְּשִׁיטַת הַסַּלָּמִי بِطَرِيقَةِ السَّلَامِي. قِطْعَةً بَعْدَ قِطْعَةٍ.

סֻלָּמִית, סולמית נ' (־יוֹת) سُلَّمِيَّةٌ. عَلَامَةٌ فِي التِّلِفُونِ أَوِ الحَاسُوبِ.

סָלָמַנְדְּרָה G נ' (־רוֹת) سَمَنْدَرٌ. سَمَنْدَلٌ ج سَمَادِلُ (دويبة برمائية من الضفدعيات تشبه السحالي).

סְלַמְס En. ז"ר حَارَاتٌ عَشْوَائِيَّةٌ. مَسَاكِنُ الأَحْيَاءِ الفَقِيرَةِ.

סְלֶנְג En. ז' (־גִים) لُغَةُ الكَلَامِ. اللُّغَةُ الدَّارِجَةُ. اللُّغَةُ العَامِّيَّةُ (slang).

סֶלֶנְיוּם G ז' سِيلِنْيُوم (عنصر لافلزي).

סַלְסָה Sp. נ' ١. السَّلْسَة. رَقْصَةٌ إِيقَاعِيَّةٌ عَاصِفَةٌ. ٢. سَلَطَةٌ مَكْسِيكِيَّةٌ.

סִלְסוּל ז' (־לִים) ١. تَجْعِيدٌ. تَمْوِيجٌ. كَعْوَكَةٌ. ٢. في الموسيقى: هَزَجٌ. تَمَوُّجُ الصَّوْتِ. ٣. تَأَنُّقٌ. تَبَرُّجٌ. סִלְסוּל שֵׂעָר تَجْعِيدُ الشَّعْرِ. كَعْوَكَةُ الشَّعْرِ.

סִלְסֵל פ' ١. جَعَّدَ الشَّعْرَ. جَعَلَهُ جَعْدًا. مَوَّجَ. كَعْوَكَ. ٢. هَزَجَ ـ مَوَّجَ صَوْتَهُ. ٣. كَرَّمَ. بَجَّلَ. رَاعَى. ٤. مَدَحَ ـ סֻלְסַל ١. جُعِّدَ (الشعر). ٢. مُوِّجَ (الصوت).
הִסְתַּלְסֵל ١. تَمَاوَجَ. ٢. تَبَخْتَرَ. إِخْتَالَ. تَهَادَى مُتَعَجْرِفًا.

סַלְסִלָּה, סלסילה נ' (־לוֹת) ١. سُلَيْلَةٌ. سَلَّةٌ صَغِيرَةٌ. بُرْشٌ ج أَبْرَاش م'. ٢. سَرْعٌ ج سُرُوعٌ. غُصْنُ الكَرْمَةِ.

סַלְסֶלֶת נ' (־לוֹת) شَاش. مُوسْلِين (نسيج دقيق).

סִלַּע, סילע פ' حَجَّرَ. حَوَّلَ إِلَى صَخْرٍ أَوْ حَجَرٍ. صَلَّبَ. סֻלַּע أَصْخَرَ. كَثُرَ فِيهِ الصَّخْرُ.

סֶלַע ז' (סְלָעִים) ١. صَخْرَةٌ ج صَخْرٌ وصُخُورٌ. جَنْدَلٌ ج جَنَادِلُ. ٢. حَجَرٌ ج أَحْجَارٌ وحِجَارَةٌ. ٣. سِيلَع (نقد قديم). ٤. عِيَارٌ قَدِيمٌ لِلْوَزْنِ. סֶלַע הַמַּחְלֹקֶת مَوْضُوعُ النِّزَاعِ. نُقْطَةُ الخِلَافِ. אֵיתָן כְּסֶלַע قَوِيٌّ كَالطَّوْدِ الرَّاسِخِ. כִּפַּת הַסֶּלַע ע' כִּפָּה. שֵׁן סֶלַע صَخْرَةٌ مُنْتَصِبَةٌ. رَأْسٌ صَخْرِيٌّ. جُرُفٌ صَخْرِيٌّ (cliff). מִלָּה בְּסֶלַע, מַשְׁתּוֹקָא - בִּתְרֵין Ar. مجازًا: إِذَا كَانَ الكَلَامُ مِنْ فِضَّةٍ فَالسُّكُوتُ مِنْ ذَهَبٍ. رُبَّ سُكُوتٍ أَبْلَغُ مِنْ كَلَامٍ.

סַלְעִי ת' (־עִיִּים) صَخْرِيٌّ. وَعْرٌ.

סַלְעִיּוּת נ' وُعُورَةٌ. صَلَابَةٌ. تَحَجُّرٌ.

סַלְעִית נ' (־עִיּוֹת) أَبْلَقُ. أَبُو بُلَيْق (رتبة من الطيور المغردة، wheatear).

סִלֵּף, סילף פ' حَرَّفَ. زَيَّفَ. صَحَّفَ. زَوَّرَ. لَفَّقَ. حَوَّرَ. סִלֵּף אֶת הָאֱמֶת شَوَّهَ الحَقِيقَةَ. סֻלַּף حُرِّفَ. زُوِّرَ. صُحِّفَ. הִסְתַּלֵּף تَحَرَّفَ. تَصَحَّفَ. تَزَوَّرَ. تَشَوَّهَ. تَحَوَّرَ.

סַלְפָן ז' (־נִים) مُزَوِّرٌ. مُحَرِّفٌ. مُلَفِّقٌ. مُشَوِّهٌ لِلْحَقِيقَةِ.

סַלְפָנוּת נ' تَزْوِيرٌ. تَصْحِيفٌ. تَحْرِيفٌ. تَشْوِيهُ الحَقِيقَةِ.

סִלֵּק, סילק פ' ١. أَزَاحَ. أَبْعَدَ. صَرَفَ ـ نَحَّى. أَقْصَى. أَزَالَ. ٢. طَرَدَ ـ رَفَتَ ـ (من العمل). أَعْفَى. فَصَلَ ـ عَزَلَ ـ ٣. سَدَّدَ الدَّيْنَ. دَفَعَ ـ סִלֵּק מִכְשׁוֹלִים ذَلَّلَ (أَزَالَ) العَرَاقِيلَ. أَزَاحَ العَوَائِقَ. סֻלַּק ١. نُحِّيَ. أُقْصِيَ. أُبْعِدَ. أُزِيلَ. ٢. سُدِّدَ. دُفِعَ. יָדָיו מְסֻלָּקוֹת מִן־ نَفَضَ يَدَيْهِ مِنْ. تَنَحَّى عَنْ ע' מְסֻלָּק. הִסְתַּלֵּק, נִסְתַּלֵּק ١. إِنْصَرَفَ. تَنَحَّى عَنْ. إِبْتَعَدَ عَنْ. أَقْلَعَ عَنْ (فكرة). ذَهَبَ ـ رَاحَ ـ ٢. ذَهَبَ سَبِيلَهُ. رَاحَ فِي ذِمَّةِ اللّٰهِ. وَافَتْهُ المَنِيَّةُ. تُوُفِّيَ. ٣. تَخَلَّى عَنْ (مهمة). نَفَضَ يَدَهُ مِنْ. عَدَلَ ـ عَنْ. تَنَصَّلَ مِنْ. إِسْتَعْفَى. إِسْتَقَالَ. הִסְלִיק خَبَأَ فِي مَخْبَإٍ (سلاحًا مثلاً).

סֶלֶק Ar. ז' (סְלָקִים) ١. بَنْجَر. شَمَنْدَر. شَوَنْدَر. ٢. سِلْق ج سِلْقَان (نبات). סֶלֶק אָדֹם بَنْجَر. شَمَنْدَر. شَوَنْدَر. סֶלֶק סֻכָּר الشَّوَنْدَرُ السُّكَّرِيُّ. بَنْجَرُ السُّكَّرِ.

סֶלֶקְטוֹר En. ז' (־רים) فاحِصٌ أمْنِيٌّ. مأمُورُ التَّفْتِيشِ في مَحَطَّةِ سَفَرٍ ومَداخِلِ الأبْنِيَةِ العامَّةِ.

סֶלֶקְטִיבִי ת' (־ביים) ١. إنْتِقائِيٌّ. ٢. مُدَقِّقٌ في الاخْتِيارِ. نَيِّقٌ.

סֶלֶקְטִיבִיּוּת נ' حَقُّ الاخْتِيارِ. إخْتِيارٌ. إنْتِقاءٌ.

סֶלֶקְצְיָה L נ' (־יות) إخْتِيارٌ. إنْتِقاءٌ. إنْتِخابٌ. إصْطِفاءٌ.

סֶלֶרִי En. ז' كَرَفْسٌ ע' כַּרְפַּס.

סֹלֶת, סוֹלֶת נ' ١. سَمِيذٌ. سَمِيدٌ. قَمْحٌ مَجْرُوشٌ. ٢. مُنْتَخَبٌ. סָלְתּוֹ וְשַׁמְנוֹ النُّخْبَةُ المُخْتارَةُ. عِلْيَةُ القَوْمِ. خِيرَةُ المُجْتَمَعِ אֵין סֹלֶת שֶׁאֵין בָּהּ פְּסֹלֶת لا يَخْلُو القَمْحُ مِنَ الزُّؤانِ ومجازًا: لا مَلامِحَ بِلا ظِلالٍ. لا وَرْدَ بِلا شَوْكٍ. נֶעֶדְרָה הַסֹּלֶת וְנִשְׁאֲרָה הַפְּסֹלֶת مجازًا: ذَهَبَ الصّالِحُونَ وبَقِيَ الطّالِحُونَ. ذَهَبَ النّاسُ وبَقِيَ النَّسْناسُ.

סַלְתָּנִית, סָלְתָּנִית, סולתנית נ' (־יות) سَمَكُ السَّنْمُورَةِ. سَمَكُ السَّرْدِينِ.

סַם ז' (־מִּים) ١. سُمٌّ ج سُمُومٌ. مُخَدِّرٌ ج مُخَدِّراتٌ. ٢. عِطْرٌ ج عُطُورٌ. ٣. عَقّارٌ ج عَقاقِيرُ. دَواءٌ ج أدْوِيَةٌ. סַם חַיִּים تِرْياقٌ. إكْسِيرُ الحَياةِ. دَواءُ الحَياةِ. סַם מָוֶת سُمٌّ قاتِلٌ (فَتّاكٌ). סַם מַרְפֵּא بَلْسَمٌ شافٍ. دَواءٌ شافٍ. סַם שֶׁכְּנֶגֶד مُضادٌّ لِلسُّمِّ. أنْتِيتُوكْسِين. סַם שִׁלְשׁוּל مُسْهِلٌ. شَرْبَةٌ. סַמִּים מְשַׁכְּרִים مُخَدِّراتٌ. سُمُومٌ بَيْضاءُ. סַמֵּי מֶרֶץ مُخَدِّراتٌ مُنَشِّطَةٌ. סַמֵּי רְפוּאָה عَقاقِيرُ طِبِّيَّةٌ. مُسْتَحْضَراتٌ طِبِّيَّةٌ. أدْوِيَةٌ. מִתְמַכֵּר לְסַמִּים مُدْمِنٌ عَلى المُخَدِّراتِ ע' נַרְקוֹמָן.

ס"מ ר"ת סֶנְטִימֶטֶר سَنْتِيمِتْر.

סִמֵּא, סימא פ' ١. عَمّى. أعْمى. فَقَأَ ـ العَيْنَ. سَمَلَ ـ. ٢. خَطَفَ البَصَرَ. בְּהֵר ـ סִמֵּא אֶת הָעֵינַיִם خَطَفَ الأبْصارَ. ذَرَّ الرَّمادَ في العُيُونِ ومجازًا: خَدَعَ ـ. ضَلَّلَ.

סַמְבָּה Pr. נ' سامْبا. رَقْصَةُ السّامْبا.

סַמְבּוּק L ז' (־קים) في النبات: بَلَسانٌ. خَمّانٌ (جنبة، sambucus).

סַמְבַּטְיוֹן, סַנְבַּטְיוֹן, סַבַּטְיוֹן G ש"פ ١. سَمْباتْيُون (اسم نهر اسطوري ورد ذكره في الاساطير اليهودية يقع فيما وراء جبال القاف يقذف الحجارة طيلة الاسبوع الامر الذي يحول دون عبوره ولكنه يستريح في السبت). ٢. مجازًا: دَوّامَةٌ. هَيَجانٌ. هَرْجَلَةٌ. هَرْجٌ ومَرْجٌ.

סַמְבַּטְיוֹנִי ת' (־ניים) مَوّارٌ. هائِجٌ. بُرْكانِيٌّ.

סַמְגַּ"ד (־דים) ר"ת סְגַן מְפַקֵּד גְּדוּד نائِبُ قائِدِ كَتِيبَةٍ.

סְמָדַר ז' حِصْرِمَةٌ ج حِصْرِمٌ. بُرْعُمٌ ج بَراعِمُ. أوَّلُ تَكَوُّنِ الثَّمَرِ.

סָמוֹבָר R ז' (־רים) سَماوَرٌ (غلاية تستعمل لاعداد الشاي).

סָמוּי ת' (סְמוּיִים) ١. أعْمى ج عُمْيٌ ن' عَمْياءُ. ٢. مُسْتَتِرٌ. خَفِيٌّ. مَخْفِيٌّ. مُقَنَّعٌ. غَيْرُ مَنْظُورٍ. אַבְטָלָה סְמוּיָה في الاقتصاد: بَطالَةٌ مُقَنَّعَةٌ. יְצוּא סָמוּי في الاقتصاد: صادِراتٌ غَيْرُ مَنْظُورَةٍ (كالدَّخْلِ مِنَ السِّياحَةِ). נוֹסֵעַ סָמוּי راكِبٌ خَفِيٌّ (مُسْتَتِرٌ).

סִמּוּי, סימוי ז' تَعْمِيَةٌ. فَقْءُ العَيْنِ.

סָמוּךְ ת' (סְמוּכִים) ١. مُجاوِرٌ. دانٍ(ي). قَرِيبٌ. ٢. مُسْتَنِدٌ إلى. مُعْتَمِدٌ عَلى. مُدَعَّمٌ. مُتَّكِئٌ. ٣. مُخَوَّلٌ. مُوَكَّلٌ. ٤. في القواعد: مُضافٌ إلَيْهِ. סָמוּךְ עַל שֻׁלְחַן פְּלוֹנִי يَقْتاتُ عَلى مائِدَةِ فُلانٍ. يَعْتَمِدُ في مَعِيشَتِهِ عَلَيْهِ. בְּסָמוּךְ بِجِوارِ. بِالقُرْبِ مِنْ. לִבּוֹ סָמוּךְ וּבָטוּחַ واثِقٌ كُلَّ الثِّقَةِ بِـ تَحْدُوهُ الثِّقَةُ بِـ סְמוּכִים, סְמוּכִין ١. مُسْتَنَدٌ ج مُسْتَنَداتٌ. مُسْتَمْسَكٌ ج مُسْتَمْسَكاتٌ. ٢. صِلَةٌ ج صِلاتٌ.

סָמוֹךְ ז' (־כים), **סְמוֹכָה** נ' (־כות) ١. سَنَدٌ ج أسْنادٌ. مَسْنَدٌ ج مَسانِدُ. تُكَأَةٌ. دِعامَةٌ ج دَعائِمُ. رَكِيزَةٌ ج رَكائِزُ. ٢. دُقْرانَةٌ ج دُقْرانٌ (مسند لشتلة).

סִמּוּכִין, סימוכין ז"ר إسْتِنادٌ. مَرْجِعٌ ج مَراجِعُ.

סִמּוּל, סימול ז' (־לים) ١. إيماءٌ. إتِّخاذُ رَمْزٍ. رَسْمُ شِعارٍ. ٢. وَسْمٌ. رَسْمُ عَلاماتٍ. تَأْشِيرٌ.

סַמּוּם A ז' (־מים) سَمُومٌ. هَيْفٌ. رِياحٌ خَماسِينِيَّةٌ.

סִמּוּם, סימום ז' تَسْمِيمٌ. قَتْلٌ بِدَسِّ السُّمِّ.

סִמּוּן, סימון ז' (־נים) وَسْمٌ. تَأْشِيرٌ. تَعْلِيمٌ. رَسْمُ عَلاماتٍ.

סָמוּק ת' (סְמוּקִים) مُحْمَرٌّ. مُتَوَرِّدٌ. أحْمَرُ ج حُمْرٌ ن' حَمْراءُ. وَرْدِيٌّ.

סִמּוּק, סימוק ז' خَضْبٌ. تَوَرُّدٌ. إحْمِرارٌ.

סְמוֹקִינְג En. ז' (־גים) بَذْلَةُ السَّهْرَةِ. سْمُوكِينْغ.

סִמּוּר, סימור ז' ١. تَسْمِيرٌ. بَرْشَمَةٌ. دَقُّ المِسْمارِ. ٢. إقْشِعْرارٌ. تَسَمُّرُ شَعْرِ الرَّأْسِ. قُفُوفٌ.

סָמוּר ת' (סְמוּרִים) مُسَمَّرٌ. مُبَرْشَمٌ. مُنْتَصِبٌ كالمِسْمارِ. شاخِصٌ.

סַמּוּר ז' (־רים) سَمُّورٌ ج سَمامِيرُ (حيوان يشبه ابن عرس، polecat).

סַמְח"ט (־טים) ר"ת סְגַן מְפַקֵּד חֲטִיבָה نائِبُ قائِدِ لِواءٍ.

סִמְטָה נ' (־טָאוֹת) ١. زُقاقٌ ج أزِقَّةٌ. زَنْقَةٌ ج زِنَقٌ. طَرِيقٌ ضَيِّقٌ. دَرْبٌ ج دُرُوبٌ.

סָמִיד A ז' (סְמִידִים) سَمِيدٌ ע' סֹלֶת.

סֶמַנְטִי G ת' (־טיים) دَلالِيٌّ. سِيمانْتِيكِي.

סֶמַנְטִיקָה נ' عِلْمُ الدَّلالاتِ. سِيمانْتِيك.

סָמִיךְ ת' (סְמִיכִים) كَثِيفٌ. مُخَثَّرٌ. مُتَخَثِّرٌ. كَثٌّ (شعر.

סְמִיכָה נ׳ (־כוֹת) ١. إسْنَادٌ. دَعْمٌ. إتِّكَالٌ عَلَى. وُثُوقٌ بِـ ٢. تَرْخِيصٌ. إعْطَاءُ إذْنٍ. مَأْذُونِيَّةٌ. ٣. صِلَةٌ ج صِلاَتٌ. تَقَارُبٌ. ٤. في القواعد: إضَافَةُ الْمُضَافِ إلَى الْمُضَافِ إلَيْهِ.

סְמִיכוּת נ׳ (־כֻיּוֹת) ١. تَرْخِيصٌ. إذْنٌ. ٢. في القواعد: إضَافَةٌ. ٣. قَرَابَةٌ. تَقَارُبٌ. ٤. كَثَافَةٌ. تَكَثُّفٌ. تَخَثُّرٌ. ٥. في علم النفس: تَدَاعِي الْكَلِمَاتِ. تَوَارُدُ الْخَوَاطِرِ. בִּסְמִיכוּת לְ־ بِالْقُرْبِ مِنْ. قُرَابَةَ. بِجِوَارِ. סְמִיכוּת הַפָּרָשָׁה, סְמִיכוּת הַפָּרָשִׁיּוֹת ١. تَجَاوُرُ فَصْلَيْنِ. ٢. إرْتِبَاطٌ. عَلاَقَةٌ بَيْنَ أمْرَيْنِ أوْ أكْثَرَ.

סֵמִינָר L ז׳ (־רִים) ١. سَمِينَار. حَلْقَةٌ (دَوْرَةٌ) دِرَاسِيَّةٌ. ٢. دَارُ مُعَلِّمِينَ. كُلِّيَّةٌ لِتَأْهِيلِ الْمُعَلِّمِينَ. ٣. مَدْرَسَةٌ أوْ كُلِّيَّةٌ لإعْدَادِ رِجَالِ الدِّينِ.

סֵמִינָרִי ת׳ (־יִּים) سَمِينَارِيٌّ. دِرَاسِيٌّ. تَعْلِيمِيٌّ.

סֵמִינַרְיוֹן ז׳ (־נִים) ١. دَوْرَةٌ دِرَاسِيَّةٌ (في نطاق الدراسة الجامعية). ٢. إجْتِمَاعٌ خَاصٌّ لِبَلْوَرَةِ مَوْضُوعٍ مُعَيَّنٍ.

סְמִיקוּת נ׳ تَوَرُّدٌ. إحْمِرَارٌ. حُمْرَةٌ خَفِيفَةٌ.

סָמִיר ת׳ (סְמִירִים) مِسْمَارِيٌّ (شعر). شَعْرٌ قَوِيٌّ مُنْتَصِبٌ.

סָמַךְ פ׳ ١. سَنَدَ ـُ دَعَمَ ـَ عَمَدَ ـِ أوْكَأَ. ٢. وَضَعَ (يَضَعُ). ٣. قَرَّبَ. دَنَّى. جَعَلَهُ قَرِيبًا. ٤. رَخَّصَ. أهَّلَ. مَنَحَ إذْنًا. أصْدَرَ شَهَادَةً. ٥. إسْتَنَدَ. وَثِقَ (يَثِقُ) بِـ عَوَّلَ عَلَى. إتَّكَلَ. إعْتَمَدَ عَلَى. رَكِنَ ـَ عَلَى. סָמַךְ יָדוֹ עַל פְּלוֹנִי أيَّدَ فُلاَنًا. دَعَمَهُ. أوْكَلَهُ وَفَوَّضَهُ. סָמַךְ יָדוֹ עַל דָּבָר أقَرَّ أمْرًا. وَافَقَ عَلَيْهِ. قَبِلَهُ ـَ אֵין סוֹמְכִין עַל הַנֵּס لاَ يُعَوَّلُ عَلَى الْمُعْجِزَاتِ. لاَ تُتْرَكُ الْمُقَدَّرَاتُ بِيَدِ الأقْدَارِ. נִסְמַךְ ١. إعْتَمَدَ عَلَى. إسْتَنَدَ إلَى. إرْتَكَنَ عَلَى. إتَّكَأَ ٢. أُوكِلَ إلَيْهِ مَنْصِبٌ. أُسْنِدَ إلَيْهِ. فُوِّضَ. ٣. مجازًا: إتَّكَلَ. عَوَّلَ عَلَى. ٤. إقْتَرَبَ مِنْ. دَنَا مِنْ. ٥. تَكَثَّفَ. تَخَثَّرَ. إنْعَقَدَ (السكر في المربى مثلاً). ٦. في القواعد: أُضِيفَ ע׳ נִסְמָךְ. הִסְתַּמֵּךְ ١. إسْتَنَدَ إلَى. إعْتَمَدَ عَلَى. إتَّكَأَ عَلَى. عَوَّلَ عَلَى. رَكِنَ عَلَى. ٢. إسْتَشْهَدَ بِـ إسْتَنَدَ إلَى قَرِينَةٍ. إعْتَمَدَ عَلَى مَرْجِعٍ. בְּהִסְתַּמֵּךְ עַל־ في الرسائل: إسْتِنَادًا إلَى. بِالإشَارَةِ إلَى. הִסְמִיךְ ١. فَوَّضَ. خَوَّلَ. وَكَّلَ. أوْكَلَ. أنَابَ. مَنَحَ ـَ صَلاَحِيَّةً. ٢. كَثَّفَ. خَثَّرَ. غَلَّظَ. ٣. مَنَحَ شَهَادَةً. ٤. في المسيحية: رَسَمَ ـُ عَيَّنَ. ٥. قَرَّبَ. أدْنَى. أوْصَلَ. رَبَطَ ـِ بَيْنَ. הָסְמַךְ ١. فُوِّضَ. خُوِّلَ. وُكِّلَ. أُنِيبَ. ٢. قُرِّبَ. ٣. كُثِّفَ. خُثِّرَ. ٤. مُنِحَ شَهَادَةً.

סֶמֶךְ ז׳ ١. سَنَدٌ ج أسْنَادٌ. عِمَادٌ. دِعَامَةٌ. تَأْيِيدٌ. ٢. مُسْتَمْسَكٌ ج مُسْتَمْسَكَاتٌ. עַל סֶמֶךְ־, עַל סְמַךְ־ إسْتِنَادًا إلَى. إعْتِمَادًا عَلَى. بِنَاءً عَلَى. بِمُوجِبِ. عَمَلاً (باحكام مادة او قانون). بِالإشَارَةِ إلَى. إيمَاءً إلَى. בַּר סֶמֶךְ أخُو ثِقَةٍ. خَبِيرٌ. حُجَّةٌ. مَوْثُوقٌ بِهِ. مُعَوَّلٌ عَلَيْهِ.

סָמֶךְ נ׳ (־מְכִים) إسْمُ الْحَرْفِ الْعِبْرِيِّ ס ע׳ ס.

סַמְכָא Ar. ז׳ ע׳ סֶמֶךְ. בַּר סַמְכָא (בְּנֵי סַמְכָא) أخُو ثِقَةٍ. ثِقَةٌ ע׳ סֶמֶךְ, בַּר סֶמֶךְ.

סַמְכוּת נ׳ (־כֻיּוֹת) ١. إخْتِصَاصٌ. صَلاَحِيَّةٌ. سُلْطَةٌ ج سُلُطَاتٌ. تَفْوِيضٌ. تَوْكِيلٌ. ٢. حُجَّةٌ يُعَوَّلُ عَلَيْهَا. مَرْجِعٌ ج مَرَاجِعُ. הַאֲצָלַת סַמְכֻיּוֹת تَخْوِيلُ صَلاَحِيَةٍ. تَفْوِيضٌ ע׳ הַאֲצָלָה. הַגְדָּרַת סַמְכֻיּוֹת تَحْدِيدُ الاخْتِصَاصَاتِ (الصَّلاَحِيَاتِ). נָתַן לוֹ סַמְכוּת فَوَّضَهُ. خَوَّلَهُ صَلاَحِيَةً. وَكَّلَهُ.

סַמְכוּתִי ת׳ (־יִּים) ١. مُتَنَفِّذٌ. ذُو سَطْوَةٍ. ذُو نُفُوذٍ. مُتَأَمِّرٌ. الآمِرُ.

סַמְכוּתִיּוּת נ׳ تَأَمُّرٌ. سَطْوَةٌ. حَزْمٌ. نُفُوذٌ.

סֵמֶל ז׳ (סְמָלִים) ١. شِعَارٌ ج شِعَارَاتٌ. رَمْزٌ ج رُمُوزٌ. عَلاَمَةٌ ج عَلاَمَاتٌ. سِمَةٌ. سِمَاتٌ. إشَارَةٌ. ٢. قُدْوَةٌ. مَثَلٌ. مِثَالٌ. نَمُوذَجٌ. ٣. في التوراة: صُورَةٌ ج صُوَرٌ. تِمْثَالٌ ج تَمَاثِيلُ. ٤. سَمَلٌ ج أسْمَالٌ. خِرْقَةٌ ج خِرَقٌ. סֵמֶל הַמְּדִינָה شِعَارُ الدَّوْلَةِ. סֵמֶל מִסְחָרִי شِعَارٌ تِجَارِيٌّ. عَلاَمَةٌ (مَارْكَةٌ) تِجَارِيَّةٌ. שִׁמֵּשׁ סֵמֶל كَانَ قُدْوَةً. كَانَ مِثَالاً يُحْتَذَى.

סַמָּל ז׳ (־לִים) في الجيش: رَقِيبٌ ج رُقَبَاءُ. سَارْجِنْت. סַמָּל רִאשׁוֹן رَقِيبٌ أوَّلُ. סַמָּל תּוֹרָן رَقِيبٌ مُنَاوِبٌ. רַב־סַמָּל مُسَاعِدٌ. وَكِيلٌ. רַב־סַמָּל רִאשׁוֹן مُسَاعِدٌ أوَّلُ.

סִמֵּל, סִימֵל פ׳ ١. رَمَزَ ـُ إلَى. دَلَّ ـُ عَلَى. مَثَّلَ. ٢. كَانَ مِثَالاً لِـ كَانَ نَمُوذَجًا. סֻמַּל رُمِزَ إلَى. مُثِّلَ بِـ נִסְתַּמֵּל تَمَثَّلَ بِـ رُمِزَ إلَى.

סִמְלִי ת׳ (־יִּים) رَمْزِيٌّ. دَالٌّ عَلَى. مِثَالِيٌّ.

סִמְלִיּוּת נ׳ رَمْزِيَّةٌ. مَثَلٌ. دَلاَلَةٌ.

סַמְלִיל ז׳ (־לִים) عَلاَمَةٌ تِجَارِيَّةٌ. لُوجُو ע׳ לוֹגוֹ.

סִמֵּם, סִימֵם פ׳ ١. سَمَّمَ. قَتَلَ ـُ بِالسُّمِّ. دَسَّ ـُ السُّمَّ. ٢. خَدَّرَ. סֻמַּם ١. سُمِّمَ. تَسَمَّمَ. دُسَّ لَهُ السُّمُّ. ٢. خُدِّرَ. הִסְתַּמֵּם سَمَّمَ نَفْسَهُ. تَنَاوَلَ السُّمَّ. ٢. خَدَّرَ نَفْسَهُ.

סְמָמִית נ׳ (־יּוֹת) سَامٌّ أبْرَصُ ע׳ שְׂמָמִית.

סַמְמָן ז׳ (־נִים) ١. عَقَّارٌ ج عَقَاقِيرُ. عِطْرٌ ج عُطُورٌ. ٢. مجازًا: مُؤَثِّرٌ ج مُؤَثِّرَاتٌ. مُمَيِّزٌ ج مُمَيِّزَاتٌ. ٢. تَلْمِيحٌ.

סַמָּן ז׳ (־נִים) ١. عَقَّارٌ. عِطْرٌ ע׳ סַמְמָן. ٢. مُؤَشِّرٌ. وَاسِمٌ. دَلِيلٌ. ٣. في الحواسيب: مُؤَشِّرٌ (indicator). סַמָּן יְמָנִי في الجيش: الْجَنْبُ الدَّلِيلُ. قِطَارُ الدَّلِيلِ (وهو العسكري الذي يقف في اول الصف حيث يصطف سائر الجنود الى يمينه بخط مستقيم معه).

סִמֵּן, סִימֵן פ׳ أشَّرَ. وَسَمَ (يَسِمُ). عَلَّمَ. وَضَعَ ـَ عَلاَمَةً أوْ إشَارَةً. لَوَّحَ. סֻמַּן أُشِّرَ. وُسِمَ. عُلِّمَ بِعَلاَمَةٍ. הִסְתַּמֵּן ١. إتَّسَمَ بِـ إتَّصَفَ بِـ تَمَيَّزَ بِـ ٢. بَدَا ـُ لاَحَ ـُ ظَهَرَ ـَ

סֵמַנְטִי G ת' (־יִים) دَلَالِيٌّ. مَعْنَوِيٌّ.

סֵמַנְטִיקָה נ' عِلْمُ الْمَعْنَى. عِلْمُ الدَّلَالَاتِ. سِيمَانْتِيك (علم يبحث في معاني الكلمات وتطورها، semantics).

סְמַנְכָּ"ל (־לִים) ר"ת סְגַן מְנַהֵל כְּלָלִי نَائِبُ الْمُدِيرِ الْعَامِّ. نَائِبُ وَكِيلِ الْوِزَارَةِ م'.

סֶמֶסְטֶר L ז' (־רִים) فَصْلٌ دِرَاسِيٌّ (في المعاهد العليا).

סִמְפּוֹן Ar. ז' (־נוֹת) أُنْبُوبَةٌ (شُعْبَةٌ) رِئَوِيَّةٌ. قَصَبَةٌ هَوَائِيَّةٌ. דַּלֶּקֶת הַסִּמְפּוֹנוֹת اِلْتِهَابُ الشُّعَبِ. نَزْلَةٌ شُعَبِيَّةٌ ע' בְּרוֹנְכִיטִיס.

סֶמָפוֹר ז' (־רִים) سِيمَافُور. إِشَارَاتٌ مَرْئِيَّةٌ لِلْقِطَارَاتِ.

סִמְפֵּת פ' شَعَرَ بِالتَّعَاطُفِ مَعَ. شَارَكَ وِجْدَانِيًّا.

סָמַק פ' اِحْمَرَّ. تَوَرَّدَ. סִמֵּק وَرَّدَ. جَعَلَهُ أَحْمَرَ. הִסְמַמֵּק, הִסְתַּמֵּק اِحْمَرَّ. تَوَرَّدَ. הִסְמִיק تَوَرَّدَ. اِحْمَرَّ. הִסְמִיק מִבּוּשָׁה تَوَرَّدَ خَجَلًا.

סֹמֶק, סוֹמֶק ז' ١. اِحْمِرَارٌ. تَوَرُّدٌ. ٢. أَحْمَرُ الْخُدُودِ.

סָמֹק, סוֹמֵק Ar. ת' (־קִים) أَحْمَرُ قَانٍ.

סמ"ק ר"ת סֶנְטִימֶטֶר קֻבִּי (מְעֻקָּב) سَنْتِيمِتْر مُكَعَّبٌ (سم٣).

סָמַר פ' تَسَمَّرَ. تَصَلَّبَ. قَفَّ ـ (الشعر مثلاً). اِقْشَعَرَّ. סִמֵּר ١. صَلَّبَ. اِنْتَفَشَ. قَفَّ. ٢. سَمَّرَ. بَرْشَمَ. מַסְמֵר שֵׂעָר تَقْشَعِرُّ لَهُ الْأَبْدَانُ. يَقِفُ لَهُ الشَّعْرُ (فظاعة). סֻמַּר سُمِّرَ. تَسَمَّرَ. بُرْشِمَ. تَبَرْشَمَ. הִסְתַּמֵּר تَسَمَّرَ. تَصَلَّبَ. اِنْتَصَبَ كَالْمِسْمَارِ.

סמ"ר ר"ת ١. סֶנְטִימֶטֶר רָבוּעַ سَنْتِيمِتْر مُرَبَّعٌ (سم٢). ٢. סַמָּל רִאשׁוֹן رَقِيبٌ (عَرِيفٌ) أَوَّلُ.

סִמּוּר ז' (־רִים) تَسْمِيرٌ. بَرْشَمَةٌ. شَدٌّ أَوْ تَثْبِيتٌ بِمِسْمَارٍ.

סְמַרְטוּט ז' (־טִים) ١. خِرْقَةٌ ج خِرَقٌ. سَمَلٌ ج أَسْمَالٌ. ٢. مجازاً: سَقَطُ الْمَتَاعِ. رَثٌّ. بَالٍ(ي). ٣. حَقِيرٌ.

סְמַרְטוּטִי ת' (־טִיִּים) مُتَهَرِّئٌ. رَثٌّ. مُمَزَّقٌ. خَرِقٌ. بَالٍ(ي) ومجازاً: عَدِيمُ الْقِيمَةِ. لَا وَزْنَ لَهُ. حَقِيرٌ.

סְמַרְטוּטָר ז' (־רִים) بَائِعُ الْخِرَقِ. جَامِعُ الْخِرَقِ (لبيعها لمصانع الورق).

סִמְרֵר פ' ١. سَمَّرَ. ثَبَّتَ بِمِسْمَارٍ. بَرْشَمَ. ٢. سَمَّرَ شَعْرَ بَدَنِهِ. جَعَلَهُ يَقْشَعِرُّ. סֻמְרַר سُمِّرَ. تَسَمَّرَ. بُرْشِمَ. شُدَّ بِمِسْمَارٍ.

סְנָאִי ז' (־אִים) سِنْجَابٌ ج سَنَاجِيبُ. قُرْقُذَان (حيوان من القوارض، squirrel).

סַנְגְּוִינִי L ת' (־נִיִּים) دَمَوِيُّ الْمِزَاجِ. نَشِيطٌ. مُتَفَائِلٌ (sanguine).

סָנֵגוֹר G ז' (־רִים) مُحَامِي الدِّفَاعِ. مُدَافِعٌ. مُرَافِعٌ. شَفِيعٌ.

סִנְגּוּר ז' دِفَاعٌ. مُرَافَعَةٌ. شَفَاعَةٌ.

סָנֵגוֹרְיָה נ' (־יוֹת) دِفَاعٌ. مُرَافَعَةٌ. شَفَاعَةٌ. עֵד סָנֵגוֹרְיָה شَاهِدُ دِفَاعٍ. לִמֵּד סָנֵגוֹרְיָה עַל פְּלוֹנִי دَافَعَ عَنْ فُلَانٍ. رَافَعَ عَنْهُ. شَفَعَ ـ لَهُ.

סִנְגֵּר פ' دَافَعَ عَنْ. رَافَعَ عَنْ. شَفَعَ ـ

סֶנְדְּוִיץ', סנדוויץ' En. ז' سَنْدَوِيش. شَطِيرَةٌ ע' כָּרִיךְ.

סִנְדּוּל ז' ١. اِنْتِعَالُ صَنْدَلٍ. ٢. في الشرطة: صَنْدَلَةُ عَجَلِ السَّيَّارَةِ لِئَلَّا تَتَحَرَّكَ (بسبب مخالفة).

סַנְדָּל ז' (־לִים) ١. صَنْدَلٌ ج صَنَادِلُ. خُفٌّ ج أَخْفَافٌ وَخِفَافٌ. مَدَاسٌ. شِبْشِب. ٢. خُفٌّ (للبعير مثلاً). نَعْلٌ. حَذْوَةٌ. ٣. سَمَكُ مُوسَى (sole). סַנְדַּל בַּרְזֶל نَعْلٌ حَدِيدِيٌّ (لحافر الفرس).

סִנְדֵּל פ' ١. أَنْعَلَ نَعْلًا. أَلْبَسَ حِذَاءً. ٢. في الشرطة: صَنْدَلَ (رَبَطَ) إِطَارَ السَّيَّارَةِ (لِئَلَّا تَتَحَرَّكَ). סֻנְדַּל ١. أُنْتُعِلَ الصَّنْدَلُ. ٢. رُبِطَ بِصَنْدَلٍ.

סַנְדְּלָר ז' (־רִים) إِسْكَافِيٌّ. سَكَّافٌ. حَذَّاءٌ. صَانِعُ الْأَحْذِيَةِ وَمُصَلِّحُهَا. كُنْدَرْجِي. כָּל הַסַּנְדְּלָרִים הוֹלְכִים יְחֵפִים الاسكافي حَافٍ(ي) (والحائك عريان).

סַנְדְּלָרוּת נ' سِكَافَةٌ. صُنْعُ الْأَحْذِيَةِ أَوْ تَصْلِيحُهَا.

סַנְדְּלָרִיָּה, סנדלרייה נ' (־יוֹת) مَعْمَلُ صُنْعِ الْأَحْذِيَةِ. دُكَّانُ تَصْلِيحِ الْأَحْذِيَةِ.

סַנְדָּק G ז' (־קִים) ١. عَرَّابٌ (من يمسك الطفل على ركبتيه ساعة ختانه). ٢. في المسيحية: كَفِيلُ الْمُعْتَمَدِ. ٣. إِشْبِينٌ ج أَشَابِينُ.

סִנְדֵּק פ' ١. أَمْسَكَ الطِّفْلَ عَلَى رُكْبَتَيْهِ سَاعَةَ خِتَانِهِ. كَانَ عَرَّابًا. ٢. في المسيحية: كَانَ كَفِيلَ الْمُعْتَمَدِ. ٣. كَانَ إِشْبِينًا.

סַנְדְּקָאוּת, סַנְדָּקוּת נ' ١. مُهِمَّةُ الْعَرَّابِ. ٢. كَفَالَةُ الْمُعْتَمَدِ.

סְנֶה ז' عُلَّيْقٌ. عُلَيْقَى. تُوتُ الْعُلَّيْقِ (جنبة شائكة من فصيلة الورديات تجلى منها الله على النبي موسى وهي تشتعل دون ان تحترق، rubus). הַסְּנֶה הַבּוֹעֵר عُلَّيْقَةُ مُوسَى.

סֻנָּה, סונה A נ' سُنَّةٌ ج سُنَنٌ. سُنَّةُ الْإِسْلَامِ (وهي مجموعة الاحاديث النبوية الشريفة وما ينسب اليه من افعال). أَهْلُ السُّنَّةِ.

סַנְהֶדְרִין G נ' ١. السَّنْهَدْرِين. قديماً: هَيْئَةُ الْمَحْكَمَةِ الْعُلْيَا (في اواخر عهد الهيكل الثاني اي في حوالي القرن الاول الميلادي وما بعده وهي اعلى هيئة شرعية يهودية). ٢. فَصْلٌ مِنْ فُصُولِ الْمِشْنَةِ وَالتَّلْمُودِ يُعَالِجُ مَوْضُوعَ الْمَحَاكِمِ الشَّرْعِيَّةِ الْيَهُودِيَّةِ. סַנְהֶדְרִין גְּדוֹלָה كِنَايَةٌ عَنِ السَّنْهَدْرِين وَهِيَ هَيْئَةُ الْمَحْكَمَةِ الْعُلْيَا الْيَهُودِيَّةِ فِي الْقُدْسِ وَتَتَأَلَّفُ مِنْ وَاحِدٍ وَسَبْعِينَ عُضْوًا. סַנְהֶדְרִין קְטַנָּה السَّنْهَدْرِينُ الصُّغْرَى (وهي هيئة المحكمة في كل ولاية وتتالف من ٢٣ عضواً).

סְנוֹבּ En. ז' (־בִּים) مُتَرَفِّعٌ. مُتَكَبِّرٌ. جَخَّاخ (المفتخر بما ليس عنده).

סְנוֹבִּי ת' (־בִּיִּים) مَا يَنْطَوِي عَلَى التَّكَبُّرِ وَالتَّرَفُّعِ.

סְנוֹבִּיּוּת נ', **סְנוֹבִּיזְם** ז' تَرَفُّعٌ. مُكَابَرَةٌ. تَكَبُّرٌ. تَعَاظُمٌ. نَفْجٌ. عُنْجُهِيَّةٌ. جَخْةٌ.

סְנְוֵור ז' خَطْفُ البَصَرِ. بَهْرُ العَيْنِ. زَغْلَلَةٌ.

סִנּוּן, סִינּוּן ז' (־נִים) تَقْطِيرُ السَّوَائِلِ. تَصْفِيَةٌ. تَرْشِيحٌ.

סְנוּנִית נ' (־יּוֹת) سُنُونُوَة. سُنُونِيَة ج سُنُونُو. عُصْفُورُ الجَنَّةِ (نوع من الخطاطيف، swallow). סְנוּנִית רִאשׁוֹנָה مجازًا: تَبَاشِيرُ. بَشَائِرُ. طَلَائِعُ. أَوَائِلُ.

סִנּוּף, סִינּוּף ז' إِلْحَاقٌ. ضَمٌّ. جَعْلُهُ فَرْعًا فِي.

סָנוּף ת' (סְנוּפִים) ١. مُتَفَرِّعٌ عَنْ. مُتَشَعِّبٌ مِنْ. ٢. مُلْحَقٌ بِـ. مَضْمُومٌ إِلَى.

סִנּוּק, סִינּוּק ז' دَفْعٌ. ضَغْطٌ.

סְנוּקֶר .En ז' سْنُوكِر (نوع من البليارد ذو ١٥ كرة ملونة، snooker).

סְנוֹקֶרֶת נ' (־קָרוֹת) لَكْمَةٌ ج لَكَمَاتٌ. ضَرْبَةٌ بِقَبْضَةِ اليَدِ فِي الوَجْهِ.

סְנוֹר ע' סִינָר.

סִנְוֵר, סנוור פ' عَمَّى. أَعْمَى. خَطَفَ ـ البَصَرَ. بَهَرَ ـ العَيْنَ. زَغْلَلَ. סֻנְוַר عُمِّيَ. خُطِفَ بَصَرُهُ. بُهِرَ. إِنْبَهَرَتْ عَيْنُهُ. הִסְתַּנְוֵר تَعَمَّى. خُطِفَ بَصَرُهُ. بُهِرَتْ عَيْنُهُ.

סַנְוֵרִים, סנוורים ז"ר ١. عَمًى. عَشًى. خَطْفُ البَصَرِ. إِنْبِهَارُ العَيْنِ. زَغْلَلَةٌ. ٢. رَكَاكَةُ بَصَرٍ. מִשְׂחַק הַסַּנְוֵרִים لُعْبَةُ الاسْتِغْمَايَةِ. הִכָּה בְּסַנְוֵרִים بَهَرَ. خَطَفَ الأَبْصَارَ.

סִנֵּט פ' سَخِرَ ـ مِنْ. تَهَكَّمَ عَلَى. סֻנַּט إِسْتُهْزِئَ بِـ. تُهُكِّمَ.

סֶנְט L ז' (־טִים) سَنْت. وَاحِدٌ مِنْ مِائَةٍ مِنَ الدُّولَارِ.

סֶנָט L ז' (־טִים) ١. مَجْلِسُ شُيُوخٍ (في روما القديمة وبعض الدول الغربية). ٢. مَجْلِسُ أَعْيَانٍ. ٣. مَجْلِسُ إِدَارَةِ جَامِعَةٍ.

סֶנָטוֹר ז' (־רִים) سِنَاتُور. شَيْخٌ ج شُيُوخٌ. عَيْنٌ ج أَعْيَانٌ. عُضْوٌ فِي مَجْلِسِ الشُّيُوخِ.

סָנָטוֹרְיוּם L ז' (־מִים) مَصَحٌّ. مَصَحَّةٌ ج مَصَحَّاتٌ. دَارُ نَقَاهَةٍ.

סֶנְטִיגְרָם L ז' (־מִים) سَنْتِيغْرَام. وَاحِدٌ بِالمِائَةِ مِنَ الغْرَامِ (سَنْتِغم).

סֶנְטִילִיטֶר L ז' (־טְרִים) سَنْتِيلِتْر. وَاحِدٌ بِالمِائَةِ مِنَ اللِّتْرِ.

סֶנְטִימֶטֶר L ז' (־טְרִים) سَنْتِيمِتْر. وَاحِدٌ بِالمِائَةِ مِنَ المِتْرِ (سم).

סֶנְטִימֶנְט F ז' (־טִים) عَاطِفَةٌ ج عَوَاطِفُ. رِقَّةُ شُعُورٍ. تَأَثُّرٌ.

סֶנְטִימֶנְטָלִי ת' (־לִיִּים) عَاطِفِيٌّ. رَقِيقُ الشُّعُورِ. وِجْدَانِيٌّ. سَرِيعُ التَّأَثُّرِ.

סֶנְטִימֶנְטָלִיּוּת נ' عَاطِفِيَّةٌ. رِقَّةُ شُعُورٍ. وِجْدَانِيَّةٌ. سُرْعَةُ تَأَثُّرٍ.

סַנְטֵר ז' (־רִים) ذَقَنٌ ج أَذْقَانٌ. حَنَكٌ ج أَحْنَاكٌ.

סַנְטֵרִית (־יּוֹת) ذَاقِنَةُ الكَمَانِ (موضع الذقن في الكمان).

סֶנְיוֹר L ז' (־רִים) سِنْيُور. سَيِّدٌ ج سَادَةٌ.

סֶנְיוֹרָה נ' (־רוֹת) سِنْيُورَة. سَيِّدَةٌ.

סֶנְיוֹרִיטָה .Sp נ' (־טוֹת) آنِسَةٌ ج آنِسَاتٌ وَأَوَانِسُ.

סֶנְיוֹרִיטִי .En ז' أَقْدَمِيَّةٌ. أَسْبَقِيَّةٌ ע' בְּכוֹרָה.

סְנִיטָה נ' (־טוֹת) إِسْتِهْزَاءٌ. هُزْءٌ. سُخْرِيَّةٌ. تَهَكُّمٌ.

סָנִיטַצְיָה L נ' وِقَايَةٌ صِحِّيَّةٌ. صِحَّةٌ ע' תַּבְרוּאָה.

סָנִיטָר ז' (־רִים) مَأْمُورُ الصِّحَّةِ. مُوَظَّفٌ صِحِّيٌّ ע' תַּבְרוּאָן.

סָנִיטָרִי ת' (־רִיִּים) صِحِّيٌّ. وِقَائِيٌّ. خَاصٌّ بِالخِدْمَةِ الصِّحِّيَّةِ.

סֶנִילִי L תו"ז (־לִים, ־לִיִּים) خَرِفٌ. خَرْفَانُ (من الكِبَر).

סֶנִילִיּוּת נ' خَرَفٌ. سَفَهٌ. فَسَادُ العَقْلِ (من الكبر).

סְנִיף ז' (־פִים) ١. فَرْعٌ ج فُرُوعٌ. شُعْبَةٌ ج شُعَبٌ. قِسْمٌ ج أَقْسَامٌ. مُؤَسَّسَةٌ فَرْعِيَّةٌ. ٢. عُضْوٌ ج أَعْضَاءُ.

סְנִיקָה נ' دَفْعٌ. ضَرْبٌ.

סְנִיקֶרְס .En ז"ר حِذَاءٌ رِيَاضِيٌّ. سْنِيكِرْز.

סִנְכְּרוֹן G ז' تَزَامُنٌ. تَوَاقُتٌ ע' סִינְכְּרוֹנִיזַצְיָה.

סִנְכְּרֵן פ' زَامَنَ. وَاقَتَ. نَسَّقَ بَيْنَ عَمَلِيَّتَيْنِ أَوْ أَكْثَرَ (كبث الصورة والصوت في التلفزيون).

סִנֵּן, סִינֵּן פ' ١. قَطَّرَ. صَفَّى. رَشَّحَ ـ أَرْشَحَ. ٢. هَمَسَ ـ بَيْنَ أَسْنَانِهِ. ٣. فَرَزَ ـِ صَنَّفَ. סֻנַּן ١. صُفِّيَ. رُشِّحَ. أُرْشِحَ. ٢. صُنِّفَ. הִסְתַּנֵּן تَقَطَّرَ. رَشَحَ ـ تَرَشَّحَ ومجازًا: تَسَلَّلَ. تَسَرَّبَ. فَلَتَ ـِ إِخْتَرَقَ.

סֶנְסוּאָלִי L ת' (־לִיִּים) حِسِّيٌّ. مَا يَعْتَمِدُ عَلَى الحَوَاسِّ.

סֶנְסוּאָלִיזְם ז' في الفلسفة: الحِسِّيَّةُ. المَذْهَبُ الحِسِّيُّ.

סֶנְסוֹר .En ז' (־רִים) مِحْسَاسٌ ע' חַיְשָׁן.

סַנְסָן ז' (־נִּים) كَرَبَةٌ ج كَرَبٌ. كُرْنَافَةٌ ج كَرَانِيفُ. أَصْلُ سَعَفَةِ النَّخْلِ.

סֶנְסַצְיָה L נ' (־יּוֹת) ضَجَّةٌ. ضَجِيجٌ. حَدَثٌ مُثِيرٌ. إِنْفِعَالٌ.

סֶנְסַצְיוֹנִי ת' (־נִיִּים) مُثِيرٌ لِلضَّجَّةِ. مُهَيِّجٌ. مُثِيرٌ لِلْعَوَاطِفِ. יְדִיעָה סֶנְסַצְיוֹנִית نَبَأٌ مُثِيرٌ. خَبَرٌ مُدْهِشٌ.

סַנְסְקְרִיט .Sn ז' السَّنْسِكْرِيتِيَّةُ (اللغة الهندية القديمة).

סַנְסְקְרִיטִי ת' (־טִיִּים) سَنْسِكْرِيتِيٌّ. نِسْبَةٌ إِلَى اللُّغَةِ الهِنْدِيَّةِ القَدِيمَةِ.

סִנֵּף פ' أَلْحَقَ. ضَمَّ ـُ أَرْفَقَ. شَعَّبَ. كَانَ فَرْعًا لِـ. סֻנַּף أُلْحِقَ. ضُمَّ. شُعِّبَ. إِعْتُبِرَ فَرْعًا لَهُ. סֻנַּף أُلْحِقَ. ضُمَّ. أُرْفِقَ. הִסְתַּנֵּף ١. إِلْتَحَقَ بِـ. إِنْضَمَّ إِلَى. إِتَّصَلَ بِـ. ٢. تَفَرَّعَ مِنْ. הִסְנִיף إِسْتَنْشَقَ المُخَدِّرَ.

סְנַפִּיר ז' (־רִים) زِعْنِفَةٌ ج زَعَانِفُ (طرف السمكة).

סנפירית נ׳ (־יות) زورق سابح (بتجهيزه اسطح معدنية تشبه الزعانف بتحته تساعده على الارتفاع عن الماء، hydrofil).

סנ״צ ר״ת סגן נצב في الشرطة: ليفتنانت كولونيل.

סנק פ׳ ١. دفع ـ أزال. ٢. لكم ـ ضرب ـ بقبضته.

סנקציה L נ׳ (־יות) ١. عقوبة ج عقوبات. جزاء ע׳ עונש, עונשים. ٢. تصديق. إبرام. הטיל סנקציות فرض ـ عقوبات. أوقع (أنزل) العقوبات.

סנר פ׳ أزر. ألبسه الوزرة أو المريلة.

סנתז G פ׳ في الكيمياء: أنتج مادة بالتوليف والتركيب.

סס ז׳ (־סים) سوسة ج سوس وسيسان. نوع من العث.

ססגוני .Ar ת׳ (־ניים) متنوع. متعدد الأشكال. مختلف الألوان.

ססגוניות נ׳ تنوع. تنويع. تلوين بألوان زاهية. زركشة.

סםמה, סיסמה נ׳ (־מות, ־מאות) ١. شعار ج شعارات. ٢. كلمة السر. إشارة التعارف.

סס״ר ר״ת .S.S.S.R جمهوريات الاتحاد السوفياتي (سابقا).

סעד פ׳ ١. ساعد. آزر. سند ـ دعم ـ عاون. أيد. ٢. تناول الطعام. סעד את לבו سند قلبه. كسر ـ جوعه. أكل. تناول الطعام. נסעד سند. دعم. أيد. סיעד سند. ساند. نصر ـ دعم.

סעד ז׳ ١. مساعدة. سند. مؤازرة. عون. تأييد. دعم. ٢. مستند ج مستندات. دليل ج أدلة. ٣. شؤون اجتماعية. מדינת סעד دولة الرفاه الاجتماعي. دولة الرفاهة الاجتماعية. משרד הסעד وزارة الشؤون الاجتماعية. وزارة الرفاه الاجتماعي. עבודת סעד الخدمة الاجتماعية. العمل الاجتماعي. إنعاش (welfare work). הושיט סעד قدم المساعدات (العون). دعم ـ

סעוד, סיעוד ז׳ ١. تمريض. عناية بالمريض. ٢. دعم. إعانة. إنعاش. إعالة. ٣. إعتناء بالمسنين. رعاية الكبار.

סעודה נ׳ (־דות) وجبة ج وجبات. مأدبة ج مآدب. وليمة ج ولائم. הסעודה האחרונה في المسيحية: العشاء الرباني. إقتبال القربان المقدس. סעודה מפסקת وجبة الصوم (الصيام). وجبة ما قبل الصوم في المساء الذي يسبق يوم الغفران. سحور (في رمضان). הסעודה הקדושה في المسيحية: العشاء السري. مناولة (holy communion). סעודת אירוסין حفلة الخطوبة. סעודת הבראה وضيمة. وجبة المأتم (بعد دفن الميت). סעודת מלכים وليمة ملوكية. مأدبة حافلة (بما لذ وطاب). סעודת מצוה حفلة مناسبات (مثل الزواج أو الختان). קנוח סעודה عقبى الطعام. العقبى. نقل ج نقول ونقولات.

אין מסיחין בסעודה لا كلام على الطعام.

סעודי, סיעודי ת׳ (־דיים) مختص بالاعتناء بالمسنين.

סעודי A תו״ז (־דים, ־דיים) سعودي. من رعايا المملكة العربية السعودية.

סעודיה, ערב הסעודית ש״פ السعودية. المملكة العربية السعودية.

סעוף, סיעוף ז׳ ١. قص. تقطيع. ٢. تفريع. تشعيب. توزيع. ٣. تقسيم النص إلى عناوين ثانوية.

סעור, סיעור ז׳, **סעור מוחות** العصف الفكري. إثارة الأدمغة (brain storming).

סעור ת׳ (סעורים) ١. عاصف. ثائر. هائج. ٢. متقاذف. مطوح.

סעיף ת׳ (־פים) ١. فرع ج فروع. بند ج بنود. فقرة ج فقرات. مادة (في القانون) ج مواد. ٢. شعب (في الجبل) ج شعاب. סעיף משנה بند ج بنود. סעיף קטן بند ثانوي (في مادة). סעיפי החוק مواد (بنود) القانون. أحكام القانون.

סעף, סיעף פ׳ ١. شذب. قلم. قضب. ٢. فرع. شعب. قسم إلى فروع. صنف. סועף ١. فرع. شعب. ٢. قلم. شذب. הסתעף تفرع. تشعب. تجزأ. تفرق. إنقسم.

סעף ז׳ (סעפים) فرع. تفكر ע׳ סעיף. פסח על שתי הסעפים ١. مجازا: كراكب اثنين. متردد بين أمرين. يقدم رجلا ويؤخر أخرى. ٢. نافق.

סעף ז׳ ١. تفكير. تأمل. ٢. في الكهرباء: توزع. إنقسام (distribution).

סער פ׳ عصف ـ ثار ـ هاج ـ جاش ـ إصطخب. נסער ١. هاج. ضج ـ إنفعل. ٢. ثارت ثائرته (غضبا). הסתער ١. إنقض على. هاجم. داهم. إقتحم. أغار على. ٢. تهافت على. تهالك على. أقبل على (بضاعة). ٣. عصف. إهتاج. مار ـ جاش. הסעיר أثار. ثور. أهاج. هيج. הסעיר את הרוחות هيج الخواطر. أثار ضجة. أقام وأقعد.

סער ז׳ ١. عاصفة ج عواصف. ريح عاتية. ٢. هياج. ثوران. سورة غضب. פלגות סער كتائب الصاعقة (الانقضاض). جيش العاصفة.

סערה נ׳ (־רות) ١. عاصفة ج عواصف. زوبعة ج زوابع. ريح عاتية (هوجاء). ٢. إهتياج. ثوران. ضجة. إنفعال. سورة غضب. סערה בצלוחית מים زوبعة (عاصفة) في فنجان. ضجة على لا شيء. שקט שלפני הסערה الهدوء الذي يسبق العاصفة.

סף ז׳ (ספים) عتبة ج عتبات وأعتاب. أسكفة الباب. סף ההכרה في علم النفس: عتبة الوعي. اللاوعي. اللاشعور. סף החלון عارضة الشباك ج عوارض. על סף־ على شفا. قاب قوسين (أو أدنى). على وشك. قريب من. על סף

הַמָּוֶת مُشْرِفٌ عَلَى المَوْتِ. يُوشِكُ أَنْ يَمُوتَ. שׁוֹמֵר הַסַּף بَوَّابٌ. حَاجِبٌ. דָּחָה עַל הַסַּף رَفَضَ فَوْرًا (دون البحث في التفاصيل). עָמַד עַל סַף- أَشْرَفَ عَلَى. أَوْشَكَ أَنْ. كَانَ عَلَى وَشْكِ. וַיָּנֻעוּ אַמּוֹת הַסִּפִּים اهْتَزَّتْ أَرْكَانُ البَابِ (أَوِ البَيْتِ). تَزَعْزَعَتْ أَرْكَانُ (كذا).

סָפַג פ׳ ١. مَصَّ ـُ. اِمْتَصَّ. اِسْتَوْعَبَ. تَشَرَّبَ بِـ. تَشَبَّعَ بِـ ٢. نَشَّفَ. جَفَّفَ. סָפַג מַלְקוֹת شَبِعَ ضَرْبًا. تَلَقَّى الضَّرَبَاتِ. ضُرِبَ ضَرْبًا مُبَرِّحًا. נְיָר סוֹפֵג وَرَقٌ نَشَّافٌ (للحبر). נִסְפַּג اُمْتُصَّ. اُسْتُوعِبَ. جُفِّفَ. הִסְתַּפֵּג تَنَشَّفَ. تَجَفَّفَ. جَفَّفَ (نَشَّفَ) جِسْمَهُ. הִסְפִּיג ١. نَشَّفَ. جَفَّفَ. ٢. شَرَّبَ. ٣. أَشْبَعَ ضَرْبًا. إِنْهَالَ بِالضَّرْبِ.

סְפָגֶטִי .It ז׳ مَكَرُونَة (اكلة ايطالية) ע׳ אִטְרִיָּה.

סְפָגְנִי ת׳ (־יִּים) مُتَشَرِّبٌ. مُسْتَوْعِبٌ. مُتَمَيِّعٌ. مُمْتَصٌّ.

סֻפְגָּנִיָּה, סופגנייה נ׳ (־יּוֹת) لُقْمَةُ القَاضِي. زَلَابِيَة (نوع من الكعك).

סָפַד פ׳ أَبَّنَ. بَكَى. رَثَا ـُ. رَثَى ـِ. تَفَجَّعَ عَلَى. أَلْقَى كَلِمَةً تَأْبِينِيَّةً. הִסְפִּיד أَبَّنَ. رَثَى. بَكَى. نَدَبَ ـُ. عَدَّدَ مَآثِرَ. הֶסְפֵּד أُبِّنَ. رُثِيَ. جَرَتْ لَهُ مَرَاسِيمُ تَأْبِينٍ.

סַפְדָן ז׳ (־נִים) مُؤَبِّنٌ. رَثَّاءَةٌ. نَوَّاحَةٌ. نَوَّاحٌ. عَدَّادٌ.

סַפְדָנוּת נ׳ تَأْبِينٌ. رِثَاءٌ. نُوَاحٌ. تَعْدِيدُ مَآثِرِ (مَنَاقِبِ) المَيِّتِ.

סָפָה פ׳ ١. اِجْتَاحَ. أَهْلَكَ. أَمَاتَ. اِكْتَسَحَ. ٢. بَادَ ـِ. مَاتَ ـُ. נִסְפָּה قُتِلَ (في حادث مفجع). مَاتَ.

סַפָּה נ׳ (־פּוֹת) أَرِيكَةٌ ج أَرَائِكُ. كَنَبَةٌ ج كَنَبَاتٌ. تَخْتٌ ج تُخُوتٌ. مَقْعَدٌ طَوِيلٌ. صُوفَةٌ.

ספה"נ ר״ת סְפִירַת הַנּוֹצְרִים التَّقْوِيمُ المِيلَادِيُّ.

סְפוֹג G ז׳ (־גִים) ١. إِسْفَنْجَةٌ ج إِسْفَنْجٌ (نوع من الحيوانات التي تعيش في البحار). ٢. كُلُّ جِسْمٍ يَمْتَصُّ المَاءَ. مُسْتَوْعِبٌ. مُمْتَصٌّ.

סָפוּג ת׳ (סְפוּגִים) ١. مُسْتَوْعَبٌ. مُمْتَصٌّ. مُشَرَّبٌ. مُشْبَعٌ. ٢. مُتْرَعٌ. مُمْتَلِئٌ.

סִפּוּג, סיפוג ז׳ (־גִים) ١. تَنْشِيفٌ. تَجْفِيفٌ. مَسْحٌ. ٢. اِمْتِصَاصٌ.

סְפוֹגִי ת׳ (־יִּים) إِسْفَنْجِيٌّ. مُنْتَفِخٌ. ذُو مَسَامٍ. عَرِنٌ. مُجَفَّفٌ.

סְפוֹגִיּוּת נ׳ إِسْفَنْجِيَّةٌ. مُرُونَةٌ. لَدَانَةٌ. خَاصِّيَّةُ الإِسْفَنْجِ.

סִפּוּחַ, סיפוח ז׳ (־חִים) ضَمٌّ. إِلْحَاقٌ. إِضَافَةٌ. رَبْطٌ. دَمْجٌ.

סְפּוֹט .En ז׳ (־טִים) أَشِعَّةٌ ضَوْئِيَّةٌ مُسَلَّطَةٌ عَلَى مَكَانٍ. حِزْمَةٌ ضَوْئِيَّةٌ.

סְפּוּטְנִיק R ז׳ سْبُوتْنِيك (اول قمر اصطناعي اطلقه السوفيات عام ١٩٥٧، sputnik).

סָפוּן ת׳ (סְפוּנִים) ١. مُسَقَّفٌ. مُرَدَّمٌ. ٢. كَامِنٌ. مَكْنُونٌ. مُسْتَتِرٌ. ٣. مَخْبُوءٌ. مَخْفِيٌّ. خَافٍ (ي). ٤. هَامٌّ. مُهِمٌّ. ذُو وَزْنٍ.

סִפּוּן, סיפון ז׳ (־נִים) سَطْحٌ ج سُطُوحٌ. سَقْفٌ ج سُقُوفٌ (القسم العلوي من كل شيء ولاسيما سفينة). סִפּוּן הָאֳנִיָּה سَطْحُ البَاخِرَةِ. ظَهْرُ السَّفِينَةِ.

סַפּוֹנַאי, סיפונאי ז׳ (־נָאִים) سَفَّانٌ. صَانِعُ السُّفُنِ. مَلَّاحٌ.

סְפוֹנְגָ'ה G נ׳ شَطْفُ البَلَاطِ.

סְפּוֹנְטָנִי L ת׳ (־יִּים) تِلْقَائِيٌّ. اِرْتِجَالِيٌّ. عَفْوُ الخَاطِرِ. عَفْوِيٌّ.

סְפּוֹנְטָנִיּוּת נ׳ عَفْوِيَّةٌ. تِلْقَائِيَّةٌ. عَلَى البَدِيهَةِ.

סְפּוֹנְסֶר .En ז׳ (־רִים) مُتَبَنٍّ(ي) (لمشروع مثلاً). مُتَكَفِّلٌ بِـ. الرَّاعِي.

סִפּוּק, סיפוק ז׳ (־קִים) ١. تَجْهِيزٌ. تَزْوِيدٌ. إِمْدَادٌ. تَمْوِينٌ. ٢. إِشْبَاعٌ. سَدُّ حَاجَةٍ. إِرْضَاءٌ. ٣. رِضًا. סִפּוּק צְרָכָיו سَدُّ احْتِيَاجَاتِهِ. تَزْوِيدُهُ بِمَا يَحْتَاجُ. تَوْفِيرُ حَاجَاتِهِ. סִפּוּק תַּאֲוָה إِشْبَاعُ شَهْوَةٍ.

סִפּוּר, סיפור ז׳ (־רִים) ١. قِصَّةٌ ج قِصَصٌ. حِكَايَةٌ ج حِكَايَاتٌ. رِوَايَةٌ ج رِوَايَاتٌ. أُسْطُورَةٌ ج أَسَاطِيرُ. ٢. في الادب: قَصَصٌ. أَدَبُ القِصَّةِ. ٣. مُسَلْسَلٌ. تَسَلْسُلُ. أَحْدَاثٌ مُتَسَلْسِلَةٌ. ٤. ذَرِيعَةٌ. تَبْرِيرٌ. ٥. تَفْخِيمُ حَادِثٍ. ٦. حِلَاقَةٌ. قَصُّ الشَّعْرِ. סִפּוּר בַּדִּים رِوَايَةٌ (قِصَّةٌ) مُلَفَّقَةٌ. قِصَّةٌ خُرَافِيَّةٌ. סִפּוּר בְּהֶמְשֵׁכִים رِوَايَةٌ مُسَلْسَلَةٌ. סִפּוּר הַצְלָחָה قِصَّةُ نَجَاحٍ. أَمْرٌ نَاجِحٌ. סִפּוּר מֵהַהַסְפָּרָה סל׳ مُشْكِلَةٌ عَوِيصَةٌ. סִפּוּר עַם حِكَايَةٌ (أُسْطُورَةٌ) شَعْبِيَّةٌ. סִפּוּר קָצָר أُقْصُوصَةٌ ج أَقَاصِيصُ. قِصَّةٌ قَصِيرَةٌ. סִפּוּרֵי אֶלֶף לַיְלָה וְלַיְלָה حِكَايَاتُ أَلْفِ لَيْلَةٍ وَلَيْلَةٍ. كِنَايَةٌ عَنْ أَسْبَابٍ وَمَعَاذِيرَ مُلَفَّقَةٍ. סִפּוּרֵי הַמִּקְרָא قَصَصُ التَّوْرَاةِ. סִפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת סל׳ حِكَايَاتٌ مَكْذُوبَةٌ.

סָפוּר ת׳ (סְפוּרִים) مَعْدُودٌ. مُحْصًى. مَحْسُوبٌ. סְפוּרִים قَلِيلٌ. قِلَّةٌ. مَعْدُودٌ. יָמִים סְפוּרִים بِضْعَةُ أَيَّامٍ. أَيَّامٌ قَلِيلَةٌ (مَعْدُودَةٌ).

סְפוֹר ז׳ عَدٌّ. إِحْصَاءٌ. אֵין סְפוֹר لَا حَصْرَ لَهُ. لَا يُعَدُّ وَلَا يُحْصَى. جَمٌّ.

סְפּוֹרָדִי G ת׳ (־יִּים) مُتَقَطِّعٌ. غَيْرُ مُنْتَظِمٍ. بَيْنَ وَقْتٍ وَآخَرَ. בְּאֹפֶן סְפּוֹרָדִי غِبًّا. بَيْنَ حِينٍ وَآخَرَ.

סְפּוֹרְט .En ז׳ رِيَاضَةٌ. رِيَاضَةٌ بَدَنِيَّةٌ. أَلْعَابٌ رِيَاضِيَّةٌ.

סְפּוֹרְטַאי ז׳ (־טָאִים) ١. رِيَاضِيٌّ. ٢. ذُو رُوحٍ رِيَاضِيَّةٍ.

סְפּוֹרְטִיבִי ת׳ (־יִּים) رِيَاضِيٌّ.

סְפּוֹרְטִיבִיּוּת נ׳ الرُّوحُ الرِّيَاضِيَّةُ.

סִפּוּרִי, סיפורי ת׳ (־יִּים) قَصَصِيٌّ. سَرْدِيٌّ. رِوَائِيٌّ.

סִפּוּרִיּוּת, סיפוריות נ׳ سَرْدٌ. قَصَصِيَّةٌ.

סָפַח פ׳ ضَمَّ ـُ. أَلْحَقَ. أَضَافَ. دَمَجَ ـُ. נִסְפַּח لَحِقَ ـَ بِـ. اِلْتَحَقَ. أُلْحِقَ. ضُمَّ. اِنْضَمَّ. اِنْدَمَجَ. סִפֵּחַ ضَمَّ. أَلْحَقَ. أَضَافَ. أَرْفَقَ. סֻפַּח تَمَّ ضَمُّهُ. أُلْحِقَ. הִסְתַּפֵּחַ ١. اِلْتَحَقَ بِـ. اِنْضَمَّ إِلَى. اِرْتَبَطَ بِـ. ٢. في الكيمياء: اِمْتَزَّ. تَمَّ مَصُّهُ.

סֶפַח ז' (סְפָחִים) مُلْحَقٌ ج مُلْحَقَاتٌ. لاَحِقَةٌ ج لَوَاحِقُ. ضَمِيمَةٌ ج ضَمَائِمُ. قَسِيمَةٌ ج قَسَائِمُ.

סַפַּחַת נ' في الطب: الصَّدَفِيَّةُ. صُدَافٌ. الأَكْزِيمَا القِشْرِيَّةُ (مرض يتميز بقشرة بيضاء، psoriasis). بِسُورْيَاس. ٢. طُفَيْلِيٌّ. קָשֶׁה כְּסַפַּחַת مجازًا: أَنْكَى مِنَ الجَرَبِ. أَثْقَلُ مِنْ طَوْدٍ. لاَ يُحْتَمَلُ.

סֶפְּטֶמְבֶּר ז' سِبْتَمْبِرُ. أَيْلُولُ (الشهر التاسع من التقويم الميلادي).

סָפִיג ת' (סְפִיגִים) إِسْفَنْجِيٌّ. قَابِلٌ لِلْمَصِّ.

סְפִיגָה נ' اِمْتِصَاصٌ. اِسْتِيعَابٌ. تَشَرُّبٌ. إِشْبَاعٌ ومجازًا: تَلَقٍّ(ي). تَنَاوُلٌ.

סְפִיגוּת נ' تَشَرُّبٌ. اِمْتِصَاصٌ. قَابِلِيَّةُ الاسْتِيعَابِ.

סְפִידָה נ' (־דוֹת) تَأْبِينٌ. رِثَاءٌ. إِلْقَاءُ كَلِمَةٍ تَأْبِينِيَّةٍ.

סְפִידוֹמֶטֶר En. ז' (־טְרִים) مِقْيَاسُ السُّرْعَةِ فِي السَّيَّارَاتِ ע' מַד, מַד־מְהִירוּת.

סְפִיָּה, ספייה נ' ١. إِطْعَامٌ. إِقَاتَةٌ. تَسْمِينٌ. ٢. إِضَافَةٌ. زِيَادَةٌ.

סָפִיחַ ז' (סְפִיחִים) ١. زَرِيعٌ. الغَلَّةُ الَّتِي تَنْمُو فِي الأَرْضِ دُونَ أَنْ تُزْرَعَ مِنْ لِقَاطِ المَوْسِمِ السَّابِقِ. ٢. مجازًا: لاَحِقَةٌ ج لَوَاحِقُ. ذَيْلٌ ج ذُيُولٌ. تَابِعٌ. تَبَعٌ ج أَتْبَاعٌ. ٣. اِنْجِرَافُ التُّرْبَةِ (بالمطر). غِرْيَنٌ.

סְפִיחָה נ' في الكيمياء: اِمْتِزَازٌ (تكثيف جزيئات غاز والتصاقها بسطحها الصلب، adsorption).

סָפִין ז' (סְפִינִים) بَلاَطُ فِينِيلٍ. بَلاَطَةُ تَزْيِينِ أَسْفَلِ الحَائِطِ ע' פֶּנֶל.

סְפִּין En. ז' (־נִים) دَوَرَانٌ سَرِيعٌ. هُبُوطٌ مُفَاجِئٌ ومجازًا: اِلْتِفَافٌ. مَوْجَةٌ مِنَ الضَّجِيجِ فِي وَسَائِلِ الإِعْلاَمِ. סְפִּין תִּקְשָׁרְתִּי ضَجَّةٌ إِعْلاَمِيَّةٌ. اِلْتِفَافٌ إِعْلاَمِيٌّ.

סְפִינָה נ' (־נוֹת) سَفِينَةٌ ج سُفُنٌ. بَاخِرَةٌ ج بَوَاخِرُ. مَرْكَبٌ ج مَرَاكِبُ. قَارِبٌ ج قَوَارِبُ. סְפִינַת אֲוִיר مُنْطَادٌ ج مَنَاطِيدُ. مُنْطَادُ زِبْلِينٍ. بَالُونٌ ج بَالُونَاتٌ. סְפִינַת אַרְגוֹ في الفلك: السَّفِينَةُ (مجموعة كواكب، Argo). סְפִינַת גְּרָר ע' גּוֹרֶרֶת. סְפִינַת הַדֶּגֶל سَفِينَةُ القِيَادَةِ ومجازًا: أَهَمُّ إِنْتَاجٍ لِشَرِكَةٍ تِجَارِيَّةٍ. סְפִינַת דַּיִג, דַּיָּגַת سَفِينَةُ (زَوْرَقُ) صَيْدِ الأَسْمَاكِ. סְפִינַת חִלּוּץ سَفِينَةُ (زَوْرَقُ) إِنْقَاذٍ. סְפִינַת חָלָל سَفِينَةُ فَضَاءٍ. مَرْكَبَةٌ فَضَائِيَّةٌ ע' חֲלָלִית. סְפִינַת הַמִּדְבָּר سَفِينَةُ الصَّحْرَاءِ. كِنَايَةٌ عَنِ الجَمَلِ. סְפִינַת מִפְרָשׂ مَرْكَبٌ شِرَاعِيٌّ ע' מִפְרָשִׂית. סְפִינַת מִשְׁמַר הַחוֹף خَافِرَةُ السَّوَاحِلِ. سَفِينَةُ خَفَرِ السَّوَاحِلِ. סְפִינַת קִיטוֹר زَوْرَقٌ بُخَارِيٌّ. سَفِينَةٌ بُخَارِيَّةٌ. סְפִינַת קֵרוּר سَفِينَةٌ ثَلاَّجَةٌ. בּוֹר הַסְּפִינָה فِنْطَاسُ السَّفِينَةِ. خَزَّانُ المَاءِ فِي السَّفِينَةِ. חַרְטוֹם הַסְּפִינָה مُقَدَّمُ السَّفِينَةِ. بُرُوَّةُ السَّفِينَةِ. יַרְכְּתֵי הַסְּפִינָה مُؤَخَّرُ السَّفِينَةِ. מַחְסַן הַסְּפִינָה عَنْبَرُ السَّفِينَةِ. קַרְקָעִית הַסְּפִינָה قَاعُ السَّفِينَةِ. قَاعُ المَرْكَبِ. אוֹי לָהּ לִסְפִינָה שֶׁאָבַד קַבַּרְנִיטָהּ مجازًا: وَيْلٌ لِلرَّعِيَّةِ بِلاَ رَاعٍ. בְּרֹב חוֹבְלִים תִּטָּבַעְנָה הַסְּפִינוֹת مِنْ كَثْرَةِ المَلاَّحِينَ غَرِقَتِ السَّفِينَةُ. مِنْ كَثْرَةِ الطَّبَّاخِينَ شَوْشَطَ الطَّبِيخُ.

סְפִינְקְס G ז' (־סִים) ١. أَبُو الهَوْلِ (تمثال ضخم من عهد مصر القديمة ذو راس انسان وجسم اسد). ٢. إِسْفِينِكْس (كائن خرافي في الميثولوجيا اليونانية). ٣. مجازًا: غَامِضٌ. مَحْفُوفٌ بِالأَسْرَارِ. مُبْهَمٌ.

סְפִיקָה נ' (־קוֹת) ١. تَصْفِيقٌ. ضَرْبُ الكَفِّ بِالكَفِّ. ٢. إِمْكَانٌ. قُدْرَةٌ. ٣. كَفَاءَةٌ. إِمْدَادٌ. تَجْهِيزٌ. סְפִיקַת דָּם المَدَدُ الدَّمَوِيُّ. סְפִיקַת כַּפַּיִם ضَرْبُ الكَفِّ بِالكَفِّ (حزنًا). אִי סְפִיקַת כְּלָיוֹת في الطب: فَشَلٌ كُلَوِيٌّ. אִי סְפִיקַת לֵב في الطب: قُصُورُ (وُقُوفُ) القَلْبِ (heart failure).

סַפִּיר ז' (־רִים) ١. يَاقُوتٌ أَزْرَقُ ج يَوَاقِيتُ (sapphir). ٢. كِنَايَةٌ عَنْ كُلِّ شَيْءٍ نَفِيسٍ.

סָפִיר (סְפִירִים) ١. ת' سَهْلُ العَدِّ. مُمْكِنٌ إِحْصَاؤُهُ. ٢. ז' عَدٌّ. إِحْصَاءٌ.

סְפִירָה נ' (־רוֹת) ١. عَدٌّ. إِحْصَاءٌ. حِسْبَانٌ. حَسْبٌ. ٢. تَقْوِيمٌ ج تَقَاوِيمُ. إِحْصَاءُ السَّنَةِ. ٣. في الصوفية اليهودية: كِنَايَةٌ عَنْ كُلِّ دَرَجَةٍ مِنْ دَرَجَاتِ النُّبْلِ وَالخُلُقِ العَشْرِ. הַסְּפִירָה הַכְּלָלִית التَّقْوِيمُ العَامُّ. التَّقْوِيمُ المِيلاَدِيُّ. סְפִירָה לְאָחוֹר عَدٌّ تَنَازُلِيٌّ. לַסְּפִירָה حَسَبَ التَّقْوِيمِ المِيلاَدِيِّ. مِيلاَدِيٌّ. לִפְנֵי הַסְּפִירָה قَبْلَ المِيلاَدِ. סְפִירַת דָּם تَعْدَادُ الدَّمِ (اي مقدار الكريات الحمراء والبيضاء في كمية معينة من الدم، blood count). סְפִירַת הַמְּלַאי جَرْدُ المَوْجُودَاتِ (في مخزن). إِحْصَاءٌ. סְפִירַת הָעֹמֶר ١. إِحْصَاءُ العُومِرِ (ويبدأ من غداة عيد الفصح وحتى عيد الاسابيع ويبلغ ٤٩ يومًا) ע' עֹמֶר. كِنَايَةٌ عَنِ الصَّلاَةِ الَّتِي تُتْلَى بَعْدَ صَلاَةِ المَغْرِبِ عِنْدَ اليَهُودِ فِي الأَيَّامِ الوَاقِعَةِ بَيْنَ عِيدِ الفِصْحِ وَعِيدِ الأَسَابِيعِ. עֶשֶׂר סְפִירוֹת في الصوفية اليهودية: دَرَجَاتُ النُّبْلِ وَالخُلُقِ العَشْرِ (وهي: כֶּתֶר التاج، חָכְמָה الحكمة، בִּינָה الفهم، חֶסֶד العطف، גְּבוּרָה البطولة، תִּפְאֶרֶת الجمال، נֶצַח الخلود، הוֹד الجلال، יְסוֹד الاساس، מַלְכוּת الملك).

סְפִירוּת נ' ١. تَدْوِينٌ. كِتَابَةٌ. تَحْرِيرٌ. ٢. قَابِلِيَّةُ العَدِّ. إِمْكَانِيَّةُ الإِحْصَاءِ.

סְפִּירְט L ז' كُحُولٌ. سْبِيرْتُو ע' כֹּהַל.

סַפִּירִי ת' (־יִּים) يَاقُوتِيٌّ. كَاليَاقُوتِ. رَائِقٌ. صَافٍ(ي).

סְפִּירִיטוּאָלִיזְם L ז' ١. الرُّوحَانِيَّةُ. التَّمَسُّكُ بِالرُّوحَانِيَّاتِ. ٢. اِسْتِحْضَارُ الأَرْوَاحِ.

סְפִּירִיטוּאָלִיסְט ז' (־טִים) رُوحَانِيٌّ. مُتَمَسِّكٌ بِالرُّوحَانِيَّاتِ.

סְפִּירִיטִיזְם ז' مُنَاجَاةُ الأَرْوَاحِ. اِسْتِحْضَارُ الأَرْوَاحِ (الاعتقاد بان للناس ارواحًا ويمكن استدعاؤها والاتصال بها بعد الموت).

סְפִּירָלָה En. ז' (־לוֹת) لَوْلَبٌ ج لَوَالِبُ. بُرْغِيٌّ ج بَرَاغٍ(ي).

סְפִּירָלִי ת' (־יִּים) لَوْلَبِيٌّ. حَلَزُونِيٌّ. مُلَوْلَبٌ.

סֵפֶל ז' (סְפָלִים) ١. قديمًا: طَاسٌ. ٢. فِنْجَانٌ ج فَنَاجِينُ. قَدَحٌ ج أَقْدَاحٌ. كُوبٌ ج أَكْوَابٌ. סֵפֶל קָפֶה فِنْجَانُ قَهْوَةٍ. סֵפֶל תֵּה كُوبُ شَايٍ. كُبَايَةُ شَايٍ.

סְפַלּוּל ז' (־לִים) ١. فِنْجَانٌ صَغِيرٌ. ٢. في النبات: قِمْعٌ ج أَقْمَاعٌ. قُمْعُولَةٌ ج قَمَاعِيلُ.

סְפַלּוֹן ז' (־נִים) فِنْجَانٌ صَغِيرٌ.

סָפַן פ' ١. سَطَّحَ. سَوَّى السَّطْحَ. سَقَّفَ. ٢. أَخْفَى. خَبَّأَ. ٣. قَدَّرَ. بَجَّلَ. أَوْلَى أَهَمِّيَّةً. נִסְפַּן سُطِّحَ. سُقِّفَ. غُطِّيَ بِالسَّقَائِفِ. הִסְפִּין وَضَعَ فِي مَسْفَنٍ. وَضَعَ فِي حَوْضِ السُّفُنِ لِفَحْصِهَا.

סַפָּן ז' (־נִים) مَلَّاحٌ. نُوتِيٌّ ج نُوتِيَّةٌ. بَحَّارٌ ج بَحَّارَةٌ.

סַפָּנוּת נ' مِلَاحَةٌ. مِهْنَةُ قِيَادَةِ السُّفُنِ وَالإِبْحَارِ بِهَا. סַפָּנוּת נְהָרִים مِلَاحَةٌ دَاخِلِيَّةٌ (في الانهر والقنوات).

סְפָנְיוֹלִית .Sp נ' اللُّغَةُ الإِسْبَانِيَّةُ اليَهُودِيَّةُ.

סַפְסָר ז' ١. مُضَارَبَةٌ بِالأَسْعَارِ. إِسْتِغْلَالٌ. ٢. سَمْسَرَةٌ ע' סַפְסָרוּת.

סַפְסָל L ז' (־לִים) مِسْطَبَةٌ ج مَسَاطِبُ. مَرْتَبَةٌ ج مَرَاتِبُ. مَقْعَدٌ ج مَقَاعِدُ. סַפְסַל הַלִּמּוּדִים مَقْعَدُ الدِّرَاسَةِ. סַפְסַל הַנֶּאֱשָׁמִים قَفَصُ الاتِّهَامِ (في محكمة). שַׂחְקַן סַפְסָל لَاعِبٌ احْتِيَاطِيٌّ (في كرة السلة او كرة القدم مثلاً مستعد للاشتراك في اللعبة حسب قرار المدرب).

סַפְסֶמֶה G נ' (־מוֹת) في الطب: تَشَنُّجٌ ע' עֲוִית.

סַפְסָר .Ar ז' (־רִים) سِمْسَارٌ ج سَمَاسِرَةٌ. وَسِيطٌ ج وُسَطَاءُ. ٢. مُضَارِبٌ بِالأَسْعَارِ.

סִפְסֵר פ' ١. سَمْسَرَ. تَوَسَّطَ (في شؤون تجارية). ٢. تَضَارَبَ بِالأَسْعَارِ. ٣. مَارَسَ العَمَلَ فِي السُّوقِ السَّوْدَاءِ.

סַפְסָרוּת נ' ١. سَمْسَرَةٌ. تَوَسُّطٌ. ٢. مُضَارَبَةٌ ج مُضَارَبَاتٌ. مُمَارَسَةُ المُضَارَبَاتِ فِي الأَسْعَارِ.

(ספף) הִסְתּוֹפֵף פ' وَقَفَ (يَقِفُ) عَلَى الأَعْتَابِ ومجازًا: إِرْتَادَ. تَرَدَّدَ عَلَى. إِخْتَلَفَ إِلَى. הִסְתּוֹפֵף בְּצֵל פְּלוֹנִי إِحْتَمَى بِظِلِّ فُلَانٍ. إِلْتَجَأَ إِلَيْهِ.

סְפֶּצִיאָלִי L ת' (־יִּים) ١. خَاصٌّ. خُصُوصِيٌّ. ٢. إِخْتِصَاصِيٌّ. مِهْنِيٌّ.

סְפֶּצִיאָלִיּוּת נ' خِبْرَةٌ. إِخْتِصَاصِيَّةٌ. مِهْنِيَّةٌ. حَذَاقَةٌ. مَهَارَةٌ.

סְפֶּצִיאָלִיסְט ז' (־טִים) أَخِصَّائِيٌّ. مُخْتَصٌّ. خَبِيرٌ ج خُبَرَاءُ. فَنِّيٌّ. مِهْنِيٌّ. حَاذِقٌ. مَاهِرٌ.

סְפֶּצִיפִי L ת' (־יִּים) نَوْعِيٌّ. خَاصٌّ. مُتَمَيِّزٌ. مُعَيَّنٌ. مُحَدَّدٌ.

סְפֶּצִיפִיּוּת נ' نَوْعِيَّةٌ. خَاصِّيَّةٌ. خُصُوصِيَّةٌ. تَمَيُّزٌ. تَحْدِيدٌ.

סְפֶּצִיפִיקַצְיָה נ' تَخْصِيصٌ. تَعْيِينٌ. تَحْدِيدٌ. مُوَاصَفَةٌ ج مُوَاصَفَاتٌ ע' מִפְרָט.

סָפַק פ' صَفَقَ ـ صَفَّقَ. ضَرَبَ ـ كَفًّا بِكَفٍّ (حزنًا). סִפֵּק ١. كَفَى. وَفَى. مَوَّنَ. سَدَّ الحَاجَةَ. جَهَّزَ. زَوَّدَ. مَدَّ ـ أَمَدَّ. ٢. أَرْضَى. أَقْنَعَ. ٣. مَكَّنَ. أَتَاحَ. סֻפַּק ١. جُهِّزَ. زُوِّدَ. ٢. أُشْبِعَ. أُقْنِعَ. أُرْضِيَ. הִסְתַּפֵּק إِكْتَفَى بِـ. تَوَقَّفَ عِنْدَ. قَنِعَ ـ بِـ. إِقْتَنَعَ بِـ. رَضِيَ ـ بِـ. شَبِعَ ـ. הִסְתַּפֵּק בְּמוּעָט إِكْتَفَى بِالقَلِيلِ. عَاشَ ـ عَلَى الكَفَافِ. كَانَ قَنُوعًا. הִסְפִּיק ١. كَفَى ـ. وَفَّى الحَاجَةَ. جَهَّزَ. زَوَّدَ. أَجْزَى. ٢. مَكَّنَ. أَتَاحَ. يَسَّرَ. ٣. قَدِرَ ـ عَلَى. تَمَكَّنَ مِنْ. إِسْتَطَاعَ. أَنْجَزَ.

סָפֵק ז' (סְפֵקוֹת) شَكٌّ ج شُكُوكٌ. رَيْبٌ. إِبْهَامٌ. إِشْتِبَاهٌ. סָפֵק כָּךְ סָפֵק כָּךְ يَجُوزُ فِيهِ الوَجْهَانِ. أَمْرٌ مَشْكُوكٌ فِيهِ. אֵין סָפֵק, בְּלִי סָפֵק لَا شَكَّ. مِنْ دُونِ شَكٍّ. لَا رَيْبَ. يَقِينًا. אֵין סָפֵק מוֹצִיא מִיְּדֵי וַדַּאי الشَّكُّ لَا يُغَيِّرُ اليَقِينَ ومجازًا: قَطْعُ الشَّكِّ بِاليَقِينِ. מוּטָל בְּסָפֵק مَشْكُوكٌ فِيهِ. عَلَيْهِ عَلَامَةُ اسْتِفْهَامٍ (سُؤَالٍ). מֵחֲמַת הַסָּפֵק في القضاء: لِعَدَمِ تَوَفُّرِ الأَدِلَّةِ. נַעֲלֶה מִכָּל סָפֵק لَا يَرْقَى إِلَيْهِ الشَّكُّ. لَا يَتَطَرَّقُ إِلَيْهِ الشَّكُّ. נֶהֱנָה מִן הַסָּפֵק في القضاء: (أفرج عنه) لِعَدَمِ تَوَفُّرِ الأَدِلَّةِ ضِدَّهُ.

סִפֵּק, סִפֵּק, סִיפֵּק ז' ١. حَاجَةٌ ج حَاجَاتٌ. ضَرُورَةٌ ج ضَرُورَاتٌ. لُزُومٌ. ٢. إِمْكَانٌ ج إِمْكَانَاتٌ. قُدْرَةٌ. לֹא הָיָה סִפֵּק בְּיָדוֹ لَمْ يَقْدِرْ عَلَى. لَمْ يَنْجَحْ فِي. لَمْ يَكُنْ فِي مَقْدُورِهِ.

סַפָּק ז' (־קִים) ١. مُجَهِّزٌ. مُزَوِّدٌ. مُمَوِّنٌ. مُوَزِّعٌ. ٢. مُورِّدٌ. مُقَاوِلٌ.

סְפֵקָא .Ar ז' شَكٌّ. رَيْبٌ. إِرْتِيَابٌ ע' סָפֵק. סְפֵק סְפֵקָא أَدْنَى شَكٍّ. أَقَلُّ شَكٍّ.

סְפֶּקוּלָטִיבִי L ת' (־יִּים) ١. مُتَّسِمٌ بِطَابَعِ المُضَارَبَةِ. إِسْتِغْلَالِيٌّ. ٢. تَأَمُّلِيٌّ. تَفَكُّرِيٌّ. تَخْمِينِيٌّ.

סְפֶּקוּלַנְט ז' (־טִים) ١. مُضَارِبٌ بِالأَسْعَارِ. مُحْتَكِرٌ. ٢. مُتَاجِرٌ بِالسُّوقِ السَّوْدَاءِ.

סְפֶּקוּלַצְיָה נ' (־יוֹת) ١. مُضَارَبَةٌ (استغلال الظروف للحصول على اقصى ما يمكن من ربح في اسرع وقت). ٢. تَفَكُّرٌ. تَقْدِيرٌ. تَخْمِينٌ.

סְפֵקוּת נ' شُكُوكِيَّةٌ. شَكٌّ. عَدَمُ يَقِينٍ. رَيْبٌ.

סְפֶּקְטוֹגְרָף L ז' (־פִים) مِطْيَافٌ مُصَوِّرٌ.

סְפֶּקְטְרוּם ז' (־מִים) طَيْفٌ ج طُيُوفٌ وأَطْيَافٌ (صورة تحدث عند مرور الضوء في موشور ثلاثي فينحل الى اجزائه).

סְפֶּקְטְרוֹסְקוֹפ ז' (־פִים) مِطْيَافٌ. جِهَازُ الطَّيْفِ. سِبِكْتْرُوسْكُوب.

סְפֶּקְלַרְיָה ע' אַסְפַּקְלַרְיָה.

סַפְקָן ז' (־נִים) مُتَشَكِّكٌ. شُكُوكِيٌّ. مُتَرَدِّدٌ. قَلِيلُ الثِّقَةِ.

סַפְקָנוּת נ' ١. شُكُوكِيَّةٌ. عَدَمُ تَيَقُّنٍ. مَيْلٌ إِلَى الاشْتِبَاهِ. قِلَّةُ إِيمَانٍ. ٢. في

الفلسفة: مَذْهَبٌ فَلْسَفِيٌّ يَقُولُ بِأَنَّ الْمَعْرِفَةَ غَيْرُ مُحَقَّقَةٍ ע' סְקֶפְּטִיצִיזְם.

סַפְקָנִי ת' (־יִים) شُكُوكِيٌّ. مُنْطَوٍ عَلَى الشَّكِّ. مُرِيبٌ. مُشْتَبَهٌ بِهِ.

סָפַר פ' עד ـ أَحْصَى. حَسَبَ ـ. סָפַר צְעָדָיו مجازًا: أَحْصَى أَنْفَاسَهُ. تَعَقَّبَ حَرَكَاتِهِ وَسَكَنَاتِهِ. رَاقَبَهُ عَنْ كَثَبٍ. נִסְפַּר عُدَّ. أُحْصِيَ. حُسِبَ. סִפֵּר ١. قَصَّ ـ. سَرَدَ ـ. رَوَى ـ ٢. حَدَّثَ. تَحَدَّثَ. تَكَلَّمَ. ذَكَرَ ـ ٣. حَلَقَ ـ. סִפֵּר בִּגְנוּתוֹ שֶׁל פְּלוֹנִי أَتَى بِمَذَمَّةِ فُلاَنٍ. وَشَى (يَشِي) بِفُلاَنٍ. إِغْتَابَهُ. סִפֵּר בְּטוֹבָתוֹ שֶׁל פְּלוֹנִי أَثْنَى عَلَى فُلاَنٍ. أَشَادَ بِهِ. ذَكَرَهُ بِخَيْرٍ. סֻפַּר حُكِيَ. تَمَّ سَرْدُهُ. قِيلَ. סֻפַּר לוֹ نُمِيَ إِلَيْهِ. بَلَغَهُ. قِيلَ لَهُ. تَرَامَى إِلَى مَسَامِعِهِ. לֹא יְאֻמַּן (יֵאָמֵן) כִּי יְסֻפַּר لاَ يُصَدَّقُ. لاَ يُصَدِّقُهُ الْعَقْلُ. הִסְתַּפֵּר حَلَقَ شَعْرَهُ.

סֵפֶר ז' (סְפָרִים) ١. كِتَابٌ ج كُتُبٌ. مُجَلَّدٌ ج مُجَلَّدَاتٌ. ٢. سِجِلٌّ ج سِجِلاَّتٌ. دَفْتَرٌ ج دَفَاتِرُ. ٣. سِفْرٌ ج أَسْفَارٌ. ٤. قديمًا: رِسَالَةٌ ج رَسَائِلُ. مَكْتُوبٌ ج مَكَاتِيبُ. خِطَابٌ ج خِطَابَاتٌ. סֵפֶר אֲחֻזָּה سِجِلٌّ عَقَارِيٌّ. سِجِلُّ الطَّابُو ע' אֲחֻזָּה. סֵפֶר הַבְּרִית كِتَابُ الْعَهْدِ. مُصْحَفُ التَّوْرَاةِ. סֵפֶר הַגָּלוּי قديمًا: سَنَدُ بَيْعٍ. סֵפֶר הַזְּמָנוֹת في مسك الدفاتر: دَفْتَرُ الطَّلَبِيَّاتِ (order book). סֵפֶר הַזָּהָב السِّجِلُّ الذَّهَبِيُّ (تدون فيه اسماء العظماء). سِجِلُّ الْعُظَمَاءِ. סֵפֶר זִכָּרוֹן ١. دَفْتَرُ مُذَكِّرَاتٍ. ٢. كِتَابُ تَخْلِيدٍ (يصدر لتخليد شخصية). סֵפֶר זִכְרוֹנוֹת ١. مُذَكِّرَةٌ ج مُذَكِّرَاتٌ. مُفَكِّرَةٌ ج مُفَكِّرَاتٌ. ٢. كِتَابُ الذِّكْرَيَاتِ. ٣. كِتَابُ السِّيرَةِ الشَّخْصِيَّةِ (الذَّاتِيَّةِ). סֵפֶר הַחַיִּים كِتَابُ الْخُلُودِ (حسب الاعتقاد الديني عند اليهود المتدينين هو الكتاب الموجود عند الله يسجل فيه مصير كل انسان). סֵפֶר הֶחָתוּם قديمًا: سَنَدٌ مَخْتُومٌ (سند بيع مختوم يودع في محكمة) ومجازًا: كِتَابٌ غَامِضٌ. كِتَابَةٌ مُسْتَغْلَقَةٌ. أَمْرٌ مُلْتَبِسٌ غَامِضٌ. סֵפֶר הַיַּחַשׂ شَجَرَةُ النَّسَبِ. كِتَابُ الْمُذَكِّرَاتِ الْعَائِلِيَّةِ. סֵפֶר יָעַן كِتَابٌ مُعْجَمِيٌّ. סֵפֶר יְצִירָה كِتَابُ الْخَلِيقَةِ (كتاب صوفي يهودي يعتقد بانه كتب في عهد الهيكل الثاني ونسب الى ابراهيم الخليل عليه السلام). סֵפֶר כְּרִיתוּת حُجَّةُ طَلاَقٍ ע' כְּרִיתוּת. סֵפֶר לָבָן كِتَابٌ أَبْيَضُ (كناية عن مستمسك رسمي تصدره الحكومة بغلاف ابيض يتضمن امرًا هامًا). סֵפֶר לִמּוּד كِتَابٌ مَدْرَسِيٌّ. كِتَابُ تَعْلِيمٍ. كِتَابٌ دِرَاسِيٌّ. סֵפֶר מִקְנָה سَنَدُ بَيْعٍ أَوْ شِرَاءٍ. סֵפֶר הַסְּפָרִים سِفْرُ الأَسْفَارِ. كِنَايَةٌ عَنِ الْكِتَابِ الْمُقَدَّسِ. סֵפֶר עֵזֶר مَرْجِعٌ ج مَرَاجِعُ (كالقاموس ودائرة المعارف). סֵפֶר הַקֻּרְאָן الْمُصْحَفُ الشَّرِيفُ. الْقُرْآنُ الْكَرِيمُ. סֵפֶר רַב־מֶכֶר أَرْوَجُ كِتَابٍ (في موسم معين، best-seller). סֵפֶר רִשּׁוּם קַרְקָעוֹת سِجِلُّ الْعَقَارَاتِ. سِجِلُّ الأَطْيَانِ (cadastre). סֵפֶר שָׁחֹר الْقَائِمَةُ السَّوْدَاءُ. סֵפֶר תּוֹרָה ١. الْعَهْدُ الْقَدِيمُ. الأَسْفَارُ الْخَمْسَةُ الأُولَى مِنَ التَّوْرَاةِ (وهي: التكوين، الخروج، اللاويون، العدد، التثنية). ٢. سِفْرُ التَّوْرَاةِ فِي الْكَنِيسِ. סְפָרִים חִיצוֹנִים ١. كُتُبٌ خَارِجِيَّةٌ. كُتُبٌ بَرَّانِيَّةٌ (وهي الاسفار الدينية التي لم تدرج مع الكتب المقدسة فضاعت واكتشفت فيما بعد وترجمت بعضها الى اليونانية وترجمت بعد ذلك الى العبرية مثل: سفر الحشمونئيم، سفر بن سيرا، سفر باروخ). ٢. كُتُبُ الْمُطَالَعَةِ التَّثْقِيفِيَّةِ. סִפְרֵי אֱמֶ"ת ר"ת אִיּוֹב, מִשְׁלֵי, תְּהִלִּים أَسْفَارُ أَيُّوبَ، الأَمْثَالِ وَالْمَزَامِيرِ. סִפְרֵי הַקֹּדֶשׁ الأَسْفَارُ الْمُقَدَّسَةُ. الْكُتُبُ الْمُقَدَّسَةُ. אַנְשֵׁי הַסֵּפֶר (כינוי מוסלמים) أَهْلُ الْكِتَابِ. الْيَهُودُ وَالْمَسِيحِيُّونَ. أَهْلُ الذِّمَّةِ ע' דִּימִּי. בֵּית סֵפֶר مَدْرَسَةٌ ج مَدَارِسُ. יוֹדֵעַ סֵפֶר رَجُلُ الْفِكْرِ. مُتَعَلِّمٌ. مُثَقَّفٌ. مُسْتَنِيرٌ. עַם הַסֵּפֶר شَعْبُ الْكِتَابِ الْمُقَدَّسِ. كِنَايَةٌ عَنِ الشَّعْبِ الْيَهُودِيِّ. אֲרוֹן סְפָרִים خِزَانَةُ الْكُتُبِ. בֵּית סְפָרִים دَارُ كُتُبٍ. مَكْتَبَةٌ ج مَكَاتِبُ وَمَكْتَبَاتٌ. הַנְהָלַת סְפָרִים مَسْكُ دَفَاتِرَ. إِدَارَةُ حِسَابَاتٍ. מוֹכֵר סְפָרִים كُتُبِيٌّ. بَائِعُ الْكُتُبِ. תּוֹלַעַת סְפָרִים سُوسَةُ الْكُتُبِ ومجازًا: وَلُوعٌ بِقِرَاءَةِ الْكُتُبِ. كَثِيرُ الْمُطَالَعَةِ.

סַפָּר ז' (־רִים) حَلاَّقٌ. مُزَيِّنٌ. صَاحِبُ صَالُونِ حِلاَقَةٍ.

סְפָר ז' حَدٌّ ج حُدُودٌ. تَخْمٌ ج تُخُومٌ. חֵיל הַסְּפָר حَرَسُ الْحُدُودِ. יִשּׁוּב סְפָר قَرْيَةٌ حُدُودِيَّةٌ. قَرْيَةٌ أَمَامِيَّةٌ.

סָפְרָא Ar. ז' كَاتِبٌ. مُفَكِّرٌ ע' סוֹפֵר. סָפְרָא וְסַיְפָא حَامِلُ الْقَلَمِ وَالسَّيْفِ ע' סַיְפָא.

סְפָרַד ש"פ ١. إِسْبَانْيَا. ٢. أَنْدَلُس. נֻסַּח סְפָרַד عَلَى طَرِيقَةِ يَهُودِ إِسْبَانْيَا. عَلَى النَّهْجِ الشَّرْقِيِّ.

סְפָרַדִּי ת"ז (־דִים, ־יִים) ١. إِسْبَانِيٌّ. ٢. أَنْدَلُسِيٌّ. ٣. يَهُودِيٌّ سِفَرَادِيٌّ. يَهُودِيٌّ شَرْقِيٌّ.

סִפְרָה נ' (סְפָרוֹת) عَدَدٌ ج أَعْدَادٌ. رَقْمٌ ج أَرْقَامٌ. خَانَةٌ ج خَانَاتٌ. הַסְּפָרוֹת הָעַרְבִיּוֹת الأَرْقَامُ الْهِنْدِيَّةُ (التي يستعملها العرب في الكتابة).

סְפֵרָה G נ' (־רוֹת) ١. كُرَةٌ. كُرَيَّةٌ. ٢. مَجَالٌ ج مَجَالاَتٌ. مَيْدَانٌ ج مَيَادِينُ. مُحِيطٌ. وَسَطٌ ج أَوْسَاطٌ. بِيئَةٌ ج بِيئَاتٌ.

סְפֵרוֹאִיד G ז' (־דִים) إِهْلِيلَجِيٌّ. مُنْبَعِجٌ كَالْبَيْضَةِ مِنْ طَرَفَيْهَا.

סְפֵרוֹמֶטֶר G ז' (־טְרִים) مِقْيَاسُ كُرَوِيَّةِ الْعَدَسَاتِ.

סִפְרוֹן ז' (־נִים) كُتَيِّبٌ. كِتَابٌ صَغِيرٌ. كُرَّاسٌ ج كَرَارِيسُ.

סִפְרוּר ז' (־רִים) تَرْقِيمٌ. تَحْدِيدُ أَرْقَامٍ أَوْ كِتَابَتِهَا.

סַפָּרוּת נ' حِلاَقَةٌ. قَصُّ الشَّعْرِ.

סִפְרוּת נ' (־רֻיּוֹת) ١. أَدَبٌ ج آدَابٌ (الانتاج الفكري من شعر ونثر ذو قيم فنية وانسانية باقية). ٢. مَجْمُوعُ مَا كُتِبَ فِي مَوْضُوعٍ مُعَيَّنٍ (كتب التاريخ او الفيزياء مثلاً). סִפְרוּת יָפָה الأَدَبُ الْقَصَصِيُّ وَالشِّعْرِيُّ. الأَدَبُ الرِّوَائِيُّ. סִפְרוּת מִקְצוֹעִית ١. كُتُبُ الْمَرَاجِعِ. كُتُبُ الْمَصَادِرِ. ٢. أَدَبُ الْمِهْنَةِ. סִפְרוּת

עֶזֶר كُتُبٌ مَرْجِعِيَّةٌ.

סִפְרוּתִי ת׳ (־יִּים) أَدَبِيٌّ. יְצִירָה סִפְרוּתִית إِنْتَاجٌ أَدَبِيٌّ. أَثَرٌ أَدَبِيٌّ. إِبْدَاعٌ ج إِبْدَاعَاتٌ. עֲרָבִית סִפְרוּתִית لُغَةٌ عَرَبِيَّةٌ فُصْحَى.

סִפְרוּתִיּוּת נ׳ أَدَبِيَّةٌ. كِتَابَةٌ فَنِّيَّةٌ ذَاتُ أَثَرٍ بَاقٍ. بَلَاغَةٌ.

סְפָּרְטוֹר L ז׳ فَرَّازَةٌ ע׳ מַפְרֵדָה.

סְפָּרְטִיזְם ז׳ في السياسة: إِنْفِصَالِيَّةٌ. إِنْعِزَالِيَّةٌ. إِنْشِقَاقِيَّةٌ ע׳ בַּדְלָנוּת.

סְפָּרְטִיסְט ז׳ (־טִים) إِنْفِصَالِيٌّ. إِنْعِزَالِيٌّ. مُنْشَقٌّ.

סְפָּרְטִיסְטִי ת׳ (־יִּים) إِنْفِصَالِيٌّ. إِنْشِقَاقِيٌّ. مَا يَخُصُّ الحَرَكَةَ الانْفِصَالِيَّةَ.

סְפַּרְטָנִי G ת׳ (־יִּים) ١. إِسْبَارْطِيٌّ (احد ابناء اسبارطة القديمة). ٢. مُتَّسِمٌ بِالبَسَاطَةِ وَالصَّرَامَةِ وَالجَلَدِ عَلَى مِنْوَالِ رِجَالِ إِسْبَارْطَةِ اليُونَانِيَّةِ.

סְפַּרְטָנִיּוּת נ׳ مجازًا: خُشُونَةٌ. صَرَامَةٌ.

סָפָרִי A ז׳ سَفَارِي. حَدِيقَةُ حَيَوَانَاتٍ وَاسِعَةٌ.

סְפְּרֵי En. ז׳ قِنِّينَةُ رَشِّ العُطُورِ ע׳ תַּרְסִיס.

סִפְרִיָּה, ספרייה נ׳ (־יּוֹת) ١. مَكْتَبَةٌ ج مَكَاتِبُ ومَكْتَبَاتٌ. ٢. دَارُ كُتُبٍ. مَكْتَبَةٌ عَامَّةٌ. ٣. سِلْسِلَةُ كُتُبٍ. סִפְרִיָּה צִבּוּרִית مَكْتَبَةٌ عَامَّةٌ. دَارُ كُتُبٍ عُمُومِيَّةٌ. סִפְרִיַּת הַשְׁאָלָה مَكْتَبَةٌ إِعَارِيَّةٌ.

סְפְּרִינְט ז׳ (־טִים) عَدْوٌ لِمَسَافَاتٍ قَصِيرَةٍ ע׳ מְאוֹץ.

סַפְרָן ז׳ (־נִים) كُتُبِيٌّ. أَمِينُ مَكْتَبَةٍ. مَسْؤُولٌ عَنِ المَكْتَبَةِ.

סַפְרָנוּת נ׳ عِلْمُ المَكْتَبَاتِ.

סִפְרֵר פ׳ رَقَّمَ. نَمَّرَ ע׳ מִסְפֵּר. סֻפְרַר رُقِّمَ. نُمِّرَ.

סִפֹּרֶת, סיפורת נ׳ أَدَبُ (فَنُّ) القِصَّةِ. الأَدَبُ (الفَنُّ) القَصَصِيُّ (النَّثْرِيُّ). قَصَصٌ.

סִפְרָתִי ת׳ (־יִּים) رَقْمِيٌّ. دِيجِيتَالِيٌّ (digital) ע׳ דִּיגִיטָלִי. מַחְשֵׁב סִפְרָתִי حَاسُوبٌ رَقْمِيٌّ (ديجيتالي).

סְפְתַּח A إِسْتِفْتَاحٌ. بِدَايَةُ يَوْمِ العَمَلِ.

סְצֶנָה G נ׳ (־נוֹת) ١. مَشْهَدٌ ج مَشَاهِدُ. مَوْقِفٌ ج مَوَاقِفُ. ٢. مَنْظَرٌ ج مَنَاظِرُ. ٣. مِنْبَرٌ ج مَنَابِرُ. خَشَبَةُ المَسْرَحِ.

סְצֶנַרְיוֹ It. سِينَارْيُو ע׳ תַּסְרִיט.

סְצֶנַרְיוּם ז׳ سِينَارْيُو. مُخَطَّطُ المَسْرَحِيَّةِ (ويشتمل على نص الحوار ووصف الاشخاص في المسرحية، scenario).

סַק ז׳ (־קִּים) كِيسٌ ج أَكْيَاسٌ ע׳ שַׂק.

סַקַּאי ז׳ (־קָּאִים) صَانِعُ الأَكْيَاسِ. מַחַט שֶׁל סַקָּאִים مِخْرَزٌ ج مَخَارِزُ.

סְקוּטֶר En. ז׳ (־רִים) دَرَّاجَةٌ بُخَارِيَّةٌ (يستعملها المسنون عادةً) ע׳ קַלְנוֹעַ.

סִקּוּל, סיקול ז׳ (־לִים) إِزَالَةُ الحَجَرِ أَوِ الحَصَى (من حقل لاعداده للزراعة).

סָקוּל ת׳ (סְקוּלִים) ١. مَرْجُومٌ (مَضْرُوبٌ) بِالحَجَرِ. ٢. مُجَرَّدٌ عَنِ الحَجَرِ أَوِ الحَصَى.

סֶקוּלָרִי L ת׳ (־יִּים) عَلْمَانِيٌّ ע׳ חִלּוֹנִי.

סֶקוּלָרִיּוּת נ׳ عَلْمَانِيَّةٌ.

סֶקוּלָרִיזַצְיָה נ׳ عَلْمَنَةٌ. تَجْرِيدٌ عَنِ الصِّبْغَةِ الدِّينِيَّةِ ע׳ חִלּוּן.

סֶקוּנְדָּה L נ׳ (־דּוֹת) ١. ثَانِيَةٌ ע׳ שְׁנִיָּה. ٢. في الموسيقى: نَغْمَةٌ ثَانَوِيَّةٌ تُصَاحِبُ نَغْمَةً أَسَاسِيَّةً. ٣. الفَاصِلُ بَيْنَ نَغْمَةٍ وَنَغْمَةٍ أُخْرَى.

סְקוֹנְטוֹ It. ז׳ في الشؤون المالية: خَصْمٌ ע׳ הֲנָחָה.

סְקוּפּ En. ז׳ (־פִּים) سَبْقٌ صَحَفِيٌّ (scoop).

סְקוֹץ׳ En. ז׳ (־צִ׳ים) وِيسْكِي سْكُوتِي (scotch).

סְקִר, סיקור ז׳ (־רִים) عَرْضٌ. إِسْتِعْرَاضٌ. تَقْرِيرٌ عَامٌّ. تَغْطِيَةُ أَخْبَارٍ.

סְקֵטְבּוֹרְד En. ז׳ (־דִּים) لَوْحَةٌ مُسَطَّحَةٌ ذَاتُ عَجَلٍ (يستعملها الصغار للتزلج على الارض) ע׳ גַּלְגֶּשֶׁת. سْكِيتْبُورْد.

סֶקְטָה L נ׳ (־טוֹת) طَائِفَةٌ ج طَوَائِفُ ע׳ כַּת.

סֶקְטוֹר ז׳ (־רִים) ١. قِطَاعُ الدَّائِرَةِ. ٢. مُحِيطٌ. وَسَطٌ ج أَوْسَاطٌ. شَرِيحَةٌ (اجتماعية). הַסֶּקְטוֹר הַחַקְלָאִי القِطَاعُ الزِّرَاعِيُّ. הַסֶּקְטוֹר הָעַרְבִי المُحِيطُ (الوَسَطُ) العَرَبِيُّ.

סֶקְטוֹרְיָאלִי ת׳ (־יִּים) فِئَوِيٌّ. قِطَاعِيٌّ. خَاصٌّ بِفِئَةٍ مُعَيَّنَةٍ فِي المُجْتَمَعِ.

סְקֵטִים ז״ר مِزْلَجَةٌ ذَاتُ عَجَلَاتٍ (roller-skates) ע׳ גַּלְגִּלִּית.

סְקִי Nr. ז׳ ١. تَزَلُّجٌ عَلَى الجَلِيدِ. ٢. مِزْلَجٌ. مِزْلَجَانِ (للتزلج). سْكِي.

סְקִיפֶּר En. ז׳ (־רִים) ١. رُبَّانُ سَفِينَةٍ. ٢. طَيَّارٌ أَوَّلُ. ٣. رَئِيسُ فَرِيقٍ رِيَاضِيٍّ.

סְקִילָה נ׳ (־לוֹת) رَجْمٌ (رَشْقٌ) بِالحِجَارَةِ. رَمْيٌ بِالحَجَرِ. בֵּית הַסְּקִילָה رَابِيَةُ الرَّجْمِ (حيث كان يرجم المحكوم عليه بالموت).

סְקִיצָה It. נ׳ (־צוֹת) ١. مُخَطَّطٌ عَامٌّ. رَسْمٌ تَخْطِيطِيٌّ. مُسَوَّدَةٌ ج مُسَوَّدَاتٌ ע׳ מִתְוֶה. ٢. رُؤُوسُ أَقْلَامٍ (لمحاضرة). ٣. مَقْطَعٌ (ادبي او موسيقي) ج مَقَاطِعُ.

סְקִירָה נ׳ (־רוֹת) ١. إِسْتِعْرَاضٌ. عَرْضٌ. تَقْرِيرٌ ج تَقَارِيرُ. ٢. لَمْحَةٌ ج لَمَحَاتٌ. نَظْرَةٌ ج نَظَرَاتٌ.

סָקַל פ׳ رَجَمَ ـُ. رَشَقَ ـُ. رَمَى ـِ بِالحِجَارَةِ. נִסְקַל رُجِمَ. رُشِقَ. رُمِيَ بِالحِجَارَةِ. סִקֵּל ١. أَزَالَ الحَجَرَ. أَزَاحَ الحَصَى. ٢. رَجَمَ. رَمَى بِالحَجَرِ. סֻקַּל ١. أُزِيلَتِ الحِجَارَةُ مِنْهُ. جُرِّدَ عَنِ الحَصَى. ٢. رُجِمَ.

סְקָלָה L נ׳ (־לוֹת) ١. كَفَّةُ مِيزَانٍ. ٢. سُلَّمُ دَرَجَاتٍ. مَدًى. مِقْيَاسٌ.

סְקְלֵרוֹזִיס L ז׳ تَصَلُّبٌ. صَلَابَةٌ. אַרְטֶרְיוֹ־סְקְלֵרוֹזִיס في الطب: تَصَلُّبُ

الشَّرَايِين ע' קָרֶשֶׁת.

סְקַנְדָּל G ז' (־לִים) فَضِيحَةٌ ج فَضَائِحُ. بَهْدَلَةٌ. شَنَاعَةٌ ע' שַׁעֲרוּרִיָּה.

סְקַנְדָּלִיוֹזִי ת' (־יִים) شَنِيعٌ. مُخْزٍ(ي). فَاضِحٌ.

סְקַנְדָּלִיסְט ז' (־טִים) فَضَّاحٌ. مُبَهْدِلٌ. مُشَنِّعٌ. مُثِيرٌ لِلْفَضَائِحِ.

סֶקַנְס L ז' في المثلثات: مُنْحَنَى القَاطِعِ (sec).

סִקֵּס,סִיקֵּס פ' عَجِرَ ـَ تَعَقَّدَ. صَارَتْ فِيهِ عُقَدٌ ע' סִיקוּס. נִסְתַּקֵּס تَعَجَّرَ. تَعَقَّدَ. تَعَجْرَمَ. صَارَتْ فِيهِ عُقَدٌ.

סֶקְס L ז' ١. جِنْسٌ ע' מִין. ١. عَلاَقَةٌ جِنْسِيَّةٌ.

סֶקְס־אַפִּיל En. ז' جَاذِبِيَّةٌ جِنْسِيَّةٌ.

סֶקְסוּאָלִי ת' (־יִים) جِنْسِيٌّ. تَنَاسُلِيٌّ ע' מִינִי.

סֶקְסוּאָלִיּוּת נ' جِنْسِيَّةٌ. الغَرِيزَةُ الجِنْسِيَّةُ. الجَاذِبِيَّةُ الجِنْسِيَّةُ.

סֶקְסוֹלוֹג ז' (־גִים) خَبِيرٌ بِشُؤُونِ الجِنْسِ.

סַקְסוֹפוֹן G ז' (־נִים) السَّكْسِيَّةُ. السَّاكْسُوفُون (آلة نفخية من آلات الجاز).

סֶקְסְטָה L נ' (־טוֹת) ١. في الموسيقى: الطَّبَقَةُ السَّادِسَةُ فِي السُّلَّمِ الصَّوْتِيِّ. اللَّحْنُ السُّدَاسِيُّ. ٢. الفَاصِلُ الزَّمَنِيُّ بَيْنَ نَغْمَةٍ مُعَيَّنَةٍ وَالنَّغْمَةِ السَّادِسَةِ الآتِيَةِ بَعْدَهَا.

סֶקְסִי ת' (־יִים) جِنْسِيٌّ. مُثِيرٌ لِلْغَرِيزَةِ الجِنْسِيَّةِ.

סֶקְסִיזְם L ז' تَمْيِيزٌ عَلَى خَلْفِيَّةِ الجِنْسِ. تَفْرِقَةٌ بِسَبَبِ الجِنْسِ.

סְקֶפְּטִי G ת' (־יִים) ١. مُتَشَكِّكٌ. لاَ أَدْرِيٌّ. ٢. مُتَحَفِّظٌ.

סְקֶפְּטִיּוּת נ' شَكِّيَّةٌ. شُكُوكِيَّةٌ. لاَ أَدْرِيَّةٌ. تَحَفُّظٌ.

סְקֶפְּטִיצִיזְם G ז' في الفلسفة الاسلامية: لاَ أَدْرِيَّةٌ. الشُّكُوكِيَّةُ. مَذْهَبٌ فَلْسَفِيٌّ يَقُولُ بِأَنَّ المَعْرِفَةَ غَيْرُ مُحَقَّقَةٍ. الشَّكِّيَّةُ. المَيْلُ إِلَى الشَّكِّ.

סְקֶץ' En. ז' (־צִים) مَشْهَدٌ مَسْرَحِيٌّ هَزْلِيٌّ قَصِيرٌ.

סֶקְצְיָה L נ' (־יוֹת) قِسْمٌ ج أَقْسَامٌ ע' מַחְלָקָה.

סֶקֶר ז' (סְקָרִים) ١. عَرْضٌ ج عُرُوضٌ. دِرَاسَةٌ ج دِرَاسَاتٌ. لَمْحَةٌ ج لَمَحَاتٌ. סֶקֶר דַּעַת הַקָּהָל إِسْتِطْلاَعُ الرَّأْيِ العَامِّ. סֶקֶר קַרְקָעוֹת مَسْحُ الأَرَاضِي. סֶקֶר שׁוּק إِسْتِطْلاَعُ السُّوقِ (عن مدى اقبال الجمهور على سلعة معينة).

סָקַר פ' ١. إِسْتَعْرَضَ. عَرَضَ ـِ بَسَطَ ـُ قَدَّمَ تَقْرِيرًا. ٢. نَظَرَ ـُ لَمَحَ ـَ وَصَفَ (يَصِفُ). נִסְקַר اُسْتُعْرِضَ. عُرِضَ. بُسِطَ. ٢. لُمِحَ. نُظِرَ. סִקֵּר ١. إِسْتَعْرَضَ. أَجْرَى عَرْضًا. قَدَّمَ تَقْرِيرًا. ٢. لَمَحَ. أَلْقَى نَظْرَةً. סֻקַּר اُسْتُعْرِضَ (في تقرير صحفي).

סִקְרָה, סִקְרָא, סִיקְרָא נ' خِضَابٌ. حِنَّاءٌ (صبغ احمر للتزين).

סְקַרְלָטִינָה It. נ' في الطب: الحُمَّى القِرْمِزِيَّةُ ע' שָׁנִית.

סַקְרָן ז' (־נִים) ١. مُتَطَلِّعٌ. مُسْتَطْلِعٌ. طُلَعَةٌ. ٢. فُضُولِيٌّ.

סִקְרֵן פ' جَذَبَ ـِ الانْتِبَاهَ. لَفَتَ ـِ الأَنْظَارَ. أَثَارَ الاهْتِمَامَ. شَوَّقَ. סֻקְרַן أُثِيرَ اهْتِمَامُهُ. لُفِتَ انْتِبَاهُهُ. شُوِّقَ. הִסְתַּקְרֵן, נִסְתַּקְרֵן تَشَوَّقَ. لُفِتَ انْتِبَاهُهُ. أُثِيرَ اهْتِمَامُهُ.

סַקְרָנוּת נ' ١. حُبُّ اسْتِطْلاَعٍ. حُبُّ البَحْثِ وَالتَّنْقِيبِ. ٢. فُضُولٌ. فُضُولِيَّةٌ.

סַקְרָנִי ת' (־יִים) إِسْتِطْلاَعِيٌّ. فُضُولِيٌّ. طَلاَّعٌ إِلَى التَّعَرُّفِ.

סְקֶרְצוֹ It. ז' سْكِيرْتْزُو (ومعناها دعابة وهي قطعة موسيقية سريعة الوزن تشكل احيانًا جزءًا من السيمفونية، scherzo).

סֶר En. ז' سِرْ. لَقَبُ النُّبَلاَءِ فِي بَرِيطَانْيَا (sir).

סָר פ' ١. زَارَ ـُ ٢. إِنْحَرَفَ ע' (סור).

סַר ז' (סָרִים) كَالِحُ الوَجْهِ. مُرَبَّدٌ. مُقَطِّبُ الجَبِينِ. סַר וְזָעֵף مُتَجَهِّمٌ. مُكْفَهِرٌّ. كَاسِفُ الوَجْهِ. مَغْمُومٌ. סַר טַעַם مَمْجُوجٌ. لاَ طَعْمَ لَهُ. نَاقِصُ التَّفْكِيرِ.

סֵרֵב פ' رَفَضَ ـُ أَبَى ـَ إِمْتَنَعَ عَنْ. إِعْتَذَرَ عَنْ. لَمْ يَشَأْ.

סִרְבּוּל ז' (־לִים) غِلَظٌ. ضَخَامَةٌ. تَرَهُّلٌ. بَدَانَةٌ. تَقَعُّرٌ (اسلوب). تَعَقُّدٌ. كَرْكَبَةٌ.

סַרְבָּל Ar. ז' (־לִים) سِرْبَالٌ ج سَرَابِيلُ. سِرْوَالٌ ج سَرَاوِيلُ. ٢. بَدْلَةٌ مِيكَانِيكِيٌّ. بَدْلَةُ الوَرْشَةِ. رِدَاءٌ سِرْوَالِيٌّ (overall).

סִרְבֵּל פ' ١. غَطَّى. لَفَّعَ. ٢. ضَخَّمَ. عَقَّدَ. סֻרְבַּל ١. غُطِّيَ. لُفِّعَ. ٢. عُقِّدَ. جُعِلَ مُتَرَاكِبًا. הִסְתַּרְבֵּל ١. تَسَرْبَلَ. لَبِسَ السِّرْوَالَ. ٢. تَعَقَّدَ. تَرَاكَبَ. تَجَسَّمَ.

סִרְבֶּלֶת נ' تَعَقُّدٌ. تَرَاكُبٌ. تَقَعُّرٌ. عَوَصٌ. كَرْكَبَةٌ.

סַרְבָן ת' (־נִים) رَافِضٌ. مُمْتَنِعٌ. مُعَانِدٌ. عَاقٌّ. جَامِحٌ. حَرُونٌ (فرس). סַרְבַן גִּיּוּס (מטעמי מצפון) في التجنيد: رَافِضٌ لِلتَّجَنُّدِ. مُسْتَنْكِفٌ ضَمِيرِيًّا.

סַרְבָנוּת נ' رَفْضٌ. إِمْتِنَاعٌ. مُمَانَعَةٌ. عِنَادٌ. شُمُوسٌ. عُقُوقٌ.

סַרְבָנִי ת' (־יִים) رَفْضِيٌّ. إِمْتِنَاعِيٌّ.

סָרַג פ' ١. حَاكَ ـُ نَسَجَ ـُ حَبَكَ ـُ جَدَلَ ـُ فَتَلَ ـِ شَبَكَ ـِ ٢. شَبَّكَ. أَقَامَ الشُّبَّاكَ. נִסְרַג حِيكَ. نُسِجَ. ضُفِرَ. סֵרֵג ١. حَاكَ. نَسَجَ. شَبَّكَ. دَاخَلَ. ٢. فَعَلَ بِصُورَةٍ مُتَقَطِّعَةٍ. סֹרַג حِيكَ. نُسِجَ. הִסְתָּרֵג تَشَابَكَ. إِلْتَفَّ. إِنْعَقَدَ. إِنْفَتَلَ. إِنْضَفَرَ. تَخَرْبَقَ.

סְרִיגָה, סוּרְגָה נ' صُنْعُ المَلاَبِسِ المُحَاكَةِ يَدَوِيًّا أَوْ آلِيًّا.

סִרְגּוּל ז' تَسْطِيرٌ. تَخْطِيطُ خُطُوطٍ مُسْتَقِيمَةٍ بِالمِسْطَرَةِ.

סִרְגֵּל פ' ١. سَطَّرَ. خَطَّطَ بِالمِسْطَرَةِ. ٢. سَطَّحَ. سَوَّى. סֻרְגַּל سُطِّرَ. خُطِّطَ.

סַרְגֵּל ז' (־לִים) مِسْطَرَةٌ ج مَسَاطِرُ. סַרְגֵּל חִשּׁוּב مِسْطَرَةٌ حَاسِبَةٌ. סַרְגֵּל מַעֲלוֹת مِسْطَرَةٌ مُدَرَّجَةٌ.

סַרְגְּלִי ת' (־יִים) مُسْتَقِيمٌ كَالمِسْطَرَةِ. مُسْتَوٍ(ي). قَوِيمٌ.

סַרְגֶ'נְט .En ז' (־טִים) سَارْجِنْت. رَقِيبٌ ج رُقَبَاءُ.

סַרְדִּין ז' (־נִים) سَرْدِين. קֻפְסַת סַרְדִּינִים عُلْبَةُ سَرْدِين.

סָרָה נ' فِتْنَةٌ ج فِتَنٌ. إِثْمٌ ج آثَامٌ. إِغْتِيَابٌ. דִּבֵּר סָרָה עַל פְּלוֹנִי إِفْتَرَى عَلَى فُلَانٍ. وَشَى (يَشِي) بِهِ.

סִרְהֵב .Ar פ' أَصَرَّ عَلَى. أَلْحَفَ فِي الطَّلَبِ. أَلَحَّ.

סֵרוּב, סירוב ז' (־בִים) رَفْضٌ. إِبَاءٌ. إِمْتِنَاعٌ عَنْ. عَدَمُ قُبُولٍ. إِسْتِنْكَافٌ.

סָרוּג ת' (סְרוּגִים) مُحَاكٌ. مَنْسُوجٌ. مَحْبُوكٌ. مَضْفُورٌ. مُتَشَابِكٌ. مُتَقَاطِعٌ.

סֵרוּג, סירוג ז' (־גִים) ١. حِيَاكَةٌ. حَبْكٌ. نَسْجٌ. ٢. تَشَابُكٌ. تَقَاطُعٌ. סֵרוּגִין, בְּסֵרוּגִין, לְסֵרוּגִין غِبًّا. لِمَامًا. بِصُورَةٍ مُتَقَطِّعَةٍ. بِالتَّنَاوُبِ.

סָרוּחַ ת' (סְרוּחִים) ١. فَاسِدٌ. نَتِنٌ. عَفِنٌ. مُتَفَسِّخٌ. ذُو رَائِحَةٍ كَرِيهَةٍ. ٢. مجازًا: جَانِحٌ. ذُو مُخَالَفَةٍ. ٣. مُنْبَطِحٌ. مُسْتَلْقٍ(ي). ٤. مُتَهَدِّلٌ. سَائِبٌ. مُدَنْدَلٌ. בֵּיצִים סְרוּחוֹת بَيْضٌ فَاسِدٌ. דָּגִים סְרוּחִים سَمَكٌ جَايِف. سَمَكٌ زَنِخ.

סֵרוּחַ, סירוח ז' فَسَادٌ. نَتَانَةٌ. عُفُونَةٌ.

סָרוּט ת' (סְרוּטִים) مَخْدُوشٌ. مُشَرَّطٌ. مَخْمُوشٌ.

סֶרְוִיס, סרוויס F ז' (־סִים) طَقْمُ أَدَوَاتِ الطَّعَامِ.

סָרוּךְ ת' (סְרוּכִים) مُنْجَرٌّ. مَسْحُوبٌ. مَجْذُوبٌ.

סֵרוּס, סירוס ז' (־סִים) ١. خِصَاءٌ. تَطْوِيشٌ. نَزْعُ الخُصَى. ٢. تَصْحِيفٌ. تَحْرِيفُ الكَلِمَاتِ. مَسْخٌ. تَشْوِيهٌ. סֵרוּס הָעֻבְדּוֹת تَشْوِيهُ (تَزْوِيرُ) الحَقَائِقِ.

סָרוּק ת' (סְרוּקִים) مَحْلُوجٌ (قطن). مُسَرَّحٌ (شعر). مُمَشَّطٌ.

סָרוֹק ז' (־קוֹת) حَلَّاجٌ. نَدَّافٌ ע' מְנַפֵּט.

סֵרוּק, סירוק ז' حَلْجٌ (قطن). تَسْرِيحٌ (شعر). تَمْشِيطٌ.

סָרַח פ' ١. فَسُدَ ـُ نَتَنَ ـِ تَعَفَّنَ. تَفَسَّخَ. ٢. أَثِمَ ـَ إِقْتَرَفَ جَرِيمَةً. ٣. تَدَلَّى. تَهَدَّلَ. ٤. إِنْبَطَحَ. إِسْتَلْقَى. נִסְרַח فَسُدَ. تَفَسَّخَ. تَعَفَّنَ. הִסְתָּרֵחַ إِنْبَطَحَ. إِسْتَلْقَى. تَمَدَّدَ. הִסְרִיחַ ١. فَسُدَ. تَعَفَّنَ. أَنْتَنَ. ٢. أَفْسَدَ. صَيَّرَهُ عَفِنًا.

סֶרַח ז' ١. هُدْبٌ ج أَهْدَابٌ. ذَيْلُ الثَّوْبِ. ٢. نَتَانَةٌ. عُفُونَةٌ. رَائِحَةٌ كَرِيهَةٌ. ٣. مجازًا: خَطِيئَةٌ ج خَطَايَا. إِثْمٌ ج آثَامٌ. סֶרַח הַבְּהֵמָה غَبَبٌ ج أَغْبَابٌ. لُغْدٌ ج أَلْغَادٌ. لَحْمٌ مُتَدَلٍّ تَحْتَ حَنَكِ البَقَرِ وَالضَّأْنِ. סֶרַח הָעוֹדֵף مُلْحَقٌ ج مُلْحَقَاتٌ. إِضَافَةٌ. زِيَادَةٌ تَافِهَةٌ.

סֵרָחוֹן, סירחון ז' (סֵרְחוֹנוֹת) فَسَادٌ. نَتَانَةٌ. عُفُونَةٌ. رَائِحَةٌ كَرِيهَةٌ. زُهُومَةٌ. פְּצָצַת סֵרָחוֹן قُنْبُلَةٌ غَازِيَّةٌ. אֵין הַסֵּרָחוֹן תָּלוּי אֶלָּא בַּגְּדוֹלִים الفَسَادُ يَبْدَأُ بِالزَّعَامَةِ. السمكة من راسها تجيف.

סַרְחָן ז' (־נִים) فَاسِدٌ. آثِمٌ. خَاطِئٌ. جَانِحٌ.

סָרַט פ' خَدَشَ ـِ خَمَشَ ـِ شَرَطَ ـِ جَرَحَ ـَ جُرْحًا خَفِيفًا ע' שָׂרַט. נִסְרַט خُدِشَ. خُمِشَ. جُرِحَ جُرْحًا خَفِيفًا. הִסְרִיט صَوَّرَ فِيلْمًا سِينَمَائِيًّا. سَجَّلَ تَسْجِيلاً صَوْتِيًّا. הֻסְרַט صُوِّرَ. سُجِّلَ.

סֶרֶט ז' (סְרָטִים) ١. شَرِيطٌ ج أَشْرِطَةٌ. فِيلْمٌ ج أَفْلَامٌ. ٢. قِدَّةٌ. سَيْرٌ ج سُيُورٌ. סֶרֶט אִלֵּם فِيلْمٌ صَامِتٌ. سِينَمَا صَامِتَةٌ. סֶרֶט בִּדּוּד شَرِيطٌ عَازِلٌ. סֶרֶט דָּבִיק شَرِيطٌ لَاصِقٌ. סֶרֶט וִידֵאוֹ شَرِيطُ فِيدْيُو. סֶרֶט כָּחֹל فِيلْمٌ خَلَاعِيٌّ (فورنوجرافي). סֶרֶט מִדָּה شَرِيطُ القِيَاسِ. مَازُورَة. סֶרֶט מֶתַח فِيلْمٌ مُثِيرٌ. فِيلْمٌ بُولِيسِيٌّ. סֶרֶט צִלּוּם فِيلْمٌ ע' פִילְם. סֶרֶט תְּעוּדִי فِيلْمٌ وَثَائِقِيٌّ. בַּסֶּרֶט הַזֶּה כְּבָר הָיִינוּ סל' لَقَدْ خَبِرْنَا ذلِكَ. لَيْسَ هذَا بِجَدِيدٍ عَلَيْنَا. הַפָקַת סֶרֶט إِنْتَاجُ فِيلْمٍ. עֲרִיכַת סֶרֶט تَرْكِيبُ فِيلْمٍ (في استوديو). مُونْتَاج. שִׁיטַת הַסֶּרֶט הַנָּע طَرِيقَةُ السَّيْرِ المُتَحَرِّكِ. طَرِيقَةُ إِكْمَالِ الإِنْتَاجِ مِنْ وَاحِدٍ لِآخَرَ بِصُورَةٍ آلِيَّةٍ (conveyer-belt system). סְרָטִים מְצֻיָּרִים الرُّسُومُ المُتَحَرِّكَةُ. בִּקֹּרֶת סְרָטִים الرَّقَابَةُ عَلَى الأَفْلَامِ السِّينَمَائِيَّةِ.

סִרְטוּט ז' (־טִים) تَسْطِيرٌ. تَخْطِيطٌ. رَسْمُ خُطُوطٍ. تَصْمِيمٌ. رَسْمٌ هَيْكَلِيٌّ. رَسْمٌ بَيَانِيٌّ. נְיַר סִרְטוּט وَرَقُ الرَّسْمِ. وَرَقُ التَّخْطِيطِ.

סַרְטוּן ז' إِصَابَةٌ بِالسَّرَطَانِ. عَدْوَى السَّرَطَانِ.

סִרְטוֹן ז' (־נִים) فِيلْمٌ قَصِيرٌ (سينمائي او تلفزيوني).

סִרְטֵט פ' ١. خَطَّطَ. رَسَمَ ـُ صَمَّمَ. هَنْدَسَ. ٢. وَضَعَ الخُطُوطَ العَرِيضَةَ لِـ. סֻרְטַט خُطِّطَ. صُمِّمَ. رُسِمَ.

סַרְטָט ז' (־טִים) رَسَّامٌ هَنْدَسِيٌّ. مُخَطِّطٌ. مُصَمِّمٌ. وَاضِعُ تَصَامِيمَ.

סִרְטִיָּה, סרטייה נ' (־יּוֹת) مَكْتَبَةُ الأَفْلَامِ. مَكْتَبَةُ الأَشْرِطَةِ المُسَجَّلَةِ.

סֶרְטִיפִיקָט L ז' (־טִים) ١. شَهَادَةٌ ج شَهَادَاتٌ. وَثِيقَةٌ ج وَثَائِقُ. ٢. تَرْخِيصٌ. إِذْنٌ. ٣. جَوَازُ مُرُورٍ ע' תְּעוּדָה.

סַרְטָן ז' (־נִים) ١. سَرَطَانٌ (حيوان من القشريات). ٢. في الفلك: بُرْجُ السَّرَطَانِ. ٣. في الطب: السَّرَطَانُ (مرض خبيث). סַרְטַן מַיִם (אֲרַךְ זָנָב) سَلْطَعُون. السَّرَطَانُ النَّهْرِيُّ. أَبُو جَلَمْبُو (crayfish). סַרְטַן הַשַּׁד في الطب: سَرَطَانُ الثَّدْيِ. מַחְלֶקֶת הַסַּרְטָנִים في علم الاحياء: القِشْرِيَّاتُ. כְּשֶׁאֵין דָּגִים גַּם הַסַּרְטָן קָרוּי דָּג مِنْ قِلَّةِ الخَيل شدُّوا على الكلاب سروج.

סִרְטֵן سَرْطَنَ. הִסְתַּרְטֵן في الطب: تَسَرْطَنَ. أُصِيبَ بِالسَّرَطَانِ.

סַרְטָנִי ת' (־נִיִּים) سَرَطَانِيٌّ. وَرَمِيٌّ خَبِيثٌ.

סֻרְיָאנִי ת' (־יִּים) سُرْيَانِيٌّ ج سُرْيَانٌ.

סָרִיג ז' (סְרִיגִים) ثَوْبٌ مُحَاكٌ صُوفِيٌّ.

סְרִיגָה נ' (־גוֹת) حِيَاكَةٌ. نَسْجٌ. حَبْكٌ. غَزْلٌ.

סֶרְיָה L נ' (־יוֹת) سِلْسِلَةٌ ج سَلَاسِلُ. حَلْقَةٌ ج حَلَقَاتٌ. مُسَلْسَلٌ. مَجْمُوعَةٌ ج

مَجْمُوعَاتٌ. نَسَقٌ ج أَنْسَاقٌ. فِئَةٌ ج فِئَاتٌ ע׳ סִדְרָה. סִדְרָה שֶׁל אִגְּרוֹת חוֹב مَجْمُوعَةُ سَنَدَاتِ قَرْضٍ.

סְרִיחָה נ׳ رَائِحَةٌ كَرِيهَةٌ. زَنَخٌ. نَتَانَةٌ. فَسَادٌ.

סְרִיטָה נ׳ (־טוֹת) خَدْشٌ ج خُدُوشٌ. خَمْشٌ ج خُمُوشٌ. جُرْحٌ خَفِيفٌ (طَفِيفٌ).

סָרִיס ז׳ (־סִים) ١. خَصِيٌّ ج خِصْيَةٌ وخِصْيَانٌ. مَخْصِيٌّ. طَوَاشِيٌّ ج طَوَاشِيَةٌ. مَنْ سُلَّتْ خِصْيَتَاهُ. ٢. قديمًا: مُوَظَّفٌ (في ديوان الملك). وَزِيرُ المَلِكِ. ٣. جَاهِلٌ. قَاصٍ(ي).

סָרִיסוּת נ׳ ١. خِصَاءٌ. حَالَةُ الخَصِيِّ. ٢. مجازًا: إِنْعِدَامٌ. فِقْدَانٌ. جَهْلٌ.

סְרִיק .Ar ז׳ خَالٍ(ي). فَاضٍ(ي) ע׳ רֵיק. תָּלָה בִּפְלוֹנִי בּוֹקִי סְרִיקֵי عَلَّقَ عَلَى فُلَانٍ قَنَانِيَ فَارِغَةً ومجازًا: نَسَبَ إِلَى فُلَانٍ كَلَامًا فَارِغًا (لَمْ يَقُلْهُ). إِفْتَرَى عَلَى فُلَانٍ.

סְרִיקָה נ׳ (־קוֹת) ١. حِلَاجَةٌ. نَدْفٌ. تَسْرِيحٌ. تَمْشِيطٌ. ٢. تَفْتِيشٌ. حَمْلَةُ تَفْتِيشٍ. بَحْثٌ. ٣. مَسْحٌ.

(סרך) נִסְרַךְ פ׳ إِنْجَرَّ وَرَاءَ. إِنْسَحَبَ. إِلْتَحَقَ. إِلْتَصَقَ. הִסְתָּרֵךְ ١. إِمْتَزَجَ. إِلْتَصَقَ. ٢. إِنْجَرَّ. إِنْسَحَبَ. تَهَدَّلَ. ٣. إِمْتَدَّ.

סֶרֶךְ ז׳ (סְרָכִים) ١. إِنْجِرَارٌ وَرَاءَ. إِنْسِحَابٌ. ٢. ذَيْلٌ ج ذُيُولٌ. تَبَعٌ ج أَتْبَاعٌ.

סִרְכּוּז ז׳ في الفيزياء: إِدْخَالُ مَادَّةٍ بِالقُوَّةِ الإِنْتِبَاذِيَّةِ.

סִרְכֵּז פ׳ دَفَعَ بِالقُوَّةِ الانْتِبَاذِيَّةِ أَوِ الطَّارِدَةِ عَنِ المَرْكَزِ ע׳ צֶנְטְרִיפוּגָלִי.

סַרְכֶּזֶת נ׳ (־כְּזוֹת) جِهَازٌ يَعْمَلُ بِالقُوَّةِ الانْتِبَاذِيَّةِ.

סֶרֶן ז׳ (סְרָנִים) ١. في الجيش: نَقِيبٌ ج نُقَبَاءُ. كَابْتِن (captain). ٢. قديمًا: حَاكِمٌ ج حُكَّامٌ. آمِرٌ ج أُمَرَاءُ. ٣. جُزْءٌ (مج) ج أَجْزَاءٌ. مِحْوَرٌ ج مَحَاوِرُ. دَنْجَل. מֵסַב הַסֶּרֶן مِحْمَلُ المِحْوَرِ. كُرْسِيُّ المِحْوَرِ (axle bearing). רַב־סֶרֶן في الجيش: رَائِدٌ. مِيجَر (major).

סֶרֶנָדָה .It נ׳ (־דוֹת) ١. أُغْنِيَةُ سَمَرٍ. نَشِيدٌ لَيْلِيٌّ. السِّيرَنَادُ (لحن كان المطربون في اوربا يعزفونه في الامسيات تحت قبة السماء). ٢. أُغْنِيَةُ حُبٍّ. أُغْنِيَةٌ عَاطِفِيَّةٌ قَصِيرَةٌ كَانَ العُشَّاقُ يُغَنُّونَهَا تَحْتَ نَوَافِذِ مَعْشُوقَاتِهِمْ بِمُصَاحَبَةِ القِيثَارِ.

סֵרֵס, סֵירֵס פ׳ ١. خَصَى ـِ طَوَّشَ. ٢. مجازًا: حَرَّفَ. صَحَّفَ. زَوَّرَ. شَوَّهَ. شَوَّشَ. סֹרַס ١. خُصِيَ. طُوِّشَ. ٢. حُرِّفَ. صُحِّفَ. شُوِّهَ. مُسِخَ. شُوِّشَ. נִסְתָּרֵס ١. إِنْخَصَى. خُصِيَ. طُوِّشَ. ٢. مجازًا: تَشَوَّهَ. تَصَحَّفَ. حُرِّفَ. زُوِّرَ.

סַרְסוּר ז׳ (־רִים) ١. سِمْسَارٌ ج سَمَاسِرَةٌ وسَمَاسِيرُ. سِفْسِيرٌ ج سَفَاسِرَةٌ وسَفَاسِيرُ. وَسِيطٌ ج وُسَطَاءُ. وَكِيلٌ ج وُكَلَاءُ. عَمِيلٌ. ٢. قَوَّادٌ. عَرْص. סַרְסוּר לִדְבַר עֲבֵרָה قَوَّادٌ. سِمْسَارُ الفَحْشِ. دَيُّوثٌ. عَرْص.

סִרְסֵר פ׳ سَمْسَرَ. تَوَسَّطَ (بين بائع ومشترٍ).

סַרְסָרוּת נ׳ سَمْسَرَةٌ. وِسَاطَةٌ. دِلَالَةٌ. عَمَالَةٌ. كُومِسْيُون.

סַרְעֶפֶת נ׳ (־עָפוֹת) في التشريح: الحِجَابُ الحَاجِزُ (diaphragm). דַּלֶּקֶת הַסַּרְעֶפֶת في الطب: إِلْتِهَابُ الحِجَابِ الحَاجِزِ.

סֶרֶף ז׳ ١. خَالٌ. أَخُو الأُمِّ ע׳ מְסָרֵף. ٢. رَاتِنَجٌ ע׳ שְׂרָף.

סִרְפָּד ז׳ (־דִים) قُرَيْصٌ. قُرَّاصٌ (نبات ذو زغب، urtica).

סִרְפֶּדֶת נ׳ في الطب: الحُمَّى الشَّرَوِيَّةُ. شَرًى (طفح جلدي).

סַרְפָן R ז׳ (־נִים) سَرَفَان. ثَوْبٌ نِسَائِيٌّ طَوِيلٌ ذُو تَقْوِيرَةٍ يُلْبَسُ فَوْقَ القَمِيصِ.

סֵרַק פ׳ ١. حَلَجَ ـِ (القطن). نَفَشَ ـُ مَشَطَ ـِ سَرَّحَ (الشعر). ٢. شَرَطَ ـِ خَدَشَ ـِ ע׳ שָׂרַט. ٣. فَتَّشَ مِنْطَقَةً. مَشَطَهَا. قَامَ بِحَمْلَةِ تَفْتِيشٍ. נִסְרַק ١. حُلِجَ (قطن). مُشِطَ. سُرِّحَ. ٢. مُسِحَ. סֵרֵק مَشَّطَ. سَرَّحَ. حَلَّجَ. סֹרַק مُشِّطَ. سُرِّحَ. حُلِّجَ. הִסְתָּרֵק إِمْتَشَطَ.

סֶרֶק ז׳ خِضَابٌ. حِنَّاءٌ.

סְרָק .Ar ז׳ عُقْرٌ. عُقْمٌ. سُدًى. אִילַן סְרָק شَجَرَةٌ غَيْرُ مُثْمِرَةٍ. شَجَرَةُ زِينَةٍ. וִכּוּחַ סְרָק جَدَلٌ عَقِيمٌ. نِقَاشٌ لَا جَدْوَى مِنْهُ. جَدَلٌ بِيزَنْطِيٌّ لَا طَائِلَ تَحْتَهُ. כַּדּוּר סְרָק في الجيش: طَلْقَةٌ كَاذِبَةٌ. רַעֲיוֹן סְרָק, תָּכְנִית סְרָק فِكْرَةٌ بَاطِلَةٌ. مَشْرُوعٌ لَا يُجْدِي نَفْعًا. אִילָנֵי סְרָק קוֹלָם הוֹלֵךְ مجازًا: كَالطَّبْلِ الأَجْوَفِ. جَعْجَعَةٌ وَلَا أَرَى طِحْنًا. البِرْمِيلُ الفَارِغُ يَرِنُّ.

סַרְקוֹפָג G ז׳ (־גִים) ١. نَاوُوسٌ ج نَوَاوِيسُ (نعش مزخرف للموتى العظماء). ٢. شَاهِدُ قَبْرٍ.

סַרְקָזְם G ז׳ تَهَكُّمٌ. سُخْرِيَةٌ لَاذِعَةٌ. ضَحِكٌ لَاذِعٌ.

סַרְקַסְטִי ת׳ (־טִיִּים) تَهَكُّمِيٌّ. سَاخِرٌ. لَاذِعٌ.

סָרַר פ׳ عَقَّ ـُ مَرَقَ ـِ عَصَى ـِ تَمَرَّدَ. شَقَّ عَصَا الطَّاعَةِ.

ס״ת ר״ת סֵפֶר תּוֹרָה كِتَابُ التَّوْرَاةِ.

סְתַגְלָן ת׳ (־נִים) ١. مُتَكَيِّفٌ. مُتَسَامِحٌ. ٢. نَفْعِيٌّ. إِنْتِهَازِيٌّ.

סְתַגְלָנוּת נ׳ ١. تَكَيُّفٌ. مُجَارَاةٌ. السَّيْرُ مَعَ التَّيَّارِ. ٢. نَفْعِيَّةٌ. إِنْتِهَازِيَّةٌ.

סְתַגְלָנִי ת׳ (־נִיִּים) ١. تَكَيُّفِيٌّ. ٢. نَفْعِيٌّ.

סְתַגְּפָן ת׳ (־נִים) مُتَقَشِّفٌ. مُتَزَهِّدٌ.

סְתַגְּרָן ז׳ (־נִים) إِنْطِوَائِيٌّ. مُتَقَوْقِعٌ. مُنْطَوٍ عَلَى نَفْسِهِ.

סְתַגְּרָנוּת נ׳ إِنْطِوَائِيَّةٌ. تَقَوْقُعٌ. إِنْعِزَالِيَّةٌ. إِنْزِوَاءٌ.

סְתָו, סְתָיו ז׳ (־וִים) ١. خَرِيفٌ. فَصْلُ الخَرِيفِ. ٢. مَوْسِمُ بَدْءِ الأَمْطَارِ.

סְתָוִי, סתווי ת׳ (־וִיִּים) خَرِيفِيٌّ ومجازًا: مُرْبَدٌّ. مُكْفَهِرٌّ. عَابِسٌ.

סָתוּם ת' (סְתוּמִים) ١. مَسْدُودٌ. مُغْلَقٌ. مَخْتُومٌ. ٢. مُبْهَمٌ. غَامِضٌ. مُسْتَغْلَقٌ. مُلْتَبِسٌ. عَوِيصٌ. مُعَقَّدٌ. ٣. مجازًا: قَلِيلُ العَقْلِ. بَلِيدٌ. مُغَفَّلٌ. מָבוֹי סָתוּם ע' מָבוֹי. פָּרָשָׁה סְתוּמָה ע' פָּרָשָׁה. סְתוּמוֹת أَلْغَازٌ. كَلَامٌ مُبْهَمٌ غَيْرُ مَفْهُومٍ.

סְתוּם, סִיתּוּם ז' ١. رَدْمٌ. سَدٌّ. إِغْلَاقٌ. طَمٌّ. ٢. إِلْغَازٌ. إِسْتِغْلَاقٌ. إِشْكَالٌ. تَعْقِيدٌ.

סְתָוִי, סתווי ת' (־וִיִּים) خَرِيفِيٌّ. סְתָוִיּוֹת فَوَاكِهُ خَرِيفِيَّةٌ (تنضج في الخريف).

סִתְוָנִית, סתוונית נ' (־יּוֹת) زَهْرَةُ الخَرِيفِ. سُورِنْجَانٌ (نبات عشبي له انواع عديدة، colchicum, meadow-safforn).

סָתוּר ת' (סְתוּרִים) ١. أَشْعَثُ (شعر) ج شُعْثٌ. مُتَلَبِّدٌ. مُتَفَرِّقٌ. ٢. مُحَطَّمٌ. خَرِبٌ. ٣. مُفَنَّدٌ. مَرْدُودٌ. مَرْفُوضٌ.

סִתּוּת, סִיתּוּת ז' (־תִּים) نَحْتُ الحَجَرِ. نَقْشُ الحَجَرِ. تَقْصِيبٌ.

סְתָיו ע' סְתָו.

סְתִימָה נ' (־מוֹת) سَدٌّ. إِغْلَاقٌ. رَدْمٌ. طَمٌّ. إِحْكَامُ السَّدِّ. סְתִימַת הַגּוֹלֵל إِهَالَةُ التُّرَابِ. مُوَارَاةُ المَيِّتِ التُّرَابَ ومجازًا: إِنْتِهَاءٌ. إِنْسِدَالُ السِّتَارِ عَلَى. סְתִימַת פִּיּוֹת تَكْمِيمُ الأَفْوَاهِ. סְתִימַת שֵׁן رَصْرَصَةٌ.

סְתִימוּת נ' إِبْهَامٌ. إِلْغَازٌ. غُمُوضٌ. إِلْتِبَاسٌ. إِسْتِغْلَاقٌ. تَعَقُّدٌ.

סְתִירָה נ' (־רוֹת) ١. تَنَاقُضٌ. مُنَافَاةٌ. تَنَافُرٌ. تَفْنِيدٌ. ٢. هَدْمٌ. تَحْطِيمٌ. ٣. في الكيمياء: تَعَادُلٌ (اضافة القلى الى الحامض). إِبْطَالُ مَفْعُولٍ. עָמַד בִּסְתִירָה نَافَى. تَنَاقَضَ مَعَ.

סָתַם פ' ١. سَدَّ ـُ أَغْلَقَ. رَدَمَ ـِ طَمَّ ـُ خَتَمَ ـِ سَكَرَ. ٢. أَلْغَزَ. غَمَّضَ. أَشْكَلَ. عَقَّدَ. عَوَّصَ. סָתַם פִּיו ١. كَمَّ ـُ (فَمَهُ). كَمَّمَ. شَكَمَ ـُ فَاهُ. ٢. شَدَّ ـِ فَمَهُ بِالكِمَامِ. סָתַם אֶת פִּיו בִּתְשׁוּבָה נִצַּחַת أَفْحَمَهُ الجَوَابَ. رَدَّ ـُ عَلَيْهِ بِجَوَابٍ مُفْحِمٍ. أَلْقَمَهُ الحَجَرَ. סָתַם וְלֹא פֵּרַשׁ قَالَ (كلامًا) وَلَمْ يُفْصِحْ. סָתַם עָלָיו אֶת הַגּוֹלֵל غَيَّبَهُ التُّرَابَ. أَهَالَ عَلَيْهِ التُّرَابَ ومجازًا: قَضَى ـِ عَلَيْهِ قَضَاءً مُبْرَمًا. وَضَعَ (يَضَعُ) حَدًّا لَهُ. أَسْدَلَ عَلَيْهِ السِّتَارَ. נִסְתַּם ١. إِنْسَدَّ. رُدِمَ. خُتِمَ. تَرَصَّصَ. ٢. إِلْتَبَسَ. إِسْتَغْلَقَ. أَشْكَلَ. تَعَقَّدَ. נִסְתַּם הַגּוֹלֵל أُهِيلَ عَلَيْهِ التُّرَابُ. غُيِّبَ التُّرَابَ ومجازًا: قُضِيَ عَلَيْهِ. إِنْتَهَى أَمْرُهُ. נִסְתַּתֵּם, הִסְתַּתֵּם ١. إِنْسَدَّ. إِنْقَفَلَ. إِنْغَلَقَ. أُوصِدَ. ٢. إِنْتَهَى. كَفَّ ـُ تَمَّ ـِ ٣. جَفَّ ـِ نَضَبَ ـُ נִסְתַּתְּמוּ טַעֲנוֹתָיו ע' טַעֲנָה. נִסְתַּתְּמוּ מַעְיְנוֹת הַחָכְמָה نَضَبَ مَعِينُ الحِكْمَةِ. جَفَّتْ يَنَابِيعُ الحِكْمَةِ.

סְתָם ١. ז' لُبْسٌ (لَبْسٌ). إِلْتِبَاسٌ. إِشْكَالٌ. تَعَقُّدٌ. ٢. תה"פ مُجَرَّدٌ. مَحْضٌ. إِعْتِبَاطًا. لَا لِشَيْءٍ. بِلَا سَبَبٍ. סְתָם בְּעָלְמָא مُجَرَّدُ كَلَامٍ. دُونَ قَصْدٍ. عَفْوًا. إِعْتِبَاطًا. מִן הַסְּתָם عَلَى مَا يَظْهَرُ. كَمَا يَبْدُو. عَلَى مَا يَلُوحُ. رُبَّمَا.

סְתָ"ם ר"ת סְפָרִים, תְּפִלִּין, מְזוּזוֹת الكُتُبُ وَالتِّفِلِّيمُ وَالمِزُوزُوت (راجع كل كلمة في محلها). كُتُبُ العِبَادَةِ. أَدَوَاتُ العِبَادَةِ. אוֹתִיּוֹת סְתָ"ם حُرُوفُ المَخْطُوطَاتِ الدِّينِيَّةِ. סוֹפֵר סְתָ"ם ע' סוֹפֵר.

סֶתֶם ז' (סְתָמִים) ١. سِدَادَةٌ ج سِدَادَاتٌ. صِمَامَةٌ ج صِمَامَاتٌ. سِطَامٌ. ٢. غُمُوضٌ. إِبْهَامٌ. إِلْتِبَاسٌ.

סְתָמִי ת' (־יִּים) ١. غَامِضٌ. غَيْرُ وَاضِحٍ. حِيَادِيٌّ. مُحَايِدٌ. غَيْرُ مُحَدَّدٍ. بِلَا تَفَاصِيلَ. مُلْتَبِسٌ. ٢. فَاتِرٌ. מִין סְתָמִי في القواعد: لَا مُذَكَّرٌ وَلَا مُؤَنَّثٌ. حِيَادِيٌّ. غَيْرُ مُحَدَّدٍ. מִסְפָּר סְתָמִי عَدَدٌ مُبْهَمٌ. סְתָמִית תה"פ مُجَرَّدًا. عَفْوِيًّا. إِعْتِبَاطًا. بِلَا سَبَبٍ أَوْ تَفَاصِيلَ.

סְתָמִיּוּת נ' إِبْهَامٌ. إِلْتِبَاسٌ. لَبْسٌ (لُبْسٌ). عَدَمُ وُضُوحٍ.

סָתַר פ' ١. فَنَّدَ. دَحَضَ ـَ نَقَضَ ـُ رَدَّ ـُ ٢. نَاقَضَ. نَافَى. تَعَارَضَ مَعَ (وَ). ٣. حَطَّمَ. هَدَمَ ـِ ٤. فَرَّقَ. شَعَّثَ (الشعر). شَوَّشَ. بَلْبَلَ. סָתַר אֶת הַדִּין نَقَضَ الحُكْمَ. أَلْغَى الحُكْمَ. סָתַר אֶת עֵדוּת פְּלוֹנִי فَنَّدَ شَهَادَةَ فُلَانٍ. دَحَضَ إِفَادَتَهُ. הַיְדִיעוֹת סוֹתְרוֹת הָאַנְבָּاءُ مُتَضَارِبَةٌ (مُتَنَاقِضَةٌ). תַּרְתֵּי דְּסָתְרֵי Ar. تَعَارَضَا فَتَسَاقَطَا. נִסְתַּר غَابَ ـِ خَفِيَ ـَ إِسْتَتَرَ. تَوَارَى. إِخْتَفَى. إِحْتَجَبَ. הִסְתַּתֵּר إِسْتَتَرَ. إِخْتَفَى. تَوَارَى. إِحْتَجَبَ. إِخْتَبَأَ. הַסְתַּתְּרָה בִּינָתוֹ إِحْتَجَبَ عَقْلُهُ. إِلْتَاثَ عَقْلُهُ. خُولِطَ فِي عَقْلِهِ. הִסְתִּיר غَيَّبَ. أَخْفَى. كَتَمَ ـُ حَجَبَ ـُ وَارَى. أَضْمَرَ. הִסְתִּיר פָּנָיו حَجَبَ وَجْهَهُ. غَطَّاهُ ومجازًا: أَغْضَى الطَّرْفَ عَنْهُ. تَجَاهَلَهُ. הָסְתַּר أُخْفِيَ. حُجِبَ. وُورِيَ.

סֵתֶר ז' (סְתָרִים) ١. خَبْءٌ. خَفَاءٌ. مَخْبَأٌ. كَتْمٌ. كِتْمَانٌ. حَجْبٌ. ٢. سِرٌّ ج أَسْرَارٌ. مَكْنُونٌ ج مَكْنُونَاتٌ. סֵתֶר לֵב قَرَارَةُ القَلْبِ. طَوَايَا الفُؤَادِ. בַּסֵּתֶר תה"פ خِفْيَةً. خُلْسَةً. سِرًّا. فِي السِّرِّ. فِي الخَفَاءِ. בְּסִתְרֵי לִבּוֹ فِي قَرَارَةِ نَفْسِهِ. فِي أَعْمَاقِ فُؤَادِهِ. فِي صَمِيمِ فُؤَادِهِ. מַתָּן בַּסֵּתֶר التَّصَدُّقُ خِفْيَةً. عَمَلُ المَعْرُوفِ لِوَجْهِ اللّٰهِ (سِرًّا). סִתְרֵי תוֹרָה ١. مَكْنُونَاتُ التَّوْرَاةِ. أَعْمَاقُ الشَّرِيعَةِ اليَهُودِيَّةِ. ٢. الحِكْمَةُ البَاطِنِيَّةُ. בְּסִתְרֵי סְתָרִים بَيْنَ الغُرَفِ وَالجُدْرَانِ. فِي غَايَةِ الكِتْمَانِ. بِتَكَتُّمٍ شَدِيدٍ. דְּיוֹ סְתָרִים حِبْرٌ سِرِّيٌّ. כְּתַב סְתָרִים ע' כְּתָב. אֵין תּוֹכוֹ כְּבָרוֹ لَيْسَتْ سَرِيرَتُهُ مِثْلَ جَهِيرَتِهِ. لَا يُظْهِرُ مَا يُبْطِنُ. ذُو وَجْهَيْنِ. ذُو لِسَانَيْنِ. مُنَافِقٌ.

סִתֵּת, סִיתֵּת פ' ١. صَقَلَ ـُ مَلَّسَ. ٢. نَحَتَ ـِ الحَجَرَ. نَقَشَ ـُ סֻתַּת نُحِتَ. صُقِلَ. سُوِّيَ.

סַתָּת ז' (־תִּים) حَجَّارٌ. قَطَّاعٌ. نَحَّاتُ الحَجَرِ.

סַתָּתוּת נ' قَطْعُ (نَحْتُ) الحَجَرِ. نَقْشُ الحَجَرِ.

ע

ע ١. ع الحَرْفُ السَّادِسَ عَشَرَ مِنْ حُرُوفِ الأَبْجَدِيَّةِ العِبْرِيَّةِ وَاسْمُهُ עַיִן وَيُقَابِلُهُ حَرْفُ العَيْنِ بِالعَرَبِيَّةِ. ٢. في حساب الجمل: سَبْعُونَ (٧٠). ע׳ הַפֹּעַל في القواعد: عَيْنُ الفِعْلِ (وهو الحرف الثاني من حروف الفعل الثلاثي).

עָב זו״נ (־בִים, ־בוֹת) ١. سَحَابَةٌ ج سَحَابٌ وسُحُبٌ. غَيْمَةٌ ج غَيْمٌ وغُيُومٌ. عَنَانٌ. عَنَانَةٌ. ٢. كِنَايَةٌ عَنْ أَمْرٍ عَابِرٍ. سَحَابَةُ صَيْفٍ. ٣. ת׳ سَمِيكٌ. غَلِيظٌ. ٤. خَشِنٌ. ذُو كِرْشٍ. ٥. بَطِينٌ. עַב כֶּרֶס سَمِينٌ. أَكْرَشُ ج كُرْشٌ נ׳ كَرْشَاءُ. ذُو كِرْشٍ. בֹּקֶר לֹא עָבוֹת صَبَاحٌ مُشْرِقٌ وَضَّاحٌ. صَبَاحٌ لاَ تَشُوبُهُ الغُيُومُ. הַשָּׁמַיִם הִתְקַדְּרוּ עָבִים تَلَبَّدَتِ السَّمَاءُ بِالغُيُومِ. غَيِمَتِ السَّمَاءُ. רוֹאֶה בֶּעָבִים לֹא יִקְצֹר مَنْ يَرْقُبِ الغَيْمَ لاَ يَحْصُدْ ومجازًا: المُتَرَدِّدُ لاَ يَنْجَحُ.

עַבָּאיָה, עַבָּיָה A عَبَاءَةٌ ج عَبَاءَاتٌ (كِساء يُلبس فوق الثياب).

עָבַד פ׳ ١. عَمِلَ ـَ اِشْتَغَلَ. خَدَمَ ـِ صَنَعَ ـَ زَاوَلَ مِهْنَةً. كَدَحَ ـَ كَدَّ ـُ ٢. عَبَدَ ـُ ذَلَّ ـِ أُسْتُعْبِدَ. ٣. عَبَدَ ـُ اللّهَ. ٤. سَخَّرَ. شَغَّلَ. إِسْتَخْدَمَ. עָבַד אֶת הָאֲדָמָה فَلَحَ ـَ الأَرْضَ. زَرَعَ ـَ الأَرْضَ. حَرَثَ ـِ עָבַד אֶת פְּלוֹנִי ١. خَدَمَ فُلاَنًا. كَانَ خَادِمًا عِنْدَ فُلاَنٍ. ٢. عَبَدَ لِفُلاَنٍ. كَانَ عَبْدًا لَهُ. עָבַד אֶת פְּלוֹנִי בְּ־ خَدَمَ فُلاَنًا لِقَاءَ... كَانَ أَجِيرًا عِنْدَهُ. עָבַד עָלָיו סל׳ خَدَعَهُ. إِحْتَالَ عَلَيْهِ. עָבַד עַל פְּלוֹנִי (בָּעֵינַיִם) סל׳ ضَحِكَ فِي ذَقْنِ فُلاَنٍ. ضَحِكَ عَلَيْهِ بِوَقَاحَةٍ. נֶעֱבַד ١. عُمِلَ. هُيِّئَ لِلْعَمَلِ. ٢. خُدِمَ. عُبِدَ. עִבֵּד ١. فَلَحَ. زَرَعَ. ٢. كَيَّفَ. سَوَّى. صَنَعَ. ٣. أَعَدَّ. هَيَّأَ. עִבֵּד אֶת הַסִּפּוּר לְשִׁדּוּר أَعَدَّ القِصَّةَ لِلإِذَاعَةِ. מְעַבֵּד עוֹרוֹת دَبَّاغُ جُلُودٍ. مُهَيِّئُ الجُلُودِ لِلصِّنَاعَةِ. עֻבַּד فُلِحَ. زُرِعَ. هُيِّئَ. أُعِدَّ. أُتْقِنَ. أُصْلِحَ. הֶעֱבִיד ١. شَغَّلَ. سَخَّرَ. إِسْتَخْدَمَ. ٢. إِسْتَعْبَدَ. إِسْتَرَقَّ. إِتَّخَذَهُ عَبْدًا. הָעֳבַד شُغِّلَ. فُرِضَ عَلَيْهِ عَمَلٌ. سُخِّرَ. أُسْتُعْبِدَ. أُسْتُخْدِمَ.

עֲבַד .Ar פ׳ عَمِلَ ـَ ע׳ עָבַד. כָּל דְּעָבֵיד רַחֲמָנָא לְטָב עָבֵיד كُلُّ مَا صَنَعَ اللّهُ فَهُوَ خَيْرٌ ومجازًا: لَهُ المُلْكُ وَلَهُ الحَمْدُ. هُوَ الحَيُّ البَاقِي. בְּדִיעֲבַד ١. بَعْدَ وُقُوعِ الحَادِثِ. ٢. بِمَفْعُولٍ رَجْعِيٍّ.

עֶבֶד ז׳ (עֲבָדִים) عَبْدٌ ج عَبِيدٌ. وَصِيفٌ ج وُصَفَاءُ. رَقِيقٌ (مفرد وجمع) جج أَرِقَّاءُ. قِنٌّ ج أَقْنَانٌ. مُسْتَعْبَدٌ. خَادِمٌ ج خُدَّامٌ وخَدَمٌ. עֶבֶד ה׳ عَبْدُ اللّهِ. عَابِدُ اللّهِ. كِنَايَةٌ عَنْ نَبِيٍّ أَوْ وَرِعٍ تَقِيٍّ فِي التَّوْرَاةِ. עֶבֶד כְּנַעֲנִי قديمًا: عَبْدٌ كَنْعَانِيٌّ (هو العبد مدى الحياة لتمييزه عن عبد عبري يمكنه الانعتاق بعد سبع سنوات حسب الشرع اليهودي) ومجازًا: مُسْتَعْبَدٌ مَدَى الحَيَاةِ. עֶבֶד נִרְצָע عَبْدٌ مَثْقُوبُ الأُذُنِ (الأُذُنِ) (وهو عبد عبري لا يرغب في الانعتاق بعد سبع سنوات فتثقب اذنه ويصبح عبدًا مدى الحياة) ومجازًا: عَبْدٌ ذَلِيلٌ. عَبْدٌ مَدَى الحَيَاةِ. مُسْتَعْبَدٌ. עֶבֶד כִּי יִמְלֹךְ عَبْدٌ وَاعْتَلَى عَرْشَ المُلْكِ ومجازًا: عَبْدٌ وَسُوِّمَ (أَيْ أُطْلِقَتْ يَدُهُ). عَبْدٌ وَحَلِيٌّ فِي يَدَيْهِ. עַבְדְּךָ הַנֶּאֱמָן عَبْدُكَ الأَمِينُ. خَادِمُكَ المُطِيعُ. المُخْلِصُ (في الرسائل). עַבְדְּךָ בֶּן אֲמָתֶךָ مجازًا: عَبْدُكَ المُطِيعُ. خَادِمُكَ المُطِيعُ. עֶבֶד לֹוֶה לְאִישׁ מַלְוֶה المَدِينُ عَبْدُ الدَّائِنِ ومجازًا: الدَّيْنُ سَوَادُ الخَدَّيْنِ. כְּעֶבֶד לִפְנֵי אֲדוֹנָיו كَالعَبْدِ بَيْنَ يَدَيْ (أَمَامَ) سَيِّدِهِ. בֵּית עֲבָדִים بَيْتُ العُبُودِيَّةِ. كِنَايَةٌ عَنْ بِلاَدِ مِصْرَ القَدِيمَةِ حَيْثُ اسْتُعْبِدَ اليَهُودُ لِلْفَرَاعِنَةِ. שׁוּק עֲבָדִים سُوقُ النِّخَاسَةِ. سُوقُ العَبِيدِ.

עֻבְדָּה, עובדה נ׳ (־דוֹת) وَاقِعٌ. وَاقِعَةٌ ج وَقَائِعُ. حَقِيقَةٌ ج حَقَائِقُ. أَمْرٌ وَاقِعٌ. עֻבְדָּה יְבֵשָׁה حَقِيقَةٌ بَحْتَةٌ. الحَقِيقَةُ كَمَا هِيَ دُونَ إِضَافَاتٍ. עֻבְדָּה מֻגְמֶרֶת (קַיֶּמֶת) أَمْرٌ مَفْرُوغٌ مِنْهُ. أَمْرٌ لاَ مَرَدَّ لَهُ. أَمْرٌ وَاقِعٌ. حَقِيقَةٌ مُقَرَّرَةٌ.

עַבְדוּת נ׳ ١. عُبُودِيَّةٌ. إِسْتِعْبَادٌ. رِقٌّ. ٢. سُخْرَةٌ.

עַבְדְקָן .Ar ת׳ (־נִים) كَثِيفُ الذَّقَنِ. ذُو لِحْيَةٍ كَثَّةٍ.

עֻבְדָּתִי, עובדתי ת׳ (־יִים) وَاقِعِيٌّ. فِعْلِيٌّ. حَقِيقِيٌّ. مَحْسُوسٌ. مَلْمُوسٌ.

עֻבְדָּתִיּוּת, עובדתיות נ׳ وَاقِعِيَّةٌ. فِعْلِيَّةٌ.

עָבָה פ׳ غَلُظَ ـُ ثَخُنَ ـُ كَثُفَ ـُ صَارَ سَمِيكًا. עִבָּה كَثَّفَ. غَلَّظَ. ثَخَّنَ. سَمَّكَ. خَثَّرَ. خَشَّنَ. הִתְעַבָּה ١. تَغَلَّظَ. ثَخُنَ. ٢. تَكَثَّفَ. تَخَثَّرَ. إِنْعَقَدَ (سكر مثلاً).

עָבֶה ת׳ (־בִים) سَمِيكٌ. غَلِيظٌ ج غِلاَظٌ. ثَخِينٌ ج ثِخَانٌ. كَثِيفٌ. خَاثِرٌ. مُكَثَّفٌ. קוֹל עָבֶה صَوْتٌ أَجَشُّ (خَشِنٌ).

עבה״י ר״ת עֵבֶר הַיַּרְדֵּן شَرْقِيُّ الأُرْدُنِّ. المَمْلَكَةُ الأُرْدُنِّيَّةُ الهَاشِمِيَّةُ.

עִבּוּד, עיבוד ז׳ (־דִים) ١. فِلاَحَةٌ. زِرَاعَةٌ. تَسْوِيَةٌ. إِعْدَادٌ. تَهْيِئَةٌ. تَصْنِيعٌ. تَكْيِيفٌ. ٢. دِبَاغَةٌ. עִבּוּד מֵידָע مُعَالَجَةُ المَعْلُومَاتِ (لتحويلها الى بيانات مفيدة). עִבּוּד נְתוּנִים في الحواسيب: مُعَالَجَةُ البَيَانَاتِ. עִבּוּד שְׁבָבִי خِرَاطَةُ المَعَادِنِ.

עֲבוֹדָה נ׳ (־דוֹת) ١. عَمَلٌ ج أَعْمَالٌ. شُغْلٌ ج أَشْغَالٌ. خِدْمَةٌ ج خِدْمَاتٌ. إِسْتِخْدَامٌ. مُزَاوَلَةٌ. ٢. مِهْنَةٌ ج مِهَنٌ. حِرْفَةٌ ج حِرَفٌ. ٣. إِنْتَاجٌ (فني او ادبي). إِبْدَاعٌ. تَأْلِيفٌ. ٤. عِبَادَةُ اللّهِ. سَدَانَةٌ. طَقْسٌ دِينِيٌّ. شَعِيرَةٌ ج شَعَائِرُ. עֲבוֹדָה בְּקַבְּלָנוּת ١. عَمَلٌ بِالمُقَاوَلَةِ. عَمَلٌ بِتَعَهُّدٍ. إِلْتِزَامٌ. ٢. عَمَلٌ بِالقِطْعَةِ. עֲבוֹדָה בָּעֵינַיִם סל׳ خِدَاعٌ. مُخَادَعَةٌ. إِحْتِيَالٌ. עֲבוֹדָה זָרָה ١. وَثَنِيَّةٌ. عِبَادَةُ الأَصْنَامِ. شِرْكٌ. ٢. عَمَلٌ مُزْرٍ (مُهِينٌ). رِجْسٌ. עֲבוֹדָה יְזוּמָה أَعْمَالُ الطَّوَارِئِ (لمساعدة العاطلين). עֲבוֹדָה לְבַטָּלָה عَمَلٌ غَيْرُ مُجْدٍ. عَمَلٌ لاَ طَائِلَ تَحْتَهُ. עֲבוֹדָה מְפָרֶכֶת عَمَلٌ شَاقٌّ (مُجْهِدٌ). عَمَلٌ مُرْهِقٌ (مُضْنٍ). עֲבוֹדָה סוֹצְיָאלִית عَمَلٌ اجْتِمَاعِيٌّ. עֲבוֹדָה סִיזִיפִית ע׳ סִיזִיפִי. עֲבוֹדָה פְּרוֹדוּקְטִיבִית عَمَلٌ مُنْتِجٌ (مُثْمِرٌ). عَمَلٌ رَابِحٌ. עֲבוֹדָה צִבּוּרִית الخِدْمَةُ العَامَّةُ. خِدْمَةُ المَصْلَحَةِ العَامَّةِ. الصَّالِحُ

העָם. **עֲבוֹדָה שְׁחוֹרָה** عمل جسماني شاق. عمل غير مهني. **עֲבוֹדַת אֲדָמָה** زراعة. فلاحة. حراثة. عمل زراعي. **עֲבוֹדַת אֱלִילִים** عبادة الأصنام. وثنية. **עֲבוֹדַת ה'** (הַבּוֹרֵא) عبادة الخالق. عبادة الله تعالى. **עֲבוֹדַת בַּיִת** ١. شغل بيتي. ٢. واجبات (وظائف) منزلية. **עֲבוֹדַת גְּמַר** أطروحة أو دراسة (يعدها طالب مدرسة ثانوية او معهد عالٍ لنيل شهادة تخرّج). **עֲבוֹדַת יָד** عمل يدوي. شغل يدوي. **עֲבוֹדַת כְּפִיָּה** سخرة ع' כְּפִיָּה. **עֲבוֹדַת מֶחְקָר** بحث ج بحوث وأبحاث. دراسة ج دراسات. أطروحة. **עֲבוֹדַת מַטֶּה** عمل مركز لطاقم من الخبراء للتمهيد لمشروع معين ورفعه إلى السلطة المختصة. **עֲבוֹדַת נְמָלִים** عمل مجهد متواصل (دؤوب). مجهود مضن. **עֲבוֹדַת פֶּרֶךְ** شغل شاق ج أشغال شاقة. عمل مرهق. **עֲבוֹדַת צֶוֶת** عمل جماعي (مشترك). العمل في مجموعة أو طاقم. **עֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ** شعائر دينية. عبادة الله. **עֲבוֹדַת שֶׁטַח** عمل ميداني. **עֲבוֹדוֹת צִבּוּרִיּוֹת** أشغال عامة (عمومية). **עֲבוֹדוֹת שֵׁרוּת** حكم محكمة تفرض على المحكوم عليه تنفيذ أعمال لخدمة المصلحة العامة بدلاً من السجن. **בֵּית דִּין לְסִכְסוּכֵי עֲבוֹדָה** محكمة العمل. **חַג הָעֲבוֹדָה** عيد العمل. عيد العمال. عيد أول أيار. **חֹסֶר עֲבוֹדָה** بطالة. عطالة. **כֹּחַ עֲבוֹדָה** القوة البشرية (العاملة). **לִשְׁכַּת עֲבוֹדָה** مكتب استخدام. مكتب التشغيل. مكتب العمالة. **מְחֻסַּר עֲבוֹדָה** عاطل عن العمل. **מְלֶאכֶת עֲבוֹדָה** عمل جسماني. عمل يتطلب جهدا جسمانيا. **מִפְלֶגֶת הָעֲבוֹדָה** حزب العمل. **מִשְׂרַד הָעֲבוֹדָה** وزارة العمل. **שְׁעוֹת הָעֲבוֹדָה** أوقات الدوام. ساعات العمل. **תְּנוּעַת הָעֲבוֹדָה בְּיִשְׂרָאֵל** الحركة العمالية في إسرائيل (تضم الاحزاب العمالية ونقابات العمال).

עֲבוֹט ז' (־טוֹת) رهن ج رهون. رهنية ע' מַשְׁכּוֹן.

עָבוּט ת' (עֲבוּטִים) ١. مرهون. مرتهن. معربن. ٢. مجازًا: مستعبد. مسترق.

עִבּוּי, עִיבּוּי ז' تكثيف. تخثير. تغليظ. عقد السكر في الماء المغلي.

עֲבוּר מ"י لـ. إلى. باسم. برسم. **בַּעֲבוּר** ١. عن. بسبب. في سبيل. إكرامًا لـ ٢. كي. لكي. من أجل. من جراء. ٣. لـ. إلى. لقاء. مقابل.

עִבּוּר, עִיבּוּר ז' (־רִים) ١. تحبيل. حبل. حمل. ٢. موسم حمل الشجر. ٣. عبرنة ע' עִבְרוּת. ٤. غلة ע' תְּבוּאָה. **עִבּוּר הַחֹדֶשׁ** في التقويم العبري: زيادة يوم واحد للشهر (ليصبح ٣٠ يومًا). **עִבּוּר הַשָּׁנָה** في التقويم العبري: إضافة الشهر الثالث عشر في السنة العبرية لتكون سنة كبيسة. **עִבּוּרָהּ שֶׁל עִיר** ضواحي (مشارف) المدينة. أطراف المدينة. **חֹדֶשׁ הָעִבּוּר** الشهر الإضافي في السنة العبرية (وهو شهر اذار الثاني العبري سبع مرات في كل تسع عشرة سنة). **שְׁנַת עִבּוּר** في التقويم العبري: سنة كبيسة.

עָבוּשׁ ת' (עֲבוּשִׁים) عفن. متعفن. زنخ.

עִבּוּשׁ, עִיבּוּשׁ ז' (־שִׁים) تعفن. عفونة. زنخ.

עבות ע' עָבֹת.

עֲבוֹת זו"נ (־תִים, ־תוֹת) حبل غليظ مفتول. **עֲבוֹתוֹת אַהֲבָה** روابط الحب. علاقات الود.

עֲבוּת נ' سمك. ثخن. ثخانة. غلظ.

עֲבַדְקָן ת' (־נִים) كث اللحية. كثيف الذقن.

עָבַט פ' ١. رهن – إرتهن. عربن. ٢. أقرض لقاء رهن. **נֶעֱבַט** رهن. **הֶעֱבִיט** ١. أقرض لقاء رهن. ٢. إقترض لقاء رهن.

עֳבִי ז' عمق ج أعماق. غيهب ج غياهب.

עֹבִי, עוֹבִי ז' (עֳבָיִים) سمك. غلظ. غلاظة. ثخن. كثافة. **נִכְנַס בְּעָבְיֵי הַקּוֹרָה** تعمق في الأمر. غاص في أغواره (أعماقه).

עֲבִיָּה ע' עֲבָאיָה.

עֲבִיט ז' (עֲבִיטִים) ١. قصرية. مقعدة. مبولة. قعادة עק'. ٢. إناء ج أوان(ي).

עָבִיר ת' (עֲבִירִים) ١. سالك (طريق). مطروق. قابل للسير. سهل النفاذ. ٢. في الشؤون المالية: قابل للتحويل. **בִּלְתִּי (לֹא) עָבִיר** غير سالك (طريق). لا يمكن المرور فيه.

עֲבִירָה נ' عبور. مرور. إجتياز. إنتقال. إختراق. نفاذ.

עֲבִירוּת נ' قابلية العبور. سهولة النفاذ.

עב"ל ר"ת ١. **עִם בְּחִיר לִבָּהּ** مع فتى أحلامها (في رقاع الدعوة للزواج). ٢. **עִם בְּחִירַת לִבּוֹ** مع فتاة أحلامه.

עַבָּ"ם (־מִים) ר"ת **עֶצֶם בִּלְתִּי מְזוֹהֶה** ١. جسم غريب ج أجسام غريبة. ٢. مجازًا: حالم. غير واقعي.

עָבַר פ' ١. عبر – إجتاز. قطع – مسافة. إنتقل. تخطى. إخترق. نفذ – مرق – جاز – مر – تحول. ٢. قضى – رحل – فات – ولى. راح – ٣. خرق – تجاوز. ٤. سبق – تفوق على. ٥. نجح – (في مباراة مثلاً). **עָבַר מִן הָעוֹלָם** إرتحل من عالمنا. توفي. مات –. **עָבַר אֶת הַגְּבוּל** تجاوز الحد (المدى). بالغ. **עָבַר בֵּינֵיהֶם חָתוּל שָׁחֹר** مجازًا: فرقتهم حوادث الأيام ע' חָתוּל. **עָבַר זְמַנּוֹ** مضى وقته. عفا عليه الزمن. تقادم. لم يعد بذي موضوع. **עָבַר לִפְנֵי הַתֵּבָה** صلى أمام منبر الكنيس. صلى في جمهور المصلين. **עָבַר מַסָּךְ** مجازًا: نجح في مباراة القبول للتلفزيون. **עָבַר עֲבֵרָה** إقترف مخالفة (إثمًا). **עָבַר עַל מַאֲמָר** (סֵפֶר, חִבּוּר) راجع المقال (الكتاب، البحث). **עָבַר עַל פֶּשַׁע** صفح – عن الجرم. سامح. غفر – جريرته. **עָבַר עָלָיו** (קָרָה לוֹ) حدث – له. حصل –

לَهُ. עָבַר לְסֵדֶר הַיּוֹם أَوْقَفَ البَحْثَ فِي المَوْضُوعِ. رَفَعَ - مِنْ جَدْوَلِ الأَعْمَالِ. עָבַר בְּקֻלְמוֹסוֹ עַל- أَمَرَّ قَلَمَهُ عَلَى. صَحَّحَ. نَقَّحَ. עָבַר בִּשְׁתִיקָה עַל- ١. ضَرَبَ - صَفْحًا عَنْ. إِلْتَزَمَ جَانِبَ الصَّمْتِ. لَمْ يُحَرِّكْ سَاكِنًا. ٢. لَمْ يَأْتِ عَلَى ذِكْرٍ. עָבְרָה עָלָיו רוּחַ تَمَلَّكَهُ شُعُورٌ بِـ. نَزَلَ - عَلَيْهِ وَحْيٌ بِـ. עָבַר זְמַנּוֹ בָּטֵל קָרְבָּנוֹ ١. فَاتَ وَقْتُهُ (أَوَانُهُ) ومجازًا: طَلَبَ أَمْرًا وَلَاتَ أَوَانٍ. ٢. لَمْ يَعُدْ بِذِي مَوْضُوعٍ. عَفَا عَلَيْهِ الزَّمَنُ. עָבַר מִיָּד לְיָד تَنَاقَلَتْهُ الأَيْدِي. עָבַר מִפֶּה לְפֶה تَنَاقَلَتْهُ الأَلْسُنُ. لَاكَتْهُ الأَفْوَاهُ. עָבַר אֶת הָרוּבִּיקוֹן إِجْتَازَ نَهْرَ الرُّوبِيكُون (كما فعل يوليوس قيصر رغم الحظر الذي اصدره مجلس الشيوخ) ومجازًا: نَفَّذَ أَمْرًا خَطِيرًا (لا رجوع منه). قَامَ بِأَمْرٍ مَصِيرِيٍّ. أَحْرَقَ الجُسُورَ مِنْ وَرَائِهِ. עָבְרָה הַרְנָּה בְּמַחֲנֶה تَرَدَّدَتِ الإِشَاعَةُ فِي الحَيِّ. رَاجَتِ الإِشَاعَةُ. יַעֲבֹר עָלַי מָה וְלְיַחְדֹּת مَا يَحْدُثُ! وَلْيَكُنْ مَا يَكُونُ. مَهْمَا كَلَّفَ مِنْ ثَمَنٍ. עוֹבֵר אֹרַח ע׳ עוֹבֵר. עוֹבֵר וָשָׁב ע׳ עוֹבֵר. עוֹבֵר לַסּוֹחֵר ע׳ עוֹבֵר. עֲבֹר! حَوِّلْ! (في مكالمات لاسلكية). לְשֶׁעָבַר ١. سَابِقًا. قَبْلًا ע׳ לְשֶׁעָבַר. חֹק וְלֹא יַעֲבֹר أَمْرٌ لَا يُمْكِنُ تَجَاوُزُهُ. شَرْطٌ لَازِمٌ. תְּנַאי וְלֹא יַעֲבֹר شَرْطٌ أَسَاسِيٌّ لَا يُمْكِنُ تَجَاوُزُهُ. شَرْطٌ لَازِمٌ وَإِلَّا فَلَا (sine qua non). עֲבָרוֹ יַיִן تَمَلَّكَتْهُ الخَمْرَةُ. إِنْسَطَلَ مِنَ السُّكْرِ. יֵהָרֵג (וּבַל) וְאַל יַעֲבֹר عَلَيْهِ أَلَّا يَفْعَلَ (ذلك) حَتَّى لَوْ كَلَّفَهُ ذٰلِكَ حَيَاتَهُ. بِلَا قَيْدٍ أَوْ شَرْطٍ. עַד יַעֲבֹר זַעַם حَتَّى يَزُولَ غَضَبُهُ. إِلَى أَنْ تَهْدَأَ الخَوَاطِرُ. حَتَّى يَنْجَلِيَ المَوْقِفُ. נֶעֱבַר ١. عُبِرَ. أُجْتِيزَ. ٢. خُولِفَ. أُقْتُرِفَ (اثم). ٣. قَضَى - وَلَّى. رَاحَ. עִבֵּר ١. نَقَلَ - حَوَّلَ. مَرَّرَ. ٢. إِنْتَقَلَ. تَحَوَّلَ. حَالَ - إِلَى. ٣. حَبَّلَ (المرأة). أَدْخَلَهَا فِي الحَبَلِ. ٤. عَبْرَنَ. صَيَّرَ عِبْرِيًّا. أَضْفَى طَابِعًا عِبْرِيًّا. עִבֵּר אֶת הָעִיר وَسَّعَ المَدِينَةَ. وَسَّعَ حُدُودَهَا. עִבֵּר אֶת הַשָּׁנָה في التقويم العبري: كَبَسَ - السَّنَةَ. جَعَلَهَا سَنَةً كَبِيسَةً. עֻבְּרָה حَبِلَتْ. حَمَلَتْ. عَلِقَتْ. שָׁנָה מְעֻבֶּרֶת ע׳ מְעֻבֶּרֶת. נִתְעַבְּרָה حَبِلَتْ. حَمَلَتْ. عَلِقَتْ. הִתְעַבֵּר ١. تَجَاوَزَ. تَعَدَّى (في القواعد ايضا). أَخَذَ مَفْعُولًا. ٢. تَعَبْرَنَ. صُيِّرَ عِبْرِيًّا. أُعْطِيَ شَكْلًا عِبْرِيًّا. أُضْفِيَتْ عَلَيْهِ صِبْغَةٌ عِبْرِيَّةٌ. הֶעֱבִיר ١. مَرَّرَ. عَبَّرَ. عَدَّى. أَجَازَ. ٢. سَبَّقَ. جَعَلَهُ يَفُوقُ. ٣. نَقَلَ - حَوَّلَ. أَحَالَ إِلَى. ٤. أَلْغَى. أَزَالَ. نَحَّى. أَقْصَى. أَعْفَى (من منصب). הֶעֱבִיר אֶת פְּלוֹנִי מִיְּרֻשָּׁה حَرَمَ - فُلَانًا مِنْ إِرْثِهِ. הֶעֱבִיר אֶת פְּלוֹנִי מִמִּשְׂרָתוֹ (מִתַּפְקִידוֹ) نَحَّى فُلَانًا عَنْ وَظِيفَتِهِ. أَعْفَاهُ مِنْ مَنْصِبِهِ. أَقَالَهُ. أَقْصَاهُ. הֶעֱבִיר לְגִמְלָאוֹת أَحَالَ عَلَى (إِلَى) التَّقَاعُدِ أَوْ عَلَى (إِلَى) المَعَاشِ. הֶעֱבִיר בָּאֵשׁ أَحْرَقَ. أَشْعَلَ. הֶעֱבִיר אֶת הַזְּמַן قَضَّى (أَمْضَى) الوَقْتَ. הֶעֱבִיר אוֹתוֹ עַל דַּעְתּוֹ أَخْرَجَهُ عَنْ طَوْقِهِ. أَفْقَدَهُ صَوَابَهُ. הֶעֱבִיר עַל מִדּוֹתָיו تَصَرَّفَ بِرَأْفَةٍ. عَامَلَ بِالرَّحْمَةِ وَالعَطْفِ. הֶעֱבִיר קוֹל בְּ- أَعْلَنَ عَلَى المَلَإِ. أَعْلَنَ عَلَى رُؤُوسِ الأَشْهَادِ. הֶעֱבִיר תַּחַת שֵׁבֶט בִּקָּרְתּוֹ تَنَاوَلَ بِالنَّقْدِ. הָעֳבַר ١. حُوِّلَ. نُقِلَ. أُزِيلَ. ٢. نُحِّيَ. أُعْفِيَ (من المنصب). أُقِيلَ.

עָבָר ז׳ ١. مَاضٍ(ي). فَائِتٌ. مُنْصَرِمٌ. سَالِفٌ. ٢. مَاضِي الإِنْسَانِ. ٣. في القواعد: الفِعْلُ المَاضِي. בֶּעָבָר سَابِقًا. فِي المَاضِي. قَبْلًا. مِنْ قَبْلُ. فِيمَا مَضَى. בַּעַל עָבָר פְּלִילִי (שָׁחֹר) ذُو سَوَابِقَ. ذُو أَسْبَقِيَّاتٍ. ذُو مَاضٍ إِجْرَامِيٍّ. הָיָה לְנַחֲלַת הֶעָבָר أَصْبَحَ فِي خَبَرِ كَانَ. أَصْبَحَ أَثَرًا بَعْدَ عَيْنٍ.

עֵבֶר ז׳ (עֲבָרִים) جِهَةٌ ج جِهَاتٌ. نَاحِيَةٌ ج نَوَاحٍ(ي). مَنْحًى ج مَنَاحٍ(ي). עֵבֶר הַיַּרְדֵּן شَرْقِيُّ الأُرْدُنِّ. المَمْلَكَةُ الأُرْدُنِّيَّةُ الهَاشِمِيَّةُ. מֵעֵבֶר לְ- عَبْرَ. مِنَ الجِهَةِ الثَّانِيَةِ. مَا وَرَاءَ. فِيمَا وَرَاءَ. מִכָּל עֵבֶר مِنْ كُلِّ حَدَبٍ وَصَوْبٍ. مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ. مِنْ كُلِّ مَكَانٍ. לְשׁוֹן עֵבֶר كِنَايَةٌ عَنِ اللُّغَةِ العِبْرِيَّةِ. العِبْرَانِيَّةُ. מֵעַל וּמֵעֵבֶר فَوْقَ المُرْتَقَبِ. فَوْقَ مَا يُمْكِنُ تَصَوُّرُهُ. בְּעֶבְרֵי פִּי פַּחַת عَلَى شَفَا هَاوِيَةٍ. عَلَى شَفَا جُرُفٍ هَارٍ. فِي خَطَرٍ مُحْدِقٍ. לֹא מֵעֵבֶר לַיָּם הִיא مجازًا: لَيْسَ بَعِيدَ المَنَالِ. فِي مُتَنَاوَلِ اليَدِ.

עֻבָּר, עוּבר ז׳ (־רִים) جَنِينٌ ج أَجِنَّةٌ. حَمِيلٌ. حَمْلٌ ج حِمَالٌ.

עֲבֵרָה נ׳ (־רוֹת) مُخَالَفَةٌ ج مُخَالَفَاتٌ. جُنْحَةٌ ج جُنَحٌ. جُرْمٌ ج أَجْرَامٌ. خَطِيئَةٌ ج خَطَايَا. ذَنْبٌ ج ذُنُوبٌ. إِثْمٌ ج آثَامٌ. زَلَّةٌ ج زَلَّاتٌ. עֲבֵרָה מִשְׁמַעְתִּית مُخَالَفَةٌ انْضِبَاطِيَّةٌ (مَسْلَكِيَّةٌ). עֲבֵרָה פְּלִילִית مُخَالَفَةٌ جَزَائِيَّةٌ. עֲבֵרָה גּוֹרֶרֶת עֲבֵרָה مُخَالَفَةٌ تَقُودُ إِلَى مُخَالَفَاتٍ. עֲבֵרַת תְּנוּעָה مُخَالَفَةُ مُرُورٍ. בַּעַל עֲבֵרָה مُجْرِمٌ. ذُو سَوَابِقَ. מִצְוָה הַבָּאָה בַּעֲבֵרָה ע׳ מִצְוָה. הִרְהוּרֵי עֲבֵרָה קָשִׁים מֵעֲבֵרָה آلَامُ التَّفْكِيرِ بِالجَرِيمَةِ أَشَقُّ مِنَ الجَرِيمَةِ ذَاتِهَا. שְׂכַר עֲבֵרָה - עֲבֵרָה جَزَاءُ الجَرِيمَةِ جَرِيمَةٌ. عُقُوبَةُ الجَانِي بِاسْتِمْرَارِ جَرَائِمِهِ. אֵין שָׁלִיחַ לִדְבַר עֲבֵרָה رَسُولُ الإِجْرَامِ مَسْؤُولٌ عَنْ جُرْمِهِ ومجازًا: سَبَّكَ مَنْ بَلَّغَكَ السَّبَّ.

עֶבְרָה נ׳ (עֲבָרוֹת) غَضَبٌ. سُخْطٌ. سَوْرَةُ غَضَبٍ. יוֹם עֶבְרָה (עֲבָרוֹת) يَوْمُ الرَّزَايَا. يَوْمُ الدَّوَاهِي. يَوْمٌ مَشْؤُومٌ.

עִבְרוּת נ׳ عَبْرَنَةٌ. إِضْفَاءُ صِبْغَةٍ عِبْرِيَّةٍ.

עִבְרִי תו״ז (־רִים, ־רִיּוֹת) ١. عِبْرِيٌّ. عِبْرَانِيٌّ. ٢. إِسْرَائِيلِيٌّ. ٣. يَهُودِيٌّ. כְּתָב עִבְרִי الكِتَابَةُ العِبْرِيَّةُ. الخَطُّ العِبْرِيُّ. الكِتَابَةُ العِبْرَانِيَّةُ. לָשׁוֹן עִבְרִית اللُّغَةُ العِبْرِيَّةُ. العِبْرَانِيَّةُ.

עִבְרִיּוּת נ׳ عِبْرِيَّةٌ. طَابَعٌ عِبْرِيٌّ. صِبْغَةٌ عِبْرِيَّةٌ.

עֲבַרְיָן, עבריין ז׳ (־נִים) مُجْرِمٌ. مُخَالِفٌ. خَاطِئٌ. آثِمٌ. مُذْنِبٌ. ذُو مُخَالَفَاتٍ. ذُو سَوَابِقَ. עֲבַרְיָן מְבֻקָּשׁ مُجْرِمٌ مَطْلُوبٌ لِلْعَدَالَةِ. مُجْرِمٌ مُلَاحَقٌ. עֲבַרְיָן צָעִיר مُجْرِمٌ حَدَثٌ. حَدَثٌ جَانِحٌ. מוֹסָד לְשִׁקּוּם עֲבַרְיָנִים مَدْرَسَةٌ إِصْلَاحِيَّةٌ.

עֲבַרְיָנוּת, עברייַנות נ׳ إِجْرَامٌ. مُخَالَفَةُ القَوَانِينِ.

עִבְרִית נ׳ العِبْرِيَّةُ. اللُّغَةُ العِبْرِيَّةُ. العِبْرَانِيَّةُ. עִבְרִית שֶׁל שַׂבָּת عِبْرِيَّةٌ فُصْحَى.

عِبْرِيَّةٌ بِلاَ أَخْطَاء ومجازًا: تَنَطُّعٌ فِي الكَلاَم. تَحَذْلُقٌ. אֵינְךָ מֵבִין עִבְרִית? أَلاَ تَفْهَمُ؟ أَلاَ تَعِي مَا يُقَالُ لَكَ؟

עִבְרֵת פ' عَبْرَنَ. أَضْفَى صِبْغَةً عِبْرِيَّةً عَلَى. נִתְעַבְרֵת تَعَبْرَنَ. عُبْرِنَ. أُضْفِيَتْ عَلَيْهِ صِبْغَةٌ عِبْرِيَّةٌ.

עָבַשׁ פ' عَفِنَ ـ تَعَفَّنَ. تَغَطَّى بِالفُطْرِ وَالعُفُونَةِ. زَنِخَ ـ הִתְעַבֵּשׁ, נִתְעַבֵּשׁ تَعَفَّنَ. صَارَ عَفِنًا.

עָבֵשׁ ת' (עֲבֵשִׁים) عَفِنٌ. مَعْفُونٌ. مُعَفَّنٌ. زَنِخٌ. خَمِجٌ.

עֹבֶשׁ, עובש ז' (עֲבָשִׁים) عَفَنٌ. عُفُونَةٌ.

עָבֹת, עבות ת' (עֲבֻתִּים) كَثٌّ. سَمِيكٌ. جَثْلٌ. مُتَشَابِكٌ. فَيْنَانٌ (شجرة). غَلِيظٌ. كَثِيفٌ. יַעַר עָבֹת دَغَلٌ مُتَشَابِكُ الشَّجَرِ. غَابَةٌ مُلْتَفَّةُ الشَّجَرِ. أَيْكَةٌ ج أَيْكٌ.

עָג פ' دَوَّرَ. رَسَمَ ـ دَائِرَةً ע' (עוג).

עָגַב פ' تَغَزَّلَ بِـ. غَازَلَ. تَغَنَّجَ. غَنِجَ ـ تَشَبَّبَ بِـ.

עֲגָבִים ז"ר مُغَازَلَةٌ. غَزَلٌ. غُنْجٌ. غَرَامِيَّاتٌ. שִׁיר עֲגָבִים قَصِيدَةٌ غَزَلِيَّةٌ. تَشْبِيبٌ. نَسِيبٌ. قَصِيدَةُ غَزَلٍ.

עַגְבָה נ' (־בוֹת) تَغَنُّجٌ. تَغَنْدُرٌ. شَهْوَةٌ جِنْسِيَّةٌ. شَبَقٌ. غُلْمَةٌ. עֲגָבוֹת أَعْجَازٌ (مفرد: عَجُزٌ). عُجُوبٌ. أَعْجَابٌ (مفرد: عَجْبٌ). أَكْفَالٌ (مفرد: كَفَلٌ).

עַגְבָן ז' (־נִים) عَاشِقٌ ج عُشَّاقٌ. شَبِقٌ.

עַגְבָנִיָּה, עגבנייה נ' (־יּוֹת) بَنْدُورَة. طَمَاطِمُ. قُوطَة م'.

עַגֶּבֶת נ' في الطب: الزُّهَرِيُّ. سِفْلِس (مرض سري مُعْدٍ).

עָגָה נ' (־גוֹת) ١. اللُّغَةُ الدَّارِجَةُ. لَهْجَةٌ عَامِّيَّةٌ. ٢. لُغَةٌ مَقْصُورَةٌ عَلَى فِئَةٍ خَاصَّةٍ.

עִגּוּב, עיגוב ז' تَغَزُّلٌ. مُرَاوَدَةٌ عَنِ النَّفْسِ. إِشْتِهَاءٌ جِنْسِيٌّ.

עִגּוּל, עיגול ז' (־לִים) ١. دَائِرَةٌ ج دَوَائِرُ. حَلْقَةٌ ج حَلَقَاتٌ. مُنْحَنًى ج مُنْحَنَيَاتٌ. ٢. تَدْوِيرٌ. إِسْتِدَارَةٌ. تَكْوِيرٌ. تَقْرِيبٌ (عدد). עִגּוּל דְּבֵלָה قُطَيْنَة (قلادة من التين المجفف). עִגּוּל מִסְפָּרִים تَكْوِيرُ أَرْقَامٍ. تَقْرِيبُ الكُسُورِ إِلَى أَقْرَبِ عَدَدٍ (مثل العدد ٣,٨ الى ٤). מֶרְכַּז הָעִגּוּל مَرْكَزُ الدَّائِرَةِ ע' מֶרְכָּז. רִבּוּעַ אֶת הָעִגּוּל رَبْعُ الدَّائِرَةِ ومجازًا: طَلَبُ ـ المُسْتَحِيلَ.

עִגּוּל ע' עָגֹל.

עִגּוּלִי, עיגולי ת' (־יִּים) دَائِرِيٌّ. مُسْتَدِيرٌ. كُرَوِيٌّ. مُنْحَنٍ(ي).

עָגוּם ת' (עֲגוּמִים) مَغْمُومٌ. مُغْتَمٌّ. حَزِينٌ. كَئِيبٌ. עֲגוּם נֶפֶשׁ كَسِيفُ البَالِ. كَسِيرُ الخَاطِرِ. מַצָּב עָגוּם حَالَةٌ مُحْزِنَةٌ. وَضْعٌ مُؤْسِفٌ. حَالَةٌ تُثِيرُ الأَسَفَ.

עִגּוּן, עיגון ז' ١. تَعْلِيقٌ ע' עֲגוּנָה. هَجْرٌ. هُجْرَانٌ. ٢. إِرْسَاءٌ. إِلْقَاءُ المَرَاسِي فِي ومجازًا: تَثْبِيتٌ (في القانون). تَنْصِيصٌ.

עָגוּן .Ar תו"ז (עֲגוּנִים) مُعَلَّقٌ (من فقد زوجته ولا يُعرف مصيرها فهو لا متزوج ولا مطلق). עֲגוּנָה مُعَلَّقَةٌ (المرأة التي فقدت زوجها ولا يُعرف مصيره فهي لا متزوجة ولا مطلقة).

עָגוּר ז' (עֲגוּרִים) غُرْنُوقٌ. رَهْوٌ ج رِهَاءٌ (طائر مائي يشبه اللقلق، crane).

עַגּוּרָן ז' (־נִים) مِرْفَاعٌ. رَافِعَةٌ. وِنْش.

עַגּוּרָנַאי ז' (־נָאִים) عَامِلُ المِرْفَاعِ. عَامِلُ الأَوْنَاشِ.

עֲגִיבָה נ' (־בוֹת) مُغَازَلَةٌ. تَغَزُّلٌ. مُرَاوَدَةٌ عَنِ النَّفْسِ.

עָגִיל ז' (עֲגִילִים) ١. قُرْطٌ ج قُرُوطٌ وَأَقْرَاطٌ. حَلْقَةٌ ج حَلَقٌ. ٢. في النبات: نَوْرَةٌ (زَهْرَةٌ) سُنْبُلِيَّةٌ.

עֲגִילוּת נ' إِسْتِدَارَةٌ. تَكَوُّرٌ. تَقَوُّسٌ.

עֲגִינָה נ' (־נוֹת) ١. إِرْسَاءٌ. إِلْقَاءُ المَرَاسِي. رُسُوٌّ. ٢. مجازًا: إِنْدِمَاجٌ (في المحيط). رُسُوخٌ. تَثَبُّتٌ.

עֲגִינוּת נ' تَعَلُّقٌ. تَعْلِيقٌ. هَجْرٌ. هُجْرَانٌ ע' עָגוּן.

עָגֹל, עגול ת' (עֲגֻלִּים) دَائِرِيٌّ. مُدَوَّرٌ. مُسْتَدِيرٌ. كُرَوِيٌّ. مُنْحَنٍ(ي). مُقَوَّسٌ. חֶשְׁבּוֹן עָגֹל, מִסְפָּר עָגֹל حِسَابٌ (عَدَدٌ) مُقَرَّبٌ. שֻׁלְחָן עָגֹל مَائِدَةٌ مُسْتَدِيرَةٌ (ليس فيها رئيس وكل عضو حولها مهم كالآخرين). مَائِدَةُ المُفَاوَضَاتِ.

עִגֵּל, עיגל פ' ١. دَوَّرَ. أَدَارَ. رَسَمَ دَائِرَةً. كَوَّرَ. قَوَّسَ. עִגֵּל מִסְפָּר قَرَّبَ الكَسْرَ إِلَى أَقْرَبِ عَدَدٍ صَحِيحٍ (مثل ٣,٧ الى ٤). הִתְעַגֵּל إِسْتَدَارَ. تَدَوَّرَ. تَكَوَّرَ.

עֵגֶל ז' (עֲגָלִים) عِجْلٌ ج عُجُولٌ وعِجَالٌ (ولد البقرة الذكر). עֵגֶל הַזָּהָב ١. العِجْلُ الذَّهَبِيُّ (الذي صنعه بنو اسرائيل في صحراء سيناء عندما استبطأوا عودة النبي موسى). ٢. مجازًا: ثَرَاءٌ. ثَرْوَةٌ طَائِلَةٌ. עֵגֶל מַרְבֵּק عِجْلٌ مُسَمَّنٌ. عِجْلٌ مَعْلُوفٌ كَثِيرًا لِلاسْتِفَادَةِ مِنْ لَحْمِهِ. מַעֲשֵׂה הָעֵגֶל جَرِيمَةُ صُنْعِ العِجْلِ الذَّهَبِيِّ. עֵינֵי עֵגֶל نَظَرَاتٌ بَلِيدَةٌ. نَظْرَةُ غَبَاءٍ. יוֹתֵר מִמָּה שֶׁהָעֵגֶל רוֹצֶה לִינֹק - הַפָּרָה רוֹצָה לְהָנִיק البَقَرَةُ تُرِيدُ أَنْ تُرْضِعَ أَكْثَرَ مِمَّا يُرِيدُ العِجْلُ أَنْ يَرْضَعَ ومجازًا: إِنْ كُنْتِ تُرِيدِينِي فَأَنَا لَكِ أُرِيدُ.

עֲגָלָא .Ar ז' سُرْعَةٌ. عَجَلَةٌ. בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב في القُدّاس: بِسُرْعَةٍ وَبِأَقْرَبِ وَقْتٍ.

עֲגַלְגַּל ת' (־לִּים) مُسْتَدِيرٌ قَلِيلاً. مُقَوَّسٌ. مُنْحَنٍ(ي). بَيْضَوِيٌّ.

עֲגַלְגַּלּוּת נ' دَائِرِيَّةٌ. إِسْتِدَارَةٌ. بَيْضَوِيَّةٌ. تَقَوُّسٌ.

עֶגְלָה נ' (עֶגְלוֹת) عِجْلَةٌ. أُنْثَى العِجْلِ. بِنْتُ البَقَرَةِ. עֶגְלָה יְפֵהפִיָּה مجازًا: إِمْرَأَةٌ بَارِعَةُ الجَمَالِ وَلَكِنَّهَا حَمْقَاءُ.

עֲגָלָה נ' (־לוֹת) ١. عَجَلَةٌ ج عَجَلٌ. مَرْكَبَةٌ ج مَرْكَبَاتٌ. عَرَبَةٌ ج عَرَبَاتٌ. ٢. في الفلك: بَنَاتُ نَعْشٍ. הָעֲגָלָה הַגְּדוֹלָה וְהָעֲגָלָה הַקְּטַנָּה في الفلك: الدُّبُّ الأَكْبَرُ

وَالدُّبُّ الأَصْغَرُ. بَنَاتُ نَعْشٍ الكُبْرَى وَالصُّغْرَى. עֶגְלַת יָד عَجَلَةُ يَدٍ (يدفعها انسان). عَتَلَةٌ ج عَتَلٌ. كَارَة. עֶגְלַת יְלָדִים عَرَبَةُ الأَطْفَالِ. רָתַם (הֶעֱמִיד) אֶת הָעֲגָלָה לִפְנֵי הַסּוּסִים وَضَعَ العَرَبَةَ قَبْلَ الحِصَانِ ومجازًا: حَضَرُوا المَذَاوِدَ قَبْلَ حُضُورِ البَقَرِ.

עֲגַלּוּלִי ת' (־יִּים) مُدَوَّرٌ. مُسْتَدِيرٌ. بَيْضَوِيٌّ.

עֶגְלוֹן ז' (־נִים) ١. حُوذِيٌّ. سَائِقُ المَرْكَبَةِ. عَرَبَجِيٌّ. أَسْطَى. ٢. في الفلك: مَجْمُوعَةٌ مِنَ الكَوَاكِبِ أَشْهَرُهَا كَوْكَبُ العَيُّوقِ.

עֲגַלּוּת נ' دَائِرِيَّةٌ. كُرَوِيَّةٌ. تَقَوُّسٌ. إِنْحِنَاءٌ. بَيْضَوِيَّةٌ.

(עגם) **נֶעֱגַם, נֶעְגַּם** إِكْتَأَبَ. إِغْتَمَّ. **הִתְעַגֵּם** إِغْتَمَّ. إِكْتَأَبَ. تَأَسَّى. كَمِدَ ـ إِكْتَرَبَ.

(עָגְמָה) **עָגְמַת נֶפֶשׁ** נ' غُمَّةٌ ج غُمَمٌ. كُرْبَةٌ ج كُرَبٌ. هَمٌّ ج هُمُومٌ. شَجَنٌ ج أَشْجَانٌ. أَسًى. حُزْنٌ ج أَحْزَانٌ.

עַגְמוּמִי ת' (־יִּים) أَسْيَانُ. مَهْمُومٌ. مُغْتَمٌّ. مُنْقَبِضُ الصَّدْرِ.

עַגְמִימוּת, עַגְמוּמִיּוּת נ' أَسًى. هَمٌّ. غَمٌّ. إِنْقِبَاضُ الصَّدْرِ.

עֹגֶן, עוֹגֶן ז' (עֳגָנִים) مِرْسَاةٌ ج مَرَاسٍ(ي). مِخْطَافٌ. أَنْجَرُ السَّفِينَةِ. עֹגֶן הַצָּלָה طَوْقُ النَّجَاةِ ومجازًا: المَهْرَبُ الأَخِيرُ. הֵטִיל עֹגֶן أَلْقَى المَرَاسِيَ. رَسَا ـ إِسْتَقَرَّ فِي. تَرَسَّخَ. הֵרִים (הֶעֱלָה) עֹגֶן رَفَعَ ـ المَرَاسِيَ ومجازًا: أَقْلَعَ. أَبْحَرَ.

עָגַן פ' رَسَا ـ أَرْسَى. أَلْقَى مَرَاسِيَهُ ومجازًا: إِسْتَقَرَّ فِي. رَسَخَ ـ فِي. **נֶעֱגַן, נֶעְגַּן** ١. أُرْسِيَ. ٢. مجازًا: تَشَبَّثَ بِ. تَمَسَّكَ بِ. ٣. تَعَلَّقَ. أَصْبَحَ مُعَلَّقًا (بعد ان هجرته زوجته). נֶעֶגְנָה تَعَلَّقَتْ. صَارَتْ مُعَلَّقَةً (بعد ان هجرها زوجها دون طلاق). **עִגֵּן** أَرْسَى. أَلْقَى المَرَاسِيَ ومجازًا: ثَبَّتَ. رَسَّخَ. עִגֵּן אֶת זְכֻיּוֹת הָאָדָם בְּחֹק أَرْسَى (ثَبَّتَ) حُقُوقَ الإِنْسَانِ فِي القَانُونِ. **עֻגַּן** أُرْسِيَ. أُلْقِيَتْ مَرَاسِيهِ فِي ومجازًا: ثُبِّتَ. رُبِطَ. **הִתְעַגֵּן** ١. إِسْتَقَرَّ (سفينة). ٢. أَمْسَكَ. تَشَبَّثَ بِـ ٣. تَعَلَّقَ. هُجِرَ. הִתְעַגְּנָה تَعَلَّقَتْ. هُجِرَتْ.

עַד מ"י ١. حَتَّى. إِلَى. إِلَى أَنْ. ٢. إِلَى حَيْثُ. ٢. فِي حِينِ. بَيْنَمَا. بَيْنَا. رَيْثَمَا. עַד אֶחָד جَمِيعًا. عَنْ بَكْرَةِ أَبِيهِمْ. قَاطِبَةً. طُرًّا. دُونَ اسْتِثْنَاءٍ. עַד אֵין סוֹף بِلاَ حُدُودٍ. إِلَى مَا لاَ نِهَايَةَ. دُونَ انْقِطَاعٍ. עַד אִם مَا لَمْ. إِلاَّ إِذَا. עַד אָן, עַד אָנָה حَتَّامَ؟ حَتَّى مَتَى؟ إِلَى مَا؟ إِلاَمَ؟ إِلَى مَتَى؟ עַד אֲשֶׁר إِلَى مَا بَعْدَ. حَتَّى بَعْدَ. עַד בּוֹשׁ حَتَّى الخَجَلِ ومجازًا: لِفَتْرَةٍ طَوِيلَةٍ جِدًّا. עַד בְּלִי דַּי إِلَى مَا لاَ نِهَايَةَ. إِلَى أَقْصَى حَدٍّ. إِلَى أَجَلٍ غَيْرِ مُسَمًّى. עַד דְּלָא יָדַע ١. مجازًا: حَتَّى يَرَى الدِّيكَ حِمَارًا. حَتَّى يَنْسَطِلَ مِنَ السُّكْرِ. ٢. مِهْرَجَانُ عِيدِ البُورِيمِ. עַד הֵיכָן? ١. إِلَى أَيْنَ؟ إِلَى أَيِّ مَكَانٍ؟ ٢. إِلَى أَيِّ حَدٍّ؟ עַד הַסּוֹף הַמַּר حَتَّى النِّهَايَةِ المَحْتُومَةِ. حَتَّى آخِرِ رَمَقٍ. עַד וְעַד בִּכְלָל حَتَّى... بِمَا فِيهِ الأَخِيرُ. עַד חֲצִי הַמַּלְכוּת حَتَّى نِصْفِ المَمْلَكَةِ ومجازًا: كُلُّ مَا تَشَاءُ! أُطْلُبْ وَتَمَنَّ! עַד חָרְמָה عَنْ بَكْرَةِ أَبِيهِمْ. قَضَاءً مُبْرَمًا. עַד כָּאן إِلَى هُنَا. حَتَّى هذَا الحَدِّ. עַד כְּדֵי כָּךְ إِلَى هذِهِ الدَّرَجَةِ. إِلَى هذَا الحَدِّ. עַד כֹּה ١. إِلَى هُنَا. إِلَى حَيْثُ. ٢. حَتَّى الآنَ. إِلَى هذِهِ اللَّحْظَةِ. إِلَى اليَوْمِ. עַד כִּי حَتَّى. إِلَى أَنْ. إِلَى دَرَجَةِ أَنْ. بِحَيْثُ. עַד לְהוֹדָעָה חֲדָשָׁה حَتَّى إِشْعَارٍ آخَرَ. إِلَى أَجَلٍ غَيْرِ مُسَمًّى. עַד מְאוֹד, עַד לִמְאוֹד جِدًّا. إِلَى مَدًى بَعِيدٍ ע' מְאוֹד. עַד מֵאָה וְעֶשְׂרִים تَمَنِّيَاتٌ بِطُولِ العُمْرِ حَتَّى مِائَةٍ وَعِشْرِينَ سَنَةً. עַד מְהֵרָה مَا لَبِثَ ـ أَنْ ע' מְהֵרָה. עַד עוֹלָם إِلَى الأَبَدِ. حَتَّى الأَزَلِ. עַד עַתָּה حَتَّى الآنَ. لِحَدِّ الآنَ. עַד שֶׁ־ ١. حَتَّى. إِلَى أَنْ. رَيْثَمَا. ٢. مَا لَمْ. إِلاَّ إِذَا. מִקָּטֹן וְעַד גָּדוֹל كَبِيرًا وَصَغِيرًا ע' גָּדוֹל.

עַד ז' أَبَدٌ ج آبَادٌ. خُلُودٌ. أَزَلٌ. לָעַד أَبَدًا. إِلَى الأَبَدِ. أَبَدَ الدَّهْرِ. עֲדֵי עַד, עַד עוֹלְמֵי עַד إِلَى الأَبَدِ. إِلَى أَبَدِ الآبِدِينَ. إِلَى مَا شَاءَ اللّٰهُ. לְעוֹלָם וָעֶד أَبَدَ الأَبَدِيَّةِ. إِلَى أَبَدِ الآبِدِينَ. أَبَدَ الدَّهْرِ. הַרְרֵי עַד جِبَالٌ شَامِخَةٌ (تَرُدُّ الطَّرْفَ وَهُوَ كَلِيلٌ). יַעַר עַד ע' יַעַר. יְרֹק עַד في النبات: (اشجار) دَائِمَةُ الخُضْرَةِ (كالزيتون). מִנִּי עַד مُنْذُ القِدَمِ. مُنْذُ الأَبَدِ. مُنْذُ الأَزَلِ.

עֵד ז' (־דִים) ١. شَاهِدٌ ج شُهُودٌ. شَاهِدُ عِيَانٍ. ٢. شَهَادَةٌ شَاهِدٍ. ٣. إِشَارَةٌ إِلَى. دَلِيلٌ عَلَى. עֵד אֱמֶת, עֵד נֶאֱמָנִים شَاهِدٌ أَمِينٌ. شَاهِدُ صِدْقٍ. עֵד בְּלִיַּעַל, עֵד חָמָס, עֵד כְּזָבִים, עֵד שֶׁקֶר شَاهِدُ زُورٍ. עֵד חֲנִינָה شَاهِدُ الدِّفَاعِ. עֵד זוֹמֵם شَاهِدُ زُورٍ. شَاهِدٌ تَحَقَّقَ كَذِبُهُ. עֵד מְדִינָה, עֵד הַמֶּלֶךְ شَاهِدُ الدَّوْلَةِ. شَاهِدُ المَلِكِ. עֵד עוֹיֵן شَاهِدٌ عِدَائِيٌّ. עֵד רְאִיָּה شَاهِدُ عِيَانٍ. עֵד שְׁמִיעָה شَاهِدٌ سَمْعِيٌّ. شَاهِدُ السَّمْعِ. עֵד תְּבִיעָה شَاهِدُ الادِّعَاءِ ע' תְּבִיעָה. כְּמֵאָה עֵדִים بِمَثَابَةِ مِائَةِ شَاهِدٍ. شَهَادَةٌ صَادِقَةٌ (أَمِينَةٌ). دَلِيلٌ قَاطِعٌ (سَاطِعٌ). בַּשָּׁמַיִם עֵדַי تَشْهَدُ عَلَيَّ السَّمَاءُ! أَشْهَدُ بِكُلِّ مُقَدَّسَاتِي! עַל דּוּכַן הָעֵדִים عَلَى مِنَصَّةِ الشُّهُودِ. אֵין עֵד נַעֲשֶׂה דַּיָּן الشَّاهِدُ لاَ يَجْلِسُ عَلَى كُرْسِيِّ القَضَاءِ. הוֹדָאַת בַּעַל דִּין כְּמֵאָה עֵדִים דָּמֵי إِفَادَةُ المُتَّهَمِ هِيَ بِمَثَابَةِ مِائَةِ شَاهِدٍ.

עֵדָה נ' (־דוֹת) ١. طَائِفَةٌ ج طَوَائِفُ. مَلأٌ. ٢. جُمْهُورٌ ج جَمَاهِيرُ. مَعْشَرٌ ج مَعَاشِرُ. جَالِيَةٌ ج جَالِيَاتٌ. ٣. مِلَّةٌ ج مِلَلٌ. ٤. قَطِيعٌ. قُطْعَانٌ. سِرْبٌ ج أَسْرَابٌ. ٥. شَاهِدَةٌ (مؤنث شاهد). עֲדַת דְּבוֹרִים أَرْجَالُ النَّحْلِ. בְּתוֹךְ (לִפְנֵי) קָהָל וְעֵדָה عَلَى رُؤُوسِ المَلإِ. عَلَى رُؤُوسِ الأَشْهَادِ. بَيْنَ سَمْعِ النَّاسِ وَبَصَرِهِمْ. عَلَنًا. בְּנֵי הָעֵדָה رَعِيَّةٌ ج رَعَايَا. أَبْنَاءُ الطَّائِفَةِ. וַעַד הָעֵדָה مَجْلِسُ الطَّائِفَةِ. المَجْلِسُ المِلِّيُّ. זִקְנֵי הָעֵדָה شُيُوخُ الطَّائِفَةِ. وُجَهَاءُ القَوْمِ. קָהָל עַם וְעֵדָה عَلَى رُؤُوسِ الأَشْهَادِ ע' קָהָל. עֲדוֹת הַמִּזְרָח الطَّوَائِفُ الشَّرْقِيَّةُ (في اسرائيل).

עָדָה פ' حَلِيَ ـ لَبِسَ الحَلْيَ. تَزَيَّنَ. بِالحَلْيِ. تَوَشَّحَ. إِتَّشَحَ بِـ הֶעֱדָה حَلَّى. أَلْبَسَ الحَلْيَ. وَشَّحَ. قَلَّدَ.

עָדוּי ת' (עֲדוּיִים) مُحَلًّى. مُزَيَّنٌ. مُتَّشِحٌ. مُقَلَّدٌ بِالقَلاَئِدِ وَالحَلْيِ.

עִדּוּן, עִידּוּן ז' (־נִים) ١. تَلْطِيفٌ. تَرْقِيقٌ. تَجْمِيلٌ. ٢. نُعُومَةٌ. رِقَّةٌ. ٣. تَسَامٍ(ي) ע' סוּבְּלִימַצְיָה.

עִדּוּר, עִידּוּר ז' (־רִים) عَزْقُ الأَرْضِ. حَفْرٌ. نَكْشٌ.

עֵדוּת נ' (־דֻיּוֹת) ١. شَهَادَةٌ ج شَهَادَاتٌ. إِفَادَةٌ ج إِفَادَاتٌ. بَيِّنَةٌ ج بَيِّنَاتٌ. دَلِيلٌ ج أَدِلَّةٌ. ٢. سُنَّةٌ ج سُنَنٌ. نَامُوسٌ ج نَوَامِيسُ. עֵדוּת בִּשְׁבוּעָה شَهَادَةٌ مَشْفُوعَةٌ بِقَسَمٍ. עֵדוּת הֲגַנָּה شَهَادَةُ الدِّفَاعِ. شَهَادَةُ النَّفْيِ. עֵדוּת חוֹתֶכֶת بُرْهَانٌ قَاطِعٌ (سَاطِعٌ). دَلِيلٌ نَاهِضٌ. עֵדוּת נֶגְדִּית شَهَادَةُ نَفْيٍ. עֵדוּת נְסִבָּתִית دَلِيلٌ ظَرْفِيٌّ. قَرِينَةٌ ج قَرَائِنُ. עֵדוּת הַקָּטֵגוֹרְיָה شَهَادَةُ إِثْبَاتٍ. עֵדוּת שֶׁקֶר شَهَادَةُ زُورٍ. אֹהֶל הָעֵדוּת خَيْمَةُ الاجْتِمَاعِ. אֲרוֹן הָעֵדוּת تَابُوتُ العَهْدِ ע' אָרוֹן. גְּבִיַּת עֵדוּת إِسْتِيفَاءُ شَهَادَةٍ. أَخْذُ أَقْوَالٍ. לוּחוֹת הָעֵדוּת لَوْحَا العَهْدِ ע' לוּחַ. מִשְׁכַּן הָעֵדוּת خَيْمَةُ الاجْتِمَاعِ ע' מִשְׁכָּן, אֹהֶל מוֹעֵד. מְסִירַת עֵדוּת إِدْلَاءٌ بِشَهَادَةٍ. פְּסִילַת עֵדוּת فَسْخُ شَهَادَةٍ. פָּרֹכֶת הָעֵדוּת كُسْوَةُ تَابُوتِ العَهْدِ. וְזֹאת לְעֵדוּת بِهٰذَا نَشْهَدُ أَنْ. הָרוֹצֶה לְשַׁקֵּר יַרְחִיק עֵדוּתוֹ مجازًا: إِنْ كُنْتَ كَذُوبًا فَكُنْ ذَكُورًا. קָרוֹב פָּסוּל לְעֵדוּת شَهَادَةُ القَرِيبِ بَاطِلَةٌ.

עֲדִי ז' (־דָיִים) حَلْيٌ ج حُلِيٌّ. حِلْيَةٌ ج حِلًى. مَصُوغٌ ج مَصُوغَاتٌ.

עֲדֵי מ"י حَتَّى. إِلَى ע' עַד.

עֲדִילְיוֹן ז' (־נִים) حِلْيَةٌ مِدَالِيُون.

עֲדַיִן, עֲדַיִין תה"פ مَا زَالَ. لَمْ يَزَلْ. لَا يَزَالُ. حَتَّى الآنَ. إِلَى الآنَ. بَعْدُ. עֲדַיִן יֵשׁ סִכּוּי לְשָׁלוֹם مَا زَالَ هُنَاكَ أَمَلٌ فِي السَّلَامِ.

עָדִין ת' (עֲדִינִים) ١. رَقِيقٌ. لَطِيفٌ ج لِطَافٌ. مُؤَدَّبٌ. ٢. لَيِّنٌ. نَاعِمٌ. رَخْصٌ. ٣. مُرْهَفٌ (احساس). رَفِيعٌ (ذوق). عَالٍ(ي). دَقِيقٌ ج أَدِقَّاءُ. מַכְנִיקָה עֲדִינָה ע' מַכְנִיקָה. מַצָּב עָדִין وَضْعٌ دَقِيقٌ. حَالَةٌ حَرِجَةٌ.

עֲדִינוּת נ' ١. رِقَّةٌ. لَطَافَةٌ. لُطْفٌ. أَدَبٌ. رَهَافَةُ إِحْسَاسٍ. ٢. دِقَّةٌ. ٣. نُعُومَةٌ. رِفْقٌ. נָהַג בַּעֲדִינוּת עִם- تَلَطَّفَ مَعَ. عَامَلَ بِرِقَّةٍ (بِلُطْفٍ).

עָדִיף ת' (עֲדִיפִים) أَفْضَلُ مِنْ. أَحْسَنُ مِنْ. أَجْدَرُ. أَحَقُّ. أَكْثَرُ. בְּרִי וְשֶׁמָּא - בְּרִי עָדִיף ע' בָּרִי. חָכָם עָדִיף מִנָּבִיא الحَكِيمُ أَفْضَلُ مِنْ نَبِيٍّ ومجازًا: العَقْلُ وَزِيرٌ نَاصِحٌ.

עֲדִיפוּת נ' (־פֻיּוֹת) ١. أَفْضَلِيَّةٌ. أَرْجَحِيَّةٌ. رُجْحَانٌ. تَفَوُّقٌ. ٢. أَسْبَقِيَّةٌ. أَوْلَوِيَّةٌ. בַּעֲדִיפוּת עֶלְיוֹנָה ١. بِأَرْفَعِ (بِأَعْلَى) مُسْتَوًى. ٢. بِأَسْرَعِ مَا يُمْكِنُ. بِأَقْصَى سُرْعَةٍ. הֶסְכֵּם עֲדִיפוּת في المعاملات التجارية: إِتِّفَاقُ أَفْضَلِيَّةٍ. סֻלַּם עֲדִיפֻיּוֹת سُلَّمُ الأَفْضَلِيَّاتِ ע' סֻלָּם.

עֲדִירָה נ' (־רוֹת) عَزْقٌ. نَكْشٌ. حَرْثُ الأَرْضِ. إِزَالَةُ الأَعْشَابِ.

עִדִּית, עִידִּית נ' أَرْضٌ خِصْبَةٌ. أَرْضٌ طَيِّبَةٌ. ٢. نُخْبَةٌ. صَفْوَةٌ. ٣. سِلْعَةٌ فَاخِرَةٌ.

עִדְכּוּן ז' (־נִים) تَحْدِيثٌ. تَعْدِيلٌ ج تَعْدِيلَاتٌ. إِجْرَاءٌ لِتَأْرِيخِهِ. مُوَافَقَةٌ لِلَّحْظَةِ الأَخِيرَةِ. עִדְכּוּן הַצִּבּוּר בַּהִתְפַּתְּחֻיּוֹת إِطْلَاعُ الجُمْهُورِ عَلَى آخِرِ التَّطَوُّرَاتِ. עִדְכּוּן רְשִׁימַת הַשֵּׁמוֹת إِكْمَالُ (تَعْدِيلُ) قَائِمَةِ الأَسْمَاءِ لِتَأْرِيخِهِ.

עִדְכֵּן פ' عَدَّلَ. أَوْفَقَ. أَجْرَى لِتَأْرِيخِهِ. עֻדְכַּן عُدِّلَ. أُوفِقَ. أُجْرِيَ لِتَأْرِيخِهِ. הִתְעַדְכֵּן إِطَّلَعَ عَلَى... لِتَأْرِيخِهِ. הִתְעַדְכֵּן בַּהִתְפַּתְּחֻיּוֹת הָאַחֲרוֹנוֹת إِطَّلَعَ عَلَى التَّطَوُّرَاتِ الأَخِيرَةِ.

עִדְכּוּנוּת נ' تَعْدِيلٌ لِتَأْرِيخِهِ. تَحْدِيثٌ.

עַדְכָּנִי ת' (־נִיִּים) مُحَدَّثٌ. مُعَدَّلٌ. لِتَأْرِيخِهِ. لِآخِرِ لَحْظَةٍ. إِلَى الوَقْتِ الأَخِيرِ. مُسَايِرٌ لِلزَّمَنِ.

עַדְלָיָדַע נ' مَهْرَجَانٌ. مَهْرَجَانُ عِيدِ البُورِيمِ.

עִדֵּן, עִידֵּן פ' ١. لَطَّفَ. رَقَّقَ. لَيَّنَ. نَعَّمَ. ٢. أَرْهَفَ الإِحْسَاسَ. أَدَّبَ. هَذَّبَ. עֻדַּן ١. لُطِّفَ. رُقِّقَ. ٢. أُرْهِفَ. أُدِّبَ. هُذِّبَ. رُوِّضَ. הִתְעַדֵּן ١. تَمَتَّعَ. إِلْتَذَّ. إِسْتَطَابَ. ٢. رَقَّ. تَلَطَّفَ. ٣. تَأَدَّبَ. تَهَذَّبَ.

עֵדֶן ז' (עֲדָנִים) رِقَّةٌ. نُعُومَةٌ. عُذُوبَةٌ. גַּן עֵדֶן ١. الجَنَّةُ. جَنَّةُ عَدْنٍ. جَنَّةُ الخُلْدِ. الفِرْدَوْسُ. ٢. جَنَّةٌ ج جَنَائِنُ. ٣. جَنَّاتُ النَّعِيمِ. العَالَمُ الآخَرُ لِلصَّالِحِينَ. טַעַם גַּן עֵדֶן مجازًا: لَذِيذٌ جِدًّا. مُمْتِعٌ. נוּחוֹ (נִשְׁמָתוֹ) עֵדֶן أَسْكَنَهُ اللهُ فَسِيحَ جَنَّاتِهِ (جِنَانِهِ).

עִדָּן, עִידָּן ז' (־נִים) ١. وَقْتٌ ج أَوْقَاتٌ. عَهْدٌ ج عُهُودٌ. زَمَنٌ ج أَزْمَانٌ. ٢. في الجيولوجيا: عَصْرٌ ج عُصُورٌ. حِقْبَةٌ ج حِقَبٌ. עִדָּן וְעִדָּנִים مُدَّةٌ مَدِيدَةٌ. عَهْدٌ بَعِيدٌ. فَتْرَةٌ طَوِيلَةٌ. בְּעִדָּן (בְּעִדָּנָא) דְּרִתְחָא Ar. فِي سَوْرَةِ الغَضَبِ. تَحْتَ عَامِلِ الغَضَبِ. תַּעֲלָא בְּעִדָּנֵהּ סְגִיד לֵהּ Ar. عِنْدَمَا يَتَوَّجُ الثَّعْلَبُ (وليس الاسد) اسْجُدْ لَهُ! ومجازًا: أُسْجُدْ لِقِرْدِ السُّوءِ فِي زَمَانِهِ وَدَارِهِ مَا دُمْتَ فِي سُلْطَانِهِ.

עֶדְנָה נ' نُعُومَةٌ. تَرَفٌ. عُذُوبَةٌ. תְּקוּפַת עֶדְנָה عَصْرٌ ذَهَبِيٌّ. فَتْرَةُ (عَهْدُ) ازْدِهَارٍ.

עַדְעָד ז' (־דִים) قَابِضَةٌ. زَهْرَةُ القَبْضِ (نبات بري له انواع، statice).

עָדַף פ' فَاضَ ـ عَنْ. زَادَ ـ عَنْ (عَلَى). فَضَلَ ـ. הֶעֱדִיף, הֶעְדִּיף فَضَّلَ. آثَرَ عَلَى. مَيَّزَ عَنْ. رَجَّحَ عَلَى. הָעֳדַף فُضِّلَ عَلَى. أُوثِرَ عَلَى. مُيِّزَ عَنْ. قُدِّمَ عَلَى.

עֹדֶף, עוֹדֶף ז' (עֳדָפִים) ١. زَائِدٌ ج زَوَائِدُ. فَائِضٌ ج فَوَائِضُ. فَضْلَةٌ ج فَضَلَاتٌ. ٢. بَاقٍ(ي). بَقِيَّةٌ ج بَقَايَا. ٣. فُرَاطَةٌ. فَكَّةٌ. עֳדָפִים فَضْلَةٌ. فَضَلَاتٌ. زَائِدٌ.

עָדַר פ' عَزَقَ ـ. نَكَشَ ـ. حَفَرَ ـ. עָדַר בַּמַּעֲרָכָה عَمِلَ كَتِفًا بِكَتِفٍ. أَسْهَمَ مُسَاهَمَةً فَعَّالَةً. נֶעְדַּר, נֶעֱדַר ١. عُزِقَ. نُكِشَ. حُفِرَ. ٢. غَابَ ـ. تَغَيَّبَ. تَخَلَّفَ ومجازًا: تُوُفِّيَ. مَاتَ. ٣. في الجيش: فُقِدَ (في الحرب) ע' נֶעְדָּר.

עֵדֶר ז' (עֲדָרִים) ١. قَطِيعٌ ج قُطْعَانٌ (الغنم والماشية). طَرْشٌ ج طُرُوشٌ. سِرْبٌ ج أَسْرَابٌ. رِجْلٌ ج أَرْجَالٌ. طَائِفَةٌ أَوْ جَمَاعَةٌ مِنَ الحَيَوَانِ. السَّائِمَةُ. ٢. رَعِيَّةٌ ج رَعَايَا. ٣. شِرْذِمَةٌ ج شَرَاذِمُ. طَغَامٌ. رَعَاعٌ. الجَمَاعَةُ غَيْرُ المُنَظَّمَةِ مِنَ النَّاسِ. ٤. جَمَاعَةٌ مُنْقَادَةٌ (وراء زعيم).

עֶדְרִיּוּת נ' ١. القَطِيعِيَّةُ. الغَرِيزَةُ القَطِيعِيَّةُ (herd instinct). ٢. تَفَرُّقٌ.

עֲדָשָׁה נ' (־שִׁים, ־שׁוֹת) ١. في البصريات: عَدَسَةٌ ج عَدَسَاتٌ. ٢. عَدَسَةٌ ج عَدَسٌ (نبات عشبي، lentil). ٣. عَدَسَةُ العَيْنِ. بُؤْبُؤٌ. إِنْسَانُ العَيْنِ. עֲדָשָׁה מְכַנֶּסֶת (מְרַכֶּזֶת) عَدَسَةٌ لَامَّةٌ. عَدَسَةٌ مُجَمِّعَةٌ. עֲדָשָׁה מְפַזֶּרֶת عَدَسَةٌ مُفَرِّقَةٌ. עֲדָשָׁה קְמוּרָה عَدَسَةٌ مُحَدَّبَةٌ. עֲדָשָׁה קְעוּרָה عَدَسَةٌ مُقَعَّرَةٌ. עֲדָשַׁת מַגָּע في البصريات: عَدَسَةٌ لَاصِقَةٌ (contact-lens). נְזִיד עֲדָשִׁים ע' נָזִיד.

עֲדָשִׁי ת' (־שִׁיִּים) عَدَسِيٌّ. كَالعَدَسِ. كُرَوِيٌّ. بَيْضَوِيٌّ.

עַדְשָׁן ז' (־נִים) أَنْمَشُ ج نُمْشٌ נ' نَمْشَاءُ. ذُو نَمَشٍ ע' מְנֻמָּשׁ.

עֲדָתִי ת' (־תִיִּים) طَائِفِيٌّ. مِلِّيٌّ. خَاصٌّ بِطَائِفَةٍ مُعَيَّنَةٍ أَوْ بِالطَّوَائِفِ.

עֲדָתִיּוּת נ' طَائِفِيَّةٌ. مِلِّيَّةٌ. إِنْقِسَامٌ إِلَى طَوَائِفَ مُتَبَايِنَةٍ. تَمَسُّكٌ بِالصِّبْغَةِ الخَاصَّةِ بِطَائِفَتِهِ.

ע"ה ר"ת עָלָיו הַשָּׁלוֹם عَلَيْهِ السَّلَامُ. رَحِمَهُ اللّٰهُ.

(עוב) הֵעִיב פ' ١. أَغَامَ. لَبَّدَ بِالغُيُومِ. غَطَّى بِالسُّحُبِ. ٢. ظَلَّلَ. أَظْلَمَ. הוּעַב غَامَ ـِ. تَلَبَّدَ. بِالغُيُومِ. إِكْفَهَرَّ. إِرْبَدَّ. أَظْلَمَ. عَبِسَ ـَ.

עוֹבֵד ז' (־בְדִים) عَامِلٌ ج عُمَّالٌ وعَامِلُونَ. شَغِيلٌ ج شَغِيلَةٌ. كَادِحٌ. مُوَظَّفٌ. مُسْتَخْدَمٌ. أَجِيرٌ ج أُجَرَاءُ وأَجِيرُونَ. עוֹבֵד אֱלִילִים (גִּלּוּלִים, כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת) وَثَنِيٌّ. عَابِدُ أَصْنَامٍ. עוֹבֵד זְמַנִּי (אֲרָעִי) أَجِيرٌ مُؤَقَّتٌ. مُسْتَخْدَمٌ مُؤَقَّتٌ. مُسْتَخْدَمُ ظُهُورَاتٍ מ'. עוֹבֵד יוֹמִי مُيَاوِمٌ. عَامِلٌ يَوْمِيٌّ. עוֹבֵד מְדִינָה مُوَظَّفُ الدَّوْلَةِ. مُوَظَّفٌ حُكُومِيٌّ. עוֹבֵד סוֹצְיָאלִי مُوَظَّفُ الخِدْمَاتِ الاجْتِمَاعِيَّةِ. مُوَظَّفٌ (عَامِلٌ) اجْتِمَاعِيٌّ. עוֹבֵד עַצְמָאִי عَامِلٌ مُسْتَقِلٌّ. ذُو مِهْنَةٍ حُرَّةٍ. עוֹבֵד צִבּוּר رَجُلُ الخِدْمَةِ العَامَّةِ. עוֹבֵד קָבוּעַ مُوَظَّفٌ مُثَبَّتٌ. مُوَظَّفٌ عَلَى الكَادِرِ (المِلَاكِ). הִסְתַּדְּרוּת הָעוֹבְדִים نِقَابَةُ العُمَّالِ. מוֹשַׁב עוֹבְדִים مُوشَاف (قرية زراعية تقوم على ارض الدولة على اساس التعاون بين اعضائها مع المحافظة على استقلال كل عائلة فيها من الناحيتين الزراعية والاقتصادية وتنظيم تسويق منتجاتها بصورة جمعية تعاونية).

עוֹבְדָה ע' עֻבְדָּה. **עוֹבִי** ע' עֹבִי.

עוֹבֵר ת' (־בְרִים) ١. عَابِرٌ. مَاضٍ(ي). مَارٌّ. فَائِتٌ. سَالِفٌ. ٢. مُؤَقَّتٌ. وَقْتِيٌّ. زَائِلٌ. עוֹבֵר אֹרַח عَابِرٌ. (إِبْنُ) سَبِيلٍ. عَابِرُ طَرِيقٍ. עוֹבֵר בָּטֵל مُتَبَطِّلٌ. مُتَقَاعِسٌ. עוֹבֵר וָשָׁב ١. الذَّاهِبُ وَالآيِبُ. الرَّائِحُ وَالغَادِي. ٢. في البنوك: حِسَابٌ جَارٍ. עוֹבֵר חֹק مُخَالِفٌ لِلْقَانُونِ. مُجْرِمٌ ע' עֲבַרְיָן. עוֹבֵר לַסּוֹחֵר نَافِقٌ. رَائِجٌ. مُتَدَاوَلٌ. مَطْلُوبٌ. עוֹבֵר עֲבֵרָה مُرْتَكِبُ مُخَالَفَةٍ. כְּמוֹץ עוֹבֵר, כְּצֵל עוֹבֵר, כְּקַשׁ עוֹבֵר كَالتِّبْنِ تَذْرُوهُ الرِّيحُ. كَظِلٍّ عَابِرٍ.

עוּבָּר ע' עֻבָּר. **עוּבָּשׁ** ע' עֹבֶשׁ.

(עוג) עָג פ' ١. خَبَزَ ـِ الكَعْكَ. لَتَّ ـُ عَجِينَ الكَعْكِ. ٢. رَسَمَ ـُ دَائِرَةً.

עוֹג ש"פ عُوج (اسم ملك الباشان في عهد النبي موسى عليه السلام وكان من العمالقة) ومجازًا: عِمْلَاقٌ ج عَمَالِقَةٌ. غُولٌ.

עוּגָב ז' (־בִים) ١. أُرْغُنٌ ج أَرَاغِنُ وأَرَاغِينُ (آلة موسيقية، organ). ٢. آلَةٌ مُوسِيقِيَّةٌ قَدِيمَةٌ يُعْتَقَدُ بِأَنَّهَا العُودُ أَوِ الشَّبَّابَةُ.

עוֹגֵב ז' (־גְבִים) عَاشِقٌ ج عُشَّاقٌ وعَاشِقُونَ. مُتَغَزِّلٌ. مُرَاوِدٌ عَنْ نَفْسِهِ.

עוֹגְבָנוּת נ' مُغَازَلَةٌ. تَغَزُّلٌ. عِشْقٌ. مُرَاوَدَةٌ. تَغَنُّجٌ.

עוֹגְבָנִי ת' (־נִיִּים) شَهْوَانِيٌّ. غَنِجٌ. مِغْنَاجٌ.

עוּגָה נ' (־גוֹת) كَعْكَةٌ ج كَعْكٌ. فَطِيرَةٌ ج فَطَائِرُ. كَاتُو.

עוּגִיָּה נ' (־יּוֹת) مَخْبُوزٌ مُحَلًّى. كَعْكَةٌ صَغِيرَةٌ مُحَلَّاةٌ. بُوتِيفُور מ'.

עוּגָן ע' עֹגֶן.

(עוד) עוֹדֵד פ' ١. شَجَّعَ. جَرَّأَ. شَدَّ ـِ أَزْرَ. ٢. نَشَّطَ. حَثَّ ـُ. حَضَّ ـُ. הִתְעוֹדֵד - تَشَجَّعَ. إِسْتَبْسَلَ. تَجَرَّأَ. أَقْدَمَ عَلَى. إِسْتَجْمَعَ قُوَاهُ. إِنْتَعَشَ. הֵעִיד ١. شَهِدَ ـَ أَفَادَ. أَدْلَى بِشَهَادَةٍ. ٢. شَهَّدَ. طَلَبَ مِنْهُ أَنْ يَشْهَدَ. ٣. הֵעִיד בּ־ أَوْعَدَ. تَوَعَّدَ. أَنْذَرَ. تَهَدَّدَ. הוּעַד أُنْذِرَ. هُدِّدَ.

עוֹד תה"פ ١. آخَرُ. إِضَافِيٌّ. أَكْثَرُ. عِلَاوَةً عَلَى. زِيَادَةً عَلَى. ٢. ثَانِيَةً. مَرَّةً أُخْرَى. أَيْضًا. كَذٰلِكَ. ٣. مَا زَالَ. لَا يَزَالُ. لَمْ يَزَلْ. עוֹדִי, עוֹדְךָ, עוֹדֵךְ مَا زِلْتُ. لَمْ أَزَلْ. لَا أَزَالُ. مَا زِلْتَ. עוֹד מְעַט ר' عَمَّا قَلِيلٍ. بَعْدَ قَلِيلٍ. مَا هِيَ إِلَّا وَ. قَرِيبًا. عَلَى وَشْكٍ. וְעוֹד ١. إِلَى آخِرِهِ (الخ). وَهَلُمَّ جَرًّا. وَهٰكَذَا دَوَالَيْكَ. ٢. ثُمَّ. إِضَافَةً إِلَى. ٣. وَ (العطف). עוֹד לֹא لَمْ (يَأْتِ) بَعْدُ. لَمْ يَحِنْ بَعْدُ. בְּעוֹד ١. بَعْدَ. عَقِبَ. بَعْدَ مُضِيِّ. ٢. طَالَمَا. مَا دَامَ. بَيْنَمَا. فِي حِينِ. בְּעוֹד שֶׁ־ فِيمَا. بَيْنَمَا. فِي حِينِ أَنَّ. فِي الوَقْتِ الَّذِي. بَيْنَمَا. وَ (الحالية). בְּעוֹד מוֹעֵד فِي حِينِهِ. قَبْلَ فَوَاتِ الوَقْتِ. فِي الوَقْتِ المُنَاسِبِ. مُسْبَقًا. בְּעוֹדוֹ, בְּעוֹדֶנּוּ فِي الوَقْتِ الَّذِي مَا يَزَالُ فِيهِ. مَا دَامَ. بَيْنَمَا. فِي حِينِ أَنَّهُ. מִבְּעוֹד יוֹם قَبْلَ مُضِيِّ النَّهَارِ. قَبْلَ الظَّلَامِ أَوِ اللَّيْلِ. מֵעוֹדִי ١. مُنْذُ ذٰلِكَ الحِينِ. أَبَدًا. قَطْعًا. طِيلَةَ أَيَّامِ حَيَاتِي. לֹא עוֹד ١. لَا أَكْثَرَ. لَنْ (يَكُونَ) بَعْدَ. ٢. أَبَدًا. مُطْلَقًا. قَطْعِيًّا (لَا). לֹא עוֹד מִלְחָמָה لَا حَرْبَ بَعْدَ اليَوْمِ (الآنَ). וְלֹא עוֹד אֶלָּא لَيْسَ هٰذَا فَحَسْبُ بَلْ. زِدْ عَلَى ذٰلِكَ. وَعِلَاوَةً عَلَى ذٰلِكَ. הַיּוֹם עוֹדֶנּוּ וּמָחָר אֵינֶנּוּ اليَوْمَ حَيٌّ وَغَدًا مَيِّتٌ ومجازًا: الحَيَاةُ قَصِيرَةٌ. يَوْمُ السُّرُورِ قَصِيرٌ. עוֹד חָזוֹן לַמּוֹעֵד ע' חָזוֹן.

עוּד A ז' (־דִים) عُود (آلة عزف وترية شرقية).

עו"ד ר"ת עוֹרֵךְ דִּין مُحَامٍ(ي).

עוֹדֵף ת' (־דְפִים) فَائِضٌ ج فَوَائِضُ. زَائِدٌ ج زَوَائِدُ. بَاقٍ(ي). بَقِيَّةٌ ج بَقَايَا. فَضْلَةٌ ج فَضَلَاتٌ.

עודף ע' עֹדֶף.

עָוָה, עוות פ' أَخْطَأَ. أَجْرَمَ. أَثِمَ – נַעֲוָה إِنْعَقَفَ. تَلَوَّى. إِعْوَجَّ. עִוָּה ١. لَوَى – أَلْوَى. عَقَفَ – عَوَّجَ. ٢. شَوَّهَ. مَسَخَ – עִוָּה אֶת פָּנָיו كَشَّرَ (ازْدِرَاءً). لَوَى بُوزَهُ מ'. הֶעֱוָה ١. أَخْطَأَ. أَثِمَ. أَجْرَمَ. إِقْتَرَفَ خَطِيئَةً. ٢. لَوَى. شَوَّهَ. הִתְעַוָּה إِلْتَوَى. إِنْعَقَفَ. إِنْعَطَفَ. تَشَوَّهَ.

עִוּוּי, עיוווי ז' ١. إِثْمٌ ج آثَامٌ. خَطِيئَةٌ ج خَطَايَا. ٢. عَقْفٌ. عَوْجٌ. عِوَجٌ. تَشْوِيهٌ.

עוויה ע' עֲוָיָה. **עווית** ע' עֲוִית.

עוול ע' עָוֶל, עַוָּל.

עִוּוּל, עיוול ז' (־לִים) ظُلْمٌ. جَوْرٌ. غُبْنٌ. إِجْحَافٌ.

עוולה ע' עַוְלָה.

עָווֹן ז' (עֲווֹנוֹת) ١. ذَنْبٌ ج ذُنُوبٌ. خَطِيئَةٌ ج خَطَايَا. إِثْمٌ ج آثَامٌ. جُنْحَةٌ ج جُنَحٌ. ٢. عِقَابٌ. ٣. جُنْحَةٌ (اشد من المخالفة واخف من الجريمة). עָווֹן פְּלִילִי ١. مُخَالَفَةٌ جَزَائِيَّةٌ. ٢. جِنَايَةٌ ج جِنَايَاتٌ. جَرِيمَةٌ جِنَائِيَّةٌ. בַּעֲווֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים لِكَثْرَةِ ذُنُوبِنَا. لِأَسَفِنَا الشَّدِيدِ.

עוועים ע' עִוְעִים.

עִוּוּת, עיוות ז' (־תִים) ١. عِوَجٌ. إِلْتِوَاءٌ. عَقْفٌ. تَحْرِيفٌ. تَشْوِيهٌ. إِفْسَادٌ. ٢. عَدَمُ دِقَّةٍ. إِنْحِرَافٌ. ٣. في الطب: تَشَنُّجٌ. עִוּוּת הָאֱמֶת تَشْوِيهُ الحَقِيقَةِ. עִוּוּת הַדִּין إِجْحَافٌ فِي الحُكْمِ. جَوْرٌ. ظُلْمٌ. غُبْنٌ.

עוותת ע' עַוֶּתֶת.

(עוז) הֵעִיז פ' ١. حَمَى – أَلْجَأَ. جَمَّعَ. ٢. تَجَرَّأَ. הֵעֵז ע' (עזז).

עוז ע' עֹז. **עוזי** ע' עֻזִּי.

עוֹזֵר ז' (־זְרִים) ١. مُسَاعِدٌ. مُعَاوِنٌ. مُعِينٌ. سَنَدٌ. عَوْنٌ ج أَعْوَانٌ. ٢. نَائِبٌ. עוֹזֵר דַּלִּים المُعِينُ. مُعِينُ الفُقَرَاءِ. صِفَةٌ لِلّٰهِ تَعَالَى. עוֹזֵר רָאשִׁי كَبِيرُ المُسَاعِدِينَ. السَّاعِدُ الأَيْمَنُ. עוֹזֶרֶת בַּיִת مُسَاعِدَةُ رَبَّةِ البَيْتِ. مُسَاعِدَةٌ فِي المَنْزِلِ.

עוזרד, עוזרר ע' עֻזְרָר. **(עוט) עָט** ע' (עיט).

עוֹטֶה ת' (־טִים) مُغَطًّى. مُغَلَّفٌ. مُكْتَسٍ(ي). مُلَفَّعٌ. لَابِسٌ ومجازًا: حَزِينٌ. مُكْتَئِبٌ. עוֹטֶה קָלוֹן مُفْتَضَحٌ. خَزْيَانُ ج خَزَايَا. عَلَيْهِ وَصْمَةُ عَارٍ.

עוֹטֵף ז' (־טְפִים) مُغَلِّفٌ (وخصوصًا في دار تغليف الحمضيات). مُوَضِّبٌ.

עוֹטְפָן ז' (־נִים) مِلَفٌّ ج مِلَفَّاتٌ. دُوسِيه ج دُوسِيهَاتٌ.

עֲוָיָה, עוויה נ' (־יוֹת) جَهَامَةٌ. تَصْعِيرُ (تَكْشِيرُ) الوَجْهِ. تَشَنُّجٌ. تَبْوِيزٌ.

עֲוִיל ז' (־לִים) ١. رَاضِعٌ ج رُضَّعٌ. رَضِيعٌ ج رُضَعَاءُ. ٢. ظَالِمٌ ج ظُلَّامٌ وظَالِمُونَ.

עוֹיֵן תה"פ (־יְנִים) عَادٍ(ي) ج عُدَاةٌ. مُعَادٍ(ي). مُنَاوِئٌ. حَاقِدٌ. צַד עוֹיֵן ע' צַד.

עוֹיְנוּת נ' عِدَاءٌ. مُنَاصَبَةُ العِدَاءِ. مُعَادَاةٌ. حِقْدٌ. مَقْتٌ. הִפְגִּין עוֹיְנוּת نَاصَبَ العِدَاءَ. أَظْهَرَ عَدَاءَهُ (حِقْدَهُ).

עֲוִית, עווית נ' (־תוֹת) في الطب: تَشَنُّجٌ ج تَشَنُّجَاتٌ. עֲוִית רַחֲמִית في الطب: تَشَنُّجٌ رَعْشِيٌّ. تَشَنُّجٌ مُتَوَاتِرٌ (clonic spasm).

עֲוִיתִי, עוויתי ת' (־יִּים) تَشَنُّجِيٌّ.

עוֹכֵר תה"פ (־כְרִים) مُعَكِّرٌ. مُكَدِّرٌ ومجازًا: مُفْسِدٌ. مُزْعِجٌ ע' עָכַר. עוֹכֵר יִשְׂרָאֵל كِنَايَةٌ عَنْ ظَالِمٍ طَاغِيَةٍ بِحَقِّ بَنِي إِسْرَائِيلَ. הָיָה בְּעוֹכְרָיו سَبَّبَ لَهُ مَكْرُوهًا. عَادَ عَلَيْهِ بِالوَبَالِ. كَانَ وَخِيمَ العَاقِبَةِ عَلَيْهِ.

עוּל ז' (־לִים) رَاضِعٌ ج رُضَّعٌ. رَضِيعٌ ج رُضَعَاءُ. طِفْلٌ ج أَطْفَالٌ. صَغِيرٌ ج صِغَارٌ. עוּל יָמִים صَغِيرٌ. صَغِيرُ السِّنِّ.

עָוַל, עיוול פ' جَارَ – أَجْحَفَ. غَبَنَ – ظَلَمَ – ضَامَ – עַוָּל ظَلَمَ. غَبَنَ. هَضَمَ حَقَّهُ.

עָוֶל, עוול ז' ظُلْمٌ. حَيْفٌ. جَوْرٌ. إِجْحَافٌ. ضَيْمٌ. غَبْنٌ. אִישׁ עָוֶל ظَلَّامٌ. لَئِيمٌ ج لِئَامٌ. غَابِنٌ. جَائِرٌ. وَغْدٌ ج أَوْغَادٌ. مُحْتَالٌ.

עַוָּל, עוול ת' (־לִים) ظَلَّامٌ. ظَالِمٌ. غَابِنٌ. جَائِرٌ. آثِمٌ. وَغْدٌ.

עול ע' עֹל.

עוֹלֵב ת' (־לְבִים) مُحَقِّرٌ. مُهِينٌ. مَاسٌّ بِالكَرَامَةِ. יַחַס עוֹלֵב مُعَامَلَةٌ مَاسَّةٌ بِالكَرَامَةِ. تَصَرُّفٌ مُهِينٌ.

עוֹלֶה ז' (־לִים) ١. قَادِمٌ جَدِيدٌ. عَائِدٌ جَدِيدٌ إِلَى إِسْرَائِيلَ. مُهَاجِرٌ يَهُودِيٌّ إِلَى إِسْرَائِيلَ. ٢. صَاعِدٌ. مُرْتَقٍ(ي). עוֹלֶה וְיוֹרֵד صَاعِدًا نَازِلًا. صُعُودًا وَنُزُولًا. עוֹלֶה רֶגֶל حَاجٌّ ج حُجَّاجٌ. زَائِرٌ ج زُوَّارٌ وزَائِرُونَ لِلأَمَاكِنِ المُقَدَّسَةِ.

עוֹלָה נ' (־לוֹת) مُحْرَقَةٌ ج مُحْرَقَاتٌ. الذَّبِيحَةُ الَّتِي تُحْرَقُ كُلِّيًّا تَعَبُّدًا لِلّٰهِ تَعَالَى. قُرْبَانٌ ج قَرَابِينُ.

עַוְלָה, עוולה נ' (עַוְלוֹת) جَوْرٌ. ظُلْمٌ. إِجْحَافٌ. غَبْنٌ. حَيْفٌ. ضَيْمٌ. בֶּן עַוְלָה وَغْدٌ ج أَوْغَادٌ. جَائِرٌ. ظَالِمٌ.

עוֹלֵל, עוֹלָל ז' (־לְלִים, ־לָלִים) ١. رَاضِعٌ ج رُضَّعٌ. رَضِيعٌ ج رُضَعَاءُ. طِفْلٌ ج أَطْفَالٌ. صَغِيرٌ ج صِغَارٌ.

עוֹלֵלָה, עוֹלֶלֶת נ' (־לוֹת) ١. لَقَطٌ. تَرِيكٌ. مَا تَبَقَّى عَلَى الشَّجَرِ مِنْ ثَمَرٍ بَعْدَ القَطْفِ. ٢. عُنْقُودٌ مِنَ العِنَبِ يَحْمِلُ بَقَايَا العِنَبِ المَقْطُوفِ عَلَى الكَرْمَةِ. עוֹלֵלוֹת

لُقَاطٌ. الثَّمَرُ المَتْرُوكُ عَلَى الشَّجَرِ بَعْدَ مَوْسِمِ القِطَافِ يُمْكِنُ لِلْفُقَرَاءِ اجْتِنَاؤُهُ لَهُمْ ومجازًا: مُتَفَرِّقَاتٌ. مِنْ هُنَا وَهُنَاكَ.

עוֹלָם ז׳ (־מוֹת, ־מִים) ١. عَالَمٌ ج عَوَالِمُ. دُنْيَا ج دُنًى. كَوْنٌ ج أَكْوَانٌ. الوُجُودُ. ٢. البَشَرِيَّةُ. العَالَمُ البَشَرِيُّ. الإِنْسَانِيَّةُ. الخَلْقُ. الوَرَى. ٣. بِيئَةٌ ج بِيئَاتٌ. ٤. جُمْهُورٌ (غفير) ج جَمَاهِيرُ. حَشْدٌ ج حُشُودٌ. ٥. مُتْعَةٌ ج مُتَعٌ. ٦. أَبَدٌ ج آبَادٌ. أَزَلٌ. خُلُودٌ. עוֹלָם הָאֱמֶת عَالَمُ الحَقِّ. عَالَمُ الخُلُودِ. الآخِرَةُ. دَارُ البَقَاءِ. הָעוֹלָם הַבָּא الآخِرَةُ. المَعَادُ. العَالَمُ الآخَرُ. دُنْيَا مَا بَعْدَ المَوْتِ. دَارُ البَقَاءِ. الآجِلَةُ. עוֹלָם הָפוּךְ عَالَمٌ مَقْلُوبٌ. عَالَمٌ غَرِيبٌ عَجِيبٌ ومجازًا: فَوْضَى. بَلْبَلَةٌ. إِخْتِلَاطُ الحَابِلِ بِالنَّابِلِ. הָעוֹלָם הַזֶּה الدُّنْيَا. دُنْيَا الزَّوَالِ. العَاجِلَةُ. הָעוֹלָם הֶחָדָשׁ العَالَمُ الجَدِيدُ. كِنَايَةٌ عَنِ القَارَّةِ الأَمْرِيكِيَّةِ. הָעוֹלָם הַיָּשָׁן العَالَمُ القَدِيمُ. كِنَايَةٌ عَنِ القَارَّاتِ الثَّلَاثِ: آسْيَا وَأُورُوبَا وَإِفْرِيقْيَا. עוֹלָם מָלֵא عَالَمٌ مَلِيءٌ. عَالَمٌ كَامِلٌ. دُنْيَا كَامِلَةٌ. עוֹלָם הַנְּשָׁמוֹת عَالَمُ الأَرْوَاحِ. العَالَمُ الرُّوحَانِيُّ. الآخِرَةُ. دَارُ الخُلُودِ. הָעוֹלָם הַשְּׁלִישִׁי العَالَمُ الثَّالِثُ. كِنَايَةٌ عَنِ الدُّوَلِ المُتَطَوِّرَةِ (خصوصًا في افريقيا وآسيا). עוֹלָם הַשֶּׁקֶר عَالَمُ الزَّيْفِ. دُنْيَا الزَّوَالِ. عَالَمُنَا الَّذِي نَعِيشُ فِيهِ. עוֹלָם הַתֹּהוּ دُنْيَا الفَوْضَى. كِنَايَةٌ عَنِ الجَحِيمِ الَّذِي يُعَاقَبُ فِيهِ الآثِمُونَ فِي الآخِرَةِ ومجازًا: عَالَمُنَا هذَا. הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן العَالَمُ السُّفْلِيُّ. عَالَمُ الإِجْرَامِ. עוֹלָם וּמְלוֹאוֹ ١. الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا. الخَلِيقَةُ. ٢. مَا لَذَّ وَطَابَ. עוֹלָם שֶׁל הֶפְקֵר عَالَمُ الفَوْضَى. عَالَمٌ سَائِبٌ. عَالَمٌ مُشَوَّشٌ. فَلَتَانٌ. עוֹלָם שֶׁכֻּלּוֹ טוֹב عَالَمُ النَّعِيمِ. عَالَمٌ تَجْرِي الأَنْهَارُ مِنْ تَحْتِ الصَّالِحِينَ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ. לְעוֹלָם ١. أَبَدًا. إِلَى الأَبَدِ. دَائِمًا وَأَبَدًا. عَلَى مَرِّ الدُّهُورِ. ٢. حَقًّا. לְעוֹלָם וָעֶד أَبَدَ الأَبَدِ. أَبَدَ الأَبَدِيَّةِ. أَبَدَ الآبِدِينَ. לְעוֹלָם לֹא أَبَدًا. قَطْعِيًّا. مُطْلَقًا. البَتَّةَ. وَلَا مَرَّةً. לֹא מֵהָעוֹלָם הַזֶּה لَيْسَ مِنْ عَالَمِنَا هذَا ومجازًا: مُدْهِشٌ. رَائِعٌ. مُمْتَازٌ جِدًّا. מֵעוֹלָם دَائِمًا وَأَبَدًا. أَبَدًا. מֵעוֹלָם לֹא أَبَدًا. قَطْعًا. قَطْعِيًّا. قَطُّ. مُطْلَقًا. אֲבוֹת הָעוֹלָם أَقْطَابُ الأُمَّةِ. قَادَتُهَا (في الاجيال السابقة). אֲדוֹן עוֹלָם مِنْ أَسْمَاءِ الجَلَالَةِ. مَالِكُ الدُّنْيَا. اللّٰهُ تَعَالَى. رَبُّ العَالَمِينَ. אַהֲבַת עוֹלָם حُبٌّ أَبَدِيٌّ (خَالِدٌ). אֲחֻזַּת עוֹלָם مُلْكٌ أَبَدِيٌّ (ارض). وَطَنٌ أَبَدِيٌّ. אֻמּוֹת הָעוֹלָם سَائِرُ شُعُوبِ العَالَمِ. בָּאֵי עוֹלָם أَبْنَاءُ هذَا العَالَمِ. البَشَرِيَّةُ. النَّاسُ. الأَنَامُ. الخَلْقُ. בֵּית עוֹלָם المَقَرُّ الأَبَدِيُّ. كِنَايَةٌ عَنِ المَقْبُرَةِ. בְּרִיאַת הָעוֹלָם الخَلِيقَةُ. خَلْقُ الكَوْنِ وَمَا فِيهِ. التَّكْوِينُ. בְּרִית עוֹלָם مِيثَاقٌ أَبَدِيٌّ. صَدَاقَةٌ خَالِدَةٌ. גַּלְגַּל חוֹזֵר בָּעוֹלָם الدُّنْيَا فَلَكٌ دَوَّارٌ – يَوْمٌ لَكَ وَيَوْمٌ عَلَيْكَ. דֵּרָאוֹן עוֹלָם عَارٌ أَبَدِيٌّ. وَصْمَةُ عَارٍ عَلَى مَدَى الحَيَاةِ. הַשְׁקָפַת עוֹלָם مَنْظُورٌ. وِجْهَةُ نَظَرٍ. رَأْيٌ ج آرَاءٌ. חַיֵּי עוֹלָם ١. حَيَاةُ الخُلْدِ. حَيَاةُ الخُلُودِ. ٢. دَارُ البَقَاءِ. العَالَمُ الآخَرُ. חֲלַל הָעוֹלָם الكَوْنُ. فَضَاءُ العَالَمِ. الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا. חֹק (חֻקַּת) עוֹלָם سُنَّةٌ أَبَدِيَّةٌ. חֶרְפַּת עוֹלָם عَارٌ أَبَدِيٌّ. وَصْمَةُ عَارٍ عَلَى مَرِّ الأَجْيَالِ. כִּבְשׁוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם أَسْرَارُ العَالَمِ. عَجَائِبُ الدُّنْيَا. לְזֵכֶר עוֹלָם تَذْكَارٌ أَبَدِيٌّ. ذِكْرَى أَبَدِيَّةٌ. לִפְנֵי עוֹלָם וּמְלוֹאוֹ بَيْنَ سَمْعِ النَّاسِ وَبَصَرِهِمْ. عَلَى رُؤُوسِ الأَشْهَادِ. عَلَنًا. מֵאָז וּמֵעוֹלָם مُنْذُ الأَزَلِ. دَائِمًا وَأَبَدًا. מְבַלֵּה עוֹלָם قَلِيلُ الصَّلَاحِ. لَا خَيْرَ فِيهِ. عَاطِلٌ. מִלְחֶמֶת הָעוֹלָם הָרִאשׁוֹנָה الحَرْبُ العَالَمِيَّةُ الأُولَى (١٩١٤–١٩١٨). מִלְחֶמֶת הָעוֹלָם הַשְּׁנִיָּה الحَرْبُ العَالَمِيَّةُ الثَّانِيَةُ (١٩٣٩–١٩٤٥). מֶלֶךְ הָעוֹלָם مَالِكُ الدُّنْيَا. رَبُّ العَالَمِينَ. اللّٰهُ تَعَالَى. סוֹף הָעוֹלָם نِهَايَةُ العَالَمِ ومجازًا: مَكَانٌ نَاءٍ (بَعِيدٌ). מִסּוֹף הָעוֹלָם וְעַד סוֹפוֹ مِنْ أَقْصَى الدُّنْيَا إِلَى أَدْنَاهَا. جَمِيعًا دُونَ اسْتِثْنَاءٍ. עַד סוֹף הָעוֹלָם إِلَى الأَبَدِ. حَتَّى الأَزَلِ. עַד עוֹלָם إِلَى الأَبَدِ. أَبَدًا. أَبَدَ الدَّهْرِ. أَبَدَ الآبِدِينَ. רִבּוֹן הָעוֹלָם, רִבּוֹן כָּל הָעוֹלָמִים, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם رَبُّ العَالَمِينَ. مَالِكُ هذِهِ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا. רָזֵי עוֹלָם أَسْرَارُ العَالَمِ. عَجَائِبُهُ وَمَكْنُونَاتُهُ. שֵׁם עוֹלָם شُهْرَةٌ عَالَمِيَّةٌ. صِيتٌ عَالَمِيٌّ. שְׁלוֹם עוֹלָם سَلَامٌ أَبَدِيٌّ. سَلَامٌ دَائِمٌ (مُسْتَدِيمٌ). תִּקּוּן הָעוֹלָם نِظَامُ الحَيَاةِ. المُحَافَظَةُ عَلَى نِظَامِ الحَيَاةِ. כְּנֹהַג שֶׁבָּעוֹלָם حَسَبَ العُرْفِ المُتَّبَعِ. بِمُوجِبِ التَّقَالِيدِ المَرْعِيَّةِ. הָלַךְ לְעוֹלָמוֹ مَضَى فِي سَبِيلِهِ. ذَهَبَ فِي ذِمَّةِ اللّٰهِ. إِنْتَقَلَ إِلَى رَحْمَتِهِ تَعَالَى. وَافَاهُ الأَجَلُ. قَضَى نَحْبَهُ. לֹא הָיוּ דְּבָרִים מֵעוֹלָם (לֹהֲדָ"ם) ע׳ דָּבָר. דָּבָר שֶׁלֹּא בָּא לָעוֹלָם أَمْرٌ لَمْ يَأْتِ إِلَى الوُجُودِ ومجازًا: بَيْضَةٌ لَمْ تُولَدْ. אֵין אָדָם מַקְנֶה דָּבָר שֶׁלֹּא בָּא לָעוֹלָם مجازًا: فَاقِدُ الشَّيْءِ لَا يُعْطِيهِ. זֶה לֹא סוֹף הָעוֹלָם لَيْسَ هذَا نِهَايَةَ العَالَمِ ومجازًا: لَا بَأْسَ عَلَيْكَ. חָשַׁךְ עָלָיו עוֹלָמוֹ إِسْوَدَّتِ الدُّنْيَا فِي عَيْنَيْهِ. قَامَتْ عَلَيْهِ القِيَامَةُ. עוֹלָם כְּמִנְהָגוֹ נוֹהֵג هذِهِ سُنَّةُ الحَيَاةِ. العَالَمُ فَلَكٌ دَوَّارٌ. רָאָה עוֹלָמוֹ בְּחַיָּיו دَارَ بِلَادًا وَأَكَلَ أَعْيَادًا. حَظِيَ بِمُتَعِ الحَيَاةِ. הָעוֹלָם לְסֻלָּם דּוֹמֶה, זֶה יוֹרֵד בּוֹ וְזֶה עוֹלֶה ע׳ סֻלָּם. עוֹלָמִים عَالَمِينَ. خُلُودٌ. أَبَدِيَّةٌ. سَرْمَدِيَّةٌ. לְעוֹלָמִים أَبَدَ الأَبَدِ. إِلَى الأَبَدِ. أَبَدًا. دَائِمًا وَأَبَدًا. עַד עוֹלְמֵי עַד, לְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים إِلَى الأَبَدِ. إِلَى أَبَدِ الآبِدِينَ. בֵּין שְׁנֵי עוֹלָמוֹת بَيْنَ عَالَمَيْنِ ومجازًا: حَائِرٌ بَيْنَ قَرَارَيْنِ كِلَاهُمَا هَامٌّ. הוּא נֶהֱנֶה מִשְּׁנֵי הָעוֹלָמוֹת حَظِيَ بِالدَّارَيْنِ ومجازًا: نَاجِحٌ فِي عَالَمِ المَادَّةِ وَفِي عَالَمِ الرُّوحِ.

עוֹלָמִי ת׳ (־מִיִּים) ١. عَالَمِيٌّ. دَوْلِيٌّ. ٢. شَامِلٌ. عَامٌّ. ٣. أَبَدِيٌّ. خَالِدٌ. ٤. סל׳ رَوْعَةٌ! رَائِعٌ! عَظِيمٌ! مُمْتَازٌ! הַבַּנְק הָעוֹלָמִי البَنْكُ العَالَمِيُّ (الدَّوْلِيُّ).

עוֹלָמִיּוּת נ׳ عَالَمِيَّةٌ. دَوْلِيَّةٌ. شُمُولٌ. عُمُومٌ.

עוֹלֵשׁ ע׳ עֹלֶשׁ.

עוֹמֵד ת׳ (־מְדִים) ١ وَاقِفٌ. قَائِمٌ. مَاثِلٌ. شَاخِصٌ. مُنْتَصِبٌ. ٢. بَاقٍ(ي). مَاكِثٌ. הַלְוָאָה עוֹמֶדֶת قَرْضٌ عَالِقٌ. قَرْضٌ مَشْرُوطٌ. מַיִם עוֹמְדִים مَاءٌ رَاكِدٌ. مُسْتَنْقَعٌ. פֹּעַל עוֹמֵד في القواعد: فِعْلٌ لَازِمٌ ע׳ פֹּעַל.

עומד ע' עֹמֶד. **עומס** ע' עֹמֶס.

עומק ע' עֹמֶק. **עומקא** ע' עָמְקָא.

עומר ע' עֹמֶר. **עונג** ע' עֹנֶג.

עוֹנָה נ' (־נות) ١. فَصْلٌ ج فُصُولٌ. مَوْسِمٌ ج مَوَاسِمُ. أَوَانٌ. وَقْتٌ ج أَوْقَاتٌ. فَتْرَةٌ ج فَتَرَاتٌ. ٢. الدَّوْرَةُ الشَّهْرِيَّةُ لَدَى المَرْأَةِ. עוֹנָה בוֹעֶרֶת عِزُّ المَوْسِمِ. مَوْسِمُ العَمَلِ. فَتْرَةُ العَمَلِ عَلَى قَدَمٍ وَسَاقٍ. עוֹנָה מֵתָה ע' מֵת. עוֹנַת הַמְּלָפְפוֹנִים مجازًا: مَوْسِمُ الكَسَادِ. עוֹנַת מַעֲבָר مَوْسِمٌ انْتِقَالِيٌّ. كِنَايَةٌ عَنِ الرَّبِيعِ وَالخَرِيفِ. עוֹנַת הָעֲלִיָּה לָרֶגֶל مَوْسِمُ الحَجِّ. مَوْسِمُ الزِّيَارَةِ إِلَى الأَمَاكِنِ المُقَدَّسَةِ. בְּעֵת וּבְעוֹנָה אַחַת فِي آنٍ وَاحِدٍ. مُتَزَامِنٌ. فِي نَفْسِ الوَقْتِ. مَعًا. בְּעוֹנַת־ فِي مَوْسِمِ. إِبَّانَ. בְּעוֹנָתוֹ فِي أَوَانِهِ. فِي وَقْتِهِ المُنَاسِبِ. עוֹנוֹת הַשָּׁנָה فُصُولُ السَّنَةِ.

עוני ע' עֹנִי. **עונש** ע' עֹנֶשׁ.

עוֹנְשִׁין ז"ר عُقُوبَةٌ. جَزَاءٌ. בְּעִיטַת עוֹנְשִׁין في كرة القدم: ضَرْبَةُ جَزَاءٍ ע' עֹנֶשׁ. דִּינֵי עוֹנְשִׁין قَانُونُ العُقُوبَاتِ. קְלִיעַת עוֹנְשִׁין في كرة السلة: ضَرْبَةُ جَزَاءٍ.

עוֹנָתִי ת' (־יִּים) مَوْسِمِيٌّ. فَصْلِيٌّ. دَوْرِيٌّ.

עוֹנָתִיּוּת נ' مَوْسِمِيَّةٌ. فَصْلِيَّةٌ. دَوْرِيَّةٌ.

עוֹסֵק ז' (־סְקִים) مُشْتَغِلٌ. مُزَاوِلٌ. مُتَسَبِّبٌ ע' עֵסֶק. עוֹסֵק מֻרְשֶׁה مُشْتَغِلٌ مُرَخَّصٌ (مُوَكَّلٌ) (licensed dealer).

עִוְעִים, עוועים ז"ר قَلْقَلَةٌ. بَلْبَلَةٌ. إِخْتِلَاطُ العَقْلِ. هَوَسٌ. لَوْثَةٌ فِي العَقْلِ. רוּחַ עִוְעִים إِخْتِلَاطُ العَقْلِ. لَوْثَةٌ (لُوثَةٌ).

(עוף) עָף פ' ١. طَارَ ـِ حَلَّقَ. عَافَ ـِ إِرْتَفَعَ. ٢. مَضَى ـِ مَرَّ ـُ سَرِيعًا. إِرْتَفَعَ بِلَمْحِ البَصَرِ. הִגְבִּיהַּ עוּף حَلَّقَ عَالِيًا. سَمَا ـُ إِلَى العَلْيَاءِ. إِرْتَفَعَ عَالِيًا عَالِيًا. כַּחֲלוֹם יָעוּף مَاضٍ كَالحُلْمِ ومجازًا: سَحَابَةُ صَيْفٍ. زَائِلٌ. عَابِرٌ. עוֹפֵף ١. حَلَّقَ. طَارَ. ٢. لَوَّحَ يَمِينًا وَشِمَالًا. הִתְעוֹפֵף رَفْرَفَ. تَطَايَرَ. طَارَ مِنْ مَكَانٍ لِآخَرَ ومجازًا: تَلَاشَى. إِضْمَحَلَّ. زَالَ ـُ הֵעִיף ١. طَيَّرَ. أَطَارَ. رَفَعَ ـَ عَالِيًا. ٢. رَمَى ـِ قَذَفَ ـِ ٣. طَرَدَ ـُ (من منصب). رَفَتَ ـِ رَمَّجَ. أَعْفَى. הֵעִיף עַיִן لَمَحَ ـَ أَلْقَى نَظْرَةً عَلَى. הֵעִיף עֲפִיפוֹן طَيَّرَ طَيَّارَةً. הוּעַף ١. طُيِّرَ. ٢. رُمِيَ. قُذِفَ. طُرِدَ (من منصب). رُفِتَ.

עוֹף ז' (־פוֹת) ١. طَائِرٌ ج طَيْرٌ وطُيُورٌ وأَطْيَارٌ. ٢. دَجَاجٌ. فَرْخَةٌ م'. עוֹף טוֹרֵף طَيْرٌ جَارِحٌ. كَاسِرٌ ج كَوَاسِرُ. עוֹף כְּנַף الطَّيْرُ. الطُّيُورُ. עוֹף לַיְלָה طَيْرٌ لَيْلِيٌّ. עוֹף מוּזָר كِنَايَةٌ عَنْ شَخْصٍ غَرِيبِ الأَطْوَارِ. עוֹף מַיִם طَائِرٌ مَائِيٌّ. بِنْتُ المَاءِ. בְּשַׂר עוֹף لَحْمُ الدَّجَاجِ. لَحْمُ فِرَاخٍ م'. שַׁפַּעַת הָעוֹפוֹת إِنْفْلُونْزَا الطُّيُورِ. כָּל עוֹף לְמִינוֹ יִשְׁכֹּן וּבֶן אָדָם לְדוֹמֶה לוֹ الطُّيُورُ عَلَى أَشْكَالِهَا تَقَعُ. شَبِيهُ الشَّيْءِ

مُنْجَذِبٌ إِلَيْهِ.

עופי ע' עֹפִי. **עופל** ע' עֹפֶל.

עוֹפְפוּת נ' طَيَرَانٌ. تَحْلِيقٌ.

עופר ע' עֹפֶר.

עוֹפֶרֶת נ' (־פָרוֹת) رَصَاصٌ (عنصر فلزي). עוֹפֶרֶת לְבָנָה سِبِيدَاجٌ. رَصَاصٌ أَبْيَضُ (ceruse). עֵט עוֹפֶרֶת قَلَمُ رَصَاصٍ ע' עִפָּרוֹן.

עוֹפַרְתִּי ת' (־יִּים) رَصَاصِيٌّ. كَالرَّصَاصِ. ثَقِيلٌ

(עוץ) עָץ פ' أَشَارَ. نَصَحَ ـَ أَسْدَى مَشُورَةً لِـ ע' יָעַץ.

עוצבה ע' עֻצְבָּה. **עוצם** ע' עֹצֶם.

עוֹצֵר ז' (־צְרִים) ١. وَصِيٌّ ج أَوْصِيَاءُ. وَصِيٌّ عَلَى العَرْشِ. ٢. حَاكِمٌ ج حُكَّامٌ. מוֹעֶצֶת עוֹצְרִים مَجْلِسُ وِصَايَةٍ.

עוצר ע' עֹצֶר.

(עוק) הֵעִיק פ' ضَايَقَ. ضَغَطَ ـَ ومجازًا: قَبَضَ ـِ الصَّدْرَ. كَسَفَ ـِ البَالَ.

עָוָק ז' (עֲוָקִים) دَرَجَةٌ (في سلم) ج دَرَجَاتٌ ע' חָוָק.

עוֹקֵב (־קְבִים) ١. ת' تَابِعٌ ج تَوَابِعُ. تَالٍ(ي) ج تَوَالٍ(ي). لَاحِقٌ ج لَوَاحِقُ. مُتَسَلْسِلٌ. ٢. ז' خَزَّانُ المَاءِ. מִסְפָּרִים עוֹקְבִים أَرْقَامٌ مُتَتَالِيَةٌ (مُتَعَاقِبَةٌ، مثلاً: ٤، ٥، ٦).

עוֹקְדָן ז' (־נִים) دُوسِيه ج دُوسِيهَات. مِلَفٌّ مِنَ المُقَوَّى.

עוקם ע' עֹקֶם.

עוֹקְמָן, עוֹקְמָנִי ת' (־נִים, ־יִּים) مُلْتَوٍ(ي). مُعْوَجٌّ. مُحَجَّنٌ. مَعْقُوفٌ.

עוֹקֵף (־קְפִים) ١. ת' مُتَجَاوِزٌ. مُتَخَطٍّ(ي). ٢. ז' طَرِيقٌ جَانِبِيٌّ.

עוֹקְפָנִי ת' (־יִּים) مُتَخَطٍّ(ي). مُتَجَاوِزٌ. مُدَاوِرٌ. مُرَاوِغٌ.

עוקץ ע' עֹקֶץ.

עוֹקְצָנוּת נ' ١. قَرْصٌ. وَخْزٌ. لَسْعٌ. لَدْغٌ. ٢. مجازًا: سُخْرِيَةٌ. تَهَكُّمٌ. غَمْزٌ. لَمْزٌ. مَسٌّ بِالكَرَامَةِ.

עוֹקְצָנִי ת' (־יִּים) ١. قَارِصٌ. مُوخِزٌ. ٢. مجازًا: لَاذِعٌ. تَهَكُّمِيٌّ. سَاخِرٌ.

(עור) נֵעוֹר, ניעור פ' إِسْتَفَاقَ. إِسْتَيْقَظَ. إِنْتَبَهَ. نَهَضَ مِنْ كَبْوَتِهِ. إِنْتَفَضَ مِنْ سُبَاتِهِ. עוֹרֵר ١. أَيْقَظَ. أَنْهَضَ. إِسْتَنْهَضَ. نَبَّهَ. أَثَارَ. نَشَّطَ. ٢. أَهَابَ بِـ إِسْتَحَثَّ. حَفَّزَ عَلَى. إِسْتَفَزَّ. حَدَا ـُ بِـ (إِلَى). دَعَا ـُ إِلَى. رَغَّبَ فِي. أَغْرَى. עוֹרֵר הִתְעַנְיְנוּת إِسْتَرْعَى الانْتِبَاهَ. أَثَارَ الاهْتِمَامَ. لَفَتَ ـِ الأَنْظَارَ. הִתְעוֹרֵר ١. أَفَاقَ. إِسْتَفَاقَ. نَهَضَ ـَ إِسْتَيْقَظَ. صَحَا ـُ وَعَى (يَعِي). تَنَبَّهَ. ٢. نَشِطَ ـَ خَفَّ ـُ إِلَى. جَدَّ ـِ فِي. ٣. ظَهَرَ ـَ بَدَا ـُ إِنْبَثَقَ. ٤. هَمَّ ـُ بِـ عَزَمَ ـِ عَلَى. ٥. قَامَ ـُ حَدَثَ ـُ وَقَعَ (يَقَعُ). הֵעִיר ١. أَيْقَظَ. نَبَّهَ مِنْ نَوْمٍ. أَنْهَضَ. أَفَاقَ. ٢.

حَثَّ ـ عَلَى. ٣. لاحَظَ. نَبَّهَ إلَى. لَفَتَ النَّظَرَ إلَى. إسْتَرْعَى انْتِبَاهَ. הֵעִיר הֶעָרָה أَبْدَى مُلاحَظَةً. عَلَّقَ عَلَى. عَقَّبَ عَلَى. הוּעַר نُبِّهَ. لُوحِظَ. وُجِّهَ الانْتِبَاهُ إلَيْهِ.

עִוֵּר, עִיוֵּר פ' ١. عَمَّى. أَعْمَى. فَقَأَ ـ العَيْنَ. سَمَلَ ـُ ٢. مجازًا: أَخْفَى. وَرَّى. הִתְעַוֵּר عَمِيَ ـَ تَسَمَّلَ. فَقَدَ ـِ بَصَرَهُ. كُفَّ ـُ بَصَرُهُ.

עִוֵּר, עִיוֵּר תו"ז (־וְרִים) ١. أَعْمَى ج عُمْيٌ وعُمْيَانٌ د' عَمْيَاءُ. ضَرِيرٌ. كَفِيفُ البَصَرِ. مَكْفُوفٌ. ٢. عَمِهٌ. فَاقِدُ الحِسِّ. فِي عَيْنِهِ غِشَاوَةٌ. עִוֵּר בַּלַּיְלָה عَشٍ(ي). أَعْشَى. עִוֵּר צְבָעִים أَعْمَى الأَلْوَانِ ע' דַּלְטוֹנִיסְט. מְעִי עִוֵּר الزَّائِدَةُ الدُّودِيَّةُ. المِعَى (المِصْرَانُ) الأَعْوَرُ ע' מְעִי, מְעִי אָטוּם. לִפְנֵי עִוֵּר לֹא תִּתֵּן מִכְשׁוֹל لاَ تَضَعْ عَقَبَةً أَمَامَ الأَعْمَى.

עוֹר ז' (־רוֹת) جِلْدٌ ج جُلُودٌ. بَشَرَةٌ. أَدِيمٌ ج أُدُمٌ. עוֹר הַתֹּף طَبْلَةُ الأُذُنِ. עוֹר וַעֲצָמוֹת جِلْدٌ وعَظْمٌ ومجازًا: مَهْزُولٌ. ضَامِرٌ. עוֹר שֶׁל פִּיל جِلْدُ فِيلٍ ومجازًا: قِلَّةُ حَسَاسِيَّةٍ. عَدَمُ اهْتِمَامٍ بِالغَيْرِ. מַחֲלַת עוֹר مَرَضٌ جِلْدِيٌّ ج أَمْرَاضٌ جِلْدِيَّةٌ. עִבּוּד עוֹרוֹת دِبَاغَةٌ. دَبْغُ الجُلُودِ. صِنَاعَةُ دَبْغِ الجُلُودِ. פּוֹשֵׁט עוֹר ١. سَلاَّخٌ. كَاشِطُ الجِلْدِ. ٢. مجازًا: إسْتِغْلالِيٌّ. הָפַךְ עוֹרוֹ مجازًا: قَلَبَ ـِ ظَهْرَ المِجَنِّ. تَحَوَّلَ عَنْ. إنْقَلَبَ عَلَى. מֵעוֹר אֶחָד مِنْ جِنْسٍ وَاحِدٍ. مِنْ نَوْعٍ وَاحِدٍ. مِنْ نَفْسِ الصِّنْفِ. הֲיַהֲפֹךְ כּוּשִׁי עוֹרוֹ ע' כּוּשִׁי. יָצָא מֵעוֹרוֹ خَرَجَ ـُ عَنْ طَوْقِهِ. נִמְלַט בְּעוֹר שִׁנָּיו هَرَبَ ـُ بِجِلْدِهِ. لاذَ ـُ بِأَذْيَالِ الفِرَارِ. وَلَّى الأَدْبَارَ. זְאֵב בְּעוֹר כֶּבֶשׂ ذِئْبٌ فِي جِلْدِ حَمَلٍ. נִכְנַס לְתוֹךְ עוֹרוֹ שֶׁל פְּלוֹנִי مجازًا: تَجَانَسَ مَعَ فُلانٍ. وَضَعَ نَفْسَهُ فِي مَوْضِعِهِ. تَقَمَّصَ نَفْسِيَّتَهُ.

עוֹרֵב ז' (־רְבִים) غُرَابٌ ج غِرْبَانٌ. زَاغٌ ج زِيغَانٌ. עוֹרֵב לָבָן غُرَابٌ أَبْيَضُ (لا وجود له) ومجازًا: مُحَالٌ. مُسْتَحِيلٌ. לֹא לְחִנָּם הָלַךְ זַרְזִיר אֵצֶל עוֹרֵב, אֶלָּא מִפְּנֵי שֶׁהוּא בֶּן מִינוֹ الطُّيُورُ عَلَى أَشْكَالِهَا تَقَعُ. شَبِيهُ الشَّيْءِ مُنْجَذِبٌ إلَيْهِ. שָׁחֹר כָּעוֹרֵב أَسْوَدُ كَالغُرَابِ. أَسْوَدُ قَاتِمٌ (فَاحِمٌ).

עוֹרְבָא Ar. ז' غُرَابٌ ע' עוֹרֵב. עוֹרְבָא פָּרַח مجازًا: قَبْضُ الرِّيحِ. هَبَاءٌ. لاَ شَيْءَ. لاَ يَمُتُّ إلَى الوَاقِعِ بِصِلَةٍ.

עוֹרְבָנִי ז' (־נִים) أَبُو زُرَيْقٍ. قِيق. طَائِرُ الزَّرْيَابِ (jay) ע' קִיק.

עוֹרֵג ת' (־רְגִים) تَوَّاقٌ إلَى. مُتَطَلِّعٌ إلَى. شَوَّافٌ. مُحِبٌّ. مُغْرَمٌ بِـ

עִוָּרוֹן, עִיוָּרוֹן ז' (־רוֹנִים) عَمًى ومجازًا: جَهَالَةٌ. عَدَمُ إدْرَاكٍ. فُقْدَانُ البَصِيرَةِ. עִוָּרוֹן לַיְלָה عَمًى لَيْلِيٌّ. عَشًا. עִוָּרוֹן צְבָעִים عَمَى الأَلْوَانِ. الدَّلْتُونِيَّةُ. מֻכֵּה עִוָּרוֹן أَعْمَى ע' עִוֵּר, סוּמָא.

עִוְּרוּת נ' عَمًى ע' עִוָּרוֹן.

עוֹרִי ת' (־רִיִּים) جِلْدِيٌّ.

עוֹרֵךְ ז' (־רְכִים) مُحَرِّرٌ. مُعِدٌّ لِلنَّشْرِ. رَئِيسُ هَيْئَةِ التَّحْرِيرِ. עוֹרֵךְ לָשׁוֹן (לְשׁוֹנִי) مُحَرِّرٌ لُغَوِيٌّ. مُحَرِّرٌ مَسْؤُولٌ عَنْ سَلامَةِ اللُّغَةِ. עוֹרֵךְ מִשְׁנֶה مُحَرِّرٌ مُسَاعِدٌ. עוֹרֵךְ רָאשִׁי كَبِيرُ المُحَرِّرِينَ. رَئِيسُ تَحْرِيرٍ.

עוֹרֵךְ דִּין ז' (עוֹרְכֵי דִין) مُحَامٍ(ي). مُرَافِعٌ ע' פְּרַקְלִיט.

עורף ע' עֹרֶף.

עוֹרֵק ז' (־רְקִים) عِرْقٌ ج عُرُوقٌ وأَعْرَاقٌ. شِرْيَانٌ ج شَرَايِينُ. وِعَاءٌ دَمَوِيٌّ ومجازًا: طَرِيقٌ رَئِيسِيٌّ (رَئِيسِيَّةٌ). עוֹרְקֵי הַתַּחְבּוּרָה شَبَكَةُ المُوَاصَلاتِ. الطُّرُقُ الرَّئِيسِيَّةُ. אַב עוֹרְקִים, אֲבִי הָעוֹרְקִים أَوْرَطَةٌ ע' אָאוֹרְטָה, אָב, אֲבִי הָעוֹרְקִים. הִסְתַּיְּדוּת עוֹרְקִים تَصَلُّبُ الشَّرَايِينِ ע' הִסְתַּיְּדוּת. חוֹסֵם עוֹרְקִים ע' חֹסֶם.

עוֹרְקִי ת' (־קִיִּים) عِرْقِيٌّ. شِرْيَانِيٌّ. خَاصٌّ بِالأَوْعِيَةِ الدَّمَوِيَّةِ.

עוֹרֵר ז' (־רְרִים, ־רְרִין) مُعْتَرِضٌ. مُسْتَأْنِفٌ. مُدَّعٍ(ي) ע' עָרַר, מְעַרְעֵר. יָצְאוּ (קָמוּ) עוֹרְרִים עַל־ إعْتَرَضُوا عَلَى. قَامَتْ مُعَارَضَةٌ عَلَى. אֵין עָלָיו עוֹרְרִים (עוֹרְרִין) لاَ اعْتِرَاضَ عَلَيْهِ. غَيْرُ قَابِلٍ لِلاعْتِرَاضِ. لاَ يَقْبَلُ الجَدَلَ.

עו"ש ר"ת עוֹבֵר וָשָׁב حِسَابٌ جَارٍ (في بنك).

עושק ע' עֹשֶׁק. **עושר** ע' עֹשֶׁר.

עִוֵּת, עִיוֵּת פ' عَوَّجَ. لَوَى ـِ. ثَنَى ـِ. أَزَاغَ. عَقَفَ ـِ. شَوَّهَ. עִוֵּת عَوَّجَ. شَوَّهَ. زَوَّرَ. הִתְעַוֵּת ١. إلْتَوَى. إعْوَجَّ. تَشَوَّهَ. ٢. تَشَنَّجَ. ٣. فَسَدَ ـُ. إنْحَرَفَ.

עוֹתְמָנִי T ת' (־נִיִּים) عُثْمَانِيٌّ. حُكْمٌ عُثْمَانِيٌّ. הַחֹק הָעוֹתְמָנִי القَانُونُ العُثْمَانِيُّ.

עותק ע' עֹתֶק.

עוֹתֵר ז' (־תְרִים) مُسْتَدْعٍ(ي). مُلْتَمِسٌ. صَاحِبُ الدَّعْوَةِ. مُشْتَكٍ(ي). مُدَّعٍ(ي).

עֲוִיתָה, עֲוִוית נ' في الطب: تَشَنُّجٌ.

עַז ת' (־זִּים) ١. قَوِيٌّ ج أَقْوِيَاءُ. شَدِيدٌ ج شِدَادٌ وأَشِدَّاءُ. جَسُورٌ. صِنْدِيدٌ ج صَنَادِيدُ. جَرِيءٌ. جَبَّارٌ ج جَبَابِرَةٌ. ٢. صَارِخٌ (لون). سَاطِعٌ. ٣. حَادٌّ. لاذِعٌ. עַז מֵצַח وَقِحٌ. صَفِيقٌ. طَوِيلُ اللِّسَانِ. قَلِيلُ الحَيَاءِ. עַז נֶפֶשׁ ١. شُجَاعٌ ج شُجْعَانٌ. بَاسِلٌ ج بَوَاسِلُ. مِقْدَامٌ. ٢. جَشِعٌ. شَرِهٌ. فَجْعَانٌ. עַז פָּנִים وَقِحٌ. قَلِيلُ الحَيَاءِ. مُتَطَاوِلٌ. ذُو وَجْهٍ صَفِيقٍ. עַז רוּחַ مِقْدَامٌ. جَسُورٌ. شُجَاعٌ. بَاسِلٌ. ذُو بَأْسٍ. رَابِطُ الجَأْشِ. גֶּשֶׁם עַז مَطَرٌ هَتُونٌ. مَطَرٌ شَدِيدٌ. עַזָּה כַּמָּוֶת אַהֲבָה الحُبُّ أَقْوَى مِنَ المَوْتِ. מֵעַז יָצָא מָתוֹק مجازًا: رُبَّ ضَارَّةٍ نَافِعَةٌ. وَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ.

עֹז, עוֹז ז' ١. قُوَّةٌ. بَأْسٌ. شِدَّةٌ. إقْدَامٌ. شَجَاعَةٌ. ٢. مَلاذٌ. حِصْنٌ. ٣. جَلالٌ. مَجْدٌ. עֹז פָּנִים وَقَاحَةٌ. صَفَاقَةٌ. قِلَّةُ حَيَاءٍ. تَطَاوُلٌ. خُشُونَةٌ. עֹז רוּחַ شَجَاعَةٌ. جُرْأَةٌ. بَسَالَةٌ. إقْدَامٌ. رَبَاطَةُ جَأْشٍ. דָּרַךְ עֹז, לָבַשׁ עֹז إسْتَبْسَلَ. إسْتَجْمَعَ

شَجَاعَتَهُ. إسْتَجْمَعَ رَبَاطَةَ جَأْشِهِ. הִרְהִיב (מָצָא) עֹז בְּנַפְשׁוֹ وَجَدَ فِي نَفْسِهِ الشَّجَاعَةَ لِـ إسْتَجْمَعَ رَبَاطَةَ جَأْشِهِ.

עֵז נ' (עִזִּים) عَنْزَةٌ ج عُنُوزٌ. مِعْزَةٌ ج مَعْزٌ ومِعْزَى ע' תַּיִשׁ. עֵז הַבַּיִת مَاعِزٌ بَيْتِيٌّ. גְּדִי עִזִּים حَمَلٌ ج أحْمَالٌ وحُمْلَانٌ. צְפִיר עִזִּים تَيْسٌ صَغِيرٌ ج تُيُوسٌ. ذَكَرُ المَعْزِ الصَّغِيرُ. שְׂעִיר עִזִּים تَيْسٌ. ذَكَرُ المَعْزِ.

עֲזָאזֵל ז' ١. الهَاوِيَةُ. ٢. جَهَنَّمُ (لعنة). שָׂעִיר לַעֲזָאזֵל كَبْشُ الفِدَاءِ. كَبْشُ المُحْرَقَةِ. ضَحِيَّةٌ ج ضَحَايَا. הָלַךְ לַעֲזָאזֵל ضَاعَ سُدًى. לֵךְ לַעֲזָאזֵל! إذْهَبْ إلَى جَهَنَّمَ (وَبِئْسَ المَصِيرُ)! إلَى حَيْثُ أَلْقَتْ رَحْلَهَا.

עָזַב פ' تَرَكَ ـُ. غَادَرَ. بَارَحَ. رَاحَ ـُ. هَجَرَ ـُ. نَبَذَ ـِ. تَخَلَّى عَنْ. سَيَّبَ. فَارَقَ. خَذَلَ ـُ. עָזַב אוֹתוֹ לְאַנְחוֹת تَرَكَهُ وَالحَسَرَاتِ. تَرَكَهُ وَهُمُومَهُ. עָזַב אוֹתוֹ לְנַפְשׁוֹ تَخَلَّى عَنْهُ. تَرَكَهُ وَشَأْنَهُ. خَذَلَهُ. עֲזֹב שְׁטֻיּוֹת! ס' بَلَاش كَلَام فَاضِي. עָזְבֵהוּ לְנַפְשׁוֹ! أُتْرُكْهُ وَشَأْنَهُ! دَعْكَ مِنْهُ! إضْرِبْ عَنْهُ صَفْحًا! נֶעֱזַב تُرِكَ. هُجِرَ. نُبِذَ. خُذِلَ. خُلِّيَ عَنْهُ. فُورِقَ. أَقْفَرَ (مكان). הֶעֱזִיב فَرَّقَ. هَجَّرَ.

עִזָּבוֹן, עיזבון ז' (־בוֹנוֹת) تَرِكَةٌ ج تَرِكَاتٌ. إرْثٌ. مِيرَاثٌ ج مَوَارِيثُ. أيْلُولَةٌ ومجازًا: مُخَلَّفَاتٌ. مَخْطُوطَاتٌ. עִזָּבוֹן בְּחַיִּים وَقْفٌ. وَقْفِيَّةٌ (ملك يوقفه شخص في حياته لهدف معين). מַס עִזָּבוֹן ضَرِيبَةُ التَّرِكَاتِ. رَسْمُ الأيْلُولَةِ.

עִזָּה, עיזה נ' (־זּוֹת) عَنْزَةٌ ج عَنْزٌ ע' עֵז.

עָזוּב ת' (עֲזוּבִים) مَتْرُوكٌ. مَهْجُورٌ. مُهْمَلٌ. سَائِبٌ. مُقْفِرٌ (مكان). مَنْبُوذٌ. مَخْذُولٌ (شخص). مُتَشَرِّدٌ (طفل). נַעַר עָזוּב الطُّفُولَةُ المُشَرَّدَةُ. אִשָּׁה עֲזוּבָה إمْرَأَةٌ مَهْجُورَةٌ (من تركها زوجها).

עֲזוּבָה נ' (־בוֹת) إهْمَالٌ. خَرَابٌ. إقْفَارٌ. تَسَيُّبٌ. فَلَتَانٌ.

עִזּוּז, עיזוז תו"ז (־זִים) ١. بَطَلٌ ج أبْطَالٌ. صِنْدِيدٌ ج صَنَادِيدُ. بَاسِلٌ ج بَوَاسِلُ. ٢. قَوِيٌّ ج أقْوِيَاءُ. مَنِيعٌ.

עֱזוּז ז' بَأْسٌ. قُوَّةٌ. بُطُولَةٌ. مَنَعَةٌ.

עִזּוּק, עיזוק ז' عَزْقٌ. فَلْحُ الأَرْضِ لإعْدَادِهَا لِلْغَرْسِ.

עַזּוּת נ' ١. وَقَاحَةٌ. صَفَاقَةٌ. تَطَاوُلٌ. ٢. قُوَّةٌ. شِدَّةٌ. עַזּוּת מֵצַח (פָּנִים) صَفَاقَةُ وَجْهٍ. قِحَةٌ. وَقَاحَةٌ. قِلَّةُ حَيَاءٍ.

(עזז) הֵעֵז פ' تَجَاسَرَ. تَجَرَّأَ. إسْتَبْسَلَ. إسْتَقْوَى. تَحَدَّى. הֵעֵז פָּנָיו تَطَاوَلَ. تَحَدَّى. لَمْ يَسْتَحِ.

עוּזִי, עוזי ז' (־זִים) رَشَّاشٌ يَدَوِيٌّ مِنْ طِرَازِ عُوزِي.

עֲזִיבָה נ' (־בוֹת) هَجْرٌ. تَرْكٌ. مُغَادَرَةٌ. مُبَارَحَةٌ. نَبْذٌ. إهْمَالٌ. خِذْلَانٌ.

עָזְנִיָּה, עזנייה נ' (־יּוֹת) الرَّخَمَةُ. الأَنُوقُ (طائر ضخم من النسريات، vulture).

עַזְפָן ז' (־נִים) صَفِيقُ الوَجْهِ. قَلِيلُ الحَيَاءِ.

עָזַק פ' ١. عَزَقَ ـِ. فَلَحَ ـَ (لاعداد الارض للغرس). ٢. مَسَكَ ـُ. قَبَضَ ـِ. עִזֵּק عَزَقَ. فَلَحَ. شَقَّ ـُ الأَرْضَ لِلْغَرْسِ. הֶעֱזִיק أَمْسَكَ. تَشَبَّثَ بِـ.

עֲזָק Ar. ז' ضِمَادٌ. ضِمَادَةٌ.

עִזְקָה נ' (עִזְקוֹת) في الميكانيك: حَلْقَةٌ مِنَ المَعْدِنِ ج حَلَقَاتٌ.

עָזַר פ' سَاعَدَ. أَعَانَ. دَعَمَ ـَ. آزَرَ. أسْعَفَ. أغَاثَ. نَصَرَ ـُ. عَاضَدَ. أَنْقَذَ. נֶעֱזַר إسْتَعَانَ بِـ. إسْتَنْجَدَ بِـ. إسْتَغَاثَ بِـ. نُصِرَ. أُعِينَ. הִתְעַזֵּר إسْتَجْمَعَ قُوَاهُ. سَاعَدَ (أَنْجَدَ) نَفْسَهُ.

עֵזֶר ז' (עֲזָרִים) ١. عَوْنٌ. مَعُونَةٌ ج مَعُونَاتٌ. مُسَاعَدَةٌ ج مُسَاعَدَاتٌ. نَجْدَةٌ ج نَجَدَاتٌ. ٢. مُعَاوِنٌ. مُسَاعِدٌ. مُؤَيِّدٌ. עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ شَرِيكَةُ حَيَاتِهِ. سَنَدُهُ. كِنَايَةٌ عَنِ الزَّوْجَةِ. עֲזָרִים חֲזוּתִיִּים مُعِينَاتٌ بَصَرِيَّةٌ. עֶזְרֵי הַדְרָכָה, עֶזְרֵי לִמּוּד مُعِينَاتٌ تَدْرِيبِيَّةٌ. وَسَائِلُ إيضَاحِيَّةٌ. חֵיל עֵזֶר نَجْدَةٌ ج نَجَدَاتٌ. مَدَدٌ ج أَمْدَادٌ. قُوَّةٌ تُرْسَلُ لِنَجْدَةِ المُحَارِبِينَ. חֹק עֵזֶר نِظَامٌ مَحَلِّيٌّ (يصدره مجلس محلي). מֶשֶׁק עֵזֶר حَاكُورَةٌ ע' מֶשֶׁק. סֵפֶר עֵזֶר مَرْجِعٌ ע' סֵפֶר.

עֻזְרָד ע' עֻזְרָר.

עֶזְרָה נ' مُسَاعَدَةٌ ج مُسَاعَدَاتٌ. عَوْنٌ. إعَانَةٌ ج إعَانَاتٌ. نَجْدَةٌ ج نَجَدَاتٌ. إسْعَافٌ. سَنَدٌ. مَدَدٌ. إمْدَادٌ ج إمْدَادَاتٌ. עֶזְרָה הֲדָדִית تَعَاوُنٌ. مُعَاوَنَةٌ. مُسَاعَدَةٌ مُتَبَادَلَةٌ. עֶזְרָה רִאשׁוֹנָה في الطب: إسْعَافٌ أَوَّلِيٌّ ج إسْعَافَاتٌ أَوَّلِيَّةٌ. בָּא (חָשׁ, יָצָא) לְעֶזְרָה هَبَّ ـُ إلَى نَجْدَةٍ. أخَذَ ـُ بِنُصْرَةٍ. سَاعَدَ. دَعَمَ ـَ. הִגִּישׁ (הוֹשִׁיט) עֶזְרָה مَدَّ ـُ يَدَ المُسَاعَدَةِ (المَعُونَةِ). قَدَّمَ مُسَاعَدَةً. בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם بِعَوْنِ اللهِ. بِإذْنِ اللهِ.

עֲזָרָה נ' (־רוֹת) مَقْصُورَةٌ. مَكَانٌ مُنْفَصِلٌ (في الكنيس وفي هيكل سليمان للرجال وللنساء كل على حدة). עֶזְרַת נָשִׁים المَقْصُورَةُ النِّسَائِيَّةُ (في الكنيس للنساء).

עֻזְרָר, עוזרר A ז' (־רִים) زُعْرُورَةٌ ج زُعْرُورٌ (شجر مثمر يسمى עֻזְרָד ايضا، crab apple).

ע"ח ר"ת עַל חֶשְׁבּוֹן־ عَلَى حِسَابِ. عَلَى ذِمَّةِ.

עֵט ז' (־טִים) قَلَمٌ ج أقْلَامٌ. يَرَاعٌ. עֵט כַּדּוּרִי قَلَمُ حِبْرٍ جَافٍّ. עֵט נוֹבֵעַ قَلَمُ الحِبْرِ. עֵט עוֹפֶרֶת قَلَمُ رَصَاصٍ ע' עִפָּרוֹן. אַנְשֵׁי עֵט حَمَلَةُ الأَقْلَامِ. أُدَبَاءُ. كُتَّابٌ. שֵׁם עֵט إسْمٌ مُسْتَعَارٌ (مُنْتَحَلٌ). תּוֹפֵשׂ עֵט كَاتِبٌ ج كُتَّابٌ. أَدِيبٌ ج أُدَبَاءُ. مُدَوِّنٌ.

עָטָה פ' لَبِسَ ـَ. تَلَفَّعَ بِـ. إرْتَدَى. إكْتَسَى بِـ. إتَّشَحَ بِـ. تَدَثَّرَ بِـ. إلْتَفَّ بِـ. עָטָה חֶרְפָּה وُصِمَ بِوَصْمَةِ عَارٍ. הֶעֱטָה غَطَّى. كَسَا ـُ. دَثَّرَ. لَفَّ ـُ. جَلَّلَ. أَلْبَسَ. הֶעֱטָה בּוּשָׁה עַל פְּלוֹנִי فَضَحَ فُلَانًا. جَلَبَ عَلَيْهِ العَارَ. הִתְעַטָּה تَلَفَّعَ. إرْتَدَى.

إِكْتَسَى بِـ إِتَّشَحَ بِـ

עָטוּי ת' (עֲטוּיִים) لَابِسٌ. مُلْتَفٌّ بِـ مُغَطًّى بِـ مُدَثَّرٌ. مُكْتَسٍ(ي) بِـ

עָטוּף ת' (עֲטוּפִים) ١. مُغَلَّفٌ. مُغَطًّى. مُدْرَجٌ. مُدَثَّرٌ. مُلَفَّعٌ بِـ مُلَثَّمٌ. مُتَّشِحٌ بِـ ٢. ضَعِيفٌ ج ضُعَفَاءُ. مُغْمِيٌّ عَلَيْهِ.

עִטּוּף, עיטוף ז' لَفٌّ. تَغْلِيفٌ. تَغْطِيَةٌ. إِكْسَاءٌ. تَلْبِيسٌ. تَلْفِيعٌ.

עָטוּר ת' (עֲטוּרִים) مُزَيَّنٌ. مُزَخْرَفٌ. مُكَلَّلٌ. مُوَشَّحٌ.

עִטּוּר, עיטור ז' (־רִים) ١. زَخْرَفَةٌ. تَزْيِينٌ. ٢. تَكْلِيلٌ. ٣. تَتْوِيجٌ. وَضْعُ تَاجٍ (على راس ملك). ٤. وِسَامٌ ج أَوْسِمَةٌ. نَيْشَانٌ ج نَيَاشِينُ. עִטּוּר הַגְּבוּרָה وِسَامُ الْبُطُولَةِ. עִטּוּר לוֹחֲמֵי הַמְּדִינָה (על"ה) وِسَامُ مُحَارِبِي الدَّوْلَةِ. עִטּוּר הַמּוֹפֵת وِسَامُ الْقُدْوَةِ (التَّفَوُّقِ). עִטּוּר הָעֹז وِسَامُ الشَّجَاعَةِ.

עִטּוּשׁ, עיטוש ז' (־שִׁים) عُطَاسٌ.

עֲטִי .Ar ז' مَشُورَةٌ (سيئة). בַּעֲטִיוֹ שֶׁל־ بِسَبَبِ. نَتِيجَةً لِـ (في امور سلبية). مِنْ جَرَّاءِ.

עֲטִין ז' (עֲטִינִים) ضَرْعٌ (مَدَرّ اللبن من البقر) ج ضُرُوعٌ.

עֲטִיפָה נ' (־פוֹת) ١. تَغْلِيفٌ. رَزْمٌ. ٢. غِلَافٌ ج أَغْلِفَةٌ. مُغَلَّفٌ ج مُغَلَّفَاتٌ. ظَرْفٌ ج ظُرُوفٌ. مَظْرُوفٌ ج مَظَارِيفُ. נְיַר עֲטִיפָה وَرَقُ لَفٍّ. وَرَقُ تَغْلِيفٍ.

עֲטַלֵּף ז' (־פִים) وَطْوَاطٌ ج وَطَاوِيطُ. خُفَّاشٌ ج خَفَافِيشُ.

עָטַף פ' ١. لَفَّ ـُ غَلَّفَ. غَطَّى. كَسَا ـُ أَلْبَسَ. وَشَّحَ. ٢. إِلْتَفَّ. إِكْتَسَى. تَلَفَّعَ. ٣. في القواعد: عَطَفَ ـِ أَوْصَلَ بِوَاوِ الْعَطْفِ. ٤. غَلَّفَ. رَزَمَ ـُ נֶעֱטַף غُلِّفَ. غُطِّيَ. كُسِيَ. עִטֵּף ١. دَثَّرَ. لَفَّعَ. غَطَّى. غَشَّى. ٢. غَلَّفَ. رَزَمَ ـُ جَلَّدَ. עֻטַּף ١. لُفِّفَ. غُطِّيَ. غُلِّفَ. رُزِمَ. ٢. جُلِّدَ (كتاب). הִתְעַטֵּף إِلْتَفَّ بِـ تَغَطَّى بِـ إِكْتَسَى. إِتَّشَحَ. تَوَشَّحَ. تَدَثَّرَ بِـ تَلَفَّعَ. إِلْتَحَفَ. تَزَمَّلَ.

עָטַר פ' طَوَّقَ. حَوَّطَ. أَحَاطَ بِـ جَلَّلَ. كَلَّلَ. עָטַר בְּמִסְגֶּרֶת خَطَّطَ. بَرْوَزَ. أَطَّرَ بِإِطَارٍ. עָטַר בִּשְׁחוֹרִים جَلَّلَ بِالسَّوَادِ (حِدَادًا). עִטֵּר ١. تَوَّجَ. كَلَّلَ. ٢. مجازًا: حَوَّطَ. ٣. جَعَلَ هَالَةً حَوْلَهُ. ٤. زَخْرَفَ. עֻטַּר كُلِّلَ. تَكَلَّلَ. زُيِّنَ. زُخْرِفَ. הִתְעַטֵּר تَزَيَّنَ. تَحَلَّى بِـ تَكَلَّلَ. تَتَوَّجَ. إِتَّشَحَ بِـ הֶעֱטִיר ١. تَوَّجَ. كَلَّلَ. ٢. بَرْوَزَ. أَطَّرَ. أَحَاطَ. עִיר מַעֲטִירָה قَاعِدَةُ الْمُلْكِ. كِنَايَةٌ عَنْ عَاصِمَةِ الدَّوْلَةِ.

עֲטָרָה נ' (־רוֹת) ١. تَاجٌ ج تِيجَانٌ. إِكْلِيلٌ ج أَكَالِيلُ. ٢. هَالَةٌ. مَجْدٌ. ٣. حَشَفَةُ الْقَضِيبِ. ٤. حَلَمَةُ الثَّدْيِ. ٥. في النبات: تُوَيْجٌ ثَانَوِيٌّ (في الزهرة). ٦. في الفلك: هَالَةُ الشَّمْسِ. עֲטָרָה שֶׁאֵינָהּ הוֹלַמְתּוֹ تَاجٌ لَا يُنَاسِبُهُ ومجازًا: تَقْدِيرٌ لَا يَسْتَحِقُّهُ. הֶחֱזִיר עֲטָרָה לְיָשְׁנָהּ أَعَادَ الْمَجْدَ التَّلِيدَ ومجازًا: أَعَادَ الْوَضْعَ إِلَى نِصَابِهِ. נָפְלָה עֲטֶרֶת רֹאשֵׁנוּ سَقَطَ تَاجُنَا ومجازًا: تُوُفِّيَ عَمِيدُ الْعَائِلَةِ.

עִטְרָן ז' قِطْرَانٌ. نَوْعٌ مِنَ الأَسْفَلْتِ يُبَلَّطُ بِهِ. زِفْتٌ. قَارٌ.

(עטש) הִתְעַטֵּשׁ عَطَسَ ـِ تَعَطَّسَ.

עִי ז' (־יִּים) نِقْضٌ ج أَنْقَاضٌ. طَلَلٌ ج أَطْلَالٌ. خِرْبَةٌ ج خَرَائِبُ. עִיֵּי חֳרָבוֹת أَنْقَاضٌ. رُكَامٌ.

ע"י ר"ת ١. עַל יַד־ قُرْبَ. إِزَاءَ. ٢. עַל יְדֵי־ بِوَاسِطَةِ. بِطَرَفِ.

עיבוד ע' עִבּוּד.
עיבוי ע' עִבּוּי.
עיבור ע' עִבּוּר.
עיבוש ע' עִבּוּשׁ.
עיגוב ע' עִגּוּב.
עיגול ע' עִגּוּל.
עיגון ע' עִגּוּן.

עִידּוּד, עִדּוּד ז' تَشْجِيعٌ. حَثٌّ. تَحْفِيزٌ. حَضٌّ. شَدُّ أَزْرٍ. פְּרַס עִידּוּד مُكَافَأَةٌ تَشْجِيعِيَّةٌ.

עידון ע' עִדּוּן.
עידור ע' עִדּוּר.
עידית ע' עִדִּית.
עידן ע' עִדָּן, עִדָּן.
עיוור ע' עִוֵּר.
עיוורון ע' עִוָּרוֹן.
עיוול ע' עִוּוּל.
עיוות ע' עִוּוּת, עִוֵּת.

עִיּוּן ז' (־נִים) ١. تَأَمُّلٌ. تَفَكُّرٌ. بَحْثٌ ج بُحُوثٌ. دِرَاسَةٌ ج دِرَاسَاتٌ. نَظَرٌ. ٢. مُطَالَعَةٌ. تَعَمُّقٌ. مُرَاجَعَةٌ. עִיּוּן מֵחָדָשׁ إِعَادَةُ النَّظَرِ فِي. بَحْثٌ مِنْ جَدِيدٍ. בְּעִיּוּן بِإِمْعَانٍ. بِتَعَمُّقٍ. بِتَفْكِيرٍ عَمِيقٍ. יוֹם עִיּוּן يَوْمٌ دِرَاسِيٌّ. סִפְרֵי עִיּוּן كُتُبٌ دِرَاسِيَّةٌ. كُتُبُ مُطَالَعَةٍ. مَرَاجِعُ. צָרִיךְ עִיּוּן مَسْأَلَةٌ فِيهَا نَظَرٌ. أَمْرٌ يَحْتَاجُ إِلَى دِرَاسَةٍ (وَإِمْعَانٍ).

עִיּוּנִי ת' (־יִּים) ١. دِرَاسِيٌّ. نَظَرِيٌّ. إِفْتِرَاضِيٌّ. فِكْرِيٌّ. تَأَمُّلِيٌّ. مَعْنَوِيٌّ. ٢. بَحْتٌ. غَيْرُ عَمَلِيٍّ. غَيْرُ تَطْبِيقِيٍّ. גִּישָׁה עִיּוּנִית לַנּוֹשֵׂא طَرِيقَةٌ نَظَرِيَّةٌ لِلْمَوْضُوعِ.

עִיּוּנִיּוּת נ' دِرَاسِيَّةٌ. مَعْنَوِيَّةٌ. تَفَكُّرٌ. تَأَمُّلٌ. نَظَرٌ. نَظَرِيَّةٌ.

עִיּוּף ז' إِعْيَاءٌ. إِجْهَادٌ. لَأْيٌ. إِتْعَابٌ. إِضْنَاءٌ. إِنْهَاكٌ. إِرْهَاقٌ.

עִיּוּר ז' تَمْدِينُ الرِّيفِ. تَحْضِيرٌ. تَمَدُّنٌ. تَحَضُّرٌ (urbanization).

עיזבון ע' עִזָּבוֹן.
עיזה ע' עִזָּה.
עיזוז ע' עִזּוּז.
עיזוק ע' עִזּוּק.

עַיִט ז' (עֵיטִים) عُقَابٌ ج عِقْبَانٌ (طائر من الجوارح). עַיִט צָבוּעַ مجازًا: ذِئْبٌ فِي جِلْدِ حَمَلٍ. مُرَاءٍ(ي). مُنَافِقٌ.

(עיט, עוט) עָט פ' إِنْقَضَّ عَلَى. هَجَمَ ـُ تَهَافَتَ عَلَى. إِنْدَفَعَ نَحْوَ. إِجْتَمَعَ حَوْلَ.

עיטוף ע' עִטּוּף.
עיטור ע' עִטּוּר.
עיטוש ע' עִטּוּשׁ.
עיין ע' עִיֵּן, עַיֵּן.

עייף ע' עָיֵף, עָיַף.

עיירה ע' עֲיָרָה.

עיכוב ע' עִכּוּב.

עיכול ע' עִכּוּל.

עיכוס ע' עִכּוּס.

עיכור ע' עִכּוּר.

עיכז ע' עִכֵּז.

(עיל) עַיֵּל פִּילָא בְּקוּפָא דְּמַחְטָא .Ar أَدْخَلَ فِيلاً فِي سَمِّ الإِبْرَةِ ومجازًا: جَاءَ بِمَا لاَ يُعْقَلُ. עַיֵּל أَدْخَلَ. أَوْلَجَ.

(עיל) לְעֵיל .Ar תה״פ ١. أَعْلاَهُ. الآنِفُ (السَّابِقُ) الذِّكْرِ. الْمَذْكُورُ أَعْلاَهُ. ٢. سَابِقًا. قَبْلاً.

עילא ע' עִלָּא.

עילאי ע' עִלָּאִי.

עילג ע' עִלֵּג.

עילה ע' עִלָּה.

עילוז ע' עִלּוּז.

עילוי ע' עִלּוּי.

עילום ע' עִלּוּם.

עילוס ע' עִלּוּס.

עילוף ע' עִלּוּף.

עילוץ ע' עִלּוּץ.

עילי ע' עִלִּי.

עילית ע' עִלִּית.

עילפון ע' עִלָּפוֹן.

עימוד ע' עִמּוּד.

עימול ע' עִמּוּל.

עימום ע' עִמּוּם.

עימוס ע' עִמּוּס.

עימות ע' עִמּוּת.

עַיִן נ' ١. عَيْنٌ ج عُيُونٌ وأَعْيُنٌ. مُقْلَةٌ ج مُقَلٌ. بَاصِرَةٌ ج بَوَاصِرُ. ٢. مَنْظَرٌ ج مَنَاظِرُ. ٣. ثَقْبٌ ج ثُقُوبٌ. كُلُّ مَا هُوَ بِشَكْلِ الثُّقْبِ مِثْلَ سَمِّ الإِبْرَةِ. ٤. بُرْعُمٌ ج بَرَاعِمُ. عَيْنُ النَّبَاتِ. ٥. لَقْطَةٌ (في الحياكة) ج لَقَطَاتٌ. عُرْوَةٌ ج عُرًى. עַיִן אֶלֶקְטְרוֹנִית مِحْسَاسٌ. جِهَازُ اسْتِشْعَارٍ إِلِكْتْرُونِيٌّ (في المصاعد والابنية للتنبيه من خطر الحرائق وغيرها). בְּעַיִן בּוֹחֶנֶת بِنَظْرَةٍ ثَاقِبَةٍ. בְּעַיִן בִּלְתִּי מְזֻיֶּנֶת بِالعَيْنِ الْمُجَرَّدَةِ. עַיִן בְּעַיִן مُعَايَنَةً. وَجْهًا لِوَجْهٍ. עַיִן חַדָּה بَصَرٌ حَادٌّ. עַיִן טוֹבָה كَرَمٌ. طِيبُ قَلْبٍ. وُدٌّ. عَطْفٌ. غِبْطَةٌ. עַיִן יָפָה ١. كَرَمٌ. سَخَاءٌ. جُودٌ. ٢. عَطْفٌ. وُدٌّ. תָּרַם בְּעַיִן יָפָה تَبَرَّعَ بِسَخَاءٍ (عن طيب خاطر). עַיִן צָרָה حَسَدٌ. حِقْدٌ. עֵין הַסְּעָרָה عَيْنُ العَاصِفَةِ. مَرْكَزُ العَاصِفَةِ. בְּעַיִן ١. عَيْنِيٌّ. نَقْدِيٌّ. ٢. كَمَا هُوَ. بِعَيْنِهِ. עַיִן רָעָה, עַיִן הָרָע ١. إِصَابَةٌ بِعَيْنِ السُّوءِ. حَسَدٌ. حِقْدٌ. غَيْرَةٌ. ٢. عَدَمُ رِضًى. كُرْهٌ. בְּלִי עַיִן הָרָע (רָעָה) مَا شَاءَ اللّٰهُ. وَالعِيَاذُ مِنْ عَيْنِ السُّوءِ. עַיִן תַּחַת עַיִן العَيْنُ بِالعَيْنِ. كَيْلاً بِكَيْلٍ. مُعَامَلَةٌ بِالمِثْلِ. כְּעֵין- بِمَثَابَةِ. مِثْلَ. عَلَى غِرَارِ. عَلَى شَاكِلَةِ. بِشَكْلِ. מֵעֵין- شَبِيهٌ بِـ مُشَابِهٌ لِـ عَلَى شَاكِلَةِ. بِمَثَابَةِ. בָּבַת עַיִן حَدَقَةُ العَيْنِ ע' בָּבָה. גַּלְגַּל הָעַיִן مِحْجَرُ العَيْنِ ע' גַּלְגַּל. הַעְלָמַת עַיִן غَضُّ النَّظَرِ عَنْ. إِغْضَاءُ البَصَرِ. تَجَاهُلٌ. הֶרֶף עַיִן لَمْحُ البَصَرِ. طَرْفَةُ (رَمْشَةُ) عَيْنٍ. رَجْعُ البَصَرِ. هُنَيْهَةٌ. טְבִיעַת עַיִן فِرَاسَةٌ. טוֹב עַיִן مُحِبٌّ لِلْغَيْرِ. سَمْحٌ. طَيِّبُ القَلْبِ. לְמַרְאִית עַיִן ١. فِي الظَّاهِرِ ظَاهِرِيًّا. ٢. لِأَوَّلِ وَهْلَةٍ. צַר עַיִן ضَيِّقُ العَيْنِ. حَسُودٌ. غَيُورٌ. حَقُودٌ. צָרוּת עַיִן عَيْنٌ. حَسَدٌ. غَيْرَةٌ. حِقْدٌ. ضِيقُ عَيْنٍ. קְצַר עַיִן قَصِيرُ النَّظَرِ. قَصِيرُ البَصَرِ. קֶשֶׁר עַיִן ע' קֶשֶׁר. רַע עַיִן عَيُونٌ. عَيَّانٌ. حَسُودٌ. حَقُودٌ. עֵינַיִם גְּדוֹלוֹת مجازًا: طَمَعٌ. لاَ تَشْبَعُ عَيْنَاهُ. בְּעֵינַיִם כָּלוֹת مجازًا: بِلَهْفَةٍ ע' כִּלָּיוֹן, בְּכִלְיוֹן עֵינַיִם. בְּעֵינַיִם עֲצוּמוֹת مجازًا: بِلاَ تَرَدُّدٍ. עֵינַיִם רָמוֹת غَطْرَسَةٌ. تَكَبُّرٌ. خُيَلاَءُ. עֵינֵי עֵגֶל مجازًا: نَظْرَةٌ سَاذِجَةٌ. בְּעֵינֵי רוּחוֹ مجازًا: فِي مُخَيِّلَتِهِ. לְעֵינֵי פְּלוֹנִי عَلَى مَرْأًى مِنْ فُلاَنٍ. أَمَامَ نَاظِرَيْهِ. عَلَى الْمَكْشُوفِ. לְעֵינֵי הַשֶּׁמֶשׁ فِي وَضَحِ النَّهَارِ. فِي رَابِعَةِ النَّهَارِ. عَلَنًا. جِهَارًا. אֲחִיזַת עֵינַיִם خَطْفُ الأَبْصَارِ. ذَرُّ الرَّمَادِ فِي العُيُونِ. خِدَاعٌ. شَعْوَذَةٌ. בְּאַרְבַּע עֵינַיִם مجازًا: وَجْهًا لِوَجْهٍ. בִּגְבַהּ הָעֵינַיִם مجازًا: (نَظَرَ إِلَيْهِ) نَظْرَةَ النِّدِّ لِلنِّدِّ. בְּשֶׁבַע עֵינַיִם مجازًا: بِعِنَايَةٍ فَائِقَةٍ. بِكُلِّ عِنَايَةٍ وَاهْتِمَامٍ. גְּבַהּ עֵינַיִם مُتَرَفِّعٌ. مُتَكَبِّرٌ. مُتَغَطْرِسٌ. גְּלוּי עֵינַיִם بَعِيدُ النَّظَرِ. وَاضِحُ الرُّؤْيَةِ. כִּלְיוֹן עֵינַיִם فُرُوغُ صَبْرٍ. لَهْفَةٌ. أَحَرُّ مِنَ الجَمْرِ. כְּסוּת עֵינַיִם ١. عِصَابَةٌ ج عَصَائِبُ. غِطَاءُ العَيْنِ. ٢. تَمْوِيهٌ. تَعْمِيَةٌ. מְאוֹר עֵינַיִם اِنْبِسَاطُ الأَسَارِيرِ. بَشَاشَةٌ. حَفَاوَةٌ. מֵאִיר עֵינַיִם ١. وَاضِحٌ. بَيِّنٌ. وَضَّاءٌ. ٢. مُرْشِدٌ. مُوَسِّعٌ لِلْمَدَارِكِ. מַחְמַד עֵינַיִם فِتْنَةٌ لِلنَّاظِرِينَ. بَهْجَةُ القُلُوبِ. نَفِيسٌ. מֵי עֵינַיִם عَبَرَاتٌ (مفرد: عَبْرَةٌ). دُمُوعٌ (مفرد: دَمْعَةٌ). מְלוֹא עֵינָיו مِلْءَ عَيْنَيْهِ. מְנַקֵּר עֵינַיִם مُثِيرٌ لِلْحَسَدِ. מַרְאֵה עֵינַיִם نَظَرٌ. رُؤْيَةٌ. טוֹב מַרְאֵה עֵינַיִם מֵהֲלָךְ נֶפֶשׁ ע' מַרְאֶה. רְאוּת עֵינַיִם نَظَرٌ. رَأْيٌ. إِعْتِقَادٌ. רוּם עֵינַיִם تَرَفُّعٌ. تَشَامُخٌ. تَكَبُّرٌ. שַׁח עֵינַיִם مُتَوَاضِعٌ. שְׁחֹר עֵינַיִם أَدْعَجُ ج دُعْجٌ נ' دَعْجَاءُ. أَكْحَلُ ج كُحْلٌ נ' كَحْلاَءُ. أَسْوَدُ العَيْنَيْنِ. אוֹרוּ עֵינָיו إِنْفَرَجَتْ أَسَارِيرُهُ. طَابَتْ نَفْسُهُ. طَابَ نَفْسًا. אָחַז אֶת הָעֵינַיִם ١. خَطَفَ ـِ الأَبْصَارَ. ذَرَّ الرَّمَادَ فِي العُيُونِ. ٢. غَالَطَ. خَادَعَ. הֵאִיר אֶת עֵינֵי פְּלוֹנִי أَرْشَدَ فُلاَنًا. عَلَّمَهُ. وَسَّعَ مَدَارِكَهُ. הִבִּיט בְּעַיִן רָעָה עַל- وَجَّهَ نَظْرَةً شَزْرَاءَ إِلَى. رَمَقَ ـُ بِنَظْرَةِ ازْدِرَاءٍ. הָיָה בְּעֵינָיו כְּ- كَانَ فِي نَظَرِهِ بِمَثَابَةِ. إعْتَبَرَهُ (كذا). הֵעִיף עֵינָיו رَفَعَ نَاظِرَيْهِ. وَجَّهَ لَمْحَةً إِلَى. حَانَتْ مِنْهُ الْتِفَاتَةٌ. הֶעֱלִים עֵינָיו מִן- أَغْضَى عَنْ. تَغَاضَى عَنْ. تَغَافَلَ عَنْ. تَجَاهَلَ. זָן עֵינָיו מִן- مَتَّعَ نَاظِرَيْهِ بِـ مَتَّعَ بَصَرَهُ بِـ. זָקַף עֵינָיו رَفَعَ عَيْنَيْهِ إِلَى. وَجَّهَ النَّظَرَ إِلَى. تَأَمَّلَ بَعِيدًا. חָשְׁכוּ עֵינָיו إِسْوَدَّتِ الدُّنْيَا فِي عَيْنَيْهِ حُزْنًا. ذُهِلَ مِنْ شِدَّةِ الحُزْنِ. טוֹב בְּעֵינָיו إِسْتَحْسَنَهُ. وَقَعَ فِي نَفْسِهِ مَوْقِعًا حَسَنًا. رَاقَهُ. טָחוּ עֵינָיו מֵרְאוֹת كَانَتْ فِي عَيْنِهِ غِشَاوَةٌ ومجازًا: لَمْ يَرَ وَلَمْ يَفْهَمْ. יָצְאוּ עֵינָיו מֵחוֹרֵיהֶן جُحِظَتْ عَيْنَاهُ ومجازًا: طَمِعَ ـَ فِي. יָשַׁר בְּעֵינָיו وَقَعَ فِي عَيْنَيْهِ مَوْقِعَ الاسْتِحْسَانِ. وَجَدَ حُظْوَةً فِي عَيْنَيْهِ. יָצָא בְּשֵׁן וָעַיִן تَخَلَّصَ (من ازمة) بَعْدَ أَنْ تَكَبَّدَ خَسَارَةً فَادِحَةً. כָּבַשׁ אֶת עֵינָיו בַּקַּרְקַע مجازًا: نَكَّسَ نَاظِرَيْهِ (خجلاً). כָּהֲתָה עֵינוֹ كَلَّ

ـ بَصَرُهُ. ضَعُفَ ـ نَظَرُهُ. כָּלוּ עֵינָיו ١. إِنْتَظَرَ بِفَارِغِ الصَّبْرِ. ٢. خَابَ أَمَلُهُ. **לֹא גָּרַע עַיִן מִן־** لَمْ يَرْفَعْ عَيْنَهُ مِنْ. وَضَعَ نُصْبَ عَيْنَيْهِ. **לֹא עָצַם עַיִן** لَمْ يُغْمِضْ لَهُ جَفْنٌ. **לָטַשׁ עֵינַיִם** طَمِعَ فِي. حَدَّجَ فِي. حَمْلَقَ فِي. **מָצָא חֵן בְּעֵינָיו** أَعْجَبَهُ. إِسْتَحْسَنَ. وَقَعَ عِنْدَهُ مَوْقِعَ الاسْتِحْسَانِ. **נֶעְלַם מֵעֵינָיו** غَابَ عَنْهُ. خَفِيَ عَنْهُ. جَهِلَ. **נָשָׂא אֶת עֵינָיו** تَطَلَّعَ إِلَى. رَنَا إِلَى. صَبَا إِلَى. تَشَوَّفَ إِلَى. **נָשָׂא עֵינָיו אֶל פְּלוֹנִי** عَلَّقَ أَمَلَهُ عَلَى فُلَانٍ. كَانَ فُلَانٌ مَحَطَّ أَمَلِهِ. **נָתַן עֵינוֹ בַּכּוֹס** عَاقَرَ الخَمْرَةَ. إِنْغَمَسَ فِي الشَّرَابِ. **נָתַן עֵינָיו בִּפְלוֹנִי** ١. فَكَّرَ فِي فُلَانٍ. إِتَّجَهَ بِتَفْكِيرِهِ إِلَيْهِ. ٢. تَاقَ إِلَى فُلَانٍ. إِشْتَاقَهُ. ٣. حَمْلَقَ فِي فُلَانٍ. **פָּקַח עָלָיו עַיִן** رَاقَبَهُ. **צָרָה עֵינוֹ בִּפְלוֹנִי** أَصَابَ فُلَانًا بِالعَيْنِ. حَسَدَهُ ـ **רַע בְּעֵינָיו** سَاءَ فِي عَيْنِهِ. لَمْ يَسْتَحْسِنْ. **לֹא שָׂבְעוּ עֵינָיו** لَمْ يَرْفَعْ نَظَرَهُ عَنْ (اعجابًا). لَمْ يَكْتَفِ مِمَّا رَأَى. **שָׂם עֵינוֹ עַל פְּלוֹנִי** رَاقَبَ فُلَانًا عَنْ كَثَبٍ. وَضَعَ فُلَانًا نُصْبَ عَيْنَيْهِ. **תַּאֲוָה לָעֵינַיִם** مُتْعَةٌ لِلأَنْظَارِ. بَهْجَةٌ لِلنَّاظِرِينَ. مَحَطُّ الأَنْظَارِ. **תָּלָה עֵינָיו בְּ־** رَفَعَ عَيْنَيْهِ (أَنْظَارَهُ) إِلَى. حَدَّجَ فِي. أَمْعَنَ النَّظَرَ فِي. **תָּר אַחֲרֵי עֵינָיו** مجازًا: سَارَ وَرَاءَ نَزَوَاتِهِ. إِنْسَاقَ وَرَاءَ شَهَوَاتِهِ. **עַיִן לֹא רָאֲתָה** لَمْ تَرَ عَيْنٌ مَثِيلًا لَهُ ومجازًا: شَيْءٌ يَبْهَرُ الأَنْظَارَ. رَائِعٌ! **מִי יִתֵּן עָפָר מֵעֵינָיו** يَا لَيْتَهُ كَانَ حَيًّا (حتى يرى ما حدث)! **הַעֵינֵי הָאֲנָשִׁים תְּנַקֵּר?** أَيُمْكِنُكَ أَنْ تُخْفِيَ الحَقِيقَةَ؟ وَهَلْ يَخْفَى عَلَيْنَا القَمَرُ؟

עַיִן נ' (עֲיָנוֹת) عَيْنُ مَاءٍ ج عُيُونٌ. يَنْبُوعٌ ج يَنَابِيعُ. مَنْبَعٌ ج مَنَابِعُ. **עַיִן אַכְזָב** يَنْبُوعٌ جَافٌّ.

עַיִן נ' إِسْمُ الحَرْفِ العِبْرِيِّ ע ע' ע. **עַיִן הַפֹּעַל** في القواعد: عَيْنُ الفِعْلِ (وهو الحرف الثاني من حروف الفعل الثلاثي). גִּזְרַת ע״ו-ע״י ע' גִּזְרָה, גִּזְרַת הַכְּפוּלִים.

עַיֵּן, עייֵן פ' عَادَى. نَاوَأَ. حَقَدَ ـ عَلَى. نَاصَبَ العَدَاءَ. خَاصَمَ. **עִיֵּן** ١. دَرَسَ ـ طَالَعَ. قَرَأَ ـ رَاجَعَ. نَظَرَ فِي. ٢. تَبَصَّرَ (في امر). أَمْعَنَ النَّظَرَ فِي. ٣. إِلْتَفَتَ إِلَى. فَكَّرَ فِي. تَعَمَّقَ فِي. ٤. وَازَنَ. **הִתְעַיֵּן** تَوَازَنَ. إِتَّزَنَ. تَعَادَلَ.

עֵינָא Ar. عَيْنٌ. **עֵינָא בִּישָׁא** عَيْنُ الحَسُودِ. إِصَابَةٌ بِعَيْنِ السُّوءِ. نَفْسٌ. **בְּלָא עֵינָא בִּישָׁא** بِلَا حَسَدٍ. إِمْسِكِ الخَشَبَ. عَيْنُ الحَسُودِ فِيهَا عُودٌ.

עינוג ע' עִנּוּג. **עינוי** ע' עִנּוּי.

עֵינִית נ' (־יוֹת) ١. عُيَيْنَةٌ. ٢. مَجْمُوعَةُ عَدَسَاتٍ بَصَرِيَّةٍ (في تلسكوب او ميكروسكوب، ocular).

עיסוי ע' עִסּוּי. **עיסוק** ע' עִסּוּק.

עָיֵף, עייֵף ת' (עֲיֵפִים) تَعِبٌ. مُتْعَبٌ. تَعْبَانُ. مُجْهَدٌ. وَانٍ(ي). **עָיֵף וְיָגֵעַ** عَيٌّ مُتْعَبٌ. مُرْهَقٌ. مُتْعَبٌ جِدًّا.

עָיֵף, עייֵף פ' تَعِبَ ـ جَهِدَ ـ عَيَّ (يَعْيَى). وَنَى (يَنِي). كَلَّ ـ لَغِبَ ـ. **עִיֵּף** أَتْعَبَ. أَعْيَا. أَجْهَدَ. أَكَلَّ. أَلْغَبَ. أَرْهَقَ. **הִתְעַיֵּף** تَعِبَ. أَعْيَا. جَهِدَ. وَنَى. أَخَذَ مِنْهُ التَّعَبُ كُلَّ مَأْخَذٍ.

עֲיֵפָה נ' تَعَبٌ. إِجْهَادٌ. كَلَلٌ. كَلَالَةٌ. **עָמוּס לַעֲיֵפָה** مُحَمَّلٌ حِمْلًا ثَقِيلًا ومجازًا: زَاخِرٌ. مُتْرَعٌ. مَلِيءٌ ע' עָמוּס.

עֲיֵפוּת, עייֵפוּת נ' تَعَبٌ. مَتْعَبٌ. نَصَبٌ. إِجْهَادٌ. كَلَلٌ. وَنًى. إِعْيَاءٌ. **עֲיֵפוּת הַחֹמֶר** كَلَالُ المَعَادِنِ ومجازًا: إِجْهَادُ (إِرْهَاقُ) نَفْسِيٌّ.

עיפור ע' עִפּוּר. **עיפוש** ע' עִפּוּשׁ.

עיפרון ע' עִפָּרוֹן. **עיצבון** ע' עִצָּבוֹן.

עיצה ע' עֵצָה. **עיצוב** ע' עִצּוּב.

עיצוי ע' עִצּוּי. **עיצום** ע' עִצּוּם.

עיצור ע' עִצּוּר. **עיקוב** ע' עִקּוּב.

עיקול ע' עִקּוּל. **עיקום** ע' עִקּוּם.

עיקוף ע' עִקּוּף. **עיקור** ע' עִקּוּר.

עיקר ע' עִקָּר. **עיקרון** ע' עִקָּרוֹן.

עיקש ע' עִקֵּשׁ.

עִיר נ' (עָרִים) مَدِينَةٌ ج مُدُنٌ وَمَدَائِنُ. قَصَبَةٌ ج قَصَبَاتٌ. بَلْدَةٌ. **עִיר וָאֵם** مَدِينَةٌ كَبِيرَةٌ. أُمٌّ ج أُمَّهَاتٌ. **עִיר הָאוֹרוֹת** مَدِينَةُ الأَنْوَارِ. كِنَايَةٌ عَنْ بَارِيسَ. **עִיר בִּירָה**, **עִיר חוֹמָה** مَدِينَةٌ مُسَوَّرَةٌ. مَدِينَةٌ مُحَاطَةٌ بِسُورٍ. **עִיר בַּת** مَدِينَةٌ صَغِيرَةٌ تَعْتَمِدُ عَلَى مَدِينَةٍ كَبِيرَةٍ مُجَاوِرَةٍ. **עִיר מִבְצָר** مَدِينَةٌ مُحَصَّنَةٌ. **עִיר הַמְּלוּכָה** عَاصِمَةٌ ج عَوَاصِمُ. حَاضِرَةٌ ج حَوَاضِرُ. قَاعِدَةُ المُلْكِ. **עִיר מִקְלָט** مَنْفًى ע' מִקְלָט. **עִיר נָמָל** ע' נָמָל. **הָעִיר הָעַתִּיקָה** البَلْدَةُ القَدِيمَةُ. **עִיר פְּרָזוֹת** مَدِينَةٌ مَفْتُوحَةٌ. مَدِينَةٌ غَيْرُ مُسَوَّرَةٍ. **עִיר הַקֹּדֶשׁ** المَدِينَةُ المُقَدَّسَةُ. القُدْسُ. **עִיר רְפָאִים** مَدِينَةٌ مَهْجُورَةٌ. **עִיר שָׂדֶה** قَصَبَةٌ ج قَصَبَاتٌ. بَلْدَةٌ رِيفِيَّةٌ. نَاحِيَةٌ ج نَوَاحٍ(ي). بَلْدَةٌ جِهَوِيَّةٌ. **עִיר תְּאוֹמָה** مَدِينَةٌ تَوْأَمٌ (لمدينة اخرى في الخارج). **בֶּן עִירוֹ** إِبْنُ بَلَدِهِ. وَلِيدُ نَفْسِ المَدِينَةِ. **קְצִין הָעִיר** ضَابِطُ المَدِينَةِ. **רֹאשׁ הָעִיר** رَئِيسُ البَلَدِيَّةِ. عُمْدَةٌ ج عُمَدٌ. **תִּכְנוּן עָרִים** تَخْطِيطُ (هَنْدَسَةُ) المُدُنِ.

עִיֵּר, עייֵר פ' حَضَّرَ. مَدَّنَ. نَقَلَ مِنْ حَيَاةِ الرِّيفِ إِلَى حَيَاةِ المُدُنِ. **הִתְעַיֵּר** تَمَدَّنَ. تَحَضَّرَ (ترك القرية او الصحراء فسكن المدينة).

עַיִר ז' (עֲיָרִים) جَحْشٌ ج جِحَاشٌ وَجِحْشَانٌ. وَلَدُ الحِمَارِ. **עַיִר פֶּרֶא** حِمَارٌ وَحْشِيٌّ. كِنَايَةٌ عَنِ الجَاهِلِ.

עִירָאק ש״פ العِرَاقُ. بِلَادُ الرَّافِدَيْنِ.

עִירָאקִי תו״ז (־קִים, ־יִּים) عِرَاقِيٌّ.

עירבון ע' עֵרָבוֹן.

עִירָה, עיירה נ' (־רוֹת) بَلْدَةٌ. قَصَبَةٌ. كُورَةٌ ج كُوَرٌ. بَلْدَةٌ جِهَوِيَّةٌ. עַיֶּרֶת פִּתּוּחַ ע' פִּתּוּחַ.

עירוב ע' עֵרוּב. **עירוי** ע' עֵרוּי.

עירום ע' עֵירֹם, עֵרוֹם.

עִירוֹנִי ת' (־נִיִּים) ١. مَدَنِيٌّ. حَضَرِيٌّ. ٢. مُوَاطِنُ المَدِينَةِ.

עִירִיָּה, עירייה נ' (־יּוֹת) ١. بَلَدِيَّةٌ ج بَلَدِيَّاتٌ. ٢. مَجْلِسُ البَلَدِيَّةِ. المَجْلِسُ البَلَدِيُّ. עִירִיַּת הַבִּירָה أَمَانَةُ العَاصِمَةِ (في الدول العربية).

עִירִית נ' (־יּוֹת) في النبات: عُنْصُلَانٌ. بَرْوَاقٌ (asphodel).

עֵירֹם, עירום (־רֻמִּים) ١. ת' عَارٍ(ي) ج عُرَاةٌ. عُرْيَانٌ. ٢. ז' عُرْيٌ. تَجَرُّدٌ عَنِ الثِّيَابِ.

עַיִשׁ נ' في الفلك: بَنَاتُ نَعْشٍ الكُبْرَى. الدُّبُّ الأَكْبَرُ.

עישוב ע' עִשּׂוּב. **עישון** ע' עִשּׁוּן.

עישור ע' עִשּׂוּר. **עישרון** ע' עִשָּׂרוֹן.

עיתוי ע' עִתּוּי. **עיתון** ע' עִתּוֹן.

עִכֵּב, עיכב פ' ١. مَنَعَ ـ حَالَ ـ دُونَ. عَرْقَلَ. أَعَاقَ. عَطَّلَ. أَخَّرَ. عَوَّقَ. ثَنَى ـ عَنْ. أَوْقَفَ. حَجَزَ ـ أَجَّلَ. ٢. إِمْتَنَعَ. أَبْطَأَ. تَرَيَّثَ. עֻכַּב مُنِعَ. أُوقِفَ. عُرْقِلَ. أُعِيقَ. أُحْتُجِزَ. أُجِّلَ. הִתְעַכֵּב تَوَقَّفَ. تَرَيَّثَ. مَكَثَ ـ تَمَاهَلَ. تَعَوَّقَ. تَلَكَّأَ. عَرَّجَ عَلَى.

עַכָּבָה נ' (־בוֹת) ١. عَقَبَةٌ ج عَقَبَاتٌ. مَانِعٌ ج مَوَانِعُ. عَائِقٌ ج عَوَائِقُ. عَارِضٌ ج عَوَارِضُ. تَأْجِيلٌ. ٢. في علم النفس: كَبْتٌ. عُقْدَةٌ نَفْسِيَّةٌ. כָּל עַכָּבָה לְטוֹבָה مجازًا: رُبَّ ضَارَّةٍ نَافِعَةٌ. عَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ.

עַכָּבִישׁ ז' (־בִישִׁים) عَنْكَبُوتٌ ج عَنَاكِبُ. عَكَاشٌ. عُكَّاشٌ. קוּרֵי עַכָּבִישׁ بَيْتُ العَنْكَبُوتِ. خُيُوطُ العَنْكَبُوتِ. عُكَّاشَةٌ. مُخَاطُ الشَّيْطَانِ. خَيْطُ الشَّيْطَانِ ע' ק' ومجازًا: أَمْرٌ تَافِهٌ.

עַכָּבִית נ' (־יּוֹת) في النبات: العَكُّوبُ. حَرْشَفٌ بَرِّيٌّ (cardoon).

עַכְבָּר ז' (־רִים) ١. فَأْرٌ ج فِئْرَانٌ. ٢. عَضَلَةُ الجِسْمِ. ٣. في الحواسيب: الفَأْرَةُ (لتحريك المؤشر او المشيرة في الحاسوب). עַכְבַּר הַבַּיִת جُرَذٌ ج جِرْذَانٌ. الفَأْرُ البَيْتِيُّ. מְגֵפַת עַכְבָּרִים هَزِيمَةُ الجِرْذَانِ ومجازًا: هَزِيمَةٌ نَكْرَاءُ. הָהָר הוֹלִיד עַכְבָּר تَمَخَّضَ الجَبَلُ فَوَلَدَ فَأْرًا.

עַכְבְּרוֹן ז' (־רוֹנִים) ١. جُرَيْذٌ. فَأْرٌ صَغِيرٌ. ٢. كِنَايَةٌ عَنِ القَصِيرِ القَامَةِ. دَحْدَحٌ.

עַכְבְּרוֹשׁ ז' (־שִׁים) جُرَذٌ كَبِيرٌ. إِبْنُ عِرْسٍ. نِمْسٌ ע' חֻלְדָּה.

עִכּוּב, עיכוב ז' (־בִים) ١. مَنْعٌ. حَيْلُولَةٌ دُونَ. حَائِلٌ. إِعَاقَةٌ. تَعْوِيقٌ. تَأْخِيرٌ. عَرْقَلَةٌ. ٢. عَائِقٌ ج عَوَائِقُ. عَقَبَةٌ ج عَقَبَاتٌ. עִכּוּב בִּצּוּעַ في القضاء: إِيقَافُ (وَقْفُ) التَّنْفِيذِ. עִכּוּב הֲלִיכִים وَقْفُ الإِجْرَاءَاتِ.

עַכּוּבִית נ' (־יּוֹת) في النبات: عَكُّوبُ الجَبَلِ. أَبُو كُعَيْبٍ (gundelia).

עַכּוּז ז' (־זִים) عَجُزٌ ج أَعْجَازٌ. رِدْفٌ ج أَرْدَافٌ. كَفَلٌ ج أَكْفَالٌ.

עִכּוּל, עיכול ז' هَضْمٌ. تَمْثِيلُ الطَّعَامِ ومجازًا: إِسْتِيعَابٌ. إِدْرَاكٌ. מַעֲרֶכֶת כְּלֵי הָעִכּוּל الجِهَازُ الهَضْمِيُّ.

עִכּוּלִי, עיכולי ת' (־לִיִּים) هَضْمِيٌّ. تَمْثِيلِيٌّ.

עכו"ם ר"ת עוֹבֵד כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת عَابِدُ النُّجُومِ. عَابِدُ الأَصْنَامِ (الأَوْثَانِ).

עִכּוּס, עיכוס ז' (־סִים) قَرْقَعَةٌ. قَعْقَعَةٌ. صَوْتُ ضَرْبِ السَّلَاسِلِ.

עָכוּר ת' (עֲכוּרִים) عَكِرٌ. كَدِرٌ. مُوحِلٌ ومجازًا: مُرْبَدٌّ. مُكْفَهِرٌّ. مُكَدَّرُ الخَاطِرِ. רוּחַ עֲכוּרָה نَفْسٌ مَغْمُومَةٌ. كَآبَةٌ. غُمَّةٌ. إِنْكِسَارُ الخَاطِرِ. לָדוּג בְּמַיִם עֲכוּרִים الاصْطِيَادُ فِي المَاءِ العَكِرِ ومجازًا: إِسْتِغْلَالُ الأَوْضَاعِ الحَرِجَةِ.

עִכּוּר, עיכור ז' تَعْكِيرٌ. تَكْدِيرٌ. تَلْوِيثٌ.

עִכֵּז, עיכז פ' هَزَّ أَرْدَافَهُ. حَرَّكَ أَعْجَازَهُ.

עֲכִירָה נ' ١. عَكَرٌ. كَدَارَةٌ. رَنَقٌ. ٢. إِكْفِهْرَارٌ. كَآبَةٌ.

עֲכִירוּת נ' ١. كُدْرَةٌ. كَدَارَةٌ. تَكَدُّرٌ. تَعَكُّرٌ. ٢. إِكْفِهْرَارٌ. تَجَهُّمٌ.

(עכל) עִכֵּל, עיכל أَكَلَ. إِسْتَهْلَكَ. إِسْتَنْفَدَ. עִכֵּל هَضَمَ ـ مَثَّلَ الطَّعَامَ. إِمْتَصَّ ومجازًا: إِسْتَوْعَبَ. أَدْرَكَ. فَهِمَ ـ עֻכַּל ١. هُضِمَ. مُثِّلَ. ٢. أُحْرِقَ عَلَى المَذْبَحِ. ٣. مجازًا: أُمْتُصَّ. أُسْتُوعِبَ. הִתְעַכֵּל ١. إِنْهَضَمَ. تَمَثَّلَ. أُسْتُهْلِكَ. ٢. إِحْتَرَقَ. أُوتُكِلَ.

עִכֵּן, עיכן פ' لَوَى ـ دَوَّرَ. ثَنَى ـ הִתְעַכֵּן إِلْتَوَى. إِسْتَدَارَ. إِنْثَنَى.

עֶכֶן ז', **עַכְנַאי** ז' (עֲכָנִים, ־נָאִים) حَيَّةٌ مُلْتَوِيَةٌ. حَنَشٌ ج أَحْنَاشٌ. ثُعْبَانٌ ج ثَعَابِينُ. أَفْعَى ج أَفَاعٍ(ي).

עֶכֶס ז' (עֲכָסִים) ١. خَلْخَالٌ ج خَلَاخِيلُ. حِجْلٌ. حِجلٌ ج أَحْجَالٌ وحُجُولٌ. غُوَيْشَةٌ. ٢. أَفْعَى ج أَفَاعٍ(ي). حَيَّةٌ سَامَّةٌ.

עִכֵּס, עיכס פ' جَلْجَلَ. حَرَّكَ الخَلْخَالَ فِي رِجْلِهِ. قَعْقَعَ. הִתְעַכֵּס طَقْطَقَ. جَلْجَلَ. صَلْصَلَ.

עַכְסָן ז' (־נִים) صَنْجِيَّةٌ (نوع من الثعابين السامّة، crotalus).

עָכַר פ' ١. عَكَّرَ. كَدَّرَ. لَوَّثَ. ٢. مجازًا: عَاثَ ـ أَوْقَعَ بَيْنَ. أَثَارَ الفِتَنَ. נֶעְכַּר عَكِرَ ـ كَدِرَ ـ لَوُثَ ومجازًا: أُرْبِكَ. كُدِّرَ خَاطِرُهُ. تَكَدَّرَ. עִכֵּר, הֶעְכִּיר عَكَّرَ. كَدَّرَ. لَوَّثَ ومجازًا: أَفْسَدَ. أَوْقَعَ بَيْنَ. הִתְעַכֵּר تَعَكَّرَ. تَكَدَّرَ. تَلَوَّثَ. فَسَدَ ـ

עֲכַר ז' كَدَرٌ. كَدَارَةٌ ע' עֲכִירוּת.

עַכְרוּרִי ת' (־רִיִּים) مَشُوبٌ بِالكَدَارَةِ. عَكِرٌ.

עַכְשָׁו, עַכְשָׁיו תה"פ الآنَ. السّاعةَ. في هذهِ اللّحظةِ. تَوًّا. כְּעַכְשָׁו مِثْلَ هذهِ السّاعةِ (اللّحظةِ). كَما هُوَ الآنَ. מֵעַכְשָׁו مِنَ الآنَ. مُنْذُ هذهِ السّاعةِ. في الحالِ.

עַכְשָׁוִי, עכשווי ת' (ר"ים) آنيٌّ. حاليٌّ. راهنٌ. لهذا الوقتِ. خاصٌّ بشؤونِ السّاعةِ.

עַכְשָׁוִיּוּת, עכשוויות נ' آنيّةٌ. واقعيّةٌ. شُؤونُ السّاعةِ.

עַל ז' عُلًى. عَلْياءُ. سُمُوٌّ. אֶל עַל إلى العُلَى. إلى عَلْياءَ. إلى الأعالي. מֵעַל مِنَ العَلْياءِ. مِنَ الأعالي. مِنْ فَوْقُ.

עַל מ"י ١. عَلَى. فَوْقَ. ٢. عِنْدَ. بِجَنْبِ. لَدَى. ٣. عَنْ (يمين او شمال). إلى. ذاتَ (اليمين او الشمال). ٤. مَعَ. عِلاوةً عَلَى. زِيادةً عَلَى. بالإضافةِ إلى. ٥. ضِدَّ. ٦. لِـ. في سَبيلِ. مِنْ أجْلِ. ٧. بِسَبَبِ. ٨. عَنْ. حَوْلَ. بِشَأْنِ. ٩. بِـ. بِواسِطةِ. ١٠. في الحساب: في. مَضْروبٌ في. עָלַי, עָלֶיךָ וכו' عَلَيَّ. عَلَيْكَ الخ. עַל אוֹדוֹת- عَنْ. حَوْلَ. بِشَأْنِ ע' אודות. עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה ناهيكَ عَنْ ע' אַחַת. עַל אַף بالرّغم (بالرُّغم). عَلَى الرّغمِ مِنْ. رَغْمًا عَنْ. مَعَ كَوْنِ. עַל אֲשֶׁר لأنَّ. بِسَبَبِ. نَظَرًا لِـ. עַל בֻּרְיוֹ بِكامِلِهِ. عَلَى نَحْوٍ تامٍّ. بِدِقّةٍ. עַל בָּטוּחַ סל' بالتّأكيدِ. بِثِقةٍ. بِلا تَرَدُّدٍ. עַל גַּב-, עַל גַּבֵּי- عَلَى. عَلَى ظَهْرِ. عَلَى مَتْنِ. فَوْقَ. فَوْقَ صَهْوةِ. עַל זֶה וְעַל זֶה Ar. عَنْ هذا وَذاكَ ע' זֶה. עַל דְּבַר- بِسَبَبِ. بِشأنِ. فيما يَتَعلّقُ. עַל דַּעַת- بِمُوافقةِ. باسْمِ. مِنْ قِبَلِ. بإذْنٍ مِنْ. بِطَرَفِ. עַל דִּבְרָתִי! بِذِمَّتي! بِشَرَفي! قَسَمًا بِشَرَفي! עַל הַגֹּבַהּ بِتَفَوُّقٍ. بامْتيازٍ. عَلَى مُسْتَوًى عالٍ. עַל דֶּרֶךְ- عَلَى طَريقةِ. عَلَى مِثالِ. عَلَى غِرارِ. حَسَبَ. עַל חַם סל' في ساعةِ قِيامِهِ بالفِعْلةِ. مُتَلَبِّسًا بِـ (الجريمة مثلا). עַל חִנָּם سُدًى. باطِلاً. جُفاءً. עַל חֶשְׁבּוֹנוֹ שֶׁל פְּלוֹנִי عَلَى حِسابِ فُلانٍ. عَلَى ذِمَّتِهِ. עַל יַד- ١. بِجانِبِ. بالقُرْبِ مِنْ. عِنْدَ. إزاءَ. بِمُحاذاةِ. ٢. في حَوْزةِ. لَدَى. ٣. بِسَبَبِ. بِداعي. עַל יְדֵי- عَلَى أيْدي. بِواسِطةِ. مِنْ قِبَلِ. عَنْ طَريقِ. عَنْ طَرَفِ. עַל יְדֵי כָּךְ بِهٰذِهِ الطَّريقةِ. بِهٰذهِ الوَسيلةِ. وَهٰكَذا. وَبِذٰلِكَ. עַל כָּל פָּנִים عَلَى كُلٍّ. عَلَى كُلِّ حالٍ. مَهْما يَكُنْ مِنْ أمْرٍ. עַל כֵּן ١. لِذٰلِكَ. لِهٰذا. وَعَلَى هٰذا. ٢. إذَنْ. כִּי עַל כֵּן بِما أنَّ (كذا). حَيْثُ إنَّ. لَمّا كانَ (كذا). עַל כָּרְחוֹ, בְּעַל כָּרְחוֹ رُغْمًا عَنْهُ. غَصْبًا عَنْهُ. عَنْوةً. بالزُّورِ ע' כֹּרַח. עַל מְנָת-, עַל מְנָת שֶׁ- عَلَى أنْ ע' מְנָת. עַל נְקַלָּה بِسُهولةٍ. بِيُسْرٍ. بِلا صُعوبةٍ. עַל קוֹצִים סל' (يَنْتَظِرُ) عَلَى شَوْكٍ. عَلَى نارٍ. עַל סְמַךְ اسْتِنادًا إلى. اعْتِمادًا عَلَى. بِمُوجِبِ ע' סְמַךְ. עַל פֶּה, בְּעַל פֶּה شِفاهًا. شَفَوِيًّا. عَنْ ظَهْرِ قَلْبٍ. עַל פִּי بِمُوجِبِ. حَسَبَ. وَفْقًا لِـ. عَمَلاً بِـ. طِبْقًا لِـ. עַל פִּי רֹב, עַל הָרֹב عَلَى الأغْلَبِ. غالِبًا. في أغْلَبِ الأحْيانِ. عُمومًا. עַל פְּנֵי- ١. عَلَى سَطْحِ. عَلَى وَجْهِ. عَلَى. فَوْقَ. ٢. إزاءَ. مُقابِلَ. ٣. حَيًّا. وَهُوَ عَلَى قَيْدِ الحَياةِ. ٤. (فَضَّلَ) عَلَى. (آثَرَ) عَلَى. עַל הַפָּנִים סל' مجازا: عَلَى أسْوَأِ حالٍ. עַל הַפֶּרֶק عَلَى بِساطِ البَحْثِ. عَلَى الأجِنْدةِ. עַל קֶרֶן הַצְּבִי مجازا: (قامَرَ بِمالِهِ مَثَلاً) عَلَى الجَوادِ الخاسِرِ. (كمن) غامَرَ بِمالِهِ. עַל רֶגֶל אַחַת عَلَى الماشي. باخْتِصارٍ شَديدٍ. بإيجازٍ. بِسُرْعةٍ. إرْتِجالاً. עַל שׁוּם- بِسَبَبِ. لأنَّ. بِداعي. بِمُوجِبِ. وَفْقًا لِـ. עַל שֵׁם- ١. باسْمِ. عَلَى اسْمِ. ٢. بِسَبَبِ. بِداعي. ٣. لِذِكْرى. إحْياءً لِذِكْرى. עַל תְּנַאי رَهْنٌ بِـ. مَرْهونٌ بِـ. مَنوطٌ بِـ. مُتَوَقِّفٌ عَلَى. مُرْتَبِطٌ بِـ. ٢. في القضاء: مَعَ وَقْفِ التَّنْفيذِ. צַו עַל תְּנַאי أمْرٌ تَمْهيديٌّ ע' צַו. מֵעַל- مِنْ فَوْقِ. مِنْ لَدُنْ. مِنْ. מֵעַל לְ- فَوْقَ. عَلَى. מֵעַל וּמֵעֵבֶר ע' עֵבֶר. עַל ה' וְעַל מְשִׁיחוֹ عَلَى اللهِ وَعَلَى رَسولِهِ. ضِدَّ كُلِّ شَيْءٍ. עַל אַפּוֹ וְעַל חֲמָתוֹ وَأنْفُهُ في الرَّغامِ. عَنْوةً. كُرْهًا. رُغْمًا عَنْهُ. بالزّورِ. עַל הַצַּד הַיּוֹתֵר טוֹב عَلَى أكْمَلِ (أحْسَنِ) وَجْهٍ. عَلَى خَيْرِ ما يُرامُ. עַל רֹאשׁוֹ וְעַל קְרָבָיו بِكامِلِهِ. بِرُمَّتِهِ. بِقَضِّهِ وَقَضيضِهِ. עָלַי וְעַל צַוָּארִי عَلَى عُنُقي. عَلَى مَسْؤوليّتي. في ذِمَّتي. عَلَى عاتِقي. عَلَى عُهْدَتي. לֹא עָלֶיךָ (עָלֵינוּ, עֲלֵיכֶם) بَعيدَ الشَّرِّ! لا قَدَّرَ اللهُ. لا سَمَحَ اللهُ. עַל רֹאשִׁי (עֵינַי) عَلَى رَأْسي. عَلَى عَيْني. بِذِمَّتي. עַל תִּקְנוֹ- بِوَصْفِهِ (كذا) ע' תֶּקֶן. עָלָיו הַשָּׁלוֹם عَلَيْهِ السَّلامُ. رَضِيَ اللهُ عَنْهُ. سَعيدُ الذِّكْرِ. المَرْحومُ. שָׁלוֹם עָלֶיךָ, שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם السَّلامُ عَلَيْكَ! سَلامُ اللهِ عَلَيْكُمْ!

עַל- في كلمات مركبة: فَوْقَ. عَبْرَ. עַל-אוֹרְגָּנִי لاعُضْوِيٌّ. עַל-אוֹרִי أسْرَعُ مِنَ الضَّوْءِ. تَفوقُ سُرْعَتُهُ سُرْعةَ الضَّوْءِ. עַל-אֱנוֹשִׁי فَوْقَ طاقةِ البَشَرِ. خارِقٌ. עַל-זְמַנִּי يَتَجاوَزُ حُدودَ الزَّمَنِ. دائِمِيٌّ. أبَدِيٌّ. עַל-טִבְעִי خارِقٌ لِلطَّبيعةِ. غَيْبِيٌّ (قُوًى). עַל-יְסוֹדִי (تَعْليمٌ) فَوْقَ (بَعْدَ) الابْتِدائيِّ. בֵּית סֵפֶר עַל-יְסוֹדִי مَدْرَسةٌ بَعْدَ الابْتِدائيّةِ. مَدْرَسةٌ إعْداديّةٌ أوْ ثانَويّةٌ. עַל-סָגֹל فَوْقَ البَنَفْسَجيّ. עַל-קוֹלִי فَوْقَ الصَّوْتيّ. تَفوقُ سُرْعَتُهُ سُرْعةَ الصَّوْتِ. עַל-שִׁמְעִי فَوْقَ السَّمْعيّ.

עֹל, עול ז' (עֻלִּים) ١. نيرٌ ج أنْيارٌ ونيرانٌ. رِبْقةٌ. مِضْمَدٌ. مِقْرَنٌ (الخشبة المعترضة في عنقي ثوري الحراثة). ٢. عِبْءٌ ج أعْباءٌ. وَطْأةٌ. حِمْلٌ ج أحْمالٌ. הִכְבִּיד אֶת עֻלּוֹ شَدَّدَ وَطْأتَهُ عَلَى. إضْطَهَدَ. ضَيَّقَ الخِناقَ عَلَى. יָרַד הָעֹל מֵעָלָיו إنْحَلَّتْ رِبْقَتُهُ. رُفِعَ العِبْءُ عَنْ عاتِقِهِ. خَفَّتِ الوَطْأةُ عَلَيْهِ. מָשַׁךְ בְּעֹל نَهَضَ بالعِبْءِ. تَحَمَّلَ العِبْءَ. إسْتَمَرَّ في أداءِ واجِبِهِ. נָשָׂא עֹל نَهَضَ بالعِبْءِ. حَمَلَ العِبْءَ. أدّى الواجِبَ. פָּרַק אֶת עֹל פְּלוֹנִי מֵעָלָיו رَفَعَ نيرَ فُلانٍ عَنْ عاتِقِهِ. شَقَّ عَصا الطّاعةِ عَلَيْهِ. עֹל מִצְווֹת فَرائِضُ الوَصايا الدّينيّةِ. קִבֵּל עָלָיו עֹל מִצְווֹת أخَذَ عَلَى نَفْسِهِ الفَرائِضَ الدّينيّةَ. قَبِلَ بأداءِ الوَصايا الدّينيّةِ.

עִלָּא, עילא Ar. ז' رِفْعةٌ. سُمُوٌّ. عُلُوٌّ. לְעֵלָּא ١. أرْفَعُ. أسْمَى. ٢. أكْثَرُ. فَوْقَ. أعْلَى. לְעֵלָּא וּלְעֵלָּא ١. إلى أعْلَى مُسْتَوًى. إلى أعْلَى القِمَمِ. ٢. عَلَى أكْمَلِ وَجْهٍ. عَلَى أحْسَنِ ما يُرامُ.

עִלָּאוּת, עילאות נ' عُلًى. عَلْياءُ. عُلُوٌّ. رِفْعةٌ. سُمُوٌّ.

עִלָּאִי, עילאי ת' (־יִּים) رَفِيعٌ. سَامٍ(ي). عَالٍ(ي).

עָלַב פ' أَهَانَ. حَقَّرَ. مَسَّ ـَ بِالكَرَامَةِ. تَعَرَّضَ لِـ. جَرَحَ كَرَامَتَهُ. تَطَاوَلَ عَلَى. بَهْدَلَ. נֶעֱלַב شَعَرَ بِالْمَهَانَةِ. جُرِحَتْ كَرَامَتُهُ. נֶעֱלָבִים וְאֵינָם עוֹלְבִים يُشْتَمُونَ وَلاَ يَشْتِمُونَ. لاَ يُرِيدُونَ الإِسَاءَةَ إِلَى أَحَدٍ. הֶעֱלִיב أَهَانَ. حَقَّرَ. تَطَاوَلَ عَلَى. نَالَ مِنَ الكَرَامَةِ. جَرَحَ ـَ شُعُورَ. مَسَّ بِـ. הָעֳלַב أُهِينَ. جُرِحَتْ كَرَامَتُهُ.

עֶלְבּוֹן ז' (־נוֹת) إِهَانَةٌ. مَهَانَةٌ. حَقَارَةٌ. مَسٌّ بِالكَرَامَةِ. جَرْحُ الشُّعُورِ. בִּקֵּשׁ (תָּבַע) עֶלְבּוֹנוֹ طَلَبَ أَنْ يَثْأَرَ مِنْ شَاتِمِيهِ. طَلَبَ إِزَالَةَ الحَيْفِ الَّذِي لَحِقَ بِهِ.

עִלֵּג, עילג ת' (־גִים) أَلْكَنُ ج لُكْنٌ נ' لَكْنَاءُ. عَيٌّ ج أَعْيَاءٌ. ثَقِيلُ اللِّسَانِ. مُتَلَعْثِمٌ. לָשׁוֹן עִלְּגִים لُغَةٌ مُخْتَلَطَةٌ. عُجْمَةٌ. لُغَةٌ غَيْرُ فَصِيحَةٍ.

עִלְּגוּת נ' لُكْنَةٌ. لُثْغَةٌ. تَلَعْثُمٌ. عُقْدَةُ (عُقْلَةُ) لِسَانٍ. عُجْمَةٌ. عَدَمُ فَصَاحَةٍ.

עָלָה פ' ١. عَلاَ ـُ إِرْتَفَعَ. سَمَا ـُ رَقِيَ ـَ إِرْتَقَى. تَسَنَّمَ. صَعِدَ ـَ تَسَلَّقَ. ٢. نَمَا ـُ نَبَتَ ـُ إِزْدَهَرَ. تَرَعْرَعَ. نَشَأَ ـَ شَبَّ ـِ ٣. زَادَ ـِ عَلَى (عَنْ). فَاقَ ـُ بَرَعَ ـُ تَجَاوَزَ. ٤. بَلَغَ ـُ كَلَّفَ. ٥. نَجَحَ ـَ فِي. أَفْلَحَ. تَمَكَّنَ مِنْ. إِسْتَطَاعَ. ٦. تَجَاوَزَ. تَرَقَّى. ٧. هَاجَرَ. قَدِمَ (الى اسرائيل). עָלָה בָּאֵשׁ شَبَّتْ فِيهِ النَّارُ. إِلْتَهَمَتْهُ النَّارُ. إِحْتَرَقَ. עָלָה בְּיָדוֹ, עָלְתָה בְּיָדוֹ وَسِعَهُ. كَانَ فِي وُسْعِهِ. صَحَّ ـِ لَهُ الأَمْرُ. وُفِّقَ إِلَى. تَمَكَّنَ مِنْ. إِسْتَطَاعَ. نَجَحَ فِي. أَفْلَحَ فِي. עָלָה בַּד בְּבַד اِئْتَلَفَ مَعَ (وَ). تَنَاسَبَ مَعَ (وَ). تَلاَءَمَ مَعَ. اِلْتَأَمَ. اِتَّسَقَ. עָלָה בְּגוֹרָל ١. فَازَ بِاليَانَصِيبِ (بِالقُرْعَةِ). ٢. فَازَ فِي المُسَابَقَةِ. עָלָה בְּגוֹרָלוֹ حَدَثَ لَهُ. حَصَلَ لَهُ. עָלָה הַגּוֹרָל עָלָיו وَقَعَتِ القُرْعَةُ عَلَيْهِ. كَانَ مِنْ نَصِيبِهِ. עָלָה בְּמַחְשַׁבְתּוֹ دَارَ فِي خَلَدِهِ (بَالِهِ). جَالَ فِي خَاطِرِهِ. خَطَرَ لَهُ. עָלָה בְּקָנֶה אֶחָד עִם־ تَطَابَقَ مَعَ. تَوَافَقَ مَعَ. تَشَابَهَ. עָלָה בַּתֹּהוּ ذَهَبَ سُدًى (جُفَاءً). ذَهَبَ أَدْرَاجَ الرِّيحِ. עָלָה הַכּוֹרֵת עָלָיו قُضِيَ عَلَيْهِ. أُسْدِلَ عَلَيْهِ السِّتَارُ. صَارَ أَثَرًا بَعْدَ عَيْنٍ. עָלָה הַשַּׁחַר, עָלָה עַמּוּד הַשַּׁחַר بَزَغَ الفَجْرُ. إِنْبَلَجَ الصُّبْحُ. أَشْرَقَتِ الشَّمْسُ. עָלְתָה חֲמָתוֹ إِسْتَشَاطَ غَضَبًا. تَمَيَّزَ غَيْظًا. إِحْتَدَمَ مِنَ الغَيْظِ. עָלָה יָפֶה وُفِّقَ إِلَى. تَوَفَّقَ. نَجَحَ. تَكَلَّلَ بِالنَّجَاحِ. עָלָה כַּפּוֹרֵחַ نَمَا وَتَرَعْرَعَ. تَقَدَّمَ تَقَدُّمًا حَسَنًا. עָלָה כַּתָּה صَعِدَ ـَ صَفًّا. עָלָה לָאֲוִיר أُذِيعَ عَلَى أَمْوَاجِ الأَثِيرِ. עָלָה לָאָרֶץ هَاجَرَ إِلَى البِلاَدِ (إِسْرَائِيلَ). قَدِمَ إِلَى البِلاَدِ. עָלָה לַדּוּכָן ١. إِعْتَلَى المَنَصَّةَ (المِنْبَرَ). ٢. بَارَكَ فِي الكَنِيسِ. ٣. إِحْتَلَّ مَكَانَ الصَّدَارَةِ. עָלָה לַצָּבָא עַל־ زَحَفَ الجَيْشُ عَلَى. شَنَّ حَرْبًا عَلَى. هَاجَمَ. עָלָה לָרֶגֶל حَجَّ ـُ زَارَ ـُ مَكَانًا مُقَدَّسًا. עָלָה לַתּוֹרָה دُعِيَ فِي الكَنِيسِ لِيَتْلُوَ آيَاتٍ مِنَ التَّوْرَاةِ عَلَى جُمْهُورِ المُصَلِّينَ. עָלָה מְחִירוֹ إِرْتَفَعَ سِعْرُهُ. غَلاَ ثَمَنُهُ. עָלָה מִנְיָנוֹ نَافَ ـُ عَلَى. بَلَغَ ـُ عَدَدُهُ (كذا). قَارَبَ عَدَدُهُ (كذا). עָלָה עַל־ ١. نَاسَبَهُ (ثوب). ٢. إِكْتَشَفَ. وَجَدَ خَطَأَهُ. ٣. إِرْتَدَى. עָלָה עַל בָּרִיקָדוֹת أَقَامَ المَتَارِيسَ لِلدِّفَاعِ عَنْ نَفْسِهِ ومجازًا: دَافَعَ عَنْ رَأْيِهِ بِشِدَّةٍ. עָלָה עַל גְּדוֹתָיו فَاضَ ـِ طَفَى ـَ طَفَحَ ـَ עָלָה עַל הַגַּל رَكِبَ المَوْجَةَ. إِسْتَغَلَّ الفُرْصَةَ المُوَاتِيَةَ. עָלָה עַל דַּעְתּוֹ, עָלָה בְּדַעְתּוֹ دَارَ فِي خَلَدِهِ. جَالَ فِي خَاطِرِهِ. خَطَرَ ـُ بِبَالِهِ. تَبَادَرَ إِلَى ذِهْنِهِ. עָלָה עַל יְצוּעוֹ أَوَى ـِ إِلَى فِرَاشِهِ. نَامَ ـَ עָלָה עַל כֵּס הַמְּלוּכָה تَبَوَّأَ (إِعْتَلَى) العَرْشَ. إِرْتَقَى عَرْشَ المُلْكِ. עָלָה עַל לִבּוֹ تَذَكَّرَ. خَطَرَ لَهُ مِنْ عَالَمِ الذِّكْرَيَاتِ. عَنَّ لَهُ مِنْ وَادِي النِّسْيَانِ. עָלָה עַל סוּס إِمْتَطَى صَهْوَةَ جَوَادٍ. إِعْتَلَى ظَهْرَ الحِصَانِ. עָלָה עַל פְּלוֹנִי فَاقَ ـُ فُلاَنًا. بَزَّهُ. تَفَوَّقَ عَلَيْهِ. إِمْتَازَ عَلَيْهِ. עָלָה עַל הַפֶּרֶק أُدْرِجَ فِي جَدْوَلِ الأَعْمَالِ. עָלָה עַל הַקַּרְקַע مجازًا: تَوَطَّنَ فِي. إِسْتَوْطَنَ فِي. עָלָה עַל רוּחוֹ فَكَّرَ فِي. حَمَلَ فِكْرَةً. עָלָה עַל שִׂרְטוֹן (חוֹף) جَنَحَ إِلَى السَّاحِلِ (سفينة). إِرْتَطَمَ فِي السَّاحِلِ. شَحَطَتِ السَّفِينَةُ. עָלְתָה אֲרוּכָתוֹ إِنْدَمَلَ جُرْحُهُ. تَمَاثَلَ إِلَى الشِّفَاءِ. כְּכָל הָעוֹלֶה עַל רוּחוֹ كَمَا يَرُوقُ لَهُ. كَمَا يَحْلُو لَهُ. كَمَا شَاءَ وَشَاءَتْ أَهْوَاؤُهُ. נַעֲלָה إِرْتَفَعَ. عَلاَ ـُ سَمَا ـُ הִתְעַלָּה ١. تَرَفَّعَ. تَرَقَّى. صَعِدَ فِي سُلَّمِ المَجْدِ. ٢. تَعَالَى. جَلَّ جَلاَلُهُ (الله). ٣. عَفَّ ـِ عَنْ. تَسَامَى. ٤. إِسْتَعْلَى. تَكَبَّرَ. הֻעֲלָה ١. رُفِعَ. عُلِّيَ. رُقِّيَ. صُعِّدَ. ٢. رُقِعَ. הֻעֲלָה אָבָק ١. عَلاَهُ الغُبَارُ. تَصَاعَدَ الغُبَارُ مِنْ وَرَائِهِ. ٢. تَرَاكَمَ عَلَيْهِ الغُبَارُ. הֶעֱלָה אוֹר أَضَاءَ. أَنَارَ. وَلَّعَ النُّورَ. הֶעֱלָה אֵשׁ ב־ أَوْقَدَ النَّارَ فِي. أَشْعَلَ النَّارَ فِي. وَلَّعَهَا. הֶעֱלָה בְּדַרְגָּה رَفَّعَ بِدَرَجَةٍ. رَقَّى. הֶעֱלָה גֵּרָה إِجْتَرَّ. أَعَادَ مَضْغَ الطَّعَامِ (حيوان مجتر) ومجازًا: كَرَّرَ كَلاَمَهُ. جَاءَ بِكَلاَمٍ مَمْجُوجٍ. لَتَّ وَعَجَنَ. הֶעֱלָה זִכְרוֹ أَحْيَا ذِكْرَاهُ. أَبَّنَهُ. عَدَّدَ مَنَاقِبَهُ. הֶעֱלָה זֵעָה تَصَبَّبَ عَرَقًا. تَرَشَّحَ جِلْدُهُ. عَرِقَ ـَ הֶעֱלָה חֲלֻדָּה عَلاَهُ الصَّدَأُ. صَدِئَ ـَ عَلاَهُ الزِّنْجَارُ. הֶעֱלָה חֵמָה أَثَارَ السُّخْطَ. أَوْغَرَ صَدْرَ. أَغَاظَ. أَغْضَبَ. הֶעֱלָה חֶרֶס בְּיָדוֹ عَادَ صِفْرَ اليَدَيْنِ. عَادَ بِخُفَّيْ حُنَيْنٍ. لَمْ يَظْفَرْ بِطَائِلٍ. הֶעֱלָה אֶת הַמְּחִיר رَفَعَ السِّعْرَ. غَلَّى الثَّمَنَ. הֶעֱלָה נֵר أَوْقَدَ (وَلَّعَ) شَمْعَةً. הֶעֱלָה עוֹלָה (זֶבַח, מִנְחָה וְכַדּוֹמֶה) قَرَّبَ قُرْبَانًا. قَرَّبَ الذَّبِيحَةَ أَوِ المُحْرَقَةَ تَعَبُّدًا. הֶעֱלָה עַל הַכְּתָב (הַסֵּפֶר) دَوَّنَ. سَطَّرَ. سَجَّلَ خَطِّيًّا. كَتَبَ ـُ הֶעֱלָה עַל נֵס رَفَعَ شَأْنَ. أَثْنَى عَلَى. أَشَادَ بِـ. مَدَحَ ـَ نَوَّهَ بِـ. הֶעֱלָה עָשָׁן عَلاَهُ الدُّخَانُ. تَصَاعَدَ مِنْهُ الدُّخَانُ. הֶעֱלָה קְטֹרֶת أَحْرَقَ البَخُورَ. הָעֳלָה ١. رُفِعَ. حُمِلَ. نُقِلَ. ٢. رُفِّعَ. رُقِّيَ. تَرَقَّى. הָעֳלָה בָּאֵשׁ أُحْرِقَ. أُضْرِمَتْ فِيهِ النَّارُ. أُشْعِلَ.

עָלֶה ז' (־לִים) ١. وَرَقَةٌ نَبَاتِيَّةٌ ج أَوْرَاقٌ وَوَرَقَاتٌ. ٢. وَرَقَةٌ كِتَابَةٍ. صَحِيفَةٌ ج صَحَائِفُ. עֲלֵה גָּבִיעַ في النبات: وَرَقَةٌ كَأْسِيَّةٌ (في الزهرة). قُنْبُ الزَّهْرَةِ ج قُنُوبٌ. עֲלֵה כּוֹתֶרֶת في النبات: وَرَقَةٌ تُوَيْجِيَّةٌ. עָלֶה נִדָּף وَرَقَةُ شَجَرٍ مُتَطَايِرَةٌ ومجازًا: رِيشَةٌ فِي مَهَبِّ الرِّيحِ. קוֹל עָלֶה נִדָּף حَفِيفُ أَوْرَاقِ الشَّجَرِ. עֲלֵה תְאֵנָה وَرَقَةُ التِّينِ ومجازًا: سِتَارٌ خَادِعٌ. تَمْوِيهٌ. עֲלֵי דַּפְנָה أَوْرَاقُ الغَارِ المُجَفَّفَةُ

(التي تستعمل تابلاً). עֲלֵי הַגָּהָה صَفَحَاتُ تَجْرِبَةٍ. أَوْرَاقُ مُسَوَّدَةِ الطَّبْعِ. بُرُوفَةُ الطَّبْعِ. עֲלֵי זַיִת غُصْنُ الزَّيْتُونِ (شعار السلام).

עִלָּה, עילה נ' (־לּוֹת) عِلَّةٌ ج عِلَلٌ. ذَرِيعَةٌ ج ذَرَائِعُ. حُجَّةٌ ج حُجَجٌ. הָעִלָּה הָרִאשׁוֹנָה السَّبَبُ الأَوَّلُ. عِلَّةُ الوُجُودِ. اللّهُ تَعَالَى (باعتباره سبب الوجود). עִלַּת הָעִלּוֹת ١. عِلَّةُ العِلَلِ. اللّهُ تَعَالَى. ٢. السَّبَبُ الرَّئِيسِيُّ. עִלַּת הַתְּבִיעָה سَبَبُ الدَّعْوَى. حُجَّةُ الدَّعْوَى. مُبَرِّرَاتُ الشَّكْوَى.

על"ה ר"ת עִטּוּר לוֹחֲמֵי הַמְּדִינָה وِسَامُ مُحَارِبِي الدَّوْلَةِ.

עָלוּב ת' (עֲלוּבִים) ١. مِسْكِينٌ ج مَسَاكِينُ. بَائِسٌ ج بُؤَسَاءُ. مُبَهْدَلٌ. غَلْبَانُ. حَقِيرٌ. مَهِينٌ. مُمْتَهَنٌ. ٢. غَثٌّ. رَكِيكٌ. ضَعِيفٌ (اسلوب). زَهِيدٌ. עֲלוּב נֶפֶשׁ مِسْكِينٌ ج مَسَاكِينُ. ذَلِيلٌ ج أَذِلاَّءُ. עֲלוּבֵי הַחַיִּים البُؤَسَاءُ. المَسَاكِينُ. סִגְנוֹן עָלוּב أُسْلُوبٌ غَثٌّ (رَكِيكٌ). أُسْلُوبٌ مُقَعَّرٌ.

עָלְוָה, עלווה נ' وَرَاقٌ. وَرَقُ الشَّجَرَةِ. مَجْمُوعَةُ أَوْرَاقِ النَّبْتَةِ.

עִלּוּי, עילוי ז' (־יִים) ١. مَوْهُوبٌ. ذُو كَفَاءَاتٍ طَبِيعِيَّةٍ. عَبْقَرِيٌّ ج عَبَاقِرَةٌ. نَابِغَةٌ ج نَوَابِغُ. ٢. رَفْعٌ. تَصْعِيدٌ. ٣. تَسَامٍ(ي). تَرْقِيَةٌ. ٤. تَفَوُّقٌ. تَمَيُّزٌ. ٥. زِيَادَةٌ. إِضَافَةٌ. כֹּחַ הָעִלּוּי في الفيزياء: القُوَّةُ الرَّافِعَةُ. القُوَّةُ الدَّافِعَةُ إِلَى أَعْلَى. תְּפִלָּה לְעִלּוּי נְשָׁמָה صَلاَةُ الغَائِبِ. صَلاَةٌ عَلَى رُوحٍ. تِلاَوَةُ القُدَّاسِ عَلَى رُوحٍ.

עָלוּל ת' (עֲלוּלִים) ١. مِنْ شَأْنِهِ أَنْ. قَابِلٌ لِـ. مُعَرَّضٌ لِـ. قَدْ (قبل فعل مضارع). ٢. مُحْتَمَلٌ. مِنَ المُحْتَمَلِ. مُمْكِنٌ. مُتَوَقَّعٌ. ٣. في القواعد: مُعْتَلٌّ (فعل).

עָלוּם ת' (עֲלוּמִים) ١. مَجْهُولٌ. مُسْتَتِرٌ. مُخَبَّأٌ. مُضْمَرٌ. كَامِنٌ. مُخْتَفٍ(ي). مَغْمُورٌ. ٢. سِرِّيٌّ. עֲלוּם שֵׁם خَامِلُ الذِّكْرِ. مَجْهُولُ الهُوِيَّةِ. مَغْمُورٌ.

עִלּוּם, עילום ז' إِخْفَاءٌ. سَتْرٌ. إِضْمَارٌ. إِبْهَامٌ. בְּעִלּוּם שֵׁם خِفْيَةً. سِرًّا. بِاسْمٍ مُسْتَعَارٍ. دُونَ ذِكْرِ الاسْمِ.

עֲלוּמִים ז"ר صِبًا. صِبًى. عَهْدُ الصِّبَا. عَهْدُ الشَّبَابِ. رَبِيعُ العُمْرِ.

עָלוֹן ז' (עֲלוֹנִים) ١. وُرَيْقَةٌ. وَرَقَةٌ صَغِيرَةٌ. ٢. نَشْرَةٌ ج نَشَرَاتٌ. مَنْشُورٌ ج مَنَاشِيرُ. كُرَّاسٌ ج كَرَارِيسُ.

עַלְוָנִי, עלווני ת' (־יִּים) مُورِقٌ. ذُو وَرَقٍ كَثِيرٍ (نبات).

עִלּוּס, עילוס ז' (־סִים) ١. مُغَازَلَةٌ. تَغَزُّلٌ. ٢. مُدَاعَبَةٌ. دُعَابَةٌ ج دُعَابَاتٌ.

עִלּוּף, עילוף ז' إِغْمَاءٌ. فُقْدَانُ الوَعْيِ. غَيْبُوبَةٌ.

עִלּוּץ, עילוץ ז' إِبْتِهَاجٌ. مَرَحٌ. جَذَلٌ. فَرَحٌ.

עֲלוּקָה נ' (־קוֹת) عَلَقَةٌ ج عَلَقٌ ومجازًا: طُفَيْلِيٌّ. إِسْتِغْلاَلِيٌّ. مَصَّاصُ دِمَاءٍ.

עָלוּת נ' (־לֻיּוֹת) في الاقتصاد: كُلْفَةٌ. تَكْلِفَةٌ. القِيمَةُ الأَصْلِيَّةُ لِلسِّلْعَةِ (cost).

עָלַז, עָלֵז פ' سُرَّ بِـ. مَرِحَ ـ. جَذِلَ ـ. فَرِحَ ـ. إِبْتَهَجَ.

עָלֵז ע' עַלִּיז.

עֲלָטָה נ' (־טוֹת) ظَلاَمٌ. ظُلْمَةٌ. عَتَمَةٌ. دُجْيَةٌ. حُلْكَةٌ. دَمَاسَةٌ. دَيْجُورٌ. חֹשֶׁךְ וַעֲלָטָה ظَلاَمٌ دَامِسٌ. عَتَمَةٌ حَالِكَةٌ.

עֱלִי ז' (עֱלִיִּים) ١. مِدَقَّةٌ ج مَدَاقٌّ. دَقَّاقَةٌ. مِدَكٌّ. يَدُ الهَاوُنِ. ٢. في النبات: المِدَقَّةُ. عُضْوُ التَّأْنِيثِ فِي الزَّهْرَةِ. הָעֱלִי שֶׁבַּמַּכְתֵּשׁ مجازًا: رُكْنٌ مِنْ أَرْكَانِ قَوْمِهِ. مَسْمُوعُ الكَلِمَةِ.

עִלִּי, עילי ת' (־יִּים) فَوْقِيٌّ. فَوْقَانِيٌّ. عُلْوِيٌّ. גֶּשֶׁר עִלִּי ע' גֶּשֶׁר. מִבְנֶה עִלִּי بِنَاءٌ فَوْقِيٌّ. بُنْيَةٌ فَوْقِيَّةٌ. מִצְרַיִם עִלִּית مِصْرُ العُلْيَا. الوَجْهُ القِبْلِيُّ. صَعِيدُ مِصْرَ.

עֲלֵי מ"י عَلَى. فَوْقَ ע' עַל. עֲלֵי אֲדָמוֹת عَلَى وَجْهِ البَسِيطَةِ. فَوْقَ سَطْحِ الأَرْضِ. فِي عَالَمِنَا هذَا.

עֲלִיבָה נ' تَحْقِيرٌ. إِهَانَةٌ. تَطَاوُلٌ. جَرْحُ الكَرَامَةِ. خَدْشُ الشُّعُورِ.

עֲלִיבוּת נ' تَحَقُّرٌ. مَهَانَةٌ. مَسْكَنَةٌ.

עֲלִיָּה, עלייה נ' (־יּוֹת) ١. إِرْتِفَاعٌ. صُعُودٌ. سُمُوٌّ. ٢. فَيَضَانٌ. ٣. تَرَفُّعٌ. إِرْتِقَاءٌ. تَدَرُّجٌ. تَرَقٍّ. تَرْقِيَةٌ. تَرْفِيعٌ. ٤. تَقَدُّمٌ. نُمُوٌّ. زِيَادَةٌ. تَطَوُّرٌ. ٥. هِجْرَةٌ إِلَى إِسْرَائِيلَ. ٦. طُلُوعٌ. مُرْتَفَعٌ. ٧. غُرْفَةُ السَّطْحِ (الغرفة في اعلى سطح المنزل). ٨. كِنَايَةٌ عَنِ السَّمَاءِ. עֲלִיָּה בְּדַרְגָּה تَرْفِيعٌ. تَرْقِيَةٌ. עֲלִיָּה עַל הַגַּל رُكُوبُ المَوْجَةِ ومجازًا: إِسْتِغْلاَلُ الفُرْصَةِ السَّانِحَةِ. עֲלִיָּה לָרֶגֶל حَجٌّ. زِيَارَةُ أَمَاكِنَ مُقَدَّسَةٍ. עֲלִיָּה לַתּוֹרָה دَعْوَةٌ لِتِلاَوَةِ آيَاتٍ مِنَ التَّوْرَاةِ عَلَى المِنَصَّةِ فِي الكَنِيسِ. הָעֲלִיָּה הָרִאשׁוֹנָה الهِجْرَةُ الأُولَى (في تاريخ اسرائيل الحديث بين عامي ١٨٨٢–١٩٠٣). הָעֲלִיָּה הַשְּׁנִיָּה الهِجْرَةُ الثَّانِيَةُ (بين ١٩٠٤–١٩١٤). הָעֲלִיָּה הַשְּׁלִישִׁית الهِجْرَةُ الثَّالِثَةُ (بين ١٩١٩–١٩٢٣). הָעֲלִיָּה הָרְבִיעִית الهِجْرَةُ الرَّابِعَةُ (من بولندا). עֲלִיַּת גַּג سَنْدَرَةٌ (غرفة صغيرة في سطح المنزل). كَبِشْكَان عم'. עֲלִיַּת מַדְרֵגָה تَرْقِيَةٌ بِدَرَجَةٍ. تَرْفِيعٌ. עֲלִיַּת מְחִירִים إِرْتِفَاعُ الأَسْعَارِ. غَلاَءٌ. עֲלִיַּת הַנֹּעַר قِسْمُ اسْتِيعَابِ الشَّبِيبَةِ (في الوكالة اليهودية). עֲלִיַּת נְשָׁמָה ١. سُمُوٌّ. تَسَامٍ(ي). رِفْعَةٌ. ٢. صَلاَةُ الغَائِبِ. صَلاَةٌ عَلَى رُوحٍ. בְּנֵי עֲלִיָּה المُتَفَوِّقُونَ. المُمْتَازُونَ. النُّخْبَةُ. יוֹם הָעֲלִיָּה في المسيحية: عِيدُ الصُّعُودِ. عِيدُ صُعُودِ الرَّبِّ. عِيدُ الأَرْبَعِينَ (ويحل يوم الخميس المصادف بعد ٤٠ يومًا من عيد الفصح). יוֹם עֲלִיַּת מִרְיָם في المسيحية: عِيدُ انْتِقَالِ العَذْرَاءِ (ويحل في ١٥ آب). מַחְלֶקֶת הָעֲלִיָּה قِسْمُ الاسْتِيعَابِ (مؤسسة تابعة للمؤتمر الصهيوني العالمي تعالج موضوع استقدام المهاجرين). קְלִיטַת הָעֲלִיָּה إِسْتِيعَابُ القَادِمِينَ الجُدُدِ.

עֶלְיוֹן ת' (־נִים) ١. عُلْوِيٌّ. فَوْقِيٌّ. فَوْقَانِيٌّ. ٢. رَفِيعٌ. سَامٍ(ي). عَالٍ(ي). رَاقٍ(ي). ٣. اللّهُ تَعَالَى. الجَلِيلُ. הָאָדָם הָעֶלְיוֹן الإِنْسَانُ الأَمْثَلُ. الإِنْسَانُ

السّامي. السّوبِرْمَان. הַבַּיִת הָעֶלְיוֹן مَجْلِسُ الشُّيُوخ. مَجْلِسُ الأَعْيَان. مَجْلِسُ اللُّورْدَاتِ (في بريطانيا). בְּחֶסֶד עֶלְיוֹן مَوْهُوبٌ. رَفِيعٌ. (مُتَفَوِّقٌ) دُونَ مُنَازِعٍ. מַאֲמָץ עֶלְיוֹן قُصَارَى الجُهْدِ. أَقْصَى جُهْدٍ. مَجْهُودٌ عَظِيمٌ. כּוֹחַ עֶלְיוֹן إِرَادَةٌ عُلْوِيَّةٌ. قُوَّةٌ قَاهِرَةٌ ע' כּוֹחַ. קוֹמָה עֶלְיוֹנָה طَابِقٌ عُلْوِيٌّ. طَابِقٌ فَوْقَانِيٌّ. יָדוֹ עַל הָעֶלְיוֹנָה لَهُ الكَفَّةُ الرَّاجِحَةُ. لَهُ الأَفْضَلِيَّةُ.

עֶלְיוֹנוּת נ' ١. عُلُوٌّ. سُمُوٌّ. رِفْعَةٌ. ٢. تَفَوُّقٌ. أَفْضَلِيَّةٌ. تَمَيُّزٌ. أَرْجَحِيَّةٌ. أَسْبَقِيَّةٌ. أَوْلَوِيَّةٌ. תַּסְבִּיךְ עֶלְיוֹנוּת في علم النفس: خُنْزُوَانِيَّةٌ. جُنُونُ العَظَمَةِ (megalomania).

עֶלְיוֹנִית נ' (־יוֹת) جَاكِتَّةٌ بِلاَ رُدْنَيْنِ.

עַלִּיז ת' (־זִים) مَرِحٌ ج مَرِحُونَ وَمَرْحَى. جَذِلٌ. مَسْرُورٌ. فَرِحٌ. مُبْتَهِجٌ.

עַלִּיזוּת נ' مَرَحٌ. جَذَلٌ. فَرَحٌ. اِبْتِهَاجٌ. مَسَرَّةٌ. غِبْطَةٌ.

עלייה ע' עֲלִיָּה.

עֲלִיל ז' عَمَلٌ. فِعْلٌ. فِعْلَةٌ. בַּעֲלִיל תה"פ فِعْلاً. عَمَلِيًّا. قَطْعًا. قَاطِعٌ (دليل). بِوُضُوحٍ. הוּא הוֹכִיחַ זֹאת בַּעֲלִיל أَقَامَ دَلِيلاً قَاطِعًا (سَاطِعًا) عَلَى ذَلِكَ.

עֲלִילָה נ' (־לוֹת) ١. فِعْلٌ ج أَفْعَالٌ. فِعْلَةٌ. عَمَلٌ ج أَعْمَالٌ. ٢. سَرْدٌ. سِيَاقُ قِصَّةٍ. قِصَّةٌ ج قِصَصٌ. حَبْكَةٌ. ٣. مَشْهَدٌ (في مسرحية) ج مَشَاهِدُ. ٤. فِرْيَةٌ ج فِرًى. تَلْفِيقٌ. بُهْتَانٌ. إِفْكٌ. كَذِبٌ. עֲלִילַת דָּם فِرْيَةُ دَمٍ (كانت تلفق ضد اليهود عشية عيد الفصح).

עֲלִילוֹן ז' (־נִים) قِصَّةٌ هَزْلِيَّةٌ مُسَلْسَلَةٌ بِالصُّوَرِ ע' קוֹמִיקְס.

עֲלִילָתִי ת' (־יִים) قَصَصِيٌّ. رِوَائِيٌّ. سَرْدِيٌّ. مُحْتَوٍ عَلَى قِصَّةٍ مُثِيرَةٍ.

עֲלִיצָה, עֲלִיצוּת נ' مَرَحٌ. فَرَحٌ. جَذَلٌ. بَشَاشَةٌ. سُرُورٌ. مَسَرَّةٌ. بَهْجَةٌ.

עִלִּית, עילית נ' (־יוֹת) ١. نُخْبَةٌ. صَفْوَةٌ. خِيرَةٌ. عِلْيَةُ (عِلِّيَّةُ) القَوْمِ.

(עלל) עוֹלֵל פ' ١. صَنَعَ الأَفَاعِيلَ. عَمِلَ عَمَلاً سَيِّئًا. עוֹלֵל صَنَعَ. فَعَلَ. جَنَى (عمل سيء). הִתְעַלֵּל نَكَّلَ بِـ. مَثَّلَ بِـ. تَصَرَّفَ بِقَسْوَةٍ. صَنَعَ الأَفَاعِيلَ. הֶעֱלִיל اِفْتَرَى عَلَى. لَفَّقَ الافْتِرَاءَاتِ. أَلْصَقَ التُّهَمَ بِـ. تَخَرَّصَ عَلَى.

(עלם) נֶעְלַם פ' غَابَ ـِ. تَغَيَّبَ. تَوَارَى (عن الانظار). اِخْتَفَى. اِحْتَجَبَ. اِسْتَتَرَ. נֶעְלַם דָּבָר מֵעֵינָיו غَابَ أَمْرٌ عَنْ فِكْرِهِ. غَابَ عَنْ بَالِهِ (ذِهْنِهِ). עִלֵּם أَخْفَى. وَرَّى. كَتَمَ ـُ. غَيَّبَ. הִתְעַלֵּם تَجَاهَلَ. تَغَاضَى عَنْ. أَغْضَى عَنْ. تَعَامَى عَنْ. تَنَاسَى. تَنَكَّرَ لِـ. נִתְעַלְּמָה הֲלָכָה מִמֶּנּוּ خَفِيَتِ القَاعِدَةُ (السُّنَّةُ أَوِ الفَتْوَى) عَنْ بَالِهِ. מִבְּשָׂרְךָ לֹא תִתְעַלָּם لاَ تَتَنَكَّرْ لِذَوِي قُرْبَاكَ ومجازًا: الأَقْرَبُونَ أَوْلَى بِالمَعْرُوفِ. הֶעְלִים أَخْفَى. وَارَى. سَتَرَ ـُ. كَتَمَ. حَجَبَ ـُ. غَيَّبَ. הֶעְלִים אָזְנוֹ تَصَامَّ. لَمْ يُصْغِ لِـ. הֶעְלִים עֵינָיו מִן־ غَضَّ الطَّرْفَ عَنْ. تَجَاهَلَ. تَغَاضَى عَنْ.

עֶלֶם ז' (עֲלָמִים) ١. غُلاَمٌ ج غِلْمَانٌ. حَدَثٌ ج أَحْدَاثٌ. فَتًى ج فِتْيَانٌ. مُرَاهِقٌ. עֶלֶם חֶמֶד (חֲמוּדוֹת) فَتًى وَسِيمٌ.

עָלַם, עָלְמָא Ar. ז' (־לְמִין) عَالَمٌ ج عَوَالِمُ ע' עוֹלָם. לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא أَبَدَ الدَّهْرِ. إِلَى أَبَدِ الآبِدِينَ. בְּעָלְמָא اِعْتِبَاطًا. عَلَى عَوَاهِنِهِ (كلام). مُجَرَّدُ كَلاَمٍ. مَحْضٌ. אִיּוּמִים בְּעָלְמָא مُجَرَّدُ تَهْدِيدٍ (لا يقصد منه التنفيذ). אַסְמַכְתָּא בְּעָלְמָא مُسْتَنَدٌ ثَانَوِيٌّ. تَلْمِيحٌ ضِمْنِيٌّ. סְתָם בְּעָלְמָא هَكَذَا دُونَ قَصْدٍ. مُجَرَّدُ كَلاَمٍ. אַלִּבָּא דְּכוּלֵּי עָלְמָא بِمُوَافَقَةِ الجَمِيعِ. بِإِجْمَاعِ الآرَاءِ. بِالإِجْمَاعِ. בֵּית עָלְמִין مَقْبَرَةٌ ج مَقَابِرُ. جَبَّانَةٌ. לָא מֵעָלְמָא הָדֵין لَيْسَ مِنْ هَذَا العَالَمِ. مِنْ عَالَمِ السَّمَاوَاتِ.

עַלְמָה נ' (עֲלָמוֹת) فَتَاةٌ ج فَتَيَاتٌ. غَادَةٌ ج غَادَاتٌ. شَابَّةٌ ج شَابَّاتٌ. آنِسَةٌ ج أَوَانِسُ.

עֲלוּמוֹת נ' صِبًا. صِبًى. عَهْدُ الشَّبِيبَةِ. فُتُوَّةٌ ومجازًا: نَشَاطُ الشَّبَابِ.

(עלס) הִתְעַלֵּס ١. ضَاجَعَ. جَامَعَ. ٢. اِلْتَذَّ. تَمَتَّعَ. دَاعَبَ.

עִלְעוּל ז' (־לִים) تَصَفُّحٌ. تَقْلِيبُ صَفَحَاتِ كِتَابٍ ע' דִּפְדּוּף.

עַלְעוֹל ז' (־לִים) ١. زَوْبَعَةٌ ج زَوَابِعُ. ٢. في النبات: وُرَيْقَةٌ ע' עַלְעָל.

עַלְעָל ז' (־לִים) ١. وُرَيْقَةٌ (في نبات). وَرَقَةٌ صَغِيرَةٌ. ٢. كُلُّ جُزْءٍ مِنْ أَجْزَاءِ الوَرَقَةِ النَّبَاتِيَّةِ المُرَكَّبَةِ.

עִלְעֵל פ' ١. تَصَفَّحَ. قَلَّبَ الصَّفَحَاتِ. ٢. أَذْرَى. بَعْثَرَ. أَطَارَ.

עִלֵּף, עילף פ' ١. أَفْقَدَ الوَعْيَ. أَفْزَعَ. أَرْعَبَ. ٢. غَلَّفَ. غَطَّى. עֻלַּף ١. فَقَدَ وَعْيَهُ. خَارَتْ قُوَاهُ. أُصِيبَ بِغَيْبُوبَةٍ. ٢. غُلِّفَ. הִתְעַלֵּף أُغْمِيَ (غُشِيَ) عَلَيْهِ. فَقَدَ وَعْيَهُ. أُصِيبَ بِغَيْبُوبَةٍ.

עִלָּפוֹן, עילפון ז' إِغْمَاءٌ. فُقْدَانُ الوَعْيِ. غَشَيَانٌ. غَيْبُوبَةٌ.

עָלַץ פ' اِبْتَهَجَ. جَذِلَ ـَ. فَرِحَ ـَ. سُرَّ بِـ. مَرِحَ ـَ. طَرِبَ ـَ.

עָלַק פ' مَصَّ ـُ كَالعَلَقِ. اِمْتَصَّ. اِبْتَزَّ.

עַלֶּקֶת נ' جُعْفِيلٌ. هَالُوكٌ. حَشِيشَةُ الأَسَدِ (نبات طفيلي، orobanche).

עֹלֶשׁ, עולש ז' هِنْدِبَاءٌ بَرِّيٌّ. عِلْت (نبات تستعمل جذوره بديلاً للبن في القهوة، chicory).

עַם ז' (־מִּים) ١. شَعْبٌ ج شُعُوبٌ. قَوْمٌ ج أَقْوَامٌ. أُمَّةٌ ج أُمَمٌ. ٢. جُمْهُورٌ ج جَمَاهِيرُ. ٣. العَوَامُّ. عَامَّةُ النَّاسِ. עַם הָאָרֶץ ١. سُكَّانُ البِلاَدِ. مُوَاطِنُو البَلَدِ. ٢. جَاهِلٌ ج جُهَلاَءُ وجُهَّالٌ وجَاهِلُونَ. أُمِّيٌّ. עַם הָאָרֶץ מִדְּאוֹרַיְתָא جَاهِلٌ لاَ يَفْقَهُ شَيْئًا مِنَ التَّوْرَاةِ. أُمِّيٌّ بِكُلِّ مَعْنَى الكَلِمَةِ. עַם הָאֲרָצוּת (הָאַרְצוּת, הָאַרְצִיּוּת) جَهْلٌ مُطْبِقٌ. أُمِّيَّةٌ. עַם הַסֵּפֶר شَعْبُ الكِتَابِ. أَهْلُ الكِتَابِ. صِفَةٌ لِلشَّعْبِ اليَهُودِيِّ. עַם רָב جَمٌّ غَفِيرٌ. جُمْهُورٌ غَفِيرٌ. עַמְּךָ العَوَامُّ. عَامَّةُ الشَّعْبِ.

الجَمَاهِيرُ العَرِيضَةُ. אַגָּדַת עַם أُسْطُورَةٌ شَعْبِيَّةٌ ج أَسَاطِير. אֲסֵפַת עַם اِجْتِمَاعٌ شَعْبِيٌّ. اِجْتِمَاعٌ عَامٌّ. حَفْلٌ عَامٌّ (شَعْبِيٌّ). בֵּית עָם دَارُ الشَّعْبِ. مَرْكَزٌ عَامٌّ (للاجتماعات العامة). בְּנֵי הָעָם الطَّبَقَةُ الشَّعْبِيَّةُ. طَبَقَةُ الشَّعْبِ. عَامَّةُ النَّاسِ. דַּלַּת הָעָם الطَّبَقَةُ الفَقِيرَةُ. طَبَقَةُ الفُقَرَاءِ. خَرَافِيشُ م'. יֶדַע עַם التَّقَالِيدُ الشَّعْبِيَّةُ. بَحْثُ المَأْثُورَاتِ الشَّعْبِيَّةِ. الفُولكْلُور. עֲצֶרֶת עַם حَفْلٌ عَامٌّ (شَعْبِيٌّ). اِجْتِمَاعٌ عَامٌّ. مِهْرَجَانٌ شَعْبِيٌّ. בַּת עַמִּי كِنَايَةٌ عَنْ شَعْبِ إِسْرَائِيلَ فِي الكِتَابِ المُقَدَّسِ. בַּעַל בְּעַמָּיו سَيِّدُ قَوْمِهِ. وَجِيهٌ ج وُجَهَاءُ. مَرْمُوقٌ. مُحْتَرَمٌ. נֶאֱסַף אֶל עַמָּיו لَبَّى نِدَاءَ رَبِّهِ. إِنْتَقَلَ إِلَى جِوَارِ رَبِّهِ. تُوُفِّيَ.

עִם מ"י ١. مَعَ. فِي مَعِيَّةِ. وَ (المَعِيَّةِ). بِرِفْقَةِ. بِمُصَاحَبَةِ. ٢. عِنْدَ. لَدَى. بِالقُرْبِ مِنْ. عَلَى جَانِبِ. ٣. فِي. خِلَالَ. حِينَ. سَاعَةَ. فِي أَثْنَاءِ. ٤. بِحَوْزَةِ. لَدَى. עִם זֶה (זֹאת) مَعَ هٰذَا. مَعَ ذٰلِكَ. بِالرُّغْمِ مِنْ ذٰلِكَ. עִם חֲשֵׁכָה فِي الظَّلَامِ. عِنْدَ اللَّيْلِ. فِي جُنْحِ الظَّلَامِ. עִם ש- ١. بَيْنَمَا. بَيْنَا. حِينَ. حِينَمَا. عِنْدَمَا. خِلَالَ. ٢. رُغْمًا عَنْ. بِالرُّغْمِ مِنْ. עִם לְבָבוֹ بِرَغْبَتِهِ أَنْ. يُرِيدُ أَنْ. يُفَكِّرُ فِي. אֱלֹהִים (ה') עִמְּךָ! كَانَ اللّٰهُ فِي عَوْنِكَ! أَعَانَكَ اللّٰهُ! فِي أَمَانِ اللّٰهِ! מֵעִם- مِنْ لَدُنْ. مِنْ عِنْدِ. مِنْ. مِنْ حَضْرَةِ. مِنْ عِنْدِيَّاتِ.

עַמָּא .Ar ז' شَعْبٌ ע' עַם. עַמָּא פְּזִיזָא شَعْبٌ مُتَهَوِّرٌ أَوْ مُتَسَرِّعٌ (صفة للشعب اليهودي لانه تعهد ان يطيع قبل ان يسمع لدى تلقيه التوراة).

עָמַד פ' ١. وَقَفَ (يَقِفُ). قَامَ ــُ نَهَضَ ــَ إِنْتَصَبَ. مَثُلَ ــُ ٢. تَوَقَّفَ (في مكانه). كَفَّ ــُ عَنْ. ٣. بَقِيَ ــَ ظَلَّ ــَ مَكَثَ ــُ ٤. كَادَ ــَ إِسْتَعَدَّ لِـ تَهَيَّأَ لِـ تَأَهَّبَ. أَوْشَكَ. أَشْرَفَ (شَارَفَ) عَلَى. قَارَبَ. עָמַד בְּ- ثَبَتَ ــُ صَمَدَ ــُ طَاقَ ــُ عَلَى. قَاوَمَ. وَسِعَ (يَسَعُ). עָמַד בִּבְחִינָה نَجَحَ ــَ فِي الامْتِحَانِ. إِجْتَازَ الاخْتِبَارَ بِنَجَاحٍ. עָמַד בְּדִבּוּרוֹ وَفَى ــِ بِوَعْدِهِ. بَرَّ ــِ بِعَهْدِهِ. نَفَّذَ مَا قَالَ. עָמַד בַּדִּין مَثُلَ أَمَامَ المَحْكَمَةِ. أُسْتُدْعِيَ لِلمُحَاكَمَةِ. עָמַד בַּמִּבְחָן (בַּנִּסָּיוֹן) إِجْتَازَ الاخْتِبَارَ. جُرِّبَ فَاجْتَازَ التَّجْرِبَةَ. صَمَدَ أَمَامَ الإِغْرَاءِ. قَاوَمَ. עָמַד בְּמִרְדּוֹ وَاصَلَ عِصْيَانَهُ. لَمْ يَسْتَسْلِمْ. لَمْ يُذْعِنْ. עָמַד בְּסִימָן שְׁאֵלָה وُضِعَتْ عَلَيْهِ عَلَامَةُ اسْتِفْهَامٍ ومجازًا: كَانَ مَشْكُوكًا فِيهِ. لَمْ يَكُنْ مُؤَكَّدًا. עָמַד בְּעֵינוֹ ظَلَّ عَلَى مَا هُوَ عَلَيْهِ. إِسْتَمَرَّ فِي وَضْعِهِ القَائِمِ (الرَّاهِنِ). עָמַד בִּפְנֵי- وَاجَهَ. جَابَهَ. صَمَدَ أَمَامَ. وَقَفَ فِي وَجْهِ. قَاوَمَ. ثَبَتَ أَمَامَ. עָמַד בַּפֶּרֶץ ثَبَتَ أَمَامَ السَّيْلِ العَارِمِ. قَبَضَ عَلَى نَاصِيَةِ الأُمُورِ. עָמַד בִּרְשׁוּת עַצְמוֹ بَلَغَ مَرْحَلَةَ الاكْتِفَاءِ الذَّاتِيِّ. حَكَمَ نَفْسَهُ بِنَفْسِهِ. إِسْتَقَلَّ. עָמַד הָכֵן وَقَفَ عَلَى أُهْبَةِ الاسْتِعْدَادِ. إِسْتَعَدَّ. تَأَهَّبَ. עָמַד לִבְחִינָה أَقْبَلَ عَلَى الامْتِحَانِ. تَقَدَّمَ لِلامْتِحَانِ. עָמַד לִימִין פְּלוֹנִי كَانَ إِلَى يَمِينِ فُلَانٍ. وَقَفَ إِلَى جَانِبِهِ. أَيَّدَهُ. دَعَمَهُ ــَ עָמַד לִפְלוֹנִי ١. وَقَفَ إِلَى جَانِبِ فُلَانٍ. دَافَعَ عَنْهُ. ٢. شَفَعَ لَهُ. עָמַד לִפְנֵי דָּבָר מָה كَانَ عَلَى وَشْكِ أَنْ. قَارَبَ. أَوْشَكَ عَلَى. شَارَفَ. עָמַד לִפְנֵי קִיר אָטוּם وَاجَهَ طَرِيقًا مَسْدُودًا. لَا مَنْ يَسْتَجِيبُ لِنِدَائِهِ. كَانَ فِي مَأْزِقٍ. עָמַד לְשָׂטָן לוֹ وَقَفَ أَمَامَهُ كَالشَّيْطَانِ. وَقَفَ عَقَبَةً كَأْدَاءَ أَمَامَهُ. עָמַד מִלֶּכֶת تَوَقَّفَ عَنِ الحَرَكَةِ. كَفَّ عَنِ الحَرَكَةِ. עָמַד מִן הַצַּד وَقَفَ (تَنَحَّى) جَانِبًا. وَقَفَ لَا يُحَرِّكُ سَاكِنًا. وَقَفَ بِلَا حَرَاكٍ. עָמַד מִנֶּגֶד وَقَفَ جَانِبًا (بَعِيدًا). وَقَفَ مَكْتُوفَ الأَيْدِي. עָמַד עַל אֲמִתּוּת صَحَّ عِنْدَهُ الأَمْرُ. تَحَقَّقَ مِنْ. وَقَفَ عَلَى حَقِيقَةِ الأَمْرِ. עָמַד עַל אָפְיוֹ وَقَفَ عَلَى طَبْعِهِ (سَجِيَّتِهِ). عَرَفَ جَوْدَتَهُ. عَجَمَ ــُ عُودَهُ. سَبَرَ ــُ غَوْرَهُ. עָמַד עַל הַגֹּבַהּ تَفَوَّقَ. كَانَ عَلَى مُسْتَوَى المَسْؤُولِيَّةِ. تَصَرَّفَ تَصَرُّفًا لَائِقًا. أَدَّى وَاجِبَهُ عَلَى أَحْسَنِ مَا يُرَامُ. עָמַד עַל דָּבָר ١. وَقَفَ عَلَى جَلِيَّةِ الأَمْرِ. فَهِمَهُ حَقَّ الفَهْمِ. إِطَّلَعَ عَلَى. ٢. تَطَرَّقَ إِلَى (موضوع). نَوَّهَ بِالتَّفْصِيلِ بِـ. ٣. أَصَرَّ عَلَى. صَمَّمَ عَلَى المُضِيِّ فِي. עָמַד עַל דַּם רֵעֵהוּ وَقَفَ مَكْتُوفَ اليَدَيْنِ (ولم ينقذ صاحبه من القتل). لَمْ يَهْرَعْ لِنَجْدَةِ صَاحِبِهِ. وَقَفَ مَوْقِفَ عَدَمِ الاكْتِرَاثِ. עָמַד עַל דַּעְתּוֹ أَصَرَّ عَلَى رَأْيِهِ. لَمْ يَتَزَحْزَحْ عَنْ مَوْقِفِهِ. עָמַד עַל טִיבוֹ وَقَفَ عَلَى حَقِيقَتِهِ. עָמַד עַל טָעוּתוֹ تَحَقَّقَ مِنْ خَطَئِهِ. أَقَرَّ بِغَلْطَتِهِ. עָמַד עַל קַרְעֵי תַּרְנְגֹלֶת مجازًا: كَانَ عَلَى شَفَا جُرُفٍ هَارٍ. آلَ ــُ إِلَى السُّقُوطِ. עָמַד עַל הַמִּקָּח سَاوَمَ. فَاصَلَ. كَاسَرَ. עָמַד עַל הַמִּשְׁמָר ١. وَقَفَ حَارِسًا. ٢. أَخَذَ حَذَرَهُ (حَيْطَتَهُ). وَقَفَ عَلَى أُهْبَةِ الاسْتِعْدَادِ. وَقَفَ بِالمِرْصَادِ لِـ. עָמַד עַל נַפְשׁוֹ دَافَعَ (ذَادَ) عَنْ نَفْسِهِ. دَافَعَ عَنْ نَفْسِهِ دِفَاعَ المُسْتَمِيتِ. עָמַד עַל סוֹדוֹ שֶׁל- وَقَفَ عَلَى سِرِّ فُلَانٍ. إِكْتَشَفَ أَمْرَهُ. עָמַד עַל הַפֶּרֶק أُدْرِجَ فِي جَدْوَلِ الأَعْمَالِ. عُرِضَ عَلَى بِسَاطِ البَحْثِ. עָמַד עַל רַגְלָיו وَقَفَ عَلَى قَدَمَيْهِ ومجازًا: إِنْتَعَشَ. إِسْتَرَدَّ قُوَاهُ. עָמַד עַל שֶׁלּוֹ دَافَعَ عَنْ رَأْيِهِ. أَصَرَّ عَلَى قُبُولِ رَأْيِهِ. صَمَّمَ عَلَى تَنْفِيذِ فِكْرَتِهِ. עָמַד עַל תִּלּוֹ مَا زَالَ قَائِمًا. رَاسِخٌ كَالطَّوْدِ. لَمْ يَنَلْهُ سُوءٌ. עָמַד פָּנִים אֶל פָּנִים وَقَفَ وَجْهًا لِوَجْهٍ. وَاجَهَ. جَابَهَ. עָמַד כְּעֶצֶם בִּגְרוֹנוֹ وَقَفَ كَالحَسَكَةِ فِي حَلْقِهِ. وَقَفَ حَجَرَ عَثْرَةٍ فِي سَبِيلِهِ. פֹּעַל עוֹמֵד في القواعد: فِعْلٌ لَازِمٌ. فِعْلٌ غَيْرُ مُتَعَدٍّ. יַעֲמֹד עַל הַבְּרָכָה! حَلَّتْ عَلَيْهِ البَرَكَةُ! لِيَكُنْ مُبَارَكًا! נֶעֱמַד تَوَقَّفَ. كَفَّ عَنِ السَّيْرِ. إِنْقَطَعَ عَنِ المَشْيِ. עִמֵּד رَتَّبَ حَسَبَ صَفَحَاتٍ (في المطبعة). رَقَّمَ الصَّفَحَاتِ. نَضَّدَ. הֶעֱמִיד ١. أَوْقَفَ. أَقَامَ. نَصَبَ ــِ أَنْهَضَ. ٢. عَيَّنَ. نَصَّبَ. وَضَعَ (يَضَعُ). ٣. أَوْقَفَ (عند حدّ). حَالَ ــُ دُونَ. كَفَّهُ عَنْ. ٤. أَقَامَ (بناءً). قَوَّمَ. شَيَّدَ. הֶעֱמִיד בְּדִין أَقَامَ الدَّعْوَى عَلَى. رَفَعَ شَكْوَى قَضَائِيَّةً عَلَى. הֶעֱמִיד בָּנִים أَنْجَبَ أَوْلَادًا. أَنْجَبَ ذُرِّيَّةً. أَقَامَ سُلَالَةً. הֶעֱמִיד דָּבָר עַל אֲמִתּוּתוֹ (דִּיּוּקוֹ) وَضَعَ الأَمْرَ عَلَى حَقِيقَتِهِ. أَظْهَرَهُ عَلَى مَا هُوَ عَلَيْهِ. وَضَعَ النِّقَاطَ عَلَى الحُرُوفِ. הֶעֱמִיד אוֹתוֹ עַל- أَوْقَفَهُ عَلَى. أَطْلَعَهُ عَلَى. הֶעֱמִיד לִבְחִירוֹת رَشَّحَ (مُرَشَّحِينَ) لِلانْتِخَابَاتِ. إِقْتَرَحَ مُرَشَّحِينَ. הֶעֱמִיד

בְּמִבְחָן وَضَعَ تَحْتَ المِحَكّ. إمْتَحَنَ. إخْتَبَرَ. הֶעֱמִיד לִרְשׁוּת פְּלוֹנִי وَضَعَ تَحْتَ تَصَرُّفِ فُلانٍ. הֶעֱמִיד אֶת פְּלוֹנִי עַל טָעוּתוֹ أَوْقَفَ فُلانًا عَلَى خَطَئِهِ. أَثْبَتَ خَطَأَهُ. הֶעֱמִידוֹ עַל רַגְלָיו أَوْقَفَهُ عَلَى رِجْلَيْهِ. سَاعَدَهُ. הֶעֱמִיד פָּנִים تَظَاهَرَ. تَرَاءَى. إتَّخَذَ مَظْهَرَ كَذَا. إدَّعَى بِـ. הֶעֱמִיד תַּלְמִידִים مجازًا: أَقَامَ جِيلاً أَوْ أَجْيَالاً مِنَ التَّلامِيذِ. הֶעֱמִיד אֶת פְּלוֹנִי לְיַד עַמּוּד הַקָּלוֹן مجازًا: شَنَّعَ فُلانًا. شَهَّرَ بِفُلانٍ. הָעֳמַד ١. أُقِيمَ. نُصِبَ. وُضِعَ. شُيِّدَ. عُرِضَ. ٢. رُشِّحَ. عُيِّنَ مُرَشَّحًا.

עֹמֶד, עוֹמֶד ז' ١. مَوْقِفٌ. مَكَانُ الوُقُوفِ. مَقَامٌ. قَائِمَةٌ ج قَوَائِمُ. قَدَمٌ ج أَقْدَامٌ. ٢. تَقْدِيرٌ. تَخْمِينٌ. עָמַד עַל עָמְדוֹ ١. وَقَفَ عَلَى رِجْلَيْهِ (قَدَمَيْهِ). وَقَفَ فِي مَكَانِهِ. ٢. قَدَّمَ رِجْلاً وَأَخَّرَ أُخْرَى. لَمْ يَتَقَدَّمْ. تَرَدَّدَ.

עֶמְדָּה נ' (עֶמְדּוֹת) ١. مَوْقِفٌ ج مَوَاقِفُ. مَكَانُ الوُقُوفِ. مَقَامٌ ج مَقَامَاتٌ. مَوْضِعٌ ج مَوَاضِعُ. ٢. مَوْقِعٌ ج مَوَاقِعُ. مُسْتَحْكَمٌ ج مُسْتَحْكَمَاتٌ. ٣. مَرْكَزٌ ج مَرَاكِزُ. مَكَانَةٌ. مَنْزِلَةٌ ج مَنَازِلُ. ٤. وَضْعٌ ج أَوْضَاعٌ. حَالَةٌ ج حَالاتٌ. עֶמְדָּה קִדְמִית مَوْقِعٌ أَمَامِيٌّ. עֶמְדָּה רָמָה (בַּחֶבְרָה) مَنْزِلَةٌ رَفِيعَةٌ. مَرْكَزٌ مَرْمُوقٌ (فِي المُجْتَمَعِ). עֶמְדַּת אֵשׁ مَوْقِعُ ضَرْبِ النَّارِ. עֶמְדַּת הֲגַנָּה مَوْقِعٌ دِفَاعِيٌّ. עֶמְדַּת חִפּוּי مَوْقِعٌ سَاتِرٌ. עֶמְדַּת מוֹצָא نُقْطَةُ انْطِلاقٍ. نُقْطَةُ البَدْءِ. مُنْطَلَقٌ. עֶמְדַּת מַפְתֵּחַ مَرْكَزٌ حَسَّاسٌ. مَكَانٌ إسْتِرَاتِيجِيٌّ. مَنْصِبٌ قِيَادِيٌّ. נָקַט עֶמְדָּה إتَّخَذَ مَوْقِفًا مِنْ. حَدَّدَ مَوْقِفَهُ إزَاءَ.

עִמָּדִי מ"י مَعِي (الكلمة العبرية تستعمل للمتكلم فقط).

(עֻמָּה) לְעֻמַּת مُقَابِلَ. بِالمُقَارَنَةِ مَعَ ע' לְעֻמַּת.

עַמּוּד ז' (־דִים) ١. عَامُودٌ. عَمُودٌ ج أَعْمِدَةٌ وعُمُدٌ. قَائِمَةٌ ج قَوَائِمُ. رُكْنٌ ج أَرْكَانٌ. رَكِيزَةٌ ج رَكَائِزُ. ٢. مِنَصَّةٌ ج مَنَاصٌّ. مِقْرَأٌ (لوضع الكتاب للقراءة). ٣. صَفْحَةٌ ج صَفَحَاتٌ. صَحِيفَةٌ ج صُحُفٌ وصَحَائِفُ. עַמּוּד הָעֱלִי في النبات: قَلَمُ السِّمَةِ. القَلَمُ (في مدقة الزهرة). עַמּוּד הַקָּלוֹן المُشَهَّرَةُ (عمود خاص للتعذيب كان يستعمل في القرون الوسطى لتعذيب المجرمين والتشهير بهم). شَنَاعَةٌ. بَهْدَلَةٌ. עַמּוּד קְרִיאָה مِقْرَأٌ. עַמּוּד הַשִּׁדְרָה العَمُودُ الفِقْرِيُّ. السِّلْسِلَةُ الفِقْرِيَّةُ. صُلْبٌ. עַמּוּד הַשַּׁחַר عَمُودُ الفَجْرِ. عَمُودُ الصُّبْحِ. الفَجْرُ. الفَلَقُ. עַמּוּד הַתָּוֶךְ الرُّكْنُ الأَسَاسِيُّ. الدِّعَامَةُ الأَسَاسِيَّةُ. عِمَادٌ ج عُمُدٌ. עַמּוּד הַתְּלִיָּה عَمُودُ المِشْنَقَةِ. עַמּוּדֵי הֶרְקוּלֶס أَعْمِدَةُ هِرَقْلَ. كِنَايَةٌ عَنْ مَضِيقِ جَبَلِ طَارِقٍ.

עִמּוּד, עימוד ז' تَرْقِيمُ صَفَحَاتٍ. تَرْتِيبٌ حَسَبَ الصَّفَحَاتِ. تَنْضِيدٌ.

עַמּוּדָה נ' (־דוֹת) عَمُودٌ. عَامُودٌ (في جريدة) ج أَعْمِدَةٌ وعُمُدٌ. نَهْرٌ ج أَنْهَارٌ.

עִמּוּל, עימול ז' تَرْيِيضٌ. القِيَامُ بِتَمَارِينَ رِيَاضِيَّةٍ.

עָמוּם ת' (עֲמוּמִים) ١. بَاهِتٌ. خَافِتٌ. كَلِيلٌ. ٢. أَصَمُّ. صَلْدٌ. ٣. مجازًا: مُعْتِمٌ. عَاتِمٌ. قَاتِمٌ. ٤. غَامِضٌ. ضَبَابِيٌّ. مُبْهَمٌ. ٥. مجازًا: سَؤُومٌ. مُكْتَئِبٌ. גֶּחָלִים עֲמוּמוֹת جَمَرَاتٌ كَابِيَةٌ. جَمْرٌ كَابٍ.

עִמּוּם, עימום ז' ١. تَخْفِيضُ النُّورِ. تَعْتِيمٌ ومجازًا: تَعَامٍ عَنْ. تَجَاهُلٌ. إغْضَاءٌ عَنْ. ٢. طَمْسٌ. إخْفَاءٌ.

עַמּוֹן ש"פ عَمُّونُ. شَعْبُ عَمُّونَ (عاش في شرقي الاردن قبل ت سيس المملكة العبرانية). רַבַּת עַמּוֹן عَمَّانُ (عاصمة المملكة الاردنية الهاشمية).

עַמּוֹנִי תו"ז (־נִים, ־נִיּים) عَمُّونِيٌّ. عَمَّانِيٌّ.

עָמוּס ת' (עֲמוּסִים) ١. مَشْحُونٌ. مُعَبَّأٌ. مُحَمَّلٌ ومجازًا: زَاخِرٌ. حَافِلٌ. طَافِحٌ. مَلِيءٌ. ٢. مُنْهَمِكٌ (في عمل). غَارِقٌ فِي العَمَلِ. مَشْغُولٌ. עָמוּס לְעֵיפָה ١. مُثْقَلٌ. مُحَمَّلٌ فَوْقَ طَاقَتِهِ. ٢. زَاخِرٌ. طَافِحٌ.

עִמּוּס, עימוס ז' حِمْلٌ ע' עֹמֶס.

עמוק ע' עָמֹק.

עִמּוּת, עימות ז' (־תִים) ١. مُوَاجَهَةٌ. مُجَابَهَةٌ. تَحَدٍّ(ي). ٢. مُقَابَلَةٌ. مُوَازَاةٌ. مُضَاهَاةٌ. مُقَارَنَةٌ.

עמותה ע' עֲמֻתָּה.

עָמִיד ת' (עֲמִידִים) صَامِدٌ. مُقَاوِمٌ لِـ. مَنِيعٌ. ذُو مَنَاعَةٍ. مُحَصَّنٌ. עָמִיד אֵשׁ مُقَاوِمٌ لِلنَّارِ. עָמִיד מַיִם صَامِدٌ لِلْمَاءِ. חָלָב עָמִיד حَلِيبٌ (لَبَنٌ) طَوِيلُ الحِفْظِ.

עֲמִידָה נ' (־דוֹת) ١. قِيَامٌ. قَوْمَةٌ. وُقُوفٌ. وَقْفَةٌ. نُهُوضٌ. مُثُولٌ. شُخُوصٌ. إنْتِصَابٌ. ٢. صُمُودٌ. مُقَاوَمَةٌ. تَحَمُّلٌ. مَنَعَةٌ. مَنَاعَةٌ. ثَبَاتٌ. ٣. وَضْعٌ ج أَوْضَاعٌ. ٤. تَوَقُّفٌ. كَفٌّ عَنْ. ٥. وُقُوفٌ عَلَى. إطِّلاعٌ عَلَى. ٦. كِنَايَةٌ عَنِ الصَّلاةِ الصَّامِتَةِ المُسَمَّاةِ שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה لِأَنَّهَا تُتْلَى وُقُوفًا ע' שְׁמוֹנֶה, שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה. עֲמִידָה אֵיתָנָה صُمُودٌ. مُقَاوَمَةٌ. مَنَعَةٌ. ثَبَاتٌ. עֲמִידָה חָפְשִׁית في الجيش: وَقْفَةُ الاسْتِرَاحَةِ. עֲמִידָה בְּדִין مُثُولٌ أَمَامَ مَحْكَمَةٍ. עֲמִידַת דֹּם في الجيش: وَقْفَةُ الاسْتِعْدَادِ. עֲמִידַת נֹחַ في الجيش: وَقْفَةُ الاسْتِرَاحَةِ (مع توسيع الرجلين). עֲמִידַת רֹאשׁ في الرياضة: الوُقُوفُ عَلَى الرَّأْسِ. גִּיל (שְׁנוֹת) הָעֲמִידָה سِنُّ الكُهُولَةِ. سِنٌّ مَا بَيْنَ ٤٠–٦٠.

עֲמִידוּת נ' صُمُودٌ. مُقَاوَمَةٌ. تَحَمُّلٌ. إحْتِمَالٌ. ثَبَاتٌ. قَابِلِيَّةُ الصُّمُودِ.

עָמִיל A ז' (עֲמִילִים) عَمِيلٌ ج عُمَلاءُ. وَسِيطٌ ج وُسَطَاءُ. עָמִיל מֶכֶס مُخَلِّصٌ (بضاعة في الجمرك).

עֲמִילָה נ' جُهْدٌ. مَشَقَّةٌ ج مَشَاقُّ. تَعَبٌ.

עֲמִילוּת נ' عَمَالَةٌ. عُمُولَةٌ. وِسَاطَةٌ تِجَارِيَّةٌ. تَخْلِيصٌ (بضاعة في الجمرك). بَدَلُ أَتْعَابٍ.

עֲמִילָן ז' (־נִים) نَشَاءٌ. نَشَا (هدرات الكربون).

עֲמִילָנִי ת׳ (־נִיִּים) ١. نَشَوِيٌّ. ٢. مُنَشًّى. مُنَشًّا.

עֲמִימוּת נ׳ خُفُوتٌ. خَفْضٌ. غُمُوضٌ. عَدَمُ وُضُوحٍ. تَعْتِيمٌ.

עֲמִיסָה נ׳ تَحْمِيلٌ. شَحْنٌ. تَعْبِئَةٌ. وَسْقٌ. עֲמִיסָה וּפְרִיקָה شَحْنٌ وَتَفْرِيغٌ.

עָמִיר ז׳ (עֲמִירִים) حُزْمَةٌ صَغِيرَةٌ. قُبْضَةٌ مِنَ السَّنَابِلِ الْمَحْصُودَةِ.

עֲמִירָה נ׳ حَزْمُ السَّنَابِلِ. رَبْطُهَا فِي حِزَمٍ.

עָמִית ז׳ (עֲמִיתִים) زَمِيلٌ ج زُمَلَاءُ. تِرْبٌ ج أَتْرَابٌ. פְּרוֹפֶסוֹר עָמִית أُسْتَاذٌ بِلَا كُرْسِيٍّ. أُسْتَاذٌ مُسَاعِدٌ.

עָמַל פ׳ عَمِلَ ـَ تَعِبَ ـَ جَدَّ ـِ كَدَّ ـُ كَدَحَ ـَ سَعَى ـَ לְמִי אֲנִי עָמֵל? لِمَنْ تَعَبِي؟ لِمَنْ أَتْعَبُ وَأَشْقَى؟ עִמֵּל ١. تَرَيَّضَ. مَارَسَ الرِّيَاضَةَ. ٢. دَرَّبَ عَلَى الرِّيَاضَةِ. ٣. أَتْعَبَ. جَشَّمَ. הִתְעַמֵּל ١. تَرَيَّضَ. مَارَسَ الرِّيَاضَةَ. تَمَرَّنَ. ٢. تَجَشَّمَ الْمَشَاقَّ. كَدَّ وَكَدَحَ.

עָמֵל תו״ז (עֲמֵלִים) عَامِلٌ ج عُمَّالٌ وَعَامِلُونَ. مُشْتَغِلٌ. شَغِيلٌ ج شَغِيلَةٌ. كَادِحٌ ومجازًا: مُتْعَبٌ. مُجْهَدٌ. مُكَابِدٌ. مُعَانٍ(ي). עֲמֵלָה ١. عَامِلَةٌ. ٢. النَّحْلَةُ الْعَامِلَةُ فِي كُورَةِ النَّحْلِ. הַלְמוּת עֲמֵלִים كِنَايَةٌ عَنِ الْمِطْرَقَةِ. شَاكُوشٌ.

עָמָל ז׳ ١. عَمَلٌ ج أَعْمَالٌ. شُغْلٌ ج أَشْغَالٌ. كَدٌّ. كَدْحٌ. تَعَبٌ. جُهْدٌ. ٢. عَنَاءٌ. مَشَقَّةٌ ج مَشَقَّاتٌ وَمَشَاقٌّ. لَأْيٌ. نَصَبٌ. مُكَابَدَةٌ. ٣. مجازًا: حَيْفٌ. ضَيْمٌ. עָמָל וָאָוֶן بَاطِلُ الْأَبَاطِيلِ. تُرَّهَاتٌ. قَبْضُ الرِّيحِ. حَصَادُ الْهَشِيمِ. עֲמַל כַּפַּיִם (יָדַיִם) عَمَلٌ يَدَوِيٌّ. عَمَلٌ بَدَنِيٌّ (جُسْمَانِيٌّ). אַנְשֵׁי עָמָל الْعُمَّالُ. الْكَادِحُونَ. الطَّبَقَاتُ الْكَادِحَةُ. الشَّغِيلَةُ. אָדָם לְעָמָל יוּלָּד وُلِدَ الْإِنْسَانُ لِلْمَشَقَّةِ. وُلِدَ الْإِنْسَانُ لِلْعَمَلِ. לְפִי הֶעָמָל הַשָּׂכָר الْأَجْرُ عَلَى قَدْرِ الْمَشَقَّةِ. الْغُنْمُ بِالْغُرْمِ. عَلَى قَدْرِ أَهْلِ الْعَزْمِ تَأْتِي الْعَزَائِمُ.

עַמְלָה, עֲמָלָה A נ׳ (עַמְלוֹת) عُمَالَةٌ. عُمُولَةٌ. أُجْرَةُ الْوَسَاطَةِ. أُجْرَةُ تَخْلِيصٍ مِنَ الْجُمْرُكِ. بَدَلُ أَتْعَابٍ.

עִמְלֵן פ׳ نَشَّى. قَسَّى بِالنَّشَا. עֻמְלַן نُشِّيَ. הִתְעַמְלֵן تَنَشَّى. تَقَسَّى بِالنَّشَا.

עַמְלָן ז׳ (־נִים) ١. كَادِحٌ. شَغِيلٌ. كَدُودٌ. ٢. مُرَوِّضٌ.

עַמְלָנוּת נ׳ ١. شُغْلٌ. عَمَلٌ. كَدٌّ. كَدْحٌ. ٢. التَّرْبِيَةُ عَنْ طَرِيقِ الْعَمَلِ الْيَدَوِيِّ.

עֲמָלֵק ש״פ ١. عَمَالِيقُ (اسم فئة قديمة كانت من اوائل من حارب بني اسرائيل بقيادة النبي موسى خلال تجوالهم في تيه سيناء). ٢. كِنَايَةٌ عَنْ كُلِّ عَدُوٍّ لِإِسْرَائِيلَ.

עֲמָלֵקִי תו״ז (־קִים, ־קִיִּים) ١. عِمْلَاقِيٌّ. مِنْ قَوْمِ الْعَمَالِقَةِ. ٢. وَغْدٌ ج أَوْغَادٌ.

עִמֵּם פ׳ ١. عَتَّمَ. خَفَّضَ شِدَّةَ الْإِضَاءَةِ. ٢. كَبَا ـُ خَمَدَ ـُ خَبَا ـُ هَمَدَ ـُ ومجازًا: وَضَعَ فِي الظِّلِّ. قَلَّلَ مِنْ قِيمَةٍ. עִמֵּם خَفَّضَ شِدَّةَ الْإِضَاءَةِ. عَتَّمَ. طَمَسَ ـِ נִתְעַמֵּם ١. تَعَتَّمَ. إِنْكَفَأَ نُورُهُ. ٢. إِنْطَمَسَ. إِكْفَهَرَّ. صَارَ دَاكِنًا. הֶעֱמִים, הֵעֵם عَتَّمَ. دَكَّنَ. جَعَلَهُ بَاهِتًا أَوْ مُنْكَفِئَ اللَّوْنِ. أَذْهَبَ بَرِيقَهُ. הוּעַם عُتِّمَ. صَارَ بَاهِتًا.

עַמְמוֹר ז׳ (־רִים) الْمِعْتَامُ. خَافِتُ النُّورِ (في مصابيح السيارة). جِهَازُ خَفْضِ النُّورِ فِي الْآلِيَّاتِ.

עֲמָמִי ת׳ (־יִּים) ١. شَعْبِيٌّ. وَطَنِيٌّ. أَهْلِيٌّ. جَمَاهِيرِيٌّ. ٢. مَحْبُوبٌ. ٣. مُتَهَاوِدٌ (سعر). رَخِيصٌ. מוּזִיקָה עֲמָמִית مُوسِيقَى شَعْبِيَّةٌ. מְחִירִים עֲמָמִיִּים أَسْعَارٌ مُتَهَاوِدَةٌ. أَسْعَارٌ تُلَائِمُ جُيُوبَ الْعَامَّةِ. רִקּוּד עֲמָמִי رَقْصَةٌ شَعْبِيَّةٌ.

עֲמָמִיּוּת נ׳ شَعْبِيَّةٌ. بَسَاطَةٌ.

עָמַס פ׳ حَمَّلَ. شَحَنَ ـَ وَسَقَ (يَسِقُ). נֶעֱמַס حُمِّلَ. شُحِنَ. وُسِقَ. הֶעֱמִיס شَحَنَ ـَ حَمَّلَ. عَبَّأَ. أَوْسَقَ (السفينة). הָעֳמַס شُحِنَ. حُمِّلَ. عُبِّئَ. وُسِقَ.

עֹמֶס, עוֹמֶס ז׳ (עֳמָסִים) ١. حِمْلٌ ج أَحْمَالٌ. ثِقْلٌ ج أَثْقَالٌ. شَحْنٌ. شِحْنَةٌ ج شِحْنَاتٌ. ٢. عِبْءٌ ج أَعْبَاءٌ. مَتْعَبٌ ج مَتَاعِبُ. مَشَقَّةٌ ج مَشَقَّاتٌ وَمَشَاقٌّ. ٣. حُمُولَةٌ. سَعَةٌ. עֹמֶס יֶתֶר شِحْنَةٌ زَائِدَةٌ.

עִמְעוּם ז׳ تَخْفِيضُ النُّورِ. إِنْكِفَاءُ الْبَرِيقِ أَوِ النُّورِ ومجازًا: إِبْهَامٌ. غُمُوضٌ. ضَبَابِيَّةٌ.

עִמְעֵם פ׳ ١. عَتَّمَ. خَفَّضَ النُّورَ. كَفَأَ ـَ (البريق). طَمَسَ ـِ ٢. تَرَدَّدَ. تَعَتَّمَ. ٣. غَفَلَ ـِ عَنْ. تَغَاضَى عَنْ. تَجَاهَلَ. עֻמְעַם طُمِسَ. جُعِلَ غَامِضًا. أُبْهِمَ. أُلْتُبِسَ. נִתְעַמְעֵם إِنْكَفَأَ نُورُهُ (بَرِيقُهُ). إِنْطَمَسَ. خَفَتَ ـُ

עַמְעָם ז׳ (־מִים) في الاسلحة النارية: خَافِتُ الصَّوْتِ. مُسْكِتٌ (dimmer) ע׳ מַשְׁתֵּק.

(עמק) הִתְעַמֵּק تَعَمَّقَ. تَبَحَّرَ. أَمْعَنَ (أَنْعَمَ) النَّظَرَ فِي. بَحَثَ بَحْثًا عَمِيقًا. הִתְעַמֵּק בְּמַחֲשָׁבוֹת غَاصَ فِي التَّفْكِيرِ. قَدَحَ زِنَادَ الْفِكْرِ. הֶעֱמִיק ١. تَعَمَّقَ. تَمَعَّنَ فِي. تَغَلْغَلَ. تَوَغَّلَ فِي. ٢. عَمَّقَ. הֶעֱמִיק עֵצָה إِسْتَأْنَسَ بِرَأْيٍ. أَخَذَ رَأْيَ. إِسْتَشَارَ. إِسْتَنْصَحَ. הֶעֱמִיק אֶת הַתְּהוֹם בֵּינֵיהֶם عَمَّقَ الْهَاوِيَةَ (الْخِلَافَ) بَيْنَهُمْ.

עָמֹק, עָמוֹק ז׳ (עֲמֻקִּים) ١. عَمِيقٌ ج عِمَاقٌ وَعُمُقٌ. غَوِيطٌ. غَمِيقٌ. غَائِرٌ. بَعِيدُ الْقَعْرِ (الْعُمْقِ). ٢. عَوِيصٌ. ٣. مُتَعَمِّقٌ. مُتَبَحِّرٌ. ٤. بَالِغٌ. شَدِيدٌ. ٥. תה״פ عَمِيقًا. עֲמֻקּוֹת أَعْمَاقٌ. أَفْكَارٌ عَمِيقَةٌ. מִקֶּרֶב וָלֵב עָמֹק مِنْ أَعْمَاقِ الْقَلْبِ. مِنْ صَمِيمِ الْفُؤَادِ. מַיִם עֲמֻקִּים مَاءٌ عَمِيقٌ. مِيَاهٌ عَمِيقَةٌ. مِيَاهٌ بَعِيدَةُ الْقَعْرِ (الْقَاعِ). קוֹל עָמֹק صَوْتٌ عَمِيقٌ. خَارِجٌ مِنَ الْأَعْمَاقِ. صَوْتٌ وُدِّيٌّ. מִגָּג גָּבוֹהַּ לְבוֹר עָמֹק مِنَ الْقِمَّةِ إِلَى الْحَضِيضِ.

עֹמֶק, עוֹמֶק ז׳ (עֳמָקִים) ١. عُمْقٌ ج أَعْمَاقٌ. غَوْرٌ ج أَغْوَارٌ. ٢. كُنْهٌ. أَسَاسٌ ج أُسُسٌ. جَوْهَرٌ. ٣. مجازًا: جَسَامَةٌ. عِظَمٌ. قَدْرٌ. עֹמֶק אַסְטְרָטֶגִי عُمْقٌ اسْتِرَاتِيجِيٌّ. עֹמֶק הַדִּין عُمْقُ الْعَدَالَةِ (الْإِلَهِيَّةِ). יָרַד לְעֹמֶק הַדִּין غَاصَ فِي

كُنْهِ (أعْمَاق) القَانُونِ. تَعَمَّقَ فِي تَفَاصِيلِ الحُكْمِ. מִצָּה אֶת עֹמֶק הַדִּין حَكَمَ بِمَنْطُوقِ القَانُونِ. حَكَمَ بِأقْسَى عُقُوبَةٍ. מֵעֹמֶק הַלֵּב مِنْ صَمِيمِ القَلْبِ (الفُؤَادِ). مِنْ أعْمَاقِ القَلْبِ.

עֵמֶק ז' (עֲמָקִים) غَوْرٌ ج أغْوَارٌ. سَهْلٌ (بين جبال) ج سُهُولٌ. وَادٍ(ي) ج أوْدِيَةٌ وودْيَانٌ. مَرْجٌ ج مُرُوجٌ. עֵמֶק הַבָּכָא وَادِي الدُّمُوعِ ע' בָּכָא. עֵמֶק הַיַּרְדֵּן الغَوْرُ. غَوْرُ الأرْدُنِّ. وَادِي الأرْدُنِّ. עֵמֶק יִזְרְעֶאל, הָעֵמֶק غَوْرُ يِزْرَاعِيل. مَرْجُ بَنِي عَامِرٍ. עֵמֶק הַנִּילוּס وَادِي النِّيلِ. בָּאוּ לְעֵמֶק הַשָּׁוֶה تَوَصَّلاَ (تَوَصَّلُوا) إلَى تَسْوِيَةٍ. تَوَصَّلاَ (تَوَصَّلُوا) إلَى حَلٍّ وَسَطٍ.

עֻמְקָא, עומקא Ar. ז' عُمْقٌ ע' עֹמֶק. עֻמְקָא דְדִינָא عُمْقُ العَدَالَةِ الإلٰهِيَّةِ. מֵעֻמְקָא דְלִבָּא مِنْ أعْمَاقِ القَلْبِ. مِنْ صَمِيمِ الفُؤَادِ.

עַמְקוּת נ' تَعَمُّقٌ. تَبَحُّرٌ. إكْتِنَاهٌ.

עַמְקָן תו"ז (־נִים) مُتَعَمِّقٌ. مُتَبَحِّرٌ عَلاَّمَةٌ مُنْكَبٌّ عَلَى العِلْمِ.

עַמְקָנוּת נ' تَعَمُّقٌ. تَبَحُّرٌ. إنْكِبَابٌ عَلَى العِلْمِ.

עַמְקָנִי ת' (־יִּים) عَمِيقٌ. مُتَعَمِّقٌ. نَقَّابٌ. بَحَّاثٌ. بَحَّاثَةٌ.

עִמֵּר, עימר פ' ١. حَزَمَ ـ السَّنَابِلَ فِي حُزَمٍ. رَبَطَ ـ فِي بَاقَاتٍ. ٢. كَدَّسَ السَّنَابِلَ. كَوَّمَ الحُزَمَ فِي أكْوَامٍ. הִתְעַמֵּר عَامَلَ بِقَسْوَةٍ. أسَاءَ التَّصَرُّفَ مَعَ. نَكَّلَ بِـ

עֹמֶר, עומר ז' (עֳמָרִים) ١. حُزْمَةٌ (من السنابل) ج حُزَمٌ. بَاقَةٌ ج بَاقَاتٌ. رَبْطَةٌ. كُدْسٌ ج أكْدَاسٌ. ٢. مِكْيَالٌ قَدِيمٌ يُسَاوِي أرْبَعَةَ ألْتَارٍ تَقْرِيبًا. סְפִירַת הָעֹמֶר ע' סְפִירָה. ל"ג בָּעֹמֶר عِيدُ الشُّعْلَةِ (اليوم الثالث والثلاثون من بدء إحصاء العومر فور عيد الفصح ويقع في ١٨ ايار العبري وهو يوم عيد ديني ومهرجان في جبل الجرمك ميرون إحياءً لذكرى الحاخام شمعون بار يوحاي).

עִמֵּת, עימת פ' وَاجَهَ بَيْنَ. جَابَهَ. قَابَلَ. وَازَى. قَارَنَ. ضَاهَى. עֻמַּת وُوجِهَ. قُوبِلَ. قُورِنَ. ضُوهِيَ. وُوزِيَ. הִתְעַמֵּת وَاجَهَ. تَحَدَّى.

עֲמוּתָה, עמותה נ' (־תוֹת) جَمْعِيَّةٌ ج جَمْعِيَّاتٌ. رَابِطَةٌ ج رَوَابِطُ. كُلُّ هَيْئَةٍ قَانُونِيَّةٍ مِنَ النَّاسِ لاَ تَرْمِي إلَى الحُصُولِ عَلَى أرْبَاحٍ بَلِ العَمَلِ فِي سَبِيلِ المَصْلَحَةِ العَامَّةِ. مَبَرَّةٌ ج مَبَرَّاتٌ.

עָנַב פ' رَبَطَ ـ الرَّبْطَةَ فِي العُنُقِ. دَبَقَ ـ נֶעֱנַב رُبِطَتْ (الربطة في العنق). עִנֵּב لَبِسَ رَبْطَةَ العُنُقِ. رَبَطَ. شَدَّ ـ

עֵנָב ז' (עֲנָבִים) ١. عِنَبَةٌ ج عِنَبٌ. ثَمَرُ الكَرْمِ. ٢. في الطب: شَحَّاذٌ. عِنَبَةُ العَيْنِ (بثرة في جفن العين تسمى שְׂעוֹרָה). עִנְּבֵי בֹּסֶר حِصْرِمٌ. ثَمَرُ العِنَبِ قَبْلَ النُّضُوجِ. עִנְּבֵי מוּסְקָט عِنَبٌ مِسْكِيٌّ (مُعَطَّرٌ). عِنَبٌ مُسْكَات. עִנְּבֵי רוֹשׁ عِنَبُ السُّمِّ. ثَمَرٌ مُرٌّ (عَلْقَمٌ). עִנְּבֵי שׁוּעָל عِنَبُ الثَّعْلَبِ. ثِمَارٌ عِنَبِيَّةٌ لاَ تَصْلُحُ لِلأكْلِ.

עִנְּבֵי הַגֶּפֶן בְּעִנְּבֵי הַגֶּפֶן مجازًا: زَوَاجُ الكَفْءِ لِلْكُفْءِ. زِيجَةٌ مُنَاسِبَةٌ.

עִנְבָּל ז' (־לִים) ١. لِسَانُ الجَرَسِ. ضَرَّابَةُ الجَرَسِ. مِضْرَبٌ. ٢. طَلاَطِلَةٌ (uvula) ע' לְהָאָה.

עִנְבָּר A ז' ١. عَنْبَرٌ (انواع من الطيب، amber). ٢. كَهْرَمَانٌ.

עִנְבָּרִי ת' (־יִּים) كَهْرَمَانِيٌّ. أصْفَرُ كَالكَهْرَمَانِ.

עִנֵּג, עינג פ' ١. مَتَّعَ. أبْهَجَ. شَنَّفَ الأذْنَ. سَلَّى. أطْرَبَ. ٢. تَلَطَّفَ مَعَ. ٣. لَيَّنَ. طَرَّى. עֻנַּג مُتِّعَ. نُعِّمَ. سُلِّيَ. دُلِّلَ. دُلِّعَ. הִתְעַנֵּג ١. تَمَتَّعَ. تَنَعَّمَ. نَعِمَ ـ بِـ تَلَذَّذَ بِـ إلْتَذَّ بِـ تَهَنَّأ. تَقَلَّبَ فِي النَّعِيمِ. ٢. تَدَلَّلَ. تَدَلَّعَ.

עֹנֶג, עונג ז' (עֲנָגִים) مُتْعَةٌ ج مُتَعٌ. تَنَعُّمٌ. نَعِيمٌ. بَهْجَةٌ. مَسَرَّةٌ. هَنَاءٌ. لَذَّةٌ. مَلَذَّةٌ ج مَلَذَّاتٌ. رَغَدٌ. בְּעֹנֶג רַב بِكُلِّ سُرُورٍ. عَلَى الرُّحْبِ وَالسَّعَةِ. حُبًّا وَكَرَامَةً. מְדֻשַּׁן עֹנֶג مُتَمَتِّعٌ بِالمَلَذَّاتِ. مُتَقَلِّبٌ فِي أعْطَافِ العَيْشِ النَّاعِمِ. بَطْرَانٌ.

עָנֹג, ענוג ת' (עֲנֻגִּים) مُنَعَّمٌ. نَاعِمٌ. رَقِيقٌ. لَطِيفٌ. غَضٌّ. رَخْصٌ. بَضٌّ. مُدَلَّلٌ. עֲנֻגּוּת نُعُومَةٌ. رِقَّةٌ. لَطَافَةٌ.

עָנַד פ' ١. قَلَّدَ وِسَامًا (قِلاَدَةً). وَشَّحَ. حَلَّى. زَيَّنَ. ٢. تَقَلَّدَ. تَزَيَّنَ. إتَّشَحَ بِـ נֶעֱנַד قُلِّدَ. وُشِّحَ. حُلِّيَ. كُلِّلَ.

עָנָה פ' ١. أجَابَ. جَاوَبَ. رَدَّ ـ ٢. إسْتَجَابَ لِـ لَبَّى. أجَابَ بِالإيجَابِ. ٣. رَدَّدَ. قَالَ بِصَوْتٍ مَسْمُوعٍ. ٤. עָנָה בְּ־ شَهِدَ ـ أدْلَى بِشَهَادَةٍ ضِدَّ. ٥. غَنَّى. أنْشَدَ. ٦. خَضَعَ ـ ذَلَّ ـ عَانَى. עָנָה אָמֵן ١. قَالَ: آمِينَ! قَالَ: إسْتَجِبْ يَا رَبُّ! قَالَ اللّٰهُمَّ اسْتَجِبْ! ٢. مجازًا: قَبِلَ ـ وَافَقَ عَلَى. עָנָה עַל הַצְּרָכִים سَدَّ الحَاجَةَ. وَفَى بِالطَّلَبِ. كَانَ فِيهِ الكِفَايَةُ. אֵין קוֹל וְאֵין עוֹנֶה لاَ حَيَاةَ لِمَنْ تُنَادِي. لَقَدْ أسْمَعْتَ لَوْ نَادَيْتَ حَيًّا. הַכֶּסֶף יַעֲנֶה אֶת הַכֹּל المَالُ يَحُلُّ المَشَاكِلَ. الدَّرَاهِمُ مَرَاهِمُ. אַל תַּעַן כְּסִיל כְּאִוַּלְתּוֹ تَرْكُ الجَوَابِ عَلَى الجَاهِلِ جَوَابٌ ע' כְּסִיל. עִנְיָן לַעֲנוֹת בּוֹ مَسْألَةٌ فِيهَا نَظَرٌ. مَوْضُوعٌ لِلْبَحْثِ وَالنِّقَاشِ. נַעֲנָה ١. أجِيبَ. رُدَّ عَلَيْهِ. أجِيبَ إلَى طَلَبِهِ. ٢. لَبَّى. إسْتَجَابَ. وَافَقَ. עִנָּה عَذَّبَ. سَامَ ـ العَذَابَ. עִנָּה אֶת הַדִּין عَلَّقَ قَرَارَ الحُكْمِ. أجَّلَ تَنْفِيذَ الحُكْمِ. עִנָּה אֶת נַפְשׁוֹ عَذَّبَ نَفْسَهُ. تَقَشَّفَ. صَامَ ـ עֻנָּה عُذِّبَ. سِيمَ عَذَابًا (خَسْفًا). הִתְעַנָּה ١. تَعَذَّبَ. إلْتَاعَ. كَابَدَ. عَانَى. ٢. تَقَشَّفَ. تَزَهَّدَ. صَامَ.

עָנָו, עניו ת' (עֲנָוִים) ١. مُتَوَاضِعٌ. خَاشِعٌ. مُحْتَشِمٌ. وَدِيعٌ. ٢. بَائِسٌ ج بُؤَسَاءُ.

(ענו) הִתְעַנֵּו פ' ١. تَوَاضَعَ. إحْتَشَمَ. ٢. تَظَاهَرَ بِالتَّوَاضُعِ.

עָנוּב ת' (עֲנוּבִים) مَرْبُوطٌ (برباط الرقبة).

ענוג ע' עָנֹג.

עִנּוּג, עינוג ז' (־גִים) ١. مَلَذَّةٌ ج مَلَذَّاتٌ. لَذَّةٌ ج لَذَّاتٌ. مُتْعَةٌ ج مُتَعٌ. ٢. تَمْتِيعٌ.

تَسْلِيَةٌ. הָטֵל עִגּוּגִים رَسْمٌ (ضَرِيبَةُ) المَلاَهِي.

עָנוּד ת׳ (עֲנוּדִים) مُتَّشِحٌ. مُتَقَلِّدٌ. مُقَلَّدٌ وِسَامًا.

עֲנָוָה, ענווה נ׳ تَوَاضُعٌ. حِشْمَةٌ. إِحْتِشَامٌ. خُشُوعٌ. وَدَاعَةٌ. הֲדַר חָכְמָה עֲנָוָה تَاجُ المُرُوءَةِ التَّوَاضُعُ. لاَ حَسَبَ كَالتَّوَاضُعِ.

עִנּוּי, עינוי ז׳ (־יִים) عَذَابٌ. تَعْذِيبٌ. مُكَابَدَةٌ. עִנּוּי דִּין تَعْلِيقُ الحُكْمِ. تَأْجِيلُ تَنْفِيذِ الحُكْمِ. עִנּוּי נֶפֶשׁ صِيَامٌ. تَقَشُّفٌ. زُهْدٌ. تَزَهُّدٌ.

עָנוּשׁ ת׳ (עֲנוּשִׁים) مُعَاقَبٌ. وَاقِعٌ تَحْتَ طَائِلَةِ العِقَابِ.

עֱנוּת נ׳ عَذَابٌ. عَنَاءٌ. مُكَابَدَةٌ. لَوْعَةٌ. مُعَانَاةٌ.

עַנְוְתָן, ענוותן ת׳ (־נִים) مُتَوَاضِعٌ. مُحْتَشِمٌ. خَاشِعٌ.

עַנְוְתָנוּת, ענוותנות נ׳ تَوَاضُعٌ. خُشُوعٌ. حِشْمَةٌ. إِحْتِشَامٌ.

עִנְטוּז A ז׳ (־זִים) هَزُّ الأَرْدَافِ.

עִנְטֵז هَزَّ رِدْفَيْهِ.

עָנִי תו״ז (עֲנִיִּים) ١. فَقِيرٌ ج فُقَرَاءُ. مُعْدِمٌ. أَمْلَقُ. مُعْسِرٌ. رَقِيقُ الحَالِ. مُعْوِزٌ. مُحْتَاجٌ. ٢. مجازًا: مِسْكِينٌ ج مَسَاكِينُ. بَائِسٌ ج بُؤَسَاءُ. עֲנִי בְּדֵעָה مَزِيلُ الفِكْرِ. ضَعِيفُ الرَّأْيِ. עָנִי גֵּאֶה مَسْتُورٌ ج مَسَاتِيرُ. فَقِيرٌ لاَ يَقْبَلُ الصَّدَقَاتِ. עָנִי חָשׁוּב כְּמֵת لاَ قِيمَةَ لِلْفَقِيرِ. الفَقِيرُ سَوَاءٌ وَالعَدَمَ. עָנִי מִמַּעַשׂ قَلِيلُ الأَفْعَالِ. עָנִי מָרוּד تَرِبٌ. مَسْحُوقٌ. فِي فَقْرٍ مُدْقِعٍ. כְּעָנִי בַּפֶּתַח كَالمُسْتَجْدِي عَلَى الأَبْوَابِ. كَالمُسْتَعْطِي. עֲנִיֵּי עִירְךָ קוֹדְמִים الأَقْرَبُونَ أَوْلَى بِالمَعْرُوفِ. אֵין צִבּוּר עָנִי مجازًا: يَدُ اللّٰهِ مَعَ الجَمَاعَةِ. السُّؤْدَدُ مَعَ السَّوَادِ.

(ענה) הֶעֱנִי פ׳ ١. فَقُرَ ـُ. إِفْتَقَرَ. تَرِبَ. أَمْلَقَ. ٢. أَفْقَرَ. صَيَّرَهُ فَقِيرًا.

עֹנִי, עוני ז׳ فَقْرٌ. فَاقَةٌ. حِرْمَانٌ. عُدْمٌ. مَتْرَبَةٌ. إِمْلاَقٌ. לֶחֶם עֹנִי خُبْزُ المِسْكِينِ. كِنَايَةٌ عَنِ الخُبْزِ الفَطِيرِ فِي عِيدِ الفِصْحِ. מַעְגַּל הָעֹנִי دَائِرَةُ الفَقْرِ. تَعَاقُبُ أَجْيَالِ الفَقْرِ. קַו הָעֹנִי خَطُّ (حُدُودُ) الفَقْرِ. שְׁכוּנַת עֹנִי حَيُّ الفُقَرَاءِ.

עַנְיָא Ar. ת׳ فَقِيرٌ. مِسْكِينٌ ע׳ עָנִי. הָא לַחְמָא עַנְיָא هذَا خُبْزُ المِسْكِينِ (كناية عن الخبز الفطير عند اليهود في عيد الفصح).

עֲנִיבָה נ׳ (־בוֹת) ١. رَبْطَةُ العُنُقِ. رِبَاطٌ ج أَرْبِطَةٌ. ٢. عُقْدَةٌ ج عُقَدٌ. أُنْشُوطَةٌ. ٣. عَقْدٌ. رَبْطٌ. עֲנִיבַת פַּרְפַּר بَابْيُونٌ. הִדֵּק אֶת עֲנִיבַת הַחֶנֶק סְבִיבוֹ ضَيَّقَ عَلَيْهِ الخِنَاقَ. ضَايَقَهُ مُضَايَقَةً شَدِيدَةً.

עֲנִידָה נ׳ تَقَلُّدُ وِسَامٍ. إِتِّشَاحٌ.

עניו ע׳ עָנָו.

עֲנִיּוּת נ׳ فَقْرٌ. فَاقَةٌ. إِمْلاَقٌ. مَتْرَبَةٌ. عَوَزٌ. حَاجَةٌ. דִּקְדּוּקֵי עֲנִיּוּת نَبْشٌ فِي أُمُورٍ تَافِهَةٍ ע׳ דִּקְדּוּק. תְּעוּדַת עֲנִיּוּת شَهَادَةُ فَقْرٍ (كانت تعطى قديمًا للفقير لكي يمكنه الحصول على الصدقات من بيت المال) ومجازًا: دَلاَلَةٌ عَلَى العَجْزِ وَالإِفْلاَسِ. לְפִי עֲנִיּוּת דַּעְתִּי فِي نَظَرِي. حَسَبَ رَأْيِي المُتَوَاضِعِ ע׳ דַּעַת.

עַנְיוּתָא Ar. נ׳ فَقْرٌ ע׳ עֲנִיּוּת.

עִנְיָן, עניין ז׳ (־נִים) شَيْءٌ ج أَشْيَاءُ. أَمْرٌ ج أُمُورٌ. قَضِيَّةٌ ج قَضَايَا. مَسْأَلَةٌ ج مَسَائِلُ. غَرَضٌ ج أَغْرَاضٌ. قَصْدٌ. مَقْصَدٌ ج مَقَاصِدُ. شَأْنٌ ج شُؤُونٌ. شُغْلٌ ج أَشْغَالٌ. لُبَانَةٌ. ٢. مَوْضُوعٌ ج مَوَاضِيعُ. حَاجَةٌ. ٣. إِهْتِمَامٌ. مَصْلَحَةٌ ج مَصَالِحُ. ٤. قَضِيَّةٌ ج قَضَايَا. עִנְיָן לְעִיּוּן הוּא مَسْأَلَةٌ فِيهَا نَظَرٌ. مَوْضُوعٌ لِلْبَحْثِ وَالنِّقَاشِ. בְּעִנְיַן־ فِيمَا يَخُصُّ. فِيمَا يَتَعَلَّقُ بِـ. بِالنِّسْبَةِ لِـ. بِصَدَدِ. بِخُصُوصِ. بِشَأْنِ. לְעִנְיַן־ فِيمَا يَخُصُّ. فِيمَا يَتَعَلَّقُ بِـ. بِالنِّسْبَةِ لِـ. לָעִנְיָן كَمَا يَجِبُ. كَالمَطْلُوبِ. عَلَى أَحْسَنِ وَجْهٍ. מֵעִנְיָן לְעִנְיָן בְּאוֹתוֹ עִנְיָן عَوْدٌ عَلَى بَدْءٍ. وَالحَدِيثُ ذُو شُجُونٍ. מָה עִנְיַן שְׁמִטָּה אֵצֶל הַר סִינַי? مجازًا: مَا دَخْلُ شَعْبَانَ بِرَمَضَانَ؟ מַה הָעִנְיָנִים? كَيْفَ الحَالُ؟ هَلْ مِنْ جَدِيدٍ؟ דָּבָר הַלָּמֵד מֵעִנְיָנוֹ أَمْرٌ يُسْتَدَلُّ مِنْ فَحْوَاهُ. תֹּכֶן הָעִנְיָנִים فِهْرِسٌ ج فَهَارِسُ. مُحْتَوًى ج مُحْتَوَيَاتٌ. مَضْمُونٌ. לְפִי הָעִנְיָן حَسَبَ مُقْتَضَى الحَالِ. עִנְיְנֵי דְּיוֹמָא شُؤُونُ السَّاعَةِ. المَسَائِلُ الرَّاهِنَةُ. الأُمُورُ اليَوْمِيَّةُ. עִנְיָנִים פוֹרְמָלִיִּים إِجْرَاءَاتٌ شَكْلِيَّةٌ. הָעִנְיָנִים רָעִים لاَ تَجْرِي الأُمُورُ عَلَى مَا يُرَامُ. الوَضْعُ سَيِّءٌ. לָקַח אֶת הָעִנְיָנִים בַּיָּדַיִם أَخَذَ زِمَامَ الأُمُورِ بِيَدِهِ. دَبَّرَ الوَضْعَ. אֵין לִי עִנְיָן בְּ־ ١. لاَ حَاجَةَ لِي بِـ. ٢. لَيْسَ مِنْ شَأْنِي. ٣. لاَ نَاقَةَ لِي فِيهِ وَلاَ جَمَلَ. עָשָׂה עִנְיָן מ־ مجازًا: بَالَغَ فِي القَضِيَّةِ. هَوَّلَ المَوْضُوعَ.

עִנְיֵן, עניין פ׳ هَمَّ ـُ. أَهَمَّ. أَثَارَ الانْتِبَاهَ (الاهْتِمَامَ). شَوَّقَ. رَغَّبَ فِي. הִתְעַנְיֵן إِهْتَمَّ بِـ. إِعْتَنَى بِـ. عُنِيَ بِـ.

עִנְיָנִי, ענייני ת׳ (־יִּים) مَوْضُوعِيٌّ. عَمَلِيٌّ. وَاقِعِيٌّ. مُتَّصِلٌ بِالمَوْضُوعِ.

עִנְיָנִיּוּת, ענייניות נ׳ مَوْضُوعِيَّةٌ. وَاقِعِيَّةٌ. صِلَةٌ بِالمَوْضُوعِ.

עָנִישׁ ת׳ (עֲנִישִׁים) خَاضِعٌ لِلْعُقُوبَةِ. وَاقِعٌ تَحْتَ طَائِلَةِ العِقَابِ (القَانُونِ).

עֲנִישָׁה נ׳ (־שׁוֹת) مُعَاقَبَةٌ. عُقُوبَةٌ ج عُقُوبَاتٌ. مُقَاصَّةٌ. قِصَاصٌ. مُجَازَاةٌ.

עִנֵּן, עינן פ׳ لَبَّدَ بِالغُيُومِ. غَطَّى بِالسُّحُبِ ومجازًا: ظَلَّلَ. עֻנַּן غُطِّيَ بِالسُّحُبِ. הִתְעַנֵּן غَامَ ـِ. تَلَبَّدَ بِالغُيُومِ.

עָנָן ז׳ (עֲנָנִים) سَحَابَةٌ ج سَحَابٌ وسُحُبٌ. غَيْمَةٌ ج غَيْمٌ وغُيُومٌ. غَمَامَةٌ ج غَمَامٌ. عَنَانٌ. עֲנַן הַבֹּקֶר ١. ضَبَابُ الفَجْرِ. ٢. سَحَابَةُ صَيْفٍ. أَمْرٌ عَابِرٌ. רֹאשׁוֹ בָּעֲנָנִים ١. رَأْسُهُ فِي السَّمَاءِ ومجازًا: يَعْتَقِدُ أَنَّهُ الكُلُّ بِالكُلِّ. ٢. סל׳ سَابِحٌ فِي عَالَمِ الخَيَالِ. إِنَّهُ مُنْقَطِعٌ عَنِ الوَاقِعِ.

עֲנָנָה נ׳ (־נוֹת) ١. غَيْمَةٌ ج غَيْمٌ وغُيُومٌ. غَمَامَةٌ ج غَمَامٌ. سَحَابَةٌ ج سُحُبٌ. مُزْنَةٌ. ٢. إِكْفِهْرَارٌ. تَجَهُّمٌ. عُبُوسٌ.

עַנְנוּת נ׳ تَغَيُّمٌ. حَالَةُ الغَيْمِ فِي السَّمَاءِ. كَمِّيَّةُ السُّحُبِ.

עֲנָנָה נ' مُزْنَة. مُزْن. كُتْلَةٌ مِنَ السُّحُب. غَيْمَة.

עָנָף ז' (עֲנָפִים) ١. غُصْنٌ ج غُصُونٌ. فَنَنٌ ج أَفْنَانٌ. ٢. فَرْعٌ ج فُرُوعٌ. شُعْبَةٌ ج شُعَبٌ. ٣. مَجَالٌ ج مَجَالَاتٌ. כָּרַת אֶת הֶעָנָף שֶׁהוּא יוֹשֵׁב עָלָיו قَطَعَ الغُصْنَ الَّذِي يَجْلِسُ عَلَيْهِ ومجازًا: جَلَبَ الوَبَالَ عَلَى نَفْسِهِ.

עָנֵף ת' (עֲנֵפִים) ١. مُتَشَابِكُ الأَغْصَانِ. ٢. مُتَفَرِّعٌ. مُتَشَعِّبٌ. مُتَعَدِّدُ المَجَالَاتِ. פְּעִילוּת עֲנֵפָה نَشَاطٌ مُتَعَدِّدُ الوُجُوهِ.

עַנְפְּנָף ז' (־פִּים) ١. غُصَيْنٌ. فَرْعٌ صَغِيرٌ. ٢. سَاقُ الوَرَقَةِ.

עֲנָק תו"ז (־קִים) ١. عِمْلَاقٌ ج عَمَالِقَةٌ. مَارِدٌ ج مَرَدَةٌ. ضَخْمٌ. جَبَّارٌ ج جَبَابِرَةٌ. ٢. عِقْدٌ ج عُقُودٌ. قِلَادَةٌ ج قَلَائِدُ. ٣. زِنَاقُ الدَّابَّةِ. زِنَاقُ الخُوذَةِ. בִּנְיַן עֲנָק بِنَاءٌ ضَخْمٌ. אָדָם עֲנָק לִפְעָמִים בְּזְבוּב נֶחְנָק مجازًا: إِنَّ البَعُوضَةَ تُدْمِي جَبْهَةَ الأَسَدِ. خَوْفُ القَوِيِّ مِنَ الضَّعِيفِ.

(ענק) הֶעֱנִיק פ' ١. مَنَحَ ـ وَهَبَ (يَهَبُ). نَفَحَ ـ أَهْدَى. حَبَا ـ قَدَّمَ. بَذَلَ ـ أَجْزَلَ العَطَاءَ. أَنْعَمَ. ٢. طَوَّقَ (العنق بقلادة). وَشَّحَ. הֶעֱנִיק סַמְכוּת خَوَّلَ صَلَاحِيَةً (سُلْطَةً). فَوَّضَ. وَكَّلَ. הָעֳנַק مُنِحَ. وُهِبَ.

עֲנָקִי ת' (־יִּים) عِمْلَاقِيٌّ. ضَخْمٌ. هَائِلٌ. جَسِيمٌ. جَبَّارٌ.

עֲנָקִיּוּת נ' عِمْلَاقِيَّةٌ. ضَخَامَةٌ. جَسَامَةٌ. جَبَرُوتٌ.

עָנַשׁ פ' عَاقَبَ. إِقْتَصَّ مِنْ. جَازَى. أَدَّبَ. אֵין עוֹנְשִׁין אֶלָּא אִם כֵּן מַזְהִירִין العِتَابُ قَبْلَ العِقَابِ. נֶעֱנַשׁ عُوقِبَ. أُدِّبَ. הֶעֱנִישׁ عَاقَبَ. جَازَى. إِقْتَصَّ مِنْ.

עֹנֶשׁ, עונש ז' (עֳנָשִׁים) عِقَابٌ. عُقُوبَةٌ ج عُقُوبَاتٌ. قِصَاصٌ. جَزَاءٌ. עֹנֶשׁ גּוּף (גּוּפָנִי) عِقَابٌ بَدَنِيٌّ. عُقُوبَةُ الضَّرْبِ. עֹנֶשׁ מַאֲסָר عُقُوبَةُ السِّجْنِ. الحُكْمُ بِالحَبْسِ. עֹנֶשׁ מָוֶת عُقُوبَةُ الإِعْدَامِ. الحُكْمُ بِالمَوْتِ. עֹנֶשׁ מִן הַשָּׁמַיִם عُقُوبَةٌ مِنَ السَّمَاءِ. עֹנֶשׁ סְקִילָה عُقُوبَةُ الرَّجْمِ بِالحِجَارَةِ. עֹנֶשׁ קְבוּצָתִי عُقُوبَةٌ جَمَاعِيَّةٌ. בְּעִיטַת עֹנֶשׁ (עוֹנְשִׁין) في كرة القدم: ضَرْبَةُ جَزَاءٍ. דִּינֵי עֳנָשִׁים قَانُونُ العُقُوبَاتِ. בַּר־עוֹנְשִׁין خَاضِعٌ لِلْعُقُوبَةِ. وَاقِعٌ تَحْتَ طَائِلَةِ العِقَابِ. הַחֵטְא וְעָנְשׁוֹ الجَرِيمَةُ وَالعِقَابُ. רִצָּה אֶת עָנְשׁוֹ (עֲווֹנוֹ) أَدَّى (أَكْمَلَ) مُدَّةَ عُقُوبَتِهِ (مَحْكُومِيَّتِهِ).

עַסַּאי ז (־סָּאִים) مُدَلِّكٌ. مُكَيِّسَاتِيٌّ. مُمَسِّدٌ.

עִסָּה, עיסה פ' ١. دَلَّكَ. مَسَّدَ. فَرَكَ ـ ٢. جَبَلَ ـ عَجَنَ ـ لَتَّ ـ ٣. عَصَرَ ـ مَعَسَ ـ עֻסָּה ١. دُلِّكَ. مُسِّدَ. ٢. جُبِلَ. عُجِنَ. ٣. عُصِرَ. أُسْتُنْزِفَ.

עִסָּה, עיסה נ' (־סּוֹת) ١. عَجِينَةٌ ج عَجَائِنُ. عَجِينٌ. שְׂאוֹר שֶׁבָּעִסָּה خَمِيرَةُ العَجِينِ ע' שְׂאוֹר.

עִסּוּי, עיסוי ז' (־יִּים) ١. تَدْلِيكٌ. تَمْسِيدٌ. مَسَاجٌ. ٢. عَصْرٌ. مَعْسٌ.

עָסוּק ת' (עֲסוּקִים) مَشْغُولٌ. مُنْشَغِلٌ. عَاكِفٌ عَلَى. مُنْكَبٌّ عَلَى العَمَلِ.

עִסּוּק, עיסוק ז' (־קִים) ١. شُغْلٌ ج أَشْغَالٌ. عَمَلٌ ج أَعْمَالٌ. مُزَاوَلَةٌ. مُمَارَسَةٌ. ٢. مِهْنَةٌ ج مِهَنٌ. حِرْفَةٌ ج حِرَفٌ. صَنْعَةٌ. ٣. إِشْتِغَالٌ. רִפּוּי בְּעִסּוּק في الطب: العِلَاجُ بِالعَمَلِ. رِيَاضَةٌ طِبِّيَّةٌ (occupational therapy).

עָסִיס ז' (עֲסִיסִים) ١. عَصِيرُ الفَاكِهَةِ. شَرَابٌ مُرَكَّزٌ. عُصَارَةٌ مُخْتَرَةٌ. ٢. نُسْغُ النَّبَاتِ. עֲסִיס הָעֵץ رُضَابٌ.

עֲסִיסִי ת' (־יִּים) رَيَّانٌ. ذُو عَصِيرٍ. كَثِيرُ العُصَارَةِ ومجازًا: حَيَوِيٌّ. نَشِطٌ.

עֲסִיסִיּוּת נ' ١. إِمْتِلَاءٌ بِعُصَارَةِ الفَاكِهَةِ. ٢. مجازًا: حَيَوِيَّةٌ. نَشَاطٌ.

עָסַק פ' إِشْتَغَلَ فِي. عَمِلَ ـ فِي. تَسَبَّبَ (لرزقه). زَاوَلَ. مَارَسَ. تَعَاطَى. إِهْتَمَّ بِـ عُنِيَ بِـ הוּא עוֹסֵק בְּחִנּוּךְ إِنَّهُ يُزَاوِلُ (يُمَارِسُ) مِهْنَةَ التَّدْرِيسِ (التَّعْلِيمِ). הִתְעַסֵּק ١. إِعْتَنَى بِـ عُنِيَ بِـ تَعَهَّدَ. ٢. إِشْتَغَلَ بِـ عَمِلَ ـ فِي. زَاوَلَ. مَارَسَ. ٣. مجازًا: عَاكَسَ. شَاكَسَ. تَحَرَّشَ بِـ ٤. رَاوَدَ. ٥. ضَاجَعَ. وَاقَعَ. הֶעֱסִיק ١. شَغَّلَ. إِسْتَخْدَمَ. وَظَّفَ. ٢. أَشْغَلَ التَّفْكِيرَ. ٣. شَاغَلَ. أَلْهَى. הָעֳסַק أُسْتُخْدِمَ. وُظِّفَ. شُغِّلَ.

עֵסֶק ז' (עֲסָקִים) ١. شُغْلٌ ج أَشْغَالٌ. عَمَلٌ ج أَعْمَالٌ. مَشْرُوعٌ ج مَشَارِيعُ. كَارٌ. ٢. صَفْقَةٌ ج صَفَقَاتٌ. مُعَامَلَةٌ ج مُعَامَلَاتٌ. مَسْأَلَةٌ ج مَسَائِلُ. قَضِيَّةٌ ج قَضَايَا. ٣. عَلَاقَةٌ ج عَلَاقَاتٌ. رَابِطَةٌ ج رَوَابِطُ. أَخْذٌ وَعَطَاءٌ. ٤. مَصْلَحَةٌ ج مَصَالِحُ. עֵסֶק בִּישׁ فَضِيحَةٌ ע' בִּישׁ. הִסְתַּבֵּךְ בְּעֵסֶק בִּישׁ تَوَرَّطَ فِي فَضِيحَةٍ. وَقَعَ فِي مَأْزِقٍ. עֵסֶק גָּדוֹל شَأْنٌ عَظِيمٌ. ضَجَّةٌ كُبْرَى. עֵסֶק פּוֹרֵחַ عَمَلٌ مُزْدَهِرٌ. مَشْرُوعٌ مُدِرٌّ لِلأَرْبَاحِ. מָה זֶה עִסְקְךָ? مَا شَأْنُكَ (فِي هذا)؟ أَيُّ عَلَاقَةٍ لَكَ فِي هذَا الأَمْرِ؟ בֵּית עֵסֶק مَتْجَرٌ ج مَتَاجِرُ. مَحَلٌّ تِجَارِيٌّ. مَصْلَحَةٌ تِجَارِيَّةٌ. בַּעַל עֵסֶק تَاجِرٌ ج تُجَّارٌ. صَاحِبُ مَحَلٍّ تِجَارِيٍّ. רִשְׁיוֹן עֵסֶק رُخْصَةُ عَمَلٍ. אִישׁ עֲסָקִים رَجُلُ أَعْمَالٍ ج رِجَالُ أَعْمَالٍ. עַל עִסְקֵי־ بِخُصُوصِ. فِيمَا يَتَعَلَّقُ بِـ بِشَأْنِ. עֲסָקִים כְּרָגִיל العَمَلُ (يَسِيرُ) كَالمُعْتَادِ. עֲסָקִים קוֹדְמִים לְהִתְעַנְּגוּת العَمَلُ قَبْلَ المُتْعِ.

עִסְקָא Ar. ז' (־אוֹת) ١. صَفْقَةٌ ج صَفَقَاتٌ. مُعَامَلَةٌ تِجَارِيَّةٌ. عَمَلٌ ج أَعْمَالٌ. ٢. قديمًا: شَرِكَةٌ. شَرَاكَةٌ. הֶתֵּר עִסְקָא تَرْخِيصٌ لِلْبُنُوكِ وَالصَّيَارِفَةِ بِالتَّسْلِيفِ مُقَابِلَ فَائِدَةٍ. שְׁטַר עִסְקָא عَقْدٌ بَيْنَ الدَّائِنِ وَالمَدِينِ بِفَائِدَةٍ.

עִסְקָה נ' (עֲסָקוֹת, עִסְקָאוֹת) صَفْقَةٌ ج صَفَقَاتٌ. مُعَامَلَةٌ تِجَارِيَّةٌ. עִסְקָה טוֹבָה صَفْقَةٌ رَابِحَةٌ. עִסְקַת חֲבִילָה صَفْقَةٌ شَامِلَةٌ ע' חֲבִילָה. עִסְקַת טִעוּן في القضاء: صَفْقَةُ ادِّعَاءٍ (plea bargaining).

עִסְקִי ת' (־יִּים) تِجَارِيٌّ. خَاصٌّ بِالمُعَامَلَاتِ التِّجَارِيَّةِ.

עָסְקִינַן Ar. פ' نَحْنُ نَعْمَلُ. إِنَّنَا مُنْهَمِكُونَ فِي. مَا يُشْغِلُنَا هُوَ.

עַסְקָן ז' (־נִים) ١. رَجُلُ المَصْلَحَةِ (الخِدْمَةِ) العَامَّةِ. ٢. مُوَظَّفٌ حِزْبِيٌّ. עַסְקָן בִּדְבָרִים مجازًا: مُتَفَنِّنٌ فِي إِيجَادِ الحُلُولِ. دَاهِيَةٌ.

עַסְקָנוּת נ' الخِدْمَةُ العَامَّةُ. خِدْمَةُ المَصْلَحَةِ العَامَّةِ.

עַסְקָנִי ת' (־נִים) دَؤُوبٌ. دَائِبُ العَمَلِ. عَامِلٌ دُونَ انْقِطَاعٍ.

עָף פ' طَارَ ـ ע' (עוף).

ע"פ ר"ת ١. עַל פֶּה شَفَوِيًّا. شَفَهِيًّا. ٢. עַל פִּי حَسَبَ. بِمُوجِبِ.

עָפוּץ ת' (עֲפוּצִים) ١. مُعَفَّصٌ. مَدْبُوغٌ بِالعَفْصِ. ٢. بِطَعْمِ العَفْصِ. مُرٌّ.

עָפוּר ע' עָפָר.

עִפּוּר, עיפור ז' تَعْفِيرٌ. تَتْرِيبٌ. تَغْبِيرٌ. إِهَالَةُ التُّرَابِ عَلَى.

עִפּוּשׁ, עיפוש ז' ١. تَعْفِينٌ. تَعَفُّنٌ. تَفَسُّخٌ. ٢. نَتَانَةٌ. عُفُونَةٌ. رَائِحَةٌ كَرِيهَةٌ.

עֳפִי, עֳפִי, עופי ז' (עֳפָאִים) أُمْلُودٌ ج أَمَالِيدُ. غُصْنٌ ج أَغْصَانٌ وغُصُونٌ.

עַפְיָן, עפיין G ז' (־נִים) سَنْمُورَةٌ. سَمَكُ البَلَمِ. أَنْشُوفَةٌ (سمك صغير يشبه الرنكة، anchovy).

עֲפִיפוֹן ז' (־נִים) طَيَّارَةٌ (لعبة ورقية يطيّرها الاطفال).

עָפִיץ ת' (עֲפִיצִים) ١. عَفِصٌ. مَدْبُوغٌ بِالعَفْصِ. ٢. عَفْصِيٌّ. مُرٌّ.

עֲפִיצוּת נ' عُفُوصَةٌ. مَرَارَةُ العَفْصِ.

(עפל) הֶעְפִּיל פ' صَعَّدَ فِي الجَبَلِ. تَرَقَّى الجَبَلَ. إِرْتَقَى. إِعْتَلَى. إِرْتَفَعَ ومجازًا: هَاجَرَ إِلَى إِسْرَائِيلَ بِالرَّغْمِ مِنَ العَقَبَاتِ وَلاَ سِيَّمَا النَّاجُونَ مِنَ الكَارِثَةِ النَّازِيَّةِ إِبَّانَ الحَرْبِ العَالَمِيَّةِ الثَّانِيَةِ ע' מַעְפִּיל.

עֹפֶל, עופל ז' (עֳפָלִים) ١. مُرْتَقَى الجَبَلِ. أَكَمَةٌ ج آكَامٌ. حِصْنٌ عَلَى مُرْتَفَعٍ. ٢. قَلْعَةُ سِلْوَانَ (في شرقي القدس).

עִפְעוּף ז' (־פִים) رَمْشُ العَيْنِ. إِخْتِلاَجُ الجُفُونِ. غَمْزٌ ومجازًا: تَلأْلُؤٌ. إِلْتِمَاعٌ.

עַפְעַף ז' (־פַּיִם) جَفْنٌ ج جُفُونٌ وأَجْفَانٌ. رَمْشُ العَيْنِ ج رُمُوشٌ. לֹא הֵנִיד עַפְעַף لَمْ يَتَحَرَّكْ لَهُ جَفْنٌ ومجازًا: لَمْ يُحَرِّكْ سَاكِنًا. لَمْ يَتَرَدَّدْ قَيْدَ شَعْرَةٍ.

עִפְעֵף פ' ١. غَمَزَ ـ بِجَفْنَيْهِ. ٢. رَفْرَفَ. حَلَّقَ.

עֶפֶץ ז' (עֲפָצִים) في النبات: عَفْصَةٌ ج عَفْصٌ.

עִפֵּץ, עיפץ פ' عَفَّصَ. صَبَغَ ـ بِالعَفْصِ. עָפַץ عُفِّصَ.

עָפָר ז' (עֲפָרִים, עֲפָרוֹת) ١. تُرَابٌ ج أَتْرِبَةٌ. عُفَارٌ. ثَرًى. رَغَامٌ. ٢. رَمَادٌ. سَكَنٌ. עָפָר וָאֵפֶר صَارَ هَبَاءً مَنْثُورًا. عَدِيمُ الأَهَمِّيَّةِ. تَافِهٌ. כַּעֲפַר הָאָרֶץ كَتُرَابِ الأَرْضِ. لاَ يُعَدُّ وَلاَ يُحْصَى. لاَ حَصْرَ لَهُ. יוֹרֵד (שׁוֹכֵן) עָפָר الرَّاقِدُ تَحْتَ التُّرَابِ. المَيِّتُ. הֵקִים (הֵרִים) אֶת פְּלוֹנִי מֵעָפָר رَفَعَ فُلاَنًا مِنَ الرَّفْشِ إِلَى العَرْشِ. הִתְאַבֵּק בַּעֲפַר רַגְלָיו مجازًا: لاَزَمَ فُلاَنًا مُلاَزَمَةَ الظِّلِّ. أَخَذَ العِلْمَ عَنْ فُلاَنٍ. הִתְנַעֵר מֵעָפָר نَفَضَ عَنْهُ غُبَارَ المَهَانَةِ. نَهَضَ مِنْ مَذَلَّتِهِ. עָפָר לְפִיו! فَلْيَلْقَمِ الحَجَرَ! فَلْيَخْرَسْ! أَسْكَتَهُ اللهُ. מִי יְגַלֶּה עָפָר מֵעֵינֵי פְּלוֹנִי لَيْتَ فُلاَنًا كَانَ حَيًّا (حتى يرى ما حصل). שָׁלוֹם לַעֲפָרוֹ طَيَّبَ اللهُ ثَرَاهُ. أَسْكَنَهُ اللهُ فَسِيحَ جِنَانِهِ.

עִפֵּר, עיפר פ' عَفَّرَ. تَرَّبَ. مَرَّغَ بِالتُّرَابِ. غَبَّرَ. أَهَالَ التُّرَابَ. הִתְעַפֵּר تَعَفَّرَ. تَتَرَّبَ. تَمَرَّغَ بِالتُّرَابِ. إِغْبَرَّ.

עָפֹר, עפור ת' (עֲפֹרִים) أَغْبَرُ ج غُبْرٌ ن' غَبْرَاءُ. رَمَادِيٌّ. سَكَنِيٌّ.

עֹפֶר, עופר ז' (עֳפָרִים) ١. يَعْفُورٌ. وَلَدُ الظَّبْيَةِ وَالوَعْلِ. غَزَالٌ ج غِزْلاَنٌ ومجازًا: غُلاَمٌ لَطِيفٌ. فَتًى وَسِيمٌ. ٢. كِنَايَةٌ عَنْ ثَدْيِ المَرْأَةِ.

עַפְרָא A ז' تُرَابٌ ע' עָפָר. עַפְרָא בְּעָלְמָא مُجَرَّدُ تُرَابٍ. مَحْضُ تُرَابٍ. لاَ شَيْءَ. כְּעַפְרָא דְאַרְעָא ١. رُخْصُ التُّرَابِ. لاَ قِيمَةَ لَهُ. تَافِهٌ. ٢. (جَعَلَهُ) مِمْسَحَةَ الأَرْضِ.

עֹפֶרֶת נ' (עֳפָרוֹת) رِكَازٌ. تُرَابُ المَعَادِنِ. خَامُ المَعَادِنِ. עַפְרוֹת בַּרְזֶל رِكَازُ الحَدِيدِ. مَنَاجِمُ الحَدِيدِ.

עָפְרָה נ' (־רוֹת) شَادِنَةٌ. إِبْنَةُ الظَّبْيَةِ. غَزَالَةٌ ومجازًا: ظَبْيَةُ الوَادِي. فَتَاةٌ حَسْنَاءُ. حَبِيبَةُ القَلْبِ.

עִפָּרוֹן, עיפרון ז' (עֶפְרוֹנוֹת) قَلَمُ رَصَاصٍ. مِرْقَمٌ ج مَرَاقِمُ. עִפְּרוֹן הַשְּׁהִיָּה إِصْبَعُ دِينَامِيت مَوْقُوتٌ ج أَصَابِعُ.

עֶפְרוֹנִי ז' (־נִים) قُبَرَةٌ. قُنْبُرَةٌ ج قُبَّرٌ وقَنَابِرُ (عصفور مغرد، lark).

עֶפְרוֹרִי ת' (־רִיִּים) أَغْبَرُ ج غُبْرٌ ن' غَبْرَاءُ. رَمَادِيٌّ. سَكَنِيٌّ.

עִפֵּשׁ, עיפש פ' ١. تَعَفَّنَ. نَتِنَ ـ. ٢. أَفْسَدَ. نَشَرَ رَائِحَةً كَرِيهَةً. עֻפַּשׁ تَعَفَّنَ. فَسَدَ ـ. הִתְעַפֵּשׁ تَعَفَّنَ. أَنْتَنَ. إِنْتَشَرَتْ فِيهِ العُفُونَةُ.

עֵץ ז' (־צִים) ١. شَجَرَةٌ ج شَجَرٌ وَأَشْجَارٌ. ٢. خَشَبٌ ج أَخْشَابٌ. ٣. خَشَبَةٌ. لَوْحُ الخَشَبِ. كُسَارَةُ خَشَبٍ. עֵץ הַדַּעַת شَجَرَةُ المَعْرِفَةِ. شَجَرَةُ الحِكْمَةِ ومجازًا: مَوْرِدُ الحِكْمَةِ. עֵץ הָדָר شَجَرَةُ الحَمْضِيَّاتِ. شَجَرَةُ المَوَالِحِ. עֵץ חַיִּים شَجَرَةُ الحَيَاةِ (من ياكل ثمرها يعيش الى الابد) ومجازًا: مَصْدَرُ الحَيَاةِ. עֵץ יָבֵשׁ شَجَرَةٌ يَابِسَةٌ ومجازًا: عَقِيمٌ (رجل). خَصِيٌّ. עֵץ יַעַר شَجَرَةٌ حَرَجِيَّةٌ. עֵץ לָבוּד خَشَبٌ رِقَائِقِيٌّ ע' לָבִיד. עֵץ מַאֲכָל (פְּרִי) شَجَرَةٌ فَاكِهَةٌ. شَجَرُ الفَوَاكِهِ. עֵץ מַחַט (מַחְטָנִי) شَجَرَةٌ إِبْرِيَّةٌ (اوراقها شبيهة بالابر). עֵץ נוֹי شَجَرَةُ زِينَةٍ. עֵץ עָבֹת شَجَرَةُ الآسِ ע' הֲדַס. עֲצֵי הַסָּקָה حَطَبٌ ج أَحْطَابٌ. خَشَبُ الوَقُودِ. גּוֹל עֵץ ע' גּוֹל. חָרָשׁ עֵץ (עֵצִים) كِنَايَةٌ عَنِ النَّجَّارِ. דִּבֵּר אֶל הָעֵצִים مجازًا: لَقَدْ أَسْمَعْتَ لَوْ نَادَيْتَ حَيًّا. لاَ حَيَاةَ لِمَنْ تُنَادِي. יָרַד מֵהָעֵץ مجازًا: تَنَازَلَ عَنْ مَطَالِبِهِ. כָּעֵץ כֵּן פִּרְיוֹ مجازًا: يَقَعُ التُّفَّاحُ تَحْتَ الشَّجَرَةِ. مَنْ أَشْبَهَ أَبَاهُ فَمَا ظَلَمَ. עַל הָעֵצִים וְעַל הָאֲבָנִים مجازًا: عَنْ كُلِّ شَيْءٍ. عَنْ كُلِّ شَارِدَةٍ وَوَارِدَةٍ. מֵרֹב עֵצִים לֹא יִרְאֶה הַיַּעַר مِنْ كَثْرَةِ الشَّجَرِ لاَ يَرَى الغَابَةَ ومجازًا:

مِنْ كَثْرَةِ التَّفَاصِيلِ لاَ يَرَى الجَوْهَرَ. הַתַּפּוּחַ אֵינוֹ נוֹפֵל הַרְחֵק מִן הָעֵץ يَقَعُ التُّفَّاحُ تَحْتَ الشَّجَرَةِ. הָעֵצִים מֵתִים וְקוֹפְאִים الأَشْجَارُ تَمُوتُ وَاقِفَةً.

(עצב) נֶעֱצַב פ' إِغْتَمَّ. تَكَدَّرَ. إِكْتَأَبَ. حَزِنَ ـ شَجِيَ ـ أَسِيَ ـ **עִצֵּב** ١. صَاغَ ـ صَمَّمَ. قَوْلَبَ. صَبَّ فِي قَالَبٍ. ٢. أَحْزَنَ. كَدَّرَ. أَغَمَّ. **עֻצַּב** صُمِّمَ. صِيغَ. تَشَكَّلَ. تَكَوَّنَ. تَقَوْلَبَ. **הִתְעַצֵּב** حَزِنَ. إِغْتَمَّ. تَكَدَّرَ. إِكْتَأَبَ. أَسِيَ. **הֶעֱצִיב** أَغَمَّ. كَسَرَ القَلْبَ. كَسَفَ الخَاطِرَ. أَحْزَنَ. أَشْجَى.

עֶצֶב ז' كَآبَةٌ. غَمٌّ ج غُمُومٌ. حُزْنٌ ج أَحْزَانٌ. شَجَنٌ ج أَشْجَانٌ. أَسًى.

עָצָב ז' (עֲצַבִּים) عَصَبٌ ج أَعْصَابٌ. **תָּא עָצָב** في الطب: خَلِيَّةٌ عَصَبِيَّةٌ (nerve cell). **הִתְמוֹטְטוּת עֲצַבִּים** إِنْهِيَارٌ عَصَبِيٌّ. **מַחֲלַת עֲצַבִּים** مَرَضٌ عَصَبِيٌّ. مَرَضٌ عَقْلِيٌّ. **מִלְחֶמֶת עֲצַבִּים** حَرْبُ أَعْصَابٍ. **מַעֲרֶכֶת הָעֲצַבִּים** الجِهَازُ العَصَبِيُّ. الشَّبَكَةُ العَصَبِيَّةُ. **מְרוּט עֲצַבִּים** مُرْهَقُ الأَعْصَابِ. مَشْدُودُ الأَعْصَابِ. مُتَوَتِّرٌ جِدًّا. **מֶרְכַּז עֲצַבִּים** ١. مَرْكَزُ أَعْصَابٍ. ٢. مَرْكَزُ قِيَادَةٍ. **מְתִיחוּת עֲצַבִּים** شَدُّ الأَعْصَابِ. تَوْتِيرُ الأَعْصَابِ. إِثَارَةٌ. **פְּקַעַת שֶׁל עֲצַבִּים** كُتْلَةُ أَعْصَابٍ. غَضَبٌ شَدِيدٌ. **רוֹפֵא עֲצַבִּים** طَبِيبُ الأَمْرَاضِ العَصَبِيَّةِ. **קָרַע עֲצַבִּים** أَرْهَقَ الأَعْصَابَ. أَهَاجَ (شَدَّ) الأَعْصَابَ. **יֵשׁ לוֹ עֲצַבִּים שֶׁל בַּרְזֶל** أَعْصَابُهُ مِنْ حَدِيدٍ. قَوِيُّ الأَعْصَابِ. مَالِكٌ لِنَوَاصِيهِ. **עָלָה לוֹ עַל הָעֲצַבִּים** ס"ל نَرْفَزَهُ. أَزْعَجَهُ. ضَايَقَهُ.

עָצֵב ת' (עֲצֵבִים) مُكْتَئِبٌ. كَئِيبٌ. أَسْيَانُ. حَزِينٌ. مَغْمُومٌ. مَكْرُوبٌ. مَكْسُورُ الخَاطِرِ.

עֻצְבָּה, עוצבה נ' (־בּוֹת) في الجيش: ١. مَفْرَزَةٌ ج مَفَارِزُ (detachment). ٢. تَشْكِيلَةٌ ج تَشْكِيلاَتٌ.

עִצְבּוּב ז' ١. إِعْصَابٌ. ٢. تَوَزُّعُ الأَعْصَابِ فِي عُضْوٍ مِنَ الجِسْمِ. ٣. حَسَاسِيَّةٌ فِي عُضْوٍ.

עִצָּבוֹן, עיצבון ז' (־בוֹנוֹת) أَسًى. أَسَفٌ. حُزْنٌ. كَآبَةٌ. غَمٌّ ج غُمُومٌ.

עִצְבוֹנִית נ' (־יּוֹת) في النبات: آسٌ بَرِّيٌّ. عُنَّابٌ بَرِّيٌّ (جنبة شائكة).

עַצְבוּת נ' غُمَّةٌ. غَمٌّ. حُزْنٌ. شَجَنٌ ע' עֶצֶב.

עַצְבִּי ת' (־בִּיִּים) عَصَبِيٌّ. خَاصٌّ بِالأَعْصَابِ.

עִצְבֵּן פ' هَيَّجَ الأَعْصَابَ. شَدَّ الأَعْصَابَ. أَزْعَجَ. إِسْتَفَزَّ. نَرْفَزَ. **הִתְעַצְבֵּן** إِهْتَاجَ. هَاجَتْ أَعْصَابُهُ. إِنْزَعَجَ. خَرَجَ عَنْ طَوْقِهِ. تَنَرْفَزَ.

עַצְבָּנוּת נ' عَصَبِيَّةٌ. هِيَاجُ أَعْصَابٍ. إِنْزِعَاجٌ. تَمَلْمُلٌ. نَرْفَزَةٌ.

עַצְבָּנִי ת' (־נִיִּים) عَصَبِيُّ المِزَاجِ. مَشْدُودُ الأَعْصَابِ. قَلِقٌ. هَائِجٌ. مُتَرَفِّزٌ.

עַצֶּבֶת נ' ١. كَآبَةٌ. أَسًى. شَجًى. حُزْنٌ. أَسَفٌ. غَمٌّ. ٢. في الطب: عُصَابٌ. مَرَضُ الأَعْصَابِ (nevrosis).

עָצָה, עיצה פ' ١. خَشُبَ. قَسَا. صَيَّرَهُ كَالخَشَبِ. ٢. ثَبَّتَ إِطَارًا مِنْ خَشَبٍ. **עֻצָּה** إِخْشَوْشَبَ.

עֵצָה נ' (־צוֹת) ١. نُصْحٌ. نَصِيحَةٌ ج نَصَائِحُ. مَشُورَةٌ ج مَشُورَاتٌ. عِظَةٌ ج عِظَاتٌ. إِقْتِرَاحٌ ج إِقْتِرَاحَاتٌ. ٢. دَهَاءٌ. حِكْمَةٌ. ٣. في النبات: مَادَّةُ الخَشَبِينِ. ٤. الخَشَبُ. **עֲצַת אֲחִיתֹפֶל** صِفَةٌ لِنَصِيحَةٍ سَيِّئَةٍ. نَصِيحَةٌ فَاسِدَةٌ. كَيْدٌ. **הָיוּ בְּעֵצָה אַחַת עִם־** أَجْمَعُوا كَلِمَتَهُمْ عَلَى. كَانُوا يَدًا وَاحِدَةً عَلَى. إِتَّفَقُوا عَلَى. **אוֹבֵד עֵצוֹת** حَائِرٌ ע' אוֹבֵד. **אִישׁ עֲצָתוֹ שֶׁל פְּלוֹנִי** مُسْتَشَارُ فُلاَنٍ. نَصِيحُهُ. مُشَاوِرُهُ. مُرْشِدُهُ. **בַּעַל עֵצָה** نَصُوحٌ. حَكِيمٌ ج حُكَمَاءُ. عَاقِلٌ. **הֶעֱמִיק עֵצָה** بَيَّتَ المَكَائِدَ. دَبَّرَ المُؤَامَرَاتِ. **נָטַל עֵצָה מִפְּלוֹנִי** إِسْتَشَارَ (شَاوَرَ) فُلاَنًا. أَخَذَ فِكْرَةً مِنْهُ. إِسْتَرْشَدَهُ. **נָתַן עֵצָה** أَسْدَى مَشُورَةً. نَصَحَ ـ **וַעֲצַת ה' הִיא תָקוּם** قُلْ إِنَّ الأَمْرَ كُلَّهُ لِلّٰهِ ק'.

עֹצֶה ז' عُصْعُصٌ. عُصْعُوصٌ (عظم صغير في نهاية العظم الفقري لدى الانسان والقرد، coccyx).

עָצוּב ת' (עֲצוּבִים) حَزِينٌ. مَغْمُومٌ. مُكْتَئِبٌ. مَكْرُوبٌ. شَجِيٌّ. كَسِيرُ الخَاطِرِ.

עִצּוּב, עיצוב ז' (־בִים) تَصْمِيمٌ. صِيَاغَةٌ. صَوْغٌ. تَكْوِينٌ. صَبٌّ فِي قَالَبٍ. قَوْلَبَةٌ. **עִצּוּב הַמּוּצָר** تَصْمِيمُ المُنْتَجَاتِ الصِّنَاعِيَّةِ (industrial design). **עִצּוּב פְּנִים** تَصْمِيمٌ دَاخِلِيٌّ.

עִצּוּי, עיצוי ז' ١. تَخْشِيبٌ. تَقْسِيَةٌ. ٢. تَأْطِيرٌ. بَرْوَزَةٌ.

עָצוּם ת' (עֲצוּמִים) ١. عَظِيمٌ. ضَخْمٌ ج ضِخَامٌ. جَسِيمٌ ج جِسَامٌ. كَبِيرٌ. هَائِلٌ. ٢. غَفِيرٌ. جَمٌّ. جَرَّارٌ (جيش). ٣. رَائِعٌ! مُدْهِشٌ! مُمْتَازٌ! ٤. مُطْبَقُ الأَجْفَانِ. مُغْلَقٌ.

עִצּוּם, עיצום ז' (־מִים) ١. شِدَّةٌ. عُنْفُوَانٌ. قُوَّةٌ. ذُرْوَةٌ. حِدَّةٌ. غُلْوَاءُ. ٢. تَقْوِيَةٌ. دَعْمٌ. تَعْزِيزٌ. ٣. في الفلسفة: طَبِيعَةٌ. مَاهِيَّةٌ. الأَسَاسُ الجَوْهَرِيُّ. **בְּעִצּוּמָהּ שֶׁל הָעוֹנָה** فِي عِزِّ (ذُرْوَةِ) المَوْسِمِ. **עִצּוּמִים** ١. إِضْرَابٌ جُزْئِيٌّ. ٢. عُقُوبَاتٌ ע' סַנְקְצִיָּה. **עִצּוּמִים כַּלְכָּלִיִּים** عُقُوبَاتٌ اقْتِصَادِيَّةٌ.

עֲצוּמָה נ' (־מוֹת) ١. عَرِيضَةٌ ج عَرَائِضُ. مَضْبَطَةٌ ج مَضَابِطُ. مَظْلَمَةٌ ج مَظَالِمُ. ٢. إِسْتِدْعَاءٌ ج إِسْتِدْعَاءَاتٌ. دَعْوَى ج دَعَاوَى وَدَعْوَاتٌ.

עָצוּר ת' (עֲצוּרִים) ١. مَوْقُوفٌ. مُحْتَجَزٌ. مُعْتَقَلٌ. مَقْبُوضٌ عَلَيْهِ. مَحْبُوسٌ. ٢. مَكْبُوتٌ (شعور). مَكْظُومٌ. ٣. مَوْقُوفٌ عَلَى. مَقْصُورٌ عَلَى. ٤. مَمْنُوعٌ. مَحْظُورٌ. **עָצוּר עַד לְמִשְׁפָּט** مُعْتَقَلٌ (مَوْقُوفٌ) رَهْنَ المُحَاكَمَةِ. **בִּנְשִׁימָה עֲצוּרָה** ע' נְשִׁימָה.

עִצּוּר, עיצור ז' (־רִים) ١. في القواعد: حَرْفٌ ج حُرُوفٌ. حَرْفٌ سَاكِنٌ. حَرْفُ المَبْنَى. ٢. عَصْرٌ. إِسْتِنْزَافٌ. ٣. إِمْسَاكٌ ע' עֲצִירוּת.

עָצִי ת' (־יִים) خَشَبِيٌّ. شَبِيهٌ بِالخَشَبِ.

עָצִים ת' (עֲצִימִים) مُكَثَّفٌ. كَثِيفٌ. مُرَكَّزٌ ע' אִינְטֶנְסִיבִי.

עֲצִימָה נ' إِغْمَاضٌ. إِقْفَالٌ. עֲצִימַת עַיִן إِطْبَاقُ الجَفْنَيْنِ ومجازًا: تَجَاهُلٌ.

עֲצִימוּת נ' تَكْثِيفٌ. تَرْكِيزٌ. تَعْجِيلٌ ע' אִינְטֶנְסִיבִיּוּת.

עָצִיץ ז' (עֲצִיצִים) أَصِيصٌ ج أُصُصٌ (وعاء من الفخار تستنبت فيه الزهور).

עָצִיר ז' (עֲצִירִים) مَوْقُوفٌ. مُحْتَجَزٌ. مُعْتَقَلٌ. حَبِيسٌ. مَحْبُوسٌ. אֲסִירִים וַעֲצִירִים السُّجَنَاءُ وَالمَوْقُوفُونَ.

עֲצִירָה נ' (־רוֹת) ١. وَقْفٌ. تَوَقُّفٌ. كَفٌّ. مَنْعٌ. حَظْرٌ. عَرْقَلَةٌ. إِعَاقَةٌ. إِنْحِبَاسٌ. ٢. كَبْتٌ. كَظْمٌ. ٣. عَصْرٌ. إِسْتِنْزَافٌ. ٤. تَجَمُّعٌ. إِحْتِشَادٌ. עֲצִירַת גְּשָׁמִים إِنْحِبَاسُ الأَمْطَارِ. جَفَافٌ. עֲצִירַת דָּם وَقْفُ النَّزِيفِ. حَقْنُ الدَّمِ. עֲצִירַת זֵיתִים عَصْرُ الزَّيْتُونِ. עֲצִירַת שֶׁתֶן الحُصْرُ. إِحْتِبَاسُ البَوْلِ.

עֲצִירוּת נ' (־רֻיּוֹת) إِمْسَاكٌ. إِنْقِبَاضُ البَطْنِ. عُسْرُ الهَضْمِ. עֲצִירוּת הַשֶּׁתֶן إِحْتِبَاسُ البَوْلِ. حُصْرٌ (حُصُرٌ).

עָצֵל ת' (עֲצֵלִים) كَسُولٌ. مُتَكَاسِلٌ. مُتَقَاعِسٌ. خَامِلٌ.

(עצל) הִתְעַצֵּל تَكَاسَلَ. تَقَاعَسَ. تَوَانَى.

עַצְלָן תו"ז (־נִים) ١. كَسُولٌ. كَسْلَانٌ ج كَسَالَى (كُسَالَى) وكَسْلَى. مُتَقَاعِسٌ. خَامِلٌ. تِنْبَلٌ ج تَنَابِلَةٌ. ٢. الكَسْلَانُ (حيوان ابرد ثديي. sloth).

עַצְלָנוּת נ' كَسَلٌ. تَكَاسُلٌ. تَقَاعُسٌ. فُتُورٌ. خُمُولٌ.

עַצְלְתַּיִם, עצלתיים ז"ז ١. كَسَلٌ شَدِيدٌ. تَكَاسُلٌ. خُمُولٌ. ٢. تَثَاقُلٌ. بُطْءٌ.

עָצַם פ' ١. عَظُمَ ـ إِشْتَدَّ. ضَخُمَ ـ تَزَايَدَ. ٢. أَغْمَضَ (عَيْنَيْهِ). أَغْلَقَ. أَطْبَقَ (جَفْنَيْهِ). سَدَّ ـ أَقْفَلَ. עָצַם עַיִן غَضَّ ـ الطَّرْفَ عَنْ. غَمَّضَ. تَغَاضَى عَنْ. تَجَاهَلَ. נֶעֱצַם ١. عَظُمَ. صَارَ عَظِيمًا. صَارَ جَسِيمًا. ٢. إِنْسَدَّ. أُغْلِقَ. أُغْمِضَ. הִתְעַצֵּם ١. تَعَاظَمَ. تَكَاثَرَ. تَزَايَدَ. تَقَوَّى. إِشْتَدَّ. تَعَزَّزَ. הֶעֱצִים عَظَّمَ. قَوَّى. زَادَ ـ ضَخَّمَ. جَسَّمَ.

עֶצֶם (עֲצָמוֹת, עֲצָמִים) ١. נ' عَظْمَةٌ ج عِظَامٌ. عَظْمٌ. ٢. ז' جِسْمٌ ج أَجْسَامٌ. ٣. كُنْهٌ. ذَاتٌ. مَاهِيَّةٌ. جَوْهَرٌ. لُبٌّ. أَسَاسٌ. أَصْلٌ. ٤. لُبَابٌ. عُصَارَةٌ. خَالِصُ كُلِّ شَيْءٍ. עֶצֶם בִּלְתִּי מְזֹהֶה (עַבָּ"ם) في الفضاء: جِسْمٌ غَرِيبٌ مَجْهُولٌ. עֶצֶם הַבְּרִיחַ عَظْمُ التَّرْقُوَةِ. עֶצֶם הַזָּנָב ע' עָצֶה. עֶצֶם הַזְּרוֹעַ عَظْمُ العَضُدِ. עֶצֶם הֶחָזֶה عَظْمُ القَصِّ. القَفَصُ الصَّدْرِيُّ. עֶצֶם הַחֵיק الحَرْقَفَةُ. الحَوْضُ. עֶצֶם הֶעָקֵב عَظْمُ الكَعْبِ. עֶצֶם הַקָּדְקֹד عَظْمُ الجُمْجُمَةِ. القِحْفُ. גַּל שֶׁל עֲצָמוֹת كَوْمَةٌ مِنَ العِظَامِ. رُفَاتٌ. حُطَامُ إِنْسَانٍ. עַצְמוֹ نَفْسُهُ. عَيْنُهُ. ذَاتُهُ. هُوَ بِالذَّاتِ. עַצְמוֹ וּבְשָׂרוֹ ذَوُو رَحِمِهِ. ذَوُو قُرْبَاهُ. مِنْ دَمِهِ وَلَحْمِهِ. בְּעֶצֶם في الحَقِيقَةِ. حَقِيقَةً. في الوَاقِعِ. بِالفِعْلِ. בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה في هذا اليَوْمِ بِالذَّاتِ. בְּעַצְמוֹ ١. بِنَفْسِهِ. بِعَيْنِهِ. ذَاتُهُ. ٢. وَحْدَهُ. وَحِيدًا. بِمُفْرَدِهِ. בְּעַצְמוֹ וּבִכְבוֹדוֹ, בִּכְבוֹדוֹ וּבְעַצְמוֹ بِلَحْمِهِ وَشَحْمِهِ. هُوَ بِنَفْسِهِ. هُوَ ذَاتُهُ. شَخْصِيًّا. بِالذَّاتِ. בִּפְנֵי עַצְמוֹ بِحَدِّ ذَاتِهِ. دُونَ الأَخْذِ بِالاعْتِبَارَاتِ الأُخْرَى. כְּמוֹ עֶצֶם בַּגָּרוֹן كَالحَسَكَةِ فِي الحَلْقِ ومجازًا: حَجَرُ عَثْرَةٍ. عَقَبَةٌ كَأْدَاءُ. כְּשֶׁלְּעַצְמוֹ بِحَدِّ ذَاتِهِ. بِمَعْزِلٍ عَنِ الاعْتِبَارَاتِ الأُخْرَى. مِنْ نَاحِيَتِهِ. לְעַצְמוֹ لِنَفْسِهِ. لَهُ شَخْصِيًّا. מֵעַצְמוֹ ١. مِنْ نَفْسِهِ. مِنْهُ. طَوْعًا. ذَاتِيًّا. ٢. تِلْقَائِيًّا. آلِيًّا. مِنْ تِلْقَاءِ نَفْسِهِ. עַד הָעֶצֶם حَتَّى العَظْمِ ومجازًا: حَتَّى النِّهَايَةِ. עוֹמֵד בִּרְשׁוּת עַצְמוֹ قَائِمٌ بِذَاتِهِ. مُسْتَقِلٌّ. בֵּינֵינוּ לְבֵין עַצְמֵנוּ فِيمَا بَيْنَنَا. بَيْنَ بَعْضِنَا البَعْضِ. שֵׁם עֶצֶם في القواعد: إِسْمٌ ج أَسْمَاءٌ. שֵׁם עֶצֶם בִּלְתִּי מְיֻדָּע في القواعد: نَكِرَةٌ ج نَكِرَاتٌ. إِسْمٌ غَيْرُ مُعَرَّفٍ. שֵׁם עֶצֶם כְּלָלִי في القواعد: إِسْمُ الجِنْسِ. שֵׁם עֶצֶם פְּרָטִי في القواعد: إِسْمُ عَلَمٍ. عَلَمٌ. כְּלוֹ עוֹר וַעֲצָמוֹת جِلْدٌ وَعَظْمٌ. هَيْكَلٌ عَظْمِيٌّ. ضَعِيفُ الجِسْمِ. כָּל עַצְמוֹתַיו תֹּאמַרְנָה مجازًا: بِكُلِّ جَوَارِحِهِ. بِالدَّمِ وَالرُّوحِ. بِكُلِّ مُهْجَتِهِ. הָעֲצָמוֹת הַיְבֵשׁוֹת رُفَاتٌ. عِظَامٌ يَابِسَةٌ ومجازًا: مُجْتَمَعٌ عَدِيمُ الحَيَوِيَّةِ. مُجْتَمَعٌ بِلَا طُمُوحَاتٍ أَوْ آمَالٍ. חֲזוֹן הָעֲצָמוֹת הַיְבֵשׁוֹת نُبُوءَةُ العِظَامِ اليَابِسَةِ (في سفر حزقيال). חִלּוּץ עֲצָמוֹת تَرْيِيضٌ. تَقْوِيَةُ الجِسْمِ بِالرِّيَاضَةِ ע' חִלּוּץ. רָחֲפוּ כָּל עַצְמוֹתָיו إِرْتَعَشَتْ عِظَامُهُ. إِرْتَعَدَتْ فَرَائِصُهُ. إِصْطَكَّتْ رُكْبَتَاهُ. قَفْقَفَ.

עֹצֶם, עוצם ז' عِظَمٌ. جَسَامَةٌ. شِدَّةٌ. قُوَّةٌ. بَأْسٌ.

עַצְמָאוּת נ' ١. إِسْتِقْلَالٌ. حُكْمُ النَّفْسِ بِالنَّفْسِ. الاعْتِمَادُ عَلَى النَّفْسِ. ٢. عِصَامِيَّةٌ. יוֹם הָעַצְמָאוּת عِيدُ الاسْتِقْلَالِ (ويقع في ٥ ايار العبري من كل سنة). קִבֵּל עַצְמָאוּת إِسْتَقَلَّ. نَالَ ـ الاسْتِقْلَالَ.

עַצְמָאִי תו"ז (־אִים, ־יִּים) ١. مُسْتَقِلٌّ. إِسْتِقْلَالِيٌّ. قَائِمٌ بِنَفْسِهِ. ٢. عِصَامِيٌّ. إِسْتِقْلَالِيٌّ.

עָצְמָה נ' (־מוֹת) ١. قُوَّةٌ. بَأْسٌ. عِزَّةٌ. سَطْوَةٌ. عَظَمَةٌ. شِدَّةٌ. جَبَرُوتٌ. ٢. حِدَّةٌ. فَرْطٌ.

עַצְמוּת נ' مَاهِيَّةٌ. كُنْهٌ. ذَاتِيَّةٌ. جَوْهَرٌ. صُلْبٌ.

עַצְמִי ת' (־יִּים) ١. مَادِّيٌّ. حَقِيقِيٌّ. جَوْهَرِيٌّ. ٢. ذَاتِيٌّ. شَخْصِيٌّ. אַהֲבָה עַצְמִית حُبُّ الذَّاتِ. أَنَانِيَّةٌ. أَثَرَةٌ ע' אָנֹכִיּוּת. בִּטָּחוֹן עַצְמִי ثِقَةٌ بِالنَّفْسِ. الثِّقَةُ بِالذَّاتِ. הַגְדָּרָה עַצְמִית تَقْرِيرُ المَصِيرِ. الحَقُّ فِي تَقْرِيرِ نَوْعِ الحُكْمِ. הֲגַנָּה עַצְמִית الدِّفَاعُ عَنِ النَّفْسِ. הוֹנָאָה עַצְמִית خِدَاعُ النَّفْسِ. تَغْرِيرٌ بِالنَّفْسِ. تَعْلِيلُ النَّفْسِ بِالآمَالِ. הַכָּרָה עַצְמִית مَعْرِفَةُ الذَّاتِ. إِعْتِدَادٌ بِالنَّفْسِ. הַקְרָבָה עַצְמִית تَضْحِيَةٌ بِالنَّفْسِ. כָּבוֹד עַצְמִי إِحْتِرَامُ الذَّاتِ. كَرَامَةٌ. שִׁלְטוֹן עַצְמִי حُكْمٌ ذَاتِيٌّ. שְׁלִיטָה עַצְמִית ضَبْطُ النَّفْسِ. سَيْطَرَةٌ عَلَى الأَعْصَابِ. שֵׁרוּת עַצְמִי خِدْمَةٌ ذَاتِيَّةٌ (في مطعم مثلًا). תּוֹדָעָה עַצְמִית وَعْيٌ ذَاتِيٌّ.

עצמיות נ' ماهية. كنه. طبيعة. شخصية. جوهر.

עצמין ז' عظمين. المادة التي يتكون منها العظم (ossein).

עצמית נ' (־יות) ١. ذاتية. جسمانية. ٢. مجموعة العدسات في الكاميرا.

עצני ת' علامة في الدين. نحرير. متبحر. واسع العلم.

עצר פ' ١. أوقف. حجز ـ احتجز. إعتقل. ألقى القبض على. قبض ـ ٢. وقف (يقف). توقف. ٣. منع ـ عرقل. صد ـ أعاق. كبح ـ ٤. كبت ـ كظم ـ الشعور. ٥. مجازًا: حكم ـ تحكم في. ضبط ـ سيطر. ٦. عوق. أخر. أجل. ٧. عصر ـ إستنزف. עוצר נשימה يحبس (يبهر) الأنفاس. صاعق. مدهش. رائع. עצר ברוחו كبت مشاعره. تمالك. ضبط نفسه. تجلد. עצור! قف! مكانك! عندك! נעצר ١. توقف. وقف عند. إمتنع عن. كف ـ عن. ٢. أوقف. أحتجز. أعتقل. قبض عليه. ٣. صد. كبح. ٤. أعتصر. أستنزف.

עצר ז' ١. حكم. سلطة. نفوذ. ٢. إحتباس (المطر). توقف. ٣. صمام. יורש עצר ولي العهد. שעון עצר ساعة ميقاتية. ساعة زمنية (stop-watch).

עצר, עוצר ז' منع (حظر) تجول. نظام منع التجول. הטיל עצר فرض نظام منع التجول.

עצרת נ' (־צרות) ١. مهرجان ج مهرجانات. إحتفال شعبي. إجتماع عام. حفل. إحتشاد. ٢. كناية عن اليوم السابع والأخير من عيد الفصح واليوم الثامن والأخير من عيد المظلة وهما يوما عيد رسمي عند اليهود. ٣. كناية في التلمود عن عيد الأسابيع وهو عيد العنصرة. ٤. زمرة ج زمر. عصابة ج عصابات. עצרת או"ם الجمعية العامة (العمومية) للأمم المتحدة. עצרת של חג الثامن من عيد المظلة الذي يعتبر عيدًا بحد ذاته. עצרת של מספר عدد عاملي (ورمزه علامة تعجب ! وهو حاصل ضرب اعداد متوالية من واحد وحتى الرقم نفسه مثلاً: ٤! اي: ١x٢x٣x٤=٢٤). עצרת של פסח كناية عن عيد الأسابيع ע' שבוע, חג השבועות. שמיני עצרת كناية عن اليوم الثامن والأخير من عيد المظلة.

עקא Ar. ז' مصيبة. ضيق. דא עקא هذه المصيبة. ولكن المشكلة. ولكن من المؤسف.

עקב ז' (עקבות, עקבים) ١. عقب القدم ج أعقاب. مؤخر القدم. ٢. كعب الحذاء. ٣. أثر القدم أو الحذاء. עקב אכילס عقب أخيل ومجازًا: نقطة (موطن) ضعف. مطعن ج مطاعن (Achill's heel). מהלך עקב בצד אגודל ע' אגודל. דש בעקביו داس ـ بأقدامه. إستهتر بـ. בעקבות־ ١. عقب. في أعقاب. ٢. على أثر. إثر. تلو. ٣. بعد. بعيد. הלך בעקבות פלוני ذهب مذهب فلان. حذا حذوه. ترسم خطواته. חזר (שב) על עקביו رجع (نكص) على عقبيه. عاد أدراجه. تراجع. טשטש עקבותיו أخفى معالمه. طمس آثاره. כרוך על עקבו يلازمه ملازمة الظل. سائر في فلكه. تابع له. לא נודעו עקבותיו لم يعثر له على أثر. فقد.

עקב פ' ١. تابع. تتبع. تعقب. لحق ـ بـ. لاحق. إقتفى أثر. قص ـ (إقتص) الأثر. ٢. راقب. تعقب عن كثب. ٣. خدع ـ غش ـ עקב כעב. ضرب الرقم بنفسه ثلاث مرات. עקב כעב. ضرب الرقم بنفسه ثلاث مرات.

עקב ١. ז' عقبى. عاقبة ج عواقب. أعقاب. آخرة ج أواخر. نتيجة ج نتائج. مغبة. ٢. תה"פ في أعقاب. إثر. من جراء. עקב אשר, עקב כי بما أن. طالما. بسبب. نظرًا لـ

עקב, עקוב ת' (עקבים) وعر. وعث. ملتو(ي). معرقب. עקב מדם دام(ي). ينزف دمًا. והיה העקב למישור وتصير العراقيب سهلاً. وتزول العراقيل من طريقك.

עקב ז' (־בים) عقيب (طائر من الجوارح، buzzard).

עקבוב ז' (־בים) ممر. سكة متكونة من آثار الأقدام (tracking).

עקבי ע' עקיב. **עקביות** ע' עקיבות.

עקד פ' أوثق. عقد ـ شد ـ وثاق. ربط ـ قيد اليدين والقدمين. נעקד شد وثاقه. ربط. عقد. قيد.

עקד, עקוד ת' (עקדים) مرقط. منمر. أبلق ج بلق נ' بلقاء. محجل.

עקד ז' ١. مجمع ج مجامع. ٢. مجلد. ٣. شد وثاق. تقييد. ربط. בית עקד לחכמים قديمًا: منتدى الحكماء. أكاديميا. בית עקד ספרים قديمًا: مكتبة كبيرة.

עקדה נ' (־דות) شد وثاق. تكبيل. ربط. تقييد (على غرار شد وثاق نجل ابراهيم الخليل لتقريبه قربانًا لله لاختبار ايمانه بالله) ومجازًا: التضحية بالغالي والنفيس.

עקה נ' (־קות) ضغط. وطأة. עקת לב, עקת נפש إنقباض الصدر. كآبة. كسافة بال.

עקוב, עיקוב ז' ١. تعقب. إقتفاء أثر. متابعة. ملاحقة. مراقبة. في الحساب: تكعيب.

עקוד ת' (עקודים) مشدود الوثاق. مقيد. مربوط. مكبل.

עקוד ע' עקד.

עקול, עיקול ז' (־לים) ١. حجز. فرض حجز. وضع اليد على ملك. مصادرة وقتية. ٢. منحنى ج منحنيات. منعطف (طريق) ج منعطفات. إنعطاف. تعرج. إنعقاف. ٣. زيف. غش. עקול זמני حجز احتياطي.

עִקּוּם, עִיקּוּם ז׳ (־מִים) تَعَوُّجٌ. إعْوِجَاجٌ. تَعَرُّجٌ. تَثَنٍّ. عَقْفٌ. إنْعِقَافٌ.

עָקוֹם, עָקֹם, עקום תו״ז (עֲקֻמִּים) أَعْوَجُ ج عُوجٌ عَوْجَاءُ. مَعْقُوفٌ. مُلْتَوٍ(ي). مُقَوَّسٌ. גַּב עָקוֹם ظَهْرٌ مُقَوَّسٌ (مُنْحَنٍ). ظَهْرٌ أَحْجَنُ. מוֹחַ עָקוֹם فِكْرٌ مُلْتَوٍ. مَنْطِقٌ مَفْلُوجٌ. קַו עָקוֹם خَطٌّ مُتَعَرِّجٌ. خَطٌّ مُنْحَنٍ. רְאִי עָקוֹם مِرْآةٌ مُقَعَّرَةٌ ومجازًا: صُورَةٌ مُشَوَّهَةٌ. صُورَةٌ كَارِيكَاتُورِيَّةٌ. مَسِيخٌ.

עקומת ע׳ עֶקְמָה.

עִקּוּף, עִיקּוּף ז׳ (־פִים) ١. تَجَاوُزٌ (سيارة لسيارة اخرى). تَخَطٍّ(ي) بِطَرِيقٍ غَيْرِ مُبَاشِرَةٍ. ٢. مُنَاوَرَةٌ. إلْتِوَاءٌ. مُوَارَبَةٌ. لَفٌّ وَدَوَرَانٌ.

עָקוּץ ת׳ (עֲקוּצִים) مَلْدُوغٌ. مَلْسُوعٌ. مَقْرُوصٌ.

עָקוּר תו״ז (עֲקוּרִים) ١. مُقْتَلَعٌ. مُسْتَأْصَلٌ. مُجْتَثٌّ. مَخْلُوعٌ ومجازًا: غَيْرُ مُنْدَمِجٍ. سَائِبٌ. ٢. مُرَحَّلٌ (من مكانه الاصلي). نَازِحٌ. رَاحِلٌ. ٣. عَاقِرٌ. عَقِيمٌ ע׳ עָקָר. עֲקוּרָה عَاقِرٌ. عَقِيمَةٌ.

עִקּוּר, עִיקּוּר ז׳ (־רִים) ١. قَلْعٌ. إقْتِلَاعٌ. خَلْعٌ. إجْتِثَاثٌ. إسْتِئْصَالٌ. ٢. خِصَاءٌ. تَطْوِيشٌ. نَزْعُ الخُصَى. ٣. عَرْقَبَةُ الدَّابَّةِ. ٤. تَعْقِيمٌ. بَسْتَرَةُ الحَلِيبِ.

עָקִיב ת׳ (עֲקִיבִים) ١. دَائِمٌ. دَائِبٌ. ثَابِتٌ. مُتَرَابِطٌ. مُوَاظِبٌ. مُتَمَادٍ(ي). مُسْتَقِيمٌ. ٢. مُتَرَتِّبٌ عَلَى. نَاتِجٌ عَنْ.

עֲקִיבָה נ׳ (־בוֹת) ١. تَعَقُّبٌ. تَتَبُّعٌ. مُتَابَعَةٌ. إقْتِفَاءُ أَثَرٍ. مُرَاقَبَةٌ. ٢. إعْوِجَاجٌ. إلْتِوَاءٌ.

עֲקִיבוּת נ׳ مَنْطِقِيَّةٌ. تَرَتُّبٌ عَلَى. نَتِيجَةٌ مُتَرَتِّبَةٌ عَلَى.

עֲקִידָה נ׳ (־דוֹת) شَدٌّ وِثَاقٍ. تَقْيِيدٌ. رَبْطٌ. تَكْبِيلٌ.

עֲקִימָה נ׳ (־מוֹת) عَقْفٌ. إعْوِجَاجٌ. لَيٌّ. ثَنْيٌ. زَوْرٌ. עֲקִימַת אַף (חֹטֶם) مجازًا: تَبْوِيزٌ. إسْتِيَاءٌ. إشْمِئْزَازٌ. עֲקִימַת פֶּה (שְׂפָתַיִם) ١. هَمْسٌ. ٢. غَمْزٌ. لَمْزٌ. وَشْوَشَةٌ. ٣. تَمْتَمَةٌ. نُطْقٌ بِكَلِمَاتٍ قَلَائِلَ.

עֲקִימוּת נ׳ عِوَجٌ. إعْوِجَاجٌ. إلْتِوَاءٌ.

עָקִיף ת׳ (עֲקִיפִים) غَيْرُ مُبَاشِرٍ. בַּעֲקִיפִים، בַּעֲקִיפִין بِالوَاسِطَةِ. بِطَرِيقَةٍ غَيْرِ مُبَاشِرَةٍ. מַס עָקִיף ضَرِيبَةٌ غَيْرُ مُبَاشِرَةٍ. מֻשָּׂא עָקִיף في القواعد: مَفْعُولٌ غَيْرُ مُبَاشِرٍ (بواسطة حرف جر). בָּא עָלָיו בַּעֲקִיפִין لَفَّ وَدَارَ مَعَهُ. خَاتَلَهُ. خَادَعَهُ. دَاوَرَهُ.

עֲקִיפָה נ׳ (־פוֹת) تَجَاوُزٌ. تَخَطٍّ(ي). تَجَنُّبٌ ومجازًا: لَفٌّ وَدَوَرَانٌ. مُدَاوَرَةٌ. مُوَارَبَةٌ. مُرَاوَغَةٌ. עֲקִיפַת הַחֹק تَجَاوُزُ القَانُونِ. خَرْقُ القَانُونِ. עֲקִיפוֹת تَجَاوُزَاتٌ. خُرُوقَاتٌ.

עֲקִיצָה נ׳ (־צוֹת) لَدْغَةٌ ج لَدَغَاتٌ. لَسْعَةٌ ج لَسَعَاتٌ. قَرْصٌ. قَرْصَةٌ. وَخْزٌ ومجازًا: غَمْزٌ. لَمْزٌ. مُلَاحَظَةٌ لَاذِعَةٌ. خَدْشُ شُعُورٍ.

עָקִיק A ז׳ عَقِيقٌ. حَجَرٌ كَرِيمٌ ע׳ פִּטְדָה.

עָקִיר ת׳ (עֲקִירִים) سَهْلُ الاقْتِلَاعِ. قَابِلٌ لِلاسْتِئْصَالِ.

עֲקִירָה נ׳ (־רוֹת) ١. قَلْعٌ. إقْتِلَاعٌ. إجْتِثَاثٌ. إسْتِئْصَالٌ. ٢. نَقْلٌ. إنْتِقَالٌ. ٣. نُزُوحٌ. إرْتِحَالٌ. تَشَرُّدٌ. עֲקִירָה מִן הַשֹּׁרֶשׁ إقْتِلَاعٌ مِنَ الجُذُورِ. إسْتِئْصَالٌ.

עָקַל, עִיקֵל פ׳ ١. حَجَزَ ـ عَلَى. فَرَضَ ـ الحَجْزَ عَلَى مُلْكٍ. وَضَعَ اليَدَ عَلَى. صَادَرَ مُؤَقَّتًا. ٢. لَوَى ـ عَقَفَ ـ עֻקַּל حُجِزَ. أُحْتُجِزَ. وُضِعَتِ اليَدُ عَلَيْهِ. صُودِرَ مُؤَقَّتًا. הִתְעַקֵּל إعْوَجَّ. تَعَرَّجَ. إلْتَوَى. إنْعَقَفَ.

עָקֵל, עִיקֵל ת׳ (־קֵלִים) أَفْزَلُ ج فُزْلٌ נ׳ فَزْلَاءُ. مَعْقُوفُ القَدَمَيْنِ. أَعْرَجُ ج عُرْجٌ נ׳ عَرْجَاءُ.

עֶקֶל, עִקְאל A ז׳ (־לִים) عِقَالٌ ج عُقُلٌ (جديلة تُلف على كوفية غطاء الراس).

עֲקַלְקַל ת׳ (־לִים) مُلْتَوٍ(ي). أَعْوَجُ ج عُوجٌ נ׳ عَوْجَاءُ. مُتَعَرِّجٌ. مَعْقُوفٌ.

עֲקַלְקַלָּה נ׳ (־לוֹת) طَرِيقٌ مُلْتَوِيَةٌ. طَرِيقٌ ذَاتُ مُنْعَطَفَاتٍ ومجازًا: إلْتِوَاءٌ. إنْحِرَافٌ.

עֲקַלָּתוֹן תו״ז (־תוֹנִים) ١. مُتَعَرِّجٌ. مُلْتَوٍ(ي). مُنْعَطَفٌ ج مُنْعَطَفَاتٌ. ٢. تَعْوِيجٌ ج تَعَاوِيجُ. ٣. مَتَاهَةٌ. בַּעֲקַלָּתוֹן, דֶּרֶךְ עֲקַלָּתוֹן بِطَرِيقٍ مُلْتَوِيَةٍ. بِطَرِيقٍ غَيْرِ مُبَاشِرَةٍ.

(עקם) נֶעֱקַם إنْعَقَفَ. إلْتَوَى. إعْوَجَّ. إنْعَطَفَ. إنْحَنَى. עִקֵּם ١. عَقَفَ ـ لَوَى ـ عَوَّجَ. قَوَّسَ. ٢. أَمَالَ. أَزَاغَ. ٣. حَرَّفَ. شَوَّهَ. עִקֵּם אֶת חָטְמוֹ لَوَى بُوزَهُ. إمْتَعَضَ. أَعْرَبَ عَنِ اشْمِئْزَازِهِ. עֻקַּם ١. عُوِّجَ. إعْوَجَّ. لُوِيَ. عُقِفَ. إنْعَطَفَ. ٢. حُرِّفَ. شُوِّهَ. הִתְעַקֵּם إنْعَقَفَ. إعْوَجَّ. إلْتَوَى. تَحَجَّنَ. تَقَوَّسَ.

עָקֹם ע׳ עָקוֹם.

עֹקֶם, עוקם ז׳ إلْتِوَاءٌ. إعْوِجَاجٌ. عِوَجٌ. إنْحِنَاءٌ. حَجَنٌ. עַל הָעֹקֶם ١. بِشَكْلٍ مَعْقُوفٍ. بِصُورَةٍ مُلْتَوِيَةٍ. ٢. غَيْرُ مُسْتَقِيمٍ.

עֶקְמָה, עקומה נ׳ (־מוֹת) خَطٌّ بَيَانِيٌّ. مُنْحَنٍ(ي) (في رسم بياني).

עֲקַמּוּמִי ת׳ (־יִים) ١. مُعَوَّجٌ. أَعْوَجُ ج عُوجٌ נ׳ عَوْجَاءُ. مُلْتَوٍ(ي). مَعْقُوفٌ. ٢. مُتَعَرِّجٌ.

עֲקַמּוּמִיּוּת נ׳ ١. عِوَجٌ. إعْوِجَاجٌ. إلْتِوَاءٌ. تَقَوُّسٌ. إنْعِطَافٌ.

עֲקַמּוּמִית נ׳ عِوَجٌ. إعْوِجَاجٌ ومجازًا: مُوَارَبَةٌ. مُخَاتَلَةٌ. لَفٌّ وَدَوَرَانٌ.

עֲקַמּוֹח, עקמומוח ז׳ (־חִים) مُلْتَوِي الفِكْرِ. ذُو مَنْطِقٍ مَفْلُوجٍ. مُنْحَرِفُ التَّفْكِيرِ.

עַקְמָן ז׳ (־נִים) زَائِغٌ. مُحَرِّفٌ (مُشَوِّهٌ) لِلْحَقَائِقِ.

עַקְמָף, עקומף ז׳ (־פִים) أَحْجَنُ الأَنْفِ. أَقْنَى.

עַקֶּמֶת נ׳ في الطب: الجَنَفُ. الزَّوَرُ (ميلان جانبي في العمود الفقري، scoliosis).

עַקְעָק A ז׳ (־קִים) عَقْعَقٌ. نَوْعٌ مِنَ الغِرْبَانِ.

עקף פ' ١. تَخَطَّى. تَجَاوَزَ. ٢. تَجَاهَلَ. تَجَنَّبَ. تَحَاشَى. ٣. أَحَاطَ بِـ. حَوَّطَ. طَوَّقَ. حَاصَرَ. ٤. دَاوَرَ. دَارَ ـ حَوْلَ. ٥. لَفَّ وَدَارَ. وَارَبَ. سَارَ بِطَرِيقٍ مُلْتَوِيَةٍ. رَاوَغَ. ٦. حَرَّفَ. شَوَّهَ الحَقِيقَةَ. **נֶעֱקַף** ١. تَمَّ تَخَطِّيهِ (تَجَاوُزُهُ). ٢. أُحِيطَ. حُوِّطَ.

עקץ פ' ١. لَدَغَ ـ لَسَعَ ـ وَخَزَ (يَخِزُ). قَرَصَ ـ ٢. لَذَعَ ـ ومجازًا: غَمَزَ ـ لَمَزَ ـ وَخَزَ بِكَلَامٍ قَارِصٍ. قَرَصَ بِلِسَانِهِ. **נֶעֱקַץ** ١. لُدِغَ. وُخِزَ. قُرِصَ. إِنْشَكَّ. ٢. غُمِزَ بِكَلَامٍ قَارِصٍ. طُعِنَ فِيهِ.

עֹקֶץ, עוקץ ז' (עֻקְצִים) ١. شَبَاةٌ ج شَبَوَاتٌ. إِبْرَةٌ ج إِبَرٌ. شَوْكَةُ العَقْرَبِ. زُبَانَى. أَسَلَةٌ ج أَسَلٌ. ٢. عُنُقُ الثَّمَرَةِ ومجازًا: كُلُّ شَيْءٍ لَاذِعٍ أَوْ قَارِصٍ. **נִטַּל עָקְצוֹ** خُضِدَتْ (أُنْتُزِعَتْ) شَوْكَتُهُ. قُلِّمَتْ أَظَافِرُهُ ومجازًا: خَفَّتْ حِدَّتُهُ. زَالَتْ أَهَمِّيَّتُهُ. לֹא מִדֻּבְשָׁהּ וְלֹא מֵעֻקְצָהּ ע' דְּבַשׁ.

עֹקֶץ הָעַקְרָב ז' حَشِيشَةُ العَقْرَبِ. رَقِيبُ الشَّمْسِ (نبات بري، heliotrope).

עִקְצוּץ ז' (־צִים) حِكَّةٌ. شُعُورٌ بِالحَكِّ فِي الجِسْمِ.

עֲקִיצוּת נ' قَرْصٌ. وَخْزٌ. خَدْشٌ ومجازًا: غَمْزٌ. سُخْرِيَةٌ. تَهَكُّمٌ.

עִקְצֵץ פ' أَحَكَّ. أَثَارَ الحَكَّ فِي الجِسْمِ.

עקר פ' ١. قَلَعَ ـ إِقْتَلَعَ. إِجْتَثَّ. إِسْتَأْصَلَ. خَلَعَ ـ (ضِرْسًا). زَحْزَحَ. ٢. نَزَحَ ـ رَحَلَ ـ إِرْتَحَلَ. ٣. إِنْتَقَلَ (من منزله). לַעֲקֹר אֶת הַכֹּל إِسْتِئْصَالُ شَأْفَتِهِمْ. قَطْعُ دَابِرِهِمْ. إِبَادَتُهُمْ عَنْ بَكْرَةِ أَبِيهِمْ. **עָקַר אֶת רַגְלָיו** ١. نَهَضَ ـ لِمُغَادَرَةِ المَكَانِ. قَامَ عَلَى قَدَمَيْهِ لِلرَّحِيلِ. هَمَّ ـ بِالذَّهَابِ. ٢. قَطَعَ رِجْلَهُ عَنِ الزِّيَارَةِ. لَمْ يَعُدْ يَزُورُ. **עָקַר דִּירָה** إِنْتَقَلَ إِلَى دَارٍ جَدِيدَةٍ. تَحَوَّلَ. عَزَّلَ م'. **עָקַר מִן הַשֹּׁרֶשׁ** إِجْتَثَّ. إِسْتَأْصَلَ شَأْفَةً ومجازًا: قَطَعَ دَابِرَ. أَهْلَكَ. **עוֹקֵר הָרִים** يَدُكُّ الجِبَالَ (بعلمه) ومجازًا: عَلَّامَةٌ. نِحْرِيرٌ. **נֶעֱקַר** ١. قُلِعَ. أُقْتُلِعَ. أُسْتُؤْصِلَ. ٢. هُدِمَ. خُرِّبَ. ٣. نُقِلَ. حُوِّلَ (من مكانه). **עִקֵּר** ١. إِجْتَثَّ. إِسْتَأْصَلَ. ٢. أَعْقَرَ. أَعْقَمَ. أَخْصَى. عَرْقَبَ (الدابة). ٣. عَقَّمَ. طَهَّرَ. بَسْتَرَ. **עֻקַּר** ١. أُعْقِرَ. ٢. عُقِّمَ. طُهِّرَ. بُسْتِرَ. **נִתְעַקֵּר, הִתְעַקֵּר** ١. أُقْتُلِعَ. أُجْتُثَّ. أُسْتُؤْصِلَ. قُطِعَ. ٢. عَقَرَ ـ صَارَ عَاقِرًا (عَقِيمًا).

עָקָר (עֲקָרִים) ١. ז' عَقِيمٌ (رجل لا ينجب) ج عُقُمٌ وعِقَامٌ. عَاقِرٌ. ٢. ת' عَقِيمٌ. غَيْرُ مُجْدٍ. غَيْرُ نَافِعٍ. مُجْدِبٌ. **בְּדִבּוּר עָקָר** طَلْقَةٌ كَاذِبَةٌ. طَلْقَةٌ خُلَّبِيَّةٌ. فَشَنْك. **רַעְיוֹן עָקָר** فِكْرَةٌ عَقِيمَةٌ. فِكْرَةٌ غَيْرُ مُجْدِيَةٍ. **עֲקָרָה** ١. عَاقِرٌ (المرأة التي لا تنجب) ج عَوَاقِرُ وعُقَّرٌ. ٢. مُجْدِبَةٌ. غَيْرُ مُجْدِيَةٍ. **עֲקֶרֶת בַּיִת** رَبَّةُ البَيْتِ. صَاحِبَةُ المَنْزِلِ. أُمُّ المَثْوَى.

עִקָּר, עיקר ז' (־רִים) ١. أَسَاسٌ ج أُسُسٌ. جَوْهَرٌ. لُبٌّ. لُبَابٌ. ٢. أَصْلٌ ج أُصُولٌ. جِذْرٌ ج جُذُورٌ. شُرْشٌ. ٣. رُكْنٌ ج أَرْكَانٌ. قَاعِدَةٌ ج قَوَاعِدُ. عُنْصُرٌ أَسَاسِيٌّ. ٤. عَقِيدَةٌ ج عَقَائِدُ. **עִקַּר הַחֲדָשׁוֹת** مُوجَزُ الأَنْبَاءِ (الأَخْبَارِ). י"ג **עִקָּרִים** في اليهودية: أَرْكَانُ الدِّينِ اليَهُودِيِّ الثَّلَاثَةَ عَشَرَ (بموجب تعريف الحاخام موسى بن ميمون). **בְּעִקָּר** خُصُوصًا. بِالأَخَصِّ. خَاصَّةً. لَا سِيَّمَا. بِوَجْهٍ خَاصٍّ. **בְּעִקָּרוֹ שֶׁל דָּבָר** مِنَ النَّاحِيَةِ الأَسَاسِيَّةِ. مِنْ حَيْثُ الجَوْهَرِ. **כָּל עִקָּר** (بعد نفي) أَصْلًا. بِالكُلِّيَّةِ. قَطْعِيًّا. مُطْلَقًا. عَلَى الإِطْلَاقِ. **וְזֶה עִקָּר** وَهَذَا هُوَ الصَّحِيحُ. **כָּפַר בָּעִקָּר** كَفَرَ بِوُجُودِ اللهِ (الخَالِقِ). كَفَرَ بِأُسُسِ الدِّينِ ومجازًا: أَنْكَرَ العُنْصُرَ الأَسَاسِيَّ. فَنَّدَ أَسَاسَ المَوْضُوعِ. **מֻפְרָךְ מֵעִקָּרוֹ** مُفَنَّدٌ مِنَ الأَسَاسِ. مَدْحُوضٌ مِنَ الأَصْلِ. لَا أَسَاسَ لَهُ. **זְרֹק מַטֶּה לָאֲוִיר - לְעִקָּרוֹ נוֹפֵל** مجازًا: الأَصْلُ تَتْبَعُهُ الفُرُوعُ. **עִקַּר הָעִקָּרִים** أَسَاسُ الأُسُسِ. الدِّعَامَةُ الرَّئِيسِيَّةُ ومجازًا: بَيْتُ القَصِيدِ. مَرْبِطُ الفَرَسِ.

עִקָּרָא, עיקרא Ar. ז' (־דין) أَصْلٌ. أَسَاسٌ ע' עִקָּר. **מֵעִקָּרָא** مِنَ الأَصْلِ. مِنَ الأَسَاسِ. مُنْذُ البِدَايَةِ.

עַקְרָב ז' (־רַבִּים) ١. عَقْرَبٌ ج عَقَارِبُ. ٢. في الفلك: بُرْجُ العَقْرَبِ. ٣. في التوراة: شَوْكٌ.

עַקְרַבּוּת נ' رُتَيْلَاءُ. رُتَيْلَى. العَنْكَبُوتَةُ الذِّئْبِيَّةُ (عنكبوت كبير).

עַקְרַבִּי ת' (־בִּיִּים) ١. عَقْرَبِيٌّ. كَالعَقْرَبِ. ٢. سَامٌّ.

עֲקָרָה נ' (־רוֹת) عَاقِرٌ ע' עָקָר.

עִקָּרוֹן, עיקרון ז' (עֶקְרוֹנוֹת) ١. مَبْدَأٌ ج مَبَادِئُ. قَاعِدَةٌ ج قَوَاعِدُ. أَسَاسٌ ج أُسُسٌ. ٢. فَرْضِيَّةٌ أَسَاسِيَّةٌ. ٣. عَقِيدَةٌ ج عَقَائِدُ. **עֶקְרוֹן הַהֲדָדִיּוּת** مَبْدَأُ المُعَامَلَةِ بِالمِثْلِ.

עֶקְרוֹנִי ת' (־נִיִּים) ١. مَبْدَئِيٌّ. مِنْ حَيْثُ المَبْدَأِ. أَسَاسِيٌّ. جَوْهَرِيٌّ. ٢. عَامٌّ. شَامِلٌ. **עֶקְרוֹנִית** תה"פ مَبْدَئِيًّا. مِنْ حَيْثُ المَبْدَإِ. أَسَاسًا.

עֶקְרוֹנִיּוּת נ' مَبْدَئِيَّةٌ. أَسَاسِيَّةٌ. وَفْقًا لِمَبْدَإٍ مَا.

עֲקָרוּת נ' عُقْرٌ. عُقْمٌ. عَدَمُ إِنْجَابٍ. جَدْبٌ.

עִקָּרִי, עיקרי ת' (־רִיִּים) أَسَاسِيٌّ. رَئِيسِيٌّ. أَصْلِيٌّ. أَوَّلِيٌّ. جَوْهَرِيٌّ. هَامٌّ. **מִשְׁפָּט עִקָּרִי** في القواعد: جُمْلَةٌ أَصْلِيَّةٌ. جُمْلَةٌ مُفِيدَةٌ.

(עקש) הִתְעַקֵּשׁ عَانَدَ. تَعَنَّتَ. تَصَلَّبَ. كَابَرَ. أَصَرَّ عَلَى.

עִקֵּשׁ, עיקש תו"ז (־קְּשִׁים) ١. عَنِيدٌ ج عُنُدٌ. مُعَانِدٌ. مُتَعَنِّتٌ. مُتَصَلِّبٌ. مُكَابِرٌ. جَمُوحٌ. صَعْبُ المِرَاسِ. ٢. أَعْوَجُ ج عُوجٌ נ' عَوْجَاءُ. مُلْتَوٍ(ي). مُنْحَرِفٌ. **עִקֵּשׁ דְּרָכִים (לֵב, שְׂפָתַיִם)** مُوَارِبٌ. مُخَاتِلٌ. مُرَاوِغٌ. مُخَادِعٌ.

עִקְּשׁוּת, עיקשות נ' ١. مُعَانَدَةٌ. عِنَادٌ. تَعَنُّتٌ. تَصَلُّبٌ. ٢. إِنْحِرَافٌ. مُرَاوَغَةٌ. مُخَادَعَةٌ.

עַקְשָׁן ת' (־נִים) عَنِيدٌ. مُعَانِدٌ. مُتَعَنِّتٌ. مُتَصَلِّبٌ. صَعْبُ المِرَاسِ. مُشَاكِسٌ.

עַקְשָׁנוּת נ' ١. عِنَادٌ. تَعَنُّتٌ. تَصَلُّبٌ. تَشَدُّدٌ. ٢. إِصْرَارٌ. تَصْمِيمٌ.

עֵר ת' (־רִים) ١. وَاعٍ(ي). يَقِظٌ. صَاحٍ(ي). غَيْرُ نَائِمٍ. ٢. سَهْرَانُ. سَاهِرٌ. ٣. مجازًا: مُتَيَقِّظٌ. نَشِطٌ. مُتَنَبِّهٌ. مُحْتَرِسٌ. حَذِرٌ.

עֲרַאי ז' وَقْتِيَّةٌ. عَفْوِيَّةٌ. صُدْفَةٌ.

עֲרָאִי ת' (־אִיִּים) وَقْتِيٌّ. مُؤَقَّتٌ. زَمَنِيٌّ. عَفْوِيٌّ. عَرَضِيٌّ. بِالصُّدْفَةِ.

עֲרָאִיּוּת נ' عَفْوِيَّةٌ. صُدْفَةٌ. وَقْتِيَّةٌ. آنِيَّةٌ. بِغَيْرِ قَصْدٍ.

עָרַב פ' ١. غَرَبَ ـُ (الشمس). حَلَّ ـُ المَسَاءُ. أَمْسَى. ٢. أَظْلَمَ. إِحْلَوْلَكَ. ٣. عَذُبَ ـُ لَذَّ ـَ طَابَ ـِ. ٤. كَفَلَ ـُ ضَمِنَ ـَ تَعَهَّدَ بِـ إِلْتَزَمَ. ٥. أَمِنَ عَلَى. كَفَلَ. عَرْبَنَ. עָרַב יוֹמוֹ إِسْوَدَّ نَهَارُهُ. أَفَلَ ـُ نَجْمُهُ. دَالَتْ دَوْلَتُهُ. יֶעֱרַב לְךָ هَنِيئًا لَكَ! هَنِيئًا مَرِيئًا. בַּעֲרֹב יָמָיו مجازًا: فِي أَوَاخِرِ أَيَّامِهِ (حَيَاتِهِ). יֶעֱרַב كَفَلَ. ضَمِنَ. עֵרֵב ١. مَزَجَ ـُ خَلَطَ ـِ دَاخَلَ. ٢. وَصَلَ بَيْتًا بِبَيْتٍ. ٣. عَرْبَنَ. رَهَنَ ـَ. ٤. كَفَلَ. ضَمِنَ. אֵין מְעָרְבִין שִׂמְחָה בְּשִׂמְחָה لاَ تَخْلِطُ بَيْنَ فَرَحِ (العِيدِ) وَفَرَحِ (الزَّوَاجِ) ومجازًا: كُلُّ مُنَاسَبَةٍ فِي أَوَانِهَا. الأُمُورُ مَرْهُونَةٌ بِأَوْقَاتِهَا. עֹרַב ١. خُلِطَ. مُزِجَ. ٢. وُصِلَ بَيْتٌ بِبَيْتٍ. ٣. طُلِبَ مِنْهُ التَّدَخُّلُ. ٤. رُهِنَ. إِرْتَهَنَ. הִתְעָרֵב ١. إِخْتَلَطَ. إِمْتَزَجَ بِـ تَدَاخَلَ. ٢. إِنْدَمَجَ (في مجتمع). خَالَطَ. ٣. تَدَخَّلَ. أَقْحَمَ نَفْسَهُ فِيمَا لاَ يَعْنِيهِ. قَاطَعَ حَدِيثًا. ٤. رَاهَنَ. تَعَهَّدَ بِدَفْعِ شَرْطِ الرِّهَانِ فِي حَالَةِ عَدَمِ فَوْزِهِ فِي المُرَاهَنَةِ. הֶעֱרִיב ١. غَرَّبَ. أَمْسَى. غَابَ ـِ حَلَّ المَسَاءُ. ٢. إِتَّجَهَ غَرْبًا. הַשְׁכֵּם וְהַעֲרֵב صَبَاحَ مَسَاءَ. صَبَاحًا وَمَسَاءً. آنَاءَ اللَّيْلِ وَأَطْرَافَ النَّهَارِ. فِي الصَّبُوحِ وَفِي الغَبُوقِ.

(ערב) הִסְתַּעֲרֵב A פ' إِسْتَعْرَبَ. تَصَرَّفَ تَصَرُّفَ العَرَبِ.

עָרֵב תו"ז (עֲרֵבִים) ١. كَافِلٌ ج كُفَّلٌ. كَفِيلٌ ج كُفَلاَءُ. ضَامِنٌ. مُتَعَهِّدٌ بِـ مُلْتَزِمٌ. ٢. مَسْؤُولٌ عَنْ. مُتَكَفِّلٌ بِـ ٣. عَذْبٌ. لَذِيذٌ. حُلْوٌ. مُسْتَسَاغٌ. رَخِيمٌ (صوت). עָרֵב לַחֵךְ حُلْوُ المَذَاقِ. لَذِيذٌ. שֵׁנָה עֲרֵבָה! نَوْمًا هَنِيئًا! تُصْبِحُونَ عَلَى خَيْرٍ! طَابَتْ لَيْلَتُكُمْ! כָּל יִשְׂרָאֵל עֲרֵבִין זֶה בָּזֶה الإِسْرَائِيلِيُّونَ ضَامِنُونَ الوَاحِدُ لِلآخَرِ ومجازًا: يَدُ اللهِ مَعَ الجَمَاعَةِ. السُّؤْدَدُ مَعَ السَّوَادِ.

עֶרֶב ז' (עֲרָבִים) ١. مَسَاءٌ. أُمْسِيَةٌ ج أَمَاسِيُّ. عَشِيٌّ. ٢. عَشِيَّةٌ. لَيْلَةٌ (المساء السابق). وَقْفَةُ العِيدِ. ٣. قُبَيْلَ. الوَقْتُ الَّذِي يَسْبِقُ حَدَثًا مَا. ٤. سَهْرَةٌ ج سَهَرَاتٌ. أُمْسِيَةٌ. حَفْلَةٌ سَاهِرَةٌ. עֶרֶב עֶרֶב كُلَّ مَسَاءٍ. עֶרֶב זֶמֶר أُمْسِيَةُ طَرَبٍ. لَيْلَةٌ شَادِيَةٌ. עֶרֶב חַג وَقْفَةُ العِيدِ. لَيْلَةُ العِيدِ. עֶרֶב טוֹב مَسَاءَ الخَيْرِ. أَنْعِمْ مَسَاءً. عِمْ مَسَاءً. طَابَ مَسَاؤُكَ. עֶרֶב שַׁבָּת لَيْلَةُ السَّبْتِ. הָעֶרֶב هذَا المَسَاءَ. هذِهِ اللَّيْلَةَ. אֲרוּחַת עֶרֶב عَشَاءٌ. وَجْبَةُ العَشَاءِ. مَأْدُبَةُ عَشَاءٍ. דִּמְדּוּמֵי עֶרֶב شَمْسُ الأَصِيلِ. ضَوْءُ الغَسَقِ. بَيْنَ الغُرُوبِ وَظَلاَمِ اللَّيْلِ. לְעֵת עֶרֶב عِنْدَ المَسَاءِ. عِنْدَ الأَصِيلِ. לִפְנוֹת עֶרֶב عِنْدَ العَصْرِ. فِي العَصْرِ. قُبَيْلَ المَسَاءِ. قُبَيْلَ مَغِيبِ الشَّمْسِ. תִּלְבֹּשֶׁת עֶרֶב فُسْتَانُ السَّهْرَةِ (للنساء). بَدْلَةُ السَّهْرَةِ (للرجال). בֵּין הָעַרְבַּיִם سَاعَةُ الأَصِيلِ. ضَوْءُ الغَسَقِ. شَفَقٌ ج أَشْفَاقٌ.

עֵרֶב ז' ١. خَلِيطٌ. مَزِيجٌ. إِخْتِلاَطٌ. تَدَاخُلٌ. ٢. أَخْلاَطٌ (من الناس). رَعَاعٌ. ٣. لُحْمَةٌ ج لُحَمٌ ومجازًا: عَرْضٌ (خلاف الطول). עֵרֶב רַב ١. رَعَاعٌ. طَغَامٌ. أَوْبَاشٌ. دَهْمَاءُ. שְׁתִי וָעֵרֶב ١. لُحْمَةٌ وَسَدًى. طُولاً وَعَرْضًا. ٢. مُتَصَالِبٌ. مُتَقَاطِعٌ. חֲקִירַת שְׁתִי וָעֵרֶב إِسْتِجْوَابٌ شَامِلٌ. إِسْتِنْطَاقٌ. تَحْقِيقٌ شَامِلٌ.

עָרֹב, עָרוֹב ז' حَيَوَانَاتٌ مُفْتَرِسَةٌ (وهي الضربة الرابعة التي حلت بالفراعنة في عهد النبي موسى).

עַרְבָא Ar. ז' ١. ضَامِنٌ ע' עָרֵב. ٢. مَسَاءٌ ע' עֶרֶב. עַרְבָא עַרְבָא צָרִיךְ ضَامِنُكَ يَحْتَاجُ إِلَى ضَامِنٍ ومجازًا: عُصْفُورٌ كَفَلَ زُرْزُورَ. עַרְבָא טָבָא! أَنْعِمْ مَسَاءً! مَسَاءَ الخَيْرِ.

עִרְבֵּב פ' ١. مَزَجَ ـُ خَلَطَ ـِ شَوَّشَ. دَاخَلَ بَعْضًا بِبَعْضٍ. شَبَّكَ ـِ خَرْبَطَ. ٢. بَلْبَلَ. أَشَاعَ الفَوْضَى. أَرْبَكَ. עִרְבֵּב אֶת הַיּוֹצְרוֹת (הַפָּרָשִׁיּוֹת) قَدَّمَ المُؤَخَّرَ عَلَى المُقَدَّمِ ومجازًا: قَلَبَ ظَهْرًا لِبَطْنٍ. خَلَطَ دُونَ نِظَامٍ. עֹרְבַּב مُزِجَ. خُلِطَ. خُرْبِطَ. أُشِيعَتْ فِيهِ الفَوْضَى. הִתְעַרְבֵּב إِخْتَلَطَ. إِمْتَزَجَ. تَشَوَّشَ. شَاعَتْ فِيهِ البَلْبَلَةُ.

עֲרָבָה נ' (־בוֹת) ١. بَرِّيَّةٌ ج بَرَارِيُّ. بَادِيَةٌ ج بَوَادٍ(ي). ٢. صَفْصَافَةٌ. شَجَرَةُ الصَّفْصَافِ. הָעֲרָבָה العَرَبَا. وَادِي العَرَبَا (جنوب البحر الميت). עֲרָבָה חֲבוּטָה غُصْنُ الصَّفْصَافِ بَعْدَ خَبْطِهِ وَاسْتِعْمَالِهِ فِي طُقُوسِ عِيدِ المَظَلَّةِ ومجازًا: مُسْتَهْلَكٌ. لاَ يُجْدِي نَفْعًا. זְאֵב עֲרָבוֹת ذِئْبُ البَرَارِيِّ.

עֲרֻבָּה, ערובה נ' (־בוֹת) ١. كَفَالَةٌ. ضَمَانٌ. تَعَهُّدٌ. إِلْتِزَامٌ. مَسْؤُولِيَّةٌ. ٢. رَهْنٌ ج رُهُونٌ. בֶּן עֲרֻבָּה رَهِينَةٌ ج رَهَائِنُ. مُحْتَجَزٌ. مُخْتَطَفٌ. כְּתַב עֲרֻבָּה وَرَقَةُ كَفَالَةٍ. تَعَهُّدٌ خَطِّيٌّ.

עִרְבּוּב ז' (־בִים) ١. خَلْطٌ. مَزْجٌ. لَخْبَطَةٌ. ٢. بَلْبَلَةٌ. إِشَاعَةُ فَوْضَى. עִרְבּוּב פָּרָשִׁיּוֹת قَلْبُ الأُمُورِ. خَلْطُ الأُمُورِ.

עִרְבּוּבְיָה נ' (־יוֹת) خَلْطٌ. خَلِيطٌ. فَوْضَى. بَلْبَلَةٌ. إِرْتِبَاكٌ.

עִרְבּוּל ז' (־לִים) ١. خَلْطٌ. جَبْلُ مَوَادِّ البِنَاءِ بِالمَاءِ. ٢. تَكْوِينُ دُوَّامَةٍ مَائِيَّةٍ أَوْ إِعْصَارٍ.

עֵרָבוֹן, עירבון ז' (עֶרְבוֹנוֹת) رَهْنٌ ج رُهُونٌ. رَهْنِيَّةٌ ج رَهْنِيَّاتٌ. عُرْبُونٌ ج عَرَابِينُ. كَفَالَةٌ. ضَمَانٌ. בְּעֵרָבוֹן מֻגְבָּל (בע"מ) مَحْدُودُ الضَّمَانِ (شركة مساهمة). م.ض.

עַרְבוּת נ' (־בֻיּוֹת) كَفَالَةٌ ج كَفَالاَتٌ. ضَمَانٌ ج ضَمَانَاتٌ. تَعَهُّدٌ ج تَعَهُّدَاتٌ. עַרְבוּת בַּנְקָאִית كَفَالَةٌ مَصْرِفِيَّةٌ. ضَمَانٌ مَصْرِفِيٌّ. تَعَهُّدٌ مِنَ البَنْكِ.

עֲרֵבוּת נ' عُذُوبَةٌ. حَلاَوَةٌ. إسْتِسَاغَةٌ. لَذَّةُ طَعْمٍ.

עֲרָבִי, עַרְבִי ת"ז (־בִים, ־יִים) عَرَبِيٌّ ج عَرَبٌ. עֲרָבִים נוֹדְדִים أعْرَابٌ (مفرد: أعْرَابِيٌّ). عُرْبَانٌ. أعَارِيبُ. عَرَبٌ بَدْوٌ.

עֲרָבִיּוּת נ' عُرُوبَةٌ. عُرُوبِيَّةٌ. قَوْمِيَّةٌ عَرَبِيَّةٌ.

עַרְבַּיִם ע' עֶרֶב, בֵּין הָעַרְבַּיִם.

עֲרָבִיסְט ז' (־טִים) خَبِيرٌ بِاللُّغَةِ العَرَبِيَّةِ وَآدَابِهَا.

עֲרָבִית, עַרְבִית נ' العَرَبِيَّةُ. اللُّغَةُ العَرَبِيَّةُ. لُغَةُ الضَّادِ.

עַרְבִית נ' مَسَاءٌ. وَقْتُ المَسَاءِ. תְּפִלַּת עַרְבִית العِشَاءُ. صَلاَةُ العِشَاءِ.

עִרְבֵּל פ' ١. جَبَلَ ـُ (مواد البناء بالماء). خَلَطَ ـِ خَلَّطَ. مَزَجَ ـُ ٢. كَوَّنَ إعْصَارًا. ٣. مجازًا: أشَاعَ الفَوْضَى. شَوَّشَ. עֻרְבַּל جُبِلَ. خُلِطَ. تَكَوَّنَتْ فِيهِ دُوَّامَةٌ مَائِيَّةٌ ومجازًا: أُشِيعَتْ فِيهِ الفَوْضَى. הִתְעַרְבֵּל ١. إخْتَلَطَ. جُبِلَ. إمْتَزَجَ. ٢. تَكَوَّنَتْ فِيهِ دُوَّامَةٌ مَائِيَّةٌ. ٣. تَشَوَّشَ. إرْتَبَكَ.

עַרְבָּל ז' (־לִים) ١. خَلاَّطَةٌ (ماكنة خلط مواد البناء بالماء). ٢. صِمَامٌ خَالِطٌ (mixing valve, mixer). ٣. فَوْضَى ע' מְעַרְבֹּלֶת.

עֲרַבֶּסְקָה A נ' (־קוֹת) آرَابِسك. فَنُّ التَّوْرِيقِ. فَنُّ الزَّخْرَفَةِ العَرَبِيَّةِ.

עָרַג פ' ١. حَنَّ ـِ إلَى. صَبَا ـُ. هَفَا ـُ. تَاقَ ـُ. إشْتَاقَ. تَطَلَّعَ إلَى. تَلَهَّفَ إلَى. نَازَعَتْهُ نَفْسُهُ إلَى. ٢. مجازًا: زَعَقَ ـَ. إسْتَعْطَفَ.

עֶרְגָּה נ' (עֲרָגוֹת) حَنِينٌ. هُيَامٌ. شَوْقٌ. لَهْفَةٌ. تَطَلُّعٌ. نُزُوعٌ.

עִרְגּוּל ז' (־לִים) بَرْمٌ. دَرْفَلَةٌ. دَلْفَنَةٌ (rolling). עִרְגּוּל בַּרְזֶל دَلْفَنَةُ (بَرْمُ) الحَدِيدِ.

עִרְגֵּל פ' بَرَمَ ـُ. دَلْفَنَ. دَرْفَلَ المَعَادِنَ لِتَصْنِيعِهَا.

עַרְדָּל ז' (־לַיִם) جُرْمُوقٌ. قَالُوش. كَالُوش (خف من المطاط يلبس فوق الحذاء لحفظه من الوحل، galoche).

עֵרָה, עירה פ' ١. عَرَّى. شَلَّحَ. نَضَّى عَنْ. جَرَّدَ. نَزَعَ الثَّوْبَ. كَشَفَ ـِ ٢. نَقَلَ ـُ الدَّمَ (من جسم الى آخر). سَكَبَ ـُ. صَبَّ ـُ. ٣. مجازًا: هَدَمَ ـِ. خَرَّبَ. ٤. غَرَّى. أَلْصَقَ. נֶעֱרָה ١. جُرِّدَ. تَعَرَّى. إنْكَشَفَ. ظَهَرَ ـَ ٢. إنْصَبَّ. سُكِبَ. הִתְעָרָה ١. تَعَرَّى. تَجَرَّدَ عَنِ الثِّيَابِ. ٢. إلْتَحَمَ. إنْدَمَجَ (في المجتمع). הֶעֱרָה جَرَّدَ. عَرَّى. كَشَفَ. הֶעֱרָה לַמָּוֶת נַפְשׁוֹ ضَحَّى بِنَفْسِهِ فِي سَبِيلٍ. إسْتَبْسَلَ فِي سَبِيلٍ. הָעֳרָה كُشِفَ. جُرِّدَ. عُرِّيَ.

עֵרוּב, עירוב ז' (־בִים) ١. خَلْطٌ. مَزْجٌ. ٢. بَلْبَلَةٌ. فَوْضَى. ٣. دَمْجٌ. وَصْلٌ. עֵרוּב חֲצֵרוֹת في الشريعة اليهودية: وَصْلُ البُيُوتِ أوِ الأحْوَاشِ (فتوى دينية لنقل الطعام وغيره من بيت الى بيت عن طريق وصل جميع المنازل تحت ادارة واحدة في حالة حلول يوم عيد أو سبت لتجنب مخالفة الراحة فيهما). עֵרוּב פָּרָשִׁיּוֹת ١. إخْتِلاَطُ (إنْدِمَاجُ) فَصْلٍ بِفَصْلٍ آخَرَ. ٢. مجازًا: قَلْبُ الأُمُورِ ظَهْرًا لِبَطْنٍ. خَلْطٌ. עֵרוּב תְּחוּמִים دَمْجُ الحُدُودِ (فتوى دينية للسماح لليهودي بالابتعاد عن داره يوم السبت اكثر من المسافة المسموح بها وهي الفا ذراع) ومجازًا: خَلْطُ الأُمُورِ. تَشَوُّشٌ. إرْتِبَاكٌ.

עֲרוּבָּה ע' עֲרֻבָּה.

עָרוּג ת' (עֲרוּגִים) ١. مُشْتَاقٌ. تَائِقٌ. هَيْمَانُ. ٢. مُخَطَّطٌ حَسَبَ أتْلاَمٍ مُنَظَّمَةٍ.

עֲרוּגָה נ' (־גוֹת) رَوْضَةٌ ج رِيَاضٌ. حَوْضٌ زِرَاعِيٌّ. مَسْكَبٌ ج مَسَاكِبُ.

עָרוֹד ז' (עֲרוֹדִים) عَيْرٌ ج عُيُورٌ وأعْيَارٌ. حِمَارٌ وَحْشِيٌّ. حِمَارُ الوَحْشِ.

עֶרְוָה, ערווה נ' (עֲרָיוֹת) ١. عَوْرَةٌ ج عَوْرَاتٌ. عُرْيٌ ومجازًا: مَعَابَةٌ. مَذَمَّةٌ. ٢. فِسْقٌ. دِعَارَةٌ. ٣. مَحَارِمُ. حَظْرُ غِشْيَانِ المَحَارِمِ. עֶרְוַת הָאָרֶץ عَوْرَاتُ البِلاَدِ ومجازًا: نِقَاطُ الضَّعْفِ (في البلاد). דְּבַר עֶרְוָה مَذَمَّةٌ. عَاهَةٌ. مَعَابَةٌ. גִּלּוּי עֲרָיוֹת غِشْيَانُ المَحَارِمِ. سِفَاحُ القُرْبَى.

עֵרוּי, עירוי ז' (־יִים) سَكْبٌ. صَبٌّ. نَقْلُ سَائِلٍ مِنْ إنَاءٍ لإنَاءٍ. עֵרוּי דָּם نَقْلُ الدَّمِ (من جسم الى آخر).

עָרוּךְ ת' (עֲרוּכִים) ١. مُنَظَّمٌ. مُنْتَظَمٌ. مُرَتَّبٌ. مُنَسَّقٌ. مُعَدٌّ. مُهَيَّأٌ. جَاهِزٌ. ٢. مُحَرَّرٌ. مُعَدٌّ بِأيْدِي مُحَرِّرٍ. ٣. ז' قديمًا: كِنَايَةٌ عَنِ القَامُوسِ ע' מִלּוֹן. עָרוּךְ וּמוּכָן مُعَدٌّ وَمُهَيَّأٌ. عَلَى أَتَمِّ الاسْتِعْدَادِ. שֻׁלְחָן עָרוּךְ سُفْرَةُ الطَّعَامِ ע' שֻׁלְחָן.

עָרוֹם ע' עָרֹם. **עֵרוֹם** ע' עֵירֹם.

עָרוּם ת' (עֲרוּמִים) مَكَّارٌ. مَاكِرٌ. شَاطِرٌ ج شُطَّارٌ. مُرَاوِغٌ. حَصِيفٌ. دَاهٍ(ي) ج دُهَاةٌ. ذُو دَهَاءٍ. ٢. مُكَوَّمٌ. مُكَدَّسٌ. مُتَرَاكِمٌ. לְשׁוֹן עֲרוּמִים كَلاَمٌ فِيهِ دَسٌّ. كَلاَمٌ مُلَمَّحٌ. غَمْزٌ. لَمْزٌ. הַשּׁוּעָל הֶעָרוּם الثَّعْلَبُ المُرَاوِغُ. الثَّعْلَبُ المَكَّارُ.

עֵרוּם, עירום ז' ١. تَكْدِيسٌ. تَكْوِيمٌ. ٢. عُرْيٌ. تَعَرٍّ(ي). تَجَرُّدٌ (عن الثياب). خَلْعٌ.

עָרוּף ת' (עֲרוּפִים) مَقْطُوعُ (مَقْصُوفُ) الرَّقَبَةِ ע' עָרַף.

עָרוּץ ז' (עֲרוּצִים) ١. فَجٌّ ج فِجَاجٌ. أُخْدُودٌ ج أخَادِيدُ. وَادٍ(ي) (بين جبال) ج وِدْيَانٌ. مَجْرَى نَهْرٍ. ٢. قَنَالٌ (لبث التلفزيون). قَنَاةٌ ج أَقْنِيَةٌ. ٣. في الحواسيب: خَطُّ تَوْزِيعٍ. النَّاقِلُ (قناة لنقل البيانات، bus).

עֵרוּת נ' ١. يَقْظَةٌ (يَقَظَةٌ). تَيَقُّظٌ. إنْتِبَاهٌ. ٢. سَهَرٌ. ٣. نَشَاطٌ. جِدٌّ. إجْتِهَادٌ. ٤. حَيَوِيَّةٌ. نُبُوضٌ بِالحَيَاةِ.

עִרְטוּל ז' تَجْرِيدٌ. تَجَرُّدٌ. تَعْرِيَةٌ. خَلْعٌ. كَشْفٌ. قَلْعُ الثِّيَابِ.

עַרְטִילָאוּת נ' عُرْيٌ. عُرْيَةٌ. تَشْلِيحٌ. تَجَرُّدٌ.

עַרְטִילָאִי Ar. ת' (־יִים) ١. عَارٍ(ي) ج عُرَاةٌ. مُشَلَّحٌ. مُجَرَّدٌ. مُتَجَرِّدٌ. ظَاهِرٌ. مَكْشُوفٌ. ٢. مَعْنَوِيٌّ. نَظَرِيٌّ. غَيْرُ عَمَلِيٍّ. ٣. فَارِغٌ. خَالٍ(ي). נְשָׁמוֹת עַרְטִילָאִיּוֹת في الصوفية اليهودية: أرْوَاحٌ بِلاَ أجْسَامٍ (وهي الارواح الضالّة).

עִרְטֵל פ' جرّد. عرّى. كشف ـ עָרְטַל خُلِعَ. جُرِّدَ. كُشِفَ. قُلِعَ. הִתְעַרְטֵל ١. خلع ـ الثياب. قلع ثيابه. تجرّد. تعرّى. ٢. تخلّى عن. تفصّى.

עֲרִיבָה נ' ١. غروب. غياب الشمس. ٢. عذوبة. حلاوة. لطف.

עֲרִיגָה נ' حنين. هيام. شوق. لهفة. تطلّع. صبابة.

עֶרְיָה נ' ١. عري. عراء. شلح. تجرّد. زلط. ٢. عريانة ج عرايا. عارية.

עֲרִיכָה נ' (־כות) ١. ترتيب. تنظيم. تنسيق. توضيب. تنضيد. تهيئة. ٢. تحرير. إعداد. تهيئة مواد الطبع وغيرها. ٣. شبك العجين بالشوبك. עֲרִיכַת דִּין محاماة. مرافعة. دفاع. مهنة المحامي. עֲרִיכַת עִתּוֹן تحرير جريدة (صحيفة). עֲרִיכַת שֻׁלְחָן إعداد المائدة. تحضير السفرة (للطعام). חֲדַר הָעֲרִיכָה قلم التحرير. غرفة المحررين.

עֲרִיסָה נ' (־סות) ١. مهد ج مهود. سرير الطفل. ٢. عجينة ע' עִסָּה. מִן הָעֲרִיסָה עַד הַקֶּבֶר من المهد إلى اللحد. من الولادة وحتى الممات. עָמַד לְיַד עֲרִיסָתוֹ שֶׁל- كان بجانب سرير ولادته ومجازا: تعهّده منذ البداية.

עֲרִיפָה נ' (־פות) ١. قطع الرأس. دقّ العنق. كسر الرقبة. ٢. تقطّر السائل.

עָרִיץ ז' (־צים) طاغية ج طغاة. جائر. مستبد. ظالم. دكتاتور.

עָרִיצוּת נ' طغيان. إستبداد. جبروت. ظلم. دكتاتورية.

עָרִיק ז' (עריקים) هارب. فارّ (من الجيش). آبق.

עֲרִיקָה נ' (־קות) هروب. هرب. فرار (من الخدمة العسكرية).

עֲרִיקוּת נ' ظاهرة الهرب من الجيش ومجازا: تهرّب. تملّص. تنصّل من المسؤولية.

עֲרִירוּת נ' وحدانية. وحشة. من لا عقب له ومجازا: عزلة. إنزواء. إنفراد.

עֲרִירִי ת' (־יים) ١. وحيد. وحداني. منعزل. منزو(ي). ٢. عديم الذرية.

עָרַךְ פ' ١. رتّب. نظّم. نسّق. نضّد. وضّب. دبّر. وضع ـ ٢. أقام. قام ـ بـ أجرى. هيّأ. أعدّ. حضّر. عقد ـ ٣. حرّر. أعدّ (للنشر). ٤. شبك ـ (العجين بالشوبك). بسط ـ العجين. עָרַךְ אֲסֵפָה عقد ـ اجتماعا. עָרַךְ בְּחִירוֹת أجرى انتخابات. עָרַךְ הֶסְכֵּם عقد اتفاقا. قاول. وقّع على اتفاقية. עָרַךְ הַשְׁוָאָה أجرى مقارنة. قارن بين. ضاهى. עָרַךְ מִלְחָמָה شنّ ـ حربا. حارب. قاتل. עָרַךְ נֶשֶׁף أحيا (أقام) حفلة. עָרַךְ עִתּוֹן حرّر صحيفة. עָרַךְ שֻׁלְחָן هيّأ (أعدّ) مائدة. مدّ ـ السفرة. עָרַךְ תַּקְצִיב أعدّ ميزانية. אֵין עֲרֹךְ לְ- لا يضاهيه. لا يقارن به. لا يعادله. لا يشقّ له غبار. לְאֵין עֲרֹךְ لا يقدّر بثمن. لا مثيل له. נֶעֱרַךְ ١. رتّب. نظّم. نسّق. نضّد. وضّب. ٢. أقيم. أجري. أعدّ. هيّئ. عقد. ٣. حرّر. أعدّ (للنشر). ٤. قدّر. قيّم. הֶעֱרִיךְ ١. قدّر. قيّم. قوّم. خمّن. إعتبر. ٢. نقد ـ كتب نقدا. قرّض. ٣. علّق أهمية على. أولى أهمية. הֶעֱרִיכוֹ כָּרָאוּי قدّره حقّ قدره. أعطاه الأهمية التي يستحقها. הָעֳרַךְ قدّر. قيّم. قوّم. خمّن.

עֵרֶךְ ז' (ערכים) ١. قيمة ج قيم وأقيام. ثمن ج أثمان. أهمية. تقدير. قدر. خطورة. شأن. إعتبار. ٢. مادّة (في قاموس). مفرد ج مفردات (entry). ٣. في الحساب: نسبة ج نسب. בְּעֵרֶךְ زهاء. حوالي. نحو. تقريبا. على وجه التقريب. לְפִי הָעֵרֶךְ حسب القيمة (ad valorem). עֵרֶךְ הַהַפְלָגָה في القواعد: صيغة المبالغة. עֵרֶךְ הַיִּתָּרוֹן في القواعد: إسم التفضيل. أفعل التفضيل. עֵרֶךְ מוּסָף في التجارة: القيمة الإضافية. القيمة المضافة. מַס עֵרֶךְ מוּסָף ضريبة القيمة الإضافية (المضافة). עֵרֶךְ מֻחְלָט في الرياضيات: القيمة المطلقة. עֵרֶךְ מַמָּשִׁי قيمة عينية (فعلية). עֵרֶךְ נָקוּב قيمة اسمية. עֵרֶךְ קָלוֹרִי قيمة بالسعرات الحرارية. עֵרֶךְ תְּזוּנָתִי القيمة الغذائية. בַּעַל עֵרֶךְ قيّم. هامّ. ذو أهمية. ذو خطورة (شأن). חֲסַר עֵרֶךְ, נְטוּל עֵרֶךְ لا وزن له. لا قيمة له. تافه. נְיָרוֹת עֵרֶךְ أوراق مالية. سندات مالية. רַב־עֵרֶךְ ذو خطورة. عظيم الأهمية. ذو بال. بالغ الأهمية. שְׁוֵה עֵרֶךְ مساو(ي). مكافئ. مواز(ي). שִׁנּוּי עֲרָכִים تغيّر المفاهيم. تغيّرات جذرية. תּוֹרַת הָעֲרָכִים فلسفة القيم.

עַרְכָּאָה נ' (־אות) درجة (مرحلة) قضائية. עַרְכָּאוֹת القضاء. المراحل القضائية. עַרְכָּאָה רִאשׁוֹנָה مرحلة أولى. محكمة بداية. محكمة الصلح. עַרְכָּאָה שְׁנִיָּה مرحلة ثانية. إستئناف. محكمة مركزية. עַרְכָּאָה שְׁלִישִׁית مرحلة ثالثة. تمييز (محكمة النقض والابرام م'). محكمة عليا. פָּנָה לְעַרְכָּאוֹת قاضى. قدّم استدعاء. أحال على ((إلى) القضاء.

עֶרְכָּה נ' (ערכות) عدّة ج عدد. علبة ج علب. مجموعة أدوات. עֶרְכַּת כֵּלִים عدّة أدوات العمل. עֶרְכַּת מָגֵן العدّة الوقائية (من الغازات السامة مثلا).

עֶרְכִּי ת' (־יים) ١. قيمي. ٢. قيّم. ٣. في الكيمياء: مكافئ (valent). דּוּ־עֶרְכִּי في الكيمياء: ثنائي التكافؤ ومجازا: ذو قيمتين. ذو اتجاهين. רַב־עֶרְכִּי متعدّد القيم.

עֶרְכִּיּוּת נ' في الكيمياء: قيمية. تكافؤ (valence). דּוּ־עֶרְכִּיּוּת تكافؤ الضدّين.

עָרֵל ת' (ערלים) ١. أقلف ج قلف. أغلف ج غلف. أرغل. من لم يختتن. ٢. مجازا: شجرة لم تشذّب (تقلّم) أغصانها خلال السنوات الثلاث الأولى من غرسها. עֲרַל אֹזֶן من في أذنه وقر. متصامّ. أصمّ ج صمّ د' صمّاء. עֲרַל לֵב أقلف القلب. أعمى البصيرة. على قلبه غشاوة. עֲרַל שְׂפָתַיִם ثقيل اللسان. عيّ اللسان.

עָרְלָה נ' (ערלות) ١. غلفة. قلفة. عذرة الصبي. جلدة عضو التناسل التي لم تختتن. ٢. مجازا: ثمر شجرة الفاكهة في سنواتها الثلاث الأولى من غرسها وهو محظور التناول عند اليهود. עָרְלַת לֵב مجازا: غشاوة القلب. عمى

البَصِيرَةِ. عَدَمُ وَعْيٍ. عَمَهٌ.

עָרַם פ' ١. كَدَّسَ. عَرَّمَ. كَوَّمَ. كَرْدَسَ. جَمَّعَ ـ (في اكوام). ٢. جَرَّدَ. عَرَّى. شَلَّحَ. נֶעֱרַם تَكَدَّسَ. تَكَوَّمَ. تَرَاكَمَ. הֶעֱרִים خَادَعَ. مَاكَرَ. خَاتَلَ. وَارَبَ. تَحَايَلَ عَلَى. لَعِبَ ـ عَلَى. הֶעֱרִים סוֹד עַל פְּלוֹנִי كَادَ لِفُلَانٍ سِرًّا. بَيَّتَ مَكِيدَةً لِفُلَانٍ. הֶעֱרִים עַל הַחֹק تَحَايَلَ عَلَى القَانُونِ.

עָרֹם, עָרוֹם ת' (עֲרֻמִּים) عَارٍ(ي). عُرْيَانٌ ج عُرَاةٌ. مُجَرَّدٌ عَنِ الثِّيَابِ. הָאֱמֶת הָעֲרֻמָּה الحَقِيقَةُ المُجَرَّدَةُ. الحَقِيقَةُ السَّافِرَةُ.

עָרְמָה נ' (־מוֹת) ١. دَهَاءٌ. خُبْثٌ. مَكْرٌ. خِدَاعٌ. كَيْدٌ. ٢. حِكْمَةٌ. ذَكَاءٌ. קְצַר קוֹמָה מָלֵא עָרְמָה قَصِيرٌ وَمَكِيرٌ.

עֲרֵמָה נ' (־מוֹת) كَوْمَةٌ ج أَكْوَامٌ. كُدْسٌ ج أَكْدَاسٌ. رُكَامٌ. صُبْرَةٌ. עֲרֵמוֹת עַל גַּבֵּי עֲרֵמוֹת أَكْدَاسٌ مُكَدَّسَةٌ. قَنَاطِيرُ مُقَنْطَرَةٌ.

עַרְמוּמִי ת' (־יִּים) دَاهٍ(ي) ج دُهَاةٌ. دَاهِيَةٌ ج دَوَاهٍ(ي). مَكَّارٌ. مَاكِرٌ.

עַרְמוּמִיּוּת, עֲרִימוּת נ' دَهَاءٌ. مَكْرٌ.

עַרְמוֹן ז' (־נִים) ١. كَسْتَنَةٌ. كَسْتَنَاءُ. أَبُو فَرْوَةٍ מ'. הוֹצִיא לְמַעֲנוֹ אֶת הָעַרְמוֹנִים מֵהָאֵשׁ مجازًا: إِكْتَوَى بِالنَّارِ فِي سَبِيلِهِ. أَحْرَقَ أَصَابِعَهُ فِي سَبِيلِهِ.

עַרְמוֹנִי ת' (־יִּים) كَسْتَنَائِيٌّ. أَصْهَبُ (لون) ج صُهْبٌ נ' صَهْبَاءُ. بُنِّيٌّ غَامِقٌ.

עַרְמוֹנִית נ' (־יּוֹת) ١. في الطب: بْرُوسْتَاتَة. الغُدَّةُ الرَّاعِفَةُ ע' פְּרוֹסְטָטָה. ٢. في الموسيقى: صَنْجٌ ج صُنُوجٌ. سَاجَاتٌ (يدق احدهما بالآخر).

ער"ן ר"ת עֶזְרָה רְפוּאִית נַפְשִׁית إِسْعَافٌ طِبِّيٌّ نَفْسَانِيٌّ.

עֵרָנוּת נ' يَقْظَةٌ (يَقَظَةٌ). تَيَقُّظٌ. نَبَاهَةٌ. تَنَبُّهٌ. وَعْيٌ. نَشَاطٌ.

עֵרָנִי ת' (־נִים) ١. يَقِظٌ. مُتَيَقِّظٌ. نَشِيطٌ. نَشِطٌ. نَبِيهٌ. وَاعٍ(ي). وَثَّابٌ. ٢. سَهْرَانُ. سَاهِرٌ. ٣. مُنْتَبِهٌ. غَيْرُ غَافِلٍ. ٤. في الموسيقى: الأَعْجَلُ. بِسُرْعَةٍ ע' אַלֶּגְרוֹ.

עֶרֶס A ז' (־סִים) عَرْص. مَعْرَص.

עֶרֶס נ' (עֲרָסוֹת) ١. مَهْدٌ ע' עֶרֶשׂ. ٢. صَفٌّ مِنَ البُيُوتِ.

עַרְסָל ז' (־לִים) أُرْجُوحَةٌ مِنَ الحِبَالِ. أُرْجُوحَةٌ شَبَكِيَّةٌ (hammock).

עִרְסֵל פ' ١. تَأَرْجَحَ. ٢. شَبَّكَ ـ (اصابع يديه). أَنْشَبَ. הִתְעַרְסֵל ١. تَأَرْجَحَ. ٢. تَشَابَكَ.

עִרְעוּר ז' (־רִים) ١. إِسْتِئْنَافٌ. طَعْنٌ (على قانونية قرار) ج طُعُونٌ. ٢. إِعْتِرَاضٌ ج إِعْتِرَاضَاتٌ. نَقْضٌ. ٣. تَقَوُّضٌ. زَعْزَعَةٌ. تَزَعْزُعٌ. ضَعْضَعَةٌ. עִרְעוּר הָאֵמוּן زَعْزَعَةُ الثِّقَةِ بِـ. כְּתַב עִרְעוּר لَائِحَةُ الاسْتِئْنَافِ. בֵּית דִּין לְעִרְעוּרִים ١. مَحْكَمَةُ اسْتِئْنَافٍ. ٢. مَحْكَمَةُ تَمْيِيزٍ. ٣. المَحْكَمَةُ العُلْيَا (في اسرائيل). مَحْكَمَةُ النَّقْضِ وَالإِبْرَامِ מ'.

עִרְעֵר פ' ١. إِسْتَأْنَفَ الحُكْمَ. مَيَّزَ. طَعَنَ ـ (ضد قانونية قرار). إِعْتَرَضَ عَلَى. ٢. قَوَّضَ (بناء). هَدَّ ـ. زَعْزَعَ. فَنَّدَ (حجة). ٣. بَكَى. أَبَّنَ. עִרְעֵר אֶת הָאֵמוּן زَعْزَعَ الثِّقَةَ بِـ. עֻרְעַר ١. أُعْتُرِضَ عَلَيْهِ. أُسْتُؤْنِفَ. ٢. قُوِّضَ. زُعْزِعَ. فُنِّدَ. הִתְעַרְעֵר تَقَوَّضَ. إِنْهَارَ. تَزَعْزَعَ. تَضَعْضَعَ. إِنْهَدَّ.

עַרְעָר ז' (־עָרִים) ١. في النبات: عَرْعَر (جنبة، juniper). ٢. وَحِيدٌ. مُنْعَزِلٌ ע' עֲרִירִי. ٣. ת' خَالٍ(ي). فَارِغٌ. כְּעַרְעָר בָּעֲרָבָה كَالعَرْعَرِ فِي البَادِيَةِ. وَحِيدٌ. فَرِيدٌ. مُسْتَوْحِشٌ.

עָרַף פ' ١. دَقَّ ـ العُنُقَ. كَسَرَ ـ الرَّقَبَةَ. قَطَعَ ـ الرَّأْسَ. ٢. مجازًا: دَمَّرَ. قَوَّضَ. ٣. قَطَرَ ـ. سَالَ ـ. ٤. فَكَّ النَّقْدَ. صَرَفَ النُّقُودَ لِفَكَّةٍ. נֶעֱרַף كُسِرَتْ رَقَبَتُهُ. قُطِعَ رَأْسُهُ.

עֹרֶף, עוֹרֶף ז' (עֲרָפִים) ١. قَفًا ج أَقْفِيَةٌ. قَذَالٌ. مُؤَخَّرُ الرَّأْسِ ومجازًا: مُؤَخَّرَةٌ. سَاقَةُ الجَيْشِ. ٢. جَبْهَةٌ دَاخِلِيَّةٌ. ٣. في الحواسيب: خَلْفِيَّةٌ (background). עֹרֶף קָשֶׁה مجازًا: تَعَنُّتٌ. صَرَامَةٌ. مُعَانَدَةٌ. صَلَابَةٌ. בַּחֲזִית וּבָעֹרֶף فِي الجَبْهَةِ الأَمَامِيَّةِ وَالجَبْهَةِ الدَّاخِلِيَّةِ. קְשֵׁה עֹרֶף غَلِيظُ الرَّقَبَةِ. صَعْبُ المِرَاسِ. عَنِيدٌ ج عُنُدٌ. הָפַךְ עֹרֶף לְפָנָיו وَلَّى الأَدْبَارَ. لَاذَ ـ بِأَذْيَالِ الفِرَارِ. הִקְשָׁה אֶת עָרְפּוֹ عَانَدَ. شَدَّدَ وَطْأَتَهُ عَلَى. تَصَرَّفَ بِصَرَامَةٍ وَقَسْوَةٍ. נָשַׁךְ בְּעָרְפּוֹ ע' נָשַׁךְ. פָּנָה לוֹ עֹרֶף أَدَارَ لَهُ ظَهْرَهُ. أَشَاحَ عَنْهُ. صَدَّ عَنْهُ.

עַרְפָּד ז' (־דִים) مَصَّاصَةٌ. مَصَّاصَةُ دِمَاءٍ. نَوْعٌ مِنَ الخَفَافِيشِ ومجازًا: مَصَّاصُ دِمَاءٍ. مُسْتَغِلٌّ. طُفَيْلِيٌّ.

עַרְפּוּל ז' غُمُوضٌ. إِبْهَامٌ. إِلْتِبَاسٌ. ضَبَابِيَّةٌ.

עָרְפִּי, עוֹרְפִּי ת' (־יִּים) خَلْفِيٌّ. فِي المُؤَخَّرَةِ. فِيمَا وَرَاءَ. שׁוּרָה עָרְפִּית صَفٌّ خَلْفِيٌّ.

עַרְפִּיחַ ז' ضَبَابٌ دَاخِنٌ. ضَبَابٌ مَخْلُوطٌ بِدُخَانٍ. ضَبْخَنٌ.

עֲרָפֶל ז' (עֲרָפִלִּים) ضَبَابٌ. غُطَيْطَةٌ ومجازًا: غُمُوضٌ. إِبْهَامٌ. لُبْسٌ (لَبَسٌ). عَدَمُ وُضُوحٍ. לוּט בַּעֲרָפֶל مُكْتَنَفٌ بِالغُمُوضِ. يَشُوبُهُ الإِبْهَامُ. מִבַּעַד לָעֲרָפֶל مجازًا: عَبْرَ الذَّاكِرَةِ المُنْطَمِسَةِ. عَبْرَ الصُّورَةِ المُشَوَّشَةِ. פִּזֵּר אֶת הָעֲרָפֶל بَدَّدَ الضَّبَابَ ومجازًا: أَزَالَ الالْتِبَاسَ (الغُمُوضَ).

עִרְפֵּל פ' أَبْهَمَ. طَمَسَ ـ. جَعَلَهُ غَامِضًا (مُلْتَبِسًا). עֻרְפַּל ١. غُطِّيَ بِالضَّبَابِ. ٢. أُبْهِمَ. صَارَ غَامِضًا. طُمِسَ. הִתְעַרְפֵּל تَلَبَّدَ (تَغَطَّى) بِالضَّبَابِ ومجازًا: إِنْطَمَسَ. إِكْتَنَفَهُ الغُمُوضُ.

עַרְפִלִּי ת' (־יִּים) ضَبَابِيٌّ. مَشُوبٌ بِالضَّبَابِ ومجازًا: مُنْطَمِسٌ. مُلْتَبِسٌ. غَامِضٌ. مُكْتَنَفٌ بِالغُمُوضِ.

עַרְפִלִּיּוּת נ' ضَبَابِيَّةٌ. غُمُوضٌ. إِبْهَامٌ. عَدَمُ وُضُوحٍ.

עֲרָפִלִית נ׳ (־יוֹת) في الفلك: سَدِيمٌ ج سُدُمٌ (nebula).

(ערץ) נֶעֱרַץ ١. عُبِدَ (الله). ٢. بُجِّلَ. وُقِّرَ. أُحْتُرِمَ احْتِرَامًا شَدِيدًا. **הֶעֱרִיץ** ١. عَبَدَ ـُ (الله). ٢. بَجَّلَ. وَقَّرَ. أَجَلَّ.

עַרְצָב ז׳ (־בִים) مَالُوش ج مَوَالِيشُ (حشرة).

עֲרָצוֹן, עירצון ז׳ (עֲרָצוֹנוֹת) تَعْرِيَةٌ. تَآكُلٌ (erosion).

עָרַק A ז׳ عَرَقٌ (شراب مسكر مقطر).

עָרַק פ׳ ١. فَرَّ ـِ (من الجيش). هَرَبَ ـُ ٢. تَهَرَّبَ (من مسؤولية). تَمَلَّصَ.

עָרַר פ׳ ١. طَعَنَ ـَ إِعْتَرَضَ عَلَى. نَاقَضَ. ٢. قَدَّمَ اعْتِرَاضًا عَلَى ע׳ עִרְעֵר.

עֲרָר ז׳ (־רִים) طَعْنٌ ج طُعُونٌ. إِعْتِرَاضٌ ج إِعْتِرَاضَاتٌ. קָרָא עֲרָר עַל־ إِسْتَأْنَفَ الحُكْمَ. قَدَّمَ اعْتِرَاضًا.

עֶרֶשׂ ז׳ ١. مَهْدٌ ج مُهُودٌ. سَرِيرُ الطِّفْلِ. ٢. كَنَبَةٌ. أَرِيكَةٌ ج أَرَائِكُ. سَرِيرٌ ج أَسِرَّةٌ. ٣. مَسْقَطُ الرَّأْسِ. مَهْدُ حَضَارَةٍ. مَوْطِنٌ ج مَوَاطِنُ. עֶרֶשׂ דְּוַי فِرَاشُ المَرَضِ. שִׁיר עֶרֶשׂ تَهْوِيدَةٌ. تَرْنِيمَةٌ لِتَنْوِيمِ الأَطْفَالِ.

עָשׁ ז׳ (־שִׁים) ١. عُثَّةٌ ج عُثٌّ. سُوسَةٌ ج سُوسٌ. ٢. في الفلك: الدُّبُّ الأَكْبَرُ ע׳ עַיִשׁ. אֲכוּל עָשׁ مُسَوَّسٌ. مَعْثُوثٌ.

עֵשֶׂב ז׳ (עֲשָׂבִים) عُشْبٌ ج أَعْشَابٌ. حَشِيشٌ ج حَشَائِشُ. كَلَأٌ. עֵשֶׂב יָם قَشُّ البَحْرِ. قَشٌّ إِفْرَنْجِيٌّ. עֲשָׂבִים רָעִים (שׁוֹטִים) أَعْشَابٌ ضَارَّةٌ. עִשְׂבֵי תַּבְלִין أَعْشَابٌ جَافَّةٌ تُسْتَعْمَلُ تَابِلًا. דֶּשֶׁא עֵשֶׂב كَلَأٌ. عُشْبُ المَرَاعِي.

(עשב) נֶעֱשַׂב פ׳ إِعْشَوْشَبَ. إِمْتَلَأَ أَوْ تَغَطَّى بِالعُشْبِ. עִשֵּׂב عَشَّبَ. إِقْتَلَعَ العُشْبَ (باليد). إِسْتَأْصَلَ. עִשֵּׂב عُشْبَ. أَقْتَلَعَ العُشْبَ.

עִשְׂבָּה נ׳ (עִשְׂבּוֹת) عُشَابَةٌ. الطَّبَقَةُ العُشْبِيَّةُ فِي الأَرْضِ.

עִשְׂבּוֹנִי ת׳ (־יִים) مُعْشَوْشِبٌ. عُشْبِيٌّ. نَجِيلِيٌّ.

עִשְׂבִּיָּה, עשבייה נ׳ (־יוֹת) ١. مَعْشَبَةٌ ج مَعَاشِبُ (مجموعة نماذج من الاعشاب المجففة المحفوظة، herbarium). ٢. أَعْشَابُ البِلَادِ.

עָשָׂה פ׳ ١. فَعَلَ ـَ صَنَعَ ـَ عَمِلَ ـَ أَجْرَى. نَفَّذَ. ٢. أَنْبَتَ. نَمَّى. ٣. إِرْتَكَبَ. إِقْتَرَفَ. جَنَى ـِ ٤. نَصَّبَ. عَيَّنَ. وَلَّى. ٥. مَكَثَ ـُ فِي. أَمْضَى فِي. قَضَى ـِ فِي. ٦. أَنْجَزَ. أَكْمَلَ. ٧. قَامَ ـُ بِـ עָשָׂה אָזְנוֹ כַּאֲפַרְכֶּסֶת أَصَاخَ (أَرْهَفَ) السَّمْعَ. مَدَّ ـُ سَمْعَهُ. עָשָׂה אֶת הַצַּעַד הָרִאשׁוֹן بَادَرَ فِي الخُطْوَةِ الأُولَى. قَامَ بِالخُطْوَةِ الأُولَى. עָשָׂה בְּמִכְנָסָיו סל׳ أَصَابَهُ مَشَيَانٌ (إِسْهَالٌ) ومجازًا: أَصَابَهُ الهَلَعُ. עָשָׂה בְּרָכָה بَارَكَ. بَارَكَ الرَّبَّ. سَمَّى. עָשָׂה בְּשֵׂכֶל صَنَعَ بِحِكْمَةٍ. עָשָׂה גַּלִּים أَقَامَ ضَجَّةً. עָשָׂה דִּין לְעַצְמוֹ مجازًا: إِسْتَهْتَرَ بِالقَانُونِ. لَمْ يَقُمْ لِلْقَانُونِ وَزْنًا. עָשָׂה חַג عَيَّدَ. إِحْتَفَلَ بِالعِيدِ. עָשָׂה חוֹשְׁבִים סל׳ فَكَّرَ مَلِيًّا. أَمْعَنَ النَّظَرَ فِي. עָשָׂה חַיִל إِرْتَقَى سُلَّمَ النَّجَاحِ. أَحْرَزَ نَجَاحًا. עָשָׂה חַיִּים ١. نَجَحَ فِي أَعْمَالِهِ. ٢. סל׳ أَمْضَى وَقْتًا مُمْتِعًا. עָשָׂה חֶסֶד עִם פְּלוֹנִי صَنَعَ مَعْرُوفًا لِفُلَانٍ. فَعَلَ لَهُ فِعْلًا جَمِيلًا. صَنَعَ خَيْرًا. עָשָׂה חֶשְׁבּוֹן صَفَّى الحِسَابَ مَعَ. سَوَّى الحِسَابَ. حَاسَبَ. עָשָׂה טוֹבָה صَنَعَ مَعْرُوفًا. עָשָׂה טָעוּת وَقَعَ فِي خَطَإٍ. أَخْطَأَ. עָשָׂה כְּמֵיטַב יְכָלְתּוֹ بَذَلَ قُصَارَى جُهْدِهِ. بَذَلَ كُلَّ مَا فِي اسْتِطَاعَتِهِ. لَمْ يَأْلُ جُهْدًا. עָשָׂה כֶּסֶף סל׳ جَمَعَ المَالَ. أَثْرَى. עָשָׂה לְבֵיתוֹ عُنِيَ بِعَائِلَتِهِ. إِهْتَمَّ بِشُؤُونِ بَيْتِهِ وَعَائِلَتِهِ. עָשָׂה לוֹ אֶת הַיּוֹם סל׳ أَبْهَجَهُ. بَعَثَ فِي قَلْبِهِ السُّرُورَ. עָשָׂה לוֹ אֶת הַמָּוֶת סל׳ نَغَّصَ حَيَاتَهُ. עָשָׂה לֵילוֹת כְּיָמִים عَمِلَ آنَاءَ اللَّيْلِ وَأَطْرَافَ النَّهَارِ. עָשָׂה מַאֲזָן أَعَدَّ مِيزَانِيَّةً. עָשָׂה מִלְחָמָה شَنَّ حَرْبًا. أَعْلَنَهَا حَرْبًا. حَارَبَ. עָשָׂה נִסָּיוֹן جَرَّبَ. قَامَ بِتَجْرِبَةٍ. עָשָׂה נְפָשׁוֹת לְ־ ١. كَسَبَ مُؤَيِّدِينَ لِـ ٢. رَوَّجَ. עָשָׂה סֵדֶר أَدْخَلَ النِّظَامَ. أَشَاعَ النِّظَامَ. עָשָׂה עִנְיָן סל׳ صَنَعَ مِنَ الحَبَّةِ قُبَّةً. עָשָׂה עַצְמוֹ تَظَاهَرَ بِـ تَرَاءَى بِـ إِنْتَحَلَ شَخْصِيَّةً. עָשָׂה צְרָכָיו قَضَى ـِ حَاجَتَهُ (ضَرُورَتَهُ). עָשָׂה רוּחַ סל׳ أَقَامَ ضَجَّةً عَلَى لَا شَيْءٍ. עָשָׂה שָׁלוֹם أَصْلَحَ بَيْنَ. وَفَّقَ بَيْنَ. أَصْلَحَ ذَاتَ البَيْنِ. نَشَرَ السَّلَامَ. עָשָׂה שַׁמּוֹת عَاثَ فِي الأَرْضِ فَسَادًا. عَمِلَ قَتْلًا. עָשָׂה שָׂמֵחַ סל׳ أَدْخَلَ الفَرَحَ وَالسُّرُورَ فِي القُلُوبِ. עָשָׂה שְׁפָטִים عَمِلَ قَتْلًا. فَتَكَ بِـ עָשָׂה תַּרְגִּיל مجازًا: دَاوَرَ بِالخَدِيعَةِ. נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע! سَمْعًا وَطَاعَةً! لَبَّيْكَ! אוֹמֵר וְעוֹשֶׂה يَقُولُ وَيَفْعَلُ. يَفِي بِوَعْدِهِ. מָה שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה הַשֵּׂכֶל יַעֲשֶׂה הַזְּמַן مجازًا: نِعْمَ المُؤَدِّبُ الدَّهْرُ. מִצְוַת עֲשֵׂה وَصِيَّةٌ ج وَصَايَا (وهناك مائتان وثمانٍ واربعون وصية أمر اليهودي بادائها بموجب احكام التوراة). الأَمْرُ بِالمَعْرُوفِ. מִצְוַת לֹא תַעֲשֶׂה وَصِيَّةُ النَّهْيِ (وهناك ثلاثمائة وخمسة وستون امرًا بالنهي على اليهودي الامتناع عن القيام بها بموجب احكام التوراة مثل: لَا تَقْتُلْ. لَا تَسْرِقْ). النَّهْيُ عَنِ المُنْكَرِ. קוּם עֲשֵׂה إِنْهَضْ (قُمْ) وَاعْمَلْ! שֵׁב וְאַל תַּעֲשֶׂה إِبْقَ فِي مَكَانِكَ وَلَا تَعْمَلْ شَيْئًا! لَا تُحَرِّكْ سَاكِنًا! כְּאָדָם הָעוֹשֶׂה בְּתוֹךְ שֶׁלּוֹ يَتَصَرَّفُ فِيهِ وَكَأَنَّهُ مُلْكُهُ الخَاصُّ. يَفْعَلُ فِيهِ مَا يَشَاءُ. לֹא עָשָׂה (וְלֹא) כְלוּם ١. لَمْ يَفْعَلْ شَيْئًا. لَيْسَ لِعَمَلِهِ أَيُّ مَفْعُولٍ. נַעֲשָׂה ١. تَمَّ ـِ صُنِعَ. عُمِلَ. نُفِّذَ. أُنْجِزَ. أُجْرِيَ. ٢. تَحَوَّلَ. صَارَ ـِ הַנַּעֲשֶׂה אֵין לְהָשִׁיב الفَائِتُ لَا يُسْتَدْرَكُ. سَبَقَ ـِ السَّيْفُ العَذْلَ. נַעֲשָׂה כְּ־ أُعْتُبِرَ (كذا). صَارَ مِثْلُهُ مِثْلَ. עִשָּׂה حَثَّ ـُ عَلَى. حَضَّ ـُ גָּדוֹל הַמְעַשֶּׂה מִן הָעוֹשֶׂה الحَاثُّ عَلَى الخَيْرِ خَيْرٌ مِنْ فَاعِلِ الخَيْرِ ومجازًا: خَيْرٌ مِنَ الخَيْرِ فِعْلُ الخَيْرِ.

עֲשֵׂה ז׳ (־שִׂין) فَرِيضَةٌ ج فَرَائِضُ. عَزَائِمُ اللهِ. الأَمْرُ بِالمَعْرُوفِ.

עִשּׂוּב, עישוב ז׳ تَعْشِيبٌ. إِقْتِلَاعُ الأَعْشَابِ.

עָשׂוּי ת׳ (עֲשׂוּיִים) ١. مَصْنُوعٌ. مَعْمُولٌ. نَاجِزٌ. مُنْتَجٌ. مُنَفَّذٌ. ٢. قَابِلٌ لِـ مُعَرَّضٌ لِـ مُحْتَمَلٌ. مِنْ شَأْنِهِ أَنْ. ٣. مُتَعَوِّدٌ. עָשׂוּי לִבְלִי חַת لَا تَلِينُ لَهُ قَنَاةٌ.

ثابتُ الجَنَانِ. رَابِطُ الجَأْشِ. מַה שֶּׁעָשָׂה עָשׂוּי عَفَا اللّهُ عَمَّا سَلَفَ.

עִשּׁוּן, עישון ז' ١. تَدْخِينٌ. ٢. تَصَاعُدُ دُخَانٍ. ٣. مُعَالَجَةٌ بِالتَّدْخِينِ. ٤. تَدْوِيخٌ بِالدُّخَانِ (لابادة الحشرات). חֲדַר (פִּנַּת) עִשּׁוּן غُرْفَةُ التَّدْخِينِ. غُرْفَةُ شُرْبِ السَّجَائِرِ. נִגְמַל מִן הָעִשּׁוּן أَقْلَعَ عَنِ التَّدْخِينِ.

עָשׁוּק ת' (עֲשׁוּקִים) مَظْلُومٌ. مَغْبُونٌ. مَهْضُومُ الحُقُوقِ. مَحْرُومٌ.

עָשׂוֹר ז' (עֲשׂוֹרִים) ١. عُشَارٌ. مَعْشَرٌ (مجموعة تتالف من عشرة). عَقْدٌ ج عُقُودٌ (عشر سنوات). عَشَرَةٌ ج عَشَرَاتٌ. ٢. العَاشِرُ. اليَوْمُ العَاشِرُ. נֵבֶל עָשׂוֹר قِيثَارٌ (يتالف من عشرة اوتار). צוֹם הֶעָשׂוֹר صَوْمُ العَاشِرِ مِنْ شَهْرِ تِشْرِي العِبْرِيِّ وَهُوَ صَوْمُ يَوْمِ الغُفْرَانِ. בֵּין כֶּסֶה לֶעָשׂוֹר بَيْنَ الأَوَّلِ وَالعَاشِرِ مِنْ شَهْرِ تِشْرِي العِبْرِيِّ أَيْ بَيْنَ رَأْسِ السَّنَةِ العِبْرِيَّةِ وَعِيدِ الغُفْرَانِ وَهِيَ أَيَّامُ التَّوْبَةِ وَالإِنَابَةِ إِلَى اللّهِ تَعَالَى.

עֲשׂוֹרִי ת' (־יִּים) عُشْرِيٌّ. عُشَارِيٌّ.

עֲשִׂיָּה, עשייה נ' (־יּוֹת) ١. فِعْلٌ ج أَفْعَالٌ. عَمَلٌ ج أَعْمَالٌ. صُنْعٌ. صَنِيعٌ. ٢. مُمَارَسَةٌ. مُزَاوَلَةٌ. עֲשִׂיַּת דִּין לְעַצְמוֹ أَخْذُ القَانُونِ بِاليَدِ. إِسْتِهْتَارٌ بِالقَانُونِ. עוֹלַם הָעֲשִׂיָּה عَالَمُ العَمَلِ. دُنْيَا الأَعْمَالِ. הִקְדִּים עֲשִׂיָּה לִשְׁמִיעָה قَدَّمَ العَمَلَ عَلَى الفَهْمِ. تَهَوَّرَ. تَسَرَّعَ.

עָשִׁיר ת' (עֲשִׁירִים) ١. غَنِيٌّ ج أَغْنِيَاءُ. ثَرِيٌّ ج أَثْرِيَاءُ. مُثْرٍ(ي). مُوسِرٌ. مُتَمَوِّلٌ. ٢. مَوْفُورٌ. زَاخِرٌ بِـ. غَزِيرٌ بِـ. ٣. فَخْمٌ. رَائِعٌ. עָשִׁיר כְּקֹרַח غَنِيٌّ غِنَى قَارُونَ. מַצָּה עֲשִׁירָה رُقَاقٌ مَخْبُوزٌ مَعَ السَّمْنِ أَوِ الخَمْرَةِ أَوِ العَسَلِ. אוֹהֲבֵי עָשִׁיר רַבִּים مُحِبُّو الغَنِيِّ كَثِيرُونَ ومجازًا: سَيْفُ الغَنِيِّ قَاطِعٌ. אֵיזֶהוּ עָשִׁיר? הַשָּׂמֵחַ בְּחֶלְקוֹ مَنْ هُوَ الغَنِيُّ؟ القَانِعُ بِنَصِيبِهِ ومجازًا: القَنَاعَةُ كَنْزٌ. مَنْ لَمْ يُغْنِهِ مَا يَكْفِيهِ أَعْجَزَهُ مَا يُغْنِيهِ.

עֲשִׁירוֹן ז' (־נִים) طَبَقَةٌ عُشْرِيَّةٌ (من اصل عشرة).

עֲשִׁירוּת נ' غِنًى. ثَرَاءٌ. يَسَارٌ. ثَرْوَةٌ ج ثَرَوَاتٌ.

עֲשִׂירִי ת' (־יִּים) عَاشِرٌ. עֲשִׂירִי לְמִנְיָן العَاشِرُ لِلصَّلَاةِ (للقيام بصلاة الجماعة). הַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי الشَّهْرُ (العِبْرِيُّ) العَاشِرُ (وهو شهر طبيث باعتباره الشهر العاشر حسب التقويم العبري الذي يبدأ بشهر نيسان). צוֹם הָעֲשִׂירִי صَوْمُ العَاشِرِ مِنْ شَهْرِ طَبِيثَ العِبْرِيِّ الَّذِي حَاصَرَ فِيهِ مَلِكُ بَابِلَ نَبُوخَذْنَصَّرَ أُورُشَلِيمَ.

עֲשִׂירִיָּה, עשירייה נ' (־יּוֹת) ١. عُشْرٌ ج أَعْشَارٌ. مِعْشَارٌ. ٢. عَشَرَةٌ. مَجْمُوعَةٌ مِنْ عَشَرَةٍ. نَقْدٌ مِنْ عَشَرَةِ شَوَاقِلَ.

עֲשִׂירִית נ' (־יּוֹת) عُشْرٌ. وَاحِدٌ مِنْ عَشَرَةٍ ($\frac{١}{١٠}$).

עָשַׁן פ' ١. دَخِنَ ـ عَلَاهُ الدُّخَانُ. تَصَاعَدَ مِنْهُ الدُّخَانُ. ٢. مجازًا: إِحْتَدَمَ غَضَبًا. إِسْتَشَاطَ (غضبًا). سَخِطَ ـ נֶעֱשַׁן أَدْخَنَ. دَخِنَ. عَلَاهُ الدُّخَانُ. עִשֵּׁן ١. دَخَّنَ سِيجَارَةً. شَرِبَ ـ الدُّخَانَ. ٢. تَصَاعَدَ مِنْهُ الدُّخَانُ. ٣. أَحْرَقَ بَخُورًا. بَخَّرَ. ٤. دَوَّخَ (بالدخان لابادة الحشرات). ٥. دَخَّنَ (السمك او اللحم للحفظ). עֻשַּׁן ١. تَدَخَّنَ. دُخِّنَ. ٢. بُخِّرَ. أُحْرِقَ البَخُورُ. ٣. عَلَاهُ السُّخَامُ.

עָשֵׁן ת' (עֲשֵׁנִים) دَخِنٌ. دَلِخِنٌ. مَا يَتَعَالَى مِنْهُ الدُّخَانُ.

עָשָׁן ז' ١. دُخَانٌ. دُخَانٌ ج أَدْخِنَةٌ. ٢. كِنَايَةٌ لِكُلِّ زَائِلٍ. מָסָךְ עָשָׁן ١. في الجيش: سِتَارٌ مِنْ دُخَانٍ. ٢. مجازًا: تَمْوِيهٌ. פְּצָצַת עָשָׁן قُنْبُلَةُ دُخَانٍ. תִּימְרוֹת עָשָׁן أَعْمِدَةٌ مِنَ الدُّخَانِ. הִתְנַדֵּף כְּעָשָׁן تَلَاشَى كَمَا يَتَلَاشَى الدُّخَانُ. עָלָה עָשָׁן בְּאַפּוֹ وَرِمَ أَنْفُهُ. وَغِرَ صَدْرُهُ. إِحْتَدَمَ غَضَبًا. עָלָה עָשָׁן לָבָן في للسيحية: تَمَّ حَسْمُ القَرَارِ. أُتُّخِذَ القَرَارُ المُرْتَقَبُ (لدى اختيار بابا جديد). אֵין עָשָׁן בְּלִי אֵשׁ لَا دُخَانَ بِلَا نَارٍ. لَا سَبَبَ بِلَا مُسَبِّبٍ.

עָשַׁק פ' ١. ظَلَمَ ـ غَبَنَ ـ هَضَمَ ـ الحَقَّ. ضَامَ ـ غَمَطَ ـ أَجْحَفَ بِـ ٢. إِضْطَهَدَ. غَشَمَ ـ تَعَسَّفَ. נֶעֱשַׁק ظُلِمَ. هُضِمَ حَقُّهُ. غُبِنَ. أُضْطُهِدَ.

עֹשֶׁק, עושק ז' ظُلْمٌ. غَبْنٌ. حَيْفٌ. إِجْحَافٌ. ضَيْمٌ. غَمْطٌ. هَضْمُ الحُقُوقِ. جَوْرٌ. إِضْطِهَادٌ. سَلْبٌ.

עַשְׁקָן ז' (־נִים) جَائِرٌ. ظَالِمٌ. غَابِنٌ. سَلَّابٌ. مُسْتَغِلٌّ.

עַשְׁקָנוּת נ' جَوْرٌ. ظُلْمٌ. غَبْنٌ. حَيْفٌ. ضَيْمٌ. إِسْتِغْلَالٌ.

עַשְׁקָנִי ת' (־יִּים) ظَلَّامٌ. إِضْطِهَادِيٌّ. عَضُوضٌ.

(עשר) הִתְעַשֵּׁר ١. إِغْتَنَى. أَثْرَى. أَيْسَرَ. صَارَ ثَرِيًّا. ٢. تَظَاهَرَ بِالثَّرَاءِ. הֶעֱשִׁיר ١. أَغْنَى. أَدَرَّ عَلَيْهِ المَالَ وَالثَّرَاءَ. ٢. أَفَاضَ. أَخْصَبَ. أَغْدَقَ. ٣. إِغْتَنَى. أَثْرَى.

עֹשֶׁר, עושר ז' ١. غِنًى. ثَرَاءٌ. يَسَارٌ. ٢. وَفْرَةٌ. غَزَارَةٌ. فَيْضٌ. עֹשֶׁר וְלֹא בְמִשְׁפָּט الكَسْبُ غَيْرُ المَشْرُوعِ.

עִשֵּׂר פ' عَشَّرَ. أَخَذَ ـ العُشْرَ. עֻשַּׂר إِعْتَمَدَ (خَصَّصَ) العُشْرَ.

עֶשֶׂר נ' ש"מ عَشْرٌ. الرَّقْمُ ١٠ (للمؤنث). עֶשֶׂר מַכּוֹת מִצְרַיִם ע' מַכָּה.

עָשָׂר ז' ש"מ عَشَرَ (وهو الجزء الثاني من اسم العدد للمذكر من ١١ وحتى ١٩). אַחַד עָשָׂר אֲנָשִׁים أَحَدَ عَشَرَ رَجُلًا. שְׁנֵים עָשָׂר כּוֹכָבִים إِثْنَا عَشَرَ كَوْكَبًا.

עֲשַׂר .Ar ש"מ عَشَرَ. תְּרֵי עֲשַׂר ١. إِثْنَا عَشَرَ. ٢. كِنَايَةٌ عَنِ الأَسْفَارِ الاثْنَيْ عَشَرَ مِنْ أَسْفَارِ الأَنْبِيَاءِ فِي الكِتَابِ المُقَدَّسِ (من عاموس وحتى ملاخي).

עֶשְׂרֵה נ' ש"מ عَشْرَةَ (وهو الجزء الثاني من اسم العدد للمؤنث من ١١ وحتى ١٩). אַחַת עֶשְׂרֵה בָּנוֹת إِحْدَى عَشْرَةَ فَتَاةً. גִּיל הָעֶשְׂרֵה سِنُّ المُرَاهَقَةِ.

עֲשָׂרָה ז' ש"מ عَشَرَةٌ. الرَّقْمُ ١٠ (للمذكر). עֲשָׂרָה בָּנִים عَشَرَةُ أَوْلَادٍ. עֲשֶׂרֶת הַדִּבְּרוֹת الوَصَايَا العَشْرُ (التي انزلت على النبي موسى في طور سيناء). עֲשֶׂרֶת

יְמֵי תְּשׁוּבָה أَيَّامُ التَّوْبَةِ العَشَرَةُ (بين راس السنة ويوم الغفران). עֲשָׂרָה מוֹנִים أَضْعَافًا مُضَاعَفَةً.

עִשָּׂרוֹן, עישרון ז' (עֶשְׂרוֹנִים, עֶשְׂרוֹנוֹת) ١. عُشْرٌ (واحد من عشرة $\frac{1}{10}$) ج عُشُورٌ وأَعْشَارٌ. ٢. وَحْدَةُ كَيْلٍ قَدِيمَةٌ تَبْلُغُ عُشْرَ الـ אֵיפָה ע' אֵיפָה.

עֶשְׂרוֹנִי ת' (־נִיִּים) في الحساب: عُشْرِيٌّ. مُسْتَنِدٌ إِلَى النِّظَامِ العُشْرِيِّ. לוֹגָרִיתְמוּס עֶשְׂרוֹנִי اللُّوغَارِيتْمَاتُ العُشْرِيَّةُ. שֶׁבֶר עֶשְׂרוֹנִי كَسْرٌ عُشْرِيٌّ (مثل ٧,٢٥)، הַשִּׁיטָה הָעֶשְׂרוֹנִית النِّظَامُ العُشْرِيُّ (المِتْرِيُّ). القِيَمُ الوَضْعِيَّةُ. שִׁיטָה עֶשְׂרוֹנִית בְּסִפְרָנוּת تَصْنِيفُ دِيوِي العَشْرِيُّ فِي المَكْتَبَاتِ العَامَّةِ.

עֶשְׂרִים ש"מ عِشْرُونَ ٢٠. עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה كِنَايَةٌ عَنِ الكِتَابِ المُقَدَّسِ (لانه يحتوي على ٢٤ سفرًا).

עֲשָׂרָה נ' (־שָׂרוֹת) عَشَرَةٌ ج عَشَرَاتٌ. عُشَارٌ. مَجْمُوعَةٌ مِنْ عَشَرَةٍ.

עָשַׁשׁ פ' نَخِرَ ـَ خَاسَ ـِ بَلِيَ ـَ رَمَّ ـُ تَسَوَّسَ.

עֲשָׁשִׁית נ' (־שִׁיּוֹת) ١. نَفَّاطَةٌ (مج). مِصْبَاحُ النِّفْطِ. فَانُوسٌ ج فَوَانِيسُ.

עַשֶּׁשֶׁת נ' في الطب: تَسَوُّسُ الأَسْنَانِ.

(עשת) הִתְעַשֵּׁת פ' عَادَ ـُ إِلَى صَوَابِهِ. ثَابَ ـُ إِلَى رُشْدِهِ. تَعَقَّلَ. فَكَّرَ مَلِيًّا.

עֶשֶׁת נ' (עֲשָׁתוֹת) ١. سَبِيكَةٌ ج سَبَائِكُ. ٢. فُولَاذٌ. حَدِيدٌ مُطَرَّقٌ.

עֶשְׁתּוֹנוֹת ז"ר آرَاءٌ (مفرد: رَأْيٌ). أَفْكَارٌ (مفرد: فِكْرٌ). אָבְדוּ עֶשְׁתּוֹנוֹתָיו طَارَ صَوَابُهُ. فَقَدَ رُشْدَهُ. أُسْقِطَ فِي يَدِهِ.

עַשְׁתֹּרֶת, עשתורת נ' (־תָּרוֹת) عَشْتَرُوتُ ע' אֲשֵׁרָה. עַשְׁתְּרוֹת צֹאן أَنْعَامٌ. نِتَاجُ الغَنَمِ. تَوَالُدُ الأَغْنَامِ.

עֵת נ' (עִתִּים, עִתּוֹת) ١. وَقْتٌ ج أَوْقَاتٌ. زَمَنٌ. زَمَانٌ ج أَزْمَانٌ. آنٌ. فَتْرَةٌ ج فَتَرَاتٌ. مُدَّةٌ ج مُدَدٌ. ٢. عَهْدٌ ج عُهُودٌ. أَوَانٌ ج آوِنَةٌ. مَوْسِمٌ ج مَوَاسِمُ. فَصْلٌ ج فُصُولٌ. עֵת לְכָל חֵפֶץ ١. الأُمُورُ مَرْهُونَةٌ بِأَوْقَاتِهَا. ٢. لِكُلِّ مَقَامٍ مَقَالٌ. בְּעֵת־ عِنْدَمَا. حِينَ. حِينَمَا. بَيْنَمَا. بَيْنَا. لَمَّا. خِلَالَ. בְּעֵת וּבְעוֹנָה אַחַת فِي آنٍ وَاحِدٍ. فِي وَقْتٍ وَاحِدٍ. مُتَزَامِنٌ. בְּעִתּוֹ في أَوَانِهِ. فِي مَوْعِدِهِ. فِي حِينِهِ. فِي وَقْتِهِ المُنَاسِبِ. שֶׁלֹּא בְּעִתּוֹ سَابِقٌ لِأَوَانِهِ. כָּעֵת الآنَ. السَّاعَةَ. اللَّحْظَةَ. حَالِيًا. تَوًّا. כָּעֵת חַיָּה فِي نَفْسِ الوَقْتِ مِنَ السَّنَةِ القَادِمَةِ. לְעֵת זִקְנָה لِوَقْتِ (لِعَهْدِ) الشَّيْخُوخَةِ. לְעֵת מְצֹא فِي الوَقْتِ المُنَاسِبِ. فِي الفُرْصَةِ المُوَاتِيَةِ. לְעֵת עֶרֶב مَسَاءً. فِي سَاعَاتِ المَسَاءِ. عِنْدَ المَسَاءِ (الأَصِيلِ). לְעֵת עַתָּה لِلْآنَ. حَتَّى الآنَ. حَالِيًا. فِي هٰذَا الوَقْتِ. מֵעֵת לְעֵת مِنْ وَقْتٍ لِآخَرَ. مِنْ حِينٍ لِآخَرَ. بَيْنَ وَقْتٍ وَآخَرَ. بَيْنَ الفَيْنَةِ وَالأُخْرَى. בְּלֹא עֵת (עִתּוֹ) قَبْلَ أَوَانِهِ. مُبَكِّرًا. בְּכָל עֵת فِي كُلِّ وَقْتٍ. فِي جَمِيعِ الأَوْقَاتِ. دَائِمًا. כְּתַב עֵת نَشْرَةٌ دَوْرِيَّةٌ أَوْ فَصْلِيَّةٌ. مَجَلَّةٌ. מוֹתוֹ בְּלֹא עֵת مَوْتُهُ المُفَاجِئُ. مَوْتُهُ قَبْلَ الأَوَانِ. עִתִּים ١. مَوَاعِيدُ (مفرد: مِيعَادٌ). مَوَاقِيتُ (مفرد: مِيقَاتٌ). ٢. أَحْيَانًا. فِي بَعْضِ الأَوْقَاتِ. לְעִתִּים أَحْيَانًا. فِي بَعْضِ الأَحْيَانِ. بَيْنَ الفَيْنَةِ وَالفَيْنَةِ. غِبًّا. בְּעִתִּים (לְעִתִּים) מְזֻמָּנוֹת فِي أَوْقَاتٍ مُعَيَّنَةٍ. بَيْنَ فَتْرَةٍ وَأُخْرَى. לְעִתִּים קְרוֹבוֹת رُبَّ. كَثِيرًا مَا. فِي أَوْقَاتٍ مُتَقَارِبَةٍ. فِي أَغْلَبِ الأَحْيَانِ. לְעִתִּים רְחוֹקוֹת قَلَّمَا. قَلَّ أَنْ. نَادِرًا. نَادِرًا مَا. فِي القَلِيلِ النَّادِرِ. לְעִתּוֹת בַּצָּרָה فِي المِحَنِ. فِي أَوْقَاتِ الشِّدَّةِ. فِي الأَيَّامِ العَصِيبَةِ. צוֹק הָעִתִּים أَيَّامُ الشِّدَّةِ. أَيَّامُ الضِّيقِ. فِي المِحَنِ.

עִתֵּד, עיתד פ' عَتَّدَ. أَعَدَّ لِلْمُسْتَقْبَلِ. هَيَّأَ. قَيَّضَ (الله). قَدَّرَ. הִתְעַתֵּד ١. تَهَيَّأَ لِلْمُسْتَقْبَلِ. أَعَدَّ نَفْسَهُ لِلْمُسْتَقْبَلِ. أَزْمَعَ. ٢. تَقَدَّرَ. تَقَيَّضَ لَهُ.

עַתָּה תה"פ ١. الآنَ. حَالِيًا. فِي هٰذِهِ اللَّحْظَةِ. فِي هٰذِهِ الآوِنَةِ. ٢. عِنْدَ ذَاكَ. عِنْدَئِذٍ. حِينَئِذٍ. ٣. أَلَا (الافتتاحية). וְעַתָּה أَمَّا بَعْدُ (بعد افتتاحية). وَالآنَ. עַתָּה זֶה فِي هٰذِهِ المَرَّةِ فَقَطْ. זֶה עַתָּה الآنَ. تَوًّا. فِي هٰذِهِ اللَّحْظَةِ. מֵעַתָּה مِنَ الآنَ. مُنْذُ الآنَ. مِنَ الآنَ فَصَاعِدًا. מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם مِنَ الآنَ وَإِلَى الأَبَدِ. مُنْذُ الآنَ وَحَتَّى الأَزَلِ. مِنَ الآنَ وَحَتَّى أَبَدِ الآبِدِينَ. אֱמֹר מֵעַתָּה مِنْ هُنَا يُسْتَنْتَجُ أَنَّ. مِنْ هُنَا يُسْتَخْلَصُ. وَعَلَى ذٰلِكَ. כִּי עַתָּה في جملة شرطية: (لَوْلَا كَذَا) لَكَانَ. (لَوْ لَمْ) لَمَا.

עַתּוּד ז' (־דִים) ١. عَتُودٌ ج أَعْتِدَةٌ. تَيْسٌ ج تُيُوسٌ وأَتْيَاسٌ. كَبْشٌ ج كِبَاشٌ وأَكْبَاشٌ. ذَكَرُ المَعْزِ. ٢. مجازًا: قَائِدٌ ج قَادَةٌ (لان العتود يقود القطيع).

עִתּוּד, עיתוד ז' تَعْتِيدٌ. إِعْدَادٌ لِلْمُسْتَقْبَلِ. تَهْيِئَةٌ.

עַתּוּדַאי ז' (־דָאִים) ١. جُنْدِيُّ احْتِيَاطٍ. إِحْتِيَاطِيٌّ. جُنْدِيٌّ رَدِيفٌ. ٢. جُنْدِيٌّ فِي الوَحْدَةِ الجَامِعِيَّةِ.

עַתּוּדָה נ' (־דוֹת) ١. إِحْتِيَاطٌ. رَدِيفٌ. ٢. في الجيش: وَحْدَةُ احْتِيَاطٍ. עַתּוּדָה אֲקָדֵמִית في الجيش: وَحْدَةٌ جَامِعِيَّةٌ. עַתּוּדַת בַּנְק إِحْتِيَاطِيُّ البَنْكِ.

עִתּוּי, עיתוי ז' (־יִים) تَوْقِيتٌ. مُلَاءَمَةٌ مَعَ الوَقْتِ.

עִתּוֹן, עיתון ז' (־נִים) صَحِيفَةٌ ج صُحُفٌ. جَرِيدَةٌ ج جَرَائِدُ. עִתּוֹן בֹּקֶר صَحِيفَةٌ (جَرِيدَةٌ) صَبَاحِيَّةٌ. עִתּוֹן הִתּוּלִי جَرِيدَةٌ هَزْلِيَّةٌ. עִתּוֹן חַי, עִתּוֹן שֶׁבְּעַל פֶּה جَرِيدَةٌ نَاطِقَةٌ. صَحِيفَةٌ شَفَوِيَّةٌ (محاضرات قصيرة في ندوة). עִתּוֹן יוֹמִי صَحِيفَةٌ (جَرِيدَةٌ) يَوْمِيَّةٌ. עִתּוֹן עֶרֶב صَحِيفَةٌ (جَرِيدَةٌ) مَسَائِيَّةٌ. עִתּוֹן קִיר جَرِيدَةُ الحَائِطِ. صَحِيفَةٌ جِدَارِيَّةٌ. עִתּוֹן רִשְׁמִי جَرِيدَةٌ رَسْمِيَّةٌ. עוֹרֵךְ עִתּוֹן مُحَرِّرُ جَرِيدَةٍ (صَحِيفَةٍ). المُحَرِّرُ المَسْؤُولُ.

עִתּוֹנָאוּת, עיתונאות נ' صِحَافَةٌ. الكِتَابَةُ الصُّحُفِيَّةُ. مِهْنَةُ الصَّحَافِيِّ.

עִתּוֹנַאי, עיתונאי ז' (־נָאִים) صَحَفِيٌّ. صُحُفِيٌّ. صِحَافِيٌّ. אֲגֻדַּת הָעִתּוֹנָאִים نِقَابَةُ الصَّحَفِيِّينَ. מְסִבַּת עִתּוֹנָאִים مُؤْتَمَرٌ صَحَفِيٌّ.

עִתּוֹנָאִי, עיתונאי ת' (־יִּים) صَحَفِيٌّ. مَا يَتَعَلَّقُ بِالصَّحَافَةِ.

עִתּוֹנוּת, עִיתּוֹנוּת נ׳ صِحَافَةٌ. الكِتَابَةُ فِي الصُّحُفِ. עִתּוֹנוּת צְהֻבָּה الصُّحُفُ الصَّفْرَاءُ (التي تنشر مواضيع رخيصة). חֹפֶשׁ הָעִתּוֹנוּת حُرِّيَّةُ الصَّحَافَةِ. حُرِّيَّةُ النَّشْرِ. حُرِّيَّةُ المَطَابِعِ (press liberty).

עִתִּי ת׳ (־יִּים) ١. مُوَاتٍ(ي). لِوَقْتٍ مُعَيَّنٍ (مُلَائِمٍ). ٢. دَوْرِيٌّ (نشرة). فَصْلِيٌّ. ٣. مِنْ وَقْتٍ لِآخَرَ.

עָתִיד תו״ז (עֲתִידִים) ١. مُسْتَقْبَلٌ. مُقْبِلٌ. آتٍ(ي). ٢. عَتِيدٌ لِـ. مُهَيَّأٌ لِـ. مُعَدٌّ لِـ. ٣. وَشِيكٌ. عَلَى وُشْكٍ. ٤. في القواعد: مُضَارِعٌ. مُسْتَقْبَلٌ (فِعْلٌ). עָתִיד וָרוֹד مُسْتَقْبَلٌ بَاهِرٌ. עָתִיד לְ־ (ש־) عَتِيدٌ. مَوْعُودٌ لِـ. مُحَتَّمُ الوُقُوعِ. אֵין לוֹ עָתִיד لاَ مُسْتَقْبَلَ لَهُ. لاَ رَجَاءَ (أَمَلَ) لَهُ فِي. לֶעָתִיד לָבוֹא ١. مُسْتَقْبَلاً. فِي المُسْتَقْبَلِ. لَاحِقًا. ٢. فِي يَوْمِ القِيَامَةِ. מִזְמוֹר שִׁיר לֶעָתִיד לָבוֹא ע׳ מִזְמוֹר.

עֲתִידוֹת נ״ר مُسْتَقْبَلٌ. הַגָּדַת עֲתִידוֹת عِرَافَةٌ. تَنْجِيمٌ. الضَّرْبُ بِالرَّمْلِ. عِلْمُ الجَفْرِ.

עֲתִידִי ת׳ (־יִּים) مُسْتَقْبَلاً. مُسْتَقْبَلِيٌّ. المُقْبِلُ. الآتِي.

עֲתִידָן ז׳ (־נִים) مُسْتَقْبَلِيٌّ. خَبِيرٌ بِعِلْمِ المُسْتَقْبَلِ.

עֲתִידָנוּת נ׳ عِلْمُ المُسْتَقْبَلِ. المُسْتَقْبَلِيَّةُ (futurology).

עַתִּידָנִי ת׳ (־יִּים) عَصْرِيٌّ. مُعَاصِرٌ. حَدِيثٌ.

עִתִּי״ם ר״ת עִתּוֹנוּת יִשְׂרְאֵלִית מְאֻחֶדֶת (وَكَالَةُ) الصَّحَافَةِ الإِسْرَائِيلِيَّةِ المُوَحَّدَةِ (وهي وكالة الصحافة الاسرائيلية الرسمية).

עַתִּיק ת׳ (־קִים) عَتِيقٌ ج عُتَقَاءُ. قَدِيمٌ ج قُدَمَاءُ وقُدَامَى. عَرِيقٌ (فِي القِدَمِ). غَابِرٌ. עַתִּיק יוֹמִין .Ar قَدِيمٌ. غَابِرٌ. عَرِيقٌ. عَتِيقٌ ومجازًا: مِنْ أَسْمَاءِ الجَلَالَةِ. الصَّمَدُ. اللّٰهُ تَعَالَى. וְהַדְּבָרִים עַתִּיקִים وَهَكَذَا كَانَ دَائِمًا وَأَبَدًا. مُنْذُ الأَزَلِ. הָעוֹלָם הָעַתִּיק العَالَمُ القَدِيمُ (مثل: مصر وبابل واسرائيل واليونان).

עֲתִיקָה נ׳ فَصْلٌ. إِفْرَادٌ. نَقْلٌ. زَحْزَحَةٌ.

עַתִּיקוּת נ׳ عَتَاقَةٌ. قِدَمٌ. عَرَاقَةٌ.

עַתִּיקוֹת נ״ר آثَارٌ. آثَارٌ قَدِيمَةٌ. عَادِيَاتٌ (مفرد: عَادِيٌّ). אוֹסֵף עַתִּיקוֹת مَأْوِي جَمْعِ العَادِيَاتِ. مَأْوِي جَمْعِ الآثَارِ القَدِيمَةِ. בֵּית עַתִּיקוֹת مُتْحَفٌ ج مَتَاحِفُ. دَارُ آثَارٍ. מַחְלֶקֶת הָעַתִּיקוֹת قِسْمُ العَادِيَاتِ. قِسْمُ الآثَارِ القَدِيمَةِ.

עָתִיר .Ar ת׳ (־רִים) ١. ثَرِيٌّ ج أَثْرِيَاءُ. مَلَّاكٌ. وَفِيرُ المَالِ. ٢. غَزِيرٌ. עֲתִיר נְכָסִים ذُو ثَرْوَةٍ طَائِلَةٍ. ذُو أَمْلَاكٍ كَثِيرَةٍ. قَارُونٌ. עֲתִיר קָלוֹרִיּוֹת كَثِيرُ السُّعْرَاتِ الحَرَارِيَّةِ. מִפְעָלִים עֲתִירֵי מַדָּע مَشَارِيعُ الخِبْرَةِ العِلْمِيَّةِ.

עֲתִירָה נ׳ (־רוֹת) ١. إِسْتِدْعَاءٌ. إِسْتِرْحَامٌ. إِلْتِمَاسٌ. عَرِيضَةٌ ج عَرَائِضُ. ٢. تَضَرُّعٌ. ضَرَاعَةٌ. إِبْتِهَالٌ. تَوَسُّلٌ. إِسْتِعْطَافٌ.

(עתק) נֶעְתַּק, נֶעֱתַּק ١. حُرِّكَ. أُزِيحَ. نُقِلَ (من مكان لاخر). ٢. نُسِخَ. نُقِلَ (في نسخة مبيّضة). ٣. تُرْجِمَ. نُقِلَ (الى لغة اخرى). נֶעֶתְקוּ הַמִּלִּים מִפִּיו أُرْتِجَ عَلَيْهِ. إِحْتَبَسَ الكَلَامُ فِي حَلْقِهِ. تَعَذَّرَ عَلَيْهِ الكَلَامُ. הֶעְתִּיק ١. نَقَلَ ـ (محل سكناه). زَحْزَحَ. تَحَوَّلَ. إِنْتَقَلَ إِلَى. عَزَّلَ מ׳. ٢. بَيَّضَ (مِنْ مُسَوَّدَةٍ). نَسَخَ ـ إِسْتَنْسَخَ. إِقْتَبَسَ. ٣. تَرْجَمَ. نَقَلَ (الى لغة اخرى). הָעְתַּק ١. نُقِلَ. حُوِّلَ. ٢. نُسِخَ. أُسْتُنْسِخَ. ٣. تُرْجِمَ.

עָתֵק ת׳ (עֲתֵקִים) غَزِيرٌ. كَثِيرٌ. وَافِرٌ. הוֹן עָתֵק ثَرْوَةٌ طَائِلَةٌ.

עֹתֶק, עוֹתֶק ז׳ (עֳתָקִים) نُسْخَةٌ ج نُسَخٌ. صُورَةٌ مِنْ. עֹתֶק מְדֻיָּק (נֶאֱמָן לַמָּקוֹר) نُسْخَةٌ طِبْقَ الأَصْلِ. עֹתֶק נָקִי مُبَيَّضَةٌ (مِنْ مُسَوَّدَةٍ).

עַתָּק ז׳ (־קִים) عَامِلُ المُنَاوَرَةِ. مُحَوِّلُ عَرَبَاتِ القِطَارِ. قَطَرْجِيٌّ.

עָתַר פ׳ ١. إِسْتَدْعَى. قَدَّمَ اسْتِدْعَاءً (عَرِيضَةً). إِشْتَكَى إِلَى المَحْكَمَةِ العُلْيَا. ٢. إِلْتَمَسَ. إِسْتَعْطَفَ. إِبْتَهَلَ. تَضَرَّعَ. تَوَسَّلَ. تَرَجَّى. إِسْتَرْحَمَ. נֶעְתַּר, נֶעֱתַּר لَبَّى الطَّلَبَ. إِسْتَجَابَ إِلَى. تَقَبَّلَ. قَبِلَ ـ الدَّعْوَةَ. وَافَقَ عَلَى. הֶעְתִּיר أَغْدَقَ. أَسْبَغَ. وَفَّرَ. كَالَ ـ بِدُونَ حِسَابٍ. הֶעְתִּיר שְׁבָחִים كَالَ المَدِيحَ. أَشَادَ بِـ

עֲתָרָה נ׳ (־רוֹת) إِبْتِهَالٌ ج إِبْتِهَالَاتٌ. تَضَرُّعٌ ج تَضَرُّعَاتٌ. تَوَسُّلٌ. إِسْتِعْطَافٌ.

עֲתֶרֶת נ׳ غَزَارَةٌ. فَيْضٌ. وَفْرَةٌ. فِرَةٌ. كَثْرَةٌ.

פ

פ ١. پ. ف الحَرْفُ السَّابِعَ عَشَرَ مِنْ حُرُوفِ الأَبْجَدِيَّةِ العِبْرِيَّةِ وَاسْمُهُ פא وَيُقَابِلُهُ حَرْفُ الفَاءِ بِالعَرَبِيَّةِ. فِي نِهَايَةِ الكَلِمَةِ شَكْلُهُ ף وَيُسَمَّى حِينَئِذٍ פא סופית أَوْ פא רפויה وَيُلْفَظُ كَمَا يُلْفَظُ حَرْفُ الفَاءِ بِالعَرَبِيَّةِ وَذلِكَ لِتَمْيِيزِهِ عَنِ الـ פא فِي بِدَايَةِ الكَلِمَةِ أَوْ وَسَطِهَا وَيَكُونُ شَكْلُهُ حِينَئِذٍ פ. إِذَا كَانَ حَرْفُ פ مُشَدَّدًا بِـ דָּגֵשׁ يُسَمَّى פא דגושה وَيُلْفَظُ كَمَا يُلْفَظُ حَرْفُ P بِاللاَّتِينِيَّةِ. ٢. في حساب الجمّل: ثَمَانُونَ (٨٠). ٣. ף' عَلاَمَةُ العَدَدِ ٨٠٠. פא הפֹּעַל في القواعد: فَاءُ الفِعْلِ (وهو الحرف الاول من حروف الفعل الثلاثي).

פָּאבּ En. ז' حَانَةٌ. خَمَّارَةٌ. بَار.

פֵּאָה Ar. נ' (־אות) ١. رُكْنٌ ج أَرْكَانٌ. زَاوِيَةٌ ج زَوَايَا. طَرَفٌ ج أَطْرَافٌ. جَانِبٌ ج جَوَانِبُ. ٢. وُجْهَةٌ ج وُجُهَاتٌ. فَوْدٌ ج أَفْوَادٌ. ذُؤَابَةٌ ج ذَوَائِبُ. سَالِفَةٌ ج سَوَالِفُ. شُوشَةٌ (الشعر المتهدل من الرأس نحو الاذن). ٤. زَاوِيَةُ الحَقْلِ (حيث يجب تركها لتمكين الفقراء واليتامى من اخذ اللقاط). ٥. اللُّقَاطُ. ٦. في الهندسة: سَطْحٌ ج سُطُوحٌ. ضِلْعٌ ج أَضْلاَعٌ. פֵּאָה נָכְרִית شَعْرٌ مُسْتَعَارٌ. بَارُوكَة ע' קַפְלֶט. פְּאַת רֹאשׁ قُصَاصٌ. فَوْدٌ. سَالِفَةٌ. شُوشَةٌ. מִפְּאַת־ מ״י نَظَرًا لِـ مِنْ جَرَّاءِ. بِسَبَبِ. لِأَنَّ. פְּאָתֵי־ أَطْرَافٌ. جِهَاتٌ. نَوَاحٍ(ي).

פֵּאוֹדָל L ז' (־לים) إِقْطَاعِيٌّ (في اوربا ابان العصور الوسطى). مَالِكٌ يَمْلِكُ الأَرْضَ وَمَنْ فِيهَا.

פֵּאוֹדָלִיזְם ז', **פֵּאוֹדָלִיּוּת** נ' النِّظَامُ الإِقْطَاعِيُّ (في اوربا في القرون الوسطى).

פֵּאוּזָה L נ' (־זות) فَاصِلٌ مُوسِيقِيٌّ قَصِيرٌ.

פָּאוּל En. ז' (־לים) في كرة القدم: فَاوِل. مُخَالَفَةُ قَوَاعِدِ اللُّعْبَةِ.

פֵּאוֹן ז' (פֵּאוֹנִים) ١. في الهندسة: مُضَلَّعٌ ج مُضَلَّعَاتٌ. مُتَعَدِّدُ السُّطُوحِ.

פָּאוּנְד L ז' (־דים) ١. بَاوِنْد (وحدة وزن تساوي ٤٥٤ غم). ٢. جُنَيْه إِسْتَرْلِينِي.

פָאוּנָה L נ' عَالَمُ الحَيَوَانِ. فَوْنَا (المجموعة الحيوانية الخاصة باقليم ما او بفترة معينة، fauna).

פָּאוּץ' En. ז' (־צ'ים) جِرَابٌ. كِيسٌ. مِحْفَظَةٌ ע' עַרְתִּיק.

פֵּאוּר, פִּיאוּר ז' ١. تَفْخِيمٌ. ٢. تَمْجِيدٌ. مَدْحٌ.

פַּאי En. ז' كَعْكَةٌ فَاكِهَةٍ. فَطِيرَةٌ. ٢. عَجَّةٌ ע' עֻשְׁטִידָה.

פֶּא"ן En. ר"ת الجَمْعِيَّةُ الدَّوْلِيَّةُ لِلشُّعَرَاءِ وَالكُتَّابِ وَالقَصَصِيِّينَ (P.E.N - Poets, Essayists, Novelists).

פֵּאָנִית נ' (־יות) اِمْرَأَةٌ تَقُومُ بِإِعْدَادِ شَعْرٍ مُسْتَعَارٍ.

פֵּאֵר, פִּיאֵר פ' ١. زَيَّنَ. زَخْرَفَ. فَخَّمَ. ٢. مَجَّدَ. مَدَحَ ـ عَظَّمَ. أَثْنَى عَلَى.

פֹּאַר زُيِّنَ. زُخْرِفَ. فُخِّمَ. إِزْدَانَ. הִתְפָּאֵר ١. إِفْتَخَرَ بِـ تَفَاخَرَ. تَبَاهَى. ٢. تَبَجَّحَ بِـ. מַעֲשֵׂה יָדַיו לְהִתְפָּאֵר مَفْخَرَةُ عَمَلِهِ ج مَفَاخِرُ. عَمَلٌ يُفْتَخَرُ بِهِ.

פְּאֵר ז' فَخْرٌ. فَخَارٌ. مَفْخَرَةٌ. بَهَاءٌ. أُبَّهَةٌ. فَخَامَةٌ. مَجْدٌ. جَلاَلٌ. פְּאֵר וְתִפְאֶרֶת أُبَّهَةٌ وَجَلاَلٌ. מָלוֹן פְּאֵר فُنْدُقٌ فَخْمٌ.

פֹּארָה נ' (־רות) ١. أُمْلُودٌ ج أَمَالِيدُ. غُصْنٌ ج غُصُونٌ وَأَغْصَانٌ. ٢. وَتَرٌ ج أَوْتَارٌ.

פְּאָתֵי أَرْكَانٌ ע' פֵּאָה.

פַבּוּלָה L נ' (־לות) سَرْدُ القِصَّةِ. سِيَاقُ الرِّوَايَةِ (fabula).

פַבִּיאָנִים ש״פ الفَابِيُّونَ (جمعية اشتراكية تأسست في انكلترا في القرن الـ ١٩ عارضت الثورات والنزاع الطبقي).

פַּבִּילְיוֹן F جَنَاحٌ (في بناء). مَقْصُورَةٌ.

פֶבְּרוּאָר L ז' فِبْرَايَر. شُبَاطُ (الشهر الثاني من السنة الميلادية).

פַבְּרִיק L ז' (־קים) فَبْرِكَةٌ. تَلْفِيقٌ. إِخْتِلاَقٌ.

פַבְּרִיקַצְיָה נ' صُنْعٌ. إِنْتَاجٌ ومجازًا: فَبْرَكَةٌ. تَلْفِيقٌ. إِخْتِلاَقٌ.

פִבְּרֵק פ' فَبْرَكَ. صَنَعَ ـ إِخْتَلَقَ. لَفَّقَ. פֻבְּרַק فُبْرِكَ. أُخْتُلِقَ. لُفِّقَ.

פַּג ז' (־גים) ١. ثَمَرٌ فَجٌّ. تِينَةٌ فِجَّةٌ. بُسْرَةٌ ج بِسَارٌ. ٢. سُقْطٌ. مُبْتَسَرٌ. خَدِيجٌ ج خَدَائِجُ. מַחְלֶקֶת פַּגִּים قِسْمُ الخَدَائِجِ. قِسْمُ المُبْتَسَرِينَ (في مستشفى يُعتنى بهم حتى يكتمل نضوجهم).

פָּג פ' ذَابَ ـ تَلاَشَى ע' (פוג).

פָּגוֹדָה Sn. נ' (־דות) فَاغُودَا. مَعْبَدٌ بُوذِيٌّ.

פָּגוֹט It. زَمْخَرٌ. بَسُّون (آلة موسيقية نفخية) ע' בַּסּוֹן.

פִּגּוּל, פִּיגוּל ז' (־לים) ١. فَسَادٌ. نَتَانَةٌ. عُفُونَةٌ. تَلَوُّثٌ. ٢. شَيْءٌ مَنْبُوذٌ (لنجاسته). ٣. في التوراة: نَجَاسَةٌ. قُرْبَانٌ نَجِسٌ. ٤. تَحْوِيلُ مَادَّةٍ. تَصْعِيدٌ (واضافة مادة معينة للكحول كيلا يصلح للشرب).

פָּגוּל ת' (פְּגוּלִים) فَاسِدٌ. نَتِنٌ. تَالِفٌ. خَسْرَانٌ.

פִּגּוּם, פִּיגוּם ז' (־מים) ١. سِقَالَةٌ. إِسْقَالَةٌ (ما يربطه المهندسون من الاخشاب والحبال لدى البناء ليتوصلوا به الى الطابق العلوي، scaffold). ٢. طُنُفٌ (طُنُفٌ) ج أَطْنَافٌ. إِفْرِيزٌ ج أَفَارِيزُ. ٣. بُرْجُ حَمَامٍ.

פָּגוּם ת' (פְּגוּמִים) ١. مَعِيبٌ. مَثْلُومٌ (آلة). كَلِيلٌ. نَاقِصٌ. مَفْلُولٌ. ٢. رَدِيءٌ. مَشُوبٌ. فَاسِدٌ. تَالِفٌ. رَكِيكٌ (اسلوب). مُعْتَلٌّ. سَقِيمٌ. ضَعِيفٌ. ٣. مُسَنَّنٌ. עָלֶה פָּגוּם في النبات: وَرَقَةٌ مُسَنَّنَةٌ. פְּגוּם בְּאָזְנוֹ ثَقِيلُ السَّمْعِ. הַסִּגְנוֹן פָּגוּם الأُسْلُوبُ رَكِيكٌ (رَدِيءٌ أَوْ سَقِيمٌ).

פָּגוּעַ ת' (פְּגוּעִים) مُتَضَرِّرٌ. مُصَابٌ. مَفْجُوعٌ. مَنْكُوبٌ. مَضْرُوبٌ (بكارثة). مُتَأَذِّ(ي).

פִּגּוּעַ, פיגוע ז' (־עִים) ١. عَمَلِيَّةٌ إِرْهَابِيَّةٌ. إِصَابَةٌ ج إِصَابَاتٌ. ٢. أَذِيَّةٌ.

פִּגּוּר, פיגור ז' (־רִים) ١. تَخَلُّفٌ. تَأَخُّرٌ. تَعَوُّقٌ. تَقَهْقُرٌ. قُصُورٌ. ٢. تَأَخُّرٌ (عن دفع الدين). ٣. مَبْلَغٌ مُتَأَخِّرٌ (لم يُسدد). פִּגּוּר שִׂכְלִי تَخَلُّفٌ (تَأَخُّرٌ) عَقْلِيٌّ.

פָּגוֹשׁ ז' (־שׁוֹת) مِصَدٌّ ج مَصَادٌّ. مِصْدَمٌ ج مَصَادِمُ. طَمْبُون. إِكْصِيدَام מ'. دَعَّامِيَّة עק'.

פָּגָז ז' (פְּגָזִים) قَذِيفَةٌ ج قَذَائِفُ. פְּגַז מִצְרָר قَذِيفَةٌ عُنْقُودِيَّةٌ ע' מִצְרָר.

(פגז) הִפְגִּיז פ' قَصَفَ ـ. ضَرَبَ ـ (بقذائف المدافع). הֻפְגַּז قُصِفَ. ضُرِبَ بِالقَذَائِفِ أَوِ القَنَابِلِ.

פְּגִיָּה, פגייה נ' (־יּוֹת) قِسْمُ الخَدَائِجِ فِي مُسْتَشْفَى.

פִּגְיוֹן L ז' (־נוֹת) خَنْجَرٌ ج خَنَاجِرُ. مُدْيَةٌ ج مُدًى. شِبْرِيَّةٌ ج شَبَارِيُّ.

פְּגִימָה נ' (־מוֹת) ١. عَيْبٌ ج عُيُوبٌ. نَقْصٌ. فَسَادٌ. رَدَاءَةٌ. خَلَلٌ. ثَلْمٌ ج أَثْلَامٌ. ٢. مُحَاقٌ (الجانب المظلم من القمر). ٣. اِنْتِقَاصٌ. إِخْلَالٌ. إِسَاءَةٌ. إِفْسَادٌ.

פְּגִימוּת נ' اِنْثِلَامٌ. اِنْفِلَالٌ. حَالَةُ الاِنْثِلَامِ أَوِ الخَلَلِ.

פָּגִיעַ ת' (פְּגִיעִים) ١. سَهْلُ الإِصَابَةِ. ٢. حَسَّاسٌ. سَرِيعُ التَّأَثُّرِ. בִּלְתִּי פָּגִיעַ غَيْرُ قَابِلٍ لِلإِصَابَةِ. صَعْبُ النَّيْلِ مِنْهُ.

פְּגִיעָה נ' (־עוֹת) ١. إِصَابَةٌ ج إِصَابَاتٌ. صَدْمَةٌ ج صَدَمَاتٌ. تَصَادُمٌ. مَسٌّ. مِسَاسٌ. ٢. أَذًى. أَذِيَّةٌ. مَكْرُوهٌ. ضَرَرٌ ج أَضْرَارٌ. اِعْتِدَاءٌ ج اِعْتِدَاءَاتٌ. فَاجِعَةٌ. ٣. إِهَانَةٌ. مَسٌّ بِالشُّعُورِ. ٤. اِبْتِهَالٌ. تَضَرُّعٌ. פְּגִיעָה גּוּפָנִית إِصَابَةٌ جِسْمِيَّةٌ. ضَرَرٌ جُسْمَانِيٌّ. פְּגִיעָה יְשִׁירָה إِصَابَةٌ مُبَاشِرَةٌ. إِصَابَةُ الهَدَفِ. פְּגִיעָה בְּכָבוֹד إِهَانَةٌ. اِنْتِقَاصُ الكَرَامَةِ. نَيْلٌ مِنَ الكَرَامَةِ. פְּגִיעָה בַּמַּטָּרָה إِصَابَةُ الهَدَفِ. פְּגִיעָה בַּעֲבוֹדָה إِصَابَةٌ فِي العَمَلِ. פְּגִיעָתוֹ רָעָה مُؤْذِ(ي). ضَارٌّ.

פְּגִיעוּת נ' ١. سُهُولَةُ الإِصَابَةِ. ٢. حَسَّاسِيَّةٌ. تَأَثُّرٌ.

פְּגִישָׁה נ' (־שׁוֹת) ١. مُقَابَلَةٌ ج مُقَابَلَاتٌ. لِقَاءٌ ج لِقَاءَاتٌ. اِلْتِقَاءٌ. مُوَاجَهَةٌ. تَقَابُلٌ. ٢. اِجْتِمَاعٌ ج اِجْتِمَاعَاتٌ. פְּגִישַׁת מַחֲזוֹר اِجْتِمَاعُ الخِرِّيجِينَ. اللِّقَاءُ السَّنَوِيُّ لِلْخِرِّيجِينَ. פְּגִישָׁה עִוֶּרֶת أَوَّلُ لِقَاءٍ (بين رجل وامرأة، blind date).

פִּגֵּל פ' أَفْسَدَ. أَسَاءَ. لَوَّثَ. נִפְגַּל ١. فَسَدَ ـ. سَاءَ ـ. ٢. تَلَوَّثَ. تَنَجَّسَ. صَارَ مُحَرَّمًا. פֻּגַּל ١. أُفْسِدَ. ٢. لُوِّثَ. نُجِّسَ. حُرِّمَ. ٣. غُيِّرَ الطَّعْمُ (لكيلا يصلح للشرب). הִתְפַּגֵּל ١. فَسَدَ. تَلِفَ. ٢. تَحَرَّمَ. ٣. تَلَوَّثَ.

פִּגְלָה, פוגלה Ar. נ' (־לוֹת) فُجْلَةٌ ج فُجْلٌ ע' צְנוֹן.

פָּגַם פ' ١. ثَلَمَ ـ. فَلَّ ـ. أَتْلَفَ. أَخَلَّ. ٢. أَنْقَصَ. اِنْتَقَصَ. أَعَابَ. أَسَاءَ. شَوَّهَ. פָּגַם בִּסְפִירָה أَخْطَأَ فِي الحِسَابِ. غَلِطَ ـ فِي العَدِّ. נִפְגַּם ١. اِنْفَلَّ. تَثَلَّمَ. ٢. سَاءَ ـ. اِعْتَلَّ. إِخْتَلَّ. נִפְגְּמָה אָזְנוֹ سَاءَهُ السَّمَاعُ. لَمْ يُطِقِ السَّمَاعَ.

פְּגָם ז' (־מִים) عَيْبٌ ج عُيُوبٌ. نَقْصٌ. مَسَاءَةٌ ج مَسَاوِئُ. خَلَلٌ. عِلَّةٌ ج عِلَلٌ. مَطْعَنٌ ج مَطَاعِنُ. مَأْخَذٌ ج مَآخِذُ. شَائِبَةٌ ج شَوَائِبُ. טַעַם לִפְגָם مُخِلٌّ بِالذَّوْقِ السَّلِيمِ. לְלֹא פְּגָם لَا غُبَارَ عَلَيْهِ. لَا تَشُوبُهُ شَائِبَةٌ. קִבֵּל אוֹתוֹ עַל פְּגָמָיו أَخَذَهُ عَلَى عِلَّاتِهِ.

(פגן) הִפְגִּין פ' ١. تَظَاهَرَ. سَارَ ـ فِي مُظَاهَرَةٍ أَوْ مَسِيرَةٍ. اِحْتَجَّ. ٢. أَظْهَرَ. عَرَضَ ـ السِّلْعَةَ. رَوَّجَ. ٣. لَفَتَ ـ النَّظَرَ. تَجَاهَرَ بِـ. הִפְגִּין נוֹכְחוּת أَثْبَتَ وُجُودَهُ. הֻפְגַּן جُوهِرَ بِـ. عُرِضَ. أُسْتُعْرِضَ (في مسيرة).

פַּגָּנִי L ת' (־יִּים) وَثَنِيٌّ. خَاصٌّ بِعِبَادَةِ الأَصْنَامِ.

פַּגָּנִיּוּת נ' ١. وَثَنِيَّةٌ. عِبَادَةُ الأَصْنَامِ.

פֶּגָסוֹס L ש"פ الفَرَسُ الأَعْظَمُ (اسم كوكب في الاساطير اليونانية، pegasus) ومجازًا: رَبَّةُ الشِّعْرِ. مَصْدَرُ الوَحْيِ.

פָּגַע פ' ١. أَصَابَ. آذَى. اِنْتَابَ. اِعْتَرَى. تَعَرَّضَ لِـ. أَخَلَّ. خَرَقَ ـ. صَدَمَ ـ (سيارة). ٢. مَسَّ ـ. لَامَسَ. ٣. اِلْتَقَى بِـ. قَابَلَ. وَاجَهَ. ٤. أَهَانَ. تَطَاوَلَ عَلَى. نَالَ ـ مِنَ الكَرَامَةِ. مَسَّ (الشعور). جَرَحَ ـ (العواطف). حَقَّرَ. ٥. أَلَحَّ. פָּגַע בְּבִטָּחוֹן أَخَلَّ بِالأَمْنِ. خَرَقَ ـ حَالَةَ الأَمْنِ. פָּגַע בִּגְאֲוָתוֹ جَرَحَ كِبْرِيَاءَهُ. مَسَّ بِكَرَامَتِهِ. نَالَ مِنْ كَرَامَتِهِ. פָּגַע בּוֹ אָסוֹן حَلَّتْ بِهِ كَارِثَةٌ (مُصِيبَةٌ). أُصِيبَ بِكَارِثَةٍ. نُكِبَ. פָּגַע בִּכְבוֹדוֹ نَالَ مِنْ كَرَامَتِهِ. مَسَّ شَرَفَهُ (بِشَرَفِهِ). اِنْتَقَصَ مِنْ كَرَامَتِهِ. פָּגַע בַּמַּטָּרָה أَصَابَ الهَدَفَ. أَصَابَ مَطْعَنًا. פְּגַע וּבְרַח ضَرَبَ وَهَرَبَ ومجازًا: رَمَتْنِي بِدَائِهَا وَانْسَلَّتْ. שִׁיטַת פְּגַע וּבְרַח مَبْدَأُ الكَرِّ وَالفَرِّ (hit and run) נִפְגַּע ١. أُصِيبَ. تَأَذَّى. أُبْتُلِيَ بِـ. ٢. تَأَثَّرَ مِنْ. شَعَرَ بِالمَهَانَةِ. جُرِحَ شُعُورُهُ. אֵין שׁוֹטֶה נִפְגָּע ע' שׁוֹטֶה.

פֶּגַע ז' (פְּגָעִים) شَرٌّ ج شُرُورٌ. ضَرَرٌ ج أَضْرَارٌ. مُصَابٌ. مُصِيبَةٌ ج مَصَائِبُ. نَكْبَةٌ ج نَكَبَاتٌ. مَكْرُوهٌ. نَائِبَةٌ ج نَوَائِبُ. بَلِيَّةٌ ج بَلَايَا. رَزِيئَةٌ ج رَزَايَا. פֶּגַע רַע ١. شَيْطَانُ السُّوءِ. شِرِّيرٌ. ٢. ثَقِيلُ الظِّلِّ. مِلْحَاحٌ. مُزْعِجٌ. غَلَبَاوِيٌّ. אֵין רֶגַע בְּלִי פֶּגַע كُلُّ لَحْظَةٍ وَمَصَائِبُهَا. אוֹהֵב לְרֶגַע רוֹאֶה כָּל פֶּגַע جَاءَ يَطُلُّ شَافَ الكُلَّ. הוֹסִיף צָרָה עַל פֶּגַע زَادَ ضِغْثًا عَلَى إِبَالَةٍ. زَادَ الطِّينَ بِلَّةً.

פַּגְעָן ז' (־נִים) مُؤْذِ(ي). مُضِرٌّ. ضَارٌّ. مُسِيءٌ.

פִּגֵּר, פיגר פ' تَخَلَّفَ. تَأَخَّرَ. تَعَوَّقَ. تَقَهْقَرَ. قَصَّرَ فِي. تَوَانَى عَنْ. הִתְפַּגֵּר ١. فَطَسَ ـ. نَفَقَ ـ. مَاتَ ـ. ٢. تَمَاوَتَ. تَرَاءَى وَكَأَنَّهُ جُثَّةٌ هَامِدَةٌ.

פֶּגֶר ז' (פְּגָרִים) فَطِيسَةٌ ج فَطَائِسُ. رِمَّةٌ ج رِمَمٌ. جُثَّةٌ مَيْتٍ وَخُصُوصًا لِحَيَوَانٍ. جِيفَةٌ ج جِيَفٌ. פֶּגֶר מֻטָּל فَطِيسَةٌ (ملقاة على الارض) ومجازًا: مُتَقَاعِسٌ. بَطَّالٌ.

פַּגְרָה נ' (־רוֹת) عُطْلَةٌ ج عُطَلٌ. عُطْلَةٌ رَسْمِيَّةٌ.

פָּגַשׁ פ׳ لَقِيَ ـ اِلْتَقَى. قَابَلَ. وَاجَهَ. اِجْتَمَعَ بِـ صَادَفَ. **נִפְגַּשׁ** اِلْتَقَى. اِجْتَمَعَ بِـ تَقَابَلَ مَعَ. **שְׁנֵי קַוִּים מַקְבִּילִים לֹא יִפָּגְשׁוּ** في الهندسة: خَطَّانِ مُتَوَازِيَانِ لاَ يَلْتَقِيَانِ. **הִפְגִּישׁ** وَاجَهَ بَيْنَ. جَمَعَ ـ بَيْنَ. هَيَّأَ لِقَاءً مَعَ.

פֵּד Eu. ר׳ ضِمَادَةٌ (pad).

פֶּדָגוֹג G ר׳ (־גִים) ١. مُرَبٍّ(ي). مُثَقِّفٌ. ٢. مُعَلِّمٌ. مُدَرِّسٌ.

פֶּדָגוֹגִי ת׳ (־גִים) بِيدَاغُوجِيٌّ. تَرْبَوِيٌّ. تَثْقِيفِيٌّ. تَعْلِيمِيٌّ.

פֶּדָגוֹגְיָה נ׳ عِلْمُ التَّرْبِيَةِ. فَنُّ التَّعْلِيمِ (التَّدْرِيسِ). بِيدَاجُوجِيَا.

פָּדָה פ׳ ١. فَدَى ـ اِفْتَدَى ومجازًا: خَلَّصَ. أَنْقَذَ. نَجَّى. حَرَّرَ. أَعْتَقَ. ٢. فَكَّ ـ الرَّهْنَ. ٣. سَدَّدَ. **נִפְדָּה** ١. اُفْتُدِيَ. ٢. أُعْتِقَ. حُرِّرَ. نُجِّيَ. ٣. سُدِّدَ. **צִיּוֹן בְּמִשְׁפָּט תִּפָּדֶה** صِهْيَوْنُ تَنْجُو بِالْحَقِّ ومجازًا: العَدْلُ أَسَاسُ المُلْكِ.

פָּדוּי ת׳ (פְּדוּיִים) مُفْتَدًى. مُعْتَقٌ. مُحَرَّرٌ. مُفْرَجٌ عَنْهُ. مُسْتَرَدٌّ. **פְּדוּיֵי שֶׁבִי** المُفْرَجُ عَنْهُمْ مِنَ الأَسْرِ.

פֶּדוֹפִיל G ר׳ (־לִים) عَاشِقُ غِلْمَانٍ.

פֶּדוֹפִילְיָה נ׳ حُبُّ (عِشْقُ) الغِلْمَانِ.

פִּדּוּר, פִּידּוּר ר׳ مَسْحٌ بِالبُودْرَةِ. تَبَرُّجٌ بِالبُودْرَةِ.

פְּדוּת נ׳ فِدًى. فِدَاءٌ. اِفْتِدَاءٌ. عِتْقٌ. تَحْرِيرٌ.

פַּדַּחַת נ׳ (־דְּחוֹת) ١. جَبِينٌ. جَبْهَةٌ ج جَبَهَاتٌ. مُقَدَّمُ الرَّأْسِ.

פֶּדְיָאטֶר G ר׳ (־אטְרִים) أَخِصَّائِيٌّ فِي طِبِّ الأَطْفَالِ. طَبِيبُ الأَطْفَالِ.

פֶּדְיָאטְרִיָּה נ׳ طِبُّ الأَطْفَالِ. تَخَصُّصٌ بِأَمْرَاضِ الأَطْفَالِ.

פְּדִיָּה, פדייה נ׳ فَدًى. فِدَاءٌ. اِفْتِدَاءٌ. دَفْعُ فِدْيَةٍ أَوْ بَدَلٍ. إِعْتَاقٌ. فَكٌّ.

פִּדְיוֹן ר׳ (־נוֹת) ١. فِدَاءٌ. اِفْتِدَاءٌ. فِدْيَةٌ ج فِدًى. ٢. فَكُّ الرَّهْنِ. دَفْعُ أَوْ تَسْدِيدُ الدَّيْنِ. ٣. دِيَةٌ. بَدَلُ النَّفْسِ. حَقُّ القَتِيلِ. ٤. مَدْخُولٌ (من المبيعات) ج مَدْخُولاَتٌ. مَبِيعَاتٌ. **פִּדְיוֹן הַבֵּן** في اليهودية: فِدَاءُ الوَلَدِ البِكْرِ (طقس ديني يفتدى فيه الابن البكر في اليوم الثلاثين من ولادته حسب الشريعة اليهودية). **פִּדְיוֹן שְׁבוּיִים** اِفْتِدَاءُ الأَسْرَى. دَفْعُ بَدَلِ تَحْرِيرِ الأَسْرَى. **פִּדְיוֹן מַשְׁכַּנְתָּה** فَكُّ الرَّهْنِ. تَسْدِيدُ القَرْضِ (على الدار مثلاً).

פַּדִּיחָה A נ׳ (־חוֹת) فَضِيحَةٌ ج فَضَائِحُ. اِنْكِشَافُ المَعَايِبِ.

פֶּדִיקוּר F ר׳ تَقْرِيمُ أَظَافِرِ الأَقْدَامِ. العِنَايَةُ بِالأَقْدَامِ وَتَجْمِيلُهَا.

פֶּדִיקוּרִיסְט ר׳ (־טִים) أَخِصَّائِيٌّ بِعِلاَجِ الأَقْدَامِ.

פֶּדָל F ר׳ (־לִים) بَدَّالٌ. دَوَّاسَةٌ (pedal) ע׳ דַּוְשָׁה.

פַּדְלָאָה Y נ׳ (־אוֹת) كَسُولٌ. مُتَوَانٍ(ي).

פַּדָּן ר׳ (־נִים) فَدَّانٌ ج أَفْدِنَةٌ وفَدَادِينُ (ارض مساحتها ثلاثة دونمات).

פֶּדַנְט It ר׳ (־טִים) ١. مُتَأَنِّقٌ. مُتَحَذْلِقٌ. ٢. مُدَقِّقٌ فِي صَغَائِرِ الأُمُورِ ע׳ נוֹקְדָן.

פֶּדַנְטִי ת׳ (־טִים) ١. مُتَفَيْهِقٌ. تَأَنُّقِيٌّ. تَحَذْلُقِيٌّ. ٢. مُدَقِّقٌ فِي صَغَائِرِ الأُمُورِ.

פֶּדַנְטִיּוּת נ׳ ١. حَذْلَقَةٌ. تَحَذْلُقٌ. مُغَالاَةٌ فِي التَّأَنُّقِ. ٢. تَدْقِيقٌ فِي صَغَائِرِ الأُمُورِ. إِفْرَاطٌ فِي التَّدْقِيقِ.

פִּדֵּר, פִּידֵּר פ׳ بَوْدَرَ. ذَرَّ البُودْرَةَ. مَسَحَ ـ بِالمَسَاحِيقِ. **פֻּדַּר** مُسِحَ بِالبُودْرَةِ. عُولِجَ بِالمَسَاحِيقِ. **הִתְפַּדֵּר** تَبَوْدَرَ. مَسَحَ وَجْهَهُ بِالبُودْرَةِ. تَجَمَّلَ.

פֶּדֶרָטִיבִי L ת׳ (־בִים) اِتِّحَادِيٌّ. فِدِرَالِيٌّ.

פֶּדֶרָלִי ת׳ (־לִים) فِدِرَالِيٌّ. اِتِّحَادِيٌّ. مَا يَخُصُّ الاتِّحَادَ. **מִשְׁטָר פֶּדֶרָלִי** نِظَامٌ اتِّحَادِيٌّ. نِظَامُ حُكْمٍ فِدِرَالِيٌّ.

פֶּדֶרָלִיזְם ר׳ ١. فِدِرَالِيَّةٌ. اِتِّحَادِيَّةٌ. ٢. حَرَكَةٌ اتِّحَادِيَّةٌ (نظام حكم يتاسس على اتحاد الولايات مع منحها شيئًا من الاستقلال).

פֶּדֶרָלִיסְט ר׳ (־טִים) اِتِّحَادِيٌّ. فِدِرَالِيٌّ. مَنْ يُنَادِي بِالنِّظَامِ الفِدِرَالِيِّ.

פֶּדֶרַצְיָה נ׳ (־יוֹת) ١. اِتِّحَادٌ ج اِتِّحَادَاتٌ. دَوْلَةٌ اتِّحَادِيَّةٌ (فِدِرَالِيَّةٌ). ٢. اِتِّحَادٌ (بين منظمات).

פֶּה ר׳ (־פִּיּוֹת) فُوهٌ ج أَفْوَاهٌ. فَمٌ (فُمٌ) ج أَفْمَامٌ وأَفْوَاهٌ. ثَغْرٌ ج ثُغُورٌ ومجازًا: فُوهَةٌ. فُوَّهَةٌ ج فُوَّهَاتٌ. فَتْحَةٌ ج فَتَحَاتٌ. ثَغْرَةٌ ج ثَغَرَاتٌ. **פֶּה אֶחָד** بِالإِجْمَاعِ. بِاتِّفَاقِ الآرَاءِ. بِلاَ مُعَارَضَةٍ. **פֶּה אֶל פֶּה** شِفَاهًا. مُشَافَهَةً. وَجْهًا لِوَجْهٍ. **פֶּה גָּדוֹל** ١. مُتَشَدِّقٌ. مِكْثَارٌ. كَثِيرُ الكَلاَمِ. ٢. وَاشٍ(ي) ج وُشَاةٌ. **פֶּה לָפֶה** مِنْ رُكْنٍ إِلَى رُكْنٍ ومجازًا: مَلِيءٌ. غَاصٌّ. مُكْتَظٌّ. **פֶּה קָדוֹשׁ** شَخْصِيَّةٌ مُقَدَّسَةٌ. شَخْصٌ مُوَقَّرٌ. **בְּפֶה מָלֵא** بِصَرَاحَةٍ تَامَّةٍ. بِكُلِّ وُضُوحٍ. دُونَ خَوْفٍ. **זָוִית הַפֶּה** شِدْقٌ ج أَشْدَاقٌ. **בַּחֲצִי פֶּה** بِتَرَدُّدٍ. بِعَدَمِ رَغْبَةٍ. **בְּכָל פֶּה** بِنَهَمٍ. بِشَرَاهَةٍ. مِلْءَ الفَمِ. بِفَجْعَنَةٍ. **מִפֶּה אֶל פֶּה, מִפֶּה לָפֶה** مِنْ أَقْصَاهُ إِلَى أَدْنَاهُ. مُكْتَظٌّ بِـ (قاعة). مَلِيءٌ. **מִפֶּה לְאֹזֶן** سِرًّا. هَمْسًا. لاَ بِالعَلَنِ. **הַנְשָׁמָה מִפֶּה לָפֶה** التَّنَفُّسُ بِالفَمِ عَلَى الفَمِ. **עַל (בְּעַל) פֶּה** شِفَاهًا. شَفَوِيًّا. عَنْ ظَهْرِ قَلْبٍ. **תּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה** ע׳ תּוֹרָה. **כְּבַד פֶּה** ثَقِيلُ اللِّسَانِ. مُتَلَعْثِمٌ. عَيٌّ. أَلْكَنُ ج لُكْنٌ ن׳ لَكْنَاءُ. **יָד לַפֶּה!** صَهْ! أُسْكُتْ! اِخْرَسْ! **מוֹצָא פֶּה** كَلاَمٌ. نُطْقٌ. تَفَوُّهٌ. **בְּהוּל פֶּה** بَذَاءَةُ لِسَانٍ. قَوْلُ الفُحْشِ. إِسْفَافٌ. **פִּתְחוֹן פֶּה** ١. طَلاَقَةُ لِسَانٍ. ٢. ذَرِيعَةٌ ج ذَرَائِعُ. حُجَّةٌ ج حُجَجٌ. عُذْرٌ ج أَعْذَارٌ. **פִּיו הִכְשִׁילוֹ (לְכָדוֹ)** لِسَانُهُ أَدَانَهُ. لِسَانُهُ أَوْقَعَهُ فِي المَكِيدَةِ. **הִגְדִּיל פִּיו, הִגְדִּיל בְּפִיו עַל־** تَطَاوَلَ بِلِسَانِهِ عَلَى. **הָיָה לְפֶה לִפְלוֹנִי** تَكَلَّمَ بِلِسَانِ (بِاسْمِ) فُلاَنٍ. **הִמְרָה אֶת פִּיו** خَالَفَ أَمْرَهُ. لَمْ يَصْدَعْ لِأَمْرِهِ. **הִרְחִיב פִּיו עַל־** شَمِتَ ـ بِـ تَطَاوَلَ عَلَى. **יִסָּכֵר פִּיו** فَلْيَخْرَسْ! (دعاء). **כָּתַב מִפִּי פְלוֹנִי** دَوَّنَ عَنْ لِسَانِ فُلاَنٍ. نَقَلَ مَا أَمْلاَهُ فُلاَنٌ عَلَيْهِ. **נִבֵּל אֶת פִּיו** أَتَى بِبَذِيءِ الكَلاَمِ. أَقْذَعَ بِالكَلاَمِ. أَسَفَّ. **נָצַר אֶת פִּיו** صَانَ ـ لِسَانَهُ. اِمْتَنَعَ عَنِ الكَلاَمِ. **סָתַם אֶת פִּי פְלוֹנִי** أَلْقَمَ فُلاَنًا الحَجَرَ. أَفْحَمَهُ. شَكَمَ فَاهُ. **עָבַר אֶת פִּי**

פְּלוֹנִי خالف أمر فلان. עָבַר מִפֶּה לְפֶה لاكته الأفواه. تناقلته الأفواه (الألسن). פָּעַר אֶת פִּיו ١. فغر فاه. فتح فمه. ٢. فغر فاه دهشة. صعق من الدهشة. פָּצָה אֶת פִּיו ١. همّ بالكلام. نطق ـ ٣. فغر (فتح) فاه. צָחַק מְלוֹא פִּיו ضحك ملء شدقيه. أغرب (أغرق) في الضحك. قهقه. שָׂם בְּפִי פְלוֹנִי لقّن فلانا ما يقوله. שָׁאַל אֶת פִּיו إستأنس برأيه. تلقى موافقته. طلب رضاه. שָׂם יָד (כַּף) עַל פֶּה (לְפֶה) وضع يده على فيه. أمسك عن الكلام. لاذ بالصمت. שָׁמַר פִּיו صان لسانه. كان حذرا في كلامه. إحترس. שָׁגוּר בְּפִיו دارج على لسانه. سائر على لسانه. معتاد على. פִּיו וְלִבּוֹ שָׁוִים عفيف الجهيرة والسريرة. يقول ما يعني بصراحة. פִּיךָ יַעֲנֶה בָּךְ من فمك أدينك. אֶחָד בַּפֶּה וְאֶחָד בַּלֵּב ذو وجهين. ذو لسانين. منافق. אֵין כֹּחוֹ אֶלָּא בְּפִיו حلو اللسان قليل الإحسان. لسانه حصانه. אַל תִּפְתַּח פֶּה לַשָּׂטָן مجازا: لا تملأ الدنيا شؤما. לֹא מִפִּיו אָנוּ חַיִּים مجازا: لا يعتمد عليه. لا يعول عليه. מְלֹא פִּיו מַיִם كمن في فيه ماء. وقف واجما. لم يحرك ساكنا. הַלֵּב עֵשֶׂר וְהַפֶּה טָפֵל مجازا: الأعمال بالنيات. פִּי הַשְּׁבֻעַת شرج ج أشراج ع׳ טַבַּעַת. כְּפִי حسب. بموجب ع׳ כְּפִי. לְפִי חֶרֶב بحد السيف. بقوة السلاح. פִּי שְׁנַיִם, פִּי שְׁלוֹשָׁה ضعفان. ثلاثة أضعاف.

פֹּה תה"פ هنا. ههنا. في هذا المكان. في هذا المطرح. מִפֹּה من هنا. פֹּה וָשָׁם هنا وهناك. ذات اليمين وذات الشمال. אֵי פֹּה... אֵי שָׁם في مكان ما. في موضع ما. לֹא פֹּה וְלֹא שָׁם لا هنا ولا هناك. لا في العير ولا في النفير. עַד פֹּה إلى هنا. إلى هذا الحد. פֹּה נִקְבַּר هنا يرقد (كتابة اسم متوفى في شاهد قبر. باختصار: פ"נ).

פָה F ז׳ فا (اسم النغمة الرابعة في السلّم الموسيقي).

פְּהוּק, פִּיהוּק ז׳ (־קים) تثاؤب.

פְּהִיָּה, פהייה נ׳ (־יוֹת) بطء. تباطؤ. تعوّق.

פִּהֵק פ׳ تثاءب ـ تثاءب. פִּהֵק تثاءب.

פַּהְקָן ז׳ (־נִים) ١. ثئب. كثير التثاؤب. ٢. كسول.

פּוּאָה .Ar נ׳ في النبات: فوّة (عشب يستخرج منه اللون الأحمر).

פּוֹאֶזְיָה G נ׳ قصيدة ج قصائد. شعر ע׳ פִּיּוּט.

פּוֹאֶטִיקָה G נ׳ الفن الشعري. بحث الفن الشعري.

פּוֹאֶמָה נ׳ (־מוֹת) قصيدة ج قصائد. شعر ج أشعار. قريض.

פּוֹאֶנְטָה F נ׳ (־טוֹת) نقطة ج نقط ونقاط. نقطة مركزية. بيت القصيد.

פּוֹאֶנְצְיָאנָה ע׳ צֶאֱלוֹן.

פו"ב .En ר"ת خالص المصاريف على الباخرة. فوب (F.O.B. - Free On Board).

פּוֹבְּיָה G נ׳ (־יוֹת) في علم النفس: خوف مرضي. رهبة. ذعر. هلع ע׳ בַּעַת.

פּוּבְּלִיצִיסְט L ז׳ (־טים) أديب المقالة. كاتب مقالات في الصحف.

פּוּבְּלִיצִיסְטִי ת׳ (־טִיִּים) متعلق بأدب الصحف. خاص بكتابة المقالات الفكرية والأدبية في الصحف.

פּוּבְּלִיצִיסְטִיקָה נ׳ أدب المقالة. أدب الصحافة. كتابة مقالات فكرية وأدبية في الصحف.

פּוּבְּלִיקַצְיָה L נ׳ إعلان على الجمهور. إصدار.

(פוג) פָּג פ׳ ١. ذاب ـ إنخلع قلبه (من هول المفاجأة). ٢. تلاشى. تبخر. خمد ـ ٣. لغي. بطل ـ إنتهى مفعوله. פָּג לִבּוֹ ذاب قلبه دهشة. صعق. ذهل. פָּג תָּקְפּוֹ إنتهى مفعوله. إنتهى العمل به. הִתְפּוֹגֵג ١. صعق من الدهشة. ٢. تلاشى. فتر ـ ضعف ـ وهن (يوهن). ٣. صحا ـ ثاب إلى رشده. הֵפִיג خفف. فرج الهم. هدّأ. سكن الألم. بدد الشكوك. הוּפַג خف ـ ضعف. إنفرج. تبدد.

פּוּגָה נ׳ (־גוֹת) ١. توقف. إستراحة. ٢. مهادنة. هدنة قصيرة ע׳ הֲפוּגָה. פוּגַת לֵב ١. ذهول. دهشة. ٢. أسف.

פוּגָה .It נ׳ (־גוֹת) في الموسيقى: التسلسل الموسيقي (تاليف موسيقي تتلاحق فيه عدة أصوات في موضوع واحد، fugue).

פוּגָטוֹ .It ז׳ (־טוֹת) مقطوعة موسيقية بأسلوب التسلسل المتلاحق (fugato).

פּוֹגֵעַ ת׳ (־גְעִים) مسيء. مهين. مؤذ(ي). مضر. مصيب بأذى.

פּוֹגְעָנִי ת׳ (־יִּים) مؤذ(ي). مصيب. ضارب. ماس.

פּוֹגְרוֹם R ז׳ (־מִים) مذبحة مدبرة ج مذابح. إضطرابات دموية (ضد فئة معينة).

פּוֹדַגְרָה G נ׳ ١. في الطب: النقرس. ٢. داء المفاصل ע׳ צִנִּית.

פּוֹדְיוּם L ז׳ (־מִים) منصة قائد الفرقة الموسيقية.

פּוּדִינְג .En ז׳ (־גִים) بودنغ. عقبى الطعام.

פּוּדֶל .Gr ז׳ (־לִים) بودل (كلب كث الشعر وذكي) ومجازا: مطواع. منصاع.

פּוּדְרָה F נ׳ (־רוֹת) بودرة. مسحوق ج مساحيق. ذرور.

פּוּדְרִיָּה, פודרייה נ׳ (־יוֹת) علبة البودرة.

פּוּן ע׳ פֵּן.

פּוֹזָה F נ׳ (־זוֹת) ١. وضعية. وضع (خصوصا لدى التصوير) ج أوضاع. موقف ج مواقف. وقفة ע׳ מַעֲמָד. ٢. تنكر. تظاهر بمظهر. تكلف زي.

פּוֹזִיטִיב L ז׳ (־בִים) إيجاب. صورة موجبة (في التصوير). إثبات.

פוֹזִיטִיבִי ת׳ (־בִיִּים) مُوجَبٌ. إيجَابِيٌّ. وَضْعِيٌّ (قانون).

פוֹזִיטִיבִיזְם ז׳ الفَلْسَفَةُ الوَضْعِيَّةُ. الفَلْسَفَةُ الإيجَابِيَّةُ (تنكر فلسفة ما وراء الطبيعة وتقول ان التجربة الملموسة والوقائع العلمية هي اساس المعرفة).

פוֹזִיטִיבִיסְט ז׳ (־טִים) مُؤَيِّدٌ لِلْفَلْسَفَةِ الوَضْعِيَّةِ.

פוֹזִיצְיָה L נ׳ (־יוֹת) ١. وَضْعِيَّةٌ. وَضْعٌ ج أَوْضَاعٌ. حَالَةٌ ج حَالاَتٌ. ٢. في الموسيقى: وَضْعُ الأَصَابِعِ عَلَى الآلَةِ المُوسِيقِيَّةِ ע׳ מַצָּב. ٣. مجازًا: وِجْهَةُ نَظَرٍ. مَنْظُورٌ.

פוֹזֵל ת׳ (־זְלִים) أَحْوَلُ العَيْنِ ج حُولٌ נ׳ حَوْلاَءُ. أَزْوَرُ ج زُورٌ נ׳ زَوْرَاءُ.

פוֹזְלָנִי ת׳ (־נִיִּים) أَحْوَلُ. أَزْوَرُ.

פוּזְמָק ע׳ פֻּזְמָק.

(פוח) הֵפִיחַ פ׳ ١. نَفَخَ ـُ نَفَثَ ـِ ٢. فَوَّحَ. أَرِجَ. عَطَّرَ. نَشَرَ ـُ الرَّائِحَةَ. ٣. مجازًا: نَطَقَ ـِ عَبَّرَ. فَاهَ ـُ ٤. فَسَا ـُ ضَرَطَ ـِ הֵפִיחַ כְּזָבִים رَوَّجَ الأَكَاذِيبَ. הֵפִיחַ בּוֹ רוּחַ חַיִּים بَعَثَ (نَفَثَ) فِيهِ الحَيَاةَ. أَعَادَ إِلَيْهِ الحَيَاةَ.

פּוֹחֵז ת׳ (־חֲזִים) ١. نَزِقٌ. أَهْوَجُ ج هُوجٌ נ׳ هَوْجَاءُ. طَائِشٌ. أَرْعَنُ ج رُعْنٌ נ׳ رَعْنَاءُ. جَامِحٌ. عَابِثٌ. ٢. مجازًا: عِفْرِيتٌ ج عَفَارِيتُ. شَقِيٌّ ج أَشْقِيَاءُ. ذُو مَقَالِبَ.

פּוֹחֵחַ ת׳ (־חָחִים) ١. رَثُّ الثِّيَابِ. مُبَهْدَلٌ. مُشَرْشَحٌ. ٢. نَزِقٌ. طَائِشٌ.

פּוּחְלָץ ע׳ פֻּחְלָץ.

פּוֹחָר Ar. ז׳ (־חָרִים) فَخَّارِيٌّ. فَاخُورِيٌّ. خَزَّافٌ.

פּוֹחֵת ת׳ (־חֲתִים) مُتَنَاقِصٌ ע׳ פָּחַת.

פוּטְבּוֹל En. ז׳ لُعْبَةُ كُرَةِ القَدَمِ الأَمْرِيكِيَّةِ.

פוֹטוֹ G ١. بَادِئَةٌ بِاللاَّتِينِيَّةِ مَعْنَاهَا: ضَوْءٌ (ضَوْءٌ). ضَوْئِيٌّ (ضَوْئِيٌّ). ٢. فُوتُوغْرَافِيٌّ. ٣. اختصار פוֹטוֹגְרַפְיָה تَصْوِيرٌ فُوتُوغْرَافِيٌّ. مَحَلُّ التَّصْوِيرِ الشَّمْسِيِّ.

פוֹטוֹאֶלֶקְטְרִי G ת׳ (־רִיִּים) كَهْرَبَائِيٌّ ضَوْئِيٌّ. תָּא פוֹטוֹאֶלֶקְטְרִי خَلِيَّةٌ كَهْرَبَائِيَّةٌ ضَوْئِيَّةٌ.

פוֹטוֹאֶלֶקְטְרִיּוּת נ׳ الكَهْرَبَائِيَّةُ الضَّوْئِيَّةُ (ميزة بعض المواد لتوليد طاقة كهربائية لدى سقوط حزم ضوئية عليها).

פוֹטוֹגֶנִי G ת׳ (־נִיִּים) مُلاَئِمٌ لِلتَّصْوِيرِ الفُوتُوغْرَافِيِّ. نَاجِحٌ أَمَامَ الكَامِيرَا.

פוֹטוֹגֶנִיּוּת נ׳ مُلاَءَمَةٌ لِلتَّصْوِيرِ. رَوْعَةٌ فُوتُوغْرَافِيَّةٌ.

פוֹטוֹגְרָף G ז׳ (־פִים) مُصَوِّرٌ فُوتُوغْرَافِيٌّ. رَسَّامٌ עק׳.

פוֹטוֹגְרָפִי ת׳ (־פִיִּים) تَصْوِيرِيٌّ. فُوتُوغْرَافِيٌّ.

פוֹטוֹגְרַפְיָה נ׳ فَنُّ التَّصْوِيرِ. فُوتُوغْرَافِيَا.

פוֹטוֹמוֹנְטָז׳ ז׳ تَجْمِيعٌ فُوتُوغْرَافِيٌّ. مُونْتَاجٌ سِينَمَائِيٌّ أَوْ تِلِفِزْيُونِيٌّ.

פוֹטוֹן G ז׳ (־נִים) ضَوْئِيَّةٌ (ضَوْئِيَّةٌ). فُوتُونٌ (وحدة طاقة ضوئية تساوي حزمة من الاشعاع الكهرمغنيطي لا يمكن تقسيمها الى وحدات اصغر وتتحرك في سرعة الضوء، photon).

פוֹטוֹסִינְתֶזָה G נ׳ تَمْثِيلٌ ضَوْئِيٌّ. تَمْثِيلٌ كُلُورُوفِيلِيٌّ (عملية تكوين السكر في الخلايا النباتية).

פוֹטוֹסְפֵרָה G נ׳ الغِلاَفُ الضَّوْئِيُّ (الجو الغازي المرئي الذي يحيط بالكواكب).

פוּטוּרוֹלוֹגְיָה L נ׳ المُسْتَقْبَلِيَّةُ. عِلْمُ المُسْتَقْبَلِ ע׳ עֲתִידָנוּת.

פוּטוּרִיזְם ז׳ في الفن: المُسْتَقْبَلِيَّةُ (حركة فنية تعبر عن التطلع للمستقبل).

פּוֹטֶנְצְיָאל L ז׳ (־לִים) ١. في الفيزياء: جُهْدٌ. طَاقَةٌ كَامِنَةٌ. ٢. إِحْتِمَالٌ. إِمْكَانِيَّةٌ. إِحْتِمَالُ الوُجُودِ.

פּוֹטֶנְצְיָאלִי ת׳ (־לִיִּים) كَامِنٌ. مُحْتَمَلٌ. إِحْتِمَالِيٌّ. مُمْكِنُ الوُجُودِ. אֶנֶרְגְּיָה פּוֹטֶנְצְיָאלִית طَاقَةٌ كَامِنَةٌ. قُوَّةٌ مُحْتَمَلَةُ الاسْتِغْلاَلِ.

פּוֹטֶנְצְיָה L נ׳ (־יוֹת) فَعَّالِيَّةٌ. قُدْرَةٌ. قُوَّةٌ كَامِنَةٌ. בְּפּוֹטֶנְצְיָה ضِمْنًا. إِقْتِدَارًا. بِصُورَةٍ مُحْتَمَلَةٍ ע׳ כֹּחַ, בְּכֹחַ.

פּוּטֶר Gr. ז׳ قُمَاشٌ (يستعمل لصنع ملابس الرياضة).

פּוֹטַשׁ En. ז׳ بُوتَاس. أَيْدرُوكْسِيدُ البُوتَاسْيُوم. أُشْنَان.

פּוּטְשׁ Gr. ז׳ ١. إِنْقِلاَبٌ ج إِنْقِلاَبَاتٌ. ٢. إِنْقِلاَبٌ فَاشِلٌ ע׳ הֲפִיכָה.

פּוּי, פּוּיָה מ״ק إِخْص! (تعبير عن التقزز).

פּוֹיְלֶה שְׁטִיק Y סל׳ تَهَرُّبٌ. تَمَلُّصٌ مِنَ المَسْؤُولِيَّةِ.

פּוּךְ ז׳ ١. كُحْلٌ. إِثْمِدٌ. أَنْتِيمُوَان. קָרְעָה עֵינֶיהָ בַּפּוּךְ كَحَّلَتْ عَيْنَيْهَا بِالكُحْلِ.

פּוֹל ז׳ (־לִים) ١. فُولٌ (نبات من فصيلة القطانيات). بَاقِلاَءُ. بَاقِلَّى. ٢. حَبَّةٌ ج حَبٌّ.

פּוּל En. ז׳ صُنْدُوقٌ مَالِيٌّ وَغَيْرُهُ يَشْتَرِكُ فِيهِ عَدَدٌ مِنَ المُسَاهِمِينَ (للحدّ من المنافسة بينهم في تحديد الارباح).

פּוֹלֶג ע׳ פֹּלֶג.

פּוֹלוֹ En. ז׳ بُولُو (لعبة شبيهة بالهوكي تجرى على صهوة الجياد).

פּוֹלוֹנֶז F ז׳ بُولُونِيز. رَقْصَةٌ بُولَنْدِيَّةٌ قَوْمِيَّةٌ بِإِيقَاعِ ثَلاَثَةِ أَرْبَاعٍ.

פּוֹלוֹנְיוּם Pd. ז׳ بُولُونْيُوم (عنصر كيماوي مشع).

פּוּלְחָן ע׳ פֻּלְחָן.

פּוֹלִיגוֹן G ז׳ (־נִים) مُضَلَّعٌ مُتَعَدِّدُ الزَّوَايَا.

פּוֹלִיגְלוֹט G ז׳ (־טִים) مُتَعَدِّدُ اللُّغَاتِ (الأَلْسُنِ). مَنْ يُجِيدُ عِدَّةَ لُغَاتٍ.

פּוֹלִיגָמִי G ת׳ (־מִיִּים) مَا يَتَعَلَّقُ بِتَعَدُّدِ الزَّوْجَاتِ.

פּוֹלִיגַמְיָה נ تَعَدُّدُ الزَّوْجَاتِ (لرجل واحد).

פּוֹלִיגְרָף G ז (־פִים) ١. كَشَّافُ (مِكْشَافُ) الكِذْبِ ר׳ מְכוֹנַת, מְכוֹנַת אֱמֶת. ٢. مِرْسَمٌ جَامِعٌ. بُولِيغْرَاف (الة تقوم بتسجيل دفعات كهربائية او ميكانيكية مختلفة في آن واحد).

פּוֹלְיוֹ L ז صَفْحَةٌ كَبِيرَةٌ (بحجم ٢٠x٣٢ سم).

פּוֹלְיוֹ G ז شَلَلُ الأَطْفَالِ ר׳ שִׁתּוּק, שִׁתּוּק יְלָדִים.

פּוֹלִיטוּרָה L נ (־רוֹת) تَلْمِيعُ الأَثَاثِ. صَبْغُ المُوبِيلْيَاتِ بِاللَّكِ.

פּוֹלִיטִי G ת׳ (־יִים) سِيَاسِيٌّ ר׳ מְדִינִי. אֲסִירִים פּוֹלִיטִיִּים مُعْتَقَلُونَ سِيَاسِيُّونَ.

פּוֹלִיטִיזַצְיָה נ تَسْيِيسٌ (استقلال السياسة لشؤون يجب الاّ تكون سياسية). פּוֹלִיטִיזַצְיָה שֶׁל הַדָּת تَسْيِيسُ الدِّينِ. إِسْتِغْلَالُ الدِّينِ لِأَغْرَاضٍ سِيَاسِيَّةٍ.

פּוֹלִיטֶכְנִיּוֹן G ז (־נִים) مَدْرَسَةٌ صِنَاعِيَّةٌ (فَنِّيَّةٌ). كُلِّيَّةٌ لِلْعُلُومِ الهَنْدَسِيَّةِ وَالتِّقْنِيَّةِ.

פּוֹלִימֶר ז (־רִים) بُولِيمَر (مركب كيماوي يتكون من اجزاء متماثلة).

פּוֹלִימֶרִיזַצְיָה G נ في الكيمياء: بَلْمَرَة (عملية يتحد فيها جزيئان فرديان او جزيئات فردية لتكوّن جزيئًا كبيرًا وتستخدم لتكوين بعض المنتجات كاللدائن والالياف الصناعية).

פּוֹלִין, פּוֹלַנְיָה שם פ׳ بُولَنْدَا (دولة اوربية مجاورة لروسيا).

פּוֹלִינוֹם G ז (־מִים) في الجبر: مُتَعَدِّدُ الحُدُودِ. عِبَارَةٌ جَبْرِيَّةٌ تَتَأَلَّفُ مِنْ حَدَّيْنِ أَوْ أَكْثَرَ.

פּוֹלִיסָה F נ (־סוֹת) بُولِيسَةٌ ج بَوَالِسُ. بُولِيصَةٌ ج بَوَالِصُ. شَهَادَةُ تَأْمِينٍ ר׳ בִּטּוּחַ, תְּעוּדַת בִּטּוּחַ.

פּוֹלִיסֵמִי G ת׳ (־יִים) كَلِمَةٌ مُتَعَدِّدَةُ المَعَانِي.

פּוֹלִיפּ G ז (־פִים) في الطب: جَيْبٌ أَنْفِيٌّ ج جُيُوبٌ أَنْفِيَّةٌ. سَلِيلَةٌ ج سَلِيلَاتٌ. وَرَمُ الغِشَاءِ المُخَاطِيِّ.

פּוֹלִיפוֹנְיָה G נ (־יוֹת) في الموسيقى: تَعَدُّدُ الأَصْوَاتِ أَوِ الأَنْغَامِ.

פּוֹלִיצְיָה G נ بُولِيسٌ بَلَدِيٌّ. شُرْطَةٌ البَلَدِيَّةِ.

פּוֹלִיתֵאִיזְם G ז تَعَدُّدُ الآلِهَةِ. الإِيمَانُ بِعِدَّةِ آلِهَةٍ. شِرْكٌ.

פּוֹלִיתֵאִיסְט ז (־טִים) مُؤْمِنٌ بِعِدَّةِ آلِهَةٍ. مُشْرِكٌ.

פּוֹלְמוּס ר׳ פֻּלְמוּס.

פּוֹלָנִי L ת״ז (־נִים, ־יוֹת) بُولَنْدِيٌّ. ذُو جِنْسِيَّةٍ بُولَنْدِيَّةٍ.

פּוֹלָנִית נ اللُّغَةُ البُولَنْدِيَّةُ.

פּוּלְסָא, פֻּלְסָא Ar. ז سَوْطٌ ج سِيَاطٌ وَأَسْوَاطٌ ר׳ שׁוֹט. פּוּלְסֵי דְנוּרָא ضَرْبٌ بِسِيَاطٍ مِنْ نَارٍ ومجازًا: ١. وَهَجٌ. شُعَاعٌ. ٢. طَقْسٌ يَهُودِيٌّ قَبَلِيٌّ يُجْرَى فِي مَقْبَرَةٍ هَدَفُهُ الدُّعَاءُ لِمَوْتِ شَخْصٍ يُعْتَبَرُ كَافِرًا أَوْ إِحْبَاطِ خِطَّةٍ مُعَيَّنَةٍ.

פּוֹלְקָה נ (־קוֹת) بُولْكَا (رقصة تشيكية شعبية ذات ايقاع سريع).

פּוֹלְקְלוֹר En. ז ١. فُولْكُلُور. مَأْثُورَاتٌ (تَقَالِيدُ) شَعْبِيَّةٌ. الفَنُّ الشَّعْبِيُّ. ٢. بَحْثُ التَّقَالِيدِ الشَّعْبِيَّةِ ר׳ יֶדַע, יְדַע עַם.

פּוֹלְקְלוֹרִי, פּוֹלְקְלוֹרִיסְטִי ת׳ (־יִים) فُولْكُلُورِيٌّ. شَعْبِيٌّ. خَاصٌّ بِالتَّقَالِيدِ وَالعَادَاتِ وَالقِصَصِ الشَّعْبِيَّةِ.

פּוֹלָרוֹאִיד En. ז مُسْتَقْطِبَةٌ (لوحة سليلوئيد لاستقطاب الضوء).

פּוֹלָרִי L ת׳ (־יִים) قُطْبِيٌّ ومجازًا: مُسْتَقْطَبٌ. مُتَنَاقِضٌ.

פּוֹלָרִיּוּת נ قُطْبِيَّةٌ ومجازًا: إِسْتِقْطَابٌ. تَبَاعُدٌ. تَطَرُّفٌ.

פּוֹלָרִיזַצְיָה נ في الفيزياء: إِسْتِقْطَابٌ (في الضوء والكهرباء) ومجازًا: تَطَرُّفٌ. تَنَاقُضٌ تَامٌّ.

פּוֹלָרִיס ז النَّجْمُ القُطْبِيُّ ר׳ כּוֹכָב, כּוֹכַב הַצָּפוֹן.

פּוֹלְשׁ ז (־לְשִׁים) غَازٍ(ي) ج غُزَاةٌ. مُحْتَلٌّ. مُجْتَاحٌ. مُعْتَدٍ(ي). مُقْتَحِمٌ.

פּוֹלְשָׁנִי ת׳ (־יִים) إِقْتِحَامِيٌّ. إِجْتِيَاحِيٌّ. مُتَطَفِّلٌ. مُتَوَغِّلٌ.

פּוּם, פּוּמָא Ar. ז فَمٌ ج أَفْوَاهٌ وَأَفْمَامٌ ר׳ פֶּה. סְתִימָא לְפוּמֵיהּ مجازًا: أَلْقَمَهُ اللَّهُ الحَجَرَ. أَسْكَتَهُ اللَّهُ. فَلْيَخْرَسْ!

פו״ם ר״ת פִּקּוּד וּמַטֶּה في الجيش: قِيَادَةٌ وَأَرْكَانٌ.

פּוּמְבִּי ר׳ פֻּמְבִּי, פֻּמְבִּי.

פּוּמָה נ (־מוֹת) بُومَا. أَسَدٌ أَمْرِيكِيٌّ (puma).

פּוּמִיָּה נ (־יוֹת) فُوهَةٌ (فُوهَةٌ). فُوَّهَةٌ ج فُوَّهَاتٌ.

פּוּמִית נ (־יוֹת) فُوَّهَةٌ. فَمٌ. مَبْسِمٌ ר׳ פֶּה.

פּוֹמֶלָה L נ (־לוֹת) بُومِيلَى (ثمرة من الحمضيات كبيرة pomello).

פּוֹמְפָּה F נ مِضَخَّةٌ يَدَوِيَّةٌ مَاصَّةٌ لِلْقَاذُورَاتِ فِي مَغْسَلٍ.

פּוֹמְפּוֹזִי ת׳ (־יִים) ١. فَخْمٌ. ذُو أُبَّهَةٍ. طَنَّانٌ (اسلوب). ٢. مُعْجَبٌ بِنَفْسِهِ.

פּוֹמְפּוֹזִיּוּת נ ١. أُبَّهَةٌ. فَخَامَةٌ. ٢. إِعْتِدَادٌ بِالنَّفْسِ.

פּוֹמְפִּייה ר׳ פֻּמְפִּיָּה.

פּוּמְפֶּרְנִיקֶל ז خُبْزٌ مِنَ الشَّيْلَمِ أَوِ الجَوْدَارِ.

פּוֹן־ Gr. فُون (كلمة تسبق اسم العائلة). سَيِّدٌ.

פַּנְדַּנְגּוֹ, פּוּנְדַּנְגּוֹ Sp. ז بَافَان. رَقْصَةٌ إِسْبَانِيَّةٌ قَدِيمَةٌ بَطِيئَةُ الإِيقَاعِ.

פּוּנְדָּמֶנְטָלִי L ת׳ (־יִים) أَصْلِيٌّ. جَوْهَرِيٌّ. أَسَاسِيٌّ. مَبْدَئِيٌّ.

פּוּנְדָּמֶנְטָלִיזְם ז ١. في المسيحية: مَذْهَبُ العِصْمَةِ (حركة بروتستانتية قامت في القرن العشرين تؤكد على ان الكتاب المقدس بما فيه الانجيل معصوم من

الخطا في جميع القضايا). ٢. في الاسلام: أُصُولِيَّةٌ. ٣. التَّمَسُّكُ بِحَبْلِ الدِّينِ وَمُعَارَضَةُ كُلِّ تَجْدِيدٍ فِيهِ وَلَوْ اقْتَضَى ذلِكَ مُقَاوَمَتَهُ بِالسِّلَاحِ. تَعَصُّبٌ دِينِيٌّ شَدِيدٌ. تَزَمُّتٌ.

פוּנְדָּמֶנְטָלִיסְט ז׳ (־טִים) ١. أُصُولِيٌّ. ٢. دَاعِيَةٌ أُصُولِيٌّ إِسْلَامِيٌّ.

פונדק ע׳ פֻּנְדָּק.

פּוֹנֶה תו״ז (־נִים) مُرَاجِعٌ. طَالِبٌ. سَائِلٌ ע׳ פָּנָה.

פוֹנוֹגְרָמָה G נ׳ (־מוֹת) ١. أُسْطُوَانَةٌ مُوسِيقِيَّةٌ ج أُسْطُوَانَاتٌ. ٢. في علم الاصوات: مَقْطَعٌ صَوْتِيٌّ. فُونُوغْرَام.

פוֹנוֹגְרָף G ז׳ (־פִים) الحَاكِي. فُونُوغْرَاف.

פוֹנוֹלוֹגְיָה נ׳ عِلْمُ الأَصْوَاتِ (النُّطْقِيَّاتِ). فُونُولُوجْيَا (phonology).

פּוּנְט L ז׳ (־טִים) ١. لِيرَةٌ ج لِيرَاتٌ. جُنَيْهٌ ج جُنَيْهَاتٌ. ٢. بَاوِنْد ע׳ לִיטְרָה.

פוֹנְט F ז׳ (־טִים) في الطباعة: بَنْط ע׳ גּוֹפָן.

פוֹנֵטִי G ת׳ (־טִיִּים) صَوْتِيٌّ. مَا يَتَعَلَّقُ بِعِلْمِ الصَّوْتِيَّاتِ. כְּתִיב פוֹנֵטִי كِتَابَةٌ بِالأَلِفْبَاءِ الصَّوْتِيَّةِ.

פוֹנֵטִיקָה נ׳ عِلْمُ الأَصْوَاتِ (الصَّوْتِيَّاتِ) (phonetics).

פּוֹנִי L ז׳ سِيسِي. حِصَانٌ صَغِيرٌ. بُونِي.

פוֹנֵמָה G נ׳ (־מוֹת) الفُونِيمَة. الوَحْدَةُ الصُّغْرَى فِي نُطْقِ اللُّغَةِ (phoneme).

פּוּנְץ׳, פּוּנְשׁ En. ז׳ مَزِيجٌ سَاخِنٌ مِنَ النَّبِيذِ الحَارِّ مُتَبَّلٌ بِالسُّكَّرِ وَالقِرْفَةِ وَعَصِيرِ الفَوَاكِهِ.

פוּנְקְצְיָה L נ׳ (־יוֹת) ١. وَظِيفَةٌ ج وَظَائِفُ. عَمَلٌ ج أَعْمَالٌ ע׳ תַּפְקִיד. ٢. في الرياضيات: دَالَّةٌ.

פוּנְקְצְיוֹנָלִי ת׳ (־יִּים) وَظِيفِيٌّ. عَمَلِيٌّ. أَدَائِيٌّ. מַקָּשׁ פוּנְקְצְיוֹנָלִי في الحواسيب: مِفْتَاحٌ وَظِيفِيٌّ (وَظَائِفِيٌّ).

פוּנְקְצְיוֹנָלִיּוּת נ׳ وَظِيفِيَّةٌ. وَظَائِفِيَّةٌ. تَرَابُطٌ فِي الوَظِيفَةِ.

פוּנְקְצְיוֹנֵר ז׳ (־רִים) مُوَظَّفٌ. مُؤَدِّي المُهِمَّةِ. פוּנְקְצְיוֹנֵר מִפְלַגְתִּי مُوَظَّفٌ حِزْبِيٌّ.

פּוֹסְט L بَادِئَةٌ بِمَعْنَى: بَعْدَ. عَقِبَ. פּוֹסְט מוֹרְטֶם ١. تَشْرِيحُ الجُثَّةِ بَعْدَ الوَفَاةِ. ٢. مجازًا: تَحْلِيلُ الوَقَائِعِ. تَحْلِيلُ قَضِيَّةٍ فِي خِتَامِهَا. פּוֹסְט פַקְטוּם بَعْدَ الحَادِثِ ע׳ בְּדִיעֲבַד.

פּוֹסְטָה L נ׳ (־טוֹת) بُوسْتَة ע׳ דֹּאַר.

פּוֹסְטֵמָה .Sp נ׳ (־מוֹת) أَرْعَنُ. مُؤْذٍ(ي). ثَقِيلُ الدَّمِ.

פוֹסְפוֹר G ז׳ فُوسْفُور ע׳ זַרְחָן.

פוֹסְפָט G ז׳ (־טִים) فُوسْفَات. أَمْلَاحُ الفُوسْفَاتِ.

פּוֹסֵק ז׳ (־סְקִים) ١. حَكَمٌ. فَاصِلٌ. فَيْصَلٌ. نَاطِقٌ بِالحُكْمِ. مُقَرِّرٌ. ٢. حَاخَام. مُفْتٍ(ي) (في امور دينية يهودية). مُجْتَهِدٌ. פּוֹסְקִים كُتُبُ الفَتَاوَى (الدينية اليهودية). פּוֹסֵק אַחֲרוֹן الفَيْصَلُ. لَهُ فَصْلُ الخَاطِبِ. الحُكْمُ النِّهَائِيُّ.

פּוֹסְקָנִי ת׳ (־נִיִּים) فَاصِلٌ. بَاتٌّ. حَاسِمٌ. قَاطِعٌ.

פּוֹעֵל ז׳ (־עֲלִים) ١. عَامِلٌ ج عُمَّالٌ وعَامِلُونَ. شَغَّالٌ. كَادِحٌ. ٢. فَاعِلٌ. فَعَّالٌ. مُؤَثِّرٌ ע׳ פָּעַל. ٣. مُنَفِّذٌ. مُنْجِزٌ. פּוֹעֵל מִקְצוֹעִי عَامِلٌ حِرَفِيٌّ (مِهْنِيٌّ). عَامِلٌ مَاهِرٌ. פּוֹעֵל פָּשׁוּט (שָׁחוֹר) عَامِلٌ بَسِيطٌ. شَغِيلٌ ج شَغِيلَةٌ. عَامِلٌ غَيْرُ حِرَفِيٍّ. תְּנוּעַת הַפּוֹעֲלִים الحَرَكَةُ العُمَّالِيَّةُ.

פּוֹעֲלִי ת׳ (־לִיִּים) عُمَّالِيٌّ. خَاصٌّ بِالعُمَّالِ. אִרְגּוּנִים פּוֹעֲלִיִּים مُنَظَّمَاتٌ (نِقَابَاتٌ) عُمَّالِيَّةٌ.

פּוֹעַם ע׳ פָּעַם.

פּוֹפ L ז׳ ١. البُوب. فَنٌّ حَدِيثٌ خُصُوصًا فِي المُوسِيقَى. ٢. مُوسِيقَى البُوب.

פּוּף F ז׳ (־פִים) بُوف. حَشِيَّةٌ مُنْتَفِخَةٌ تُوضَعُ عَلَى الأَرْضِ لِلْجُلُوسِ عَلَيْهَا.

פּוֹפּוּלִיזְם L ז׳ إِرْضَاءُ الجَمَاهِيرِ. النَّزْعَةُ الشَّعْبِيَّةُ. النُّزُولُ إِلَى المُسْتَوَى الشَّعْبِيِّ لِسَدِّ رَغَبَاتِ الجَمَاهِيرِ.

פּוֹפּוּלִיסְט ז׳ (־טִים) مَنْ يُحَاوِلُ إِرْضَاءَ الجَمَاهِيرِ (خصوصًا في السياسة).

פּוֹפּוּלָרִי L ת׳ (־רִיִּים) ١. شَعْبِيٌّ. رَائِجٌ (كتاب). مَشْهُورٌ. ٢. مُتَمَتِّعٌ بِشَعْبِيَّةٍ. مَحْبُوبٌ. يُشَارُ إِلَيْهِ بِالبَنَانِ.

פּוֹפּוּלָרִיּוּת נ׳ ١. شَعْبِيَّةٌ. ٢. بَسَاطَةٌ. ٣. رَوَاجٌ. ٤. تَمَتُّعٌ بِشَعْبِيَّةٍ. شُهْرَةٌ.

פּוֹפּוּלָרִיזַצְיָה נ׳ ١. تَبْسِيطٌ (العلوم مثلاً). ٢. تَرْوِيجٌ.

פּוּפִּיק Y ז׳ (־קִים) سُرَّةٌ (تجويف في وسط البطن). קָפַץ מֵעַל הַפּוּפִּיק סל׳ حَاوَلَ الوُصُولَ إِلَى مَا فَوْقَ طَاقَتِهِ. רָעַד לוֹ הַפּוּפִּיק סל׳ إِرْتَعَشَ مِنَ الخَوْفِ.

פּוֹפְּלִין F ז׳ بُوبْلِين (نسيج حريري).

פּוֹפְּקוֹרְן .En ז׳ ذُرَةٌ مَنْفُوخَةٌ. فُشَارٌ. مَنْدُورَةٌ ע׳ תִּירָס.

(פוץ) פָּץ פ׳ ١. تَقَشَّعَ. إِنْتَثَرَ. تَبَدَّدَ. ٢. نَبَسَ ـ نَطَقَ ـ ע׳ פָּצָה. נָפוֹץ ١. تَبَعْثَرَ. تَبَدَّدَ. تَنَاثَرَ. تَطَايَرَ. إِنْقَشَعَ (سحاب). ٢. عَمَّ ـ شَاعَ ـ ذَاعَ ـ رَاجَ ـ إِنْتَشَرَ. ٣. تَوَزَّعَ. נָפוֹצוּ לְכָל עֵבֶר ذَهَبُوا تَحْتَ كُلِّ كَوْكَبٍ. تَفَرَّقُوا أَيْدِيَ سَبَأٍ. تَفَرَّقُوا. הֵפִיץ ١. بَعْثَرَ. نَثَرَ ـ شَتَّتَ. فَرَّقَ. ٢. نَشَرَ ـ بَثَّ ـ أَذَاعَ. وَزَّعَ. رَوَّجَ. أَشَاعَ. הֵפִיץ שְׁמוּעָה رَوَّجَ إِشَاعَةً. הֵפִיץ אוֹר עַל־ أَلْقَى الضَّوْءَ عَلَى. أَوْضَحَ. הוּפַץ نُثِرَ. تَشَتَّتَ. إِنْتَشَرَ. تَوَزَّعَ. أُذِيعَ. رُوِّجَ.

פּוֹצְעָנִי ת׳ (־נִיִּים) جَارِحٌ. خَادِشٌ.

פּוֹצֵץ ת׳ (־צְצִים) مُنْدَفِعٌ. إِنْدِفَاعِيٌّ. הֶגֶה פּוֹצֵץ في علم الاصوات: حَرْفٌ لَهَوِيٌّ. صَوْتٌ انْفِجَارِيٌّ (مثل: ב, כ, פ).

(פוק) פָּק פ׳ تَرَنَّحَ (من التعب والضعف). إصْطَكَّ (الركبة). **פִּרְקָיו פָּקוּ מִרֹב פַּחַד** إصْطَكَّتْ رُكْبَتَاهُ خَوْفًا. **הֵפִיק** ١. إسْتَخْرَجَ. إسْتَمَدَّ. إسْتَخْلَصَ. إسْتَحْصَلَ. ٢. أَنْتَجَ (فيلما). نَفَّذَ. ٣. نَالَ ـ وَجَدَ (يَجِدُ). حَقَّقَ مَا أَرَادَ. ٤. عَبَّرَ عَنْ. نَطَقَ ـ بِـ. **הֵפִיק זְמָמוֹ** قَضَى وَطَرَهُ. حَقَّقَ مَأْرَبَهُ. نَفَّذَ مَكِيدَتَهُ. **הֵפִיק סֶרֶט** أَنْتَجَ فِيلْمًا. **הֵפִיק רָצוֹן מִפְּלוֹנִי** أَرْضَى (رَضَّى) فُلانًا. طَيَّبَ خَاطِرَهُ. **הֵפִיק תּוֹעֶלֶת** إسْتَفَادَ مِنْ. نَالَ (جَنَى) ـ فَائِدَةً مِنْ. **הוּפַק** ١. أُسْتُخْرِجَ. أُسْتُحْصِلَ. أُسْتُمِدَّ. ٢. أُنْتِجَ. نُفِّذَ.

פּוֹקֵד ז׳ (־קְדִים) ١. عَامِلُ إحْصَاءِ السُّكَّانِ. ٢. آمِرٌ. مُوصٍ(ي) ע׳ פקד.

פּוּקָה .Ar נ׳ (־קוֹת) عَقَبَةٌ ج عَقَبَاتٌ. عَائِقٌ ج عَوَائِقُ.

פּוֹקוּס L ז׳ (־סִים) في العدسات: بُؤْرَةٌ ע׳ מוֹקֵד. **בְּפוֹקוּס** مُرَكَّزٌ فِي ע׳ מִקּוּד.

פּוֹקְסְטְרוֹט .En ז׳ رَقْصَةُ الفُوكْسْتْرُوت (ذات ايقاع من اربعة ارباع).

פּוֹקֶר .En ז׳ لُعْبَةُ البُوكَر (poker). **פְּנֵי פּוֹקֶר** وَجْهٌ لاَ يَنِمُّ عَنْ مَشَاعِرِ صَاحِبِهِ.

(פור) הֵפִיר פ׳ نَقَضَ ـ خَرَقَ ـ نَكَثَ ـ خَالَفَ ע׳ (פרר) הֵפֵר. أَلْغَى. فَسَخَ ـ (العقد). أَخَلَّ بِـ خَانَ ـ (العهد). **הֵפִיר בְּרִית** نَقَضَ المُعَاهَدَةَ. خَرَقَ المِيثَاقَ. **הֵפִיר הַבְטָחָה** نَكَثَ الوَعْدَ. أَخْلَفَ العَهْدَ. **מֵפִיר שְׁבִיתָה** مُخِلٌّ بِالإضْرَابِ. **הוּפַר** إنْتَقَضَ. خُرِقَ. أُنْتُهِكَ. أُخِلَّ بِـ إنْفَسَخَ. **פּוֹרֵר, הִתְפּוֹרֵר** ע׳ (פרר).

פּוּר ז׳ (־רִים) قُرْعَةٌ. نَصِيبٌ. حَظٌّ ج حُظُوظٌ. **פּוּרִים** ע׳ פּוּרִים. **הִפִּיל פּוּר** أَلْقَى القُرْعَةَ. أَجْرَى اليَانَصِيبَ. **נָפַל (הוּטַל) הַפּוּר** وَقَعَتِ القُرْعَةُ. قُضِيَ (إنْتَهَى) الأَمْرُ. **נָפַל הַפּוּר עַל־** وَقَعَتِ القُرْعَةُ عَلَى. رَسَا (وَقَعَ) الخِيَارُ عَلَى.

פּוֹרֶה ת׳ (־רִים) ١. خَصِبٌ. مُخْصِبٌ. مُثْمِرٌ. مُغِلٌّ. مُنْجِبٌ. وَلُودٌ. ٢. مُنْتِجٌ. إنْتَاجِيٌّ. مُدِرٌّ لِلأَرْبَاحِ. غَزِيرٌ. **הַסַּהַר הַפּוֹרֶה** الهِلاَلُ الخَصِيبُ (العراق وسوريا ولبنان).

פּוֹרוּם L ז׳ (־מִים) ١. مُنْتَدًى ج مُنْتَدَيَاتٌ. مَجْمَعٌ ج مَجَامِعُ. هَيْئَةٌ ج هَيْئَاتٌ. ٢. قديمًا: سَاحَةٌ عَامَّةٌ فِي مَدِينَةٍ رُومَانِيَّةٍ حَيْثُ تَجَمَّعَتْ مُؤَسَّسَاتُ الحُكْمِ كَالقِشْلَةِ فِي أَيَّامِ العُثْمَانِيِّينَ. ٣. نِصَابٌ قَانُونِيٌّ.

פּוּרוּנְקוּל L ז׳ (־לִים) خُرَاجٌ. دُمَّلَةٌ ע׳ סִרְטָה.

פּוֹרֵחַ ת׳ (־רְחִים) ١. زَاهِرٌ. زَاهٍ(ي). نَاضِرٌ. ٢. مجازًا: مُزْدَهِرٌ. نَامٍ(ي). نَاجِحٌ. ٣. طَائِرٌ. مُحَلِّقٌ. **אוֹרֵחַ פּוֹרֵחַ** مُتَسَكِّعٌ. **גִּנָּה פּוֹרַחַת** حَدِيقَةٌ غَنَّاءُ (نَاضِرَةُ الزُّهُورِ). **עֲסָקִים פּוֹרְחִים** أَعْمَالٌ رَابِحَةٌ. أَشْغَالٌ مُدِرَّةٌ لِلأَرْبَاحِ.

פּוֹרְטֶה .It תה״פ في الموسيقى: جَهْوَرِيٌّ (نغم مرتفع، forte).

פּוֹרְטוּגָזִי, פּוֹרְטוּגָלִי ת׳ (־זִים, ־לִים) بُرْتُغَالِيٌّ. مِنْ بِلاَدِ البُرْتُغَالِ.

פּוֹרְטוּגָל ש״פ البُرْتُغَالُ (دولة اوربية تجاور اسبانيا).

פּוֹרְטוּנָה L נ׳ إلَهَةُ الحَظِّ وَالخِصْبِ (في الاساطير الرومية).

פּוֹרְטִיסִימוֹ .It תה״פ في الموسيقى: فِي مُنْتَهَى الشِّدَّةِ.

פּוֹרְטְרֶט F ז׳ (־טִים) صُورَةُ الوَجْهِ. صُورَةُ شَخْصٍ ע׳ דְּיוֹקָן.

פּוֹרִיּוּת נ׳ خُصُوبَةٌ. إنْجَابٌ. غَزَارَةٌ.

פּוּרִיזְם L ז׳ ١. طَهَارَةٌ. طُهْرِيَّةٌ. تَزَمُّتٌ. بِيُورِيتَانِيَّةٌ. ٢. نَقَاءُ اللُّغَةِ. فَصَاحَةُ اللُّغَةِ وَاللِّسَانِ ע׳ טַהֲרָנוּת.

פּוּרִיטָנִי ת׳ (־נִים) ١. مُتَزَمِّتٌ. المُتَشَدِّدُ فِي طَهَارَةِ الأَخْلاَقِ. ٢. المُتَشَدِّدُ فِي الفَصَاحَةِ ע׳ טַהֲרָן.

פּוּרִיטָנִיּוּת נ׳ تَزَمُّتٌ. تَزَمُّتِيَّةٌ. طَهَارَةٌ. ومجازًا: بَسَاطَةٌ. الغُلُوُّ فِي التَّوَاضُعِ.

פּוּרִים ז׳ ١. عِيدُ البُورِيم (يقع في ١٤ و ١٥ آذار العبري احتفالا بخلاص يهود بابل وفارس من المذبحة التي اعدها لهم هامان). عِيدُ المَسَاخِرِ. **פּוּרִים שׁוּשָׁן** الاحْتِفَالُ بِعِيدِ البُورِيمِ فِي ١٥ آذَارَ فِي المُدُنِ المُحَصَّنَةِ مِثْلِ القُدْسِ. **לֹא כָּל יוֹם פּוּרִים** مجازًا: لاَ تَحْدُثُ مُعْجِزَةٌ كُلَّ يَوْمٍ. مَا كُلَّ مَرَّةٍ تَسْلَمُ الجَرَّةُ.

פּוֹרֶל .Gr ע׳ קְרוֹטְפָה.

פּוֹרְמָה L נ׳ (־מוֹת) شَكْلٌ ج أَشْكَالٌ. صُورَةٌ ج صُوَرٌ. حَجْمٌ ج أَحْجَامٌ. **הוּא בְּפוֹרְמָה** סל إنَّهُ فِي حَالَةٍ طَبِيعِيَّةٍ. **פְּרוֹ פוֹרְמָה** فِي الظَّاهِرِ. لِرَفْعِ العَتَبِ.

פּוֹרְמוּלָה L נ׳ (־לוֹת) صِيغَةٌ ע׳ נֻסְחָה.

פּוֹרְמָט F ז׳ (־טִים) قَطْعٌ. حَجْمٌ ج أَحْجَامٌ. تَصْمِيمٌ. **סֵפֶר בְּפוֹרְמָט גָּדוֹל** كِتَابٌ مِنَ القَطْعِ الكَبِيرِ.

פּוֹרְמִיקָה, פּוֹרמייקה .En נ׳ فُورْمَايْكَا (مادة لدائنية صامدة للحرارة تلبس بها صفائح الاثاث لوقايتها من الحريق).

פּוֹרְמָלִי .En ת׳ (־לִיִּים) ١. شَكْلِيٌّ. صُورِيٌّ. ظَاهِرِيٌّ. ٢. رَسْمِيٌّ.

פּוֹרְמָלִיּוּת נ׳, **פּוֹרְמָלִיזְם** ז׳ شَكْلِيَّةٌ. تَقَيُّدٌ بِالإجْرَاءَاتِ الرَّسْمِيَّةِ.

פּוֹרְמָלִין .En ז׳ فُورْمَالِين (محلول يستعمل للتعقيم).

פּוֹרְמָלִיסְט ז׳ (־טִים) شَكْلِيٌّ. مُتَقَيِّدٌ بِالشَّكْلِيَّاتِ.

פּוֹרְמַצְיָה L נ׳ (־יוֹת) ١. تَكَوُّنٌ. تَشْكِيلٌ ج تَشْكِيلاَتٌ ע׳ תְּצוּרָה. ٢. مَبْنًى جِيُولُوجِيٌّ. تَكْوِينٌ ج تَكْوِينَاتٌ. ٣. تَشْكِيلَةٌ عَسْكَرِيَّةٌ. مَفْرَزَةٌ ج مَفَارِزُ.

פּוֹרְנוֹגְרָפִי G ת׳ (־פִיִּים) خَلاَعِيٌّ. فَحَّاشٌ. جِنْسِيٌّ. بُورْنُو.

פּוֹרְנוֹגְרַפְיָה נ׳ تَأْلِيفٌ خَلاَعِيٌّ. تَأْلِيفٌ فَحَّاشٌ. الكُتُبُ أَوِ الصُّوَرُ الخَلاَعِيَّةُ.

פּוּרְנִיר G ז׳ خَشَبٌ رَقَائِقِيٌّ ע׳ לָבִיד.

פּוֹרֵעַ ז׳ (־רְעִים) مُشَاغِبٌ. عَنِيفٌ. مُعْتَدٍ(ي). مُؤْذٍ(ي).

פּוֹרְעָנוּת ע׳ פֻּרְעָנוּת.

פּוֹרְפִירָה G נ׳ (־רוֹת) ثَوْبٌ مِنَ الأُرْجُوَانِ الثَّمِينِ.

פּוֹרֵץ תו״ז (־רְצִים) ١. سَاطٍ(ي). لِصٌّ ج لُصُوصٌ. حَرَامِيٌّ ج حَرَامِيَّةٌ. مُقْتَحِمٌ.

٢. مُدَامٌ. ٣. مِرْيَاعٌ. التَّيْسُ الَّذِي يَقُودُ القَطِيعَ ר׳ מַשְׁכּוֹכִית. פּוֹרֵץ גֶּדֶר اللِّصُّ الظَّرِيفُ.

פּוֹרְצֶלָן F ע׳ חַרְסִינָה.

פּוֹרְצָנִי ת׳ (־נִיִּים) إقْتِحَامِيٌّ. إنْدِفَاعِيٌّ. مُتَدَفِّعٌ.

פורקן ע׳ פֻּרְקָן.

פּוֹרְרָה, פּוֹרְפִירָה A נ׳ (־רוֹת) فُرْفِيرَا. دُوْلَمَة (لعبة لمقال).

פּוֹרֶקֶת נ׳ (־רְקוֹת) زَوْرَقُ تَفْرِيغِ حُمُولَةِ السَّفِينَةِ.

פּוֹרֵשׁ ז׳ (־רְשִׁים) مُعْتَزِلٌ. مُتَنَحٍّ (ي). مُتَزَوٍ(ي). مُعْتَكِفٌ. مُنْشَقٌّ. הַפּוֹרְשִׁים בָּאִסְלָאם الْمُعْتَزِلَةُ (فئة ظهرت في صدر الاسلام نادت باعتزال اهل السنة والخوارج. اعتمدت المنطق والقياس في النقاش وتفت القضاء والقدر. نشأت في البصرة كان امامها واصل بن عطاء).

פורתא ע׳ פּוּרְתָא.

פּוּשׁ .En ז׳ دَفْعَةٌ. حَثٌّ. تَشْجِيعٌ.

פּוֹשֵׁט ת״ז (־שְׁטִים) ١. بَاسِطٌ. مَادٌّ. ٢. نَازِعٌ. مُزِيلٌ. ٣. غَازٍ(ي) ج غُزَاةٌ. مُهَاجِمٌ. פּוֹשֵׁט יָד مُسْتَجْدٍ(ي). مُتَسَوِّلٌ. مُسْتَعْطٍ(ي). شَحَّاذٌ. פּוֹשֵׁט עוֹר سَلَّاخٌ. كَاشِطُ الجِلْدِ ومجازًا: إسْتِغْلَالِيٌّ. פּוֹשֵׁט רֶגֶל مُفْلِسٌ.

פּוּשְׁט, פּוּשְׁטָק Y תו״ז (־טִים, ־קִים) أَزْعَرُ. أَهْوَجُ. بَشِتٌ.

פּוֹשֵׁעַ ז׳ (־שְׁעִים) مُجْرِمٌ. جَانٍ(ي) ج جُنَاةٌ. آثِمٌ. مُذْنِبٌ. פּוֹשֵׁעַ מוּעָד مُجْرِمٌ عَائِدٌ (ذُو سَوَابِقَ). مُجْرِمٌ مُحْتَرِفٌ. פּוֹשֵׁעַ מִלְחָמָה مُجْرِمُ حَرْبٍ.

פּוֹשֵׁר ת׳ (־שְׁרִים) ١. فَاتِرٌ. دَافِئٌ. ٢. مجازًا: بَارِدٌ. غَيْرُ مُتَحَمِّسٍ. لَامُبَالٍ. אָדָם פּוֹשֵׁר إنْسَانٌ فَاتِرٌ. יַחַס פּוֹשֵׁר مُعَامَلَةٌ فَاتِرَةٌ. הַנְּכְוָה בְּרוֹתְחִים נוֹשֵׁף בְּפוֹשְׁרִים مَنْ نَهَشَتْهُ الحَيَّةُ حَذِرَ الرَّسَنَ. المَلْسُوعُ يَخَافُ مِنْ جَرَّةِ الحَبْلِ.

פּוֹשְׁרִין مَاءٌ دَافِئٌ. فَاتِرٌ.

פּוּשֶׁר .En ז׳ (־רִים) ١. وُصُولِيٌّ. ذُو نُفُوذٍ. مَنْ يَعْلَمُ مِنْ أَيْنَ تُؤْكَلُ الكَتِفُ. ٢. تَاجِرُ مُخَدِّرَاتٍ.

פּוֹשְׁרָנִי ת׳ (־נִיִּים) مُبَرَّدٌ. فَاتِرٌ. مُعْتَدِلٌ.

פות ע׳ פֹּת.

פּוֹתֶה ת׳ (־תִים) سَاذِجٌ ج سُذَّجٌ. مُغَفَّلٌ ע׳ פֶּתִי.

פּוֹתְחָן ז׳ (־נִים) فَتَّاحَةٌ (اداة فتح العلب واغطية الزجاجات).

פּוֹתַחַת נ׳ (־תְחוֹת) ١. فَاتِحُ (فَشَّاشَةُ) الأَقْفَالِ.

פּוֹתֵר ז׳ (־תְרִים) حَلَّالٌ (مشاكل مثلاً). פּוֹתֵר חֲלוֹמוֹת العَيَّافُ. مُفَسِّرُ الأَحْلَامِ.

פַּז, פָּז ז׳ ١. إبْرِيزٌ. ذَهَبٌ خَالِصٌ. ٢. سَاطِعٌ. بَرَّاقٌ. הִזְדַּמְּנוּת פָּז فُرْصَةٌ ذَهَبِيَّةٌ لَا تُعَوَّضُ. יָקָר מִפָּז أَغْلَى مِنَ الذَّهَبِ. نَفِيسٌ جِدًّا. לֹא יְסֻלֶּה בְּפָז لَا يُقَدَّرُ بِثَمَنٍ. ثَمِينٌ. نَفِيسٌ.

פָּזָה G נ׳ (־זוֹת) ١. طَوْرٌ ج أَطْوَارٌ. مَرْحَلَةٌ ج مَرَاحِلُ. ٢. شَكْلٌ ج أَشْكَالٌ. حَالَةٌ ج حَالَاتٌ.

פִּזּוּז, פִּיזוּז ז׳ (־זִים) رَقْصٌ. تَرَاقُصٌ.

פִּזּוּם, פִּיזוּם ז׳ دَنْدَنَةٌ. طَنْطَنَةٌ. هَمْهَمَةٌ. إنْشَادٌ. غِنَاءٌ.

פָּזוּר ת׳ (פְּזוּרִים) مُبَعْثَرٌ. مَنْثُورٌ. مُفَرَّقٌ. مُشَتَّتٌ. פְּזוּר נֶפֶשׁ, פְּזוּר דַּעַת شَارِدُ الذِّهْنِ. مُنْسَرِحُ الفِكْرِ. سَرْحَانُ.

פִּזּוּר, פִּיזוּר ז׳ نَثْرٌ بِذُورٍ. بَعْثَرَةٌ. نَشْرٌ. تَوْزِيعٌ. تَفْرِيقُ مُظَاهَرَةٍ. تَبْذِيرٌ. حَلُّ بَرْلَمَانٍ. فَضٌّ. פִּזּוּר הָאֻכְלוּסִין تَوْزِيعُ السُّكَّانِ. פִּזּוּר הַהַפְגָּנָה تَفْرِيقُ مُظَاهَرَةٍ.

פִּזּוּר נֶפֶשׁ شُرُودُ ذِهْنٍ. إنْسِرَاحُ الفِكْرِ. سَهْوٌ.

פְּזוּרָה נ׳ (־רוֹת) شَتَاتٌ. شَعَثٌ. تَشَتُّتٌ. جَالِيَةٌ ج جَالِيَاتٌ.

פִּזֵּז, פִּיזֵּז פ׳ تَحَرَّكَ. رَقَصَ ـُ. تَرَاقَصَ. نَطَّ ـُ.

פַּזְזָן ת׳ (־נִים) مُتَرَاقِصٌ. نَطَّاطٌ.

פָּזִיז ת׳ (פְּזִיזִים) مُتَهَوِّرٌ. مُتَسَرِّعٌ. عَجُولٌ. نَزِقٌ. مُنْدَفِعٌ.

פְּזִיזוּת נ׳ تَهَوُّرٌ. تَسَرُّعٌ. نَزَقٌ. رُعُونَةٌ. إنْدِفَاعٌ. طَيْشٌ.

פְּזִילָה נ׳ (־לוֹת) ١. حَوَلٌ. زَوَرٌ. ٢. غَمْزَةُ طَمَعٍ.

פָּזַל פ׳ ١. حَوِلَ ـَ إحْوَلَّ. كَانَ بِهِ زَوَرٌ. ٢. مجازًا: غَمَزَ ـِ جَانِبًا طَمَعًا فِي الحُظْوَةِ. ٣. أَمَالَ نَظَرَهُ. פָּזְלָה إحْوَلَّتْ عَيْنُهُ.

פָּזֶל .En ז׳ (־לִים) لُغْزُ الصُّوَرِ ע׳ תַּצְרֵף, תַּצְרֵף.

פַּזְלָן ז׳ (־נִים) أَحْوَلُ ج حُولٌ נ׳ حَوْلَاءُ. أَزْوَرُ ج زُورٌ נ׳ زَوْرَاءُ.

פַּזְלָנוּת נ׳ زَوَرٌ. مَيْلٌ إلَى الحَوَلِ. عَدَمُ تَلَاؤُمِ اتِّجَاهِ العَيْنَيْنِ.

פַּזְלָנִי ת׳ (־נִיִּים) ١. أَحْوَلُ. أَزْوَرُ. ٢. مجازًا: طَمَّاعٌ.

פִּזֵּם, פִּיזֵּם פ׳ غَنَّى. تَرَنَّمَ. أَنْشَدَ. دَنْدَنَ. طَنْطَنَ. הִתְפַּזֵּם تَنَغَّمَ. تَكَرَّرَ لَحْنُهُ (خصوصًا في الذاكرة). طَنْطَنَ.

פַּזַ״ם ר״ת פֶּרֶק זְמַן מִינִימָלִי في الجيش: فَتْرَةٌ قَصِيرَةٌ فِي الخِدْمَةِ العَسْكَرِيَّةِ.

פִּזְמוֹן ז׳ (־נִים) ١. أُغْنِيَةٌ ج أَغَانٍ(ي). مَقْطُوعَةٌ ج مَقْطُوعَاتٌ. أُنْشُودَةٌ ج أَنَاشِيدُ. تَرْتِيلَةٌ ج تَرَاتِيلُ. لَحْنٌ ج أَلْحَانٌ. ٢. لَازِمَةٌ. دَوْرٌ ج أَدْوَارٌ. ٣. كَلَامٌ مُكَرَّرٌ. פִּזְמוֹן הַחוֹזֵר طَقْطُوقَةٌ ج طَقَاطِيقُ.

פִּזְמוּן ז׳ تَأْلِيفُ (تَلْحِينُ) أَغَانٍ شَعْبِيَّةٍ.

פִּזְמוֹנָאוּת נ׳ تَأْلِيفُ أَغَانٍ. مِهْنَةُ مُؤَلِّفِ الأَغَانِي.

פִּזְמוֹנַאי ז׳ (־נָאִים) ١. مُؤَلِّفُ أَغَانٍ. ٢. مُغَنِّي أَغَانٍ شَعْبِيَّةٍ. مُطْرِبٌ شَعْبِيٌّ.

פַּזְמָנִיק ז׳ סל׳ جُنْدِيٌّ مِنْ قُدَامَى جَيْشِ الدِّفَاعِ الإسْرَائِيلِيِّ ومجازًا: كُلُّ مُوَظَّفٍ لَهُ خِدْمَةٌ طَوِيلَةٌ فِي مَكَانِ عَمَلِهِ.

פֻּזְמָק, פוזמק ז' (־מְקָאוֹת) جَوْرَبٌ ج جَوَارِبُ ע' גֶּרֶב.

פז"ק ר"ת פִּקָּדוֹן לִזְמַן קָצָר وَدِيعَةٌ لِفَتْرَةٍ مُعَيَّنَةٍ (قَصِيرَةٍ).

פִּזֵּר, פיזר פ' ١. بَعْثَرَ. نَثَرَ ـِ ذَرَّ ـُ نَشَرَ ـُ فَرَّقَ. شَرَّدَ. ٢. بَدَّدَ. بَذَّرَ. ٣. حَلَّ ـُ (البرلمان). فَضَّ ـُ (الجلسة). سَرَّحَ (الجيش). فَرَّقَ (المظاهرة). פֻּזַּר ١. نُثِرَ. بُعْثِرَ. تَبَعْثَرَ. تَشَتَّتَ. ٢. حُلَّ. إِرْفَضَّ. سُرِّحَ. فُرِّقَ. הִתְפַּזֵּר ١. تَبَعْثَرَ. إِنْتَثَرَ. تَفَرَّقَ. تَشَتَّتَ. إِنْقَشَعَ. إِنْجَلَى. تَطَايَرَ. إِرْفَضَّ. إِنْفَضَّ. إِنْصَرَفَ. ٢. سَرَحَ ـَ شَرَدَ ـُ ذِهْنُهُ. تَشَتَّتَ تَفْكِيرُهُ.

פִּזָּרוֹן, פיזרון ז' (־זְרוֹנִים, ־זְרוֹנוֹת) ١. بَعْثَرَةٌ. ٢. تَبْذِيرٌ. تَبْدِيدٌ. إِسْرَافٌ. פִּזְרוֹן נֶפֶשׁ (רוּחַ) شُرُودُ ذِهْنٍ. إِنْسِرَاحُ التَّفْكِيرِ.

פַּזְרָן ז' (־נִים) مُبَذِّرٌ. مُسْرِفٌ. مِتْلَافٌ. مَفْتُوحُ اليَدِ.

פַּזְרָנוּת נ' تَبْذِيرٌ. إِسْرَافٌ. تَبْدِيدٌ.

פְּזֹרֶת, פזורת נ' بَعْثَرَةٌ. كَرْكَبَةٌ. خَلْطٌ.

פַּח ז' (־חִים) ١. صَفِيحٌ. تَنَكٌ. ٢. صَفِيحَةٌ مِنَ التَّنَكِ ج صَفَائِحُ. ٣. فَخٌّ ج فِخَاخٌ. شَرَكٌ ج أَشْرَاكٌ. ٤. مجازًا: كَمِينٌ ج كَمَائِنُ. مَكِيدَةٌ ج مَكَائِدُ. أُحْبُولَةٌ ج أَحَابِيلُ. פַּח אַשְׁפָּה (זֶבֶל) سَلَّةُ الْمُهْمَلَاتِ. صَفِيحَةُ الزُّبَالَةِ. سَلَّةُ القِمَامَةِ. טָמַן פַּח לִפְלוֹנִי نَصَبَ فَخًّا لِفُلَانٍ. دَبَّرَ لَهُ مَكِيدَةً. بَيَّتَ لَهُ مُؤَامَرَةً. הִפִּיל אֶת פְּלוֹנִי בַּפַּח أَوْقَعَ فُلَانًا فِي شَرَكِهِ. إِسْتَدْرَجَ فُلَانًا إِلَى الفَخِّ. נָפַל בַּפַּח وَقَعَ فِي الفَخِّ. מִן הַפַּחַת אֶל הַפַּח ע' פַּחַת. פַּחֵי נֶפֶשׁ خَيْبَةُ أَمَلٍ. قُنُوطٌ. إِحْبَاطٌ.

פָּחַד פ' خَافَ ـَ خَشِيَ ـَ وَجِلَ (يَوْجَلُ). رَهِبَ ـَ تَهَيَّبَ مِنْ. פָּחַד וְרָחַב לְבָבוֹ طَارَ قَلْبُهُ شَعَاعًا. وَجَفَ فُؤَادُهُ مِنْ شِدَّةِ الانْفِعَالِ. נִפְחַד ذُعِرَ. وَجِلَ. دَبَّ الرُّعْبُ فِي قَلْبِهِ. פִּחֵד ١. خَافَ. خَشِيَ. ٢. خَوَّفَ. أَخَافَ. أَرْهَبَ. أَفْزَعَ. אַשְׁרֵי אָדָם מְפַחֵד תָּמִיד مجازًا: مَنْ لَا يَخَافُ أَحَدًا لَا يَخَافُهُ أَحَدٌ. مَنْ هَابَ الرِّجَالَ تَهَيَّبُوهُ. הִפְחִיד خَوَّفَ. أَفْزَعَ. أَرْعَبَ. رَوَّعَ. أَرْهَبَ. הֻפְחַד خُوِّفَ. رُوِّعَ.

פַּחַד ז' (פְּחָדִים) خَوْفٌ. مَخَافَةٌ. فَزَعٌ. ذُعْرٌ. وَجَلٌ. خَشْيَةٌ. פַּחַד אֱלֹהִים ١. مَخَافَةُ اللّٰهِ. ٢. رَهْبَةٌ شَدِيدَةٌ. هَلَعٌ شَدِيدٌ. פַּחַד מָוֶת هَلَعٌ شَدِيدٌ. فَزَعٌ عَظِيمٌ. פַּחַד קָהָל (בָּמָה) رَهْبَةُ المِنْبَرِ. الخَوْفُ مِنْ مُوَاجَهَةِ الجُمْهُورِ. אַל פַּחַד! لَا تَخَفْ! لَا تَجْزَعْ! لَا بَأْسَ عَلَيْكَ! هَدِّئْ رَوْعَكَ! קוֹל פְּחָדִים صَرْخَةُ فَزَعٍ.

פַּחְדָן ת' (־נִים) خَوَّافٌ. جَبَانٌ ج جُبَنَاءُ. رِعْدِيدٌ ج رَعَادِيدُ. هَيَّابٌ.

פַּחְדָנוּת נ' تَخَوُّفٌ. جُبْنٌ. هَلَعٌ.

פַּחְדָנִי ת' (־נִיִּים) مُنْطَوٍ عَلَى الخَوْفِ وَالجُبْنِ.

פֶּחָה .Ar ז' (פַּחוֹת) ١. بَاشَا (لقب نبيل في العهد العثماني) ج بَاشَوَاتٌ. ٢. قديمًا: وَالٍ(ي) ج وُلَاةٌ. حَاكِمُ وِلَايَةٍ ج حُكَّامٌ. בֶּן פֶּחָה إِبْنُ البَاشَا. إِبْنُ أَكَابِرَ.

פָּחוּחַ ת' (פְּחוּחִים) رَثُّ الثِّيَابِ. مُهَلْهَلُ اللِّبَاسِ.

פִּחוּחַ, פיחוח ז' (־חִים) تَصْفِيحٌ. تَغْطِيَةٌ أَوْ طَلْيٌ بِالصَّفِيحِ.

פִּחוּם, פיחום ז' ١. تَفْحِيمٌ. تَسْخِيمٌ. ٢. صُنْعُ الفَحْمِ.

פָּחוּם ת' (פְּחוּמִים) فَاحِمٌ. مُفَحَّمٌ. مُسَخَّمٌ.

פַּחוֹן ז' (־נִים) مَبْنًى مِنَ الصَّفِيحِ. بَيْتٌ مِنَ التَّنَكِ.

פָּחוּס ת' (פְּחוּסִים) مُفَلْطَحٌ. مُنْبَعِجٌ. مُسَطَّحٌ. مَضْغُوطٌ مِنَ الجَوَانِبِ. פְּחוּס אַף أَفْطَسُ الأَنْفِ.

פָּחוּת ת' (פְּחוּתִים) ١. قَلِيلٌ. ضَئِيلٌ. يَسِيرٌ. تَافِهٌ. نَاقِصٌ. ٢. رَدِيءٌ. פְּחוּת עֵרֶךְ قَلِيلُ القِيمَةِ. تَافِهٌ. פָּחוּת שֶׁבַּפְּחוּתִים أَقَلُّ مِنَ القَلِيلِ. أَتْفَهُ مِنَ التَّافِهِ.

פָּחוֹת תה"פ ١. أَقَلُّ مِنْ. أَنْقَصُ مِنْ. أَيْسَرُ مِنْ. دُونَ. تَحْتَ. ٢. في الحساب: نَاقِصٌ. عَلَامَةُ الطَّرْحِ (–). פָּחוֹת אוֹ יוֹתֵר عَلَى وَجْهِ التَّقْرِيبِ. تَقْرِيبًا. حَوَالَيْ. نَحْوَ. زُهَاءَ. לֹא פָּחוֹת וְלֹא יוֹתֵר لَا أَقَلَّ وَلَا أَكْثَرَ. بِالضَّبْطِ. לְפָחוֹת, לְכָל הַפָּחוֹת عَلَى الأَقَلِّ. عَلَى أَقَلِّ تَقْدِيرٍ.

פִּחוּת, פיחות ז' (־תִים) خَفْضٌ. تَخْفِيضٌ. تَنْقِيصٌ. طَرْحٌ. خَصْمٌ. פִּחוּת הַמַּטְבֵּעַ في الاقتصاد: تَخْفِيضُ قِيمَةِ العُمْلَةِ. تَخْفِيضُ سِعْرِ النَّقْدِ.

פָּחַז פ' ١. طَاشَ ـِ تَهَوَّسَ. نَزِقَ ـَ جَمَحَ ـَ تَصَرَّفَ بِخِفَّةِ عَقْلٍ. ٢. تَهَوَّرَ. تَعَجَّلَ. تَسَرَّعَ. פָּחַז יִצְרוֹ (לִבּוֹ) עָלָיו نَزَا ـُ بِهِ قَلْبُهُ إِلَى. سَوَّلَتْ لَهُ نَفْسُهُ بِـ

פַּחַז ז' ١. طَيْشٌ. نَزَقٌ. رُعُونَةٌ. مُجُونٌ. جُمُوحٌ. ٢. تَسَرُّعٌ. تَهَوُّرٌ.

פַּחֲזוּת נ' طَيْشٌ. تَهَوُّرٌ. نَزَقٌ. رُعُونَةٌ. خِفَّةُ عَقْلٍ.

פַּחְזָנִית נ' (־יּוֹת) فَطِيرَةٌ هَشَّةٌ مَحْشُوَّةٌ بِالكْرِيمَا أَوِ المُرَبَّى.

פֶּחָח, פֶּחָח ז' (־חִים) سَمْكَرِيٌّ ج سَمْكَرِيَّةٌ. تَنَكْجِي.

פֶּחָחוּת נ' سَمْكَرَةٌ. פֶּחָחוּת רֶכֶב تَجْلِيسُ المَرْكَبَاتِ.

פֶּחָחִיָּה, פחחייה נ' (־יּוֹת) وَرْشَةُ السَّمْكَرِيِّ. حَانُوتُ التَّنَكْجِي.

פְּחִיסָה נ' فَلْطَحَةٌ. بَعْجٌ. ضَغْطٌ. كَبْسٌ.

פְּחִיסוּת נ' فَلْطَحَةٌ. إِنْبِعَاجٌ. إِنْضِغَاطٌ.

פַּחִית נ' (־יּוֹת) ١. صَفِيحَةٌ صَغِيرَةٌ. ٢. عُلْبَةٌ مِنَ الصَّفِيحِ ج عُلَبٌ. ٣. لَوْحَةٌ (لرقم سيارة) ج لَوْحَاتٌ.

פְּחִיתָה נ' (־חוֹת) نَقْصٌ. نُقْصَانٌ. إِنْخِفَاضٌ. إِنْحِسَارٌ.

פְּחִיתוּת נ' ١. نَقْصٌ. تَنَاقُصٌ. تَضَاؤُلٌ. تَقْلِيلٌ. تَطْفِيفٌ. ٢. إِنْخِفَاضٌ. إِنْتِقَاصٌ. פְּחִיתוּת כָּבוֹד (עֶרֶךְ) إِنْتِقَاصُ الكَرَامَةِ. إِسْتِهَانَةٌ. إِهَانَةٌ. לֹא רוֹאֶה פְּחִיתוּת כָּבוֹד בְּ־ لَا يَرَى غَضَاضَةً فِي. لَا يَجِدُ بَأْسًا فِي.

פַּחְלוּץ ז' تَصْغِيرٌ ע' פַּחְלָץ, אַדָּר.

פַּחְלָץ, פוחלץ ז' (־צִים) ١. مُصَبَّرٌ. مُحَنَّطٌ (حشو جلد الحيوان ليحافظ على

صورته الطبيعية). ٢. عِدْلٌ ج عُدُولٌ وأَعْدَالٌ (نصف الحمل يُجعل على جانبي ظهر الدابة).

פִּחְלֵץ פ' صَبَّرَ. حَنَّطَ. حَشَا جِلْدَ الحَيَوَانِ لِلْمُحَافَظَةِ عَلَى شَكْلِهِ الخَارِجِيِّ. **פֻּחְלַץ** صُبِّرَ. حُنِّطَ.

פֶּחָם ז' (־מִים) ١. فَحْمٌ. ٢. كَارْبُون. قَلَمُ الفَحْمِ لِلتَّخْطِيطِ. ٣. سُخَامٌ. سِنَاجٌ. **פַּחְמֵי אֶבֶן** الفَحْمُ الحَجَرِيُّ (المَعْدِنِيُّ). **נְיַר פֶּחָם** وَرَقُ الشَّاهِدَةِ. وَرَقُ الكَارْبُون. **עִפָּרוֹן פֶּחָם** قَلَمُ كَارْبُون. **שָׁחֹר כַּפֶּחָם** أَسْوَدُ كَالفَحْمِ. فَاحِمٌ.

פִּחֵם, פִּיחֵם פ' ١. فَحَّمَ. سَوَّدَ بِالفَحْمِ. سَخَّمَ. ٢. صَنَعَ الفَحْمَ. ٣. أَزَالَ الفَحْمَ. **פֻּחַם** ١. فُحِّمَ. سُوِّدَ. ٢. صَارَ فَحْمًا. **הִתְפַּחֵם** ١. تَفَحَّمَ. صَارَ فَحْمًا. ٢. تَكَهْرَبَ.

פַּחְמָה נ' (פַּחְמוֹת) كَارْبُونَات. مِلْحُ الكَارْبُون.

פִּחְמוּן ז' تَفْحِيمٌ. تَفَحُّمٌ. كَرْبَنَةٌ. طِلاَءٌ بِالكَارْبُون. في الميتالورجيا: رَفْعُ نِسْبَةِ المُحْتَوَى الكَرْبُونِيِّ فِي الفُولاَذِ بِالتَّسْخِينِ.

פַּחְמֵימָה נ' (־מוֹת) وَحْدَةُ نَشَوِيَّاتٍ (كَارْبُوهَيْدْرَات).

פַּחְמֵימָן ז' (־נִים) هَيْدْرُوكَارْبُون.

פַּחְמָן ז' كَارْبُون (عنصر كيماوي لافلزي). **פַּחְמָן דּוּ־חַמְצָנִי** ثَانِي أُكْسِيدِ الكَارْبُون.

פִּחְמֵן פ' في الميتالورجيا: فَحَّمَ. كَرْبَنَ. طَلَى ـ بِالكَارْبُون. **הִתְפַּחְמֵן** تَفَحَّمَ. تَكَرْبَنَ. تَشَرَّبَ بِالكَارْبُون.

פַּחֶמֶת נ' في الطب: الجَمْرَةُ. الجَمْرَةُ الفَحْمِيَّةُ. الجَمْرَةُ الخَبِيثَةُ (anthrax).

פַּחְמָתִי ת' (־תִים) كَارْبُونِيٌّ (محتو على كاربون او فحم).

פָּחַס פ' فَلْطَحَ. بَعَجَ ـ ضَغَطَ ـ مِنَ الجَوَانِبِ. كَبَسَ ـ. **פֻּחַס** فُلْطِحَ. ضُغِطَ. كُبِسَ. **נִתְפַּחֵס** تَفَلْطَحَ. اِنْبَعَجَ.

פֶּחָר Ar. ז' (־רִים) ١. فَخَّارٌ. فَاخُورِيٌّ. ٢. فَخَّارٌ. صُنْعُ الفَخَّارِ.

פָּחַת פ' ١. قَلَّ ـ. نَقَصَ ـ. تَنَاقَصَ. اِنْحَسَرَ. شَحَّ ـ. اِنْخَفَضَ. هَبَطَ ـ. تَضَاءَلَ. خَفَّ ـ. ٢. تَقَوَّرَ. **פּוֹחֵת וְהוֹלֵךְ** مُتَنَاقِصٌ. آخِذٌ فِي النُّقْصَانِ. مُتَضَائِلٌ. غَائِضٌ. مُنْحَسِرٌ. **פִּחֵת** ١. نَقَّصَ. أَنْقَصَ. قَلَّلَ. خَفَّضَ (قيمة النقد). نَزَّلَ (السعر). ٢. قَوَّرَ. نَخْوَرَ. **פֻּחַת** قُلِّلَ. أُنْقِصَ. خُفِّضَ (سعر النقد). **הִפְחִית** ١. قَلَّلَ. نَقَّصَ. أَنْقَصَ. نَزَّلَ. طَرَحَ ـ. صَغَّرَ. طَفَّفَ (الكيل). ٢. خَفَّفَ. حَطَّ ـ. **הִפְחִית אֶת עֶרְכּוֹ** اِنْتَقَصَ كَرَامَتَهُ. اِسْتَصْغَرَهُ. اِسْتَهَانَ بِهِ. **הִפְחִית מִשְׁקָל** طَفَّفَ الكَيْلَ. خَفَّفَ الوَزْنَ. **הֻפְחַת** أُنْقِصَ. قُلِّلَ.

פְּחָת ז' ١. اِسْتِهْلاَكٌ. اِنْدِثَارٌ (الخسارة الناتجة عن استعمال المكائن) ע' בְּלַאי. ٢. نَقْصٌ. نُقْصَانٌ. خَصْمٌ.

פַּחַת ז' (פְּחָתִים) حُفْرَةٌ ج حُفَرٌ. جُبٌّ ج جِبَابٌ. **בְּעִבְרֵי פִּי פַחַת** عَلَى شَفَا جُرُفٍ هَارٍ. عَلَى حَافَّةِ الهَاوِيَةِ. **נָפַל אֶל הַפַּחַת** وَقَعَ فِي الهَاوِيَةِ. سَقَطَ فِي الفَخِّ. **מִן הַפַּחַת אֶל הַפַּח** مجازًا: فَرَّ مِنَ المَطَرِ وَقَعَدَ تَحْتَ المِيزَابِ. فَرَّ مِنَ المَوْتِ وَفِي المَوْتِ وَقَعَ. مِنْ سَيِّءٍ إِلَى أَسْوَأَ.

פָּט It. ז' في لعبة الشطرنج: نُقْطَةُ جُمُودٍ. اِسْتِحَالَةٌ (حالة عدم امكان احد اللاعبين من القيام باي خطوة دون ان يخسر اللعبة وحينئذ تحصل حالة التعادل بينهما).

פִּטְדָה נ' (פִּטְדוֹת) زَبَرْجَدٌ (نوع من الياقوت). حَجَرٌ كَرِيمٌ ע' טוֹפָּז.

פָּטֶה F ז' فَرْشُ الخُبْزِ بِمَعْجُونِ الكَبِدِ.

פָּטָה מוֹרְגָנָה It. سَرَابٌ. الآلُ ע' שָׁרָב.

פְּטוֹטֶרֶת נ' (־רוֹת) ١. في النبات: سُوَيْقَةٌ. عِلاَقَةٌ. ٢. عُنُقُ الثَّمَرَةِ.

פִּטּוּם, פִּיטוּם ז' (־מִים) تَسْمِينٌ. تَرْبِيلٌ. عَلْفٌ. حَشْوٌ.

פָּטוּם ת' (פְּטוּמִים) ١. مُعَلَّفٌ. مَعْلُوفٌ. مُسَمَّنٌ. ٢. مَخْلُوطٌ. مَمْزُوجٌ. ٣. مَحْشُوٌّ. **פְּטוּמוֹת** بَهَائِمُ أَوْ طُيُورٌ مُعَلَّفَةٌ (للاستفادة من لحومها).

פָּטוֹן ש"פ بَاتُون. دَبَّابَةُ بَاتُون (دبابة امريكية ثقيلة تحمل اسم القائد الامريكي باتون يبلغ وزنها قرابة الخمسين طنًا).

פָּטוּר ת' (פְּטוּרִים) مُعْفًى (من واجب او ضريبة). غَيْرُ مُلْزَمٍ. **פָּטוּר מִצָּבָא** مُعْفًى مِنَ الجُنْدِيَّةِ. غَيْرُ مُكَلَّفٍ بِالخِدْمَةِ العَسْكَرِيَّةِ. **פָּטוּר מִמַּס** مُعْفًى مِنَ الضَّرِيبَةِ. خَالِصُ الرَّسْمِ (الرُّسُومِ). **פְּטוּרִים!** في الجيش: اِنْصَرِفْ! (بعد التدريب). **פָּטוּר בְּלֹא כְלוּם אִי אֶפְשָׁר** لاَ يُمْكِنُ صَرْفُهُ بِلاَ شَيْءٍ. لاَ بُدَّ مِنْ تَعْوِيضِهِ بِشَيْءٍ مَا.

פְּטוֹר ז' إِعْفَاءٌ (من ضريبة مثلا). عَدَمُ إِلْزَامٍ.

פִּטּוּר, פִּיטוּר ז' (־רִים, ־רִין) ١. إِعْفَاءٌ. إِقَالَةٌ. تَنْحِيَةٌ. عَزْلٌ. فَصْلٌ. خَلْعٌ. تَرْفِيتٌ. ٢. في الجيش: تَسْرِيحٌ. تَرْمِيجٌ. **פִּטּוּרֵי יְעוּל** تَنْسِيقَاتٌ. إِعَادَةُ تَنْظِيمٍ (عن طريق اعفاءات). **גֵּט פִּטּוּרִין** حُجَّةُ طَلاَقٍ.

פְּטִיאָלִין G ז' نَوْعٌ مِنَ الأَنْزِيمَاتِ ע' אֶנְזִים.

פָּטִיו F ז' فِنَاءُ الدَّارِ. صَحْنُ (سَاحَةُ) البَيْتِ.

פָּטִיט F ז' في الطباعة: حُرُوفٌ نَاعِمَةٌ (صَغِيرَةٌ) ومجازًا: دَقِيقٌ ج دِقَاقٌ. صَغِيرٌ ج صِغَارٌ.

פָּטִים ז' (־מִים) مَعْلُوفٌ. مُعَلَّفٌ. مُسَمَّنٌ.

פְּטִימָה נ' (־מוֹת) عَلْفٌ. تَسْمِينٌ. تَرْبِيلٌ.

פָּטִינָה It. נ' (־נוֹת) زِنْجَارُ البُرُونْزِ الأَخْضَرُ.

פְּטִיצְיָה L נ' (־יוֹת) عَرِيضَةٌ ج عَرَائِضُ. مَضْبَطَةٌ ע' עֲצוּמָה.

פְּטִירָה נ' (־רוֹת) وَفَاةٌ ج وَفَيَاتٌ. مَوْتٌ. رَحِيلٌ. **יוֹם הַפְּטִירָה** يَوْمُ الذِّكْرَى

السَّنَوِيَّةِ لِلْوَفَاةِ.

פַּטִּישׁ ז' (־שִׁים) مِطْرَقَةٌ ج مَطَارِقُ. قَدُومٌ. شَاكُوشٌ ج شَوَاكِيشُ. פַּטִּישׁ אֲוִיר مِطْرَقَةٌ آلِيَّةٌ. مِطْرَقَةٌ تَعْمَلُ بِالْهَوَاءِ الْمَضْغُوطِ. كُومْبْرِيسُور. פַּטִּישׁ הַיּוֹ"ר مِطْرَقَةُ الرَّئِيسِ. דַּג הַפַּטִּישׁ ע' פַּטִּישָׁן. בֵּין הַפַּטִּישׁ וּבֵין הַסַּדָּן بَيْنَ الْمِطْرَقَةِ وَالسِّنْدَانِ ע' סַדָּן.

פֶּטִישׁ F ז' (־שִׁים) ١. صَنَمٌ ج أَصْنَامٌ. وَثَنٌ ج أَوْثَانٌ. ٢. تَأْلِيهٌ. تَقْدِيرٌ إِلَى حَدِّ الْعِبَادَةِ.

פַּטִּישׁוֹן ז' (־נִים) شَاكُوشٌ ج شَوَاكِيشُ. مِطْرَقَةٌ صَغِيرَةٌ.

פֶּטִישִׁיזְם F ז' ١. عِبَادَةُ أَصْنَامٍ. ٢. تَأْلِيهٌ. ٣. تَقْدِيسٌ أَعْمَى. إِيمَانٌ مُطْلَقٌ.

פַּטִּישָׁן ז' (־נִים) أَبُو مِطْرَقَةٍ. مِطْرَاقُ الْبَحْرِ (سمك مفترس).

פֶּטֶל ז' عُلَّيْقٌ. عُلَّيْقَى. تُوتُ الْعُلَّيْقِ (نبات شائك معرش).

פָּטָלִי L ת' (־לִיִּים) جَبْرِيٌّ. حَاسِمٌ. مُتَعَلِّقٌ بِالْقَضَاءِ وَالْقَدَرِ وَالْمَصِيرِ الْمَحْتُومِ.

פָּטָלִיזְם ז', **פָּטָלִיּוּת** נ' ١. الْجَبْرِيَّةُ. الإِيمَانُ بِالْقَضَاءِ وَالْقَدَرِ (الفلسفة القائلة بان الانسان لا قدرة له على عمل شيء لانه مجبر. وهذا خلاف الْقَدَرِيَّةِ). ٢. تَشَاؤُمٌ. تَطَيُّرٌ.

פָּטָלִיסְט ז' (־טִים) ١. جَبْرِيٌّ. الْمُؤْمِنُ بِالْقَضَاءِ وَالْقَدَرِ. إِتِّكَالِيٌّ. ٢. مُتَشَائِمٌ. مُتَطَيِّرٌ.

פִּטֵּם, פִּיטֵּם פ' ١. عَلَفَ. سَمَّنَ. أَطْعَمَ. ٢. حَشَا ـُ (الفليون). ٣. أَفَاضَ. أَتْرَعَ. פֻּטַּם سُمِّنَ. أُطْعِمَ. عُلِفَ. הִתְפַּטֵּם سَمِنَ ـَ. تَرَبَّلَ. أُتْخِمَ. أَكَلَ كَثِيرًا.

פַּטָּם ז' (־מִים) ١. مُسَمِّنُ الدَّوَابِّ. عَلَّافٌ. ٢. عَطَّارٌ.

פְּטָם ז' (־מִים) ١. عَلِيفٌ ج عَلَائِفُ. ٢. كِنَايَةٌ عَنِ الطُّيُورِ وَالْحَيَوَانَاتِ الدَّاجِنَةِ الَّتِي تُعْلَفُ لِلاسْتِفَادَةِ مِنْ لُحُومِهَا.

פִּטָּם ז' (פִּטָּמִים) ١. عِطْرٌ ج عُطُورٌ. ٢. بَخُورٌ. ٣. تِبْغُ الْغَلْيُونِ.

פִּטָּם, פִּיטָם ז' (־מִים) نُتُوءُ الثَّمَرَةِ (وخصوصاً في الاترج).

פִּטְמָה נ' (פִּטְמוֹת) ١. حَلَمَةُ الثَّدْيِ. سَعْدَانَةُ الثَّدْيِ. بِزٌّ ج بِزَازٌ وَأَبْزَازٌ ע' דַּד. ٢. نُتُوءُ الثَّمَرَةِ (وخصوصاً في الاترج).

פִּטְמִית נ' (־יּוֹת) حُلَيْمَةٌ. نُتُوءٌ صَغِيرٌ ج نُتُوءَاتٌ.

פָּטֶנְט L ז' (־טִים) ١. بَرَاءَةُ اخْتِرَاعٍ. شَهَادَةُ تَسْجِيلِ اخْتِرَاعٍ. ٢. إِخْتِرَاعٌ ومجازاً: حِيلَةٌ. خُدْعَةٌ. פָּטֶנְט רָשׁוּם إِخْتِرَاعٌ مُسَجَّلٌ. مَارْكَةٌ مُسَجَّلَةٌ.

פִּטְפּוּט ז' (־טִים) ثَرْثَرَةٌ. دَرْدَشَةٌ. هَذَيَانٌ. هُرَاءٌ. סְתָם פִּטְפּוּט مَحْضُ هُرَاءٍ. مُجَرَّدُ لَغْوٍ.

פַּטְפוֹן F ז' (־נִים) حَاكٍ(ي). الْحَاكِي ע' מָקוֹל.

פִּטְפֵּט פ' ١. ثَرْثَرَ. هَذَرَ ـِ هَذَى ـِ. ٢. تَهَجَّمَ عَلَى.

פַּטְפְּטָן ז' (־נִים) ثَرْثَارٌ. مِهْذَارٌ. مِكْثَارٌ. هَاذٍ(ي). بَرَّامٌ.

פַּטְפְּטָנוּת נ' ثَرْثَرَةٌ. هَذَرٌ. هَذَيَانٌ. لَغْوٌ. بَرَمٌ.

פַּטְפֶּטֶת נ' مَرَضُ الْكَلَامِ. ثَرْثَرَةٌ. هَذْرَمَةٌ.

פָּטַר פ' ١. خَلَّى السَّبِيلَ. صَرَفَ ـِ تَرَكَ ـُ. ٢. أَفْرَجَ عَنْ. أَطْلَقَ سَرَاحَ. أَعْفَى مِنْ. ٣. تَمَلَّصَ مِنْ. أَفْلَتَ مِنْ. إِنْحَرَفَ عَنْ. פָּטַר אֶת אִשְׁתּוֹ طَلَّقَ (خَلَعَ) زَوْجَتَهُ. فَارَقَهَا. לְפָטְרוֹ בְּלֹא כְלוּם אִי אֶפְשָׁר لَا بُدَّ مِنْ تَعْوِيضِهِ بِشَيْءٍ مَا. נִפְטַר ١. تُوُفِّيَ. مَاتَ ـُ قَضَى ـِ نَحْبَهُ. ٢. خُلِّيَ سَبِيلُهُ. أُعْفِيَ. נִפְטַר מִן הָעוֹלָם رَحَلَ ـَ فَارَقَ الْحَيَاةَ. ذَهَبَ إِلَى جِوَارِ رَبِّهِ. נִפְטַר לְגַן עֵדֶן ذَهَبَ إِلَى فَسِيحِ جِنَانِهِ. رَاحَ فِي ذِمَّةِ اللّٰهِ. פִּטֵּר أَقَالَ. عَزَلَ ـِ فَصَلَ ـِ أَعْفَى مِنَ الْخِدْمَةِ. أَقْصَى. نَحَّى. سَرَّحَ مِنَ الْجَيْشِ. رَمَّجَ. خَلَّى سَبِيلَهُ. פֻּטַּר أُقِيلَ. عُزِلَ. فُصِلَ. أُقْصِيَ. أُعْفِيَ. הִתְפַּטֵּר ١. إِسْتَقَالَ. إِسْتَعْفَى. إِعْتَزَلَ الْمَنْصِبَ. تَنَحَّى عَنْ. ٢. تَخَلَّصَ مِنْ. הִפְטִיר ١. خَلَّى سَبِيلَ. صَرَفَ. ٢. أَطْلَقَ. أَعْفَى. ٣. أَنْهَى. تَلَا خَاتِمَةَ الصَّلَاةِ ע' הַפְטָרָה, מַפְטִיר. הִפְטִיר בְּשָׂפָה רָפָה قَالَ عَلَى مَضَضٍ.

פֶּטֶר ז' (פְּטָרִים) ١. فَرْعَةٌ ج فَرَعٌ. أَوَّلُ نِتَاجِ الْحَيَوَانِ وَالإِنْسَانِ. ٢. بَاكُورَةٌ ج بَوَاكِيرُ. إِفْتِتَاحٌ. ٣. بِدَايَةٌ.

פֶּטְרָה G ש"פ الْبَتْرَاءُ (مدينة اثرية في الاردن هي مدينة سِيلَع סֶלַע אֱדוֹם).

פֶּטְרוֹזִילְיָה G נ' بَقْدُونِس.

פֶּטְרוֹכִימְיָה G بِتْرُوكِيمَاوِيَّات. الصِّنَاعَاتُ الْبِتْرُولِيَّةُ الْكِيمَاوِيَّةُ.

פַּטְרוֹל F ז' (־לִים) دَوْرِيَّةٌ ج دَوْرِيَّاتٌ. حَرَسٌ. خَفَرٌ.

פִּטְרוּל ז' (־לִים) خَفَارَةٌ. حِرَاسَةٌ فِي دَوْرِيَّةٍ فِي مِنْطَقَةٍ مُعَيَّنَةٍ. دَوْرِيَّةٌ.

פֶּטְרוֹל En. ז' بِتْرُول. بِنْزِين. نَفْطٌ. غَازُولِين.

פֶּטְרוֹלֵאוּם G ז' ١. زَيْتُ الأَرْضِ. الْبِتْرُولُ. ٢. الْبِنْزِينُ.

פֶּטְרוֹלוֹגְיָה G נ' في الجيولوجيا: عِلْمُ الصُّخُورِ.

פַּטְרוֹן L ז' (־נִים) ١. وَلِيٌّ ج أَوْلِيَاءُ. وَصِيٌّ ج أَوْصِيَاءُ. قَيِّمٌ. ٢. رَاعٍ(ي). حَامٍ(ي). نَصِيرٌ.

פַּטְרוֹנוּת נ' وِلَايَةٌ. وِصَايَةٌ. حِمَايَةٌ. رِعَايَةٌ.

פַּטְרִיאַרְךְ G ז' (־כִים) ١. بَطْرِيَرْك. بَطْرَكٌ ج بَطَارِكَةٌ وبَطَارِيكُ (رئيس رؤساء الاساقفة). ٢. أَبٌ. جَدٌّ أَعْلَى.

פַּטְרִיאַרְכָט ז' (־טִים) ١. في علم الاجتماع: النِّظَامُ الأَبَوِيُّ. حُكْمُ الأَبِ. ٢. بَطْرِيَارْكِيَّة. نِطَاقُ سُلْطَةِ الْبَطْرِيَرْك.

פַּטְרִיאַרְכָלִי ת' (־לִיִּים) ١. أَبَوِيٌّ. مَا يَخُصُّ النِّظَامَ الأَبَوِيَّ. ٢. خَاصٌّ بِالآبَاءِ الأَقْدَمِينَ.

פַּטְרִיאַרְכָלִיּוּת נ' السُّلْطَةُ الأَبَوِيَّةُ. أَبَوِيَّةٌ.

פִּטְרִיָּה, פטריה A נ׳ (־יוֹת) فُطْرَةٌ ج فُطْرٌ. فِقْعٌ ج أَفْقُعٌ وفُقُوعٌ. عَيْشُ الغُرَابِ. פִּטְרִיַּת עָשָׁן سَحَابَةٌ كَثِيفَةٌ مِنَ الدُّخَانِ المُتَصَاعِدِ. כְּכְמֵהִין וּכְפִטְרִיּוֹת אַחֲרֵי הַגֶּשֶׁם (تَكَاثَرَ) كَالفُطْرِ بَعْدَ المَطَرِ.

פַּטְרִיּוֹט G ז׳ (־טִים) وَطَنِيٌّ. مُحِبٌّ لِوَطَنِهِ. مُخْلِصٌ لِبَلَدِهِ.

פַּטְרִיּוֹטִי ת׳ (־יִים) وَطَنِيٌّ.

פַּטְרִיּוֹטִיּוּת נ׳ وَطَنِيَّةٌ. حُبُّ الوَطَنِ. إِخْلَاصٌ لِلْوَطَنِ.

פִּטְרֵל G פ׳ قَامَ بِدَوْرِيَّةٍ. عَسَّ ـ إِعْتَسَّ. قَامَ بِمُهِمَّةِ الخَفَارَةِ.

פַּטֶרְנָלִיזְם G ז׳ أُبُوَّةٌ. السُّلْطَةُ الأَبَوِيَّةُ. حُكْمُ الأَبِ.

פַּטֶּרֶת נ׳ في الطب: فُطَارٌ. فَطْرٌ. المَرَضُ الفُطْرِيُّ (مرض جلدي، mycosis).

פִּי ١. فَمٌ (في الاضافة لكلمة اخرى مثل: פִּי הַחֶרֶב حَدُّ السَّيْفِ) ע׳ פֶּה. ٢. מ״י ضِعْفٌ ج أَضْعَافٌ. פִּי שְׁלוֹשָׁה ثَلَاثَةُ أَضْعَافٍ.

פ״י ר״ת פֹּעַל יוֹצֵא في القواعد: فِعْلٌ مُتَعَدٍّ.

פיאור ע׳ פֵּאוּר.

פְּיָאנוֹ It. ١. ז׳ بِيَانُو. بِيَانٌ ע׳ פְּסַנְתֵּר. ٢. תה״פ بِرِقَّةٍ. بِلُطْفٍ. بِهُدُوءٍ (في العزف الموسيقي).

פְּיָאנִיסִימוֹ תה״פ في الموسيقى: بِهُدُوءٍ تَامٍّ.

פִיאַסְקוֹ It. ז׳ مجازًا: فَشَلٌ ذَرِيعٌ. إِخْفَاقٌ تَامٌّ (fiasco).

פֵיבוֹרִיט, פייבוריט En. תו״ז (־טִים) مُفَضَّلٌ. أَثِيرٌ.

פִּיבֶּרְגְּלָס L ז׳ زُجَاجٌ لِيفِيٌّ (زجاج مقاوم للحرارة).

פִּיבְּרִין L ז׳ فِيبْرِين. لِيفِين (مادة زلالية ليفية في الدم).

פיגול ע׳ פִּגּוּל. **פיגום** ע׳ פִּגּוּם.

פיגוע ע׳ פִּגּוּעַ. **פיגור** ע׳ פִּגּוּר.

פִּיגוּרָה L נ׳ (־רוֹת) قَوَامٌ. قَدٌّ. كَسْمٌ ע׳ גִּזְרָה.

פִּיגוּרָטִיבִי ת׳ (־בִּיִּים) ١. تَصْوِيرِيٌّ. مَجَازِيٌّ. إِسْتِعَارِيٌّ. رَمْزِيٌّ. ٢. مُجَسَّمٌ. وَاقِعِيٌّ.

פֵּיגָם G ז׳ (־מִים) سَذَابٌ (نبات بري طيب الرائحة، ruta).

פִּיגָ'מָה P נ׳ (־מוֹת) بِيجَامَا ج بِيجَامَات. مَنَامَةٌ. مِفْضَلَةُ النَّوْمِ.

פִּיגְמֶנְט L ז׳ (־טִים) خِضَابٌ. صِبْغَةٌ (مادة ملونة في انسجة الاحياء) ע׳ צִבְעָן.

פִידָאִיּוּן, פְדָאִיּוּן A ז״ר فِدَائِيُّونَ (مقاتلون من بعض الدول العربية للقيام باعمال تخريبية في اسرائيل).

פִידְבֶּק En. ע׳ הֵזִין, הֵזִין חוֹזֵר, מָשׁוֹב.

פידור ע׳ פִּדּוּר.

פֶּה, פִּיה נ׳ (־יוֹת) ١. فَوْهَةٌ (فُوهَةٌ). ٢. فُوَّهَةٌ ج فُوَّهَاتٌ. فَتْحَةٌ. ٣. مَشْرَبِيَّةٌ الغَلْيُونِ. فَمُ البُوقِ. مَبْسِمٌ ج مَبَاسِمُ.

פֵיָה F נ׳ (־יוֹת) سَاحِرَةٌ حَسْنَاءُ. جِنِّيَّةٌ لَطِيفَةٌ.

פיהוק ע׳ פִּהוּק.

פִּיהְרֶר .Gr ז׳ الفُهْرَر. لَقَبُ أَدُولف هِتْلَر.

פְיוּז .En ז׳ (־זִים) فْيُوز ע׳ נָתִיךְ.

פִּיּוּחַ ז׳ تَسَخُّمٌ. تَدَخُّنٌ. تَسْوِيدٌ بِالسُّنَاجِ.

פִּיּוּט G ז׳ (־טִים) ١. تَرْتِيلَةٌ ج تَرَاتِيلُ. تَرْنِيمَةٌ ج تَرَانِيمُ. ٢. نَشِيدٌ. أُنْشُودَةٌ ج أَنَاشِيدُ. أُرْجُوزَةٌ ج أَرَاجِيزُ. شِعْرٌ ج أَشْعَارٌ. قَصِيدَةٌ ج قَصَائِدُ.

פִּיּוּטִי ת׳ (־יִּים) شِعْرِيٌّ. غِنَائِيٌّ. عَاطِفِيٌّ. חֵרוּת פִּיּוּטִית ضَرُورَةُ القَافِيَةِ. ضَرُورَةُ الشِّعْرِ (من قافية ووزن). يَجُوزُ لِلشَّاعِرِ مَا لَا يَجُوزُ لِغَيْرِهِ.

פְּיוּטֶר .En ז׳ ע׳ סַגְסֹגֶת.

פִּיּוֹן F ז׳ (־נִים) في الشطرنج: بَيْدَقٌ ج بَيَادِقُ ومجازًا: صَنِيعَةٌ ج صَنَائِعُ. آلَةٌ صَمَّاءُ بِأَيْدِي.

פִּיּוּס ז׳ (־סִים) ١. مُصَالَحَةٌ. تَرْضِيَةٌ. جَبْرُ الخَاطِرِ. ٢. تَوْفِيقٌ. وِفَاقٌ. تَوَسُّطٌ. וַעֲדַת פִּיּוּס لَجْنَةُ تَوْفِيقٍ.

פְּיוֹרְד .Nr ז׳ (־דִים) فِيُورْد ج فِيُورْدَات (خليج ضيق متعرج بين صخور شاهقة يمتد داخل البر يتواجد في النرويج، fiord).

פִּיּוֹת ז״ר أَفْوَاهٌ ע׳ פֶּה.

פיזוז ע׳ פִּזּוּז. **פיזום** ע׳ פִּזּוּם.

פיזור ע׳ פִּזּוּר.

פִּיזִי, פִּיסִי G ת׳ (־יִּים) ١. بَدَنِيٌّ. جِسْمَانِيٌّ. ٢. فِيزْيَاوِيٌّ. فِيزْيَائِيٌّ. مَادِّيٌّ. גֵּאוֹגְרַפְיָה פִּיזִית الجُغْرَافِيَا الطَّبِيعِيَّةُ. מַפָּה פִּיזִית خَارِطَةٌ طَبِيعِيَّةٌ (توضح تضاريس الارض). עֲבוֹדָה פִּיזִית عَمَلٌ بَدَنِيٌّ (جِسْمَانِيٌّ).

פִּיזְיוֹלוֹג G ז׳ (־גִים) فَسْلَجِيٌّ. عَالِمٌ بِوَظَائِفِ الأَعْضَاءِ البَدَنِيَّةِ.

פִּיזְיוֹלוֹגִי ת׳ (־יִּים) فِسْيُولُوجِيٌّ. خَاصٌّ بِعِلْمِ وَظَائِفِ الأَعْضَاءِ.

פִּיזְיוֹלוֹגְיָה נ׳ فِسْيُولُوجْيَا. عِلْمُ وَظَائِفِ الأَعْضَاءِ.

פִּיזְיוֹתֵרַפִּי خَاصٌّ بِالعِلَاجِ الطَّبِيعِيِّ (كالرياضة).

פִּיזְיוֹתֵרַפְּיָה נ׳ في الطب: عِلَاجٌ (مُعَالَجَةٌ) بِالعَوَامِلِ الطَّبِيعِيَّةِ (كالرياضة والمساج). الرِّيَاضَةُ الطَّبِيعِيَّةُ.

פִּיזְיוֹתֵרַפִּיסְט ז׳ (־טִים) خَبِيرٌ بِالمُعَالَجَةِ بِالعَوَامِلِ الطَّبِيعِيَّةِ.

פִּיזִיקַאי ז׳ (־קָאִים) فِيزْيَائِيٌّ. فِيزْيَاوِيٌّ. عَالِمُ الطَّبِيعِيَّاتِ.

פִּיזִיקָה נ׳ عِلْمُ الفِيزْيَاءِ. الفِيزْيَاءُ. الطَّبِيعِيَّاتُ.

פִּיזִיקָלִי ת׳ (־יִּים) فِيزْيَائِيٌّ. فِيزْيَاوِيٌّ. مُتَعَلِّقٌ بِعِلْمِ الفِيزْيَاءِ.

פיזרון ע׳ פִּזָּרוֹן.

פִּיחַ ז׳ سُخَامٌ. سِنَاجٌ. أَثَرُ الدُّخَانِ. شُحْبَار.

פִּיחַ, פייח פ׳ دَخَّنَ. سَخَّمَ. سَوَّدَ بِالسِّنَاجِ. شَحْوَرَ. פֻּיַּח تَسَخَّمَ. دَخِنَ ـ הִתְפַּיֵּחַ تَدَخَّنَ. تَسَخَّمَ. إِسْوَدَّ مِنْ أَثَرِ الدُّخَانِ.

פִּיחָה נ׳ (־חות) فُسَاءٌ. ضُرَاطٌ ע׳ נְפִיחָה.

פיחום ע׳ פחום. **פיחות** ע׳ פִּחוּת.

פִּיֵּט, פייט פ׳ كَتَبَ ـ القَصَائِدَ. كَتَبَ الشِّعْرَ. أَنْشَدَ. פֻּיַּט كُتِبَ شِعْرًا.

פַּיִט, פייט .En ז׳ (־טים) قِتَالٌ. كِفَاحٌ. مُقَاوَمَةٌ.

פיטום ע׳ פִּטּוּם. **פיטור** ע׳ פִּטּוּר.

פיטם ע׳ פִּטֵּם.

פַּיְטָן, פייטן ז׳ (־נים) ١. رَاجِزٌ. شَاعِرٌ ج شُعَرَاءُ. نَاظِمُ الشِّعْرِ. ٢. وَاضِعُ التَّرَاتِيلِ الدِّينِيَّةِ.

פִּיטַנְגּוֹ ז׳, **פִּיטַנְגָּה** נ׳ .Sp (־אים, ־גות) كَرَزٌ بَرَازِيلِيٌّ (brazil cherry).

פִּיטָס G ז׳ (־סים) بَرْمِيلٌ كَبِيرٌ.

פַּיְטֶר, פייטר .En ז׳ (־רים) مُقَاتِلٌ. مُكَافِحٌ. مَنْ يَعْلَمُ كَيْفَ يَنَالُ حَقَّهُ.

פייה ע׳ פֵּיָה. **פיילת** ע׳ פִּיֶּלֶת.

פייסן ע׳ פַּיְסָן. **פיכוח** ע׳ פִּכּוּחַ.

פיכוי ע׳ פִּכּוּי. **פיכח** ע׳ פִּכֵּחַ.

פַּיִל, פייל ע׳ תַּיִק.

פִּיל ז׳ (־לים) فِيلٌ ج فِيَلَةٌ وَأَفْيَالٌ. פִּיל לָבָן فِيلٌ أَبْيَضُ (نادر الوجود) ومجازًا: مُلْكٌ لَا جَدْوَى فِيهِ. إِزْعَاجٌ ضَخْمٌ. פִּיל בַּחֲנוּת חַרְסִינָה فِيلٌ فِي حَانُوتِ الخَزَفِ الصِّينِيِّ ومجازًا: شَخْصٌ عَدِيمُ الحَسَّاسِيَّةِ. חֳלִי הַפִּיל دَاءُ الفِيلِ (مـ) ע׳ שִׁנְהֶבֶת. הָפַךְ זְבוּב לְפִיל مجازًا: جَعَلَ مِنَ المِيلِ فِيلًا. جَعَلَ الحَبَّةَ قُبَّةً. بَالَغَ. מְשַׁגֵּעַ פִּילִים סל׳ مُزْعِجٌ جِدًّا.

פִּילֶגֶשׁ נ׳ (־לַגְשִׁים) ١. حَظِيَّةٌ ج حَظَايَا. مَحْظِيَّةٌ. ٢. عَشِيقَةٌ ج عَشِيقَاتٌ.

פִּילְדְמַרְשָׁל .En ז׳ (־לים) في الجيش: فِيلْدْمَارْشَال. مُشِيرٌ.

פִּילֶה F ז׳ ١. فِيلِتُو (fillet). لَحْمٌ بِلَا عِظَامٍ. هَبْرَة. ٢. لَحْمُ سَمَكٍ بِلَا عِظَامٍ.

פִּילְהַרְמוֹנִי G ת׳ (־ניים) مُوسِيقِيٌّ. مُتَعَلِّقٌ بِفِرْقَةٍ مُوسِيقِيَّةٍ. הַתִּזְמֹרֶת הַפִּילְהַרְמוֹנִית הַיִּשְׂרְאֵלִית الفِرْقَةُ الفِلْهَارْمُونِيَّةُ الإِسْرَائِيلِيَّةُ.

פִּילְהַרְמוֹנְיָה נ׳ جَمْعِيَّةٌ مُوسِيقِيَّةٌ. جَمْعِيَّةُ مُحِبِّي المُوسِيقَى.

פילוג ע׳ פִּלּוּג. **פילוח** ע׳ פִּלּוּחַ.

פַּיְלוֹט, פיילוט .En ז׳ (־טים) بَرْنَامَجٌ تَجْرِيبِيٌّ. مَرْحَلَةٌ أُولَى لِإِنْتَاجِ بَرْنَامَجٍ أَوْ مَشْرُوعٍ كَبِيرٍ.

פילוי ע׳ פִּלּוּי. **פילול** ע׳ פִּלּוּל.

פִּילוֹלוֹג G ז׳ (־גים) نَحْوِيٌّ ج نُحَاةٌ. لُغَوِيٌّ ע׳ בַּלְשָׁן.

פִּילוֹלוֹגִי ת׳ (־גיים) فِيلُولُوجِيٌّ. لُغَوِيٌّ ע׳ בַּלְשָׁנִי.

פִּילוֹלוֹגְיָה נ׳ فِيلُولُوجِيَا. فِقْهُ اللُّغَةِ ע׳ בַּלְשָׁנוּת.

פִּילוֹן ז׳ (־נים) دَغْفَلٌ. وَلَدُ الفِيلِ. فُبَيْلٌ.

פילוס ע׳ פִּלּוּס.

פִּילוֹסוֹף G ז׳ (־פים) ١. فَيْلَسُوفٌ ج فَلَاسِفَةٌ. مُفَكِّرٌ. حَكِيمٌ ج حُكَمَاءُ. ٢. لَاهُوتِيٌّ. بَاحِثٌ فِي شُؤُونِ الدِّينِ. אֶבֶן הַפִּילוֹסוֹפִים حَجَرُ الفَلَاسِفَةِ ע׳ אֶבֶן, אֶבֶן הַחֲכָמִים.

פִּילוֹסוֹפִי ת׳ (־פיים) ١. فَلْسَفِيٌّ. فِكْرِيٌّ. تَأَمُّلِيٌّ. ٢. بِتَرَوٍّ(ي).

פִּילוֹסוֹפְיָה נ׳ ١. فَلْسَفَةٌ (تفسير المعرفة تفسيرًا عقليًا). حِكْمَةٌ. ٢. تَفَلْسُفٌ. سَفْسَطَةٌ.

פילוש ע׳ פִּלּוּשׁ.

פִּילוֹשֵׁמִיּוּת G נ׳ حُبُّ السَّامِيَّةِ (بخلاف مناهضة السامية).

פִּילָטֶלְיָה G נ׳ هِوَايَةُ جَمْعِ الطَّوَابِعِ ע׳ בּוּלָאוּת.

פִּילָטֶלִיסְט ז׳ (־טים) هَاوِي جَمْعِ الطَّوَابِعِ.

פִּילְטֶר L ז׳ (־רים) مُرَشِّحٌ. فِلْتَر ע׳ מְסַנֵּן.

פִּילִיבַּסְטֶר .Sp ז׳ قُرْصَانٌ ج قَرَاصِنَةٌ ومجازًا: مُنَاوَرَةٌ بَرْلَمَانِيَّةٌ لِمَنْعِ إِقْرَارِ لَائِحَةٍ عَنْ طَرِيقِ إِلْقَاءِ خُطَبٍ مُطَوَّلَةٍ (filibuster).

פיליטון ע׳ פֶלְיֶטוֹן.

פִּילְם .En ז׳ (־מים) فِيلْمٌ ج أَفْلَامٌ. شَرِيطٌ ج أَشْرِطَةٌ ע׳ סֶרֶט.

פִּילַנְתְּרוֹפּ G ז׳ (־פים) مُحْسِنٌ. كَرِيمٌ ج كُرَمَاءُ وَكِرَامٌ. سَخِيٌّ ج أَسْخِيَاءُ (من يجود بماله في اعمال الخير).

פִּילַנְתְּרוֹפִּי ת׳ (־פיים) خَيْرِيٌّ. مُتَّصِفٌ بِالبِرِّ وَالإِحْسَانِ.

פִּילַנְתְּרוֹפְּיָה נ׳ إِحْسَانٌ. كَرَمٌ. جُودٌ. بِرٌّ. مَبَرَّةٌ ج مَبَرَّاتٌ.

פילץ ע׳ פִּלֵּץ.

פִּילֶר .En ז׳ (־רים) ١. حَشْوٌ. حَشْوَةٌ. ٢. في الاذاعة: مَادَّةٌ ثَانَوِيَّةٌ لِسَدِّ الفَرَاغِ.

פִּיֶּלֶת, פיילת נ׳ دَاءُ الفِيلِ.

פִּימָה נ׳ (־מות) ١. سِمَنٌ. ٢. غَبَبٌ ج أَغْبَابٌ (ما يتدلى من الشحم تحت الحنك). لُغْدٌ ج أَلْغَادٌ. غَبْغَبَةٌ עָם׳.

פִּין ז׳ (־נים) ١. مِسْمَارٌ ج مَسَامِيرُ. سِنٌّ ج أَسْنَانٌ. دِسَارٌ ج دُسُرٌ. ٢. القَضِيبُ. عُضْوُ الذَّكَرِ. פִּין בִּטָּחוֹן (קַרְמוֹן יָד) مِسْمَارُ أَمَانٍ (في قنبلة يدوية).

פִּינְג־פּוֹנְג .En ז׳ بِينْغ بُونْغ. لُعْبَةُ كُرَةِ الطَّاوِلَةِ ע׳ טֶנִיס, טֶנִיס שֻׁלְחָן.

פִּינְגְ'אן A ז' (־נִים) ١. فِنْجَانٌ ج فَنَاجِينُ ע' סִפְלוֹן. ٢. رَكْوَةٌ ج رَكَوَاتٌ ע' קֻנְקָן.

פִּינְגְּוִין, פינגווין En. ז' (־נִים) بِطْرِيقٌ ج بَطَارِقُ وبَطَارِيقُ (طائر مائي).

פינה ע' פִּנָּה. **פינוי** ע' פִּנּוּי.

פינוק ע' פִּנּוּק.

פִּינִי תו"ז (־נִים, ־נִיּוֹת) فِنْلَنْدِيٌّ. مِنْ فِنْلَنْدَا.

פִּינִיקִי ע' פְּנִיקִי.

פִּינִישׁ En. ז' تَشْطِيبٌ. اللَّمَسَاتُ الأَخِيرَةُ ע' גִּמּוּר.

פִּינְלַנְד ש"פ فِنْلَنْدَا (دولة في شمال اوربا).

פִּינָלֶה It. ז' الخَاتِمَةُ (في مقطوعة موسيقية).

פִּינַנְסִי F ת' (־יִּים) مَالِيٌّ. خَاصٌّ بِالشُّؤُونِ المَالِيَّةِ.

פִּינַנְסִים ז"ר الشُّؤُونُ المَالِيَّةُ. مَالِيَّةٌ. تَمْوِيلٌ.

פִּינַנְסִיסְט ז' (־טִים) ١. خَبِيرٌ بِاسْتِثْمَارِ الأَمْوَالِ. خَبِيرٌ بِالشُّؤُونِ المَالِيَّةِ. ٢. مُمَوِّلٌ. مُسْتَثْمِرٌ. ٣. ثَرِيٌّ ج أَثْرِيَاءُ.

פַּיַנְס, פיינס ז' كَاشَانِيٌّ. خَزَفٌ مُزَخْرَفٌ. خَزَفٌ صِينِيٌّ. فَرْفُورِيٌّ.

פִּינְצֶטָה F נ' (־טוֹת) مِلْقَطٌ ע' מַלְקֶטֶת.

פִּיֵּס, פייס פ' ١. صَالَحَ. رَضَّى. إسْتَرْضَى. أَصْلَحَ ذَاتَ البَيْنِ. طَيَّبَ خَاطِرَ. ٢. شَفَعَ ـ لِ. أَوْصَى خَيْرًا بِـ. פֻּיַּס اُسْتُرْضِيَ. رُضِّيَ. صُولِحَ. طُيِّبَ خَاطِرُهُ. הִתְפַּיֵּס تَرَاضَى. إرْتَضَى. تَصَالَحَ. إصْطَلَحَ. הִפִּיס ١. أَرْضَى. ٢. خَفَّفَ العِبْءَ عَنْ. הִפִּיס דַּעְתּוֹ שֶׁל פְּלוֹנִי طَيَّبَ خَاطِرَ فُلَانٍ.

פַּיִס ז' (פְּיָסוֹת) قُرْعَةٌ. نَصِيبٌ ج أَنْصِبَةٌ. يَانَصِيبٌ. لُوتَرِيَا מ'. מִפְעַל הַפַּיִס مَشْرُوعُ يَانَصِيبِ هَبَايِس (تُنفق ايراداته على اقامة مشاريع عامة وتوزع فيه جوائز).

פיסה ע' פִּסָּה. **פיסול** ע' פִּסּוּל.

פיסוק ע' פִּסּוּק.

פַּיְסָן, פייסן ז' (־נִים) مُوَفِّقٌ. مُصْلِحٌ. رَاتِقُ الفَتْقِ. مُصْلِحُ ذَاتِ البَيْنِ.

פַּיְסָנוּת, פייסנות נ' مُصَالَحَةٌ. تَرْضِيَةٌ. مُسَالَمَةٌ. تَوْفِيقٌ. مُسَايَرَةٌ.

פַּיְסָנִי, פייסני ת' (־יִּים) مُتَّصِفٌ بِالاعْتِدَالِ. مُصْلِحٌ. مُسَايِرٌ.

פִּיסְקָלִי L ת' (־יִּים) خَاصٌّ بِمَالِيَّةِ الدَّوْلَةِ. مَالِيٌّ.

פיעל ע' פִּעֵל, פִּעֵל.

פַּיְפּ, פייפ En. ז' (־פִּים) بِيبَةٌ. غَلْيُونٌ ע' מִקְטֶרֶת.

פִּיפֶּטָה F נ' (־טוֹת) أُنْبُوبَةُ اخْتِبَارٍ مُدَرَّجَةٌ مَفْتُوحَةُ الجَانِبَيْنِ (pipette).

פִּיפִּי ז' ١. بَوْلٌ. ٢. القَضِيبُ. עָשָׂה פִּיפִּי شَخَّ ـ بَالَ ـ

פִּיפִיָּה, פיפייה נ' (־יּוֹת) ١. حَدٌّ ج حُدُودٌ. نَصْلٌ ج نِصَالٌ. مَضْرِبٌ ج مَضَارِبُ. חֶרֶב פִּיפִיּוֹת سَيْفٌ ذُو حَدَّيْنِ.

פִּיצָה נ' ١. إنْتِشَارٌ. تَنَاثُرٌ. ٢. فَتْحٌ. إنْفِتَاحٌ.

פִּיצָה It. נ' (־צוֹת) بِيتْسَا (فطيرة بالجبنة والبهارات).

פיצוח ע' פִּצּוּחַ. **פיצוי** ע' פִּצּוּי.

פיצול ע' פִּצּוּל.

פִּיצוּץ ז' (־צִים) ١. تَفْجِيرٌ. إنْفِجَارٌ. تَحْطِيمٌ. نَسْفٌ. فَرْقَعَةٌ. ٢. رَائِعٌ. هَائِلٌ. פִּיצּוּץ הַמַּשָּׂא וּמַתָּן نَسْفُ المُفَاوَضَاتِ.

פִּיצִיקָטוֹ It. תח"פ في الموسيقى: بِلَمْسِ الوَتَرِ بِالأَصَابِعِ (لا بجر القوس على اوتار الكمان مثلاً).

פִּיצֶרְיָה, פיצרייה It. נ' (־יּוֹת) حَانُوتُ بَيْعِ البِيتْسَا. مَطْعَمُ بِيتْسَا.

פִּיק ז' إرْتِجَافٌ. إرْتِعَادٌ. إرْتِعَاشٌ. פִּיק בִּרְכַּיִם إصْطِكَاكُ الرُّكَبِ (من الخوف مثلاً). إرْتِعَادُ الفَرَائِصِ ע' (פוק) פָּק.

פִּיק F ז' (־קִים) ذِرَاعٌ ج أَذْرُعٌ وأَذْرِعَةٌ (وحدة قياس تبلغ ٧٥ سم) ע' אַמָּה. ٢. في لعبة الورق او الشدة: سَبَاتِيٌّ. مَاجَةٌ.

פִּיקָ"א ר"ת بيكا. الجَمْعِيَّةُ اليَهُودِيَّةُ لِلاسْتِيطَانِ فِي إسْرَائِيلَ (P.I.C.A. - Jewish Palestine Association Colonization).

פיקה ע' פִּקָּה. **פיקדון** ע' פִּקָּדוֹן.

פיקוד ע' פִּקּוּד. **פיקוח** ע' פִּקּוּחַ.

פִּיקוֹלוֹ It. ז' (־לוֹת) بِيكُولُو. نَايٌ صَغِيرٌ ذُو صَفِيرٍ رَفِيعٍ (piccolo).

פִּיקוּס L ז' (־קִים) تِينٌ (نبات من الفصيلة التوتية كاشجار التين والجُمَّيز).

פיקוק ע' פִּקּוּק. **פיקח** ע' פִּקֵּחַ.

פיקחון ע' פִּקָּחוֹן.

פִּיקְטוֹגְרָמָה L נ' (־מוֹת) قديماً: الكِتَابَةُ بِالصُّوَرِ (كالهيروغليفية والصينية القديمة).

פִּיקְטוֹגְרָף ז' (־פִים) كِتَابَةٌ بِالصُّوَرِ أَوِ النُّقُوشِ تُعَبِّرُ عَنْ حَرْفٍ أَوْ كَلِمَةٍ أَوْ فِكْرَةٍ (على غرار الكتابة الهيروغليفية او الصينية).

פִּיקְטִיבִי L ת' (־יִּים) وَهْمِيٌّ. خَيَالِيٌّ. زَائِفٌ. مُخْتَلَقٌ.

פִּיקַנְטִי F ת' (־יִּים) ١. حِرِّيفٌ. حَادٌّ. لَاذِعٌ. ٢. مُشَهٍّ(ي). مُشَوِّقٌ. طَرِيفٌ.

פִּיקַנְטִיּוּת נ' ١. حِدَّةٌ. لَذَاعَةٌ. حَرَافَةٌ. ٢. طَرَافَةٌ. تَشْوِيقٌ.

פִּיקַנְטֶרְיָה נ' تَقَوُّلَاتٌ وَحِكَايَاتٌ وَنَوَادِرُ مُشَوِّقَةٌ حَوْلَ أَحْدَاثٍ مُبَالَغٍ فِيهَا.

פִּיקְנִיק F ז' (־קִים) نُزْهَةٌ فِي أَحْضَانِ الطَّبِيعَةِ. شَطْحَةٌ.

פִּיקְס L ת' ثَابِتٌ. رَاسِخٌ. אִידֵאָה פִיקְס فِكْرَةٌ ثَابِتَةٌ ע' אִידֵאָה.

פִּיקְסֶל En. ז' (־לים) في الحواسيب والتلفزيون: نُقْطَةٌ ضَوْئِيَّةٌ. مَقْطَعٌ مِنْ صُورَةٍ.

פִּיקְסַצְיָה L נ' (־יות) ١. تَثْبِيتٌ. تَرْسِيخٌ. ٢. تَعَلُّقٌ شَدِيدٌ. ٣. فِكْرَةٌ مُسْتَحْوِذَةٌ ע' קִבָּעוֹן.

פִּיקְצְיָה L נ' (־יות) ١. فِرْيَةٌ ج فِرًى. كِذْبَةٌ. زَيفٌ. إخْتِلاَقٌ. قِصَّةٌ مُلَفَّقَةٌ. ٢. تَمْوِيهٌ. مُخْتَلَقٌ.

פִּיר ז' (־רים) ١. حُفْرَةٌ ج حُفَرٌ. ٢. نُقْرَةٌ. نُونَةٌ.

פֵּיר En. ת' (־רים) نَزِيهٌ. عَادِلٌ. مَعْقُولٌ ע' הוֹגֵן.

פִּירֶה F بْيُوريه ע' מְחִית.

פירוד ע' פֵּרוּד. **פירוז** ע' פֵּרוּז.

פירוט ע' פֵּרוּט.

פִּירוֹטֶכְנִיקָה G נ' عِلْمُ الصَّوَارِيخِ النَّارِيَّةِ. فَنُّ صُنْعِ الأَلْعَابِ النَّارِيَّةِ.

פִּירוֹמַנְיָה L נ' هَوَسُ الحَرِيقِ. مَرَضُ إشْعَالِ النَّارِ فِي المُمْتَلَكَاتِ (pyromania).

פירוס ע' פֵּרוּס. **פירוע** ע' פֵּרוּעַ.

פירוק ע' פֵּרוּק. **פירור** ע' פֵּרוּר.

פירוש ע' פֵּרוּשׁ.

פִּירָט G ז' (־טים) ١. قُرْصَانٌ ج قَرَاصِنَةٌ. مَنْ يَسْطُو فِي البَحْرِ. ٢. لِصٌّ ج لُصُوصٌ. ٣. مُنْتَحِلُ حُقُوقِ الآخَرِينَ (كالاغاني المسجلة وغيرها).

פִּירָטִי ת' (־יים) قَرْصَنِيٌّ. مُتَعَلِّقٌ بِاللُّصُوصِيَّةِ فِي البَحْرِ.

פִּירָטִיּוּת נ' قَرْصَنَةٌ. لُصُوصِيَّةٌ (في البحر).

פִּירְמָה L נ' (־מות) ١. مُؤَسَّسَةٌ (مَصْلَحَةٌ) تِجَارِيَّةٌ. مَتْجَرٌ ج مَتَاجِرُ. ٢. مَشْرُوعٌ إنْتَاجِيٌّ. شَرِكَةٌ تِجَارِيَّةٌ.

פִּירָמִידָה G נ' (־דות) في الهندسة: هَرَمٌ ج أَهْرَامٌ. פִּירָמִידָה הֲפוּכָה هَرَمٌ مَقْلُوبٌ ومجازًا: أُمُورٌ مَقْلُوبَةٌ ظَهْرًا لِبَطْنٍ فِي الشُّؤُونِ الاقْتِصَادِيَّةِ.

פִּירָמִידָלִי ת' (־ליים) هَرَمِيٌّ. كَالهَرَمِ. بِصُورَةِ هَرَمٍ.

פִּירְמָן P ז' (־נים) فَرْمَانٌ ج فَرَامِينُ. مَرْسُومٌ ج مَرَاسِيمُ (في العهد العثماني).

פִּירְסִינְג En. ז' ثَقْبُ الأُذُنِ أَوِ الأَنْفِ وَغَيْرِهِمَا لِوَضْعِ الحَلَقِ أَوِ الخِزَامِ.

פירעון ע' פֵּרָעוֹן.

פִּירֶקְס, פַּיירֶקְס En. ז' الزُّجَاجُ النَّارِيُّ. بَايْرِكْس ע' זְכוּכִית, זְכוּכִית חֲסִינַת אֵשׁ.

פישוט ע' פִּשּׁוּט. **פישוק** ע' פִּשּׂוּק.

פישור ע' פִּשּׁוּר.

פִּישֶׁר Y ז' (־רים) استهزاءً: زَرِيٌّ. صُعْلُوكٌ. أبو البول.

פיתה ע' פִּתָּה. **פיתוח** ע' פִּתּוּחַ.

פיתוי ע' פִּתּוּי. **פיתול** ע' פִּתּוּל.

פִּיתוֹם G ז' (־מים) حَاوٍ(ي) ج حُوَاةٌ. سَاحِرٌ يَقُومُ بِأَعْمَالٍ غَرِيبَةٍ (كالنطق من بطنه أو ابطه مثلا) ע' קוֹסֵם.

פִּיתוֹן G ז' (־נים) أَصَلَةٌ (ثعبان كبير جدًا غير سام).

פיתיון ע' פִּתָּיוֹן.

פַּךְ ז' (־כים) صَفِيحَةٌ ج صَفَائِحُ. تَنَكَةٌ ج تَنَكَاتٌ. פַּכִּים קְטַנִּים شَذَرَاتٌ. شَوَارِدُ. مُتَفَرِّقَاتٌ.

פָּכָה, פיכה פ' إنْبَجَسَ. نَبَعَ ـَ تَفَجَّرَ (ينبوع) ومجازًا: سَالَ ـِ. جَرَى ـِ. تَدَفَّقَ.

פִּכּוּחַ, פיכוח ז' صَحْوٌ. تَنَبُّهٌ (من السكر). وَعْيٌ.

פִּכּוּי, פיכוי ז' إنْبِجَاسٌ. نَبْعٌ. تَدَفُّقٌ. جَرَيَانٌ. سَيْلٌ.

פִּכַּח, פיכח Ar. פ' أَصْحَى. أَفَاقَ. نَبَّهَ. أَيْقَظَ. הִתְפַּכֵּחַ صَحَا ـُ. أَفَاقَ. إسْتَفَاقَ. إسْتَيْقَظَ. تَنَبَّهَ.

פִּכֵּחַ, פיכח ת' (־כחים) ١. صَاحٍ(ي). وَاعٍ(ي). يَقِظٌ. غَيْرُ سَكْرَانَ. ٢. نَبِيهٌ ج نُبَهَاءُ. مُتَيَقِّظٌ. مُسْتَفِيقٌ.

פִּכְחוֹן, פיכחון ז' صَحْوٌ. وَعْيٌ. يَقْظَةٌ. ٢. نَبَاهَةٌ. تَيَقُّظٌ.

פִּכְחוּת נ' ١. صَحْوٌ (من السكر). وَعْيٌ. تَيَقُّظٌ.

פַּכְסוּס ז' قَرْقَشَةٌ. جَرْشٌ (كما في البقسماط).

פַּכְסָם ז' (־מים) بَقْصَمٌ. بَقْصَمَاتٌ. بَقْسَمَاط. قَرْقُوشَةٌ ج قَرَاقِيشُ ע' צְנִים.

פִּכְסֵם פ' قَرْقَشَ (طعاما كالرقاق). قَرْضَبَ. جَرَشَ ـُ.

פִּכְפּוּךְ ז' (־כים) خَرِيرٌ. تَدَفُّقٌ. صَوْتُ الانْسِيَابِ.

פִּכְפֵּךְ פ' خَرَّ ـِ. إنْبَجَسَ ومجازًا: سَالَ ـِ. تَدَفَّقَ.

פָּכַר Ar. פ' ١. كَسَرَ ـِ. حَطَّمَ. ٢. سَحَقَ ـَ. دَعَكَ ـَ. פָּכַר אֶת יָדָיו شَبَّكَ يَدَيْهِ بِشِدَّةٍ (من الحزن والاسى).

(פלא) נִפְלָא פ' ١. كَانَ عَجِيبًا مُدْهِشًا. كَانَ رَائِعًا. ٢. دُهِشَ. إنْشَدَهَ. تَعَجَّبَ. صُعِقَ (من الذهول والدهشة). ٣. تَعَذَّرَ عَلَى. عَجِزَ ـِ عَنْ. قَصُرَتْ ـُ يَدُهُ عَنْ. לֹא יִפָּלֵא כִּי لاَ غَرْوَ فِي! لاَ عَجَبَ فِي. لاَ غَرَابَةَ فِي. הִתְפַּלֵּא ١. تَعَجَّبَ. إنْدَهَشَ. إنْشَدَهَ. إسْتَغْرَبَ. ٢. فَعَلَ الأَعَاجِيبَ. הִפְלִיא ١. أَثَارَ الإعْجَابَ (الدَّهْشَةَ). أَرَاعَ. رَوَّعَ. ٢. أَدْهَشَ. شَدَهَ ـَ. הִפְלִיא חַסְדּוֹ לִפְלוֹנִי أَسْبَغَ عَلَيْهِ وَافِرَ نِعَمِهِ. הִפְלִיא מַכּוֹתָיו עַל פְּלוֹנִי أَشْبَعَ فُلاَنًا ضَرْبًا. ضَرَبَهُ ضَرْبًا مُبَرِّحًا. הִפְלִיא עֵצָה أَسْدَى نَصِيحَةً حَسَنَةً. أَتَاهُ بِنَصَائِحَ رَائِعَةٍ. לְהַפְלִיא بِصُورَةٍ رَائِعَةٍ. بِصُورَةٍ تُثِيرُ الإعْجَابَ. הַפְלֵא וָפֶלֶא! عَجَبًا! يَا لَلْعَجَبِ العُجَابِ! הֻפְלָא ١. كَانَ عَجِيبًا. كَانَ مُدْهِشًا. ٢. إمْتَازَ.

פֶּלֶא ז' (פְּלָאִים) عَجَبٌ ج أَعْجَابٌ. أُعْجُوبَةٌ ج أَعَاجِيبُ. مُعْجِزَةٌ ج مُعْجِزَاتٌ. كَرَامَةٌ ج كَرَامَاتٌ. عَمَلٌ خَارِقٌ. פֶּלֶא הוּא مِنَ العَجِيبِ. العَجِيبُ هُوَ. פֶּלֶא עַל כָּל פֶּלֶא عَمَلٌ خَارِقٌ. مَا لاَ يُصَدِّقُهُ العَقْلُ هُوَ. פִּלְאֵי פְּלָאִים عَجَبٌ عُجَابٌ. رَائِعٌ. مُدْهِشٌ. סִיר פֶּלֶא طَنْجَرَةُ الكَعْكِ ע' סִיר. שִׁבְעַת פִּלְאֵי עוֹלָם عَجَائِبُ الدُّنْيَا السَّبْعُ ע' שִׁבְעָה. אֵין פֶּלֶא لاَ عَجَبَ. لاَ غَرْوَ. لاَ غَرَابَةَ. لاَ بِدْعَ. בְּאֹרַח פֶּלֶא بِأُعْجُوبَةٍ. بِقُدْرَةِ قَادِرٍ. יָרַד פְּלָאִים هَبَطَ هُبُوطًا شَدِيدًا. تَرَدَّى تَرَدِّيًا مُذْهِلاً. إِنْحَطَّ أَشَدَّ الانْحِطَاطِ. הָיָה לְפֶלֶא בְּעֵינָיו كَانَ عَجِيبًا فِي نَظَرِهِ. كَانَ فَوْقَ إِدْرَاكِهِ. كَانَ خَارِقًا.

פָּלֵאוֹגְרַפְיָה G נ' عِلْمُ الكِتَابَاتِ القَدِيمَةِ.

פָּלֵאוֹגְרָף ז' (־פִים) خَبِيرٌ بِالكِتَابَاتِ القَدِيمَةِ.

פָּלֵאוֹלִיתִי G ת' (־יִים) مَا يَتَعَلَّقُ بِالعَصْرِ الحَجَرِيِّ القَدِيمِ.

פָּלֵאוֹנְטוֹלוֹג G ז' (־גִים) خَبِيرٌ بِشُؤُونِ المُتَحَجِّرَاتِ.

פָּלֵאוֹנְטוֹלוֹגְיָה נ' عِلْمُ الأَحَافِيرِ. عِلْمُ المُتَحَجِّرَاتِ.

פַּלָּאח A ז' (־חִים) فَلاَّحٌ. حَرَّاثٌ.

פִּלְאִי ת' (־יִים) خَارِقٌ. مُدْهِشٌ. عَجِيبٌ. فَوْقَ الإِدْرَاكِ.

פֶּלֶאפוֹן ז' (־נִים) (اسم تجاري) تِلِفُون نَقَّالٌ. مَحْمُولٌ. تِلِفُون خَلَوِيٌّ.

פְּלָאפֶל ע' פָלָפֶל.

פִּלְבּוּל ז' إِجَالَةُ النَّظَرِ. تَرَاقُصُ العَيْنَيْنِ. تَرَجْرُجٌ.

פְּלֶבֵּי L ז' (־יִים) عَامِّيٌّ. مِنْ عَامَّةِ النَّاسِ.

פְּלֶבִּיסְצִיט ז' (־טִים) إِسْتِفْتَاءٌ عَامٌّ. إِسْتِفْتَاءٌ شَعْبِيٌّ ע' מִשְׁאָל, מִשְׁאַל עַם.

פִּלְבֵּל פ' أَجَالَ نَظَرَهُ. رَدَّدَ بَصَرَهُ.

פַּלְבְּרָה .Sp נ' (־רוֹת) ثَرْثَرَةٌ لاَ طَائِلَ تَحْتَهَا.

פִּלֵּג, פִּילֵג פ' ١. شَطَرَ ـُ جَزَّأَ. قَسَّمَ. شَقَّ ـُ. فَلَقَ ـِ. ٢. فَصَلَ ـِ. פֻּלַּג قُسِّمَ. شُطِرَ. جُزِّئَ. فُرِّقَ. הִתְפַּלֵּג إِنْقَسَمَ. إِنْفَصَلَ عَنْ. تَجَزَّأَ. إِنْشَقَّ عَلَى. تَحَزَّبَ. إِنْشَطَرَ. تَفَرَّقَ. הִפְלִיג ١. بَالَغَ. غَالَى. أَسْرَفَ. أَمْعَنَ فِي. أَوْغَلَ فِي. ٢. إِنْصَرَفَ عَنْ. إِبْتَعَدَ عَنْ. إِنْحَرَفَ. ٣. أَبْحَرَ. أَقْلَعَ. مَخَرَ ـَ (عُبَابَ البحر). ٤. خَالَفَ. إِخْتَلَفَ مَعَ. לֵית מָאן דְּפָלִיג ע' לֵית. הִפְלִיג דַּעְתּוֹ מִן־ صَرَفَ ذِهْنَهُ عَنْ. لَمْ يَلْتَفِتْ إِلَى. הִפְלִיג בִּגְנוּתוֹ بَالَغَ فِي هَجْوِهِ. أَمْعَنَ فِي ذَمِّهِ. הִפְלִיג בְּשִׁבְחוֹ بَالَغَ فِي الثَّنَاءِ عَلَيْهِ. كَالَ لَهُ المَدِيحَ. הִפְלִיג עַל מִדּוֹתָיו تَصَرَّفَ عَلَى غَيْرِ عَادَتِهِ.

פֶּלֶג ז' (פְּלָגִים) ١. غَدِيرٌ ج غُدْرَانٌ. جَدْوَلٌ ج جَدَاوِلُ. ٢. تَيَّارٌ ج تَيَّارَاتٌ. غَزَارَةٌ. وَفْرَةٌ. ٣. قِسْمٌ ج أَقْسَامٌ. جُزْءٌ ج أَجْزَاءٌ. فَرْعٌ ج فُرُوعٌ. ٤. جَنَاحٌ (في حزب مثلاً) ج أَجْنِحَةٌ. فِئَةٌ ج فِئَاتٌ. كُتْلَةٌ ج كُتَلٌ. פֶּלֶג אִי شِبْهُ جَزِيرَةٍ. פֶּלֶג שָׁתוּק في الطب: شَلَلٌ نِصْفِيٌّ. فَالِجٌ (hemiplegia).

פְּלָג, פְּלָאג .En ז' (־גִים) وَلاَّعَةٌ. قَدَّاحَةٌ. في الحواسيب: فِيشَةٌ. قَابِسٌ.

פְּלַג פּוֹלג ז' في الطب: الشَّقِيقَةُ. صُدَاعٌ نِصْفِيٌّ ע' מִיגְרֶנָה.

פְּלֻגָּה, פלוגה נ' (־גּוֹת) ١. في الجيش: سَرِيَّةٌ (تضم اربع فصائل اي حوالي ١٥٠ جنديًا) ج سَرَايَا. ٢. جَمَاعَةٌ ج جَمَاعَاتٌ. لَفِيفٌ. פְּלֻגַּת פָּרָשִׁים كَوْكَبَةٌ مِنَ الفُرْسَانِ.

פְּלַגָּה, פְּלֻגָּה נ' (־גּוֹת, ־גוֹת) ١. لَفِيفٌ. جَمَاعَةٌ. مَعْشَرٌ. ٢. رَهْطٌ (وحدة عسكرية غير محدودة) ج أَرْهَاطٌ. ٣. فِئَةٌ كَبِيرَةٌ. דּוֹר הַפְּלַגָּה جِيلُ بَلْبَلَةِ الأَلْسُنِ. جِيلُ مَا بَعْدَ الطُّوفَانِ.

פְּלַגְיָאט L ז' (־טִים) إِنْتِحَالٌ. سَرِقَةٌ أَدَبِيَّةٌ.

פְּלַגְיָאטוֹר ז' (־רִים) مُنْتَحِلٌ. سَارِقٌ أَدَبِيٌّ.

פְּלֶגְמָטִי G ת' (־יִים) بَلْغَمِيُّ المِزَاجِ. فَاتِرٌ. بَارِدٌ. عَدِيمُ المُبَالاَةِ.

פְּלֶגְמָטִיּוּת נ' بَلْغَمِيَّةُ المِزَاجِ. فُتُورٌ. بُرُودَةٌ. لاَمُبَالاَةٌ.

פַּלְגָּן ז' (־נִים) إِنْفِصَالِيٌّ. إِنْقِسَامِيٌّ. وَقَّاعٌ. مُحَرِّضٌ عَلَى الانْشِقَاقِ.

פַּלְגָּנוּת נ' إِنْفِصَالٌ. إِنْفِصَامٌ. إِنْقِسَامٌ. شِقَاقٌ.

פַּלְגָּנִי ת' (־יִים) إِنْفِصَالِيٌّ. إِنْقِسَامِيٌّ.

פְּלֻגְתָּא, פלוגתא .Ar נ' (־תוֹת) خُصُومَةٌ. خِصَامٌ. شِقَاقٌ. خِلاَفٌ. نِزَاعٌ. בַּר־פְּלֻגְתָּא خَصْمٌ ج خُصُومٌ. طَرَفٌ فِي خُصُومَةٍ. مُنَازِعٌ.

פְּלֻגָּתִי, פלוגתי ת' (־יִים) في الجيش: خَاصٌّ بِالسَّرِيَّةِ. مُتَعَلِّقٌ بِهَا.

פֶּלֶד ז' ١. فُولاَذٌ ע' פְּלָדָה. ٢. لَهِيبٌ. شُعْلَةٌ.

פְּלָדָה נ' (־דוֹת) ١. فُولاَذٌ ج فَوَالِيذُ. الحَدِيدُ الصُّلْبُ. ٢. لَهِيبٌ. شُعْلَةٌ ج شُعَلٌ. פְּלָדָה חֲשִׁילָה صُلْبٌ مَطْرُوقٌ. صُلْبٌ مَشْغُولٌ. פְּלָדָה יְצוּקָה صُلْبٌ مَبْرُومٌ. פְּלָדָה צְרוּפָה صُلْبٌ مُكَرَّرٌ. פְּלָדַת אַל־חֶלֶד فُولاَذٌ غَيْرُ قَابِلٍ لِلصَّدَإِ. כּוֹבַע פְּלָדָה خُوذَةٌ فُولاَذِيَّةٌ. قُبَّعَةٌ مِنَ الفُولاَذِ. צֶמֶר פְּלָדָה لِيفَةُ سِلْكٍ (لتنظيف الاواني). قَشُّ الحَدِيدِ.

פַּלָּדְיוּם ז' بَلاَّدْيُوم (عنصر فلزي، palladium).

פְּלָדֶלֶת נ' بَابٌ مَدْعُومٌ بِالفُولاَذِ لِتَقْوِيَةِ أَمَانِ البَيْتِ.

פֶּלְדְמַרְשָׁל .Gr ז' (־לִים) فِيلْدْمَارْشَال. مُشِيرٌ.

פִּלָּה פ' فَلَّى (من القمل). נִפְלָה إِمْتَازَ. تَمَيَّزَ. إِنْفَصَلَ. פִּלָּה فَلَّى ومجازًا: تَفَحَّصَ. نَبَشَ ـُ. הִתְפַּלָּה تَفَلَّى. تَفَحَّصَ. הִפְלָה مَيَّزَ. فَرَّقَ. عَامَلَ مُعَامَلَةً مُفَضَّلَةً أَوْ سَيِّئَةً. הִפְלָה בִּפְלוֹנִי غَبَنَ ـِ فُلاَنًا. عَامَلَهُ مُعَامَلَةً سَيِّئَةً. הֻפְלָה مُيِّزَ. عُومِلَ مُعَامَلَةً خَاصَّةً (مُفَضَّلَةً أَوْ سَيِّئَةً).

פְּלוּאוֹר L ז' فْلُور (عنصر كيماوي لافلزي).

פְלוּאוֹרִיד ז' فَلُّورِيد. مُرَكَّبٌ كِيمَاوِيٌّ يَحْتَوِي عَلَى الفَلُّور.

פְלוּאוֹרִידַצְיָה נ' مُعَالَجَةُ مِيَاهِ الشُّرْبِ بِمُرَكَّبَاتِ الفَلُّور (للمحافظة على الاسنان).

פְלוּאוֹרֶסְצֶנְט L ז' (־טִים) ضَوْءٌ سَاطِعٌ. فَلُّورِسِنْت. ضَوْءٌ مِنَ النِّيُّون. נוּרַת פְלוּאוֹרֶסְצֶנְט لَمْبَةُ فَلُّورِسِنْت. لَمْبَةٌ مِنَ النِّيُّون.

פִּלּוּג, פילוג ז' (־גִים) ١. تَقْسِيمٌ. تَجْزِئَةٌ. شَطْرٌ. تَفَرُّعٌ. تَشَعُّبٌ. تَفْرِيقٌ. ٢. إِنْشِقَاقٌ. إِنْقِسَامٌ.

פלוגה ע' פְּלֻגָּה. **פלוגתא** ע' פְּלֻגְתָּא.

פִּלּוּחַ, פילוח ז' (־חִים) ١. فَلْقٌ. شَجٌّ. خَزْقٌ. شَطْرٌ. تَشْطِيرٌ. ٢. سَحْبٌ. سَرِقَةٌ خَفِيَّةٌ. פִּלּוּחַ הָרֹאשׁ في الطب: الشَّقِيقَةُ. الصُّدَاعُ النِّصْفِيُّ ע' מִיגְרֶנָה.

פְּלוּטוֹ, פְלוּטוֹן G ז' بْلُوتُو (كوكب سيار).

פְלוּטוֹנְיוּם G ז' بْلُوتُونْيُوم (عنصر فلزي كيماوي مشع).

פְלוּטוֹקְרַטְיָה G נ' ١. سُلْطَةُ الأَثْرِيَاءِ. ٢. طَبَقَةُ المُوسِرِينَ.

פִּלּוּי, פילוי ז' تَفْلِيَةٌ. تَنْقِيَةُ الجِسْمِ مِنَ القَمْلِ.

פִּלּוּל, פילול ז' (־לִים) ١. إِبْتِهَالٌ. تَضَرُّعٌ. دُعَاءٌ (الى الله). ٢. تَوَقُّعٌ. إِحْتِمَالٌ. بُعْدُ نَظَرٍ.

פְלוּמָה L נ' (־מוֹת) زَغَبٌ (مفرد: زَغَبَةٌ). صِغَارُ الشَّعْرِ أَوِ الرِّيشِ. رِيشٌ نَاعِمٌ. زِئْبِرٌ (وهو زغب المنسوجات).

פְלוּמָתִי ת' (־יִּים) مُزَغَّبٌ. مَا عَلَاهُ الزَّغَبُ.

פְלוֹנְטֵר Y ז' (־רִים) وَرْطَةٌ ج وَرَطَاتٌ. مَأْزِقٌ حَرِجٌ ج مَآزِقُ.

פְּלוֹנִי תו"ז (־נִים) فُلَانٌ. فُلَانِيٌّ. פְּלוֹנִי אַלְמוֹנִי فُلَانٌ وَعَلَّانٌ. هَيُّ بْنُ بَيٍّ. هَيَّانُ بْنُ بَيَّانٍ. פְּלוֹנִית ١. فُلَانَةٌ. مؤنث فُلَان. ٢. كِنَايَةٌ عَنِ الزَّوْجَةِ.

פִּלּוּס, פילוס ז' (־סִים) إِتِّزَانٌ. تَوَازُنٌ. פִּלּוּס דֶּרֶךְ شَقُّ طَرِيقٍ. تَمْهِيدُ سَبِيلٍ.

פְּלוּס L ז' (־סִים) ١. زَائِدٌ. عَلَامَةُ الجَمْعِ (+). ٢. مَزِيَّةٌ ج مَزَايَا. פְּלוּס מִינוּס حَوَالَيْ. تَقْرِيبًا. مَا يُقَارِبُ. زُهَاءَ.

פְלוּסִין .Ar ז"ר قُمَاشٌ زِئْبِرِيٌّ. قُمَاشٌ مُزَغَّبٌ كَالقَطِيفَةِ.

פְלוֹפ .En ז' (־פִּים) فَشَلٌ تَامٌّ. إِخْفَاقٌ.

פְלוֹרָה G נ' فَلُّورَا (الحياة النباتية الخاصة باقليم معين، flora).

פְּלוּרָלִיזְם L ז' ١. في الفلسفة: تَعَدُّدٌ. تَعَدُّدِيَّةٌ (مذهب يقول ان العالم يتألف من عناصر مختلفة). ٢. إِعْتِرَافٌ بِوُجُودِ الآخَرِ. تَعَدُّدُ الوُجُوهِ وَالنَّزَعَاتِ. ٣. أَغْلَبِيَّةٌ. في النظام الديمقراطي: طَرِيقَةُ اتِّخَاذِ القَرَارَاتِ وَالإِبْرَامِ بِأَغْلَبِيَّةِ الأَصْوَاتِ.

פְּלוּרָלִיסְט ז' (־טִים) مُؤْمِنٌ بِنِظَامِ التَّعَدُّدِيَّةِ.

פְּלוּרָלִיסְטִי ת' (־יִּים) مُتَعَدِّدٌ. تَعَدُّدِيٌّ. חֶבְרָה פְּלוּרָלִיסְטִית مُجْتَمَعٌ يَضُمُّ مُخْتَلِفَ الأَعْرَاقِ وَالمَبَادِئِ وَالأَدْيَانِ. مُجْتَمَعٌ مُتَعَدِّدُ الوُجُوهِ وَالنَّزَعَاتِ المُعْتَرِفُ بِوُجُودِ الآخَرِ المُخْتَلِفِ عَنْهُ.

פְּלוּשׁ, פילוש ז' ١. مَمَرٌّ مَفْتُوحُ الجَوَانِبِ. ٢. مَنْفَذٌ (للمرور منه) ج مَنَافِذُ. إِقْتِحَامٌ. إِخْتِرَاقٌ.

פְּלַזְמָה G נ' ١. المَادَّةُ الحَيَّةُ فِي خَلِيَّةِ الأَحْيَاءِ ע' פְּרוֹטוֹפְּלַזְמָה. ٢. بْلَازْمَا (المادة السائلة في الدم).

פָּלַח פ' ١. حَرَثَ ـِ فَلَحَ ـَ شَقَّ ـُ ٢. مَرَقَ ـُ نَفَذَ ـُ פִּלַּח ١. شَقَّ. حَزَّ ـُ شَجَّ ـُ ٢. فَلَقَ ـِ نَفَذَ. مَرَقَ. إِخْتَرَقَ. ٣. حَرَثَ. فَلَحَ. ٤. شَمَطَ. نَشَلَ ـِ سَرَقَ خُلْسَةً (شيئًا صغيرًا). פֻּלַּח ١. شُجَّ. إِنْحَزَّ. ٢. حُرِثَ. הִתְפַּלֵּחַ ١. إِنْشَقَّ. تَحَزَّزَ. إِنْشَجَّ. הִתְפַּלֵּחַ סל' إِنْسَلَّ. تَسَلَّلَ (دون ان يشعر به احد). فَلَتَ ـِ تَفَلَّتَ. تَمَلَّصَ.

פֶּלַח ז' (פְּלָחִים) شُدْفَةٌ ج شُدَفٌ. شُطْفَةٌ ج شُطَفٌ (القطعة من الثمرة). شَرِيحَةٌ ج شَرَائِحُ. حِزَّةٌ. פֶּלַח רֶכֶב حَجَرُ الرَّحَى العُلْوِيُّ. פֶּלַח תַּחְתִּית حَجَرُ الرَّحَى السُّفْلِيُّ ע' שֶׁכֶב.

פַּלָּח ע' פַּלָּאח.

פְּלָחָה A נ' فِلَاحَةٌ. حِرَاثَةٌ. زِرَاعَةُ الحُبُوبِ وَالعَلَفِ.

פֻּלְחָן, פולחן ז' (־נִים) عِبَادَةٌ. شَعِيرَةٌ دِينِيَّةٌ ج شَعَائِرُ. سُجُودٌ. طَقْسٌ دِينِيٌّ ج طُقُوسٌ. פֻּלְחַן הָאִישִׁיּוּת تَأْلِيهٌ. عِبَادَةُ الشَّخْصِيَّةِ. פֻּלְחַן הָאֵשׁ عِبَادَةُ النَّارِ.

פֻּלְחָנִי, פולחני ת' (־יִּים) شَعَائِرِيٌّ. طَقْسِيٌّ. خَاصٌّ بِالشَّعَائِرِ الدِّينِيَّةِ.

פָּלַט פ' قَذَفَ ـِ لَفَظَ ـِ نَبَذَ ـِ قَاءَ ـِ פָּלַט נִשְׁמָתוֹ زَهَقَتْ رُوحُهُ. נִפְלַט أُفْلِتَ. إِنْفَلَتَ. قُذِفَ.

פֶּלֶט ז' (פְּלָטִים) ١. إِفْلَاتٌ. تَفَلُّتٌ. لُجُوءٌ. ٢. في الحواسيب: مُخْرَجٌ (output) بِخِلَافِ קֶלֶט مُدْخَلٌ (input).

פְּלֵטָה נ' بَقِيَّةٌ. البَقِيَّةُ البَاقِيَةُ. שְׁאֵרִית הַפְּלֵטָה البَقِيَّةُ البَاقِيَةُ. مَنْ تَبَقَّى (بعد كارثة او حرب). فُلُولٌ (جيش).

פְּלָטָה .En נ' (־טוֹת) طَبَقٌ كَبِيرٌ لِلطَّعَامِ ج أَطْبَاقٌ. صَحْنٌ كَبِيرٌ ج صُحُونٌ.

פָּלֶטָה F נ' (־טוֹת) لَوْحَةُ أَلْوَانِ الرَّسَّامِ.

פְּלָטוֹנִי ת' (־יִּים) أَفْلَاطُونِيٌّ ע' אַפְּלָטוֹנִי.

פָּלָטִין L נ' (־טִיּוֹת) قَصْرٌ ج قُصُورٌ ע' אַרְמוֹן.

פְּלָטִינָה .Sp נ' پلَاتِين. بَلَاتِينُم. الذَّهَبُ الأَبْيَضُ (معدن ثقيل نادر).

פְּלַטְפוּס .Gr ז' قَدَمٌ مُسَطَّحَةٌ.

פְּלַטְפוֹרְמָה F נ' (־מוֹת) ١. مِسْطَبَةٌ ج مَسَاطِبُ. مِنَصَّةٌ ج مِنَصَّاتٌ. ٢. عَجَلَةٌ

مُسَطَّحَةٌ (يجرها التراكتور). ٣. مجازًا: بَرْنَامَجٌ عَامٌّ. خُطُوطٌ عَرِيضَةٌ ע׳ מִתְוֶה.

פַּלְטֵרִין L ז׳ (־רִיּוֹת) سَرَايَا ج سَرَايَاتٌ. قَصْرٌ ج قُصُورٌ. بَلَاطٌ.

פֶּלֶא (־לָאִים) ١. ז׳ عَجَبٌ. رَوْعَةٌ. دَهْشَةٌ. ٢. ת׳ عَجِيبٌ. رَائِعٌ.

פִּלְאִי, פִּלְאִי ת׳ (פִּלְאִיִּים) عَجِيبٌ. مُدْهِشٌ. رَائِعٌ.

פְּלֵיאָדָה G נ׳ (־דוֹת) في الفلك: الثُّرَيَّا ע׳ כִּימָה.

פְּלִיאָה נ׳ (־אוֹת) ١. عَجَبٌ. دَهْشَةٌ. رَوْعَةٌ. ٢. إِسْتِغْرَابٌ. מִדְרַשׁ פְּלִיאָה أَمْرٌ مُسْتَغْلَقٌ. أَمْرٌ بَعِيدٌ عَنِ الْفَهْمِ. רֵאשִׁית מֶחְקָר - פְּלִיאָה أَوَّلُ الْبَحْثِ حُبُّ الاسْتِطْلَاعِ.

פְּלִיאוּת נ׳ عَجَبٌ. تَعَجُّبٌ. إِسْتِغْرَابٌ. إِنْدِهَاشٌ. دَهْشَةٌ.

פְּלָצֶבּוֹ L ז׳ (־בִּים) مُسَكِّنٌ (دواء) ج مُسَكِّنَاتٌ ע׳ מַשְׁכֵּךְ ومجازًا: دَوَاءٌ وَقْتِيٌّ. حَلٌّ مُؤَقَّتٌ.

פְּלֵייבּוֹי, פליי בּוֹי En. ז׳ (־בּוֹיִים) كِنَايَةٌ عَنْ رَجُلٍ أَعْزَبَ يُمْضِي أَوْقَاتَهُ فِي مُعَاشَرَةِ الْفَتَيَاتِ وَرِفَاقِهِ.

פְּלֵייבֶּק, פליי בֶּק En. ז׳ (־קִים) ١. إِعَادَةُ اسْتِمَاعٍ لِشَرِيطٍ مُسَجَّلٍ (اذاعي وتلفزيوني). ٢. في الحواسيب: طَرِيقَةُ تَسْجِيلِ بَرْنَامَجٍ بِحَيْثُ يُمْكِنُ إِيجَادُ الْمُدْخَلِ وَالْمُخْرَجِ (playback) ע׳ שִׁפּוּק.

פְּלִיג .Ar ת׳ (פְּלִיגֵי) مُعَارِضٌ. مُخَالِفٌ. לֵית מָאן דִּפְלִיג لَا مِرَاءَ فِي أَنْ ע׳ לֵית.

פְּלִיוֹם, פְּלִיוֹן L ז׳ (־מִין, ־נוֹת) طَيْلَسَانٌ (رداء واسع يلبس فوق الثياب) ج طَيَالِسُ. جُبَّةٌ ج جُبَبٌ.

פְּלִיז .Ar ז׳ ١. فِلِزٌّ ج فِلِزَّاتٌ. ٢. صِفْرٌ. شَبَهَانٌ. نُحَاسٌ أَصْفَرُ.

פָּלִיחַ ת׳ (פְּלִיחִים) سَهْلُ الْحِرَاثَةِ. قَابِلٌ لِلْفِلَاحَةِ.

פְּלִיחָה נ׳ (־חוֹת) فَلْحٌ. حَرْثٌ. حِرَاثَةٌ. فِلَاحَةٌ.

פָּלִיט ז׳ (פְּלִיטִים) لَاجِئٌ. فَارٌّ. هَارِبٌ. מַחֲנֵה פְּלִיטִים مُخَيَّمُ لَاجِئِينَ. مُعَسْكَرُ لَاجِئِينَ. שָׂרִיד וּפָלִיט فُلُولٌ. الْبَقِيَّةُ الْبَاقِيَةُ مِنْ. بَاقٍ(ي). بَقِيَّةٌ.

פְּלִיטָה נ׳ (־טוֹת) ١. قَذْفٌ. لَفْظٌ. نَبْذٌ. إِخْرَاجٌ. قَيْءٌ. פְּלִיטַת פֶּה هَفْوَةٌ (فَلْتَةٌ) لِسَانٍ. زَلَّةُ لِسَانٍ. פְּלִיטַת קֻלְמוּס زَلَّةُ (شَطْطَةُ) قَلَمٍ. سَبْقَةُ الْقَلَمِ. צִנּוֹר פְּלִיטָה أُنْبُوبُ الْعَادِمِ ע׳ מַפְלֵט, צִנּוֹר.

פְלִיט .En ז׳ رَشُّ الْمَوَادِّ السَّامَّةِ عَلَى الْحَشَرَاتِ.

פְּלִיטוֹן, פליטון F ז׳ (־נִים) مَقَالٌ سَاخِرٌ (في شتّى المواضيع في نهاية المجلة). مَقَالٌ نَقْدِيٌّ ע׳ יַרְכָתוֹן.

פְּלִילִי ת׳ (־יִּים) ١. جِنَائِيٌّ. جَزَائِيٌّ. ٢. إِجْرَامِيٌّ. בֵּית דִּין פְּלִילִי مَحْكَمَةٌ جِنَائِيَّةٌ. مَحْكَمَةُ جِنَايَاتٍ. مَحْكَمَةٌ جَزَائِيَّةٌ. חֵטְא פְּלִילִי, עֲבֵרָה פְּלִילִית, עָוֹן פְּלִילִי جِنَايَةٌ. مُخَالَفَةٌ جَزَائِيَّةٌ. جُرْمٌ ج أَجْرَامٌ. הַחֹק הַפְּלִילִי قَانُونُ الْعُقُوبَاتِ (الْجِنَائِيَّةِ). الْقَانُونُ الْجَزَائِيُّ. פּוֹשֵׁעַ פְּלִילִי مُجْرِمٌ جِنَائِيٌّ. مَحْكُومٌ عَلَيْهِ.

פְּלִילִים ז״ר مُخَالَفَةٌ جَزَائِيَّةٌ. مُحَاكَمَةٌ جِنَائِيَّةٌ. תָּבַע אוֹתוֹ בִּפְלִילִים أَقَامَ عَلَيْهِ دَعْوَةً جَزَائِيَّةً (جِنَائِيَّةً).

פְּלִיק .En ז׳ (־קִים) لَكْمَةٌ. لَطْمَةٌ. لَطْشَةٌ. قَلَمٌ ס׳.

פְּלִיקָן ז׳ (־נִים) بَجَعَةٌ ע׳ שַׂקְנַאי.

פְּלָיֶר, פלייר .En ז׳ زَرَدِيَّةٌ ע׳ מֶלְקַחַת.

פְּלִירְט .En ז׳ (־טִים) غَزَلٌ. مُغَازَلَةٌ. مُدَاعَبَةٌ. تَشْبِيبٌ.

פְּלִירְטֵט פ׳ دَاعَبَ. غَازَلَ. تَغَزَّلَ. شَبَّبَ بِـ.

פְּלִישָׁה נ׳ (־שׁוֹת) غَزْوٌ. زَحْفٌ. إِجْتِيَاحٌ. إِكْتِسَاحٌ.

פֶּלֶךְ ז׳ (פְּלָכִים) ١. وِلَايَةٌ ج وِلَايَاتٌ. إِقْلِيمٌ ج أَقَالِيمُ. لِوَاءٌ ج أَلْوِيَةٌ. سَنْجَقٌ ج سَنَاجِقُ (ابان الحكم العثماني). ٢. مِغْزَلٌ ج مَغَازِلُ. مِبْرَمٌ ج مَبَارِمُ.

פֶּלֶךְ A ז׳ (פְּלָכִים) قديمًا: فَلَكٌ ج أَفْلَاكٌ. جُرْمٌ سَمَاوِيٌّ.

פִּלֵּל, פילל פ׳ ١. خَطَرَ عَلَى بَالِهِ. دَارَ فِي خَلَدِهِ. فَكَّرَ. ٢. تَضَرَّعَ. إِبْتَهَلَ إِلَى. صَلَّى. פִּלֵּל ٱنْتَظَرَ. أَرْتَقَبَ. ٢. بُرِّئَتْ سَاحَتُهُ. הִתְפַּלֵּל صَلَّى. تَضَرَّعَ. إِبْتَهَلَ. دَعَا ـ אֶל הַנַּעַר הַזֶּה הִתְפַּלַּלְתִּי لِأَجْلِ هٰذَا الصَّبِيِّ صَلَّيْتُ ومجازًا: هٰذِهِ هِيَ أُمْنِيَتِي الَّتِي تَحَقَّقَتْ.

פְּלָמוּדָה, פְּלָמִידָה G נ׳ (־דוֹת) بَلَمِيدَة (سمكة بحرية، bonito).

פְּלוֹנִי ז׳ (־נִים) عَلَّانٌ. فُلَانٌ. هَيُّ بْنُ بَيٍّ.

פְּלָמוֹס, פולמוס G ז׳ (־סִים) حَرْبٌ ومجازًا: مُلَاسَنَةٌ. مُنَاكَفَةٌ. مُغَالَبَةٌ فِي النِّقَاشِ. مُهَاتَرَةٌ ע׳ וִכּוּחַ.

פְּלָמוֹסִי, פולמוסי ת׳ (־סִיִּים) جَدَلِيٌّ. نِقَاشِيٌّ.

פְּלָמוֹסָן, פולמוסן ז׳ (־נִים) مُجَادِلٌ. مُلَاسِنٌ. مُهَاتِرٌ.

פַּלְמַ"ח ר״ת פְּלֻגּוֹת מַחַץ كَتَائِبُ الْكُومَانْدُو (في جيش الهاغانا الذي كان قائمًا قبل قيام دولة اسرائيل واندمج في الجيش بعد اقامة الدولة). كَتَائِبُ الانْقِضَاضِ.

פְּלָמִינְגוֹ .Pr ז׳ (־גוֹאִים) نُحَامَةٌ ج نُحَامٌ. بَشْرُوش מ׳ (flamingo) ע׳ שְׁקִיטָן.

פְלָמֶנְקוֹ .Sp ז׳ فَلَامِنْكُو (رقصة اسبانية شعبية متاثرة من غجر الاندلس).

(פלמס) הִתְפַּלְמֵס G פ׳ لَاسَنَ. حَاجَّ. مَاحَكَ. نَاكَفَ. غَالَبَ فِي الْجَدَلِ.

פְּלַנְגוֹת G נ״ר الْكَتَائِبُ (حزب ومنظمة عسكرية مسيحية مارونية في لبنان، phalange).

פְּלֶנוּם L ז׳ بِكَامِلِ الْهَيْئَةِ. بِاشْتِرَاكِ كُلِّ الْأَعْضَاءِ ע׳ מְלִיאָה.

פְּלָנֶטָה G נ׳ (־טוֹת) كَوْكَبٌ سَيَّارٌ ע׳ כּוֹכָב, כּוֹכַב לֶכֶת.

פְּלָנֶטוֹאִיד G ז׳ (־דִים) كُوَيْكِبٌ. نُجَيْمٌ ע׳ אַסְטֵרוֹאִיד.

פְּלַנְטַצְיָה L נ' (־יוֹת) مَزْرَعَةٌ كَبِيرَةٌ ج مَزَارِعُ. مَغْرِسٌ ج مَغَارِسُ.

פְּלַנֶטַרְיוּם L ז' (־מִים) قُبَّةٌ مُكَوْكَبَةٌ. قُبَّةٌ سَمَاوِيَّةٌ (تُمثّل فيها صور الكواكب والنجوم، planetarium).

פְּלָנִימֶטֶר G ז' (־טְרִים) مِقْيَاسُ السُّطُوحِ. مِقْيَاسُ المِسَاحَاتِ. بْلاَنِيمِيتْر.

פְּלָנִימֶטְרִיָּה נ' في الهندسة: هَنْدَسَةُ المُسْتَوِيَاتِ. الهَنْدَسَةُ المُسْتَوِيَةُ ע' הַנְדָּסָה, הַנְדָּסַת הַמִּישׁוֹר.

פְּלָנֵל F ז' فَانِيلاً (قماش خفيف للالبسة الداخلية).

פְּלָנֶלִית נ' (־יוֹת) ١. فَانِيلاً. ٢. قِطْعَةٌ مِنْ قُمَاشِ الفَانِيلاً.

פִּלֵּס, פִּילֵּס פ' ١. مَهَّدَ. وَطَّأَ. سَوَّى. ٢. وَازَنَ. ٣. في الزراعة: مَهَّدَ الأَرْضَ لِلرَّيِّ. פִּלֵּס לוֹ נָתִיב (דֶּרֶךְ) شَقَّ لَهُ طَرِيقًا. مَهَّدَ لَهُ سَبِيلاً.

פֶּלֶס ז' (פְּלָסִים) مِيزَانٌ ج مَوَازِينُ. قِيَاسٌ. مِقْيَاسٌ ج مَقَايِيسُ. פֶּלֶס מַיִם مِيزَانُ التَّسْوِيَةِ. فُقَّاعَةُ التَّسْوِيَةِ. مِيزَانٌ مَائِيٌّ (انبوبة زجاجية تحتوي على فقاعة هوائية في سائل للتحقق من افقية السطوح).

פַּלָּס ז' (־סִים) في الجيش: مُمَهِّدٌ. عَسْكَرِيٌّ هَنْدَسَةٍ.

פְּלָסָא ע' פּוּלְסָא.

פְּלַסֶבּוֹ, פְּלַצֶבּוֹ L ז' دَوَاءٌ كَاذِبٌ (يُعطى لمجرد الارضاء).

פַּלְסוּף ז' (־פִים) تَفَلْسُفٌ. فَلْسَفَةٌ.

פְּלַסְטִי .En ת' (־טִיִּים) ١. لَدْنٌ ج لِدَانٌ. لَدُنِيٌّ. بْلاَسْتِيكِيٌّ. مَرِنٌ. ٢. مُنَسَّقٌ. مُتَنَاسِقٌ. ٣. جَمِيلُ الحَرَكَةِ. تَشْكِيلِيٌّ. ٤. جِرَاحِيٌّ. تَجْمِيلِيٌّ. אָמָּנוּת פְּלַסְטִית فَنٌّ تَشْكِيلِيٌّ. חֳמָרִים פְּלַסְטִיִּים مَوَادُّ بْلاَسْتِيكِيَّةٌ. لَدَائِنِيَّاتٌ. נִתּוּחַ פְּלַסְטִי في الطب: جِرَاحَةٌ تَقْوِيمِيَّةٌ (تَجْمِيلِيَّةٌ).

פְּלַסְטִיּוּת G נ' ١. بْلاَسْتِيكِيَّةٌ. مُرُونَةٌ. لَدَانَةٌ. ٢. تَنَاسُقٌ. في الفن: تَشْكِيلِيَّةٌ.

פְּלַסְטִיק ז' (־קִים) بْلاَسْتِيكٌ. بْلاَسْتِيكِيٌّ ע' פְּלַסְטִיקָה.

פְּלַסְטִיקָה נ' ١. بْلاَسْتِيكٌ. لَدَانَةٌ. مُرُونَةٌ. ٢. فَنٌّ تَشْكِيلِيٌّ. ٣. تَجْمِيلٌ. ٤. جِرَاحَةٌ تَجْمِيلِيَّةٌ.

פְּלַסְטְלִינָה G נ' (־נוֹת) بْلاَسْتِلِين. اللَّدَائِنِيَّةُ (مادة مرنة تشبه الطين لتعليم الصغار صنع الاشكال المختلفة).

פְּלַסְטֶר ע' פְּלַסְתֵּר.

פְּלַסְטֶר .En ז' (־רִים) لَصُوقٌ طِبِّيٌّ (لتضميد الجراح) ע' אִסְפְּלָנִית.

(פלסף) הִתְפַּלְסֵף פ' ١. تَفَلْسَفَ. مَارَسَ الفَلْسَفَةَ. ٢. تَحَذْلَقَ. تَنَطَّعَ. إِدَّعَى الحِكْمَةَ وَالحِذْقَ. سَفْسَطَ.

פַּלְסְפָנוּת נ' تَفَلْسُفٌ. تَحَذْلُقٌ. تَنَطُّعٌ. سَفْسَطَةٌ.

פְּלַסְתֵּר G ז' إِفْكٌ. كَذِبٌ. كِذْبٌ. إِفْتِرَاءٌ. تَخَرُّصٌ. כְּתַב פְּלַסְתֵּר رِسَالَةُ افْتِرَاءٍ. تَوْجِيهُ نَقْدٍ لاَذِعٍ.

פִּלְפּוּל ז' (־לִים) ١. تَعَمُّقٌ (عن طريق الجدل). ٢. تَنَطُّعٌ. سَفْسَطَةٌ. مُغَالَطَةٌ. مُغَالَبَةٌ. ٣. فَلْفَلَةُ الطَّعَامِ. إِضَافَةُ الفُلْفُلِ. בַּעַל פִּלְפּוּל مُغَالِبٌ. مُحَاجٌّ. مُتَنَطِّعٌ.

פִּלְפּוּלִי ת' (־לִיִּים) سَفْسَطِيٌّ. مُتَّصِفٌ بِالتَّنَطُّعِ وَالمُهَاتَرَةِ.

פִּלְפֵּל פ' ١. نَقَّبَ. قَلَّبَ (من جميع الوجوه). نَبَشَ ـ. ٢. جَادَلَ. نَاقَشَ. הִתְפַּלְפֵּל ١. تَمَادَى فِي الجَدَلِ. نَاقَشَ كَثِيرًا. ٢. تَنَطَّعَ. تَفَلْسَفَ. سَفْسَطَ. غَالَطَ. ٢. أَضَافَ الفُلْفُلَ فِي الطَّعَامِ.

פִּלְפֵּל ז' (־פְּלִים) فِلْفِلٌ. فُلْفُلٌ (جنبة ثمرها حرّيف). شَطَّةٌ. פִּלְפֵּל חָרִיף فِلْفِلٌ حَارٌّ. شَطَّةٌ. פִּלְפֵּל שָׁחוֹר فِلْفِلٌ أَسْمَرُ. مَسْحُوقُ الفُلْفُلِ.

פְּלָפֶל, פְּלָאפֶל A ז' فَلاَفِلُ. طَعْمِيَّةٌ מ'.

פִּלְפְּלוֹן ז' (־נִים) الفِلْفِلُ الكَاذِبُ (شجرة زينة، schinus).

פַּלְפְּלָן ז' (־נִים) ١. حِرِّيفٌ. مُجَادِلٌ. ٢. مُغَالِطٌ. سَفْسَطِيٌّ.

פַּלְפְּלָנוּת נ' سَفْسَطَةٌ. مُغَالَطَةٌ. مُهَاتَرَةٌ. جَدَلٌ عَقِيمٌ.

פִּלְפֶּלֶת נ' ١. في النبات: الفُلَيْفِلَةُ. ٢. حَبَّةُ فِلْفِلٍ.

פִּלֵּץ, פִּילֵּץ פ' أَهَالَ. رَوَّعَ. صَيَّرَهُ يَرْتَعِدُ. פִּלֵּץ أُرْعِدَ. تَمَلَّكَهُ الرُّعْبُ. إِقْشَعَرَّ. הִתְפַּלֵּץ إِقْشَعَرَّ. قَفَّ ـ شَعْرُهُ أَوْ جِلْدُهُ فَزَعًا. صُعِقَ. إِرْتَاعَ. تَمَلَّكَهُ الفَزَعُ. הִפְלִיץ ضَرَطَ ـ.

פְּלָצוּר ז' (־רִים) وَهَقٌ ج أَوْهَاقٌ. أُنْشُوطَةٌ ج أَنَاشِيطُ ע' לָסוֹ.

פַּלָּצוּת נ' رَجَّةٌ. قُشَعْرِيرَةٌ. إِرْتِعَاشٌ. إِنْتِفَاضَةُ الجِسْمِ مِنْ هَوْلِ صَدْمَةٍ.

פַּלְצָן ת' (־נִים) ס' أَبُو نَفْخَةٍ كَذَّابَةٍ. مُتَفَاخِرٌ بِمَا لَيْسَ لَهُ.

פַּלְצָנוּת נ' نَفْخَةٌ كَذَّابَةٌ.

פִּלְצֵר פ' أَنْشَطَ. أَوْهَقَ (جعل الوهق في عنق الحيوان).

(פלק) הִפְלִיק פ' ס' لَكَمَ ـ. ضَرَبَ ـ. لَطَشَ ـ.

פְּלָקָט F ז' (־טִים) ١. مُلْصَقٌ ج مُلْصَقَاتٌ. ٢. لاَفِتَةٌ ج لَوَافِتُ ولاَفِتَاتٌ. لَوْحَةٌ (يكتب عليها شعار لتوجيه النظر).

פְּלִרְטוּט .En ז' (־טִים) مُغَازَلَةٌ. مُدَاعَبَةٌ.

פְּלִרְטֵט פ' غَازَلَ. دَاعَبَ.

פָּלַשׁ פ' ١. غَزَا ـ. إِجْتَاحَ. ٢. إِقْتَحَمَ. إِخْتَرَقَ. نَفَذَ ـ. ٣. مَرَّغَ (في التراب). פִּלֵּשׁ ١. نَفَذَ. إِخْتَرَقَ. جَازَ ـ. ٢. مَرَّغَ بِالتُّرَابِ. أَهَالَ التُّرَابَ. הִתְפַּלֵּשׁ تَمَرَّغَ (في التراب مثلاً). تَقَلَّبَ فيه.

פְּלַשְׁבֶּק .En ז' (־קִים) إِرْتِجَاعُ الذَّاكِرَةِ ע' הֶבְזֵק, הֶבְזֵק לְאָחוֹר.

פְּלָשִׁים ש"פ الفَلاَشِيُونَ (طائفة يهودية في اثيوبيا).

פְּלַשְׁמוּרָה נ' فَلاَشْمُورًا (طائفة من يهود اثيوبيا تنصرت ولكنها حافظت على

ميزتها الطائفية).

פַּלְשָׁן ז' (־נִים) غَازٍ(ي) ج غُزَاةٌ. مُقْتَحِمٌ. مُعْتَدٍ(ي).

פַּלְשָׁנִי ת' (־נִיִּים) إقْتِحَامِيٌّ. إنْدِفَاعِيٌّ. كَاسِحٌ.

פְּלִשְׁתִּי תה"ז (־תִּים, ־יִּים) فِلَسْطِينِيٌّ (من ابناء فلسطين القدماء الذين اخضعهم شاؤل وداود كانوا يقطنون المنطقة الجنوبية الغربية من ساحل فلسطين). תָּמוֹת נַפְשִׁי עִם פְּלִשְׁתִּים عَلَيَّ وَعَلَى أَعْدَائِي! ע' נֶפֶשׁ.

פָּלֶשְׂתִּינָה ש"פ فِلَسْطِينُ (وهو اسم الديار المقدسة قبل وابان الانتداب البريطاني اعلن فيها عن قيام دولة اسرائيل عام ١٩٤٨).

פֻּמְבֵּי, פומבי נ' عَلَنٌ. جِهَارٌ. صَرَاحَةٌ. نَشْرٌ. בְּפֻמְבֵּי عَلَنًا. عَلَانِيَةً. جَهْرًا. جِهَارًا. صَرَاحَةً.

פֻּמְבִּי, פומבי ת' (־יִּים) عَلَنِيٌّ. مَكْشُوفٌ. عَامٌّ. مَفْتُوحٌ. אֲסֵפָה פֻּמְבִּית إجْتِمَاعٌ عَامٌّ. إجْتِمَاعٌ عَلَنِيٌّ. מְכִירָה פֻּמְבִּית مَزَادٌ عَلَنِيٌّ. بَيْعٌ بِالْمُنَادَاةِ.

פֻּמְבִּיּוּת, פומביות נ' عَلَنٌ. جَهْرٌ. جِهَارٌ. نَشْرٌ.

פָּמוֹט ז' (־טוֹת) شَمْعَدَانٌ ج شَمَاعِدُ وشَمْعَدَانَاتٌ.

פָמִילְיָארִי .En ת' (־יִּים) عَائِلِيٌّ. أُسَرِيٌّ.

פֶמִינִיזְם .F ז' نَسَوِيَّةٌ. الحَرَكَةُ النِّسَائِيَّةُ. حَرَكَةُ الْمُطَالَبَةِ بِمُسَاوَاةِ المَرْأَةِ بِالرَّجُلِ (feminism).

פֶמִינִיסְט ז' (־טִים) مُؤَيِّدٌ لِلْحَرَكَةِ النِّسَائِيَّةِ. אַנְטִי פֶמִינִיסְט كَارِهُ النِّسَاءِ. مُعَارِضٌ لِلْحَرَكَةِ النِّسَائِيَّةِ ע' שׁוֹבִינִיסְט.

פָּמַלְיָה נ' (־יוֹת) حَاشِيَةٌ ج حَوَاشٍ(ي). مَوْكِبٌ ج مَوَاكِبُ. مُرَافِقُونَ. הַפָּמַלְיָה הַמַּלְכוּתִית الحَاشِيَةُ الْمَلَكِيَّةُ. المَوْكِبُ (الرَّكْبُ) المَلَكِيُّ. פָּמַלְיָה שֶׁל מַעְלָה المَلَأُ الأَعْلَى. مَلَائِكَةُ السَّمَاءِ. مَلَكُوتُ السَّمَاءِ. פָּמַלְיָה שֶׁל מַטָּה ١. مَعْشَرُ الحُكَمَاءِ. ٢. مَعْشَرٌ (رَهْطٌ) مِنَ النَّاسِ.

פִּמְפּוּם ז' إلْتِهَامٌ (ملء الفم). جَشَعٌ. فَجْعَنَةٌ.

פַּמְפִּיָּה, פומפייה נ' (־יוֹת) مِبْشَرَةٌ. آلَةُ القَشْرِ ע' מְגֵרֶרֶת.

פַּמְפְלֶט F ז' (־טִים) ١. كُتَيِّبٌ. كُرَّاسٌ ج كَرَارِيس. مَنْشُورٌ ج مَنَاشِيرُ. ٢. رِسَالَةٌ هِجَائِيَّةٌ. مَقَالٌ حَاقِدٌ.

פִּמְפֵּם פ' إلْتَهَمَ الأَكْلَ مِلْءَ الفَمِ.

פֶּן מ"י ١. لِئَلَّا. لِكَيْلَا. حَتَّى لَا. ٢. خَشْيَةَ أَنْ. تَحَسُّبًا مِنْ. ٣. حَذَارِ مِنْ!

פָּן ז' (־נִים) وَجْهٌ ج وُجُوهٌ.

פַּן־ G بَادِئَةٌ بِاليُونَانِيَّةِ قَبْلَ أَسْمَاءِ بُلْدَانٍ أَوْ شُعُوبٍ بِمَعْنَى: كُلٌّ. جَمِيعٌ. عَامٌّ. عُمُومٌ مِثْلَ: פַּן־אֲמֶרִיקָנִיּוּת عُمُومُ أَمْرِيكَا. פַּן־עַרְבִיּוּת عُرُوبَةٌ. عُمُومُ العَرَبِ. وَحْدَةٌ عَرَبِيَّةٌ.

פַּן G ש"פ بَان. إسْمُ إلَهِ الغَابَاتِ وَالصَّيْدِ فِي الأَسَاطِيرِ اليُونَانِيَّةِ.

פֶן .En ז' (־נִים) مِرْوَحَةٌ مُجَفِّفَةٌ لِلشَّعْرِ وَتَسْرِيحِهِ بِالحَرَارَةِ.

פ"נ ר"ת פֹּה נִקְבַּר, פֹּה נִטְמַן هُنَا دُفِنَ. هُنَا يَرْقُدُ (كتابة على شاهد القبر).

פְּנַאי ז' ١. وَقْتُ الفَرَاغِ. مُتَّسَعٌ مِنَ الوَقْتِ. ٢. خُلُوٌّ. فُضُوٌّ.

פַּנְדָּה נ' (־דּוֹת) پَنْدَا (حيوان ثديي ضخم يتواجد في التبت).

פַּנְדּוֹרָה ש"פ پَنْدُورَا (في الميثولوجيا اليونانية امرأة اعطاها الاله زيوس علبة مغلقة هدية منه تضمنت كل شرور البشر وما ان فتحتها حتى انطلقت منها جميع الشرور الى العالم). תֵּבַת פַּנְדּוֹרָה عُلْبَةُ پَنْدُورَا ومجازًا: سِلْسِلَةٌ مِنَ الفَضَائِحِ (من المفضل ان تظل مغلقة).

פֶּנְדֶּל .En ז' (־לִים) في كرة القدم: ضَرْبَةُ جَزَاءٍ.

פֻּנְדָּק G ז' (־קִים) فُنْدُقٌ ج فَنَادِقُ. خَانٌ. نُزُلٌ ע' מָלוֹן.

פֻּנְדְּקַאי ז' (־אִים) صَاحِبُ فُنْدُقٍ. مُضِيفٌ.

פֻּנְדְּקָאוּת נ' ١. ضِيَافَةٌ فِي فُنْدُقٍ ע' מְלוֹנָאוּת. ٢. حَالَةُ الأُمِّ الَّتِي تَسْتَضِيفُ فِي رَحِمِهَا جَنِينًا تَمَّ إخْصَابُهُ لِصَالِحِ آخَرِينَ.

פֻּנְדְּקָאִית נ' (־יּוֹת) ١. أُمٌّ مُضِيفَةٌ فِي رَحِمِهَا جَنِينًا. ٢. صَاحِبَةُ فُنْدُقٍ.

פָּנָה פ' ١. تَوَجَّهَ. إتَّجَهَ إلَى (نَحْوَ). قَصَدَ ـ عَمَدَ ـ إلَى. أَقْبَلَ إلَى. ٢. إلْتَفَتَ إلَى. إسْتَدَارَ إلَى. وَاجَهَ. ٣. لَجَأَ ـ إلَى. طَلَبَ ـ إلَى. رَاجَعَ. تَوَجَّهَ بِطَلَبٍ إلَى. خَاطَبَ. ٤. تَفَرَّغَ لِعَمَلٍ. إهْتَمَّ بِـ وَجَّهَ اهْتِمَامًا إلَى. פָּנָה עֹרֶף לִפְלוֹנִי أَعْرَضَ (أَشَاحَ) عَنْ فُلَانٍ. تَخَلَّى عَنْهُ. פָּנָה עֹרֶף לִפְנֵי פְלוֹנִי أَدَارَ ظَهْرَهُ لِفُلَانٍ. إنْكَفَأَ رَاجِعًا مِنْهُ. وَلَّى الأَدْبَارَ. פָּנָה הַיּוֹם قَارَبَ النَّهَارُ إلَى الزَّوَالِ. إنْقَضَى النَّهَارُ. לִפְנוֹת בֹּקֶר قَبْلَ بُزُوغِ الشَّمْسِ. فَجْرًا. לִפְנוֹת עֶרֶב قَبْلَ غُرُوبِ الشَّمْسِ. عَصْرًا. مَسَاءً. נִפְנָה ١. أَشَاحَ عَنْ. أَعْرَضَ عَنْ. غَضَّ ـ الطَّرْفَ. ٢. تَفَرَّغَ لِـ كَرَّسَ. عُنِيَ بِـ إتَّجَهَ إلَى. ٣. أُزِيلَ. أُزِيحَ. أُبْعِدَ. ٤. إسْتَفْرَغَ. قَضَى حَاجَتَهُ. נִפְנָה מִן הָעוֹלָם رَحَلَ عَنِ الدُّنْيَا. ذَهَبَ فِي ذِمَّةِ اللَّهِ. فَارَقَ الحَيَاةَ. פִּנָּה ١. أَفْسَحَ المَجَالَ لِـ أَخْرَجَ. ٢. فَرَّغَ. أَفْرَغَ. أَخْلَى. سَحَبَ ـ فَضَّى. ٣. أَزَالَ. أَزَاحَ. פַּנּוּ דֶּרֶךְ! إفْسَحُوا المَجَالَ لِـ! إفْتَحُوا الطَّرِيقَ لِـ وَسِّعُوا! פֻּנָּה أُفْرِغَ. أُخْلِيَ. הִתְפַּנָּה ١. تَفَرَّغَ لِـ إنْفَسَحَ. خَلَا ـ إلَى. ٢. فُرِّغَ. أُخْلِيَ. شَغَرَ ـ הִפְנָה ١. إسْتَرْعَى انْتِبَاهَ. لَفَتَ ـ نَظَرَ. وَجَّهَ. ٢. أَحَالَ عَلَى. وَجَّهَ إلَى. بَعَثَ ـ إلَى. أَرْسَلَ. ٣. (اختصارًا הִפְנָה פָּנָיו) دَارَ ـ إسْتَدَارَ. הִפְנָה עֹרֶף مجازًا: لَاذَ ـ بِالفِرَارِ. فَرَّ ـ هَرَبَ ـ הִפְנָה דַּעְתּוֹ לְ־ إلْتَفَتَ إلَى. وَجَّهَ اهْتِمَامَهُ إلَى. كَرَّسَ اهْتِمَامَهُ لِـ הָפְנָה ١. وُجِّهَ. أُدِيرَ نَحْوَ. ٢. أُرْسِلَ إلَى. أُحِيلَ عَلَى.

פִּנָּה, פינה נ' (־נּוֹת) ١. رُكْنٌ ج أَرْكَانٌ. زَاوِيَةٌ ج زَوَايَا. نَاحِيَةٌ ج نَوَاحٍ(ي). ٢. مُنْعَطَفٌ ج مُنْعَطَفَاتٌ. مُلْتَقًى. مُفْتَرَقٌ (طرق). ٣. طَرَفٌ ج أَطْرَافٌ. جَانِبٌ ج

جَوَانِبُ. ٤. رُكْنٌ (برنامج في صحيفة او راديو). פִּנַּת מִבְטָחִים مجازًا: شَاطِئُ الأَمَانِ. مَلاَذٌ. אֶבֶן פִּנָּה حَجَرُ النَّاصِيَةِ. حَجَرُ الزَّاوِيَةِ (الأَسَاس). טֶקֶס הֲנָחַת אֶבֶן הַפִּנָּה مَرَاسِيمُ إِرْسَاءِ حَجَرِ الأَسَاسِ. רֹאשׁ פִּנָּה رَأْسُ الزَّاوِيَةِ ومجازًا: أَسَاسٌ. رَئِيسِيٌّ.

פָּנוּי ת' (פְּנוּיִים) ١. فَارِغٌ. خَالٍ(ي). مَتْرُوكٌ. ٢. شَاغِرٌ ج شَوَاغِرُ. غَيْرُ مَحْجُوزٍ. ٣. غَيْرُ مَشْغُولٍ (خط تلفوني). ٤. خَلِيٌّ. مَنْ لاَ زَوْجَةَ لَهُ. أَعْزَبُ. פְּנוּיָה خَلِيَّةٌ. مَنْ لاَ زَوْجَ لَهَا. عَزْبَاءُ. זְמַן פָּנוּי وَقْتُ فَرَاغٍ. مُتَّسَعٌ مِنَ الوَقْتِ.

פִּנּוּי, פִּינוּי ז' (־יִים) ١. إِزَالَةٌ. إِخْلاَءٌ. تَفْرِيغٌ. إِجْلاَءٌ. ٢. إِنْسِحَابٌ مِنْ. جَلاَءٌ عَنْ. פִּנּוּי נִפְגָּעִים إِخْلاَءُ الجَرْحَى. צַו פִּנּוּי أَمْرُ إِخْلاَءٍ (مكان).

פֶנוֹל G ז' فِينُول. حَامِضُ الكَارْبُولِيك.

פֶנוֹלוֹגְיָה נ' فِينُولُوجْيَا. عِلْمٌ يَبْحَثُ فِي العَلاَقَةِ بَيْنَ المُنَاخِ وَالظَّوَاهِرِ الإِحْيَائِيَّةِ.

פֶנוֹמֶן, פֵינוֹמֶן G ז' (־נִים) ١. ظَاهِرَةٌ ج ظَوَاهِرُ. ٢. خَارِقٌ. نَسِيجُ وَحْدِهِ. مُنْقَطِعُ النَّظِيرِ.

פֶנוֹמֶנָלִי G ת' (־יִים) خَارِقٌ. لاَمَثِيلَ لَهُ. זִכָּרוֹן פֶנוֹמֶנָלִי ذَاكِرَةٌ خَارِقَةٌ. ذَاكِرَةٌ قَوِيَّةٌ جِدًّا.

פֶנוֹמֶנָלִיזְם ז' الفَلْسَفَةُ الظَّاهِرَاتِيَّةُ (المذهب القائل بان المعرفة محصورة في الظواهر المحسوسة فقط).

פִּנּוּק, פִּינוּק ז' (־קִים) ١. تَدْلِيلٌ. تَنْعِيمٌ. تَغَنُّجٌ. تَدَلُّعٌ.

פָנוֹרָמָה G נ' (־מוֹת) بَانُورَامَا. مَنْظَرٌ عَامٌّ (مِنْ عَلٍ). مَنْظَرٌ طَبِيعِيٌّ فَسِيحٌ.

פָנוֹרָמִי ת' (־יִים) بَانُورَامِيٌّ. وَاسِعٌ. شَامِلٌ.

פָנָט G ז' (־טִים) مُتَطَرِّفٌ ע' קִיצוֹנִי, קַנַּאי.

פֶּנְטָגוֹן G ז' (־נִים) ١. مُخَمَّسٌ. خُمَاسِيُّ الأَضْلاَعِ. بِنْتَاجُون. ٢. كِنَايَةٌ عَنْ بِنَايَةِ وَزَارَةِ الدِّفَاعِ الأَمْرِيكِيَّةِ لِأَنَّهَا خُمَاسِيَّةُ الأَضْلاَعِ.

פֶּנְטְהָאוּז .En ז' (־זִים) شُقَّةٌ كَبِيرَةٌ فِي سَطْحِ عِمَارَةٍ.

פַנְטֵז G ז' تَخَيُّلٌ. تَوَهُّمٌ.

פַנְטוֹם F ז' (־מִים) ١. خَيَالٌ. شَبَحٌ. ٢. كِنَايَةٌ عَنْ طَائِرَةٍ مِنْ طِرَازِ الفَنْتُوم.

פַנְטוֹמִימָה G נ' (־מוֹת) فَنُّ الإِيمَاءِ. التَّمْثِيلُ الصَّامِتُ.

פִנְטֵז פ' تَخَيَّلَ. تَصَوَّرَ. تَوَهَّمَ.

פַנְטַזְיָה נ' (־יוֹת) ١. خَيَالٌ خَارِقٌ. خَيَالٌ خَلاَّقٌ. إِبْدَاعٌ. ٢. هَوَسٌ. وَهْمٌ. ٣. في الموسيقى: فَانْتَازْيَا (تاليف موسيقي بلا تحديد ثابت مثل: الفانتازيا لشومان). ٤. إِحْتِفَالٌ شَعْبِيٌّ.

פַנְטַזְיוֹנֶר ז' (־רִים) סל' خَيَالِيٌّ. ذُو خَيَالٍ جَامِحٍ. غَيْرُ وَاقِعِيٍّ.

פֶּנְטָטוֹנִי ת' (־יִים) في الموسيقى: خُمَاسِيُّ الأَنْغَامِ.

פָנָטִי ת' (־יִים) مُتَعَصِّبٌ. مُتَطَرِّفٌ. مُغَالٍ(ي). غَيُورٌ.

פָנָטִיּוּת נ', **פָנָטִיזְם** ז' تَعَصُّبٌ. تَطَرُّفٌ. عَدَمُ تَسَامُحٍ.

פַנְטַסְטִי ת' (־יִים) ١. رَائِعٌ. لاَ يُصَدَّقُ (لروعته). خَارِقٌ. عَجِيبٌ. ٢. خَيَالِيٌّ. غَيْرُ وَاقِعِيٍّ.

פְּנִיָּה, פנייה נ' (־יוֹת) ١. تَوَجُّهٌ. تَوْجِيهٌ. مَيْلٌ. إِنْعِطَافٌ. إِلْتِفَاتٌ. ٢. وُجْهَةٌ ج وُجْهَاتٌ. مُنْعَطَفٌ ج مُنْعَطَفَاتٌ. ٣. هَوًى ج أَهْوَاءٌ. غَرَضٌ ج أَغْرَاضٌ. مُحَابَاةٌ. تَفْضِيلٌ. ٤. مُرَاجَعَةٌ (لمكتب حكومي مثلاً) ج مُرَاجَعَاتٌ. طَلَبٌ ج طَلَبَاتٌ. ٥. قَضَاءُ الحَاجَةِ. בַּעַל פְּנִיּוֹת مُغْرِضٌ. مُغَرِّضٌ. مُحَابٍ(ي). مُمَالِئٌ. مُنْحَازٌ. ذُو قَصْدٍ. חֲסַר פְּנִיּוֹת مُتَجَرِّدٌ. مُنْصِفٌ. غَيْرُ مُنْحَازٍ. لاَ يُفَضِّلُ أَحَدًا عَلَى آخَرَ.

פָּנִים ז"ר, נ"ר ١. وَجْهٌ ج وُجُوهٌ وَأَوْجُهٌ. سَحْنَةٌ. مُحَيًّا. ٢. وَاجِهَةٌ. القِسْمُ المُوَاجِهُ (الأَمَامِيُّ). ٣. سَطْحٌ. صَفْحَةٌ. ٤. مَظْهَرٌ ج مَظَاهِرُ. ٥. وَجْهُ الأَمْرِ. ٦. جَانِبٌ. مَعْنًى. جِهَةٌ ج جِهَاتٌ. פָּנִים אֶל פָּנִים, פָּנִים בְּפָנִים وَجْهًا لِوَجْهٍ. وِجَاهًا. تَقَابُلٌ. פָּנִים זוֹעֲפוֹת (קוֹעֲפוֹת) وَجْهٌ عَابِسٌ. وَجْهٌ مُتَجَهِّمٌ. פָּנִים זְעוּמוֹת وَجْهٌ مُقَطَّبٌ. פָּנִים חֲדָשׁוֹת وَجْهٌ جَدِيدٌ. دَمٌ جَدِيدٌ (في مؤسسة مثلاً). פָּנִים חֲמוּצוֹת وَجْهٌ عَابِسٌ. פָּנִים יָפוֹת إِنْبِسَاطُ الأَسَارِيرِ. بَشَاشَةٌ. פָּנִים מוֹרִיקוֹת شُحُوبٌ. إِمْتِقَاعُ الوَجْهِ. פָּנִים מְסַבְּרוֹת هَشَاشَةٌ. وَجْهٌ مُنْشَرِحٌ. פָּנִים נְפוּלוֹת وَجْهٌ مُتْعَبٌ. פָּנִים שׂוֹחֲקוֹת وَجْهٌ بَاسِمٌ. وَجْهٌ يَنِمُّ عَنِ البَشَاشَةِ. פָּנִים שְׂמֵחוֹת وَجْهٌ فَرِحٌ. פְּנֵי הַיָּם مُسْتَوَى (سَطْحُ) البَحْرِ. مَنْسُوبُ البَحْرِ. פְּנֵי הַקַּרְקַע (הַשֶּׁטַח) سَطْحُ (وَجْهُ) الأَرْضِ. אוֹר פָּנִים ١. وَضَاءَةُ مُحَيًّا. بَشَاشَةٌ. إِنْفِرَاجُ الأَسَارِيرِ. ٢. سُرُورٌ. رِضًى. בּוֹשׁ פָּנִים ١. خَجُولٌ. مُتَوَاضِعٌ. ٢. خَجْلاَنُ. خَزْيَانُ. בֹּשֶׁת פָּנִים خِزْيٌ. عَارٌ. مَهَانَةٌ. הֲדַר פָּנִים, הַדְרַת פָּנִים هَيْبَةٌ. وَقَارٌ. بَهَاءُ طَلْعَةٍ. הַעֲמָדַת פָּנִים تَظَاهُرٌ بِـ. إِتِّخَاذُ مَظْهَرٍ. إِدِّعَاءٌ. הַקְבָּלַת פָּנִים إِسْتِقْبَالُ الضَّيْفِ. حَفَاوَةٌ بِالضَّيْفِ. تَرْحَابٌ. מְאוֹר פָּנִים ١. بَشَاشَةٌ. ٢. وَضَاءَةُ جَبِينٍ. هَيْبَةٌ. وَقَارٌ. מַרְאֵה פָּנִים سَحْنَةٌ. أَسَارِيرُ. مُحَيًّا. قَسَمَاتُ الوَجْهِ. מְגַמַּת פָּנָיו وُجْهَتُهُ. نِيَّتُهُ. إِتِّجَاهُهُ. מַשּׂוֹא פָּנִים مَحْسُوبِيَّةٌ. مُحَابَاةٌ. مُمَالأَةٌ. إِنْحِيَازٌ. נִזְעָה פָּנִים جَهْمٌ. مُتَجَهِّمٌ. عَابِسٌ. סֵבֶר פָּנִים ١. أَسَارِيرُ. قَسَمَاتٌ. ٢. بَشَاشَةٌ. تَرْحَابٌ. עַז פָּנִים وَقِحٌ. صَفِيقٌ. עַזּוּת פָּנִים وَقَاحَةٌ. قِحَةٌ. تَطَاوُلٌ. صَفَاقَةٌ. עַל הַפָּנִים סל' عَلَى أَسْوَإِ مَا يَكُونُ. עַל פָּנָיו عَلَى مَا يَبْدُو. فِيمَا يَبْدُو. קַבָּלַת פָּנִים إِسْتِقْبَالٌ. تَرْحَابٌ. קְלַסְתֵּר פָּנִים مَلاَمِحُ (قَسَمَاتُ) الوَجْهِ. سَحْنَةٌ. אוֹרוּ פָּנָיו أَشْرَقَ وَجْهُهُ. إِنْبَسَطَتْ (إِنْفَرَجَتْ) أَسَارِيرُهُ. גִּלָּה פְּנֵי פְלוֹנִי سَوَّدَ وَجْهَ فُلاَنٍ. أَخْجَلَهُ. أَخْزَاهُ. הִדֵּר פְּנֵי פְלוֹנִי

أَظْهَرَ الاحْتِرَامَ لِفُلَانٍ. كَرَّمَ فُلَانًا. إِحْتَفَى بِهِ. הִכִּיר פָּנִים تَحَيَّزَ. حَابَى. عَامَلَ مُعَامَلَةً مُفَضَّلَةً. הִלְבִּין פְּנֵי חֲבֵרוֹ مجازًا: سَوَّدَ وَجْهَ صَاحِبِهِ. أَخْزَاهُ. عَيَّرَهُ. הִסְבִּיר פָּנִים بَشَّ ـ هَشَّ ـ بِوَجْهِهِ. سُرَّ لِرُؤْيَةِ. הֶעֱמִיד פָּנִים تَظَاهَرَ بِـ ظَهَرَ بِمَظْهَرِ. إِدَّعَى بِـ הָפַךְ פָּנָיו أَدَارَ وَجْهَهُ. أَشَاحَ بِوَجْهِهِ عَنْ. صَدَّ عَنْ. הִקְבִּיל פְּנֵי פְלוֹנִי ١. إِسْتَقْبَلَ فُلَانًا. ٢. إِحْتَفَى بِفُلَانٍ. رَحَّبَ بِهِ. הֵשִׁיב פְּנֵי פְלוֹנִי رَدَّ ـ فُلَانًا صِفْرَ الْيَدَيْنِ. رَفَضَ ـ طَلَبَهُ. הִתְרָאָה פָּנִים ١. جَابَهَ. وَاجَهَ. بَارَزَ. ٢. تَلَاقَى. إِلْتَقَى مَعَ. חִלָּה פְּנֵי פְלוֹנִי رَجَا ـ فُلَانًا. تَوَسَّلَ. إِسْتَعْطَفَ. إِلْتَمَسَ. חָפוּ פָּנָיו كَانَ خَزْيَانَ. جَرَّ أَذْيَالَ الْخَيْبَةِ. כָּבַשׁ פָּנָיו בַּקַּרְקַע طَأْطَأَ رَأْسَهُ (خجلاً). نَكَّسَ رَأْسَهُ. أَطْرَقَ. נָפְלוּ פָּנָיו إِمْتَقَعَ وَجْهُهُ. ضَمَرَ ـ وَجْهُهُ. נָשָׂא פְּנֵי פְלוֹנִי حَابَى فُلَانًا. مَالَأَهُ. تَحَيَّزَ إِلَى جَانِبِهِ. נִתְכַּרְכְּמוּ פָּנָיו أُمْتُقِعَ وَجْهُهُ. إِصْفَرَّ وَجْهُهُ. غَاضَ لَوْنُهُ. קִדֵּם פְּנֵי פְלוֹנִי ١. إِسْتَقْبَلَ فُلَانًا. ٢. قَابَلَ فُلَانًا. وَاجَهَ. קָדְרוּ פָּנָיו تَجَهَّمَ وَجْهُهُ. أُمْتُقِعَ لَوْنُهُ. רָעֲמוּ פָּנָיו تَقَطَّبَ وَجْهُهُ. عَبَسَ ـِ שִׁלַּח מֵעַל פָּנָיו طَرَدَ ـُ مِنْ أَمَامِهِ. صَرَفَ ـِ שָׂם פָּנָיו אֶל־ إِتَّجَهَ إِلَى (نَحْوَ). تَوَجَّهَ إِلَى. يَمَّمَ شَطْرَ. בְּפָנָיו بِحُضُورِهِ. حُضُورِيًّا. أَمَامَهُ. وِجَاهًا. שֶׁלֹּא בְּפָנָיו بِغِيَابِهِ. غِيَابًا. غِيَابِيًّا. مِنْ وَرَاءِ ظَهْرِهِ. לְפָנִים ١. قَدِيمًا. سَابِقًا. فِي الْمَاضِي. ٢. مِنَ الْجِهَةِ الْأَمَامِيَّةِ. أَمَامًا. בִּפְנֵי־ ١. أَمَامَ. تُجَاهَ. إِزَاءَ. مُقَابِلَ. قُبَالَةَ. حِيَالَ. ٢. بِحُضُورِ. בִּפְנֵי עַצְמוֹ بِحَدِّ ذَاتِهِ. دُونَ الْأَخْذِ بِالاعْتِبَارَاتِ الْأُخْرَى. לִפְנֵי־ ١. قَبْلَ. ٢. أَمَامَ. قُدَّامَ. ٣. إِزَاءَ. بِمُحَاذَاةِ. حِيَالَ. מִלִּפְנֵי־ ١. مِنْ. مِنْ عِنْدِ. ٢. مِنْ قَبْلُ. مَا سَبَقَ. עַל כָּל פָּנִים عَلَى كُلٍّ. عَلَى كُلِّ حَالٍ. מִכַּמָּה פָּנִים مِنْ عِدَّةِ وُجُوهٍ (نَوَاحٍ). لِأَسْبَابٍ عِدَّةٍ.

פְּנִים ז׳ ١. دَاخِلٌ. بَاطِنٌ ج بَوَاطِنُ. ٢. فَحْوَى. ٣. دَاخِلِيَّةٌ. دَخِيلَةٌ ج دَخَائِلُ. سَرِيرَةٌ ج سَرَائِرُ. פְּנִימָה ١. إِلَى الدَّاخِلِ. وَسْطَ. ٢. دَاخِلًا. عَمِيقًا. בִּפְנִים فِي. دَاخِلَ. فِي دَاخِلِ. فِي وَسْطِ. فِي صَمِيمِ. מִבִּפְנִים مِنَ الدَّاخِلِ. مِنَ الْبَاطِنِ. مِنَ الْأَعْمَاقِ. מִלִּפְנִים مِنَ الدَّاخِلِ. مِنَ الْجِهَةِ الدَّاخِلِيَّةِ. לִפְנַי וְלִפְנִים ١. كِنَايَةٌ عَنْ قُدْسِ الْأَقْدَاسِ فِي هَيْكَلِ سُلَيْمَانَ. حَرَمٌ مُقَدَّسٌ. ٢. دَاخِلَ الْأَعْمَاقِ. مَكْنُونَاتٌ. دَخِيلَةٌ. طَوِيَّةٌ. לִפְנִים מִשּׁוּרַת הַדִּין ("الْحُكْمُ) بِعَيْنِ الرَّحْمَةِ. بِرَأْفَةٍ. عَدَمُ الْحُكْمِ بِمَنْطُوقِ الْقَانُونِ. מִשְׂרַד הַפְּנִים وِزَارَةُ الدَّاخِلِيَّةِ. שַׂר הַפְּנִים وَزِيرُ الدَّاخِلِيَّةِ.

פְּנִימַאי ז׳ (־מָאִים) ١. دَاخِلِيٌّ. تِلْمِيذٌ فِي مَدْرَسَةٍ دَاخِلِيَّةٍ. ٢. طَبِيبٌ أَخِصَّائِيٌّ الْأَمْرَاضِ الْبَاطِنِيَّةِ.

פְּנִימִי ת׳ (־יִּים) ١. دَاخِلِيٌّ. بَاطِنِيٌّ. ٢. سِرِّيٌّ. مُغْلَقٌ. פְּנִימִי וְחִיצוֹן الدَّاخِلُ وَالْخَارِجُ. كِنَايَةٌ عَنِ الْمَأْكَلِ وَالْمَلْبَسِ. הִסְתַּכְּלוּת פְּנִימִית في علم النفس: إِسْتِبْطَانٌ. نَظْرَةٌ ذَاتِيَّةٌ. تَعَمُّقٌ دَاخِلِيٌّ. זָוִיּוֹת פְּנִימִיּוֹת في الهندسة: زَوَايَا دَاخِلِيَّةٌ (ومجموعها ١٨٠ درجة). מַחֲלוֹת פְּנִימִיּוֹת أَمْرَاضٌ بَاطِنِيَّةٌ. סְפָרִים פְּנִימִיִּים كُتُبُ الْحِكْمَةِ الْبَاطِنِيَّةِ (التي تفسر الكتاب المقدس على الطريقة الصوفية اليهودية) ע׳ נִסְתָּר, חָכְמַת הַנִּסְתָּר.

פְּנִימִיָּה, פנימייה נ׳ (־יּוֹת) مَدْرَسَةٌ (مُؤَسَّسَةٌ) دَاخِلِيَّةٌ. תַּלְמִידֵי הַפְּנִימִיָּה طَلَبَةُ الدَّاخِلِيَّةِ.

פְּנִימִיּוּת נ׳ بَاطِنٌ ج بَوَاطِنُ. دَخِيلَةٌ ج دَخَائِلُ. قَرَارَةُ النَّفْسِ. سَرِيرَةٌ ج سَرَائِرُ.

פְּנִימִית נ׳ (־יּוֹת) طَارَةٌ دَاخِلِيَّةٌ (من المطاط). إِطَارٌ دَاخِلِيٌّ (للكرة او عجلة السيارة). أُنْبُوبَةُ الْهَوَاءِ.

פְּנִינָה נ׳ (־נִים) لُؤْلُؤَةٌ ج لُؤْلُؤٌ وَلَآلِئُ. جَوْهَرَةٌ ج جَوَاهِرُ. دُرَّةٌ ج دُرٌّ وَدُرَرٌ ومجازًا: نَفِيسٌ. غَالٍ(ي). عَزِيزٌ. תְּרִיסֵי פְּנִינָה شَعِيرٌ لُؤْلُئِيٌّ. شَعِيرٌ مَقْشُورٌ. فَرِيكٌ. כְּתַב פְּנִינִים خَطٌّ مُنَمْنَمٌ. خَطٌّ صَغِيرٌ وَلَطِيفٌ. עֲנַק פְּנִינִים عِقْدُ لُؤْلُؤٍ. عِقْدٌ مِنَ اللُّؤْلُؤِ.

פְּנִינִי ת׳ (־יִּים) ١. لُؤْلُئِيٌّ. ٢. نَفِيسٌ.

פְּנִינִיָּה, פנינייה נ׳ (־יּוֹת) غِرْغِرٌ. غِرْغِرَةٌ (نوع من الدجاج البري).

פֶּנִיצִילִין L ז׳ بِنِيسِلِّين (دواء من المضادات الحيوية).

פָּנִיקָה G נ׳ (־קוֹת) ذُعْرٌ. هَلَعٌ. فَزَعٌ شَدِيدٌ. נִתְקַף בְּפָנִיקָה إِنْتَابَهُ الذُّعْرُ. تَمَلَّكَهُ الْفَزَعُ.

פֵּנִיקִי G תו״ז (־יִּים) ١. فِينِيقِيٌّ. مَنْ كَانَ يَنْتَمِي إِلَى بِلَادِ فِينِيقْيَا الْقَدِيمَةِ. ٢. الْكِتَابَةُ الْفِينِيقِيَّةُ.

פֵּנִיקְס G ז׳ ١. الْعَنْقَاءُ. طَائِرٌ خُرَافِيٌّ قِيلَ إِنَّهُ يَعِيشُ أَلْفَ سَنَةٍ ثُمَّ يَحْتَرِقُ وَيَتَجَدَّدُ مِنْ رَمَادِهِ (phoenix) ע׳ חוֹל. ٢. خُلُودٌ. أَزَلِيَّةٌ.

פִּנְכָּה G נ׳ (פִּנְכוֹת, ־כָּאוֹת) قَصْعَةٌ ج قَصَعَاتٌ. طَبَقٌ ج أَطْبَاقٌ. صَحْنٌ ج صُحُونٌ. מְלַחֵךְ פִּנְכָּה مُتَمَلِّقٌ. لَاحِسُ الْأَطْبَاقِ. مَاسِحُ جُوخٍ.

פָּנֵל L ז׳ (־לִים) ١. بَلَاطُ فِينِيل. بَلَاطَةُ تَزْيِينِ أَسْفَلِ الْحَائِطِ ע׳ סְפִּין. ٢. طَاقِمُ نَدْوَةٍ (في نقاش).

(פנם) הִפְנִים פ׳ ١. أَبْطَنَ. أَخْفَى (داخلاً). كَبَتَ ـِ ٢. إِسْتَوْعَبَ. ذَوَّتَ. הֻפְנַם ١. أُبْطِنَ. أُخْفِيَ دَاخِلًا. كُبِتَ. ٢. أُسْتُوعِبَ. ذُوِّتَ.

פָּנָן A תה״פ رَائِعٌ. مُمْتَازٌ.

פָּנָס G ז׳ (־סִים) ١. فَانُوسٌ ج فَوَانِيسُ. مِصْبَاحٌ ج مَصَابِيحُ. ٢. ضَرْبَةٌ (بالقرب من العين). لَكْمَةٌ ج لَكَمَاتٌ. פְּנַס כִּיס مِصْبَاحٌ يَدَوِيٌّ. פְּנַס קֶסֶם الْفَانُوسُ السِّحْرِيُّ.

פֶּנְסְיָה L נ׳ (־יוֹת) تَقَاعُدٌ. مَعَاشٌ ج مَعَاشَاتٌ. مُخَصَّصَاتُ التَّقَاعُدِ. פֶּנְסְיָה תַּקְצִיבִית تَقَاعُدٌ مُعْتَمَدٌ فِي الْمِيزَانِيَّةِ. קֻפַּת פֶּנְסְיָה صُنْدُوقُ التَّقَاعُدِ

(المَعَاشَاتِ).

פֶּנְסְיוֹן F ז' (־נִים) نُزُلٌ. دَارُ ضِيَافَةٍ. פֶּנְסְיוֹן מָלֵא المَبِيتُ في الفُنْدُقِ بِكَامِلِ الوَجَبَاتِ. חֲצִי פֶּנְסְיוֹן المَبِيتُ في الفُنْدُقِ بِنِصْفِ الوَجَبَاتِ.

פֶּנְסְיוֹנֶר ז' (־רִים) مُتَقَاعِدٌ. ذُو المَعَاشِ.

פַּנְצ'ֶר En. ז' (־רִים) ס"ל بَنْشَر ע' תֶּקֶר, נֶקֶר.

פִּנְצֵ'ר פ' ס"ל بَنْشَرَ. سَبَّبَ في ثُقْبِ إِطَارِ السَّيَّارَةِ ومجازًا: أَفْسَدَ. عَرْقَلَ (مشروعًا او عملية). הִתְפַּנְצֵ'ר تَعَرْقَلَ. فَسَدَ ـ تَشَوَّشَ.

פַּנְצֶ'רְיָה, פנצ'רייה נ' (־יוֹת) مَحَلُّ تَصْلِيحِ إِطَارَاتِ السَّيَّارَاتِ ע' צְמִיגִיָּה.

פִּנֵּק, פינק פ' دَلَّلَ. أَتْرَفَ. دَلَّعَ. فَنَّقَ. نَعَّمَ. הִתְפַּנֵּק تَفَنَّقَ. تَدَلَّلَ. تَغَنَّجَ. تَدَلَّعَ.

פֶּנֶק A ז' (־קִים) فَنَكٌ (نوع من الثعالب الصغيرة الجسم ذو فروة رخوة).

פַּנְקֵיק, פנקייק En. ז' (־קִים) بَنْكِيك. فَطِيرَةٌ مُحَلاَّةٌ.

פִּנְקָס ז' (־סִים) ١. دَفْتَرٌ ج دَفَاتِرُ. سِجِلٌّ ج سِجِلاَّتٌ. ٢. دَفْتَرُ مُذَكِّرَاتٍ. פִּנְקַס בּוֹחֲרִים سِجِلُّ النَّاخِبِينَ. פִּנְקַס חָבֵר دَفْتَرُ عُضْوِيَّةٍ (في نقابة مثلاً). פִּנְקַס חִסּוּנִים دَفْتَرُ التَّطْعِيمِ ضِدَّ الأَمْرَاضِ. פִּנְקַס חֶשְׁבּוֹנוֹת دَفْتَرُ الحِسَابَاتِ. הַנְהָלַת פִּנְקָסִים مَسْكُ دَفَاتِرَ. מְנַהֵל פִּנְקָסִים مُوَظَّفُ حِسَابَاتٍ. פִּנְקַס הַיּוֹמָן في مسك الدفاتر: دَفْتَرُ اليَوْمِيَّةِ. פִּנְקַס הַקֻּפָּה دَفْتَرُ الصُّنْدُوقِ. פִּנְקַס שֶׁקִים دَفْتَرُ الشِّيكَاتِ.

פִּנְקְסָן ז' (־נִים) مُوَظَّفُ حِسَابَاتٍ. مُتَخَصِّصٌ بِمَسْكِ الدَّفَاتِرِ.

פִּנְקְסָנוּת נ' مَسْكُ دَفَاتِرَ. عِلْمُ ضَبْطِ (تَدْوِينِ) الحِسَابَاتِ. פִּנְקְסָנוּת כְּפוּלָה أُصُولٌ مُضَاعَفَةٌ. حِسَابَاتٌ دُوبِيَّة. حِسَابَاتٌ مُزْدَوِجَةٌ (للتهرب من ضريبة الدخل).

פַּנְקְרֵאַס G ז' بَنْكِرِيَاس ע' לַבְלָב.

פַּנְתֵּאוֹן G ז' (־נִים) ١. بَنْثِيُون (معبد كبير لاكرام آلهة الرومان). ٢. مَدْفَنُ العُظَمَاءِ. ٣. مجازًا: مَكَانٌ لِلإِبْدَاعِ.

פַּנְתֵּאִיזְם G ז' في الفلسفة: مَذْهَبُ الحُلُولِ. حُلُولِيَّةٌ (مذهب يعتقد اصحابه بان الله يحل في كل مكان).

פִּנָּתִי, פינתי ת' (־יִּים) ١. رُكْنِيٌّ. في الرُّكْنِ. في الزَّاوِيَةِ. ٢. ثَانَوِيٌّ. غَيْرُ مُهِمٍّ.

פַּנְתֵּר G ז' (־רִים) فَهْدٌ ج فُهُودٌ (نوع من النمور) ע' נָמֵר. הַפַּנְתֵּרִים הַשְּׁחוֹרִים الفُهُودُ السُّودُ (تنظيم سياسي صغير في اسرائيل يقول اصحابه ان هناك تفرقة عنصرية يجب ازالتها).

פַּס ז' (־סִים) شَرِيطٌ ج أَشْرِطَةٌ. خَطٌّ ج خُطُوطٌ. פַּס יִצּוּר خَطُّ إِنْتَاجٍ. פַּסֵּי בַּרְזֶל (רַכֶּבֶת) سِكَّةُ الحَدِيدِ. خُطُوطٌ حَدِيدِيَّةٌ. خُطُوطُ القِطَارَاتِ. פַּסֵּי הָאָטָה مَطَبَّاتٌ صِنَاعِيَّةٌ في الطَّرِيقِ لإِبْطَاءِ سَيْرِ المَرْكَبَاتِ. כְּתֹנֶת פַּסִּים قَمِيصٌ مُقَلَّمٌ (مُخَطَّطٌ). יָרַד מִן הַפַּסִּים مجازًا: ١. خَرَجَ ـ عَنِ الخَطِّ. حَادَ ـ عَنِ الطَّرِيقِ. إِنْحَرَفَ عَنِ السَّبِيلِ. ٢. إِخْتَلَطَ (الْتَاثَ) عَقْلُهُ. עָלָה עַל הַפַּסִּים سَارَ ـ عَلَى الخَطِّ. سَارَ في الطَّرِيقِ الصَّحِيحِ. تَقَدَّمَ نَحْوَ الهَدَفِ. שָׂם עָלָיו פַּס ס"ל شَطَبَ اسْمَهُ. لَمْ يَهْتَمَّ بِهِ. إِسْتَهْزَأَ بِهِ.

פְּסֶבְּדוֹ ע' פְּסֵידוֹ.

פִּסֵּג, פיסג פ' ١. فَلَقَ ـ فَرَّجَ بَيْنَ. وَسَّعَ. ٢. مجازًا: شَقَّ ـ لَهُ طَرِيقًا. إِقْتَحَمَ. ٣. سَمَا ـ عَلاَ ـ

פִּסְגָּה נ' (פְּסָגוֹת) ١. ذُرْوَةٌ ج ذُرًى. قِمَّةٌ ج قِمَمٌ. أَوْجٌ. ٢. جَبَلٌ ج جِبَالٌ. مُرْتَفَعٌ. פִּסְגַּת הַהַצְלָחָה قِمَّةُ النَّجَاحِ. וְעִידַת פִּסְגָּה مُؤْتَمَرُ قِمَّةٍ.

(פסד) נִפְסַד פ' ١. تَضَرَّرَ. خَسِرَ ـ تَكَبَّدَ خَسَارَةً. ٢. فَسَدَ ـ عَطِبَ ـ تَرَدَّى. הִפְסִיד خَسِرَ. تَضَرَّرَ. أُصِيبَ بِخَسَارَةٍ. הִפְסִיד בַּמִּשְׁפָּט خَسِرَ الدَّعْوَى.

פס"ד ר"ת פְּסַק דִּין قَرَارُ الحُكْمِ. النُّطْقُ بِالحُكْمِ.

פָּסָדָה F נ' (־דוֹת) وَاجِهَةٌ ظَاهِرِيَّةٌ. مَظْهَرٌ خَدَّاعٌ (fasade).

פִּסָּה, פיסה נ' (־סּוֹת) قُصَاصَةٌ ج قُصَاصَاتٌ. جُذَاذَةٌ. قِطْعَةٌ ج قِطَعٌ. פִּסַּת בַּד قِطْعَةُ قُمَاشٍ. פִּסַּת יָד رَاحَةُ اليَدِ. كَفُّ اليَدِ. פִּסַּת נְיָר ١. قُصَاصَةُ وَرَقٍ. رُقْعَةٌ. جُذَاذَةٌ. ٢. مجازًا: حِبْرٌ عَلَى وَرَقٍ. لاَ أَهَمِّيَّةَ لَهُ.

פַּסֶּה F ת' ס"ל قَدِيمٌ. بَالٍ(ي). مَهْجُورٌ ז' מְיֻשָּׁן.

פִּסּוּל, פיסול ז' (־לִים) ١. فَنُّ التَّمْثِيلِ. فَنُّ صُنْعِ التَّمَاثِيلِ. ٢. تَقْلِيمُ الأَغْصَانِ. شَذْبٌ.

פָּסוּל ת' (פְּסוּלִים) لاَغٍ(ي). بَاطِلٌ. مَرْفُوضٌ. مَفْسُوخٌ. رَدِيءٌ. غَيْرُ صَالِحٍ. غَيْرُ لاَئِقٍ. غَيْرُ كُفْءٍ. غَيْرُ شَرْعِيٍّ. مُحَرَّمٌ. פְּסוּל דִּין فَاقِدُ الأَهْلِيَّةِ. عَدِيمُ الأَهْلِيَّةِ. פָּסוּל כְּהֻנָּה غَيْرُ لاَئِقٍ لِتَوَلِّي المَنْصِبِ (لعيب في نسبه مثلاً). פְּסוּלֵי חִתּוּן مُحَرَّمُو الزَّوَاجِ (لنقص في نسبهم حسب الشرع). קָרוֹב פָּסוּל לְעֵדוּת شَهَادَةُ القَرِيبِ بَاطِلَةٌ.

פְּסוּל ז' (־לִים) عَيْبٌ ج عُيُوبٌ. نَقْصٌ. نَقِيصَةٌ. مَطْعَنٌ ج مَطَاعِنُ. عِلَّةٌ ج عِلَلٌ.

פִּסּוּלִי, פיסולי ת' (־יִּים) خَاصٌّ بِالمَثَالَةِ (بِالنَّحْتِ). مُتَعَلِّقٌ بِفَنِّ صُنْعِ التَّمَاثِيلِ.

פְּסוֹלֶת ע' פְּסֹלֶת.

פָּסוֹן F ז' ס"ל تَظَاهُرٌ بِغَيْرِ الحَقِيقَةِ. إِتِّخَاذُ مَظْهَرٍ غَيْرِ حَقِيقِيٍّ. مُرَاءَاةٌ.

פָּסוּק (פְּסוּקִים) ١. ז' آيَةٌ ج آيَاتٌ. جُمْلَةٌ (كاملة في كتاب مقدس كالقرآن والتوراة). سَطْرٌ ج سُطُورٌ. مَقْطَعٌ ج مَقَاطِعُ. ٢. بَيْتُ شِعْرٍ. ٣. ת' مَقْطُوعٌ.

مَبْتُورٌ. ٤. مُقَرَّرٌ. بَاتٌّ. مَحْسُومٌ. פסוקים מֵהַקֻּרְאָן آيَاتٌ مِنَ القُرْآنِ الكَرِيمِ. آيُ الذِّكْرِ الحَكِيمِ. סוֹף פָּסוּק نِهَايَةٌ. خَاتِمَةٌ. نُقْطَةٌ (في نهاية جملة). פְּסֹק לִי פְּסוּקְךָ! قُلْ لِي رَأْيَكَ فِيَّ. قُلْ كَلِمَتَكَ (وَامْشِ)!

פִּסּוּק, פיסוק ז' (־קים) ١. وَضْعُ فَوَاصِلَ أَوْ عَلَامَاتٍ (كالنقطة والفارزة). ٢. فَاصِلٌ ج فَوَاصِلُ. عَلَامَةُ فَصْلٍ. ٣. إِفْسَاحٌ. فَسْحٌ. تَوْسِيعٌ. כְּלָלֵי הַפִּסּוּק قَوَاعِدُ وَضْعِ الفَوَاصِلِ فِي الجُمْلَةِ. סִימָנֵי פִּסּוּק العَلَامَاتُ. الفَوَاصِلُ. عَلَامَاتُ الوَقْفِ (وهي: النقطة، فصلة منقوطة، فصلة او فارزة، علامة تعجب، علامة سؤال (استفهام)، نقطتان وعلامة تنصيص (. ؛ ، ! ؟ : " ").

פְּסוּקִית נ' (־יות) مَقْطَعٌ مِنْ جُمْلَةٍ ج مَقَاطِعُ. جُزْءٌ مِنْ جُمْلَةٍ.

פסוקת ע' פְּסֹקֶת.

פְּסוֹרְיָאזִיס ע' סַפַּחַת.

פָּסָז' F ז' (־זִ'ים) مَمَرٌّ ج مَمَرَّاتٌ. دِهْلِيزٌ مُسَقَّفٌ.

פָּסַח פ' ١. تَخَطَّى. تَجَاوَزَ. جَازَ ـ عَبَرَهُ ـ (دون المس به). ٢. إِحْتَفَلَ بِعِيدِ الفِصْحِ ע' פֶּסַח. ٣. تَرَدَّدَ. פָּסַח עַל שְׁתֵּי הַסְּעִפִּים ע' סָעִף. נִפְסַח أُجْتِيزَ. تُخُطِّيَ. פִּסֵּחַ نَطَّ ـ. وَثَبَ (يَثِبُ). قَفَزَ ـ

פֶּסַח ז' (פְּסָחִים) ١. فِصْحٌ. عِيدُ الفِصْحِ (من ١٥ وحتى ٢١ من شهر نيسان العبري يحتفل به لذكرى خروج بني اسرائيل من مصر بقيادة النبي موسى عليه السلام). ٢. قُرْبَانُ الفِصْحِ. פֶּסַח קָטָן (שֵׁנִי) الفِصْحُ الثَّانِي (ويقع في ١٤ ايار العبري اي بعد شهر من عيد الفصح ويحتفل به الذين لم يكونوا مطهرين من اليهود أو من كانوا في سفر بعيد ولم يتمكنوا من الاحتفال به في موعده). הַגָּדָה שֶׁל פֶּסַח قِصَّةُ عِيدِ الفِصْحِ. حِكَايَةُ خُرُوجِ بَنِي إِسْرَائِيلَ مِنْ مِصْرَ. עֶרֶב פֶּסַח وَقْفَةُ عِيدِ الفِصْحِ. لَيْلَةُ عِيدِ الفِصْحِ.

פִּסֵּחַ, פיסח ת"ז (־סְחִים) أَعْرَجُ ج عُرْجٌ وعُرْجَانٌ נ' عَرْجَاءُ. أَظْلَعُ. أَقْزَلُ.

פַּסְחָא .Ar ז' في المسيحية: عِيدُ الفِصْحِ. עֶרֶב פַּסְחָא سَبْتُ النُّورِ ע' שַׁבָּת, הַשַּׁבָּת הַקְּדוֹשָׁה.

פִּסְחָא .Ar فِصْحٌ ע' פֶּסַח. קִמְחָא דְּפִסְחָא دَقِيقُ الفِصْحِ (الصدقات التي تجمعها الطوائف اليهودية لشراء الخبز الفطير ولوازم العيد وتوزيعها على المعوزين).

פִּסְחוּת, פיסחות נ' عَرَجٌ. ظَلَعٌ.

פַּסְחָן ז' (־נִים) مُتَرَدِّدٌ. حَائِرٌ. مَنْ يُقَدِّمُ رِجْلاً وَيُؤَخِّرُ أُخْرَى.

פַּסְחָנוּת נ' تَرَدُّدٌ. حَيْرَةٌ.

פָּסָט .Gr ז' (־טִים) في الجغرافيا: الرِّيَاحُ التِّجَارِيَّةُ.

פַּסְטָה .It נ' (־טות) بَاسْتَا (انواع من الماكولات المصنوعة من الدقيق كالمعكرونة).

פִּסְטוּר F ז' بَسْتَرَةٌ. تَعْقِيمٌ (السوائل وخصوصًا الحليب).

פַּסְטוֹרָלָה .It נ' (־לות) في الموسيقى: ١. أُوبِرَا الرُّعَاةِ. الأُوبِرَا الرَّعَوِيَّةُ. ٢. مُوسِيقَى الرُّعَاةِ. مُوسِيقَى رِيفِيَّةٌ.

פַּסְטוֹרָלִי ת' (־לִיִּים) رَعَوِيٌّ. رِيفِيٌّ. مَا يَخُصُّ تَصْوِيرَ الطَّبِيعَةِ وَجَمَالَهَا.

פֶסְטִיבָל L ז' (־לים) مِهْرَجَانٌ ج مِهْرَجَانَاتٌ. إِحْتِفَالٌ ضَخْمٌ.

פַּסְטֵל .It ז' (־לים) ١. قَلَمٌ بَاسْتِيل. ٢. لَوْحَةٌ فَنِّيَّةٌ مَرْسُومَةٌ بِقَلَمِ البَاسْتِيل.

פִּסְטֵר פ' بَسْتَرَ (عقم السوائل وخصوصًا الحليب على طريقة العالم الفرنسي باستور بواسطة تسخينها إلى درجة حرارة معينة).

פַּסְטְרָמָה T נ' (־מות) بَاسْطِرْمَا. لَحْمٌ مُقَدَّدٌ وَمُتَبَّلٌ بِالتَّوَابِلِ.

פַּסִּיב L ז' ١. في مسك الدفاتر: خُصُومٌ. المَطْلُوبَاتُ. ٢. سَلْبٌ. عَدَمُ إِيجَابٍ. אַקְטִיב וּפַסִּיב في مسك الدفاتر: أُصُولٌ وَخُصُومٌ. المَوْجُودَاتُ وَالمَطْلُوبَاتُ.

פַּסִּיבִי ת' (־בִיִּים) ١. سَلْبِيٌّ. غَيْرُ إِيجَابِيٍّ. ٢. خَامِلٌ. لَامُبَالٍ. غَيْرُ فَعَّالٍ. ٣. في القواعد: مَجْهُولٌ. صِيغَةُ المَجْهُولِ. مَبْنِيٌّ لِلْمَجْهُولِ ע' סָבִיל. הִתְנַגְּדוּת פַּסִּיבִית مُقَاوَمَةٌ سَلْبِيَّةٌ. מַאֲזָן פַּסִּיבִי مِيزَانٌ تِجَارِيٌّ سَلْبِيٌّ (الواردات فيه اكثر من الصادرات).

פַּסִּיבִיּוּת נ' سَلْبِيَّةٌ. عَدَمُ فَعَّالِيَّةٍ ע' סְבִילוּת.

פְּסִיג ז' (־גִים) في النبات: فَلْقَةٌ ج فِلَقٌ وَفَلَقَاتٌ.

פְּסִיגִי ת' (־יִּים) في النبات: فَلْقِيٌّ (كالفاصوليا).

פְּסֵידוֹ־ G بَادِئَةٌ مَعْنَاهَا زَائِفٌ. وَهْمِيٌّ. مُسْتَعَارٌ. פְּסֵידוֹ־קְלַסִּיצִיזְם كْلَاسِيكِيَّةٌ زَائِفَةٌ. شِبْهُ كْلَاسِيكِيَّةٍ.

פְּסֵידוֹנִים ז' (־מִים) إِسْمٌ مُسْتَعَارٌ (مُنْتَحَلٌ).

פַּסְיוֹן G ז' (־נִים) قَبَجٌ. تَدْرُجٌ (طائر من الفصيلة الدجاجية، pheasant).

פְּסִיחָה נ' (־חות) تَخَطٍّ(ي). تَجَاوُزٌ. مُرُورٌ (دون المس به). פְּסִיחָה עַל שְׁתֵּי הַסְּעִפִּים تَرَدُّدٌ. تَحَيُّرٌ. نِفَاقٌ.

פְּסִיכֶדֶּלִי ע' פְּסִיכוֹדֶּלִי.

פְּסִיכוֹאָנָלִיזָה G נ' تَحْلِيلٌ نَفْسَانِيٌّ. عِلْمُ النَّفْسِ التَّحْلِيلِيِّ.

פְּסִיכוֹאָנָלִיטִי ת' تَحْلِيلِيٌّ نَفْسَانِيٌّ.

פְּסִיכוֹאָנָלִיטִיקַאי ז' (־קָאִים) مُحَلِّلٌ نَفْسَانِيٌّ.

פְּסִיכוֹגְרָף ז' (־פִים) في علم النفس: مِبْيَانٌ نَفْسِيٌّ.

פְּסִיכוֹדֶּלִי G ת' (־יִּים) خَاصٌّ بِمُسْتَحْضَرَاتٍ سَيْكُودِيلِيَّةٍ. أَدْوِيَةٌ تُسَبِّبُ انْشِرَاحًا نَفْسَانِيًّا (مثل ال. اس. دي).

פְּסִיכוֹדְרָמָה נ' عِلَاجٌ نَفْسَانِيٌّ بِوَاسِطَةِ التَّمْثِيلِ وَطَرْحِ المَشَاكِلِ.

פְּסִיכוֹזָה G נ' (־זות) ذُهَانٌ. هَوَسٌ عَقْلِيٌّ ومجازًا: مِزَاجٌ سَلْبِيٌّ (يعتري الانسان

في فترات معينة كالحرب).

פְּסִיכוֹטִי ת' (־טִית) ذُهَانِيٌّ. مَرِيضٌ بالهَوَسِ العَقْلِيّ.

פְּסִיכוֹטֶכְנִי G ת' (־נִית) سَيْكُوتِكْنِيك. تِقْنِيٌّ نَفْسَانِيٌّ. מִבְחָן פְּסִיכוֹטֶכְנִי فَحْصٌ نَفْسَانِيٌّ. إِخْتِبَارٌ نَفْسِيٌّ.

פְּסִיכוֹטֶכְנִיקָה נ' التِّقْنِيَّةُ النَّفْسِيَّةُ. سَيْكُوتِكْنِيك.

פְּסִיכוֹלוֹג G ז' (־גִים) عَالِمٌ نَفْسَانِيٌّ. خَبِيرٌ بِعِلْمِ النَّفْسِ. سَيْكُولُوجِيٌّ.

פְּסִיכוֹלוֹגִי ת' (־גִית) سَيْكُولُوجِيٌّ. نَفْسَانِيٌّ. خَاصٌّ بِعِلْمِ النَّفْسِ.

פְּסִיכוֹלוֹגְיָה נ' عِلْمُ النَّفْسِ. سَيْكُولُوجْيَا. פְּסִיכוֹלוֹגְיָה חֶבְרָתִית عِلْمُ النَّفْسِ الاجْتِمَاعِيّ.

פְּסִיכוֹלִינְגְּוִיסְטִיקָה, פסיכולינגוויסטיקה נ' بَحْثُ الكَفَاءَةِ النَّفْسِيَّةِ فِي اكْتِسَابِ اللُّغَةِ.

פְּסִיכוֹמוֹטוֹרִי ת' (־רִית) سَيْكُومِتْرِيٌّ. نَفْسِيٌّ حَرَكِيٌّ.

פְּסִיכוֹמֶטְרִי ת' (־רִית) مُتَعَلِّقٌ بِاخْتِبَارِ السَّيْكُومِتْرِيّ (الوقت اللازم للقيام بعملية فكرية).

פְּסִיכוֹמֶטְרְיָה נ' عِلْمُ الأَقْيِسَةِ السَّيْكُولُوجِيَّةِ. سَيْكُومِتْر (فرع يبحث في قياس الوقت اللازم للقيام بعملية فكرية).

פְּסִיכוֹסוֹמָטִי ת' (־טִית) سَيْكُوسُومَاتِيٌّ. نَفْسِيٌّ جِسْمَانِيٌّ. מַחֲלָה פְּסִיכוֹסוֹמָטִית مَرَضٌ سَيْكُوسُومَاتِيٌّ (مرض جسماني له اسباب نفسية).

פְּסִיכוֹפָּת G ז' (־תִים) مَرِيضٌ نَفْسِيٌّ. سَيْكُوبَاتِيٌّ. مَرِيضٌ بِمَرَضِ المُعَوِّقَاتِ الشَّخْصِيَّةِ.

פְּסִיכוֹפָּתוֹלוֹגְיָה נ' عِلْمُ الأَمْرَاضِ النَّفْسِيَّةِ.

פְּסִיכוֹפַּתְיָה נ' سَيْكُوبَاتِيَّةٌ. مَرَضُ الشَّخْصِيَّةِ (مرض نفساني خطير).

פְּסִיכוֹתֶרַפְּיָה נ' طِبٌّ نَفْسَانِيٌّ (علاج بوسائل نفسية كالتحليل النفساني وتقوية الروح المعنوية).

פְּסִיכִי ת' (־כִית) ١. نَفْسَانِيٌّ. نَفْسِيٌّ. ٢. مَرِيضٌ نَفْسَانِيٌّ.

פְּסִיכִיאָטֶר ז' (־רִים) طَبِيبٌ نَفْسَانِيٌّ. طَبِيبٌ مُخْتَصٌّ بِالأَمْرَاضِ النَّفْسِيَّةِ.

פְּסִיכִיאָטְרִי ת' (־רִית) نَفْسَانِيٌّ. مُتَعَلِّقٌ بِالأَمْرَاضِ النَّفْسِيَّةِ.

פְּסִיכִיאָטְרְיָה נ' الطِّبُّ النَّفْسَانِيّ. طِبُّ الأَمْرَاضِ العَقْلِيَّةِ.

פְּסִיל ז' (־לִים) صَنَمٌ ج أَصْنَام. وَثَنٌ ج أَوْثَان. تِمْثَالٌ ج تَمَاثِيلُ ע' פֶּסֶל.

פְּסִילָה נ' (־לוֹת) ١. إِلْغَاءٌ. إِبْطَالٌ. رَفْضٌ. فَسْخٌ. تَحْرِيمٌ. حِرْمَانٌ. ٢. سَلْبٌ. عَدَمُ صَلاَحِيَّةٍ. عَدَمُ جَدَارَةٍ (كَفَاءَةٍ). פְּסִילַת חֲבֵרוּת إِسْقَاطُ عُضْوِيَّةٍ. פְּסִילַת חֻקִּיּוּת إِبْطَالٌ شَرْعِيَّةٍ. פְּסִילַת עֵדוּת إِلْغَاءُ شَهَادَةٍ. دَحْضُ أَقْوَالٍ.

פְּסִימִי L ת' (־מִית) مُتَشَائِمٌ. تَشَاؤُمِيٌّ. مُتَطَيِّرٌ. ذُو نَظْرَةٍ سَوْدَاءَ.

פְּסִימִיּוּת נ', **פְּסִימִיזְם** ז' تَشَاؤُمٌ. تَطَيُّرٌ.

פְּסִימִיסְט ז' (־טִים) مُتَشَائِمٌ. مُتَطَيِّرٌ.

פְּסִיעָה נ' (־עוֹת) خُطْوَةٌ ج خُطْوَاتٌ (خُطُوَاتٌ) وخَطَوَاتٌ وخُطًى. פְּסִיעָה גַּסָּה خُطْوَةٌ طَوِيلَةٌ. سَيْرٌ سَرِيعٌ. פְּסִיעוֹת רִאשׁוֹנוֹת خَطَوَاتٌ أُولَى. مَرْحَلَةٌ أُولَى. بِدَايَةٌ.

פְּסִיפְלוֹרָה L נ' زَهْرَةُ الآلاَمِ ע' שְׁעוֹנִית.

פְּסִיפָס ז' (־סִים) ١. فُسَيْفِسَاءُ. فُصُوصُ الفُسَيْفِسَاءِ. مُوزَايِكُو. ٢. قِطْعَةُ اللَّعِبِ فِي الدَّامَا. ٣. تَشْكِيلَةٌ مُتَنَوِّعَةٌ.

פְּסִיפָסִי ת' (־סִית) ١. فُسَيْفِسَائِيٌّ. مُوزَايِكِيٌّ. مُوسَوِيٌّ מ'. ٢. مُلَوَّنٌ. مُرَقَّطٌ.

פְּסִיק ז' (־קִים) ١. فَاصِلَةٌ ج فَوَاصِلُ. فَصْلَةٌ. فَارِزَةٌ (،). ٢. تَافِهٌ. صَغِيرٌ. נְקֻדָּה וּפְסִיק فَصْلَةٌ مَنْقُوطَةٌ. فَارِزَةٌ مَنْقُوطَةٌ (؛).

פְּסִיקָה נ' (־קוֹת) ١. فَصْلٌ. حَسْمٌ. بَتٌّ. ٢. تَوَقُّفٌ. وَقْفٌ. قَطْعٌ. إِنْقِطَاعٌ. ٣. إِفْتَاءٌ. إِصْدَارُ فَتْوَى. ٤. تَعْيِينُ جِرَايَةٍ. مُخَصَّصٌ ج مُخَصَّصَاتٌ.

פְּסִיקְתָּא .Ar נ' ١. كِتَابُ تَفَاسِيرِ الأَسَاطِيرِ حَوْلَ قِصَصِ التَّوْرَاةِ. ٢. خُلْعَةٌ. مَبْلَغٌ مِنَ المَالِ يُخَصِّصُهُ الأَبَوَانِ لاِبْنِهِمَا أَوِ ابْنَتِهِمَا لِمُسَاعَدَتِهِمَا عَلَى الزَّوَاجِ.

פְּסַקְתָּה נ' (־תוֹת) مُجْمَلُ حَيْثِيَّاتِ الحُكْمِ. مُلَخَّصُ قَرَارِ المَحْكَمَةِ.

פָּסַל פ' ١. فَسَخَ ـ. أَبْطَلَ. أَلْغَى. ٢. مَثَّلَ. صَنَعَ ـ التَّمَاثِيلَ. نَحَتَ ـِ. أَكْسَبَ شَكْلاً. صَاغَ ـُ. ٣. وَجَدَهُ غَيْرَ كَفْءٍ (كُفْءٍ). כָּל הַפּוֹסֵל בְּמוּמוֹ פּוֹסֵל ע' מוּם. נִפְסַל ١. أُلْغِيَ. أُبْطِلَ. نُقِضَ. ٢. وُجِدَ غَيْرَ لاَئِقٍ. ٣. مُثِّلَ. نُحِتَ. نُقِشَ. حُفِرَ. פִּסֵּל ١. مَثَّلَ. نَحَتَ ـِ. نَقَشَ ـُ. أَكْسَبَ شَكْلاً مُعَيَّنًا. صَاغَ بِشَكْلٍ. פֻּסַּל مُثِّلَ. نُحِتَ.

פַּסָּל ז' (־לִים) مَثَّالٌ. صَانِعُ التَّمَاثِيلِ. نَحَّاتٌ.

פֶּסֶל ז' (פְּסָלִים) ١. تِمْثَالٌ ج تَمَاثِيلُ. ٢. صَنَمٌ ج أَصْنَامٌ. وَثَنٌ ج أَوْثَانٌ. ٣. نُصُبٌ ج أَنْصَابٌ.

פִּסְלוֹן ז' (־נִים) أَيْقُونَةٌ. نَصَمَةٌ. تِمْثَالٌ صَغِيرٌ.

פַּסָּלוּת נ' مَثَالَةٌ. فَنُّ صُنْعِ التَّمَاثِيلِ. نَحْتٌ.

פְּסֹלֶת, פסולת נ' ١. نُفَايَةٌ. سُحَالَةٌ. فُسَالَةٌ. قُرَاضَةٌ. فُضَالَةٌ. حُثَالَةٌ. ٢. أَمْرٌ يَسِيرٌ. تَافِهٌ. رَدِيءٌ. נֶעֶדְרָה הַסֹּלֶת וְנִשְׁאֲרָה הַפְּסֹלֶת مجازًا: رَاحَ الطَّيِّبُونَ وَبَقِيَ السَّيِّئُونَ. ذَهَبَ النَّاسُ وَبَقِيَ النَّسْنَاسُ. אֵין סֹלֶת שֶׁאֵין בָּהּ פְּסֹלֶת لاَ يَخْلُو القَمْحُ مِنَ الزُّوَانِ ومجازًا: لاَ مَلاَمِحَ بِلاَ ظِلاَلٍ.

פְּסַנְתֵּר G ז' (־רִים) بِيَان. بِيَانُو. פְּסַנְתֵּר כָּנָף بِيَانُو كَبِيرٌ.

פְּסַנְתְּרָן ז' (־נִים) عَازِفُ البِيَانُو.

פְּסַנְתְּרָנוּת נ' فَنُّ العَزْفِ عَلَى البِيَانُو.

פָּסַע פ' خَطَا ـُ مَشَى ـِ

פֶּסַע ז' (פְּסָעִים) خُطْوَةٌ ج خُطُوَاتٌ (خُطْوَاتٌ) وخُطًى.

פִּסְפּוּס ז' (־סִים) סל' تَفْوِيتُ (إضَاعَةُ) الفُرْصَةِ.

פִּסְפּוּס A ז' (־סִים) סל' كِنَايَةٌ عَنِ الطِّفْلِ الصَّغِيرِ ע' זַאֲטוּט.

פַּסְפּוֹרְט F ז' (־טִים) جَوَازُ سَفَرٍ ج جَوَازَاتٌ ע' דַּרְכּוֹן.

פִּסְפֵּס פ' סל' ضَيَّعَ (فَوَّتَ) الفُرْصَةَ. أَخْطَأَ الهَدَفَ.

פָּסַק פ' ١. تَوَقَّفَ. كَفَّ ـُ إِنْتَهَى. زَالَ ـُ ٢. إِنْقَطَعَ. إِنْفَصَلَ. ٣. قَطَعَ ـَ فَصَلَ ـِ جَزَمَ ـِ ٤. أَفْتَى. حَكَمَ ـُ بَتَّ ـِ قَرَّرَ. ٥. عَيَّنَ. خَصَّصَ. إِعْتَمَدَ (مبلغًا). נִפְסַק ١. تَوَقَّفَ. ٢. إِنْقَطَعَ. قُطِعَ. ٣. تَقَرَّرَ. بُتَّ فِيهِ. إِنْبَتَّ. جُزِمَ. فُصِلَ. פִּסֵּק وَضَعَ (يَضَعُ) فَوَاصِلَ. وَضَعَ النِّقَاطَ. פֻּסַּק فُصِلَ. وُضِعَتِ الفَوَاصِلُ بَيْنَ الجُمَلِ. הִפְסִיק ١. وَقَفَ (يَقِفُ). تَوَقَّفَ. إِنْقَطَعَ. كَفَّ. ٢. أَوْقَفَ. قَطَعَ. وَضَعَ حَدًّا لِـ הִפְסִיק אֶת מַהֲלַךְ מַחְשְׁבוֹתָיו قَطَعَ عَلَيْهِ حَبْلَ تَفْكِيرِهِ. הֻפְסַק ١. أُوقِفَ. أُنْهِيَ. قُطِعَ. ٢. فُصِلَ. ٣. إِنْقَطَعَ.

פֶּסֶק ז' (פְּסָקִים) ١. فَاصِلٌ ج فَوَاصِلُ. ٢. تَوَقُّفٌ. وَقْفَةٌ. ٣. فَصْمٌ. ٤. في الطباعة: فَرَاغٌ بَيْنَ الكَلِمَاتِ. פֶּסֶק זְמַן في الرياضة: فُرْصَةٌ. مُدَّةٌ قَصِيرَةٌ يَطْلُبُهَا أَحَدُ الفَرِيقَيْنِ اللاَّعِبَيْنِ أَثْنَاءَ المُبَارَاةِ لِتَقْيِيمِ وَضْعِهِ فِي اللَّعِبِ (time-out). ٢. تَعْلِيقٌ. مُهْلَةٌ.

פְּסָק ז' (־קִים) قَرَارٌ ج قَرَارَاتٌ. حُكْمٌ ج أَحْكَامٌ. فَصْلٌ. بَتٌّ. حَسْمٌ. פְּסַק דִּין حُكْمٌ. قَرَارُ الحُكْمِ. النُّطْقُ بِالحُكْمِ.

פִּסְקָה נ' (פִּסְקוֹת, פִּסְקָאוֹת) فِقْرَةٌ ج فِقَرَاتٌ. مَقْطَعٌ ج مَقَاطِعُ.

פַּסְקוֹל ז' (־לִים) شَرِيطُ تَسْجِيلِ الصَّوْتِ (sound track).

פַּסְקָן ז' (־נִים) مُفْتٍ(ي) ע' פּוֹסֵק.

פַּסְקָנוּת נ' ١. جَزْمٌ. بَتٌّ. حَسْمٌ. ٢. الحُكْمُ دُونَ أَخْذِ رَأْيِ الآخَرِينَ.

פַּסְקָנִי ת' (־נִיִּים) قَاطِعٌ. قَطْعِيٌّ. بَاتٌّ. حَاسِمٌ. مُطْلَقٌ. نِهَائِيٌّ. جَازِمٌ.

פְּסֹקֶת, פסוקת נ' (־סוֹקוֹת) مَفْرِقُ الشَّعْرِ ע' שְׁבִיל.

פִּסְתָּק .Ar ז' (־קִים) فُسْتُقٌ (شجر مثمر).

פ"ע ר"ת פֹּעַל עוֹמֵד في القواعد: فِعْلٌ لاَزِمٌ.

פָּעָה פ' ١. صَاتَ ـِ صَوَّتَ. صَاحَ ـِ ٢. مَأْمَأَ (شاة). ثَغَا ـُ خَارَ ـُ (الثور). جَأَرَ ـَ رَغَا ـُ (البعير).

פָּעוֹט ז' (־טוֹת) طِفْلٌ ج أَطْفَالٌ. صَبِيٌّ ج صِبْيَانٌ. وَلَدٌ ج أَوْلاَدٌ وَوُلْدٌ.

פָּעוּט ת' (פְּעוּטִים) ضَئِيلٌ. يَسِيرٌ. تَافِهٌ. نَزْرٌ. صَغِيرٌ.

פָּעוֹטוֹן ז' (־נִים) دَارُ الحَضَانَةِ (حتى سن الثالثة). رَوْضَةُ أَطْفَالٍ.

פְּעוּטוּת נ' تَوَافِهُ. سَفَاسِفُ. أُمُورٌ لاَ وَزْنَ لَهَا.

פעו"י ר"ת פֹּעַל עוֹמֵד וְיוֹצֵא في القواعد: فِعْلٌ لاَزِمٌ وَمُتَعَدٍّ.

פָּעוּל ת' (פְּעוּלִים) ١. في القواعد: مَفْعُولٌ. ٢. مَصْنُوعٌ. בֵּינוֹנִי פָּעוּל إِسْمُ المَفْعُولِ (من الثلاثي مثل: פָּתוּחַ مَفْتُوح). יַחַס הַפָּעוּל في القواعد: حَالَةُ النَّصْبِ (مثل: זָרַקְתִּי אֶת הַכַּדּוּר رَمَيْتُ الكُرَةَ).

פעולה ע' פְּעֻלָּה.

פָּעוּם ת' (פְּעוּמִים) مُفْعَمٌ. مُنْفَعِلٌ. زَاخِرٌ بِالمَشَاعِرِ.

פָּעוּר ת' (פְּעוּרִים) فَاغِرٌ. مَفْتُوحٌ. בְּפֶה פָּעוּר فَاغِرَ الفَمِ. بِانْبِهَارٍ. بِعَجَبٍ.

פִּעוּר, פיעור ז' (־רִים) فَغْرٌ. فَتْحٌ.

פְּעִיָּה, פעייה נ' (־יּוֹת) ١. صِيَاحٌ. وَلْوَلَةٌ. ٢. ثُغَاءٌ. مَأْمَأَةٌ. رُغَاءٌ.

פְּעִיטוּת נ' تَفَاهَةٌ. نَزَارَةٌ. ضَآلَةٌ. قِلَّةٌ.

פָּעִיל ת' (פְּעִילִים) ١. نَاشِطٌ. نَشِيطٌ. فَاعِلٌ. فَعَّالٌ. عَامِلٌ. ٢. مُوجَبٌ. ٣. في القواعد: مَبْنِيٌّ لِلْمَعْلُومِ. صِيغَةُ المَعْلُومِ. חָבֵר פָּעִיל عُضْوٌ نَاشِطٌ (عَامِلٌ).

פְּעִילוּת נ' (־לֻיּוֹת) فَاعِلِيَّةٌ. فَعَّالِيَّةٌ. مُمَارَسَةٌ. نَشَاطٌ.

פְּעִימָה נ' (־מוֹת) ١. نَبْضٌ. نَبْضَةٌ ج نَبَضَاتٌ. خَفَقَانٌ. خَفْقَةٌ ج خَفَقَاتٌ. دَقَّةٌ ج دَقَّاتٌ. ضَرْبَةُ قَلْبٍ. وَجِيبٌ. وَجِيفٌ. ٢. في الميكانيك: دُفْقَةٌ.

פְּעִירָה נ' (־רוֹת) ١. فَغْرُ الفَمِ. فَتْحٌ. ٢. كَشْفٌ.

פָּעַל פ' ١. فَعَلَ ـَ عَمِلَ ـَ إِعْتَمَلَ. صَنَعَ ـَ تَصَرَّفَ. ٢. حَدَثَ ـُ ٣. أَثَّرَ فِي. أَقْنَعَ. فَعَلَ فِعْلَهُ. ٤. إِشْتَغَلَ (ماكينة). ٥. في القواعد: فَعَلَ. נִפְעַל إِنْفَعَلَ. فُعِلَ. عُمِلَ. פִּעֵל في القواعد: فَعَّلَ. פֻּעַל في القواعد: فُعِّلَ. הִתְפַּעֵל ١. أُعْجِبَ بِـ أَحْدَثَ فِيهِ انْطِبَاعًا قَوِيًّا. ٢. في القواعد: إِفْتَعَلَ. הִפְעִיל ١. شَغَّلَ. وَجَّهَ لِلْعَمَلِ. حَرَّكَ. أَدَارَ. أَحْدَثَ. ٢. في القواعد: أَفْعَلَ ע' הִפְעִיל. ٣. أَثَّرَ فِي. أَحْدَثَ انْطِبَاعًا. הֻפְעַל فُعِلَ. أُفْعِلَ.

פֹּעַל, פועל ז' (פְּעָלִים) ١. فِعْلٌ ج أَفْعَالٌ. عَمَلٌ ج أَعْمَالٌ. إِنْجَازٌ. ٢. أُجْرَةُ عَمَلٍ. أَتْعَابٌ. ٣. في القواعد: فِعْلٌ ج أَفْعَالٌ. בְּפֹעַל ١. بِالفِعْلِ. فِعْلاً. بِصُورَةٍ وَاقِعِيَّةٍ. ٢. بِالوَكَالَةِ. بِالنِّيَابَةِ. פֹּעַל יוֹצֵא ١. في القواعد: فِعْلٌ مُتَعَدٍّ (ياخذ مفعولا به واحدا او اكثر). ٢. مجازًا: نَتِيجَةٌ ج نَتَائِجُ. خُلاَصَةٌ. تَحْصِيلُ الحَاصِلِ. פֹּעַל יָדַיִם (כַּפַּיִם) عَمَلُ اليَدَيْنِ. مَا فَعَلَتِ اليَدَانِ. פֹּעַל עוֹמֵד في القواعد: فِعْلٌ لاَزِمٌ. فِعْلٌ غَيْرُ مُتَعَدٍّ (اي لا ياخذ مفعولا بواسطة את). פֵּא הַפֹּעַל, עַיִן הַפֹּעַל, לָמֶד הַפֹּעַל في القواعد: فَاءُ الفِعْلِ، عَيْنُ الفِعْلِ، لاَمُ الفِعْلِ. הוֹצִיא לַפֹּעַל, הוֹצִיא (מִן הַכֹּחַ) אֶל הַפֹּעַל أَخْرَجَ مِنَ الحَيِّزِ النَّظَرِيِّ إِلَى الحَيِّزِ العَمَلِيِّ. وَضَعَ مَوْضِعَ التَّنْفِيذِ. أَخْرَجَ إِلَى حَيِّزِ التَّنْفِيذِ. حَقَّقَ. יָצָא לַפֹּעַל, יָצָא אֶל הַפֹּעַל نُفِّذَ. تَمَّ تَنْفِيذُهُ. تَحَقَّقَ. שֵׁם הַפֹּעַל في القواعد: مَصْدَرٌ ج مَصَادِرُ. שִׁלֵּם לוֹ כְּפָעֳלוֹ عَامَلَهُ

بِالمِثْلِ. جَازَاهُ الصَّاعَ بِالصَّاعِ. רַב־פְּעָלִים عَظِيمُ الأَفْعَالِ (الأَعْمَالِ). كَثِيرُ النَّشَاطِ.

פְּעֻלָּה, פעולה נ׳ (־לּוֹת) ١. عَمَلٌ ج أَعْمَالٌ. فِعْلٌ ج أَفْعَالٌ. إِجْرَاءٌ ج إِجْرَاءَاتٌ. صُنْعٌ. تَصَرُّفٌ ج تَصَرُّفَاتٌ. ٢. عَمَلِيَّةٌ ج عَمَلِيَّاتٌ. حَمْلَةٌ ج حَمَلَاتٌ. ٣. نَشَاطٌ ج نَشَاطَاتٌ. فَاعِلِيَّةٌ. فَعَّالِيَّةٌ ج فَعَّالِيَّاتٌ. ٤. تَأْثِيرٌ ج تَأْثِيرَاتٌ. وَقْعٌ. إِنْطِبَاعٌ. ٥. أَجْرٌ. أُجْرَةٌ. أَتْعَابٌ. פָּעַל אֶת פְּעֻלָּתוֹ فَعَلَ فِعْلَهُ. عَمِلَ عَمَلَهُ. فَعَلَ تَأْثِيرَهُ. أَحْدَثَ وَقْعَهُ (انْطِبَاعَهُ). אַרְבַּע פְּעֻלּוֹת הַחֶשְׁבּוֹן في الحساب: العَمَلِيَّاتُ الأَرْبَعُ (الجمع والطرح والضرب والقسمة). מַה פְּעֻלָּה פָּעַלְתָּ? مَا جَدْوَى عَمَلِكَ؟ مَا هذَا التَّصَرُّفُ؟ נִכְנַס לִפְעֻלָּה بَاشَرَ العَمَلَ. بَدَأَ فِي العَمَلِ. بَدَأَ العَمَلِيَّةَ. שִׁתֵּף פְּעֻלָּה تَعَاوَنَ. عَاوَنَ أَحَدُهُمَا الآخَرَ. تَبَادَلَ المُسَاعَدَةَ.

פְּעָלוּל ז׳ (־לִים) مُؤَثِّرٌ ج مُؤَثِّرَاتٌ. تَأْثِيرٌ ج تَأْثِيرَاتٌ. פְּעָלוּלִים קוֹלִיִּים مُؤَثِّرَاتٌ صَوْتِيَّةٌ (في تمثيلية مثلاً).

פָּעֳלִי, פועלי ת׳ (־יִּים) في القواعد: فِعْلِيٌّ. מִשְׁפָּט פָּעֳלִי جُمْلَةٌ فِعْلِيَّةٌ.

פַּעַלְתָּן ז׳ (־נִים) نَشِيطٌ. نَشِيطٌ ج نُشَطَاءُ ونِشَاطٌ. كَثِيرُ الحَرَكَةِ. دَائِبُ العَمَلِ.

פַּעַלְתָּנוּת נ׳ فَاعِلِيَّةٌ. فَعَّالِيَّةٌ. نَشَاطٌ. تَحَرُّكٌ. كَثْرَةُ عَمَلٍ.

פַּעַלְתָּנִי ת׳ (־יִּים) نَاشِطٌ. نَشِيطٌ. نَشِطٌ. حَرِكٌ. كَثِيرُ الحَرَكَةِ. دَؤُوبٌ.

פָּעַם פ׳ فَعُمَ ـُ خَفَقَ ـِ نَبَضَ ـِ وَجَفَ (يَجِفُ). وَجَبَ (يَجِبُ). دَقَّ ـُ إِعْتَلَجَ. جَاشَ ـ נִפְעַם إِنْفَعَلَ. خَفَقَ بِشِدَّةٍ. إِخْتَلَجَ. إِعْتَمَلَ. كَانَ كَثِيرَ التَّأَثُّرِ. פִּעֵם حَرَّكَ. أَثَارَ. هَزَّ ـُ (المشاعر). הִתְפָּעֵם ١. إِنْفَعَلَ. إِعْتَلَجَ. إِعْتَمَلَ. إِخْتَلَجَ. جَاشَتْ أَحَاسِيسُهُ. ٢. تَيَقَّظَ. הִפְעִים أَفْعَمَ. فَعَّمَ. أَثَارَ العَوَاطِفَ. هَزَّ ـُ نِيَاطَ القَلْبِ.

פַּעַם נ׳ (פְּעָמִים) ١. مَرَّةٌ ج مَرَّاتٌ ومِرَارٌ. خَطْرَةٌ ج خَطَرَاتٌ. ٢. خُطْوَةٌ ج خُطُوَاتٌ (خُطْوَاتٌ). قَدَمٌ ج أَقْدَامٌ. ٣. دَقَّةُ قَلْبٍ ע׳ פְּעִימָה. הַפַּעַם فِي هٰذِهِ المَرَّةِ. الآنَ. فِي هٰذِهِ الحَالَةِ. אֵי פַּעַם مَرَّةً. ذَاتَ مَرَّةٍ. يَوْمًا مَا. فِي مُنَاسَبَةٍ. אַךְ הַפַּעַם هٰذِهِ المَرَّةَ فَحَسْبُ. الآنَ فَقَطْ. אַף פַּעַם أَبَدًا. قَطُّ. לֹא פַּעַם رُبَّ. غَيْرَ مَرَّةٍ. مَا مِنْ مَرَّةٍ. أَكْثَرَ مِنْ مَرَّةٍ. פַּעַם אַחַת كَانَ يَا مَا كَانَ. يُحْكَى أَنَّ (في بداية حكاية). בְּפַעַם אַחַת دُفْعَةً وَاحِدَةً. مَرَّةً وَاحِدَةً. فِي آنٍ وَاحِدٍ. פַּעַם בַּיּוֹבֵל مَرَّةً فِي العُمْرِ. فِي أَوْقَاتٍ مُتَبَاعِدَةٍ. פַּעַם בְּפַעַם, מִפַּעַם לְפַעַם مَرَّةً بَعْدَ مَرَّةٍ. المَرَّةَ تِلْوَ الأُخْرَى. بَيْنَ آوِنَةٍ وَأُخْرَى. פַּעַם אַחַר פַּעַם الفَيْنَةَ بَعْدَ الفَيْنَةِ. مِرَارًا وَتَكْرَارًا. פַּעַם וּלְתָמִיד مَرَّةً وَإِلَى الأَبَدِ. בְּכָל פַּעַם فِي كُلِّ مَرَّةٍ. فِي كُلِّ كَرَّةٍ. מִדֵּי פַּעַם أَحْيَانًا. بَيْنَ حِينٍ وَآخَرَ. بَيْنَ الفَيْنَةِ وَالفَيْنَةِ. غِبًّا. עוֹד פַּעַם مَرَّةً أُخْرَى. مَرَّةً ثَانِيَةً. ثَانِيَةً. פְּעָמִים ש־ أَحْيَانًا. فِي بَعْضِ الأَحْيَانِ. פְּעָמִים רַבּוֹת كَثِيرًا. كَثِيرًا مَا. غَالِبًا. فِي كَثِيرٍ مِنَ الأَحْيَانِ. طَالَمَا. לִפְעָמִים أَحْيَانًا. غِبًّا. فِي بَعْضِ الأَحْيَانِ. رُبَّ. שָׂם לְדַרְכּוֹ פְּעָמָיו يَمَّمَ شَطْرَ. تَوَجَّهَ نَحْوَ.

פַּעַם, פועם ז׳ نَبْضٌ. نَبْضَةٌ ج نَبَضَاتٌ ע׳ דֹּפֶק, פְּעִימָה.

פַּעֲמָה נ׳ (פַּעֲמוֹת) ١. قَائِمَةٌ (الكرسي مثلاً) ج قَوَائِمُ. ٢. خُطْوَةٌ ج خُطُوَاتٌ (خُطْوَاتٌ) وخُطًى. ٣. في الموسيقى: دَقَّةٌ. وَحْدَةُ إِيقَاعٍ مُوسِيقِيٍّ.

פַּעֲמוֹן ז׳ (־נִים) ١. جَرَسٌ ج أَجْرَاسٌ. نَاقُوسٌ ج نَوَاقِيسُ. ٢. جَرَسٌ كَهْرَبَائِيٌّ.

פַּעֲמוֹנָה נ׳ (־נוֹת) في الموسيقى: جُلْجُلٌ ج جَلَاجِلُ. جَرَسٌ صَغِيرٌ (campanella).

פַּעֲמוֹנִי ת׳ (־יִּים) رَنَّانٌ. جَرَسِيٌّ. شَبِيهٌ بِرَنِينِ الجَرَسِ.

פַּעֲמוֹנִיָּה, פעמונייה נ׳ (־יּוֹת) في الموسيقى: الغْلُوكِنْسْبِيل. مَجْمُوعَةُ أَجْرَاسِ الأُورْكِسْتْرَا (glockenspeil).

פַּעֲמוֹנִית נ׳ (־יּוֹת) في النبات: جُرَيْسٌ (نبتة عُشبيّة ذات ازهار ملونة في شكل اجراس صغيرة، campanula).

פִּעְנוּחַ ז׳ (־חִים) حَلُّ الشِّفْرَةِ. فَكُّ الرُّمُوزِ.

פִּעְנֵחַ פ׳ قَرَأَ ـ حَلَّ ـُ فَكَّ ـُ الرُّمُوزَ. فَسَّرَ مَا اسْتَعْصَى. פֻּעְנַח تَمَّ فَكُّ رُمُوزِهِ. تَمَّ حَلُّهُ. فُسِّرَ. הִתְפַּעְנֵחַ قُرِئَ. فُكَّتْ رُمُوزُهُ. تَمَّ حَلُّهُ.

פַּעְנָח ז׳ (־חִים) ١. في الحواسيب: جِهَازُ حَلِّ الرُّمُوزِ (decoder). ٢. خَبِيرٌ فِي فَكِّ الرُّمُوزِ.

פִּעְפּוּעַ ז׳ (־עִים) ١. بَقْبَقَةٌ. كَرْكَرَةٌ. ٢. دَبِيبٌ. إِنْسِيَابٌ. تَسَرُّبٌ.

פִּעְפֵּעַ פ׳ دَبَّ ـِ إِنْسَابَ. تَسَرَّبَ. تَغَلْغَلَ.

פָּעַר פ׳ فَغَرَ ـُ فَتَحَ ـَ נִפְעַר إِنْفَغَرَ. إِنْفَتَحَ عَلَى مِصْرَاعَيْهِ. إِنْخَسَفَ (ارض). נִפְעֲרָה הָאֲדָמָה מִתַּחַת לְרַגְלָיו مَادَتْ مِنْ تَحْتِهِ الأَرْضُ.

פַּעַר ז׳ (פְּעָרִים) ١. فَجْوَةٌ ج فَجَوَاتٌ. ثُغْرَةٌ ج ثُغَرٌ وثُغْرَاتٌ. فَتْحَةٌ ج فَتَحَاتٌ. ٢. بَوْنٌ. فَارِقٌ. بُعْدٌ. تَفَاوُتٌ. פַּעַר הַדּוֹרוֹת فَارِقُ الأَجْيَالِ (بين جيل الاب وجيل نجله مثلاً). פַּעַר חֶבְרָתִי الفَارِقُ الاجْتِمَاعِيُّ (من حيث الثقافة والمكانة الاجتماعية والدخل مثلاً). פַּעַר מְחִירִים فَارِقُ الأَسْعَارِ.

פַּפָּיָה Sp. נ׳ (־יוֹת) في النبات: بَابَايَا. دُبَّاءُ الهِنْدِ (شجر امريكي الاصل، papaya).

פַּפְיוֹן F ז׳ (־נִים) رُبَّاحٌ. بَابِيُون (قرد ذو وجه كلبي).

פַּפְּיוֹן F ז׳ (־נִים) ١. فَرَاشَةٌ ج فَرَاشٌ وفَرَاشَاتٌ. ٢. رَبْطَةُ عُنُقٍ تُشْبِهُ الفَرَاشَةَ.

פַּפִּילְיוֹן L ז׳ (־נִים, ־נוֹת) ١. سُرَادِقٌ ج سُرَادِقَاتٌ. صِيوَانٌ صَوَاوِينُ. خَيْمَةٌ كَبِيرَةٌ. ٢. جَنَاحٌ (في معرض) ج أَجْنِحَةٌ.

פַּפִּירוּס G ז׳ (־סִים) بَرْدِيٌّ. بَابِيرُوس (نبات مائي كالقصب كانت قشوره تستعمل في الكتابة).

פַּפִּירוֹסָה G נ׳ (־סוֹת, ־סִין) لِفَافَةٌ ج لَفَائِفُ (تستعمل كسيجارة).

פֶּפְּסִין G ז׳ (־נִים) هَضْمِين. بِيبسِين (خميرة هاضمة في المعدة، pepsis).

פַּפְּרִיקָה G נ׳ شَطَّةٌ ע׳ פִּלְפֶּלֶת.

פַּפָּרָצִי It. ז"ר بَابَارَاشِي. كِنَايَةٌ عَنْ مُصَوِّرٍ صِحَافِيٍّ يُحَاوِلُ اِلْتِقَاطَ صُوَرٍ مُثِيرَةٍ وَنَادِرَةٍ لِشَخْصِيَّاتٍ مَرْمُوقَةٍ.

פָּצָה פ' ١. فَتَحَ ـ فَاهُ لِلْكَلَامِ. فَغَرَ ـ ٢. نَبَسَ ـ تَكَلَّمَ. לֹא פוֹצֶה פֶּה לֹא يَنْبِسُ بِبِنْتِ شَفَةٍ. صَامِتٌ. لَا يَتَكَلَّمُ. פִּצָּה ١. عَوَّضَ. رَضَّى. كَافَأَ. جَازَى. ٢. أَنْقَذَ. خَلَّصَ. פִּצָּה עוֹמֵד עָלָיו عَوَّضَ عَلَيْهِ. رَضَّى. كُوفِئَ.

פִּצּוּחַ, פיצוח ז' (־חִים) ١. كَسْرٌ. تَحْطِيمٌ. ٢. تَقْزِيز (البزر). فَشٌّ (القفل). تَطْقِيشٌ. פִּצּוּחַ גַּרְעִינֵי תְּפִירָה (تَحْطِيمُ) الذَّرَّةِ. פִּצּוּחִים مُكَسَّرَاتٌ.

פִּצּוּחִיָּה, פיצוחייה נ' (־יּוֹת) حَانُوتُ (مَحَلُّ) بَيْعِ الْمُكَسَّرَاتِ.

פִּצּוּי, פיצוי ז' (־יִּים) ١. تَعْوِيضٌ ج تَعْوِيضَاتٌ. عِوَضٌ. مُكَافَأَةٌ ج مُكَافَآتٌ. ٢. تَرْضِيَةٌ. إِرْضَاءٌ. تَطْيِيبُ خَاطِرٍ.

פִּצּוּל, פיצול ז' (־לִים) ١. تَشَعُّبٌ. تَفَرُّعٌ. اِنْقِسَامٌ. فَصْلٌ. ٢. تَقْشِيرٌ. كَشْطٌ. פִּצּוּל הָאִישִׁיּוּת في علم النفس: اِنْفِصَامُ الشَّخْصِيَّةِ. شِيزُوفْرَانْيَا ע' שִׁסָּעוֹן.

פָּצוּעַ ת' (פְּצוּעִים) جَرِيحٌ ج جَرْحَى. مَجْرُوحٌ. פָּצוּעַ בֵּינוֹנִי مُصَابٌ بِجِرَاحٍ مُتَوَسِّطَةٍ. פָּצוּעַ קַל مُصَابٌ بِجِرَاحٍ خَفِيفَةٍ (طَفِيفَةٍ). פָּצוּעַ קָשֶׁה مُصَابٌ بِجِرَاحٍ بَالِغَةٍ (خَطِيرَةٍ).

פָּצוּר ת' (פְּצוּרִים) ١. مُسَنَّنٌ. ذُو أَسْنَانٍ أَوْ حُزُوزٍ. ٢. مَصْقُولٌ (بالمبرد). صَقِيلٌ.

פָּצַח פ' فَتَحَ ـ فَاهُ لِيَنْشُدَ. بَدَأَ ـ بِالْغِنَاءِ. غَنَّى. أَنْشَدَ. صَدَحَ ـ פָּצַח בְּשִׁיר طَفِقَ يَنْشُدُ. شَرَعَ يُغَنِّي. פִּצַּח ١. فَلَقَ ـ فَجَّرَ الذَّرَّةَ. حَطَّمَ. ٢. شَرَعَ يُغَنِّي. ٣. حَلَّ (الشفرة). طَقَّشَ (الجوز). פִּצַּח כַּסֶּפֶת فَشَّ الْخِزَانَةَ (اي فتحها دون مفتاح). נִתְפַּצַּח ١. اِنْفَلَقَ. تَفَجَّرَ. تَحَطَّمَ. تَكَسَّرَ. ٢. طَقَّشَ. اِنْحَلَّ. حُلَّ. הִפְצִיחַ نَادَى. هَتَفَ ـ

פְּצִיחָה נ' ١. صُدَاحٌ. تَغْرِيدٌ. إِنْشَادٌ. ٢. فَلْقٌ. تَحْطِيمٌ. كَسْرٌ.

פָּצִיל ת' (פְּצִילִים) قَابِلٌ لِلْفَصْلِ. قَابِلٌ لِلِانْقِسَامِ. مُتَجَزِّئٌ.

פַּצְיֶנְט, פציינט L ז' (־טִים) مَرِيضٌ تَحْتَ الْعِلَاجِ ج مَرْضَى.

פְּצִיעָה נ' (־עוֹת) جَرْحٌ. شَدْخٌ. إِصَابَةٌ بِجُرْحٍ.

פַּצִּיפִיזְם L ז' مُسَالَمَةٌ. حُبُّ السَّلَامِ. مُعَارَضَةُ الْحَرْبِ (pacifism).

פַּצִּיפִיסְט ז' (־טִים) مُسَالِمٌ. مُحِبٌّ لِلسَّلَامِ. لَاعُنْفِيٌّ.

פְּצִירָה נ' (־רוֹת) ١. مِبْرَدٌ ج مَبَارِدُ. مِصْقَلٌ ج مَصَاقِلُ. ٢. صَقْلٌ. بَرْدٌ. פְּצִירַת צִפָּרְנַיִם تَدْرِيمُ (تَسْوِيَةُ) الْأَظَافِرِ.

פִּצֵּל, פיצל פ' فَصَلَ ـ قَسَمَ. جَزَّأَ. ٢. شَعَّبَ. فَرَّعَ. فَرَّقَ. פֻּצַּל فُصِلَ. قُسِمَ. جُزِّئَ. הִתְפַּצֵּל اِنْفَصَلَ. تَجَزَّأَ. تَفَرَّعَ. تَشَعَّبَ. تَفَرَّقَ.

פֶּצֶל ז' (פְּצָלִים) تَشَعُّبٌ. تَفَرُّعٌ. اِنْقِسَامٌ. اِنْفِصَالٌ. פִּצְלֵי שֶׁמֶן الْحَجَرُ الزَّيْتِيُّ. حَجَرُ الْقُطْرَانِ (shale oil).

פִּצְלֶת נ' (־צָלוֹת) طِينٌ صَفَحِيٌّ. حَجَرُ النَّبِيِّ مُوسَى. طُفَالٌ.

פָּצַע פ' ١. جَرَحَ ـ خَدَشَ ـ ٢. شَقَّ ـ صَدَعَ ـ ٣. كَسَرَ ـ ٤. مجازًا: كَسَرَ الْقَلْبَ. أَحْزَنَ. جَرَحَ الشُّعُورَ. נִפְצַע جُرِحَ. اِنْجَرَحَ. أُصِيبَ بِجِرَاحٍ. خُدِشَ. הִפְצִיעַ ١. جَرَحَ. شَجَّ ـ ٢. اِنْفَلَقَ. اِنْصَدَعَ. تَصَدَّعَ.

פֶּצַע ז' (פְּצָעִים) جُرْحٌ ج جِرَاحٌ وَجُرُوحٌ. كَلْمٌ ج كُلُومٌ. פֶּצַע קָשֶׁה جُرْحٌ خَطِيرٌ. פִּצְעֵי בַּגְרוּת بُثُورُ الشَّبَابِ. حَبُّ الشَّبَابِ ע' בַּגְרוּת. גֵּרֵד אֶת פְּצָעָיו نَكَأَ ـ جُرْحَهُ. זָרָה מֶלַח עַל פְּצָעָיו ذَرَّ ـ الْمِلْحَ عَلَى جُرْحِهِ. מֵת מִפְּצָעָיו مَاتَ مُتَأَثِّرًا بِجُرُوحِهِ.

פִּצְעוֹן ז' (־נִים) جُرْحٌ صَغِيرٌ. خَدْشٌ. خَمْشٌ.

פִּצְפּוֹן ת' (־נִים) صَغِيرٌ. طِفْلٌ صَغِيرٌ ע' קְטַנְטַן, פָּעוֹט.

פִּצְפּוּץ ז' (־צִים) فَرْقَعَةٌ. تَفَقُّعٌ. تَحَطُّمٌ. פִּצְפּוּצֵי תִּירָס فُشَارٌ ע' פּוֹפְּקוֹרְן.

פִּצְפֵּץ פ' فَرْقَعَ. فَقَّعَ. قَصَمَ ـ حَطَّمَ. كَسَّرَ. رَضَّ ـ הִתְפַּצְפֵּץ تَفَرْقَعَ. تَفَقَّعَ. تَكَسَّرَ. اِنْقَصَمَ.

(פצץ) פוֹצֵץ פ' ١. فَجَّرَ. حَطَّمَ. نَسَفَ ـ دَمَّرَ. ٢. فَرْقَعَ. فَقَّعَ. فَقَسَ ـ (بيضة مثلاً). ٣. مجازًا: عَطَّلَ. عَرْقَلَ. פֻּצַּץ فُجِّرَ. حُطِّمَ. شَقَّ ـ פוֹצֵץ, פָּצַץ اِنْفَقَعَ (اطار سيارة مثلاً). نُسِفَ. הִתְפּוֹצֵץ ١. اِنْفَجَرَ. نُسِفَ. تَحَطَّمَ. ٢. تَفَطَّرَ. اِنْفَطَرَ. ٣. تَفَرْقَعَ. تَفَقَّعَ. הִתְפּוֹצֵץ מִכַּעַס اِنْفَلَقَ مِنَ الْغَيْظِ. تَمَيَّزَ سُخْطًا. הִתְפּוֹצֵץ מִצְּחוֹק اِنْفَجَرَ ضَاحِكًا. قَهْقَهَ. הִפְצִיץ قَصَفَ ـ نَسَفَ ـ ضَرَبَ ـ بِالْقَنَابِلِ ومجازًا: أَمْطَرَ وَابِلًا مِنْ. הֻפְצַץ قُصِفَ. ضُرِبَ بِالْقَذَائِفِ.

פֶּצֶץ ז' (־צִים) مُفَجِّرٌ ج مُفَجِّرَاتٌ. كَبْسُولٌ ج كَبْسُولَاتٌ ע' נֶפֶץ.

פְּצָצָה נ' (־צוֹת) ١. قُنْبُلَةٌ ج قَنَابِلُ. ٢. قَذِيفَةٌ ج قَذَائِفُ. ٣. مجازًا: حَسْنَاءُ. פְּצָצָה אֲטוֹמִית (גַּרְעִינִית) قُنْبُلَةٌ ذَرِّيَّةٌ (نَوَوِيَّةٌ). פְּצָצָה מְתַקְתֶּקֶת قُنْبُلَةٌ مَوْقُوتَةٌ (خصوصًا مخرب انتحاري يحمل حزامًا ناسفًا في طريقه الى هدفه). פְּצָצַת גַּז מַדְמִיעַ قُنْبُلَةٌ دَمْعِيَّةٌ. פְּצָצַת זְמַן قُنْبُلَةٌ زَمَنِيَّةٌ. قُنْبُلَةٌ مَوْقُوتَةٌ. פְּצָצַת מֵימָן قُنْبُلَةٌ هَيْدْرُوجِينِيَّةٌ. פְּצָצַת מִין فَتَاةٌ حَسْنَاءُ مُغْرِيَةٌ ومجازًا: بُومْبَه. פְּצָצַת מִצְרָר قُنْبُلَةٌ عُنْقُودِيَّةٌ. פְּצָצַת עֹמֶק قُنْبُلَةُ الْأَعْمَاقِ. قَذِيفَةُ أَعْمَاقٍ. פְּצָצַת עָשָׁן قُنْبُلَةُ دُخَانٍ. פְּצָצַת שָׁעוֹן قُنْبُلَةٌ مَوْقُوتَةٌ. قُنْبُلَةٌ زَمَنِيَّةٌ. פְּצָצַת תְּאוּרָה قُنْبُلَةُ إِشَارَةٍ ضَوْئِيَّةٍ. قُنْبُلَةٌ صَارُوخِيَّةٌ. פְּצָצַת תַּבְעֵרָה قُنْبُلَةٌ حَارِقَةٌ.

(פצר) הִפְצִיר ١. أَلَحَّ. تَوَسَّلَ. تَرَجَّى. تَضَرَّعَ. اِسْتَعْطَفَ. ٢. أَصَرَّ. تَعَنَّتَ.

פְּצָ"ר ר"ת פְּרַקְלִיט צְבָאִי רָאשִׁי رَئِيسُ هَيْئَةِ الِادِّعَاءِ (في الجيش).

פַּצְרָן ז' (־נִים) لَجُوجٌ. مِلْحَاحٌ. مُزْعِجٌ.

פָּקַד פ' ١. أَمَرَ ـ أَوْصَى بِـ أَوْعَزَ. ٢. عَدَّ ـ أَحْصَى. ٣. عَيَّنَ. كَلَّفَ بِـ

أَوْكَلَ. ٤. زارَ ـُ. تَرَدَّدَ عَلَى. تَفَقَّدَ. ٥. ذَكَرَ ـُ. ٦. عاقَبَ. ٧. غَشِيَ ـَ. ضاجَعَ. ٨. فُقِدَ. أُفْتُقِدَ. פָּקַד עָוֹן עַל פְּלוֹנִי قاصَّ فُلانًا عَلَى ذَنْبِهِ. عاقَبَ فُلانًا عَلَى خَطِيئَتِهِ. וּבְיוֹם פָּקְדִי וּפָקַדְתִּי مجازًا: سَتَحِينُ الفُرْصَةُ المُناسِبَةُ لِمُعاقَبَتِهِ. נִפְקַד ١. أُحْصِيَ. تَمَّ عَدُّهُ. ٢. أُمِرَ. أُوصِيَ بِـ. ٣. فُقِدَ. غابَ ـِ. تَغَيَّبَ. ٤. ذُكِرَ. أُنْتُبِهَ إِلَيْهِ. ٥. أُودِعَ لَدَيْهِ. أُوكِلَ بِـ. פִּקֵּד ١. قادَ ـُ. ٢. أَمَرَ ـُ. أَوْصَى بِـ. أَوْعَزَ. أَعْطَى تَعْلِيماتٍ. הִתְפַּקֵּד إِلْتَمَّ. حَضَرَ طابُورَ الالْتِمامِ. إِحْتَسَبَ نَفْسَهُ عَلَى. عَدَّ نَفْسَهُ. הִפְקִיד ١. أَوْدَعَ. إِسْتَوْدَعَ. إِئْتَمَنَ. عَهِدَ ـَ إِلَى. أَوْكَلَ. رَهَنَ ـَ. ٢. عَيَّنَ. كَلَّفَ بِـ. أَسْنَدَ (مهمة). فَوَّضَ. הִפְקִיד גּוֹרָלוֹ בִּידֵי פְּלוֹנִי أَسْلَمَ قِيادَهُ لِفُلانٍ. وَضَعَ مُقَدَّراتِهِ بِيَدَيْهِ. הָפְקַד ١. أُودِعَ. أُؤْتُمِنَ. أُوكِلَ. ٢. عُيِّنَ. كُلِّفَ بِـ.

פַּקָּד ז' (־דִים) ١. عَدّادٌ. مُوَظَّفُ إِحْصاءٍ. ٢. في الشرطة: لِفْتَنانْتُ. פַּקָּד בָּכִיר في الشرطة: كابْتِن. רַב־פַּקָּד في الشرطة: مِيجَر.

פְּקֻדָּה, פקודה נ' (־דּוֹת) ١. أَمْرٌ ج أَوامِرُ. إِيعازٌ. مَرْسُومٌ ج مَراسِيمُ. ٢. ذِكْرٌ. عِقابٌ. ٣. واجِبٌ ج واجِباتٌ. مُهِمَّةٌ ج مَهامُّ. פְּקֻדָּה בִּכְתָב أَمْرٌ خَطِّيٌّ (تَحْرِيرِيٌّ). פְּקֻדַּת אֵשׁ في الجيش: أَمْرُ ضَرْبِ (إِطْلاقِ) النّارِ. פְּקֻדַּת חִפּוּשׂ أَمْرٌ بِالتَّحَرِّي. أَمْرُ تَفْتِيشٍ. פְּקֻדַּת יוֹם في الجيش: أَمْرٌ يَوْمِيٌّ (يصدره رئيس الاركان او قائد وحدة كبيرة في مناسبات معينة). פְּקֻדַּת הַמֶּלֶךְ إِرادَةٌ مَلَكِيَّةٌ. مَرْسُومٌ مَلَكِيٌّ. פְּקֻדַּת מַעְצָר أَمْرُ إِلْقاءِ القَبْضِ. أَمْرُ تَوْقِيفٍ (حَبْسٍ). פְּקֻדַּת שִׁחְרוּר أَمْرُ تَسْرِيحٍ. פְּקֻדּוֹת מַטְכָּ"ל (הַמַּטֶּה הַכְּלָלִי) في الجيش: أَوامِرُ القِيادَةِ العامَّةِ. פְּקֻדּוֹת קֶבַע أَوامِرُ (تَعْلِيماتٌ) دائِمَةٌ. לִפְקֻדַּת פְּלוֹנִי لِأَمْرِ فُلانٍ (حوالة). تَحْتَ أَمْرِ. לִפְקֻדָּתְךָ! لَبَّيْكَ! سَمْعًا وَطاعَةً! أَمْرَكَ.

פִּקָּדוֹן, פיקדון ז' (־קְדוֹנוֹת) ١. وَدِيعَةٌ ج وَدائِعُ. أَمانَةٌ ج أَماناتٌ. ٢. عَرَبُونٌ. عُرْبُونٌ ج عَرابِينُ. رَهْنٌ ج رُهُونٌ. בַּעַל פִּקָּדוֹן مُودِعٌ. صاحِبُ حِسابٍ (في بنك مثلاً). פִּקָּדוֹן קְצַר מוֹעֵד (פק"ם) وَدِيعَةٌ قَصِيرَةُ الأَجَلِ.

פִּקָּה, פיקה נ' (־קּוֹת) كُبْسُولَةٌ. كَبْسُولٌ ج كَبْسُولاتٌ. פִּקָּה שֶׁל גַּרְגֶּרֶת جَوْزَةُ العُنُقِ. تُفّاحَةُ آدَمَ. פִּקַּת הַבֶּרֶךְ الرَّضْفَةُ. الصّابُونَةُ. عَظْمَةُ الرُّكْبَةِ.

פָּקוּד תו"ז (פְּקוּדִים) ١. مُعَدٌّ. مُحْصِيٌّ. مَعْدُودٌ. ٢. مُودَعٌ. مُؤْتَمَنٌ. ٣. مَرْؤُوسٌ. مَنْ تَحْتَ إِمْرَةِ أَرْفَعَ مِنْهُ دَرَجَةً.

פִּקּוּד, פיקוד ז' (־דִים) ١. قِيادَةٌ. إِصْدارُ أَوامِرَ. مَقَرُّ قِيادَةٍ. آمِرِيَّةٌ. مَجْمُوعَةُ ضُبّاطِ القِيادَةِ. ٢. أَمْرٌ. إِيعازٌ. פִּקּוּד הָעֹרֶף في الجيش: قِيادَةُ الجَبْهَةِ الدّاخِلِيَّةِ. פִּקּוּד מֶרְחָב في الجيش: قِيادَةُ مِنْطَقَةٍ (شمالية، جنوبية الخ.).

פקודה ע' פְּקֻדָּה.

פִּקּוּדִי, פיקודי ת' (־יִים) قِيادِيٌّ.

פָּקוּחַ ת' (פְּקוּחִים) مَفْتُوحٌ. يَقِظٌ. مُتَنَبِّهٌ. פְּקוּחַ אָזְנַיִם مُرْهَفُ السَّمْعِ. פְּקוּחַ עֵינַיִם مَفْتُوحُ العَيْنَيْنِ. بَصِيرٌ. בְּעַיִן פְּקוּחָה بِعَيْنٍ ساهِرَةٍ. بِيَقَظَةٍ.

פִּקּוּחַ, פיקוח ז' إِشْرافٌ. رَقابَةٌ. مُراقَبَةٌ. تَفْتِيشٌ. مُلاحَظَةٌ. نِظارَةٌ. בְּפִקּוּחַ־ تَحْتَ إِشْرافِ. في عُهْدَةِ. في ذِمَّةِ. פִּקּוּחַ נֶפֶשׁ إِنْقاذُ نَفْسٍ. مَسْأَلَةُ حَياةٍ أَوْ مَوْتٍ. פִּקּוּחַ נֶפֶשׁ דּוֹחֶה שַׁבָּת في اليهودية: إِنْقاذُ النَّفْسِ واجِبٌ حَتَّى في السَّبْتِ. מִגְדַּל פִּקּוּחַ بُرْجُ الرَّقابَةِ.

פָקוּלְטָה L נ' (־טוֹת) كُلِّيَّةٌ ج كُلِّيّاتٌ.

פָקוּלְטָטִיבִי ת' (־יִים) إِخْتِيارِيٌّ. طَوْعِيٌّ.

פָּקוּעַ ת' (פְּקוּעִים) مُنْفَطِرٌ. مَبْقُورٌ. פְּקוּעָה البَقِيرُ (من النوق والشياه التي شق بطنها لاخراج ولدها لاعسارها في الولادة). בֶּן־פְּקוּעָה ١. إِبْنُ البَقِيرِ. ٢. "أَزْعَرُ". "إِبْنُ حَرامٍ".

פִּקּוּעַ, פיקוע ז' (־עִים) بَقْرٌ. فَطْرٌ.

פַּקּוּעָה נ' (־עוֹת) عَلْقَمٌ (نبات بري). פַּקּוּעַת שָׂדֶה في النبات: فَقْعُ الذِّئْبِ. فُطْرٌ سامٌّ كَبِيرٌ.

פָּקוּק ת' (פְּקוּקִים) ١. مَسْدُودٌ. مُقْفَلٌ (بسداد). ٢. مُزْدَحِمٌ (طريق). مُخْتَنِقٌ (مواصلات). عالِقٌ.

פִּקּוּק, פיקוק ז' ١. سَدٌّ. إِقْفالٌ. إِغْلاقٌ. ٢. تَخَلُّعٌ. تَقَلُّعٌ.

פָּקַח פ' ١. فَتَحَ ـَ. نَظَرَ ـُ بِعَيْنَيْنِ مَفْتُوحَتَيْنِ. تَيَقَّظَ. ٢. أَصاخَ السَّمْعَ. פְּקַח עֵינֶיךָ: إِفْتَحْ عَيْنَيْكَ! إِحْتَرِسْ! أَفِقْ! كُنْ يَقِظًا! נִפְקַח ١. فُتِحَ. إِنْفَتَحَ. ٢. رَهُفَ ـُ. دَقَّ سَمْعُهُ. נִפְקְחוּ עֵינָיו فَتَحَ عَيْنَيْهِ (على الحقيقة). أَدْرَكَ. فَطِنَ ـُ. فَهِمَ ـَ. פִּקֵּחַ ١. عايَنَ. راقَبَ. أَشْرَفَ. فَتَّشَ. لاحَظَ. ٢. كَشَفَ ـِ. أَماطَ. הִתְפַּקֵּחַ ١. صَحا ـُ. أَفاقَ. إِسْتَيْقَظَ. فَتَحَ عَيْنَيْهِ. ٢. فَطِنَ. تَنَبَّهَ إِلَى.

פִּקֵּחַ, פיקח תו"ז (־קְחִים) ١. ذَكِيٌّ ج أَذْكِياءُ. فَطِنٌ. فَهِيمٌ. نَبِيهٌ. حاذِقٌ. ٢. بَصِيرٌ. مَنْ يَرَى بِعَيْنَيْهِ. ٣. مُرْهَفُ السَّمْعِ. ٤. يَقِظٌ.

פַּקָּח ז' (־חִים) مُراقِبٌ. مُلاحِظٌ. مُفَتِّشٌ. ناظِرٌ. مُشْرِفٌ.

פִּקְחוֹן, פיקחון ז' بَصارَةٌ. يَقْظَةٌ (يَقَظَةٌ). تَنَبُّهٌ. نَباهَةٌ.

פִּקְחוּת, פיקחות נ' ذَكاءٌ. فِطْنَةٌ. فَهْمٌ. إِدْراكٌ. نَباهَةٌ. أَرَبٌ. بَصارَةٌ.

פַּקָּחוּת נ' مُراقَبَةٌ. تَفْتِيشٌ. نِظارَةٌ. إِشْرافٌ.

פִּקְחִי, פיקחי ת' (־יִים) فَطِنٌ. ذُو فِطْنَةٍ. شاطِرٌ. نَبِيهٌ.

פַּקְט L ז' (־טִים) مِيثاقٌ (pact) ע' אֲמָנָה.

פַקְט L ז' (־טִים) واقِعٌ. حَقِيقَةٌ ج حَقائِقُ ע' עֻבְדָּה. דֶּה־פַקְטוֹ فِعْلاً. بِالفِعْلِ. واقِعِيًّا. أَمْرٌ واقِعٌ ע' מַעֲשֶׂה, לְמַעֲשֶׂה. הַכָּרָה דֶּה־פַקְטוֹ إِعْتِرافٌ واقِعِيٌّ (وهو خلاف דֶּה־יוּרֶה شَرْعِيٌّ).

פַקְטוֹר L ז' (־רִים) عَامِلٌ ج عَوَامِلُ (factor) ע' גּוֹרֵם.

פַקְטוּרָה L נ' (־רוֹת) فَاتُورَة. كَشْفُ الحِسَاب.

פָּקִיד ז' (פְּקִידִים) ١. مُوَظَّفٌ. كَاتِبٌ ج كَتَبَةٌ وكُتَّابٌ. مُسْتَخْدَمٌ. ٢. مَأْمُورٌ. مَسْؤُولٌ. פְּקִיד רָאשִׁי رَئِيسُ كَتَبَة. بَاشْكَاتِب. פְּקִיד קַבָּלָה مُوَظَّفُ اسْتِقْبَال. פְּקִיד שׁוּמָה مَأْمُورُ تَخْمِينِ ضَرِيبَةِ الدَّخْل. مَأْمُورُ تَقْدِير.

פְּקִידָה נ' (־דוֹת) ١. مُوَظَّفَةٌ. كَاتِبَةٌ. مُؤَنَّثُ פָּקִיד. ٢. عَدٌّ. إِحْصَاءٌ. ٣. فَتْرَةٌ ج فَتَرَاتٌ. مُدَّةٌ ج مُدَدٌ. מִפְּקִידָה לִפְקִידָה مِنْ وَقْتٍ لِآخَر. بَيْنَ حِينٍ وَآخَر. بَيْنَ آوِنَةٍ وَأُخْرَى.

פְּקִידוּת נ' أَعْمَالٌ مَكْتَبِيَّةٌ (إِدَارِيَّةٌ). سِكْرِتَارِيَّةٌ. مَأْمُورِيَّةٌ.

פְּקִידוּתִי ת' (־תִיִּים) إِدَارِيٌّ. مَكْتَبِيٌّ. سِكْرِتَارِيٌّ.

פְּקִיחָה נ' فَتْحُ العَيْنِ أَوِ الأُذُنِ. بَصَارَةٌ. إِرْهَافُ السَّمْعِ. تَيَقُّظٌ.

פָּקִיסְטָן ש"פ بَاكِسْتَانُ (دولة اسلامية في شبه جزيرة الهند).

פָּקִיסְטָנִי תו"ז (־נִים, ־נִיּוֹת) بَاكِسْتَانِيٌّ.

פְּקִיעָה נ' ١. اِنْفِطَارٌ. بَقْرٌ. فَقْسٌ. اِنْفِلَاقٌ. ٢. إِلْغَاءٌ. إِبْطَالٌ. فَسْخٌ. ٣. اِنْتِهَاءٌ. פְּקִיעַת סַבְלָנוּת نَفَادُ صَبْرٍ. عَدَمُ احْتِمَالِ الانْتِظَار. פְּקִיעַת תֹּקֶף اِنْتِهَاءُ المَفْعُول.

פְּקִיק ז' (־קִים) في الطب: خَثْرَةٌ. دَمَةٌ (ما يسبب جلطة دموية، thrombosis).

פְּקִיקָה נ' سَدٌّ (بسدادة). إِغْلَاقٌ.

פָּקִיר A ז' (־רִים) ١. فَقِيرٌ. دَرْوِيشٌ ج دَرَاوِيشُ. ٢. زَاهِدٌ. مُسْتَجْدٍ(ي).

פַּקָּלָה Y ז' (פַּקָּלָאוֹת, פַּקָּלָה) صُرَّةُ السَّفَرِ ومجازًا: مُصِيبَةٌ. بَلِيَّةٌ.

פִּק"ם ר"ת פִּקָּדוֹן קָצַר מוֹעֵד وَدِيعَةٌ قَصِيرَةُ الأَجَل.

פֶּקָן ז' (־נִים) شَجَرَةُ جَوْزِ البَقَّان (شجرة ذات جوز غزير بالزيت، pecan).

פַקְס ז', **פַקְסִימִילְיָה** L נ' (־סִים, ־יוֹת) ١. جِهَازُ تَصْوِيرِ المُسْتَنَدَاتِ وَبَثِّهَا بَعِيدًا. ٢. نُسْخَةٌ طِبْقَ الأَصْل.

פִּקְסֵס פ' أَرْسَلَ مُسْتَنَدَاتٍ بِوَاسِطَةِ الفَاكْس.

פָּקַע פ' ١. اِنْفَطَرَ. اِنْفَلَقَ. فَقَعَ ـ. اِنْفَقَسَ. ٢. اِنْقَطَعَ. أُبْطِلَ. أُلْغِيَ. ٣. فُسِخَ. ٤. اِنْتَهَى مَفْعُولُهُ. פָּקַע תָּקְפּוֹ اِنْتَهَى مَفْعُولُهُ. פָּקְעָה סַבְלָנוּתוֹ عِيلَ (نَفِدَ ـ) صَبْرُهُ. لَمْ يَعُدْ يَحْتَمِلُ (يُطِيقُ). נִפְקַע أُلْغِيَ. فُسِخَ. صَارَ لَاغِيًا. הִתְפַּקֵּעַ اِنْفَلَقَ. اِنْفَجَرَ. اِنْفَطَرَ. تَفَطَّرَ. اِنْفَقَعَ. הִתְפַּקֵּעַ מִכַּעַס تَمَيَّزَ (اِنْفَلَقَ) غَيْظًا. اِسْتَبَدَّ بِهِ الغَضَبُ. הִתְפַּקֵּעַ מִצְּחוֹק أَغْرَبَ فِي الضَّحِك. ضَحِكَ ـ ضَحِكًا شَدِيدًا. הִפְקִיעַ ١. فَسَخَ ـ. أَلْغَى. أَبْطَلَ. ٢. فَجَّرَ. كَسَّرَ. ٣. فَصَلَ ـ. ٤. صَادَرَ. تَمَلَّكَ (ارضا). اِسْتَمْلَكَ. وَضَعَ يَدَهُ عَلَى مُلْك. نَزَعَ ـ مِلْكِيَّةً. הִפְקִיעַ אֶת הַשַּׁעַר ضَارَبَ بِالأَسْعَار. تَلَاعَبَ بِالأَسْعَار. הֻפְקַע صُودِرَ. اُسْتُمْلِكَ.

פֶּקַע ז' (פְּקָעִים) ١. بُرْعُمٌ ج بَرَاعِم. عَيْنُ النَّبْتَة. ٢. صَدْعٌ. فَطْرٌ. ٣. تَفَطُّرٌ. اِنْفِلَاقٌ. اِنْفِجَارٌ.

פְּקַעַת נ' (־קָעוֹת) ١. شِلَّةُ خُيُوط. لَفِيفَةٌ ج لَفَائِف. بَكَرَةٌ ج بَكَرَاتٌ. كُبْكُوب. ٢. شَرْنَقَةٌ ج شَرَانِق. ٣. في النبات: دَرَنَةٌ ج دَرَنَاتٌ. بُصَيْلَةٌ. פְּקַעַת שֶׁל עֲצַבִּים (هُوَ) كُتْلَةُ أَعْصَاب. فِي غَايَةِ الغَضَب. פְּקַעַת שֶׁל תּוֹלַעַת הַמֶּשִׁי شَرْنَقَةُ دُودَةِ الحَرِيرِ (القَزّ).

פְּקַעְתִּי ת' (־תִיִּים) في النبات: بُصَيْلِيٌّ. دَرَنِيٌّ.

פִּקְפּוּק ז' (־קִים) ١. شَكٌّ ج شُكُوكٌ. رَيْبٌ. تَرَدُّدٌ.

פִּקְפֵּק פ' ١. شَكَّ ـ فِي. اِرْتَابَ. خَامَرَهُ الشَّكُّ فِي. تَرَدَّدَ. ٢. طَعَنَ ـ فِي. اِعْتَرَضَ.

פַּקְפְּקָן ז' (־נִים) مُتَشَكِّكٌ. مُتَرَدِّدٌ. مُرْتَابٌ. مُشْتَبِهٌ. مُتَحَيِّرٌ.

פַּקְפְּקָנוּת נ' تَشَكُّكٌ. تَحَيُّرٌ. اِرْتِيَابٌ. تَرَدُّدٌ.

פָּקַק פ' سَدَّ ـ (بسدادة). أَغْلَقَ. פִּקֵּק فَتَحَ ـ السِّدَادَةَ. فَكَّ ـ الصِّمَامَ. הִתְפַּקֵּק اِهْتَزَّ. تَزَعْزَعَ. تَقَلْقَلَ. اِنْفَكَّ. تَفَكَّكَ. تَخَلَّعَ.

פְּקָק ז' (־קִים) ١. سِدَادَةٌ ج سِدَادٌ وسِدَادَاتٌ. صِمَامٌ ج صِمَامَاتٌ. سِطَامٌ. فِلِّينَةٌ (لسد القناني). פְּקַק תְּנוּעָה نُقْطَةُ اخْتِنَاقٍ (لازدحام السيارات).

פֶּקֶק ז' (פְּקָקִים) تَخَثُّرٌ. تَجَلُّطٌ.

פַּקֶּקֶת נ' في الطب: خَثْرَةٌ. جَلْطَةٌ دَمَوِيَّةٌ ע' תְּרוֹמְבּוֹזָה. פַּקֶּקֶת מֹחַ تَخَثُّرٌ فِي المُخّ. جَلْطَةٌ فِي المُخّ.

(פקר) הִתְפַּקֵּר, נִתְפַּקֵּר פ' ١. تَزَنْدَقَ. أَلْحَدَ. تَهَرْطَقَ. ٢. خَلَعَ العِذَارَ. وَقَحَ (يَوْقَحُ). تَطَاوَلَ عَلَى. הִפְקִיר أَبَاحَ. اِسْتَبَاحَ. أَهْدَرَ (دم فلان). هَجَرَ ـ. خَذَلَ ـ. أَهْمَلَ. تَخَلَّى عَنْ. הֻפְקַר أُبِيحَ. أُهْدِرَ. هُجِرَ. خُذِلَ. تُرِكَ. أُهْمِلَ.

פַּקְשׁוּשׁ ז' סל' تَفْوِيتُ الفُرْصَة. إِخْفَاقٌ. إِخْطَاءُ الهَدَف.

פִּקְשֵׁשׁ פ' סל' فَوَّتَ الفُرْصَةَ. أَخْطَأَ الهَدَفَ. הִתְפַּקְשֵׁשׁ اِنْتَسَفَ. اُنْتُسِفَ (مشروع مثلاً).

פַּר ז' (פָּרִים) ثَوْرٌ ج أَثْوَارٌ وثِيرَانٌ. פַּר בֶּן בָּקָר عِجْلٌ. לְשׁוֹן הַפָּר في النبات: لِسَانُ الثَّوْرِ ע' לָשׁוֹן.

פַּר אֶקְסֶלַנְס F مُمْتَازٌ. عَظِيمٌ. مُنْتَهَى النَّجَاحِ مَثَلًا.

פֶּרֶא ז' (פְּרָאִים) ١. حِمَارٌ وَحْشِيٌّ. عَيْرٌ ج أَعْيَارٌ وعُيُورٌ. ٢. بُدَائِيٌّ. وَحْشِيٌّ. פֶּרֶא אָדָם هَمَجِيٌّ ج هَمَجٌ. عَدِيمُ التَّرْبِيَة. גִּדּוּלֵי פֶּרֶא نَبَاتَاتٌ بَرِّيَّةٌ. نَبَاتَاتٌ تَنْمُو دُونَ رِعَايَة. גָּדַל פֶּרֶא نَمَا ـ دُونَ رِعَايَة.

פְּרָאוּת, פִּרְאוּת נ' ١. هَمَجِيَّةٌ. وَحْشِيَّةٌ. ٢. بُدَائِيَّةٌ. عَدَمُ تَحَضُّر.

פְּרָאִי, פִּרְאִי ת' (־יִּים) ١. هَمَجِيٌّ. مُتَوَحِّشٌ. ٢. في النبات: نُمُوٌّ بَرِّيًّا دُونَ

עِنَايَة.

פְּרַבּוֹלָה G נ' (־לוֹת) ١. في الهندسة: قَطْعٌ مُكَافِئٌ. ٢. طُرْفَةٌ ج طُرَف. نَادِرَةٌ ج نَوَادِر.

פְּרַבּוֹלוֹאִיד ז' (־דִים) في الهندسة: الجِسْمُ المُكَافِئُ الدَّوَرَانِيّ.

פְּרַבּוֹסְלָבִי R ת"ז (־בִים, ־בִיּוֹת) مَا يَتَعَلَّقُ بِالكَنِيسَةِ الشَّرْقِيَّةِ الرُّوسِيَّة.

פְּרַבֶּלוּם L ז' (־מִים) پَارَابِلُوم (مسدّس اوتوماتيكي).

פַּרְבָּר, פַּרְוָר ז' (־רִים) ١. ضَاحِيَةٌ ج ضَوَاحٍ(ي). نَاحِيَةٌ.

פֶּרֶג, פָּרָג ז' (פְּרָגִים) خَشْخَاش. يَنْبُوتٌ (poppy). أَبُو النَّوْم ע'.

פַּרְגּוֹד ז' (־דִים) سِتَارٌ. حَاجِزٌ ج حَوَاجِز. فَاصِلٌ. دَرِيئَةٌ. מֵאֲחוֹרֵי הַפַּרְגּוֹד مِنْ وَرَاءِ الكَوَالِيسِ. مِنْ وَرَاءِ السِّتَار.

פַּרְגּוֹל L ז' (־לִים) مِقْرَعَةٌ ج مَقَارِعُ. سَوْطٌ ج سِيَاطٌ. كُرْبَاجٌ ج كَرَابِيجُ.

פִּרְגּוּל ז' قَرْعٌ بِالسَّوْطِ. ضَرْبٌ بِالكَرَابِيجِ.

פַּרְגּוֹלָה L נ' (־לוֹת) عَرِيشَةٌ. سَقِيفَةٌ. جُزْءٌ مِنْ بِنَاءٍ شَبِيهٍ بِالتَّعْرِيشَة.

פִּרְגּוּן Y ז' تَعَاطُفٌ. إِسْتِحْسَانٌ.

פַּרְגִּית נ' (־יוֹת) ١. فَرُّوجَةٌ. فَرُّوجٌ ج فَرَارِيجُ. صُوصٌ ج صِيصَانٌ. فَرْخَةُ الدَّجَاجِ. ٢. סל' كِنَايَةٌ عَنْ صَبِيَّةٍ سَاذَجَةٍ.

פַּרְגָּל G ז' (־לִים) ١. فِرْجَارٌ. بِرْكَارٌ ע' מְחוּגָה. ٢. فِرْجَارٌ مُتَحَرِّكٌ.

פְּרַגְמָטִי G ת' (־יִים) ١. عَمَلِيٌّ. وَاقِعِيٌّ. ٢. في الفلسفة: ذَرَائِعِيٌّ.

פְּרַגְמָטִיּוּת נ', **פְּרַגְמָטִיזְם** ז' في الفلسفة: الذَّرَائِعِيَّةُ. المَذْهَبُ العَمَلِيُّ. بِرَاجْمَاتِزْم.

פְּרַגְמֶנְט L ז' (־טִים) شَظِيَّةٌ ج شَظَايَا. كِسْرَةٌ. كُسَارَةٌ. حُطَامٌ.

פְּרַגְמֶנְט .Gr ז' وَرَقٌ مُشَمَّعٌ ע' נְיָר, נְיַר שַׁעֲוָה.

פְּרַגְמֶנְטַצְיָה נ' إِنْقِسَامٌ. تَجْزِئَةٌ. تَجَزُّؤٌ. إِنْشِطَارٌ.

פִּרְגֵּן Y פ' إِسْتَحْسَنَ. نَظَرَ بِعَيْنِ الرِّضَى. تَعَاطَفَ مَعَ.

(פרד) נִפְרַד פ' ١. فَارَقَ. إِنْفَصَلَ. إِنْفَرَدَ. إِفْتَرَقَ. بَاعَدَ. ٢. تَجَزَّأَ. إِنْقَسَمَ. إِنْشَطَرَ. ٣. وَدَّعَ (مسافرًا مثلاً). شَيَّعَ. ٤. إِفْتَرَقَ مِنْ. طَلَّقَ. خَلَعَ ـ פֵּרֵד ١. فَرَّقَ بَيْنَ. بَاعَدَ بَيْنَ. ٢. فَصَلَ ـ فَكَّكَ. הִתְפָּרֵד ١. إِنْفَصَلَ. تَفَرَّقَ. إِنْقَسَمَ. تَفَكَّكَ. إِنْشَطَرَ. ٢. إِنْفَرَطَ. נִתְפָּרְדָה הַחֲבִילָה إِنْفَرَطَ عِقْدُهُمْ. تَفَرَّقَتْ كَلِمَتُهُمْ. تَفَرَّقُوا. تَبَاعَدُوا. הִפְרִיד ١. فَصَلَ ـ فَرَّقَ. بَاعَدَ. عَزَلَ ـ ٢. حَلَّلَ (الى عناصره). הִפְרִיד בֵּין הַדְּבֵקִים مجازًا: فَرَّقَ بَيْنَ الأَحِبَّاءِ. אַל תַּפְרִיד בֵּין הַדְּבֵקִים لاَ تَدْخُلْ بَيْنَ العَصَا وَلِحَائِهَا. קַו מַפְרִיד عَلاَمَةُ فَصْلٍ (–). הַפְרֵד וּמְשֹׁל فَرِّقْ تَسُدْ (شعار قياصرة روما). הֻפְרַד فُصِلَ. فُرِّقَ. أُبْعِدَ.

פֶּרֶד ז' (פְּרָדִים) ١. بَغْلٌ ج بِغَالٌ. ٢. فِرِنْدٌ ج فَرَانِدُ. حَبُّ الرُّمَّانِ. ٣. مُفْرَدٌ. فَرْدٌ ج أَفْرَادٌ ע' פְּרָט.

פִּרְדָּה נ' (פְּרָדוֹת) بَغْلَةٌ ج بِغَالٌ وبَغَلاَتٌ. أُنْثَى البَغْلِ (من الحمار والفرس).

פְּרוּדָה נ' (־דוֹת) في الكيمياء: جُزَيْئَةٌ ج جُزَيْئَاتٌ (اصغر جزء في المادة).

פְּרֵדָה נ' (־דוֹת) فِرَاقٌ. وَدَاعٌ. تَوْدِيعٌ. تَشْيِيعٌ. נְשִׁיקַת פְּרֵדָה حَفْلَةُ تَوْدِيعٍ. حَفْلَةٌ وَدَاعِيَّةٌ.

פָּרָדוֹקְס G ז' (־סִים) تَنَاقُضٌ. رَأْيٌ مُخَالِفٌ. مُفَارَقَةٌ.

פָּרָדוֹקְסָלִי ת' (־יִים) مُتَنَاقِضٌ. مُنَافٍ(ي). مُخَالِفٌ.

פָּרָדוֹקְסָלִיּוּת נ' تَنَاقُضِيَّةٌ. تَنَاقُضٌ. مُفَارَقَاتٌ.

פָּרָדִיגְמָה G נ' (־מוֹת) ١. في القواعد: مِثَالٌ لِتَصْرِيفِ اسْمٍ أَوْ فِعْلٍ. جَدْوَلُ مُشْتَقَّاتٍ (لاسم او فعل) مِثَالٌ نَمُوذَجِيٌّ. ٢. فَرْضِيَّاتٌ أَسَاسِيَّةٌ لِنَظَرِيَّةٍ.

פְּרֶדִיקָט L ז' (־טִים) مُسْنَدٌ إِلَى الفَاعِلِ. جُمْلَةُ خَبَرٍ (predicate).

פַּרְדֵּס P ז' (־סִים) ١. بُسْتَانٌ ج بَسَاتِينُ. ٢. بَيَّارَةٌ ج بَيَّارَاتٌ. بُسْتَانُ الحَمْضِيَّاتِ. ٣. فِرْدَوْسٌ ج فَرَادِيسُ. جَنَّةٌ ج جَنَّاتٌ.

פַּרְדְּסָן ז' (־נִים) صَاحِبُ بَيَّارَةٍ. بُسْتَانِيٌّ. صَاحِبُ بُسْتَانٍ.

פַּרְדְּסָנוּת נ' ١. زِرَاعَةُ البَيَّارَاتِ. ٢. فَرْعُ الحَمْضِيَّاتِ (البَسَاتِينِ).

פָּרָה פ' ١. خَصِبَ ـ نَمَا ـ ٢. أَثْمَرَ. أَنْتَجَ. ٣. تَوَالَدَ. تَكَاثَرَ. פָּרָה וְרָבָה تَوَالَدَ. تَكَاثَرَ. إِزْدَادَ بِالتَّنَاسُلِ. הִפְרָה ١. لَقَّحَ. أَخْصَبَ. ٢. أَثْمَرَ. أَغَلَّ. أَنْتَجَ. إِسْتَصْلَحَ (الارض). ٣. أَكْثَرَ. نَمَّى. הֻפְרָה ١. لُقِّحَ. أُخْصِبَ. ٢. نُمِّيَ. حُسِّنَ. أُسْتُصْلِحَ.

פָּרָה נ' (־רוֹת) بَقَرَةٌ ج بَقَرَاتٌ وأَبْقَارٌ وبَقَرٌ. פָּרָה אֲדֻמָּה بَقَرَةٌ حَمْرَاءُ. بَقَرَةٌ شَعْرُ جِلْدِهَا بُنِّيٌّ أَحْمَرُ. פָּרָה חוֹלֶבֶת ١. بَقَرَةٌ حَلُوبٌ. بَقَرَةٌ غَزِيرَةُ اللَّبَنِ. ٢. مجازًا: مُدِرٌّ لِلأَرْبَاحِ. مَعِينٌ لاَ يَنْضُبُ. פָּרָה קְדוֹשָׁה بَقَرَةٌ مُقَدَّسَةٌ (في الهند) ومجازًا: شَيْءٌ لاَ يَجْرُؤُ أَحَدٌ عَلَى تَغْيِيرِهِ. פָּרוֹת הַבָּשָׁן كِنَايَةٌ سَاخِرَةٌ لِلنِّسَاءِ البَدِينَاتِ الجِسْمِ. פָּרַת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ دُعْسُوقَةٌ (ladybird). כְּעֵגֶל אַחֲרֵי הַפָּרָה كَالعِجْلِ وَرَاءَ البَقَرَةِ ومجازًا: يُلاَزِمُهُ مُلاَزَمَةَ الظِّلِّ.

פְּרֶהִיסְטוֹרִי L ת' (־יִים) مَا قَبْلَ التَّارِيخِ.

פְּרֶהִיסְטוֹרְיָה נ' عَصْرُ مَا قَبْلَ التَّارِيخِ.

פַּרְהֶסְיָה G נ' عَلَنٌ. جَهْرٌ. جِهَارٌ. בְּפַרְהֶסְיָה תה"פ عَلَنًا. عَلاَنِيَةً. جِهَارًا. عَلَى المَلأِ. عَلَى رُؤُوسِ الأَشْهَادِ.

פְּרוֹ־ L بَادِئَةٌ بِاللاَّتِينِيَّةِ بِمَعْنَى: مُوَالٍ(ي). مُنْحَازٌ إِلَى. مُؤَيِّدٌ. פְּרוֹ־עֲרָבִי مُوَالٍ (مُؤَيِّدٌ) لِلعَرَبِ.

פְּרוֹבוֹקָטוֹר L ז' (־רִים) مُحَرِّضٌ. مُسْتَفِزٌّ. خَائِنٌ.

פְּרוֹבוֹקָטִיבִי ת' (־יִים) إِسْتِفْزَازِيٌّ. تَحْرِيضِيٌّ. مُثِيرٌ. مُهَيِّجٌ.

פְּרוֹבוֹקַצְיָה נ' (־יוֹת) ١. إِسْتِفْزَازٌ. تَحَرُّشٌ. تَحْرِيضٌ. إِثَارَةٌ. ٢. خِيَانَةٌ.

פרוביזורי L ת' (־יים) وقتيّ. مؤقّت. سابق لأوانه.

פרובינציאלי L ת' (־יים) ١. إقليميّ. محلّيّ ومجازًا: قرويّ. ريفيّ. محلّيّ. بعيد عن الحياة المدنيّة ע' קרתני. ٢. ضيّق الأفق.

פרובינציאליות נ' ١. إقليميّة. محلّيّة. جهويّة. ٢. سذاجة ע' קרתנות.

פרובינציה נ' (־יות) ١. إقليم ج أقاليم. منطقة ج مناطق. مقاطعة. جهة ج جهات. ٢. ناحية ج نواح(ي). قضاء ج أقضية. بلدة من الجهات.

פרובלמה G נ' (־מות) معضل. معضلة ج معاضل. مشكل ج مشاكل. مشكلة ج مشكلات. مسألة معقّدة ע' בעיה.

פרובלמתי ת' (־יים) معضل. معقّد. مشكل. شائك. عسير الحلّ.

פרובלמתיות נ' إشكال. إشكاليّة. تعقّد. كون القضيّة عسيرة الحلّ.

פרובלמתיקה נ' صعوبات. مشكلات. إشكاليّة.

פרוגנוזה G נ' (־זות) تشخيص مسبّق (لمرض) ע' סכיה.

פרוגרמה G נ' (־מות) خطّة ج خطط. منهاج ج مناهج. برنامج ج برامج ע' תכנית.

פרוגרמתי ת' (־יים) منهجيّ. مخطّط. مرسوم.

פרוגרס G ז' تقدّم. رقيّ. إرتقاء. صعود. تطوّر.

פרוגרסיבי ת' (־יים) ١. تقدّميّ. راق(ي). ٢. تصاعديّ (ضريبة).

פרוגרסיביות נ' تقدّم. تقدّميّة. رقيّ. تطوّر. تصاعد.

פרוגרסיה נ' في الرياضيات: متوالية (عددية او هندسية) ج متواليات ע' טור.

פרוד, פירוד ז' (־דים) ١. إنشقاق. شقاق. تفرّق. إنقسام. إنفصال. ٢. بعاد. إبتعاد. ٣. فصل. عزل.

פרוד ת' (פרודים) ١. معزول. مفرد عن. مبعد. مفصول. ٢. منفرد.

פרודה נ' (־דות) ١. في النبات: حبّة ج حبّات. ٢. نويّة. جزيئة.

פרודוקטיבי L ת' (־יים) إنتاجيّ. مثمر. مدرّ. رابح. ناجع.

פרודוקטיביות נ' إنتاجيّة. مربحيّة. نجاعة.

פרודוקציה נ' (־יות) إنتاج. نتاج. صنع ע' ייצור.

פרודי G ת' (־יים) محاك(ي). تقليديّ ساخر.

פרודיה נ' (־יות) محاكاة هزليّة. تأليف تقليديّ ساخر.

פרוה, פרווה Y ת' ١. طعام من غير اللحم أو الحليب. ٢. غير مشوّق. غير مثير.

פרוה, פרווה נ' (־וות) ١. فروة. فرو ج فراء. جلد من الشعر. ٢. رداء من الفرو.

פרוורסיה ע' פרברסיה.

פרוז ת' (פרוזים) ١. أعزل נ' عزلاء. مجرّد (منزوع) عن السلاح. ٢. قديمًا: مفتوح (مدينة). غير محصّن. אזור פרוז منطقة مجرّدة عن السلاح. منطقة عزلاء.

פרוז, פירוז ז' تجريد عن السلاح. نزع السلاح.

פרוז P ז' (־זים) فيروز. حجر كريم (turquise).

פרוזאי L ת' (־יים) ١. نثريّ. منثور. غير منظوم. ٢. مجازًا: جافّ. مبتذل. مملّ. عاديّ. غير مشوّق.

פרוזאיות נ' ملل. قلّة إثارة. جفاف. إبتذال.

פרוזאיקן ז' (־נים) ناثر. كاتب. أديب (لا يكتب الشعر).

פרוזדור G ז' (־רים) ١. دهليز ج دهاليز. رواق ج أروقة. ٢. ممرّ ج ممرّات. ٣. فتحة الرحم. התקן עצמך בפרוזדור, כדי שתכנס לטרקלין مجازًا: هيّئ نفسك في عالم الزوال لتكون لائقًا لعالم البقاء.

פרוזה L נ' ١. نثر. كلام مرسل. أدب غير شعريّ. ٢. إبتذال. قلّة إثارة. פרוזה מחורזת سجع. نثر مقفّى. שירה בפרוזה شعر منثور (مرسل). شعر غير مقفّى.

פרוזודיה G נ' علم العروض. الوزن الشعريّ.

פרוט ת' (פרוטים) مفصّل. موسّع.

פרוט, פירוט ז' (־טים) ١. تفصيل ج تفاصيل. بيان التفاصيل. בפרוט بالتفصيل. مفصّلاً.

פרוטאין G ז' بروتين. زلال ע' חלבון.

פרוטה נ' (־טות) ١. ملّ ج ملّات. ٢. صفة عامّة للدراهم. דין פרוטה כדין מאה مجازًا: الدينار القصير يسوى دراهم كثيرة. פרוטה לפרוטה מצטרפת לחשבון גדול مجازًا: من حبّة حبّة تمتلئ القبّة. כלתה פרוטה מן הכיס لا يجد مليمًا في جيبه. طفران. פחות משוה פרוטה لا يسوى نكلة. لا يسوى شروى نقير. אין לו פרוטה לפרוטה لا يملك مليمًا. لا يملك شروى نقير. אינו שוה פרוטה لا يسوى نكلة. لا يسوى شيئًا.

פרוטוזואון G ז' (־זואה) في علم الاحياء: وحيد الخليّة ע' אבחי.

פרוטוטיפוס, פרוטוטיפ G ז' (־סים, ־פים) ١. الصورة الأصليّة. الطراز الأصليّ. نموذج ج نماذج. موديل. ٢. مثال يقتدى. ٣. في الادب: بطل القصّة.

פרוטון G ז' (־נים) بروتون ج بروتونات (الجزء الموجب في نواة الذرة).

פרוטופלזמה, פרוטופלסמה G נ' الجبلّة. بروتوبلازم (مادة تؤلف مع النواة العنصر الحي في الخلية الحية) ע' אברומר.

פרוטוקול G ז' (־לים) ١. بروتوكول ج بروتوكولات. محضر ج محاضر.

ضَبْطُ وَقَائِعَ. ٢. نِظَامٌ. أُصُولٌ.

פְּרוֹטוֹשֵׁמִית L נ' أُمُّ اللُّغَاتِ السَّامِيَّةِ.

פְּרוֹטֵזָה ע' פְּרוֹתֵזָה.

פְּרוֹטִיטִיס G ז' نُكَافٌ ע' חַזֶּרֶת.

פְּרוֹטֶסְט L ז' (־טִים) ١. بْرُوتِسْتُو. تَبْلِيغٌ مَصْرِفِيٌّ رَسْمِيٌّ بِعَدَمِ تَسْدِيدِ سَنَدِ دَيْنٍ. ٢. إِحْتِجَاجٌ ج إِحْتِجَاجَاتٌ.

פְּרוֹטֶסְטַנְט ז' (־טִים) بْرُوتِسْتَانْتِيٌّ ج بْرُوتِسْتَانْت وبْرُوتِسْتَانْتِيُّونَ (مسيحي ينتمي الى الكنيسة التي انشقت عن الكاثوليكية في القرن السادس عشر بقيادة مارتن لوثر).

פְּרוֹטֶסְטַנְטִי ת' (־טִיִּים) بْرُوتِسْتَانْتِيٌّ.

פְּרוֹטֶקְטוֹרָט L ז' (־טִים) مَحْمِيَّةٌ ج مَحْمِيَّاتٌ ע' אֶגֶד, אֶרֶץ חָסוּת.

פְּרוֹטֶקְצְיָה L נ' (־יוֹת) مَحْسُوبِيَّةٌ ج مَحْسُوبِيَّاتٌ. مَنْسُوبِيَّةٌ (للاقارب). شَفَاعَةٌ. وَسَاطَةٌ. مُحَابَاةٌ.

פְּרוֹטֶקְצְיוֹנִיזְם ז' ١. حِمَايَةُ الإِنْتَاجِ المَحَلِّيِّ. ٢. مَحْسُوبِيَّةٌ. شَفَاعَةٌ.

פְּרוֹטֶקְצְיוֹנֶר ז' (־רִים) مَحْسُوبٌ عَلَى. مَنْ يَتَمَتَّعُ بِالمَحْسُوبِيَّةِ.

פְּרוֹטֶקְשֶׁן .En ז' رُشْوَةُ حِمَايَةٍ (ما يُعطى للمجرمين لقاء حمايتهم لاصحاب المحلات التجارية والاّ فسيتعرضون لالحاق اضرار بمحلاتهم).

פְּרוֹטְרוֹט ז' فُرَاطَةٌ. صُرَافَةٌ. فَكَّةٌ. בִּפְרוֹטְרוֹט תה"פ بِالتَّفْصِيلِ. مُفَصَّلاً. بِإِسْهَابٍ.

פְּרוֹיֶקְט L ז' (־טִים) ١. مَشْرُوعٌ ج مَشَارِيعُ ע' מִיזָם. ٢. مَوْضُوعٌ ج مَوَاضِيعُ.

פְּרוֹיֶקְצְיָה נ' إِلْقَاءٌ ע' הֶטֵּל.

פָּרוּךְ ת' (פְּרוּכִים) مُفَتَّتٌ. مُهَشَّمٌ. مُحَطَّمٌ.

פרוכת ע' פָּרֹכֶת.

פְּרוֹל F ז' كَلِمَةُ السِّرِّ. إِشَارَةُ التَّعَارُفِ ע' סִסְמָה.

פְּרוֹלוֹג G ז' (־גִים) مُقَدِّمَةٌ. إِسْتِهْلَالٌ. إِفْتِتَاحِيَّةٌ.

פְּרוֹלֶטָרִי L ת' (־רִיִּים) البْرُولِيتَارِيُّ. العُمَّالِيُّ.

פְּרוֹלֶטַרְיוֹן ז' البْرُولِيتَارِيَا. طَبَقَةُ العُمَّالِ. طَبَقَةُ الكَادِحِينَ. الشَّغِيلَةُ.

פְּרוֹלַקְטִין L ז' بْرُولَاكْتِين. حَاثَّةُ اللَّبَنِ (هورمون في الغدة النخامية).

פָּרוּם ת' (פְּרוּמִים) مَفْرُومٌ. مُفَتَّقٌ.

פְּרוֹמוֹ .En ז' ע' קְדִימוֹן.

פְּרוֹמִיל L ז' (־לִים) وَاحِدٌ بِالأَلْفِ ע' אַלְפִּית.

פְּרוֹמֶתְיוּם G ז' بْرُومِيثْيُوم (عنصر فلزي كيماوي).

פַּרְוָן, פרוון ז' (־נִים) فَرَّاءٌ. بَائِعُ الفِرَاءِ.

פְּרוֹנוֹמַזְיָה G נ' (־יוֹת) في الادب: الجِنَاسُ ע' צִמּוּד.

פַּרְוָנוּת, פרוונות נ' ١. صِنَاعَةُ الفَرْوِ. ٢. تِجَارَةُ الفَرْوِ.

פְּרוֹנְטָלִי L ת' (־יִּים) وِجَاهِيٌّ. أَمَامِيٌّ ע' חֲזִיתִי, קִדְמִי. שִׁעוּר פְּרוֹנְטָלִי دَرْسٌ وِجَاهِيٌّ (حيث يقف المعلم امام تلاميذه).

פָּרוּס ת' (פְּרוּסִים) ١. مَفْرُوشٌ. مَبْسُوطٌ. مَنْشُورٌ. مَمْدُودٌ. مُمْتَدٌّ. ٢. مَقْصُوصٌ. مُقَسَّمٌ. ٣. مُشَرَّحٌ (لحم او خبز). مُقَطَّعٌ.

פְּרוֹס ז' جُزْءٌ ج أَجْزَاءٌ. בִּפְרֹס (חַג) ١. فِي مُنْتَصَفِ الشَّهْرِ السَّابِقِ لِلْعِيدِ. بِاقْتِرَابِ العِيدِ. ٢. عَشِيَّةَ حَادِثٍ. لَدَى إِعْلَانٍ.

פֵּרוּס, פירוס ז' تَوْزِيعُ السُّلْطَةِ. لَامَرْكَزِيَّةٌ ע' בִּזּוּר.

פְּרוּסָה נ' (־סוֹת) كِسْرَةُ خُبْزٍ. قِطْعَةٌ ج قِطَعٌ. شَرِيحَةٌ ج شَرَائِحُ.

פְּרוֹסְטָטָה G נ' بْرُوسْتَاتَة. الغُدَّةُ الرَّاعِفَةُ (في المثانة) ע' עַרְמוֹנִית.

פְּרוֹסְטָטִיטִיס ז' في الطب: إِلْتِهَابُ البْرُوسْتَاتَة.

פְּרוֹסְפֶּקְט L ז' (־טִים) مِنْهَاجٌ ج مَنَاهِجُ. بَرْنَامَجٌ ج بَرَامِجُ. نَشْرَةٌ ج نَشَرَاتٌ. مَنْشُورٌ ج مَنَاشِيرُ. بَيَانٌ تَفْصِيلِيٌّ.

פְּרוֹסְפֶּרִיטִי .En ז' إِزْدِهَارٌ. رَفَاهِيَةٌ. رَخَاءٌ ע' שִׂגְשׂוּג.

פָּרוּעַ ת' (פְּרוּעִים) ١. أَشْعَثُ ج شُعْثٌ נ' شَعْثَاءُ. مَنْفُوشُ الشَّعْرِ. مُهْمَلٌ (في منظره). ٢. فَاسِدٌ. مُنْحَرِفٌ. خَلِيعٌ. ٣. مَكْشُوفُ الرَّأْسِ. ٤. مُسَدَّدٌ (سند). مَدْفُوعٌ. פָּרוּעַ לְשִׁמְצָה فَاسِدٌ. خَلِيعٌ. مُنْحَطٌّ خُلُقِيًّا. פְּרוּעַ רֹאשׁ ١. أَشْعَثُ. مَنْفُوشُ الشَّعْرِ. ٢. مَكْشُوفُ (حَاسِرُ) الرَّأْسِ.

פֵּרוּעַ, פירוע ז' كَشْفٌ. إِظْهَارٌ. حَسْرٌ.

פְּרוֹפָּגַנְדָה L נ' (־דוֹת) دِعَايَةٌ ע' תַּעֲמוּלָה.

פְּרוֹפּוֹרְצְיָה L נ' (־יוֹת) ١. نِسْبَةٌ ج نِسَبٌ. ٢. تَنَاسُبٌ. تَوَافُقٌ. إِنْسِجَامٌ.

פְּרוֹפּוֹרְצְיוֹנִי, פְּרוֹפּוֹרְצְיוֹנָלִי ת' (־יִּים) نِسْبِيٌّ. تَنَاسُبِيٌّ. تَوَافُقِيٌّ. בְּחִירוֹת פְּרוֹפּוֹרְצְיוֹנָלִיּוֹת إِنْتِخَابَاتٌ نِسْبِيَّةٌ. מִסִּים פְּרוֹפּוֹרְצְיוֹנָלִיִּים ضَرَائِبُ نِسْبِيَّةٌ.

פְּרוֹפִיל .It ז' (־לִים) ١. مَلَامِحُ. مَظْهَرٌ خَارِجِيٌّ. ٢. رَسْمٌ مَقْطَعِيٌّ. قِطَاعٌ جَانِبِيٌّ. ٣. مَقْطَعٌ (طولي او عرضي) ج مَقَاطِعُ. ٤. في الجيش: نِسْبَةُ الكَفَاءَةِ الصِّحِّيَّةِ. פְּרוֹפִיל נָמוּךְ مجازًا: تَوَاضُعٌ. طَمْسُ خُطُورَةِ الحَالَةِ. פְּרוֹפִיל רְפוּאִי إِشَارَةٌ طِبِّيَّةٌ. بْرُوفِيلٌ طِبِّيٌّ.

פְּרוֹפֶּלֶר, פְּרוֹפֶּלוֹר L ז' (־רִים) مِرْوَحَةٌ ج مَرَاوِحُ ע' מַדְחֵף.

פְּרוֹפֶסוֹר L ז' (־רִים) بْرُوفِيسُور. أُسْتَاذٌ (في جامعة) ج أَسَاتِذَةٌ. פְּרוֹפֶסוֹר חָבֵר أُسْتَاذٌ مُشَارِكٌ (associate professor). פְּרוֹפֶסוֹר שֶׁלֹּא מִן הַמִּנְיָן أُسْتَاذٌ بِلَا كُرْسِيٍّ.

פְּרוֹפֶסוּרָה נ' ١. أُسْتَاذِيَّةٌ. مَنْصِبُ الأُسْتَاذِ فِي جَامِعَةٍ. ٢. جُمْهُورُ أَسَاتِذَةٍ

الجَامِعَاتِ.

פְּרוֹפֶסְיָה L נ׳ (־יוֹת) مِهْنَةٌ. إمْتِهَانُ مِهْنَةٍ. تَخَصُّصٌ ע׳ מִקְצוֹעַ.

פְּרוֹפֶסְיוֹנָלִי ת׳ (־יִים) مِهْنِيٌّ ע׳ מִקְצוֹעִי.

פְּרוֹפֶסְיוֹנָלִיּוּת נ׳ مِهْنِيَّةٌ. تَخَصُّصٌ. مَهَارَةٌ ע׳ מִקְצוֹעִיּוּת.

פָּרוּץ ת׳ (פְּרוּצִים) ١. مَكْسُورٌ (باب). مَفْشُوشٌ (قفل). مُحَطَّمٌ. مُقْتَحَمٌ (حاجز). مَفْتُوحٌ. ٢. مُنْغَمِسٌ فِي (اللذات). ٣. فَاجِرٌ ج فُجَّارٌ. فَاسِقٌ ج فَسَقَةٌ وفَاسِقُونَ. הַפָּרוּץ מְרֻבֶּה עַל הָעוֹמֵד المُحَطَّمُ أكْثَرُ مِنَ القَائِمِ ومجازًا: المَسَاوِئُ أكْثَرُ مِنَ المَحَاسِنِ. السَّيِّئَاتُ أكْثَرُ مِنَ الحَسَنَاتِ.

פְּרוֹצֵדוּרָה F נ׳ (־רוֹת) إجْرَاءٌ ج إجْرَاءَاتٌ. نَهْجٌ. مَرَاسِمُ. مَسْلَكٌ ج مَسَالِكُ ע׳ נֹהַל. הַפְּרוֹצֵדוּרָה הָאֶזְרָחִית في القضاء: المُحَاكَمَاتُ الحُقُوقِيَّةُ. הַפְּרוֹצֵדוּרָה הַפְּלִילִית المُحَاكَمَاتُ الجَزَائِيَّةُ.

פְּרוֹצֵדוּרָלִי ת׳ (־יִים) إجْرَائِيٌّ. شَكْلِيٌّ. مَسْلَكِيٌّ. إدَارِيٌّ ע׳ נַהֲלִי.

פְּרוּצָה ת׳ (־צוֹת) فَاجِرَةٌ ج فَاجِرَاتٌ. مُومِسٌ ج مُومِسَاتٌ. زَانِيَةٌ ע׳ זוֹנָה.

פְּרוֹצֶנְט L ז׳ (־טִים) فِي المِائَةِ. وَاحِدٌ بِالمِائَةِ (٪).

פְּרוֹצֶס L ז׳ (־סִים) عَمَلِيَّةٌ. تَسَلْسُلٌ. سَيْرٌ. سِيَاقٌ ע׳ תַּהֲלִיךְ.

פֵּרוּק, פירוק ז׳ (־קִים) ١. تَفْكِيكٌ (الى اجزاء). تَحْلِيلٌ (الى عوامل). تَجْزِئَةٌ. ٢. تَصْفِيَةٌ. حَلُّ الشَّرِكَةِ. ٣. تَفْرِيغُ شِحْنَةٍ. نَزْعٌ. إزَالَةٌ. ٤. حَلُّ قَضِيَّةٍ. פֵּרוּק לְגוֹרְמִים في الرياضيات: تَحْلِيلٌ إلَى العَوَامِلِ. פֵּרוּק חֶבְרָה تَصْفِيَةُ (حَلُّ) شَرِكَةٍ. פֵּרוּק נֶשֶׁק نَزْعُ سِلاَحٍ. تَجْرِيدٌ عَنِ السِّلاَحِ. פֵּרוּק פְּצָצָה تَفْكِيكُ قُنْبُلَةٍ.

פְּרוּקְטוֹזָה L נ׳ فْرُكْتُوز. سُكَّرُ الفَاكِهَةِ وَرَحِيقُ الأزْهَارِ.

פְּרוֹקְטוֹלוֹג L ז׳ (־גִים) مُتَخَصِّصٌ بِأمْرَاضِ الشَّرْجِ وَالبَوَاسِيرِ.

פְּרוֹקְטוֹלוֹגְיָה נ׳ في الطب: تَخَصُّصٌ بِأمْرَاضِ المُسْتَقِيمِ وَالبَوَاسِيرِ.

פָּרוּר ת׳ (פְּרוּרִים) مُفَتَّتٌ. مُهَشَّمٌ.

פַּרְוָר, פרוור ז׳ (־רִים) ע׳ פַּרְבָּר.

פֵּרוּר, פירור ז׳ (־רִים) ١. فَتِيتَةٌ ج فَتَائِتُ. فُتَاتٌ. ٢. تَافِهٌ ج تَوَافِهُ. ٣. شَذْرَةٌ (ادبية او موسيقية) ج شَذَرَاتٌ. ٤. حُطَامٌ. זָרַק לוֹ פֵּרוּר مجازًا: فَتَّ لَهُ فَتًّا قَلِيلاً. أعْطَاهُ قَلِيلاً.

פֶּרְוֶרְט, פרוורט L ז׳ (־טִים) مُنْحَرِفٌ جِنْسِيًّا ע׳ סוֹטֶה, סוֹטֵה מִין.

פֶּרְוֶרְטִי, פרוורטי ת׳ (־יִים) مُنْحَرِفٌ. جَانِحٌ.

פֶּרְוֶרְסְיָה, פרוורסיה נ׳ (־יוֹת) ١. قَلْبٌ. قَلْبُ الأمُورِ بَطْنًا لِظَهْرٍ. تَزْوِيرٌ. تَحْرِيفٌ. ٢. في علم النفس: إنْحِرَافٌ جِنْسِيٌّ. تَشْوِيهُ الرَّغْبَةِ الجِنْسِيَّةِ.

פֵּרוּשׁ, פירוש ז׳ (־שִׁים) ١. شَرْحٌ ج شُرُوحٌ. تَفْسِيرٌ ج تَفَاسِيرُ وتَفْسِيرَاتٌ. إيضَاحٌ ج إيضَاحَاتٌ. تَأوِيلٌ ج تَأوِيلاَتٌ. ٢. تَعْلِيقٌ ج تَعْلِيقَاتٌ. בְּפֵרוּשׁ תה"פ صَرَاحَةً. بِوُضُوحٍ. بِجَلاَءٍ. מַה פֵּרוּשׁ? مَا مَعْنَى هذَا؟ مَا السَّبَبُ؟

פָּרוּשׁ ת׳ו״ז (פְּרוּשִׁים) ١. مُنْعَزِلٌ. مُعْتَكِفٌ. مُنْزَوٍ(ي). مُتَزَهِّدٌ. ٢. نَاسِكٌ ج نُسَّاكٌ. زَاهِدٌ. مُتَبَتِّلٌ. ٣. مُتَعَبِّدٌ (من ترك عائلته للتعبد). ٤. فَرِيسِيٌّ (واحد من مؤيدي الاحاديث الدينية المنقولة תּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה خِلاَفَ الصَّدُّوقِيِّينَ) ע׳ צְדוֹקִי. ٥. مُتَزَمِّتٌ رِيَاءً. ٦. شُرْشُور. الخُضَيْرِيُّ (طائر من العساسين، finch).

פָּרוּשׂ ת׳ (פְּרוּשִׂים) مَفْرُوشٌ. مَبْسُوطٌ. مَمْدُودٌ ע׳ פָּרוּס.

פְּרוֹתֵזָה G נ׳ (־זוֹת) في الطب: عُضْوٌ اصْطِنَاعِيٌّ ج أعْضَاءٌ اصْطِنَاعِيَّةٌ. طَرَفٌ طِبِّيٌّ.

פֵּרֵז, פירז פ׳ عَزَلَ ـِ جَرَّدَ (منطقة) عَنِ السِّلاَحِ. نَزَعَ ـِ السِّلاَحَ عَنْ. פֹּרַז جُرِّدَ عَنِ السِّلاَحِ. نُزِعَ عَنْهُ السِّلاَحُ. הִפְרִיז ١. بَالَغَ. غَالَى. أفْرَطَ فِي. ٢. أغْدَقَ. أسْبَغَ. أكْثَرَ (في العطاء).

פְּרָזֵאוֹלוֹגְיָה G נ׳ ١. مُعْجَمُ التَّعَابِيرِ وَالمُصْطَلَحَاتِ. ٢. بَحْثُ التَّعَابِيرِ وَالمُصْطَلَحَاتِ. ٣. مجازًا: كَلاَمٌ طَنَّانٌ. تَعَابِيرُ جَوْفَاءُ. سَجْعٌ بِلاَ نَفْعٍ.

פְּרָזָה נ׳ (פְּרָזוֹת) مَكَانٌ غَيْرُ مُحَصَّنٍ. مَدِينَةٌ مَكْشُوفَةٌ. פְּרָזוֹת مَفْتُوحٌ. بِلاَ سُورٍ. غَيْرُ مُحَصَّنٍ.

פְּרָזָה G נ׳ (־זוֹת) ١. عِبَارَةٌ ج عِبَارَاتٌ. شِبْهُ جُمْلَةٍ. مَقْطَعٌ ج مَقَاطِعُ. ٢. عِبَارَةٌ جَوْفَاءُ. كَلاَمٌ فَارِغٌ. ٣. في الموسيقى: عِبَارَةٌ مُوسِيقِيَّةٌ ذَاتُ تَعْبِيرٍ كَامِلٍ.

פְּרָזוֹל .Ar ז׳ (־לִים) تَنْعِيلٌ (اي تثبيت الحدوة في قائمة الحصان).

פְּרֶזִידֶנְט L ז׳ (־טִים) رَئِيسٌ ע׳ נָשִׂיא, יוֹשֵׁב, יוֹשֵׁב רֹאשׁ.

פָּרָזִיט G ז׳ (־טִים) طُفَيْلِيٌّ (من يعيش على حساب الآخرين) ע׳ טַפִּיל.

פָּרָזִיטוֹלוֹגְיָה נ׳ في علم الاحياء: عِلْمُ الطُّفَيْلِيَّاتِ.

פָּרָזִיטִי ת׳ (־יִים) تَطَفُّلِيٌّ.

פָּרָזִיטִיּוּת נ׳ تَطَفُّلٌ عَلَى.

פִּרְזֵל פ׳ ١. نَعَّلَ (البس النعل). حَذَى (الحصان). ٢. قَعْقَعَ. قَرْقَعَ.

פַּרְזְל ז׳ (־לִים) صَانِعُ النِّعَالِ الحَدِيدِيَّةِ لِلْحُصُنِ. حَدَّادٌ.

פְּרֶזֶנְטַצְיָה L נ׳ (־יוֹת) عَرْضٌ. تَقْدِيمٌ ע׳ מֻצָּג, מַצֶּגֶת.

פָּרַח פ׳ ١. نَوَّرَ. أخْرَجَ النُّوْرَ. زَهَرَ ـَ نَضَرَ ـُ زَهَا ـُ. ٢. نَمَا ـُ تَرَعْرَعَ. تَفَتَّحَ. إزْدَهَرَ. ٣. تَفَشَّى (مرض جلدي). ٤. طَارَ ـِ حَلَّقَ. ٥. زَهَقَ ـَ (روح). إخْتَفَى. פָּרְחָה נִשְׁמָתוֹ ١. زَهَقَتْ رُوحُهُ. لَفَظَ أنْفَاسَهُ. ٢. أغْمِيَ عَلَيْهِ. אוֹרֵחַ פּוֹרֵחַ مُتَسَكِّعٌ. عَابِرُ سَبِيلٍ. صَايِعٌ מ׳. سَرْسَرِيٌّ עק׳. עוֹרְבָא פָּרַח ע׳ עוֹרְבָא. אוֹתִיּוֹת פּוֹרְחוֹת كَلاَمٌ طَلِيٌّ. مُجَرَّدُ كَلاَمٍ. كَلاَمٌ لاَ طَائِلَ تَحْتَهُ. מִגְדָּלִים פּוֹרְחִים בָּאֲוִיר قُصُورٌ فِي الهَوَاءِ ע׳ אֲוִיר. עָלְתָה כְּפוֹרַחַת نَمَتْ وَتَرَعْرَعَتْ. نَمَتْ وَازْدَهَرَتْ. הִפְרִיחַ ١. نَمَّى. عَمَّرَ. ٢. أزْهَرَ. نَوَّرَ. أخْرَجَ الزَّهْرَ. ٣. طَيَّرَ.

أطَارَ. ٤. إزْدَهَرَ. تَعَمَّرَ. הִפְרִיחַ אֶת הָאֲדָמָה عَمَّرَ الأرْضَ. أحْيَا الزَّرْعَ وَالضَّرْعَ. הִפְרִיחַ שְׁמוּעָה رَوَّجَ إشَاعَةً.

פֶּרַח ז׳ (פְּרָחִים) ١. زَهْرَةٌ ج زُهُورٌ وَأزْهَارٌ وَزَهَرَاتٌ. نَوْرٌ ج أنْوَارٌ. وَرْدَةٌ ج وَرْدٌ. ٢. مُسْتَجِدٌ. شَابٌّ نَاعِمٌ. حَدَثٌ ج أحْدَاثٌ. ٣. طَالِبٌ ج طُلَّابٌ. פִּרְחֵי טַיִס طَيَّارُونَ مُسْتَجِدُّونَ. طَلَبَةُ الطَّيَرَانِ. פִּרְחֵי כְּהֻנָּה الكَهَنَةُ الشُّبَّانُ. الكَهَنَةُ الصِّغَارُ السِّنِّ. פִּרְחֵי קְצִינִים طَلَبَةٌ فِي كُلِّيَّةٍ عَسْكَرِيَّةٍ. ضُبَّاطٌ مُسْتَجِدُّونَ. כַּפְתּוֹר וָפֶרַח ע׳ כַּפְתּוֹר.

פִּרְחָה A נ׳ (־חוֹת) فُرَيخَةٌ. كِنَايَةٌ عَنْ فَتَاةٍ رَخِيصَةٍ.

פִּרְחוֹנִי ת׳ (־נִיִּים) مَنْقُوشٌ بِرُسُومٍ وَرْدِيَّةٍ. مُوَرَّدٌ. مُزَهَّرٌ.

פִּרְחָח ז׳ (־חִים) أزْعَرُ ج زُعْرَانٌ. صُعْلُوكٌ ج صَعَالِيكُ. صَايِعٌ מ׳. سَرْسَرِي עק׳.

(פרחח) הִתְפַּרְחֵחַ פ׳ تَزَعْرَنَ. تَصَيَّعَ.

פִּרְחָחוּת נ׳ وَلْدَنَةٌ. زَعْرَنَةٌ. صِيَاعَةٌ.

פִּרְחִי ת׳ (־חִיִּים) وَرْدِيٌّ. كَالوَرْدِ. كَالزَّهْرِ.

פָּרַט פ׳ ١. صَرَفَ ـِ (نقدًا). فَكَّ ـُ. ٢. فَصَّلَ. شَرَحَ ـَ. ٣. أفْرَدَ. عَزَلَ ـِ. فَرَزَ ـِ. ٤. فَرَّجَ. ٥. عَزَفَ ـِ. أدَّى لَحْنًا. אֵין לוֹ פְּרוּטָה לִפְרֹט לَا يَمْلِكُ مِلِّيمًا. لَا يَمْلِكُ شَرْوَى نَقِيرٍ. נִפְרַט ١. صُرِفَ. ٢. فُصِّلَ. شُرِحَ بِالتَّفْصِيلِ. ٣. أُفْرِدَ. ٤. إنْفَرَجَ. פֵּרֵט فَصَّلَ. شَرَحَ مُفَصَّلًا. أفَاضَ فِي الشَّرْحِ. أطْنَبَ. פֹּרַט ١. فُصِّلَ. شُرِحَ بِالتَّفْصِيلِ. ٢. أُفْرِدَ. فُرِزَ. הִפְרִיט ١. وَسَّعَ. فَسَحَ. ٢. شَرَحَ بِالتَّفْصِيلِ. ٣. في الاقتصاد: خَصْخَصَ. خَصَّصَ. نَقَلَ إلَى مِلْكِيَّةٍ شَخْصِيَّةٍ. הֻפְרַט خُصْخِصَ. نُقِلَ إلَى مِلْكِيَّةٍ فَرْدِيَّةٍ.

פֶּרֶט ז׳ ١. حَبَّةٌ ج حَبَّاتٌ. ٢. حَبَّةُ رُمَّانٍ. ٣. نَزْرٌ. نُتْفَةٌ. قَلِيلٌ مِنْ. ٤. فَكَّةٌ. فُرَاطَةٌ. نَقْدٌ صَغِيرٌ. ٥. فَرْدٌ ج أفْرَادٌ. مُفْرَدٌ. ٦. قَائِمَةٌ بِـ. بَيَانٌ. تَفْصِيلٌ.

פְּרָט ז׳ (־טִים) ١. فَرْدٌ ج أفْرَادٌ. جُزْءٌ ج أجْزَاءٌ. ٢. تَفْصِيلٌ ج تَفَاصِيلُ. פְּרָט לְ־ مَا عَدَا. بِاسْتِثْنَاءِ. مَا خَلَا. إلَّا. בִּפְרָט خَاصَّةً. بِالأخَصِّ. لَا سِيَّمَا. הַפְּרָט וְהַכְּלָל الخَاصُّ وَالعَامُّ. חֹפֶשׁ הַפְּרָט حُرِّيَّةُ الفَرْدِ. حُرِّيَّةُ الإنْسَانِ. צִנְעַת הַפְּרָט حِشْمَةُ الفَرْدِ. الحِرْصُ عَلَى خُصُوصِيَّاتِ الفَرْدِ. פְּרָטֵי פְּרָטִים مُفَصَّلٌ. بِالتَّفْصِيلِ. بِإسْهَابٍ. לְכָל פְּרָטָיו וְדִקְדּוּקָיו بِكُلِّ تَفَاصِيلِهِ. بِتَفَاصِيلِهِ الدَّقِيقَةِ.

פְּרָטִי ת׳ (־טִיִּים) ١. خُصُوصِيٌّ. مَلَاكِيٌّ (سيارة). شَخْصِيٌّ. ٢. فَرْدِيٌّ. שֵׁם פְּרָטִי الاسْمُ الشَّخْصِيُّ. الاسْمُ الأوَّلُ. שֵׁם עֶצֶם פְּרָטִי في القواعد: إسْمُ عَلَمٍ.

פְּרָטִיּוּת נ׳ فَرْدِيَّةٌ. خُصُوصِيَّةٌ. ذَاتِيَّةٌ. إنْفِرَادٌ.

פַּרְטִיזָן F ז׳ (־נִים) مُحَارِبٌ وَطَنِيٌّ (في وحدة محلية ضد غزاة). نَصِيرٌ ج أنْصَارٌ. مُشَايِعٌ.

פַּרְטִיזָנִי ת׳ (־נִיִּים) ١. خَاصٌّ بِالمُحَارِبِينَ الوَطَنِيِّينَ. غَيْرُ نِظَامِيٍّ. أنْصَارِيٌّ. ٢. مجازًا: دُونَ تَوْجِيهٍ. دُونَ تَخْطِيطٍ.

פַּרְטִיזָנִיּוּת נ׳ ١. حَرْبٌ غَيْرُ نِظَامِيَّةٍ. حَرْبُ عِصَابَاتٍ. ٢. مجازًا: مُشَايَعَةٌ. بِلَا تَخْطِيطٍ.

פַּרְטִיטוּרָה .It נ׳ (־רוֹת) بَرْنَامَجُ الحَفْلَةِ المُوسِيقِيَّةِ ע׳ תַּכְלִיל.

פָּרָטִיפוּס G ז׳ في الطب: نَظِيرُ التِّيفُوئِيدِ (مرض يشبه التيفوس، paratyphoid).

פַּרְטִיקוּלָרִי L ת׳ (־רִיִּים) خَاصٌّ. مُخْتَصٌّ بِـ. ذَاتِيٌّ ע׳ יְחוּדִי.

פַּרְטִיקוּלָרִיזְם ז׳ ١. خُصُوصِيَّةٌ. إنْفِرَادِيَّةٌ. ذَاتِيَّةٌ. ٢. في السياسة: الإقْلِيمِيَّةُ. النَّزْعَةُ الانفرَادِيَّةُ.

פְּרֶטֶנְדֶּנְט L ז׳ (־טִים) ١. المُدَّعِي بِـ. المُطَالِبُ بِـ. ٢. مُطَالِبٌ بِالعَرْشِ ע׳ טוֹעֵן, טוֹעֵן לַכֶּתֶר.

פַּרְטָנוּת נ׳ تَعَامُلٌ بِصُورَةٍ انْفِرَادِيَّةٍ.

פְּרֶטֶנְזְיָה L נ׳ إدِّعَاءٌ بِـ. مُطَالَبَةٌ بِحَقٍّ فِي ע׳ יֻמְרָה, תְּבִיעָה.

פַּרְטָנִי ת׳ (־נִיִּים) ١. خُصُوصِيٌّ. خَاصٌّ. فَرْدِيٌّ. ٢. تَفْصِيلِيٌّ.

פַּרְטְנֶר .En ז׳ (־רִים) شَرِيكٌ ע׳ שֻׁתָּף.

פַּרְטֵר F ז׳ طَابِقٌ أرْضِيٌّ.

פְּרִי ז׳ (פֵּרוֹת) ١. ثَمَرَةٌ ج ثَمَرٌ وَثِمَارٌ. ٢. فَاكِهَةٌ ج فَوَاكِهُ. ٣. مَحْصُولٌ ج مَحَاصِيلُ. نِتَاجٌ. ٤. مجازًا: حَاصِلٌ. نَتِيجَةٌ ج نَتَائِجُ. مَكْسَبٌ ج مَكَاسِبُ. جَزَاءٌ. ٥. رِبْحٌ ج أرْبَاحٌ. دَخْلٌ. مَدْخُولٌ ج مَدْخُولَاتٌ. פְּרִי הָאֲדָמָה ١. خُضَارٌ. خُضَرٌ. خَضْرَاوَاتٌ. ٢. غَلَّةٌ ج غِلَالٌ. مَحْصُولٌ ج مَحَاصِيلُ. פְּרִי בֶּטֶן جَنِينٌ. ثَمَرَةُ البَطْنِ. نَسْلٌ ج أنْسَالٌ. פְּרִי בֹּסֶר فَجٌّ. فِجَاجٌ. بُسْرٌ. غَيْرُ نَاضِجٍ. פְּרִי בָּשֵׁל ثَمَرَةٌ يَانِعَةٌ ومجازًا: غَنِيمَةٌ بَارِدَةٌ. פְּרִי הַדִּמְיוֹן مِنْ بَنَاتِ الخَيَالِ. وَهْمِيٌّ. פְּרִי הָדָר حَمْضِيَّاتٌ. مَوَالِحُ (كالبرتقال والليمون). פְּרִי הִלּוּלִים ١. ثَمَرَةُ الأمْجَادِ. عَالُ العَالِ. ٢. نَتِيجَةٌ بَاهِرَةٌ. פְּרִי מְגָדִים أجْوَدُ الفَاكِهَةِ. أطَايِبُ الثَّمَرِ. פְּרִי מַעַלְלָיו أفَاعِيلُهُ. عَاقِبَةُ أفْعَالِهِ. مَا جَنَتْ يَدَاهُ. פְּרִי עֵטוֹ تَأْلِيفُهُ. بِقَلَمِهِ. פְּרִי רוּחוֹ بَنَاتُ أفْكَارِهِ. נָשָׂא פְּרִי أثْمَرَ. أسْفَرَ عَنْ نَتَائِجَ طَيِّبَةٍ. נָפַל לְיָדָיו כִּפְרִי בָּשֵׁל وَقَعَ فِي يَدَيْهِ غَنِيمَةً بَارِدَةً. כָּעֵץ כֵּן פִּרְיוֹ ע׳ עֵץ.

פְּרִיבִילֶגְיָה L נ׳ (־יוֹת) إمْتِيَازٌ ج إمْتِيَازَاتٌ. أفْضَلِيَّةٌ ج أفْضَلِيَّاتٌ ע׳ יִתְרוֹן.

פְּרִיגָטָה .It נ׳ (־טוֹת) ١. فِرْقَاطَةٌ ج فِرْقَاطَاتٌ. ٢. بَارِجَةٌ ج بَوَارِجُ.

פְּרִיגִ׳ידִי L ת׳ (־דִיִּים) بَارِدٌ جِنْسِيًّا.

פְּרִיגִ׳ידֵר ז׳ (־רִים) بَرَّادٌ ج بَرَّادَاتٌ ע׳ מְקָרֵר.

פָּרִיד ת׳ (פְּרִידִים) قَابِلٌ لِلفَرْزِ. سَهْلُ الفَصْلِ.

פְּרִידָה נ׳ (־דוֹת) ١. تَوْدِيعٌ. وَدَاعٌ. تَشْيِيعٌ. فِرَاقٌ. بِعَادٌ. إبْتِعَادٌ. ٢. حَبَّةٌ ج

حَبَّاتٌ. وَحْدَةٌ ج وَحَدَاتٌ.

פְּרִיָּה, פריות נ׳ إِخْصَابٌ. خُصُوبَةٌ. إِثْمَارٌ. פְּרִיָּה וּרְבִיָּה ١. تَنَاسُلٌ. تَكَاثُرٌ. تَزَايُدٌ بِالتَّنَاسُلِ. ٢. جِمَاعٌ. مُضَاجَعَةٌ.

פֶּרְיוֹדָה G נ׳ (־דות) ١. فَصْلٌ ج فُصُولٌ. ٢. دَوْرَةٌ ج دَوْرَاتٌ ע׳ מַחְזוֹר.

פֶּרְיוֹדִי ת׳ (־דִיִּים) فَصْلِيٌّ. دَوْرِيٌّ. مَوْسِمِيٌّ. הַמַּעֲרָכָה הַפֶּרְיוֹדִית שֶׁל הַיְסוֹדוֹת الجَدْوَلُ الدَّوْرِيُّ فِي الكِيمْيَاءِ. جَدْوَلُ مَنْدَلِيف.

פֶּרְיוֹדִיּוּת נ׳ فَصْلِيَّةٌ. دَوْرِيَّةٌ.

פִּרְיוֹן ז׳ ١. خُصُوبَةٌ. خِصْبٌ. إِثْمَارٌ. إِنْتَاجٌ. غَلَّةٌ ج غِلَالٌ. ٢. إِنْتَاجِيَّةٌ. פִּרְיוֹן עֲבוֹדָה إِنْتَاجِيَّةُ العَمَلِ.

פְּרִיזְמָה G נ׳ (־מות) مَوْشُورٌ ج مَوَاشِيرُ. مَنْشُورٌ ج مَنَاشِيرُ ע׳ מִנְסָרָה.

פְּרִיזֶר En. ז׳ (־רים) مُجَمِّدٌ (في برّاد) ע׳ מַקְפִּיא.

פְּרִיחָה נ׳ (־חות) ١. في النبات: إِزْهَارٌ. تَنْوِيرٌ. ٢. إِزْدِهَارٌ. نُمُوٌّ. رَخَاءٌ. ٣. في الطب: طَفْحٌ جِلْدِيٌّ.

פְּרִיט ז׳ (־טים) ١. فِقْرَةٌ ج فِقْرَاتٌ. بَنْدٌ ج بُنُودٌ (في قائمة، item). ٢. شَيْءٌ ج أَشْيَاءُ. ٣. مَوْضُوعٌ ج مَوَاضِيعُ.

פְּרִיטָה נ׳ (־טות) ١. فَرْطٌ. فَكٌّ. صَرْفٌ. ٢. عَزْفٌ. ضَرْبٌ عَلَى آلَةٍ مُوسِيقِيَّةٍ. כְּלֵי פְּרִיטָה آلَاتٌ وَتَرِيَّةٌ (كالعود والكمان والقيثارة).

פָּרִיטֶטִי L ת׳ (־יים) مُشْتَرَكٌ. تَكَافُئِيٌّ. مُتَكَافِئٌ. וַעֲדָה פָּרִיטֶטִית لَجْنَةٌ مُتَكَافِئَةٌ (مُتَسَاوِيَةُ) الأَعْضَاءِ ע׳ שָׁוֶה.

פָּרִיטֶטִיּוּת נ׳ تَكَافُؤٌ (في عدد اعضاء لجنة). تَعَادُلٌ.

פרייר ע׳ פְרַיֶּר.

פָּרִיךְ ת׳ (פְּרִיכִים) ١. هَشٌّ. رَخْوٌ. لَيِّنٌ. ٢. مُفَنَّدٌ. مَدْحُوضٌ. مَرْفُوضٌ.

פְּרִיכָה נ׳ تَفْتِيتٌ. سَحْقٌ. سَحْنٌ.

פְּרִיכוּת נ׳ هَشَاشَةٌ. رَخَاوَةٌ. تَفَتُّتٌ. لِينٌ.

פְּרִילַנְס, פְּרִילַנְסֶר En. ז׳ (־סים, ־רים) عَامِلٌ مُسْتَقِلٌّ. كَاتِبٌ (مِهْنِيٌّ) يَعْمَلُ بِالْقُطُوعِيَّةِ.

פְּרַיְם טַיְם En. ז׳ سَاعَةُ ذُرْوَةِ المُشَاهَدَةِ لِلتِّلْفِزْيُونِ وَالاسْتِمَاعِ لِلإِذَاعَةِ.

פְּרִימָדוֹנָה It. נ׳ (־נות) مُطْرِبَةٌ رَئِيسِيَّةٌ (في اوبرا). مُغَنِّيَةٌ أُولَى ومجازًا: مُدَلَّلٌ. دَلُوعٌ. مَنْفُوخٌ.

פְּרִימָה נ׳ (־מות) فَتْقٌ. فَرْمٌ (ثوب من خيوطه). فَرْطٌ.

פְּרִימָה L נ׳ (־מות) ١. اللَّحْنُ الأَوَّلِيُّ. اللَّحْنُ الأَسَاسِيُّ. ٢. مُمْتَازٌ. بْرِيمُو מ׳. פְּרִימָה בָּלֶרִינָה الرَّاقِصَةُ الأُولَى.

פְּרִימוּס L ז׳ (־סים) ١. وَابُورُ غَازٍ. بْرِيمُوس. ٢. كِنَايَةٌ عَنْ طَائِرَةٍ قَدِيمَةٍ صَغِيرَةٍ اسْتُعْمِلَتْ فِي إِسْرَائِيلَ إِبَّانَ حَرْبِ الاسْتِقْلَالِ عَامَ ١٩٤٨.

פְּרִימָט L ז׳ (־טים) أَوَّلِيَّةٌ. أَفْضَلِيَّةٌ. تَمَيُّزٌ. פְּרִימָטִים الحَيَوَانَاتُ العُلْيَا (كالانسان والقردة).

פֵּרִימֶטֶר G ז׳ (־טְרים) في الهندسة: مُحِيطٌ ע׳ הֶקֵּף.

פְּרִימִיטִיבִי L ת׳ (־ביים) ١. بُدَائِيٌّ. إِبْتِدَائِيٌّ. فِطْرِيٌّ. أَوَّلِيٌّ. سَاذَجٌ ج سُذَّجٌ. ٢. بَسِيطٌ. ٣. مُتَأَخِّرٌ. مُتَخَلِّفٌ.

פְּרִימִיטִיבִיּוּת נ׳ بُدَاءَةٌ. سَذَاجَةٌ. بَسَاطَةٌ. تَأَخُّرٌ. تَخَلُّفٌ.

פְּרַיְמֶרִיז, פריימריז En. ז״ר إِنْتِخَابَاتٌ مُسْبَقَةٌ لِمُرَشَّحِي حِزْبٍ (قبل الانتخابات العامّة).

פְּרִינְג׳ En. ז׳ تَوَجُّهٌ فِي الفَنِّ وَالثَّقَافَةِ وَخَاصَّةً فِي المَسْرَحِ يَنْحَرِفُ عَنِ التَّيَّارِ المَرْكَزِيِّ.

פָּרִינְגִיטִיס G ז׳ في الطب: دُغَامٌ. إِلْتِهَابُ البُلْعُومِ.

פְּרִינְצִיפּ L ז׳ (־פים) مَبْدَأٌ ج مَبَادِئُ. أَسَاسٌ ج أُسُسٌ. قَاعِدَةٌ ج قَوَاعِدُ. בְּפְּרִינְצִיפּ مَبْدَئِيًّا. مِنْ حَيْثُ المَبْدَإِ. أَسَاسًا. بِالأَسَاسِ. תָּפַס אֶת הַפְּרִינְצִיפּ مجازًا: أَدْرَكَ كُنْهَ الأَمْرِ. فَهِمَ مَاهِيَّتَهُ.

פְּרִיסָה נ׳ (־סות) ١. مَدٌّ. إِمْتِدَادٌ. فَرْشٌ. ٢. إِنْتِشَارٌ. تَوَزُّعٌ. تَوْزِيعٌ. ٣. كَسْرٌ. قَطْعٌ (خبز). تَقْطِيعٌ. פְּרִיסַת שָׁלוֹם تَحِيَّةٌ ج تَحِيَّاتٌ. تَبْلِيغُ سَلَامٍ. פְּרִיסַת חוֹבוֹת جَدْوَلَةُ الدُّيُونِ. פְּרִיסַת כּוֹחוֹת מֵחָדָשׁ إِعَادَةُ انْتِشَارِ القُوَّاتِ.

פְּרִיסְקוֹפּ ז׳ (־פים) بِرِيسْكُوب (منظار في الغواصة يُنظر منه الى الافق). كَاشِفُ المُحِيطِ.

פְּרִיעָה נ׳ (־עות) ١. تَشَعُّثُ الشَّعْرِ. نَفْشٌ. ٢. تَسْدِيدُ (وَفَاءُ) الدَّيْنِ. دَفْعٌ. ٣. إِعَاقَةٌ. عَرْقَلَةٌ. مُخَالَفَةُ القَانُونِ.

פֶּרִיפֶרְיָה G נ׳ (־יות) ١. في الهندسة: مُحِيطٌ (الدائرة مثلاً). حَدٌّ خَارِجِيٌّ. ٢. جَوَانِبُ. مَا يُحِيطُ بِـ (مدينة او مجتمع). نَوَاحٍ(ي). ضَوَاحٍ(ي). المُحِيطُ القَرِيبُ مِنْ.

פֶּרִיפֶרִי, פֶּרִיפֶרְיָאלִי ת׳ (־רִים, ־יִּים) جِهَوِيٌّ. جَانِبِيٌّ.

פָּרִיץ ז׳ (־צים) ١. فَاجِرٌ ج فَاجِرُونَ وفُجَّارٌ. خَلِيعٌ. عَاصٍ(ي) ج عُصَاةٌ. مُنْشَقٌّ. مَارِقٌ. ٢. كِنَايَةٌ عَنْ إِقْطَاعِيٍّ بُولَنْدِيٍّ كَانَ يَهُودُ بُولَنْدَا يُقَدِّمُونَ لَهُ الضَّرَائِبَ لِإِرْضَائِهِ. جَائِرٌ. عَاتٍ(ي) ج عُتَاةٌ. ظَالِمٌ.

פָּרִיץ ז׳ (־צים) وَحْشٌ ج وُحُوشٌ. بَاطِشٌ. قَاسٍ(ي) ج قُسَاةٌ. פְּרִיץ חַיּוֹת حَيَوَانٌ مُفْتَرِسٌ. وَحْشٌ.

פְּרִיצָה נ׳ (־צות) ١. سَطْوٌ. سَرِقَةٌ. ٢. إِخْتِرَاقٌ. إِقْتِحَامٌ. פְּרִיצַת דֶּרֶךְ شَقُّ طَرِيقٍ. خُطْوَةٌ جَدِيدَةٌ جَبَّارَةٌ. تَطَوُّرٌ كَبِيرٌ (في المفاوضات، break through).

פְּרִיצוּת נ' فُجُورٌ. فِسْقٌ. فُسُوقٌ. دَعَارَةٌ. زِنًى. فَسَادٌ.

פָּרִיק ת' (פְּרִיקִים) سَهْلُ التَّفْكِيكِ. قَابِلٌ لِلتَّجْزِئَةِ. מִסְפָּר פָּרִיק عَدَدٌ قَابِلٌ لِلتَّحْلِيلِ إِلَى عَوَامِلِهِ الأَوَّلِيَّةِ.

פְּרִיק .En ז' (־קִים) סל' ١. غَرِيبُ الأَطْوَارِ. شَاذٌّ. ٢. هَاوٍ إِلَى حَدِّ الجُنُونِ.

פְּרִיקָה נ' (־קוֹת) ١. إِفْرَاغُ شِحْنَةٍ. تَفْرِيغٌ. ٢. تَحْلِيلٌ (الى العوامل الاولية). تَجْزِئَةٌ. ٣. تَفْكِيكُ مُتَفَجِّرَاتٍ. פְּרִיקַת עֹל مُرُوقٌ. عُقُوقٌ. شَقُّ عَصَا الطَّاعَةِ.

פְּרִיקוּת נ' قَابِلِيَّةُ التَّجْزِئَةِ. قَابِلِيَّةُ التَّحْلِيلِ (الى العوامل الاولية).

פְּרַיֵּר, פראייר Y תו"ז (־רִים) غَشِيمٌ لاَ يُدَافِعُ عَنْ حُقُوقِهِ.

פָּרִיר ת' (פְּרִירִים) قَابِلٌ لِلتَّفَتُّتِ. هَشٌّ. مُقَحْمَشٌ.

פְּרִירוּת נ' قَابِلِيَّةُ التَّفَتُّتِ.

פָּרִישׂ ת' (פְּרִישִׂים) قَابِلٌ لِلانْبِسَاطِ. مُمْكِنٌ فَرْشُهُ.

פְּרִישָׁה נ' (־שׁוֹת) ١. إِنْسِحَابٌ. إِعْتِزَالٌ. إِخْتِلاَءٌ. إِعْتِكَافٌ. إِنْزِوَاءٌ. ٢. إِعْتِزَالُ مَنْصِبٍ. إِسْتِعْفَاءٌ. כְּשֵׁם שֶׁקִּבַּלְתִּי שָׂכָר עַל הַדְּרִישָׁה, כָּךְ אֲנִי מְקַבֵּל שָׂכָר עַל הַפְּרִישָׁה مجازًا: رُبَّ سُكُوتٍ أَبْلَغُ مِنْ جَوَابٍ. إِذَا تَمَّ العَقْلُ نَقَصَ الكَلاَمُ.

פְּרִישָׂה נ' (־שׂוֹת) مَدٌّ. فَرْشٌ. ע' פְּרִיסָה.

פְּרִישׁוּת נ' ١. زُهْدٌ. تَزَهُّدٌ. تَقَشُّفٌ. تَبَتُّلٌ. تَعَبُّدٌ. تَصَوُّفٌ. פְּרִישׁוּת דֶּרֶךְ אֶרֶץ زُهْدٌ فِي النِّسَاءِ.

פְּרִישׂוּת נ' قَابِلِيَّةُ التَّمَدُّدِ (الانْبِسَاطِ). سُهُولَةُ الامْتِدَادِ.

פֵּרֵךְ פ' فَتَّتَ. سَحَقَ ـ سَحَنَ ـ. נִפְרַךְ ١. تَفَتَّتَ. تَحَطَّمَ. ٢. تَفَنَّدَ. دُحِضَ. رُفِضَ. פֵּרֵךְ فَتَّتَ. حَطَّمَ. הִתְפָּרֵךְ ١. تَفَتَّتَ. تَحَطَّمَ. ٢. تَفَنَّدَ. دُحِضَ. הִפְרִיךְ ١. دَحَضَ ـ. فَنَّدَ. نَقَضَ ـ. كَذَّبَ. ٢. كَسَّرَ. حَطَّمَ. הָפְרַךְ دُحِضَ. فُنِّدَ.

פֶּרֶךְ ז' إِجْهَادٌ. إِضْنَاءٌ. تَعْذِيبٌ. אֱגוֹז פֶּרֶךְ جَوْزٌ هَشٌّ. جَوْزٌ ذُو قِشْرَةٍ هَشَّةٍ. עֲבוֹדַת פֶּרֶךְ ١. عَمَلٌ شَاقٌّ. عَمَلٌ مُجْهِدٌ (مُرْهِقٌ). ٢. سُخْرَةٌ. عَمَلٌ بِالإِكْرَاهِ.

פִּרְפּוּס ז' (־סִים) ١. تَبَرُّجٌ. تَبَهْرُجٌ. تَجَمُّلٌ. ٢. نَزْعٌ. تَشَنُّجٌ. مُعَانَاةُ غُصَصِ المَوْتِ.

פִּרְפֵּס פ' ١. بَرَّجَ. بَهْرَجَ. خَضَبَ ـ. زَوَّقَ. زَيَّنَ. ٢. تَشَنَّجَ. فَرْفَرَ (الطائر عند ذبحه). מְפַרְפְּסִים זֶה אֶת זֶה يَتَمَادَحُونَ. يُطْرِي بَعْضُهُمْ بَعْضًا. הִתְפַּרְפֵּס تَبَرَّجَ. تَبَهْرَجَ. تَخَضَّبَ. تَصَنَّعَ. تَزَوَّقَ.

פָּרֹכֶת, פרוכת נ' (־רוֹכוֹת) ١. كُسْوَةٌ (في مكان مقدس). ٢. سِتَارَةٌ ج سُتُرٌ ومجازًا: بِسَاطٌ ج بُسُطٌ.

פְּרֶלוּד F ז' (־דִים) ١. في الموسيقى: مُقَدِّمَةٌ. تَقْسِيمٌ ج تَقَاسِيمُ. ٢. تَمْهِيدٌ. تَوْطِئَةٌ. بِدَايَةٌ.

פְּרֶלִימִינָרִי L ת' (־יִּים) قَبْلِيٌّ. تَمْهِيدِيٌّ. إِبْتِدَائِيٌّ ע' מֻקְדָּמִי.

פָּרָלֶלוֹגְרָם G ז' (־מִים) مُتَوَازِي الأَضْلاَعِ ע' מַקְבִּילִית.

פָּרָלֶלִי ת' (־יִּים) مُوَازٍ(ي). مُتَوَازٍ(ي). مُتَقَابِلٌ ע' מַקְבִּיל.

פָּרָלֶלִיּוּת נ' مُوَازَاةٌ. تَوَازٍ(ي). تَقَابُلٌ.

פָּרָלֶלִיזְם ז' ١. في الادب: زِوَاجٌ (تكرار المعنى) ע' הַקְבָּלָה. ٢. في الهندسة: تَوَازٍ(ي). مُوَازَاةٌ.

פַּרְלָמֶנְט .En ז' (־טִים) بَرْلَمَانٌ ج بَرْلَمَانَاتٌ. مَجْلِسُ الأُمَّةِ. مَجْلِسُ نُوَّابٍ. مَجْلِسُ عُمُومٍ (في بريطانيا). جَمْعِيَّةٌ وَطَنِيَّةٌ (في فرنسا). الكِنِيسِت (في اسرائيل).

פַּרְלָמֶנְטָרִי ת' (־יִּים) بَرْلَمَانِيٌّ. نِيَابِيٌّ.

פַּרְלָמֶנְטָרִיזְם ז' بَرْلَمَانِيَّةٌ. نِظَامٌ بَرْلَمَانِيٌّ. حُكْمٌ نِيَابِيٌّ.

פֵּרֵם פ' ١. فَتَقَ ـ. فَرَطَ ـ. ٢. فَرَمَ ـ. فَرَّمَ. قَطَّعَ. נִפְרַם إِنْفَتَقَ. إِنْفَرَمَ. إِنْفَرَطَ.

פָּרָמֶדִיק .En ז' (־קִים) رَجُلُ إِنْقَاذٍ صِحِّيٌّ. مُوَظَّفٌ صِحِّيٌّ دُرِّبَ عَلَى تَقْدِيمِ مُسَاعَدَاتٍ طِبِّيَّةٍ فِي حَالاَتِ الطَّوَارِئِ.

פּוֹרְמוּט ז' (־טִים) في الحواسيب: ١. صِيَاغَةُ الدِّيسْكِ لِكِتَابَةِ المَعْلُومَاتِ. ٢. تَصْمِيمُ قَالَبِ الدِّيسْكِ (من حيث اطار المستند والهوامش الخ، formatting).

פַּרְמֶזָן .It ז' جُبْنَةٌ إِيطَالِيَّةٌ صَلْبَةٌ مِنْ حَلِيبٍ قَلِيلِ الدَّسَمِ.

פָּרָמֶטֶר G ז' (־רִים) في الرياضيات: مُتَغَيِّرٌ ج مُتَغَيِّرَاتٌ. بَارَامِتْر (في الحاسوب ايضًا).

פְּרֶמְיָה L נ' (־יוֹת) ١. بَرِيم. مُكَافَأَةٌ ج مُكَافَآتٌ. مِنْحَةٌ ج مِنَحٌ. ٢. قِسْطُ تَأْمِينٍ ج أَقْسَاطٌ. ٣. أُجْرَةٌ إِضَافِيَّةٌ. عِلاَوَةٌ.

פְּרֶמְיֶרָה, פרמיירה F נ' (־רוֹת) لَيْلَةُ الافْتِتَاحِ ע' בְּכוֹרָה, הַצָּגַת בְּכוֹרָה.

פֶּרְמָנֶנְטִי L ת' (־יִּים) دَائِمٌ. دَائِمِيٌّ. ثَابِتٌ. مُسْتَمِرٌّ.

פַּרְמַצֶבְט G ז' (־טִים) صَيْدَلِيٌّ ע' רוֹקֵחַ.

פַּרְמָקוֹלוֹגְיָה G נ' في الطب: مَبْحَثُ الأَدْوِيَةِ.

פָרֶנְהַיְט, פרנהייט ז' فَهْرَنْهَايْت. مِحْرَارٌ تُقَاسُ بِوَاسِطَتِهِ الحَرَارَةُ فِي إِنْكِلْتِرَا وَأَمْرِيكَا (٣٧,٨ درجة مئوية تساوي ١٠٠ درجة فهرنهايت).

פָּרָנוֹאִיד G ז' (־דִים) بَارَانُوِيد. مَنْ يُعَانِي مِنْ جُنُونِ الاضْطِهَادِ أَوِ الارْتِيَابِ.

פָּרָנוֹיָה נ' جُنُونُ الاضْطِهَادِ. بَارَانُويَا (مرض عقلي).

פַּרְנוּס ז' إِعَالَةٌ. إِعَاشَةٌ. إِقَاتَةٌ.

פִּרְנֵס פ' ١. أَعَالَ. أَعَاشَ. رَزَقَ ـ. ٢. زَوَّدَ. مَدَّ ـ. أَمَدَّ. הִתְפַּרְנֵס ١. إِرْتَزَقَ. إِعْتَاشَ. إِقْتَاتَ عَلَى. تَكَسَّبَ.

פַּרְנָס ז' (־סִים) ١. رَاعٍ(ي). زَعِيمٌ ج زُعَمَاءُ. وَلِيٌّ ج أَوْلِيَاءُ. ٢. رَئِيسُ طَائِفَةٍ يَهُودِيَّةٍ. وَجِيهٌ ج وُجَهَاءُ. ٣. مُعِيلٌ. رَازِقٌ. אוֹי לוֹ לַדּוֹר שֶׁאַתָּה פַּרְנָסוֹ وَيْلٌ

לِلْجِيلِ الَّذِي يَقُودُهُ رَجُلٌ مِثْلُكَ. דּוֹר דּוֹר וּפַרְנָסָיו لِكُلِّ دَهْرٍ رِجَالٌ.

פַּרְנָסָה נ' (־סוֹת) ١. رِزْقٌ ج أَرْزَاقٌ. إِعَاشَةٌ. إِعَالَةٌ. ٢. صَنْعَةٌ. مِهْنَةٌ. تَسَبُّبٌ. קָשָׁה הַפַּרְנָסָה כִּפְלַיִם כַּלֵּדָה المَعِيشَةُ أَشَقُّ مِنَ الوِلَادَةِ ضِعْفَيْنِ. מִי שֶׁנּוֹתֵן חַיִּים יִתֵּן פַּרְנָסָה مَنْ أَعْطَى الحَيَاةَ يُعْطِي الرِّزْقَ. لَمْ يَخْلُقِ اللهُ مَخْلُوقًا يُضَيِّعُهُ.

פַּרְנָסוּת נ' زَعَامَةٌ. رِئَاسَةٌ ע' פַּרְנָס.

פְרַנְצִיסְקָנִי F תו"ז (־נִים, ־נִיּוֹת) فِرَنْسِيسْكَانِيٌّ (تابع لطريقة رهبانية).

פְרֶנְק Y תו"ז (־קִים) فِرَنْكِيٌّ (صفة ليهود اسبانيا لدى الاشكناز).

פְרַנְקוֹלִין ז' (־נִים) دُرَّاجَةٌ ج دُرَّاجٌ. أَبُو ضَبَّةٍ (طير، francolin).

פָּרַס פ' ١. قَطَعَ ـ بَضَعَ ـ شَرَحَ. كَسَرَ ـِ ومجازًا: وَزَّعَ. إِجْتَزَأَ. ٢. فَرَشَ ـُ بَسَطَ ـُ مَدَّ ـُ نَشَرَ ـُ. פָּרַס בִּשְׁלוֹם פְּלוֹנִי أَهْدَى سَلَامَهُ لِفُلَانٍ. سَلَّمَ عَلَيْهِ. נִפְרַס ١. كُسِرَ (الخبز). قُطِعَ. شُرِحَ. ٢. فُرِشَ. بُسِطَ. مُدَّ. نُشِرَ. הִתְפָּרֵס, נִתְפָּרֵס ١. في الجيش: إِنْتَشَرَ. تَهَيَّأَ بِتَشْكِيلَاتٍ. ٢. فُرِشَ. إِنْبَسَطَ. إِنْشَدَّ. הִפְרִיס ١. صَارَ لَهُ حَافِرٌ (حصان مثلا). ٢. سَارَ عَلَى حَوَافِرِهِ.

פֶּרֶס ז' (פְּרָסִים) عُقَيْبٌ. مُرْزَةٌ (طير يشبه النسر، vulture).

פָּרַס ש"פ إِيرَانُ. بِلَادُ الفُرْسِ (العَجَم).

פְּרָס ז' (־סִים) ١. جَائِزَةٌ ج جَوَائِزُ. مُكَافَأَةٌ ج مُكَافَآتٌ. ٢. جَزَاءٌ. أَجْرٌ. ثَوَابٌ. פְּרַס יִשְׂרָאֵל جَائِزَةُ إِسْرَائِيلَ (وهي اكبر جائزة في اسرائيل تمنحها وزارة المعارف والثقافة كل سنة للباحثين ورجال العلم والادباء والفنانين بناء على توصية من لجنة مختصة). פְּרַס נוֹבֶּל جَائِزَةُ نُوبِل (جائزة دولية كبيرة تمنحها كل سنة الاكاديمية الملكية السويدية لرجال امتازوا في العلوم والبحوث والادب والعمل من اجل السلام).

פַּרְסָה נ' (פְּרָסוֹת) ١. حَافِرٌ ج حَوَافِرُ. ظِلْفٌ ج أَظْلَافٌ. ٢. حِذْوَةٌ. نَعْلُ الفَرَسِ. حِذَاءٌ ج أَحْذِيَةٌ. ٣. سُنْبُكٌ ج سَنَابِكُ. ٤. مِقْيَاسُ طُولٍ يَبْلُغُ ٨٠٠٠ ذِرَاعٍ وَيُسَاوِي حَوَالَيْ ٤,٥ كم وَلَعَلَّهُ الفَرْسَخُ ج فَرَاسِخُ (وهو مقياس طول يبلغ ٨ كم او ١٢ الف ذراع).

פַרְסָה F נ' (־סוֹת) مَسْخَرَةٌ ج مَسَاخِرُ. مَهْزَلَةٌ ج مَهَازِلُ.

פִּרְסוּם ז' (־מִים) ١. نَشْرٌ. نَشْرَةٌ ج نَشَرَاتٌ. إِعْلَانٌ. بَيَانٌ. طَبْعٌ. تَرْوِيجٌ. ٢. شُهْرَةٌ. سُمْعَةٌ. رِكْلَام. פִּרְסוּמִים مَنْشُورَاتٌ. مَطْبُوعَاتٌ.

פִּרְסוּמַאי ז' (־מָאִים) مُقَاوِلُ إِعْلَانَاتٍ. مُوَظَّفُ إِعْلَانَاتٍ. مُعْلِنٌ. مُبَوِّبُ إِعْلَانَاتٍ.

פִּרְסוּמִי ת' (־מִיִּים) إِعْلَانِيٌّ. خَاصٌّ بِالنَّشْرِ أَوِ المَطْبُوعَاتِ. دِعَائِيٌّ. رِكْلَامِيٌّ.

פרסומת ע' פִּרְסֹמֶת.

פֶּרְסוֹנָה L נ' (־נוֹת) ١. شَخْصٌ ج أَشْخَاصٌ. ٢. شَخْصِيَّةٌ ج شَخْصِيَّاتٌ. פֶּרְסוֹנָה נוֹן־גְּרָטָה في الدبلوماسية: شَخْصِيَّةٌ غَيْرُ مَرْغُوبٍ فِيهَا.

פֶּרְסוֹנִיפִיקַצְיָה L נ' أَنْسَنَةٌ. تَجْسِيمٌ. تَشْخِيصٌ. إِضْفَاءُ مِيزَاتٍ إِنْسَانِيَّةٍ عَلَى الأَحْيَاءِ وَالجَمَادَاتِ ע' הַאֲנָשָׁה.

פֶּרְסוֹנָל ז' طَاقَمٌ ج طَوَاقِمُ. هَيْئَةُ مُسْتَخْدَمِينَ. جِهَازٌ إِدَارِيٌّ ע' סֶגֶל.

פֶּרְסוֹנָלִי ת' (־לִיִּים) ١. شَخْصِيٌّ. خُصُوصِيٌّ. خَاصٌّ. ٢. في الفلسفة: شَخْصَانِيٌّ.

פֶּרְסוֹנָלִיזְם L ז' في الفلسفة: الشَّخْصَانِيَّةُ (الرأي القائل بان للشخصية الذاتية قيمة عليا في التطور الحضاري).

פְּרֶסְטוֹ .It תה"פ في الموسيقى: سَرِيعٌ. بِسُرْعَةٍ.

פְּרֶסְטִיז'ָה F נ' هَيْبَةٌ. حَيْثِيَّةٌ. كَرَامَةٌ ע' יְקָרָה.

פַּרְסִי תו"ז (־סִים, ־סִיּוֹת) إِيرَانِيٌّ. فَارِسِيٌّ. عَجَمِيٌّ.

פִּרְסֵם פ' نَشَرَ ـُ أَعْلَنَ. أَذَاعَ. أَصْدَرَ بَيَانًا. أَشَاعَ. رَوَّجَ. פֻּרְסַם نُشِرَ. أُعْلِنَ. أُذِيعَ. أُشِيعَ. رُوِّجَ. הִתְפַּרְסֵם ١. إِنْتَشَرَ. تَمَّ نَشْرُهُ. أُعْلِنَ. أُذِيعَ. صَدَرَ ـُ أُشِيعَ. ٢. إِشْتَهَرَ. طَارَ (ذَاعَ) صِيتُهُ. ٣. عُرِفَ بِـ.

פִּרְסֹמֶת, פרסומת נ' (־סוֹמוֹת) ١. إِعْلَانٌ. نَشْرٌ. بَثٌّ. تَرْوِيجٌ. ٢. إِعْلَانٌ دِعَائِيٌّ. ٣. شُهْرَةٌ. صِيتٌ. رِكْلَام.

פֶּרְסְפֶּקְטִיבָה L נ' (־בוֹת) ١. رَسْمٌ مَنْظُورِيٌّ (تصور فيه الاجسام بابعاد تتناسب وابعاد الجسم). ٢. مجازًا: بُعْدٌ ج أَبْعَادٌ. تَأَمُّلٌ. إِسْتِشْفَافٌ. وِجْهَةُ نَظَرٍ. פֶּרְסְפֶּקְטִיבָה הִיסְטוֹרִית إِسْتِشْفَافُ التَّارِيخِ. نَظْرَةٌ تَارِيخِيَّةٌ.

פֶּרְסְפֶּקְטִיבִי ת' (־בִיִּים) مَنْظُورِيٌّ. تَأَمُّلِيٌّ. إِسْتِشْفَافِيٌّ.

פֶּרְסְפֶּקְס ז' دَابُوق (مادة بروتينية دبقة تستعمل في صناعة الزجاج البديل).

פְרֶסְקוֹ .It ז' ١. رَسْمٌ جِصِّيٌّ ע' תַּמְשִׁיחַ. ٢. نَوْعٌ مِنَ الأَقْمِشَةِ.

פְרֶסֶר Y תו"ז (־רִים) فَجْعَان. أَكُولٌ. نَهِمٌ.

פָּרַע פ' ١. تَرَكَ ـُ أَهْمَلَ. نَبَذَ ـِ ٢. إِعْتَدَى عَلَى. نَكَّلَ بِـ ٣. كَشَفَ ـِ (راسه). ٤. دَفَعَ ـَ سَدَّدَ. ٥. جَازَى. ٦. عَاقَبَ. פָּרַע אֶת הַמִּילָה قَلَبَ جِلْدَ القُلْفَةِ بَعْدَ الخِتَانِ. נִפְרַע ١. تُرِكَ. أُهْمِلَ. ٢. دُفِعَ. سُدِّدَ. ٣. إِسْتَحْصَلَ. إِسْتَرَدَّ دَيْنَهُ. ٤. إِنْتَقَمَ. إِقْتَصَّ مِنْ. נִפְרַע לוֹ מִן פְּלוֹנִי إِسْتَرَدَّ حَقَّهُ مِنْ فُلَانٍ. إِسْتَوْفَى. إِنْتَقَمَ مِنْهُ. הִתְפָּרֵעַ ١. عَرْبَدَ. إِعْتَدَى عَلَى. شَاغَبَ. هَاجَمَ. ٢. تَعَرْقَلَ. تَشَوَّشَ. تَعَطَّلَ. הִפְרִיעַ مَنَعَ ـَ حَالَ ـُ دُونَ. تَعَرَّضَ لِـ عَرْقَلَ. أَعَاقَ. أَخَلَّ بِـ شَاغَبَ. شَوَّشَ. أَزْعَجَ. عَاكَسَ. הֻפְרַע مُنِعَ. حِيلَ دُونَهُ. عُطِّلَ. أُعِيقَ. أُخِلَّ بِهِ.

פֶּרַע ז' ١. شَعْرُ الرَّأْسِ. ٢. شَعْرٌ مُتَشَعِّثٌ (مُتَلَبِّدٌ). ٣. تَشَعُّثٌ. تَلَبُّدٌ. ٤. خَرَابٌ. تَهَدُّمٌ. גִּדֵּל פֶּרַע أَطْلَقَ شَعْرَهُ (دون حلاقة).

פֵּרָעוֹן, פֵּירָעוֹן ז' (פֵּרְעוֹנוֹת) دَفْعٌ. تَسْدِيدٌ. وَفَاءُ الدَّيْنِ. יוֹם (מוֹעֵד) הַפֵּרָעוֹן يَوْمُ الاسْتِحْقَاقِ. تَأْرِيخُ اسْتِحْقَاقِ الدَّفْعِ.

פַּרְעוֹשׁ ז' (־שִׁים) بُرْغُوثٌ ج بَرَاغِيثُ.

פְּרָעוֹת נ"ר إِعْتِدَاءَاتٌ. حَوَادِثُ شَغَبٍ. مَذْبَحَةٌ. حَوَادِثُ دَمَوِيَّةٌ.

פֻּרְעָנוּת, פּוּרְעָנוּת נ' (־נֻיּוֹת) شِدَّةٌ ج شَدَائِدُ. بَلِيَّةٌ ج بَلَايَا. نَكْبَةٌ ج نَكَبَاتٌ. فَاجِعَةٌ ج فَوَاجِعُ. خَطْبٌ جَلَلٌ. كَارِثَةٌ ج كَوَارِثُ. מִדַּת פֻּרְעָנוּת بِأَقْصَى العُقُوبَاتِ. بِأَقْسَى أَحْكَامِ القَانُونِ.

פָּרַף פ' شَلَّ ـُ (الثوب). خَاطَ ـِ

פֶּרֶף ז' شَلٌّ. لَفْقٌ. تَخْيِيطٌ. خِيَاطَةٌ. رَبْطٌ.

פַּרְפּוּמֶרְיָה F נ' (־יוֹת) مَعْطَرَةٌ ج مَعَاطِرُ ע' תַּמְרוּקִיָּה.

פִּרְפּוּר ז' (־רִים) تَشَنُّجٌ. فَرْفَرَةُ الْمُشْرِفِ عَلَى الْمَوْتِ. نَزْعٌ. إِنْتِفَاضَةُ الْمَوْتِ.

פַּרְפּוֹרְטוֹר L ז' (־רִים) خَرَّامَةٌ ע' מְנַקֵּב.

פַּרְפּוֹרַצְיָה נ' تَخْرِيمٌ. صُنْعُ ثُقُوبٍ.

פָּרָפִין L ז' ١. بَرَافِينٌ. بَارَافِين. ٢. شَمْعُ البَرَافِينِ.

פְּרֶפִיקְס L ז' (־סִים) بَادِئَةٌ بِاللَّاتِينِيَّةِ (تُضاف الى بداية كلمة).

פֶּרְפֶקְצְיוֹנִיזְם L ז' الكَمَالِيَّةُ. كَمَالٌ. التَّطَلُّعُ إِلَى الكَمَالِ.

פֶּרְפֶקְצְיוֹנִיסְט ז' (־טִים) مُتَطَلِّعٌ إِلَى الكَمَالِ. مُنَفِّذٌ بِأَقْصَى الكَمَالِ.

פָּרָפְּסִיכוֹלוֹגְיָה נ' عِلْمُ النَّفْسِ غَيْرُ الحِسِّيِّ. عِلْمُ خَوَارِقِ اللَّاشُعُورِ وَالغَيْبِيَّاتِ (مثل توارد الخواطر ومناجاة الارواح).

פַּרְפַּר ז' (־פָּרִים) ١. فَرَاشَةٌ ج فَرَاشٌ وَفَرَاشَاتٌ. فَرْفُورٌ. ٢. كِنَايَةٌ عَنْ غَيْرِ الْمُخْلِصِ مِنَ الأَزْوَاجِ. פַּרְפַּר לַיְלָה كِنَايَةٌ عَمَّنْ يَذْهَبُ لِلنَّوْمِ فِي سَاعَةٍ مُتَأَخِّرَةٍ. שְׂחִיַּת פַּרְפַּר في الرياضة: سِبَاحَةُ الفَرَاشَةِ. יֵשׁ לוֹ פַּרְפָּרִים בָּרֹאשׁ מט' خَيَالِيٌّ. يَحْلُمُ فِي أُمُورٍ غَيْرِ وَاقِعِيَّةٍ.

פִּרְפֵּר פ' ١. فَرْفَرَ. إِنْتَفَضَ (انتفاضة الموت). نَازَعَ. تَشَنَّجَ. كَابَدَ سَكَرَاتِ الْمَوْتِ. ٢. رَفْرَفَ (بجناحيه). حَرَّكَ. خَفَقَ ـِ. פִּרְפֵּר בֵּין הַחַיִּים וּבֵין הַמָּוֶת نَازَعَ بَيْنَ الحَيَاةِ وَالْمَوْتِ. פִּרְפְּרָה נַפְשׁוֹ مجازًا: تَخَبَّطَ. تَلَبَّطَ. إِحْتَارَ. הִתְפַּרְפֵּר ١. إِرْتَعَدَ. تَشَنَّجَ. إِنْتَفَضَ. ٢. تَهَرَّبَ. إِنْسَلَّ. تَمَلَّصَ. ٣. عَرْبَدَ. لَا يَخْلُصُ لِزَوْجَتِهِ.

פַּרְפְּרָאוֹת ע' פַּרְפֶּרֶת.

פָּרָפְרָזָה G נ' (־זוֹת) ١. تَفْسِيرٌ. تَبَسُّطٌ فِي الشَّرْحِ. التَّعْبِيرُ عَنْ مَعْنَى قِطْعَةٍ أَدَبِيَّةٍ بِتَعَابِيرَ مُشْبِهَةٍ مُسَطَّحَةٍ. ٢. في الموسيقى: إِعْدَادُ تَأْلِيفٍ بِإِضَافَةِ زَخْرَفَةٍ مُوسِيقِيَّةٍ.

פְּרֶפָּרָט L ז' (־טִים) مُسْتَحْضَرٌ طِبِّيٌّ ج مُسْتَحْضَرَاتٌ ע' תַּכְשִׁיר.

פַּרְפָּרִי ת' (־רִיִּים) فَرَاشِيٌّ. كَالفَرَاشَةِ.

פַּרְפֶּרֶת נ' (־פְּרָאוֹת) ١. إِدَامُ الطَّعَامِ (مع الخبز). ٢. عُقْبَةٌ (ما يؤخذ من حلوى بعد الوجبة). ٣. طَرِيفَةٌ ج طَرَائِفُ. شَذَرَاتٌ (مفرد: شَذَرَةٌ).

פָּרַץ פ' ١. خَرَقَ ـِ. إِخْتَرَقَ. نَفَذَ ـُ. إِقْتَحَمَ. إِنْطَلَقَ. ٢. كَسَرَ ـِ. حَطَمَ. هَدَمَ ـِ. ٣. سَطَا ـُ. سَرَقَ ـِ. فَشَّ ـُ (الاقفال). ٤. تَجَاوَزَ. إِمْتَدَّ. إِنْتَشَرَ. تَفَشَّى. ٥. إِنْفَجَرَ (ضاحكًا او باكيًا). ثَارَ ـُ. إِنْبَجَسَ (ماء). إِنْبَثَقَ. ٦. نَشِبَ ـَ (حرب). شَبَّ ـُ (نار). פָּרַץ בִּבְכִי إِنْفَجَرَ بَاكِيًا. أَجْهَشَ فِي البُكَاءِ. פָּרַץ גְּבוּל (גָּדֵר) تَجَاوَزَ الحَدَّ. تَجَاوَزَ الْمَدَى. إِنْتَهَكَ حُرْمَةً. أَخَلَّ بِالنِّظَامِ. تَطَاوَلَ عَلَى. פָּרַץ אֶת הַדֶּלֶת إِقْتَحَمَ (خَلَعَ ـَ) البَابَ. פָּרַץ אֶת הַחוֹמָה إِقْتَحَمَ السُّورَ. إِخْتَرَقَ الحِصْنَ. פָּרַץ בִּצְחוֹק إِنْفَجَرَ ضَاحِكًا. أَغْرَبَ فِي الضَّحِكِ. נִפְרַץ ١. إِنْكَسَرَ. أُقْتُحِمَ. تَحَطَّمَ. فُتِحَتْ فِيهِ ثُغْرَةٌ. ٢. سُرِقَ. إِنْفَشَّ (قفل). ٣. تَفَشَّى. إِنْتَشَرَ. חָזוֹן נִפְרָץ ظَاهِرَةٌ مَأْلُوفَةٌ (عَادِيَّةٌ). أَمْرٌ شَائِعٌ. הִתְפָּרֵץ ١. إِخْتَرَقَ. إِقْتَحَمَ. إِنْدَفَعَ. ٢. عَصَى ـِ. ٣. إِنْفَجَرَ. إِنْبَجَسَ. ٤. إِحْتَدَمَ غَضَبًا. كَانَ فِي سَوْرَةٍ مِنْ.

פֶּרֶץ ז' (פְּרָצִים) ١. ثُغْرَةٌ ج ثُغَرَاتٌ. ثُلْمَةٌ. خَلَلٌ. فَتْقٌ ج فُتُوقٌ. شَقٌّ ج شُقُوقٌ. ٢. مجازًا: كَارِثَةٌ ج كَوَارِثُ. ٣. سَيْلٌ عَارِمٌ. تَيَّارٌ جَارِفٌ ج تَيَّارَاتٌ. פֶּרֶץ עָנָן الوَابِلُ. زَخَّةٌ قَوِيَّةٌ مِنَ الْمَطَرِ الْمُفَاجِئِ ע' שֶׁבֶר, שֶׁבֶר עָנָן. אֵין פֶּרֶץ וְאֵין צְוָחָה لَا مِنْ مُعْتَدٍ وَلَا مِنْ مُسْتَغِيثٍ. أَمْنٌ وَسَلَامٌ لِلْجَمِيعِ. עָמַד בַּפֶּרֶץ وَقَفَ كَالسَّدِّ الْمَنِيعِ. إِنْبَرَى لِلذَّوْدِ عَنْ. دَافَعَ عَنْ. הַר פְּרָצִים بُرْكَانٌ ثَائِرٌ. רוּחַ פְּרָצִים تَيَّارٌ هَوَائِيٌّ.

פְּרֶצֶדֶנְט L ז' (־טִים) سَابِقَةٌ ע' תַּקְדִּים.

פִּרְצָה נ' (פְּרָצוֹת) ١. ثُغْرَةٌ ج ثُغَرَاتٌ. فَجْوَةٌ ج فَجَوَاتٌ. فَتْحَةٌ ج فَتَحَاتٌ. ٢. كَارِثَةٌ ج كَوَارِثُ. ٣. نُقْطَةُ ضَعْفٍ. مَطْعَنٌ ج مَطَاعِنُ. פִּרְצָה קוֹרֵאת לַגַּנָּב مجازًا: الْمَالُ السَّائِبُ يُعَلِّمُ السَّرِقَةَ.

פַּרְצוּף G ז' (־פִים) ١. وَجْهٌ ج وُجُوهٌ. مُحَيًّا. سَحْنَةٌ ج سَحَنَاتٌ. ٢. صُورَةٌ ج صُوَرٌ. شَكْلٌ ج أَشْكَالٌ. ٣. شَخْصٌ مَا. مَخْلُوقٌ. פַּרְצוּף חָמוּץ وَجْهٌ يَنُمُّ عَنِ الامْتِعَاضِ. פַּרְצוּף עָלוּב מט' صُعْلُوكٌ ج صَعَالِيكُ. مَسْخٌ. دَمِيمٌ. חָכְמַת הַפַּרְצוּף عِلْمُ الفِرَاسَةِ. עָשָׂה פַּרְצוּפִים عَوَّجَ وَجْهَهُ. أَوْمَأَ بِوَجْهِهِ. لَوَى بُوزَهُ.

פַּרְצוּפוֹן ז' (־נִים) ١. وَجْهٌ صَغِيرٌ. ٢. مَخْلُوقٌ صَغِيرٌ. صُعْلُوكٌ.

פַּרְצוּפִי ת' (־פִיִּים) وَجْهِيٌّ. مَا يَخُصُّ قَسَمَاتِ الوَجْهِ. דּוּ־פַּרְצוּפִי ذُو وَجْهَيْنِ. مُنَافِقٌ. مُرَاءٍ(ي).

פַּרְצוּפִיּוּת נ' وَجْهِيَّةٌ. דּוּ־פַּרְצוּפִיּוּת نِفَاقٌ. رِيَاءٌ. مُوَارَبَةٌ.

פְּרַצְלַצְיָה .En נ' (־יוֹת) فَرْزٌ. تَقْسِيمٌ (عقارات الى قسائم).

פָּרַק פ׳ أَفْرَغَ (شحنة). أَنْزَلَ عَنْ. פָּרַק עֹל خَرَجَ عَنْ. عَقَّ - شَقَّ عَصَا الطَّاعَةِ. خَلَعَ العِذَارَ. נִפְרַק أُفْرِغَ. أُنْزِلَ الحِمْلُ. פֵּרֵק ١. فَصَلَ - قَطَعَ. حَطَّمَ. ٢. نَزَعَ - السِّلَاحَ عَنْ. جَرَّدَ عَنْ. ٣. أَفْرَغَ. أَنْزَلَ. ٤. حَلَّلَ (مسألة حسابية). فَكَّ - فَكَّكَ جِهَازًا. فَسَخَ - ٥. كَسَرَ. ٦. حَلَّ (شركة). صَفَّى. פֵּרֵק מִקְשָׁע חֹמֶר נֶפֶץ فَكَّكَ القُنْبُلَةَ النَّاسِفَةَ. أَبْطَلَ مَفْعُولَهَا. פֵּרֵק מִסְפָּר לְגוֹרְמִים حَلَّلَ عَدَدًا إِلَى عَوَامِلِهِ الأَوَّلِيَّةِ. פֵּרֵק סְחוֹרָה أَفْرَغَ البِضَاعَةَ. أَنْزَلَ السِّلْعَةَ (من سفينة). פֵּרֵק אוֹתוֹ מִנִּשְׁקוֹ جَرَّدَهُ عَنْ سِلَاحِهِ. نَزَعَ عَنْهُ سِلَاحَهُ. פֹּרַק ١. أُفْرِغَ. أُنْزِلَ. ٢. نُزِعَ عَنْ. جُرِّدَ عَنْ. ٣. حُلِّلَ. فُصِلَ. تَفَكَّكَ. ٤. صُفِّيَ. הִתְפָּרֵק ١. تَجَرَّدَ عَنْ. نَزَعَ - ومجازا: رَوَّحَ عَنْ نَفْسِهِ. سَرَّى عَنْ نَفْسِهِ. ٢. تَحَلَّلَ. تَفَكَّكَ. تَفَكَّكَتْ أَوْصَالُهُ. إِنْفَصَلَ. تَهَرَّأَ. تَفَرَّقَ. إِنْفَرَطَ.

פֶּרֶק ז׳ (פְּרָקִים) ١. فَصْلٌ ج فُصُولٌ. بَابٌ (في كتاب) ج أَبْوَابٌ. أَصْحَاحٌ (في اسفار التوراة). ٢. مَفْصِلٌ ج مَفَاصِلُ. ٣. في النبات: عُقْدَةٌ ج عُقَدٌ. ٤. مَوْسِمٌ ج مَوَاسِمُ. فَصْلٌ ج فُصُولٌ. ٥. فِقْرَةٌ ج فِقْرَاتٌ (فَقَرَاتٌ). بَنْدٌ ج بُنُودٌ. ٦. سِنُّ البُلُوغِ. رُشْدٌ. פֶּרֶק זְמַן رَدَحٌ مِنَ الزَّمَنِ. مُدَّةٌ ج مُدَدٌ. فَتْرَةٌ ج فَتَرَاتٌ. פֶּרֶק הַיָּד رُسْغٌ ج أَرْسَاغٌ. مَفْصِلُ اليَدِ. פֶּרֶק הַשָּׁלוֹם فَصْلُ السَّلَامِ (آخر فصول التلمود). פְּרָקִים נִבְחָרִים مُخْتَارَاتٌ. فُصُولٌ مُخْتَارَةٌ. قِطَعٌ مُخْتَارَةٌ. פִּרְקֵי אָבוֹת كِتَابُ الآبَاءِ ע׳ אָב. פִּרְקֵי הַשָּׁנָה فُصُولُ السَّنَةِ. مَوَاسِمُ السَّنَةِ. דַּלֶּקֶת פְּרָקִים في الطب: دَاءُ (إِلْتِهَابُ) المَفَاصِلِ. רָאשֵׁי פְּרָקִים رُؤُوسُ أَقْلَامٍ. خُطُوطٌ عَرِيضَةٌ. לִפְרָקִים بَيْنَ حِينٍ وَآخَرَ. فِي أَوْقَاتٍ مُتَبَاعِدَةٍ. آنًا فَآنًا. הִגִּיעַ לְפִרְקוֹ شَبَّ عَنِ الطَّوْقِ. بَلَغَ أَشُدَّهُ. بَلَغَ سِنَّ الرُّشْدِ. הוֹרִיד מֵעַל הַפֶּרֶק رَفَعَ (حَذَفَ) مِنْ جَدْوَلِ الأَعْمَالِ. עַל הַפֶּרֶק فِي جَدْوَلِ الأَعْمَالِ. عَلَى بِسَاطِ البَحْثِ. עָמַד עַל הַפֶּרֶק أُدْرِجَ فِي جَدْوَلِ الأَعْمَالِ. وُضِعَ عَلَى بِسَاطِ البَحْثِ. פָּתַח פֶּרֶק חָדָשׁ ב- مجازا: بَدَأَ عَهْدًا جَدِيدًا. فَتَحَ صَفْحَةً جَدِيدَةً. יֵשׁ לְלַמֵּד אוֹתוֹ פֶּרֶק يَجِبُ تَلْقِينُهُ دَرْسًا (لَنْ يَنْسَاهُ).

פַּרְק .En ז׳ (־קִים) حَدِيقَةٌ عَامَّةٌ. مُنْتَزَهٌ ج مُنْتَزَهَاتٌ ע׳ גַּן, גַּן צִבּוּרִי.

פְרַק F ז׳ (־קִים) فْرَاك (رداء رسمي للاحتفالات).

פִּרְקֵד פ׳ بَطَحَ - مَدَّدَ (على قفاه). أَلْقَى. طَرَحَ - הִתְפַּרְקֵד إِسْتَلْقَى (على قفاه). إِنْبَطَحَ. تَمَدَّدَ عَلَى ظَهْرِهِ.

פְּרַקְדָּן תה״פ مُنْبَطِحٌ. مُنْسَرِحٌ. مُسْتَلْقٍ عَلَى قَفَاهُ.

פַּרְקֵט F ז׳ (־טִים) خَشَبُ البَارْكِيه. نَجَائِرُ صَغِيرَةٌ مَصْقُولَةٌ تُلْصَقُ لِتَغْطِيَةِ أَرْضِيَّةِ الغُرَفِ.

פְּרַקְטִי G ת׳ (־טִיִּים) ١. عَمَلِيٌّ. تَطْبِيقِيٌّ. فِعْلِيٌّ. ٢. صَالِحٌ لِلاسْتِعْمَالِ.

פְּרַקְטִיוּת נ׳ تَطْبِيقِيَّةٌ ע׳ מַעֲשִׂיּוּת.

פְּרַקְטִיקָה נ׳ مِرَانٌ. تَمَرُّسٌ. مُمَارَسَةٌ. تَطْبِيقٌ.

פַּרְקִינְסוֹן .En ז׳ في الطب: بَارْكِنْسُون. الشَّلَلُ الرَّعَاشِيُّ ע׳ רַעֶשֶׁת. חֹק פַּרְקִינְסוֹן قَانُونُ بَارْكِنْسُون القَائِلُ: كُلَّمَا ازْدَادَتِ الأَجْهِزَةُ الاقْتِصَادِيَّةُ زَادَ عَدَدُ المُسْتَخْدَمِينَ وَكُلَّمَا ازْدَادَتِ الدُّخُولُ ازْدَادَتِ النَّفَقَاتُ.

פְּרַקְלִיט G ז׳ (־טִים) ١. مُحَامٍ(ي). مُحَامِي الدِّفَاعِ. مُتَرَافِعٌ. ٢. مُدَّعٍ(ي). פְּרַקְלִיט הַמְּדִינָה المُدَّعِي العَامُّ. النَّائِبُ العَامُّ.

פְּרַקְלִיטוּת נ׳ ١. مُحَامَاةٌ. دِفَاعٌ. مُرَافَعَةٌ. ٢. نِيَابَةٌ. إِدِّعَاءٌ عَامٌّ. פְּרַקְלִיטוּת הַמְּדִינָה النِّيَابَةُ العَامَّةُ. الادِّعَاءُ العَامُّ.

פְּרַקְמַטְיָה G נ׳ سِلْعَةٌ ج سِلَعٌ. تِجَارَةٌ. עָשָׂה פְּרַקְמַטְיָה مَارَسَ التِّجَارَةَ. زَاوَلَ مِهْنَةَ التِّجَارَةِ.

פֻּרְקָן, פּוּרְקָן ז׳ ١. خَلَاصٌ. فِدَاءٌ. ٢. مُنْفَسٌ. مُتَنَفَّسٌ. تَرْوِيحٌ عَنِ النَّفْسِ. מָצָא פֻּרְקָן وَجَدَ مُتَنَفَّسًا لِـ. رَوَّحَ عَنْ. فَشَّ عَنْ قَلْبِهِ.

פַּרְקָן ז׳ (־נִים) في النبات: أُشْنَانٌ (saltwort) ע׳ מַלְחִית.

פְּרַקְצְיָה L נ׳ (־יוֹת) جَنَاحٌ (في حزب) ج أَجْنِحَةٌ. فِئَةٌ ج فِئَاتٌ.

(פרר) הֵפֵר פ׳ نَكَثَ - نَقَضَ - خَرَقَ - أَخَلَّ بِـ. أَخْلَفَ. خَانَ - العَهْدَ. فَسَخَ - أَبْطَلَ. أَلْغَى. הֵפֵר הַבְטָחָתוֹ نَكَثَ بِوَعْدِهِ. نَقَضَ عَهْدَهُ. أَخَلَّ بِوَعْدِهِ. הֵפֵר אֶת הַחוֹזֶה نَقَضَ (فَسَخَ) العَقْدَ. הֵפֵר אֶת הַחֹק خَرَقَ (خَالَفَ) القَانُونَ. הֵפֵר אֶת הַסֵּדֶר أَخَلَّ بِالنِّظَامِ. הוּפַר خُرِقَ. نُقِضَ. أُخِلَّ. فُسِخَ. פּוֹרֵר ١. فَتَّتَ. هَشَّمَ. دَقَّ - نَعَّمَ. ٢. فَسَخَ. قَوَّضَ. פּוֹרַר تَفَتَّتَ. تَهَشَّمَ. إِنْدَقَّ. הִתְפּוֹרֵר ١. تَفَتَّتَ. تَهَشَّمَ. ٢. تَقَوَّضَ. تَفَسَّخَ. تَهَرَّأَ.

פְּרֶרוֹגָטִיבָה L נ׳ (־בוֹת) ١. إِمْتِيَازٌ. أَفْضَلِيَّةٌ. مِيزَةٌ. ٢. حَقُّ الأَوْلَوِيَّةِ.

פָּרַשׁ פ׳ ١. إِعْتَزَلَ. إِبْتَعَدَ. إِعْتَكَفَ. إِخْتَلَى. إِنْزَوَى. تَنَحَّى عَنْ. إِنْسَحَبَ عَنْ. ٢. إِعْتَزَلَ الخِدْمَةَ. إِسْتَعْفَى. פָּרַשׁ לְקֶרֶן זָוִית إِنْتَبَذَ نَاحِيَةً. إِنْتَحَى جَانِبًا. אַל תִּפְרֹשׁ מִן הַצִּבּוּר لَا تَعْزِلْ نَفْسَكَ عَنِ النَّاسِ ومجازا: حَشْرٌ مَعَ النَّاسِ عِيدٌ. السَّوْدَدُ مَعَ السَّوَادِ. פֵּרֵשׁ ١. شَرَحَ - فَسَّرَ. أَوْضَحَ. بَيَّنَ. أَوَّلَ. ٢. عَلَّقَ عَلَى. عَقَّبَ. פֹּרַשׁ أُوضِحَ. أُبِينَ. شُرِحَ. فُسِّرَ. أُوِّلَ. שֵׁם הַמְּפֹרָשׁ ע׳ מְפֹרָשׁ. הִתְפָּרֵשׁ إِتَّضَحَ. تَبَيَّنَ. بَانَ - شُرِحَ. فُسِّرَ. تَأَوَّلَ. הִפְרִישׁ ١. خَصَّصَ. رَصَدَ - مَبْلَغًا. إِعْتَمَدَ. عَيَّنَ. ٢. أَفْرَدَ. حَدَّدَ. ٣. أَبْعَدَ. نَحَّى عَنْ. عَزَلَ - ٤. أَفْرَزَ إِفْرَازَاتٍ. הֻפְרַשׁ ١. أُفْرِدَ. عُزِلَ. نُحِّيَ جَانِبًا. رُصِدَ. أُعْتُمِدَ. ٢. أُخْرِجَ. أُفْرِزَ.

פָּרַשׂ פ׳ نَشَرَ - فَرَشَ - بَسَطَ - مَدَّ - ע׳ פֵּרַס. פָּרַשׂ כְּנָפָיו עַל- شَمَلَ بِرِعَايَتِهِ. ضَوَى تَحْتَ لِوَائِهِ. ضَمَّ تَحْتَ كَنَفِهِ. נִפְרַשׂ نُشِرَ. فُرِشَ. بُسِطَ. הִתְפָּרֵשׂ ١. إِمْتَدَّ. إِنْتَشَرَ. إِنْبَسَطَ. تَوَزَّعَ. ٢. في الجيش: إِتَّخَذَ مَوَاقِعَ.

פָּרָשׁ ז׳ (־שִׁים) ١. خَيَّالٌ ج خَيَّالَةٌ. فَارِسٌ ج فَوَارِسُ وفُرْسَانٌ. ٢. في القرون

الوسطى: فَارِسٌ بَطَلٌ. חֵיל פָּרָשִׁים سِلَاحُ الخَيَّالَةِ. سِلَاحُ الفُرْسَانِ. السَّوَارِي.

פֶּרֶשׁ ז' إِفْرَازَاتُ المَعِدَةِ (لدى الحيوان).

פָּרָשָׁה נ' (־שׁוֹת, ־שִׁיּוֹת) ١. قَضِيَّةٌ ج قَضَايَا. ٢. فَصْلٌ ج فُصُولٌ. في التوراة: أَصْحَاحٌ. سِفْرٌ ج أَسْفَارٌ. في القرآن: سُورَةٌ ج سُوَرٌ. ٣. قِصَّةٌ ج قِصَصٌ. حِكَايَةٌ ج حِكَايَاتٌ. פָּרָשָׁה סְתוּמָה مَسْأَلَةٌ مُبْهَمَةٌ. قَضِيَّةٌ غَيْرُ مَفْهُومَةٍ. פָּרָשַׁת דְּרָכִים ١. مُفْتَرَقُ طُرُقٍ. مَفْرِقُ طُرُقٍ ج مَفَارِقُ. تَقَاطُعُ طُرُقٍ. ٢. مجازًا: حَيْرَةٌ بَيْنَ اتِّجَاهَيْنِ. وَقْفَةُ تَرَدُّدٍ. ٣. نُقْطَةُ تَحَوُّلٍ. פָּרָשַׁת מַיִם حَوْضُ نَهْرٍ. קַו פָּרָשַׁת הַמַּיִם خَطُّ تَقْسِيمِ المِيَاهِ ومجازًا: الحَدُّ الفَاصِلُ. פָּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ الفَصْلُ الأُسْبُوعِيُّ الَّذِي يُتْلَى فِي الكَنِيسِ يَوْمَ السَّبْتِ. סְמִיכוּת פָּרָשִׁיּוֹת تَقَارُبُ قَضِيَّتَيْنِ الوَاحِدَةِ مِنَ الأُخْرَى. עֵרוּב פָּרָשִׁיּוֹת تَدَاخُلُ أُمُورٍ. تَشَابُكُ قَضَايَا.

פָּרָשׁוּת נ' فُرُوسِيَّةٌ. (فَنُّ) رُكُوبِ الخَيْلِ.

פַּרְשִׁיָּה, פרשייה נ' (־יּוֹת) ١. قَضِيَّةٌ مُثِيرَةٌ (تستدعي انتباه الجمهور). ٢. قِصَّةٌ ج قِصَصٌ. حِكَايَةٌ ج حِكَايَاتٌ. פַּרְשִׁיַּת אֲהָבִים قِصَّةُ حُبٍّ (غَرَامٍ). غَرَامِيَّاتٌ.

פַּרְשָׁן ז' (־נִים) ١. مُعَلِّقٌ. مُعَقِّبٌ (على الانباء). ٢. شَارِحٌ. مُفَسِّرٌ. مُؤَوِّلٌ.

פִּרְשֵׁן ١. عَلَّقَ. عَقَّبَ (على الانباء). ٢. شَرَحَ. فَسَّرَ.

פַּרְשָׁנוּת נ' ١. تَعْلِيقٌ ج تَعْلِيقَاتٌ. تَعْقِيبٌ. ٢. شَرْحٌ ج شُرُوحٌ. تَفْسِيرٌ ج تَفَاسِيرُ.

פַּרְשָׁנִי ת' (־יִּים) تَفْسِيرِيٌّ. شَرْحِيٌّ. إِيضَاحِيٌّ. تَأْوِيلِيٌّ.

פְּרָת A ש"פ نَهْرُ الفُرَاتِ (في العراق).

פַּרְתָּא Ar. נ' بَعْضٌ مِنْ. شَيْءٌ مِنْ. נֶחָמָה פַּרְתָּא بَعْضُ العَزَاءِ.

פַּרְתְּיוֹן ז' بَارَاثْيُون (سائل سامّ مبيد للحشرات).

פֶּשָׁה, פָּאשָׁה T ז' بَاشَا ج بَاشَوَاتٌ (لقب تركي رفيع).

פָּשָׂה פ' فَشَا ـُ. تَفَشَّى. سَرَى ـِ. إِنْتَشَرَ. شَاعَ ـِ.

פָּשׁוּט ת' (פְּשׁוּטִים) ١. بَسِيطٌ. يَسِيرٌ. سَهْلٌ. ٢. عَادِيٌّ. إِعْتِيَادِيٌّ. مَأْلُوفٌ. ٣. خَشِنٌ ج خِشَانٌ. سَاذَجٌ ج سُذَّجٌ. جَافٍ(ي) ج جُفَاةٌ. ٤. مُسْتَقِيمٌ. غَيْرُ مُعْوَجٍّ. ٥. مَبْسُوطٌ. مُنْبَسِطٌ. مُمْتَدٌّ. ٦. مَنْزُوعٌ (ثوب مثلًا). مَخْلُوعٌ. ٧. תה"פ بِبَسَاطَةٍ. بِكُلِّ بَسَاطَةٍ. دُونَ تَكَلُّفٍ. פְּשׁוּטוֹת תה"פ بِكُلِّ بَسَاطَةٍ. دُونَ تَكَلُّفٍ. פְּשׁוּטֵי עַם عَامَّةُ النَّاسِ. بُسَطَاءُ. לָשׁוֹן פְּשׁוּטָה لُغَةٌ اعْتِيَادِيَّةٌ بَسِيطَةٌ. لُغَةٌ عَدِيمَةُ التَّكَلُّفِ. מִשְׁפָּט פָּשׁוּט في القواعد: جُمْلَةٌ بَسِيطَةٌ. שֶׁבֶר פָּשׁוּט في الحساب: كَسْرٌ بَسِيطٌ (الكسر الذي يتكون من عدد بسيط في الصورة والقاعدة).

פְּשׁוּט · ظَاهِرٌ. المَعْنَى الظَّاهِرُ ע' פְּשָׁט. פְּשׁוּטוֹ כְּמַשְׁמָעוֹ بِالمَعْنَى المُجَرَّدِ لِلْكَلِمَةِ. بِكُلِّ مَعْنَى الكَلِمَةِ. פְּשׁוּטוֹ שֶׁל דָּבָר كَمَا هُوَ. الأَمْرُ كَمَا هُوَ عَلَيْهِ. אֵינוֹ יוֹצֵא מִידֵי פְּשׁוּטוֹ لَا يَخْرُجُ عَنْ نِطَاقِ مَعْنَاهُ الظَّاهِرِ. لَا يَقْبَلُ التَّأْوِيلَ.

פִּשּׁוּט, פישוט ז' (־טִים) ١. تَبْسِيطٌ. تَسْهِيلٌ. ٢. بَسْطٌ. مَدٌّ.

פִּשּׁוּל, פישול A ז' (־לִים) فَشَلٌ. تَقْصِيرٌ.

פִּשּׂוּק, פישוק ז' (־קִים) فَشْخٌ. فَرْدٌ. فَرْجٌ. فَتْحٌ (الرجلين).

פִּשּׁוּר, פישור ז' (־רִים) تَوَسُّطٌ. تَوْفِيقٌ بَيْنَ. مُصَالَحَةٌ. تَسْوِيَةٌ.

פִּשּׁוֹשׁ Ar. ז' (־שׁוֹת) ١. دُخْلَةٌ (طائر صغير مغرد، warbler). ٢. فَسْفُوس (صفة للولد الصغير تحببًا).

פָּשַׁט פ' ١. خَلَعَ ـَ. نَزَعَ ـِ. قَلَعَ ـَ مَلَابِسَهُ. شَلَحَ ـَ. تَعَرَّى. سَلَخَ ـُ (الجلد). ٢. مَدَّ ـُ. بَسَطَ ـُ. مَطَّ. ٣. غَزَا ـُ. أَغَارَ عَلَى. هَاجَمَ. ٤. سَرَى ـِ. تَفَشَّى. شَاعَ ـِ. إِنْتَشَرَ. تَغَلْغَلَ. دَبَّ ـِ. פָּשַׁט יָד بَسَطَ يَدَهُ. مَدَّ يَدَهُ ومجازًا: إِسْتَعْطَى. كَدَى. إِسْتَجْدَى. تَسَوَّلَ. פָּשַׁט עוֹר سَلَخَ (كَشَطَ) الجِلْدَ ومجازًا: إِسْتَغَلَّ اسْتِغْلَالًا فَاحِشًا. פָּשַׁט צוּרָה וְלָבַשׁ צוּרָה غَيَّرَ شَكْلَهُ وَتَقَمَّصَ شَكْلًا آخَرَ. פָּשַׁט אֶת הָרֶגֶל أَفْلَسَ. أَعْلَنَ عَنْ إِفْلَاسِهِ. נִפְשַׁט ١. قُشِطَ. نُزِعَ. خُلِعَ. جُرِّدَ. عُرِّيَ. إِنْسَلَخَ (الجلد). ٢. بُسِطَ. مُدَّ. פִּשֵּׁט ١ بَسَّطَ. يَسَّرَ. سَهَّلَ. ٢. نَزَعَ. جَرَّدَ عَنْ. شَلَّحَ. عَرَّى. مَدَّ. הִתְפַּשֵּׁט ١. خَلَعَ مَلَابِسَهُ. تَشَلَّحَ. نَزَعَ. تَعَرَّى. ٢. إِنْتَشَرَ. تَفَشَّى. سَرَى. دَبَّ ـِ. ٣. إِتَّسَعَ. فَشَا ـُ. تَوَسَّعَ. تَمَدَّدَ. إِنْبَسَطَ. הִפְשִׁיט ١. نَزَعَ. شَلَّحَ. عَرَّى. ٢. سَلَخَ. كَشَطَ (الجلد). ٣. جَرَّدَ. جَعَلَ المَعْنَى مُجَرَّدًا. הֻפְשַׁט ١. خُلِعَ. نُزِعَ. عُرِّيَ. ٢. جُرِّدَ مَعْنَاهُ.

פְּשָׁט ז' (־טִים) ظَاهِرٌ. المَعْنَى الظَّاهِرُ. مَعْنًى.

פִּשְׁטָא Ar. ע' פְּשָׁט. נַהֲרָא נַהֲרָא וּפַשְׁטֵיהּ ١. لِكُلِّ نَهْرٍ مَجْرَاهُ. ٢. لِكُلِّ مَقَامٍ مَقَالٌ. لِكُلِّ حَادِثٍ حَدِيثٌ.

פַּשְׁטוּת נ' ١. بَسَاطَةٌ. سُهُولَةٌ. يُسْرٌ. ٢. فِطْرَةٌ. سَلِيقَةٌ. عَدَمُ تَصَنُّعٍ. سَذَاجَةٌ. בְּפַשְׁטוּת תה"פ بِبَسَاطَةٍ. بِالفِطْرَةِ. بِالسَّلِيقَةِ. بِلَا تَكَلُّفٍ.

פְּשָׁטִי ת' (־יִּים) مَعْنَوِيٌّ. ظَاهِرِيٌّ. حَسَبَ المَعْنَى الظَّاهِرِ.

פַּשְׁטִידָה .It נ' (־דוֹת) عُجَّةٌ. مُعَجَّنَاتٌ.

פַּשְׁטָן ז' (־נִים) ١. مُبَسِّطٌ. مُحَاضِرٌ بِصُورَةٍ مَفْهُومَةٍ. ٢. شَارِحُ التَّوْرَاةِ حَسَبَ مَعْنَاهَا الظَّاهِرِيِّ.

פַּשְׁטָנוּת נ' ١. بَسَاطَةٌ. عَدَمُ تَعْقِيدٍ. سُهُولَةٌ. ٢. سَطْحِيَّةٌ. ضَحَالَةٌ.

פַּשְׁטָנִי ת' (־יִּים) سَطْحِيٌّ. عَدِيمُ العُمْقِ. ضَحْلٌ.

פָשִׁיזְם .It ז' فَاشِيَّةٌ. فَاشِسْتِيَّةٌ (حركة قومية متطرفة نشات في ايطاليا بعد الحرب العالمية الاولى).

פְּשִׁיטָה נ' (־טוֹת) ١. غَزْوٌ. غَزْوَةٌ ج غَزَوَاتٌ. غَارَةٌ ج غَارَاتٌ. حَمْلَةٌ ج حَمَلَاتٌ.

هُجُومٌ. ٢. خَلْعٌ. نَزْعٌ. تَجْرِيدٌ عَنْ. شَلْحٌ. ٣. مَدٌّ. بَسْطٌ. **פְּשִׁיטַת יָד** بَسْطُ الْيَدِ. إِسْتِعْطَاءٌ. إِسْتِجْدَاءٌ. تَسَوُّلٌ. كُدْيَةٌ. شِحَاذَةٌ. **פְּשִׁיטַת עוֹר** سَلْخُ جِلْدٍ. قَشْطٌ ومجازًا: إِسْتِغْلَالٌ فَاحِشٌ. **פְּשִׁיטַת רֶגֶל** إِفْلَاسٌ. تَفْلِيسَةٌ ج تَفَالِيسُ.

פְּשִׁיטוּת נ' بَسَاطَةٌ. يُسْرٌ. عَدَمُ تَعَقُّدٍ.

פָשִׁיסְט .It ז' (־טים) فَاشِيٌّ. فَاشِسْتِيٌّ. مُؤَيِّدٌ لِلْفَاشِسْتِيَّةِ.

פָשִׁיסְטִי ת' (־טיים) فَاشِسْتِيٌّ. תְּנוּעָה פָשִׁיסְטִית حَرَكَةٌ فَاشِيَّةٌ (فَاشِسْتِيَّةٌ).

פְּשִׁיעָה נ' إِجْرَامٌ. جِنَايَةٌ. إِرْتِكَابُ الْجَرَائِمِ. הַפְּשִׁיעָה בְּקֶרֶב הַנֹּעַר الإِجْرَامُ بَيْنَ الأَحْدَاثِ. جُنُوحُ الأَحْدَاثِ.

פְּשִׂיקָה נ' (־קות) فَرْجُ الرِّجْلَيْنِ. فَسْحٌ. فَرْدٌ. فَتْحٌ. فَرْشَحَةٌ. **פְּשִׂיקַת שְׂפָתַיִם** مجازًا: ثَرْثَرَةٌ. إِكْثَارٌ مِنَ الْكَلَامِ. لَغْوٌ. غَلَبَةٌ.

פִּשֵּׁל, פִּישֵׁל A סל' فَشِلَ ـ قَصَّرَ فِي.

(פשל) הִפְשִׁיל פ' طَوَى ـِ لَوَى ـِ شَمَّرَ. تَهَلَّزَ ومجازًا: رَفَعَ ـَ حَمَلَ ـِ **הֻפְשַׁל** طُوِيَ. شُمِّرَ. رُفِعَ.

פַּשְׁלָה A נ' (־לות) סל' فَشْلَةٌ. عَثْرَةٌ. تَعَثُّرٌ. تَقْصِيرٌ.

פָּשַׁע פ' ١. أَجْرَمَ. جَنَى ـِ أَثِمَ ـَ أَذْنَبَ. إِرْتَكَبَ (إِقْتَرَفَ) ذَنْبًا. ٢. عَصَى ـِ تَمَرَّدَ عَلَى. **נִפְשַׁע** وَقَعَ فِي الإِثْمِ. إِقْتَرَفَ إِثْمًا. إِرْتَكَبَ جُرْمًا.

פֶּשַׁע ז' (פְּשָׁעִים) ١. جَرِيمَةٌ ج جَرَائِمُ. جُرْمٌ. إِجْرَامٌ. جِنَايَةٌ ج جِنَايَاتٌ. إِثْمٌ ج آثَامٌ. ذَنْبٌ ج ذُنُوبٌ. ٣. جُنْحَةٌ ج جُنَحٌ. **פֶּשַׁע מְאֻרְגָּן** الإِجْرَامُ الْمُنَظَّمُ. **פֶּשַׁע שְׂפָתַיִם** إِغْتِيَابٌ. نَمِيمَةٌ. دَسٌّ. **חַף מִפֶּשַׁע** بَرِيءٌ. غَيْرُ مُذْنِبٍ ע' חַף. **מִשְׁפְּטֵי פֶּשַׁע** قَضَايَا جِنَائِيَّةٌ. **מַה פִּשְׁעִי?** مَا ذَنْبِي؟ مَا جَرِيرَتِي؟ **נִתְפַּס בִּשְׁעַת בִּצּוּעַ הַפֶּשַׁע** قُبِضَ عَلَيْهِ مُتَلَبِّسًا بِالْجَرِيمَةِ. **עַל כָּל פְּשָׁעִים תְּכַסֶּה אַהֲבָה** مجازًا: حُبُّكَ الشَّيْءَ يُعْمِي وَيُصِمُّ. الْحُبُّ أَعْمَى.

פָּשַׂע פ' خَطَا ـُ مَشَى ـِ وَطَأَ (يَطَأُ) ע' פָּסַע.

פֶּשַׂע ז' خُطْوَةٌ ج خُطُوَاتٌ (خُطْوَاتٌ) وخُطًى. **כְּפֶשַׂע בֵּינוֹ וּבֵין הַמָּוֶת** هُوَ مِنَ الْمَوْتِ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى. مُشْرِفٌ عَلَى الْهَلَاكِ. دَنِفٌ.

פִּשְׁפּוּשׁ ז' نَبْشٌ. بَحْثٌ. تَنْقِيبٌ. تَفْتِيشٌ. نَكْشٌ.

פִּשְׁפֵּשׁ ז' (־פְּשִׁים) بَقَّةٌ ج بَقٌّ. **שׁוּק הַפִּשְׁפְּשִׁים** ע' שוּק.

פִּשְׁפָּשׁ ז' (־שים) خَوْخَةٌ. الْبَابُ الصَّغِيرُ. فَتْحَةٌ صَغِيرَةٌ.

פִּשְׁפֵּשׁ פ' نَبَشَ ـُ بَحَثَ ـَ نَقَّبَ. فَتَّشَ. **פִּשְׁפֵּשׁ בְּמַעֲשָׂיו** حَاسَبَ نَفْسَهُ. فَكَّرَ فِيمَا آلَ إِلَيْهِ. رَاجَعَ نَفْسَهُ.

פִּשְׁפְּשׁוֹן ז' (־נים) بَقَّةٌ صَغِيرَةٌ ومجازًا: تَافِهٌ. حَقِيرٌ.

פִּשֵּׂק פ' فَشَقَ ـِ فَرَجَ. فَتَحَ ـَ وَسَّعَ. فَرْشَحَ. **פִּשֵּׂק שְׂפָתָיו** فَغَرَ فَاهُ. تَشَدَّقَ. ثَرْثَرَ. لَغَا ـُ **נִפְשַׂק** إِنْفَشَقَ. إِنْفَرَجَ. إِنْفَتَحَ. إِنْفَرَدَ. **פֶּשֶׂק** فَشْقٌ (ما بين رجليه).

فَرَّجَ. وَسَّعَ. فَرْشَحَ. **הִתְפַּשֵּׂק** إِنْفَرَجَ. تَفَرَّجَ. تَوَسَّعَ. تَفَرْشَحَ.

פִּשֵּׁר, פִּישֵׁר פ' ١. تَوَسَّطَ بَيْنَ. وَفَّقَ بَيْنَ. أَصْلَحَ (ذَاتَ الْبَيْنِ). رَضَّى. ٢. سَوَّى. حَلَّ ـُ قَوَّمَ. **הִתְפַּשֵּׁר** ١. إِصْطَلَحَ. تَصَالَحَ. رَضِيَ ـَ تَوَصَّلَ إِلَى تَسْوِيَةٍ. ٢. فَتَرَ ـُ دَفِئَ ـَ **הִפְשִׁיר** ١. أَذَابَ. أَمَاعَ. ٢. تَفَتَّرَ. جَعَلَهُ فَاتِرًا. ٣. ذَابَ ـُ إِنْمَاعَ.

פֵּשֶׁר ז' (פְּשָׁרִים) شَرْحٌ ج شُرُوحٌ. تَفْسِيرٌ ج تَفَاسِيرُ. مَفْهُومٌ ج مَفَاهِيمُ. **לֹא הֵבִין אֶת פֵּשֶׁר הַדָּבָר** لَمْ يَفْهَمْ (يَفْقَهْ) لِلأَمْرِ مَعْنًى.

פְּשָׁרָה נ' (־רות) تَسْوِيَةٌ. حَلٌّ وَسَطٌ. مُصَالَحَةٌ. تَوْفِيقٌ. تَرْضِيَةٌ. تَرَاضٍ(ي). **יָפֶה כּוֹחַ פְּשָׁרָה מִכּוֹחַ דִּין** التَّرَاضِي خَيْرٌ مِنَ التَّقَاضِي. الصُّلْحُ سَيِّدُ الأَحْكَامِ.

פַּשְׁרָן ז', **פַּשְׁרָנִי** ת' (־נים, ־ניים) ١. مُسَالِمٌ. مُتَسَاهِلٌ. مُهَاوِدٌ. ٢. مُصَالِحٌ.

פַּשְׁרָנוּת נ' مُسَالَمَةٌ. تَسَاهُلٌ. مُهَاوَدَةٌ. تَسَامُحٌ. تَرَاضٍ(ي).

פִּשְׁתָּה נ' (־תים) كَتَّانٌ (نبات تُصنع منه الانسجة، flax).

פִּשְׁתָּן ז' الأَنْسِجَةُ الْكَتَّانِيَّةُ.

פִּשְׁתָּנִי תו"ז (־נים, ־ניים) ١. بَائِعُ الْكَتَّانِ. ٢. أَشْقَرُ الشَّعْرِ. ٣. كَثُّ الشَّعْرِ.

פִּשְׁתָּנִית נ' في النبات: كَتَّانِيَّةٌ (toad-flax).

פַּת נ' (פִּתִּים) كِسْرَةٌ (قِطْعَةٌ) خُبْزٍ. شَرِيحَةُ عَيْشٍ. **פַּת מִנְחָה** وَجْبَةُ الْعَصْرِ. أَكْلَةٌ خَفِيفَةٌ بَيْنَ الْغَدَاءِ وَالْعَشَاءِ. **פַּת עַרְבִית** وَجْبَةُ الْعَشَاءِ. **פַּת קֵבָר** كِسْرَةُ الْخُبْزِ الْيَابِسِ. خُبْزٌ مُقَحْمَشٌ. **פַּת שַׁחֲרִית** ١. الْفُطُورُ. وَجْبَةُ الصَّبَاحِ. ٢. سُحُورٌ (الفطور قبل الصيام في رمضان).

פֹּת, פּוֹת נ' (פּוֹתוֹת) ١. رَحِمٌ ج أَرْحَامٌ. مَهْبِلٌ ج مَهَابِلُ. ٢. فَرْجُ الْمَرْأَةِ (vulva).

פִּתְאוֹם תה"פ فَجْأَةً. فُجَاءَةً. بَغْتَةً. بِصُورَةٍ مُفَاجِئَةٍ. **כְּפֶתַע (לְפֶתַע) פִּתְאוֹם** عَلَى حِينِ غِرَّةٍ. بَغْتَةً. فَجْأَةً (فُجَاءَةً).

פִּתְאוֹמִי ת' (־מיים) فُجَائِيٌّ. مُفَاجِئٌ. مُبَاغِتٌ. مُدَاهِمٌ. طَارِئٌ.

פִּתְאוֹמִיּוּת נ' مُفَاجَأَةٌ. مُبَاغَتَةٌ. مُدَاهَمَةٌ. أَخْذٌ عَلَى حِينِ غِرَّةٍ.

פֶּתִי תו"ז (־תָאִים) ١. غَاوٍ(ي) ج غُوَاةٌ. فَاتِنٌ. مُغْرٍ(ي). ٢. مُحْتَالٌ. مُخَادِعٌ.

פִּתְגָּם ז' (־מים) مَثَلٌ ج أَمْثَالٌ. مَثَلٌ سَائِرٌ. قَوْلٌ مَأْثُورٌ.

פִּתְגָּמִי ת' (־מיים) مَثَلِيٌّ. حِكَمِيٌّ. مُنْطَوٍ عَلَى مَثَلٍ.

פִּתָּה, פִּיתָה .Ar נ' (־תות) كُمَاجَةٌ ج كُمَاجٌ. فَرْنِيَّةٌ. خُبْزٌ (عَيْشٌ) شَامِيٌّ.

פִּתָּה פ' سَفِهَ ـُ حَمِقَ ـُ خَرِقَ ـُ **נִפְתָּה** إِغْتَوَى. إِفْتَتَنَ. ضَلَّلَ. **נִפְתָּה לְהַאֲמִין** حَدَّثَتْهُ نَفْسُهُ. سَوَّلَتْ لَهُ نَفْسُهُ. **פִּתָּה** غَوَى ـِ أَغْوَى. فَتَنَ ـِ أَغْرَى. رَاوَدَ. غَرَّرَ بِـ خَدَعَ ـَ **פִּתָּהוּ לִבּוֹ** سَوَّلَتْ لَهُ نَفْسُهُ. حَدَّثَتْهُ نَفْسُهُ بِأَنْ. **פֻּתָּה** أُغْوِيَ. فُتِنَ. ضُلِّلَ. **הִתְפַּתָּה** إِفْتَتَنَ. إِغْتَوَى. خُدِعَ بِـ

פָּתוֹגֶנִי G ת' (־נִיִּים) مُمْرِضٌ. مُعِلٌّ. مُسْقِمٌ. مَرَضِيٌّ.

פָּתוּחַ ת' (פְּתוּחִים) ١. مَفْتُوحٌ. نَافِذٌ. سَالِكٌ (طريق). مَكْشُوفٌ. ٢. في القواعد: مَفْتُوحٌ. عَلَيْهِ عَلَامَةُ الفَتْحِ. פְּתוּחַ לֵב مَفْتُوحُ القَلْبِ. صَرِيحٌ. אִגֶּרֶת פְּתוּחָה خِطَابٌ (كِتَابٌ) مَفْتُوحٌ (في جريدة مثلا). رِسَالَةٌ مَفْتُوحَةٌ. אֲסֵפָה (יְשִׁיבָה) פְּתוּחָה إِجْتِمَاعٌ مَفْتُوحٌ (عَلَنِيٌّ). בְּעָיָה פְּתוּחָה مَسْأَلَةٌ مَفْتُوحَةٌ. مَسْأَلَةٌ مَا زَالَتْ قَيْدَ البَحْثِ. הֲבָרָה פְּתוּחָה في القواعد: مَقْطَعٌ يَنْتَهِي بِحَرَكَةٍ (مثل المقطعين פְּ, חָה في كلمة מִשְׁפָּחָה). יָד פְּתוּחָה يَدٌ مَفْتُوحَةٌ. سَخَاءٌ. كَرَمٌ. לֵב פָּתוּחַ قَلْبٌ مَفْتُوحٌ. صَرَاحَةٌ. مُكَاشَفَةٌ. مُعَامَلَةٌ طَيِّبَةٌ. מְדִינִיּוּת הַדֶּלֶת הַפְּתוּחָה سِيَاسَةُ البَابِ المَفْتُوحِ. סֵפֶר פָּתוּחַ كِتَابٌ مَفْتُوحٌ ومجازًا: صَرَاحَةٌ. وُضُوحٌ. כַּסֵּפֶר הַפָּתוּחַ كَالكِتَابِ المَفْتُوحِ. פֶּצַע פָּתוּחַ جُرْحٌ مَفْتُوحٌ. جُرْحٌ دَامٍ. جُرْحٌ لَمْ يَنْدَمِلْ بَعْدُ ومجازًا: قَضِيَّةٌ مُؤْلِمَةٌ. רֹאשׁ פָּתוּחַ مجازًا: سَرِيعُ الفَهْمِ. سَرِيعُ البَدِيهَةِ. ثَاقِبُ التَّفْكِيرِ. بِصَرَاحَةٍ مُتَنَاهِيَةٍ. بِوُضُوحٍ تَامٍّ. בִּזְרוֹעוֹת פְּתוּחוֹת بِالقُبَلِ وَالأَحْضَانِ. بِكُلِّ سُرُورٍ. עֵינָיו פְּתוּחוֹת مَفْتُوحُ العَيْنَيْنِ. يَقِظٌ. הִשְׁאִיר דֶּלֶת פְּתוּחָה أَبْقَى البَابَ مَفْتُوحًا ومجازًا: لَمْ يُوصِدْ بَابَ المُفَاوَضَاتِ. لَمْ يَقْطَعْ شَعْرَةَ مُعَاوِيَةَ.

פִּתּוּחַ, פיתוח ז' (־חִים) ١. تَطْوِيرٌ. إِعْمَارٌ. تَنْمِيَةٌ. إِنْعَاشٌ. ٢. رِعَايَةُ كَفَاءَاتٍ. عِنَايَةٌ. ٣. نَقْشٌ. نَحْتٌ. ٤. تَظْهِيرٌ. تَحْمِيضُ فِيلْمٍ. פִּתּוּחַ כַּלְכָּלִי تَنْمِيَةٌ اقْتِصَادِيَّةٌ. تَطْوِيرٌ (إِنْمَاءٌ) اقْتِصَادِيٌّ. פִּתּוּחַ כִּשְׁרוֹנוֹת تَنْمِيَةُ الكَفَاءَاتِ. تَنْمِيَةُ المَوَاهِبِ. פִּתּוּחַ הַסֶּרֶט تَحْمِيضُ الفِيلْمِ. מִפְעֲלֵי פִּתּוּחַ مَشَارِيعُ إِنْمَائِيَّةٌ. مَشَارِيعُ تَطْوِيرِيَّةٌ. עֲיָרַת פִּתּוּחַ بَلْدَةٌ تَطْوِيرِيَّةٌ. بَلْدَةٌ حَدِيثَةٌ تَفْتَقِرُ إِلَى المُسَاعَدَاتِ.

פִּתּוּי, פיתוי ז' (־יִים) إِغْوَاءٌ. غَوَايَةٌ. إِغْرَاءٌ. تَغْرِيرٌ. فِتْنَةٌ.

פָּתוּל ת' (פְּתוּלִים) مَرْبُوطٌ بِفَتِيلٍ.

פִּתּוּל, פיתול ז' (־לִים) ١. فَتْلٌ. بَرْمٌ. جَدْلٌ. ضَفْرٌ. عَقْفٌ. ٢. مُنْعَطَفٌ ج مُنْعَطَفَاتٌ. إِنْعِطَافٌ. تَعَرُّجٌ. مُنْحَنًى ج مُنْحَنَيَاتٌ.

פָּתוֹלוֹג G ז' (־גִים) بَاثُولُوج. خَبِيرٌ بِعِلْمِ الأَمْرَاضِ.

פָּתוֹלוֹגִי ת' (־גִיִּים) مَرَضِيٌّ. مُنْطَوٍ عَلَى ظَاهِرَةٍ مَرَضِيَّةٍ. بَاثُولُوجِيٌّ.

פָּתוֹלוֹגְיָה נ' ١. بَاثُولُوجْيَا. عِلْمُ الأَمْرَاضِ. ٢. جِرَاحَةٌ تَشْرِيحِيَّةٌ.

פְּתַלְתֹּל ת' (־לִים) مُتَعَرِّجٌ. مُعْوَجٌّ. ذُو تَعَارِيجَ. مُلْتَوٍ(ي).

פָּתוֹס G ז' حَمَاسٌ. إِنْفِعَالٌ. أُسْلُوبٌ مُؤَثِّرٌ (نَارِيٌّ).

פָּתוּר ת' (פְּתוּרִים) ١. مُنْحَلٌّ (عقدة). مَحْلُولٌ. مَفْكُوكٌ. ٢. مَشْرُوحٌ. مَفْهُومٌ.

פָּתַח פ' ١. فَتَحَ ـَ. فَضَّ ـُ. ٢. بَسَطَ ـُ. إِفْتَتَحَ. ٣. فَكَّ ـُ. حَلَّ ـُ. ٤. فَغَرَ ـَ (فاه). ٥. شَرَعَ ـَ فِي. بَدَأَ ـَ بِـ. إِسْتَهَلَّ. פָּתַח בְּאֵשׁ بَدَأَ بِالرِّمَايَةِ. بَدَأَ بِإِطْلَاقِ النَّارِ. פָּתַח דַּף חָדָשׁ بَدَأَ صَفْحَةً جَدِيدَةً. بَدَأَ عَهْدًا جَدِيدًا. פָּתַח יָדוֹ לִפְלוֹנִי مَدَّ يَدًا سَمْحَاءَ لِفُلَانٍ. أَكْرَمَهُ. פָּתַח אֳפָקִים חֲדָשִׁים فَتَحَ آفَاقًا جَدِيدَةً. إِكْتَشَفَ أُمُورًا جَدِيدَةً. פָּתַח אֶת הַיְשִׁיבָה إِفْتَتَحَ الجَلْسَةَ. أَعْلَنَ عَنْ بَدْءِ الجَلْسَةِ. פָּתַח בְּמַשָּׂא וּמַתָּן فَتَحَ بَابَ المُفَاوَضَاتِ. شَرَعَ فِي إِجْرَاءِ مُفَاوَضَاتٍ. פָּתַח אֶת לֵב פְּלוֹנִי وَلَجَ (يَلِجُ) إِلَى قَلْبِ فُلَانٍ. خَلَبَ ـِ لُبَّهُ. إِسْتَمَالَ فُؤَادَهُ. פָּתַח סְגוֹר לִבּוֹ كَشَفَ ـِ مَكْنُونَاتِ قَلْبِهِ. سَرَّى عَنْ نَفْسِهِ. פָּתַח פֶּתַח לִפְלוֹנִי مَهَّدَ لِفُلَانٍ طَرِيقَ التَّخَلُّصِ (من مأزق مثلاً). مَنَحَهُ ـَ إِمْكَانِيَّةَ التَّمَلُّصِ. פָּתַח פֶּה לַשָּׂטָן مجازًا: مَلَأَ ـَ الدُّنْيَا شُؤْمًا ע' שָׂטָן. פָּתַח בְּכָד וְסִיֵּם בְּחָבִית مجازًا: إِسْتَطْرَدَ مِنْ مَوْضُوعٍ إِلَى آخَرَ. אַתְּ פְּתַח לוֹ! إِفْتَحْ عَلَيْهِ! سَاعِدْهُ! أَعِنْهُ! פֵּתַח פִּיךָ וְיָאִירוּ דְבָרֶיךָ تَكَلَّمْ يَفْتَحِ اللهُ عَلَيْكَ! פּוֹתֵחַ וְאֵין סוֹגֵר - וְסוֹגֵר וְאֵין פּוֹתֵחַ مجازًا: هُوَ الآمِرُ النَّاهِي. פָּתַח שֻׁלְחָן أَعَدَّ المَائِدَةَ (للضيوف). נִפְתַּח ١. إِنْفَتَحَ. أُفْتُتِحَ. ٢. إِنْفَغَرَ. ٣. إِنْفَكَّ. إِنْحَلَّ. ٤. شُرِعَ فِي. ٥. في القواعد: وُضِعَتْ عَلَيْهِ عَلَامَةُ الفَتْحَةِ. נִפְתְּחָה לְשׁוֹנוֹ إِنْحَلَّتْ (إِنْفَتَحَتْ) عُقْدَةُ لِسَانِهِ. פִּתֵּחַ ١. فَكَّ. فَضَّ. فَتَّحَ ومجازًا: طَوَّرَ. نَمَّى. عَمَّرَ. ٢. وَسَّعَ المَدَارِكَ. فَتَّحَ آفَاقًا. ٣. نَحَتَ ـِ. نَقَشَ ـُ. ٤. ظَهَّرَ. حَمَّضَ فِيلْمًا. אַל יִתְהַלֵּל חֹגֵר כִּמְפַתֵּחַ لَا يَفْتَخِرَنَّ المُسْتَجِدُّ كَالمُتَمَرِّسِ (في الحرب) ومجازًا: بَعْدَ البَلَاءِ يَكُونُ الثَّنَاءُ. الصِّدْقُ يُنْبِئُ عَنْكَ لَا الوَعِيدُ. פֻּתַּח ١. طُوِّرَ. حُسِّنَ. أُصْلِحَ. أُنْعِشَ. ٢. نُمِّيَ. وُسِّعَ. دُرِّبَ. ٣. فُتِحَ. إِنْفَتَحَ. ٤. ظُهِّرَ. حُمِّضَ. הִתְפַּתֵּחַ ١. تَفَكَّكَ. فَكَّ نَفْسَهُ. ٢. إِنْفَتَحَ. ٣. تَفَتَّحَ. تَطَوَّرَ. تَحَسَّنَ. نَمَا ـُ. إِزْدَهَرَ.

פֶּתַח ז' (פְּתָחִים) فَتْحَةٌ ج فَتَحَاتٌ. ثَغْرَةٌ ج ثَغَرَاتٌ. مَنْفَذٌ ج مَنَافِذُ. مَدْخَلٌ ج مَدَاخِلُ. بَابٌ ج أَبْوَابٌ. مَخْرَجٌ ج مَخَارِجُ. مَمْرَقٌ ج مَمَارِقُ. פֶּתַח דָּבָר مُقَدِّمَةٌ. تَمْهِيدٌ. إِفْتِتَاحِيَّةٌ. إِسْتِهْلَالٌ. تَوْطِئَةٌ. פֶּתַח חֲרָטָה حُجَّةٌ لِلنَّدَمِ. ذَرِيعَةٌ لِـ عُدُولٌ عَنْ قَرَارٍ. סָתַם אֶת הַפֶּתַח בִּפְנֵי פְּלוֹנִי أَوْصَدَ البَابَ بِوَجْهِ فُلَانٍ. כְּעָנִי בַּפֶּתַח ע' עָנִי. חָזַר עַל הַפְּתָחִים لَفَّ ـُ عَلَى الأَبْوَابِ. تَسَوَّلَ. إِسْتَعْطَى. לֹא יָצָא מִפֶּתַח בֵּיתוֹ لَمْ يُبَارِحْ مَنْزِلَهُ. لَازَمَ دَارَهُ.

פַּתָּח ז' (־חִים) نَقَّاشٌ. نَحَّاتٌ. ٢. في القواعد: فَتْحَةٌ. عَلَامَةُ الفَتْحَةِ (ـَ). חֲטַף פַּתָּח في القواعد: الفَتْحَةُ المَخْطُوفَةُ وَعَلَامَتُهَا: (ֲ) (كما في יַעֲקֹב فالحرف ע ينطق بالفتحة السريعة فتكون حركته بين الفتحة العاديّة والسكون).

פַּתָּח A ז' فَتْحٌ. حَرَكَةُ التَّحْرِيرِ الفِلَسْطِينِيَّةِ.

פְּתָחָה נ' فُتْحَةٌ رَحْبَةٌ. سَاحَةٌ وَاسِعَةٌ.

פִּתְחוֹן ז' فَتْحٌ. مَنْفَذٌ. مَمْرَقٌ. פִּתְחוֹן פֶּה مجازًا: ١. ذَرِيعَةٌ ج ذَرَائِعُ. حُجَّةٌ ج حُجَجٌ. ٢. قُدْرَةُ الكَلَامِ.

פָּתֵטִי G ת' (־טִיִּים) ١. مُؤَثِّرٌ. شَجِيٌّ. مُحْزِنٌ. عَاطِفِيٌّ. إِنْفِعَالِيٌّ. ٢. مُدِرٌّ

לِلرَّحْمَةِ. ٣. مُثِيرٌ لِلسُّخْرِيَةِ.

פְּתַטִיּוּת נ' تَأَثُّرٌ. شَجَى. عَاطِفِيَّةٌ.

פֶּתִי ז' (פְּתָאִים, פְּתָיִים) سَاذَجٌ ج سُذَّجٌ. غَرِيرٌ. مُغَفَّلٌ. غَشِيمٌ ج غُشَمَاءُ. أَبْلَهُ ج بُلْهٌ נ' بَلْهَاءُ. أَهْبَلُ ج هُبْلٌ.

פְּתִי ז' سَذَاجَةٌ. بَلاَهَةٌ. حُمْقٌ. بَسَاطَةٌ. هَبَالَةٌ.

פְּתָיָה נ' (־יּוֹת) سَاذِجَةٌ. غَشِيمَةٌ. غِرَّةٌ. عَدِيمَةُ التَّجَارُبِ.

פִּתָּיוֹן, פיתיון ז' (־תְיוֹנוֹת) طُعْمٌ لِلصَّيْدِ. مِغْوَاةٌ.

פְּתַיּוּת נ' سَذَاجَةٌ. بَسَاطَةٌ. خُرْقٌ. حُمْقٌ. بَلاَهَةٌ.

פָּתִיחַ (פְּתִיחִים) ١. ת' قَابِلٌ لِلْفَتْحِ. سَهْلُ الاخْتِرَاقِ. ٢. ז' إفْتِتَاحِيَّةٌ. بِدَايَةٌ. مَطْلَعُ قَصِيدَةٍ.

פְּתִיחָה נ' (־חוֹת) ١. فَتْحٌ. فَضٌّ. فَكٌّ. ٢. فَتْحَةٌ ج فَتَحَاتٌ. ٣. بِدَايَةٌ. شُرُوعٌ فِي. إسْتِهْلاَلٌ. مَطْلَعٌ. ٤. إفْتِتَاحِيَّةٌ. مُقَدِّمَةٌ. مَدْخَلٌ. ٥. في الوسيقى: مُقَدِّمَةٌ (إفْتِتَاحِيَّةٌ) لِأُوبِرَا. بَشْرَف (في الموسيقى الشرقية).

פְּתִיחוּת נ' إنْفِتَاحٌ. إسْتِعْدَادٌ لِلاسْتِمَاعِ إلَى آرَاءِ الآخَرِينَ. פְּתִיחוּת כַּלְכָּלִית في الاقتصاد: إنْفِتَاحٌ اقْتِصَادِيٌّ. سِيَاسَةُ البَابِ المَفْتُوحِ.

פְּתִיחְתָּא Ar. נ' (־תּוֹת) إفْتِتَاحِيَّةٌ. مُقَدِّمَةٌ. إسْتِهْلاَلٌ. بَادِئَةٌ.

פְּתִיל ז' (־לִים) فَتِيلٌ. فَتِيلَةٌ ج فَتَائِلُ. حَبْلٌ ج حِبَالٌ. ٢. فَتِيلٌ مُتَفَجِّرٌ (لقنبلة يدوية). صِمَامَةٌ ج صِمَامَاتٌ. פְּתִיל בִּטָּחוֹן ١. في الاسلحة النارية: فَتِيلُ أَمَانٍ. طَابَةُ أَمْنٍ. ٢. في الكهرباء: مِصْهَرُ أَمَانٍ. פְּתִיל רוֹעֵם صِمَامَةٌ صَاعِقَةٌ. كَبْسُولَةُ فَتِيلٍ. حَبْلُ المُفَرْقَعَاتِ. נִתַּק פְּתִיל חַיָּיו إنْطَفَأَتْ شَمْعَةُ حَيَاتِهِ. لَفَظَ ـ أَنْفَاسَهُ.

פְּתִילָה נ' (־לוֹת) ١. فَتِيلَةٌ. فَتِيلٌ. ذُبَالَةٌ. ٢. في الطب: تَحْمِيلَةٌ ج تَحَامِيلُ. لَبُوسٌ. تَلْبِيسَةٌ. ٣. فَتْلٌ. ضَفْرٌ. جَدْلٌ.

פְּתִילִיָּה, פתילייה נ' (־יּוֹת) فَتَايِلُ (آلة طبخ قديمة).

פָּתִיר ת' (פְּתִירִים) سَهْلُ الحَلِّ. قَابِلٌ لِلْحَلِّ.

פְּתִירָה נ' (־רוֹת) حَلٌّ. فَكٌّ.

פָּתִית ז' (פְּתִיתִים) فَتِيتَةٌ ج فُتَاتٌ. فَتْفُوتَةٌ ج فَتَافِيتُ. פְּתִיתִים فُتَاتٌ. فَتٌّ. فَتَّةٌ. פְּתִיתֵי שֶׁלֶג نُدَفُ الثَّلْجِ. نَفْنَافُ الثَّلْجِ.

פְּתִיתָה נ' (־תוֹת) فَتٌّ. تَفْتِيتٌ.

פָּתַל פ' ١. فَتَلَ ـِ ضَفَرَ ـِ جَدَلَ ـُ ٢. لَوَى ـِ ثَنَى ـِ נִפְתַּל ١. إنْفَتَلَ. إنْبَرَمَ. ٢. مجازًا: كَابَدَ. صَارَعَ. تَخَبَّطَ. ٣. عَوِجَ. شَوِهَ. פִּתֵּל لَوَى. عَوَّجَ. شَوَّهَ. הִתְפַּתֵּל ١. إلْتَوَى. تَلَوَّى. إنْعَطَفَ. إنْعَقَفَ. ٢. تَعَنَّتَ. عَانَدَ. ٣. مجازًا: لَفَّ وَدَارَ. دَاوَرَ. رَاوَغَ.

פַּתְלָנוּת נ' مجازًا: لَفٌّ وَدَوَرَانٌ. مُرَاوَغَةٌ. تَقَلُّبٌ. تَلَوٍّ(ي). إلْتِوَاءٌ.

פַּתְלֶת נ' في الطب: مَرَضُ البَكْتِيرْيَا الحَلَزُونِيَّةِ.

פְּתַלְתֹּל, פְּתַלְתֹּל, פתלתול ת' (־תֹּלִים) ١. مُدَاوِرٌ. قُلَّبٌ. مُلْتَوٍ(ي). مُرَاوِغٌ. ٢. مُعَوَّجٌ. مُتَلَوٍّ(ي).

פְּתַלְתַּלּוּת נ' إلْتِوَاءٌ. إنْعِطَافٌ. إنْحِنَاءٌ. تَعَرُّجٌ. إعْوِجَاجٌ.

פְּתַלְתְּלָן ז' (־נִים) مُعَانِدٌ. عَنِيدٌ. مُتَعَنِّتٌ.

פְּתַלְתֹּלֶת, פתלתולת נ' (־תּוֹלוֹת) تَعَقُّدٌ. تَشَابُكٌ. إخْتِلاَطٌ.

פֶּתֶן ז' (פְּתָנִים) صِلٌّ ج أَصْلاَلٌ. أَفْعَى ج أَفَاعٍ(ي). ثُعْبَانٌ ج ثَعَابِينُ. רֹאשׁ פְּתָנִים, מְרוֹרַת פְּתָנִים سُمُّ الصِّلِّ (الأَفْعَى).

פֶּתַע תה"פ فَجْأَةً. بَغْتَةً. غَفْلَةً. בְּפֶתַע (לְפֶתַע) פִּתְאוֹם بَغْتَةً. فَجْأَةً. عَلَى حِينِ غِرَّةٍ. הַתְקָפַת פֶּתַע هُجُومٌ مُفَاجِئٌ. هُجُومٌ مُبَاغِتٌ. مُدَاهَمَةٌ. كَبْسَةٌ.

(פתע) הִפְתִּיעַ פ' فَاجَأَ. بَاغَتَ. غَافَلَ. دَاهَمَ. كَبَسَ ـِ הֻפְתַּע ١. فُوجِئَ. بُوغِتَ. كُبِسَ. ٢. جَزِعَ ـَ ذُهِلَ. בְּמַפְתִּיעַ بِصُورَةٍ مُفَاجِئَةٍ. عَلَى حِينِ غِرَّةٍ.

פִּתְעִי ת' (־יִּים) فُجَائِيٌّ. مُبَاغِتٌ. بِالغَفْلَةِ. مُدَاهِمٌ.

פְּתֹפֶת ז' (־תִים) فَتِيتَةٌ ج فُتَاتٌ. حُطَامٌ. פְּתוֹפְתֵי בֵּיצִים مجازًا: خَلْطٌ. هَذَرٌ. بَقْبَقَةٌ فِي زَقْزَقَةٍ.

פִּתְפֵּת פ' فَتَّتَ. حَطَّمَ. سَحَنَ ـَ سَحَقَ ـَ הִתְפַּתְפֵּת تَفَتَّتَ. تَحَطَّمَ. إنْسَحَنَ.

פָּתַק פ' فَتَقَ ـِ أَحْدَثَ ثُغْرَةً. فَتَحَ ـَ ثُغْرَةً. إقْتَحَمَ. נִפְתַּק إنْفَتَقَ. فُتِقَ. إنْفَتَحَ. فُتِحَ. أُحْدِثَتْ فِيهِ ثُغْرَةٌ.

פֶּתֶק, פֶּתֶק ז' (פְּתָקִים) قُصَاصَةٌ ج قُصَاصَاتٌ. جُذَاذَةٌ ج جُذَاذَاتٌ. وَرَقَةٌ ج وَرَقٌ. رُقْعَةٌ ج رِقَاعٌ. נָפַל כְּפֶתֶק מִרָקִיעַ مجازًا: نَزَلَ نُزُولَ الصَّاعِقَةِ.

פִּתְקָה נ' (־קָאוֹת) قُصَاصَةٌ. وَرَقَةٌ. بِطَاقَةٌ. رُقْعَةٌ.

פִּתְקִיּוֹן ז' (־נִים) رِسَالَةُ الحَمَامِ الزَّاجِلِ.

פִּתְקִית נ' (־יּוֹת) وُرَيْقَةٌ. قُصَاصَةٌ صَغِيرَةٌ مِنَ الوَرَقِ.

פָּתַר פ' ١. حَلَّ ـُ فَكَّ ـُ فَضَّ ـُ (لُغْزًا). ٢. فَسَّرَ. شَرَحَ ـَ נִפְתַּר إنْحَلَّ. تَمَّ حَلُّهُ. إنْفَضَّ. إنْفَكَّ. ٢. فُسِّرَ. شُرِحَ.

פִּתְרוֹן ז' (־נוֹת, ־נִים) حَلٌّ ج حُلُولٌ. تَفْسِيرٌ ج تَفَاسِيرُ. شَرْحٌ ج شُرُوحٌ. إيضَاحٌ. הַפִּתְרוֹן הַסּוֹפִי الحَلُّ النِّهَائِيُّ (خطة النازيين لتصفية يهود اوربا جميعًا). לֵאלֹהִים פִּתְרוֹנִים الحَلُّ بِيَدِ اللهِ! الأَمْرُ لِلَّهِ!

פָּתַת פ' فَتَّ ـُ سَحَنَ ـَ פִּתֵּת, פוֹתֵת فَتَّتَ. سَحَنَ ـ

צ

צ ١. ص الحَرْفُ الثَّامِنَ عَشَرَ مِنْ حُرُوفِ الأَبْجَدِيَّةِ العِبْرِيَّةِ وَاسْمُهُ צָדִי أَوْ צָדִיק وَيُقَابِلُهُ حَرْفُ الصَّادِ بِالعَرَبِيَّةِ. فِي نِهَايَةِ الكَلِمَةِ يَكُونُ شَكْلُهُ ץ وَيُسَمَّى حِينَئِذٍ צָדִי סוֹפִית أَيِ الصَّادَ النِّهَائِيَّةَ. ٢. في حساب الجمل: تِسْعُونَ (٩٠). ٣. ץ' عَلاَمَةُ العَدَدِ ٩٠٠.

צ' تش (في كلمات اجنبية مثل: צֶ'רְצִ'יל تْشِرْتْشِل).

צֶאֱל ז', **צֶאֱלָה** נ' (צֶאֱלִים) في النبات: نَبْقَةٌ ج نَبْقٌ. سِدْرَةٌ ج سِدْرٌ. بَشْنِين (lotus).

צֶאֱלוֹן ז' (־נִים) بُوَنْسِيَانَة (شجرة زينة، poinciana).

צֶאֱלִי ת' (־לִיִּים) ظَلِيلٌ. كَثِيرُ الظِّلِّ.

צֹאן נ״ר ١. ضَأْنٌ. غَنَمٌ ج أَغْنَامٌ. ٢. شَاةٌ ج شِيَاهٌ. نَعْجَةٌ ج نِعَاجٌ. צֹאן אָדָם رَعِيَّةٌ ج رَعَايَا. צֹאן בַּרְזֶל, נִכְסֵי צֹאן בַּרְזֶל ثَرْوَةٌ دَائِمَةٌ. مُلْكٌ نَفِيسٌ دَائِمٌ. تُرَاثٌ خَالِدٌ. ذُخْرٌ. צֹאן מַרְעִית رَعِيَّةٌ. أَتْبَاعٌ. أَبْنَاءُ طَائِفَتِهِ. כְּצֹאן בְּלִי רוֹעֶה رَعِيَّةٌ بِلاَ رَاعٍ(ي). قَوْمٌ بِلاَ زَعِيمٍ. כְּצֹאן לַטֶּבַח (ذُبِحُوا) ذَبْحَ النِّعَاجِ. ضَحَايَا.

צֶאֱצָא ז' (־אִים) ١. سُلاَلَةٌ. ذُرِّيَّةٌ. نَسْلٌ ج أَنْسَالٌ. عَقِبٌ ج أَعْقَابٌ. وَلَدٌ ج أَوْلاَدٌ. ٢. بَرِيَّةٌ ج بَرَايَا. مَخْلُوقٌ ج مَخْلُوقَاتٌ.

צָאר, צָר R ז' (־רִים) قَيْصَرٌ ج قَيَاصِرَةٌ (لقب ملوك روسيا قبل الثورة الشيوعية). إِمْبِرَاطُورٌ ج أَبَاطِرَةٌ.

צֵאת خُرُوجٌ (مصدر فعل יָצָא) ע' יָצָא. צֵאת הַשַּׁבָּת إِنْتِهَاءُ السَّبْتِ. צֵאתְךָ לְשָׁלוֹם إِذْهَبْ رَاشِدًا. رَافَقَتْكَ السَّلاَمَةُ. أَسْتَوْدِعُكَ اللّهَ. בְּצֵאתְךָ וּבְבוֹאֶךָ فِي رَوْحَاتِكَ وَغَدَوَاتِكَ. فِي ذَهَابِكَ وَمَجِيئِكَ. فِي حِلِّكَ وَتَرْحَالِكَ.

צָב ז' (צַבִּים) سُلَحْفَاةٌ ج سَلاَحِفُ. غَيْلَمٌ (ذكر السلحفاة). צַעֲדֵי צָב خُطُوَاتٌ سُلَحْفَاتِيَّةٌ. خُطُوَاتٌ بَطِيئَةٌ. تَقَدُّمٌ بَطِيءٌ.

צָבָא ז' (צְבָאוֹת) ١. جَيْشٌ ج جُيُوشٌ. عَسْكَرٌ ج عَسَاكِرُ. جُنْدٌ. ٢. جُنْدِيَّةٌ. وَاجِبُ الخِدْمَةِ العَامَّةِ. تَجَنُّدٌ. ٣. مجازا: غَزَارَةٌ. كَثْرَةٌ. צָבָא סָדִיר جَيْشٌ نِظَامِيٌّ (مجندون بموجب قانون الخدمة الالزامية). צְבָא הַהֲגָנָה לְיִשְׂרָאֵל (צַהַ״ל) جَيْشُ الدِّفَاعِ الإِسْرَائِيلِيُّ. צְבָא מִלּוּאִים جَيْشُ الاحْتِيَاطِ. رَدِيفٌ. צְבָא קֶבַע جَيْشٌ نِظَامِيٌّ (مجندون بموجب عقد يوقع معهم). צְבָא הַשָּׁמַיִם ١. المَلَأُ الأَعْلَى. ٢. كِنَايَةٌ عَنِ النُّجُومِ. אִישׁ צָבָא جُنْدِيٌّ ج جُنُودٌ. نَفَرٌ ج أَنْفَارٌ. عَسْكَرِيٌّ. مُقَاتِلٌ. גִּיל צָבָא سِنُّ التَّجْنِيدِ. سِنُّ الخِدْمَةِ العَسْكَرِيَّةِ. יוֹצֵא צָבָא مُكَلَّفٌ بِالخِدْمَةِ العَسْكَرِيَّةِ. مُكَلَّفٌ. מַדֵּי צָבָא بَدْلَةٌ عَسْكَرِيَّةٌ. زِيٌّ عَسْكَرِيٌّ. שַׂר צָבָא وَزِيرُ حَرْبٍ. رَئِيسُ أَرْكَانِ حَرْبٍ. قَائِدُ الجَيْشِ. הַצָּבָא צוֹעֵד עַל קֵבָתוֹ الجُيُوشُ تَتَقَدَّمُ عَلَى بُطُونٍ شَبْعَانَةٍ.

צָבָא פ' ١. إِحْتَشَدَ. تَجَمَّعَ. تَجَمْهَرَ. إِلْتَمَّ. ٢. شَنَّ حَرْبًا عَلَى. נִצְבָּא إِحْتَشَدَ. تَجَمْهَرَ.

צְבָאִי ת' (־אִיִּים) ١. عَسْكَرِيٌّ. خَاصٌّ بِالجَيْشِ. ٢. حَرْبِيٌّ. דֹּאַר צְבָאִי بَرِيدٌ عَسْكَرِيٌّ. חֹק צְבָאִי حُكْمٌ عُرْفِيٌّ (عَسْكَرِيٌّ). מַחֲנֶה צְבָאִי مُعَسْكَرٌ ج مُعَسْكَرَاتٌ. מִמְשָׁל צְבָאִי حُكْمٌ عَسْكَرِيٌّ. מִשְׁטָרָה צְבָאִית الشُّرْطَةُ العَسْكَرِيَّةُ. بُولِيسٌ حَرْبِيٌّ. מִשְׁמַעַת צְבָאִית إِنْضِبَاطٌ عَسْكَرِيٌّ. طَاعَةٌ عَمْيَاءُ. נִסְפָּח צְבָאִי مُلْحَقٌ عَسْكَرِيٌّ.

צְבָאִיּוּת נ' عَسْكَرِيَّةٌ. جُنْدِيَّةٌ. الرُّوحُ العَسْكَرِيَّةُ.

צָבָה פ' إِنْتَفَخَ. وَرِمَ (يَرِمُ). تَوَرَّمَ. إِحْتَقَنَ. נִצְבָּה إِنْتَفَخَ. تَوَرَّمَ. إِحْتَقَنَ.

צָבֶה, צָבוּי ת' (־בִים, ־בּוּיִים) وَارِمٌ. وَرِمٌ. مُتَوَرِّمٌ. مُنْتَفِخٌ. مُحْتَقِنٌ.

צָבוּעַ ת' (צְבוּעִים) مَصْبُوغٌ. مُصْطَبِغٌ. مَدْهُونٌ ومجازا: مُتَلَوِّنٌ. مُنَافِقٌ. مُرَاءٍ(ي). مُمَالِئٌ. ذُو وَجْهَيْنِ.

צָבוֹעַ ז' (צְבוֹעִים) ضَبُعٌ (حيوان) ج ضِبَاعٌ. أَبُو عَامِرٍ (حيوان ثديي مفترس، hyena).

צָבוּר ת' (צְבוּרִים) مُكَدَّسٌ. مُكَوَّمٌ.

צִבּוּר, צִיבּוּר ז' (־רִים) ١. جَمْعٌ ج جُمُوعٌ. حَشْدٌ ج حُشُودٌ. جُمْهُورٌ ج جَمَاهِيرُ. مَعْشَرٌ ج مَعَاشِرُ. طَائِفَةٌ ج طَوَائِفُ. ٢. كَوْمَةٌ ج أَكْوَامٌ. كُدْسٌ ج أَكْدَاسٌ. הַצִּבּוּר הָרָחָב الجَمَاهِيرُ العَرِيضَةُ. المَلَأُ. אֵימַת הַצִּבּוּר رَهْبَةُ المِنْبَرِ (المَسْرَحِ). رَهْبَةُ الجُمْهُورِ. אִישׁ צִבּוּר رَجُلُ المَصْلَحَةِ (الخِدْمَةِ) العَامَّةِ ע' עַסְקָן. זִמְרָה (שִׁירָה) בְּצִבּוּר غِنَاءٌ جَمَاعِيٌّ. טוֹבַת הַצִּבּוּר المَصْلَحَةُ العَامَّةُ. الصَّالِحُ العَامُّ. הַיְדוּעָה בַּצִּבּוּר عَشِيقَةٌ. مَحْظِيَّةٌ. حَظِيَّةٌ. יַחֲסֵי צִבּוּר عَلاَقَاتٌ عَامَّةٌ. שְׁלִיחַ צִבּוּר ע' שָׁלִיחַ. תְּפִלָּה בְּצִבּוּר صَلاَةُ الجَمَاعَةِ (عند اليهود: لا يقلّ عن عشرة مصلين). אֵין צִבּוּר עָנִי يَدُ اللّهِ مَعَ الجَمَاعَةِ. السُّؤْدُدُ مَعَ السَّوَادِ. אַל תִּפְרֹשׁ מִן הַצִּבּוּר لاَ تَعْزِلْ نَفْسَكَ عَنِ النَّاسِ. حَشْرٌ مَعَ النَّاسِ عِيدٌ. אֵין הַצִּבּוּר נִדּוֹן אֶלָּא אַחֲרֵי רֻבּוֹ الكَلِمَةُ لِلأَكْثَرِيَّةِ. الأَمْرُ لِلْجَمَاعَةِ.

צִבּוּרִי, צִיבּוּרִי ת' (־רִיִּים) عَامٌّ. عُمُومِيٌّ. شَعْبِيٌّ. جَمَاهِيرِيٌّ. مُشَاعٌ. גַּן צִבּוּרִי حَدِيقَةٌ عَامَّةٌ. טֶלֶפוֹן צִבּוּרִי تِلِيفُونٌ عُمُومِيٌّ. מָקוֹם צִבּוּרִי مَكَانٌ عَامٌّ ج أَمَاكِنُ عَامَّةٌ. עֲבוֹדוֹת צִבּוּרִיּוֹת أَشْغَالٌ عَامَّةٌ (عُمُومِيَّةٌ). עַסְקָנוּת צִבּוּרִית الخِدْمَةُ العَامَّةُ. שֵׁרוּת צִבּוּרִי مَرْفِقٌ عَامٌّ ج مَرَافِقُ عَامَّةٌ.

צִבּוּרִיּוּת, צִיבּוּרִיּוּת נ' جَمَاهِيرِيَّةٌ. عُمُومٌ. شَعْبِيَّةٌ. شُؤُونٌ عَامَّةٌ.

צָבוּת ת' (צְבוּתִים) مَكْمُوشٌ. مَمْسُوكٌ بِكَمَّاشَةٍ.

צָבַט פ' ١. قَرَصَ ـُ ٢. كَمَشَ ـُ مَسَكَ ـِ ٣. مجازا: قَبَضَ ـِ القَلْبَ. كَسَرَ ـِ

הַ֫ـخَاطِرَ. נִצְבַּט 1. كُمِشَ. مُسِكَ. قُرِصَ. 2. مجازا: إِنْقَبَضَ قَلْبُهُ.

צַבְטָן ז' (־נִים) قَارِصٌ. كَثِيرُ القَرْصِ. لَسَّاعٌ. لَدَّاغٌ.

צְבִי ז' (־בָיִים, ־בָאִים) 1. ظَبْيٌ ج ظِبَاءٌ. غَزَالٌ ج غِزْلَانٌ ومجازا: فَتًى وَسِيمٌ.
2. فِتْنَةٌ. جَمَالٌ. אֶרֶץ הַצְּבִי بَلَدُ الفِتْنَةِ وَالجَمَالِ. كِنَايَةٌ عَنِ الدِّيَارِ المُقَدَّسَةِ.
הֵנִיחַ כַּסְפּוֹ עַל קֶרֶן הַצְּבִי مجازا: قَامَرَ بِمَالِهِ عَلَى الجَوَادِ الخَاسِرِ.

צְבִיאָה נ' إِحْتِشَادٌ. تَجَمْهُرٌ. تَجَمُّعٌ.

צְבִיָּה, צביה נ' (־יוֹת, ־בָאוֹת) ظَبْيَةٌ ج ظِبَاءٌ. غَزَالَةٌ ومجازا: فَتَاةٌ جَمِيلَةٌ (حَسْنَاءُ).

צִבְיוֹן ז' صُورَةٌ ج صُوَرٌ. صِبْغَةٌ. طَابَعٌ. طَبِيعَةٌ ج طَبَائِعُ. شَكْلٌ ج أَشْكَالٌ.

צְבִיטָה נ' (־טוֹת) 1. قَرْصَةٌ ج قَرَصَاتٌ. 2. إِنْقِبَاضُ القَلْبِ.

צְבִיעָה נ' صَبْغٌ. تَلْوِينٌ. دِهَانٌ. دِهَانَةٌ.

צְבִיעוּת נ' نِفَاقٌ. تَلَوُّنٌ. رِيَاءٌ. مُرَاءَاةٌ. مُمَالأَةٌ.

צָבִיר ת' (צְבִירִים) في البنوك: مُتَجَمِّعٌ. مُتَرَاكِمٌ تَدْرِيجِيًّا. حَامِلُ أَرْبَاحٍ.

צְבִיר ז' (־רִים) حُزْمَةٌ ج حِزَمٌ. ضُمَّةٌ ج ضُمَّاتٌ.

צְבִירָה נ' (־רוֹת) جَمْعٌ. تَكْدِيسٌ. تَكْوِيمٌ. تَرَاكُمٌ. צְבִירַת הוֹן تَكْدِيسُ (تَجْمِيعُ) الأَمْوَالِ. تَحْوِيشُ المَالِ. מַצַּב צְבִירָה في الفيزياء: حَالَةُ المَادَّةِ (وهناك ثلاث حالات: الصلابة والسيولة والغازية).

צְבִירוּת נ' تَجَمُّعٌ. تَكَدُّسٌ. تَرَاكُمٌ.

צָבַע פ' صَبَغَ ـُ. لَوَّنَ. دَهَنَ ـُ. נִצְבַּע صُبِغَ. إِنْصَبَغَ. لُوِّنَ. دُهِنَ. הִצְבִּיעַ 1. رَفَعَ ـَ إِصْبَعَهُ مُوَافِقًا. صَوَّتَ. 2. إِقْتَرَعَ. إِنْتَخَبَ. 3. أَشَارَ (بالاصبع). أَوْمَأَ.
4. رَفَعَ إِصْبَعَهُ. طَلَبَ الإِذْنَ لِلْكَلَامِ.

צֶבַע ז' (צְבָעִים) 1. صِبْغٌ ج أَصْبَاغٌ. لَوْنٌ ج أَلْوَانٌ. 2. دِهَانٌ. צֶבַע יְסוֹד لَوْنٌ أَصْلِيٌّ. صِبْغٌ أَوَّلِيٌّ. צֶבַע מַאֲכָל صِبْغَةُ طَعَامٍ. צִבְעֵי מַיִם أَلْوَانٌ مَائِيَّةٌ. צִבְעֵי שֶׁמֶן أَلْوَانٌ زَيْتِيَّةٌ. עִוֵּרוֹן צְבָעִים عَمَى الأَلْوَانِ. الدَّلْتُونِيَّةُ. שֶׁלֶל צְבָעִים تَنَوُّعٌ. أَلْوَانٌ زَاهِيَةٌ. תֵּאֵר בִּצְבָעִים וְרֻדִּים وَصَفَ بِأَلْوَانٍ زَاهِيَةٍ. بَالَغَ فِي التَّفَاؤُلِ.

צַבָּע ז' (־עִים) صَبَّاغٌ. دَهَّانٌ.

צִבְעוֹנוּת נ' تَنَوُّعٌ. تَزْيِينٌ. زَخْرَفَةٌ.

צִבְעוֹנִי 1. ת' (־נִיִּים) مُلَوَّنٌ. مُتَنَوِّعُ الأَلْوَانِ. 2. ז' (־נִים) في النبات: خُزَامَى. تُولِيب (tulip). זְכוּכִית צִבְעוֹנִית زُجَاجٌ مُلَوَّنٌ. טֶלֶוִיזְיָה צִבְעוֹנִית تِلِفِزْيُونٌ مُلَوَّنٌ.

צִבְעוֹנִיּוּת נ' تَنَوُّعٌ. تَنْوِيعٌ. تَلْوِينٌ.

צַבָּעוּת נ' دِهَانٌ. دِهَانَةٌ. مِهْنَةُ الدَّهَّانِ. صِبَاغَةٌ.

צִבְעָן ז' (־נִים) صِبْغَةٌ. خِضَابٌ (pigment).

צָבַר פ' جَمَعَ ـَ. كَدَّسَ. كَوَّمَ. رَكَمَ ـُ. لَمَّ. נִצְבַּר جُمِعَ. كُوِّمَ. كُدِّسَ. הִצְטַבֵּר تَجَمَّعَ. تَكَدَّسَ. تَكَوَّمَ. تَرَاكَمَ. إِلْتَمَّ.

צָבָר ז' (צְבָרִים, ־רִים) صُبَّارٌ. صَبَّارٌ. تِينٌ شَوْكِيٌّ.

צַבָּר ז' (־רִים) صَبَّارٌ (من ولد في اسرائيل). إِبْنُ البَلَدِ.

צַבָּרוּת נ' خُشُونَةٌ. مَزَايَا مَوَالِيدِ إِسْرَائِيلَ.

צִבְרֵחַ סל' كَدَّرَ مِزَاجَهُ. كَدَّرَ خَاطِرَهُ. أَزْعَجَهُ. הִצְטַבְרֵחַ تَكَدَّرَ مِزَاجُهُ. تَكَدَّرَ خَاطِرُهُ. صَارَ فِي حَالَةٍ نَفْسِيَّةٍ سَيِّئَةٍ.

צֹבֶרֶת, צבורת נ' جَمْعٌ. تَكْوِيمٌ. تَكْدِيسٌ. בְּצֹבֶרֶת حَلٌّ. نَقْلٌ بِصُورَةٍ سَائِبَةٍ. بِلَا تَغْلِيفٍ (bulk). סְפִינַת צֹבֶרֶת سَفِينَةٌ مَخْزَنٍ. نَقْلٌ (حَلٌّ).

צָבַת פ' 1. كَمَشَ ـُ. قَبَضَ ـِ (بكماشة). 2. قَرَصَ ـُ. نَتَشَ ـِ. 3. إِلْتَصَقَ. נִצְבַּת إِنْكَمَشَ. قُبِضَ (بكماشة او بقوة).

צְבָת נ' (־תוֹת) 1. كَلْبَتَانِ. كَمَّاشَةٌ. 2. مجازا: مَأْزِقٌ ج مَآزِقُ. צְבָת בִּצְבָת עֲשׂוּיָה لِكُلِّ سَبَبٍ مُسَبِّبٌ.

צִבְתָּן ז' (־נִים) ثَاقِبُ الأُذُنِ. أَبُو مِقَصٍّ (حشرة، earwig).

צָג ז' (־גִים) في الحواسيب: شَاشَةٌ ج شَاشَاتٌ. وَحْدَةُ عَرْضٍ مَرْئِيٌّ (display) ע' מַצָּג.

צַד ז' (צְדָדִים) 1. جَانِبٌ ج جَوَانِبُ. طَرَفٌ ج أَطْرَافٌ. جِهَةٌ ج جِهَاتٌ. وُجْهَةٌ. نَاحِيَةٌ ج نَوَاحٍ (ي). 2. جَنْبٌ ج جُنُوبٌ. 3. فَرِيقٌ ج فُرَقَاءُ. غَرِيمٌ ج غُرَمَاءُ. 4. صَفْحَةٌ ج صَفَحَاتٌ. צַד שְׁלִישִׁי الطَّرَفُ الثَّالِثُ. الفَرِيقُ الثَّالِثُ. הַצִּדָּה! إِذْهَبْ جَانِبًا. تَنَحَّ جَانِبًا! وَسِّعْ! צַד בְּצַד جَنْبًا إِلَى جَنْبٍ. בַּצַּד جَانِبًا. לַצַּד إِلَى جَانِبٍ. מִצִּדּוֹ 1. مِنْ جَانِبِهِ. مِنْ نَاحِيَتِهِ. مِنْ جِهَتِهِ. 2. بِدَوْرِهِ. מִצַּד פְּלוֹנִי مِنْ قِبَلِ فُلَانٍ. מִטְעָן צַד عَبْوَةٌ نَاسِفَةٌ بِجَانِبِ الطَّرِيقِ. צִדְדֵי הַסִּכְסוּךְ طَرَفَا (أَطْرَافُ) النِّزَاعِ. צָחוֹק בַּצַּד مجازا: بِلَا هَزْلٍ. بِدُونِ مُزَاحٍ. מִצַּד אֶחָד... וּמִצַּד שֵׁנִי... مِنْ جِهَةٍ... وَمِنْ جِهَةٍ أُخْرَى (ثَانِيَةٍ). مِنْ نَاحِيَةٍ... وَمِنْ نَاحِيَةٍ أُخْرَى (ثَانِيَةٍ). שְׁנֵי צְדָדִים לַמַּטְבֵּעַ مجازا: لِلأَمْرِ وَجْهَانِ. הַצַּד הַשֵּׁנִי שֶׁל הַמַּטְבֵּעַ مجازا: الوَجْهُ الثَّانِي لِلأَمْرِ. הַצַּד שֶׁכְּנֶגֶד الجِهَةُ المُقَابِلَةُ. الطَّرَفُ المُقَابِلُ. خَصْمٌ ج خُصُومٌ. עַל הַצַּד הַיּוֹתֵר טוֹב عَلَى أَحْسَنِ وَجْهٍ. عَلَى خَيْرِ مَا يُرَامُ. עָמַד מִן הַצַּד تَنَحَّى جَانِبًا. وَقَفَ مَكْتُوفَ الأَيْدِي. لَمْ يَتَدَخَّلْ. פְּלוֹנִי הוּא צַד בַּדָּבָר فُلَانٌ هُوَ طَرَفٌ فِي المَوْضُوعِ. תְּשׁוּבָתוֹ בְּצִדָּהּ مُفْحِمُ الجَوَابِ. حَاضِرُ البَدِيهَةِ.

צָד פ' صَادَ ـِ ע' (צוד).

צִדֵּד, צידד פ' 1. نَحَّى جَانِبًا. 2. إِنْحَازَ إِلَى. أَيَّدَ. مَالَ ـِ نَحْوَ.

צְדָדִי ת' (־יִּים) 1. جَانِبِيٌّ. جِهَوِيٌّ. 2. ثَانَوِيٌّ. هَامِشِيٌّ. فَرْعِيٌّ. חַד־צְדָדִי 1. مِنْ جَانِبٍ (طَرَفٍ) وَاحِدٍ. 2. مُتَحَيِّزٌ. مُنْحَازٌ. مُتَحَزِّبٌ. בְּעָיָה צְדָדִית مُشْكِلَةٌ

ثَانَوِيَّةٌ. قَضِيَّةٌ هَامِشِيَّةٌ.

צְדָדִיּוּת נ' ١. جَانِبِيَّةٌ. هَامِشِيَّةٌ. ٢. مِنْ جَانِبٍ وَاحِدٍ. تَحَيُّزٌ. חַד־צְדָדִיּוּת جَانِبِيَّةٌ. تَحَيُّزٌ. تَحَزُّبٌ.

צָדָה פ' ١. نَصَبَ ـِ كَمِينًا. وَقَفَ بِالْمِرْصَادِ. ٢. صَادَ ـِ ٣. أَقْفَرَ. خَلاَ ـُ צָדָה אֶת הַלֵּב سَحَرَ ـَ الْقُلُوبَ. جَذَبَ الأَنْظَارَ.

צִדּוּד, צידוד ז' (־דִים) ١. تَوْجِيهٌ. إِتِّجَاهٌ. إِمَالَةٌ (الى جهة). إِنْتِحَاءٌ. ٢. تَحَيُّزٌ. إِنْحِيَازٌ. تَحَزُّبٌ. تَأْيِيدٌ. دَعْمٌ. צִדּוּד בִּזְכוּתוֹ שֶׁל־ مُعَاضَدَةٌ. تَأْيِيدٌ. مُسَانَدَةٌ.

צִדּוּדִית נ' (־יּוֹת) مَقْطَعٌ جَانِبِيٌّ. رَسْمٌ جَانِبِيٌّ. بْرُوفِيل ע' פְּרוֹפִיל.

צִדּוּק, צידוק ז' (־קִים) مُبَرِّرٌ ج مُبَرِّرَاتٌ. تَبْرِيرٌ. مُسَوِّغٌ ج مُسَوِّغَاتٌ. تَسْوِيغٌ. צִדּוּק הַדִּין إِسْتِصْوَابُ الْحُكْمِ (حكم الله). عَدَالَةُ الْقَضَاءِ. إِعْتِبَارُ الْحُكْمِ عَادِلاً (يقال ذلك بعد دفن المتوفى ايضا).

צְדוּקִי, צְדוֹקִי תו"ז (־קִים, ־יִּים) صَدُوقِيٌّ (واحد من فرقة يهودية عارضت الاعتراف بالاحاديث الدينية المنقولة).

צִדִּי ת' (־יִּים) جَانِبِيٌّ ע' צְדָדִי.

צָדִי נ' (־יִין) إِسْمُ الْحَرْفِ الْعِبْرِيِّ צ ע' צ.

צְדִיָּה, צדייה נ' سُوءُ نِيَّةٍ. تَعَمُّدُ الشَّرِّ. إِضْمَارُ الشَّرِّ.

צַדִּיק תו"ז (־קִים) ١. صِدِّيقٌ. بَارٌّ ج أَبْرَارٌ وَبَرَرَةٌ. صَالِحٌ. عَفِيفٌ ج أَعِفَّاءُ. ٢. تَقِيٌّ ج تُقَاةٌ وَأَتْقِيَاءُ. وَرِعٌ. ٣. بَرِيءٌ ج أَبْرِيَاءُ. صَادِقٌ. צַדִּיק יְסוֹד עוֹלָם رُكْنُ الدِّينِ. لَقَبٌ يُضَافُ إِلَى اسْمِ حَاخَامٍ كَبِيرٍ. צַדִּיקוֹ שֶׁל עוֹלָם, צַדִּיק עוֹלָמִים الْعَادِلُ الصَّمَدُ. مِنْ صِفَاتِ اللّٰهِ تَعَالَى. טוֹב לַצַּדִּיק - טוֹב לִשְׁכֵנוֹ طُوبَى لِلصَّالِحِينَ وَطُوبَى لِجِيرَانِهِمْ. צַדִּיק וְרַע לוֹ, רָשָׁע וְטוֹב לוֹ مجازًا: الْكَافِرُ مُوَفَّى وَالْمُؤْمِنُ مُلَقًّى. זֵכֶר צַדִּיק לִבְרָכָה طَيَّبَ اللّٰهُ ذِكْرَى التَّقِيِّ. יוֹדֵעַ צַדִּיק נֶפֶשׁ בְּהֶמְתּוֹ الصِّدِّيقُ يُرَاعِي نَفْسَ بَهِيمَتِهِ ومجازًا: يَعْلَمُ طَبِيعَةَ صَاحِبِهِ.

צַדִּיקוּת נ' بِرٌّ. تُقًى. وَرَعٌ. صِدْقٌ.

(צדע) הִצְדִּיעַ פ' أَدَّى تَحِيَّةً عَسْكَرِيَّةً. حَيَّا.

צֶדַע ז' (צְדָעִים) صُدْغٌ ج أَصْدَاغٌ. فَوْدٌ ج أَفْوَادٌ. جَانِبُ الرَّأْسِ.

צֶדֶף ז' (צְדָפִים) صَدَفَةٌ (غِلاف اللؤلؤ) ج صَدَفٌ. خَرَزَةٌ ج خَرَزٌ.

צִדְפָּה נ' (צְדָפוֹת) مَحَارَةٌ ج مَحَارٌ. وَدَعَةٌ ج وَدَعٌ. صَدَفَةٌ ج صَدَفٌ. צִדְפַּת הַפְּנִינִים صَدَفَةُ اللُّؤْلُؤِ.

צִדְפִּי ת' (־יִּים) صَدَفِيٌّ. ذُو صَدَفٍ.

צָדַק פ' ١. صَدَقَ ـُ كَانَ مُحِقًّا. ٢. بَرَّ ـَ عَدَلَ ـِ أَحَقَّ. ٣. بَرِئَ ـَ كَانَ بَرِيئًا. كَانَ غَيْرَ مُذْنِبٍ. צִדֵּק ١. بَرَّأَ. ٢. عَدَّلَ. عَادَلَ. وَازَنَ. צִדֵּק אֶת הַדִּין حَكَمَ بِالْعَدْلِ وَالإِنْصَافِ. הִצְטַדֵּק ١. إِعْتَذَرَ عَنْ. تَنَصَّلَ مِنْ (عَنْ). بَرَّرَ مَوْقِفَهُ. ٢. وُجِدَ بَرِيئًا. بُرِّئَتْ سَاحَتُهُ. הִצְדִּיק ١. إِسْتَصْوَبَ. وَجَدَهُ صَائِبًا. ٢. بَرَّرَ. أَقَرَّ. أَيَّدَ. הַצְדִּיק עָלָיו אֶת הַדִּין أَقَرَّ بِعَدَالَةِ الْحُكْمِ عَلَيْهِ. קָשֶׁה לְהַצְדִּיק אֶת הִתְנַהֲגוּתוֹ حَاوَلَ تَبْرِيرَ تَصَرُّفِهِ.

צֶדֶק ז' ١. عَدْلٌ. عَدَالَةٌ. حَقٌّ. إِنْصَافٌ. ٢. بِرٌّ. إِسْتِقَامَةٌ. ٣. خَلاَصٌ. نَجَاةٌ. ٤. في الفلك: الْمُشْتَرِي (اكبر الكواكب السيارة). בְּצֶדֶק عَنْ حَقٍّ. بِحَقٍّ. شَرْعًا وَفَرْعًا. גֵּר צֶדֶק مُتَهَوِّدٌ صَادِقٌ. הוֹן צֶדֶק ١. ذِمَّةٌ. شَرَفٌ. تَأْكِيدٌ. ٢. بِالذِّمَّةِ. قَسَمٌ بِالشَّرَفِ. בֵּית דִּין צֶדֶק مَحْكَمَةُ عَدْلٍ. مَحْكَمَةٌ رَبَّانِيَّةٌ. בֵּית הַמִּשְׁפָּט הַגָּבוֹהַּ לְצֶדֶק (בַּגָּ"ץ) مَحْكَمَةُ الْعَدْلِ الْعُلْيَا. מִצּוּי הַצֶּדֶק تَحْقِيقُ الْعَدْلِ. إِحْقَاقُ الْحَقِّ.

צְדָקָה נ' (־קוֹת) ١. صَدَقَةٌ ج صَدَقَاتٌ. زَكَاةٌ ج زَكَوَاتٌ. حَسَنَةٌ ج حَسَنَاتٌ. إِحْسَانٌ. مَعْرُوفٌ. ٢. حَقٌّ. ٣. خَلاَصٌ. نَجَاةٌ. צְדָקָה תַּצִּיל מִמָּוֶת إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ ق'. בַּעַל צְדָקָה مُحْسِنٌ. فَاعِلُ الْخَيْرِ. مُتَبَرِّعٌ. מִפְעַל צְדָקָה مَبَرَّةٌ ج مَبَرَّاتٌ. عَمَلُ الْخَيْرِ. נָתַן צְדָקָה تَصَدَّقَ عَلَى. أَحْسَنَ إِلَى. גְּדוֹלָה גְּמִילוּת חֲסָדִים מִן הַצְּדָקָה مجازًا: خَيْرٌ مِنَ الْخَيْرِ فِعْلُهُ (فَاعِلُهُ).

צַדְקָן ז' (־נִים) وَرِعٌ. تَقِيٌّ ج تُقَاةٌ وَأَتْقِيَاءُ. صِدِّيقٌ.

צַדְקָנוּת נ' تَقْوَى. تُقًى. وَرَعٌ.

צַדְקָנִי ת' (־יִּים) مُتَّصِفٌ بِالْوَرَعِ. مُتَّسِمٌ بِالتَّزَمُّتِ.

צַדֶּקֶת נ' (־דִּיקוֹת) تَقِيَّةٌ. وَرِعَةٌ. صَالِحَةٌ.

צָהַב פ' صَهِبَ ـَ فَقَعَ ـُ إِصْفَرَّ. הִצְטַהֵב إِصْهَابَّ. إِصْفَرَّ. הִצְהִיב ١. إِصْهَبَّ. إِصْفَرَّ. ٢. صَبَغَ بِاللَّوْنِ الأَصْفَرِ.

צָהֹב, צהוב ת' (צְהֻבִּים) أَصْفَرُ ج صُفْرٌ م صَفْرَاءُ. أَصْهَبُ ج صُهْبٌ م صَهْبَاءُ. צָהֹב עַז أَصْفَرُ فَاقِعٌ. אֲבַטִּיחַ צָהֹב شَمَّامٌ ע' מֶלוֹן. הַגֶּזַע הַצָּהֹב الْجِنْسُ الأَصْفَرُ. الْجِنْسُ الْمَغُولِيُّ. טְלַאי צָהֹב رُقْعَةٌ صَفْرَاءُ (وهي السِّمة التي أُجبر اليهود على حملها ابان الحكم النازي). עִתּוֹנוּת צְהֻבָּה الصُّحُفُ الصَّفْرَاءُ. الصُّحُفُ الرَّخِيصَةُ. קַדַּחַת צְהֻבָּה في الطب: الْحُمَّى الصَّفْرَاءُ (الصَّفْرَاوِيَّةُ) (yellow fever).

צֹהַב, צוהב ז' صَهَبٌ. صُهْبَةٌ. صُفْرَةٌ.

צְהַבְהַב ת' (־בִּים) ضَارِبٌ إِلَى الصُّفْرَةِ. مُصْفَرٌّ.

צְהַבְהַבּוּת נ' صُفْرَةٌ. صُهْبَةٌ. إِصْفِرَارٌ.

צַהֶבֶת נ' في الطب: يَرَقَانٌ. صَفَرٌ. صُفَارٌ (icterus).

צָהוּב ת' (צְהוּבִים) سَاخِطٌ. نَاقِمٌ عَلَى. حَاقِدٌ.

צהוב ע' צָהֹב.

צָהוֹר ת' (צְהוֹרִים) وَاضِحٌ. وَضَّاحٌ. مُشِعٌّ. وَضَّاءٌ.

צְהִיבָה נ' ١. صُفْرَةٌ. ٢. مجازًا: شِجَارٌ. حِقْدٌ.

צְהִיבוּת נ' صُهْبَةٌ. صُفْرَةٌ.

צְהִילָה נ' (־לות) ١. صَهِيلُ الفَرَسِ. حَمْحَمَةٌ. ٢. تَهَلُّلٌ. هُتَافٌ.

צָהַל פ' صَهَلَ ـَ حَمْحَمَ ومجازًا: هَتَفَ ـِ تَهَلَّلَ فَرَحًا. צָהֲלוּ פָּנָיו تَهَلَّلَ وَجْهُهُ. إِنْبَسَطَتْ أَسَارِيرُهُ. הִצְהִיל ١. جَعَلَهُ يَصْهَلُ. ٢. فَرَّحَ. أَفْرَحَ. أَبْهَجَ. הִצְהִיל פָּנִים هَشَّ ـِ بَشَّ ـَ تَهَلَّلَ وَجْهُهُ.

צה"ל ר"ת צְבָא הֲגַנָּה לְיִשְׂרָאֵל جَيْشُ الدِّفَاعِ الإِسْرَائِيلِيُّ.

צָהֳלָה נ' (צָהֳלוֹת) ١. صَهِيلُ الفَرَسِ. حَمْحَمَةٌ. ٢. تَهَلُّلٌ. إِبْتِهَاجٌ. جَذَلٌ. هُتَافٌ.

צַהֲלוּל ז' (־לים) ضَحْكَةٌ خَفِيفَةٌ. زَغْرَدَةٌ ج زَغَارِيدُ.

צַהֲלוּלִים ז"ר زَغَارِيدُ. هَلَاهِلُ (في الافراح لدى المجتمعات الشرقية).

צָהַר פ' أَشْرَقَ. بَزَغَ ـُ سَطَعَ ـَ הִצְהִיר ١. صَرَّحَ بِـ أَعْلَنَ. أَفْضَى بِـ أَدْلَى بِبَيَانٍ. ٢. لَمَّعَ. ٣. إِلْتَمَعَ. تَأَلَّقَ. ٤. عَصَرَ ـِ الزَّيْتُونَ. ٥. أَظْهَرَ. دَخَلَ فِي الظَّهِيرَةِ.

צֹהַר, צוהר ז' (צְהָרִים) ١. كُوَّةٌ ج كُوَاتٌ وكُوًى. خَصَاصَةٌ. فَتْحَةٌ ج فَتَحَاتٌ. نَافِذَةٌ صَغِيرَةٌ. ٢. ظُهْرٌ. سُطُوعٌ. ٣. في الفلك: سَمْتُ الرَّأْسِ ע' זֵנִית.

צָהֳרוֹן ז' (־נים) ١. صَحِيفَةٌ ظُهْرِيَّةٌ. صَحِيفَةٌ مَسَائِيَّةٌ. ٢. نَادِي الأَطْفَالِ (في ساعات بعد الظهر وبعد انتهاء الدوام في روضة الاطفال والمدرسة).

צָהֳרַיִם, צהריים ז"ז ظُهْرٌ. ظَهِيرَةٌ. مُنْتَصَفُ النَّهَارِ. زَوَالِيَّةٌ. אֲרוּחַת צָהֳרַיִם وَجْبَةُ الغَدَاءِ. غَدَاءٌ. אַחֲרֵי הַצָּהֳרַיִם بَعْدَ الظُّهْرِ. عَصْرًا. לִפְנֵי הַצָּהֳרַיִם قَبْلَ الظُّهْرِ. ضُحًى. ضَحْوَةٌ. מְנוּחַת צָהֳרַיִם قَيْلُولَةٌ. الاسْتِرَاحَةُ فِي الظَّهِيرَةِ. קַו הַצָּהֳרַיִם خَطُّ نِصْفِ النَّهَارِ. خَطُّ الهَاجِرَةِ. خَطُّ الزَّوَالِ ע' מֶרִידְיָאן. בָּרוּר כַּשֶּׁמֶשׁ בַּצָּהֳרַיִם وَاضِحٌ وُضُوحَ الشَّمْسِ فِي رَابِعَةِ النَّهَارِ.

צַו ז' (־וים) ١. أَمْرٌ ج أَوَامِرُ. مَرْسُومٌ ج مَرَاسِيمُ. ٢. ضَرُورَةٌ. وَاجِبٌ. צַו בֵּינַיִם أَمْرٌ احْتِرَازِيٌّ. أَمْرٌ وَقْتِيٌّ. צַו גֵּרוּשׁ أَمْرُ طَرْدٍ. أَمْرُ إِبْعَادٍ. צַו הֲבָאַת עֵד أَمْرُ اسْتِحْضَارِ شَاهِدٍ. צַו הוֹצָאָה לַפֹּעַל أَمْرُ تَنْفِيذٍ. إِجْرَاءٌ. צַו הַהִיסְטוֹרְיָה حَتْمِيَّةُ التَّارِيخِ. צַו חִפּוּשׂ أَمْرُ تَفْتِيشٍ. צַו יְרֻשָּׁה أَمْرُ حَصْرِ إِرْثٍ. צַו מַלְכוּתִי إِرَادَةٌ مَلَكِيَّةٌ. צַו מְנִיעָה أَمْرُ حَظْرٍ (مَنْعٍ). צַו מַעֲצָר أَمْرُ تَوْقِيفٍ. أَمْرُ اعْتِقَالٍ. צַו עַל תְּנַאי أَمْرٌ تَمْهِيدِيٌّ. أَمْرُ وَقْفِ تَنْفِيذٍ. צַו עִקּוּל أَمْرُ حَجْزٍ. צַו עֲשֵׂה أَمْرٌ بِالقِيَامِ بِعَمَلٍ. فَرِيضَةٌ ج فَرَائِضُ. צַו לֹא תַעֲשֶׂה أَمْرُ تَرْكٍ. وَصِيَّةٌ بِالنَّهْيِ. النَّهْيُ عَنِ المُنْكَرِ. צַו פִּנּוּי أَمْرُ إِخْلَاءٍ. צַו קְרִיאָה في الجيش: كِتَابُ (أَمْرُ) اسْتِدْعَاءٍ. צַו שְׁמוֹנֶה أَمْرُ دَعْوَةِ جُنُودِ الاحْتِيَاطِ (بناءً على مرسوم وزير الدفاع). צַו הַשָּׁעָה ضَرُورَةُ السَّاعَةِ. القَضِيَّةُ المُلِحَّةُ. לְפִי צַו מַצְפּוּנוֹ بِوَحْيٍ مِنْ ضَمِيرِهِ.

צוֹאָה נ' بِرَازٌ. غَائِطٌ. خُرْءٌ. خُرُوجٌ.

צַוָּאָה, צוואה נ' (־אות) ١. وَصِيَّةٌ ج وَصَايَا. ٢. أَمْرٌ ج أَوَامِرُ. צַוָּאַת שְׁכִיב מְרַע وَصِيَّةُ المُشْرِفِ عَلَى المَوْتِ.

צוֹאִי, צוֹאָתִי ת' (־יים) قَذِرٌ. مُقَذَّرٌ (بالغائط).

צַוָּאר, צוואר ז' (־רים) عُنُقٌ ج أَعْنَاقٌ. رَقَبَةٌ ج رِقَابٌ. جِيدٌ ج أَجْيَادٌ. צַוַּאר הַבַּקְבּוּק ١. عُنُقُ الزُّجَاجَةِ. طَرِيقٌ ضَيِّقَةٌ. ٢. نُقْطَةُ الاخْتِنَاقِ. צַוַּאר הָרֶחֶם عُنُقُ الرَّحِمِ. בֵּית צַוָּאר طَوْقٌ ج أَطْوَاقٌ. زِيقٌ ج أَزْيَاقٌ. עוֹרֵק הַצַּוָּאר حَبْلُ الوَرِيدِ. הִגִּיעַ עַד צַוָּאר بَلَغَ السَّيْلُ الزُّبَى. طَفَحَ الكَيْلُ. جَاوَزَ الحَدَّ. פָּרַק עֹל מֵעַל צַוָּארוֹ فَكَّ الأَغْلَالَ مِنْ عُنُقِهِ. تَخَلَّصَ مِنْ. נָפַל עַל צַוְּארֵי פְּלוֹנִי هَوَى ـِ عَلَى رَقَبَةِ فُلَانٍ. عَانَقَ فُلَانًا. קָרַךְ עַל צַוָּארוֹ أُضْطُهِدَ. كَابَدَ (قَاسَى) الأَمَرَّيْنِ. עָלַי וְעַל צַוָּארִי عَلَى عُنُقِي وَعَاتِقِي. فِي ذِمَّتِي. נָתַן (תָּלָה) אֶת הַקּוֹלָר בְּצַוַּאר פְּלוֹנִי وَضَعَ الأَغْلَالَ (السَّلَاسِلَ) عَلَى رَقَبَةِ فُلَانٍ ومجازًا: أَلْقَى المَسْؤُولِيَّةَ عَلَى عَاتِقِ فُلَانٍ. קוֹלָר תָּלוּי בְּצַוָּארוֹ هُوَ المَسْؤُولُ عَنْ. المَسْؤُولِيَّةُ تَقَعُ عَلَى عَاتِقِهِ. רֵחַיִם בְּצַוָּארוֹ مجازًا: عِبْءٌ ثَقِيلٌ يَقَعُ عَلَى عَاتِقِهِ.

צַוָּארוֹן, צווארון ז' (־רוֹנִים) يَاقَةٌ ج يَاقَاتٌ. زِيقُ القَمِيصِ ج أَزْيَاقٌ. قَبَّةٌ ج قَبَّاتٌ. زِنَاقٌ ج زُنُقٌ. בַּעֲלֵי צַוָּארוֹן כָּחֹל ذَوُو اليَاقَةِ الزَّرْقَاءِ. صِفَةٌ لِعُمَّالِ المَصَانِعِ. בַּעֲלֵי צַוָּארוֹן לָבָן ذَوُو اليَاقَةِ البَيْضَاءِ. المُوَظَّفُونَ وَالإِدَارِيُّونَ فِي المَكَاتِبِ.

צוֹבְטָנִי ת' (־יים) قَارِصٌ. قَارِسٌ. لَاذِعٌ. لَاسِعٌ. مُوخِزٌ.

צוֹבֶל R ז' (־לים) سَمُّورٌ ج سَمَامِيرُ (حيوان ثديي، sobel).

(צוג) צָג פ' ١. مَثَلَ ـُ شَخَصَ ـَ إِنْتَصَبَ. ٢. عَرَضَ ـِ

(צוד) צָד פ' صَادَ ـِ إِصْطَادَ. قَنَصَ ـِ تَلَقَّفَ. נִצּוֹד صِيدَ. أُصْطِيدَ. قُنِصَ. أُقْتُنِصَ. צוֹדֵד فَتَنَ ـِ إِجْتَذَبَ. خَلَبَ لُبَّهُ.

צוֹדֵק ת' (־דקים) ١. مُحِقٌّ. صَادِقٌ. عَلَى حَقٍّ. ٢. صَحِيحٌ. حَقِيقِيٌّ. חֲלֻקָּה בִּלְתִּי צוֹדֶקֶת قِسْمَةٌ غَيْرُ عَادِلَةٍ. قِسْمَةٌ ضِيزَى. שָׁלוֹם צוֹדֵק וּבַר קְיָמָא سَلَامٌ عَادِلٌ وَدَائِمٌ.

צִוָּה, ציווה פ' ١. أَمَرَ ـُ أَوْصَى. أَوْعَزَ. ٢. عَيَّنَ. نَصَّبَ. كَلَّفَ بِـ ٣. أَوْصَى. تَرَكَ وَصِيَّةً. أَوْرَثَ. צִוָּה לְבֵיתוֹ تَرَكَ وَصِيَّتَهُ لِآلِهِ. أَوْرَثَ لِأَبْنَاءِ عَائِلَتِهِ. בְּמוֹתָם צִוּוּ לָנוּ אֶת הַחַיִּים بِمَوْتِهِمْ أَوْصَوْا لَنَا الحَيَاةَ. צֻוָּה أُمِرَ. أُوصِيَ. أُوعِزَ إِلَيْهِ. נִצְטַוָּה أُمِرَ. أُوصِيَ. كُلِّفَ بِـ عُهِدَ إِلَيْهِ بِـ

צוֹהַב ע' צָהַב.

צוֹהֵל ת' (־הלים) مُتَهَلِّلٌ. مُبْتَهِجٌ. جَذِلٌ.

צוהר ע' צֹהַר.

צִוּוּי, צִיוּוּי ז' (־יים) ١. أَمْرٌ ج أَوَامِرُ. وَصِيَّةٌ ج وَصَايَا. إِيعَازٌ. ٢. في القواعد: فِعْلُ أَمْرٍ. صِيغَةُ الأَمْرِ.

צִוּוּת, צִיוּוּת ז' ١. إِلْحَاقٌ. ٢. تَأْلِيفُ طَاقَمٍ. إِقَامَةُ فَرِيقٍ.

צוות ע' צֶוֶת, צֶוֶת. **צוותא** ע' צַוְתָא.

צָוַח, צווח פ' صَاحَ ـِ زَعَقَ ـَ صَرَخَ ـُ زَمْجَرَ. صَخِبَ ـَ أَحْدَثَ جَلَبَةً.

צְוָחָה, צווחה נ' (־חות) صِيَاحٌ. صُرَاخٌ. زَعِيقٌ. لَغَطٌ. אֵין פֶּרֶץ וְאֵין צְוָחָה לֹא مِنْ مُعْتَدٍ وَلاَ مِنْ مُسْتَغِيثٍ. هُدُوءٌ تَامٌّ وَطُمَأْنِينَةٌ.

צַוְחָן, צווחן ז' (־נים) صَيَّاحٌ. صَرَّاخٌ. كَثِيرُ الصِّيَاحِ.

צַוְחָנוּת, צווחנות נ' صُرَاخٌ. صِيَاحٌ. لَغَطٌ. عَجِيجٌ.

צַוְחָנִי, צווחני ת' (־יים) صَيَّاحٌ. صَائِحٌ. صَرَّاخٌ. صَارِخٌ. صَاخِبٌ.

צוֹל .Gr ז' بُوصَةٌ. إِنْش (وحدة قياس تعادل ٢,٥ سم).

צוֹלֵב ת' (־לְבִים) مُتَصَالِبٌ. مُتَقَاطِعٌ (بصورة صليب).

צוֹלֵל ת' (־לְלִים) ١. غَوَّاصٌ. ٢. مُنْقَضٌّ (طائرة). ٣. في علم الاصوات: ذَوْلَقِيٌّ. كِنَايَةٌ عَنِ الحُرُوفِ למנ"ר بِالعِبْرِيَّةِ. מְטוֹסִים צוֹלְלִים طَائِرَاتٌ مُنْقَضَّةٌ. طَائِرَاتٌ انْقِضَاضِيَّةٌ.

צוֹלְלָן ז' (־נים) ١. غَوَّاصٌ. ٢. مَلاَّحٌ فِي غَوَّاصَةٍ.

צוֹלֶלֶת נ' (־לְלוֹת) غَوَّاصَةٌ ج غَوَّاصَاتٌ.

צ'וֹלֶנְט, צ'וֹלֶנְט Y ע' חַם, חַמִּין.

צוֹלֵעַ ת' (־לְעִים) أَعْرَجُ ج عُرْجٌ ن' عَرْجَاءُ ومجازًا: عَاثِرٌ. فَاشِلٌ. נִמּוּק צוֹלֵעַ عُذْرٌ وَاهٍ. سَبَبٌ غَيْرُ مُقْنِعٍ.

(צום) צָם פ' صَامَ ـُ أَمْسَكَ (عن الطعام والشراب).

צוֹם ז' (־מות) صَوْمٌ. صِيَامٌ. إِمْسَاكٌ (عن الطعام والشراب). הַפְסָקַת הַצּוֹם إِفْطَارٌ. تَنَاوُلُ الطَّعَامِ بَعْدَ الصَّوْمِ. הַתְחָלַת הַצּוֹם إِمْسَاكٌ. מוֹעֲדֵי הַצּוֹם בְּחֹדֶשׁ רַמַדַאן إِمْسَاكِيَّةُ شَهْرِ رَمَضَانَ المُبَارَكِ.

צוֹמֵחַ (־מְחִים) ١. ת' نَابِتٌ. نَامٍ(ي). آخِذٌ فِي النُّمُوِّ. ٢. ז' النَّبَاتُ (botany). ٣. النَّبَاتَاتُ. הַחַי וְהַצּוֹמֵחַ الحَيَوَانُ وَالنَّبَاتُ.

צוּנָאמִי .In ז' صُونَامِي (هزة ارضية عنيفة في اعماق المحيط تسبب في وقوع خسائر بالارواح والممتلكات، tsunami).

צוֹנֵן תו"ז (־נְנִים) ١. بَارِدٌ. فَاتِرٌ. ٢. مَاءٌ بَارِدٌ. ٣. مُثَلَّجٌ. צוֹנְנִים مَاءٌ بَارِدٌ. مَاءٌ مُثَلَّجٌ. מִי שֶׁנִּכְוָה בְּרוֹתְחִין נוֹשֵׁב בְּצוֹנְנִים (בְּפוֹשְׁרִים) مجازًا: مَنْ نَهَشَتْهُ الحَيَّةُ حَذِرَ الرَّسَنَ. المَلْدُوغ يخاف جرة الحبل.

צוֹעֵן ת' (־עֲנִים) أَفَّاقٌ. مُتَنَقِّلٌ. رَاحِلٌ ج رُحَّلٌ.

צוֹעֲנִי תו"ז (־נִים, ־יִּים) نَوَرِيٌّ ج نَوَرٌ. غَجَرِيٌّ ج غَجَرٌ.

צוֹעֲנִיּוּת נ' تَرْحَالٌ. تَطْوَافٌ. تَنَقُّلٌ مِنْ مَكَانٍ إِلَى آخَرَ.

צוֹעִיר ז' (־עֲרִים) ١. صَغِيرٌ (موظف او ضابط) ج صِغَارٌ. حَدَثٌ ج أَحْدَاثٌ. ٢. ضَابِطٌ حَدَثٌ (cadet). مُسْتَجِدٌّ. طَالِبٌ عَسْكَرِيٌّ. קוּרְס צוֹעֲרִים دَوْرَةُ الضُّبَّاطِ المُسْتَجِدِّينَ.

צוּף ז' (־פִים) رَحِيقُ الزَّهْرِ ومجازًا: عَسَلٌ. شَهْدٌ. נֹפֶת צוּפִים مجازًا: أَحْلَى مِنَ الشَّهْدِ (العسل).

(צוף) צָף פ' ١. طَفَا ـُ عَامَ ـُ سَبَحَ ـَ ٢. غَمَرَ ـُ ٣. بَرَزَ ـُ ظَهَرَ ـَ מִבְדּוֹק צָף حَوْضٌ عَائِمٌ (لاصلاح السفن). مَسْفَنٌ. إِصْلاَحُ السُّفُنِ. הֵצִיף ١. غَمَرَ ـُ أَغْرَقَ. اِجْتَاحَ. اِكْتَسَحَ. طَغَا ـُ ٢. أَظْهَرَ. ٣. عَوَّمَ. ٤. مجازًا: غَمَرَ. أَغْرَقَ (السوق بسلعة). הוּצַף ١. غُمِرَ. أُغْرِقَ. غَرِقَ ـَ ٢. أُسِيلَ. أُجْرِيَ. ٣. عُوِّمَ. ٤. مجازًا: أُغْرِقَ بِالبِضَاعَةِ.

צוֹפֶה ז' (־פִים) ١. مُتَفَرِّجٌ. مُشَاهِدٌ. مُشْرِفٌ. ٢. مُتَنَبِّئٌ. ٣. كَشَّافٌ ج كَشَّافَةٌ. הַר הַצּוֹפִים جَبَلُ سْكُوبُس (المُكَبِّر). צוֹפִים ١. مُتَفَرِّجُونَ. نَظَّارَةٌ. مُشَاهِدُونَ. ٢. كَشَّافَةٌ. الحَرَكَةُ الكَشْفِيَّةُ.

צוֹפִי ת' (־יִּים) كَشْفِيٌّ. خَاصٌّ بِالحَرَكَةِ الكَشْفِيَّةِ.

צוּפִי A ז' صُوفِيٌّ ج صُوفِيَّةٌ. مُتَصَوِّفٌ ج مُتَصَوِّفَةٌ.

צוּפִיּוּת נ' تَصَوُّفٌ. صُوفِيَّةٌ.

צוֹפִיּוּת נ' الحَرَكَةُ الكَشْفِيَّةُ. مَبَادِئُ الحَرَكَةِ الكَشْفِيَّةِ.

צוֹפִית נ' (־יּוֹת) تُمَرَةٌ (طير). أَبُو تَمْرَةٍ. تَمِيرٌ ע' יוֹנֵק, יוֹנֵק הַדְּבַשׁ.

צופן ע' צֹפֶן.

צ'וּפְּצ'יק R ז' (־קִים) ١. نُتُوءٌ ج نُتُوءَاتٌ. ٢. بُلْبُلَةُ الإِبْرِيقِ.

צוֹפָר ז' (־רים) صَفَّارَةٌ. زَامُور (في سيارة). جِهَازُ التَّنْبِيهِ. كلاكس م'. צוֹפַר אַזְעָקָה صَفَّارَةُ إِنْذَارٍ. زَامُورُ الخَطَرِ. תַּרְגִּיל צוֹפְרִים غَارَةٌ وَهْمِيَّةٌ.

צ'וּפָּר ז' (־רים) סל' مُكَافَأَةٌ. هَدِيَّةٌ إِضَافِيَّةٌ.

צוּצִיק R ז' (־קים) صَغِيرٌ ج صِغَارٌ. طِفْلٌ ج أَطْفَالٌ.

צוּצֶלֶת נ' (־צְלוֹת) قُمْرِيَّةٌ ج قُمْرٌ وَقَمَارِيٌّ (palm dove).

(צוק) צָק פ' سَكَبَ ـُ صَبَّ ـُ أَرَاقَ ע' יָצַק. הֵצִיק ١. ضَايَقَ. ضَيَّقَ عَلَى. ضَنَّكَ ـُ شَدَّدَ عَلَى. نَغَّصَ عَلَى. ٢. لَجَّ ـِ أَزْعَجَ. أَلَحَّ. הוּצַק ضُنِكَ. ضُيِّقَ عَلَيْهِ.

צוּק ז' (־קים) جُلْمُودٌ ج جَلاَمِيدُ. صَخْرَةٌ مُنْتَصِبَةٌ. جُرْفٌ. مُرْتَفَعٌ صَخْرِيٌّ.

צוֹק ז' ضَنْكٌ. ضِيقٌ. ضَائِقَةٌ. شِدَّةٌ. צוֹק הָעִתִּים مجازًا: أَيَّامٌ عَصِيبَةٌ.

צ'וֹק .En ז' (־קים) صِمَامٌ خَانِقٌ ע' מַשְׁנֵק.

צוּקִית נ' (־יּוֹת) الدُّجُ. السُّمْنَةُ (طائر مغرد، thrush).

(צור) צָר פ' ١. حَوَّطَ. حَاصَرَ. طَوَّقَ. ضَرَبَ ـ نِطَاقًا حَوْلَ. ٢. صَاغَ ـ كَوَّنَ. صَوَّرَ. رَسَمَ ـ. ٣. نَاوَأَ. عَادَى. نَاصَبَ الْعَدَاءَ. נָצוֹר حُوصِرَ. طُوِّقَ. ضُرِبَ نِطَاقٌ حَوْلَهُ. حُوِّطَ.

צוּר ז' (־רִים) ١. صَوَّانَةٌ ج صَوَّانٌ. حَجَرُ الزِّنَادِ (الْقَدْحِ). ٢. طَوْدٌ ج أَطْوَادٌ. ٣. مجازًا: حِصْنٌ ج حُصُونٌ. مَلَاذٌ. صِفَةٌ لِلّهِ تَعَالَى. צוּר יִשְׂרָאֵל طَوْدُ إِسْرَائِيلَ. مَلَاذُ إِسْرَائِيلَ. اللّهُ تَعَالَى. צוּר מַחְצַבְתּוֹ أَصْلُهُ. مَنْجِمُهُ. مَنْبَتُهُ وَمَنْشَؤُهُ. مَحْتِدُهُ. חָזַר לְצוּר מַחְצַבְתּוֹ عَادَ إِلَى أَصْلِهِ. عَادَ إِلَى أَبْنَاءِ جِلْدَتِهِ وَعَشِيرَتِهِ.

צוּר ע' צֹר.

צוֹרֵב תו"ז (־רְבִים) ١. كَاوٍ(ي). حَارِقٌ. قَارِصٌ. لَافِحٌ. لَاذِعٌ. حَادٌّ. ٢. جَارِحٌ (اهانة). مَاسٌّ (بالكرامة). ٣. تِلْمِيذُ مَدْرَسَةٍ دِينِيَّةٍ. ٤. في الحواسيب: مُضْرِمٌ (burner). כְּאֵב צוֹרֵב أَلَمٌ حَادٌّ (لَاذِعٌ). עֶלְבּוֹן צוֹרֵב إِهَانَةٌ جَارِحَةٌ. مَسٌّ بِالْكَرَامَةِ.

צוּרְבָא .Ar ז' تِلْمِيذٌ لَوْذَعِيٌّ. ثَاقِبُ الذِّهْنِ.

צוֹרְבָנִי ת' (־יִּים) قَارِصٌ. لَاذِعٌ. حِرِّيفٌ. لَافِحٌ. كَاوٍ(ي).

צוּרָה נ' (־רוֹת) ١. صُورَةٌ ج صُوَرٌ. شَكْلٌ ج أَشْكَالٌ. هَيْئَةٌ ج هَيْئَاتٌ. مَظْهَرٌ ج مَظَاهِرُ. صِيغَةٌ ج صِيَغٌ. رَسْمٌ ج رُسُومٌ. تَكْوِينٌ. مَبْنًى. ٢. سَحْنَةٌ ج سَحَنَاتٌ. مُحَيًّا. أَسَارِيرُ. ٣. نَمَطٌ ج أَنْمَاطٌ. طِرَازٌ ج طُرُزٌ. زِيٌّ ج أَزْيَاءٌ. ٤. كَيْفِيَّةٌ. مِثَالٌ ج مُثُلٌ. ٥. طَرِيقَةٌ ج طَرَائِقُ وطُرُقٌ. ٦. مَنْظَرٌ ج مَنَاظِرُ. בְּצוּרַת־ بِشَكْلِ. عَلَى شَكْلِ. فِي هَيْئَةِ. בְּצוּרָה בְּרוּרָה بِصُورَةٍ جَلِيَّةٍ (وَاضِحَةٍ). بِشَكْلٍ وَاضِحٍ. בְּצוּרָה מוּחָשִׁית بِصُورَةٍ مَحْسُوسَةٍ (مَلْمُوسَةٍ). נְטוּל צוּרָה لَاشَكْلِيٌّ. عَدِيمُ الشَّكْلِ (amorphus). פָּשַׁט צוּרָה וְלָבַשׁ צוּרָה غَيَّرَ شَكْلَهُ. تَقَمَّصَ شَكْلًا جَدِيدًا. תּוֹרַת הַצּוּרוֹת في القواعد: عِلْمُ الصَّرْفِ. عِلْمُ تَكْوِينِ الْكَلِمَاتِ وَتَرْكِيبِهَا. مُورْفُولُوجْيَا (كالاوزان والاشتقاقات خلاف النحو). תֹּכֶן וְצוּרָה الْمَعْنَى وَالْمَبْنَى. الرَّأْيُ وَالْمَبْنَى. בְּצוּרָה זוֹ אוֹ אַחֶרֶת بِطَرِيقَةٍ أَوْ أُخْرَى. بِشَكْلٍ أَوْ بِآخَرَ.

צוּרִי ע' צֹרִי. **צוֹרֵךְ** ע' צֹרֶךְ.

צוֹרֵם ת' (־רְמִים) أَجَشٌّ (صوت). نَاشِزٌ. مُصِمٌّ لِلْآذَانِ.

צוֹרְמָנִי ת' (־יִּים) يُصِمُّ الْآذَانَ. تَصْطَكُّ مِنْهُ الْأَسْمَاعُ. نَشَازٌ.

צוּרָן ז' (־נִים) في القواعد: وَحْدَةٌ صَرْفِيَّةٌ (morphem).

צוֹרָן ע' צֹרָן.

צוּרָנִי ת' (־יִּים) صُورِيٌّ. مَبْنَوِيٌّ. شَكْلِيٌّ. تَشْكِيلِيٌّ.

צוֹרֵף ז' (־רְפִים) صَائِغٌ ج صَاغَةٌ. جَوَاهِرْجِي.

צוֹרְפוּת נ' صِيَاغَةٌ. مِهْنَةُ الصَّائِغِ.

צוֹרֵר ז' (־רְרִים) عَدُوٌّ ج أَعْدَاءٌ. مُنَاوِئٌ. مُعَادٍ(ي). عَادٍ(ي) ج عُدَاةٌ.

(צות) צוֹתֵת פ' ١. أَنْصَتَ. تَصَنَّتَ. إِسْتَمَعَ.

צֻוַּת, צוות פ' إِلْتَأَمَ. إِنْضَمَّ (الى طاقم). إِلْتَحَقَ. צֻוַּת أُقِيمَ طَاقِمًا. أُلِّفَ فَرِيقًا مِنْ ومجازًا: ضَمَّ ـُ جَمَعَ ـَ צִוֵּת نَظَّمَ (في طاقم مثلاً). أَلْحَقَ (في فريق).

צֶוֶת, צוות ז' (צְוָתִים, צְוָתוֹת) طَاقِمٌ ج طَوَاقِمُ. فَرِيقٌ. مَجْمُوعَةٌ ج مَجْمُوعَاتٌ. צֶוֶת אֲוִיר في الطيران: طَاقِمٌ جَوِّيٌّ. צֶוֶת הוֹרָאָה هَيْئَةُ التَّدْرِيسِ (التَّعْلِيمِ). צֶוֶת קַרְקַע في الطيران: طَاقِمٌ أَرْضِيٌّ.

צַוְתָּא, צוותא .Ar ז' طَاقِمٌ. مَجْمُوعَةٌ. בְּצַוְתָּא, בְּצַוְתָּא חֲדָא مَعًا. سَوِيَّةً. مُجْتَمِعِينَ. بِالتَّعَاوُنِ.

צַוְתִּי, צוותי ת' (־יִּים) طَاقِمِيٌّ. خَاصٌّ بِالطَّاقِمِ أَوِ الْفَرِيقِ.

צוֹתֵת ע' צות.

צִ'יזְבֵּט A פ' حَكَى حِكَايَاتٍ مُخْتَلَقَةً. قَصَّ أَكَاذِيبَ لِلتَّسْلِيَةِ.

צַח ת' (־חִים) ١. صَاحٍ(ي). صَافٍ(ي). نَقِيٌّ. رَائِقٌ. طَلْقٌ (جو). ٢. وَضِيءٌ. وَضَّاءٌ. أَبْلَجُ. وَاضِحٌ. وَضَّاحٌ. جَلِيٌّ. ٣. فَصِيحٌ (لغة). אֲוִיר צַח جَوٌّ رَائِقٌ (طَلْقٌ). جَوٌّ صَافٍ (نَقِيٌّ). לָשׁוֹן צַחָה (צָחָה) لُغَةٌ فَصِيحَةٌ. لُغَةٌ سَلِيمَةٌ. צָחוֹת תה"פ بِفَصَاحَةٍ. بِوُضُوحٍ. بِجَلَاءٍ. بِلُغَةٍ سَلِيمَةٍ.

צַחְוָחַ ת' (צַחְוָחִים) صَاحٍ(ي). صَافٍ(ي). رَائِقٌ. نَقِيٌّ. جَلِيٌّ.

צְחוֹק ז' (־קִים) ضَحِكٌ. ضَحْكَةٌ. مُزَاحٌ. צְחוֹק צְחוֹק مجازًا: دَعْكَ مِنَ الضَّحِكِ وَلَكِنْ هُنَاكَ أَمْرٌ جِدِّيٌّ. בִּצְחוֹק بِهَزْلٍ. مَزْحًا. بِهَزْرٍ. بِهَزَارٍ. צְחוֹק הַגּוֹרָל سُخْرِيَةُ الْقَدَرِ (الْأَقْدَارِ). مُفَارَقَاتُ الزَّمَنِ. צְחוֹק בַּצַּד! لِنَدَعِ الضَّحِكَ جَانِبًا. لِنَتَكَلَّمْ بِجِدٍّ. بِلَا مُزَاحٍ. צְחוֹק מִתּוֹךְ דְּמָעוֹת الْمُضْحِكُ الْمُبْكِي ومجازًا: شَرُّ الْبَلِيَّةِ مَا يُضْحِكُ. צְחוֹקִים ضَحِكٌ وَمُزَاحٌ. בַּת צְחוֹק بَسْمَةٌ. إِبْتِسَامَةٌ. הָיָה לִצְחוֹק صَارَ أُضْحُوكَةً. صَارَ مَوْضِعَ سُخْرِيَةٍ. זֶה לֹא צְחוֹק סלי هَذَا غَيْرُ مُضْحِكٍ. هَذَا أَمْرٌ جِدِّيٌّ. مُشْ مَسْخَرَة. הִתְפַּקֵּעַ מִצְּחוֹק أَغْرَبَ فِي الضَّحِكِ. كَادَ يَنْفَلِقُ مِنَ الضَّحِكِ. إِنْفَجَرَ ضَاحِكًا. עָשָׂה צְחוֹק מ־ سَخِرَ مِنْ. هَزِئَ ـَ بـ שָׂם אוֹתוֹ לִצְחוֹק جَعَلَهُ أُضْحُوكَةً. جَعَلَهُ مَوْضِعَ سُخْرِيَةٍ.

צָחוֹר ע' צָחֹר.

צְחוֹר ז' نَصَاعَةٌ. بَيَاضٌ.

צַחוּת נ' ١. صَحْوٌ. صَفَاءٌ. نَقَاءٌ. شَفَافِيَّةٌ. ٢. فَصَاحَةٌ. وُضُوحٌ. צַחוּת לָשׁוֹן ١. فَصَاحَةُ اللِّسَانِ. ٢. بَلَاغَةٌ.

(צחח) הִצְחִיחַ פ' ١. جَفَّ ـِ نَشَفَ ـُ أَقْفَرَ. أَجْدَبَ. ٢. جَفَّفَ. نَشَّفَ.

צָחִיחַ ת' (צְחִיחִים) جَافٌّ. مُقْفِرٌ. قَاحِلٌ. يَابِسٌ. نَاشِفٌ. مُجْدِبٌ.

צְחִיחוּת נ' جَفَافٌ. قُحُولَةٌ. يُبُوسَةٌ. إِقْفَارٌ. مَحْلٌ. جَدْبٌ.

צְחִינָה נ' نَتَانَةٌ. عُفُونَةٌ. زَنَخٌ. رَائِحَةٌ كَرِيهَةٌ.

צָחַן פ' ١. أَفْسَدَ. نَتَّنَ. عَفَّنَ ــ ٢. أَنْتَنَ. عَفِنَ. زَنِخَ ــ הִצְחִין ١. أَفْسَدَ. نَتَّنَ. ٢. أَنْتَنَ. عَفِنَ. زَنِخَ.

צַחֲנָה נ' نَتَانَةٌ. عُفُونَةٌ. زَنَخٌ. فَسَادٌ. رَائِحَةٌ كَرِيهَةٌ.

צִחְצוּחַ ז' (־חִים) ١. صَقْلٌ. تَلْمِيعٌ. ٢. فَرْكٌ. مَسْحٌ. فَرْشُ أَسْنَانٍ. شَحْذٌ. צִחְצוּחַ חֲרָבוֹת شَحْذُ السُّيُوفِ. إِسْتِعْدَادٌ لِلْحَرْبِ ومجازًا: مُشَادَّةٌ كَلَامِيَّةٌ. צִחְצוּחַ מִלִּים مُبَارَزَةٌ كَلَامِيَّةٌ. مُلَاسَنَةٌ. مُنَاكَفَةٌ. צִחְצוּחַ נַעֲלַיִם مَسْحُ أَحْذِيَةٍ.

צִחְצֵחַ פ' صَقَلَ ــ مَسَحَ ــ لَمَّعَ. فَرَكَ ــ دَهَنَ ــ جَلَى. צֻחְצַח مُسِحَ. لُمِّعَ. صُقِلَ ومجازًا: زُخْرِفَ. زُيِّنَ. הִצְטַחְצֵחַ ١. تَهَنْدَمَ. تَأَنَّقَ. ٢. تَلَمَّعَ. إِلْتَمَعَ. إِمَّسَحَ. ٣. تَلَأْلَأَ. تَوَهَّجَ.

צַחְצְחָן ז' (־נִים) مَاسِحُ أَحْذِيَةٍ. صَبَّاغٌ.

צָחַק פ' ١. ضَحِكَ ــ ٢. لَعِبَ ــ دَاعَبَ. ٣. سَخِرَ ــ مِنْ (بِـ). هَزِئَ ــ צָחַק בְּכָל פֶּה ضَحِكَ مِلْءَ شِدْقَيْهِ. أَغْرَقَ (أَغْرَبَ) فِي الضَّحِكِ. قَهْقَهَ. אַתָּה צוֹחֵק؟ أَتَمْزَحُ؟ هَلْ هٰذَا صَحِيحٌ؟ צִחֵק ١. ضَاحَكَ. لَعِبَ ــ لَاعَبَ. هَزَلَ ــ ٢. ضَحِكَ. ٣. سَخِرَ. هَزِئَ. ٤. أَضْحَكَ. הִצְטַחֵק تَبَسَّمَ. ضَحِكَ ضَحِكًا خَفِيفًا. הִצְחִיק أَضْحَكَ. سَلَّى. أَلْهَى.

צְחוֹק ז' (־קִים) تَبَسُّمٌ. إِبْتِسَامٌ. بَسْمَةٌ.

צַחְקָן ז' (־נִים) ضَحُوكٌ. مِضْحَاكٌ. كَثِيرُ الضَّحِكِ.

צַחְקָנִי ת' (־נִיִּים) مُضْحِكٌ. هَازِلٌ. مَرِحٌ. سَاخِرٌ. هَازِئٌ.

צִחְקֵק פ' ضَحِكَ فِي كُمِّهِ. ضَحِكَ ضَحِكًا مَكْتُومًا. إِبْتَسَمَ.

צָחֹר, צָחוֹר ת' (צְחֹרִים) نَاصِعُ الْبَيَاضِ. أَبْيَضُ ج بِيضٌ ن' بَيْضَاءُ.

צַחַר ז' بَيَاضٌ. نَصَاعَةٌ.

צָ'ט .En ז' (־טִים) في الانترنيت: دَرْدَشَةٌ. تَحَادُثٌ مَعَ. حَدِيثٌ (chat).

צִטּוּט, צִיטוּט ז' (־טִים) نَقْلٌ. إِقْتِبَاسٌ. إِسْتِشْهَادٌ (بقول او بشعر).

צִטֵּט, צִיטֵט פ' إِقْتَبَسَ. نَقَلَ ــ أَوْرَدَ. إِسْتَشْهَدَ بِأَقْوَالٍ. צֻטַּט أُقْتُبِسَ. أُسْتُشْهِدَ بِهِ أَوْ بِأَقْوَالِهِ.

צִי ז' (־יִּים) أُسْطُولٌ ج أَسَاطِيلُ. צִי אֲוִיר أُسْطُولٌ جَوِّيٌّ. צִי מְכוֹנִיּוֹת قَافِلَةٌ مِنَ السَّيَّارَاتِ. צִי סוֹחֵר أُسْطُولٌ تِجَارِيٌّ.

צִיאָנוֹזָה L נ' في الطب: إِزْرِقَاقٌ. زُرَاقٌ (مرض جلدي، cyanosis) ע' כְּחָלוֹן, כַּחֶלֶת.

צִיאָנִיד G ז' سِيَانِيد (غاز سام جدًا، cyanid).

צִבּוּר ע' צִבּוּר. **צִיבּוּרֶת** ע' צִבֹּרֶת.

צִיבִּילִי, צִיוִילִי L ת' (־יִּים) مَدَنِيٌّ. أَهْلِيٌّ ע' אֶזְרָחִי.

צִיבִּילִיזָטוֹרִי, צִיוִילִיזָטוֹרִי ת' (־יִּים) حَضَارِيٌّ. مَدَنِيٌّ ע' תַּרְבּוּתִי.

צִיבִּילִיזַצְיָה, צִיוִילִיזַצְיָה נ' (־יוֹת) حَضَارَةٌ ج حَضَارَاتٌ. مَدَنِيَّةٌ ע' תַּרְבּוּת.

צִיֵּד, צִייֵּד פ' جَهَّزَ. زَوَّدَ. مَوَّنَ. مَدَّ ــ أَمَدَّ بِـ. צֻיַּד جُهِّزَ. زُوِّدَ. مُوِّنَ. جُهِّزَ بِإِمْدَادَاتٍ. הִצְטַיֵּד تَزَوَّدَ. تَمَوَّنَ. تَجَهَّزَ. أَخَذَ مَا يَلْزَمُهُ.

צַיִד ז' ١. صَيْدٌ. إِصْطِيَادٌ. إِقْتِنَاصٌ. ٢. طَرِيدَةٌ ج طَرَائِدُ. צַיִד מְכַשְּׁפוֹת مجازًا: حَمْلَةُ مُطَارَدَةِ الْمُنَاوِئِينَ. حَمْلَةُ اعْتِقَالَاتٍ. רוֹבֵה צַיִד بُنْدُقِيَّةُ صَيْدٍ. بُنْدُقِيَّةُ خَرْطُوشٍ. قَرَبِينَةٌ. שִׁירֵי צַיִד في الادب: طَرْدِيَّاتٌ. قَصَائِدُ الصَّيْدِ.

צַיָּד, צַייָּד ז' (־דִים) ١. صَيَّادٌ. قَنَّاصٌ. قَانِصٌ. ٢. صَائِدُ سَمَكٍ ע' דַּיָּג.

צֵידָה נ' زَادٌ ج أَزْوَادٌ. زُوَّادَةٌ. مَؤُونَةٌ ج مُؤَنٌ. مِيرَةٌ ج مِيَرٌ.

צִידוּד ע' צִדּוּד. **צִידוּק** ע' צִדּוּק.

צֵידָנִית נ' (־יוֹת) مِزْوَدٌ ج مَزَاوِدُ (صندوق لحفظ الطعام طريًا).

צִיָּה, צִייָּה נ' (־יוֹת) ١. جَفَافٌ. يُبُوسَةٌ. قُحُولَةٌ. ٢. قَفْرٌ ج قِفَارٌ. فَلَاةٌ ج فَلَوَاتٌ. فَيْفَاءُ ج فَيَافٍ(ي). صَحْرَاءُ ج صَحَارٍ(ي) وصَحَارَى. بَيْدَاءُ.

צִיּוּד ז' ١. تَمْوِينٌ. تَجْهِيزٌ ج تَجْهِيزَاتٌ. تَزْوِيدٌ. مَدٌّ بِإِمْدَادَاتٍ. ٢. عُدَّةٌ ج عُدَدٌ. مُعَدَّاتٌ. צִיּוּד אִישִׁי في الجيش: مُهِمَّاتٌ شَخْصِيَّةٌ (فَرْدِيَّةٌ). צִיּוּד הֶקֵּפִי في الحواسيب: جِهَازٌ خَارِجِيٌّ مُعَاوِنٌ (كالشاشة ولوحة المفاتيح والمطباع والفار).

צִיּוּוּי ע' צִוּוּי. **צִיּוּת** ע' צִיּוּת.

צִיוִילִי ע' צִיבִּילִי.

צִיּוּן ז' (־נִים) ١. عَلَامَةٌ ج عَلَامَاتٌ. إِشَارَةٌ ج إِشَارَاتٌ. رَمْزٌ ج رُمُوزٌ. سِمَةٌ ج سِمَاتٌ. ٢. عَلَامَةُ تَقْدِيرٍ. ٣. وَسْمٌ. تَعْلِيمٌ. ٤. مُلَاحَظَةٌ هَامِشِيَّةٌ. ٥. في الرياضيات: أُسٌّ. دَلِيلٌ. צִיּוּן לְשֶׁבַח, צִלָּ"שׁ وِسَامُ تَقْدِيرٍ. נְקֻדַּת צִיּוּן نُقْطَةُ الإِحْدَاثِيَّاتِ (في خارطة).

צִיּוֹן ש"פ ١. صِهْيَوْنُ. كِنَايَةٌ عَنْ أُورْشَلِيمَ وَمَمْلَكَةِ يَهُودَا فِي التَّوْرَاةِ. ٢. كِنَايَةٌ عَنْ إِسْرَائِيلَ. كِنَايَةٌ عَنِ الدِّيَارِ الْمُقَدَّسَةِ. בַּת צִיּוֹן, בְּתוּלַת בַּת צִיּוֹן بِنْتُ صِهْيَوْنَ. كِنَايَةٌ عَنْ شَعْبِ إِسْرَائِيلَ. חִבַּת צִיּוֹן مَحَبَّةُ صِهْيَوْنَ (حركة يهودية شعبية ظهرت في اوربا الشرقية في الربع الاخير من القرن التاسع عشر). חוֹבְבֵי צִיּוֹן مُحِبُّو صِهْيَوْنَ. צִיּוֹן בְּמִשְׁפָּט תִּפָּדֶה صِهْيَوْنُ تُفْدَى بِالْحَقِّ ومجازًا: الْعَدْلُ أَسَاسُ الْمُلْكِ.

צִיּוֹנוּת נ' الصِّهْيَوْنِيَّةُ. (وهي الحركة القومية السياسية لليهود حيث تجلت خلال العصور في شتى الصور. وقد استهدفت احياء شعب اسرائيل وجمع شتات اليهود في اسرائيل. وقد انطلقت الصهيونية في عصرنا ابان اقامة المنظمة

الصهيونية العالمية وانعقاد المؤتمر الصهيوني العالمي برئاسة الدكتور بنيامين زئيف هرتسل. وقد تحقق الهدف النهائي لها اثر الاعلان عن قيام دولة اسرائيل في الخامس من ايار العبري سنة ٥٧٠٨ الموافق ١٥ ايار ١٩٤٨).

צִיּוֹנִי ת' (־יִּים) صِهْيُونِيٌّ. مَنْ يُؤْمِنُ بِالحَرَكَةِ الصِّهْيُونِيَّةِ وَإِقَامَةِ كِيَانٍ سِيَاسِيٍّ يَهُودِيٍّ فِي الدِّيَارِ المُقَدَّسَةِ. הַהִסְתַּדְּרוּת הַצִּיּוֹנִית المُنَظَّمَةُ الصِّهْيُونِيَّةُ (العَالَمِيَّةُ).

צִיּוֹנוּת נ' الصِّهْيُونِيَّةُ. الإِيمَانُ بِالقَوْمِيَّةِ اليَهُودِيَّةِ.

צִיּוּץ ז' (־צִים) زَقْزَقَةُ العُصْفُورِ. شَقْشَقَةٌ. تَغْرِيدٌ.

צִיּוּר ז' (־רִים) ١. رَسْمٌ. فَنُّ الرَّسْمِ. فَنُّ الرِّيشَةِ. ٢. صُورَةٌ ج صُوَرٌ. لَوْحَةٌ ج لَوْحَاتٌ. ٣. في الادب: تَصْوِيرٌ. وَصْفٌ. سَرْدٌ. تَصَوُّرٌ.

צִיּוּרִי ת' (־יִּים) ١. تَصْوِيرِيٌّ. وَصْفِيٌّ. رَمْزِيٌّ. مَجَازِيٌّ. ٢. في الفلسفة: فِكْرِيٌّ.

צִיּוּרִיּוּת נ' في الادب والفن: تَصْوِيرِيَّةٌ. وَصْفِيَّةٌ.

צִיּוּת ז' ١. طَاعَةٌ. إِمْتِثَالٌ. إِذْعَانٌ. رُضُوخٌ. إِنْصِيَاعٌ. ٢. إِصْغَاءٌ. צִיּוּת עִוֵּר طَاعَةٌ عَمْيَاءُ (بِلاَ تَرَدُّدٍ أَوْ نِقَاشٍ).

צִ'יזְבָּט A ז' (־טִים) سَمَرٌ. سَرْدُ حِكَايَاتٍ يَقْتَرِنُ فِيهَا الوَاقِعُ بِالخَيَالِ. ٢. كِذْبٌ. كَذِبٌ. خَرْط.

צִ'יטָה En. נ' (־טוֹת) فَهْدٌ هِنْدِيٌّ ج فُهُودٌ ע' בַּרְדְּלָס.

צִיטוּט ע' צִטּוּט.

צִיטָטָה נ' (־טוֹת) إِقْتِبَاسٌ. إِسْتِشْهَادٌ بِقَوْلٍ.

צִיטוֹלוֹגְיָה G נ' في علم الاحياء: عِلْمُ الخَلاَيَا (cytology).

צִיטוֹפְּלַזְמָה G נ' في علم الاحياء: سِيتُوبْلاَزْم. غِشَاءٌ يُغَلِّفُ حُجَيْرَةَ البَلاَزْمَا فِي أَجْسَامِ الأَحْيَاءِ (cytoplasm).

צִיטְרוּס It. ז' (־סִים) حَمْضِيَّاتٌ ע' פְּרִי, פְּרִי הָדָר.

צִייד ע' צַיִד, צַיָּד. **צִייה** ע' צִיָּה.

צִיין ע' צַיִן, צִיֵּן. **צִייצני** ע' צַיְצָנִי.

צִייר ע' צַיִר, צַיָּר. **צִיית** ע' צִיֵּת.

צִילוּב ע' צִלּוּב. **צִילוּל** ע' צִלּוּל.

צִילוּם ע' צִלּוּם.

צִ'ילִי Sp. ז' تشيلي (نوع من التوابل مصنوع من الفلفل الاحمر).

צִילִינְדֶּר G ז' (־רִים) ١. أُسْطُوَانَةٌ ج أَسَاطِينُ. ٢. سِلِنْدَر. ٣. قُبَّعَةٌ رِجَالِيَّةٌ رَسْمِيَّةٌ.

צִימָאוֹן ע' צִמָּאוֹן. **צִימוּד** ע' צִמּוּד.

צִימוּק ע' צִמּוּק.

צִימֶר .Gr ז' (־רִים) غُرْفَةُ اسْتِجْمَامٍ (يستأجرها المستجمون في بيوت خاصة تم اعدادها لغرض الاستجمام والسياحة الداخلية).

צִיֵּן, צִיֵּין פ' ١. وَسَمَ (يَسِمُ). أَشَّرَ. أَشَارَ. عَلَّمَ. رَمَزَ ـ الْمَعَ. ٢. أَبْدَى مُلاَحَظَةً. لاَحَظَ. ذَكَرَ ـ عَلَّقَ. ٣. أَشَادَ بِـ نَوَّهَ بِـ أَثْنَى عَلَى. ٤. مَيَّزَ. خَصَّصَ. צֻיַּן ١. وُسِمَ. أُشِّرَ. عُلِّمَ. أُشِيرَ (اليه). لُوحِظَ. ذُكِرَ. ٢. نُوِّهَ (به). ٣. خُصِّصَ. مُيِّزَ. تَمَيَّزَ. הִצְטַיֵּן ١. بَرَعَ ـ فِي. إِمْتَازَ بِـ تَمَيَّزَ. ٢. إِتَّسَمَ بِـ ٣. فَاقَ ـ تَفَوَّقَ. نَبَغَ ـ.

צִיָּן, צִיֵּין ז' (־נִים) في الحواسيب: وَصَّافٌ (descriptor).

צִינָה ע' צִנָּה. **צִינוּן** ע' צִנּוּן.

צִינוֹק ז' (־קִים) زِنْزَانَةٌ ج زِنْزَانَاتٌ. حُجْرَةُ تَعْذِيبٍ. قَاوُوشٌ.

צִינוֹר ע' צִנּוֹר.

צִינִי G ת' (־יִּים) ١. تَهَكُّمِيٌّ. إِسْتِهْزَائِيٌّ. سَاخِرٌ. ٢. مُسْتَهْتِرٌ.

צִינִיּוּת נ' ١. تَهَكُّمٌ. سُخْرِيَّةٌ. ٢. إِسْتِهْتَارٌ. إِسْتِخْفَافٌ.

צִינִיקָן ז' (־נִים) ١. مُتَهَكِّمٌ. سَاخِرٌ. ٢. مُسْتَهْتِرٌ. مُسْتَخِفٌّ.

צִינִית ע' צִנִּית. **צִ'ינְצִ'ילָה** ע' שִׁינְשִׁילָה.

צִינְקוֹגְרַפְיָה G נ' زِنْكُوغْرَاف. الحَفْرُ بِالزِّنْكُوغْرَافِ.

צִיסְטָה G נ' (־טוֹת) في علم الاحياء: كِيسٌ (يغلف السوائل في جسم الاحياء) ج أَكْيَاسٌ.

צִיסְטוֹסְקוֹפ ז' مِنْظَارُ المَثَانَةِ.

צִיסְטוֹסְקוֹפְּיָה נ' في الطب: فَحْصُ المَثَانَةِ.

צִיעוּר ע' צִעוּר.

צִ'יף En. ז' ١. رَئِيسٌ. مُدِيرٌ. ٢. رَئِيسُ قَبِيلَةٍ لِلْهُنُودِ الحُمْرِ.

צִיפָּה נ' ١. عَوْمٌ. طَوْفٌ. سِبَاحَةٌ. ٢. لُبُّ الثَّمَرَةِ. لُبَابٌ.

צִיפָה ע' צִפָּה. **צִיפּוּי** ע' צִפּוּי.

צִיפּוּף ז' (־פִים) ١. تَكْثِيفٌ. تَغْلِيظٌ. حَشْرٌ. ٢. زِحَامٌ. إِكْتِظَاظٌ.

צִיפּוֹר ע' צִפּוֹר. **צִיפּוֹרֶן** ע' צִפֹּרֶן.

צִיפּוֹרֶת ע' צִפֹּרֶת. **צִיפִּיָּיה** ע' צִפִּיָּה.

צִיפִּית ע' צִפִּית.

צִ'יפְּס .En ז"ר بَطَاطِسُ مُحَمَّرَةٌ (مَقْلِيَّةٌ). شِيبْس ע' טִגּוּן.

צִיפֵּף ע' צִפֵּף.

(צִיץ) צָץ פ' بَصَّصَ (النبت). نَوَّرَ. نَبَتَ ـ ومجازًا: بَرَزَ ـ ظَهَرَ ـ خَطَرَ ـ (على البال). צָץ רַעְיוֹן בְּמוֹחוֹ خَطَرَتْ عَلَى بَالِهِ فِكْرَةٌ. تَبَادَرَ إِلَى ذِهْنِهِ. سَنَحَتْ

لَهُ سَانِحَةٌ. צִיֵּץ زَقْزَقَ (عصفور). شَقْشَقَ. غَرَّدَ. صَفَرَ ـ הֵצִיץ ١. أَنْبَتَ. أَزْهَرَ. نَمَى. نَوَّرَ. ٢. إِخْتَلَسَ النَّظَرَ.

צִיץ ז׳ (־צִים) ١. نَوْرٌ ج أَنْوَارٌ. زَهْرَةٌ ج زَهْرٌ وأَزْهَارٌ. ٢. صِفَةٌ لِإِكْلِيلِ الذَّهَبِ الَّذِي كَانَ يُوضَعُ عَلَى رَأْسِ الكَاهِنِ الأَكْبَرِ. ٣. هُدْبٌ ج أَهْدَابٌ. شَرَّابَةٌ. ٤. رِيشَةٌ (في رأس العصفور). قُنْزُعَةٌ ج قَنَازِعُ.

צִיצָה נ׳ (־צוֹת) ١. نَوْرٌ ج أَنْوَارٌ. زَهْرَةٌ. ٢. نَوْرَةٌ (مجموعة من صغار الزهر). ٣. خُصْلَةٌ (من الشعر) ج خُصَلٌ.

צִיצִי Y ז׳ (־צִים) סל׳ بِزٌّ. ثَدْيٌ.

צִיצִית נ׳ (־יּוֹת) شَرَّابَةٌ ج شَرَارِيبُ. هُدَّابٌ. هُدْبٌ (وخصوصًا مجموعة الخيوط في الزوايا الاربعة لثوب المتدينين اليهود). צִיצִית הַזָּנָב هُلْبَةُ الذَّنَبِ. شَعْرُ ذَنَبِ البَهَائِمِ. צִיצִית הָרֹאשׁ نَاصِيَةٌ ج نَوَاصٍ(ي). قُصَّةٌ. خُصْلَةٌ. قُنْزُعٌ. قُنْزُعَةٌ (في رأس الطائر) ج قَنَازِعُ.

צִיצָנִי, צייצני ת׳ (־נִיִּים) مُزَقْزِقٌ. غَرِيدٌ. تَغْرِيدِيٌّ.

צִ׳יק־צָ׳ק סל׳ عَلَى الفَوْرِ. فِي لَحْظَةٍ. بِسُرْعَةٍ مُتَنَاهِيَةٍ. בְּצִ׳יק بِسُهُولَةٍ وَبِسُرْعَةٍ.

צִיקָדָה L נ׳ (־דוֹת) زِيزٌ ج زِيزَانٌ (حشرة لها صوت صرصري، cicada).

צִיקָה נ׳ ١. صَبٌّ. سَكْبٌ ע׳ יְצִיקָה. ٢. مُضَايَقَةٌ. إِزْعَاجٌ ע׳ הֲצָקָה.

צִיקְלוֹן G ז׳ (־נִים) ١. إِعْصَارٌ ج أَعَاصِيرُ. ٢. زَوْبَعَةٌ ج زَوَابِعُ. عَاصِفَةٌ هَوْجَاءُ.

צִיקְלוֹפּ G ז׳ (־פִּים) ١. سِيكْلُوب (عملاق ورد ذكره في الاساطير اليونانية ذو عين واحدة وسط الجبين، cyclop). ٢. كِنَايَةٌ عَنِ الأَعْوَرِ.

צִיקְלָמֶט G ז׳ سُكَّرِين ע׳ סָכָרִין.

צִיר ז׳ (־רִים) ١. مَنْدُوبٌ. مَبْعُوثٌ. رَسُولٌ ج رُسُلٌ. ٢. وَزِيرٌ مُفَوَّضٌ. ٣. نَائِبٌ (في برلمان) ج نُوَّابٌ. ٤. مِحْوَرٌ ج مَحَاوِرُ. مَدَارٌ. قُطْبٌ ج أَقْطَابٌ. ٥. دُوَلُ المِحْوَرِ (ابان الحرب العالمية الثانية). ٦. مُفَصَّلَةُ البَابِ. ٧. مَخَاضٌ. طَلْقٌ. آلَامُ الوَضْعِ. ٨. عَصِيرٌ. صَلْصَةٌ ע׳ רֹטֶב. צִיר אֲנָכִי خَطُّ الطُّولِ الأَسَاسِيُّ (في رسم بياني). צִיר הָרֶשַׁע ע׳ רֶשַׁע. כּוֹכַב הַצִּיר النَّجْمُ القُطْبِيُّ ע׳ כּוֹכָב.

צִיֵּר, צייר פ׳ رَسَمَ ـ صَوَّرَ. نَقَشَ ـ ومجازًا: وَصَفَ (يَصِفُ). خَطَّطَ. مَثَّلَ. הִצְטַיֵּר, נִצְטַיֵּר تَصَوَّرَ. تَمَّ تَصْوِيرُهُ. إِرْتَسَمَ. إِتَّصَفَ. إِتَّسَمَ.

צַיָּר, צייר ז׳ (־רִים) رَسَّامٌ. نَقَّاشٌ. مُصَوِّرٌ.

צֵירֵי, צֵירָה ז׳ (־רִים) في القواعد: إِسْمُ حَرَكَةٍ (ֵ) تَحْتَ الحَرْفِ وَتُقَابِلُ حَرَكَةَ é بِالفَرَنْسِيَّةِ.

צירוף ע׳ צֵרוּף.

צִירוּת נ׳ (־רֻיּוֹת) مُفَوَّضِيَّةٌ. مَنْصِبُ أَوْ دَارُ الوَزِيرِ المُفَوَّضِ.

צִירִי ת׳ (־רִיִּים) مِحْوَرِيٌّ. مَا يَدُورُ حَوْلَ مِحْوَرٍ.

צִירְקוּלַצְיָה L נ׳ (־יוֹת) دَوْرَةٌ. دَوَرَانٌ. تَنَاوُبٌ ע׳ מַחֲזוֹר.

צִיֵּת, צייּת פ׳ أَطَاعَ. طَاوَعَ. أَذْعَنَ. رَضَخَ ـ لِـ إِمْتَثَلَ لِـ إِنْصَاعَ لِـ صَدَعَ ـ إِلَى. إِئْتَمَرَ بِأَمْرٍ. إِنْقَادَ. أَسْلَمَ قِيَادَهُ لِـ

צִיתוּת ז׳ (־תִים) تَنَصُّتٌ. تَصَنُّتٌ. إِنْصَاتٌ. إِسْتِمَاعٌ سِرًّا. إِسْتِرَاقُ السَّمْعِ.

צַיְּתָן, צייתן ת׳ (־נִים) ١. مُطِيعٌ. سَهْلُ القِيَادِ. ٢. مُنْصِتٌ. مُصْغٍ(ي).

צַיְּתָנוּת, צייתנות נ׳ طَاعَةٌ. إِطَاعَةٌ. إِذْعَانٌ. إِنْقِيَادٌ. إِنْصِيَاعٌ. رُضُوخٌ.

צַיְּתָנִי, צייתני ת׳ (־נִיִּים) مِطْوَاعٌ. مُطِيعٌ. مُطَاوِعٌ.

צִיתָר Gr. ז׳ (־רִים) تسيتَر. آلَةٌ مُوسِيقِيَّةٌ وَتَرِيَّةٌ تُشْبِهُ القَانُونَ (zither).

צֶ׳כִי תו״ז (־כִים, ־כִיִּים) تْشِيكِيٌّ. צֶ׳כִית اللُّغَةُ التْشِيكِيَّةُ.

צֶ׳כְיָה ש״פ بِلَادُ التْشِيك (دولة اوروبية).

צֵל ז׳ (צְלָלִים) ١. ظِلٌّ ج ظِلَالٌ. فَيْءٌ ج أَفْيَاءٌ. ٢. شَبَحٌ ج أَشْبَاحٌ. צֵל שֶׁל סָפֵק أَدْنَى (أَقَلُّ) شَكٍّ. أَقَلُّ شُبْهَةٍ. צִלּוֹ שֶׁל מִישֶׁהוּ مُلَازِمُهُ مُلَازَمَةَ الظِّلِّ. رَفِيقُهُ القَرِيبُ. تَابِعُهُ الأَمِينُ. בְּצֵל־ فِي ظِلِّ. فِي كَنَفِ. בְּצֵל כְּנָפָיו فِي أَكْنَافِهِ. فِي رِعَايَتِهِ. فِي حِمَايَتِهِ. כְּצֵל, כְּצֵל עוֹבֵר كَظِلٍّ عَابِرٍ. سَحَابَةُ صَيْفٍ (عَمَّا قَلِيلٍ تَقَشَّعُ). חֲצִי צֵל, פֶּלֶג צֵל ظَلِيلٌ. ظِلُّ الظِّلِّ. אוֹרוֹת וּצְלָלִים أَضْوَاءٌ وَظِلَالٌ. مَحَاسِنُ وَسَيِّئَاتٌ. אֵין אוֹר בְּלֹא צֵל لَا نُورَ بِلَا ظِلٍّ. لَا مَلَامِحَ بِلَا ظِلَالٍ. בָּא בְּצֵל קוֹרַת פְּלוֹנִי إِحْتَمَى فِي كَنَفِ فُلَانٍ. لَجَأَ عِنْدَ فُلَانٍ. הִתְהַלֵּךְ כְּצֵל يَسِيرُ كَالشَّبَحِ (حُزْنًا وَغَمًّا). הֶעֱמִיד בַּצֵּל אֶת פְּלוֹנִי وَضَعَ فُلَانًا فِي الظِّلِّ ومجازًا: طَمَسَ مَعَالِمَهُ. הֵטִיל צֵל עַל־ أَلْقَى ظِلًّا عَلَى. أَثَارَ الشُّبْهَةَ تُجَاهَ. יָרֵא מִפְּנֵי צִלּוֹ يَخَافُ (حَتَّى) مِنْ ظِلِّهِ. جَبَانٌ. רָאָה אֶת צֵל הֶהָרִים כֶּהָרִים مجازًا: رَأَى الحَبَّةَ قُبَّةً. رَأَى النَّمْلَةَ فِيلًا. קַבִּינֶט צְלָלִים وِزَارَةُ ظِلٍّ. التَّوْزِيعُ الوَظِيفِيُّ لِلْمُعَارَضَةِ عَلَى غِرَارِ التَّقْسِيمِ الوِزَارِيِّ لِلْحُكُومَةِ. תֵּאַטְרוֹן צְלָלִים خَيَالُ الظِّلِّ. قَارَقُوز. قَرَاكُوز (shadow play).

צָלַב פ׳ صَلَبَ ـِ (على خشبة بهيئة صليب). נִצְלַב صُلِبَ. צֻלַּב صُلِّبَ. صَنَعَ إِشَارَةَ الصَّلِيبِ. הִצְטַלֵּב ١. صَلَّبَ. صَنَعَ إِشَارَةَ الصَّلِيبِ. ٢. تَصَالَبَ. تَقَاطَعَ. קַוִּים מִצְטַלְּבִים خُطُوطٌ مُتَصَالِبَةٌ (مُتَقَاطِعَةٌ). הִצְלִיב ١. هَجَّنَ (نوعين من الحيوان). رَكَّبَ (نوعين من النبات). ٢. صَلَّبَ. صَنَعَ إِشَارَةَ الصَّلِيبِ.

צְלָב ז׳ (צְלָבִים) ١. صَلِيبٌ ج صُلْبَانٌ. ٢. خَطَّانِ مُتَقَاطِعَانِ. הַצְּלָב הָאָדֹם مُنَظَّمَةُ الصَّلِيبِ الأَحْمَرِ (منظمة دولية للاسعاف). צְלַב הַקֶּרֶס الصَّلِيبُ المَعْقُوفُ (رمز النازية). سَوَاسْتِيكَا. מַסַּע הַצְּלָב الحَمْلَةُ الصَّلِيبِيَّةُ ومجازًا:

حَمْلَةٌ شَعْوَاءُ. נוֹשֵׂא הַצְּלָב صَلِيبِيٌّ ج صَلِيبِيُّونَ ע' צַלְבָן. הֶעֱבִיר צְלָב עָלָיו مجازًا: شَطَبَهُ مِنَ القَائِمَةِ. أَلْغَاهُ.

צַלְבִּי ת' (־בִּיִּים) مُتَصَالِبٌ. كَالصَّلِيبِ. مُتَقَاطِعٌ.

צַלְבָן ז' (־נִים) صَلِيبِيٌّ (من جنود الحملات الصليبية).

צַלְבָנִי ת' (־נִיִּים) صَلِيبِيٌّ. خَاصٌّ بِالفَتْرَةِ أَوِ الحَمْلَةِ الصَّلِيبِيَّةِ.

צָלָה פ' ١. صَلَى ـِ. شَوَى ـِ. حَمَّرَ (بالنار). قَلَى ـِ. נִצְלָה ١. شُوِيَ. إِنْشَوَى. قُلِيَ. ٢. إِصْطَلَى (بالنار). تَسَفَّعَ. تَشَمَّسَ.

צֵל, צילה נ' فَيْءٌ ج أَفْيَاءٌ. المَكَانُ المُظَلَّلُ. צִלּוֹ מְרֻבָּה מֵחַמָּתוֹ ظِلُّهُ أَكْثَرُ مِنْ نُورِهِ ومجازًا: سَيِّئَاتُهُ أَكْثَرُ مِنْ حَسَنَاتِهِ.

צֶ'לוֹ .It ז' (־אִים) تِشِيلُّو. الفِيُولُونْسِيل. الكَمَانُ الجَهِيرُ ע' בַּטְנוּנִית.

צִלּוּב, צילוב ז' تَصَالُبٌ. تَقَاطُعٌ. مُصَالَبَةٌ.

צָלוּב ת' (צְלוּבִים) ١. مَصْلُوبٌ. مُعَلَّقٌ. ٢. كِنَايَةٌ عَنِ السَّيِّدِ المَسِيحِ.

צְלוֹחִית נ' (־יוֹת) ١. صَحْنُ الكُوبِ. ٢. قَارُورَةٌ ج قَوَارِيرُ. סְעָרָה בִּצְלוֹחִית מַיִם زَوْبَعَةٌ (عَاصِفَةٌ) فِي فِنْجَانٍ. ضَجَّةٌ عَلَى لَا شَيْءٍ.

צָלוּי ת' (צְלוּיִים) مَشْوِيٌّ. בָּשָׂר צָלוּי لَحْمٌ مَشْوِيٌّ. لَحْمَةٌ مَشْوِيَّةٌ.

צָלוּל ת' (צְלוּלִים) صَافٍ(ي). رَائِقٌ. قَرَاحٌ. زُلَالٌ (ماء). شَفَّافٌ. نَمِيرٌ. דֵּעָה צְלוּלָה تَفْكِيرٌ وَاضِحٌ. حُضُورُ بَدِيهَةٍ. وُضُوحُ الرُّؤْيَةِ. קוֹל צָלוּל صَوْتٌ وَاضِحٌ (صَرِيحٌ).

צִלּוּל, צילול ז' ١. تَصْفِيَةٌ. تَرْشِيحٌ. تَنْقِيَةٌ. ٢. دَوِيُّ انفِجَارٍ.

צֶלּוּלוֹאִיד L ז' سِيلُولُويد. بَاغَةٌ (celluloid).

צֶלּוּלוֹזָה נ' (־זוֹת) سِيلُولُوز ע' תָּאִית.

צֶלּוּלִיטִיס G ז' في الطب: إِلْتِهَابُ النَّسِيجِ اللِّيفِيِّ (الخَلَوِيِّ).

צִלּוּם, צילום ז' (־מִים) ١. تَصْوِيرٌ. ٢. صُورَةٌ فُوتُوغْرَافِيَّةٌ ע' תַּצְלוּם. מְכוֹנַת צִלּוּם مَاكِنَةُ تَصْوِيرِ المُسْتَنَدَاتِ. مُصَوِّرَةٌ. צִלּוּמִים فَتْرَةُ تَصْوِيرٍ (الشريط تلفزيوني او سينمائي الخ.).

צִלּוּמִי ת' (־מִיִּים) تَصْوِيرِيٌّ. تَصَوُّرِيٌّ.

צְלוֹן ז' (־נִים) مُظَلَّةٌ. دَرِيئَةٌ تَقِي مِنْ وَهَجِ الشَّمْسِ.

צְלוֹפָח ז' (־חִים) صِلِنْبَاخ. أَنْكَلِيس. سَمَكُ الجِرِّيِّ. ثُعْبَانُ المَاءِ. חֲלַקְלַק כִּצְלוֹפָח مجازًا: زَلِقٌ. مُنَافِقٌ. مُدَاهِنٌ.

צֶלּוֹפָן G ז' (־נִים) وَرَقُ السِّيلُوفَان (ورق شفّاف لا ينفذ منه الماء).

צְלוֹתָא, צלותא .Ar נ' صَلَاةٌ ج صَلَوَاتٌ. دُعَاءٌ ج دَعَوَاتٌ.

צָלַח פ' ١. نَجَحَ ـَ. أَفْلَحَ. وُفِّقَ. ٢. صَلَحَ ـُ. لَاقَ ـِ. نَاسَبَ. ٣. عَبَرَ ـُ النَّهْرَ. قَطَعَ ـَ. إِجْتَازَ سِبَاحَةً. לֹא יִצְלַח خَائِبٌ. عَاثِرُ الحَظِّ. הִצְלִיחַ ١. نَجَحَ ـَ. أَفْلَحَ. وُفِّقَ فِي. سَعِدَ. ٢. نَجَّحَ. أَنْجَحَ. צְלַח וְהַצְלַח! بِالتَّوْفِيقِ وَالنَّجَاحِ! مُوَفَّقٌ!

צָלֵחַ ת' (צְלֵחִים) نَاجِحٌ. فَالِحٌ. مُوَفَّقٌ. مَحْظُوظٌ. بَخِيتٌ. דֶּרֶךְ צְלֵחָה! رَافَقَتْكَ السَّلَامَةُ! عَلَى الطَّائِرِ المَيْمُونِ!

צַלַּחַת נ' (־לָּחוֹת) ١. صَحْنٌ ج صُحُونٌ. صَحْفَةٌ ج صِحَافٌ. طَبَقٌ ج أَطْبَاقٌ. مَاعُونٌ ج مَوَاعِينُ. ٢. حَوْضٌ (حول الشجرة لاسقائها) ج أَحْوَاضٌ. צַלַּחַת מְעוֹפֶפֶת طَبَقٌ طَائِرٌ ج أَطْبَاقٌ طَائِرَةٌ. לֹא טָמַן יָדוֹ בַּצַּלַּחַת مجازًا: لَمْ يَقِفْ مَكْتُوفَ اليَدَيْنِ. لَمْ يَقِفْ بِعَدَمِ اكْتِرَاثٍ. קָרוֹב לַצַּלַּחַת مجازًا: قَرِيبٌ مِنَ المُتَنَفِّذِينَ. مُقَرَّبٌ مِنَ السُّلْطَةِ.

צְלִי ז' صَلْيٌ. شِوَاءٌ. لَحْمٌ مَشْوِيٌّ.

צֶלִיאָק G ז' في الطب: إِنْتِفَاخُ البَطْنِ (مرض خطير يصيب الاطفال) ע' כָּרֶסֶת.

צְלִיבָה נ' صَلْبٌ. شَنْقٌ.

צְלִיָּה, צלייה נ' شَيٌّ. صَلْيٌ. شَوِيٌّ.

צְלִיחָה נ' (־חוֹת) عُبُورٌ. قَطْعٌ. إِجْتِيَازٌ سِبَاحَةً.

צְלִיל ז' (־לִים) ١. رَنَّةٌ. رَنِينٌ. جَرْسٌ. طَنِينٌ. صَوْتٌ ج أَصْوَاتٌ. ٢. نَغْمَةٌ ج أَنْغَامٌ.

צְלִילָה נ' (־לוֹת) ١. غَوْصٌ. غَطْسٌ. ٢. رُسُوبٌ. تَرَسُّبٌ. ٣. إِنْقِضَاضٌ. هُبُوطٌ فُجَائِيٌّ.

צְלִילוּת נ' صَفَاءٌ. نَقَاءٌ. زَكَاءٌ. وُضُوحٌ. צְלִילוּת הַדַּעַת صَفَاءُ الذِّهْنِ. وُضُوحُ الرُّؤْيَةِ. צְלִילוּת הַקּוֹל صَفَاءُ الصَّوْتِ.

צְלִילִי ת' (־לִיִּים) مِرْنَانٌ. مُجَلْجِلٌ. رَخِيمٌ.

צַלְיָן, צליין ז' (־נִים) ١. مُتَعَبِّدٌ. ٢. حَاجٌّ ج حُجَّاجٌ. زَائِرٌ (للاماكن المقدسة) ج زُوَّارٌ.

צַלְיָנוּת, צליינות נ' حَجٌّ. زِيَارَةُ الأَمَاكِنِ المُقَدَّسَةِ.

צְלִיעָה נ' (־עוֹת) عَرَجٌ. ظَلْعٌ.

צְלִיפָה נ' (־פוֹת) ١. جَلْدٌ. ضَرْبٌ. خَبْطٌ. ٢. قِنَاصَةٌ. قَنْصٌ.

צָלַל פ' ١. غَطَسَ ـِ. غَاصَ ـُ. ٢. رَسَبَ ـُ. تَرَسَّبَ. ٣. صَفَا ـُ. رَاقَ ـُ. ٤. إِنْقَضَّ (طائرة). ٥. صَلَّ ـِ. رَنَّ ـِ. جَلْجَلَ. צָלְלוּ שְׁתֵּי אָזְנָיו إِصْطَكَّتْ مَسَامِعُهُ. لَمْ يُصَدِّقْ مَا سَمِعَتْ أُذُنَاهُ. צָלַל صَفَى. رَوَّقَ. رَشَّحَ. زَكَّى. נִצְטַלֵּל, הִצְטַלֵּל ١. تَرَسَّبَ. غَاصَ. ٢. إِصْطَفَى. تَرَشَّحَ.

(צלל) הֵצֵל פ' أَظَلَّ. ظَلَّلَ. فَيَّأَ. הוּצַל تَظَلَّلَ. تَفَيَّأَ.

צְלָלִים ז"ר ظِلَالٌ ע' צֵל.

צְלָלִית נ' (־יוֹת) صُورَةٌ ظِلِّيَّةٌ (silhouette).

צִלֵּם, צילם פ' صَوَّرَ صُورَةً فُوتُوغْرَافِيَّةً. إِلْتَقَطَ (أَخَذَ) صُورَةً. צִלֵּם صُوِّرَ.

اَلْتُقِطَتْ (أُخِذَتْ) لَهُ صُورَةٌ. הִצְטַלֵּם تَصَوَّرَ. أَخَذَ لِنَفْسِهِ صُورَةً فُوتُوغْرَافِيَّةً.

צֶלֶם ז' (צְלָמִים) ١. صُورَةٌ ج صُوَرٌ. شَكْلٌ ج أَشْكَالٌ. ٢. صَنَمٌ ج أَصْنَامٌ. ٣. خَيَالٌ. ٤. مجازًا: صَلِيبٌ ج صُلْبَانٌ. צֶלֶם אֱלֹהִים ١. نُورَانِيَّةُ اللّٰهِ. ٢. أَصَالَةٌ. شَهَامَةٌ. نُبْلٌ. مُرُوءَةٌ. צֶלֶם אֱנוֹשׁ مَظْهَرٌ إِنْسَانِيٌّ. صُورَةٌ إِنْسَانِيَّةٌ (من نورانية اللّه). הֶעֱמִיד צֶלֶם בַּהֵיכָל أَدْخَلَ الصَّنَمَ فِي الهَيْكَلِ ومجازًا: دَنَّسَ القَدَاسَةَ. جَدَّفَ عَلَى اللّٰهِ.

צַלָּם ז' (־מִים) مُصَوِّرٌ. مُصَوِّرٌ سِينَمَائِيٌّ (تِلِفِزْيُونِيٌّ).

צַלְמוֹן ז' (־נִים) ١. ظَلَامٌ. دَيْجُورٌ. دُجْيَةٌ. ٢. تِمْثَالٌ صَغِيرٌ. نَصَمَةٌ ע' פַּסְלוֹן.

צַלְמוֹנִית נ' وِحْدَةٌ. وَحْشَةٌ. عُزْلَةٌ. إِنْزِوَاءٌ.

צַלְמָוֶת, צלמוות ז' ظَلَامٌ. ظُلُمَاتٌ. ظَلَامٌ دَامِسٌ. شَبَحُ المَوْتِ. גֵּיא צַלְמָוֶת هَاوِيَةُ الرَّدَى. غَيَاهِبُ المَوْتِ.

צַלְמִית נ' (־יוֹת) تِمْثَالٌ صَغِيرٌ.

צַלְמְנוֹעַ ז' (־מְנוֹעִים) مُصَوِّرَةٌ سِينَمَائِيَّةٌ (تِلِفِزْيُونِيَّةٌ). آلَةُ تَصْوِيرٍ سِينَمَائِيَّةٌ.

צַלָּמוּת נ' تَصْوِيرٌ فُوتُوغْرَافِيٌّ. فَنُّ التَّصْوِيرِ.

צַלְמָנִיָּה, צלמנייה נ' (־יּוֹת) أُسْتُودْيُو لِلتَّصْوِيرِ الفُوتُوغْرَافِيِّ.

צֶ'לָן .It ז' (־נִים) عَازِفُ التشيلّو. عَازِفُ الكَمَانِ الجَهِيرِ.

צֶלְסִיוּס, מַדְחוֹם צֶלְסִיוּס .Sw ז' مِقْيَاسُ حَرَارَةٍ مِئَوِيٌّ (مقسم الى مئة درجة). دَرَجَةُ حَرَارَةٍ مِئَوِيَّةٌ.

צָלַע פ' ظَلَعَ ـَ عَرَجَ ـُ ومجازًا: عَابَ ـِ كَانَ فِيهِ عَيْبٌ. צֻלַּע تَضَلَّعَ. صَارَ ذَا أَضْلَاعٍ ע' מְצֻלָּע.

צֵלָע ז' (צְלָעוֹת) ١. ضِلْعٌ ج أَضْلَاعٌ. جَانِحَةٌ ج جَوَانِحُ. ٢. جَانِبٌ ج جَوَانِبُ. ٣. في الهندسة: سَاقُ المُضَلَّعِ ج سِيقَانٌ. ٤. مُنْحَدَرُ الجَبَلِ. ٥. في الشعر: مِصْرَاعٌ ج مَصَارِيعُ. صَدْرٌ أَوْ عَجُزٌ ע' דֶּלֶת, סוֹגֵר. שְׁוֵה צְלָעוֹת في المضلعات: مُتَسَاوِي الأَضْلَاعِ.

צַלְעוֹן ז' (־נִים) مُضَلَّعٌ ج مُضَلَّعَاتٌ ע' מְצֻלָּע.

צַלְעִית נ' (־יּוֹת) ١. شَرِيحَةٌ مِنْ لَحْمِ الضَّأْنِ مَعَ قِطْعَةِ عَظْمٍ. ٢. في الشعر: مِصْرَاعُ بَيْتِ الشِّعْرِ (صدر او عجز).

צָלָף ז' (צְלָפִים) كَبَرٌ. كَبَّارٌ (شُجَيرة شائكة، caper plant).

צָלַף פ' قَنَصَ ـِ رَمَى ـِ (الى الهدف). נִצְלַף ١. قُنِصَ. أُطْلِقَتْ عَلَيْهِ النَّارُ مِنْ كَمِينٍ. ٢. ضُرِبَ. جُلِدَ. הִצְלִיף جَلَدَ ـِ ضَرَبَ ـِ خَبَطَ ـِ قَرَعَ ـَ

צַלָּף ז' (־פִים) قَنَّاصٌ ج قَنَّاصَةٌ. بَارِعٌ فِي الرِّمَايَةِ. نَاشَنْجِي.

צַלָּפוּת נ' قَنْصٌ. إِقْتِنَاصٌ. بَرَاعَةٌ فِي الرِّمَايَةِ.

צַלְפָנִי ת' (־יִים) ضَارِبٌ. خَابِطٌ بِشِدَّةٍ.

צִלְצוּל ז' (־לִים) ١. قَرْعُ الجَرَسِ. صَلِيلٌ. رَنِينٌ. دَقَّةٌ ج دَقَّاتٌ. صَلْصَلَةٌ. طَنْطَنَةٌ. قَعْقَعَةٌ. ٢. صَنْجٌ. سَاجَةٌ ج سَاجَاتٌ. ٣. مُكَالَمَةٌ تِلِفُونِيَّةٌ. إِتِّصَالٌ هَاتِفِيٌّ. צִלְצוּל הַפַּעֲמוֹן قَرْعُ الجَرَسِ (النَّاقُوسِ). رَنِينُ الجَرَسِ.

צִלְצֵל פ' ١. صَلْصَلَ. دَقَّ ـُ قَرَعَ ـَ رَنَّ ـِ طَنَّ ـِ جَلْجَلَ. قَعْقَعَ (السلاح). ٢. تَلْفَنَ. هَاتَفَ. إِتَّصَلَ هَاتِفِيًّا. הִצְטַלְצֵל رَنَّ ومجازًا: تَبَادَلَ مُكَالَمَاتٍ هَاتِفِيَّةً.

צֶלְצֶל, צִלְצַל ז' (צֶלְצְלִים) سَاجَاتٌ. صَنْجٌ ج صُنُوجٌ ע' מְצִלְתַּיִם.

צִלְצָל ז' (־לִים) رُمْحٌ خَاصٌّ لِصَيْدِ الحِيتَانِ (harpoon).

צִלֵּק, צילק פ' جَرَحَ ـَ أَحْدَثَ نُدُوبًا. צֻלַּק صَارَتْ فِيهِ آثَارُ جُرُوحٍ. הִצְטַלֵּק نَدِبَ ـَ صَارَتْ فِيهِ نُدُوبٌ.

צַלֶּקֶת נ' (־לָקוֹת) نَدْبَةٌ ج نُدَبٌ. نَدَبٌ ج نُدُبٌ. أَثَرُ الجُرْحِ.

צַל"שׁ (־שִׁים) ר"ת צִיּוּן לְשֶׁבַח وِسَامُ تَقْدِيرٍ.

צָם פ' صَامَ ـُ ע' (צום).

צָמֵא פ' ظَمِئَ. عَطِشَ ـَ صَدِيَ ـَ ومجازًا: تَعَطَّشَ لِـ. إِشْتَاقَ. رَغِبَ ـَ فِي. هَفَا ـُ قَلْبُهُ إِلَى. הִצְמִיא ١. ظَمَّأَ. أَظْمَأَ. عَطَّشَ. ٢. عَذَّبَ عَطَشًا.

צָמֵא ת' (צְמֵאִים) ظَمِئٌ ج ظِمَاءٌ. ظَمْآنُ. عَطْشَانُ ج عَطْشَى. صَدْيَانُ. صَادٍ(ي). צְמֵא דָּם مُتَعَطِّشٌ لِسَفْكِ (لِإِرَاقَةِ) الدِّمَاءِ. سَفَّاحٌ. אֲדָמָה צְמֵאָה أَرْضٌ جَافَّةٌ. أَرْضٌ رُغُبٌ تَحْتَاجُ إِلَى المَاءِ.

צָמָא ז' ظَمَأٌ. عَطَشٌ. غَلِيلٌ. صَدًى. מֵת בַּצָּמָא مَاتَ عَطَشًا (ظَمَأً). שָׁבַר צְמָאוֹ نَقَعَ ـَ غَلِيلَهُ. شَرِبَ ـَ حَتَّى ارْتَوَى.

צִמָּאוֹן, צימאון ז' (־מְאוֹנִים) ١. ظَمَأٌ. عَطَشٌ. صَدًى. غَلِيلٌ. ٢. جَدْبٌ. قُحُولَةٌ. مَحْلٌ.

צֶ'מְבָּלוֹ .It ז' (־אוֹת) تْشِمْبِلُو. البِيَانُو القِيثَارِيُّ. آلَةٌ مُوسِيقِيَّةٌ قَدِيمَةٌ شَبِيهَةٌ بِالبِيَانُو (cembalo).

צֶ'מְבָּלָן ז' (־נִים) عَازِفُ التشِمْبِلُو.

(צמד) נִצְמַד פ' قُرِنَ. إِقْتَرَنَ. إِرْتَبَطَ. لَاصَقَ. تَلَاصَقَ. رَافَقَ. צִמֵּד قَرَنَ ـِ رَبَطَ ـُ أَرْفَقَ. أَلْحَقَ. צִמֵּד מִלִּים إِسْتَعْمَلَ الازْدِوَاجِيَّةَ (في الشعر) ע' צָמוּד. הִצְמִיד ١. قَرَنَ. رَبَطَ. أَرْفَقَ. ضَمَّ ـُ أَلْحَقَ. أَلْصَقَ. ٢. زَاوَجَ.

צֶמֶד ז' (צְמָדִים) ١. زَوْجٌ ج أَزْوَاجٌ. إِثْنَانِ. ٢. نِيرٌ ج أَنْيَارٌ. مِضْمَدَةٌ ج مَضَامِدُ. مِقْرَنٌ ע' עֹל. צֶמֶד חֶמֶד الثُّنَائِيُّ المَرِحُ. صِنْوَانِ مُتَآلِفَانِ.

צְמָדָן ז' (־נִים) إِسْكُوتْش. شَرِيطٌ لَاصِقٌ.

צַמָּה נ' (־מּוֹת) جَدِيلَةٌ ج جَدَائِلُ. ضَفِيرَةٌ ج ضَفَائِرُ. عَقِيصَةٌ ج عَقَائِصُ.

צָמוּד ת' (צְמוּדִים) مَرْبُوطٌ. مُرْتَبِطٌ. مَقْرُونٌ. مُقْتَرِنٌ. مُتَّصِلٌ. مُلْتَصِقٌ. צָמוּד

לַדּוֹלָר في الشؤون المالية: مُرْتَبِطٌ بِالدُّولَارِ. זָוִית צְמוּדָה في الهندسة: زَاوِيَةٌ مُجَاوِرَةٌ. רֶכֶב צָמוּד سَيَّارَةٌ رَسْمِيَّةٌ تُوضَعُ تَحْتَ تَصَرُّفِ مَسْؤُولٍ رَسْمِيٍّ.

צִמּוּד, צימוד ז' (־דים) ١. رَبْطٌ. قَرْنٌ. إِلْحَاقٌ. مُزَاوَجَةٌ. لَفْقٌ. ٢. في الادب: جِنَاسٌ. مُجَانَسَةٌ (تطابق كلمتين في الحروف واختلافهما في المعنى). إِزْدِوَاجِيَّةٌ. ٣. في الحواسيب: تَرَابُطٌ بَيْنَ وَحَدَاتٍ مُسْتَقِلَّةٍ لِلْبَرْنَامَجِ.

צְמוּדוֹן ז' (־נים) بَنْطَلُون مَشْدُودٌ عَلَى الجِسْمِ (عند النساء والراقصين).

צָמוּק ת' (צְמוּקִים) مُنْكَمِشٌ. مُنْقَبِضٌ. هَزِيلٌ. مَعْرُوقٌ.

צִמּוּק, צימוק ז' (־קים) ١. زَبِيبَةٌ ج زَبِيبٌ. قِشْمِشَةٌ مُجَفَّفَةٌ ج قِشْمِشٌ. ٢. إِنْكِمَاشٌ. تَقَلُّصٌ. ٣. مجازًا: طُرْفَةٌ. نَادِرَةٌ. הַצִּמּוּק שֶׁבָּעוּגָה مجازًا: أَفْضَلُ (أَهَمُّ) شَيْءٍ. وَاسِطَةُ العِقْدِ. שְׁקֵדִים וְצִמּוּקִים اللَّوْزُ وَالقِشْمِشُ. أَطَايِبُ المَأْكُولَاتِ.

צָמַח פ' نَبَتَ ـُ. نَمَا ـُ. نَشَأَ ـَ. ومجازًا: حَصَلَ ـُ. تَأَتَّى مِنْ (عَنْ). نَبَعَ ـُ مِنْ. نَتَجَ ـِ عَنْ. صَدَرَ ـُ عَنْ. אֱמֶת מֵאֶרֶץ תִּצְמָח حَصْحَصَ الحَقُّ. ظَهَرَ الحَقُّ. לֹא תִצְמַח מִמֶּנּוּ טוֹבָה لَا يُرْجَى (يُنْتَظَرُ) مِنْهُ خَيْرٌ. צִמֵּחַ ١. نَبَتَ. نَمَا. ٢. أَنْتَجَ. نَمَّى. הִצְמִיחַ أَنْبَتَ. نَمَّى ومجازًا: أَنْتَجَ. أَنْشَأَ. أَنْجَبَ. أَدَّى إِلَى. הִצְמִיחָה לוֹ קַרְנַיִם خَدَعَتْ زَوْجَهَا. فَسَقَتْ ـُ (دون علم زوجها).

צֶמַח ז' (צְמָחִים) ١. نَبْتَةٌ. نَبَاتٌ. زَرْعٌ. ٢. في الطب: بَثْرَةٌ ج بُثُورٌ. צֶמַח מַיִם نَبَاتٌ مَائِيٌّ. צִמְחֵי מַרְפֵּא نَبَاتَاتٌ (أَعْشَابٌ) طِبِّيَّةٌ. צִמְחֵי נוֹי نَبَاتَاتُ الزِّينَةِ. צִמְחֵי תַּעֲשִׂיָּה نَبَاتَاتٌ صِنَاعِيَّةٌ. אִישׁ צֶמַח عِصَامِيٌّ. مَنْ عَلَا بِجُهْدِهِ (لَا بِحَسَبِهِ). שֶׁמֶן צְמָחִים زَيْتٌ نَبَاتِيٌّ.

צִמְחוֹנוּת נ' نَبَاتِيَّةٌ. تَنَاوُلُ الأَطْعِمَةِ النَّبَاتِيَّةِ فَقَطْ.

צִמְחוֹנִי תו"ז (־נִים, ־יִּים) نَبَاتِيٌّ. مَنْ يَعِيشُ عَلَى الأَطْعِمَةِ النَّبَاتِيَّةِ فَقَطْ (vegetarian).

צִמְחִי ת' (־יִּים) نَبَاتِيٌّ. خُضَارِيٌّ.

צִמְחִיָּה, צמחייה נ' المَجْمُوعَةُ النَّبَاتِيَّةُ (في اقليم معين). عَالَمُ النَّبَاتِ (flora).

צָמִיג ז' (־גִים) إِطَارُ العَجَلَةِ. عَجَلَةٌ مَطَّاطِيَّةٌ. مِلْبَان.

צָמִיג ת' (צְמִיגִים) لَزِجٌ. لَزِقٌ. دَبِقٌ.

צַמִּיגַאי ז' (־גָאִים) مُصَلِّحُ إِطَارَاتِ السَّيَّارَتِ.

צְמִיגוּת נ' لُزُوجَةٌ. غِرَوِيَّةٌ. دَبَقٌ.

צְמִיגִי ת' (־יִּים) لَزِجٌ. دَبِقٌ.

צַמִּיגִיָּה, צמיגייה נ' (־יּוֹת) مَحَلُّ تَصْلِيحِ إِطَارَاتِ السَّيَّارَاتِ.

צָמִיד ז' (צְמִידִים) ١. سِوَارٌ ج أَسَاوِرُ. دُمْلُجٌ. حَلْيٌ يُلْبَسُ فِي المِعْصَمِ. ٢. سِدَادَةٌ ج سِدَادَاتٌ. ٣. مَقْرُونٌ. مَرْبُوطٌ. مُرْتَبِطٌ. مُتَّصِلٌ. لَاصِقٌ.

צְמִידוּת נ' إِقْتِرَانٌ. رَبْطٌ. إِرْتِبَاطٌ. إِتِّصَالٌ. إِلْتِحَاقٌ.

צְמִיחָה נ' نُمُوٌّ. إِنْمَاءٌ. تَنَامٍ(ي). نُشُوءٌ. إِزْدِيَادٌ. تَكَاثُرٌ.

צָמִית ת' (צְמִיתִים) ١. مُسْتَعْبَدٌ إِلَى الأَبَدِ. ٢. ז' عَبْدٌ ج عَبِيدٌ. ٣. دَائِمٌ. مُسْتَدِيمٌ. אִכָּר צָמִית حَرَّاثٌ مُسْتَعْبَدٌ (لصاحب مزرعة).

צְמִיתוּת נ' أَبَدِيَّةٌ. أَزَلِيَّةٌ. خُلُودٌ. دَوَامٌ. לִצְמִיתוּת תה"פ أَبَدَ الأَبَدِ. إِلَى الأَبَدِ. بِصُورَةٍ دَائِمَةٍ. عَلَى الدَّوَامِ.

צֶמֶנְט L ז' ١. أَسْمَنْتٌ. مِلَاطٌ. شْمِينْتُو ע' מֶלֶט. ٢. في التشريح: أَسْمَنْتٌ. النَّسِيجُ العَظْمِيُّ الَّذِي يُغَطِّي جَذْرَ السِّنِّ. ٣. في الطب: حَشِيَّةُ السِّنِّ.

צִמְצוּם ז' (־מִים) تَقْلِيصٌ. تَقْلِيلٌ. تَقْتِيرٌ. تَقْيِيدٌ. تَلْخِيصٌ. إِقْتِضَابٌ. צִמְצוּם שְׁבָרִים في الحساب: إِخْتِزَالُ الكُسُورِ. בְּצִמְצוּם תה"פ ١. بِالكَادِ. بِصُعُوبَةٍ. ٢. بِاقْتِضَابٍ. بِاخْتِصَارٍ. بِالضَّبْطِ. סוֹד הַצִּמְצוּם سِرُّ التَّلْخِيصِ. فَنُّ التَّرْكِيزِ عَلَى الأَهَمِّ ثُمَّ المُهِمِّ. הִתְהִיג צִמְצוּם إِقْتَصَدَ. قَتَّرَ. قَنَّنَ. חַי בְּצִמְצוּם רַב يَعِيشُ عَلَى الكَفَافِ. يَعِيشُ عَلَى مَا يُقِيمُ الأَوَدَ. يَعِيشُ بِضِيقٍ وَعُسْرٍ.

צִמְצֵם פ' ١. قَلَّصَ. قَيَّدَ. قَصَرَ ـُ عَلَى. إِقْتَصَدَ. حَدَّدَ. إِقْتَضَبَ. لَخَّصَ. ٢. قَلَّلَ. צִמְצֵם שֶׁבֶר في الحساب: إِخْتَزَلَ الكَسْرَ. הִצְטַמְצֵם ١. إِقْتَصَرَ عَلَى. تَرَكَّزَ عَلَى. إِنْحَصَرَ فِي. تَلَخَّصَ بِـ. تَوَقَّفَ عِنْدَ. ٢. تَقَلَّصَ. تَضَاءَلَ. إِنْكَمَشَ. تَنَاقَصَ. ٣. إِكْتَفَى بِالقَلِيلِ.

צַמְצָם ז' (־מִים) بُؤْبُؤُ العَدَسَةِ. حَاجِبُ النُّورِ (في الكاميرا).

צָמַק פ' إِنْكَمَشَ. تَقَلَّصَ. تَجَعَّدَ. جَفَّ ـِ. ذَوَى ـِ. וְצָמַק إِنْكَمَشَ. تَغَضَّنَ. تَجَعَّدَ. تَقَلَّصَ. צִמֵּק قَلَّصَ. غَضَّنَ. جَعَّدَ. צִמֵּק قَلَّصَ. جَعَّدَ. أَهْزَلَ. הִצְטַמֵּק إِنْكَمَشَ. تَقَلَّصَ. ضَمُرَ ـُ

צַמֶּקֶת נ' في الطب: تَلَيُّفٌ. لُيَافُ الكَبِدِ (cirrhosis).

צֶמֶר ז' صُوفٌ ج أَصْوَافٌ. وَبَرٌ ج أَوْبَارٌ. شَعْرُ الحَيَوَانَاتِ. צֶמֶר גֶּפֶן قُطْنٌ ج أَقْطَانٌ. צֶמֶר זְכוּכִית صُوفٌ زُجَاجِيٌّ (مادة عازلة). צֶמֶר סְלָעִים الصُّوفُ الصَّخْرِيُّ (مادة عازلة). צֶמֶר פְּלָדָה لِيفَةُ سِلْكٍ (لجلي الاواني).

צַמָּר ז' (־רִים) صَوَّافٌ. بَائِعُ الصُّوفِ. عَامِلُ الأَصْوَافِ.

צַמְרִי ת' (־יִּים) صُوفِيُّ الشَّكْلِ. كَالصُّوفِ. كَالوَبَرِ.

צַמְרִיּוּת נ' مِيزَةُ الصُّوفِ. وَبَرِيَّةٌ.

צַמְרִירִי ת' (־יִּים) ١. صُوفِيٌّ. كَالصُّوفِ. ٢. صُوفَانِيٌّ. كَثِيرُ الصُّوفِ.

צְמַרְמֹרֶת, צמרמורת נ' (־מוֹרוֹת) قُشَعْرِيرَةٌ. رَعْشَةٌ. رِعْدَةٌ. رَجْفَةٌ. אֲחָזוּ צְמַרְמֹרֶת مُقْشَعِرٌ. مَنْ قَفَّ شَعْرُهُ انْفِعَالًا.

צַמְרָנִי ת' (־יִּים) صُوفَانِيٌّ. كَثِيرُ الصُّوفِ. كَثِيرُ الشَّعْرِ.

צִמְרֵר פ' أَثَارَ القُشَعْرِيرَةَ (الرَّعْشَةَ). הִצְטַמְרֵר إِقْشَعَرَّ. أَخَذَتْهُ رَعْشَةٌ. إِنْفَعَلَ. قَفَّ ـُ شَعْرُهُ.

צַמֶּרֶת נ' (־מָּרוֹת) ذُؤَابَةُ الشَّجَرَةِ ج ذَوَائِبُ. أَعْلَى الشَّجَرَةِ (مجازًا): قِمَّةٌ ج قِمَمٌ. ذُرْوَةٌ ج ذُرًى. قُطْبٌ ج أَقْطَابٌ. زَعَامَةٌ. قِيَادَةٌ.

צָמַת פ' ١. قَرَضَ ـِ قَضَى ـِ عَلَى. ٢. إِسْتَعْبَدَ إِلَى الأَبَدِ. إِسْتَرَقَّ. צִמֵּת ١. جَمَعَ ـَ جَمَّعَ. قَلَّصَ. ٢. عَذَّبَ. ضَايَقَ. سَامَ خَسْفًا. הִצְמִית ١. قَرَضَ. قَضَى عَلَى. أَبَادَ. ٢. إِسْتَرَقَّ. إِسْتَعْبَدَ.

צֹמֶת, צומת ז' (צְמָתִים) مَفْرِقٌ ج مَفَارِقُ. مُفْتَرَقٌ. مُلْتَقًى. צֹמֶת דְּרָכִים مَفْرِقُ طُرُقٍ. مُفْتَرَقُ طُرُقَاتٍ. צֹמֶת רַכָּבוֹת مُلْتَقَى القِطَارَاتِ (السِّكَكِ الحَدِيدِيَّةِ).

צִנָּה, צינה נ' (־נּוֹת) بَرْدٌ. بُرُودَةٌ. قُرٌّ. قُشَعْرِيرَةٌ. יְמוֹת הַצִּנָּה أَيَّامُ القُرِّ. شِدَّةُ البَرْدِ. عِزُّ الشِّتَاءِ.

צְנוֹבָּר A ז' (־רִים) ١. صَنَوْبَرٌ ע' אֹרֶן. ٢. كُوزٌ (مَخْرُوطُ) الصَّنَوْبَرِ ע' אִצְטְרֻבָּל. ٣. بُذُورُ الصَّنَوْبَرِ.

צָנוּם ת' (צְנוּמִים) هَزِيلٌ ج هَزْلَى. ضَامِرٌ ج ضَوَامِرُ. ضَاوٍ(ي). نَحِيفٌ.

צִנּוּן, צינון ז' ١. تَبْرِيدٌ. ٢. تَهْدِئَةٌ. ٣. رَشْحٌ. צִנּוּן הִתְלַהֲבוּתוֹ تَخْفِيفُ غُلَوَائِهِ. إِخْمَادُ حَمَاسِهِ. تَهْدِئَةُ انْفِعَالِهِ. תְּקוּפַת צִנּוּן فَتْرَةُ انْتِظَارٍ (يجب على ضابط في الجيش أو موظف كبير ان ينتظرها لكي يتقدم لترشيح نفسه لمنصب سياسي).

צְנוֹן ז' (־נִים) في النبات: فُجْلَةٌ ج فُجْلٌ.

צְנוֹנִית נ' (־יּוֹת) نَوْعٌ مِنَ الفُجْلِ كُرَوِيُّ الشَّكْلِ.

צָנוּעַ ת' (צְנוּעִים) ١. مُتَوَاضِعٌ. خَاشِعٌ. ٢. عَفِيفٌ ج أَعِفَّاءُ. مُحْتَشِمٌ. مَسْتُورٌ. ٣. مَكْنُونٌ. خَفِيٌّ. مَكْتُومٌ. ٤. قَلِيلٌ. ضَئِيلٌ. אִשָּׁה צְנוּעָה إِمْرَأَةٌ مُحْتَشِمَةٌ. إِمْرَأَةٌ عَفِيفَةٌ. مُحْصَنَةٌ. בַּקָּשָׁה צְנוּעָה طَلَبٌ مُتَوَاضِعٌ. إِلْتِمَاسٌ بَسِيطٌ.

צָנוּף ת' (צְנוּפִים) مَلْفُوفٌ. مَطْوِيٌّ. مُنْدَرِجٌ.

צִנּוֹר, צינור ז' (־רוֹת) ١. أُنْبُوبٌ ج أَنَابِيبُ. مَاسُورَةٌ ج مَوَاسِيرُ. ٢. مَجْرًى ج مَجَارٍ(ي). قَنَاةٌ ج قَنَوَاتٌ. ٣. سَيْلٌ. نَافُورَةٌ. ٤. في النبات: خَيْطُ المِئْبَرِ أَوِ التُّوَيْجِ. צִנּוֹר גּוּמִי خُرْطُومُ المَاءِ ج خَرَاطِيمُ. צִנּוֹר הַדְּמָעוֹת القَنَاةُ الدَّمْعِيَّةُ (في العين). צִנּוֹר פְּלִיטָה عَادِمٌ (في السيارة). أُنْبُوبُ الغَازِ العَادِمِ ע' מַפְלֵט. הַצִּנּוֹרוֹת הָרִשְׁמִיִּים (הַמְקֻבָּלִים) مجازًا: المَرَاجِعُ الرَّسْمِيَّةُ.

צִנּוֹרָה, צינורה נ' (־רוֹת) ١. إِبْرَةُ حِيَاكَةٍ. إِبْرَةُ الكُرُوشِيهِ. ٢. خُطَّافٌ ج خَطَاطِيفُ. صِنَّارَةٌ.

צִנּוֹרִי, צינורי ת' (־רִיִּים) أُنْبُوبِيٌّ. بِشَكْلِ أُنْبُوبٍ.

צֶנְזוֹר L ז' (־רִים) رَقِيبٌ ج رُقَبَاءُ (censor).

צִנְזוּר ז' (־רִים) أَخْذُ إِذْنِ الرِّقَابَةِ لِلنَّشْرِ.

צֶנְזוּרָה נ' (־רוֹת) رِقَابَةٌ. مُرَاقَبَةُ المَطْبُوعَاتِ وَغَيْرِهَا.

צִנְזֵר פ' ١. رَاقَبَ. أَجْرَى رِقَابَةً عَلَى. ٢. طَلَبَ إِذْنَ الرِّقَابَةِ. צֻנְזַר رُوقِبَ. مُنِحَ إِذْنُ الرَّقِيبِ.

צָנַח פ' ١. هَبَطَ ـُ هَوَى ـِ سَقَطَ ـُ نَزَلَ ـِ ٢. تَهَاوَى. تَهَالَكَ. تَهَدَّلَ. הִצְנִיחַ أَسْقَطَ (بِالمِظَلَّاتِ). أَهْوَى. أَنْزَلَ. הֻצְנַח ١. أُسْقِطَ (بِالمِظَلَّاتِ). أُنْزِلَ. ٢. أُقْحِمَ مِنْ خَارِجِ المُؤَسَّسَةِ (موظف).

צַנְחָן ז' (־נִים) مِظَلِّيٌّ. هَابِطٌ بِالبَارَاشُوتِ.

צַנְחָנוּת נ' هُبُوطٌ (سُقُوطٌ) بِالمِظَلَّاتِ.

צַנַּחַת נ' في الطب: إِسْتِرْخَاءُ الجُفُونِ. تَدَلٍّ(ي) (ptosis).

צֶנְטְרִיפוּגָה L נ' (־גוֹת) فَرَّازَةٌ ע' מַפְרֵדָה.

צֶנְטְרִיפוּגָלִי ת' (־לִיִּים) في الفيزياء: مُتَعَلِّقٌ بِالقُوَّةِ المَرْكَزِيَّةِ الطَّارِدَةِ. خَاصٌّ بِالقُوَّةِ الطَّارِدَةِ المَرْكَزِيَّةِ أَوِ القُوَّةِ الانْتِبَاذِيَّةِ.

צֶנְטְרִיפֶּטָלִי L ת' (־לִיִּים) في الفيزياء: ١. مَرْكَزِيٌّ. جَاذِبٌ. ٢. (قُوَّةٌ) جَاذِبَةٌ إِلَى المَرْكَزِ.

צֶנְטְרָלִיזְם L ז' مَرْكَزِيَّةٌ. النِّظَامُ المَرْكَزِيُّ. تَرْكِيزٌ. نِظَامٌ يَدِينُ بِعَدَمِ تَوْزِيعِ الصَّلَاحِيَاتِ.

צֶנְטְרָלִיזַצְיָה נ' تَمَرْكُزٌ. مَرْكَزِيَّةٌ. عَدَمُ تَوْزِيعِ الصَّلَاحِيَاتِ.

צְנִיחָה נ' (־חוֹת) هُبُوطٌ. سُقُوطٌ. إِنْزَالٌ. هُبُوطٌ بِالمِظَلَّةِ. צְנִיחָה חָפְשִׁית هُبُوطٌ دُونَ فَتْحِ المِظَلَّةِ إِلَّا لَدَى قُرْبِ الوُصُولِ إِلَى الأَرْضِ.

צְנִים ז' (־מִים) بَقْصَمٌ. بُقْصُمَاتٌ. قَرْقُوشَةٌ ج قَرَاقِيشُ. خُبْزٌ مُقَمَّرٌ. قَرْشَلَّةٌ.

צְנִימוּת נ' ضُمُورٌ. هُزَالٌ. ضَوًى. نَحَافَةٌ.

צְנִין ז' (־נִים) شَوْكَةٌ ج شَوْكٌ. حَسَكَةٌ ج حَسَكٌ. הָיָה לִצְנִינִים בְּעֵינָיו كَانَ قَذًى فِي عَيْنَيْهِ. كَانَ كَالحَسَكَةِ فِي حَلْقِهِ.

צְנִיעוּת נ' ١. تَوَاضُعٌ. خُشُوعٌ. ٢. عِفَّةٌ. إِحْتِشَامٌ. حِشْمَةٌ. הֲדַר מִצְוָה צְנִיעוּת تَاجُ المُرُوءَةِ التَّوَاضُعُ. لَا حَسَبَ كَالتَّوَاضُعِ.

צָנִיף ז' (צְנִיפִים) عِمَامَةٌ ج عَمَائِمُ. عُمْرَةٌ ע' מִצְנֶפֶת.

צְנִיפָה נ' ١. لَفُّ العِمَامَةِ عَلَى الرَّأْسِ. إِعْتِمَارٌ. ٢. حَمْحَمَةٌ. صَهِيلٌ.

צְנִית, צינית נ' في الطب: النِّقْرِسُ. نِقْرِسُ إِبْهَامِ القَدَمِ (gout, podagra).

צִנֵּן, צינן פ' ١. بَرَّدَ. ثَلَّجَ. فَتَّرَ الحَرَارَةَ. ٢. أَزْكَمَ. سَبَّبَ لَهُ الزُّكَامَ. ٣. مجازًا: هَدَّأَ. أَخْمَدَ. سَكَّنَ. خَفَّفَ الغُلَوَاءَ. צֻנַּן ١. بُرِّدَ. تَثَلَّجَ. ٢. زُكِمَ. تَرَشَّحَ. ٣. هَدَأَ ـَ خَمَدَ ـُ سَكَنَ ـُ הִצְטַנֵּן ١. بَرَدَ ـُ فَتَرَ ـُ ٢. هَدَأَ. خَمَدَ حَمَاسُهُ. سَكَنَ. خَفَّ غُلَوَاؤُهُ. ٣. زُكِمَ. أَصَابَهُ رَشْحٌ (زُكَامٌ).

צַ'נְס En. ז' (־סִים) ١. فُرْصَةٌ ج فُرَصٌ. ٢. حَظٌّ ج حُظُوظٌ.

(צנע) הִצְנִיעַ פ' ١. سَتَرَ ـُ أَخْفَى. وَارَى. حَجَبَ ـُ غَطَّى. خَبَّأَ. ٢. تَوَاضَعَ.

עַفَّ ـِ إِحْتَشَمَ. ٣. قَلَّلَ مِنْ شَأْنٍ. הִצְנִיעַ לֶכֶת تَوَاضَعَ. تَسَتَّرَ. إِحْتَشَمَ. تَصَرَّفَ بِتَوَاضُعٍ. הִצְנִיעַ עַצְמוֹ إِحْتَشَمَ. تَصَرَّفَ بِاحْتِشَامٍ. הָצְנַע ١. أُخْفِيَ. وُورِيَ. حُجِبَ. ٢. قُلِّلَ مِنْ شَأْنِهِ. הִצְטַנֵּעַ تَظَاهَرَ بِالتَّوَاضُعِ. تَكَلَّفَ التَّوَاضُعَ.

צֶנַע ז' ١. قَنَاعَةٌ. تَقَشُّفٌ. زُهْدٌ. العَيْشُ عَلَى الكَفَافِ. ٢. تَوَاضُعٌ. ٣. بَسَاطَةٌ. מְנוֹת צֶנַע حِصَصُ التَّقْنِينِ (في اوقات الطوارئ). جِرَايَةٌ. פַּרְצוּף צֶנַע ע' פַּרְצוּף.

צְנִיעָה נ' سَتْرٌ. كِتْمَانٌ. خَفَاءٌ. צְנִיעַת הַפְּרָט الحِشْمَةُ الشَّخْصِيَّةُ. إِحْتِرَامُ خُصُوصِيَّةِ الفَرْدِ. בִּצְנִיעָה תה"פ خِفْيَةً. سِرًّا. بِدُونِ ضَجَّةٍ. بِلاَ عِلْمِ أَحَدٍ. דְּבָרִים שֶׁבִּצְנִיעָה ١. أُمُورٌ شَخْصِيَّةٌ. حِشْمَةٌ. ٢. سِرًّا. بِلاَ تَظَاهُرٍ.

(צנף) הִצְטַנֵּף פ' ١. إِلْتَفَّ. إِنْطَوَى. إِعْتَمَرَ غِطَاءً لِلرَّأْسِ. ٢. تَكَوَّرَ. إِنْطَوَى.

צָנָף ז' صَهِيلُ الخَيْلِ. حَمْحَمَةٌ.

צִנְצֶנֶת נ' (־צְנוֹת) ١. قَارُورَةٌ ج قَوَارِيرُ. قِنِّينَةٌ ج قَنَانِ(ي). قَزَازَةٌ. دَوْرَقٌ ج دَوَارِقُ.

צַנָּר ז' (־רִים) ١. صَانِعُ الأَنَابِيبِ. ٢. مَاسُورْجِي. خَبِيرٌ بِمَدِّ الأَنَابِيبِ.

צַנֶּרֶת נ' (־רוֹת) شَبَكَةُ أَنَابِيبَ. مَدُّ شَبَكَةِ أَنَابِيبَ.

צִנְתּוּר ז' (־רִים) في الطب: قَسْطَرَةٌ (catheterization).

צִנְתֵּר פ' في الطب: قَسْطَرَ. أَدْخَلَ القَسْطَرَ فِي جِسْمِ المَرِيضِ لِلْمُعَايَنَةِ.

צַנְתָּר ז' (־רוֹת, ־רִים) قَسْطَرٌ ج قَسَاطِرُ.

צָעַד פ' خَطَا ـُ إِخْتَطَى. مَشَى ـِ سَارَ ـِ تَقَدَّمَ. הִצְעִיד خَطَّى. سَيَّرَ. قَادَ ـُ قَدَّمَ. دَفَعَ قُدُمًا.

צַעַד ז' (צְעָדִים) ١. خُطْوَةٌ ج خُطًى وخُطُوَاتٌ (خُطْوَاتٌ). ٢. بُعْدُ خُطْوَةٍ. ٣. مجازًا: إِجْرَاءٌ ج إِجْرَاءَاتٌ. وَسِيلَةٌ ج وَسَائِلُ. تَدْبِيرٌ ج تَدَابِيرُ. צַעַד אַחַר צַעַד خُطْوَةً بَعْدَ خُطْوَةٍ. خُطْوَةً فَخُطْوَةً. تَدْرِيجِيًّا. צַעַד מְחֻכָּם خُطْوَةٌ مُحْكَمَةُ التَّدْبِيرِ. تَدْبِيرٌ حَكِيمٌ. צַעֲדֵי אוֹן خُطُوَاتٌ حَثِيثَةٌ. سَيْرٌ سَرِيعٌ. בְּצַעֲדֵי עֲנָק بِخُطُوَاتٍ جَبَّارَةٍ. بِسُرْعَةٍ فَائِقَةٍ. בְּצַעֲדֵי צָב بِخُطُوَاتٍ سُلَحْفَاتِيَّةٍ. بِخُطًى بَطِيئَةٍ. הֵצֵר צְעָדָיו وَضَعَ العَرَاقِيلَ أَمَامَهُ. حَالَ دُونَ تَقَدُّمِهِ. הִרְחִיב צְעָדָיו أَغَذَّ فِي السَّيْرِ. سَارَ سَيْرًا حَثِيثًا. נָקַט צְעָדִים إِتَّخَذَ إِجْرَاءَاتٍ (تَدَابِيرَ). עַל כָּל צַעַד וָשַׁעַל فِي كُلِّ خُطْوَةٍ مِنَ الخُطُوَاتِ. فِي الحِلِّ وَالتَّرْحَالِ.

צְעָדָה נ' (־דוֹת) ١. خُطْوَةٌ. سَيْرٌ. مَشْيٌ. ٢. مَسِيرَةٌ ج مَسِيرَاتٌ. مِشْيَةٌ عَسْكَرِيَّةٌ. مَارْش. ٣. خَلْخَالٌ ج خَلاَخِيلُ ע' אֶצְעָדָה.

צָעוּף ת' (צְעוּפִים) مُلَثَّمٌ. مُغَطًّى. مُقَنَّعٌ. مُلَفَّعٌ.

צִעוּר, צִיעוּר ז' تَكْدِيرُ الخَاطِرِ. إِيلاَمٌ. إِثَارَةُ الحُزْنِ.

צְעִידָה נ' (־דוֹת) سَيْرٌ. خَطْوٌ. مَسِيرَةٌ. مَارْش.

צָעִיף ז' (צְעִיפִים) ١. لِفَاعٌ. لِفَاعَةٌ. ٢. بُرْقُعٌ ج بَرَاقِعُ. حِجَابٌ. خِمَارٌ. نِقَابٌ. ٣. قِنَاعٌ ج أَقْنِعَةٌ. ٤. طَرْحَةٌ ج طُرَحٌ. مَنْدِيلٌ ج مَنَادِيلُ. شَالٌ. إِيشَارْب. شَرْفَة עק'.

צָעִיר תו"ז (צְעִירִים) ١. شَابٌّ ج شَبَابٌ وشُبَّانٌ. فَتًى ج فِتْيَانٌ. فَتِيٌّ. ٢. حَدَثٌ ج أَحْدَاثٌ. صَغِيرُ السِّنِّ.

צְעִירָה תו"נ (־רוֹת) ١. مؤنث צָעִיר: شَابَّةٌ. فَتَاةٌ ج فَتَيَاتٌ. غَادَةٌ ج غَادَاتٌ وغِيدٌ. ٢. صَغِيرَةُ السِّنِّ.

צְעִירוֹן ז' (־נִים) تهكمًا: صَبِيٌّ ج صِبْيَانٌ. أَزْعَرُ ج زُعْرَانٌ.

צְעִירוּת נ' شَبَابٌ. عَهْدُ الشَّبَابِ. فُتُوَّةٌ. صِبًا. عَهْدُ الصِّبَا.

צָעַן פ' ظَعَنَ ـَ تَرَحَّلَ. تَجَوَّلَ. هَامَ ـِ عَلَى وَجْهِهِ.

(צעף) הִצְטַעֵף פ' تَلَثَّمَ. تَلَفَّعَ. تَغَطَّى. إِتَّشَحَ. تَنَقَّبَ. تَبَرْقَعَ.

צַעֲצוּעַ ז' (־עִים) ١. لُعْبَةٌ ج لُعَبٌ. دُمْيَةٌ ج دُمًى. ٢. مجازًا: عِفْرِيت. شَاطِر.

(צעצע) הִצְטַעְצֵעַ פ' تَنَطَّعَ. تَحَذْلَقَ. جَاءَ بِزُخْرُفِ الكَلاَمِ.

צָעַק פ' صَاحَ ـِ صَرَخَ ـُ زَعَقَ ـَ صَعِقَ ـَ صَخِبَ ـَ צָעַק חַי וְקַיָּם صَاحَ بِأَعْلَى صَوْتِهِ مُتَظَلِّمًا ومجازًا: صَرْخَةٌ فِي وَادٍ. لاَ حَيَاةَ لِمَنْ تُنَادِي. צָעַק חָמָס تَظَلَّمَ تَظَلُّمًا شَدِيدًا. إِسْتَصْرَخَ عَلَى الظُّلْمِ الَّذِي حَلَّ بِهِ. הִצְטַעֵק إِنْفَجَرَ صَارِخًا. صَاحَ صَيْحَةً شَدِيدَةً. הִצְעִיק إِسْتَصْرَخَ. إِسْتَنْجَدَ. إِسْتَغَاثَ.

צְעָקָה נ' (־קוֹת) ١. صُرَاخٌ. صَرْخَةٌ ج صَرَخَاتٌ. صَيْحَةٌ ج صَيْحَاتٌ. صِيَاحٌ. زَعِيقٌ. ٢. كِنَايَةٌ عَنِ التَّضَرُّعِ فِي الصَّلاَةِ. הַצְּעָקָה הָאַחֲרוֹנָה آخِرُ صَيْحَةٍ. الصَّيْحَةُ الأَخِيرَةُ. المُودِيلُ الجَدِيدُ. آخِرُ مُوضَةٍ. צַעֲקַת חָמָס إِسْتِصْرَاخٌ عَلَى الظُّلْمِ. شَكْوَى شَدِيدَةُ المَرَارَةِ. הַכְּצַעֲקָתָהּ! هَلْ صُرَاخُهُمْ بِهَذِهِ الخُطُورَةِ؟ هَلْ شَكْوَاهُمْ عَلَى حَقٍّ؟

צַעֲקָן ז' (־נִים) صَيَّاحٌ. صَرَّاخٌ. صَخِبٌ. كَثِيرُ الصِّيَاحِ.

צַעֲקָנוּת נ' صُرَاخٌ. صِيَاحٌ. جَلَبَةٌ. صَخَبٌ. إِثَارَةُ الضَّجِيجِ.

צַעֲקָנִי ת' (־יִּים) صَخَّابٌ. صَاخِبٌ. صَيَّاحٌ. صَرَّاخٌ ومجازًا: صَارِخٌ (لون).

צִעֵר, צִיעֵר פ' أَحْزَنَ. غَمَّ ـُ أَغَمَّ. أَشْجَى. كَدَّرَ. آلَمَ. زَعَّلَ. הִצְטַעֵר تَأَسَّفَ. حَزِنَ ـَ تَأَلَّمَ. تَوَجَّعَ عَلَى. إِغْتَمَّ. تَحَسَّرَ. تَكَدَّرَ.

צַעַר ז' ١. حُزْنٌ ج أَحْزَانٌ. أَسَفٌ. غَمٌّ ج غُمُومٌ. كَآبَةٌ. كَدَرٌ. ٢. مُعَانَاةٌ. عَنَاءٌ. أَلَمٌ ج آلاَمٌ. مُكَابَدَةٌ. هَمٌّ ج هُمُومٌ. ٣. تَعْوِيضٌ (عن مكابدة الآلام التي تعرض لها). לְצַעֲרִי, לְצַעֲרִי הָרַב لِأَسَفِي. لِأَسَفِي الشَّدِيدِ. צַעַר בַּעֲלֵי חַיִּים الرِّفْقُ بِالحَيَوَانِ. אֲגֻדַּת צַעַר בַּעֲלֵי חַיִּים جَمْعِيَّةُ الرِّفْقِ بِالحَيَوَانِ. צַעַר גִּדּוּל בָּנִים لَوْعَةُ (شَقَاءُ) تَرْبِيَةِ الأَبْنَاءِ. אֵין אָדָם נִתְפָּס בִּשְׁעַת צַעֲרוֹ لاَ يُؤَاخَذُ الإِنْسَانُ فِي سَاعَةِ حُزْنِهِ (على ما بدر منه من سوء).

צַעֲרָא Ar. ז' حُزْنٌ. أَسَفٌ. تَعَبٌ. مَشَقَّةٌ. לְפוּם צַעֲרָא אַגְרָא الغُنْمُ بِالغُرْمِ.

الأَجْرُ عَلَى قَدْرِ المَشَقَّةِ.

צָף פ' عَامَ ـ ע' (צוף).

צָפַד פ' تَكَمَّشَ. إِنْكَمَشَ. جَفَّ ـِ. تَقَلَّصَ. تَجَعَّدَ. הִצְטַפֵּד تَكَمَّشَ. تَقَبَّضَ. تَقَلَّصَ.

צְפָדוֹן, צִיפדון ז', **צַפְדִּינָה** נ' في الطب: الأَسْقَرْبُوط (مرض، scurvy).

צַפֶּדֶת נ' في الطب: كُزَازٌ (مرض معد، tetanus).

צָפָה פ' ١. شَاهَدَ. نَظَرَ ـُ إِلَى. تَفَرَّجَ. رَاقَبَ. ٢. رَصَدَ ـُ. تَرَبَّصَ لِـ. كَمَنَ ـُ. ٣. إِرْتَقَبَ. تَرَقَّبَ. تَوَقَّعَ. إِنْتَظَرَ. تَكَهَّنَ. נִצְפָּה شُوهِدَ. رُئِيَ. رُصِدَ. رُوقِبَ. צִפָּה ١. تَرَقَّبَ. إِرْتَقَبَ. تَوَقَّعَ. إِنْتَظَرَ. تَشَوَّفَ إِلَى. تَطَلَّعَ. صَبَا ـُ إِلَى. أَمَلَ ـُ فِي. تَعَشَّمَ. رَجَا ـُ. ٢. تَكَهَّنَ. تَنَبَّأَ. ٣. اِكْتَسَى. اِلْتَبَسَ. غَطَّى. ٤. طَلَى ـِ. مَوَّهَ بِالفِضَّةِ. לֹא צִפָּה لَمْ يَتَوَقَّعْ. لَمْ يَأْمُلْ. لَمْ يَدْرِ فِي خَلَدِهِ أَنْ. צֻפָּה ١. أُنْتُظِرَ. أُرْتُقِبَ. ٢. غُطِّيَ. غُلِّفَ. أُكْسِيَ.

צָפָה, צִיפה נ' (־פּוֹת) ١. مِلْحَفَةٌ ج مَلَاحِفُ. ٢. مَفْرَشٌ ج مَفَارِشُ. غِطَاءُ السَّرِيرِ ج أَغْطِيَةٌ. مِلَاءَةٌ.

צָפוּד ת' (צְפוּדִים) جَافٌّ. مُنْكَمِشٌ. مُجَعَّدٌ. مُتَقَلِّصٌ.

צָפוּי ת' (צְפוּיִים) ١. مُنْتَظَرٌ. مَنْظُورٌ. مُتَوَقَّعٌ. مُرْتَقَبٌ. مَأْمُولٌ. مُؤَمَّلٌ. مُحْتَمَلُ الوُقُوعِ. مَرْجُوٌّ. ٢. عُرْضَةٌ لِـ. مُعَرَّضٌ لِـ. وَاقِعٌ تَحْتَ طَائِلَةِ (كذا).

צִפּוּי, ציפוי ז' (־יִים) ١. تَغْطِيَةٌ. تَغْلِيفٌ. إِكْسَاءٌ. ٢. طَلْيٌ. طِلَاءٌ. تَمْوِيَةٌ. ٣. تَطَلُّعٌ. إِرْتِقَابٌ.

צָפוּן ת' (צְפוּנִים) كَامِنٌ. مَكْنُونٌ. دَفِينٌ. مُخَبَّأٌ. مَطْمُورٌ. צְפוּנִים, צְפוּנוֹת طَوَايَا. مَكْنُونَاتٌ. بَوَاطِنُ. دَوَاخِلُ. سَرِيرَةٌ. יוֹדֵעַ צְפוּנוֹת عَلِيمٌ بِبَوَاطِنِ الأُمُورِ. عَلَّامُ الغُيُوبِ.

צָפוֹן ז' ١. شِمَالٌ. جِهَةُ الشِّمَالِ. ٢. رِيحُ الشِّمَالِ. צְפוֹן־מִזְרָח شِمَالٌ شَرْقِيٌّ. צָפוֹנָה شِمَالاً. إِلَى الشِّمَالِ. إِلَى الجِهَةِ الشِّمَالِيَّةِ. אַרְצוֹת הַצָּפוֹן ١. دُوَلُ الشِّمَالِ. الدُّوَلُ الشِّمَالِيَّةُ (كالسويد والنرويج الخ.) ٢. الدُّوَلُ الغَنِيَّةُ. אִבֵּד אֶת הַצָּפוֹן مجازًا: ضَلَّ ـِ طَرِيقَهُ. لَمْ يَهْتَدِ إِلَى الطَّرِيقِ الصَّحِيحِ.

צְפוֹנִי (־יִים) ١. ת' شِمَالِيٌّ. مِنْ جِهَةِ الشِّمَالِ. ٢. סל' كِنَايَةٌ عَنْ أَحَدِ سُكَّانِ شِمَالِ تَلّ أَبِيب المُوسِرِينَ. צְפוֹנִית־מִזְרָחִית شِمَالِيَّةٌ شَرْقِيَّةٌ. צְפוֹנִית־מַעֲרָבִית شِمَالِيَّةٌ غَرْبِيَّةٌ. הַדֹּב הַצְּפוֹנִי ע' דֹּב, דֹּב הַקֶּרַח. הַזֹּהַר הַצְּפוֹנִי الشَّفَقُ القُطْبِيُّ الشِّمَالِيُّ (كناية عن الاقواس المضيئة في سماء القطب الشمالي، aurora borealis). הַכּוֹכָב הַצְּפוֹנִי النَّجْمُ القُطْبِيُّ. كَوْكَبُ الشِّمَالِ. הַקֹּטֶב הַצְּפוֹנִי القُطْبُ الشِّمَالِيُّ.

צָפוּף ת' (צְפוּפִים) ١. مُزْدَحِمٌ. مُكْتَظٌّ. حَاشِدٌ. غَاصٌّ. مَحْشُورٌ. كَثٌّ (شعر). كَثِيفٌ. ٢. ضَيِّقٌ. خَانِقٌ.

צִפּוּף ע' צִיפּוּף.

צִפּוֹר, ציפור נ' (־רִים) عُصْفُورٌ ج عَصَافِيرُ. طَيْرٌ ج طُيُورٌ. צִפּוֹר גַּן עֵדֶן الفِرْدَوْسِيَّاتُ (طيور من فصيلة الجواثم تصطاد لجمال ريشها). צִפּוֹר דְּרוֹר العُصْفُورُ الدُّورِيُّ. نُقَّازٌ ج نَقَاقِيزُ ومجازًا: إِنْسَانٌ حُرٌّ. طَلِيقٌ. צִפּוֹר לַיְלָה طَائِرٌ لَيْلِيٌّ ومجازًا: مِنْ أَوْلَادِ اللَّيْلِ (من يرتاد النوادي الليلية والحفلات المسائية). צִפּוֹר נֶפֶשׁ القَصَبَةُ الهَوَائِيَّةُ. حَنْجَرَةٌ ج حَنَاجِرُ ومجازًا: أَعَزُّ شَيْءٍ. النَّفْسُ وَالنَّفِيسُ. פָּגַע בְּצִפּוֹר נַפְשׁוֹ ضَرَبَهُ (أَصَابَهُ) فِي الصَّمِيمِ. أَصَابَ مِنْهُ مَطْعَنًا. צִפּוֹר עֵדֶן طَائِرُ الجَنَّةِ (الفِرْدَوْسِ) (paradise bird). צִפּוֹר שִׁיר طَائِرٌ (طَيْرٌ) مُغَرِّدٌ ج طُيُورٌ مُغَرِّدَةٌ. צִפֳּרִים יַצִּיבוֹת طُيُورٌ أَوَابِدُ (المقيمة في ارض واحدة صيفًا وشتاء). צִפֳּרִים נוֹדְדוֹת الطُّيُورُ المُهَاجِرَةُ. الطَّيْرُ القَوَاطِعُ. מִמְּעוּף הַצִּפּוֹר مِنْ حَالِقٍ ע' מָעוֹף. הָרַג שְׁתֵּי צִפֳּרִים בְּאֶבֶן אַחַת ضَرَبَ (أَصَابَ) عُصْفُورَيْنِ بِحَجَرٍ. יֵשׁ לוֹ צִפֳּרִים בָּרֹאשׁ סל' يَعِيشُ فِي عَالَمِ الأَوْهَامِ. غَيْرُ وَاقِعِيٍّ. טוֹבָה צִפּוֹר בַּכַּף (בַּיָּד) מִשְּׁתַּיִם עַל עֵנָף عُصْفُورٌ فِي اليَدِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفٍ عَلَى الشَّجَرَةِ. بَيْضَةُ اليَوْمِ خَيْرٌ مِنْ دَجَاجَةِ الغَدِ.

צִפְחָה A נ' أَرْدُوَازٌ (صَخْر معدني يتكون من طبقات من الالواح الخفيفة، slate).

לוּחַ צִפְחָה لَوْحُ أَرْدُوَازٍ. لَوْحٌ حَجَرِيٌّ (يكتب فيه بقلم اردواز).

צַפַּחַת נ' (צַפָּחוֹת) ١. صَفِيحَةٌ (لحفظ السوائل) ج صَفَائِحُ. ٢. زَمْزَمِيَّةٌ (لحفظ الماء يتزود بها المتنزه).

צֶפִי ז' ١. تَكَهُّنٌ بِالمُسْتَقْبَلِ. تَنَبُّؤٌ. ٢. إِنْتِظَارٌ. تَرَقُّبٌ.

צִפִּיָּה, צִיפִּייה נ' (־יּוֹת) تَوَقُّعٌ. تَرَقُّبٌ. إِنْتِظَارٌ. تَطَلُّعٌ.

צְפִיָּה, צפייה נ' (־יּוֹת) ١. مُشَاهَدَةٌ. مُرَاقَبَةٌ. تَفَرُّجٌ. ٢. رُؤْيَةٌ. نَظَرٌ. تَطَلُّعٌ.

צַפִּיחִית נ' (־יּוֹת) فَطِيرَةٌ (نوع من الكعك) ج فَطَائِرُ. كَاهِي עִק'. צַפִּיחִית בִּדְבַשׁ فَطِيرَةٌ بِالعَسَلِ ومجازًا: حُلْوُ المَذَاقِ. لَذِيذٌ.

צְפִיפוּת נ' ١. كَثَافَةٌ. زَحَامٌ. إِزْدِحَامٌ. إِكْتِظَاظٌ. حَشْرٌ. ٢. ضِيقٌ (مكان). ٣. في الفيزياء: كَثَافَةٌ (نسبة ثقل المادة بالنسبة لثقل الماء في نفس الحجم). צְפִיפוּת הָאֻכְלוּסִיָּה كَثَافَةُ السُّكَّانِ.

צָפִיר ז' (צְפִירִים) تَيْسٌ ج تُيُوسٌ. צְפִיר עִזִּים ذَكَرُ المَاعِزِ.

צְפִירָה נ' (־רוֹת) ١. صَفِيرٌ. صُفَارٌ. ٢. ضَفِيرَةٌ ج ضَفَائِرُ. بَاقَةٌ ج بَاقَاتٌ. צְפִירַת דּוּמִיָּה صَفِيرٌ طَوِيلٌ (في المناسبات حدادا على ارواح الضحايا كما في ذكرى يوم الكارثة او ذكرى ضحايا جيش الدفاع الاسرائيلي الذين سقطوا دفاعًا عن البلاد).

צְפִית, צִיפִית נ' (־יּוֹת) مَفْرَشٌ ج مَفَارِشُ. غِطَاءُ الوِسَادَةِ. وَشُّ المِخَدَّةِ.

צְפֶּלִין Gr. ז' (־נִים) مُنْطَادُ زِبْلِين. مُنْطَادٌ ج مَنَاطِيدُ.

צָפַן פ' أَبْطَنَ. أَخْفَى. خَبَّأَ. غَيَّبَ. دَفَنَ ـ إِنْطَوَى عَلَى. נִצְפַּן خُبِّئَ. طُمِرَ. غُيِّبَ. أُخْفِيَ. הִצְפִּין ١. أَكْمَنَ. سَتَرَ ـ أَضْمَرَ. أَبْطَنَ. وَارَى. ٢. رَمَزَ ـ كَتَبَ بِالرُّمُوزِ أَوْ بِالشِّفْرَةِ. ٣. أَشْمَلَ. إِتَّجَهَ شِمَالاً. הֻצְפַּן ١. أُخْفِيَ. سُتِرَ. طُمِرَ. أُضْمِرَ. أُكْمِنَ. ٢. كُتِبَ بِالرُّمُوزِ أَوِ الكُودِ.

צֹפֶן, צוֹפֶן ז' (צְפָנִים) رُمُوزٌ. شِفْرَةٌ. كُود (code). צֹפֶן גֶּנֶטִי في علم الاحياء: الرَّمْزُ الجِينِيُّ. פִּעֲנֵחַ אֶת הַצֹּפֶן فَكَّ ـ الرُّمُوزَ. حَلَّ ـ رُمُوزَ الشِّفْرَةِ.

צְפוּנָה נ' سِرٌّ مَكْتُومٌ. مَكْنُونٌ ج مَكْنُونَاتٌ. طَوِيَّةٌ ج طَوَايَا.

צֶפַע ז' (צְפָעִים) أَفْعَى ج أَفَاعٍ(ي). أُفْعُوَانٌ (viper) ومجازًا: سَامٌّ. مَسْمُومٌ. وَغْدٌ. لَئِيمٌ.

צִפְעוֹנִי (־נִים) ١. ז' فَصِيلَةٌ مِنَ الأَفَاعِي السَّامَّةِ رَأْسُهَا مُثَلَّثُ الشَّكْلِ لَهَا سِنَّانِ كَبِيرَتَانِ تَنْفُثَانِ عَبْرَهُمَا السُّمَّ (viperidae). ٢. ת' (־יִּים) أُفْعُوَانِيٌّ. كَالأَفْعَى. سَامٌّ. فَتَّاكٌ.

צָפַף, צִיפֵף פ' صَفَّفَ. رَصَّ ـ رَصَّصَ. كَبَسَ ـ ضَغَطَ ـ נִצְפַּף تَرَاصَّ. رُصِفَ. كُبِسَ. إِنْضَغَطَ. צוֹפַף صُفِّفَ. رُصِّصَ. ضُغِطَ. حُشِرَ. كُثِّفَ. كُرْدِسَ. הִצְטוֹפֵף إِزْدَحَمَ. تَرَاصَفَ. إِرْتَصَفَ. إِصْطَفَّ. تَرَاصَّ. تَرَصَّصَ. إِحْتَشَدَ. تَزَاحَمَ. إِكْتَظَّ. تَكَاثَفَ.

צִפְצוּף ז' (־פִים) ١. صَفِيرٌ. صُفَارٌ. زَقْزَقَةٌ. شَقْشَقَةٌ. ٢. مجازًا: لاَمُبَالاَةٌ. إِسْتِهْتَارٌ. إِسْتِخْفَافٌ. إِسْتِهْزَاءٌ.

צִפְצֵף פ' صَفَرَ ـ زَقْزَقَ. شَقْشَقَ (العصفور) ومجازًا: إِسْتَخَفَّ بِـ. إِسْتَهْتَرَ بِـ. إِسْتَهْزَأَ بِـ.

צְפַצְפָה נ' (־פוֹת) ١. صَفَّارَةٌ ج صَفَّارَاتٌ ע' מַשְׁרוֹקִית. زَامُور (في سيارة). ٢. صَفِيرٌ.

צַפְצָפָה נ' (־פוֹת) حَوْرٌ ج أَحْوَارٌ (شجر كبير، poplar).

צַפְצְפָנִי ת' (־נִיִּים) صَافِرٌ. ذُو صَفِيرٍ. ذُو صَرِيرٍ حَادٍّ.

צֶפֶק A ז' صِفَاقٌ (الجلد الاسفل الذي يمسك البطن، peritoneum). البِرِيتُون.

צַפֶּקֶת נ' في الطب: إِلْتِهَابُ الصِّفَاقِ (peritonitis).

צָפַר פ' صَفَرَ ـ صَوْفَرَ. صَفَّرَ بِالزَّامُورِ (الكلاكس).

צַפָּר ז' (־רִים) هَاوِي تَرْبِيَةِ الطُّيُورِ. خَبِيرٌ بِالطُّيُورِ. مطيرجي.

צִ'פֵּר, צִ'יפֵּר פ' סל' كَافَأَ بِهَدِيَّةٍ إِضَافِيَّةٍ.

צַפְרָא Ar. ז' صَبَاحٌ ע' בֹּקֶר. צַפְרָא טָבָא عِمْ صَبَاحًا. صَبَاحَ الخَيْرِ. أَسْعَدَتْ صَبَاحًا.

צְפַרְדֵּעַ נ' (־עִים) ضِفْدَعٌ. ضِفْدَعَةٌ ج ضَفَادِعُ. أَبُو هُبَيْرَةَ. אִישׁ צְפַרְדֵּעַ رَجُلُ ضَفَادِعَ (غوّاص). ضِفْدَعٌ بَشَرِيٌّ ע' אֲמוֹדַאי. בָּלַע צְפַרְדְּעִים סל' مجازًا: بَلَعَ رِيقَهُ. أُضْطُرَّ إِلَى احْتِمَالِ مَا لاَ يُحْتَمَلُ.

צַפָּרוּת נ' تَرْبِيَةُ الطُّيُورِ. هِوَايَةُ تَرْبِيَةِ الطُّيُورِ وَدِرَاسَتِهَا.

צַפְרִיר ז' (־רִים) رِيحُ الصَّبَا. رِيحُ الصَّبَاحِ.

צִפֹּרֶן, צִיפּוֹרֶן נ' (־פָּרְנַיִם, ־פְּרָנִים) ١. ظُفْرٌ ج أَظَافِرُ. ٢. مِخْلَبٌ ج مَخَالِبُ. بُرْثُنٌ ج بَرَاثِنُ. ٣. رِيشَةٌ (للكتابة) ج رِيشٌ. سِنُّ القَلَمِ. سُلاَءَةٌ ج سُلاَّءٌ. ٤. في النبات: قَلَمٌ (يحمل التويج) ج أَقْلاَمٌ. ٥. ז' قَرَنْفُلَةٌ ج قَرَنْفُلٌ (نبات زينة). צִפֹּרֶן חָתוּל آذَرْيُون. كَحْلَة (نبات زينة، marigold). כָּסַס צִפָּרְנָיו قَضَمَ أَظَافِرَهُ بِأَسْنَانِهِ. נֶאֱחַז בְּצִפָּרְנָיו בַּדָּבָר تَشَبَّثَ بِأَظَافِرِهِ. تَشَبَّثَ بِالأَمْرِ بِكُلِّ طَاقَتِهِ. נָטַל צִפָּרְנָיו قَلَّمَ (قَصَّ) أَظَافِرَهُ.

צִפֹּרֶת, צִיפּוֹרֶת נ' ١. عُصْفُورَةٌ. كِنَايَةٌ عَنْ فَتَاةٍ مَحْبُوبَةٍ. ٢. كِنَايَةٌ عَنِ الفَرَاشَةِ.

צְפַת ש"פ صَفَد (مدينة في اسرائيل).

צָץ פ' بَصَّصَ. نَبَتَ ـ ע' (ציץ).

צֶ'ק ז' (־קִים) شِيك ע' שֵׁק.

צֶ'ק אָאוּט En. تَسْجِيلُ الخُرُوجِ مِنْ فُنْدُقٍ بَعْدَ دَفْعِ الحِسَابِ.

צֶ'ק אִין En. تَسْجِيلُ الدُّخُولِ (في فندق مثلاً).

צֶ'ק אַפּ En. فَحْصٌ طِبِّيٌّ عَامٌّ.

צִקְלוֹן ז' (־נוֹת) مِزْوَدٌ. حَقِيبَةٌ ج حَقَائِبُ. خُرْجٌ. كَشْكُولٌ.

צִקְצוּק ז' (־קִים) طَقْطَقَةٌ. قَرْقَعَةٌ.

צִקְצֵק פ' طَقْطَقَ. قَرْقَعَ. أَحْدَثَ صَرِيرًا.

צַר (צָרִים) ١. ת' ضَيِّقٌ. زَنِقٌ. مَحْدُودٌ. ٢. ז' عَدُوٌّ ج أَعْدَاءٌ. مُعَادٍ(ي). كَارِهٌ. צַר אֹפֶק (מֹחַ) ضَيِّقُ الأُفُقِ. مَحْدُودُ التَّفْكِيرِ. צַר עַיִן حَسُودٌ. ضَنِينٌ. بَخِيلٌ ج بُخَلاَءُ. ضَيِّقُ العَيْنِ. לֶחֶם צַר خُبْزُ الكَفَافِ. צַר לִי آسِفٌ. مُتَأَسِّفٌ. عَفْوًا. يَعِزُّ عَلَيَّ أَنْ. צַר לִי הַמָּקוֹם ضَاقَ بِي المَكَانُ. لاَ يَسَعُنِي المَكَانُ. צַר לוֹ עַל פְּלוֹנִי يَأْسَفُ عَلَى فُلاَنٍ. يُحْزِنُهُ مَا حَلَّ بِهِ. בַּצַּר לוֹ فِي مِحْنَتِهِ. فِي ضِيقِهِ وَشِدَّتِهِ. קְצַר רוּחוֹ فِي غَمِّهِ. فِي كَمَدِهِ. הֲלָנוּ אַתָּה אִם לְצָרֵינוּ؟ أَلَنَا أَنْتَ أَمْ عَلَيْنَا؟ أَصَدِيقُنَا أَنْتَ أَمْ عَدُوُّنَا؟

צָר פ' ע' (צור).

צָר ע' צָאר.

צֹר, צוֹר ז' صَوَّانَةٌ ج صَوَّانٌ. مَرْوٌ. حَجَرُ القَدْحِ.

צָרַב פ' ١. كَوَى ـ أَحْرَقَ. لَفَحَ ـ سَفَعَ ـ لَذَعَ ـ ٢. نَحَتَ ـ (رسمًا او حروفًا على لوح معدني بواسطة مواد كيماوية كاوية). ٣. مجازًا: سَبَّبَ الحَرَقَانَ (في

المعدة مثلاً). נִצְרַב إكْتَوَى. إحْتَرَقَ. إنْلَفَحَ.

צָרֶבֶת נ׳ (־רְבוֹת) ١. حَرَقَانٌ. حُمُوضَةٌ (في المعدة). ٢. إلْتِهَابٌ.

(צרד) נִצְרַד פ׳ بُحَّ صَوْتُهُ. הִצְטָרֵד بَحَّ (صَوْتُهُ). جَشِرَ. جُشِرَ. הִצְרִיד ١. أَبَحَّ. بَحَّحَ. ٢. بُحَّ صَوْتُهُ.

(צְרֵדָה) נ׳, **אֶצְבַּע צְרֵדָה** الوُسْطَى. الإصْبَعُ (الأصْبَعُ) الوُسْطَى ע׳ אַמָּה. הִכָּה בְּאֶצְבַּע צְרֵדָה دَقَّ الوُسْطَى بِالإِبْهَامِ (طرباً). دَقَّ إصْبَعَ.

צָרֶדֶת נ׳ بُحَّةٌ (مرض في الحلق). صَوْتٌ أَجَشُّ.

צָרָה נ׳ (־רוֹת) ١. مُصِيبَةٌ ج مَصَائِبُ. مَكْرُوهٌ. بَأْسَاءُ. بَلَاءٌ. ضِيقٌ. مِحْنَةٌ ج مِحَنٌ. ضَرَّاءُ. ٢. ضَرَّةٌ ج ضَرَائِرُ. إحْدَى زَوْجَاتِ الرَّجُلِ. צָרָה צְרוּרָה دَاهِيَةٌ دَهْمَاءُ. فَاجِعَةٌ كُبْرَى. مُصَابٌ جَلَلٌ. אָח לְצָרָה أَخٌ (صَدِيقٌ) فِي الضِّيقِ. أَخٌ فِي المِحْنَةِ. דַּיָּה לְצָרָה בְּשַׁעְתָּהּ مجازًا: خَلِّ الحِسَابَ لِيَوْمِ الحِسَابِ. اليَوْمَ سَلَامٌ وَغَدًا كَلَامٌ. צָרַת רַבִּים חֲצִי נֶחָמָה إذَا عَمَّتِ المُصِيبَةُ خَفَّتْ. المَوْتُ مَعَ النَّاسِ رَحْمَةٌ. עַל כָּל צָרָה שֶׁלֹּא תָּבוֹא (لِنَسْتَعِدَّ) لِأَسْوَإِ الاحْتِمَالَاتِ. אֵין לְךָ צָרָה הַבָּאָה עַל אָדָם שֶׁאֵין לַאֲחֵרִים בָּהּ רֶוַח مجازًا: مَصَائِبُ قَوْمٍ عِنْدَ قَوْمٍ فَوَائِدُ. לֹא תָקוּם פַּעֲמַיִם צָרָה مجازًا: لَا يُلْدَغُ المُؤْمِنُ مِنْ جُحْرٍ مَرَّتَيْنِ.

צָרוּד ת׳ (צְרוּדִים) مَبْحُوحٌ. أَبَحُّ. أَجَشُّ (صوت). קוֹל צָרוּד صَوْتٌ مَبْحُوحٌ (أَجَشُّ). صَوْتٌ خَشِنٌ (غَلِيظٌ). צְרוּדוֹת תה״פ بِصَوْتٍ أَجَشَّ. بِصَوْتٍ مَبْحُوحٍ.

צָרוּעַ ת׳ (צְרוּעִים) مَجْذُومٌ. مُصَابٌ بِالجُذَامِ (بِالبَرَصِ). כָּל צָרוּעַ וְכָל זָב كُلُّ أَبْرَصَ وَكُلُّ ذِي سَيْلٍ ومجازًا: كُلُّ مَنْ هَبَّ وَدَبَّ.

צָרוּף ת׳ (צְרוּפִים) خَالِصٌ. قُحٌّ ج أَقْحَاحٌ. بَحْتٌ. مَحْضٌ. זָהָב צָרוּף ذَهَبٌ خَالِصٌ.

צֵרוּף, צירוף ז׳ (־פִים) ١. ضَمٌّ. إضَافَةٌ. جَمْعٌ. إلْحَاقٌ. إقْتِرَانٌ. ٢. صَرْفٌ (تحويل نقود صغيرة بنقود اكبر). ٣. تَخْلِيصٌ (من الشوائب). صَهْرٌ. צֵרוּף כָּבוּל تَعْبِيرٌ (تَرْكِيبٌ) لُغَوِيٌّ (من كلمتين او اكثر فيؤدي معنى جديدًا). צֵרוּפֵי לָשׁוֹן تَعَابِيرُ لُغَوِيَّةٌ. تَرَاكِيبُ لُغَوِيَّةٌ خَاصَّةٌ (idioms). בְּצֵרוּף بِرِفْقَةِ. مَشْفُوعًا بِـ. مُقْتَرِنًا بِـ. צֵרוּפִים في الرياضيات: تَوَافُقِيَّاتٌ. مَجْمُوعَاتٌ مُؤْتَلِفَةٌ (combinations).

צָרוּר ת׳ (צְרוּרִים) ١. مَحْزُومٌ. مَرْبُوطٌ. ٢. مَحْفُوظٌ. תְּהֵא נִשְׁמָתוֹ צְרוּרָה בִּצְרוֹר הַחַיִּים ע׳ נְשָׁמָה.

צְרוֹר ז׳ (־רוֹת) ١. صُرَّةٌ ج صُرَرٌ. طَرْدٌ ج طُرُودٌ. رِزْمَةٌ ج رِزَمٌ. حُزْمَةٌ ج حُزَمٌ. بُقْجَةٌ ج بُقَجٌ. ٢. رَشَّةٌ (من الرصاص). ٣. حَصَاةٌ ج حَصًى. ٤. شَظِيَّةٌ ج شَظَايَا. צְרוֹר אֵשׁ رَشَّةٌ. صَلْيَةٌ (من الطلقات النارية). צְרוֹר דֹּאַר طَرْدٌ بَرِيدِيٌّ. رِزْمَةٌ بَرِيدِيَّةٌ. צְרוֹר הַחַיִּים خُلُودٌ. الحَيَاةُ فِي الآخِرَةِ. בִּצְרוֹרוֹת תה״פ دُفْعَةً وَاحِدَةً. بِدُفُعَاتٍ كَبِيرَةٍ مُتَتَالِيَةٍ. הִשְׁתַּפֵּר אֶל צְרוֹר נָקוּב ע׳ שָׂכָר. לֹא נָפַל צְרוֹר מִמֶּנּוּ مجازًا: لَمْ تَسْقُطْ مِنْهُ شَعْرَةٌ. لَمْ يَمَسَّهُ سُوءٌ.

צָרוּת נ׳ ضِيقٌ. مَحْدُودِيَّةٌ. צָרוּת אֹפֶק ضِيقُ أُفُقٍ. قِلَّةُ إدْرَاكٍ. צָרוּת מֹחַ ضِيقُ تَفْكِيرٍ. بَلَادَةٌ. צָרוּת עַיִן حَسَدٌ. غَيْرَةٌ. ضِيقُ عَيْنٍ.

צָרַח פ׳ ١. صَرَخَ ـُ صَاحَ ـِ زَعَقَ ـَ ٢. نَعَقَ ـِ (غراب).

צְרָחָה נ׳ (־חוֹת) صَرْخَةٌ ج صَرَخَاتٌ. صَيْحَةٌ ج صَيْحَاتٌ.

צָרְחָן ז׳ (־נִים) صَرَّاخٌ. صَيَّاحٌ. صَخَّابٌ. ذُو جَلَبَةٍ.

צָרְחָנוּת נ׳ صِيَاحٌ. صُرَاخٌ. كَثْرَةُ الزَّعِيقِ. جَلَبَةٌ. صَخَبٌ.

צָרְחָנִי ת׳ (־נִיִּים) صَارِخٌ. صَيَّاحٌ. مُزْعِجٌ. صَاخِبٌ.

צֶ׳רְטֶר En. ז׳ (־רִים) ١. وَثِيقَةٌ رَسْمِيَّةٌ ج وَثَائِقُ. ٢. مِيثَاقٌ ج مَوَاثِيقُ. ٣. تَأْجِيرُ طَائِرَةٍ لِإِجْرَاءِ سَفْرَةٍ مُنَظَّمَةٍ خَارِجَ البِلَادِ.

צֳרִי, צְרִי, צורי ז׳ في النبات: بَلْسَمٌ. بَلَسَانٌ (balsam).

צְרִיבָה נ׳ (־בוֹת) ١. كَيٌّ. إكْتِوَاءٌ. حَرْقٌ. إحْرَاقٌ. ٢. نَحْتٌ بِمَوَادَّ كَاوِيَةٍ. ٣. حَرَقَانٌ. حُمُوضَةٌ ע׳ צָרֶבֶת.

צְרִידוּת נ׳ بُحَّةٌ. بُحُوحَةٌ. غِلَظٌ (خُشُونَةٌ) فِي الصَّوْتِ.

צְרִיחַ ז׳ (־חִים) ١. بُرْجٌ ج بُرُوجٌ وأَبْرَاجٌ. قَلْعَةٌ ج قِلَاعٌ. صَرْحٌ ج صُرُوحٌ. ٢. في الشطرنج: رُخٌّ.

צְרִיחָה נ׳ (־חוֹת) صَرْخَةٌ ج صَرَخَاتٌ. صُرَاخٌ. صَيْحَةٌ ج صَيْحَاتٌ.

צָרִיךְ ת׳, תה״פ (צְרִיכִים) ١. مُحْتَاجٌ إلَى. مُفْتَقِرٌ إلَى. مُلْزَمٌ بِـ. مُعْوِزٌ إلَى. ٢. مُوجِبٌ. ٣. وَاجِبٌ. لَازِمٌ. ضَرُورِيٌّ. مَفْرُوضٌ. צָרִיךְ לִהְיוֹת يَتَحَتَّمُ (يَجِبُ) أَنْ يَكُونَ. مِنَ الضَّرُورِيِّ أَنْ يَكُونَ. צָרִיךְ לוֹמַר يَجِبُ القَوْلُ. مِنَ الضَّرُورِيِّ القَوْلُ. צָרִיךְ עִיּוּן يَسْتَلْزِمُ (يَسْتَوْجِبُ) الدِّرَاسَةَ. بِحَاجَةٍ إلَى إمْعَانِ النَّظَرِ. וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר وَلَا حَاجَةَ إلَى القَوْلِ. وَغَنِيٌّ عَنِ القَوْلِ (البَيَانِ).

צְרִיכָה נ׳ ١. إسْتِهْلَاكٌ. إسْتِعْمَالٌ. إسْتِخْدَامٌ. ٢. ضَرُورَةٌ.

צְרִימָה נ׳ (־מוֹת) ١. صَرِيرٌ. خَدْشُ الآذَانِ. ٢. نَشَازٌ. تَنَافُرٌ. إصْطِكَاكُ الأَسْمَاعِ.

צְרִיף ז׳ (־פִים) ١. تَخْشِيبَةٌ. بَرَّاكَةٌ ج بَرَّاكَاتٌ. سَقِيفَةٌ ج سَقَائِفُ. كُوخٌ ج أَكْوَاخٌ. صَرِيفَةٌ ج صَرَائِفُ עק׳. ٢. قديمًا: عَرِيشَةٌ ج عَرَائِشُ. خُصٌّ.

צְרִיפָה נ׳ تَخْلِيصٌ مِنَ الشَّوَائِبِ. صَهْرٌ. إذَابَةٌ. تَنْقِيَةٌ. تَكْرِيرٌ.

צְרִיר ז׳ (־רִים) في الموسيقى: تَنَافُرُ الأَصْوَاتِ. نَشَازٌ ע׳ דִּיסוֹנַנְס.

צְרִירָה נ׳ (־רוֹת) حَزْمٌ. رَبْطٌ. رَزْمٌ.

צָרַךְ פ׳ ١. إسْتَهْلَكَ. إسْتَخْدَمَ. ٢. إحْتَاجَ إلَى. إفْتَقَرَ إلَى. נִצְרַךְ ١. أُضْطُرَّ

אֶلَى. أُلْزِمَ. ٢. أُسْتُهْلِكَ. أُسْتُنْفِدَ. ٣. إِقْتَضَى. تَوَجَّبَ. إِسْتَلْزَمَ. הִצְטָרֵךְ ١. أُضْطُرَّ إِلَى. تَحَتَّمَ عَلَيْهِ. تَوَجَّبَ. إِقْتَضَاهُ. تَطَلَّبَ مِنْهُ. ٢. إِحْتَاجَ إِلَى. إِفْتَقَرَ إِلَى. הִצְרִיךְ ١. أَحْوَجَ إِلَى. ٢. أَوْجَبَ. إِقْتَضَى. إِسْتَدْعَى. إِسْتَلْزَمَ. تَطَلَّبَ مِنْهُ. הֻצְרַךְ أُحْتِيجَ إِلَى. أُفْتُقِرَ إِلَى.

צֹרֶךְ, צורך ז׳ (צְרָכִים) ضَرُورَةٌ ج ضَرُورَاتٌ. حَاجَةٌ ج حَاجَاتٌ. إِحْتِيَاجٌ ج إِحْتِيَاجَاتٌ. لُزُومٌ. إِقْتِضَاءٌ. مُتَطَلَّبٌ ج مُتَطَلَّبَاتٌ. مُسْتَلْزَمٌ ج مُسْتَلْزَمَاتٌ. לְצֹרֶךְ مِنْ أَجْلِ. فِي سَبِيلِ. بِسَبَبِ. لِكَيْ. צָרְכֵי כְּתִיבָה أَدَوَاتٌ مَكْتَبِيَّةٌ. قِرْطَاسِيَّةٌ. צָרְכֵי צִבּוּר حَوَائِجُ (مُقْتَضَيَاتُ) الجُمْهُورِ. الشُّؤُونُ العَامَّةُ. בִּשְׁעַת הַצֹּרֶךְ لَدَى اقْتِضَاءِ الحَاجَةِ. عِنْدَمَا يَلْزَمُ. عِنْدَ اللُّزُومِ. כְּדֵי צָרְכּוֹ مَا يَسُدُّ حَاجَتَهُ. مَا فِيهِ الكَفَافُ. مَا يُقِيمُ الأَوَدَ. כָּל צָרְכּוֹ جَمِيعُ لَوَازِمِهِ (مُتَطَلَّبَاتِهِ). كُلُّ حَاجَاتِهِ. مَا يَلْزَمُهُ. בְּמִדַּת הַצֹּרֶךְ إِنْ دَعَتِ الحَاجَةُ. בִּשְׁעַת הַצֹּרֶךְ הַדָּחוּף عِنْدَ مَسِيسِ الحَاجَةِ. فِي الحَالاَتِ المُسْتَعْجَلَةِ. צְרָכִים حَوَائِجُ. مُتَطَلَّبَاتٌ. مُسْتَلْزَمَاتٌ. لَوَازِمُ. ضَرُورَاتٌ. עָשָׂה צְרָכָיו, פָּנָה לִצְרָכָיו قَضَى ضَرُورَتَهُ (حَاجَتَهُ).

צַרְכָן ז׳ (־נִים) ١. مُسْتَهْلِكٌ. ٢. زَبُونٌ ج زَبَائِنُ. عَمِيلٌ ج عُمَلاَءُ. مُشْتَرٍ(ي). הַמּוֹעָצָה לַהֲגַנַּת הַצַּרְכָן جَمْعِيَّةُ حِمَايَةِ المُسْتَهْلِكِ.

צַרְכָנוּת נ׳ إِسْتِهْلاَكٌ.

צַרְכָנִי ת׳ (־נִיִּים) إِسْتِهْلاَكِيٌّ. קוֹאוֹפֶּרַצְיָה צַרְכָנִית جَمْعِيَّةٌ اسْتِهْلاَكِيَّةٌ.

צַרְכָנִיָּה, צרכנייה נ׳ (־יּוֹת) حَانُوتٌ (جَمْعِيَّةٌ) اسْتِهْلاَكِيَّةٌ.

צָרַם פ׳ ١. صَدَّعَ أُذُنَهُ. ٢. شَرَمَ ـِ (قَطَعَ ـَ) الأُذُنَ. ٣. خَدَشَ ـِ سَمْعَهُ. أَصَمَّ الأُذُنَ. صَكَّ ـُ الأَسْمَاعَ.

צֶרֶמוֹנְיָה L נ׳ (־יוֹת) طَقْسٌ ج طُقُوسٌ. مَرَاسِمُ. مَرَاسِيمُ (ceremony) ע׳ טֶקֶס.

צֶרֶמוֹנְיָאלִי ת׳ (־יִּים) طَقْسِيٌّ. إِحْتِفَالِيٌّ. رَسْمِيٌّ.

צֹרֶן, צורן ז׳ سِيلِيكُون (عنصر كيماوي، cilicon).

(צרע) צֹרַע, צורע פ׳ في الطب: جُذِمَ. أُصِيبَ بِالجُذَامِ.

צִרְעָה נ׳ (צְרָעוֹת) دَبُّورٌ ج دَبَابِيرُ (حشرة). קַן צְרָעוֹת ١. وَكْرُ الدَّبَابِيرِ (الزَّنَابِيرِ). ٢. مجازًا: وَكْرُ الأَشْرَارِ. مَرْتَعُ الآفَاتِ.

צָרַעַת נ׳ ١. في الطب: جُذَامٌ. بَرَصٌ. دَاءُ الأَسَدِ (مرض جلدي، leprosy). ٢. مجازًا: شَرٌّ مُسْتَطِيرٌ. نَكْبَاءُ.

צָרַף פ׳ ١. صَهَرَ ـَ أَذَابَ (في بوتقة). خَلَّصَ مِنَ الشَّوَائِبِ ومجازًا: فَحَصَ ـَ تَفَحَّصَ. ٢. شَوَى ـِ (الفُخَّار بالنار). נִצְרַף ١. إِنْصَهَرَ. أُذِيبَ. خُلِّصَ مِنَ الشَّوَائِبِ. ٢. فُحِصَ. مُحِّصَ. ٣. شُوِيَ (الفخار). צֵרֵף ١. صَهَرَ. أَذَابَ. خَلَّصَ. ٢. مَحَّصَ. ٣. جَمَعَ ـَ. أَلْحَقَ بِـ. رَبَطَ ـِ. شَفَعَ بِـ. قَرَنَ ـِ بِـ. צֹרַף أُرْفِقَ. أُلْحِقَ. قُرِنَ. شُفِعَ بِـ. הִצְטָרֵף ١. إِنْضَمَّ إِلَى. لَحِقَ ـَ بِـ. إِلْتَحَقَ. إِنْضَوَى. إِنْتَظَمَ فِي. إِنْخَرَطَ (في سلك). إِقْتَرَنَ بِـ. ٢. إِنْصَهَرَ. ذَابَ ـُ.

צָרְפַת ש״פ فَرَنْسَا (دولة اوربية كبيرة).

צָרְפָתִי תו״ז (־תִים, ־יִּים) فَرَنْسِيٌّ.

צָרְפָתִית נ׳ الفَرَنْسِيَّةُ. اللُّغَةُ الفَرَنْسِيَّةُ.

צִרְצוּר ז׳ (־רִים) صَرْصَرَةُ الجُدْجُدِ. صَوْتُ الصُّرْصُرِ.

צְרָצַר ז׳ (צְרָצָרִים) صُرْصُرٌ ج صَرَاصِرُ. صُرْصُورٌ ج صَرَاصِيرُ. جُدْجُدٌ ج جَدَاجِدُ.

צִרְצֵר פ׳ صَرَّ ـِ صَرْصَرَ. أَسْمَعَ صَوْتَ الصَّرَاصِيرِ.

צַרְצְרָנִי ת׳ (־יִּים) صَرْصَارِيٌّ. ذُو صَرِيرٍ. مُزْعِجٌ.

צֶ׳רְקֶסִי תו״ז (־סִים, ־יִּים) شَرْكَسِيٌّ. قَفْقَاسِيٌّ.

צָרַר פ׳ ١. صَرَّ ـِ رَبَطَ ـِ (الصُّرَّةَ). رَزَمَ ـُ حَزَمَ ـِ. ٢. عَادَى. نَاصَبَ العَدَاءَ. نَاوَأَ. נִצְרַר ١. صُرَّ. رُبِطَ. حُزِمَ. رُزِمَ. غُلِّفَ. ٢. تَخَثَّرَ (دم). تَجَمَّدَ. הֵצַר ١. ضَيَّقَ. ٢. ضَيَّقَ الخِنَاقَ عَلَى. ضَايَقَ. إِضْطَهَدَ. لاَحَقَ. ٣. حَزِنَ ـَ. أَسِفَ ـَ عَلَى. تَأَسَّفَ عَلَى. הֵצַר אֶת צְעָדָיו وَضَعَ العَرَاقِيلَ أَمَامَهُ. حَالَ دُونَ تَقَدُّمِهِ. הוּצַר ضَاقَ.

צִתִּית, ציתית נ׳ (־יּוֹת) قَدَّاحَةٌ. وَلاَّعَةٌ.

ק

ק ١. ق. الحَرْفُ التَّاسِعَ عَشَرَ مِنْ حُرُوفِ الأَبْجَدِيَّةِ العِبْرِيَّةِ وَاسْمُهُ קוּף أَوْ קוֹף وَيُقَابِلُهُ حَرْفُ القَافِ بِالعَرَبِيَّةِ. ٢. في حساب الجمّل: مِائَةٌ. مِئَةٌ (١٠٠).

קָאדִי A ז' (־דים) قَاضٍ(ي) ج قُضَاةٌ. قَاضِي شَرْعٍ ע' שׁוֹפֵט.

קָאָה פ' قَاءَ (يَقِيءُ) ע' (קיא) קָא.

קָאוּבּוֹי En. ז' (־יים) رَاعِي البَقَرِ ע' בּוֹקֵר.

קָאוֹלִין Ch. ז' كَاوُولِين. خَزَفٌ صِينِيٌّ.

קָאוּצ'וּק F ז' كَاوْتْشُوك. مَطَّاطٌ طَبِيعِيٌّ ע' גּוּמִי.

קָאנוּן ע' קָנוּן. **קָאפּוֹ** ע' קַפּוֹ.

קָאק Ar. ז' (קָאקים) قَاقٌ ج قِيقَانٌ. زَاغٌ ج زِيغَانٌ (jackdaw).

קָאַת, קָאָת נ' (קְאָתוֹת, ־אוֹת) ١. بَجَعَةٌ ج بَجَعٌ. ٢. قُوقَة. غُرَابُ الزَّرْعِ (طائر من فصيلة الغربان، pelican).

קַב Ar. ז' (־בִּים, ־בַּיִם) ١. كَيْلَةٌ قَدِيمَةٌ تُقَدَّرُ بِسُدْسِ المُدِّ ע' סְאָה. ٢. نَزْرٌ يَسِيرٌ. قَلِيلٌ مِنْ. ٣. رِجْلٌ (قَدَمٌ) اصْطِنَاعِيَّةٌ. ٤. عُكَّازٌ ج عَكَاكِيزُ. ٥. طُوَّالَةٌ (رجل خشبية طويلة لاطالة الرجل). קַב חֲרוּבִים حَفْنَةٌ مِنَ الخَرُّوبِ ومجازًا: قَلِيلٌ مِنَ الطَّعَامِ. مَا يُقِيمُ الأَوَدَ. קַב וְנָקִי قَلِيلٌ وَلَكِنَّهُ مُمْتَازٌ (فَاخِرٌ). خَفِيفُ الوَزْنِ غَالِي الثَّمَنِ.

קִבֵּב, קיבב פ' قَبَّبَ. جَعَلَ القُبَّةَ مِنْ فَوْقِهِ.

קַבַּבּ A ז' كَبَابٌ (لحم مفروم ومشوي على اسياخ).

קֵבָה, קיבה נ' (־בות) مِعْدَةٌ. مَعِدَةٌ ج مِعَدٌ ومَعِدَاتٌ. הַרְעָלַת קֵיבָה تَسَمُّمُ المَعِدَةِ. כִּיב הַקֵּבָה في الطب: القُرْحَةُ المَعِدِيَّةُ. קִלְקוּל קֵבָה فَسَادُ المَعِدَةِ (البَطْنِ) ע' קִלְקוּל. הָיְתָה לוֹ קֵבָה قَضَى ـ ضَرُورَتَهُ. تَغَوَّطَ. עַל קֵבָה רֵיקָה عَلَى الرِّيقِ. وَهُوَ جَائِعٌ. הַצָּבָא צוֹעֵד עַל קֵבָתוֹ الجُيُوشُ تَتَقَدَّمُ عَلَى بُطُونٍ شَبْعَانَةٍ.

קֻבָּה, קובה נ' (־בות) ١. قُبَّةٌ ج قِبَابٌ. ٢. مَاخُورٌ ج مَوَاخِيرُ. بَيْتُ الدَّعَارَةِ ע' בַּיִת, בֵּית זוֹנוֹת. קֻבָּה שֶׁל זוֹנוֹת مَاخُورٌ. بَيْتُ الدَّعَارَةِ.

קָבוּב ת' (קְבוּבִים) مُقَبَّبٌ. مَقْبِيٌّ. مُقَنْطَرٌ.

קִבּוּל, קיבול ז' ١. حُمُولَةٌ. سَعَةٌ. مُتَّسَعٌ. ٢. أَخْذٌ. تَنَاوُلٌ. تَسَلُّمٌ. ٣. إِسْتِيعَابٌ. בֵּית קִבּוּל ١. سَعَةٌ. مُتَّسَعٌ. ٢. حَجْمٌ ج أَحْجَامٌ. כְּלִי קִבּוּל وِعَاءٌ ج أَوْعِيَةٌ. إِنَاءٌ ج آنِيَةٌ.

קִבּוּלִית, קיבולית נ' (־יות) جَرِيكَان. جَلَن (وعاء السوائل، jerrycan).

קָבוּעַ ת' (קְבוּעִים) ١. ثَابِتٌ. رَاسِخٌ. مَكِينٌ. دَائِمٌ. ٢. مُسْتَقِرٌّ. ٣. مُحَدَّدٌ. مُقَرَّرٌ. مُعَيَّنٌ. מְחִיר קָבוּעַ سِعْرٌ مُحَدَّدٌ. מְנוּי קָבוּעַ إِشْتِرَاكٌ دَائِمِيٌّ (في جريدة).

קִבּוּעַ, קיבוע ז' (־עים) ١. تَثْبِيتٌ. تَرْسِيخٌ. إِقْرَارٌ. تَمْكِينٌ. ٢. تَحْدِيدٌ. تَعْيِينٌ. تَقْرِيرٌ. ٣. في علم النفس: تَعَوُّدٌ. تَعَلُّقٌ بِشَخْصٍ (يحول دون النمو العاطفي والتكيف للبيئة). ٤. في الكيمياء: تَفَاعُلٌ.

קִבּוּץ, קיבוץ ז' (־צים) ١. تَجْمِيعٌ. لَمٌّ. لَمْلَمَةٌ. ٢. جَمْعٌ ج جُمُوعٌ. جُمْهُورٌ ج جَمَاهِيرُ. حَشْدٌ ج حُشُودٌ. ٣. كِيبُوتس. قَرْيَةٌ تَعَاوُنِيَّةٌ إِسْرَائِيلِيَّةٌ. كُبَّانِيَّةٌ ج كُبَّانِيَّاتٌ. קִבּוּץ גָּלֻיּוֹת جَمْعُ (لَمُّ) الشَّتَاتِ. هِجْرَةُ اليَهُودِ إِلَى إِسْرَائِيلَ. שֵׁם קִבּוּץ في القواعد: إِسْمُ جَمْعٍ ע' קִבּוּצִי.

קֻבּוּץ, קובוץ, קִבּוּץ, קיבוץ ז' (־צים) في القواعد: إِسْمُ حَرَكَةٍ (ֻ) تَحْتَ الحَرْفِ وَتُقَابِلُ الضَّمَّةَ بِالعَرَبِيَّةِ.

קְבוּצָה נ' (־צות) ١. جَمَاعَةٌ ج جَمَاعَاتٌ. مَجْمُوعَةٌ ج مَجْمُوعَاتٌ. طَائِفَةٌ ج طَوَائِفُ. فِئَةٌ ج فِئَاتٌ. فَرِيقٌ ج فُرَقَاءُ. فِرْقَةٌ ج فِرَقٌ. ٢. كِبُوتْسَة (قرية تعاونية صغيرة). קְבוּצַת כּוֹכָבִים في الفلك: بُرْجٌ. مَجْمُوعَةٌ مِنَ الكَوَاكِبِ المُجَاوِرَةِ بَعْضِهَا لِبَعْضٍ (constallation). קְבוּצַת גִּיל اللِّدَاتُ. مَجْمُوعَةٌ مِنْ نَفْسِ السِّنِّ. مَجْمُوعَةُ أَتْرَابٍ. קְבוּצַת לַחַץ لُوبِي ע' לוֹבִּי. קְבוּצַת סִכּוּן مَجْمُوعَةٌ مُعَرَّضَةٌ لِلْخَطَرِ. קְבוּצַת פָּרָשִׁים كَوْكَبَةٌ مِنَ الفُرْسَانِ.

קִבּוּצִי, קיבוצי ת' (־יים) ١. جَمَاعِيٌّ. مُشْتَرَكٌ. عَامٌّ. عُمُومِيٌّ. ٢. كِيبُوتْسِيٌّ. خَاصٌّ بِالحَرَكَةِ التَّعَاوُنِيَّةِ فِي إِسْرَائِيلَ. עֹנֶשׁ קִבּוּצִי عُقُوبَةٌ جَمَاعِيَّةٌ. שֵׁם קִבּוּצִי في القواعد: إِسْمُ الجَمْعِ (مثل: עַם شَعْبٌ. جُمْهُورٌ).

קִבּוּצִיּוּת, קיבוציות נ' جَمَاعِيَّةٌ. عُمُومِيَّةٌ. تَضَامُنِيَّةٌ.

קְבוּצָתִי ת' (־יים) جَمَاعِيٌّ. مُشْتَرَكٌ.

קְבוּצָתִיּוּת נ' جَمَاعِيَّةٌ. تَضَامُنِيَّةٌ.

קָבוּקִי J ז' كَابُوكِي. رَقْصَةٌ يَابَانِيَّةٌ.

קָבוּר ת' (קְבוּרִים) ١. مَقْبُورٌ. مَدْفُونٌ. ٢. مجازًا: غَارِقٌ حَتَّى الذَّقَنِ (في ديون أو متاعب). כָּאן (פֹּה) קָבוּר הַכֶּלֶב مجازًا: هُنَا مَرْبَطُ الفَرَسِ. هُنَا بَيْتُ القَصِيدِ.

קַבָּר ז' (־רָאִי) قَبَّارٌ. حَفَّارُ القُبُورِ. لَحَّادٌ. حَانُوتِيٌّ م'.

קְבוּרָה נ' (־רות) قَبْرٌ. دَفْنٌ. קְבוּרַת חֲמוֹר (חֲמוֹרִים) ע' חֲמוֹר. הוּבָא לִקְבוּרוֹת وُورِيَ التُّرَابَ. دُفِنَ. وُدِّعَ الوَدَاعَ الأَخِيرَ.

קַבָּ"ט ז' (־טים) ר"ת קְצִין בִּטָּחוֹן ضَابِطُ أَمْنٍ.

קֻבִּי, קובי ת' (־יים) مُكَعَّبٌ.

קֻבְיָא ע' קוּבְיָא.

קֻבִּיָּה, קובייה נ' (־יות) ١. في الهندسة: مُكَعَّبٌ ج مُكَعَّبَاتٌ. ٢. نَرْدٌ. زَهْرُ الطَّاوِلَةِ. ٣. كَعْبٌ ج كِعَابٌ.

קְבִּיזְם, קוּבִּיזְם G ז' في الفن: الفَنُّ التَّكْعِيبِيُّ.

קָבִיל ת' (קְבִילִים) مَقْبُولٌ. مُرْضٍ(ي). جَائِزٌ.

קְבִילָה נ' (־לוֹת) ١. شَكْوَى ج شَكَاوَى وشَكَاوٍ(ي). ٢. تَسْجِيلُ الدَّعْوَى أَوِ الشَّكْوَى. ٣. إِخْطَارٌ بِدَعْوَى أَوْ بِشَكْوَى. קְצִין קְבִילוֹת في الجيش: مَنْدُوبُ الشَّكَاوَى. ضَابِطُ شَكَاوَى الجُنُودِ.

קְבִילוּת נ' مَقْبُولِيَّةٌ. قُبُولُ الشَّكْوَى.

קַבִּינָה F נ' (־נוֹת) كَبِينَةٌ. قَمْرَةُ السَّفِينَةِ. حُجْرَةٌ فِي سَفِينَةٍ.

קַבִּינֶט F ז' (־טִים) ١. غُرْفَةُ العَمَلِ. مَكْتَبٌ. ٢. هَيْئَةٌ وِزَارِيَّةٌ. קַבִּינֶט צְלָלִים وِزَارَةُ ظِلٍّ ע' צֵל.

קְבִּיסְט, קוּבִּיסְט ז' (־טִים) فَنَّانٌ تَكْعِيبِيٌّ.

קְבִיעָה נ' (־עוֹת) ١. قَرَارٌ. فَصْلُ الخِطَابِ. ٢. تَثْبِيتٌ. تَرْسِيخٌ. تَوْطِيدٌ. تَحْدِيدٌ. تَعْيِينٌ. تَخْصِيصٌ. ٣. نَصْبٌ. تَرْكِيبٌ. إِقَامَةٌ. קְבִיעַת קַוָּן تَحْدِيدُ الهَدَفِ. تَصْوِيبٌ. تَسْدِيدٌ. קְבִיעַת מַסְמְרוֹת تَثْبِيتٌ. بَرْشَمَةٌ (مجازًا): إِقَامَةُ دَعَائِمَ عَلَى. تَحْدِيدٌ بِشَكْلٍ قَاطِعٍ. קְבִיעַת עֻבְדּוֹת تَثْبِيتُ الوَقَائِعِ. وَضْعٌ أَمَامَ الأَمْرِ الوَاقِعِ.

קְבִיעוּת נ' ١. ثَبَاتٌ. دَوَامٌ. رُسُوخٌ. إِسْتِمْرَارٌ. إِسْتِمْرَارِيَّةٌ. ٢. تَثْبِيتٌ (في وظيفة). تَعْيِينٌ. تَحْدِيدٌ. בִּקְבִיעוּת תה"פ بِاسْتِمْرَارٍ. دَائِمًا. عَلَى الدَّوَامِ. بِصُورَةٍ دَائِمِيَّةٍ. بِاطِّرَادٍ.

קְבִירָה נ' ١. دَفْنٌ. قَبْرٌ. مُوَارَاةُ التُّرَابِ. ٢. طَمْرٌ. إِخْفَاءٌ.

קָבַל פ' شَكَا ـ إِشْتَكَى. تَظَلَّمَ. קִבֵּל ١. قَبِلَ ـ تَلَقَّى. تَنَاوَلَ. تَسَلَّمَ. حَصَلَ ـ عَلَى. أَخَذَ ـ قَبَضَ ـ. ٢. وَافَقَ عَلَى. رَضِيَ بِـ. أَخَذَ عَلَى عَاتِقِهِ. ٣. إِلْتَزَمَ أَرْضًا. تَعَهَّدَ (بمقاولة). ٤. تَعَرَّضَ لِـ. أُصِيبَ بِـ. إِعْتَوَرَ. إِعْتَرَى. קִבֵּל אֶת פְּלוֹנִי قَابَلَ فُلَانًا. إِجْتَمَعَ بِهِ. קִבֵּל אֶת דִּבְרֵי פְּלוֹנִי قَبِلَ كَلَامَ فُلَانٍ. وَافَقَ عَلَى كَلَامِهِ. קִבֵּל אֶת פְּנֵי פְּלוֹנִי إِسْتَقْبَلَ فُلَانًا. إِحْتَفَى بِهِ. קִבֵּל דַּעַת פְּלוֹנִי أَخَذَ بِرَأْيِ فُلَانٍ. تَبَنَّى رَأْيَهُ. קִבֵּל מַכּוֹת (מַלְקוֹת) تَلَقَّى ضَرَبَاتٍ. شَبِعَ ضَرْبًا. קִבֵּל מָרוּת خَضَعَ لِأَمْرٍ. إِمْتَثَلَ لِأَمْرٍ. أَذْعَنَ. أَطَاعَ. صَدَعَ ـ بِـ. קִבֵּל מַשְׂכֹּרֶת قَبَضَ (تَلَقَّى) رَاتِبًا. تَقَاضَى أَجْرًا. تَسَلَّمَ مُرَتَّبًا. קִבֵּל נְזִיפָה تَلَقَّى تَوْبِيخًا. وُبِّخَ. زُجِرَ. קִבֵּל עֵדוּת מִפְּלוֹנִי أَخَذَ إِفَادَةَ (أَقْوَالَ) فُلَانٍ. إِسْتَوْفَى شَهَادَةً مِنْ فُلَانٍ. קִבֵּל עַל עַצְמוֹ ١. أَخَذَ عَلَى عَاتِقِهِ. تَوَلَّى. إِلْتَزَمَ. ٢. أَخَذَ عَلَى ذِمَّتِهِ (عَاتِقِهِ). קִבֵּל עָלָיו אַחְרָיוּת تَوَلَّى مَسْؤُولِيَّةً. أَخَذَ مَسْؤُولِيَّةً عَلَى عَاتِقِهِ. קִבֵּל עָלָיו אֶת הַדִּין قَبِلَ بِالحُكْمِ. سَلَّمَ بِعَدَالَةِ الحُكْمِ. קִבֵּל תַּנְחוּמִים تَلَقَّى (قَبِلَ) التَّعَازِيَ. קִבֵּל תֹּקֶף دَخَلَ حَيِّزَ التَّنْفِيذِ. أَصْبَحَ سَارِيَ المَفْعُولِ. عُمِلَ بِهِ. קֻבַּל ١. قُبِلَ. أُخِذَ. تَمَّ تَسَلُّمُهُ. ٢. رُضِيَ بِهِ. عُمِلَ بِهِ. הִתְקַבֵּל, נִתְקַבֵּל ١. وَصَلَ (يَصِلُ). بَلَغَ ـ أُخِذَ. تَمَّ تَسَلُّمُهُ. ٢. قُبِلَ. ٣. تَمَّتِ المُوَافَقَةُ عَلَيْهِ. رُضِيَ بِهِ. أُقِرَّ. ٤. تَلَقَّى. حَصَلَ ـ. הִתְקַבֵּל עַל הַדַּעַת كَانَ مَقْبُولًا. كَانَ مُرْضِيًا.
הִקְבִּיל ١. قَابَلَ بَيْنَ. وَازَى بَيْنَ. ضَاهَى بَيْنَ. سَاوَى. ٢. تَوَازَى. تَقَابَلَ. كَانَ مُوَازِيًا. حَاذَى. ٣. قَارَنَ. قَايَسَ. فَاضَلَ. شَبَّهَ. شَابَهَ. הִקְבִּיל אֶת פְּנֵי פְּלוֹנִי رَحَّبَ بِفُلَانٍ. إِسْتَقْبَلَ فُلَانًا اسْتِقْبَالًا حَافِلًا.

קַבָּל ז' (־לִים) في الكهرباء: ١. مُكَثِّفٌ (condenser). ٢. مُقَاوِلٌ ע' קַבְּלָן.

קֳבֵל מ"י إِزَاءَ. أَمَامَ. قُدَّامَ. حِذَاءَ. קֳבֵל עַם וְעֵדָה عَلَى المَلَإِ. عَلَى رُؤُوسِ الأَشْهَادِ. عَلَنًا. جِهَارًا.

קַבָּלָה נ' (־לוֹת) ١. أَخْذٌ. تَنَاوُلٌ. تَسَلُّمٌ. قُبُولٌ. ٢. وَصْلٌ ج وُصُولٌ وَوُصُولَاتٌ. إِيصَالٌ. ٣. إِسْتِقْبَالٌ. ٤. تَوَارُثُ التَّقَالِيدِ. ٥. إِلْتِزَامُ أَرْضٍ. ٦. القَبَّالَة. كِنَايَةٌ عَنِ الحِكْمَةِ البَاطِنِيَّةِ الَّتِي تُفَسِّرُ الكِتَابَ المُقَدَّسَ حَسَبَ الصُّوفِيَّةِ اليَهُودِيَّةِ. קַבָּלַת דְּבָרִים إِلْتِزَامٌ. تَعَهُّدٌ. קַבָּלַת עֵדוּת أَخْذُ شَهَادَةٍ. أَخْذُ (إِسْتِيفَاءُ) إِفَادَةٍ. קַבָּלַת פָּנִים إِسْتِقْبَالٌ. تَرْحِيبٌ بِـ. إِحْتِفَاءٌ. קַבָּלַת קָהָל إِسْتِقْبَالُ (قُبُولُ) المُرَاجِعِينَ. קַבָּלַת קִנְיָן إِقْرَارُ مِلْكِيَّةٍ. קַבָּלַת שַׁבָּת إِسْتِقْبَالُ السَّبْتِ. פִּנְקַס קַבָּלוֹת دَفْتَرُ الوُصُولَاتِ.

קַבָּלִי ת' (־לִיִּים) خَاصٌّ بِالحِكْمَةِ البَاطِنِيَّةِ.

קַבְּלָן ז' (־נִים) مُقَاوِلٌ. مُتَعَهِّدٌ. مُلْتَزِمٌ. קַבְּלַן מִשְׁנֶה مُقَاوِلٌ ثَانَوِيٌّ. مُقَاوِلٌ مِنَ البَاطِنِ. קַבְּלַן בִּנְיָן مُقَاوِلٌ. مُتَعَهِّدُ بِنَاءٍ.

קַבְלָנָה, קוּבְלָנָה נ' (־נוֹת) ١. شَكْوَى ج شَكَاوَى. ظُلَامَةٌ. مَظْلِمَةٌ ج مَظَالِمُ. ٢. تَذَمُّرٌ.

קַבְּלָנוּת נ' تَعَهُّدٌ. تَعَاقُدٌ. مُقَاوَلَةٌ. إِلْتِزَامٌ. עֲבוֹדָה בְּקַבְּלָנוּת عَمَلٌ تَعَاقُدِيٌّ. العَمَلُ بِالقِطَعِ.

קַבְּלָנִי ת' (־יִּים) تَعَاقُدِيٌّ. بِالمُقَاوَلَةِ. עֲבוֹדָה קַבְּלָנִית عَمَلٌ تَعَاقُدِيٌّ. العَمَلُ بِالقِطَعِ.

קִבֹּלֶת, קִיבּוֹלֶת נ' (־בּוֹלוֹת) ١. سَعَةٌ. مُتَّسَعٌ. ٢. مُقَاوَلَةٌ.

קַבָּ"ן ז' (־נִים) ר"ת קְצִין בְּרִיאוּת הַנֶּפֶשׁ في الجيش: ضَابِطُ الصِّحَّةِ النَّفْسِيَّةِ.

קֶבֶס ז' تَقَزُّزٌ. غَثَيَانٌ. إِشْمِئْزَازٌ. قَرَفٌ ע' גֹּעַל.

קָבַע פ' ١. ثَبَّتَ. رَسَّخَ. غَرَزَ ـ. وَطَّدَ. ٢. عَيَّنَ. حَدَّدَ. قَرَّرَ. خَصَّصَ. إِعْتَمَدَ مَبْلَغًا. קָבַע גְּבוּל تَخَّمَ ـ. وَضَعَ حُدُودًا. קָבַע דִּיאַגְנוֹזָה شَخَّصَ المَرَضَ. حَدَّدَ مَاهِيَّةَ الدَّاءِ. קָבַע מוֹעֵד ضَرَبَ مَوْعِدًا. عَيَّنَ مَوْعِدًا. קָבַע מְחִירִים حَدَّدَ الأَسْعَارَ. وَضَعَ أَسْعَارًا مُحَدَّدَةً. קָבַע מַסְמְרוֹת بَرْشَمَ (مجازًا): حَدَّدَ بِشَكْلٍ قَاطِعٍ (لَا يَقْبَلُ الجَدَلَ). קָבַע עֶמְדָּה حَدَّدَ مَوْقِفًا. قَرَّرَ مَوْقِفَهُ. إِتَّخَذَ قَرَارًا حَوْلَ مَوْقِفِهِ. קָבַע תַּאֲרִיךְ حَدَّدَ تَارِيخًا. عَيَّنَ مَوْعِدًا. נִקְבַּע ١. ثُبِّتَ. غُرِزَ. رُسِّخَ. ٢. عُيِّنَ. حُدِّدَ. تَقَرَّرَ. خُصِّصَ. أُعْتُمِدَ (مبلغ). نُصِبَ. קֻבַּע ١. ثُبِّتَ.

٢. جَبْرٌ (كسرًا). קִבַּע ١. ثَبَّتَ. ٢. جَبَّرَ (الكسر).

קֶבַע ז' ثَبَاتٌ. دَوَامٌ. إِسْتِمْرَارٌ. بَقَاءٌ. إِسْتِقْرَارٌ. إِنْتِظَامٌ. אִישׁ קֶבַע جُنْدِيٌّ مُجَدَّدٌ. דֶּרֶךְ קֶבַע عَلَى الدَّوَامِ. بِاسْتِمْرَارٍ. بِصُورَةٍ مُسْتَمِرَّةٍ. צְבָא הַקֶּבַע الجَيْشُ النِّظَامِيُّ (في ايام السلم ايضًا) ע' צָבָא.

קִבָּעוֹן, קיבעון ז' (־בְעוֹנוֹת) ١. مِيزَةٌ ثَابِتَةٌ. خَاصِيَّةٌ رَاسِخَةٌ. ٢. في علم النفس: إِسْتِحْوَاذٌ. تَعَوُّدٌ. تَعَلُّقٌ بِشَخْصٍ يَحُولُ دُونَ النُّمُوِّ العَاطِفِيِّ (fixation).

קֻבַּעַת, קובעת נ' (־בָּעוֹת) ١. كَأْسٌ ج كُؤُوسٌ. ٢. ثُمَالَةٌ. تَرَسُّبَاتُ الكَأْسِ. ٣. جَفْنَةٌ. שָׁתָה אֶת קֻבַּעַת הַתַּרְעֵלָה تَجَرَّعَ كَأْسَ الحِمَامِ. ذَاقَ ـ الأَمَرَّيْنِ.

(קבץ) נִקְבַּץ פ' ١. جُمِعَ. حُشِدَ. إِحْتَشَدَ. تَجَمْهَرَ. تَلَمْلَمَ. تَأَلَّبَ. ٢. اِلْتَقَطَ. كُدِّسَ. קִבֵּץ ١. جَمَعَ ـ لَمَّ ـ لَمْلَمَ. حَشَدَ ـ ٢. اِلْتَقَطَ. كَدَّسَ. كَوَّمَ. ٣. خَبَنَ ـ ثَنَى ـ الثَّوْبَ وَخَاطَهُ. קִבֵּץ נְדָבוֹת اِسْتَجْدَى. اِسْتَعْطَى. شَحَذَ ـ تَسَوَّلَ. הִתְקַבֵּץ ١. تَجَمَّعَ. اِحْتَشَدَ. تَجَمْهَرَ. اِنْضَوَى (تحت لواء). تَأَلَّبَ عَلَى. ٢. تَرَاكَمَ. تَكَدَّسَ.

קֹבֶץ, קובץ ז' (קְבָצִים) مَجْمُوعَةٌ ج مَجْمُوعَاتٌ. مُخْتَارَاتٌ. مُقْتَطَفَاتٌ. קֹבֶץ סִפּוּרִים مَجْمُوعَةُ أَقَاصِيصَ. קֹבֶץ שִׁירִים دِيوَانٌ ج دَوَاوِينُ. دِيوَانٌ شِعْرِيٌّ.

קַבְּצָן ז' (־נִים) شَحَّاذٌ. مُتَسَوِّلٌ. مُسْتَجْدٍ(ي). مُسْتَعْطٍ(ي). صُعْلُوكٌ ج صَعَالِيكُ.

קַבְּצָנוּת נ' ١. شِحَاذَةٌ. تَسَوُّلٌ. إِسْتِعْطَاءٌ. ٢. فَاقَةٌ. فَقْرٌ. صَعْلَكَةٌ.

קַבְקַב ז' (־בִּים) قَبْقَابٌ ج قَبَاقِيبُ. صَنْدَلٌ ج صَنَادِلُ.

קָבַר פ' قَبَرَ ـ دَفَنَ ـ طَمَرَ ـ وَارَى التُّرَابَ ومجازًا: قَضَى ـ عَلَى. أَفْشَلَ. קָבַר אוֹתוֹ חַי دَفَنَهُ ـ حَيًّا. קָבַר אֶת עַצְמוֹ مجازًا: إِنْهَمَكَ كُلِّيًّا فِي عَمَلِهِ. קָבַר אֶת הַתָּכְנִית قَضَى عَلَى المَشْرُوعِ. وَأَدَ (أَحْبَطَ) المَشْرُوعَ. נִקְבַּר دُفِنَ. وُورِيَ التُّرَابَ. قُبِرَ. أُهِيلَ عَلَيْهِ التُّرَابُ.

קֶבֶר ז' (קְבָרִים, קְבָרוֹת) قَبْرٌ ج قُبُورٌ. جَدَثٌ ج أَجْدَاثٌ. رَمْسٌ ج رُمُوسٌ. مَدْفَنٌ ج مَدَافِنُ. لَحْدٌ (لُحْدٌ) ج لُحُودٌ. ضَرِيحٌ ج أَضْرِحَةٌ. קֶבֶר אָבוֹת مَقْبَرَةٌ عَائِلِيَّةٌ. קֶבֶר אַחִים قَبْرٌ جَمَاعِيٌّ (من قُتلوا او ماتوا في نفس الوقت فدُفنوا معًا). קֶבֶר שֶׁל קָדוֹשׁ مَقَامٌ. مَزَارٌ. مَشْهَدٌ ج مَشَاهِدُ. בֵּית קְבָרוֹת مَقْبَرَةٌ ج مَقَابِرُ. مَدْفَنٌ ج مَدَافِنُ. جَبَّانَةٌ. חִבּוּט הַקֶּבֶר ע' חִבּוּט. כְּנֵסִיַּת הַקֶּבֶר كَنِيسَةُ القِيَامَةِ (في القدس). בָּא אֶל קֶבֶר יִשְׂרָאֵל دُفِنَ فِي مَقْبَرَةٍ يَهُودِيَّةٍ. שׁוֹכְנֵי קֶבֶר الرَّاقِدُونَ تَحْتَ التُّرَابِ. كِنَايَةٌ عَنِ الأَمْوَاتِ.

קַבָּר ז' (־רִים) قَبَّارٌ. لَحَّادٌ ע' קַבְּרָן.

קִבָּר, קיבר ז' نُخَالَةٌ ע' סֻבִּין. פַּת קִבָּר قِطْعَةُ خُبْزٍ (من النخالة).

קַבָּרֶט F ז' (־טִים) كَبَارِيه ج كَبَارِيهَات. مَلْهًى ج مَلَاهٍ(ي). نَادٍ لَيْلِيٌّ.

קַבְּרָן ז' (־נִים) قَبَّارٌ. لَحَّادٌ. حَفَّارُ القُبُورِ. حَانُوتِيٌّ מ'.

קַבְּרָנוּת נ' دَفْنٌ. مِهْنَةُ اللَّحَّادِ. حَفْرُ القُبُورِ.

קַבַּרְנִיט G ז' (־טִים) ١. رُبَّانٌ ج رَبَابِنَةٌ. قُبْطَانٌ ج قَبَاطِينُ. كَابْتِن ע' חוֹבֵל, רַב־חוֹבֵל. ٢. رُبَّانُ (قَائِدُ) الطَّائِرَةِ. ٣. مجازًا: رَائِدٌ ج رُوَّادٌ. زَعِيمٌ ج زُعَمَاءُ.

קֵבָתִי, קיבתי ת' (־תִיִּים) مَعِدِيٌّ. خَاصٌّ بِالمَعِدَةِ.

ק"ג ר"ת קִילוֹגְרָם كِيلُوغْرَام (كغم).

(קדד) קַד קִדָּה פ' حَنَى ـ أَحْنَى ـ رَأْسَهُ احْتِرَامًا. إِنْحَنَى تَحِيَّةً.

קִדֵּד, קידד פ' ١. خَزَقَ ـ نَخَرَ ـ. خَوَّشَ. قَوَّرَ. ٢. صَقَلَ ـ مَلَّسَ.

קַדֶּדֶת נ' مَغْصٌ شَدِيدٌ فِي المَعِدَةِ.

קִדָּה, קידה נ' (־דּוֹת) ١. إِنْحِنَاءَةٌ. إِنْحِنَاءٌ. تَنْكِيسُ الرَّأْسِ. إِطْرَاقٌ. ٢. في النبات: عُودُ البَرْقِ. سَنَامَكِيٌّ. قَنْدُول (قُنْدُول) (جنبة شائكة، calyctome). הֶחֱוָה קִדָּה إِنْحَنَى احْتِرَامًا. أَوْمَأَ إِيمَاءَةَ الاحْتِرَامِ وَالتَّحِيَّةِ.

קִדּוּחַ, קידוח ז' (־חִים) حَفْرٌ. نَقْبٌ. تَنْقِيبٌ. خَرْقٌ. קִדּוּחַ בְּאֵרוֹת حَفْرُ الآبَارِ. קִדּוּחֵי נֵפְט التَّنْقِيبُ عَنِ النِّفْطِ.

קָדוּם ת' (קְדוּמִים) قَدِيمٌ ج قُدَمَاءُ وقُدَامَى. عَتِيقٌ ج عُتَقَاءُ. مُوغِلٌ فِي القِدَمِ. غَابِرٌ. تَلِيدٌ. קְדוּמִים العُهُودُ الغَابِرَةُ. العُصُورُ القَدِيمَةُ. דֵּעָה קְדוּמָה, מִשְׁפָּט קָדוּם تَحَيُّزٌ. مُحَابَاةٌ. تَغَرُّضٌ. تَحَامُلٌ (prejudice).

קִדּוּם, קידום ז' (־מִים) تَقْدِيمٌ. تَقَدُّمٌ. تَرْقِيَةٌ. دَفْعٌ إِلَى الأَمَامِ. קִדּוּם אוֹטוֹמָטִי تَرْقِيَةٌ أُوتُومَاتِيكِيَّةٌ. קִדּוּם מְכִירוֹת تَرْوِيجُ البَيْعِ. تَشْجِيعُ بَيْعِ السِّلَعِ. קִדּוּם פְּנֵי הָרָעָה تَدَارُكُ الشَّرِّ (قبل وقوعه). تَلَافٍ(ي). تَوَقٍّ(ي). وِقَايَةٌ. קִדּוּם פְּנֵי פְּלוֹנִי إِسْتِقْبَالُ فُلَانٍ. تَرْحِيبٌ (إِحْتِفَاءٌ) بِهِ. تَكْرِيمُهُ.

קְדוּמָנִי ת' (־נִיִּים) أَمَامِيٌّ. قُدَّامِيٌّ. قَبْلِيٌّ. أَسْبَقُ.

קְדוֹרַנִּי ת' (־נִיִּים) مُكْفَهِرٌّ ע' קוֹדֵר.

קְדוֹרַנִּית תה"פ بِجَهَامَةٍ. بِعُبُوسٍ. بِوَجْهٍ عَابِسٍ (كَالِحٍ).

קָדוֹשׁ ת' (קְדוֹשִׁים) ١. مُقَدَّسٌ. قُدُّوسٌ. مُنَزَّهٌ. مَعْصُومٌ. إِسْمُ الجَلَالَةِ. ٢. قِدِّيسٌ. وَلِيٌّ ج أَوْلِيَاءُ. صِدِّيقٌ. ٣. غَيْرُ عَلْمَانِيٍّ. مُتَّصِفٌ بِالقَدَاسَةِ. ٤. جَلِيلٌ ج أَجِلَّاءُ. ٥. شَهِيدٌ ج شُهَدَاءُ. הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא المُقَدَّسُ تَبَارَكَ! جَلَّ جَلَالُهُ! اللهُ تَعَالَى. קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל قُدُّوسُ إِسْرَائِيلَ. اللهُ تَعَالَى. הָאָרֶץ הַקְּדוֹשָׁה الأَرْضُ المُقَدَّسَةُ. الدِّيَارُ المُقَدَّسَةُ. הַבְּתוּלָה הַקְּדוֹשָׁה في المسيحية: البَتُولُ. السَّيِّدَةُ العَذْرَاءُ. مَرْيَمُ العَذْرَاءُ. הַמּוֹשָׁב הַקָּדוֹשׁ في الكاثوليكية: السُّدَّةُ المُقَدَّسَةُ. كِنَايَةٌ عَنْ مَقَامِ الحَبْرِ الأَعْظَمِ لَدَى الكَاثُولِيكِ. הַמְּקוֹמוֹת הַקְּדוֹשִׁים الأَمَاكِنُ المُقَدَّسَةُ. العَتَبَاتُ المُقَدَّسَةُ. פָּרָה קְדוֹשָׁה ע' פָּרָה. קֶבֶר קָדוֹשׁ مَقَامٌ. مَزَارٌ. مَشْهَدٌ.

קדוש, קידוש ז' (־שים) ١. تَقْدِيسٌ. قَدَاسَةٌ. إِجْلَالٌ. ٢. تَطْهِيرٌ. ٣. قُدَّاسٌ. كِنَايَةٌ عَنِ الدُّعَاءِ عَلَى كَأْسِ النَّبِيذِ قَبْلَ وَجْبَةِ لَيْلَةِ السَّبْتِ. ٤. الرِّبَاطُ الْمُقَدَّسُ. عَقْدُ قِرَانٍ (رَسْمِيٌّ). קִדּוּשׁ הַשֵּׁם تَقْدِيسُ اسْمِ الرَّبِّ. إِسْتِشْهَادٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ومجازًا: بَذْلُ النَّفْسِ وَالنَّفِيسِ (في سبيل غاية سامية). קִדּוּשִׁין عَقْدُ قِرَانٍ. الرِّبَاطُ الْمُقَدَّسُ. عَقْدُ مَرَاسِمِ الزَّوَاجِ. יֵין קִדּוּשׁ نَبِيذُ الْقُدَّاسِ (لطقوس السبت والعيد). בְּאוֹתִיּוֹת קִדּוּשׁ לְבָנָה مجازًا: بِالْقَلَمِ الْعَرِيضِ. بِحُرُوفٍ بَارِزَةٍ.

קדושה ע' קְדֻשָּׁה.

קָדַח פ' ١. ثَقَبَ ـُ. خَرَقَ ـُ. نَقَبَ ـُ. ٢. قَدَحَ ـَ. أَشْعَلَ. وَلَّعَ. ٣. سَخُنَ. دَفَأَ. ٤. إِتَّقَدَ. إِشْتَعَلَ. تَلَظَّى. ٥. أُصِيبَ بِالْحُمَّى. إِرْتَفَعَتْ دَرَجَةُ حَرَارَتِهِ. נִקְדַּח ١. شَاطَ ـُ (الطعام مثلاً). شَوْشَطَ. إِحْتَرَقَ. ٢. أُصِيبَ بِالْحُمَّى. ٣. قُدِحَ. نُقِبَ. حُفِرَ (بئر). הִקְדִּיחַ ١. شَوَّطَ. أَحْرَقَ. ٢. أَفْسَدَ. أَتْلَفَ. ٣. سَخَّنَ. أَصَابَ بِالْحُمَّى. ٤. حُمَّ. أُصِيبَ بِالْحُمَّى. ٥. إِتَّقَدَ. הִקְדִּיחַ תַּבְשִׁילוֹ شَوْشَطَ طَبْخَتَهُ ومجازًا: تَجَاوَزَ الْمَدَى. أَفْرَطَ فِي. بَالَغَ.

קֶדַח ז' ١. إِلْتِهَابٌ. ٢. دُخَانٌ خَانِقٌ. ٣. قُطْرُ الْحُفْرَةِ. ٤. فَرَاغُ السَّبْطَانَةِ.

קָדָח ז' (־חים) مُثَقَّبٌ. مُنَقَّبٌ.

קַדַּחַת נ' ١. حُمَّى. سُخُونَةٌ. ٢. مَلَارْيَا. ٣. مجازًا: حَمِيَّةٌ. حَمَاسٌ. إِنْفِعَالٌ. קַדַּחַת חוֹזֶרֶת في الطب: الْحُمَّى الرَّاجِعَةُ (relapsing fever). קַדַּחַת הַלֵּדָה في الطب: الْحُمَّى النِّفَاسِيَّةُ. קַדַּחַת נְסִיעָה حُمَّى السَّفَرِ. الانْفِعَالُ السَّابِقُ لِلسَّفَرِ. קַדַּחַת צְהֻבָּה في الطب: الْحُمَّى الصَّفْرَاءُ. الْحُمَّى الصَّفْرَاوِيَّةُ. קַדַּחַת הַשִּׁגָּרוֹן في الطب: حُمَّى الرُّومَاتِزْمِ. קַדַּחַת הַשַּׁחַת في الطب: حُمَّى الْقَشِّ.

קַדַּחְתָּנוּת נ' هِمَّةٌ. حَمَاسٌ. عَجَلَةٌ. בְּקַדַּחְתָּנוּת תה"פ بِهِمَّةٍ. بِحَمَاسٍ بَالِغٍ. عَلَى قَدَمٍ وَسَاقٍ.

קַדַּחְתָּנִי ת' (־ניים) مَحْمُومٌ. بِاهْتِمَامٍ بَالِغٍ. بِحَمَاسٍ.

קָדֶט F ז' (־טים) طَالِبٌ فِي كُلِّيَّةٍ حَرْبِيَّةٍ أَوْ بَحْرِيَّةٍ ע' צוֹעֵר.

קָדִי ע' קָאדִי.

קְדִידָה נ' (־דות) تَقْوِيرٌ. تَخْوِيشٌ. نَخْوَرَةٌ. خَرْقٌ.

קְדִיחָה נ' (־חות) ١. حَفْرٌ. تَنْقِيبٌ. خَرْقٌ. قَدْحٌ. ٢. إِتِّقَادٌ. إِشْتِعَالٌ. קְדִיחַת בְּאֵרוֹת حَفْرُ آبَارٍ.

קָדִים ז' صَبًا. شَرْقٌ. مَشْرِقٌ. רוּחַ קָדִים رِيحُ الصَّبَا. قَبُولٌ. الرِّيحُ الشَّرْقِيَّةُ. هَيْفٌ. رِيحُ الْخَمَاسِينِ.

קָדִימָה תה"פ قُدُمًا. إِلَى الْأَمَامِ. צָעַד קָדִימָה سَارَ قُدُمًا. مَضَى إِلَى الْأَمَامِ.

קְדִימָה נ' ١. سَبْقٌ. تَقَدُّمٌ. قِدَمٌ. ٢. أَقْدَمِيَّةٌ. أَسْبَقِيَّةٌ. أَوَّلِيَّةٌ. أَفْضَلِيَّةٌ. דְּמֵי קְדִימָה عَرَبُونٌ ج عَرَابِينُ. الْقِسْطُ الْمَدْفُوعُ مُقَدَّمًا. זְכוּת קְדִימָה ١. أَقْدَمِيَّةٌ. أَسْبَقِيَّةٌ. أَفْضَلِيَّةٌ. حَقُّ الْأَوْلَوِيَّةِ. ٢. في السياقة: حَقُّ السَّيْرِ لِسَيَّارَةٍ قَبْلَ سَائِرِ السَّيَّارَاتِ.

קְדִימוֹן ז' (־נים) نُبْذَةٌ مُسْبَقَةٌ لِبَرْنَامَجٍ إِذَاعِيٍّ أَوْ تِلِفِزْيُونِيٍّ (promotion).

קַדִּישׁ תו"ז (־שים) ١. مُقَدَّسٌ ע' קָדוֹשׁ. ٢. قُدَّاسُ التَّرَحُّمِ. ٣. مجازًا: كِنَايَةٌ عَنِ الْوَلَدِ الذَّكَرِ لِأَنَّهُ سَيَتْلُو قُدَّاسَ التَّرَحُّمِ لَدَى وَفَاةِ أَبِيهِ أَوْ أُمِّهِ. אֲמִירַת קַדִּישׁ تِلَاوَةُ قُدَّاسِ التَّرَحُّمِ. חֶבְרָא קַדִּישָׁא ע' חֶבְרָה, חֶבְרָה קַדִּישָׁא.

קָדָל Ar. ז' (־לים) ١. قَذَالٌ ע' עֹרֶף. ٢. شَحْمُ الرَّقَبَةِ.

קָדַם פ' ١. قَدَمَ ـُ. سَبَقَ ـُ. سَلَفَ ـُ. كَانَ أَقْدَمَ مِنْ. ٢. بَكَّرَ فِي. بَادَأَ. إِسْتَبَقَ. ٣. تَمَيَّزَ (تَقَدَّمَ) عَلَى. تَفَوَّقَ عَلَى. קִדֵּם ١. قَدَّمَ. عَجَّلَ. حَثَّ ـُ. إِسْتَحَثَّ. ٢. رَقَّى. رَفَعَ. ٣. رَحَّبَ بِـ. إِسْتَقْبَلَ. إِحْتَفَى بِـ. ٤. بَادَأَ. عَاجَلَ. تَقَدَّمَ عَلَى. سَبَقَ. ٥. شَجَّعَ. קִדֵּם אֶת פָּנָיו ١. إِسْتَقْبَلَهُ. رَحَّبَ بِهِ. قَابَلَهُ بِالتَّرْحَابِ. ٢. وَاجَهَهُ. جَابَهَهُ. קִדֵּם אֶת פְּנֵי הָרָעָה تَدَارَكَ الشَّرَّ قَبْلَ وُقُوعِهِ. تَلَافَى الْمَكْرُوهَ الَّذِي كَانَ سَيَقَعُ. קֻדַּם قُدِّمَ. سُبِقَ. הִתְקַדֵּם ١. تَقَدَّمَ. مَضَى قُدُمًا. سَارَ إِلَى الْأَمَامِ. ٢. مجازًا: تَرَقَّى. تَطَوَّرَ. تَصَاعَدَ. ٣. كَانَ تَقَدُّمِيًّا (بخلاف الرَّجْعِيِّ). הִקְדִּים ١. قَدَّمَ. سَبَقَ. إِسْتَبَقَ. بَادَأَ. عَاجَلَ. ٢. بَكَّرَ. إِنْبَرَى. بَادَرَ. ٣. مَهَّدَ. وَطَّأَ. كَتَبَ مُقَدِّمَةً (الكتاب). إِسْتَهَلَّ. ٤. إِسْتَقْبَلَ. قَابَلَ. لَاقَى. وَاجَهَ. رَحَّبَ بِـ. إِحْتَفَى بِـ. הִקְדִּים בְּשָׁלוֹם פְּלוֹנִי بَادَرَ فُلَانًا بِالسَّلَامِ. بَادَأَ بِالتَّرْحِيبِ بِهِ. הִקְדִּים רְפוּאָה לְמַכָּה تَدَارَكَ الضَّرْبَةَ قَبْلَ وُقُوعِهَا. تَلَافَى الْأَمْرَ. זְרִיזִים מַקְדִּימִים ע' זָרִיז. הֻקְדַּם سُبِقَ. قُدِّمَ. عُجِّلَ.

קֶדֶם ז' ١. مُقَدَّمَةٌ. وَاجِهَةٌ ج وَاجِهَاتٌ. الْجِهَةُ الْأَمَامِيَّةُ. ٢. شَرْقٌ. مَشْرِقٌ. ٣. قِدَمٌ. الْعَصْرُ الْقَدِيمُ. الْعَهْدُ الْمَاضِي (الْغَابِرُ). מִקֶּדֶם مُنْذُ الْقِدَمِ. قَدِيمًا. سَابِقًا. غَابِرًا. קֵדְמָה شَرْقًا. إِلَى الشَّرْقِ. הַרְרֵי קֶדֶם كِنَايَةٌ عَنْ جِبَالٍ شَاهِقَةٍ. الْجِبَالُ الرَّوَاسِي. עַמֵּי קֶדֶם الشُّعُوبُ الْقَدِيمَةُ (مثل الفراعنة واشور وبابل وفينيقيا). מִימֵי קֶדֶם مُنْذُ الْقِدَمِ. مُنْذُ الْأَزَلِ. مُنْذُ غَابِرِ الْأَزْمَانِ.

קֹדֶם, קוֹדֶם תה"פ ١. قَبْلَ. قَبْلَ أَنْ. ٢. سَابِقٌ. سَابِقًا. مُقَدَّمًا. سَلَفًا. קֹדֶם כֹּל, קֹדֶם לַכֹּל أَوَّلًا. قَبْلَ كُلِّ شَيْءٍ. بَادِئَ ذِي بَدْءٍ. بَادِئَ الْأَمْرِ. קֹדֶם לָכֵן قَبْلَ ذَلِكَ. قَبْلًا. سَابِقًا. فِي السَّابِقِ. מִקֹּדֶם سَابِقًا. فِي السَّابِقِ. قَبْلًا. יָפָה שָׁעָה אַחַת קֹדֶם مجازًا: خَيْرُ الْبِرِّ عَاجِلُهُ.

קְדַם־ بَادِئَةٌ بِمَعْنَى: قَبْلَ. مَا قَبْلَ. سَابِقٌ لِـ. קְדַם־הִיסְטוֹרִי مَا قَبْلَ التَّارِيخِ. קְדַם־צְבָאִי مَا قَبْلَ التَّجْنِيدِ. مَا قَبْلَ الْخِدْمَةِ الْعَسْكَرِيَّةِ. חִנּוּךְ קְדַם־מִקְצוֹעִי تَعْلِيمٌ مَا قَبْلَ التَّعْلِيمِ الْمِهْنِيِّ.

קַדְמָאִי ת' (־יים) عَتِيقٌ. قَدِيمٌ. غَابِرٌ. بَائِدٌ. سَابِقٌ.

קַדְמָה נ' قِدَمٌ. الْعَصْرُ الْقَدِيمُ. قَبْلًا. الْعَهْدُ الْمَاضِي. מִקַּדְמַת דְּנָא Ar. مُنْذُ

الأَزَلِ. مُنْذُ غَابِرِ الأَزْمَانِ.

קִדְמָה נ' تَقَدُّمٌ. رُقِيٌّ. تَطَوُّرٌ. כּוֹחוֹת הַקִּדְמָה القُوَى التَّقَدُّمِيَّةُ.

קַדְמוֹן (־נִים) ١. ת' قَدِيمٌ ج قُدَمَاءُ وقُدَامَى. عَتِيقٌ ج عُتَقَاءُ. غَابِرٌ. مُوغِلٌ فِي القِدَمِ. ٢. ז' الإِنْسَانُ البُدَائِيُّ. إِنْسَانُ مَا قَبْلَ التَّارِيخِ. קַדְמוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם الأَزَلِيُّ. اللّٰهُ تَعَالَى. הָאָדָם הַקַּדְמוֹן الإِنْسَانُ البُدَائِيُّ. إِنْسَانُ مَا قَبْلَ التَّارِيخِ. הַקַּדְמוֹנִים الأَوَائِلُ. السَّلَفُ. الأَسْلَافُ.

קַדְמוֹנוּת, קַדְמוֹנִיּוּת נ' قِدَمٌ. عَتَاقَةٌ. أَزَلِيَّةٌ.

קַדְמוֹנִי ת' (־נִיִּים) ١. قَدِيمٌ. عَتِيقٌ. سَالِفٌ. ٢. شَرْقِيٌّ. مَشْرِقِيٌّ. אָדָם הַקַּדְמוֹנִי كِنَايَةٌ عَنْ آدَمَ. أَبُو البَشَرِ. הַיָּם הַקַּדְמוֹנִי كِنَايَةٌ عَنِ البَحْرِ المَيِّتِ. מְשַׁל הַקַּדְמוֹנִי المَثَلُ القَدِيمُ. المَثَلُ المُتَوَارَثُ مُنْذُ القِدَمِ.

קַדְמוֹנִיּוֹת נ' ١. التَّارِيخُ القَدِيمُ. أَحْدَاثُ العُصُورِ القَدِيمَةِ. ٢. عَتَاقَةٌ. قِدَمٌ.

קִדְמִי ת' (־מִיִּים) أَمَامِيٌّ. قُبُلٌ. قَبْلِيٌّ. فِي الوَاجِهَةِ. רַגְלַיִם קִדְמִיּוֹת أَطْرَافٌ أَمَامِيَّةٌ.

קַדְמִי ת' (־מִיִּים) قَبْلِيٌّ. تَمْهِيدِيٌّ. إِبْتِدَائِيٌّ. مُسْبَقٌ.

קַדְמִיּוּם G ז' في الكيمياء: كَادْمِيُوم (معدن خفيف).

קַדְמָן ז' (־נִים) ١. في التنس: لَاعِبٌ أَمَامِيٌّ. ٢. تَقَدُّمِيٌّ.

קִדֹּמֶת, קידומת נ' (־דּוֹמוֹת) ١. في القواعد: بَادِئَةٌ (prefix). ٢. في التلفونات: رَقْمُ المِنْطَقَةِ (الكود).

קָדֶנְצָה L נ' (־צוֹת) في الموسيقى: كَادِنْزَا. الجُزْءُ الأَخِيرُ مِنْ مَقْطُوعَةٍ مُوسِيقِيَّةٍ.

קָדֶנְצְיָה L נ' (־יוֹת) فَتْرَةُ وِلَايَةٍ (لرئيس دولة مثلاً). أَمَدٌ. دَوْرَةٌ (term).

קָדְקֹד, קָדְקוֹד, קודקוד ז' (־דִים) ١. هَامَةٌ ج هَامَاتٌ. جُمْجُمَةٌ ج جَمَاجِمُ. قِمَّةُ الرَّأْسِ. ٢. في المثلثات: رَأْسُ المُثَلَّثِ. נְקֻדַּת קָדְקֹד سَمْتُ الرَّأْسِ ע' זָוִית. מִכַּף רֶגֶל וְעַד קָדְקֹד مِنْ قِمَّةِ الرَّأْسِ حَتَّى أَخْمَصِ القَدَمِ. אֵין לוֹ מֹחַ בְּקָדְקֳדוֹ مجازًا: لَا يَحْمِلُ رَأْسًا بَيْنَ كَتِفَيْهِ. عَدِيمُ التَّفْكِيرِ.

קָדְקֳדִי ת' (־דִיִּים) في المثلثات: رَأْسِيٌّ. فِي القِمَّةِ. זָוִיּוֹת קָדְקֳדִיּוֹת في الهندسة: زَاوِيَتَانِ مُتَقَابِلَتَانِ.

(קדר) נִקְדַּר פ' إِكْفَهَرَّ. تَجَهَّمَ. إِدْلَهَمَّ. أَظْلَمَ. הִתְקַדֵּר إِكْفَهَرَّ. إِدْلَهَمَّ. تَلَبَّدَ (بالغيوم). إِحْلَوْلَكَ. הִקְדִּיר ١. صَيَّرَهُ مُكْفَهِرًّا. لَبَّدَ (بالغيوم). ٢. إِحْلَوْلَكَ. إِرْبَدَّ. הִקְדִּירוּ פָּנָיו تَجَهَّمَ وَجْهُهُ. إِرْبَدَّ وَجْهُهُ.

קַדָּר ז' (־רִים) فَخَّارِيٌّ. فَاخُورِيٌّ. خَزَّافٌ. صَانِعُ الفَخَّارِ.

קֵדָר ש"פ ١. في التوراة: قِيدَار (اسم احد ابناء اسماعيل عليه السلام نجل ابراهيم الخليل). أَعْرَابِيٌّ ج أَعْرَابٌ.

קָדֶר F ז' (־רִים) ١. كَادِر ج كَوَادِرُ. مِلَاكٌ. ٢. في الجيش: أَرْكَانُ حَرْبٍ.

קִדְרָא, קידרא Ar. ז' قِدْرٌ ج قُدُورٌ ע' קְדֵרָה, סִיר.

קְדֵרָה נ' (־רוֹת) قِدْرٌ ج قُدُورٌ. إِنَاءُ الطَّبْخِ. מַעֲשֵׂה קְדֵרָה شُغْلُ المَطْبَخِ. طَهْوٌ. طَبْخٌ. בַּקְּדֵרָה שֶׁבִּשֵּׁל בָּהּ נִתְבַּשֵּׁל مجازًا: جُوزِيَ عَلَى إِسَاءَتِهِ بِإِسَاءَةٍ مِثْلِهَا. נֶהֶפְכוּ (הִשְׁחִירוּ) פָּנָיו כְּשׁוּלֵי קְדֵרָה إِسْوَدَّ وَجْهُهُ اسْوِدَادَ القِدْرِ ومجازًا: جَرَّ أَذْيَالَ الخَيْبَةِ وَالفَشَلِ. أُمْتُقِعَ وَجْهُهُ خِزْيًا. הוּא בּוֹחֵשׁ בַּקְּדֵרָה مجازًا: يَتَدَخَّلُ بِمَا لَا يَعْنِيهِ. يَتَدَخَّلُ فِي أُمُورِ الغَيْرِ.

קִדְרוֹן ז' رُبْدَةٌ. ظُلْمَةٌ ومجازًا: كَآبَةٌ. تَكَدُّرٌ.

קַדָּרוּת נ' صُنْعُ الفَخَّارِ (الخَزَفِ). فِخَارَةٌ.

קַדְרוּת נ' رُبْدَةٌ. ظُلْمَةٌ. جَهَامَةٌ ومجازًا: غَمٌّ. كَآبَةٌ. كَدَرٌ.

(קדש) נִקְדַּשׁ פ' ١. قُدِّسَ. تَقَدَّسَ. تَبَارَكَ. ٢. حُرِّمَ. أُوقِفَ عَلَى خِدْمَةِ اللّٰهِ. ٣. وُعِدَ. ٤. נִקְדְּשָׁה دَخَلَتْ فِي حُرْمَةِ الرَّجُلِ. تَزَوَّجَتْ. קִדֵּשׁ ١. قَدَّسَ. أَعْلَنَ عَنْ قَدَاسَتِهِ. ٢. بَارَكَ. طَهَّرَ. ٣. حَافَظَ عَلَى قَدَاسَتِهِ. ٤. وَعَدَ (يَعِدُ). كَرَّسَ. ٥. أَقَامَ القُدَّاسَ. تَلَا دُعَاءَ القُدَّاسِ. קִדֵּשׁ אִשָּׁה خَطَبَ فَتَاةً. عَقَدَ خُطُوبَتَهُ عَلَى فَتَاةٍ فَدَخَلَتْ فِي حُرْمَتِهِ. קִדֵּשׁ אֶת הַשֵּׁם (שֵׁם שָׁמַיִם) قَدَّسَ اسْمَ الجَلَالَةِ. جَاهَدَ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ ومجازًا: ضَحَّى بِكُلِّ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ هَدَفٍ سَامٍ. أُسْتُشْهِدَ. קִדֵּשׁ מִלְחָמָה עַל־ جَاهَدَ. أَعْلَنَ حَرْبَ جِهَادٍ عَلَى. כָּזֶה רְאֵה וְקַדֵּשׁ مجازًا: تَمَثَّلْ بِهٰذَا المِثَالِ وَتَمَسَّكْ بِهِ. سِرْ عَلَى هٰذَا النَّحْوِ. הַמַּטָּרָה מְקַדֶּשֶׁת אֶת הָאֶמְצָעִים ע' מַטָּרָה. קֻדַּשׁ قُدِّسَ. تَقَدَّسَ. أُضْفِيَتْ عَلَيْهِ هَالَةٌ مِنَ القَدَاسَةِ. הִתְקַדֵּשׁ ١. تَقَدَّسَ. صَارَ مُقَدَّسًا. تَبَارَكَ. تَطَهَّرَ مِنْ كُلِّ رِجْسٍ. ٢. جَلَّ ـ إِرْتَفَعَ عَلَى الآخَرِينَ. ٣. إِسْتَعَدَّ. تَهَيَّأَ. ٤. تَحَرَّمَ. صَارَ حَرَامًا. הִתְקַדְּשָׁה (אִשָּׁה) לִפְלוֹנִי عُقِدَتْ مَرَاسِمُ زَوَاجِهَا مِنْ فُلَانٍ. تَأَهَّلَتْ. יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ بِدَايَةُ قُدَّاسِ التَّرَحُّمِ ע' קַדִּישׁ. הִתְקַדֵּשׁ הֶחָג حَلَّ العِيدُ. بَدَأَتْ قَدَاسَةُ العِيدِ. הִקְדִּישׁ ١. قَدَّسَ. أَوْقَفَ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ. ٢. كَرَّسَ لِـ وَهَبَ (يَهَبُ). أَهْدَى. ٣. أَجَلَّ. عَظَّمَ. הִקְדִּישׁ תְּשׂוּמֶת לֵב לְ־ أَوْلَى اهْتِمَامَهُ لِـ הֻקְדַּשׁ كُرِّسَ. تَكَرَّسَ. أُوقِفَ عَلَى. وُهِبَ. أُهْدِيَ.

קֹדֶשׁ, קודש ז' (קֳדָשִׁים) ١. قُدْسٌ ج أَقْدَاسٌ. قَدَاسَةٌ. طَهَارَةٌ. ٢. مُقَدَّسٌ. طَاهِرٌ. مُبَارَكٌ. ٣. كِنَايَةٌ عَنْ قُبَّةِ الشَّهَادَةِ ע' אֹהֶל, אֹהֶל מוֹעֵד. קֹדֶשׁ לְ־ وَقْفٌ عَلَى. مَوْقُوفٌ عَلَى. مُكَرَّسٌ لِـ مَوْهُوبٌ لِـ. קֹדֶשׁ קָדָשִׁים قُدْسُ الأَقْدَاسِ. مُقَدَّسٌ جِدًّا ومجازًا: أَعَزُّ وَأَغْلَى شَيْءٍ. קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים ١. قُدْسُ الأَقْدَاسِ (في هيكل سليمان) ע' דְּבִיר. אַדְמַת הַקֹּדֶשׁ التُّرَابُ المُقَدَّسُ. الأَرْضُ المُقَدَّسَةُ. אֲרוֹן הַקֹּדֶשׁ ١. التَّابُوتُ المُقَدَّسُ الَّذِي حُفِظَتْ فِيهِ لَوْحَتَا العَهْدِ. ٢. خِزَانَةُ (دُولَابُ) أَسْفَارِ التَّوْرَاةِ فِي الكَنِيسِ. אֶרֶץ הַקֹּדֶשׁ الأَرْضُ المُقَدَّسَةُ. الدِّيَارُ المُقَدَّسَةُ. הַדְרַת קֹדֶשׁ مَهَابَةُ (رَهْبَةُ) القَدَاسَةِ. חֶרְדַּת קֹדֶשׁ رَهْبَةُ القَدَاسَةِ. رَهْبَةُ إِجْلَالٍ

وَتَعْظِيم. יוֹם קֹדֶשׁ يَوْمٌ مُقَدَّسٌ. يَوْمُ عِيدٍ. כְּלֵי קֹדֶשׁ ١. آنِيَةُ الطُّقُوسِ الدِّينِيَّةِ. ٢. كِنَايَةٌ عَنْ سَدَنَةِ بُيُوتِ اللهِ. כִּתְבֵי הַקֹּדֶשׁ ١. الكِتَابُ المُقَدَّسُ. ٢. الكُتُبُ المُقَدَّسَةُ. לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ اللُّغَةُ المُقَدَّسَةُ. كِنَايَةٌ عَنِ اللُّغَةِ العِبْرِيَّةِ وَلُغَةِ الكِتَابِ المُقَدَّسِ. מִלְחֶמֶת קֹדֶשׁ حَرْبٌ جِهَادٍ فِي سَبِيلِ اللهِ. עִיר הַקֹּדֶשׁ القُدْسُ. بَيْتُ المَقْدِسِ. أُورُشَلِيم. רוּחַ הַקֹּדֶשׁ رُوحُ القُدُسِ. نُورَانِيَّةُ اللهِ تَعَالَى. العِنَايَةُ الإِلَهِيَّةُ. כְּדַרְכּוֹ בַּקֹּדֶשׁ مجازًا: عَلَى طَرِيقَتِهِ المُعْتَادَةِ. كَمَا اعْتَادَ دَائِمًا.

קֻדְשָׁא, קודשא Ar. ז' قُدْسٌ ע' קֹדֶשׁ. קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא المُقَدَّسُ تَبَارَكَ! (اللهُ) جَلَّ جَلَالُهُ.

קְדֻשָּׁה, קדושה נ' (־שּׁוֹת) ١. قَدَاسَةٌ. قُدْسِيَّةٌ. حُرْمَةٌ. ٢. كِنَايَةٌ عَنِ الدُّعَاءِ الثَّالِثِ فِي الصَّلَاةِ الصَّامِتَةِ (שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה) ע' שְׁמוֹנֶה, שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה. קְדֻשַּׁת הַשַּׁבָּת قُدْسِيَّةُ (قَدَاسَةُ) السَّبْتِ. הוֹד קְדֻשָּׁתוֹ قَدَاسَةُ (البابا مثلاً). غِبْطَةُ (البطريرك مثلاً). תַּשְׁמִישֵׁי קְדֻשָּׁה أَدَوَاتُ العِبَادَةِ. أَدَوَاتُ الطُّقُوسِ الدِّينِيَّةِ.

קָהָה פ' ١. كَلَّ ــ. تَفَلَّلَ (السكين). ٢. خُضِدَتْ شَوْكَتُهُ. فُلَّ مِنْ شَبَاهُ. קָהֲתָה נַפְשׁוֹ مجازًا: خَارَتْ قُوَاهُ. كَلَّتْ قُوَاهُ. נִקְהָה إِنْخَضَدَ. كَلَّ. إِنْفَلَّ. كَهَمَ ــ. נִתְקַהָה ١. إِنْخَضَدَ. إِنْفَلَّ. كَلَّ. إِنْثَلَمَ. ٢. خُضِدَتْ شَوْكَتُهُ. قُلِّمَتْ أَظَافِرُهُ. ٣. جَفَا ــ. ثَقُلَ عَلَى. הִקְהָה ١. فَلَّ ــ. فَلَّلَ. ثَلَمَ ــ. خَضَدَ ــ. ٢. أَضْرَسَ. أَكَلَّ الأَسْنَانَ. خَدَّرَ. ٣. مجازًا: طَمَسَ ــ. הִקְהָה אֶת שִׁנָּיו أَضْرَسَ أَسْنَانَهُ. أَكَلَّ أَسْنَانَهُ. ومجازًا: أَفْحَمَهُ الجَوَابَ.

קֵהֶה ת' (־הִים) ١. كَلٌّ. كَلِيلٌ. فَلٌّ. أَفَلُّ. مَثْلُومٌ. غَيْرُ حَادٍّ. ٢. مَضْرُوسٌ (سِنٌّ). ٣. بَارِدٌ. غَيْرُ حَادٍّ. فَاتِرٌ. זָוִית קֵהָה في الهندسة: زَاوِيَةٌ مُنْفَرِجَةٌ. מְשֻׁלָּשׁ קְהֵה זָוִית في الهندسة: مُثَلَّثٌ مُنْفَرِجُ الزَّاوِيَةِ.

קְהָוָה, קהווה A נ' ١. قَهْوَةٌ ע' קָפֶה. ٢. قَهْوَةٌ عَرَبِيَّةٌ.

קָהוּי ת' (קְהוּיִים) ١. فَلٌّ. كَلِيلٌ. مَثْلُومٌ. ٢. بَارِدٌ. فَاتِرٌ. ٣. جَافٌ(ي). جَاسٍ(ي). كَرِيهٌ. ٤. مُزٌّ. حَامِضٌ. ٥. مُنْطَفِئٌ. لَا بَرِيقَ لَهُ.

קֵהוּת נ' ١. كَلَالَةٌ. فَلَلٌ. ثَلْمٌ. ٢. فُتُورٌ. بَلَادَةٌ. غَبَاءٌ. ٣. ضَرَسُ الأَسْنَانِ.

קהילה ע' קְהִלָּה.

קָהִיר ש"פ القَاهِرَةُ. مِصْرُ (على لسان المصريين).

(קהל) נִקְהַל פ' ١. تَجَمَّعَ. تَجَمْهَرَ. إِحْتَشَدَ. إِلْتَمَّ. تَقَاطَرَ. ٢. تَأَلَّبَ عَلَى. تَنَادَى. הִתְקַהֵל تَجَمَّعَ. تَجَمْهَرَ. إِحْتَشَدَ. تَأَلَّبَ. تَنَادَى. הִקְהִיל حَشَدَ ــ. حَشَرَ ــ. نَادَى. إِسْتَنْفَرَ. جَمَعَ.

קָהָל ז' (קְהָלִים) ١. جُمْهُورٌ ج جَمَاهِيرُ. جَمْعٌ ج جُمُوعٌ. حَشْدٌ ج حُشُودٌ. حَفْلٌ. مَلَأٌ. ٢. مَعْشَرٌ ج مَعَاشِرُ. ٣. طَائِفَةٌ ج طَوَائِفُ. جَمَاعَةٌ مُنَظَّمَةٌ. ٤. جُمْهُورُ المُصَلِّينَ (في كنيس). בְּקָהָל عَلَى المَلَإِ. عَلَى رُؤُوسِ الأَشْهَادِ. عَلَنًا. קָהָל נִכְבָּד! أَيُّهَا الحَفْلُ الكَرِيمُ! קָהָל רַב جُمْهُورٌ غَفِيرٌ. جَمٌّ غَفِيرٌ. הַקָּהָל הָרָחָב الجَمَاهِيرُ العَرِيضَةُ. عُمُومُ النَّاسِ. سَوَادُ النَّاسِ. קְהַל חֲסִידִים جُمْهُورُ الأَتْبَاعِ. مُشَايِعُونَ. مُرِيدُونَ. קְהַל הַצּוֹפִים جُمْهُورُ المُتَفَرِّجِينَ. المُشَاهِدُونَ. النَّظَّارَةُ. דַּעַת הַקָּהָל الرَّأْيُ العَامُّ. סֶקֶר דַּעַת הַקָּהָל إِسْتِطْلَاعُ (إِسْتِفْتَاءُ) الرَّأْيِ العَامِّ. רֹאשׁ הַקָּהָל رَئِيسُ الطَّائِفَةِ. בְּתוֹךְ קָהָל וְעֵדָה عَلَى مَسْمَعِ النَّاسِ وَبَصَرِهِمْ. عَلَى رُؤُوسِ الأَشْهَادِ.

קְהִלָּה, קהילה נ' (־לּוֹת) ١. طَائِفَةٌ ج طَوَائِفُ. جُمْهُورٌ مُنَظَّمٌ. جَالِيَةٌ ج جَالِيَاتٌ. مِلَّةٌ ج مِلَلٌ. ٢. جَمْعٌ ج جُمُوعٌ. ٣. كُتْلَةٌ ج كُتَلٌ. הַקְּהִלָּה הַבֵּינְלְאֻמִּית المُجْتَمَعُ الدَّوْلِيُّ.

קְהִלִיָּה, קהילייה נ' (־יּוֹת) جُمْهُورِيَّةٌ ج جُمْهُورِيَّاتٌ ע' רֶפּוּבְּלִיקָה.

קֹהֶלֶת ש"פ ١. كُنْيَةُ سُلَيْمَانَ بْنِ دَاوُدَ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ الَّذِي كَتَبَ سِفْرَ الجَامِعَةِ المَلِيءَ بِالحِكَمِ. ٢. سِفْرُ الجَامِعَةِ.

קְהִלָּתִי, קהילתי ת' (־תִּיִּים) طَائِفِيٌّ. خَاصٌّ بِالطَّائِفَةِ. مِلِّيٌّ. מֶרְכָּז קְהִלָּתִי مَرْكَزٌ اجْتِمَاعِيٌّ (في حي مثلاً). مَرْكَزٌ جَمَاهِيرِيٌّ (خاص بالمجتمع المحلي).

קַו ז' (קַוִּים) ١. خَطٌّ ج خُطُوطٌ. ٢. سَطْرٌ ج سُطُورٌ. شَرْطَةٌ. ٣. خَطٌّ حُدُودِيٌّ. حَدٌّ ج حُدُودٌ. تَخْمٌ ج تُخُومٌ. ٤. مَسَارٌ ج مَسَارَاتٌ. ٥. سِلْكٌ ج أَسْلَاكٌ. كَبْلٌ ج أَكْبَالٌ. ٦. نَهْجٌ. وُجْهَةٌ. קַו אָדֹם خَطٌّ أَحْمَرُ. خَطُّ الخَطَرِ. קַו אֲוִיר خَطٌّ جَوِّيٌّ ج خُطُوطٌ جَوِّيَّةٌ. קַו אֲנָכִי خَطٌّ شَاقُولِيٌّ. خَطٌّ عَامُودِيٌّ. קַו אֹרֶךְ في الجغرافيا: خَطُّ الطُّولِ. خَطٌّ طُولِيٌّ. קַו הָאֵשׁ خَطُّ النَّارِ. خَطُّ الرِّمَايَةِ (الرَّمْيِ). קַו גֹּבַהּ خَطُّ الارْتِفَاعِ. كُونْتُور (contour). קַו הַגָּנָה خَطُّ الدِّفَاعِ. קַו הַתְחָלָה خَطُّ الابْتِدَاءِ. نُقْطَةُ الانْطِلَاقِ. קַו הִתְנַגְּדוּת خَطُّ المُقَاوَمَةِ. קַו הַחוֹף خَطُّ الْتِقَاءِ البَحْرِ بِاليَابِسَةِ. קַו חֲזִית خَطُّ الجَبْهَةِ. خَطٌّ أَمَامِيٌّ. קַו טֶלֶפוֹן خَطٌّ تِلِفُونِيٌّ (هَاتِفِيٌّ). קַו יִצּוּר خَطُّ إِنْتَاجٍ فِي الصِّنَاعَةِ. הַקַּו הַיָּרֹק الخَطُّ الأَخْضَرُ. حُدُودُ دَوْلَةِ إِسْرَائِيلَ قَبْلَ عَامِ ١٩٦٧. קַו יָשִׁיר خَطٌّ مُبَاشِرٌ. קַו יָשָׁר خَطٌّ مُسْتَقِيمٌ. קַו כֹּחַ חַשְׁמַלִּי خَطُّ القُوَّةِ الكَهْرَبَائِيَّةِ. קַו לַחַץ خَطُّ الضَّغْطِ. إِيسُوبَار (isobar) ע' אִיזוֹבָּר. קַו מַגָּע خَطُّ التَّمَاسِّ. קַו מוֹצָא خَطُّ المُرَاجَعَةِ (reference line). קַו מְחַבֵּר شَرْطَةٌ ج شُرَطٌ. وَصْلَةٌ. خَطٌّ يَصِلُ بَيْنَ كَلِمَتَيْنِ. קַו מַנְחֶה (מַדְרִיךְ) خَطٌّ مُوَجِّهٌ. تَوْجِيهٌ ج تَوْجِيهَاتٌ. קַו מַפְרִיד شَرْطَةٌ ج شُرَطٌ. קַו הַמַּשְׁוֶה في الجغرافيا: خَطُّ الاسْتِوَاءِ. קַו מַשִּׁיק في الهندسة: مُمَاسٌّ ج مُمَاسَّاتٌ. קַו נָטוּי خَطٌّ مَائِلٌ (oblique). קַו נְסִיגָה خَطُّ الرَّجْعَةِ. קַו פְּעֻלָּה خَطُّ العَمَلِ. خُطَّةٌ ج خُطَطٌ. קַו פָּרָשַׁת הַמַּיִם خَطُّ تَقْسِيمِ المِيَاهِ (watershed). קַו הַצָּהֳרַיִם خَطُّ الظُّهْرِ. خَطُّ الزَّوَالِ (الهَاجِرَةِ). خَطُّ نِصْفِ النَّهَارِ. קַו הַצִּיר في الهندسة: إِحْدَاثِيٌّ ج إِحْدَاثِيَّاتٌ. קַו רֹחַב في الجغرافيا: خَطُّ العَرْضِ. קַו רָקִיעַ خَطُّ الأُفُقِ.

קַו שָׁבוּר خَطٌّ مُتَقَطِّعٌ (مُنْكَسِرٌ). קַו תַּחְבּוּרָה خَطُّ مُوَاصَلَاتٍ ج خُطُوطٌ. קַו הַתֶּפֶר خَطُّ التَّمَاسِ. קַו לְקַו خَطْوَةً خَطْوَةً. شَيْئًا فَشَيْئًا. مَرْحَلَةً بَعْدَ أُخْرَى. בְּקַו הַבְּרִיאוּת بِصِحَّةٍ جَيِّدَةٍ. مُعَافَى. אֵינוֹ בְּקַו הַבְּרִיאוּת مُنْحَرِفُ الْمِزَاجِ. مُتَوَعِّكٌ. קַוִּים לִדְמוּתוֹ مَلَامِحُ عَنْ حَيَاتِهِ. קַוִּים מַקְבִּילִים خُطُوطٌ مُتَوَازِيَةٌ. בְּקַוִּים כְּלָלִיִּים بِخُطُوطٍ عَامَّةٍ (عَرِيضَةٍ). קַוֵּי יְסוֹד خُطُوطٌ أَسَاسِيَّةٌ. خُطُوطٌ عَرِيضَةٌ. הַקַּו תָּפוּס في التلفونات: الْخَطُّ مَشْغُولٌ. מָתַח קַו ١. مَدَّ ـ خَطًّا. ٢. أَكَّدَ. ٣. مجازًا: وَضَعَ حَدًّا (نِهَايَةً) لِـ. שָׂם לוֹ לְקַו إِنْتَهَجَ خَطًّا. سَارَ عَلَى خُطَّةٍ مُعَيَّنَةٍ. إِتَّخَذَ لَهُ مِنْهَاجًا.

קוֹאוֹפ, קוֹאוֹפֶּרָטִיב L ז׳ (־בִים) جَمْعِيَّةٌ تَعَاوُنِيَّةٌ ע׳ אֲגֻדָּה, אֲגֻדָּה שִׁתּוּפִית.

קוֹאוֹפֶּרָטִיבִי ת׳ (־יִּים) تَعَاوُنِيٌّ. مُشْتَرَكٌ.

קוֹאוֹפֶּרַצְיָה L נ׳ (־יוֹת) ١. جَمْعِيَّةٌ تَعَاوُنِيَّةٌ. ٢. تَعَاوُنٌ. إِشْتِرَاكٌ.

קוֹאוֹרְדִּינָטָה L נ׳ (־טוֹת) في الرياضيات: إِحْدَاثِيٌّ ج إِحْدَاثِيَّاتٌ. خَطُّ الشَّبَكَةِ. خَطُّ "س" أَوْ خَطُّ "ص".

קוֹאוֹרְדִּינַצְיָה נ׳ تَنْسِيقٌ. تَنَاسُقٌ. مُلَاءَمَةٌ. مُؤَالَفَةٌ.

קוֹאָלָה .En ז׳ (־לוֹת) كُوَالَا (حيوان ثديي من ذوات الجراب يتواجد في استراليا).

קוֹאָלִיצְיָה L נ׳ (־יוֹת) ١. اِئْتِلَافٌ. ٢. تَحَالُفٌ. إِتِّحَادٌ.

קוֹאָלִיצְיוֹנִי ת׳ (־יִּים) اِئْتِلَافِيٌّ. إِتِّحَادِيٌّ. تَحَالُفِيٌّ.

קוֹאֶפִיצְיֶנְט L ז׳ (־טִים) في الرياضيات: مُعَامِلٌ ע׳ מְקַדֵּם.

קוּבּ G ז׳ (־בִּים) ١. نَرْدٌ. زَهْرُ الطَّاوِلَةِ ע׳ קוּבִּיָּה. ٢. مِتْرٌ مُكَعَّبٌ (من الماء).

קובה ע׳ קֻבָּה. **קובוץ** ע׳ קִבּוּץ.

קובי ע׳ קֻבִּי.

קוּבְיָא, קֻבְיָא נ׳ (־יוֹת) ١. كَعْبٌ ج كِعَابٌ وَكُعُوبٌ (تستعمل في لعب الميسر). ٢. نَرْدٌ. زَهْرُ الطَّاوِلَةِ.

קוביזם ע׳ קֻבִּיזְם. **קובייה** ע׳ קֻבִּיָּה.

קוֹבַּלְט .Gr ז׳ كُوبَلْت (معدن صلد جدًا).

קובלנה ע׳ קֻבְלָנָה.

קוֹבְלָנִי ת׳ (־יִּים) تَظَلُّمِيٌّ. تَذَمُّرِيٌّ.

קוּבָּנֶה ז׳ كُوبَانَةٌ. الْخُبْزُ الأَبْيَضُ الَّذِي يُعِدُّهُ يَهُودُ الْيَمَنِ لِلسَّبْتِ.

קוֹבַע ז׳ (־עִים) خُوذَةٌ ج خُوَذٌ. قُبَّعَةٌ (من المعدن) ج قُبَّعَاتٌ.

קובעת ע׳ קֻבַּעַת. **קובץ** ע׳ קֹבֶץ.

קוֹבְּרָה נ׳ (־רוֹת) كُوبْرَا. صِلٌّ ע׳ פֶּתֶן.

קוֹגְנִיצְיָה L נ׳ (־יוֹת) مَعْرِفَةٌ. إِدْرَاكٌ (مجموعة المعارف التي يكسبها الانسان).

קוֹגְנִיטִיבִי ת׳ (־יִּים) مَعْرِفِيٌّ. إِدْرَاكِيٌّ.

קוֹד .Ar ז׳ (־דִים) ١. كُود. شِفْرَةٌ ע׳ צֹפֶן. ٢. إِنَاءٌ لِلشُّرْبِ. קוֹד גֵּנֶטִי ע׳ צֹפֶן גֵּנֶטִי. קוֹד מוּסָרִי نَهْجٌ مُتَعَارَفٌ عَلَيْهِ فِي الْمُجْتَمَعِ.

(קוד) קוֹדֵד פ׳ ١. كَوَّدَ. بَثَّ (أَرْسَلَ) بِالشِّفْرَةِ. ٢. تَرْجَمَ بَيَانَاتٍ لِلْحَاسُوبِ. ٣. أَشَّرَ. وَضَعَ الْكُود لِمَنْتُوجٍ لِبَيَانِ سِعْرِهِ. ٤. نَقَلَ بَيَانَاتٍ مِنَ الْكَلِمَاتِ إِلَى الأَرْقَامِ لِأَغْرَاضِ الإِحْصَائِيَّاتِ.

קוֹדַאי .En ז׳ (־דָאִים) في الحواسيب: مُكَوِّدٌ. جِهَازُ كِتَابَةِ الشِّفْرَةِ.

קוֹדָאִין G ז׳ كُودِئِين (مستحضر مخدّر).

קוֹדֵחַ ת׳ (־דְחִים) مَحْمُومٌ. مُصَابٌ بِالْحُمَّى.

קוֹדִיפִיקַצְיָה L נ׳ جَمْعُ الْقَوَانِينِ وَتَنْظِيمُهَا.

קוֹדֵם ת׳ (־דְמִים) ١. سَابِقٌ. سَالِفٌ. مُنْصَرِمٌ. ٢. قَدِيمٌ. مَاضٍ(ي). ٣. قَبْلَ. כָּל הַקּוֹדֵם זוֹכֶה بَاكِرْ تَسْعَدْ. الْبَرَكَةُ فِي الْبُكُورِ. מִקּוֹדֵם سَابِقًا. مِنْ قَبْلُ. תְּנַאי קוֹדֵם شَرْطٌ مُسْبَقٌ. شَرْطٌ أَسَاسِيٌّ. رَهْنٌ بِـ.

קודם ע׳ קֹדֶם. **קודקוד** ע׳ קָדְקוֹד.

קוֹדֶקְס, קוֹדֶכְּס L ז׳ (־סִים) ١. مَجْمُوعَةُ الْقَوَانِينِ (في الدولة). كِتَابُ الْقَوَانِينِ. ٢. مَخْطُوطَةٌ أَثَرِيَّةٌ نَفِيسَةٌ.

קוֹדֵר ת׳ (־דְרִים) ١. مُكْفَهِرٌّ. مُتَجَهِّمٌ. عَابِسٌ. كَالِحٌ. ٢. مجازًا: سَوْدَاوِيٌّ. حَزِينٌ.

קְוַדְרַנְט, קוודרנט L ז׳ (־טִים) ١. في الهندسة: رُبْعُ الدَّائِرَةِ. ٢. في الفلك: الرُّبْعِيَّةُ (اداة قديمة كانت تستخدم في الملاحة لقياس الارتفاع).

קוֹדְרָנִי ת׳ (־יִּים) مُتَّسِمٌ بِالْجَهَامَةِ. مَحْزُونٌ. مُكْتَئِبٌ. عَابِسٌ.

קודש ע׳ קֹדֶשׁ. **קודשא** ע׳ קֻדְשָׁא.

קִוָּה, קיווה פ׳ أَمَلَ ـ رَجَا ـ تَرَجَّى. تَطَلَّعَ إِلَى. إِنْتَظَرَ. تَوَقَّعَ. تَمَنَّى. נִקְוָה جُمِعَ. تَجَمَّعَ (الماء مثلاً). تَرَاكَمَ.

קוֹהֶזְיָה L נ׳ إِلْتِصَاقٌ. إِلْتِحَامٌ. تَرَابُطٌ (cohesion) ע׳ תְּאַחִיזָה.

קוֹהֶרֶנְטִי ת׳ (־יִּים) مُتَتَابِعٌ. مُتَمَاسِكٌ. مَعْقُولٌ. مَنْطِقِيٌّ.

קְווֹ L מ״ש إِلَى أَيْنَ؟ קְווֹ וָאדִיס إِلَى أَيْنَ أَنْتَ ذَاهِبٌ؟

קְווֹטָה L נ׳ (־טוֹת) كُوتَا. حِصَّةٌ ע׳ מִכְסָה.

קִוּוּי, קיווי ז׳ ١. أَمَلٌ. تَوَقُّعٌ. ٢. جَمْعٌ. إِسْتِجْمَاعٌ.

קווי ע׳ קַוִּי. **קוויאר** ע׳ קַוְיָאר.

קווזלינג ע׳ קְוִיזְלִינְג. **קוויט** ע׳ קְוִיט.

קווינטה ע׳ קְוִינְטָה. **קווינטט** ע׳ קְוִינְטֶט.

קווייקר ע׳ קְוֵיקֶר. **קווליפיקציה** ע׳ קְוָלִיפִיקַצְיָה.

קוון ע' קַוָּן.

קוונט ע' קְוַנְט.

קווצה ע' קְוֻצָּה.

קווקר ע' קְוַקֶר.

קְוֹרוּם L ז' (־מִים) نِصَابٌ قَانُونِيٌّ.

קוורטה ע' קְוַרְטָה.

קוורטו ע' קְוַרְטוֹ.

קוורטט ע' קְוַרְטֶט.

קוורץ ע' קְוַרְץ.

קוֹזָצ'וֹק R ז' كُوزَاجُوك. رَقْصَةٌ أُوكْرَانِيَّةٌ رُوسِيَّةٌ.

קוֹזָק ז' (־קִים) قَوْقَازِيٌّ ج قَوْقَاز. قَفْقَاسِيٌّ (من ابناء القبائل في وادي الدون والدينيير في جنوب روسيا). קוֹזָק הַגַּזְלָן قَوْقَازِيٌّ وَسَلَبَ. حَرَامِي وَسُرِقَ ومجازًا: ضَرَبَنِي وَبَكَى سَبَقَنِي وَاشْتَكَى.

(קטט) הִתְקוֹטֵט פ' شَاجَرَ. تَشَاجَرَ. قَارَعَ. تَخَاصَمَ.

קו"ט ר"ת קִילוֹ־וָאט كِيلُوواط.

קוטב ע' קֹטֶב.

קוֹטֶג' .En ז' (־גִ'ים) ١. بَيْتٌ صَغِيرٌ مِنْ طَابِقَيْنِ لِسُكْنَى عَائِلَةٍ وَاحِدَةٍ. ٢. لَبَنُ الزِّيرِ. جُبْنٌ قَرِيشٌ. كُوتَاج.

קוֹטֵל ת' (־טְלִים) قَاتِلٌ. קוֹטֵל חֲרָקִים مُبِيدُ الحَشَرَاتِ.

קוטן ע' קֹטֶן.

קוֹטַנְגֶּנְס ז' (־סִים) في المثلثات: ظِلُّ الزَّاوِيَةِ. ظِلُّ تَمَامِ الزَّاوِيَةِ.

קוטר ע' קֹטֶר.

קוֹטֵר Y ז' (־רִים) شَكَّاءٌ. كَثِيرُ التَّذَمُّرِ وَالتَّشَكِّي.

קַוִּי, קווי ת' (־יִּים) خَطِّيٌّ. بِشَكْلِ خَطٍّ.

קַוְיָאר, קוויאר P ז' خِبْيَارِيٌّ (اكلة فاخرة من بيض السمك). بَطَارِخُ. بَيْضُ السَّمَكِ.

קְוִיזְלִינְג, קוויזלינג ש"פ ١. كَوِيسلِينْغ (ضابط نرويجي باع وطنه ابان الحكم النازي في بلاده وألف حكومة صورية برئاسته). ٢. كِنَايَةٌ عَنِ الخَائِنِ. عَمِيلُ العَدُوِّ.

קְוִיט, קוויט Y ז' إِبْرَاءُ ذِمَّةٍ. تَعَادُلُ الحِسَابِ (quit).

קְוִינְטָה, קווינטה L נ' (־טוֹת) ١. في الموسيقى: كْوِينْتَا. المَرْحَلَةُ الخَامِسَةُ فِي السُّلَّمِ المُوسِيقِيِّ. ٢. الفَاصِلُ الزَّمَنِيُّ بَيْنَ نَغْمَتَيْنِ فِيهِ.

קְוִינְטֶט, קווינטט .It ז' (־טִים) في الموسيقى: خُمَاسِيَّةٌ. مَقْطُوعَةٌ مُعَدَّةٌ لِخَمْسِ آلَاتٍ مُوسِيقِيَّةٍ أَوْ لِخَمْسَةِ أَصْوَاتٍ.

קְוֵיקֶר, קווייקר .En ז' (־רִים) كْوِيكَر (احد ابناء جمعية الاصدقاء البروتستانت التي تاسست في انكلترا في القرن ١٧ والتي نادت بالنزاهة وحب الانسان، quaker).

קוֹל ז' (־לוֹת) ١. صَوْتٌ ج أَصْوَاتٌ. ٢. نَبْرَةٌ ج نَبَرَاتٌ. جَرْسٌ. نَغْمَةٌ ج نَغَمَاتٌ. ٣. هَاجِسٌ ج هَوَاجِسُ. ٤. صَوْتٌ انْتِخَابِيٌّ. קוֹל אֶחָד إِجْمَاعٌ. إِتِّفَاقُ الآرَاءِ. קוֹל גָּבוֹהַ ١. صَوْتٌ عَالٍ. ٢. في الموسيقى: سُوبْرَانُو. קוֹל דְּמָמָה דַּקָּה صَوْتٌ هَامِسٌ. صَوْتٌ خَافِتٌ. קוֹל דַּק صَوْتٌ دَقِيقٌ. صَوْتٌ رَقِيقٌ. קוֹל יִשְׂרָאֵל صَوْتُ إِسْرَائِيلَ. مَصْلَحَةٌ إِذَاعِيَّةٌ لِلرَّادْيُو بِاللُّغَةِ العِبْرِيَّةِ وَبِاللُّغَةِ العَرَبِيَّةِ وَكِلْتَاهُمَا مُتَّصِلَتَانِ إِدَارِيًّا بِهَيْئَةِ الإِذَاعَةِ وَالتِّلِفِزْيُونِ. קוֹל מַר بُكَاءٌ مُرٌّ. نَشِيجٌ. קוֹל נָמוּךְ ١. صَوْتٌ خَافِتٌ. هَمْسٌ. ٢. في الموسيقى: صَوْتٌ خَافِتٌ. קוֹל עָבֶה صَوْتٌ أَجَشُّ. صَوْتٌ رِجَالِيٌّ. קוֹל עָרֵב صَوْتٌ عَذْبٌ. קוֹל קוֹרֵא نِدَاءٌ ج نِدَاءَاتٌ. دُعَاءٌ. مُنَاشَدَةٌ. קוֹל רִאשׁוֹן في الموسيقى: سُوبْرَانُو. קוֹל שֵׁנִי في الموسيقى: صَوْتٌ مُرَافِقٌ لِلسُّوبْرَانُو. קוֹלוֹת וּבְרָקִים هَزِيمُ الرَّعْدِ ومجازًا: جَلَبَةٌ. ضَجِيجٌ. קוֹלוֹת צָפִים أَصْوَاتٌ عَائِمَةٌ (اصحاب حق الاقتراع الذين لم يقرروا بعد لمن يصوتون). קוֹלֵי קוֹלוֹת ضَوْضَاءُ. ضَجَّةٌ. أَصْوَاتٌ تُصِمُّ الآذَانَ. בַּת קוֹל ١. صَدًى ج أَصْدَاءٌ. رَجْعُ الصَّدَى. ٢. هَاتِفٌ سَمَاوِيٌّ. إِلْهَامٌ. גַּלֵּי קוֹל مَوْجَاتٌ صَوْتِيَّةٌ. מֵיתְרֵי (נִימֵי) הַקּוֹל الأَوْتَارُ الصَّوْتِيَّةُ (في الحنجرة). תּוֹרַת הַקּוֹל عِلْمُ السَّمْعِيَّاتِ. الصَّوْتِيَّاتُ ע' אָקוּסְטִיקָה. הֵרִים קוֹל ١. رَفَعَ صَوْتَهُ عَالِيًا. ٢. صَاحَ صَيْحَةً مُجَلْجِلَةً. لَمْ يَتَسَتَّرْ عَلَى. יָצָא קוֹל رَاجَتْ شَائِعَةٌ. שָׁמַע בְּקוֹל (לְקוֹל) פְּלוֹנִי لَبَّى نَصِيحَةَ فُلَانٍ. أَخَذَ بِنَصِيحَتِهِ. קוֹל הָמוֹן כְּקוֹל שַׁדַּי صَوْتُ الجَمَاهِيرِ كَصَوْتِ الإِلٰهِ. يَجِبُ الاسْتِجَابَةُ لِرَغْبَةِ الجَمَاهِيرِ. קוֹל עָלֶה נִדָּף صَوْتُ حَفِيفِ الوَرَقِ ومجازًا: هَمْسَةٌ. وَشْوَشَةٌ. הַקּוֹל קוֹל יַעֲקֹב וְהַיָּדַיִם יְדֵי עֵשָׂו الصَّوْتُ صَوْتُ يَعْقُوبَ وَلٰكِنَّ اليَدَيْنِ يَدَا عِيسُو (مثل شعبي يهودي ساخر ماخوذ من سفر التكوين ٢٧، ٢٢). لِسَانُهُمْ حِصَانُهُمْ ومجازًا: صَلَفٌ تَحْتَ الرَّاعِدَةِ. קוֹל קוֹרֵא בַּמִּדְבָּר لَا حَيَاةَ لِمَنْ تُنَادِي. لَقَدْ أَسْمَعْتَ لَوْ نَادَيْتَ حَيًّا. صَرْخَةٌ فِي وَادٍ.

קוּל .En תו"ז (־לִים) ١. رَابِطُ الجَأْشِ. هَادِئٌ. ٢. عَلَى آخِرِ طِرَازٍ ע' אָפְנָתִי.

קוֹלָב ז' (־בִים) كُلَّابٌ. مِشْجَبٌ ج مَشَاجِبُ. شَمَّاعَةٌ. عَلَّاقَةٌ.

קוֹלֶג' .En ז' (־גִ'ים) ١. كُلِّيَّةٌ. مَدْرَسَةٌ ثَانَوِيَّةٌ (في انكلترا وامريكا). ٢. المَرْحَلَةُ الأُولَى مِنَ التَّعْلِيمِ العَالِي.

קוֹלֶגָה L זו"נ (־גוֹת) زَمِيلٌ ج زُمَلَاءُ. صَدِيقٌ فِي المِهْنَةِ ע' עָמִית.

קוֹלֶגְיָאלִי ת' (־יִּים) مُتَّصِفٌ بِالزَّمَالَةِ. وُدِّيٌّ.

קוֹלֶגְיָאלִיּוּת נ' زَمَالَةٌ. صَدَاقَةٌ (في المهنة او العمل).

קוֹלָה .En נ' كُولَا. شَرَابُ الكُوكَاكُولَا.

קולה ע' קֻלָּה.

קוֹלוּמְבּוּס ש"פ كُولُومْبُوس. בֵּיצַת קוֹלוּמְבּוּס بَيْضَةُ كُولُومْبُوس. كِنَايَةٌ

עَنْ أَمْرٍ فِي غَايَةِ الْبَسَاطَةِ وَلٰكِنَّهُ يَتَرَاءَى وَكَأَنَّهُ عَسِيرُ الْحَلِّ.

קוֹלוּמְבַּרְיוּם L ז' قُبُورٌ فِي كَهْفٍ (columbarium).

קוּלוֹן F ז' (־נִים) في الفيزياء: كُولُون. وَحْدَةُ قِيَاسِ كَمِّيَّةِ الشُّحْنَةِ الْكَهْرَبَائِيَّةِ.

קוֹלוֹן ש"פ كُولُون. كُولُونْيَا (مدينة في فرنسا). מֵי קוֹלוֹן كُولُونْيَا. عِطْرُ الْكُولُونْيَا (eau de cologne).

קוֹלוֹנְיָאלִי L ת' (־יִים) إِسْتِعْمَارِيٌّ.

קוֹלוֹנְיָאלִיזְם ז' النِّظَامُ الاسْتِعْمَارِيُّ. إِسْتِعْمَارٌ.

קוֹלוֹנְיָאלִיסְט ז' (־טִים) مُسْتَعْمِرٌ. مُؤَيِّدٌ لِلاسْتِعْمَارِ.

קוֹלוֹנִיזַצְיָה נ' إِسْتِيطَانٌ.

קוֹלוֹנְיָה נ' (־יוֹת) ١. جَالِيَةٌ ج جَالِيَاتٌ. ٢. مُسْتَعْمَرَةٌ ج مُسْتَعْمَرَاتٌ ע' מוֹשָׁבָה.

קוֹלוֹנֵל .It ז' (־לִים) كُولُونِيل. عَقِيدٌ ج عُقَدَاءُ ע' אַלּוּף, אַלּוּף מִשְׁנֶה.

קוֹלוֹסָלִי G ת' (־יִים) ضَخْمٌ (بناء). عَظِيمٌ. هَائِلٌ (ثروة).

קוֹלוֹפוֹן G ז' (־נִים) خَاتِمَةُ الْمَخْطُوطَةِ. خَاتِمَةُ الْكِتَابِ (ملاحظة ختامية في المخطوطة تشمل اسم ناسخ المخطوطة ومكان وتاريخ نسخها. colophon).

קוֹלוֹפוֹנְיוּם L ז' قَلْفُونِيَّة. لُبَانٌ شَامِيٌّ. رَاتِنَجُ الصَّنَوْبَرِ.

קוֹלוֹקְוִיוּם, קוֹלוֹקְוִויוּם L ז' ١. حِوَارٌ بَيْنَ الأُسْتَاذِ وَالطَّالِبِ لِلْوُقُوفِ عَنْ كَثَبٍ عَلَى مَدَى اطِّلاَعِهِ فِي مَوْضُوعٍ مُعَيَّنٍ. ٢. نِقَاشٌ جَامِعِيٌّ حَوْلَ مُحَاضَرَةٍ.

קוֹלוֹקַצְיָה .En נ' رَصْفٌ. إِرْتِصَافُ كَلِمَتَيْنِ أَوْ أَكْثَرَ (collotion).

קוֹלוֹרָטוּרָה .It נ' (־רוֹת) في الموسيقى: زَخْرَفَةٌ مُوسِيقِيَّةٌ.

קוֹלָז' F ז' (־ז'ים) كُولاَج. فَنٌّ تَصْوِيرِيٌّ يَقُومُ جَانِبٌ مِنْهُ عَلَى لَصْقِ قُصَاصَاتٍ مِنَ الصُّحُفِ عَلَى اللَّوْحَةِ الْمَرْسُومَةِ.

קוֹלֵחַ ת' (־לְחִים) مُنْسَابٌ. إِنْسِيَابِيٌّ. طَلْقٌ. سَلِسٌ.

קוֹלְחוֹז R ז' (־זִים) كُولْخُوز. ضَيْعَةٌ زِرَاعِيَّةٌ رُوسِيَّةٌ تَعْتَمِدُ عَلَى التَّعَاوُنِ بَيْنَ أَعْضَائِهَا.

קוֹלֵט תו"ז (־לְטִים) لاَقِطٌ. مُلْتَقِطٌ. مُسْتَوْعِبٌ. مَاصٌّ. مُمْتَصٌّ.

קוֹלְט ז' (־טִים) مُسَدَّسٌ مِنْ طِرَازِ كُولْت (شبه اوتوماتيكي).

קוּלְטוּרָה L נ' حَضَارَةٌ ע' תַּרְבּוּת.

קוֹלְטָן ז' (־נִים) مُتَقَبِّلٌ (طرف العصب الذي يستوعب الاحساسات من الخارج. receptor).

קוֹלְטָנִי ת' (־יִים) إِسْتِيعَابِيٌّ. مَاصٌّ. لاَقِطٌ.

קוֹלִי ת' (־יִים) صَوْتِيٌّ. مَلْفُوظٌ. בּוּם עַל־קוֹלִי ע' בּוּם. מָטוֹס עַל־קוֹלִי طَائِرَةٌ تَفُوقُ سُرْعَتُهَا سُرْعَةَ الصَّوْتِ.

קוּלִי .Ch ז' (־לִים) شَغِيلٌ ج شَغِيلَةٌ. عَامِلٌ بَسِيطٌ. مُيَاوِمٌ.

קוֹלִיטִיס G ז' إِلْتِهَابُ الْقُولُونِ. إِلْتِهَابُ الْمِعَى (الْمُصْرَانِ) الْغَلِيظِ (colitis).

קוּלִינָרִי L ת' (־יִים) خَاصٌّ بِالطَّعَامِ وَطُرُقِ إِعْدَادِهِ.

קוּלִינָרְיָה נ' فَنُّ الطَّهْوِ (الطَّهْيِ). طِبَاخَةٌ.

קוֹלְיָס, קוֹלְיָיס G ז' (־סִים) سَمَكُ الإِسْقُمْرِيِّ ע' קַסְקָן.

קְוָלִיפִיקַצְיָה, קוואליפיקציה נ' (־יוֹת) مُؤَهِّلاَتٌ (مفرد: مُؤَهِّلٌ). صَلاَحِيَّةٌ. لِيَاقَةٌ. قَابِلِيَّةٌ.

קוּלְמוּס ע' קֻלְמוּס.

קוֹלָן ז' (־נִים) ١. مُكَبِّرُ صَوْتٍ. ٢. رَنَّانَةٌ. الشَّوْكَةُ الرَّنَّانَةُ ע' מַצְלֵל.

קוֹלְנוֹעַ ז' سِينَمَا. دَارُ (قَاعَةُ) السِّينَمَا. כּוֹכַב קוֹלְנוֹעַ نَجْمٌ سِينَمَائِيٌّ. סֶרֶט קוֹלְנוֹעַ فِيلْمٌ (شَرِيطٌ) سِينَمَائِيٌّ.

קוֹלְנוֹעִי ת' (־יִים) سِينَمَائِيٌّ.

קוֹלְנוֹעָן ז' (־נִים) سِينَمَائِيٌّ. مُخْتَصٌّ بِصِنَاعَةِ أَوْ بِفَنِّ السِّينَمَا.

קוֹלָנִי ת' (־יִים) صَارِخٌ. ضَوْضَائِيٌّ. صَيَّاحٌ. صَاخِبٌ. ضَاجٌّ.

קוֹלָנִיּוּת נ' ضَوْضَاءُ. صُرَاخٌ. صِيَاحٌ. جَلَبَةٌ. ضَجِيجٌ.

קוֹלֵעַ ת' (־לְעִים) مُسَدَّدٌ (رَامٍ) إِلَى الْهَدَفِ. هَادِفٌ. مُوَفَّقٌ. דִּבּוּר קוֹלֵעַ كَلاَمٌ سَدِيدٌ (وَجِيهٌ). كَلاَمٌ صَائِبٌ. קָצָר וְקוֹלֵעַ مُخْتَصَرٌ وَمُفِيدٌ. مَا قَلَّ وَدَلَّ.

קוֹלֶקְטִיב L ז' (־בִים) مَجْمُوعَةٌ ج مَجْمُوعَاتٌ. طَاقِمٌ ج طَوَاقِمُ. فَرِيقٌ يَقُومُ بِعَمَلٍ مُشْتَرَكٍ.

קוֹלֶקְטִיבִי ת' (־יִים) ١. جَمْعِيٌّ. جَمَاعِيٌّ. ٢. عَامٌّ. عُمُومِيٌّ. مُشْتَرَكٌ. עֹנֶשׁ קוֹלֶקְטִיבִי عُقُوبَةٌ جَمَاعِيَّةٌ. אַחֲרָיוּת קוֹלֶקְטִיבִית مَسْؤُولِيَّةٌ مُشْتَرَكَةٌ.

קוֹלֶקְטִיבִיּוּת נ', **קוֹלֶקְטִיבִיזְם** ז' ١. جَمَاعِيَّةٌ. إِشَاعِيَّةٌ. ٢. إِشْتِرَاكٌ. مَسْؤُولِيَّةٌ مُشْتَرَكَةٌ.

קוֹלֶקְטִיבִיזַצְיָה נ' تَأْمِيمٌ. سَيْطَرَةُ الدَّوْلَةِ عَلَى الإِنْتَاجِ ע' הַלְאָמָה.

קוֹלֶקְצְיָה L נ' (־יוֹת) مَجْمُوعَةٌ ע' אֹסֶף.

קוֹלָר L ז' (־רִים) ١. غُلٌّ ج أَغْلاَلٌ. طَوْقٌ ج أَطْوَاقٌ. سِلْسِلَةٌ حَدِيدِيَّةٌ كَانَتْ تُوضَعُ عَلَى رَقَبَةِ السَّجِينِ. ٢. طَوْقُ الْحَيَوَانِ (كالكلب). תָּלָה בּוֹ אֶת הַקּוֹלָר مجازًا: عَلَّقَ الْمَسْؤُولِيَّةَ عَلَى عَاتِقِهِ. הִכְנִיס רֹאשׁוֹ בְּקוֹלָר פְּנֵי مجازًا: أَقْحَمَ نَفْسَهُ فِي مَأْزِقٍ حَرِجٍ.

קוֹלְרָבִּי .Gr ז' كُولْرَابِي. أَبُو رُكْبَةٍ ע' כְּרוּב, כְּרוּב הַקֶּלַח.

(קום) קָם פ' ١. قَامَ ـُ. وَقَفَ (يَقِفُ). إِنْتَصَبَ. هَبَّ ـُ. ومجازًا: نَهَضَ ـَ. أَفَاقَ. ٢. شَرَعَ ـَ فِي. بَدَأَ ـَ. ٣. تَمَّ ـِ. تَحَقَّقَ. ٤. حَدَثَ ـُ. حَصَلَ ـُ. ٥. قَاوَمَ. ٦. قَامَ ـُ عَلَى. ثَارَ ـُ عَلَى. ٧. هَجَمَ ـُ عَلَى. هَاجَمَ. إِنْقَضَّ عَلَى. קָם מֵחָלְיוֹ أَبَلَّ مِنْ

مَرَضِهِ. تَمَاثَلَ إِلَى الشِّفَاءِ. קָמָה בּוֹ רוּחַ عَادَتْ إِلَيْهِ الحَيَاةُ. إِنْتَعَشَ. إِسْتَجْمَعَ قُوَاهُ. לֹא קָמָה רוּחַ בּוֹ ١. لَمْ تَقُمْ لَهُ قَائِمَةٌ. ٢. إِنْخَلَعَ فُؤَادُهُ رُعْبًا. קָם וְנִהְיָה הַדָּבָר قَامَ الأَمْرُ. تَحَقَّقَ الأَمْرُ. نُفِّذَ. לֹא תָּקוּם וְלֹא תִּהְיֶה لَنْ يَتَحَقَّقَ البَتَّةَ. لَنْ يَكُونَ أَبَدًا. קָם לִתְחִיָּה مجازًا: بُعِثَ إِلَى الحَيَاةِ. عَادَتْ إِلَيْهِ الحَيَاةُ. إِنْتَعَشَ. קָם עַל צַד שְׂמֹאל סל' إِسْتَيْقَظَ بِحَالَةٍ نَفْسِيَّةٍ مُزْعِجَةٍ. קוּם עֲשֵׂה! ١. قُمْ وَافْعَلْ! ٢. فَرِيضَةٌ بِالعَمَلِ. קוֹמֵם ١. أَنْهَضَ. إِسْتَنْهَضَ. أَقَامَ. أَقَامَ مِنْ جَدِيدٍ. وَطَّدَ. ٢. أَثَارَ عَلَى. أَهَاجَ. حَرَّضَ. הִתְקוֹמֵם قَامَ (ثَارَ) عَلَى. إِنْقَلَبَ عَلَى. קִיֵּם ١. قَامَ بِـ. حَقَّقَ. أَنْجَزَ. نَفَّذَ. بَرَّ بِوَعْدِهِ. وَفَى (يَفِي). أَدَّى. ٢. صَدَّقَ عَلَى. أَقَرَّ. ٣. أَعَاشَ. أَحْيَا. أَبْقَى عَلَى قَيْدِ الحَيَاةِ. ٤. أَعَالَ. أَقَاتَ. ٥. فَسَّرَ. ٦. أَقَامَ. عَقَدَ ـِ (جلسة مثلاً). أَحْيَا حَفْلَةً. أَجْرَى عَمَلاً. נָאֶה דּוֹרֵשׁ וְנָאֶה מְקַיֵּם ע' נָאֶה. לְקַיֵּם מַה שֶּׁנֶּאֱמַר (وَهذَا) يَنْطَبِقُ عَلَى مَا جَاءَ فِي التَّوْرَاةِ. קִיֵּם אֶת פְּלוֹנִי قَامَ عَلَى إِعَاشَةِ فُلاَنٍ. أَعَالَ فُلاَنًا. קֻיַּם ١. حُقِّقَ. تَحَقَّقَ. أُنْجِزَ. تَمَّ. ٢. صُدِّقَ. صُودِقَ عَلَيْهِ. أُقِرَّ. הִתְקַיֵּם ١. قَامَ. تَحَقَّقَ. أُنْجِزَ. نُفِّذَ. ظَهَرَ ـَ إِلَى حَيِّزِ الوُجُودِ. ٢. جَرَى ـِ أُجْرِيَ. أُقِيمَ. تَمَّ إِحْيَاؤُهُ (حفلة). ٣. تَقَرَّرَ. صُدِّقَ عَلَيْهِ. ٤. عَاشَ ـِ عَلَى. إِعْتَاشَ عَلَى. הֵקִים ١. أَقَامَ. نَصَبَ ـِ أَوْقَفَ. ٢. قَامَ بِـ. نَفَّذَ. أَنْجَزَ. ٣. أَسَّسَ. شَيَّدَ. أَنْشَأَ. ٤. أَثَارَ. ثَوَّرَ. إِسْتَفَزَّ. הֵקִים רַעַשׁ أَثَارَ ضَجَّةً. أَثَارَ الضَّوْضَاءَ. הֵקִים לִתְחִיָּה مجازًا: بَعَثَ ـَ إِلَى الحَيَاةِ. أَحْيَا. أَنْعَشَ. הוּקַם ١. أُقِيمَ. نُصِبَ. أُوقِفَ. ٢. أُسِّسَ. تَأَسَّسَ. شُيِّدَ. أُنْشِئَ. تَكَوَّنَ.

קוֹמְבַּיְן, קוֹמבּיין .En ז' (־נִים) حَصَّادَةٌ دَرَّاسَةٌ. كُومْبَايْن (آلة يجرها تراكتور).

קוֹמְבִּינָה .En נ' (־נוֹת) تَحَايُلٌ ذَكِيٌّ لِتَحْقِيقِ هَدَفٍ مُعَيَّنٍ.

קוֹמְבִּינָטוֹר L ז' (־רִים) ١. جَامِعٌ. مُرَكِّبٌ. ٢. مُنَاوِرٌ. مُدَبِّرُ أَحَابِيلَ. ذُو حِيَلٍ.

קוֹמְבִּינַצְיָה נ' (־יוֹת) ١. في الرياضيات: تَوَافُقٌ. مَجْمُوعَةٌ تَوْفِيقِيَّةٌ. ٢. جَمْعٌ. مَزْجٌ. ضَمٌّ. تَرْكِيبٌ. ٣. مجازًا: أُحْبُولَةٌ ج أَحَابِيلُ. حِيلَةٌ ج حِيَلٌ.

קוֹמְבִּינֶזוֹן F ז' (־נִים) كُومْبِينِيزُون. تَنُّورَةٌ تَحْتَانِيَّةٌ (للنساء).

קוֹמֶדְיַאנְט G ז' (־טִים) مُمَثِّلٌ هَزْلِيٌّ (كُومِيدِيٌّ) ومجازًا: مُهَرِّجٌ ע' מוּקְיוֹן.

קוֹמֶדְיָה נ' (־יוֹת) كُومِيدْيَا. مَلْهَاةٌ. رِوَايَةٌ هَزْلِيَّةٌ. مَسْرَحِيَّةٌ فُكَاهِيَّةٌ (comedy). הַקּוֹמֶדְיָה הָאֱלֹהִית الكُومِيدْيَا الإِلٰهِيَّةُ (ملحمة ايطالية رائعة ألفها دانتي اليجييري). טְרָגִי־קוֹמֶדְיָה رِوَايَةٌ هَزْلِيَّةٌ تْرَاجِيدِيَّةٌ. مُضْحِكٌ مُبْكٍ.

קוֹמָה נ' (־מוֹת) ١. قَامَةٌ ج قَامَاتٌ. قَدٌّ ج قُدُودٌ. ٢. طَابِقٌ ج طَوَابِقُ. دَوْرٌ (في بناء) ج أَدْوَارٌ. ٣. إِرْتِفَاعٌ. קוֹמַת קַרְקַע دَوْرٌ (طَابِقٌ) أَرْضِيٌّ. طَابِقٌ تَحْتَانِيٌّ. בְּקוֹמָה זְקוּפָה بِقَامَةٍ مُنْتَصِبَةٍ. بِرَأْسٍ مَرْفُوعٍ. בַּעַל (גְּבַהּ) קוֹמָה طَوِيلُ القَامَةِ. فَارِعُ الطُّولِ. מְלוֹא קוֹמָתוֹ بِمِلْءِ قَامَتِهِ. רַב־קוֹמוֹת ذُو طَوَابِقَ عَدِيدَةٍ (بناء).

שִׁעוּר קוֹמָה مجازًا: أَهَمِّيَّةٌ. عِظَمٌ. خُطُورَةٌ.

קוֹמָה G נ' غَيْبُوبَةٌ (coma) ע' תַּרְדֵּמַת.

קוֹמוֹדָה F נ' (־דוֹת) كُومُودِينَا ע' שִׁדָּה.

קוֹמוֹדוֹר .En ז' (־רִים) كُومُودُور. قَائِدٌ بَحْرِيٌّ بِرُتْبَةِ عَمِيدٍ.

קוֹמוּנָה L נ' (־נוֹת) قَرْيَةٌ تَعَاوُنِيَّةٌ (تستند الى الاشتراك التام في العمل والانتاج).

קוֹמוּנִיזְם L ז' شُيُوعِيَّةٌ (حركة سياسية ماركسية راديكالية تدعو الى اقامة المجتمع على اسس عدم الاستغلال وازالة الفوارق الطبقية عن طريق التاميم).

קוֹמוּנִיסְט ז' (־טִים) شُيُوعِيٌّ.

קוֹמוּנִיסְטִי ת' (־יִּים) شُيُوعِيٌّ. مُتَعَلِّقٌ بِالحَرَكَةِ الشُّيُوعِيَّةِ.

קוֹמוּנִיקָט F ז' (־טִים) بَلاَغٌ ج بَلاَغَاتٌ. بَيَانٌ رَسْمِيٌّ. تَصْرِيحٌ ج تَصْرِيحَاتٌ.

קוֹמוּנִיקָטִיבִי L ת' (־יִּים) ١. مجازًا: مُنْفَتِحٌ عَلَى الغَيْرِ. وُدِّيٌّ. سَهْلُ التَّعَامُلِ مَعَهُ. حُلْوُ المَعْشَرِ. ٢. إِتِّصَالِيٌّ. إِعْلاَمِيٌّ. خَاصٌّ بِوَسَائِلِ الاتِّصَالِ أَوِ الإِعْلاَمِ.

קוֹמוּנִיקַצְיָה נ' إِتِّصَالٌ. إِعْلاَمٌ. ٢. وَسَائِلُ الاتِّصَالِ ע' תִּקְשֹׁרֶת.

קוֹמוֹנְסֶנְס .En ז' مَنْطِقٌ سَلِيمٌ ע' שֵׂכֶל יָשָׁר.

קוּמְזִיץ Y ז' (־צִים) أَكْلَةٌ حَوْلَ شُعْلَةٍ. أَكْلَةٌ جَمَاعِيَّةٌ فِي أَحْضَانِ الطَّبِيعَةِ.

קוֹמִי G ת' (־יִּים) ١. كُومِيدِيٌّ. هَزْلِيٌّ. ٢. مُضْحِكٌ. فُكَاهِيٌّ. טְרָגִי־קוֹמִי هَزْلِيٌّ تْرَاجِيدِيٌّ. مُضْحِكٌ مُبْكٍ.

קוֹמִיסְיוֹן L ז' عُمُولَةٌ. دِلاَلَةٌ. كُومِيسْيُون.

קוֹמִיסְיוֹנֶר ז' (־רִים) عَمِيلٌ ج عُمَلاَءُ. وَسِيطٌ ج وُسَطَاءُ. مُوَكَّلٌ.

קוֹמִיסָר F ז' (־רִים) قُومِيسَار. مَنْدُوبٌ. مُوَكَّلٌ. وَصِيٌّ ج أَوْصِيَاءُ.

קוֹמִיקַאי, קוֹמִיקָן ז' (־קָאִים, ־נִים) مُمَثِّلٌ كُومِيدِيٌّ ومجازًا: مُهَرِّجٌ. مُضْحِكٌ.

קוֹמִיקְס .En ז"ר قِصَّةٌ فُكَاهِيَّةٌ مُسَلْسَلَةٌ مُصَوَّرَةٌ.

קוֹמְמִיּוּת נ' ١. فَخْرٌ. إِعْزَازٌ. كَرَامَةٌ. ٢. نَهْضَةٌ. بَعْثٌ. هَبَّةٌ. ٣. سِيَادَةٌ. إِسْتِقْلاَلٌ. عَدَمُ اعْتِمَادٍ عَلَى الغَيْرِ. אוֹת הַקּוֹמְמִיּוּת وِسَامُ حَرْبِ التَّحْرِيرِ (في اسرائيل). מִלְחֶמֶת הַקּוֹמְמִיּוּת حَرْبُ التَّحْرِيرِ. حَرْبُ اسْتِقْلاَلِ إِسْرَائِيلَ (عام ١٩٤٨).

קוֹמַנְדוֹ .Pr ז' قُومَانْدُوس. كُومَانْدُو. جَيْشُ الصَّاعِقَةِ.

קוֹמַנְדְּקָר .En ז' (־רִים) سَيَّارَةُ القِيَادَةِ (تحمل رشاشات واسلحة اخرى بقيادة قائد وطاقم عسكري صغير، commandcar).

קוֹמֶנְטַצְיָה L נ' تَعْلِيقٌ ע' פַּרְשָׁנוּת.

קוֹמְסוֹמוֹל R ז' مُنَظَّمَةُ الشَّبِيبَةِ الشُّيُوعِيَّةِ فِي الاتِّحَادِ السُّوفْيَاتِيِّ سَابِقًا.

קוֹמְפּוֹזִיטוֹר L ז' (־רִים) مُؤَلِّفٌ مُوسِيقِيٌّ. مُلَحِّنٌ ע' מַלְחִין.

קוֹמְפּוֹזִיצְיָה נ' (־יוֹת) ١. تَأْلِيفٌ مُوسِيقِيٌّ. فَنُّ التَّلْحِينِ. ٢. طَرِيقَةُ تَأْلِيفٍ (في الفن). تَشْكِيلٌ. تَكْوِينٌ.

קוֹמְפּוֹט F ע' לִפְתָּן.

קוֹמְפּוּלְסִיבִי L ת' (־בִיִּים) قَسْرِيٌّ ע' כְּפִיָּתִי.

קוֹמְפּוֹסְט .It ז' سَمَادٌ عُضْوِيٌّ.

קוֹמְפַּיְלֶר, קומפיילר .En ז' (־רִים) في الحواسيب: تُرْجُمَانٌ ע' מְהַדֵּר.

קוֹמְפְּלֶט L ז' طَقْمٌ كَامِلٌ. مَجْمُوعَةٌ كَامِلَةٌ.

קוֹמְפְּלִימֶנְט L ז' (־טִים) إِطْرَاءٌ. ثَنَاءٌ ע' מַחְמָאָה.

קוֹמְפְּלִיקַצְיָה L נ' (־יוֹת) تَعَقُّدٌ. عُقْدَةٌ ע' תִּסְבֹּכֶת.

קוֹמְפְּלֶקְס ז' (־סִים) ١. تَشْكِيلَةٌ مُرَكَّبَةٌ. مَجْمُوعَةٌ. ٢. في علم النفس: عُقْدَةٌ نَفْسِيَّةٌ ע' תַּסְבִּיךְ. ٣. في الكيمياء. مُرَكَّبٌ كِيمَاوِيٌّ.

קוֹמְפַּקְט דִּיסְק .En ע' תַּקְלִיטוֹר.

קוֹמְפַּקְטִי .En ת' (־טִיִּים) مُحْكَمٌ. مُتَرَابِطٌ. مَضْغُوطٌ. مُتَمَاسِكٌ. מְכוֹנִית קוֹמְפַּקְטִית سَيَّارَةٌ صَغِيرَةٌ وَمُرِيحَةٌ.

קוֹמְפַּקְטִיּוּת נ' تَمَاسُكٌ. تَرَابُطٌ.

קוֹמְפְּרוֹמִיס L ז' (־סִים) تَرَاضٍ(ي). حَلٌّ وَسَطٌ ע' פְּשָׁרָה.

קוֹמְפְּרֶס L ז' (־סִים) في الطب: كِمَادَةٌ.

קוֹמְפְּרֶסוֹר L ז' (־רִים) مِكْبَسٌ. كُومْبْرِيسُور ע' מַדְחֵס.

קומץ ע' קֹמֶץ. **קומקום** ע' קֻמְקוּם.

קַוָּן, קוון ז' (־נִים) ١. عَامِلُ مَدِّ خُطُوطٍ (كالاسلاك الكهربائية او التلفونية). ٢. في كرة القدم: حَكَمٌ عَلَى خَطِّ السَّاحَةِ.

קוֹנְבֶנְצְיָה L נ' (־יוֹת) تَقْلِيدٌ ج تَقَالِيدُ. عُرْفٌ ج أَعْرَافٌ.

קוֹנְבֶנְצְיוֹנָלִי ת' (־לִיִּים) تَقْلِيدِيٌّ. مَأْلُوفٌ. عَادِيٌّ. נֶשֶׁק קוֹנְבֶנְצְיוֹנָלִי سِلَاحٌ تَقْلِيدِيٌّ. سِلَاحٌ عَادِيٌّ. נֶשֶׁק בִּלְתִּי קוֹנְבֶנְצְיוֹנָלִי سِلَاحٌ غَيْرُ تَقْلِيدِيٍّ (كالنووي والكيماوي).

קוֹנְגְּרֶס L ז' (־סִים) ١. كُونْغْرِس. مُؤْتَمَرٌ ج مُؤْتَمَرَاتٌ. ٢. مَجْلِسُ الكُونْغْرِس (في الولايات المتحدة). הַקּוֹנְגְּרֶס הַיְּהוּדִי הָעוֹלָמִי الْمُؤْتَمَرُ اليَهُودِيُّ العَالَمِيُّ.

קוֹנְדּוֹם ז' (־מִים) كُونْدُوم. عَازِلٌ مَطَّاطِيٌّ (في الجماع).

קוֹנְדּוֹמִינְיוֹן L ז' (־נִים) حُكْمٌ مُشْتَرَكٌ. حُكْمٌ ثُنَائِيٌّ. كُونْدُومِنْيُون.

קוֹנְדּוֹר .Sp ז' (־רִים) كُنْدُور. نَسْرٌ أَمْرِيكِيٌّ.

קוֹנְדִּיטוֹן L ז' نَبِيذٌ مُعَطَّرٌ وَمُتَبَّلٌ.

קוֹנְדִּיטוֹר .Gr ז' (־רִים) صَانِعُ الحَلْوِيَّاتِ. حَلْوَانِيٌّ. حَلْوَانِيٌّ. خَبَّازُ الكَعْكِ وَالْخُبُوزَاتِ الْمُحَلَّاةِ.

קוֹנְדִּיטוֹרְיָה נ' (־יוֹת) حَانُوتُ الحَلْوِيَّاتِ. مَحَلُّ بَيْعِ الحَلْوِيَّاتِ وَالكَعْكِ ע' מִגְדָּנִיָּה.

קוֹנְדֶּנְסָטוֹר L ז' (־רִים) مُكَثِّفٌ ע' מְעַבֶּה.

קוֹנְדָס, קֻנְדָּס G ז' (־סִים) عَصًا ج عُصِيٌّ. خَازُوقٌ ج خَوَازِيقُ ע' מוֹט.

קונדס ע' קֻנְדָּס.

קוֹנֶה ז' (־נִים) ١. شَارٍ(ي). مُشْتَرٍ(ي). زَبُونٌ ج زَبَائِنُ. عَمِيلٌ ج عُمَلَاءُ. ٢. الخَالِقُ (اللّهُ تَعَالَى). יָדַע שׁוֹר קוֹנֵהוּ וַחֲמוֹר אֵבוּס בְּעָלָיו الثَّوْرُ يَعْرِفُ قَانِيَهُ وَالحِمَارُ مِعْلَفَ صَاحِبِهِ ومجازًا: الخَيْلُ أَعْلَمُ بِفُرْسَانِهَا.

קוֹנוֹטַצְיָה L נ' (־יוֹת) دَلَالَةٌ ثَانَوِيَّةٌ. ظِلُّ المَعْنَى. مَغْزًى إِضَافِيٌّ.

קוֹנוּס G ז' (־סִים) في الهندسة: مَخْرُوطٌ ج مَخَارِيطُ. شَكْلٌ مَخْرُوطِيٌّ ע' חָרוּט.

קַוָּנוּת, קוונות נ' مَدُّ الأَسْلَاكِ. مِهْنَةُ عَامِلِ الخُطُوطِ.

קְוַנְט, קוונט L ז' (־טִים) ١. كَمِّيَّةٌ ج كَمِّيَّاتٌ. كَمٌّ. ٢. في الفيزياء: وَحْدَةُ طَاقَةٍ. תּוֹרַת הַקְּוַנְטִים في الفيزياء: نَظَرِيَّةُ الكَمِّ (quantum theory).

קוֹנְטוֹ .It ז' حِسَابٌ (في بنك مثلاً). קוֹנְטוֹ קוֹרֶנְטֶה حِسَابٌ جَارٍ ע' עוֹבֵר וָשָׁב.

קוֹנְטוּר F ז' (־רִים) ١. حَدٌّ فَاصِلٌ. خَطُّ الكِفَافِ (بين السطوح المتساوية الارتفاع). مُنْحَنًى مُقْفَلٌ. ٢. خَطُّ الارْتِفَاعِ (contour).

קוֹנְטִינֶנְט L ז' (־טִים) قَارَّةٌ ج قَارَّاتٌ ע' יַבֶּשֶׁת.

קוֹנְטִינֶנְטָלִי ת' (־לִיִּים) إِمْتِدَادٌ بَرِّيٌّ. قَارِّيٌّ. بَرِّيٌّ. אַקְלִים קוֹנְטִינֶנְטָלִי مُنَاخٌ (إِقْلِيمٌ) قَارِّيٌّ. مُنَاخٌ حَارٌّ فِي النَّهَارِ وَبَارِدٌ فِي اللَّيْلِ. אֲרוּחַת בֹּקֶר קוֹנְטִינֶנְטָלִית وَجْبَةُ الفُطُورِ العَادِيَّةُ فِي أُورُبَّا.

קוֹנְטֵיְנֶר ז' حَاوِيَةٌ ע' מְכוּלָה.

קוֹנְטַקְט ז' إِتِّصَالٌ. صِلَةٌ ע' מַגָּע.

קוֹנְטֶקְסְט L ז' (־טִים) سِيَاقٌ. مَعْرِضُ الكَلَامِ ע' הֶקְשֵׁר.

קוֹנְטָר L ז' (־רִים) قِنْطَارٌ ج قَنَاطِيرُ (وحدة وزن تبلغ ٢٢٨ كغم).

קוֹנְטְר־ L بَادِئَةٌ بِاللَّاتِينِيَّةِ بِمَعْنَى: مُضَادٌّ. ضِدٌّ. مُعَاكِسٌ. קוֹנְטְר־רֶבוֹלוּצְיָה ثَوْرَةٌ مُضَادَّةٌ ע' מַהְפֵּכָה, מַהְפֵּכַת נֶגֶד.

קוֹנְטְרַבָּס .It ז' (־סִים) كُونْتْرَابَاس. الكَمَانُ الأَجْهَرُ ע' בַּטְנוּן.

קוֹנְטְרָה נ' (־רוֹת) رَدُّ فِعْلٍ مُضَادٌّ (عَكْسِيٌّ). رَدٌّ مُقَابِلٌ ע' תְּגוּבָה, תְּגוּבַת נֶגֶד.

קוֹנְטְרוֹבֶרְסָלִי L ת' (־לִיִּים) خِلَافِيٌّ. مَشْكُوكٌ فِيهِ.

קוֹנְטְרוֹבֶרְסָלִיּוּת נ' خِلَافٌ. تَنَاقُضٌ. جِدَالٌ. مَوْضُوعٌ فِيهِ جَدَلٌ.

קונטרס ע' קֻנְטְרֵס.

קוֹנְטְרַסְט F ז' (־טִים) تَنَاقُضٌ. عَكْسٌ ע' נִגּוּד, הֶפֶךְ.

קוֹנְטְרַסְטִי ת' (־יִים) تَنَاقُضِيٌّ. خِلَافِيٌّ. عَكْسِيٌّ.

קוֹנְטְרַפּוּנְקְט L ז' في الموسيقى: مُطَابَقَةٌ فِي الأَصْوَاتِ المُوسِيقِيَّةِ.

קוֹנְטְרַקְט L ז' مُقَاوَلَةٌ ע' חוֹזֶה.

קוֹנִי G ת' (־יִים) مَخْرُوطِيٌّ. كَالْمَخْرُوطِ. صَنَوْبَرِيُّ الشَّكْلِ.

קוֹנְיָאק F ז' كُونْيَاك (شراب كحولي مسكر، cognac).

קוֹנְיוּנְקְטוּרָה L נ' (־רוֹת) ١. مُلَابَسَاتٌ. ظُرُوفٌ. تَضَافُرُ عَوَامِلَ لِإِحْدَاثِ حَالَةٍ مُعَيَّنَةٍ. ٢. إِسْتِغْلَالُ الظُّرُوفِ المُوَاتِيَةِ. إِغْتِنَامُ الفُرَصِ.

קוֹנְיוּקְטוּרָלִי ת' (־יִים) خَاصٌّ بِاسْتِغْلَالِ تَضَافُرِ الظُّرُوفِ المُوَاتِيَةِ لِعَمَلٍ مَا. مُتَعَلِّقٌ بِاسْتِغْلَالِ الفُرَصِ.

קוֹנְכִיָּה, קונכייה, קוֹנְכִית נ' (־יּוֹת) صَدَفَةٌ ج صَدَفٌ. وَدَعَةٌ. قَوْقَعَةُ الرَّخْوِيَّاتِ. مَحَارَةٌ.

קוֹנֵן פ' نَاحَ ـ عَلَى. بَكَى ע' (קין).

קוֹנְסוּל L ז' (־לִים) ١. قُنْصُلٌ ج قَنَاصِلُ (كناية عن احد الرجلين اللذين كانا يُنتخبان في روما القديمة سنويًا لرئاسة الجمهورية). ٢. مَبْعُوثٌ دِبْلُومَاسِيٌّ أَصْغَرُ مِنَ السَّفِيرِ. קוֹנְסוּל כָּבוֹד قُنْصُلُ شَرَفٍ (شَرَفِيٌّ). קוֹנְסוּל כְּלָלִי قُنْصُلٌ عَامٌّ.

קוֹנְסוֹלִידַצְיָה L נ' (־יוֹת) ١. دَعْمٌ. تَوْطِيدٌ. تَثْبِيتٌ. ٢. في الشؤون المالية: جَدْوَلَةُ الدُّيُونِ. تَسْهِيلُ دَفْعِ الدُّيُونِ.

קוֹנְסוּלְיָה נ' (־יוֹת) قُنْصُلِيَّةٌ ج قُنْصُلِيَّاتٌ. دَارُ القُنْصُلِ وَمَكْتَبُهُ.

קוֹנְסוּלָרִי ת' (־יִים) قُنْصُلِيٌّ.

קוֹנְסוֹנַנְט L ז' (־טִים) حَرْفٌ ج حُرُوفٌ. حَرْفٌ سَاكِنٌ. حَرْفُ المَبْنَى ע' עִצּוּר.

קוֹנְסוֹנַנְס L ז' (־סִים) في الموسيقى: تَطَابُقٌ فِي النَّغَمِ. إِتِّسَاقٌ. إِنْسِجَامٌ فِي الأَجْرَاسِ الصَّوْتِيَّةِ.

קוֹנְסוֹרְצְיוּם L ז' (־מִים) كُونْسُورْسْيُوم. إِتِّحَادٌ بَيْنَ مُؤَسَّسَاتٍ مَالِيَّةٍ أَوْ مُمَوِّلِينَ لِتَمْوِيلِ مَشْرُوعٍ اقْتِصَادِيٍّ أَوْ تِجَارِيٍّ (consortium).

קוֹנְסְטִיטוּצְיָה L נ' (־יוֹת) ١. دُسْتُورٌ ج دَسَاتِيرُ. قَانُونٌ أَسَاسِيٌّ ע' חֻקָּה. ٢. في الطب: التَّكْوِينُ الجِسْمِيُّ. تَرْكِيبٌ. بُنْيَةٌ.

קוֹנְסְטִיטוּצְיוֹנִי ת' (־יִים) دُسْتُورِيٌّ. מוֹנַרְכְיָה קוֹנְסְטִיטוּצְיוֹנִית مَلَكِيَّةٌ دُسْتُورِيَّةٌ.

קוֹנְסְטֶלַצְיָה L נ' (־יוֹת) في الفلك: بُرْجٌ. مَجْمُوعَةٌ مِنَ الكَوَاكِبِ المُتَجَاوِرَةِ ومجازًا: تَضَافُرُ أَحْوَالٍ. مُلَابَسَاتٌ.

קוֹנְסְטְרוּקְטִיבִי L ת' (־יִים) بَنَائِيٌّ. بَنَّاءٌ. إِنْشَائِيٌّ. إِعْمَارِيٌّ. إِيجَابِيٌّ ע' בּוֹנֶה.

קוֹנְסְטְרוּקְצְיָה נ' (־יוֹת) إِنْشَاءٌ. بِنَاءٌ. مَبْنًى. تَشْكِيلٌ. تَرْكِيبٌ ע' מִבְנֶה.

קוֹנְסִיגְנַצְיָה L נ' (־יוֹת) إِرْسَالٌ. تَوْرِيدٌ ע' מִשְׁגּוֹר.

קוֹנְסִילְיוּם L ז' (־מִים) في الطب: تَشَاوُرٌ طِبِّيٌّ (لمعالجة مرض خطير).

קוֹנְסִיסְטֶנְטִי L ת' (־יִים) مُنَاسِبٌ. لَائِقٌ. مُسْتَقِرٌّ.

קוֹנְסֶנְסוּס L ז' إِجْمَاعٌ. إِتِّفَاقُ الآرَاءِ ע' הַסְכָּמָה, הַסְכָּמָה כְּלָלִית.

קוֹנְסְפִּירַצְיָה L נ' (־יוֹת) مُؤَامَرَةٌ ج مُؤَامَرَاتٌ. تَوَاطُؤٌ ע' קֶשֶׁר, מְזִמָּה.

קוֹנְסְפֶּקְט L ז' (־טִים) مُجْمَلٌ. خُلَاصَةٌ. رُؤُوسُ أَقْلَامٍ.

קוֹנְסֶרְבָטוֹרְיוֹן L ז' (־נִים) مَعْهَدٌ عَالٍ لِلْمُوسِيقَى.

קוֹנְסֶרְבָטִיבִי L ת' (־יִים) مُحَافِظٌ. تَقْلِيدِيٌّ. יַהֲדוּת קוֹנְסֶרְבָטִיבִית ע' יַהֲדוּת.

קוֹנְסֶרְבָטִיבִיּוּת נ' مُحَافَظَةٌ عَلَى التَّقَالِيدِ. مُقَاوَمَةُ التَّجْدِيدِ.

קוֹנְסֶרְבִים L ז"ר مُعَلَّبَاتٌ. أَطْعِمَةٌ مَحْفُوظَةٌ فِي عُلَبٍ ע' שִׁמּוּר, שִׁמּוּרִים.

קוֹעַר ע' קָעַר.

קוֹנְפֵדֶרָלִי L ת' (־יִים) كُونْفِدِرَالِيٌّ. إِتِّحَادِيٌّ.

קוֹנְפֵדֶרַצְיָה נ' (־יוֹת) إِتِّحَادٌ (تحالف سياسي بين دول للاتحاد فيما بينها مع الاحتفاظ باستقلال داخلي).

קוֹנְפוֹרְמִי L ת' (־יִים) ١. مُلْتَزِمٌ بِالخَطِّ الرَّسْمِيِّ. مُذْعِنٌ. مُرَاعٍ(ي). ٢. مُذْعِنٌ لِسُلْطَةِ الكَنِيسَةِ.

קוֹנְפוֹרְמִיזְם ז' إِلْتِزَامٌ بِالخَطِّ الرَّسْمِيِّ. إِذْعَانٌ. مُرَاعَاةٌ. נוֹן־קוֹנְפוֹרְמִיזְם عَدَمُ الِالْتِزَامِ بِالخَطِّ الرَّسْمِيِّ.

קוֹנְפוֹרְמִיסְט ז' (־טִים) مُلْتَزِمٌ. مُذْعِنٌ. مُرَاعٍ لِلتَّغَيُّرَاتِ.

קוֹנְפִיגוּרַצְיָה L נ' (־יוֹת) في الحواسيب: تَكْوِينٌ. تَرْتِيبُ التَّفَاصِيلِ فِي البَرْنَامَجِ ע' תְּצוּרָה.

קוֹנְפִיטוּרָה F נ' (־רוֹת) مُرَبَّى الفَاكِهَةِ.

קוֹנְפְלִיקְט L ז' (־טִים) نِزَاعٌ. صِرَاعٌ. صِدَامٌ. تَعَارُضٌ.

קוֹנְפֶקְצְיָה L נ' (־יוֹת) مَلْبُوسَاتٌ. أَلْبِسَةٌ جَاهِزَةٌ.

קוֹנְפְרוֹנְטַצְיָה L נ' (־יוֹת) مُوَاجَهَةٌ. مُجَابَهَةٌ ע' עִמּוּת.

קוֹנְץ Y ז' (־צִים) خَطْفُ الأَبْصَارِ. خِدَاعٌ. بَهْلَوَانِيَّاتٌ ע' לַהֲטוּט.

קוֹנְצֶנְזוּס ע' קוֹנְסֶנְסוּס.

קוֹנְצֶנְטְרִי L ת' (־יִים) مَرْكَزِيٌّ. مُتَّحِدُ المَرْكَزِ. مُرَكَّزٌ.

קוֹנְצֶסְיָה L נ' (־יוֹת) إِمْتِيَازٌ (لتنفيذ مشروع) ج إِمْتِيَازَاتٌ ע' זִכָּיוֹן.

קוֹנְצֶפְּטוּאָלִי L ת' (־יִים) تَصَوُّرِيٌّ. فِكْرِيٌّ. نَظَرِيٌّ.

קוֹנְצֶפְּצְיָה נ' (־יוֹת) تَصَوُّرٌ. مَفْهُومٌ ج مَفَاهِيمُ. فِكْرَةٌ ج فِكَرٌ.

קוֹנְצֶרְט En. ז' (־טִים) حَفْلَةٌ مُوسِيقِيَّةٌ. كُونْسِرْت.

קוֹנְצֶ'רְטוֹ It. ז' (־טִים, ־טָאוֹת) كُونْشِرْتُو. تَأْلِيفٌ مُوسِيقِيٌّ ضَخْمٌ يُؤَدِّيهِ

عَازِفُ سُولُو بِمُصَاحَبَةِ فِرْقَةٍ مُوسِيقِيَّةٍ كَامِلَةٍ أَوْ جُزْئِيَّةٍ.

קוֹנְצֶ'רְטִינָה It. נ' (־נות) ١. أَكُورْدِيُون صَغِيرٌ ע' מַפּוּחִית ٢. أَسْلَاكٌ شَائِكَةٌ.

קוֹנְצֶרְן En. ז' (־נים) مُؤَسَّسَةٌ تِجَارِيَّةٌ (لعدة مشاريع اقتصادية متحدة اداريًا). مَجْمُوعَةُ شَرِكَاتٍ تِجَارِيَّةٍ.

קוֹנְקוֹרְדַּנְצְיָה L נ' (־יות) مُعْجَمٌ مُفَهْرَسٌ.

קוֹנְקוּרֶנְט L ז' (־טים) مُزَاحِمٌ. مُنَافِسٌ.

קוֹנְקוּרֶנְצְיָה L נ' (־יות) مُزَاحَمَةٌ. مُنَافَسَةٌ. تَنَافُسٌ ע' הִתְחָרוּת, תַּחֲרוּת.

קוֹנְקוּרְס L ז' (־סים) مُسَابَقَةٌ (في اعلان لتعيين المتفوق). تَنَافُسٌ. בְּחִינַת קוֹנְקוּרְס إِمْتِحَانُ مُسَابَقَةٍ (للحصول على زمالة دراسية).

קוֹנְקְרֵטִי L ת' (־יים) مَحْسُوسٌ. مَادِّيٌّ. وَاقِعِيٌّ ע' מַמָּשִׁי.

קוֹנְקְרֵטִיזַצְיָה נ' تَجْسِيدٌ. تَجْسِيمٌ ע' הַמְחָשָׁה.

קוֹנְקְרֵטִיּוּת נ' وَاقِعِيَّةٌ. مَادِّيَّةٌ ע' מוּחָשִׁיּוּת, מַמָּשִׁיּוּת.

קַוָּס T ז' (־סים) قَوَّاسٌ ج قَوَّاسَةٌ (حارس مرافق لشخصية معروفة خاصة ابان الحكم العثماني).

קוֹסִינוּס L ז' (־סים) في المثلثات: جَيْبُ التَّمَامِ. جتًا (cosinus).

קוֹסֵם ז' (־סמים) ١. سَاحِرٌ ٢. مُشَعْوِذٌ. خَاطِفُ الأَبْصَارِ.

קוֹסְמוֹלוֹגְיָה G נ' الفَلْسَفَةُ الكَوْنِيَّةُ. عِلْمُ الكَوْنِيَّاتِ. نَظَرِيَّةُ التَّصَوُّرِ لِلْكَوْنِ كَوَحْدَةٍ مُتَمَاسِكَةٍ.

קוֹסְמוֹנָאוּט ז' (־טים) رَائِدُ فَضَاءٍ ע' טַיָּס, טַיַּס חָלָל.

קוֹסְמוֹס ז' كَوْنٌ ج أَكْوَانٌ. عَالَمٌ ج عَوَالِمُ ע' יְקוּם, תֵּבֵל.

קוֹסְמוֹפּוֹלִיט G ז' (־טים) ١. مُوَاطِنُ العَالَمِ ٢. لَاانْتِمَائِيٌّ.

קוֹסְמוֹפּוֹלִיטִי ת' (־יים) عَالَمِيٌّ. كُوزْمُوبُولِيتَانِيٌّ. لَاانْتِمَائِيٌّ.

קוֹסְמוֹפּוֹלִיטִיּוּת נ' لَاانْتِمَائِيَّةٌ إِلَى قَوْمِيَّةٍ أَوْ دَوْلَةٍ. كُوزْمُوبُولِيتِيَّةٌ.

קוֹסְמֵטִי G ת' (־יים) تَجْمِيلِيٌّ. טִפּוּל קוֹסְמֵטִי عِلَاجٌ تَجْمِيلِيٌّ ومجازا: إِخْفَاءُ العُيُوبِ.

קוֹסְמֵטִיקַאי ז' (־קאים) خَبِيرٌ بِالتَّجْمِيلِ. مَاكْيَاجِيسْت.

קוֹסְמֵטִיקָה נ' تَجْمِيلٌ. مَوَادُّ التَّجْمِيلِ. مُسْتَحْضَرَاتُ المَاكْيَاجِ.

קוֹסְמִי ת' (־יים) كَوْنِيٌّ. عَالَمِيٌّ. קְרָנַיִם קוֹסְמִיּוֹת أَشِعَّةٌ كَوْنِيَّةٌ.

קוּסְקוּס F ז' كُسْكُس. كُسْكُسُو (اكلة مغربية).

קוֹף ז' (־פים) ١. قِرْدٌ ج قِرَدَةٌ. نِسْنَاسٌ ج نَسَانِسُ. سَعْدَانٌ ج سَعَادِينُ. رُبَّاحٌ. ٢. إِسْمُ الحَرْفِ العِبْرِيِّ ק ע' ק. קוֹף אָדָם إِنْسَانُ الغَابِ. أُورَانْغ أُوتَانْغ ע' אוֹרַנְג־אוּטָן. מַעֲשֵׂה קוֹף مُحَاكَاةٌ. تَقْلِيدٌ بِلَا فَهْمٍ. بَبْغَائِيَّةٌ.

קוּף ז' (־פים) ثَقْبٌ ج ثُقُوبٌ. خُرْمٌ ج خُرُومٌ. سَمُّ الإِبْرَةِ. عَيْنُ الإِبْرَةِ ج عُيُونٌ. הִכְנִיס פִּיל בְּקוּף הַמַּחַט أَوْلَجَ فِيلاً فِي سَمِّ الإِبْرَةِ ومجازا: جَاءَ بِمَا لَا يُعْقَلُ.

קוּפַאי ע' קֻפַּאי. **קוּפָה** ע' קֻפָּה.

קוּפּוֹן F ז' (־נים) كُوبُون. قَسِيمَةٌ ج قَسَائِمُ.

קוּפְּטִי G ת/ז' (־טים, ־יים) قِبْطِيٌّ ج قِبْطٌ وَأَقْبَاطٌ (من ابناء الكنيسة القبطية خاصة في مصر).

קוּפִּידוֹן L ש"פ كُيُوبِيد. إِلٰهُ الحُبِّ فِي الأَسَاطِيرِ الرُّومَانِيَّةِ.

קוֹפִּירַיְט, קופירייט En. ז' مِلْكِيَّةٌ أَدَبِيَّةٌ. حُقُوقُ التَّأْلِيفِ ע' זְכוּת, זְכוּת יוֹצְרִים.

קוֹפִּירַיְטֶר, קופירייטר ז' (־רים) كَاتِبُ الدِّعَايَاتِ ע' רַעְיוֹנַאי.

קופסה ע' קֻפְסָה.

קוֹפְּרוֹדוּקְצְיָה L נ' (־יות) مُشَارَكَةٌ فِي الإِنْتَاجِ أَوِ الإِخْرَاجِ (شريط تلفزيوني).

(קוץ) קָץ פ' عَافَ ـَ. سَئِمَ ـَ. مَلَّ ـَ مِنْ. عَزَفَ ـِ عَنْ. إِشْمَأَزَّ مِنْ. הֵקִיץ ١. أَسْأَمَ. أَمَلَّ. كَرَّهَ. ٢. أَفَاقَ. إِسْتَيْقَظَ. صَحَا ـُ. نَهَضَ ـَ مِنْ نَوْمِهِ. הֵקִיץ הַקֵּץ إِنْتَهَى. حَانَ الأَجَلُ. בְּהָקִיץ תה"פ فِي اليَقْظَةِ.

קוֹץ ז' (־צים) ١. شَوْكَةٌ ج شَوْكٌ. كِنَايَةٌ عَنْ أَنْوَاعٍ مُخْتَلِفَةٍ مِنَ النَّبَاتَاتِ الشَّائِكَةِ. حَسَكَةٌ ج حَسَكٌ. ٤. سُلَاءَةٌ ج سُلَاءٌ. أَسَلَةٌ ج أَسَلٌ. קוֹץ בַּתַּחַת סל' إِزْعَاجٌ. مُزْعِجٌ. קוֹצוֹ שֶׁל יוּד (יוֹד) ע' יוּד. אַלְיָה וְקוֹץ בָּהּ مجازا: وَرْدَةٌ وَفِيهَا شَوْكَةٌ. سُمٌّ فِي الدَّسَمِ. עַל קוֹצִים (סִכּוֹת) مجازا: عَلَى أَحَرَّ مِنَ الجَمْرِ. הוּא כְּקוֹץ בְּעֵינֵי פְּלוֹנִי كَالقَذَى فِي عَيْنِ فُلَانٍ. كَالحَسَكَةِ فِي الحَلْقِ.

קֻוָץ', קווץ' Y ז' شَيْءٌ مَمْعُوكٌ. مُفَعَّص.

קוֹצֵב ז' (־צבים) ١. مُحَدِّدٌ. مُعَيِّنٌ. ٢. إِخْتِصَارٌ لِكَلِمَةِ קוֹצֵב לֵב ضَابِطَةُ النَّبْضِ (pacemaker).

קְוֻצָּה, קווצה נ' (־צות) قُصَّةٌ ج قُصَصٌ. نَاصِيَةٌ ج نَوَاصٍ(ي). شُوشَةٌ. خُصْلَةُ شَعْرِ الرَّأْسِ.

קוֹצִי ת' (־יים) ١. شَوْكِيٌّ. شَائِكٌ. مُوخِزٌ. ٢. خَشِنٌ ج خِشَانٌ. مُسَنَّنٌ.

קוֹצָן ז' (־נים) شَوْكُ الحَنَشِ (نبات بري شائك، cirsium).

קוֹצָנִי ת' (־יים) شَائِكٌ. شَوْكِيٌّ. ذُو شَوْكٍ. مُوخِزٌ.

קוֹצֵץ ת' (־צצים) مُقَصْقِصٌ. قَاطِعٌ. جَازٌّ. بَاتِرٌ. אָץ קוֹצֵץ في الادب: مُقَعَّرٌ. أُسْلُوبٌ مُعَقَّدٌ مُلْتَوٍ.

קוֹצֵר ז' (־צרים) حَاصِدٌ. حَصَّادٌ (من يحصد الزرع).

קוצר ע' קֹצֶר.

קוֹקָא Sp. ז' في النبات: كُوكَة (جنبة تستخرج من اوراقها مادة الكوكائين المخدرة، coca).

קוֹקָאִין ז' كُوكَائِين (مادة مخدرة، cocaine).

קִוְקֵו, קווקו פ' خَطَّطَ. رَسَمَ خُطُوطًا مُتَقَارِبَةً.

קִוְקוּו, קווקוו ז' (־וּיִם) تَخْطِيطُ خُطُوطٍ مُتَقَارِبَةٍ.

קוֹקוֹס .Pr ז' نَارْجِيل. جَوْزُ الهِنْدِ ע' אֱגוֹז.

קַוְקָזִי, קווקזי תו"ז (־זִים, ־זִיּוֹת) قَفْقَاسِيٌّ (من سكان جنوب روسيا على البحر الاسود).

קוֹקֵטִי F ת' (־טִיִּים) طَاوُوسِيٌّ. مِغْنَاجٌ. دَلُوعٌ ע' גַּנְדְּרָן.

קוֹקֵטִיּוּת נ' غُنْجٌ. دَلَالٌ. دَلَعٌ. كَالطَّاوُوسِ.

קוֹקְטֵיל, קוקטייל .En ז' (־לִים) كُوكْتِيل. خَلِيطٌ مِنَ المَشْرُوبَاتِ الرُّوحِيَّةِ. קוֹקְטֵיל מוֹלוֹטוֹב زُجَاجَةُ (قُنْبُلَةُ) مُولُوتُوف. מְסִבַּת קוֹקְטֵיל حَفْلَةُ كُوكْتِيل.

קוּקִיָּה, קוקייה נ' (־יּוֹת) ١. وَقْوَاقٌ (فصيلة من الطيور تضع بيوضها في اعشاش طيور اخرى، cuckoo). ٢. رَبْطَةُ مَطَّاطٍ (لربط الشعر من الخلف). مُغَيْطَة. שְׁעוֹן קוּקִיָּה السَّاعَةُ المُغَرِّدَةُ. سَاعَةُ كُوكُو.

קוֹקֶלֶת .Ar נ' (־קָלוֹת) شَرْنَقَةٌ ج شَرَانِقُ ע' פְּקַעַת.

קוֹקְס .En ז' فَحْمُ الكُوكْس. فَحْمٌ حَجَرِيٌّ.

קוֹקְסִינֶל F ז' (־לִים) كُوكْسِينِيل. خَوَلٌ ج خَوَلَاتٌ מ'. فَرْخٌ עק'.

קוּקֶר, קווקר ז' كِنَايَةٌ عَنْ فُتَاتِ الشُّوفَانِ المُعَلَّبَةِ الَّتِي تُسْتَعْمَلُ فِي الثَّرِيدِ وَالشُّورْبَةِ.

קוּר ז' (־רִים) غِشَاءٌ ج أَغْشِيَةٌ. نَسِيجُ (خَيْطُ) العَنْكَبُوتِ. קוּרֵי עַכָּבִישׁ ע' עַכָּבִישׁ.

קוֹר ע' קֹר.

קוֹרֵא ז' (־רְאִים) ١. قَارِئٌ. مُطَالِعٌ. ٢. مُقْرِئٌ. ٣. حَجَلَةٌ ج حَجَلٌ وحِجْلَى. كَرَوَانٌ (طائر، curlew). בַּעַל קוֹרֵא مُقْرِئٌ. مُجَوِّدٌ. قَارِئٌ حَسَبَ أُصُولِ التَّجْوِيدِ. קוֹל קוֹרֵא نِدَاءٌ ע' קוֹל.

קוּרְאָן ע' קֻרְאָן.

קוֹרְדְּרוֹי .En ז' كُورْدُرُوي. قُمَاشٌ مُخْمَلِيٌّ.

קוּרְדִי ע' כּוּרְדִי.

קוֹרָה נ' (־רוֹת) ١. سَقِيفَةٌ ج سَقَائِفُ. خَشَبَةٌ ج خَشَبَاتٌ. عَارِضَةٌ ج عَوَارِضُ. نَجِيرَةٌ ج نَجَائِرُ. بُرْطُوم מ' ج بَرَاطِيم. ٢. حَدَثٌ ج أَحْدَاثٌ ע' קוֹרוֹת. קוֹרַת גַּג سَقِيفَةٌ ومجازًا: مَأْوًى. مَسْكَنٌ. مَلَاذٌ. مَلْجَأٌ. בָּא בְּצֵל קוֹרָתוֹ دَخَلَ تَحْتَ كَنَفِهِ. أَوَى إِلَيْهِ. حَلَّ ضَيْفًا عَلَيْهِ. נִכְנַס בְּעָבִי הַקּוֹרָה مجازًا: تَعَمَّقَ فِي الأَمْرِ. قَتَلَ المَوْضُوعَ بَحْثًا. טֹל קוֹרָה מִבֵּין עֵינֶיךָ إِرْفَعِ الخَشَبَةَ مِنْ بَيْنِ عَيْنَيْكَ ومجازًا: يَرَى القَذَى فِي عُيُونِ النَّاسِ وَلَا يَرَى الخَشَبَةَ فِي عَيْنِهِ.

(קוֹרָה) קוֹרַת רוּחַ ע' קֹרַת.

קוֹרוֹזְיָה L נ' اِنْتِكَالٌ. تَآكُلٌ ע' אִכּוּל, שִׁתּוּךְ.

קוֹרוֹת ז"ר ١. أَحْدَاثٌ. وَقَائِعُ. ٢. تَأْرِيخٌ. קוֹרוֹת חַיִּים سِيرَةُ حَيَاةٍ ج سِيَرٌ. تَرْجَمَةُ حَيَاةٍ (c.v., résumé). קוֹרוֹת הָעַמִּים تَأْرِيخُ الشُّعُوبِ. تَأْرِيخُ العَالَمِ.

קוֹרַח ע' קֹרַח. **קוֹרֶט** ע' קֹרֶט.

קוֹרְטָה, קוורטה L נ' (־טוֹת) في الموسيقى: النَّغْمَةُ الرَّابِعَةُ فِي السُّلَّمِ المُوسِيقِيِّ.

קוֹרְטוֹ, קוורטו ז' رُبْعِيٌّ. رُبَاعِيٌّ (ورق، quarto).

קוֹרְטוֹב ע' קָרְטוֹב.

קוּרָטוֹרְיוֹן L ז' (־נִים) مَجْلِسُ مُدِيرِينَ (لشركة او جامعة). مَجْلِسُ أُمَنَاءَ. הַקּוּרָטוֹרְיוֹן שֶׁל הָאוּנִיבֶרְסִיטָה مَجْلِسُ أُمَنَاءِ الجَامِعَةِ.

קוֹרְטֶט, קוורטט ז' (־טִים) ١. رُبَاعِيَّةٌ. جَوْقٌ مِنْ أَرْبَعَةِ عَازِفِينَ. ٢. تَأْلِيفٌ مُوسِيقِيٌّ لِأَرْبَعَةِ عَازِفِينَ. ٣. لَجْنَةٌ رُبَاعِيَّةٌ.

קוֹרְטִיזוֹן F ז' في الطب: كُورْتِيزُون (هورمون، cortisone).

קוֹרְטֶם ז' (־מִים) قِرْطِمٌ. قُرْطُمٌ ע' כַּרְכֹּם.

קוֹרִידָה .Sp נ' (־דוֹת) مُصَارَعَةُ الثِّيرَانِ.

קוּרְיוֹז L ז' (־זִים) طُرْفَةٌ ج طُرَفٌ. نَادِرَةٌ ج نَوَادِرُ. مُلْحَةٌ ج مُلَحٌ.

קוּרְיוֹזִי ת' (־זִיִּים) طَرِيفٌ. غَرِيبٌ. مُسَلٍّ(ي). مُرَفِّهٌ.

קוֹרִינְתִּי G ת' (־תִּיִּים) فَخْمٌ. فَاخِرٌ. ذُو أُبَّهَةٍ.

קוּרִיקוּלוּם L ז' مَنْهَجٌ تَعْلِيمِيٌّ. بَرْنَامَجٌ دِرَاسِيٌّ. קוּרִיקוּלוּם וִיטָה سِيرَةُ حَيَاةٍ. تَرْجَمَةُ حَيَاةٍ (curriculum vitae, c.v.).

קוֹרָל G ז' مَرْجَانٌ ע' אַלְמֹג.

קוֹרֶלַצְיָה L נ' (־יוֹת) ١. في الاحصاء: إِرْتِبَاطٌ (مدى اعتماد متغيّر على متغيّر آخر) ע' מִתְאָם. ٢. مُلَاءَمَةٌ. عَلَاقَةٌ مُتَبَادَلَةٌ ذَاتُ تَنَاسُبٍ مَنْطِقِيٍّ. מְקַדֵּם הַקּוֹרֶלַצְיָה مُعَامِلُ الارْتِبَاطِ (coefficient correlation).

קוֹרְמוֹרָן L ז' (־נִים) غَاقُ المَاءِ. غَاقَةٌ (طير مائي من اللقالق، cormorant).

קוֹרֵן (־רְנִים) ١. ת' سَاطِعٌ. زَاهٍ(ي). مُتَأَلِّقٌ. وَهَّاجٌ. ٢. ז' في الميكانيك: مُشِعَّةٌ. رَادْيَاتُور ע' רַדְיָטוֹר.

קוֹרָנִית נ' (־יּוֹת) في النبات: زَعْتَر. سَعْتَر (نبات اوراقه عطرية، thyme).

קוֹרְנִית נ' (־יּוֹת) في الموسيقى: كُورْنِيت (آلة موسيقية نفخية، cornetto).

קוֹרְנָס ע' קֻרְנָס.

קוֹרְנְפְלֶקְס .En ז' كُورْنْفْلِيكْس (فتات الذرة المقلية تؤكل مع الحليب).

קוּרְס L ז' (־סִים) ١. مَسَاقٌ. دَوْرَةٌ دِرَاسِيَّةٌ. ٢. سِعْرُ الأَوْرَاقِ المَالِيَّةِ فِي

الْبُورْصَة. ٣. مَجْرًى. سِيَاقٌ. سَيْرٌ. إِتِّجَاهٌ. קוּרְס הַסְּפִינָה خَطُّ سَيْرِ السَّفِينَةِ.

קוֹרְסֶט F ז' مِشَدٌّ. كُورْسِيه ע' מָחוֹךְ.

קוֹרֶסְפּוֹנְדֶּנְט L ז' (־טים) مُرَاسِلٌ. مَنْدُوبُ صَحِيفَةٍ. صِحَافِيٌّ ע' כַּתָּב.

קוֹרֶסְפּוֹנְדֶּנְצְיָה נ' (־יות) ١. مُرَاسَلَةٌ. مُكَاتَبَةٌ. تَبَادُلُ رَسَائِلَ. ٢. رِسَالَةٌ صَحَفِيَّةٌ. تَقْرِيرٌ صَحَفِيٌّ.

קוֹרְפּוּס L ז' (־סים) ١. سِلْكٌ (دبلوماسي مثلاً). فَرِيقٌ. هَيْئَةٌ. ٢. في الجيش: فَيْلَقٌ ج فَيَالِقُ. קוֹרְפּוּס דִּיפְּלוֹמָטִי السِّلْكُ الدِّبْلُومَاسِيُّ. الْهَيْئَةُ الدِّبْلُومَاسِيَّةُ. קוֹרְפּוּס דֶּלִיקְטִי الدَّلَائِلُ الأَسَاسِيَّةُ الَّتِي تُثْبِتُ التُّهَمَ الْمُوَجَّهَةَ إِلَى الْمُتَّهَمِ. קוֹרְפּוּס קְרִיסְטִי في المسيحية: عِيدُ الْقُرْبَانِ. خَمِيسُ الْجَسَدِ. הַבֵּאַס קוֹרְפּוּס أَمْرُ اسْتِحْضَارٍ تُصْدِرُهُ الْمَحْكَمَةُ لِلنَّظَرِ فِي قَضِيَّةِ مُتَّهَمٍ.

קוֹרְפּוֹרָל It. ז' (־לים) في الجيش: عَرِيفٌ ج عُرَفَاءُ ע' טוּרַאי, רַב־טוּרַאי.

קוֹרְפּוֹרַצְיָה L נ' (־יות) ١. إِتِّحَادٌ ج إِتِّحَادَاتٌ. هَيْئَةٌ ج هَيْئَاتٌ. مَجْلِسٌ ج مَجَالِسُ. ٢. نِقَابَةٌ مِهْنِيَّةٌ (تشمل المستخدمين واصحاب العمل) ע' תַּאֲגִיד.

קוֹרֶץ, קוורץ Gr. נ' (־צות) بِلَّوْرُ الصَّخْرِ. بِلَّوْرٌ صَخْرِيٌّ. مَرْوٌ. كُوَارْتَز.

קוֹרְצָנִי ת' (־ניים) غَامِزٌ. غَمَّازٌ.

קורקבן ע' קֻרְקְבָן.

קוֹנְקְרֵטִי L ת' (־טיים) مُنَاسِبٌ. لَائِقٌ. صَحِيحٌ. كَمَا يَنْبَغِي. יַחַס קוֹרְקְטִי مُعَامَلَةٌ مُنَاسِبَةٌ. تَصَرُّفٌ لَائِقٌ.

קוֹרֶקְטִיּוּת נ' لِيَاقَةٌ. صَلَاحٌ. صَوَابٌ.

קוֹרְקִינֶט F ז' (־טים) دَرَّاجَةُ أَطْفَالٍ. سُكُوتَة ע' גַּלְגִּלַּיִם.

קושי ע' קֹשִׁי. **קושיה** ע' קֻשְׁיָה.

קוּשָׁן T ז' (־נים) كُوشَانٌ. حُجَّةُ طَابُو. شَهَادَةُ مِلْكٍ عَلَى عَقَارٍ.

קוֹשֵׁר ז' (־שְׁרים) مُتَآمِرٌ. مُتَوَاطِئٌ. مُتَمَرِّدٌ.

קותל ע' קֹתֶל.

קָזֵאִין .L ז' (־נים) بُرُوتِينُ الْجُبْنِ. جُبْنِين. كَازِئِين (casein).

קָזוּאָרִינָה נ' (־נות) كَازْوَارِينَا (شجرة زينة ابرية، casuarina).

קִזּוּז, קיזוז ז' (־זים) في الحساب: مُقَاصَّةٌ. خَصْمٌ. مُوَازَنَةٌ. تَعْوِيضٌ (خصم حساب لصالح حساب آخر، set-off).

(קָזוּס) קָזוּס בֶּלִי L ذَرِيعَةٌ لِإِعْلَانِ الْحَرْبِ (casus belli).

קִזֵּז, קיזז פ' في الحساب: قَاصَّ. خَصَمَ ــ. وَازَنَ. عَادَلَ. عَوَّضَ. הִתְקַזֵּז ١. خُصِمَ. ٢. تَوَازَنَ. تَعَادَلَ.

קָזִינוֹ .It ז' كَازِينُو ج كَازِينُوهَات. مَقْصَفٌ ج مَقَاصِفُ. مَلْهًى ج مَلَاهٍ(ي).

קַח! خُذْ! (صيغة الامر من فعل לָקַח) ע' לָקַח.

קַחְוָן, קחוון A ז' (־נים) أُقْحُوَانٌ ج أَقَاحٍ(ي). زَهْرَةُ اللُّؤْلُؤِ.

קַט ת' صَغِيرٌ. قَلِيلٌ. وَجِيزٌ ע' קָטָן. כִּמְעַט קַט ١. نَزْرٌ يَسِيرٌ. نُتْفَةٌ. ٢. بَعْدَ بُرْهَةٍ. عَلَى وَشْكٍ. רֶגַע קַט بُرْهَةٌ وَجِيزَةٌ. لَحْظَةٌ ج لَحَظَاتٌ. هُنَيْهَةٌ. سُوَيْعَةٌ.

קֹטֶב, קוטב A ז' (קְטָבִים) ١. قُطْبٌ ج أَقْطَابٌ. مِحْوَرٌ ج مَحَاوِرُ. ٢. طَرَفٌ ج أَطْرَافٌ. ٣. رُكْنٌ ج أَرْكَانٌ. ٤. تَطَرُّفٌ. تَنَاقُضٌ. אֵזוֹר הַקֹּטֶב الْمِنْطَقَةُ الْمُتَجَمِّدَةُ (الشمالية او الجنوبية). כּוֹכַב הַקֹּטֶב النَّجْمُ الْقُطْبِيُّ ע' כּוֹכָב.

קִטֵּב, קיטב פ' ١. في الفيزياء: قَطَّبَ. إِسْتَقْطَبَ. أَدَّى إِلَى تَجَمُّعِ الشَّحَنَاتِ الْمُوجَبَةِ وَالسَّالِبَةِ فِي قُطْبَيْنِ مُتَنَاقِضَيْنِ. ٢. إِسْتَقْطَبَ الْخِلَافَاتِ. הִתְקַטֵּב تَقَطَّبَ. تَنَاقَضَ. تَنَافَرَ.

קָטְבִּי, קוטבי ת' (־ביים) قُطْبِيٌّ. خَاصٌّ بِالْقُطْبِ الشَّمَالِيِّ أَوِ الْجَنُوبِيِّ ومجازًا: طَرَفِيٌّ. مُسْتَقْطَبٌ. مُضَادٌّ. عَلَى طَرَفَيْ نَقِيضٍ. مُتَطَرِّفٌ.

קָטְבִּיּוּת, קוטביות נ' قُطْبِيَّةٌ. إِسْتِقْطَابٌ. تَضَادٌّ. تَطَرُّفٌ.

קָטֵגוֹר G ז' (־רים) ١. مُتَّهِمٌ. ٢. مُدَّعٍ(ي). مُحَامِي الادِّعَاءِ. وَكِيلُ النِّيَابَةِ ע' תּוֹבֵעַ.

קָטֵגוֹרִי ת' (־ריים) قَاطِعٌ. قَطْعِيٌّ. حَاسِمٌ. بَاتٌّ. جَازِمٌ. קָטֵגוֹרִית תה"פ قَطْعًا. قَطْعِيًّا. مُطْلَقًا. حَتْمِيًّا. بَاتًّا.

קָטֵגוֹרְיָה נ' (־יות) ١. إِدِّعَاءٌ. إِتِّهَامٌ. مُقَاضَاةٌ. ٢. هَيْئَةُ الادِّعَاءِ. النِّيَابَةُ الْعَامَّةُ. ٣. في الفلسفة: مَقُولَةٌ ج مَقُولَاتٌ. ٤. صِنْفٌ ج أَصْنَافٌ. לִמּוּד קָטֵגוֹרְיָה تَوْجِيهُ اتِّهَامٍ.

קָטֵגוֹרִיזַצְיָה נ' تَصْنِيفٌ إِلَى أَنْوَاعٍ.

קָטָה A נ' (־טות) قَطَاةٌ ج قَطَوَاتٌ وقَطًا (طائر، sand grouse).

קִטּוּב, קיטוב ז' (־בים) في الفيزياء: تَقَطُّبٌ. إِسْتِقْطَابٌ ومجازًا: تَضَادٌّ. تَنَافُرٌ. تَطَرُّفٌ.

קָטוּל .Ar ת' (קְטוּלִים) قَتِيلٌ ج قَتْلَى. مَقْتُولٌ. مَغْدُورٌ.

קָטוּם ת' (קְטוּמִים) مَقْطُومٌ. مَقْطُوعٌ. مُقَرْطَمٌ. קוֹנוּס קָטוּם في الهندسة: مَخْرُوطٌ نَاقِصٌ.

קטום ע' קְטוֹמָה. **קטון** ע' קָטֹן.

קָטוּעַ ת' (קְטוּעִים) مَقْطُوعٌ. مَجْدُوعٌ. مَبْتُورٌ ومجازًا: مُقَطَّعٌ. مُتَقَطِّعٌ.

קִטּוּעַ, קיטוע ז' (־עים) ١. تَقْطِيعٌ. بَتْرٌ. جَذْعٌ. قَصٌّ. ٢. تَقْسِيمُ النَّصِّ إِلَى فِقْرَاتٍ.

קָטוּף ת' (קְטוּפִים) مَقْطُوفٌ. مُقْتَطَفٌ. مُجْتَنًى. קְטוּף אָזְנַיִם مُصَلَّمُ (مَقْطُوعُ) الأُذُنَيْنِ.

קִטּוּף, קיטוף ז' إِقْتِطَافٌ. جَنْيٌ. إِخْتِرَافٌ.

קטור, קיטור ז' (־רים) ١. تَبْخِيرٌ. ٢. تَدْخِينٌ فِي غَلْيُونٍ. ٣. סל' تَذَمُّرٌ. تَشَكٍّ(ي).

קְטוֹרָה נ' (־רות) حَرْقُ البَخُورِ. تَبْخِيرٌ.

קטורת ע' קְטֹרֶת.

קְטָטָה נ' (־טות) شِجَارٌ. مُشَاجَرَةٌ. عِرَاكٌ. إِشْتِبَاكٌ. طَوْشَةٌ. خِنَاقَةٌ מ'. אַחֲרִית כָּל קְטָטָה - חֲרָטָה مجازًا: أَوَّلُ الغَضَبِ جُنُونٌ وَآخِرُهُ نَدَمٌ.

קַטְיוּשָׁה R נ' (־שות) كَتْيُوشَا (سلاح مدفعي لاطلاق قذائف في صليات).

קְטִילָה נ' (־לות) ١. قَتْلٌ. قَضَاءٌ عَلَى. ٢. نَقْدٌ سَلْبِيٌّ لاَذِعٌ.

קְטִימָה נ' قَطْمٌ. قَرْطَمَةٌ. قَطْعٌ. شَذْبٌ.

קָטִין, קַטִּין .Ar ז' (קְטִינִים, ־נִים) قَاصِرٌ ج قُصَّرٌ. مَنْ هُوَ تَحْتَ السِّنِّ القَانُونِيَّةِ.

קְטִינוּת, קַטִּינוּת נ' قُصُورٌ. سِنُّ القَاصِرِ.

קְטִיעָה נ' (־עות) قَطْعٌ. تَقْطِيعٌ. بَتْرٌ.

קָטִיף ז' ١. قَطْفٌ. قِطَافٌ. إِقْتِطَافٌ. جَنْيُ الثَّمَرِ. ٢. مَوْسِمُ القِطَافِ.

קְטִיפָה נ' (־פות) ١. قَطْفٌ. إِقْتِطَافٌ. جَنْيُ الثَّمَرِ. ٢. قَطِيفَةٌ ج قَطَائِفُ. مُخْمَلٌ.

קְטִיפָנִי, קְטִיפָתִי ת' (־יִּים) مُخْمَلِيٌّ. نَاعِمٌ. رَخْصٌ. لَدْنٌ. لَطِيفٌ.

קָטַל .Ar פ' ١. قَتَلَ ـُـ. فَتَكَ ـِـ بِـ. ٢. مجازًا: أَلْغَى. فَسَخَ ـَـ. نَقَضَ ـُـ. נִקְטַל ١. قُتِلَ. فُتِكَ بِهِ. ٢. حُطِّمَ. نُقِضَ. فُسِخَ. أُلْغِيَ.

קֶטֶל ז' تَقْتِيلٌ. فَتْكٌ. بَطْشٌ. ذَبْحٌ. שְׂדֵה קֶטֶל ١. سَاحَةُ القِتَالِ (الوَغَى). ٢. مَذْبَحَةٌ ج مَذَابِحُ.

קֶטֶלְב A ז' (־בִים) قَطْلَبَةٌ ج قَطْلَبٌ (شجرة من الخلنجيات، arbute).

קִטְלֵג G פ' فَهْرَسَ. جَدْوَلَ. קֻטְלַג سُجِّلَ فِي الفِهْرِسْتِ.

קָטָלוֹג ז' (־גִים) فِهْرِسٌ. فِهْرِسْتٌ ج فَهَارِسُ. جَدْوَلٌ ج جَدَاوِلُ. قَائِمَةٌ ج قَوَائِمُ. كَتَالُوج ج كَتَالُوجَات.

קִטְלוּג ז' (־גִים) فَهْرَسَةٌ. جَدْوَلَةٌ. تَسْجِيلٌ فِي قَوَائِمَ مُبَوَّبَةٍ.

קָטָלוֹגִי ת' (־יִּים) فِهْرِسِيٌّ. جَدْوَلِيٌّ.

קָטָלִיזָה G נ' (־זות) تَعْجِيلُ التَّفَاعُلِ الكِيمْيَاوِيِّ.

קָטָלִיזָטוֹר ז' (־רים) ١. في الكيمياء: عَامِلٌ مُسَاعِدٌ (للتفاعل الكيمياوي) ע' זָרָז. ٢. حَاثٌّ. مُعَجِّلٌ. مُنَشِّطٌ.

קַטְלָן ז' (־נִים) قَتَّالٌ. فَتَّاكٌ. بَاطِشٌ.

קַטְלָנוּת נ' قَتْلٌ. تَقْتِيلٌ. فَتْكٌ. بَطْشٌ.

קַטְלָנִי ת' (־יִּים) ١. قَتَّالٌ. قَاتِلٌ. فَتَّاكٌ. مُمِيتٌ. ٢. مجازًا: خَطِيرٌ. هَدَّامٌ. בִּקֹּרֶת קַטְלָנִית نَقْدٌ عَنِيفٌ. نَقْدٌ هَدَّامٌ.

קָטַם .Ar פ' قَطَمَ ـِـ. قَطَعَ ـَـ. بَتَرَ ـُـ. قَرْطَمَ. נִקְטַם قُطِعَ. بُتِرَ. إِنْقَطَمَ. تَقَرْطَمَ.

קָטַן, קָטוֹן פ' ١. صَغُرَ ـُـ. إِسْتَدَقَّ. ٢. قَلَّ ـِـ. غَاضَ ـِـ. تَضَاءَلَ. קָטֹנְתָּ לְעֻמַּת...! أَيْنَ أَنْتَ مِنْ؟! شَتَّانَ بَيْنَكَ وَبَيْنَ! أَنْتَ أَصْغَرُ مِنْ. נִקְטַן صَغُرَ ـُـ. قَلَّ. تَضَاءَلَ. تَنَاقَصَ. הִקְטִין ١. قَلَّلَ. صَغَّرَ. خَصَمَ ـُـ. ٢. في القواعد: صَغَّرَ. جَعَلَ لَهُ صِيغَةَ المُصَغَّرِ (مثل יַלְדּוֹן وُلَيْدٌ). הֻקְטַן ١. صُغِّرَ. قُلَّ. ٢. في القواعد: صُغِّرَ. جُعِلَ فِي صِيغَةِ التَّصْغِيرِ.

קָטָן, קָטֹן, קטון תו"ז (קְטַנִּים) ١. صَغِيرٌ ج صِغَارٌ. حَدَثٌ ج أَحْدَاثٌ. ٢. صَبِيٌّ ج صِبْيَانٌ. وَلَدٌ ج أَوْلاَدٌ. ٣. قَلِيلٌ. ضَئِيلٌ. زَهِيدٌ. קָטָן עָלָיו סל' أَدْنَى مِنْ قُدْرَتِهِ. כַּגָּדוֹל כַּקָּטָן, מִגָּדוֹל וְעַד קָטָן, מִקְּטַנָּם וְעַד גְּדוֹלָם كَبِيرًا وَصَغِيرًا. شَبَابًا وَشِيبًا. الخَاصُّ وَالعَامُّ. الرَّفِيعُ وَالوَضِيعُ. بِقَضِّهِمْ وَقَضِيضِهِمْ. جَمِيعًا بِلاَ اسْتِثْنَاءٍ. קְטַנָּה אוֹ גְּדוֹלָה صَغِيرَةً أَوْ كَبِيرَةً. قَلِيلاً أَوْ كَثِيرًا. קְטַנּוֹת صَغَائِرُ. تَفَاهَاتٌ. קְטַן מוֹחַ قَلِيلُ العَقْلِ. ضَيِّقُ الأُفُقِ. קְטַן קוֹמָה قَصِيرُ القَامَةِ. دَحْدَحٌ. دَحْدَاحٌ. אָדָם קָטָן رَجُلٌ بَسِيطٌ. صَغِيرُ (وَضِيعُ) النَّفْسِ. בְּאֶצְבַּע קְטַנָּה مجازًا: ١. بِأَيْسَرَ مِنَ اليَسِيرِ. ٢. بِسُهُولَةٍ تَامَّةٍ. הַדֹּב הַקָּטָן, הָעֲגָלָה הַקְּטַנָּה في الفلك: الدُّبُّ الأَصْغَرُ. بَنَاتُ نَعْشِ الصُّغْرَى ע' דֹּב. חִירִיק קָטָן ע' חִירִיק. עוֹלָם קָטָן ١. عَالَمٌ مُصَغَّرٌ (صفة للانسان الذي يمثل العالم، microcosmus). ٢. عَالَمٌ صَغِيرٌ. קָמָץ קָטָן ע' קָמָץ. קֻפָּה קְטַנָּה صُنْدُوقُ المَصَارِيفِ النَّثْرِيَّةِ. نَثْرِيَّاتٌ. אֲנִי הַקָּטָן أَنَا الصَّغِيرُ (توقيع الحاخامين تواضعًا). أَنَا الفَقِيرُ.

קָטֵן ת' (קְטֵנִים) مُتَنَاقِصٌ. مُتَضَائِلٌ. آخِذٌ فِي الصِّغَرِ.

קֹטֶן, קוטן ז' صِغَرٌ. صَغَارَةٌ. ضَآلَةٌ. قِلَّةٌ.

קַטְנוּנִי ١. ת' (־יִּים) تَافِهٌ. لاَ أَهَمِّيَّةَ لَهُ. ٢. ז' (־נִים) مُهْتَمٌّ بِصَغَائِرِ الأُمُورِ. ضَيِّقُ الأُفُقِ.

קַטְנוּנִיּוּת נ' إِهْتِمَامٌ بِصَغَائِرِ الأُمُورِ. تَوَافِهُ.

קַטְנוֹעַ ז' (־עִים) دَرَّاجَةٌ نَارِيَّةٌ خَفِيفَةٌ.

קַטְנוּת נ' ١. صِغَرٌ. ٢. تَفَاهَةٌ. ضَآلَةٌ. حَقَارَةٌ. ٣. ضِيقُ تَفْكِيرٍ. קַטְנוּת הַמּוֹחַ, קַטְנוּת מוֹחִין قِلَّةُ تَفْكِيرٍ. ضِيقُ أُفُقٍ. קַטְנוּת נֶפֶשׁ خِسَّةٌ. صَغَارَةٌ. مَحْدُودِيَّةُ التَّفْكِيرِ. בְּקַטְנוּתוֹ فِي صِغَرِهِ. فِي طُفُولَتِهِ. فِي صِبَاهُ. מִקַּטְנוּתוֹ مُنْذُ نُعُومَةِ أَظْفَارِهِ. مُنْذُ صِغَرِهِ.

קְטַנְטַן, קְטַנְטֹן, קטנטון ת' (־טַנִּים) ١. صُغَيِّرٌ. صَغِيرٌ جِدًّا. قَصِيرٌ. ٢. نَزْرٌ يَسِيرٌ.

קִטְנִית נ' (־יּוֹת) في النبات: بَقْلٌ ج بُقُولٌ. מִשְׁפַּחַת הַקִּטְנִיּוֹת الفَصِيلَةُ القَطَانِيَّةُ أَوِ البِيقِيَّةُ أَوِ القَرْنِيَّةُ (كالفول).

קַטַסְטְרוֹפָה G נ' (־פוֹת) نَكْبَةٌ ج نَكَبَاتٌ. كَارِثَةٌ ج كَوَارِثُ ע' שׁוֹאָה, אָסוֹן.

קַטַסְטְרוֹפָלִי ת' (־יִים) وَخِيمٌ. وَبِيلٌ. فَاجِعٌ. مُفْجِعٌ. خَطِيرٌ.

קָטַע פ' قَطَعَ ـَ بَتَرَ ـُ جَدَعَ ـَ נִקְטַע قُطِعَ. إنْقَطَعَ. بُتِرَ. جُدِعَ.

קִטֵּעַ, קִיטֵעַ ז' (־טְעִים) أَكْتَعُ ج كُتْعٌ נ' كَتْعَاءُ. أَقْطَعُ ج قُطْعٌ נ' قَطْعَاءُ. أَبْتَرُ ج بُتْرٌ נ' بَتْرَاءُ.

קֶטַע ז' (קְטָעִים) ١. قِطْعَةٌ ج قِطَعٌ. مَقْطَعٌ ج مَقَاطِعُ. ٢. في الهندسة: قِطَاعٌ. ٣. فَصْلٌ ج فُصُولٌ. ٤. مَشْهَدٌ مُثِيرٌ. مَنْظَرٌ مُضْحِكٌ. קְטָעִים סל' مُضْحِكَاتٌ. دَرْدَشَاتٌ.

קָטַף פ' قَطَفَ ـِ إقْتَطَفَ. جَنَى ـِ נִקְטַף قُطِفَ. أُقْتُطِفَ. جُنِيَ. נִקְטַף בְּאִבּוֹ إخْتَطَفَهُ الْمَنُونُ فِي مَيْعَةِ صِبَاهُ. عَاجَلَهُ الْمَوْتُ. קִטֵּף قَطَّفَ. إقْتَطَفَ. إجْتَنَى. קֻטַּף قُطِّفَ. أُقْتُطِفَ. جُنِيَ. יָצָא וְאָזְנָיו מְקֻטָּפוֹת خَرَجَ مَصْلُومَ الأُذُنَيْنِ. بَاءَ بِفَشَلٍ ذَرِيعٍ.

קַטֶּפֶת נ' (־טָּפוֹת) مِقْطَفٌ ج مَقَاطِفُ. آلَةُ القَطْفِ.

קָטָקוֹמְבָּה .It נ' (־בּוֹת) دِيمَاسٌ ج دَيَامِيسُ ودَمَامِيسُ. دَمَّاسٌ ج دَمَامِيسُ (مغارة تحت ارضية كالسرداب كان اوائل النصارى في عهد روما يقيمون فيها شعائرهم الدينية ويدفنون موتاهم). سِرْدَابُ الْمَوْتَى ج سَرَادِيبُ.

קִטֵּר, קִיטֵר פ' ١. بَخَّرَ. أَحْرَقَ البَخُورَ. دَخَّنَ. ٢. סל' تَشَكَّى. تَذَمَّرَ. הִקְטִיר أَحْرَقَ البَخُورَ.

קֹטֶר, קוֹטֶר ז' (קְטָרִים) ١. قُطْرُ الدَّائِرَةِ. قُطْرُ الشَّكْلِ الرُّبَاعِيِّ. ٢. مِحْوَرٌ ج مَحَاوِرُ.

קַטָּר ז' (־רִים) قِطَارٌ ج قِطَارَاتٌ. وَابُور ج وَابُورَات.

קַטְרָב ז' (־בִים) وَتِدٌ ج أَوْتَادٌ. وَتِدٌ مِسْمَارِيٌّ.

קִטְרֵג G פ' إتَّهَمَ. وَجَّهَ تُهْمَةً. קִטְרְגוֹ יִצְרוֹ نَزَا بِهِ قَلْبُهُ إلَى. سَوَّلَتْ لَهُ نَفْسُهُ.

קִטְרוּג ז' (־גִים) إتِّهَامٌ. تَوْجِيهُ تُهْمَةٍ. مُقَاضَاةٌ.

קַטָרַקְט G ז' كُمْنَةٌ. إعْتَامُ عَدَسَةِ العَيْنِ (cataract).

קְטֹרֶת, קטורת נ' (־טוֹרוֹת) ١. بَخُورٌ ج أَبْخِرَةٌ. لُبَانٌ. ٢. دُخَانُ السِّيجَارَةِ. הֶעֱלָה קְטֹרֶת أَحْرَقَ البَخُورَ (اللُّبَّانَ).

(קיא) קָא פ' قَاءَ ـِ قَذَفَ ـِ (ما في بطنه). طَرَشَ ـُ لَفَظَ ـِ הֵקִיא تَقَيَّأَ. طَرَشَ ـُ הֵקִיא אוֹתוֹ מִקִּרְבּוֹ لَفَظَهُ لَفْظَ النَّوَاةِ.

קִיא ז' قَيْءٌ. طَرْشٌ. إسْتِفْرَاغٌ. قَذْفُ مَا فِي البَطْنِ.

קָיָאק ז' (־קִים) كَايَاك. قَارِبٌ صَغِيرٌ عِنْدَ سُكَّانِ القُطْبِ الشَّمَالِيِّ.

קיבה ע' קֵבָה. **קיבול** ע' קִבּוּל.

קיבולת ע' קִבֹּלֶת. **קיבוע** ע' קִבּוּעַ.

קיבוץ ע' קִבּוּץ.

קִיפִּינִימָט R מ"ק إلَى جَهَنَّمَ. سُحْقًا لَهُ.

קיבעון ע' קִבָּעוֹן. **קיבר** ע' קִבֵּר.

קִיבֶּרְנֶטִיקָה G נ' عِلْمُ الضَّبْطِ. عِلْمُ التَّحَكُّمِ الأُوتُومَاتِيِّ. دِرَاسَةُ فَاعِلِيَّةِ العَقْلِ البَشَرِيِّ بِالْمُقَارَنَةِ مَعَ فَاعِلِيَّةِ الآلاتِ الحَاسِبَةِ (cybernetics).

קידד ע' קִדֵּד. **קידה** ע' קִדָּה.

קִידוּד ז' (־דִים) ١. تَكْوِيدٌ. ٢. تَرْجَمَةُ بَيَانَاتٍ لِلْحَاسُوبِ.

קידוח ע' קִדּוּחַ. **קידום** ע' קִדּוּם.

קידומת ע' קִדֹּמֶת. **קידוש** ע' קִדּוּשׁ.

קִיוִי, קיווי ז' (־וִים) كِيوِي (طائر بلا اجنحة يتواجد في نيو زيلندا، kiwi).

קִיוִית, קיווית נ' (־יּוֹת) طِيط. أَبُو طِيط. زَقْزَاقٌ شَامِيٌّ (طائر مائي، lapwing).

קִיּוּם ז' ١. وُجُودٌ. مَوْجُودِيَّةٌ. بَقَاءٌ. إسْتِمْرَارٌ. دَوَامٌ. قِيَامٌ. ٢. وَفَاءٌ (بوعد). بِرٌّ. تَحْقِيقٌ. أَدَاءٌ. ٣. رِعَايَةٌ. حِفْظٌ. ٤. إقَامَةُ أَوَدٍ. إعَاشَةٌ. إعَالَةٌ. ٥. قِيَامٌ بِـ. تَنْفِيذٌ. קִיּוּם הַבְטָחָה وَفَاءٌ بِوَعْدٍ. بِرٌّ بِالعَهْدِ. אֶמְצָעֵי הַקִּיּוּם مُقَوِّمَاتُ الحَيَاةِ. وَسَائِلُ العَيْشِ. أَسْبَابُ الرِّزْقِ. דּוּ־קִיּוּם تَعَايُشٌ. العَيْشُ مَعًا. تَوَاجُدٌ جَنْبًا إلَى جَنْبٍ. יֵצֶר הַקִּיּוּם غَرِيزَةُ البَقَاءِ. מִלְחֶמֶת הַקִּיּוּם تَنَازُعُ البَقَاءِ ע' אֶקְזִיסְטֶנְצְיָאלִיזְם.

קִיּוּמִי ת' (־יִּים) وُجُودِيٌّ. كِيَانِيٌّ. حَيَوِيٌّ.

קִיּוּמִיּוּת נ' ١. مَوْجُودِيَّةٌ. ٢. في الفلسفة: الوُجُودِيَّةُ. فَلْسَفَةُ الوُجُودِيَّةِ.

קִיּוֹסְק T ז' (־קִים) كُشْكٌ ج أَكْشَاكٌ.

קיזוז ע' קִזּוּז.

קַיִט .Ar ז' ١. تَصْيِيفٌ. إصْطِيَافٌ. إسْتِجْمَامٌ فِي الصَّيْفِ. ٢. مَصِيفٌ.

קִיֵּט, קייט פ' صَيَّفَ. إصْطَافَ. قَضَى فَصْلَ الصَّيْفِ فِي.

קִיטְבֶּג .En ז' (־גִים) جَرْبَنْدِيَّةٌ. كِيسُ الْمُهِمَّاتِ (العُدَّةِ) ע' מִזְוָד.

קיטוב ע' קִטּוּב.

קִיטוֹן G ז' (־נוֹת) مَقْصُورَةٌ ج مَقَاصِيرُ. حُجْرَةُ النَّوْمِ. غُرْفَةٌ صَغِيرَةٌ.

קיטוע ע' קִטּוּעַ. **קיטוף** ע' קִטּוּף.

קִיטוֹר ז' ١. بُخَارٌ ج أَبْخِرَةٌ. غَازٌ ج غَازَاتٌ. ٢. دُخَانٌ مُنْعَقِدٌ. אֳנִיַּת קִיטוֹר سَفِينَةٌ بُخَارِيَّةٌ. بَاخِرَةٌ ج بَوَاخِرُ. وَابُور. מְנוֹעַ קִיטוֹר مُحَرِّكٌ بُخَارِيٌّ. مَاكِنَةٌ بُخَارِيَّةٌ. הִתְקַדֵּם בִּמְלוֹא הַקִּיטוֹר تَقَدَّمَ بِمُنْتَهَى السُّرْعَةِ.

קיטור ע' קִטּוּר.

קִיטְל .Gr ז' (־טְלִים) مَرْيُول. جَلاَّبِيَّةٌ (رداء ابيض يرتديه التقاة من اليهود في الاعياد الرئيسية).

קִיטָן, קייטן ז' (־נִים) مُتَصَيِّفٌ. مُسْتَجِمٌّ.

קִיטָנָה, קייטנה נ' (־נוֹת) مُخَيَّمٌ صَيْفِيٌّ.

קיטע ע' קִטֵּעַ.

קֵיטֶרִינְג, קייטרינג ע' הַסְעָדָה.

קִיטְשׁ Gr. ז' كِيتْش. تَافِهٌ. إِنْتَاجٌ أَدَبِيٌّ رَخِيصٌ (kitch).

קייט ע' קַיִט. **קיימקאם** ע' קַיְמָקָאם.

קייס ע' קַיִס. **קייצת** ע' קַיֶּצֶת.

קִיכְלִי ז' (־לִים) دُرَّاجَةٌ ج دُرَّاجٌ. سُمْنَةٌ. شُحْرُورٌ (thrush) ע' טָרֶד.

קִילוֹ־ L بَادِئَةٌ بِمَعْنَى: كِيلُو. أَلْفٌ ج آلَافٌ.

קִילוֹגְרָם ז' (־מִים) أَلْفُ غْرَامٍ. كِيلُوغْرَام (كغم).

קִילוֹהֶרְץ Gr. ז' (־צִים) في الفيزياء: كِيلُوهِرْتْس (تناوب تيار او ذبذبة الف مرة في الثانية).

קִילוֹוָאט En. ז' (־טִים) في الكهرباء: كِيلُو وَاط. أَلْفُ وَاط. קִילוֹוָאט שָׁעָה كِيلُو وَاط سَاعَة.

קילוח ע' קִלּוּחַ.

קִילוֹלִיטֶר ז' (־טְרִים) كِيلُولِتْر. أَلْفُ لِتْرٍ.

קִילוֹמֶטֶר ז' (־רִים) كِيلُومِتْر. أَلْفُ مِتْرٍ (كم).

קִילוֹן G ז' (־נוֹת) شَادُوف (اداة بسيطة للسقي). سَاقِيَةٌ ج سَوَاقٍ(ي).

קילוס ע' קִלּוּס.

קִילוֹסַיְקְל, קילוסייקל En. ז' (־לִים) في الفيزياء: كِيلُو سَايْكِل. كِيلُو هِرْتْس.

קילוף ע' קִלּוּף. **קילשון** ע' קִלְשׁוֹן.

קַיָּם, קיים ת' (־מִים) ١. قَائِمٌ. مَوْجُودٌ. كَائِنٌ. بَاقٍ(ي). ٢. ثَابِتٌ. مَكِينٌ. ٣. نَافِذُ الْمَفْعُولِ. חַי וְקַיָּם ١. الْقَيُّومُ. الدَّائِمُ. صِفَةٌ لِلّٰهِ تَعَالَى. ٢. حَيٌّ يُرْزَقُ ע' חַי. צָעַק חַי וְקַיָּם ע' צָעַק. מַצָּב קַיָּם وَضْعٌ قَائِمٌ (رَاهِنٌ) ע' מַצָּב.

קַיָּמָה, קיימה, קְיָמָא, קיימא Ar. ז' قَائِمٌ. مُعَمِّرٌ. ثَابِتٌ. بَاقٍ(ي). בַּן (בַּר)־קְיָמָא ثَابِتٌ. بَاقٍ(ي). قَائِمٌ. دَائِمٌ. קֶשֶׁר שֶׁל קְיָמָא رَابِطَةٌ مُسْتَمِرَّةٌ. رَابِطَةٌ وُثْقَى. סְחוֹרָה בַּת־קְיָמָא سِلْعَةٌ مُعَمِّرَةٌ (كالعقارات والمكائن).

קִימָה נ' (־מוֹת) ١. قَوْمَةٌ. قِيَامٌ. وُقُوفٌ (بعد جلوس). وَقْفَةٌ. نُهُوضٌ. ٢. إِسْتِيقَاظٌ. ٣. إِنْتِعَاشٌ. بَعْثٌ.

קימוח ע' קִמּוּחַ. **קימוט** ע' קִמּוּט.

קימום ע' קִמּוּם.

קִימוֹנוֹ J ז' كِيمُونُو (رداء نوم ياباني فَضْفَاض).

קימוץ ע' קִמּוּץ. **קימור** ע' קִמּוּר.

קַיָּמוּת, קיימות נ' دَوَامٌ. إِسْتِمْرَارٌ. بَقَاءٌ. ثَبَاتٌ.

קימחון ע' קִמְחוֹן. **קימל** ע' כְּרַוְיָה.

קימלון ע' קִמָּלוֹן.

קַיְמָקָאם, קיימקאם A ז' (־מִים) قَائِمَقَام. حَاكِمُ مُقَاطَعَةٍ (في العهد العثماني).

(קין) קוֹנֵן פ' نَاحَ ـ عَلَى. نَدَبَ ـ رَثَا ـ رَثَى ـ بَكَى.

קַיִן ١. ש"פ قَايِين (اسم ابن آدم الذي قتل اخاه هابيل حسب ما جاء في سفر التكوين ٤، ١٥). ٢. ז' حَدُّ السَّيْفِ. نَصْلٌ ج نِصَالٌ. אוֹת קַיִן مجازا: وَصْمَةُ عَارٍ. مَعَابَةٌ. سُبَّةٌ فِي جَبِينٍ.

קינא ע' קִנֵּא.

קִינָה נ' (־נוֹת) ١. مَرْثِيَةٌ. مَرْثَاةٌ. رِثَاءٌ. ٢. عَوِيلٌ. وَلْوَلَةٌ. مَنَاحَةٌ. קִינוֹת, מְגִלַּת קִינוֹת, סֵפֶר קִינוֹת سِفْرُ الْمَرَاثِي (على خراب بيت المقدس وهو احد اسفار الكتاب المقدس).

קינוּ ע' רְאִינוּעַ. **קינוח** ע' קִנּוּחַ.

קינון ע' קִנּוּן.

קִינֶטִי G ת' (־טִיִּים) حَرَكِيٌّ (kinetic). אָמָּנוּת קִינֶטִית الْفَنُّ الْحَرَكِيُّ (فن يتميز بحركة محسوسة او وهمية). אֶנֶרְגְּיָה קִינֶטִית في الفيزياء: طَاقَةٌ حَرَكِيَّةٌ.

קִינֶטִיּוּת נ' حَرَكِيَّةٌ.

קִינֶטִיקָה נ' في الفيزياء: حَرَكِيَّةٌ. عِلْمُ الْحَرَكَةِ. كِنِيتِيكَا (kinetics).

קינמון ע' קִנָּמוֹן.

קֵיס, קייס En. ז' (־סִים) ١. قَضِيَّةٌ. حُجَّةٌ قَوِيَّةٌ مُقْنِعَةٌ. ٢. رَجُلُ دِينٍ يَهُودِيٌّ مِنْ إِثْيُوبِيَا.

קִיסוֹס G ז' (־סִים) في النبات: قِسُّوس. اللَّبْلَابُ الْمُتَسَلِّقُ.

קֵיסָם Ar. ז' (־מִים) ١. دُقَاقٌ. كُسَارُ الْعِيدَانِ. عُودٌ ج أَعْوَادٌ وعِيدَانٌ. ٢. قَذًى (في العين). קֵיסָם לְנִקּוּי שִׁנַּיִם مِسْوَاكٌ ج مَسَاوِيكُ. نَكَّاشَةٌ. טֹל קֵיסָם מִבֵּין שִׁנֶּיךָ טֹל קוֹרָה מִבֵּין עֵינֶיךָ ע' נָטַל.

קֵיסָר L ז' (־רִים) قَيْصَرٌ ج قَيَاصِرَةٌ. إِمْبَرَاطُور ج أَبَاطِرَةٌ. הָבוּ לְקֵיסָר אֶת אֲשֶׁר לְקֵיסָר أَعْطِ مَا لِقَيْصَرَ لِقَيْصَرَ (وما للكنيسة للكنيسة).

קֵיסָרוּת נ' (־רֻיּוֹת) إِمْبَرَاطُورِيَّةٌ. مَمْلَكَةٌ كُبْرَى.

קֵיסָרִי ת' (־רִיִּים) قَيْصَرِيٌّ. إِمْبَرَاطُورِيٌّ. נִתּוּחַ קֵיסָרִי في الطب: عَمَلِيَّةٌ قَيْصَرِيَّةٌ (في الولادة).

קיעור ע' קִעוּר. **קיערון** ע' קַעֲרוֹן.

קיפאון ע' קִפָּאוֹן. **קיפד** ע' קִפֵּד.

קיפוד ע׳ קִפּוּד. **קיפוח** ע׳ קִפּוּחַ.

קיפוי ע׳ קִפּוּי. **קיפול** ע׳ קִפּוּל.

קִיפוֹן ז׳ (־נִים) بُورِي. سُلْطَانُ إبْرَاهِيم (سمك، mullet).

קיפוץ ע׳ קִפּוּץ.

קַיִץ ז׳ (קֵיצִים) ١. صَيْفٌ ج أَصْيَافٌ. فَصْلُ الصَّيْفِ. ٢. صِفَةٌ لِلثَّمَرِ النَّاضِجِ فِي الصَّيْفِ وَخُصُوصًا التِّين. בֵּית קַיִץ مَصِيفٌ ج مَصَائِفُ. גִּדּוּלֵי קַיִץ مَزْرُوعَاتٌ صَيْفِيَّةٌ. שְׁעוֹן קַיִץ تَوْقِيتٌ صَيْفِيٌّ.

קִיצָה נ׳ ١. نُهُوضٌ. يَقْظَةٌ (يَقَظَةٌ) ע׳ יְקִיצָה. ٢. سَآمَةٌ. مَلَلٌ. تَبَرُّمٌ.

קיצוב ע׳ קִצּוּב.

קִיצוֹן (־נִים) ١. ת׳ قَصِيٌّ. طَرَفِيٌّ. قُطْبِيٌّ. ٢. ז׳ نِهَايَةٌ.

קִיצוֹנִי ת׳ (־נִיִּים) ١. مُتَطَرِّفٌ. مُغَالٍ(ي). رَادِيكَالِيٌّ. ٢. قَصِيٌّ. طَرَفِيٌّ.

קִיצוֹנִיּוּת נ׳ تَطَرُّفٌ. مُغَالَاةٌ. رَادِيكَالِيَّةٌ.

קיצוע ע׳ קִצּוּעַ. **קיצוץ** ע׳ קִצּוּץ.

קיצור ע׳ קִצּוּר.

קֵיצִי ת׳ (־יִּים) صَيْفِيٌّ. خَاصٌّ بِفَصْلِ الصَّيْفِ أَوِ الْقَيْظِ.

קַיָּצִית, קייצית נ׳ (־יָּצוֹת) إرِيغَارُون. شَيْخُ الرَّبِيعِ (نبات بري، erigeron).

קִיק ז׳ بِذْرَةُ الْخِرْوَعِ. ٢. قُوقَةٌ. قِيق. نَوْعٌ مِنَ الْغِرْبَانِ ע׳ קָאָת. שֶׁמֶן קִיק زَيْتُ الْخِرْوَعِ.

קִיקָיוֹן ז׳ في النبات: خِرْوَع. شَجَرَةُ الْخِرْوَعِ (يستخرج من ثمرها زيت الخروع، castor oil plant). קִיקָיוֹן דְּיוֹנָה مجازًا: زَائِلٌ. آيِلٌ إِلَى الزَّوَالِ.

קִיקְיוֹנִי ת׳ (־יִּים) إبْنُ سَاعَتِهِ. زَائِلٌ. مَآلُهُ الزَّوَالُ. عَابِرٌ.

קִיקְלוֹפּ G ז׳ (־פִּים) ١. سِيكْلُوب (عملاق ورد ذكره في الاساطير اليونانية ذو عين واحدة في وسط جبينه). ٢. كِنَايَةٌ عَنِ الأَعْوَرِ (cyclops).

קִיר ז׳ (־רוֹת) جِدَارٌ ج جُدْرَانٌ. حَائِطٌ ج حِيطَانٌ. سُورٌ أَسْوَارٌ. מִקִּיר אֶל קִיר مجازًا: مِنْ أَقْصَى الْيَسَارِ إِلَى أَقْصَى الْيَمِينِ. קִירוֹת הַלֵּב شِغَافُ الْقَلْبِ. جِدَارُ الْقَلْبِ. לוּחַ קִיר رُوزْنَامَةٌ جُدْرَانِيَّةٌ. نَتِيجَةٌ تُعَلَّقُ عَلَى الْحَائِطِ. מַפַּת קִיר خَارِطَةٌ كَبِيرَةٌ (تعلق على الجدار). מַשְׁתִּין בַּקִּיר صِفَةٌ لِلْكَلْبِ أَوْ لِلرَّجُلِ اللَّذَيْنِ يَتَبَوَّلَانِ عَلَى الْجُدْرَانِ. עֲלִיַּת קִיר عِلِّيَّةٌ. سَنْدَرَةٌ م׳. كَبِشْكَان עק׳. עִתּוֹן קִיר ע׳ עִתּוֹן. שְׁעוֹן קִיר سَاعَةُ حَائِطٍ. سَاعَةٌ دَقَّاقَةٌ. דִּבֵּר אֶל הַקִּיר مجازًا: صَرْخَةٌ فِي وَادٍ. لَا حَيَاةَ لِمَنْ تُنَادِي. לָחַץ אוֹתוֹ אֶל הַקִּיר دَفَعَهُ إِلَى الْحَائِطِ. ضَيَّقَ عَلَيْهِ الْخِنَاقَ. עָמַד בִּפְנֵי קִיר אָטוּם مجازًا: وَاجَهَ طَرِيقًا مَسْدُودًا. كَانَ فِي مَأْزِقٍ. טִפֵּס עַל קִירוֹת חֲלָקִים تَسَلَّقَ جُدْرَانًا مَلْسَاءَ ومجازًا: فَعَلَ الْمُسْتَحِيلَاتِ وَلَكِنْ بِلَا جَدْوَى. כְּשֶׁגַּבּוֹ אֶל הַקִּיר وَظَهْرُهُ إِلَى الْحَائِطِ. فِي مَأْزِقٍ لَا مَهْرَبَ مِنْهُ.

קירוב ע׳ קֵרוּב. **קירוי** ע׳ קֵרוּי.

קירור ע׳ קֵרוּר. **קירח** ע׳ קֵרֵחַ.

קִישׁ Ar. ז׳ شَخْشَخَةٌ. قَرْقَعَةٌ. رَنِينٌ. אִסְתְּרָא בִּלְגִינָא קִישׁ קִישׁ קָרְיָא مجازًا: كَالطَّبْلِ الأَجْوَفِ ע׳ אִסְתְּרָא.

(קיש) הֵקִישׁ פ׳ قَاسَ ـِ. قَايَسَ. قَارَنَ. قَابَلَ ע׳ נָקַשׁ.

קישוא ע׳ קִשּׁוּא. **קישוט** ע׳ קִשּׁוּט.

קישוי ע׳ קִשּׁוּי.

קִישׁוֹן, נַחַל קִישׁוֹן ש״פ نَهْرُ الْكِيشُون. نَهْرُ الْمُقَطَّعِ (في اسرائيل).

קישור ע׳ קִשּׁוּר.

קִישְׁלָה T ז׳ ١. الْقِشْلَة (ثكنة عسكرية ابان الحكم العثماني). ٢. سِجْنٌ (في عهد الانتداب البريطاني). ٣. مَبَانِي الْحُكُومَةِ (في بعض الدول العربية).

קִישְׁקָה, קִישְׁקֶע Y ז׳ (־קֶעס) أَكْلَةٌ مِنَ الأَمْعَاءِ الْمَحْشِيَّةِ. הוֹצִיא לוֹ אֶת הַקִּישְׁקֶעס סל׳ طَلَّعَ رُوحَهُ. أَزْعَجَهُ بِكَثْرَةِ إِلْحَاحِهِ الْمُسْتَمِرِّ.

קִיתוֹן ז׳ (־נוֹת, ־נִים) جَرَّةٌ ج جِرَارٌ. إِبْرِيقٌ ج أَبَارِيقُ. كُوزٌ ج أَكْوَازٌ. שָׁפַךְ עָלָיו קִיתוֹן שֶׁל שְׁפָכִין صَبَّ عَلَيْهِ جَامَ غَضَبِهِ. صَبَّ عَلَيْهِ الْحِمَمَ.

קַל ת׳ (־לִּים) ١. خَفِيفٌ ج خِفَافٌ. ٢. سَهْلٌ. هَيِّنٌ. بَسِيطٌ. مَيْسُورٌ. ٣. يَسِيرٌ. طَفِيفٌ. ٤. سَلِسٌ. ٥. سَرِيعٌ. קַל אֹזֶן سَرِيعُ السَّمْعِ. مُرْهَفُ السَّمْعِ. קַל דַּעַת طَائِشٌ. خَفِيفُ الْعَقْلِ. صِبْيَانِيٌّ. أَرْعَنُ. קַל וָחֹמֶר فَمَا بَالُكَ بِـ. كَمْ بِالْحَرِيِّ أَنْ ע׳ חֹמֶר. קַל עֵרֶךְ بَخْسٌ. زَهِيدٌ. قَلِيلُ الْقِيمَةِ. קַל רֹאשׁ خَفِيفُ الْعَقْلِ. طَائِشٌ. صِبْيَانِيٌّ. مُسْتَهْتِرٌ. קַל רַגְלַיִם سَرِيعٌ. حَثِيثٌ. קַל שֶׁבְּקַלִּים أَيْسَرُ مِنَ الْيَسِيرِ. أَقَلُّ مِنَ الْقَلِيلِ. קַל תְּפִיסָה سَرِيعُ الْبَدِيهَةِ (الفَهْم). ذَكِيٌّ ج أَذْكِيَاءُ. אֲדָמָה קַלָּה أَرْضٌ سَهْلَةٌ (رملية يسيرة الحرث). אֲרוּחָה קַלָּה وَجْبَةٌ خَفِيفَةٌ (لِسَدِّ الجوع، snack). אַתְלֵטִיקָה קַלָּה في الرياضة: أَلْعَابُ الْقُوَى الْخَفِيفَةِ. الرِّيَاضَةُ الْبَدَنِيَّةُ. בְּלֵב קַל بِصَدْرٍ مُنْشَرِحٍ. بِنَفْسٍ طَيِّبَةٍ. بِانْبِسَاطٍ. הַבִּנְיָן הַקַּל في القواعد: الْفِعْلُ الثُّلَاثِيُّ. صِيغَةُ فَعَلَ. קַלֵּי קַלּוֹת سُهُولَةٌ مُتَنَاهِيَةٌ ע׳ קַלּוּת. חַיִּים קַלִּים حَيَاةٌ سَهْلَةٌ. حَيَاةٌ نَاعِمَةٌ. رَفَاهِيَةٌ. מוּזִיקָה קַלָּה مُوسِيقَى خَفِيفَةٌ (غير كلاسيكية). מַשְׁקָאוֹת קַלִּים مُرَطِّبَاتٌ. مَشْرُوبَاتٌ خَفِيفَةٌ (بخلاف المشروبات الروحية). מִשְׁקַל קַל في الرياضة: الْوَزْنُ الْخَفِيفُ. נֶשֶׁק קַל سِلَاحٌ خَفِيفٌ ج أَسْلِحَةٌ خَفِيفَةٌ. שָׁעָה קַלָּה بُرْهَةٌ وَجِيزَةٌ. وَقْتٌ قَصِيرٌ. תַּעֲשִׂיָּה קַלָּה صِنَاعَةٌ خَفِيفَةٌ. מִן הַקַּל אֶל הַכָּבֵד (הֶחָמוּר) مِنَ السَّهْلِ إِلَى الصَّعْبِ.

קָלַב פ׳ ضَمَّ ـُ. رَبَطَ ـِ. دَمَجَ ـُ.

קל"ב ר"ת קרוב לַבַּיִת בַּצָּבָא: في الجيش: خِدْمَةٌ عَسْكَرِيَّةٌ بِالقُرْبِ مِنَ البَيْتِ.

קַלְבּוּשׁ T ז' (־שִׁים) ١. كَلَبُوش. سِجْنٌ ج سُجُونٌ. ٢. زَنْزَانَةٌ ע' צִינוֹק.

קַלְגָּס ז' (־סִים) جَزْمَةٌ جُنْدِيٍّ ذَاتُ مَسَامِيرَ ومجازًا: جُنْدِيٌّ ج جُنُودٌ. مُحَارِبٌ.

קַלְגַּסִּים غُزَاةٌ. كَتَائِبُ مُحَارِبِينَ طُغَاةٍ. قُوَى الطُّغَاةِ. البَاغُونَ. הַקַּלְגַּסִּים הַנָּאצִים الطُّغَاةُ النَّازِيُّونَ. قُوَى البَطْشِ النَّازِيَّةُ.

(קלד) הִקְלִיד פ' ضَرَبَ عَلَى مَفَاتِيحِ الحَاسُوبِ أَوِ البِيَانُو. طَبَعَ ـ (في الحاسوب). عَزَفَ ـِ (على البيانو). הֻקְלַד ١. عُزِفَ. ٢. طُبِعَ.

קָלֵידוֹסְקוֹפּ G ז' (־פִּים) مِنْظَارُ النَّمَاذِجِ المُتَغَيِّرَةِ. مِشْكَالٌ. كَلِيدُوسْكُوب (لعبة كالمنظار فيها مرايا وقطع زجاجية ملونة تنعكس فيها اشكال متناسقة) ومجازًا: تَقَلُّبَاتٌ (تَغَيُّرَاتٌ) سَرِيعَةٌ.

קַלְדָן ז' (־נִים) طَابِعٌ عَلَى الحَاسُوبِ.

קַלְדָנוּת נ' الضَّرْبُ (الطِّبَاعَةُ) عَلَى الحَاسُوبِ.

קָלָה פ' ١. قَلَى ـِ. حَمَّصَ. ٢. شَوَى ـِ. ٣. خَزِيَ ـَ. ذَلَّ ـِ. נִקְלָה ١. حُمِّصَ. قُلِيَ. ٢. تَحَقَّرَ. أُخْزِيَ. أُمْتُهِنَ.

קַלָּה, קוּלָה .Ar נ' (־לּוֹת) ١. لِينٌ. تَسَامُحٌ. ٢. مُخَالَفَةٌ ج مُخَالَفَاتٌ. جُنْحَةٌ ج جُنَحٌ. صَغَائِرُ الذُّنُوبِ.

קְלוּבּ .En ז' (־בִּים) نَادٍ(ي) ج نَوَادٍ(ي). مُنْتَدًى ج مُنْتَدَيَاتٌ ע' מוֹעֲדוֹן.

קלווסה ע' קְלֻסָּה.

קְלוֹז אַפּ .En تَقْرِيبٌ ע' תַּקְרִיב.

קִלּוּחַ, קילוח ז' (־חִים) ١. إِنْبِجَاسٌ. تَدَفُّقٌ. سَيْلٌ. جَرَيَانٌ. إِنْسِيَابٌ. ٢. مجازًا: وَفْرَةٌ. غَزَارَةٌ.

קָלוּט ת' (קְלוּטִים) مُسْتَوْعَبٌ. مُمْتَصٌّ. مُسْتَمَدٌّ مِنْ. קָלוּט מִן הָאֲוִיר مجازًا: لاَ أَسَاسَ لَهُ مِنَ الصِّحَّةِ.

קָלוּי ת' (קְלוּיִים) مُحَمَّصٌ. مَقْلِيٌّ. مُحَمَّرٌ.

קְלוֹיְז Y ז' (־זִים) كِنَايَةٌ عَنْ مَدْرَسَةٍ دِينِيَّةٍ صَغِيرَةٍ فِي مَهَاجِرِ الطَّوَائِفِ اليَهُودِيَّةِ الغَرْبِيَّةِ.

קַלְוִינִיזְם, קלוויניזם ז' الكَلْفِينِيَّةُ (مذهب مسيحي بروتستانتي يقوم على تعاليم جون كلفين الذي عاش في القرن ١٦ وعارض الكاثوليكية).

קָלוֹן ז' (קְלוֹנִים) عَارٌ. شَيْنٌ. فَضِيحَةٌ ج فَضَائِحُ. خِزْيٌ. אוֹת קָלוֹן وَصْمَةُ عَارٍ. בֵּית קָלוֹן بَيْتُ الدَّعَارَةِ. مَاخُورٌ ج مَوَاخِيرُ. עַמּוּד הַקָּלוֹן المُشَهَّرَةُ. عَمُودُ التَّشْهِيرِ ע' עַמּוּד. עֲבֵרָה שֶׁיֵּשׁ עִמָּהּ קָלוֹן مُخَالَفَةٌ مُشِينَةٌ. הֵמִיט עָלָיו קָלוֹן جَلَبَ عَلَيْهِ العَارَ. وَصَمَهُ بِوَصْمَةِ عَارٍ.

קִלּוּס, קילוס ז' (־סִים) ١. إِسْتِنْكَارٌ. إِسْتِهْجَانٌ. تَحْقِيرٌ. بَهْدَلَةٌ. ٢. مَدْحٌ. ثَنَاءٌ. إِطْرَاءٌ.

קְלֻסָּה, קלווסה .Sp في النبات: يَقْطِينَةٌ ج يَقْطِينٌ (نبات القرع) ע' דְּלַעַת.

קָלוּעַ ת' (קְלוּעִים) مَعْقُوصٌ (شعر). مَجْدُولٌ. مَضْفُورٌ. مَفْتُولٌ.

קָלוּף ת' (קְלוּפִים) مَقْشُورٌ. مُقَشَّرٌ. مَنْشُورٌ. مَقْشُوطٌ.

קִלּוּף, קילוף ז' (־פִים) تَقْشِيرٌ. بَشْرٌ. تَقْشِيطٌ. كَشْطٌ. شَذْبٌ.

קְלוּפָה, קילופה נ' (־פוֹת) قِرْفَةٌ ج قِرَفٌ.

קְלוֹקֵל ת' (־קְלִים) رَدِيءٌ. سَيِّءٌ. رَكِيكٌ (اسلوب مثلاً). فَاسِدٌ. سَقِيمٌ. סִפְרוּת קְלוֹקֶלֶת أَدَبٌ رَكِيكٌ (فَاسِدٌ). أَدَبُ الكُتُبِ الصَّفْرَاءِ.

קָלוֹרִי L ת' (־רִיִּים) حَرَارِيٌّ. سُعْرِيٌّ.

קָלוֹרְיָה נ' (־יוֹת) حُرَيْرَةٌ. وَحْدَةٌ حَرَارِيَّةٌ. كَلُورِي. سُعْرَةٌ ج سُعَرٌ.

קָלוֹרִימֶטֶר ז' (־טְרִים) مِسْعَارٌ. جِهَازٌ لِقِيَاسِ كَمِّيَّةِ السُّعْرَاتِ الحَرَارِيَّةِ.

קָלוּשׁ ת' (קְלוּשִׁים) ١. غَثٌّ. رَكِيكٌ. خَفِيفٌ. غَيْرُ كَثِيفٍ. ٢. ضَعِيفٌ. مُهَلْهَلٌ. هَزِيلٌ. سَطْحِيٌّ.

קְלוֹשׁ F ז' كَلُوش. ثَوْبٌ نِسَائِيٌّ بِصُورَةِ جَرَسٍ.

קַלּוּת נ' ١. سُهُولَةٌ. خِفَّةٌ. يُسْرٌ. ٢. سَلاَسَةٌ. بَسَاطَةٌ. קַלּוּת דַּעַת قِلَّةُ (خِفَّةُ) عَقْلٍ. طَيْشٌ. تَسَرُّعٌ. تَهَوُّرٌ. رُعُونَةٌ. קַלּוּת יָד مَهَارَةٌ يَدَوِيَّةٌ. خِفَّةٌ. קַלּוּת רֹאשׁ خِفَّةٌ. طَيْشٌ. تَهَاوُنٌ. إِسْتِهَانَةٌ. إِسْتِخْفَافٌ. קַלּוּת רַגְלַיִם خِفَّةُ قَدَمَيْنِ. سُرْعَةٌ. בְּקַלּוּת بِسُهُولَةٍ. بِيُسْرٍ. بِبَسَاطَةٍ. بِلاَ صُعُوبَةٍ. בְּקַלֵּי קַלּוּת بِسُهُولَةٍ مُتَنَاهِيَةٍ. بِسُهُولَةٍ وَيُسْرٍ.

קָלַח פ' إِنْبَجَسَ. جَرَى ـِ. سَالَ ـِ. تَدَفَّقَ. إِنْسَابَ ومجازًا: طَالَ ـُ. إِسْتَطَالَ (حديث مثلاً). קִלֵּחַ ١. أَجْرَى. أَسَالَ. دَفَّقَ. ٢. حَمَّمَ. غَسَلَ ـِ (فلانًا في الحمام). ٣. إِنْبَجَسَ. سَالَ. تَدَفَّقَ. קֻלַּח ١. أُسِيلَ. أُجْرِيَ. ٢. غُسِلَ (في الحمام). حُمِّمَ. הִתְקַלֵּחַ تَحَمَّمَ. إِسْتَحَمَّ (في الحمام). إِغْتَسَلَ فِي دُوش.

קֶלַח ז' (קְלָחִים) في النبات: ١. كُوزٌ ج أَكْوَازٌ. عِرْنَاسٌ ج عَرَانِيسُ (الذرة). ٢. قَلَحٌ (قَلْحٌ) (قصب اجوف). رَأْسُ كُرُنْبٍ (قُنَّبِيط). ٣. سَاقُ النَّبَاتِ. כְּרוּב הַקֶּלַח ע' כְּרוּב.

קַלַּחַת נ' (־לָחוֹת) مِرْجَلٌ ج مَرَاجِلُ. غَلاَّيَةٌ. قِزَانٌ ومجازًا: مُعْتَرَكٌ. ضَجَّةٌ. مَعْمَعَةٌ. هَرْجٌ وَمَرْجٌ.

קָלַט פ' ١. إِسْتَوْعَبَ. إِمْتَصَّ. إِلْتَقَطَ. ٢. إِلْتَجَأَ. آوَى. ٣. أَدْرَكَ. فَهِمَ ـَ. ٤. أَعَاقَ. عَرْقَلَ. נִקְלַט ١. أُسْتُوعِبَ. تَمَّ امْتِصَاصُهُ. تَشَرَّبَ ومجازًا: إِنْدَمَجَ. تَأَصَّلَ. رَسَخَ ـُ. تَوَطَّنَ. ٢. في النبات: تَمَّ تَرْكِيبُهُ (في عين الشجرة). إِلْتَأَمَ. הִקְלִיט سَجَّلَ (تسجيلاً صوتيا). הֻקְלַט سُجِّلَ صَوْتِيًّا.

קֶלֶט ז' ١. إِسْتِيعَابٌ. إِسْتِقْبَالٌ. إِلْتِجَاءٌ. ٢. في الجيش: مُعَسْكَرُ الاسْتِقْبَالِ

(للمجندين قبل نقلهم الى وحداتهم). ٣. في الحواسيب: مُدْخَلٌ ج مُدْخَلاَتٌ. بَيَانَاتٌ (input).

קַלְטוּר L ז' في الزراعة: تَفْتِيتُ التُّرْبَةِ. فَلْحٌ. حَرْثٌ.

קִלְטֵר פ' فَتَّتَ التُّرْبَةَ. فَلَحَ ـَ. حَرَثَ ـُ.

קַלְטֶרֶת L נ' (־טְרוֹת) مَلاَّسَةٌ. آلَةُ حَرْثِ الأَرْضِ وَتَفْتِيتِ التُّرْبَةِ.

קַלֶּטֶת נ' (־לָטוֹת) كَاسِيت ج كَاسِيتَات. شَرِيطُ تَسْجِيلٍ ע' קַסֶּטָה.

קָלִי, קָלִיא ז' (קְלָיוֹת, קָלָיוֹת) مُحَمَّصَاتٌ. مُقَلِّيَاتٌ.

קָלִיבֶּר F ז' (־רִים) ١. قُطْرٌ (فوهة مدفع). عِيَارٌ ج عِيَارَاتٌ ومجازا: وَزْنٌ. أَهَمِّيَّةٌ. خُطُورَةٌ. ٢. סל' مَوْهُوبٌ. ذُو كَفَاءَاتٍ.

קָלִיגְרָף G ז' (־פִים) خَطَّاطٌ. فَنَّانٌ فِي الكِتَابَةِ الفَنِّيَّةِ.

קָלִיגְרַפְיָה נ' تَخْطِيطٌ. فَنُّ الكِتَابَةِ الفَنِّيَّةِ ע' כְּתִיבָה, כְּתִיבָה תַּמָּה.

קְלִיד .Ar ז' (־דִים) مِفْتَاحٌ (في بيانو او حاسوب) ج مَفَاتِيحُ. مِقْلَدٌ ج مَقَالِدُ.

קְלִידָה נ' (־דוֹת) طَبْعٌ فِي الحَاسُوبِ ע' הַקְלָדָה.

קָלֵידוֹסְקוֹפּ ע' קָלֵדוֹסְקוֹפּ.

קַלִּידָן ז' (־נִים) عَازِفُ البِيَانُو أَوِ الأُرْغُنِ.

קְלִיָּה, קליה נ' (־יוֹת) تَحْمِيصٌ. قَلْيٌ. تَحْمِيرٌ.

קַלְיוּם A ז' بُوتَاسْيُوم ע' אַשְׁלְגָן.

קְלִיחָה נ' (־חוֹת) جَرَيَانٌ. سَيْلٌ. تَدَفُّقٌ. إِنْبِجَاسٌ.

קְלִיט ז' (־טִים) دِعَايَةٌ مُوسِيقِيَّةٌ (لمنتجات تجارية ونحوها، clip).

קָלִיט ת' (קְלִיטִים) ١. سَهْلُ الاسْتِيعَابِ. ٢. قَابِلٌ لِلْفَهْمِ.

קְלִיטָה נ' (־טוֹת) ١. إِسْتِيعَابٌ. إِمْتِصَاصٌ. ٢. إِسْتِقْبَالٌ (امواج الاثير). ٣. دَمْجٌ. إِيوَاءٌ. ٤. تَأَصُّلٌ. رُسُوخٌ. إِنْدِمَاجٌ. ٥. فَهْمٌ. وَعْيٌ. إِدْرَاكٌ. מֶרְכַּז קְלִיטָה مَرْكَزُ اسْتِيعَابٍ. מִשְׂרַד הַקְּלִיטָה وِزَارَةُ الاسْتِيعَابِ.

קְלִיטוּת נ' قُدْرَةُ الاسْتِيعَابِ. قُوَّةُ الامْتِصَاصِ.

קְלִיטוֹרִיס G ז' بَظْرٌ ע' דַּגְדְּגָן.

קַלִּיל, קַלִיל ת' (קַלִּילִים, ־לִים) يَسِيرٌ. خَفِيفٌ جِدًّا. هَيِّنٌ. קַלִּילוֹת, קְלִילוֹת תה"פ بِسُهُولَةٍ. بِيُسْرٍ. بِمُنْتَهَى السُّهُولَةِ.

קַלִּילוּת, קְלִילוּת נ' خِفَّةٌ مُتَنَاهِيَةٌ. لَبَاقَةٌ. لُطْفٌ. رِقَّةٌ. مَهَارَةٌ.

קְלִימָטוֹלוֹגְיָה G נ' عِلْمُ (دِرَاسَاتُ) المُنَاخِ وَظَوَاهِرِهِ.

קְלִימַקְס, קליימקס G ז' ذُرْوَةٌ ע' שִׂיא. אַנְטִי קְלִימַקְס ١. هُبُوطٌ مُفَاجِئٌ بَعْدَ ذُرْوَةِ العَمَلِ. ٢. خَيْبَةُ أَمَلٍ مِنْ عَدَمِ تَحْقِيقِ التَّوَقُّعَاتِ.

קְלִיֶּנְט, קליינט L ז' (־טִים) زَبُونٌ ج زَبَائِنُ. عَمِيلٌ ج عُمَلاَءُ ע' לָקוֹחַ.

קְלִיֶּנְטוּרָה, קליינטורה נ' مَجْمُوعَةُ زَبَائِنِ أَوْ عُمَلاَءِ مَتْجَرٍ مُعَيَّنٍ. مُوَالِيَةٌ. مَعَامِيلُ.

קְלִינִי G ת' (־יִּים) سَرِيرِيٌّ. طِبِّيٌّ. مَا يَخُصُّ الدِّرَاسَةَ الطِّبِّيَّةَ. מָוֶת קְלִינִי مَوْتٌ سَرِيرِيٌّ (ولكن المريض يتنفس بمساعدة اجهزة الاحياء في المستشفى).

קְלִינִיקָה נ' (־קוֹת) عِيَادَةٌ طِبِّيَّةٌ. مُسْتَوْصَفٌ ج مُسْتَوْصَفَاتٌ.

קְלִיעַ ז' (קְלִיעִים) ١. خُرْطُوشَةٌ ج خَرَاطِيشُ. ٢. قَذِيفَةٌ ج قَذَائِفُ. طَلْقَةٌ ج طَلَقَاتٌ.

קְלִיעָה נ' (־עוֹת) ١. جَدْلٌ. ضَفْرٌ. فَتْلٌ. بَرْمٌ. ٢. جَدِيلَةٌ. ضَفِيرَةٌ ע' מִקְלַעַת. ٣. رَمْيٌ. رَشْقٌ. إِطْلاَقٌ. קְלִיעָה לַמַּטָּרָה ١. إِصَابَةُ الهَدَفِ. ٢. إِصَابَةُ كَبِدِ الحَقِيقَةِ.

קָלִיף ת' (קְלִיפִים) قَابِلٌ لِلْقَشْرِ. سَهْلُ التَّقْشِيرِ.

קְלִיפּ .En ז' (־פִּים) دِعَايَةٌ مُوسِيقِيَّةٌ ע' קְלִיט.

קְלִיפָה נ' (־פוֹת) قِشْرٌ. تَقْشِيرٌ. بَشْرٌ. قَشْطٌ. كَشْطٌ.

קְלִיפָּה ע' קְלִפָּה.

קְלִיפְּס .En ז' (־סִים) مِشْبَكٌ ج مَشَابِكُ ע' מְהַדֵּק.

קְלִיק .En ז' (־קִים) نَقْرَةٌ عَلَى فَأْرَةِ الحَاسُوبِ. نَقْرٌ.

קְלִיקָה F נ' (־קוֹת) طُغْمَةٌ ج طَغَامٌ. زُمْرَةٌ ج زُمَرٌ. عِصَابَةٌ. شِلَّةٌ.

קְלִירִינְג .En ז' تَخْلِيصُ بِضَاعَةٍ مِنَ الجُمْرُكِ ע' סִלּוּק.

קְלִישָׁאִי ת' (־יִּים) مُبْتَذَلٌ. مَمْجُوجٌ ע' נָדוֹשׁ.

קְלִישָׁה נ' (־שׁוֹת) تَرْقِيقٌ. تَخْفِيفُ الكَثَافَةِ. تَرْكِيكٌ.

קְלִישֶׁה, קְלִישָׁאָה F נ' (־שָׁאוֹת) ١. كْلِيشِيه ج كْلِيشِيهَات ע' גְּלוּפָה. ٢. قَوْلٌ مُبْتَذَلٌ.

קְלִישׁוּת נ' ١. غَثَاثَةٌ. رَكَاكَةٌ. ٢. ضُعْفٌ (ضَعْفٌ). هُزَالٌ. سَطْحِيَّةٌ.

(קלל) קַל פ' ١. خَفَّ ـِ. سَهُلَ ـُ. ٢. يَسِرَ ـَ. تَيَسَّرَ. ٣. قَلَّ ـِ. نَقَصَ ـُ. صَغُرَ ـُ. ٤. هَانَ ـُ. تَدَنَّى. נָקַל ١. تَيَسَّرَ. خَفَّ. أَسْلَسَ. ٢. هَانَ. قَلَّتْ قِيمَتُهُ. עַל נְקַלָּה بِبَسَاطَةٍ. بِيُسْرٍ. بِسُهُولَةٍ. بِلاَ صُعُوبَةٍ. קִלֵּל لَعَنَ ـَ. سَبَّ ـُ. دَعَا ـُ عَلَى. شَتَمَ ـِ. קֻלַּל شُتِمَ. لُعِنَ. הֵקֵל ١. خَفَّفَ. قَلَّلَ. ٢. سَهَّلَ. يَسَّرَ. هَوَّنَ. بَسَّطَ. أَتَاحَ لِـ. ٣. حَطَّ ـُ. إِسْتَخَفَّ بِـ. إِسْتَصْغَرَ. הֵקֵל אֶת עָנְשׁוֹ خَفَّفَ حُكْمَهُ. הֵקֵל רֹאשׁוֹ כְּנֶגֶד إِسْتَهَانَ بِـ. إِسْتَخَفَّ بِـ. تَهَاوَنَ. قَصَّرَ فِي. הוּקַל ١. خَفَّ. سَهُلَ. تَيَسَّرَ. ٢. إِنْفَرَجَ. سُرِّيَ عَنْ.

קָלָל ז' صَقِيلٌ. بَرَّاقٌ. لَمَّاعٌ. נְחֹשֶׁת קָלָל ١. نُحَاسٌ صَقِيلٌ بَرَّاقٌ. ٢. صُفْرٌ. بُرُونْزٌ.

קְלָלָה נ' (־לוֹת) ١. لَعْنَةٌ ج لَعَنَاتٌ. سُبَّةٌ. مَسَبَّةٌ. شَتِيمَةٌ ج شَتَائِمُ. ٢. مَكْرُوهٌ. بَلِيَّةٌ. קְלָלָה עֲסִיסִית شَتِيمَةٌ قَذِرَةٌ. קִלְלַת הַשֵּׁם التَّجْدِيفُ عَلَى اللهِ. الكَلاَمُ

عَنِ اللّهِ بِالكُفْرِ وَالإِهَانَةِ. הָיָה לִקְלָלָה كَانَ لَعْنَةً وَمَسَبَّةً. حَلَّتْ عَلَيْهِ اللَّعْنَةُ. كَانَ مِثَالاً لِلنَّحْسِ. תִּכְלֶה שָׁנָה וְקִלְלוֹתֶיהָ لِتَمْضِ السَّنَةُ وَسَيِّئَاتُهَا (دعاء عيد راس السنة العبرية).

קֻלְמוֹס, קוּלְמוּס ז' (־סִים) ١. رِيشَةُ القَلَمِ. سُلاَءَةُ القَلَمِ. ٢. قَلَمٌ. פְּלִיטַת קֻלְמוֹס زَلَّةُ قَلَمٍ. هَفْوَةٌ كِتَابِيَّةٌ. בִּמְשִׁיכַת קֻלְמוֹס بِجَرَّةِ قَلَمٍ. دُفْعَةً وَاحِدَةً. بِسُهُولَةٍ.

קְלֶמֶנְטִינָה L נ' (־נוֹת) يُوسُف أَفَنْدِي. اليُوسُفِيّ. كِلْمَنْتِين (نوع من الحمضيات). مَنْدَلِينَة ע' מַנְדָּרִינָה.

קַלְמָר G ז' (־רִים) مَقْلَمَةٌ (وعاء تُجعل فيه اقلام الكتابة) ج مَقَالِمُ.

קָלָמָרִי It. ז' كَلاَمَارِي (نوع من القشريات يؤكل).

קָלֶנְדָּר L ז' (־רִים) تَقْوِيمٌ ج تَقَاوِيمُ. نَتِيجَةٌ. رُوزْنَامَة ע' לוּחַ, לוּחַ הַשָּׁנָה.

קָלֶנְדָּרִי ת' (־רִיִּים) تَقْوِيمِيٌّ. حَسَبَ التَّقْوِيمِ.

קַלְנוֹעַ ז' (־עִים) سْكُوتِر (دراجة بخارية من ثلاث او اربع عجلات يستعملها المسنون).

קִלֵּס, קִילֵס פ' إِسْتَنْكَرَ. إِسْتَهْجَنَ. سَخِرَ ـ مِنْ. ٢. مَدَحَ ـ إِمْتَدَحَ. أَثْنَى عَلَى. הִתְקַלֵּס ١. تَمَسْخَرَ. سَخِرَ. هَزَأَ ـ ٢. تَحَقَّرَ. صَارَ أُضْحُوكَةً. ٣. تَبَاهَى بِـ. إِفْتَخَرَ بِـ. تَفَاخَرَ.

קֶלֶס ז' ١. إِسْتِنْكَارٌ. إِسْتِهْجَانٌ. هُزْءٌ. سُخْرِيَّةٌ. ٢. معنى الضد: مَدْحٌ. مَدِيحٌ. إِطْرَاءٌ. ثَنَاءٌ.

קְלָסָה F נ' סל' أَمْرٌ مُدْهِشٌ (مُثِيرٌ).

קְלָסִי L ת' (־סִיִּים) ١. كْلاَسِيكِيٌّ. إِتِّبَاعِيٌّ. مَدْرَسِيٌّ. ٢. مُمْتَازٌ. رَفِيعٌ. نَمُوذَجِيٌّ. מוּזִיקָה קְלָסִית مُوسِيقَى كْلاَسِيكِيَّةٌ.

קְלָסִיּוּת נ' ١. إِتِّبَاعِيَّةٌ. مَدْرَسِيَّةٌ. كْلاَسِيكِيَّةٌ. ٢. نَمُوذَجِيَّةٌ. قُدْوَةٌ.

קְלָסִיפִיקַצְיָה L נ' (־יוֹת) تَبْوِيبٌ ע' מִיּוּן.

קְלָסִיקָה L נ' ١. الفُنُونُ الكْلاَسِيكِيَّةُ اليُونَانِيَّةُ وَالرُّومَانِيَّةُ. ٢. إِبْدَاعَاتٌ رَفِيعَةُ المُسْتَوَى.

קְלָסֵר F ז' (־רִים) مِلَفٌّ. دُوسِيه ע' עוֹקְדָן.

(קְלַסְתֵּר) קְלַסְתֵּר פָּנִים G ז' (־רִים) ١. قَسَمَاتُ (مَلاَمِحُ) الوَجْهِ. سَحْنَةٌ. مُحَيًّا. سِيمَاءٌ. وَجْهٌ. ٢. مُمَيِّزَاتٌ.

קְלַסְתְּרוֹן ז' (־נִים) في الشرطة: جِهَازُ تَرْكِيبِ المَلاَمِحِ. סִרְטוּט קְלַסְתְּרוֹן في الشرطة: تَرْكِيبُ مَلاَمِحَ. تَرْكِيبُ شَكْلِ الوَجْهِ.

קָלַע פ' ١. رَمَى ـِ. رَشَقَ ـُ. أَصَابَ. ٢. جَدَلَ ـُ. ضَفَرَ ـِ. عَقَصَ ـِ. קָלַע אֶל הַמַּטָּרָה أَصَابَ الهَدَفَ (المَرْمَى) ومجازًا: أَصَابَ كَبِدَ الحَقِيقَةِ. נִקְלַע ١. رُمِيَ. رُشِقَ. قُذِفَ. ٢. صَادَفَ أَنْ. إِتَّفَقَ أَنْ.

קַלָּע ז' (־עִים) ١. رَامٍ(ي) ج رُمَاةٌ. ٢. قَنَّاصٌ ج قَنَّاصَةٌ. ٣. في لعبة كرة السلة: هَدَّافٌ.

קֶלַע ז' (קְלָעִים) ١. مِقْلاَعٌ (آلة ترمى بها الحجارة) ج مَقَالِيعُ. ٢. في الاسلحة النارية: قَذِيفَةٌ ج قَذَائِفُ. رَصَاصَةٌ ج رَصَاصٌ. ٣. سِتَارٌ. سِتَارَةٌ ج سَتَائِرُ. ٤. قِلاَعٌ. شِرَاعٌ ج أَشْرِعَةٌ. אֶבֶן קֶלַע حَجَرُ المِقْلاَعِ (يوضع في كفة المقلاع). כַּף הַקֶּלַע ١. كَفَّةُ المِقْلاَعِ. ٢. كَفُّ عِفْرِيتٍ. عَذَابٌ. ٣. كِنَايَةٌ عَنْ جِهَازٍ لِلتَّعْذِيبِ. מֵאֲחוֹרֵי הַקְּלָעִים مِنْ وَرَاءِ الكَوَالِيسِ (السِّتَارِ) ومجازًا: خِفْيَةً. بِلاَ ضَجَّةٍ.

קַלָּעוּת נ' تَصْوِيبٌ. تَسْدِيدٌ إِلَى الهَدَفِ. رَمْيٌ. رِمَايَةٌ.

קִלֵּף פ' قَشَرَ ـِ. قَشَطَ ـُ. قَلَفَ ـِ. كَشَطَ ـِ. נִקְלַף إِنْقَشَرَ. تَقَلَّفَ. قُشِطَ. نُزِعَتْ عَنْهُ القِشْرَةُ. קֻלַּף قُشِّرَ. قُشِطَ. جُرِّدَ. شُذِّبَ. הִתְקַלֵּף تَقَشَّرَ. تَقَشَّطَ. إِنْبَشَرَ.

קְלָף ז' (־פִים) ١. رِقٌّ ج رُقُوقٌ. طُومَارٌ ج طَوَامِيرُ. ٢. وَرَقَةٌ ج وَرَقٌ وَأَوْرَاقٌ. ٣. وَرَقُ القِمَارِ. شَدَّةٌ. كُوتْشِينَة. הַקְּלָף הָאַחֲרוֹן الوَرَقَةُ الأَخِيرَةُ. آخِرُ وَرَقَةٍ (في اللعب). קְלָף חָזָק وَرَقَةٌ رَابِحَةٌ (ليس في اللعب فقط). קְלָף מְקוּחַ وَرَقَةُ مُسَاوَمَاتٍ. הָלַךְ לוֹ קְלָף סל' إِبْتَسَمَ لَهُ الحَظُّ. حَالَفَهُ النَّجَاحُ. בִּנְיָן שֶׁל קְלָפִים بِنَاءٌ مِنْ وَرَقٍ. وَاهٍ(ي). גִּלָּה אֶת הַקְּלָפִים طَرَحَ الوَرَقَ عَلَى المَائِدَةِ ومجازًا: كَشَفَ ـِ نَوَايَاهُ. טָרַף אֶת קְלָפָיו خَلَطَ أَوْرَاقَهُ. قَلَبَ الأُمُورَ رَأْسًا عَلَى عَقِبٍ. שִׂחֵק בִּקְלָפִים גְּלוּיִים لَعِبَ بِأَوْرَاقٍ مَفْتُوحَةٍ ومجازًا: لَعِبَ دَوْرَهُ بِصَرَاحَةٍ (بِنَزَاهَةٍ). שָׂם אֶת הַקְּלָפִים עַל הַשֻּׁלְחָן طَرَحَ الأَوْرَاقَ عَلَى المَائِدَةِ ومجازًا: كَشَفَ نَوَايَاهُ.

קְלִפָּה, קְלִיפָּה נ' (־פּוֹת) ١. قِشْرَةٌ ج قُشُورٌ. لِحَاءُ الشَّجَرَةِ. قُلاَفَةٌ. غِشَاءٌ. ٢. إِمْرَأَةٌ سَيِّئَةٌ. لَئِيمَةٌ. כִּקְלִפַּת הַשּׁוּם لاَ يَسْوَى قِطْمِيرًا. لاَ وَزْنَ لَهُ. تَافِهٌ.

קְלַפְטָה Ar. נ' (־טוֹת) סל' لَئِيمَةٌ. شِرِّيرَةٌ.

קְלֶפְּטוֹמָן G ז' (־נִים) مُصَابٌ بِدَاءِ السَّرِقَةِ.

קְלֶפְּטוֹמַנְיָה נ' هَوَسُ (دَاءُ) السَّرِقَةِ (cleptomania).

קַלְפֵּי נ' (־פִּיּוֹת) صُنْدُوقُ الاقْتِرَاعِ ج صَنَادِيقُ. הָלַךְ לַקַּלְפֵּי أَدَّى وَاجِبَ الاقْتِرَاعِ. صَوَّتَ (في الانتخابات). וַעֲדַת הַקַּלְפֵּי لَجْنَةُ صُنْدُوقِ الاقْتِرَاعِ.

קַלְפָן ז' (־נִים) ١. مُقَامِرٌ. مُرَاهِنٌ بِلَعِبِ القِمَارِ. قَمَرْجِي ج قَمَرْجِيَّةٌ. ٢. مُقَشِّرَةٌ (آلة التقشير).

קַלְפָנוּת נ' ١. لَعِبُ القِمَارِ. إِدْمَانٌ عَلَى لَعِبِ القِمَارِ وَالمُرَاهَنَاتِ.

קְלָץ', קְלָאץ' En. ז' كْلاَتْش ע' מַצְמֵד.

קַלְצְיוּם L ז' كَالْسِيُوم ע' סִידָן.

קִלְקוּל ז' (־לִים) فَسَادٌ (اخلاقي ايضًا). تَلَفٌ. عَطَبٌ. عَيْبٌ. خَلَلٌ. خَرَابٌ.

קִלְקוּל קֵבָה فَسَادُ المَعِدَةِ (البَطْنِ). عُسْرُ هَضْمٍ. مَغْصٌ.

קַלְקוּלַצְיָה L נ' (־יוֹת) إِجْرَاءُ حِسَابٍ. تَقْدِيرٌ حِسَابِيٌّ.

קִלְקֵל פ' ١. أَفْسَدَ. أَعْطَبَ. أَتْلَفَ. عَطَّلَ. أَسَاءَ. ٢. أَخْطَأَ. أَذْنَبَ. קִלְקֵל אֶת הַדִּין أَسَاءَ الحُكْمَ عَلَى. أَجْحَفَ. ظَلَمَ ـ קִלְקֵל אֶת הַשּׁוּרָה حَادَ عَنِ الخَطِّ. حَادَ عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ. عَكَّرَ الجَوَّ. הִתְקַלְקֵל ١. فَسَدَ ـ تَلِفَ ـ تَعَطَّلَ. ٢. فَسَدَتْ مَعِدَتُهُ. أَصَابَهُ إِسْهَالٌ.

קַלְקַל ז' (־לִים) إِنَاءٌ بِلَاسْتِيكِيٌّ خَفِيفٌ.

קַלְקָלָה נ' فَسَادٌ. خُسْرَانٌ. سُوءٌ. تَلَفٌ. عَطَبٌ. רָאָה אֶת פְּלוֹנִי בְּקַלְקָלָתוֹ شَاهَدَ فُلَانًا فِي مَبَاذِلِهِ وَسَيِّئَاتِهِ. شَاهَدَهُ بِتَصَرُّفِهِ السَّيِّءِ.

קְלַרִינֶט ע' קְלַרְנִית.

קְלֵרִיקָל G ז' (־לִים) إِكْلِيرِيكِيٌّ. مُؤَيِّدٌ لِسُلْطَةِ الكَنِيسَةِ أَوِ الدِّينِ.

קְלֵרִיקָלִי ת' (־יִּים) إِكْلِيرِيكِيٌّ. خَاصٌّ بِالكَنِيسَةِ. مُؤَيِّدٌ لِلْكَنِيسَةِ أَوِ الدِّينِ.

קְלֵרִיקָלִיּוּת נ', **קְלֵרִיקָלִיזְם** ז' الإِكْلِيرُوسِيَّةُ. سُلْطَةُ الكَنِيسَةِ أَوْ سُلْطَةُ الدِّينِ.

קְלַרְנִית It. נ' (־תוֹת) كْلَارِينِيت. صُرْنَايَةٌ (آلة موسيقية نفخية).

(קלש) נִקְלַשׁ פ' ١. خُفِّفَ. صَارَ غَثًّا. رَكَّ. ٢. ضَعُفَ ـ وَهَنَ (يَوْهَنُ).

קִלְשׁוֹן, קִילְשׁוֹן ז' (־נוֹת) مِذْرَاةٌ (كالشوكة).

קִלְשׁוֹנִי, קִילְשׁוֹנִי ת' (־יִּים) كَالشَّوْكَةِ. كَالمِذْرَاةِ. طَوِيلٌ ذُو أَصَابِعَ.

קַלַשְׁנִיקוֹב, קָלָצְ'נִיקוֹב R ז' رَشَّاشٌ كَلَاشِنْكُوف.

ק"מ ר"ת קִילוֹמֶטֶר كِيلُومِتْر (كم). أَلْفُ مِتْرٍ.

קַמָּא Ar. ת' أَوَّلُ ج أَوَائِلُ. בָּבָא קַמָּא في التلمود: البَابُ (الفَصْلُ) الأَوَّلُ. תַּנָּא קַמָּא الحَاخَامُ الأَوَّلُ (الذي وردت اقواله في المشنة).

קַמָּאִי ת' (־יִּים) أَوَّلِيٌّ. بُدَائِيٌّ. قَدِيمٌ. عَتِيقٌ.

קַמָּבָּ"ץ ר"ת קְצִין מִבְצָעִים ז' ضَابِطُ عَمَلِيَّاتٍ.

קַמְבֶּק En. ז' (־קִים) عَوْدَةُ شَخْصٍ شَهِيرٍ إِلَى العَنَاوِينِ بَعْدَ غِيَابٍ.

קָמָה נ' (־מוֹת) الزَّرْعُ النَّاضِجُ. الزَّرْعُ قَبْلَ حِصَادِهِ.

קִמּוּחַ, קִימוּחַ ז' ذَرُّ الدَّقِيقِ.

קָמוּט ת' (קְמוּטִים) جَعْدٌ. مُتَجَعِّدٌ. مُتَغَضِّنٌ. مُنْكَمِشٌ.

קִמּוּט, קִימוּט ז' (־טִים) تَجَعُّدٌ. تَغَضُّنٌ. تَكَرْمُشٌ. קִמּוּט הַמֵּצַח تَقْطِيبُ الجَبِينِ.

קִמּוּם, קִימוּם ז' إِنْهَاضٌ. إِسْتِنْهَاضٌ. نَهْضَةٌ. إِقَامَةٌ. إِنْعَاشٌ. إِعَادَةُ بِنَاءٍ. קִמּוּם הַהֲרִיסוֹת إِعَادَةُ بِنَاءِ مَا تَهَدَّمَ.

קָמוּץ ת' (קְמוּצִים) ١. مَضْمُومٌ. مَشْدُودٌ. مَقْبُوضٌ. ٢. في القواعد: مُحَرَّكٌ بِحَرَكَةِ קָמָץ. יָד קְמוּצָה يَدٌ مَقْبُوضَةٌ (مَضْمُومَةٌ).

קִמּוּץ, קִימוּץ ז' (־צִים) تَقْلِيصٌ. تَقْتِيرٌ. حِرْصٌ. بُخْلٌ. קִמּוּצִים בְּהוֹצָאוֹת تَقْلِيصُ النَّفَقَاتِ (المَصَارِيفِ).

קָמוּר ת' (קְמוּרִים) مُحَدَّبٌ. مُقَوَّسٌ. مُقَبَّبٌ. مُقَنْطَرٌ. مَحْنِيٌّ. مَعْقُودٌ. عَدَسِيٌّ. עֲדָשָׁה קְמוּרָה عَدَسَةٌ مُحَدَّبَةٌ (لَامَّةٌ).

קִמּוּר, קִימוּר ז' (־רִים) تَحْدِيبٌ. إِحْنَاءٌ. تَقْبِيبٌ. حَدَبَةٌ. حَنِيَّةٌ ج حَنَايَا.

קִמּוֹרָה, קִימוֹרָה נ' (־רוֹת) بِنَاءٌ مُقَبَّبٌ. بِنَايَةٌ بِشَكْلِ قُبَّةٍ.

קֶמַח ז' (קְמָחִים) ١. دَقِيقٌ. طَحِينٌ. ٢. مَسْحُوقٌ. ٣. مجازًا: خُبْزٌ. عَيْشٌ. קֶמַח מַצָּה طَحِينُ الفَطِيرِ. קֶמַח סֹלֶת سَمِيدٌ. سَمِيذٌ. دَقِيقٌ أَبْيَضُ مُمْتَازٌ ومجازًا: مُمْتَازٌ. فَاخِرٌ. عَالُ العَالِ. קֶמַח תּוֹפֵחַ طَحِينٌ مُنْتَفِخٌ (بسبب اضافة مسحوق الخميرة). קֶמַח תִּירָס طَحِينُ الذُّرَةِ. אִם אֵין קֶמַח אֵין תּוֹרָה لَا عِلْمَ بِلَا خُبْزٍ ومجازًا: لَوْلَا الخُبْزُ لَمَا عُبِدَ اللّٰهُ. אִם אֵין תּוֹרָה אֵין קֶמַח لَا خُبْزَ بِلَا عِلْمٍ. טָחַן קֶמַח טָחוּן مجازًا: فَسَّرَ المَاءَ بِالمَاءِ. لَمْ يَأْتِ بِجَدِيدٍ.

קִמַּח, קִימַח פ' ذَرَّ الطَّحِينَ. رَشَّ الدَّقِيقَ.

קַמָּח ז' (־חִים) طَحَّانٌ. بَائِعُ الطَّحِينِ.

קִמְחָא Ar. ז' طَحِينٌ. دَقِيقٌ ע' קֶמַח. קִמְחָא דְּפִסְחָא دَقِيقُ الفِصْحِ (الدقيق الذي يُخبز منه الخبز الفطير في عيد الفصح لدى اليهود).

קִמָּחוֹן, קִימָחוֹן ז' ١. عَفَنٌ فُطْرِيٌّ. ٢. في النبات: مَرَضُ البَيَاضِ الدَّقِيقِيِّ. فُطْرُ الارْمِدَادِ (oidium).

קִמְחִי ת' (־יִּים) ١. قَمْحِيٌّ. لَهُ طَعْمُ القَمْحِ. طَحِينِيٌّ. ٢. مَسْحُوقٌ كَالطَّحِينِ. ٣. مجازًا: مُمْتَازٌ. فَاخِرٌ. عَالُ العَالِ.

קִמֵּט, קִימֵט פ' جَعَّدَ. غَضَّنَ. قَطَّبَ. كَرْمَشَ. קִמֵּט אֶת מִצְחוֹ قَطَّبَ جَبِينَهُ. הִתְקַמֵּט تَجَعَّدَ. تَغَضَّنَ. إِمَّعَسَ. تَكَرْمَشَ. إِنْكَمَشَ.

קֶמֶט ז' (קְמָטִים) تَجْعِيدٌ ج تَجَاعِيدُ. غَضْنٌ ج غُضُونٌ. ثَنْيٌ ج أَثْنَاءٌ. إِنْكِمَاشٌ. אַל-קֶמֶט عَدِيمُ التَّمَوُّجِ (قماش). عَدِيمُ التَّجَعُّدِ.

קַמְטָן ז' (־נִים) العِظَايَةُ العَمْيَاءُ. زَحَّافَةٌ غَيْرُ سَامَّةٍ بِشَكْلِ الحَيَّةِ.

קַמְטֵר Ar. ז' (־רִים) قِمَطْرٌ ج قَمَاطِرُ. دُولَابٌ صَغِيرٌ.

קָמִיחַ ת' (קְמִיחִים) قَمْحِيٌّ. لَهُ طَعْمُ الدَّقِيقِ.

קְמִיחוּת נ' طَعْمُ الدَّقِيقِ. قِلَّةُ عَصِيرٍ فِي الفَاكِهَةِ.

קָמִיט ת' (קְמִיטִים) قَابِلٌ لِلتَّجَعُّدِ. قَابِلٌ لِلانْكِمَاشِ.

קְמִיטוּת נ' تَجَعُّدٌ. قَابِلِيَّةُ الانْكِمَاشِ.

קְמִילָה נ' (־לוֹת) ذُبُولٌ. ذَوِيٌّ. تَصَوُّحٌ. جَفَافُ النَّبَاتِ.

קָמִין G ז' (־נִים) قَمِينٌ ج قَمَائِنُ. فُرْنٌ ج أَفْرَانٌ. دَفَّايَةٌ. مِدْفَأَةٌ. مَوْقِدٌ ج مَوَاقِدُ.

קְמִיעַ ע' קָמֵעַ.

קְמִיצָה נ' (־צוֹת) ١. قَبْضٌ (ملء القبضة). حَفْنٌ. إِحْتِفَانٌ. تَنَاوُلٌ بِأَطْرَافِ الأَصَابِعِ. ٢. زَمُّ الشَّفَتَيْنِ. شَدٌّ. ضَمٌّ. ٣. تَحْرِيكُ حَرْفٍ بِعَلَامَةِ (ָ). ٣. بِنْصِرٌ ج بَنَاصِرُ (الاصبع المجاورة للاصبع الصغيرة).

קָמִיקָזֶה, קָמִיקָזָה J ז' كَمِيكَازا (طيار ياباني في مهمة انتحارية).

קְמִירוּת נ' تَحَدُّبٌ. تَقَنْطُرٌ. تَقَبِيَةٌ.

קָמַל פ' ذَبُلَ ـ ذَوَى ـ جَفَّ ـ تَصَوَّحَ. يَبِسَ ـ

קָמֵל ת' (קְמֵלִים) ذَابِلٌ. ذَاوٍ(ي). مُصَوَّحٌ. جَافٌّ.

קְמָלוֹן, קִימְלוֹן ז' في النبات: ذَوِيُّ الحَمْضِيَّاتِ (withering).

קָמֶלְיָה נ' (־יוֹת) كَامِيلْيَا (جنبة دائمة الخضرة ذات ازهار جميلة، camellia).

קמ"ן ז' ר"ת קְצִין מוֹדִיעִין ضَابِطُ مُخَابَرَاتٍ (اسْتِخْبَارَاتٍ).

קָמֵעַ, קָמִיעַ ז' (קְמֵעִים) حِجَابٌ ج أَحْجِبَةٌ. تَعْوِيذَةٌ ج تَعَاوِيذُ. تَمِيمَةٌ ج تَمَائِمُ. حِرْزٌ.

קִמְעָא, קִמְעָה תה"פ نُتْفَةٌ. بَعْضٌ. قَلِيلٌ. قَلِيلاً. حَفْنَةٌ. הַמְתֵּן לוֹ קִמְעָה إِنْتَظِرْهُ بَعْضَ الوَقْتِ. קִמְעָה קִמְעָה شَيْئًا فَشَيْئًا. رُوَيْدًا رُوَيْدًا. تَدْرِيجِيًّا.

קִמְעוֹנַאי ז' (־נָאִים) تَاجِرُ مُفْرَدٍ (تَجْزِئَةٍ). تَاجِرٌ بِالْمُفَرَّقِ. تَاجِرٌ بِالقَطَّاعِيِّ.

קִמְעוֹנוּת נ' تِجَارَةٌ بِالْمُفَرَّقِ (بِالْمُفْرَدِ أَوْ بِالقَطَّاعِيِّ). تِجَارَةُ تَجْزِئَةٍ.

קִמְעוֹנִי ת' (־יִּים) بِالقَطَّاعِيِّ. بِالتَّجْزِئَةِ. بِالْمُفَرَّقِ.

קַמְפּוּס L ז' (־סִים) بَلْدَةٌ. مَجْمُوعَةُ مَبَانٍ. קַמְפּוּס הָאוּנִיבֶרְסִיטָה حَرَمُ الجَامِعَةِ.

קַמְפוֹר In. ז' كَافُور. شَجَرَةُ الكَافُورِ (camphor tree). שֶׁמֶן קַמְפוֹר زَيْتُ الكَافُورِ.

קַמְפֵּיְן, קַמְפֵּיין En. ז' (־נִים) حَمْلَةٌ ج حَمَلَاتٌ. حَمْلَةُ دِعَايَةٍ ע' מַסָּע, מַסַּע הַסְבָּרָה.

קֶמְפִּינְג En. ז' تَخْيِيمٌ. إِقَامَةُ خِيَامٍ (في احضان الطبيعة).

קַמְפָּנֶלָּה It. נ' (־לּוֹת) في الموسيقى: جَرَسٌ ج أَجْرَاسٌ (campanella) ע' פַּעֲמוֹנָה.

קָמַץ פ' ١. كَمَشَ ـ قَبَضَ ـ يَدَهُ. حَفَنَ ـ قَبَضَ مِلْءَ اليَدِ. ٢. ضَمَّ ـ قَبْضَتَهُ. أَطْبَقَ. נִקְמַץ ١. حُفِنَ. قُبِضَ. ٢. ضُمَّ بِشَكْلِ قَبْضَةٍ. جُمِعَ. קִמֵּץ ١. حَفَنَ. كَمَشَ. ٢. جَمَعَ. إِخْتَزَنَ. ٣. مجازًا: بَخِلَ ـ قَتَرَ. وَفَّرَ. إِدَّخَرَ. حَرِصَ ـ

קֹמֶץ, קוֹמֶץ ז' (קְמָצִים) ١. كَمْشَةٌ. حَفْنَةٌ ج حَفَنَاتٌ. نُتْفَةٌ ومجازًا: بَعْضٌ. قَلِيلٌ مِنْ. ٢. فِئَةٌ قَلِيلَةٌ. عَدَدٌ قَلِيلٌ. אֵין הַקֹּמֶץ מַשְׂבִּיעַ אֶת הָאֲרִי مجازًا: كَمِّيَّةٌ لَا تُغْنِي وَلَا تُسْمِنُ مِنْ جُوعٍ. كَمِّيَّةٌ قَلِيلَةٌ لَا تَسُدُّ الجُوعَ.

קָמָץ ז' (קְמָצִים) في القواعد: إِسْمُ حَرَكَةِ (ָ) تَحْتَ الحَرْفِ وَتُقَابِلُ الفَتْحَةَ بِالعَرَبِيَّةِ (في التهجئة الشرقية) وَحَرَكَةَ A بِاللَّاتِينِيَّةِ (في التهجئة الغربية). קָמָץ קָטָן في القواعد: حَرَكَةُ الفَتْحَةِ الَّتِي تَتَحَوَّلُ فِي القِرَاءَةِ إِلَى حَرَكَةِ חוֹלָם العِبْرِيَّةِ أَيْ o بِاللَّاتِينِيَّةِ (مثل כָּל تُقرأ כֹּל).

(קַמְצָא) בַּר קַמְצָא ש"פ (إسما شخصين عاشا في عهد الهيكل الثاني وحسب الاساطير التلمودية خربت اورشليم ومعها الهيكل الثاني بسبب بخلهما وحرصهما الشديدين). مَقْبُوضُ اليَدِ. بَخِيلٌ ج بُخَلَاءُ. حَرِيصٌ. شَحِيحٌ. أَشْعَبِيٌّ.

קִמְצוּץ ז' (־צִים) ١. كَمْشَةٌ صَغِيرَةٌ. ٢. قَلِيلٌ مِنْ. نَزْرٌ يَسِيرٌ مِنْ.

קַמְצָן תו"ז (־נִים) بَخِيلٌ ج بُخَلَاءُ. مُقَتِّرٌ. حَرِيصٌ. ضَنِينٌ.

קַמְצָנוּת נ' بُخْلٌ. حِرْصٌ. تَقْتِيرٌ.

קַמְצָנִי ת' (־יִּים) مُتَّصِفٌ بِالبُخْلِ. تَقْتِيرِيٌّ.

קמצ"ר ר"ת קְצִין מִשְׁטָרָה צְבָאִית רָאשִׁי رَئِيسُ هَيْئَةِ ضُبَّاطِ الشُّرْطَةِ العَسْكَرِيَّةِ.

קֻמְקוּם, קוּמְקוּם L ז' (־מִים) قُمْقُمٌ ج قَمَاقِمُ. غَلَّايَةٌ. إِبْرِيقٌ ج أَبَارِيقُ. קֻמְקוּם חַשְׁמַלִּי غَلَّايَةٌ كَهْرَبَائِيَّةٌ. קֻמְקוּם תֵּה بَرَّادٌ. אַל תְּקַשְׁקֵשׁ בְּקֻמְקוּם סל' بَلَاشْ كَلَام فَاضِي. لَا تَهْذِ.

(קמר) נִקְמַר פ' حَدِبَ ـ عَقِدَ. قُنْطِرَ. بُنِيَ بِشَكْلِ قُبَّةٍ. קִמֵּר حَدَّبَ. قَبَّبَ. قَنْطَرَ. قَوَّسَ. عَقَدَ ـ הִתְקַמֵּר تَحَدَّبَ. تَقَبَّبَ. تَقَوَّسَ. تَقَنْطَرَ. إِنْعَقَدَ.

קֶמֶר ז' (קְמָרִים) تَحَدُّبٌ. تَقَوُّسٌ.

קמ"ר ר"ת קִילוֹמֶטֶר מְרֻבָּע (רִבּוּעַ) كِيلُومِتْر مُرَبَّع.

קִמְרוֹן ז' (־נִים, ־נוֹת) قُبَّةٌ ج قِبَابٌ. طَاقٌ. قَنْطَرَةٌ ج قَنَاطِرُ. قَوْسٌ ج أَقْوَاسٌ.

קָמֶרִי L ת' (־יִּים) מוּזִיקָה קָמֶרִית مُوسِيقَى تَعْزِفُهَا فِرْقَةٌ صَغِيرَةٌ فِي قَاعَةٍ صَغِيرَةٍ.

קִמֶּרֶת, קִימוֹרֶת נ' (־מוֹרוֹת) تَحَدُّبٌ. تَقَوُّسٌ. تَقَبُّبٌ.

(קמש) נִקְמַשׁ פ' جَفَّ ـ تَصَوَّحَ. شَوَّكَ. صَارَ ذَا أَشْوَاكٍ.

קמ"ש ר"ת קִילוֹמֶטֶר לְשָׁעָה كِيلُومِتْر - سَاعَة.

קִמָּשׁוֹן, קִימָּשׁוֹן ז' (־נִים) شَوْكٌ. عَوْسَجٌ. نَبَاتٌ شَوْكِيٌّ.

קֵן ז' (קִנִּים) ١. وَكْرٌ ج أَوْكَارٌ. عُشٌّ ج أَعْشَاشٌ. كِنٌّ ج أَكْنَانٌ. ٢. حِضْنٌ. كَنَفٌ ج أَكْنَافٌ. ٣. بُؤْرَةٌ ج بُؤَرٌ. مَبَاءَةٌ. مَرْتَعٌ. ٤. مَلْجَأٌ. مَلَاذٌ. קֵן אֲהָבִים عُشُّ الحُبِّ (الغَرَامِ). קֵן צִרְעוֹת ע' צִרְעָה. קִנֵּי פּוֹשְׁעִים أَوْكَارُ الْمُجْرِمِينَ.

קִנֵּא, קִינֵּא פ' ١. غَارَ ـ مِنْ. حَسَدَ ـ ٢. تَعَصَّبَ لِـ. تَحَزَّبَ. لِـ. קִנֵּא לְאִשְׁתּוֹ غَارَ عَلَى زَوْجَتِهِ. הִתְקַנֵּא غَارَ مِنْ. حَسَدَ. ثَارَ حَسَدُهُ. בַּכֹּל אָדָם מִתְקַנֵּא חוּץ מִבְּנוֹ וְתַלְמִידוֹ يَغَارُ الإِنْسَانُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ بِاسْتِثْنَاءِ (نَجَاحِ) ابْنِهِ وَتِلْمِيذِهِ.

קַנָּא ת' غَيُورٌ. غَيْرَانُ ج غَيَارَى. حَاسِدٌ ج حُسَّادٌ. مُتَعَصِّبٌ لِـ. مُتَحَزِّبٌ لِـ.

קִנְאָה נ' حَسَدٌ. غَيْرَةٌ. تَعَصُّبٌ. عَصَبِيَّةٌ. حَمِيَّةٌ. קִנְאַת סוֹפְרִים ע' סוֹפֵר. מַצָּבוֹ אֵינוֹ מְעוֹרֵר קִנְאָה إِنَّهُ فِي حَالَةٍ لاَ يُحْسَدُ عَلَيْهَا. מֵאָה מִיתוֹת וְלֹא קִנְאָה אַחַת المَوْتُ وَلاَ الغَيْرَةُ ومجازًا: الحَسَدُ دَاءٌ لاَ يُبْرَأُ. الحَسُودُ لاَ يَسُودُ.

קַנָּאוּת נ' غَيْرَةٌ. تَعَصُّبٌ. عَصَبِيَّةٌ. نَعْرَةٌ. حَمِيَّةٌ. קַנָּאוּת שִׁבְטִית عَصَبِيَّةٌ (حَمِيَّةٌ أَوْ نَعْرَةٌ) قَبَلِيَّةٌ.

קַנַּאי ת' (־נָּאִים) ١. غَيُورٌ. مُتَعَصِّبٌ. حَرِيصٌ عَلَى. ٢. غَيْرَانُ. حَاسِدٌ ج حُسَّادٌ. קַנָּאִים الغُلاَةُ المُتَعَصِّبُونَ (وهم جماعة من اليهود الذين طالبوا بمحاربة الرومان حتى النهاية في عهد الهيكل الثاني).

קַנָּאִי ת' (־אִיִּים) مُتَّصِفٌ بِالغَيْرَةِ. مُتَّسِمٌ بِالتَّعَصُّبِ.

קַנַּבּוֹס L ז' (־סִים) قُنَّبٌ. جِنْفَاصٌ (نبات حولي تستخرج من بذوره مخدرات الحشيش، hemp).

קַנְבָּס L ז' ١. في النبات: قُنَّبٌ. ٢. قُمَاشٌ مِنَ القُنَّبِ. خَيْشٌ.

קֶנְגּוּרוּ ז' (־רוּאִים) الكَنْغَرُ (حيوان استرالي ثديي، kangaroo).

קַנְדִּידָט L ז' (־טִים) مُرَشَّحٌ ע' מֻעֲמָד.

קַנְדִּיטוֹן ע' קוֹנְדִּיטוֹן.

קֻנְדָּס, קונדס Y ז' (־סִים) طَائِشٌ. عِفْرِيتٌ. نَزِقٌ. מַעֲשֵׂה קֻנְדָּס مَقْلَبٌ ج مَقَالِبُ. أَلاَعِيبُ. مَغْرَزٌ מ'.

קֻנְדָּסוּת, קונדסות נ' طَيْشٌ. نَزَقٌ. فِعْلُ المَقَالِبِ.

קֻנְדָּסִי, קונדסי ת' (־סִיִּים) مُنْطَوٍ عَلَى الطَّيْشِ وَالنَّزَقِ.

קָנָה פ' ١. إِقْتَنَى. إِشْتَرَى. شَرَى ـِ إِبْتَاعَ. إِمْتَلَكَ. ٢. حَصَلَ ـُ عَلَى (ثقافة مثلاً). إِكْتَسَبَ. ٣. صَنَعَ ـَ خَلَقَ ـُ حَازَ ـُ عَلَى. קָנָה אֲחִיזָה בְּ־ إِسْتَقَرَّ فِي. تَوَطَّنَ فِي. حَطَّ ـُ الرِّحَالَ فِي. קָנָה דַּעַת إِكْتَسَبَ العِلْمَ (الحِكْمَةَ). קָנָה לֵב خَلَبَ ـِ الأَلْبَابَ. إِسْتَهْوَى. إِسْتَجْذَبَ. مَلَكَ ـِ القَلْبَ. קָנָה עוֹלָמוֹ ضَمِنَ دَارَيْهِ. بَلَغَ أَوْجَ شُهْرَتِهِ. حَقَّقَ نَجَاحَهُ. קָנָה שְׁבִיתָה قَرَّ ـِ فِي. إِسْتَقَرَّ فِي. صَارَ جُزْءًا لاَ يَتَجَزَّأُ مِنْ. קָנָה שֵׁם ذَاعَ ـِ صِيتُهُ. طَبَّقَتْ شُهْرَتُهُ الآفَاقَ. إِشْتَهَرَ. נִקְנָה ١. أُقْتُنِيَ. أُشْتُرِيَ. تَمَّ شِرَاؤُهُ. أُبْتِيعَ. ٢. أُكْتُسِبَ. أُمْتُلِكَ. أُحْرِزَ. הִקְנָה ١. مَلَّكَ. بَاعَ ـِ ٢. أَكْسَبَ. عَرَّفَ. أَضْفَى عَلَى. سَبَغَ ـُ אֵין אָדָם מַקְנֶה דָּבָר שֶׁלֹּא בָּא לָעוֹלָם فَاقِدُ الشَّيْءِ لاَ يُعْطِيهِ.

קָנֶה ז' (־נִים) ١. في النبات: سَاقٌ ج سُوقٌ وسِيقَانٌ. ٢. فَرْعٌ ج فُرُوعٌ. شُعْبَةٌ ج شُعَبٌ. ٣. عَظْمُ الزَّنْدِ. ٤. قَضِيبٌ ج قُضْبَانٌ. عَصًا ج عُصِيٌّ. ٥. مَاسُورَةٌ ج مَوَاسِيرُ. سَبْطَانَةُ المُسَدَّسِ. ٦. القَصَبَةُ الهَوَائِيَّةُ. ٧. بُوصٌ. قَصَبَةٌ ج قَصَبٌ. قَصَبُ السِّيَاجِ (نبات بري). ٨. قَنَاةٌ ج قَنَوَاتٌ. קָנֶה רָצוּץ قَصَبَةٌ مَرْضُوضَةٌ ومجازًا: خُصٌّ مَائِدٌ. قَصِيرُ البَاعِ. מִשְׁעֶנֶת קָנֶה רָצוּץ الاتِّكَالُ عَلَى خُصٍّ مَائِدٍ. لاَ يُعْتَمَدُ عَلَيْهِ. لاَ يُعَوَّلُ عَلَيْهِ. קְנֵה מִדָּה ١. مِقْيَاسٌ ج مَقَايِيسُ. قِيَاسٌ ج أَقْيِسَةٌ. ٢. نِسْبَةٌ ج نِسَبٌ. مِعْيَارٌ ج مَعَايِيرُ. ٣. مجازًا: مَدًى. نِطَاقٌ. קְנֵה נוֹצָה قَصَبَةُ الرِّيشَةِ. קְנֵה סוּף ע' סוּף. קְנֵה סֻכָּר قَصَبُ السُّكَّرِ. قَصَبُ المَصِّ. קְנֵה רוֹבֶה سَبْطَانَةُ البُنْدُقِيَّةِ. مَاسُورَةٌ. הִקְדִּים קָנֶה לְוֶשֶׁט غَصَّ ـَ شَرِقَ ـَ (خصوصًا بالماء). شَرْدَقَ. עָלוּ בְּקָנֶה אֶחָד كَانُوا عَلَى نَفْسِ القِيَاسِ. تَلاَءَمُوا. تَوَافَقُوا. تَشَابَهُوا. קוֹטֵל קָנִים جَامِعُ القَشِّ. إِنْسَانٌ بَسِيطٌ. רַךְ כְּקָנֶה لَيِّنٌ كَالعُشْبِ ومجازًا: دَمِثُ الأَخْلاَقِ.

קִנּוּחַ, קינוח ז' (־חִים) مَسْحٌ. تَنْظِيفٌ. تَجْفِيفٌ. קִנּוּחַ סְעֻדָּה العُقْبَى. عُقْبَى الطَّعَامِ. حَلْوِيَاتٌ. קִנּוּחַ פֶּה غَسْلُ الفَمِ (بعد الوجبة).

קְנוּי ת' (קְנוּיִים) ١. مُقْتَنًى. مُشْتَرًى. ٢. مُكْتَسَبٌ. مُمْتَلَكٌ. תְּכוּנוֹת קְנוּיוֹת صِفَاتٌ مُكْتَسَبَةٌ.

קִנּוּן, קינון ז' ١. تَعْشِيشٌ. بِنَاءُ عُشٍّ. حِضَانَةٌ. ٢. إِسْتِفْحَالٌ. تَفَاقُمُ المَرَضِ.

קָנוֹן G ז' (־נִים) ١. قَانُونٌ ج قَوَانِينُ. الحَقُّ القَانُونِيُّ (مجموعة الشرائع الكنسية). ٢. مَجْمُوعَةُ أَسْفَارِ الكِتَابِ المُقَدَّسِ (المُعْتَرَفِ بِهَا). ٣. في الموسيقى: إِتْبَاعٌ. تَلاَحُقُ الأَصْوَاتِ المُوسِيقِيَّةِ. ٤. عَقِيدَةٌ ج عَقَائِدُ. سُنَّةٌ ج سُنَنٌ.

קָנוֹן A ז' (־נִים) قَانُونٌ ج قَوَانِينُ (آلة عزف شرقية تعتبر عنصرًا اساسيًا في التخت الشرقي).

קְנוּנְיָה נ' (־יוֹת) مُؤَامَرَةٌ ج مُؤَامَرَاتٌ. دَسِيسَةٌ ج دَسَائِسُ. تَوَاطُؤٌ. עָשָׂה קְנוּנְיָה עִם־ تَوَاطَأَ مَعَ. دَبَّرَ مُؤَامَرَةً مَعَ.

קָנוֹסָה ש"פ كَانُوسَا (اسم حصن ايطالي ذهب اليه قيصر المانيا هنريخ الرابع عام ١٠٧٧ لمقابلة البابا غريغوروس السابع لاخذ الصفح منه والغاء التحريم ضده على كفره بالكاثوليكية). הָלַךְ לְקָנוֹסָה ذَهَبَ إِلَى خَصْمِهِ لِيَطْلُبَ الصَّفْحَ عَنْهُ. أَعْلَنَ تَوْبَتَهُ. خَضَعَ لَهُ.

קְנוֹקֶנֶת נ' (־קָנוֹת) مَحَالِقُ (خيوط جنبات النباتات المتسلقة).

קִנַּח, קינח פ' ١. مَسَحَ ـَ جَفَّفَ. نَشَّفَ. ٢. أَنْهَى الوَجْبَةَ بِأَكْلِ العُقْبَى.

(קנט) הִקְנִיט פ' أَغَاظَ. أَسْخَطَ. شَاكَسَ. سَخِرَ ـَ مِنْ. زَعَّلَ. הֻקְנַט أُغِيظَ. أُسْخِطَ. أُغْضِبَ.

קַנְטוֹן F ז' (־נִים) مُقَاطَعَةٌ ج مُقَاطَعَاتٌ. إِقْلِيمٌ ج أَقَالِيمُ. كَانْتُون.

קַנְטוֹנִיזַצְיָה נ' تَقْسِيمُ الدَّوْلَةِ إِلَى مُقَاطَعَاتٍ (كَنْتُونَاتٍ).

קַנְטוּר G ז' (־רִים) إِغَاظَةٌ. إِسْخَاطٌ. مُضَايَقَةٌ. نِكَايَةٌ. مُشَاكَسَةٌ.

קַנְטָטָה It. נ' (־טוֹת) كَانْتَاتَا (انشودة قصصية كالموشحة الدينية، cantata).

קַנְטִינָה It. נ' (־נוֹת) كَانْتِين. مَقْصَفٌ ج مَقَاصِفُ (حانوت في معسكر للجيش).

קִנְטֵר G פ' أغاظَ. شاكَسَ. زَعَّلَ. إسْتَفَزَّ. إستَصْغَرَ.

קֶנְטֶר G ז' (־רים) ١. عَتَلَةٌ ج عَتَلاتٌ. ٢. قِنطَارٌ ע' קוֹנְטֶר.

קַנְטְרָן ת' (־נים) مُشاكِسٌ. مُضايِقٌ. وَقَّاعٌ. وَاخِزٌ. אֱגוֹז קַנְטְרָן جَوْزٌ صُلْبُ القِشْرَةِ ومجازًا: صَعْبُ المِرَاسِ.

קַנְטְרָנוּת נ' مُشاكَسَةٌ. إسْتِفْزازٌ. إثارَةٌ. إغاظَةٌ. غَمْزٌ.

קַנְטְרָנִי ת' (־ניים) مُغيظٌ. مُثيرٌ لِلسُّخْطِ.

קֻנְטְרֵס, קונטרס L ז' (־סים) ١. قائِمَةٌ ج قَوائِمُ. سِجِلٌّ. ٢. كُرَّاسٌ. كُتَيِّبٌ. ٣. مَلْزَمَةٌ ج مَلازِمُ (الورق المطوي في ثماني صفحات او ستّ عشرة صفحة).

קָנִיבָּל .Sp ז' (־לים) آكِلُ لُحُومِ البَشَرِ ومجازًا: مُتَعَطِّشٌ لِلقَتْلِ وَإراقَةِ الدِّماءِ.

קָנִיבָּלִיּוּת נ', **קָנִיבָּלִיזְם** ז' أَكْلُ لُحُومِ البَشَرِ ومجازًا: قَسْوَةٌ. وَحْشِيَّةٌ.

קְנֵידְל, קניידל Y ז' (קְנֵידְלָךְ) كُفْتَةٌ مِنْ دَقيقِ الفَطيرِ تُطْبَخُ في الشُّورْبَةِ.

קְנִיָּה, קנייה נ' (־יות) ١. شِراءٌ. إبْتِياعٌ. إقْتِناءٌ. ٢. إكْتِسابٌ. تَحْصيلٌ. קְנִיַּת דַּעַת تَحْصيلُ العِلْمِ. إكْتِسابُ الحِكْمَةِ. כּוֹחַ הַקְּנִיָּה القيمَةُ (القُوَّةُ) الشِّرائِيَّةُ (للعملة). מַס קְנִיָּה ضَريبَةُ المُشْتَرَياتِ. الضَّريبَةُ الشِّرائِيَّةُ.

קַנְיוֹן ז' (־נים) ١. مُجَمَّعٌ تِجارِيٌّ. مَرْكَزٌ تِجارِيٌّ. ٢. .En أُخْدُودٌ جَبَلِيٌّ عَميقٌ. وادٍ ضَيِّقٌ عَميقٌ (canyon).

קִנְיָן, קניין ז' (־נים) ١. مِلْكٌ ج أَمْلاكٌ. مِلْكِيَّةٌ. ٢. إمْتِلاكٌ. تَمَلُّكٌ. شِراءٌ. إقْتِناءٌ. إبْتِياعٌ. ٣. إبْداعٌ. خَلْقٌ. ٤. حَوْزَةٌ. حِيازَةٌ. ٥. إكْتِسابٌ. ثَرْوَةٌ ج ثَرَواتٌ. בִּנְיַן הַקִּנְיָן في القواعد: حُرُوفُ التَّمَلُّكِ (التَّمْليكِ). מִקָּח וְקִנְיָן بَيْعٌ وَشِراءٌ. أَخْذٌ وَعَطاءٌ. مُساوَماتٌ.

קַנְיָן, קניין ז' (־נים) ١. وَكيلُ شَرِكَةٍ تِجارِيَّةٍ. ٢. زَبُونٌ ج زَبائِنُ.

קִנְיָנִי, קנייני ת' (־ניים) مِلْكِيٌّ. شِرائِيٌّ. مَكْسَبِيٌّ. إكْتِسابِيٌّ.

קְנִיסָה נ' (־סות) تَغْريمٌ. فَرْضُ عُقُوبَةٍ مالِيَّةٍ.

קְנִית נ' (־יות) هازِجَةٌ. دُخَّلٌ (طائر، warbler) ע' זָמִיר, זְמִיר הַסּוּף.

קִנָּמוֹן, קינמון ז' قِرْفَةٌ. دارْصينِيٌّ (شجر، cinnamon).

קִנֵּן, קינן פ' ١. عَشَّشَ. بَنَى ـ عُشًّا. وَكَرَ. ٢. إسْتَقَرَّ في. ٣. مجازًا: تَفَشَّى. دَبَّ ـ קִנֵּן הַסָּפֵק בְּלִבּוֹ خامَرَهُ (ساوَرَهُ) الشَّكُّ. إرْتابَ في.

קָנַס פ' ١. غَرَّمَ. فَرَضَ ـ غَرامَةً. ٢. عاقَبَ. فَرَضَ عُقُوبَةً. נִקְנַס ١. غُرِّمَ. ٢. عُوقِبَ.

קְנָס ז' (־סות) غَرامَةٌ مالِيَّةٌ. عُقُوبَةٌ مالِيَّةٌ. הוּטַל עָלָיו קְנָס غُرِّمَ. فُرِضَتْ عَلَيْهِ غَرامَةٌ.

קַנְצְלֵר G ז' (־רים) مُسْتَشارٌ. رَئيسُ وُزَراءَ (في النمسا والمانيا).

קַנְקַן ז' (־נים) إبْريقٌ ج أَباريقُ. قِنِّينَةٌ ج قَنانٍ(ي). קַנְקַן קָפֶה رَكْوَةٌ. קַנְקַן שֶׁמֶן صَفيحَةُ زَيْتٍ. قِنِّينَةُ زَيْتٍ. קַנְקַן חָדָשׁ מָלֵא יָשָׁן خَمْرَةٌ عَتيقَةٌ في باطِيَةٍ جَديدَةٍ (كناية عن شاب حكيم). אַל תִּסְתַּכֵּל בַּקַּנְקַן אֶלָּא בְּמָה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ لا تَنْظُرْ إلى الوِعاءِ بَلْ إلى ما فيهِ ومجازًا: لا يَغُرَّنَّكَ المَظْهَرُ بَلِ انْظُرْ إلى الجَوْهَرِ. תָּהָה עַל קַנְקַנּוֹ سَبَرَ ـ غَوْرَهُ. جَسَّ ـ نَبْضَهُ. عَجَمَ ـ عُودَهُ.

קִנְרָס G ז' (־סים) في النبات: خُرْشُوف. أَرْضِيٌّ شَوْكِيٌّ (artichoke) ע' אַרְטִישׁוֹק, חַרְשָׁף.

קְסָבָּה A נ' (־בות) ١. قَصَبَةٌ ج قَصَبَاتٌ. قَلْعَةٌ ج قِلاعٌ. ٢. حَيٌّ قَديمٌ في المُدُنِ الشَّرْقِيَّةِ.

קַסְדָּה נ' (קְסָדוֹת) خُوذَةٌ ج خُوَذٌ. قُبَّعَةٌ مِنَ المَعْدِنِ.

קָסוּם ת' (קְסוּמִים) ١. مَفْتُونٌ. مَسْحُورٌ. مُنْجَذِبٌ. ٢. ساحِرٌ. فاتِنٌ. أَخّاذٌ.

קַסְטָה .Pr נ' (־טות) طائِفَةٌ. طَبَقَةٌ ע' כַּת.

קַסָּטָה .It נ' (־טות) كاساتا (نوع من البوظة).

קַסֶּטָה .It נ' (־טות) كاسيت ע' קַלֶּטֶת.

קַסְטֵל L ז' (־לים) ١. حِصْنٌ ج حُصُونٌ. قَلْعَةٌ ج قِلاعٌ. ٢. بُرْجُ الماءِ. خاوُوز.

קְסִילוֹפוֹן G ז' (־נים) الخَشَبِيَّةُ. سيلُوفُون (آلة نقر موسيقية).

קָסַם פ' ١. سَحَرَ ـ نَجَّمَ. ٢. فَتَنَ ـ إسْتَهْوَى. خَلَبَ ـ العَقْلَ. إسْتَجْذَبَ. נִקְסַם سُحِرَ. فُتِنَ. أُسْتُهْوِيَ. جُذِبَ. הִקְסִים فَتَنَ. إسْتَهْوَى. خَلَبَ اللُّبَّ. أَخَذَ بِمَجامِعِ القُلُوبِ. أَثارَ الإعْجابَ. הָקְסַם سُحِرَ. خُلِبَ لُبُّهُ. فُتِنَ. أُفْتُتِنَ.

קֶסֶם ז' (קְסָמִים) ١. سِحْرٌ. عِرافَةٌ. رُقْيَةٌ. ٢. فِتْنَةٌ. جاذِبِيَّةٌ. رَوْعَةٌ. מִלַּת קֶסֶם كَلِمَةُ السِّحْرِ (التي يمكنها حل الامور المعقدة). מַעְגַּל קְסָמִים حَلْقَةٌ مُفْرَغَةٌ ע' מַעְגָּל. פָּנַס קֶסֶם الفانُوسُ السِّحْرِيُّ. רִבּוּעֵי קֶסֶם ע' רִבּוּעַ.

קְסֵנוֹפוֹבְיָה G נ' كُرْهُ الأجانِبِ. خَوْفٌ مَرَضِيٌّ مِنَ الأجانِبِ.

קָסַס פ' لاكَ ـ مَضَغَ ـ قَطَمَ ـ

קַסְקֵט F ז' (־טים) كاسْكيت. قُبَّعَةٌ ذاتُ حاجِبَةٍ لِلشَّمْسِ.

קַסְרְקְטִין L ז' (־נים) ثُكْنَةٌ ج ثُكَنٌ وثُكْناتٌ (ثُكَناتٌ). مُعَسْكَرٌ ج مُعَسْكَراتٌ. قِشْلَةٌ.

קֶסֶת נ' (קְסָתוֹת) دَواةٌ. دَوايَةٌ. مِحْبَرَةٌ ج مَحابِرُ.

קָעוּר ת' (קְעוּרִים) مُقَعَّرٌ. مُجَوَّفٌ. غائِرٌ. עֲדָשָׁה קְעוּרָה عَدَسَةٌ مُقَعَّرَةٌ.

קְעוֹר, קיעור ז' (־רים) تَقَعُّرٌ. تَجَوُّفٌ.

קַעְקוּעַ ז' (־עים) ١. وَشْمٌ. ٢. تَقْويضٌ. هَدْمٌ. تَخْريبٌ. ٣. قَعْقَعَةٌ. جَعْجَعَةٌ.

קַעֲקַע ז' وَشْمٌ ج وُشُومٌ. تَخْطيطٌ في الجِسْمِ بالنِّيلَجِ. כְּתֹבֶת קַעֲקַע رَسْمٌ بالوَشْمِ.

קִעְקֵעַ פ' ١. وَشَمَ (يَشِمُ). ٢. قَوَّضَ. هَدَمَ ـِ. خَرَّبَ. نَقَضَ ـُ. הִתְקַעְקֵעַ تَقَوَّضَ. قُرِضَ. إِنْقَرَضَ. قُطِعَ دَابِرُهُ.

(קער) נִקְעַר פ' تَقَعَّرَ. تَجَوَّفَ. קִעֵר قَعَّرَ. جَوَّفَ (من الداخل). הִתְקַעֵר تَقَعَّرَ. تَجَوَّفَ. غَاصَ ـُ نَحْوَ الدَّاخِلِ.

קֵעוּר, קִעוּר, קוער ז' تَقْعِيرٌ. تَجْوِيفٌ ج تَجَاوِيفُ.

קְעָרָה נ' (־רוֹת) جَفْنَةٌ ج جِفَانٌ. زُبْدِيَّةٌ. طَاسَةٌ ج طَاسَاتٌ. قَصْعَةٌ ج قِصَاعٌ. הָפַךְ אֶת הַקְּעָרָה עַל פִּיהָ مجازًا: قَلَبَ الأُمُورَ رَأْسًا عَلَى عَقِبٍ.

קַעֲרוֹן, קיערון ז' (־נִים) تَقَعُّرٌ. تَجَوُّفٌ.

קַעֲרוּרִי ת' (־יִּים) مُقَعَّرٌ (خلاف المُحَدَّب). مُجَوَّفٌ.

קַעֲרִית נ' (־יּוֹת) طَاسٌ. طَاسَةٌ. طَبَقٌ صَغِيرٌ مُجَوَّفٌ.

קְעֹרֶת, קיעורת נ' في الجيولوجيا: قُعَيْرَةٌ. طَيَّةٌ أَرْضِيَّةٌ مُقَعَّرَةٌ (syclinc).

קָפָא פ' ١. جَمَدَ ـُ. تَجَمَّدَ. تَثَلَّجَ. ٢. تَحَجَّرَ. קָפָא עַל שְׁמָרָיו تَخَلَّفَ. كَانَ مُتَخَلِّفًا. كَانَ جَامِدَ العَقْلِيَّةِ. דָּמוֹ קָפָא בְּעוֹרְקָיו جَمَدَ الدَّمُ فِي عُرُوقِهِ. صُعِقَ فَزَعًا. הִקְפִּיא جَمَّدَ. ثَلَّجَ. خَثَّرَ. جَلَّدَ. הִקְפִּיא אֶת הַדָּם בְּעוֹרְקָיו جَمَّدَ الدَّمَ فِي عُرُوقِهِ. صَعَقَهُ خَوْفًا وَفَزَعًا. הִקְפִּיא אֶת הַמְּחִירִים جَمَّدَ الأَسْعَارَ. הֻקְפָּא جُمِّدَ. خُثِّرَ. تَخَثَّرَ.

קִפָּאוֹן, קיפאון ז' ١. جُمُودٌ. تَجَمُّدٌ. كَسَادٌ. رُكُودٌ. ٢. تَوَقُّفٌ. وُقُوفٌ بِلاَ حَرَاكٍ. ٣. تَحَجُّرٌ. נְקֻדַּת הַקִּפָּאוֹן ١. في الفيزياء: دَرَجَةُ الانْجِمَادِ. دَرَجَةُ الصِّفْرِ.

קֻפַּאי, קופאי ז' (־פָּאִים) ١. أَمِينُ صُنْدُوقٍ. مُحَاسِبٌ. خَازِنٌ. ٢. بَائِعُ تَذَاكِرَ. ٣. صَرَّافٌ (في بنك) ج صَرَارِيفُ.

קָפֵאִין F ז' كَافِيين (مادة منبهة، caffeinc).

קָפָא"פ ר"ת קְרָב פָּנִים אֶל פָּנִים مَعْرَكَةُ الْتِحَامٍ. قِتَالٌ وَجْهًا لِوَجْهٍ.

קָפַד, קיפד פ' قَطَعَ ـَ. صَرَمَ ـِ. أَطْفَأَ شَمْعَةَ حَيَاةٍ. קֻפַּד أُخْتُرِمَ. قُطِعَ. صُرِمَ. חַיָּיו קֻפְּדוּ إِخْتَرَمَهُ المَنُونُ. عَاجَلَهُ المَوْتُ. הִקְפִּיד دَقَّقَ. تَقَيَّدَ. تَصَرَّفَ بِصَرَامَةٍ (بِشِدَّةٍ). تَشَدَّدَ. הִקְפִּיד עַל הַנִּקָּיוֹן دَقَّقَ فِي النَّظَافَةِ.

קַפְּדָן, קפדן ת' (־נִים) مُدَقِّقٌ. دَقِيقٌ. مُتَقَيِّدٌ. صَارِمٌ. مُتَشَدِّدٌ.

קַפְּדָנוּת, קפדנות נ' ١. تَقَيُّدٌ. دِقَّةٌ مُتَنَاهِيَةٌ. شِدَّةٌ. صَرَامَةٌ.

קַפְּדָנִי, קפדני ת' (־יִּים) مُتَّصِفٌ بِالصَّرَامَةِ. صَارِمٌ. مُتَشَدِّدٌ.

קֻפָּה, קופה נ' (־פּוֹת) ١. صُنْدُوقٌ ج صَنَادِيقُ. عُلْبَةٌ ج عُلَبٌ. ٢. خَزْنَةٌ. خِزَانَةٌ ج خَزَائِنُ. ٣. شُبَّاكُ تَذَاكِرَ. شُبَّاكُ الصَّرَّافِ (في بنك). ٤. رَأْسْمَالٌ (لمشروع) ج رَسَامِيلُ. رَصِيدٌ ج أَرْصِدَةٌ. ٥. سَلَّةٌ ج سِلاَلٌ. קֻפָּה קְטַנָּה صُنْدُوقُ النَّثْرِيَّاتِ. קֻפָּה רוֹשֶׁמֶת صَرَّافَةٌ. آلَةُ تَسْجِيلِ المَدْخُولاَتِ في الحَانُوتِ وَدَفْعِ الفَائِضِ. קֻפַּת גֶּמֶל صُنْدُوقُ التَّوْفِيرِ عَنْ طَرِيقِ اسْتِقْطَاعٍ مِنَ الرَّاتِبِ لِدَفْعِ تَعْوِيضَاتٍ عِنْدَمَا يَعْتَزِلُ العَمَلَ. صُنْدُوقُ التَّقَاعُدِ أَوِ المُكَافَآتِ لَدَى اعْتِزَالِ الخِدْمَةِ. קֻפַּת חוֹלִים صُنْدُوقُ المَرْضَى. كُوبَاتُ حُولِيم. קֻפַּת חִסָּכוֹן صُنْدُوقُ تَوْفِيرٍ. קֻפַּת פֶּנְסְיָה, קֻפַּת תַּגְמוּלִים صُنْدُوقُ التَّقَاعُدِ (المَعَاشَاتِ). קֻפַּת צְדָקָה عُلْبَةُ الإِحْسَانِ (تجمع فيها دراهم صغيرة لتوزيعها فيما بعد على الفقراء). סֵפֶר הַקֻּפָּה في مسك الدفاتر: دَفْتَرُ الصُّنْدُوقِ. دَفْتَرُ الخَزِينَةِ (cash book). קֻפָּה שֶׁל שְׁרָצִים תְּלוּיָה לוֹ מֵאֲחוֹרָיו مجازًا: مَاضِيهِ مَلِيءٌ بِالسَّيِّئَاتِ. مَاضِيهِ أَسْوَدُ الصَّفَحَاتِ. הָלַךְ עַל כָּל הַקֻּפָּה סל' قَامَرَ بِكُلِّ مَا لَدَيْهِ. خَاطَرَ بِكُلِّ شَيْءٍ. שׁוֹבֵר קֻפּוֹת جَارِفٌ لِلأَرْبَاحِ. رَائِجٌ وَرَابِحٌ جِدًّا.

קָפֶה ז' ١. بُنٌّ (جنبة). ٢. قَهْوَةٌ. ٣. مَقْهًى ج مَقَاهٍ(ي). קָפֶה בְּלִי סֻכָּר قَهْوَةٌ سَادَةٌ. קָפֶה הָפוּךְ, קָפֶה בְּחָלָב قَهْوَةٌ مَعَ حَلِيبٍ. قَهْوَةٌ إِفْرَنْجِيَّةٌ. קָפֶה טוּרְקִי قَهْوَةٌ تُرْكِيَّةٌ. قَهْوَةٌ عَرَبِيَّةٌ (مغلية بالماء مع السكر). קָפֶה נָמֵס قَهْوَةٌ سَرِيعَةُ الذَّوَبَانِ. نِيسْكَافِي (instant coffee). בֵּית קָפֶה مَقْهًى ج مَقَاهٍ(ي). قَهْوَةٌ ج قَهَاوِي. جَايْخَانَة عق'. יוֹשְׁבֵי קָפֶה رُوَّادُ المَقْهَى.

קָפּוֹ, קאפו .It ז"ר كَابُو (كناية عن رئيس مجموعة من البوليس الذين كانوا مسؤولين عن اليهود في معسكرات الاعتقال والابادة النازية، capo).

קָפוּא ת' (קְפוּאִים) جَامِدٌ. مُنْجَمِدٌ. مُجَمَّدٌ. خَاثِرٌ. هُلاَمِيٌّ. جَلِيدِيٌّ. בָּשָׂר קָפוּא لَحْمٌ مُجَمَّدٌ.

קִפּוֹד, קיפוד ז' (־דִים) قُنْفُذٌ ج قَنَافِذُ. شَيْهَمٌ ج شَيَاهِمُ. קִפּוֹד יָם قُنْفُذُ البَحْرِ. قُنْفُذُ المَاءِ. קִפּוֹד נְמָלִים دُلْدُلٌ. آكِلُ النَّمْلِ (ant eater).

קִפּוֹדִי, קיפודי ת' (־יִּים) قُنْفُذِيٌّ. شَبِيهٌ بِالقُنْفُذِ. شَائِكٌ. مُفَوْقَعٌ.

קִפּוֹדָן, קיפודן ז' (־נִים) ١. قُنْفُذِيَّةٌ. شَوْكُ الجِمَالِ (نبات بري شوكي، echinops).

קִפּוּחַ, קיפוח ז' (־חִים) ١. ظُلْمٌ. جَوْرٌ. غَبْنٌ (غُبْنٌ). إِجْحَافٌ. حِرْمَانٌ. ٢. هَلاَكٌ. فَنَاءٌ. ٣. قَطْعٌ.

קָפוּט Y תה"פ لاَ يَصْلُحُ لِشَيْءٍ. مَيْؤُوسٌ مِنْهُ.

קְפוֹטָה F נ' (־טוֹת) كَبُّوت ج كَبَابِيتُ. بَالْطُو. مِعْطَفٌ ج مَعَاطِفُ.

קִפּוּי, קיפוי ז' (־יִּים) ١. رَغْوَةٌ. طَفَاوَةٌ. زَبَدٌ. ٢. إِزَالَةُ الرَّغْوَةِ.

קִפּוּל, קיפול ז' (־לִים) ١. لَفٌّ. طَيٌّ. ثَنْيٌ. ٢. طَيَّةٌ ج طَيَّاتٌ.

קִפּוּץ, קיפוץ ז' (־צִים) قَفْزٌ. نَطٌّ. طَفْرٌ. نَقْزٌ. وَثْبٌ.

קָפוּץ ת' (קְפוּצִים) مَقْبُوضٌ. مَسْدُودٌ. مُطْبَقٌ.

קְפוֹזָנָב ז', **קְפוֹזָנָבִים** ז"ר هُدَيْبَةُ الأَذْنَابِ. المُذَنَّبَاتُ (صنف حشرات).

קָפַח פ' لَفَحَ ـَ. سَفَعَ ـَ. ضَرَبَ ـِ (خصوصًا الشمس بحرّها). קִפֵּחַ ١. ضَرَبَ.

خَبطَ ـ ٢. غَبَنَ ـ ضَامَ ـ ظَلَمَ ـ غَمطَ ـ الحَقَّ. هَضَمَ ـ أَجْحَفَ. جَارَ ـ عَلَى. ٣. فَقَدَ ـ (عزيزًا له). ٤. أَخْرَجَ. أَزَاحَ. קִפַּח אֶת בְּנוֹ فَقَدَ ابْنَهُ. קִפַּח אֶת חַיָּיו أَمَاتَهُ. أَطْفَأَ شَمْعَةَ حَيَاتِهِ. קִפַּח אֶת זְכֻיּוֹתָיו שֶׁל פְּלוֹנִי غَمَطَ (هَضَمَ) حُقُوقَ فُلَانٍ. أَهْدَرَ حُقُوقَهُ. קֻפַּח غُمِطَ حَقُّهُ. هُضِمَتْ حُقُوقُهُ. ظُلِمَ. הִתְקַפֵּחַ حَرَمَ نَفْسَهُ مِنْ. ظَلَمَ نَفْسَهُ.

קַפְטָן P ז' (־נִים) قُفْطَانٌ ج قَفَاطِينُ. جُبَّةٌ ج جِبَابٌ. جِلْبَابٌ ע' גְּלִימָה.

קָפֶטֶרְיָה .Sp נ' (־יוֹת) كَافِتِيرْيَا (مقصف او بوفيه للمشروبات والماكولات الخفيفة).

קְפִיאָה נ' تَجَمُّدٌ. إِنْجِمَادٌ. جُمُودٌ. تَخَثُّرٌ. رُكُودٌ. קְפִיאָה עַל הַשְּׁמָרִים جُمُودٌ. عَدَمُ تَقَدُّمٍ. تَخَلُّفٌ.

קְפִידָה נ' (־דוֹת) صَرَامَةٌ. شِدَّةٌ. تَدْقِيقٌ. تَقَيُّدٌ.

(קַפִּיטוֹל) גִּבְעַת הַקַּפִּיטוֹל L رَابِيَةُ الكَابِيتُول. مَبْنَى الكُونْغْرِس الأَمْرِيكِيِّ فِي وَاشِنْطُن.

קַפִּיטוּלַצְיָה L נ' (־יוֹת) ١. إِمْتِيَازٌ ج إِمْتِيَازَاتٌ. ٢. إِسْتِسْلَامٌ. إِتِّفَاقِيَّةُ اسْتِسْلَامٍ.

קַפִּיטָל L ז' (־לִים) رَأْسُمَالٍ ج رَسَامِيلُ ע' הוֹן.

קַפִּיטָלִיזְם ז' رَأْسُمَالِيَّةٌ. النِّظَامُ الرَّأْسُمَالِيُّ ע' רְכוּשָׁנוּת.

קַפִּיטָלִיזַצְיָה נ' رَسْمَلَةٌ ע' הִוּוּן.

קַפִּיטָלִיסְט ז' (־טִים) رَأْسُمَالِيٌّ. مُتَمَوِّلٌ. مُؤَيِّدٌ لِلنِّظَامِ الرَّأْسِمَالِيِّ.

קַפִּיטָלִיסְטִי ת' (־יִים) رَأْسُمَالِيٌّ. خَاصٌّ بِالنِّظَامِ الرَّأْسِمَالِيِّ.

קַפִּיטָן F ז' (־נִים) ١. كَابْتِن. نَقِيبٌ ج نُقَبَاءُ. ضَابِطٌ ج ضُبَّاطٌ. ٢. رُبَّانُ سَفِينَةٍ. ٣. في الرياضة: رَئِيسُ فِرْقَةٍ رِيَاضِيَّةٍ.

קַפִּילָרִי L ת' (־יִים) شُعَيْرِيٌّ. נִימִים קַפִּילָרִיִּים شُعَيْرَاتٌ دَمَوِيَّةٌ.

קְפִיץ ז' (־צִים) زُنْبُرُك ج زَنَابِكُ. نَابِضٌ ج نَوَابِضُ. يَاي ج يَايَات. מֹאזְנֵי קְפִיץ مِيزَانٌ زُنْبُرُكِيٌّ.

קְפִיצָה נ' (־צוֹת) ١. قَفْزَةٌ ج قَفَزَاتٌ. طَفْرَةٌ ج طَفَرَاتٌ. نَطَّةٌ ج نَطَّاتٌ. ٢. قَبْضُ اليَدِ. سَدٌّ. إِطْبَاقٌ. ٣. زِيَارَةٌ قَصِيرَةٌ. קְפִיצָה בְּרֹאשׁ قَفْزَةُ المُتَسَرِّعِ. وَثْبَةُ الجَاهِلِ. קְפִיצָה לַגֹּבַהּ في الرياضة: القَفْزُ العَالِي. קְפִיצָה נַחְשׁוֹנִית طَفْرَةٌ جَرِيئَةٌ. قَطْعُ شَوْطٍ بَعِيدٍ. קְפִיצָה בְּמוֹט في الرياضة: قَفْزُ الزَّانَةِ. קְפִיצַת הַדֶּרֶךְ إِخْتِصَارُ الطَّرِيقِ بِأُعْجُوبَةٍ.

קְפִיצִי ת' (־יִים) ١. زُنْبُرُكِيٌّ. لَوْلَبِيٌّ. ٢. مَرِنٌ.

קְפִיר ז' لَبَنٌ مَخِيضٌ. لَبَنٌ رَائِبٌ.

קָפַל, קִיפֵּל פ' ١. طَوَى ـ ثَنَى ـ لَفَّ ـ أَدْرَجَ. ٢. مجازًا: أَحَاطَ. حَوَى ـ

קִפֵּל אֶת הַזָּנָב סל' إِنْسَلَّ. تَرَاجَعَ. فَرَّ ـ קֻפַּל ١. طُوِيَ. إِنْطَوَى. ثُنِيَ. ٢. إِنْكَمَشَ. ٣. مجازًا: أُحِيطَ. أُدْرِجَ. הִתְקַפֵּל ١. إِنْطَوَى. إِنْلَفَ. إِلْتَفَّ. ٢. סל' إِنْسَلَّ. فَرَّ ـ تَرَاجَعَ.

קֶפֶל ז' (קְפָלִים) طَيَّةٌ ج طَيَّاتٌ. ثَنْيَةٌ ج ثَنَايَا. لَفَّةٌ ج لَفَّاتٌ. קֶפֶל קַרְקָעִי ثَنْيَةٌ أَرْضِيَّةٌ.

קַפֶּלָה .It נ' (־לוֹת) ١. تَخْتٌ مُوسِيقِيٌّ. فِرْقَةٌ مِنَ المُطْرِبِينَ. ٢. غُرْفَةُ الصَّلَاةِ (بجانب دير او جامعة).

קַפְּלֶט L ז' (־טִים) شَعْرٌ مُسْتَعَارٌ. بَارُوكَةٌ.

קַפְלִיָּה, קפליית L נ' (־יוֹת) بُرْشَامَةٌ. كَبْسُولَةٌ.

קֻפְסָה, קופסה נ' (־סוֹת, ־סָאוֹת) عُلْبَةٌ ج عُلَبٌ. صُنْدُوقٌ صَغِيرٌ. קֻפְסָה שְׁחֹרָה العُلْبَةُ السَّوْدَاءُ (في الطائرات والبواخر حيث تسجل فيها كل المكالمات مع الربّان للرجوع اليها في حالات الطوارئ).

קַפְסוּלָה L נ' (־לוֹת) ١. كَبْسُولَةٌ ע' כְּמוּסָה. ٢. في النبات: سِنْفَةٌ. قَرْنُ البُذُورِ (كما في النباتات القطانية).

קֻפְסִית נ' (־יוֹת) حُقٌّ. عُلْبَةٌ يَدَوِيَّةٌ صَغِيرَةٌ.

קָפַץ פ' ١. قَفَزَ ـ طَفَرَ ـ نَطَّ ـ هَبَّ ـ (واقفًا). ٢. إِنْدَفَعَ. تَسَرَّعَ. تَهَوَّرَ. ٣. تَكَالَبَ عَلَى. أَقْبَلَ عَلَى سِلْعَةٍ. تَهَافَتَ عَلَى. ٤. قَبَضَ ـ يَدَهُ. أَطْبَقَ. קָפַץ כְּתֵה قَفَزَ صَفًّا (لتفوقه). קָפַץ מֵעוֹרוֹ خَرَجَ عَنْ طَوْرِهِ. ثَارَ ثَائِرُهُ. קָפַץ מִשִּׂמְחָה جُنَّ مِنَ الفَرَحِ. رَقَصَ فَرَحًا. קְפֹץ לִי סל' (أَلَا يُعْجِبُكَ هذا؟) إِشْرَبْ مِنَ البَحْرِ. קָפְצָה עָלָיו זִקְנָה وَخَطَ (خَطَّ) شَعْرَهُ المَشِيبُ. شَابَ ـ شَعْرُهُ. קָפַץ עַל הַמְּצִיאָה إِخْتَطَفَ الفُرْصَةَ الَّتِي وَاتَتْهُ. إِنْتَهَزَهَا فَوْرًا. קָפַץ קְפִיצָה נַחְשׁוֹנִית طَفَرَ طَفْرَةً جَرِيئَةً. قَطَعَ شَوْطًا بَعِيدًا. הַדְּיוֹט קוֹפֵץ בְּרֹאשׁ الجَاهِلُ مُتَسَرِّعٌ (مُنْدَفِعٌ). קֻפַּץ نُقِزَ ـ قُفِزَ. رُكِضَ ـ قَفْزًا. הִקְפִּיץ ١. قَفَّزَ. نَطَّطَ. أَوْثَبَ. ٢. رَفَّعَ. رَقَّى. ٣. عَجَّلَ. جَعَلَهُ يَصِلُ قَبْلَ مَوْعِدِهِ. أَوْصَلَ. ٤. أَخْرَجَ عَنِ الطَّوْقِ. أَسْخَطَ. ٥. סל' أَوْصَلَ بِسَيَّارَتِهِ. הֻקְפַּץ طُجِنَ قَلِيلًا بِزَيْتٍ.

קִפְצוֹן ז' (־נִים) كَبْسُولَةٌ وَرَقِيَّةٌ (يفجرها الاطفال بلعبة المسدس).

קַפְצָן ז' (־נִים) في الرياضة: وَثَّابٌ. رِيَاضِيٌّ دُرِّبَ عَلَى القَفْزِ العَالِي.

קַפְקָאִי ת' (־יִים) مجازًا: مُخِيفٌ. مُرَوِّعٌ (حسب ابداعات التشيكي فرانس كفكا الذي صور شخصيات واوضاعًا مخيفة).

קֻפֶּצֶת נ' (־פָּצוֹת) تْرَامْبُولِين ע' טְרַמְפּוֹלִינָה.

קַפְרִיזָה F נ' (־זוֹת) نَزْوَةٌ ج نَزَوَاتٌ. نَزَقٌ. هَوًى مُفَاجِئٌ.

קַפְרִיזִי ת' (־יִים) نَزْوَانِيٌّ. هَوَائِيٌّ. نَزِقٌ. صَاحِبُ مِزَاجٍ مُتَقَلِّبٍ.

קַפְרִיסִין ש"פ قُبْرُص. جَزِيرَةُ قُبْرُص. יֵין קַפְרִיסִין نَبِيذٌ قُبْرُصِيٌّ.

קַפְּרִיצוֹ .It ז' كَابْرِيشْيُو (نوع من التقاسيم الموسيقية المرحة، capriccio).

קָפַשׂ פ' قَفَشَ ـُ إنْتَزَعَ خَطْفًا. شَمَطَ.

קַפְתִּי, קופתי ת' (־יִים) مجازًا: رَابِحٌ. مُدِرٌّ لِلأرْبَاحِ.

קֵץ ז' (קִצִּים) ١. نِهَايَةٌ. خِتَامٌ. خَاتِمَةٌ. ٢. هَلَاكٌ. فَنَاءٌ. מִקֵּץ فِي نِهَايَةِ. فِي خِتَامِ. بَعْدَ. קֵץ הַיָּמִים نِهَايَةُ العَالَمِ. يَوْمُ القِيَامَةِ. בָּא (הִגִּיעַ) קִצּוֹ أزِفَتْ (دَنَتْ) نِهَايَتُهُ. أشْرَفَ عَلَى الهَلَاكِ. דָּחַק אֶת הַקֵּץ ע' דחק. כָּלוּ כָּל הַקִּצִּים مَضَتْ كُلُّ المَوَاعِيدِ (لمجيء المخلص) ومجازًا: تَلَاشَى (زَالَ) كُلُّ أمَلٍ. מְחַשְּׁבֵי קִצִּין وَاضِعُو حِسَابِ نِهَايَةِ الدُّنْيَا (أوْ مَجِيءِ المُخَلِّصِ). אֵין קֵץ לַדָּבָר لَا نِهَايَةَ لِلأمْرِ. لَا حَدَّ لَهُ. שָׂם קֵץ לַדָּבָר وَضَعَ حَدًّا (نِهَايَةً) لِلأمْرِ. מִי בְּקִצּוֹ וּמִי לֹא בְקִצּוֹ بَعْضُهُمْ يَمُوتُ مَوْتًا طَبِيعِيًّا وَبَعْضُهُمْ يَمُوتُ مَوْتًا غَيْرَ طَبِيعِيٍّ ومجازًا: وَمَنْ لَمْ يَمُتْ بِالسَّيْفِ مَاتَ بِغَيْرِهِ. إذَا جَاءَ الحَيْنُ حَارَتِ العَيْنُ.

קָץ سَئِمَ ـَ ע' (קוץ).

קָצַב פ' ١. قَصَبَ ـِ قَطَعَ ـَ. ٢. خَصَّصَ. عَيَّنَ. حَدَّدَ. قَرَّرَ. أرْصَدَ. إعْتَمَدَ. قَطَعَ (ارضا او مالًا). قَدَّرَ. ٣. في القواعد: إشْتَقَّ (كلمة من كلمة). صَاغَ ـُ. נִקְצַב ١. خُصِّصَ. أُعْتُمِدَ. قُطِعَ. تَعَيَّنَ. قُدِّرَ. ٢. وُزِنَ. عُيِّنَتْ سُرْعَتُهُ. קִצֵּב ١. قَصَّبَ. قَطَّعَ. ٢. خَصَّصَ. قَسَّمَ إلَى أجْزَاءٍ. הִקְצִיב إعْتَمَدَ. خَصَّصَ. أرْصَدَ. قَنَّنَ. أقْطَعَ. عَيَّنَ. הָקְצַב خُصِّصَ. أُعْتُمِدَ. عُيِّنَ. قُنِّنَ. تَقَرَّرَ.

קַצָּב ז' (־בִים) ١. قَصَّابٌ. جَزَّارٌ. ٢. لَحَّامٌ. صَاحِبُ مَلْحَمَةٍ.

קֶצֶב ז' (קְצָבִים) ١. قَدْرٌ مُعَيَّنٌ. حِصَّةٌ ج حِصَصٌ. مَنَابٌ. ٢. في الموسيقى: إيقَاعٌ. سُرْعَةُ الإيقَاعِ. ٣. وَزْنُ الشِّعْرِ ج أوْزَانٌ. קֶצֶב אִטִּי سُرْعَةٌ بَطِيئَةٌ. קֶצֶב אֵשׁ في الجيش: مُعَدَّلُ ضَرْبِ النَّارِ. קֶצֶב מָהִיר إيقَاعٌ سَرِيعٌ.

קִצְבָּה נ' (־בָּאוֹת) ١. مُخَصَّصٌ ج مُخَصَّصَاتٌ. تَقْنِينٌ. إعْتِمَادٌ ج إعْتِمَادَاتٌ. جِرَايَةٌ ج جِرَايَاتٌ. مَقْطُوعِيَّةٌ ج مَقْطُوعِيَّاتٌ. قَدْرٌ ج أقْدَارٌ. ٢. مَعَاشٌ ج مَعَاشَاتٌ. تَقَاعُدٌ. קִצְבַּת זִקְנָה مُخَصَّصَاتُ الشَّيْخُوخَةِ. קִצְבַּת נָכוּת مُخَصَّصَاتُ العَجْزِ. בַּעַל קִצְבָּה ذُو المَعَاشِ. ذُو تَقَاعُدٍ. בַּר־קִצְבָּה مُسْتَحِقٌّ لِلْمَعَاشِ (لِلتَّقَاعُدِ).

קְצָבָה, קצובה נ' (־בוֹת) بَدَلٌ. مُكَافَأَةٌ. קִצְבַּת נְסִיעָה بَدَلُ السَّفَرِ.

קַצָּבוּת נ' قِصَابَةٌ. جِزَارَةٌ. حِرْفَةُ القَصَّابِ أوِ الجَزَّارِ.

קִצְבִּי ת' (־יִים) إيقَاعِيٌّ؛ حَسَبَ الوَزْنِ المُوسِيقِيِّ.

קִצְבִּיּוּת נ' إيقَاعِيَّةٌ. تَوْقِيعِيَّةٌ. سُرْعَةٌ مُقَرَّرَةٌ.

(קצה) הִקְצָה פ' ١. إعْتَمَدَ. أرْصَدَ. خَصَّصَ. عَيَّنَ. أفْرَدَ. أقْطَعَ. הֻקְצָה أُعْتُمِدَ. خُصِّصَ. أُفْرِدَ. عُيِّنَ.

קָצֶה ז' (קְצָוֹת) ١. طَرَفٌ ج أطْرَافٌ. قَصًا ج أقْصَاءٌ. حَافَّةٌ ج حَافَّاتٌ. شَفًا. حَدٌّ ج حُدُودٌ. ٢. قُصَارَى (اقصى الجهد مثلا). קְצֵה חוּט طَرَفُ الحَبْلِ. رَمْزٌ لِفَهْمِ مَا اسْتَعْصَى. בִּקְצֵה הָעִיר فِي طَرَفِ المَدِينَةِ. فِي آخِرِ حُدُودِهَا. מִן הַקָּצֶה אֶל הַקָּצֶה مِنْ طَرَفٍ إلَى طَرَفٍ. مِنَ النَّقِيضِ إلَى النَّقِيضِ. مِنْ أقْصَى إلَى أدْنَى. עַל קְצֵה הַמַּזְלֵג مجازًا: نُتْفَةٌ. قَلِيلٌ مِنْ. بَعْضٌ مِنْ. שְׁנֵי (שְׁתֵּי) הַקְּצָוֹת الطَّرَفَانِ. النَّقِيضَانِ. الضِّدَّانِ. אֶפֶס קָצֵהוּ نَزْرٌ يَسِيرٌ ע' אֶפֶס. קַצְוֵי אֶרֶץ جَنَبَاتُ الأرْضِ. أقَاصِي البِلَادِ. مَشَارِقُ الأرْضِ وَمَغَارِبُهَا. עַל קְצֵה לְשׁוֹנוֹ عَلَى طَرَفِ لِسَانِهِ. מְהַלֵּךְ עַל קְצוֹת אֶצְבְּעוֹתָיו يَسِيرُ عَلَى أطْرَافِ أصَابِعِهِ. يَسِيرُ بِحَذَرٍ. يَسِيرُ بِرِفْقٍ (الهُوَيْنَا). סָגַר אֶת הַקְּצָוֹת סל' فَرَغَ مِنْ إنْجَازِ القَضِيَّةِ.

קָצוּב ת' (קְצוּבִים) ١. مُعْتَمَدٌ. مُخَصَّصٌ. مَقْطُوعٌ. مُقَنَّنٌ. مُعَيَّنٌ. مُقَرَّرٌ. ٢. بِسُرْعَةٍ (بِإيقَاعٍ) مُعَيَّنٍ. بِوَتِيرَةٍ مُعَيَّنَةٍ.

קִצּוּב, קיצוב ז' إعْتِمَادٌ. تَخْصِيصٌ. تَقْنِينٌ. رَصْدٌ. تَعْيِينٌ.

קצובה ע' קִצְבָּה. **קצונה** ע' קְצֻנָּה.

קִצּוּעַ, קיצוע ז' ١. كَشْطٌ. نَجْرٌ. قَشْطٌ. ٢. مَا صُقِلَ مِنْ أيِّ شَيْءٍ.

קָצוּץ ת' (קְצוּצִים) مَقْصُوصٌ. مُقَصْقَصٌ. مَفْرُومٌ. مُقَطَّعٌ. ٢. مَقْطُوعٌ. مَجْدُوعٌ. مَبْتُورٌ. קְצוּץ זָנָב أبْتَرُ. مَقْطُوعُ الذَّنَبِ. קְצוּץ כְּנָפַיִם ١. مَهِيضُ (مَقْصُوصُ) الجَنَاحِ. ٢. عَدِيمُ القُوَّةِ وَالنُّفُوذِ. רִבִּית קְצוּצָה ١. فَائِدَةٌ مَقْطُوعَةٌ (مُقَدَّمًا). ٢. مجازًا: رِبْحٌ فَاحِشٌ.

קִצּוּץ, קיצוץ ז' (־צִים) ١. قَصٌّ. قَطْعٌ. جَدٌّ. جَزٌّ. ٢. خَصْمٌ. حَسْمٌ. ٣. تَقْلِيصٌ. קִצּוּץ בִּנְטִיעוֹת مجازًا: هَرْطَقَةٌ. زَنْدَقَةٌ. كُفْرٌ. קִצּוּצִים تَنْسِيقَاتٌ. تَقْلِيصُ الرَّوَاتِبِ أوِ القِوَى البَشَرِيَّةِ (في اي مؤسسة من اجل التوفير في النفقات).

קצונת ע' קְצֻנַּת.

קָצוּר ת' (קְצוּרִים) مَحْصُودٌ. حَصِيدٌ.

קִצּוּר, קיצור ז' (־רִים) إخْتِصَارٌ. مُخْتَصَرٌ. إقْتِضَابٌ. إيجَازٌ. خُلَاصَةٌ. إجْمَالٌ. קִצּוּר דֶּרֶךְ إتِّخَاذُ طَرِيقٍ مُخْتَصَرَةٍ. קִצּוּר יָמִים حَيَاةٌ قَصِيرَةٌ. أجَلٌ قَصِيرٌ. קִצּוּרוֹ שֶׁל דָּבָר خُلَاصَةُ القَوْلِ. قُصَارَى الكَلَامِ. בְּקִצּוּר بِاخْتِصَارٍ. بِاقْتِضَابٍ. بِوَجِيزِ العِبَارَةِ.

קֶצַח ז' في النبات: شُمَارٌ. الحَبَّةُ السَّوْدَاءُ. شُونِيز (nigella).

קְצִיבָה נ' إعْتِمَادٌ. تَخْصِيصٌ. تَعْيِينٌ.

קְצִידָה A נ' (־דוֹת) قَصِيدَةٌ ج قَصَائِدُ. شِعْرٌ مَوْزُونٌ وَمُقَفًّى.

קָצִין ז' (קְצִינִים) ١. ضَابِطٌ ج ضُبَّاطٌ. ٢. قديمًا: زَعِيمٌ ج زُعَمَاءُ. قَاضٍ(ي) ج قُضَاةٌ. ٣. وَجِيهٌ ج وُجَهَاءُ. مُوسِرٌ. קְצִין בָּכִיר ضَابِطٌ عَظِيمٌ (كَبِيرٌ). קְצִין זוּטָר ضَابِطٌ حَدَثٌ ج ضُبَّاطٌ أحْدَاثٌ. ضَابِطُ عَوْنٍ. קְצִין רָאשִׁי كَبِيرُ الضُّبَّاطِ.

קְצִין תּוֹרָן ضَابِطٌ مُنَاوِبٌ. ضَابِطُ وَرْدِيَّةٍ. קְצִין בִּטָּחוֹן ضَابِطُ أَمْنٍ. קְצִין חִנּוּךְ (תַּרְבּוּת) ضَابِطُ ثَقَافَةٍ. קְצִין מִבְחָן ضَابِطُ مُرَاقَبَةِ السُّلُوكِ. קְצִין מִבְצָעִים ضَابِطُ عَمَلِيَّاتٍ. קְצִין מוֹדִיעִין ضَابِطُ مُخَابَرَاتٍ (اسْتِخْبَارَاتٍ). קְצִין מַטֶּה ضَابِطُ أَرْكَانِ حَرْبٍ. קְצִין מִיּוּן ضَابِطُ انْتِقَاءٍ. קְצִין מִנְהָלָה ضَابِطُ إِدَارَةٍ. קְצִין מִשְׁמַר הַכְּנֶסֶת ضَابِطُ حَرَسِ الْكِنِيسِتِ. קְצִין סִיּוּר ضَابِطُ اسْتِطْلَاعٍ. קְצִין הָעִיר ضَابِطُ الْمَدِينَةِ. קְצִין קֶשֶׁר ضَابِطُ اتِّصَالٍ (ارْتِبَاطٍ). קְצִין תַּשְׁלוּמִים ضَابِطُ صَرْفِ الْمُرَتَّبَاتِ.

קְצִינָה נ׳ (־נוֹת) ١. ضَابِطَةٌ ج ضَابِطَاتٌ. ٢. وَجِيهَةٌ. سَيِّدَةٌ. زَعِيمَةٌ.

קְצִינוּת נ׳ ١. دَرَجَةُ الضَّابِطِ. ٢. زَعَامَةٌ. رِئَاسَةٌ.

קְצִיעָה נ׳ (־עוֹת) ١. في النبات: قِرْفَةٌ. كَافُور. ٢. تِينٌ مُجَفَّفٌ. ٣. تَقْطِيعُ التِّينِ لِتَجْفِيفِهِ.

קְצִיפָה נ׳ (־פוֹת) ١. غَضَبٌ. حَنَقٌ. غَيْظٌ. سُخْطٌ. إِرْغَاءٌ. إِزْبَادٌ. ٢. كْرِيمَا. قِشْدَةٌ.

קְצִיפוּת נ׳ إِرْغَاءٌ. إِزْبَادٌ.

קְצִיצָה נ׳ (־צוֹת) ١. كُفْتَةٌ (كَفْتَةٌ). ٢. فَرْمٌ. قَصْقَصَةٌ. قَطْعٌ. تَقْطِيعٌ. עָשָׂה מֵהֶם קְצִיצוֹת סל׳ فَرَمَهُمْ فَرْمًا. تَرَكَهُمْ لَحْمًا عَلَى وَضَمٍ.

קָצִיר ז׳ ١. حَصْدٌ. حِصَادٌ. ٢. مَوْسِمُ الْحِصَادِ. حَصِيدٌ. ٣. حَصِيلَةٌ. السَّنَابِلُ الْمَحْصُودَةُ. غَلَّةٌ ج غِلَالٌ. קְצִיר דָּמִים حَصِيلَةُ الْمَعْرَكَةِ الدَّمَوِيَّةِ. مَذْبَحَةٌ دَامِيَةٌ.

קְצִירָה נ׳ (־רוֹת) حَصْدٌ. حِصَادٌ.

(קצן) הִתְקַצֵּן פ׳ تَطَرَّفَ. تَطَرَّفَ فِي آرَائِهِ وَمَوَاقِفِهِ. تَشَدَّدَ.

קְצֻנָּה, קצונה נ׳ في الجيش: طَبَقَةُ (هَيْئَةُ) الضُّبَّاطِ.

קִצַּע, קיצע פ׳ سَحَجَ. نَجَرَ ـُ. مَلَّسَ. صَقَلَ ـُ הִקְצִיעַ ١. مَلَّسَ. نَجَرَ. سَحَجَ ـَ ٢. قَشَرَ ـِ הֻקְצַע إِمْلَاسٌ. مَلِسَ ـَ نُجِرَ. صُقِلَ.

קָצַף פ׳ غَضِبَ ـَ عَلَى. حَنِقَ ـَ مِنْ (عَلَى). إِغْتَاظَ. إِحْتَدَّ عَلَى. أَرْغَى. أَزْبَدَ. سَخِطَ ـَ إِسْتَشَاطَ. נִקְצַף زُجِرَ. وُبِّخَ. הִתְקַצֵּף إِحْتَدَّ عَلَى. أَرْغَى وَأَزْبَدَ عَلَى. ثَارَتْ حَفِيظَتُهُ عَلَى. إِسْتَشَاطَ غَضَبًا. הִקְצִיף ١. أَغَاظَ. أَثَارَ حَفِيظَةً. ٢. خَفَقَ ـِ (البيض أو الكريما). הֻקְצַף خُفِقَ. طُرِقَ.

קֶצֶף ז׳ ١. غَيْظٌ. غَضَبٌ. حَنَقٌ. حَفِيظَةٌ. سُخْطٌ. ٢. رُغْوَةٌ. زَبَدٌ ج أَزْبَادٌ. אַל בְּקִצְפְּךָ هَدِّئْ (سَكِّنْ) رَوْعَكَ! مَهْلَكَ عَلَيَّ! בְּשֶׁצֶף קֶצֶף بِحِدَّةٍ وَغَضَبٍ. بِسُخْطٍ (بِغَيْظٍ) شَدِيدٍ.

קַצְפִּי ת׳ (־פִּיִּים) رَغْوِيٌّ. ذُو فُقَّاعَاتٍ. مُزْبِدٌ. ذُو حَبَابٍ.

קַצֶּפֶת נ׳ (־צָּפוֹת) كْرِيمَا. قِشْدَةٌ. لَبَنٌ مَخْفُوقٌ (مع السكر).

קָצַץ פ׳ ١. قَطَعَ ـَ بَتَرَ ـُ حَزَّ ـُ جَذَّ ـُ ٢. فَرَمَ ـِ قَصْقَصَ. قَطَّعَ. קוֹצֵץ בֶּן קוֹצֵץ وَغْدٌ ابْنُ وَغْدٍ. لَئِيمٌ ابْنُ لَئِيمٍ. إِبْنُ اللِّئَامِ. אֵין קוֹצֵץ كَلَامٌ مُتَرَاكِبٌ. أُسْلُوبٌ مُقَعَّرٌ. קָצַץ אֶת הָעָנָף מִתַּחְתָּיו قَطَعَ الْغُصْنَ الَّذِي يَجْلِسُ عَلَيْهِ. جَلَبَ الْوَبَالَ عَلَى نَفْسِهِ ومجازًا: عَلَى نَفْسِهَا جَنَتْ بَرَاقِشُ. נִקְצַץ ١. تَقَصْقَصَ. إِنْبَتَرَ. ٢. تَخَصَّصَ. أُعْتُمِدَ. ٣. أُزِيلَ. أُقْصِيَ. ٤. قَلَصَ. تَقَلَّصَ. أُخْتُصِرَ. קִצֵּץ قَطَّعَ. بَتَّرَ. قَصْقَصَ ومجازًا: قَلَّلَ. قَلَّصَ. خَصَمَ ـِ קִצֵּץ בִּנְטִיעוֹת مجازًا: تَزَنْدَقَ. كَفَرَ ـُ بِوُجُودِ اللهِ. קֻצַּץ ١. قُطِّعَ. ٢. قُلِّصَ. خُصِمَ. حُسِمَ. הִתְקַצֵּץ ١. تَقَطَّعَ. إِنْفَرَمَ. تَقَصْقَصَ. ٢. تَقَلَّصَ. إِنْخَصَمَ.

קְצֹצֶת, קצוצת נ׳ نُشَارَةٌ. بُرَادَةٌ. كُسَارَةٌ. نُجَارَةٌ.

קְצִ'קָבָל T ז׳ كَجْكَبَل. جُبْنَةٌ مِنْ حَلِيبِ الْمَعِزِ.

קַצְ'קֶע Y נ׳ (־קֶעס) סל׳ ثَرْثَارٌ ע׳ קַשְׁקְשָׁן.

קָצַר פ׳ حَصَدَ ـِ حَشَّ ـُ قَطَعَ الزَّرْعَ بِالْمِنْجَلِ. קָצַר הַצְלָחָה أَحْرَزَ (نَالَ ـَ) نَجَاحًا بَاهِرًا. זָרַע רוּחַ וְקָצַר סוּפָה مَنْ يَزْرَعِ الرِّيحَ يَحْصُدِ الْعَاصِفَةَ ومجازًا: مَنْ زَرَعَ الشَّرَّ حَصَدَ النَّدَامَةَ. קָצְרָה יָדוֹ מֵעֲשׂוֹת قَصُرَتْ يَدُهُ عَنْ. تَعَذَّرَ عَلَيْهِ أَنْ. קָצְרָה נַפְשׁוֹ لَمْ يَعُدْ يَحْتَمِلُ. لَمْ يُطِقْ. קָצְרָה רוּחוֹ عِيلَ صَبْرُهُ. لَمْ يَعُدْ يُطِيقُ الِانْتِظَارَ. ضَاقَ ذَرْعًا بِـ קָצַר הַמַּצָּע מֵהִשְׂתָּרֵעַ لَا يُتِيحُ الْمَجَالُ التَّبَسُّطَ فِي. הַזֹּרְעִים בְּדִמְעָה בְּרִנָּה יִקְצֹרוּ الزَّارِعُونَ بِالدُّمُوعِ بِالْمَسَرَّةِ يَحْصُدُونَ. קִצֵּר ١. قَصَّرَ. بَتَرَ ـُ ٢. اخْتَصَرَ. أَوْجَزَ. اقْتَضَبَ. قَلَّصَ. إِخْتَزَلَ. קֻצַּר قُصِّرَ. قُلِّصَ. أُخْتُصِرَ. הִתְקַצֵּר قَصُرَ ـُ أَصْبَحَ قَصِيرًا. تَقَلَّصَ.

קָצָר ת׳ (קְצָרִים) قَصِيرٌ ج قِصَارٌ. مُوجَزٌ. وَجِيزٌ. مُقْتَضَبٌ. مُخْتَصَرٌ. קְצַר דַּעַת مَحْدُودُ الْفِكْرِ. ضَيِّقُ التَّفْكِيرِ. ضَيِّقُ الْأُفُقِ. קְצַר טְוָח قَرِيبُ الْمَرْمَى (الْمَدَى). קְצַר יָד قَصِيرُ الْبَاعِ. ضَعِيفٌ. عَاجِزٌ. קְצַר מוֹעֵד قَصِيرُ الْأَجَلِ (الْأَمَدِ). קְצַר קוֹמָה قَصِيرُ الْقَامَةِ. دَحْدَحٌ. دَحْدَاحٌ. קְצַר קוֹמָה מָלֵא עָרְמָה قَصِيرٌ وَمَكِيرٌ. קְצַר רְאוּת (רְאִיָּה) قَصِيرُ النَّظَرِ (الْبَصَرِ) ومجازًا: ذُو أُفُقٍ مَحْدُودٍ. קְצַר רוּחַ ١. قَلِيلُ (عَدِيمُ) الصَّبْرِ. ٢. سَرِيعُ الْغَضَبِ. غَضُوبٌ. הַיּוֹם הַקָּצָר في الجغرافيا: أَقْصَرُ يَوْمٍ فِي السَّنَةِ (يوم ٢٢ ديسمبر – كانون الاول). סִפּוּר קָצָר قِصَّةٌ قَصِيرَةٌ. أُقْصُوصَةٌ ج أَقَاصِيصُ. בִּקְצָרָה תה״פ بِاخْتِصَارٍ. بِاقْتِضَابٍ. قُصَارَى الْقَوْلِ. مُجْمَلُ الْكَلَامِ. קְצָרוֹת תה״פ بِاقْتِضَابٍ. بِاخْتِصَارٍ. بِإِيجَازٍ. גַּלִּים קְצָרִים في الراديو: أَمْوَاجٌ قَصِيرَةٌ. שְׁהוּת קְצָרָה فَتْرَةٌ (بُرْهَةٌ) وَجِيزَةٌ. سُوَيْعَةٌ ج سُوَيْعَاتٌ. הֶחֱזִיק אוֹתוֹ קָצָר סל׳ شَدَّ لَهُ الْحَبْلَ. تَشَدَّدَ مَعَهُ. عَامَلَهُ بِدِقَّةٍ وَصَرَامَةٍ.

קֹצֶר, קוצר ז׳ قِصَرٌ. קֹצֶר יָד قِصَرُ ذَاتِ الْيَدَيْنِ. عَدَمُ قُدْرَةٍ. קֹצֶר נְשִׁימָה ע׳ קַצֶּרֶת. קֹצֶר רוּחַ قِلَّةُ صَبْرٍ. בְּקֹצֶר רוּחַ بِفَارِغِ الصَّبْرِ. عَلَى أَحَرَّ مِنَ الْجَمْرِ. بِلَهْفَةٍ.

קֶצֶר ז' (קְצָרִים) **فَصْمٌ كَهْرَبَائِيٌّ.**

קַצְרָן ז' (־נִים) مُخْتَزِلٌ. كَاتِبُ الاخْتِزَالِ.

קַצְרָנוּת נ' إِخْتِزَالٌ (stenography).

קְצַרְצַר ת' (־צָרִים) قَصِيرٌ جِدًّا. مُقْتَضَبٌ. فِي مُنْتَهَى الاخْتِصَارِ.

קַצֶּרֶת נ' في الطب: دَاءُ الرَّبْوِ. دَاءُ النَّسَمَةِ. ضِيقُ النَّفَسِ ע' אַסְתְּמָה.

קְצָת .Ar תה"פ بَعْضٌ. بَعْضُ الشَّيْءِ. قَلِيلاً. نَوْعًا مَا. מִקְצָת ע' מִקְצָת. לֹא מִמֶּנּוּ וְלֹא מִקְצָתוֹ لَيْسَ مِنْهُ لاَ فِي قَلِيلٍ وَلاَ فِي كَثِيرٍ. لاَ يَمُتُّ إِلَيْهِ بِصِلَةٍ.

קָקָאוֹ .Mx ז' كَاكَاو. شَجَرَةُ الكَاكَاو (cacao).

קָקוֹפוֹנְיָה G נ' (־יוֹת) في الموسيقى: تَنَافُرُ الأَصْوَاتِ. نَشَازٌ ע' תְּצָרוּם, דִּיסוֹנַנְס.

קַקְטוּס G ז' (־סִים) صَبْر. صُبَّارٌ. كَاكْتُوس (cactus).

קק"ל ר"ת הַקֶּרֶן הַקַּיֶּמֶת לְיִשְׂרָאֵל **الصُّنْدُوقُ القَوْمِيُّ الإِسْرَائِيلِيُّ.**

קַר ת' (קָרִים) بَارِدٌ. قَارٌّ. فَاتِرٌ. קַר מֶזֶג ١. بَارِدُ الطَّبْعِ. فَاتِرُ المِزَاجِ. ٢. عَدِيمُ الاكْتِرَاثِ. غَيْرُ مُبَالٍ. קַר רוּחַ رَابِطُ الجَأْشِ. ثَابِتُ الجِنَانِ. مُتَرَوٍّ(ي). הָאֵזוֹר הַקַּר المِنْطَقَةُ المُتَجَمِّدَةُ. المِنْطَقَةُ القُطْبِيَّةُ. בְּדָם קַר عَمْدًا. عَنْ عَمْدٍ. بِتَعَمُّدٍ. مَعَ سَبْقِ إِصْرَارٍ. יַחַס קַר مُعَامَلَةٌ فَاتِرَةٌ (بَارِدَةٌ). مُعَامَلَةٌ غَيْرُ وُدِّيَّةٍ. מִלְחָמָה קָרָה حَرْبٌ بَارِدَةٌ. تَوَتُّرٌ فِي العَلاَقَاتِ. נֶשֶׁק קַר سِلاَحٌ أَبْيَضُ (كالسيف والسكين).

קֹר, קוֹר ז' بَرْدٌ. بُرُودَةٌ. قُرٌّ. קֹר כְּלָבִים مجازًا: بَرْدٌ قَارِصٌ. بَرْدٌ شَدِيدٌ جِدًّا. קֹר עַז بَرْدٌ قَارِصٌ. زَمْهَرِيرٌ. (رِيحٌ) صَرْصَرٌ. קֹר רוּחַ رَبَاطَةُ جَأْشٍ. عَدَمُ انْفِعَالٍ. تَرَوٍّ(ي). אַרְצוֹת הַקֹּר بُلْدَانُ المَنَاطِقِ القُطْبِيَّةِ.

קָרָא פ' ١. قَرَأَ ـ تَلاَ ـ طَالَعَ. رَاجَعَ. ٢. دَعَا ـ نَادَى. ٣. صَاحَ ـ (ديك). ٤. إِسْتَدْعَى. وَجَّهَ دَعْوَةً. ٥. سَمَّى. أَسْمَى. لَقَّبَ. أَطْلَقَ اسْمًا عَلَى. קָרָא דְּרוֹר לִפְלוֹנִי عَتَقَ ـ فُلاَنًا. أَفْرَجَ عَنْهُ. حَرَّرَهُ. קָרָא חָמָס تَظَلَّمَ. زَعَقَ عَلَى الظُّلْمِ الَّذِي لَحِقَ بِهِ. קָרָא בֵּין הַשִּׁטִּין قَرَأَ بَيْنَ السُّطُورِ. فَهِمَ الرُّمُوزَ الوَارِدَةَ فِي النَّصِّ. קָרָא קְרִיאַת בֵּינַיִם قَاطَعَ الكَلاَمَ (الخِطَابَ). קָרָא שְׁמַע تَلاَ صَلاَةَ التَّوْحِيدِ (وهي שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד إِسْمَعْ يَا اسْرَائِيلُ إِنَّ اللّٰهَ إِلٰهَنَا إِلٰهٌ وَاحِدٌ). קָרָא תִּגָּר עַל־ تَحَدَّى (فُلاَنًا). تَصَدَّى لِـ. נִקְרָא ١. قُرِئَ. تُلِيَ. ٢. نُودِيَ. دُعِيَ. ٣. سُمِّيَ. أُطْلِقَ عَلَيْهِ اسْمٌ (كذا). كُنِّيَ. ٤. أُسْتُدْعِيَ. ٥. نُسِبَ إِلَى. عُزِيَ إِلَى. נִקְרָא אֶל הַדֶּגֶל دُعِيَ إِلَى خِدْمَةِ العَلَمِ. أُسْتُدْعِيَ لِلْخِدْمَةِ العَسْكَرِيَّةِ. הִתְקָרֵא ١. سَمَّيَ. تَسَمَّى. نُسِبَ إِلَى. أَكْنَى. ٢. إِنْتَحَلَ اسْمًا. הִקְרִיא ١. أَقْرَأَ. جَعَلَهُ يَقْرَأُ. ٢. تَلاَ. قَرَأَ. הֻקְרָא قُرِئَ. تُلِيَ.

קְרֶאָטִיבִי L ת' (־בִיִּים) إِبْدَاعِيٌّ. خَلاَّقٌ.

קָרָאִי תו"ז (־אִים, ־יִים) ١. قَرَّاءٌ ج قَرَّاؤُونَ (واحد من طائفة اليهود التي تعترف باسفار الكتاب المقدس المدونة فقط. تأسست في القرن الثامن الميلادي على ايدي الحاخام عنان بن دافيد). ٢. كِنَايَةٌ عَنْ طَائِفَةِ الصَّدُوقِيِّينَ فِي عَهْدِ الهَيْكَلِ الثَّانِي ע' צְדוֹקִי.

קֻרְאָן, קוּרְאָן A ז' القُرْآنُ الكَرِيمُ. الذِّكْرُ الحَكِيمُ.

קָרַב פ' ١. قَرُبَ ـ إِقْتَرَبَ. دَنَا ـ أَقْبَلَ. تَقَدَّمَ مِنْ. ٢. قَارَبَ عَلَى. أَشْرَفَ عَلَى. آنَ ـ حَانَ ـ קָרַב אֶל אִשָּׁה غَشِيَ ـ (ضَاجَعَ) امْرَأَةً. קָרְבוּ יָמָיו أَزِفَتْ سَاعَتُهُ. دَنَا أَجَلُهُ. حَانَتْ سَاعَةُ وَفَاتِهِ. קֵרַב ١. قَرَّبَ. دَنَّى. ٢. عَجَّلَ. سَرَّعَ. ٣. مجازًا: عَامَلَ مُعَامَلَةَ القَرِيبِ. מַעֲשֶׂיךָ יְקָרְבוּךָ וּמַעֲשֶׂיךָ יְרַחֲקוּךָ أَفْعَالُكَ هِيَ الَّتِي تُقَرِّبُكَ إِلَى النَّاسِ وَهِيَ الَّتِي تُبْعِدُهُمْ عَنْكَ ومجازًا: مَنْ سَلَكَ الجَدَدَ أَمِنَ العِثَارَ. קֹרַב قُرِّبَ. جُعِلَ قَرِيبًا مِنْ. قُدِّمَ. הִתְקָרֵב ١. إِقْتَرَبَ مِنْ. تَقَرَّبَ إِلَى. دَنَا مِنْ. ٢. قَارَبَ. نَاهَزَ. أَشْرَفَ. أَدْرَكَ. ٣. حَانَ. أَزِفَ. הִקְרִיב ١. قَرَّبَ. دَنَّى. أَدْنَى. ٢. قَرَّبَ قُرْبَانًا. قَدَّمَ ضَحِيَّةً. ٣. مجازًا: ضَحَّى. كَرَّسَ لِـ. أَوْقَفَ عَلَى. إِسْتَمَاتَ فِي سَبِيلِ. إِسْتَقْتَلَ. הֻקְרַב ١. قُرِّبَ. ٢. ضُحِّيَ.

קְרָב ז' (קְרָבוֹת) ١. مَعْرَكَةٌ ج مَعَارِكُ. مَوْقِعَةٌ ج مَوَاقِعُ. وَاقِعَةٌ ج وَقَائِعُ. إِشْتِبَاكٌ ج إِشْتِبَاكَاتٌ. حَرْبٌ ج حُرُوبٌ. ٢. مُبَارَاةٌ ج مُبَارَيَاتٌ. لُعْبَةٌ. קְרַב אֲוִיר مَعْرَكَةٌ جَوِّيَّةٌ. קְרַב יָמִי مَعْرَكَةٌ بَحْرِيَّةٌ. קְרַב מַגָּע إِلْتِحَامٌ. مَعْرَكَةُ الْتِحَامٍ. קְרָב עַז مَعْرَكَةٌ ضَارِيَةٌ. مَعْرَكَةٌ حَامِيَةُ الوَطِيسِ. حَرْبٌ عَوَانٌ. קְרַב פָּנִים אֶל פָּנִים مَعْرَكَةُ الْتِحَامٍ (وَجْهًا لِوَجْهٍ). القِتَالُ بِالسِّلاَحِ الأَبْيَضِ. קְרַב רַב في الرياضة: مُبَارَاةٌ فِي عِدَّةِ أَلْعَابٍ. קְרַב רְחוֹבוֹת حَرْبُ شَوَارِعَ. קְרַב תַּרְנְגוֹלִים صِرَاعُ الدِّيَكَةِ. דּוּ־קְרָב مُبَارَزَةٌ. مُنَازَلَةٌ. نِزَالٌ. مُنَاجَزَةٌ. מְטוֹס קְרָב طَائِرَةٌ مُقَاتِلَةٌ. מְנוֹת קְרָב تَعْيِينَاتُ مَيْدَانٍ. وَجْبَةٌ نَاشِفَةٌ. נֹהַל קְרָב إِجْرَاءَاتُ المَعْرَكَةِ. שְׂדֵה קְרָב سَاحَةُ قِتَالٍ. حَوْمَةُ الوَغَى. سَاحَةُ المَعْرَكَةِ. שָׂשׂ אֱלֵי קְרָב دَخَلَ إِلَى المَعْرَكَةِ بِحَمَاسٍ.

קֶרֶב ז' (קְרָבַיִם) ١. بَاطِنٌ ج بَوَاطِنُ. جَوْفٌ ج أَجْوَافٌ. ٢. دَخِيلَةٌ ج دَخَائِلُ. בְּקֶרֶב־ بَيْنَ. دَاخِلَ. فِي ثَنَايَا. فِي بَاطِنِ. وَسْطَ. بَيْنَ ظَهْرَانَيْ. ضِمْنَ. בְּקִרְבּוֹ دَاخِلَهُ. بَيْنَ ظَهْرَانَيْهِ. بَيْنَ جَنْبَيْهِ. فِي ثَنَايَاهُ. فِي سِرِّهِ. מִקֶּרֶב לֵב مِنْ أَعْمَاقِ القَلْبِ. مِنْ صَمِيمِ الفُؤَادِ. צָחַק בְּקִרְבּוֹ ضَحِكَ فِي سِرِّهِ. ضَحِكَ فِي كُمِّهِ. غَالَبَ ابْتِسَامَتَهُ. קְרָבַיִם أَمْعَاءٌ (مفرد: مَعْيٌ). أَحْشَاءٌ. مَصْرَانٌ ج مَصَارِينُ.

קִרְבָה נ' ١. قَرَابَةٌ. قُرْبَى. وَشِيجَةٌ. عَلاَقَةٌ. رَابِطَةٌ ج رَوَابِطُ. ٢. تَشَابُهٌ. קִרְבַת דָּם صِلَةُ الرَّحِمِ. صِلَةُ الدَّمِ. وَشَائِجُ القُرْبَى. בְּקִרְבַת־ قُرْبَ. عَلَى مَقْرُبَةٍ مِنْ. بِالقُرْبِ مِنْ. جَنْبَ. بِجِوَارِ. שִׂיחוֹת קִרְבָה مُحَادَثَاتٌ عَنْ قُرْبٍ (بين وفدين او اكثر). חִפֵּשׂ אֶת קִרְבָתוֹ تَقَرَّبَ إِلَيْهِ.

קַרְבּוֹהִידְרָט L ז' كَارْبُوهَيْدَرَات. نَشَوِيَّاتٌ ע' פַּחְמֵימָה.

קרבונט L ז' كاربونات ע' פחמה.

קרבונקול L ז' (־לים) ١. في الطب: الجمرة الخبيثة. ٢. عقيق (حجر كريم).

קרבורטור F ז' (־רים) كاربوراتور ע' מאיד.

קרבי ת' (־יים) قتالي. حربي. מודיעין קרבי المخابرات الميدانية. רוח קרבית روح قتالية. روح القتال.

קרביד L ז' ١. فحم الإضاءة. كاربيد. ٢. مركبات الفحم.

קרבים, קרביים ז"ר أحشاء ע' קרב.

קרבין F ז' (־נים) قربينة (بندقية قديمة، carbine).

קרבן ז' (־נות) قربان ج قرابين. ذبيحة ج ذبائح. ضحية ج ضحايا. קרבן מלחמה ضحية الحرب. شهيد الحرب. קרבן פשע مجني عليه. ضحية الجريمة. חג הקרבן عيد الأضحى. عيد القربان (لدى المسلمين والدروز ويصادف في العاشر من ذي الحجة ويستمر اربعة ايام). הוא מוכן לכל קרבן هو مستعد لكل تضحية. مستعد لبذل الغالي والرخيص.

קרדו L ז' ١. عقيدة. إيمان. ٢. مبدأ مقدس.

קרדיוגרמה G נ' (־מות) في الطب: رسم القلب (وتسجيل نبضاته).

קרדיולוג L ז' (־גים) طبيب أخصائي في أمراض القلب.

קרדיולוגיה נ' طب القلب. علم أمراض القلب.

קרדיט L ז' (־טים) ١. رصيد ج أرصدة. إعتماد ج إعتمادات. ائتمان ע' אשראי. ٢. تنويه ע' מזכה.

קרדיטורי ת' (־יים) في الشؤون المالية: إئتماني. مسجل لحسابه.

קרדינל L ז' (־לים) كاردينال (رئيس ديني) ج كرادلة ע' חשמן.

קרדינלי ת' (־יים) أساسي. جوهري. ذو أهمية قصوى. בעיה קרדינלית مشكلة جوهرية. قضية أساسية.

קרדם, קרדום ז' (־דמים, ־דמות) فأس ج فؤوس. بلطة. עשה דבר קרדם לחפר בו مجازا: إستغل الأمر لمنفعته (لمصلحته) الشخصية. אין חרש עצים בלא קרדם لا حطاب بلا فأس.

קרה פ' حدث ـ حصل ـ صادف أن. إتفق أن. جرى ـ. נקרה سنح ـ. أتيح. صادف. إتفق له. حصل له. קרה سقف. غطى. קרה سقف. تسقف. غطي.

קרה נ' ١. قر. برد. قارس (قارص). ٢. صقيع. إنجماد. زمهرير.

(**קרה, קורת**) נ', **קרת רוח** قرة عين. إرتياح. راحة بال. غبطة. رضى.

קרוא תו"ז (קרואים) ١. مستدعى. منادى عليه. ٢. مدعو. ضيف ج ضيوف. معزوم ج معازيم. קרואי העדה وجهاء الطائفة. علية القوم. קרואי שם من يشار إليهم بالبنان. ذائعو الصيت. אורח לא קרוא متطفل. طفيلي. غير مدعو. ועדה קרואה لجنة معينة (تحل محل لجنة منتخبة بعد فشلها في اداء مهامها).

קרואסון F ז' (־נים) كرواسون. كعكة هلالية الشكل.

קרוב תו"ז (קרובים) ١. قريب. دان(ي). مجاور. ٢. وشيك. على وشك. قاب قوسين (أو أدنى). آت(ي). ٣. قريب ج أقارب وأقرباء. ذو القربى. نسيب ج أنسباء. ٤. مقرب. حميم. ٥. معقول. وجيه (راي). ٦. תה"פ قريبا من. حوالي. زهاء. קרוב ל־ ما يقارب. تقريبا. حوالي. زهاء. نحو. בקרוב قريبا. عما قريب. في القريب. מקרוב ١. عن كثب. عن قرب. ٢. في الآونة الأخيرة. مؤخرا. קרוב לאמת, קרוב לודאי بات (كاد يكون) من المؤكد. أغلب الظن. من المرجح. إخال. הקרוב והרחוק القريب والبعيد. الداني والقاصي. העבר הקרוב الماضي القريب. קרוב פסול לעדות شهادة القريب باطلة. אדם קרוב לעצמו ١. الأقرب إلى الإنسان ذاته. ٢. شهادة الإنسان على نفسه باطلة. טוב שכן קרוב מאח רחוק جار قريب خير من أخ بعيد. קרובים נעשו רחוקים تباعد الأقربون.

קרוב, קירוב ז' ١. قربة. قرابة. جوار. ٢. تقريب. مقاربة. בקרוב تقريبا. ما يقارب. على وجه التقريب. حوالي. زهاء. نحو. קרוב לבבות جمع (تأليف) بين القلوب. تآلف.

קרוטון F ז' (־נים) قطعة من الخبز المقلي (تضاف الى الشوربة).

קרוטן L ז' كاروتين. جزرين (مادة كاربوهيدراتية تتواجد خاصة في الجزر تستخدم في انتاج فيتامين A).

קרוי ת' (קרויים) مسمى. ملقب. معروف باسم. مدعو. مكنى بـ.

קרוי, קירוי ז' تسقيف. بناء سقف. تغطية.

קרום ז' (־מים) غشاء ج أغشية. قشرة. أديم. קרום האדמה قشرة (أديم) الأرض. קרום בתולים غشاء البكارة. קרום המוח أم الرأس (الدماغ). سحق. سحاءة ج سحايا. דלקת קרום המוח في الطب: الالتهاب السحائي. الحمى الشوكية. קרום התוף طبلة الأذن. غشاء طبلة الأذن.

קרומי ת' (־יים) غشائي. رقيق.

קרון G ז' (קרונות) عربة ج عربات. حافلة ج حافلات. عربة قطار.

קרון, קרוון P ז' (־נים) كروان. عربة سكن. بيت متنقل.

קרונית נ' (־יות) عربة صغيرة (تسير في سكة حديد). ترولي (trolley).

קרוס ת' (קרוסים) ١. رازح تحت. ٢. جاث(ي). بارك.

קרוסין En. ז' كيروسين. نفط الإضاءة (kerosene).

קְרוּסְלָה F נ׳ (־לוֹת) أُرْجُوحَةٌ دَوَّارَةٌ ע׳ סְחַרְחֵרָה.

קָרוּעַ ת׳ (קְרוּעִים) مُمَزَّقٌ. خَلَقٌ. مُهَلْهَلٌ. رَثٌّ. بَالٍ(ي). קְרוּעִים וּבְלוּיִים أُنَاسٌ فِي فَقْرٍ مُدْقِعٍ وَبِأَسْمَالٍ بَالِيَةٍ. לֵב קָרוּעַ قَلْبٌ كَسِيرٌ. فُؤَادٌ مُحَطَّمٌ. עַיִן קְרוּעָה ١. عَيْنٌ مُكَحَّلَةٌ (بالكحل). ٢. عَيْنٌ مَفْتُوحَةٌ.

קָרוּץ ת׳ (קְרוּצִים) مَجْبُولٌ مِنْ. مَصْنُوعٌ مِنْ. بِشَكْلٍ. بِهَيْئَةٍ.

קְרוֹקוֹדִיל G ז׳ (־לִים) تِمْسَاحٌ ע׳ תַּנִּין.

קְרוֹקֶט F ז׳ لُعْبَةُ الكُرُوكِيت. لُعْبَةٌ بَيْنَ فَرِيقَيْنِ بِكُرَاتٍ خَشَبِيَّةٍ.

קֵרוּר, קֵירוּר ז׳ تَبْرِيدٌ. تَثْلِيجٌ. מַחְסַן קֵרוּר مَخْزَنٌ (مُسْتَوْدَعٌ) تَبْرِيدٍ.

קָרוּשׁ ת׳ (קְרוּשִׁים) خَاثِرٌ. مُخَثَّرٌ. جَامِدٌ. هُلَامِيٌّ.

קְרִזּוּל ז׳ (־לִים) ١. جَدْلٌ. ضَفْرٌ. عَقْصٌ. ٢. تَجْعِيدٌ.

קִרְזֵל פ׳ جَعَّدَ (الشعر). مَوَّجَ. عَقَصَ ـ.

(קרח) נִקְרַח פ׳ ١. قَرِعَ ـ أَصْلَعَ. مَعِطَ ـ ٢. تَجَرَّدَ. إِمَّعَطَ. הִתְקָרֵחַ تَصَلَّعَ. إِمَّعَطَ. تَقَرَّعَ. تَمَرَّطَ. הִקְרִיחַ ١. صَلِعَ ـ أَصْبَحَ أَصْلَعَ. قَرِعَ. ٢. قَرَّعَ. صَلَّعَ.

קֵרֵחַ, קֵירֵחַ ת׳ (־רְחִים) ١. أَصْلَعُ ج صُلْعٌ. أَقْرَعُ ج قُرْعٌ وَقُرْعَانٌ. أَمْعَطُ. أَمْرَطُ. ٢. أَجْرَدُ ج جُرْدٌ م׳ جَرْدَاءُ. أَرْضٌ جَرْدَاءُ. קֵרֵחַ מִכָּאן וּמִכָּאן مجازًا: خَسِرَ الأَمْرَيْنِ. خَسِرَ الدُّنْيَوَيْنِ. بَيْنَ حَانَا وَمَانَا ضَاعَتْ لِحَانَا.

קֶרַח ז׳ ١. ثَلْجٌ. جَلِيدٌ. مَاءٌ مُنْجَمِدٌ. مَاءٌ مُثَلَّجٌ. ٢. صَقِيعٌ. بَرْدٌ قَارِسٌ. קֶרַח יָבֵשׁ ثَلْجٌ جَافٌّ (ثاني اوكسيد الكاربون بصورة متجمدة). אֲרוֹן קֶרַח ثَلَّاجَةٌ (من صندوق) ج ثَلَّاجَاتٌ. נִשְׁבַּר (הִבְקִיעַ) הַקֶּרַח مجازًا: تَمَّ التَّغَلُّبُ عَلَى الجُمُودِ (الَّذِي سَادَ العَلَاقَاتِ).

קֹרַח, קוֹרַח ש״פ قَارُون. אוֹצְרוֹת קֹרַח ثَرْوَةُ قَارُون. ثَرْوَةٌ طَائِلَةٌ. قَنَاطِيرُ مُقَنْطَرَةٌ. עָשִׁיר כְּקֹרַח أَغْنَى مِنْ قَارُونَ.

קָרְחָה נ׳ (־חוֹת) ١. صَلْعَةٌ. قَرَعٌ. ٢. جُرْدَةٌ. جَرَدٌ. أَرْضٌ جَرْدَاءُ.

קַרְחוֹן ז׳ (־נִים) جَبَلٌ جَلِيدِيٌّ. صَخْرَةٌ ثَلْجِيَّةٌ (تعوم في البحار المتجمدة). كُتْلَةٌ جَلِيدِيَّةٌ. קְצֵה הַקַּרְחוֹן طَرَفُ الصَّخْرَةِ الجَلِيدِيَّةِ ومجازًا: ظَاهِرَةٌ لَا يُعْرَفُ إِلَّا القَلِيلُ مِنْهَا.

קָרַחַת נ׳ (־רָחוֹת) ١. قَرْعَةٌ. صَلْعَةٌ. ٢. جَرْدٌ. جَرَدٌ (من كل مكان). קָרַחַת יַעַר أَرْضٌ مَلْسَاءُ فِي الغَابَةِ.

קֹרֶט, קוֹרֶט Ar. ז׳ حَبَّةٌ صَغِيرَةٌ مِنْ. قَلِيلٌ مِنْ. نُتْفَةٌ.

קָרָט A ז׳ (־טִים) ١. قِيرَاطٌ ج قَرَارِيطُ. ٢. وَحْدَةٌ وَزْنٍ لِتَحْدِيدِ كَمِّيَّةِ الذَّهَبِ الخَالِصِ فِي سَبِيكَةٍ وَنَحْوِهَا مِنْ أَصْلِ ٢٤ قِيرَاطًا.

קַרְט F ז׳ رُقْعَةٌ ج رِقَاعٌ. بِطَاقَةٌ ج بِطَاقَاتٌ. تَذْكِرَةٌ ج تَذَاكِرُ. كَارْت ע׳ כַּרְטִיס.

קַרְט בְּלַנְשׁ شِيكٌ (صَكٌّ) عَلَى بَيَاضٍ ومجازًا: تَخْوِيلٌ مُطْلَقٌ. אָ לָה קַרְט حَسَبَ قَائِمَةِ الطَّعَامِ. حَسَبَ المَانْيُو.

קָרָטֶה J ז׳ كَرَاتِيه. مُصَارَعَةٌ وَجْهًا لِوَجْهٍ (بلا سلاح).

קָרְטוֹב, קוֹרְטוֹב ז׳ بَعْضٌ. شَيْءٌ مِنْ. قَلِيلٌ مِنْ. مَسْحَةٌ مِنْ. קָרְטוֹב שֶׁל יֹפִי مَسْحَةٌ مِنْ جَمَالٍ.

קַרְטוֹגְרָמָה G נ׳ (־מוֹת) ١. مُخَطَّطٌ. رَسْمٌ تَخْطِيطِيٌّ. ٢. خَارِطَةٌ بَيَانِيَّةٌ.

קַרְטוֹגְרָף G ז׳ (־פִים) رَسَّامُ الخَرَائِطِ الجُغْرَافِيَّةِ.

קַרְטוֹגְרָפְיָה נ׳ الخَرَائِطِيَّةُ. فَنُّ رَسْمِ الخَرَائِطِ. كَارْتُوغْرَافْيَا.

קִרְטוּם ז׳ (־מִים) قَطْمٌ. قَرْطَمَةٌ. قَضْمٌ. قَطْعٌ.

קַרְטוֹמֶטְרִיָּה G נ׳ عِلْمُ تَخْطِيطِ التَّضَارِيسِ الأَرْضِيَّةِ.

קַרְטוֹן L ז׳ (־נִים) ١. جِيرٌ. جَصٌّ. طَبَاشِيرُ. ٢. طَبْشُورَةٌ ج طَبَاشِيرُ ע׳ גִּיר.

קַרְטוֹן It. ז׳ (־נִים) ١. وَرَقٌ مُقَوًّى. كَارْتُون. ٢. عُلْبَةٌ مِنَ الكَارْتُونِ.

קַרְטוֹנָז׳ F ז׳ صُنْعُ العُلَبِ مِنَ الكَارْتُونِ.

קִרְטוּעַ ז׳ (־עִים) تَأَرْجُحٌ. تَقَلْقُلٌ هُنَا وَهُنَاكَ.

קַרְטֶל .Gr ז׳ (־לִים) إِتِّحَادُ مُنْتِجِينَ. كُتْلَةُ مُؤَسَّسَاتٍ. كَارْتِيل (cartel).

קִרְטֵם פ׳ قَطَمَ ـِ. قَرْطَمَ. قَطَعَ ـَ. قَضَمَ ـِ. קֻרְטַם قُطِمَ. قُرْطِمَ. قُطِعَ. قُضِمَ.

קֻרְטָם, קוּרְטָם .Ar ז׳ في النبات: قُرْطُمٌ. قِرْطِمٌ.

קִרְטֵעַ פ׳ ١. إِنْتَفَضَ. فَرْفَرَ. تَشَنَّجَ. تَقَلْقَلَ. ٢. تَأَرْجَحَ هُنَا وَهُنَاكَ. הִתְקַרְטֵעַ إِنْتَفَضَ. فَرْفَرَ. تَشَنَّجَ. تَأَرْجَحَ.

קָרִי .In ז׳ كَارِي. تَابِلٌ حِرِّيفٌ.

קְרִי ז׳ عِصْيَانٌ. تَمَرُّدٌ. شَقُّ عَصَا الطَّاعَةِ. הָלַךְ עִמּוֹ בְּקֶרִי عَامَلَهُ بِفَظَاظَةٍ (بِخُشُونَةٍ). عَامَلَهُ مُعَامَلَةً فَظَّةً.

קֶרִי ז׳ ١. إِسْتِحْلَامٌ. ٢. مُصَابٌ مُبَاغِتٌ. نَكْبَةٌ مُدَاهِمَةٌ. בַּעַל קֶרִי مُسْتَحْلِمٌ. مَنْ جَاءَهُ الاسْتِحْلَامُ فِي اللَّيْلِ.

קְרֵי .Ar ז׳ تُقْرَأُ (بخلاف כְּתִיב تُكْتَبُ). الكَلِمَةُ الَّتِي تُقْرَأُ فِي التَّوْرَاةِ حَسَبَ مَا قَرَّرَ لَهَا النَّاسِخُونَ القُدَمَاءُ وَلَيْسَ حَسَبَ شَكْلِهَا الكِتَابِيِّ ومجازًا: أَيْ. يَعْنِي.

קָרִיא ת׳ (קְרִיאִים) سَهْلُ القِرَاءَةِ. وَاضِحٌ.

קְרִיאָה נ׳ (־אוֹת) ١. قِرَاءَةٌ ج قِرَاءَاتٌ. تِلَاوَةٌ. مُطَالَعَةٌ. ٢. نِدَاءٌ. مُنَادَاةٌ. دَعْوَةٌ. هُتَافٌ. ٣. إِسْتِدْعَاءٌ. إِسْتِقْدَامٌ. קְרִיאַת בֵּינַיִם مُقَاطَعَةُ الكَلَامِ (الخطيب مثلاً). קְרִיאַת הַגֶּבֶר صِيَاحُ الدِّيكِ. קְרִיאַת חֵרוּם دَعْوَةٌ طَارِئَةٌ. إِسْتِنْفَارٌ. קְרִיאַת מוֹנֶה أَخْذُ القِرَاءَاتِ. أَخْذُ المَقَاسَاتِ (للعدادات). קְרִיאַת עֶזְרָה دَعْوَةُ اسْتِغَاثَةٍ. نِدَاءٌ لِلْمُسَاعَدَةِ. إِسْتِصْرَاخٌ. קְרִיאַת שְׁמַע تِلَاوَةُ آيَاتِ التَّوْحِيدِ ע׳ קָרָא, קָרָא שְׁמַע. קְרִיאַת הַתּוֹרָה تِلَاوَةُ التَّوْرَاةِ (في الكنيس). تَرْتِيلُ آيَاتِ التَّوْرَاةِ.

קְרִיאַת תִּגָּר تَحَدٍّ(ي). تَصَدٍّ(ي) لِـ مُعَارَضَةٌ بِشِدَّةٍ. אִמּוֹת קְרִיאָה حُرُوفُ العِلَّةِ ע' אֵם. בַּעַל קְרִיאָה مُقْرِئُ التَّوْرَاةِ. مُرَتِّلُ التَّوْرَاةِ. חֲדַר (אוּלַם) קְרִיאָה غُرْفَةُ (قَاعَةُ) المُطَالَعَةِ. מִלַּת קְרִיאָה حَرْفُ نِدَاءٍ. סִימַן קְרִיאָה عَلَامَةُ تَعَجُّبٍ (!). צַו קְרִיאָה أَمْرُ اسْتِدْعَاءٍ.

קְרִיאוּת נ' سُهُولَةُ القِرَاءَةِ.

קְרִיב .Ar ת' قَرِيبٌ ע' קָרוֹב. בְּעֶגְלָא וּבִזְמַן קָרִיב سَرِيعًا وَبِوَقْتٍ قَرِيبٍ (في القداس).

קִרְיָה נ' (קִרְיוֹת, קְרָיוֹת) ١. مَدِينَةٌ ج مُدُنٌ. بَلْدَةٌ. قَصَبَةٌ ج قَصَبَاتٌ. ٢. ضَاحِيَةٌ ج ضَوَاحٍ(ي). ٣. مُجَمَّعُ مَبَانٍ. קִרְיַת הָאוּנִיבֶרְסִיטָה البَلْدَةُ الجَامِعِيَّةُ. حَرَمُ الجَامِعَةِ. הַקִּרְיָה مُجَمَّعُ (مَبَانِي) الدَّوَائِرِ الحُكُومِيَّةِ. القِشْلَةُ.

קְרִיזָה G נ' (־זוֹת) نَوْبَةٌ عَصَبِيَّةٌ. سَوْرَةُ غَضَبٍ.

קְרִיז ז' (־זִים) رَجْفَةٌ يَشْعُرُ بِهَا المُنْقَطِعُ عَنِ المُخَدِّرَاتِ.

קְרִיחָה נ' صَلَعٌ. قَرَعٌ. مَعَطٌ. سُقُوطُ شَعْرِ الرَّأْسِ.

קְרִיטִי G ת' (־טִיִּים) مُتَأَزِّمٌ. حَرِجٌ (وضع). خَطِيرٌ.

קְרִיטִיצִיזְם ז' النَّظَرِيَّةُ النَّقْدِيَّةُ لِفَلْسَفَةِ كَانْت.

קְרִיטִיקָה G נ' (־קוֹת) نَقْدٌ ע' בִּקֹּרֶת.

קְרִיטֶרְיוֹן G ז' (־נִים) مِعْيَارٌ ج مَعَايِيرُ. قِيَاسٌ ج أَقْيِسَةٌ. مِقْيَاسٌ ج مَقَايِيسُ ע' מִדָּה, אַמַּת מִדָּה.

קריירה ע' קַרְיֶרָה.

קְרִימִינוֹלוֹגְיָה L נ' عِلْمُ الإِجْرَامِ (criminology).

קְרִימִינָלִי ת' (־לִיִּים) إِجْرَامِيٌّ. جِنَائِيٌّ. סִפְרוּת קְרִימִינָלִית أَدَبٌ بُولِيسِيٌّ. قِصَصٌ بُولِيسِيَّةٌ.

קַרְיָן, קריין ז' (־נִים) ١. مُذِيعٌ. ٢. قَرَّاءٌ. قَارِئٌ. مُقْرِئٌ. مُطَالِعٌ.

קְרִינָה נ' (־נוֹת) إِشْعَاعٌ. سُطُوعٌ. تَوَهُّجٌ. קְרִינָה מְיַנֶּנֶת إِشْعَاعٌ مُؤَيِّنٌ ע' יוֹן. קְרִינָה רַדְיוֹאַקְטִיבִית إِشْعَاعٌ ذَرِّيٌّ (نَوَوِيٌّ). إِشْعَاعَاتٌ مُؤَيِّنَةٌ.

קְרִינוֹלִינָה F נ' (־נוֹת) كْرِينُولِين (تنورة خاصة كانت تلبسها النساء في فرنسا في منتصف القرن التاسع عشر).

קַרְיָנוּת, קריינות נ' قِرَاءَةٌ. إِذَاعَةٌ. مِهْنَةُ المُذِيعِ فِي الرَّادْيُو وَالتِّلِفِزْيُون.

קְרִינָתִי ת' (־תִיִּים) إِشْعَاعِيٌّ. טִפּוּל קְרִינָתִי مُعَالَجَةٌ بِالأَشِعَّةِ. عِلَاجٌ بِالأَشِعَّةِ.

קְרִיסָה נ' (־סוֹת) ١. تَقَوُّضٌ. تَهَدُّمٌ. إِنْهِيَارٌ. ٢. زُزُوحٌ. سُقُوطٌ. نَوْءٌ (من التعب).

קְרִיסְטָל G ז' (־לִים) بِلَّوْرَةٌ ج بِلَّوْرٌ. كْرِيسْتَال ע' בְּדֹלַח.

קְרִיסְטָלוֹגְרַפְיָה נ' عِلْمُ البِلَّوْرَاتِ. العِلْمُ الَّذِي يَبْحَثُ فِي طُرُقِ تَكَوُّنِ البِلَّوْرِ وَأَشْكَالِهِ.

קְרִיסְטָלִי ת' (־לִיִּים) بِلَّوْرِيٌّ. صَافٍ كَالبِلَّوْرِ. كْرِيسْتَالِيٌّ.

קְרִיסְטָלִיזַצְיָה נ' ١. بَلْوَرَةٌ. صُنْعُ البِلَّوْرِ. ٢. بَلْوَرَةٌ. تَصْفِيَةٌ. صَقْلٌ ע' גִּבּוּשׁ.

קָרִיעַ ת' (קְרִיעִים) قَابِلٌ لِلتَّمَزُّقِ. سَهْلُ التَّمَزُّقِ.

קְרִיעָה נ' (־עוֹת) ١. تَمْزِيقٌ. تَقْطِيعٌ. شَقٌّ. ٢. تَمْزِيقُ الثَّوْبِ حِدَادًا عَلَى وَفَاةِ عَزِيزٍ عِنْدَ اليَهُودِ. קְרִיעַת יַם סוּף شَقُّ البَحْرِ الأَحْمَرِ لَدَى خُرُوجِ بَنِي إِسْرَائِيلَ مِنْ مِصْرَ ومجازًا: أَمْرٌ بَعِيدُ المَنَالِ. קְרִיעַת תְּחַת סלי كِنَايَةٌ عَنْ عَمَلٍ شَاقٍّ مُرْهِقٍ.

קְרִיצָה נ' (־צוֹת) غَمْزٌ. غَمْزَةٌ ج غَمَزَاتٌ. لَمْزَةٌ ج لَمَزَاتٌ. إِيمَاءَةٌ بِالعَيْنِ.

קְרִיקֶט .En ז' كْرِيكِيت (لعبة تجري في ساحة كبيرة، cricket).

קָרִיקָטוּרָה .It נ' (־רוֹת) كَارِيكَاتِير. رَسْمٌ هَزْلِيٌّ ومجازًا: تَشْوِيهٌ. تَزْيِيفٌ.

קָרִיקָטוּרִיסְט ז' (־טִים) رَسَّامُ الصُّوَرِ الكَارِيكَاتُورِيَّةِ. مُصَوِّرُ الرُّسُومِ الهَزْلِيَّةِ.

קָרִיר ת' (קְרִירִים) بَارِدٌ قَلِيلًا ومجازًا: فَاتِرٌ. لَامُبَالٍ.

קַרְיֶרָה, קריירה F נ' (־רוֹת) ١. سَيْرُ الحَيَاةِ المِهْنِيَّةِ. تَقَدُّمُ الإِنْسَانِ فِي عَمَلِهِ. ٢. الاهْتِمَامُ بِالتَّقَدُّمِ فِي العَمَلِ وَالوَظِيفَةِ المِهْنِيَّةِ.

קְרִירוּת נ' ١. بَرْدٌ. بُرُودَةٌ. ٢. بُرُودٌ. فُتُورٌ. لَامُبَالَاةٌ. عَدَمُ اكْتِرَاثٍ.

קַרְיֶרִיזְם, קרייריזם ז' وُصُولِيَّةٌ. التَّطَلُّعُ إِلَى النَّجَاحِ فِي العَمَلِ المِهْنِيِّ وَاكْتِسَابِ التَّقْدِيرِ وَالمَالِ.

קַרְיֶרִיסְט, קרייריסט ז' (־טִים) وُصُولِيٌّ.

קְרִישׁ ז' (קְרִישִׁים) ١. جِيلَاتِين. هُلَامٌ. طَعَامٌ هُلَامِيٌّ بَارِدٌ. جِيلِي (jelly). ٢. جُلْطَةٌ. تَخَثُّرٌ. קְרִישׁ דָּם في الطب: جُلْطَةٌ دَمَوِيَّةٌ. تَخَثُّرٌ دَمَوِيٌّ.

קְרִישָׁה נ' ١. تَجَمُّدٌ. تَجَلُّدٌ. تَخَثُّرٌ. ٢. تَجَلُّطُ الدَّمِ.

קְרִישׁוּת נ' تَجَمُّدٌ. تَخَثُّرٌ. تَجَلُّطٌ.

קְרִישְׁנָה .Sn ז' كِنَايَةٌ عَنْ تَجَلِّي الأُلُوهِيَّةِ فِي البُوذِيَّةِ.

קָרַם פ' ١. تَغَطَّى بِغِشَاءٍ أَوْ بِقِشْرَةٍ. ٢. كَسَا ـ بِالجِلْدِ. غَطَّى بِغِشَاءٍ. קָרַם עוֹר וְגִידִים مجازًا: تَحَقَّقَ (حلم). خَرَجَ إِلَى حَيِّزِ الوُجُودِ. הִקְרִים ١. إِكْتَسَى بِغِشَاءٍ أَوْ بِجِلْدٍ. ٢. غَشَّى. غَطَّى بِغِشَاءٍ. ٣. أَضَافَ كْرِيمًا لِلْكَعْكَةِ.

קְרֵם F ז' (־מִים) ١. كْرِيمَا. قَشْطَةٌ. قِشْدَةٌ ע' קַצֶּפֶת. ٢. مَرْهَمٌ ج مَرَاهِمُ. دِهَانٌ.

קְרֶמְבּוֹלָה נ' (־לוֹת) كَرَمْبُولَة. رُشْدِيَّةٌ. شَجَرَةُ ابْنِ رُشْدٍ (شجرة ذات ثمر حامض سميت كذلك على اسم الفيلسوف العربي ابن رشد).

קְרֵמָה נ' ١. غِشَاءٌ ע' קְרוּם. .Sn ٢. مَصِيرٌ.

קְרֶמָטוֹרְיוּם L ז' (־מִים) مَحْرَقَةٌ (مكان حرق جثث الموتى) ע' מִשְׂרָפָה.

קֵרָמִי G ת' (־מִיִּים) خَزَفِيٌّ.

קֶרָמִיד G ז' (־דִים) قِرْمِيدَةٌ ج قِرْمِيدٌ وقَرَامِيدُ. آجُرَّةٌ ج آجُرٌّ.

קֵרָמִיקָה נ' (־קוֹת) سِيرَامِيك. صِنَاعَةُ الخَزَفِ ע' קַדָּרוּת.

קָרָמֶל F ז' سُكَّرٌ مُحَمَّصٌ. سُكَّرٌ بُنِّيٌّ. طَعَامٌ مِنْ هذَا السُّكَّرِ.

קָרֶמֶת נ' مَرَضُ الخُنَاقِ ע' אַסְכָּרָה, דִּיפְתֶּרְיָה.

קָרַן פ' ١. شَعَّ ـُ سَطَعَ ـَ أَنَارَ. زَهَا ـُ لَمَعَ ـَ أَشْرَقَ. ٢. أَقْرَنَ. ذَرَّ ـُ قَرْنُهُ. ٣. تَقَرَّنَ. تَصَلَّبَ. קָרְנוּ פָּנָיו أَشْرَقَ وَجْهُهُ. تَهَلَّلَتْ (إِنْبَسَطَتْ) أَسَارِيرُهُ. הִקְרִין ١. أَشَعَّ. أَنَارَ. أَشْرَقَ. ٢. إِلْتَمَعَ. ٣. أَفَاضَ (من وحيه). ٤. أَقْرَنَ. صَارَتْ لَهُ قُرُونٌ. הִקְרִינָה לוֹ קְרָנַיִם مجازًا: خَدَعَتْ زَوْجَهَا. فَسَقَتْ (دون علم زوجها). הֻקְרַן ١. أُنِيرَ. نُشِرَتْ أَشِعَّتُهُ. ٢. أُذِيعَ (في التلفزيون مثلاً). ٣. عُرِضَ فِيلمٌ.

קֶרֶן נ' (קְרָנַיִם, קְרָנוֹת) ١. قَرْنٌ ج قُرُونٌ. ٢. صُورٌ. بُوقٌ ج أَبْوَاقٌ. بُورِيٌّ ס' (آلة موسيقية نفخية). ٣. عُلْبَةُ زَيْتٍ. ٤. رُكْنٌ ج أَرْكَانٌ. زَاوِيَةٌ ج زَوَايَا. ٥. في كرة القدم: ضَرْبَةٌ رُكْنِيَّةٌ. ٦. شُعَاعٌ ج أَشِعَّةٌ. بَارِقَةٌ ج بَوَارِقُ. بَصِيصٌ. ٧. خَطٌّ ج خُطُوطٌ. ٨. رَأْسْمَالٌ. رَسْمَالٌ ج رَسَامِيلُ. ٩. صُنْدُوقٌ ج صَنَادِيقُ. קֶרֶן אוֹר شُعَاعٌ. بَصِيصٌ. بَارِقَةٌ. קֶרֶן זָוִית ١. رُكْنٌ ج أَرْكَانٌ. زَاوِيَةٌ ج زَوَايَا. ٢. نَاحِيَةٌ مَهْجُورَةٌ. דָּחַק אוֹתוֹ לְקֶרֶן זָוִית ١. أَبْعَدَهُ عَنِ الأَضْوَاءِ. ٢. زَاحَمَهُ وَضَيَّقَ عَلَيْهِ. קֶרֶן הַיְסוֹד الصُّنْدُوقُ التَّأْسِيسِيُّ (وهو الجهاز المالي الاساسي للمنظمة الصهيونية والوكالة اليهودية في اسرائيل لاغراض الاستيطان. اقيم عام ١٩٢٠). קֶרֶן הַמַּטְבֵּעַ הַבֵּינְלְאֻמִּית صُنْدُوقُ النَّقْدِ الدُّوَلِيُّ. קֶרֶן נֶאֱמָנוּת صُنْدُوقٌ ائْتِمَانِيٌّ (trust fund). קֶרֶן פֶּנְסְיָה صُنْدُوقُ تَقَاعُدٍ (مَعَاشَاتٍ). הַקֶּרֶן הַקַּיֶּמֶת לְיִשְׂרָאֵל الصُّنْدُوقُ القَوْمِيُّ الإِسْرَائِيلِيُّ (اقامته المنظمة الصهيونية العالمية عام ١٩٠١ لجمع التبرعات وشراء الاراضي واستصلاحها للزراعة). קֶרֶן הָרְחוֹב نَاصِيَةُ الشَّارِعِ (الطَّرِيقِ). رُكْنُ الشَّارِعِ. קֶרֶן שְׁמוּרָה رَصِيدٌ ج أَرْصِدَةٌ. صُنْدُوقٌ احْتِيَاطِيٌّ. קֶרֶן הַשֶּׁפַע قَرْنُ الخِصْبِ. مَعِينٌ لاَ يَنْضُبُ. קְרָנַיִם קוֹסְמִיּוֹת الأَشِعَّةُ الكَوْنِيَّةُ (cosmic rays). קַרְנֵי לַיְזֶר ע' לַיְזֶר. קַרְנֵי רֶנְטְגֶן (אִיקְס) أَشِعَّةُ إِكْس. الأَشِعَّةُ السِّينِيَّةُ. בְּעִיטַת קֶרֶן في كرة القدم: ضَرْبَةٌ رُكْنِيَّةٌ. מְחִיר הַקֶּרֶן سِعْرُ الكُلْفَةِ (التَّكْلِيفِ). בַּעַל קְרָנַיִם زَوْجٌ مَخْدُوعٌ. زَوْجُ امْرَأَةٍ فَاسِقَةٍ. יוֹשְׁבֵי קְרָנוֹת ١. طَوَّافُونَ. مُتَجَوِّلُونَ. ٢. مُتَسَكِّعُونَ. عَاطِلُونَ كُسَالَى. تَنَابِلَةُ السُّلْطَانِ. מְנַגֵּן בְּקֶרֶן بَوَّاقٌ. نَافِخُ البُورِيِّ. بُرُوجِيٌّ ج بُرُوجِيَّةٌ. אָחַז (תָּפַס) אֶת הַשּׁוֹר בְּקַרְנָיו مجازًا: قَبَضَ عَلَى نَاصِيَةِ الأُمُورِ. גִּדַּע קֶרֶן פְּלוֹנִי كَسَرَ شَوْكَةَ فُلاَنٍ. قَلَّمَ أَظْفَارَهُ. خَضَدَ شَوْكَتَهُ. הִצְמִיחַ קֶרֶן פְּלוֹנִי رَفَعَ شَأْنَ فُلاَنٍ. רָמָה קַרְנוֹ رَفَعَ رَأْسَهُ. عَلاَ شَأْنُهُ.

קַרְנַאי ז' (־נָאִים) بَوَّاقٌ. بُرُوجِيٌّ. نَافِخٌ بِالبُوقِ.

קַרְנָבָל It. ז' (־לִים) كَرْنَفَال. مِهْرَجَانٌ. إِحْتِفَالٌ شَعْبِيٌّ.

קַרַנְטִין ז', **קַרַנְטִינָה** נ' It. (־נִים, ־נוֹת) مَحْجَرٌ صِحِّيٌّ. حَجْرٌ (عَزْلٌ) صِحِّيٌّ. كَرَنْتِينَا.

קַרְנִית נ' (־יּוֹת) ١. القَرْنِيَّةُ. قَرْنِيَّةُ العَيْنِ (cornea). ٢. قَرَانِيَا (نبات من الفصيلة القرنية، dogwood). הַשְׁתָּלַת קַרְנִית تَرْقِيعُ القَرْنِيَّةِ.

קַרְנָן ת' וז' (־נִים) ١. أَقْرَنُ. ذُو قُرُونٍ. ٢. زَوْجٌ مَخْدُوعٌ. زَوْجُ امْرَأَةٍ فَاسِقَةٍ. ٣. سِنْدَانٌ ج سَنَادِينُ ע' סַדָּן. ٤. في النبات: حَامُولٌ. خُرَيْش (hornwort). ٥. قَرْنِيٌّ. مَادَّةٌ قَرْنِيَّةٌ (في اجسام الحيوانات).

קָרְנָס, קורנס G ז' (־סִים) دِقْمَاق. مِطْرَقَةٌ كَبِيرَةٌ ثَقِيلَةٌ.

קַרְנַף ז' (־פִים) وَحِيدُ القَرْنِ. كَرْكَدَنٌّ. خَرْتِيت. مِرْمِيس.

(קרנף) הִתְקַרְנֵף פ' مجازًا: تَخَرْتَتَ (من مسرحية "الخوانيت" لجين يونيسكو الفرنسي). تَحَيْوَنَ (صار كالحيوان).

קַרְנְפוֹל A ז' زَهْرُ القَرَنْفُل (carnation) ע' צִפֹּרֶן.

קָרַס פ' ١. رَزَحَ ـَ تَحْتَ. نَاءَ ـُ ٢. تَهَاوَى. إِنْهَارَ. تَقَوَّضَ. ٣. عَقَفَ ـِ لَوَى ـِ

קֶרֶס ז' (קְרָסִים) خُطَّافٌ ج خَطَاطِيفُ. كُلاَّبٌ ج كَلاَلِيبُ. صِنَّارَةٌ. رَزَّةٌ. وَتِدٌ مَعْقُوفٌ. مِشْبَكٌ ج مَشَابِكُ. كُبْشَةُ الثِّيَابِ. צְלַב הַקֶּרֶס الصَّلِيبُ المَعْقُوفُ (رمز النازية). سَوَاسْتِيكَا.

קַרְסוֹם ע' כַּרְסוֹם.

קַרְסְטִי Gr. ת' (־טִיִּים) جِيرِيٌّ. كِلْسِيٌّ. طَبَاشِيرِيٌّ ע' גִּירִי.

קַרְסֹל, קרסול ז' (קַרְסֻלַּיִם) الكَاحِلُ. عَظْمُ الكَاحِلِ. كُرْسُوعٌ ج كَرَاسِيعُ. رِسْغُ القَدَمِ. לֹא הִגִּיעַ עַד קַרְסֻלֵּי פְּלוֹנִי مجازًا: أَيْنَ هُوَ مِنْ فُلاَنٍ. شَتَّانَ بَيْنَهُ وَبَيْنَ فُلاَنٍ. لاَ وَجْهَ لِلشَّبَهِ بَيْنَهُمَا.

קַרְסֻלִּית, קרסולית נ' (־יּוֹת) جُرْمُوقٌ. جِيتَر (gaiter).

קִרְסֵם פ' ١. قَرَضَ ـِ قَضَمَ ـِ ע' כִּרְסֵם.

קָרַע פ' ١. مَزَّقَ. قَطَعَ ـَ شَقَّ ـُ ٢. فَلَقَ ـِ فَتَقَ ـِ ٣. إِنْتَزَعَ. أَخَذَ عَنْوَةً. إِسْتَأْصَلَ. ٤. شَقَّ ثَوْبَهُ حُزْنًا. קָרַע קְרִיעָה في اليهودية: شَقَّ قَمِيصَهُ حُزْنًا. جَلَسَ ـِ العُدَّةَ عَلَى. קָרְעָה אֶת עֵינֶיהָ בַּפּוּךְ كَحَّلَتْ عَيْنَيْهَا بِالكُحْلِ. קוֹרֵעַ לֵב يُفَتِّتُ الأَكْبَادَ. يُقَطِّعُ (يُمَزِّقُ) نِيَاطَ القُلُوبِ. קְרָעוֹ כְּדָג مجازًا: قَطَّعَهُ إِرْبًا إِرْبًا. مَزَّقَهُ شَرَّ مُمَزَّقٍ. נִקְרַע ١. تَمَزَّقَ. تَقَطَّعَ. ٢. تَخَرَّقَ. إِنْخَلَعَ. إِنْشَقَّ. ٣. أُلْغِيَ. أُبْطِلَ. לִבּוֹ נִקְרַע לִגְזָרִים تَحَطَّمَ قَلْبُهُ. تَقَطَّعَتْ نِيَاطُ فُؤَادِهِ.

קֶרַע ז׳ (קְרָעִים) ١. شَقٌّ ج شُقُوقٌ. فَتْقٌ ج فُتُوقٌ. خَرْقٌ ج خُرُوقٌ. ٢. تَصَدُّعٌ. إِنْشِقَاقٌ. شِقَاقٌ. إِنْقِسَامٌ. قَطِيعَةٌ. קְרָעִים أَطْمَارٌ بَالِيَةٌ. أَسْمَالٌ. خِرَقٌ. ثِيَابٌ رَثَّةٌ. אִחָה אֶת הַקְּרָעִים رَتَقَ الفَتْقَ. رَأَبَ الصَّدْعَ. أَصْلَحَ ذَاتَ البَيْنِ.

קַרְפָּדָה נ׳ (־דוֹת) عُلْجُومٌ. ضِفْدَعُ الجَبَلِ. ضِفْدَعَةٌ سَامَّةٌ.

קַרְפִּיוֹן .En ז׳ (־נִים) سَمَكُ الشَّبُّوطِ (carp). קַרְפִּיוֹן זָהָב سَمَكُ المَرْجَانِ ע׳ דָּג, דַּג זָהָב.

קָרַץ פ׳ ١. غَمَزَ ـِ لَمَزَ ـِ رَمَزَ ـِ أَوْمَأَ بِعَيْنِهِ. ٢. جَبَلَ ـِ صَاغَ ـُ صَنَعَ ـَ قَوْلَبَ. ٣. قَطَعَ ـَ إِحْتَزَّ. הַדָּבָר קָרַץ לוֹ أَثَارَ الأَمْرُ اهْتِمَامَهُ. وَجَدَ فِي الأَمْرِ مَصْلَحَةً لَهُ. קֹרַץ جُبِلَ مِنْ. صُنِعَ. صِيغَ.

קֶרֶץ ז׳ ١. إِفْنَاءٌ. هَلَاكٌ. ٢. قُرْصَةٌ (قِطْعَةٌ) مِنَ العَجِينِ. ٣. غَمْزَةٌ ج غَمَزَاتٌ. ٤. قُرَادَةٌ ע׳ קַרְצִית.

קַרְצוֹף ז׳ (־פִים) فَرْكٌ. كَحْتٌ (للتنظيف).

קַרְצָיָה, קרצייה נ׳ (־יוֹת) סל׳ لَجُوجٌ. مِلْحَاحٌ ע׳ טַרְדָן.

קַרְצִית נ׳ (־יוֹת) قُرَادَةٌ ج قُرَادٌ وقِرْدَانٌ (حشرة، tick).

קִרְצֵף פ׳ كَحَتَ ـَ حَكَّ ـُ فَرَكَ ـُ הִתְקַרְצֵף كُحِتَ. تَحَاتَّ. إِحْتَكَّ. إِنْحَكَّ.

קְרָק .En ז׳ كْرَاك. مُخَدِّرٌ يَحْتَوِي عَلَى الكُوكَائِين.

קֻרְקְבָן, קורקבן ז׳ (־נִים) ١. قَانِصَةٌ ج قَوَانِص. مَعِدَةُ الطَّيْرِ. ٢. سُرَّةٌ ע׳ טַבּוּר.

קָרָקוּל R ז׳ جُلُودُ اسْتِرَاخَان. فَرْوُ كَارَاكُول (جلود أو فرو نعاج تتواجد في بخارى والقرم، caracul).

קַרְקוּעַ ז׳ تَأْرِيضٌ. مُلَازَمَةُ الأَرْضِ (عدم استعمال الطائرة بسبب خلل).

קִרְקוּר ז׳ (־רִים) نَقِيقُ الضِّفْدَعِ. ٢. قَرْقَرَةٌ. قَأْقَأَةٌ.

קִרְקוּשׁ ז׳ (־שִׁים) قَرْقَشَةٌ. قَعْقَعَةٌ. قَرْقَعَةٌ. خَشْخَشَةٌ.

קַרְקַל ז׳ (־לִים) عَنَاقُ الأَرْضِ. قِطٌّ بَرِّيٌّ مُفْتَرِسٌ (caracal) ע׳ חָתוּל, חֲתוּל הַמִּדְבָּר.

קִרְקָס L ז׳ (־סִים) ١. سِيرْك. ٢. مَيْدَانٌ ج مَيَادِينُ. حَلْبَةٌ. مَلْعَبٌ (circus).

קִרְקֵס פ׳ סל׳ جَعَلَهُ أُضْحُوكَةً.

קַרְקְסָן ז׳ (־נִים) لَاعِبُ السِّيرْك. بَهْلَوَان ج بَهْلَوَانِيَّة.

קַרְקַע נ׳ (־קָעוֹת) ١. أَرْضٌ ج أَرَاضٍ(ي). عَقَارٌ ج عَقَارَاتٌ. ٢. قَاعٌ ج قِيعَانٌ. قَعْرٌ. קַרְקַע בְּתוּלָה, בְּתוּלַת קַרְקַע ١. أَرْضٌ عَذْرَاءُ. بَوَارٌ. ٢. مجازًا: مَوْضُوعٌ غَيْرُ مَطْرُوقٍ. קַרְקַע הַמְּדִינָה أَرْضٌ مِيرِي. أَمْلَاكُ المِيرِي. أَمْلَاكُ (أَرَاضِي) الدَّوْلَةِ. קַרְקַע עֲזוּבָה أَرْضٌ مَهْجُورَةٌ (مَتْرُوكَةٌ). גִּדּוּלֵי קַרְקַע النَّبَاتَاتُ الأَرْضِيَّةُ. צֶוֶת קַרְקַע في الطيران: طَاقِمٌ أَرْضِيٌّ. קוֹמַת קַרְקַע الطَّابِقُ (الدَّوْرُ) الأَرْضِيُّ. קַרְקָעוֹת عَقَارَاتٌ. أَطْيَانٌ. רִשּׁוּם קַרְקָעוֹת تَسْجِيلُ الأَرَاضِي (العَقَارَاتِ). הִשְׁמִיט הַקַּרְקַע מִתַּחְתָּיו مجازًا: سَحَبَ البِسَاطَ مِنْ تَحْتِ قَدَمَيْهِ. أَزَالَ الأَسَاسَ الَّذِي اعْتَمَدَ عَلَيْهِ. כָּבַשׁ פָּנָיו בַּקַּרְקַע نَكَّسَ رَأْسَهُ خَجَلًا. أَطْرَقَ خِزْيًا وَمَهَانَةً. עוֹמֵד עַל הַקַּרְקַע وَاقِفٌ بِثَبَاتٍ. وَاقِفٌ كَالطَّوْدِ الرَّاسِخِ. עָלָה עַל הַקַּרְקַע إِسْتَوْطَنَ أَرْضًا. عَمَّرَ الأَرْضَ. הֶסְדֵּר קַרְקָעוֹת تَسْوِيَةُ الأَرَاضِي. חֲלֻקַּת קַרְקָעוֹת فَرْزُ الأَرَاضِي.

קַרְקָעִי ת׳ (־עִיִּים) ١. أَرْضِيٌّ. عَقَارِيٌّ. جَوْفِيٌّ (ماء). ٢. ثَابِتٌ. رَاسِخٌ. תַּת־קַרְקָעִי تَحْتَ الأَرْضِ. تَحْتَأَرْضِيٌّ. جَوْفِيٌّ (ماء). מַיִם תַּת־קַרְקָעִיִּים مِيَاهٌ جَوْفِيَّةٌ. נִסּוּיִים תַּת־קַרְקָעִיִּים تَجَارِبُ تَحْتَ الأَرْضِ.

קַרְקָעִיּוּת נ׳ ١. أَرْضِيَّةٌ. ٢. إِسْتِقْرَارٌ. رُسُوخٌ.

קַרְקָעִית נ׳ (־יוֹת) قَعْرٌ. قَاعٌ. غَوْرٌ.

קִרְקֵף פ׳ ١. إِحْتَزَّ الرَّأْسَ. قَطَعَ ـَ الرَّأْسَ. ٢. سَلَخَ ـُ جِلْدَ الرَّأْسِ. إِنْتَزَعَ فَرْوَةَ الرَّأْسِ. קֻרְקַף ١. أُحْتُزَّ. ٢. جُلِطَ. سُلِخَ جِلْدُ الرَّأْسِ.

קַרְקֶפֶת נ׳ (־קָפוֹת) ١. رَأْسٌ ج رُؤُوسٌ. جُمْجُمَةٌ ج جَمَاجِمُ. فَرْوَةُ الرَّأْسِ (scalp). ٢. في النبات: نَوْرَةٌ ע׳ תִּפְרַחַת.

קִרְקֵר פ׳ ١. نَقَّ ـِ (الضفدع). قَاقَ ـُ قَرْقَرَ (الدجاج). قَوْقَأَ. ٢. احتقارًا: نَعَقَ ـَ جَعْجَعَ.

קְרֵקֶר .En ז׳ (־רִים) كْرِيكِر ע׳ מַצִּיָּה.

קַרְקְרָן ז׳ (־נִים) صَيَّاحٌ. صَرَّاخٌ. مُجَعْجِعٌ. بَرَّامٌ.

קִרְקֵשׁ פ׳ قَرْقَشَ. قَرَعَ ـَ قَعْقَعَ. قَرْقَعَ. خَشْخَشَ. הִתְקַרְקֵשׁ تَقَعْقَعَ. تَقَرْقَعَ بِشِدَّةٍ. طَقْطَقَ.

קֵרֵר, קירר פ׳ ١. بَرَّدَ. ثَلَّجَ. رَطَّبَ. ٢. هَدَّأَ. فَتَّرَ. קֵרֵר אֶת דַּעְתּוֹ هَدَّأَ خَاطِرَهُ. سَكَّنَ (أَفْرَخَ) رُوعَهُ. קֹרַר ١. بُرِّدَ. رُطِّبَ. قُرَّ. הִתְקָרֵר ١. بَرُدَ ـُ إِنْخَفَضَتْ حَرَارَتُهُ. ٢. زُكِمَ. أُصِيبَ بِبَرْدٍ. נִתְקָרְרָה דַּעְתּוֹ هَدَأَ خَاطِرُهُ. سَكَنَ ـُ غَضَبُهُ. נִתְקָרְרָה רוּחוֹ قَرَّتْ ـِ عَيْنُهُ. إِغْتَبَطَ. إِرْتَاحَ بَالُهُ.

(קרשׁ) נִקְרַשׁ פ׳ تَخَثَّرَ. إِنْجَمَدَ. تَجَمَّدَ. إِنْعَقَدَ (السكر في الماء المغلي). הִתְקָרֵשׁ تَجَمَّدَ. تَخَثَّرَ. تَجَلَّدَ. إِنْجَلَطَ (الدم). הִקְרִישׁ جَمَّدَ. خَثَّرَ. הֻקְרַשׁ جُمِّدَ. خُثِّرَ.

קֶרֶשׁ (קְרָשִׁים) ١. ז׳ لَوْحٌ ج أَلْوَاحٌ. خَشَبَةٌ ج خَشَبَاتٌ وخَشَبٌ. ٢. مجازًا: بَارِدٌ (جنسيًا). ٣. ת׳ مُمِلٌّ. مُثِيرٌ لِلسَّأَمِ. קֶרֶשׁ הַצָּלָה خَشَبَةُ النَّجَاةِ. طَوْقُ (حَلْقَةُ) النَّجَاةِ. קֶרֶשׁ קְפִיצָה في السباحة: عَتَبَةُ الوَثْبِ ومجازًا: وَسِيلَةٌ لِلتَّقَدُّمِ. קַרְשֵׁי הַבִּימָה أَخْشَابُ (أَعْوَادُ) المَسْرَحِ. עַל הַקְּרָשִׁים סל׳ مُفْلِسٌ. لَا يَمْلِكُ شَيْئًا.

קְרֵשֶׁנְדוֹ .It תה״פ في الموسيقى: تَصَاعُدُ النَّغَمِ تَدْرِيجِيًّا (crescendo).

קֶרֶת נ׳ (קְרָתוֹת) بَلْدَةٌ. مَدِينَةٌ ע׳ קִרְיָה.

קַרְתָּא Ar. נ' بَلْدَةٌ ע' קִרְיָה. יַקִּירֵי קַרְתָּא أَقْطَابُ الْمَدِينَةِ. وُجَهَاءُ الْبَلَدِ. נָטוֹרֵי קַרְתָּא حُمَاةُ الْمَدِينَةِ ע' נָטוֹר.

קַרְתָּן ז' (־נִים) ١. إِقْلِيمِيٌّ. بَلَدِيٌّ. قَرَوِيٌّ. ٢. ضَيِّقُ التَّفْكِيرِ.

קַרְתָּנוּת נ' ١. إِقْلِيمِيَّةٌ. مَحَلِّيَّةٌ. ٢. ضِيقُ أُفُقٍ (تَفْكِيرٍ).

קַרְתָּנִי ת' (־נִיִּים) ١. إِقْلِيمِيٌّ. قَرَوِيٌّ. بَلَدِيٌّ. ٢. ضَيِّقُ التَّفْكِيرِ. שׁוֹבִינִיזְם קַרְתָּנִי شُوفِينِيَّةٌ قَرَوِيَّةٌ. قَوْمِيَّةٌ ضَيِّقَةُ الأُفُقِ.

קַשׁ ז' (־שִׁים) قَشَّةٌ ج قَشٌّ. تِبْنٌ. عُصَافَةٌ. קַשׁ וּגְבָבָה قَشٌّ وَتِبْنٌ ومجازًا: لَغْوٌ. ثَرْثَرَةٌ. كَلَامٌ لَا طَائِلَ تَحْتَهُ. אַלְמֹנֶת קַשׁ ע' אַלְמָנָה. חֶבְרַת קַשׁ ע' חֶבְרָה. דָּחָה אוֹתוֹ בְּקַשׁ صَرَفَهُ بِحُجَجٍ وَاهِيَةٍ. أَسْكَتَهُ بِجَوَابٍ غَيْرِ مُقْنِعٍ. הַקַּשׁ שֶׁשָּׁבַר אֶת גַּב הַגָּמָל الْقَشَّةُ الَّتِي قَصَمَتْ ظَهْرَ الْبَعِيرِ. הַטּוֹבֵעַ נֶאֱחָז בְּקַשׁ الْغَرِيقُ يَتَشَبَّثُ بِقَشَّةٍ. الْغَرِيقُ يَتَعَلَّقُ بِحِبَالِ الْهَوَاءِ.

(קשב) הִקְשִׁיב פ' ١. أَنْصَتَ. أَصْغَى. إِسْتَمَعَ. ٢. سَمِعَ ـَ (كلامًا). أَطَاعَ. إِمْتَثَلَ. صَدَعَ ـَ لِـ. הַקְשֵׁב: في الجيش: إِنْتَبِهْ! إِسْتَعِدَّ!

קַשָּׁב תו"ז (־בִים) ١. مُنْصِتٌ. سَامِعٌ. ٢. لَاقِطٌ (إِذَاعِي). مُتَنَصِّتٌ. הִטָּה אֹזֶן קַשֶּׁבֶת أَصَاخَ السَّمْعَ. سَمِعَ بِاهْتِمَامٍ.

קֶשֶׁב ז' إِسْتِمَاعٌ. إِنْصَاتٌ. إِصْغَاءٌ. إِنْتِبَاهٌ. הִקְשִׁיב רַב קֶשֶׁב أَصْغَى بِانْتِبَاهٍ بَالِغٍ. أَرْهَفَ سَمْعَهُ. أَصَاخَ السَّمْعَ. אֵין קוֹל וְאֵין קֶשֶׁב صَمْتٌ مُطْبِقٌ. لَا حَيَاةَ لِمَنْ تُنَادِي.

קָשָׁה פ' ١. صَلُبَ ـُ. قَسَا ـُ. ٢. صَعُبَ ـُ. عَوِصَ ـَ. أَشْكَلَ. קָשְׁתָה יָדוֹ עַל פְּלוֹנִי إِشْتَدَّتْ قَبْضَتُهُ عَلَى فُلَانٍ. شَدَّدَ (قَسَا) عَلَى فُلَانٍ. הַדָּבָר קָשֶׁה בְּעֵינָיו إِسْتَصْعَبَ الأَمْرَ. وَجَدَهُ عَسِيرَ الْحَلِّ. وَجَدَهُ مُسْتَعْصِيًا. קִשָּׁה قَسَّى. صَلَّبَ. صَعَّبَ. הִתְקַשָּׁה ١. جَمُدَ ـُ. تَجَمَّدَ. تَصَلَّبَ. ٢. إِسْتَعْصَى. إِسْتَصْعَبَ. ٣. تَعَنَّتَ. عَانَدَ. הִקְשָׁה ١. قَسَّى. صَلَّبَ. جَمَّدَ. ٢. ثَقَّلَ عَلَى. أَحْرَجَ. صَعَّبَ. ٣. تَصَلَّبَ. تَجَمَّدَ. ٤. طَرَحَ سُؤَالًا صَعْبًا. הִקְשָׁה אֶת לִבּוֹ (עָרְפּוֹ) غَلَّظَ رَقَبَتَهُ. تَمَسَّكَ بِرَأْيِهِ بِعِنَادٍ وَإِصْرَارٍ. הִקְשָׁה אֶת עֻלּוֹ עַל פְּלוֹנִי شَدَّدَ وَطْأَتَهُ عَلَى فُلَانٍ. تَشَدَّدَ مَعَهُ. הִקְשְׁתָה לָלֶדֶת أَعْسَرَتْ فِي الْوِلَادَةِ. הִקְשָׁה לִשְׁאֹל سَأَلَ سُؤَالًا صَعْبًا. طَرَحَ مُعْضِلَةً عَسِيرَةَ الْحَلِّ.

קָשֶׁה ת' (־שִׁים) ١. صُلْبٌ. جَامِدٌ. صَلْدٌ. ٢. ثَقِيلٌ. شَدِيدٌ. ٣. صَعْبٌ. عَوِيصٌ. مُتَعَذِّرٌ. عَسِيرٌ. شَاقٌّ. وَعْثٌ (طريق). ٤. جَاسٍ(ي). جَافٍ(ي). قَاسٍ(ي) ج قُسَاةٌ. ٥. عَنِيدٌ. مُعَانِدٌ. مُتَعَنِّتٌ. ٦. خَطِيرٌ. مُسْتَفْحِلٌ. حَرِجٌ. ٧. عَنِيفٌ. صَارِمٌ. مُتَشَدِّدٌ. مُتَصَلِّبٌ. קָשֶׁה בְּעֵינָיו مُسْتَغْرَبٌ. لَا يُصَدَّقُ. קָשֶׁה לְהַשִּׂיג عَزِيزُ الْمَنَالِ. بَعِيدُ الْمَنَالِ. קָשֶׁה מִנְּשׂוֹא ١. لَا يُحْتَمَلُ. لَا يُطَاقُ. ٢. مُرْهِقٌ. مُضْنٍ(ي). شَاقٌّ. קְשֵׁה הֲבָנָה بَطِيءُ الْفَهْمِ. قَلِيلُ الْفَهْمِ. קְשֵׁה יוֹם ١. مَغْمُومٌ. كَسِيفُ الْبَالِ. ٢. مُرْهَقٌ مِنَ الْعَمَلِ الْيَوْمِيِّ. קְשֵׁה לֵב ١. قَاسِي الْقَلْبِ. صَارِمٌ. ٢. عَنِيدٌ. קְשֵׁה עֹרֶף صَعْبُ الْمِرَاسِ. غَلِيظُ الرَّقَبَةِ. لَا يَتَزَحْزَحُ عَنْ رَأْيِهِ. קְשֵׁה תְּפִיסָה بَطِيءُ الْفَهْمِ. قَلِيلُ الْإِدْرَاكِ. קָשׁוֹת תה"פ بِشِدَّةٍ (كلام). بِغَلَاظَةٍ. بِخُشُونَةٍ. بِفَظَاظَةٍ. דִּבֵּר עִמּוֹ קָשׁוֹת أَغْلَظَ مَعَهُ فِي الْكَلَامِ. تَكَلَّمَ مَعَهُ بِخُشُونَةٍ. בְּעָיָה קָשָׁה مُشْكِلَةٌ عَوِيصَةٌ. مُعْضِلَةٌ. חַיִּים קָשִׁים حَيَاةٌ شَاقَّةٌ. عَيْشٌ ضَنْكٌ. יָד קָשָׁה يَدٌ مِنْ حَدِيدٍ. قَبْضَةٌ حَدِيدِيَّةٌ. صَرَامَةٌ. شِدَّةٌ. לָשׁוֹן קָשָׁה لَهْجَةٌ شَدِيدَةٌ. מַטְבֵּעַ קָשֶׁה عُمْلَةٌ صَعْبَةٌ. מַיִם קָשִׁים الْمَاءُ الْعَسِرُ (لا يذيب الصابون). כָּל הַהַתְחָלוֹת קָשׁוֹת ע' הַתְחָלָה.

קִשּׁוּא, קִישׁוּא ז' (־אִים) ١. كُوسَى. كُوسَا. ٢. قُثَّاءَةٌ ج قُثَّاءٌ. ٣. فَقُّوسٌ.

קָשׁוּב ת' (קְשׁוּבִים) مَسْمُوعٌ. مَنْ يُسْمَعُ لِكَلَامِهِ.

קַשּׁוּב ת' (־בִים) مُنْتَبِهٌ. مُصْغٍ بِآذَانٍ صَاغِيَةٍ. אֹזֶן קַשּׁוּבָה أُذُنٌ صَاغِيَةٌ.

קָשׁוּחַ ת' (קְשׁוּחִים) صُلْبٌ. قَاسٍ(ي) ج قُسَاةٌ. مُتَصَلِّبٌ. صَارِمٌ. لَا تَلِينُ لَهُ قَنَاةٌ. עֶמְדָּה קְשׁוּחָה مَوْقِفٌ مُتَصَلِّبٌ.

קִשּׁוּט, קִישׁוּט ז' (־טִים) ١. زُخْرُفٌ ج زَخَارِفُ. زَخْرَفَةٌ. تَزْيِينٌ. ٢. حِلْيَةٌ ج حِلًى. ٣. زَخْرَفَةٌ كَلَامِيَّةٌ. تَنْمِيقٌ. تَدْبِيجٌ.

קִשּׁוּטִי, קִישׁוּטִי ת' (־טִיִּים) زُخْرُفِيٌّ. تَزْوِيقِيٌّ. تَزْيِينِيٌّ.

קִשּׁוּטִיּוּת, קִישׁוּטִיּוּת נ' زَخْرَفَةٌ. تَزْوِيقٌ. وَشْيٌ.

קִשּׁוּי, קִישׁוּי ז' (־יִים) ١. تَقْسِيَةٌ. تَقْوِيَةٌ. ٢. تَصَلُّبٌ. صَلَابَةٌ. عُسْرٌ.

קָשׁוּר ת' (קְשׁוּרִים) ١. مُرْتَبِطٌ. مَرْبُوطٌ. مُتَّصِلٌ. ذُو صِلَةٍ بِـ. مَشْدُودٌ. ٢. مُتَعَلِّقٌ بِـ. مَنُوطٌ بِـ. ٣. مجازًا: مُلَازِمٌ مُلَازَمَةَ الظِّلِّ. تَابِعٌ.

קִשּׁוּר, קִישׁוּר ז' (־רִים) ١. رَبْطٌ. شَدٌّ. تَوْصِيلٌ. وَصْلٌ. ٢. رَابِطَةٌ ج رَوَابِطُ. صِلَةٌ ج صِلَاتٌ. דִּבְרֵי קִשּׁוּר جُمَلُ الرَّبْطِ (في البرامج الاذاعية). מִלּוֹת קִשּׁוּר أَدَوَاتُ الْعَطْفِ. حُرُوفُ النَّسَقِ. קְצִין קִשּׁוּר ضَابِطُ ارْتِبَاطٍ (اتِّصَالٍ).

קִשּׁוּרִיּוּת, קִישׁוּרִיּוּת נ' في الحواسيب: تَمَاسُكٌ. تَرَابُطٌ. تَرَابُطِيَّةٌ (cohesion).

קָשׁוּת ת' (קְשׁוּתִים) مُقَوَّسٌ. مَصْنُوعٌ بِشَكْلِ قَوْسٍ. مُقَبَّبٌ. مَحْنِيٌّ.

(קשח) נִקְשַׁח פ' تَصَلَّبَ. تَشَدَّدَ. عَانَدَ. تَعَنَّتَ. הִתְקַשֵּׁחַ تَصَلَّبَ. تَشَدَّدَ. صَارَ صُلْبًا. הִקְשִׁיחַ ١. قَسَّى قَلْبَهُ عَلَى. صَلَّبَ. عَامَلَ بِشِدَّةٍ. ٢. قَسَا ـُ. صَلُبَ ـُ. تَشَدَّدَ.

קִשֵּׁט, קִישֵּׁט פ' زَيَّنَ. حَلَّى. جَمَّلَ. زَخْرَفَ. زَوَّقَ. دَبَّجَ. קֻשַּׁט زُيِّنَ. جُمِّلَ. زُخْرِفَ. הִתְקַשֵּׁט تَزَيَّنَ (بالحلى). تَجَمَّلَ. إِزْدَانَ. تَبَرَّجَ. הִתְקַשֵּׁט בְּנוֹצוֹת זָרוֹת مجازًا: تَبَاهَى بِمَا لَا يَمْلِكُ.

קַשָּׁט ז' (־טִים) مُصَمِّمُ الْبُيُوتِ وَزَخْرَفَتِهَا مِنَ الدَّاخِلِ ע' דֵּקוֹרָטוֹר.

קֹשִׁי, קוֹשִׁי ז' (קְשָׁיִים) ١. صُعُوبَةٌ. مَشَقَّةٌ. شِدَّةٌ. عُسْرٌ. إِشْكَالٌ. تَعَقُّدٌ. ٢.

صَلاَبَةٌ. صَلاَدَةٌ. قَسْوَةٌ. בְּקֹשִׁי תה"פ بِصُعُوبَةٍ. بِالكَادِ. بِجُهْدٍ. بِعَنَاءٍ. קְשִׁי יָד قَبْضَةٌ شَدِيدَةٌ. شِدَّةٌ. صَرَامَةٌ. קְשִׁי לֵב قَسْوَةٌ. صَرَامَةٌ. قِلَّةُ رَحْمَةٍ. קְשִׁי עֹרֶף عِنَادٌ. تَعَنُّتٌ. تَمَسُّكٌ بِالرَّأيِ. הִתְגַּבֵּר עַל קְשָׁיִים تَغَلَّبَ عَلَى الصُّعُوبَاتِ. ذَلَّلَ العَقَبَاتِ. נִתְקַל בִּקְשָׁיִים وَاجَهَ (جَابَهَ) صُعُوبَاتٍ (مَصَاعِبَ).

קֻשְׁיָה, קושיה .Ar נ' (־יוֹת) مُشْكِلٌ ج مَشَاكِلُ. مُشْكِلَةٌ ج مُشْكِلاَتٌ. مُعْضِلٌ. مُعْضِلَةٌ ج مُعْضِلاَتٌ. قَضِيَّةٌ عَوِيصَةٌ. אַרְבַּע קֻשְׁיוֹת الأَسْئِلَةُ الأَرْبَعَةُ (التي يطرحها الصبي على والده ليلة عيد الفصح حول خروج بني اسرائيل من مصر).

קַשְׁיוּת נ' ١. صَلاَبَةٌ. صُعُوبَةٌ. غِلَظٌ. خُشُونَةٌ. ٢. صَرَامَةٌ. قَسْوَةٌ. جَفَاءٌ. جَفْوَةٌ. ٣. عِنَادٌ. تَعَنُّتٌ. קַשְׁיוּת עֹרֶף عِنَادٌ. تَعَنُّتٌ. رَفْضٌ.

קָשִׁיחַ ת' (קְשִׁיחִים) صُلْبٌ. غَيْرُ مَرِنٍ ومجازًا: مُتَصَلِّبٌ. صَارِمٌ.

קְשִׁיחוּת נ' قَسْوَةٌ. صَلاَبَةٌ. تَصَلُّبٌ. جَفَافٌ. صَرَامَةٌ. קְשִׁיחוּת לֵב قَسْوَةُ قَلْبٍ. قِلَّةُ رَحْمَةٍ.

קְשִׁירָה נ' (־רוֹת) ١. رَبْطٌ. عَقْدُ رَبْطَةٍ. إِحْكَامٌ. تَوْصِيلٌ. وَصْلٌ. ٢. مجازًا: تَمْتِينُ رَوَابِطَ. تَوْثِيقٌ. تَعْزِيزٌ. ٣. مُؤَامَرَةٌ. تَوَاطُؤٌ. קְשִׁירַת הֶסְפֵּד עַל פְּלוֹנִי إِلْقَاءُ كَلِمَةٍ تَأْبِينِيَّةٍ لِذِكْرَى فُلاَنٍ. קְשִׁירַת כְּתָרִים לִפְלוֹנִי عَقْدُ إِكْلِيلِ الغَارِ عَلَى رَأْسِ فُلاَنٍ. קְשִׁירַת קֶשֶׁר تَوَاطُؤٌ. تَدْبِيرُ مُؤَامَرَةٍ.

קָשִׁישׁ תו"ז (קְשִׁישִׁים) ١. مُسِنٌّ. شَيْخٌ ج شُيُوخٌ. عَجُوزٌ ج عَجَائِزُ. צְעִירִים וּקְשִׁישִׁים صِغَارًا وَكِبَارًا. شَبَابًا وَشِيبًا.

קְשִׁישׁוּת נ' كِبَرٌ. شَيْخُوخَةٌ. كُهُولَةٌ. تَقَدُّمٌ فِي السِّنِّ.

קַשִּׁית נ' (־יּוֹת) قَشَّةٌ صَغِيرَةٌ. قَصَبَةُ المَصِّ (للشرب). شَفَّاطَةٌ.

קַשְׁמִיר .En ז' كَشْمِير (نسيج صوفي يصنع في كشمير).

קִשְׁקוּשׁ ז' (־שִׁים) ١. شَخْشَخَةٌ. خَشْخَشَةٌ. قَرْقَعَةٌ. صَلْصَلَةٌ. ٢. مجازًا: دَرْدَشَةٌ. ثَرْثَرَةٌ. ٣. خَرْبَشَةٌ. شَخْبَطَةٌ. ٤. نَكْشُ (عَزْقُ) الأَرْضِ.

קִשְׁקֵשׁ פ' ١. شَخْشَخَ. خَشْخَشَ. قَرْقَعَ. صَلْصَلَ. ٢. ثَرْثَرَ. دَرْدَشَ. تَكَلَّمَ كَلاَمًا فَارِغًا. ٣. خَرْبَشَ. شَخْبَطَ (الطفل على الورق). אַל תְּקַשְׁקֵשׁ בַּקּמְקוּם ע' קֻמְקוּם.

קַשְׂקַשׂ ז' (־קַשִׂים) ١. حَرْشَفٌ ج حَرَاشِفُ. ٢. هِبْرِيَةٌ. قِشْرَةُ الرَّأْسِ.

קַשְׂקַשִּׂי ת' (־יִּים) حَرْشَفِيٌّ. قِشْرِيٌّ.

קַשְׁקְשָׁן (־נִים) ١. ת' ثَرْثَارٌ. مِهْذَارٌ. غَلَبَاوِي. بَرَّام. ٢. ז' شَخْشِيخَةٌ. خَشْخِيشَةٌ. خَرْخَاشَةٌ ע' רַעֲשָׁן.

קַשְׁקְשָׁנוּת נ' ثَرْثَرَةٌ. هَذَرٌ. كَلاَمٌ فَارِغٌ.

קַשְׁקְשָׁנִי ת' (־יִּים) ضَوْضَائِيٌّ. مُخَشْخِشٌ. ذُو ضَجَّةٍ.

קַשְׂקֶשֶׂת נ' (־קַשִׂים, ־קָשׂוֹת) ١. حَرْشَفَةٌ (على جلد السمكة) ج حَرَاشِفُ. قِشْرُ السَّمَكِ. ٢. قِشْرَةٌ ج قُشُورٌ. هِبْرِيَةٌ. قِشْرَةُ الرَّأْسِ.

קָשַׁר פ' ١. رَبَطَ ـِ. شَدَّ ـُ. أَوْثَقَ. عَصَبَ ـِ. عَقَدَ ـِ. حَزَمَ ـِ. ٢. وَصَلَ (يَصِلُ) بَيْنَ. أَوْصَلَ. زَنَقَ ـِ (الفرس). ٢. تَوَاطَأَ. تَآمَرَ. دَبَّرَ مُؤَامَرَةً. كَادَ ـِ لِـ. קָשַׁר לוֹ כְּתָרִים عَقَدَ لَهُ لِوَاءَ المَجْدِ. كَالَ لَهُ المَدِيحَ. קָשַׁר מִסְפֵּד (הֶסְפֵּד) رَثَا ـُ (فلانًا). أَلْقَى كَلِمَةً تَأْبِينِيَّةً لِذِكْرَى. קָשַׁר קֶשֶׁר تَوَاطَأَ عَلَى. تَآمَرَ عَلَى. קָשַׁר קְשָׁרִים (יְחָסִים) עִם פְּלוֹנִי أَقَامَ رَوَابِطَ (عَلاَقَاتٍ) مَعَ فُلاَنٍ. נִקְשַׁר ١. رُبِطَ. أُوثِقَ. حُزِمَ. إِنْشَدَّ. عُقِدَ. ٢. قُرِنَ. إِرْتَبَطَ. أُوصِلَ. קִשֵּׁר رَبَطَ ـِ. وَصَلَ بَيْنَ. أَوْصَلَ. شَدَّ الوِثَاقَ. קֻשַּׁר رُبِطَ. أُوصِلَ. הִתְקַשֵּׁר ١. إِتَّصَلَ. إِرْتَبَطَ. ٢. إِنْعَقَدَ. تَوَثَّقَ. ٣. تَلَبَّدَتِ السَّمَاءُ بِالغُيُومِ. ٤. إِتَّصَلَ تِلِفُونِيًّا.

קֶשֶׁר ז' (קְשָׁרִים) ١. عُقْدَةٌ ج عُقَدٌ. رَبْطَةٌ. رِبَاطٌ. وِثَاقٌ. ٢. رَابِطَةٌ ج رَوَابِطُ. عَلاَقَةٌ ج عَلاَقَاتٌ. صِلَةٌ ج صِلاَتٌ. ٣. مَفْصِلٌ ج مَفَاصِلُ. ٤. إِتِّصَالٌ. وَسِيلَةُ اتِّصَالٍ. ٥. مُؤَامَرَةٌ. مَكِيدَةٌ. تَوَاطُؤٌ. تَآمُرٌ. ٦. عُقْدَةٌ. وَحْدَةُ السُّرْعَةِ لِلسُّفُنِ. קֶשֶׁר אַלְחוּטִי إِتِّصَالٌ لاَسِلْكِيٌّ. إِتِّصَالٌ إِشَارِيٌّ. קֶשֶׁר אַמִּיץ رَابِطَةٌ وَثِيقَةٌ. عَلاَقَةٌ مَتِينَةٌ. عُرْوَةٌ وُثْقَى. קֶשֶׁר בַּל יִנָּתֵק رَابِطَةٌ لاَ تَنْفَصِمُ عُرَاهَا. קֶשֶׁר גּוֹרְדִּי المُشْكِلَةُ الغُورْدِيَّةُ. مُشْكِلَةٌ عَوِيصَةٌ. קֶשֶׁר דָּם صِلَةُ (قَرَابَةُ) الدَّمِ. صِلَةُ الرَّحِمِ. قَرَابَةٌ عَائِلِيَّةٌ. קֶשֶׁר טֶלֶפוֹנִי إِتِّصَالٌ هَاتِفِيٌّ (تِلِفُونِيٌّ). קֶשֶׁר יַמִּי عُقْدَةٌ بَحْرِيَّةٌ (تعادل ١,٨٥٢ كم). קֶשֶׁר יָשִׁיר إِتِّصَالٌ مُبَاشِرٌ. خَطٌّ مُبَاشِرٌ. קֶשֶׁר נִשּׂוּאִין رِبَاطُ الزَّوْجِيَّةِ. الرِّبَاطُ المُقَدَّسُ. وَشِيجَةٌ. קֶשֶׁר סִבָּתִי عَلاَقَةٌ سَبَبِيَّةٌ. קֶשֶׁר עַיִן (רְאִיָּה) ١. إِتِّصَالٌ بَصَرِيٌّ. ٢. إِشَارَةٌ مَنْظُورَةٌ. קֶשֶׁר שְׁתִיקָה مُؤَامَرَةُ (جَرِيمَةُ) الصَّمْتِ. الاعْتِصَامُ بِالصَّمْتِ (على جريمة). קִשְׁרֵי יְדִידוּת أَوَاصِرُ صَدَاقَةٍ. عَلاَقَاتُ مَوَدَّةٍ. קִשְׁרֵי מִשְׁפָּחָה قَرَابَةٌ عَائِلِيَّةٌ. ذَوُو الرَّحِمِ. ذَوُو القُرْبَى. בַּעַל קְשָׁרִים טוֹבִים ذُو عَلاَقَاتٍ طَيِّبَةٍ. מִלַּת קֶשֶׁר في القواعد: حَرْفُ عَطْفٍ. حَرْفُ النَّسَقِ. חֵיל הַקֶּשֶׁר في الجيش: سِلاَحُ الإِشَارَةِ. אֵין לוֹ כָּל קֶשֶׁר עִמּוֹ لاَ يَمُتُّ إِلَيْهِ بِصِلَةٍ. لاَ تَرْبِطُهُ بِهِ أَيُّ رَابِطَةٍ. עָמַד בִּקְשָׁרִים עִם־ كَانَ عَلَى اتِّصَالٍ بِـ (مَعَ).

קַשָּׁר ז' (־רִים) ١. في الجيش: إِشَارِيٌّ. عَامِلٌ لاَسِلْكِيٌّ. عَسْكَرِيُّ إِشَارَةٍ. ٢. في كرة القدم: لاَعِبُ وَسَطٍ.

קַשָּׁרוּת נ' إِشَارَةٌ. وَصْلٌ. إِيصَالٌ. تَوْصِيلٌ.

קָשַׁשׁ פ' قَشَّ ـُ. جَمَعَ ـَ القُشَاشَ. إِحْتَطَبَ.

קֶשֶׁת נ' (קְשָׁתוֹת) ١. قَوْسٌ ج أَقْوَاسٌ وقُسِيٌّ. ٢. طَاقٌ ج أَطْوَاقٌ. قَنْطَرَةٌ ج قَنَاطِرُ. ٣. قَوْسُ الكَمَانِ. הַקֶּשֶׁת בֶּעָנָן قَوْسُ قُزَحٍ. קֶשֶׁת רְחָבָה שֶׁל־ مجازًا: مَجْمُوعَةٌ وَاسِعَةٌ مِنْ. تَشْكِيلَةٌ وَاسِعَةٌ مِنْ. בֶּן קֶשֶׁת سَهْمٌ ج سِهَامٌ ע' חֵץ. כְּחֵץ מִקֶּשֶׁת ע' חֵץ. כְּלֵי קֶשֶׁת في الموسيقى: الآلاَتُ الوَتَرِيَّةُ. צִבְעֵי הַקֶּשֶׁת

أَلْوَانُ قَوْسِ قُزَحٍ.

קִשֵּׁת, קִישֵּׁת פ' قَوَّسَ. قَبَّبَ. قَنْطَرَ. حَجَّنَ ــ **הִתְקַשֵּׁת** تَقَوَّسَ. إِنْحَنَى. إِلْتَوَى. تَقَبَّبَ. إِنْحَجَنَ.

קַשָּׁת ז' (־תִים) ١. قَوَّاسٌ. نَبَّالٌ. رَامِي النِّبَالِ (السِّهَامِ). ٢. في الفلك: بُرْجُ القَوْسِ.

קַשְׁתִּי ת' (־יִּים) مُقَوَّسٌ. مُتَقَوِّسٌ. بِشَكْلِ القَوْسِ. مُقَنْطَرٌ. مُقَبَّبٌ.

קַשְׁתִּית נ' (־יּוֹת) القُزَحِيَّةُ. قُزَحِيَّةُ العَيْنِ (iris).

קַת נ' (־תּוֹת) مَقْبِضٌ. مِقْبَضٌ ج مَقَابِضُ. **קַת הָרוֹבֶה** أَخْمَصُ البُنْدُقِيَّةِ. مُؤَخَّرٌ. دَبْشَك. كُرْنَافَةُ البُنْدُقِيَّةِ מ'.

קָת ז' (קָתִים) في النبات: القَاتُ (جنبية تُمضع اوراقها المخدرة اصلها من اثيوبيا ومنتشرة في اليمن).

קָתֶדְרָה G נ' (־רוֹת, ־רָאוֹת) ١. كُرْسِيُّ الأُسْتَاذِيَّةِ (في جامعة). ٢. مَقْعَدٌ ج مَقَاعِدُ. كُرْسِيُّ المُطْرَانِ. ٣. كَاتِدْرَائِيَّةٌ (لدراسات اللغات). ٤. مِنَصَّةٌ. مِنْبَرٌ ج مَنَابِرُ.

קָתֶדְרָלָה נ' (־לוֹת) كَاتِدْرَائِيَّةٌ. مَقَرُّ المُطْرَانِ فِي الكَنِيسَةِ.

קָתוֹדָה G נ' (־דוֹת) في الكهرباء: مَهْبِطٌ. قُطْبٌ سَالِبٌ. كَاثُود.

קָתוֹלִי G תו"ז (־לִים, ־יִּים) كَاثُولِيكِيٌّ ج كَاثُولِيك. المَسِيحِيُّ التَّابِعُ لِكَنِيسَةِ الفَاتِيكَانِ الَّتِي يَتَرَأَّسُهَا قَدَاسَةُ البَابَا. لَاتِينِيٌّ. مَارُونِيٌّ. **קָתוֹלִי־יְוָנִי** رُوم كَاثُولِيكِيّ. تَابِعٌ لِلْكَنِيسَةِ الكَاثُولِيكِيَّةِ الشَّرْقِيَّةِ. **הַכְּנֵסִיָּה הַקָּתוֹלִית** الكَنِيسَةُ الكَاثُولِيكِيَّةُ (الجَامِعَةُ). الكَنِيسَةُ الَّتِي يَتَرَأَّسُهَا قَدَاسَةُ البَابَا فِي الفَاتِيكَان. **נִשּׂוּאִים קָתוֹלִיִּים** زَوَاجٌ كَاثُولِيكِيٌّ. زَوَاجٌ لَا يُمْكِنُ فَصْمُهُ.

קָתוֹלִיּוּת נ' الكَاثُولِيكِيَّةُ. المَذْهَبُ الكَاثُولِيكِيُّ. كَثْلَكَة.

קָתָל, קוֹתֶל Ar. ז' (קְתָלִים) شَرِيحَةُ لَحْمٍ. **קָתְלֵי חֲזִיר** شَرَائِحُ لَحْمِ الخِنْزِيرِ.

קַתְרוֹס G ז' (־סִים) ١. بَرْبَطٌ. عُودٌ. مِزْهَرٌ. ٢. قِيثَارَةٌ. الجِيتَارَةُ.

קַתְרוֹסָן ז' (־נִים) عَازِفٌ عَلَى القِيثَارِ.

קָתַרְזִיס G ז' ١. تَطْهِيرٌ. صَهْرٌ ע' זִכּוּךְ. ٢. في علم النفس: حَلُّ عُقْدَةٍ نَفْسِيَّةٍ.

ר ١. ر الحَرْفُ العِشْرُونَ مِنْ حُرُوفِ الأَبْجَدِيَّةِ العِبْرِيَّةِ وَاسْمُهُ רֵישׁ وَيُقَابِلُهُ حَرْفُ الرَّاء بِالعَرَبِيَّةِ. ٢. في حساب الجمّل: مِائَتَانِ (٢٠٠).

ראדאר ע' רָדָאר.

רָאָה פ' ١. رَأَى (يَرَى). نَظَرَ ـُ بَصُرَ ـُ أَبْصَرَ. عَايَنَ. شَافَ ـُ ٢. شَاهَدَ. لاَحَظَ. ٣. أَدْرَكَ. وَعَى (يَعِي). فَهِمَ ـَ ٤. إِعْتَبَرَ. ٥. وَجَدَ (يَجِدُ) أَنْ. רְאֵה! ١. إِنْتَبِهْ! أُنْظُرْ! رَاجِعْ (كتاب كذا أو سطر كذا). רָאָה וְהִנֵּה رَأَى وَإِذَا بِـ وَفَجْأَةً. وَإِذَا فَجْأَةً. רָאָה וְרֻדּוֹת نَظَرَ بِمِنْظَارٍ وَرْدِيٍّ. كَانَ مُتَفَائِلاً. רָאָה זְכוּת לְעַצְמוֹ رَأَى مِنَ الفَخْرِ لِنَفْسِهِ. كَانَ فَخُورًا بِـ. רָאָה חוֹבָה לְעַצְמוֹ رَأَى مِنْ وَاجِبِهِ أَنْ. وَجَدَ أَنَّهُ يَتَحَتَّمُ عَلَيْهِ أَنْ. רָאָה חַיִּים تَمَتَّعَ بِحَيَاتِهِ. شَافَ دُنْيَا. רָאָה חֲלוֹם בְּאַסְפַּמְיָא مجازًا: بَنَى قُصُورًا فِي الهَوَاءِ. حَلَمَ فِي اليَقْظَةِ. רָאָה כַּעֲלִיל رَأَى بِالدَّلِيلِ القَاطِعِ. وَجَدَ بِمَا لاَ يَرْقَى إِلَيْهِ الشَّكُّ. רָאָה שְׁחוֹרוֹת نَظَرَ بِمِنْظَارٍ أَسْوَدَ. كَانَ مُتَشَائِمًا. רָאָה אֶת דִּבְרֵי פְּלוֹנִי إِسْتَحْسَنَ كَلاَمَ فُلاَنٍ. إِسْتَصْوَبَهُ. وَجَدَهُ مَقْبُولاً. רָאָה אֶת הַנּוֹלָד تَنَبَّأَ بِمَا سَيَقَعُ. صَدَقَ ـُ حَدْسُهُ. רָאָה בְּטוֹב سَعِدَ. سَعِدَ ـَ רָאָה לְנָכוֹן وَجَدَ مِنَ المُنَاسِبِ. بَدَا لَهُ مِنَ الأَفْضَلِ. إِعْتَبَرَ مِنَ المُسْتَحْسَنِ. רָאָה מֵרֹאשׁ تَوَقَّعَ أَنْ. أَدْرَكَ أَنَّهُ سَيَحْدُثُ (كَذَا). רָאָה בְּמוֹ עֵינָיו رَأَى بِأُمِّ عَيْنَيْهِ. شَاهَدَ بِنَفْسِهِ. בּוֹא וּרְאֵה تَعَالَ وَانْظُرْ! إِنْتَبِهْ! إِلْتَفِتْ إِلَى! لاَحِظْ! מָה רָאָה כִּי (לְ־, שֶׁ־) أَيُّ دَاعٍ وَجَدَ فِي؟ مَا الَّذِي دَفَعَهُ إِلَى فِعْلِ (كذا). לְמַעַן יִרְאוּ וְיִירָאוּ حَتَّى يَكُونَ عِبْرَةً لِمَنْ يَعْتَبِرُ. רְאֵה זֶה פֶּלֶא يَا لِلْعَجَبِ! لِلْعَجَبِ العُجَابِ! לֹא רָאִינוּ אֵינָהּ רְאָיָה مَا رَأَيْنَا لاَ يَعْنِي أَنَّهُ غَيْرُ مَوْجُودٍ. נִרְאָה ١. رُئِيَ. شُوهِدَ. لُوحِظَ. ٢. بَانَ ـِ ظَهَرَ ـَ بَدَا. إِنْكَشَفَ. ٣. تَظَاهَرَ. تَرَاءَى. مَثَلَ ـُ ٤. قُبِلَ. وُجِدَ مَقْبُولاً. أُسْتُحْسِنَ. נִרְאֶה כִּי (שֶׁ־) أَكْبَرُ الظَّنِّ أَنْ. يَبْدُو أَنْ. يَلُوحُ. مِنَ المُرَجَّحِ أَنْ. נִרְאֶה לִי שֶׁ־ إِخَالُ أَنْ. يُخَيَّلُ لِي أَنْ. أَكْبَرُ الظَّنِّ أَنْ. يَلُوحُ لِي أَنْ. כַּנִּרְאֶה, כְּפִי הַנִּרְאֶה, לְפִי הַנִּרְאֶה عَلَى مَا يَظْهَرُ. عَلَى مَا يَبْدُو. فِيمَا يَبْدُو. בַּל יֵרָאֶה וּבַל יִמָּצֵא فَلْيَخْتَفِ وَلاَ يَظْهَرْ ومجازًا: لاَ تُبْقِ لَهُ أَثَرًا. إِجْعَلْهُ وَكَأَنَّهُ لَمْ يَكُنْ. נָח נִרְאֶה في القواعد: سَاكِنٌ مَلْفُوظٌ (مثل الحرف מ في كلمة עִמְדָה). הִתְרָאָה ١. قَابَلَ. تَقَابَلَ مَعَ. وَاجَهَ. لاَقَى. ٢. تَرَاءَى. تَظَاهَرَ. לְהִתְרָאוֹת إِلَى اللِّقَاءِ. إِلَى المُلْتَقَى. وَدَاعًا. הֶרְאָה أَرَى. أَظْهَرَ. أَبَانَ. أَطْلَعَ. عَرَضَ ـِ הֶרְאָה פָּנִים בַּהֲלָכָה شَرَحَ عُلُومَ الشَّرْعِ. فَسَّرَ الفَتَاوَى. מַרְאֵה מָקוֹם ע' מַרְאֶה.

רֵאָה, ריאה נ' (־אוֹת) ١. رِئَةٌ ج رِئَاتٌ. ٢. فِشَّةٌ ج فِشَشٌ. רֵאָה יְרֻקָּה رُقْعَةُ أَرْضٍ خَضْرَاءُ فِي مِنْطَقَةٍ آهِلَةٍ بِالسُّكَّانِ (مثل حديقة داخل مدينة كبيرة). דַּלֶּקֶת רֵאוֹת ע' דַּלֶּקֶת.

רַאֲוָה, ראווה נ' ١. رُؤْيَةٌ. مُشَاهَدَةٌ. عَرْضٌ. ٢. تَظَاهُرٌ. مُبَاهَاةٌ. לְרַאֲוָה لِلْعَرْضِ. لِلْمُشَاهَدَةِ. חַלּוֹן רַאֲוָה نَافِذَةُ العَرْضِ.

רָאוּי ת' (רְאוּיִים) ١. خَلِيقٌ بِـ ج خُلَقَاءُ. كُفْءٌ (كَفْءٌ) ج أَكْفَاءُ. لاَئِقٌ. قَابِلٌ. أَهْلٌ لِـ ٢. مُنَاسِبٌ. مُلاَئِمٌ. صَالِحٌ. ٣. جَدِيرٌ بِـ مُسْتَأْهِلٌ. مُسْتَحِقٌّ. ٤. حَرِيٌّ بِـ مُسْتَحْسَنٌ. רָאוּי לוֹ يَجْدُرُ بِهِ. أَحْرَى بِهِ. أَوْلَى بِهِ أَنْ. مِنَ المُسْتَحْسَنِ. רָאוּי לְשִׁמּוּשׁ صَالِحٌ لِلاسْتِعْمَالِ. قَابِلٌ لِلْعَمَلِ بِهِ. כָּרָאוּי كَمَا يَلْزَمُ. كَمَا يَجِبُ. كَمَا يَنْبَغِي. حَسَبَ اللُّزُومِ. מִן הָרָאוּי مِنَ الجَدِيرِ. مِنَ المُسْتَحْسَنِ. مِنَ المُنَاسِبِ. חֲתִיכָה הָרְאוּיָה לְהִתְכַּבֵּד בָּהּ ע' חֲתִיכָה.

רֵאוֹלוֹגְיָה G נ' في الفيزياء: مَبْحَثُ الانْسِيَابِ.

רֵאוּמָטִיזְם ע' רֵימָטִיזְם.

רֵאוֹרְגָנִיזַצְיָה L נ' إِعَادَةُ تَنْظِيمٍ. تَنْظِيمٌ مِنْ جَدِيدٍ. إِصْلاَحٌ.

רְאוּת נ' نَظَرٌ. رُؤْيَةٌ. بَصَرٌ. רְאוּת לְקוּיָה رَدَاءَةُ الرُّؤْيَةِ. ضَعْفُ الرُّؤْيَةِ (البَصَرِ). כִּרְאוֹת עֵינָיו, לְפִי רְאוּת עֵינָיו كَمَا يَرُوقُ لَهُ. كَمَا يَشَاءُ. كَمَا يَطِيبُ لَهُ. נְקֻדַּת רְאוּת وِجْهَةُ نَظَرٍ. مَنْظُورٌ. رَأْيٌ ج آرَاءٌ. קְצַר רְאוּת ١. قِصَرُ بَصَرٍ (نَظَرٍ). ٢. ضِيقُ أُفُقٍ. مَحْدُودِيَّةُ المَدَارِكِ. קְצַר רְאוּת قَصِيرُ النَّظَرِ (البَصَرِ) ومجازًا: مَحْدُودُ التَّفْكِيرِ. ضَيِّقُ الأُفُقِ. רְחוֹק רְאוּת بَعِيدُ النَّظَرِ.

רַאַוְתָן, ראוותן ז' (־נִים) مُتَظَاهِرٌ. مَنْفُوخُ الصَّدْرِ.

רַאַוְתָנוּת, ראוותנות נ' ١. حُبُّ المَظَاهِرِ. تَظَاهُرٌ. ٢. في علم النفس: إِسْتِعْرَاءٌ. حُبُّ الظُّهُورِ (exhibitionism).

רַאַוְתָנִי, ראוותני ת' (־יִּים) تَظَاهُرِيٌّ. جَاذِبٌ لِلأَنْظَارِ. مُثِيرٌ.

רְאִי ז' ١. مِرْآةٌ ج مَرَايَا. ٢. شَكْلٌ. مَظْهَرٌ. خَيَالٌ. רְאִי עָקֹם مِرْآةٌ مُقَعَّرَةٌ ومجازًا: صُورَةٌ مُشَوَّهَةٌ. صُورَةٌ كَارِيكَاتُورِيَّةٌ.

רֳאִי, רואי ז' رُؤْيَةٌ ע' רְאִיָּה.

רְאִיָּה, ראייה נ' (־יּוֹת) نَظَرٌ. بَصَرٌ. رُؤْيَةٌ. مُعَايَنَةٌ. مُشَاهَدَةٌ. רְאִיָּה חֲטוּפָה نَظْرَةٌ خَاطِفَةٌ. لَمْحَةٌ ج لَمَحَاتٌ. רְאִיָּה לְקוּיָה رَكَاكَةُ نَظَرٍ. عَمَشٌ. רְאִיַּת הַנּוֹלָד التَّنَبُّؤُ بِمَا سَيَقَعُ. صِدْقُ الحَدْسِ. זָוִית רְאִיָּה في الفيزياء: زَاوِيَةُ البَصَرِ ومجازًا: وِجْهَةُ نَظَرٍ. رَأْيٌ ج آرَاءٌ. חַד רְאִיָּה حَادُّ البَصَرِ. قَوِيُّ النَّظَرِ. לְקוּי רְאִיָּה أَعْشَى ج عُشْوٌ د' عَشْوَاءُ. رَكِيكُ النَّظَرِ. أَعْمَشُ ج عُمْشٌ د' عَمْشَاءُ. עֵד רְאִיָּה شَاهِدُ عِيَانٍ. צְלוּל רְאִיָּה وَاضِحُ الرُّؤْيَةِ. קֹצֶר רְאִיָּה قِصَرُ بَصَرٍ (نَظَرٍ). קְצַר רְאִיָּה قَصِيرُ البَصَرِ (النَّظَرِ). רְחוֹק רְאִיָּה بَعِيدُ النَّظَرِ. רֹחַק רְאִיָּה بُعْدُ النَّظَرِ. שְׂדֵה רְאִיָּה نِطَاقُ الرُّؤْيَةِ. مَرْمَى البَصَرِ. مَيْدَانُ الرُّؤْيَةِ. אֵינָהּ דּוֹמָה רְאִיָּה לִשְׁמִיעָה لَيْسَ السَّمَاعُ كَالمُعَايَنَةِ. لَيْسَ الخَبَرُ كَالمُعَايَنَةِ ومجازًا: العِيَانُ

לاَ يَحْتَاجُ إِلَى البَيَانِ.

רְאָיָה נ׳ (־יוֹת) بَيِّنَةٌ ج بَيِّنَاتٌ. دَلِيلٌ ج أَدِلَّةٌ. دَلاَلَةٌ ج دَلاَئِلُ. قَرِينَةٌ ج قَرَائِنُ. بُرْهَانٌ ج بَرَاهِينُ. حُجَّةٌ ج حُجَجٌ. רְאָיָה חוֹתֶכֶת بَيِّنَةٌ قَاطِعَةٌ. بُرْهَانٌ قَاطِعٌ (سَاطِعٌ). دَلِيلٌ نَاهِضٌ. רְאָיָה מְסֻפֶּקֶת دَلِيلٌ كَافٍ. דִּינֵי רְאָיוֹת أَحْكَامُ (قَانُونُ) البَيِّنَاتِ. וְלִרְאָיָה... وَلِلْبَيَانِ... עָלָיו הָרְאָיָה عَلَيْهِ البَيِّنَةُ. عَلَيْهِ عِبْءُ الإِثْبَاتِ. אֵין הַנִּדּוֹן דּוֹמֶה לָרְאָיָה دَلِيلُكَ لَيْسَ دَلِيلاً. אֵין מְבִיאִים רְאָיָה מִן הַשּׁוֹטִים شَهَادَةُ المَعْتُوهِ غَيْرُ مَقْبُولَةٍ. הַמּוֹצִיא מֵחֲבֵרוֹ עָלָיו הָרְאָיָה البَيِّنَةُ عَلَى مَنِ ادَّعَى. וְהָא רְאָיָה, וְהָרְאָיָה وَالبُرْهَانُ عَلَى ذٰلِكَ هُوَ. הַמְּפֻרְסָמוֹת אֵינָן צְרִיכוֹת רְאָיָה البَدِيهِيَّاتُ لاَ تَحْتَاجُ إِلَى بَرَاهِينَ.

רֵאָיוֹן, רֵיאָיוֹן ז׳ (רֵאֲיוֹנוֹת) مُقَابَلَةٌ ج مُقَابَلاَتٌ. لِقَاءٌ ج لِقَاءَاتٌ. רֵאָיוֹן עִתּוֹנָאִי مُقَابَلَةٌ صُحُفِيَّةٌ. حَدِيثٌ صُحُفِيٌّ. עָרַךְ רֵאָיוֹן أَجْرَى مُقَابَلَةً. קָבַע רֵאָיוֹן حَدَّدَ (عَيَّنَ) مَوْعِدًا لِلْمُقَابَلَةِ.

רְאִיּוּן, רִיאִיּוּן ז׳ (־נִים) إِجْرَاءُ مُقَابَلَةٍ.

רְאַיֵּן, רִאְיֵן פ׳ أَجْرَى مُقَابَلَةً مَعَ. قَابَلَ. רְאַיַּנְתִּי أَجْرَيْتُ مَعَهُ مُقَابَلَةً. הִתְרַאְיֵן مَنَحَ مُقَابَلَةً. أَجْرِيَتْ مَعَهُ مُقَابَلَةٌ.

רְאִינוֹעַ ז׳ (־עִים) ١. الصُّوَرُ المُتَحَرِّكَةُ. سِينَمَا صَامِتَةٌ. ٢. قَاعَةُ السِّينَمَا.

רְאִינוֹעִי ת׳ (־יִּים) سِينَمَائِيٌّ. خَاصٌّ بِالصُّوَرِ المُتَحَرِّكَةِ.

רְאִיס A ז׳ (־סִים) رَئِيسٌ. أُسْطَى ج أُسْطَوَاتٌ.

רא״ל ר״ת רַב־אַלּוּף في الجيش: لِوَاءٌ. أَمِيرُ لِوَاءٍ. جِنِرَال.

רֵאָלִי L ת׳ (־יִּים) وَاقِعِيٌّ. حَقِيقِيٌّ. مَحْسُوسٌ. تَطْبِيقِيٌّ.

רֵאַלְיָה נ׳ ١. الاِسْمُ العَامُّ لِلأُمُورِ المَحْسُوسَةِ (كالنبات والحيوان والادوات والاجهزة). ٢. أَحْدَاثٌ. وَقَائِعُ.

רֵאָלִיּוּת נ׳ وَاقِعِيَّةٌ. عَمَلِيَّةٌ. فِعْلِيَّةٌ.

רֵאָלִיזְם ז׳ ١. وَاقِعٌ. وَاقِعِيَّةٌ. ٢. في الفلسفة: المَذْهَبُ الوَاقِعِيُّ. ٣. في الادب: الوَاقِعِيَّةُ.

רֵאָלִיסְט ז׳ (־טִים) وَاقِعِيٌّ. عَمَلِيٌّ. مُؤْمِنٌ بِمَا يَحْدُثُ فِي الوَاقِعِ.

רֵאָלִיסְטִי ת׳ (־יִּים) مَنْ يُؤْمِنُ بِالوَاقِعِ.

רֵאָלִיסְטִיקָה נ׳ الفُرُوعُ العَمَلِيَّةُ فِي التَّعْلِيمِ (كالفيزياء والرياضيات الخ).

רְאֵם ז׳ (־מִים) رِئْمٌ ج أَرْآمٌ. مَهَاةٌ ج مَهًا وَمَهَوَاتٌ (oryx). מִקַּרְנֵי רְאֵמִים וְעַד בֵּיצֵי כִנִּים مجازًا: شَبَابًا وَشِيبًا. كَبِيرًا وَصَغِيرًا.

רֵאַקְטוֹר L ז׳ (־רִים) مُفَاعِلٌ. مُفَاعِلٌ نَوَوِيٌّ.

רֵאַקְצְיָה נ׳ (־יוֹת) ١. رَدٌّ. رَدُّ فِعْلٍ. رُجُوعٌ. ٢. رَجْعِيَّةٌ. مُحَافَظَةٌ عَلَى القَدِيمِ. ٣. نَكْسَةٌ. مُقَاوَمَةٌ. إِرْتِكَاسٌ. ٤. في الكيمياء: تَفَاعُلٌ.

רֵאַקְצְיוֹנִי ת׳ (־יִּים) رَجْعِيٌّ. مُتَمَسِّكٌ بِالقَدِيمِ. مُقَاوِمٌ لِلتَّجْدِيدِ وَالتَّقَدُّمِ.

רֵאַקְצְיוֹנֵר ז׳ (־רִים) رَجْعِيٌّ. مَنْ يُنَادِي بِالمُحَافَظَةِ عَلَى القَدِيمِ فِي السِّيَاسَةِ وَالاجْتِمَاعِ.

רֹאשׁ ז׳ (רָאשִׁים) ١. رَأْسٌ ج رُؤُوسٌ. ٢. ذُرْوَةُ نَبَاتٍ ج ذُرًى. قِمَّةُ جَبَلٍ ج قِمَمٌ. ٣. رَئِيسٌ ج رُؤَسَاءُ. زَعِيمٌ ج زُعَمَاءُ. ٤. بِدَايَةٌ. أَوَّلُ. غُرَّةُ الشَّهْرِ. ٥. رَأْسُ قَطِيعٍ. ٦. رَأْسُ عَمُودٍ. ٧. أَسَاسٌ ج أُسُسٌ. جَوْهَرٌ. قَاعِدَةٌ ج قَوَاعِدُ. בְּרֹאשׁ في المُقَدِّمَةِ. فِي الطَّلِيعَةِ. فِي الصَّدَارَةِ. عَلَى رَأْسِ. בְּרֹאשׁ אֶחָד بِاتِّفَاقِ الآرَاءِ. فِي نَفْسِ التَّفْكِيرِ. בְּרֹאשׁ וּבְרִאשׁוֹנָה أَوَّلاً. قَبْلَ كُلِّ شَيْءٍ. بَادِئَ ذِي بَدْءٍ. בְּרֹאשׁ חוּצוֹת جَهْرًا. عَلَنًا. عَلَى رُؤُوسِ الأَشْهَادِ. מֵרֹאשׁ سَلَفًا. مُقَدَّمًا. مُعَجَّلاً (دفع). قَبْلاً. مِنَ الأَوَّلِ. אֲנִי מוֹדֶה לְךָ מֵרֹאשׁ أَشْكُرُكَ سَلَفًا (مُقَدَّمًا). רֹאשׁ בְּרֹאשׁ ١. وَاحِدَةٌ بِوَاحِدَةٍ. صَاعًا بِصَاعٍ. بِلاَ زِيَادَةٍ أَوْ نُقْصَانٍ. ٢. إِصْطِدَامٌ. مُوَاجَهَةٌ. רֹאשׁ בַּרְזֶל كِنَايَةٌ عَنِ القَوِيِّ الذَّاكِرَةِ. ذُو ذَاكِرَةٍ خَارِقَةٍ. רֹאשׁ גָּדוֹל مجازًا: تَفْكِيرٌ شَامِلٌ (وَاسِعٌ). רֹאשׁ גֶּשֶׁר رَأْسُ جِسْرٍ. רֹאשׁ חֹדֶשׁ أَوَّلُ (بِدَايَةُ) الشَّهْرِ. غُرَّةُ الشَّهْرِ. الفَاتِحُ مِنَ الشَّهْرِ. רֹאשׁ חֵץ ע׳ חֵץ. רֹאשׁ יְשִׁיבָה رَئِيسُ كُتَّابٍ يَهُودِيٍّ تُدَرَّسُ فِيهِ التَّوْرَاةُ وَالعُلُومُ الدِّينِيَّةُ. רֹאשׁ הַמְדַבְּרִים رَئِيسُ المُتَكَلِّمِينَ. الخَطِيبُ الرَّئِيسِيُّ. רֹאשׁ מַטֶּה في الجيش: ضَابِطُ رُكْنٍ. רֹאשׁ הַמַּטֶּה הַכְּלָלִי (רַמַטְכָּ״ל) رَئِيسُ أَرْكَانِ الجَيْشِ. رَئِيسُ الأَرْكَانِ العَامَّةِ. רֹאשׁ הַמֶּמְשָׁלָה رَئِيسُ الوُزَرَاءِ. رَئِيسُ الحُكُومَةِ. רֹאשׁ הַמֶּמְשָׁלָה הַמְּיֹעָד رَئِيسُ الحُكُومَةِ المُكَلَّفُ. רֹאשׁ נֶפֶץ رَأْسُ صَارُوخٍ. رَأْسُ قَذِيفَةٍ. רֹאשׁ הָעִיר رَئِيسُ البَلَدِيَّةِ. عُمْدَةٌ ج عُمَدٌ. רֹאשׁ עַמּוּד تَاجُ عَمُودٍ. رَأْسُ عَمُودٍ ע׳ כּוֹתֶרֶת. רֹאשׁ פִּנָּה حَجَرُ النَّاصِيَةِ (الزَّاوِيَةِ). الحَجَرُ الأَسَاسِيُّ. רֹאשׁ פָּתוּחַ رَأْسٌ مَفْتُوحٌ. ذُو عَقْلِيَّةٍ مُنْفَتِحَةٍ. وَاسِعُ الأُفُقِ. רֹאשׁ קָטָן مجازًا: ١. مَنْ لاَ يُفَكِّرُ إِلاَّ بِحَاجَاتِهِ اليَوْمِيَّةِ. ٢. في الجيش: جُنْدِيٌّ لاَ يَأْخُذُ أَيَّ مَسْؤُولِيَّةٍ عَلَى عَاتِقِهِ. רֹאשׁ הַשָּׁנָה رَأْسُ السَّنَةِ. عِيدُ رَأْسِ السَّنَةِ. רֹאשׁ וְרִאשׁוֹן السَّبَّاقُ. الأَوَّلُ. فِي الطَّلِيعَةِ. רֹאשׁוֹ וְרֻבּוֹ بِكُلِّيَّتِهِ. بِكُلِّ جَوَارِحِهِ. قَلْبًا وَقَالِبًا. بِكُلِّ تَفْكِيرِهِ. רָאשֵׁי פְּרָקִים رُؤُوسُ أَقْلاَمٍ. خُطُوطٌ عَرِيضَةٌ. مُجْمَلٌ. مُخْتَصَرٌ. רָאשֵׁי תֵּבוֹת الأَحْرُفُ الأُولَى (مثل: חֲזַ״ל وهي الاحرف الاولى لـ: חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה حُكَمَاؤُنَا طَيَّبَ اللّٰهُ ذِكْرَاهُمْ). בִּלְבּוּל רֹאשׁ مجازًا: إِزْعَاجٌ. مُضَايَقَةٌ. تَشْوِيشٌ. חֲפוּי רֹאשׁ مجازًا: فِي حَالَةٍ يُرْثَى لَهَا (من المهانة). يَجُرُّ أَذْيَالَ الفَشَلِ. יוֹשֵׁב רֹאשׁ ١. رَئِيسٌ ج رُؤَسَاءُ. ٢. نَقِيبٌ ج نُقَبَاءُ. כְּאֵב רֹאשׁ وَجَعُ رَأْسٍ. صُدَاعٌ. כֹּבֶד רֹאשׁ رَزَانَةٌ. رَصَانَةٌ. جِدِّيَّةٌ. تَرْكِيزُ التَّفْكِيرِ. נִקּוּי רֹאשׁ ١. إِزَالَةُ الهَمِّ مِنَ القَلْبِ. ٢. تَرْوِيحٌ عَنِ النَّفْسِ. קַלּוּת רֹאשׁ خِفَّةُ عَقْلٍ. طَيْشٌ. تَهَاوُنٌ. إِسْتِهَانَةٌ. إِسْتِخْفَافٌ. בְּגִלּוּי רֹאשׁ بِرَأْسٍ مَكْشُوفٍ. حَاسِرُ

الرَّأسِ. مَكْشُوفُ الرَّأسِ. אִבֵּד אֶת רֹאשׁוֹ مجازًا: فَقَدَ أعْصَابَهُ. خَرَجَ عَنْ طَوْقِهِ. בִּלְבֵּל אֶת רֹאשׁוֹ أزْعَجَهُ. أرْبَكَهُ. ضَايَقَهُ. شَوَّشَ عَلَيْهِ. דָּמְךָ בְּרֹאשְׁךָ ذَنْبُكَ عَلَى جَنْبِكَ. أنْتَ تَتَحَمَّلُ المَسْؤُولِيَّةَ. הִכְנִיס רֹאשׁוֹ בֵּין שְׁנֵי הָרִים גְּדוֹלִים مجازًا: أقْحَمَ رَأسَهُ (نَفْسَهُ) بَيْنَ عَالِمَيْنِ كَبِيرَيْنِ. הִכְנִיס רֹאשׁ בָּרִיא לְמִטָּה חוֹלָה مجازًا: أقْحَمَ نَفْسَهُ فِي مَأزِقٍ (كان في غنًى عنه). הִלְבִּין רֹאשׁוֹ خَطَّ ـ (وَخَطَ ـ) شَعْرَهُ المَشِيبُ. הֵנִיעַ רֹאשׁוֹ هَزَّ ـ رَأسَهُ (سخريةً مثلاً). הֵקֵל אֶת רֹאשׁוֹ إسْتَهَانَ بِـ تَهَاوَنَ. إسْتَهْتَرَ بِـ הָלַךְ (הִלֵּךְ) עַל רָאשֵׁי אֶצְבְּעוֹתָיו سَارَ عَلَى رُؤُوسِ الأصَابِعِ. تَرَفَّقَ فِي سَيْرِهِ. سَارَ الهُوَيْنَا. سَارَ بِحَذَرٍ بَالِغٍ. הֵרִים רֹאשׁ رَفَعَ رَأسَهُ صَلَافَةً. تَكَبَّرَ. تَعَجْرَفَ. הֵשִׁיב גְּמוּלוֹ בְּרֹאשׁוֹ رَدَّ لَهُ الصَّاعَ بِالصَّاعِ. رَدَّ الإسَاءَةَ بِإسَاءَةٍ مِثْلِهَا. חָשׁ בְּרֹאשׁוֹ شَعَرَ ـ بِصُدَاعٍ. أُصِيبَ بِوَجَعِ رَأسٍ. יָצָא וְיָדוֹ עַל רֹאשׁוֹ عَادَ بِخُفَّيْ حُنَيْنٍ. فَشِلَ فَشَلاً ذَرِيعًا. יָשַׁב רֹאשׁ تَصَدَّرَ مَجْلِسًا. تَرَأسَ جَلْسَةً. رَأسَ ـ עֵינָיו בְּרֹאשׁוֹ عَيْنَاهُ فِي رَأسِهِ ومجازًا: عَاقِلٌ. حَكِيمٌ. مُتَرَوٍّ(ي). רָם רֹאשׁוֹ עַל פְּלוֹנִי مجازًا: شَمَخَ ـ بِأنْفِهِ عَلَى فُلَانٍ. تَكَبَّرَ عَلَيْهِ. שָׁבַר אֶת רֹאשׁוֹ صَدَّعَ رَأسَهُ. أجْهَدَ رَأسَهُ (في حل مشكلة). מִכַּף רֶגֶל וְעַד רֹאשׁ مِنْ قِمَّةِ الرَّأسِ وَحَتَّى أخْمَصِ القَدَمِ. אָחַז אֶת הַחֶבֶל בִּשְׁנֵי רָאשָׁיו ע׳ אָחַז. טָמַן רֹאשׁוֹ בַּחוֹל دَفَنَ رَأسَهُ فِي الرَّمْلِ ومجازًا: خَدَعَ نَفْسَهُ (كالنعامة). הֱוֵי זָנָב לָאֲרָיוֹת וְאַל תְּהִי רֹאשׁ לַשּׁוּעָלִים ע׳ אֲרִי. עַל רֹאשׁ הַגַּנָּב בּוֹעֵר הַכּוֹבַע مجازًا: يَكَادُ المُرِيبُ يَقُولُ خُذُونِي.

רִאשׁוֹן ת׳ (־נִים) ١. أوَّلُ ج أوَائِلُ. ٢. يَوْمُ الأحَدِ. ٣. السَّبَّاقُ. مَنْ لَهُ قَصَبُ السَّبْقِ. ٤. رَئِيسِيٌّ. أوَّلِيٌّ. ٥. السَّابِقُ. الأقْدَمُ. רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן أوَّلاً فَأوَّلاً. الأوَّلُ فَالأوَّلُ. بِالتَّتَابُعِ. רִאשׁוֹן בֵּין שָׁוִים الأوَّلُ بَيْنَ المُتَسَاوِينَ. רִאשׁוֹן לְצִיּוֹן لَقَبُ كَبِيرِ الحَاخَامِينَ لَدَى الطَّوَائِفِ اليَهُودِيَّةِ الشَّرْقِيَّةِ فِي إسْرَائِيلَ. אָדָם הָרִאשׁוֹן آدَمُ. أبُو البَشَرِ. אֲדָר רִאשׁוֹן آذَارُ الأوَّلُ (في السنة العبرية الكبيسة). אַשְׁמֹרֶת רִאשׁוֹנָה الهَزِيعُ الأوَّلُ. الثُّلُثُ الأوَّلُ مِنَ اللَّيْلِ. בַּיִת רִאשׁוֹן هَيْكَلُ سُلَيْمَانَ. الهَيْكَلُ الأوَّلُ (الذي بناه الملك سليمان في اورشليم عام ٥٨٧ ق.م.). بَيْتُ المَقْدِسِ الأوَّلُ. גּוּף רִאשׁוֹן في القواعد: صِيغَةُ المُتَكَلِّمِ. הִלּוּךְ רִאשׁוֹן في السياقة: سُرْعَةٌ أولَى. الغِيَارُ الأوَّلُ. הַדָּבָר נוֹדַע מִכְּלִי רִאשׁוֹן عَلِمَ الأمْرَ مِنْ مَصْدَرٍ رَئِيسِيٍّ (مُبَاشِرٍ). כִּנּוֹר רִאשׁוֹן عَازِفُ الكَمَانِ الأوَّلُ ومجازًا: دَوْرٌ رَئِيسِيٌّ. ذُو دَوْرٍ بُطُولِيٍّ. מֵנִיעַ רִאשׁוֹן, סִבָּה רִאשׁוֹנָה, עִלָּה רִאשׁוֹנָה السَّبَبُ الأوَّلُ. عِلَّةُ الوُجُودِ. اللهُ تَعَالَى (باعتباره سبب وخالق كل الوجود). מֻשְׂכָּל רִאשׁוֹן ١. مَعْقُولٌ أوَّلُ. أوَّلِيَّةٌ. بَدِيهِيَّةٌ ע׳ אַקְסְיוֹמָה. ٢. الحَقِيقَةُ الأولَى. صِفَةٌ لِلَّهِ تَعَالَى ע׳ מֻשְׂכָּל. קוֹל רִאשׁוֹן في الموسيقى: الصَّوْتُ الأوَّلُ (الرَّئِيسِيُّ) فِي أغْنِيَةٍ. רִאשׁוֹנִים السَّلَفُ. الأجْيَالُ السَّالِفَةُ. الأقْدَمُونَ. الرَّعِيلُ الأوَّلُ. נְבִיאִים רִאשׁוֹנִים أسْفَارُ الأنْبِيَاءِ الَّتِي تَأتِي بَعْدَ أسْفَارِ التَّوْرَاةِ الخَمْسَةِ (وهي يَهُوشع، القضاة، صموئيل الاول والثاني، الملوك الاول والثاني).

רִאשׁוֹנָה תה״פ ١. أوَّلاً. فِي البِدَايَةِ. ٢. صَدَارَةً. فِي المَقَامِ الأوَّلِ. ٣. ת׳ أولَى. בָּרִאשׁוֹנָה ١. فِي الأوَّلِ. أوَّلاً. فِي البِدَايَةِ. ٢. سَابِقًا. قَبْلاً. ٣. لِأوَّلِ مَرَّةٍ. בְּרֹאשׁ וּבָרִאשׁוֹנָה (וְרִאשׁוֹנָה) أوَّلاً وَقَبْلَ كُلِّ شَيْءٍ. بَادِئَ ذِي بَدْءٍ.

רִאשׁוֹנוּת נ׳ ١. أوَّلِيَّةٌ. صَدَارَةٌ. قِدَمٌ. أسْبَقِيَّةٌ. ٢. قَصَبُ السَّبْقِ. تَفَوُّقٌ.

רִאשׁוֹנִי ת׳ (־יִּים) ١. أوَّلِيٌّ. إبْتِدَائِيٌّ. أسَاسِيٌّ. جَوْهَرِيٌّ. ٢. بُدَائِيٌّ. قَدِيمٌ. ٣. أصِيلٌ. أصْلِيٌّ. ٤. في الرياضيات: عَدَدٌ أصْلِيٌّ. رَقْمٌ لاَ يَقْبَلُ القِسْمَةَ إلاَّ عَلَى نَفْسِهِ أوْ عَلَى وَاحِدٍ (مثل: ٣، ٧، ١١).

רִאשׁוֹנִיּוּת נ׳ ١. قِدَمٌ. أوَّلِيَّةٌ. صَدَارَةٌ. ٢. أصَالَةٌ. إبْتِكَارٌ. إبْدَاعٌ. ٣. أوْلَوِيَّةٌ. أفْضَلِيَّةٌ. أسْبَقِيَّةٌ.

רָאשׁוּת נ׳ رِئَاسَةٌ. رِآسَةٌ. زَعَامَةٌ. قِيَادَةٌ.

רָאשִׁי ת׳ (־יִּים) ١. رَئِيسٌ. كَبِيرٌ. ٢. رَأسِيٌّ. رَئِيسِيٌّ. أسَاسِيٌّ. דֶּרֶךְ רָאשִׁית طَرِيقٌ عَامٌّ (عَامَّةٌ). طَرِيقٌ عُمُومِيَّةٌ. طَرِيقٌ سُلْطَانِيٌّ. כְּנִיסָה רָאשִׁית مَدْخَلٌ رَئِيسِيٌّ. מַאֲמָר רָאשִׁי مَقَالٌ رَئِيسِيٌّ. إفْتِتَاحِيَّةٌ (في صحيفة). מִשְׁפָּט רָאשִׁי في القواعد: جُمْلَةٌ مُفِيدَةٌ. רַב רָאשִׁי كَبِيرُ الحَاخَامِينَ. الحَاخَامُ الأكْبَرُ. הָרְחוֹב הָרָאשִׁי الشَّارِعُ الرَّئِيسِيُّ. תַּפְקִיד רָאשִׁי دَوْرٌ رَئِيسِيٌّ. مُهِمَّةٌ رَئِيسِيَّةٌ.

רֵאשִׁית נ׳ ١. أوَّلٌ. بِدَايَةٌ. فِي الأوَّلِ. فِي البِدَايَةِ. مَطْلَعٌ. ٢. بَاكُورَةٌ ج بَوَاكِيرُ. ٣. صَفْوَةٌ. نُخْبَةٌ. ٤. תה״פ أوَّلاً. قَبْلَ كُلِّ شَيْءٍ. רֵאשִׁית חָכְמָה رَأسُ الحِكْمَةِ. الشَّرْطُ الأوَّلُ (الأسَاسِيُّ). רֵאשִׁית חָכְמָה יִרְאַת ה׳ رَأسُ الحِكْمَةِ مَخَافَةُ اللهِ. רֵאשִׁית כֹּל أوَّلاً. بَادِئَ ذِي بَدْءٍ. قَبْلَ كُلِّ شَيْءٍ. בְּרֵאשִׁית ١. أوَّلاً. ٢. بِدَايَةٌ. مُسْتَهَلٌّ. ٣. سِفْرُ التَّكْوِينِ (في التوراة) ע׳ בְּרֵאשִׁית. מִבְּרֵאשִׁית ١. مِنَ البِدَايَةِ. مِنَ الأوَّلِ. ٢. مُنْذُ الأزَلِ. مُنْذُ القِدَمِ. אַנְשֵׁי בְּרֵאשִׁית الرَّعِيلُ الأوَّلُ. الطَّلِيعَةُ. الأوَائِلُ. الأقْدَمُونَ. חַיּוֹת בְּרֵאשִׁית الحَيَوَانَاتُ المُنْقَرِضَةُ (كالديناصور والماموث). יַעֲרוֹת בְּרֵאשִׁית أدْغَالٌ. غَابَاتٌ قَدِيمَةٌ (لم يغرسها الانسان). מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית ١. صُنْعُ الخَلِيقَةِ. مِنْ صُنْعِ اللهِ تَعَالَى. ٢. مجازًا: مَفْخَرَةٌ مِنْ صُنْعِ الأوَّلِينَ. خُطُوَاتٌ أولَى لِعَمَلٍ مَا. מִשֵּׁשֶׁת יְמֵי בְּרֵאשִׁית مُنْذُ الخَلِيقَةِ. مُنْذُ القِدَمِ. רֵאשִׁיתוֹ מִצְעָר וְאַחֲרִיתוֹ יִשְׂגֶּה مجازًا: أوَّلُ الغَيْثِ قَطْرٌ (ثُمَّ يَنْهَمِرُ). أوَّلُ الشَّجَرَةِ النَّوَاةُ. טוֹב אַחֲרִית דָּבָר מֵרֵאשִׁיתוֹ مجازًا: خَيْرُ الأمُورِ أحْمَدُهَا مَغَبَّةً. الأعْمَالُ بِخَوَاتِيمِهَا.

רֹאשָׁן ז׳ (־נִים) شُرْغُوفٌ ج شَرَاغِيفُ. أبُو ذُنَيْبَةَ (اول طور من اطوار الضفادع).

רַב ת׳ (־בִּים) ١. كَثِيرٌ. عَدِيدٌ. مُتَعَدِّدٌ. جَزِيلٌ. وَافِرٌ. غَزِيرٌ. ٢. جَمٌّ غَفِيرٌ. ٣.

فَسِيحٌ. رَحْبٌ. ٤. كَبِيرٌ. عَظِيمٌ. ٥. هَامٌّ. خَطِيرٌ. רַב־אוֹנִים ذُو بَأْسٍ. عَظِيمُ القُوَّةِ. عَزِيزُ الجَانِبِ. רַב־אוֹר نَوَّارٌ. نَيِّرٌ. كَثِيرُ النُّورِ. רַב־אֵיבָר في الجبر: عِبَارَةٌ جَبْرِيَّةٌ ע' בִּטּוּי, בִּטּוּי אַלְגֶּבְּרִי. רַב־אַנְפִּין ١. مُتَعَدِّدُ الوُجُوهِ. רַב־גּוֹנִי مُتَعَدِّدُ الأَلْوَانِ (الأَشْكَالِ). مُتَنَوِّعٌ. רַב־זָוִיּוֹת مُتَعَدِّدُ الزَّوَايَا ע' פּוֹלִיגוֹן. רַב־חֵן بَارِعُ الجَمَالِ. فَتَّانٌ. رَائِعٌ. רַב־חֶסֶד ١. مِكْرَامٌ. كَرِيمٌ ج كُرَمَاءُ. مِعْطَاءٌ. مِفْضَالٌ. ٢. رَحِيمٌ. عَطُوفٌ. רַב־חֲשִׁיבוּת كَبِيرُ الأَهَمِّيَّةِ. ذُو أَهَمِّيَّةٍ قُصْوَى. ذُو بَالٍ. רַב־לְאֻמִּי مُتَعَدِّدُ الجِنْسِيَّاتِ. רַב־מִדּוֹת وَاسِعُ الأَرْجَاءِ. مُتَرَامِي الأَطْرَافِ. רַב־מֶכֶר رَائِجٌ جِدًّا. أَرْوَجُ كِتَابٍ (best-seller). רַב־עִנְיָן مُثِيرٌ لِلاهْتِمَامِ. مُشَوِّقٌ جِدًّا. شَيِّقٌ. רַב־פְּעָלִים عَظِيمُ (جَلِيلُ) الأَفْعَالِ. لَهُ اليَدُ الطُّولَى. רַב־צְדָדִי مُتَعَدِّدُ الوُجُوهِ. مُتَعَدِّدُ الجِهَاتِ. רַב־צַלְעוֹן في الهندسة: مُتَعَدِّدُ الأَضْلاَعِ. רַב־קוֹלִי مُتَعَدِّدُ الأَصْوَاتِ. רַב־קוֹמוֹת مُتَعَدِّدُ الطَّوَابِقِ. نَاطِحَةُ سَحَابٍ. רַב־קֶשֶׁב شَدِيدُ الإِصْغَاءِ. كَثِيرُ الانْتِبَاهِ. רַב־שְׁלַבִּי مُتَعَدِّدُ المَرَاحِلِ. רַב־שְׁנָתִי مُعَمِّرٌ (نبات). يَعِيشُ أَكْثَرَ مِنْ سَنَةٍ. רַב־תְּבוּנָה كَثِيرُ العَقْلِ. غَزِيرُ الحِكْمَةِ. רַב־תּוֹדוֹת جَزِيلُ الشُّكْرِ. شُكْرًا جَزِيلاً. רַבִּים ١. كَثِيرُونَ. عَدَدٌ كَبِيرٌ. جُمْهُورٌ غَفِيرٌ. ٢. في القواعد: صِيغَةُ الجَمْعِ. בָּרַבִּים جِهَارًا. عَلَنًا. عَلاَنِيَةً. عَلَى المَلَإِ. عَلَى رُؤُوسِ الأَشْهَادِ. רַבּוֹת كَثِيرًا. جَمًّا. מַעֲשֶׂה רַב عَمَلٌ عَظِيمٌ (جَلَلٌ). عَمَلٌ عَظِيمُ الخُطُورَةِ. עֵרֶב רַב ١. أَخْلاَطٌ. رُعَاعٌ. طَغَامٌ. غَوْغَاءُ. ٢. فَوْضَى. קָהָל רַב جُمْهُورٌ (جَمْعٌ) غَفِيرٌ. عَدَدٌ جَمٌّ. جَمٌّ غَفِيرٌ. שָׁלוֹם רַב وَافِرُ التَّحِيَّاتِ. سَلاَمَاتٌ. وَافِرُ السَّلاَمِ. תּוֹדָה רַבָּה شُكْرًا جَزِيلاً. אַחֲרֵי רַבִּים לְהַטּוֹת مجازًا: حَشْرٌ مَعَ النَّاسِ عِيدٌ. יָדָיו רַב לוֹ لَهُ القِدْحُ المُعَلَّى فِي. لَهُ اليَدُ الطُّولَى فِي ومجازًا: ذُو كَفَاءَاتٍ. רַבּוֹת מַחֲשָׁבוֹת בְּלֶב אִישׁ וַעֲצַת ה' הִיא תָקוּם ע' מַחֲשָׁבָה. צָרַת רַבִּים חֲצִי נֶחָמָה ע' צָרָה.

רַב תה"פ كَفَى! حَسْبُ! عِنْدَكَ! وَقِّفْ! بَسْ! רַב לָכֶם كَفَاكُمْ! حَسْبُكُمْ! عِنْدَكُمْ! كُفُّوا يَدَكُمْ عَنْ!

רַב ז' (־בִּים, ־בָּנִים) ١. حَاخَامٌ. رَبَّانِيٌّ. ٢. أُسْتَاذٌ ج أَسَاتِذَةٌ. مُعَلِّمٌ. ٣. وَجِيهٌ ج وُجَهَاءُ. רַב־אַלּוּף أَمِيرُ لِوَاءٍ. جِنِرَال (وهي اعلى درجة عسكرية في جيش الدفاع الاسرائيلي). רַב־אָמָּן ١. أُسْتَاذٌ فِي فَنٍّ مِنَ الفُنُونِ الجَمِيلَةِ. ٢. أُسْتَاذٌ فِي لُعْبَةِ الشِّطْرَنْجِ. ٣. في الموسيقى: مَايِسْتْرُو. ٤. فَنَّانٌ بَارِعٌ. רַב־חוֹבֵל رُبَّانٌ ج رَبَابِنَةٌ. قُبْطَانٌ ج قَبَاطِينُ. قَائِدُ سَفِينَةٍ. רַב־טַבָּחִים ١. رَئِيسُ (كَبِيرُ) الطَّبَّاخِينَ. ٢. سَفَّاحٌ. جَلاَّدٌ. سَافِكُ دِمَاءٍ. רַב־טוּרַאי (רַבַּ"ט) في الجيش: عَرِيفٌ ج عُرَفَاءُ. רַב־סַמָּל (רַס"ל) في الجيش: وَكِيلٌ. رَقِيبٌ أَوَّلُ. رَئِيسُ رُقَبَاءَ. سَارْجِنْت مِيجَر. רַב־סַמָּל רִאשׁוֹן (רַס"ר) في الجيش: مُسَاعِدٌ. رَئِيسُ عُرَفَاءَ أَوَّلُ. رَئِيسُ رُقَبَاءَ أَوَّلُ. רַב־סֶרֶן (רַס"ן) في الجيش: رَائِدٌ. مِيجَر (major). רַב־פַּקָּד في الشرطة: رَائِدٌ. مِيجَر. רַבֵּנוּ مُعَلِّمُنَا. سَيِّدُنَا. מֹשֶׁה רַבֵּנוּ سَيِّدُنَا مُوسَى (عليه السلام). הָרַב, הָרַב הַגָּאוֹן الحَاخَامُ. الحَاخَامُ العَبْقَرِيُّ (الأَلْمَعِيُّ). רַבּוֹתַי! רַבּוֹתֵינוּ! أَيُّهَا السَّادَةُ! سَادَتِي! سَادَتَنَا! מוֹרִי וְרַבִּי! سَيِّدِي وَأُسْتَاذِي! יְלַמְּדֵנוּ רַבֵּנוּ فَلْيُعَلِّمْنَا أُسْتَاذُنَا (جواب تهكمي لمن يحاول الاعتراض على اقوال غيره بلا اقناع). הַרְבֵּה לָמַדְתִּי מֵרַבּוֹתַי, וּמֵחֲבֵרַי יוֹתֵר מֵרַבּוֹתַי, וּמִתַּלְמִידַי יוֹתֵר מִכֻּלָּם ע' לָמַד.

רֹב, רוֹב ז' ١. كَثْرَةٌ. وَفْرَةٌ. فَيْضٌ. غَزَارَةٌ. ٢. أَغْلَبُ. جُلٌّ. مُعْظَمٌ. ٣. أَكْثَرِيَّةٌ. أَغْلَبِيَّةٌ. רֹב דֵּעוֹת (קוֹלוֹת) أَغْلَبِيَّةُ الآرَاءِ (الأَصْوَاتِ). רֹב מֻחְלָט أَغْلَبِيَّةٌ مُطْلَقَةٌ. רֹב מוֹחֵץ (מַכְרִיעַ) أَغْلَبِيَّةٌ سَاحِقَةٌ. בְּרֹב הַיָּמִים عَلَى كَرِّ الزَّمَنِ. عَلَى مَرِّ العُصُورِ. בְּרֹב עָם بِحُضُورِ جُمْهُورٍ غَفِيرٍ. לָרֹב תה"פ ١. بِكَثْرَةٍ. بِغَزَارَةٍ. بِوَفْرَةٍ. ٢. غَالِبًا. عَلَى الغَالِبِ. فِي أَغْلَبِ الأَحْيَانِ. عَادَةً. كَثِيرًا مَا. מֵרֹב مِنْ كَثْرَةِ. مِنْ شِدَّةِ. فَرْطَ. مِنْ فَرْطِ. רֹב מִנְיָן וְרֹב בִּנְיָן السَّوَادُ الأَعْظَمُ. الغَالِبِيَّةُ الكُبْرَى (العُظْمَى). עַל הָרֹב, עַל פִּי רֹב غَالِبًا. عَلَى وَجْهِ العُمُومِ. عَامَّةً. فِي أَغْلَبِ الأَحْيَانِ. רֻבּוֹ כְּכֻלּוֹ غَالِبِيَّتُهُ. مُعْظَمُهُ. الجَانِبُ الأَكْبَرُ مِنْهُ. רֻבָּם כְּכֻלָּם جُلُّهُمْ. غَالِبِيَّتُهُمْ. مُعْظَمُهُمْ. בְּרֹב חוֹבְלִים תְּטֻבַּעְנָה הַסְּפִינוֹת ע' סְפִינָה. הוֹלְכִין אַחַר הָרֹב يَجِبُ السَّيْرُ مَعَ الأَغْلَبِيَّةِ ومجازًا: حَشْرٌ مَعَ النَّاسِ عِيدٌ.

רַבָּא, רַבָּה .Ar ת' حَاخَامٌ. عَظِيمٌ. ذُو شَأْنٍ. אַבָּא רַבָּה جَدٌّ ج جُدُودٌ وَأَجْدَادٌ. הוֹשַׁעְנָא רַבָּא ע' הוֹשַׁעְנָא. מִדְרָשׁ רַבָּה كِتَابُ التَّفَاسِيرِ (الشُّرُوحِ) الكُبْرَى لِلأَسْفَارِ الخَمْسَةِ الأُولَى مِنَ التَّوْرَاةِ وَالطَّوَامِيرِ الخَمْسَةِ وَبَيْنَهَا سِفْرُ إِسْتِير. סָבָא רַבָּא جَدٌّ أَكْبَرُ. أَبُو الجَدِّ أَوِ الجَدَّةِ.

(רבב) רַב פ' ١. كَثُرَ ـُ. زَادَ ـِ. إِزْدَادَ. غَزُرَ ـُ

רְבָב ז' (־בִים) ١. لَطْخَةٌ ج لَطَخَاتٌ. بُقْعَةٌ ج بُقَعٌ. ٢. شَائِبَةٌ ج شَوَائِبُ. عَيْبٌ ج عُيُوبٌ. לְלֹא רְבָב لاَ غُبَارَ عَلَيْهِ. بِلاَ شَائِبَةٍ. لاَ تَشُوبُهُ شَائِبَةٌ.

רְבָבָה נ' (־בוֹת) رِبْوَةٌ ج رِبًى. عَشَرَةُ آلاَفٍ. דָּגוּל מֵרְבָבָה خَيْرُ الرِّجَالِ. مُنْقَطِعُ النَّظِيرِ. لاَ مَثِيلَ لَهُ.

רַבְגּוֹנִי ת' (־נִיִּים) مُتَنَوِّعٌ. مُتَعَدِّدُ الأَلْوَانِ. مُخْتَلِفُ الأَشْكَالِ ومجازًا: مُتَعَدِّدُ الجَوَانِبِ.

רַבְגּוֹנִיּוּת נ' تَنَوُّعٌ. تَعَدُّدُ الأَلْوَانِ (الأَشْكَالِ). تَعَدُّدُ الوُجُوهِ وَالجَوَانِبِ.

רִבֵּד, רִיבֵּד פ' فَرَشَ ـُ. بَسَطَ ـُ. كَوَّمَ بِطَبَقَاتٍ. صَفَّفَ الوَاحِدَ عَلَى الآخَرِ. רֻבַּד فُرِشَ. بُسِطَ. صُفِّفَ (طَبَقَةً عَلَى طَبَقَةٍ).

רֹבֶד, רוֹבֶד ז' (רְבָדִים) طَبَقَةٌ ج طَبَقَاتٌ. مِدْمَاكٌ ج مَدَامِيكُ. رَصَّةٌ ج رَصَّاتٌ ومجازًا: شَرِيحَةٌ اجْتِمَاعِيَّةٌ. طَبَقَةٌ اجْتِمَاعِيَّةٌ. مَجْمُوعَةٌ ج مَجْمُوعَاتٌ.

רב"ד ר"ת רֹאשׁ בֵּית דִּין رَئِيسُ مَحْكَمَةٍ رَبَّانِيَّةٍ.

רְבְדִי, רובדי ת' (־יִים) طَبَقِيٌّ. مَصْنُوعٌ طَبَقَةً عَلَى طَبَقَةٍ. مَرْصُوصٌ.

רְבְדִיוּת, רובדיות נ' طَبَقِيَّةٌ. طَبَقَةٌ عَلَى طَبَقَةٍ.

רָבָה פ' ١. رَبَا ـُ كَثُرَ ـُ زَادَ ـِ إِزْدَادَ. نَمَا ـُ ٢. تَكَاثَرَ. تَضَاعَفَ. פָּרָה וְרָבָה تَكَاثَرَ. تَنَاسَلَ. إِزْدَادَ بِالتَّنَاسُلِ الطَّبِيعِيِّ. فَرَّخَ وَبَاضَ. בִּרְבוֹת הַיָּמִים عَلَى مَرِّ الزَّمَنِ. عَلَى كَرِّ العُصُورِ. כֵּן יִרְבּוּ فَلْيَكْثُرْ (مِنْ أَمْثَالِهِمْ). اللَّهُمَّ أَكْثِرْ (مِنْهُ أَوْ مِنْهُمْ) רִבָּה ١. كَثَّرَ. زَيَّدَ. إِسْتَزَادَ. ٢. رَبَّى. نَمَّى. ٣. أَضَافَ. زَادَ ـِ عَلَى. أَجْزَلَ. ٤. في القواعد: جَمَعَ ـَ وَضَعَ (يَضَعُ) صِيغَةَ الجَمْعِ. לְרַבּוֹת بِمَنْ (بِمَا) فِي ذلِكَ. بِحَيْثُ يَشْمُلُ (يَتَضَمَّنُ). مُتَضَمِّنًا. הִתְרַבָּה ١. تَزَايَدَ. تَعَدَّدَ. تَكَاثَرَ. تَعَاظَمَ. تَنَاسَلَ. ٢. تَرَبَّى عَلَى. ٣. في القواعد: جُمِعَ. وُضِعَ بِصِيغَةِ الجَمْعِ. הִרְבָּה ١. أَكْثَرَ. زَادَ مِنْ. أَفَاضَ فِي. ٢. وَسَّعَ. أَضَافَ. ضَاعَفَ. הִרְבָּה לַעֲשׂוֹת فَعَلَ الكَثِيرَ. لَمْ يَتْرُكْ زِيَادَةً لِمُسْتَزِيدٍ.

רִבָּה, ריבה נ' (־בּוֹת) مُرَبَّى ج مُرَبَّيَاتٌ. تَطْلِي.

רִבּוֹא, ריבוא נ' (־בּוֹאוֹת) رِبْوَةٌ ج رِبًى. عَشَرَةُ آلَافٍ ע' רְבָבָה.

רִבּוּב, ריבוב ז' في المواسيب: تَضْمِيمٌ (تضميم بتقسيم الذبذبات FDM أو بتقسيم زمني TDM أو بتقسيم الحيز SDM).

רְבוּבָה נ' رَبَابٌ. رَبَابَةٌ. طُنْبُورٌ ج طَنَابِيرُ.

רָבוּד ת' (רְבוּדִים) ١. مُنَجَّدٌ. مَفْرُوشٌ. ٢. مُوَزَّعٌ إِلَى طَبَقَاتٍ. مَصْفُوفٌ فِي مَدَامِيكَ.

רִבּוּד, ריבוד ז' (־דִים) ١. تَرْتِيبُ طَبَقَةٍ عَلَى طَبَقَةٍ. ٢. في علم الاجتماع: الطَّبَقِيَّةُ (النظام الاجتماعي القائم على طبقات، stratification). التَّوْزِيعُ الطَّبَقِيُّ.

רִבּוּי, ריבוי ז' (־יִים) ١. كَثْرَةٌ. زِيَادَةٌ. إِزْدِيَادٌ. تَعَدُّدٌ. إِفَاضَةٌ. ٢. تَكَاثُرٌ. تَعَاظُمٌ. ٣. إِضَافَةٌ. تَضْمِينٌ. شُمُولٌ. ٥. في القواعد: جَمْعٌ. صِيغَةُ الجَمْعِ. רִבּוּי זוּגִי في القواعد: مُثَنًّى وَعَلَامَتُهُ: ־יִם (مثل: יוֹמַיִם يَوْمَانِ، אַלְפַּיִם أَلْفَانِ). רִבּוּי טִבְעִי تَكَاثُرٌ طَبِيعِيٌّ. زِيَادَةٌ سُكَّانِيَّةٌ. רִבּוּי נָשִׁים تَعَدُّدُ الزَّوْجَاتِ ע' פּוֹלִיגַמְיָה.

רֵבוֹלוּצְיָה L נ' (־יוֹת) ثَوْرَةٌ ע' מַהְפֵּכָה.

רֵבוֹלוּצְיוֹנִי ת' (־יִים) ثَوْرِيٌّ. إِنْقِلَابِيٌّ ע' מַהְפְּכָנִי.

רִבּוֹן, ריבון ז' (־נִים) ١. رَبٌّ. مَوْلًى ج مَوَالٍ(ي). سَيِّدٌ ج سَادَةٌ. ٢. ذُو سِيَادَةٍ. ٢. الرَّبُّ. المَوْلَى الكَرِيمُ. רִבּוֹן הָעוֹלָם, רִבּוֹן כָּל הָעוֹלָמִים, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם رَبُّ العَالَمِينَ. رَبُّ السَّمٰوَاتِ وَالأَرْضِ.

רִבּוֹנוּת, ריבונות נ' ١. سِيَادَةٌ. ٢. رُبُوبِيَّةٌ. سُلْطَةٌ. سُلْطَانٌ. ٣. إِسْتِقْلَالٌ.

רִבּוֹנִי, ריבוני ת' (־יִים) ١. سِيَادِيٌّ. ذُو سِيَادَةٍ. مُسْتَقِلٌّ. ٢. رُبُوبِيٌّ. رَبَّانِيٌّ. إِلٰهِيٌّ.

רָבוּס, ריבוס L ז' (־סִים) لُغْزُ الصُّوَرِ ج أَلْغَازٌ.

רָבוּעַ ת' (רְבוּעִים) في الهندسة: مُرَبَّعٌ (مُضَلَّع ذو اربعة اضلاع متساوية). מֶטֶר רָבוּעַ مِتْرٌ مُرَبَّعٌ.

רִבּוּעַ, ריבוע ז' (־עִים) ١. مُرَبَّعٌ ج مُرَبَّعَاتٌ. شَكْلٌ رُبَاعِيٌّ. ٢. تَرْبِيعٌ. رَفْعٌ بِقُوَّةٍ (كذا). ضَرْبُ العَدَدِ فِي نَفْسِهِ. רִבּוּעַ שֶׁל הָעִגּוּל تَرْبِيعُ الدَّائِرَةِ ومجازًا: مُسْتَحِيلٌ. غَيْرُ عَمَلِيٍّ. רִבּוּעֵי קֶסֶם المُرَبَّعَاتُ السِّحْرِيَّةُ (مربعات مقسمة الى خانات صغيرة مربعة تحمل ارقامًا مختلفة متساوية في مجموعاتها في نهاية كل طرف).

רִבּוּעִי, ריבועי ת' (־יִים) رُبَاعِيٌّ. ذُو أَرْبَعَةِ أَضْلَاعٍ (مضلع).

רַבָּ"ט (־טִים) ר"ת רַב־טוּרָאִי ז' عَرِيفٌ.

רַבִּי ז' ١. الحَاخَامُ. ٢. سَيِّدِي الحَاخَامُ. مُعَلِّمِي. أُسْتَاذِي. ٣. مُعَلِّمُ كُتَّابٍ. مُدَرِّسٌ (في مدرسة دينية يهودية). ٤. لَقَبٌ يُطْلَقُ عَلَى أَتْقِيَاءِ اليَهُودِ. בְּרַבִּי, בְּרַבִּי إِبْنُ الحَاخَامِ.

רָבִיב ז', **רְבִיבִים** ז"ר رَذَاذٌ. رَشِيشٌ. مَطَرٌ ج أَمْطَارٌ. وَبْلٌ. وَابِلٌ. כִּרְבִיבִים עֲלֵי עֵשֶׂב كَالوَابِلِ (كَالرَّذَاذِ) عَلَى العُشْبِ. مُنْعِشٌ.

רָבִיד ז' (רְבִידִים) قِلَادَةٌ ج قَلَائِدُ. عِقْدٌ ج عُقُودٌ.

רְבִיָּה, רבייה נ' (־יּוֹת) تَكَاثُرٌ. تَنَاسُلٌ. إِزْدِيَادٌ. פְּרִיָּה וּרְבִיָּה تَنَاسُلٌ. إِنْجَابٌ. تَوَالُدٌ. تَكَاثُرٌ.

רֶבְיוּ, רֶוְיוּ, רוויו F ז' رِيفْيُو. بَرْنَامَجٌ مَسْرَحِيٌّ تَرْفِيهِيٌّ.

רַבְיוֹלִי .It ז' سَنْبُوسَق (باللحمة او الجبنة او الخضراوات).

רֵבִיזוֹר L ז' (־רִים) مُرَاقِبٌ. مُفَتِّشٌ. مُلَاحِظٌ.

רֵבִיזְיָה, רֵוִיזְיָה, רוויזיה L נ' (־יוֹת) مُرَاجَعَةٌ. إِعَادَةُ نَظَرٍ. تَعْدِيلٌ. تَصْحِيحٌ. إِصْلَاحٌ.

רֵבִיזְיוֹנִיזְם, רֵוִיזְיוֹנִיזְם, רוויזיוניזם ז' إِصْلَاحٌ. حَرَكَةٌ إِصْلَاحِيَّةٌ (في حزب سياسي).

רֵבִיזְיוֹנִיסְט, רוויזיוניסט ז' (־טִים) إِصْلَاحِيٌّ. عُضْوٌ فِي حَرَكَةٍ تَدْعُو إِلَى الإِصْلَاحِ.

רְבִיכָה נ' (־כוֹת) وَرَخٌ. تَكْثِيفُ الطَّبِيخِ (عن طريق اضافة دقيق معجون بالزيت او الماء الساخن). وَرِيخَةٌ.

רְבִיעַ ז' (־עִים) ١. رُبْعٌ ج أَرْبَاعٌ. جُزْءٌ مِنْ أَرْبَعَةٍ. ٢. في الهندسة: رُبْعُ الدَّائِرَةِ. رُبْعُ مُحِيطِ الدَّائِرَةِ (quadrant).

רְבִיעָה נ' (־עוֹת) نِزَاءٌ. سِفَادٌ (فحل الحيوان انثاه). جِمَاعُ الحَيَوَانِ. סוּס רְבִיעָה حِصَانُ النِّزَاءِ (السِّفَادِ).

רְבִיעִי ת' (־יִּים) رَابِعٌ. יוֹם רְבִיעִי يَوْمُ الأَرْبِعَاءِ.

רְבִיעִיָּה, רביעייה נ' (־יּוֹת) ١. في الموسيقى: رُبَاعِيٌّ. رُبَاعِيَّةٌ (مجموعة من اربعة عازفين). ٢. رُبَاعَى. مَجْمُوعَةٌ مِنْ أَرْبَعَةٍ. ٣. أَرْبَعَةُ تَوَائِمَ.

רְבִיעִית (־יּוֹת) ١. ת' رَابِعَةٌ. مُؤَنَّثُ الرَّابِعِ. ٢. נ' رُبْعٌ ج أَرْبَاعٌ. جُزْءٌ مِنْ أَرْبَعَةٍ.

רִבִּית, ריבית נ' (־יּוֹת) رِبًا. رِبًى. فَائِدَةٌ ج فَوَائِدُ. رِبْحٌ (من تسليف الاموال). رَيْعٌ (من تأجير عقار). عَائِدٌ ج عَوَائِدُ. רִבִּית מְאֻחֶרֶת فَائِدَةٌ تُسْتَحْصَلُ فِي مَوْعِدِ اسْتِرْجَاعِ القَرْضِ. רִבִּית מֻקְדֶּמֶת فَائِدَةٌ مُسْتَقْطَعَةٌ فِي يَوْمِ إِعْطَاءِ القَرْضِ. רִבִּית קְצוּצָה ١. فَائِدَةٌ مُقَدَّرَةٌ سَلَفًا. ٢. فَائِدَةٌ فَاحِشَةٌ. رِبًا فَاحِشٌ. רִבִּית דְּרִבִּית رِبْحٌ مُرَكَّبٌ. فَائِدَةٌ مُرَكَّبَةٌ. رِبْحٌ لِلأَرْبَاحِ. מַלְוֶה בְּרִבִּית ١. مُرَابٍ(ي). مَنْ يَمْنَحُ قُرُوضًا بِفَائِدَةٍ. مُنْتَفِعٌ بِمَالِهِ. ٢. مُسْتَغِلٌّ. שַׁעַר הָרִבִּית سِعْرُ الفَائِدَةِ. نِسْبَةُ الفَائِدَةِ.

רִבֵּךְ פ' لَتَّ الدَّقِيقَ بِالزَّيْتِ وَخَبَزَهُ قَلِيلاً.

רַבָּן ז' (־נִים) الحَاخَامُ. لَقَبُ شَرَفٍ لِكِبَارِ الحَاخَامِينَ. תִּינוֹקוֹת שֶׁל בֵּית רַבָּן تَلاَمِيذُ مَدْرَسَةٍ دِينِيَّةٍ يَهُودِيَّةٍ.

רַבָּנוּת נ' ١. حَاخَامِيَّةٌ. وَظِيفَةُ الحَاخَامِ. ٢. سِيَادَةٌ. رِئَاسَةٌ. הָרַבָּנוּת הַצְּבָאִית الحَاخَامِيَّةُ العَسْكَرِيَّةُ. הָרַבָּנוּת הָרָאשִׁית الحَاخَامِيَّةُ الرَّئِيسِيَّةُ. رِئَاسَةُ الحَاخَامِينَ.

רַבָּנִי ת' (־נִיִּים) ١. رَبَّانِيٌّ (من يعترف بالتوراة الشفاهية بالاضافة الى التوراة المدونة). ٢. عَلاَّمَةٌ فِي الدِّينِ.

רַבָּנִית נ' (־נִיּוֹת) حَرَمُ رَجُلِ دِينٍ يَهُودِيٍّ. عَقِيلَةُ حَاخَامٍ. إِمْرَأَةٌ عَلاَّمَةٌ فِي الدِّينِ.

רַבָּנָן .Ar ז"ר أَسْيَادُنَا الحَاخَامُونَ. عُلَمَاءُ (فُقَهَاءُ) الدِّينِ اليَهُودِيِّ. דְּרַבָּנָן مَا يَخُصُّ عُلَمَاءَ الدِّينِ اليَهُودَ لِلتَّمْيِيزِ مِنْ דְּאוֹרַיְתָא أَيْ مَا يَخُصُّ التَّوْرَاةَ المُدَوَّنَةَ. קַדִּישׁ דְּרַבָּנָן قُدَّاسُ الرَّبَّانِيِّينَ (صلاة مطولة خاصة تقرا بعد تلاوة فصول من التلمود او المشنة).

רִבָּס, ריבס ז' (־סִים) في النبات: الرِّيبَاس. رَاوَنْد صِينِيٌّ (rheum).

רִבַּע, ריבע פ' ١. رَفَعَ ـ بِأُسٍّ (بِقُوَّةٍ) نَفْسِ العَدَدِ. ٢. ضَرَبَ عَدَدًا فِي نَفْسِهِ (مثل: ٤x٤=١٦). ٣. رَسَمَ شَكْلاً رُبَاعِيًّا. ٤. كَرَّرَ أَرْبَعَ مَرَّاتٍ. ٥. سَافَدَ الدَّابَّةَ. جَامَعَ أُنْثَى الحَيَوَانِ. הִתְרַבַּע ١. تَكَرَّرَ أَرْبَعَ مَرَّاتٍ. ٢. تَرَبَّعَ. صَارَ مُرَبَّعًا. ٣. إِنْقَسَمَ عَلَى أَرْبَعَةٍ.

רֶבַע ז' (רְבָעִים) ١. رُبْعٌ ج أَرْبَاعٌ. جُزْءٌ مِنْ أَرْبَعَةٍ. ٢. زَاوِيَةٌ (من زوايا المربع). وَجْهٌ مِنْ وُجُوهِ المُرَبَّعِ. רֶבַע הַגְּמָר في الرياضة: رُبْعُ النِّهَائِيِّ. אָרְחוֹ וְרִבְעוֹ مجازا: ظُرُوفُ حَيَاتِهِ. كُلُّ مَا يَتَعَلَّقُ بِسِيرَةِ حَيَاتِهِ. كُلُّ حَرَكَاتِهِ وَسَكَنَاتِهِ.

רֹבַע, רובע ז' (רְבָעִים) رُبْعٌ ج أَرْبَاعٌ. حَيٌّ ج أَحْيَاءٌ. حَارَةٌ ج حَارَاتٌ.

רִבֵּעַ, ריבע ז' (־עִים) حَفِيدُ الحَفِيدِ. مِنْ أَبْنَاءِ الجِيلِ الرَّابِعِ. אָב רִבֵּעַ جَدُّ الجَدِّ (أَوِ الجَدَّةِ).

רִבְעוֹן ז' (־נִים) مَجَلَّةٌ رُبْعُ سَنَوِيَّةٍ. مَجَلَّةٌ فَصْلِيَّةٌ تَصْدُرُ أَرْبَعَ مَرَّاتٍ فِي السَّنَةِ.

רָבַץ פ' ١. رَبَضَ ـِ. أَقْعَى (الكلب). بَرَكَ ـُ. إِسْتَلْقَى. ٢. لاَزَمَ المَكَانَ لاَ يُبَارِحُهُ. הַתַּרְנְגֹלֶת רוֹבֶצֶת עַל אֶפְרוֹחֶיהָ الدَّجَاجَةُ تَحْتَضِنُ فِرَاخَهَا. הִרְבִּיץ ١. ضَرَبَ ـِ. خَبَطَ ـِ. ٢. أَبْرَكَ. أَنَاخَ. أَرْبَضَ. ٣. رَشَّ ـُ (الماء لكيلا يعلو التراب). ٤. لَقَّنَ. عَلَّمَ. הִרְבִּיץ בּוֹ תּוֹרָה لَقَّنَهُ العِلْمَ.

רַבְצְדָדִי, רַב־צְדָדִי ת' (־יִּים) مُتَعَدِّدُ الجَوَانِبِ. مُتَعَدِّدُ الوُجُوهِ. مُتَنَوِّعٌ.

רַבְצְדָדִיּוּת נ' تَنَوُّعٌ. تَعَدُّدُ الجَوَانِبِ وَالأَشْكَالِ.

(רבק) הִרְבִּיק פ' عَلَّفَ. أَعْلَفَ. سَمَّنَ. رَبَّلَ.

רַבְקוֹלִי ת' (־יִּים) في الموسيقى: مُتَعَدِّدُ الأَصْوَاتِ.

(רברב) הִתְרַבְרֵב تَفَاخَرَ. تَبَجَّحَ. تَبَاهَى. إِدَّعَى بِمَا لَيْسَ لَهُ.

רַבְרְבָן ת' (־נִים) مُتَبَجِّحٌ. مَزْهُوٌّ. صَلِفٌ. مَغْرُورٌ. مُتَكَبِّرٌ. مُتَعَالٍ(ي). مُتَشَدِّقٌ.

רַבְרְבָנוּת נ' تَبَجُّحٌ. مُبَاهَاةٌ. غُرُورٌ. صَلَفٌ. مُفَاخَرَةٌ. تَشَدُّقٌ. غَطْرَسَةٌ.

רַבְרֶגֶל, רַב־רֶגֶל ז' (־רַגְלַיִם) كَثِيرُ الأَرْجُلِ. خَنْشَارٌ (نبات معمر، polypody).

רַבָּתִי ת"נ ١. كُبْرَى. عُظْمَى. ٢. حَرْفٌ كَبِيرٌ (capital letter). حَرْفُ التَّاجِ. לֹא בְּאַלֶף רַבָּתִי مجازا: كَلاَّ ثُمَّ كَلاَّ. لاَ بِأَيِّ شَكْلٍ مِنَ الأَشْكَالِ.

רֶגֶב ז' (רְגָבִים) مَدَرَةٌ. كُتْلَةٌ مِنَ التُّرَابِ أَوِ الطِّينِ. قُلْقِيلَةٌ מ'. יִמְתְּקוּ לוֹ רִגְבֵי עַפְרוֹ طَيَّبَ اللهُ ثَرَاهُ. أَسْكَنَهُ اللهُ فَسِيحَ جِنَانِهِ.

רַגְבִּי .En ז' لُعْبَةُ الرَّجْبِي (تلعب بكرة بيضاوية بين فريقين يتالف كل منهما من ١٥ لاعبا، rugby).

רַגּוּז ת' (רַגּוּזִים) غَاضِبٌ. غَضُوبٌ. سَاخِطٌ. زَعْلاَنُ. حَنِقٌ.

רִגּוּל, ריגול ז' ١. تَجَسُّسٌ. جَاسُوسِيَّةٌ. تَحَرٍّ(ي). تَنَسُّمُ أَخْبَارٍ. تَرَصُّدٌ. רִגּוּל נֶגְדִּי مُكَافَحَةُ الجَاسُوسِيَّةِ. تَجَسُّسٌ مُضَادٌّ.

רֶגוּלוּס L ז' في الفلك: قَلْبُ الأَسَدِ (كوكب في برج الاسد).

רֶגוּלָטוֹר L ז' (־רִים) مُنَظِّمٌ. ضَابِطٌ ע' וַסָּת.

רִגּוּלִי, ריגולי ת' (־יִּים) جَاسُوسِيٌّ. تَجَسُّسِيٌّ.

רֶגוּלַצְיָה נ' (־יוֹת) تَنْظِيمٌ. ضَبْطٌ آلِيٌّ ע' וִסּוּת.

רֶגוּלָרִי ת' (־יִּים) مُنْتَظِمٌ. نِظَامِيٌّ. مُرَتَّبٌ. قِيَاسِيٌّ.

רֶגוּלָרִיּוּת נ' إِنْتِظَامٌ. إِضْطِرَادٌ. إِطِّرَادٌ. تَنَاسُقٌ. ضَبْطٌ.

רָגוּעַ ת' (רְגוּעִים) هَادِئٌ. مُسْتَرِيحٌ. مُطْمَئِنٌّ. وَادِعٌ.

רִגּוּשׁ, ריגוש ז' (־שִׁים) ١. إِهَاجَةٌ. إِهْتِيَاجٌ. تَهَيُّجٌ. إِثَارَةٌ. ٢. في علم النفس:

إِنْفِعَالٌ عَاطِفِيٌّ. تَأَثُّرٌ شَدِيدٌ.

רִגּוּשִׁי, ריגושי ת׳ (־יִּים) عَاطِفِيٌّ. إِنْفِعَالِيٌّ. تَأَثُّرِيٌّ.

רִגּוּשִׁיּוּת, ריגושיות נ׳ إِهْتِيَاجٌ. عَاطِفِيَّةٌ. إِنْفِعَالٌ. تَأَثُّرٌ.

רָגַז פ׳ ١. غَضِبَ ـ عَلَى. سَخِطَ ـ عَلَى. زَعِلَ ـ إِغْتَاظَ. حَنِقَ ـ مِنْ (عَلَى). רָגַז إِغْتَاظَ. سَخِطَ. حَنِقَ. زَعِلَ. הִתְרַגֵּז غَضِبَ. سَخِطَ. إِغْتَاظَ. إِمْتَعَضَ. حَنِقَ مِنْ (عَلَى). تَمَلْمَلَ. وَغِرَ (يَوْغَرُ) صَدْرُهُ عَلَى. إِحْتَدَّ عَلَى. تَمَيَّزَ غَيْظًا. הִרְגִּיז ١. أَغَاظَ. أَغْضَبَ. أَثَارَ حَفِيظَةً. زَعَّلَ. إِسْتَفَزَّ. הֻרְגַּז أُغْضِبَ. أُغِيظَ. أُسْتُفِزَّ. أُثِيرَتْ حَفِيظَتُهُ.

רֹגֶז, רוגז ז׳ غَضَبٌ. سُخْطٌ. مَوْجِدَةٌ. حَفِيظَةٌ. إِمْتِعَاضٌ. בְּרֹגֶז زَعْلَانُ. حَرْدَانُ. سَاخِطٌ. קָפַץ עָלָיו רָגְזוֹ שֶׁל פְּלוֹנִי إِحْتَدَّ عَلَى فُلَانٍ. إِحْتَدَمَ غَضَبًا عَلَيْهِ.

רָגְזָה, רוגזה נ׳ (־זוֹת) غَضَبٌ. حَنَقٌ. زَعَلٌ. سُخْطٌ.

רַגְזָן ז׳ (־נִים) غَضُوبٌ. غَضْبَانُ. حَنِقٌ. حَادُّ المِزَاجِ.

רַגְזָנוּת נ׳ حِدَّةُ مِزَاجٍ. سُرْعَةُ غَضَبٍ. حَنَقٌ. سُخْطٌ.

רֶגְיוֹנָלִי L ת׳ (־יִּים) إِقْلِيمِيٌّ ע׳ אֲזוֹרִי.

רָגִיל ת׳ (רְגִילִים) ١. عَادِيٌّ. إِعْتِيَادِيٌّ. مُعْتَادٌ. مَأْلُوفٌ. مَعْهُودٌ. شَائِعٌ. כָּרָגִיל عَادَةً. عَلَى جَارِي العَادَةِ. كَمَا هُوَ مُتَّبَعٌ. كَمَا هُوَ مَعْهُودٌ. عُمُومًا. כָּרָגִיל كَالمُعْتَادِ. عَادَةً. غَالِبًا. كَمَا هُوَ مُتَّبَعٌ. שֶׁלֹּא כָּרָגִיל عَلَى غَيْرِ عَادَتِهِ (عَهْدِهِ). نَادِرًا. זָקֵן וְרָגִיל مُتَمَرِّسٌ. مُحَنَّكٌ. مُجَرَّبٌ.

רְגִילָה נ׳ (־לוֹת) ١. جَاسُوسِيَّةٌ ע׳ רִגּוּל. ٢. في الجيش: عُطْلَةُ الجُنْدِيِّ كُلَّ ثَلَاثَةِ شُهُورٍ.

רְגִילוּת נ׳ ١. تَعَوُّدٌ. إِتِّبَاعٌ. ٢. تَدَاوُلٌ. شُيُوعٌ.

רְגִימָה נ׳ (־מוֹת) ١. رَجْمٌ. رَشْقٌ (بالحجارة). رَمْيٌ. ٢. قَصْفٌ (بمدفع هاون).

רֶגִ׳ימֶנְט .En ז׳ (־טִים) كَتِيبَةٌ ע׳ גְּדוּד.

רֶגִיסְטֶר L ז׳ (־רִים) ١. في الموسيقى: مَدَى ارْتِفَاعِ أَوِ انْخِفَاضِ الصَّوْتِ المُوسِيقِيِّ. ٢. في الميكانيك: آلَةٌ لِتَنْسِيقِ الحِسَابَاتِ. ضَابِطَةٌ. ٣. سِجِلٌّ ج سِجِلَّاتٌ. ٤. في علم اللسان: طَبَقَةٌ صَوْتِيَّةٌ. ٥. أُسْلُوبٌ لُغَوِيٌّ ע׳ מִשְׁלָב.

רֶגִיסְטְרַצְיָה נ׳ (־יוֹת) تَسْجِيلٌ. تَدْوِينٌ. تَقْيِيدٌ. قَيْدٌ ע׳ רִשּׁוּם.

רְגִיעָה נ׳ (־עוֹת) ١. هُدُوءٌ. رَاحَةٌ. إِسْتِرَاحَةٌ. إِسْتِرْخَاءٌ. سُكُونٌ. ٢. إِتِّفَاقٌ. عَقْدٌ ج عُقُودٌ.

רָגִישׁ ת׳ (רְגִישִׁים) ١. حَسَّاسٌ. مُرْهَفُ الشُّعُورِ. سَرِيعُ التَّأَثُّرِ. ٢. ע׳ אַלֶּרְגִּי.

רְגִישׁוּת נ׳ (־שֻׁיּוֹת) ١. حَسَّاسِيَّةٌ. حَسَاسِيَةٌ. دِقَّةُ الشُّعُورِ. رِقَّةُ إِحْسَاسٍ. سُرْعَةُ تَأَثُّرٍ. ٢. ע׳ אַלֶּרְגִּיָּה. חֲסַר רְגִישׁוּת قَلِيلُ الإِحْسَاسِ. عَدِيمُ الشُّعُورِ.

רִגֵּל, ריגל פ׳ تَجَسَّسَ. تَحَرَّى. إِسْتَخْبَرَ. تَقَصَّى. הִתְרַגֵּל تَعَوَّدَ عَلَى. إِعْتَادَ. أَلِفَ ـ دَرَجَ عَلَى. הִרְגִּיל عَوَّدَ. دَرَّبَ. مَرَّنَ.

רֶגֶל ז׳ (רַגְלַיִם, רְגָלִים) ١. رِجْلٌ ج أَرْجُلٌ. قَدَمٌ (مقياس طول ايضًا) ج أَقْدَامٌ. ٢. قَائِمَةُ الحَيَوَانِ ج قَوَائِمُ. طَرَفٌ ج أَطْرَافٌ. ٣. قَاعِدَةٌ ج قَوَاعِدُ. ٤. في الاوزان الشعرية: تَفْعِيلَةٌ ج تَفَاعِيلُ. ٥. مَرَّةٌ ج مَرَّاتٌ. ٦. عِيدٌ كَبِيرٌ (وهي ثلاثة: عيد العرائش وعيد الفصح وعيد الاسابيع). רֶגֶל שְׁטוּחָה قَدَمٌ مُسَطَّحَةٌ ע׳ פְּלַטְפוּס. בָּרֶגֶל مَشْيًا (سَيْرًا) عَلَى الأَقْدَامِ. לְרֶגֶל־ ١. بِمُنَاسَبَةِ. مِنْ أَجْلِ. بِدَاعِي. ٢. بِالنَّظَرِ إِلَى. לְרַגְלֵי־ ١. عَلَى سُفُوحِ. فِي مُنْحَدَرَاتِ (جبل مثلاً). ٢. فِي أَعْقَابِ. عَلَى إِثْرِ. רַגְלֵי הַר سَفْحُ جَبَلٍ ج سُفُوحٌ. مُنْحَدَرَاتٌ. בֶּלֶם רֶגֶל دَوَّاسَةُ قَدَمٍ ע׳ בֶּלֶם, דַּוְשַׁת הַבֶּלֶם. דְּרִיסַת רֶגֶל مَوْطِئُ قَدَمٍ. حَقُّ الدُّخُولِ (التَّدَخُّلِ). הוֹלֵךְ רֶגֶל مَاشٍ(ي) ج مُشَاةٌ. عَابِرُ طَرِيقٍ. مَارٌّ ج مَارَّةٌ. עוֹלֵה רֶגֶל حَاجٌّ ج حُجَّاجٌ (وخصوصًا الزائر للقدس في احد الاعياد اليهودية الثلاثة الهامة). زَائِرٌ ج زُوَّارٌ. עֲלִיָּה לָרֶגֶל حَجٌّ. زِيَارَةُ الأَمَاكِنِ المُقَدَّسَةِ. פְּשִׁיטַת רֶגֶל ١. إِفْلَاسٌ. العَجْزُ عَنْ وَفَاءِ الدُّيُونِ. ٢. فَشَلٌ. إِخْفَاقٌ. הֲדוֹם רַגְלַיִם مَسْنَدٌ لِلْقَدَمِ ע׳ שְׁרַפְרַף. מֵי רַגְלַיִם صِفَةٌ لِلْبَوْلِ. מַרְבֵּה רַגְלַיִם ע׳ מַרְבֶּה. נְכֵה רַגְלַיִם أَعْرَجُ ج عُرْجٌ وعُرْجَانٌ נ׳ عَرْجَاءُ. أَظْلَعُ. נֵר לְרַגְלוֹ (לְרַגְלָיו) نِبْرَاسٌ يُهْتَدَى بِهِ ע׳ נֵר. קַל רַגְלַיִם سَرِيعٌ. حَثِيثٌ. (יֵשׁ) רַגְלַיִם לַדָּבָר هُنَاكَ أَسَاسٌ لِلْقَضِيَّةِ. עַל רֶגֶל אַחַת عَلَى المَاشِي. بِسُرْعَةٍ. بِصُورَةٍ ارْتِجَالِيَّةٍ. بِاخْتِصَارٍ. מִדְרַךְ כַּף רֶגֶל مَوْطِئُ قَدَمٍ. مَكَانٌ لِلْوُقُوفِ. وَقْعُ أَقْدَامٍ. דָּחַק אֶת רַגְלֵי פְּלוֹנִי زَاحَمَ فُلَانًا. نَافَسَهُ (حتى نحّاه). ضَيَّقَ عَلَيْهِ. הוֹקִיר רַגְלָיו מִבֵּית פְּלוֹנִי قَطَعَ رِجْلَهُ مِنْ بَيْتِ فُلَانٍ. إِمْتَنَعَ عَنْ زِيَارَتِهِ. הֶעֱמִיד אֶת פְּלוֹנִי עַל רַגְלָיו أَوْقَفَ فُلَانًا عَلَى قَدَمَيْهِ. سَاعَدَهُ حَتَّى يَقْوَى. הִתְאַבֵּק בַּעֲפַר רַגְלָיו ע׳ אִבֵּק. הִתְחִיל בָּרֶגֶל יָמִין مجازًا: بَدَأَ بِدَايَةً نَاجِحَةً. טָמַן פַּח לְרַגְלֵי פְּלוֹנִי نَصَبَ فَخًّا لِفُلَانٍ. دَبَّرَ لَهُ مَكِيدَةً. כָּלְתָה רֶגֶל מִן הַשּׁוּק إِنْقَطَعَتِ الحَرَكَةُ فِي السُّوقِ. מִכַּף רֶגֶל וְעַד רֹאשׁ (קָדְקֹד) مِنْ قِمَّةِ الرَّأْسِ حَتَّى أَخْمَصِ القَدَمِ. כִּתֵּת אֶת רַגְלָיו ضَرَبَ فِي الأَرْضِ (ذَهَابًا وَمَجِيئًا). تَجَوَّلَ رَوْحَةً وَإِيَابًا. לֹא הוֹלֵךְ בָּרֶגֶל סל׳ لَيْسَ بِالأَمْرِ الهَيِّنِ. לֹא מָצָא אֶת יָדָיו וְרַגְלָיו لَمْ يَعْرِفْ قَبِيلًا مِنْ دَبِيرٍ. נָשָׂא אֶת רַגְלָיו ١. طَفِقَ يَسِيرُ. هَمَّ بِالذَّهَابِ. ٢. أَطْلَقَ سَاقَيْهِ لِلرِّيحِ. עָקַר אֶת רַגְלָיו قَامَ (نَهَضَ) لِمُغَادَرَةِ المَكَانِ. هَمَّ بِالذَّهَابِ. פָּשַׁט אֶת הָרֶגֶל ١. أَفْلَسَ. ٢. أَخْفَقَ. فَشِلَ ـ קָם (עָמַד) עַל רַגְלָיו نَهَضَ عَلَى قَدَمَيْهِ. نَهَضَ مِنْ كَبْوَتِهِ. إِنْتَعَشَ. שָׂם לוֹ רֶגֶל مجازًا: وَضَعَ حَجَرَ عَثْرَةٍ أَمَامَهُ. حَاوَلَ عَرْقَلَتَهُ. أَفْشَلَهُ. אֶל אֲשֶׁר יִשָּׂאוּהוּ רַגְלָיו إِلَى أَيِّ مَكَانٍ تَجُرُّهُ رِجْلَاهُ (قَدَمَاهُ). שֶׁקֶר אֵין לוֹ רַגְלַיִם كَذِبٌ لَا أَسَاسَ لَهُ. حَبْلُ الكَذِبِ قَصِيرٌ.

רְגֵלָה A נ׳ (־לוֹת) في النبات: الرِّجْلَةُ. البَقْلَةُ الحَمْقَاءُ (portulaca).

רַגְלִי (־לִים) ١. תה"ז رَاجِلٌ ج رَجَّالَةٌ. مَاشٍ(ي) ج مُشَاةٌ. جُنْدِيُّ مُشَاةٍ. ٢. תה"פ مَشْيًا عَلَى الأَقْدَامِ. ٣. في لعبة الشطرنج: بَيْدَقٌ ج بَيَادِقُ. חֵיל רַגְלִים (חֵי"ר) سِلاَحُ الْمُشَاةِ. رَجَّالَةٌ ע' חַיִל.

רָגַם פ' ١. رَجَمَ ـُ. رَشَقَ ـُ بِالحِجَارَةِ. رَمَى ـِ. أَطْلَقَ. قَصَفَ ـِ (بمدافع الهاون). נִרְגַּם ١. رُجِمَ. رُشِقَ بِالحِجَارَةِ. ٢. رُجِمَ بِالهَاوُنَاتِ. قُصِفَ.

רַגָּם ז' (־מִים) رَاجِمٌ. رَامٍ(ي) بِمِدْفَعِ هَاوُنٍ.

רָגַן, נִרְגַּן פ' تَذَمَّرَ. تَشَكَّى. شَكَا ـُ. إِمْتَعَضَ مِنْ.

(רגע) נִרְגַּע פ' هَدَأَ ـَ. سَكَنَ ـُ. إِطْمَأَنَّ. إِرْتَاحَ. هَجَعَ ـَ. הִתְרַגֵּעַ إِطْمَأَنَّ. هَدَأَ خَاطِرُهُ. خَفَّ ـِ غُلْوَاؤُهُ. הִרְגִּיעַ طَمْأَنَ. هَدَّأَ رَوْعَهُ. سَكَّنَ. أَرَاحَ. הָרְגַּע هُدِّئَ. أُرِيحَ.

רֶגַע ז' (רְגָעִים) لَحْظَةٌ ج لَحَظَاتٌ. هُنَيْهَةٌ. طَرْفَةُ عَيْنٍ. دَقِيقَةٌ. רֶגַע שֶׁל אֱמֶת لَحْظَةُ الحَقِيقَةِ. اللَّحْظَةُ الحَاسِمَةُ. اللَّحْظَةُ المَصِيرِيَّةُ. רֶגַע קָט بُرْهَةٌ وَجِيزَةٌ. هُنَيْهَةٌ. سُوَيْعَةٌ. בָּרֶגַע הָרִאשׁוֹן لِأَوَّلِ وَهْلَةٍ. فِي اللَّحْظَةِ الأُولَى. כָּרֶגַע الآنَ. حَالاً. בֶּן־רֶגַע فِي طَرْفَةِ عَيْنٍ. فِي لَمْحِ البَصَرِ. تَوًّا. فَوْرًا. עַד הָרֶגַע הָאַחֲרוֹן حَتَّى اللَّحْظَةِ الأَخِيرَةِ. עַד רְגָעָיו הָאַחֲרוֹנִים حَتَّى رَمَقِهِ الأَخِيرِ. אֵין רֶגַע בְּלִי פֶּגַע لاَ تَكَادُ تَمُرُّ لَحْظَةٌ بِلاَ مُصِيبَةٍ. كُلُّ لَحْظَةٍ وَمَصَائِبُهَا.

רֹגַע, רוגע ז' هُدُوءٌ. سُكُونٌ. سَكِينَةٌ. طُمَأْنِينَةٌ. دَعَةٌ.

רִגְעִי ת' (־יִים) آنِيٌّ. وَقْتِيٌّ. مُؤَقَّتٌ. عَابِرٌ. إِبْنُ سَاعَتِهِ.

רִגְעִיּוּת נ' آنِيَّةٌ. وَقْتِيَّةٌ.

רֶגְרֶסְיָה L נ' تَرَاجُعٌ. نُكُوصٌ. إِنْكِفَاءٌ. إِرْتِدَادٌ. تَقَهْقُرٌ.

רֶגְרֶסִיבִי ת' (־יִים) تَرَاجُعِيٌّ. إِرْتِدَادِيٌّ. إِنْتِكَاسِيٌّ.

רָגַשׁ פ' هَاجَ ـِ. مَاجَ ـُ. مَارَ ـُ. ثَارَ ـُ. إِضْطَرَبَ. נִרְגַּשׁ إِنْفَعَلَ (عاطفيا). تَأَثَّرَ. جَاشَ ـِ. إِنْزَعَجَ. רִגֵּשׁ ١. هَيَّجَ. أَهَاجَ. أَثَارَ. ٢. أَثَارَ الانْفِعَالَ. أَجَاشَ. הִתְרַגֵּשׁ ١. عَصَفَ ـِ. هَاجَ. إِضْطَرَبَ. ثَارَ. حَدَثَ ـُ. إِعْتَوَرَ. ٢. إِنْفَعَلَ عَاطِفِيًّا. تَأَثَّرَ. جَاشَتْ عَوَاطِفُهُ. הִרְגִּישׁ ١. شَعَرَ ـُ بِـ. أَحَسَّ بِـ. إِنْتَبَهَ إِلَى. لاَحَظَ. ٢. أَدْرَكَ. مَيَّزَ. הִרְגִּישׁ בְּחֶסְרוֹנוֹ إِفْتَقَدَهُ. إِسْتَوْحَشَ لَهُ. حَنَّ إِلَيْهِ. إِشْتَاقَ إِلَيْهِ. הִרְגִּישׁ מוּעָקָה شَعَرَ بِكَآبَةٍ. הִרְגִּישׁ בְּרַע تَوَعَّكَتْ صِحَّتُهُ. أَصَابَتْهُ وَعْكَةٌ. הֻרְגַּשׁ لُوحِظَ. شُعِرَ بِهِ.

רֶגֶשׁ ז' (רְגָשׁוֹת) عَاطِفَةٌ ج عَوَاطِفُ. شُعُورٌ. إِحْسَاسٌ ج أَحَاسِيسُ. تَأَثُّرٌ. רֶגֶשׁ אַשְׁמָה عُقْدَةُ الذَّنْبِ. الشُّعُورُ بِالذَّنْبِ. רֶגֶשׁ חוֹבָה الشُّعُورُ بِالمَسْؤُولِيَّةِ (بِالوَاجِبِ). רֶגֶשׁ נְחִיתוּת في علم النفس: مُرَكَّبُ (عُقْدَةُ) النَّقْصِ. الشُّعُورُ بِالدُّونِيَّةِ. בַּעַל רֶגֶשׁ حَسَّاسٌ. ذُو حَسَّاسِيَّةٍ. مُرْهَفُ الإِحْسَاسِ. رَقِيقُ العَاطِفَةِ. חֲסַר (נְטוּל) רֶגֶשׁ عَدِيمُ الشُّعُورِ. قَلِيلُ الإِحْسَاسِ. בִּרְגָשֵׁי כָּבוֹד مَعَ فَائِقِ (مَزِيدِ) الاحْتِرَامِ. בִּרְגָשׁוֹת מְעֹרָבִים بِمَزِيجٍ مِنَ العَوَاطِفِ. עִנְיָנִים שֶׁבָּרֶגֶשׁ وِجْدَانِيَّاتٌ. הִשְׁתַּתְּפוּת בִּרְגָשׁוֹת مُشَارَكَةٌ وِجْدَانِيَّةٌ.

רִגְשִׁי ת' (־יִים) عَاطِفِيٌّ. تَأَثُّرِيٌّ. إِنْفِعَالِيٌّ. وِجْدَانِيٌّ.

רִגְשִׁיּוּת נ' عَاطِفِيَّةٌ. وِجْدَانِيَّةٌ. إِهْتِيَاجٌ.

רַגְשָׁן ז' (־נִים) (رَجُلٌ) عَاطِفِيٌّ. مُتَهَيِّجٌ. إِنْفِعَالِيٌّ.

רַגְשָׁנוּת נ' عَاطِفِيَّةٌ. وِجْدَانِيَّةٌ. ثَوْرَةُ عَوَاطِفَ. إِهْتِيَاجٌ.

רַגְשָׁנִי ת' (־יִים) عَاطِفِيٌّ. جَيَّاشٌ. وِجْدَانِيٌّ. إِنْفِعَالِيٌّ.

רַד ע' (רוד) רַד, יָרַד.

רָדָאר, רָדָר En. ז' (־רִים) رَادَار. جِهَازُ رَادَار (الانذار) ע' מַכָּ"ם. רָדָאר הַתְרָאָה جِهَازُ إِنْذَارٍ مُبَكِّرٍ.

רִדֵּד, רידד פ' مَطَلَ ـُ. رَقَّقَ. طَرَّقَ. سَطَّحَ (المعدن). صَفَّحَ. הִתְרַדֵּד ١. إِمْطَلَّ. تَرَقَّقَ. تَسَطَّحَ. ٢. وَشَلَ (الماء). صَارَ قَرِيبَ القَعْرِ.

רָדָה פ' ١. حَكَمَ ـُ. أَخْضَعَ. سَيْطَرَ عَلَى. ٢. تَحَكَّمَ بِـ. إِسْتَبَدَّ. إِسْتَعْبَدَ. إِضْطَهَدَ. قَهَرَ ـَ. ٣. عَاقَبَ. عَذَّبَ.

רִדּוּד, רידוד ז' (־דִים) تَرْقِيقٌ. طَرْقٌ. تَسْطِيحٌ.

רָדוּד ת' (רְדוּדִים) ١. ضَحْلٌ. ضَحْضَاحٌ. مُوشِلٌ. ٢. مُطَرَّقٌ. مُسَطَّحٌ. مُرَقَّقٌ. מַיִם רְדוּדִים مَاءٌ مُوشِلٌ. ضَحْلٌ. مَخَاضَةٌ. مَاءٌ قَرِيبُ القَعْرِ. סִגְנוֹן רָדוּד أُسْلُوبٌ سَطْحِيٌّ (ضَحْلٌ). أُسْلُوبٌ رَكِيكٌ.

רָדוּי ת' (רְדוּיִים) مُشْتَارٌ (عسل). مُجْتَنًى.

רָדוּם ת' (רְדוּמִים) ١. رَاقِدٌ. نَائِمٌ. نَاعِسٌ. نَعْسَانُ. وَسْنَانُ. غَافٍ(ي). هَاجِعٌ. ٢. مُتْعَبٌ. تَعْبَانُ. مُجْهَدٌ.

רָדוֹן L ז' رَادُون. غَازُ الرَّادُونِ (عنصر كيماوي اشعاعي).

רָדוּף ת' (רְדוּפִים) ١. مُلاَحَقٌ. مُطَارَدٌ. مُضْطَهَدٌ. ٢. مُنْسَاقٌ وَرَاءَ. شَغُوفٌ بِـ. ٣. مُتَرَاكِضٌ.

רֵדוּקְצְיָה L נ' تَنْزِيلٌ ج تَنْزِيلاَتٌ. خَصْمٌ. تَخْفِيضٌ.

רַדְיָאטוֹר L ז' (־רִים) ١. رَادْيَاتُور. مُشِعَّةٌ. مُبَرِّدٌ. ٢. جِهَازُ تَسْخِينٍ (للتدفئة المركزية) ע' מַקְרֵן.

רַדְיָאלִי ת' (־יִים) مُشِعٌّ بِاتِّجَاهِ القُطْرِ (radial).

רַדְיָאן L ז' (־נִים) في الهندسة: زَاوِيَةٌ نِصْفُ قُطْرِيَّةٍ.

רַדְיָאנְט I. ז' (־טִים) مُشِعٌّ. إِشْعَاعِيٌّ.

רְדִיד ז' (־דִים) نِقَابٌ. بُرْقُعٌ. حِجَابُ المَرْأَةِ ע' צָעִיף.

רְדִידוּת נ' ١. وَشْلَةٌ. ضَحَالَةٌ (ماء). ٢. سَطْحِيَّةٌ. تَفَاهَةٌ. تَقَعُّرٌ (اسلوب).

רְדִיָּה, רדייה נ' ١. تَحَكُّمٌ. إِسْتِعْبَادٌ. قَهْرٌ. ٢. جَنْيُ العَسَلِ. ٣. إِخْرَاجُ الخُبْزِ

مِنَ التَّنُّورِ.

רַדְיוֹ L ז' ١. رَادْيُو. مِذْيَاعٌ. ٢. إِذَاعَةٌ. البَثُّ بِالرَّادْيُو. ٣. جِهَازُ رَادْيُو. רַדְיוֹ־טֵיְפּ رَادْيُو مُسَجِّلٌ. רַדְיוֹ טֶלֶפוֹן تِلِفُون لَاسِلْكِيٌّ. תֶּדֶר רַדְיוֹ ذَبْذَبَةُ الإِرْسَالِ اللَّاسِلْكِيِّ. ذَبْذَبَةٌ رَادْيُويَّةٌ. תַּחֲנַת רַדְיוֹ مَحَطَّةُ إِذَاعَةٍ (رَادْيُو).

רַדְיוֹאַקְטִיבִי ת' (־בִיִּים) إِشْعَاعِيٌّ. ذُو إِشْعَاعَاتٍ مُؤَيِّنَةٍ.

רַדְיוֹאַקְטִיבִיּוּת נ' نَشَاطٌ إِشْعَاعِيٌّ. فَاعِلِيَّةُ الأَشِعَّةِ.

רַדְיוֹגְרָמָה נ' (־מוֹת) ١. رِسَالَةٌ لَاسِلْكِيَّةٌ. بَرْقِيَّةٌ. ٢. جِهَازُ رَادْيُو غْرَامَافُون.

רַדְיוֹלוֹג ז' (־גִים) رَادْيُولُوجِيٌّ. أَخِصَّائِيٌّ بِالطِّبِّ الإِشْعَاعِيِّ.

רַדְיוֹלוֹגְיָה נ' رَادْيُولُوجْيَا. الطِّبُّ الإِشْعَاعِيُّ.

רַדְיוֹגְרָף ז' (־פִים) صُورَةٌ بِالأَشِعَّةِ السِّينِيَّةِ. تَصْوِيرٌ بِأَشِعَّةِ إِكْس.

רַדְיוּם L ז' الرَّادْيُوم (عنصر معدني ذو نشاط اشعاعي).

רַדְיוּס L ז' (־סִים) نِصْفُ قُطْرِ الدَّائِرَةِ.

רַדְיוֹסְקוֹפְּיָה נ' التَّنْظِيرُ الشُّعَاعِيُّ.

רַדְיוֹפוֹנִי G ת' (־נִיִּים) ذُو صَوْتٍ إِذَاعِيٍّ مُلَائِمٍ لِلْبَثِّ.

רַדְיוֹתֶרַפְּיָה G נ' في الطب: عِلَاجٌ بِالأَشِعَّةِ.

רַדָּר, רדיירי ז' (־רִים) حَرَّاثٌ. حَارِثٌ. مُدَرَّبٌ عَلَى الحِرَاثَةِ.

רְדִיפָה נ' (־פוֹת) ١. مُلَاحَقَةٌ. مُطَارَدَةٌ. إِقْتِفَاءُ أَثَرٍ. ٢. شَغَفٌ. تَكَالُبٌ. ٣. إِضْطِهَادٌ. تَعْذِيبٌ. רְדִיפַת כָּבוֹד السَّعْيُ وَرَاءَ الجَاهِ. רְדִיפַת מִלִּים تَرَادُفُ الكَلِمَاتِ.

רָדִיקָל L ז' (־לִים) ١. رَادِيكَال. المُنَادِي بِالإِصْلَاحِ الجِذْرِيِّ. مُتَطَرِّفٌ (في مطالبته بالاصلاح). ٢. في الرياضيات: جَذْرٌ ج جُذُورٌ. عَلَامَةُ (√). ٣. في الكيمياء: شِقٌّ. أَسَاسٌ. רָדִיקָל חָפְשִׁי شِقٌّ طَلِيقٌ.

רָדִיקָלִי ת' (־לִיִּים) ١. أَسَاسِيٌّ. جِذْرِيٌّ. جَوْهَرِيٌّ. ٢. رَادِيكَالِيٌّ. مُتَطَرِّفٌ. מִפְלָגָה רָדִיקָלִית حِزْبٌ رَادِيكَالِيٌّ (مُتَطَرِّفٌ). פִּתְרוֹן רָדִיקָלִי حَلٌّ جِذْرِيٌّ. حَلٌّ جَوْهَرِيٌّ مِنَ الأَسَاسِ.

רָדִיקָלִיּוּת נ', **רָדִיקָלִיזְם** ז' رَادِيكَالِيَّةٌ. جِذْرِيَّةٌ. تَطَرُّفٌ (نزعة متطرفة في السياسة والاجتماع).

(רדם) נִרְדַּם פ' نَامَ - هَجَعَ - غَفَا - وَسِنَ (يَوْسَنُ). أَخَذَتْهُ سِنَةٌ مِنَ النَّوْمِ. הִרְדִּים ١. نَوَّمَ. أَنَامَ. أَرْقَدَ. هَجَّعَ. ٢. في الطب: خَدَّرَ. بَنَّجَ. הֻרְדַּם ١. نُوِّمَ. ٢. خُدِّرَ. بُنِّجَ.

רַדֶּמֶת נ' ١. نُوَامٌ. دَاءُ النَّوْمِ (lethargy). ٢. فُتُورٌ فِي الأَعْصَابِ. خُمُولٌ. غَيْبُوبَةٌ. حَالَةٌ مِنْ عَدَمِ المُبَالَاةِ النَّفْسِيَّةِ. ٣. حُبُّ النَّوْمِ.

רָדַף פ' ١. لَاحَقَ. طَارَدَ. إِقْتَفَى (تَقَصَّى) أَثَرَ. تَعَقَّبَ ومجازا: إِضْطَهَدَ. جَارَ - عَلَى. عَذَّبَ. ٢. سَعَى - إِلَى. إِنْسَاقَ وَرَاءَ. تَكَالَبَ عَلَى. شُغِفَ بِـ. ٣. جَرَى - سَالَ - רוֹדֵף בֶּצַע طَمَّاعٌ. جَشِعٌ. רוֹדֵף כָּבוֹד مُنْسَاقٌ وَرَاءَ الجَاهِ. רוֹדֵף שָׁלוֹם مُحِبٌّ لِلسَّلَامِ. مُسَالِمٌ. جَانِحٌ لِلسِّلْمِ. יוֹם יִרְדֹּף יוֹם تَلَاحَقَتِ الأَيَّامُ بِسُرْعَةٍ. تَعَاقَبَتِ الأَيَّامُ. הָרוֹדֵף אַחַר הַכָּבוֹד, הַכָּבוֹד בּוֹרֵחַ מִמֶּנּוּ مَنْ لَاحَقَ الجَاهَ فَرَّ الجَاهُ مِنْهُ ومجازا: مَنْ كَثُرَ رِضَاهُ عَنْ نَفْسِهِ كَثُرَ السَّاخِطُونَ عَلَيْهِ. נִרְדַּף ١. لُوحِقَ. طُورِدَ. أُقْتُفِيَ أَثَرُهُ. ٢. أُضْطُهِدَ. عُذِّبَ. ظُلِمَ. كَابَدَ. عَانَى. נִרְדַּף עַל צַוָּאר عَانَى الأَمَرَّيْنِ. قَاسَى الأَهْوَالَ. قَاسَى صُنُوفَ العَذَابِ. מִלִּים נִרְדָּפוֹת ע' נִרְדָּף. רִדֵּף ١. سَعَى سَعْيًا حَثِيثًا إِلَى. ٢. إِنْسَاقَ وَرَاءَ. מְרַדֵּף אֲמָרִים مِلْحَاحٌ. لَجُوجٌ. غَلَبَاوِيٌّ.

רַדְּפָן ז' (־נִים) مُلَاحِقٌ. مُطَارِدٌ. مُتَابِعٌ. مُتَقَصٍّ(ي). مُتَعَقِّبٌ. רַדְּפָן שֶׁל נָשִׁים مُلَاحِقُ النِّسَاءِ. زِيرُ نِسَاءٍ.

רָדָר ע' רָדָאר.

רֶדֶת نُزُولٌ. هُبُوطٌ (مصدر יָרַד) ע' יָרַד.

רֶה .It ז' رِي (اسم النغمة الثانية في السُّلَّم الموسيقي).

רָהַב פ' ١. رَهِبَ - خَافَ - تَخَوَّفَ. فَرِقَ - ٢. تَكَبَّرَ. تَغَطْرَسَ. صَلِفَ -. הִרְהִיב ١. أَرَاعَ. أَذْهَلَ. أَدْهَشَ. بَهَرَ - أَثَارَ العَجَبَ. ٢. شَجَّعَ. הִרְהִיב עֹז בְּנַפְשׁוֹ أَقْدَمَ عَلَى. إِسْتَبْسَلَ. تَجَرَّأَ.

רַהַב ז' (רְהָבִים) ١. غَطْرَسَةٌ. تَكَبُّرٌ. كِبْرِيَاءُ. مُبَاهَاةٌ. صَلَفٌ. تَبَجُّحٌ. فَخْرٌ. مُفَاخَرَةٌ. ٢. شَجَاعَةٌ. إِقْدَامٌ. بَسَالَةٌ. ٣. سَطْوَةٌ. سُلْطَةٌ. جَاهٌ. דִּבְרֵי רַהַב (רְהָבִים) كَلَامٌ يَنْطَوِي عَلَى الغُرُورِ وَالغَطْرَسَةِ. تَبَجُّحٌ. مُكَابَرَةٌ.

רֵהַבִּילִיטַצְיָה L נ' ١. رَدُّ اعْتِبَارٍ. رَدُّ كَرَامَةٍ. إِعَادَةُ الهَيْبَةِ. ٢. في الطب: تَأْهِيلٌ (اعداد مريض الى حياة العمل).

רַהַבְתָנוּת נ' تَبَجُّحٌ. مُفَاخَرَةٌ. مُكَابَرَةٌ. غَطْرَسَةٌ. عَجْرَفَةٌ. نَفْخَةٌ كَذَّابَةٌ.

רָהוּט .Ar ת' (רְהוּטִים) ١. دَارِجٌ (على اللسان). فَصِيحٌ. طَلِقٌ. سَلِسٌ. جَزْلٌ. ذَرِبٌ. ٢. سَرِيعٌ. مُسْرِعٌ. عَلَى عَجَلٍ. כְּתָב רָהוּט خَطٌّ مُشَبَّكٌ جَمِيلٌ.

רִהוּט, ריהוט ז' (־טִים) ١. تَأْثِيثٌ. فَرْشٌ. ٢. أَثَاثٌ. مَفْرُوشَاتٌ. مُوبِيلْيَا. مَتَاعٌ.

רִהֵט, ריהט פ' أَثَّثَ (بالموبيليا). نَجَّدَ. فَرَشَ - רֻהַט فُرِشَ. أُثِّثَ. تَأَثَّثَ.

רַהַט ז' (רְהָטִים) ١. مَوْرِدَةٌ. مَسْقًى (لارواء البهائم) ج مَسَاقٍ(ي) ע' שֹׁקֶת. ٢. مجازا: الأَوْعِيَةُ الدَّمَوِيَّةُ. ٣. طَلَاقَةٌ. سَلَاسَةٌ. فَصَاحَةٌ.

רָהִיט ז' (־טִים) ١. قِطْعَةُ أَثَاثٍ. رِيَاشٌ. مَفْرُوشَاتٌ. مَتَاعٌ ج أَمْتِعَةٌ. ٢. قديما: دِعَامَةٌ ج دَعَائِمُ.

רְהִיטוּת נ' طَلَاقَةُ لِسَانٍ. فَصَاحَةٌ. سَلَاسَةٌ. جَزَالَةٌ. سُرْعَةُ الكَلَامِ.

רַהִיטָן ז׳ (־נִים) ١. نَجَّارُ مُوبِيلْيَا. صَانِعُ أَثَاثِ المَنَازِلِ. ٢. تَاجِرُ مُوبِيلْيَا.

רַהִיטָנוּת נ׳ ١. نِجَارَةُ الأَثَاثِ. صُنْعُ المُوبِيلْيَا وَالاتِّجَارُ بِهَا.

(רהן) הִרְהִין A פ׳ رَهَنَ ـ أَوْدَعَ تَأْمِينًا.

רה״ש ר״ת ראש הַשָּׁנָה رَأْسُ السَّنَةِ.

רוֹאֶה ז׳ (־אִים) ١. رَاءٍ(ي). نَاظِرٌ. مُشَاهِدٌ. مُتَفَرِّجٌ. ٢. قديما: نَبِيٌّ ج أَنْبِيَاءُ. רוֹאֶה וְרֻדּוֹת يَنْظُرُ إِلَى الدُّنْيَا بِمِنْظَارٍ وَرْدِيٍّ. مُتَفَائِلٌ. רוֹאֶה חֶשְׁבּוֹן مُدَقِّقُ حِسَابَاتٍ. مُرَاجِعُ الحِسَابَاتِ. רוֹאֶה שְׁחֹרוֹת يَنْظُرُ إِلَى الدُّنْيَا بِمِنْظَارٍ أَسْوَدَ. مُتَشَائِمٌ. مُتَطَيِّرٌ. רוֹאֶה וְאֵינוֹ נִרְאֶה يَرَى وَلاَ يُرَى ومجازًا: العَلِيمُ بِبَوَاطِنِ الأُمُورِ. اللهُ تَعَالَى.

רוב ע׳ רֹב.

רוֹבָאוּת נ׳ فَنُّ اسْتِعْمَالِ البَنَادِقِ.

רוֹבַאי ז׳ (־בָאִים) بُنْدُقِيٌّ. بَارُودِيٌّ. بُنْدُقِيٌّ مُشَاةٍ. גְּדוּד רוֹבָאִים كَتِيبَةُ بَنَادِقَ مُشَاةٍ.

רובד ע׳ רֹבֶד.

רוֹבֶה ז׳ (־בִים) بُنْدُقِيَّةٌ ج بَنَادِقُ. بَارُودَةٌ. רוֹבֶה אוֹטוֹמָטִי ע׳ מַקְלֵעַ, תַּת־מַקְלֵעַ. רוֹבֵה אֲוִיר بُنْدُقِيَّةٌ هَوَائِيَّةٌ (تعمل بالهواء المضغوط). רוֹבֶה דּוּ־קְנֵי بُنْدُقِيَّةٌ ذَاتُ مَاسُورَتَيْنِ. רוֹבֵה צַיִד بُنْدُقِيَّةُ (بَارُودَةُ) صَيْدٍ. بُنْدُقِيَّةُ رَشٍّ. רוֹבֵה צְלָפִים بُنْدُقِيَّةٌ قَنَّاصَةٌ. נְצֶרֶת הָרוֹבֶה سَقَّاطَةُ أَمَانِ البُنْدُقِيَّةِ. קְנֵה רוֹבֶה مَاسُورَةُ (سَبَطَانَةُ) البُنْدُقِيَّةِ. רִמּוֹן רוֹבֶה قُنْبُلَةُ البُنْدُقِيَّةِ.

רוֹבּוֹט ז׳ (־טִים) رُوبُوت. إِنْسَانٌ آلِيٌّ.

רוֹבּוֹטִי ת׳ (־טִיִּים) آلِيٌّ. العَمَلُ آلِيًّا بِلاَ تَفْكِيرٍ.

רוֹבּוֹטִיקָה נ׳ عِلْمُ صُنْعِ الإِنْسَانِ الآلِيِّ.

רוּבְּיָא Ar. נ׳ حُلْبَةٌ ע׳ חִלְבָּה.

רוּבִּין Gr. ז׳ يَاقُوتٌ أَحْمَرُ ע׳ אֹדֶם.

רוּבִּינְיָה, רוּבִּינִיָּה נ׳ (־יוֹת) الرُّوبِينِيَّةُ (شجرة زينة). سَنْطٌ.

רוּבִּיקוֹן G ש״פ رُوبِيكُون (نهر في اليونان). עָבַר אֶת הָרוּבִּיקוֹן مجازًا: إِتَّخَذَ قَرَارًا لاَ رَجْعَةَ مِنْهُ. إِتَّخَذَ خُطْوَةً حَاسِمَةً. أَحْرَقَ الجُسُورَ مِنْ وَرَائِهِ.

רוּבָּל R ז׳ (־לִים) رُوبْل ج رُوبْلاَت (نقد روسي، roubl).

רובע ע׳ רֹבַע.

רוֹגֵז ת׳ (־גְזִים) غَاضِبٌ. غَضْبَانُ. زَعْلاَنُ. سَاخِطٌ.

רוגז ע׳ רֹגֶז.

רוֹגְזָנִי ת׳ (־יִּים) غَضْبَانُ. سَاخِطٌ.

רוֹגְלִית נ׳ (־יוֹת) كَرْمَةٌ مُعَرَّشَةٌ. كَرْمَةٌ زَاحِفَةٌ.

רוֹגֵן ת׳ (־גְנִים) شَاكٍ(ي). مُتَذَمِّرٌ. مُتَعَضٌ ע׳ קַרְגָן.

רוֹגֵעַ ת׳ (־גְעִים) هَادِئٌ. وَادِعٌ. سَاكِنٌ. مُطْمَئِنٌّ.

רוגע ע׳ רֹגַע.

רוֹגֵשׁ ת׳ (־גְשִׁים) عَاصِفٌ. هَائِجٌ. ثَائِرٌ. مُضْطَرِبٌ. صَاخِبٌ. مُنْفَعِلٌ.

(רוד) רָד, רַד פ׳ نَزَلَ ـ ע׳ יָרַד. רַד הַלַּיְלָה جَنَّ ـ اللَّيْلُ. أَرْخَى اللَّيْلُ سُدُولَهُ.

רוֹדֵאוֹ Sp. ז׳ سِبَاقٌ بَيْنَ رُعَاةِ البَقَرِ لِعَرْضِ بَرَاعَتِهِمْ.

רוֹדֶה (־דִים) ١. ת׳ مُتَسَلِّطٌ. مُتَحَكِّمٌ. مُسْتَعْبِدٌ ע׳ רָדָה. ٢. ז׳ كَفَّةُ الخُوَانِ الَّتِي يَضَعُ عَلَيْهَا الخَبَّازُ عَجِينَهُ. ٣. ז׳ جَانِي العَسَلِ.

רוֹדָן ז׳ (־נִים) طَاغِيَةٌ ج طُغَاةٌ. مُسْتَبِدٌّ. دِكْتَاتُور. حَاكِمٌ مُطْلَقٌ.

רוֹדָנוּת נ׳ دِكْتَاتُورِيَّةٌ. طُغْيَانٌ. إِسْتِبْدَادٌ. حُكْمٌ مُطْلَقٌ.

רוֹדָנִי ת׳ (־יִּים) إِسْتِبْدَادِيٌّ. دِكْتَاتُورِيٌّ. طُغْيَانِيٌّ.

רָוָה, רווה פ׳ رَوِيَ ـ. إِرْتَوَى. شَرِبَ ـ حَتَّى ارْتَوَى. نَهِلَ ـ. إِنْتَهَلَ. רָוָה נַחַת قَرَّتْ عَيْنُهُ. إِمْتَلأَ غِبْطَةً وَرَاحَةَ بَالٍ. רִוָּה רִוָּה. أَرْوَى. شَرَّبَ. سَقَى ـ. רִוָּה אֶת צְמָאוֹנוֹ أَرْوَى عَطَشَهُ (ظَمَأَهُ). إِرْتَوَى ومجازًا: نَقَعَ (شَفَى) غَلِيلَهُ. הִרְוָה أَرْوَى. سَقَى ـ. شَرَّبَ. أَنْهَلَ.

רָוֶה, רווה ת׳ (־וִים) رَيَّانُ. مُرْتَوٍ(ي). مَرْوِيٌّ. مُسْقًى. مُشْرَبٌ. גַּן רָוֶה حَدِيقَةٌ غَنَّاءُ.

רוֹוֵחַ ת׳ (־וְחִים) شَائِعٌ. ذَائِعٌ. سَائِدٌ. رَائِجٌ. سَائِرٌ. דֵּעָה רוֹוַחַת رَأْيٌ سَائِدٌ. שְׁמוּעָה רוֹוַחַת إِشَاعَةٌ رَائِجَةٌ.

רווח ע׳ רָוַח, רֶוַח. **רווחה** ע׳ רְוָחָה.

רָווּי ת׳ (רְווּיִים) مُشْبَعٌ. مُرْتَوٍ(ي). مُشْرَبٌ. مُسْقًى.

רִוּוּי, ריווי ז׳ إِرْوَاءٌ. إِسْقَاءٌ. إِشْبَاعٌ بِالسَّوَائِلِ.

רוויה ע׳ רְוָיָה. **רוויון** ע׳ רִוְיוֹן.

רווק ע׳ רַוָּק. **רוורס** ע׳ רֶוֶרְס.

רוֹזֶה F ז׳ نَبِيذٌ وَرْدِيٌّ.

רוֹזֶטָה F נ׳ (־טוֹת) حَجَرُ رَشِيد (اكتشف سنة ١٧٩٩ في مصر السفلى اثناء الحملة الفرنسية لمصر وفيه كتابة باللغة الهيروغليفية المصرية القديمة وباللغة اليونانية).

רוֹזְמָרִין ז׳ إِكْلِيلُ الجَبَلِ. حَصَا البَانِ. (نبات عشبي يزرع للزينة، rosemary).

רוֹזֵן ז׳ (־זְנִים) ١. أَمِيرٌ ج أُمَرَاءُ. حَاكِمٌ ج حُكَّامٌ. ٢. كُونْت. مَارْكِيز. لَقَبُ نُبَلاَءَ فِي أُورُبَّا.

רוֹזְנוּת נ׳ (־זְנוּיוֹת) إِمَارَةٌ. حَاكِمِيَّةٌ.

רָוַח, רווח פ׳ ١. إِنْفَرَجَ. إِنْفَسَحَ. رُوِّحَ عَنْهُ. سُرِّيَ عَنْهُ. ٢. ذَاعَ ـ. شَاعَ ـ.

רَاجَ ـ רָוַח לוֹ سُرِّيَ عَنْهُ. إنْفَرَجَ غَمُّهُ. تَنَفَّسَ الصُّعَدَاءَ. רַוַּח ١. وَسَّعَ. فَرَّجَ. أَفْسَحَ. ٢. هَوَّى. رَوَّحَ. جَدَّدَ الهَوَاءَ. רֻוַּח وُسِّعَ. تَوَسَّعَ. הִתְרַוֵּחַ ١. رُوِّحَ عَنْهُ. شَعَرَ ـ بِتَحَسُّنٍ. إنْفَرَجَ. ٢. إنْفَسَحَ المَجَالُ. إتَّسَعَ. إرْتَخَى. ٣. رَاجَ. شَاعَ. إنْتَشَرَ. سَادَ ـ. ٤. إنْشَرَحَ صَدْرُهُ. ٥. تَهَوَّى. تَجَدَّدَ هَوَاؤُهُ. הִרְוִיחַ ١. رَبِحَ ـَ. كَسَبَ ـِ. إكْتَسَبَ. إسْتَفَادَ. إنْتَفَعَ. ٢. رُوِّحَ عَنْهُ. وَجَدَ مُتَنَفَّسًا.

רֶוַח, רווח ז' (רְוָחִים) ١. فَرَاغٌ. فُسْحَةٌ. مَجَالٌ. فُرْجَةٌ. فَجْوَةٌ ج فَجَوَاتٌ. ٢. مُهْلَةٌ. مُتَّسَعٌ. وَقْفَةٌ. فَاصِلٌ. ٣. إنْفِرَاجٌ. خَلَاصٌ. ٤. رِبْحٌ ج أَرْبَاحٌ. فَائِدَةٌ ج فَوَائِدُ. רֶוַח נְקִי الرِّبْحُ الصَّافِي. صَافِي الأَرْبَاحِ. בְּרֶוַח ١. فِي سَعَةٍ. بِرَخَاءٍ. بِرَفَاهٍ. ٢. عَيْشٌ رَغِيدٌ. הִכְנִיס רֶוַח أَدَرَّ أَرْبَاحًا. أَجْزَى. יָצָא בְּרֶוַח حَقَّقَ أَرْبَاحًا مَلْحُوظَةً. جَرَفَ الأَرْبَاحَ. רְוָחִים ١. في الشؤون المالية: أَرْبَاحٌ. فَوَائِدُ. عَوَائِدُ الأَسْهُمِ. ٢. في التجارة: الدَّخْلُ الصَّافِي. מִמּוּשׁ רְוָחִים تَحْقِيقُ الأَرْبَاحِ.

רוּחַ נ' (־חוֹת) ١. رِيحٌ ج رِيَاحٌ. ٢. هَوَاءٌ. نَسِيمٌ. ٣. مجازًا: رُوحٌ ج أَرْوَاحٌ. مُهْجَةٌ. نَفْسٌ. ٤. إتِّجَاهٌ. شُعُورٌ. مَعْنَوِيَّةٌ. ٥. في الفلسفة: جَوْهَرٌ. كُنْهٌ. فَحْوَى. مَضْمُونٌ. رُوحِيَّةٌ. ٦. جِهَةٌ ج جِهَاتٌ. ٧. جِنِّيٌّ ج جِنٌّ وَجَانٌّ. شَبَحٌ ج أَشْبَاحٌ. רוּחַ אֵיתָנָה مَعْنَوِيَّةٌ عَالِيَةٌ. רוּחַ אֱלֹהִים ١. رُوحُ اللهِ. العِنَايَةُ الإلٰهِيَّةُ. ٢. الحِكْمَةُ الإلٰهِيَّةُ. רוּחַ גַּבִּית رِيحٌ دَافِعَةٌ مِنَ الوَرَاءِ ومجازًا: القُوَّةُ الدَّافِعَةُ. سَنَدٌ. רוּחַ זִלְעָפוֹת رِيحٌ عَاصِفَةٌ. عَاصِفَةٌ هَوْجَاءُ. رِيحٌ عَاتِيَةٌ. רוּחַ הַחַיָּה مجازًا: القُوَّةُ الدَّافِعَةُ (المُحَرِّكَةُ) لِـ רוּחַ חַיִּים مُهْجَةٌ ج مُهَجٌ. نَفَسٌ (ينم عن الحياة). يَنْبِضُ بِالحَيَاةِ. אֵין בּוֹ רוּחַ חַיִּים لَا حَيَاةَ فِيهِ. لَا يَنْبِضُ بِالحَيَاةِ. جُثَّةٌ هَامِدَةٌ. רוּחַ הַחֹק رُوحُ القَانُونِ. مَعْنَى القَانُونِ. רוּחַ חֲרִישִׁית نَسِيمٌ عَلِيلٌ. نَسْمَةٌ. نَفْحَةٌ ج نَفَحَاتٌ. רוּחַ יָם نَسِيمُ البَحْرِ. רוּחַ מְשׁוֹבֶבֶת נֶפֶשׁ نَسِيمٌ عَلِيلٌ (مُنْعِشٌ). רוּחַ נְכֵאָה الشُّعُورُ بِالغَمِّ. إنْقِبَاضُ الصَّدْرِ. كَآبَةٌ. רוּחַ עִוְעִים بَلْبَلَةٌ. إخْتِلَاطُ العَقْلِ. هَوَسٌ. لَوْثَةٌ. مَسٌّ (من جنون). רוּחַ פְּרָצִים تَيَّارٌ هَوَائِيٌّ. مَجْرَى هَوَاءٍ. רוּחַ צֶוֶת رُوحُ الفَرِيقِ. مَعْنَوِيَّةُ العَمَلِ فِي طَاقَمٍ وَاحِدٍ. رُوحُ التَّعَاوُنِ. רוּחַ קָדִים رِيحٌ شَرْقِيَّةٌ (حَارَّةٌ). الخَمَاسِينُ. رِيَاحٌ خَمْسِينِيَّةٌ. هَيْفٌ. רוּחַ הַקֹּדֶשׁ رُوحُ القُدُسِ. الرُّوحُ الإلٰهِيَّةُ ومجازًا: وَحْيٌ مِنَ اللهِ. إلْهَامٌ مِنَ العِنَايَةِ الإلٰهِيَّةِ. רוּחַ קְרָב رُوحٌ قِتَالِيَّةٌ. רוּחַ רָעָה ١. رُوحٌ خَبِيثَةٌ (شَرِيرَةٌ). لَوْثَةٌ عَقْلِيَّةٌ. ٢. غُولٌ. جِنِّيٌّ. רוּחַ רְפָאִים أَشْبَاحُ (أَرْوَاحُ) المَوْتَى. جَوُّ القُبُورِ. רוּחַ שְׁטוּת حُمْقٌ. سَفَاهَةُ عَقْلٍ. فِكْرَةٌ خَرْقَاءُ. רוּחַ תְּזָזִית ١. جُنُونٌ. مَسٌّ مِنَ الجُنُونِ. ٢. صَرَعٌ ע' כִּפְיוֹן. רוּחוֹת הַשָּׁמַיִם الجِهَاتُ الأَرْبَعُ. בְּרוּחַ־ بِاتِّجَاهِ. بِمَعْنَى. عَلَى طَرِيقَةِ. بِمُوجِبِ. حَسَبَ. בְּרוּחַ זוֹ بِهٰذَا المَعْنَى. بِهٰذَا المَفْهُومِ. بِهٰذِهِ الطَّرِيقَةِ. בְּרוּחַ טוֹבָה عَنْ طِيبِ خَاطِرٍ. بِرِضًى. بِالحُسْنَى. לְפִי רוּחַ־ بِمُوجِبِ الاتِّجَاهِ السَّائِدِ. לְפִי רוּחַ הַזְּמַן تَمَشِّيًا مَعَ رُوحِ العَصْرِ. לְרוּחוֹ حَسَبَ ذَوْقِهِ (رَغْبَتِهِ). לֹא לְרוּחוֹ بِخِلَافِ ذَوْقِهِ (رَغْبَتِهِ). אִישׁ רוּחַ ١. مُفَكِّرٌ. رَجُلُ الفِكْرِ. مُثَقَّفٌ. مُسْتَنِيرٌ. ٢. فَيْلَسُوفٌ ج فَلَاسِفَةٌ. ٣. نَبِيٌّ ج أَنْبِيَاءُ. אֶרֶךְ רוּחַ صَبْرٌ. أَنَاةٌ. رَحَابَةُ صَدْرٍ. حِلْمٌ. طُولُ نَفَسٍ. גַּס רוּחַ خَشِنٌ. فَظٌّ. جِلْفٌ. جَافٍ(ي). بَذِيءٌ. גַּסּוּת רוּחַ ١. فَظَاظَةٌ. خُشُونَةٌ. بَذَاءَةٌ. ٢. صَلَفٌ. إسْتِعْلَاءٌ. הֲלָךְ רוּחַ الحَالَةُ النَّفْسِيَّةُ. الشُّعُورُ (الاتِّجَاهُ) العَامُّ. إتِّجَاهُ الرَّأْيِ العَامِّ. חוֹלֵה רוּחַ مَرِيضٌ عَقْلِيًّا. فِيهِ مَسٌّ مِنَ الجُنُونِ. مَجْنُونٌ ج مَجَانِينُ. مَجْذُوبٌ ج مَجَاذِيبُ. טַחֲנַת רוּחַ طَاحُونَةٌ هَوَائِيَّةٌ. יְקַר רוּחַ أَمِينٌ ج أُمَنَاءُ. مُسْتَقِيمٌ. ذُو مُرُوءَةٍ. כּוֹסוֹת רוּחַ مَحَاجِمُ (مفرد: مِحْجَمٌ). كُؤُوسُ الحَجْمِ. מְגֵן רוּחַ ע' מָגֵן. מַדְּעֵי הָרוּחַ الآدَابُ. الدِّرَاسَاتُ الأَدَبِيَّةُ. إنْسَانِيَّاتٌ. מַחֲלַת רוּחַ مَرَضٌ عَقْلِيٌّ ج أَمْرَاضٌ عَقْلِيَّةٌ. מְעִיל רוּחַ بَالْطُو. كَبُّوت. מַצַּב רוּחַ ١. حَالَةٌ نَفْسِيَّةٌ. مِزَاجٌ. ٢. كَآبَةٌ. حَالَةٌ نَفْسِيَّةٌ كَئِيبَةٌ. מַצַּב רוּחַ מְרוֹמָם مَعْنَوِيَّةٌ عَالِيَةٌ. شُعُورٌ فَيَّاضٌ بِالرِّضَى. מֹרַת רוּחַ إسْتِيَاءٌ. إمْتِعَاضٌ. تَذَمُّرٌ. سُخْطٌ. غَضَبٌ. נַחַת רוּחַ قُرَّةُ عَيْنٍ. إنْشِرَاحُ الصَّدْرِ. طِيبُ نَفْسٍ. رَاحَةُ بَالٍ. נְכֵה רוּחַ مَغْمُومٌ. مَهْمُومٌ. كَسِيفُ الخَاطِرِ. كَسِيرُ البَالِ. קְצַר רוּחַ ضَيِّقُ صَدْرٍ. عَدَمُ صَبْرٍ. בְּקֹצֶר רוּחַ بِفَارِغِ الصَّبْرِ. عَلَى نَارٍ. بِلَهْفَةٍ. קְצַר רוּחַ ضَيِّقُ الصَّدْرِ. قَلِيلُ الصَّبْرِ. קֹר רוּחַ رَبَاطَةُ جَأْشٍ. تَرَوٍّ(ي). عَدَمُ انْفِعَالٍ. ضَبْطُ النَّفْسِ. تَمَالُكٌ. קַר רוּחַ رَابِطُ الجَأْشِ. عَدِيمُ الانْفِعَالِ. مُتَرَوٍّ(ي). ثَابِتُ الجَنَانِ. קֹרַת רוּחַ إرْتِيَاحٌ. رَاحَةُ بَالٍ. غِبْطَةٌ. قُرَّةُ عَيْنٍ. רְעוּת רוּחַ هَبَاءٌ. بَاطِلُ الأَبَاطِيلِ. قَبْضُ الرِّيحِ. حِصَادُ الهَشِيمِ. שְׂאָר רוּחַ سُمُوُّ الرُّوحِ (الفِكْرِ). أَصَالَةُ الفِكْرِ. تَسَامٍ(ي). שׁוֹשַׁנַּת הָרוּחוֹת لَوْحَةُ الجِهَاتِ الأَرْبَعِ (شرق، غرب، شمال، جنوب). שְׁפַל רוּחַ مُتَوَاضِعٌ. خَاشِعٌ. وَدِيعٌ. وَادِعٌ. مُحْتَشِمٌ. הֶאֱרִיךְ רוּחוֹ جَالَدَ. تَمَالَكَ نَفْسَهُ. صَبَرَ صَبْرًا جَمِيلًا. كَبَتَ غَيْظَهُ. ضَبَطَ ـِ أَعْصَابَهُ. הָיְתָה רוּחַ אַחֶרֶת עִמּוֹ كَانَ لَهُ رَأْيٌ آخَرُ. كَانَتْ لَهُ فِكْرَةٌ أُخْرَى. הָיְתָה רוּחוֹ נוֹחָה מִפְּלוֹנִי نَظَرَ إِلَى فُلَانٍ نَظْرَةَ الرِّضَى. كَانَ رَاضِيًا (مُرْتَاحًا) مِنْ فُلَانٍ. הָלַךְ אַחַר רוּחוֹ إنْسَاقَ وَرَاءَ أَهْوَائِهِ (نَزَوَاتِهِ). إسْتَبَدَّ بِرَأْيِهِ. הִתְפָּעֲמָה רוּחוֹ جَاشَتْ (هَاجَتْ) عَوَاطِفُهُ. إنْفَعَلَ انْفِعَالًا شَدِيدًا. לֹא הָיְתָה בּוֹ עוֹד רוּחַ لَمْ يَعُدْ يَلْتَقِطُ أَنْفَاسَهُ. فَقَدَ صَوَابَهُ. لَمْ تَقُمْ لَهُ قَائِمَةٌ. מָשַׁל בְּרוּחוֹ ضَبَطَ أَعْصَابَهُ. تَمَالَكَ نَفْسَهُ. كَظَمَ غَيْظَهُ. נִכְנְסָה בּוֹ רוּחַ שְׁטוּת دَاخَلَهُ الحُمْقُ. נָפוֹצוּ לְכָל רוּחַ تَفَرَّقُوا أَيْدِيَ سَبَا. ذَهَبُوا شَعَاعًا. ذَهَبُوا شَذَرَ مَذَرَ. נָפַל (נָפְלָה) רוּחוֹ فُتَّ فِي عَضُدِهِ. ثُبِّطَتْ عَزِيمَتُهُ. تَمَلَّكَهُ القُنُوطُ. נָפְלָה רוּחַ ה' עַל פְּלוֹנִי جَاءَ فُلَانًا وَحْيٌ مِنَ اللهِ. أُلْهِمَ مِنْ عِنْدِ اللهِ. נִפְעֲמָה רוּחוֹ هَاجَتْ عَوَاطِفُهُ. جَاشَتْ أَحَاسِيسُهُ. עָבְרָה רוּחַ רָעָה בֵּין פְּלוֹנִי וּבֵין אַלְמוֹנִי مجازًا: بَالَتْ بَيْنَهُمَا الثَّعَالِبُ. تَنَابَذَا. تَنَافَرَا. עָשָׂה רוּחַ סל' أَثَارَ ضَجَّةً مُفْتَعَلَةً. أَثَارَ عَاصِفَةً فِي فِنْجَانٍ.

עָשָׂה כְּכָל הָעוֹלֶה עַל רוּחוֹ فَعَلَ مَا شَاءَ. فَعَلَ مَا رَاقَ لَهُ. קָצְרָה רוּחוֹ لَمْ يَتَمَالَكْ نَفْسَهُ. ضَاقَ ذَرْعًا. عِيلَ (نَفِدَ) صَبْرُهُ. שָׁאַף רוּחַ إِسْتَنْشَقَ الهَوَاءَ ومجازًا: سُرِّيَ عَنْهُ. تَنَفَّسَ الصُّعَدَاءَ. תִּפַּח רוּחוֹ! فَلْتَزْهَقْ رُوحُهُ! سُحْقًا لَهُ! فَلْيَذْهَبْ إِلَى جَهَنَّمَ. נְשִׂיאִים וְרוּחַ וְגֶשֶׁם אַיִן مجازًا: جَعْجَعَةٌ وَلَا أَرَى طِحْنًا ע' נָשִׂיא. לְכָל הָרוּחוֹת תַּבָּא (لَهُ)! لَعْنَةُ اللهِ (عَلَيْهِ)! بِئْسَ المَصِيرُ! إِلَى جَهَنَّمَ! داهية تاخده م'. הוּא הוֹלֵךְ עַל אֲשֶׁר יִהְיֶה הָרוּחַ يَهُبُّ مَعَ كُلِّ رِيحٍ. يَجْرِي حَيْثُ تَجْرِي الرِّيحُ. הוֹצִיא אֶת הָרוּחַ מִמִּפְרָשָׂיו שֶׁל פְּלוֹנִי مجازًا: سَحَبَ البِسَاطَ مِنْ تَحْتِ قَدَمَيْ فُلَانٍ. לְאָן נוֹשֶׁבֶת הָרוּחַ? مجازًا: مَا هُوَ الاتِّجَاهُ العَامُّ؟ إِلَى أَيْنَ تَمِيلُ الأَغْلَبِيَّةُ؟

רו"ח ר"ת רוֹאֵה חֶשְׁבּוֹן مُدَقِّقُ حِسَابَاتٍ.

רוחב ע' רֹחַב.

רְוָחָה, רווחה נ' رَفَاهٌ. رَفَاهِيَةٌ. رَفَاهِيَةٌ. بُحْبُوحَةٌ. يُسْرٌ. رَغَدٌ. חַיֵּי רְוָחָה عَيْشٌ رَغِيدٌ. بُحْبُوحَةٌ مِنَ العَيْشِ. رَفَاهٌ. رَخَاءٌ. מִשְׂרַד הָרְוָחָה وِزَارَةُ الرَّفَاهِ الاجْتِمَاعِيِّ. وِزَارَةُ الشُّؤُونِ الاجْتِمَاعِيَّةِ. פָּתוּחַ לִרְוָחָה مَفْتُوحٌ عَلَى مِصْرَاعَيْهِ (باب).

רְוָחִי, רווחי ת' (־יִים) رَابِحٌ. مُرْبِحٌ. مُجْزٍ(ي). مُدِرٌّ لِلأَرْبَاحِ. ذُو فَوَائِدَ.

רְוָחִיּוּת, רווחיות נ' مَرْبَحِيَّةٌ. مَكْسَبِيَّةٌ.

רוּחָנִי ת' (־יִים) رُوحِيٌّ. رُوحَانِيٌّ. مَعْنَوِيٌّ. عَقْلِيٌّ. אַהֲבָה רוּחָנִית حُبٌّ عُذْرِيٌّ (أَفْلَاطُونِيٌّ). הֲנָאָה רוּחָנִית مُتْعَةٌ (لَذَّةٌ) رُوحِيَّةٌ. מַנְהִיג רוּחָנִי زَعِيمٌ رُوحِيٌّ. زَعِيمٌ دِينِيٌّ.

רוּחָנִיּוּת נ' رُوحِيَّةٌ. رُوحَانِيَّةٌ. قِيَمٌ رُوحِيَّةٌ. اللَّامَادِّيَّةُ.

רוחק ע' רֹחַק. **רוטב** ע' רֹטֶב.

רוטור L ז' (־רִים) ١. دَوَّارٌ. قُرْصٌ دَوَّارٌ عَلَى مِحْوَرِهِ. ٢. رَفَّاسٌ (في طائرة مروحية يمنحها قابلية الارتفاع والانخفاض، rotor).

רוֹטֵט ת' (־טְטִים) مُرْتَعِشٌ. مُرْتَجِفٌ. مُتَهَدِّجٌ (صوت).

רוֹטָטוֹר L ז' (־רִים) ١. في الميكانيك: مُدَوِّرٌ. دَائِرٌ حَوْلَ مِحْوَرِهِ. دَوَّارٌ. ٢. آلَةُ نَسْخٍ لِطَبْعِ المَخْطُوطَاتِ وَالصُّوَرِ (rotator).

רוֹטְטָנִי ת' (־יִים) إِرْتِعَاشِيٌّ. مُرْتَعِشٌ. مُرْتَجِفٌ. مُتَهَدِّجٌ.

רוּטִינָה F נ' (־נוֹת) ١. رُوتِينٌ. رَتَابَةٌ. وَتِيرَةٌ وَاحِدَةٌ ע' שִׁגְרָה. ٢. مِرَانٌ (في العمل). تَمَرُّسٌ. تَعَوُّدٌ.

רוֹטֶל P ז' (־טָלִים) رِطْلٌ ج أَرْطَالٌ (ما يساوي حوالي ٢٨٨٠ غرام).

רוֹטַצְיָה L נ' (־יוֹת) تَنَاوُبٌ. دَوْرَةٌ (ولاية في عمل). مُنَاوَبَةٌ. تَعَاقُبٌ.

רוֹטַצְיוֹנִי ת' (־יִים) دَوْرِيٌّ. دَائِرِيٌّ. رَحَوِيٌّ. מְכוֹנָה רוֹטַצְיוֹנִית المَاكِنَةُ الدَّائِرِيَّةُ (للطباعة الحديثة).

רוֹטֶרִי En. ז' رُوتَرِي. نَادِي الرُّوتَرِي (ويتألف من هيئة دولية من ارباب الصناعة والتجارة ورجال المهن الحرة تاسس في شيكاغو الامريكية عام ١٩٠٥ ويستهدف خدمة المجتمع وتحسين العلاقات الدولية).

רְוָיָה, רוויה נ' إِرْتِوَاءٌ. شَبَعٌ. إِمْتِلَاءٌ. לִרְוָיָה ١. حَتَّى الارْتِوَاءِ. ٢. مَرِيئًا. هَنِيئًا مَرِيئًا. صَحْتَيْنِ. נְקֻדַּת רְוָיָה نُقْطَةُ (دَرَجَةُ) الإِشْبَاعِ.

רְוָיָה, רווייה נ' نَهْلٌ. إِنْتِهَالٌ. إِرْتِوَاءٌ. شُرْبٌ.

רִוְיוֹן, רוויון ז' ١. إِرْتِوَاءٌ. إِشْبَاعُ الظَّمَأِ. ٢. ذُرْوَةُ اللَّذَّةِ فِي الجِمَاعِ (orgasm).

רוֹכֵב ז' (־כְבִים) ١. رَاكِبٌ ج رُكَّابٌ. مُسَافِرٌ. ٢. قَلَمٌ (يطعم به الشجرة) ج أَقْلَامٌ.

רוֹכֵל ז' (־כְלִים) بَائِعٌ دَوَّارٌ (مُتَجَوِّلٌ). طَوَّافٌ. بَيَّاعٌ مُتَجَوِّلٌ. مُتَسَبِّبٌ.

רוֹכְלוּת נ' ١. تَسَبُّبٌ. البَيْعُ بِالتَّجَوُّلِ. ٢. البَيْعُ فِي بَسْطَةٍ.

רוֹכְסָן ז' (־נִים) سَحَّابٌ. جَرَّارٌ. الزَّمَّامُ المُنْزَلِقُ. سَسْتٌ م'.

רוֹלָדָה It. נ' (־דוֹת) كَعْكَةٌ أُسْطُوَانِيَّةٌ.

רֶוָלוּאַצְיָה, רוולואציה L נ' تَعْوِيمُ قِيمَةِ العُمْلَةِ ע' יִסּוּף.

רוּלֶטָה F נ' (־טוֹת) رُولِيت (لعبة مراهنات، roulette).

רוֹלֶר En. ז' (־רִים) أُسْطُوَانَةُ تَسْوِيَةٍ (لصبغ الحيطان).

(רום) רָם פ' سَمَا ـ عَلَا ـ تَعَالَى. إِرْتَفَعَ. רָם לִבּוֹ إِنْتَفَخَ صَدْرُهُ (غرورًا). شَمَخَ ـ بِأَنْفِهِ. إِسْتَعْلَى. רָמָה יָדוֹ كَانَتْ لَهُ الكَفَّةُ الرَّاجِحَةُ. كَانَتْ لَهُ الغَلَبَةُ. إِنْتَصَرَ. רָמָה קַרְנוֹ عَلَا (إِرْتَفَعَ) شَأْنُهُ. رَفَعَ رَأْسَهُ. إِشْتَدَّ سَاعِدُهُ. רָמוּ עֵינָיו صَعَّرَ خَدَّهُ. تَغَطْرَسَ. تَكَبَّرَ. יָרוּם הוֹדוֹ جَلَّ جَلَالُهُ. سَمَا مَجْدُهُ. صَاحِبُ الجَلَالَةِ. רוֹמֵם ١. رَفَعَ ـ عَلَّى. رَقَّى. ٢. أَقَامَ. شَيَّدَ. ٣. رَبَّى. نَشَّأَ. ٤. عَظَّمَ. بَجَّلَ. فَخَّمَ. كَبَّرَ. בָּנִים גִּדַּלְתִּי וְרוֹמַמְתִּי וְהֵם פָּשְׁעוּ בִי بَنِينَ رَبَّيْتُ وَنَشَّأْتُ أَمَّا هُمْ فَعَصَوْا عَلَيَّ ومجازًا: قَلْبِي عَلَى وَلَدِي انْفَطَرَ وَقَلْبُ وَلَدِي عَلَيَّ حَجَرٌ. הִתְרוֹמֵם ١. إِرْتَفَعَ. عَلَا. سَمَا. حَلَّقَ. إِرْتَقَى. تَصَاعَدَ. إِعْتَلَى. ٢. تَعَالَى. تَبَجَّلَ. تَعَظَّمَ. הֵרִים ١. رَفَعَ. عَلَّى. صَعَّدَ. طَلَّعَ. ٢. رَفَعَ. تَنَاوَلَ. إِلْتَقَطَ. ٣. أَزَاحَ. أَزَالَ. ٤. تَبَرَّعَ بِـ. كَرَّسَ لِـ. הֵרִים יָדוֹ עַל פְּלוֹנִי رَفَعَ يَدَهُ عَلَى فُلَانٍ (ليضربه). הֵרִים יָדוֹ אֶל אֱלֹהִים رَفَعَ يَدَهُ إِلَى اللهِ مُقْسِمًا. أَقْسَمَ بِاللهِ تَعَالَى أَنَّهُ. הֵרִים יָדַיִם إِسْتَسْلَمَ. يَئِسَ (يَيْأَسُ) مِنْ. إِعْتَرَفَ بِعَدَمِ قُدْرَتِهِ عَلَى. הֵרִים יָדָיו ١. رَفَعَ يَدَيْهِ (استسلامًا). ٢. إِعْتَرَفَ بِفَشَلِهِ. הֵרִים עַל נֵס أَشَادَ بِـ. أَثْنَى عَلَى. رَفَعَ شَأْنَ. إِمْتَدَحَ. לֹא הֵרִים יָדוֹ וְרַגְלוֹ لَمْ يُحَرِّكْ سَاكِنًا. وَقَفَ مَكْتُوفَ اليَدَيْنِ. הֵרִים קוֹלוֹ ١. رَفَعَ صَوْتَهُ. ٢. رَفَعَ عَقِيرَتَهُ. ٣. صَاحَ بِأَعْلَى صَوْتِهِ. لَمْ يَتَسَتَّرْ عَلَى. הֵרִים קַרְנוֹ رَفَعَ شَأْنَهُ. أَعْلَى كَلِمَتَهُ (هَيْبَتَهُ). הֵרִים רֹאשׁ ١.

רَفَعَ رَأْسَهُ. كَانَ رَافِعَ الرَّأْسِ. ٢. تَمَرَّدَ. عَصَى ـ הֵרִים תְּרוּמָה تَبَرَّعَ بِـ ساهَمَ (أَسْهَمَ) بِـ. تَكَرَّمَ. הוּרַם ١. رُفِعَ. رُفَّعَ. رُقِّيَ. ٢. تَمَّ تَنَاوُلُهُ. اُلْتُقِطَ. ٣. أُزِيحَ. أُزِيلَ. יָצָא בְּרֹאשׁ מוּרָם ע׳ מוּרָם.

רוּם ז׳ ١. رِفْعَةٌ. سُمُوٌّ. شَمَمٌ. ٢. عُلُوٌّ. إِرْتِفَاعٌ. ٣. مجازًا: جَلَالٌ. مَجْدٌ. רוּם לֵב جَبَرُوتٌ. تَكَبُّرٌ. غَطْرَسَةٌ. أَنَفَةٌ. רוּם שֶׁל עוֹלָם السِّمَاكُ الأَعْلَى. مَلَكُوتُ السَّمَاءِ. דְּבָרִים הָעוֹמְדִים בְּרוּמוֹ שֶׁל עוֹלָם عَظَائِمُ الأُمُورِ. أُمُورٌ ذَاتُ خُطُورَةٍ. רוּם מַעֲלָתוֹ صَاحِبُ المَقَامِ الرَّفِيعِ. رِفْعَةُ. صَاحِبُ الفَخَامَةِ.

רוֹם .En ז׳ رُوم (مشروب كحولي، rum).

רוֹמָאִי תו״ז (־אִים, ־אִיּוֹת) رُومَانِيٌّ ج رُومَانٌ. مِنْ أَبْنَاءِ رُومَا.

רוּמְבָּה .Sp נ׳ رُومْبَا. رَقْصَةٌ إِسْبَانِيَّةٌ سَرِيعَةُ الإِيقَاعِ.

רוֹמְבּוֹאִיד G ז׳ (־דִים) مُتَوَازِي الأَضْلَاعِ. شِبْهُ مُعَيَّنٍ.

רוֹמְבּוּס G ז׳ (־סִים) مُعَيَّنٌ. شَكْلٌ مُعَيَّنٌ (اضلاعه متساوية ولكن زواياه ليست قائمة).

רוֹמָה ז׳ (־מִים) كَأْسُ إِطْلَاقٍ. وَصْلَةُ إِطْلَاقٍ (في البندقية) ע׳ מְדוֹכָה.

רוֹמְזָנִי ת׳ (־נִיִּים) رَامِزٌ. مُلَمِّحٌ. ذُو مَغْزَى.

רוֹמִי ת׳ (־מִיִּים) رُومِيٌّ. رُومَانِيٌّ. خَاصٌّ بِرُومَا. הַכְּנֵסִיָּה הָרוֹמִית الكَنِيسَةُ الكَاثُولِيكِيَّةُ. كَنِيسَةُ رُومَا. לוּחַ רוֹמִי التَّقْوِيمُ الرُّومَانِيُّ. לָשׁוֹן רוֹמִית اللُّغَةُ اللَّاتِينِيَّةُ. סְפָרוֹת רוֹמִיּוֹת الأَرْقَامُ الرُّومَانِيَّةُ (مثل: V=٥، X=١٠).

רוֹמִית נ׳ (اللُّغَةُ) اللَّاتِينِيَّةُ. لُغَةُ رُومَا القَدِيمَةِ.

רוֹמְמוּת נ׳ رِفْعَةٌ. شَمَمٌ. سُمُوٌّ. عَظَمَةٌ. عَلْيَاءُ. הוֹד רוֹמְמוּתוֹ صَاحِبُ الجَلَالَةِ (للملك). صَاحِبُ السُّمُوِّ (لامير). صَاحِبُ المَقَامِ الرَّفِيعِ. صَاحِبُ الفَخَامَةِ (لرئيس دولة او وزراء). صَاحِبُ السِّيَادَةِ (لرئيس دولة). سَمَاحَةُ (لرجل دين مسلم). نِيَافَةُ (لرجل دين مسيحي). רוֹמְמוֹת אֵל בִּגְרוֹנָם וְחֶרֶב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם مَجْدُ اللهِ فِي أَفْوَاهِهِمْ وَسَيْفٌ ذُو حَدَّيْنِ فِي يَدِهِمْ ومجازًا: فَمٌ يُسَبِّحُ وَيَدٌ تَذْبَحُ.

רוֹמָן F ז׳ (־נִים) رِوَايَةٌ ج رِوَايَاتٌ. قِصَّةٌ غَرَامِيَّةٌ (طويلة) ومجازًا: عَلَاقَةٌ غَرَامِيَّةٌ.

רוֹמַנְטִי ת׳ (־יִּים) ١. في الادب: إِبْدَاعِيٌّ. إِبْتِدَاعِيٌّ. رُومَانْسِيٌّ. ٢. غَرَامِيٌّ. ٣. خَيَالِيٌّ. عَاطِفِيٌّ.

רוֹמַנְטִיזְם ז׳ في الادب: إِبْتِدَاعِيَّةٌ. رُومَانْسِيَّةٌ (مذهب ادبي يتغلب فيه الشعور والخيال) ومجازًا: عَاطِفِيَّةٌ. الاِتِّجَاهُ العَاطِفِيُّ (في الحياة).

רוֹמַנְטִיקָה נ׳ ١. رُومَانْسِيَّةٌ. ٢. إِتِّجَاهٌ عَاطِفِيٌّ. عَاطِفِيَّةٌ.

רוֹמַנְטִיקָן ז׳ (־נִים) ١. رِوَائِيٌّ. رُومَانْسِيٌّ. كَاتِبُ رِوَايَاتٍ غَرَامِيَّةٍ. ٢. عَاطِفِيٌّ. غَرَامِيٌّ.

רוֹמָנִי תו״ז (־נִים, ־נִיּוֹת) رُومَانِيٌّ. مِنْ بِلَادِ رُومَانْيَا. خَاصٌّ بِرُومَانْيَا.

רוֹמַנְיָה ש״פ رُومَانْيَا (دولة اوربية).

רוֹמַנְס ז׳, **רוֹמַנְסָה** .Sp נ׳ (־סִים, ־סוֹת) أُغْنِيَةٌ شَعْبِيَّةٌ تُصَوِّرُ بُطُولَاتِ الفُرْسَانِ وَقِصَصَ غَرَامِهِمْ.

רוֹמַנְסֵרוֹ ז׳ دِيوَانُ الأَغَانِي الشَّعْبِيَّةِ. دِيوَانُ بُطُولَاتِ الفُرْسَانِ.

רוֹן ע׳ רֹן.

רוֹנְדוֹ .It ז׳ ١. في الموسيقى: رُونْدُو. مَقْطُوعَةٌ مُوسِيقِيَّةٌ يَعُودُ مَوْضُوعُهَا الأَوَّلُ بَعْدَ كُلِّ مَوْضُوعٍ إِضَافِيٍّ. ٢. رَقْصَةُ الرُّونْدُو الشَّعْبِيَّةُ الَّتِي تَتَلَاءَمُ مَعَ هٰذِهِ المُوسِيقَى.

רוּסִי תו״ז (־סִים, ־יּוֹת) رُوسِيٌّ. خَاصٌّ بِرُوسْيَا.

רוּסְיָה ש״פ رُوسْيَا. دَوْلَةٌ كُبْرَى ذَاتُ امْتِدَادٍ جُغْرَافِيٍّ فِي أُورُبَّا وَآسْيَا.

רוֹעַ ע׳ רֹעַ.

(רוע) הֵרִיעַ פ׳ ١. هَتَفَ بِـ. صَاحَ ـ صَيْحَةَ النَّصْرِ. هَلَّلَ. زَغْرَدَ. ٢. نَفَخَ ـ فِي البُوقِ (النَّفِيرِ). הִתְרוֹעֵעַ عَاشَرَ ע׳ (רעע).

רוֹעֶה ז׳ (־עִים) ١. رَاعٍ(ي) ج رُعَاةٌ. ٢. مجازًا: قَائِدٌ ج قَادَةٌ. زَعِيمٌ ج زُعَمَاءُ. רוֹעֶה בָּקָר بَقَّارٌ. رَاعِي البَقَرِ. רוֹעֶה זוֹנוֹת قَوَّادٌ. دَيُّوثٌ. عَرْصٌ. רוֹעֶה צֹאן غَنَّامٌ. رَاعِي الغَنَمِ. רוֹעֶה רוּחָנִי رَاعِي الرَّعِيَّةِ. زَعِيمُ طَائِفَةٍ دِينِيَّةٍ. زَعِيمٌ دِينِيٌّ. שִׁיר רוֹעִים أُغْنِيَةٌ رَعَوِيَّةٌ. أُغْنِيَةُ الرُّعَاةِ. أُغْنِيَةٌ رِيفِيَّةٌ (pastoral).

רוֹעֵם ת׳ (־עֲמִים) مُدَوٍّ(ي). صَاخِبٌ. هَادِرٌ. قَاصِفٌ. مُجَلْجِلٌ. כַּסְפִּית רוֹעֶמֶת ע׳ כַּסְפִּית. מַבָּט רוֹעֵם نَظْرَةٌ شَزْرَاءُ. نَظْرَةٌ غَاضِبَةٌ. פָּנִים רוֹעֲמִים وَجْهٌ غَاضِبٌ. وَجْهٌ مُتَجَهِّمٌ (عَابِسٌ). שְׁתִיקָה רוֹעֶמֶת صَمْتٌ مُدَوٍّ. سُكُوتٌ ذُو مَغْزَى ע׳ שְׁתִיקָה.

רוֹעַץ ז׳ نَحْسٌ. وَبَالٌ. خَطْبٌ. הַדָּבָר נֶהְפַּךְ (הָיָה) לוֹ לְרוֹעַץ صَارَ عَلَيْهِ وَبَالًا. عَادَ عَلَيْهِ بِالوَيْلِ.

רוֹעֵשׁ ת׳ (־עֲשִׁים) ضَوْضَائِيٌّ. صَاخِبٌ. ضَاجٌّ. صَارِخٌ. مُدَوٍّ(ي). צְבָעִים רוֹעֲשִׁים أَلْوَانٌ صَارِخَةٌ.

רוֹפֵא ז׳ (־פְאִים) طَبِيبٌ ج أَطِبَّاءُ. حَكِيمٌ ج حُكَمَاءُ. רוֹפֵא אֱלִיל دَجَّالٌ. مُشَعْوِذٌ. طَبِيبٌ سَاحِرٌ. רוֹפֵא אַף אֹזֶן גָּרוֹן طَبِيبٌ أَخِصَّائِيُّ الأَنْفِ وَالأُذُنِ وَالحَنْجَرَةِ. רוֹפֵא בְּהֵמוֹת, רוֹפֵא וֶטֶרִינָרִי طَبِيبٌ بَيْطَرِيٌّ. רוֹפֵא יְלָדִים طَبِيبُ الأَطْفَالِ. רוֹפֵא כְּלָלִי طَبِيبٌ عَامٌّ. רוֹפֵא מִשְׁפָּחָה طَبِيبُ العَائِلَةِ. רוֹפֵא מְנַתֵּחַ, רוֹפֵא כִּירוּרְג طَبِيبٌ جَرَّاحٌ. רוֹפֵא נָשִׁים طَبِيبُ الأَمْرَاضِ النِّسَائِيَّةِ. רוֹפֵא עוֹר طَبِيبُ الأَمْرَاضِ الجِلْدِيَّةِ. רוֹפֵא עֵינַיִם طَبِيبُ العُيُونِ. רוֹפֵא פְּנִימִי طَبِيبُ الأَمْرَاضِ

הַבָּاطِنِيَّةِ. רוֹפֵא שִׁנַּיִם طَبِيبُ الأَسْنَانِ.

רוּפְיָה .Sn נ׳ (־יוֹת) رُوبِيَّةٌ (نقد هندي).

רוֹפֵס ת׳ (־פְסִים) رَكِيكٌ ج رِكَاكٌ. ضَعِيفٌ ج ضُعَفَاءُ وضِعَافٌ.

רוֹפֵף ת׳ (־פְפִים) مُرْتَخٍ(ي). وَاهٍ(ي). وَاهِنٌ. رَكِيكٌ.

(רוץ) רָץ פ׳ رَكَضَ ـُ. عَدَا ـُ. جَرَى ـِ. هَرَعَ ـَ. سَعَى ـَ. הִתְרוֹצֵץ ١. تَرَاكَضَ. رَكَضَ مِنْ مَكَانٍ إِلَى آخَرَ. ٢. هَامَ ـِ عَلَى وَجْهِهِ. הֵרִיץ ١. رَكَّضَ. عَجَّلَ. إِسْتَعْجَلَ. إِسْتَحَثَّ. ٢. إِسْتَدْعَى عَلَى عَجَلٍ. ٣. شَغَّلَ (ماكنة مثلاً). הֵרִיץ אִגֶּרֶת (מִכְתָּב) بَعَثَ ـَ بِرِسَالَةٍ (بِكِتَابٍ) عَلَى عَجَلٍ. הוּרַץ ١. رُكِضَ. جُعِلَ يَعْدُو. ٢. أُرْسِلَ عَلَى عَجَلٍ.

רַכָּץ, רוּוץ ז׳ (־צִים) جُوكِي. فَارِسٌ خَبِيرٌ بِسِبَاقِ الخَيْلِ.

רוֹצֵחַ ז׳ (־צְחִים) قَاتِلٌ ج قَتَلَةٌ. مُقْتَرِفُ جَرِيمَةِ القَتْلِ.

רוֹצְחָנִי ת׳ (־יִים) قَتَّالٌ. بَاطِشٌ. فَتَّاكٌ. مُتَعَطِّشٌ لِلدَّمِ.

רוֹק .En ע׳ רוֹקֶנְרוֹל.

רַוָּק, רווק ז׳ (־קִים) أَعْزَبُ ج عُزَّابٌ وعُزْبٌ. רַוָּק מִשְׁפָּט أَعْزَبُ لاَ يُرِيدُ الزَّوَاجَ. רַוָּקָה عَزْبَاءُ. غَيْرُ مُتَزَوِّجَةٍ. רַוָּקָה זְקֵנָה عَانِسٌ ج عَوَانِسُ. تَرِيكَةٌ ج تَرَائِكُ.

רוֹק ע׳ רֹק.

רוֹקוֹקוֹ F ז׳ ١. طِرَازُ الرُّوكُوكُو (اسلوب معماري راج في فرنسا ودول اوروبا في القرنين ١٧–١٨ ويتميز بكثرة زخارفه). ٢. مجازا: أُسْلُوبٌ مُنَمَّقٌ (مُزَخْرَفٌ).

רַוָּקוּת, רווקות נ׳ عُزُوبَةٌ. عُزُوبِيَّةٌ. حَالَةُ الأَعْزَبِ.

רוֹקֵחַ ז׳ (־קְחִים) صَيْدَلِيٌّ ج صَيَادِلَةٌ. أَجْزَاجِيٌّ ج أَجْزَاجِيَّةٌ.

רוֹקְחוּת נ׳ صَيْدَلَةٌ. مِهْنَةُ الصَّيْدَلِيِّ.

רַוָּקִיָּה, רווקייה נ׳ (־יוֹת) مَجْمَعُ العُزَّابِ. نَادِي العُزَّابِ.

רוֹקֵם ז׳ (־קְמִים) مُطَرِّزٌ. مُوَشٍّ(ي). مُزَرْكِشٌ. خَبِيرٌ فِي التَّطْرِيزِ.

רוֹקֵן פ׳ أَفْرَغَ. فَرَّغَ. فَضَّى. أَخْلَى. רוֹקַן أُفْرِغَ. أُخْلِيَ. فُضِّيَ. הִתְרוֹקֵן فَرَغَ ـُ. خَوِيَ ـَ. خَلاَ ـُ. تَفَضَّى. הִתְרוֹקֵן מִשְׂכָּרְתּוֹ صَحَا ـُ مِنْ سُكْرِهِ. שֵׁמוֹת שֶׁהִתְרוֹקְנוּ מִתָּכְנָם أَسْمَاءٌ بِلاَ مُسَمَّيَاتٍ. أَسْمَاءٌ فَقَدَتْ مَعْنَاهَا.

רוֹקֶנְרוֹל .En ז׳ رُوكِنْرُول. رَقْصَةٌ حَدِيثَةٌ سَرِيعَةُ الإِيقَاعِ تُصَاحِبُهَا مُوسِيقَى جَازٍ صَاخِبَةٌ (rock'n'roll).

רוֹרְשָׁךְ ש״פ, **מִבְחַן רוֹרְשָׁךְ** في علم النفس: إِخْتِبَارُ رُورْشَاخ. إِخْتِبَارُ ذَكَاءِ الإِنْسَانِ وَشَخْصِيَّتِهِ (بواسطة عشر بقع من الحبر).

רֶוֶרְס, רוורס .En ז׳ السِّيَاقَةُ (التَّحَرُّكُ) إِلَى الوَرَاءِ.

רוֹשׁ ז׳ شُوكَرَان (نبات سام، poison hemlock).

רוֹשֵׁם ע׳ רֹשֶׁם.

רוֹשֵׁם ז׳ (־שְׁמִים) مُدَوِّنٌ. مُسَجِّلٌ ע׳ רָשַׁם.

רוֹשֵׁף ת׳ (־שְׁפִים) مُلْتَهِبٌ. شَرَرِيٌّ. يَتَطَايَرُ مِنْهُ الشَّرَرُ. מַבָּט רוֹשֵׁף نَظْرَةٌ يَتَطَايَرُ مِنْهَا الشَّرَرُ (من الغيظ مثلاً).

רוֹשֵׁשׁ פ׳ أَفْقَرَ ע׳ (ריש).

רוֹתֵחַ ת׳ (־תְחִים) ١. فَائِرٌ. فَوَّارٌ. مَغْلِيٌّ. ٢. مُهْتَاجٌ. مُحْتَدِمٌ غَضَبًا. مُتَمَيِّزٌ مِنَ الغَيْظِ. רוֹתְחִים, רוֹתְחִין مَاءٌ فَائِرٌ (مَغْلِيٌّ). דָּן אוֹתוֹ בְּרוֹתְחִין مجازا: عَامَلَهُ بِقَسْوَةٍ. تَصَرَّفَ مَعَهُ بِشِدَّةٍ. עוֹנָה רוֹתַחַת عِزُّ (أَوْجُ) المَوْسِمِ.

רוֹתֵת ת׳ (־תְתִים) مُرْتَعِشٌ. مُرْتَعِدٌ. مُرْتَجِفٌ. مُتَهَدِّجٌ (صوت).

רָז ז׳ (־זִים) سِرٌّ ج أَسْرَارٌ. نَجْوَى. רָזֵי דְּרָזִין أَسْرَارٌ مَكْتُومَةٌ. عَجَائِبُ الأَسْرَارِ ע׳ סוֹד. חֲכַם הָרָזִים العَالِمُ بِأَسْرَارِ القُلُوبِ. العَلِيمُ بِبَوَاطِنِ الأُمُورِ. اللهُ تَعَالَى. הַמְּתִּיק רָז أَسَرَّ. إِسْتَسَرَّ. نَاجَى. تَبَادَلَ الأَسْرَارَ.

רָזָה פ׳ ١. ضَعُفَ ـُ. نَحَلَ ـُ. نَحُفَ ـُ. هَزَلَ ـُ. دَقَّ ـِ. ٢. أَضْعَفَ. أَهْزَلَ. הִרְזָה هَزَّلَ. أَضْعَفَ. أَنْحَلَ.

רָזֶה ת׳ (־זִים) ١. ضَعِيفٌ ج ضِعَافٌ. نَحِيلٌ. نَحِيفٌ ج نِحَافٌ. أَهْيَفُ. ٢. قَلِيلُ (مَنْزُوعُ) الدَّسَمِ. גְּבִינָה רָזָה جُبْنَةٌ قَلِيلَةُ الدَّسَمِ. חָלָב רָזֶה حَلِيبٌ (لَبَنٌ) مَنْزُوعُ (الدَّسَمِ) القِشْدَةِ.

רֵזוּמֶה F ז׳ نُبْذَةُ سِيرَةِ الحَيَاةِ (resume).

רָזוֹן ז׳ هُزَالٌ. نُحُولٌ. نَحَافَةٌ. ضَعْفٌ (ضُعْفٌ). שָׁלַח רָזוֹן בְּגוּפוֹ أَصَابَهُ الهُزَالُ. إِعْتَوَرَهُ نُحُولٌ شَدِيدٌ. סְחִפּוּוֹן אָבִי רָזוֹן العَجَلَةُ مِنَ الشَّيْطَانِ. فِي العَجَلَةِ النَّدَامَةُ.

רִזּוּן, ריזון ז׳ تَنْحِيفٌ ע׳ הִרְזָה.

רֶזוֹנַנְס L ז׳ صَدًى. رَنِينٌ ע׳ תְּהוּדָה.

רְזִיָּה, רזייה נ׳ هُزَالٌ. نَحَافَةٌ. نُقْصَانُ الوَزْنِ (السِّمْنَةِ).

רֶז׳יסוֹר F ז׳ (־רִים) مُخْرِجٌ مَسْرَحِيٌّ ע׳ בַּמַּאי.

רֶז׳יסוּרָה נ׳ ١. إِخْرَاجٌ. ٢. إِنْتَاجٌ مَسْرَحِيٌّ أَوْ سِينَمَائِيٌّ.

רָזֹנֶת, רזונת ת״נ (־זוֹנוֹת) نَحِيفَةٌ. هَزِيلَةٌ. ضَعِيفَةٌ.

רֶזֶרְבָה L נ׳ (־בוֹת) ١. إِحْتِيَاطٌ ج إِحْتِيَاطَاتٌ. إِحْتِيَاطِيٌّ. ٢. في الجيش: قُوَّةٌ احْتِيَاطِيَّةٌ. رَدِيفٌ. ٣. رَصِيدٌ ج أَرْصِدَةٌ (في حساب بنك) ע׳ עַתוּדָה.

רֶזֶרְבוּאָר ז׳ (־רִים) مُسْتَوْدَعُ احْتِيَاطٍ. مَذْخَرٌ ج مَذَاخِرُ.

רֶזֶרְבִי ת׳ (־בִיִּים) ١. إِحْتِيَاطِيٌّ. ٢. رَدِيفٌ.

רָחַב פ׳ رَحُبَ ـُ. إِتَّسَعَ. تَوَسَّعَ. تَمَدَّدَ. إِنْفَسَحَ. רָחַב לִבּוֹ طَابَ ـِ نَفْسًا. إِنْشَرَحَ صَدْرُهُ. وَجَدَ مُتْعَةً فِي. רָחַב פִּיו עַל פְּלוֹנִי أَقْذَعَ الكَلاَمَ عَلَى فُلاَنٍ. تَطَاوَلَ

بِلِسَانِهِ عَلَيْهِ. הִתְרַחֵב تَوَسَّعَ. إِتَّسَعَ. تَمَدَّدَ. تَرَامَى. تَضَخَّمَ. إِنْفَسَحَ ومجازًا: أَسْهَبَ. أَطْنَبَ (في الكلام). إِسْتَفَاضَ. تَبَسَّطَ فِي الحَدِيثِ. הִרְחִיב ١. وَسَّعَ. مَدَّدَ. فَسَّحَ. ٢. يَسَّرَ (بعد عُسْر). فَرَّجَ ـ فَرَجَ. تَمَدَّدَ. לִכְשֶׁיַּרְחִיב عِنْدَمَا يُفْرِجُهَا اللّٰهُ. عِنْدَمَا يَتَيَسَّرُ لَكَ. فِي وَقْتِ اليُسْرِ. הִרְחִיב אֶת אֳפָקָיו وَسَّعَ آفَاقَهُ (مَدَارِكَهُ). הִרְחִיב אֶת הַדִּבּוּר أَسْهَبَ. أَطْنَبَ. تَبَسَّطَ فِي الكَلَامِ. הִרְחִיב אֶת הַדַּעַת وَسَّعَ المَدَارِكَ. بَعَثَ المُتْعَةَ أَوِ الرِّضَى فِي النَّفْسِ. شَرَحَ الصَّدْرَ. הִרְחִיב אֶת לִבּוֹ ١. فَتَحَ صَدْرَهُ (قَلْبَهُ). وَسَّعَ آفَاقَهُ وَمَدَارِكَهُ. ٢. شَرَحَ صَدْرَهُ. أَثَارَ الرِّضَى وَالغِبْطَةَ. سَبَّبَ لَهُ رَاحَةَ بَالٍ. הִרְחִיב צְעָדָיו أَغَذَّ فِي السَّيْرِ. سَارَ سَيْرًا حَثِيثًا. הֻרְחַב وُسِّعَ. تَوَسَّعَ. تَرَحَّبَ.

רָחָב ת' (רְחָבִים) ١. رَحْبٌ. رَحِيبٌ. وَاسِعٌ. مُتَّسِعٌ. فَسِيحٌ. مُتَرَامٍ(ي). مُتَرَامِي الأَطْرَافِ. ٢. عَرِيضٌ. وَاسِعُ العَرْضِ. ٣. مُسْتَفِيضٌ. مُسْهَبٌ. ضَافٍ(ي). ٤. مجازًا: شَامِلٌ. بَعِيدُ المَدَى. רְחַב אֹפֶק وَاسِعُ الأُفُقِ (المَدَارِكِ). رَاجِحُ العَقْلِ. רְחַב גֶּרֶם وَاسِعُ المَنْكِبَيْنِ. عَرِيضُ الأَلْوَاحِ. عَرِيضُ الأَكْتَافِ. רְחַב יָד سَخِيٌّ ج أَسْخِيَاءُ. كَرِيمٌ ج كِرَامٌ. مَفْتُوحُ اليَدَيْنِ. רְחַב יָדַיִם مُتَرَامِي الأَطْرَافِ. وَاسِعُ النِّطَاقِ (الأَرْجَاءِ). فَسِيحٌ. רְחַב מַחְשָׁבָה وَاسِعُ التَّفْكِيرِ. وَاسِعُ الاطِّلَاعِ. مُفَكِّرٌ. אֹפֶק רָחָב مجازًا: أُفُقٌ (تَفْكِيرٌ) وَاسِعٌ. رَجَاحَةُ عَقْلٍ. בֶּגֶד רָחָב ثَوْبٌ فَضْفَاضٌ. חוּגִים רְחָבִים مَحَافِلُ وَاسِعَةٌ. جَمَاهِيرُ عَرِيضَةٌ. הַקָּהָל הָרָחָב الجَمَاهِيرُ العَرِيضَةُ. عُمُومُ النَّاسِ. בְּיָד רְחָבָה بِسَخَاءٍ. بِكَرَمٍ. بِيَدٍ مَفْتُوحَةٍ.

רֹחַב, רוחב ז' (רְחָבִים) عَرْضٌ. رَحَابَةٌ. سَعَةٌ. إِتِّسَاعٌ. مَدًى. רֹחַב יָד جُودٌ. سَخَاءٌ. كَرَمٌ. רֹחַב לֵב ١. سَعَةُ صَدْرٍ. رَجَاحَةُ عَقْلٍ. ٢. سَخَاءٌ. جُودٌ. חֲתַךְ רֹחַב مَقْطَعٌ عَرْضِيٌّ. קַו רֹחַב في الجغرافيا: خَطُّ العَرْضِ (مقابل خطّ الطول). לְאָרְכּוֹ וּלְרָחְבּוֹ طُولًا وَعَرْضًا. مِنْ أَقْصَاهُ إِلَى أَدْنَاهُ. فِي كُلِّ مَكَانٍ.

רַחַב ז' (רְחָבִים) رَحَابَةٌ. مَكَانٌ رَحْبٌ. بُعْدٌ شَاسِعٌ. בְּרַחֲבֵי הַמְּדִינָה فِي أَرْجَاءِ البِلَادِ.

רְחָבָה נ' (־בוֹת) رَحْبَةٌ ج رَحَبَاتٌ. بَاحَةٌ. سَاحَةٌ وَاسِعَةٌ.

רַחֲבוּת נ' رَحَابَةٌ. إِمْتِدَادٌ.

רָחְבִּי, רוחבי ת' (־בִּיִּים) عَرْضِيٌّ. بِالعَرْضِ.

רְחוֹב ז' (־בוֹת) شَارِعٌ ج شَوَارِعُ. طَرِيقٌ ج طُرُقٌ. سِكَّةٌ ج سِكَكٌ. רְחוֹב דּוּ־סִטְרִי شَارِعٌ ذُو اتِّجَاهَيْنِ. רְחוֹב חַד־סִטְרִי شَارِعٌ ذُو اتِّجَاهٍ وَاحِدٍ. רְחוֹב צְדָדִי شَارِعٌ جَانِبِيٌّ. רְחוֹב צַר شَارِعٌ ضَيِّقٌ. زَنْقَةٌ ج زِنَقٌ. יַלְדֵי רְחוֹב أَوْلَادُ الشَّوَارِعِ. الأَوْلَادُ المُشَرَّدُونَ.

רַחוּם ת' (־מִים) رَحِيمٌ. رَحْمٰنٌ. رَحْمَانٌ. عَطُوفٌ. رَؤُوفٌ. رَؤُومٌ (أمّ). شَفِيقٌ. شَفُوقٌ. אָב רַחוּם الأَبُ الرَّحْمٰنُ (صفة لله تعالى في الصلوات).

רִחוּם, ריחום ז' (־מִים) رَحْمَةٌ. حَنَانٌ. عَطْفٌ. رَأْفَةٌ.

רִחוּף, ריחוף ז' تَحْلِيقٌ. رَفْرَفَةٌ. خَفَقَانٌ. حَوَمَانٌ.

רָחוּץ ת' (רְחוּצִים) مَغْسُولٌ. مَشْطُوفٌ. مُنَظَّفٌ.

רָחוֹק ת' (רְחוֹקִים) ١. بَعِيدٌ ج بِعَادٌ وَبُعَدَاءُ. سَحِيقٌ. نَاءٍ(ي). قَاصٍ(ي). ٢. عَلَى بُعْدٍ. عَلَى مَسَافَةٍ. ٣. مُتَبَاعِدٌ (وقت). مُتَبَايِنٌ. مُتَفَاوِتٌ. ٤. بَعِيدُ المَنَالِ. ٥. بَعِيدُ الاحْتِمَالِ. מֵרָחוֹק مِنْ بَعِيدٍ. مِنْ بُعْدٍ. مِنْ مَسَافَةٍ نَائِيَةٍ. לְמֵרָחוֹק إِلَى بَعِيدٍ. إِلَى بُعْدٍ سَحِيقٍ. הַמִּזְרָח הָרָחוֹק الشَّرْقُ الأَقْصَى (كالصين واليابان). לְעִתִּים רְחוֹקוֹת فِي أَوْقَاتٍ مُتَبَاعِدَةٍ. نَادِرًا. قَلَّمَا. غِبًّا. קָרוֹב רָחוֹק قَرِيبٌ بَعِيدٌ. ذُو قَرَابَةٍ بَعِيدَةٍ. רָחוֹק מִן הָעַיִן רָחוֹק מִן הַלֵּב بَعِيدٌ عَنِ العَيْنِ بَعِيدٌ عَنِ القَلْبِ. مَنْ غَابَ غَابَ نَصِيبُهُ. כִּרְחֹק מִזְרָח מִמַּעֲרָב بُعْدَ الشَّرْقِ عَنِ الغَرْبِ. بُعْدَ الثَّرَى عَنِ الثُّرَيَّا.

רִחוּק, ריחוק ז' ١. بُعَادٌ. بُعْدٌ. نَأْيٌ ٢. إِبْعَادٌ. إِرْجَاءٌ. إِمْتِنَاعٌ عَنْ.

רֵחַיִם, רחיים ז"ז, ז"ר رَحَوَانِ (مفرد: رَحًى) ج أَرْحَاءٌ. مِطْحَنَةٌ. طَاحُونٌ يَدَوِيٌّ. جَارُوش. רֵחַיִם בְּצַוָּארוֹ (עַל צַוָּארוֹ) مجازًا: عِبْءٌ ثَقِيلٌ يَقَعُ عَلَى عَاتِقِهِ. عَالَةٌ عَلَيْهِ ע' צַוָּאר. רֶכֶב הָרֵחַיִם حَجَرُ الرَّحَى الأَعْلَى. שֶׁכֶב הָרֵחַיִם ثِفَالٌ. حَجَرُ الرَّحَى الأَسْفَلُ.

רְחִים .Ar ת' (רְחִימִים) حَبِيبٌ. مَحْبُوبٌ. عَزِيزٌ. غَالٍ(ي).

רְחִימוּ .Ar נ' حُبٌّ. إِعْزَازٌ. בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ بِخُشُوعٍ وَإِعْزَازٍ. بِرَهْبَةٍ وَمَحَبَّةٍ ע' דְּחִילוּ.

רְחִיפָה נ' (־פוֹת) حَوَمَانٌ. تَحْلِيقٌ. رَفْرَفَةٌ.

רָחִיץ ת' (רְחִיצִים) قَابِلٌ لِلْغَسْلِ. سَهْلُ التَّنْظِيفِ.

רְחִיצָה נ' (־צוֹת) ١. غَسْلٌ. إِغْتِسَالٌ. إِسْتِحْمَامٌ. تَنْظِيفٌ. ٢. وُضُوءٌ.

רְחִישָׁה נ' (־שׁוֹת) ١. خَلْجَةٌ ج خَلَجَاتٌ. وَجِيفٌ. هَمْسَةٌ ج هَمَسَاتٌ. ٢. حَفِيفُ الشَّجَرِ. دَبِيبُ الحَشَرَاتِ. רְחִישַׁת הַלֵּב خَلَجَاتُ الفُؤَادِ. هَوَاجِسُ القَلْبِ. خَطَرَاتُ الفِكْرِ. مَشَاعِرُ.

רָחֵל, רְחֵלָה נ' (רְחֵלִים, רְחֵלוֹת) نَعْجَةٌ ج نِعَاجٌ. شَاةٌ ج شِيَاهٌ.

רָחֵל ש"פ رَاحِيل (اسم زوجة يعقوب من آباء اسرائيل الاولين). בְּרָחֵל בִּתְּךָ הַקְּטַנָּה بِرَاحِيلَ ابْنَتِكَ الصُّغْرَى ومجازًا: بِشَرْطٍ وَاضِحٍ لَا تَأْوِيلَ لَهُ.

רִחֵם, ריחם פ' رَحِمَ ـَ عَلَى. رَأَفَ ـَ بِـ. أَشْفَقَ عَلَى. رَفِقَ ـَ بِـ. رَقَّ ـِ قَلْبُهُ عَلَى. הַשֵּׁם יְרַחֵם! اللّٰهُ يَرْحَمْ! بِرَحْمَةِ اللّٰهِ الوَاسِعَةِ! רִחֵם أَشْفَقَ عَلَيْهِ. מוֹדֶה וְעוֹזֵב יְרֻחָם مَنْ يُقِرُّ بِخَطَايَاهُ وَيَتْرُكُهَا يُرْحَمْ. التَّائِبُ مِنَ الذَّنْبِ كَمَنْ لَا ذَنْبَ لَهُ. لَا جُرْمَ بَعْدَ النَّدَامَةِ.

רֶחֶם ז' (רְחָמִים) رَحِمٌ ج أَرْحَامٌ. פֶּטֶר רֶחֶם صِفَةٌ لِلْمَوْلُودِ البِكْرِ الذَّكَرِ (من الانسان والبهائم). מֵרֶחֶם אִמּוֹ مجازًا: مِنْ يَوْمِ وِلَادَتِهِ. مُنْذُ نُعُومَةِ أَظْفَارِهِ.

רָחָם ז' (רְחָמִים) رَخَمَةٌ ج رَخَمٌ ورُخَمٌ. أَنُوقٌ (طائر).

רַחְמִי ת' (־יִים) رَحْمِيٌّ. הֵרָיוֹן חוּץ־רַחְמִי حَمْلٌ (حَبَلٌ) مِنْ خَارِجِ الرَّحِمِ. הֶתְקֵן תּוֹךְ־רַחְמִי لَوْلَبٌ (واسطة لمنع الحمل تولج في رحم المرأة).

רַחֲמִים ז"ר رَحْمَةٌ. مَرْحَمَةٌ. مَرَاحِمُ. شَفَقَةٌ. إِشْفَاقٌ. رَأْفَةٌ. عَطْفٌ. رِفْقٌ. רַחֲמֵי שָׁמַיִם رَحْمَةُ السَّمَاءِ. رَحْمَةُ اللّٰهِ. אַב (בַּעַל) הָרַחֲמִים ע' אָב. אֵל מָלֵא רַחֲמִים اللّٰهُ الغَزِيرُ الرَّحْمَةِ (كناية عن صلاة الجنازة التي تبدأ بهذه الكلمات). اللّٰهُ الرَّحْمٰنُ الرَّحِيمُ. בַּקָּשַׁת רַחֲמִים إِسْتِرْحَامٌ. إِسْتِعْطَافٌ. طَلَبُ الرَّحْمَةِ. חֹדֶשׁ הָרַחֲמִים ע' חֹדֶשׁ. מִדַּת הָרַחֲמִים عَيْنُ الرَّحْمَةِ. النَّظَرُ إِلَى المَحْكُومِ عَلَيْهِ بِعَيْنِ العَطْفِ. אֵין רַחֲמִים בַּדִּין لَا رَحْمَةَ فِي الحُكْمِ. العُقُوبَةُ حَسَبَ مَنْطُوقِ القَانُونِ. בִּקֵּשׁ רַחֲמִים إِسْتَعْطَفَ. إِسْتَرْحَمَ. إِبْتَهَلَ. تَضَرَّعَ. מְעוֹרֵר רַחֲמִים يَسْتَدِرُّ الرَّحْمَةَ (العَطْفَ). فِي حَالَةٍ يُرْثَى لَهَا. נִכְמְרוּ רַחֲמָיו עַל (אֶל) פְּלוֹנִי ذَابَ قَلْبُهُ رَحْمَةً عَلَى فُلَانٍ. رَقَّ قَلْبُهُ عَلَيْهِ. שִׁחֵת רַחֲמָיו عَامَلَ بِقَسْوَةٍ. لَمْ يَعْرِفْ لِلرَّحْمَةِ مَعْنًى. הֲרִיגָה מִתּוֹךְ רַחֲמִים القَتْلُ الهَيِّنُ. القَتْلُ بِدَافِعِ الرَّحْمَةِ (لانقاذ مريض بمرض عضال من آلامه).

רַחְמָן, רַחֲמָן ת' (־נִים) رَحِيمٌ. الرَّحْمٰنُ. رَحْمَانٌ (صفة لله تعالى). رَؤُوفٌ. عَطُوفٌ. רַחֲמָנִים בְּנֵי רַחֲמָנִים الرَّاحِمُونَ أَبْنَاءُ الرَّاحِمِينَ (صفة لليهود حسب التلمود).

רַחֲמָנָא Ar. ת' الرَّحْمٰنُ. الرَّحِيمُ (صفة لله تعالى). רַחֲמָנָא לִצְּלַן مَعَاذَ اللّٰهِ. لَا سَمَحَ اللّٰهُ. لَا قَدَّرَ اللّٰهُ.

רַחְמָנוּת, רַחֲמָנוּת נ' رَحْمَةٌ. رَأْفَةٌ. شَفَقَةٌ. عَطْفٌ. رِفْقٌ.

רַחֶמֶת נ' في الطب: رُحَامٌ. إِلْتِهَابُ الرَّحِمِ (metritis).

רִחֵף פ' خَفَقَ ـُ. رَفْرَفَ. رَفَّ ـِ. حَامَ ـُ. هَفْهَفَ. רָחֲפוּ עַצְמוֹתָיו إِرْتَعَدَتْ فَرَائِصُهُ. إِصْطَكَّتْ رُكْبَتَاهُ. רִחֵף רִפְרֵף. حَامَ حَوْلَ. خَفَقَ ومجازًا: حَفَّ ـُ بِـ. أَحْدَقَ. סַכָּנָה מְרַחֶפֶת עַל רֹאשׁוֹ أَحْدَقَتْ بِهِ الأَخْطَارُ. حَفَّتْ بِهِ المَخَاطِرُ.

רַחַף ז' ١. خَفَقَانٌ. رَفْرَفَةٌ. تَحْوِيمٌ. ٢. وَجِيفٌ. خَلْجَةٌ. إِخْتِلَاجٌ. إِرْتِعَاشٌ. סְפִינַת רַחַף حَوَّامَةٌ. سَفِينَةٌ مُنْزَلِقَةٌ عَلَى سَطْحِ المَاءِ.

רַחְפָנִי ת' (־יִים) مُفَهْفِهٌ. مُحَوِّمٌ. حَائِمٌ.

רַחֶפֶת נ' (־חָפוֹת) حَوَّامَةٌ. سَفِينَةٌ تَنْزَلِقُ عَلَى سَطْحِ المَاءِ.

רָחַץ פ' ١. غَسَلَ ـِ. شَطَفَ ـُ. نَظَّفَ (طَهَّرَ) بِالمَاءِ. ٢. تَوَضَّأَ. רָחַץ בַּיָּם إِسْتَحَمَّ فِي البَحْرِ. سَبَحَ فِي البَحْرِ. רָחַץ בְּנִקָּיוֹן כַּפָּיו نَفَضَ يَدَهُ مِنْ. تَنَصَّلَ مِنْ. حَاوَلَ تَبْرِئَةَ نَفْسِهِ. נִרְחַץ غُسِلَ. طُهِّرَ. نُظِّفَ. شُطِفَ بِالمَاءِ. הִתְרַחֵץ إِغْتَسَلَ. تَطَهَّرَ بِالمَاءِ. إِسْتَحَمَّ. تَوَضَّأَ.

רַחְצָה נ' ١. إِغْتِسَالٌ. إِسْتِحْمَامٌ. ٢. مَغْسَلٌ ج مَغَاسِلُ. חֲדַר רַחְצָה حَمَّامٌ (في دار مثلًا). חוֹף רַחְצָה شَاطِئُ الاسْتِحْمَامِ. بِلَاجٌ.

רָחַק פ' بَعُدَ ـُ. نَأَى ـَ. شَحَطَ ـَ ومجازًا: صَدَّ ـُ عَنْ. أَعْرَضَ. تَجَنَّبَ. מִדְּבַר שֶׁקֶר תִּרְחָק إِبْتَعِدْ عَنِ الكَذِبِ ومجازًا: الكَذِبُ دَاءٌ وَالصِّدْقُ شِفَاءٌ. הַיּוֹם הַהוּא יִרְחַק חֹק مَا أَبْعَدَ ذٰلِكَ اليَوْمَ! רִחֵק ١. أَبْعَدَ. أَزَالَ. نَحَّى. أَزَاحَ. ٢. رَفَضَ ـُ. نَبَذَ ـِ. מַעֲשַׂיִךְ יְקָרְבוּךְ וּמַעֲשַׂיִךְ יְרַחֲקוּךְ ע' קֵרֵב. הִתְרַחֵק إِبْتَعَدَ. تَنَاءَى. تَنَحَّى. تَجَنَّبَ. تَحَاشَى. أَعْرَضَ عَنْ. הִרְחִיק ١. أَبْعَدَ. بَاعَدَ بَيْنَ. أَنْأَى. أَزَاحَ. أَقْصَى. نَحَّى. صَرَفَ ـِ عَنْ. ٢. جَنَّبَ. ٣. إِبْتَعَدَ. تَنَاءَى. הִרְחִיק לָכֶת ذَهَبَ شَوْطًا بَعِيدًا ومجازًا: غَالَى فِي. بَالَغَ فِي. لَمْ يَقِفْ عِنْدَ حَدِّهِ. הָרוֹצֶה לְשַׁקֵּר יַרְחִיק עֵדוּתוֹ مجازًا: إِنْ كُنْتَ كَذُوبًا فَكُنْ ذَكُورًا. הֻרְחַק نُحِّيَ. أُقْصِيَ. أُبْعِدَ. أُزِيلَ. صُرِفَ.

רֹחַק, רוֹחַק ז' ١. بُعْدٌ ج أَبْعَادٌ. مَنْأًى. مَسَافَةٌ. بَوْنٌ. ٢. تَحَاشٍ(ي). تَجَنُّبٌ. تَحَفُّظٌ فِي العَلَاقَاتِ. ٣. بُعْدٌ (dimension). مَدًى.

רִחְרוּחַ ז' (־חִים) تَنَسُّمٌ. تَنَشُّقٌ. شَمٌّ. تَشَمُّمٌ.

רִחְרֵחַ פ' تَنَشَّقَ. تَشَمَّمَ ومجازًا: تَنَسَّمَ الأَخْبَارَ. تَسَقَّطَ الأَخْبَارَ. تَقَصَّى.

רַחְרְחָן ז' (־נִים) فُضُولِيٌّ. مَنْ يَدُسُّ أَنْفَهُ فِي كُلِّ شَيْءٍ.

רַחְרְחָנוּת נ' تَنَسُّمٌ. تَنَشُّقٌ. فُضُولِيَّةٌ. دَسُّ الأَنْفِ فِي مَا لَا يَعْنِيهِ.

רָחַשׁ פ' ١. عَبَّرَ. أَعْرَبَ. ٢. هَمَسَ ـِ. وَشْوَشَ. ٣. إِعْتَلَجَ. جَاشَ ـِ. ٤. كَنَّ ـُ. أَوْلَى. أَضْمَرَ. ٥. تَحَرَّكَ. إِهْتَزَّ. ٦. دَبَّ ـِ. רָחַשׁ לוֹ אַהֲבָה كَنَّ لَهُ الحُبَّ. أَوْلَاهُ حُبَّهُ. רָחַשׁ לוֹ אֵמוּן أَوْلَاهُ ثِقَتَهُ. صَدَّقَهُ. آمَنَ بِهِ. רָחַשׁ לוֹ כָּבוֹד كَنَّ لَهُ الاحْتِرَامَ. أَوْلَاهُ احْتِرَامَهُ. הִתְרַחֵשׁ حَدَثَ ـُ. حَصَلَ ـُ. وَقَعَ (يَقَعُ). جَرَى ـِ. صَادَفَ أَنْ. إِتَّفَقَ أَنْ. לֹא בְּכָל שָׁעָה וְשָׁעָה מִתְרַחֵשׁ נֵס لَا تَحْدُثُ مُعْجِزَةٌ فِي كُلِّ سَاعَةٍ. مَا كُلُّ مَرَّةٍ تَسْلَمُ الجَرَّةُ.

רַחַשׁ ז' (רְחָשִׁים) ١. خَلْجَةٌ ج خَلَجَاتٌ. خَطْرَةٌ ج خَطَرَاتٌ. هَاجِسٌ ج هَوَاجِسُ. هَمْسَةٌ ج هَمَسَاتٌ. ٢. نَأْمَةٌ. حَفِيفٌ. خَشْخَشَةٌ. خَرِيرُ المَاءِ. ٣. دَبِيبٌ. רַחֲשֵׁי יְדִידוּת الشُّعُورُ بِالمَوَدَّةِ. عَوَاطِفُ الصَّدَاقَةِ وَالمَحَبَّةِ. רַחֲשֵׁי הַלֵּב خَطَرَاتُ القَلْبِ. خَلَجَاتُ الفُؤَادِ. مَشَاعِرُ. أَحَاسِيسُ. مَا يَدُورُ فِي الخَلَدِ. רַחֲשֵׁי תּוֹדָה الشُّعُورُ بِالامْتِنَانِ. التَّعْبِيرُ عَنِ الشُّكْرِ.

רַחַת נ' (רְחָתוֹת) ١. مِذْرَاةٌ ج مَذَارٍ(ي). ٢. مِضْرَبُ كُرَةِ التِّنِسِ. طَبْطَابَةٌ. רַחַת לוּקוּם رَاحَةُ الحُلْقُومِ (اختصارًا: رَاحَة). حُلْقُومٌ. مَلْبَنٌ ע' חַלְקוּם.

(רטב) נִרְטַב פ' إِبْتَلَّ. تَبَلَّلَ. تَرَطَّبَ. إِخْضَلَّ. نَدِيَ ـَ. הִרְטִיב ١. بَلَّ ـُ. بَلَّلَ. رَطَّبَ. نَدَّى. ٢. بَالَ ـُ. شَخَّ ـُ. ٣. نَدِيَ. إِنْتَقَعَ. הִתְרַטֵּב تَرَطَّبَ. تَبَلَّلَ. إِخْضَلَّ.

רָטֹב, רָטוֹב, רטוב ת' (רְטֻבִּים, רטוּבים) مَبْلُولٌ. رَطْبٌ. رَطِيبٌ. نَدْيَانُ. نَدِيٌّ. مُبَلَّلٌ. بَلِيلٌ. خَضِلٌ. כְּבִישׁ רָטֹב شَارِعٌ مُبَلَّلٌ (بِالْمَطَرِ).

רֹטֶב, רוטב ז' (רְטָבִים) ١. صَلْصَة. ٢. رُطَبَةٌ ج رُطَبٌ (تمرة رطبة).

רַטְבּוּבִי ת' (־ִיִּים) فِيهِ قَلِيلٌ مِنَ الرُّطُوبَةِ. نَدِيٌّ. خَضِلٌ.

רַטְבּוּבִית נ' رُطُوبَةٌ. نَدَاوَةٌ.

רִטּוּט, ריטוט ז' إِهْتِزَازٌ. إِرْتِجَافٌ. إِرْتِعَاشٌ.

רֵטוֹרִי G ת' (־ִיִּים) ١. بَلَاغِيٌّ. بَيَانِيٌّ. خِطَابِيٌّ. مُؤَثِّرٌ. ٢. مُنَمَّقٌ. مُدَبَّجٌ. שְׁאֵלָה רֵטוֹרִית سُؤَالٌ يَرْمِي إِلَى التَّأْثِيرِ (الخطابي او البلاغي). مُجَرَّدُ سُؤَالٍ بَلَاغِيٍّ.

רֵטוֹרִיקָה נ' بَلَاغَةٌ. بَيَانٌ. عِلْمُ الْمَعَانِي وَالْبَيَانِ. فَنُّ الْخِطَابَةِ.

רִטּוּשׁ, ריטוש ז' (־שִׁים) بَقْرُ الْبُطُونِ. شَجُّ الرَّأْسِ. شَقٌّ. تَقْطِيعُ أَوْصَالٍ. تَبْتِيكٌ. بَتْرٌ.

רָטוּשׁ ת' (רְטוּשִׁים) مَبْقُورٌ. مَشْقُوقٌ. مُبَتَّرٌ. مُبَتَّكٌ.

רֵטוּשׁ F ז' رِتُوش. وَضْعُ اللَّمَسَاتِ الْأَخِيرَةِ.

רָטַט, רטט פ' إِرْتَعَشَ. رَجَفَ ـُ إِرْتَجَفَ. إِرْتَعَدَ. تَهَدَّجَ (صوت). إِقْشَعَرَّ. הִרְטִיט ١. رَجَّفَ. أَرْعَدَ. هَزَّ ـُ ٢. إِرْتَعَشَ. إِرْتَجَفَ. إِهْتَزَّ.

רֶטֶט ז' رِعْدَةٌ. قُشَعْرِيرَةٌ. رِعْشَةٌ. رَجْفَةٌ. وَجِيفٌ. تَهَدُّجٌ (صوت).

רַטָּט ז' (־טִים) في المكائن: هَزَّازٌ (vibrator).

רַטֶּטֶת נ' في الطب: الشَّلَلُ الرَّعَّاشِيُّ. مَرَضُ بَارْكِنْسُون.

רַטְטָנִי ת' (־ִיִּים) مُرْتَعِشٌ. مُرْتَعِدٌ. مُرْتَجِفٌ. مُهْتَزٌّ.

רְטִיבוּת נ' رُطُوبَةٌ. بَلَلٌ. إِخْضِلَالٌ. نَدَاوَةٌ. طَرَاوَةٌ.

רְטִיָּה, רטייה נ' (־יוֹת) ١. رِفَادَةٌ. ضِمَادُ الْعَيْنِ. عِصَابَةُ الْعَيْنِ. ٢. كِمَادَةٌ. ضِمَادَةٌ.

רָטִיט (רְטִיטִים) ١. ת' مُرْتَعِشٌ. مُرْتَجِفٌ. مُهْتَزٌّ. ٢. ז' شَجَرَةُ الْحَوْرِ ע' צַפְצָפָה.

רְטִיטָה נ' (־טוֹת) إِرْتِعَاشٌ. إِرْتِجَافٌ. إِهْتِزَازٌ.

רְטִינָה נ' (־נוֹת) دَمْدَمَةٌ. هَمْهَمَةٌ. تَذَمُّرٌ. تَشَكٍّ(ي).

רָטִיפִיקַצְיָה L נ' (־יוֹת) إِبْرَامٌ. تَصْدِيقٌ ע' אִשְׁרוּר.

רָטַן פ' رَطَنَ ـُ هَمْهَمَ. غَمْغَمَ. دَمْدَمَ. تَذَمَّرَ. تَمَلْمَلَ. מָה אַתָּה רוֹטֵן? مَاذَا تُدَمْدِمُ؟ عَلَامَ تَذَمُّرُكَ؟

רֶטְרוֹאַקְטִיבִי L ת' (־ִיִּים) بِأَثَرٍ رَجْعِيٍّ. ذُو مَفْعُولٍ رَجْعِيٍّ.

רֶטְרוֹסְפֶּקְטִיבָה L נ' (־בוֹת) الرُّجُوعُ إِلَى الْمَاضِي مِنْ مُنْطَلَقِ الْحَاضِرِ.

רֶטְרוֹסְפֶּקְטִיבִי ת' (־ִיִּים) إِسْتِرْجَاعِيٌّ. رُجُوعِيٌّ. النَّظَرُ إِلَى أَحْدَاثِ الْمَاضِي مِنْ مُنْطَلَقِ الْحَاضِرِ.

רִטֵּשׁ, ריטש פ' ١. بَقَرَ ـُ مَزَّقَ. شَقَّقَ. قَطَّعَ. بَتَّكَ. ٢. صَنَعَ الرُّتُوشَ. وَضَعَ اللَّمَسَاتِ الْأَخِيرَةَ.

ריאה ע' רֵאָה. **ריאיון** ע' רֵאָיוֹן, רְאָיוֹן.

(ריב) רָב פ' ١. خَاصَمَ. إِخْتَصَمَ مَعَ. تَخَاصَمَ. تَشَاجَرَ مَعَ. تَنَازَعَ مَعَ. تَعَارَكَ مَعَ. تَخَانَقَ. ٢. جَادَلَ. تَجَادَلَ مَعَ. רָב לִפְלוֹנִי دَافَعَ عَنْ فُلَانٍ. רָב אֶת רִיב פְּלוֹנִי دَافَعَ عَنْ قَضِيَّةِ فُلَانٍ.

רִיב ז' (־בִים) ١. خِصَامٌ. خُصُومَةٌ. شِجَارٌ. مُشَاجَرَةٌ. نِزَاعٌ. عِرَاكٌ. خِنَاقَةٌ. ٢. جِدَالٌ. جَدَلٌ. רִיב לְשׁוֹנוֹת ١. مَعْرَكَةٌ كَلَامِيَّةٌ. مُشَادَّةٌ كَلَامِيَّةٌ. ٢. كِنَايَةٌ عَنِ الْجَدَلِ بَيْنَ مُؤَيِّدِي اللُّغَةِ الْعِبْرِيَّةِ وَلُغَةِ إِيدِيش قَبْلَ بِضْعَةِ أَجْيَالٍ. אִישׁ רִיב ١. خَصْمٌ ج خُصُومٌ. مُعَارِضٌ. ٢. مُشَاكِسٌ. مُشَاغِبٌ. مُفْسِدٌ. חִרְחֵר רִיב أَوْقَعَ بَيْنَ. دَقَّ ـ إِسْفِينًا بَيْنَ. حَرَّضَ عَلَى. شَاغَبَ.

רִיבָּאוּנְד En. ז' (־דִים) في كرة السلة: إِرْتِدَادُ الْكُرَةِ (rebound).

רִיבָה נ' (־בוֹת) فَتَاةٌ ج فَتَيَاتٌ. صَبِيَّةٌ ج صَبَايَا.

ריבה ע' רִבָּה. **ריבוא** ע' רִבּוֹא.

ריבוב ע' רִבּוּב. **ריבוד** ע' רִבּוּד.

ריבוי ע' רִבּוּי. **ריבון** ע' רִבּוֹן.

ריבוע ע' רִבּוּעַ. **ריבית** ע' רִבִּית.

ריבס ע' רִבֵּס. **ריבע** ע' רִבֵּעַ.

ריגול ע' רִגּוּל. **ריגוש** ע' רִגּוּשׁ.

רידוד ע' רִדּוּד. **ריהוט** ע' רִהוּט.

ריווי ע' רִוּוּי.

רִיזִיקוֹ It. ז' مُخَاطَرَةٌ. مُجَازَفَةٌ. تَعَرُّضٌ لِاحْتِمَالِ الْخَسَارَةِ (risico).

רֵיחַ ז' (־חוֹת) رَائِحَةٌ ج رَوَائِحُ. عِطْرٌ ج عُطُورٌ. شَذًى. عَبِيرٌ. عَرْفٌ. أَرِيجٌ ومجازًا: أَثَرٌ مِنْ. بَعْضٌ مِنْ. شَيْءٌ مِنْ. רֵיחַ נִיחוֹחַ رَائِحَةٌ طَيِّبَةٌ. عَبِيرٌ فَوَّاحٌ. نَفْحَةٌ ج نَفَحَاتٌ. عِطْرٌ. חוּשׁ הָרֵיחַ حَاسَّةُ الشَّمِّ. הִבְאִישׁ אֶת רֵיחוֹ בְּעֵינֵי פְּלוֹנִי حَقَّرَهُ أَمَامَ فُلَانٍ. شَوَّهَ سُمْعَتَهُ أَمَامَهُ. אֵין לוֹ טַעַם וְאֵין לוֹ רֵיחַ لَا طَعْمَ لَهُ وَلَا رَائِحَةَ ومجازًا: لَا قِيمَةَ لَهُ. עַל טַעַם וָרֵיחַ אֵין לְהִתְוַכֵּחַ مجازًا: لِلنَّاسِ فِيمَا يَعْشَقُونَ مَذَاهِبُ. لِلنَّاسِ أَذْوَاقٌ.

(ריח) הֵרִיחַ פ' ١. شَمَّ ـُ تَنَشَّقَ. تَنَسَّمَ. ٢. مجازًا: شَعَرَ ـُ بِـ أَحَسَّ بِـ ٣. فَاحَ ـِ عَبِقَ ـَ نَشَرَ ـُ رَائِحَةً.

רִיחָה נ' شَمٌّ. تَشَمُّمٌ. تَنَشُّقٌ. טַבַּק רִיחָה (הֲרָחָה) نُشُوقٌ.

ריחוס ע' רִחוּס. **ריחוף** ע' רִחוּף.

ריחוק ע' רִחוּק.

רֵיחָן ז' (־נִים) ١. عِطْرٌ ج عُطُورٌ. نَكْهَةٌ. ٢. رَيْحَانٌ (نبات، basil).

רֵיחָנוּת נ' تَعَطُّرٌ. شَذًى. تَضَوُّعٌ.

רֵיחָנִי ת' (־ִיִּים) مُعَطَّرٌ. عِطْرِيٌّ. عَطِرٌ. عَبِقٌ. شَذِيٌّ. فَوَّاحٌ.

רִיטוּאָל L ז' (־לִים) طَقْسٌ ج طُقُوسٌ. شَعِيرَةٌ ج شَعَائِرُ (دينية). مَرَاسِمُ. مَرَاسِيمُ.

רִיטוּאָלִי ת' (־ִיִּים) طَقْسِيٌّ. شَعَائِرِيٌّ. مُتَعَلِّقٌ بِالطُّقُوسِ.

ריטוש ע' רטוש.

רֵיטִינְג, רייטינג En. ז' دَرَجَةُ الشُّهْرَةِ. قِيَاسُ نِسْبَةِ شَعْبِيَّةِ البَرَامِجِ الإِذَاعِيَّةِ وَالتِّلِفِزْيُونِيَّةِ ע' מִדְרוּג.

רַיְךְ, רייך Gr. ז' الرَّايْخ. الرَّايْخ الأَلْمَانِيُّ. نِظَامُ الحُكْمِ فِي أَلْمَانْيَا.

ריכוז ע' רִכּוּז. **ריכוך** ע' רִכּוּךְ.

(רִיכְטֶר) Gr. **סֻלַּם רִיכְטֶר** سُلَّمُ رِيخْتَر لِرَصْدِ الهَزَّاتِ الأَرْضِيَّةِ.

רַיְכְסְטָג, רייכסטג Gr. ז' الرَّايْخِسْتَاج. مَجْلِسُ النُّوَّابِ الأَلْمَانِيُّ.

רימה ע' רִמָּה. **רימוז** ע' רִמּוּז.

רימון ע' רִמּוֹן.

רֵימָטִיזְם ז' الرَّثْيَةُ. رُومَاتِزْم ע' שִׁגָּרוֹן.

רינה ע' רִנָּה. **רינון** ע' רִנּוּן.

רִיס ז' (־סִים) هُدْبٌ (شعر اشفار العين) ج أَهْدَابٌ. رِمْشٌ ج رُمُوشٌ. מִבֵּין רִיסֵי עֵינֶיךָ נִכָּר כִּי מג'אזא: مِنْ قَسَمَاتِ وَجْهِكَ يَبْدُو أَنَّ. سِيمَاكَ يَدُلُّ عَلَى.

ריסון ע' רִסּוּן. **ריסוס** ע' רִסּוּס.

ריסוק ע' רִסּוּק.

רִיסְק En. ז' مُجَازَفَةٌ ע' סִכּוּן.

ריעוף ע' רִעוּף.

רִיף En. ז' (־פִים) ١. رَأْسٌ صَخْرِيٌّ ע' שׁוּנִית. ٢. رَغِيفٌ.

רִיפָה נ' (־פוֹת) بُرْغُلٌ. جَرِيشٌ ע' בּוּרְגוּל.

ריפוד ע' רִפּוּד. **ריפוט** ע' רִפּוּט.

ריפוי ע' רִפּוּי.

רִיצָה נ' (־צוֹת) عَدْوٌ. جَرْيٌ. رَكْضٌ. سِبَاقٌ. سَعْيٌ. רִיצַת מָרָתוֹן سِبَاقُ المَرَاثُون (اطول سباق يبلغ اكثر من ٤٢ كيلومترًا) ومجازًا: عَمَلٌ شَاقٌّ يَسْتَمِرُّ وَقْتًا طَوِيلاً. سِبَاقٌ مَعَ الزَّمَنِ. רִיצַת מְשׁוּכוֹת سِبَاقُ المَوَانِعِ ע' מְשׂוּכָה.

ריצוד ע' רִצּוּד. **ריצוי** ע' רִצּוּי.

ריצוף ע' רִצּוּף. **ריצוץ** ע' רִצּוּץ.

רִיצְ'רְץ' ע' רוֹכְסָן.

(ריק) הֵרִיק פ' أَرَاقَ. صَبَّ ـ أَفْرَغَ. فَرَّغَ. أَخْلَى. فَضَّى. سَكَبَ ـ הֵרִיק חַרְבּוֹ إِسْتَلَّ (جَرَّدَ) سَيْفَهُ. شَهَرَ ـ سَيْفَهُ. أَصْلَتَهُ. הֵרִיק מִכְּלִי אֶל כְּלִי سَكَبَ (صَبَّ) مِنْ إِنَاءٍ إِلَى إِنَاءٍ ومجازًا: تَرْجَمَ حَرْفِيًّا مِنْ لُغَةٍ إِلَى أُخْرَى. הוּרַק أُرِيقَ. أُفْرِغَ. أُخْلِيَ. إِنْصَبَّ. إِنْسَكَبَ.

רֵיק ת' (־קִים) فَارِغٌ. خَالٍ(ي). خَاوٍ(ي). فَاضٍ(ي). أَجْوَفُ. شَاغِرٌ. רֵיק מִתֹּכֶן لاَ مَعْنًى لَهُ. فَاضٍ(ي). أَجْوَفُ. (إِسْمٌ) بِلاَ مُسَمًّى. אִישׁ רֵיק (וּפוֹחֵז) أَرْعَنُ. عَابِثٌ. طَائِشٌ. عَدِيمُ المَسْؤُولِيَّةِ. יָדַיִם רֵיקוֹת مجازًا: بِخُفَّيْ حُنَيْنٍ. صِفْرُ اليَدَيْنِ. הֶעֱזִיב אֶת פְּלוֹנִי כְּלִי רֵיק تَرَكَ فُلاَنًا خَالِيًا خَاوِيًا. لَمْ يُبْقِ عِنْدَهُ شَرْوَى نَقِيرٍ. سَلَبَهُ كُلَّ شَيْءٍ. חָתַם עַל (שֶׁק) רֵיק وَقَّعَ عَلَى بَيَاضٍ. לֹא דָבָר רֵיק הוּא هذَا أَمْرٌ لَيْسَ بِاليَسِيرِ. إِنَّهُ أَمْرٌ ذُو خُطُورَةٍ. עַל קֵיבָה (בֶּטֶן) רֵיקָה عَلَى الرِّيقِ. قَبْلَ أَنْ يَفْطُرَ. עַל רֵיק סל' عَلَى الفَاضِي. بِلاَ فَائِدَةٍ. سُدًى.

רִיק ז' ١. خُلُوٌّ. فَرَاغٌ. خَوَاءٌ. صِفْرٌ. ٢. في الفيزياء: فَرَاغٌ. حَيِّزٌ (vacuum). לָרִיק سُدًى. عَبَثًا. هَدْرًا. بَاطِلاً. הֶבֶל וָרִיק قَبْضُ الرِّيحِ. حَصَادُ الهَشِيمِ. تُرَّهَاتٌ.

רֵיקָא Ar. ת' ١. فَارِغٌ ע' רֵיק. ٢. أَرْعَنُ. طَائِشٌ.

ריקבון ע' רִקָּבוֹן. **ריקוד** ע' רִקּוּד.

ריקוח ע' רִקּוּחַ. **ריקון** ע' רִקּוּן.

ריקוע ע' רִקּוּעַ.

רִיקוֹשֶׁט F ז' (־טִים) ١. إِرْتِدَادُ الرَّصَاصَةِ بَعْدَ اصْطِدَامِهَا بِجِسْمٍ صُلْبٍ. ٢. شَظِيَّةٌ ج شَظَايَا.

רֵיקוּת נ' ١. خُلُوٌّ. فَرَاغٌ. خَوَاءٌ. ٢. قِلَّةُ مُحْتَوًى.

רֵיקָם ١. תה"פ صِفْرُ اليَدَيْنِ. خَاوِي الوِفَاضِ. ٢. ת' خَالٍ(ي). خَاوٍ(ي). הֵשִׁיב אֶת פָּנָיו רֵיקָם رَدَّ (فُلاَنًا) صِفْرَ اليَدَيْنِ. رَفَضَ طَلَبَهُ (دَعْوَتَهُ).

רֵיקָן ת' (־נִים) ١. خَالٍ(ي). فَارِغٌ. خَاوٍ(ي). فَاضٍ(ي). ٢. جَاهِلٌ. أُمِّيٌّ.

רֵיקָנוּת נ' خُلُوٌّ. فَرَاغٌ. فُضُوٌّ ومجازًا: هَبَاءٌ. سُدًى. تَفَاهَةٌ.

רֵיקָנִי ת' (־ִיִּים) خَالٍ(ي). فَاضٍ(ي). فَارِغٌ. أَجْوَفُ. تَافِهٌ. لاَ مَعْنَى لَهُ.

רִיקְשָׁה J נ' (־שׁוֹת) رِيكْشُو (مركبة خفيفة بعجلتين يجرها رجل يكثر وجودها في الشرق الاقصى).

רִיר ז' لُعَابٌ. بُصَاقٌ. رِيقٌ. رُضَابٌ. رُوَالٌ.

(ריר) רָר פ' سَالَ ـ لُعَابُهُ. رَوَّلَ.

רִירִי ת' (־ִיִּים) لُعَابِيٌّ. رُضَابِيٌّ. مُخَاطِيٌّ.

רִירִיּוּת נ' مُخَاطِيَّةٌ. كَوْنُهُ مُحَاطًا بِغِشَاءٍ مُخَاطِيٍّ.

רִירִית נ' (־יּוֹת) في علم الاحياء: بُوغِيَّةٌ مُخَاطِيَّةٌ (mucosa).

(ריש) רָשׁ פ' فَقُرَ ـ إِفْتَقَرَ. أَمْلَقَ. רוֹשֵׁשׁ أَفْقَرَ. صَيَّرَهُ مُعْدِمًا. הִתְרוֹשֵׁשׁ إِفْتَقَرَ.

أَمْلَقَ.

רִישׁ ז' فَاقَةٌ. فَقْرٌ. إِمْلاَقٌ. مَتْرَبَةٌ.

רֵישׁ ١. ז' فَاقَةٌ ע' רִישׁ. ٢. נ' إِسْمُ الحَرْفِ العِبْرِيِّ ר ע' ר. ٣. رَأْسٌ ע' רֹאשׁ.

ריש גָּלוּתָא .Ar رَئِيسُ الجَالُوت (صفة لرئيس الطائفة اليهودية في بابل). רֵישׁ מְתִיבְתָּא رَئِيسُ مَثِيبَة (رئيس مدرسة دينية يهودية). בְּרֵישׁ גְּלֵי بِرَأْسٍ حَاسِرٍ ومجازًا: عَلَنًا. عَلَى رُؤُوسِ الأَشْهَادِ. عَلَى المَلَإِ.

רֵישָׁה, רֵישָׁא .Ar נ' (־שׁוֹת) ١. بِدَايَةٌ. الفَصْلُ الأَوَّلُ مِنَ المِشْنَةِ. ٢. البِدَايَةُ أَوِ الفَصْلُ الأَوَّلُ مِنْ تَصْرِيحٍ أَوْ خِطَابٍ أَوِ اقْتِرَاحٍ. רֵישָׁה וְסֵיפָה بِدَايَةٌ وَنِهَايَةٌ. مُقَدِّمَةٌ وَخَاتِمَةٌ (خِتَامٌ).

רישוי ע' רִשּׁוּי. **רישול** ע' רִשּׁוּל.

רישום ע' רִשּׁוּם. **רישוף** ע' רִשּׁוּף.

רישות ע' רִשּׁוּת. **רישיון** ע' רִשָּׁיוֹן.

ריתוך ע' רִתּוּךְ. **ריתום** ע' רִתּוּם.

ריתוק ע' רִתּוּק.

רִיתְמוּס G ז' (־סִים) في الموسيقى: إِيقَاعٌ. في الشعر: وَزْنٌ ج أَوْزَانٌ. إِنْتِظَامٌ. سُرْعَةٌ.

רִיתְמִי ת' (־יִים) إِيقَاعِيٌّ. بِإِيقَاعٍ مُعَيَّنٍ. بِوَزْنٍ خَاصٍّ.

רִיתְמִיקָה נ' فَنُّ الإِيقَاعِ. خُطْوَاتٌ (خَطَوَاتٌ) إِيقَاعِيَّةٌ. رِيَاضَةٌ إِيقَاعِيَّةٌ.

רַךְ ת' (־כִּים) ١. رُخْوٌ. هَشٌّ. لَيِّنٌ. رَخْصٌ. غَضٌّ. رَقِيقٌ ج رِقَاقٌ. رَخِيمٌ (صوت). حَنُونٌ. طَرِيٌّ. وَثِيرٌ (فراش). ٢. مجازًا: صَغِيرٌ (في السّن). حَدَثٌ ج أَحْدَاثٌ. ٣. غَثٌّ. خَفِيفٌ. غَيْرُ كَثِيفٍ. رَكِيكٌ. ٤. سَهْلٌ. مُتَسَاهِلٌ. مُتَسَامِحٌ. سَمْحٌ. רַךְ אֹפִי ضَعِيفُ الشَّخْصِيَّةِ. لَيِّنُ العَرِيكَةِ. רַךְ לֵבָב ضَعِيفُ القَلْبِ. جَبَانٌ. رِعْدِيدٌ. هَلُوعٌ. הָרַךְ הַנּוֹלָד الوَلِيدُ الجَدِيدُ. المَوْلُودُ الجَدِيدُ. רַךְ בַּשָּׁנִים حَدَثٌ. صَغِيرُ السِّنِّ. غِرٌّ ج أَغْرَارٌ. רַךְ כַּמֶּשִׁי رَقِيقٌ كَالحَرِيرِ. مُخْمَلِيٌّ. نَاعِمٌ. רַכּוֹת תה"פ بِرِقَّةٍ. بِلُطْفٍ. كَلاَمٌ رَقِيقٌ (نَاعِمٌ). בֵּיצָה רַכָּה بَيْضَةٌ بِرِشْتٍ. גִּיל רַךְ حَدَاثَةُ السِّنِّ. أَيَّامُ الطُّفُولَةِ. طَوْرُ الصِّبَا. לָשׁוֹן רַכָּה كَلاَمٌ رَقِيقٌ (نَاعِمٌ). قَوْلٌ مَعْسُولٌ. لُطْفٌ. מַיִם רַכִּים في الكيمياء: مَاءٌ يَسِرٌ (لا يحتوي على املاح). בְּיָד רַכָּה مجازًا: بِرَأْفَةٍ. بِعَطْفٍ. لاَ بِقَسْوَةٍ. בְּפֶה רַךְ بِكَلِمَاتٍ رَقِيقَةٍ. بِقَوْلٍ مَعْسُولٍ. אַךְ בְּחָכְמָה וְרַךְ בַּשָּׁנִים صَغِيرُ السِّنِّ كَبِيرُ العَقْلِ.

רֹךְ, רוך ז' لِينٌ. لُيُونَةٌ. نُعُومَةٌ. رِقَّةٌ. حَنَانٌ. رَخَامَةٌ (صوت). רֹךְ מֶזֶג لُيُونَةُ مِزَاجٍ. لِينُ عَرِيكَةٍ. رِقَّةٌ.

רָכַב פ' رَكِبَ ـَ. إِمْتَطَى. إِعْتَلَى. إِسْتَقَلَّ (سيارة). צְלַח רְכַב: عَلَى الطَّائِرِ المَيْمُونِ! رَافَقَتْكَ السَّلاَمَةُ! رَاشِدَةً! רִכֵּב في الكيمياء: رَكَّبَ (مواد كيماوية). فَاعَلَ. רֻכַּב رُكِّبَ. تَرَكَّبَ. تَفَاعَلَ (مواد كيماوية). הִתְרַכֵּב في الكيمياء: تَرَكَّبَ. تَفَاعَلَ. הִרְכִּיב ١. رَكَّبَ. أَرْكَبَ. أَجْلَسَ (على ظهر جواد مثلاً). ٢. أَجْلَسَ عَلَى كُرْسِيِّ الحُكْمِ. نَصَّبَ. وَلَّى. ٣. جَمَّعَ. ضَمَّ ـُ. رَبَطَ ـُ. أَنْشَأَ. ٤. أَلَّفَ. شَكَّلَ (حكومة). كَوَّنَ. ٥. في النبات: رَكَّبَ. طَعَّمَ. لَقَّحَ. ٦. في الكيمياء: فَاعَلَ. رَكَّبَ. ٧. في الطب: طَعَّمَ مَصْلاً. حَصَّنَ. لَقَّحَ. הִרְכִּיב מֶמְשָׁלָה أَلَّفَ الحُكُومَةَ. شَكَّلَ الوِزَارَةَ. הֻרְכַּב ١. رُكِّبَ. أُجْلِسَ عَلَى. ٢. جُمِّعَ. تَمَّ ضَمُّهُ. ٣. أُلِّفَ. شُكِّلَ (وزارة مثلاً).

רֶכֶב ז' (רְכָבִים) ١. مَرْكَبَةٌ ج مَرْكَبَاتٌ. عَرَبَةٌ ج عَرَبَاتٌ. عَجَلَةٌ ج عَجَلاَتٌ. ٢. كِنَايَةٌ عَنْ كُلِّ نَوْعٍ مِنْ أَنْوَاعِ المَرْكَبَاتِ. ٣. حَجَرُ الرَّحَى الأَعْلَى. רֶכֶב אַמְפִיבִי في الجيش: مَرْكَبَةٌ بَرْمَائِيَّةٌ. مَرْكَبَةٌ عَائِمَةٌ. רֶכֶב זַחְלִי في الجيش: مَرْكَبَةٌ مُجَنْزَرَةٌ. רֶכֶב מְמֻנָּע مَرْكَبَةٌ آلِيَّةٌ. مَرْكَبَةٌ ذَاتُ مُحَرِّكٍ. سَيَّارَةٌ ج سَيَّارَاتٌ. רֶכֶב צָמוּד ע' צמוד. כְּלֵי רֶכֶב مَرْكَبَاتٌ. آلِيَّاتٌ. وَسَائِطُ (وَسَائِلُ) نَقْلٍ.

רַכָּב ז' (־בִּים) ١. حُوذِيٌّ. سَائِقُ المَرْكَبَةِ أَوِ العَرَبَةِ. سَوَّاقٌ. عَرَبْجِيٌّ. أُسْطَى. ٢. رَاكِبٌ. خَيَّالٌ ج خَيَّالَةٌ. فَارِسٌ ج فُرْسَانٌ.

רַכֶּבֶל ז' (־כְּבָלִים) قِطَارٌ هَوَائِيٌّ. قَاطِرَةٌ (حَافِلَةٌ) تَسِيرُ عَلَى سِكَّةٍ مِنْ أَسْلاَكٍ مُعَلَّقَةٍ (funicular, cable-railway).

רַכֶּבֶת נ' (־כָּבוֹת) قِطَارٌ ج قُطُرٌ وقِطَارَاتٌ. بَابُورٌ ج بَوَابِيرُ. وَابُورٌ. רַכֶּבֶת אֲוִירִית قِطَارٌ جَوِّيٌّ. نَقْلُ تَجْهِيزَاتٍ طَارِئَةٍ جَوًّا. רַכֶּבֶת מְהִירָה قِطَارٌ سَرِيعٌ. قِطَارٌ إِكْسبْرِيس. רַכֶּבֶת נוֹסְעִים قِطَارُ الرُّكَّابِ. وَابُورُ العَادَةِ. רַכֶּבֶת תַּחְתִּית قِطَارٌ تَحْتَ الأَرْضِ. مِتْرُو. רֶשֶׁת הָרַכָּבוֹת شَبَكَةُ الخُطُوطِ (السِّكَكِ) الحَدِيدِيَّةِ. תַּחֲנַת רַכֶּבֶת مَحَطَّةُ قِطَارٍ. אִחֵר אֶת הָרַכֶּבֶת فَاتَهُ القِطَارُ ومجازًا: فَاتَتْهُ الفُرْصَةُ. فَوْتُ الفُرْصَةِ.

רָכוּב ת' (רְכוּבִים) ١. رَاكِبٌ. مُمْتَطٍ(ي). فَارِسٌ. ٢. مَرْكُوبٌ. مُمْتَطًى.

רִכּוּז, ריכוז ז' (־זִים) تَرْكِيزٌ. حَصْرٌ. حَشْدٌ. تَجْمِيعٌ. جَمْعٌ. تَجَمُّعٌ ج تَجَمُّعَاتٌ. מַחֲנֵה רִכּוּז مُعَسْكَرُ الاعْتِقَالِ ج مُعَسْكَرَاتٌ.

רִכּוּזִי, ריכוזי ת' (־זִיִּים) ١. مَرْكَزِيٌّ. مَا يَخُصُّ نِظَامَ المَرْكَزِيَّةِ. عَدَمُ تَوْزِيعِ الصَّلاَحِيَّاتِ. ٢. تَرْكِيزِيٌّ.

רִכּוּזִיּוּת, ריכוזיות נ' مَرْكَزِيَّةٌ. تَمَرْكُزٌ. النِّظَامُ المَرْكَزِيُّ. حَصْرُ الصَّلاَحِيَّاتِ.

רִכּוּךְ, ריכוך ז' (־כִים) تَلْيِينٌ. تَلْطِيفٌ. تَرْقِيقٌ. تَنْعِيمٌ. تَلْدِينٌ ومجازًا: تَخْفِيفُ مُقَاوَمَةٍ. רִכּוּךְ לְבּוֹ שֶׁל- إِثَارَةُ العَطْفِ فِي القَلْبِ. إِسْتِدْرَارُ الرَّحْمَةِ.

רָכוּן ת' (רְכוּנִים) مُطْرِقُ الرَّأْسِ. مُطَأْطَأٌ. مُنَكَّسٌ. مُنْحَنٍ(ي). مَائِلٌ.

רָכוּס ת' (רְכוּסִים) مُزَرَّرٌ (بِأَزْرَارٍ). مُدَكَّم عِق.

רְכוּשׁ ז' ١. مِلْكٌ ج أَمْلاَكٌ. مُمْتَلَكٌ ج مُمْتَلَكَاتٌ. ثَرْوَةٌ ج ثَرَوَاتٌ. ٢. رَأْسُمَالٍ ج

رَسَامِيلُ. רְכוּשׁ הַמְּדִינָה أَمْلاَكُ الدَّوْلَةِ. أَمِيرِيٌّ. רְכוּשׁ מְשֻׁתָּף مُلْكٌ مُشْتَرَكٌ. רְכוּשׁ נָטוּשׁ مُلْكٌ مَتْرُوكٌ ج أَمْلاَكٌ مَتْرُوكَةٌ. مُلْكٌ مَهْجُورٌ. רְכוּשׁ פְּרָטִי مُلْكٌ خَاصٌّ. רְכוּשׁ צִבּוּרִי مُلْكٌ عَامٌّ. בַּעַל רְכוּשׁ مَلاَّكٌ. صَاحِبُ أَمْلاَكٍ. صَاحِبُ أَطْيَانٍ. טֹפֶס הַצְהָרָה עַל רְכוּשׁ نَمُوذَجُ إِقْرَارِ الثَّرْوَةِ. יָצָא בִּרְכוּשׁ גָּדוֹל خَرَجَ بِأَمْوَالٍ جَزِيلَةٍ ومجازًا: رَبِحَ رِبْحًا طَائِلاً. جَرَفَ ـ الأَرْبَاحَ.

רְכוּשָׁן ז' (־נִים) رَأْسُمَالِيٌّ. مِنْ أَرْبَابِ المَالِ ע' קַפִּיטָלִיסְט.

רְכוּשָׁנוּת נ' رَأْسُمَالِيَّةٌ. النِّظَامُ الرَّأْسُمَالِيُّ ע' קַפִּיטָלִיזְם.

רְכוּשָׁנִי ת' (־נִיִּים) رَأْسُمَالِيٌّ. مَا يَعْتَمِدُ عَلَى النِّظَامِ الرَّأْسُمَالِيِّ.

רַכּוּת נ' ١. رَخَاوَةٌ. إِسْتِرْخَاءٌ. ٢. رِقَّةٌ. لُطْفٌ. نُعُومَةٌ. لِينٌ. لَدَانَةٌ. רַכּוּת אֹפִי ضَعْفُ شَخْصِيَّةٍ. لِينُ عَرِيكَةٍ. نُعُومَةُ طَبْعٍ. רַכּוּת לֵב ١. جُبْنٌ. ٢. رِقَّةُ قَلْبٍ. شَفَقَةٌ. عَطْفٌ. رَأْفَةٌ.

רִכֵּז, רִיכֵּז פ' ١. رَكَّزَ. جَمَّعَ ـ جَمَعَ ـ. حَشَدَ ـ حَصَرَ ـ ٢. كَثَّفَ. خَثَّرَ. רִכֵּז תְּשׂוּמֶת לֵב حَصَرَ الاهْتِمَامَ بِـ وَجَّهَ الانْتِبَاهَ إِلَى. רֻכַּז ١. رُكِّزَ. حُشِدَ. جُمِعَ. حُصِرَ. ٢. كُثِّفَ. خُثِّرَ. הִתְרַכֵּז ١. تَرَكَّزَ. إِحْتَشَدَ. تَجَمَّعَ. تَجَمْهَرَ. ٢. إِنْحَصَرَ فِي. إِنْصَبَّ فِي. ٣. رَكَّزَ (حَصَرَ) الاهْتِمَامَ بِـ وَجَّهَ الانْتِبَاهَ إِلَى.

רַכָּז ז' (־זִים) مُرَكِّزٌ. مُقَرِّرُ لَجْنَةٍ. مُنَظِّمٌ. مُنَسِّقٌ.

רַכֶּזֶת נ' (־כָּזוֹת) لَوْحَةُ مَفَاتِيحَ (أَزْرَارٍ) لِتِلِفُونٍ أَوْ كَهْرَبَاءَ (switchboard).

רְכִיב ז' (־בִים) مُرَكَّبٌ ج مُرَكَّبَاتٌ. عُنْصُرٌ ج عَنَاصِرُ. عَامِلٌ ج عَوَامِلُ (component).

רְכִיבָה נ' (־בוֹת) رُكُوبٌ. إِمْتِطَاءٌ. إِعْتِلاَءٌ. فُرُوسِيَّةٌ.

רַכִּיכָה נ' (־כוֹת) بَزَّاقَةٌ. رَخَوِيَّاتٌ. حَلَزُونِيَّاتٌ.

רַכִּיכוּת נ' رَخَاوَةٌ. لِينٌ. لَدَانَةٌ.

רָכִיל ז' وِشَايَةٌ. نَمِيمَةٌ. فِرْيَةٌ ج فِرًى. אִישׁ רָכִיל وَاشٍ(ي) ج وُشَاةٌ. نَمَّامٌ. הָלַךְ רָכִיל وَشَى (يَشِي) بِـ نَمَّ ـ بِـ إِغْتَابَ. تَخَرَّصَ عَلَى.

רְכִילָאִי ז' (־לָאִים) نَمَّامٌ. وَاشٍ(ي) ج وُشَاةٌ.

רְכִילָה נ' تَسَبُّبٌ. طَوَافٌ بِسِلْعَةٍ مِنْ مَكَانٍ إِلَى آخَرَ. مِهْنَةُ الطَّوَّافِ.

רְכִילוּת נ' (־לֻיּוֹת) نَمِيمَةٌ. إِغْتِيَابٌ. وِشَايَةٌ.

רְכִינָה נ' طَأْطَأَةٌ. تَنْكِيسٌ. إِنْحِنَاءٌ. خُنُوعٌ.

רְכִיסָה נ' (־סוֹת) تَزْرِيرٌ. شَدُّ الأَزْرَارِ. تَدْكِيمٌ עק'.

רְכִישָׁה נ' (־שׁוֹת) شِرَاءٌ. تَمَلُّكٌ. إِمْتِلاَكٌ. إِسْتِمْلاَكٌ. حِيَازَةٌ.

רַכִּית נ' في الطب: كُسَاحٌ (داء يصيب العظام، rickets).

(רכך) רַךְ פ' رَخِيَ ـ رَخُوَ ـ إِرْتَخَى. لاَنَ ـ هَشَّ ـ. רַךְ לְבָבוֹ ١. ضَعُفَ قَلْبُهُ. جَبُنَ ـ هَابَ ـ ٢. رَقَّ قَلْبُهُ. شَفَقَ ـ عَلَى. רִכֵּךְ رَقَّقَ. لَيَّنَ. لَطَّفَ. طَرَّى ومجازًا: خَفَّفَ مُقَاوَمَةً. قَلَّلَ. רֻכַּךְ ١. لاَنَ. رَقَّ ـ ٢. خُفِّفَتْ مُقَاوَمَتُهُ. הִתְרַכֵּךְ ١. إِرْتَخَى. تَلَطَّفَ. لاَنَتْ قَنَاتُهُ. ٢. خَفَّتْ حِدَّتُهُ (مُقَاوَمَتُهُ). הֵרֵךְ, הֵרַךְ لَيَّنَ. أَلاَنَ. رَقَّقَ. لَطَّفَ. خَفَّفَ.

רַכֶּכֶת נ' في الطب: رَخَدٌ. رَخِيطِس. لِينُ العِظَامِ (rachitis). كُسَاحٌ.

רִכֵּל (רִיכֵל) פ' إِغْتَابَ. وَشَى (يَشِي) بِـ تَقَوَّلَ عَلَى. הִרְכִּיל إِغْتَابَ. وَشَى بِـ إِفْتَرَى عَلَى. جَاءَ بِالنَّمِيمَةِ.

רַכְלָן ז' (־נִים) وَاشٍ(ي) ج وُشَاةٌ. نَمَّامٌ. وَقَّاعٌ. خَرَّاصٌ.

רַכְלָנוּת נ' وِشَايَةٌ. نَمِيمَةٌ. وَقِيعَةٌ. تَخَرُّصٌ.

רָכַן פ' ١. طَأْطَأَ رَأْسَهُ. نَكَّسَ. إِنْحَنَى. أَطْرَقَ. ٢. لَوَى ـ حَنَى ـ. הֻרְכַּן إِنْحَنَى. إِنْثَنَى. הִרְכִּין أَطْرَقَ. إِنْحَنَى. הִרְכִּין רֹאשׁ طَأْطَأَ. نَكَّسَ الرَّأْسَ ومجازًا: أَذْعَنَ. رَضَخَ ـ.

רָכַס פ' زَرَّرَ. رَبَطَ ـ شَبَّكَ. دَكَّمَ עק'. נִרְכַּס زُرِّرَ. رُبِطَ.

רֶכֶס ז' (רְכָסִים) ١. سِلْسِلَةُ جِبَالٍ (أَوْ هِضَابٍ). هَضْبَةٌ ج هِضَابٌ. ٢. مجازًا: إِلْتِوَاءٌ. تَعَرُّجٌ.

רִכְפָּה נ' (רְכָפוֹת) بُلَيْحَاءُ (نبات بري فواح، reseda).

רַכְרוּכִי ת' (־יִּים) ١. رَخْوٌ. لَيِّنٌ. ٢. مَائِعٌ. مَيَّاعٌ.

רַכְרוּכִיּוּת נ' لُيُونَةٌ. رَخَاوَةٌ. نُعُومَةٌ ومجازًا: مُيُوعَةٌ. ضَعْفُ شَخْصِيَّةٍ.

רָכַשׁ פ' شَرَى ـ إِشْتَرَى. إِقْتَنَى. إِبْتَاعَ. إِمْتَلَكَ. إِكْتَسَبَ. أَحْرَزَ. רָכַשׁ הַשְׂכָּלָה إِكْتَسَبَ ثَقَافَةً (عِلْمًا). רָכַשׁ שֵׁם טוֹב إِكْتَسَبَ سُمْعَةً طَيِّبَةً. أَحْرَزَ (نَالَ) شُهْرَةً وَاسِعَةً. נִרְכַּשׁ أُبْتِيعَ. أُمْتُلِكَ. أُكْتُسِبَ.

רֶכֶשׁ ז' ١. مُشْتَرَيَاتٌ (خصوصًا في الجيش). مُقْتَنَيَاتٌ. ٢. مَطِيَّةٌ ج مَطَايَا. جَوَادُ الرُّكُوبِ وَالحَمْلِ. ٣. دَابَّةٌ ج دَوَابُّ.

רֶלֶוַנְטִי, רלוונטי L ת' (־יִּים) ذُو صِلَةٍ مُبَاشِرَةٍ. مَوْضُوعِيٌّ. ذُو أَهَمِّيَّةٍ.

רֶלֶוַנְטִיּוּת, רלוונטיות נ' مَوْضُوعِيَّةٌ. مُطَابَقَةٌ بِالمَوْضُوعِ. صِلَةٌ مُبَاشِرَةٌ بِالمَوْضُوعِ.

רֶלָטִיבִי L ת' (־יִּים) نِسْبِيٌّ. مُتَوَقِّفٌ عَلَى شَرْطٍ.

רֶלָטִיבִיּוּת נ', **רֶלָטִיבִיזְם** ז' نِسْبِيَّةٌ. نَظَرِيَّةُ النِّسْبِيَّةِ (في الفلسفة والفيزياء) ע' יַחֲסִיּוּת, יַחֲסוּת.

רָלִי .En ז' سِبَاقُ السَّيَّارَاتِ فِي مَسَارٍ طَوِيلٍ وَشَاقٍّ (rally).

רָם ת' (־מִים) ١. مُرْتَفِعٌ. عَالٍ(ي). شَاهِقٌ. شَامِخٌ. مُنِيفٌ (قصر). جَهْوَرِيٌّ (صوت). ٢. رَفِيعٌ. سَامٍ(ي). جَلِيلٌ. ٣. صِفَةٌ لِلّٰهِ تَعَالَى. الأَعْلَى. الأَجَلُّ. רַם־דֶּרֶג عَالِي المُسْتَوَى. ذُو مُسْتَوًى عَالٍ. רַם־לֵבָב, רַם־עֵינַיִם شَامِخُ الأَنْفِ. مُتَرَفِّعٌ. مُتَكَبِّرٌ. مُتَعَجْرِفٌ. רַם־הַמַּעֲלָה الجَلِيلُ. ذُو المَقَامِ الرَّفِيعِ. רַם־קוֹל ע'

רמקול. רַם־קוֹמָה فَارِعُ الطُّولِ. طَوِيلُ (مَدِيدُ) القَامَةِ. קוֹל רָם صَوْتٌ جَهْوَرِيٌّ (عَالٍ). בְּיָד רָמָה ١. بِيَدٍ قَوِيَّةٍ. عَلَنًا. جِهَارًا. بِقَسْوَةٍ. נָהַג בְּרָמָה تَصَرَّفَ بِشِدَّةٍ. عَامَلَ بِقَسْوَةٍ.

רָמָא .Ar ת' عَالٍ(ي). مُرْتَفِعٌ ע' רָם. מֵאִגְּרָא רָמָא לְבֵירָא עֲמִיקְתָּא ע' אִגְּרָא.

רַמָּאוּת נ' (־אֻיוֹת) خِدَاعٌ. خَدِيعَةٌ. غِشٌّ. مَكْرٌ. تَحَايُلٌ. إحْتِيَالٌ.

רַמַּאי תו"ז (־אִים) مُحْتَالٌ. غَشَّاشٌ. نَصَّابٌ. دَجَّالٌ. مُخَادِعٌ.

רַמַדַאן, רַמַדָן A ז' رَمَضَانُ. شَهْرُ رَمَضَانَ المُبَارَكِ. شَهْرُ الصَّوْمِ (لدى المسلمين وهو الشهر التاسع في التقويم الهجري). מוֹעֵד הַפְסָקַת הַצּוֹם בְּרַמַדַאן مَوْعِدُ الإفْطَارِ فِي رَمَضَانَ. מוֹעֵד הַתְחָלַת הַצּוֹם בְּרַמַדַאן مَوْعِدُ الإمْسَاكِ فِي رَمَضَانَ.

רִמָּה פ' رَمَى ـِ. قَذَفَ ـِ. أَلْقَى بِـ. طَرَحَ ـَ. רוֹמֵה קֶשֶׁת رَامٍ(ي) ج رُمَاةٌ. الرَّامِي بِالنِّبَالِ. نَبَّالٌ. רִמָּה خَدَعَ ـَ. تَحَايَلَ عَلَى. غَشَّ ـِ. دَجَّلَ عَلَى. רֻמָּה خُدِعَ. أُحْتِيلَ عَلَيْهِ.

רָמָה נ' (־מוֹת) ١. هَضْبَةٌ ج هِضَابٌ وهَضَبَاتٌ. مُرْتَفَعٌ ج مُرْتَفَعَاتٌ. ٢. مِنْبَرٌ ج مَنَابِرُ. ٣. مجازًا: مُسْتَوًى (معيشة مثلاً) ج مُسْتَوَيَاتٌ. רָמָה בָּרוֹמֶטְרִית مِنْطَقَةُ ضَغْطٍ عَالٍ. רָמַת הַגּוֹלָן هَضْبَةُ الجُولاَنِ. المُرْتَفَعَاتُ السُّورِيَّةُ. רָמַת חַיִּים مُسْتَوَى مَعِيشَةٍ. בְּרָמָה بِصَوْتٍ عَالٍ. بِصَوْتٍ مَسْمُوعٍ. עַל רָמָה عَلَى مُسْتَوًى (عَالٍ). הִשְׁמִיעַ קוֹלוֹ בְּרָמָה رَفَعَ ـَ صَوْتَهُ عَالِيًا. صَاحَ بِأَعْلَى صَوْتِهِ. صَاحَ صَيْحَةً مُجَلْجِلَةً.

רִמָּה, רימה נ' سُوسٌ. دِيدَانٌ (وخصوصًا في القبر). רִמָּה וְתוֹלֵעָה ١. السُّوسُ وَالدِّيدَانُ. ٢. مجازًا: حَقِيرٌ. تَافِهٌ. מַרְבֶּה בָשָׂר מַרְבֶּה רִמָּה مجازًا: المَعِدَةُ بَيْتُ الدَّاءِ. البِطْنَةُ تَأْفِنُ الفِطْنَةَ.

רָמוּז ת' (רְמוּזִים) مَرْمُوزٌ. مُنَوَّهٌ بِهِ. مُلَمَّحٌ. مُومَأٌ إِلَيْهِ.

רִמּוּז, רימוז ז' (־זִים) رَمْزٌ. تَلْمِيحٌ. تَنْوِيهٌ. غَمْزٌ. إيمَاءٌ.

רִמּוֹן, רימון ז' (־נִים) ١. رُمَّانَةٌ ج رُمَّانٌ. شَجَرَةُ الرُّمَّانِ. ٢. قُنْبُلَةٌ يَدَوِيَّةٌ. רִמּוֹן גַּז מַדְמִיעַ قُنْبُلَةٌ دَمْعِيَّةٌ. قُنْبُلَةُ غَازٍ مُسِيلٍ لِلدُّمُوعِ. רִמּוֹן הַצָּתָה قُنْبُلَةٌ حَارِقَةٌ. רִמּוֹן יָד قُنْبُلَةٌ يَدَوِيَّةٌ. רִמּוֹן נֶגֶד טַנְקִים قُنْبُلَةٌ مُضَادَّةٌ لِلدَّبَّابَاتِ. רִמּוֹן עָשָׁן قُنْبُلَةُ دُخَانٍ. רִמּוֹן רֶסֶס قُنْبُلَةٌ هُجُومِيَّةٌ.

רָמַז פ' رَمَزَ ـُ. لَمَّحَ إِلَى. أَلْمَحَ إِلَى. أَشَارَ إِلَى. أَلْمَعَ إِلَى. غَمَزَ ـِ بِـ. نَوَّهَ بِـ. أَوْمَأَ إِلَى. أَوْعَزَ إِلَى. أَوْحَى إِلَى. נִרְמַז ١. لُمِّحَ. نُوِّهَ بِهِ. أُومِئَ بِهِ. أُوعِزَ. ٢. أَدْرَكَ التَّلْمِيحَ. فَهِمَ ـَ. רִמֵּז رَمَّزَ. لَمَّحَ. أَلْمَحَ. نَوَّهَ.

רֶמֶז ז' (רְמָזִים) رَمْزٌ ج رُمُوزٌ. غَمْزَةٌ ج غَمَزَاتٌ. تَلْمِيحٌ. تَلْوِيحٌ. إيحَاءٌ. إيمَاءَةٌ. تَنْوِيهٌ. إيعَازٌ. إشَارَةٌ. רֶמֶז דַּק إيحَاءٌ. تَلْمِيحٌ (إلْمَاحٌ) مِنْ طَرْفٍ خَفِيٍّ. רֶמֶז שָׁקוּף إشَارَةٌ مَفْهُومَةٌ. تَلْمِيحٌ مَكْشُوفٌ. בְּרֶמֶז تَلْمِيحًا. بِالغَمْزِ. بِصُورَةٍ غَيْرِ مُبَاشِرَةٍ.

רַמְזוֹר ז' (־רִים) إشَارَةٌ ضَوْئِيَّةٌ (في نظام المرور. الاحمر فالاصفر فالاخضر). إشَارَاتُ المُرُورِ. غَمَّازٌ.

רִמְזוּר ז' إقَامَةُ إشَارَاتٍ ضَوْئِيَّةٍ (لتسهيل مرور الآليات).

רִמְזִי ת' (־זִיִּים) رَمْزِيٌّ. تَلْمِيحِيٌّ. تَلْوِيحِيٌّ. إشَارِيٌّ.

רִמְזֵר פ' أَقَامَ إشَارَاتٍ ضَوْئِيَّةً (في مفارق الطرق).

רֹמַח, רומח ז' (רְמָחִים) رُمْحٌ ج رِمَاحٌ. مِزْرَاقٌ ج مَزَارِيقُ.

רְמַ"ח في حساب الجمّل: ٢٤٨. בְּכָל רְמַ"ח אֵיבָרָיו مجازًا: بِكُلِّ جَوَارِحِهِ. بِكُلِّ مُهْجَتِهِ. بِالدَّمِ وَالرُّوحِ.

רַמָטִיזְם ע' רֵימָטִיזְם.

רַמַטְכָּ"ל (־לִים) ר"ת רֹאשׁ הַמַּטֶּה הַכְּלָלִי رَئِيسُ الأَرْكَانِ العَامَّةِ. رَئِيسُ أَرْكَانِ الجَيْشِ.

רַמִי F ז' ١. تَعَادُلٌ. ٢. رَامِي. لُعْبَةُ قِمَارٍ.

רְמִיָּה, רמייה נ' ١. خَدِيعَةٌ. مُخَادَعَةٌ. إحْتِيَالٌ. تَدْلِيسٌ. نَصْبٌ. ٢. رَمْيٌ. قَذْفٌ. رَشْقٌ. לְשׁוֹן רְמִיָּה كَلاَمٌ كَاذِبٌ. עָשָׂה מְלַאכְתּוֹ רְמִיָּה غَشَّ فِي عَمَلِهِ.

רְמִיזָא .Ar ז' إشَارَةٌ. تَلْمِيحٌ ע' רֶמֶז. דַּי לְחַכִּימָא בִּרְמִיזָא الحَلِيمُ تَكْفِيهِ الإشَارَةُ! عَرِّضْ لِلْكَرِيمِ وَلاَ تُبَاحِثْ! الحُرُّ تَكْفِيهِ الإشَارَةُ. الإشَارَةُ تُغْنِي عَنِ الإطَالَةِ.

רְמִיזָה נ' (־זוֹת) تَنْوِيهٌ. تَلْمِيحٌ. إيمَاءٌ. غَمْزٌ.

רְמִיסָה נ' دِيَاسَةٌ. وَطْءٌ. دَعْسٌ. دَهْسٌ. سَحْقٌ.

רְמִישָׂה נ' زَحْفٌ. دَبِيبٌ.

(רמם) רַם פ' رَمَّ ـِ. سَوَّسَ. دَوَّدَ.

רָמַס פ' دَاسَ ـُ. وَطَأَ (يَطَأُ). دَعَسَ ـَ. دَهَسَ ـَ. سَحَقَ ـَ. נִרְמַס إنْدَاسَ. دِيسَ. إنْدَعَسَ. دُهِسَ. وُطِئَ.

רַמְפָּה F נ' (־פּוֹת) مُرْتَقًى. مُسَطَّحٌ مَائِلٌ يُؤَدِّي إِلَى مَكَانٍ مُرْتَفِعٍ (لتفريغ حمولة شاحنة مثلاً، rampe).

רֶמֶץ ז' مَلَّةٌ. رَمَادٌ حَارٌّ. جَمْرٌ يَعْلُوهُ الرَّمَادُ.

רַמְקוֹל ז' (־לִים) مُكَبِّرُ الصَّوْتِ.

רָמַשׂ פ' ١. زَحَفَ ـَ. دَبَّ ـِ. ٢. تَحَرَّكَ.

רֶמֶשׂ ז' (רְמָשִׂים) دُوَيْبَةٌ. دَبِيبٌ. حَشَرَةٌ ج حَشَرَاتٌ. שְׁקָצִים וּרְמָשִׂים الزَّوَاحِفُ. الدَّبِيبُ.

רֹן, רוֹן ז' غِنَاءٌ. إنْشَادٌ. طَرَبٌ. تَغْرِيدٌ.

רִנָּה, רינה נ' (־נּוֹת) ١. غِنَاءٌ. إِنْشَادٌ. تَرْنِيمٌ. ٢. تَرْتِيلٌ. أُنْشُودَةٌ دِينِيَّةٌ. עָבְרָה הָרִנָּה בַּמַּחֲנֶה مجازًا: تَرَدَّدَتِ الإِشَاعَةُ فِي الحَيِّ. رَاجَتِ الإِشَاعَةُ.

רִנּוּן, רינון ז' (־נִים) ١. غِنَاءٌ. أُغْنِيَةٌ ج أَغَانٍ(ي). ٢. مجازًا: قِيلَ وَقَالَ. إِشَاعَةٌ ج إِشَاعَاتٌ. أَرَاجِيفُ. تَخَرُّصَاتٌ.

רֶנְטַבִּילִי L ת' (־בִּיִים) رَابِحٌ. مُجْزٍ(ي). مُدِرٌّ لِلأَرْبَاحِ. نَافِعٌ ע' רְוָחִי.

רֶנְטַבִּילִיּוּת נ' مَرْبَحِيَّةٌ. مَكْسَبِيَّةٌ ע' רְוָחִיּוּת.

(רֶנְטְגֶן) קַרְנֵי רֶנְטְגֶן Gr. נ"ר أَشِعَّةُ إِكْس. الأَشِعَّةُ السِّينِيَّةُ. أَشِعَّةُ رِنْتْغِن.

רֶנְטָה F נ' (־טוֹת) رَيْعٌ. إِيجَارٌ (ثابت) ج إِيجَارَاتٌ. دَخْلُ العَقَارَاتِ.

רֶנְטְיֵר ז' (־רִים) صَاحِبُ عَوَائِدَ مِنْ تَأْجِيرِ أَمْلاَكِهِ.

(רנן) רָן, רָנַן פ' ١. غَنَّى. أَنْشَدَ. رَنَّمَ. شَدَا ـ صَدَحَ ـ غَرَّدَ. ٢. رَتَّلَ. قَرَأَ ـ الصَّلَوَاتِ أَوِ المَدَائِحَ الدِّينِيَّةَ بِأَلْحَانِهَا أَوْ بِتَجْوِيدِهَا. רִנֵּן أَنْشَدَ. تَرَنَّمَ. تَغَنَّى. أَطْرَبَ ومجازًا: رَوَّجَ إِشَاعَةً. הִתְרוֹנֵן ١. هَلَّلَ. هَتَفَ ـ صَاحَ ـ صَيْحَةَ الفَرَحِ. ٢. أَنْشَدَ. הִרְנִין ١. أَبْهَجَ. فَرَّحَ. أَسَرَّ. ٢. هَلَّلَ. هَتَفَ. أَنْشَدَ. صَدَحَ.

רֶנֶן ז' (רְנָנִים) غِنَاءٌ. صُدَاحٌ. أُغْرُودَةٌ. أُنْشُودَةٌ. כְּנַף רְנָנִים طَيْرٌ مُغَرِّدٌ (صَدَّاحٌ).

רְנָנָה נ' (־נוֹת) ١. تَرْنِيمَةٌ ج تَرَانِيمُ. أُغْرُودَةٌ ج أَغَارِيدُ. تَغْرِيدٌ. غِنَاءٌ.

רֶנֶסַנְס F ז' نَهْضَةٌ. بَعْثٌ. عَصْرُ النَّهْضَةِ الأُورُبِّيَّةِ (التي بدأت في ايطاليا وامتدت الى سائر انحاء اوربا ابتداء من القرن ١٤ وحتى القرن ١٦).

רִסּוּן, ריסון ז' (־נִים) ١. إِلْجَامُ الدَّابَّةِ. رَبْطُ الدَّابَّةِ بِاللِّجَامِ ومجازًا: كَبْحُ جِمَاحٍ. كَبْتٌ. رَدْعٌ. ٢. ضَبْطُ النَّفْسِ. تَمَالُكٌ.

רִסּוּס, ריסוס ז' (־סִים) ١. رَشٌّ. ذَرٌّ. نَضْحٌ. ٢. تَشْظِيَةٌ. רִסּוּס צְמָחִים رَشُّ النَّبَاتَاتِ (لمكافحة الآفات الزراعية). מְטוֹס רִסּוּס طَائِرَةُ رَشِّ مَوَادِّ مُكَافَحَةِ الآفَاتِ الزِّرَاعِيَّةِ.

רִסּוּק, ריסוק ז' (־קִים) ١. تَحْطِيمٌ. تَكْسِيرٌ. تَهْشِيمٌ. تَقْطِيعٌ. فَلْقٌ. ٢. فَرْمُ اللَّحْمِ. جَرْشٌ. دَقٌّ. سَحْقٌ.

רֶסְטוֹרָטוֹר L ז' (־רִים) مُصْلِحٌ. خَبِيرٌ فِي إِصْلاَحِ اللَّوْحَاتِ الفَنِّيَّةِ (واعادتها الى ما كانت عليه قبل التلف الذي لحق بها).

רֶסְטוֹרַצְיָה נ' إِصْلاَحٌ. تَرْمِيمٌ. تَأْهِيلٌ. إِنْعَاشٌ ע' שִׁקּוּם.

רֶסִיטָל En. ז' (־לִים) حَفْلَةٌ مُوسِيقِيَّةٌ أَوْ غِنَائِيَّةٌ يُحْيِيهَا عَازِفٌ وَاحِدٌ أَوْ مُطْرِبٌ وَاحِدٌ بِمُرَافَقَةِ عَازِفٍ آخَرَ.

רְסִיס ז' (־סִים) ١. شَظِيَّةٌ ج شَظَايَا. كُسَارَةٌ. حُطَامٌ. شَذْرَةٌ ج شَذَرَاتٌ. ٢. قَطْرَةٌ ج قَطَرَاتٌ. نُقْطَةٌ (ماء مثلاً) ج نِقَاطٌ ومجازًا: شَيْءٌ مِنْ. بَعْضٌ مِنْ.

רַסָ"ל ר"ת רַב־סַמָּל في الجيش: وَكِيلٌ ج وُكَلاَءُ.

רֶסֶן ז' (רְסָנִים) رَسَنٌ ج أَرْسَانٌ. لِجَامٌ ج لُجُمٌ (لُجْمٌ). عِنَانٌ ج أَعِنَّةٌ. زِمَامٌ ج أَزِمَّةٌ. مِقْوَدٌ ج مَقَاوِدُ. רֶסֶן הַשִּׁלְטוֹן زِمَامُ (مَقَالِيدُ) الحُكْمِ. אָחַז בָּרֶסֶן مَسَكَ العِنَانَ بِيَدِهِ ومجازًا: قَبَضَ ـ عَلَى نَاصِيَةِ الأُمُورِ. לְלֹא רֶסֶן دُونَ ضَابِطٍ. بِلاَ وَازِعٍ (رَادِعٍ). הִתִּיר אֶת הָרֶסֶן أَطْلَقَ العِنَانَ لِـ. أَرْخَى الحَبْلَ لِـ. שִׁלַּח רֶסֶן מִפָּנָיו أَلْقَى الحَبْلَ عَلَى غَارِبِهِ.

רִסֵּן, ריסן פ' أَلْجَمَ. زَمَّمَ. وَضَعَ اللِّجَامَ فِي فَمِ الدَّابَّةِ. رَبَطَ ـُ ومجازًا: كَبَحَ ـَ جِمَاحَ. رَدَعَ ـَ كَبَتَ ـِ. רֻסַּן ١. أُلْجِمَ. رُبِطَ بِاللِّجَامِ ومجازًا: كُبِحَ جِمَاحُهُ. كُبِتَ. رُدِعَ. ضُبِطَ. הִתְרַסֵּן إِنْكَبَحَ. ضَبَطَ ـِ نَفْسَهُ. إِرْتَدَعَ عَنْ. كَبَتَ عَوَاطِفَهُ. تَوَقَّفَ عَنْ.

רַס"ן ר"ת רַב־סֶרֶן رَائِدٌ. مِيجَر (major).

רִסֵּס, ריסס פ' ١. رَشَّ ـُ قَطَّرَ. عَفَّرَ. غَبَّرَ. ٢. حَطَّمَ. دَقَّ ـُ كَسَّرَ إِلَى شَظَايَا. רֻסַּס ١. رُشَّ. قُطِّرَ. تَعَفَّرَ. ٢. حُطِّمَ. فُتِّتَ. فُرِمَ.

רֶסֶס ז' ١. شَظِيَّةٌ ج شَظَايَا. ٢. مجازًا: قَطْرَةُ مَطَرٍ.

רַסָ"פ ר"ת רַב־סַמָּל פְּלֻגְתִּי وَكِيلُ السَّرِيَّةِ.

רֶסְפֶּקְט L ז' إِحْتِرَامٌ. تَوْقِيرٌ. مُرَاعَاةٌ.

רִסֵּק, ריסק פ' حَطَّمَ. هَشَّمَ. فَرَمَ ـُ سَحَقَ ـَ جَرَشَ ـِ. רֻסַּק حُطِّمَ. تَحَطَّمَ. تَكَسَّرَ. הִתְרַסֵּק تَحَطَّمَ. تَهَشَّمَ. تَكَسَّرَ. إِنْفَرَمَ. تَقَطَّعَ إِرْبًا إِرْبًا.

רֶסֶק ז' ١. مَعْجُونٌ. مَهْرُوسٌ. ٢. فُتَاتٌ. حُطَامٌ. רֶסֶק עַגְבָנִיּוֹת مَعْجُونُ الطَّمَاطِمِ. רֶסֶק תַּפּוּחִים مَهْرُوسُ التُّفَّاحِ. פְּגָז רֶסֶק قُنْبُلَةٌ ذَاتُ شَظَايَا. قُنْبُلَةٌ مُتَفَجِّرَةٌ.

רַסָ"ר ר"ת רַב־סַמָּל רִאשׁוֹן مُسَاعِدٌ.

רַע, רָע תו"ז (רָעִים) ١. سَيِّءٌ. رَدِيءٌ. سَقِيمٌ. خَبِيثٌ. ٢. مُؤْذٍ(ي). مُضِرٌّ. ٣. شِرِّيرٌ. شَرِيرٌ ج أَشْرَارٌ. دَنِيءٌ ج أَدْنِيَاءُ. ٤. ז' ظُلْمٌ. سُوءٌ. شَرٌّ. ٥. ז' بَلِيَّةٌ ج بَلاَيَا. مَكْرُوهٌ. دَاهِيَةٌ ج دَوَاهٍ(ي). רַע לֵב لَئِيمٌ ج لِئَامٌ. خَبِيثٌ ج خُبَثَاءُ. قَاسٍ(ي) ج قُسَاةٌ. רַע מַזָּל قَلِيلُ البَخْتِ. مَنْكُودٌ. مَشْؤُومٌ. רַע מַעֲלָלִים رَدِيءُ الأَعْمَالِ. فَاعِلُ الشَّرِّ. لَئِيمٌ. רַע וָמַר سَيِّءٌ جِدًّا. وَخِيمُ العَاقِبَةِ. خَطِيرٌ. רַע עַיִן حَسُودٌ. حَقُودٌ. ضَنِينٌ. ضَيِّقُ العَيْنِ. הָרַע בְּמִעוּטוֹ أَهْوَنُ الشَّرَّيْنِ. الاحْتِمَالُ الأَقَلُّ سُوءًا. אָדָם רַע خَبِيثٌ. ظَالِمٌ. شِرِّيرٌ. בְּשׂוֹרָה רָעָה نَبَأٌ مُؤْسِفٌ. خَبَرٌ سَيِّءٌ. بُشْرَى غَيْرُ سَارَّةٍ. דִּבָּה רָעָה وِشَايَةٌ. نَمِيمَةٌ. إِفْتِرَاءٌ عَلَى. חַיָּה רָעָה وَحْشٌ ج وُحُوشٌ. حَيَوَانٌ مُفْتَرِسٌ ومجازًا: شَرٌّ مُسْتَطِيرٌ. خَطَرٌ دَاهِمٌ. יֵצֶר הָרַע النَّفْسُ الأَمَّارَةُ بِالسُّوءِ. نَزْوَةٌ ج نَزَوَاتٌ. לָשׁוֹן רָעָה, לְשׁוֹן הָרַע قَذْفٌ. قَذْعٌ. تَشْهِيرٌ. وِشَايَةٌ. מַצַּב רוּחַ רַע حَالَةٌ نَفْسِيَّةٌ سَيِّئَةٌ. شُعُورٌ بِالكَآبَةِ. מִשְׁלַחַת מַלְאֲכֵי רָעִים زَبَانِيَةُ جَهَنَّمَ. كِنَايَةٌ عَنْ رِجَالِ السُّوءِ. סִימָן רַע نَذِيرُ شَرٍّ. دَلاَلَةٌ سَيِّئَةٌ. עַיִן רָעָה, עַיִן הָרַע حَسَدٌ. حِقْدٌ. عَيْنُ الحَسُودِ. פְּגִיעָתוֹ רָעָה

مُؤْذٍ(ي). مُضِرٌ. مُسَبِّبٌ لِلْمَتَاعِبِ. פְּגַע רַע ١. مُؤْذٍ(ي). مُزْعِجٌ. ثَقِيلُ الظِّلِّ. ٢. شَيْطَانٌ. רוּחַ רָעָה ١. جُنُونٌ. خَبَلٌ. لَوْثَةٌ عَقْلِيَّةٌ. ٢. حَسَدٌ. حِقْدٌ. ٣. جِنِّيٌّ. غُولٌ. שֵׁם רַע سُمْعَةٌ سَيِّئَةٌ (رَدِيئَةٌ). שְׁמוּעָה רָעָה نَبَأٌ مُحْزِنٌ. خَبَرٌ مُؤْسِفٌ. שֹׁרֶשׁ הָרַע أَصْلُ الشَّرِّ. أَسَاسُ كُلِّ مَكْرُوهٍ. آفَةُ الآفَاتِ. בְּטוֹב וּבְרַע فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ. فِي الأَفْرَاحِ وَالأَتْرَاحِ. הָיָה בְּכִי רַע كَانَ فِي أَسْوَإِ حَالَةٍ. وَقَعَ فِي مَأْزِقٍ حَرِجٍ. הִרְגִּישׁ אֶת עַצְמוֹ בְּרַע ١. شَعَرَ بِعَدَمِ ارْتِيَاحٍ. ٢. سَاءَتْ صِحَّتُهُ. تَوَعَّكَ مِزَاجُهُ. יָצָא לְתַרְבּוּת רָעָה زَاغَ ـ عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ. سَاءَتْ أَخْلَاقُهُ. לֹא רוֹאֶה כָּל רַע בּ־ لَا يَرَى غَضَاضَةً فِي. لَا يَرَى بَأْسًا فِي. סָר מֵרַע تَحَاشَى (تَجَنَّبَ) الشَّرَّ.

רֹעַ, רוֹעַ ז' ١. سُوءٌ. لُؤْمٌ. خُبْثٌ. ٢. ظُلْمٌ. فَسَادٌ. شَرٌّ. רֹעַ לֵב خُبْثٌ. لُؤْمٌ. قَسْوَةُ قَلْبٍ. לְרֹעַ מַזָּלוֹ لِسُوءِ حَظِّهِ.

רֵעַ ז' (־עִים) صَدِيقٌ ج أَصْدِقَاءُ. رَفِيقٌ ج رِفَاقٌ. زَمِيلٌ ج زُمَلَاءُ. صَاحِبٌ ج أَصْحَابٌ. خِلٌّ ج خِلَّانٌ. אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ الوَاحِدُ لِلآخَرِ. الإِنْسَانُ لِأَخِيهِ الإِنْسَانِ. רֵעִי כְּאָח לִי أَخِي وَصَدِيقِي! أَخِي الْمُخْلِصَ! صَدِيقِي الحَمِيمَ! וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ أَحِبَّ لِأَخِيكَ مَا تُحِبُّ لِنَفْسِكَ. لِأَخِيكَ عَلَيْكَ مِثْلُ الَّذِي لَكَ عَلَيْهِ. מִשְׂחַק רֵעִים ע' מִשְׂחָק.

רָעַב פ' ١. جَاعَ ـ شَعَرَ بِالجُوعِ. طَوِيَ ـ ٢. مجازًا: إِشْتَاقَ. نَزَعَ ـ إِلَى. הִרְעִיב ١. جَوَّعَ. أَجَاعَ. ٢. مجازًا: أَثَارَ الشَّهِيَّةَ. הָרְעַב جُوِّعَ. مُنِعَ مِنْهُ الطَّعَامُ.

רָעֵב ת' (רְעֵבִים) ١. جَائِعٌ ج جِيَاعٌ. طَاوٍ(ي). خَاوِي البَطْنِ. ٢. مجازًا: مُشْتَاقٌ. مُتَشَوِّقٌ. רָעֵב כְּכֶלֶב يَكَادُ يَمُوتُ جُوعًا. הַשָּׂבֵעַ לֹא יַרְגִּישׁ בְּצַעַר הָרָעֵב لَا يَشْعُرُ الشَّبْعَانُ بِمَا يُقَاسِيهِ الجَائِعُ ومجازًا: الشَّبْعَانُ يَفُتُّ لِلْجَائِعِ فَتًّا بَطِيئًا.

רָעָב ז' ١. جُوعٌ. طَوًى. ٢. مَجَاعَةٌ. قَحْطٌ. חֶרְפַּת רָעָב عَارُ (مَذَلَّةُ) الجُوعِ. מְזֵה רָעָב أَنْحَلَهُ الجُوعُ. مُتَضَوِّرٌ جُوعًا. שְׁבִיתַת רָעָב إِضْرَابٌ عَنِ الطَّعَامِ.

רַעַבְתָן ת' (־נִים) شَرْهَانُ. شَرِهٌ. نَهِمٌ. جَشِعٌ. أَكُولٌ. فَجْعَانُ.

רַעַבְתָנוּת נ' ١. نَهَمٌ. شَرَهٌ. شَرَاهَةٌ. جَشَعٌ. فَجْعَنَةٌ. ٢. طَمَعٌ.

רָעַד פ' إِرْتَعَدَ. إِرْتَعَشَ. رَجَفَ ـ إِرْتَجَفَ. إِرْتَجَّ. إِهْتَزَّ. تَهَدَّجَ (صوت). רָעַד מִפַּחַד إِرْتَعَدَتْ فَرَائِصُهُ خَوْفًا. נִרְעַד إِرْتَعَشَ. إِرْتَعَدَ. إِرْتَجَفَ. הִרְעִיד هَزَّ ـ زَلْزَلَ. أَرْجَفَ. زَعْزَعَ.

רַעַד ז' (רְעָדִים) ١. رَجْفَةٌ. قُشَعْرِيرَةٌ. رِعْدَةٌ. رِعْشَةٌ. ٢. رَهْبَةٌ. رُعْبٌ. وَجَلٌ.

רְעָדָה נ' (־דוֹת) ١. رُعْبٌ. رَهْبَةٌ. خَوْفٌ. ٢. رِعْدَةٌ. رَجْفَةٌ. رِعْشَةٌ. חִיל וּרְעָדָה אֲחָזוּהוּ ע' חִיל.

רָעָה פ' ١. رَعَى ـ رَتَعَ ـ سَرَحَ ـ بِالقَطِيعِ و مجازًا: قَادَ ـ تَزَعَّمَ. سَاسَ ـ الرَّعِيَّةَ. ٢. إِرْتَعَى. أَكَلَ مِنَ العُشْبِ. יִרְעֶה עַד שֶׁיִּתְפָּאֵר لِيَسْرَحْ فِي المَرْعَى حَتَّى يَسْقُطَ فَيَتَشَوَّهُ ومجازًا: أُتْرُكْهُ يَسْعَى إِلَى حَتْفِهِ بِظِلْفِهِ.

רָעָה נ' (־עוֹת) ١. سَيِّئَةٌ ج سَيِّئَاتٌ. شَرٌّ ج شُرُورٌ. رَدَاءَةٌ. لُؤْمٌ. ظُلْمٌ. ٢. مَكْرُوهٌ. مُصِيبَةٌ ج مَصَائِبُ. بَلِيَّةٌ ج بَلَايَا. وَبَالٌ. רָעָה חוֹלָה شَرٌّ مُسْتَطِيرٌ. بَلِيَّةٌ. مَكْرُوهٌ. הֵשִׁיב רָעָה תַּחַת טוֹבָה رَدَّ الإِحْسَانَ بِالإِسَاءَةِ. جَازَاهُ جَزَاءَ سِنِمَّارَ. רָעָה תַּחַת רָעָה جَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِثْلُهَا. الشَّرُّ لِلشَّرِّ خُلِقَ. לֹא תְאֻנֶּה אֵלֶיךָ רָעָה لَا يُصِيبُكَ سُوءٌ. لَا يَمَسُّكَ أَذًى. لَا ضَيْرَ عَلَيْكَ.

רָעוּל ת' (רְעוּלִים) ١. مُلَثَّمٌ. مُبَرْقَعٌ (بالنقاب او الحجاب). مُغَطًّى. ٢. مَسْمُومٌ. مُسَمَّمٌ. ٣. مر. רְעוּל פָּנִים مُلَثَّمٌ. רְעוּלַת פָּנִים مُحَجَّبَةٌ.

רָעוּעַ ת' (רְעוּעִים) مُتَدَاعٍ(ي). مُتَهَاوٍ(ي). مُضَعْضَعٌ. مُزَعْزَعٌ. مُتَقَلْقِلٌ ومجازًا: وَاهٍ(ي). وَاهِنٌ. رَكِيكٌ. ضَعِيفٌ. سَائِبٌ. غَيْرُ مُسْتَقِرٍّ.

רְעוּף, רִיעוּף ז' قَرْمَدَةٌ. تَغْطِيَةٌ بِالقَرَامِيدِ.

רֵעוּת נ' صَدَاقَةٌ. مُعَاشَرَةٌ. عِشْرَةٌ. أُخُوَّةٌ. إِخَاءٌ. אַהֲבָה, שָׁלוֹם וְרֵעוּת مَحَبَّةٌ وَسَلَامٌ وَأُخُوَّةٌ.

רְעוּת נ' رَعْيٌ. רְעוּת (רַעְיוֹת) רוּחַ رَعْيُ الرِّيحِ. بَاطِلُ الأَبَاطِيلِ. قَبْضُ الرِّيحِ. هَبَاءٌ.

רְעִי ז' بِرَازٌ. خُرْءٌ. رَوْثٌ. نَجْوٌ.

רְעִידָה נ' (־דוֹת) رِعْدَةٌ. هَزَّةٌ. رَجْفَةٌ. رَجَّةٌ. ذَبْذَبَةٌ. רְעִידַת אֲדָמָה هَزَّةٌ أَرْضِيَّةٌ. زِلْزَالٌ ج زَلَازِلُ ע' רַעַשׁ.

רַעְיָה, רַעְיָה נ' (רַעְיוֹת) ١. عَقِيلَةٌ. قَرِينَةٌ. زَوْجَةٌ. شَرِيكَةُ حَيَاةٍ. ٢. رَفِيقَةٌ. صَدِيقَةٌ. حَبِيبَةٌ.

רְעִיָּה, רעייה נ' رَعْيٌ. رُتُوعٌ. رِعَايَةُ المَاشِيَةِ.

רַעְיוֹן, רַעְיוֹן ז' (־נוֹת) رَأْيٌ ج آرَاءٌ. فِكْرٌ. فِكْرَةٌ ج فِكَرٌ. تَفْكِيرٌ. تَصَوُّرٌ ج تَصَوُّرَاتٌ. רַעְיוֹן תְּדִירִי فِكْرَةٌ مُسْتَحْوِذَةٌ (على التفكير) إِلَى حَدِّ الهَوَسِ (idée fixe). בַּעַל רַעְיוֹנוֹת مُفَكِّرٌ. ذُو عَقْلٍ مُبْتَكِرٍ. رَجُلٌ لَا تُعْيِيهِ الحِيلَةُ. حَلَّالُ المَشَاكِلِ.

רַעְיוֹנַאי ז' (־נָאִים) في الاعلام: كَاتِبُ (مُبْدِعُ) الدِّعَايَاتِ ע' קוֹפִּירַיְטֶר.

רַעְיוֹנִי ת' (־יִּים) ١. فِكْرِيٌّ. تَفْكِيرِيٌّ. ٢. نَظَرِيٌّ. مَبْدَئِيٌّ. تَصَوُّرِيٌّ.

רָעִיל ת' (רְעִילִים) سَامٌّ. مَسْمُومٌ. فِيهِ سُمٌّ.

(רעל) הִרְעִיל פ' ١. سَمَّمَ. ٢. قَتَلَ ـ بِالسُّمِّ. ٣. مجازًا: سَمَّمَ الأَفْكَارَ. أَفْسَدَ الأَخْلَاقَ. كَانَ لَهُ تَأْثِيرٌ هَدَّامٌ. הִרְעִיל אֶת הָאֲוִירָה سَمَّمَ الجَوَّ. أَثَارَ جَوًّا مَشْحُونًا بِالمُنَازَعَاتِ. הִרְעִיל אֶת נִשְׁמָתוֹ سَمَّمَ أَفْكَارَهُ. أَفْسَدَ أَخْلَاقَهُ. הָרְעַל ١. سُمِّمَ. تَسَمَّمَ. دُسَّ لَهُ السُّمُّ. ٢. قُتِلَ بِالسُّمِّ.

רַעַל ז' (רְעָלִים) ١. سُمٌّ ج سُمُومٌ ע' סַם, אֶרֶס. ٢. مجازًا: فِكْرَةٌ مَسْمُومَةٌ.

مَكِيدَةٌ ج مَكَائِدُ.

רְעָלָה נ' (־לוֹת) حِجَابٌ ج أَحْجِبَةٌ. نِقَابٌ ج نُقُبٌ. خِمَارٌ. طَرْحَةٌ ج طُرَحٌ. قِنَاعٌ ج أَقْنِعَةٌ. لِثَامٌ ج لُثُمٌ. بُرْقُعٌ ج بَرَاقِعُ.

רַעֲלִי ת' (־לִיִּים) سَامٌّ. مُسَمَّمٌ. زُعَافٌ.

רַעֲלָן ז' (־נִים) تُوكْسِين. مُسَمِّمٌ.

רַעֲלָנִי ת' (־נִיִּים) سَامٌّ. مُحْتَوٍ عَلَى السُّمِّ.

רַעֶלֶת נ' تَسَمُّمٌ. سُمَامٌ (toxicosis). רַעֶלֶת הַדָּם تَسَمُّمُ الدَّمِ (من جرّاء تلوث الدم).

רָעַם פ' ١. رَعَدَ ـُ دَوَّى. قَصَفَ ـِ هَدَرَ ـِ (البحر). جَلْجَلَ. ٢. إِحْتَدَمَ غَيْظًا. إِسْتَشَاطَ غَضَبًا. إِهْتَاجَ. הִרְעִים ١. قَصَفَ الرَّعْدُ. دَوَّى. ٢. مجازًا: زَعَّقَ. صَيَّحَ بِأَعْلَى صَوْتِهِ. הִתְרַעֵם ١. صَيَّحَ. زَعَّقَ. صَرَّخَ. أَثَارَ ضَجَّةً. ٢. تَذَمَّرَ. شَكَا ـُ مِنْ. تَشَكَّى.

רַעַם ז' (רְעָמִים) ١. رَعْدٌ ج رُعُودٌ. هَزِيمُ الرَّعْدِ. ٢. دَوِيٌّ. قَصْفٌ. هَدِيرٌ. ٣. مجازًا: صِيَاحٌ. ضَوْضَاءُ. جَلَبَةٌ. زَعِيقٌ. ضَجِيجٌ. כְּרַעַם בְּיוֹם בָּהִיר كَالصَّاعِقَةِ فِي وَضَحِ النَّهَارِ. (وَقَعَ) وُقُوعَ الصَّاعِقَةِ. عَلَى حِينِ غِرَّةٍ. כַּהֲלוּם רַעַם كَالْمَصْعُوقِ. חֲזִיז רְעָמִים وَيْحَ! وَيْحًا لـ! يَا لِلْوَيْلِ وَالثُّبُورِ. סוּפַת רְעָמִים عَاصِفَةٌ رَعْدِيَّةٌ.

רַעְמָה, רַעְמָה נ' (רְעָמוֹת) لِبْدَةٌ (الشعر المتجمع بين كتفي الاسد) ج لِبَدٌ. عُرْفُ الفَرَسِ. الشَّعْرُ المُتَدَلِّي مِنَ الرَّأْسِ.

רִעְנוּן, רִעְנוּן ז' إِنْعَاشٌ. تَجْدِيدٌ. إِحْيَاءٌ. تَنْشِيطٌ.

רִעְנֵן פ' ١. أَنْعَشَ. أَحْيَا. نَشَّطَ. ٢. أَنْضَرَ. طَرَّى. رَطَّبَ. הִתְרַעֲנֵן إِنْتَعَشَ. تَجَدَّدَ نَشَاطُهُ. نَشِطَ ـَ إِسْتَرَدَّ قُوَّتَهُ.

רַעֲנָן ת' (־נַנִּים) ١. نَاضِرٌ. نَضِيرٌ ج نُضْرٌ. غَضٌّ. طَرِيٌّ. ٢. مُنْتَعِشٌ. نَشِيطٌ ج نِشَاطٌ. مُتَجَدِّدٌ.

רַעֲנַנּוּת נ' ١. نَضْرَةٌ. نَضَارَةٌ. طَرَاوَةٌ. رُطُوبَةٌ. ٢. إِنْتِعَاشٌ. تَجَدُّدٌ. حَيَوِيَّةٌ.

(רעע) רַע פ' سَاءَ ـُ خَبُثَ ـُ فَسَدَ ـُ רַע בְּעֵינֵי פְלוֹנִי سَاءَ بِعَيْنِ فُلَانٍ. لَمْ يَسْتَحْسِنْهُ. لَمْ يَرُقْ فِي عَيْنَيْهِ. הֵרַע ١. أَسَاءَ. آذَى. نَالَ ـَ مِنْ. أَضَرَّ بِـ تَعَرَّضَ لِـ ٢. أَسَاءَ التَّصَرُّفَ إِلَى. عَامَلَ مُعَامَلَةً سَيِّئَةً. הוּרַע سَاءَ. تَرَدَّى. تَفَاقَمَ. تَدَهْوَرَ. إِسْتَفْحَلَ. הִתְרוֹעֵעַ عَاشَرَ. صَادَقَ. رَافَقَ. آلَفَ. تَآلَفَ. تَزَامَلَ مَعَ.

רִעֵף, רִיעֵף פ' قَرْمَدَ. غَطَّى بِالقَرَامِيدِ. רֻעַף غُطِّيَ بِالقَرَامِيدِ. הִרְעִיף أَسَالَ. صَبَّ ـُ سَكَبَ ـُ ومجازًا: غَمَرَ ـُ أَغْدَقَ. أَسْبَغَ. أَفَاضَ. הִרְעִיף עָלָיו שְׁבָחִים كَالَ لَهُ الْمَدِيحَ. أَثْنَى عَلَيْهِ. הֻרְעַף صُبَّ عَلَيْهِ. أُغْدِقَ عَلَيْهِ. غُمِرَ.

רַעַף ז' (רְעָפִים) قِرْمِيدَةٌ ج قِرْمِيدٌ وقَرَامِيدُ.

רָעַץ פ' كَسَرَ. حَطَّمَ. هَشَمَ ـِ נֶהְפַּךְ לוֹ לְרוֹעֵץ ע' רוֹעֵץ.

רָעַשׁ פ' ١. ضَجَّ ـِ صَخِبَ ـَ عَجَّ ـِ أَثَارَ الضَّوْضَاءَ. ٢. إِهْتَزَّ. إِرْتَجَّ. הִרְעִישׁ إِهْتَزَّ. إِرْتَجَّ. تَزَلْزَلَ ومجازًا: إِهْتَاجَ. فَرِقَ ـَ إِرْتَجَفَ. הִרְעִישׁ ١. ضَجَّ ـِ أَثَارَ الجَلَبَةَ والضَّوْضَاءَ. ٢. قَصَفَ ـِ (بالقذائف). هَاجَمَ (بالمدافع). ضَرَبَ ـِ (بالقنابل). ٣. هَزَّ ـُ رَجَّ ـُ زَلْزَلَ. زَعْزَعَ. ٤. أَهَاجَ. هَيَّجَ. أَثَارَ الانْفِعَالَ. הִרְעִישׁ עוֹלָמוֹת مجازًا: أَقَامَ الدُّنْيَا وَأَقْعَدَهَا. أَثَارَ ضَجَّةً كُبْرَى. הֻרְעַשׁ قُصِفَ. ضُرِبَ بِالقَنَابِلِ (بِالمَدَافِعِ).

רַעַשׁ ז' (רְעָשִׁים) ١. ضَجَّةٌ. ضَجِيجٌ. جَلَبَةٌ. ضَوْضَاءُ. صَخَبٌ. لَجَبٌ. هَيَجَانٌ. ٢. زَعْزَعَةٌ. جَزَعٌ. ٣. تَشْوِيشٌ. ٤. زِلْزَالٌ ج زَلَازِلُ. هَزَّةٌ أَرْضِيَّةٌ ج هَزَّاتٌ. מָה הָרַעַשׁ? مَا هٰذِهِ الضَّجَّةُ؟ הֵקִים רַעַשׁ أَثَارَ ضَجَّةً.

רַעֲשָׁן ז' (־נִים) ١. شَخْصٌ صَاخِبٌ. ضَوْضَائِيٌّ. ٢. شَخْشِيخَةٌ. خَرْخَاشَةٌ. قُرْقُعِيَّةٌ. طُرْطُقِيَّةٌ (لُعب الاطفال).

רַעַשְׁנוּת נ' ضَجَّةٌ. إِثَارَةُ الضَّوْضَاءِ. صَخَبٌ. جَلَبَةٌ.

רַעַשְׁנִי ת' (־נִיִּים) ١. ضَاجٌّ. صَاخِبٌ. مُثِيرٌ لِلضَّوْضَاءِ. ٢. مُثِيرٌ. مُدَوٍّ(ي). יְדִיעָה רַעַשְׁנִית خَبَرٌ مُثِيرٌ ذُو صَدًى بَعِيدٍ.

רַף ז' (־פִּים) رَفٌّ ج رُفُوفٌ ע' מַדָּף. ٢. في الرياضة: مُرْدِيٌّ (يوضع افقيًا بين مسندين لرفعه او خفضه ويستعمل في القفز العالي، bar). הֶעֱלָה אֶת הָרַף مجازًا: رَفَعَ المَطَالِيبَ. تَشَدَّدَ فِي شُرُوطِهِ.

(רפא) נִרְפָּא פ' ١. تَعَافَى. أَبَلَّ. شُفِيَ. عَادَتْ إِلَيْهِ صِحَّتُهُ. ٢. صَحَّ ـِ طَابَ ـِ רִפֵּא ١. عَالَجَ. طَبَّبَ. دَاوَى. شَفَى ـِ مِنْ. ٢. أَصْلَحَ. حَسَّنَ. صَحَّحَ. ٣. أَضْعَفَ. أَوْهَنَ ע' רִפָּה. רֻפָּא طُبِّبَ. أُشْفِيَ. أُعِيدَتْ إِلَيْهِ صِحَّتُهُ. הִתְרַפֵּא ١. تَدَاوَى. تَطَبَّبَ. تَعَالَجَ. ٢. شُفِيَ. تَعَافَى. أَبَلَّ. تَمَاثَلَ إِلَى الشِّفَاءِ. إِنْدَمَلَ (جرح).

רְפָאוּת ע' רֶסְטוֹרַצְיָה.

רְפָאִים ז"ר قديمًا: أَشْبَاحٌ. أَرْوَاحُ المَوْتَى. المَوْتَى. أَطْيَافٌ. אֶרֶץ רְפָאִים ١. كِنَايَةٌ عَنِ القَبْرِ. ٢. بَلَدٌ مَهْجُورٌ. עִיר רְפָאִים مجازًا: مَدِينَةٌ مَهْجُورَةٌ تَنْعَى مَنْ بَنَاهَا.

רָפָא"ל ר"ת רָשׁוּת פִּתּוּחַ אֶמְצָעֵי לְחִימָה هَيْئَةُ تَطْوِيرِ الوَسَائِلِ القِتَالِيَّةِ.

רִפֵּד, רִיפֵּד פ' نَجَّدَ. فَرَشَ ـُ بَسَطَ ـُ مَدَّ ـُ الفَرْشَ. لَبَّدَ. רֻפַּד ١. نُجِّدَ. بُطِّنَ. ٢. بُسِطَ. فُرِشَ.

רַפָּד ז' (־דִים) مُنَجِّدٌ. نَجَّادٌ. لَبَّادٌ.

רַפָּדוּת נ' نِجَادَةٌ. مِهْنَةُ النَّجَّادِ.

רָפָה פ' وَهَنَ (يَهِنُ). وَهُنَ (يَوْهُنُ). كَلَّ ـِ تَرَاخَى. فَتَرَ ـُ خَفَّ ـِ ضَعُفَ ـُ

רָפוּ יָדָיו فُتَّ فِي عَضُدِهِ. كَلَّ عَزْمُهُ. تَخَاذَلَ. נִרְפָּה تَقَاعَسَ. تَثَاقَلَ. تَخَاذَلَ. רִפָּה ١. ثَبَّطَ العَزْمَ. فَتَّرَ. وَهَّنَ. ٢. في القواعد: خَفَّفَ. تَهَجَّأَ بِلاَ شَدَّةٍ. רִפָּה אֶת יְדֵי פְּלוֹנִי ثَبَّطَ عَزِيمَةَ فُلاَنٍ. فَتَّ فِي سَاعِدِهِ. הִתְרַפָּה ١. وَهُنَ. كَلَّ. فَتَرَ. تَرَاخَى. ٢. أَهْمَلَ. تَهَاوَنَ. تَوَانَى. הִתְרַפּוּ יָדָיו كَلَّتْ عَزِيمَتُهُ. فُتَّ فِي عَضُدِهِ. خَارَتْ قُوَاهُ. فَتَرَتْ هِمَّتُهُ. הִרְפָּה أَرْخَى. تَخَلَّى عَنْ. تَرَكَ ـ. نَفَضَ ـ يَدَهُ مِنْ. לֹא הִרְפָּה מִן- مَا فَتِئَ. مَا انْفَكَّ. مَا فَتَرَ عَنْ. הֶרֶף! كُفَّ عَنْ! وَقِّفْ! أَمْسِكْ عَنْ! عِنْدَكَ! הֶרֶף מִמֶּנִּי كُفَّ عَنِّي! دَعْنِي وَشَأْنِي! لاَ تُزْعِجْنِي!

רָפֶה ת׳ (־פִים) ١. مُرْتَخٍ(ي). فَاتِرٌ. وَاهِنٌ. وَاهٍ(ي). كَلِيلٌ. خَائِرٌ. خَافِتٌ (صوت). ضَعِيفٌ. مُتَخَاذِلٌ. ٢. في القواعد: مُخَفَّفٌ. غَيْرُ مُشَدَّدٍ. بِلاَ شَدَّةٍ. רְפֵה אוֹנִים (יָדַיִם) خَائِرُ القُوَى. لاَ حَوْلَ لَهُ وَلاَ طَوْلَ. قَصِيرُ البَاعِ. רְפֵה כֹּחַ وَاهِنٌ. فَاتِرُ الهِمَّةِ. قَلِيلُ النَّشَاطِ. רְפֵה רוּחַ قَلِيلُ العَزِيمَةِ. فَاتِرُ الهِمَّةِ. רְפֵה שֵׂכֶל قَلِيلُ العَقْلِ. غَبِيٌّ ج أَغْبِيَاءُ. رَقِيعٌ. בְּשָׂפָה רָפָה ١. بِكَلاَمٍ خَافِتٍ. بِلُغَةٍ غَيْرِ وَاضِحَةٍ. ٢. بِعَدَمِ رِضًى. הָאוֹתִיּוֹת הָרָפוֹת في القواعد: حُرُوفُ בגד כפת بِالعِبْرِيَّةِ فِي حَالَةِ عَدَمِ نُطْقِهَا بِـ דָּגֵשׁ أَيِ الشَّدَّةِ.

רְפוּאָה נ׳ (־אוֹת) ١. طِبٌّ. طِبَابَةٌ. عِلْمُ الطِّبِّ. عِلْمُ الصِّحَّةِ. ٢. شِفَاءٌ. مُعَافَاةٌ. إِبْلاَلٌ. ٣. دَوَاءٌ ج أَدْوِيَةٌ. عِلاَجٌ. רְפוּאָה אַלְטֶרְנָטִיבִית (חֲלוּפִית), רְפוּאָה מַשְׁלִימָה الطِّبُّ البَدِيلُ. רְפוּאָה מוֹנַעַת الطِّبُّ الوِقَائِيُّ. רְפוּאָה מִשְׁפָּטִית الطِّبُّ الشَّرْعِيُّ. الطِّبُّ العَدْلِيُّ. רְפוּאַת הַגּוּף الصِّحَّةُ البَدَنِيَّةُ. רְפוּאַת יְלָדִים الطِّبُّ الطِّفْلِيُّ (pediatric). רְפוּאַת נֶפֶשׁ الطِّبُّ العَقْلِيُّ. الطِّبُّ النَّفْسَانِيُّ. רְפוּאָה שְׁלֵמָה بِالشِّفَاءِ التَّامِّ. شَفَاكَ اللهُ. לִרְפוּאָה صِحَّةً! בֵּית סֵפֶר לִרְפוּאָה كُلِّيَّةُ الطِّبِّ. חֵיל הָרְפוּאָה في الجيش: سِلاَحُ الخِدْمَاتِ الطِّبِّيَّةِ. קְצִין רְפוּאָה في الجيش: ضَابِطٌ طَبِيبٌ. תּוֹרַת הָרְפוּאָה عِلْمُ الصِّحَّةِ (الطِّبُّ). אֵין לוֹ רְפוּאָה مُصَابٌ بِدَاءٍ عُضَالٍ (مُسْتَعْصٍ). لاَ عِلاَجَ لَهُ. הִקְדִּים רְפוּאָה לְמַכָּה تَلاَفَى (تَدَارَكَ) الضَّرْبَةَ قَبْلَ وُقُوعِهَا ومجازًا: الوِقَايَةُ خَيْرٌ مِنَ العِلاَجِ.

רְפוּאִי ת׳ (־יִּים) ١. طِبِّيٌّ. صِحِّيٌّ. ٢. عِلاَجِيٌّ. شِفَائِيٌّ. בְּדִיקָה רְפוּאִית فَحْصٌ طِبِّيٌّ. كَشْفٌ طِبِّيٌّ. דּו"חַ רְפוּאִי تَقْرِيرٌ (بَيَانٌ) طِبِّيٌّ. וַעֲדָה רְפוּאִית لَجْنَةٌ طِبِّيَّةٌ. טִפּוּל רְפוּאִי عِلاَجٌ طِبِّيٌّ. مُعَالَجَةٌ طِبِّيَّةٌ. עֶזְרָה רְפוּאִית إِسْعَافٌ طِبِّيٌّ. פִּקּוּחַ רְפוּאִי تَفْتِيشٌ طِبِّيٌّ. رَقَابَةٌ طِبِّيَّةٌ. פָּרָא־רְפוּאִי تَطْبِيبِيٌّ. פְּרוֹפִיל רְפוּאִי إِشَارَةٌ طِبِّيَّةٌ. بْرُوفِيل طِبِّيٌّ. תִּיק (כַּרְטִיס) רְפוּאִי صَحِيفَةٌ (تَذْكِرَةٌ) طِبِّيَّةٌ.

רְפוּאָן ז׳ (־נִים) طَالِبٌ جَامِعِيٌّ فِي كُلِّيَّةِ الطِّبِّ.

רֶפּוּבְּלִיקָה L נ׳ (־קוֹת) جُمْهُورِيَّةٌ ج جُمْهُورِيَّاتٌ ע׳ קְהִלִּיָּה. רֶפּוּבְּלִיקַת בָּנָנוֹת جُمْهُورِيَّةُ بَنَانَا (كناية عن دولة صغيرة في المنطقة الاستوائية تعتمد في اقتصادها على غرس الاشجار والسياحة). كِنَايَةٌ عَنْ دَوْلَةٍ ضَعِيفَةٍ.

רֶפּוּבְּלִיקָנִי ת׳ (־נִיִּים) جُمْهُورِيٌّ. הַמִּפְלָגָה הָרֶפּוּבְּלִיקָנִית الحِزْبُ الجُمْهُورِيُّ.

רָפוּד ת׳ (רְפוּדִים) ١. مُنَجَّدٌ. مَفْرُوشٌ. ٢. مُسْتَلْقٍ(ي). مُضْطَجِعٌ.

רִפּוּד, רִיפּוּד ז׳ (־דִים) ١. تَنْجِيدٌ. نِجَادَةٌ. تَلْبِيدٌ. فَرْشٌ. ٢. تَبْطِينٌ. تَلْبِيسٌ. ٣. قُمَاشٌ لِلتَّنْجِيدِ. ٤. فَرْشٌ. فِرَاشٌ.

רִפּוּט, רִיפּוּט ז׳ رَثَاثَةٌ. هَرَأٌ. إِهْرَاءٌ. هَلْهَلَةٌ.

רָפוּי ת׳ (רְפוּיִים) ١. رَخْوٌ. مُتَرَاخٍ(ي). فَاتِرٌ. ضَعِيفٌ. ٢. سَائِبٌ. مَفْكُوكٌ. غَيْرُ مَشْدُودٍ. ٣. في القواعد: مُخَفَّفٌ. غَيْرُ مُشَدَّدٍ. بِلاَ عَلاَمَةِ شَدَّةٍ (الحروف בגד כפת). רְפוּי שֵׂכֶל ضَعِيفُ العَقْلِ. أَبْلَهُ ج بُلْهٌ د׳ بَلْهَاءُ. مَأْفُونٌ. שְׁרִירִים רְפוּיִים عَضَلاَتٌ مُتَرَاخِيَةٌ (مُسْتَرْخِيَةٌ).

רִפּוּי, רִיפּוּי ז׳ ١. تَطْبِيبٌ. طِبَابَةٌ. مُدَاوَاةٌ. مُعَالَجَةٌ. ٢. في القانون الجزائي: نَفَقَاتُ العِلاَجِ. أَتْعَابُ الطَّبِيبِ. ٣. إِرْخَاءٌ. إِسْتِرْخَاءٌ. تَخْفِيفُ التَّوَتُّرِ. רִפּוּי בְּעִסּוּק في الطب. رِيَاضَةٌ طِبِّيَّةٌ. المُعَالَجَةُ بِالعَمَلِ ע׳ עִסּוּק. רִפְיוֹן יָדַיִם تَثْبِيطُ العَزِيمَةِ. إِضْعَافُ الهِمَّةِ.

רִפּוּיִי, רִיפּוּיִי ת׳ (־יִּים) تَطْبِيبِيٌّ. عِلاَجِيٌّ.

רָפוּס ת׳ (רְפוּסִים) ضَعِيفٌ. مُسْتَضْعَفٌ.

רֵפּוֹרְט F ז׳ (־טִים) ١. סל׳ רִבּוּר. مُخَالَفَةٌ. تَقْرِيرٌ شُرْطِيٌّ مُرُورٍ عَنْ مُخَالَفَةِ السَّيْرِ. ٢. تَقْرِيرٌ ج تَقَارِيرُ. كَشْفٌ ج كُشُوفٌ. بَيَانٌ ج بَيَانَاتٌ.

רֶפּוֹרְטָזָ'ה F נ׳ (־ז'וֹת) تَحْقِيقٌ صُحُفِيٌّ. رِبُورْتَاج.

רֶפּוֹרְטֶר ז׳ (־רִים) مُرَاسِلٌ صُحُفِيٌّ ע׳ כַּתָּב.

רֵפוֹרְמָה L נ׳ (־מוֹת) إِصْلاَحٌ ج إِصْلاَحَاتٌ. تَغْيِيرٌ وَتَحْسِينٌ ע׳ תִּקּוּן. רֵפוֹרְמָה אַגְרָרִית إِصْلاَحٌ زِرَاعِيٌّ.

רֵפוֹרְמָטוֹר ז׳ (־רִים) مُصْلِحٌ. مَنْ يَدْعُو إِلَى التَّغْيِيرِ وَالتَّحْسِينِ ע׳ מְתַקֵּן.

רֵפוֹרְמִי תו"ז (־מִים, ־יִּים) إِصْلاَحِيٌّ. خَاصٌّ بِالإِصْلاَحَاتِ الدِّينِيَّةِ. יַהֲדוּת רֵפוֹרְמִית ע׳ יהדות.

רֵפוֹרְמִיזְם ז׳ حَرَكَةٌ إِصْلاَحِيَّةٌ. إِصْلاَحٌ. حَرَكَةٌ ثَوْرِيَّةٌ تُنَادِي بِالتَّغْيِيرِ وَإِجْرَاءِ تَعْدِيلاَتٍ.

רֵפוֹרְמַצְיָה נ׳ ١. إِصْلاَحٌ. تَقْوِيمٌ. إِعَادَةُ تَكْوِينٍ (تَشْكِيلٍ). ٢. حَرَكَةُ الإِصْلاَحِ الدِّينِيِّ فِي أُورُبَّا بِقِيَادَةِ مَارْتِين لُوثَر فِي القَرْنِ ١٦.

רִפֵּט, רִיפֵּט פ׳ هَرَأَ. هَلْهَلَ. أَبْلَى. أَرَثَّ. רֻפַּט رَثَّ ـِ بَلِيَ ـَ هُرِئَ. تَهَرَّأَ. تَهَلْهَلَ. הִתְרַפֵּט تَهَلْهَلَ. رَثَّ. بَلِيَ (من الاستعمال). تَهَرَّأَ.

רַפְטִינְג En. ז׳ إِبْحَارٌ فِي مِيَاهٍ هَائِجَةٍ بِزَوْرَقٍ مِنَ المَطَّاطِ أَوِ الرَّمَثِ.

רְפִיד ז׳ (־דִים) ١. بِطَانَةٌ. لُبَادَةٌ. ٢. فَرْشٌ.

רְפִידָה נ׳ (־דוֹת) ١. فَرْشٌ. بِسَاطٌ ج بُسُطٌ. فِرَاشٌ وَثِيرٌ. ٢. تَنْجِيدٌ. تَلْبِيدٌ.

רְפִידַת הַכֶּלֶם بطانة القرملة. ٢. رهج (غمامة واطئة). ٤. ضبان (نعل داخلي في الحذاء).

רַפְיָה .En נ' رافيا. مسد (الياف من نخيل تصنع منها الحبال).

רְפִיָּה, רפייה ١. إرتخاء. إسترخاء ע' הַרְפָּיָה.

רִפְיוֹן ז' ١. تراخ(ي). إسترخاء. تسيب. ٢. ضعف. وهن. كلالة. فتور. خمول. רִפְיוֹן יָדַיִם فتور العزيمة. عدم القدرة.

רְפִיסוּת נ' ضعف (ضعف). ركاكة. لين. رخاوة.

רְפִיפוּת נ' تراخ(ي). لين. تضعضع. إختلال.

רֶפְּלִיקָה .It נ' (־קוֹת) ١. جواب قصير (مقتضب). ٢. في الموسيقى: إعادة المقطع الموسيقي.

רֶפְלֶקְטוֹר L ז' (־רִים) ١. عاكس للنور. مرآة عاكسة. ٢. كناية عن التلسكوب.

רֶפְלֶקְס ז' (־סִים) ١. حركة انعكاسية. ٢. رد فعل. ٣. فعل لاإرادي. ٤. إنعكاس. مرآة عاكسة. صورة منعكسة ע' בָּבוּאָה. רֶפְלֶקְס מֻתְנֶה في علم النفس: رد فعل مشروط. الاستجابة التلقائية لباعث غير مباشر (conditioned reflex).

רֶפְלֶקְסוֹלוֹג ז' (־גִים) في الطب: خبير في علاج الآلام بواسطة تدليك القدم على الطريقة الصينية.

רֶפְלֶקְסוֹלוֹגְיָה נ' في الطب: رفلكسولوجيا. علاج الآلام بواسطة تدليك القدم.

רֶפְלֶקְסִיבִי ת' (־בִיִּים) ١. إنعكاسي. ٢. في القواعد. منعكس. عائد إلى الفاعل.

רֶפְלֶקְסְיָה נ' (־יוֹת) ١. إنعكاس. صورة منعكسة. ٢. تأمل ج تأملات. خواطر.

רָפַס פ' ١. طين. ملأ بالطين. عكر. ٢. رك ـ لان ـ إرتخى. كان رخوا. נִרְפַּס ١. تطين. توحل. ٢. ديس. دعس. הִתְרַפֵּס تذلل. تخضع. إستخذى. خنع ـ تملق.

רַפְסוֹדָאִי ז' (־דָאִים) مبحر بالطوف. معداوي מ'. مراكبي. بلام עק'.

רַפְסוֹדָה, רַפְסֹדֶת, רפסודת נ' (־דוֹת) طوف ج أطواف. رمث ج أرماث. عوامة. معدية מ'. كلك. بلم ج أبلام עק'.

רַפְסוֹדְיָה G נ' (־יוֹת) رابسودي (قطعة موسيقية للآلات زاخرة بالعواطف والحماس، rhapsody).

רָפַף פ' تراخى. إرتخى. إنحل. تقلقل. רוֹפֵף أرخى. أضعف. أوهن. ضعضع. הִתְרוֹפֵף تراخى. إرتخى. ضعف ـ تداعى. إختل. تدهور. إنحل ومجازا: تلاشى. قل ـ בְּרִיאוּתוֹ נִתְרוֹפְפָה تدهورت حالته الصحية. מַצַּב הַבִּטָּחוֹן הִתְרוֹפֵף إختل حبل الأمن. تدهورت حالة الأمن.

רְפָפָה נ' (־פוֹת) ١. نجيرة ج نجائر. ٢. مشبك من الأخشاب. شبيكة خشبية. نافذة مشربية (شعرية). ٣. عريشة من القصب.

(רפק) הִתְרַפֵּק פ' ١. إتكأ. توكأ. إعتمد على. ٢. حاضن. ٣. مجازا: تلهف. تشوق. حن ـ إلى.

רַפַ"ק ר"ת רַב־פַּקָּד في الشرطة: ميجر. رائد.

רֶפְּרוֹדוּקְצְיָה L נ' (־יוֹת) ١. إعادة تصوير. إعادة تمثيل. طبع نسخ. ٢. صورة (نسخة) طبق الأصل.

רִפְרוּף ז' ١. رفرفة. خفقان. تحويم. ٢. تصفح. سطحية. عدم تعمق. ٣. مطالعة بالتصفح. בְּרִפְרוּף תה"פ بتصفح. بصورة سطحية. دون تعمق.

רֶפֶרֶנְט L ז' (־טִים) ١. مرجع يعول عليه (في تاليف علمي لاخذ رايه فيه). ٢. مشار إليه. المومى إليه.

רִפְרוּר .En ז' مرجع ج مراجع. إشارة إلى (reference).

רֶפְּרֶזֶנְטָטִיבִי L ת' (־בִיִּים) ١. تمثيلي. نموذجي. ٢. مهيب الطلعة. محترم.

רֶפְּרֶזֶנְטַצְיָה נ' (־יוֹת) تمثيل. توكيل. تفويض.

רֶפֶרָט L ז' (־טִים) محاضرة ج محاضرات ע' הַרְצָאָה.

רֶפֶּרְטוּאָר F ז' (־רִים) البرنامج الفني (لحفلة موسيقية او مسرحية).

רֶפְרֶין, רפריין ז' اللازمة. الدور (في اغنية). القرار.

רֶפֶרֶנְדוּם L ז' (־מִים) ١. إستفتاء عام ע' מִשְׁאָל, מִשְׁאַל עַם. ٢. إستطلاع الآراء.

רֶפְּרֶסְיָה L נ' (־יוֹת) قمع. كبت. كبح. إضطهاد ע' דִּכּוּי.

רִפְרֵף פ' ١. رف ـ رفرف. خفق ـ حوم. ٢. تصفح (دون تعمق). ألقى نظرة خاطفة على. ٣. حرك.

רַפְרַפִּי ת' (־פִּיִּים) سطحي. خفيف.

רַפְרֶפֶת נ' (־רָפוֹת) بودنج. ما يؤكل في عقبى الوجبة. مهلبية.

רֶפְרֶקְטוֹר L ז' (־רִים) تلسكوب عاكس (كاسر) للأشعة.

רֶפְרַקְצְיָה נ' في الفيزياء: إنعكاس. إنكسار الأشعة ע' הִשְׁתַּבְּרוּת.

(רפש) הִתְרַפֵּשׁ פ' تطين. توحل. تعكر. تكدر. حمئ ـ.

רֶפֶשׁ ז' وحل ج أوحال. حمأة. طين ج أطيان. قاذورات.

רֶפֶת נ' (רְפָתוֹת) ١. زريبة ج زرائب. حظيرة ج حظائر. بيت البقر. ٢. مزرعة ألبان. עֲנַף הָרֶפֶת فرع تربية البقر (الماشية).

רַפְתָּן ז' (־נִים) بقار. عامل في حظيرة البقر.

רַפְתָּנוּת נ' تربية البقر.

רָץ ע' (רוץ).

רָץ ז' (רָצִים) ١. عَدَّاءٌ. رَاكِضٌ. ٢. مُرَاسِلٌ. سَاعٍ(ي) ج سُعَاةٌ. ٣. في كرة القدم: مُسَاعِدُ ظَهِيرٍ (دِفَاعٍ). ٤. في لعبة الشطرنج: فِيلٌ ج فِيَلَةٌ. רָץ יְמָנִי, שְׂמָאלִי في كرة القدم: ظَهِيرٌ أَيْمَنُ، أَيْسَرُ.

רצ"ב ר"ת רָצוּף בָּזֶה مُرْفَقٌ طَيًّا.

רָצַד, רִיצֵד פ' ١. تَرَاقَصَ. تَوَاثَبَ. تَرَاكَضَ. ٢. تَرَصَّدَ لِـ. עִנְרָצֵד تَرَاقَصَ. تَوَاثَبَ ومجازًا: تَلأْلأَ. إِلْتَمَعَ.

רֶצֶד ז' تَرَاقُصٌ. وَثْبٌ. نَقْزٌ. نَقَزَانٌ.

רָצָה פ' ١. أَرَادَ. رَغِبَ ـ فِي. شَاءَ ـ. بَغَى ـ إِبْتَغَى. ٢. رَضِيَ ـ إِرْتَاحَ لِـ. ٣. وَدَّ ـ أَحَبَّ. إِسْتَحْسَنَ. قَبِلَ ـ. ٤. أَرْضَى. رَضَّى. אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם إِنْ شَاءَ اللّٰهُ. بِإِذْنِ اللّٰهِ. بِمَشِيئَةِ اللّٰهِ. אִם תִּרְצוּ אֵין זוֹ אַגָּדָה جِدَّ تَجِدْ. مَنْ جَدَّ وَجَدَ. רָצָה (רוֹצֶה) לוֹמַר قَصَدَ ـ أَرَادَ أَنْ يَقُولَ. أَيْ. נוֹחַ לְרַצּוֹת سَهْلُ الْمِرَاسِ. لَيِّنُ الْعَرِيكَةِ. صَفُوحٌ. קָשֶׁה לְרַצּוֹת صَعْبُ الْمِرَاسِ. شَدِيدُ الشَّكِيمَةِ. صَعْبُ الإِرْضَاءِ. רִצָּה رَضَّى. أَرْضَى. طَيَّبَ الْخَاطِرَ. وَفَّقَ. أَقْنَعَ. רִצָּה אֶת עָנְשׁוֹ وَفَّى (أَكْمَلَ) مُدَّةَ مَحْكُومِيَّتِهِ ע' עֹנֶשׁ. הִתְרַצָּה رَضِيَ ـ إِرْتَضَى. وَافَقَ. قَبِلَ ـ بِـ إِقْتَنَعَ. הֻרְצָה ١. أُرْضِيَ. ٢. عُدَّ ـ أُحْصِيَ. ٣. مجازًا: حَاضَرَ. سَرَدَ ـ.

רִצּוּד, רִיצוּד ז' (־דִים) تَرَاقُصٌ. تَرَاكُضٌ. نَقْزٌ.

רָצוּי ת' (רְצוּיִים) ١. مَقْبُولٌ. مُسْتَحْسَنٌ. مَرْغُوبٌ فِيهِ. مُسْتَحَبٌّ. مُبْتَغًى. ٢. مَطْلُوبٌ. בִּלְתִּי רָצוּי غَيْرُ مُسْتَحَبٍّ. غَيْرُ مَرْغُوبٍ فِيهِ. הָרָצוּי וְהַמָּצוּי الْمَطْلُوبُ وَالْمَعْرُوضُ. الْمُفَضَّلُ وَالْمَوْجُودُ.

רִצּוּי, רִיצוּי ז' ١. إِسْتِرْضَاءٌ. تَرْضِيَةٌ. إِسْتِحْسَانٌ. ٢. قَضَاءُ مُدَّةِ عُقُوبَةٍ. רִצּוּי מַאֲסָר قَضَاءُ مُدَّةِ مَحْكُومِيَّةٍ.

רָצוֹן ז' (רְצוֹנוֹת) ١. رَغْبَةٌ ج رَغَبَاتٌ. مُرَادٌ. مَرَامٌ. مُبْتَغًى. بُغْيَةٌ. مَشِيئَةٌ. طَلَبٌ. ٢. إِرَادَةٌ. تَصْمِيمٌ. عَزِيمَةٌ ج عَزَائِمُ. ٣. مجازًا: فَضْلٌ. نِعْمَةٌ. רָצוֹן חָפְשִׁי ١. إِرَادَةٌ حُرَّةٌ. ٢. حُرِّيَّةُ الإِرَادَةِ (الاخْتِيَارِ). רָצוֹן טוֹב نِيَّةٌ حَسَنَةٌ. רָצוֹן פְּלָדָה (בַּרְזֶל) إِرَادَةٌ حَدِيدِيَّةٌ. عَزِيمَةٌ فُولاَذِيَّةٌ. בְּרָצוֹן, בְּרָצוֹן רַב حُبًّا وَكَرَامَةً. بِكُلِّ سُرُورٍ. عَلَى الْعَيْنِ وَالرَّأْسِ. בְּרָצוֹן אוֹ בְּאֹנֶס طَوْعًا أَوْ كَرْهًا. شَاءَ أَمْ أَبَى. בְּלֹא רָצוֹן كُرْهًا. عَلَى كُرْهٍ (مِنْهُ). مَعَ الاعْتِرَاضِ. כִּרְצוֹנְךָ (כִּרְצוֹנוֹ וְכוּ') كَمَا تَشَاءُ. كَمَا تَهْوَى. عَلَى هَوَاكَ. عَلَى كَيْفِكَ. לְרָצוֹן ١. بِرِضًى. بِرَغْبَةٍ. ٢. عَنْ قَصْدٍ. عَمْدًا. بِتَعَمُّدٍ. מֵרָצוֹן, מֵרָצוֹן טוֹב طَوْعًا. عَنْ رِضًى. طَوَاعِيَةً. بِالْحُسْنَى. بِمَحْضِ الإِرَادَةِ. יְהִי רָצוֹן שֶׁ־ أَتَمَنَّى لَوْ. لَيْتَ. يَا لَيْتَ أَنْ. عَسَى أَنْ. אָמֵן, כֵּן יְהִי רָצוֹן! آمِينَ! إِنْ شَاءَ اللّٰهُ! اللّٰهُمَّ اسْتَجِبْ! גִּשְׁמֵי רָצוֹן غَيْثٌ. أَمْطَارٌ مُبَارَكَةٌ. כֹּחַ הָרָצוֹן قُوَّةُ الإِرَادَةِ. عَزِيمَةٌ. עֵת רָצוֹן أَوَانُ الرَّحْمَةِ. سَاعَةُ الرِّضَى. الْوَقْتُ الْمُنَاسِبُ. שְׂבַע רָצוֹן رَاضٍ(ي). قَانِعٌ. مُرْتَاحٌ. مُكْتَفٍ(ي) (بما لديه). שְׂבִיעוּת רָצוֹן رِضًى. رِضًا. رِضْوَانٌ. قَنَاعَةٌ. إِرْتِيَاحٌ. غِبْطَةٌ. إِكْتِفَاءٌ. הֵפִיק (הִשְׂבִּיעַ) אֶת רְצוֹן פְּלוֹנִי طَيَّبَ خَاطِرَ فُلاَنٍ. רְצוֹנוֹ שֶׁל אָדָם הוּא כְּבוֹדוֹ رَغْبَتُهُ هِيَ كَرَامَتُهُ ومجازًا: دَعِ امْرَءًا وَمَا اخْتَارَ. אֵין דָּבָר הָעוֹמֵד בִּפְנֵי הָרָצוֹן مَنْ طَلَبَ غَايَةً صَارَ بِدَايَةً. مَنْ وَطَّنَ نَفْسَهُ عَلَى أَمْرٍ هَانَ. עָשָׂה רְצוֹנוֹ שֶׁל פְּלוֹנִי فَعَلَ حَسْبَ مَشِيئَةِ فُلاَنٍ. إِمْتَثَلَ لِرَغْبَتِهِ.

רְצוֹנִי ת' (־יִים) إِرَادِيٌّ. طَوْعِيٌّ. إِخْتِيَارِيٌّ. לֹא (בִּלְתִּי) רְצוֹנִי لاَ إِرَادِيٌّ. عَفْوِيٌّ. تِلْقَائِيٌّ.

רְצוּעָה נ' (־עוֹת) ١. شَرِيطٌ ج أَشْرِطَةٌ. سَيْرٌ ج سُيُورٌ. زُنَّارٌ ج زَنَانِيرُ. قِشَاطٌ ج أَقْشِطَةٌ. حِزَامٌ ج أَحْزِمَةٌ. ٢. سَوْطٌ ج سِيَاطٌ. كِرْبَاجٌ. ٣. مجازًا: قُطَاعٌ أَرْضِيٌّ. شَرِيطٌ سَاحِلِيٌّ. ٤. شُقَّةٌ. قِدَّةٌ ج قِدَدٌ. ٥. رِبَاطٌ ج أَرْبِطَةٌ (في الجسم). ٦. قِطْعَةٌ ج قِطَعٌ. רְצוּעַת (חֲגוֹרַת) בְּטִיחוּת حِزَامُ الأَمَانِ (في سيارة او طائرة). רְצוּעַת עַזָּה قُطَاعُ غَزَّةَ. הֻתְּרָה הָרְצוּעָה فَلَتَ زِمَامُ الأَمْرِ. הִדֵּק אֶת הָרְצוּעָה شَدَّ ـ الْحِزَامَ (على البطون) ومجازًا: قَلَّصَ النَّفَقَاتِ.

רָצוּף ת' (רְצוּפִים) ١. مُتَوَاصِلٌ. مُتَتَابِعٌ. مُتَتَالٍ(ي). مُتَلاَحِقٌ. مُتَعَاقِبٌ. مُتَسَلْسِلٌ. مُتَوَاتِرٌ. مُطَّرِدٌ. ٢. مُرْفَقٌ بِـ. مُلْحَقٌ بِـ. مَشْفُوعٌ بِـ. ٣. مَلِيءٌ بِـ. زَاخِرٌ بِـ. ٤. مَرْصُوفٌ. مُرَصَّفٌ. مُبَلَّطٌ. רָצוּף בָּזֶה, רָצוּף פֹּה مُرْفَقٌ طَيًّا. مَشْفُوعٌ طَيَّهُ. רָצוּף קְשָׁיִים مَلِيءٌ بِالْمَصَاعِبِ (بِالْمَتَاعِبِ). הַדֶּרֶךְ לַגֵּיהִנֹּם רְצוּפָה כַּוָּנוֹת טוֹבוֹת الطَّرِيقُ إِلَى الْجَحِيمِ مَرْصُوفَةٌ بِنَوَايَا حَسَنَةٍ. רְצוּפוֹת תה"פ, בְּאֹפֶן רָצוּף بِالتَّتَابُعِ. بِالتَّلاَحُقِ. بِلاَ انْقِطَاعٍ.

רִצּוּף, רִיצוּף ז' (־פִים) تَبْلِيطٌ. رَصْفُ الْبَلاَطِ. רִצּוּף הַמִּדְרָכוֹת رَصْفُ (تَبْلِيطُ) الأَرْصِفَةِ.

רָצוּץ ת' (רְצוּצִים) ١. مَكْسُورٌ. مَرْضُوضٌ. مُحَطَّمٌ. مَقْصُومٌ. مُهَشَّمٌ. ٢. مَسْحُوقٌ. مَكْدُودٌ. مُكْتَئِبٌ. ٣. مجازًا: مُتْعَبٌ. مُجْهَدٌ. מִשְׁעֶנֶת קָנֶה רָצוּץ ע' קָנֶה.

רִצּוּץ, רִיצוּץ ז' تَكْسِيرٌ. رَضٌّ. تَحْطِيمٌ. تَهْشِيمٌ.

רָצַח פ' قَتَلَ ـ. إِغْتَالَ. أَمَاتَ. ذَبَحَ ـ. לֹא תִּרְצָח! لاَ تَقْتُلْ! הֲרָצַחְתָּ וְגַם יָרָשְׁתָּ? أَتَقْتُلُ وَتَرِثُ? ومجازًا: يَقْتُلُ الْقَتِيلَ وَيَمْشِي فِي جِنَازَتِهِ. נִרְצַח قُتِلَ. أُغْتِيلَ.

רֶצַח ז' قَتْلٌ. إِغْتِيَالٌ. فَتْكٌ. بَطْشٌ. רֶצַח אֳפִי قَتْلُ (تَشْوِيهُ) الشَّخْصِيَّةِ (بالتشهير). רֶצַח בְּכַוָּנָה תְּחִלָּה قَتْلٌ مَعَ سَبْقِ إِصْرَارٍ. قَتْلٌ مُتَعَمَّدٌ. الْقَتْلُ الْعَمْدُ. רֶצַח מִתּוֹךְ רַחֲמִים الْقَتْلُ بِدَافِعِ الرَّحْمَةِ. الْقَتْلُ الْهَيِّنُ (mercy killing). חֲמַת רֶצַח إِنْفِلاَقٌ مِنَ الْغَيْظِ. تَمَيُّزٌ مِنَ الْغَضَبِ. إِنْفِجَارٌ بِالْغَضَبِ. מַכּוֹת רֶצַח ضَرْبٌ مُبَرِّحٌ. ضَرْبٌ بِعُنْفٍ وَقَسْوَةٍ. נִסָּיוֹן לְרֶצַח الشُّرُوعُ فِي الْقَتْلِ.

مُحاوَلَةُ القَتْلِ.

רַצְחָן ז' (־נִים) سَفّاحٌ. بَاطِشٌ. سَافِكُ دِمَاءٍ. قَاتِلٌ ج قَتَلَةٌ.

רַצְחָנוּת נ' فَتْكٌ. تَقْتِيلٌ. بَطْشٌ. سَفْكُ دِمَاءٍ. إِرَاقَةُ دِمَاءٍ.

רַצְחָנִי ת' (־נִיִּים) قَتَّالٌ. فَتَّاكٌ. فَاتِكٌ. زُعَافٌ (سُمّ). הַתְקָפָה רַצְחָנִית هُجُومٌ دَامٍ. إِعْتِدَاءٌ مُنْطَوٍ عَلَى القَتْلِ. קֶצֶב רַצְחָנִי سُرْعَةٌ فَائِقَةٌ.

רְצִיָּה, רציה נ' (־יּוֹת) ١. رَغْبَةٌ. إِرَادَةٌ. مَرَامٌ. إِبْتِغَاءٌ. تَمَنٍّ(ي). ٢. تَقَبُّلٌ (برضى). قُبُولٌ.

רַצְיוֹנָל L ז' فِكْرَةٌ مَبْدَئِيَّةٌ.

רַצְיוֹנָלִי ת' (־יִּים) ١. عَقْلاَنِيٌّ. عَقْلِيٌّ. مَعْقُولٌ. ٢. مَنْطِقِيٌّ. ٣. في الرياضيات: رَقْمٌ جَذْرِيٌّ. מַדָּעִים רַצְיוֹנָלִיִּים العُلُومُ العَقْلِيَّةُ.

רַצְיוֹנָלִיּוּת נ' ١. عَقْلِيَّةٌ. عَقْلاَنِيَّةٌ مَنْطِقِيَّةٌ. ٢. في الرياضيات: جَذْرِيَّةٌ.

רַצְיוֹנָלִיזְם ז' الفَلْسَفَةُ العَقْلِيَّةُ. المَذْهَبُ العَقْلِيُّ (القائل بان العقل هو اساس المعرفة).

רַצְיוֹנָלִיזַצְיָה נ' ١. عَقْلَنَةٌ. ٢. تَبْرِيرٌ.

רַצְיוֹנָלִיסְט ז' (־טִים) عَقْلاَنِيٌّ. مُؤَيِّدٌ لِلْمَذْهَبِ العَقْلِيِّ.

רְצִיחָה נ' (־חוֹת) ١. قَتْلٌ. إِغْتِيَالٌ. فَتْكٌ. ٢. إِمَاتَةٌ.

רֵצִ'יטָטִיב .It ז' (־בִים) في الموسيقى: إِلْقَاءٌ فَنِّيٌّ (غِنَائِيٌّ).

רָצִין ת' (רְצִינִים) رَصِينٌ. رَزِينٌ ע' רְצִינִי.

רְצִינוּת נ' ١. رَصَانَةٌ. جِدٌّ. جِدِّيَّةٌ. رَزَانَةٌ. وَقَارٌ. ٢. خُطُورَةٌ. تَفَاقُمٌ. حَرَاجَةُ مَوْقِفٍ.

רְצִינִי ת' (־יִּים) ١. رَصِينٌ. جِدِّيٌّ. رَزِينٌ. رَاجِحُ العَقْلِ. ٢. ذُو بَالٍ. هَامٌّ. ٣. خَطِيرٌ. حَرِجٌ. مُقْلِقٌ. מַצָּב רְצִינִי وَضْعٌ خَطِيرٌ. وَضْعٌ يَبْعَثُ عَلَى القَلَقِ.

רְצִיף ז' (־פִים) رَصِيفٌ ج أَرْصِفَةٌ. إِفْرِيزٌ (محطّة القطار) ج أَفَارِيزُ.

רָצִיף ת' (רְצִיפִים) مُتَتَابِعٌ. مُتَوَاصِلٌ. مُتَتَالٍ(ي). مُتَعَاقِبٌ. مُتَلاَحِقٌ.

רְצִיפוּת נ' تَوَاصُلٌ. تَتَابُعٌ. تَعَاقُبٌ. تَوَالٍ(ي). تَتَالٍ(ي). تَلاَحُقٌ. تَسَلْسُلٌ. إِضْطِرَادٌ. إِسْتِمْرَارِيَّةٌ. רְצִיפוּת גֵּאוֹגְרָפִית إِمْتِدَادٌ جُغْرَافِيٌّ. רְצִיפוּת הִיסְטוֹרִית إِمْتِدَادٌ تَارِيخِيٌّ. בִּרְצִיפוּת تِبَاعًا. بِالتَّسَلْسُلِ. بِصُورَةٍ مُتَوَاصِلَةٍ.

רְצִיצָה נ' تَكْسِيرٌ. قَصْمٌ. تَهْشِيمٌ. تَحْطِيمٌ.

(רצן) הִרְצִין פ' ١. رَصُنَ ـُ. جَدَّ ـِ. ٢. خَطُرَ ـُ. حَرِجَ ـَ. تَفَاقَمَ. إِسْتَفْحَلَ. הַמַּצָּב הִרְצִין إِسْتَفْحَلَ الوَضْعُ. تَفَاقَمَتِ الحَالَةُ.

רֶצֶנְזְיָה L נ' (־יוֹת) إِسْتِعْرَاضٌ (لكتاب). نَقْدٌ. تَحْلِيلٌ.

רֶצֶסִיבִי L ת' (־יִּים) ١. مُرْتَدٌّ. ٢. في الوراثة: المُتَنَحِّيَةُ. الصِّفَةُ المَكْبُوتَةُ (صفة كامنة موروثة).

רָצַע פ' خَرَقَ ـِ الأُذُنَ (الأُذُنَ). ثَقَبَ ـُ. خَرَزَ ـِ. خَرَقَ ـُ. נִרְצַע خُرِقَ. ثُقِبَ.

רַצְעָן ז' (־נִים) ١. سُرُوجِيٌّ ج سُرُوجِيَّةٌ. سَرَّاجٌ. خَرَّازٌ. صَانِعُ السُّرُوجِ. ٢. إِسْكَافِيٌّ. صَانِعُ الخِفَافِ. خَصَّافُ الأَحْذِيَةِ. ٣. جَلاَّدٌ. الضَّارِبُ بِالسِّيَاطِ.

רַצְעָנוּת נ' ١. سِرَاجَةٌ. سُرُوجِيَّةٌ. صُنْعُ السُّرُوجِ. ٢. سِكَافَةٌ. صِنَاعَةُ الخِفَافِ (الأَحْذِيَةِ).

רַצְעָנִיָּה, רצענייה נ' (־יוֹת) مَعْمَلُ السُّرُوجِ.

רָצַף פ' ١. رَصَفَ ـُ. بَلَّطَ. لَصَفَ ـُ. ٢. أَتْبَعَ. أَلْحَقَ. أَوْصَلَ. נִרְצַף رُصِفَ. بُلِّطَ (بالبلاط). تَبَلَّطَ. רֻצַּף رُصِّفَ. بُلِّطَ. רָצוּף رَصِيفٌ. بَلِيطٌ.

רַצָּף ז' (־פִים) رَاصِفٌ. رَصَّافٌ. مُبَلِّطٌ. بَلاَّطٌ.

רֶצֶף ז' ١. تَوَاصُلٌ. تَعَاقُبٌ. تَسَلْسُلٌ. تَتَابُعٌ. تَوَالٍ(ي). إِسْتِمْرَارٌ. إِسْتِمْرَارِيَّةٌ. רֶצֶף מְאֹרָעוֹת تَعَاقُبُ الأَحْدَاثِ.

רִצְפָּה נ' (רְצָפוֹת) أَرْضِيَّةٌ (الارض المبلطة).

רַצָּפוּת נ' ١. رَصْفٌ. تَبْلِيطٌ. لَصْفٌ. ٢. مِهْنَةُ المُبَلِّطِ.

רֶצֶפְט L ז' (־טִים) ١. رُوشِتَّةٌ ע' מִרְשָׁם. ٢. وَصْفَةٌ ע' מַתְכּוֹן.

רָצַץ פ' ١. رَضَّ ـُ. قَصَمَ ـِ. كَسَرَ ـِ. ٢. ظَلَمَ ـِ. جَارَ ـُ عَلَى. ٣. ضَغَطَ ـَ. أَثْقَلَ. רִצֵּץ, רוֹצֵץ ١. رَضَّ. كَسَّرَ. قَصَّمَ ـِ. هَشَّمَ. حَطَّمَ. ٢. عَذَّبَ. إِضْطَهَدَ. הִתְרוֹצֵץ تَدَافَعَ. تَرَاكَضَ. تَرَاقَصَ.

רֶצֶץ ז' رُضَاضٌ. حُطَامٌ. كُسَارَةٌ.

רְצָרוּץ ז' (־צִים) هَرْوَلَةٌ. رَكْضٌ بَطِيءٌ.

רַק מ"ח فَقَطْ. فَحَسْبُ. حَسْبُ. سِوَى. بِاسْتِثْنَاءِ. لاَ غَيْرُ. إِلاَّ أَنَّ. אַךְ וְרַק فَقَطْ. فَحَسْبُ. لَيْسَ إِلاَّ.

רֹק, רוק ז' بُصَاقٌ. بُزَاقٌ. لُعَابٌ. رِيقٌ. رُضَابٌ. בָּלַע רֻקּוֹ بَلَعَ رِيقَهُ ومجازًا: كَظَمَ غَيْظَهُ. ضَبَطَ نَفْسَهُ لِكَيْلاَ يَنْفَجِرَ غَضَبًا.

רָקַב פ' خَاسَ ـِ. فَسَدَ ـِ. عَفِنَ ـَ. نَتِنَ ـَ ومجازًا: تَفَسَّخَ. שֵׁם רְשָׁעִים יִרְקָב قَاتَلَ اللهُ الأَشْرَارَ! سُحْقًا لِلظَّالِمِينَ! נִרְקַב فَسَدَ. عَفِنَ. نَخِرَ. تَفَسَّخَ. خَمَجَ. הִרְקִיב ١. تَعَفَّنَ. أَنْتَنَ. فَسَدَ. ٢. أَفْسَدَ. عَفَّنَ. فَسَّخَ.

רָקָב ז' عُفُونَةٌ. نَتَانَةٌ. فَسَادٌ. تَفَسُّخٌ.

רָקֵב ת' (רְקֵבִים) عَفِنٌ. مُعَفَّنٌ. نَخِرٌ. خَائِسٌ. فَاسِدٌ.

רַקְבּוּבִי ת' (־יִּים) عَفِنٌ. فَاسِدٌ.

רַקְבּוּבִית נ' ١. دُبَالٌ (مادة عضوية متفسّخة). ٢. عُفُونَةٌ. مَادَّةٌ مُتَفَسِّخَةٌ.

רִקָּבוֹן, ריקבון ז' ١. تَفَسُّخٌ. عُفُونَةٌ. نَتَانَةٌ. ٢. مجازًا: فَسَادُ أَخْلاَقٍ. إِنْحِلاَلٌ.

רַקֶּבֶת נ' ١. عُفُونَةٌ. ٢. في الطب: الحُمَّى العَفِنَةُ (putrid fever).

רָקַד פ' رَقَصَ ـُ. تَوَاثَبَ. نَقَزَ ـِ ومجازًا: تَحَرَّكَ. רָקַד לְפִי חֲלִילוֹ שֶׁל פְּלוֹנִי

رَقَصَ عَلَى أَنْغَامِ فُلَانٍ ومجازًا: إِمْتَثَلَ لِأَوَامِرِهِ. רָקַד בִּשְׁתֵּי חֲתֻנּוֹת مجازًا: قَفَزَ عَلَى غُصْنَيْنِ. كَرَاكِبِ اثْنَيْنِ. رَقَصَ عَلَى الحَبْلَيْنِ. רִקֵּד ١. رَقَّصَ. نَقَّزَ. ٢. تَرَاقَصَ. تَوَاثَبَ. הִרְקִיד رَقَّصَ. أَرْقَصَ. هَزَّ ـ هَدْهَدَ الطِّفْلَ.

רַקְדָן ז' (־נִים) رَاقِصٌ. رَقَّاصٌ.

רַקְדָנִית נ' (־יּוֹת) رَاقِصَةٌ ج رَاقِصَاتٌ. رَقَّاصَةٌ. عَالِمَةٌ ج عَوَالِمُ م'. רַקְדָנִית בֶּטֶן رَاقِصَةُ (رَقَّاصَةُ) البَطْنِ. نَوَاعِمُ.

רַקָּה נ' (־קּוֹת) صُدْغٌ ج أَصْدَاغٌ ע' צֶדַע.

רָקוּב ת' (רְקוּבִים) ١. عَفِنٌ. مُعَفَّنٌ. نَخِرٌ. خَائِسٌ. ٢. فَاسِدٌ. مُنْحَلٌّ. זֶבֶל רָקוּב دُبَالٌ. سَرْقِينٌ. سَمَادٌ عُضْوِيٌّ.

רִקּוּד, ריקוד ז' (־דִים) رَقْصٌ. رَقْصَةٌ ج رَقَصَاتٌ. רִקּוּד בֶּטֶן رَقْصُ البَطْنِ. רִקּוּדֵי עַם رَقْصٌ شَعْبِيٌّ. אוּלָם רִקּוּדִים صَالَةُ الرَّقْصِ. נֶשֶׁף רִקּוּדִים حَفْلَةٌ رَاقِصَةٌ. لَيْلَةٌ (سَهْرَةٌ) رَاقِصَةٌ.

רִקּוּחַ, ריקוח ז' (־חִים) ١. إِعْدَادُ مَرَاهِمَ. تَحْضِيرُ عُطُورٍ. ٢. مَرْهَمٌ ج مَرَاهِمُ. دِهَانٌ. مُسْتَحْضَرُ التَّجْمِيلِ. ٣. مُرَبًّى ج مُرَبَّيَاتٌ. طَطْلِي.

רָקוּחַ ת' (רְקוּחִים) مُعَطَّرٌ. مُضَمَّخٌ. مَدْهُونٌ.

רֶקְוִיאֶם, רקוויאם L ז' مُوسِيقَى القُدَّاسِ. مَرْثِيَةٌ مُوسِيقِيَّةٌ ومجازًا: رِثَاءٌ. تَأْبِينٌ.

רֶקְוִיזִיט, רקוויזיט L ז' (־טִים) مُسْتَلْزَمٌ ج مُسْتَلْزَمَاتٌ (خصوصًا مستلزمات الديكور).

רָקוּם ת' (רְקוּמִים) ١. مُطَرَّزٌ. مُوَشًّى. مُزَرْكَشٌ. مُقَصَّبٌ (ثوب). ٢. مَنْسُوجٌ. مُكَوَّنٌ. مُبْتَدَعٌ. مُبْتَكَرٌ.

רִקּוּן, ריקון ז' تَفْرِيغٌ. إِخْلَاءٌ. تَفْضِيَةٌ.

רֶקוֹנְסְטְרוּקְצְיָה L נ' (־יּוֹת) ١. إِعَادَةُ بِنَاءٍ (تَنْظِيمٍ). تَشْيِيدٌ مِنْ جَدِيدٍ. إِصْلَاحٌ. تَرْمِيمٌ. ٢. إِنْشَاءٌ ج إِنْشَاءَاتٌ. بِنَاءٌ. تَشْيِيدٌ.

רָקוּעַ ת' (רְקוּעִים) ١. مَشْدُودٌ. مَمْدُودٌ. مُسَطَّحٌ. ٢. مَنْقُوشٌ. مُزَخْرَفٌ.

רִקּוּעַ, ריקוע ז' (־עִים) مَطْلٌ. طَرْقٌ. تَرْقِيقٌ. تَسْطِيحٌ. نَقْشٌ.

רֶקוֹרְד En. ז' (־דִים) ١. رَقْمٌ قِيَاسِيٌّ. ذُرْوَةٌ ج ذُرًى. قِمَّةٌ ج قِمَمٌ. ٢. مَاضٍ تَارِيخِيٌّ.

רֶקוֹרְדֶּר ז' (־רִים) مُسَجِّلُ صَوْتٍ ע' רְשַׁמְקוֹל.

רָקַח פ' ١. إِسْتَحْضَرَ الدِّهَانَ. رَكَّبَ المَرَاهِمَ. إِسْتَحْضَرَ الدَّوَاءَ. أَعَدَّ العُطُورَ. ٢. رَبَّبَ. أَعَدَّ المُرَبَّى. נִרְקַח أُسْتُحْضِرَ. تَمَّ تَرْكِيبُهُ ومجازًا: إِنْطَبَخَ. نَضِجَ ـ

רַקָּח ז' (־חִים) مُسْتَحْضِرٌ. مُرَكِّبُ الأَدْهَانِ وَالأَطَايِبِ. صَيْدَلَانِيٌّ.

רַקָּחוּת נ' إِسْتِحْضَارٌ. تَرْكِيبُ المَرَاهِمِ وَالأَدْوِيَةِ. صَيْدَلَةٌ.

רָקֶטָה It. נ' (־טוֹת) ١. صَارُوخٌ ج صَوَارِيخُ. مَقْذُوفٌ صَارُوخِيٌّ. قَذِيفَةٌ صَارُوخِيَّةٌ. ٢. في لعبة التنس: مِضْرَبٌ ج مَضَارِبُ ע' רַחַת. מַטּוֹל רָקֶטָה قَاذِفُ صَارُوخٍ. مِنَصَّةُ (جِهَازُ) إِطْلَاقِ الصَّوَارِيخِ.

רֶקְטוּם L ז' (־מִים) شَرَجٌ ע' טַבַּעַת, פִּי הַטַּבַּעַת.

רֶקְטוֹר L ז' (־רִים) رَئِيسُ (عَمِيدُ) الجَامِعَةِ.

רָקִיב ת' (רְקִיבִים) قَابِلٌ لِلتَّفَسُّخِ (لِلانْحِلَالِ).

רְקִיחָה נ' (־חוֹת) إِعْدَادُ العُطُورِ. إِسْتِحْضَارُ الأَدْوِيَةِ.

רְקִימָה נ' (־מוֹת) تَطْرِيزٌ. وَشْيٌ. زَرْكَشَةٌ. نَسْجٌ ومجازًا: تَكْوِينٌ. إِبْدَاعٌ.

רָקִיעַ ז' (רְקִיעִים) سَمَاءٌ ج سَمَاوَاتٌ. رَقِيعٌ ج أَرْقِعَةٌ. רְקִיעַ הַשָּׁמַיִם قُبَّةُ السَّمَاءِ. القُبَّةُ الزَّرْقَاءُ. فَلَكٌ ج أَفْلَاكٌ. הָרָקִיעַ הַשְּׁבִיעִי السِّمَاكُ الأَعْلَى. مَنَاطُ الثُّرَيَّا (الجَوْزَاءِ). הוּא בָּרָקִיעַ הַשְּׁבִיעִי إِنَّهُ فِي السِّمَاكِ الأَعْلَى. هُوَ فِي أَعَالِي السَّمَاءِ. هُوَ فِي أَعْلَى عِلِّيِّينَ. إِنَّهُ أَسْعَدُ إِنْسَانٍ فِي الدُّنْيَا. קַו הָרָקִיעַ خَطُّ الأُفُقِ. أُفُقٌ ج آفَاقٌ.

רְקִיעָה נ' (־עוֹת) ١. هَمْرٌ. ضَرْبُ الفَرَسِ لِلأَرْضِ. وَقْعُ الحَوَافِرِ. ٢. تَرْقِيقٌ. مَطْلٌ. نَقْشٌ. ٣. مُرَاوَحَةٌ (في المكان).

רְקִיעוּת נ' قَابِلِيَّةُ مَطْلِ المَعْدِنِ. قَابِلِيَّةُ التَّرْقِيقِ (التَّسْطِيحِ).

רָקִיק ז' (־קִים) رُقَاقَةٌ ج رُقَاقٌ (الخبز المنبسط). قُرْصُ الخُبْزِ ج أَقْرَاصٌ.

רְקִיקָה נ' (־קוֹת) بَصْقٌ. بُصَاقٌ. بَزْقٌ. بُزَاقٌ. تَفْلٌ. قَذْفٌ.

רֶקְלָמָה L נ' (־מוֹת) ١. رِكْلَام. دِعَايَةٌ تِجَارِيَّةٌ. ٢. إِعْلَانٌ تِجَارِيٌّ. نَشْرَةٌ تِجَارِيَّةٌ.

רָקַם פ' طَرَّزَ. وَشَّى. دَبَّجَ ومجازًا: كَوَّنَ. صَمَّمَ. صَاغَ ـ רָקַם מְזִמָּה دَبَّرَ مَكِيدَةً (مُؤَامَرَةً). רָקַם תָּכְנִית صَمَّمَ (وَضَعَ) خُطَّةً. נִרְקַם زُرْكِشَ. طُرِّزَ. وُشِّيَ ومجازًا: تَكَوَّنَ. صُمِّمَ. دُبِّرَ. أُبْتُكِرَ. הִתְרַקֵּם تَكَوَّنَ. تَشَكَّلَ. تَصَمَّمَ. تَمَّ تَدْبِيرُهُ.

רִקְמָה נ' (רְקָמוֹת) ١. وَشْيٌ. تَطْرِيزٌ. زَرْكَشَةٌ. نَسْجٌ. شُغْلُ الإِبْرَةِ. ٢. ثَوْبٌ مُطَرَّزٌ (مُوَشًّى). ٣. تَرْصِيعٌ. ٤. نَسِيجٌ عُضْوِيٌّ (في خلايا الجسم، tissue) ج أَنْسِجَةٌ. רִקְמָה תָּאִית نَسِيجٌ خَلَوِيٌّ. רִקְמַת הַחֶבְרָה نَسِيجُ (بِنْيَةُ) المُجْتَمَعِ. التَّكْوِينُ الاجْتِمَاعِيُّ. צֶבַע רִקְמָתַיִם أَلْوَانٌ زَاهِيَةٌ مُطَرَّزَةٌ (مُوَشَّاةٌ).

רִקֵּן, ריקן פ' أَفْرَغَ ע' רוֹקֵן.

רָקַע פ' ١. هَمَرَ ـ (الفرس). خَبَطَ ـ ضَرَبَ الأَرْضَ بِقُوَّةٍ. ٢. طَرَقَ. رَقَّقَ. سَطَّحَ. ٣. رَكَلَ ـ رَفَسَ ـ دَاسَ ـ. נִרְקַע أُمْطِلَ. تَسَطَّحَ. تَرَقَّقَ. רִקֵּעַ ١ طَرَّقَ. رَقَّقَ. سَطَّحَ. רֻקַּע طُرِّقَ. رُقِّقَ. سُطِّحَ. مُطِلَ. הִרְקִיעַ ١. طَرَّقَ. رَقَّقَ. ٢. سَمَا ـ عَلَا ـ إِرْتَفَعَ إِلَى السَّمَاءِ. הִרְקִיעַ שְׁחָקִים حَلَّقَ فِي أَعَالِي السَّمَـ

ومجازًا: حَلَّقَ عَلَى أَجْنِحَةِ الخَيَالِ. عَاشَ فِي الأَوْهَامِ.

רֶקַע ז' (רְקָעִים) ١. أَرْضِيَّةٌ. خَلْفِيَّةٌ. ٢. عُمْقٌ. ٣. ظُرُوفٌ. רֶקַע אִישִׁי الظُّرُوفُ الشَّخْصِيَّةُ. البِيئَةُ (النَّشْأَةُ) الشَّخْصِيَّةُ. עַל רֶקַע- فِي ضَوْءِ. عَلَى خَلْفِيَّةِ. عَلَى أَرْضِيَّةِ (كذا).

רַקֶּפֶת נ' (־קָפוֹת) بَخُورُ مَرْيَم. الرُّكَّفَةُ מ' (نبات عشبي، cyclamen).

רָקַק פ' بَصَقَ ـُ. بَزَقَ ـُ. تَفَلَ ـِ. رَوَّلَ.

רְקָק פ' مُسْتَنْقَعٌ ج مُسْتَنْقَعَاتٌ. مَنْقَعٌ ج مَنَاقِعُ. بِرْكَةُ مَاءٍ رَاكِدٍ. דְּגֵי רְקָק سَمَكٌ صَغِيرٌ (يعيش في المستنقعات) ومجازًا: حُثَالَةُ النَّاسِ. صِغَارُهُمْ.

רָשׁ ת' (־שִׁים) فَقِيرٌ ج فُقَرَاءُ. مُعْدِمٌ. مُعْوِزٌ. أَمْلَقُ. تَرِبٌ. כִּבְשַׂת הָרָשׁ نَعْجَةُ الفَقِيرِ ومجازًا: (سَلْبُ) أَثْمَنَ وَآخِرَ مَا يَمْلِكُ. לוֹעֵג לָרָשׁ المُسْتَهْزِئُ مِنَ الفَقِيرِ.

רַשַּׁאי ת' (־שָּׁאִים) ١. مُرَخَّصٌ. مَأْذُونٌ. ٢. مَسْمُوحٌ لَهُ. جَائِزٌ. مُجَازٌ. مُخَوَّلٌ. مُوَكَّلٌ. مُفَوَّضٌ.

(רשה) הִרְשָׁה פ' ١. أَذِنَ ـَ لِـ. سَمَحَ ـَ. رَخَّصَ. أَجَازَ. صَرَّحَ لِـ. ٢. فَوَّضَ بِـ. خَوَّلَ صَلَاحِيَّةً. הִרְשָׁה לְעַצְמוֹ سَمَحَ لِنَفْسِهِ. طَوَّعَتْ لَهُ نَفْسُهُ. سَوَّلَتْ لَهُ نَفْسُهُ. הֻרְשָׁה ١. رُخِّصَ. أُذِنَ لَهُ. سُمِحَ لَهُ. ٢. فُوِّضَ بِـ. خُوِّلَ صَلَاحِيَّةً. وُكِّلَ.

רִשּׁוּי, רִישּׁוּי ז' تَرْخِيصٌ. إِجَازَةٌ. سَمَاحٌ. تَفْوِيضٌ. تَصْرِيحٌ. מִשְׂרַד הָרִשּׁוּי دَائِرَةُ تَرْخِيصِ السَّيَّارَاتِ.

רִשּׁוּל, רִישּׁוּל ז' إِهْمَالٌ. تَهَاوُنٌ. تَقْصِيرٌ. قِلَّةُ اهْتِمَامٍ.

רִשּׁוּם, רִישּׁוּם ז' (־מִים) ١. تَسْجِيلٌ. تَقْيِيدٌ. تَدْوِينٌ. ٢. تَخْطِيطٌ. كِتَابَةٌ. رَسْمُ خُطُوطٍ. ٣. أَثَرٌ ج آثَارٌ. عَقِبٌ ج أَعْقَابٌ. خَتْمٌ. ٤. تَأْثِيرٌ. إِنْطِبَاعٌ. وَقْعٌ. רִשּׁוּם כָּפוּל مَسْكُ دَفَاتِرَ مُزْدَوِجَةٍ. قَيْدٌ مُزْدَوِجٌ. أُصُولٌ مُضَاعَفَةٌ. دُوبْيَا. רִשּׁוּם מַטָּרוֹת تَسْجِيلُ الأَهْدَافِ. רִשּׁוּם קַרְקָעוֹת تَسْجِيلُ الأَرَاضِي. تَخْطِيطُ الأَرَاضِي. سِجِلٌّ عَقَارِيٌّ. רִשּׁוּם הַתּוֹשָׁבִים تَسْجِيلُ (إِحْصَاءُ) السُّكَّانِ.

רָשׁוּם ת' (רְשׁוּמִים) مُسَجَّلٌ. مُدَوَّنٌ. مُقَيَّدٌ. مَكْتُوبٌ. مَخْطُوطٌ. مُخَطَّطٌ. דֹּאַר רָשׁוּם بَرِيدٌ مُسَجَّلٌ. بِعِلْمِ الوُصُولِ. הוֹן רָשׁוּם رَأْسَمَالٌ مُسَجَّلٌ.

רְשׁוּמָה נ' (־מוֹת) ١. تَسْجِيلٌ ج تَسْجِيلَاتٌ. ٢. سِجِلٌّ ج سِجِلَّاتٌ. רְשׁוּמוֹת ١. وَقَائِعُ. الجَرِيدَةُ الرَّسْمِيَّةُ لِكُلِّ دَوْلَةٍ وَتَحْتَوِي عَلَى القَوَانِينِ وَالتَّشْرِيعَاتِ. ٢. الوَقَائِعُ الإِسْرَائِيلِيَّةُ (وهي مجموعة القوانين والبروتوكولات في اسرائيل).

רשומת ע' רְשֹׁמֶת.

רָשׁוּף ת' (רְשׁוּפִים) مُلْتَهِبٌ. يَتَطَايَرُ مِنْهُ الشَّرَرُ. مُتَأَلِّقٌ. مُتَوَهِّجٌ.

רִשּׁוּף, רִישּׁוּף ז' تَطَايُرُ الشَّرَرِ. تَأَلُّقٌ. إِلْتِمَاعٌ. تَوَهُّجٌ.

רְשׁוּת נ' (־שֻׁיּוֹת) سُلْطَةٌ ج سُلُطَاتٌ (سُلْطَاتٌ). صَلَاحِيَّةٌ ج صَلَاحِيَّاتٌ. حُكْمٌ. مَرْجَعِيَّةٌ. רְשׁוּת מְבַצַּעַת سُلْطَةٌ تَنْفِيذِيَّةٌ. רְשׁוּת מְחוֹקֶקֶת سُلْطَةٌ تَشْرِيعِيَّةٌ. רְשׁוּת מֻסְמֶכֶת سُلْطَةٌ رَسْمِيَّةٌ. مَرْجِعٌ رَسْمِيٌّ. السُّلْطَةُ المُخْتَصَّةُ. רְשׁוּת מְקוֹמִית سُلْطَةٌ مَحَلِّيَّةٌ. مَجْلِسٌ مَحَلِّيٌّ. רְשׁוּת הַנְּמֵלִים سُلْطَةُ (هَيْئَةُ) المَوَانِئِ (المَرَافِئِ). רְשׁוּת הַשִּׁדּוּר سُلْطَةُ الإِذَاعَةِ. هَيْئَةُ الإِذَاعَةِ وَالتِّلِفِزْيُونِ.

רְשׁוּת נ' ١. إِذْنٌ ج أُذُونٌ جج أُذُونَاتٌ. إِجَازَةٌ ج إِجَازَاتٌ. جَوَازٌ. رُخْصَةٌ ج رُخَصٌ. تَرْخِيصٌ ج تَرَاخِيصُ. ٢. حُرِّيَّةُ العَمَلِ أَوِ التَّصَرُّفِ. حَقُّ الاخْتِيَارِ. ٣. حَوْزَةٌ. حِيَازَةٌ. تَصَرُّفٌ. רְשׁוּת הַיָּחִיד مِلْكِيَّةٌ خَاصَّةٌ. مِلْكِيَّةٌ فَرْدِيَّةٌ. خُصُوصِيٌّ. רְשׁוּת כְּנִיסָה الإِذْنُ بِالدُّخُولِ. רְשׁוּת הָרַבִּים مِلْكِيَّةٌ عُمُومِيَّةٌ. تَحْتَ التَّصَرُّفِ العَامِّ. مَكَانٌ عُمُومِيٌّ. מִלְחֶמֶת רְשׁוּת حَرْبٌ سِيَاسِيَّةٌ. حَرْبٌ لَمْ يَأْمُرْ بِهَا الدِّينُ. נְטִילַת רְשׁוּת إِسْتِئْذَانٌ. إِسْتِرْخَاصٌ. בִּרְשׁוּתְךָ! عَنْ إِذْنِكَ! إِسْمَحْ لِي! أَسْتَمِيحُكَ العُذْرَ! עָמַד בִּרְשׁוּת עַצְמוֹ حَكَمَ نَفْسَهُ بِنَفْسِهِ. إِكْتَفَى ذَاتِيًّا. إِسْتَقَلَّ. עָמַד לִרְשׁוּתוֹ وَقَفَ فِي خِدْمَتِهِ. كَانَ تَحْتَ تَصَرُّفِهِ. הֶעֱמִיד אוֹתוֹ לִרְשׁוּתוֹ وَضَعَهُ تَحْتَ تَصَرُّفِهِ. وَضَعَهُ تَحْتَ أَمْرِهِ. נָתַן אֶת רְשׁוּת הַדִּבּוּר לְ- أَعْطَى الكَلِمَةَ لِـ. مَنَحَ فُلَانًا حَقَّ الكَلَامِ. הַכֹּל צָפוּי וְהָרְשׁוּת נְתוּנָה الكُلُّ مُرْتَقَبٌ وَالإِذْنُ مَمْنُوحٌ.

רִשּׁוּת, רִישּׁוּת ז' تَشْبِيكٌ. تَثْبِيتٌ (صُنْعُ) الشُّبَّاكِ.

רַשִׁ"י ר"ת רַבִּי שְׁלֹמֹה יִצְחָקִי الحَاخَامُ شْلُومُو يِتْسْحَاكِي (اكبر مفسري الكتاب المقدس والتلمود الذي عاش في القرن الحادي عشر).

רִשָּׁיוֹן, רִישָּׁיוֹן, רִשְׁיוֹן ז' (רִשְׁיוֹנוֹת) رُخْصَةٌ ج رُخَصٌ. تَرْخِيصٌ ج تَرَاخِيصُ. إِجَازَةٌ. إِذْنٌ ج أُذُونَاتٌ. تَصْرِيحٌ ج تَصَارِيحُ. بَرَاءَةُ إِمْتِيَازٍ (لاصدار جريدة). تَفْوِيضٌ. רִשְׁיוֹן מַעֲבָר جَوَازُ مُرُورٍ (عُبُورٍ). רִשְׁיוֹן נְהִיגָה رُخْصَةُ قِيَادَةِ سَيَّارَةٍ. رُخْصَةُ سِيَاقَةٍ.

רְשִׁימָה נ' (־מוֹת) ١. قَائِمَةٌ ج قَوَائِمُ. بَيَانٌ ج بَيَانَاتٌ. جَدْوَلٌ ج جَدَاوِلُ. لَائِحَةٌ ج لَوَائِحُ. كَشْفٌ ج كُشُوفٌ. ٢. تَدْوِينٌ. تَسْجِيلٌ. ٣. مَقَالٌ ج مَقَالَاتٌ. רְשִׁימָה שְׁחֹרָה قَائِمَةٌ (لَائِحَةٌ) سَوْدَاءُ. רְשִׁימָה שֵׁמִית قَائِمَةٌ (سِجِلٌّ) بِالأَسْمَاءِ. كَشْفٌ بِأَسْمَاءٍ. רְשִׁימַת מְחִירִים لَائِحَةُ الأَسْعَارِ. רְשִׁימַת הַנּוֹכְחִים قَائِمَةُ الحُضُورِ.

(רשל) הִתְרַשֵּׁל פ' أَهْمَلَ. تَهَاوَنَ. تَوَانَى فِي. قَصَّرَ فِي. تَقَاعَسَ عَنْ.

רַשְׁלָן ז' (־נִים) مُهْمِلٌ. مُتَهَاوِنٌ. مُقَصِّرٌ. مُتَقَاعِسٌ.

רַשְׁלָנוּת נ' إِهْمَالٌ. تَهَاوُنٌ. تَوَانٍ(ي). تَقَاعُسٌ. تَقْصِيرٌ.

רַשְׁלָנִי ת' (־נִיִּים) تَقْصِيرِيٌّ. مُنْطَوٍ عَلَى الإِهْمَالِ.

רָשַׁם פ' ١. دَوَّنَ. سَجَّلَ. كَتَبَ ـُ. قَيَّدَ. ٢. رَسَمَ ـُ. خَطَّ ـُ. הַכְּנֶסֶת רָשְׁמָה לְפָנֶיהָ أَخَذَتِ الكَنِيسِتُ عِلْمًا بِـ. سَجَّلَتِ الكَنِيسِتُ أَمَامَهَا. נִרְשַׁם ١. دُوِّنَ. سُجِّلَ. كُتِبَ. ٢. نُقِشَ. طُبِعَ. نُحِتَ. ٣. قُيِّدَ. تَقَيَّدَ. أُدْخِلَ فِي القَائِمَةِ. ٤. خُطَّ.

رَسَمَ. הִתְרַשֵּׁם تَأثَّرَ مِنْ. أُعْجِبَ بِـ. حَدَثَ لَدَيْهِ انْطِباعٌ. أخَذَ انْطِباعًا عَنْ. إنْفَعَلَ مِنْ. הִרְשִׁים أثَّرَ فِي. أحْدَثَ انْطِباعًا. فَعَلَ فِعْلَهُ فِي. تَرَكَ وَقْعًا عَلَى.

רֹשֶׁם, רוֹשֶׁם ז' (רְשָׁמִים) تَأْثِيرٌ. وَقْعٌ. إنْطِباعٌ. فِعْلٌ. مَفْعُولٌ. יָצַר רֹשֶׁם تَرَكَ انْطِباعًا. أحْدَثَ وَقْعًا. עָשָׂה רֹשֶׁם أحْدَثَ انْطِباعًا (وَقْعًا) طَيِّبًا. רַב־רֹשֶׁם مُؤَثِّرٌ جِدًّا. رائِعٌ. ذُو وَقْعٍ عَمِيقٍ. עוֹשֶׂה רֹשֶׁם ש־ يَبْدُو أنَّهُ. يَلُوحُ أنَّهُ.

רַשָּׁם ז' (־מִים) مُسَجِّلٌ. مُدَوِّنٌ. مَأْمُورُ التَّسْجِيلِ. רַשַּׁם בֵּית הַמִּשְׁפָּט مُسَجِّلُ المَحْكَمَةِ. قاضِي الإحالَةِ. רַשַּׁם הַחֲבָרוֹת مُسَجِّلُ الشَّرِكاتِ.

רִשְׁמָה נ' رَسْمٌ (خَطٌّ) بَيانِيٌّ ע' גְּרָף.

רִשְׁמִי ת' (־יִים) رَسْمِيٌّ. حُكُومِيٌّ. قانُونِيٌّ. شَكْلِيٌّ. הוֹדָעָה רִשְׁמִית بَيانٌ رَسْمِيٌّ ج بَيَاناتٌ رَسْمِيَّةٌ. بَلاغٌ رَسْمِيٌّ. עִתּוֹן רִשְׁמִי المَجَلَّةُ الرَّسْمِيَّةُ ע' רְשׁוּמָה, רְשׁוּמוֹת. רִשְׁמִית תה"פ رَسْمِيًّا. بِصُورَةٍ رَسْمِيَّةٍ.

רִשְׁמִיּוּת נ' ١. رَسْمِيَّةٌ. شَكْلِيَّةٌ. ٢. تَكَلُّفُ الرَّسْمِيّاتِ. التَّصَرُّفُ بِمُوجِبِ البْرُوتُوكُولِ.

רְשַׁמְקוֹל ז' (־לִים) مُسَجِّلَةٌ. آلَةُ تَسْجِيلِ الصَّوْتِ.

רִשְׁמֶת, רִשׁוּמֶת נ' (־שׁוּמוֹת) ١. رَسْمٌ تَخْطِيطِيٌّ (للشروع مثلاً). ٢. سِجِلٌّ (لتفاصيل شخصية في مستشفى مثلاً). تَذْكِرَةٌ. ٣. شِعارٌ. عُنْوانٌ. إبِيجْرامَا.

(רשע) הִרְשִׁיעַ פ' ١. أدانَ. جَرَّمَ. ٢. أجْرَمَ. أذْنَبَ. הֻרְשַׁע ١. أُدِينَ. جُرِّمَ. وُجِدَ أنَّهُ مُذْنِبٌ. ٢. أُعْتُبِرَ مُجْرِمًا.

רָשָׁע תו"ז (רְשָׁעִים) ١. شِرِّيرٌ ج أشْرارٌ. شِرِّيرٌ ج شِرِّيرُونَ. ظالِمٌ. لَئِيمٌ ج لِئامٌ. أثِيمٌ. وَغْدٌ ج أوْغادٌ. ٢. مُجْرِمٌ. مُذْنِبٌ. רָשָׁע מְרֻשָּׁע وَغْدٌ أثِيمٌ. ظالِمٌ لَئِيمٌ. מַלְכוּת הָרִשְׁעָה دَوْلَةُ الظُّلْمِ وَالعُدْوانِ. مَمْلَكَةُ البَغْيِ وَالطُّغْيانِ. דֶּרֶךְ רְשָׁעָה طَرِيقُ الشَّرِّ. دَرْبُ العُدْوانِ. רָשָׁע וְטוֹב לוֹ الكافِرُ مُوقًى. الكافِرُ مَرْزُوقٌ. אוֹי לָרָשָׁע אוֹי לִשְׁכֵנוֹ وَيْلٌ لِلَّئِيمِ وَوَيْلٌ لِجارِهِ. لا يَنْفَعُكَ مِنْ جارِ سَوْءٍ تَوَقٍّ.

רֶשַׁע ז' شَرٌّ ج شُرُورٌ. ظُلْمٌ. إثْمٌ ج آثامٌ. جَوْرٌ. جُرْمٌ ج أجْرامٌ. מֹאזְנֵי רֶשַׁע مَوازِينُ (مَكاييلُ) مَغْشُوشَةٌ. צִיר הָרֶשַׁע مِحْوَرُ الشَّرِّ.

רִשְׁעָה נ' شَرٌّ. ظُلْمٌ. جَوْرٌ ע' רֶשַׁע.

רִשְׁעוּת נ' قَسْوَةٌ. خُبْثٌ. لُؤْمٌ. بَغْيٌ.

רֶשֶׁף ז' (רְשָׁפִים) ١. شَرارَةٌ ج شَرَرٌ. بَصِيصٌ. وَمِيضٌ. ٢. لَهِيبٌ. وَهَجُ القَذِيفَةِ المُنْطَلِقَةِ مِنْ فُوَّهَةِ سِلاحٍ نارِيٍّ.

רִשֵּׁף פ' تَطايَرَ شَرَرًا. إلْتَهَبَ. تَناثَرَ مِنْهُ بَصِيصٌ. تَوَهَّجَ. הִתְרַשֵּׁף تَطايَرَ مِنْهُ الشَّرَرُ. إلْتَمَعَ. تَوَهَّجَ.

רִשְׁרוּשׁ ז' (־שִׁים) حَفِيفُ الشَّجَرِ. خَرِيرُ الماءِ. خَشْخَشَةٌ.

רִשְׁרֵשׁ פ' حَفَّ ـِ (الشجر). خَرَّ ـِ (الماء). خَشْخَشَ. نَأمَ ـِ. هَيْنَمَ. נִתְרַשְׁרֵשׁ سُمِعَ مِنْهُ حَفِيفٌ. خَشْخَشَ. מְרַשְׁרְשִׁים الأصْفَرُ الرَّنّانُ ע' נְוַשְׁשׁ.

רִשְׁרְשָׁנִי ת' (־יִים) مُخَشْخِشٌ. ذُو حَفِيفٍ.

(רשש) רוֹשֵׁשׁ פ' ١. هَدَمَ ـِ. حَطَّمَ. ٢. أفْقَرَ. רוֹשַׁשׁ, רֻשַּׁשׁ ١. هُدِمَ. حُطِّمَ. ٢. أُفْقِرَ. הִתְרוֹשֵׁשׁ إفْتَقَرَ. صارَ فَقِيرًا مُعْدِمًا.

רֶשֶׁת נ' (רְשָׁתוֹת) ١. شَبَكَةٌ ج شَبَكاتٌ وشِباكٌ. شَرَكٌ ج أشْراكٌ. ٢. فَخٌّ ج فِخاخٌ. ٣. مجازًا سِلْسِلَةُ (شَبَكَةُ) مُؤَسَّساتٍ. ٤. في الحواسيب: شَبَكَةٌ (web). ٥. مَحَطَّةٌ (راديو مثلاً). ٦. في كرة القدم: هَدَفٌ. רֶשֶׁת אַלְחוּט شَبَكَةٌ لاسِلْكِيَّةٌ. רֶשֶׁת בִּיּוּב شَبَكَةُ المَجارِي. רֶשֶׁת דְּרָכִים شَبَكَةُ طُرُقٍ. רֶשֶׁת הַסְוָאָה شَبَكَةُ تَمْوِيهٍ. شَرَكٌ خِداعِيٌّ. רֶשֶׁת חַשְׁמַל شَبَكَةُ الخُطُوطِ الكَهْرَبائِيَّةِ. רֶשֶׁת טֶלֶפוֹנִים شَبَكَةُ التِّلِفُوناتِ. شَبَكَةُ الخُطُوطِ التِّلِفُونِيَّةِ. רֶשֶׁת תַּיִל شَبَكَةُ سِلْكٍ (أسْلاكٍ). עוֹר הָרֶשֶׁת ע' רִשְׁתִּית. טָמַן רֶשֶׁת לִפְלוֹנִי, פָּרַשׂ רֶשֶׁת לְרַגְלֵי פְּלוֹנִי نَصَبَ فَخًّا لِفُلانٍ. دَبَّرَ مَكِيدَةً لَهُ. נִלְכַּד בְּרִשְׁתּוֹ שֶׁל פְּלוֹנִי وَقَعَ فِي شَرَكِ فُلانٍ.

רִשֵּׁת, רִישֵּׁת פ' ١. رَكَّبَ شُبّاكًا. صَنَعَ شَبَكَةً. شَبَّكَ. ٢. رَسَمَ خُطُوطًا مُتَشابِكَةً (مُتَقاطِعَةً). רֻשַּׁת رُكِّبَ فِيهِ شُبّاكٌ. شُبِّكَ. وُضِعَتْ فِيهِ شَبَكَةٌ.

רַשָּׁת ז' (־תִים) شَبّاكٌ. صانِعُ الشِّباكِ. خَبِيرٌ بِصُنْعِ شِباكِ صَيْدِ الأسْماكِ وَتَصْلِيحِها.

רִשְׁתִּי ת' (־יִים) شَبَكِيٌّ. شَبِيهٌ بِالشَّبَكَةِ. مُتَقاطِعٌ. مُثَقَّبٌ.

רִשְׁתִּית נ' (־יּוֹת) الشَّبَكِيَّةُ. الطَّبَقَةُ الشَّبَكِيَّةُ (في العين). דַּלֶּקֶת הָרִשְׁתִּית في الطب: إلْتِهابُ الشَّبَكِيَّةِ.

רָתוּחַ ת' (רְתוּחִים) مَغْلِيٌّ. فائِرٌ. مَفُورٌ.

רִתּוּי, רִיתּוּי ז' ١. رَأْفَةٌ. عَطْفٌ. تَسامُحٌ. ٢. تَرَدُّدٌ.

רִתּוּךְ, רִיתּוּךְ ז' (־כִים) لَحْمُ المَعادِنِ. إلْحامٌ. صَهْرٌ. מְכוֹנַת רִתּוּךְ ماكِنَةُ لِحامٍ ע' מַלְחֵמָה.

רָתוּם ת' (רְתוּמִים) ١. مُلْجَمٌ. مَوْثُوقٌ بِلِجامٍ. ٢. مَوْثُوقٌ. مَرْبُوطٌ. ٣. مجازًا: واقِعٌ تَحْتَ وَطْأَةٍ. مُرْتَبِطٌ بِـ. مُلْتَزِمٌ بِعَمَلٍ. مُكَرِّسٌ نَفْسَهُ لِـ.

רִתּוּם, רִיתּוּם إلْجامٌ. رَبْطٌ بِاللِّجامِ.

רִתּוּק, רִיתּוּק ז' ١. مُلازَمَةٌ. حَبْسٌ. إحْتِجازٌ. ٢. رَبْطٌ. تَوْصِيلٌ. شَدٌّ. צַו רִתּוּק أمْرُ مُلازَمَةِ العَمَلِ. أمْرُ احْتِجازٍ فِي المَكانِ.

רָתוּק ת' (רְתוּקִים) مُلازِمٌ لِـ. مَرْبُوطٌ بِـ. مَوْثُوقٌ. مَحْبُوسٌ. רָתוּק לְמִטָּתוֹ مُلازِمٌ لِفِراشِهِ. مُعْتَكِفٌ فِي فِراشِ المَرَضِ.

רָתַח פ' غَلا ـُ. فارَ ـُ. سَخُنَ ـُ حَتَّى الغَلَيانِ ومجازًا: هاجَ ـِ. إهْتاجَ. ثارَ ـُ. إسْتَشاطَ غَضَبًا. إحْتَدَمَ غَيْظًا. הִתְרַתֵּחַ, נִתְרַתַּח إهْتاجَ. أرْغَى وَأزْبَدَ. إحْتَدَمَ

غَضَبًا. إنْفَلَقَ مِنَ الغَيْظِ. הִרְתִּיחַ ١. غَلَّى. فَوَّرَ ومجازًا: هَيَّجَ. أهَاجَ. أثَارَ. ٢. سَخَّنَ كَثِيرًا ومجازًا: أغَاظَ. أثَارَ غَضَبَ. أوْغَرَ صَدْرَ. הֻרְתַּח ١. غُلِّيَ. أُغْلِيَ. فُوِّرَ. ٢. هُيِّجَ. أُهِيجَ. أُثِيرَ.

רִתְחָא .Ar ז' سَوْرَةُ غَضَبٍ. إهْتِيَاجٌ. غَيْظٌ شَدِيدٌ. غُلْوَاءُ (غُلَوَاءُ). בְּעִדָּן רִתְחָא, בְּעִדָּנָא דְּרִתְחָא تَحْتَ عَامِلِ الغَضَبِ. لَدَى احْتِدَامِ غَضَبِهِ.

רַתְחָן ז' (־נִית) سَرِيعُ الغَضَبِ. حَامِي الرَّأسِ. حَادُّ المِزَاجِ. شَدِيدُ الانْفِعَالِ.

רַתְחָנוּת נ' سَوْرَةُ غَضَبٍ. حِدَّةُ مِزَاجٍ.

רְתִיחָה נ' (־חוֹת) ١. غَلَيَانٌ. فَوَرَانٌ. ٢. هَيَجَانٌ. ثَوَرَانٌ ومجازًا: تَهَيُّجٌ. إهْتِيَاجٌ. إنْفِعَالٌ شَدِيدٌ. سَوْرَةُ غَضَبٍ. נְקֻדַּת הָרְתִיחָה دَرَجَةُ الغَلَيَانِ.

רָתִיךְ ת' (רְתִיכִים) قَابِلٌ لِلصَّهْرِ. سَهْلُ الانْصِهَارِ.

רְתִיכוּת נ' قَابِلِيَّةُ الصَّهْرِ. سُهُولَةُ الانْصِهَارِ.

רְתִימָה נ' (־מוֹת) إلْجَامٌ. إحْكَامٌ. رَبْطُ الحِصَانِ بِاللِّجَامِ أوِ الحَكَمَةِ. בְּהֵמוֹת רְתִימָה بَهَائِمُ الجَرِّ. دَوَابُّ السَّحْبِ (كالحصان).

רַתְיָן ת' (־נִים) شَفُوقٌ. عَطُوفٌ. رَؤُوفٌ. مُتَسَامِحٌ.

רְתִיעָה נ' (־עוֹת) ١. إرْتِدَاعٌ. نُكُوصٌ. إحْجَامٌ. تَرَاجُعٌ. ٢. في الآلات النارية: إرْتِدَادٌ (عند الرمي).

רִתֵּךְ, רִיתֵּךְ פ' ١. لَحَمَ ـُ. ألْحَمَ. ٢. صَهَرَ ـَ. أذَابَ. רֻתַּךְ لُحِمَ. أُلْحِمَ. صُهِرَ. הִתְרַתֵּךְ لُحِمَ. أُلْحِمَ. إنْصَهَرَ.

רַתָּךְ ז' (־כִים) لَحَّامٌ. سَبَّاكُ المَعَادِنِ. سَمْكَرِيٌّ ج سَمْكَرِيَّةٌ.

רַתָּכוּת נ' لِحَامٌ. مِهْنَةُ اللَّحَّامِ أوِ السَّمْكَرِيِّ.

רָתַם פ' ١. ألْجَمَ. أحْكَمَ (الحَكمة في فم الحصان). رَبَطَ ـِ. شَدَّ ـُ (العربة مثلاً). ٢. مجازًا: ألْزَمَ (بعمل). كَلَّفَ بِـ. נִרְתַּם ١. أُلْجِمَ. رُبِطَ. شُدَّ إلَى (العربة). ٢. مجازًا: تَكَلَّفَ بِـ. إرْتَبَطَ (بكل جوارحه). إلْتَزَمَ بِـ. أخَذَ عَلَى عَاتِقِهِ.

רֹתֶם, רוֹתֶם ז' (רְתָמִים) رَتَمٌ. رَتَمَةٌ (جنبة برية، retama).

רְתָמָה נ' (־מוֹת) وَزَّالٌ. رَتَمٌ بَرِّيٌّ. جِنِسْتًا (جنيبة شائكة، genista).

רִתְמָה נ' (רְתָמוֹת) عُدَّةُ الحِصَانِ (كالسرج واللجام). طَقْمُ الدَّابَّةِ. רִתְמַת מִצְנָח في الجيش: عُدَّةُ البَرَاشُوتِ (المِظَلَّةِ).

(רתע) נִרְתַּע פ' ١. إرْتَدَعَ عَنْ (مِنْ). تَوَرَّعَ عَنْ (مِنْ). إرْعَوَى. ٢. مجازًا: أحْجَمَ عَنْ. إرْتَدَّ عَنْ. عَدَلَ ـِ عَنْ. نَكَصَ ـُ عَنْ. تَرَاجَعَ. הִרְתִּיעַ ١. رَدَعَ ـَ عَنْ (مِنْ). رَدَّ ـُ. صَدَّ ـُ. مَنَعَ ـَ. ٢. خَوَّفَ. أخَافَ. כּוֹחַ מַרְתִּיעַ قُوَّةٌ رَادِعَةٌ. הֻרְתַּע ١. رُدِعَ. إرْتَدَعَ. ٢. أُبْعِدَ. صُدَّ إلَى الوَرَاءِ. مُنِعَ مِنَ التَّقَدُّمِ.

רֶתַע ז' إرْتِدَاعٌ. إرْتِدَادٌ. نُكُوصٌ. إحْجَامٌ. تَقَهْقُرٌ. נֶשֶׁק לְלֹא־רֶתַע سِلاحٌ عَدِيمُ الارْتِدَادِ.

רִתֵּק, רִיתֵּק פ' ١. رَبَطَ ـِ. أوْثَقَ. ٢. ألْزَمَ. حَجَزَ ـِ. ٣. مجازًا: شَدَّ ـِ إلَى. سَحَرَ ـَ. جَذَبَ ـِ. فَتَنَ الألْبَابَ. خَلَبَ ـُ القُلُوبَ. רֻתַּק ١. رُبِطَ. أُوثِقَ. ٢. أُلْزِمَ بِـ. ٣. مجازًا: خُلِبَ لُبُّهُ. سُحِرَ. إفْتُتِنَ بِـ.

רַתָּק ז' (רַתָּקִים) ١. مِشْبَكٌ (لربط الورق مثلاً) ج مَشَابِكُ (clip). ٢. كَبْلٌ ج كَوَابِلُ. قَيْدٌ ج قُيُودٌ. ٣. في الجيش: وَحْدَةُ مُشَاغَلَةِ العَدُوِّ.

רָתַת פ' إرْتَعَشَ. إرْتَعَدَ. إهْتَزَّ ע' רָטַט.

רֶתֶת ז' في الطب: تَشَنُّجٌ ارْتِجَاجِيٌّ. إرْتِجَاجٌ.

רַתְתָן ת' (־נִים) مُتَرَدِّدٌ. غَيْرُ وَاثِقٍ بِنَفْسِهِ.

רַתְתָנוּת נ' تَرَدُّدٌ. تَذَبْذُبٌ. عَدَمُ ثِقَةٍ بِالنَّفْسِ.

ש

ש ١. ش أو س. الحَرْفُ الحَادِي وَالعِشْرُونَ مِنْ حُرُوفِ الأَبْجَدِيَّةِ العِبْرِيَّةِ وَاسْمُهُ שִׁין "شين" أو שִׂין "سين". ٢. في حساب الجمّل: ثَلاَثُمِائَةٍ (٣٠٠).

שֶׁ־ ١. مَقْطَعٌ مِنْ كَلِمَةٍ يَأْتِي قَبْلَ اسْمٍ وَفِعْلٍ وَغَيْرِهِمَا بِمَعْنَى: אֲשֶׁר ע׳ אֲשֶׁר. ٢. بَعْدَ فِعْلٍ بِمَعْنَى: כִּי ע׳ כִּי. כְּשֶׁ־ ١. وَ (العالية). حِينَ. حِينَمَا. عِنْدَمَا. لَمَّا. مَتَى مَا. إِذَا مَا. ٢. كَمَا. مِثْلَ. مِثْلَمَا. לִכְשֶׁ־ بَعْدَ. بَعْدَ أَنْ. بَعْدَمَا. عِنْدَمَا. אַל תֹּאמַר לִכְשֶׁאֶפָּנֶה אֶשְׁנֶה لاَ تَقُلْ عِنْدَمَا أَتَفَرَّغُ أَتَعَلَّمُ ومجازًا: لاَ تُؤَجِّلْ عَمَلَ اليَوْمِ إِلَى غَدٍ. מִשֶּׁ־ ١. مِنْ. مِنْ أَنْ. ٢. عِنْدَ. عِنْدَمَا. حِينَ. حِينَمَا. טוֹב אֲשֶׁר תַּעֲבֹד מִשֶּׁלֹּא תַּעֲבֹד خَيْرٌ (لَكَ) أَنْ تَعْمَلَ مِنْ أَلاَّ تَعْمَلَ.

שָׁאַב פ׳ ١. غَرَفَ ـِ اِغْتَرَفَ. ضَخَّ ـُ نَهِلَ ـَ اِسْتَقَى. ٢. اِمْتَصَّ. اِسْتَوْعَبَ. اِسْتَخْرَجَ. اِسْتَمَدَّ. ٣. اِقْتَبَسَ. שָׁאַב הַשְׁרָאָה מִן־ اِسْتَوْحَى مِنْ. اِسْتَلْهَمَ مِنْ. שָׁאַב מַיִם اِسْتَقَى المَاءَ. ضَخَّ المَاءَ مِنْ. שָׁאַב מַיִם בִּכְבָרָה اِغْتَرَفَ المَاءَ بِالغِرْبَالِ ومجازًا: لَمْ يَفُزْ بِطَائِلٍ. נִשְׁאַב ١. اُسْتُقِيَ. اُغْتُرِفَ. ضُخَّ. ٢. اُسْتُوعِبَ. اُسْتُخْرِجَ. ٣. اُقْتُبِسَ.

שָׁאַג פ׳ ١. زَأَرَ ـَ (الاسد). نَهَمَ ـِ هَدَرَ ـِ زَمْجَرَ. ٢. زَعَقَ ـَ صَاحَ ـِ אַרְיֵה שָׁאָג - מִי לֹא יִירָא? زَأَرَ الأَسَدُ فَمَنْ لاَ يَخَافُ؟

שְׁאָגָה נ׳ (־גוֹת) ١. زَئِيرٌ. نَهِيمٌ. هَدِيرٌ. زَمْجَرَةٌ. ٢. زَعِيقٌ. صُرَاخٌ.

שַׁאֲגָנִי ת׳ (־נִיִּים) مُزَمْجِرٌ. هَادِرٌ. رَاعِدٌ.

שָׁאדוּף A ז׳ شَادُوفٌ ج شَوَادِيفُ (اداة لرفع ماء الري).

שָׁאָה פ׳ ١. خَرِبَ ـَ تَهَدَّمَ. أَقْفَرَ. خَوِيَ ـَ ٢. مجازًا: أَلَمَّ. הִשְׁתָּאָה تَعَجَّبَ. صُعِقَ. اِنْشَدَهَ. ذُهِلَ. بُهِتَ. اِسْتَغْرَبَ.

שָׁאוּב ת׳ (שְׁאוּבִים) ١. مُغْتَرَفٌ. مُسْتَقًى. ٢. مجازًا: مُسْتَمَدٌّ. مُسْتَخْرَجٌ. مُنْتَزَعٌ مِنْ. مُسْتَحْصَلٌ مِنْ. مُقْتَبَسٌ. مُسْتَوْعَبٌ.

שְׁאוֹל נ׳ كِنَايَةٌ فِي التَّوْرَاةِ عَنِ المَوْتِ. عَالَمُ المَوْتَى. قَبْرٌ ج قُبُورٌ. שְׁאוֹל אֲבַדּוֹן غَيَاهِبُ القُبُورِ. مِنْ أَعْمَاقِ القُبُورِ. مِنْ عَالَمِ المَوْتِ. מִבֶּטֶן שְׁאוֹל مِنْ أَعْمَاقِ الهَاوِيَةِ. קָשָׁה כִשְׁאוֹל קִנְאָה الحَسَدُ أَصْعَبُ مِنَ المَوْتِ. الحَسَدُ دَاءٌ لاَ يَبْرَأُ. الغَيْرَةُ مُرَّةٌ. יָרַד שְׁאוֹלָה فَلْيَذْهَبْ إِلَى جَهَنَّمَ. سُحْقًا لَهُ! فِي دَاهِيَةٍ ת׳

שָׁאוּל ת׳ (שְׁאוּלִים) مُسْتَعَارٌ. مُسْتَدَانٌ. مُسْتَأْجَرٌ. مُسْتَمَدٌّ. مُسْتَوْعَبٌ. مُقْتَبَسٌ. מִלָּה שְׁאוּלָה كَلِمَةٌ مُسْتَعَارَةٌ (من مصدر آخر). كَلِمَةٌ مَجَازِيَّةٌ.

שָׁאוֹן ז׳ (שְׁאוֹנִים) ١. جَعْجَعَةٌ. ضَجِيجٌ. ضَجَّةٌ. ضَوْضَاءُ. جَلَبَةٌ. لَجَبٌ. هَدِيرٌ. ٢. كَآبَةٌ. غَمٌّ. أَلَمٌ. שְׁאוֹן הַגַּלִּים هَدِيرُ المَوْجِ.

שְׂאוֹר ז׳ خَمِيرٌ. خَمِيرَةٌ ج خَمَائِرُ.

(שְׁאָט) שְׁאַט נֶפֶשׁ ז׳ اِشْمِئْزَازٌ. تَقَزُّزٌ. قَرَفٌ.

שְׁאִיבָה נ׳ (־בוֹת) ١. رَفْعُ المَاءِ مِنْ بِئْرٍ. ضَخٌّ. إِدْلاَءٌ (بدلو). اِسْتِقَاءٌ. نَهْلٌ. ٢. اِمْتِصَاصٌ. اِسْتِيعَابٌ. ٣. اِسْتِمْدَادٌ. اِسْتِخْرَاجٌ. اِقْتِبَاسٌ. שְׁאִיבַת שֻׁמָּן في الطب: جِرَاحَةٌ لِإِزَالَةِ الشَّحْمِ مِنَ الجِسْمِ. תַּחֲנַת שְׁאִיבָה مَحَطَّةُ الضَّخِّ.

שְׁאִיגָה נ׳ (־גוֹת) زَئِيرٌ. زَمْجَرَةٌ. هَدِيرٌ.

שְׁאִילָה נ׳ (־לוֹת) ١. اِسْتِعَارَةٌ. اِسْتِدَانَةٌ. اِسْتِئْجَارٌ. ٢. تَوْجِيهُ سُؤَالٍ. ٣. اِسْتِعَارَةُ كَلِمَاتٍ مِنْ لُغَةٍ أَجْنَبِيَّةٍ. اِسْتِعَارَةٌ مَجَازِيَّةٌ.

שְׁאִילְתָּה נ׳ (־תוֹת) اِسْتِجْوَابٌ ج اِسْتِجْوَابَاتٌ. اِسْتِفْسَارٌ ج اِسْتِفْسَارَاتٌ.

שְׁאִיפָה נ׳ (־פוֹת) ١. اِسْتِنْشَاقٌ. شَهِيقٌ. نَفَسٌ ج أَنْفَاسٌ. ٢. تَطَلُّعٌ ج تَطَلُّعَاتٌ. مَطْمَحٌ. طُمُوحٌ. أَرَبٌ ج آرَابٌ. مَأْرَبٌ ج مَآرِبُ. مُرَادٌ. مَرَامٌ. رَغْبَةٌ ج رَغَبَاتٌ. שְׁאִיפָה נַעֲלָה هِمَّةٌ عَالِيَةٌ. طُمُوحٌ سَامٍ. בַּעַל שְׁאִיפוֹת طَمُوحٌ. عَالِي الهِمَّةِ. بَعِيدُ الشَّأْوِ. שְׁאִיפוֹת טֶרִיטוֹרְיָאלִיּוֹת مَطَامِعُ إِقْلِيمِيَّةٌ.

שְׁאִיר ז׳ (שְׁאִירִים) ١. وَرِيثٌ ج وُرَثَاءُ وَوَرَثَةٌ. ٢. قَرِيبٌ مِنَ الدَّرَجَةِ الأُولَى.

שָׁאַל פ׳ ١. سَأَلَ ـَ اِسْتَجْوَبَ. اِسْتَفْسَرَ ٢. طَلَبَ ـُ أَرَادَ. رَغِبَ ـَ فِي. ٣. اِسْتَعَارَ. اِسْتَأْجَرَ. ٤. اِقْتَبَسَ. ٥. اِسْتَعَارَ كَلِمَةً مِنْ كَلِمَةٍ أُخْرَى. أَخَذَ بِالمَجَازِ. שָׁאַל אֶת נַפְשׁוֹ לָמוּת تَمَنَّى أَنْ يَمُوتَ. نَازَعَتْهُ نَفْسُهُ إِلَى المَوْتِ. שָׁאַל אֶת פִּי פְלוֹנִי أَخَذَ رَأْيَ فُلاَنٍ. اِسْتَأْنَسَ بِرَأْيِهِ. שָׁאַל בְּרוֹפֵא اِسْتَشَارَ طَبِيبًا. שָׁאַל אֶת עַצְמוֹ تَسَاءَلَ. سَأَلَ نَفْسَهُ. שָׁאַל בִּשְׁלוֹם פְלוֹנִי حَيَّا فُلاَنًا. أَقْرَأَهُ السَّلاَمَ. שָׁאַל לִשְׁלוֹם פְלוֹנִי اِسْتَفْسَرَ عَنْ صِحَّةِ فُلاَنٍ. سَأَلَ عَنْ حَالِهِ. שָׁאַל עַל הַפְּתָחִים لَفَّ عَلَى الأَبْوَابِ. اِسْتَعْطَى مِنَ البُيُوتِ. تَسَوَّلَ. שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ לִשְׁאֹל لاَ يَعْرِفُ مَاذَا يَسْأَلُ ومجازًا: خَجُولٌ. حَيِيٌّ. هَيَّابٌ. אַל תִּשְׁאַל ١. لاَ تَسْأَلْ! وَالأَفْضَلُ أَلاَّ تَسْأَلَ (جملة مألوفة عندما تُحكى قصة غريبة). ٢. رَائِعٌ. فِي مُنْتَهَى الرَّوْعَةِ! שְׁאַל, בְּנִי, שְׁאַל سَلْ يَا بُنَيَّ سَلْ! (وَسَأُجِيبُكَ). נִשְׁאַל ١. سُئِلَ. اُسْتُجْوِبَ. اُسْتُفْسِرَ. ٢. وُجِّهَ (طُرِحَ) سُؤَالٌ. ٣. اُسْتُؤْذِنَ. اُسْتُرْخِصَ. طُلِبَ إِذْنُهُ. הִשְׁאִיל ١. دَايَنَ. أَدَانَ. أَعَارَ. أَجَّرَ. أَقْرَضَ. ٢. اِسْتَعَارَ مَجَازًا. הֻשְׁאַל ١. أُعِيرَ. أُجِّرَ. ٢. اُسْتُعْمِلَ مَجَازًا.

שְׁאֵלָה נ׳ (־לוֹת) ١. سُؤَالٌ ج أَسْئِلَةٌ. اِسْتِفْسَارٌ ج اِسْتِفْسَارَاتٌ. اِسْتِيضَاحٌ. ٢. مَسْأَلَةٌ ج مَسَائِلُ. قَضِيَّةٌ ج قَضَايَا. مُشْكِلَةٌ ج مُشْكِلاَتٌ. ٣. بُغْيَةٌ. طَلَبٌ. مَطْلَبٌ ج مَطَالِبُ. שְׁאֵלָה בּוֹעֶרֶת مُشْكِلَةٌ مُلِحَّةٌ. قَضِيَّةُ السَّاعَةِ. مُشْكِلَةُ المَشَاكِلِ. שְׁאֵלָה מַנְחָה سُؤَالٌ إِيحَائِيٌّ (هَادِفٌ). שְׁאֵלָה עֶקְרוֹנִית مَسْأَلَةٌ (قَضِيَّةٌ) مَبْدَئِيَّةٌ. قَضِيَّةٌ أَسَاسِيَّةٌ. שְׁאֵלָה רֵטוֹרִית سُؤَالٌ يَرْمِي إِلَى التَّأْثِيرِ الخِطَابِيِّ. مُجَرَّدُ سُؤَالٍ بَلاَغِيٍّ. שְׁאֵלַת חַיִּים אוֹ מָוֶת قَضِيَّةُ حَيَاةٍ أَوْ مَوْتٍ. قَضِيَّةٌ مَصِيرِيَّةٌ. שְׁאֵלַת קִיטְבֵּג סלי سُؤَالٌ غَيْرُ ضَرُورِيٍّ (لاَ مَعْنَى لَهُ).

שְׁאֵלַת תָּם سُؤَالٌ بَسِيطٌ. سُؤَالٌ يَنْطَوِي عَلَى حُسْنِ نِيَّةٍ. שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת أَسْئِلَةٌ وَأَجْوِبَةٌ. مُشْكِلَاتٌ وَفَتَاوَاهَا. הֵא הַשְּׁאֵלָה هَاءُ الاسْتِفْهَامِيَّةُ (تقابل "أ" الاستفهامية باللغة العربية مثل הֲטוֹבָה הִיא אִם רָעָה؛ أَجَيِّدَةٌ هِيَ أَمْ رَدِيئَةٌ؟). סִימַן שְׁאֵלָה عَلَامَةُ اسْتِفْهَامٍ (؟). וְכִי מָה הַשְּׁאֵלָה؟ وَمَا هُوَ سُؤَالُكَ؟ أَلَيْسَ الأَمْرُ وَاضِحًا؟

שְׁאֵלוֹן ז' (־נִים) ١. إِسْتِمَارَةٌ ج إِسْتِمَارَاتٌ. نَمُوذَجٌ ج نَمَاذِجُ. وَرَقَةُ اسْتِفْتَاءٍ. ٢. مَجْمُوعَةُ أَسْئِلَةٍ (تُوَجَّه في استمارة). كُرَّاسُ أَسْئِلَةٍ وَأَجْوِبَةٍ.

שָׁאַן פ' ضَجَّ ـِ. صَخِبَ ـَ. أَثَارَ ضَوْضَاءَ.

שַׁאֲנָן ת' (־נַנִּים) آمِنٌ. مُطْمَئِنٌّ. سَاكِنٌ. هَادِئٌ. وَادِعٌ. قَرِيرُ العَيْنِ.

שַׁאֲנַנּוּת נ' ١. أَمَانٌ. إِطْمِئْنَانٌ. هُدُوءٌ. دَعَةٌ. ٢. عَدَمُ اكْتِرَاثٍ. قِلَّةُ مُبَالَاةٍ.

שָׁאַף פ' ١. إِسْتَنْشَقَ. تَنَفَّسَ نَفَسًا عَمِيقًا. تَنَسَّمَ. ٢. نَزَعَ ـِ إِلَى. طَمَحَ ـَ فِي. تَطَلَّعَ إِلَى. إِسْتَهْدَفَ. رَغِبَ ـَ فِي. تَوَخَّى. שָׁאַף רוּחַ ١. إِسْتَنْشَقَ الهَوَاءَ. ٢. مجازًا: تَنَفَّسَ الصُّعَدَاءَ. رُوِّحَ عَنْهُ. נָשַׁם וְשָׁאַף (יַחַד) لَهِثَ ـَ. تَنَفَّسَ تَنَفُّسًا سَرِيعًا. שָׁאַף לִגְדוֹלוֹת نَزَعَ إِلَى العُلَا (المَجْدِ). طَمَحَ فِي عَظَائِمِ الأُمُورِ. נִשְׁאַף أُسْتُنْشِقَ. הִשְׁאִיף ١. جَعَلَهُ يَسْتَنْشِقُ. ٢. قَامَ بِعَمَلِيَّةِ تَنَفُّسٍ اصْطِنَاعِيٍّ.

שְׁאַפְתָּן, שְׁאַפְתָנִי, שְׁאַפְתָּנִי ת' (־נִים, ־יִּים) عَالِي الهِمَّةِ. طَمُوحٌ. بَعِيدُ الشَّأْوِ.

שְׁאַפְתָנוּת, שְׁאַפְתָּנוּת נ' طُمُوحٌ. عُلُوُّ الهِمَّةِ. طَلَبُ المَجْدِ.

שָׁאַר פ' سَئِرَ ـَ. بَقِيَ ـَ. נִשְׁאַר ١. تَبَقَّى. تَخَلَّفَ. تُرِكَ. ظَلَّ. قَعَدَ ـُ. ٢. بَقِيَ (على قيد الحياة). נִשְׁאַר כִּתָּה رَسَبَ ـُ. سَقَطَ ـُ (وعاد الى نفس الصف). נִשְׁאַר עַל תִּלּוֹ ظَلَّ بَاقِيًا فِي مَكَانِهِ. لَمْ يَطْرَأْ تَغْيِيرٌ عَلَيْهِ. לֹא נִשְׁאַר בּוֹ כֹּחַ لَمْ يَعُدْ يَقْوَى عَلَى. لَمْ يَعُدْ يُطِيقُ. לֹא נִשְׁאֲרָה בּוֹ נְשָׁמָה إِنْبَهَرَتْ أَنْفَاسُهُ. لَفَظَ أَنْفَاسَهُ مِنَ الانْفِعَالِ. لَهِثَ ـَ. לֹא נִשְׁאַר לְפָנָיו בִּלְתִּי אִם (כִּי אִם, רַק) لَمْ يَكُنْ لَهُ مَفَرٌّ إِلَّا أَنْ. لَمْ تَعُدْ لَدَيْهِ حِيلَةٌ إِلَّا أَنْ. הִשְׁאִיר ١. أَبْقَى. تَرَكَ ـُ. خَلَّفَ. ٢. أَحْيَا. تَرَكَ عَلَى قَيْدِ الحَيَاةِ. הִשְׁאִיר אַחֲרָיו אִשָּׁה וּשְׁנֵי יְלָדִים مَاتَ عَنْ زَوْجَتِهِ وَوَلَدَيْهِ. לֹא הִשְׁאִיר לוֹ שָׂרִיד لَمْ يَتْرُكْ لَهُ أَثَرًا. تَرَكَهُ أَثَرًا بَعْدَ عَيْنٍ. הָשְׁאַר أُبْقِيَ. تُرِكَ.

שְׁאָר ז' بَاقٍ(ي). بَقِيَّةٌ ج بَقَايَا. فَضْلَةٌ. سَائِرٌ. שְׁאַר יְרָקוֹת سَائِرُ الخُضَارِ. خَضْرَاوَاتٌ مُخْتَلِفَةٌ ومجازًا: خَلِيطٌ. مَزِيجٌ. שְׁאַר רוּחַ أَصَالَةٌ رُوحِيَّةٌ. أَصَالَةُ (عُمْقُ) التَّفْكِيرِ. כִּשְׁאַר כָּל אָדָם كَسَائِرِ النَّاسِ. كَغَيْرِهِ مِنَ البَشَرِ. בֵּין הַשְּׁאָר فِيمَ. فِيمَا. بَيْنَ سَائِرِ. וְכָל הַשְּׁאָר وَسَائِرُ. وَكُلُّ سَائِرِ (الامور). שְׁאָר יְמוֹת הַשָּׁנָה كَسَائِرِ أَيَّامِ السَّنَةِ.

שְׁאֵר ז' (־רִים) لَحْمٌ. قُوتٌ ومجازًا: قَرِيبٌ ج أَقْرِبَاءُ. نَسِيبٌ ج أَنْسِبَاءُ. ذُو القُرْبَى. ذُو الرَّحِمِ. שְׁאֵר בָּשָׂר ذُو الرَّحِمِ. ذُو القُرْبَى. ذُو قَرَابَةٍ قَوِيَّةٍ.

שְׁאֵרוּת נ' قَرَابَةٌ عَائِلِيَّةٌ. وَشِيجَةٌ ج وَشَائِجُ.

שְׁאֵרִית נ' (־יוֹת) ١. بَقِيَّةٌ ج بَقَايَا. فَضْلَةٌ ج فَضَلَاتٌ. عُقْبَةٌ. أَثَرٌ. ٢. سَائِرٌ. ٣. في الحساب: البَقِيَّةُ. مَا تَبَقَّى. שְׁאֵרִית הַפְּלֵטָה البَقِيَّةُ البَاقِيَةُ. مَنْ تَبَقَّى (بعد كارثة).

שְׂאֵת, שֵׂת ז' رِفْعَةٌ. عُلُوٌّ. شَأْوٌ. בְּיֶתֶר שְׂאֵת مجازًا: بِقُوَّةٍ أَشَدَّ. بِنَشَاطٍ أَكْثَرَ.

שָׂב ת' (־בִים) مُسِنٌّ. أَشْيَبُ ע' סָב.

שָׁב ת' (־בִים) عَائِدٌ. رَاجِعٌ ע' (שׁוּב). עוֹבֵר וָשָׁב ١. حِسَابٌ جَارٍ (في بنك). ٢. مَارٌّ ج مَارَّةٌ. السَّابِلَةُ. عَابِرُ طَرِيقٍ.

ש"ב ר"ת שֵׁרוּת בִּטָּחוֹן مَصْلَحَةُ الأَمْنِ.

שַׁבָּאבּ A ז' شَبَابٌ. فِتْيَانُ الشَّوَارِعِ.

שְׁבָב ז' (־בִים) ١. شَظِيَّةٌ ج شَظَايَا. نُجَارَةٌ. نُشَارَةٌ. شَرَارَةٌ ج شَرَرٌ. بَصِيصٌ. ٢. في الحواسيب: مُرَقَّقَةٌ. رُقَاقَةٌ دَقِيقَةٌ (microchip). شَذْرَةٌ.

שָׁבָה פ' سَبَى ـِ. أَسَرَ ـِ. שָׁבָה אֶת לִבּוֹ سَبَى فُؤَادَهُ. خَلَبَ ـِ لُبَّهُ. أَخَذَ ـُ بِمَجَامِعِ القُلُوبِ. נִשְׁבָּה سُبِيَ. أُسِرَ. أُخِذَ فِي الأَسْرِ.

שְׁבוֹ ז' يَشْمٌ. يَشْبٌ (حجر كريم يشبه الزبرجد، jade).

שִׁבּוּט, שִׁיבּוּט ז' (־טִים) ١. بُورِي (سمك). ٢. شَبُّوط. سَمَكُ مُوسَى ע' דָּג, דָּג מֹשֶׁה רַבֵּנוּ. ٣. إِسْتِنْسَاخٌ جِينِيٌّ (تكوين ذرية جديدة بواسطة الاستنساخ، cloning) ע' שִׁכְפּוּל, שִׁכְפּוּל גֶּנֶטִי.

שָׁבוּי ת' (שְׁבוּיִים) أَسِيرٌ ج أَسْرَى. سَبِيٌّ ج سَبَايَا. שְׁבוּיֵי מִלְחָמָה أَسْرَى الحَرْبِ. פִּדְיוֹן שְׁבוּיִים إِفْتِدَاءُ الأَسْرَى. دَفْعُ بَدَلِ تَحْرِيرِ الأَسْرَى.

שִׁבּוֹלֶת, שִׁיבּוֹלֶת נ' (־לוֹת) قُنْبُعَةُ السُّنْبُلَةِ ج قَنَابِعُ. سُنْبُلَةٌ ج سَنَابِلُ.

שָׁבוּעַ ז' (־עוֹת) أُسْبُوعٌ ج أَسَابِيعُ. جُمْعَةٌ ج جُمَعٌ. שְׁבוּעַ הַבֵּן حَفْلَةُ يَوْمِ الخِتَانِ (في اليوم الثامن من الولادة). שָׁבוּעַ טוֹב كُلُّ أُسْبُوعٍ وَأَنْتَ طَيِّبٌ (تحية يلقيها اليهودي في نهاية السبت). חַג הַשָּׁבוּעוֹת ١. عِيدُ الأَسَابِيعِ. عِيدُ نُزُولِ التَّوْرَاةِ. عِيدُ البَوَاكِيرِ (بعد مضي سبعة اسابيع من اليوم الثاني لعيد الفصح). عِيدُ الزِّيَارَةِ. ٢. في المسيحية: عِيدُ العَنْصَرَةِ. أَحَدُ السَّجْدَةِ. סוֹף שָׁבוּעַ نِهَايَةُ الأُسْبُوعِ (weekend). חֻפְשַׁת סוֹף־שָׁבוּעַ عُطْلَةُ نِهَايَةِ الأُسْبُوعِ.

שְׁבוּעָה נ' (־עוֹת) قَسَمٌ ج أَقْسَامٌ. يَمِينٌ ج أَيْمَانٌ. حِلْفٌ. שְׁבוּעַת אֱמוּנִים يَمِينُ الوَلَاءِ (الإِخْلَاصِ). مُبَايَعَةٌ. שְׁבוּעַת הַדַּיָּנִים قَسَمٌ يَفْرِضُهُ القُضَاةُ عَلَى المُعْتَرِفِ بِالتُّهْمَةِ. שְׁבוּעַת הִיפּוֹקְרָטֵס قَسَمُ هِيبُوكْرَاتِس (يؤديه خريجو كلية الطب لانتهاج سلوك المهنة التي وضعها هيبوكراتس الذي عاش خلال ٤٦٠–٣٧٧ ق. م.). שְׁבוּעַת שֶׁקֶר قَسَمٌ كَاذِبٌ. يَمِينٌ كَاذِبَةٌ. قَسَمٌ عَلَى شَهَادَةِ زُورٍ. שְׁבוּעָה ש־ قَسَمًا بِـ. أُقْسِمُ بِـ. وَ (واو القسم). בַּעַל שְׁבוּעָה حَلِيفٌ ج حُلَفَاءُ. הֵעִיד בִּשְׁבוּעָה شَهِدَ بِأَدَاءِ اليَمِينِ. שְׁבוּעֵי שְׁבוּעוֹת أَغْلَظُ الأَيْمَانِ.

שְׁבוּעוֹן ז׳ (־נים) مَجَلَّةٌ أُسْبُوعِيَّةٌ. דו־שְׁבוּעוֹן مَجَلَّةٌ نِصْفُ شَهْرِيَّةٍ (تظهر كلّ اسبوعين).

שָׁבוּעוֹת, חַג הַשָּׁבוּעוֹת ע׳ שָׁבוּעַ.

שְׁבוּעִי ת׳ (־יִים) ١. أُسْبُوعِيٌّ. ٢. أُسْبُوعِيًّا. كُلَّ أُسْبُوعٍ.

שִׁבּוּץ, שִׁיבּוּץ ז׳ (־צִים) ١. تَقَاطُعُ خُطُوطٍ. رَسْمُ مُرَبَّعَاتٍ. ٢. تَرْصِيعٌ. تَطْرِيزٌ. تَطْعِيمٌ. ٣. تَنْسِيقٌ (في كادر موظفين). إِدْرَاجٌ فِي (سلّم الموظفين). ٤. إِقْتِبَاسٌ (في علم المعاني). تَدْبِيجٌ. زَخْرَفَةٌ بَلَاغِيَّةٌ.

שָׁבוּר ת׳ (שְׁבוּרִים) ١. مَكْسُورٌ. كَسِيرٌ. مَقْصُومٌ. مُحَطَّمٌ. ٢. تَعِبٌ. مَكْدُودٌ. مَنْهُوكُ القُوَى. שְׁבוּר כְּנָפַיִם مَهِيضُ الجَنَاحِ. مَقْصُوصُ الجَنَاحِ. שְׁבוּר לֵב كَسِيرُ القَلْبِ. مَكْسُورُ الخَاطِرِ. كَسِيفُ البَالِ. مَغْمُومٌ. אוֹת שְׁבוּרָה حَرْفٌ مَكْسُورٌ (بالكسرة). לֵב שָׁבוּר قَلْبٌ مُحَطَّمٌ (اسى وغمّا). קַו שָׁבוּר خَطٌّ مُنْكَسِرٌ. خَطٌّ غَيْرُ مُسْتَقِيمٍ. רִבּוּי שָׁבוּר في القواعد: جَمْعُ تَكْسِيرٍ.

שִׁבּוּר, שִׁיבּוּר ז׳ تَكْسِيرٌ. تَحْطِيمٌ. قَصْمٌ. تَهْشِيمٌ. שִׁבּוּר הָאֹזֶן (לִקְרוֹא שִׁבּוּר אֹזֶן ايضًا) تَشْنِيفُ الأُذُنِ. جَعْلُهُ جَمِيلَ الوَقْعِ. جَعْلُهُ مُسْتَسَاغًا عَلَى الأَسْمَاعِ.

שִׁבּוּשׁ, שִׁיבּוּשׁ ז׳ (־שִׁים) ١. تَشْوِيشٌ. إِفْسَادٌ. إِتْلَافٌ. ٢. تَحْرِيفٌ. تَصْحِيفٌ. خَطَأٌ ج أَخْطَاءٌ. غَلَطٌ ج أَغْلَاطٌ. ٣. خَلْطٌ (في التفكير). إِرْتِبَاكٌ. שִׁבּוּשׁ הַדְּרָכִים تَعْطِيلُ (تَعَطُّلُ) الطُّرُقِ. عَرَاقِيلُ فِي الطُّرُقَاتِ. تَشْوِيشُ حَرَكَةِ المُوَاصَلَاتِ. שִׁבּוּשֵׁי דְּפוּס أَخْطَاءٌ مَطْبَعِيَّةٌ. שִׁבּוּשֵׁי לָשׁוֹן أَخْطَاءٌ لُغَوِيَّةٌ.

שְׁבוּת נ׳ عَوْدَةٌ. رُجُوعٌ. أَوْبَةٌ. חֹק הַשְּׁבוּת قَانُونُ العَوْدَةِ (قانون اسرائيلي يحق بموجبه لكل يهودي الهجرة الى اسرائيل ليكون مواطنًا فيها).

שִׁבַּח, שִׁיבַּח פ׳ مَدَحَ ـ سَبَّحَ. حَمِدَ ـ إِمْتَدَحَ. أَثْنَى عَلَى. أَشَادَ بِـ. أَطْرَى. ٢. حَسَّنَ. جَوَّدَ. أَصْلَحَ. إِسْتَصْلَحَ. שֻׁבַּח ١. أُمْتُدِحَ. أُشِيدَ بِهِ. رُفِعَ شَأْنُهُ. ٢. أُسْتُصْلِحَ. حُسِّنَ. جُوِّدَ. הִשְׁתַּבֵּחַ ١. إِفْتَخَرَ. تَبَاهَى. غَبَطَ ـ نَفْسَهُ عَلَى. ٢. تَحَسَّنَ. إِرْتَفَعَ (بقيمته). جَادَ ـ طَابَ ـ הִשְׁבִּיחַ ١. حَسَّنَ. جَوَّدَ. أَصْلَحَ. أَحْيَا. ٢. تَحَسَّنَ. تَقَدَّمَ. صَلَحَ (صَلُحَ) ـ طَابَ. הִשְׁבִּיחַ אֶת הָאֲדָמָה إِسْتَصْلَحَ الأَرْضَ. הֻשְׁבַּח حُسِّنَ. أُسْتُصْلِحَ. طُيِّبَ.

שֶׁבַח, שֶׁבַח ז׳ (שְׁבָחִים) ١. مَدْحٌ. مَدِيحٌ ج مَدَائِحُ. تَسْبِيحٌ ج تَسَابِيحُ. حَمْدٌ. ثَنَاءٌ. إِشَادَةٌ بِـ. ٢. تَحَسُّنٌ. إِجَادَةٌ. إِرْتِفَاعُ القِيمَةِ. שִׁבְחֵי יְרוּשָׁלַיִם فَضَائِلُ القُدْسِ. הַשֶּׁבַח לָאֵל الحَمْدُ لِلّٰهِ. שֶׁבַח מְקַרְקְעִין إِسْتِصْلَاحُ الأَرَاضِي. إِرْتِفَاعُ قِيمَةِ العَقَارَاتِ. מַס שֶׁבַח מְקַרְקְעִין ضَرِيبَةُ ارْتِفَاعِ العَقَارَاتِ. טַעַם לְשֶׁבַח مَدْعَاةٌ (دَاعٍ) لِلثَّنَاءِ. نُقْطَةٌ إِيجَابِيَّةٌ لِصَالِحِ. רָאוּי לְשֶׁבַח جَدِيرٌ بِالثَّنَاءِ (بِالاسْتِحْسَانِ). يَسْتَحِقُّ التَّقْدِيرَ. דִּבֵּר בְּשִׁבְחוֹ שֶׁל פְּלוֹנִי إِمْتَدَحَ فُلَانًا. أَثْنَى عَلَيْهِ. أَشَادَ بِهِ. رَفَعَ شَأْنَهُ. צִיֵּן לְשֶׁבַח أُشِيرَ إِلَيْهِ بِتَقْدِيرٍ. مُنِحَ وِسَامَ التَّقْدِيرِ ע׳ צִיּוּן. מִקְצָת שִׁבְחוֹ שֶׁל אָדָם אוֹמְרִים בְּפָנָיו, וְכֻלּוֹ שֶׁלֹּא בְּפָנָיו لَا يُمْتَدَحُ الإِنْسَانُ فِي حُضُورِهِ إِلَّا قَلِيلًا أَمَّا فِي غِيَابِهِ فَيُثْنَى عَلَيْهِ كُلَّ الثَّنَاءِ

שִׁבֵּט, שִׁיבֵּט פ׳ ١. دَاخَلَ. شَبَّكَ. خَرْبَقَ. ٢. إِسْتَنْسَخَ ذُرِّيَّةً جَدِيدَةً ע׳ שִׁבּוּט.

שֵׁבֶט ז׳ (שְׁבָטִים) ١. عَصًا ج عِصِيٌّ. سَوْطٌ ج سِيَاطٌ. كُرْبَاجٌ ج كَرَابِيجُ. ٢. صَوْلَجَانٌ ج صَوَالِجَةٌ. ٣. سِبْطٌ ج أَسْبَاطٌ. قَبِيلَةٌ ج قَبَائِلُ. عَشِيرَةٌ ج عَشَائِرُ. ٤. أُسْرَةٌ ج أُسَرٌ. שֵׁבֶט הַבִּקֹּרֶת قَوَارِعُ النَّقْدِ (اللِّسَانِ). نَقْدٌ لَاذِعٌ. שֵׁבֶט מַלְכוּת صَوْلَجَانُ المُلْكِ. שֵׁבֶט סוֹפֵר يَرَاعُ الكَاتِبِ. رِيشَةُ الأَدِيبِ. قَلَمُ الكَاتِبِ. מוֹשֵׁךְ בְּשֵׁבֶט סוֹפֵר حَامِلُ قَلَمٍ. مِنْ حَمَلَةِ الأَقْلَامِ. كَاتِبٌ ج كُتَّابٌ. שֵׁבֶט פֶּרֶא قَبِيلَةٌ بِدَائِيَّةٌ. לְשֵׁבֶט אוֹ לְחֶסֶד سَلْبًا أَوْ إِيجَابًا. خَيْرًا أَوْ شَرًّا. רֹאשׁ שֵׁבֶט شَيْخُ عَشِيرَةٍ ج شُيُوخٌ. חוֹשֵׂךְ שִׁבְטוֹ שׂוֹנֵא בְנוֹ مَنْ مَنَعَ عَصَاهُ عَنِ ابْنِهِ مَقَتَهُ ومجازًا: العَصَا مِنَ الجَنَّةِ.

שְׁבָט ז׳ شُبَاطُ (الشهر الخامس في التقويم العبري). ט״וּ בִּשְׁבָט الخَامِسَ عَشَرَ مِنْ شُبَاطَ (وهو عيد الشجرة). عِيدُ الشَّجَرَةِ.

שְׁבַטְבַּט .Ar ז׳ (־טִים) في النبات: ذَنَبُ الخَيْلِ. كُثْبَاثٌ (horse tail).

שִׁבְטִי ת׳ (־יִים) قَبَلِيٌّ. عَشَائِرِيٌّ. בֵּית דִּין שִׁבְטִי مَحْكَمَةٌ عَشَائِرِيَّةٌ.

שֶׁבִי, שְׁבִי ז׳ ١. سَبْيٌ. أَسْرٌ. ٢. سَبَايَا. أَسْرَى. הָלַךְ שְׁבִי, הָלַךְ בַּשֶּׁבִי ١. وَقَعَ فِي الأَسْرِ. أُسِرَ. ٢. مجازًا: وَقَعَ فِي شَرَكٍ. أُفْتُتِنَ بِـ. לָקַח בַּשֶּׁבִי أَخَذَ فِي الأَسْرِ. سَبَى ـ פְּדוּיֵי שֶׁבִי المُنْعَتَقُونَ مِنَ الأَسْرِ. الأَسْرَى المُفْرَجُ عَنْهُمْ.

שָׁבִיב ז׳ (־בִים) ١. بَصِيصٌ. شَرَارَةٌ ج شَرَرٌ. ٢. كُسَارَةٌ. שְׁבִיב אוֹר (תִּקְוָה) بَصِيصٌ مِنَ النُّورِ ومجازًا: بَارِقَةُ أَمَلٍ. خَيْطُ أَمَلٍ.

שִׁבְיָה, שִׁבְיַת נ׳ ١. سَبْيٌ. أَسْرٌ. إِعْتِقَالٌ. ٢. الأَسْرَى. السَّبَايَا.

שָׁבִיט ז׳ في الفلك: (نَجْمٌ) مُذَنَّبٌ ج مُذَنَّبَاتٌ (comet).

שְׁבִיל ז׳ (־לִים) ١. سَبِيلٌ ج سُبُلٌ. شِعْبٌ (طريق في الجبل) ج شِعَابٌ. دَرْبٌ ج دُرُوبٌ. مَمْشًى. ٢. مَفْرِقُ الشَّعْرِ ج مَفَارِقُ ע׳ פְּסֹקֶת. ٣. مَسَارٌ ج مَسَارَاتٌ. خَطُّ سَيْرٍ. שְׁבִיל הַזָּהָב سَوَاءُ السَّبِيلِ. مَحَجَّةُ الصَّوَابِ. طَرِيقٌ وَسَطٌ ومجازًا: رَأْيٌ وَسَطٌ. שְׁבִיל הָרַבִּים طَرِيقٌ عُمُومِيٌّ (عُمُومِيَّةٌ). طَرِيقٌ عَامٌّ. שְׁבִיל (נְתִיב) הֶחָלָב المَجَرَّةُ. الطَّرِيقُ اللَّبَنِيُّ ע׳ נָהָר, נְהַר דִּי־נוּר.

שָׁבִיס, שְׁבִיס ז׳ (שְׁבִיסִים) ١. غِطَاءٌ لِرَأْسِ المَرْأَةِ. شَبَكَةُ رَأْسٍ. ٢. حِلْيَةٌ (لراس المراة) ج حُلًى.

שְׂבִיעָה, שְׂבִיעוּת נ׳ شَبَعٌ. إِكْتِفَاءٌ. قَنَاعَةٌ. שְׂבִיעוּת רָצוֹן رِضًى. رِضًا. إِرْتِيَاحٌ. قَنَاعَةٌ. إِقْتِنَاعٌ.

שְׁבִיעִי ת׳ (־יִים) سَابِعٌ ج سَوَابِعُ. הַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי اليَوْمُ السَّابِعُ. السَّبْتُ (وهو يوم مقدس لدى اليهود). הַמַּעֲצָמָה הַשְּׁבִיעִית صَاحِبَةُ الجَلَالَةِ الصَّحَافَةُ. הוּא

בְּרָקִיעַ הַשְּׁבִיעִי סל' إنّهُ في السِّماكِ الأعْلَى ومجازًا: هُوَ في مُنْتَهى السَّعادَةِ.

שְׁבִיעִיָּה, שביעייה נ' (־יּוֹת) ١. سُباعِيٌّ. مَجْمُوعَةٌ مِنْ سَبْعَةٍ. ٢. في الموسيقى: سُباعِيَّةٌ (مجموعة من سبعة عازفين يقومون باداء قطعة موسيقية).

שְׁבִיעִית נ' (־יּוֹת) ١. السَّنَةُ السّابِعَةُ. سَنَةُ الإبْراءِ (السنة التي تترك فيها الارض بحيث لا تُزْرع حسب الشريعة اليهودية). ٢. ثِمارُ سَنَةِ الإبْراءِ. ٣. سُبْعٌ ج أسْباعٌ. واحِدٌ مِنْ سَبْعَةٍ $\frac{1}{7}$. ٤. الصَّفُّ الحادِيَ عَشَرَ. שְׁבִיעִיסְט تِلْميذُ الصَّفِّ الحادِيَ عَشَرَ.

שָׁבִיר ת' (שְׁבִירִים) قابِلٌ لِلانْكِسارِ. سَريعُ العَطَبِ. هَشٌّ.

שְׁבִירָה נ' (־רוֹת) كَسْرٌ. تَكْسيرٌ. تَحْطيمٌ. تَحَطُّمٌ. שְׁבִירַת אוֹר في الفيزياء: إنْكِسارُ الضَّوْءِ (الضوء). שְׁבִירַת כֵּלִים ١. في الصوفية اليهودية: ظُهُورُ الشَّرِّ. فَسادٌ. ٢. مجازًا: تَحْطيمُ كُلِّ القِيَمِ. تَغْييرٌ جِذْرِيٌّ. ثَوْرَةٌ عَلَى المَفاهيمِ. שְׁבִירַת לֵב تَحَطُّمُ القَلْبِ. שְׁבִירַת רָעָב كَسْرُ الجُوعِ.

שְׁבִירוּת נ' قابِلِيَّةُ الانْكِسارِ. تَحَطُّمٌ.

שְׁבִיתָה נ' (־תוֹת) ١. إضْرابٌ (عن العمل) ج إضْراباتٌ. تَعْطيلٌ. تَوَقُّفٌ. إعْتِصابٌ. ٢. عُطْلَةُ (راحَةُ) يَوْمِ السَّبْتِ. ٣. إسْباتٌ. الدُّخُولُ في السَّبْتِ. שְׁבִיתָה אִיטַלְקִית إضْرابٌ تَباطُئِيٌّ (دون الاعلان رسميًا عن الاضراب). שְׁבִיתָה פְּרָאִית إضْرابٌ فُجائِيٌّ. إضْرابٌ بِلا إذْنِ النِّقابَةِ. שְׁבִיתַת אַהֲדָה إضْرابٌ تَضامُنِيٌّ. שְׁבִיתַת אַזְהָרָה إضْرابٌ تَحْذيرِيٌّ (إنْذارِيٌّ). שְׁבִיתַת נֶשֶׁק هُدْنَةٌ. وَقْفُ القِتالِ. مُتارَكَةٌ. שְׁבִיתַת רָעָב إضْرابٌ عَنِ الطَّعامِ. إعْتِصابٌ عَنِ الطَّعامِ. שְׁבִיתַת שֶׁבֶת إعْتِصامٌ ע' שֶׁבֶת. הֲפָרַת שְׁבִיתָה مُخالَفَةُ الإضْرابِ. מֵפֵר שְׁבִיתָה مُخِلٌّ بِالإضْرابِ (مستخدم يزاول عمله كالمعتاد رغم الاضراب الذي اعلنته نقابته). קְנָס שְׁבִיתָה ע' קְנָס.

שִׁבְךְ ע' שׁוֹבֵךְ.

שַׁבַּ"כּ ר"ת שֵׁרוּת בִּטָּחוֹן כְּלָלִי مَصْلَحَةُ الأمْنِ العامِّ (شباك).

שְׂבָכָה נ' (־כוֹת) شَبَكَةٌ ج شَبَكاتٌ وشِباكٌ. شُبّاكٌ شَعْرِيَّةٌ.

שֹׁבֶל, שובל ז' (שְׁבָלִים) ١. ذَيْلُ ثَوْبٍ ج ذُيُولٌ. هُدْبُ الثَّوْبِ ج أهْدابٌ. طَرَفُ الثَّوْبِ. حاشِيَةٌ ج حَواشٍ(ي). ٢. الذَّيْلُ المائِيُّ (الذي تخلفه السفينة المبحرة في الماء). الذَّيْلُ الجَوِّيُّ (الذي تخلفه الطائرة في الهواء).

(שבל) הִשְׁתַּבֵּל أسْبَلَ الزَّرْعُ. سَنْبَلَ.

שַׁבְּלוּל ז' (־לִים) بَزّاقَةٌ. حَلَزُونٌ. أُمُّ الخُلُولِ. قَوْقَعَةٌ ج قَواقِعُ. כַּשַּׁבְּלוּל זֶה שֶׁמִּתְכַּנֵּס לְתוֹךְ קְלִפָּתוֹ كالحَلَزُونِ الَّذي يَتَقَوْقَعُ في صَدَفَتِهِ ومجازًا: مُنْزَوٍ في جِلْدِهِ. مُتَقَوْقِعٌ. مُنْطَوٍ عَلَى نَفْسِهِ.

שַׁבְּלוּלִי ת' (־יִּים) حَلَزُونِيٌّ. كالبَزّاقَةِ. كالقَوْقَعَةِ ومجازًا: غُضْرُوفِيٌّ. هَزيلٌ.

שַׁבְּלוֹנָה .Gr נ' (־נוֹת) قالَبٌ ج قَوالِبُ ومجازًا: رَتابَةٌ. عَلَى مِنْوالٍ واحِدٍ.

שַׁבְּלוֹנִי ת' (־יִּים) رَتيبٌ. وَتيرِيٌّ. رُوتينِيٌّ. مُبْتَذَلٌ.

שִׁבֹּלֶת, שיבולת נ' (שִׁבֳּלִים) ١. سُنْبُلَةٌ ج سَنابِلُ. سَبَلَةٌ ج سَبَلاتٌ. ٢. عُنْقُودٌ ج عَناقيدُ. ٣. تَيّارٌ مائِيٌّ. ٤. في الفلك: السِّماكُ الأعْلَى (كوكب في برج السنبلة). שִׁבֹּלֶת שׁוּעָל شُوفانٌ. هُرْطُمانٌ. قُرْطُمانٌ. خَرْطالٌ (oates). הַטּוֹבֵעַ בְּשִׁבֹּלֶת יֶאֱחֹז בְּרֹאשׁ שִׁבֹּלֶת الغَريقُ يَتَشَبَّثُ بِقَشَّةٍ.

שַׁבַּ"ס ר"ת שֵׁרוּת בָּתֵּי הַסֹּהַר مَصْلَحَةُ السُّجُونِ.

שָׂבַע פ' ١. شَبِعَ – إمْتَلأَ. ٢. إرْتَوَى. شَرِبَ – حَتَّى الارْتِواءِ. ٣. مجازًا: رَضِيَ – إكْتَفَى. إقْتَنَعَ. שָׂבַע יָמִים شَبِعَ عُمْرًا. تَقَدَّمَ في السِّنِّ. بَلَغَ مِنَ العُمْرِ عِتِيًّا. לֹא תִשְׂבַּע עַיִן לִרְאוֹת لا تَشْبَعُ العَيْنُ مِنَ النَّظَرِ ومجازًا: مُتْعَةٌ لِلأنْظارِ. مَنْظَرٌ رائِعٌ. הִשְׂבִּיעַ ١. أشْبَعَ. أطْعَمَ حَتَّى الشَّبَعِ. ٢. أكْفَى. أرْوَى. أرْضَى. הִשְׂבִּיעַ אֶת רְצוֹנוֹ أرْضاهُ. بَعَثَ السُّرُورَ في نَفْسِهِ. أقْنَعَهُ. הִשְׂבִּיעַ עֵינָיו أشْبَعَ ناظِرَيْهِ (من منظر فتان). تَمَتَّعَ بِرُؤْيَةٍ.

שָׂבֵעַ ת' (שְׂבֵעִים) شَبْعانُ. مُكْتَفٍ(ي) ومجازًا: مَلآنٌ. مُتْخُومٌ. مُفْعَمٌ. שְׂבַע יָמִים شَبْعانُ عُمْرًا. طاعِنٌ (مُتَقَدِّمٌ) في السِّنِّ. שְׂבַע נַחַת قَريرُ العَيْنِ. مُغْتَبِطٌ. مُرْتاحُ البالِ. שְׂבַע רָצוֹן راضٍ(ي). مُرْتاحٌ. قانِعٌ. مَبْسُوطٌ. הַשָּׂבֵעַ לֹא יַרְגִּישׁ בְּצַעַר הָרָעֵב لا يَشْعُرُ الشَّبْعانُ بِما يُقاسيهِ الجائِعُ.

שֹׂבַע ז' ١. وَفْرَةٌ. غَزارَةٌ. كَثْرَةٌ. فَيْضٌ. ٢. غِنًى. ثَراءٌ.

שֹׂבַע, שובע ז' ١. شِبَعٌ. إرْتِواءٌ. إكْتِفاءٌ. ٢. غَزارَةٌ. وَفْرَةٌ. فِرَةٌ. فَيْضٌ.

(שבע) נִשְׁבַּע פ' أقْسَمَ. حَلَفَ – أدَّى اليَمينَ. נִשְׁבַּע אֱמוּנִים أقْسَمَ يَمينَ الوَلاءِ. أدَّى اليَمينَ (القانُونِيَّةَ). بايَعَ. נִשְׁבַּע בְּהֵן צֶדֶק أقْسَمَ بِشَرَفِهِ. حَلَفَ بِذِمَّتِهِ. הִשְׁבִּיעַ ١. حَلَّفَ. إسْتَحْلَفَ. ٢. أقْرَأَهُ نَصَّ القَسَمِ. قَرَأَ عَلَيْهِ نَصَّ القَسَمِ (ليعيده امامه في احتفال رسمي). ٣. عَزَّمَ. تَهامَسَ بِالتَّعاويذِ. הִנְנִי מַשְׁבִּיעֲךָ שֶׁ- أسْتَحْلِفُكَ (اللّهَ) أنْ؛ أُناشِدُكَ أنْ!

שֶׁבַע ש"מ נ' سَبْعٌ. الرَّقْمُ ٧ (للمؤنث). שְׁבַע עֶשְׂרֵה سَبْعَ عَشْرَةَ. الرَّقْمُ ١٧ (للمؤنث). שֶׁבַע בְּרָכוֹת ١. سَبْعُ بَرَكاتٍ (تقال في حفلة الزفاف لدى اليهود). שֶׁבַע מִצְווֹת בְּנֵי נֹחַ ע' מִצְוָה. הַשְּׁגִּיחַ בְּשֶׁבַע עֵינַיִם راقَبَ بِسَبْعِ أعْيُنٍ ومجازًا: راقَبَ مُراقَبَةً شَديدَةً. הוּא כּוֹתֵב "נֹחַ" בְּשֶׁבַע שְׁגִיאוֹת סל' يَكْتُبُ اسْمَ نُوح بِسَبْعِ أغْلاطٍ (بالرغم من ان كلمة نوح بالعبرية تتالف من حرفين فقط). مَليءٌ بِالأخْطاءِ.

שִׁבְעָה ש"מ ז' سَبْعَةٌ. الرَّقْمُ ٧ (للمذكر). שִׁבְעָה עָשָׂר سَبْعَةَ عَشَرَ. الرَّقْمُ ١٧ (للمذكر). שִׁבְעָה מְדוֹרֵי גֵיהִנֹּם دَرَكاتُ جَهَنَّمَ السَّبْعُ. طَبَقاتُ جَهَنَّمَ السَّبْعُ ومجازًا: عَذابُ جَهَنَّمَ. שִׁבְעַת הַמִּינִים الأنْواعُ (المَحاصيلُ) السَّبْعَةُ الَّتي تَجُودُ

بِهَا الأَرْضُ المُقَدَّسَةُ (وهي القمح والشعير والكرمة والتين والرمان والزيتون والتمر). שִׁבְעַת פִּלְאֵי עוֹלָם عَجَائِبُ الدُّنْيَا السَّبْعُ. أَوَابِدُ الدُّنْيَا (وهي: ١. الاهرام في مصر. ٢. الجنائن المعلقة في بابل. ٣. منارة الاسكندرية (باروس). ٤. هيكل ارتاميس (ديانا) في افسس اليونانية. ٥. تمثال زيوس أو جوبتير في اوليمبيا. ٦. الموسوليوم في هاليكارناسوس بآسيا الصغرى. ٧. العملاق او الكولوسوس في رودس). יָשַׁב שִׁבְעָה حَدَّ سَبْعَةَ أيَّامٍ (لموت قريب). حَزِنَ سَبْعَةَ أيَّامٍ. جَلَسَ العِدَّةَ. פִּי שִׁבְעָה مُضَاعَفٌ سَبْعَ مَرَّاتٍ.

שָׂבְעָה נ׳ شِبَعٌ. شَبَعٌ. إرْتِوَاءٌ ע׳ שֹׂבַע. לֹא יָדַע שָׂבְעָה لاَ يَعْرِفُ لِلشِّبَعِ حَدًّا. شَرِهٌ. جَشِعٌ.

שְׂבֵעוּת נ׳ شَبَعٌ. شِبَعٌ. إرْتِوَاءٌ. إكْتِفَاءٌ.

שִׁבְעִים ש״מ سَبْعُونَ. الرَّقْمُ ٧٠ (للمذكر والمؤنث). תַּרְגּוּם הַשִּׁבְעִים التَّرْجَمَةُ السَّبْعِينِيَّةُ (وهي الترجمة اليونانية للتوراة التي ترجمها سبعون من كبار الحاخامين في القرن الثالث ق م بامر ماك مصر، septuagint).

שִׁבְעָתַיִם, שבעתיים תה״פ مُضَاعَفٌ سَبْعَ مَرَّاتٍ. مَضْرُوبٌ فِي سَبْعَةٍ.

שִׁבֵּץ, שיבץ פ׳ ١. ألْحَمَ وَأسْدَى. نَسَجَ ـ بِشَكْلِ مُرَبَّعَاتٍ (خَانَاتٍ). طَرَّزَ. ٢. أدْخَلَ فِي إطَارٍ. بَرْوَزَ. ٣. رَصَّعَ. فَصَّصَ. طَعَّمَ. عَشَّقَ. ٤. أدْرَجَ (في كادر الموظفين). نَسَّقَ. ٥. دَبَّجَ. زَخْرَفَ (كلامًا بلاغيًا). وَشَّى. שֻׁבַּץ ١. وُضِعَ فِي المُرَبَّعِ المُلاَئِمِ. أُدْرِجَ فِي الإطَارِ المُلاَئِمِ. بُرْوِزَ. ٢. قُسِّمَ إلَى مُرَبَّعَاتٍ. ٣. نُسِّقَ. أُدْرِجَ (في الكادر). הִשְׁתַּבֵּץ ١. تَرَصَّعَ. رُصِّعَ. طُرِّزَ. ٢. أُدْرِجَ فِي. تَأَطَّرَ. ٣. أُصِيبَ بِنَوْبَةٍ. أُصِيبَ بِسَكْتَةٍ.

שָׁבָץ ז׳ سَكْتَةٌ ج سَكَتَاتٌ. سَكْتَةٌ مُخِّيَّةٌ. שְׁבַץ לֵב نَوْبَةٌ قَلْبِيَّةٌ.

שָׁבַק פ׳ بَرِحَ ـ. فَارَقَ. هَجَرَ ـ. שָׁבַק חַיִּים לְכָל חַי فَارَقَ الحَيَاةَ. طَوَاهُ المَنُونُ. قَضَى نَحْبَهُ. مَاتَ ـ.

שָׂבַר פ׳ سَبَرَ ـ. خَبَرَ ـ. שִׂבֵּר تَطَلَّعَ. صَبَا ـ إلَى. שִׂבֵּר אֶת הָאֹזֶן ע׳ שָׁבַר, שִׁבֵּר.

שֶׂבֶר ז׳ أمَلٌ ج آمَالٌ ע׳ סֵבֶר.

שָׁבַר פ׳ ١. كَسَرَ ـ. قَصَمَ ـ. حَطَّمَ. هَشَّمَ. هَاضَ ـ (جناح). ٢. إفْتَرَسَ. نَهَشَ ـ. ٣. مجازًا: كَسَرَ ـ شَوْكَةً. قَضَى ـ عَلَى. ٤. إشْتَرَى المَحَاصِيلَ. שָׁבַר אֶת גַּבּוֹ שֶׁל פְּלוֹנִי قَصَمَ ظَهْرَ فُلاَنٍ. هَدَّ قُوَّتَهُ. שָׁבַר אֶת דִּבְרֵי פְּלוֹנִי فَنَّدَ (دَحَضَ) كَلاَمَ فُلاَنٍ. نَقَضَ ـ أقْوَالَهُ. שָׁבַר אֶת הִתְנַגְּדוּת (עַקְשָׁנוּת) פְּלוֹנִי سَحَقَ (حَطَّمَ) مُقَاوَمَةَ فُلاَنٍ. שָׁבַר אֶת הַכֵּלִים סל׳ حَطَّمَ كُلَّ القَوَاعِدِ وَالأحْكَامِ. שָׁבַר אֶת לִבּוֹ حَطَّمَ قَلْبَهُ. كَسَرَ فُؤَادَهُ. שָׁבַר אֶת מַטֵּה לַחְמוֹ قَطَعَ ـ رِزْقَهُ. سَلَبَهُ ـ مَوْرِدَ رِزْقِهِ. שָׁבַר אֶת עֹל פְּלוֹנִי كَسَرَ نِيرَ فُلاَنٍ. حَطَّمَ الأغْلاَلَ. שָׁבַר אֶת צִמְאוֹ كَسَرَ (أرْوَى) عَطَشَهُ. نَقَعَ ـ (شَفَى ـ) غَلِيلَهُ. שָׁבַר אֶת הַקֻּפָּה סל׳ جَرَفَ الأرْبَاحَ. שָׁבַר אֶת הַקֶּרַח كَسَرَ الجُمُودَ (الثَّلْجَ). تَغَلَّبَ عَلَى الجُمُودِ (في مفاوضات مثلاً). שָׁבַר אֶת רֹאשׁוֹ صَدَّعَ رَأسَهُ. أجْهَدَ رَأسَهُ (في حل قضية). שָׁבַר לִרְסִיסִים جَعَلَهُ حُطَامًا. قَطَّعَ إرْبًا إرْبًا. שִׁבֵּר אֶת רְצוֹן פְּלוֹנִי حَطَّمَ إرَادَةَ فُلاَنٍ. שָׁבַר שִׂיא كَسَرَ الرَّقْمَ القِيَاسِيَّ. ضَرَبَ رَقْمًا قِيَاسِيًّا جَدِيدًا. שָׁבַר שְׁמִירָה نَامَ فِي سَاعَةِ حِرَاسَتِهِ (فَأهْمَلَ وَاجِبَهُ). הַקַּשׁ שֶׁשָּׁבַר אֶת גַּב הַגָּמָל ע׳ קַשׁ. נִשְׁבַּר ١. إنْكَسَرَ. تَكَسَّرَ. تَهَشَّمَ. تَحَطَّمَ. ٢. كُسِرَ (جيش). هُزِمَ. قُهِرَ. נִשְׁבְּרָה הִתְנַגְּדוּתוֹ سُحِقَتْ (حُطِّمَتْ) مُقَاوَمَتُهُ. أُرْغِمَ عَلَى الرُّضُوخِ. נִשְׁבַּר לִבּוֹ إنْكَسَرَ قَلْبُهُ (ألمًا وغمًّا). تَحَطَّمَ (تَفَطَّرَ) قَلْبُهُ. נִשְׁבַּר לוֹ סל׳ سَئِمَ (من الانتظار مثلاً). لَمْ يَعُدْ يُطِيقُ. لَمْ يَعُدْ يَحْتَمِلُ. כַּחֶרֶס הַנִּשְׁבָּר مِثْلَ حُطَامِ القَوَارِيرِ ومجازًا: لاَ قِيمَةَ لَهُ. لاَ وَزْنَ لَهُ. לֵב נִשְׁבָּר قَلْبٌ مَكْسُورٌ (كَسِيرٌ). فُؤَادٌ مُحَطَّمٌ. שִׁבֵּר كَسَّرَ. حَطَّمَ. هَشَّمَ. دَمَّرَ. هَدَمَ ـ. שִׁבֵּר אֶת הָאֹזֶן مجازًا: شَنَّفَ الأسْمَاعَ (الآذَانَ). جَعَلَهُ جَمِيلَ الوَقْعِ. נִשְׁתַּבֵּר تَكَسَّرَ. تَحَطَّمَ. تَهَشَّمَ.

שֶׁבֶר ז׳ (שְׁבָרִים) ١. تَكْسِيرٌ. تَحْطِيمٌ. قَصْمٌ. ٢. كَسْرٌ. كُسَارَةٌ. حُطَامٌ. فُتَاتٌ. ٣. بَلِيَّةٌ ج بَلاَيَا. أزْمَةٌ ج أزَمَاتٌ. ضَرْبَةٌ قَاصِمَةٌ. ٤. في الطب: فَتْقٌ. فِتَاقٌ (علة). أدَرَةٌ. ٥. في الحساب: كَسْرٌ ج كُسُورٌ. جُزْءٌ مِنْ عَدَدٍ. ٦. مُتَقَطِّعٌ (صوت النفير). ٧. في القواعد: كَسْرٌ. عَلاَمَةُ חִירִיק الكَسْرَةُ (ـِ). ٨. غَلَّةٌ. مَحْصُولٌ. ٩. شَرْحٌ. تَأْوِيلٌ. שֶׁבֶר אָדָם (כְּלִי) حُطَامُ إنْسَانٍ. שֶׁבֶר לֵב إنْكِسَارُ القَلْبِ. أسًى. كَمَدٌ. שֶׁבֶר מֻרְכָּב كَسْرٌ مُرَكَّبٌ (مثل $\frac{3}{4}$). שֶׁבֶר עָנָן وَابِلٌ. زَخَّةُ مَطَرٍ مُفَاجِئَةٌ. شُؤْبُوبٌ ج شَآبِيبُ. שֶׁבֶר עֶשְׂרוֹנִי كَسْرٌ عُشْرِيٌّ (مثل: ١،٢٤٥). שֶׁבֶר פָּשׁוּט (רָגִיל) كَسْرٌ اعْتِيَادِيٌّ (لا يحتوي على كسور). שֶׁבֶר רוּחַ إنْكِسَارُ الخَاطِرِ. كَسَافَةُ بَالٍ. שֶׁבֶר רָעָב كَسْرُ الجُوعِ. זַעֲקַת שֶׁבֶר صَيْحَةُ اليَأسِ. صَيْحَةُ المَلْهُوفِ القَانِطِ. שֹׁד וָשֶׁבֶר وَالَهْفَتَاهْ! وَالَهْفِي! يَا حَسْرَتَاهْ! يَا لَوْعَتِي! לִפְנֵי שֶׁבֶר גָּאוֹן مجازًا: بَعْدَ المَدِّ جَزْرٌ. مَا طَارَ طَيْرٌ وَارْتَفَعَ إلاَّ كَمَا طَارَ وَقَعَ. הַחֲלוֹם וְשִׁבְרוֹ الحُلْمُ وَتَفْسِيرُهُ. צִמְצֵם שֶׁבֶר إخْتَزَلَ الكَسْرَ. إخْتَصَرَهُ إلَى أبْسَطِ عَوَامِلِهِ. שְׁבָרִים ١. صَوْتٌ مُتَقَطِّعٌ لِلنَّفِيرِ. صَوْتٌ مُتَهَدِّجٌ. ٢. في الحساب: كُسُورٌ.

שֶׁבֶר ז׳ (־רִים) في النبات: حَرْمَلٌ (harmel).

שִׁבָּרוֹן, שיברון ז׳ (־בְרוֹנִים) تَكَسُّرٌ. إنْكِسَارٌ. تَحَطُّمٌ. שִׁבְרוֹן לֵב إنْكِسَارُ القَلْبِ. שִׁבְרוֹן רוּחַ تَحَطُّمٌ مَعْنَوِيٌّ. كَسْرُ الخَاطِرِ.

שַׁבְרִיָּה, שברייה A נ׳ (־יּוֹת) شِبْرِيَّةٌ. خَنْجَرٌ صَغِيرٌ ج خَنَاجِرُ.

שַׁבְרִיר ז׳ (־רִים) كُسَارَةٌ. فُتَّةٌ. شَظِيَّةٌ ج شَظَايَا. שַׁבְרִיר שְׁנִיָּה هُنَيْهَةٌ. لَحْظَةٌ وَجِيزَةٌ.

שַׁבְרִירִי ת׳ (־יִּים) ١. مُتَهَدِّجٌ (صوت). سَهْلُ التَّفَتُّتِ. قَابِلٌ لِلانْكِسَارِ. ٢. فِي

غَايَةُ الرِّقَّةِ وَالنُّعُومَةِ. كَالقَوَارِيرِ.

שַׁבְרִירִיּוּת נ' رِقَّةٌ. نُعُومَةٌ. سُرْعَةُ تَأَثُّرٍ.

שִׁבְרָק ז' (־קים) شِبْرِق. دُبَيْقَةٌ. أُنُونِيسُ (نبات بري، ononis).

שִׁבֵּשׁ, שִׁיבֵּשׁ פ' شَوَّشَ. أَفْسَدَ. أَتْلَفَ. شَوَّهَ. عَرْقَلَ. ٢. حَرَّفَ. صَحَّفَ. كَتَبَ ـ بِأَغْلَاطٍ. הַשֶּׁלֶג שִׁבֵּשׁ אֶת הַתְּנוּעָה عَرْقَلَتِ الثُّلُوجُ السَّيْرَ فِي الطُّرُقَاتِ. שֻׁבַּשׁ ١. أُفْسِدَ. تَلِفَ ـ تَعَرْقَلَ. ٢. غُلِّطَ. شُوِّشَ. تَشَوَّشَ. ٣. حُرِّفَ. صُحِّفَ. وَقَعَتْ فِيهِ أَغْلَاطٌ. הִשְׁתַּבֵּשׁ, נִשְׁתַּבֵּשׁ ١. فَسَدَ ـ تَلِفَ. تَشَوَّهَ. تَشَوَّشَ. تَعَرْقَلَ. ٢. أَخْطَأَ. خَرْبَطَ.

שַׁבְשֶׁבֶת נ' (־שָׁבוֹת) دَوَّارَةُ الهَوَاءِ. دِيكُ الرِّيَاحِ. مُؤَشِّرُ اتِّجَاهِ الرِّيحِ.

שָׁבַת פ' ١. أَضْرَبَ عَنِ العَمَلِ. أَعْلَنَ الإِضْرَابَ. ٢. كَفَّ ـ عَنْ. تَوَقَّفَ. تَعَطَّلَ ٣. اِسْتَرَاحَ. اِنْقَطَعَ عَنِ العَمَلِ. ٤. سَبَتَ ـ أَسْبَتَ. قَامَ بِوَاجِبِ السَّبْتِ. أَمْضَى السَّبْتَ فِي. שָׁבַת שְׁבִיתַת רָעָב اِعْتَصَبَ. أَضْرَبَ عَنِ الطَّعَامِ. שָׁבַת שְׁבִיתַת שֶׁבֶת اِعْتَصَمَ فِي. أَضْرَبَ فِي مَكَانٍ. הִשְׁבִּית ١. عَطَّلَ العَمَلَ. أَوْقَفَ. أَبْطَلَ. ٢. أَغْلَقَ ٣. وَضَعَ حَدًّا لِـ. عَكَّرَ صَفْوَ الفَرَحِ. كَدَّرَ. הֻשְׁבַּת عُطِّلَ. أُوقِفَ.

שַׁבָּת נ' (־תוֹת) ١. سَبْتٌ ج سُبُوتٌ. اليَوْمُ السَّابِعُ مِنَ الأُسْبُوعِ. ٢. يَوْمُ عُطْلَةٍ. عِيدٌ. ٣. رَاحَةٌ. فَتْرَةُ اسْتِرَاحَةٍ. שַׁבַּת בְּרֵאשִׁית سَبْتُ التَّكْوِينِ (السبت الذي تبدأ فيه قراءة سفر التكوين). שַׁבָּת הַגָּדוֹל السَّبْتُ الكَبِيرُ (ويقع قبل عيد الفصح مُباشرة). שַׁבַּת חָזוֹן سَبْتُ الفَرِيسِ. שַׁבַּת נַחֲמוּ سَبْتُ العَزَاءِ. سَبْتُ المَرَاثِي. السَّبْتُ الَّذِي يَأْتِي بَعْدَ التَّاسِعِ مِنْ شَهْرِ آبَ العِبْرِيِّ (الذي يُقرأ فيه فصل נַחֲמוּ נַחֲמוּ עַמִּי من سفر اشعيا). שַׁבַּת קֹדֶשׁ السَّبْتُ المُقَدَّسُ (كل يوم سبت لدى اليهود وهو يوم عطلة). הַשַּׁבָּת הַקְּדוֹשָׁה سَبْتُ النُّورِ (السبت الذي يسبق عيد الفصح المسيحي). שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן ١. سَبْتُ الرَّاحَةِ. ٢. كِنَايَةٌ عَنْ يَوْمِ الغُفْرَانِ. שַׁבַּת שָׁלוֹם سَبْتُ السَّلَامِ. تَحِيَّةٌ مَأْلُوفَةٌ فِي السَّبْتِ. אֶחָד בְּשַׁבָּת, שֵׁנִי בְּשַׁבָּת يَوْمُ الأَحَدِ، يَوْمُ الاِثْنَيْنِ الخ. חִלּוּל שַׁבָּת اِنْتِهَاكُ حُرْمَةِ السَّبْتِ. לֵיל שַׁבָּת لَيْلَةُ السَّبْتِ. مَسَاءُ الجُمُعَةِ. מוֹצָאֵי שַׁבָּת اِنْتِهَاءُ السَّبْتِ. خِتَامُ السَّبْتِ. لَيْلَةُ الأَحَدِ. עֹנֶג שַׁבָּת مَبَاهِجُ (مَحْفَلُ) السَّبْتِ (حيث تعقد احتفالات للمداولة في التوراة وانشاد اناشيد السبت حسب التقاليد اليهودية الدينية). עֶרֶב שַׁבָּת لَيْلَةُ السَّبْتِ. الجُمُعَةُ مَسَاءً. קַבָּלַת שַׁבָּת اِسْتِقْبَالُ السَّبْتِ (صلوات خاصة تُتلى بعد صلاة العصر احتفاءً بدخول السبت). שְׁמִירַת שַׁבָּת التَّقَيُّدُ بِتَقَالِيدِ السَّبْتِ (وخصوصًا الالتزام بعدم توليع النور). תְּחוּם שַׁבָּת ע' תְּחוּם. בָּאָה שַׁבָּת - בָּאָה מְנוּחָה أَقْبَلَ السَّبْتُ فَأَقْبَلَتِ الرَّاحَةُ. עֲשֵׂה שַׁבַּתְּךָ חֹל וְאַל תִּצְטָרֵךְ לַבְּרִיּוֹת اِجْعَلْ سَبْتَكَ يَوْمًا عَادِيًّا وَلَا تَفْتَقِرْ لِلنَّاسِ ومجازًا: الحِلَاقَةُ بِالفَأْسِ وَلَا الحَاجَةُ لِلنَّاسِ. פִּקּוּחַ נֶפֶשׁ דּוֹחֶה שַׁבָּת ע' פִּקּוּחַ. מִי שֶׁטָּרַח בְּעֶרֶב שַׁבָּת יֹאכַל בְּשַׁבָּת ע' טָרַח.

שֶׁבֶת נ' جُلُوسٌ. قُعُودٌ ע' יְשִׁיבָה, יָשַׁב. שֶׁבֶת אַחִים (גַּם יָחַד) أُنْسُ المَحَبَّةِ. أُلْفَةُ الأُخُوَّةِ. כּוֹכַב שֶׁבֶת ע' כּוֹכָב. שְׁבִיתַת שֶׁבֶת إِضْرَابٌ دَاخِلَ المُنْشَأَةِ. إِعْتِصَامٌ (اضراب عن طريق الاعتصام او الجلوس في محل العمل).

שַׁבְּתָאוּת נ' الشَّبْتَائِيَّةُ. الشَّبَّاتِيَّةُ (وهي حركة جاءت بقيادة شبتاي تسبي في القرن السابع عشر الذي ادعى النبوءة والذي اقنع عددًا من اليهود بانه جاء لانقاذهم واعادتهم الى ارض اسرائيل)

שַׁבְּתַאי ז' كَوْكَبُ زُحَلٍ. كَيْوَانُ (ثاني اكبر كوكب سيار بعد المشتري، saturn).

שַׁבָּתוֹן ז' (־נִים) ١. رَاحَةٌ تَامَّةٌ. رَاحَةُ السَّبْتِ. ٢. تَعَطُّلٌ عَنِ العَمَلِ. שְׁנַת שַׁבָּתוֹן سَنَةٌ اسْتِكْمَالِيَّةٌ. سَنَةُ التَّفَرُّغِ لِلْبَحْثِ (اجازة سنة تقريبًا تُمنح للتفرغ للبحث العلمي واستكمال الدراسة).

שָׂגָא פ' عَلَا ـ اِرْتَفَعَ. سَمَا ـ שְׁלוֹמְךָ יִשְׂגֵּא مجازًا: أَسْبَغَ اللَّهُ عَلَيْكَ ثَوْبَ الصِّحَّةِ. הִשְׂגִּיא ١. رَفَعَ ـ أَجَلَّ. ٢. عَلَا. اِرْتَفَعَ. جَلَّ ـ

שָׂגַב פ' عَزَّ ـ قَوِيَ ـ كَانَ مَنِيعًا. שָׂגַב מִמֶּנּוּ عَزَّ عَلَيْهِ أَنْ. تَعَذَّرَ عَلَيْهِ. كَانَ فَوْقَ طَاقَتِهِ. נִשְׂגַּב ١. سَمَا ـ عَلَا ـ ٢. كَانَ قَوِيًّا مَنِيعًا. ٣. عَزَّ. تَعَذَّرَ. חָכְמָה נִשְׂגָּבָה מִבִּינָתוֹ عَزَّ عَلَيْهِ فَهْمُهُ. كَانَ فَوْقَ إِدْرَاكِهِ.

שֶׂגֶב ז' رِفْعَةٌ. مَنَعَةٌ. عِزَّةٌ. إِعْزَازٌ. سُمُوٌّ. عَلْيَاءُ.

שְׁגָגָה נ' (־גוֹת) غَلَطٌ ج أَغْلَاطٌ. خَطَأٌ ج أَخْطَاءٌ. زَلَّةٌ ج زَلَّاتٌ. هَفْوَةٌ ج هَفَوَاتٌ.

בִּשְׁגָגָה תה"פ خَطَأً. سَهْوًا. هَفْوًا. دُونَ قَصْدٍ. بِلَا انْتِبَاهٍ.

שָׂגָה פ' عَلَا ـ سَمَا ـ اِرْتَفَعَ. צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח, כְּאֶרֶז בַּלְּבָנוֹן יִשְׂגֶּה الصِّدِّيقُ كَالنَّخْلَةِ يَزْهُو كَالأَرْزِ فِي لُبْنَانَ يَنْمُو. רֵאשִׁיתְךָ מִצְעָר וְאַחֲרִיתְךָ יִשְׂגֶּה ע' רֵאשִׁית.

שָׁגָה פ' ١. أَخْطَأَ. غَلِطَ ـ سَهَا ـ ٢. زَلَّ ـ هَفَا ـ שׁוֹגֶה בְּהֶזְיוֹנוֹת שָׁוְא يُحَلِّقُ فِي عَالَمِ الأَوْهَامِ.

שָׁגוּי ת' (שְׁגוּיִים) مَغْلُوطٌ. خَاطِئٌ. غَيْرُ صَحِيحٍ.

שָׁגוּם ת' (שְׁגוּמִים) مُعَشَّقٌ. مَوْصُولٌ بِتَعْشِيقَةٍ ע' שֶׁגֶם.

שִׁגּוּעַ, שִׁיגּוּעַ ז' (־עִים) تَجْنِينٌ. تَخْبِيلٌ. تَطْلِيعُ الرُّوحِ.

שָׁגוּר ת' (שְׁגוּרִים) ١. سَلِسٌ. مَأْلُوفٌ. دَارِجٌ. مُتَدَاوَلٌ. عَادِيٌّ. ٢. رَتِيبٌ. وَتِيرِيٌّ. פִּתְגָּם שָׁגוּר مَثَلٌ سَائِرٌ. قَوْلٌ مَأْثُورٌ.

שִׁגּוּר, שִׁיגּוּר ז' (־רִים) ١. إِرْسَالٌ. إِيفَادٌ. إِنْفَاذٌ. ٢. إِطْلَاقٌ. שִׁגּוּר טִיל إِطْلَاقُ صَارُوخٍ. שִׁגּוּר מִשְׁלַחַת إِيفَادُ بَعْثَةٍ. إِرْسَالُ وَفْدٍ. שִׁגּוּר סְחוֹרָה إِرْسَالُ بِضَاعَةٍ. تَوْرِيدٌ.

(שגח) הִשְׁגִּיחַ פ' ١. رَاقَبَ. لَاحَظَ. أَشْرَفَ عَلَى. تَفَقَّدَ. اِنْتَبَهَ إِلَى. ٢. سَهِرَ ـ

عَلَى. كَلَأَ ـ. رَعَى ـ.

שַׂגִּיא ת' (־אִים) سَامٍ(ي). رَفِيعٌ. عَالٍ(ي). مَنِيعٌ.

שְׁגִיאָה נ' (־אוֹת) غَلْطَةٌ ج غَلَطَاتٌ. خَطَأٌ ج أَخْطَاءٌ. زَلَّةٌ ج زَلَّاتٌ. שְׁגִיאַת דְּפוּס غَلْطَةٌ مَطْبَعِيَّةٌ. خَطَأٌ مَطْبَعِيٌّ. שְׁגִיאַת כְּתִיב خَطَأٌ إِمْلَائِيٌّ.

שַׂגִּיב ת' (־בִּים) مَنِيعٌ. عَزِيزٌ. عَالٍ(ي). رَفِيعٌ. سَامٍ(ي). שַׂגִּיב מֵהַנֶּשֶׁר בַּשָּׁמַיִם أَمْنَعُ مِنْ عُقَابِ الجَوِّ.

שְׁגִיָּה, שגייה נ' (־יּוֹת) ١. خَطَأٌ. غَلَطٌ. ٢. شَغَفٌ (شَغْفٌ). وَلَعٌ.

שִׁגָּיוֹן, שיגיון ז' (־גְיוֹנוֹת) ١. فِكْرَةٌ مُسْتَحْوِذَةٌ. إِسْتِحْوَاذٌ. وَهْمٌ مُسْتَحْكِمٌ (idée fixe). ٢. هِوَايَةٌ. وَلَعٌ. בַּעַל שִׁגְיוֹנוֹת نَزْوَانِيٌّ. مُتَقَلِّبٌ. ذُو نَزَوَاتٍ.

שִׁגְיוֹנִי ת' (־נִיִּים) وَاهِمٌ. وَالِهٌ. مُوَلَّهٌ. غَارِقٌ فِي الأَوْهَامِ.

שָׁגִיר ת' (שְׁגִירִים) دَارِجٌ. مَأْلُوفٌ ע' שָׁגוּר.

שְׁגִירוּת נ' سَلَاسَةٌ. طَلَاقَةُ لِسَانٍ. تَدَاوُلٌ. أُلْفَةٌ ע' רְהִיטוּת.

שָׁגַל פ' جَامَعَ. ضَاجَعَ. غَشِيَ ـ (امرأة). נִשְׁגְּלָה ضُوجِعَتْ. غُشِيَتْ. نُكِحَتْ.

שֶׁגֶם ז' (שְׁגָמִים) تَوْصِيلَةٌ. تَعْشِيقَةٌ. لِسَانٌ (فِي نُقْرٍ أَوْ كُلُّونٍ). وُصْلَةٌ ע' מְחַבֵּר. שֶׁגֶם וְחָרִיץ عَاشِقٌ وَمَعْشُوقٌ.

שִׁגֵּם, שיגם פ' عَشَّقَ. أَوْصَلَ لِسَانًا بِنُقْرٍ. נִשְׁתַּגֵּם تَعَشَّقَ. تَمَّ تَوْصِيلُهُ بِتَوْصِيلَةٍ.

שִׁגַּע, שיגע פ' ١. جَنَّنَ. أَفْقَدَ العَقْلَ. ٢. مجازًا: بَلْبَلَ. أَرْبَكَ. ٣. أَوْقَعَ فِي مَقْلَبٍ. הִשְׁתַּגֵּעַ ١. جُنَّ. جُنَّ جُنُونُهُ. فَقَدَ عَقْلَهُ. أَصَابَهُ مَسٌّ. هَوِسَ ـ. ٢. تَظَاهَرَ بِالجُنُونِ. ٣. عَرْبَدَ. تَمَاجَنَ. تَصَرَّفَ بِطَيْشٍ وَمُجُونٍ. הִשְׁתַּגֵּעַ אַחֲרֵי־ جُنَّ بِـ. شُغِفَ بِـ. وَلِعَ ـَ بِـ. هَامَ ـِ بِـ.

שִׁגָּעוֹן, שיגעון ז' (־גְעוֹנוֹת) ١. جُنُونٌ. خَبَلٌ. لَوْثَةٌ عَقْلِيَّةٌ. عَتَهٌ. عُتْهٌ. ٢. حَمَاقَةٌ. سُخْفٌ. نَزَقٌ. ٣. هَوَسٌ. إِسْتِحْوَاذُ فِكْرَةٍ عَلَى إِنْسَانٍ تَتَحَكَّمُ فِي عَقْلِهِ (mania). ٤. סל' رَائِعٌ. שִׁגָּעוֹן לְדָבָר אֶחָד إِسْتِحْوَاذُ فِكْرَةٍ وَاحِدَةٍ عَلَى العَقْلِ. وَهْمٌ مُسْتَحْكِمٌ (monomania). שִׁגְעוֹן גַּדְלוּת جُنُونُ العَظَمَةِ. الخُنْزُوَانِيَّةُ (megalomania). שִׁגְעוֹן הָרְדִיפוּת (רְדִיפָה) ذُهَانٌ. جُنُونُ الاضْطِهَادِ ע' פָּרָנוֹיָה. הוּא נוֹהֵג בְּשִׁגָּעוֹן يَتَصَرَّفُ تَصَرُّفَ المَجَانِينِ. يَتَصَرَّفُ وَكَأَنَّ فِيهِ مَسًّا ومجازًا: يَقُودُ سَيَّارَتَهُ بِجُنُونٍ. يَسُوقُ بِمُنْتَهَى السُّرْعَةِ.

שִׁגְעוֹנִי ת' (־נִיִּים) جُنُونِيٌّ. مُنْطَوٍ عَلَى الحُمْقِ. هَوَسِيٌّ. מְהִירוּת שִׁגְעוֹנִית سُرْعَةٌ جُنُونِيَّةٌ. سُرْعَةٌ فَائِقَةٌ.

שִׁגֵּר, שיגר פ' أَوْفَدَ. أَرْسَلَ. بَعَثَ ـَ بِـ. أَنْفَذَ. إِنْتَدَبَ (لمهمة). שִׁגֵּר חַיִל מִשְׁלוֹחַ جَرَّدَ حَمْلَةً. بَعَثَ بِحَامِيَةٍ عَسْكَرِيَّةٍ. שֻׁגַּר أُرْسِلَ. بُعِثَ بِهِ. أُنْتُدِبَ. נִשְׁתַּגֵּר ١. أُعْتِيدَ. أَصْبَحَ مَأْلُوفًا (دَارِجًا). ٢. إِعْتَادَ. أَلِفَ ـَ. ٣. أُرْسِلَ. أُنْفِذَ.

שִׁגְרָה נ' ١. رُوتِين. رَتَابَةٌ. ٢. طَلَاقَةٌ. فَصَاحَةٌ. سَلَاسَةٌ.

שִׁגָּרוֹן, שיגרון ז' في الطب: الرَّثْيَةُ. إِلْتِهَابُ المَفَاصِلِ. رُومَاتِزْم (rheumatism, arthitidis). קַדַּחַת הַשִּׁגָּרוֹן حُمَّى المَفَاصِلِ.

שִׁגְרוֹנִי ת' (־נִיִּים) خَاصٌّ بِدَاءِ المَفَاصِلِ (بِالرُّومَاتِزْم).

שַׁגְרִיר ז' (־רִים) ١. سَفِيرٌ ج سُفَرَاءُ. مُمَثِّلٌ دِبْلُومَاسِيٌّ (على ارفع مستوى). ٢. مَبْعُوثٌ خَاصٌّ. قَاصِدٌ رَسُولِيٌّ. שַׁגְרִיר מְיֻחָד سَفِيرٌ فَوْقَ العَادَةِ. مَبْعُوثٌ خَاصٌّ. שַׁגְרִיר תּוֹשָׁב سَفِيرٌ مُقِيمٌ (في البلد الذي انتدب اليه).

שַׁגְרִירוּת נ' (־רֻיּוֹת) ١. سِفَارَةٌ. مَنْصِبُ السَّفِيرِ. ٢. دَارُ السِّفَارَةِ.

שִׁגְרָתִי ת' (־תִיִּים) ١. عَادِيٌّ. مَأْلُوفٌ. رُوتِينِيٌّ. وَتِيرِيٌّ. رَتِيبٌ. ٢. شَكْلِيٌّ. تَقْلِيدِيٌّ. دَارِجٌ. مُتَّبَعٌ. عَلَى نَسَقٍ وَاحِدٍ.

שִׁגְרָתִיּוּת נ' رُوتِينِيَّةٌ. رَتَابَةٌ. شَكْلِيَّةٌ.

שִׂגְשֵׂג פ' ١. نَمَا ـُ. تَرَعْرَعَ. كَبُرَ ـُ. ٢. مجازًا: إِزْدَهَرَ. زَهَا ـُ. نَضُرَ (نَضَرَ) ـُ. أَنْضَرَ. إِنْتَعَشَ. הִשְׂתַּגְשֵׂג ١. تَشَابَكَ (اغصان). إِلْتَفَّ. ٢. إِزْدَهَرَ. تَنَامَى.

שִׂגְשׂוּג ז' نُمُوٌّ. نُشُوءٌ. إِزْدِهَارٌ. إِنْتِعَاشٌ. رَفَاهٌ.

שִׁגָּשׁוֹן, שיגשון ז' في الطب: هَزَعٌ. تَخَلُّجٌ (عدم القدرة على تنسيق حركة العضلات، ataxia).

שַׁד ז' (שָׁדַיִם) ١. ثَدْيٌ ج أَثْدَاءٌ. نَهْدٌ ج نُهُودٌ. بِزٌّ ج بِزَازٌ وأَبْزَازٌ. ٢. ضَرْعٌ ج ضُرُوعٌ (لانثى الحيوان) ע' עָטִין. חָלְצָה שַׁד أَرْضَعَتْ وَلِيدَهَا!

שֵׁד ז' (־דִים) ١. جِنِّيٌّ ج جِنٌّ. مَارِدٌ ج مَرَدَةٌ. غُولٌ ج أَغْوَالٌ. ٢. عِفْرِيتٌ ج عَفَارِيتُ ע' שׁוֹבָב. שֵׁדָה جِنِّيَّةٌ. سِعْلَى. سِعْلَاةٌ ج سِعْلِيَاتٌ وسَعَالٍ(ي). שֵׁד מִשַּׁחַת تحببًا: كَالعِفْرِيتِ. كَالشَّيْطَانِ. شَاطِرٌ ج شُطَّارٌ. לְכָל הַשֵּׁדִים וְהָרוּחוֹת! بامتعاض: أَلَا لَعْنَةُ اللهِ عَلَيَّ! מְחוֹל שֵׁדִים رَقْصَةُ الشَّيَاطِينِ ومجازًا: جُنُونٌ جَامِحٌ. عَرْبَدَةٌ. הַשֵּׁד יוֹדֵעַ! סל' وَكَيْفَ يُمْكِنُنِي أَنْ أَعْلَمَ! הַשֵּׁד אֵינוֹ נוֹרָא כָּל כָּךְ مجازًا: المَسْأَلَةُ لَيْسَتْ بِهٰذِهِ الصُّعُوبَةِ. כְּמִי שֶׁנִּכְפָּאוֹ שֵׁד كَمَنْ رَكِبَهُ الشَّيْطَانُ. كَمَنْ قَامَ بِعَمَلٍ كُرْهَ إِرَادَتِهِ.

שֹׁד, שוד ז' ١. سَطْوٌ. سَلْبٌ. نَهْبٌ. سَرِقَةٌ. لُصُوصِيَّةٌ. ٢. نَكْبَةٌ ج نَكَبَاتٌ. فَاجِعَةٌ ج فَوَاجِعُ. שֹׁד וָשֶׁבֶר ע' שֶׁבֶר. שֹׁד אֲוִיר قَرْصَنَةٌ جَوِّيَّةٌ. السَّطْوُ عَلَى الطَّائِرَاتِ فِي الجَوِّ. שֹׁד יָם قَرْصَنَةٌ. السَّطْوُ عَلَى سُفُنِ البِحَارِ ע' פִּירָטִיּוּת. שֹׁד מְזֻיָּן سَطْوٌ مُسَلَّحٌ.

שְׁדָאוּת נ' مَهَارَةٌ عَسْكَرِيَّةٌ فِي المَيْدَانِ. تَمَارِينُ مَيْدَانِيَّةٌ.

שָׁדַד פ' نَهَبَ ـَ. سَلَبَ ـُ. سَطَا ـُ. سَرَقَ ـِ. قَطَعَ ـَ الطَّرِيقَ. נִשְׁדַּד سُرِقَ. نُهِبَ. سُلِبَ.

שִׂדֵּד, שידד سَلَفَ ـُ. شَوَّفَ. سَوَّى الأَرْضَ بِالمِسْلَفَةِ. שֻׂדַּד سُلِفَ. سُوِّيَتْ

الأرضُ بالمِسلَفَةِ (بالشَّوْفِ).

שָׂדֶה ז׳ (־דוֹת) ١. حَقْلٌ ج حُقُول. مَزْرَعَةٌ ج مَزارِعُ. ٢. بَرٌّ. أرضٌ غَيرُ مَزروعَةٍ. ٣. مجازًا: مَيْدانٌ ج مَيادِينُ. مَجالٌ ج مَجالاتٌ. שְׂדֵה חַשְׁמַלִּי في الفيزياء: مَجالٌ كَهْرَبائِيٌّ. שָׂדֶה מַגְנֵטִי في الفيزياء: مَجالٌ مَغْناطِيسِيٌّ. שְׂדֵה אִילָן حَقْلُ غِلالٍ في بُسْتانِ الثَّمَرِ. שְׂדֵה אִמּוּנִים ساحَةُ التَّدْرِيبِ. שְׂדֵה אֵשׁ في الجيش: مَيْدانُ ضَرْبِ النّارِ. שְׂדֵה בּוּר أرضٌ بُورٌ. بَوارٌ. أرضٌ غَيرُ مَزروعَةٍ. أرضٌ مَتْروكَةٌ. שְׂדֵה בֵּית הַשְּׁלָחִין أرضٌ مَرْوِيَّةٌ. حَقْلُ الإسْقاءِ. שְׂדֵה בַּעַל أرضٌ بَعْلِيَّةٌ ע׳ בַּעַל. שְׂדֵה זֶרַע حَقْلُ الحُبُوبِ. أرضٌ مَزْروعَةٌ بِغِلالِ الحُبُوبِ. שְׂדֵה יֶרֶק حَقْلُ الخُضارِ. جُنَيْنَةٌ. שְׂדֵה מוֹקְשִׁים حَقْلُ ألْغامٍ. שְׂדֵה מִזְרָע حَقْلُ الغِلالِ. שְׂדֵה מַעֲרָכָה مُعْتَرَكٌ. ساحَةُ القِتالِ (الوَغَى). שְׂדֵה מִרְעֶה مَرْعًى ج مَراعٍ(ي). مَرْجٌ ج مُرُوجٌ. שְׂדֵה הַמִּשְׂחָק ساحَةُ اللَّعِبِ. שְׂדֵה נְחִיתָה مَدْرَجُ الهُبُوطِ (للطائرات). שְׂדֵה נִיר حَقْلٌ مَحْروثٌ (استعدادًا لزراعته). שְׂדֵה קְטָל, שְׂדֵה קְרָב ساحَةُ القِتالِ (الوَغَى). مَيْدانُ الحَرْبِ. حَوْمَةُ القِتالِ. שְׂדֵה רְאִיָּה مَرْمَى البَصَرِ. مَجالُ (مَيْدانُ) الرُّؤيَةِ. שְׂדֵה שְׁלָחִין أرضٌ مَرْوِيَّةٌ. حَقْلُ إسْقاءٍ. שְׂדֵה שֶׁלֶף حَقْلٌ مَحْصُودٌ. שְׂדֵה תְּעוּפָה مَطارٌ ج مَطاراتٌ. مِيناءٌ جَوِّيٌّ. אִישׁ שָׂדֶה حَرّاثٌ. فَلّاحٌ. مُزارِعٌ. אִמּוּנֵי שָׂדֶה تَدْرِيباتٌ مَيْدانِيَّةٌ. גִּדּוּלֵי שָׂדֶה زِراعَةُ الغَلَّةِ (كالحنطة والشعير والقطن الخ.). גֶּפֶן שָׂדֶה كَرْمَةٌ بَرِّيَّةٌ. العِنَبُ البَرِّيُّ. טֶלֶפוֹן שָׂדֶה تِلِفُونٌ مَيْدانِيٌّ. מֶחְקַר שָׂדֶה دِراسَةٌ (بَحْثٌ) مَيْدانِيٌّ. עִיר שָׂדֶה مَدِينَةٌ جِهَوِيَّةٌ. بَلْدَةُ أطْرافٍ. قَصَبَةٌ ج قَصَباتٌ. תּוּת שָׂדֶה تُوتُ الأرْضِ. فَراوْلَة ע׳ תּוּת. תּוֹתַח שָׂדֶה مِدْفَعٌ مَيْدانِيٌّ. רָעָה בִּשְׂדוֹת זָרִים رَعَى ـ في حُقُولِ الآخَرِينَ ومجازًا: تَنَكَّرَ لأصْلِهِ.

שֵׁדָה נ׳ (־דוֹת) جِنِّيَّةٌ (مؤنث שֵׁד) ע׳ שֵׁד.

שִׁדָּה, שידה נ׳ (־דּוֹת) ١. كُومُودِينا. بَشْتَخْتَة. خِزانَةٌ صَغِيرَةٌ (في غرفة النوم). ٢. دُولابٌ (للثياب) ج دَوالِيبُ.

שָׁדוּד ת׳ (שְׁדוּדִים) ١. مَسْلُوبٌ. سَلِيبٌ. مَنْهُوبٌ. مَسْرُوقٌ. ٢. قَتِيلٌ ج قَتْلَى.

שִׂדּוּד, שידוד ז׳ سَلْفُ الأرْضِ. تَشْوِيفٌ. تَسْوِيَةُ الأرضِ بَعْدَ الحِراثَةِ.

שִׁדּוּד, שידוד ז׳ سَلْبٌ. نَهْبٌ. سَطْوٌ. لُصُوصِيَّةٌ. שִׁדּוּד מַעֲרָכוֹת مجازًا: إعادَةُ تَنْظِيمٍ. إصْلاحٌ أساسِيٌّ ע׳ מַעֲרָכָה.

שִׁדּוּךְ, שידוך ז׳ (־כִים) ١. وِساطَةٌ لِعَقْدِ خِطْبَةٍ أو زَواجٍ. دَلالَة עק׳. سَمْسَرَةٌ מ׳. ٢. تَزْوِيجٌ. خِطْبَةٌ. زَواجٌ. ٣. مجازًا: إتِّفاقٌ (بين هيئتين). تَعاقُدٌ.

שִׁדּוּל, שידול ז׳ (־לִים) إغْراءٌ. إقْناعٌ. إسْتِمالَةٌ. إسْتِرْضاءٌ. إلْحاحٌ.

שדולה ע׳ שְׁדֵלָה.

שֵׁדוֹן ז׳ (־נִים) جِنِّيٌّ صَغِيرٌ. تعبيًا: عِفْرِيتٌ. شاطِرٌ.

שָׁדוּף ת׳ (שְׁדוּפִים) مَلْفُوحٌ. مَسْفُوعٌ. مَصْوُوحٌ. ذابِلٌ ومجازًا: فارِغٌ. أجْوَفُ. فاضٍ(ي). رَكِيكٌ. מְלִיצוֹת שְׁדוּפוֹת عِباراتٌ بَلاغِيَّةٌ جَوْفاءُ (مُبْتَذَلَةٌ).

שִׁדּוּר, שידור ז׳ (־רִים) بَثٌّ. إذاعَةٌ. إرْسالٌ. שִׁדּוּר חוּץ إذاعَةٌ خارِجِيَّةٌ. שִׁדּוּר חַי (יָשִׁיר) بَثٌّ (إرْسالٌ) عَلَى الهَواءِ. إذاعَةٌ مُباشِرَةٌ. שִׁדּוּר שֵׁנִי (חוֹזֵר) إعادَةٌ. רְשׁוּת הַשִּׁדּוּר هَيْئَةُ (سُلْطَةُ) الإذاعَةِ. תַּחֲנַת שִׁדּוּר مَحَطَّةُ إذاعَةٍ. مَحَطَّةُ رادْيُو. دارُ إذاعَةٍ.

שַׁדַּי ז׳ الجَبّارُ. الواحِدُ القَهّارُ. مِنَ الأسْماءِ الحُسْنَى في الكِتابِ المُقَدَّسِ. אֵל שַׁדַּי اللهُ الواحِدُ القَهّارُ. קוֹל הָמוֹן כְּקוֹל שַׁדַּי صَوْتُ الجَماهِيرِ كَصَوْتِ الإلٰهِ (مأخوذ من مثل روماني قديم). صَوْتُ الشَّعْبِ مِنْ صَوْتِ اللّٰهِ.

שֵׁדִי ת׳ (־דִיִּים) شَيْطانِيٌّ. عِفْرِيتِيٌّ ومجازًا: إجْرامِيٌّ. خَبِيثٌ. צְחוֹק שֵׁדִי ضَحْكَةٌ شَيْطانِيَّةٌ. ضَحْكَةٌ خَبِيثَةٌ.

שְׂדִידָה נ׳ تَسْلِيفُ الأرْضِ. تَشْوِيفٌ. تَسْوِيَةُ الحَقْلِ.

שְׁדִידָה נ׳ (־דוֹת) سَطْوٌ. سَلْبٌ. نَهْبٌ. سَرِقَةٌ. لُصُوصِيَّةٌ.

שְׁדִיפָה נ׳ لَفْحٌ ע׳ שִׁדָּפוֹן.

שְׁדִיפוּת נ׳ خُلُوٌّ. خَواءٌ. فَضْوٌ.

שִׁדֵּךְ, שידך פ׳ تَوَسَّطَ في الزَّواجِ. إخْتَطَبَ ومجازًا: تَوَسَّطَ (لعقد اتفاق). הִשְׁתַּדֵּךְ خَطَبَ ـُ (فتاة). طَلَبَ ـُ يَدَ. تَزَوَّجَ. ناسَبَ. إسْتَنْكَحَ.

שַׁדְּכָן ז׳ (־נִים) ١. خاطِبٌ. وَسِيطٌ. سِمْسارُ زَواجٍ. دَلّالٌ עק׳. ٢. دَبّاسَةٌ. שַׁדְּכָנִית خاطِبَةٌ. وَسِيطَةٌ. دَلّالَةٌ עק׳.

שַׁדְּכָנוּת נ׳ إخْتِطابٌ. تَوَسُّطٌ في أُمُورِ الزَّواجِ.

שִׁדֵּל, שידל .Ar פ׳ أغْرَى. أغْوَى. إسْتَمالَ. حاوَلَ إقْناعَ. إسْتَرْضَى. إسْتَهْوَى. שַׁדֵּל أغْرِ. أغْوِ. إسْتَرْضِ. أقْنِعْ. إسْتَهْوِ. הִשְׁתַּדֵּל ١. إجْتَهَدَ. حاوَلَ. سَعَى ـ. بَذَلَ ـُ جُهْدَهُ. شَفَعَ ـَ لِـ. تَوَسَّطَ لَدَى. ٢. حاوَلَ إقْناعَ. حَثَّ ـُ عَلَى. ٤. إرْتَضَى. قَبِلَ ـَ بِـ. בְּמָקוֹם שֶׁאֵין אֲנָשִׁים הִשְׁתַּדֵּל לִהְיוֹת אִישׁ كُنْ رَجُلًا عِنْدَما تَقِلُّ الرِّجالُ.

שְׁדֵלָה, שדולה נ׳ (־לוֹת) لُوبِي. جَماعَةُ الضَّغْطِ.

שַׁדְּלָן ז׳ (־נִים) غاوٍ(ي). مُغْرٍ(ي). مُقْنِعٌ. مُسْتَمِيلٌ.

שְׁדֵמָה נ׳ (־מוֹת) حَقْلُ غِلالٍ. بُسْتانُ كَرْمَةٍ.

שַׁדְנוּת נ׳ ظاهِرَةُ الثُّنْدُوانِيَّةِ. ظُهُورُ الثُّنْدُوانِ لَدَى الذُّكُورِ.

שִׁדֵּף פ׳ لَفَحَ ـَ. سَفَعَ ـَ. صَهَدَ ـَ. صَوَّحَ. أذْبَلَ. נִשְׁדַּף لُفِحَ. تَسَفَّعَ. تَصَوَّحَ. جَفَّ وَذَبُلَ مِنْ شِدَّةِ الحَرِّ.

שִׁדָּפוֹן, שידפון ז׳ (־פוֹנוֹת) ١. مَرَضٌ فَحْمِيٌّ. لَفْحٌ. يَرَقانٌ. إصابَةُ الزَّرْعِ بِلَفَحاتِ حَرٍّ شَدِيدٍ. جَفافٌ. ٢. أُسْتِيلاغُو. سُوادٌ. فُطْرُ عَيْشِ الغُرابِ (يصيب

بعض الحبوب، ustilago). ٣. تَجَوُّفٌ. خُلُوٌّ. تَقَعُّرٌ (اسلوب).

שִׁדֵּר, שידר פ' بَثَّ ـُ. أَذَاعَ (بالراديو وغيره). أَرْسَلَ. שֻׁדַּר أُذِيعَ. أُرْسِلَ (بالراديو وغيره). تَمَّ بَثُّهُ.

שַׁדָּר ז' (־רים) ١. مُذِيعٌ. مُرَاسِلٌ ע' שַׁדְרָן. ٢. شَجَرَةُ البَتُولاَ. شَجَرَةُ القُضْبَانِ (birch tree).

שַׁדָּ"ר .Ar ר"ת שְׁלִיחַ דְּרַבָּנָן بِعْثَةٌ أَوْ مَبْعُوثٌ مِنْ قِبَلِ هَيْئَةِ الحَاخَامِينَ.

שֶׁדֶר ז' (שְׁדָרִים) ١. رِسَالَةٌ (شفوية أو خطية). تَبْلِيغٌ. ٢. الصَّالِبُ ע' שִׁדְרָה.

שִׁדְרֵג פ' رَفَعَ المُسْتَوَى. رَقَّى. حَسَّنَ (upgrade). שֻׁדְרַג رُقِّعَ. رُفِعَ مُسْتَوَاهُ.

שִׁדְרָה נ' (שְׁדֵרוֹת) ١. الصَّالِبُ. صُلْبٌ ج أَصْلاَبٌ. العَمُودُ الفَقْرِيُّ (الفِقْرِيُّ). السِّلْسِلَةُ الفَقْرِيَّةُ (الظَّهْرِيَّةُ). ٢. في النبات. حَبْلُ البُذَيْرَةِ. سَاقُ النُّبْتَةِ. חוּט הַשִּׁדְרָה ١. العَمُودُ الفِقْرِيُّ. العَمُودُ الشَّوْكِيُّ. السِّلْسِلَةُ الفَقْرِيَّةُ. ٢. الحَبْلُ الشَّوْكِيُّ. النُّخَاعُ الشَّوْكِيُّ. ٣. مجازًا: أَسَاسٌ. عِمَادٌ. אָדָם בְּלִי חוּט שִׁדְרָה مجازًا: ضَعِيفُ الإِرَادَةِ. عَدِيمُ الشَّخْصِيَّةِ. לוּז שֶׁל שִׁדְרָה خَرَزَةُ الرَّقَبَةِ. الفَقْرَةُ الأَسَاسِيَّةُ (في العمود الفقري). עַמּוּד הַשִּׁדְרָה العَمُودُ الفَقْرِيُّ. السِّلْسِلَةُ الفِقْرِيَّةُ.

שְׂדֵרָה נ' (־רוֹת) ١. جَادَّةٌ ج جَادَّاتٌ. شَارِعٌ مُشَجَّرٌ عَرِيضٌ. ٢. صَفٌّ ج صُفُوفٌ. ٣. طَابُورٌ ج طَوَابِيرُ. رَتَلٌ ج أَرْتَالٌ. ٤. صَفٌّ مِنَ الأَعْمِدَةِ. ٥. مجازًا: فِئَةٌ ج فِئَاتٌ. طَبَقَةٌ ج طَبَقَاتٌ.

שִׁדְרוּג ז' (־גִים) رَفْعُ المُسْتَوَى. تَرْقِيَةٌ. تَحْسِينٌ.

שַׁדְרָן ז' (־נִים) مُذِيعٌ (في الراديو والتلفزيون). مُرَاسِلٌ. مُسَيِّرُ البَرَامِجِ.

שֶׁדֶרֶת ע' רַכֶּכֶת.

שֶׂה זו"נ (שֵׂיִים, שֵׂיוֹת) شَاةٌ ج شِيَاهٌ. حَمَلٌ ج حُمْلاَنٌ. ابْنُ الخَرُوفِ. כְּשֶׂה לַטֶּבַח יוּבַל كَالشَّاةِ الَّتِي تُسَاقُ إِلَى الذَّبْحِ. مِثْلَ كَبْشِ الفِدَاءِ. כְּשֶׂה אוֹבֵד كَالنَّعْجَةِ الضَّالَّةِ.

שָׂהֵד .Ar פ' شَهِدَ ـَ. أَدْلَى بِشَهَادَةٍ ע' (עוּד) הֵעִיד. שָׂהֲדִי בַּמְּרוֹמִים يَشْهَدُ عَلَيَّ اللّٰهُ. اللَّهُمَّ اشْهَدْ! قَسَمًا بِاللّٰهِ.

שָׁהָה פ' ١. مَكَثَ ـُ. بَقِيَ ـَ. لَبِثَ ـَ. عَرَّجَ عَلَى. ظَلَّ ـَ. ٢. تَلَكَّأَ. تَأَخَّرَ. تَمَهَّلَ. تَعَوَّقَ. ٣. قَضَى ـِ. قَضَّى. أَمْضَى فِي. عَاشَ ـِ فِي. ٤. أَخَّرَ. عَوَّقَ. הִשְׁתַּהָה تَلَكَّأَ. تَمَهَّلَ. تَأَخَّرَ. أَبْطَأَ. تَبَاطَأَ. تَخَلَّفَ. تَعَوَّقَ. הִשְׁהָה عَوَّقَ. أَجَّلَ. أَخَّرَ. أَرْجَأَ. سَوَّفَ. مَاطَلَ.

שְׁהוּי ת' (שְׁהוּיִים) مُعَوَّقٌ. مُتَعَوِّقٌ. مُتَمَهِّلٌ. بَطِيءٌ.

שְׁהוֹק, שיהוק ז' (־קים) شَهْقَةٌ. فُوَاقٌ. حَازُوقَةٌ. زُغُطَّةٌ מ'. فَحْقَةٌ עק'.

שְׁהוּת, שְׁהוּת נ' ١. مُهْلَةٌ ج مُهَلٌ. إِمْهَالٌ. تَلَكُّؤٌ. ٢. فَتْرَةٌ. أَمَدٌ. تَوَقُّفٌ. לְלֹא שְׁהוּת دُونَ إِمْهَالٍ. بِلاَ تَلَكُّؤٍ. נָתַן שְׁהוּת أَمْهَلَ. أَعْطَى مُهْلَةً. مَنَحَ مُتَّسَعًا مِنَ الوَقْتِ.

שֶׁהֶחֱיָנוּ, שהחיינו الَّذِي أَحْيَانَا (كلمة في دعاء الشكر لله تعالى التي تتلى لدى تناول كل ثمر جديد وهي בָּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה تَبَارَكْتَ أَنْتَ يَا رَبُّ إِلٰهَنَا مَالِكَ العَالَمِ الَّذِي أَحْيَانَا وَأَعَاشَنَا وَأَوْصَلَنَا إِلَى هذَا الزَّمَنِ).

שְׁהִיָּה, שהייה נ' (־יּוֹת) ١. مُكُوثٌ. قَضَاءٌ. إِمْضَاءٌ. إِقَامَةٌ فِي. ٢. في الشريعة اليهودية: تَعَوُّقٌ. وَقْفٌ (في ذبح البهيمة وعندها تصبح محرمة الاكل). שְׁהִיָּה כְּדֵי ١. شَيْءٌ مَا. قَلِيلٌ مِنْ. ٢. تَلَكُّؤٌ. تَعَوُّقٌ. לְלֹא שְׁהִיּוֹת بِلاَ تَلَكُّؤٍ. بِلاَ تَأْخِيرٍ. دُونَ تَعَوُّقٍ.

שֶׁהַכֹּל, שהכול إِسْمُ الدُّعَاءِ الَّذِي يَتْلُوهُ اليَهُودِيُّ المُتَدَيِّنُ مُبَارِكًا اللّٰهَ تَعَالَى عَلَى شُرْبِ المَاءِ وَعَلَى كُلِّ شَيْءٍ لاَ يَنْمُو فِي الأَرْضِ.

שֹׁהַם, שוהם ז' جَزْعَةٌ ج جَزْعٌ وَأَجْزَاعٌ. عَقِيقٌ يَمَانِيٌّ (حجر كريم، onyx).

שָׁהֳמִי, שוהמי ת' (־מִיִּים) عَقِيقِيٌّ. كَالعَقِيقِ.

שה"פ ר"ת שֵׁם הַפֹּעַל صِيغَةُ المَصْدَرِ.

שִׁהֵק, שיהק A פ' شَهَقَ ـَ. أَخْرَجَ حَازُوقَةً. أَخْرَجَ زُغُطَّةً מ'. فَحَقَ עק'.

שַׁהֶקֶת נ' نَوْبَةٌ مِنَ الفُوَاقِ.

שַׂהַר ז' هِلاَلٌ ע' סַהַר.

שָׁוְא, שווא ז' كِذْبٌ. كَذِبٌ. زُورٌ. بُطْلاَنٌ. بَاطِلٌ. שָׁוְא, לַשָּׁוְא بَاطِلاً. سُدًى. عَبَثًا. دُونَ جَدْوَى. הָיָה לַשָּׁוְא ذَهَبَ سُدًى (هَدْرًا). كَانَ بِلاَ جَدْوَى. הַבְטָחַת שָׁוְא ע' הַבְטָחָה. מִקְסַם שָׁוְא وَهْمٌ كَاذِبٌ. سَرَابٌ خَادِعٌ. עֵד שָׁוְא شَاهِدُ زُورٍ. עָמָל לַשָּׁוְא عَمَلٌ بَاطِلٌ. عَمَلٌ غَيْرُ مُجْدٍ.

שְׁוָא, שווא ז' (־אִים) في القواعد: عَلاَمَةٌ (ְ) تَحْتَ الحَرْفِ وَتُقَابِلُ السُّكُونَ بِالعَرَبِيَّةِ. שְׁוָא נָח السُّكُونُ التَّامُّ (السكون الآتي في آخر المقطع ويُلفظ مع الحركة التي تسبقه كما باللغة العربية). שְׁוָא נָע سَاكِنٌ مُتَحَرِّكٌ (في اول المقطع لتمييزه عن السكون التامّ في آخر المقطع كما في كلمة כִּסְפְּךָ فالسكون تحت ס هو נָח وتحت פ נָע).

שׁוֹאֵב ז' (־אֲבִים) مُغْتَرِفٌ. مُسْتَمِدٌّ ע' שָׁאַב. שׁוֹאֵב אָבָק مِكْنَسَةٌ كَهْرَبَائِيَّةٌ. شَفَّاطَةُ غُبَارٍ. שׁוֹאֵב מַיִם سَقَّاءٌ. אֶבֶן שׁוֹאֶבֶת ١. حَجَرُ المَغْنَاطِيسِ. ٢. المَغْنَاطِيسُ. ٣. قُوَّةٌ جَاذِبَةٌ. قِبْلَةُ أَنْظَارٍ. فِتْنَةٌ لِلأَنْظَارِ. خَلاَّبٌ. בֵּית הַשּׁוֹאֵבָה بَيْتُ السِّقَايَةِ (وهو المنبع الذي كانوا يستقون منه الماء في عهد الهيكل الثاني في الليلة الثانية من عيد المظلة). שִׂמְחַת בֵּית הַשּׁוֹאֵבָה فَرْحَةُ اسْتِقَاءِ المَاءِ.

שׁוֹאָה נ' (־אוֹת) ١. كَارِثَةٌ ج كَوَارِثُ. نَكْبَةٌ ج نَكَبَاتٌ. بَلِيَّةٌ ج بَلاَيَا. ٢. دَمَارٌ.

خَرَابٌ. فَنَاءٌ. הַשּׁוֹאָה المُحْرَقَةُ. الكَارِثَةُ النَّازِيَّةُ (التي حلّت بالشعب اليهودي التي راح ضحيتها ستة ملايين يهودي ابان الحكم النازي في المانيا خلال الحرب العالمية الثانية). יוֹם הַזִּכָּרוֹן לַשּׁוֹאָה וְלַגְּבוּרָה يَوْمُ ذِكْرَى الكَارِثَةِ وَالبُطُولَةِ (ويحل في ٢٧ من شهر نيسان العبري). שׁוֹאָה וּמְשׁוֹאָה نَكْبَةٌ نَكْبَاءُ. دَاهِيَةٌ دَهْمَاءُ. طَامَّةٌ كُبْرَى. הֵמִיט עַל עַצְמוֹ שׁוֹאָה مجازًا: جَرَّ عَلَى نَفْسِهِ الوَيْلاَتِ.

שְׁוָאִי, שוואי ת' (־ִיִּים) في القواعد: مُسَكَّنٌ. مُشَكَّلٌ بِالسُّكُونِ.

שׁוֹאֵל ז' (־אֲלִים) ١. سَائِلٌ. مُسْتَفْسِرٌ. مُسْتَجْوِبٌ. ٢. مُسْتَعِيرٌ. مُسْتَدِينٌ.

שׁוֹאֵן ת' (־אֲנִים) ضَاجٌّ. صَاخِبٌ ע' סוֹאֵן.

(שוב) שָׁב פ' ١. عَادَ ـ إِلَى. رَجَعَ ـ آبَ ـ قَفَلَ ـ رَاجِعًا. ٢. إِرْتَدَّ. عَادَ إِلَى سَابِقِ وَضْعِهِ (عَهْدِهِ). ٣. كَرَّرَ. أَعَادَ الكَرَّةَ. ٤. تَابَ ـ أَنَابَ. ثَابَ ـ (الى ربه). ٥. عَدَلَ ـ عَنْ. تَرَاجَعَ عَنْ. نَدِمَ ـ عَلَى. שָׁב אַפּוֹ هَدَأَتْ ثَائِرَتُهُ. هَدَأَ خَاطِرُهُ. שָׁב בְּשָׁלוֹם عَادَ سَالِمًا (بِالسَّلاَمَةِ). שָׁב לְאֵיתָנוֹ ١. عَادَ إِلَى صَوَابِهِ. عَادَ إِلَى رُشْدِهِ. ٢. أَبَلَّ مِنْ مَرَضِهِ. שָׁב לְמִנְהָגוֹ عَادَ إِلَى عَادَتِهِ (القديمة). שָׁב עַל עֲקֵבָיו عَادَ القَهْقَرَى. نَكَصَ عَلَى عَقِبَيْهِ. تَرَاجَعَ. שָׁבָה רוּחוֹ (אֵלָיו) عَادَ إِلَى صَوَابِهِ. ثَابَ إِلَى رُشْدِهِ. إِنْتَعَشَ. שָׁב אֶת שְׁבוּת פְּלוֹנִי أَعَادَ فُلاَنًا إِلَى سَابِقِ مَجْدِهِ. أَعَادَ لَهُ هَيْبَتَهُ. עוֹבֵר וָשָׁב ١. في الشؤون المالية: حِسَابٌ جَارٍ. ٢. الذَّاهِبُ وَالآيِبُ. الرَّائِحُ وَالغَادِي. הָלוֹךְ וָשׁוֹב ذَهَابًا وَإِيَابًا. رَوْحَةً وَمَجِيئًا. לֵךְ וָשׁוּב تَسْوِيفٌ. مُمَاطَلَةٌ. تَهَرُّبٌ (بقوله رُحْ وَتَعَالَ). שׁוֹבֵב أَعَادَ. رَدَّ ـ أَرْجَعَ. שׁוֹבֵב אֶת הַנֶּפֶשׁ أَنْعَشَ الرُّوحَ. הִשְׁתּוֹבֵב عَرْبَدَ. تَهَوَّسَ. طَاشَ ـ تَصَابَى. أَخَلَّ بِالنِّظَامِ. הֵשִׁיב ١. أَعَادَ. أَرْجَعَ. ٢. أَجَابَ. جَاوَبَ. رَدَّ عَلَى. הֵשִׁיב אֶת הָאֲבֵדָה أَعَادَ المَفْقُودَ (المَفْقُودَاتِ). رَدَّ الضَّالَّةَ المَفْقُودَةَ. הֵשִׁיב חֶרֶב אֶל נְדָנָהּ أَعَادَ السَّيْفَ إِلَى غِمْدِهِ. הֵשִׁיב עַל כַּנּוֹ أَعَادَ إِلَى سَابِقِ عَهْدِهِ. أَعَادَ (الوَضْعَ) إِلَى نِصَابِهِ. הֵשִׁיב מִלְחָמָה שַׁעְרָה رَدَّ الصَّاعَ صَاعَيْنِ ע' מִלְחָמָה. הֵשִׁיב נֶפֶשׁ أَنْعَشَ (أَحْيَا) الرُّوحَ. הֵשִׁיב אֶת פְּנֵי פְלוֹנִי (רֵיקָם) أَعَادَ فُلاَنًا صِفْرَ اليَدَيْنِ. خَيَّبَ أَمَلَهُ. הֵשִׁיב רוּחוֹ إِلْتَقَطَ أَنْفَاسَهُ. إِسْتَعَادَ قُوَّتَهُ. אֵין מְשִׁיבִים לְאַחַר מַעֲשֶׂה الفَائِتُ لاَ يُسْتَدْرَكُ ومجازًا: اللي فات مات. (אֶת) הַנַּעֲשָׂה אֵין לְהָשִׁיב سَبَقَ السَّيْفُ العَذْلَ. لاَتَ حِينَ (سَاعَةَ) مَنْدَمٍ. عَفَا اللهُ عَمَّا سَلَفَ. הֵשִׁיב לוֹ כִּגְמוּלוֹ ע' גְמוּל. הֵשִׁיב רָעָה תַּחַת טוֹבָה قَابَلَ (رَدَّ) الإِحْسَانَ بِالإِسَاءَةِ ومجازًا: جَزَاهُ جَزَاءَ سِنِمَّارَ. הוּשַׁב أُعِيدَ. أُرْجِعَ. رُدَّ.

שׁוּב תה"פ ثَانِيَةً. مَرَّةً أُخْرَى. أَيْضًا. שׁוּב אֵין لَمْ يَعُدْ. שׁוּב וָשׁוּב مِرَارًا وَتِكْرَارًا. مَرَّةً بَعْدَ أُخْرَى.

שׁוֹבָב ת' (־בִים) طَائِشٌ. جَامِحٌ. عِفْرِيتٌ. مَرِحٌ. صَاحِبُ مَقَالِبَ. شَقِيٌّ מ'. وَكِيحٌ ע"ק.

שׁוֹבְבוּת, שׁוֹבְבָנוּת נ' طَيْشٌ. جُمُوحٌ. سُوءُ تَصَرُّفٍ. شَقَاوَةٌ מ'. وَقَاحَةٌ.

שׁוֹבָבִי ת' (־ִיִּים) نَزِقٌ. مُتَّصِفٌ بِالطَّيْشِ وَالشَّقَاوَةِ.

שׁוֹבְבָנִי ת' (־ִיִּים) نَزِقٌ. طَائِشٌ. مُنْطَوٍ عَلَى مَقَالِبَ.

שׁוּבָה נ' رَاحَةٌ. جُلُوسٌ بِرَاحَةٍ. طُمَأْنِينَةٌ. בְּשׁוּבָה וָנַחַת بِتَأَنٍّ(ي). عَلَى مَهْلٍ. رُوَيْدًا رُوَيْدًا.

שׁוֹבִינִיזְם F ז' شُوفِينِيَّةٌ. نَعْرَةٌ. قَوْمِيَّةٌ مُتَطَرِّفَةٌ. تَعَصُّبٌ قَوْمِيٌّ.

שׁוֹבִינִיסְט ז' (־טִים) ١. شُوفِينِيٌّ. قَوْمِيٌّ مُتَطَرِّفٌ. مُتَعَصِّبٌ لِقَوْمِيَّتِهِ. ٢. كَارِهُ النِّسَاءِ. رَجُلٌ يَعْتَقِدُ بِأَنَّ الرِّجَالَ أَرْفَعُ مُسْتَوًى مِنَ النِّسَاءِ.

שׁוֹבָךְ ז' (־כִים) بُرْجُ الحَمَامِ.

שׁובל ע' שֹׁבֶל. **שׁובע** ע' שֹׂבַע.

שׁוֹבֵר ז' (־בְרִים) قَسِيمَةٌ ج قَسَائِمُ. وَصْلٌ ج وُصُولٌ وَوُصُولاَتٌ. إِيصَالٌ. كُوبُونٌ. سَنَدٌ. مُسْتَنَدٌ. رَاجِعَةٌ מ'. שׁוֹבֵר הֲנָחָה كُوبُونُ تَخْفِيضٍ. قَسِيمَةُ تَنْزِيلِ السِّعْرِ. שׁוֹבֵר נְסִיעָה قَسِيمَةُ السَّفَرِ مَجَّانًا. שׁוֹבֵר קְנִיָּה قَسِيمَةُ (كُوبُونُ) شِرَاءٍ. שׁוֹבֵר תַּשְׁלוּם وَصْلٌ. إِيصَالٌ. שְׁטָר וְשׁוֹבְרוֹ בְּצִדּוֹ مجازًا: مُشْكِلَةٌ وَحَلُّهَا. سُؤَالٌ وَجَوَابُهُ. שׁוֹבֵר גַּלִּים كَاسِرُ أَمْوَاجٍ. مِلْطَمٌ (جدار طويل داخل البحر لوقاية المرفا من شدة الامواج). שׁוֹבֵר רוּחַ حَاجِزُ الرِّيحِ (صف من الاشجار غير المثمرة أو سياج من الحصران لصد الريح في البساتين).

שׁוֹבֵת ז' (־בְתִים) مُضْرِبٌ عَنِ العَمَلِ. مُتَعَطِّلٌ عَنِ العَمَلِ.

שׁוֹגֵג ת' (־גְגִים) خَاطِئٌ. مُخْطِئٌ. غَلْطَانُ. غَافِلٌ. سَاهٍ(ي). בְּשׁוֹגֵג תה"פ خَطَأً. سَهْوًا. عَفْوًا. دُونَ انْتِبَاهٍ. بِلاَ تَعَمُّدٍ.

שׁוֹד ע' שֹׁד.

שׁוֹדֵד ז' (־דְדִים) لِصٌّ ج لُصُوصٌ. سَارِقٌ. حَرَامِيٌّ ج حَرَامِيَّةٌ. שׁוֹדְדֵי יָם قَرَاصِنَةٌ (المفرد: قُرْصَانٌ). لُصُوصُ البَحْرِ.

שְׁוֶדִי, שוודי ת"ז (־דִים, ־ִיּוֹת) سُوِيدِيٌّ.

שְׁוֶדְיָה, שוודיה ש"פ السُّوَيْدُ. أَسُوَج (دولة في شمال اوربا).

שָׁוָה, שווה פ' ١. طَابَقَ. ضَاهَى. مَاثَلَ. شَابَهَ. ٢. سَوَى ـ سَاوَى. كَافَأَ. שִׁוָּה ١. قَارَنَ. مَثَّلَ. شَبَّهَ بِـ. ضَاهَى. ٢. أَصْلَحَ. سَوَّى. ٣. وَضَعَ (يَضَعُ) نُصْبَ عَيْنِهِ. صَوَّرَ. ٤. أَضْفَى. أَكْسَبَ. أَسْبَغَ. שִׁוָּה לְעַצְמוֹ صَوَّرَ لِنَفْسِهِ. تَخَيَّلَ. שַׁוֵּה בְּנַפְשְׁךָ تَصَوَّرْ! تَخَيَّلْ! הִשְׁתַּוָּה ١. إِسْتَوَى. تَسَاوَى. تَعَادَلَ. تَكَافَأَ. تَطَابَقَ. ٢. تَصَالَحَ. تَرَاضَى. تَوَصَّلَ إِلَى اتِّفَاقٍ. הִשְׁוָה ١. قَارَنَ. وَازَى. قَابَلَ. وَازَنَ. قَايَسَ. ٢. سَاوَى. عَادَلَ. طَابَقَ. كَافَأَ. הֻשְׁוָה قُورِنَ مَعَ. قُوبِلَ مَعَ.

שָׁוֶה, שווה ת' (־וִים) ١. مُسَاوٍ(ي). مُعَادِلٌ. مُضَاهٍ(ي). مُوَازٍ(ي). مُطَابِقٌ.

مُمَاثِلٌ. ٢. نِدٌّ ج أَنْدَادٌ. كُفْءٌ (كُفُءٌ) ج أَكْفَاءٌ. ٣. جَدِيرٌ. لاَئِقٌ ע' כְּדַאי. כְּשָׁוֶה, שָׁוֶה בְּשָׁוֶה سَوَاءً بِسَوَاءٍ. عَلَى السَّوَاءِ. بِالتَّسَاوِي. שָׁוֶה לוֹ مُجْزٍ(ي). مَا يُنَاسِبُهُ. שְׁוֵה זָוִיּוֹת في الهندسة: مُتَسَاوِي (مُتَطَابِقُ) الزَّوَايَا. שְׁוֵה זְכֻיּוֹת مُتَسَاوِي الحُقُوقِ. ذُو حُقُوقٍ مُتَسَاوِيَةٍ مَعَ. שְׁוֵה נֶפֶשׁ (לֵב) غَيْرُ مُكْتَرِثٍ. لاَ مُبَالٍ(ي). قَلِيلُ الاهْتِمَامِ. שְׁוֵה עֶרֶךְ مُسَاوٍ(ي). مُكَافِئٌ. مُعَادِلٌ. مَا يُعَادِلُ. שְׁוֵה צְלָעוֹת في الهندسة: مُتَسَاوِي الأَضْلاَعِ (مثلث). שְׁוֵה שׁוֹקַיִם في الهندسة: مُتَسَاوِي السَّاقَيْنِ (مثلث). גְּזֵרָה שָׁוָה ע' גְּזֵרָה. הַיּוֹם הַשָּׁוֶה في الجغرافيا: الاعْتِدَالُ الرَّبِيعِيُّ أَوِ الخَرِيفِيُّ. יַחַס שֶׁל שָׁוֶה אֶל שָׁוֶה مُعَامَلَةُ النِّدِّ لِلنِّدِّ. צַד שָׁוֶה مِيزَةٌ (صِفَةٌ) مُشْتَرَكَةٌ. قَاسِمٌ مُشْتَرَكٌ. שָׁוֶה לְכָל נֶפֶשׁ فِي مُتَنَاوَلِ الجَمِيعِ. مُتَهَاوِدٌ. مُيَسَّرٌ. פִּיו וְלִבּוֹ שָׁוִים لِسَانُهُ مُصْحَفُ قَلْبِهِ. عَفِيفُ الجَهِيرَةِ وَالسَّرِيرَةِ. يَقُولُ مَا يَعْنِي بِصَرَاحَةٍ. רִאשׁוֹן בֵּין שָׁוִים ע' רִאשׁוֹן. בָּאוּ לְעֵמֶק הַשָּׁוֶה إِصْطَلَحُوا. تَرَاضَوْا. تَوَصَّلُوا إِلَى حَلٍّ وَسَطٍ. נֶהֱרָג עַל פְּרוּטָה מְשֻׁנָּה פְּרוּטָה كِنَايَةٌ عَنِ البَخِيلِ الحَرِيصِ.

שוהם ע' שֹׁהַם.

שווא ע' שְׁוָא, שְׁוָא.

שוודיה ע' שְׁוֶדְיָה.

שווה ע' שָׁוֶה, שָׁוֶה.

שווי ע' שׁוֹי.

שְׁוּוּי, שיווי ז' (־יִים) ١. تَعَادُلٌ. تَسَاوٍ(ي). تَكَافُؤٌ. تَوَازُنٌ. تَطَابُقٌ. ٢. مُشَابَهَةٌ. تَشَابُهٌ. تَمَاثُلٌ. ٣. إِضْفَاءٌ. إِسْبَاغٌ. إِكْسَابٌ. ٤. قِيمَةٌ. ثَمَنٌ. ٥. تَصَوُّرٌ. تَخَيُّلٌ. שִׁוּוּי זְכֻיּוֹת مُسَاوَاةٌ فِي الحُقُوقِ. שִׁוּוּי כּוֹחוֹת تَعَادُلُ القُوَى. שִׁוּוּי מִשְׁקָל ١. تَعَادُلٌ. تَوَازُنٌ. إِتِّزَانٌ. ٢. إِسْتِقْرَارٌ. تَوَازُنٌ نَفْسِيٌّ. אִבֵּד אֶת שִׁוּוּי מִשְׁקָלוֹ فَقَدَ ـِ تَوَازُنَهُ.

שְׁוּוּנְג .Gr ז' (־גִים) סל' قُوَّةُ دَفْعٍ. زَخْمٌ ע' תְּנוּפָה.

שוויון ע' שִׁוְיוֹן.

שווייץ ע' שְׁוַיְץ.

שוויץ ע' שְׁוִיץ.

שוועה ע' שַׁוְעָה.

שִׁוּוּק, שיווק ז' (־קִים) تَسْوِيقٌ. تَصْرِيفٌ. تَرْوِيجٌ. بَيْعٌ.

(שוח) שָׂח פ' تَمَشَّى. تَنَزَّهَ. سَارَ ـِ الهُوَيْنَا.

(שוח) שַׁח פ' إِنْحَنَى. رَزَحَ ـَ تَحْتَ. ٢. مجازًا: تَكَدَّرَ. إِغْتَمَّ. הִשְׁתּוֹחֵחַ إِنْحَنَى. تَقَوَّسَ. تَحَجَّنَ. رَزَحَ تَحْتَ.

שוחד ע' שֹׁחַד.

שׁוּחָה נ' (־חוֹת) ١. حُفْرَةٌ ج حُفَرٌ. جُفْرَةٌ ج جُفَرٌ. مَطَبٌّ ج مَطَبَّاتٌ. ٢. خَنْدَقٌ ج خَنَادِقُ

שׁוֹחֵט ז' (־חֲטִים) ذَبَّاحٌ. جَزَّارٌ (مهنة يتعلمها حاخامو اليهود لذبح الدجاج والبهائم حسب الشريعة اليهودية).

שׁוֹחֵק ת' (־חֲקִים) ١. بَاسِمٌ. مُبْتَسِمٌ. هَاشٌّ. بَاشٌّ. ٢. وَاسِعٌ (مقياس).

שׁוֹחֵר ז' (־חֲרִים) ١. مُحِبٌّ. نَصِيرٌ. صَدِيقٌ ج أَصْدِقَاءُ. مُؤَيِّدٌ. ٢. طَالِبٌ فِي دَوْرَةٍ عَسْكَرِيَّةٍ. שׁוֹחֵר יֶדַע طَالِبُ عِلْمٍ. שׁוֹחֵר צֶדֶק نَصِيرُ الحَقِّ. שׁוֹחֵר שָׁלוֹם نَصِيرٌ (مُؤَيِّدٌ) لِلسَّلاَمِ. مُسَالِمٌ.

(שוט) שָׁט פ' ١. جَالَ ـُ جَابَ ـُ طَافَ ـُ ٢. عَامَ ـُ جَدَّفَ بِالمِجْدَافِ. أَبْحَرَ. שׁוֹטֵט جَالَ. تَجَوَّلَ. تَنَقَّلَ. طَافَ. جَابَ. تَسَكَّعَ. שַׁיֵּט ١. أَبْحَرَ. قَادَ سَفِينَةً. ٢. تَجَوَّلَ. طَافَ. تَنَقَّلَ. ٣. حَامَ ـُ حَوْلَ. הֵשִׁיט ١. عَوَّمَ. طَوَّفَ. جَدَّفَ. ٢. قَادَ (سفينةً). نَقَلَ ـُ بَحْرًا. أَنْزَلَ سَفِينَةً إِلَى المَاءِ. הוּשַׁט ١. عُوِّمَ. طُوِّفَ. أُنْزِلَ إِلَى المَاءِ. ٢. نُقِلَ بِطَرِيقِ البَحْرِ.

שׁוֹט ז' (־טִים) سَوْطٌ ج سِيَاطٌ وأَسْوَاطٌ. مِقْرَعَةٌ ج مَقَارِعُ. كُرْبَاجٌ ج كَرَابِيجُ. قَمْشَةٌ מ'. قَامْچِي עק'. שׁוֹט לָשׁוֹן قَوَارِعُ اللِّسَانِ. نَمِيمَةٌ. وِشَايَةٌ. שִׁיטַת הַשּׁוֹט וְהַגֶּזֶר طَرِيقَةُ العَصَا وَالجَزَرَةِ. سِيَاسَةُ التَّرْغِيبِ وَالتَّرْهِيبِ.

שׁוֹט .En ז' (־טִים) لَقْطَةٌ (في التصوير) ج لَقَطَاتٌ.

שׁוֹטֶה תו"ז (־טִים) ١. أَحْمَقُ ج حُمْقٌ د' حَمْقَاءُ. غَبِيٌّ ج أَغْبِيَاءُ. رَقِيعٌ ج رُقَعَاءُ. أَبْلَهُ ج بُلْهٌ د' بَلْهَاءُ. أَهْبَلُ ج هُبْلٌ د' هَبْلاَءُ. سَخِيفٌ ج سُخَفَاءُ. عَبِيطٌ. ٢. ضَارٌّ (نبات). שׁוֹטֶה שֶׁבָּעוֹלָם أَيُّهَا الأَخْرَقُ الرَّقِيعُ! يَا مَجْنُونُ! שׁוֹטֶה בַּחֲרוּזִים نَاظِمُ القَوَافِي (وليس شاعرًا مطبوعًا). חָסִיד שׁוֹטֶה ١. مُقَلِّدٌ. تَقِيٌّ أَحْمَقُ (من فرط تُقاه ينسى واجباته الانسانية الاولية). ٢. صَنِيعَةٌ ج صَنَائِعُ. مُؤَيِّدٌ تَأْيِيدًا أَعْمَى. تَابِعٌ. כַּדּוּר שׁוֹטֶה رَصَاصَةٌ (طَلْقَةٌ) طَائِشَةٌ. כֶּלֶב שׁוֹטֶה كَلْبٌ مَسْعُورٌ. كَلْبٌ مُصَابٌ بِدَاءِ الكَلَبِ. עֵשֶׂב שׁוֹטֶה عُشْبٌ سَائِبٌ. عُشْبٌ ضَارٌّ. אֵין שׁוֹטֶה נִפְגָּע الأَحْمَقُ لاَ يَشْعُرُ بِالإِهَانَةِ. אֵין מְבִיאִים רְאָיָה מִן הַשּׁוֹטִים ע' רְאָיָה.

שׁוֹטוֹן ז' (־נִים) سَوْطٌ. سَوْطِيَّةٌ (زائدة مُهْتَزَّة في الجانب الامامي من الاحياء الوحيدة الخجيرات يساعدها على الحركة، flagellum).

שׁוֹטְטוּת נ' تَسَكُّعٌ. تَشَرُّدٌ. تَنَقُّلٌ عَلَى غَيْرِ هُدًى.

שׁוֹטְטָן ז' (־נִים) مُتَسَكِّعٌ. مُتَشَرِّدٌ. صَايِع מ'. سَرْسَرِيٌّ עק'.

שׁוֹטֵף ת' (־טְפִים) ١. جَارٍ(ي). سَيَّالٌ. مُنْسَابٌ. مُتَدَفِّقٌ. جَارِفٌ. كَاسِحٌ. ٢. مُقْتَحِمٌ. سَرِيعٌ. حَثِيثٌ. ٣. رَاهِنٌ. حَاضِرٌ. حَالِيٌّ. אֵשׁ שׁוֹטֶפֶת ضَرْبُ نَارٍ سَرِيعٍ. גֶּשֶׁם שׁוֹטֵף مَطَرٌ مِدْرَارٌ. مَطَرٌ هَتُونٌ. مَطَرٌ مُسْتَمِرٌّ بِلاَ هَوَادَةٍ. עִנְיָנִים שׁוֹטְפִים شُؤُونُ السَّاعَةِ. חֶשְׁבּוֹן שׁוֹטֵף حِسَابٌ جَارٍ.

שׁוֹטֵר ז' (־טְרִים) ١. شُرْطِيٌّ ج شُرْطَةٌ وشُرَطٌ. بُولِيسٌ. ٢. حَارِسٌ ج حُرَّاسٌ. שׁוֹטֵר גְּדוּדִי (ש"ג) جُنْدِيٌّ حَارِسُ الكَتِيبَةِ. שׁוֹטֵר חֵרֵשׁ بُولِيسٌ سِرِّيٌّ. شُرْطِيٌّ تَحَرٍّ. مَبَاحِثِيٌّ. שׁוֹטֵר צְבָאִי في الجيش: بُولِيسٌ عَسْكَرِيٌّ. שׁוֹטֵר תְּנוּעָה شُرْطِيُّ (بُولِيسُ) المُرُورِ.

שׁוֹי, שווי ז' سِعْرٌ ج أَسْعَارٌ. قِيمَةٌ ج قِيَمٌ. מִתַּחַת לְשָׁוְיוֹ أَدْنَى مِنْ قِيمَتِهِ. أَقَلُّ مِنْ سِعْرِهِ (ثَمَنِهِ).

שִׁוְיוֹן, שוויון ז' (־נוֹת) ١. مُسَاوَاةٌ. ٢. تَطَابُقٌ. تَشَابُهٌ. ٣. في الحساب: تَسَاوٍ(ي). تَكَافُؤٌ. تَعَادُلٌ. שִׁוְיוֹן הִזְדַּמְּנֻיּוֹת تَكَافُؤُ الفُرَصِ. שִׁוְיוֹן זְכֻיּוֹת مُسَاوَاةٌ فِي الحُقُوقِ. שִׁוְיוֹן נֶפֶשׁ بُرُودٌ. فُتُورٌ. قِلَّةُ اهْتِمَامٍ. عَدَمُ اكْتِرَاثٍ. لاَمُبَالاَةٌ. אִי-שִׁוְיוֹן عَدَمُ تَكَافُؤٍ (مُسَاوَاةٍ). تَفَاوُتٌ. تَبَايُنٌ. סִימַן שִׁוְיוֹן في الحساب: عَلاَمَةُ يُسَاوِي (=).

שִׁוְיוֹנִי, שוויוני ת' (־יִים) تَكَافُئِيٌّ. تَمَاثُلِيٌّ. تَطَابُقِيٌّ.

שִׁוְיוֹנִיּוּת, שוויוניות נ' مُسَاوَاةٌ. تَكَافُؤٌ. تَطَابُقٌ. تَمَاثُلٌ.

שְׁוַיְץ, שווייץ ש"פ سُوِيسْرَا (دولة في اوروبا الوسطى).

(שוץ) הִשְׁוִיץ פ' تَبَجَّحَ. تَفَاخَرَ. تَغَطْرَسَ.

שְׁוִיץ, שוויץ ז' تَبَجُّحٌ. مُبَاهَاةٌ. مُفَاخَرَةٌ. غَطْرَسَةٌ.

שְׁוֵיצִי, שווייצי ת' (־יִים) سُوِيسْرِيٌّ.

שְׁוִיצֶר, שוויצר ז' (־רִים) مُتَبَجِّحٌ. مُتَفَاخِرٌ. فَشَّارٌ.

שׂוֹכֵר ז' (־כְרִים) مُسْتَأْجِرٌ. مُكْتَرٍ(ي).

שׁוּל ז' (־לַיִם) ١. ذَيْلُ الثَّوْبِ. حَاشِيَةٌ ج حَوَاشٍ(ي). ٢. هَامِشُ الكِتَابِ ج هَوَامِشُ. جَانِبٌ ج جَوَانِبُ. בְּשׁוּלֵי عَلَى هَامِشِ. عَلَى جَانِبِ. בְּשׁוּלֵי הַחֲדָשׁוֹת عَلَى هَامِشِ الأَخْبَارِ.

(שׁוֹלָה) שׁוֹלַת מוֹקְשִׁים נ' كَاسِحَةُ أَلْغَامٍ (سفينة بحرية).

שׁוּלְחָן ע' שֻׁלְחָן. **שׁוּלְטָאן** ע' סֻלְטָאן.

שׁוּלְטָנִי ת' (־יִים) مُتَسَلِّطٌ. مُتَحَكِّمٌ.

שׁוּלִי ת' (־יִים) هَامِشِيٌّ. عَلَى الهَامِشِ. فِي الحَاشِيَةِ. הוֹצָאוֹת שׁוּלִיּוֹת نَفَقَاتٌ هَامِشِيَّةٌ. רֶוַח שׁוּלִי رِبْحٌ هَامِشِيٌّ. رِبْحٌ جَانِبِيٌّ. رِبْحٌ حَدِّيٌّ.

שׁוּלְיָה זו"נ (־יוֹת) مُتَمَرِّنٌ. مُتَعَلِّمٌ. صَانِعٌ ج صُنَّاعٌ. صَبِيٌّ مُتَمَهِّنٌ. مُتَدَرِّبٌ.

שׁוּלִיּוּת נ' هَامِشِيَّةٌ. حَدِّيَّةٌ. جَانِبِيَّةٌ.

שׁוֹלָל ת' مَعْدُومٌ. مَنْزُوعٌ. عَارٍ(ي) عَنْ. مُجَرَّدٌ. הָלַךְ שׁוֹלָל مجازًا: خُدِعَ. ضُلِّلَ. غُرِّرَ بِوُعُودٍ كَاذِبَةٍ. הוֹלִיךְ שׁוֹלָל خَادَعَ. ضَلَّلَ. أَغْوَى. بِوُعُودٍ كَاذِبَةٍ.

שׁוֹלֵל תו"ז (־לְלִים) ١. نَافٍ (ي). رَافِضٌ. مُنْكِرٌ.

שׁוֹלְלָן ז' (־נִים) رَافِضٌ. نَافٍ(ي). مُنْكِرٌ. إِنْكَارِيٌّ.

(שׂוּם) שׂוּם שֶׂכֶל ז' مَعْقُولِيَّةٌ. تَعَقُّلٌ. وَعْيٌ. مَنْطِقٌ سَلِيمٌ. שׂוּם לֵב إِهْتِمَامٌ. إِنْتِبَاهٌ. تَأَمُّلٌ.

שׁוּם ת' مَفْرُوضٌ. وَاجِبٌ. שׁוּמָה עָלָיו وَاجِبٌ عَلَيْهِ. يَتَعَيَّنُ عَلَيْهِ. يَتَحَتَّمُ عَلَيْهِ.

שׁוּם ז' (־מִים) ثُومَةٌ ج ثُومٌ. שׁוּם דָּבָר لاَ شَيْءَ. בְּשׁוּם אֹפֶן بِأَيِّ وَجْهٍ مِنَ الوُجُوهِ. بِأَيِّ شَكْلٍ مِنَ الأَشْكَالِ. أَبَدًا. שׁוּם כְּלוּם ١. وَلاَ شَيْءَ. ٢. فَاضٍ تَمَامًا. כִּקְלִפַּת הַשּׁוּם مجازًا: خَفِيفٌ جِدًّا. لاَ يُسَوِّى قِطْمِيرًا. لاَ وَزْنَ لَهُ. מִשּׁוּם حَيْثُ إِنَّ. لأَنَّ. مِنْ جَرَّاءِ. بِسَبَبِ. מִשּׁוּם שֶׁ- لأَنَّ. نَظَرًا لِـ. بِسَبَبِ. حَيْثُ إِنَّ. מִשּׁוּם מָה? עַל שׁוּם מָה? لِمَاذَا؟ لأَيِّ سَبَبٍ؟ عَلاَمَ؟ עַל שׁוּם שֶׁ- لأَنَّ. بِسَبَبِ. لأَجْلِ. مِنْ أَجْلِ. نَظَرًا لِـ.

(שׁוּם) שָׁם פ' ثَمَّنَ. خَمَّنَ. قَدَّرَ. قَيَّمَ. רָאֵה נִשּׁוֹם ثُمِّنَ. خُمِّنَ. قُدِّرَ. قُيِّمَ.

שׁוּמָה נ' (־מוֹת) ١. تَخْمِينٌ. تَثْمِينٌ. تَقْدِيرٌ. ٢. شَامَةٌ ج شَامَاتٌ. خَالٌ. פְּקִיד שׁוּמָה مَأْمُورُ (مُوَظَّفُ) التَّخْمِينِ.

שׁוֹמֵם ת' (־מְמִים) ١. مُقْفِرٌ. مَهْجُورٌ. خَاوٍ(ي). مُجْدِبٌ. ٢. وَحِيدٌ. فَرِيدٌ. مُنْعَزِلٌ.

שׁוֹמֵמוּת נ' خُلُوٌّ. خَوَاءٌ. فُضُوٌّ.

שׁוּמָן ע' שֻׁמָּן, שֻׁמָּן.

שׁוֹמֵעַ ז' (־מְעִים) سَامِعٌ. مُسْتَمِعٌ. مُصْغٍ(ي). مُنْصِتٌ. שׁוֹמֵעַ חָפְשִׁי (طَالِبٌ) مُنْتَسِبٌ. مُسْتَمِعٌ غَيْرُ نِظَامِيٍّ.

שׁוּמְקוֹם ז' مَكَانٌ مُقْفِرٌ نَاءٍ. ٢. (لاَ يُؤَدِّي إِلَى) أَيِّ مَكَانٍ.

שׁוֹמֵר ז' (־מְרִים) حَارِسٌ ج حُرَّاسٌ. خَفِيرٌ ج خُفَرَاءُ. غَفِيرٌ ج غُفَرَاءُ. رَقِيبٌ ج رُقَبَاءُ. نَاطُورٌ ج نَوَاطِيرُ. دَيْدَبَانٌ ج دَيَادِبَةٌ. שׁוֹמֵר אֱמוּנִים وَفِيٌّ ج أَوْفِيَاءُ. مُخْلِصٌ. أَمِينٌ. مُحَافِظٌ عَلَى العَهْدِ. שׁוֹמֵר חֹק مُحَافِظٌ عَلَى القَانُونِ. مُرَاعٍ لِلْقَانُونِ. שׁוֹמֵר טַף ע' שְׁמַרְטַף. שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל حَارِسُ إِسْرَائِيلَ. اللهُ تَعَالَى. שׁוֹמֵר לַיְלָה غَفِيرٌ ج غُفَرَاءُ. حَارِسٌ لَيْلِيٌّ. نَاطُورٌ ج نَوَاطِيرُ. שׁוֹמֵר מָסֹרֶת مُحَافِظٌ عَلَى التَّقَالِيدِ. مُلْتَزِمٌ بِهَا. שׁוֹמֵר סַף حَاجِبٌ ج حُجَّابٌ. بَوَّابٌ. שׁוֹמֵר רֹאשׁ حَارِسٌ شَخْصِيٌّ. "הַשּׁוֹמֵר" مُنَظَّمَةُ "هَشُومِير" أَيِ الحَارِسِ (وهي منظمة تأسست سنة ١٩٠٥ للحراسة والدفاع عن يهود الديار المقدسة). הֲשֹׁמֵר אָחִי אָנֹכִי? أَأَنَا الحَافِظُ أَخِي؟ מִגְדַּל שׁוֹמְרִים بُرْجُ الحِرَاسَةِ.

שׁוֹמֵר ע' שָׁמַר.

שׁוֹמְרוֹנִי תו"ז (־נִים, ־יִים) سَامِرِيٌّ ج سَامِرَةٌ (واحد من ابناء طائفة في الديار المقدسة توطنت في نابلس بعد جلاء الاسباط اليهودية العشرة سنة ٧٢٢ ق. م. وامتزجت بسبط افرايم. لهم معبد في جبل جرزيم بالقرب من نابلس).

שׁוֹמְרוֹנִית נ' اللُّغَةُ السَّامِرِيَّةُ الآرَامِيَّةُ.

שׁוּמֶרִית אַכַּדִּית נ' اللُّغَةُ السَّامِرِيَّةُ الأَكَدِيَّةُ (لغة بابل القديمة بكتابة مسمارية).

שׁוּמְשׁוּם ע' שֻׁמְשֻׁם.

שׂוֹנֵא ז' (־נְאִים) كَارِهٌ. مُبْغِضٌ. شَانِئٌ. شَنْآنُ. عَدُوٌّ. حَاقِدٌ. عَادٍ(ي) ج عُدَاةٌ. שׂוֹנֵא חִנָּם عَدُوٌّ بِلاَ سَبَبٍ. عَدُوٌّ مَغْمُودٌ. حَاقِدٌ. שׂוֹנֵא מֻשְׁבָּע عَدُوٌّ لَدُودٌ.

שׁוֹנֶה ת' (-נִים) مُخْتَلِفٌ. مُغَايِرٌ. مُبَايِنٌ. مُتَبَايِنٌ. مُتَفَاوِتٌ. שׁוֹנוֹת ١. نَثْرِيَّاتٌ. مُتَفَرِّقَاتٌ. ٢. مُنَوَّعَاتٌ. עִנְיָנִים שׁוֹנִים أُمُورٌ مُخْتَلِفَةٌ. شَتَّى الأُمُورِ.

שׁוֹנוּת נ' مُغَايَرَةٌ. إِخْتِلاَفٌ. فَرْقٌ. تَبَايُنٌ. تَفَاوُتٌ.

שׁוֹנִי ע' שׁנִי.

שׁוּנִית נ' (-יוֹת) رَأْسٌ صَخْرِيٌّ. جُرْفٌ صَخْرِيٌّ (داخل البحر). שׁוּנִית אַלְמֻגִּים شِعَابٌ مَرْجَانِيَّةٌ.

שׁוּנָר Ar. ז' (-רִים) سِنَّوْرٌ ج سَنَانِيرُ. قِطٌّ بَرِّيٌّ ע' חָתוּל.

שׁוֹעַ ז' (-עִים) ١. نَبِيلٌ ج نُبَلاَءُ. ثَرِيٌّ ج أَثْرِيَاءُ. ٢. مِينًا ע' אָמִיד.

שִׁוֵּעַ, שיווע פ' زَعَقَ ـ إِسْتَصْرَخَ. إِسْتَنْجَدَ. إِسْتَغَاثَ. שִׁוֵּעַ לְעֶזְרָה كَانَ فِي مَسِيسِ الحَاجَةِ لِلنَّجْدَةِ. إِسْتَنْجَدَ. إِسْتَغَاثَ (طلبًا للنجدة). إِسْتَصْرَخَ.

שַׁוְעָה, שוועה נ' (שַׁוְעוֹת) إِسْتِغَاثَةٌ. إِسْتِنْجَادٌ. طَلَبُ العَوْنِ.

שׁוּעָל ז' (-לִים) ثَعْلَبٌ ج ثَعَالِبُ. أَبُو الحُصَيْنِ. אֲרִי בֶּן שׁוּעָל أَسَدٌ ابْنُ ثَعْلَبٍ ومجازًا: رَجُلٌ مَرْمُوقٌ ابْنُ مَغْمُورٍ. מִשְׁלֵי (מִשְׁלוֹת) שׁוּעָלִים قَصَصُ رَوَغَانِ الثَّعَالِبِ. עִנְבֵי שׁוּעָל ע' עֵנָב. עָרוּם כַּשּׁוּעָל مُرَاوِغٌ كَالثَّعْلَبِ. مَكَّارٌ. مُخَادِعٌ. خَبِيثٌ. שִׁבֹּלֶת שׁוּעָל ע' שִׁבֹּלֶת.

שׁוּעָלִי ת' (-יִּים) ثَعْلَبِيٌّ. مُرَاوِغٌ (كالثعلب). خَبِيثٌ.

שׁוֹעֵר ז' (-עֲרִים) ١. بَوَّابٌ. حَاجِبٌ ج حُجَّابٌ. ٢. في كرة القدم: حَارِسُ المَرْمَى.

(שׁוּף) שָׁף פ' ١. سَحَقَ ـ ٢. فَرَكَ ـ صَقَلَ ـ بَرَدَ ـ (بالمبرد). שָׁף בָּרַד. حَكَّ. سَحَجَ ـ صَقَلَ. مَلَّسَ. שִׁיֵּף بَرَدَ. سَحَجَ. صَقَلَ. إِمْلاَسٌ.

שׁוֹפֵט ז' (-פְטִים) ١. قَاضٍ(ي) ج قُضَاةٌ. حَاكِمٌ ج حُكَّامٌ. دَيَّانٌ. ٢. حَكَمٌ ج حُكَّامٌ. مُحَكِّمٌ. ٣. قديمًا: وَالٍ(ي) ج وُلاَةٌ. زَعِيمٌ ج زُعَمَاءُ. שׁוֹפֵט חוֹקֵר قَاضِي تَحْقِيقٍ. שׁוֹפֵט מְחוֹזִי قَاضِي المَحْكَمَةِ المَرْكَزِيَّةِ. שׁוֹפֵט מֻשְׁבָּע مُحَلَّفٌ. عُضْوٌ فِي هَيْئَةِ المُحَلَّفِينَ. שׁוֹפֵט עֶלְיוֹן قَاضِي المَحْكَمَةِ العُلْيَا. שׁוֹפֵט צְבָאִי حَاكِمٌ عَسْكَرِيٌّ. שׁוֹפֵט שָׁלוֹם قَاضِي (حَاكِمُ) مَحْكَمَةِ الصُّلْحِ. שׁוֹפֵט תְּנוּעָה (תַּעֲבוּרָה) قَاضِي (حَاكِمُ) دَعَاوَى السَّيْرِ. חֶבֶר שׁוֹפְטִים (מֻשְׁבָּעִים) هَيْئَةُ مُحَلَّفِينَ (jury). שׁוֹפְטִים سِفْرُ القُضَاةِ (وهو احد اسفار التوراة).

שׁוֹפִין ז' (-נִים) مِبْرَدٌ ج مَبَارِدُ. مِسْحَلٌ ج مَسَاحِلُ. مِصْقَلَةٌ ج مَصَاقِلُ. مِسْحَاجٌ. שׁוֹפִין לְטוּשׁ مِبْرَدُ تَلْمِيعٍ.

שׁוֹפְכָן ז' (-נִים) الحَالِبُ (واحد الحالبين وهو مجرى البول، ureter).

שׁוֹפְכָנִי ת' (-יִּים) مِدْرَارٌ. سَيَّالٌ. مُتَدَفِّقٌ. جَارٍ(ي).

שׁוֹפָם ע' שְׂפָם.

שׁוֹפֵעַ ת' (-פְעִים) غَزِيرٌ. زَاخِرٌ. وَافِرٌ. طَافِحٌ. ضَافٍ(ي). فَيَّاضٌ. عَامِرٌ بِـ

שׁוֹפָר ז' (-רוֹת) بُوقٌ ج أَبْوَاقٌ. صُورٌ. نَاقُورٌ ج نَوَاقِيرُ. قَرْنٌ ج قُرُونٌ. نَفِيرٌ ومجازًا: لِسَانُ حَالٍ. بُوقُ دِعَايَةٍ. הֵרִים כַּשּׁוֹפָר קוֹלוֹ رَفَعَ صَوْتَهُ عَالِيًا مُدَوِّيًا. صَاحَ صَيْحَةً مُجَلْجِلَةً. תָּקַע בַּשּׁוֹפָר نَفَخَ فِي الصُّورِ.

שׁוֹפְרָא ע' שֻׁפְרָא.

שׁוֹק נ' (-קַיִם) ١. سَاقٌ ج سُوقٌ وسِيقَانٌ. ٢. سَاقُ المُثَلَّثِ. בֵּית שׁוֹק ע' שׁוֹקִית. מְשֻׁלָּשׁ שְׁוֵה שׁוֹקַיִם في الهندسة: مُثَلَّثٌ مُتَسَاوِي السَّاقَيْنِ. הִכָּה אוֹתוֹ שׁוֹק עַל יָרֵךְ ضَرَبَهُ ضَرْبَةً قَاضِيَةً. هَزَمَهُ شَرَّ هَزِيمَةٍ.

שׁוֹק En. ז' صَدْمَةٌ ע' הֶלֶם.

(שׁוק) שׁוֹקֵק פ' أَرْوَى. دَفَّقَ. أَجْزَلَ (العَطَاءَ). הִשְׁתּוֹקֵק ע' שָׁקַק.

שִׁוֵּק, שיווק פ' سَوَّقَ. صَرَّفَ. رَوَّجَ. بَاعَ ـ

שׁוּק ז' (שְׁוָקִים) ١. سُوقٌ ج أَسْوَاقٌ. ٢. مَرْكَزٌ تِجَارِيٌّ ج مَرَاكِزُ تِجَارِيَّةٌ. שׁוּק הַהוֹן السُّوقُ المَالِيَّةُ. سُوقُ المَالِ. البُورْصَةُ. שׁוּק חָפְשִׁי سُوقٌ حُرَّةٌ (بلا مراقبة حكومية). הַשּׁוּק (הָאֵירוֹפִּי) הַמְּשֻׁתָּף السُّوقُ (الأُورُبِّيَّةُ) المُشْتَرَكَةُ. שׁוּק הָעֲבוֹדָה سُوقُ العَمَلِ. سُوقُ العَرْضِ وَالطَّلَبِ لِلأَيْدِي العَامِلَةِ. שׁוּק הַפִּשְׁפְּשִׁים سُوقُ الكَانْتُو. بَشُورَةٌ. שׁוּק שָׁחוֹר سُوقٌ سَوْدَاءُ (مضاربة في السلع). אָדָם מִן הַשּׁוּק سُوقِيٌّ ج سُوقَةٌ. إِنْسَانٌ عَادِيٌّ (layman). לְשׁוֹן הַשּׁוּק لُغَةُ السُّوقِيَّةِ. اللُّغَةُ الدَّارِجَةُ (في السُّوق). כָּלְתָה רֶגֶל מִן הַשּׁוּק إِنْقَطَعَتِ الحَرَكَةُ فِي السُّوقِ.

שׁוֹקָה נ' (-קוֹת) ظُنْبُوبٌ ج ظَنَابِيبُ. عَظْمُ القَصَبَةِ. عَظْمُ السَّاقِ (tibia, shinbone).

שׁוֹקוֹ En. ז' شُوكُو. شَرَابٌ مِنَ الحَلِيبِ وَالكَاكَاو.

שׁוֹקוֹלָד ז', **שׁוֹקוֹלָדָה** En. נ' شُوكُولاَتَة.

שׁוּקִי ת' (-יִּים) سُوقِيٌّ ج سُوقِيَّةٌ ومجازًا: فَظٌّ. مُبْتَذَلٌ.

שׁוֹקִית נ' (-יּוֹת) مِسْمَاةٌ. طِمَاقٌ. أَعْلَى الجَزْمَةِ.

שׁוֹקֵעַ ת' (-קְעִים) غَائِرٌ. مُتَرَسِّبٌ. مُنْخَسِفٌ. غَاطِسٌ.

שׁוֹקְעָנִי ת' (-יִּים) سَائِخٌ. غَائِرٌ. אֲדָמָה שׁוֹקְעָנִית أَرْضٌ سَوَّاخَةٌ. أَرْضٌ تَغُوصُ فِيهَا الأَقْدَامُ. أَرْضٌ طِينِيَّةٌ.

שׁוֹקֵק ת' (-קְקִים) مُشْتَاقٌ. مُتَشَوِّقٌ. تَوَّاقٌ ע' שָׁקַק. שׁוֹקֵק חַיִּים زَاخِرٌ بِالحَيَاةِ ע' שָׁקַק.

שׁוֹקֶת ע' שֹׁקֶת.

(שׁוּר) שָׁר פ' رَمَقَ ـ نَظَرَ ـ أَبْصَرَ. رَأَى (يَرَى). حَدَّقَ. שׁוּרוּ! أُنْظُرْ! مَا هُوَ! هُوَ ذَا! לַחֲזִית שׁוּר! في الجيش: أَمَامَكَ! لِلأَمَامِ أُنْظُرْ! אֲשׁוּרֶנּוּ וְלֹא קָרוֹב أَرَاهُ (بِعَيْنِ أَحْلاَمِي) وَلَكِنَّهُ بَعِيدُ المَنَالِ. אַחֲרִיתוֹ מִי יְשׁוּרֶנָּה؟ مَنْ يُمْكِنُهُ أَنْ يَتَنَبَّأَ بِعَوَاقِبِهِ؟ مَنْ يَعْلَمُ إِلَى أَيِّ مُنْقَلَبٍ سَيَنْقَلِبُ؟

שור ז' (־רים) ١. سُورٌ ج أَسْوَارٌ ע' חוֹמָה. ٢. مُتَرَصِّدٌ. عَادٍ(ي) ج عُدَاةٌ.

שור ז' (שְׁוָרִים) ١. ثَوْرٌ ج ثِيرَانٌ وَأَثْوَارٌ. ٢. في الفلك: بُرْجُ الثَّوْرِ. שׁוֹר הַבָּר ثَوْرٌ بَرِّيٌّ. جَامُوس ج جَوَامِيسُ. שׁוֹר מוּעָד ثَوْرٌ نَطَّاحٌ (وهو الذي اعتاد على النطح ويتوجب على صاحبه ان يدفع بدل الاضرار التي يسببها حسب الشريعة اليهودية). שׁוֹר תָּם ثَوْرٌ غَيْرُ نَاطِحٍ. כִּלְחֹךְ הַשּׁוֹר كَمَا يَلْتَهِمُ الثَّوْرُ الحَشِيشَ ومجازًا: أَتَى عَلَى الأَخْضَرِ وَاليَابِسِ. תָּפַס אֶת הַשּׁוֹר בְּקַרְנָיו أَمْسَكَ بِالثَّوْرِ مِنْ قَرْنَيْهِ ومجازًا: قَبَضَ عَلَى نَاصِيَةِ الأُمُورِ. وَاجَهَ المَوْقِفَ بِجُرْأَةٍ. تَدَارَكَ المَوْقِفَ. יָדַע שׁוֹר קֹנֵהוּ וַחֲמוֹר אֵבוּס בְּעָלָיו الثَّوْرُ يَعْرِفُ قَانِيَهُ وَالحِمَارُ مِعْلَفَ صَاحِبِهِ. عَرَفَتِ الخَيْلُ فُرْسَانَهَا. לֹא תַחְסֹם שׁוֹר בְּדִישׁוֹ ע' דַּיִשׁ

שׁוּרָה נ' (־רוֹת) ١. صَفٌّ ج صُفُوفٌ. ٢. طَابُورٌ ج طَوَابِيرُ. رَتْلٌ ج أَرْتَالٌ. ٣. سَطْرٌ ج سُطُورٌ. خَطٌّ ج خُطُوطٌ. ٤. سِلْسِلَةٌ ج سَلَاسِلُ. הַשּׁוּרָה הָאַחֲרוֹנָה (הַתַּחְתּוֹנָה) مجازًا: الكَلِمَةُ الفَصْلُ. قُصَارَى القَوْلِ. تَحْصِيلُ الحَاصِلِ. כַּשּׁוּרָה عَلَى مَا يُرَامُ. كَمَا يَنْبَغِي. كَمَا يَجِبُ. كَمَا يَلْزَمُ. שׁוּרַת הַדִּין مَنْطُوقُ الحُكْمِ. مَنْصُوصُ القَانُونِ. לִפְנִים מִשּׁוּרַת הַדִּין (الحُكْمُ) بِعَيْنِ الرَّحْمَةِ. عَدَمُ الحُكْمِ بِصَرَامَةٍ. שׁוּרַת הַהִגָּיוֹן حَسَبَ المَنْطِقِ. بِحُكْمِ المَنْطِقِ. אָדָם מִן הַשּׁוּרָה رَجُلُ الشَّارِعِ. وَاحِدٌ مِنْ أَبْنَاءِ الشَّعْبِ. מִן הַשּׁוּרָה הָרִאשׁוֹנָה مجازًا: مِنَ البَارِزِينَ فِي مَجَالِ الاخْتِصَاصِ. אַהֲבָה מְקַלְקֶלֶת אֶת הַשּׁוּרָה مجازًا: حُبُّكَ الشَّيْءَ يُعْمِي وَيُصِمُّ. الحُبُّ أَعْمَى. لَيْسَ فِي الحُبِّ مَشُورَةٌ. שִׂנְאָה מְקַלְקֶלֶת אֶת הַשּׁוּרָה الكَرَاهِيَةُ الَّتِي تُفْسِدُ العَدْلَ. البُغْضُ الَّذِي يُؤَدِّي إِلَى التَّحَامُلِ.

שׁוּרוֹן ז' (־נִים) وَرَقَةٌ مُخَطَّطَةٌ (توضع تحت ورقة شفافة لكي تظهر عليها خطوط الورقة فيُكتب عليها بسطور مستقيمة).

שׁוּרוּק ז' (־קִים) في القواعد: إِسْمُ حَرَكَةٍ (וּ) وَتُقَابِلُ الضَّمَّةَ فِي العَرَبِيَّةِ.

שׁוֹרְטָנִי ת' (־נִיִּים) خَادِشٌ. خَامِشٌ. جَارِحٌ.

שׁוֹרְטְס .En ז"ר بَنْطَلُون قَصِيرٌ.

שְׁוַרְמָה, שווּרמה T נ' شَاوَرْمَة. قَاوَرْمَة.

שׂוֹרֵק ז', **שׂוֹרֵקָה** נ' (־רְקִים, ־רְקוֹת) نَوْعٌ مِنَ العِنَبِ الأَحْمَرِ الفَاخِرِ.

שׁוֹרְקָנִי ת' (־נִיִּים) صَافِرٌ ע' שָׁרַק.

שׁוֹרֵשׁ ע' שֹׁרֶשׁ.

שׁוּשׁ .Ar ז' (־שִׁים) عِرْقُ السُّوسِ (نبات بري يصنع منه شراب).

שׁוֹשְׁבִין ז' (־נִים) إِشْبِينٌ ج أَشَابِينُ. مُرَافِقُ العَرِيسِ أَوِ العَرُوسِ فِي حَفْلَةِ الزِّفَافِ.

שׁוֹשְׁבִינוּת נ' ١. مُهِمَّةُ الإِشْبِينِ أَوِ الإِشْبِينَةِ. مُرَافَقَةُ العَرُوسِ فِي حَفْلَةِ الزِّفَافِ. ٢. صَبَاحِيَّةٌ. جِلْوَةٌ (هدايا العروس).

שׁוֹשֶׁלֶת נ' (־שָׁלוֹת) سُلَالَةٌ ج سُلَالَاتٌ. آلٌ. نَسْلٌ ج أَنْسَالٌ. شَجَرَةُ النَّسَبِ.

שׁוֹשָׁן ז' (־שַׁנִּים) ١. في النبات: سَوْسَنَةٌ ج سَوْسَنٌ. زَنْبَقَةٌ ج زَنْبَقٌ وَزَنَابِقُ (lily). ٢. رَأْسُ عَمُودٍ بِشَكْلِ سَوْسَنَةٍ.

שׁוֹשַׁנָּה נ' (־נִּים) ١. سَوْسَنَةٌ ע' שׁוֹשָׁן. ٢. وَرْدَةٌ ج وَرْدٌ وَوُرُودٌ. ٣. قديمًا: صِفَةٌ لِكُلِّ زَهْرَةٍ. ٤. في الطب: حُمْرَةٌ (مرض جلدي مُعْدٍ، erysipelas). שׁוֹשַׁנַּת יָם شَقِيقُ البَحْرِ ج شَقَائِقُ. زَنْبَقَةُ البَحْرِ (حيوان بحري). שׁוֹשַׁנַּת יְרִיחוֹ ١. شَجَرَةُ (كَفُّ) مَرْيَم. كَفُّ العَذْرَاءِ (jerico rose, anastatica). ٢. في الطب: لِيشْمَانْيَا. حَبَّةُ حَلَب (مرض جلدي يتسبب عن عضة ذبابة تتواجد في البلدان الاستوائية، leishmannia). שׁוֹשַׁנַּת הַמַּיִם زَنْبَقُ المَاءِ. لَيْنُوفَر. نَيْلُوفَر ע' נִימְפֵיאָה. שׁוֹשַׁנַּת הָעֲמָקִים زَنْبَقُ الوَادِي (lily of the valley). שׁוֹשַׁנַּת הָרוּחוֹת في الجغرافيا: الجِهَاتُ الأَرْبَعُ ע' רוּחַ. כְּשׁוֹשַׁנָּה בֵּין הַחוֹחִים كَالوَرْدَةِ بَيْنَ الأَشْوَاكِ.

שׁוֹשַׁנִּי ת' (־נִּיִּים) سَوْسَنِيٌّ. وَرْدِيٌّ. كَالوَرْدِ. ضَارِبٌ إِلَى الحُمْرَةِ.

שו"ת ר"ת שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת أَسْئِلَةٌ وَأَجْوِبَةٌ.

שׁוּתָּף ע' שֻׁתָּף.

שׁוֹתֵק ת' (־תְקִים) سَاكِتٌ. صَامِتٌ. وَاجِمٌ. لاَ يَنْبِسُ بِبِنْتِ شَفَةٍ.

שָׁזוּף ת' (שְׁזוּפִים) مَشْمُوسٌ. مُشَمَّسٌ. مَسْفُوعٌ. أَسْمَرُ ج سُمْرٌ נ' سَمْرَاءُ. مَنْ لَوَّحَتْهُ الشَّمْسُ.

שִׁזּוּף, שיזוף ז' تَشَمُّسٌ. سَفْعٌ. تَلَوُّحٌ بِالشَّمْسِ.

שָׁזוּר ת' (שְׁזוּרִים) ١. مُتَدَاخِلٌ. مَجْدُولٌ. مَفْتُولٌ. مُتَشَابِكٌ. مَضْفُورٌ. مَحْبُوكٌ. مَبْرُومٌ. ٢. مجازًا: مُرْتَبِطٌ. مُنْدَمِجٌ. مُدَبَّجٌ.

שִׁזּוּר, שיזור ז' ضَفْرٌ. فَتْلٌ. جَدْلٌ. حَبْكٌ.

שְׁזִיף ז' (־פִים) إِجَّاصٌ. بَرْقُوقٌ מ'. خَوْخَةٌ ج خَوْخٌ ס'. عِنْجَاص עס' (شجرة، prune). שְׁזִיף מְיֻבָּשׁ قَرَاصْيَا. بَرْقُوقٌ (خَوْخٌ) مُجَفَّفٌ.

שְׁזִיפָה נ' (־פוֹת) تَشَمُّسٌ. تَسَفُّعٌ. تَلَوُّحٌ فِي الشَّمْسِ.

שְׁזִירָה נ' (־רוֹת) ضَفْرٌ. جَدْلٌ. فَتْلٌ. بَرْمٌ. تَشَابُكٌ. تَدَاخُلٌ. שְׁזִירַת פְּרָחִים رَبْطُ الزُّهُورِ فِي بَاقَاتٍ.

שָׁזַף פ' ١. سَفَعَ ـَ لَفَحَ ـَ لَوَّحَ. ٢. رَأَى (يَرَى). نَظَرَ ـُ. נִשְׁזַף تَلَوَّحَ. لُفِحَ. شُمِسَ. إِسْمَرَّ. إِسْمَارَّ. הִשְׁתַּזֵּף تَشَمَّسَ. تَسَفَّعَ. إِسْمَرَّ. أَخَذَ حَمَّامًا شَمْسِيًّا.

שִׁזָּפוֹן, שיזפון ז' ١. سُفْعَةٌ. سُمْرَةٌ. تَلَوُّحٌ. ٢. ضَرْبَةُ شَمْسٍ.

שָׁזַר פ' ١. ضَفَرَ ـِ فَتَلَ ـِ عَقَصَ ـِ بَرَمَ ـُ جَدَلَ ـِ. ٢. مجازًا: رَبَطَ ـِ. وَشَّى. נִשְׁזַר ١. إِنْفَتَلَ. إِنْبَرَمَ. ضُفِرَ. حُبِكَ. ٢. رُبِطَ. دُبِّجَ. وُشِّيَ. رُصِّعَ. הִשְׁתַּזֵּר ١. تَفَتَّلَ. إِنْبَرَمَ. إِنْضَفَرَ. ٢. تَشَابَكَ. تَدَاخَلَ. إِرْتَبَطَ.

שַׂעַר ז' (־רִים) قَتَّالٌ. بَرَّامٌ.

שָׂח פ' تَحَدَّثَ. تَكَلَّمَ ע' (שׂיח).

שַׁח ת' (־חִים) مُنْحَنٍ(ي). مُطَأْطِئٌ. مُطْرِقٌ. שַׁח עֵינַיִם مُخَفِّضُ العَيْنَيْنِ. مُتَوَاضِعٌ. مُحْتَشِمٌ.

שָׁח P ז' ١. شَاه. مَلِكُ الفُرْسِ. ٢. في لعبة الشطرنج: الشَّاهُ مُهَدَّدٌ بِالمَوْتِ. ٣. لُعْبَةُ الشِّطْرَنْجِ ע' שַׁחְמָט.

שִׁחְבּוּר ז' إِعَادَةُ صَوْغِ الجُمَلِ. كِتَابَةُ الإِنْشَاءِ بِصُورَةٍ مُخْتَلِفَةٍ.

שִׁחְבֵּר פ' أَعَادَ صَوْغَ الجُمَلِ أَوِ الإِنْشَاءِ.

שִׁחֵד, שיחד פ' رَشَا ـُ بَرْطَلَ. أَعْطَى الرُّشْوَةَ. שָׁחַד إِرْتَشَى. بُرْطِلَ. נִשְׁתַּחֵד إِرْتَشَى. تَبَرْطَلَ. أَخَذَ الرُّشْوَةَ.

שֹׁחַד, שוחד ז' رُشْوَةٌ ج رَشَاوَى. إِرْتِشَاءٌ. بِرْطِيلٌ ج بَرَاطِيلُ.

(שחה) הִשְׁתַּחֲוָה פ' سَجَدَ ـُ رَكَعَ ـَ إِنْحَنَى. خَرَّ ـُ سَاجِدًا.

שָׂחָה פ' سَبَحَ ـَ عَامَ ـُ (في الماء). שָׂחָה נֶגֶד הַזֶּרֶם جَرَى ضِدَّ التَّيَّارِ. سَارَ عَكْسَ الاتِّجَاهِ. سَارَ ضِدَّ مَا هُوَ مُتَّبَعٌ. שָׂחָה עִם הַזֶּרֶם سَارَ مَعَ التَّيَّارِ. دَارَ مَعَ الزَّمَنِ. سَايَرَ. جَارَى. שׂוֹחֶה בַּחֹמֶר مُتْقِنٌ بِعَمَلِهِ. مُتَمَرِّسٌ. שׂוֹחֶה כְּדָג בַּמַּיִם يَسْبَحُ كَالسَّمَكِ فِي المَاءِ. يَعْمَلُ بِسُهُولَةٍ وَيُسْرٍ.

שִׂחוּד, שיחוד ז' رَشْوٌ. إِعْطَاءُ الرُّشْوَةِ (لاحقاق باطل).

שְׁחוֹחַ תה"פ مُنْحَنٍ(ي). مَحْنِيُّ القَامَةِ. مُطْرِقُ الرَّأْسِ.

שָׁחוּחַ ת' (שְׁחוּחִים) مُنْحَنٍ(ي). مَحْنِيُّ القَامَةِ. مُطْرِقٌ. مُقَوَّسُ الظَّهْرِ.

שָׁחוּט ת' (שְׁחוּטִים) مَذْبُوحٌ. ذَبِيحٌ. مَنْحُورٌ. חֵץ שָׁחוּט לְשׁוֹנָם مجازًا: لِسَانُهُمْ أَشَدُّ فَتْكًا مِنْ وَخْزِ السِّنَانِ.

שָׁחוּי ת' (שְׁחוּיִים) مُنْحَنٍ(ي). مُطَأْطَأٌ. مُنَكَّسٌ. مُطْرِقٌ. مُقَوَّسُ الظَّهْرِ.

שְׁחוּם ת' (שְׁחוּמִים) أَسْمَرُ ج سُمْرٌ د' سَمْرَاءُ. خَمْرِيٌّ. قَمْحِيُّ اللَّوْنِ. حِنْطِيٌّ.

שְׁחוֹם ז' سُمْرَةٌ. سُفْعَةٌ. اللَّوْنُ البُنِّيُّ.

שָׁחוּן ת' (שְׁחוּנִים) حَارٌّ. سَاخِنٌ. جَافٌّ. אֶרֶץ שְׁחוּנָה بِلَادٌ حَارَّةٌ. أَرْضٌ جَافَّةٌ (لشدة الحرارة فيها). שָׁנָה שְׁחוּנָה سَنَةٌ حَارَّةٌ. عَامٌ جَافٌّ (قَلِيلُ المَطَرِ). سَنَةٌ جَدْبَاءُ.

שָׁחוּף ת' (שְׁחוּפִים) مَسْلُولٌ. مُصَابٌ بِمَرَضِ السُّلِّ.

שָׁחוּק ת' (שְׁחוּקִים) ١. مَسْحُوقٌ. مَدْقُوقٌ. مَطْحُونٌ. مَسْحُونٌ. ٢. خَلَقٌ. رَثٌّ. بَالٍ(ي). مُهَلْهَلٌ. מַטְבֵּעַ שָׁחוּק عُمْلَةٌ مُنْطَمِسَةُ الصُّورَةِ وَلَا يُمْكِنُ تَدَاوُلُهَا ومجازًا: لَا يَسْوَى شَيْئًا.

שְׂחוֹק ז' (־קִים) ١. ضَحِكٌ. قَهْقَهَةٌ. ٢. جَذَلٌ. ٣. أُضْحُوكَةٌ. سُخْرِيَةٌ. مَسْخَرَةٌ. ٣. لَعِبٌ. مُزَاحٌ. ٤. لُعْبَةٌ ج لُعَبٌ. שְׂחוֹק אַכְזָרִי ضَحْكَةٌ شَيْطَانِيَّةٌ. שְׂחוֹק מַר ضَحْكَةٌ سَاخِرَةٌ. سُخْرِيَةٌ لَاذِعَةٌ. בַּת שְׂחוֹק إِبْتِسَامَةٌ. بَسْمَةٌ ע' חִיּוּךְ. הָיָה לִשְׂחוֹק كَانَ مَوْضِعَ سُخْرِيَةٍ. صَارَ أُضْحُوكَةً أَمَامَ النَّاسِ.

שחור ע' שָׁחֹר.

שְׁחוֹר ז' حُلْكَةٌ. سَوَادٌ. ظَلَامٌ. ظُلْمَةٌ. حِنْدِسٌ. دُكْنَةٌ. שָׁחֹר מִשְּׁחוֹר أَسْوَدُ قَاتِمٌ. ظَلَامٌ حَالِكٌ.

שִׁחוּר, שיחור ז' إِبْتِغَاءٌ. طَلَبٌ. تَبْكِيرٌ بِطَلَبٍ. שִׁחוּר פְּנֵי פְלוֹנִי إِبْتِغَاءُ (طَلَبُ) مُسَاعَدَةِ فُلَانٍ ע' שִׁחֵר.

(שחז) הִשְׁחִיז פ' سَنَّ ـُ سَنَّنَ. شَحَذَ ـَ جَلَّخَ. حَدَّ ـُ صَقَلَ ـُ הֻשְׁחַז شُحِذَ. جُلِّخَ. سُنِّنَ.

שִׁחְזוּר ז' (־רִים) ١. إِعَادَةُ بِنَاءٍ (إِنْشَاءٍ). إِعَادَةُ تَرْكِيبٍ. بِنَاءٌ مِنْ جَدِيدٍ. تَرْمِيمٌ. ٢. إِعَادَةُ تَمْثِيلٍ (حادث مثلاً). إِعَادَةُ تَصْوِيرٍ. שִׁחְזוּר הַפֶּשַׁע إِعَادَةُ تَمْثِيلِ مَرَاحِلِ الجَرِيمَةِ.

שִׁחְזֵר פ' ١. أَعَادَ بِنَاءً. أَعَادَ إِنْشَاءً. أَعَادَ تَرْكِيبًا. ٢. أَعَادَ تَمْثِيلَ (جريمة او حادث). שֻׁחְזַר أُعِيدَ بِنَاؤُهُ. أُقِيمَ مِنْ جَدِيدٍ. أُعِيدَ تَمْثِيلُ. رُمِّمَ.

שַׁח, שָׁחַח פ' ١. نَاءَ ـُ رَزَحَ ـَ تَحْتَ حِمْلٍ. ٢. إِنْحَنَى. طَأْطَأَ رَأْسَهُ. أَطْرَقَ. הִשְׁתּוֹחֵחַ ١. إِنْحَنَى. تَقَوَّسَ. ٢. ذَلَّ ـِ إِغْتَمَّ.

שָׁחַט פ' ١. ذَبَحَ ـَ نَحَرَ ـَ ٢. فَتَكَ ـِ بِـ قَتَلَ ـُ سَفَكَ ـِ (دمًا). נִשְׁחַט ١. ذُبِحَ. نُحِرَ. ٢. قُتِلَ. أُغْتِيلَ.

שֶׁחִי ז' إِبْطٌ ج آبَاطٌ. عِطْفٌ ج أَعْطَافٌ. בֵּית הַשֶּׁחִי إِبْطٌ. שָׂם מִתַּחַת לְבֵית הַשֶּׁחִי تَأَبَّطَ. وَضَعَ فِي (تَحْتَ) إِبْطِهِ.

שָׁחִיד ת' (שְׁחִידִים) مَأْجُورِيٌّ. مُمْكِنٌ إِرْشَاؤُهُ. قَابِلٌ لِلارْتِشَاءِ.

שְׂחִיָּה, שחייה נ' (־יּוֹת) سِبَاحَةٌ. عَوْمٌ. שְׂחִיָּה חָפְשִׁית في الرياضة: سِبَاحَةٌ حُرَّةٌ. שְׂחִיָּה נֶגֶד הַזֶּרֶם الجَرْيُ ضِدَّ التَّيَّارِ. السَّيْرُ عَكْسَ الاتِّجَاهِ. שְׂחִיָּה עִם הַזֶּרֶם السَّيْرُ مَعَ التَّيَّارِ. مُجَارَاةٌ. مُسَايَرَةٌ. שְׂחִיַּת גַּב في الرياضة: سِبَاحَةٌ عَلَى الظَّهْرِ. שְׂחִיַּת חָזֶה في الرياضة: سِبَاحَةُ صَدْرٍ. שְׂחִיַּת חֲתִירָה سِبَاحَةُ تَجْدِيفٍ بِالذِّرَاعَيْنِ. سِبَاحَةٌ سَرِيعَةٌ. שְׂחִיַּת פַּרְפַּר سِبَاحَةُ الفَرَاشَةِ. בֶּגֶד שְׂחִיָּה (יָם) لِبَاسُ البَحْرِ. لِبَاسُ السِّبَاحَةِ. مَايُوه ج مَايُوهَاتٌ. בְּרֵכַת שְׂחִיָּה بِرْكَةُ سِبَاحَةٍ. مَسْبَحٌ ج مَسَابِحُ.

שְׁחִיזָה נ' (־זוֹת) شَحْذٌ. سَنٌّ. تَجْلِيخٌ. حَدٌّ.

שְׁחִיחָה נ' إِنْحِنَاءٌ. طَأْطَأَةٌ. تَحَجُّنٌ. تَقَوُّسٌ (ظهر).

שְׁחִיטָה נ' (־טוֹת) ١. ذَبْحٌ. نَحْرٌ. ٢. قَتْلٌ. فَتْكٌ. مَذْبَحَةٌ ج مَذَابِحُ. مَجْزَرَةٌ ج مَجَازِرُ. בֵּית הַשְּׁחִיטָה ١. مَنْحَرٌ ج مَنَاحِرُ. حَنْجَرَةٌ ج حَنَاجِرُ. ٢. مَسْلَخٌ ج مَسَالِخُ. مَذْبَحٌ ج مَذَابِحُ. مَجْزَرٌ ج مَجَازِرُ. הִלְכוֹת שְׁחִיטָה أُصُولُ ذَبْحِ البَهَائِمِ

(في الشريعة اليهودية).

שָׁחִיל ת' (שְׁחִילִים) قَابِلٌ لِلتَّسْلِيكِ. مُمْكِنٌ نَظْمُهُ (خيط في ابرة).

שְׁחִילָה נ' (־לוֹת) غَرْزٌ. نَظْمٌ. تَسْلِيكٌ. نَظْمُ الخَيْطِ فِي الإِبْرَةِ.

שְׁחִימוּת נ' سُمْرَةٌ. قَمْحِيَّةٌ. اللَّوْنُ البُنِّيُّ.

שְׁחִין ז' طَفْحٌ جِلْدِيٌّ. دُمَّلٌ. جُذَامٌ. بُثُورٌ. إِلْتِهَابٌ جِلْدِيٌّ.

שַׂחְיָן, שחיין ז' (־נִים) سَبَّاحٌ. خَبِيرٌ بِالسِّبَاحَةِ. عَوَّامٌ.

שַׂחְיָנוּת, שחיינות נ' سِبَاحَةٌ. عَوْمٌ.

שְׁחִינוּת נ' حَرَارَةٌ عَالِيَةٌ. قَيْظٌ. صَيْهُودٌ. جَفَافٌ.

שָׁחִיק .Ar ת' مَسْحُوقٌ. مُحَطَّمٌ. שָׁחִיק עַצְמוֹת سُحْقًا لَهُ! قَاتَلَهُ اللهُ!

שְׂחִיקָה נ' (־קוֹת) ضَحْكَةٌ ج ضَحَكَاتٌ. ضَحِكٌ.

שְׁחִיקָה נ' (־קוֹת) ١. سَحْقٌ. سَحْنٌ. جَرْشٌ. طَحْنٌ. ٢. فُلْفُلٌ أَسْوَدُ مَطْحُونٌ. ٣. مجازًا: إِسْتِنْزَافٌ. إِنْهَاكٌ. שְׁחִיקַת שָׂכָר تَقَلُّصُ الأُجُورِ. إِنْخِفَاضُ قِيمَةِ الأُجُورِ.

שְׁחִיתוּת נ' (־תֻיּוֹת) فَسَادٌ. فُسُوقٌ. رَذِيلَةٌ ج رَذَائِلُ. تَفَسُّخٌ. إِنْحِلَالٌ أَخْلَاقِيٌّ. שְׁחִיתוּת הַמִּדּוֹת فَسَادُ الأَخْلَاقِ. لَاأَخْلَاقِيَّةٌ. إِنْحِلَالٌ خُلُقِيٌّ.

שַׁחַל ז' (שְׁחָלִים) لَيْثٌ ج لُيُوثٌ. ضِرْغَامٌ. أَسَدٌ ج أُسُودٌ.

(שחל) הִשְׁחִיל פ' غَرَزَ ـ نَظَمَ ـ لَضَمَ ـ أَسْلَكَ. أَدْخَلَ فِي سِلْكٍ. ٢. مَرَّرَ. عَبَّرَ. أَنْفَذَ. أَوْلَجَ. הִשְׁחִיל עַצְמוֹ مَرَّرَ نَفْسَهُ. مَرَقَ ـ نَفَذَ ـ إِخْتَرَقَ. הֻשְׁחַל نُظِمَ. لُضِمَ. أُدْخِلَ فِي سِلْكٍ. أُنْفِذَ. הִשְׁתַּחֵל مَرَقَ. إِخْتَرَقَ. نَفَذَ.

שַׁחְלָב ע' סַחְלָב.

שַׁחֲלָה נ' (שְׁחָלוֹת) ١. مَبِيضُ الأُنْثَى ج مَبَايِضُ. ٢. في النبات: مَبِيضُ الزَّهْرَةِ. ٣. مَخْزَنُ البُنْدُقِيَّةِ.

שִׁחְלוּף ז' (־פִים) مُبَادَلَةٌ. إِعَادَةُ تَبْدِيلٍ. إِسْتِبْدَالٌ مِنْ جَدِيدٍ.

שַׁחֲלַת, שחולת נ' سُحَالَةٌ. بُرَادَةٌ. خُرَاطَةٌ. قُرَاضَةٌ.

שַׁחַם ז' جَرَانِيتٌ. صَوَّانٌ. مَرْمَرٌ.

(שחם) הִשְׁחִים פ' ١. صَبَغَ ـ بِاللَّوْنِ البُنِّيِّ. جَعَلَهُ أَسْمَرَ اللَّوْنِ. سَفَعَ ـ لَوَّحَتْهُ الشَّمْسُ. ٢. إِسْمَرَّ. تَسَفَّعَ. הִשְׁתַּחֵם إِسْمَرَّ. صَارَ بُنِّيَّ اللَّوْنِ. سَفِعَ.

שְׁחַמְחַם ת' (־מִּים) أَسْمَرُ قَلِيلًا. مَسْفُوعٌ. مُشَمَّسٌ.

שַׁחְמָט P ז' شَطْرَنْج (مات الملك) ج شَطْرَنْجَاتٌ. لُعْبَةُ الشِّطْرَنْجِ (معرب شَتْرَنْك بالفارسية اي ستة الوان لان له ستة اصناف من القطع وهي: الشاه والفرزان والفيل والفرس والرُّخ والبيذق عربيتها: الكوبة). כְּלֵי שַׁחְמָט قِطَعُ الشِّطْرَنْجِ. حَجَرُ الشِّطْرَنْجِ. לוּחַ שַׁחְמָט رُقْعَةُ الشِّطْرَنْجِ.

שַׁחְמְטַאי ז' (־טָאִים) لَاعِبُ الشِّطْرَنْجِ. مَاهِرٌ بِلُعْبَةِ الشِّطْرَنْجِ.

שַׁחֶמֶת נ' في الطب: تَلَيُّفٌ. لُيَافٌ (cirrhosis). שַׁחֶמֶת הַכָּבֵד في الطب: تَشَمُّعُ الكَبِدِ. تَلَيُّفُ (لُيَافُ) الكَبِدِ.

(שחן) הִשְׁחִין .Ar פ' ١. صَهَدَ ـ سَخَّنَ. ٢. سَخُنَ ـ صَارَ حَارًّا. جَفَّ ـ مِنَ الحَرِّ.

שַׁחַף ז' (שְׁחָפִים) نَوْرَسٌ ج نَوَارِسُ. زُمَّجُ المَاءِ (طير مائي، seagull).

(שחף) נִשְׁחַף פ' سُلَّ. مَرِضَ ـ بِالسُّلِّ. أُصِيبَ بِالتَّدَرُّنِ الرِّئَوِيِّ.

שַׁחְפָן ז' (־נִים) مَسْلُولٌ. مُصَابٌ بِدَاءِ السُّلِّ. مُصَابٌ بِالتَّدَرُّنِ الرِّئَوِيِّ.

שַׁחֶפֶת נ' في الطب: سُلٌّ. تَدَرُّنٌ رِئَوِيٌّ. هُلَاسٌ. קַדַּחַת הַשַּׁחֶפֶת في الطب: حُمَّى الدِّقِّ (hectic fever).

(שחץ) הִשְׁתַּחֵץ פ' تَبَجَّحَ. تَغَطْرَسَ. تَعَجْرَفَ. تَكَبَّرَ. إِغْتَرَّ.

שַׁחַץ ז' كِبْرِيَاءُ. تَكَبُّرٌ. غُرُورٌ. زَهْوٌ. نَفْخَةٌ كَاذِبَةٌ.

שַׁחְצָן ת' (־נִים) مُتَبَجِّحٌ. مَغْرُورٌ. تَيَّاهٌ بِنَفْسِهِ. مَزْهُوٌّ. غِطْرِيسٌ ج غَطَارِيسُ. مُتَعَجْرِفٌ. مُتَشَامِخٌ. صَلِفٌ.

שַׁחְצָנוּת נ' تَبَجُّحٌ. غَطْرَسَةٌ. تَكَبُّرٌ. صَلَفٌ. عَجْرَفَةٌ. عُنْجُهِيَّةٌ.

שַׁחְצָנִי ת' (־נִיִּים) مُتَّصِفٌ بِالغُرُورِ. مُنْطَوٍ عَلَى العَجْرَفَةِ. مُتَغَطْرِسٌ.

שָׂחַק פ' ١. ضَحِكَ ـ تَبَسَّمَ. إِبْتَسَمَ. إِنْبَسَطَتْ أَسَارِيرُهُ. ٢. ضَحِكَ مِنْ. سَخِرَ ـ إِسْتَهْزَأَ بِـ تَهَكَّمَ عَلَى. שִׂחֵק ١. لَعِبَ ـ لَاعَبَ. دَاعَبَ. ٢. مَازَحَ. تَسَلَّى. لَهَا ـ هَزَلَ ـ ٣. مَثَّلَ. شَخَّصَ. لَعِبَ دَوْرًا. ٤. عَزَفَ ـ أَدَّى لَحْنًا. ٥. عَبِثَ ـ بِـ سَخِرَ. שִׂחֵק בָּאֵשׁ لَعِبَ بِالنَّارِ ومجازًا: جَازَفَ. خَاطَرَ. שִׂחֵק לְיָדָיו سَاعَدَهُ مِنْ حَيْثُ لَا يُرِيدُ أَوْ لَا يَدْرِي. שִׂחֵק תַּפְקִיד הַגִּבּוֹר בַּמַּחֲזֶה مَثَّلَ (لَعِبَ) دَوْرَ البَطَلِ فِي التَّمْثِيلِيَّةِ. שִׂחֵק לוֹ מַזָּלוֹ إِبْتَسَمَ لَهُ الحَظُّ. حَالَفَهُ الحَظُّ. שִׂחֲקָה לוֹ הַשָּׁעָה وَافَتْهُ الفُرْصَةُ المُنَاسِبَةُ. إِبْتَسَمَتْ لَهُ الأَقْدَارُ. לֹא מְשַׂחֵק אֶצְלוֹ סכ׳ أَمْرٌ لَا يَهُمُّهُ. لَا يَعْبَأُ بِهِ.

שָׁחַק פ' سَحَقَ ـ سَحَنَ ـ طَحَنَ ـ دَقَّ ـ ومجازًا: أَنْهَكَ. أَرْهَقَ. אֲבָנִים שָׁחֲקוּ מַיִם الحِجَارَةُ تُبْلِيهَا المِيَاهُ ومجازًا: الدَّوَامُ يَقْطَعُ الرُّخَامَ. נִשְׁחַק ١. إِنْسَحَقَ. إِنْسَحَنَ. تَفَتَّتَ. إِنْدَقَّ. ٢. بَلِيَ ـ رَثَّ ـ تَهَلْهَلَ. ٣. إِنْهَدَّ. أُنْهِكَ. יִשָּׁחֲקוּ עַצְמוֹתָיו سُحْقًا لَهُ! إِلَى جَهَنَّمَ. في داهية م'. הִשְׁתַּחֵק ١. إِنْحَكَّ. تَخَرَّقَ. تَهَرَّأَ. بَلِيَ. رَثَّ. ٢. إِنْسَحَقَ. إِنْسَحَنَ.

שַׁחַק ז', **שְׁחָקִים** ז"ר ١. مَسْحُوقٌ ج مَسَاحِيقُ. ذَرُورٌ. ٢. رَثَاثَةٌ. ٣. غُيُومٌ. سُحُبُ السَّمَاءِ. السَّمَاءُ. גּוֹרֵד שְׁחָקִים نَاطِحَةُ السَّحَابِ. הָרָקִיעַ שְׁחָקִים حَلَّقَ فِي أَعَالِي السَّمَاءِ ومجازًا: حَلَّقَ عَلَى أَجْنِحَةِ الخَيَالِ.

שְׂחֹק ז' ضَحِكٌ ע' שְׂחוֹק.

שַׂחְקָן ז' (־נִים) ١. مُمَثِّلٌ مَسْرَحِيٌّ أَوْ سِينَمَائِيٌّ. قَائِمٌ بِدَوْرٍ. ٢. لَاعِبٌ

رِيَاضِيٌّ. ٣. مُتَرَاءٍ(ي). مُنْتَحِلُ شَخْصِيَّةٍ. שַׂחְקָן סַפְסָל في الرياضة: لاَعِبٌ مُنَاوِبٌ (بانتظار قرار المدرّب).

שָׁחֹר, שחור ת׳ (שְׁחֹרִים) ١. أَسْوَدُ ج سُودٌ د׳ سَوْدَاءُ. ٢. عَبْدٌ ج عَبِيدٌ. ٣. قَاتِمٌ. حَالِكٌ. مُظْلِمٌ. ٤. زَنْجِيٌّ ج زُنُوجٌ. أَسْمَرُ ج سُمْرٌ د׳ سَمْرَاءُ. دَاكِنٌ. غَامِقٌ. ٥. مجازًا: مُتَجَهِّمٌ. مُكْفَهِرٌّ. مُرْبَدٌّ. عَابِسٌ. שָׁחֹר עַל גַּבֵּי לָבָן أَسْوَدُ عَلَى بَيَاضٍ ومجازًا: مَكْتُوبٌ بِوُضُوحٍ تَامٍّ بِشَكْلٍ لاَ يَقْبَلُ الجَدَلَ. שָׁחֹר מִשָּׁחוֹר أَسْوَدُ مِنَ السَّوَادِ. زِيُّ الزِّفْتِ. שְׁחֹר שֶׁבָּעַיִן سَوَادُ العَيْنِ ע׳ אִישׁוֹן. שְׁחֹרִים مَلاَبِسُ سَوْدَاءُ ومجازًا: عَوَادِي الزَّمَنِ. مَصَائِبُ وَأَزَمَاتٌ. שְׁחֹרֵי עוֹר الزُّنُوجُ. السُّودُ. בּוּרְסָה שְׁחֹרָה البُورْصَةُ السَّوْدَاءُ. سُوقُ الأَوْرَاقِ النَّقْدِيَّةِ السَّوْدَاءُ. السُّوقُ السَّوْدَاءُ. דֶּגֶל שָׁחֹר عَلَمٌ أَسْوَدُ (اشارة للحزن او للخطر في البلاجات). הוֹן שָׁחֹר ע׳ הוֹן, הוֹן שָׁחֹר. זָהָב שָׁחֹר الذَّهَبُ الأَسْوَدُ. كِنَايَةٌ عَنِ النِّفْطِ. חֻלְצָה שְׁחֹרָה ذُو القَمِيصِ الأَسْوَدِ. كِنَايَةٌ عَنِ الفَاشِسْتِيِّ. יוֹם שָׁחֹר يَوْمٌ أَسْوَدُ (مَشْؤُومٌ). يَوْمٌ أَيْوَمُ. הַיָּם הַשָּׁחֹר البَحْرُ الأَسْوَدُ (في شمالي تركيا). הַמַּגֵּפָה הַשְּׁחֹרָה الطَّاعُونُ الأَسْوَدُ. מְזִמָּה שְׁחֹרָה مَكِيدَةٌ جَهَنَّمِيَّةٌ. مُؤَامَرَةٌ شَيْطَانِيَّةٌ. מְחִיר שָׁחֹר ثَمَنٌ فَادِحٌ. سِعْرٌ فَاحِشٌ. מָרָה שְׁחֹרָה ע׳ מָרָה. סוּס שָׁחֹר فَرَسٌ أَدْهَمُ (أَسْوَدُ اللَّوْنِ). סֵפֶר שָׁחֹר الكِتَابُ (السِّجِلُّ) الأَسْوَدُ. القَائِمَةُ السَّوْدَاءُ. עֲבוֹדָה שְׁחֹרָה عَمَلٌ جُسْمَانِيٌّ شَاقٌّ. عَمَلٌ غَيْرُ مِهْنِيٍّ. عَمَلٌ يَدَوِيٌّ. פּוֹעֵל שָׁחֹר شَغِّيلٌ ج شَغِّيلَةٌ. كَادِحٌ. عَامِلٌ بَسِيطٌ. קָפֶה שָׁחֹר قَهْوَةٌ عَادِيَّةٌ (القهوة المذابة في ماء مغلي). רוֹאֶה שְׁחֹרוֹת مُتَشَائِمٌ. مُتَطَيِّرٌ. مَنْ يَنْظُرُ إِلَى الدُّنْيَا بِمِنْظَارٍ أَسْوَدَ. רְשִׁימָה שְׁחֹרָה قَائِمَةٌ سَوْدَاءُ. שׁוּק שָׁחֹר سُوقٌ سَوْدَاءُ. إِسْتِغْلاَلٌ فَاحِشٌ لِلأَزَمَاتِ لِجَنْيِ الأَرْبَاحِ. חָתוּל שָׁחֹר עָבַר בֵּינֵיהֶם مجازًا: فَرَّقَتْهُمْ حَوَادِثُ الدَّهْرِ. تَبَاعَدُوا بَعْدَ أَنْ كَانُوا أَصْدِقَاءَ.

שַׁחַר ז׳ ١. سَحَرٌ. فَجْرٌ. فَلَقٌ. صُبْحٌ. ٢. ظَلاَمُ آخِرِ اللَّيْلِ. ٣. دَلاَلَةٌ. مَعْنًى. مَفْهُومٌ. אַיֶּלֶת הַשַּׁחַר ١. كَوْكَبُ الصَّبَاحِ. الفَجْرُ. الفَلَقُ. ٢. رَبَّةُ الفَجْرِ (aurora). הֵילֵל בֶּן־שַׁחַר كَوْكَبُ الصَّبَاحِ. نَجْمَةُ الصُّبْحِ. الزُّهَرَةُ. תְּפִלַּת הַשַּׁחַר صَلاَةُ الفَجْرِ. עָלָה עַמּוּד הַשַּׁחַר طَلَعَ (بَزَغَ) الفَجْرُ. طَلَعَتِ الغَزَالَةُ (الشَّمْسُ). מִשַּׁחַר יָמָיו مُنْذُ نُعُومَةِ أَظْفَارِهِ. مُنْذُ صِغَرِهِ. مُنْذُ صِبَاهُ. אֵין לוֹ שַׁחַר, חֲסַר שַׁחַר لاَ أَسَاسَ لَهُ. عَارٍ عَنِ الصِّحَّةِ.

שִׁחֵר פ׳ ١. بَكَّرَ فِي. ٢. إِرْتَادَ. إِبْتَغَى. رَامَ ـُ طَلَبَ ـُ أَحَبَّ. שׁוֹחֵר שָׁלוֹם مُحِبٌّ (نَصِيرٌ) لِلسَّلاَمِ. مُسَالِمٌ. נִשְׁחַר إِسْوَدَّ. إِحْلَوْلَكَ. שִׁחֵר ١. بَكَّرَ فِي طَلَبٍ. شَدَّ ـِ الرِّحَالَ إِلَى. ٢. زَارَ ـُ إِخْتَلَفَ إِلَى. שִׁחֵר אֶת פְּנֵי פְּלוֹנִי إِرْتَادَ فُلاَنًا طَلَبًا لِمُسَاعَدَتِهِ. سَعَى إِلَيْهِ. שִׁחֵר לַטֶּרֶף تَرَبَّصَ لِلْفَرِيسَةِ. سَعَى وَرَاءَ الفَرِيسَةِ. הִשְׁחִיר ١. سَوَّدَ. صَبَغَ بِاللَّوْنِ الأَسْوَدِ ومجازًا: سَوَّدَ وَجْهَهُ. بَهْدَلَ. ٢. إِسْوَدَّ. إِحْلَوْلَكَ. הִשְׁחִיר אֶת פָּנָיו سَوَّدَ وَجْهَهُ. أَخْزَاهُ. بَهْدَلَهُ. הִשְׁחִירוּ פָּנָיו כְּשׁוּלֵי קְדֵרָה إِسْوَدَّ وَجْهُهُ. הֻשְׁחַר إِسْوَدَّ. أَصْبَحَ أَسْوَدَ اللَّوْنِ.

שִׁחְרוּר ז׳ (־רִים) ١. تَحْرِيرٌ. ٢. إِفْرَاجٌ عَنْ. إِطْلاَقُ سَرَاحٍ. إِخْلاَءُ سَبِيلٍ. ٣. تَسْرِيحٌ (من الجيش). ٤. تَرْفِيتٌ. رَفْتٌ. فَصْلٌ. تَرْمِيجٌ. ٥. إِعْفَاءٌ مِنِ الْتِزَامٍ. تَبْرِئَةٌ. ٦. عَتْقٌ. إِعْتَاقٌ مِنْ عُبُودِيَّةٍ. فَكُّ أَسْرٍ. ٧. تَخْلِيصُ بِضَاعَةٍ (من الجمرك). שִׁחְרוּר אָסִיר إِطْلاَقُ سَرَاحِ سَجِينٍ. إِفْرَاجٌ عَنْ سَجِينٍ. שִׁחְרוּר (פְּטוֹר) מִשֵּׁרוּת צְבָאִי إِعْفَاءٌ مِنَ الخِدْمَةِ العَسْكَرِيَّةِ. שִׁחְרוּר מִן הַצָּבָא (לְאַחַר סִיּוּם הַשֵּׁרוּת) تَسْرِيحٌ مِنَ الجَيْشِ (بعد الخدمة). שִׁחְרוּר בְּעַרְבוּת إِفْرَاجٌ بِكَفَالَةٍ. שִׁחְרוּר מִתַּשְׁלוּם מִסִּים إِعْفَاءٌ مِنْ دَفْعِ الضَّرَائِبِ. הָאִרְגּוּן לְשִׁחְרוּר פָּלֶסְטִין مُنَظَّمَةُ التَّحْرِيرِ الفِلَسْطِينِيَّةُ. מִלְחֶמֶת הַשִּׁחְרוּר حَرْبُ التَّحْرِيرِ. حَرْبُ اسْتِقْلاَلِ إِسْرَائِيلَ (عام ١٩٤٨). שְׁטַר שִׁחְרוּר ١. شَهَادَةُ عِتْقٍ (من العبودية). ٢. شَهَادَةُ تَخْلِيصٍ مِنَ الجُمْرُكِ.

שַׁחְרוּר A ז׳ (־רִים) شُحْرُورٌ ج شَحَارِيرُ (نوع من العصافير، **blackbird**).

שַׁחֲרוּת נ׳ ١. صِغَرٌ. أَيَّامُ الصِّبَا. ٢. سَوَادٌ. اللَّوْنُ الأَسْوَدُ.

שְׁחַרְחַר ת׳ (־חָרִים) أَسْمَرُ ج سُمْرٌ د׳ سَمْرَاءُ. أَسْمَرَانِيٌّ. ضَارِبٌ إِلَى السُّمْرَةِ.

שַׁחֲרִית נ׳ ١. سَحَرٌ. فَجْرٌ. ٢. صَلاَةُ الفَجْرِ. ٣. حَفْلَةٌ صَبَاحِيَّةٌ. פַּת שַׁחֲרִית فُطُورٌ. وَجْبَةُ الفُطُورِ. السُّحُورُ. תְּפִלַּת שַׁחֲרִית صَلاَةُ الفَجْرِ. صَلاَةُ الصُّبْحِ.

שִׁחְרֵר פ׳ ١. حَرَّرَ. أَفْرَجَ عَنْ. أَطْلَقَ سَرَاحَ. خَلَّى (أَخْلَى) سَبِيلَ. ٢. سَرَّحَ (من الجيش). ٣. رَفَتَ ـُ فَصَلَ ـِ (من منصب). ٤. إِسْتَثْنَى. ٥. أَعْفَى مِنِ الْتِزَامٍ. بَرَّأَ سَاحَةً. ٦. خَلَّصَ بِضَاعَةً (من الجمرك). ٧. أَعْتَقَ مِنْ عُبُودِيَّةٍ. فَكَّ أَسْرَ. שִׁחְרֵר אוֹתוֹ מִמִּסִּים أَعْفَاهُ مِنَ الضَّرَائِبِ. שִׁחְרֵר אֶת פְּלוֹנִי מִתַּפְקִידוֹ أَعْفَى فُلاَنًا مِنْ مَنْصِبِهِ. فَصَلَهُ عَنْ وَظِيفَتِهِ. عَزَلَهُ ـِ שֻׁחְרַר ١. حُرِّرَ. أُطْلِقَ سَرَاحُهُ. أُفْرِجَ عَنْهُ. سُرِّحَ. رُفِتَ. فُصِلَ. عُزِلَ. ٢. أُعْفِيَ. بُرِّئَتْ سَاحَتُهُ. ٣. أُعْتِقَ. فُكَّ أَسْرُهُ. ٤. خُلِّصَتْ (البضاعة). שֻׁחְרַר מֵחֹסֶר הוֹכָחוֹת أُفْرِجَ عَنْهُ لِعَدَمِ تَوَفُّرِ الأَدِلَّةِ ضِدَّهُ. הִשְׁתַּחְרֵר ١. تَحَرَّرَ. أُطْلِقَ سَرَاحُهُ. أُخْلِيَ سَبِيلُهُ. ٢. رُفِتَ. فُصِلَ. عُزِلَ. ٣. أُعْفِيَ. ٤. إِنْعَتَقَ. إِنْفَكَّ.

שַׁחֶרֶת נ׳ في الطب: قُتَامٌ. القَتَامِينِيَّةُ. دَاءٌ قَتَامِينِيٌّ (melanosis).

שִׁחֵת, שיחת פ׳ ١. أَفْسَدَ. أَتْلَفَ. أَعْطَبَ. أَسَاءَ. شَوَّهَ. عَاثَ ـِ فَسَادًا. ٢. حَادَ ـِ عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ. إِنْحَطَّتْ أَخْلاَقُهُ. زَاغَ ـِ ٣. أَتَى ـِ عَلَى. قَتَلَ ـُ خَرَّبَ. שִׁחֵת דְּבָרָיו أَلْقَى كَلاَمَهُ جُزَافًا. أَلْقَى الكَلاَمَ عَلَى عَوَاهِنِهِ. שִׁחֵת אֶת דַּרְכּוֹ حَادَ عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ. إِنْحَرَفَ عَنِ الصِّرَاطِ المُسْتَقِيمِ. שִׁחֵת רַחֲמָיו مَنَعَ مَرَاحِمَهُ (رَأْفَتَهُ). قَسَا ـُ قَلْبُهُ. נִשְׁחַת ١. فَسُدَ ـِ تَلِفَ ـَ عَفِنَ ـَ خَبُثَ ـُ تَشَوَّهَ. ٢. سَاءَتْ أَخْلاَقُهُ. إِنْحَطَّ. إِنْحَرَفَ. ٣. ضَاعَ ـِ هَلَكَ ـُ تَخَرَّبَ. הִשְׁחִית

١. أفْسَدَ. أتْلَفَ. أساءَ. شَوَّهَ. ٢. عَاثَ فَسَادًا. ٣. إنْحَرَفَ. حَادَ عَنِ الطَّرِيقِ السَّوِيِّ. إنْحَطَّ. הִשְׁחִית אֶת דַּרְכּוֹ فَسَدَتْ أَخْلَاقُهُ. ضَلَّ ـ إنْحَرَفَ. حَادَ عَنِ الصِّرَاطِ الْمُسْتَقِيمِ. הִשְׁחִית כָּל חֶלְקָה טוֹבָה عَاثَ فِي الأَرْضِ فَسَادًا. أَهْلَكَ الحَرْثَ وَالنَّسْلَ. أَهْلَكَ الزَّرْعَ وَالضَّرْعَ. בַּל תַּשְׁחִית لَا تُفْسِدْ. חֲמָתוֹ בָּעֲרָה בּוֹ עַד לְהַשְׁחִית إنْفَلَقَ غَيْظًا. تَمَيَّزَ غَيْظًا. إسْتَشَاطَ غَضَبًا. הָשְׁחַת فَسَدَ. تَلِفَ.

שַׁחַת נ׳ ١. حُفْرَةٌ ج حُفَرٌ. جُبٌّ ج جِبَابٌ ومجازًا: قَبْرٌ ج قُبُورٌ. ٢. حَشِيشٌ مُجَفَّفٌ (لعلف الحيوان). تِبْنٌ. عَلَفٌ. בְּאֵר שַׁחַת لَحْدٌ عَمِيقٌ. قَبْرٌ. קַדַּחַת הַשַּׁחַת في الطب: حُمَّى القَشِّ. الحُمَّى الرَّبِيعِيَّةُ (hay fever). כָּרָה שַׁחַת مجازًا: نَصَبَ فَخًّا. حَاوَلَ الإيقَاعَ فِي فَخٍّ. كَادَ ـ لِـ. שַׁד מַשְׁחַת ע׳ שֵׁד. מַחַט בַּעֲרֵמָה שֶׁל שַׁחַת ע׳ מַחַט.

שִׁטָּה, שיטה נ׳ (־טִּים) شَجَرَةُ السَّنْطِ. أَقَاقْيَا. أكَاسْيَا. فُتْنَةٌ. لَبَخٌ מ׳. שִׁטָּה בַּיְשָׁנִית ١. في النبات: السِّتُّ المُسْتَحِيَةُ. المُسْتَحِيَةُ (sensitive plant). ٢. خُطَّةٌ. نَهْجٌ ע׳ שִׁיטָה.

שִׁטָּה, שיטה פ׳ هَزِئَ ـ بِـ. ضَحِكَ ـ مِنْ. سَخِرَ ـ مِنْ. أعَدَّ مَقْلَبًا لِـ. הִשְׁתַּטָּה خَرِفَ ـ. جَعَلَ مِنْ نَفْسِهِ أُضْحُوكَةً. تَصَرَّفَ بِحَمَاقَةٍ.

שָׁטוּחַ ת׳ (שְׁטוּחִים) ١. مُسَطَّحٌ. مُرَقَّقٌ. مُطَرَّقٌ. مُفَلْطَحٌ. ٢. مُنْبَسِطٌ. مُمْتَدٌّ. ٣. مُنْبَطِحٌ. مُسْتَلْقٍ(ي). مَنْشُورٌ. مَفْرُوشٌ. שְׁטוּחַ הַחֹטֶם أفْطَسُ الأَنْفِ. רֶגֶל שְׁטוּחָה قَدَمٌ مُسَطَّحَةٌ ע׳ פְּלַטְפוּס. בַּקָּשָׁתִי שְׁטוּחָה לְפָנֶיךָ أتَضَرَّعُ إلَيْكَ.

שִׁטּוּחַ, שיטוח ז׳ تَرْقِيقٌ. تَسْطِيحٌ. طَرْقٌ. ٢. مَدٌّ. بَسْطٌ. فَرْشٌ. ٣. تَمَدُّدٌ. إنْبِسَاطٌ. إنْبِطَاحٌ.

שִׁטּוּט ז׳ (־טִים) تَسَكُّعٌ. تَجَوُّلٌ ע׳ שִׁיטוּט.

שָׂטוּם ת׳ (שְׂטוּמִים) مَكْرُوهٌ. كَرِيهٌ. بَغِيضٌ. مَقِيتٌ.

שָׁטוּף ת׳ (שְׁטוּפִים) ١. غَارِقٌ فِي. مَغْمُورٌ فِي. مَشْطُوفٌ. مُتَشَرِّبٌ بِـ. مَرْوِيٌّ (ارض). ٢. مجازًا: مُنْغَمِسٌ فِي. مُنْهَمِكٌ فِي. مُتَهَالِكٌ عَلَى. שְׁטוּף אוֹר نَوَّارٌ. مَفْتُوحٌ لِلنُّورِ وَضَوْءِ الشَّمْسِ. שְׁטוּף זִמָּה غَارِقٌ فِي الفِسْقِ. مُنْغَمِسٌ فِي الرَّذِيلَةِ. שְׁטוּף זֵעָה يَتَصَبَّبُ عَرَقًا. يَتَفَصَّدُ عَرَقًا.

שִׁטּוּר, שיטור ז׳ دَوْرِيَّةٌ لِحِفْظِ الأَمْنِ. حِفْظُ الأَمْنِ. الوَسَائِلُ الَّتِي تَتَّخِذُهَا الشُّرْطَةُ لِحِفْظِ الأَمْنِ الدَّاخِلِيِّ.

שְׁטוּת נ׳ (־טֻיּוֹת) خُرْقٌ. سَفَهٌ. رَقَاعَةٌ. حَمَاقَةٌ. سُخْفٌ. שְׁטוּת גְּמוּרָה سُخْفٌ لَيْسَ إلَّا. مَحْضُ سَخَافَةٍ. كَلَامٌ فَارِغٌ. שְׁטֻיּוֹת كَلَامٌ فَارِغٌ. هُرَاءٌ. سَخَائِفُ. מַעֲשֵׂה שְׁטוּת عَمَلٌ طَائِشٌ. מַרְבֶּה דְּבָרִים מַרְבֶּה שְׁטוּת مجازًا: مَنْ كَثُرَ لَغَطُهُ كَثُرَ سَقَطُهُ. إذَا تَمَّ العَقْلُ نَقَصَ الكَلَامُ. שְׁטֻיּוֹת בְּמִיץ עַגְבָנִיּוֹת סל׳ مَحْضُ هُرَاءٍ. كَلَامٌ فَاضٍ.

שְׁטוּתִי ת׳ (־תִּיִּים) تَافِهٌ. لَا أَهَمِّيَّةَ لَهُ.

שָׁטַח פ׳ ١. بَسَطَ ـ. فَرَشَ ـِ. مَدَّ ـُ. نَشَرَ ـُ. عَرَضَ ـِ. ٢. نَثَرَ ـُ. رَشَّ ـُ. שָׁטַח בַּקָּשָׁתוֹ לִפְנֵי פְלוֹנִי بَسَطَ طَلَبَهُ أمَامَ فُلَانٍ. تَضَرَّعَ إلَيْهِ. שִׁטַּח ١. رَقَّقَ. سَطَّحَ. طَرَّقَ. مَطَلَ ـُ. ٢. بَسَطَ. مَدَّ. نَشَرَ. فَرَشَ. ٣. تَبَسَّطَ فِي الكَلَامِ. أسْهَبَ. أفَاضَ. שֻׁטַּח ١. فُرِشَ. بُسِطَ. ٢. عُرِضَ. قُدِّمَ. הִשְׁתַּטֵּחַ تَمَدَّدَ. إنْبَسَطَ. إسْتَلْقَى. إرْتَمَى. إنْبَطَحَ. إضْطَجَعَ.

שֶׁטַח ז׳ (שְׁטָחִים) ١. سَطْحٌ ج سُطُوحٌ. مُسْتَوٍ(ي) ج مُسْتَوَيَاتٌ. ٢. مِسَاحَةٌ ج مِسَاحَاتٌ. ٣. رُقْعَةٌ ج رِقَاعٌ ورُقَعٌ. حَقْلٌ ج حُقُولٌ. سَاحَةٌ ج سَاحَاتٌ. ٤. مِنْطَقَةٌ ج مَنَاطِقُ. مَيْدَانٌ ج مَيَادِينُ. مِضْمَارٌ ج مَضَامِيرُ. مَجَالٌ ج مَجَالَاتٌ. שֶׁטַח אִמּוּנִים مِنْطَقَةُ تَدْرِيبٍ. שֶׁטַח אֵשׁ مِنْطَقَةُ تَدْرِيبٍ بِالذَّخِيرَةِ الحَيَّةِ. שֶׁטַח בָּנוּי مِنْطَقَةٌ عَامِرَةٌ (مَبْنِيَّةٌ). مِنْطَقَةٌ سَكَنِيَّةٌ. שֶׁטַח הֵעָרְכוּת ١. مَحَلُّ (مِنْطَقَةُ) التَّشْكِيلِ. ٢. في الجيش: أَرْضُ ابْتِدَاءِ الهُجُومِ. שֶׁטַח הֶפְקֵר أَرْضٌ مَهْجُورَةٌ. مِنْطَقَةٌ حَرَامٌ. مِنْطَقَةٌ عَزْلَاءُ. שֶׁטַח הַשְׁפָּעָה مِنْطَقَةُ نُفُوذٍ. שֶׁטַח מְפֻרָז مِنْطَقَةٌ مَنْزُوعَةُ السِّلَاحِ. שֶׁטַח מֵת أَرْضٌ (بُقْعَةٌ) مَيِّتَةٌ. שֶׁטַח נְחִיתָה مِنْطَقَةُ نُزُولٍ. أَرْضُ هُبُوطٍ. שֶׁטַח סַכָּנָה مِنْطَقَةُ خَطَرٍ. שֶׁטַח פָּתוּחַ مِنْطَقَةٌ مَفْتُوحَةٌ (مَكْشُوفَةٌ). שֶׁטַח שִׁפּוּט مِنْطَقَةُ اخْتِصَاصٍ. مِنْطَقَةُ قَضَاءٍ. שֶׁטַח תִּכְנוּן עִיר مُسَطَّحُ المَدِينَةِ. خَارِطَةٌ هَيْكَلِيَّةٌ. מַד שֶׁטַח مِمْسَاحٌ. آلَةُ مَسْحٍ. مِقْيَاسُ المِسَاحَةِ (planimeter). מִדּוֹת שֶׁטַח مَقَايِيسُ المِسَاحَةِ. وَحَدَاتُ المَسْحِ.

שִׁטְחִי ת׳ (־חִיִּים) سَطْحِيٌّ. غَيْرُ عَمِيقٍ. غَثٌّ. رَكِيكٌ.

שִׁטְחִיּוּת נ׳ سَطْحِيَّةٌ. ضَحَالَةٌ. غَثَاثَةٌ. رَكَاكَةٌ.

שִׁטָּיוֹן, שיטיון ז׳ في الطب: عُتْهٌ. عَتَهٌ. عَتَاهَةٌ. إخْتِلَالُ العَقْلِ (dementia).

שָׁטִיחַ ז׳ (שְׁטִיחִים) سَجَّادَةٌ ج سُجَّادٌ وسَجَاجِيدُ. بِسَاطٌ ج بُسُطٌ وأَبْسِطَةٌ. طُنْفُسَةٌ ج طَنَافِسُ. زُولِيَّةٌ עק׳. שָׁטִיחַ אָדֹם بِسَاطٌ أحْمَرُ (لدى زيارة شخصية هامة). שְׁטִיחַ מִקִּיר לְקִיר بِسَاطٌ مِنْ جَانِبٍ إلَى جَانِبٍ. שְׁטִיחַ קִיר جُدْرَانِيَّةٌ (بساط لتزيين الجدار). הַשָּׁטִיחַ הַמְּעוֹפֵף بِسَاطُ الرِّيحِ. טִאטֵא אֶל מִתַּחַת לַשָּׁטִיחַ كَنَسَ إلَى مَا تَحْتَ البِسَاطِ ومجازًا: تَجَاهَلَ المُشْكِلَةَ.

שְׁטִיחָה נ׳ (־חוֹת) ١. بَسْطٌ. مَدٌّ. نَشْرٌ. عَرْضٌ. ٢. تَقْدِيمٌ. مُنَاوَلَةٌ.

שְׁטִיחוֹן ז׳ (־נִים) ١. سَجَّادَةٌ صَغِيرَةٌ. ٢. جُدْرَانِيَّةٌ.

שְׂטִימָה נ׳ حِقْدٌ ج أحْقَادٌ. كَرَاهِيَةٌ. بُغْضٌ. بَغْضَاءُ. نَائِرَةٌ ج نَوَائِرُ.

שְׁטִיפָה נ׳ (־פוֹת) ١. شَطْفُ الأَوَانِي. تَشْطِيفٌ. غَسْلٌ. جَلْيٌ. ٢. جَرْفٌ. غَمْرٌ بِالمَاءِ. إنْغِمَارٌ. ٣. مَضْمَضَةٌ. غَرْغَرَةٌ. ٤. إنْغِمَاسٌ فِي. إنْجِرَافٌ. تَهَالُكٌ عَلَى. שְׁטִיפַת כֵּלִים شَطْفُ الأَوَانِي. جَلْيُ الصِّحَافِ (الصُّحُونِ). שְׁטִיפַת מוֹחַ غَسْلُ دِمَاغٍ (التاثير على شخص لتغيير مواقفه). נָתַן לוֹ שְׁטִיפָה סל׳ عَاتَبَهُ.

وَبَّخَهُ.

שְׂטִיק Y ז' (־קים) مَقْلَبٌ. مَكِيدَةٌ. أُحْبُولَةٌ. حِيلَةٌ ע' תַּעֲלוּל.

שָׂטַם פ' حَقَدَ ـِ عَلَى. نَاوَأَ. كَرِهَ ـَ أَبْغَضَ. مَقَتَ ـُ נִשְׂטַם كُرِهَ. حُقِدَ عَلَيْهِ. عُودِيَ.

שָׂטָן ז' (שְׂטָנִים) ١. شَيْطَانٌ ج شَيَاطِينُ. اللَّعِينُ. أَبُو مُرَّة. الخَنَّاسُ. الوَسْوَاسُ. ٢. في التلمود: إِبْلِيسُ ج أَبَالِسَةٌ. مَلَاكُ المَوْتِ. ٣. مجازًا: عَدُوٌّ ج أَعْدَاءٌ. מַעֲשֵׂה שָׂטָן مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ. سُوءُ طَالِعٍ. سُوءُ حَظٍّ. הָיָה (הִתְיַצֵּב) לְשָׂטָן לִפְלוֹנִי وَقَفَ ضِدَّهُ وَقْفَةَ الشَّيْطَانِ. وَقَفَ حِيَالَهُ حَجَرَ عَثْرَةٍ. نَاوَأَهُ. מָכַר נִשְׁמָתוֹ לַשָּׂטָן بَاعَ نَفْسَهُ لِلشَّيْطَانِ. خَانَ مَبَادِئَهُ أَوْ وَطَنَهُ فِي سَبِيلِ طَمَعِهِ. פָּתַח פֶּה לַשָּׂטָן مجازًا: مَلَأَ الدُّنْيَا شُؤْمًا. لَمْ يَتَعَوَّذْ مِنَ الشَّيْطَانِ. ذَكَرَ الشَّرَّ فَوَقَعَ. הַשָּׂטָן מְרַקֵּד בֵּינֵיהֶם الشَّيْطَانُ يَرْقُصُ بَيْنَهُمَا. عَدَاوَةٌ شَدِيدَةٌ تُبَاعِدُ بَيْنَهُمَا.

שִׂטְנָה נ' حِقْدٌ. كَرَاهِيَةٌ. نَائِرَةٌ ج نَوَائِرُ.

שְׂטָנִי F ת' (־יִים) أَشْقَرُ ج شُقْرٌ נ' شَقْرَاءُ. بُنِّيٌّ فَاتِحٌ.

שְׂטָנִי ת' (־יִים) جَهَنَّمِيٌّ. شَيْطَانِيٌّ. مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ. תַּחְבּוּלָה שְׂטָנִית خُطَّةٌ جَهَنَّمِيَّةٌ. مَكِيدَةٌ شَيْطَانِيَّةٌ.

שְׂטָנִיּוּת נ' شَيْطَانِيَّةٌ. كَيْدٌ. شَرٌّ مُسْتَطِيرٌ.

שְׁטַנְץ Gr. ז' (־צים) قَالَبٌ ج قَوَالِبُ. شَكْلٌ مُتَكَرِّرٌ. عَلَى وَتِيرَةٍ وَاحِدَةٍ.

שִׁטְעוּן ז' إِعَادَةُ تَعْبِئَةٍ. تَعْمِيرٌ مِنْ جَدِيدٍ.

שִׁטְעֵן פ' عَبَّأَ مِنْ جَدِيدٍ. عَمَّرَ مُجَدَّدًا. حَشَا ـُ ثَانِيَةً.

שָׁטַף פ' ١. جَرَى ـِ. غَمَرَ ـُ. طَغَى ـَ عَلَى. إِكْتَسَحَ. ٢. شَطَفَ ـُ. غَسَلَ ـِ. جَلَى ـِ (بالماء والصابون). ٣. سَالَ ـِ. فَاضَ ـِ. נִשְׁטַף ١. شُطِفَ. غُسِلَ. نُظِّفَ بِالمَاءِ. ٢. جُرِفَ. غُمِرَ. أُكْتُسِحَ. غَرِقَ ـَ. ٣. إِنْسَاقَ وَرَاءَ. تَهَالَكَ عَلَى.

שֶׁטֶף ז' ١. فَيْضٌ. سَيْلٌ. تَدَفُّقٌ. جَرَيَانٌ. ٢. إِنْدِفَاعٌ. إِنْطِلَاقٌ. تَوَالٍ(ي). تَتَابُعٌ. ٣. سَلَاسَةٌ. طَلَاقَةُ لِسَانٍ. ٤. نَزِيفٌ. שֶׁטֶף דִּבּוּר (לָשׁוֹן) طَلَاقَةُ لِسَانٍ. سَلَاسَةٌ. فَصَاحَةٌ. שֶׁטֶף דָּם في الطب: نَزِيفٌ دَمَوِيٌّ. رُعَافٌ (نزف من الانف). שֶׁטֶף דָּם בַּמֹּחַ في الطب: نَزِيفٌ دِمَاغِيٌّ. نَزْفٌ مُخِّيٌّ. אוֹתִיּוֹת הַשֶּׁטֶף في القواعد: الحُرُوفُ الذَّلْقِيَّةُ (الذَّوْلَقِيَّةُ) (وهي الحروف الانسيابية العبرية למנ"ר لانها تنساب لدى الكلام بها).

שִׁטָּפוֹן, שיטפון ז' (־פוֹנוֹת) فَيَضَانٌ. طُوفَانٌ. سَيْلٌ ج سُيُولٌ. إِنْسِيَابٌ. وَابِلٌ مِنْ ومجازًا: فَيْضٌ. غَزَارَةٌ. تَدَفُّقٌ. وَفْرَةٌ.

שְׁטֶקֶר Gr. ז' (־רים) قَابِسٌ ע' תֶּקַע.

שְׁטָר ז' (־רוֹת) ١. سَنَدٌ ج سَنَدَاتٌ. ٢. مُسْتَنَدٌ ج مُسْتَنَدَاتٌ. وَثِيقَةٌ ج وَثَائِقُ. ٢. كُمْبِيَالَةٌ ج كُمْبِيَالَاتٌ. حَوَالَةٌ ج حَوَالَاتٌ. صَكٌّ ج صُكُوكٌ. שְׁטַר אֲמָנָה سَنَدُ اِلْتِزَامٍ. تَعَهُّدٌ. שְׁטַר בּוֹרְרוּת سَنَدُ التَّحْكِيمِ (يوقعه اطراف النزاع). שְׁטַר בַּנְק وَرَقُ نَقْدٍ ج أَوْرَاقٌ نَقْدِيَّةٌ. بَنْكْنُوت. שְׁטַר הִתְחַיְּבוּת سَنَدُ تَعَهُّدٍ. صَكُّ اِلْتِزَامٍ. שְׁטַר חוֹב عَقْدُ دَيْنٍ (I.O.U). שְׁטַר חֲלִיפִין كُمْبِيَالَةٌ ج كُمْبِيَالَاتٌ. سُفْتَجَةٌ. سَنَدُ تَبَادُلٍ. بُولِيسَةٌ. שְׁטַר חִסָּכוֹן سَنَدُ تَوْفِيرٍ. שְׁטַר כֶּסֶף عُمْلَةٌ وَرَقِيَّةٌ. وَرَقٌ نَقْدِيٌّ ج أَوْرَاقٌ نَقْدِيَّةٌ. بَنْكْنُوت. שְׁטַר מַטְעָן ע' מַטְעָן. שְׁטַר מְכִירָה (מֶכֶר) عَقْدُ بَيْعٍ. שְׁטַר מְקַרְקְעִין سَنَدٌ عَقَارِيٌّ ج سَنَدَاتٌ عَقَارِيَّةٌ. שְׁטַר נִשּׂוּאִין عَقْدُ الزَّوَاجِ. حُجَّةُ نِكَاحٍ. שְׁטַר עֵרֶךְ سَنَدٌ مَالِيٌّ ج سَنَدَاتٌ مَالِيَّةٌ. שְׁטַר פָּרוּעַ سَنَدٌ مَدْفُوعٌ. كُمْبِيَالَةٌ مَدْفُوعَةٌ (مُسَدَّدَةٌ). שְׁטָר וְשׁוֹבְרוֹ בְּצִדּוֹ أَمْرٌ وَنَقِيضُهُ. مُشْكِلَةٌ وَحَلُّهَا. נִכְיוֹן שְׁטָרוֹת خَصْمُ السَّنَدَاتِ (الكُمْبِيَالَاتِ). عُمُولَةُ السَّنَدَاتِ. حَسْمُ الأَوْرَاقِ (السَّنَدَاتِ) المَالِيَّةِ. פָּרַע שְׁטָר دَفَعَ ـَ الكُمْبِيَالَةَ. سَدَّدَ دَيْنَهُ.

שְׁטְרוּדֶל Y ז' (־לים) ١. سْتْرُودِل (كعكة من العجين والتفاح) ע' פְּרוּכִית. ٢. في الانترنت: لَدَى (at .@).

שְׁטְרַיְימְל, שטריימל Y ז' (־לים) شْتْرَايْمَل (قبعة من الفرو كان يرتديها يهود اوربا الشرقيه وما زال يرتديها بعض اليهود التقاة).

שְׁטֶרְלִינְג En. ז' (־גים) جُنَيه اسْتَرْلِينِيٌّ (يحتوي على ٢٠ شيلينغ).

שַׁ"י ר"ת שֵׁרוּת יְדִיעוֹת مَصْلَحَةُ الاسْتِخْبَارَاتِ (في منظمة الهجانا قبل قيام دولة اسرائيل). הִבְטִיחַ שַׁ"י עוֹלָמוֹת كَالَ وُعُودَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا.

שִׂיא ז' (־אים) ١. قِمَّةٌ ج قِمَمٌ. ذُرْوَةٌ ج ذُرًى. أَوْجٌ. ٢. عُلُوٌّ. رِفْعَةٌ. شَمَمٌ. ٣. أَقْصَى. أَعْلَى. مُنْتَهَى. غَايَةٌ فِي. ٤. رَقْمٌ قِيَاسِيٌّ. שִׂיא הַחֻצְפָּה مُنْتَهَى الوَقَاحَةِ (الصَّفَاقَةِ). שִׂיא הַיֹּפִי مُنْتَهَى الجَمَالِ. غَايَةٌ فِي الجَمَالِ. שִׂיא הַמְּהִירוּת أَقْصَى السُّرْعَةِ. مُنْتَهَى السُّرْعَةِ. שָׁבַר אֶת הַשִּׂיא حَطَّمَ الرَّقْمَ القِيَاسِيَّ (وضرب رقمًا قياسيًا جديدًا).

שִׂיאָן ז' (־נים) ضَارِبُ الرَّقْمِ القِيَاسِيِّ.

שִׁיאַצוּ J ז' مَسَاج حَسَبَ الطَّرِيقَةِ اليَابَانِيَّةِ. شِيَاتْسُو.

(שׂיב) שָׂב פ' شَابَ ـِ. شَاخَ ـِ. كَبُرَ (تَقَدَّمَ) فِي السِّنِّ.

שִׁיבָּה A נ' في النبات: شِيبًا. شِيح.

שֵׂיבָה נ' ١. شَيْبٌ. مَشِيبٌ. ٢. شَيْخُوخَةٌ. كِبَرٌ. تَقَدُّمٌ فِي السِّنِّ. שֵׂיבָה טוֹבָה هَرَمٌ. طُولُ عُمْرٍ. הִגִּיעַ לְשֵׂיבָה بَلَغَ سِنَّ السَّبْعِينَ سَنَةً. מֵת בְּשֵׂיבָה טוֹבָה تُوُفِّيَ عَنْ شَيْخُوخَةٍ صَالِحَةٍ. تُوُفِّيَ عَنْ (بَعْدَ) عُمْرٍ طَوِيلٍ. שֵׂיבָה זָרְקָה בּוֹ وَخَطَ الشَّيْبُ شَعْرَهُ. خَطَّ شَعْرَهُ المَشِيبُ. מֵרֶחֶם וְעַד שֵׂיבָה مِنَ المَهْدِ إِلَى اللَّحْدِ. مِنْ وِلَادَتِهِ وَحَتَّى مَشِيبِهِ. מִפְּנֵי שֵׂיבָה תָּקוּם قُمْ احْتِرَامًا لِلْمُسِنِّينَ.

שִׁיבָה נ' (־בוֹת) عَوْدَةٌ. رَجْعَةٌ. رُجُوعٌ. أَوْبَةٌ. إِيَابٌ. שִׁיבַת צִיּוֹן ١. العَوْدَةُ إِلَى صِهْيَوْنَ (وهي حركة عودة المهاجرين من بابل الى اورشليم ايام اعادة بناء

الهيكل الثاني). ٢. في عصرنا: حَرَكَةُ العَوْدَةِ إِلَى إِسْرَائِيلَ مُنْذُ بِدَايَةِ الحَرَكَةِ الصِّهْيُونِيَّةِ.

שיבוט ע' שִׁבּוּט.

שיבולת ע' שִׁבֹּלֶת.

שיבוץ ע' שִׁבּוּץ.

שיבור ע' שִׁבּוּר.

שיבוש ע' שִׁבּוּשׁ.

שיבח ע' שִׁבֵּחַ.

שִׁיבֶּר .Gr ז' (־רִים) ١. سِدَادَةٌ ע' מְגוֹף. ٢. مِقْيَاسٌ ע' אֹרֶךְ, מִדַּת אֹרֶךְ.

שיברון ע' שִׁבָּרוֹן.

שִׂיג ז' حَاجَةٌ ج حَاجَاتٌ. أَمْرٌ ج أُمُورٌ. شُغْلٌ ج أَشْغَالٌ. שִׂיג וָשִׂיחַ أَخْذٌ وَعَطَاءٌ. تَعَامُلٌ. مُدَاوَلَةٌ. حِوَارٌ.

שיגוע ע' שִׁגּוּעַ.

שיגיון ע' שִׁגָּיוֹן.

שיגם ע' שִׁגֵּם.

שיגעון ע' שִׁגָּעוֹן.

שיגרון ע' שִׁגָּרוֹן.

שִׂיד ע' סִיד.

שידה ע' שִׁדָּה.

שידוד ע' שִׁדּוּד, שִׁדּוּד.

שידוך ע' שִׁדּוּךְ.

שידול ע' שִׁדּוּל.

שידור ע' שִׁדּוּר.

שידפון ע' שִׁדָּפוֹן.

שֵׂיָה נ' (־יוֹת) (מוּנט: שֶׂה) نَعْجَةٌ ج نِعَاجٌ. سَخْلَةٌ ج سِخَالٌ وسِخْلاَنٌ.

שיהוק ע' שִׁהוּק.

שיווי ע' שִׁוּוּי.

שיווע ע' שִׁוַּע.

שיווק ע' שִׁוּוּק, שׁוּק.

שַׁיִט ז' (־טִים) تَجْدِيفٌ. طَوَافٌ فِي قَارِبٍ. نُزْهَةٌ بَحْرِيَّةٌ أَوْ نَهْرِيَّةٌ. טִיּוּל שַׁיִט ע' טִיּוּל.

שִׁיּוּךְ ז' (־כִים) نَسَبٌ. إِنْتِسَابٌ. إِنْتِمَاءٌ. صِلَةٌ. تَبَعِيَّةٌ.

שִׁיּוּף ז' (־פִים) بَرْدٌ. صَقْلٌ (بمبرد مثلاً). سَحْجٌ.

שִׁיּוּר ז' (־רִים) فَضْلَةٌ ج فَضَلاَتٌ. فُضَالَةٌ. بَقِيَّةٌ ج بَقَايَا. بَاقٍ(ي). שִׁיּוּרֵי מְזוֹנוֹת فُضَالَةُ الطَّعَامِ. فُتَاتُ المَائِدَةِ.

שִׁיּוּרִי ת' (־רִיִּים) مُتَبَقٍّ(ي).

שיורת ע' שִׁיֶּרֶת.

שיזוף ע' שִׁזּוּף.

שיזור ע' שִׁזּוּר.

שֵׁיזָף ז' (־פִים) ١. عُنَّابَةٌ ج عُنَّابٌ. زُفَيْزَفٌ.

שיזפון ע' שִׁזָּפוֹן.

(שיח) שָׂח פ' تَكَلَّمَ. تَحَدَّثَ. رَوَى ـِ. قَصَّ ـُ. אֵינוֹ יוֹדֵעַ מָה הוּא שָׂח لاَ يَفْقَهُ مَا يَقُولُ. لاَ يَفْهَمُ مَعْنَى قَوْلِهِ. שׂוֹחֵחַ تَكَلَّمَ مَعَ. كَالَمَ. حَادَثَ. تَحَدَّثَ إِلَى. تَذَاكَرَ مَعَ. حَاوَرَ. הֵשִׂיחַ ١. تَحَدَّثَ. تَكَلَّمَ. ٢. حَثَّ ـُ عَلَى الكَلاَمِ. إِسْتَنْطَقَ. ٣. رَوَى. سَرَدَ ـِ. نَفَّسَ عَنْ هُمُومِهِ. فَشَّ قَلْبَهُ. דְּאָגָה בְּלֶב אִישׁ - יַשִּׂיחֶנָּה مجازًا: الحَدِيثُ يَجْلُو الهَمَّ.

שִׂיחַ ז' (־חִים) ١. في النبات: جَنَبَةٌ ج جَنَبَاتٌ. شُجَيْرَةٌ ج شُجَيْرَاتٌ. ٢. حَدِيثٌ ج أَحَادِيثُ. كَلاَمٌ. ٣. فِكْرٌ. تَفْكِيرٌ. تَأَمُّلٌ ج تَأَمُّلاَتٌ. שִׂיחַ וָשִׂיג أَخْذٌ وَعَطَاءٌ. تَعَامُلٌ. אֵין לִי כָּל שִׂיחַ וָשִׂיג עִם פְּלוֹנִי لاَ شَأْنَ لِي مَعَ فُلاَنٍ. דּוּ־שִׂיחַ حِوَارٌ بَيْنَ اثْنَيْنِ. רַב־שִׂיחַ نَدْوَةٌ (بين عدة مشتركين) ج نَدَوَاتٌ. مُنَاظَرَةٌ ج مُنَاظَرَاتٌ. שָׁפַךְ שִׂיחוֹ نَفَّسَ عَنْ هُمُومِهِ.

שֵׂיח׳ A ז' (־ח׳ים) شَيْخٌ ج شُيُوخٌ.

שִׂיחָה נ' (־חוֹת) حَدِيثٌ ج أَحَادِيثُ. مُحَادَثَةٌ ج مُحَادَثَاتٌ. حِوَارٌ. مُحَاوَرَةٌ ج مُحَاوَرَاتٌ. مُدَاوَلَةٌ ج مُدَاوَلاَتٌ. مُكَالَمَةٌ ج مُكَالَمَاتٌ. שִׂיחָה בְּאַרְבַּע עֵינַיִם حَدِيثٌ بَيْنَ اثْنَيْنِ. حِوَارٌ. שִׂיחָה בְּטֵלָה حَدِيثٌ لاَ طَائِلَ تَحْتَهُ. مُجَرَّدُ كَلاَمٍ. שִׂיחָה מַמְתִּינָה مُكَالَمَةٌ فِي الانْتِظَارِ. مُكَالَمَةٌ بِانْتِظَارِ الفَرَاغِ مِنِ انْتِهَاءِ المُكَالَمَةِ الجَارِيَةِ عَلَى الخَطِّ. שִׂיחַת גּוּבַיְנָה مُكَالَمَةٌ جِبَايَةٍ. שִׂיחַת וְעִידָה حِوَارٌ مُؤْتَمَرٍ (تجري بين عدد من المشاركين في اماكن مختلفة). שִׂיחַת חֻלִּין دَرْدَشَةٌ. ثَرْثَرَةٌ. حَدِيثٌ عَابِرٌ (عَادِيٌّ). שִׂיחַת טֶלֶפוֹן مُكَالَمَةٌ تِلِفُونِيَّةٌ. حَدِيثٌ تِلِفُونِيٌّ. שִׂיחַת הַיּוֹם حَدِيثُ السَّاعَةِ. المَوْضُوعُ الرَّئِيسِيُّ فِي هذَا اليَوْمِ. שִׂיחַת רֵעִים حَدِيثٌ وِدِّيٌّ. مُحَادَثَةٌ وِدِّيَّةٌ (حَمِيمَةٌ). אִישׁ שִׂיחָה رَجُلٌ اجْتِمَاعِيٌّ. أَنِيسٌ. حُلْوُ المَعْشَرِ.

שיחוד ע' שִׁחוּד.

שִׂיחוֹן ז' (־נִים) كِتَابٌ لِتَعْلِيمِ مَبَادِئِ اللُّغَةِ. كُتَيِّبٌ لِلْحِوَارِ فِي لُغَةٍ أَجْنَبِيَّةٍ.

שִׁיחוֹר ז' فَحْمٌ. جَمْرَةٌ ج جَمْرٌ.

שַׁיִט ז' ١. تَجْدِيفٌ (في قارب). عَوْمٌ. ٢. إِبْحَارٌ. إِقْلاَعٌ. مِلاَحَةٌ. ٣. نُزْهَةٌ (رِحْلَةٌ) بَحْرِيَّةٌ. שַׁיִט חָפְשִׁי مِلاَحَةٌ حُرَّةٌ.

שִׁיט .En מ"ק زِفْتٌ. خُرْءٌ.

שַׁיָּט, שייט ז' (־טִים) مُجَدِّفٌ. مَلاَّحٌ. بَحَّارٌ ج بَحَّارَةٌ. نُوتِيٌّ ج نُوتِيَّةٌ.

שַׁיֵּט, שייט פ' جَدَّفَ. جَذَّفَ (بالمجاديف). أَبْحَرَ ע' (שוט).

שִׁיטָה נ' (־טוֹת, ־טִין) ١. خُطَّةٌ ج خُطَطٌ. نِظَامٌ ج نُظُمٌ وأَنْظِمَةٌ. ٢. أُسْلُوبٌ ج أَسَالِيبُ. طَرِيقَةٌ ج طُرُقٌ. نَهْجٌ. مَنْهَجٌ ج مَنَاهِجُ. ٣. مَدْرَسَةٌ ج مَدَارِسُ. مَبْدَأٌ ج مَبَادِئُ. نَسَقٌ ج أَنْسَاقٌ. ٤. مجازًا: رَأْيٌ ج آرَاءٌ. שִׁיטָה אוֹטוֹמָטִית طَرِيقَةٌ آلِيَّةٌ (أُوتُومَاتِيكِيَّةٌ). שִׁיטָה טִבְעִית الطَّرِيقَةُ الطَّبِيعِيَّةُ (في تعليم اللغة الاجنبية). הַשִּׁיטָה הַמֶּטְרִית (הָעֶשְׂרוֹנִית) النِّظَامُ المِتْرِيُّ (العُشْرِيُّ) ע' עֶשְׂרוֹנִי. שִׁיטַת לִמּוּד مِنْهَجٌ. مِنْهَاجُ تَعْلِيمٍ. طَرِيقَةُ تَعْلِيمٍ. בֵּין הַשִּׁיטִין بَيْنَ السُّطُورِ. بِالتَّلْمِيحِ لاَ بِالتَّصْرِيحِ. נָקַט שִׁיטָה إِنْتَهَجَ طَرِيقَةً. تَبَنَّى نَهْجًا. إِتَّخَذَ خُطَّةً.

שיטוח ע' שִׁטּוּחַ.

שיטוט ז' (־טים) تَسَكُّعٌ. تَجَوُّلٌ. صِيَاعَةٌ.

שיטיון ע' שִׁטָּיוֹן. **שיטפון** ע' שִׁטָּפוֹן.

שַׁיֶּטֶת, שייטת נ' (־יָּטוֹת) أُسْطُولٌ صَغِيرٌ ج أَسَاطِيلُ. مَجْمُوعَةٌ مِنَ السُّفُنِ. שַׁיֶּטֶת אֳנִיּוֹת מִלְחָמָה مَجْمُوعَةٌ مِنَ السُّفُنِ الْبَحْرِيَّةِ. أُسْطُولٌ حَرْبِيٌّ.

שִׁיטָתִי ת' (־יִּים) مَنْهَجِيٌّ. مُنَظَّمٌ. مُنْتَظِمٌ. مُنَسَّقٌ. مُخَطَّطٌ.

שִׁיטָתִיּוּת נ' مَنْهَجِيَّةٌ. نِظَامِيَّةٌ.

שייט ע' שַׁיָּט, שַׁיִט. **שייף** ע' שִׁיֵּף.

שייפת ע' שַׁיֶּפֶת. **שייר** ע' שִׁיֵּר.

שיירה ע' שַׁיָּרָה. **שִׁיךְ** ע' שִׁיחַ'.

שַׁיָּךְ, שייך ת' (־כִים) تَابِعٌ لِـ. مُنْتَسِبٌ إِلَى. مُنْتَمٍ إِلَى. خَاصٌّ بِـ. مُرْتَبِطٌ بِـ.

שִׁיֵּךְ, שייך .Ar פ' نَسَبَ ـُ إِلَى. عَزَا ـُ إِلَى. رَبَطَ ـُ بِـ. أَسْنَدَ إِلَى. הִשְׁתַּיֵּךְ إِنْتَسَبَ إِلَى. إِنْتَمَى إِلَى. إِتَّبَعَ. تَعَلَّقَ بِـ. إِخْتَصَّ بِـ.

שיכוך ע' שִׁכּוּךְ. **שיכול** ע' שִׁכּוּל, שִׁכּוֹל.

שיכון ע' שִׁכּוּן. **שיכור** ע' שִׁכּוֹר.

שַׁיָּכוּת, שייכות נ' إِنْتِمَاءٌ. مِلْكِيَّةٌ. نِسْبَةٌ. عَلَاقَةٌ. تَبَعِيَّةٌ. شَأْنٌ. إِرْتِبَاطٌ. مِسَاسٌ. صِلَةٌ. אֵין לוֹ שַׁיָּכוּת ל־ لَا شَأْنَ لَهُ فِي. لَا دَخْلَ لَهُ فِيهِ. لَا يَمُتُّ إِلَيْهِ بِصِلَةٍ (بِسَبَبٍ). لَا مِسَاسَ لَهُ فِي. لَا ضِلْعَ لَهُ فِي.

שיכחון ע' שִׁכְחוֹן. **שיכרון** ע' שִׁכָּרוֹן.

שילוב ע' שִׁלּוּב. **שילוח** ע' שִׁלּוּחַ.

שילוט ע' שִׁלּוּט. **שילום** ע' שִׁלּוּם.

שילוש ע' שִׁלּוּשׁ.

שִׁילִינְג .En ז' (־גִים) شِلِينْغ. جُزْءٌ مِنْ عِشْرِينَ مِنَ الْجُنَيْهِ الإِسْتِرْلِينِيِّ.

שילש ע' שִׁלֵּשׁ.

(שׂים) שָׂם פ' ١. وَضَعَ (يَضَعُ). أَحَلَّ فِي. حَطَّ ـُ. ثَبَّتَ. ٢. جَعَلَ ـَ. صَنَعَ ـَ. صَيَّرَ. ٣. عَيَّنَ. نَصَّبَ. وَلَّى. أَقَامَ. שָׂם אוֹתוֹ בְּכִיס הַקָּטָן סל' يَفُوقُهُ بِأَشْوَاطٍ بَعِيدَةٍ. שָׂם אוֹתוֹ עַל הַכַּוֶּנֶת وَضَعَهُ نُصْبَ عَيْنَيْهِ. تَرَبَّصَ بِهِ. إِسْتَهْدَفَهُ. שָׂם בְּפִי פְּלוֹנִי لَقَّنَ فُلَانًا. عَلَّمَ فُلَانًا أَنْ يَقُولَ. שָׂם יָדוֹ עַל פִּיו وَضَعَ يَدَهُ عَلَى فِيهِ. لَمْ يَنْبِسْ بِبِنْتِ شَفَةٍ. لَاذَ بِالصَّمْتِ. שָׂם כָּל מַעְיָנוֹ ב־ إِنْهَمَكَ فِي. غَرِقَ حَتَّى أُذُنَيْهِ. שָׂם לְאַל وَضَعَ حَدًّا لِـ. أَحْبَطَ. أَفْشَلَ. أَبْطَلَ. שָׂם לִבּוֹ אֶל־ إِلْتَفَتَ إِلَى. إِنْتَبَهَ إِلَى. حَانَتْ مِنْهُ الْتِفَاتَةٌ إِلَى. שָׂם מִבְטַחוֹ ב־ وَضَعَ ثِقَتَهُ فِي. آمَنَ بِـ. عَوَّلَ عَلَى. إِعْتَمَدَ عَلَى. שָׂם נַפְשׁוֹ בְּכַפּוֹ مجازًا: وَضَعَ مَصِيرَهُ فِي كَفِّ الْقَدَرِ. وَضَعَ مَصِيرَهُ فِي كَفِّ عِفْرِيتٍ. رَكِبَ الأَهْوَالَ. جَازَفَ (خَاطَرَ) بِحَيَاتِهِ. שָׂם עֵינוֹ עַל פְּלוֹנִי رَاقَبَ فُلَانًا. أَحْصَى حَرَكَاتِهِ وَسَكَنَاتِهِ. שָׂם פָּנָיו (פְּעָמָיו) (ל־, אֶל־, עַל־) تَوَجَّهَ (إِتَّجَهَ) نَحْوَ (إِلَى). يَمَّمَ وَجْهَهُ شَطْرَ. שָׂם קֵץ ל־ وَضَعَ حَدًّا لِـ. قَضَى ـِ عَلَى. أَوْقَفَ. أَتَى ـِ عَلَى. מִי שָׂמְךָ? مَنْ وَلَّاكَ (عَلَيْنَا)؟ مَنْ مَنَحَكَ سُلْطَةَ الْقِيَامِ بِـ؟ הֵשִׂים وَضَعَ. طَرَحَ ـَ. نَظَمَ. ثَبَّتَ. وَلَّى. عَيَّنَ. מִבְּלִי מֵשִׂים دُونَ انْتِبَاهٍ. سَهْوًا. خَطَأً. הוּשַׂם وُضِعَ. طُرِحَ. جُعِلَ. تَمَّ إِحْلَالُهُ فِي.

שִׂימָה נ' (־מוֹת) ١. وَضْعٌ. إِحْلَالٌ. إِقَامَةٌ. ٢. صُنْعٌ. جَعْلٌ. تَكْوِينٌ. ٣. تَعْيِينٌ. تَنْصِيبٌ. تَوْلِيَةٌ. שִׂימַת לֵב إِنْتِبَاهٌ. إِهْتِمَامٌ. مُرَاعَاةٌ. رِعَايَةٌ. שִׂימַת עַיִן مُرَاقَبَةٌ. إِشْرَافٌ. مُلَاحَظَةٌ.

שימוד ע' שִׁמּוּד. **שימוח** ע' שִׁמּוּחַ.

שימון ע' שִׁמּוּן. **שימוע** ע' שִׁמּוּעַ.

שימור ע' שִׁמּוּר. **שימוש** ע' שִׁמּוּשׁ.

שיממון ע' שִׁמָּמוֹן.

שִׁימְפַּנְזָה F ז' (־זִים) شِمْبَانْزِي. بَعَام (قرد شبيه بالانسان).

שִׁין נ' إِسْمُ الْحَرْفِ الْعِبْرِيِّ ש ע' ש. קְרַב שִׁין בְּשִׁין حَرْبُ مُدَرَّعَاتٍ. مَعْرَكَةُ مُدَرَّعَاتٍ بِمُدَرَّعَاتٍ. שְׁעַת הַשִּׁין في الجيش: سَاعَةُ الصِّفْرِ. سَاعَةُ بَدْءِ الْعَمَلِيَّةِ.

שִׂין נ' إِسْمُ الْحَرْفِ الْعِبْرِيِّ ש ע' ש.

שינה ע' שֵׁנָה. **שינוי** ע' שִׁנּוּי.

שינון ע' שִׁנּוּן. **שינוס** ע' שִׁנּוּס.

שינוע ע' שִׁנּוּעַ. **שינוק** ע' שִׁנּוּק.

שִׁינְטוֹ J ז' الشِّنْتُو (ديانة اليابان الرسمية القديمة).

שֶׁיֶּן ז' يُورِيَا. الْبَوْلَةُ. حَامِضُ الْيُورِيك ע' שֶׁתֶן.

שינן ע' שִׁנֵּן, שִׁנֵּן.

שִׁינְשִׁילָה .Sp נ' (־לוֹת) شِينْشِيلَة (حيوان من القواضم ذو فروة ثمينة).

שיסוי ע' שִׁסּוּי. **שיסוע** ע' שִׁסּוּעַ.

שיסוף ע' שִׁסּוּף.

שִׁיעַ .Ar ז' أَسْمَنْت ע' מֶלֶט. ٢. أَسْمَنْتُ السِّنِّ.

שִׁיעָה A נ' الشِّيعَةُ. الْفِرْقَةُ الإِسْلَامِيَّةُ الَّتِي تُشَايِعُ عَلِيًّا بْنَ أَبِي طَالِبٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ وَأَهْلَ بَيْتِهِ. الْمَتَاوِلَةُ (في لبنان).

שיעול ע' שִׁעוּל.

שִׁיעִי תו"ז (־עִים, ־יִּים) شِيعِيٌّ ج شِيعَةٌ. مُتَوَالٍ(ي) ج مَتَاوِلَةٌ. جَعْفَرِيٌّ. عَلَوِيٌّ.

שיעמום ע' שִׁעֲמוּם. **שיערוך** ע' שִׁעֲרוּךְ.

שִׁיֵּף, שייף פ' بَرَدَ ـُ. سَحَجَ ـَ. صَقَلَ ـُ ע' (שוף). שֻׁיַּף بُرِدَ. صُقِلَ. سُحِجَ. إِنْسَحَجَ. إِمْلَاسَ.

שיפוד ע' שִׁפּוּד. **שיפוט** ע' שִׁפּוּט.

שיפוי ע' שִׁפּוּי. **שיפול** ע' שִׁפּוּל.

שיפולת ע' שִׁפֹּלֶת. **שיפון** ע' שִׁפּוֹן.

שיפוע ע' שִׁפּוּעַ. **שיפוץ** ע' שִׁפּוּץ.

שיפור ע' שִׁפּוּר.

שַׁיֶּפֶת, שייפת נ' (־יָפוֹת) خَرَّاطَةٌ. مَاكِنَةُ خَرْطِ المَعَادِنِ.

שִׁיץ .Ar ז' (־צִים) سُلَّاءَةٌ ج سُلَّاءٌ. شَوْكَةٌ (في النخلة).

שיצפון ע' שִׁצְפּוֹן.

שִׁיק F ז' شِيك. أَنَاقَةٌ (chic).

שיקוי ע' שִׁקּוּי. **שיקול** ע' שִׁקּוּל.

שיקום ע' שִׁקּוּם. **שיקוע** ע' שִׁקּוּעַ.

שיקוף ע' שִׁקּוּף. **שיקוץ** ע' שִׁקּוּץ.

שיקר ע' שִׁקֵּר.

שִׁיקְשָׁק A ז' (־קִים) زَقْزَاقٌ. طِيط (طائر، plover).

(שיר) שָׁר פ' ١. غَنَّى. أَنْشَدَ. شَدَا ـُ غَرَّدَ. ٢. أَنْشَدَ الشِّعْرَ. نَظَمَ ـِ القَصِيدَ. שׁוֹרֵר ١. غَنَّى. أَنْشَدَ. شَدَا. ٢. نَظَمَ القَصِيدَ (الشِّعْرَ). كَتَبَ الشِّعْرَ. שִׁיֵּר أَبْقَى. فَضَّلَ. تَرَكَ فَضْلَةً. خَلَّفَ. נִשְׁתַּיֵּר تَبَقَّى. تَخَلَّفَ. تُرِكَ. הוֹשַׁר أُنْشِدَ. غُنِّيَ.

שִׁיר ז' (־רִים) ١. أُغْنِيَةٌ ج أَغَانٍ(ي). نَشِيدٌ. أُنْشُودَةٌ ج أَنَاشِيدُ. تَرْنِيمَةٌ ج تَرَانِيمُ. ٢. غِنَاءٌ. إِنْشَادٌ. شَدْوٌ. ٣. قَصِيدَةٌ ج قَصَائِدُ. شِعْرٌ. שִׁיר אֵבֶל بُكَائِيَّةٌ. مَرْثِيَةٌ ج مَرَاثٍ(ي). قَصِيدَةُ رِثَاءٍ. שִׁיר אֲהָבִים (אַהֲבָה) قَصِيدَةٌ غَرَامِيَّةٌ. شِعْرٌ غَرَامِيٌّ. نَسِيبٌ. تَشْبِيبٌ. شِعْرٌ غَزَلِيٌّ. שִׁיר גִּבּוֹרִים مَلْحَمَةٌ ج مَلَاحِمُ. قَصِيدَةٌ حَمَاسِيَّةٌ ע' אֶפּוֹס. שִׁיר גְּמַלִּים أُحْدُوَّةٌ. أُحْدِيَّةٌ ج أَحَادِيُّ. שִׁיר דּוֹדִים أُغْنِيَةٌ غَرَامِيَّةٌ. שִׁיר הַיִּחוּד تَرْتِيلَةُ التَّوْحِيدِ ج تَرَاتِيلُ. تَسْبِيحَةٌ (تمجد الله تعالى) ج تَسَابِيحُ. أُنْشُودَةٌ دِينِيَّةٌ. שִׁיר יַיִן خَمْرِيَّةٌ (خصوصاً في الشعر العربي) ج خَمْرِيَّاتٌ. שִׁיר הַכָּבוֹד تَسْبِيحَةٌ ج تَسَابِيحُ (ترتيلة دينية يهودية تنشد بعد الصلاة). שִׁיר לֶכֶת نَشِيدُ السَّيْرِ. مَارْش ج مَارْشَات. نَشِيدٌ عَسْكَرِيٌّ (حَمَاسِيٌّ). שִׁיר הַמַּעֲלוֹת أَنَاشِيدُ المَزَامِيرِ (وعددها خمسة عشر نشيداً من سفر المزامير ١٢٠ الى ١٢٤ كان ينشدها اللاويون). שִׁיר נְשָׁמָה أُغْنِيَةٌ عَاطِفِيَّةٌ (وِجْدَانِيَّةٌ). שִׁיר עַם ١. أُنْشُودَةٌ شَعْبِيَّةٌ ج أَنَاشِيدُ. ٢. زَجَلٌ ج أَزْجَالٌ. ٣. قِصَّةٌ شِعْرِيَّةٌ غِنَائِيَّةٌ شَعْبِيَّةٌ. שִׁיר עֶרֶשׂ تَهْوِيدَةٌ. تَرْنِيمَةٌ لِتَنْوِيمِ الأَطْفَالِ. نُوِيمَة م'. שִׁיר רוֹעִים أُغْنِيَةٌ رَعَوِيَّةٌ. أُغْنِيَةُ الرُّعَاةِ. أُغْنِيَةٌ رِيفِيَّةٌ. שִׁיר הַשִּׁירִים نَشِيدُ الأَنْشَادِ. نَشِيدُ الأَنَاشِيدِ (وهو احد اسفار الكتاب المقدس ينسب الى الملك سليمان) ومجازاً: شِعْرٌ رَقِيقٌ. שִׁיר שֶׁל יוֹם تَرْتِيلَةُ اليَوْمِ (وهي واحدة من سبعة مزامير من المزامير تتلى واحدة منها في كل يوم من ايام الاسبوع بعد صلاة الصبح). שִׁיר תּוֹדָה قَصِيدَةُ شُكْرٍ. שִׁירֵי מוֹלֶדֶת أَنَاشِيدُ وَطَنِيَّةٌ. בֵּית שִׁיר بَيْتُ شِعْرٍ ج أَبْيَاتٌ. בַּת הַשִּׁיר ١. رَبَّةُ الشِّعْرِ. كِنَايَةٌ عَنِ الوَحْيِ الشِّعْرِيِّ ע' מוּזָה. ٢. طَيْرٌ مُغَرِّدٌ. כְּלֵי שִׁיר آلَاتٌ مُوسِيقِيَّةٌ. آلَاتُ العَزْفِ. צִפּוֹר שִׁיר طَيْرٌ مُغَرِّدٌ ج طُيُورٌ مُغَرِّدَةٌ. חִבֵּר שִׁיר نَظَمَ ـِ قَصِيدَةً. قَرَضَ ـِ (كَتَبَ ـُ) الشِّعْرَ. פָּצַח בְּשִׁיר طَفِقَ يُنْشِدُ. جَعَلَ يُغَنِّي. بَدَأَ يُغَنِّي. מֵיטַב הַשִּׁיר כְּזָבוֹ خَيْرُ الشِّعْرِ أَكْذَبُهُ. أَكْذَبُ الشِّعْرِ أَعْذَبُهُ.

שְׁיָר ז' (־רִים, שִׁירַיִם) ١. فُضَالَةٌ. فَضَلَاتٌ. بَقَايَا. فُتَاتٌ. ٢. آخِرُ مَنْ تَبَقَّى. الأَثَرُ البَاقِي. القَلِيلُ البَاقِي.

שִׁירָה נ' (־רוֹת) ١. شِعْرٌ ج أَشْعَارٌ. قَصِيدَةٌ ج قَصَائِدُ. قَصِيدٌ. ٢. شِعْرٌ مَنْظُومٌ. عِلْمُ القَوَافِي. القَرِيضُ. ٣. غِنَاءٌ. إِنْشَادٌ. شَدْوٌ. صُدَاحٌ. שִׁירָה לְבָנָה, שִׁירָה בִּפְרוֹזָה شِعْرٌ مَنْثُورٌ. شِعْرٌ مُرْسَلٌ. شِعْرٌ غَيْرُ مُقَفًّى. שִׁירָה בְּצִבּוּר غِنَاءٌ جَمَاعِيٌّ. שִׁירַת הַבְּאֵר أُنْشُودَةُ البِئْرِ (لدى حفر او اكتشاف بئر جديدة). שִׁירַת הַבַּרְבּוּר ע' בַּרְבּוּר. שִׁירַת הַיָּם تَرْنِيمَةُ البَحْرِ (انشدها سيدنا موسى لدى وقوفه لشق بحر القلزم وعبور بني اسرائيل في طريقهم الى ارض اسرائيل). בַּת הַשִּׁירָה الوَحْيُ الشِّعْرِيُّ ע' מוּזָה. שַׁבַּת שִׁירָה سَبْتُ تَرْنِيمَةِ البَحْرِ (السبت الواقعة بين العاشر والسابع عشر من شهر شباط العبري حيث تتلى فيها ترنيمة البحر – שִׁירַת הַיָּם).

שַׁיָּרָה, שיירה נ' (־רוֹת) قَافِلَةٌ ج قَوَافِلُ. رَتْلٌ ج أَرْتَالٌ. הַכְּלָבִים נוֹבְחִים וְהַשַּׁיָּרָה עוֹבֶרֶת الكِلَابُ تَنْبَحُ وَالقَافِلَةُ تَسِيرُ.

שירוג ע' שֵׂרוּג.

שִׁירוֹן ז' (־נִים) ١. كِتَابُ أَغَانٍ. ٢. دِيوَانٌ ج دَوَاوِينُ.

שירוש ע' שֵׁרוּשׁ. **שירות** ע' שֵׁרוּת.

שִׁירִי ת' (־יִים) ١. شِعْرِيٌّ. مَنْظُومٌ. مَكْتُوبٌ بِشَكْلِ قَصِيدَةٍ أَوْ شِعْرٍ. ٢. غِنَائِيٌّ. وِجْدَانِيٌّ.

שִׁירַיִם ע' שְׁיָר. **שירפון** ע' שַׁרְפוֹן.

שְׁיָרֶת, שיורת נ' (־יוֹרוֹת) فَضْلَةٌ ج فَضَلَاتٌ. بَقِيَّةٌ ج بَقَايَا. نُفَايَةٌ ج نُفَايَاتٌ.

שַׁיֶּרֶת, שיירת נ' (־יָרוֹת) قَافِلَةٌ ע' שַׁיָּרָה.

שַׁיִשׁ ז' رُخَامٌ. مَرْمَرٌ.

(שׂישׂ) שָׂשׂ פ' فَرِحَ ـَ مَرِحَ ـَ سُرَّ ـُ إِبْتَهَجَ. הֵשִׂישׂ أَفْرَحَ. فَرَّحَ. أَبْهَجَ. أَمْرَحَ.

שישה ע' שִׁשָּׁה. **שישים** ע' שִׁשִּׁים.

שִׁישְׁלִיק T ז' لَحْمٌ مَشْوِيٌّ. لَحْمَة شُقَف. كَبَاب מ'.

(שית) שָׁת פ' ١. وَضَعَ (يَضَعُ). أَحَلَّ. أَلْقَى. ٢. جَعَلَ ـ عَيَّنَ. ثَبَّتَ. حَطَّ ـ שָׁת לִבּוֹ إِنْتَبَهَ إِلَى. إِلْتَفَتَ إِلَى. إِهْتَمَّ بِـ وَجَّهَ اهْتِمَامَهُ إِلَى. הֵשִׁית وَضَعَ. جَعَلَ. הוּשַׁת وُضِعَ. جُعِلَ فِي. فُرِضَ عَلَى.

שִׁית ז' لِبَاسٌ ج أَلْبِسَةٌ ע' לְבוּשׁ.

שַׁיִת נ' حَسَكٌ (نوع من الشوك).

שִׁיתָה נ' وَضْعٌ. حَطٌّ. جَعْلٌ. إِحْلاَلٌ.

שיתוף ע' שִׁתּוּף. **שיתוק** ע' שִׁתּוּק.

שיתות ע' שְׁתוּת.

שָׁכַב פ' ١. إِضْطَجَعَ. ٢. إِسْتَلْقَى. تَمَدَّدَ. إِنْبَطَحَ. ٣. نَامَ ـ رَقَدَ ـ هَجَعَ ـ ٤. لاَزَمَ فِرَاشَهُ. إِعْتَكَفَ. ٥. ضَاجَعَ. جَامَعَ. وَاقَعَ. שָׁכַב עִם אֲבוֹתָיו رَقَدَ مَعَ آبَائِهِ. رَاحَ ـ فِي ذِمَّةِ اللهِ. تُوُفِّيَ. נִשְׁכַּב ١. إِسْتَلْقَى. تَمَدَّدَ. إِنْبَطَحَ. ٢. طُرِحَ أَرْضًا. بُطِحَ. הִשְׁכִּיב ١. أَرْقَدَ. أَضْجَعَ. أَنَامَ. نَوَّمَ. ٢. طَرَحَ أَرْضًا. جَنْدَلَ.

שֶׁכֶב ז' (שְׁכָבִים) ثُفَالٌ. حَجَرُ الرَّحَى الأَسْفَلُ. قَاعِدَةُ الرَّحَى.

שִׁכְבָה נ' (שְׁכָבוֹת) طَبَقَةٌ ج طَبَقَاتٌ. شَرِيحَةٌ ج شَرَائِحُ. שִׁכְבַת זֶרַע قَذْفُ المَنِيِّ. المَنِيُّ المَقْذُوفُ. שְׁכָבוֹת סוֹצְיָאלִיּוֹת طَبَقَاتٌ اجْتِمَاعِيَّةٌ.

שַׁכְבָנִית נ' (־יוֹת) סל' زَانِيَةٌ ע' זוֹנָה.

שְׁכֹבֶת, שכובת נ' ١. مُضَاجَعَةٌ. جِمَاعٌ. مُبَاضَعَةٌ. ٢. المَنِيُّ المَقْذُوفُ.

שִׁכְבָתִי ת' (־יִים) طَبَقِيٌّ.

שָׁכוּב ת' (שְׁכוּבִים) رَاقِدٌ. مُسْتَلْقٍ(ي). مُضْطَجِعٌ. مُتَمَدِّدٌ. مُنْبَطِحٌ.

שָׁכוּחַ ת' (שְׁכוּחִים) ١. مَنْسِيٌّ. مُغْفَلٌ. غَارِبٌ عَنِ البَالِ. ٢. مُهْمَلٌ. שְׁכוּחַ אֵל بَعِيدٌ. مَنْسِيٌّ. مَهْجُورٌ. مُهْمَلٌ.

שֶׂכְוִי, שכווי ז' (־וִיִּים) أَبُو يَقْظَانَ. أَبُو المُنْذِرِ. عَوْفٌ. دِيكٌ ج دُيُوكٌ وَدِيَكَةٌ ע' תַּרְנְגוֹל.

שָׂכוּךְ ת' (שְׂכוּכִים) مُظَلَّلٌ. مُغَطًّى بِظُلَّةٍ. مُعَرَّشٌ.

שִׁכּוּךְ, שיכוך ז' تَسْكِينُ أَلَمٍ. تَهْدِئَةٌ.

שָׁכוּל ת' (שְׁכוּלִים) ثَاكِلٌ. ثَكْلاَنُ ج ثَكَالَى.

שַׁכּוּל ת' (־לִים) ثَاكِلٌ. ثَكْلاَنُ ج ثَكَالَى. مَفْجُوعٌ بِفُقْدَانِ وَلَدِهِ. כְּדֹב שַׁכּוּל كَالدُّبِّ الثَّاكِلِ. مَرِيرُ النَّفْسِ. מִשְׁפָּחוֹת שַׁכּוּלוֹת العَائِلاَتُ الثُّكْلَى (وخصوصًا في الحرب).

שְׁכוֹל ז' ثُكْلٌ. ثَكَلٌ. فَجِيعَةُ فُقْدَانِ الوَلَدِ أَوِ الأَوْلاَدِ.

שכול ע' שֶׁכֶל.

שִׁכּוּל, שיכול ז' (־לִים) قَلْبٌ. تَغْيِيرُ مَوْقِعٍ أَوْ نِظَامٍ. تَرْتِيبٌ عَكْسِيٌّ. تَقَاطُعٌ. تَكْتِيفُ اليَدَيْنِ. تَكَتُّفٌ. شَبْكُ اليَدَيْنِ. שִׁכּוּל אוֹתִיּוֹת تَغْيِيرُ مَوْقِعِ حُرُوفِ كَلِمَةٍ (مثل: בֶּדֶל كُبْرٍ، בְּדַל אָמוֹן بـ).

שִׁכּוּל, שיכול إِثْكَالٌ. ثُكْلٌ (ثَكَلٌ).

שִׁכּוּן, שיכון ז' (־נִים) ١. إِسْكَانٌ. إِقَامَةٌ. تَوْطِينٌ. ٢. مَسْكَنٌ ج مَسَاكِنُ. ٣. حَيٌّ ج أَحْيَاءٌ. مَشْرُوعُ سَكَنٍ (على نمط واحد). מִשְׂרַד הַשִּׁכּוּן וְהַבִּנּוּי وِزَارَةُ الإِسْكَانِ وَالبِنَاءِ.

שְׁכוּנָה נ' (־נוֹת) سَكَنَةٌ ج سَكِنَاتٌ. حَيٌّ ج أَحْيَاءٌ. حَارَةٌ ج حَارَاتٌ. رَبْعٌ ج رُبُوعٌ. مَحَلَّةٌ ج مَحَلاَّتٌ. שְׁכוּנוֹת מְצוּקָה (עֹנִי) أَحْيَاءٌ فَقِيرَةٌ. أَحْيَاءٌ هَامِشِيَّةٌ.

שְׁכוּנָתִי ת' (־יִים) سَكَنِيٌّ. خَاصٌّ بِالحَيِّ. مُتَعَلِّقٌ بِالحَارَةِ.

שָׂכוּר ת' (שְׂכוּרִים) مُسْتَأْجَرٌ. مُؤَجَّرٌ. דִּירָה שְׂכוּרָה شُقَّةٌ (شَقَّةٌ) مُسْتَأْجَرَةٌ.

שִׁכּוֹר, שיכור ז' (־רִים) سَكْرَانُ ج سُكَارَى. ثَمِلٌ. نَشْوَانُ. مَخْمُورٌ. שִׁכּוֹר כְּלוֹט مجازًا: مَسْطُولٌ مِنَ السُّكْرِ. سَكْرَانُ طِينَةٍ. יָחֹגּוּ וְיָנוּעוּ כַּשִּׁכּוֹר يَتَرَنَّحُونَ كَالسُّكَارَى. שִׁכּוֹר אַל יִתְפַּלֵּל וְאִם הִתְפַּלֵּל תְּפִלָּתוֹ תּוֹעֵבָה عَلَى السَّكْرَانِ أَلاَّ يُصَلِّيَ وَإِذَا صَلَّى فَصَلاَتُهُ غَيْرُ مَقْبُولَةٍ ومجازًا: لاَ تَقْرَبُوا الصَّلاَةَ وَأَنْتُمْ سُكَارَى ק'.

שָׁכַח פ' نَسِيَ ـ غَفَلَ ـ سَهَا ـ سَلاَ ـ لَهَا ـ عَنْ. זֹאת לֹא אֶשְׁכַּח لَنْ أَنْسَى لاَ أَنْسَى. שְׁכַח מִזֶּה لَنْ تَحْظَى بِهِ. لَنْ تَنَالَهُ. שָׁכַח אֶת עַצְמוֹ نَسِيَ نَفْسَهُ. נִשְׁכַּח نُسِيَ. غُفِلَ عَنْهُ. غَابَ ـ عَنِ الأَذْهَانِ. أُهْمِلَ. שִׁכֵּחַ أَنْسَى. نَسَّى. سَلَّى. أَهْمَلَ. נִשְׁתַּכֵּחַ نُسِيَ نَسْيًا تَامًّا. إِمَّحَى مِنَ الذَّاكِرَةِ. صَارَ نَسْيًا مَنْسِيًّا. הִשְׁכִּיחַ أَنْسَى. نَسَّى. مَحَا ـ مِنَ الذَّاكِرَةِ. הָשְׁכַּח نُسِيَ. أُغْفِلَ. أُهْمِلَ.

שִׁכְחָה נ' ١. نِسْيَانٌ. نَسْيٌ. سَهْوٌ. غَفْلَةٌ. عَدَمُ تَذَكُّرٍ. ٢. لُقَاطُ السَّنَابِلِ الَّتِي تُتْرَكُ فِي الحَقْلِ (وعلى صاحب الحقل ألاّ يعود فيأخذها حسب الشريعة اليهودية). מִתּוֹךְ שִׁכְחָה سَهْوًا. لِغِيَابِهِ (لِغُرُوبِهِ) عَنْ فِكْرِهِ.

שִׁכָּחוֹן, שיכחון ז' ١. نِسْيَانٌ. ٢. فُقْدَانُ الذَّاكِرَةِ ע' שַׁכַּחַת.

שַׁכְחָן ז' (־נִים) نَسْيَانٌ. نَسَّاءٌ. كَثِيرُ النِّسْيَانِ. سَاهٍ(ي) سَهْوَانُ.

שַׁכְחָנוּת נ' نِسْيَانٌ. سَهْوٌ. ذُهُولٌ.

שַׁכַּחַת נ' في الطب: دَاءُ النِّسْيَانِ. فُقْدَانُ الذَّاكِرَةِ. أَمْنِيزْيَا (amnesia).

שְׁכִיב ז' (שְׁכִיבִים) في الجيش: جَرِيحٌ لاَ يَسْتَطِيعُ السَّيْرَ فَيُنْقَلُ بِنَقَّالَةٍ.

שְׁכִיב מְרַע Ar. ١. طَرِيحُ الفِرَاشِ. مُلاَزِمٌ لِفِرَاشِهِ. ٢. دَنِفٌ. عَلَى وَشْكِ المَوْتِ.

שְׁכִיבָה נ' (־בוֹת) تَمَدُّدٌ. إِسْتِلْقَاءٌ. إِنْبِطَاحٌ. إِضْطِجَاعٌ. رُقَادٌ. שְׁכִיבַת פְּרַקְדָּן إِسْتِلْقَاءٌ عَلَى الظَّهْرِ.

שְׂכִיָּה, שכייה נ' (־יוֹת) نَفِيسَةٌ ج نَفَائِسُ. שְׂכִיַּת חֶמְדָּה تُحْفَةٌ ج تُحَفٌ. نَفِيسَةٌ ج نَفَائِسُ. مُتْعَةٌ لِلأَنْظَارِ.

שְׁכִיחַ ת' (שְׁכִיחִים) شَائِعٌ. مَأْلُوفٌ. دَارِجٌ. عَادِيٌّ. مَعْهُودٌ. عَامٌّ. לֹא שְׁכִיחַ غَيْرُ عَادِيٍّ. غَيْرُ مَأْلُوفٍ. نَادِرٌ.

שְׁכִיחָה נ' نِسْيَانٌ. عَدَمُ تَذَكُّرٍ.

שְׁכִיחוּת נ' (־חֻיּוֹת) تَكَرُّرٌ. تَكْرَارٌ. تَعَدُّدٌ. نِسْبَةُ التَّوَاتُرِ (frequency).

שְׁכִיכָה נ' (־כוֹת) هُدُوءٌ. سُكُونٌ. هُمُودٌ.

שְׁכִינָה נ' السَّكِينَةُ. الوَحْيُ الإِلٰهِيُّ. إِلْهَامٌ. الرُّوحُ القُدُسُ. نُورَانِيَّةٌ. أُلُوهِيَّةٌ. الحَضْرَةُ الإِلٰهِيَّةُ. הַשְּׁכִינָה שׁוֹרָה עָלָיו مجازًا: نَزَلَ عَلَيْهِ الوَحْيُ الإِلٰهِيُّ. ظَهَرَتْ عَلَيْهِ التَّجَلِّيَةُ الإِلٰهِيَّةُ. שְׁכִינָה שְׁרוּיָה בֵּינֵיהֶם مجازًا: يَعِيشُونَ بِسَعَادَةٍ وَقَنَاعَةٍ. בֵּית הַשְּׁכִינָה مَهْبِطُ الوَحْيِ. كِنَايَةٌ عَنْ هَيْكَلِ سُلَيْمَانَ.

שָׂכִיר ת' (שְׂכִירִים) أَجِيرٌ ج أُجَرَاءُ. مَأْجُورٌ. مُكْتَرًى. שְׂכִיר חֶרֶב مُرْتَزِقٌ ج مُرْتَزِقَةٌ. جُنْدِيٌّ فِي خِدْمَةٍ أَجْنَبِيٍّ. שְׂכִיר יוֹם مُيَاوِمٌ. مَنْ يَعْمَلُ لِقَاءَ أَجْرٍ يَوْمِيٍّ. שְׂכִיר עֵט صَاحِبُ قَلَمٍ مَأْجُورٍ. كَاتِبٌ (صُحُفِيٌّ) مَأْجُورٌ. לֹא תַּעֲשֹׁק שָׂכִיר لَا تَظْلِمْ أَجِيرًا.

שְׂכִירָה נ' (־רוֹת) ١. إِيجَارٌ. إِسْتِئْجَارٌ. ٢. بَدَلُ إِيجَارٍ.

שְׂכִירוּת נ' (־רֻיּוֹת) تَأْجِيرٌ. إِسْتِئْجَارٌ. ٢. أُجْرَةٌ. שְׂכִירוּת מִשְׁנֶה إِسْتِئْجَارٌ فَرْعِيٌّ. نُزُلٌ فَرْعِيٌّ. דְּמֵי שְׂכִירוּת بَدَلُ إِيجَارٍ. חוֹזֵה שְׂכִירוּת عَقْدُ إِيجَارٍ.

שָׂכַךְ פ' ظَلَّلَ. أَظَلَّ ע' סָכַךְ.

שָׁכַךְ פ' سَكَنَ ـُ هَدَأَ ـَ هَمَدَ ـُ خَمَدَ ـُ שִׁכֵּךְ سَكَّنَ. هَدَّأَ. أَخْمَدَ. هَمَّدَ. لَطَّفَ. بَرَّدَ. كَسَرَ ـِ حِدَّةً. שִׁכֵּךְ אֶת הָאֹזֶן مجازًا: جَعَلَ الشَّيْءَ سَهْلَ الإِدْرَاكِ ע' שִׁבֵּר. שִׁבֵּר אֶת הָאֹזֶן. נִשְׁתַּכֵּךְ هَدَأَ. سَكَنَ. هَدَأَتْ ثَائِرَتُهُ.

שַׁכָּךְ ז' (־כִים) مُسَكِّنٌ. مُهَدِّئٌ. مُلَطِّفٌ.

שָׂכַל פ' ١. عَقَلَ ـِ حَصُفَ ـُ أَرُبَ ـُ ٢. أَفْلَحَ. שִׂכֵּל كَتَّفَ. شَبَّكَ. دَاخَلَ. قَاطَعَ. שִׂכֵּל כֻּתַּף. تَكَتَّفَ. شَبِكَ. أَبْدَلَ شَيْئًا بِشَيْءٍ. נִשְׂתַּכֵּל تَكَتَّفَ. إِنْشَبَكَ. تَقَاطَعَ. הִשְׂכִּיל ١. حَصُفَ. عَقَلَ. ٢. نَجَحَ ـَ أَفْلَحَ. ٣. تَثَقَّفَ. إِسْتَنَارَ. تَنَوَّرَ. تَهَذَّبَ. ٤. ثَقَّفَ. نَوَّرَ. أَرْشَدَ. هَذَّبَ. מִכָּל מְלַמְּדַי הִשְׂכַּלְתִּי تَعَلَّمْتُ مِنْ كُلِّ أَسَاتِذَتِي ومجازًا: مَنْ عَلَّمَنِي حَرْفًا صِرْتُ لَهُ عَبْدًا. מוּסַר הַשְׂכֵּל عِبْرَةٌ أَخْلَاقِيَّةٌ. مَغْزًى (لقصة او لمثل). عِظَةٌ ج عِظَاتٌ.

שֵׂכֶל, שֶׂכֶל ז' ١. عَقْلٌ ج عُقُولٌ. ذِهْنٌ ج أَذْهَانٌ. تَفْكِيرٌ. رَوِيَّةٌ. حَصَافَةٌ. ٢. حِكْمَةٌ ج حِكَمٌ. فَهْمٌ ج أَفْهَامٌ. إِدْرَاكٌ. فِطْنَةٌ ج فِطَنٌ. הַשֵּׂכֶל הַיָּשָׁר المَنْطِقُ السَّلِيمُ. سَدَادُ الرَّأْيِ. טוֹב שֵׂכֶל ذُو عَقْلٍ. عَاقِلٌ ج عُقَلَاءُ وعُقَّالٌ. حَصِيفٌ. ذَكِيٌّ ج أَذْكِيَاءُ. שׂוּם שֵׂכֶל مَعْقُولِيَّةٌ. تَعَقُّلٌ. مَنْطِقٌ سَلِيمٌ. לְפִי שִׂכְלוֹ יְהֻלַּל אִישׁ بِحَسَبِ فِطْنَتِهِ يُحْمَدُ الإِنْسَانُ. جَمَالُ الرَّجُلِ فِي عَقْلِهِ. מַה שֶּׁלֹּא עוֹשֶׂה הַשֵּׂכֶל עוֹשֶׂה הַזְּמַן مجازًا: نِعْمَ المُؤَدِّبُ الدَّهْرُ.

שָׁכֹל, שְׁכֹל, שכול פ' ثَكِلَ ـَ فَقَدَ ـِ وَلَدَهُ. فُجِعَ بِوَلَدِهِ. שִׁכֵּל ١. أَثْكَلَ. أَفْجَعَهُ بِوَلَدِهِ. أَفْقَدَهُ وَلَدَهُ. ٢. ثَكِلَ. فَقَدَ وَلَدَهُ. فُجِعَ بِوَلَدِهِ.

שִׁכְלוּל ז' (־לִים) تَحْسِينٌ. إِصْلَاحٌ. إِسْتِصْلَاحٌ. تَطْوِيرٌ. إِسْتِكْمَالٌ. إِجَادَةٌ.

שִׂכְלוּן ז' عَقْلَنَةٌ. عَقْلَانِيَّةٌ. تَحْكِيمُ العَقْلِ ע' רַצְיוֹנָלִיזַצְיָה.

שִׂכְלוּת נ' ١. حُمْقٌ. خُرْقٌ ע' סִכְלוּת.

שִׂכְלִי ת' (־יִּים) عَقْلِيٌّ. ذِهْنِيٌّ. فِكْرِيٌّ. مَنْطِقِيٌّ. מִצְווֹת שִׂכְלִיּוֹת فَرَائِضُ مَنْطِقِيَّةٌ (وهي الفرائض الدينية اليهودية التي عُللت اسباب فرضها لتمييزها عن מִצְווֹת שִׁמְעִיּוֹת) ע' מִצְוָה.

שִׂכְלִיּוּת נ' عَقْلَانِيَّةٌ. ذِهْنِيَّةٌ. مَنْطِقٌ. مَنْطِقِيَّةٌ.

שִׁכְלֵל פ' حَسَّنَ. أَصْلَحَ. إِسْتَصْلَحَ. إِسْتَكْمَلَ. هَذَّبَ. שֻׁכְלַל حُسِّنَ. أُصْلِحَ. أُتْقِنَ. أُجِيدَ. أُسْتُكْمِلَ. הִשְׁתַּכְלֵל جَادَ ـُ تَحَسَّنَ. إِكْتَمَلَ. بَلَغَ حَدًّا مُعَيَّنًا مِنَ الكَمَالِ.

שִׂכְלֵן פ' ١. عَقْلَنَ. حَكَّمَ العَقْلَانِيَّةَ عَلَى. ٢. تَعَاقَلَ. حَاوَلَ تَبْرِيرَ تَصَرُّفَاتِهِ.

שִׂכְלְתָן ז' (־נִים) عَقْلَانِيٌّ. مُؤَيِّدٌ لِلْمَذْهَبِ العَقْلِيِّ ע' רַצְיוֹנָלִיסְט.

שִׂכְלְתָנוּת נ' ١. في الفلسفة: عَقْلَانِيَّةٌ. المَذْهَبُ العَقْلِيُّ (القائل ان العقل اساس المعرفة) ע' רַצְיוֹנָלִיזְם. ٢. تَحْكِيمُ العَقْلِ عَلَى العَاطِفَةِ.

שִׂכְלְתָנִי ת' (־יִּים) عَقْلِيٌّ. عَقْلَانِيٌّ. مَنْطِقِيٌّ.

(שכם) הִשְׁכִּים פ' ١. بَكَّرَ. نَهَضَ ـَ مُبَكِّرًا. بَادَرَ. ٢. سَبَقَ ـِ הִשְׁכִּים לְפִתְחוֹ بَكَّرَ فِي زِيَارَتِهِ ومجازًا: إِرْتَادَهُ. زَارَهُ فِي أَوْقَاتٍ قَرِيبَةٍ. הַשְׁכֵּם וְהַעֲרֵב صَبَاحَ مَسَاءَ. فِي الصَّبَاحِ وَفِي المَسَاءِ. הִשְׁכֵּם וְעָשָׂה بَكَّرَ فِي العَمَلِ ومجازًا: بَاكِرْ تَسْعَدْ. בַּבֹּקֶר הַשְׁכֵּם فِي سَاعَةٍ مُبَكِّرَةٍ مِنَ الصَّبَاحِ. فِي الصَّبَاحِ البَاكِرِ. אִם בָּא לְהָרְגְךָ - הַשְׁכֵּם לְהָרְגוֹ إِنْ جَاءَ لِيَقْتُلَكَ فَاسْبِقْهُ وَاقْتُلْهُ ومجازًا: القَتْلُ أَنْفَى لِلْقَتْلِ.

שְׁכֶם ז' (שְׁכָמִים) كَتِفٌ. كَتْفٌ ج أَكْتَافٌ. مَنْكِبٌ ج مَنَاكِبُ. عَاتِقٌ ج عَوَاتِقُ. שְׁכֶם אֶחָד (אַחַד) كَتِفًا إِلَى كَتِفٍ. جَنْبًا إِلَى جَنْبٍ. مُتَآزِرُونَ. מִשִּׁכְמוֹ וָמַעְלָה مَدِيدُ القَامَةِ ومجازًا: شَخْصِيَّةٌ فَذَّةٌ. נָטָה שִׁכְמוֹ לִסְבֹּל أَخَذَ عَلَى عَاتِقِهِ الوِزْرَ. تَحَمَّلَ العِبْءَ. נָשָׂא עַל שִׁכְמוֹ أَخَذَ عَلَى عَاتِقِهِ. حَمَلَ عَلَى كَاهِلِهِ (أَكْتَافِهِ).

שִׁכְמָה נ' (שְׁכָמוֹת) طَرَفُ الكَتِفِ. עֶצֶם הַשִּׁכְמָה لَوْحُ الكَتِفِ.

שִׁכְמִיָּה, שכמייה נ' (־יּוֹת) بُرْدَةٌ. حَرْمَلَةٌ. بُرْنُسٌ.

שָׁכַן פ' سَكَنَ ـُ قَطَنَ ـُ أَقَامَ فِي. أَوَى ـِ تَوَطَّنَ فِي. שׁוֹכֵן עַד ذُو العَرْشِ المَجِيدِ. صِفَةٌ لِلّٰهِ تَعَالَى فِي الكِتَابِ المُقَدَّسِ. שׁוֹכֵן עָפָר الرَّاقِدُ تَحْتَ التُّرَابِ. كِنَايَةٌ عَنِ المَيِّتِ. שִׁכֵּן أَسْكَنَ. آوَى. وَطَّنَ. أَثْوَى. עַם לְבָדָד יִשְׁכֹּן شَعْبٌ يَسْكُنُ وَحْدَهُ. شَعْبٌ نَسِيجُ وَحْدِهِ. صِفَةٌ لِلشَّعْبِ اليَهُودِيِّ فِي الكِتَابِ المُقَدَّسِ.

הִשְׁתַּכֵּן سَكَنَ. قَطَنَ. أَقَامَ. نَزَلَ بِـ أَوَى. تَوَطَّنَ فِي. הִשְׁכִּין ١. أَحَلَّ. وَضَعَ (يَضَعُ). أَدْخَلَ. أَنْزَلَ. ٢. أَسْكَنَ. وَطَّنَ. הִשְׁכִּין שָׁלוֹם أَحَلَّ السَّلاَمَ. أَلَّفَ بَيْنَ القُلُوبِ. הָשְׁכַּן أُسْكِنَ. وُطِّنَ. أُنْزِلَ. ٢. أُحِلَّ. تَمَّ إِحْلاَلُهُ.

שָׁכֵן ז׳ (שְׁכֵנִים) ١. جَارٌ ج جِيرَانٌ. مُجَاوِرٌ. ٢. مُسْتَأْجِرٌ. טוֹב שָׁכֵן קָרוֹב מֵאָח רָחוֹק الجَارُ القَرِيبُ خَيْرٌ مِنَ الأَخِ البَعِيدِ ومجازًا: رُبَّ أَخٍ لَكَ لَمْ تَلِدْهُ أُمُّكَ. הַרְחֵק מִשָּׁכֵן רַע إِبْعِدْ عَنْ جَارِ السُّوءِ. אוֹי לָרָשָׁע אוֹי לִשְׁכֵנוֹ ע׳ רָשָׁע.

שִׁכְנוּעַ ז׳ (־עִים) إِقْنَاعٌ.

שְׁכֵנוּת נ׳ ١. جِوَارٌ. جِيرَةٌ. ٢. قُرْبٌ. قَرَابَةُ مَكَانٍ. יַחֲסֵי שְׁכֵנוּת טוֹבִים عَلاَقَاتُ جِوَارٍ حَسَنَةٌ. جِيرَةٌ حَسَنَةٌ.

שִׁכְנֵעַ פ׳ أَقْنَعَ. حَمَلَ عَلَى الاعْتِقَادِ. שֻׁכְנַע اِقْتَنَعَ. تَيَقَّنَ. הִשְׁתַּכְנֵעַ اِقْتَنَعَ. أَيْقَنَ بِـ. تَيَقَّنَ. تَحَقَّقَ مِنْ.

שִׁכְפּוּל ז׳ (־לִים) إِسْتِنْسَاخٌ. نَسْخٌ. ٢. إِسْتَانْسِل. שִׁכְפּוּל גֵּנֵטִי إِسْتِنْسَاخٌ جِينِيٌّ ע׳ גֵּנֵטִי.

שִׁכְפֵּל פ׳ ١. إِسْتَنْسَخَ. ٢. طَبَعَ بِآلَةِ نَسْخٍ. שֻׁכְפַּל أُسْتُنْسِخَ. طُبِعَ بِآلَةِ نَسْخٍ.

שַׁכְפָּ״ץ (־צִים) ר״ת שִׁכְבַת פִּצּוּץ طَبَقَةٌ قَاسِيَةٌ (من الحصى مثلاً لمقاومة المتفجرات). أَسْمَنْتٌ مُسَلَّحٌ ومجازًا: قَمِيصُ الوِقَايَةِ (يلبسها الجندي لوقايته من المتفجرات).

שָׂכַר פ׳ إِسْتَأْجَرَ. إِكْتَرَى. נִשְׂכַּר ١. أُجِرَ. أُسْتُؤْجِرَ. أُكْتُرِيَ. ٢. كُوفِئَ. نَالَ أَجْرًا. إِنْتَفَعَ. זָרִיז נִשְׂכָּר بَاكِرْ تَسْعَدْ. البَرَكَةُ فِي البُكُورِ. אֵין הַחוֹטֵא נִשְׂכָּר المُجْرِمُ لاَ يُكَافَأُ. يَجِبُ عَدَمُ انْتِفَاعِ الخَاطِئِ مِنْ خَطِيئَتِهِ. הִשְׂתַּכֵּר ١. تَقَاضَى (تَلَقَّى) أَجْرًا. نَالَ أَجْرَهُ. أَخَذَ مُرَتَّبَهُ. ٢. رَبِحَ. كُوفِئَ. הִשְׂתַּכֵּר אֶל צְרוֹר נָקוּב تَقَاضَى أَجْرَهُ فِي صُرَّةٍ مَثْقُوبَةٍ ومجازًا: لَمْ يَجِدْ بَرَكَةً فِي عَمَلِهِ. خَسِرَ مَا كَسَبَهُ. הִשְׂכִּיר ١. أَجَّرَ. أَكْرَى. ٢. قَطَعَ أَجْرًا. דִּירָה לְהַשְׂכִּיר بَيْتٌ (مَنْزِلٌ أَوْ شَقَّةٌ) لِلإِيجَارِ. חֶרֶב לְהַשְׂכִּיר سَيْفٌ لِلإِيجَارِ. مُرْتَزِقٌ ج مُرْتَزِقَةٌ. جُنْدِيٌّ مَأْجُورٌ. עֵט לְהַשְׂכִּיר قَلَمٌ لِلإِيجَارِ. كَاتِبٌ صُحُفِيٌّ مُرْتَزِقٌ. كَاتِبٌ مَأْجُورٌ. הָשְׂכַּר أُجِّرَ. أُسْتُؤْجِرَ. أُكْتُرِيَ.

שָׂכָר ז׳ ١. أَجْرٌ ج أُجُورٌ. أُجْرَةٌ. جِرَايَةٌ. رَاتِبٌ ج رَوَاتِبُ. مُرَتَّبٌ. ٢. مُكَافَأَةٌ. ثَوَابٌ. جَزَاءٌ. مَكْسَبٌ. שְׂכַר נָקוּב أَجْرٌ مُسَمًّى. رَاتِبٌ اسْمِيٌّ. שְׂכַר בַּטָּלָה مُكَافَأَةٌ عَلَى اضْطِرَارِ تَعَطُّلِهِ عَنِ العَمَلِ. שְׂכַר דִּירָה بَدَلُ إِيجَارِ شَقَّةٍ. שָׂכָר וָעֹנֶשׁ الأَجْرُ وَالعِقَابُ (وَالعُقُوبَةُ). שְׂכַר טִרְחָה أَتْعَابٌ. بَدَلُ أَتْعَابٍ. أُجْرَةُ عَمَلٍ. שְׂכַר יְסוֹד الرَّاتِبُ الأَسَاسِيُّ (دون احتساب العلاوات). שְׂכַר לִמּוּד الرُّسُومُ الدِّرَاسِيَّةُ. أُجْرَةُ الدِّرَاسَةِ. رُسُومُ التَّعْلِيمِ. שְׂכַר לִמּוּד מְדֹרָג رُسُومٌ دِرَاسِيَّةٌ مُدَرَّجَةٌ. שְׂכַר מִחְיָה مَكْسَبُ رِزْقٍ. رِزْقٌ ج أَرْزَاقٌ. שְׂכַר מִינִימוּם ע׳ מִינִימוּם. שְׂכַר סוֹפְרִים مُكَافَأَةُ المُؤَلِّفِينَ. أُجْرَةُ المُؤَلِّفِينَ. הַקְפָּאַת שָׂכָר تَجْمِيدُ الأُجُورِ. בָּא עַל שְׂכָרוֹ نَالَ أَجْرَهُ. كُوفِئَ. יָצָא שְׂכָרוֹ בְּהֶפְסֵדוֹ خَسَارَتُهُ أَكْثَرُ مِنْ رِبْحِهِ. صَفْقَةٌ خَاسِرَةٌ. שְׂכַר מִצְוָה - מִצְוָה ע׳ מִצְוָה. יֵשׁ שָׂכָר לִפְעֻלָּתוֹ لِعَمَلِهِ ثَوَابٌ. جُهُودُهُ آتَتْ ثِمَارَهَا. זוֹ תּוֹרָה וְזֶה שְׂכָרָהּ?! أَهذَا جَزَاءُ حَمَلَةِ التَّوْرَاةِ؟! ومجازًا: أَهكَذَا يُكَافَأُ العُلَمَاءُ؟!

שְׂכִר ז׳ ١. إِسْتِئْجَارٌ. تَأْجِيرٌ. ٢. إِسْتِئْجَارُ طَائِرَةٍ ע׳ צִ׳רְטֶר. טִיסַת שְׂכִר سَفْرَةٌ (رِحْلَةٌ) بِطَائِرَةٍ مُسْتَأْجَرَةٍ.

(שכר) הִשְׁתַּכֵּר פ׳ سَكِرَ. ثَمِلَ. شَرِبَ الخَمْرَ حَتَّى السُّكْرِ.

שֵׁכָר ז׳ ١. خَمْرٌ ج خُمُورٌ. خَمْرَةٌ. نَبِيذٌ ج أَنْبِذَةٌ. مَشْرُوبٌ رُوحِيٌّ ج مَشْرُوبَاتٌ رُوحِيَّةٌ. ٢. بِيرَةٌ. جِعَةٌ.

שִׁכְרָה נ׳ سُكْرٌ. לְשִׁכְרָה حَتَّى السُّكْرِ. حَتَّى الثَّمَلِ.

שִׁכָּרוֹן שיכרון ז׳ (־כְּרוֹנִים) ١. خُمَارٌ. سُكْرٌ. ثَمَلٌ. نَشْوَةٌ. إِنْتِشَاءٌ ومجازًا: فُقْدَانُ الوَعْيِ. إِنْسِطَالٌ. ٢. في النبات: سَيْكَرَانٌ. بَنْجٌ (henbane).

שִׁכְרוּת נ׳ ١. حَالَةُ السُّكْرَانِ. إِدْمَانٌ عَلَى الخَمْرَةِ. ٢. سُكْرٌ. ثَمَلٌ. خُمَارٌ. הִתְאוֹשֵׁשׁ מִשִּׁכְרוּתוֹ أَفَاقَ مِنْ سُكْرِهِ. عَادَ إِلَى وَعْيِهِ.

שַׁכְרָנִי ת׳ (־נִּיִּם) مُسْكِرٌ. كُحُولِيٌّ.

שַׁכֶּרֶת נ׳ في الطب: كُحَالٌ. هَوَسُ شُرْبِ الخَمْرَةِ.

שִׁכְשׁוּךְ ז׳ خَوْضٌ (في الماء). خَبْطٌ فِي المَاءِ. طَبْش. تَطْبِيش.

שִׁכְשֵׁךְ פ׳ خَاضَ. خَضْخَضَ. حَرَّكَ. خَبَّطَ فِي المَاءِ. طَبَّش. הִשְׁתַּכְשֵׁךְ إِهْتَزَّ. تَحَرَّكَ. طَبَّش (قدميه في الماء).

שִׁכְתֵּב פ׳ ١. كَتَبَ مِنْ جَدِيدٍ. أَعَادَ كِتَابَةَ. إِسْتَنْسَخَ. ٢. حَرَّفَ. زَوَّرَ. שִׁכְתֵּב אֶת הַהִיסְטוֹרְיָה أَعَادَ كِتَابَةَ التَّارِيخِ. زَوَّرَ الحَوَادِثَ التَّارِيخِيَّةَ. שֻׁכְתַּב ١. أُعِيدَتْ كِتَابَتُهُ. صِيغَ مِنْ جَدِيدٍ. ٢. حُرِّفَ. شُوِّهَ.

שִׁכְתּוּב ז׳ (־בִים) ١. إِسْتِنْسَاخٌ. إِعَادَةُ الكِتَابَةِ. ٢. تَحْرِيفٌ. تَزْوِيرٌ. تَشْوِيهٌ.

שֶׁל מ״י לְ. خَاصٌّ بِـ. عَائِدٌ لِـ (إِلَى). שֶׁלִּי, שֶׁלּוֹ لِي. لَهُ. خَاصٌّ بِي. خَاصٌّ بِهِ. בְּשֶׁל بِسَبَبِ. لِـ. لِأَنَّ. لِأَنَّهُ. مِنْ أَجْلِ. لِأَجْلِ. مِنْ جَرَّاءِ. בְּשֶׁל מָה لِأَيِّ سَبَبٍ؟ عَلاَمَ؟ لِأَيِّ دَاعٍ؟ שֶׁלִּי־שֶׁלְּךָ مَا أَمْلِكُ هُوَ مُلْكُكَ. مَفْتُوحُ اليَدَيْنِ. كَرِيمٌ. שֶׁלְּךָ־שֶׁלִּי مَا تَمْلِكُهُ مُلْكِي. הוּא בְּשֶׁלּוֹ مَا زَالَ عِنْدَ رَأْيِهِ. مُصِرٌّ عَلَى مَوْقِفِهِ.

שָׁל F ז׳ (־לִים) شَالٌ ج شِيلاَنٌ.

שַׁל פ׳ إِنْزَعْ! إِخْلَعْ! (صيغة الامر من שָׁלַח) ע׳ שָׁלַח.

שִׁלֵּב, שילב פ׳ ١. دَمَجَ. شَبَكَ. مَزَجَ. ٢. عَشَّقَ. رَصَّعَ. دَاخَلَ. أَدْخَلَ (شيئا بشيء). أَطَّرَ. بَرْوَزَ. ٣. كَتَّفَ. שִׁלֵּב יָדַיִם تَكَتَّفَ. شَبَكَ ذِرَاعَيْهِ. שֻׁלַּב

١. شَبَكَ. دَمَجَ. مَزَجَ. تَمَّ ضَمُّهُ. ٢. عَشَّقَ. رَصَّعَ. ٣. وُضِعَ فِي الخَانَةِ المُلاَئِمَةِ. **הִשְׁתַּלֵּב** ١. إِنْشَبَكَ. تَشَابَكَ. إِنْدَمَجَ. تَدَاخَلَ. تَرَابَطَ. إِنْضَمَّ. הִשְׁתַּלֵּב בַּחֶבְרָה إِنْدَمَجَ فِي المُجْتَمَعِ. تَأَصَّلَ فِي البِيئَةِ.

שָׁלָב ז' (שְׁלַבִּים) دَرَجَةٌ ج دَرَجَاتٌ ودَرَجٌ. مَرْحَلَةٌ ج مَرَاحِلُ. طَوْرٌ ج أَطْوَارٌ. شَوْطٌ ج أَشْوَاطٌ. פִּתְרוֹן בִּשְׁלַבִּים حَلٌّ عَلَى مَرَاحِلَ. حَلٌّ تَدْرِيجِيٌّ (مَرْحَلِيٌّ).

שְׁלַבִּי ת' (־בִּית) مَرْحَلِيٌّ. تَدْرِيجِيٌّ. تَطَوُّرِيٌّ.

שַׁלְבּוּק .Ar ז' (־קִים) بَثْرَةٌ ج بُثُورٌ ע' אֲבַעְבּוּעָה.

שִׁלְבֵּק פ' بَثِرَ (بَثْرٌ) ـُـ خَرَجَ بِهِ بَثْرٌ. أَخْرَجَ الخُرَاجَ.

שַׁלְבֶּקֶת נ' في الطب: عُقْبُولَةٌ. حُلَاْءٌ. قُوبَاءُ. حَزَاز (مرض يؤدي الى ظهور بثور صغيرة في المناطق الحساسة من الجسم كالفم واللسان، herpes). שַׁלְבֶּקֶת חוֹגֶרֶת في الطب: حُلَاْءٌ مِنْطَقِيٌّ. عُقْبُولَةُ أَعْصَابِ الجِلْدِ (herpes joster).

שֶׁלֶג ז' (שְׁלָגִים) ثَلْجٌ ج ثُلُوجٌ. جَلِيدٌ. כְּשֶׁלֶג דְּאֶשְׁתָּקַד كَالثَّلْجِ فِي السَّنَةِ المَاضِيَةِ ومجازًا: ذَهَبَ كَأَمْسِ الدَّابِرِ. لَمْ يَعُدْ لَهُ أَثَرٌ. אִישׁ שֶׁלֶג كَوْمَةُ ثَلْجٍ تُصْنَعُ عَلَى هَيْئَةِ إِنْسَانٍ. כַּדּוּר שֶׁלֶג ١. كُرَةٌ مِنَ الثَّلْجِ. ٢. مجازًا: تَضَخَّمَ تَضَخُّمًا سَرِيعًا. סוּפַת שֶׁלֶג عَاصِفَةٌ ثَلْجِيَّةٌ ج عَوَاصِفُ.

(שלג) הִשְׁלִיג פ' أَثْلَجَ. أَثْلَجَتِ السَّمَاءُ. أَمْطَرَتْ ثَلْجًا.

שַׁלְגּוֹן ז' (־נִים) ١. إِنْهِيَارٌ ثَلْجِيٌّ. ٢. إِسْكِيمُو. جِيلاَتِي عَلَى عُودٍ. بُوظَةٌ مُثَلَّجَةٌ.

שַׁלְגִּיָּה, שלגייה נ' زَهْرَةُ اللَّبَنِ الثَّلْجِيَّةُ (نبات ينمو في اوربا فور ذوبان الثلوج، snowdrop).

שִׁלְגִּיָּה, שלגייה נ' قَطْرُ النَّدَى. ثَلْجِيَّةٌ. أَمِيرَةٌ (في قصة الاميرة والاقزام السبعة).

שַׁלְגִּית נ' (־יּוֹת) مِزْلَجَةٌ. زَلاَّجَةٌ (مركبة نقل على الجليد).

שַׁלְגָּר .Gr ז' (־רִים) أُرْوَجٌ أُغْنِيَةٌ ע' לָהִיט.

שֶׁלֶד ז' (שְׁלָדִים) ١. هَيْكَلٌ ج هَيَاكِلُ ومجازًا: نَحِيفٌ جِدًّا. نَحِيلٌ. ضَامِرٌ. ٢. مُخَطَّطٌ. إِطَارٌ لِمَشْرُوعٍ.

שַׁלְדָּג ז' (־גִים) رَفْرَافٌ. قِرِلَّى. مَازُور (طائر صغير يعيش على اصطياد السمك والضفادع، kingfisher).

שִׁלְדָּה נ' (שְׁלָדוֹת) في الميكانيك: هَيْكَلٌ (السيارة او سفينة) ج هَيَاكِلُ.

שִׁלְדִּי ת' (־דִּית) هَيْكَلِيٌّ.

שָׁלָה פ' إِنْتَشَلَ. خَلَّصَ. أَنْقَذَ (من الغرق). נִשְׁלָה أُنْتُشِلَ. أُنْقِذَ. أُخْرِجَ. הִשְׁלָה غَرَّرَ بِـ. ضَلَّلَ. خَدَعَ ـَـ. طَمْأَنَ خِدَاعًا. הִשְׁלָה אֶת עַצְמוֹ خَدَعَ نَفْسَهُ. مَنَّى النَّفْسَ بِـ. سَوَّلَتْ لَهُ نَفْسُهُ. הָשְׁלָה خُدِعَ. ضُلِّلَ.

שִׁלְהֵב פ' ١. أَلْهَبَ. أَجَّجَ. لَظَّى. ٢. حَمَّسَ. أَثَارَ الحَمَاسَ. أَهَاجَ. שֻׁלְהַב أُلْهِبَ. أُجِّجَ. أُشْعِلَ. ٢. إِنْفَعَلَ. إِهْتَاجَ. ٣. حُمِّسَ. ثَارَ ـُـ حَمَاسًا. **הִשְׁתַּלְהֵב** إِلْتَهَبَ حَمَاسًا. تَحَمَّسَ. إِهْتَاجَ. ثَارَتْ عَوَاطِفُهُ.

שַׁלְהֶבֶת נ' (־הָבוֹת) لَهِيبَةٌ. لَهِيبٌ. شُعْلَةٌ ج شُعَلٌ. أَجِيجٌ. وَهَجٌ.

שִׁלְהוּב ז' ١. إِلْهَابٌ. تَأْجِيجٌ. إِذْكَاءُ النَّارِ. ٢. إِهَاجَةٌ. إِثَارَةُ الحَمَاسِ.

שִׁלְהֵי .Ar ז"ר نِهَايَةٌ. أَوَاخِرُ. خِتَامٌ. שִׁלְהֵי הַקַּיִץ أَوَاخِرُ الصَّيْفِ.

שְׂלָו, שליו ז' (שְׂלָוִים) السَّلْوَى. السُّمَانِي. سُمْنَةٌ (طير صغير، quail).

שָׁלַו פ' أَمِنَ ـَـ. إِطْمَأَنَّ. هَدَأَ ـَـ. سَكَنَ ـُـ.

שָׁלֵו ת' (שְׁלֵוִים) آمِنٌ. وَادِعٌ. هَادِئٌ. مُطْمَئِنٌّ. سَاكِنٌ.

שָׁלוּב ת' (שְׁלוּבִים) مُتَشَابِكٌ. مُنْشَبِكٌ. مَضْمُومٌ. مُتَقَاطِعٌ. שְׁלוּבֵי זְרוֹעַ مُتَشَابِكُو الذِّرَاعَيْنِ. يَدًا بِيَدٍ. יָדַיִם שְׁלוּבוֹת أَيَادٍ مُتَشَابِكَةٌ. כֵּלִים שְׁלוּבִים في الفيزياء: أَوَانٍ مُسْتَطْرَقَةٌ. أَوعِيَةٌ مُتَّصِلَةٌ.

שִׁלּוּב, שילוב ז' (־בִים) شَبْكٌ. دَمْجٌ. مَزْجٌ. ضَمٌّ. إِلْفَاقٌ. رَبْطٌ.

שַׁלְוָה, שלווה נ' إِطْمِئْنَانٌ. طُمَأْنِينَةٌ. هُدُوءٌ. سَكِينَةٌ. أَمَانٌ. دَعَةٌ. שַׁלְוַת כְּסִילִים هُدُوءُ المَجَانِينِ (الحَمْقَى). שַׁלְוַת נֶפֶשׁ رَاحَةُ ضَمِيرٍ. هُدُوءُ بَالٍ. חֹסֶר שַׁלְוָה قَلَقٌ. إِنْشِغَالُ البَالِ. عَدَمُ اطْمِئْنَانٍ. إِضْطِرَابٌ.

שלוותנות ע' שַׁלְוְתָנוּת.

שָׁלוּחַ ת"ו (שְׁלוּחִים) ١. مُرْسَلٌ. مُوفَدٌ. مَبْعُوثٌ. ٢. مُمْتَدٌّ. مَمْدُودٌ. مُوَجَّهٌ. שָׁלוּחַ רֶסֶן خَالِعُ العِذَارِ. حَبْلُهُ عَلَى غَارِبِهِ. بِلاَ رَادِعٍ. אַיָּלָה שְׁלוּחָה ע' אַיָּלָה. שְׁלוּחוֹ שֶׁל אָדָם כְּמוֹתוֹ مجازًا: الوَكِيلُ كَالأَصِيلِ. שְׁלוּחֵי מִצְוָה אֵינָן נִזּוֹקִין المُرْسَالُ لاَ يَنْضَرِبُ وَلاَ يُنْهَانُ م. مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلاَّ البَلاَغُ ق.

שִׁלּוּחַ, שילוח ז' (־חִים) ١. إِطْلاَقٌ. إِرْسَالٌ. إِيفَادٌ. صَرْفٌ. ٢. تَنْحِيَةٌ. إِبْعَادٌ. طَرْدٌ. ٣. إِفْرَاجٌ. إِطْلاَقُ سَرَاحٍ. تَسْرِيحٌ. שִׁלּוּחַ טִילִים إِطْلاَقُ الصَّوَارِيخِ. שִׁלּוּחַ יָד رَفْعُ اليَدِ لِلضَّرْبِ. إِسَاءَةٌ. إِعْتِدَاءٌ. שִׁלּוּחַ הַקֵּן فَرِيضَةُ إِطْلاَقِ الطَّيْرِ الأُمِّ قَبْلَ أَخْذِ الفِرَاخِ أَوِ البَيْضِ مِنَ العِشِّ. בָּסִיס הַשִּׁלּוּחַ قَاعِدَةُ الإِطْلاَقِ (للصواريخ). מִתְקַן שִׁלּוּחַ טִילִים مِنَصَّةُ إِطْلاَقِ الصَّوَارِيخِ.

שְׁלוּחָה נ' (־חוֹת) ١. فَرْعٌ ج فُرُوعٌ. رَافِدٌ. ٢. خَطٌّ فَرْعِيٌّ لِلتِّلِفُونِ. ٣. سِلْسِلَةُ جِبَالٍ فَرْعِيَّةٌ ج سَلاَسِلُ. ٤. في الطب: نَامِيَةٌ ج نَوَامٍ(ي).

שִׁלּוּט, שילוט ז' تَثْبِيتُ لاَفِتَاتٍ (لارشاد السوّاق). تَعْلِيمُ الطُّرُقَاتِ.

שְׁלוֹךְ Y ז' مُبَهْدَلٌ. مُشَرْشَحٌ.

שָׁלוּל ת' (שְׁלוּלִים) ١. مَعْدُومٌ. مُعْدَمٌ. غُفْلٌ عَنْ. مَحْرُومٌ. ٢. مَسْلُوبٌ. مَأْخُوذٌ. مُغْتَنَمٌ.

שְׁלוּלִית נ' (־יּוֹת) حُفْرَةُ مَاءٍ. بِرْكَةٌ (ماء متجمع من الامطار) ج بِرَكٌ.

שָׁלוֹם ז' (שְׁלוֹמוֹת) ١. سَلاَمٌ. سِلْمٌ. ٢. أَمْنٌ. أَمَانٌ. سَلاَمَةٌ. إِطْمِئْنَانٌ. سُكُونٌ.

دَعَةٌ. هُدُوءٌ. ٣. تَحِيَّةُ السَّلَامِ عَلَيْكُمْ. שָׁלוֹם, שָׁלוֹם וּבְרָכָה, שָׁלוֹם רַב سَلَامًا. سَلَامًا وَتَحِيَّةً. أَوْفَرَ السَّلَامِ (عبارات مالوفة للتحية بين الناس). שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם السَّلَامُ عَلَيْكُمْ. سَلَامُ اللّهِ عَلَيْكُمْ. עֲלֵיכֶם הַשָּׁלוֹם عَلَيْكُمُ السَّلَامُ (ردًا على تحية "السَّلَامُ عليكم"). שָׁלוֹם לַעֲפָרוֹ طَيَّبَ اللّهُ ثَرَاهُ. الطَّيِّبُ الذِّكْرِ. الْمَرْحُومُ. הֲשָׁלוֹם? أَبِخَيْرٍ (أَنْتُمْ، هُمْ الخ.)؟ שְׁלוֹם אֱמֶת سَلَامٌ حَقِيقِيٌّ. سَلَامٌ دَائِمٌ. שְׁלוֹם בַּיִת ١. وِفَاقٌ عَائِلِيٌّ. وِئَامٌ وَطُمَأْنِينَةٌ. ٢. وِفَاقٌ دَاخِلِيٌّ. שָׁלוֹם בַּר קַיָּמָא سَلَامٌ دَائِمٌ. שְׁלוֹמְךָ יִשְׂגֶּה زَادَ فَضْلُكَ! أَتَمَنَّى لَكَ الرَّفَاهَ. אִגֶּרֶת שְׁלוֹמִים رِسَالَةٌ وِدِّيَّةٌ (معطرة بالتحيات). אִישׁ שְׁלוֹמוֹ أَمِينُ سِرِّهِ. صَدِيقُهُ الْقَرِيبُ (الْحَمِيمُ). مُرِيدُهُ. אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ أَبْنَاءُ جِلْدَتِنَا. مَعْشَرُ قَوْمِنَا. أَتْبَاعُنَا. أَصْدِقَاؤُنَا. בּוֹאֲךָ לְשָׁלוֹם مَرْحَبًا بِكَ! أَهْلاً وَسَهْلاً بِكَ! בְּרִית שָׁלוֹם مُعَاهَدَةُ سَلَامٍ. مُعَاهَدَةُ صُلْحٍ. דּוּ־קִיּוּם בְּשָׁלוֹם تَعَايُشٌ سِلْمِيٌّ. דְּרִישַׁת שָׁלוֹם أَقْرِئْ سَلَامَنَا عَلَى. تَحِيَّاتٌ لِـ. بَلِّغْ تَحِيَّاتِي لِـ. דָּרַשׁ (פָּרַס) בִּשְׁלוֹם פְּלוֹנִי سَلِّمْ عَلَى فُلَانٍ. بَلِّغْ تَحِيَّاتِهِ لَهُ. הֶחֱזִיר (הֵשִׁיב) שָׁלוֹם לִפְלוֹנִי رَدَّ ـ التَّحِيَّةَ لِفُلَانٍ. הֱיֵה שָׁלוֹם رَافَقَتْكَ السَّلَامَةُ. مَعَ السَّلَامَةِ. فِي أَمَانِ اللّهِ. הֵפֵר אֶת הַשָּׁלוֹם أَخَلَّ بِالسَّلَامِ. أَفْسَدَ النِّظَامَ. הִקְדִּים שָׁלוֹם לִפְלוֹנִי, הִקְדִּים בִּשְׁלוֹם פְּלוֹנִי بَادَرَ فُلَانًا بِالسَّلَامِ. וְעִידַת שָׁלוֹם مُؤْتَمَرُ سَلَامٍ. חַס וְשָׁלוֹם! أَعُوذُ بِاللّهِ! لَا سَمَحَ اللّهُ! حَاشَا اللّهُ! לֵךְ לְשָׁלוֹם! לֵךְ בְּשָׁלוֹם! مَعَ السَّلَامَةِ. إِذْهَبْ فِي أَمَانِ اللّهِ. מַה שְּׁלוֹמְךָ! كَيْفَ حَالُكَ؟ كَيْفَ صِحَّتُكَ؟ إِزَّيَّك؟ מ׳. إِشْلُونَك؟ עק׳. מִשְׁפַּט הַשָּׁלוֹם مَحْكَمَةُ الصُّلْحِ. مَحْكَمَةُ بِدَايَةٍ. מִקְטֶרֶת הַשָּׁלוֹם غَلْيُونُ السَّلَامِ. التَّدْخِينُ فِي مَرَاسِيمِ عَقْدِ مُعَاهَدَةِ صُلْحٍ. נָתַן שָׁלוֹם לִפְלוֹנִי سَلَّمَ عَلَى فُلَانٍ. حَيَّا فُلَانًا. قَرَأَ عَلَيْهِ السَّلَامَ. עָלָיו הַשָּׁלוֹם (ע"ה) عَلَيْهِ السَّلَامُ. رَحِمَهُ اللّهُ. פְּרִיסַת שָׁלוֹם تَبْلِيغُ السَّلَامِ. تَقْدِيمُ التَّحِيَّاتِ. צֵאתְךָ לְשָׁלוֹם رَافَقَتْكَ السَّلَامَةُ. أَسْتَوْدِعُكَ اللّهَ! إِذْهَبْ رَاشِدًا! רוֹדֵף שָׁלוֹם مُحِبٌّ لِلسَّلَامِ. مُسَالِمٌ. نَصِيرُ السَّلَامِ وَالوِئَامِ. שָׂא שָׁלוֹם تَقَبَّلِ السَّلَامَ. تَقَبَّلْ سَلَامِي (تَحِيَّاتِي). שָׁאַל לְשָׁלוֹם־, שָׁאַל בִּשְׁלוֹם־ سَأَلَ (إِسْتَفْسَرَ) عَنْ أَحْوَالِ (فلان). שַׁבַּת שָׁלוֹם سَبْتُ السَّلَامِ. سَبْتُ الْخَيْرِ. طَابَ سَبْتُكَ. שׁוֹפֵט שָׁלוֹם حَاكِمُ مَحْكَمَةِ الصُّلْحِ ע׳ שׁוֹפֵט. וְאַתָּה שָׁלוֹם וּבֵיתְךָ שָׁלוֹם וְכָל אֲשֶׁר לְךָ שָׁלוֹם وَلْتَكُنْ مُبَارَكًا، وَلْتَكُنْ عَائِلَتُكَ مُبَارَكَةً وَكُلُّ مَا مَلَكَتْ يَدَاكَ. יָנוּחַ בְּשָׁלוֹם עַל מִשְׁכָּבוֹ فَلْيَرْقُدْ بِسَلَامٍ! فَلْيَرْقُدْ فِي مَثْوَاهُ بِسَلَامٍ! أَمْطَرَهُ اللّهُ شَآبِيبَ رَحْمَتِهِ! הַכֹּל עַל מְקוֹמוֹ יָבוֹא בְּשָׁלוֹם مجازًا: سَيَنْتَهِي كُلُّ شَيْءٍ بِسَلَامٍ. خَاتِمَتُهُ سَلَامٌ. גָּדוֹל הַשָּׁלוֹם וּשְׂנוּאָה הַמַּחֲלֹקֶת مَا أَعْظَمَ السَّلَامَ وَمَا أَمْقَتَ الْخِصَامَ ومجازًا: الصُّلْحُ سَيِّدُ الأَحْكَامِ. עַל שְׁלוֹשָׁה דְּבָרִים הָעוֹלָם עוֹמֵד: עַל הַדִּין וְעַל הָאֱמֶת וְעַל הַשָּׁלוֹם عَلَى ثَلَاثَةِ أُمُورٍ يَقُومُ الْعَالَمُ: عَلَى الْعَدْلِ وَعَلَى الْحَقِّ وَعَلَى السَّلَامِ.

שָׁלוּם ת׳ (שְׁלוּמִים) سَالِمٌ. سَلِيمٌ. كَامِلٌ. تَامٌّ. שְׁלוּמֵי אֱמוּנֵי יִשְׂרָאֵל كِنَايَةٌ عَنِ الْيَهُودِ الْمُتَمَسِّكِينَ بِحَبْلِ الدِّينِ.

שִׁלּוּם, שִׁילוּם ז׳ (־מִים) ١. دَفْعٌ. تَعْوِيضٌ. جَزَاءٌ. مُكَافَأَةٌ. أَجْرٌ. ثَوَابٌ. تَسْدِيدُ الْمُسْتَحَقِّ. ٢. رُشْوَةٌ ج رَشَاوَى. أَتَاوَةٌ. שִׁלּוּמִים دَفْعُ تَعْوِيضَاتٍ (مُكَافَآتٍ). تَعْوِيضَاتٌ تُطَالِبُ بِهَا دَوْلَةٌ مِنْ أُخْرَى لِتَغْطِيَةِ الأَضْرَارِ الَّتِي سَبَّبَتْهَا لَهَا.

שְׁלוּמִיאֵל Y ז׳ (־לִים) مَنْحُوسٌ. خَامِلٌ. عَدِيمُ الْهِمَّةِ.

שְׁלוּמִיאֵלִי ת׳ (־יִּים) أَهْبَلُ ج هُبْلٌ נ׳ هَبْلَاءُ. خَامِلٌ. خَيْبَةٌ. غَيْرُ نَاجِحٍ.

שְׁלוּמִיאֵלִיּוּת נ׳ هَبَالَةٌ. خُمُولٌ.

שְׁלוּמְפֶּר Y ז׳ (־רִים) مَحْلُولٌ. مُهْمِلٌ. غَيْرُ مُرَتَّبٍ.

שָׁלוּף ת׳ (שְׁלוּפִים) مُمْتَشَقٌ (سيف). مُصْلَتٌ. مَسْلُولٌ. مُنْتَزَعٌ. مُجَرَّدٌ. مُشْهَرٌ. مَسْحُوبٌ. مَخْلُوعٌ (مسمار او حذاء مثلاً). שָׂדֶה שָׁלוּף حَقْلٌ أَجْرَدُ (بعد حصاده).

שָׁלוּק ת׳ (שְׁלוּקִים) مَسْلُوقٌ. مَغْلِيٌّ (بالماء). בֵּיצָה שְׁלוּקָה بَيْضَةٌ مَسْلُوقَةٌ. بَيْضَةٌ جَامِدَةٌ.

שְׁלוּק Y ז׳ (־קִים) جُرْعَةٌ.

שָׁלוֹשׁ ש״מ נ׳ ثَلَاثٌ. الرَّقْمُ ٣ (للمؤنث). שְׁלוֹשׁ עֶשְׂרֵה ثَلَاثَ عَشْرَةَ. الرَّقْمُ ١٣ (للمؤنث). שָׁלוֹשׁ רְגָלִים ١. ثَلَاثَ مَرَّاتٍ. ٢. كِنَايَةٌ عَنِ الأَعْيَادِ الثَّلَاثَةِ الأَسَاسِيَّةِ الْيَهُودِيَّةِ (وهي: عيد الفصح وعيد الاسابيع وعيد المظلة).

שִׁלּוּשׁ, שִׁילוּשׁ ז׳ ١. تَثْلِيثٌ. ضَرْبٌ فِي ثَلَاثَةٍ. ٢. ثُلَاثِيٌّ. ثُلَاثِيَّةٌ. مَجْمُوعَةٌ مِنْ ثَلَاثَةٍ. אֱמוּנַת הַשִּׁלּוּשׁ, הַשִּׁלּוּשׁ הַקָּדוֹשׁ في المسيحية: الثَّالُوثُ الْمُقَدَّسُ. سِرُّ التَّثْلِيثِ (سر وجود ثلاثة اقانيم في الذات الالهية لدى الكاثوليك وهي الاب والابن والروح القدس).

שְׁלוֹשָׁה ש״מ ז׳ ثَلَاثَةٌ. الرَّقْمُ ٣ (للمذكر). שְׁלוֹשָׁה אָבוֹת الآبَاءُ الثَّلَاثَةُ (وهم ابراهيم واسحق ويعقوب عليهم السلام). שְׁלוֹשָׁה עָשָׂר ثَلَاثَةَ عَشَرَ. الرَّقْمُ ١٣ (للمذكر).

שְׁלוֹשִׁים ש״מ ثَلَاثُونَ. الرَّقْمُ ٣٠ (للمذكر والمؤنث).

שַׁלְוְתָנוּת, שלוותנות נ׳ هُدُوءٌ. دَعَةٌ. إِطْمِئْنَانٌ. سَكِينَةٌ.

שַׁלְוְתָנִי, שלוותני ת׳ (־יִּים) مُتَّصِفٌ بِالْهُدُوءِ. مُتَّسِمٌ بِالدَّعَةِ وَالاطْمِئْنَانِ. هَادِئٌ.

שָׁלַח פ׳ ١. أَرْسَلَ. بَعَثَ ـ بِـ. أَنْفَذَ. أَوْفَدَ. ٢. نَقَلَ ـ. حَوَّلَ. ٣. بَسَطَ ـ. مَدَّ ـ. وَجَّهَ. ٤. نَحَّى. أَبْعَدَ. نَبَذَ ـ. أَقَالَ. أَعْفَى. خَلَعَ ـ. שָׁלַח יָד בְּנַפְשׁוֹ قَتَلَ نَفْسَهُ. إِنْتَحَرَ. שָׁלַח יָדוֹ בְּמִשְׁהוּ مَدَّ يَدَهُ إِلَى. إِخْتَلَسَ. تَلَاعَبَ بِأَمْوَالِ الْغَيْرِ. נִשְׁלַח ١. أُرْسِلَ. بُعِثَ بِـ. أُوفِدَ. أُنْفِذَ. أُنْتُدِبَ. ٢. نُقِلَ. حُوِّلَ. שִׁלֵּחַ ١. سَرَّحَ. أَطْلَقَ.

אַפְרַג. أَعْفَى. صَرَفَ ـِ ٢. طَرَدَ ـُ نَحَّى. أَبْعَدَ. عَزَلَ ـِ ٣. وَدَّعَ. ٤. أَرْسَلَ. أَوْفَدَ. إِنْتَدَبَ. ٥. نَقَلَ. حَوَّلَ. ٦. مَدَّ. بَسَطَ. قَدَّمَ. שִׁלַּח בָּאֵשׁ أَشْعَلَ النَّارَ بِـ. أَضْرَمَ النَّارَ فِي. أَحْرَقَ. שִׁלַּח אֶת אִשְׁתּוֹ سَرَّحَ (خَلَعَ ـَ) زَوْجَتَهُ. طَلَّقَهَا. שִׁלַּח רֶסֶן מִפִּיו ע' רֶסֶן. שַׁלַּח אֶת עַמִּי أَطْلِقْ شَعْبِي. حَرِّرْ شَعْبِي (قالها النبي موسى لفرعون). שַׁלַּח לַחְמְךָ עַל פְּנֵי הַמַּיִם إِعْمَلْ طَيِّبًا وَأَلْقِهِ فِي البَحْرِ ومجازًا: مَنْ زَرَعَ المَعْرُوفَ حَصَدَ الشُّكْرَ ע' לֶחֶם. שֻׁלַּח ١. نُحِّيَ. أُبْعِدَ. طُرِدَ. أُعْفِيَ. أُطْلِقَ. عُزِلَ. ٢. أُرْسِلَ. بُعِثَ بِهِ. أُوفِدَ. ٣. هُجِرَ. تُرِكَ. הִשְׁתַּלַּח ١. أُرْسِلَ. ٢. طُرِدَ. أُبْعِدَ. نُحِّيَ. ٣. إِمْتَدَّ. إِنْبَسَطَ. ٤. تَهَجَّمَ عَلَى. حَمَلَ بِشِدَّةٍ عَلَى.

שֶׁלַח ז' (שְׁלָחִים) ١. سِلاَحٌ ج أَسْلِحَةٌ ע' נֶשֶׁק. ٢. جِلْدٌ مَسْلُوخٌ. ٣. تُرْعَةٌ ج تُرَعٌ. בְּאַחַת יָדוֹ עֹשֶׂה בַמְּלָאכָה וְאַחַת מַחֲזֶקֶת הַשָּׁלַח بِاليَدِ الوَاحِدَةِ يُنْجِزُونَ العَمَلَ وَبِالأُخْرَى يُمْسِكُونَ السِّلاَحَ ومجازًا: بِالعَمَلِ وَالسِّلاَحِ. אַדְמַת שְׁלָחִין حَقْلُ الرَّيِّ (الإِرْوَاءِ). أَرْضُ الرَّيِّ. בֵּית הַשְּׁלָחִים, שְׂדֵה בֵּית הַשְּׁלָחִים حَقْلُ السَّقْيِ بِالتُّرَعِ. حَقْلُ الرَّيِّ.

שַׁלָּח ז' (־חִים) ١. سَلاَّخُ الجُلُودِ. ٢. مَأْمُورُ الإِرْسَالِيَّاتِ الصَّادِرَةِ.

שַׁלְחוּף ז' (־פִים) في الطب: نَفْطَةٌ. حُوَيْصِلٌ. بَثْرَةٌ مَلِيئَةٌ بِالمَاءِ أَوِ الخُرَاجِ.

שַׁלְחוּף ז' حُصُولُ بُثُورٍ مَلِيئَةٍ بِالمَاءِ فِي الجِسْمِ.

שְׁלָחִים, שְׁלָחִין ז"ר سَقْيٌ بِالرَّيِّ. إِرْوَاءٌ اصْطِنَاعِيًّا ע' שֶׁלַח.

שֻׁלְחָן, שולחן ז' (־נוֹת) طَاوِلَةٌ ج طَاوِلاَتٌ. مَائِدَةٌ ج مَوَائِدُ. مِنْضَدَةٌ ج مَنَاضِدُ. طَرَبِيزَةٌ. שֻׁלְחַן חוֹל مِنْضَدَةُ رَمْلٍ. تَخْتَةُ رَمْلٍ. שֻׁלְחַן טוּאָלֶט مَائِدَةُ الزِّينَةِ. שֻׁלְחַן כְּתִיבָה مِنْضَدَةُ كِتَابَةٍ. مَكْتَبٌ. שֻׁלְחַן הַמַּעֲרֶכֶת ע' מַעֲרֶכֶת. שֻׁלְחָן מִתְקַפֵּל طَاوِلَةٌ سَفَرِيَّةٌ (يمكن طيها). שֻׁלְחַן נִסּוּיִים طَاوِلَةُ التَّجَارِبِ. שֻׁלְחַן נִתּוּחִים مَشْرَحَةٌ ج مَشَارِحُ. مَائِدَةُ (طَاوِلَةُ) التَّشْرِيحِ. שֻׁלְחַן סִרְטוּט طَاوِلَةُ الرَّسْمِ (التَّخْطِيطِ). بِلاَنْشِيطَةٌ. שֻׁלְחָן עָגֹל مَائِدَةٌ مُسْتَدِيرَةٌ (لاجراء مفاوضات). שֻׁלְחָן עָרוּךְ ١. سُفْرَةُ الطَّعَامِ. مَائِدَةٌ مُعَدَّةٌ لِتَنَاوُلِ الطَّعَامِ. ٢. كِتَابٌ وَضَعَهُ الحَاخَامُ يُوسِيف كَارُو سَنَةَ ١٥٦٥ جَمَعَ فِيهِ جَمِيعَ الفَرَائِضِ وَالفَتَاوَى اليَهُودِيَّةِ. ٣. مجازًا: نِظَامٌ أَوْ قَانُونٌ أَسَاسِيٌّ. מַפַּת שֻׁלְחָן سِمَاطٌ. مَفْرَشُ (شَرْشَفُ) المَائِدَةِ. مَفْرَشُ السُّفْرَةِ. נִימוּסֵי שֻׁלְחָן آدَابُ المَائِدَةِ. הוּנַח עַל הַשֻּׁלְחָן وُضِعَ عَلَى الطَّاوِلَةِ. كُشِفَتِ الأَوْرَاقُ. הָפַךְ שֻׁלְחָן (שֻׁלְחָנוֹת) قَلَبَ المَوَائِدَ. عَرْبَدَ. ثَارَ ثَائِرُهُ. הָפַךְ אֶת שֻׁלְחָנוֹ مجازًا: ضَاجَعَ مِنَ الخَلْفِ. הוּא סָמוּךְ עַל שֻׁלְחַן פְּלוֹנִי يَعْتَاشُ عَلَى مَائِدَةِ فُلاَنٍ. يَعْتَمِدُ فِي مَعِيشَتِهِ عَلَيْهِ. עָרַךְ שֻׁלְחָן رَتَّبَ المَائِدَةَ. هَيَّأَ السُّفْرَةَ. مَدَّ السِّمَاطَ. בְּעֵת שֻׁלְחָן אַל תַּרְבֶּה דְּבָרִים لاَ كَلاَمَ عَلَى الطَّعَامِ. מִתַּחַת לַשֻּׁלְחָן مِنْ تَحْتِ المَائِدَةِ. بِالخَفَاءِ. بِطَرِيقَةٍ غَيْرِ مَشْرُوعَةٍ. שָׂם אֶת הַקְּלָפִים עַל הַשֻּׁלְחָן وَضَعَ الأَوْرَاقَ عَلَى المَائِدَةِ. كَشَفَ أَوْرَاقَهُ.

שֻׁלְחָנוֹן, שולחנון ז' (־נוֹנִים) طَبْلِيَّةٌ. طَرَبِيزَةٌ. مَائِدَةٌ صَغِيرَةٌ.

שֻׁלְחָנוּת, שולחנות נ' صِرَافَةٌ ע' חַלְפָנוּת.

שֻׁלְחָנִי, שולחני ז' (־נִים) صَرَّافٌ. صَيْرَفِيٌّ ע' חַלְפָן.

שָׁלַט פ' ١. حَكَمَ ـُ مَلَكَ ـِ سَيْطَرَ عَلَى. وَلِيَ (يَلِي) عَلَى. ٢. سَادَ ـُ خَيَّمَ عَلَى. ٣. تَحَكَّمَ فِي. ضَبَطَ ـُ أَمْسَكَ بِزِمَامٍ. تَغَلَّبَ عَلَى. ٤. أَتْقَنَ. تَضَلَّعَ فِي. שָׁלַט בַּלָּשׁוֹן הָעִבְרִית أَتْقَنَ اللُّغَةَ العِبْرِيَّةَ. أَجَادَ اللُّغَةَ العِبْرِيَّةَ. שָׁלַט בַּמַּצָּב سَيْطَرَ عَلَى المَوْقِفِ. أَمْسَكَ (قَبَضَ) عَلَى نَاصِيَةِ الأُمُورِ. שָׁלַט בְּעַצְמוֹ تَمَالَكَ. ضَبَطَ أَعْصَابَهُ. שָׁלַט בְּרוּחוֹ ضَبَطَ نَفْسَهُ. سَيْطَرَ عَلَى أَعْصَابِهِ. تَمَالَكَ نَفْسَهُ. נִשְׁלַט سُيْطِرَ عَلَيْهِ. حُكِمَ. ضُبِطَ. שֻׁלַּט ثُبِّتَ اللاَّفِتَاتُ. عُلِّمَ. הִשְׁתַּלֵּט ١. تَسَلَّطَ. تَحَكَّمَ. سَيْطَرَ. هَيْمَنَ عَلَى. إِسْتَحْوَذَ عَلَى. إِسْتَوْلَى عَلَى. تَغَلَّبَ عَلَى. ٢. سَادَ. مَلَكَ. تَمَلَّكَ. הִשְׁלִיט ١. سَلَّطَ. مَلَّكَ. وَلَّى. غَلَّبَ. ٢. فَرَضَ ـِ הִשְׁלִיט חֹק וָסֵדֶר فَرَضَ حُكْمَ القَانُونِ وَالنِّظَامِ.

שֶׁלֶט ז' (שְׁלָטִים) لاَفِتَةٌ ج لاَفِتَاتٌ. أُعْلُومَةٌ ج أَعَالِيمُ. يَافِطَةٌ. שֶׁלֶט דֶּלֶת لَوْحَةُ الاسْمِ (على باب منزل مثلاً). שֶׁלֶט חוּצוֹת لاَفِتَةٌ كَبِيرَةٌ عَلَى جَانِبِ الطَّرِيقِ. צַיַּר שְׁלָטִים خَطَّاطٌ. كَاتِبُ لاَفِتَاتٍ.

שַׁלָּט ז' (־טִים) קיצור שַׁלַּט רַחַק التَّحَكُّمُ مِنْ بَعِيدٍ. التَّحَكُّمُ عَنْ بُعْدٍ (جهاز صغير يقوم بتشغيل اجهزة الكترونية وخاصة جهاز التلفزيون، remote control).

שַׁלְטָאן ע' סֻלְטָאן.

שַׁלְטוּט ז' (־טִים) التَّجَوُّلُ فِي قَنَوَاتِ التِّلِفِزْيُونِ بِوَاسِطَةِ جِهَازِ التَّحَكُّمِ مِنْ بَعِيدٍ.

שִׁלְטוֹן ז' (־נוֹת) ١. حُكْمٌ. سُلْطَةٌ ج سُلُطَاتٌ (سُلْطَاتٌ). سِيَادَةٌ. سَيْطَرَةٌ. ٢. حَاكِمٌ. مُمَثِّلُ السُّلْطَةِ. ٣. حُكُومَةٌ ج حُكُومَاتٌ. שִׁלְטוֹן יָחִיד حُكْمٌ فَرْدِيٌّ. سُلْطَةٌ انْفِرَادِيَّةٌ. إِسْتِبْدَادٌ. إِسْتِبْدَادِيَّةٌ. שִׁלְטוֹן מְקוֹמִי سُلْطَةٌ مَحَلِّيَّةٌ. حُكْمٌ مَحَلِّيٌّ (بَلَدِيٌّ). שִׁלְטוֹן עַצְמִי حُكْمٌ ذَاتِيٌّ ע' אוֹטוֹנוֹמְיָה.

שִׁלְטוֹנִי ת' (־יִּים) حُكْمِيٌّ. حُكُومِيٌّ. سُلْطَوِيٌّ. إِدَارِيٌّ.

שַׁלְטֵר Gr. ז' (־רִים) مِفْتَاحُ قَطْعِ التَّيَّارِ الكَهْرَبَائِيِّ ע' מַפְסֵק.

שְׁלִיבָה נ' (־בוֹת) ١. شَبْكٌ. دَمْجٌ. تَقَاطُعٌ. جَدْلٌ. بَرْمٌ. رَبْطٌ. إِرْفَاقٌ. إِلْفَاقٌ. ضَمٌّ. ٢. دَرَجَةٌ ج دَرَجَاتٌ ע' חָוָק.

שְׁלִיבוּת נ' تَشَابُكٌ. تَقَاطُعٌ. تَرَابُطٌ. تَوَاشُجٌ.

שִׁלְיָה נ' (שְׁלָיוֹת) سَلًى ج أَسْلاَءٌ. مَشِيمَةٌ. خَلاَصُ الجَنِينِ (placenta).

שְׁלִיָּה, שלייה נ' (־יּוֹת) إِنْتِشَالٌ. سَحْبٌ مِنَ المَاءِ. تَخْلِيصٌ. إِنْقَاذٌ.

שְׁלִיָה ע׳ שִׁלְיָה. **שליו** ע׳ שְׂלָו.

שָׁלִיחַ ז׳ (שְׁלִיחִים) مُرْسَلٌ. رَسُولٌ ج رُسُلٌ. مُوفَدٌ. مَبْعُوثٌ. مَنْدُوبٌ. שְׁלִיחַ אַפּוֹסְטוֹלִי القَاصِدُ الرَّسُولِيُّ. مَبْعُوثُ البَابَا. שְׁלִיחַ מִצְוָה رَسُولُ فَاعِلِ الخَيْرِ. שְׁלִיחַ צִבּוּר مُصَلٍّ أَمَامَ الجُمْهُورِ فِي مِنَصَّةِ الكَنِيسِ (يقابله الامام عند المسلين) ע׳ חַזָּן ومجازًا: مُمَثِّلُ الجُمْهُورِ. مَنْدُوبُ الشَّعْبِ. מֵרוֹץ שְׁלִיחִים في الرياضة: سِبَاقُ التَّتَابُعِ. سِبَاقُ التَّنَاوُبِ. עַל יְדֵי שָׁלִיחַ بِوَاسِطَةِ مَنْدُوبٍ. عَنْ طَرِيقِ تَفْوِيضٍ (تَوْكِيلٍ). אֵין שָׁלִיחַ לִדְבַר עֲבֵרָה ע׳ עֲבֵרָה.

שְׁלִיחָה נ׳ (־חוֹת) إِرْسَالٌ. إِيفَادٌ. إِنْتِدَابٌ.

שְׁלִיחוּת נ׳ (־חֻיּוֹת) ١. مُهِمَّةٌ ج مَهَامٌّ. مَأْمُورِيَّةٌ. ٢. رِسَالَةٌ. بَعْثَةٌ. إِيفَادٌ. עָשָׂה שְׁתֵּי שְׁלִיחֻיּוֹת בְּבַת אַחַת قَامَ بِمُهِمَّتَيْنِ فِي آنٍ وَاحِدٍ ومجازًا: ضَرَبَ عُصْفُورَيْنِ بِحَجَرٍ.

שַׁלִּיט ז׳ (־טִים) حَاكِمٌ ج حُكَّامٌ. وَالٍ(ي) ج وُلَاةٌ. عَامِلٌ (من قبل حاكم) ج عُمَّالٌ. שַׁלִּיט בְּרוּחוֹ مَالِكٌ نَفْسَهُ. مُتَمَالِكٌ. كَاظِمٌ غَيْظَهُ. مُنْضَبِطٌ. הַשַּׁלִּיט וְהַנִּשְׁלָט السَّيِّدُ وَالمَسُودُ.

שְׁלִיט״א ר״ת שֶׁיִּחְיֶה לְאֹרֶךְ יָמִים טוֹבִים אָמֵן أَطَالَ اللهُ عُمْرَهُ آمِين (تقال خصوصًا بعد ذكر اسم حاخام كبير ما زال على قيد الحياة).

שְׁלִיטָה נ׳ (־טוֹת) ١. حُكْمٌ. سَيْطَرَةٌ. تَسَلُّطٌ. ٢. ضَبْطٌ. ٣. إِتْقَانٌ. إِجَادَةٌ. שְׁלִיטָה עַצְמִית ضَبْطُ النَّفْسِ. إِنْضِبَاطٌ. בַּעַל שְׁלִיטָה في الاقتصاد: صَاحِبُ أَسْهُمٍ كَثِيرَةٍ فِي شَرِكَةٍ لِلتَّحَكُّمِ بِهَا.

שְׁלִילָה נ׳ (־לוֹת) ١. سَلْبٌ. نَفْيٌ. إِنْكَارٌ. نُكْرَانٌ. نَقْضٌ. رَفْضٌ. إِجَابَةٌ بِالرَّفْضِ. قَوْلُ "لَا". ٢. حِرْمَانٌ. إِنْتِقَاصٌ. عَدَمٌ. שְׁלִילַת זְכֻיּוֹת حِرْمَانٌ مِنْ حُقُوقٍ. זְכוּת שְׁלִילָה حَقُّ النَّقْضِ (الفِيتُو) (right of veto). מִלַּת שְׁלִילָה في القواعد: حَرْفُ (أَدَاةُ) النَّفْيِ (مثل: لا، ما، لم الخ.). שְׁלִילָה כְּפוּלָה יוֹצֶרֶת חִיּוּב سَلْبُ السَّلْبِ إِيجَابٌ. السَّالِبُ فِي السَّالِبِ مُوجَبٌ. עָנָה בִּשְׁלִילָה أَجَابَ بِالنَّفْيِ.

שְׁלִילִי ת׳ (־יִּים) ١. سَالِبٌ. سَلْبِيٌّ. نَافٍ(ي). إِنْكَارِيٌّ. ٢. غُفْلٌ مِنْ. مُجَرَّدٌ مِنْ. فَاقِدٌ. ٣. مَرْفُوضٌ. غَيْرُ مَقْبُولٍ. ٤. القَوْلُ: لَا. أَبَدًا. חַשְׁמַל שְׁלִילִי كَهْرَبَاءُ سَالِبَةٌ. شَحْنَةٌ سَالِبَةٌ. טִפּוּס שְׁלִילִי شَخْصِيَّةٌ سَلْبِيَّةٌ. شَخْصِيَّةٌ غَيْرُ مَقْبُولَةٍ. תְּשׁוּבָה שְׁלִילִית إِجَابَةٌ سَلْبِيَّةٌ. رَدٌّ سَلْبِيٌّ. מַאֲזָן מִסְחָרִי שְׁלִילִי مِيزَانٌ تِجَارِيٌّ سَلْبِيٌّ. מִסְפָּר שְׁלִילִי رَقْمٌ سَلْبِيٌّ (تحت الصفر). מִשְׁפָּט שְׁלִילִי في القواعد جُمْلَةُ نَفْيٍ. جُمْلَةٌ نَافِيَةٌ.

שְׁלִילִיּוּת נ׳ سَلْبِيَّةٌ (خلاف الايجابية). رَفْضٌ. إِنْكَارٌ.

שָׁלִיף ת׳ (שְׁלִיפִים) قَابِلٌ لِلسَّحْبِ بِسُهُولَةٍ. سَهْلُ الامْتِشَاقِ (سيف).

שְׁלִיפָה נ׳ (־פוֹת) إِسْتِلَالٌ. شَهْرٌ. إِمْتِشَاقٌ. سَحْبٌ. إِخْرَاجٌ. שְׁלִיפַת חֶרֶב إِمْتِشَاقُ السَّيْفِ (الحُسَامِ). إِسْتِلَالُ السَّيْفِ. שְׁלִיפָה מִן הַמּוֹתֶן مجازًا: فِكْرَةٌ مُرْتَجَلَةٌ. إِرْتِجَالٌ. سُرْعَةُ بَدِيهَةٍ.

שְׁלִיקָה נ׳ (־קוֹת) سَلْقٌ. غَلْيٌ (بماء حار). تَفْوِيرٌ. שְׁלִיקַת בֵּיצִים سَلْقُ بَيْضٍ.

שָׁלִישׁ ז׳ (־שִׁים) ١. في الجيش: ضَابِطُ إِدَارَةٍ (في الكتيبة أو الفرقة). ٢. حَكَمٌ (في خصومة). مُحَكَّمٌ. שָׁלִישׁ אִישִׁי ١. مُرَافِقٌ شَخْصِيٌّ. ٢. في الجيش: مُرَافِقٌ عَسْكَرِيٌّ. ٣. كَبِيرُ أُمَنَاءَ. שָׁלִישׁ רָאשִׁי قَائِدُ الإِدَارَةِ العَسْكَرِيَّةِ. בָּכָה בְּדִמְעוֹת שָׁלִישׁ مجازًا: ذَرَفَ الدُّمُوعَ مِدْرَارًا. سَحَّتْ دُمُوعُهُ.

שְׁלִישׁ ז׳ (־שִׁים) ثُلْثٌ ج أَثْلَاثٌ. وَاحِدٌ مِنْ ثَلَاثَةٍ. $\frac{1}{3}$.

שָׁלִישׁוּת נ׳ ١. في الجيش: الإِدَارَةُ العَسْكَرِيَّةُ (في الكتيبة). وَظِيفَةُ ضَابِطِ الإِدَارَةِ فِي الجَيْشِ. ٢. وَدِيعَةٌ ج وَدَائِعُ. أَمَانَةٌ ج أَمَانَاتٌ. שָׁלִישׁוּת רָאשִׁית قِيَادَةُ الإِدَارَةِ العَسْكَرِيَّةِ.

שְׁלִישִׁי ת׳ (־יִּים) ١. ثَالِثٌ. الآتِي بَعْدَ الثَّانِي. ٢. صِفَةٌ لِلإِسْرَائِيلِيِّ العَادِيِّ الَّذِي يُدْعَى إِلَى مِنَصَّةِ الكَنِيسِ لِتِلَاوَةِ فِقْرَاتٍ مِنَ التَّوْرَاةِ بَعْدَ الكَاهِنِ وَاللَّاوِيِّ. בַּשְּׁלִישִׁית لِلْمَرَّةِ الثَّالِثَةِ. גּוּף שְׁלִישִׁי في القواعد: ضَمِيرُ الغَائِبِ (بعد المتكلم والمخاطب). יוֹם שְׁלִישִׁי يَوْمُ الثُّلَاثَاءِ.

שְׁלִישִׁיָּה, שלישייה נ׳ (־יּוֹת) ثُلَاثِيَّةٌ. ثَالُوثٌ. ثُلَاثِيٌّ. مَجْمُوعَةٌ مِنْ ثَلَاثَةٍ.

שְׁלִישִׁית תה״פ (־יּוֹת) ١. ثَالِثَةٌ. الثَّالِثَةُ بَعْدَ الثَّانِيَةِ ע׳ שְׁלִישִׁי. ٢. ثُلْثٌ ج أَثْلَاثٌ. وَاحِدَةٌ مِنْ ثَلَاثَةٍ. $\frac{1}{3}$. בַּשְּׁלִישִׁית ثَالِثَةً. لِلْمَرَّةِ الثَّالِثَةِ.

(שלך) הִשְׁלִיךְ פ׳ ١. قَذَفَ ـ. رَمَى ـ. أَلْقَى. نَبَذَ ـ. طَرَحَ ـ. أَزَالَ. ٢. طَرَدَ ـ. أَبْعَدَ. رَفَضَ ـ. הִשְׁלִיךְ אַחֲרֵי גֵּווֹ ضَرَبَ (بِهِ) عُرْضَ الحَائِطِ. ضَرَبَ عَنْهُ صَفْحًا. הִשְׁלִיךְ גּוֹרָל أَلْقَى (أَرْسَى) القُرْعَةَ عَلَى. הִשְׁלִיךְ יְהָבוֹ עַל פְּלוֹנִי إِرْتَمَى فِي أَحْضَانِ فُلَانٍ. إِسْتَعْصَمَ بِهِ. إِتَّكَلَ عَلَيْهِ. הִשְׁלִיךְ אֶל הַסַּל رَمَى فِي سَلَّةِ المُهْمَلَاتِ. תַּשְׁלִיךְ ע׳ תַּשְׁלִיךְ. הָשְׁלַךְ ١. قُذِفَ بِـ. أُلْقِيَ. رُمِيَ. ٢. طُرِدَ. رُفِضَ. הָשְׁלַךְ הַס سَادَ (المكانَ) صَمْتٌ تَامٌّ ע׳ הַס.

שָׁלָךְ ז׳ (שְׁלָכִים) قَاقُ المَاءِ. غَاقٌ (طائر مائي، cormorant).

שַׁלֶּכֶת נ׳ تَسَاقُطُ الأَوْرَاقِ. سُقُوطُ الوَرَقِ (في الخريف).

שָׁלַל פ׳ ١. نَفَى ـ. أَنْكَرَ. قَالَ: "لَا". عَارَضَ. ٢. حَرَمَ ـ مِنْ. مَنَعَ ـ. رَفَضَ ـ. ٣. سَلَبَ ـ. نَهَبَ ـ. أَخَذَ عَنْوَةً. ٤. جَرَّدَ مِنْ (عَنْ). سَحَبَ ـ. ٥. قَطَبَ ـ. شَلَّلَ. خَاطَ خِيَاطَةً خَفِيفَةً وَوَقْتِيَّةً. שָׁלַל דַּרְגָּה جَرَّدَ مِنْ رُتْبَةٍ. خَفَّضَ رُتْبَةً. שָׁלַל אֶת הַהַצָּעָה رَفَضَ الاقْتِرَاحَ (العَرْضَ). שָׁלַל אֶת זְכֻיּוֹתָיו حَرَمَهُ مِنْ حُقُوقِهِ. שָׁלַל אֶת נְתִינוּתוֹ أَسْقَطَ جِنْسِيَّتَهُ. נִשְׁלַל ١. نُفِيَ. أُنْكِرَ. نُقِضَ. ٢. إِنْتَفَى. إِنْعَدَمَ. مُنِعَ. حُرِمَ مِنْ. הִשְׁתּוֹלֵל عَرْبَدَ. هَاجَ ـ. إِهْتَاجَ. جَمَحَ ـ. إِسْتَكْلَبَ. جُنَّ جُنُونُهُ. ثَارَتْ ثَائِرَتُهُ.

שָׁלָל ז' سَلَبٌ ج أسلاب. مَغْنَمٌ ج مَغَانِم. غَنِيمَةٌ ج غَنَائِم. نَهْبٌ. نَافِلَةٌ ج نَوَافِل. שְׁלַל מִלְחָמָה غَنَائِمُ (مَغَانِمُ) الحَرْبِ. أَسْلَابُ الحَرْبِ. שְׁלַל צְבָעִים أَلْوَانٌ زَاهِيَةٌ. مَزِيجٌ مِنْ أَلْوَانٍ عَدِيدَةٍ. הָיְתָה לוֹ נַפְשׁוֹ לְשָׁלָל نَجَا بِأُعْجُوبَةٍ. هَرَبَ بِجِلْدِهِ. لَاذَ بِأَذْيَالِ الفِرَارِ. כְּמוֹצֵא שָׁלָל רָב كَمَنْ فَازَ بِمَغَانِمَ كَثِيرَةٍ. كَمَنْ حَظِيَ بِفُرْصَةِ حَيَاتِهِ.

(שלם) נִשְׁלַם פ' ١. تَمَّ ـ إِكْتَمَلَ. أُنْجِزَ. فُرِغَ مِنْهُ. ٢. مجازاً: إِنْتَهَى أَمْرُهُ. تُوُفِّيَ. תַּם וְנִשְׁלַם إِنْتَهَى بِالتَّمَامِ وَالكَمَالِ. تَمَّ بِعَوْنِهِ تَعَالَى. תַּם וְנִשְׁלַם, שֶׁבַח לָאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם إِنْتَهَى بِالتَّمَامِ وَالكَمَالِ وَالحَمْدُ لِلّٰهِ. תַּם וְלֹא נִשְׁלַם تَمَّ وَلَمْ يَنْتَهِ. שִׁלֵּם ١. دَفَعَ ـ سَدَّدَ. سَلَّمَ الثَّمَنَ. ٢. وَفَى (يَفِي) بِوَعْدِهِ. أَدَّى. جَازَى. שִׁלֵּם מֵרֹאשׁ دَفَعَ سَلَفًا (مُقَدَّمًا). שִׁלֵּם מְחִיר יָקָר دَفَعَ ثَمَنًا غَالِيًا (بَاهِظًا). שִׁלֵּם לוֹ כִּגְמוּלוֹ كَافَأَهُ عَلَى. عَامَلَهُ بِالمِثْلِ ע' גְּמוּל. שִׁלֵּם רָעָה תַּחַת טוֹבָה رَدَّ (قَابَلَ) الإِحْسَانَ بِالإِسَاءَةِ. جَازَاهُ جَزَاءَ سِنِمَّارَ. שֻׁלַּם ١. دُفِعَ. سُدِّدَ. ٢. مجازاً: كُوفِئَ. أُثِيبَ. جُوزِيَ. הִשְׁתַּלֵּם ١. سُدِّدَ. دُفِعَ. تَمَّ دَفْعُهُ. ٢. دَرَّ ـ الأَرْبَاحَ. وَفَى. غَطَّى نَفَقَاتِهِ. ٣. إِسْتَكْمَلَ دِرَاسَتَهُ. إِشْتَرَكَ فِي دَوْرَةٍ اسْتِكْمَالِيَّةٍ. הִשְׁלִים ١. أَتَمَّ. تَمَّمَ. أَكْمَلَ. أَنْجَزَ. ٢. تَمَّ. إِكْتَمَلَ. ٣. سَالَمَ. وَافَقَ بَيْنَ. أَصْلَحَ. سَوَّى. ٤. سَلَّمَ بِـ. أَذْعَنَ. הִשְׁלִים עִם הָעֻבְדָּה سَلَّمَ بِالوَاقِعِ. أَذْعَنَ لِوَاقِعِ الحَالِ. הֻשְׁלַם أُنْجِزَ. إِكْتَمَلَ.

שָׁלֵם ת' (שְׁלֵמִים) ١. سَالِمٌ. سَلِيمٌ. لَمْ يَمَسَّهُ سُوءٌ. ٢. تَامٌّ. كَامِلٌ. نَاجِزٌ. صَحِيحٌ. وَافٍ(ي). ٣. مَضْبُوطٌ. مُحْكَمٌ. ٤. مُعَافًى. حَيٌّ يُرْزَقُ. שָׁלֵם עִם עַצְמוֹ هُوَ رَاضٍ عَنْ نَفْسِهِ. مُرْتَاحٌ عَمَّا فَعَلَ. مُرْتَاحُ الضَّمِيرِ. בְּלֵב שָׁלֵם مِنْ صَمِيمِ الفُؤَادِ. بِكُلِّ إِخْلَاصٍ. بِكُلِّ جَوَارِحِهِ. גִּזְרַת הַשְּׁלֵמִים في القواعد: الأَفْعَالُ المُنْصَرِفَةُ. מִסְפָּר שָׁלֵם في الحساب: عَدَدٌ صَحِيحٌ (بِلَا كَسْرٍ). רְפוּאָה שְׁלֵמָה بِالشِّفَاءِ التَّامِّ. شَفَاكَ اللّٰهُ. بِالشِّفَاءِ العَاجِلِ. הָיָה לִבּוֹ שָׁלֵם עִם- خَالَصَهُ الوُدَّ بِكُلِّ قَلْبِهِ.

(שלם) שְׁלָמִים ז"ר ١. ذَبِيحَةُ السَّلَامِ (السَّلَامَةِ). مُحْرَقَةُ السَّلَامَةِ (كانت تُقرَّب لله تعالى رمزاً للاخلاص والتفاني للرب). שַׁלְמֵי תּוֹדָה تَشَكُّرَاتٌ. فُرُوضُ الشُّكْرِ وَالوَلَاءِ. رَمْزًا لِلشُّكْرِ وَالوَفَاءِ.

שַׁלָּם ז' (־מִים) صَرَّافٌ. مُوَظَّفُ صَرْفِ المَعَاشَاتِ. مَأْمُورُ الدَّفْعِ.

שַׁלְמוֹן ז' (־נִים) رِشْوَةٌ ج رَشَاوَى. إِتَاوَةٌ ج إِتَاوَى. بِرْطِيلٌ ج بَرَاطِيلُ.

שְׁלֵמוּת נ' (־מֻיּוֹת) ١. كَمَالٌ. تَمَامٌ. بُلُوغٌ. سَلَامَةٌ. صِحَّةٌ. ٢. إِتْقَانٌ. إِحْكَامٌ. إِجَادَةٌ. בִּשְׁלֵמוּתוֹ بِكَامِلِهِ. بِرُمَّتِهِ. بِحَذَافِيرِهِ. كَامِلًا غَيْرَ مَنْقُوصٍ. שְׁלֵמוּת טֶרִיטוֹרְיָאלִית سَلَامَةٌ إِقْلِيمِيَّةٌ. כְּלִיל הַשְּׁלֵמוּת فِي غَايَةِ (مُنْتَهَى) الكَمَالِ.

שָׁלַף פ' ١. إِسْتَلَّ. شَهَرَ ـ. إِمْتَشَقَ. جَرَّدَ. سَحَبَ ـ. ٢. خَلَعَ ـ إِنْتَزَعَ. שָׁלַף מֵהַמּוֹתָן إِرْتَجَلَ فِي الحَالِ. رَدَّ فَوْرًا. נִשְׁלַף جُرِّدَ. أُمْتُشِقَ. أُصْلِتَ. تَمَّ سَلُّهُ.

שֶׁלֶף ז' (שְׁלָפִים) حَقْلٌ مَحْصُودٌ (ولم يُحرث بعد). שְׂדֵה שֶׁלֶף حَقْلٌ مَحْصُودٌ. حَقْلٌ أَجْرَدُ.

שַׁלְפּוּחִית נ' (־חִיּוֹת) ١. مَثَانَةٌ. كِيسُ المَثَانَةِ. ٢. عَوَّامَةٌ. حُوَيْصَلَةٌ (في السمك). שַׁלְפּוּחִית הַשֶּׁתֶן المَثَانَةُ. الكِيسُ البَوْلِيُّ. שַׁלְפּוּחִית שֶׁל סַבּוֹן فُقَاعَةُ صَابُونٍ.

שְׁלָפָנִי ת' (־נִיִּים) مُرْتَجِلٌ. عَلَى البَدِيهَةِ. يَرُدُّ فِي الحَالِ.

שָׁלַק פ' سَلَقَ ـُ. غَلَى ـِ (بالماء). فَوَّرَ (بالماء). שָׁלַק בֵּיצָה سَلَقَ بَيْضَةً. أَعَدَّ بَيْضَةً جَامِدَةً. נִשְׁלַק سُلِقَ. فُوِّرَ بِالمَاءِ.

שָׁלֹשׁ ע' שָׁלוֹשׁ.

שִׁלֵּשׁ, שִׁילֵשׁ פ' ١. ثَلَّثَ. ضَرَبَ فِي ثَلَاثَةٍ. ضَاعَفَ ثَلَاثَةَ أَضْعَافٍ. ٢. قَسَّمَ عَلَى ثَلَاثَةٍ. قَسَّمَ ثَلَاثَةَ أَقْسَامٍ مُتَسَاوِيَةٍ. הִשְׁלִישׁ ١. أَوْدَعَ. أَمَّنَ (لدى طرف ثالث). إِئْتَمَنَ. رَهَنَ ـ لَدَى. ٢. قَسَّمَ إِلَى ثَلَاثَةِ أَقْسَامٍ. جَزَّأَ. הֻשְׁלַשׁ أُودِعَ. أُمِّنَ لَدَى.

שִׁלֵּשׁ, שִׁילֵשׁ ז' (־שִׁים) إِبْنُ الحَفِيدِ. أَحَدُ أَبْنَاءِ الجِيلِ الثَّالِثِ.

שְׁלִשָׁה נ' (־שׁוֹת) ١. ثُلَاثُ. مُثَلَّثٌ ج مَثَالِثُ. مَجْمُوعَةٌ مِنْ ثَلَاثَةٍ. ثُلَاثِيَّةٌ. ٢. في كرة السلة: إِصَابَةُ السَّلَّةِ الَّتِي تُكْسِبُ فِرْقَتَهُ ثَلَاثَ نِقَاطٍ.

שִׁלְשׁוֹל, שִׁלְשׁוּל ז' (־לִים) خُرْطُونٌ ج خَرَاطِينُ. شَحْمَةُ الأَرْضِ (دودة تعيش تحت الارض نافعة للزراعة، earthworm).

שִׁלְשׁוּל ז' ١. إِنْزَالٌ. إِسْقَاطٌ. إِهْبَاطٌ. ٢. إِلْقَاءُ رِسَالَةٍ فِي البَرِيدِ. ٣. إِسْهَالٌ. مَشَيَانٌ. סַם שִׁלְשׁוּל مُسْهِلٌ. شَرْبَةٌ (لتنظيف المعدة).

שִׁלְשׁוֹם תה"פ أَوَّلَ أَمْسِ. أَمْسِ الأَوَّلَ. תְּמוֹל שִׁלְשׁוֹם الأَمْسِ المَاضِي. مَا مَضَى مِنَ الأَيَّامِ. כִּתְמוֹל שִׁלְשׁוֹם كَالأَمْسِ القَرِيبِ. كَالمَعْهُودِ. كَمَا عَهِدْنَاهُ.

שִׁלְשֵׁל פ' ١. أَنْزَلَ. أَسْقَطَ. أَدْلَى. أَهْبَطَ. ٢. أَوْلَجَ. أَلْقَى (رسالة في صندوق البريد). ٣. أُصِيبَ بِإِسْهَالٍ. أَصَابَهُ مَشَيَانٌ. שֻׁלְשַׁל أُنْزِلَ. أُسْقِطَ. أُدْلِيَ. أُلْقِيَ. הִשְׁתַּלְשֵׁל ١. تَدَلَّى. تَعَلَّقَ. تَدَنْدَلَ. ٢. تَرَابَطَ. ٣. تَلَوَّى. تَفَتَّلَ. ٤. تَسَلْسَلَ. تَطَوَّرَ مِنْ طَوْرٍ إِلَى آخَرَ. تَتَابَعَ. تَوَالَى.

שַׁלְשֶׁלֶת נ' (־שְׁלוֹת, ־שְׁלָאוֹת) ١. سِلْسِلَةٌ ج سَلَاسِلُ. جِنْزِيرٌ ج جَنَازِيرُ. ٢. عَلَامَةُ السِّلْسِلَةِ فِي تَجْوِيدِ التَّوْرَاةِ. ٣. تَسَلْسُلٌ. تَطَوُّرٌ. تَرَابُطٌ. تَتَابُعٌ. ٤. في الطب: لَوْلَبِيَّةٌ (جرثومة شبيهة بشعرة حلزونية، spirochete). שַׁלְשֶׁלֶת הַיַּחֲסִין (הָאָבוֹת) سِلْسِلَةُ (شَجَرَةُ) النَّسَبِ. שַׁלְשֶׁלֶת הַפִּקּוּד سِلْسِلَةُ (تَسَلْسُلُ) القِيَادَةِ (من اكبر ضابط الى صغار الجنود). שַׁלְשֶׁלֶת הַקַּבָּלָה تَوَارُثُ التَّقَالِيدِ.

שַׁלְשַׁלְתִּי ת' (־תִּיִּים) تَسَلْسُلِيٌّ. كَالسِّلْسِلَةِ. مُتَعَاقِدٌ (دخان مثلاً).

שְׁלָ"ת ר"ת שֵׁרוּת לְלֹא תַּשְׁלוּם خِدْمَةٌ بِلاَ مُرَتَّبٍ. خِدْمَةٌ (إِجَازَةٌ) حُرَّةٌ.

שֵׁם ז' (־מוֹת) ١. إِسْمٌ ج أَسْمَاءٌ. لَقَبٌ ج أَلْقَابٌ. ٢. صِيتٌ. سُمْعَةٌ. شُهْرَةٌ. ٣. في القواعد: الاسْمُ (بخلاف الفعل والحرف). בְּשֵׁם ١. بِاسْمِ. بِأَمْرِ. ٢. عَنْ (فلان). مِنْ قِبَلِ. نِيَابَةً عَنْ. הַשֵּׁם إِسْمُ الجَلاَلَةِ. اللهُ تَعَالَى. הַשֵּׁם יְרַחֵם اللهُ الرَّحْمٰنُ. الرَّحْمَةُ مِنَ اللهِ. כְּשֵׁם ש־ كَمَا. تَمَامًا مِثْلَمَا. عَلَى نَحْوِ. عَلَى غِرَارِ. לְשֵׁם־ لِأَجْلِ. مِنْ أَجْلِ. فِي سَبِيلِ. لِخَاطِرِ. بِسَبَبِ. كَيْ. لِكَيْ. לִשְׁמוֹ مِنْ أَجْلِهِ. لِوَجْهِهِ. لِذَاتِهِ (فَقَطْ). إِبْتِغَاءً لَهُ. לְשֵׁם מָה? لِمَاذَا؟ لِمَ؟ עַל שֵׁם־ ١. بِسَبَبِ. لِأَجْلِ. ٢. بِرَسْمِ. مُعَنْوَنٌ إِلَى. ٣. (إِحْيَاءً) لِذِكْرَى. שֵׁם בָּדוּי إِسْمٌ مُسْتَعَارٌ. لَقَبٌ مُنْتَحَلٌ. שֵׁם הַגּוּף في القواعد: ضَمِيرٌ (مُتَّصِلٌ أَوْ مُنْفَصِلٌ مِثْل أَنَا، أَنْتَ) ج ضَمَائِرُ. שֵׁם דָּבָר ذَائِعُ الصِّيتِ. مَشْهُورٌ. مَعْرُوفٌ. שֵׁם הֲוָיָה يَهْوَة. إِسْمُ الجَلاَلَةِ. اللهُ (تَعَالَى). שֵׁם חִבָּה إِسْمُ دَلَعٍ. تَحَبُّبٌ. שֵׁם טוֹב سُمْعَةٌ طَيِّبَةٌ. شُهْرَةٌ. صِيتٌ. الصَّحِيفَةُ البَيْضَاءُ. שֵׁם לְוַאי كُنْيَةٌ. لَقَبٌ إِضَافِيٌّ. שֵׁם הַמְיֻחָד (הַמְפֹרָשׁ) يَهْوَة. إِسْمُ الجَلاَلَةِ. اللهُ تَعَالَى بِاسْمِهِ الصَّرِيحِ. שֵׁם מִסְחָרִי عَلاَمَةٌ تِجَارِيَّةٌ (trade mark). שֵׁם מִסְפָּר إِسْمُ عَدَدٍ. رَقْمٌ. שֵׁם מֻפְשָׁט في القواعد: إِسْمُ مَعْنًى. إِسْمٌ مَعْنَوِيٌّ (مثل: حكومة، طفولة). שֵׁם הַמָּקוֹר صِيغَةُ المَصْدَرِ (infinitive). שֵׁם מִשְׁפָּחָה لَقَبُ العَائِلَةِ. اللَّقَبُ. إِسْمُ الأُسْرَةِ. שֵׁם נִרְדָּף إِسْمٌ مُرَادِفٌ. كَلِمَةٌ مُرَادِفَةٌ. שֵׁם עוֹלָם ١. إِسْمٌ أَبَدِيٌّ (خَالِدٌ). ذِكْرَى أَبَدِيَّةٌ (دَائِمَةٌ). إِسْمٌ لاَ يُمْحَى إِلَى الأَبَدِ. ٢. شُهْرَةٌ عَالَمِيَّةٌ. صِيتٌ عَالَمِيٌّ. שֵׁם עֶצֶם في القواعد: الاسْمُ (بخلاف الفعل والحرف). שֵׁם עֶצֶם כְּלָלִי إِسْمٌ (نكرة يدل على الكثرة) ج أَسْمَاءٌ. שֵׁם עֶצֶם פְּרָטִי إِسْمُ عَلَمٍ. שֵׁם עֶצֶם בִּלְתִּי מְיֻדָּע نَكِرَةٌ ج نَكِرَاتٌ. غَيْرُ مُعَرَّفٍ. שֵׁם עֶצֶם מְיֻדָּע في القواعد: مَعْرِفَةٌ. إِسْمٌ مُعَرَّفٌ. שֵׁם הַפֹּעַל في القواعد: مَصْدَرٌ ج مَصَادِرُ. صِيغَةُ المَصْدَرِ. שֵׁם פְּרָטִי الاسْمُ الشَّخْصِيُّ. الاسْمُ الأَوَّلُ. שֵׁם קִבּוּצִי في القواعد: إِسْمُ الجَمْعِ (مثل جند أو كتيبة). إِسْمُ الجِنْسِ. שֵׁם רַע سُمْعَةٌ رَدِيئَةٌ. שֵׁם שָׁמַיִם إِسْمُ الجَلاَلَةِ. اللهُ جَلَّ جَلاَلُهُ. לְשֵׁם שָׁמַיִם لِوَجْهِ اللهِ. إِبْتِغَاءَ مَرْضَاةِ اللهِ. שֵׁם תֹּאַר في القواعد: نَعْتٌ ج نُعُوتٌ. صِفَةٌ ج صِفَاتٌ. שֵׁם תְּנוּעָתִי إِسْمٌ حَرَكِيٌّ (في منظمة سرية مثلاً). שְׁמוֹ הָלַךְ לְפָנָיו طَبَّقَتْ شُهْرَتُهُ الآفَاقَ. طَبَّقَ صِيتُهُ الخَافِقَيْنِ. הוֹצִיא עָלָיו שֵׁם רַע شَوَّهَ سُمْعَتَهُ. شَهَّرَ بِهِ. سَوَّدَ صَحِيفَتَهُ البَيْضَاءَ. כִּשְׁמוֹ כֵּן הוּא إِسْمٌ عَلَى مُسَمًّى. إِسْمٌ يَدُلُّ عَلَى مَعْنَاهُ. שְׁמוֹת سِفْرُ الخُرُوجِ (من اسفار الكتاب المقدس). שְׁמוֹת רַבָּה تَفْسِيرُ سِفْرِ الخُرُوجِ. אִישׁ שֵׁם ذَائِعُ الصِّيتِ. رَجُلٌ مَشْهُورٌ (شَهِيرٌ) ע' יָדוּעַ. בֶּן בְּלִי שֵׁם نَكِرَةٌ. خَامِلٌ. مَغْمُورٌ. غَيْرُ مَعْرُوفٍ. בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם (יִתְבָּרַךְ) بِعَوْنِ اللهِ (سُبْحَانَهُ). בָּרוּךְ הַשֵּׁם (ב"ה) الحَمْدُ للهِ. سُبْحَانَ اللهِ. בְּשֵׁם וּמַלְכוּת بِاسْمِ اللهِ وَأَوْصَافِهِ تَعَالَى ومجازًا: بِالقَلَمِ العَرِيضِ. חִלּוּל הַשֵּׁם التَّجْدِيفُ عَلَى اللهِ. إِنْتِهَاكُ قَدَاسَةِ اسْمِ الجَلاَلَةِ. טוֹב שֵׁם מִשֶּׁמֶן טוֹב الذِّكْرَى لِلإِنْسَانِ عُمْرٌ ثَانٍ. קִדּוּשׁ הַשֵּׁם (الجِهَادُ) فِي سَبِيلِ اللهِ. إِسْتِمَاتَةٌ. بَذْلُ النَّفْسِ فِي سَبِيلِ اللهِ. יָד וָשֵׁם ١. نُصُبٌ تَذْكَارِيٌّ. مَشْرُوعٌ تَخْلِيدِيٌّ. ٢. مُؤَسَّسَةُ يَاد فَشِيم (ذكرى الكارثة والبطولة لتخليد ضحايا النازية في القدس). יִמַּח שְׁמוֹ قَاتَلَهُ اللهُ. مَحَا اللهُ ذِكْرَاهُ مِنَ الوُجُودِ. יָצָא שְׁמוֹ (עַד) לְמֵרָחוֹק ذِكْرُهُ سَارَ بِهِ الرُّكْبَانُ. طَبَّقَ صِيتُهُ الخَافِقَيْنِ. طَبَّقَتْ شُهْرَتُهُ الآفَاقَ. صَارَ نَارًا عَلَى عَلَمٍ. עָשָׂה (לוֹ) שֵׁם فَازَ بِالشُّهْرَةِ. לְשֵׁם וְלִתְהִלָּה וּלְתִפְאֶרֶת لِلشُّهْرَةِ وَالفَخْرِ وَالإِعْزَازِ. שֵׁם רְשָׁעִים יִרְקַב قَاتَلَ اللهُ الأَشْرَارَ. سُحْقًا لِلأَشْرَارِ. הַשֵּׁם יִקֹּם דָּמוֹ إِنْتَقَمَ اللهُ مِنْ قَاتِلِهِ. הַשֵּׁם יִשְׁמְרֵנוּ اللهُ يَسْتُرُنَا! يَا سَتَّارُ! يَا حَفِيظُ! مَعَاذَ اللهِ! הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ (השי"ת) اللهُ تَعَالَى. לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם ה' אֱלֹהֶיךָ לַשָּׁוְא لاَ تَنْطِقْ بِاسْمِ الرَّبِّ إِلٰهِكَ بَاطِلاً. תּוֹרָה לִשְׁמָהּ مجازًا: العِلْمُ لِلْعِلْمِ. المَعْرِفَةُ مِنْ أَجْلِ المَعْرِفَةِ. أُطْلُبِ العِلْمَ وَلَوْ فِي الصِّينِ.

שֵׁם ש"פ سَام (ابن نوح ومنه تحدرت الشعوب السامية). בְּנֵי שֵׁם السَّامِيُّونَ. مِنْ سُلاَلَةِ سَام.

שָׁם תה"פ هُنَاكَ. ثَمَّ. ثَمَّةَ. هُنَالِكَ. אֵי שָׁם فِي مَكَانٍ مَا. מִפֹּה וּמִשָּׁם مِنْ هُنَا وَهُنَاكَ. شَذَرَاتٌ.

שֶׁמָּא Ar. מ"ח عَلَّ. لَعَلَّ. عَسَى. لِئَلاَّ. خَشْيَةَ أَنْ. ٢. تُرَى. يَا تُرَى. هَلْ. בָּרִי וְשֶׁמָּא - בָּרִי עָדִיף اليَقِينُ أَفْضَلُ مِنَ المَشْكُوكِ فِيهِ. إِقْطَعِ الشَّكَّ بِاليَقِينِ.

שַׁמָּאוּת נ' تَخْمِينٌ. تَثْمِينٌ. تَقْدِيرٌ.

שַׁמַּאי ז' (־מָּאִים) مُخَمِّنٌ. مُثَمِّنٌ. مَأْمُورُ تَقْدِيرِ السِّلَعِ.

שְׂמֹאל ז' ١. شِمَالٌ. يَسَارٌ ج يُسْرٌ. الجِهَةُ اليُسْرَى. اليَدُ اليُسْرَى. ٢. اليَسَارُ (في الحياة الحزبية). ٣. الجِهَةُ الشِّمَالِيَّةُ. הַשְּׂמֹאל اليَسَارُ. الأَحْزَابُ الاشْتِرَاكِيَّةُ. שְׂמֹאלָה يَسَارًا. إِلَى اليَسَارِ. شِمَالاً. אֵינוֹ יוֹדֵעַ בֵּין יְמִינוֹ לִשְׂמֹאלוֹ لاَ يَعْرِفُ قَبِيلاً مِنْ دَبِيرٍ. יָצָא בְּרֶגֶל שְׂמֹאל مجازًا: لَمْ يَنْجَحْ فِي مُهِمَّتِهِ. לֹא סָר יָמִין וּשְׂמֹאל لَمْ يَنْحَرِفْ يَمِينًا أَوْ شِمَالاً. نَفَّذَ الأَمْرَ بِمُنْتَهَى الدِّقَّةِ. שְׂמֹאל דּוֹחָה וְיָמִין מְקָרֶבֶת مجازًا: يَدٌ تَشُجُّ وَأُخْرَى مِنْكَ تَأْسُونِي. فَمٌ يُسَبِّحُ وَيَدٌ تَذْبَحُ. אָדָם מִבְּלִי חֲבֵרִים כִּשְׂמֹאל מִבְּלִי יָמִין إِنْسَانٌ بِلاَ صَدِيقٍ كَاليَسَارِ بِلاَ يَمِينٍ ومجازًا: مَنْ لاَ أَخَ لَهُ كَسَاعٍ إِلَى الهَيْجَا بِغَيْرِ سِلاَحٍ. קָם עַל צַד שְׂמֹאל סל' كَانَ فِي حَالَةٍ نَفْسِيَّةٍ سَيِّئَةٍ.

(שמאל) הִשְׂמִיל, הִשְׂמְאִיל פ' ١. يَاسَرَ. إِتَّجَهَ يَسَارًا (شِمَالاً). ٢. مَالَ إِلَى الأَحْزَابِ اليَسَارِيَّةِ. הַשְׂמֵאל! في الجيش: يَسَارًا! إِلَى اليَسَارِ سِرْ!

שְׂמָאלִי ת' (־יִים) ١. أَيْسَرُ נ' يُسْرَى. مَيْسَرَةٌ. مِنَ الجِهَةِ اليُسْرَى. ٢. يَسَارِيٌّ. يَمِيلُ إِلَى الأَحْزَابِ اليَسَارِيَّةِ. ٣. أَعْسَرُ ج عُسْرٌ נ' عَسْرَاءُ. أَيْسَرُ.

عِسْرَاوِيّ. מָגֵן שְׂמָאלִי في كرة القدم: دِفَاعٌ أَيْسَرُ. קַשָּׁר שְׂמָאלִי في كرة القدم: مُسَاعِدُ هُجُومٍ. קִיצוֹנִי שְׂמָאלִי في كرة القدم: جَنَاحٌ أَيْسَرُ.

שְׂמֹאלָנוּת נ' الْيَسَارِيَّةُ. الْمَيْلُ نَحْوَ الْيَسَارِ السِّيَاسِيِّ.

שְׂמֹאלָנִי תו"ז (־נִים, ־נִיּוֹת) يَسَارِيٌّ. مَيَّالٌ نَحْوَ أَحْزَابِ الْيَسَارِ الاشْتِرَاكِيَّةِ.

(שמד) נִשְׁמַד פ' إِنْقَرَضَ. إِمَّحَقَ. بَادَ ـ هَلَكَ ـ. שִׁמֵּד أَكْرَهَ (حَمَلَ) عَلَى التَّخَلِّي عَنِ الدِّينِ. رَدَّهُ ـ عَنْ دِينِهِ. שֻׁמַּד حُمِلَ عَلَى التَّخَلِّي عَنْ دِينِهِ. أُكْرِهَ عَلَى اعْتِنَاقِ دِينٍ آخَرَ. נִשְׁתַּמֵּד, הִשְׁתַּמֵּד إِرْتَدَّ عَنْ دِينِهِ. مَرَقَ ـ مِنَ الدِّينِ. הִשְׁמִיד أَبَادَ. قَرَضَ ـ أَفْنَى. قَضَى ـ عَلَى. مَحَقَ ـ إِجْتَاحَ. أَتَى ـ عَلَى. أَهْلَكَ. أَزَالَ مِنَ الْوُجُودِ. הִשְׁמִידָם עַד אֶחָד أَبَادَهُمْ عَنْ بَكْرَةِ أَبِيهِمْ. قَضَى عَلَيْهِمْ قَضَاءً مُبْرَمًا. הָשְׁמַד أُبِيدَ. مُحِقَ. فُنِيَ. قُرِضَ. قُضِيَ عَلَيْهِ.

שְׁמָד ז' إِرْتِدَادٌ عَنِ الدِّينِ. مُرُوقٌ. التَّخَلِّي عَنِ الدِّيَانَةِ الْيَهُودِيَّةِ. יָצָא לִשְׁמָד إِرْتَدَّ عَنْ دِينِهِ.

שַׁמָּה נ' (־מּוֹת) يَبَابٌ. خَرَابٌ. دَمَارٌ ע' שְׁמָמָה. עָשָׂה שַׁמּוֹת בּ־ فَتَكَ ـ بِـ أَهْلَكَ الزَّرْعَ وَالضَّرْعَ. عَاثَ ـ فِي الأَرْضِ فَسَادًا. لَمْ يُبْقِ وَلَمْ يَذَرْ.

שָׁמָּה תה"פ ١. هُنَالِكَ. إِلَى هُنَاكَ. ٢. هُنَاكَ. ثَمَّةَ.

שִׁמּוּד, שִׁימוּד ז' رَدٌّ عَنِ الدِّينِ. إِكْرَاهٌ عَلَى اعْتِنَاقِ دِينٍ آخَرَ.

שִׂמּוּחַ, שִׂימוּחַ ז' إِبْهَاجٌ. إِفْرَاحٌ. إِسْعَادٌ.

שָׁמוּט ת' (שְׁמוּטִים) ١. فَالِتٌ. سَائِبٌ. مَخْلُوعٌ. ٢. مُبَارٌ (ارض في السنة السابعة حسب الشريعة اليهودية).

שַׁמּוּטִי A ז' شَمُوطِي. نَوْعٌ شَهِيرٌ مِنَ الْبُرْتُقَالِ فِي إِسْرَائِيلَ.

שֵׁמוֹן ז' (־נִים) مُعْجَمُ الأَسْمَاءِ. جَدْوَلٌ بِأَسْمَاءٍ.

שִׁמּוּן, שִׁימוּן ז' تَزْيِيتٌ. تَشْحِيمٌ.

שְׁמוֹנֶה ש"מ נ' ثَمَانِ(ي). الرَّقْمُ ٨ (للمؤنث). שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה ١. ثَمَانِيَ عَشْرَةَ (للمؤنث). ٢. كِنَايَةٌ عَنِ الصَّلاَةِ الصَّامِتَةِ الَّتِي يَتْلُوهَا الْيَهُودِيُّ بِصَوْتٍ خَافِتٍ ثَلاَثَ مَرَّاتٍ فِي الْيَوْمِ. سُمِّيَتْ كَذَلِكَ لأَنَّهَا تَحْتَوِي عَلَى ١٨ دُعَاءً.

שְׁמוֹנָה ש"מ ז' ثَمَانِيَةٌ. الرَّقْمُ ٨ (للمذكر). שְׁמוֹנָה עָשָׂר ثَمَانِيَةَ عَشَرَ. الرَّقْمُ ١٨ (للمذكر).

שְׁמוֹנִים ש"מ ثَمَانُونَ. الرَّقْمُ ٨٠ (للمذكر والمؤنث).

שְׁמוֹנְצֶס Y ז"ר ١. حَاجِيَاتٌ تَافِهَةٌ. ٢. هُرَاءٌ. كَلاَمٌ فَاضٍ (فَارِغٌ). ٣. خُرْدَوَاتٌ. كَرَاكِيبُ.

שָׁמוּעַ ת' (שְׁמוּעִים) مَسْمُوعٌ. شَائِعٌ. ذَائِعٌ. مَشْهُورٌ.

שִׁמּוּעַ, שִׁימוּעַ ז' ١. إِسْمَاعٌ. تَصْرِيحٌ ج تَصْرِيحَاتٌ. ٢. النُّطْقُ بِالْحُكْمِ. ٣. مَرْحَلَةٌ أُولَى فِي التَّحْقِيقِ مَعَ شَخْصِيَّةٍ مُتَّهَمَةٍ.

שְׁמוּעָה נ' (־עוֹת) ١. إِشَاعَةٌ ج إِشَاعَاتٌ. شَائِعَةٌ ج شَائِعَاتٌ. تَقَوُّلٌ ج تَقَوُّلاَتٌ. ٢. خَبَرٌ مَنْقُولٌ. نَقْلٌ. تَقْلِيدٌ ج تَقَالِيدُ. שְׁמוּעָה בְּעָלְמָא مُجَرَّدُ إِشَاعَةٍ. إِشَاعَةٌ لَيْسَ إِلاَّ. שְׁמוּעָה טוֹבָה بُشْرَى ج بُشْرَيَاتٌ. خَبَرٌ سَارٌّ. שְׁמוּעָה רָעָה خَبَرٌ سَيِّءٌ ج أَخْبَارٌ سَيِّئَةٌ. نَبَأٌ مُؤْسِفٌ. شُؤْمٌ. שְׁמוּעוֹת כָּזָב (שָׁוְא) أَرَاجِيفُ. إِشَاعَاتٌ (تَقَوُّلاَتٌ) كَاذِبَةٌ. מִפִּי הַשְּׁמוּעָה حَسَبَ مَا يَقُولُهُ النَّاسُ. הֵפִיץ שְׁמוּעוֹת نَشَرَ (رَوَّجَ) إِشَاعَاتٍ. שְׁמוּעָה טוֹבָה תְּדַשֵּׁן עָצֶם خَبَرٌ سَارٌّ يُثْلِجُ الْقَلْبَ. نَبَأٌ سَارٌّ يَشْرَحُ الصَّدْرَ.

שְׁמוֹק Y תו"ז (־קִים) ١. عُضْوُ الذَّكَرِ. ٢. أَحْمَقُ. سَخِيفٌ.

שָׁמוּר ת' (שְׁמוּרִים) ١. مَحْفُوظٌ. مَصُونٌ. مَحْمِيٌّ. مَحْرُوسٌ. مُدَّخَرٌ. ٢. مَحْجُوزٌ (مكان). مَقْصُورٌ عَلَى. ٣. مُسْتَنَدٌ مَقْصُورٌ عَلَى الْمُرْسَلِ إِلَيْهِ فَقَطْ (اقل درجة من السري او المكتوم). שָׁמוּר בְּזִכְרוֹנוֹ رَاسِخٌ فِي ذَاكِرَتِهِ. عَالِقٌ فِي ذِهْنِهِ. מַצָּה שְׁמוּרָה ע' מַצָּה. כָּל הַזְּכֻיּוֹת שְׁמוּרוֹת جَمِيعُ الْحُقُوقِ مَحْفُوظَةٌ. עֹשֶׁר שָׁמוּר לִבְעָלָיו לְרָעָתוֹ مجازا: مَنْ كَثُرَ مَالُهُ كَثُرَتْ هُمُومُهُ.

שִׁמּוּר, שִׁימוּר ז' (־רִים) ١. حِفْظٌ. صِيَانَةٌ. حِمَايَةٌ. ٢. تَعْلِيبٌ. שִׁמּוּרִים مُعَلَّبَاتٌ. أَغْذِيَةٌ مَحْفُوظَةٌ (مُعَلَّبَةٌ). أَغْذِيَةٌ مَكْبُوسَةٌ. שִׁמּוּר אֲתָרִים הִיסְטוֹרִיִּים حِفْظُ (حِمَايَةُ) الْمَعَالِمِ التَّارِيخِيَّةِ. שִׁמּוּר קַרְקַע حِفْظُ (صِيَانَةُ) التُّرْبَةِ. לֵיל שִׁמּוּרִים ע' לַיְלָה.

שְׁמוּרָה נ' (־רוֹת) ١. هُدْبٌ ج أَهْدَابٌ. رِمْشٌ ج رُمُوشٌ ע' רִיס. ٢. قَنْطَرَةُ الزِّنَادِ (في مسدس مثلاً). قَنْطَرَةُ التِّكِّ מ'. שְׁמוּרַת טֶבַע مَحْمِيَّةٌ طَبِيعِيَّةٌ.

שִׁמּוּשׁ, שִׁימוּשׁ ז' (־שִׁים) إِسْتِعْمَالٌ. إِسْتِخْدَامٌ. إِنْتِفَاعٌ بِـ. تَصَرُّفٌ. שִׁמּוּשׁ הַלָּשׁוֹן في القواعد: عِلْمُ تَرْكِيبِ الْجُمَلِ. النَّحْوُ (syntax). אוֹתִיּוֹת הַשִּׁמּוּשׁ في القواعد: الْمَزِيدَاتُ. الْحُرُوفُ الْمَزِيدَةُ. בֵּית שִׁמּוּשׁ مِرْحَاضٌ ج مَرَاحِيضُ. بَيْتُ الرَّاحَةِ. مَنَافِعُ. נְיַר שִׁמּוּשׁ وَرَقُ الْمَرَاحِيضِ. وَرَقُ تَوَالِيت. יָצָא מִכְּלַל שִׁמּוּשׁ لَمْ يَعُدْ صَالِحًا لِلاسْتِعْمَالِ. بَطَلَ ـ اسْتِعْمَالُهُ.

שִׁמּוּשִׁי, שִׁימוּשִׁי ת' (־שִׁיִּים) ١. عَمَلِيٌّ. تَطْبِيقِيٌّ. ٢. صَالِحٌ لِلاسْتِعْمَالِ. نَافِعٌ. מַדָּעִים שִׁמּוּשִׁיִּים عُلُومٌ تَطْبِيقِيَّةٌ.

שִׁמּוּשִׁיּוּת, שִׁימוּשִׁיוּת נ' قَابِلِيَّةُ الاسْتِعْمَالِ.

שְׁמוֹת ע' שֵׁם.

שָׂמַח פ' سُرَّ ـ بِـ. إِبْتَهَجَ. فَرِحَ ـ. جَذِلَ ـ. إِغْتَبَطَ بِـ. إِسْتَبْشَرَ بِـ. שָׂמַח בְּשִׂמְחָתוֹ غَبَطَهُ ـ عَلَى. شَارَكَهُ فَرْحَتَهُ. שָׂמַח לְאֵיד شَمِتَ بِـ. فَرِحَ بِبَلِيَّةِ الْغَيْرِ. تَشَفَّى مِنْ. שַׂמַּח, בָּחוּר: إِفْرَحْ أَيُّهَا الشَّابُّ. قَرَّ عَيْنًا. طِبْ نَفْسًا. וְשָׂמַחְתָּ בְּחַגֶּךָ وَافْرَحْ بِأَعْيَادِكَ. لِتَكُنْ أَعْيَادُكَ سَعِيدَةً. אֵיזֶהוּ עָשִׁיר? הַשָּׂמֵחַ בְּחֶלְקוֹ مَنْ هُوَ الْغَنِيُّ؟ الْقَانِعُ بِنَصِيبِهِ ومجازا: الْقَنَاعَةُ كَنْزٌ. שִׂמַּח أَفْرَحَ. فَرَّحَ. أَبْهَجَ.

أَسَرَّ. بَعَثَ السُّرُورَ فِي قَلْبِهِ.

שָׂמֵחַ ת׳ (שְׂמֵחִים) فَرِحٌ. فَرْحَانُ. مَسْرُورٌ. مُبْتَهِجٌ. جَذِلٌ. مُنْشَرِحُ الصَّدْرِ. مُغْتَبِطٌ. שָׂמֵחַ בְּחֶלְקוֹ رَاضٍ بِقِسْمَتِهِ. مَبْسُوطٌ. قَانِعٌ. שָׂמֵחַ לְאֵיד شَامِتٌ ج شُمَّاتٌ. مُتَشَفٍّ(ي). חַג שָׂמֵחַ عِيدٌ سَعِيدٌ. كُلُّ سَنَةٍ (عَامٍ) وَأَنْتُمْ بِخَيْرٍ. كُلُّ سَنَةٍ وَأَنْتَ سَالِمٌ. كُلُّ سَنَةٍ وَأَنْتَ طَيِّبٌ מ׳. עָשָׂה שָׂמֵחַ فَرَّحَ الحَاضِرِينَ. أَدْخَلَ الفَرَحَ فِي القُلُوبِ.

שִׂמְחָה נ׳ (שְׂמָחוֹת) ١. فَرَحٌ ج أَفْرَاحٌ. سُرُورٌ. مَسَرَّةٌ. بَهْجَةٌ. ٢. حَفْلَةٌ ج حَفَلَاتٌ. فَرَحٌ (بزواج أو مولود مثلاً). שִׂמְחָה לְאֵיד شَمَاتَةٌ. تَشَفٍّ(ي). בְּשִׂמְחָה بِكُلِّ سُرُورٍ. عَلَى الرُّحْبِ وَالسَّعَةِ. حُبًّا وَكَرَامَةً. לְשִׂמְחָתִי مِنْ دَوَاعِي سُرُورِي. لِفَرْحَتِي. שִׂמְחַת יְצִירָה فَرْحَةُ الإِبْدَاعِ (فرحة الفراغ من انتاج كتاب مثلاً). שִׂמְחַת מִצְוָה إِحْتِفَالٌ بِأَدَاءِ فَرِيضَةٍ دِينِيَّةٍ (كالختان او الزواج). שִׂמְחַת תּוֹרָה عِيدُ التَّوْرَاةِ (عيد الانتهاء من تلاوة فصول التوراة الذي يصادف اليوم الثامن من عيد العرائش). בַּעַל שִׂמְחָה المُحْتَفِلُ. المُحْتَفَى بِهِ. صَاحِبُ العُزُومَةِ (الدَّعْوَى). שִׂמְחָה וְשָׂשׂוֹן, שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה فَرَحٌ وَبَهْجَةٌ. بَهْجَةٌ وَفَرَحٌ. فَرَحٌ عَظِيمٌ. מִיָּגוֹן לְשִׂמְחָה مِنَ الأَتْرَاحِ إِلَى الأَفْرَاحِ. مِنَ الحُزْنِ إِلَى المَسَرَّةِ. הִשְׁתַּתֵּף בְּשִׂמְחָתוֹ شَاطَرَهُ أَفْرَاحَهُ.

שָׁמַט פ׳ ١. رَمَى ـِ. أَسْقَطَ. أَفْلَتَ. سَيَّبَ. ٢. أَبَارَ. بَوَّرَ الأَرْضَ. ٣. إِنْخَلَعَ. تَفَلَّتَ. إِنْفَلَعَ. נִשְׁמַט ١. سَقَطَ ـُ. إِنْفَلَتَ. إِنْخَلَعَ. إِنْزَلَقَ. ٢. حُذِفَ. إِنْحَذَفَ. נִשְׁמַט מִזִּכְרוֹנוֹ غَابَ عَنْ بَالِهِ. غَفَلَ (غَرُبَ) عَنْ فِكْرِهِ. שִׁמֵּט ١. بَوَّرَ الأَرْضَ. فَرَضَ إِبْرَاءَ الأَرْضِ (بعد سبع سنوات حسب الشريعة اليهودية). فَرَضَ التَّخَلِّيَ عَنِ الدُّيُونِ. הִשְׁתַּמֵּט ١. تَمَلَّصَ. تَهَرَّبَ. تَفَلَّتَ. مَاطَلَ. تَنَصَّلَ مِنْ. הִשְׁתַּמֵּט מִתְּשׁוּבָה تَهَرَّبَ مِنَ الإِجَابَةِ. הִשְׁתַּמֵּט מִמִּסִּים تَهَرَّبَ مِنْ (دَفْعِ) الضَّرَائِبِ. הִשְׁמִיט حَذَفَ ـِ. شَطَبَ ـُ. أَسْقَطَ. أَهْمَلَ. أَغْفَلَ. הִשְׁמִיט הַקַּרְקַע מִתַּחְתָּיו ע׳ קַרְקַע. הָשְׁמַט حُذِفَ. شُطِبَ. أُسْقِطَ.

שְׁמִטָּה, שמיטה נ׳ (־טּוֹת) ١. إِبْرَاءٌ. تَبْوِيرٌ. ٢. سَنَةُ الإِبْرَاءِ (وهي السنة السابعة التي يجب ترك الارض فيها دون زراعتها). שְׁמִטַּת כְּסָפִים, שְׁמִטַּת חוֹבוֹת إِغْفَالُ الدُّيُونِ. التَّنَازُلُ عَنْ حَقِّ جِبَايَةِ الدَّيْنِ. שְׁמִטַּת קַרְקַע إِبْرَاءُ الأَرْضِ. تَبْوِيرُ الأَرْضِ. שְׁנַת שְׁמִטָּה سَنَةُ الإِبْرَاءِ. קָרָא שְׁמִטָּה ١. أَعْلَنَ عَنْ سَنَةِ الإِبْرَاءِ (حسب الشريعة اليهودية). מָה עִנְיַן שְׁמִטָּה אֵצֶל הַר סִינַי? مَا دَخْلُ سَنَةِ الإِبْرَاءِ بِطُورِ سِينَاءَ؟ ومجازًا: مَا دَخْلُ شَعْبَانَ بِرَمَضَانَ؟

שְׁמָטֶה Y ז׳ (־טָס) ثَوْبٌ بَالٍ. ثِيَابٌ بَالِيَةٌ (رَثَّةٌ).

שֵׁמִי ת׳ (־יִּים) ١. إِسْمِيٌّ. بِالاسْمِ. ٢. سَامِيٌّ. مِنْ أَصْلٍ سَامِيٍّ. הַצְבָּעָה שֵׁמִית التَّصْوِيتُ بِنِدَاءِ الأَسْمَاءِ. רְשִׁימָה שֵׁמִית قَائِمَةُ أَسْمَاءٍ. جَدْوَلُ أَسْمَاءٍ. לְשׁוֹנוֹת שֵׁמִיּוֹת اللُّغَاتُ السَّامِيَّةُ.

שְׁמַיָּא .Ar ז׳ سَمَاءٌ ע׳ שָׁמַיִם. בְּסִיַּעְתָּא דִשְׁמַיָּא بِعَوْنِ اللّٰهِ تَعَالَى.

שֵׁמִיּוּת נ׳ سَامِيَّةٌ. الأَصْلُ السَّامِيُّ.

שָׁמִיט ת׳ (שְׁמִיטִים) مُنْخَلِعٌ. قَابِلٌ لِلْفَصْلِ. سَهْلُ التَّحْرِيكِ.

שמיטה ע׳ שְׁמִטָּה.

שְׂמִיכָה נ׳ (־כוֹת) بَطَّانِيَّةٌ ج بَطَّانِيَّاتٌ وبَطَاطِينُ. لِحَافٌ ج لُحُفٌ وأَلْحِفَةٌ.

שָׁמַיִם ז״ר ١. سَمَاءٌ ج سَمَوَاتٌ وسَمَاوَاتٌ. عَلْيَاءُ. القُبَّةُ الزَّرْقَاءُ. ٢. مَلَكُوتُ السَّمَاءِ. المَلَأُ الأَعْلَى. ٣. العِنَايَةُ الإِلٰهِيَّةُ. اللّٰهُ. הַשָּׁמַיְמָה إِلَى السَّمَاءِ. إِلَى العُلَى. שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם السِّمَاكُ الأَعْلَى. أَعَالِي السَّمَاءِ. אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם الأَبُ الرَّحْمٰنُ الرَّحِيمُ. الرَّفِيقُ الأَعْلَى. בְּעֶזְרַת שָׁמַיִם بِعَوْنِ العِنَايَةِ الإِلٰهِيَّةِ. بِعَوْنِ اللّٰهِ تَعَالَى. גַּרְמֵי הַשָּׁמַיִם الأَجْرَامُ السَّمَاوِيَّةُ. النُّجُومُ. דִּין שָׁמַיִם حُكْمُ السَّمَاءِ. قَضَاءُ اللّٰهِ تَعَالَى. יְרֵא שָׁמַיִם وَرِعٌ. تَقِيٌّ ج أَتْقِيَاءُ. مَنْ يَخَافُ اللّٰهَ. יִרְאַת שָׁמַיִם تَقْوَى. مَهَابَةُ اللّٰهِ. وَرَعٌ. تُقًى. כִּפַּת הַשָּׁמַיִם قُبَّةُ السَّمَاءِ. القُبَّةُ الزَّرْقَاءُ. לֶחֶם (דְּגַן) שָׁמַיִם كِنَايَةٌ عَنِ المَنِّ ע׳ מָן. לְשֵׁם שָׁמַיִם لِوَجْهِ اللّٰهِ. إِبْتِغَاءَ مَرْضَاةِ اللّٰهِ. מוֹרָא שָׁמַיִם مَهَابَةُ السَّمَاءِ. مَخَافَةُ اللّٰهِ. وَرَعٌ. تُقًى. מַלְכוּת שָׁמַיִם مَلَكُوتُ السَّمَاءِ. עוֹף הַשָּׁמַיִם طُيُورُ السَّمَاءِ. الطُّيُورُ المُحَلِّقَةُ. צְבָא הַשָּׁמַיִם جُنْدُ السَّمَاءِ. كِنَايَةٌ عَنِ الشَّمْسِ وَالقَمَرِ وَالنُّجُومِ. רוּחוֹת הַשָּׁמַיִם الجِهَاتُ الأَرْبَعُ. בֵּין הַשָּׁמַיִם וּבֵין הָאָרֶץ (مُعَلَّقٌ) بَيْنَ السَّمَاءِ وَالأَرْضِ. הִזְעִיק שָׁמַיִם וָאָרֶץ أَقَامَ الدُّنْيَا وَأَقْعَدَهَا. قَلَبَ الدُّنْيَا. לֹא בַּשָּׁמַיִם הִיא! مجازًا: لَيْسَ بَعِيدَ المَنَالِ. لَيْسَ مِنَ الصَّعْبِ تَحْقِيقُهُ. מִן הַשָּׁמַיִם יְרַחֲמוּ الرَّحْمَةُ مِنَ السَّمَاءِ. رَحْمَةُ السَّمَاءِ. מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם تَحْتَ أَدِيمِ السَّمَاءِ. عَلَى وَجْهِ البَسِيطَةِ. נָפַל מִשָּׁמַיִם ١. وَقَعَ كَالصَّاعِقَةِ فِي وَضَحِ النَّهَارِ. جَاءَ فَجْأَةً (بَغْتَةً). ٢. سَقَطَ مِنْ قِمَّةِ مَجْدِهِ. هَوَى مِنْ عَلْيَائِهِ. שׁמוּ, שָׁמַיִם! ١. يَا لَلْوَيْلِ. وَالَهْفَتَاهُ! وَيْحَ! ٢. يَا لَلْعَجَبِ!

שְׁמֵימִי ת׳ (־יִּים) ١. سَمَاوِيٌّ. ٢. إِلٰهِيٌّ. مُقَدَّسٌ. سَامٍ(ي). مُنَزَّلٌ.

שְׁמִינִי ת׳ (־יִּים) ثَامِنٌ (بَعْدَ السَّابِعِ) ج ثَوَامِنُ. שְׁמִינִי עֲצֶרֶת اليَوْمُ الثَّامِنُ مِنْ عِيدِ المِظَلَّةِ (العَرَائِشِ) حَيْثُ يُحْتَفَلُ فِيهِ بِعِيدِ نُزُولِ التَّوْرَاةِ ע׳ עֲצֶרֶת.

שְׁמִינִיָּה, שמינייה נ׳ (־יּוֹת) في الموسيقى. الجَوَابُ. أُوكْتَاف (وهو ثماني نغمات موسيقية متتالية). עָשָׂה שְׁמִינִיּוֹת בָּאֲוִיר ע׳ אֲוִיר.

שְׁמִינִיסְט ז׳ (־טִים) طَالِبُ الصَّفِّ الثَّانِي عَشَرَ.

שְׁמִינִית נ׳ (־יּוֹת) ١. ثُمْنٌ ج أَثْمَانٌ ($\frac{١}{٨}$). ٢. الصَّفُّ الثَّانِي عَشَرَ.

שָׁמִיעַ ת׳ (שְׁמִיעִים) مَسْمُوعٌ. قَابِلٌ لِلسَّمْعِ. مُمْكِنٌ سَمَاعُهُ.

שְׁמִיעָה נ׳ (־עוֹת) ١. سَمْعٌ ج أَسْمَاعٌ. سَمَاعٌ. ٢. إِسْتِمَاعٌ. إِنْصَاتٌ. שְׁמִיעַת

עֵדוּת سَمَاعُ شَهَادَةٍ. أَخْذُ أَقْوَالِ الشَّاهِدِ. בְּטְוַח שְׁמִיעָתוֹ عَلَى مَسْمَعٍ مِنْهُ.
عَلَى مَرْمَى سَمْعِهِ. כְּבַד שְׁמִיעָה ثَقِيلُ السَّمْعِ. חוּשׁ הַשְּׁמִיעָה حَاسَّةُ السَّمْعِ.
עֵד שְׁמִיעָה شَاهِدُ سَمَاعٍ. شَاهِدُ سَمَاعٍ شَخْصِيًّا. אֵינָהּ דּוֹמָה שְׁמִיעָה לִרְאִיָּה
لَيْسَ السَّمَاعُ كَالْمُعَايَنَةِ. لَيْسَ الْخَبَرُ كَالْمُعَايَنَةِ. הִקְדִּים עֲשִׂיָּה לִשְׁמִיעָה طَاعَ
طَاعَةً عَمْيَاءَ. إِمْتَثَلَ لِلأَمْرِ قَبْلَ أَنْ يَسْمَعَ أَسْبَابَهُ (لايمانه به ويُشبَّه بذلك بنو
اسرائيل لامتثالهم باوامر التوراة في سيناء قبل ان يستمعوا الى الشروح).

שְׁמִיעָתִי ת' (־יִּים) سَمْعِيٌّ. مَا يَسْتَنِدُ إِلَى السَّمْعِ.

שָׁמִיר ז' ١. شَوْكٌ ج أَشْوَاكٌ. شَوْكُ الْجِمَالِ (thistle). ٢. حَجَرٌ أَصْلَبُ مِنَ
الْمَاسِ. صَوَّانٌ. ٣. سَنْفَرَةٌ. سُنْبَاذَجُ (حجر يستعمل للشحذ). שָׁמִיר וָשַׁיִת
شَوْكٌ وَحَسَكٌ. בַּד (נְיָר) שָׁמִיר وَرَقُ سَنْفَرَةٍ. وَرَقُ الْبَرْدَاخِ. وَرَقُ زُجَاجٍ.

שְׁמִירָה נ' (־רוֹת) ١. حِرَاسَةٌ. خُفَارَةٌ. حِفْظٌ. مُحَافَظَةٌ. وِقَايَةٌ. إِشْرَافٌ. ٢.
رِعَايَةٌ. مُرَاعَاةٌ. تَقَيُّدٌ بِـ. ٣. حِرْزٌ. تَعْوِيذَةٌ. رُقْيَةٌ ج رُقًى. ٤. في الحواسيب:
حِفْظٌ. שְׁמִירַת הַבְּרִיאוּת حِفْظُ الصِّحَّةِ. وِقَايَةٌ صِحِّيَّةٌ. שְׁמִירַת לַיְלָה خُفَارَةٌ
لَيْلِيَّةٌ. שְׁמִירַת מִצְווֹת التَّقَيُّدُ بِأُصُولِ (بِفَرَائِضِ) الدِّينِ. שְׁמִירַת הַסֵּדֶר مُرَاعَاةُ
النِّظَامِ. التَّقَيُّدُ بِالنِّظَامِ. כֹּחַ הַשְּׁמִירָה قُوَّةُ الْحَافِظَةِ. ذَاكِرَةٌ.

שָׁמִישׁ ת' (שְׁמִישִׁים) صَالِحٌ لِلاسْتِعْمَالِ. نَافِعٌ.

שְׁמִישׁוּת נ' صَلاَحِيَةُ الاسْتِعْمَالِ.

שִׂמְלָה נ' (שְׂמָלוֹת) فُسْتَانٌ ج فَسَاتِينُ. ثَوْبٌ ج أَثْوَابٌ وَثِيَابٌ. שִׂמְלַת כַּלָּה
فُسْتَانُ الْعَرُوسِ (الزِّفَافِ).

שְׁמַלְץ Gr. ז' دِهْنٌ. دَسَمُ الإِوَزِّ ومجازًا: إِنْفِعَالٌ عَاطِفِيٌّ.

שָׁמַם פ' أَقْفَرَ. خَرِبَ ـ. خَوِيَ ـ. נָשַׁם ١. خَرِبَ. إِنْهَدَمَ. ٢. تَوَحَّشَ. أَقْفَرَ.
هُجِرَ. הִשְׁתּוֹמֵם ١. ذُهِلَ. شُدِهَ. ذُعِرَ. ٢. دُهِشَ. إِنْدَهَشَ. تَعَجَّبَ. إِسْتَغْرَبَ.
הִשְׁמִים ١. جَفَلَ. خَوَّفَ. أَفْزَعَ. ٢. ذُهِلَ. إِرْتَبَكَ.

שָׁמֵם ת' (שְׁמֵמִים) مُقْفِرٌ. خَرِبٌ. قَاحِلٌ. مُوحِشٌ. مَهْجُورٌ. مَتْرُوكٌ. خَاوٍ(ي).

שְׁמָמָה נ' (־מוֹת) قَفْرٌ ج قِفَارٌ. يَبَابٌ. خَرَابٌ. כִּבּוּשׁ הַשְּׁמָמָה إِحْيَاءُ الْقَفْرِ. قَهْرُ
الْقِفَارِ (الصَّحَارِي). מִדְבַּר שְׁמָמָה صَحْرَاءُ قَاحِلَةٌ. أَرْضٌ يَبَابٌ (مُجْدِبَةٌ).

שִׁמָּמוֹן, שִׁיממון ז' وَحْشَةٌ. إِسْتِيحَاشٌ. غَمٌّ. كَمَدٌ. هَمٌّ ج هُمُومٌ. סוֹף הַהוֹן -
תִּמָּהוֹן וְאַחֲרִית הַמָּמוֹן - שִׁמָּמוֹן مجازًا: مَنْ كَثُرَ مَالُهُ كَثُرَتْ هُمُومُهُ. مَنْ ظَفِرَ
بِالْغِنَى أَتْعَبَهُ. صَاحِبُ الْمَالِ تَعْبَانُ.

שְׂמָמִית נ' (־יוֹת) ١. وَزَغَةٌ. أَبْرَصُ ج أَبَارِصُ. سَامُّ أَبْرَصَ. أَبُو بُرَيْصٍ. ٢.
عَنْكَبُوتٌ ج عَنَاكِبُ ע' עַכָּבִישׁ.

שָׁמַן פ' سَمِنَ ـ. صَارَ سَمِينًا أَوْ بَدِينًا. نَصِحَ. וַיִּשְׁמַן יְשֻׁרוּן וַיִּבְעַט سَمِنَ
يَشُورُونَ فَرَفَسَ ومجازًا: سَمِنَ فَارِنَ. שִׁמֵּן ١. زَيَّتَ. شَحَّمَ. دَهَنَ ـ. مَرَّخَ.
طَلَى ـ بِالزَّيْتِ. ٢. ثَمَّنَ. قَدَّرَ. قَيَّمَ. שֻׁמַּן زُيِّتَ. شُحِّمَ. دُهِنَ. مُرِّخَ. הִשְׁמִין ١.
أَسْمَنَ. سَمَّنَ. ٢. سَمِنَ. زَادَ ـ وَزْنُهُ.

שָׁמֵן ת' (שְׁמֵנִים) ١. سَمِينٌ ج سِمَانٌ. دَسِمٌ. شَحِيمٌ. ٢. بَدِينٌ. نَاصِحٌ. ٣.
سَمِيكٌ.

שֶׁמֶן ז' (שְׁמָנִים) ١. زَيْتٌ ج زُيُوتٌ. دُهْنٌ ج دُهُونٌ وَأَدْهَانٌ. ٢. سَمْنٌ. سَمْنَةٌ.
شَحْمٌ. ٣. سَمَانَةٌ. بَدَانَةٌ. שֶׁמֶן אֲדָמָה زَيْتُ الأَرْضِ. زَيْتٌ مَعْدِنِيٌّ. النِّفْطُ.
الْبِتْرُولُ. שֶׁמֶן גָּלְמִי الْبِتْرُولُ الْخَامُ. النِّفْطُ الْخَامُ. שֶׁמֶן דָּגִים زَيْتُ السَّمَكِ.
دُهْنُ الْحُوتِ. שֶׁמֶן זַיִת זָךְ زَيْتُ الزَّيْتُونِ الصَّافِي ومجازًا: سُلاَفٌ. سُلاَفَةٌ.
שֶׁמֶן מַאֲכָל زَيْتُ الطَّعَامِ. שֶׁמֶן סִיכָה ע' סִיכָה. שֶׁמֶן פִּשְׁתָּן زَيْتُ الْكَتَّانِ. שֶׁמֶן
צִמְחִי (צְמָחִים) زَيْتٌ نَبَاتِيٌّ. שֶׁמֶן הַקֹּדֶשׁ الدُّهْنُ الْمُقَدَّسُ (وهو زيت الزيتون
لدهن رؤوس الملوك والكهنة في عهد هيكل سليمان). שֶׁמֶן קִיק زَيْتُ الْخِرْوَعِ.
שֶׁמֶן שֻׁמְשְׁמִין سِيرَجٌ. زَيْتُ السِّمْسِمِ. צֶבַע שֶׁמֶן ١. صِبْغٌ زَيْتِيٌّ. ٢. دِهَانٌ.
بُوَيَةٌ. תְּמוּנַת שֶׁמֶן لَوْحَةٌ (صُورَةٌ) زَيْتِيَّةٌ. בָּא כַשֶּׁמֶן בְּעַצְמוֹתָיו نَزَلَ عَلَيْهِ
بَرْدًا وَسَلاَمًا. قَبِلَهُ بِرِضًى وَقُرَّةِ عَيْنٍ. הוֹסִיף (יָצַק) שֶׁמֶן לַמְּדוּרָה صَبَّ
الزَّيْتَ عَلَى النَّارِ. زَادَ النَّارَ ضِرَامًا. زَادَ الطِّينَ بِلَّةً. טוֹבֵל בַּשֶּׁמֶן רַגְלוֹ مجازًا:
نَاجِحٌ فِي أَعْمَالِهِ. يَعِيشُ فِي تَرَفٍ وَنَعِيمٍ. يَتَقَلَّبُ فِي بُحْبُوحَةٍ مِنَ الْعَيْشِ.
מִשָּׁלְתּוֹ וּמִשַּׁמְנוֹ مجازًا: مِنَ الصَّفْوَةِ. مِنَ النُّخْبَةِ. خِيرَةٌ. زُبْدَةٌ. סוֹחֵר בִּשְׁמָנִים
زَيَّاتٌ. بَائِعُ (تَاجِرُ) الزُّيُوتِ.

שֹׁמֶן, שׁוּמָן ז' ١. دُهُونَةٌ. ٢. سَمْنٌ. شَحْمٌ. زَيْتٌ.

שֻׁמָּן ז' (־נִים) ١. زَيْتٌ. شَحْمٌ. دُهْنٌ. دَسَمٌ. ٢. الدُّهْنِيَّاتُ (من عناصر الغذاء).
שֻׁמָּן רָווּי دُهْنٌ عُضْوِيٌّ مُشْبَعٌ. שֻׁמָּן בִּלְתִּי רָווּי زَيْتٌ نَبَاتِيٌّ (مثل زيت الجوز).
دُهْنٌ غَيْرُ مُشْبَعٍ. שֻׁמָּן צִמְחִי زَيْتٌ نَبَاتِيٌّ. בּוֹר שֻׁמָּן مجازًا: مَصْدَرُ رِزْقٍ يَدُرُّ
أَرْبَاحًا طَائِلَةً. بَقَرَةٌ حَلُوبٌ. דַּל שֻׁמָּן قَلِيلُ الدَّسَمِ. שְׁאִיבַת שֻׁמָּן ע' שְׁאִיבָה.
שֻׁמָּנִים دُهْنِيَّاتٌ. دَسَمٌ.

שַׁמָּן ז' (־נִים) سَمَّانٌ. بَائِعُ السَّمْنَةِ. زَيَّاتٌ. بَائِعُ الزَّيْتِ.

שְׁמַנְדְּרִיק Y תו"ז (־קִים) قَلِيلُ الْخَيْرِ. لاَ فَائِدَةَ تُرْجَى مِنْهُ. ٢. طَائِشٌ.

שַׁמְנוּנִי ת' (־יִּים) دَسِمٌ. دُهْنِيٌّ.

שַׁמְנוּנִיּוּת נ' دَسَامَةٌ. سَمَانَةٌ. دُهُونَةٌ.

שֻׁמָּנִי ת' (־יִּים) دُهْنِيٌّ.

שֵׁמָנִי ת' (־יִּים) في القواعد: إِسْمِيٌّ. يَضُمُّ اسْمًا. מִשְׁפָּט שֵׁמָנִי جُمْلَةٌ اسْمِيَّةٌ.

שְׁמַנְמַן ת' (־מַנִּים) نَاصِحٌ. مَائِلٌ إِلَى السُّمْنَةِ.

שַׁמֶּנֶת נ' قِشْدَةٌ. قِشْطَةٌ. كْرِيمًا.

שָׁמַע פ' ١. سَمِعَ ـ. إِسْتَمَعَ إِلَى. ٢. بَلَغَهُ ـ أَنَّ. بَلَغَ مَسَامِعَهُ. تَرَامَى إِلَيْهِ أَنَّ.

تَنَاهَى إِلَى أَسْمَاعِهِ. ٣. أَصْغَى. أَنْصَتَ. أَعَارَ انْتِبَاهَهُ. ٤. لَبَّى. إِسْتَجَابَ إِلَى. ٥. فَهِمَ ـ أَدْرَكَ. שָׁמַע בְּקוֹל (לְקוֹל) פְּלוֹנִי سَمِعَ كَلَامَ فُلَانٍ. طَاوَعَهُ. صَدَعَ بِأَمْرِهِ. שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד إِسْمَعْ يَا إِسْرَائِيلُ إِنَّ اللّٰهَ إِلٰهَنَا إِلٰهٌ وَاحِدٌ. آيَةُ التَّوْحِيدِ الَّتِي يُرَدِّدُهَا الْيَهُودِيُّ فِي صَلَوَاتِهِ. מָהִיר לִשְׁמֹעַ سَرِيعُ السَّمْعِ ومجازا: سَرِيعُ الْخَاطِرِ (الْبَدِيهَةِ). קָשֶׁה לִשְׁמֹעַ ثَقِيلُ السَّمْعِ. بَطِيءُ التَّفْكِيرِ. מִכְּלָל לָאו אַתָּה שׁוֹמֵעַ הֵן ע' הֵן. שָׁמַעְתִּי מֵאֲחוֹרֵי הַפַּרְגּוֹד بَلَغَنِي مِنْ وَرَاءِ الْكَوَالِيسِ. יִשְׁמְעוּ אָזְנֶיךָ מָה שֶׁפִּיךָ מְדַבֵּר مجازا: أَتَعِي مَا تَقُولُ؟ أَلَا تُدْرِكُ أَنَّكَ تُنَاقِضُ نَفْسَكَ بِنَفْسِكَ! נִשְׁמַע ١. سُمِعَ. بَلَغَ الْمَسَامِعَ. ٢. فُهِمَ. ٣. طَاوَعَ. أَطَاعَ. إِمْتَثَلَ إِلَى. מָה נִשְׁמָע? كَيْفَ حَالُكَ؟ إِزَّايِ الصِّحَّةُ؟ הִשְׁתַּמֵּעַ تَأَوَّلَ. حُمِلَ عَلَى مَحْمَلٍ. فُسِّرَ بِكَذَا. מִשְׁתַּמֵּעַ לִשְׁתֵּי פָּנִים لَهُ وَجْهَانِ. ذُو مَعْنَيَيْنِ. לְהִשְׁתַּמֵּעַ: لِنَسْمَعْ أَحَدُنَا الْآخَرَ. إِلَى اللِّقَاءِ. הִשְׁמִיעַ ١. سَمَّعَ. أَسْمَعَ. حَدَّثَ. ٢. أَعْلَنَ. ٣. نَادَى. إِسْتَدْعَى.

שֵׁמַע ז' ١. سَمْعٌ. سَمَاعٌ. ٢. خَبَرٌ ج أَخْبَارٌ. حَدِيثٌ. إِشَاعَةٌ. شُهْرَةٌ. سُمْعَةٌ. صِيتٌ. חוּשׁ הַשֵּׁמַע حَاسَّةُ السَّمْعِ. כְּבַד שֵׁמַע ثَقِيلُ السَّمْعِ. קְנֵה שֵׁמַע سَمَّاعَةُ الطَّبِيبِ ע' מַסְכֵּת, סְטֵתוֹסְקוֹפּ.

שְׁמַע ז' كِنَايَةٌ عَنِ الْفُصُولِ الثَّلَاثَةِ فِي التَّوْرَاةِ وَهِيَ: التَّثْنِيَةُ ٦. ٤-٩. التَّثْنِيَةُ ١١. ١٣-٢١ وَسِفْرُ الْعَدَدِ ١٦. ٣٧-٤١ الَّتِي تَتَضَمَّنُ أُسُسَ عَقِيدَةِ التَّوْحِيدِ الْيَهُودِيَّةِ وَالَّتِي تُتْلَى فِي صَلَوَاتِ الصُّبْحِ وَالْمَغْرِبِ حَيْثُ تَبْدَأُ بـ קְרִיאַת שְׁמַע تِلَاوَةُ فَصْلِ "שְׁמַע" الْآنِفِ الذِّكْرِ.

שִׁמְעִי ת' (־יִּים) سَمْعِيٌّ. بِوَاسِطَةِ السَّمَاعِ. صَوْتِيًّا. מִצְווֹת שִׁמְעִיּוֹת فَرَائِضُ سَمْعِيَّةٌ (وهي فرائض دينية موجبة بالرغم من ان اسبابها لم تُعَلَّل).

שַׁמְפּוּ, שַׁמְפּוֹ .En ז' شَامْبُو (مستحضر لغسل الشعر).

שַׁמְפַּנְיָה F נ' (־יוֹת) شَمْبَانْيَا. مَشْرُوبُ الشَّمْبِينِ.

שֶׁמֶץ ז' شَيْءٌ مِنْ. قَلِيلٌ مِنْ. بَعْضٌ. יֵשׁ בּוֹ שֶׁמֶץ שֶׁל שִׁגָּעוֹן فِيهِ مَسٌّ مِنَ الْجُنُونِ. אֵין כָּל שֶׁמֶץ אֱמֶת בַּדָּבָר لَيْسَ فِيهِ مَا يَمُتُّ إِلَى الْحَقِيقَةِ بِصِلَةٍ.

(שמץ) הִשְׁמִיץ פ' شَوَّهَ سُمْعَةَ. عَابَ. ذَمَّ ـ. طَعَنَ ـ فِي. شَهَّرَ بِـ. هَجَا ـ. إِفْتَرَى عَلَى. הֻשְׁמַץ طُعِنَ بِهِ. شُهِّرَ بِهِ. شُوِّهَتْ سُمْعَتُهُ.

שִׁמְצָה נ' عَارٌ. ذَمٌّ. وَصْمَةُ عَارٍ. تَشْهِيرٌ. هِجَاءٌ. تَخَرُّصٌ. יָדוּעַ לְשִׁמְצָה مَشْهُورٌ بِسُوءِ سُمْعَتِهِ. مَذْمُومٌ.

שִׁמְצָנִי ת' (־יִּים) هِجَائِيٌّ. مُنْطَوٍ عَلَى الذَّمِّ.

שָׁמַר פ' ١. حَرَسَ ـ. خَفَرَ ـ. حَفِظَ ـ. حَافَظَ. صَانَ ـ. وَقَى (يَقِي). ٢. رَاعَى. تَقَيَّدَ بِـ. تَمَسَّكَ بِـ. שָׁמַר אֱמוּנִים أَخْلَصَ الْوُدَّ. وَفَى بِعَهْدِهِ. كَانَ وَفِيًّا. שָׁמַר אֶת הַדָּבָר בְּלִבּוֹ حَفِظَ الْأَمْرَ فِي قَلْبِهِ. حَفِظَهُ فِي ذَاكِرَتِهِ. שָׁמַר הַבְטָחָתוֹ بَرَّ بِوَعْدِهِ. وَفَى بِعَهْدِهِ. صَدَقَ وَعْدَهُ. שָׁמַר לְשׁוֹנוֹ صَانَ لِسَانَهُ. إِحْتَرَسَ بِكَلَامِهِ. كَانَ حَذِرًا فِي قَوْلِهِ. שָׁמַר מָקוֹם בַּקּוֹלְנוֹעַ حَجَزَ مَكَانًا فِي السِّينَمَا. שָׁמַר מֶרְחָק إِبْتَعَدَ عَنْ. שָׁמַר נַפְשׁוֹ (עַצְמוֹ) حَافَظَ عَلَى نَفْسِهِ. أَخَذَ جَانِبَ الْحَذَرِ (الْحَيْطَةِ). שָׁמַר עַל זְכֻיּוֹת حَافَظَ عَلَى الْحُقُوقِ. رَاعَى الْحُقُوقَ. שָׁמַר עַל כְּבוֹדוֹ صَانَ شَرَفَهُ (عِرْضَهُ). ذَادَ ـ عَنْ حِيَاضِهِ. שָׁמַר עַל קֹר רוּחוֹ حَافَظَ عَلَى رَبَاطَةِ جَأْشِهِ. سَيْطَرَ عَلَى أَعْصَابِهِ. הַשֵּׁם יִשְׁמֹר لَا سَمَحَ اللّٰهُ. أَعُوذُ بِاللّٰهِ. שְׁמֹר לִי וְאֶשְׁמֹר לְךָ: إِكْدَحْ لِي أَكْدَحْ لَكَ! إِسْعَ لِي أَسْعَ لَكَ! נִשְׁמַר ١. حُفِظَ. حُرِسَ. ٢. حَافَظَ. إِتَّقَى. تَحَاشَى. ٣. إِحْتَرَسَ. حَذِرَ ـ. حَاذَرَ. إِحْتَاطَ. إِنْتَبَهَ إِلَى. נִשְׁמַר בְּזִכְרוֹנוֹ رَسَخَ ـ فِي ذَاكِرَتِهِ. عَلِقَ ـ فِي ذِهْنِهِ. וְנִשְׁמַרְתֶּם לְנַפְשֹׁתֵיכֶם إِحْتَرِسُوا لِأَنْفُسِكُمْ! שׁוֹמֵר פִּיו וּלְשׁוֹנוֹ שׁוֹמֵר מִצָּרוֹת נַפְשׁוֹ مجازا: لِسَانُكَ حِصَانُكَ إِنْ صُنْتَهُ صَانَكَ وَإِنْ خُنْتَهُ خَانَكَ. مَقْتَلُ الرَّجُلِ بَيْنَ فَكَّيْهِ. שִׁמֵּר ١. رَاقَبَ. حَاذَرَ. حَافَظَ. ٢. تَقَيَّدَ بِـ. رَاعَى. ٣. عَلَّبَ (ماكولات). كَبَسَ ـ. عَتَّقَ (الخمرة). ٤. تَقَيَّدَ بِتَقَالِيدَ. הִשְׁתַּמֵּר ١. إِنْحَفَظَ. إِنْحَرَسَ. ٢. حُفِظَ. حُرِسَ. ٣. تَبَقَّى رَغْمَ قِدَمِهِ.

שֶׁמֶר, שׁוּמָר ז' (־רִים) شَمَارٌ. شُمْرَةٌ (نبات، fennel).

שְׁמַרְחֹס, שמרחוס ז' (־חָסִים) سَخَّانَةٌ. تُرْمُوس. الْكَظِيمَةُ.

שְׁמַרְטַף ז' (־פִים) جَلِيسُ الطِّفْلِ. حَارِسُ أَوْ حَارِسَةُ الطِّفْلِ (babysitter).

שְׁמַרְטָפוּת נ' مُجَالَسَةُ الطِّفْلِ. حِرَاسَةُ الطِّفْلِ (لدى غياب الوالدين).

שְׁמָרִים ז"ר ١. خَمِيرَةٌ ج خَمَائِرُ. ٢. كُدَارَةٌ. عَكَرٌ. קָפָא (שָׁקַט) עַל שְׁמָרָיו ١. كَانَ مُحَافِظًا فِي آرَائِهِ. كَانَ جَامِدَ الْعَقْلِيَّةِ. ٢. كَانَ نَاعِمَ الْبَالِ. عَاشَ رَخِيَّ الْبَالِ.

שַׁמְרָן ז' (־נִים) مُحَافِظٌ. تَقْلِيدِيٌّ. مِنْ أَنْصَارِ الْقَدِيمِ. מִפְלֶגֶת הַשַּׁמְרָנִים حِزْبُ الْمُحَافِظِينَ.

שַׁמְרָנוּת נ' مُحَافَظَةٌ عَلَى التَّقَالِيدِ. مُقَاوَمَةُ التَّجْدِيدِ أَوِ التَّغْيِيرِ.

שִׁמֵּשׁ, שימש פ' ١. خَدَمَ ـ. عَمِلَ ـ لِـ. ٢. أَشْغَلَ وَظِيفَةً. زَاوَلَ. قَامَ بِمُهِمَّةٍ. ٣. أُسْتُعْمِلَ. أُسْتُخْدِمَ. ٤. ضَاجَعَ. جَامَعَ. שִׁמֵּשׁ בְּתַפְקִיד خَدَمَ فِي مَنْصِبٍ. أَشْغَلَ وَظِيفَةً. زَاوَلَ. שִׁמֵּשׁ מִטָּתוֹ ضَاجَعَ. إِضْطَجَعَ مَعَ. جَامَعَ. وَاقَعَ. שִׁמֵּשׁ תַּלְמִידֵי חֲכָמִים خَدَمَ أَئِمَّةَ الْعِلْمِ. أَخَذَ الْعِلْمَ عَنْ. שֻׁמַּשׁ ١. أُسْتُعْمِلَ (كثيرًا). أُسْتُخْدِمَ. ٢. بَلِيَ ـ (من الاستعمال). הִשְׁתַּמֵּשׁ ١. إِسْتَعْمَلَ. إِسْتَخْدَمَ. إِسْتَغَلَّ. تَعَاطَى. إِنْتَفَعَ بِـ. ٢. بَلِيَ ـ. أُسْتُعْمِلَ. رَثَّ ـ. تَهَلْهَلَ. הִשְׁתַּמֵּשׁ בַּהִזְדַּמְּנוּת إِغْتَنَمَ الْفُرْصَةَ. إِسْتَغَلَّ الْمُنَاسَبَةَ.

שַׁמָּשׁ ז' (־שִׁים) ١. خَادِمٌ. خَادِمُ كَنِيسٍ. سَادِنٌ ج سَدَنَةٌ. حَاجِبٌ ج حُجَّابٌ. شَمَّاسٌ. قَنْدَلَفْت (في كنيسة). ٢. شَمْعَةٌ ثَانَوِيَّةٌ (لانارة سائر شموع عيد

الانوار). שַׁמַּשׁ בֵּית הַסֵּפֶר حَاجِبُ الْمَدْرَسَةِ. فَرَّاشٌ.

שֶׁמֶשׁ נ' (שְׁמָשׁוֹת) شَمْسٌ ج شُمُوسٌ. אוֹר שֶׁמֶשׁ نُورُ الشَّمْسِ. ضَوْءُ (ضُوءُ) الشَّمْسِ. אוֹתִיּוֹת הַשֶּׁמֶשׁ في القواعد: الحُرُوفُ الشَّمْسِيَّةُ (وهي في العربية ١٤ حرفًا لا تُنطق معها لام "ال"). אַמְבַּט שֶׁמֶשׁ حَمَّامٌ شَمْسِيٌّ. تَشَمُّسٌ. تَسَفُّعٌ. אֵנֶרְגִּיַּת הַשֶּׁמֶשׁ الطَّاقَةُ الشَّمْسِيَّةُ. דּוּד שֶׁמֶשׁ ע' דוּד. זְרִיחַת שֶׁמֶשׁ بُزُوغُ (شُرُوقُ) الشَّمْسِ. طُلُوعُ الشَّمْسِ. לְעֵינֵי הַשֶּׁמֶשׁ فِي وَضَحِ النَّهَارِ. فِي رَابِعَةِ النَّهَارِ. عَلَنًا. מְבוֹא שֶׁמֶשׁ جِهَةُ مَغِيبِ الشَّمْسِ. غَرْبٌ. مَغْرِبٌ. מִזְרַח שֶׁמֶשׁ جِهَةُ شُرُوقِ الشَّمْسِ. شَرْقٌ. مَشْرِقٌ. מַכַּת שֶׁמֶשׁ ضَرْبَةُ شَمْسٍ. מַעֲרֶכֶת הַשֶּׁמֶשׁ في الفلك: المَنْظُومَةُ الشَّمْسِيَّةُ. מָקוֹם תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ مَكَانٌ تَحْتَ الشَّمْسِ ومجازًا: حُرِّيَّةٌ وَسِيَادَةٌ. מִשְׁקְפֵי שֶׁמֶשׁ نَظَّارَاتٌ شَمْسِيَّةٌ. נֶגֶד הַשֶּׁמֶשׁ فِي وَضَحِ النَّهَارِ. عَلَنًا. עִם שֶׁמֶשׁ مَعَ بُزُوغِ الشَّمْسِ. لَدَى طُلُوعِ الغَزَالَةِ. فَجْرًا. קֶרֶן שֶׁמֶשׁ شُعَاعُ الشَّمْسِ ج أَشِعَّةُ الشَّمْسِ. שְׁעוֹן שֶׁמֶשׁ مِزْوَلَةٌ. سَاعَةٌ شَمْسِيَّةٌ ע' שָׁעוֹן. אֵין חָדָשׁ תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ لاَ جَدِيدَ تَحْتَ الشَّمْسِ. בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת ضَوْءُ الغَسَقِ. شَفَقٌ. سَاعَةُ الأَصِيلِ ومجازًا: سَاعَةُ ارْتِبَاكٍ وَحَيْرَةٍ. فَتْرَةُ انْتِقَالٍ. בָּרוּר כַּשֶּׁמֶשׁ وَاضِحٌ وُضُوحَ الشَّمْسِ. جَلِيٌّ كَالنَّهَارِ. שָׁקְעָה שִׁמְשׁוֹ أَفَلَ نَجْمُهُ. دَالَتْ دَوْلَتُهُ. زَالَ نُفُوذُهُ.

שִׁמְשָׁה נ' (שְׁמָשׁוֹת) زُجَاجَةٌ. لَوْحَةٌ زُجَاجِيَّةٌ. قَزَازَةٌ ج قَزَازٌ.

שִׁמְשׁוֹן ז' (־נִים) زَهْرَةُ الشَّمْسِ (نبات بري، sun-rose).

שִׁמְשׁוֹנִית נ' (־יּוֹת) في النبات: دَوَّارُ (عَبَّادُ) الشَّمْسِ ע' חַמָּנִית.

שַׁמֶּשֶׁת נ' سِدَانَةٌ. مُهِمَّةُ خَادِمِ الكَنِيسِ.

שִׁמְשִׁי ת' (־יִּים) ١. شَمْسِيٌّ. ٢. وَضَّاءٌ كَالشَّمْسِ. שָׁנָה שִׁמְשִׁית سَنَةٌ شَمْسِيَّةٌ ע' שָׁנָה.

שִׁמְשִׁיָּה, שמשייה נ' (־יּוֹת) شَمْسِيَّةٌ. مِظَلَّةٌ ج مِظَلاَّتٌ وَمَظَالُّ.

שֻׁמְשֹׁם, שומשום ז' (־שְׁמִים) سِمْسِمٌ (نبات يستخرج من بذوره زيت السمسم). جُلْجُلاَنٌ (sesame). שֶׁמֶן שֻׁמְשְׁמִין سِيرَجٌ. زَيْتُ السِّمْسِمِ.

שֻׁמְשְׁמָנִי, שומשמני ת' (־יִּים) مُسَمْسَمٌ. حُبَيْبِيٌّ. صَغِيرٌ كَحَبَّاتِ السِّمْسِمِ.

שֵׁן נ' (שִׁנַּיִם) ١. سِنٌّ ج أَسْنَانٌ. ضِرْسٌ ج أَضْرَاسٌ. نَابُ الحَيَوَانِ ج أَنْيَابٌ. ٢. بُرُوزٌ مُسَنَّنٌ. سِنُّ المِفْتَاحِ. نُتُوءٌ ج نُتُوءَاتٌ. ٣. عَاجٌ. سِنُّ (نَابُ) الفِيلِ. שֵׁן הָאֲרִי في النبات: سِنُّ الأَسَدِ. هِنْدِبَاءٌ بَرِّيٌّ (dandelion). שֵׁן בִּינָה سِنُّ (ضِرْسُ) العَقْلِ. النَّاجِذُ ج النَّوَاجِذُ. שֵׁן חוֹתֶכֶת سِنٌّ قَاطِعَةٌ ج أَسْنَانٌ قَوَاطِعُ (في مقدمة الفك). שֵׁן חָלָב رَاضِعَةٌ ج رَوَاضِعُ. سِنُّ الحَلِيبِ. سِنُّ الرَّضَاعَةِ. שֵׁן טוֹחֶנֶת ضِرْسٌ ج أَضْرَاسٌ. طَاحِنَةٌ ج طَوَاحِنُ ע' טוֹחֶנֶת. שֵׁן סֶלַע جُرُفٌ صَخْرِيٌّ. رَأْسٌ صَخْرِيٌّ. שֵׁן תּוֹתֶבֶת سِنٌّ اصْطِنَاعِيَّةٌ ج أَسْنَانٌ. מִגְדַּל הַשֵּׁן البُرْجُ العَاجِيُّ (يعتكف فيه بعض المفكرين). אוֹתִיּוֹת הַשִּׁנַּיִם في القواعد: الحُرُوفُ الأَسْنَانِيَّةُ أَوِ الأَسَلِيَّةُ أَوِ اللِّثَوِيَّةُ. גַּלְגַּל שִׁנַּיִם دُولاَبٌ مُسَنَّنٌ. تُرْسٌ ج تُرُوسٌ. יֵשׁ לוֹ שִׁנַּיִם مجازًا: هُوَ قَادِرٌ عَلَى مُوَاجَهَةِ الصِّعَابِ. כְּאֵב שִׁנַּיִם وَجَعُ أَسْنَانٍ. מִבְרֶשֶׁת שִׁנַּיִם فُرْشَةُ (فُرْشَاةُ) الأَسْنَانِ. מִשְׁחַת שִׁנַּיִם مَعْجُونُ الأَسْنَانِ. רוֹפֵא שִׁנַּיִם طَبِيبُ أَسْنَانٍ. שִׁנֵּי הַזְּמַן مجازًا: مَصَائِبُ الزَّمَنِ (التي تسحق كل شيء). שִׁנָּיו נוֹקְשׁוֹת זוֹ לְזוֹ أَسْنَانُهُ تَصْطَكُّ (من البرد أو من الخوف مثلاً). הִקְהָה אֶת שִׁנֵּי פְּלוֹנִי مجازًا: عَنَّفَ فُلاَنًا بِشِدَّةٍ. חָצַץ אֶת שִׁנָּיו إِسْتَنَّ. نَظَّفَ أَسْنَانَهُ بِمِسْوَاكٍ. חָרַק בְּשִׁנָּיו עַל פְּלוֹנִי صَرَّفَ بِأَسْنَانِهِ عَلَى فُلاَنٍ. تَمَيَّزَ غَيْظًا عَلَيْهِ. חָשׁ בְּשִׁנָּיו (אֶת שִׁנָּיו) شَعَرَ بِأَلَمٍ فِي أَسْنَانِهِ. יָצָא בְּשֵׁן וָעַיִן تَخَلَّصَ (نَجَا) مِنْ أَمْرٍ بَعْدَ أَنْ تَكَبَّدَ خَسَارَةً فَادِحَةً. כְּרֵסָהּ בֵּין שִׁנֶּיהָ أَثْقَلَتِ المَرْأَةُ بِحِمْلِهَا. مُثْقِلَةٌ (هي في الاشهر الاخيرة من حبلها). הִתְמַלֵּט בְּעוֹר שִׁנָּיו نَجَا بِجِلْدِهِ. مَا أَفْلَتَ مِنْهُ إِلاَّ بِصُعُوبَةٍ. שָׁבַר אֶת הַשִּׁנַּיִם סל' إِسْتَصْعَبَ الكَلاَمَ بِلُغَةٍ لاَ يُجِيدُهَا تَمَامًا.

שָׂנֵא פ' شَنَأَ ـَ كَرِهَ ـَ بَغَضَ ـُ مَقَتَ ـُ إِزْدَرَى. حَقَدَ ـِ נִשְׂנָא كُرِهَ. بُغِضَ. مُقِتَ. הִשְׂנִיא كَرَّهَ. بَغَّضَ. مَقَّتَ. أَوْغَرَ صَدْرَهُ عَلَى.

שִׂנְאָה נ' (שְׂנָאוֹת) شَنَاءَةٌ. كَرَاهِيَةٌ. مَقْتٌ. بُغْضٌ. بَغْضَاءُ. حِقْدٌ ج أَحْقَادٌ. שִׂנְאָה כְּבוּשָׁה ضَغِينَةٌ مَكْبُوتَةٌ. إِضْمَارُ الشَّرِّ. שִׂנְאַת הַבְּרִיּוֹת حِقْدٌ عَلَى البَشَرِ. كُرْهُ مُعَاشَرَةِ النَّاسِ. שִׂנְאַת חִנָּם عَدَاوَةٌ بِلاَ سَبَبٍ. بَغْضَاءُ لاَ مُبَرِّرَ لَهَا. שִׂנְאַת מָוֶת كَرَاهِيَةٌ قَتَّالَةٌ. حِقْدٌ لاَ يَنْتَهِي إِلاَّ بِهَلاَكِ مَنْ كُرِهَ. שִׂנְאַת שְׁאוֹל حِقْدٌ حَتَّى القَبْرِ. كَرَاهِيَةٌ قَتَّالَةٌ. עוֹרֵר שִׂנְאָה أَثَارَ الحِقْدَ وَالبَغْضَاءَ. أَثَارَ الكَرَاهِيَةَ. أَوْقَعَ بَيْنَ. שִׂנְאָה מְקַלְקֶלֶת אֶת הַשּׁוּרָה الكَرَاهِيَةُ الَّتِي تُفْسِدُ العَدْلَ. تَحَامُلٌ.

שַׁנַּאי ז' (־נָּאִים) مُحَوِّلٌ كَهْرَبَائِيٌّ. تْرَانْسْفُورْمَر.

שְׁנָאִי ת' (־יִּים) في القواعد: ثُنَائِيٌّ. لَفْظٌ ذُو حَرْفَيْنِ.

שִׁנְאָן ז' (־אַנִּים) مَلاَكٌ ج مَلاَئِكَةٌ. المَلَأُ الأَعْلَى.

שִׂנְאָתָנוּת נ' كَرَاهِيَةٌ. مَقْتٌ. إِزْدِرَاءٌ. بَغْضَاءُ.

שָׁנָה פ' ١. ثَنَّى. كَرَّرَ. أَعَادَ الكَرَّةَ. رَدَّدَ. ٢. تَعَلَّمَ. دَرَسَ ـُ حَفِظَ ـَ נִשְׁנָה تَثَنَّى. تَكَرَّرَ. تَرَدَّدَ. أُعِيدَ. عَادَ ثَانِيَةً. אַל תֹּאמַר לִכְשֶׁאֶפָּנֶה אֶשְׁנֶה لاَ تَقُلْ عِنْدَمَا أَتَفَرَّغُ أَتَعَلَّمُ ومجازًا: لاَ تُؤَجِّلْ عَمَلَ اليَوْمِ إِلَى غَدٍ. שִׁנָּה ١. غَيَّرَ. بَدَّلَ. عَدَّلَ. حَوَّرَ. ٢. تَغَيَّرَ. تَبَدَّلَ. שִׁנָּה אֶת טַעְמוֹ ١. غَيَّرَ أَطْوَارَهُ. تَبَالَهَ. ٢. غَيَّرَ رَأْيَهُ. إِتَّخَذَ مَوْقِفًا مُخَالِفًا. מְשַׁנֶּה מָקוֹם מְשַׁנֶּה מַזָּל مجازًا: قَدْ يَبْتَسِمُ الحَظُّ مَعَ التَّغْيِيرِ. حَرِّكِ القَدْرَ يَتَحَرَّكْ. אֵין מְשַׁנִּים מִמִּנְהַג הַמְּדִינָה مجازًا: إِذَا دَخَلْتَ قَرْيَةً فَاحْلِفْ بِإِلٰهِهَا. نِصْفُ العَقْلِ مُدَارَاةُ النَّاسِ. וּמוֹצָא שְׂפָתַי לֹא אֲשַׁנֶּה لَنْ أَعْدِلَ عَنْ كَلاَمِي. لَنْ أُخِلَّ بِعَهْدِي مُطْلَقًا. שֻׁנָּה بُدِّلَ. غُيِّرَ. قُلِبَ. حُوِّلَ. הִשְׁתַּנָּה

١. تَبَدَّلَ. تَغَيَّرَ. إِخْتَلَفَ. تَفَاوَتَ. ٢. تَحَوَّلَ. إِسْتَحَالَ. تَطَوَّرَ. تَحَوَّرَ. إِنْقَلَبَ. נִשְׁתַּנּוּ הָעִתִּים دَارَتِ الأَيَّامُ دَوْرَتَهَا. دَارَ الفَلَكُ دَوْرَتَهُ. تَغَيَّرَ الزَّمَنُ. מָה נִּשְׁתַּנָּה? مَاذَا تَغَيَّرَ؟ لِمَاذَا تَخْتَلِفُ هذِهِ اللَّيْلَةُ عَنْ سَائِرِ اللَّيَالِي؟ (مقدمة للاسئلة الاربعة التي يطرحها اصغر الابناء سنًا على والده ليلة عيد الفصح).

שָׁנָה נ' (־נִים) سَنَةٌ ج سَنَوَاتٌ وسِنُونَ. عَامٌ ج أَعْوَامٌ. حَوْلٌ ج أَحْوَالٌ. הַשָּׁנָה هذِهِ السَّنَةَ. هذَا العَامَ. שָׁנָה שָׁנָה, שָׁנָה בְּשָׁנָה, מִדֵּי שָׁנָה בְּשָׁנָה سَنَوِيًّا. كُلَّ سَنَةٍ (عَامٍ). שָׁנָה אֶזְרָחִית سَنَةٌ مِيلَادِيَّةٌ. שָׁנָה חֲסֵרָה سَنَةٌ عَادِيَّةٌ (بَسِيطَةٌ). سَنَةٌ نَاقِصَةٌ. שָׁנָה טוֹבָה كُلُّ عَامٍ وَأَنْتُمْ بِخَيْرٍ. كُلُّ سَنَةٍ وَأَنْتَ طَيِّبٌ מ'. שָׁנָה מְעֻבֶּרֶת سَنَةٌ كَبِيسَةٌ. שְׁנַת אוֹר في الفلك: سَنَةٌ ضَوْئِيَّةٌ (على بُعد ٩,٥ مليارد كم). שְׁנַת הַחַמָּה, שָׁנָה שִׁמְשִׁית السَّنَةُ الشَّمْسِيَّةُ (٣٦٥ يومًا). שְׁנַת כְּסָפִים سَنَةٌ مَالِيَّةٌ. שְׁנַת הַלְּבָנָה, שָׁנָה יַרְחִית السَّنَةُ القَمَرِيَّةُ (السنة الهجرية الاسلامية والسنة اليهودية تُحسبان حسب دوران القمر حول الكرة الارضية وهي ٣٥٤ يومًا). שְׁנַת לִמּוּד (לִמּוּדִים) سَنَةٌ دِرَاسِيَّةٌ. יוֹם הַשָּׁנָה يَوْمُ الذِّكْرَى السَّنَوِيَّةِ. الذِّكْرَى السَّنَوِيَّةُ. לוּחַ הַשָּׁנָה تَقْوِيمٌ ج تَقَاوِيمُ. نَتِيجَةٌ מ'. رُوزْنَامَةٌ. סֵפֶר שָׁנָה, סֵפֶר הַשָּׁנָה الدَّلِيلُ السَّنَوِيُّ. الحَوْلِيَّةُ (year-book). רֹאשׁ הַשָּׁנָה رَأْسُ السَّنَةِ. عِيدُ رَأْسِ السَّنَةِ (في التقويم العبري: الاول والثاني من شهر تشري، وفي التقويم الميلادي: الاول من شهر يناير – كانون الثاني، وفي التقويم الهجري: الاول من محرّم). לֹא הוֹצִיא שְׁנָתוֹ لَمْ يَعِشْ حَتَّى نِهَايَةِ السَّنَةِ. לְשָׁנָה טוֹבָה תִּכָּתֵבוּ וְתֵחָתֵמוּ (أَتَمَنَّى لَكُمْ) أَنْ تُدْرَجُوا فِي سِجِلِّ الحَيَاةِ! (صيغة تمنيات متعارف عليها لدى اليهود في فترة ما بين رأس السنة وعيد الغفران). كُلَّ عَامٍ وَأَنْتُمْ بِخَيْرٍ. זֶה עֶשֶׂר שָׁנִים لِعَشْرِ سِنِينَ خَلَتْ. مُنْذُ عَشْرِ سَنَوَاتٍ. תִּכְלֶה שָׁנָה וְקִלְלוֹתֶיהָ, תָּחֵל שָׁנָה וּבִרְכוֹתֶיהָ لِتَمْضِ السَّنَةُ وَسَيِّئَاتُهَا وَلْتَبْدَإِ السَّنَةُ (الجَدِيدَةُ) وَخَيْرَاتُهَا (احد ادعية عيد رأس السنة العبرية).

שֵׁנָה, שֵׁינָה נ' (־נוֹת) نَوْمٌ. كَرًى. رُقَادٌ. هُجُوعٌ. هُجُودٌ. שֵׁנָה עֲמֻקָּה سُبَاتٌ عَمِيقٌ. שֵׁנָה מְתוּקָה طَابَتْ لَيْلَتُكَ. نَوْمًا هَنِيئًا. שֵׁנָה קַלָּה (חֲטוּפָה) نُعَاسٌ. سِنَةٌ مِنَ النَّوْمِ. تَعْسِيلَةٌ מ'. חֹסֶר שֵׁנָה, נְדוּדֵי שֵׁנָה سَهَرٌ. أَرَقٌ. سُهَادٌ. سُهْدٌ. כַּדּוּרֵי שֵׁנָה حُبُوبُ النَّوْمِ. מַחֲלַת הַשֵּׁנָה نُوَامٌ. مَرَضُ النَّوْمِ. קְרוֹן שֵׁנָה عَرَبَةُ النَّوْمِ (في قطار). שַׂק שֵׁנָה رِبَاطُ الفَرْشِ (sleeping bag). נָדְדָה שְׁנָתוֹ أَرِقَ – سَهِرَ – تَسَهَّدَ. قُضَّ مَضْجَعُهُ. הַדִּיר שֵׁנָה מֵעֵינָיו أَقَضَّ (أَقْلَقَ) مَضْجَعَهُ. أَرَّقَهُ. לֹא נָתַן שֵׁנָה לְעֵינָיו لَمْ يَذُقْ طَعْمَ النَّوْمِ. مَا اكْتَحَلَتْ عَيْنَاهُ بِالنَّوْمِ. עָרְבָה שְׁנָתוֹ نَامَ نَوْمًا هَنِيئًا. نَامَ قَرِيرَ العَيْنِ.

שֶׁנְהָב ז' (הַבִּים) ١. عَاجٌ. سِنُّ الفِيلِ. ٢. مِينًا. مِينَاءُ الأَسْنَانِ.

שֶׁנְהַבִּי ת' (־בִּיִּים) عَاجِيٌّ. كَالعَاجِ.

שֶׁנְהֶבֶת נ' في الطب: دَاءُ الفِيلِ (تضخم في الجلد وما تحته).

שָׂנוּא ת' (שְׂנוּאִים) كَرِيهٌ. مَكْرُوهٌ. مَقِيتٌ. بَغِيضٌ. غَيْرُ مُسْتَحَبٍّ.

שָׁנוּי ת' (שְׁנוּיִים) ١. مَدْرُوسٌ. ٢. مُكَرَّرٌ. مُعَادٌ. שָׁנוּי בְּמַחְלֹקֶת مَوْضِعُ خِلَافٍ. مُتَنَازَعٌ عَلَيْهِ. غَيْرُ مُتَّفَقٍ عَلَيْهِ.

שִׁנּוּי, שִׁינּוּי ז' (־יִים) تَغَيُّرٌ. تَغْيِيرٌ ج تَغْيِيرَاتٌ. تَعْدِيلٌ ج تَعْدِيلَاتٌ. تَبَدُّلٌ. تَبْدِيلٌ ج تَبْدِيلَاتٌ. שִׁנּוּי מַרְחִיק לֶכֶת تَغْيِيرٌ (تَعْدِيلٌ) بَعِيدُ المَدَى. تَغْيِيرٌ جِذْرِيٌّ. בַּר שִׁנּוּי قَابِلٌ لِلتَّغْيِيرِ (لِلتَّبْدِيلِ).

שָׁנוּן ת' (שְׁנוּנִים) مَسْنُونٌ. حَادٌّ. مَاضٍ(ي). صَارِمٌ. قَاطِعٌ. مَشْحُوذٌ. ومجازًا: ذَرِبُ اللِّسَانِ. لَاذِعٌ. سَلِيطٌ. مُتَوَقِّدُ الذِّهْنِ. ثَاقِبُ الفِكْرِ. בְּדִיחָה שְׁנוּנָה نُكْتَةٌ لَاذِعَةٌ. בַּעַל לָשׁוֹן שְׁנוּנָה لَاذِعُ اللِّسَانِ. سَلِيطُ اللِّسَانِ. حِرِّيفٌ.

שִׁנּוּן, שִׁינּוּן ז' ١. تَكْرَارٌ. إِعَادَةٌ. إِسْتِظْهَارٌ. حِفْظٌ. ٢. سَنٌّ. حَدٌّ. شَحْذٌ.

שְׁנוּנִית נ' (־יּוֹת) رَأْسٌ صَخْرِيٌّ ע' שׁוּנִית.

שִׁנּוּס, שִׁינּוּס ז' حَزْمٌ. تَزْنِيرٌ بِزُنَّارٍ. شَدُّ الحِزَامِ. שִׁנּוּס מָתְנַיִם تَحَزُّمٌ. تَشْمِيرٌ عَنْ سَاعِدِ الجِدِّ. إِسْتِعْدَادٌ.

שִׁנּוּעַ, שִׁינּוּעַ ז' (־עִים) نَقْلُ السِّلَعِ. شَحْنٌ. وَسْقٌ.

שִׁנּוּק, שִׁינּוּק ז' ١. خَنْقٌ. إِخْتِنَاقٌ. زَنْقٌ.

שָׁנוּק ת' (שְׁנוּקִים) مَخْنُوقٌ. مُخْتَنِقٌ. مَزْنُوقٌ. مَحْبُوسُ الأَنْفَاسِ.

שְׁנוֹר Y ז' (־רִים) تَسَوُّلٌ. إِسْتِجْدَاءٌ. شِحَاذَةٌ. جَمْعُ الصَّدَقَاتِ.

שְׁנוֹרְקֶל .Gr ז' (־לִים) مِنْشَاقٌ. سِنُورْكَل (انبوب يتصل بهواء الجو للتنفس اثناء الغوص، schnorkel).

שְׁנוֹרֶר ז' (־רִים) مُتَسَوِّلٌ. شَحَّاذٌ. مُسْتَجْدٍ(ي).

שְׁנֶטְץ' F ז' إِبْتِزَازٌ ע' סְחִיטָה, סַחְטָנוּת.

שָׁנִי ז' قِرْمِزِيٌّ. أُرْجُوَانِيٌّ. بِرْفِيرٌ. أَحْمَرُ قَانٍ. חוּט הַשָּׁנִי ١. خَيْطٌ أُرْجُوَانٌ. فَتِيلٌ أَحْمَرُ. ٢. مجازًا: عُنْصُرٌ أَسَاسِيٌّ (في قصة او قضية). عَمُودٌ فِقْرِيٌّ.

שֵׁנִי ת' (שְׁנִיִּים) ثَانٍ(ي). يَوْمُ الاثْنَيْنِ. שֵׁנִי בְּמַעֲלָה الثَّانِي فِي تَرْتِيبِ الأَفْضَلِيَّةِ. الثَّانِي فِي الأَهَمِّيَّةِ. כָּל שֵׁנִי וַחֲמִישִׁי مجازًا: مِنْ حِينٍ لِآخَرَ. تَارَةً بَعْدَ أُخْرَى. فِي أَوْقَاتٍ مُتَقَارِبَةٍ. הַבַּיִת הַשֵּׁנִי الهَيْكَلُ الثَّانِي (تم بناؤه بعد جلاء بابل سنة ٥٢٠ ق. م. وهدمه الرومان سنة ٧٠ بعد الميلاد). גּוּף שֵׁנִי في القواعد: ضَمِيرُ المُخَاطَبِ. הִלּוּךְ שֵׁנִי في الميكانيك: الغِيَارُ الثَّانِي. الجِيرُ الثَّانِي. כְּלִי שֵׁנִי إِنَاءٌ ثَانٍ (كان يوضع فيه الطعام الساخن لتبريده) ومجازًا: مَصْدَرٌ غَيْرُ رَئِيسِيٍّ. مَصْدَرٌ ثَانَوِيٌّ. مَرْجِعٌ غَيْرُ مُبَاشِرٍ. כִּנּוֹר שֵׁנִי عَازِفُ الكَمَانِ الثَّانِي ومجازًا: الثَّانِي فِي الأَهَمِّيَّةِ. מַעֲשֵׂר שֵׁנִי العُشْرُ الثَّانِي (الذي كان بنو اسرائيل يقدمونه بعد خصم العشر الاول من الغلة حيث كانوا يجلبونه الى

אורשליم). קוֹל שֵׁנִי في الموسيقى: صَوْتٌ مُرَافِقٌ (للصوت الرئيسي). מִמַּדְרֵגָה שְׁנִיָּה مِنَ الدَّرَجَةِ الثَّانِيَةِ. الثَّانِي فِي الأَهَمِّيَّةِ. שֵׁנִית ١. ثَانِيَةً. كَرَّةً (مَرَّةً) أُخْرَى. ٢. ثَانِيًا. سَبَبٌ ثَانٍ. وَأَيْضًا.

שֹׁנִי, שוֹנִי ז' تَبَايُنٌ. تَفَاوُتٌ. تَغَايُرٌ. مُغَايَرَةٌ. تَبَدُّلٌ. فَرْقٌ. خِلَافٌ.

שִׁנִּי ת' (־יִּים) سِنِّيٌّ. أَسْنَانِيٌّ. خَاصٌّ بِالأَسْنَانِ.

שְׁנִיא ת' (שְׁנִיאִים) كَرِيهٌ. مَقِيتٌ ע' שָׂנוּא.

שְׁנִיָּה, שנייה ١. ת"נ ثَانِيَةٌ. مُؤَنَّثُ ثَانٍ. ٢. תה"פ ثَانِيَةً. لِلْمَرَّةِ الثَّانِيَةِ. ٣. נ' ثَانِيَةٌ ج ثَوَانٍ(ي). ٤. لَحْظَةٌ ج لَحَظَاتٌ. בִּשְׁנִיָּה ثَانِيَةً. كَرَّةً ثَانِيَةً. لِلْمَرَّةِ الثَّانِيَةِ.

שְׁנִיּוּן ז' (־נִים) تَبَايُنٌ ע' שֹׁנִי.

שְׁנִיּוֹנִי ת' (־יִּים) ١. ثَانَوِيٌّ. مِنَ الدَّرَجَةِ الثَّانِيَةِ. ٢. ثُنَائِيٌّ. مُزْدَوَجٌ. פֹּעַל שְׁנִיּוֹנִי في القواعد: فِعْلٌ ثَانَوِيٌّ (مشتق من اسم تم اشتقاقه هو الآخر من مصدر مثل فعل מִסְגֵּר وهو فعل ثانوي اشتُقَّ من كلمة מִסְגֶּרֶת إطَارٌ التي تم اشتقاقها من فعل סָגַר).

שְׁנִיּוּת נ' ١. إِزْدِوَاجٌ. إِزْدِوَاجِيَّةٌ. ثُنَائِيَّةٌ. ٢. في الدين: ثَنَوِيَّةٌ ע' דוּאָלִיזְם. אֱמוּנַת הַשְּׁנִיּוּת عَقِيدَةُ الثَّنَوِيَّةِ (مثل العقيدة الفارسية القديمة القائلة بوجود اله الخير والنور مقابل اله الشر والظلام). شِرْكٌ.

שְׁנִיִּי ת' (־יִּים) ثَانَوِيٌّ ע' שְׁנִיּוֹנִי.

שְׁנַיִם, שניים ש"מ ז' إِثْنَانِ. زَوْجٌ. الرَّقْمُ ٢ (للمذكر). שְׁנַיִם-שְׁנַיִם مَثْنَى مَثْنَى. إِثْنَانِ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ. שְׁנֵיהֶם كِلَاهُمَا. هُمَا مَعًا. שְׁנֵים עָשָׂר إِثْنَا عَشَرَ. الرَّقْمُ ١٢ (للمذكر). טוֹבִים הַשְּׁנַיִם מִן הָאֶחָד ١. إِثْنَانِ خَيْرٌ مِنْ وَاحِدٍ. ٢. ضَعِيفَانِ يَغْلِبَانِ قَوِيًّا. وَيْلٌ لِلْقَوِيِّ مِنْ ضَعِيفَيْنِ. פִּי שְׁנַיִם ضِعْفٌ ج أَضْعَافٌ. مُضَاعَفٌ. مَضْرُوبٌ فِي اثْنَيْنِ.

שְׁנִינָה נ' (־נוֹת) وَخْزٌ. لَذْعٌ. كَلَامٌ لَاذِعٌ. הָיָה לִשְׁנִינָה كَانَ مَضْرِبَ الأَمْثَالِ. صَارَ مُضْغَةً فِي الأَفْوَاهِ. كَانَ أُضْحُوكَةً.

שְׁנִינוּת נ' حِدَّةُ ذَكَاءٍ. لَوْذَعِيَّةٌ. تَوَقُّدُ ذِهْنِ. أَلْمَعِيَّةٌ.

שְׁנִיצֶל Gr. ז' (־לִים) شَرِيحَةُ لَحْمٍ مَشْوِيَّةٌ أَوْ مَقْلِيَّةٌ.

שָׁנִית נ' في الطب: الحُمَّى القِرْمِزِيَّةُ (scarlatina).

שִׁנֵּן, שינן פ' ١. سَنَّنَ. جَلَّخَ. حَدَّ ــ صَقَلَ ــ. ٢. مجازًا: رَدَّدَ. كَرَّرَ. ذَاكَرَ. أَعَادَ. إِسْتَظْهَرَ. حَفِظَ ــ. ٣. لَقَّنَ. שֻׁנַּן ١. سُنِّنَ. جُلِّخَ. ٢. حُفِظَ. أُسْتُظْهِرَ.

שִׁנָּן, שינן ז' (־נִים) ١. مُرَكِّبُ أَسْنَانٍ. ٢. مُسَاعِدُ طَبِيبِ الأَسْنَانِ (الذي يساعد الطبيب في تنظيف الاسنان).

שִׁנֵּס, שינס פ' تَحَزَّمَ. تَزَنَّرَ. تَمَنْطَقَ. שִׁנֵּס מָתְנָיו شَدَّ وَسَطَهُ ومجازًا: شَحَذَ قُوَاهُ (هِمَّتَهُ). شَمَّرَ عَنْ سَاعِدِهِ. إِسْتَعَدَّ. تَأَهَّبَ.

שִׁנְסָה F נ' (־סוֹת) قُرْصَةٌ ج فُرَصٌ. نُهْزَةٌ ע' סִכּוּי.

שַׁנְסוֹן F ז' (־נִים) أُغْنِيَةٌ ج أَغَانٍ(ي).

שִׁנַּע, שינע פ' نَقَلَ ــ حَوَّلَ إِلَى مَكَانٍ آخَرَ. شَحَنَ ــ وَسَقَ (يَسِقُ).

שִׁנְעָר ש"פ شِنْعَارُ. بَابِلُ.

שֶׁנֶף A ז' وَنِيلَةٌ. ڤَانِيلَا (نبتة عطرية، vanilla) ע' וָנִיל.

שֶׁנֶץ Ar. ז' (שְׁנָצִים) سَيْرٌ ج سُيُورٌ. قِيطَانٌ ج قَيَاطِينُ. رِبَاطٌ ج أَرْبِطَةٌ.

(שנק) נִשְׁנַק Ar. פ' إِخْتَنَقَ. שִׁנֵּק ١. خَنَقَ ــ ضَيَّقَ الخِنَاقَ عَلَى. زَنَّقَ. ٢. في الميكانيك: أَوْقَفَ سَرَيَانَ السَّائِلِ أَوِ الغَازِ بِصِمَامٍ خَانِقٍ. הִשְׁתַּנֵּק إِخْتَنَقَ. قُتِلَ خَنْقًا. إِنْشَنَقَ.

שִׁנּוּק ז' زَنْقٌ. خَنْقٌ. تَضْيِيقُ الخِنَاقِ.

שַׁנְקָנִי ת' (־יִּים) خَانِقٌ.

שֶׁנֶת נ' (שְׁנָתוֹת) سِنٌّ (في منشار). نُتُوءٌ ج نُتُوءَاتٌ. حَزٌّ ج حُزُوزٌ.

שְׁנָתוֹן ז' (־נִים) ١. الدَّلِيلُ السَّنَوِيُّ. الحَوْلِيَّةُ. الكِتَابُ السَّنَوِيُّ (year book). ٢. مَوَالِيدُ سَنَةٍ مُعَيَّنَةٍ. שְׁנָתוֹן הַמֶּמְשָׁלָה الدَّلِيلُ السَّنَوِيُّ الحُكُومِيُّ.

שְׁנָתִי ת' (־יִּים) ١. سَنَوِيٌّ. حَوْلِيٌّ. ٢. سَنَوِيًّا. كُلَّ سَنَةٍ.

ש"ס ר"ת שִׁשָּׁה סְדָרִים الفُصُولُ السِّتَّةُ (في المشنا وهي: البذور، العيد، النساء، الاضرار، المقدسات، الطهارات).

שִׁסָּה, שיסה פ' حَرَّضَ. حَرَّشَ. إِسْتَفَزَّ. أَثَارَ. هَيَّجَ. أَوْقَعَ بَيْنَ. שִׁסָּה בּוֹ אֶת הַכְּלָבִים سَلَّطَ عَلَيْهِ الكِلَابَ. שֻׁסָּה حُرِّضَ. أُثِيرَ. أُغْرِيَ بِهِ. حُرِّشَ. أُسْتُفِزَّ.

שס"ה في حساب الجمّل: ٣٦٥ (يومًا في السنة). בְּרַמַ"ח אֵיבָרָיו וּשְׁסָ"ה גִּידָיו مجازًا: دَمًا وَلَحْمًا. بِالدَّمِ وَالرُّوحِ. بِكُلِّ جَوَارِحِهِ.

שִׁסּוּי, שיסוי ז' (־יִּים) تَحْرِيضٌ. إِسْتِفْزَازٌ. إِثَارَةٌ. تَهْيِيجٌ.

שָׁסוּעַ ת' (שְׁסוּעִים) مَفْلُوقٌ. مُنْشَطِرٌ. مَشْقُوقٌ. مَشْرُومٌ. שָׂפָה שְׁסוּעָה شَفَةٌ مَشْرُومَةٌ. شَفَةُ الأَرْنَبِ (harelip).

שִׁסּוּעַ, שיסוע ז' ١. فَلْقٌ. شَقٌّ. شَطْرٌ. تَمْزِيقٌ. شَرْمٌ. ٢. مجازًا: مُقَاطَعَةُ الكَلَامِ أَوِ الحَدِيثِ.

שִׁסּוּף, שיסוף ז' ١. ذَبْحٌ. نَحْرٌ. ٢. تَمْزِيقٌ. فَلْقٌ. بَتْكٌ.

שָׁסוּף ת' (שְׁסוּפִים) ١. مُمَزَّقٌ. مَشْقُوقٌ. مُقَطَّعٌ. ٢. مَذْبُوحٌ. مَنْحُورٌ.

(שסע) נִשְׁסַע פ' بُقِرَ. إِنْفَلَقَ. مُزِّقَ. إِنْشَقَّ. שִׁסַּע ١. قَطَّعَ. مَزَّقَ. بَقَرَ ــ فَلَقَ ــ ٢. قَاطَعَ الحَدِيثَ. ٣. زَجَرَ ــ. שֻׁסַּע ١. قُطِّعَ. مُزِّقَ. فُلِقَ. ٢. قُوطِعَ الكَلَامُ.

שֶׁסַע ז' (שְׁסָעִים) شَقٌّ ج شُقُوقٌ. فَطْرٌ ج فُطُورٌ. صَدْعٌ ج صُدُوعٌ.

שְׁסַעַת נ' في علم النفس: فُصَامٌ. إِنْفِصَامُ الشَّخْصِيَّةِ. شِيزُوفْرِينْيَا.

שִׁסֵּף, שיסף פ' ١. فَلَّقَ. بَقَرَ ــ شَقَّقَ. مَزَّقَ. قَطَّعَ إِرْبًا إِرْبًا. ٢. ذَبَحَ ــ

نَحَرَ – שֶׁסֶף ١. فَلَّقَ. بَقَرَ. قَطَّعَ. بَتَّكَ. ٢. ذَبَحَ.

שֶׁסֶף ז׳ ١. فَلْقٌ. بَقْرٌ. شَقٌّ. ٢. ذَبْحٌ. نَحْرٌ.

שֶׁסֶק ז׳ (שֶׁסָקִים) زُعْرُورٌ بُسْتَانِيٌّ. مَشْمُلاً. إِسْكِدِنْيَا (شجرة ثمرها يؤكل، medlar).

שַׁסְתּוֹם ז׳ (־מִים) ١. صِمَامٌ ج صِمَامَاتٌ. ٢. مِكْبَسٌ ج مَكَابِسُ. שַׁסְתּוֹם אֲוִיר صِمَامُ هَوَاءٍ. مِكْبَسٌ هَوَائِيٌّ. שַׁסְתּוֹם בְּטִיחוּת صِمَامُ الأَمَانِ. שַׁסְתּוֹם הַלֵּב صِمَامُ القَلْبِ. מְלַטֶּשֶׁת שַׁסְתּוֹמִים مُجَلِّخَةُ الصِّمَامَاتِ. מְפָרֵק שַׁסְתּוֹמִים زَرْجِينَةٌ لِفَكِّ الصِّمَامَاتِ.

שִׁעְבֵּד פ׳ ١. إِسْتَعْبَدَ. إِسْتَرَقَّ. ٢. سَخَّرَ. عَامَلَ مُعَامَلَةَ العَبْدِ. ٣. قَهَرَ – أَخْضَعَ. ٤. رَهَنَ – إِرْتَهَنَ. عَرْبَنَ ע׳ מִשְׁכֵּן. שֻׁעְבַּד ١. أُسْتُعْبِدَ. عُومِلَ مُعَامَلَةَ العَبْدِ. سُخِّرَ. ٢. رُهِنَ. הִשְׁתַּעְבֵּד ١. أُسْتُعْبِدَ. خَضَعَ – لِـ قُهِرَ. دَانَ – لِـ. أَذْعَنَ. ٢. رُهِنَ. أُرْتُهِنَ. تَعَرْبَنَ.

שִׁעְבּוּד ז׳ (־דִים) ١. إِسْتِعْبَادٌ. عُبُودِيَّةٌ. ٢. قَهْرٌ. إِخْضَاعٌ. ٣. إِسْتِكَانَةٌ. رُضُوخٌ. إِذْعَانٌ. ٤. رَهْنٌ. إِرْتِهَانٌ. عَرْبَنَةٌ. שִׁעְבּוּד קַרְקָעוֹת رَهْنٌ عَقَارِيٌّ. رَهْنُ العَقَارَاتِ (الأَرَاضِي). פִּדְיוֹן שִׁעְבּוּד فَكُّ الرَّهْنِ.

שִׁעְבּוּר ז׳ عَبْرَنَةٌ. إِضْفَاءُ صِبْغَةٍ عِبْرِيَّةٍ عَلَى ע׳ עִבְרוּת.

שָׁעָה פ׳ ١. إِنْتَبَهَ إِلَى. إِلْتَفَتَ إِلَى. أَبَهَ – لِـ. عَبَأَ – بِـ. ٢. إِكْتَرَثَ لِـ. إِسْتَجَابَ إِلَى. ٣. إِنْصَرَفَ عَنْ. أَعْرَضَ عَنْ. לֹא שָׁעָה לִפְלוֹנִי لَمْ يَسْتَجِبْ لِفُلَانٍ. لَمْ يَعْبَأْ بِهِ. הִשְׁעָה ١. كَفَّ – يَدَهُ عَنِ العَمَلِ. عَلَّقَ. عَطَّلَ مُؤَقَّتًا. ٢. أَلْفَتَ (نَظَرَهُ) إِلَى. وَجَّهَ انْتِبَاهَهُ إِلَى. הֻשְׁעָה أُبْعِدَ. كُفَّتْ يَدُهُ عَنْ. عُلِّقَ. أُرْجِئَ. عُطِّلَ.

שָׁעָה נ׳ (־עוֹת) ١. سَاعَةٌ ج سَاعَاتٌ. ٢. وَقْتٌ ج أَوْقَاتٌ. حِينٌ ج أَحْيَانٌ. ٣. بُرْهَةٌ مُعَيَّنَةٌ. مُنَيْهَةٌ. فَتْرَةٌ مِنَ الوَقْتِ. בְּשָׁעָה זוֹ فِي هٰذِهِ السَّاعَةِ. فِي وَقْتِنَا هٰذَا. בְּשָׁעָה שֶׁ־ مَعَ أَنَّ. فِي حِينِ. حِينَمَا. بَيْنَا. بَيْنَمَا. فِي الوَقْتِ الَّذِي. בִּשְׁעַת־ بَيْنَمَا. عِنْدَمَا. فِي حَالَةِ. בִּשְׁעָתוֹ فِي حِينِهِ. فِي وَقْتِهِ المُلَائِمِ. בִּשְׁעַת מַעֲשֶׂה بِالجُرْمِ المَشْهُودِ. (قُبِضَ عَلَيْهِ) مُتَلَبِّسًا بِالجَرِيمَةِ. שָׁעָה אַחֲרוֹנָה آخِرُ مَوْعِدٍ. الوَقْتُ المُحَدَّدُ لِانْتِهَاءِ عَمَلٍ (deadline). שָׁעָה אֲרֻכָּה وَقْتٌ طَوِيلٌ. زَمَنٌ مُتَوَاصِلٌ. שָׁעָה קַלָּה سَاعَةٌ مِنَ الزَّمَنِ. بُرْهَةٌ وَجِيزَةٌ. سُوَيْعَةٌ ج سُوَيْعَاتٌ. שְׁעַת הָאֱמֶת سَاعَةُ الحَقِيقَةِ. اللَّحْظَةُ الحَاسِمَةُ. שְׁעַת הָאֶפֶס سَاعَةُ الصِّفْرِ. سَاعَةُ "س". سَاعَةُ بَدْءِ العَمَلِ. שְׁעַת הַדְּחָק وَقْتُ الضَّرُورَةِ. حَالَةُ الطَّوَارِئِ. בִּשְׁעַת הַדְּחָק فِي الشِّدَّةِ. عِنْدَ الضِّيقِ. فِي حَالَةِ الطَّوَارِئِ. שְׁעַת חֵרוּם حَالَةُ الطَّوَارِئِ. שְׁעַת כֹּשֶׁר فُرْصَةٌ سَانِحَةٌ (مُوَاتِيَةٌ). فُرْصَةٌ مُلَائِمَةٌ (مُنَاسِبَةٌ). נַצֵּל שְׁעַת כֹּשֶׁר تَحَيَّنَ الفُرْصَةَ المُلَائِمَةَ. إِغْتَنَمَ الفُرْصَةَ المُوَاتِيَةَ. שְׁעַת רָצוֹן سَاعَةُ رِضًا وَطِيبِ نَفْسٍ. אִישׁ הַשָּׁעָה رَجُلُ السَّاعَةِ. الرَّجُلُ المُعَوَّلُ عَلَيْهِ فِي هٰذِهِ السَّاعَةِ. הוֹרָאַת שָׁעָה قَرَارٌ مُؤَقَّتٌ. قَانُونٌ لِحَالَةِ طَوَارِئَ. חַיֵּי שָׁעָה الحَيَاةُ اليَوْمِيَّةُ. الحَيَاةُ الزَّائِلَةُ. العَالَمُ الزَّائِلُ. שְׁעוֹת הָעֲבוֹדָה سَاعَاتُ الدَّوَامِ (العَمَلِ). לְפִי שָׁעָה حَتَّى (إِلَى) الآنَ. حَالِيًّا. فِي الوَقْتِ الحَالِيِّ. مُؤَقَّتًا. צַו הַשָּׁעָה حَتْمِيَّةُ السَّاعَةِ. وَاجِبُ السَّاعَةِ. القَضِيَّةُ المُلِحَّةُ. צֹרֶךְ הַשָּׁעָה مَا تَقْتَضِيهِ الضَّرُورَةُ المُلِحَّةُ. שְׁאֵלַת הַשָּׁעָה مُشْكِلَةُ السَّاعَةِ. القَضِيَّةُ المُلِحَّةُ. דָּחַק אֶת הַשָּׁעָה إِسْتَعْجَلَ الحَوَادِثَ ومجازًا: عِيلَ صَبْرُهُ. ضَاقَ ذَرْعًا. הִגִּיעָה הַשָּׁעָה حَانَ الوَقْتُ. آنَ الأَوَانُ. זוֹהִי שְׁעָתוֹ הַיָּפָה (הַגְּדוֹלָה) هٰذِهِ هِيَ فُرْصَتُهُ (سَاعَتُهُ) الذَّهَبِيَّةُ. יָפָה שָׁעָה אַחַת קֹדֶם ע׳ יָפֶה. עָבְרָה שְׁעָתוֹ إِنْتَهَى أَمْرُهُ. وَلَّتْ فُرْصَةُ عُمْرِهِ. עָמְדָה לוֹ הַשָּׁעָה حَالَفَهُ الحَظُّ. إِبْتَسَمَ لَهُ الحَظُّ. שִׂחֲקָה לוֹ הַשָּׁעָה حَالَفَهُ الحَظُّ. وَافَتْهُ الفُرْصَةُ المُنَاسِبَةُ. בְּכָל שָׁעָה, בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה فِي كُلِّ (أَيِّ) وَقْتٍ مِنَ الأَوْقَاتِ. בְּכָל שָׁעָה שֶׁיִּרְצֶה مَتَى مَا شَاءَ. בְּשָׁעָה טוֹבָה (וּמֻצְלַחַת) حَظًّا سَعِيدًا. بِاليُمْنِ وَالإِقْبَالِ. דַּיָּהּ לְצָרָה בִּשְׁעָתָהּ خَلِّ الحِسَابَ لِيَوْمِ الحِسَابِ ע׳ צָרָה. מָה הַשָּׁעָה؟ مَا السَّاعَةُ؟ كَمِ السَّاعَةُ؟ מִדֵּי שָׁעָה בְּשָׁעָה مِنْ حِينٍ إِلَى آخَرَ. فِي أَوْقَاتٍ مُتَقَارِبَةٍ. שָׁעוֹת נוֹסָפוֹת سَاعَاتٌ إِضَافِيَّةٌ. הַשָּׁעוֹת הַקְּטַנּוֹת بُعَيْدَ (بَعْدَ) مُنْتَصَفِ اللَّيْلِ.

שַׁעֲוָה, שעווה נ׳ ١. شَمْعٌ. مُومٌ. ٢. خَتْمٌ. خِتَامٌ. שַׁעֲוַת הָאֹזֶן صِمْلَاخٌ ج صَمَالِيخُ. נְיַר שַׁעֲוָה وَرَقٌ مُشَمَّعٌ (بَرَافِين).

שַׁעֲוִית, שעווית נ׳ (־יּוֹת) وَرَقُ سْتَانْسِل. وَرَقُ النَّسْخِ.

שִׁעוּל, שיעול ז׳ (־לִים) سُعَالٌ. كُحَّةٌ. قُحَّةٌ. שִׁעוּל יָבֵשׁ سُعَالٌ جَافٌّ (بلا بلغم).

שָׁעוּן ת׳ (שְׁעוּנִים) مُتَّكِئٌ عَلَى. مُسْتَنِدٌ إِلَى. مُعْتَمِدٌ عَلَى.

שָׁעוֹן ז׳ (שְׁעוֹנִים) سَاعَةٌ. جِهَازُ تَوْقِيتٍ. عَدَّادٌ. مِقْيَاسٌ ج مَقَايِيسُ. שְׁעוֹן בִּיּוֹלוֹגִי سَاعَةٌ بِيُولُوجِيَّةٌ. إِيقَاعٌ بِيُولُوجِيٌّ. שְׁעוֹן מְעוֹרֵר سَاعَةٌ مُنَبِّهَةٌ. مُنَبِّهٌ. שְׁעוֹן גְּרִינִיץ׳ تَوْقِيتُ غْرِينِيش (وهي بلدة في انكلترا يتحدد الوقت في العالم بالنسبة لها). שְׁעוֹן חוֹל سَاعَةٌ رَمْلِيَّةٌ. بَنْكَام. שְׁעוֹן יָד سَاعَةٌ يَدَوِيَّةٌ. שְׁעוֹן עֶצֶר (פֶּסֶק) سَاعَةٌ مِيقَاتِيَّةٌ (زَمَنِيَّةٌ). שְׁעוֹן קַיִץ تَوْقِيتٌ صَيْفِيٌّ. שְׁעוֹן קִיר سَاعَةُ حَائِطٍ. سَاعَةٌ دَقَّاقَةٌ. שְׁעוֹן שֶׁמֶשׁ سَاعَةٌ شَمْسِيَّةٌ. مِزْوَلَةٌ ج مَزَاوِلُ. בְּדִיּוּק הַשָּׁעוֹן مَضْبُوطٌ كَالسَّاعَةِ. دِقَّةٌ مُتَنَاهِيَةٌ. בְּכִוּוּן מְחוֹגֵי הַשָּׁעוֹן بِاتِّجَاهِ عَقَارِبِ السَّاعَةِ. דָּפַק כְּמוֹ שָׁעוֹן סל׳ تَمَّ بِدِقَّةٍ مُتَنَاهِيَةٍ.

שְׁעֻוְנִית, שעוונית נ׳ (־יּוֹת) قُمَاشٌ مُشَمَّعٌ. مُشَمَّعُ الأَرْضِيَّةِ.

שְׁעוֹנִית נ׳ (־יּוֹת) زَهْرَةُ الآلَامِ (passiflora).

שְׁעוּעִית נ׳ فَاصُولْيَا (بقلة زراعية من القرنيات، bean).

שִׁעוּר, שיעור ז׳ (־רִים) ١. مِقْدَارٌ ج مَقَادِيرُ. قَدْرٌ. قَطْعٌ. قِيَاسٌ. حَجْمٌ ج

أَحْجَامٌ. ٢. نِسْبَةٌ ج نِسَبٌ. مُعَدَّلٌ. ٣. قِسْطٌ ج أَقْسَاطٌ. دُفْعَةٌ ج دُفَعَاتٌ. ٤. حِصَّةٌ دِرَاسِيَّةٌ ج حِصَصٌ. دَرْسٌ ج دُرُوسٌ. ٥. تَخْمِينٌ. تَقْدِيرٌ. تَقْيِيمٌ. ٦. مَعْنًى. مَغْزًى. مَفْهُومٌ. שִׁעוּר הַיְלוּדָה مُعَدَّلُ (نِسْبَةُ) الوِلَادَةِ. שִׁעוּר סְגֻלִּי نِسْبَةٌ نَوْعِيَّةٌ (specific rate). שִׁעוּר קוֹמָה قَامَةٌ مَدِيدَةٌ. طُولُ قَامَةٍ ومجازًا: أَهَمِّيَّةٌ. خُطُورَةٌ. שִׁעוּר הַתְּמוּתָה مُعَدَّلُ (نِسْبَةُ) الوَفَيَاتِ. לְשִׁעוּרִים بِالتَّقْسِيطِ. عَلَى دُفَعَاتٍ. שִׁעוּרֵי בַּיִת ١. وَاجِبَاتٌ مَنْزِلِيَّةٌ. وَظَائِفُ بَيْتِيَّةٌ. ٢. إِسْتِعْدَادٌ (لجلسة مثلاً او نقاش). מַעֲרֶכֶת שִׁעוּרִים جَدْوَلُ الدُّرُوسِ. المِنْهَاجُ الدِّرَاسِيُّ.

שְׂעוֹרָה נ׳ (שְׂעוֹרִים) ١. شَعِيرَةٌ ج شَعِيرٌ (نبات تصنع منه الجعة، barley). ٢. الشُّعَيْرَةُ. شَعِيرَةُ الجَفْنِ. شَحَّاذُ العَيْنِ (في جفن العين) ע׳ בַּת־מֶלֶךְ.

שִׁעוּרִי, שיעורי ת׳ (־יִים) تَقْدِيرِيٌّ. تَخْمِينِيٌّ. تَقْيِيمِيٌّ.

שָׁעַט פ׳ هَمَرَ ـ (الفرس). عَدَا ـُ. خَبَّ ـُ. دَاسَ ـُ. دَهَسَ ـَ.

שְׁעָטָה נ׳ (־טוֹת) ضَرْبُ الحَوَافِرِ. هَمْرُ السَّنَابِكِ. خَبَبٌ.

שַׁעַטְנֵז ז׳ ثَوْبٌ مُخْتَلِطٌ مِنَ الصُّوفِ وَالكَتَّانِ مَعًا ومجازًا: جَمْعُ الضِّدَّيْنِ. تَنَاقُضٌ. خَلْطٌ. إِرْتِبَاكٌ.

שְׁעִיָּה, שעייה נ׳ (־יוֹת) ١. إِسْتِجَابَةٌ. إِلْتِفَاتٌ. إِتِّجَاهٌ نَحْوَ.

שָׂעִיר (שְׂעִירִים) ١. ת׳ شَعْرَانِيٌّ. أَشْعَرُ. كَثُّ الشَّعْرِ. أَزَبُّ נ׳ زَبَّاءُ. ٢. ז׳ تَيْسٌ (الذكر من المعز) ج تُيُوسٌ. مَاعِزٌ ج مَعْزٌ. שְׂעִיר לַעֲזָאזֵל كَبْشُ الفِدَاءِ (المُحْرَقَةِ). שְׂעִיר עִזִּים حَمَلٌ ج حُمْلَانٌ وَأَحْمَالٌ. كَبْشٌ ج أَكْبَاشٌ.

שֹׁעַל ז׳ (שְׁעָלִים) ١. حَفْنَةٌ. كَمْشَةٌ ע׳ חֹפֶן. ٢. خُطْوَةٌ ج خُطْوَاتٌ (خُطُوَاتٌ) وخُطًى. فَشْخَةٌ ע׳ צַעַד. עַל כָּל צַעַד וָשַׁעַל فِي كُلِّ خُطْوَةٍ مِنَ الخُطُوَاتِ. فِي الحِلِّ وَالتَّرْحَالِ.

(שעל) הִשְׁתַּעֵל פ׳ سَعَلَ ـُ. كَحَّ ـُ. قَحَّ ـُ.

שַׁעֶלֶת נ׳ في الطب: السُّعَالُ الدِّيكِيُّ. شُهَاقٌ. شَاهُوقٌ (سعال الاطفال).

שַׁעַם ז׳ فِلِّينٌ (القشرة اللينة لشجرة الفلين تُصنع منها السدادات). אַלּוֹן הַשַּׁעַם ע׳ אַלּוֹן.

שִׁעֲמוּם, שיעמום ז׳ ١. مَلَلٌ. سَآمَةٌ. ضَجَرٌ. تَبَرُّمٌ. ٢. كَآبَةٌ. ضِيقُ صَدْرٍ.

שִׁעֲמוּם ת׳ (־מִים) مُكْتَئِبٌ. مَغْمُومٌ. مِلَنْخُولِيٌّ.

שִׁעֲמֵם פ׳ أَمَلَّ. أَضْجَرَ. أَسْأَمَ. שֻׁעֲמַם مَلَّ ـَ. إِنْتَابَ المَلَلُ. הִשְׁתַּעֲמֵם سَئِمَ ـَ. مَلَّ مِنْ. تَبَرَّمَ بِـ. تَمَلْمَلَ. ضَجِرَ ـَ مِنْ.

(שען) נִשְׁעַן פ׳ إِسْتَنَدَ إِلَى. إِتَّكَأَ عَلَى. رَكَنَ ـُ إِلَى. عَوَّلَ عَلَى. إِعْتَمَدَ عَلَى. إِسْتَعَانَ بِـ. נִשְׁעַן עַל קָנֶה רָצוּץ إِتَّكَأَ (إِعْتَمَدَ) عَلَى خُصٍّ مَائِدٍ. إِتَّكَلَ عَلَى مَنْ لَا يُعَوَّلُ عَلَيْهِ. הִשְׁעִין أَسْنَدَ. عَضَدَ. عَاضَدَ. أَعَانَ. הָשְׁעַן أُسْنِدَ إِلَى. إِرْتَكَنَ عَلَى.

שְׁעָן ז׳ (־נִים) سَاعَاتِيٌّ ج سَاعَاتِيَّةٌ. مُصَلِّحُ السَّاعَاتِ.

שְׁעָנוּת נ׳ تَصْلِيحُ السَّاعَاتِ. مِهْنَةُ السَّاعَاتِيِّ.

שָׂעַר פ׳ فَزِعَ ـَ ע׳ סָעַר. הִשְׂתָּעֵר هَبَّ ـُ عَلَى. هَاجَمَ ע׳ סָעַר, הִסְתָּעֵר.

שֵׂעָר ז׳ ١. شَعْرٌ (مفرد: شَعْرَةٌ). زَغَبٌ. هُلْبٌ (مفرد: هُلْبَةٌ). ٢. زُغْبٌ. שְׂעַר בֵּרוֹנִיקָה في الفلك: الذُّؤَابَةُ (مجموعة كواكب). שֵׂעָר חָלָק شَعْرٌ سَبْطٌ (مُسْتَرْسِلٌ). אַדֶּרֶת שֵׂעָר رِدَاءٌ مِنَ الفَرْوِ. סָמַר שֵׂעָר يَقِفُ لَهُ الشَّعْرُ. يَقْشَعِرُّ لَهُ البَدَنُ. נְשִׁירַת שֵׂעָר دَاءُ الثَّعْلَبِ. تَسَاقُطُ شَعْرِ الرَّأْسِ. סִלְסוּל שֵׂעָר ע׳ סִלְסוּל.

שִׁעֵר, שיער خَالَ ـَ أَنْ. فَرَضَ ـِ. إِفْتَرَضَ. قَدَّرَ. خَمَّنَ. قَيَّمَ. تَصَوَّرَ. فَكَّرَ. ظَنَّ ـُ. שֶׁאֵין לְשַׁעֵר لَا يَتَصَوَّرُهُ العَقْلُ. فَوْقَ مُسْتَوَى المُخَيِّلَةِ. שִׁעֵר בְּנַפְשׁוֹ خَالَ. تَصَوَّرَ. إِفْتَرَضَ. خَطَرَ عَلَى بَالِهِ. دَارَ فِي خَلَدِهِ. שֻׁעַר قُدِّرَ. خُمِّنَ. ثُمِّنَ. قُيِّمَ.

שַׁעַר ז׳ (שְׁעָרִים) ١. بَابٌ ج أَبْوَابٌ. بَوَّابَةٌ ج بَوَّابَاتٌ. مَدْخَلٌ ج مَدَاخِلُ. ٢. مجازًا: بَلَدٌ. بَلْدَةٌ. ٣. في الرياضة: مَرْمًى. هَدَفٌ ج أَهْدَافٌ. ٤. فَصْلٌ (في كتاب) ج فُصُولٌ. ٥. قَدْرٌ. كَيْلٌ ج أَكْيَالٌ. كَيْلَةٌ ج كَيْلَاتٌ. ٦. سِعْرٌ ج أَسْعَارٌ. نِسْبَةٌ ج نِسَبٌ. שַׁעַר הָאֲרָיוֹת بَابُ الأَسْبَاطِ. بَابُ أَرِيحَا. بَابُ سِتْنَا مَرْيَمَ (في القدس). שַׁעַר הָאַשְׁפּוֹת بَابُ المَغَارِبَةِ (في القدس). שַׁעַר הוֹרְדוֹס, שַׁעַר הַפְּרָחִים بَابُ الزَّاهِرَةِ (في القدس). שַׁעַר הַזִּכּוּי سِعْرُ القَطْعِ فِي الأَوْرَاقِ المَالِيَّةِ. הַשַּׁעַר הֶחָדָשׁ البَابُ الجَدِيدُ (في القدس). שַׁעַר הַחֲלִיפִין سِعْرُ الصَّرْفِ. سِعْرُ الكَمْبِيُو. שַׁעַר יָפוֹ بَابُ الخَلِيلِ (في القدس). שַׁעַר יַצִּיג في الشؤون المالية: سِعْرُ المُعَدَّلِ (للعملات الاجنبية). שַׁעַר כָּבוֹד (נִצָּחוֹן) قَوْسُ النَّصْرِ ج أَقْوَاسٌ. שַׁעַר הַסֵּפֶר عُنْوَانُ الكِتَابِ (على الغلاف). שַׁעַר צִיּוֹן بَابُ النَّبِيِّ (المَلِكِ) دَاوُدَ. بَابُ السِّلْسِلَةِ (في القدس). שַׁעַר הָרִבִּית سِعْرُ (نِسْبَةُ) الفَائِدَةِ. سِعْرُ التَّسْلِيفِ. שַׁעַר שְׁכֶם بَابُ العَامُودِ (في القدس). שַׁעַר הַשָּׁמַיִם بَابُ السَّمَاءِ. הִבְקִיעַ שַׁעַר في الرياضة: أَصَابَ الهَدَفَ (المَرْمَى). הִפְקִיעַ אֶת הַשַּׁעַר ضَارَبَ بِالأَسْعَارِ. رَفَعَ الأَسْعَارَ بِصُورَةٍ فَاحِشَةٍ. מַפְקִיעֵי שְׁעָרִים المُضَارِبُونَ (المُتَلَاعِبُونَ) بِالأَسْعَارِ. הֵשִׁיב מִלְחָמָה שַׁעְרָה رَدَّ الصَّاعَ صَاعَيْنِ. עָמַד בַּשַּׁעַר ١. كَانَ عَلَى الأَبْوَابِ. كَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى. ٢. وَقَفَ عَلَى أُهْبَةِ الاسْتِعْدَادِ.

שִׁעְרֵב פ׳ عَرَّبَ. تَرْجَمَ (نَقَلَ) إِلَى العَرَبِيَّةِ. שֻׁעְרַב عُرِّبَ. تُرْجِمَ إِلَى العَرَبِيَّةِ. הִשְׁתַּעְרֵב إِسْتَعْرَبَ. تَعَرَّبَ. تَصَرَّفَ تَصَرُّفَ العَرَبِ.

שַׂעֲרָה נ׳ (שַׂעֲרוֹת) شَعْرَةٌ ج شَعَرَاتٌ وشَعْرٌ. כְּחוּט הַשַּׂעֲרָה ١. دَقِيقٌ كَالشَّعْرَةِ. دِقَّةٌ مُتَنَاهِيَةٌ. ٢. قِيدَ شَعْرَةٍ. דִּקְדֵּק עִם פְּלוֹנִי כְּחוּט הַשַּׂעֲרָה بَالَغَ مَعَ فُلَانٍ فِي التَّدْقِيقِ. عَامَلَهُ مُعَامَلَةً دَقِيقَةً. קוֹלֵעַ אֶל הַשַּׂעֲרָה (וְלֹא יַחֲטִיא)

يُصِيبُ الشَّعْرَةَ وَلاَ يُخْطِئُ ومجازًا: يُصِيبُ الهَدَفَ بِدِقَّةٍ مُتَنَاهِيَةٍ. يُصِيبُ كَبِدَ الحَقِيقَةِ. סָמְרוּ (עָמְדוּ) שַׂעֲרוֹתָיו قَفَّ شَعْرُهُ. إقْشَعَرَّ بَدَنُهُ.

שִׁעֲרוּךְ, שיערוך ז' إعَادَةُ تَقْدِيرٍ. تَقْيِيمٌ مِنْ جَدِيدٍ.

שַׁעֲרוּרִיָּה, שערורייה נ' (־יּוֹת) ١. فَضِيحَةٌ ج فَضَائِحُ. بَهْدَلَةٌ. شَنَاعَةٌ. ٢. فَسَادٌ. عَارٌ ע' סְקַנְדָּל. הֵקִים שַׁעֲרוּרִיָּה أثَارَ ضَجَّةً شَدِيدَةً. أثَارَ فَضِيحَةً.

שַׁעֲרוּרִיָּתִי, שערורייתי ת' (־יִּים) شَنِيعٌ. مُفْزِعٌ. مُثِيرٌ.

שַׁעֲרוּרָן ז' (־נִים) فَضَّاحٌ. مُبَهْدِلٌ. مُشَنِّعٌ ע' סְקַנְדָּלִיסְט.

שִׁעֲרֵךְ פ' أعَادَ تَقْدِيرَ. قَيَّمَ مِنْ جَدِيدٍ. ثَمَّنَ. שֻׁעֲרַךְ أُعِيدَ تَقْدِيرُهُ.

שַׂעֶרֶת נ' في الطب: تَشَعُّرٌ. دَاءُ نُمُوِّ الشَّعْرِ (في اماكن غير عادية، trichosis).

שַׁעֲשׁוּעַ ז' (־עִים) لَهْوٌ. تَسْلِيَةٌ. تَرْفِيهٌ. لَعِبٌ. مُدَاعَبَةٌ. مُزَاحٌ. عَبَثٌ. مَرَحٌ. בֵּית שַׁעֲשׁוּעִים مَلْهًى ج مَلاَهٍ(ي). دَارُ اللَّهْوِ ج دُورٌ. בַּת שַׁעֲשׁוּעִים الطِّفْلَةُ المُدَلَّلَةُ. גַּן שַׁעֲשׁוּעִים حَدِيقَةُ مَلاَهٍ. יֶלֶד שַׁעֲשׁוּעִים الطِّفْلُ المُدَلَّلُ (المُدَلَّعُ). الطِّفْلُ المُحَبَّبُ. מַס שַׁעֲשׁוּעִים رَسْمُ (ضَرِيبَةُ) المَلاَهِي.

שִׁעֲשֵׁעַ פ' سَلَّى. رَفَّهَ. فَكَّهَ. دَاعَبَ. ألْهَى. لاَعَبَ. مَازَحَ. عَابَثَ. הִשְׁתַּעֲשֵׁעַ تَسَلَّى. تَلَهَّى. تَمَازَحَ. تَنَدَّرَ. عَبِثَ ـ لَعِبَ ـ הִשְׁתַּעֲשֵׁעַ בְּתִקְוָה ש- عَلَّلَ النَّفْسَ بِالأمَلِ. مَنَّى النَّفْسَ بِـ

שְׁעָתוֹן ז' (שְׁעָתוֹנִים) ١. مُذَكِّرَةٌ كُلَّ سَاعَةٍ. ٢. مُفَكِّرَةٌ مُقَسَّمَةٌ كُلَّ يَوْمٍ إلَى سَاعَاتٍ (وخصوصًا ساعات العمل).

שִׁעְתּוּק, שעתוק ז' (־קִים) إسْتِنْسَاخٌ. إعْدَادُ نُسْخَةٍ (أوْ نُسَخٍ) مِنَ الأصْلِ.

שִׁעְתֵּק פ' نَسَخَ ـ إسْتَنْسَخَ. نَقَلَ ـ صُورَةً طِبْقَ الأصْلِ. שֻׁעְתַּק نُسِخَ. أُسْتُنْسِخَ.

שֶׁף F ז' (־פִים) كَبِيرُ الطُّهَاةِ. طَبَّاخٌ مَاهِرٌ. خَبِيرٌ بِطَهْوِ الطَّعَامِ.

שִׁפֵּד, שיפד פ' سَفَّدَ. أدْخَلَ السَّفُّودَ فِي. غَرَزَ ـ שֻׁפַּד سُفِّدَ. غُرِزَ.

שָׂפָה נ' (שְׂפָתַיִם, שְׂפָתוֹת, שָׂפוֹת) ١. شَفَةٌ ج شِفَاهٌ. ٢. مجازًا: لُغَةٌ ج لُغَاتٌ. لِسَانٌ (بمعنى لغة) ج ألْسِنَةٌ. ٣. حَافَّةٌ ج حَافَّاتٌ. شَفًا ج أشْفَاءٌ. حَاشِيَةٌ ج حَوَاشٍ(ي). نَاحِيَةٌ ج نَوَاحٍ(ي). ٤. جُرْفٌ ج أجْرُفٌ. شَاطِئٌ ج شَوَاطِئُ. سَاحِلٌ ج سَوَاحِلُ. שְׂפָתַיִם شَفَتَانِ. שָׂפָה בְּרוּרָה لُغَةٌ وَاضِحَةٌ (جَلِيَّةٌ). كَلاَمٌ صَرِيحٌ. שָׂפָה זָרָה لُغَةٌ أجْنَبِيَّةٌ (أعْجَمِيَّةٌ). שָׂפָה מִקְצוֹעִית لُغَةُ المِهْنَةِ ע' זַ'רְגּוֹן. שָׂפָה מֵתָה لُغَةٌ بَائِدَةٌ. שָׂפָה שְׁסוּעָה شَفَةٌ مَشْرُومَةٌ ע' שָׁסוּעַ. שְׂפַת אֵם اللُّغَةُ الأمُّ. اللُّغَةُ الأصْلِيَّةُ. لُغَةُ المَوْلِدِ. שְׂפַת אֱמֶת لُغَةُ الصِّدْقِ (الحَقِّ). كَلاَمٌ صَادِقٌ (صَائِبٌ). שְׂפַת גּוּף لُغَةُ حَرَكَاتِ الجِسْمِ (التي تعبر عما يخفيه المتكلم في اقواله). שְׂפַת דִּבּוּר لُغَةُ الكَلاَمِ. لُغَةٌ دَارِجَةٌ (عَامِّيَّةٌ). لَهْجَةٌ عَامِّيَّةٌ. שְׂפַת הַיָּם سَاحِلُ (شَاطِئُ) البَحْرِ. שְׂפַת עֵבֶר اللُّغَةُ العِبْرِيَّةُ. لُغَةُ العِبْرَانِيِّينَ. שִׂפְתֵי חֲלָקוֹת, שִׂפְתֵי מִרְמָה, שִׂפְתֵי שֶׁקֶר كَلاَمٌ مَعْسُولٌ. كَذِبٌ وَبُهْتَانٌ. طَلاَوَةُ لِسَانٍ. نِفَاقٌ. אֶבֶן שָׂפָה حَجَرُ الرَّصْفِ. حَجَرُ الرَّصِيفِ. אוֹתִיּוֹת הַשָּׂפָה في القواعد: الحُرُوفُ الشَّفَوِيَّةُ (وهي في العبرية الحروف בומ"ף). אִישׁ שְׂפָתַיִם ١. ذَرِبُ (ذَلِقُ) اللِّسَانِ. مُفَوَّهٌ. لَسِنٌ. ٢. كَثِيرُ الكَلاَمِ. לְזוּת שְׂפָתַיִם تَشْوِيهُ سُمْعَةٍ. إفْتِرَاءٌ. تَشْهِيرٌ. إغْتِيَابٌ. نَمِيمَةٌ. מַס שְׂפָתַיִם ضَرِيبَةُ الكَلاَمِ (بلا افعال). מֶתֶק שְׂפָתַיִם طَلاَوَةُ لِسَانٍ. עֲרַל שְׂפָתַיִם ألْكَنُ ج لُكْنٌ נ' لَكْنَاءُ. ثَقِيلُ اللِّسَانِ. פּוֹשֵׂק שְׂפָתַיִם ثَرْثَارٌ. مِهْذَارٌ. مِكْثَارٌ. كَثِيرُ الكَلاَمِ. בְּשָׂפָה רָפָה ١. بِكَلاَمٍ خَافِتٍ. بِلُغَةٍ غَيْرِ مَفْهُومَةٍ. ٢. بِعَدَمِ رِضًى. מִן הַשָּׂפָה וְלַחוּץ مِنْ طَرَفِ اللِّسَانِ. (تَكَلَّمَ) لِرَفْعِ العَتْبِ عَنْهُ. שְׂפָתַיִם יִשָּׁק لاَ فُضَّ فُوهُ! بَرَافُو عَلَيْهِ. שֶׁאֵין לְהַעֲלוֹת עַל הַשְּׂפָתַיִם لاَ يُمْكِنُ الجَهْرُ بِهِ. لاَ يُمْكِنُ التَّعْبِيرُ عَنْهُ. אָטַם שְׂפָתָיו زَمَّ ـ شَفَتَيْهِ. لَمْ يَنْبِسْ بِبِنْتِ شَفَةٍ. لاَذَ بِالصَّمْتِ. שָׁמַר שְׂפָתָיו صَانَ لِسَانَهُ. ظَلَّ سَاكِتًا (صَامِتًا).

שִׁפָּה, שיפה פ' ١. سَحَّجَ. مَلَّسَ. صَقَلَ ـ ٢. فَرَكَ ـ ٣. مجازًا: أصْلَحَ. عَوَّضَ عَلَى. دَفَعَ تَعْوِيضًا. שֻׁפָּה ١. سُحِّجَ. مُلِّسَ. ٢. عُوِّضَ.

שַׁפּוּד ז' (־דִים) ١. سَفُّودٌ ج سَفَافِيدُ. سِيخٌ ج أسْيَاخٌ. ٢. إبْرَةُ الحِيَاكَةِ (التريكو).

שִׁפּוּד, שיפוד ז' حَدٌّ. بَرْيٌ. جَعْلُهُ مُدَبَّبًا.

שָׁפוּט ת' (שְׁפוּטִים) ١. مَحْكُومٌ. مُدَانٌ. ٢. مُسْتَسْلِمٌ تَمَامًا لِـ. مُولَعٌ بِـ.

שִׁפּוּט, שיפוט ז' ١. حُكْمٌ ج أحْكَامٌ. مُحَاكَمَةٌ ج مُحَاكَمَاتٌ. تَحْكِيمٌ. قَضَاءٌ. ٢. بَتٌّ. حَسْمٌ. ٣. عُقُوبَةٌ. عِقَابٌ. שִׁפּוּט מָהִיר حُكْمٌ عَاجِلٌ. مُحَاكَمَةٌ سَرِيعَةٌ. שִׁפּוּט צְבָאִי حُكْمٌ عُرْفِيٌّ (عَسْكَرِيٌّ). שֶׁטַח (תְּחוּם) שִׁפּוּט مِنْطَقَةُ قَضَاءٍ. مِنْطَقَةُ اخْتِصَاصٍ (لمجلس بلدي او محلي). גְּבוּל אֵזוֹר שִׁפּוּט حَدٌّ إدَارِيٌّ.

שִׁפּוּטִי, שיפוטי ת' (־יִּים) قَضَائِيٌّ. قَانُونِيٌّ. خَاصٌّ بِالحُكْمِ.

שָׁפוּי ת' (שְׁפוּיִים) ١. مَصْقُولٌ. صَقِيلٌ. مَسْحُوجٌ. ٢. مُحَدَّدٌ. مُدَبَّبٌ. ٣. سَلِيمُ العَقْلِ. مَالِكٌ لِقُوَاهُ العَقْلِيَّةِ. אֵינוֹ שָׁפוּי בְּדַעְתּוֹ مُخْتَلُّ العَقْلِ. لاَ يَمْلِكُ قُوَاهُ العَقْلِيَّةَ.

שִׁפּוּי, שיפוי ז' (־יִּים) تَعْوِيضٌ ج تَعْوِيضَاتٌ. تَعْوِيضٌ عَنْ ضَرَرٍ حَقِيقِيٍّ.

שָׁפוּךְ ת' (שְׁפוּכִים) ١. مَصْبُوبٌ. مُنْسَكِبٌ. مُرَاقٌ. مُهْرَقٌ. مَسْفُوكٌ (دم). ٢. סל' تَعِبٌ جِدًّا. مُرْهَقٌ. בְּחֵמָה שְׁפוּכָה بِسُخْطٍ شَدِيدٍ. بِحَنَقٍ وَغَضَبٍ. אַל תִּבְכֶּה עַל חָלָב שָׁפוּךְ لاَ تَبْكِ عَلَى اللَّبَنِ المَسْكُوبِ. عُمْرُ الرَّايِبِ مَا يرجَعْش حَلِيب מ'.

שְׁפוֹכֶת ע' שָׁפֶכֶת.

שִׁפּוּל, שיפול ז' (־לִים) ١. طَرَفٌ ج أطْرَافٌ. نِهَايَةٌ. ذَيْلٌ ج ذُيُولٌ. سَفْحُ جَبَلٍ ج سُفُوحٌ. ٢. حَاشِيَةٌ ج حَوَاشٍ(ي). هُدْبُ الثَّوْبِ ج أهْدَابٌ. שִׁפּוּלֵי בֶּגֶד أسْفَلُ

הַבֶּטֶן. البَطْنِ. שִׁפּוּלֵי הָהָר مُنْحَدَرَاتٌ. سَفْحُ الجَبَلِ. שִׁפּוּלֵי מֵעַיִם الأَمْعَاءُ السُّفْلَى.

שִׁפּוֹן, שיפון ז' شُوفَانٌ. الجَوَادَار. الشَّيْلَم. خَرْطَال.

שִׁפּוּעַ, שיפוע ז' (־עִים) مَيْلٌ. مَيَلاَنٌ. إِمَالَةٌ. إِنْحِرَافٌ. إِنْحِدَارٌ. שִׁפּוּעַ תָּלוּל إِنْحِدَارٌ شَدِيدٌ.

שָׁפוּף ת' (שְׁפוּפִים) ١. مُنْحَنٍ(ي). مَحْنِيُّ القَامَةِ. مُطْرِقُ الرَّأْسِ. مُحْدَوْدَبٌ. مَائِلٌ. ٢. بَائِسٌ ج بُؤَسَاءُ. مِسْكِينٌ ج مَسَاكِينُ.

שְׁפוֹפֶרֶת נ' (־פָרוֹת) أُنْبُوبَةٌ (لمعجون اسنان مثلاً). قَصَبَةٌ جَوْفَاءُ. שְׁפוֹפֶרֶת טֶלֶפוֹן سَمَّاعَةُ التِّلِفُون (الهَاتِفِ). שְׁפוֹפֶרֶת צֶבַע إِصْبَعُ دِهَانٍ.

שִׁפּוּץ, שיפוץ ז' (־צִים) تَرْمِيمٌ. عَمْرَةٌ ج عَمَرَاتٌ. تَصْلِيحٌ. إِصْلاَحٌ. تَحْسِينٌ. שִׁפּוּץ הַדִּירָה تَرْمِيمُ البَيْتِ. إِصْلاَحُ المَنْزِلِ. تَعْمِيرُ البَيْتِ.

שִׁפּוּצְנִיק, שיפוצניק ז' (־קִים) مُقَاوِلُ تَرْمِيمِ الأَبْنِيَةِ.

שִׁפּוּק, שיפוק ז' (־קִים) إِعَادَةُ اسْتِمَاعٍ أَوْ إِعَادَةُ مُشَاهَدَةِ شَرِيطٍ مُسَجَّلٍ (replay). ٢. في الحواسيب: إِعَادَةُ قِرَاءَةِ البَرْنَامَجِ (playback).

שִׁפּוּר, שיפור ז' (־רִים) تَحَسُّنٌ. تَحْسِينٌ. إِصْلاَحٌ. إِسْتِصْلاَحٌ. تَقَدُّمٌ. חָל שִׁפּוּר בְּמַצָּבוֹ طَرَأَ تَحَسُّنٌ عَلَى حَالَتِهِ.

שָׁפוּת ת' (שְׁפוּתִים) مُؤَثَّفٌ. مَنْصُوب (قدر على النار).

שִׁפְחָה נ' (שְׁפָחוֹת) ١. جَارِيَةٌ ج جَوَارٍ(ي). أَمَةٌ ج أَمَوَاتٌ. سُرِّيَّةٌ ج سَرَارِيُّ. ٢. خَادِمَةٌ. وَصِيفَةٌ. שִׁפְחָה חֲרוּפָה ١. الجَارِيَةُ الَّتِي خَطَبَهَا مَالِكُهَا لِعَبْدِهِ. ٢. إِمْرَأَةٌ مُسْتَعْبَدَةٌ. إِمْرَأَةٌ خَنُوع (ذَلِيلَة).

שָׁפַט פ' ١. حَكَمَ ـُ قَضَى ـِ دَانَ ـِ ٢. أَدَانَ. إِقْتَصَّ مِنْ. عَاقَبَ. ٣. قَاضَى. جَازَى. ٤. تَحَكَّمَ فِي. سَيْطَرَ عَلَى. قَادَ ـُ ٥. تَرَوَّى. تَدَبَّرَ. نَظَرَ ـُ فِي قَضِيَّةٍ. הָאֶחָד בָּא לָגוּר וַיִּשְׁפֹּט שָׁפוֹט جَاءَ هذَا الإِنْسَانُ لِيَحُلَّ ضَيْفًا فَأَخَذَ يَتَحَكَّمُ فِينَا ومجازًا: جَاءَ يطلّ غَلَبَ الكُلَّ م'. נִשְׁפַּט ١. حُوكِمَ. قُوضِيَ. رُفِعَتْ عَلَيْهِ دَعْوَى قَضَائِيَّةٌ. ٢. تَقَاضَى. رَفَعَ ـَ الدَّعْوَى عَلَى. ٣. حُكِمَ عَلَيْهِ بِـ أُدِينَ.

שְׁפִי תה"פ عَلَى مَهْلٍ. بِتَأَنٍّ.

שְׁפִיּוּת נ' سَلاَمَةُ عَقْلٍ. وُضُوحُ الرُّؤْيَةِ. تَعَقُّلٌ. عَقْلاَنِيَّةٌ. שְׁפִיּוּת הַדַּעַת سَلاَمَةُ تَفْكِيرٍ. تَعَقُّلٌ. إِتِّزَانٌ عَقْلِيٌّ.

שָׁפִיט ת' (שְׁפִיטִים) قَابِلٌ لِلْمُقَاضَاةِ. يُمْكِنُهُ المُثُولُ أَمَامَ المَحْكَمَةِ.

שְׁפִיטָה נ' ١. مُقَاضَاةٌ. مُحَاكَمَةٌ. النَّظَرُ فِي قَضِيَّةٍ قَضَائِيَّةٍ. ٢. تَقْدِيرُ الاعْتِبَارَاتِ. سَدَادُ التَّفْكِيرِ. تَحْكِيمُ العَقْلِ.

שְׁפִיכָה נ' (־כוֹת) صَبٌّ. سَكْبٌ. إِرَاقَةٌ. إِهْرَاقٌ. تَفْرِيغٌ.

שְׁפִיכוּת נ' ١. صَبٌّ. سَكْبٌ. إِرَاقَةٌ. ٢. قَابِلِيَّةُ الصَّبِّ (الانسِكَابِ). שְׁפִיכוּת דָּמִים إِرَاقَةُ دِمَاءٍ. قَتْلٌ. نَزِيفُ الدَّمِ ومجازًا: إِهَانَةٌ شَدِيدَةٌ. تَحْقِيرٌ. إِرَاقَةُ مَاءِ الوَجْهِ. מְנִיעַת שְׁפִיכוּת דָּמִים حَقْنُ الدِّمَاءِ. مَنْعُ سَفْكِ الدِّمَاءِ.

שְׁפִיעָה נ' ١. إِفَاضَةٌ. إِغْدَاقٌ. إِضْفَاءٌ. ٢. جَرَيَانٌ. تَدَفُّقٌ.

שְׁפִיפָה נ' إِنْحِنَاءٌ. طَأْطَأَةٌ. تَحَدُّبٌ.

שְׁפִיפוֹן ז' (־נִים) حَيَّةٌ قَرْنَاءُ (viper).

שְׁפִיץ .Gr ז' (־צִים) رَأْسٌ مُدَبَّبٌ.

שָׁפִיר ז' كِيسُ السَّلَى. كِيسُ المَشِيمَةِ (جليدة تغطي الجنين مع المشيمة، chorion). מֵי שָׁפִיר مَاءُ الجَنِينِ فِي رَحِمِ أُمِّهِ.

שַׁפִּיר (־רִים) ١. ת' حَسَنٌ. جَيِّدٌ. مُمْتَازٌ. ٢. תה"פ حَسَنًا. جَيِّدًا. גִּדּוּל שַׁפִּיר وَرَمٌ حَمِيدٌ (غير سرطاني).

שַׁפִּירִית נ' (־יּוֹת) يَعْسُوبٌ (حشرة من الغشائيات، drygonfly).

שְׁפִיתָה נ' (־תוֹת) تَأْثِيفٌ. وَضْعُ القِدْرِ عَلَى النَّارِ لِلطَّبْخِ.

שָׁפַךְ פ' ١. سَكَبَ ـُ صَبَّ ـُ كَبَّ ـُ أَرَاقَ. سَفَحَ ـَ ٢. رَمَى ـِ أَلْقَى. أَفْرَغَ. שָׁפַךְ אוֹר עַל־ أَلْقَى الضَّوْءَ عَلَى. أَوْضَحَ. שָׁפַךְ דָּם (דָּמִים) ١. سَفَكَ ـِ (أَرَاقَ) دَمًا. هَدَرَ ـِ دَمًا. ٢. حَقَّرَ. أَهَانَ. שָׁפַךְ דְּמָעוֹת ذَرَفَ ـِ الدَّمْعَ. إِنْهَمَلَ الدَّمْعُ مِنْ عَيْنَيْهِ. שָׁפַךְ זַעְמוֹ (חֲמָתוֹ) עַל פְּלוֹנִי صَبَّ جَامَ غَضَبِهِ عَلَى فُلاَنٍ. أَصْلاَهُ نَارًا حَامِيَةً. שָׁפַךְ לִבּוֹ לִפְנֵי פְלוֹנִי مجازًا: نَفَّسَ عَنْ مَكْنُونَاتِ فُؤَادِهِ. صَارَحَ فُلاَنًا بِمَا يَجِيشُ فِي قَلْبِهِ. שָׁפַךְ מְרֵרָתוֹ كَابَدَ المَشَقَّاتِ. لَقِيَ الأَمَرَّيْنِ مِنْ. שָׁפַךְ עָלָיו אֵשׁ וְגָפְרִית ע' אֵשׁ. שָׁפַךְ קִיתוֹן שֶׁל בּוּז (חֲרָפוֹת) صَبَّ النَّارَ وَالكِبْرِيتَ عَلَى. إِنْهَالَ عَلَيْهِ بِالشَّتَائِمِ وَأَقْذَعِ الكَلاَمِ. נִשְׁפַּךְ ١. إِنْصَبَّ. إِنْسَكَبَ. أُرِيقَ. تَدَفَّقَ. إِنْهَالَ. ٢. رُمِيَ. أُلْقِيَ خَارِجًا. נִשְׁפַּךְ דָּמוֹ أُرِيقَ دَمُهُ. قُتِلَ.

שֶׁפֶךְ ז' (שְׁפָכִים) مَصَبٌّ (النهر في البحر). مُلْتَقَى (نهر بنهر). جَرَيَانٌ. שֶׁפֶךְ דָּם نَزِيفٌ. نَزِيفُ الدَّمِ.

(שֹׁפֶךְ) שְׁפָכִים, שְׁפָכִין ז"ר مَاءُ الغَسِيلِ. مَاءُ المَجَارِي. בּוֹר שְׁפָכִין بَالُوعَةٌ ج بَوَالِيعُ. بَلاَّعَةٌ. حُفْرَةُ المَجَارِي.

שָׁפְכָה נ' (־כוֹת) ١. القَضِيبُ. العُضْوُ التَّنَاسُلِيُّ عِنْدَ الذَّكَرِ. ٢. القَنَاةُ البَوْلِيَّةُ (urethra).

שְׁפַכְטֵל .Gr ע' מָרִית.

שְׁפֹכֶת, שפוכת נ' أَنْقَاضٌ. بَقَايَا حُطَامٍ.

שָׁפֵל, נִשְׁפַּל פ' سَفُلَ ـُ إِنْخَفَضَ. تَدَنَّى. هَبَطَ ـِ ومجازًا: ذَلَّ ـِ حَقُرَ ـُ إِنْحَطَّ. دَنُؤَ ـُ הִשְׁתַּפֵּל إِنْحَدَرَ. إِنْخَفَضَ ومجازًا: تَقَاعَسَ. تَكَاسَلَ. تَهَاوَنَ. הִשְׁפִּיל ١. حَقَّرَ. أَهَانَ. أَذَلَّ. سَامَ ـُ خَسْفًا. ٢. سَفَّلَ. أَنْزَلَ. أَطْرَقَ. خَفَّضَ. ٣. أَخْضَعَ. הִשְׁפִּיל מַבָּטוֹ غَضَّ ـُ الطَّرْفَ. أَسْبَلَ نَاظِرَهُ. خَفَّضَ نَظَرَهُ. أَطْرَقَ. הֻשְׁפַּל ١. حُقِّرَ. أُهِينَ. أُخْزِيَ. جُرِحَتْ كَرَامَتُهُ. ٢. خُفِّضَ. سُفِّلَ. أُنْزِلَ.

שָׁפָל ת' (שְׁפָלִים) ١. مُنْخَفِضٌ. قَصِيرٌ ج قِصَارٌ. ٢. وَاطِئٌ. سَافِلٌ ج سَفَلَةٌ. دَنِيءٌ ج أَدْنِيَاءُ. وَضِيعٌ ج وُضَعَاءُ. مُنْحَطٌّ. ذَلِيلٌ. نَذْلٌ ج أَنْذَالٌ. لَئِيمٌ ج لِئَامٌ. ٣. مُتَوَاضِعٌ. خَاشِعٌ. שְׁפַל קוֹמָה قَصِيرُ القَامَةِ. دَحْدَحٌ. دَحْدَاحٌ. שְׁפַל רוּחַ قَنُوتٌ. خَاشِعٌ. مُتَوَاضِعٌ. נֶפֶשׁ שְׁפָלָה ١. تَوَاضُعٌ. قَنَاعَةٌ. ٢. الشُّعُورُ بِالنَّقْصِ. ٣. كَآبَةٌ.

שֵׁפֶל ז' ١. سُفْلٌ. إِنْخِفَاضٌ. ٢. جَزْرٌ (خلاف المد). إِنْحِسَارُ المَاءِ. ٣. مجازًا: إِنْحِطَاطٌ. ٤. كَسَادٌ (في السوق). שֵׁפֶל בָּרוֹמֶטְרִי إِنْخِفَاضٌ بَارُومِتْرِيٌّ (في الاحوال الجوية). שֵׁפֶל מוּסָרִי إِنْحِلَالٌ (إِنْحِطَاطٌ) خُلُقِيٌّ. فَسَادٌ. تَفَسُّخٌ أَخْلَاقِيٌّ. בַּשֵּׁפֶל, בְּשֵׁפֶל הַמַּדְרֵגָה فِي الدَّرْكِ الأَسْفَلِ. فِي الحَضِيضِ. שְׁעוֹת הַשֵּׁפֶל سَاعَاتُ الكَسَادِ (الرُّكُودِ). سَاعَاتُ الفُتُورِ (في العمل). אַחֲרֵי גֵּאוּת - שֵׁפֶל بَعْدَ المَدِّ جَزْرٌ ومجازًا: بَعْدَ الرِّفْعَةِ مَذَلَّةٌ.

שְׁפֵלָה נ' (־לוֹת) مُنْخَفَضٌ ج مُنْخَفَضَاتٌ. سَهْلٌ ج سُهُولٌ. הַשְּׁפֵלָה, שְׁפֵלַת יְהוּדָה غَوْرُ يَهُودَا (على امتداد البحر المتوسط). אֶרֶץ הַשְּׁפֵלָה الأَرَاضِي المُنْخَفِضَةُ (الوَاطِئَةُ). كِنَايَةٌ عَنْ هُولَنْدَا.

שִׁפְלוּת נ' ١. سَفَالَةٌ. رَذَالَةٌ. حَقَارَةٌ. نَذَالَةٌ. صَغَارَةٌ. دَنَاءَةٌ. ٢. خُضُوعٌ. إِسْتِخْذَاءٌ. تَذَلُّلٌ. שִׁפְלוּת רוּחַ تَوَاضُعٌ. وَدَاعَةٌ. הַשִּׁפְלוּת סֻלָּם הַכָּבוֹד التَّوَاضُعُ شَبَكَةُ الشَّرَفِ. تَاجُ المُرُوءَةِ التَّوَاضُعُ.

שִׁפְלָה, שִׁיפוּלֶת נ' (־פוּלוֹת) مُنْحَدَرٌ ج مُنْحَدَرَاتٌ. سَفْحٌ ج سُفُوحٌ.

שָׂפָם ז' (שְׂפָמִים) شَارِبٌ ج شَوَارِبُ. شَنَبٌ ج شَنَبَات م'.

שִׂפֵּם, שׂוּפַם פ' طَرَّ شَارِبُهُ. نَبَتَ ـ شَارِبُهُ.

שְׂפַמְנוּן ז' (־נִים) سِلَّوْرٌ. صِلَّوْرٌ (سمك نهري، silurid).

שְׂפַמְפַּם ז' (־פַּמִּים) شَارِبٌ قَصِيرٌ.

שָׁפָן ז' (שְׁפַנִּים) ١. وَبْرٌ (حيوان ثديي يشبه الارنب) ج وُبُورٌ ووِبَارٌ. أَرْنَبٌ بَرِّيٌّ. ٢. أَرْنَبٌ ج أَرَانِبُ. ٣. مجازًا: جَبَانٌ (كالارنب) ج جُبَنَاءُ. שְׁפַן נִסָּיוֹן خِنْزِيرُ الهِنْدِ. خِنْزِيرٌ غِينِيٌّ (يستعمل في التجارب) ومجازًا: أَدَاةٌ. وَسِيلَةُ اسْتِغْلَالٍ.

שְׁפַנִּי ת' (־נִיִּים) أَرْنَبِيٌّ. كَالأَرْنَبِ.

שְׁפַנִּיָּה, שפנייה נ' (־יוֹת) حَظِيرَةُ تَرْبِيَةِ الأَرَانِبِ.

שָׁפַע פ' غَزُرَ ـ حَفَلَ ـِ زَخَرَ ـَ دَرَّ ـِ تَدَفَّقَ. تَوَفَّرَ. كَانَ عَامِرًا بِـ. שָׁפַע إِنْهَمَرَ عَلَيْهِ بِغَزَارَةٍ. تَوَفَّرَ. הִשְׁפִּיעַ ١. غَمَرَ ـُ بِـ. أَسْبَغَ. أَغْدَقَ. أَضْفَى. أَدَرَّ. أَفَاضَ. ٢. أَوْحَى. أَلْهَمَ. ٣. أَثَّرَ فِي (عَلَى). فَعَلَ ـ فِعْلَهُ. הֻשְׁפַּע ١. تَأَثَّرَ بِـ. كَانَ لَهُ انْطِبَاعٌ عَلَيْهِ. كَانَ لَهُ وَقْعٌ. ٣. أُلْهِمَ. وُهِبَ.

שֶׁפַע ז' ١. وَفْرَةٌ. فِرَةٌ. غَزَارَةٌ. فَيْضٌ. كَثْرَةٌ. ٢. إِلْهَامٌ. مَوْهِبَةٌ. שֶׁפַע בְּרָכוֹת تَحِيَّاتٌ وَافِرَةٌ. קֶרֶן הַשֶּׁפַע قَرْنُ الخِصْبِ. رَمْزُ الخُصُوبَةِ وَالنَّمَاءِ. בְּשֶׁפַע تה"פ بِوَفْرَةٍ. بِغَزَارَةٍ. بِكَثْرَةٍ. جَمًّا. مِدْرَارًا.

שִׁפְעָה נ' غَزَارَةٌ ע' שֶׁפַע.

שִׁפְעוּל ז' إِعَادَةُ تَشْغِيلٍ. تَشْغِيلٌ مِنْ جَدِيدٍ.

שִׁפְעֵל פ' شَغَّلَ مِنْ جَدِيدٍ. أَعَادَ تَشْغِيلَ.

שַׁפַּעַת נ' (־עוֹת) في الطب: النَّزْلَةُ الوَافِدَةُ. النَّزْلَةُ الصَّدْرِيَّةُ. إِنْفْلُوَنْزَا.

שָׁפַף פ' إِنْحَنَى. تَقَوَّسَ. إِحْدَوْدَبَ. طَأْطَأَ.

שִׁפֵּץ, שיפץ .Ar פ' أَصْلَحَ. صَلَّحَ. رَمَّمَ. عَمَّرَ. שֻׁפַּץ أُصْلِحَ. رُمِّمَ. عُمِّرَ.

שָׁפַר פ' حَسُنَ ـُ جَادَ ـُ لَطُفَ ـُ لَاقَ ـِ שָׁפַר חֶלְקוֹ (גּוֹרָלוֹ) تَحَسَّنَتْ حَالَتُهُ. שִׁפֵּר ١. حَسَّنَ. جَوَّدَ. أَصْلَحَ. طَيَّبَ. ٢. زَيَّنَ. زَوَّقَ. שֻׁפַּר حُسِّنَ. تَحَسَّنَ. أُصْلِحَ. جُوِّدَ. הִשְׁתַּפֵּר تَحَسَّنَ. تَقَدَّمَ. طَابَ ـِ جَادَ. طَرَأَ ـ تَحَسُّنٌ عَلَيْهِ.

שֶׁפֶר ז' حُسْنٌ. لُطْفٌ. طِيبٌ. جَوْدَةٌ (جُودَةٌ). אִמְרֵי שֶׁפֶר أَقْوَالٌ مَأْثُورَةٌ. كَلَامٌ جَمِيلٌ (كالامثال). أَمْثَالٌ سَائِرَةٌ.

שְׁפְרָא, שופרא .Ar ז' ١. حُسْنٌ. لُطْفٌ. عَالٍ. מִשְּׁפְרָא דְּשִׁפְרָא عَالُ العَالِ. مُمْتَازٌ. حُمْرُ النَّعَمِ.

שִׁפְרָה נ' ١. جَمَالٌ. لُطْفٌ. حُسْنٌ. جُودٌ. ٢. صَفَاءٌ.

שִׁפְרוֹט .Gr ז' (־טִים) صَابُوغَةٌ (نوع من السرادين، clupeid).

שִׁפְרִיץ Y ז' (־צִים) ١. رَشٌّ. رَشَاشٌ. طَرْطَشَةٌ. ٢. نَبِيذٌ مَخْلُوطٌ بِالصُّودَا. ٣. تَكْلِيسٌ بِالرَّشِّ.

שַׁפְרִיר ז' (־רִים) ١. هَوْدَجٌ ج هَوَادِجُ. ٢. قُبَّةُ السَّمَاءِ. طَاقٌ.

שִׁפְשׁוּף ז' (־פִים) ١. صَقْلٌ. تَلْمِيعٌ. ٢. فَرْكٌ. حَكٌّ. دَلْكٌ. دَعْكٌ. ٣. تَدْرِيبَاتٌ شَاقَّةٌ فِي الجَيْشِ. إِرْهَاقٌ فِي العَمَلِ.

שִׁפְשֵׁף פ' ١. صَقَلَ ـُ لَمَّعَ. ٢. فَرَكَ ـُ حَكَّ ـُ دَعَكَ ـَ دَلَكَ. ٣. أَرْهَقَ. شَغَّلَ بِعَمَلٍ شَاقٍّ. שֻׁפְשַׁף ١. صُقِلَ. لُمِّعَ. ٢. فُرِكَ. إِنْحَكَّ. مُسِّدَ. ٣. أُرْهِقَ. הִשְׁתַּפְשֵׁף ١. إِنْحَكَّ. إِحْتَكَّ. إِنْفَرَكَ. ٢. إِنْصَقَلَ. ٣. أُرْهِقَ بِعَمَلٍ شَاقٍّ.

שְׁפַשֶּׁפֶת נ' (־פוֹת) ١. مِمْسَحَةُ الأَحْذِيَةِ. ٢. مَشَّايَةٌ (تجعل على عتبة الدار لمسح الحذاء). ٣. حَكَّةٌ وَحُرْقَةٌ واحْمِرَارٌ فِي الأُرْبِيَّةِ (اي: اصل الفخذ).

שָׁפַת פ' ١. أَثَّفَ. نَصَبَ ـِ (القدر على النار للطهي). נִשְׁפַּת أُثِّفَ. نُصِبَ عَلَى الأَثَافِي لِلطَّبْخِ.

שְׂפָתוֹן ז' (שְׂפָתוֹנִים) قَلَمُ (إِصْبَعُ) الحُمْرَةِ. أَحْمَرُ الشِّفَاهِ.

שְׂפָתִי ת' (־תִיִּים) ١. شَفَوِيٌّ. خَاصٌّ بِالشَّفَةِ. ٢. لُغَوِيٌّ. لِسَانِيٌّ.

שְׂפָתַיִם, שפתיים נ"ז شَفَتَانِ ע' שָׂפָה.

שְׁפַתַּיִם, שפתיים ז"ז أُثْفِيَّتَانِ. حَجَرَانِ تُوضَعُ عَلَيْهِمَا القِدْرُ لِلطَّبْخِ.

שִׂפְתָנִי ת' (־נִיִּים) في النبات: الفَصِيلَةُ الشَّفَوِيَّةُ (labiatae).

שֶׁצֶף ז' ١. رَغْوَةٌ. زَبَدٌ. ٢. إِرْغَاءٌ. إِزْبَادٌ. غَضَبٌ. ٣. فَيْضٌ. سَيْلٌ. בְּשֶׁצֶף קֶצֶף بِحِدَّةٍ وَغَضَبٍ. بِإِرْغَاءٍ وَإِزْبَادٍ.

שָׁצַף פ' ١. أَرْغَى. أَزْبَدَ. جَرَى بِشِدَّةٍ. ٢. إِحْتَدَّ عَلَى. إِغْتَاظَ مِنْ. שָׁצַף קָצַף إِحْتَدَّ. إِهْتَاجَ. ثَارَ ـُ إِصْطَخَبَ.

שִׁצָּפוֹן, שיצפון ז' (־צְפוֹנוֹת) تَيَّارٌ جَارِفٌ. سَيْلٌ عَارِمٌ. جَرَيَانٌ بِقُوَّةٍ.

שַׂק ז' (־קִּים) ١. كِيسٌ ج أَكْيَاس. عِدْلٌ ج عُدُولٌ وأَعْدَالٌ. شُوَالٌ ج شُوَالاَتٌ. ٢. مِسْحٌ ج مُسُوحٌ. جِنْفَاصٌ. שַׂקִּים عِدْلاَنِ. غِرَارَانِ (يُوضعان على ظهر الدابة للتوازن). שַׂק אִגְרוּף حَشِيَّةٌ شَاخِصَةٌ لِلتَّدَرُّبِ عَلَى المُلاَكَمَةِ. שַׂק דֹּאַר كِيسُ (حَقِيبَةُ) البَرِيدِ. שַׂק חֲפָצִים في الجيش. كِيسُ مُهِمَّاتٍ. جَرْبَنْدِيَّةٌ (kitbag). שַׂק שֵׁנָה رَبْطُ الفَرْشِ (في السفرات والنزهات). رِبَاطُ الفَرْشِ (sleeping bag). מָכַר חָתוּל בְּשַׂק مجازًا: بَاعَ السَّمَكَ فِي البَحْرِ. טָמַן אֶת הַמַּרְצֵעַ בַּשַּׂק أَخْفَى المِخْرَزَ فِي الكِيسِ ومجازًا: غَطَّى السَّمَاوَاتِ بِالعَمَاوَاتِ. حَاوَلَ التَّمْوِيهَ. יָצָא הַמַּרְצֵעַ מִן הַשַּׂק مجازًا: ذَرَّ قَرْنُهُ. إِفْتَضَحَ السِّرُّ.

שֶׁק .En ז' (־קִים) شِيك ج شِيكَات. صَكٌّ ج صُكُوكٌ. שֶׁק לְלֹא כִּסּוּי شِيك بِلاَ رَصِيدٍ. שֶׁק פָּתוּחַ شِيك عَلَى بَيَاضٍ. פִּנְקַס שֶׁקִּים دَفْتَرُ الشِّيكَاتِ (الصُّكُوكِ).

שַׁק! פ' صِيغَةُ أَمْرٍ مِنْ فِعْلِ נָשַׁק قَبَّلَ ע' נָשַׁק. שַׁק לִי: إِلْحَسْ طِيزِي (احتقارًا).

שָׁקַד פ' ١. إِجْتَهَدَ فِي. أَجَدَّ فِي. أَكَبَّ عَلَى. دَأَبَ ـَ عَلَى (فِي). ٢. ثَابَرَ. وَاظَبَ. عَكَفَ ـِ عَلَى. تَعَهَّدَ. ٣. حَافَظَ. رَاعَى. حَرَصَ ـِ عَلَى. שָׁקַד עַל לִמּוּדָיו وَاظَبَ عَلَى دُرُوسِهِ. أَكَبَّ عَلَى دِرَاسَتِهِ.

שָׁקֵד ז' (שְׁקֵדִים) ١. لَوْزَةٌ ج لَوْزٌ. شَجَرَةُ اللَّوْزِ. ٢. لَوْزَةُ الحَلْقِ (احدى لوزتي الحلق). דַּלֶּקֶת הַשְּׁקֵדִים في الطب: إِلْتِهَابُ اللَّوْزَتَيْنِ (tonsillitis).

שְׁקֵדִי ת' (־יִּים) لَوْزِيٌّ. كَاللَّوْزِ.

שְׁקֵדִיָּה, שקדייה נ' (־יּוֹת) شَجَرَةُ اللَّوْزِ ע' שָׁקֵד.

שַׁקְדָן ת' (־נִים) مُجْتَهِدٌ. حَرِيصٌ. مُجِدٌّ. مُوَاظِبٌ. مُثَابِرٌ. دَؤُوبٌ.

שַׁקְדָנוּת נ' جِدٌّ. إِجْتِهَادٌ. مُثَابَرَةٌ. مُوَاظَبَةٌ. إِنْكِبَابٌ عَلَى.

שַׁקְדָנִי ת' (־יִּים) جِدِّيٌّ. إِجْتِهَادِيٌّ. مُتَّصِفٌ بِالمُثَابَرَةِ.

(שקה) הִשְׁקָה פ' سَقَى ـِ رَوَى ـِ أَرْوَى. شَرَّبَ. הֻשְׁקָה سُقِيَ. رُوِيَ. شُرِّبَ.

שָׁקוּד ת' (שְׁקוּדִים) ١. مُجْتَهِدٌ. مُثَابِرٌ. مُوَاظِبٌ. دَؤُوبٌ. مُنْكَبٌّ عَلَى. ٢. دَقِيقٌ. مَصْنُوعٌ بِدِقَّةٍ.

שִׁקּוּי, שיקוי ז' (־יִּים) شَرَابٌ ج أَشْرِبَةٌ. مَشْرُوبُ العَافِيَةِ. שִׁקּוּי לַעֲצָמוֹת مجازًا: شَرَابٌ مُنْعِشٌ.

שִׁקּוּל, שיקול ז' (־לִים) ١. وَزْنٌ. تَوَازُنٌ. ٢. إِعْتِبَارٌ ج إِعْتِبَارَاتٌ. تَدَبُّرٌ. שִׁקּוּל דַּעַת تَحْكِيمُ العَقْلِ. رَوِيَّةٌ. إِتِّزَانٌ. تَعَقُّلٌ. إِمْعَانُ النَّظَرِ فِي. שִׁקּוּלִים זָרִים إِعْتِبَارَاتٌ غَرِيبَةٌ لاَ تَمُتُّ إِلَى القَضِيَّةِ بِصِلَةٍ. إِعْتِبَارَاتٌ لاَ تَتَعَلَّقُ بِالمَوْضُوعِ. נָהַג בְּשִׁקּוּל דַּעַת تَصَرَّفَ بِرَوِيَّةٍ وَاتِّزَانٍ.

שָׁקוּל ת' (שְׁקוּלִים) ١. مَوْزُونٌ. مُقَنَّنٌ. ٢. مُسَاوٍ(ي). مُضَاهٍ(ي). كَفْءٌ (كُفْءٌ) ج أَكْفَاءٌ. مُعَادِلٌ. ٣. مُتَّزِنٌ. مَعْقُولٌ. رَاجِحٌ. ٤. مُتَوَازِنٌ. مُتَكَافِئٌ. مُتَعَادِلٌ. ٥. شِعْرٌ مَوْزُونٌ. בֵּית דִּין שָׁקוּל مَحْكَمَةٌ زَوْجِيَّةُ العَدَدِ (يمكن الاّ يحصل فيها حسم قضية). דֵּעָה שְׁקוּלָה رَأْيٌ مُتَّزِنٌ (رَاجِحٌ). فِكْرَةٌ مُتَوَازِنَةٌ. رَأْيٌ وَجِيهٌ. פְּרוֹזָה שְׁקוּלָה نَثْرٌ ذُو إِيقَاعٍ (كالشعر). نَثْرٌ مُسَجَّعٌ. שִׁיר שָׁקוּל شِعْرٌ مَوْزُونٌ. قَصِيدَةٌ مَوْزُونَةٌ (حسب العروض).

שִׁקּוּם, שיקום ז' ١. تَأْهِيلٌ. إِنْعَاشٌ. ٢. تَرْمِيمٌ. إِصْلاَحٌ. إِعَادَةُ بِنَاءٍ. שִׁקּוּם הַנְּכִים تَأْهِيلُ المُعَوَّقِينَ.

שִׁקּוּמִי, שיקומי ת' (־יִּים) تَأْهِيلِيٌّ. إِنْعَاشِيٌّ.

שִׁקּוּעַ, שיקוע ז' (־עִים) ١. غَمْرٌ. تَغْطِيسٌ. تَرْسِيبٌ. غَمْسٌ. ٢. غَوْصٌ فِي. تَعَمُّقٌ. تَكْرِيسٌ.

שָׁקוּעַ ת' (שְׁקוּעִים) ١. غَاطِسٌ. مَغْمُورٌ. غَارِقٌ فِي. غَائِصٌ. ٢. مُنْهَمِكٌ فِي. مُنْغَمِسٌ. ٣. مُقَعَّرٌ. مُنْخَسِفٌ. غَائِرٌ. שָׁקוּעַ בַּעֲבוֹדָה مُنْهَمِكٌ فِي العَمَلِ. עַיִן שְׁקוּעָה عَيْنٌ غَائِرَةٌ. عَيْنٌ خَوْصَاءُ.

שִׁקּוּף, שיקוף ז' (־פִים) ١. إِسْتِشْفَافٌ. إِنْعِكَاسٌ. كَشْفٌ. ٢. في الطب: تَصْوِيرٌ بِالأَشِعَّةِ السِّينِيَّةِ (بِأَشِعَّةِ إِكْس).

שָׁקוּף ת' (שְׁקוּפִים) شَفَّافٌ. صَافٍ(ي). رَائِقٌ ومجازًا: وَاضِحٌ. جَلِيٌّ. כַּוָּנוֹת שְׁקוּפוֹת نَوَايَا مَكْشُوفَةٌ. מִלִּים שְׁקוּפוֹת كَلاَمٌ وَاضِحٌ (صَرِيحٌ). נְיָר שָׁקוּף وَرَقٌ شَفَّافٌ. רֶמֶז שָׁקוּף تَلْمِيحٌ وَاضِحٌ.

שְׁקוּפִית נ' (־יּוֹת) شَرِيحَةٌ ج شَرَائِحُ. شَرِيحَةُ تَصْوِيرٍ (slide).

שִׁקּוּץ, שיקוץ ז' (־צִים) رِجْسٌ. رَذِيلَةٌ ج رَذَائِلُ. شَنَاعَةٌ. לְשׁוֹן שִׁקּוּצִים إِسْفَافٌ. قَذْعٌ. كَلاَمٌ فَاحِشٌ.

שָׁקַט פ' ١. هَدَأَ ـَ سَكَنَ ـُ سَجَا ـُ (الليل). سَكَتَ ـُ صَمَتَ ـُ رَكَدَ ـُ ٢. إِطْمَأَنَّ. أَمِنَ ـَ שָׁקַט אֶל (עַל) שְׁמָרָיו ١. هَدَأَ بَالُهُ. قَرَّتْ عَيْنُهُ. ٢. جَمَدَ ـُ لَمْ يَتَقَدَّمْ. שָׁקְטָה דַּעְתּוֹ هَدَأَ خَاطِرُهُ. سَكَنَ رَوْعُهُ. הִשְׁקִיט هَدَّأَ. سَكَّنَ. طَمْأَنَ. خَفَّفَ مِنْ. بَرَّدَ. فَتَّرَ. הִשְׁקִיט אֶת הַכְּאֵבִים سَكَّنَ الآلاَمَ (الأَوْجَاعَ).

שֶׁקֶט ז' ١. هُدُوءٌ. سُكُونٌ. سَكِينَةٌ. طُمَأْنِينَةٌ. ٢. صَمْتٌ. سُكُوتٌ. وُجُومٌ. שֶׁקֶט! أُسْكُتْ! إِخْرَسْ! صَهْ! שֶׁקֶט מָתוּחַ هُدُوءٌ مَشُوبٌ بِالتَّوَتُّرِ. שֶׁקֶט תַּעֲשִׂיָּתִי إِمْتِنَاعٌ عَنِ التَّهْدِيدِ بِالإِضْرَابِ (حسب اتفاق لدة معينة). אִי שֶׁקֶט عَدَمُ اسْتِقْرَارٍ. قَلَقٌ. إِضْطِرَابٌ. قَلاَقِلُ.

שָׁקֵט ת' (שְׁקֵטִים) ١. هَادِئٌ. سَاكِنٌ. وَادِعٌ. مُطْمَئِنٌّ. ٢. سَاكِتٌ. صَامِتٌ. הָאוֹקְיָנוֹס הַשָּׁקֵט المُحِيطُ الهَادِئُ. הֲפֵיכָה שְׁקֵטָה إِنْقِلَابٌ أَبْيَضُ. ثَوْرَةٌ بَيْضَاءُ (دون اراقة دماء). מַצְפּוּן שָׁקֵט ضَمِيرٌ هَادِئٌ. رَاحَةُ بَالٍ. מַיִם שְׁקֵטִים חוֹדְרִים עָמֹק مجازًا: تَحْسَبُهَا حَمْقَاءَ وَهِيَ بَاخِسٌ. كَمْ فِي السَّوَاهِي مِنَ الدَّوَاهِي.

שְׁקִידָה נ' مُوَاظَبَةٌ. مُثَابَرَةٌ. إِجْتِهَادٌ. دَأَبٌ.

שְׁקִיטָן ז' (־נִים) نُحَامَةٌ ج نُحَامٌ. بَشْرُوشٌ ע' פְּלָמִינְגוֹ.

שְׁקִילָה נ' (־לוֹת) ١. وَزْنٌ. رِيَازَةٌ. ٢. وَزْنُ الأُمُورِ. رَوِيَّةٌ. تَرَوٍّ(ي).

שְׁקִילוּת נ' ١. زِنَةٌ. ثِقَلٌ. ٢. قَابِلِيَّةُ الوَزْنِ. رِيَازَةٌ.

שָׁקִיעַ ת' (שְׁקִיעִים) رَاسِبٌ. سَهْلُ التَّرَسُّبِ.

שְׁקִיעָה נ' (־עוֹת) ١. تَرَسُّبٌ. رُكُودٌ. نُزُولٌ. غَرَقٌ. إِنْخِفَاضٌ ومجازًا: إِنْهِمَاكٌ. إِنْغِمَاسٌ. تَعَمُّقٌ. تَكْرِيسٌ لِـ ٢. غُرُوبٌ. أُفُولٌ. مَغِيبٌ ومجازًا: إِنْحِطَاطٌ. تَدَهْوُرٌ. שְׁקִיעַת דָּם في الطب: فَحْصُ تَرَسُّبِ الدَّمِ. שְׁקִיעַת הַחַמָּה غُرُوبُ (أُفُولُ) الشَّمْسِ. مَغِيبُ الشَّمْسِ. שְׁקִיעַת הַקַּרְקַע إِنْخِسَافُ الأَرْضِ.

שְׁקִיפוּת נ' شَفَّافِيَّةٌ. شَفَافِيَةٌ. وُضُوحٌ. إِمْكَانِيَّةُ فَهْمِ مَا يَجْرِي.

שְׁקִיקָה נ' ١. هَمْهَمَةُ الدُّبِّ. ٢. شَوْقٌ. إِشْتِيَاقٌ. رَغْبَةٌ. בִּשְׁקִיקָה بِشَوْقٍ. بِلَهْفَةٍ.

שַׂקִּית נ' (־יּוֹת) كِيسٌ صَغِيرٌ.

שָׁקַל פ' ١. وَزَنَ (يَزِنُ). ثَقَلَ ـُ كَالَ ـِ قَبَّنَ. رَازَ ـُ ٢. عَدَّ ـِ عَدَّدَ. أَحْصَى. ٣. مجازًا: دَرَسَ ـُ قَدَّرَ. ثَمَّنَ. فَكَّرَ فِي. ٤. كَانَتْ زِنَتُهُ (كذا). ٥. أَخَذَ ـُ حَمَلَ ـِ تَنَاوَلَ. שָׁקַל אֶת דְּבָרָיו وَزَنَ كَلَامَهُ. تَدَبَّرَ أَقْوَالَهُ. שָׁקַל בְּדַעְתּוֹ فَكَّرَ (فِي الأَمْرِ) مَلِيًّا. تَدَبَّرَ أَمْرَهُ. تَرَوَّى فِي. שָׁקַל וְטָרָה أَخَذَ وَأَعْطَى. دَقَّقَ فِي. قَلَّبَ وُجُوهَ الأَمْرِ. فَحَصَ فَحْصًا دَقِيقًا. נִשְׁקַל ١. وُزِنَ. كِيلَ. ٢. ثُمِّنَ. قُدِّرَ. قُيِّمَ. ٣. دُرِسَ. فُكِّرَ فِيهِ. أُخِذَ بِنَظَرِ الاعْتِبَارِ.

שֶׁקֶל ז' (שְׁקָלִים) ١. شِيكِل. شَاقِلٌ (وحدة نقد في اسرائيل). ٢. صَكُّ عُضْوِيَّةٍ فِي المُؤْتَمَرِ الصُّهْيُونِيِّ.

שַׁקְלָא .Ar ז' أَخْذٌ. تَنَاوُلٌ. שַׁקְלָא וְטַרְיָא أَخْذٌ وَعَطَاءٌ. تَدْقِيقٌ فِي. تَقْلِيبُ وُجُوهِ الأَمْرِ.

שִׁקְלוּל ז' (־לִים) مُوَازَنَةٌ. مُعَادَلَةٌ. تَحْدِيدُ المُعَدَّلِ.

שִׁקְלִי ת' (־לִיִּים) بِالشَّوَاقِلِ. بِالنَّقْدِ الإِسْرَائِيلِيِّ المُتَدَاوَلِ.

שִׁקְלֵל פ' عَادَلَ. وَازَنَ. كَافَأَ. أَوْجَدَ المُعَدَّلَ (في الحساب). שֻׁקְלַל عُودِلَ. وُوزِنَ. حُدِّدَ مُعَدَّلُهُ. הִשְׁתַּקְלֵל تَوَازَنَ. إِتَّزَنَ. تَعَيَّنَ مُعَدَّلُهُ.

שִׁקֵּם, שיקם פ' أَهَّلَ. أَنْعَشَ. رَمَّمَ. أَصْلَحَ. أَقَامَ مِنْ جَدِيدٍ. שֻׁקַּם أُهِّلَ. أُنْعِشَ. أُصْلِحَ. رُمِّمَ. הִשְׁתַּקֵּם تَأَهَّلَ. أَصْبَحَ أَهْلًا لِـ عَادَتْ إِلَيْهِ كَفَاءَتُهُ.

שֶׁקֶ"ם ר"ת שֵׁרוּת קַנְטִינוֹת וּמִזְנוֹנִים مُنْشَأَةُ الكَانْتِينَاتِ وَالمَقَاصِفِ (منشأة عسكرية اسرائيلية لخدمة العسكريين وعائلاتهم).

שִׁקְמָה נ' (־מִים) في النبات: جُمَّيْزَةٌ. جُمَّيْزَى ج جُمَّيْزٌ. تِينٌ بَرِّيٌّ.

שַׂקְנַאי ז' (־נָאִים) بَجَعَةٌ ج بَجَعٌ. قُوقٌ (طائر مائي كبير، pelican).

שָׁקַע פ' ١. غَارَ ـُ خَسَفَ ـِ إِنْخَسَفَ. غَطَسَ ـِ غَاصَ ـُ رَسَبَ ـُ تَرَسَّبَ. ٢. إِنْخَفَضَ. هَبَطَ ـِ ٣. إِنْحَطَّ. إِنْحَلَّ. فَسُدَ ـُ ٤. إِنْهَمَكَ فِي. إِنْغَمَسَ فِي. خَاضَ ـُ فِي. ٥. غَابَ ـِ (الشمس). غَرَبَ ـُ שָׁקַע בַּבֹּץ وَحِلَ (يَوْحَلُ). تَوَحَّلَ. غَاصَ فِي الوَحَلِ. سَاخَ ـُ שָׁקְעָה הָאֵשׁ خَمَدَتِ (خَبَتِ) النَّارُ. كَبَا ـُ الجَمْرُ. שָׁקְעָה הַחַמָּה غَابَتِ (غَرَبَتِ) الشَّمْسُ. שָׁקְעָה שִׁמְשׁוֹ שֶׁל פְּלוֹנִי أَفَلَ نَجْمُ فُلَانٍ. إِنْطَمَسَ كَوْكَبُهُ. فَقَدَ نُفُوذَهُ. נִשְׁקַע ١. إِنْخَسَفَ. ٢. غَاصَ فِي. ٣. إِنْطَمَسَ. ٤. غَرِقَ ـَ تَرَسَّبَ. שִׁקֵּעַ ١. غَطَّسَ. غَوَّصَ. غَمَرَ ـُ رَسَّبَ. أَغْرَقَ. שֻׁקַּע ١. غُمِرَ. غُطِّسَ. رُسِّبَ. أُغْرِقَ. ٢. رُكِزَ. كُرِّسَ. הִשְׁתַּקֵּעַ ١. حَلَّ ـُ فِي. تَوَطَّنَ. إِسْتَوْطَنَ فِي. إِسْتَقَرَّ فِي. أَلْقَى الرِّحَالَ فِي. ٢. إِنْهَمَكَ. إِنْغَمَسَ فِي. تَعَمَّقَ فِي. ٣. غُطِّسَ فِي. ٤. طَمَسَ ـُ نُسِيَ. إِمَّحَى مِنَ الذَّاكِرَةِ. הִשְׁקִיעַ ١. وَظَّفَ (مالًا). إِسْتَثْمَرَ. شَغَّلَ. بَذَلَ ـِ ٢. خَفَّضَ. غَوَّصَ. غَطَّسَ. غَيَّبَ. ٣. رَسَّبَ. הִשְׁקִיעַ מַאֲמַצִּים بَذَلَ جُهُودًا. بَذَلَ المَسَاعِيَ. سَعَى ـَ הִשְׁקִיעַ כְּסָפִים בָּעֵסֶק وَظَّفَ (إِسْتَثْمَرَ) أَمْوَالًا فِي العَمَلِ. הֻשְׁקַע أُسْتُثْمِرَ. تَوَظَّفَ. وُظِّفَ.

שֶׁקַע ז' (שְׁקָעִים) ١. غَوْرٌ ج أَغْوَارٌ. غَوْطَةٌ. تَجْوِيفٌ ج تَجَاوِيفُ. وَهْدَةٌ ج وِهَادٌ. مَطَبٌّ ج مَطَبَّاتٌ. ٢. مِقْبَسٌ كَهْرَبَائِيٌّ ج مَقَابِسُ. بْرِيزَةٌ مِ. שֶׁקַע בָּרוֹמֶטְרִי مِنْطَقَةُ ضَغْطٍ مُنْخَفِضٍ. הַשֶּׁקַע הַגָּדוֹל الأُخْدُودُ العَظِيمُ (مجموعة صدوع جيولوجية تبدأ بوادي الاردن حتى خليج عدن). בֵּית שֶׁקַע تَجْوِيفٌ (في شمعدان مثلًا) ج تَجَاوِيفُ.

שְׁקַעֲרוּרָה נ' (־רוֹת) تَقَعُّرٌ. تَجْوِيفٌ. ثُغْرَةٌ ج ثُغَرَاتٌ. فَجْوَةٌ ج فَجَوَاتٌ.

שְׁקַעֲרוּרִי ת' (־רִיִּים) مُقَعَّرٌ. مُجَوَّفٌ. خَاسِفٌ. غَائِرٌ ע' קָעוּר.

שְׁקַעֲרוּרִית נ' (־יּוֹת) تَقَعُّرٌ. تَجَوُّفٌ. تَجْوِيفٌ. فَجْوَةٌ ج فَجَوَاتٌ.

(שקף) נִשְׁקַף פ' ١. شَفَّ ـِ إِنْعَكَسَ (في المرآة). تَرَاءَى. ٢. رُئِيَ. لَاحَ ـُ بَانَ ـِ ظَهَرَ ـَ ٣. مجازًا: تَعَرَّضَ لِـ נִשְׁקֶפֶת לוֹ סַכָּנָה مُعَرَّضٌ لِلْخَطَرِ. تُحْدِقُ بِهِ الأَخْطَارُ. שִׁקֵּף شَفَّ. عَكَسَ ـِ ومجازًا: عَبَّرَ عَنْ. أَظْهَرَ. كَشَفَ ـِ عَنْ. הַסִּפּוּר שִׁקֵּף אֶת חַיֵּי הַחֶבְרָה عَبَّرَتِ القِصَّةُ عَنْ حَيَاةِ المُجْتَمَعِ. הִשְׁתַּקֵּף ١. إِنْعَكَسَ. تَجَلَّى. ٢. وَجَدَ تَعْبِيرَهُ فِي. ظَهَرَ ـَ بَانَ ـِ إِتَّضَحَ. تَمَثَّلَ بِـ הִשְׁקִיף ١. نَظَرَ ـُ أَطَلَّ عَلَى. رَصَدَ ـُ تَطَلَّعَ. شَاهَدَ. تَفَرَّجَ. ٢. رَاقَبَ. لَاحَظَ ومجازًا: أَمْعَنَ النَّظَرَ فِي. تَمَعَّنَ.

שֶׁקֶף ז' (שְׁקָפִים) ١. صُورَةٌ شَفَّافَةٌ. ٢. سَاكِفُ البَابِ ע' מַשְׁקוֹף. ٣. مَشْهَدٌ ج مَشَاهِدُ. مَنْظَرٌ ج مَنَاظِرُ. ٤. إِسْتِشْفَافٌ. تَأَمُّلٌ.

שִׁקֵּץ, שִׁיקֵץ פ' ١. إِسْتَقْبَحَ. كَرِهَ ـ إِسْتَنْكَرَ. ٢. دَنَّسَ. نَجَّسَ. لَوَّثَ. **שֻׁקַּץ** أُسْتُقْبِحَ. أُسْتُنْكِرَ. كُرِهَ. أُسْتُهْجِنَ.

שֶׁקֶץ ז' (שְׁקָצִים) ١. دَبِيبٌ. دُودٌ. سُوسٌ ومجازًا: رِجْسٌ ج أَرْجَاسٌ. نَجَاسَةٌ. قَذَارَةٌ. ٢. أَزْعَرُ ج زُعْرَانٌ. שְׁקָצִים וּרְמָשִׂים الدَّبِيبُ وَالزَّوَاحِفُ.

שִׁקְצָה נ' (־צוֹת) فَتَاةٌ غَيْرُ يَهُودِيَّةٍ.

שָׁקַק פ' ١. تَرَاكَضَ. ضَجَّ ـِ عَجَّ ـِ بِـ ٢. مجازًا: زَخَرَ ـَ (بالحياة). نَبَضَ ـِ بِالحَيَاةِ. ٣. تَاقَ ـُ إِلَى. إِشْتَاقَ إِلَى. שׁוֹקֵק חַיִּים زَاخِرٌ بِالحَيَاةِ. مِلْؤُهُ الحَيَاةُ وَالحَيَوِيَّةُ. הִשְׁתּוֹקֵק تَشَوَّقَ إِلَى. إِشْتَاقَ إِلَى. تَحَرَّقَ شَوْقًا إِلَى. هَفَا ـ قَلْبُهُ إِلَى. تَلَهَّفَ إِلَى. نَازَعَتْهُ نَفْسُهُ إِلَى.

שִׁקֵּר, שִׁיקֵר פ' ١. كَذَبَ ـِ إِفْتَرَى. قَالَ أَوْ جَاءَ بِالأَكَاذِيبِ. غَشَّ ـُ دَجَّلَ. إِفْتَأَتَ عَلَى. ٢. كَفَرَ ـُ خَانَ ـُ נֵצַח יִשְׂרָאֵל לֹא יְשַׁקֵּר ע' נֵצַח. הָרוֹצֶה לְשַׁקֵּר יַרְחִיק עֵדוּתוֹ ע' עֵדוּת.

שֶׁקֶר ז' (שְׁקָרִים) كَذِبٌ. كِذْبٌ ج أَكَاذِيبُ. كِذْبَةٌ. أُكْذُوبَةٌ. فِرْيَةٌ ج فِرًى. إِفْكٌ. إِفْتِئَاتٌ. שֶׁקֶר: שֶׁקֶר וְכָזָב: كَذِبٌ وَبُهْتَانٌ! إِفْكٌ وَبُهْتَانٌ! שֶׁקֶר, לַשֶּׁקֶר תה"פ بَاطِلاً. سُدًى. عَبَثًا. שֶׁקֶר גַּס كَذِبٌ فَاضِحٌ. كِذْبَةٌ قَذِرَةٌ. שֶׁקֶר כָּשֵׁר (לָבָן) كِذْبَةٌ بَيْضَاءُ (لا يُراد بها شرًا). בְּשֶׁקֶר יְסוֹדוֹ مَكْذُوبٌ مِنْ أَسَاسِهِ. لاَ أَسَاسَ لَهُ. לְשׁוֹן שֶׁקֶר بَاطِلٌ ج أَبَاطِيلُ. إِفْكٌ. لِسَانُ الكِذْبِ وَالخِدَاعِ. إِفْتِئَاتٌ. מְשִׁיחַ שֶׁקֶר نَبِيٌّ كَاذِبٌ. المُخَلِّصُ الكَاذِبُ ע' מָשִׁיחַ. מַתַּת שֶׁקֶר وَعْدٌ كَاذِبٌ. נְבִיא שֶׁקֶר نَبِيٌّ كَاذِبٌ. مُدَّعِي النُّبُوَّةِ. עֵד שֶׁקֶר شَاهِدُ زُورٍ. עֵדוּת שֶׁקֶר شَهَادَةُ زُورٍ. שֶׁקֶר אֵין לוֹ רַגְלַיִם, לַשֶּׁקֶר אֵין רַגְלַיִם مجازًا: حَبْلُ الكَذِبِ قَصِيرٌ. جَوْلَةُ البَاطِلِ سَاعَةٌ وَجَوْلَةُ الحَقِّ إِلَى قِيَامِ السَّاعَةِ. שֶׁקֶר הַחֵן וְהֶבֶל הַיֹּפִי الحُسْنُ غِشٌّ وَالجَمَالُ بَاطِلٌ ومجازًا: الجَمَالُ جَمَالُ العَقْلِ. טָפַל שֶׁקֶר עַל פְּלוֹנִי إِفْتَرَى عَلَى فُلاَنٍ. تَخَرَّصَ عَلَيْهِ. עָשָׂה שֶׁקֶר בְּנַפְשׁוֹ خَادَعَ نَفْسَهُ (ضَمِيرَهُ).

שִׁקְרִי ת' (־יִים) كَاذِبٌ. مَكْذُوبٌ. عَدِيمُ الأَسَاسِ. مُخْتَلَقٌ.

שַׁקְרָן ז' (־נִים) كَذَّابٌ. كَذُوبٌ. أَفَّاكٌ. دَجَّالٌ. مُفْتَرٍ(ي). עַל הַשַּׁקְרָן לִהְיוֹת זַכְרָן إِنْ كُنْتَ كَذُوبًا فَكُنْ ذَكُورًا.

שַׁקְרָנוּת נ' كَذِبٌ. إِفْتِرَاءٌ. إِفْتِئَاتٌ. إِخْتِلاَقٌ.

שִׁקְשׁוּק ז' (־קִים) خَشْخَشَةٌ. طَقْطَقَةٌ. صَرِيرُ البَابِ. خَرِيرُ المَاءِ. قَرْقَعَةٌ.

שַׁקְשׁוּקָה נ' شَكْشُوكَا (بيض مخبط مع الطماطم والتوابل).

שִׁקְשֵׁק פ' ١. صَاتَ ـِ خَشْخَشَ. طَقْطَقَ. صَرَّ ـِ (الباب). خَرَّ ـُ (الماء). ٢. خَافَ ـَ فَزِعَ ـَ הִשְׁתַּקְשֵׁק خَشْخَشَ. صَرَّ. صَوَّتَ. طَقْطَقَ.

שֹׁקֶת, שׁוֹקֶת נ' (שְׁקָתוֹת) ١. مَسْقًى ج مَسَاقٍ(ي). مَوْرِدَةٌ (لاسقاء البهائم). ٢. إِجَّانَةٌ. حَوْضٌ ج أَحْوَاضٌ. עָמַד בִּפְנֵי שֹׁקֶת שְׁבוּרָה מליצה: وَاجَهَ أَمْرًا عَسِيرًا. جَابَهَ مَصَاعِبَ.

שַׂר ז' (שָׂרִים) ١. وَزِيرٌ ج وُزَرَاءُ. ٢. حَاكِمٌ ج حُكَّامٌ. أَمِيرٌ ج أُمَرَاءُ. ٣. قَائِدٌ ج قُوَّادٌ وقَادَةٌ. آمِرٌ. ٤. كِنَايَةٌ عَنِ المَلاَكِ ج مَلاَئِكَةٌ. שַׂר הָאוֹצָר وَزِيرُ المَالِيَّةِ. שַׂר הָאֶנֶרְגְּיָה وَزِيرُ الطَّاقَةِ. שַׂר הַבִּטָּחוֹן وَزِيرُ الدِّفَاعِ. שַׂר הַבְּרִיאוּת وَزِيرُ الصِّحَّةِ. שַׂר הַדָּתוֹת وَزِيرُ الشُّؤُونِ الدِّينِيَّةِ. שַׂר הַחוּץ وَزِيرُ الخَارِجِيَّةِ. שַׂר הַחִנּוּךְ وَزِيرُ المَعَارِفِ. שַׂר הַחַקְלָאוּת وَزِيرُ الزِّرَاعَةِ. שַׂר לְאֵיכוּת הַסְּבִיבָה وَزِيرُ البِيئَةِ. שַׂר לְבִטָּחוֹן פְּנִים وَزِيرُ الأَمْنِ الدَّاخِلِيِّ. שַׂר הַמַּדָּע, הַתַּרְבּוּת וְהַסְּפּוֹרְט وَزِيرُ العِلْمِ وَالثَّقَافَةِ والرِّيَاضَةِ. שַׂר הַמִּשְׁפָּטִים وَزِيرُ العَدْلِ (العَدْلِيَّةِ). שַׂר הַמַּשְׁקִים قديمًا: نَدِيمُ المَلِكِ. رَئِيسُ السُّقَاةِ (في البلاط الملكي). שַׂר הָעֲבוֹדָה وَزِيرُ العَمَلِ. שַׂר הַפְּנִים وَزِيرُ الدَّاخِلِيَّةِ. שַׂר הַצָּבָא قَائِدُ الجَيْشِ. قديمًا: رَئِيسُ قَادَةِ الجَيْشِ. שַׂר הָרְוָחָה وَزِيرُ الرَّفَاهِ الاجْتِمَاعِيِّ. שַׂר הַשִּׁכּוּן وَزِيرُ الإِسْكَانِ. שַׂר הַתַּחְבּוּרָה وَزِيرُ المُوَاصَلاَتِ. שַׂר הַתַּיָּרוּת وَزِيرُ السِّيَاحَةِ. שַׂר הַתַּעֲשִׂיָּה, הַמִּסְחָר וְהַתַּעֲסוּקָה وَزِيرُ الصِّنَاعَةِ وَالتِّجَارَةِ وَمَصْلَحَةِ الاسْتِخْدَامِ. שַׂר הַתִּקְשֹׁרֶת وَزِيرُ الاتِّصَالاَتِ. שַׂר הַתַּשְׁתִּיּוֹת وَزِيرُ البُنْيَةِ (البُنَى) التَّحْتِيَّةِ. שַׂר בְּלִי תִּיק وَزِيرُ دَوْلَةٍ. وَزِيرٌ بِلاَ وِزَارَةٍ. عُضْوُ مَجْلِسِ الوُزَرَاءِ.

שָׁר ז' (־רִים) ١. قديمًا: مُنْشِدٌ. مُغَنٍّ(ي). ٢. شَاعِرٌ.

שָׁרָב ז' (שְׁרָבִים) ١. أَحْوَالٌ خَمْسِينِيَّةٌ. رِيَاحُ الخَمَاسِينِ. حَرٌّ شَدِيدٌ. صَيْهَبٌ ج صَيَاهِبُ. صَيْهُودٌ. ٢. سَرَابٌ. الآلُ ע' פָּטָה מוֹרְגָּנָה.

שֵׁרְבֵּב פ' ١. دَلَّى. هَدَّلَ. مَدَّ ـُ دَنْدَلَ. ٢. شَبَكَ ـِ أَنْشَبَ (بعضه في بعض). دَاخَلَ. أَقْحَمَ. دَسَّ ـُ خَرْبَقَ. שֻׁרְבַּב ١. دُلِّيَ. هُدِّلَ. دُنْدِلَ. ٢. شُبِكَ. أُقْحِمَ. הִשְׁתַּרְבֵּב ١. تَدَلَّى. تَهَدَّلَ. إِمْتَدَّ. ٢. تَشَابَكَ. تَدَاخَلَ. تَخَرْبَقَ. إِنْدَسَّ.

שִׁרְבּוּב ז' (־בִים) ١. تَدَلٍّ(ي). تَهَدُّلٌ. دَنْدَلَةٌ. ٢. تَدَاخُلٌ. تَشَابُكٌ. خَرْبَقَةٌ.

שִׁרְבּוּט ז' (־טִים) شَخْبَطَةٌ. خَرْبَشَةٌ ע' קִשְׁקוּשׁ.

שִׁרְבֵּט פ' ١. سَمَّرَ الشَّعْرَ. ٢. خَرْبَشَ. شَخْبَطَ.

שְׁרָבִי ת' (־בִיִּים) خَمْسِينِيٌّ. خَمَاسِينِيٌّ. حَارٌّ. قَائِظٌ. מֶזֶג אֲוִיר שְׁרָבִי أَحْوَالٌ جَوِّيَّةٌ خَمْسِينِيَّةٌ. طَقْسٌ حَارٌّ. هَيْفٌ.

שַׁרְבִיט ז' (־טִים) ١. صَوْلَجَانٌ ج صَوَالِجَةٌ. مِخْصَرَةٌ ج مَخَاصِرُ. قَضِيبٌ ج قُضْبَانٌ. ٢. غُصْنٌ ج أَغْصَانٌ. ٣. عَصَا الأُسْتَاذِيَّةِ. ٤. فَتَّاشَةٌ (التنظيف البندقية) ج فَتَّاشَاتٌ. שַׁרְבִיט הַנִּצּוּחַ عَصَا القِيَادَةِ. عَصَا المَايِسْتْرُو.

שַׁרְבִּיטַאי ז' (־טָאִים) حَامِلُ الصَّوْلَجَانِ (في الفرقة الموسيقية العسكرية).

שַׁרְבִּיטָן ז' (־נִים) في النبات. عَلَنْدَاتٌ. إِيفِدْرِين (جنبة تستعمل في الطب، ephedrine).

שְׁרַבְרָב ז' (־בִים) سَبَّاكٌ. سَمْكَرِيٌّ ج سَمْكَرِيَّةٌ. عَامِلُ مُنْشَآتٍ (مثل تركيب الاجهزة). مُوَاسِرْجِي.

שְׁרַבְרָבוּת נ' سِبَاكَةٌ. مِهْنَةُ السَّمْكَرِيِّ.

שֵׂרֵג, שִׂירֵג פ' شَبَكَ ـِ خَرْبَقَ. لَفَّ ـُ فَتَلَ ـِ عَقَدَ ـِ שׂוֹרַג إِنْعَقَدَ. إِنْشَبَكَ. لُفَّ. إِلْتَفَّ. فُتِلَ. ضُفِرَ. הִשְׂתָּרֵג تَشَابَكَ. إِنْفَتَلَ. إِلْتَفَّ. إِنْعَقَدَ. تَدَاخَلَ. تَخَرْبَقَ.

שְׁרָגָא .Ar ז' شَمْعَةٌ ج شُمُوعٌ ע' נֵר.

שָׂרַד, הִשְׂתָּרֵד פ' بَقِيَ ـَ (حَيًّا). نَجَا ـُ تَبَقَّى عَلَى قَيْدِ الحَيَاةِ.

שְׂרָד ז' خِدْمَةٌ رَسْمِيَّةٌ. مَصْلَحَةٌ عَامَّةٌ. בִּגְדֵי שְׂרָד بِزَّةٌ (مَلَابِسُ) رَسْمِيَّةٌ. زِيٌّ رَسْمِيٌّ. لِبَاسٌ رَسْمِيٌّ. דִּירַת שְׂרָד سَكَنٌ (مَسْكَنٌ) حُكُومِيٌّ. مَسْكَنٌ رَسْمِيٌّ.

שַׂרְדָן תו"ז (־נִים) بَاقٍ أَوْ مُتَبَقٍّ فِي جَمِيعِ المَصَاعِبِ.

(שרה) הִשְׁרָה פ' ١. نَقَعَ ـَ غَمَرَ ـُ (في الماء). غَمَسَ ـِ غَطَّ ـِ ٢. عَمَّمَ. أَحَلَّ. ٣. أَوْحَى. أَلْهَمَ. أَوْعَزَ. أَضْفَى عَلَى. ٤. في الكهرباء: حَثَّ ـُ (التيار الكهربائي). הִשְׁרָה מַצַּב רוּחַ טוֹב أَضْفَى جَوًّا طَيِّبًا. הֻשְׁרָה, נִשְׁרָה نُقِعَ. إِنْتَقَعَ. غُمِرَ. غُمِسَ.

שֵׂרוּג, שִׂירוּג ז' (־גִים) تَشَابُكٌ. تَدَاخُلٌ. إِلْتِفَافٌ. خَرْبَقَةٌ.

שַׁרְווּל ז' (־לִים) رُدْنٌ ج أَرْدَانٌ. كُمٌّ ج أَكْمَامٌ. عُبُّ القَمِيصِ. כְּמִתּוֹךְ הַשַּׁרְווּל كَأَنَّهُ أُخْرِجَ مِنَ الأَكْمَامِ ومجازًا: بِيُسْرٍ. بِسُهُولَةٍ. שָׁלַף מֵהַשַּׁרְווּל مجازًا: إِرْتَجَلَ فِي الحَالِ. قَامَ بِـ... بِدُونِ تَرَدُّدٍ.

שָׂרוּט ת' (שְׂרוּטִים) مَخْدُوشٌ ע' סָרוּט.

שָׁרוּי ת' (שְׁרוּיִים) ١. مَنْقُوعٌ. مَغْمُوسٌ (بالماء). ٢. حَالٌّ. مُسْتَقِرٌّ فِي. مَوْجُودٌ. שָׁרוּי בְּאֵבֶל كَائِنٌ فِي حَالَةٍ مِنَ الحُزْنِ. مَفْجُوعٌ. مَحْزُونٌ. حَزِينٌ.

שְׂרוֹךְ ז' (־כִים) قِيطَانٌ. رِبَاطُ الحِذَاءِ. رِبَاطُ الجَزْمَةِ. מִחוּט וְעַד שְׂרוֹךְ נַעַל مِنَ الخَيْطِ (الدَّقِيقِ) وَحَتَّى قِيطَانِ الحِذَاءِ (السَّمِيكِ) ومجازًا: صَغِيرًا وَكَبِيرًا. قَلِيلاً أَوْ كَثِيرًا.

שָׂרוּךְ ת' (שְׂרוּכִים) مَرْبُوطٌ بِقِيطَانٍ. مُوَثَّقٌ بِرِبَاطٍ.

שְׁרוּעִית נ' (־יוֹת) شَنَارَةٌ. عُشْبَةُ الأَنْقَلِيس (نبات بحري، zostera).

שָׂרוּעַ ת' (שְׂרוּעִים) مُمْتَدٌّ. مُنْبَطِحٌ. مُسْتَلْقٍ(ي). مُنْبَسِطٌ.

שָׂרוּף ת' (שְׂרוּפִים) ١. مَحْرُوقٌ. شَائِطٌ. مُشَوْشَطٌ. ٢. مَسْفُوعٌ. مَلْفُوحٌ. مَصْهُودٌ. ٣. مُتَحَمِّسٌ. مُلْتَهِبٌ حَمَاسًا. לְבֵנִים שְׂרוּפוֹת آجُرٌّ. طُوبٌ أَحْمَرُ.

שָׁרוּץ ת' (שְׁרוּצִים) مُتَكَاثِرٌ. وَبِيءٌ. مَكَانٌ مَرْبُوءٌ بِالدِّيدَانِ.

שָׁרוּק ת' (שְׁרוּקִים) مُشَكَّلٌ بِعَلَامَةِ שׁוּרוּק (וּ) أَيِ الضَّمَّةَ.

שֵׁרוּשׁ, שִׁירוּשׁ ז' ١. إِجْتِثَاثٌ. إِسْتِئْصَالٌ. إِقْتِلَاعٌ (من الشرش). ٢. إِسْتِئْصَالٌ مِنَ الأَسَاسِ. إِهْلَاكٌ. إِفْنَاءٌ.

שֵׁרוּת, שֵׁירוּת ז' (־תִים) ١. خِدْمَةٌ ج خِدْمَاتٌ. ٢. سَدَانَةُ الهَيْكَلِ (خدمة هيكل سليمان). ٣. مَرْفِقٌ ج مَرَافِقُ. مَصْلَحَةٌ ج مَصَالِحُ. هَيْئَةٌ ج هَيْئَاتٌ. خِدْمَةٌ عَامَّةٌ. ٤. مَعُونَةٌ. مُسَاعَدَةٌ. לְשֵׁרוּתְךָ! مَحْسُوبَكَ! لَبَّيْكَ! تَحْتَ أَمْرِكَ! أَفَنْدِمْ מ'. שֵׁרוּת בִּטָּחוֹן כְּלָלִי (שַׁבַּ"כּ) ١. مَصْلَحَةُ الأَمْنِ العَامِّ. مَصْلَحَةُ الاسْتِخْبَارَاتِ. ٢. الخِدْمَةُ العَسْكَرِيَّةُ. خِدْمَةُ العَلَمِ. שֵׁרוּת בָּתֵּי הַסֹּהַר (שַׁבָּ"ס) مَصْلَحَةُ السُّجُونِ. שֵׁרוּת דֹּב مجازًا: جَاءَ يُكَحِّلُهَا عَمَاهَا. حُبُّ الدُّبِّ لِابْنِهِ. שֵׁרוּת דִּיפְּלוֹמָטִי السِّلْكُ الدِّبْلُومَاسِيُّ. שֵׁרוּת חוֹבָה (צְבָאִי) في الجيش: الخِدْمَةُ العَسْكَرِيَّةُ الإِجْبَارِيَّةُ (الإِلْزَامِيَّةُ). שֵׁרוּת לְלֹא תַּשְׁלוּם خِدْمَةٌ حُرَّةٌ. إِجَازَةٌ حُرَّةٌ بِلَا مُرَتَّبٍ. שֵׁרוּת מִלּוּאִים خِدْمَةُ احْتِيَاطٍ. שֵׁרוּת סָדִיר الخِدْمَةُ العَسْكَرِيَّةُ النِّظَامِيَّةُ. שֵׁרוּת עַצְמִי خِدْمَةٌ ذَاتِيَّةٌ (self service). שֵׁרוּת פָּעִיל خِدْمَةٌ فِعْلِيَّةٌ. خِدْمَةٌ عَامِلَةٌ. שֵׁרוּת צְבָאִי خِدْمَةٌ عَسْكَرِيَّةٌ. שֵׁרוּת צִבּוּרִי خِدْمَةُ المَصْلَحَةِ العَامَّةِ. خِدْمَةٌ مَدَنِيَّةٌ. שֵׁרוּת הַתַּעֲסוּקָה مَصْلَحَةُ الاسْتِخْدَامِ. שֵׁרוּתִים ١. مَنَافِعُ. بَيْتُ الرَّاحَةِ. مَرَاحِيضُ. كَبِينِه. ٢. خِدَمَاتٌ. שֵׁרוּתִים טוֹבִים مَسَاعٍ حَمِيدَةٌ. وِسَاطَةٌ لِلتَّوْفِيقِ بَيْنَ. שֵׁרוּתִים סוֹצְיָאלִיִּים خِدَمَاتٌ اجْتِمَاعِيَّةٌ. יַלְקוּט (פִּנְקָס) שֵׁרוּת دَفْتَرُ الخِدْمَةِ (في الجيش) ע' יַלְקוּט. מוֹנִית שֵׁרוּת سَيَّارَةُ أُجْرَةٍ. تَاكْسِي ج تَاكْسِيَات.

שָׂרַט פ' ١. شَرَطَ ـِ خَدَشَ ـِ خَمَشَ ـِ جَرَحَ ـَ جُرْحًا خَفِيفًا. ٢. حَكَّ ـُ كَشَطَ ـِ נִשְׂרַט إِنْخَدَشَ. خُدِشَ. كُشِطَ.

שִׂרְטוּט ז' (־טִים) رَسْمٌ. تَخْطِيطٌ. كُرُوكِي ע' סִרְטוּט.

שִׂרְטוֹן ז' (־נִים, ־נוֹת) تَرَسُّبَاتٌ (رملية او طينية تكوّنها التيارات المائية). עָלָה עַל שִׂרְטוֹן ١. جَنَحَ ـَ إِلَى السَّاحِلِ (سفينة). إِرْتَطَمَ (بصخور). شَحَطَ ـَ ٢. إِصْطَدَمَ بِصُعُوبَاتٍ. وَاجَهَ صُعُوبَاتٍ.

שִׂרְטֵט פ' ١. رَسَمَ ـُ صَمَّمَ ע' סִרְטֵט. שֻׂרְטַט رُسِمَ. خُطِّطَ. سُطِّرَ. صُمِّمَ.

שַׂרְטָט ז' (־טִים) رَسَّامٌ هَنْدَسِيٌّ. مُصَمِّمٌ ע' סַרְטָט.

שֶׂרֶטֶת נ' خَدْشٌ ج خُدُوشٌ. خَمْشٌ. شَرْطٌ. جُرْحٌ صَغِيرٌ.

שֶׁרִי F ז' شيري (مشروب كحولي يشبه الليكر).

שָׂרִיג ז' (־גִים) أُمْلُودٌ ج أَمَالِيدُ. غُصْنٌ غَضٌّ.

שָׂרִיד ז' (שְׂרִידִים) ١. نَاجٍ(ي). لَاجِئٌ (من تخلص من حرب أو كارثة). ٢. بَاقٍ(ي). مُتَبَقٍّ(ي). بَقِيَّةٌ ج بَقَايَا. ٣. أَثَرٌ ج آثَارٌ. رَسْمٌ ج رُسُومٌ. طَلَلٌ ج أَطْلَالٌ.

שָׂרִיד וּפָלִיט فُلُولُ الجَيْشِ. البَقِيَّةُ البَاقِيَةُ. القَلِيلُ الَّذِي تَبَقَّى. לֹא נוֹתַר מִמֶּנּוּ שָׂרִיד لَمْ يَبْقَ مِنْهُ أَثَرٌ. أَصْبَحَ أَثَرًا بَعْدَ عَيْنٍ.

שְׁרִיָּה, שריייה נ' (־יּוֹת) ١. نَقْعٌ. غَمْسٌ. غَمْرٌ بِسَائِلٍ. ٢. حُلُولٌ. إِضْفَاءٌ.

שִׁרְיוֹן ז' (־נִים) ١. دِرْعٌ ج دُرُوعٌ. ٢. دِرْعُ الحَيَوَانِ. ٣. مُصَفَّحَةٌ ج مُصَفَّحَاتٌ. سَيَّارَةٌ مُصَفَّحَةٌ. ٤. المُدَرَّعَاتُ (اسم عام للمركبات المصفحة). גְּדוּד (חֲטִיבַת, דִּיוִיזְיַת) שִׁרְיוֹן كَتِيبَةٌ (لِوَاءٌ، فِرْقَةٌ) مُدَرَّعَاتٍ. חוֹדֵר שִׁרְיוֹן خَارِقٌ لِلْمُدَرَّعَاتِ. חֵיל הַשִּׁרְיוֹן سِلَاحُ المُدَرَّعَاتِ.

שִׁרְיוּן ז' (־נִים) ١. تَصْفِيحٌ. إِلْبَاسٌ بِدُرُوعٍ مِنَ الفُولَاذِ. ٢. تَأْمِينُ وَظِيفَةٍ. ضَمَانٌ. حَجْزٌ. ٣. تَرْسِيخٌ. تَوْطِيدٌ.

שִׁרְיוֹנַאי ז' (־נָאִים), **שִׁרְיוֹנֵר** ז' (־רִים) جُنْدِيٌّ فِي سِلَاحِ المُدَرَّعَاتِ.

שִׁרְיוֹנִית נ' (־יּוֹת) عَرَبَةٌ (سَيَّارَةٌ) مُدَرَّعَةٌ (مُصَفَّحَةٌ).

שְׂרִיטָה נ' (־טוֹת) ١. خَدْشٌ. خَمْشٌ ע' סְרִיטָה.

שְׁרִימְפְּס .En ז"ר ע' חֲסִילוֹן.

שִׁרְיֵן, שריין פ' دَرَّعَ. صَفَّحَ ومجازًا: أَمَّنَ. ضَمِنَ ـ حَجَزَ ـ שֻׁרְיַן ١. دُرِّعَ. صُفِّحَ. ٢. أُمِّنَ. ضُمِنَ. حُجِزَ.

שָׁרִיעָה A נ' الشَّرِيعَةُ الإِسْلَامِيَّةُ. أَحْكَامُ الدِّينِ الإِسْلَامِيِّ الحَنِيفِ.

שְׂרִיעָה נ' إِنْبِطَاحٌ. تَمَدُّدٌ. إِنْبِسَاطٌ. إِسْتِلْقَاءٌ.

שָׁרִיף A ז' (־פִים) شَرِيفٌ ج أَشْرَافٌ (من سلالة النبي محمد صلعم).

שֶׁרִיף .En ז' (־פִים) الشَّرِيفُ. عُمْدَةٌ (مأمور الامن في بعض مناطق الولايات المتحدة وانكلترا).

שְׁרִיצָה נ' دَبِيبٌ. تَكَاثُرُ الحَيَوَانَاتِ الصَّغِيرَةِ.

שְׁרִיקָה נ' (־קוֹת) صَفِيرٌ. أَزِيزُ الرَّصَاصِ.

שְׁרִיר ז' (־רִים) عَضَلَةٌ ج عَضَلٌ وعَضَلَاتٌ. שְׁרִירִים רְצוֹנִיִּים عَضَلَاتٌ إِرَادِيَّةٌ. שְׁרִירִים אִי־רְצוֹנִיִּים عَضَلَاتٌ لَا إِرَادِيَّةٌ. בַּעַל שְׁרִירִים ١. مَفْتُولُ العَضَلَاتِ. ٢. قَبَضَايٌ. הַפְגָּנַת שְׁרִירִים التَّظَاهُرُ بِالقُوَّةِ. הִתְנַוְּנוּת (נִוּוּן) הַשְּׁרִירִים في الطب: القُصُورُ (الضُّمُورُ) العَضَلِيُّ (mascular atrophy). עָשָׂה שְׁרִירִים فَتَلَ ـ عَضَلَاتِهِ ومجازًا: هَدَّدَ بِاسْتِعْمَالِ القُوَّةِ.

שָׁרִיר .Ar ת' (שְׁרִירִים) مَتِينٌ. مَكِينٌ. قَوِيٌّ. שָׁרִיר וְקַיָּם قَائِمٌ. مَكِينٌ. نَافِذُ المَفْعُولِ. ثَابِتٌ. مُثْبَتٌ. مُحَقَّقٌ. مُؤَكَّدٌ.

(שְׁרִירוּת) שְׁרִירוּת לֵב נ' تَعَسُّفٌ. إِسْتِبْدَادٌ. تَحَكُّمٌ. قَسْوَةٌ. מַעֲשֵׂה שְׁרִירוּת عَمَلٌ كَيْفِيٌّ (تَعَسُّفِيٌّ). عَمَلٌ اسْتِبْدَادِيٌّ. נָהַג בִּשְׁרִירוּת تَصَرَّفَ بِصُورَةٍ كَيْفِيَّةٍ (تَعَسُّفِيَّةٍ). رَكِبَ هَوَاهُ. تَعَسَّفَ.

שְׁרִירוּתִי ת' (־יִּים) تَعَسُّفِيٌّ. إِسْتِبْدَادِيٌّ. تَحَكُّمِيٌّ. كَيْفِيٌّ. אֶמְצָעִים שְׁרִירוּתִיִּים إِجْرَاءَاتٌ تَعَسُّفِيَّةٌ. خُطُوَاتٌ كَيْفِيَّةٌ.

שְׁרִירִי ת' (־יִּים) عَضَلِيٌّ. ذُو عَضَلَاتٍ.

שְׁרִירָן ז' (־נִים) مَفْتُولُ العَضَلَاتِ. ذُو عَضَلَاتٍ قَوِيَّةٍ.

שָׂרַךְ פ' ١. جَرَّ ـ سَحَبَ ـ جَذَبَ ـ ٢. رَبَطَ ـ بِرِبَاطٍ. שֵׂרֵךְ ١. لَوَى ـ عَوَّجَ. ٢. إِنْحَرَفَ (عن سواء السبيل). שָׂרֵךְ דְּרָכָיו تَسَكَّعَ. تَصَيَّعَ م'. سَرْسَرَ עק'. הִשְׂתָּרֵךְ إِنْجَرَّ. إِنْسَحَبَ. تَثَاقَلَ. تَلَكَّأَ.

שָׁרָךְ .Ar ז' (שְׁרָכִים) في النبات: سَرْخَسٌ. خُنْشَار (فصيلة نباتية تنمو في الاحراش في اماكن ظليلة، fern).

שַׁרְלָטָן F ז' (־נִים) مُحْتَالٌ ע' נוֹכֵל.

שַׁרְלָטָנוּת נ' إِحْتِيَالٌ ע' נוֹכְלוּת.

שַׁרְמוּטָה A נ' (־טוֹת) شَرْمُوطَةٌ ע' זוֹנָה.

שַׁרְמַנְטִי F ת' (־יִּים) سَاحِرٌ. فَتَّانٌ ע' מַקְסִים.

(שרע) הִשְׂתָּרֵעַ פ' إِمْتَدَّ. إِتَّسَعَ. إِنْبَسَطَ. إِنْبَطَحَ. إِسْتَلْقَى. קָצַר הַמַּצָּע מֵהִשְׂתָּרֵעַ مجازًا: لَا يَتَّسِعُ المَجَالُ لِـ. لَا يُمْكِنُ إِيفَاءُ المَوْضُوعِ حَقَّهُ.

שַׁרְעִי A ת' (־יִּים) شَرْعِيٌّ. مَا يَخُصُّ الأَحْكَامَ الدِّينِيَّةَ الإِسْلَامِيَّةَ. בֵּית דִּין שַׁרְעִי مَحْكَمَةٌ شَرْعِيَّةٌ إِسْلَامِيَّةٌ أَوْ دُرْزِيَّةٌ.

שָׂרַף פ' ١. حَرَقَ ـ أَحْرَقَ. أَوْقَدَ. أَشْعَلَ. أَضْرَمَ النَّارَ. ٢. أَضَاعَ هَدْرًا. بَذَّرَ. بَدَّدَ. שָׂרַף אֶת הַגְּשָׁרִים מֵאֲחוֹרָיו أَحْرَقَ الجُسُورَ مِنْ وَرَائِهِ. لَمْ يُبْقِ خَطَّ رَجْعَةٍ. נִשְׂרַף ١. إِحْتَرَقَ. إِشْتَعَلَ. إِكْتَوَى. ٢. تَسَفَّعَ. تَلَفَّحَ. إِكْتَوَى. ٣. طُلِيَ بِالرَّاتِنْجِ. مُسِحَ بِالدُّهُونِ.

שָׂרָף ז' (שְׂרָפִים) ١. حَيَّةٌ سَامَّةٌ. ٢. سِيرَافِيم. كِنَايَةٌ عَنِ المَلَاكِ فِي التَّوْرَاةِ ج مَلَائِكَةٌ (seraphim).

שָׂרָף ת' حَارِقٌ. יַיִן שָׂרָף (יי"ש) رُوحُ الخَمْرِ. نَبِيذٌ كُحُولِيٌّ ע' יַיִן.

שְׂרָף ז' (־פִים) ١. رَاتِنْجٌ. صَمْغُ الشَّجَرِ. لُبَانٌ شَامِيٌّ. ٢. نُسْغُ النَّبَاتِ.

שְׂרֵפָה נ' (־פוֹת) ١. حَرِيقٌ ج حَرَائِقُ. شَعِيلَةٌ. ٢. إِحْرَاقٌ. إِشْعَالٌ. إِضْرَامُ النَّارِ. אֲבַק שְׂרֵפָה بَارُودٌ ע' אָבָק, דִּינָמִיט.

שַׁרְפוֹן, שירפון ז' في النبات: تَصَمُّغٌ (مرض يصيب اشجار الحمضيات، gummosis).

שְׁרַפְרַף ז' (־רַפִּים) ١. كُرْسِيٌّ بِلَا مَسْنَدٍ. إِسْكَمْلَةٌ ע' הֲדוֹם. ٢. مَسْنَدٌ لِلْقَدَمِ. كُرْسِيُّ حَمَّامٍ. تَخْتَةٌ עק'.

שָׁרַץ פ' ١. دَبَّ ـ زَحَفَ ـ ٢. تَكَاثَرَ. تَوَالَدَ (بكثرة). تَنَاسَلَ. ٣. دَوَّدَ. سَوَّسَ. كَثُرَ ـ فِيهِ السُّوسُ. נִשְׁרַץ, הִשְׁרִיץ تَكَاثَرَ. تَوَالَدَ بِكَثْرَةٍ.

שֶׁרֶץ ז' (שְׁרָצִים) دُوَيْبَةٌ. دَبِيبٌ. زَوَاحِفُ. الحَشَرَاتُ وَالهَوَامُّ. שֶׁרֶץ הָעוֹף

الحشرات ذات الأجنحة. טוֹבֵל וְשֶׁרֶץ בְּיָדוֹ الصلاة وسبّان الملة. الصلاة وسبّان الدين ס'. קֻפָּה שֶׁל שְׁרָצִים תְּלוּיָה לוֹ מֵאֲחוֹרָיו ע' קֻפָּה.

שָׂרַק פ' خضب ـ بالحناء. تخضّب. إختضب.

שָׁרַק פ' صفّر ـ صفَر. أزّ ـ صرّ ـ אוֹתִיּוֹת שׁוֹרְקוֹת في القواعد: الحروف الأسنانية. الحروف الأسلية (وهي في العبرية זסש"ץ لأنها تلفظ بين الاسنان).

שְׁרֵקָה נ' (־קוֹת) ١. صفير ע' שְׁרִיקָה. ٢. صرير. أزيز.

שְׁרָקִיָּה, שרקייה A נ' ريح شرقية. ريح لافحة حارّة ע' קָדִים, רוּחַ קָדִים.

שַׁרְקָן ז' (־נִים) صافر. خبير بالصفير بشفتيه.

שַׁרְקָנוּת נ' تصفير. صفير. فنّ التصفير بالشفتين.

שַׁרְקָנִי ת' (־יִים) صافر. ذو أزيز.

שְׁרַקְרַק ז' (־קִים) وروار. خضّار (طائر، bee-eater).

שָׂרַר פ' ساد ـ حكم ـ سيطر ومجازا: خيّم على. عمّ ـ הִשְׂתָּרֵר تحكّم. تولّى. ساد ومجازا: خيّم. عمّ. ضرب أطنابه في.

שֹׁרֶר, שורר ז' سُرّة ج سُرَر ע' טַבּוּר.

שְׂרָרָה נ' (־רוֹת) ١. سلطة. سطوة. سلطان. حكم. نفوذ. جاه. בַּעַל שְׂרָרָה ذو سلطة (نفوذ). ذو جاه. صاحب الأمر والنهي. נָהַג שְׂרָרָה تحكّم (حكم) بالقسوة. عامل بالحديد والنار. אַל תְּהִי רָץ אַחֲרֵי הַשְּׂרָרָה مجازا: من انساق وراء الجاه فرّ الجاه منه.

שֹׁרֶשׁ, שורש ז' (שָׁרָשִׁים, שָׁרְשֵׁי) ١. جذر ج جذور. شرش ج شروش. عرق ج عروق. ٢. أصل ج أصول. أساس ج أسس. ٣. في القواعد: أصل ج أصول. جذر. ٤. في الحساب: الجذر وعلامته √. שֹׁרֶשׁ הַיָּד رسغ اليد. رسغ ج أرساغ ورسوغ (wrist). שֹׁרֶשׁ הָרֶגֶל رسغ القدم (instep). שֹׁרֶשׁ מְרֻבָּע في الحساب: جذر تربيعي. שֹׁרֶשׁ מְעֻקָּב في الحساب: جذر تكعيبي. שֹׁרֶשׁ נִשְׁמָתוֹ روحه ومهجته. أساس حيويته. שֹׁרֶשׁ הָרָע مصدر الشرّ. أصل البلية. קְנֵה שֹׁרֶשׁ جذمور. הוֹצִיא שֹׁרֶשׁ في الحساب: وضع تحت الجذر. إستخرج الجذر. הִכָּה שֹׁרֶשׁ مدّ جذوره. رسخ ـ ضرب أطنابه. توطّد. إندمج. تأصّل. עָקַר מִן הַשֹּׁרֶשׁ إستأصل شأفة. إجتثّ. إقتلع. قطع ـ دابر. הִתְחַקָּה עַל שָׁרָשָׁיו إقتفى أثره. تابع أفعاله بدقّة.

(שרש) נִשְׁרַשׁ פ' ١. مدّ جذوره. تأصّل. إندمج. ٢. جُذر. أستؤصل. أجتثّ. أقتلع. שֵׁרֵשׁ ١. جذّر. إجتثّ. إستأصل الجذر. إقتلع. ٢. مجازا: أباد. إستأصل شأفة. שֹׁרַשׁ ١. أستؤصل. أقتلع. ٢. أبيد. قطع دابره. قضي عليه. הִשְׁתָּרֵשׁ ١. تأصّل. رسخ ـ توطّد. إمتدّت جذوره. ٢. مجازا: إندمج. إلتحم. הִשְׁרִישׁ ١. مدّ جذوره. تأصّل. إرتسخ. ٢. إندمج. إلتحم. إستحكم. ٣. دمج ـ ثبّت. رسّخ. وطّد.

שָׁרְשׁוֹן, שורשון ז' (־נִים) جذير. جذر صغير.

שַׁרְשׁוּר ז' (־רִים) ١. في الطب: باسور ج بواسير ע' טְחוֹרִים. ٢. الدودة الشريطية (tapeworm).

שִׁרְשׁוּר ז' (־רִים) تسلسل. ترابط. ربط. إلحاق.

שָׁרְשִׁי, שורשי ת' (־יִים) ١. جذري. ٢. أثيل. مؤثّل. وشيج. متأصّل. ٣. أصلي. أصيل. أساسي. جوهري. مستحكم.

שָׁרְשִׁיּוּת, שורשיות נ' أصالة. أصلية. تمسّك بالأسس.

שִׁרְשֵׁר פ' ١. سلسل. جنزر. أوصل بسلسلة. ٢. طوّق (بسلسلة من المستحكمات). حوّط. ٣. علّق بسلسلة. הִשְׁתַּרְשֵׁר تسلسل. تجنزر. أوصل. إرتبط بسلسلة.

שַׁרְשֶׁרֶת נ' (־שְׁרוֹת) ١. سلسلة ج سلاسل. جنزير ج جنازير. عقد ج عقود. قيد ج قيود. صفد ج أصفاد. سنسال. ٢. تتابع. ترابط أحداث. ٣. ضرب نطاق. تطويق. تسلسل. שַׁרְשֶׁרֶת הַפִּקּוּד سلسلة القيادة. תְּגוּבַת שַׁרְשֶׁרֶת تفاعل متسلسل. ردّ فعل متسلسل. ردود متعاقبة. מְעַשֵּׁן בְּשַׁרְשֶׁרֶת يدخّن سيجارة بعد أخرى. مفرط في التدخين.

שֵׁרֵת, שירת פ' ١. خدم ـ عمل ـ لـ. أدّى خدمة لـ. قام ـ بـ. ٢. سدن ـ خدم (في مكان مقدس). ٣. أشغل. تولّى منصبا.

שָׁרֵת ז' خدمة ج خدمات. سدانة. قيام بخدمة. أداء. כְּלֵי שָׁרֵת أداة الطقوس الدينية ج أدوات ومجازا: أداة طيّعة بيد. آلة صمّاء. مطية ج مطايا. מַלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת الملأ الأعلى. الملائكة.

שָׁרָת ז' (־תִים) ١. فرّاش ج فرّاريش. خادم ע' שַׁמָּשׁ. ٢. في الحواسيب: ملقم.

שֵׁשׁ ש"מ נ' ستّ. الرقم ٦ (للمؤنث). שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה ستّ عشرة. الرقم ١٦ (للمؤنث).

שֵׁשׁ נ' رخام ע' שַׁיִשׁ.

שֵׁשׁ ז' بوص. دمقس. حرير أبيض. שֵׁשׁ וָמֶשִׁי الخزّ والحرير. الدمقس والحرير. ملابس ثمينة.

שָׂשׂ פ' فرح ـ ע' (שׂוּשׂ).

שֵׁשׁ־בֵּשׁ لعبة الطاولة. شيش بيش.

שֵׁשְׁגּוֹנִי ת' (־יִים) متنوّع ע' סְסְגוֹנִי.

שִׁשָּׁה, שישה ש"מ ז' ستّة. الرقم ٦ (للمذكر). שִׁשָּׁה עָשָׂר ستّة عشر. الرقم ١٦ (للمذكر). שִׁשָּׁה סִדְרֵי מִשְׁנָה (ש"ס) فصول المشنة الستّة. שֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה أيام العمل الستّة (ما عدا يوم العطلة).

שָׂשׂוֹן ז' (שְׂשׂוֹנִים) فَرَحٌ ج أفراح. فَرْحَةٌ. سُرُورٌ. مَسَرَّةٌ ج مَسَرَّاتٌ. بَهْجَةٌ.
שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה فَرْحَةٌ كُبْرَى. فَرَحٌ وَحُبُورٌ. بَهْجَةٌ وَسُرُورٌ.

שִׁשִּׁי, שישי ת' (־יּוֹת) ١. سَادِسٌ ج سَوَادِسُ. ٢. المُصَلِّي السَّادِسُ الَّذِي يُكَرَّمُ بِتِلَاوَةِ آيَاتٍ مِنَ التَّوْرَاةِ أَيَّامَ السَّبْتِ. יוֹם שִׁשִּׁי يَوْمُ الجُمْعَةِ.

שִׁשִּׁיָּה, שישייה נ' (־יּוֹת) سُدَاسٌ. مَجْمُوعَةٌ مِنْ سِتَّةٍ. سُدَاسِيَّةٌ.

שִׁשִּׁים, שישים ש"מ سِتُّونَ (للمذكر والمؤنث). رَقْمُ ٦٠. אֶחָד מִשִּׁשִּׁים وَاحِدٌ مِنْ سِتِّينَ ($\frac{١}{٦٠}$) ومجازًا: عُشْرُ مِعْشَارٍ. نَزْرٌ يَسِيرٌ. בָּטֵל בְּשִׁשִּׁים ע' בָּטֵל.

שִׁשִּׁית, שישית נ' (־יּוֹת) ١. سُدْسٌ ج أَسْدَاسٌ ($\frac{١}{٦}$). ٢. الصَّفُّ العَاشِرُ.

שֵׁת ז' (־תוֹת) إِسْتٌ. مَقْعَدَةٌ. دُبُرٌ ج أَدْبَارٌ. عَجُزٌ ج أَعْجَازٌ.

שָׁת פ' وَضَعَ ע' (שית).

שַׁתָּא .Ar נ' سَنَةٌ ج سَنَوَاتٌ ע' שָׁנָה. הַשַּׁתָּא هذهِ السَّنَةَ.

שְׁתַדְּלָן ז' (־נִים) شَفِيعٌ ج شُفَعَاءُ. وَسِيطٌ ج وُسَطَاءُ. مُسْتَعْطِفٌ.

שְׁתַדְּלָנוּת נ' شَفَاعَةٌ. تَوَسُّطٌ. إِسْتِعْطَافٌ.

שְׁתַדְּלָנִי ת' (־יִּים) تَشَفُّعِيٌّ. إِسْتِعْطَافِيٌّ. إِسْتِرْحَامِيٌّ.

שָׁתָה פ' شَرِبَ ـَ نَهِلَ ـَ رَشَفَ ـِ إِحْتَسَى. جَرَعَ ـَ שָׁתָה בַּצָּמָא אֶת דְּבָרָיו تَابَعَ كَلَامَهُ بِشَوْقٍ وَلَهْفَةٍ. إِسْتَمَعَ إِلَيْهِ بِكُلِّ جَوَارِحِهِ. שָׁתָה לְחַיֵּי פְּלוֹנִי شَرِبَ نَخْبَ فُلَانٍ. رَفَعَ كَأْسًا لِصِحَّتِهِ. שָׁתָה לְשָׁכְרָה شَرِبَ حَتَّى ثَمِلَ. شَرِبَ حَتَّى فَقَدَ وَعْيَهُ. בּוֹר שֶׁשָּׁתִיתָ מִמֶּנּוּ אַל תִּזְרֹק בּוֹ אֶבֶן ע' בּוֹר. נִשְׁתָּה شُرِبَ. جُرِعَ. إِنْجَرَعَ.

שָׁתוּי ת' (שְׁתוּיִים) مَخْمُورٌ. سَكْرَانُ ج سَكَارَى. ثَمِلٌ. مَسْطُولٌ.

שִׁתּוּךְ, שיתוך ז' تَأَكُّلُ المَعَادِنِ ע' קוֹרוֹזְיָה.

שָׁתוּל ת' (שְׁתוּלִים) ١. مَشْتُولٌ. مَغْرُوسٌ. مَزْرُوعٌ. ٢. جَاسُوسٌ مَدْسُوسٌ.

שְׁתוּם ת' (שְׁתוּמִים) مَفْتُوحٌ. שְׁתוּם הָעַיִן مَفْتُوحُ العَيْنِ ومجازًا: البَصِيرُ. أَعْوَرُ.

שִׁתּוּף, שיתוף ז' (־פִים) ١. شَرَاكَةٌ. مُشَارَكَةٌ. مُسَاهَمَةٌ. تَعَاوُنٌ. مُشَاطَرَةٌ. ٢. إِشْرَاكٌ. إِسْهَامٌ. ٣. شَبَهٌ. مُشَابَهَةٌ. مُنَاظَرَةٌ. ٤. شِرْكٌ. إِشْرَاكٌ. שִׁתּוּף פְּעֻלָּה تَعَاوُنٌ. مُسَاهَمَةٌ. إِسْهَامٌ. مُنَاصَرَةٌ. مُسَاعَدَةُ الوَاحِدِ لِلْآخَرِ. שִׁתּוּף רַעְיוֹנוֹת تَدَاعِي الأَفْكَارِ ע' אַסוֹצְיָאצְיָה. אֱמוּנַת הַשִּׁתּוּף عَقِيدَةُ الشِّرْكِ. عَقِيدَةُ تَعَدُّدِ الآلِهَةِ ע' פּוֹלִיתֵאִיזְם.

שִׁתּוּפִי, שיתופי ת' (־יִּים) تَعَاوُنِيٌّ. جَمَاعِيٌّ. אֲגֻדָּה שִׁתּוּפִית جَمْعِيَّةٌ تَعَاوُنِيَّةٌ.

שִׁתּוּפִיּוּת, שיתופיות נ' تَعَاوُنٌ. تَعَاوُنِيَّةٌ. جَمَاعِيَّةٌ. مُشَارَكَةٌ. تَعَاطُفٌ.

שִׁתּוּק, שיתוק ז' ١. في الطب: شَلَلٌ. فَالِجٌ. تَعَطُّلٌ. ٢. مجازًا: كَفٌّ. تَوَقُّفٌ. שִׁתּוּק יְלָדִים في الطب: شَلَلُ الأَطْفَالِ ע' פּוֹלְיוֹ. שִׁתּוּק מוֹחִין سَكْتَةٌ دِمَاغِيَّةٌ (cerbral palsy, stroke). פְּלַג שִׁתּוּק في الطب. شَلَلٌ نِصْفِيٌّ. فَالِجٌ (hemiplegia).

שְׁתוּת, שיתות ז' نَزْفٌ. نَزِيفٌ. שְׁתוּת דָּם نَزِيفُ الدَّمِ.

שְׁתִי ז' ١. سَدًى. سَدَاةٌ ج أَسْدِيَةٌ (خلاف اللُّحمة). ٢. أَسَاسٌ. دِعَامَةٌ. שְׁתִי וָעֵרֶב ١. لُحْمَةٌ وَسُدًى. طُولًا وَعَرْضًا. ٢. تَصَالُبٌ. חֲקִירַת שְׁתִי וָעֵרֶב إِسْتِنْطَاقٌ. إِسْتِجْوَابٌ (تَحْقِيقٌ) شَامِلٌ.

שְׁתִיָּה, שתייה נ' (־יּוֹת) ١. شُرْبٌ. إِرْتِشَافٌ. إِحْتِسَاءٌ. تَجَرُّعٌ. ٢. مجازًا: شُرْبُ الخَمْرَةِ. ٣. شَرَابٌ. ٤. أَسَاسٌ. قَاعِدَةٌ. אֶבֶן שְׁתִיָּה ١. حَجَرُ الأَسَاسِ. حَجَرُ النَّاصِيَةِ ومجازًا: أَسَاسٌ. أَصْلٌ. قَاعِدَةٌ. ٢. الصَّخْرَةُ وَعَلَيْهَا قُبَّةُ الصَّخْرَةِ فِي القُدْسِ وَكَانَتْ أَسَاسًا لِهَيْكَلِ سُلَيْمَانَ. דְּמֵי שְׁתִיָּה إِكْرَامِيَّةٌ. هِبَةٌ. بَقْشِيش.

שְׁתִיל ז' (־לִים) شَتْلَةٌ ج شَتَائِلُ. غَرْسَةٌ. فَسِيلَةٌ ج فَسَائِلُ.

שְׁתִילָה נ' (־לוֹת) شَتْلٌ. غَرْسٌ. غِرَاسٌ. زَرْعٌ.

שְׁתַּיִם, שתיים ש"מ נ' إِثْنَتَانِ. الرَّقْمُ ٢ (للمؤنث). שְׁתֵּיהֶן كِلْتَاهُمَا. الاثْنَتَانِ مَعًا. שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה إِثْنَتَا عَشْرَةَ. الرَّقْمُ ١٢ (للمؤنث). הַשָּׁעָה הַשְּׁתֵּים עֶשְׂרֵה السَّاعَةُ الثَّانِيَةَ عَشْرَةَ ومجازًا: السَّاعَةُ الحَاسِمَةُ. שְׁתֵּי (שְׁנֵי) הַקְּצָווֹת الطَّرَفَانِ. النَّقِيضَانِ. الضِّدَّانِ.

שַׁתְיָן, שתיין ז' (־נִים) شِرِّيبٌ. سِكِّيرٌ. خِمِّيرٌ. وَلُوعٌ بِشُرْبِ الخَمْرَةِ.

שַׁתְיָנוּת, שתיינות נ' مُعَاقَرَةُ الخَمْرَةِ (المُدَامَةِ). شُرْبُ الخَمْرِ. سُكْرٌ.

שְׁתִיקָה נ' (־קוֹת) سُكُوتٌ. صَمْتٌ. وُجُومٌ. שְׁתִיקָה רוֹעֶמֶת سُكُوتٌ صَارِخٌ. سُكُوتٌ ذُو مَغْزًى. קֶשֶׁר הַשְּׁתִיקָה مُؤَامَرَةُ الصَّمْتِ (على جريمة). שְׁתִיקָה כְּהוֹדָאָה דָּמְיָא .Ar السُّكُوتُ مِنَ الرِّضَى. السُّكُوتُ أَخُو الرِّضَى. עָבַר בִּשְׁתִיקָה עַל ע' עָבַר. שְׁתִיקָתְךָ יָפָה מִדִּבּוּרְךָ سُكُوتُكَ أَفْضَلُ مِنْ كَلَامِكَ ومجازًا: سَكَتَ أَلْفًا وَنَطَقَ خَلْفًا. סְיָג לַחָכְמָה שְׁתִיקָה ע' סְיָג. יָפָה שְׁתִיקָה לַחֲכָמִים, קַל וָחֹמֶר לַטִּפְּשִׁים السُّكُوتُ خَيْرٌ لِلْحُكَمَاءِ نَاهِيكَ عَنِ الجُهَلَاءِ ومجازًا: إِذَا كَانَ الكَلَامُ مِنْ فِضَّةٍ فَالسُّكُوتُ مِنْ ذَهَبٍ. إِذَا تَمَّ العَقْلُ قَلَّ الكَلَامُ.

שָׁתַל פ' شَتَلَ ـِ غَرَسَ ـِ ومجازًا: دَسَّ ـُ שָׁתַל סוֹכֵן دَسَّ عَمِيلًا. دَسَّ جَاسُوسًا (في صفوف العدو او الغريم). שָׁתַל עַצְמוֹ تَوَطَّنَ فِي. أَقَامَ فِي. נִשְׁתַּל ١. غُرِسَ. إِنْغَرَسَ. شُتِلَ. ٢. إِنْدَسَّ. تَمَّ ـِ دَسُّهُ. הִשְׁתִּיל ١. مَدَّ ـُ جُذُورَهُ. تَأَصَّلَ. ٢. شَتَلَ مِنْ جَدِيدٍ. ٣. مجازًا: دَسَّ جَاسُوسًا أَوْ عَمِيلًا. הָשְׁתַּל ١. شُتِلَ. غُرِسَ. ٢. زُرِعَ مُجَدَّدًا. ٣. دُسَّ. إِنْدَسَّ.

שֶׁתֶל ז' (שְׁתָלִים) ١. شَتْلَةٌ ע' שְׁתִיל. ٢. في الطب: نَسِيجٌ (من الجلد مثلاً) مَشْتُولٌ فِي الجِسْمِ.

שַׁתְּל ז' (־לִים) مُتَسَلِّطٌ. مُتَحَكِّمٌ. طَاغٍ(ي) ج طُغَاةٌ.

שְׁתַלְטָנוּת נ' تَسَلُّطِيَّةٌ. تَحَكُّمٌ. طُغْيَانٌ.

שַׁתְלָן ז' (־נִים) غَرَّاسٌ. مُسْتَنْبِتٌ. بُسْتَانِيٌّ (متخصص في زراعة الشتائل).

שְׁתַמְּטָן ז' (־נִים) مُتَهَرِّبٌ. مُتَفَلِّتٌ. مُمَاطِلٌ. مُتَمَلِّصٌ. مُتَنَصِّلٌ.

(שתן) הִשְׁתִּין פ' بَالَ ـُ تَبَوَّلَ. شَخَّ ـُ לֹא הִשְׁאִיר לוֹ מַשְׁתִּין בְּקִיר لَمْ يُبْقِ لَهُ بَائِلاً بِحَائِطٍ ومجازًا: أَهْلَكَ الزَّرْعَ وَالضَّرْعَ. لَمْ يُبْقِ وَلَمْ يَذَرْ.

שֶׁתֶן ז' بَوْلٌ ج أَبْوَالٌ. شَخٌّ. בְּדִיקַת שֶׁתֶן في الطب: فَحْصُ البَوْلِ. דַּרְכֵי הַשֶּׁתֶן المَسَالِكُ البَوْلِيَّةُ. צִנּוֹר הַשֶּׁתֶן القَنَاةُ البَوْلِيَّةُ.

שְׁתָנָן ז' يُورِيَا. البَوْلَةُ (urea).

שַׁתְּנָן ז' (־נִים) ١. بَوَّالٌ. كَثِيرُ البَوْلِ. ٢. تهكمًا: أَبُو شَخَّةٍ. أَبُو بولة عק'.

שַׁתֶּנֶת נ' في الطب: البُوَالُ. دَاءُ البَوْلِ. دَاءٌ بَوْلِيٌّ (urosis).

שִׁתֵּף, שיתף פ' أَشْرَكَ. ضَمَّ ـُ (فلانًا شريكًا). أَلْحَقَ. إِسْتَعَانَ بِـ שִׁתֵּף פְּעֻלָּה تَعَاوَنَ مَعَ. شَارَكَ فِي. إِشْتَرَكَ مَعَ. سَاهَمَ. שֻׁתַּף أُشْرِكَ. تَمَّ ضَمُّهُ. أُلْحِقَ. أُسْتُعِينَ بِهِ. הִשְׁתַּתֵּף إِشْتَرَكَ. سَاهَمَ فِي. أَسْهَمَ. شَاطَرَ. قَاسَمَ. تَقَاسَمَ مَعَ. הִשְׁתַּתֵּף בְּצַעֲרוֹ شَاطَرَهُ حُزْنَهُ. أَخَذَ بِخَاطِرِهِ. تَعَاطَفَ مَعَهُ وِجْدَانِيًّا.

שֻׁתָּף, שותף ז' (־פִים) شَرِيكٌ ج شُرَكَاءُ. مُسَاهِمٌ. مُشَاطِرٌ. שֻׁתָּף שָׁקֵט في الشؤون الاقتصادية: شَرِيكٌ مُوصٍ.

שֻׁתָּפוּת, שותפות נ' (־פֻיּוֹת) شَرَاكَةٌ. مُشَارَكَةٌ. إِشْتِرَاكٌ. شِرْكَةٌ.

שָׁתַק פ' ١. سَكَتَ ـُ صَمَتَ ـُ وَجَمَ (يَجِمُ). لَاذَ ـُ بِالصَّمْتِ. שִׁתֵּק ١. أَسْكَتَ. أَصْمَتَ. أَخْرَسَ ومجازًا: شَلَّ ـُ أَشَلَّ. عَطَّلَ. أَعْجَزَ. ٢. سَكَّنَ (الألمَ مثلاً). خَدَّرَ. هَدَّأَ. הַשְּׁבִיתָה שִׁתְּקָה אֶת הַמִּסְחָר شَلَّ ـُ الإِضْرَابُ التِّجَارَةَ. שֻׁתַּק ١. أُسْكِتَ. أُلْجِمَ. ٢. شُلَّ. إِنْشَلَّ. ٣. أُوقِفَ. تَعَطَّلَ. הִשְׁתַּתֵּק ١. سَكَتَ. صَمَتَ. أُصِيبَ بِالصُّمَاتِ. ٢. هَدَأَ ـُ سَكَنَ ـُ הִשְׁתִּיק ١. سَكَّتَ. أَسْكَتَ. ٢. عَطَّلَ. ٣. كَتَمَ ـُ أَخْفَى. تَسَتَّرَ عَلَى. طَمَسَ ـِ مَعَالِمَ. הֻשְׁתַּק ١. أُسْكِتَ. أُلْجِمَ. ٢. كُتِمَ.

שַׁתְקָן תו"ז (־נִים) سِكِّيتٌ. سَكُوتٌ. صَمُوتٌ. كَتُومٌ. مُتَكَتِّمٌ. قَلِيلُ الكَلَامِ.

שַׁתְקָנוּת נ' صُمَاتٌ. سُكُوتٌ. تَكَتُّمٌ. وُجُومٌ. قِلَّةُ كَلَامٍ.

שַׁתְקָנִי ת' (־יִּים) مُتَّصِفٌ بِالسُّكُوتِ. صَامِتٌ.

שַׁתֶּקֶת נ' صُمَاتٌ. خَرَسٌ. عُقْلَةُ اللِّسَانِ. بَكَمٌ. بَكَامَةٌ.

שָׁתַת פ' ١. قَطَرَ ـُ دَمًا. دَمِيَ ـَ تَفَصَّدَ. سَالَ ـِ (منه الدم). نَزَفَ ـِ ٢. أَدْمَى. أَسَالَ. أَرَاقَ. שׁוֹתֵת דָּם دَامٍ(ي). يَنْزِفُ دَمًا. הִשְׁתִּית أَسَّسَ. بَنَى ـِ عَلَى. وَطَّدَ. أَنْشَأَ. شَيَّدَ. הֻשְׁתַּת بُنِيَ عَلَى. أُسِّسَ عَلَى. شُيِّدَ. أُقِيمَ. أُنْشِئَ.

(שֶׁתֶת) שֶׁתֶת דָּם ז' نَزِيفٌ دَمَوِيٌّ ע' דִּמּוּם.

ת

ת ١. ت. ث. الحَرْفُ الثَّانِي وَالعِشْرِونَ وَالأَخِيرُ مِنْ حُرُوفِ الأَبْجَدِيَّةِ العِبْرِيَّةِ وَاسْمُهُ תָּו وَيُقَابِلُهُ حَرْفُ التَّاءِ بِالعَرَبِيَّةِ. ٢. في حساب الجمل: أَرْبَعْمِائَةٍ ٤٠٠. מֵא' וְעַד ת' مِنَ الأَلِفِ وَحَتَّى اليَاءِ ע' א.

תָּא ז' (־אִים) ١. خَلِيَّةٌ ج خَلَايَا. ٢. مَقْصُورَةٌ ج مَقَاصِيرُ. شُرْفَةٌ ج شُرَفٌ. ٣. حُجْرَةٌ ج حُجَرٌ. غُرْفَةٌ ج غُرَفٌ. كُشْكٌ ج أَكْشَاكٌ. ٤. زِنْزَانَةٌ (في سجن). ٥. في علم الاحياء: حُجَيْرَةٌ ج حُجَيْرَاتٌ. خَلِيَّةٌ. ٦. قُمْرَةٌ (في سفينة). كُبِينَة. ٧. صُنْدُوقٌ ج صَنَادِيقُ. תָּא אוֹרְגָּנִי خَلِيَّةٌ حَيَّةٌ (للحيوان او النبات) ج خَلَايَا. حُجَيْرَةٌ ج حُجَيْرَاتٌ. תָּא בַּתֵּאַטְרוֹן مَقْصُورَةٌ فِي مَسْرَحٍ ج مَقَاصِيرُ. لُوجٌ ج أَلْوَاجٌ. תָּא דֹּאַר (ת"ד) صُنْدُوقُ بَرِيدٍ. תָּא הַקְּפָאָה صُنْدُوقُ التَّجْمِيدِ (التَّصْقِيعِ). مُجَمِّدٌ. فِرِيزَر. תָּא הַטֶּלֶפוֹן كُشْكُ التِّلِفُونِ. תָּא מַאֲסָר غُرْفَةُ الحَجْزِ (السِّجْنِ). حُجْرَةُ السَّجِينِ. תָּא מִטְעָן صُنْدُوقُ العَفْشِ (في سيارة مثلاً). תָּא נֶהָג كَابِينُ السَّائِقِ. תָּא קוֹלִי خَلِيَّةٌ صَوْتِيَّةٌ. תָּא רַחְצָה كُشْكُ الاسْتِحْمَامِ (في بلاج). תָּאִים אֲפֹרִים خَلَايَا (تَلَافِيفُ) المُخِّ.

תָּא .Ar פ' تَعَالَ! (صيغة الامر من فعل אָתָא) ע' אָתָא. תָּא שְׁמַע! تَعَالَ وَاسْمَعْ! تَعَالَ أَحْكِ لَكَ!

תָּאַב פ' تَاقَ ـُ إِشْتَاقَ. تَمَنَّى. إِبْتَغَى. شَاءَ ـَ إِشْتَهَى.

תָּאֵב ת' (תְּאֵבִים) مُشْتَاقٌ. تَوَّاقٌ إِلَى. رَاغِبٌ فِي. مُشْتَهٍ(ي). תְּאֵב דַּעַת طَالِبُ عِلْمٍ. مُتَطَلِّعٌ. تَوَّاقٌ إِلَى العِلْمِ (المَعْرِفَةِ).

תֵּאָבוֹן, תיאבון ז' شَهِيَّةٌ. رَغْبَةُ الجَائِعِ لِلطَّعَامِ. בְּתֵאָבוֹן! شَهِيَّةٌ طَيِّبَةٌ! مَنِيئًا مَرِيئًا! صَحَّتَيْنِ! מְעוֹרֵר תֵּאָבוֹן يَفْتَحُ الشَّهِيَّةَ. يَفْتَحُ النَّفْسَ. עִם הָאֲכִילָה בָּא הַתֵּאָבוֹן مَعَ الأَكْلِ تَأْتِي الشَّهِيَّةُ ومجازًا: مِفْتَاحُ البَطْنِ لُقْمَةٌ.

תַּאֲגִיד ז' (־דִים) إِتِّحَادٌ ج إِتِّحَادَاتٌ. هَيْئَةٌ ج هَيْئَاتٌ. تَنْظِيمٌ ج تَنْظِيمَاتٌ (corporation).

תְּאוֹ ז' (־אִים) جَامُوسٌ ج جَوَامِيسُ. بَقَرٌ بَرِّيٌّ (buffalo).

תֵּאוֹגוֹנְיָה G נ' مَبْحَثُ أَصْلِ الآلِهَةِ فِي الأَسَاطِيرِ اليُونَانِيَّةِ.

תַּאֲוָה, תאווה נ' (־וֹת) ١. شَهِيَّةٌ. ٢. مُتْعَةٌ ج مُتَعٌ. ٣. (رَغْبَةٌ) شَهْوَةٌ جِنْسِيَّةٌ. غُلْمَةٌ. شَهْوَانِيَّةٌ. شَبَقٌ. شَلْبَطَةٌ. תַּאֲוָה לָעֵינַיִם مُتْعَةٌ لِلأَنْظَارِ. بَهْجَةٌ لِلعُيُونِ. תַּאֲוַת בֶּצַע طَمَعٌ. جَشَعٌ. نَهَمٌ. شَرَاهَةٌ (للمال). תַּאֲוַת בְּשָׂרִים شَهْوَةٌ (رَغْبَةٌ) جِنْسِيَّةٌ. شَبَقٌ. غُلْمَةٌ. תַּאֲוַת לֵב (נֶפֶשׁ) شَوْقٌ عَارِمٌ. إِشْتِيَاقٌ شَدِيدٌ. בַּעַל תַּאֲוָה ١. شَهْوَانِيٌّ. شَبِقٌ. ٢. طَمَّاعٌ. جَشِعٌ. نَهِمٌ. מַאֲכַל תַּאֲוָה طَعَامٌ لَذِيذٌ. طَيِّبَاتٌ. مَا لَذَّ وَطَابَ. לֹא עָלְתָה בְּיָדוֹ תַּאֲוָתוֹ لَمْ يُحَقِّقْ رَغْبَتَهُ. لَمْ يَقْضِ وَطَرَهُ (لُبَانَتَهُ).

תֵּאוֹלוֹג G ז' (־גִים) لَاهُوتِيٌّ. ثِيُولُوج. مُتَخَصِّصٌ فِي عِلْمِ الكَلَامِ. بَاحِثٌ فِي عِلْمِ اللَّاهُوتِ.

תֵּאוֹלוֹגִי ת' (־יִים) لَاهُوتِيٌّ. ثِيُولُوجِيٌّ. تَوْحِيدِيٌّ. مُتَعَلِّقٌ بِعِلْمِ الكَلَامِ.

תֵּאוֹלוֹגְיָה G נ' عِلْمُ اللَّاهُوتِ. عِلْمُ الكَلَامِ. عِلْمُ الأَدْيَانِ.

תֵּאוּם, תיאום ז' (־מִים) تَنْسِيقٌ. تَنَاسُقٌ. مُلَاءَمَةٌ. تَنَاسُبٌ. تَوْفِيقٌ. תֵּאוּם מַס تَنْسِيقُ الضَّرِيبَةِ. תֵּאוּם עֲמָדוֹת تَنْسِيقُ المَوَاقِفِ.

תְּאוֹם ז' (־מִים) تَوْأَمٌ ج تَوَائِمُ. صِنْوٌ ج صِنْوَانٌ. תְּאוֹמִים ١. تَوْأَمَانِ. تَوَائِمُ. ٢. في الفلك: بُرْجُ الجَوْزَاءِ. תְּאוֹמֵי סִיאָם تَوْأَمَا سِيَامٍ. تَوْأَمَانِ مُتَلَاصِقَانِ (siamese twins) ومجازًا: صِنْوَانِ. مِثْلَانِ.

תָּאוּם ת' (תְּאוּמִים) مُتَنَاسِقٌ. مُنَسَّقٌ. مُتَنَاظِرٌ. مُنْسَجِمٌ. مُتَوَائِمٌ. مُتَّسِقٌ. مُتَمَاثِلٌ ע' סִימֶטְרִי, מֻתְאָם.

תְּאוּנָה נ' (־נוֹת) حَادِثَةٌ. حَادِثٌ ج حَوَادِثُ. حَادِثُ اصْطِدَامٍ. قَضَاءً وَقَدَرًا. תְּאוּנַת דְּרָכִים حَادِثُ طُرُقٍ. תְּאוּנַת עֲבוֹדָה إِصَابَةُ عَمَلٍ. إِصَابَةٌ فِي العَمَلِ. תְּאוּנַת פְּגַע וּבְרַח أَصَابَ وَهَرَبَ. حَادِثُ طُرُقٍ هَرَبَ مِنْهُ السَّائِقُ الَّذِي تَسَبَّبَ فِيهِ. תְּאוּנַת שַׁרְשֶׁרֶת حَادِثُ اصْطِدَامِ عِدَّةِ سَيَّارَاتٍ بِالتَّتَابُعِ.

תֵּאוֹסוֹפְיָה G נ' ثِيُوسُوفِيَا. الحِكْمَةُ الإِلٰهِيَّةُ. فَلْسَفَةُ الاتِّصَالِ الإِلٰهِيِّ.

תֵּאוֹפוֹרִי ת' (־יִים) إِسْمٌ أَوْ مُصْطَلَحٌ يَتَضَمَّنُ اسْمَ اللّٰهِ تَعَالَى (مثل עובדיה عابد الله او عبد الله).

תְּאוּצָה נ' (־צוֹת) ١. في الفيزياء: جُهْدٌ. ٢. تَسَارُعٌ. زِيَادَةُ سُرْعَةٍ. تَعْجِيلٌ. حَثٌّ. מַד תְּאוּצָה في الطيران: مِقْيَاسُ التَّسَارُعِ (accelerometer).

תֵּאוֹקְרָטִי G ת' (־יִים) ثِيُوقْرَاطِيٌّ. حُكْمُ السُّلْطَةِ الدِّينِيَّةِ.

תֵּאוֹקְרַטְיָה נ' سُلْطَةٌ دِينِيَّةٌ. نِظَامُ حُكْمٍ يَتَرَأَّسُهُ رِجَالُ الدِّينِ.

תֵּאוּר, תיאור ז' (־רִים) ١. وَصْفٌ ج أَوْصَافٌ. صِفَةٌ ج صِفَاتٌ. ٢. مُوَاصَفَاتٌ. תֵּאוּר גְּרָפִי رَسْمٌ بَيَانِيٌّ (يشرح تطور ظاهرة معينة). תֵּאוּר טֶכְנִי مُوَاصَفَاتٌ فَنِّيَّةٌ.

תְּאוּרָה נ' ١. إِنَارَةٌ. إِضَاءَةٌ. تَنْوِيرٌ. ٢. نُورٌ ج أَنْوَارٌ. ضَوْءٌ (ضُوءٌ) ج أَضْوَاءٌ. תְּאוּרַת חֵרוּם إِنَارَةُ الطَّوَارِئِ (في حالة انقطاع التيار الكهربائي).

תֵּאוֹרֵטִי G ת' (־יִים) ١. نَظَرِيٌّ. ٢. دِرَاسِيٌّ. بَحْثِيٌّ.

תֵּאוֹרֵטִיּוּת נ' تَنْظِيرٌ. نَظَرِيَّةٌ افْتِرَاضِيَّةٌ. بِشَكْلٍ نَظَرِيٍّ ע' עִיּוּנִיּוּת.

תֵּאוֹרֵטִיקָן ז' (־נִים) ١. مُنَظِّرٌ. مُفَكِّرٌ وَاضِعٌ لِلنَّظَرِيَّاتِ. ٢. عَقَائِدِيٌّ (لحزب مثلاً).

תֵּאוּרִי, תיאורי ת' (־יִים) وَصْفِيٌّ. تَصْوِيرِيٌّ. نَعْتِيٌّ. شَرْحِيٌّ. הַנְדָּסָה

תֵּאוֹרִית عِلْمُ الهَنْدَسَةِ الوَصْفِيَّةِ.

תֵּאוֹרְיָה G נ' (־יוֹת) نَظَرِيَّةٌ ج نَظَرِيَّاتٌ. ٢. مَذْهَبٌ (علمي أو فلسفي الخ.) ج مَذَاهِبُ. ٣. فَرْضِيَّةٌ ج فَرْضِيَّاتٌ.

תֵּאוֹרְיוּת, תיאורטיות נ' ١. تَنْظِيرٌ (وضع الفرضيات والابحاث المدروسة في صيغة نظرية). ٢. تَوْصِيفٌ. شَرْحٌ.

תֵּאוֹרֵמָה נ' (־מוֹת) في الرياضيات: نَتِيجَةٌ ج نَتَائِجُ. نَظَرِيَّةٌ.

תְּאוּרָן ז' (־נִים) مَسْؤُولُ الإِنَارَةِ (في التلفزيون أو المسرح).

תַּאַוְתָן, תאוותן ז' (־נִים) ١. شَهْوَانِيٌّ. شَبِقٌ. ٢. طَمَّاعٌ. جَشِعٌ. نَهِمٌ. شَرِهٌ.

תַּאַוְתָנוּת, תאוותנות נ' ١. شَهْوَانِيَّةٌ. رَغْبَةٌ جِنْسِيَّةٌ. شَبَقٌ. ٢. طَمَعٌ. جَشَعٌ. شَرَاهَةٌ.

תַּאֲחִיזָה נ' تَلَاصُقٌ. تَمَاسُكٌ. جَاذِبِيَّةُ (قُوَّةُ) الالْتِصَاقِ (cohesion).

תֵּיאַטְרוֹן G ז' (־נִים, תֵּאַטְרָאוֹת) ١. مَسْرَحٌ ج مَسَارِحُ. تِيَاتْرُو. ٢. مَسْرَحِيَّةٌ ج مَسْرَحِيَّاتٌ. تَمْثِيلِيَّةٌ. תֵּאַטְרוֹן אַבְּסוּרְד مَسْرَحُ اللَّامَعْقُولِ. תֵּאַטְרוֹן בֻּבּוֹת ע' בֻּבָּה.

תֵּאַטְרָלִי ת' (־יִים) ١. تَمْثِيلِيٌّ. ٢. مُفْتَعَلٌ. مُتَكَلَّفٌ.

תָּאִי ת' (־יִּים) خَلَوِيٌّ. مَبْنِيٌّ عَلَى خَلَايَا. مُقَسَّمٌ إِلَى خَلَايَا. רַב־תָּאִי مُتَعَدِّدُ الخَلَايَا. | רִקְמָה תָּאִית نَسِيجٌ خَلَوِيٌّ.

תֵּאִיזְם G عَقِيدَةُ التَّوْحِيدِ (خلاف الشِّرك).

תְּאִימָה נ' تَلَاؤُمٌ. تَوَافُقٌ. تَنَاسُبٌ. إِنْسِجَامٌ. تَنَاظُرٌ. تَمَاثُلٌ. مُطَابَقَةٌ.

תְּאִימוּת נ' تَنَاسُقٌ. تَلَاؤُمٌ. تَنَاظُرٌ. تَمَاثُلٌ. تَطَابُقٌ.

תָּאִית נ' ١. خَلِيُوز. سِلُولُوز (المادة الرئيسية في تكوين الاخشاب). ٢. عَجِينَةٌ (لصنع الورق) ج عَجَائِنُ.

תֵּאֵם פ' لَاءَمَ. صَلُحَ ـ. نَاسَبَ. إِنْسَجَمَ. تَمَاثَلَ. تَنَاظَرَ. תֵּאֵם نَسَّقَ. لَاءَمَ. سَوَّى. وَاءَمَ. نَاسَبَ. תֻּאַם نُسِّقَ. سُوِّيَ. لُوئِمَ. نُوسِبَ. הִתְאִים ١. تَلَاءَمَ. تَنَاسَبَ. تَوَافَقَ. إِنْسَجَمَ. إِتَّسَقَ. تَطَابَقَ. ٢. نَسَّقَ. وَفَّقَ. سَوَّى. وَضَّبَ. لَاءَمَ. نَاسَبَ. הֻתְאַם لُوئِمَ. سُوِّيَ. نُسِّقَ.

תֹּאַם, תואם ז' إِنْسِجَامٌ. تَنَاسُبٌ. تَلَاؤُمٌ. تَنَاظُرٌ.

תְּאֵנָה נ' (־נִים) تِينَةٌ ح تِينٌ. شَجَرَةُ التِّينِ (fig). תְּאֵנִים מְיֻבָּשׁוֹת تِينٌ مُجَفَّفٌ. עֲלֵה תְּאֵנָה وَرَقَةُ التِّينِ (التي ستر آدم وحواء بها عورتهما) ومجازًا: تَغْطِيَةٌ. تَمْوِيهٌ. יָשַׁב תַּחַת גַּפְנוֹ וְתַחַת תְּאֵנָתוֹ ע' גֶּפֶן.

תַּאֲנִיָּה, תאנייה נ' (־יּוֹת) أَنَّةٌ ج أَنَّاتٌ. أَنِينٌ. آهَةٌ ج آهَاتٌ.

תֵּאֵר, תיאר פ' ١. وَصَفَ (يَصِفُ). صَوَّرَ. شَرَحَ ـ. ٢. رَسَمَ ـ. حَدَّدَ مَلَامِحَ. خَطَّطَ. ٣. نَعَتَ ـ. كَنَّى بِـ. لَقَّبَ. תֵּאֵר לְעַצְמוֹ خَالَ ـ. خُيِّلَ لَهُ. شُبِّهَ لَهُ. تَرَاءَى لَهُ. بَدَا ـُ لَهُ. תֹּאַר ١. وُصِفَ. صُوِّرَ. نُعِتَ. ٢. حُدِّدَتْ مَلَامِحُهُ. לֹא יְתֹאַר لَا يُوصَفُ. يَفُوقُ كُلَّ وَصْفٍ.

תֹּאַר, תואר ז' (תְּאָרִים) ١. شَكْلٌ ج أَشْكَالٌ. صُورَةٌ ج صُوَرٌ. مَنْظَرٌ ج مَنَاظِرُ. طَلْعَةٌ. ٢. لَقَبٌ ج أَلْقَابٌ. كُنْيَةٌ. كِنَايَةٌ. ٣. خَاصِّيَّةٌ. سَجِيَّةٌ ج سَجَايَا. صِفَةٌ ج صِفَاتٌ. ٤. في القواعد: نَعْتٌ. תֹּאַר הַפֹּעַל في القواعد: ظَرْفٌ (مكان أو زمان الخ.). مَفْعُولٌ فِيهِ. תֹּאַר רִאשׁוֹן (.B.A) خِرِّيجٌ جَامِعَةٍ (ب.ا.). لَقَبٌ أَوَّلُ. תֹּאַר שֵׁנִי (.M.A) لَقَبٌ ثَانٍ. مَاجِسْتِير (م.ا.). תֹּאַר שְׁלִישִׁי (דּוֹקְטוֹר Ph.D) لَقَبُ دُكْتُور. תֹּאַר הַשֵּׁם في القواعد: صِفَةٌ. نَعْتٌ. יְפֵה תֹאַר وَسِيمٌ ج وُسَمَاءُ ووِسَامٌ. بَهِيُّ الطَّلْعَةِ. جَمِيلُ المَنْظَرِ. שֵׁם תֹּאַר في القواعد: نَعْتٌ. صِفَةٌ. לֹא תֹאַר לוֹ וְלֹא הָדָר لَا شَكْلَ لَهُ وَلَا جَمَالَ. بَشِعُ الوَجْهِ. دَمِيمٌ ومجازًا: لَا إِنْسَانَ وَلَا حَلَاوَةَ لِسَانٍ.

תַּאֲרֹגֶת, תארוגת נ' (־רוֹגוֹת) حَبِيكَةٌ ج حَبَائِكُ. وَشِيجَةٌ ج وَشَائِجُ. نَسِيجٌ ج أَنْسِجَةٌ. أُمُورٌ مُتَشَابِكَةٌ مَحْبُوكَةٌ.

תַּאֲרִיךְ A ז' (־כִים) ١. تَأْرِيخٌ. تَارِيخٌ ج تَوَارِيخُ. أَجَلٌ ج آجَالٌ. ٢. مَوْعِدٌ ج مَوَاعِدُ. مِيعَادٌ ج مَوَاعِيدُ. תַּאֲרִיךְ לוֹעֲזִי تَأْرِيخٌ مِيلَادِيٌّ. תַּאֲרִיךְ עִבְרִי تَأْرِيخٌ عِبْرِيٌّ. לְתַאֲרִיךְ מֻגְבָּל لِمَوْعِدٍ مَحْدُودٍ. قَصِيرُ الأَجَلِ. קָבַע תַּאֲרִיךְ عَيَّنَ مَوْعِدًا. حَدَّدَ تَأْرِيخًا.

תַּאֲרִיכוֹן ז' (־נִים) دَمْغَةٌ بِتَأْرِيخٍ (يمكن تغيير تاريخها كل يوم).

תֵּאֲרֵךְ פ' أَرَّخَ. حَدَّدَ مَوْعِدًا. عَيَّنَ تَأْرِيخًا (زَمَنًا).

תְּאַשּׁוּר ז' (־רִים) شَجَرَةُ البَقْسِ. شَجَرَةُ الزَّانِ أَوِ المُرَّانِ (box).

תֵּבָה, תיבה נ' (־בוֹת) ١. صُنْدُوقٌ ج صَنَادِيقُ. سَحَّارَةٌ ج سَحَاحِيرُ. ٢. فُلْكٌ ج أَفْلَاكٌ. ٣. تَابُوتُ العَهْدِ. ٤. دُولَابُ (خِزَانَةُ) الأَسْفَارِ (في الكنيس). ٥. مِنَصَّةٌ (في الكنيس). תֵּבַת דֹּאַר صُنْدُوقُ بَرِيدٍ. صُنْدُوقُ البُوسْتَةِ (ص.ب.). תֵּבַת דּוּ־שִׂיחַ في الحواسيب: صُنْدُوقُ الحِوَارِ (chat). תֵּבַת הִלּוּכִים عُلْبَةُ التُّرُوسِ (الغِيَارَاتِ). תֵּבַת מִכְתָּבִים صُنْدُوقُ الرَّسَائِلِ (في واجهات المنازل). תֵּבַת נֹחַ فُلْكُ نُوحٍ. سَفِينَةُ نُوحٍ ومجازًا: خَلِيطٌ. أَخْلَاطٌ. תֵּבַת פַּנְדּוֹרָה ע' פַּנְדּוֹרָה. רָאשֵׁי תֵּבוֹת (ר"ת) الأَحْرُفُ الأُولَى لِعِدَّةِ كَلِمَاتٍ. יָרַד (עָבַר) לִפְנֵי הַתֵּבָה وَقَفَ أَمَامَ المِنَصَّةِ. وَقَفَ أَمَامَ المُصَلِّينَ (في الكنيس لاداء الصلاة).

תְּבוּאָה נ' (־אוֹת) ١. غَلَّةٌ ج غِلَالٌ. مَزْرُوعَاتٌ. ٢. حُبُوبٌ. ٣. نِتَاجٌ. مَحْصُولٌ زِرَاعِيٌّ ج مَحَاصِيلُ. תְּבוּאוֹת חֹרֶף المَحَاصِيلُ (المَزْرُوعَاتُ) الشَّتَوِيَّةُ. תְּבוּאוֹת קַיִץ المَحَاصِيلُ (المَزْرُوعَاتُ) الصَّيْفِيَّةُ.

תְּבוּל, תיבול ז' (־לִים) تَتْبِيلُ الطَّعَامِ بِالبَهَارَاتِ. أَدْمٌ (أُدْمٌ) ومجازًا: تَنْوِيعٌ.

תְּבוּנָה נ' (־נוֹת) ١. فَهْمٌ. وَعْيٌ. ذَكَاءٌ. إِدْرَاكٌ. تَبَصُّرٌ. بَصَارَةٌ. دِرَايَةٌ. فِطْنَةٌ.

٢. حِكْمَةٌ. بَصِيرَةٌ. سَدَادُ الرَّأْيِ. تَعَقُّلٌ. عَقْلٌ. אִישׁ תְּבוּנָה فَهِيمٌ. حَكِيمٌ. رَاجِحُ الْعَقْلِ. سَدِيدُ الرَّأْيِ. חֲסַר תְּבוּנָה قَلِيلُ الْفَهْمِ. قَلِيلُ الْوَعْيِ. أَخْرَقُ ج خُرْقٌ م' خَرْقَاءُ. נָהַג בִּתְבוּנָה تَصَرَّفَ (سَلَكَ) بِرَوِيَّةٍ. كَانَ مُحَنَّكًا.

תְּבוּסָה נ' (־סוֹת) هَزِيمَةٌ ج هَزَائِمُ. إِنْدِحَارٌ. إِنْخِذَالٌ. إِنْكِسَارٌ. נָחַל תְּבוּסָה مַחְלֶצֶת مُنِيَ بِهَزِيمَةٍ نَكْرَاءَ. هُزِمَ شَرَّ هَزِيمَةٍ.

תְּבוּסָן, תְּבוּסְתָן ז' (־נִים) إِنْهِزَامِيٌّ. إِنْخِذَالِيٌّ (defeatist).

תְּבוּסָנוּת, תְּבוּסְתָנוּת נ' إِنْهِزَامِيَّةٌ. إِنْخِذَالِيَّةٌ.

תְּבוּסָנִי, תְּבוּסְתָנִי ת' (־יִים) إِنْهِزَامِيٌّ. إِنْخِذَالِيٌّ.

תַּבְחִין ז' (־נִים) ١. مِعْيَارٌ ج مَعَايِيرُ. مِقْيَاسٌ ج مَقَايِيسُ ע' קְרִיטֶרְיוֹן. ٢. في الطب: كَشْفٌ طِبِّيٌّ. تَشْخِيصُ الْمَرَضِ.

תְּבִיעָה נ' (־עוֹת) ١. مُطَالَبَةٌ. طَلَبٌ. ٢. دَعْوَى ج دَعَاوٍ(ي) وَدَعَاوَى. إِدِّعَاءٌ. إِقَامَةُ دَعْوَى. ٣. إِدِّعَاءٌ. مُرَافَعَةٌ. תְּבִיעָה אֶזְרָחִית دَعْوَى حُقُوقِيَّةٌ. הַתְּבִיעָה הַכְּלָלִית الاِدِّعَاءُ الْعَامُّ. النِّيَابَةُ الْعَامَّةُ. תְּבִיעָה יִצּוּגִית دَعْوَى تَمْثِيلِيَّةٌ (تشكل نموذجًا لدعاوى مشابهة، legal representation). תְּבִיעָה מִשְׁפָּטִית دَعْوَى قَضَائِيَّةٌ. תְּבִיעָה פְּלִילִית دَعْوَى جَزَائِيَّةٌ. הַגָּשַׁת תְּבִיעָה رَفْعُ دَعْوَى. تَقْدِيمُ شَكْوَى إِلَى الْمَحْكَمَةِ. עֵד תְּבִיעָה شَاهِدُ الاِدِّعَاءِ. شَاهِدُ إِثْبَاتِ الدَّعْوَى. תִּיק תְּבִיעָה مِلَفُّ الدَّعْوَى. مَحْضَرُ أَحْوَالٍ.

תֵּבֵל ז' كَوْنٌ ج أَكْوَانٌ. عَالَمٌ ج عَوَالِمُ. الْمَعْمُورَةُ. الْمَسْكُونَةُ.

תִּבֵּל, תִּיבֵּל פ' تَبَّلَ. جَعَلَ الأَفَاوِيهَ فِي الطَّعَامِ ومجازًا: نَوَّعَ. دَبَّجَ. תֻּבַּל ١. تُبِّلَ. طُيِّبَ. ٢. نُوِّعَ. تَنَوَّعَ.

תבל"א ר"ת תִּבָּדֵל לְחַיִּים אֲרֻכִּים أَطَالَ اللهُ عُمْرَكَ (عُمْرَهَا). حَفِظَكَ (حَفِظَهَا) اللهُ (تقال بعد التحدث عن متوفّى).

תְּבַלּוּל ז' (־לִים) ١. كُمْنَةٌ. بَيَاضٌ فِي الْعَيْنِ. سَبَلٌ (pannus). ٢. السَّادُّ (cataract).

תַּבְלוּן ע' תִּבּוּל.

תִּבְלֵט פ' جَسَّمَ. رَسَمَ ـ بِصُورَةٍ مُجَسَّمَةٍ. خَطَّطَ بِصُوَرٍ بَارِزَةٍ أَوْ نَافِرَةٍ (صورة). رَسَمَ تَضَارِيسَ.

תַּבְלִיט ז' (־טִים) خَطٌّ بَارِزٌ. نَقْشٌ نَافِرٌ. زَخْرَفَةٌ بَارِزَةٌ. خَارِطَةُ تَضَارِيسَ.

תַּבְלִיטָן ז' (־נִים) رَسَّامٌ بِالنُّقُوشِ الْبَارِزَةِ. نَقَّاشٌ بِصُوَرٍ نَافِرَةٍ.

תַּבְלִין ז' (־נִים) تَابِلٌ ج تَوَابِلُ. بَهَارَاتٌ. أَفَاوِيهُ. مُطَيِّبَاتٌ.

תֶּבֶן ז' تِبْنٌ ج أَتْبَانٌ. قَشُّ الْغِلاَلِ. בֵּית הַתֶּבֶן مَتْبَنٌ. مَخْزَنُ التِّبْنِ. תֶּבֶן אַתָּה מַכְנִיס לַעֲפָרַיִם مجازًا: إِنَّكَ تَبِيعُ التَّمْرَ لأَهْلِ الْبَصْرَةِ. لَمْ تَأْتِ بِجَدِيدٍ. כְּתֶבֶן לִפְנֵי רוּחַ كَالْقَشِّ تَذْرُوهُ الرِّيَاحُ. كَالرِّيشَةِ فِي مَهَبِّ الرِّيحِ. מַה לַתֶּבֶן אֶת הַבָּר ١. أَيْنَ التِّبْنُ مِنَ الْقَمْحِ؟ أَيْنَ الْغَثُّ مِنَ السَّمِينِ؟ لاَ يَسْتَوِي الْغَثُّ وَالسَّمِينُ. ٢. يَخْلِطُ شَعْبَانَ بِرَمَضَانَ. אִי אֶפְשָׁר לַבָּר בְּלֹא תֶּבֶן لاَ قَمْحَ بِلاَ زُوَانٍ. لاَ مَلاَمِحَ بِلاَ ظِلاَلٍ.

תַּבָּן ז' (־נִים) تَبَّانٌ. بَائِعُ التِّبْنِ.

תַּבְנוּת ז' (־תִּים) قَوْلَبَةٌ. إِعْدَادُ نَمُوذَجٍ.

תַּבְנִית נ' (־יוֹת) ١. بُنْيَةٌ. مَبْنًى. شَكْلٌ ج أَشْكَالٌ. صُورَةٌ ج صُوَرٌ. مِثَالٌ. ٢. صِيغَةٌ ج صِيَغٌ. ٣. قِطْعٌ ج أَقْطَاعٌ. حَجْمٌ ج أَحْجَامٌ. ٤. نَمُوذَجٌ ج نَمَاذِجُ. قَالَبٌ ج قَوَالِبُ. ٥. في القواعد: تَفْعِيلَةٌ. ٦. في الجيش: نَسَقٌ ج أَنْسَاقٌ. تَشْكِيلَةٌ ج تَشْكِيلاَتٌ. תַּבְנִית אֲפִיָּה قَالَبُ الْخُبْزِ.

תַּבְנִיתִי ת' (־יִים) ١. شَكْلِيٌّ. مَبْنَوِيٌّ. ٢. مُقَوْلَبٌ. פְּסִיכוֹלוֹגְיָה תַּבְנִיתִית عِلْمُ النَّفْسِ الْمَبْنَوِيِّ. السَّيْكُولُوجِيَا التَّكْوِينِيَّةُ (gestalt psychology).

תִּבְנֵת פ' قَوْلَبَ. أَعَدَّ شَكْلاً أَوْ قَالَبًا.

תָּבַע פ' ١. طَالَبَ. دَعَا ـ. ٢. إِدَّعَى عَلَى. رَفَعَ ـ دَعْوَى. قَدَّمَ شَكْوَى. قَاضَى. תָּבַע לְדִין (לְמִשְׁפָּט) رَفَعَ دَعْوَى عَلَى. قَدَّمَ شَكْوَى. תָּבַע עֶלְבּוֹנוֹ ע' עֶלְבּוֹן. נִתְבַּע طُولِبَ. طُلِبَ إِلَيْهِ. رُفِعَتْ عَلَيْهِ الدَّعْوَى.

תַּבְעָן ת' (־נִים) ١. طَلاَّبٌ. كَثِيرُ الطَّلَبِ. مِلْحَاحٌ. ٢. مُدَّعٍ(ي). مُسْتَدْعٍ(ي). صَاحِبُ الدَّعْوَى.

תְּבִעָנָה, תובענה נ' (־נוֹת) دَعْوَى. شَكْوَى. תְּבִעָנָה שֶׁכְּנֶגֶד دَعْوَى مُقَابِلَةٌ (مُضَادَّةٌ).

תַּבְעָנוּת נ' مُطَالَبَةٌ. إِلْحَاحٌ. إِلْحَافٌ فِي الطَّلَبِ.

תַּבְעָנִי ת' (־יִים) مُطَالِبٌ. مِلْحَاحٌ. مُتَّصِفٌ بِاللَّجَاجَةِ.

תַּבְעֵרָה נ' (־רוֹת) ١. حَرِيقَةٌ. حَرِيقٌ ج حَرَائِقُ. شَعِيلَةٌ ج شَعَائِلُ. ٢. مجازًا: إِنْدِلاَعُ الْحَرْبِ. פְּצָצַת תַּבְעֵרָה قُنْبُلَةٌ حَارِقَةٌ (مُحْرِقَةٌ).

תִּבְרֵג פ' لَوْلَبَ. صَوْمَلَ. قَلْوَظَ. حَوَّى. جَعَلَ فِيهِ حُزُوزًا كَالْبُرْغِيِّ.

תַּבְרוּאָה נ' وِقَايَةٌ صِحِّيَّةٌ. صِحَّةٌ.

תַּבְרוּאִי, תַּבְרוּאָתִי ת' (־יִים) وِقَائِيٌّ. صِحِّيٌّ.

תַּבְרוּאָן ז' (־נִים) مُوَظَّفٌ صِحِّيٌّ. مَأْمُورُ الصِّحَّةِ.

תַּבְרוּאָנוּת נ' وِقَايَةٌ صِحِّيَّةٌ. مِهْنَةُ الْمُوَظَّفِ الصِّحِّيِّ.

תִּבְרוּג ז' صَوْمَلَةٌ. لَوْلَبَةٌ. قَلْوَظَةٌ. تَسْنِينٌ كَالْبُرْغِيِّ.

תַּבְשִׁיל ז' (־לִים) طَهْيٌ. طَبِيخٌ. طَعَامٌ مَطْبُوخٌ. طَبْخَةٌ. בֵּית תַּבְשִׁיל مَطْعَمٌ ج مَطَاعِمُ. مَطْبَخٌ ج مَطَابِخُ. הִקְדִּיחַ תַּבְשִׁילוֹ حَرَقَ ـ طَبْخَتَهُ. شَوْشَطَ طَبْخَتَهُ ومجازًا: تَجَاوَزَ الْمَدَى. غَالَى فِي. أَفْرَطَ فِي. מִי שֶׁאָכַל אֶת הַתַּבְשִׁיל יוֹדֵעַ אֶת טַעֲמוֹ مجازًا: أَعْلَمُ بِهَا مَنْ غَصَّ بِهَا.

תָּג ז' (־גִים) ١. تَاجٌ ج تِيجَانٌ (كناية عن كل خط من الخطوط التي تزخرف الاحرف العبرية السبعة وهي שעטנז גץ). ٢. عَلاَمَةٌ ج عَلاَمَاتٌ. شَارَةٌ ج شَارَاتٌ. תָּג כּוֹבַע في الجيش: شِعَارُ العَمْرَةِ. תָּג מִסְחָרִי عَلاَمَةٌ (مَارْكَةٌ) تِجَارِيَّةٌ.

תִּגְבּוֹר ז' (־רִים) تَعْزِيزٌ ج تَعْزِيزَاتٌ. إِمْدَادٌ ج إِمْدَادَاتٌ. نَجْدَةٌ. دَعْمٌ. تَقْوِيَةٌ.

תִּגְבֵּר פ' عَزَّزَ. بَعَثَ ـ بِإِمْدَادَاتٍ. أَمَدَّ. أَنْجَدَ. دَعَمَ ـ **תֻּגְבַּר** عُزِّزَ. أُرْسِلَتْ لَهُ إِمْدَادَاتٌ. أُنْجِدَ. دُعِمَ.

תִּגְבֹּרֶת, תגבורת נ' (־בּוֹרוֹת) مَدَدٌ ج أَمْدَادٌ. إِمْدَادٌ ج إِمْدَادَاتٌ. نَجْدَةٌ ج نَجَدَاتٌ. مَعُونَةٌ ج مَعُونَاتٌ.

תְּגוּבָה נ' (־בוֹת) ١. رَدُّ فِعْلٍ. فِعْلٌ مُعَاكِسٌ. تَفَاعُلٌ. ٢. رَدٌّ ج رُدُودٌ. جَوَابٌ ج أَجْوِبَةٌ. תְּגוּבַת שַׁרְשֶׁרֶת رَدُّ فِعْلٍ مُتَسَلْسِلٌ. تَفَاعُلٌ مُتَسَلْسِلٌ. رُدُودٌ مُتَتَابِعَةٌ.

תַּגּוּבָן ז' (־נִים) في الفيزياء: رَادٌّ. مُفَاعِلٌ (reactor).

תִּגּוּר ז' ١. مُسَاوَمَةٌ. مُفَاصَلَةٌ. إِتِّجَارٌ بِسِلَعٍ بَسِيطَةٍ. ٢. شِجَارٌ.

תְּגְזִיר ז' (־רִים) ١. قُصَاصَةُ وَرَقٍ. جُذَاذَةٌ. ٢. قُصَاصَةٌ مِنْ صَحِيفَةٍ.

תִּגְלַחַת נ' (־לָחוֹת) حِلاَقَةٌ ע' גִּלּוּחַ.

תַּגְלִיף ז' (־פִים) نَقْشَةٌ. نَقْشٌ مَحْفُورٌ ج نُقُوشٌ. نَحْتٌ.

תַּגְלִית נ' (־יוֹת) إِكْتِشَافٌ ج إِكْتِشَافَاتٌ. إِسْتِنْبَاطٌ ج إِسْتِنْبَاطَاتٌ. תַּגְלִית מַדָּעִית إِكْتِشَافٌ عِلْمِيٌّ.

תַּגְמוּל ז' (־לִים) مُكَافَأَةٌ ج مُكَافَآتٌ. جَزَاءٌ. ثَوَابٌ. تَعْوِيضٌ. פְּעֻלַּת תַּגְמוּל في الجيش: عَمَلِيَّةٌ انْتِقَامِيَّةٌ. קֻפַּת תַּגְמוּלִים صُنْدُوقُ المُكَافَآتِ. صُنْدُوقُ الادِّخَارِ وَالتَّأْمِينِ.

תִּגְמוּל ז' (־לִים) مُجَازَاةٌ. مُكَافَأَةٌ. مَنْحُ مُكَافَأَةٍ.

תִּגְמִיר ז' (־רִים) لَمَسَاتٌ أَخِيرَةٌ. تَشْطِيبٌ. إِنْجَازٌ (finish).

תִּגְמֵל פ' كَافَأَ. جَازَى. مَنَحَ مُكَافَأَةً. عَوَّضَ. תֻּגְמַל كُوفِئَ. جُوزِيَ. عُوِّضَ.

תִּגְמֵר פ' وَضَعَ اللَّمَسَاتِ الأَخِيرَةَ عَلَى. شَطَّبَ. أَنْجَزَ نِهَائِيًّا.

תִּגֵּר, תיגר Ar. פ' أَخَذَ وَأَعْطَى. سَاوَمَ. فَاصَلَ. تَاجَرَ.

תַּגָּר ז' (־רִים) تَاجِرٌ ج تُجَّارٌ. بَائِعٌ ج بَاعَةٌ. بَيَّاعٌ.

תִּגְר, תיגר ז' شِجَارٌ. خِصَامٌ. خِنَاقَةٌ ج خِنَاقَاتٌ. קָרָא תִּגָר עַל פְּלוֹנִי تَحَدَّى فُلاَنًا. عَارَضَهُ بِشِدَّةٍ.

תִּגְרָה Ar. נ' (־רוֹת) ١. غَضَبٌ. زَعَلٌ. ٢. شِجَارٌ. مُشَاجَرَةٌ. مُشَادَّةٌ. إِشْتِبَاكٌ. خِنَاقَةٌ. תִּגְרַת יָדַיִם مُشَادَّةٌ يَدَوِيَّةٌ. إِشْتِبَاكٌ بِالأَيْدِي.

תַּגָּרוּת נ' تِجَارَةٌ. إِتِّجَارٌ. بَيْعٌ وَشِرَاءٌ. أَخْذٌ وَعَطَاءٌ.

תַּגְרָן ז' (־נִים) ١. بَائِعٌ ج بَاعَةٌ. بَيَّاعٌ فِي السُّوقِ. طَوَّافٌ. بَيَّاعٌ مُتَجَوِّلٌ. صَاحِبُ بَسْطَةٍ فِي السُّوقِ. ٢. مُسَاوِمٌ. مُفَاصِلٌ.

תַּגְרָנוּת נ' ١. مُتَاجَرَةٌ. بَيْعٌ وَشِرَاءٌ. ٢. مُسَاوَمَةٌ. مُفَاصَلَةٌ.

ת"ד ר"ת תֵּבַת דֹּאַר صُنْدُوقُ بَرِيدٍ (ص.ب.).

תַּדְבִּיק ז' (־קִים) في علم المكتبات: رُقْعَةٌ لاَصِقَةٌ (تحمل اسم الكتاب ومؤلفه وسائر التفاصيل لالصاقه على الغلاف الداخلي للكتاب).

תַּדְגִּים ז' (־מִים) تَمْثِيلٌ. عَرْضُ نَمُوذَجٍ. عَيِّنَةٌ ج عَيِّنَاتٌ ע' דֻּגְמָה.

תַּדְהֵמָה נ' (־מוֹת) ذُهُولٌ. فَزَعٌ. دَهْشَةٌ. جَزَعٌ. صَدْمَةٌ. إِسْتِغْرَابٌ. מֻכֵּה תַּדְהֵמָה مَصْعُوقٌ. مَشْدُوهٌ.

תִּדְהָר ז' (־רִים) في النبات: صَنَوْبَرَةٌ. شَجَرَةُ الصَّنَوْبَرِ.

תַּדְחִית נ' (־יוֹת) نَسَاءَةٌ. نَسِيئَةٌ. تَأْجِيلٌ ע' מוֹרָטוֹרְיוּם.

תָּדִיר Ar. (תְּדִירִים) ١. ת' مُتَكَرِّرٌ. مُتَرَدِّدٌ. مَأْلُوفٌ. ٢. תה"פ دَائِمًا. غَالِبًا مَا. مِرَارًا. תָּדִיר וְשֶׁאֵינוֹ תָּדִיר - **תָּדִיר קוֹדֵם** حَقُّ الأَسْبَقِيَّةِ لِلدَّائِمِ عَلَى غَيْرِ الدَّائِمِ.

תְּדִירוּת נ' (־רֻיוֹת) ١. دَوَامٌ. إِطْرَادٌ. تَوَاتُرٌ. ٢. في الفيزياء: تَرَدُّدٌ. تَكَرُّرٌ. ذَبْذَبَةٌ.

תִּדְלוּק ז' (־קִים) تَزَوُّدٌ بِالوَقُودِ.

תִּדְלֵק פ' ١. جَهَّزَ بِالوَقُودِ. زَوَّدَ بِالمَحْرُوقَاتِ. ٢. تَزَوَّدَ بِالبَنْزِينِ. תֻּדְלַק جُهِّزَ بِالوَقُودِ. زُوِّدَ بِالبَنْزِينِ.

תַּדְמִית נ' (־יוֹת) ١. نَمُوذَجٌ كَامِلٌ (طَبِيعِيٌّ). صِيغَةٌ ج صِيَغٌ. ٢. صُورَةٌ. إِنْطِبَاعٌ (عن شخص). تَأَثُّرٌ.

תַּדְמִיתִי ת' (־יִים) أُنْمُوذَجِيٌّ (ما يتعلق بعرض نماذج).

תַּדְמִיתָן ז' (־נִים) مُسْتَشَارٌ لِشَخْصِيَّاتٍ حَوْلَ كَيْفِيَّةِ الظُّهُورِ فِي وَسَائِلِ الإِعْلاَمِ.

תַּדְפִּיס ז' (־סִים) نَسِيلَةٌ ج نَسَائِلُ. مُسْتَلَّةٌ ج مُسْتَلاَّتٌ. مَقَالٌ مُصَوَّرٌ (من كتاب او مجلة، offprint).

תֶּדֶר ז' (תְּדָרִים) ١. تَرَدُّدٌ. ذَبْذَبَةٌ. ٢. تَوَاتُرٌ. تَرَدُّدٌ. תֶּדֶר הַשִּׁדּוּר تَرَدُّدُ الإِرْسَالِ. מַד־תְּדָרִים عَدَّادُ الذَّبْذَبَاتِ.

תַּדְרוּךְ ז' (־כִים) عَرْضٌ مُوجَزٌ. تَقْرِيرٌ مُوجَزٌ قَبْلَ البَدْءِ بِعَمَلٍ مُعَيَّنٍ (briefing).

תַּדְרִיךְ ז' (־כִים) إِرْشَادٌ. تَعْلِيمَاتٌ تَفْصِيلِيَّةٌ لِعَمَلِيَّةٍ مُعَيَّنَةٍ تَمْهِيدًا لِتَنْفِيذِهَا.

תִּדְרֵךְ פ' أَرْشَدَ. أَعْطَى تَعْلِيمَاتٍ تَفْصِيلِيَّةً لِعَمَلِيَّةٍ قَبْلَ البَدْءِ بِهَا.

תֵּה ז' ١. شَايٌ. شُجَيْرَةُ الشَّايِ (tea). ٢. كَأْسُ شَايٍ. מְסִבַּת תֵּה حَفْلَةُ شَايٍ.

תָּהָה פ' ١. تَحَيَّرَ. إِنْشَدَهَ. ذَهِلَ. تَعَجَّبَ. صُعِقَ. ٢. فَكَّرَ مَلِيًّا. ٣. تَسَاءَلَ. תָּהָה עַל קַנְקַנּוֹ سَبَرَ ـ غَوْرَهُ. جَسَّ ـ نَبْضَهُ. عَجَمَ ـ عُودَهُ. תּוֹהֶה וּבוֹהֶה

فاغِرُ الفَمِ. مُنْذَهِلٌ. مُنْدَهِشٌ. مَشْدُوهٌ.

תֹּהוּ, תוהו ז' ١. يَبَابٌ. خَرَابٌ. خَوَاءٌ. ٢. عَدَمٌ. هَبَاءٌ. תֹּהוּ וָבֹהוּ خَرَابٌ وَخَوَاءٌ. خَرَابٌ وَيَبَابٌ. فَوْضَى تَامَّةٌ. هَرْجَلَةٌ. هَرْجٌ وَمَرْجٌ. إضْطِرَابٌ. تَسَيُّبٌ. فَلَتَانٌ. עָלָה בַּתֹּהוּ ذَهَبَ سُدًى. ذَهَبَ هَدْرًا. ذَهَبَ أَدْرَاجَ الرِّيَاحِ. מַאֲמַצָּיו עָלוּ בַּתֹּהוּ أَخْفَقَ فِي مَسْعَاهُ. ذَهَبَتْ مَسَاعِيهِ أَدْرَاجَ الرِّيَاحِ.

תְּהוּדָה נ' (־דוֹת) رَجْعُ الصَّدَى. تَجَاوُبُ أَصْدَاءٍ. دَوِيٌّ. رَنِينٌ. ומجازًا: رَدُّ فِعْلٍ. أَصْدَاءٌ.

תְּהוֹם נ' (־מוֹת) ١. هَاوِيَةٌ. هُوَّةٌ. وَهْدَةٌ ج وَهْدٌ وَوِهَادٌ. ٢. غَمْرٌ ج أَغْمَارٌ. عُمْقٌ ج أَعْمَاقٌ. بَاطِنُ الأَرْضِ. ٣. فَارِقٌ. بَوْنٌ شَاسِعٌ. **תְּהוֹם הַנְּשִׁיָּה** وَادِي النِّسْيَانِ. عَالَمُ النِّسْيَانِ. תְּהוֹם עֲמֻקָּה هُوَّةٌ سَحِيقَةٌ. بُعْدٌ شَاسِعٌ. יָרַד לִתְהוֹם הַנְּשִׁיָּה صَارَ نَسْيًا مَنْسِيًّا. أَصْبَحَ أَثَرًا بَعْدَ عَيْنٍ. תְּהוֹם פְּעוּרָה בֵּינֵיהֶם هُوَّةٌ سَحِيقَةٌ تَفْصِلُ بَيْنَهُمَا. מֵי תְּהוֹם الْمِيَاهُ الْجَوْفِيَّةُ. עַל פִּי תְּהוֹם عَلَى شَفَا الْهَاوِيَةِ. عَلَى شَفَا جُرُفٍ هَارٍ. נוֹקֵב וְיוֹרֵד עַד תְּהוֹם مجازًا: يَنْفُذُ إِلَى الأَعْمَاقِ. يَخْتَرِقُ أَعْمَاقَ الْقُلُوبِ.

תְּהוֹמִי ת' (־מִיִּים) عَمِيقٌ كَالْهَاوِيَةِ. سَحِيقٌ. بَعِيدُ الْمَدَى.

תְּהוֹמִיּוּת נ' عُمْقٌ سَحِيقٌ. لَانِهَائِيَّةٌ. أَغْمَارٌ.

תְּהִיָּה, תהייה נ' (־יּוֹת) ١. حَيْرَةٌ. تَحَيُّرٌ. إِسْتِغْرَابٌ. تَعَجُّبٌ. دَهْشَةٌ. شَدَهٌ. تَسَاؤُلٌ. ٢. نَدَمٌ. شَكٌّ.

תה"ל ר"ת תִּכְנוּן הַמַּיִם לְיִשְׂרָאֵל تَخْطِيطُ الْمِيَاهِ لِإِسْرَائِيلَ (مؤسسة اسرائيلية مسؤولة عن المرافق المائية).

תְּהִלָּה, תהילה נ' (־לּוֹת) ١. مَدْحٌ. مَدِيحٌ ج مَدَائِحُ. ثَنَاءٌ. ٢. مَجْدٌ ج أَمْجَادٌ. ٣. شُهْرَةٌ. תְּהִלָּה לָאֵל الْمَجْدُ لِلّهِ (في الاعالي). الْحَمْدُ لِلّهِ. שִׁיר תְּהִלָּה قَصِيدَةُ مَدْحٍ. مَدِيحٌ شِعْرِيٌّ. שְׁמוֹ יָצָא לִתְהִלָּה, תְּהִלָּתוֹ מָלְאָה כָּל הָאָרֶץ طَبَّقَتْ شُهْرَتُهُ الآفَاقَ.

תַּהֲלוּכָה נ' (־כוֹת) مَسِيرَةٌ ج مَسِيرَاتٌ. مَوْكِبٌ ج مَوَاكِبُ. رَكْبٌ.

תַּהֲלִיךְ ז' (־כִים) عَمَلِيَّةٌ ج عَمَلِيَّاتٌ. مَرْحَلَةٌ ج مَرَاحِلُ. تَسَلْسُلٌ. تَطَوُّرٌ. سَيْرٌ. سِيَاقٌ. תַּהֲלִיךְ הַשָּׁלוֹם مَسِيرَةُ (عَمَلِيَّةُ) السَّلَامِ.

תְּהִלִּים مَزَامِيرُ دَاوُدَ. سِفْرُ الْمَزَامِيرِ. الزَّبُورُ.

תה"פ ר"ת תֹּאַר הַפֹּעַל ظَرْفٌ (زمان او مكان الخ.). مَفْعُولٌ فِيهِ.

תַּהְפּוּךְ ז' (־כִים) تَقَلُّبٌ. غِشٌّ.

תַּהְפּוּכָה נ' (־כוֹת) تَقَلُّبٌ ج تَقَلُّبَاتٌ. תַּהְפּוּכוֹת הַגּוֹרָל صُرُوفُ الدَّهْرِ. طَوَائِحُ الزَّمَنِ ע' גּוֹרָל. אִישׁ תַּהְפּוּכוֹת مُتَقَلِّبٌ. قُلَّبٌ. مُخَادِعٌ. غَشَّاشٌ. مُضَلِّلٌ.

תַּהְפּוּכָן ז' (־נִים) مُتَقَلِّبٌ. مُتَلَوِّنٌ.

תָּו ז' (־וִים) ١. شَارَةٌ ج شَارَاتٌ. إِشَارَةٌ ج إِشَارَاتٌ. عَلَامَةٌ ج عَلَامَاتٌ. ٢. سِمَةٌ ج سِمَاتٌ. وَسْمٌ ج وُسُومٌ. دَمْغَةٌ. خَطٌّ ج خُطُوطٌ. ٣. قَسَمَةٌ ج قَسَمَاتٌ. مَلَامِحُ الْوَجْهِ. ٤. نُوتَةٌ (موسيقية) ج نُوتَاتٌ. ٥. في الحواسيب: كُلُّ عَلَامَةٍ. תָּו דֹּאַר طَابِعُ بَرِيدٍ ע' בּוּל. תָּו מִסְחָרִי عَلَامَةٌ تِجَارِيَّةٌ. مَارْكَةٌ تِجَارِيَّةٌ. תָּוֵי פָּנִים مَلَامِحُ الْوَجْهِ. قَسَمَاتُ الْوَجْهِ. أَسَارِيرُ. תָּוֵי קְנִיָּה قَسَائِمُ شِرَاءٍ.

תָּו, תיו נ' (־וִים) إِسْمُ الْحَرْفِ الْعِبْرِيِّ ת ע' ת.

תּוּ תה"פ ثَانِيَةً. مَرَّةً أُخْرَى. كَرَّةً أُخْرَى. وَأَيْضًا. وَكَذٰلِكَ. וְתוּ לֹא فَقَطْ. لَيْسَ إِلَّا. لَا غَيْرُ. مَحْضٌ. مُجَرَّدٌ. لَا أَكْثَرَ.

תוֹאִי ע' תְּוַי. **תואם** ע' תֹּאַם.

תּוֹאֵם ת' (־אֲמִים) ١. مُلَائِمٌ. مُوَائِمٌ. مُنَاسِبٌ. لَائِقٌ. ٢. شَبِيهٌ. مُشَابِهٌ. ٣. في الحواسيب: مُوَافِقٌ.

תּוֹאֲמוּת נ' ١. مُطَابَقَةٌ. تَطَابُقٌ. تَوَافُقٌ. مُلَاءَمَةٌ. مُوَاءَمَةٌ. ٢. في علم النفس: تَكَيُّفٌ. تَهَايُؤٌ. إِنْدِمَاجٌ (conformism).

תּוֹאֲנָה נ' (־נוֹת) ذَرِيعَةٌ ج ذَرَائِعُ. إِفْتِرَاءٌ ج إِفْتِرَاءَاتٌ. حُجَّةٌ ج حُجَجٌ. عِلَّةٌ ج عِلَلٌ. عُذْرٌ ج أَعْذَارٌ. مُسَوِّغٌ ج مُسَوِّغَاتٌ. مُبَرِّرٌ ج مُبَرِّرَاتٌ.

תואר ע' תֹּאַר.

תּוֹבָלָה נ' نَقْلٌ. نَقْلِيَّاتٌ. مُوَاصَلَاتٌ. تَشْهِيلَاتٌ. תּוֹבָלָה אֲוִירִית نَقْلٌ جَوِّيٌّ. תּוֹבָלָה יַמִּית نَقْلٌ بَحْرِيٌّ. تَشْهِيلَاتٌ بَحْرِيَّةٌ. מְטוֹס תּוֹבָלָה طَائِرَةُ نَقْلٍ.

תּוֹבָנָה נ' (־נוֹת) بَصَارَةٌ ע' בּוֹנָנוּת.

תּוֹבֵעַ ז' (־עִים) ١. مُدَّعٍ(يٍ). مُسْتَدْعٍ(ي). مُطَالِبٌ. ٢. مُرَافِعٌ. مُدَّعٍ(ي) (من قبل النيابة العامة). תּוֹבֵעַ כְּלָלִי الْمُدَّعِي الْعَامُّ. النَّائِبُ الْعَامُّ. תּוֹבֵעַ צְבָאִי مُدَّعٍ عَسْكَرِيٌّ. مُمَثِّلُ النِّيَابَةِ الْعَسْكَرِيَّةِ. תּוֹבֵעַ וְנִתְבָּע مُدَّعٍ وَمُدَّعًى عَلَيْهِ.

תובענה ע' תְּבִיעָה.

תּוֹבְעָנוּת נ' مُطَالَبَةٌ. إِلْحَاحٌ. إِلْحَافٌ فِي الطَّلَبِ.

תּוֹבְעָנִי ת' (־נִיִּים) مُطَالِبٌ. مِلْحَاحٌ. مُلْحِفٌ فِي الطَّلَبِ.

תּוּגָה נ' (־גוֹת) حُزْنٌ ج أَحْزَانٌ. أَسًى. شَجًى. هَمٌّ. מַחֲזֵה תּוּגָה فَاجِعَةٌ ע' טְרָגֶדְיָה.

תּוֹדָה נ' (־דוֹת) ١. شُكْرٌ. شُكْرَانٌ. إِمْتِنَانٌ. إِعْتِرَافٌ (عِرْفَانٌ) بِالْجَمِيلِ. ٢. قُرْبَانُ الاعْتِرَافِ بِالْجَمِيلِ. **תּוֹדָה!** תּוֹדָה רַבָּה! רַב תּוֹדוֹת! شُكْرًا! شُكْرًا جَزِيلًا! وَافِرَ الشُّكْرِ وَالامْتِنَانِ. مَمْنُونٌ! תּוֹדָה לָאֵל شُكْرًا لِلّهِ. בְּתוֹדָה, בְּתוֹדָה מֵרֹאשׁ مَعَ الشُّكْرِ. مَعَ الشُّكْرِ سَلَفًا (مُقَدَّمًا). תּוֹדוֹת לְ־ بِفَضْلِ. بِفَضْلِ مُسَاعَدَتِهِ (عَوْنِهِ). אֲסִיר תּוֹדָה مَدِينٌ بِالشُّكْرِ. مَمْنُونٌ. שִׁיר תּוֹדָה قَصِيدَةُ مَدْحٍ. مَدِيحٌ ج مَدَائِحُ. הִבִּיעַ אֶת תּוֹדָתוֹ أَعْرَبَ عَنْ شُكْرِهِ.

תּוֹדָעָה נ' وَعْيٌ. شُعُورٌ. إِدْرَاكٌ. תּוֹדָעָה לְאֻמִּית الوَعْيُ القَوْمِيُّ (الوَطَنِيُّ). תּוֹדָעָה עַצְמִית الشُّعُورُ بِالذَّاتِ. الشُّعُورُ الذَّاتِيُّ. זֶרֶם הַתּוֹדָעָה في الادب والفن: تَيَّارُ الوَعْيِ. تَيَّارُ الشُّعُورِ. תַּת־תּוֹדָעָה في علم النفس: اللاَّشُعُورُ. العَقْلُ البَاطِنُ (sub-concious).

תּוֹדַעְתִּי ת' (־יִּים) وَعْيِيٌّ. شُعُورِيٌّ. إِدْرَاكِيٌّ. حِسِّيٌّ.

תָּוָה, תווה, תִּוָּה פ' خَطَّ ـُ رَسَمَ ـُ أَشَّرَ. وَسَمَ (يَسِمُ). נִתְוָה خُطَّ. أُخْتُطَّ. رُسِمَ. أُشِّرَ. הִתְוָה ١. خَطَّطَ. رَسَمَ. ٢. إِخْتَطَّ. صَمَّمَ. وَضَعَ الخُطُوطَ العَرِيضَةَ. הִתְוָה אֶת מְדִינִיּוּת הַמֶּמְשָׁלָה وَضَعَ الخُطُوطَ العَرِيضَةَ لِسِيَاسَةِ الحُكُومَةِ. הֻתְוָה ١. رُسِمَ. خُطِّطَ. أُخْتُطَّ. عُلِّمَ. ٢. حُدِّدَ بِخُطُوطِهِ العَرِيضَةِ.

תוהו ע' תֹּהוּ.

תִּוּוּי, תיווי ז' (־יִּים) ١. تَخْطِيطٌ. رَسْمُ خُطُوطٍ عَرِيضَةٍ. تَصْمِيمٌ. ٢. في الموسيقى: كِتَابَةُ نُوتَةٍ مُوسِيقِيَّةٍ.

תִּוּוּךְ, תיווך ז' (־כִים) ١. تَوَسُّطٌ. وِسَاطَةٌ. تَحْكِيمٌ. تَوْفِيقٌ بَيْنَ. شَفَاعَةٌ. ٢. عُمَالَةٌ. سَمْسَرَةٌ. دِلاَلَةٌ. דְּמֵי תִּוּוּךְ عُمُولَةُ السِّمْسَارِ. كُومِسْيُون. دِلاَلَةُ الوَسِيطِ.

תּוֹחֶלֶת נ' مَأْمَلٌ ج مَآمِلُ. أَمَلٌ ج آمَالٌ. تَوَقُّعٌ ج تَوَقُّعَاتٌ. تَطَلُّعٌ ج تَطَلُّعَاتٌ. إِنْتِظَارٌ. תּוֹחֶלֶת חַיִּים مُتَوَسِّطُ طُولِ العُمْرِ. مُعَدَّلُ سِنِي حَيَاةِ إِنْسَانٍ. תּוֹחֶלֶת מְמֻשָּׁכָה إِنْتِظَارٌ طَوِيلُ الأَمَدِ. נִכְזְבָה תּוֹחַלְתּוֹ خَابَ فَأْلُهُ (رَجَاؤُهُ). فَقَدَ أَمَلَهُ. אֵין תּוֹחֶלֶת בְּ־ لاَ رَجَاءَ مِنْ. أَمْرٌ مَيْئُوسٌ مِنْهُ.

תָּוַי, תְּוַאי, תוואי ז' (־וָאִים) مُؤَشِّرٌ ج مُؤَشِّرَاتٌ. مَعْلَمٌ ج مَعَالِمُ.

תְּוַיָּה, תוויה נ' (־יּוֹת) تَخْطِيطٌ. رَسْمٌ. تَعْلِيمٌ. تَصْمِيمٌ. تَأْشِيرٌ.

תּוּיָה, טוּיָה G נ' (־יוֹת) ١. في النبات: تُويَا. عَفْصِيَّةٌ (thuja). ٢. شَجَرَةُ السِّنْدَرُوسِ.

תָּוִית, תווית נ' (־יּוֹת) رُقْعَةٌ ج رُقَعٌ. بِطَاقَةٌ ج بِطَاقَاتٌ. عَلاَمَةٌ ج عَلاَمَاتٌ.

תָּוֶךְ, תווך, תּוֹךְ ז' ١. وَسَطٌ ج أَوْسَاطٌ. مُنْتَصَفٌ. مَرْكَزٌ ج مَرَاكِزُ. ٢. دَاخِلٌ. جَوْفٌ ج أَجْوَافٌ. بَاطِنٌ ج بَوَاطِنُ. لُبٌّ. لَحْمُ الثَّمَرَةِ. ٣. فَحْوَى ج فَحَاوٍ(ي). مَضْمُونٌ. مُحْتَوًى. תּוֹךְ־ فِي خِلاَلِ. خِلاَلَ. فِي غُضُونِ. فِي أَثْنَاءِ. فِي سِيَاقِ. תּוֹךְ שָׁבוּעַ خِلاَلَ أُسْبُوعٍ. فِي ظَرْفِ أُسْبُوعٍ. תּוֹךְ כְּדֵי فِيمَا. فِي الوَقْتِ الَّذِي. خِلاَلَ. فِي أَثْنَاءِ. أَثْنَاءَ. فِي مَعْرِضِ. فِي سِيَاقِ. תּוֹךְ כְּדֵי דִּבּוּר فِي سِيَاقِ الحَدِيثِ. فِي مَعْرِضِ الكَلاَمِ. בְּתוֹךְ־ ١. دَاخِلَ. بَيْنَ. ضِمْنَ. ٢. خِلاَلَ. فِي خِلاَلِ. فِي أَثْنَاءِ. فِيمَا. בְּתוֹךְ תּוֹכוֹ فِي قَرَارَةِ نَفْسِهِ. فِي دَخِيلَتِهِ. فِي أَعْمَاقِ قَلْبِهِ. בְּתוֹכְכֵי־ فِي. فِي دَاخِلِ. بَيْنَ. فِي تَضَاعِيفِ. فِي أَعْمَاقِ. فِي صَمِيمِ. לְתוֹךְ־ إِلَى. إِلَى دَاخِلِ. فِي دَاخِلِ. מִתּוֹךְ־ ١. مِنْ. مِنْ أَصْلِ. مِنْ مَجْمُوعِ. مِنْ بَيْنِ. مِنْ وَسْطِ. مِنْ خِلاَلِ. مِنْ ضِمْنِ. ٢. فِي حَالَةِ. فِي وَضْعِ. وَهُوَ فِي حَالَةِ. وَ (الحَالِيَّةُ). מִתּוֹךְ שֶׁ־ بِسَبَبِ. لِأَجْلِ. لِأَنَّ. תּוֹכוֹ כְּבָרוֹ ظَاهِرُهُ مِثْلُ بَاطِنِهِ. يُظْهِرُ مَا يُبْطِنُ. صَادِقُ النِّيَّةِ. عَفِيفُ السَّرِيرَةِ وَالجَهِيرَةِ. עַמּוּד הַתָּוֶךְ الرُّكْنُ الأَسَاسِيُّ. الدِّعَامَةُ الأَسَاسِيَّةُ.

תִּוֵּךְ, תיווך פ' ١. تَوَسَّطَ بَيْنَ. وَفَّقَ بَيْنَ. حَكَمَ ـُ بَيْنَ. ٢. شَفَعَ ـَ لِـ. تَشَفَّعَ. ٣. سَمْسَرَ. دَلَّلَ (على بضاعته). ٣. نَصَّفَ. شَطَرَ ـُ.

תַּוָּךְ, תווך ז' (־כִים) جِهَازُ الْتِقَاطٍ وَإِرْسَالٍ. جِهَازُ تَرْحِيلِ الإِذَاعَاتِ المُلْتَقَطَةِ (relay).

תּוֹכֵחָה נ' (־חוֹת) عُقُوبَةٌ. مِحْنَةٌ ج مِحَنٌ. بَلِيَّةٌ ج بَلاَيَا.

תּוֹכָחָה, תּוֹכַחַת נ' (־כָחוֹת) لَوْمٌ. عِتَابٌ. مُعَاتَبَةٌ. تَوْبِيخٌ. تَأْنِيبٌ. تَعْنِيفٌ. תּוֹכָחָה מְבִיאָה לִידֵי שָׁלוֹם مجازًا: فِي العِتَابِ حَيَاةٌ بَيْنَ أَقْوَامٍ. مُعَاتَبَةُ الإِخْوَانِ خَيْرٌ مِنْ فَقْدِهِمْ.

תּוֹכִי ת' (־כִיִּים) دَاخِلِيٌّ. بَاطِنِيٌّ. جَوْفِيٌّ.

תוכי ע' תֻּכִּי. **תוכן** ע' תֹּכֶן.

תּוֹכֵן ז' (־כְנִים) عَالِمٌ فَلَكِيٌّ. مُتَخَصِّصٌ بِعِلْمِ الهَيْئَةِ. مُنَجِّمٌ ע' אַסְטְרוֹנוֹם.

תַּוְכָן ז' (־נִים) وَسِيطٌ ע' בְּרוֹקֶר.

תּוֹכֵף ת' (־כְפִים) مُتَتَابِعٌ. تَتَابُعِيٌّ. مُتَلاَحِقٌ.

תּוֹלָדָה נ' (־דוֹת) ١. مُتَوَلِّدٌ مِنْ. نَاتِجٌ عَنْ. نَاجِمٌ عَنْ. نَابِعٌ مِنْ. ٢. سِيرَةٌ. تَارِيخُ حَيَاةٍ. תּוֹלְדוֹתֵיהֶם כַּיּוֹצֵא בָּהֶם الأَصْلُ تَتْبَعُهُ الفُرُوعُ ومجازًا: مَنْ أَشْبَهَ أَبَاهُ فَمَا ظَلَمَ. תּוֹלְדוֹת חַיִּים سِيرَةُ حَيَاةٍ. تَرْجَمَةُ حَيَاةٍ قَصِيرَةٌ.

תּוֹלַדְתִּי ת' (־יִּים) تَارِيخِيٌّ. نَاتِجٌ عَنْ. نَاجِمٌ عَنْ. نَابِعٌ مِنْ. مُتَأَتٍّ(ي) عَنْ.

תּוֹלָע ז', **תּוֹלֵעָה** נ', **תּוֹלַעַת** נ' (־לָעִים) ١. دُودَةٌ ج دُودٌ وَدِيدَانٌ. سُوسٌ ج سِيسَانٌ. ٢. كِنَايَةٌ عَنْ ضَعِيفِ الشَّخْصِيَّةِ. حَشَرَةٌ حَقِيرَةٌ. ٣. نَسِيجٌ قِرْمِزِيُّ اللَّوْنِ. תּוֹלַעַת מֶשִׁי دُودَةُ القَزِّ. תּוֹלַעַת סְפָרִים كِنَايَةٌ عَنِ الغَارِقِ فِي قِرَاءَةِ الكُتُبِ (ناسيا ما يجري حوله). מְקוֹם עָפָר רִמָּה וְתוֹלֵעָה مجازًا: كِنَايَةٌ عَنِ القَبْرِ.

תּוֹלָעִי, תּוֹלַעְתִּי ת' (־יִּים) دُودِيٌّ. كَالدُّودَةِ.

תּוֹלַעְנָה .Ar נ' شَجَرَةُ المَاهَاغُونِي ע' מַהָגוֹנִי.

תום ע' תֹּם. **תומה** ע' תֻּמָּה.

תומים ע' תֻּמִּים.

תּוֹמֵךְ ת' (־מְכִים) ١. مُؤَيِّدٌ. مُسَاعِدٌ. مُعِينٌ. نَصِيرٌ. سَنَدٌ. ٢. مُعِيلٌ.

תּוֹמֶכֶת נ' (־כוֹת) عَمُودٌ سَانِدٌ. دِعَامَةٌ ج دَعَائِمُ.

תומר ע' תֹּמֶר.

תּוּנִיס ש"פ تُونِسٌ (دولة عربية في شمال افريقيا).

תּוֹסֵס ת' (־סְסִים) ١. مُخْتَمِرٌ. فائِرٌ. فَوّارٌ. ٢. مجازًا: جَائِشٌ. جَيّاشٌ. نَشِطٌ. نَشِيطٌ. הֲמוֹן תּוֹסֵס جُمْهُورٌ هَائِجٌ (ثَائِرٌ). חַיִּים תּוֹסְסִים حَيَاةٌ مِلْؤُهَا النَّشَاطُ.

תּוֹסָף ז' (־פִים) ١. إضَافَةٌ. مَادَّةٌ إضَافِيَّةٌ (للدواء او الطعام او البنزين). ٢. شِرَاعٌ أَمَامِيٌّ (في سفينة). תּוֹסַף מָזוֹן إضَافَةٌ غِذَائِيَّةٌ.

תּוֹסֶפֶת נ' (־סָפוֹת) ١. زِيَادَةٌ. إضَافَةٌ. عِلاَوَةٌ. תּוֹסֶפֶת אֲקָדֵמִית بَدَلُ تَخَصُّصٍ. תּוֹסֶפֶת אֵשׁ"ל بَدَلُ سَفَرِيَّةٍ. عِلاَوَةُ نَفَقَاتِ السَّفَرِ. תּוֹסֶפֶת וֶתֶק عِلاَوَةُ الأَقْدَمِيَّةِ. תּוֹסֶפֶת יֹקֶר عِلاَوَةُ غَلاَءِ الْمَعِيشَةِ. תּוֹסָפוֹת شُرُوحٌ (تَفَاسِيرُ) إضَافِيَّةٌ (على شروح التلمود). בַּעֲלֵי הַתּוֹסָפוֹת أَصْحَابُ الشُّرُوحِ الإضَافِيَّةِ. الْمُفَسِّرُونَ الإضَافِيُّونَ.

תּוֹסֶפְתָּא Ar. נ' إضَافَةٌ ج إضَافَاتٌ (كناية عن مجموعة الفتاوى التي جمعها المفسرون اليهود بالاضافة الى المشنة).

תּוֹסֶפְתָּן ז' (־נִים) الزَّائِدَةُ الدُّودِيَّةُ (الْمِعَوِيَّةُ). الْمُصْرَانُ الأَعْوَرُ. דַּלֶּקֶת הַתּוֹסֶפְתָּן في الطب: إلْتِهَابُ الزَّائِدَةِ الدُّودِيَّةِ.

תּוֹעֵבָה נ' (־בוֹת) فُحْشٌ. فَحْشَاءُ. شَنَاعَةٌ. رَذِيلَةٌ ج رَذَائِلُ. عَارٌ. שֶׁבַע תּוֹעֵבוֹת בְּלִבּוֹ سَبْعُ رَذَائِلَ فِي قَلْبِهِ ومجازًا: رَجُلٌ شَرٌّ. شِرِّيرٌ. وَغْدٌ لَئِيمٌ. סִפְרוּת (אָמְנוּת) תּוֹעֵבָה الأَدَبُ الْمَكْشُوفُ. كُتُبُ الْفُحْشِ. كُتُبٌ خَلاَعِيَّةٌ. עָשָׂה תּוֹעֵבָה إقْتَرَفَ الفَحْشَاءَ. قَامَ بِعَمَلٍ مُنْكَرٍ.

תּוֹעֶה ז' (־עִים) ١. تَائِهٌ. ضَالٌّ. شَارِدٌ. مُتَشَرِّدٌ. ٢. مُنْحَرِفٌ. مُشْرِكٌ بِاللهِ. תּוֹעֵה לֵבָב زَائِغُ القَلْبِ. ضَالٌّ. مُرْتَبِكٌ. شَارِدُ الفِكْرِ. תּוֹעֵה רוּחַ ضَالٌّ. حَائِرٌ. תּוֹעֵי מִדְבָּר التَّائِهُونَ فِي الصَّحْرَاءِ. الضَّالُّونَ فِي تِيهِ سِينَاءَ. כַּדּוּר תּוֹעֶה رَصَاصَةٌ طَائِشَةٌ ע' כַּדּוּר.

תּוֹעֶלֶת נ' (־עָלוֹת) فَائِدَةٌ ج فَوَائِدُ. نَفْعٌ. مَنْفَعَةٌ. جَدْوَى. نَجَاعَةٌ. תּוֹעֶלֶת שׁוּלִית فَائِدَةٌ هَامِشِيَّةٌ. חֲסַר תּוֹעֶלֶת لاَ يُجْدِي نَفْعًا (فَتِيلاً). لاَ طَائِلَ تَحْتَهُ. غَيْرُ ذِي جَدْوَى. הֵפִיק תּוֹעֶלֶת إسْتَفَادَ مِنْ. إنْتَفَعَ. إكْتَسَبَ فَائِدَةً.

תּוֹעַלְתִּי ת' (־תִּיִּים) ١. نَفْعِيٌّ. إنْتِفَاعِيٌّ. مُفِيدٌ. نَاجِعٌ. مُجْدٍ(ي). ٢. عَمَلِيٌّ.

תּוֹעַלְתִּיּוּת נ' نَفْعِيَّةٌ. إنْتِفَاعِيَّةٌ. جَدْوَى. فَائِدَةٌ. نَجَاعَةٌ.

תּוֹעַלְתָּן ז' (־נִים) نَفْعِيٌّ. إنْتِفَاعِيٌّ. عَمَلِيٌّ.

תּוֹעַמְלָן ז' (־נִים) دَاعِيَةٌ ج دُعَاةٌ. دَاعٍ(ي). مُرَوِّجٌ.

תּוֹעַמְלָנוּת נ' دِعَايَةٌ ج دِعَايَاتٌ. تَرْوِيجٌ.

תּוֹעַמְלָנִי ת' (־נִיִּים) دِعَائِيٌّ. تَرْوِيجِيٌّ.

(תּוֹעָפָה) תּוֹעָפוֹת נ"ר عُلُوٌّ. رِفْعَةٌ. قُوَّةٌ. طَائِلٌ. כֶּסֶף (הוֹן) תּוֹעָפוֹת ثَرْوَةٌ طَائِلَةٌ. مَالٌ عَظِيمٌ (جَزِيلٌ).

תּוּף ע' תֹּף.

תּוּפִין ז' (־נִים) ١. كَعْكَةٌ ج كَعْكٌ. مَخْبُوزٌ ج مَخْبُوزَاتٌ. ٢. بِسْكُوِيت.

תּוּפִינְיָה, תּופינייה נ' (־יוֹת) مَحَلُّ بَيْعِ الحَلْوِيَّاتِ وَالكَعْكِ ע' קוֹנְדִּיטוֹרְיָה.

תּוֹפֵס ז' (־פְסִים) في الميكانيك: حَلْقَةُ الْمَحْمِلِ (bearing ring).

תּוֹפֶסֶת נ' زُقَيْطَة (لعبة اطفال). لُعْبَةُ الاسْتُغْمَايَة מ'.

תּוֹפָעָה נ' (־עוֹת) ظَاهِرَةٌ ج ظَوَاهِرُ. حَدَثٌ ج أَحْدَاثٌ ومجازًا: فَذٌّ ج أَفْذَاذٌ. لاَ نَظِيرَ لَهُ. תּוֹפָעָה חוֹלֶפֶת حَدَثٌ عَرَضِيٌّ (زَائِلٌ). حَدَثٌ عَابِرٌ. תּוֹפַעַת טֶבַע ظَاهِرَةٌ طَبِيعِيَّةٌ ج ظَوَاهِرُ.

תּוֹפֵף ע' תִּפֵּף.

תּוֹפֵר ז' (־פְרִים) خَيَّاطٌ. دَرْزِيٌّ ج دَرْزِيَّةٌ ע' חַיָּט. תּוֹפֶרֶת خَيَّاطَةٌ.

תּוֹפֶת ע' תֹּפֶת.

תּוֹצָא ז' (־אִים) تَأْثِيرٌ. أَثَرٌ. وَقْعٌ (effect).

תּוֹצָאָה נ' (־אוֹת) ١. نَتِيجَةٌ ج نَتَائِجُ. نَاتِجٌ ج نَوَاتِجُ. حَاصِلٌ ج حَوَاصِلُ. حَصِيلَةٌ. ٢. مَغَبَّةٌ. تَبِعَةٌ ج تَبِعَاتٌ. عَاقِبَةٌ ج عَوَاقِبُ. תּוֹצָאוֹת בִּלְתִּי רְצוּיוֹת عَوَاقِبُ غَيْرُ حَمِيدَةٍ. תּוֹצָאוֹת הֲרוֹת אָסוֹן عَوَاقِبُ وَخِيمَةٌ. תּוֹצָאוֹת מַרְחִיקוֹת לֶכֶת نَتَائِجُ بَعِيدَةُ الْمَدَى. לְלֹא תּוֹצָאוֹת بِلاَ جَدْوَى. بِلاَ نَتَائِجَ (فَائِدَةٍ).

תּוֹצָר ז' (־רִים) نَاتِجٌ. مَنْتُوجٌ. نِتَاجٌ. غَلَّةٌ ج غِلاَلٌ. مَحْصُولٌ ج مَحَاصِيلُ. תּוֹצָר לְאֻמִּי גּוֹלְמִי (תַּלַ"ג) في الاقتصاد: النَّاتِجُ القَوْمِيُّ العَامُّ. תּוֹצָר לְוַאי مَنْتُوجٌ ثَانَوِيٌّ. مُسْتَخْرَجٌ ثَانَوِيٌّ.

תּוֹצֶרֶת נ' ١. مُنْتَجٌ ج مُنْتَجَاتٌ. مَنْتُوجٌ ج مَنْتُوجَاتٌ. رَيْعٌ. ٢. غَلَّةٌ ج غِلاَلٌ. مَحْصُولٌ ج مَحَاصِيلُ. ٣. صُنْعٌ. صِنَاعَةٌ. תּוֹצֶרֶת הָאָרֶץ صُنْعُ الْبِلاَدِ. صِنَاعَةٌ مَحَلِّيَّةٌ.

תּוֹקֵעַ ז' (־קְעִים) نَافِخٌ. عَازِفٌ عَلَى البُوقِ. בַּעַל תּוֹקֵעַ خَبِيرٌ بِالنَّفْخِ فِي البُوقِ أَوِ النَّاقُورِ.

תּוֹקֵף ע' תֹּקֶף.

תּוֹקְפָן ז' (־נִים) مُعْتَدٍ(ي). عَادٍ(ي) ج عَوَادٍ(ي). مُهَاجِمٌ. البَادِئُ بِالعُدْوَانِ.

תּוֹקְפָנוּת נ' عُدْوَانٌ. إعْتِدَاءٌ. هُجُومٌ.

תּוֹקְפָנִי ת' (־נִיִּים) عُدْوَانِيٌّ. عَدَائِيٌّ. هُجُومِيٌّ.

(תור) תָּר פ' ١. جَابَ ـُ سَاحَ ـِ جَالَ ـُ ٢. إسْتَقْصَى. تَقَصَّى. تَجَسَّسَ. إسْتَطْلَعَ. بَحَثَ ـَ תָּר אַחֲרֵי לְבָבוֹ مجازًا: تَبِعَ غَيَّهُ. إتَّبَعَ هَوَاهُ. إنْسَاقَ وَرَاءَ نَزَوَاتِهِ. תִּיֵּר سَاحَ. جَالَ. رَادَ ـُ إرْتَادَ. هَدَى ـِ

תּוֹר ז' (־רִים) ١. دَوْرٌ ج أَدْوَارٌ. ٢. مجازًا: صَفٌّ ج صُفُوفٌ. طَابُورٌ ج طَوَابِيرُ.

نَوْبَةٌ ج نَوْبَاتٌ. ٣. يَمَامَةٌ. فَاخِتَةٌ. قُمْرِيَّةٌ (حمامة مطوقة). ٤. طَوْقٌ مِنَ الحَلْيِ. عِقْدٌ. הִגִּיעַ תּוֹרוֹ جَاءَتْ نَوْبَتُهُ. جَاءَ دَوْرُهُ. נִדְחַק לְרֹאשׁ הַתּוֹר قَفَزَ إِلَى رَأْسِ الطَّابُورِ. تَعَدَّى دَوْرَهُ فِي الطَّابُورِ.

תורגמן ע' תֻּרְגְּמָן.

תּוֹרָה נ' (־רוֹת) ١. التَّوْرَاةُ. شَرِيعَةُ مُوسَى. ٢. كِنَايَةٌ عَنْ أَسْفَارِ مُوسَى الخَمْسَةِ (وهي الاسفار الاولى من العهد القديم). ٣. تَعْلِيمٌ ج تَعَالِيمُ. شَرِيعَةٌ ج شَرَائِعُ. قَانُونٌ ج قَوَانِينُ. نَامُوسٌ ج نَوَامِيسُ. ٤. مجازًا: مَذْهَبٌ ج مَذَاهِبُ. نَظَرِيَّةٌ ج نَظَرِيَّاتٌ. ٥. عِلْمٌ ج عُلُومٌ. **תּוֹרַת אֱלֹהִים, תּוֹרַת אֱמֶת, תּוֹרַת מֹשֶׁה** شَرِيعَةُ اللهِ. شَرِيعَةُ الحَقِّ. شَرِيعَةُ مُوسَى. التَّوْرَاةُ. **תּוֹרָה נְבִיאִים וּכְתוּבִים** (תַּנַ"ךְ) التَّوْرَاةُ (الاسفار الخمسة الاولى) وَأَسْفَارُ الأَنْبِيَاءِ وَالأَسْفَارُ الحِكَمِيَّةُ. **תּוֹרָה שֶׁבִּכְתָב** ١. التَّوْرَاةُ المُدَوَّنَةُ. الأَسْفَارُ الخَمْسَةُ الأُولَى. ٢. العَهْدُ القَدِيمُ. **תּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה** التَّلْمُودُ وَالمِشْنَةُ وَالأَحَادِيثُ الدِّينِيَّةُ المَنْقُولَةُ. **תּוֹרָה לִשְׁמָהּ** ١. العِلْمُ لِلْعِلْمِ. ٢. دِرَاسَةُ التَّوْرَاةِ مِنْ أَجْلِ التَّوْرَاةِ. **תּוֹרַת הַהִגָּיוֹן** عِلْمُ المَنْطِقِ. **תּוֹרַת הַהַכָּרָה** في الفلسفة: نَظَرِيَّةُ المَعْرِفَةِ. أَبِيسْتِمُولُوجْيَا (epistemology) **תּוֹרַת הַהִתְפַּתְּחוּת** ע' הִתְפַּתְּחוּת. **תּוֹרַת כֹּהֲנִים** سِفْرُ الكَهَنَةِ (وهو سفر اللاويين "וַיִּקְרָא" لانه يتناول وظائف الكهنة في هيكل سليمان). **תּוֹרַת הַמִּדּוֹת** ע' מִדָּה. **תּוֹרַת הַמְּדִינָה** العُلُومُ السِّيَاسِيَّةُ. **תּוֹרַת הַמִּשְׂחָקִים** ע' מִשְׂחָק. **גְּבַר תּוֹרָה** فَقِيهٌ بِالدِّيَانَةِ اليَهُودِيَّةِ. ضَلِيعٌ بِالتَّوْرَاةِ. مُتَعَلِّمٌ. مُتَبَحِّرٌ. **דִּין תּוֹרָה** ١. حُكْمُ (شَرِيعَةُ) التَّوْرَاةِ. ٢. مَنْطُوقُ الشَّرِيعَةِ. أَقْصَى أَحْكَامِ الشَّرِيعَةِ. **סֵפֶר תּוֹרָה** الكِتَابُ المُقَدَّسُ. سِفْرُ التَّوْرَاةِ (في الكنيس). **שִׂמְחַת תּוֹרָה** ע' שִׂמְחָה. **תַּלְמוּד תּוֹרָה** ١. تَعَلُّمُ التَّوْرَاةِ. دِرَاسَةُ الكِتَابِ المُقَدَّسِ. ٢. كِنَايَةٌ عَنْ كُتَّابٍ يَهُودِيٍّ. مَثْنِيَّةٌ (مدرسة دينية يهودية). **תּוֹרָה הִיא אוֹרָה** التَّوْرَاةُ نُورٌ ومجازًا: العِلْمُ نُورٌ. **מַרְבֶּה תּוֹרָה - מַרְבֶּה חַיִּים** مَنْ زَادَ عِلْمُهُ طَالَ عُمْرُهُ. **אִם אֵין תּוֹרָה אֵין קֶמַח** ע' קֶמַח. **תּוֹרָה וּגְדֻלָּה בְּמָקוֹם אֶחָד** يَجْمَعُ المَالَ وَالعِلْمَ. **תּוֹרָה שֶׁאֵין עִמָּהּ מְלָאכָה סוֹפָהּ בְּטֵלָה** مجازًا: عِلْمٌ بِلَا عَمَلٍ وَسِيلَةٌ بِلَا غَايَةٍ. **דִּבְּרָה תּוֹרָה כִּלְשׁוֹן בְּנֵי אָדָם** أُنْزِلَتِ التَّوْرَاةُ بِلُغَةِ النَّاسِ (ولذلك يجب تفسير النص كما هو وعدم تحميله تاويلات غريبة).

תורכי ע' תֻּרְכִּי. **תורכיה** ע' תֻּרְכִּיָּה.

תּוֹרָם ז' (־רְמִים) مُتَبَرِّعٌ. مُكْتَتِبٌ. مُسَاهِمٌ. مَانِحٌ.

תּוּרְמוֹס, תֻּרְמוֹס G ז' تُرْمُسٌ. جِرْجِرٌ (نبات من القطانيات. lupine).

תורן ע' תֹּרֶן.

תּוֹרָן ז' (־נִים) مُنَاوِبٌ. نَوْبَاتِيٌّ. دَوْرِيٌّ. نَوْبَتْجِيٌّ. **רוֹפֵא תּוֹרָן** طَبِيبٌ مُنَاوِبٌ.

תּוֹרָנוּת נ' (־נֻיּוֹת) نَوْبَةٌ ج نَوْبَاتٌ. مُنَاوَبَةٌ. دَوْرَةٌ ج دَوْرَاتٌ.

תּוֹרָנִי ת' (־נִיִּים) ١. تَنَاوُبِيٌّ. مُنَاوِبٌ. نَوْبَاتِيٌّ. دَوْرِيٌّ. ٢. ضَلِيعٌ (مُتَبَحِّرٌ) بِالتَّوْرَاةِ. عَالِمٌ دِينِيٌّ. فَقِيهٌ ج فُقَهَاءُ. ٣. تَوْرَاتِيٌّ. خَاصٌّ بِالكِتَابِ المُقَدَّسِ. **סִפְרוּת תּוֹרָנִית** كُتُبُ تَفَاسِيرِ الكِتَابِ المُقَدَّسِ. عِلْمُ الكَلَامِ اليَهُودِيِّ.

תורף ע' תֹּרֶף. **תורפה** ע' תֻּרְפָּה.

תּוֹרָשָׁה נ' وِرَاثَةٌ. تَوَارُثُ صِفَاتِ الأَسْلَافِ.

תּוֹרַשְׁתִּי ת' (־תִּיִּים) وِرَاثِيٌّ. تَوَارُثِيٌّ (الصفات) جِينِيٌّ.

תּוֹרַשְׁתִּיּוּת נ' وِرَاثِيَّةٌ. تَوَارُثِيَّةٌ.

תּוֹשָׁב (־בִים) ١. ז' سَاكِنٌ ج سُكَّانٌ. مُقِيمٌ. قَاطِنٌ. ٢. ת' مُقِيمٌ دَائِمٌ. **אֶבֶן תּוֹשֶׁבֶת** حَجَرٌ ثَابِتٌ (لَا يَتَزَحْزَحُ). طَوْدٌ رَاسِخٌ. **גֵּר תּוֹשָׁב** ١. في التوراة: مُقِيمٌ غَيْرُ مُوَاطِنٍ. مُقِيمٌ ذُو حُقُوقٍ جُزْئِيَّةٍ. ٢. مُؤْمِنٌ نَبَذَ عِبَادَةَ الأَصْنَامِ (ولكنه يؤدي فرائض دينية جزئية). **שַׁגְרִיר תּוֹשָׁב** سَفِيرٌ مُقِيمٌ (في عاصمة الدولة التي اعتمد فيها).

תּוֹשָׁבוּת נ' حَقُّ الإِقَامَةِ (لَا مُوَاطَنَة). حَقُّ السُّكْنَى (في غير بلده الأصلي).

תּוֹשֶׁבֶת נ' (־שָׁבוֹת) قَاعِدَةٌ ج قَوَاعِدُ. أَسَاسٌ ج أُسُسٌ.

תּוּשִׁיָּה, תושייה נ' حِكْمَةٌ. ذَكَاءٌ. حُسْنُ تَدْبِيرٍ. تَبَصُّرٌ. **בַּעַל תּוּשִׁיָּה** حَسَنُ التَّصَرُّفِ. ذُو بَصِيرَةٍ. مُدَبِّرٌ. **יָדָיו עָשׂוּ תּוּשִׁיָּה** أَفْلَحَ فِي سَعْيِهِ. فَازَ بِمَا أَرَادَ. **גִּלָּה (הִגְדִּיל) תּוּשִׁיָּה** تَصَرَّفَ بِحِكْمَةٍ وَحُسْنِ تَدْبِيرٍ.

תּוּת ז' (־תִים) تُوتٌ. شَجَرَةُ التُّوتِ. تُوتٌ بَلَدِيٌّ. **תּוּת שָׂדֶה (גִּנָּה)** تُوتٌ أَرْضِيٌّ. تُوتُ الأَرْضِ. فَرَاوِلَة.

תּוֹתָב .Ar ת'ז' (־בִים) إِصْطِنَاعِيٌّ (عضو في الجسم). صِنَاعِيٌّ. **רֶגֶל תּוֹתֶבֶת** قَدَمٌ اصْطِنَاعِيَّةٌ. **מַעֲרֶכֶת שִׁנַּיִם תּוֹתָבוֹת** طَقْمُ (تَرْكِيبَةُ) أَسْنَانٍ. أَسْنَانٌ اصْطِنَاعِيَّةٌ.

תּוֹתְבָן ז' (־נִים) في الطب: خَبِيرٌ بِصُنْعِ الأَعْضَاءِ الاصْطِنَاعِيَّةِ.

תּוֹתָח ז' (־חִים) مِدْفَعٌ ج مَدَافِعُ. قِطْعَةٌ مِدْفَعِيَّةٌ. طُوب. **תּוֹתָח כָּבֵד** مِدْفَعٌ ثَقِيلٌ ومجازًا: شَخْصِيَّةٌ قَوِيَّةٌ. **תּוֹתָח לְאַ־רֶתַע** مِدْفَعٌ عَدِيمُ الارْتِدَادِ. **תּוֹתָח מִתְנַיֵּעַ** مِدْفَعٌ ذَاتِيُّ الحَرَكَةِ. **תּוֹתַח שָׂדֶה** مِدْفَعٌ مَيْدَانِيٌّ (ذو قابلية للتحرك). مِدْفَعُ مَيْدَانٍ. **תּוֹתָח נֶגֶד מְטוֹסִים** (נ"מ) مِدْفَعٌ مُضَادٌّ لِلطَّائِرَاتِ. **עֶמְדַּת תּוֹתָח** دُشْمَةٌ لِمِدْفَعٍ ج دُشَمٌ. **עֲרִיסַת הַתּוֹתָח** رُكْبَةُ (سَرِيرُ) المِدْفَعِ.

תּוֹתְחָן ז' (־נִים) مِدْفَعِيٌّ. مِدْفَعْجِي ע'. طُوبْجِي עק'. **חֵיל תּוֹתְחָנִים** سِلَاحُ المِدْفَعِيَّةِ.

תּוֹתְחָנוּת נ' مِدْفَعِيَّةٌ ע' אַרְטִילֶרְיָה.

תְּזָזִיג ז' مِينَا ע' אֵמָיִל.

תְּזָה G נ' (־זוֹת) أُطْرُوحَةٌ ע' תֵּזִיס.

תְּזוּזָה נ' (־זות) حَرَكَةٌ ج حَرَكَاتٌ. تَحَرُّكٌ. تَنَقُّلٌ. تَحَوُّلٌ. חָלָה תְּזוּזָה בַּמַּשָּׂא וּמַתָּן طَرَأَ تَقَدُّمٌ عَلَى الْمُفَاوَضَاتِ.

תְּזוּנַאי ז' (־נָאים) خَبِيرٌ بِشُؤُونِ التَّغْذِيَةِ وَالْحِمْيَةِ ע' דִּיאֶטָן.

תְּזוּנָה נ' (־נות) ١. تَغْذِيَةٌ. ٢. غِذَاءٌ. طَعَامٌ. إِطْعَامٌ. قُوتٌ. תַּת־תְּזוּנָה, חֹסֶר תְּזוּנָה سُوءُ تَغْذِيَةٍ. قِلَّةُ غِذَاءٍ.

תְּזוּנָתִי ת' (־יים) غِذَائِيٌّ. עֵרֶךְ תְּזוּנָתִי قِيمَةٌ غِذَائِيَّةٌ.

תִּזֵּז, תיזז פ' ١. صَفَّرَ. أَزَّ ـ. ٢. סל' جَشَّمَ. كَلَّفَ. غَلَّبَ. הֵתֵז قَطَعَ ـ إِحْتَزَّ ע' קָרַת.

תְּזָזִי ת' (־יים) مَخْبُولٌ. مُخْتَلُّ الْعَقْلِ. مَجْنُونٌ. مُعَرْبِدٌ.

(תְּזָזִית) רוּחַ תְּזָזִית נ' ١. جُنُونٌ. لَوْثَةٌ عَقْلِيَّةٌ. عَتَهٌ. ٢. عَاصِفَةٌ هَوْجَاءُ ج عَوَاصِفُ. נִכְנְסָה בּוֹ רוּחַ תְּזָזִית دَاخَلَهُ الْجُنُونُ. جُنَّ جُنُونُهُ. أَصَابَهُ مَسٌّ.

תְּזָזִיתִי ת' (־יים) جُنُونِيٌّ. أَهْوَجُ ج هُوجٌ נ' هَوْجَاءُ.

תֵּזִיס G ז' (־סים) ١. أُطْرُوحَةٌ عِلْمِيَّةٌ. رِسَالَةٌ عِلْمِيَّةٌ. مَوْضُوعَةٌ. ٢. في علم المنطق: قَضِيَّةٌ ج قَضَايَا. فَرْضِيَّةٌ ج فَرْضِيَّاتٌ. ٣. في الفلسفة الديالكتيكية: طَرِيحَةٌ (المرحلة الاولى من الفرضية).

תַּזְכִּיר ז' (־רים) ١. مُذَكِّرَةٌ ج مُذَكِّرَاتٌ. رِسَالَةٌ إِيضَاحِيَّةٌ ج رَسَائِلُ. ٢. تَقْرِيرٌ ج تَقَارِيرُ.

תִּזְכֹּרֶת, תזכורת נ' (־כּורות) مُذَكِّرَةٌ. تَذْكِرَةٌ. رِسَالَةٌ قَصِيرَةٌ تَدْعُو إِلَى الاسْتِجَابَةِ إِلَى رِسَالَةٍ سَابِقَةٍ.

תִּזְמוּן ז' (־נים) ١. تَوْقِيتٌ. ضَبْطُ الْوَقْتِ. تَسْجِيلُ الْوَقْتِ بِدِقَّةٍ. ٢. تَزَامُنٌ ע' סִינְכְּרוֹנִיזַצְיָה.

תִּזְמוּר ז' (־רים) ١. في الموسيقى: تَوْزِيعٌ مُوسِيقِيٌّ. ٢. نَغْمَةٌ مُصَاحِبَةٌ. ٣. إِعْدَادُ تَأْلِيفٍ مُوسِيقِيٍّ لِلأُورْكِسْتْرَا.

תִּזְמֵן פ' ١. وَقَّتَ. ضَبَطَ الْوَقْتَ بِدِقَّةٍ مُتَنَاهِيَةٍ. ٢. أَعَدَّ التَّزَامُنَ. תֻּזְמַן ١. وُقِّتَ. ضُبِطَ الْوَقْتُ. ٢. تَمَّ تَزَامُنُهُ.

תִּזְמֹנֶת, תזמונת נ' تَزَامُنٌ. تَوَاقُتٌ. مُطَابَقَةٌ بَيْنَ عَمَلِيَّتَيْنِ فِي الْوَقْتِ (مثل: الصوت والصورة في التلفزيون) ע' סִינְכְּרוֹנִיזַצְיָה.

תִּזְמֵר פ' ١. وَزَّعَ الأَلْحَانَ عَلَى الآلاتِ الْمُوسِيقِيَّةِ. ٢. أَعَدَّ لِلأُورْكِسْتْرَا.

תִּזְמֹרֶת, תזמורת נ' (־מורות) فِرْقَةٌ مُوسِيقِيَّةٌ. أُورْكِسْتْرَا. تَخْتٌ مُوسِيقِيٌّ (في الموسيقى الشرقية). جَوْقٌ ج أَجْوَاقٌ. תִּזְמֹרֶת כְּלֵי נְשִׁיפָה فِرْقَةُ الآلاتِ النُّحَاسِيَّةِ. فِرْقَةُ آلاتِ النَّفْخِ. תִּזְמֹרֶת סִימְפוֹנִית فِرْقَةٌ سِيمْفُونِيَّةٌ.

תִּזְמָרְתִּי, תזמורתי ת' (־יים) خَاصٌّ بِفِرْقَةٍ مُوسِيقِيَّةٍ. أُورْكِسْتْرَالِيٌّ.

תְּזָקִיף ז' (־פים) مُسْتَنَدُ (حِسَابٍ) صَرْفٍ (voucher).

תְּזָקִיק ז' (־קים) مُسْتَقْطَرٌ ج مُسْتَقْطَرَاتٌ. عُصَارَةٌ.

תְּזָרִים ז' (־מים) في الشؤون المالية: صَرْفٌ. دَفْعٌ. دَفْقٌ. سُيُولَةٌ.

תָּחַב פ' دَسَّ ـُ. أَوْلَجَ. أَقْحَمَ. أَدْخَلَ. أَدْرَجَ. תָּחַב אֶת אַפּוֹ (חָטְמוֹ) دَسَّ أَنْفَهُ (فِيمَا لا يَعْنِيهِ). تَدَخَّلَ. תָּחַב עַכִּין בְּגַבּוֹ ١. طَعَنَهُ بِسِكِّينٍ فِي ظَهْرِهِ. ٢. هَاجَمَهُ بَغْتَةً (فَجْأَةً). נִתְחַב إِنْدَسَّ. أُولِجَ. أُقْحِمَ. أُدْخِلَ. أُدْرِجَ.

תַּחְבּוּל ז' (־לים) تَدْبِيرُ الْحِيَلِ. تَنَاوُرٌ. مُنَاوَرَةٌ.

תַּחְבּוּלָה נ' (־לות) أُحْبُولَةٌ ج أَحَابِيلُ. حِيلَةٌ ج حِيَلٌ. خُدْعَةٌ ج خُدَعٌ. مَكِيدَةٌ ج مَكَائِدُ. إِبْتِكَارُ الْحِيَلِ. בַּעַל תַּחְבּוּלוֹת دَاهِيَةٌ ج دُهَاةٌ. مَاكِرٌ. مَكَّارٌ. مُرَاوِغٌ. مُتَفَنِّنٌ. כִּי בְּתַחְבֻּלוֹת תַּעֲשֶׂה־לְּךָ מִלְחָמָה بِالتَّدْبِيرِ تَعْمَلُ حَرْبَكَ. الْحَرْبُ خُدْعَةٌ.

תַּחְבּוּלָן ע' תַּחְבְּלָן.

תַּחְבּוּרָה נ' مُوَاصَلاتٌ. وَسَائِطُ النَّقْلِ. תַּחְבּוּרָה צִבּוּרִית الْمُوَاصَلاتُ الْعَامَّةُ. אֶמְצָעֵי תַּחְבּוּרָה وَسَائِطُ النَّقْلِ (الْمُوَاصَلاتِ). מִשְׂרַד הַתַּחְבּוּרָה وِزَارَةُ الْمُوَاصَلاتِ.

תַּחְבִּיב ז' (־בים) هِوَايَةٌ. وَلَعٌ (hobby).

תַּחְבִּיבָן ז' (־נים) هَاوٍ(ي) ج هُوَاةٌ. ذُو هِوَايَةٍ. وُلُوعٌ بِـ.

תַּחְבִּיר ז' عِلْمُ النَّحْوِ. عِلْمُ تَرَاكِيبِ الْجُمَلِ (syntax).

תַּחְבִּירִי ת' (־יים) نَحْوِيٌّ. خَاصٌّ بِعِلْمِ النَّحْوِ أَوْ تَرَاكِيبِ الْجُمَلِ.

תִּחְבֵּל פ' دَبَّرَ مَكِيدَةً. نَاوَرَ. إِبْتَكَرَ وَسِيلَةً لِحَلِّ قَضِيَّةٍ.

תַּחְבְּלָן ז' (־נים) دَاهٍ. دَاهِيَةٌ ج دُهَاةٌ. مَاكِرٌ. مُرَاوِغٌ. بَارِعٌ فِي ابْتِكَارِ الْحِيَلِ.

תַּחְבְּלָנוּת נ' تَحَايُلٌ. تَدْبِيرُ الْحِيَلِ. بَرَاعَةٌ فِي ابْتِكَارِ الْحِيَلِ.

תַּחְבֹּשֶׁת, תחבושת נ' (־בושות) ضِمَادٌ. ضِمَادَةٌ ج ضِمَادَاتٌ. رِبَاطٌ ج أَرْبِطَةٌ. عِصَابَةٌ ج عَصَائِبُ. كِمَادَةٌ. תַּחְבֹּשֶׁת קְרָב (שָׂדֶה) رِبَاطٌ أَوَّلِيٌّ لِلْمَيْدَانِ.

תָּחוּב ת' (תחובים) مُولَجٌ. مَدْسُوسٌ. مُقْحَمٌ.

תָּחוּחַ ת' (תחוחים) هَشٌّ. مُفَتَّتٌ. رَخْوٌ. غَضٌّ.

תִּחוּחַ, תיחוח ז' تَفْتِيتُ التُّرْبَةِ. تَهْشِيمٌ. فِلاحَةٌ.

תְּחוּלָה נ' بَدْءُ الْعَمَلِ (بقانون مثلاً). إِسْتِهْلالٌ. بَدْءُ سَرَيَانِ الْمَفْعُولِ.

תְּחוּם ז' (־מים) ١. تُخْمٌ ج تُخُومٌ. حَدٌّ ج حُدُودٌ. خَطٌّ ج خُطُوطٌ. مِنْطَقَةٌ ج مَنَاطِقُ. ٢. مجازاً: مَيْدَانٌ ج مَيَادِينُ. دَائِرَةٌ ج دَوَائِرُ. مَجَالٌ ج مَجَالاتٌ. نِطَاقٌ. حَيِّزٌ. תְּחוּם הַבְּטִיחוּת نِطَاقُ (مَجَالُ) السَّلامَةِ (الأَمَانِ). תְּחוּם סַמְכֻיּוֹת مَجَالُ تَكْلِيفِ الْمُهِمَّةِ (terms of reference). תְּחוּם קְרִיאָה مَجَالُ الْبَصَرِ (الرُّؤْيَةِ). مَرْمَى الْبَصَرِ. תְּחוּם שַׁבָּת حُدُودُ السَّيْرِ فِي السَّبْتِ (في قطر يبلغ الفي ذراع يسمح بها لليهودي المتدين ان يسير في السبت دون مخالفة احكام

السبت). תְּחוּם שִׁפּוּט مِنْطَقَةُ اخْتِصَاصٍ. مِنْطَقَةُ القَضَاءِ ע' שִׁפּוּט. מִחוּץ לַתְּחוּם خَارِجَ الحُدُودِ. مِنْطَقَةٌ مُحَرَّمَةُ الدُّخُولِ. עֵרוּב תְּחוּמִים ע' עֵרוּב. נִכְנַס בִּתְחוּם שֶׁאֵינוֹ שֶׁלּוֹ تَدَخَّلَ فِي أُمُورٍ لَا تَخُصُّهُ.

תָּחוּם ת' (תְּחוּמִים) مُحَدَّدٌ. مُطَوَّقٌ. مَحْصُورٌ. مُسَيَّجٌ.

תְּחוּם, תיחום ז' (־מִים) تَخْمٌ. تَحْدِيدٌ. تَعْيِينُ حُدُودٍ. حَصْرُ نِطَاقٍ.

תְּחוּמִי ת' (־יִּים) حَدِّيٌّ. فَاصِلٌ. ذُو حُدُودٍ. בֵּין־תְּחוּמִי مُتَعَدِّدُ فُرُوعِ المَعْرِفَةِ. مُتَعَدِّدُ المَجَالَاتِ.

תְּחוּשָׁה נ' (־שׁוֹת) حِسٌّ. إِحْسَاسٌ. شُعُورٌ. حَاسَّةٌ ج حَوَاسٌّ. תְּחוּשַׁת בֶּטֶן סל' بِالحَدْسِ. إِدْرَاكٌ بِالفِطْرَةِ أَوِ الحَدْسِ. תְּחוּשַׁת שִׁוּוּי מִשְׁקָל حَاسَّةُ التَّوَازُنِ.

תְּחוּשָׁתִי ת' (־תִיִּים) حِسِّيٌّ. شُعُورِيٌّ. إِدْرَاكِيٌّ.

תְּחְזוּק ז' صِيَانَةٌ. حِفْظٌ. عِنَايَةٌ.

תַּחְזוּקָה, תַּחֲזוּקָה נ' صِيَانَةٌ (maintenance).

תַּחְזוּקָן ז' (־נִים) مَسْؤُولُ الصِّيَانَةِ.

תַּחֲזִית נ' (־יּוֹת) ١. تَكَهُّنٌ. تَنَبُّؤٌ. تَوَقُّعٌ. ٢. طَيْفُ النُّورِ ע' סְפֶּקְטְרוּם. תַּחֲזִית מֶזֶג הָאֲוִיר نَشْرَةُ الأَحْوَالِ الجَوِّيَّةِ. تَوَقُّعَاتُ تَغَيُّرِ الطَّقْسِ.

תִּחְזֵק פ' ١. صَانَ ـُ. حَافَظَ عَلَى. إِعْتَنَى بِـ. ٢. قَوَّى. عَزَّزَ. תְּחֻזַּק ١. صِينَ. ٢. قُوِّيَ.

תָּחַח, תִּחֵחַ, תיחח פ' فَتَّتَ. هَشَّمَ. حَتَّ ـُ

תְּחִיבָה נ' إِيلَاجٌ. دَسٌّ. إِقْحَامٌ. إِدْخَالٌ. إِدْرَاجٌ.

תְּחִיָּה, תחייה נ' ١. إِحْيَاءٌ. بَعْثٌ. نُشُورٌ. قِيَامَةٌ. ٢. نَهْضَةٌ. وَثْبَةٌ. تَجَدُّدٌ. תְּחִיַּת הַמֵּתִים بَعْثُ الأَمْوَاتِ. نُشُورٌ. يَوْمُ القِيَامَةِ. يَوْمُ الحَشْرِ. שָׁב לִתְחִיָּה إِنْبَعَثَ. بُعِثَ مِنْ جَدِيدٍ. عَاشَ مِنْ جَدِيدٍ. إِنْتَعَشَ.

תְּחִיחָה נ' (־חוֹת) فَتٌّ. تَفْتِيتٌ. تَهْشِيمٌ. تَحَاتٌّ.

תְּחִיחוּת נ' تَفَتُّتٌ. هَشَاشَةٌ.

תחילית ע' תְּחִלִּית.

תְּחִימָה נ' (־מוֹת) تَخْمٌ. تَحْدِيدٌ. حَصْرٌ. تَعْيِينُ نِطَاقٍ.

תחינה ע' תְּחִנָּה. **תחיקה** ע' תְּחִקָּה.

תִּחְכּוּם ז' (־מִים) ١. تَبَصُّرٌ. بَصَارَةٌ. حَذَاقَةٌ. حُسْنُ تَدْبِيرٍ. ٢. تَطَوُّرٌ. إِتْقَانٌ تَامٌّ (sophistication).

תַּחְכְּמוֹנִי ונ"ז (־נִים, ־יִּים) حَكِيمٌ ج حُكَمَاءُ. عَلَّامَةٌ ومجازًا: مَجْلِسُ حُكَمَاءَ. مَجْمَعُ عُلُومٍ.

(תחל) הִתְחִיל פ' بَدَأَ ـَ. إِسْتَهَلَّ. شَرَعَ ـَ فِي. بَاشَرَ فِي. הַמַּתְחִיל בְּמִצְוָה אוֹמְרִים לוֹ גְּמֹר ע' מִצְוָה. הִתְחַלְתָּ - גְּמֹר بَدَأْتَ – تَمِّمْ! أَلْحِمْ مَا أَسْدَيْتَ. הֻתְחַל بُدِئَ بِهِ. شُرِعَ فِيهِ. بُوشِرَ بِهِ. أُسْتُهِلَّ.

תִּחְלֵב פ' إِسْتَحْلَبَ. صَنَعَ ـَ مُسْتَحْلَبًا. תֻּחְלַב أُسْتُحْلِبَ. صُنِعَ مُسْتَحْلَبٌ.

תְּחִלָּה, תחילה ١. תה"פ أَوَّلًا. قَبْلَ كُلِّ شَيْءٍ. فِي الأَوَّلِ. فِي البِدَايَةِ. بَادِئَ ذِي بَدْءٍ. ٢. נ' بِدَايَةٌ. بَدْءٌ. شُرُوعٌ. בַּתְּחִלָּה תה"פ ١. بَادِئَ ذِي بَدْءٍ. بَادِئَ الأَمْرِ. قَبْلًا. أَوَّلًا. ٢. فِي البِدَايَةِ. فِي الأَوَّلِ. فِي الصَّدَارَةِ. כְּבַתְּחִלָּה كَمَا فِي السَّابِقِ. كَمَا كَانَ فِي المَاضِي. מִלְּכַתְּחִלָּה مُنْذُ البِدَايَةِ. فِي الوَهْلَةِ الأُولَى. أَصْلًا. مِنْ أَوَّلِ الأَمْرِ. מִתְּחִלָּה וְעַד סוֹף مِنَ البِدَايَةِ وَحَتَّى النِّهَايَةِ. תְּחִלַּת חָכְמָה יִרְאַת ה' رَأْسُ الحِكْمَةِ مَخَافَةُ اللهِ. תְּחִלַּת חָכְמָה - שְׁתִיקָה مجازًا: رُبَّ سُكُوتٍ أَبْلَغُ مِنْ كَلَامٍ. إِذَا تَمَّ العَقْلُ نَقَصَ الكَلَامُ.

תַּחֲלוּא ז' (־אִים) سُقْمٌ. مَرَضٌ ج أَمْرَاضٌ ע' מַחֲלָה.

תַּחְלוּאָה נ' ١. تَفَشِّي المَرَضِ. نِسْبَةُ الإِصَابَةِ بِمَرَضٍ (بِوَبَاءٍ). ٢. مَرَضٌ. سُقْمٌ ע' מַחֲלָה. הַתַּחְלוּאָה יָרְדָה בַּיָּמִים הָאַחֲרוֹנִים إِنْخَفَضَتْ نِسْبَةُ الأَمْرَاضِ فِي الآوِنَةِ الأَخِيرَةِ.

תַּחְלוּפָה נ' (־פוֹת) ١. تَبَدُّلٌ. تَغَيُّرٌ. تَنَقُّلٌ. إِسْتِعَاضَةٌ. ٢. تَعَاقُبُ الأَجْيَالِ.

תְּחִלִּי, תחילי ת' (־יִּים) إِبْتِدَائِيٌّ. إِسْتِهْلَالِيٌّ.

תַּחְלִיב ז' (־בִים) مُسْتَحْلَبٌ. مَزِيجٌ مِنْ سَوَائِلَ.

תַּחְלִיף ז' (־פִים) بَدِيلٌ. بَدَلٌ. تَعْوِيضٌ. إِسْتِعَاضَةٌ.

תְּחִלִּית, תחילית נ' (־יּוֹת) بَادِئَةٌ ע' פְּרֶפִיקְס.

תִּחְלֵף פ' إِسْتَبْدَلَ. بَدَّلَ. غَيَّرَ. عَوَّضَ بِـ. إِسْتَعَاضَ بِـ.

תָּחַם פ' تَخَمَ ـِ. خَطَّطَ. حَدَّدَ. رَسَمَ ـُ الحُدُودَ. נִתְחַם تُخِمَ. حُدِّدَ. خُطِّطَ. رُسِمَ. תִּחֵם خَطَّطَ. تَخَمَ. عَيَّنَ حُدُودًا. תֻּחַם تُخِمَ. خُطِّطَ. رُسِمَ. حُدِّدَ.

תִּחְמוֹן ז' (־נִים) סל' تَحَايُلٌ. مُنَاوَرَةٌ رَوَغَانِيَّةٌ.

תַּחְמִיץ ז' (־צִים) ١. عَلَفٌ مُخَمَّرٌ. مُسْتَوْدَعٌ لِتَخْمِيرِ العَلَفِ لِلْبَهَائِمِ (silo). ٢. حَسَاءٌ حَامِضٌ. مَرَقُ الشَّمَنْدَرِ.

תַּחְמִישׁ ז' (־שִׁים) خَرْطُوشَةٌ ابْتِدَائِيَّةٌ (ballistic cartridge). תַּחְמִישׁ תִּרְגּוּל خَرْطُوشَةٌ ابْتِدَائِيَّةٌ صَامِتَةٌ.

תִּחְמֵן פ' סל' تَحَايَلَ. رَاوَغَ. نَاوَرَ. خَادَعَ.

תִּחְמֵץ פ' في الكيمياء: أَكْسَدَ. إِسْتَحْضَرَ حَامِضًا كِيمَاوِيًّا.

תַּחְמֹצֶת, תחמוצת נ' (־מוֹצוֹת) ١. في الكيمياء: أَكْسَدَةٌ. ٢. أُكْسِيدٌ. حَامِضٌ ج حَوَامِضُ. דּוּ־תַּחְמֹצֶת הַפַּחְמָן ثَانِي أُكْسِيدِ الكَارْبُونِ (CO_2).

תִּחְמֵשׁ פ' مَدَّ ـُ بِالذَّخِيرَةِ. جَهَّزَ الأَسْلِحَةَ بِالذَّخِيرَةِ.

תַּחְמֹשֶׁת, תחמושת נ' ذَخِيرَةٌ ج ذَخَائِرُ. عَتَادٌ ج أَعْتِدَةٌ. תַּחְמֹשֶׁת אִמּוּנִים ذَخِيرَةُ التَّدْرِيبِ. תַּחְמֹשֶׁת חַיָּה ذَخِيرَةٌ حَيَّةٌ. תַּחְמֹשֶׁת נוֹתֶבֶת ذَخِيرَةٌ كَاشِفَةٌ.

תַּחְמֹשֶׁת תִּרְגּוּל ذَخِيرَةٌ صَامِتَةٌ (فَارِغَةٌ). חֲגוֹרַת תַּחְמֹשֶׁת حِزَامُ الذَّخِيرَةِ.

תְּחִנָּה, תחינה נ' (־נּוֹת) ١. ضَرَاعَةٌ. تَضَرُّعٌ. إِبْتِهَالٌ ج إِبْتِهَالاَتٌ. تَوَسُّلٌ ج تَوَسُّلاَتٌ. إِسْتِرْحَامٌ. ٢. رَحْمَةٌ. شَفَقَةٌ. ٣. دُعَاءٌ. رَجَاءٌ. إِسْتِعْطَافٌ. הִפִּיל תְּחִנָּתוֹ לִפְנֵי פְּלוֹנִי تَضَرَّعَ إِلَى فُلاَنٍ. إِسْتَعْطَفَهُ. إِلْتَمَسَ مِنْهُ.

תַּחֲנָה נ' (־נוֹת) مَحَطَّةٌ ج مَحَطَّاتٌ. مَخْفَرٌ ج مَخَافِرُ. مَرْكَزٌ ج مَرَاكِزُ. نُقْطَةٌ ج نِقَاطٌ. مَوْقِفُ سَيَّارَاتٍ. مَقَرٌّ ج مَقَارُّ. תַּחֲנַת אוטובוסים مَحَطَّةُ بَاصَاتٍ. مَوْقِفُ بَاصَاتٍ. תַּחֲנַת גְּבוּל نُقْطَةُ حُدُودٍ. תַּחֲנַת דֶּלֶק مَحَطَّةُ بَنْزِينٍ (وَقُودٍ). תַּחֲנַת הֶקְּשֵׁר مَحَطَّةُ الحَجْرِ الصِّحِّيِّ. תַּחֲנַת כּוֹחַ مَحَطَّةُ تَوْلِيدِ الطَّاقَةِ الكَهْرَبَائِيَّةِ. תַּחֲנַת מִמְסָר مَحَطَّةُ تَرْحِيلٍ (relay). תַּחֲנַת מִשְׁטָרָה مَخْفَرُ الشُّرْطَةِ. مَرْكَزُ البُولِيسِ. قِسْمٌ. תַּחֲנַת נוֹסְעִים مَحَطَّةُ الرُّكَّابِ. תַּחֲנַת נִסְיוֹנוֹת مَرْكَزُ تَجَارِبَ. תַּחֲנַת רַדְיוֹ مَحَطَّةُ إِذَاعَةٍ. תַּחֲנַת רַכֶּבֶת مَحَطَّةُ القِطَارِ. مَحَطَّةُ السِّكَّةِ الحَدِيدِيَّةِ. תַּחֲנַת שִׁדּוּר ١. مَحَطَّةُ إِرْسَالٍ (بَثٍّ). ٢. مَحَطَّةُ إِذَاعَةٍ.

תַּחֲנוּן ז' (־נִים) ١. ضَرَاعَةٌ. تَضَرُّعٌ ע' תְּחִנָּה. דִּבֵּר תַּחֲנוּנִים إِسْتَعْطَفَ. إِسْتَرْحَمَ. הִפִּיל תַּחֲנוּנָיו לִפְנֵי פְּלוֹנִי تَضَرَّعَ إِلَى فُلاَنٍ. إِسْتَعْطَفَهُ. إِسْتَرْحَمَهُ.

תַּחְפֹּשֶׂת, תחפושת נ' (־פּוֹשׂוֹת) مَلاَبِسُ تَنَكُّرِيَّةٌ. تَقَمُّصُ شَخْصِيَّةٍ.

תְּחִקָּה, תחיקה נ' (־קּוֹת) تَشْرِيعٌ ج تَشْرِيعَاتٌ. سَنُّ القَوَانِينِ. تَقْنِينٌ.

תִּחְקוּר ז' (־רִים) إِسْتِجْوَابٌ ج إِسْتِجْوَابَاتٌ. تَحْقِيقٌ ج تَحْقِيقَاتٌ. إِجْرَاءُ تَحْقِيقَاتٍ. أَخْذُ أَقْوَالٍ.

תַּחְקִיר ז' (־רִים) ١. تَحْقِيقٌ ج تَحْقِيقَاتٌ. إِسْتِجْوَابٌ ج إِسْتِجْوَابَاتٌ. ٢. جَمْعُ مَعْلُومَاتٍ (حول موضوع مثلاً). إِسْتِقْصَاءٌ. תַּחְקִיר עִתּוֹנָאִי تَحْقِيقٌ صُحُفِيٌّ (صَحَفِيٌّ).

תַּחְקִירָן ז' (־נִים) مُحَقِّقٌ صُحُفِيٌّ. بَاحِثٌ صِحَافِيٌّ.

תִּחְקֵר פ' حَقَّقَ مَعَ. إِسْتَجْوَبَ. تَقَصَّى الحَقِيقَةَ. بَحَثَ ـ إِسْتَنْطَقَ.

תְּחִקָּתִי, תחיקתי ת' (־יִּים) تَشْرِيعِيٌّ. دُسْتُورِيٌّ. مَا يَخُصُّ سَنَّ القَوَانِينِ.

תִּחֵר, תיחר פ' تَبَارَى. تَنَافَسَ. تَزَاحَمَ. سَابَقَ. تَسَابَقَ مَعَ.

תַּחֲרָה נ' (־רוֹת) تَخْرِيمٌ. وَشْيٌ. تَطْرِيزٌ.

תַּחֲרוּת נ' (־רֻיּוֹת) ١. سِبَاقٌ. مُسَابَقَةٌ ج مُسَابَقَاتٌ. مُبَارَاةٌ ج مُبَارَيَاتٌ. ٢. مُزَاحَمَةٌ. مُنَافَسَةٌ ج مُنَافَسَاتٌ. תַּחֲרוּת גּוּמְלִין مُبَارَاةُ الثَّأْرِ. مُبَارَاةُ التَّصْفِيَةِ. תַּחֲרוּת כַּדּוּרֶגֶל مُبَارَاةُ كُرَةِ القَدَمِ. תַּחֲרוּת רֵעִים مُبَارَاةٌ وُدِّيَّةٌ. مُقَابَلَةٌ وُدِّيَّةٌ. لِقَاءٌ وُدِّيٌّ. בַּר תַּחֲרוּת مُنَافِسٌ. خَصْمٌ ج خُصُومٌ ע' מִתְחָרֶה.

תַּחֲרוּתִי ת' (־יִּים) تَنَافُسِيٌّ. تَسَابُقِيٌّ.

תַּחְרִיט ז' (־טִים) نَقْشٌ ج نُقُوشٌ. نَحْتٌ.

תַּחֲרִים ז' (־מִים) تَخْرِيمٌ. وَشْيٌ. تَطْرِيزٌ. دَنْتِيلَةٌ.

תַּחַשׁ ז' (תְּחָשִׁים) ١. دُخَسٌ. تُخَسٌ. ٢. نَوْعٌ مِنَ الحِيتَانِ. ٣. نَوْعٌ مِنَ الكِلاَبِ.

תִּמְחַשֵׁב פ' قَدَّرَ التَّكَالِيفَ. أَجْرَى حِسَابَ التَّكَالِيفِ.

תִּמְחוּשׁ ז' إِجْرَاءُ حِسَابِ التَّكَالِيفِ. تَقْدِيرٌ.

תַּחְשִׁיב ז' (־בִים) إِجْرَاءُ (تَقْدِيرُ) حِسَابٍ.

תַּחַת מ"י ١. تَحْتَ. أَسْفَلَ. دُونَ. ٢. بَدَلَ. عِوَضًا عَنْ. لِقَاءَ. مُقَابِلَ. ٣. ז' عَجُزٌ ج أَعْجَازٌ. قَفًا. مُؤَخَّرَةٌ. תַּחַת אֲשֶׁר, תַּחַת כִּי مِنْ أَجْلِ أَنْ. نَظَرًا لِـ. بِسَبَبِ. מִתַּחַת, מִתַּחַת לְ־ تَحْتَ. مِنْ تَحْتِ. أَسْفَلَ. מִתַּחַת לָאֶפֶס تَحْتَ الصِّفْرِ. תַּחַת יָדוֹ تَحْتَ يَدِهِ. فِي مُتَنَاوَلِ يَدِهِ. تَحْتَ تَصَرُّفِهِ. תַּחַת כִּפַּת הַשָּׁמַיִם تَحْتَ قُبَّةِ السَّمَاءِ. عَلَنًا. עַיִן תַּחַת עַיִן العَيْنُ بِالعَيْنِ. الكَيْلُ بِالكَيْلِ.

תַּחְתּוֹן ת' (־נִים) ١. تَحْتَانِيٌّ. جُوَّانِيٌّ. أَسْفَلُ. سُفْلِيٌّ. תַּחְתּוֹנִים ז"ר ١. مَلاَبِسُ دَاخِلِيَّةٌ. لِبَاسٌ. كَلْسُونٌ ج كَلْسُونَاتٌ. ٢. سِرْوَالٌ ج سَرَاوِيلُ. הַבַּיִת הַתַּחְתּוֹן مَجْلِسُ النُّوَّابِ. مَجْلِسُ العُمُومِ (في بريطانيا). مَجْلِسُ الشَّعْبِ. הַגָּלִיל הַתַּחְתּוֹן الجَلِيلُ الأَسْفَلُ. גַּן עֵדֶן הַתַּחְתּוֹן فِرْدَوْسٌ أَرْضِيٌّ. جَنَّةٌ عَلَى الأَرْضِ. הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן عَالَمُ الإِجْرَامِ (الرَّذِيلَةِ). יָדוֹ עַל הַתַּחְתּוֹנָה قَصِيرُ اليَدَيْنِ. مَا لَهُ يَدَانِ فِي الأَمْرِ. هُوَ الخَاسِرُ. עֶלְיוֹנִים לְמַטָּה וְתַחְתּוֹנִים לְמַעְלָה العَالِي أَسْفَلُ وَالأَسْفَلُ عَالٍ. عَالَمٌ مَقْلُوبٌ.

תַּחְתּוֹנִית נ' (־יּוֹת) ١. لِبَاسٌ دَاخِلِيٌّ. ٢. تَنُّورَةٌ تَحْتَانِيَّةٌ.

תַּחְתִּי ת' (־יִּים) تَحْتِيٌّ. تَحْتَانِيٌّ. سُفْلِيٌّ. تَحْتَ الأَرْضِ. מִצְרַיִם הַתַּחְתִּית مِصْرُ السُّفْلَى. الوَجْهُ البَحْرِيُّ. الجُزْءُ الشَّمَالِيُّ مِنْ مِصْرَ. רַכֶּבֶת תַּחְתִּית قِطَارٌ أَرْضِيٌّ. قِطَارٌ تَحْتَ الأَرْضِ. المِتْرُو. שְׁאוֹל תַּחְתִּית لَحْدٌ عَمِيقٌ. الهَاوِيَةُ السُّفْلَى. جَحِيمٌ. جَهَنَّمُ.

תַּחְתִּית נ' (־יּוֹת) ١. قَعْرٌ ج قُعُورٌ. قَاعٌ ج قِيعَانٌ. غَوْرٌ. ٢. صَحْنُ الفِنْجَانِ ج صُحُونٌ. طَاسَةٌ ج طَاسَاتٌ.

תיאבון ע' תֵּאָבוֹן. **תֵּיאוֹלוֹג** ע' תֵּאוֹלוֹג.

תיאום ע' תֵּאוּם. **תֵּיאוֹסוֹפְיָה** ע' תֵּאוֹסוֹפְיָה.

תֵּיאוֹקְרַטְיָה ע' תֵּאוֹקְרַטְיָה. **תיאור** ע' תֵּאוּר.

תֵּיאוֹרֶטִי ע' תֵּאוֹרֶטִי. **תיאטרון** ע' תֵּאַטְרוֹן.

תיבה ע' תֵּבָה. **תיבול** ע' תִּבּוּל.

תִּיֵּג, תייג פ' ١. تَوَّجَ حَرْفًا. زَخْرَفَ حَرْفًا. ٢. كَتَبَ ـ رُقْعَةً (على حقيبة مثلاً). ٣. عَلَّمَ. وَسَمَ (يَسِمُ). תֻּיַּג ١. تُوِّجَ. زُخْرِفَ (حرف). ٢. كُتِبَتْ عَلَيْهِ رُقْعَةٌ (حقيبة).

תיגר ע' תִּגָּר. **תיו** ע' תָּו.

תִּיּוּג ז' (־גִים) ١. تَتْوِيجُ الحُرُوفِ. حُرُوفٌ تِيجَانِيَّةٌ. زَخْرَفَةُ الحُرُوفِ. ٢. كِتَابَةُ رُقْعَةٍ. إِلْصَاقُ عَلاَمَةٍ.

תיווי ע' תִּוּוּי. **תיווך** ע' תִּוּוּךְ, תַּוָּךְ.

תִּיּוּל ז' رَبْطٌ بِأَسْلاَكٍ (كهربائية أو تلفونية مثلاً).

תֵּיוֹן ז' (־נִים) إِبْرِيقُ الشَّايِ. بَرّادُ الشَّايِ. قُورِي עק'.

תִּיּוּק ז' حِفْظٌ فِي مِلَفَّاتٍ. تَصْنِيفٌ فِي دُوسِيهَاتٍ.

תִּיּוּר ז' سِيَاحَةٌ. تَجَوُّلٌ. تَجْوَالٌ. طَوَافٌ. تَرْحَالٌ.

תֵּיזָה ע' תֵּזִיס, תֵּזָה. **תיזז** ע' תַּזֵּז.

תיחוח ע' תִּחוּחַ. **תיחום** ע' תִּחוּם.

תייג ע' תַּיֵּג. **תייק** ע' תַּיֵּק, תַּיָּק.

תייר ע' תַּיָּר, תַּיֵּר.

תִּיכוֹן ת' (־נִים) وَسَطٌ ج أَوْسَاطٌ. مُتَوَسِّطٌ. أَوْسَطُ. בֵּית סֵפֶר תִּיכוֹן مَدْرَسَةٌ ثَانَوِيَّةٌ. חִנּוּךְ תִּיכוֹן تَعْلِيمٌ ثَانَوِيٌّ. הַיָּם הַתִּיכוֹן البَحْرُ (الأَبْيَضُ) المُتَوَسِّطُ. بَحْرُ الرُّومِ. קַו תִּיכוֹן في الرياضيات: مُنَصِّفٌ (median). הַמִּזְרָח הַתִּיכוֹן الشَّرْقُ الأَوْسَطُ.

תִּיכוֹנִי ת' (־נִיִּים) وَسَطٌ. أَوْسَطُ. وَسَطِيٌّ. بَيْنَ بَيْنَ. بَيْنِيٌّ.

תַּיִל ז' (תַּיָלִים) سِلْكٌ مَعْدِنِيٌّ. תַּיִל דּוֹקְרָנִי سِلْكُ إِعْثَارٍ شَائِكٌ. מַחְסוֹם תַּיִל مَانِعٌ سِلْكِيٌّ. حَاجِزُ أَسْلاَكٍ شَائِكَةٍ.

תילוי ע' תִּלּוּי. **תילול** ע' תִּלּוּל.

תילום ע' תִּלוּם. **תילון** ע' תִּלּוֹן.

תימהון ע' תִּמָּהוֹן. **תימוך** ע' תִּמּוּךְ.

תימור ע' תִּמּוּר.

תִּימוֹרָה, תִּמּוֹרָה נ' (־רוֹת) ١. نَقْشٌ (بشكل نَخْلة أو سَعَفَة نخيل). ٢. عَامُودٌ (من الدخان أو النار). تَعَاقُدُ الدُّخَانِ.

תֵּימָטִי ע' תֵּמָטִי. **תִּימִין** ע' קוֹרָנִית.

תימן ע' תֵּימָן.

תֵּימָן ש"פ ١. اليَمَنُ. ٢. جَنُوبٌ. الجِهَةُ الجَنُوبِيَّةُ.

תֵּימָנִי תו"ז (־נִים, ־נִיִּים) ١. يَمَنِيٌّ. يَمَانِيٌّ. ٢. جَنُوبِيٌّ. مِنْ أَهْلِ الجَنُوبِ.

תִּימָרָה נ' (־רוֹת) عَمُودٌ (من الدخان أو الغبار). תִּימְרוֹת עָשָׁן أَعْمِدَةٌ مِنَ الدُّخَانِ.

תִּימֹרֶת, תימורת נ' (־מוֹרוֹת) عَمُودٌ مِنَ الدُّخَانِ. لِسَانٌ مِنَ النَّارِ.

תינוי ע' תִּנּוּי.

תִּינוֹק ז' (־קוֹת) طِفْلٌ ج أَطْفَالٌ. رَضِيعٌ ج رُضَّعٌ. وَلِيدٌ ج وِلْدَانٌ. תִּינוֹק מְבֻחָנָה ע' מְבֻחָנָה. תִּינוֹקוֹת שֶׁל בֵּית רַבָּן تَلاَمِذَةُ مَدْرَسَةٍ دِينِيَّةٍ. أَطْفَالُ الرَّوْضَةِ.

תִּינוֹקִי ת' (־קִיִּים) صِبْيَانِيٌّ. سَخِيفٌ. لاَ يَلِيقُ بِالكِبَارِ.

תִּינוֹקִיָּה, תינוקייה נ' دَارُ حِضَانَةِ الأَطْفَالِ ע' פָּעוֹטוֹן.

תִּינוֹקִיּוּת נ' صِبْيَانِيَّةٌ. وَلْدَنَةٌ. لاَ يَلِيقُ بِالكِبَارِ.

תיעוב ע' תִּעוּב. **תיעוד** ע' תִּעוּד.

תיעול ע' תִּעוּל.

תִּיפּוּף ז' تَطْبِيلٌ. دَقٌّ فِي الطُّبُولِ.

תיעוש ע' תִּעוּשׁ.

תִּיק G ז' (־קִים) ١. مِحْفَظَةٌ ج مَحَافِظُ. جُزْدَانٌ ج جَزَادِينُ. ٢. غِمْدٌ ج أَغْمَادٌ. جِرَابٌ ج أَجْرِبَةٌ. ٣. حَقِيبَةٌ ج حَقَائِبُ. ٤. مِلَفٌّ ج مِلَفَّاتٌ. إِضْبَارَةٌ. ٥. حَقِيبَةٌ وِزَارِيَّةٌ. مَنْصِبٌ وِزَارِيٌّ. ٦. مِلَفٌّ قَضَائِيٌّ. قَضِيَّةٌ. مَوْضُوعٌ. ٧. مُهِمَّةٌ. תִּיק אִישִׁי مِلَفٌّ شَخْصِيٌّ. إِضْبَارَةٌ شَخْصِيَّةٌ. תִּיק מִשְׁפָּטִי مِلَفٌّ قَضَائِيٌّ. دَعْوَى قَضَائِيَّةٌ. قَضِيَّةٌ فِي مَحْكَمَةٍ. תִּיק פְּלִילִי مِلَفُّ جَرِيمَةٍ. תִּיק רְפוּאִי مِلَفٌّ طِبِّيٌّ. שַׂר בְּלִי תִּיק وَزِيرٌ بِلاَ وِزَارَةٍ. وَزِيرُ دَوْلَةٍ. תָּפְרוּ עָלָיו (לוֹ) תִּיק ע' תָּפַר.

תִּיֵּק, תייק פ' حَفِظَ ـ فِي مِلَفٍّ. رَتَّبَ فِي إِضْبَارَةٍ. תִּיק حُفِظَ. رُتِّبَ فِي إِضْبَارَةٍ.

תַּיָּק, תייק ז' (־קִים) مَأْمُورُ المِلَفَّاتِ. مُوَظَّفُ حِفْظِ المِلَفَّاتِ.

תֵּיקוּ .Ar ז' ١. في الرياضة: تَعَادُلٌ. تَكَافُؤٌ (بين فريقين). ٢. بِلاَ حَسْمٍ. قَضِيَّةٌ مُعَلَّقَةٌ.

תיקול ע' תִּקּוּל. **תיקון** ע' תִּקּוּן.

תִּיקִיָּה, תיקייה נ' (־יּוֹת) أَرْشِيفُ المِلَفَّاتِ.

תִּיקָן ז' (־נִים) ١. بِنْتُ وِرْدَان (نوع من الصراصير، cockroach). ٢. صُرْصَارٌ. صُرْصُورٌ ج صَرَاصِيرُ.

תֵּיר .Ar ת' يَقِظٌ. يَقْظَانُ ج أَيْقَاظٌ. مُسَهَّدٌ. נִים וְלָא נִים, תֵּיר וְלָא תֵּיר لاَ نَائِمٌ وَلاَ يَقْظَانُ. بَيْنَ النَّوْمِ وَاليَقْظَةِ.

תַּיָּר, תייר ז' (־רִים) ١. سَائِحٌ ج سُيَّاحٌ. مُتَجَوِّلٌ. رَحَّالٌ ج رَحَّالَةٌ.

תִּיֵּר, תייר פ' سَاحَ ـ تَجَوَّلَ ע' (תור).

תִּירוֹאִיד ז' الغُدَّةُ الدَّرَقِيَّةُ ע' בַּלּוּטָה, בַּלּוּטַת הַתְּרִיס.

תירוץ ע' תֵּרוּץ.

תִּירוֹשׁ ז' سُلاَفَةٌ. سُلاَفٌ. نَبِيذٌ صَافٍ. عَصِيرُ العِنَبِ.

תַּיָּרוּת, תיירות נ' سِيَاحَةٌ. تَجْوَالٌ. תַּיָּרוּת פְּנִים سِيَاحَةٌ دَاخِلِيَّةٌ. מִשְׂרַד הַתַּיָּרוּת وِزَارَةُ السِّيَاحَةِ.

תַּיָּרִי, תיירי ת' (־רִיִּים) سِيَاحِيٌّ. تَجْوَالِيٌّ.

תַּיָּרָן, תיירן ז' (־נִים) مُنَظِّمُ السِّيَاحَةِ. وَكِيلُ شَرِكَةِ سِيَاحَةٍ.

תַּיָּרָנוּת, תיירנות נ' تَنْظِيمُ السِّيَاحَةِ. مَكْتَبُ سِيَاحَةٍ.

תִּירָס ז' في النبات: ذُرَةٌ. ذُرَةٌ شَامِيَّةٌ أَوْ صَفْرَاءُ (maize). תִּירָס קָלוּי (פּוֹפְּקוֹרְן) فِشَار. ذُرَةٌ مَقْلِيَّةٌ (مَنْفُوخَةٌ). קֶמַח תִּירָס دَقِيقُ الذُّرَةِ.

תַּיִשׁ ז' (תְּיָשִׁים) تَيْسٌ ج تُيُوسٌ. مَاعِزٌ ج مَعْزٌ وَمِعْزَى. תַּיִשׁ זָקֵן شَيْخٌ مُتَصَابٍ وَنَزْوَانِيٌّ. مُتَعَنِّتٌ. זְקַן תַּיִשׁ عُثْنُونٌ (لِحْيَة قليلة الشعر مُدَبَّبة في آخرها كلحية التيس). גְּדָיִים נַעֲשׂוּ תְּיָשִׁים ע' גְּדִי.

תיתורה ע' תִּתּוֹרָה. **תיתורת** ע' תִּתֹּרֶת.

תַּךְ Ar. ז' (־כִּים) غُرْزَةٌ ج غُرَزٌ.

תְּכוּלָה נ' سَعَةٌ. مَضْمُونٌ. مُحْتَوًى ج مُحْتَوَيَاتٌ. حَجْمٌ ج أَحْجَامٌ.

תְּכוּנָה נ' (־נוֹת) ١. جُودَةٌ (جَوْدَةٌ). خَاصِّيَّةٌ ج خَوَاصٌّ. سَجِيَّةٌ ج سَجَايَا. مِيزَةٌ ج مِيزَاتٌ. مُمَيِّزٌ ج مُمَيِّزَاتٌ. كَيْفِيَّةٌ. خَصْلَةٌ ج خِصَالٌ. صِفَةٌ ج صِفَاتٌ. ٢. شَكْلٌ ج أَشْكَالٌ. ٣. عِلْمُ الفَلَكِ. عِلْمُ الهَيْئَةِ. تَنْجِيمٌ. ٤. إِسْتِعْدَادَاتٌ. تَأَهُّبٌ.

תְּכוּנָתִי ת' (־יִּים) طَبْعِيٌّ. خَلْقِيٌّ (خُلُقِيٌّ). مُمَيِّزٌ.

תָּכוּף ת' (תְּכוּפִים) مُتَتَالٍ(ي). مُتَوَالٍ(ي). مُتَوَاصِلٌ. مُتَوَاتِرٌ. مُتَتَابِعٌ. مُتَكَرِّرٌ. مُتَعَاقِبٌ. תְּכוּפוֹת תה"פ غَالِبًا. عَلَى الأَغْلَبِ. مِرَارًا وَتَكْرَارًا.

תֻּכִּי, תוכי ז' (־כִּים) بَبْغَاءُ. بَبَّغَاءُ ج بَبْغَاوَاتٌ. بَبْغَانٌ. بِيبِي مُثَّو עק' ومجازًا: كَالبَبْغَاءِ. يُرَدِّدُ مَا لاَ يَفْهَمُ. مُقَلِّدٌ.

תְּכִיפוּת נ' (־פֻיּוֹת) تَوَالٍ(ي). تَتَالٍ(ي). تَعَاقُبٌ. تَوَاتُرٌ. تَوَاصُلٌ. تَتَابُعٌ. تَكَرُّرٌ.

תְּכָכִים ז"ר مَكَائِدُ. دَسَائِسُ. مُشَاكَسَاتٌ. אִישׁ תְּכָכִים دَسَّاسٌ. كَيَّادٌ. مُدَبِّرُ مَكَائِدَ.

תַּכְכָן ז' (־נִים) وَقَّاعٌ. دَسَّاسٌ. كَيَّادٌ. مُدَبِّرُ مَكَائِدَ.

תַּכְכָנוּת נ' دَسٌّ. كَيْدٌ. وَقِيعَةٌ. تَدْبِيرُ المَكَائِدِ. إِفْسَادٌ.

תָּכֹל, תכול ת' (תְּכֻלִּים) سَمَاوِيٌّ. سَمَنْجُونِيٌّ. أَزْرَقُ فَاتِحٌ.

תָּכַל פ' إِزْرَقَّ. صَارَ سَمَاوِيَّ اللَّوْنِ.

תַּכְלִיל ז' (־לִים) ١. بَرْنَامَجٌ مُوسِيقِيٌّ. كُرَّاسٌ مُوسِيقِيٌّ ע' פַּרְטִיטוּרָה. ٢. مُوَاصَفَاتُ الكِتَابِ.

תְּכָלִילִי ת' (־יִּים) سَمَاوِيٌّ فَاتِحٌ. أَزْرَقُ فَاتِحٌ.

תַּכְלִית נ' (־יּוֹת) ١. هَدَفٌ ج أَهْدَافٌ. غَرَضٌ ج أَغْرَاضٌ. غَايَةٌ. ٢. نِهَايَةٌ. طَرَفٌ ج أَطْرَافٌ. حَدٌّ ج حُدُودٌ. تَخْمٌ ج تُخُومٌ. בְּתַכְלִית תה"פ تَمَامًا. كُلِّيًّا. بِالتَّأْكِيدِ. בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוּת فِي مُنْتَهَى (غَايَةِ) الكَمَالِ. בַּעַל תַּכְלִית ذُو هَدَفٍ. وَاقِعِيٌّ. وُصُولِيٌّ. חֲסַר תַּכְלִית لاَ فَائِدَةَ تُرْجَى مِنْهُ. لاَ طَائِلَ تَحْتَهُ. لاَ يُجْدِي فَتِيلاً.

תַּכְלִיתִי ת' (־יִּים) عَمَلِيٌّ. هَادِفٌ. مَقْصُودٌ. نَفْعِيٌّ. إِنْتِفَاعِيٌّ. רַב־תַּכְלִיתִי مُتَعَدِّدُ الأَهْدَافِ.

תַּכְלִיתִיּוּת נ' ١. عَمَلِيَّةٌ. نَفْعِيَّةٌ. إِنْتِفَاعِيَّةٌ. ٢. في الفلسفة: غَائِيَّةٌ.

תְּכַלְכַּל ת' (־לִּים) سَمَاوِيٌّ فَاتِحٌ. أَزْرَقُ خَفِيفٌ.

תַּכְלָס Y תה"פ بِشَكْلٍ عَمَلِيٍّ ע' תַּכְלִית.

תְּכֵלֶת נ' زُرْقَةٌ سَمَاوِيَّةٌ. لاَزُوَرْد. טַלִּית שֶׁכֻּלָּהּ תְּכֵלֶת ١. دِثَارَةٌ (يلبسها المتدينون) ذَاتُ لَوْنٍ سَمَاوِيٍّ ע' טַלִּית. ٢. تهكمًا: (أَنْتَ) فِي غَايَةِ الطَّهَارَةِ وَالكَمَالِ. (أَنْتَ) فِي مُنْتَهَى الاسْتِقَامَةِ. פְּתִיל תְּכֵלֶת هُدْبٌ (فَتِيلٌ) إِسْمَنْجُونِيٌّ.

(תכן) יִתָּכֵן, ייתכן פ' مُمْكِنٌ. مُحْتَمَلٌ ע' יִתָּכֵן. תִּכֵּן ١. قَاسَ ـِ. قَدَّرَ. هَنْدَسَ. ٢. إِخْتَطَّ. دَبَّرَ. أَعَدَّ الفَحْوَى. תֻּכַּן ١. قِيسَ. قُدِّرَ. ٢. خُطِّطَ. دُبِّرَ. הִתְכִּין خَطَّ. إِخْتَطَّ. أَعَدَّ.

תֹּכֶן, תוכן ז' (תְּכָנִים) فَحْوَى. مُحْتَوًى ج مُحْتَوَيَاتٌ. مَضْمُونٌ ج مَضَامِينُ. תֹּכֶן, תֹּכֶן הָעִנְיָנִים فِهْرِسْت. فِهْرِسٌ ج فَهَارِسُ. مُحْتَوَيَاتٌ. צוּרָה וְתֹכֶן مَبْنًى وَمَعْنًى. شَكْلٌ وَفَحْوَى.

תָּכְנָה נ' (־נוֹת) في الحواسيب: بَرْنَامَجٌ. مُبَرْمَجَاتٌ (soft ware).

תִּכְנוּן ז' (־נִים) تَخْطِيطٌ. رَسْمٌ. تَصْمِيمٌ. תִּכְנוּן הַמִּשְׁפָּחָה تَنْظِيمُ النَّسْلِ. תִּכְנוּן עָרִים تَنْظِيمُ (تَخْطِيطُ) المُدُنِ.

תִּכְנוּת ז' في الحواسيب: بَرْمَجَةٌ. إِعْدَادُ بَرَامِجَ لِلْحَوَاسِيبِ (programming).

תָּכְנִי, תוכני ת' (־יִּים) جَوْهَرِيٌّ. ذُو مُحْتَوًى. مَا يَخُصُّ المَضْمُونَ.

תָּכְנִיָּה, תכנייה נ' (־יּוֹת) كُرَّاسٌ ج كَرَارِيسُ. بَرْنَامَجٌ ج بَرَامِجُ.

תָּכְנִית נ' (־יּוֹת) خِطَّةٌ ج خِطَطٌ. بَرْنَامَجٌ ج بَرَامِجُ. بَيَانٌ ج بَيَانَاتٌ. جَدْوَلٌ ج جَدَاوِلُ. مِنْهَاجٌ. مِنْهَجٌ ج مَنَاهِجُ. لاَئِحَةٌ ج لَوَائِحُ. תָּכְנִית אָב خُطَّةٌ عَامَّةٌ. مُخَطَّطٌ هَيْكَلِيٌّ. تَصْمِيمٌ شَامِلٌ. תָּכְנִית בִּדּוּר بَرْنَامَجٌ تَرْفِيهِيٌّ. תָּכְנִית בְּנִיָּה ١. مَشْرُوعُ بِنَاءٍ. ٢. خَارِطَةُ البِنَاءِ. תָּכְנִית לִמּוּדִים بَرْنَامَجٌ دِرَاسِيٌّ. مِنْهَاجُ الدِّرَاسَةِ. תָּכְנִית מְגֵרָה بَرْنَامَجٌ مُعَدٌّ لِوَقْتِ الحَاجَةِ وَلَيْسَ لِلتَّنْفِيذِ الفَوْرِيِّ. תָּכְנִית עַל خِطَّةٌ عُلْيَا. بَرْنَامَجٌ فَوْقِيٌّ.

תָּכְנִיתִי ת' (־יִּים) مِنْهَجِيٌّ. تَخْطِيطِيٌّ. جَدْوَلِيٌّ. مُبَرْمَجٌ. مَرْسُومٌ.

תָּכְנִיתָן ז' (־נִים) في الحواسيب: مُبَرْمِجٌ. مُحَلِّلُ نُظُمٍ. مُصَمِّمُ بَرَامِجَ ע' מְתַכְנֵת.

תִּכְנֵן פ' خَطَّطَ. إِخْتَطَّ. صَمَّمَ. رَسَمَ ـُ. دَبَّرَ. نَظَّمَ. وَضَعَ (يَضَعُ) (مشروعًا). أَعَدَّ. بَيَّتَ (مؤامرة مثلاً). תִּכְנֵן מְזִמָּה دَبَّرَ مُؤَامَرَةً. بَيَّتَ مَكِيدَةً. תִּכְנֵן אֶת הַפְּעֻלָּה خَطَّطَ (أَعَدَّ) العَمَلِيَّةَ. תֻּכְנַן خُطِّطَ. رُسِمَ. دُبِّرَ. أُعِدَّ. تَمَّ تَصْمِيمُهُ.

תִּכְנֵת פ' بَرْمَجَ. صَمَّمَ بَرْنَامَجًا لِلحَاسُوبِ. תֻּכְנַת بُرْمِجَ.

תַּכְסִיס ז' (־סִים) تَكْتِيك. مُنَاوَرَةٌ ج مُنَاوَرَاتٌ. حِيلَةٌ ج حِيَلٌ. تَكْتِيك. مَكِيدَةٌ ج

مَكَائِدُ. أُحبُولَةٌ ج أَحَابِيلُ.

תַּכְסִיסִי ת' (־סִיִּים) تَكْتِيكِيٌّ. مُتَّصِفٌ بِابْتِكَارِ الحِيَلِ.

תַּכְסִיסָן ז' (־נִים) مُنَاوِرٌ. تَكْتِيكِيٌّ. بَارِعٌ فِي إِيجَادِ الحِيَلِ.

תַּכְסִיסָנוּת נ' مُنَاوَرَةٌ. تَكْتِيكِيَّةٌ. بَرَاعَةٌ فِي إِيجَادِ الحِيَلِ.

תִּכְסֵס פ' نَاوَرَ. إِسْتَعْمَلَ التَّكْتِيك. إِبْتَكَرَ الحِيَلَ.

תָּכַף פ' تَلاَ ـُ وَلِيَ (يَلِي). تَوَالَى. تَوَاصَلَ. تَتَابَعَ. تَعَاقَبَ. تَلاَحَقَ.

תֶּכֶף, תֵּכֶף ١. תה"פ حَالاً. فَوْرًا. عَلَى الفَوْرِ. تَوًّا. مُبَاشَرَةً. إِثْرَ. بَعْدَ ٢. ז' (תְּכָפִים) تَرَدُّدٌ. سُرْعَةٌ ע' תְּדִירוּת. תֵּכֶף וּמִיָּד تَوًّا. فِي التَّوِّ وَاللَّحْظَةِ. عَلَى التَّوِّ. حَالاً. فِي الحَالِ. فَوْرًا. عَلَى الفَوْرِ. دُونَ تَرَيُّثٍ.

תַּכְפִּיל ז' (־לִים) ١. نُسْخَةٌ ج نُسَخٌ. ٢. في الحساب: ضَرْبٌ فِي. مُضَاعَفٌ.

תַּכְרִיךְ ז' (־כִים) ١. لَفَّةٌ ج لَفَّاتٌ. رَبْطَةٌ. لِفَافَةٌ ج لِفَافَاتٌ. ٢. תַּכְרִיכִים كَفَنٌ ج أَكْفَانٌ. بِسَاطُ الرَّحْمَةِ. עָטַף בְּתַכְרִיכִים كَفَّنَ (المَيِّتَ). أَلْبَسَ الكَفَنَ.

תַּכְשִׁיט ז' (־טִים) ١. حِلْيَةٌ ج حِلًى. مَصُوغٌ ج مَصُوغَاتٌ. مُجَوْهَرَاتٌ. ٢. زِينَةٌ. زَخْرَفَةٌ. ٣. סל' عِفْرِيتٌ. مُضْحِكٌ. صَاحِبُ مَقَالِبَ.

תַּכְשִׁיטָן ז' (־נִים) جَوَاهِرِيٌّ. تَاجِرُ مُجَوْهَرَاتٍ.

תַּכְשִׁיר ז' (־רִים) مُسْتَحْضَرٌ ج مُسْتَحْضَرَاتٌ.

תִּכְתֹּבֶת, תכתובת נ' (־תּוֹבוֹת) مُرَاسَلَةٌ. مُكَاتَبَةٌ. تَبَادُلُ الرَّسَائِلِ.

תַּכְתִּיב ז' (־בִים) ١. إِمْلاَءٌ. تَكْتِيبٌ. ٢. إِمْلاَءُ شُرُوطٍ. فَرْضُ شُرُوطٍ.

תֵּל ז' (תִּלִּים) ١. تَلٌّ. تَلَّةٌ ج تِلاَلٌ. رَابِيَةٌ ج رَوَابٍ(ي). أَكَمَةٌ ج آكَامٌ. مُرْتَفَعٌ ج مُرْتَفَعَاتٌ. ٢. كَوْمَةٌ ج أَكْوَامٌ. أَنْقَاضٌ. خِرْبَةٌ. תֵּל עוֹלָם أَنْقَاضٌ. خَرَائِبُ. أَطْلاَلٌ. תִּלֵּי תִּלִּים שֶׁל־ أَكْدَاسٌ مُكَدَّسَةٌ مِنْ. أَكْوَامٌ مِنْ. עוֹמֵד עַל תִּלּוֹ مَا زَالَ قَائِمًا. שָׂם אוֹתוֹ תֵּל עוֹלָם جَعَلَهُ أَنْقَاضًا. دَمَّرَهُ تَدْمِيرًا تَامًّا.

תְּלָא־אִילָן ע' סְנָאִי.

תְּלָאָה נ' (־אוֹת) مَشَقَّةٌ ج مَشَقَّاتٌ وَمَشَاقُّ. عَنَاءٌ. تَعَبٌ. תְּלָאוֹת הַחַיִּים مَتَاعِبُ (مَشَقَّاتُ) الحَيَاةِ. صُرُوفُ الدَّهْرِ.

תִּלְבֹּשֶׁת, תלבושת נ' (־בּוֹשׁוֹת) لِبَاسٌ ج أَلْبِسَةٌ. مَلْبَسٌ ج مَلاَبِسُ. كِسَاءٌ. كُسْوَةٌ. ثَوْبٌ ج أَثْوَابٌ. رِدَاءٌ. زِيٌّ ج أَزْيَاءٌ. بِزَّةٌ ج بِزَّاتٌ. بَدْلَةٌ. תִּלְבֹּשֶׁת אֲחִידָה (שֶׁל בֵּית סֵפֶר) اللِّبَاسُ المُوَحَّدُ. بَدْلَةُ المَدْرَسَةِ. תִּלְבֹּשֶׁת צְבָאִית بِزَّةٌ عَسْكَرِيَّةٌ. لِبَاسٌ عَسْكَرِيٌّ. لِبَاسٌ رَسْمِيٌّ.

תָּלַ"ג ר"ת תּוֹצָר לְאֻמִּי גָּלְמִי النَّاتِجُ القَوْمِيُّ العَامُّ.

תָּלָה פ' ١. عَلَّقَ. رَبَطَ ـِ مِنْ أَعْلَى. دَلَّى. دَنْدَلَ. ٢. شَنَقَ ـُ أَعْدَمَ شَنْقًا. ٣. نَسَبَ ـِ إِلَى. عَزَا ـُ إِلَى. ٤. أَرْجَأَ. أَجَّلَ. ٥. تَهَدَّلَ. كَانَ مُدَنْدَلاً. תָּלָה בִּטְחוֹנוֹ בּוֹ وَضَعَ ثِقَتَهُ بِهِ. عَوَّلَ عَلَيْهِ. תָּלָה עֵינָיו رَفَعَ عَيْنَيْهِ إِلَى. أَمْعَنَ النَّظَرَ فِي. حَمْلَقَ فِي. حَدَّجَ فِي. תָּלָה עַצְמוֹ בְּאִילָן גָּדוֹל مجازًا: إِعْتَمَدَ عَلَى حُجَّةٍ لاَ يُبَارَى. تَعَلَّقَ بِشَخْصِيَّةٍ كَبِيرَةٍ. תָּלָה אֶת הַקּוֹלָר בְּצַוָּארוֹ عَلَّقَ المَسْؤُولِيَّةَ عَلَى عَاتِقِهِ. عَزَا (نَسَبَ) المَسْؤُولِيَّةَ إِلَيْهِ. תָּלָה תִּקְווֹת בּ־ عَقَدَ ـِ الآمَالَ عَلَى.
נִתְלָה ١. تَعَلَّقَ. عُلِّقَ. رُبِطَ (من اعلى). تَدَلَّى. تَهَدَّلَ. ٢. شُنِقَ. أُعْدِمَ شَنْقًا. ٣. تَشَبَّثَ بِـ. أَمْسَكَ بِـ.

תָּלוּי ת' (תְּלוּיִים) ١. مُعَلَّقٌ. مُدَلًّى. مُتَدَلٍّ(ي). مُتَهَدِّلٌ. ٢. مَشْنُوقٌ. ٣. مُتَعَلِّقٌ بِـ. مَشْرُوطٌ بِـ. مَوْقُوفٌ عَلَى. رَهْنٌ بِـ. مَنُوطٌ بِـ. ٤. مُعَلَّقٌ. مَشْكُوكٌ فِيهِ. بِانْتِظَارِ البَتِّ فِيهِ. ٥. مُعْتَمِدٌ عَلَى. مُتَّكِلٌ بِـ. תָּלוּי בָּאֲוִיר مُعَلَّقٌ فِي الهَوَاءِ ومجازًا: حَالَتُهُ غَيْرُ وَاضِحَةٍ. תָּלוּי עַל בְּלִימָה ע' בְּלִימָה. תָּלוּי וְעוֹמֵד مُعَلَّقٌ. عَالِقٌ. بِانْتِظَارِ البَتِّ فِيهِ. قَيْدَ البَحْثِ. בְּעָיוֹת תְּלוּיוֹת וְעוֹמְדוֹת مَشَاكِلُ (قَضَايَا) مُعَلَّقَةٌ. לֹא תָּלוּי, בִּלְתִּי תָּלוּי ١. مُسْتَقِلٌّ. قَائِمٌ بِذَاتِهِ. ٢. غَيْرُ مُنْحَازٍ. אַהֲבָה הַתְּלוּיָה בְּדָבָר مجازًا: حُبٌّ مَشْرُوطٌ ע' אַהֲבָה. אַהֲבָה שֶׁאֵינָהּ תְּלוּיָה בְּדָבָר حُبٌّ صَادِقٌ (غير مشروط باي منفعة). גֶּשֶׁר תָּלוּי جِسْرٌ (كُوبْرِي) مُعَلَّقٌ. עֵינָיו תְּלוּיוֹת לִפְלוֹנִי أَنْظَارُهُ مُعَلَّقَةٌ بِفُلاَنٍ. هُوَ فِي انْتِظَارِ العَوْنِ مِنْهُ. קוֹלָר תָּלוּי בְּצַוָּארוֹ ע' צַוָּאר. בְּבֵיתוֹ שֶׁל תָּלוּי אֵין מַזְכִּירִים אֶת הַחֶבֶל فِي بَيْتِ المَشْنُوقِ لاَ تَذْكُرِ الحَبْلَ. הַכֹּל תָּלוּי בַּלָּשׁוֹן مجازًا: مَقْتَلُ الرَّجُلِ بَيْنَ فَكَّيْهِ. لِسَانُكَ حِصَانُكَ إِنْ صُنْتَهُ صَانَكَ وَإِنْ خُنْتَهُ خَانَكَ. הַכֹּל תָּלוּי בְּמַזָּל ע' מַזָּל.

תְּלוּי, תילוי ז' ١. تَعْلِيقٌ. حَمْلٌ. رَفْعٌ. تَدْلِيَةٌ. ٢. تَأْجِيلٌ. إِرْجَاءٌ.

תָּלוּל ת' (תְּלוּלִים) شَاهِقٌ. شَدِيدُ الانْحِدَارِ. شَامِخٌ.

תִּלּוּל, תילול ז' (־לִים) ١. إِمَالَةٌ. إِنْحِدَارٌ. ٢. في البستنة: تَكْوِيمُ التُّرَابِ حَوْلَ النَّبْتَةِ. ٣. رَفْعٌ. إِعْلاَءٌ.

תְּלוּלִית נ' (־יּוֹת) رَابِيَةٌ ج رَوَابٍ(ي). أَكَمَةٌ ج آكَامٌ. تَلَّةٌ صَغِيرَةٌ.

תִּלּוּם, תילום ז' (־מִים) شَقُّ أَثْلاَمٍ. حَفْرُ أَخَادِيدَ.

תָּלוּם ת' (תְּלוּמִים) مُثَلَّمٌ. مَحْرُوثٌ بِأَثْلاَمٍ. مَفْلُوحٌ.

תְּלוֹן, תילון ז' (־נִים) تَلَّةٌ صَغِيرَةٌ. رَابِيَةٌ ج رَوَابٍ(ي).

תְּלוּנָה, תְּלֻנָּה נ' (־נוֹת, ־נּוֹת) شَكْوَى ج شَكَاوَى وشَكَاوٍ(ي). دَعْوَى ج دَعَاوَى ودَعَاوٍ(ي). مَظْلَمَةٌ ج مَظَالِمُ. נְצִיב תְּלוּנוֹת הַצִּבּוּר مَنْدُوبُ شَكَاوَى الجُمْهُورِ ע' אוֹמְבּוּדְסְמָן.

תָּלוּעַ ת' (תְּלוּעִים) مُدَوَّدٌ. مُسَوَّسٌ. مَوْبُوءٌ بِالدِّيدَانِ.

תָּלוּשׁ ת' (תְּלוּשִׁים) ١. مُقْتَلَعٌ. مُنْتَزَعٌ. مَقْطُوفٌ. مُسْتَأْصَلٌ. مُجْتَثٌّ ومجازًا: غَيْرُ مُنْدَمِجٍ. سَائِبٌ. لاَ يَشْعُرُ بِالانْتِمَاءِ. ٢. غَيْرُ وَاقِعِيٍّ. תָּכְנִית תְּלוּשָׁה מִן הַמְּצִיאוּת مَشْرُوعٌ غَيْرُ وَاقِعِيٍّ.

תְּלוּשׁ ז' (־שִׁים) ١. قَسِيمَةٌ ج قَسَائِمُ. كُوبُونٌ. ٢. كَشْفٌ. תְּלוּשׁ הֲנָחָה كُوبُون.

قَسِيمَةُ تَخْفِيضٍ. תְּלוּשׁ מַשְׂכֹּרֶת قَسِيمَةُ الرَّاتِبِ. كَشْفُ المُرَتَّبِ.

תְּלוּת נ' إِعْتِمَادٌ عَلَى. إِسْتِنَادٌ إِلَى. تَعْوِيلٌ عَلَى. تَعَلُّقٌ بِـ. تَوَقُّفٌ عَلَى. إِنْتِمَاءٌ. אִי־תְּלוּת لَاانْتِمَائِيَّةٌ. لَامُنْتَمَى (في الفن). حُرِّيَّةُ التَّعْبِيرِ.

תְּלוּתִי ת' (־יִים) تَوَاكُلِيٌّ. غَيْرُ مُسْتَقِلٍّ. مُتَّكِلٌ عَلَى.

תְּלוּתִיּוּת נ' إِتِّكَالٌ عَلَى. إِعْتِمَادٌ.

תְּלִי ז' (־לָיִים) ١. جُعْبَةٌ ج جِعَابٌ. جِرَابٌ ج أَجْرِبَةٌ. كِنَانَةٌ ج كَنَائِنُ. حِمَالَةٌ. ٢. كُلَّابٌ. شَمَّاعَةٌ. مِشْجَبٌ ج مَشَاجِبُ.

תַּלְיָא .Ar ת"נ مُعَلَّقٌ ע' תָּלוּי. הָא בְּהָא תַּלְיָא ע' הָא.

תְּלִיָּה, תלייה נ' (־יּוֹת) ١. تَعْلِيقٌ. رَبْطٌ (مِنْ أَعْلَى). تَدْلِيَةٌ. ٢. شَنْقٌ. إِعْدَامٌ شَنْقًا. סוֹף גַּנָּב לִתְלִיָּה مجازًا: نِهَايَةُ المُجْرِمِ عِقَابُهُ.

תַּלְיוּם G ז' ثَالِيُوم (عنصر فلزي، thallium).

תְּלְיוֹן ז' (־נִים) مَدَالِيُون. قِلَادَةٌ ج قَلَائِدُ. طَوْقٌ ج أَطْوَاقٌ.

תְּלִילוּת נ' إِنْحِدَارٌ شَدِيدٌ. شُمُوخٌ. مُرْتَفِعٌ شَاهِقٌ.

תַּלְיָן, תליין ז' (־נִים) جَلَّادٌ. سَيَّافٌ. مُنَفِّذُ حُكْمِ الإِعْدَامِ. عَشْمَاوِي. ٢. سَفَّاحٌ.

תָּלִישׁ ת' (תְּלִישִׁים) سَهْلُ القَطْفِ. قَابِلٌ لِلانْتِزَاعِ.

תְּלִישָׁה נ' (־שׁוֹת) ١. قَطْفٌ. إِقْتِطَافٌ. نَزْعٌ. إِنْتِزَاعٌ. ٢. نَتْفٌ. إِقْتِلَاعٌ.

תְּלִישׁוּת נ' ١. تَهَدُّلٌ. تَدَلٍّ(ي). ٢. عَدَمُ انْدِمَاجٍ. إِنْفِصَالٌ. تَسَيُّبٌ. عَدَمُ وَاقِعِيَّةٍ.

תָּלַל, תִּלֵּל, תילל פ' رَكَمَ ـُ. كَوَّمَ. كَدَّسَ. נִתְלַל رُكِمَ. تَرَاكَمَ. تَكَوَّمَ. كُدِّسَ. הֵתֵל ضَحِكَ ـَ مِنْ. هَزَأَ ـَ بِـ. سَخِرَ ـَ مِنْ. تَهَكَّمَ عَلَى ע' הֵתֵל.

תֶּלֶם ז' (תְּלָמִים) ١. تَلَمٌ ج أَتْلَامٌ. أُخْدُودٌ ج أَخَادِيدُ. خَطُّ المَاءِ بَيْنَ صُفُوفِ المَزْرُوعَاتِ. הָלַךְ בַּתֶּלֶם إِلْتَزَمَ بِالخَطِّ. كَانَ مُلْتَزِمًا. سَارَ مَعَ التَّيَّارِ.

תָּלַם, תִּלֵּם, תילם פ' شَقَّ ـُ الأَتْلَامَ. فَلَحَ ـَ الأَرْضَ.

תַּלְמוּד ז' (־דִים) ١. تَعَلُّمٌ. دِرَاسَةٌ. بَحْثٌ. ٢. التَّلْمُود (مجموعة التفاسير الدينية المنقولة التي تضم المشنة والاضافات الفقهية). תַּלְמוּד בַּבְלִי التَّلْمُودُ البَابِلِيُّ (مجموعة الاحكام الفقهية اليهودية التي وضعها حاخامو بابل اضافة الى المشنة). תַּלְמוּד יְרוּשַׁלְמִי التَّلْمُودُ الأُورْشَلِيمِيُّ أَوِ المَقْدِسِيُّ (مجموعة الاحكام الفقهية وتفاسير المشنة التي وضعها حاخامو اسرائيل). תַּלְמוּד לוֹמַר (ת"ל) النَّصُّ يَقُولُ (صيغة متعارف عليها لدى الحاخامين القدماء عندما يقتبسون آية من الكتاب المقدّس). תַּלְמוּד תּוֹרָה ١. تَعَلُّمُ (دِرَاسَةُ) التَّوْرَاةِ. ٢. مَدْرَسَةٌ دِينِيَّةٌ يَهُودِيَّةٌ. יָפֶה תַּלְמוּד תּוֹרָה עִם דֶּרֶךְ אֶרֶץ حَسَنًا أَنْ يُقْرَنَ العِلْمُ بِالعَمَلِ ومجازًا: عِلْمٌ بِلَا عَمَلٍ وَسِيلَةٌ بِلَا غَايَةٍ.

תַּלְמוּדָאִי ז' (־דָאִים) عَلَّامَةٌ. ضَلِيعٌ بِالتَّلْمُود.

תַּלְמוּדִי ת' (־יִּים) ١. تَلْمُودِيٌّ. نِسْبَةً إِلَى التَّلْمُود. ٢. ضَلِيعٌ فِي التَّلْمُود.

תַּלְמִיד ז' (־דִים) ١. تِلْمِيذٌ ج تَلَامِيذُ وتَلَامِذَةٌ. طَالِبٌ ج طُلَّابٌ وطَلَبَةٌ. ٢. مُرِيدٌ. تَبَعٌ ج أَتْبَاعٌ. مُؤَيِّدٌ. תַּלְמִיד חָכָם طَالِبُ عِلْمٍ. نِحْرِيرٌ. عَلَّامَةٌ. وَاسِعُ العِلْمِ. תַּלְמִיד מִן הַמִּנְיָן طَالِبٌ نِظَامِيٌّ (في جامعة). תַּלְמִיד שֶׁלֹּא מִן הַמִּנְיָן طَالِبٌ مُنْتَسِبٌ. طَالِبٌ غَيْرُ نِظَامِيٍّ.

תִּלְנָה ע' תְּלוּנָה.

תִּלַּע, תילע פ' ١. أَزَالَ الدِّيدَانَ. أَبَادَ الآفَاتِ الزِّرَاعِيَّةَ. ٢. حَمَّرَ. صَبَغَ بِاللَّوْنِ الأَحْمَرِ. תֻּלַּע ١. أُزِيلَتْ مِنْهُ الدِّيدَانُ. ٢. دَوَّدَ. سَوَّسَ. تَكَاثَرَتْ فِيهِ الدِّيدَانُ. הִתְלִיעַ تَسَوَّسَ. دَوَّدَ.

תַּלַּעַת נ' في الطب: تَدَوُّدٌ. تَكَاثُرُ الدِّيدَانِ فِي الجِسْمِ.

תַּלְפִּיּוֹת נ"ר قِلَاعٌ (مفرد: قَلْعَةٌ). حُصُونٌ (مفرد: حِصْنٌ). בָּנוּי לְתַלְפִּיּוֹת مجازًا: مَبْنِيٌّ بِفَخَامَةٍ وَبِذَوْقٍ سَلِيمٍ.

תָּלַשׁ פ' ١. قَلَعَ ـَ. إِقْتَلَعَ. إِنْتَزَعَ. خَلَعَ ـَ. قَطَفَ ـِ. ٢. إِسْتَأْصَلَ. نَتَفَ ـِ. נִתְלַשׁ أُسْتُؤْصِلَ. أُقْتُلِعَ. أُجْتُثَّ. خُلِعَ. نُتِفَ. أُنْتُزِعَ.

תְּלָת .Ar ש"מ ١. ثَلَاثٌ. ثَلَاثَةٌ. ٢. ثُلَاثِيٌّ. תְּלַת־אֵבָר ثُلَاثِيُّ الحُدُودِ (عبارة جبرية). תְּלַת־אוֹפַן ثُلَاثِيُّ العَجَلِ. תְּלַת־מְמַדִּי ثُلَاثِيُّ الأَبْعَادِ. תְּלַת־קוֹלִי ثُلَاثِيُّ الأَصْوَاتِ (لحن موسيقي). תְּלַת־רֶגֶל ثُلَاثِيُّ الأَرْجُلِ (مائدة). תְּלַת־שִׂיחַ حِوَارٌ بَيْنَ ثَلَاثَةِ أَشْخَاصٍ. תְּלַת־שְׁנָתִי كُلَّ ثَلَاثِ سَنَوَاتٍ.

תַּלְתּוּל ז' (־לִים) تَجْعِيدٌ. جُعُودَةُ الشَّعْرِ. عَقْدُ ضَفَائِرَ.

תַּלְתַּל ז' (־לִים) ١. خُصْلَةٌ (خَصْلَةٌ) مِنَ الشَّعْرِ. ٢. في الجيش: شَبَكَةٌ مِنَ الأَسْلَاكِ الشَّائِكَةِ. كُونسِرْتِينَا.

תִּלְתֵּל פ' جَعَّدَ الشَّعْرَ. مَوَّجَ. תֻּלְתַּל جُعِّدَ. مُوِّجَ. تَمَوَّجَ.

תִּלְתָּן ז' (־נִים) في النبات: بِرْسِيمٌ. نَفَلٌ (clover).

תִּלְתָּנִי ת' (־יִּים) بِرْسِيمِيٌّ. ثُلَاثِيُّ الأَجْزَاءِ (كوريقات البرسيم).

תַּם פ' إِنْتَهَى ע' (תמם).

תָּם ת' (תַּמִּים) ١. تَامٌّ. كَامِلٌ. ٢. سَاذَجٌ ج سُذَّجٌ. بَسِيطٌ ج بُسَطَاءُ. ٣. أَبْلَهُ ج بُلْهٌ ن' بَلْهَاءُ. مُغَفَّلٌ. ٤. صَحِيحٌ. سَالِمٌ. بِلَا نَقْصٍ. سَوِيٌّ. תָּם וְיָשָׁר عَفِيفٌ وَمُسْتَقِيمٌ. نَزِيهٌ وَعَادِلٌ. יוֹנָה תַּמָּה حَمَامَةٌ (يَمَامَةٌ) جَمِيلَةٌ. כְּתִיבָה תַּמָּה خَطٌّ جَمِيلٌ. كِتَابَةٌ خَطِّيَّةٌ فَنِّيَّةٌ. תָּם אֲנִי וְלֹא אֵדַע أَنَا بِبَسَاطَةٍ لَا أَعْلَمُ شَيْئًا. لَا أَفْقَهُ مَا تَقُولُونَ.

תֹּם, תום ז' ١. كَمَالٌ. تَمَامٌ. ٢. حِشْمَةٌ. عِفَّةٌ. عَفَافٌ. نَزَاهَةٌ. بَرَاءَةٌ. ٣. بَسَاطَةٌ. سَذَاجَةٌ. תֹּם לֵב حُسْنُ نِيَّةٍ. بَرَاءَةٌ. نَزَاهَةٌ. לְתֻמּוֹ بِخُلُوصِ نِيَّةٍ. دُونَ

قصد. دون علم منه. בְּתֹם לֵבָב بحسن نية. بنزاهة. بكل براءة. לְפִי תֻּמּוֹ ببراءة. عفوًا. עַד תֹּם حتى النهاية. حتى أصبح ناجزًا. עַד תֻּמּוֹ حتى نهايته. بأكمله. بحذافيره. הוֹלֵךְ בְּתֹם יֵלֵךְ בֶּטַח من سلك الجدد أمن العثار.

(תמד) הִתְמִיד פ' ١. داوم. إستدام. واصل. ظلّ ـ إستمرّ. واظب. ثابر. دأب ـ على.

תָּמַהּ פ' ١. إستغرب. دهش. إحتار. تعجّب من. شده. تملّكته الدهشة. ٢. إرتاب في. تساءل. شكّ ـ. נִתְמַהּ إنشده. تحيّر. تعجّب. تملّكته الدهشة. הִתְמִיהַּ أدهش. حيّر. أثار الاستغراب.

תָּמֵהַּ ת' (תְּמֵהִים) مستغرب. مندهش. متعجّب. حائر. مشدوه. תְּמֵהַנִי أستغرب. إني لأتساءل. ترى. يا ترى. ليت شعري.

תְּמַהּ ז' دهشة. عجب. إستغراب. אֵין תְּמַהּ בַּדָּבָר لا غرو في ذلك. لا عجب. لا غرابة. لا بدع.

תֻּמָּה, תוּמָּה נ' نزاهة ע' תֹּם. גָּזַל אֶת תֻּמָּתָהּ إعتدى على عفافها. إغتصبها.

תַּמָּה ת"ז (־מּוֹת) مصون. مصونة. كناية عن الحبيبة.

תֵּמָה G נ' ١. تيمة. موضوع ج مواضيع. فكرة رئيسية (theme). ٢. لحن رئيسي متكرّر.

תִּמָּהוֹן, תִּימָּהוֹן ז' ١. دهشة. غرابة. إستغراب. عجب. ٢. تحيّر. شده. הִכָּה בְּתִמָּהוֹן باغت. أدهش. أذهل. أثار العجب والاستغراب.

תִּמְהוֹנוּת נ' غرابة أطوار. تصرّفات تدعو إلى الاستغراب.

תִּמְהוֹנִי ת' (־יִּים) غريب الأطوار. شاذ التصرّفات.

תַּמְהִיל ז' (־לִים) ١. مزيج. خليط. ٢. محلول (مزيج من السوائل).

תָּמוּהַּ ת' (תְּמוּהִים) مستغرب. غريب. عجيب. يبعث على الدهشة. يثير التساؤلات.

תַּמּוּז ז' ١. تموز (الشهر العاشر في التقويم العبري). ٢. إسم أحد آلهة بابل وهو مسؤول عن الربيع والخصوبة. תְּקוּפַת תַּמּוּז موسم (فصل) الصيف.

תָּמוּךְ ת' (תְּמוּכִים) مسنود. مدعوم.

תִּמּוּךְ, תִּימּוּךְ ז' إسناد. دعم. توكّؤ. نصرة (backing).

תְּמוּכָה נ' (־כוֹת) دعامة ج دعامات. رافدة. سند. مستند ج مساند.

תִּמּוּכִין ז"ר ١. مساندة. دعم. دفاع عن. ٢. مستند ج مستندات. إستناد. ٣. إسناد.

תְּמוֹל ١. תה"פ أمس. البارحة. ٢. ז' الماضي. السالف. الغابر. כִּתְמוֹל שִׁלְשׁוֹם كالأمس الماضي. كالأيام الخوالي. מִתְּמוֹל שִׁלְשׁוֹם من الأيام (العهود) الخوالي.

תְּמוּנָה נ' (־נוֹת) ١. رسم ج رسوم. صورة ج صور. لوحة ج لوحات. شكل ج أشكال. ٢. تمثال ج تماثيل. ٣. في الادب والمسرحيات: مشهد ج مشاهد. منظر ج مناظر. ٤. في الهندسة: شكل هندسي. תְּמוּנָה בְּצִבְעֵי שֶׁמֶן لوحة (صورة) زيتية. رسم بالألوان الزيتية. תְּמוּנַת אוֹר صورة فوتوغرافية. صورة شمسية. תְּמוּנַת נוֹף رسم منظر طبيعي. הִכְנִיס אוֹתוֹ בִּתְמוּנַת הַמְּאֹרָעוֹת وضعه في صورة الأحداث. أحاطه علمًا بمجريات الأمور. יָצָא מֵהַתְּמוּנָה סל' خرج من صورة الأحداث. لم يعد يواكب الأحداث.

תְּמוּנָתִיּוּת נ' تصويرية.

תִּמּוּר, תִּימּוּר ז' سموق. علوّ. إنعقاد (دخان).

תָּמוּר ת' (תְּמוּרִים) فارع الطول. رافع الرأس. منتصب القامة.

תְּמוּרָה נ' (־רוֹת) ١. بدل. بديل ج بدلاء وبدائل. عوض. تعويض. إستعاضة. ٢. تغيير ج تغييرات. تبدّل. تحوّل. ٣. قيمة. ثمن. ٤. في القواعد: بدل. ٥. أجر ج أجور. مكافأة. תְּמוּרָה בַּעֲלַת עֵרֶךְ مكافأة ذات قيمة. תְּמוּרַת- لقاء. نظير. مقابل. عن.

תְּמוּת נ' ١. تمام. كمال. سلامة. تجرّد من العيب. ٢. عفّة. عفاف. نزاهة. إستقامة.

תְּמוּתָה נ' وفاة ج وفيات. ممات. موت. בֶּן תְּמוּתָה زائل. فان(ي). مآله إلى الزوال (كل انسان). שִׁעוּר תְּמוּתָה معدّل (نسبة) الوفيات.

תִּמְזֹגֶת, תמזוגת נ' (־זוֹגוֹת) مزيج. خليط. تكوين.

תַּמְחוּי ז' ١. صينية كبيرة أو سفرة مقسمة إلى عدة أجزاء تحتوي على أطعمة مطبوخة. ٢. سفرة الفقراء. בֵּית תַּמְחוּי مطبخ الفقراء. مطبخ المبرة. مطعم المعوزين.

תִּמְחוּר ז' (־רִים) تحديد الأسعار. إجراء حساب التكلفة.

תַּמְחִיז ז' (־זִים) مسرحة. إعداد قصة للمسرح.

תַּמְחִיר ז' (־רִים) حساب التكلفة (costing).

תַּמְחִירָן ז' (־נִים) محاسب التكاليف. محدّد الأسعار.

תִּמְחֵר פ' حسب أو قدّر التكاليف.

תֵּמָטִי ת' (־טִיִּים) تيمي. ما يخص موضوعًا ما.

תֵּמָטִיקָה נ' مجموعة المواضيع والأفكار في عمل معيّن.

תָּמִיד ١. תה"פ دائمًا. دومًا. على الدوام. بإستمرار. ٢. ז' إستمرار. دوام. ٣. محرقة دائمة. אֵשׁ תָּמִיד النار الدائمة. نار الخلود. לְתָמִיד إلى الأبد. دائمًا وأبدًا. لذكرى أبدية. נֵר תָּמִיד الشمعة الدائمة. شمعة الخلود ע' נֵר. עֵט תָּמִיד المداد. قلم الحبر. אַחַת וּלְתָמִיד مرّة وإلى الأبد. نهائيًا ودون

עוֹדָה إلى المَوْضُوعِ. תְּמִידִים כְּסִדְרָם باستمرارٍ. بصورةٍ مستديمةٍ. כְּרְגִילוֹ וְכִתְמִידוֹ جَرْيًا على عادتِهِ. كما اعتادَ.

תְּמִידוּת נ' دَوَامٌ. دَيْمُومَةٌ. إستمرارٌ. إضطرادٌ.

תְּמִידִי ת' (־יִים) دائِمِيٌّ. مُستديمٌ. مُستمِرٌّ. مُتَوَاصِلٌ.

תְּמִיהָה נ' (־הוֹת) غَرَابَةٌ. إستغرابٌ. عَجَبٌ. دَهْشَةٌ. شَدَهٌ. حَيْرَةٌ. בִּתְמִיהָה بِدَهْشَةٍ. باستغرابٍ. بتشكُّكٍ. بتساؤُلٍ.

תְּמִיכָה נ' (־כוֹת) مُسَاعَدَةٌ. دَعْمٌ. عَوْنٌ. إعانةٌ. إغاثةٌ. سَنَدٌ. مَسْنَدٌ. תְּמִיכָה כַּסְפִּית مُسَاعَدَةٌ مالِيَّةٌ. دَعْمٌ (عَوْنٌ) مالِيٌّ.

תָּמִים ת' (תְּמִימִים) ١. مُكْتَمِلٌ. كامِلٌ. تامٌّ. ناجِزٌ. ٢. صَحِيحٌ. سَوِيٌّ. سَلِيمٌ. ٣. مجازًا: نَزِيهٌ. عَفِيفٌ. ٤. غِرٌّ ج أغرارٌ. ساذَجٌ ج سُذَّجٌ. غَشِيمٌ. ٥. مُغَفَّلٌ. أبْلَهُ ج بُلْهٌ נ' بَلْهَاءُ. תָּמִים דֵּעִים עִם פְּלוֹנִי يُشَاطِرُ (يُشَارِكُ) فُلانًا رأيَهُ. يَتَّفِقُ مَعَ فُلانٍ في الرأيِ. תְּמִים דֶּרֶךְ عَفِيفٌ. نَزِيهٌ. مُستقيمٌ. בֶּאֱמֶת וּבְתָמִים بِكُلِّ صِدْقٍ وإخْلاصٍ. بِنَزَاهَةٍ. הוֹלֵךְ תָּמִים يَسِيرُ على الصِّراطِ المُستقيمِ. نَزِيهٌ. شَرِيفٌ ج شُرَفاءُ.

תֻּמִּים, תומים ע' אוּרִים וְתֻמִּים.

תְּמִימוּת נ' ١. نَزَاهَةٌ. عِفَّةٌ. إستقامةٌ. بَرَاءَةٌ. ٢. سَذَاجَةٌ. بَسَاطَةٌ. تَوَاضُعٌ. תְּמִימוּת דֵּעִים إتِّفاقُ الآراءِ. إجْمَاعٌ.

תמיסה ע' תְּמִסָּה.

תָּמִיר ת' (תְּמִירִים) أهْيَفُ ج هِيفٌ נ' هَيْفَاءُ. فارِعُ الطُّولِ. مَمْشُوقُ القَدِّ. طَوِيلٌ. مَدِيدٌ.

תְּמִירוּת נ' إنتصابُ قامةٍ. طُولٌ. شُمُوخٌ.

תָּמַךְ פ' ١. سَنَدَ ـُ سَانَدَ. أيَّدَ. عاضَدَ. آزَرَ. دَعَمَ ـَ ٢. ساعَدَ. أعانَ. أغاثَ. תָּמַךְ יְתֵדוֹתָיו בְּ־ مجازًا: وَجَدَ سَنَدًا بِـ إعْتَمَدَ على. عَوَّلَ على. נִתְמַךְ ١. سُنِدَ. عُضِدَ. تأيَّدَ. دُعِمَ. ٢. أُعِينَ. أُغِيثَ. سُوعِدَ.

תֹּמֶךְ ז' ١. نُصْرَةٌ. دَعْمٌ. عَوْنٌ. سَنَدٌ. ٢. قَرِينَةٌ ج قَرَائِنُ.

תַּמְלוּגִים ז"ר عائِدٌ ج عائِداتٌ وعَوَائِدُ (يتقاضاها صاحب الامتياز كعائدات النفط او عائدات من كتاب).

תִּמְלַחַת נ' (־לָחוֹת) مَحْلُولُ المِلْحِ. ٢. مُرَكَّزُ المِلْحِ.

תַּמְלִיל ז' (־לִים) ١. نَصٌّ ج نُصُوصٌ. ٢. كَلِمَاتُ أُغْنِيَةٍ أو شَرِيطٍ مُسَجَّلٍ.

תַּמְלִילָן ז' (־נִים) ١. في الموسيقى: مُؤَلِّفُ (وَاضِعُ) كَلِمَاتِ اللَّحْنِ أو الأُغْنِيَةِ. ٢. في الحواسيب: مُشَغِّلُ (مُعَالِجُ) الكَلِمَاتِ (word processor).

תִּמְלֵל פ' كَتَبَ كَلِمَاتِ النَّصِّ (لاغنية او شريط مسجل).

(תמם) תַּם פ' ١. تَمَّ ـِ. كَمُلَ ـُ. خَلَصَ ـُ. إنتهى. ٢. نَفِدَ ـَ. زالَ ـُ. ٣. فَنِيَ ـَ بادَ ـِ. תַּם וְנִשְׁלַם إنتهى بالتَّمامِ والكَمالِ. תִּמֵּם أتَمَّ. أكْمَلَ. إختتَمَ. أنْهَى. הִתַּמֵּם ١. تَسَاذَجَ. تَبَالَهَ. تَكَلَّفَ النَّزَاهَةَ. ٢. تَنَزَّهَ عن. تَعَفَّفَ. إحْتَشَمَ.

תִּמֵּן, תימן פ' ١. ضَرَبَ في ثَمَانِيَةٍ. ٢. رَسَمَ صُورَةً. תֻּמַּן ضُرِبَ في ثَمَانِيَةٍ. ضُوعِفَ ثَمَانِيَ مَرَّاتٍ.

תְּמָנוּן .Ar ז' (־נִים) أُخْطُبُوطٌ (حيوان بحري).

תְּמִסָּה, תמיסה נ' (־סוֹת) مَحْلُولٌ ج مَحَالِيلُ (مادة ذائبة في سائل).

תִּמְסָח A ז' (־חִים) تِمْسَاحٌ ج تَمَاسِيحُ ע' תַּנִּין.

תַּמְסִיר ז' (־רִים) بَيَانٌ رَسْمِيٌّ. تَصْرِيحٌ ج تَصْرِيحَاتٌ. بَلاغٌ ע' קוֹמוּנִיקֶט.

תִּמְסֹרֶת, תמסורת נ' (־סוֹרוֹת) ١. إرْسَالٌ. بَثٌّ. ٢. في الميكانيك: نَقْلُ الحَرَكَةِ أو الطَّاقَةِ مِنْ مَرْحَلَةٍ إلى أُخْرَى.

תִּמְצוּת ז' تَلْخِيصٌ. إيجَازٌ.

תַּמְצִית נ' (־יוֹת) ١. خُلاصَةٌ. مُلَخَّصٌ. مُوجَزٌ. مُخْتَصَرٌ. نُبْذَةٌ. ٢. صَفْوَةُ القَوْلِ. زُبْدَةٌ. דַּם הַתַּמְצִית مُهْجَةٌ ج مُهَجٌ. عُصَارَةُ القَلْبِ ע' דָּם. תַּמְצִית שֶׁבְּתַמְצִית تَحْصِيلُ الحاصِلِ. قُصارَى القَوْلِ. زُبْدَةٌ.

תַּמְצִיתִי ת' (־יִּים) تَلْخِيصِيٌّ. إيجازِيٌّ. مُوجَزٌ. إجْمَالِيٌّ.

תַּמְצִיתִיּוּת נ' تَلْخِيصٌ. إيجَازٌ. إجْمَالٌ. إخْتِصَارٌ.

תִּמְצֵת פ' لَخَّصَ. أوْجَزَ. أجْمَلَ.

תָּמָר ז' (תְּמָרִים) ١. تَمْرَةٌ ج تَمْرٌ وتُمُورٌ. ٢. نَخْلَةٌ ج نَخْلٌ ونَخِيلٌ. شَجَرَةُ البَلَحِ. תָּמָר לַח رُطَبٌ. תְּמָרִים כְּבוּשִׁים عَجْوَةٌ. تَمْرٌ مَكْبُوسٌ.

תֹּמֶר, תומר ז' (תְּמָרִים) نَخْلَةُ التَّمْرِ ע' דֶּקֶל.

תִּמֵּר, תימר פ' ١. تَعَالَى. إرْتَفَعَ. تَصَاعَدَ. ٢. بَخَّرَ. إنْعَقَدَ (كالدخان). הִתַּמֵּר تَعَالَى. إرْتَفَعَ. تَصَاعَدَ. إنْعَقَدَ (دخان).

תַּמְרְהִנְדִּי A ז' تَمْرٌ هِنْدِيٌّ. شَرَابُ التَّمْرِهِنْدِيِّ.

תִּמְרוּן ז' (־נִים) ١. تَمْرِينٌ ج تَمْرِينَاتٌ وتَمَارِينُ. مُنَاوَرَةٌ ج مُنَاوَرَاتٌ. ٢. حِيلَةٌ ج حِيَلٌ. أُحْبُولَةٌ ج أحابِيلُ. تَكْتِيكٌ.

תַּמְרוּן ז' (־נִים) ١. إجْرَاءُ تَمَارِينَ. تَدْرِيبٌ. تَمْرِينٌ. ٢. تَدْبِيرُ الحِيَلِ للتَّمَلُّصِ مِنْ مَأْزِقٍ. تَحَايُلٌ.

תַּמְרוּץ ז' (־צִים) حَثٌّ. تَحْفِيزٌ.

תַּמְרוּק ז' (־קִים) مَرْهَمٌ ج مَرَاهِمُ. عِطْرٌ ج عُطُورٌ. مُسْتَحْضَرٌ كِيمَاوِيٌّ لِلتَّجْمِيلِ.

תַּמְרוּקִיָּה, תמרוקייה נ' (־יּוֹת) مَعْطَرَةٌ ج مَعَاطِرُ. مَحَلُّ بَيْعِ الرَّوائِحِ العِطْرِيَّةِ وَمَوَادِّ التَّجْمِيلِ.

תַּמְרוּר ז' (־רִים) ١. شَاخِصَةٌ ج شَوَاخِصُ. إشارَةُ مُرُورٍ. ٢. مَرَارَةٌ. حُزْنٌ.

أَسًى. בְּכִי תַּמְרוּרִים بُكَاءٌ مُرٌّ. نَشِيجٌ. نَحِيبٌ مُتَوَاصِلٌ. מִסְפַּד תַּמְרוּרִים حُزْنٌ شَدِيدٌ. أَسًى أَلِيمٌ.

תַּמְרוּר ז' نَصْبُ الشَّوَاخِصِ أَوْ إِشَارَاتِ الْمُرُورِ.

תַּמְרִיץ ז' (־צִים) حَافِزٌ ج حَوَافِزُ. تَشْجِيعٌ. مُكَافَأَةٌ تَشْجِيعِيَّةٌ.

תִּמְרֵן פ' ١. نَاوَرَ. أَجْرَى مُنَاوَرَةً. ٢. تَصَرَّفَ بِلَبَاقَةٍ.

תִּמְרֵק פ' عَطَّرَ. ضَمَّخَ بِالْعُطُورِ. دَهَنَ بِمُسْتَحْضَرَاتِ التَّجْمِيلِ.

תִּמְרֵר פ' نَصَبَ إِشَارَاتِ الْمُرُورِ (في الشوارع).

תַּמְשִׁיחַ ז' (־חִים) صُورَةٌ جِبْسِيَّةٌ ע' פְּרֶסְקוֹ.

תַּן ז' (־נִּים) إِبْنُ آوَى ج بَنَاتُ آوَى. وَاوِي (حيوان ثديي مفترس، jackal). יִלְלַת תַּנִּים نُبَاحُ بَنَاتِ آوَى (الوَاوِيَّةِ). وَعْوَعَةُ بَنَاتِ آوَى.

תַּנָּא .Ar ז' (־אִים) ١. تَنَّاءٌ. فَقِيهٌ ج فُقَهَاءُ. عَالِمٌ (في الدين اليهودي). ٢. حُجَّةٌ فِي الْمِشْنَةِ. عَلَّامَةٌ. ثِقَةٌ ج ثِقَاتٌ. תַּנָּא דִּמְסַיַּע مُؤَيِّدٌ. عَالِمٌ مُؤَيِّدٌ لِفِكْرَةٍ أَوْ لِعَمَلٍ مَا.

תָּנָא, תָּנֵי .Ar פ' كَرَّرَ. تَعَلَّمَ. إِسْتَظْهَرَ. أَفْتَى ע' שָׁנָה.

תְּנַאי ז' (־נָאִים) ١. شَرْطٌ ج شُرُوطٌ. قَيْدٌ ج قُيُودٌ. ٢. في الجمع: ظُرُوفٌ. أَحْوَالٌ. תְּנַאי בָּטֵל في القواعد: شَرْطُ امْتِنَاعٍ لِامْتِنَاعٍ. תְּנַאי בַּל יַעֲבֹר شَرْطٌ لَازِمٌ وَإِلَّا فَلَا. תְּנַאי מֻקְדָּם شَرْطٌ مُسْبَقٌ (sine qua non). בִּתְנַאי שֶׁ بِشَرْطِ. شَرِيطَةَ أَنْ. عَلَى أَنْ. عَلَى شَرْطِ أَنْ. בְּלִי תְּנַאי بِلَا قَيْدٍ أَوْ شَرْطٍ. עַל תְּנַאי ١. رَهْنٌ بِـ. مَرْهُونٌ بِـ. مَنُوطٌ بِـ. مُتَوَقِّفٌ عَلَى. ٢. مَعَ وَقْفِ التَّنْفِيذِ (في الاحكام). גֵּט עַל תְּנַאי حُكْمٌ بِالطَّلَاقِ يَنْفُذُ بَعْدَ مُدَّةٍ مُعَيَّنَةٍ إِنْ لَمْ يَظْهَرْ مَا يَنْقُضُهُ (خصوصًا في حالة ذهاب الزوج الى الحرب، decree nisi). הַבְטָחָה עַל תְּנַאי وَعْدٌ (تَعَهُّدٌ) مَشْرُوطٌ. מִשְׁפַּט תְּנַאי في القواعد: جُمْلَةٌ شَرْطِيَّةٌ. צַו עַל תְּנַאי أَمْرٌ تَمْهِيدِيٌّ ע' צַו. "תְּנָאִים" كِتَابَةُ الْكِتَابِ. إِتِّفَاقُ عَقْدِ الْخِطْبَةِ. תְּנָאִים סוֹצְיָאלִיִּים ظُرُوفٌ اجْتِمَاعِيَّةٌ. مَجْمُوعَةُ الْعِلَاوَاتِ الاجْتِمَاعِيَّةِ الْمَمْنُوحَةِ لِلْأَجِيرِ. בִּתְנָאִים אֵלֶּה فِي مِثْلِ هٰذِهِ الظُّرُوفِ. وَالْحَالَةُ هٰذِهِ. הִכְתִּיב תְּנָאָיו לִפְלוֹנִי أَمْلَى (فَرَضَ) شُرُوطَهُ عَلَى فُلَانٍ. הִתְנָה תְּנַאי שֶׁ إِشْتَرَطَ بِأَنْ. הִתְאִים אֶת עַצְמוֹ לַתְּנָאִים הַמִּשְׁתַּנִּים لَاءَمَ نَفْسَهُ لِلظُّرُوفِ الْمُتَغَيِّرَةِ.

תְּנֻגֶּדֶת, תנגודת נ' ١. مُقَاوَمَةٌ. ٢. مَنَاعَةُ الْجِسْمِ.

תִּנְגּוּן ז' في الموسيقى: مُلَاءَمَةُ النَّغْمَةِ لِلْآلَةِ الْمُوسِيقِيَّةِ. التَّوْزِيعُ الْآلِيُّ لِلنَّغَمِ.

תָּנָה, תינה פ' ١. سَرَدَ ـ. رَوَى ـ. حَكَى ـ. ٢. أَبَّنَ. بَكَى. نَدَبَ ـ. תָּנָה אֶת צָרוֹתָיו بَاحَ ـ لَهُ بِمَتَاعِبِهِ. הִתְנָה إِشْتَرَطَ. وَضَعَ شَرْطًا. شَارَطَ. הֻתְנָה ١. أُتُّفِقَ. تَمَّ الاتِّفَاقُ عَلَى. ٢. وُضِعَتْ شُرُوطُهُ.

תְּנוּבָה נ' (־בוֹת) غَلَّةٌ ج غِلَالٌ. مَحْصُولٌ زِرَاعِيٌّ ج مَحَاصِيلُ. نَاتِجٌ. نِتَاجٌ. אַדְמַת תְּנוּבָה أَرْضٌ خِصْبَةٌ. أَرْضٌ ذَاتُ غِلَالٍ.

תְּנוּדָה נ' (־דוֹת) ١. تَأَرْجُحٌ. تَذَبْذُبٌ. ذَبْذَبَةٌ. إِهْتِزَازٌ. هَزَّةٌ. تَرَدُّدٌ. ٢. تَحَرُّكٌ. تَزَحْزُحٌ. تَنَقُّلٌ. تَرَحُّلٌ. תְּנוּדַת מְחִירִים تَقَلُّبُ الْأَسْعَارِ. תְּנוּדַת הָעַמִּים בִּימֵי קֶדֶם إِرْتِحَالُ (تَرَحُّلُ) الشُّعُوبِ فِي الْعُصُورِ الْقَدِيمَةِ. רוֹשֵׁם תְּנוּדוֹת في الكهرباء: جِهَازُ تَسْجِيلِ الذَّبْذَبَاتِ الْكَهْرَبَائِيَّةِ.

תְּנוּחָה נ' (־חוֹת) ١. سُكُونٌ. حَالَةُ الْجِسْمِ السَّاكِنِ بِلَا حَرَكَةٍ. كَيْفِيَّةٌ. ٢. وَضْعِيَّةٌ. وَضْعٌ. حَالَةٌ (pose).

תְּנוּי, תינוי ז' بَوْحٌ. إِفْشَاءٌ. سَرْدٌ. قَوْلٌ.

(תְּנוּךְ) תְּנוּךְ אֹזֶן ז' شَحْمَةُ الْأُذُنِ. صِيوَانُ الْأُذُنِ.

תְּנוּמָה נ' (־מוֹת) غَفْوَةٌ. نُعَاسٌ. هَجْعَةٌ. سِنَةٌ مِنَ النَّوْمِ. تَعْسِيلَةٌ م'.

תְּנוּעָה נ' (־עוֹת) ١. حَرَكَةٌ ج حَرَكَاتٌ. تَحَرُّكٌ ج تَحَرُّكَاتٌ. حَرَاكٌ. ٢. سَيْرٌ. مُرُورٌ. حَرَكَةُ السَّيْرِ (الْمُرُورِ). ٣. تَقَلُّبٌ. تَذَبْذُبٌ (الاسعار). ٤. حَرَكَةٌ (سياسية مثلًا). ٥. حَرْفٌ صَوْتِيٌّ (مُتَحَرِّكٌ). صَوْتٌ ج أَصْوَاتٌ (علامة توضع فوق حرف معين او تحته للدلالة على كيفية نطقه). תְּנוּעָה אֲנָכִית حَرَكَةٌ شَاقُولِيَّةٌ (عَمُودِيَّةٌ). תְּנוּעָה גְּדוֹלָה (אֲרֻכָּה) في القواعد: حَرَكَةٌ طَوِيلَةٌ (وهي خمس حركات: קָמָץ גָּדוֹל, חִירִיק מָלֵא, צֵירֶה, שׁוּרוּק וְחוֹלָם راجع كلًا منها في موضعها). תְּנוּעָה דָּתִית حَرَكَةٌ دِينِيَّةٌ. مَذْهَبٌ دِينِيٌّ. תְּנוּעָה מִזְרָחִית بَغْصَةٌ (اشارة بذيئة بالاصبع). תְּנוּעָה סִיבוּבִית حَرَكَةٌ رَحَوِيَّةٌ (دَائِرِيَّةٌ). הַתְּנוּעָה הָצִיּוֹנִית الْحَرَكَةُ الصَّهْيُونِيَّةُ. תְּנוּעָה קְטַנָּה (קְצָרָה) في القواعد: حَرَكَةٌ قَصِيرَةٌ (وهي خمس حركات: פַּתָּח, קָמָץ קָטָן, חִירִיק חָסֵר, סֶגּוֹל וְקֻבּוּץ راجع كلًا منها في موضعها). תְּנוּעָה קְצוּבָה حَرَكَةٌ إِيقَاعِيَّةٌ. حَرَكَةٌ نَسَقِيَّةٌ. תְּנוּעַת מֶלְקָחַיִם في الجيش: حَرَكَةٌ كَمَّاشَةٌ. حَرَكَةُ الْتِفَافٍ بِمِحْوَرَيْنِ. תְּנוּעַת מְחָאָה حَرَكَةُ احْتِجَاجٍ. תְּנוּעַת מְרִי حَرَكَةُ مُقَاوَمَةٍ. عِصْيَانٌ. تَمَرُّدٌ. תְּנוּעַת נֹעַר حَرَكَةٌ شَبِيبَةٌ (أَحْدَاثٌ). בִּתְנוּעָה فِي حَالَةِ حَرَكَةٍ. לִשְׁכַּת הַתְּנוּעָה قَلَمُ السَّيْرِ (في مركز الشرطة). צַו תְּנוּעָה في الجيش: أَمْرُ مُهِمَّةٍ. פֶּקֶק תְּנוּעָה ע' פְּקָק. שׁוֹטֵר תְּנוּעָה شُرْطِيُّ مُرُورٍ. بُولِيسُ (عَسْكَرِيُّ) الْمُرُورِ. תַּקָּנוֹת תְּנוּעָה نِظَامُ الْمُرُورِ.

תְּנוּעָתִי ת' (־יִים) ١. حَرَكِيٌّ. ٢. تَنْظِيمِيٌّ. مَا يَخُصُّ حَرَكَةً سِيَاسِيَّةً وَغَيْرَهَا. שֵׁם תְּנוּעָתִי إِسْمٌ حَرَكِيٌّ (في منظمة سرية).

תְּנוּפָה נ' (־פוֹת) ١. دَفْعٌ. رَفْعٌ. ٢. قُوَّةٌ دَافِعَةٌ. زَخْمٌ. نَشَاطٌ. هِمَّةٌ. מִלְחֶמֶת תְּנוּפָה حَرْبٌ هُجُومِيَّةٌ. حَرْبُ إِغَارَةٍ. حَرْبُ انْقِضَاضٍ.

תַּנּוּר ז' (־רִים) تَنُّورٌ ج تَنَانِيرُ. فُرْنٌ ج أَفْرَانٌ. مَخْبَزٌ ج مَخَابِزُ. مِدْفَأَةٌ. دَفَّايَةٌ. مَوْقِدٌ ج مَوَاقِدُ. كُورٌ ج أَكْوَارٌ وَكِيرَانٌ. طَابُونٌ. תַּנּוּר גַּז فُرْنُ غَازٍ. بُوتَاغَاز م'. תַּנּוּר חִמּוּם مِدْفَأَةٌ ج مَدَافِئُ. مَوْقِدٌ ج مَوَاقِدُ. دَفَّايَةٌ. מַאֲפֵה תַּנּוּר مَخْبُوزٌ ج

مَخْبُوزَاتٌ. יָשָׁר מִן הַתַּנּוּר مجازًا: طَرِيٌّ. طَازَجٌ. سَاخِنٌ مِنَ الفُرْنِ مُبَاشَرَةً.

עֵיש תַּנּוּר A عَيْشٌ (خُبْزٌ) بَلَدِيٌّ. خُبْزٌ عِرَاقِيٌّ.

תַּנּוּרָן ז' (־נִים) وَقَّادٌ. عَطَشْجِيٌّ م'. عَامِلٌ فِي فُرْنٍ لِصَهْرِ المَعَادِنِ.

תַּנְחוּמִים ז"ר تَعْزِيَةٌ ج تَعَازٍ(ي). مُوَاسَاةٌ. مُشَارَكَةٌ فِي الحُزْنِ. عَزَاءٌ. הִבִּיעַ תַּנְחוּמִים أَعْرَبَ عَنْ تَعَازِيهِ لِـ כּוֹס תַּנְחוּמִים كَأْسٌ مِنَ العَزَاءِ ومجازًا: مُشَاطَرَةٌ فِي الحُزْنِ. קִבֵּל תַּנְחוּמִים تَلَقَّى التَّعَازِيَ.

תַּנִּין ז' (־נִים) ١. تِمْسَاحٌ ج تَمَاسِيحُ (حيوان مفترس كبير من الزواحف). ٢. تِنِّينٌ. حُوتٌ ج حِيتَانٌ. ٣. ثُعْبَانٌ ج ثَعَابِينُ. דִּמְעוֹת תַּנִּין دُمُوعُ التَّمَاسِيحِ ومجازًا: حُزْنٌ كَاذِبٌ. مُشَاطَرَةٌ كَاذِبَةٌ لِأَلَمِ الغَيْرِ.

תִּנְיָנִי, תנייני .Ar ת' (־יִּים) ثَانَوِيٌّ. غَيْرُ أَسَاسِيٍّ.

תַּנַ"ךְ ר"ת תּוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים الكِتَابُ المُقَدَّسُ. العَهْدُ القَدِيمُ.

תַּנַ"כִי ת' (־כִּיִּים) ١. تَوْرَاتِيٌّ. مَنْسُوبٌ إِلَى الكِتَابِ المُقَدَّسِ. ٢. قَدِيمٌ. مِنْ أَيَّامِ نُزُولِ التَّوْرَاةِ.

(תנע) הִתְנִיעַ פ' شَغَّلَ المُحَرِّكَ. حَرَّكَ. سَيَّرَ. הִתְנִיעַ שִׁגֵּל. شَرَعَ فِي تَحْرِيكِ المُحَرِّكِ.

תְּנָע ז' زَخْمٌ. قُوَّةُ دَفْعٍ. قُوَّةٌ مُحَرِّكَةٌ (momentum).

תַּנָ"ץ ר"ת תַּת־נִצָּב في الشرطة: بْرِيغَادِير. عَمِيدٌ.

תנצב"ה ר"ת תְּהִי נִשְׁמָתוֹ צְרוּרָה בִּצְרוֹר הַחַיִּים تَغَمَّدَهُ اللّٰهُ بِرَحْمَتِهِ.

תִּנְשֶׁמֶת נ' (־שָׁמוֹת) بُومٌ. بُومَةٌ ج أَبْوَامٌ (طير ليلي، owl).

תַּ"ס ר"ת תַּרְגִּילֵי סֵדֶר تَمَارِينُ السَّيْرِ العَسْكَرِيَّةُ.

תִּסְבּוֹךְ ז' (־כִים) تَعَقُّدٌ. تَعْقِيدٌ. إِشْكَالٌ.

תַּסְבִּיךְ ז' (־כִים) ١. في علم النفس. عُقْدَةٌ نَفْسِيَّةٌ. ٢. تَعَقُّدٌ. تَشَابُكٌ. תַּסְבִּיךְ אֱדִיפּוּס في علم النفس: عُقْدَةُ أُودِيب. إِتِّجَاهُ الغَرَائِزِ الجِنْسِيَّةِ لِلطِّفْلِ تُجَاهَ أُمِّهِ وَكَرَاهِيَتِهِ لِأَبِيهِ. תַּסְבִּיךְ נְחִיתוּת في علم النفس: عُقْدَةُ (مُرَكَّبُ) النَّقْصِ. عُقْدَةُ الدُّونِيَّةِ. תַּסְבִּיךְ עֶלְיוֹנוּת عُقْدَةُ العَظَمَةِ. خُنْزُوَانِيَّةٌ(superiority complex).

תִּסְבֵּךְ פ' عَقَّدَ. أَدَّى إِلَى تَعَقُّدٍ. تَسَبَّبَ فِي تَعْقِيدٍ. הִתְסַבֵּךְ ١. تَعَقَّدَ. عُقِّدَ. ٢. أُصِيبَ بِعُقْدَةٍ نَفْسِيَّةٍ.

תִּסְבֹּכֶת, תסבוכת נ' (־בּוֹכוֹת) تَعَقُّدٌ. عُقْدَةٌ ج عُقَدٌ. وَرْطَةٌ ج وَرَطَاتٌ. تَوَرُّطٌ. תִּסְבֹּכֶת כַּסְפִּית وَرْطَةٌ مَالِيَّةٌ. تَوَرُّطٌ فِي قَضِيَّةٍ مَالِيَّةٍ.

תִּסְבֹּלֶת, תסבולת נ' قُدْرَةُ (طَاقَةُ) احْتِمَالٍ.

תַּסְדִּיר ז' (־רִים) ١. مَجْمُوعَةُ الحُرُوفِ المُنَضَّدَةِ. ٢. في الموسيقى: تَوْزِيعٌ مُوسِيقِيٌّ.

תְּסוּגָה נ' (־גוֹת) ١. تَقَهْقُرٌ. تَرَاجُعٌ. ٢. في الجيش: إِنْسِحَابٌ تَكْتِيكِيٌّ. ٣. في علم النفس: إِنْتِكَاسٌ. نُكُوصٌ.

תְּסוּף ע' יָסוּף.

תַּסָ"ח ר"ת תַּרְגִּילֵי סֵדֶר חֲמוּשִׁים تَمَارِينُ السَّيْرِ المُسَلَّحَةُ.

תַּסְחִיף ז' (־פִים) في الطب: إِنْسِدَادٌ (في الاوردة). جَلْطَةٌ دَمَوِيَّةٌ ע' קַחִיף.

תָּסִיס ת' (תְּסִיסִים) فَوَّارٌ. فَائِرٌ (كالخمرة). مُخْتَمِرٌ.

תְּסִיסָה נ' (־סוֹת) ١. فَوَرَانٌ. تَخَمُّرٌ. كَشِيشٌ. ٢. غَلَيَانٌ. هَيَجَانٌ.

תִּסְכּוּל ז' (־לִים) في علم النفس: إِحْبَاطٌ. خَيْبَةٌ. تَثْبِيطٌ.

תִּסְכּוּת ז' إِعْدَادُ تَمْثِيلِيَّةٍ إِذَاعِيَّةٍ. مَسْرَحَةٌ لِلإِذَاعَةِ.

תַּסְכִּית ז' (־תִים) مَسْرَحِيَّةٌ (تَمْثِيلِيَّةٌ) إِذَاعِيَّةٌ.

תַּסְכִּיתָן ז' (־נִים) كَاتِبُ تَمْثِيلِيَّاتٍ لِلإِذَاعَةِ.

תִּסְכֵּל פ' أَحْبَطَ. خَيَّبَ الأَمَلَ. أَصَابَ بِخَيْبَةِ أَمَلٍ. ثَبَّطَ. תֻּסְכַּל أُحْبِطَ. خُيِّبَ أَمَلُهُ.

תִּסְכֵּת פ' أَعَدَّ تَمْثِيلِيَّةً إِذَاعِيَّةً.

תַּסְמִין ז' (־נִים) عَرَضٌ ج أَعْرَاضٌ. ظَاهِرَةٌ ج ظَوَاهِرُ. دَلِيلٌ عَلَى.

תִּסְמֹנֶת, תסמונת ז' (־מוֹנוֹת) ١. في الطب: مُتَلَازِمَةٌ. تَنَاذُرٌ. أَعْرَاضٌ مُتَلَازِمَةٌ لِمَرَضٍ (syndrome). ٢. عَرَضٌ ج أَعْرَاضٌ. ظَاهِرَةٌ (مرضية) ج ظَوَاهِرُ (symptom). ٣. دَلِيلٌ ج أَدِلَّةٌ. عَلَامَةٌ ج عَلَامَاتٌ. תִּסְמֹנֶת דָּאוּן في الطب: تَنَاذُرٌ مَغُولِيٌّ. تَخَلُّفٌ عَقْلِيٌّ وِلَادِيٌّ (بسبب تشوش في الكروموسومات).

תָּסַס פ' ١. إِخْتَمَرَ. تَخَمَّرَ. ٢. غَلَى ـِ. فَارَ ـُ. كَشَّ ـِ. ٣. جَاشَ ـِ. هَاجَ ـِ. נִתְסַס فَارَ. غَلَى. إِخْتَمَرَ. كَشَّ. הִתְסִיס ١. خَمَّرَ. ٢. فَوَّرَ. أَثَارَ. غَلَّى. أَمَاجَ. هَيَّجَ. הִתְסִיס אֶת דַּעַת הַקָּהָל أَثَارَ (هَيَّجَ) الرَّأْيَ العَامَّ. حَرَّضَ الجَمَاهِيرَ. הֻתְסַס ١. خُمِّرَ. تَخَمَّرَ. ٢. أُثِيرَ. أُهِيجَ.

תַּסָּס ז' (־סִים) خَمِيرٌ. خَمِيرَةٌ ج خَمَائِرُ ע' שְׂאוֹר.

תִּסְפֹּרֶת, תספורת נ' (־פּוֹרוֹת) حِلَاقَةٌ. قَصُّ الشَّعْرِ بِتَسْرِيحَةٍ مُعَيَّنَةٍ.

תַּסְקִיר ז' (־רִים) تَقْرِيرٌ ج تَقَارِيرُ. عَرْضٌ مُفَصَّلٌ. تَقْدِيمُ تَفَاصِيلَ.

תִּסְרוּט ז' (־טִים) كِتَابَةُ سِينَارْيُو.

תִּסְרֵט פ' كَتَبَ السِّينَارْيُو. أَعَدَّ الحِوَارَ. תֻּסְרַט أُعِدَّ حِوَارُهُ. كُتِبَ لَهُ السِّينَارْيُو.

תַּסְרִיט ז' (־טִים) سِينَارْيُو. مُخَطَّطٌ مَسْرَحِيَّةٍ (ويشتمل على نص الحوار ووصف الاشخاص الخ.، scenario).

תַּסְרִיטָאוּת נ' كِتَابَةُ سِينَارْيُو (مهنة كاتب السيناريو).

תַּסְרִיטַאי ז' (־טָאִים) كَاتِبُ السِّينَارْيُو.

תִּסְרֹקֶת, תסרוקת נ' (־רוֹקוֹת) تَصْفِيفُ (تَسْرِيحَةُ) الشَّعْرِ. تَمْشِيطَةٌ.

(תעב) נִתְעַב פ' كُرِهَ. مُقِتَ. نُفِرَ مِنْهُ. **תִּעֵב** ١. إشْمَأزَّ مِنْ. عَافَ ـَ. مَقَتَ ـُ نَفَرَ مِنْ. كَرِهَ ـَ. إزْدَرَى. إسْتَهْجَنَ. ٢. لَوَّثَ. لَطَّخَ. وَسَّخَ. **תֹּעַב** مُقِتَ. صَارَ كَرِيهًا.

תַּעֲבוּרָה נ' مُوَاصَلَاتٌ. نَقْلٌ. مُرُورٌ. سَيْرٌ. אֶמְצָעֵי תַּעֲבוּרָה وَسَائِطُ النَّقْلِ (الْمُوَاصَلَاتِ). מְפַקֵּחַ הַתַּעֲבוּרָה مُفَتِّشُ السَّيْرِ (في الطرقات). مُفَتِّشُ الْمُرُورِ. שׁוֹטֵר תַּעֲבוּרָה شُرْطِيُّ مُرُورٍ. بُولِيسُ (عَسْكَرِيُّ) الْمُرُورِ.

תִּעֵד, תִּיעֵד פ' وَثَّقَ. حَفِظَ ـَ الوَثَائِقَ (الْمُسْتَنَدَاتِ). دَوَّنَ. **תֹּעַד** وُثِّقَ. حُفِظَ فِي وَثَائِقَ. دُوِّنَ فِي مُسْتَنَدَاتٍ.

תָּעָה פ' ١. تَاهَ ـِ. ضَلَّ ـِ. عَمِهَ ـَ. ٢. طَاحَ ـُ. إنْحَرَفَ. زَاغَ ـِ. زَلَّ ـِ. **תָּעָה לְבָבוֹ** ضَلَّ فُؤَادُهُ. تَحَيَّرَ. هَامَ عَلَى وَجْهِهِ. **תּוֹעִים** الضَّالُّونَ. كِنَايَةٌ عَنْ عَبَدَةِ الأَصْنَامِ. **תּוֹעֵי מִדְבָּר** ע' תּוֹעֶה. **הִתְעָה** ١. ضَلَّلَ. أَتَاهَ. غَرَّرَ بِـ. أغْوَى. ٢. طَوَّحَ. أزَاغَ. **הָתְעָה** أُغْوِيَ. ضُلِّلَ. غُرِّرَ بِهِ. خُدِعَ.

תִּעוּב, תִּיעוּב ז' إشْمِئْزَازٌ. مَقْتٌ. كُرْهٌ. قَرَفٌ.

תִּעוּד, תִּיעוּד ז' (־דִים) تَوْثِيقٌ. حِفْظُ الوَثَائِقِ وَالْمُسْتَنَدَاتِ.

תְּעוּדָה נ' (־דוֹת) شَهَادَةٌ ج شَهَادَاتٌ. وَثِيقَةٌ ج وَثَائِقُ. سَنَدٌ ج سَنَدَاتٌ. مُسْتَنَدٌ ج مُسْتَنَدَاتٌ. صَكٌّ ج صُكُوكٌ. بِطَاقَةٌ رَسْمِيَّةٌ. **תְּעוּדַת בַּגְרוּת** شَهَادَةُ بَجْرُوت (شهادة التخرّج من المدرسة الثانوية في اسرائيل). شَهَادَةُ الدِّرَاسَةِ الثَّانَوِيَّةِ. **תְּעוּדַת גְּמַר** شَهَادَةُ نِهَايَةِ الدِّرَاسَةِ. **תְּעוּדַת זֶהוּת (זהוּי)** بِطَاقَةُ هُوِيَّةٍ. بِطَاقَةُ تَحْقِيقِ الشَّخْصِيَّةِ. **תְּעוּדַת יֹשֶׁר** شَهَادَةُ حُسْنِ السُّلُوكِ. **תְּעוּדַת כָּבוֹד** وَثِيقَةُ شَرَفٍ. شَهَادَةُ إكْرَامٍ وَاعْزَازٍ. **תְּעוּדַת לֵדָה** شَهَادَةُ الوِلَادَةِ (المِيلَادِ). **תְּעוּדַת מַעֲבָר** جَوَازُ (وَثِيقَةُ) مُرُورٍ. **תְּעוּדַת מִשְׁלוֹחַ** بُولِيصَةُ شَحْنٍ. مُسْتَنَدُ الشَّحْنِ. **תְּעוּדַת עֲנִיּוּת** ע' עֲנִיּוּת. **תְּעוּדַת פְּטִירָה** شَهَادَةُ وَفَاةٍ. **תְּעוּדַת שִׁחְרוּר** ١. شَهَادَةُ إعْفَاءٍ (من الخدمة). ٢. بُولِيصَةُ تَخْلِيصٍ (من الجمارك). **סְרָטֵי תְּעוּדָה** أفْلَامٌ وَثَائِقِيَّةٌ (مُسْتَنَدِيَّةٌ). **וְזֹאת לִתְעוּדָה כִּי** بِهَذَا نَشْهَدُ أنّ.

תִּעוּדִי, תִּיעוּדִי ז' (־דִיִּים) وَثَائِقِيٌّ. مُسْتَنَدِيٌّ. مُدَعَّمٌ بِالوَثَائِقِ. **מֶרְכַּז תִּעוּדִי** مَرْكَزُ التَّوْثِيقِ. **תָּכְנִית תִּעוּדִית** بَرْنَامَجٌ وَثَائِقِيٌّ.

תְּעוּדָתִי ת' (־תִיִּים) ١. وَثَائِقِيٌّ. مُسْتَنَدِيٌّ. ٢. هَادِفٌ. **סְרָטִים תְּעוּדָתִיִּים** أفْلَامٌ وَثَائِقِيَّةٌ.

תְּעוּזָה נ' إسْتِبْسَالٌ. بَسَالَةٌ. جُرْأَةٌ. جَسَارَةٌ. بُطُولَةٌ.

תִּעוּל, תִּיעוּל ז' ١. فَتْحُ قَنَوَاتٍ. شَقُّ التُّرَعِ. ٢. تَوْجِيهٌ.

תְּעוּפָה נ' طَيَرَانٌ. تَحْلِيقٌ. **חֵיל הַתְּעוּפָה** سِلَاحُ الطَّيَرَانِ ע' חַיִל, חֵיל הָאֲוִיר. **נְמַל תְּעוּפָה** مِينَاءٌ جَوِّيٌّ. **שְׂדֵה תְּעוּפָה** مَطَارٌ ج مَطَارَاتٌ.

תְּעוּקָה נ' (־קוֹת) ضَغْطٌ ج ضُغُوطٌ. إنْقِبَاضٌ. **תְּעוּקַת הֶחָזֶה** في الطب: الخُنَاقُ الصَّدْرِيُّ. الذَّبْحَةُ الصَّدْرِيَّةُ.

תִּעוּשׁ, תִּיעוּשׁ ז' تَصْنِيعٌ. تَطْوِيرُ الصِّنَاعَةِ. إقَامَةُ مَصَانِعَ.

תְּעוּת נ' (־עֻיּוֹת) ضَلَالٌ. تِيهٌ. عَمَهٌ ע' תְּעִיָּה.

תְּעִיָּה, תעייה נ' (־יּוֹת) ضَلَالٌ. حَيْرَةٌ. عَمَهٌ. عَدَمُ هِدَايَةٍ ومجازا: خَطَأٌ ج أخْطَاءٌ. غَلَطٌ.

תִּעֵל, תִּיעֵל פ' ١. فَتَحَ الْمَجَارِيَ. ٢. وَجَّهَ نَحْوَ. **תֹּעַל** شُقَّتْ فِيهِ القَنَوَاتُ. تَمَّ مَدُّ الأَنَابِيبِ فِيهِ.

תַּעְלָא Ar. ז' ثَعْلَبٌ ע' שׁוּעָל.

תְּעָלָה נ' (־לוֹת) ١. قَنَاةٌ ج قَنَوَاتٌ. قَنَالٌ. تُرْعَةٌ ج تُرَعٌ. بَرْبَخٌ ج بَرَابِخُ. سَاقِيَةٌ ج سَوَاقٍ(ي). ٢. خَنْدَقٌ ج خَنَادِقُ. **תְּעָלַת נִקּוּז** قَنَاةُ الْمَجَارِي. مَجْرَى القَاذُورَاتِ. **תְּעָלַת סוּאֶץ** قَنَاةُ السُّوَيْسِ.

תַּעֲלוּל ז' (־לִים) ١. مَقْلَبٌ ج مَقَالِبُ. مَكِيدَةٌ ج مَكَائِدُ. ٢. عَمَلٌ صِبْيَانِيٌّ. مُعَابَثَةٌ.

תַּעֲלוּלָן ז' (־נִים) مَقْلَبِيٌّ. صَانِعُ مَقَالِبَ. مُعَابِثٌ. جُوكَرٌ.

תַּעֲלוּמָה נ' (־מוֹת) لُغْزٌ (لُغَزٌ) ج أَلْغَازٌ. سِرٌّ ج أسْرَارٌ. أمْرٌ غَامِضٌ. **אָפוּף תַּעֲלוּמָה** مُكْتَنَفٌ بِالغُمُوضِ. ضَبَابِيٌّ.

תַּעֲמוּלָה נ' (־לוֹת) دِعَايَةٌ ج دِعَايَاتٌ. تَرْوِيجٌ. **הֵפִיץ תַּעֲמוּלָה** رَوَّجَ دِعَايَةً.

תַּעֲמוּלָתִי ת' (־תִיִּים) دِعَائِيٌّ. تَرْوِيجِيٌّ.

תַּעַמְלָן ז' (־נִים) دَاعٍ(ي). دَاعِيَةٌ ج دُعَاةٌ. مُرَوِّجٌ. مُنَظِّمُ حَمْلَةٍ دِعَائِيَّةٍ.

תַּעַמְלָנוּת נ' دِعَائِيَّةٌ. تَرْوِيجٌ. تَنْظِيمُ حَمْلَةٍ دِعَايَةٍ.

תַּעֲנוּג ז' (־גִים, ־גוֹת) مُتْعَةٌ ج مُتَعٌ. لَذَّةٌ. مَلَذَّةٌ ج مَلَذَّاتٌ. بَهْجَةٌ. **תַּעֲנוּגוֹת בְּשָׂרִים** لَذَّةٌ جِنْسِيَّةٌ. **רוֹדֵף תַּעֲנוּגוֹת** مُنْسَاقٌ وَرَاءَ المَلَذَّاتِ.

תַּעֲנִית נ' (־יּוֹת) صَوْمٌ. صِيَامٌ. تَقَشُّفٌ. **תַּעֲנִית צִבּוּר** صَوْمٌ عَامٌّ (يفرض على عامة الناس). صِيَامُ الجَمَاعَةِ. **יָשַׁב בְּתַעֲנִית** صَامَ ـُ. تَقَشَّفَ تَعَبُّدًا.

תַּעֲסוּקָה נ' عَمَالَةٌ. إسْتِخْدَامٌ. تَشْغِيلٌ. **שֵׁרוּת הַתַּעֲסוּקָה** مَصْلَحَةُ الاسْتِخْدَامِ. مَصْلَحَةُ العَمَالَةِ.

תַּעֲצוּמָה נ' (־מוֹת) قُوَّةٌ. بَأْسٌ. سَطْوَةٌ. عَظَمَةٌ. بَسَالَةٌ. **תַּעֲצוּמוֹת נֶפֶשׁ** بُطُولَةٌ نَفْسِيَّةٌ. إرَادَةٌ قَوِيَّةٌ.

תַּעַר ז' (תְּעָרִים) ١. مُوسَى الحِلَاقَةِ ج أَمْوَاسٌ. سِكِّينُ الحَلَّاقِ. ٢. غِمْدٌ ج أغْمَادٌ. قِرَابٌ ج أقْرِبَةٌ. جِرَابٌ ج أجْرِبَةٌ. **שָׁלַף אֶת חַרְבּוֹ מִתַּעְרָהּ** إمْتَشَقَ (شَهَرَ) سَيْفَهُ (حُسَامَهُ) مِنْ غِمْدِهِ. جَرَّدَ السَّيْفَ.

תַּעֲרֹבֶת, תערובת נ' (־רוֹבוֹת) ١. خَلِيطٌ. مَزِيجٌ. ٢. خَلْطَةٌ (خليط العلف لاطعام البهائم). ٣. تَدَاخُلٌ. بَلْبَلَةٌ. فَوْضَى. ٤. أخْلَاطُ النَّاسِ. **בֶּן־תַּעֲרֹבֶת** مُوَلَّدٌ. هَجِينٌ. **נִשּׂוּאֵי תַּעֲרֹבֶת** ע' נִשּׂוּאִים.

תַּעֲרוּכָה נ' (־כוֹת) مَعْرِضٌ ج مَعَارِض، عَرْضٌ.

תַּעֲרִיף A ז' (־פִים) تَعْرِفَةٌ. تَعْرِيفَةٌ ج تَعَارِيفُ. تَسْعِيرَةٌ. جَدْوَلُ أَسْعَارٍ.

תַּעֲרִיפוֹן ז' (־נִים) جَدْوَلُ الأَسْعَارِ.

תִּעֵשׂ, תיעש פ' صَنَّعَ. طَوَّرَ الصِّنَاعَاتِ. أَقَامَ صِنَاعَاتٍ. תֻּעַשׂ صُنِّعَ. طُوِّرَتْ فِيهِ الصِّنَاعَةُ.

תַּעַשׂ ז' ١. صِنَاعَةٌ ע' תַּעֲשִׂיָּה. ٢. الصِّنَاعَةُ العَسْكَرِيَّةُ (في اسرائيل).

תַּעֲשִׂיָּה, תעשייה נ' (־יּוֹת) ١. صِنَاعَةٌ. إِقَامَةُ مَصَانِعَ. صُنْعٌ. ٢. إِنْتَاجُ سِلَعٍ. תַּעֲשִׂיָּה כְּבֵדָה صِنَاعَةٌ (صِنَاعَاتٌ) ثَقِيلَةٌ. صِنَاعَةُ التَّعْدِينِ. תַּעֲשִׂיָּה עִלִּית صِنَاعَةٌ مُتَطَوِّرَةٌ (مُتَقَدِّمَةٌ). صِنَاعَةُ التِّقْنِيَةِ العَالِيَةِ (high tech). תַּעֲשִׂיָּה עֲתִירַת יֶדַע صِنَاعَةٌ ذَاتُ خِبْرَةٍ عِلْمِيَّةٍ. תַּעֲשִׂיָּה קַלָּה صِنَاعَةٌ خَفِيفَةٌ. תַּעֲשִׂיַּת לְוַאי صِنَاعَةٌ مُكَمِّلَةٌ.

תַּעֲשִׂיָּן, תעשיין ז' (־נִים) صِنَاعِيٌّ. صَاحِبُ مَصْنَعٍ. مِنْ أَرْبَابِ الصِّنَاعَةِ.

תַּעֲשִׂיָּנוּת, תעשיינות נ' تَصْنِيعٌ. إِدْخَالُ أَوْ تَطْوِيرُ صِنَاعَةٍ.

תַּעֲשִׂיָּתִי, תעשייתי ת' (־יִּים) صِنَاعِيٌّ. إِنْتَاجِيٌّ.

תַּעְתּוּעַ ז' (־עִים) وَهْمٌ ج أَوْهَامٌ. خَطْفُ أَبْصَارٍ. خِدَاعٌ. تَضْلِيلٌ. חֲזוֹן תַּעְתּוּעִים سَرَابٌ ע' פָטָה מוֹרְגָנָה. מַעֲשֵׂה תַּעְתּוּעִים خَطْفُ أَبْصَارٍ. شَعْوَذَةٌ. تَضْلِيلٌ. غَوَايَةٌ.

תַּעְתּוּק ז' نَسْخٌ. إِسْتِنْسَاخٌ.

תַּעְתִּיק ז' (־קִים) نَقْلٌ حَرْفِيٌّ. نَسْخٌ ע' טְרַנְסְקְרִיפְּצְיָה.

תִּעְתֵּעַ פ' أَوْهَمَ. خَطَفَ ـ الأَبْصَارَ. ضَلَّلَ. شَعْوَذَ. תֻּעְתַּע أُوهِمَ. غُرِّرَ بِهِ. ضُلِّلَ.

תִּעְתֵּק פ' نَقَلَ ـُ حَرْفِيًّا. نَسَخَ ـَ. תֻּעְתַּק نُسِخَ حَرْفِيًّا.

תֹּף, תוף ז' (תֻּפִּים) ١. طَبْلٌ ج طُبُولٌ. طَبْلَةٌ. نَقَّارَةٌ. دَرْبُكَّةٌ. بِنْدِيرٌ (طبل كبير). ٢. دَفٌّ ج دُفُوفٌ. طَارَةٌ. תֹּף מִרְיָם دَفٌّ. طَارَةٌ ע' טַנְבּוּר. עוֹר הַתֹּף طَبْلَةُ الأُذُنِ. בְּתֻפִּים וּבִמְחוֹלוֹת بِالتَّطْبِيلِ وَالتَّزْمِيرِ. بِالهَزِيجِ وَالرَّقْصِ.

תַּפְאוּרָה נ' (־רוֹת) دِيكُور. تَصْمِيمُ المَنَاظِرِ. زَخْرَفَةٌ ע' דֶּקוֹרַצְיָה.

תַּפְאוּרָן ז' (־נִים) مُصَمِّمُ الدِّيكُور. مُصَمِّمُ المَنَاظِرِ. مُزَخْرِفٌ.

תַּפְאוּרְתִּי ת' (־יִּים) دِيكُورِيٌّ. زَخْرَفِيٌّ. تَزْيِينِيٌّ.

תִּפְאֵר פ' صَوَّرَ الدِّيكُور (في المسرح). زَخْرَفَ.

תִּפְאָרָה, תִּפְאֶרֶת נ' ١. فَخَامَةٌ. رَوْعَةٌ. بَهَاءٌ. ٢. شَرَفٌ. عَظَمَةٌ. ٣. في الصوفية اليهودية: مَجْدٌ (احدى درجات النبل العشر). עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת إِكْلِيلٌ (تَاجٌ) مِنَ الفَخَامَةِ وَالجَمَالِ. הָיָה לְתִפְאֶרֶת לְאַרְצוֹ كَانَ فَخْرًا لِبِلَادِهِ. לְתִפְאֶרֶת הַמְּלִיצָה لِلزَّخْرَفَةِ البَلَاغِيَّةِ. لِلْمُحَسِّنَاتِ البَدِيعِيَّةِ.

תְּפוּגָה נ' ١. تَوَقُّفٌ. فُتُورٌ. ٢. إِنْتِهَاءُ المَفْعُولِ (الأَجَلِ). إِنْقِضَاءُ المَوْعِدِ.

תַּפּוּד ז' (קיצור תַּפּוּחַ אֲדָמָה) (־דִים) بَطَاطَا. بَطَاطِسُ ע' תַּפּוּחַ, תַּפּוּחַ אֲדָמָה.

תַּפּוּז ז' (קיצור תַּפּוּחַ זָהָב) (־זִים) بُرْتُقَالَةٌ ج بُرْتُقَالٌ. מִיץ תַּפּוּזִים عَصِيرُ (شَرَابُ) البُرْتُقَالِ.

תַּפּוּחַ ז' (־חִים) ١. تُفَّاحَةٌ ج تُفَّاحٌ. ٢. شَجَرَةُ التُّفَّاحِ. תַּפּוּחַ אָדָם הָרִאשׁוֹן تُفَّاحَةُ آدَمَ. جَوْزَةُ العُنُقِ. الحَرْقَدَةُ. תַּפּוּחַ אֲדָמָה بَطَاطَا. بَطَاطِسُ. תַּפּוּחַ הַבְּרִיחַ كُرَةُ التِّرْبَاسِ (في بندقية). תַּפּוּחַ זָהָב ע' תַּפּוּז. תַּפּוּחַ סְדוֹם في النبات: الحُمَّاضُ. حُمَّيْضُ الأَسَدِ. הַתַּפּוּחַ אֵינוֹ נוֹפֵל רָחוֹק מֵהָעֵץ يَقَعُ التُّفَّاحُ تَحْتَ الشَّجَرَةِ. مَنْ أَشْبَهَ أَبَاهُ فَمَا ظَلَمَ. فَرْخُ البَطِّ عَوَّامٌ.

תָּפוּחַ ת' (תְּפוּחִים) مَنْفُوخٌ. مُنْتَفِخٌ. وَارِمٌ. مُحْتَقِنٌ.

תַּפּוּחִי ת' (־יִּים) تُفَّاحِيٌّ. كَالتُّفَّاحِ.

תָּפוּס ת' (תְּפוּסִים) ١. مَشْغُولٌ (خط تلفون). ٢. مَحْجُوزٌ (مقعد). ٣. مَمْسُوكٌ. مَرْبُوطٌ. مَقْبُوضٌ عَلَيْهِ. ٤. غَارِقٌ (في عمل). مُنْهَمِكٌ. תְּפוּסָה مُتَزَوِّجَةٌ. أُخِذَتْ زَوْجَةً عَنْوَةً.

תַּפּוּס ז' (־סִים) قَرَبُوسُ السَّرْجِ ج قَرَابِيسُ. حِنْوٌ.

תְּפוּסָה נ' (־סוֹת) ١. تَمَلُّكٌ. إِسْتِمْلَاكٌ. ٢. حُمُولَةُ البَاخِرَةِ. سَعَةٌ. ٣. عَدَدُ المَقَاعِدِ المَحْجُوزَةِ (في طائرة او قاعة مثلاً). תְּפוּסָה כְּלָלִית صَافِي الحُمُولَةِ.

תְּפוּצָה נ' (־צוֹת) ١. رَوَاجٌ. تَوْزِيعٌ (نسخ كتاب). إِنْتِشَارٌ. نَشْرٌ. ٢. بَعْثَرَةٌ. إِنْتِشَارٌ. تَفْرِيقٌ. ٣. مجازًا: مَهْجَرٌ ج مَهَاجِرُ. אַרְצוֹת הַתְּפוּצָה المَهَاجِرُ. دِيَارُ الشَّتَاتِ. دِيَارُ الغُرْبَةِ.

תְּפוּקָה נ' (־קוֹת) ١. إِنْتَاجٌ. نِتَاجٌ. إِنْتَاجِيَّةٌ. حَاصِلٌ. مَحْصُولٌ ج مَحَاصِيلُ (output). ٢. قُدْرَةُ الإِنْتَاجِ.

תָּפוּר ת' (תְּפוּרִים) مَخِيطٌ. مَخْيُوطٌ. مُخَيَّطٌ. مُلَفَّقٌ. תָּפוּר עָלָיו כסל' يُلَائِمُهُ. مُنَاسِبٌ لَهُ. מִכְרָז תָּפוּר مُوَاصَفَاتُ إِعْلَانٍ عَنْ مَنْصِبٍ شَاغِرٍ تَمَّ طَبْخُهَا مُسْبَقًا لِشَخْصٍ مُعَيَّنٍ بِالذَّاتِ ومجازًا: طَبْخَةٌ مَطْبُوخَةٌ.

תְּפוֹרֶת, תפוזרת נ' (־זוֹרוֹת) تَفْرِيقٌ. بَعْثَرَةٌ. نَقْلٌ. בִּתְפוֹרֶת (سِلْعَةٌ) سَائِبَةٌ بِلَا تَعْبِئَةٍ (في باخرة ونحوها). حَلٌّ. غَيْرُ مُعَبَّأٍ أَوْ مُغَلَّفٍ. مُكَوَّمٌ (بضاعة).

תָּפַח פ' إِنْتَفَخَ. وَرِمَ (يَرِمُ). تَوَرَّمَ. إِحْتَقَنَ. إِخْتَمَرَ. נִתְפַּח إِنْتَفَخَ. تَوَرَّمَ.

תֻּפִּי, תופי ת' (־יִּים) ١. طَبْلِيٌّ. شَبِيهٌ بِالطَّبْلِ. ٢. مُسَدَّسٌ ذُو سَاقِيَةٍ (فيه ست طلقات). طَبَنْجَةٌ ج طَبَنْجَاتٌ. غَدَّارَةٌ.

תְּפִיחָה נ' (־חוֹת) إِنْتِفَاخٌ ج إِنْتِفَاخَاتٌ. وَرَمٌ ج أَوْرَامٌ. تَوَرُّمٌ. إِحْتِقَانٌ. إِمْتِلَاءٌ (بالهواء مثلاً).

תְּפִיחוּת נ' إِنْتِفَاخٌ. وَرَمٌ. إِحْتِقَانٌ.

תפילה ע' תְּפִלָּה. **תפילין** ע' תְּפִלִּין.

תָּפִיס ת' (תְּפִיסִים) ١. سَهْلُ الْمَسْكِ. ٢. سَهْلُ الإِدْرَاكِ. قَابِلٌ لِلْفَهْمِ.

תְּפִיסָה נ' (־סוֹת) ١. قَبْضٌ. مَسْكٌ. إِمْسَاكٌ. تَلَقُّفٌ (كرة مثلاً). ٢. إِسْتِيلاَءٌ. سَيْطَرَةٌ. ضَبْطٌ. ٣. إِسْتِمْلاَكٌ. وَضْعُ الْيَدِ عَلَى. مُصَادَرَةٌ. ٤. فَهْمٌ. تَصَوُّرٌ. وَعْيٌ. إِدْرَاكٌ. إِسْتِيعَابٌ. ٥. مَفْهُومٌ ج مَفَاهِيمُ. وُجْهَةُ نَظَرٍ. ٦. حَبْسٌ. سَجْنٌ. إِعْتِقَالٌ. ٧. مَفْعُولٌ. سَرَيَانُ مَفْعُولٍ. دُخُولُ حَيِّزِ التَّنْفِيذِ. תְּפִיסָה מְעֻוֶּתֶת فَهْمٌ (إِدْرَاكٌ) مَغْلُوطٌ. وُجْهَةُ نَظَرٍ غَيْرُ صَحِيحَةٍ. תְּפִיסַת עוֹלָם وُجْهَةُ نَظَرٍ. نَظْرَةٌ فَلْسَفِيَّةٌ. תְּפִיסַת עֶמְדָּה ١. إِحْتِلاَلُ مَوْقِعٍ (مَرْكَزٍ). ٢. إِتِّخَاذُ مَوْقِفٍ. בַּעַל תְּפִיסָה فَهِيمٌ. وَاسِعُ الإِدْرَاكِ. سَرِيعُ الْبَدِيهَةِ. זֶה מֵעַל לִתְפִיסָתִי هذا فَوْقَ إِدْرَاكِي (فَهْمِي). هذا فَوْقَ تَصَوُّرِي.

תְּפִיסָתִי ת' (־יִּים) فَهْمِيٌّ. إِدْرَاكِيٌّ. تَصَوُّرِيٌّ.

תְּפִיפָה נ' (־פוֹת) تَطْبِيلٌ. قَرْعٌ بِالطُّبُولِ.

תְּפִירָה נ' (־רוֹת) خِيَاطَةٌ. تَخْيِيطٌ. لَفْقٌ. חוּט תְּפִירָה خَيْطُ الْخِيَاطَةِ. خَيْطٌ دَقِيقٌ. מְכוֹנַת תְּפִירָה مَاكِنَةُ (آلَةُ) خِيَاطَةٍ. קוּרְס תְּפִירָה دَوْرَةُ خِيَاطَةٍ.

תְּפִישָׂה ע' תְּפִיסָה.

תְּפִית, תּוּפִית נ' (־יּוֹת) غِشَاءٌ (في سماعة تلفون مثلاً).

(תפל) הִתְפִּל ١. عَانَدَ. ٢. تَلَوَّى. تَفَتَّلَ. הִתְפִּיל ١. صَيَّرَهُ عَدِيمَ الطَّعْمِ. ٢. أَزَالَ مُلُوحَتَهُ. הֻתְפַּל صُيِّرَ عَدِيمَ الطَّعْمِ. أُزِيلَتْ مُلُوحَتُهُ.

תָּפֵל ת' (תְּפֵלִים) ١. مَلِيخٌ. لاَ مِلْحَ فِيهِ. لاَ طَعْمَ لَهُ. غَثٌّ. ٢. تَافِهٌ. عَدِيمُ الْقِيمَةِ. אֱמוּנָה תְּפֵלָה شَعْوَذَةٌ. إِعْتِقَادٌ خُرَافِيٌّ. خُرَافَاتٌ.

תֹּפֶל ז' غَثَاثَةٌ. كَوْنُهُ عَدِيمَ الطَّعْمِ.

תִּפְלָה נ' تَفَاهَةٌ. قِلَّةُ طَعْمٍ ومجازًا: فَرَاغٌ. خُلُوٌّ. فُضُوٌّ.

תְּפִלָּה, תפילה נ' (־לּוֹת) ١. صَلاَةٌ ج صَلَوَاتٌ. دُعَاءٌ ج أَدْعِيَةٌ. ٢. مُصْحَفُ الصَّلاَةِ. תְּפִלָּה לְעִלּוּי נִשְׁמָה صَلاَةُ الْغَائِبِ. תְּפִלַּת הַדֶּרֶךְ تِلاَوَةُ الْفَاتِحَةِ عَلَى رُوحٍ. תְּפִלַּת הַגֶּשֶׁם صَلاَةُ الاِسْتِسْقَاءِ. תְּפִלַּת הַדֶּרֶךְ صَلاَةُ (بَرَكَةُ) السَّفَرِ. תְּפִלַּת וָתִיקִין صَلاَةُ الْفَجْرِ. صَلاَةُ الْمُبَكِّرِينَ إِلَى الْكَنِيسِ. תְּפִלַּת מִנְחָה صَلاَةُ الْعَصْرِ. תְּפִלַּת עַרְבִית صَلاَةُ الْعِشَاءِ (مساء). תְּפִלַּת שָׁוְא صَلاَةٌ بَاطِلَةٌ (فات وقتها). תְּפִלַּת הַשַּׁחַר صَلاَةُ الْفَجْرِ. בֵּית תְּפִלָּה بَيْتُ اللّهِ. مَعْبَدٌ ج مَعَابِدُ. مُصَلًّى. كَنِيسٌ ج كُنُسٌ. בַּעַל תְּפִלָּה ע' חַזָּן. אֲנִי תְפִלָּה أَتَضَرَّعُ. أَتَوَسَّلُ. أَبْتَهِلُ. رَجَائِي هُوَ.

תִּפְלוּת נ' تَفَاهَةٌ. سَخَافَةٌ. لَغْوٌ. إِسْفَافٌ.

תְּפֵלוּת נ' ١. غَثَاثَةٌ. ٢. تَفَاهَةٌ. سَخَافَةٌ. تَخْرِيفٌ.

תְּפִלִּין, תפילין נ"ר تِفِلِّين. تِفْلِّيم (سيران أو شريطان من الجلد يُشد احدهما حول الرأس والثاني حول اليد اليسرى في صلاة الفجر ويحمل كل منهما علبة صغيرة كتب عليها اربعة فصول من التوراة اثنان من سفر الخروج ١٣ واثنان من سفر التثنية ٦ و ٢١ وهي اساس الصلوات اليهودية في توحيد الله).

תַּפְנוּק ז' (־קִים) ١. غَنْجٌ. دَلاَلٌ. دَلَعٌ. ٢. تَرَفٌ.

תַּפְנִית נ' (־יּוֹת) إِنْعِطَافٌ. دَوَرَانٌ. لَفْتَةٌ. تَحَوُّلٌ.

תָּפַס פ' ١. مَسَكَ ـ أَمْسَكَ. قَبَضَ ـ تَلَقَّفَ. ٢. سَرَى ـ مَفْعُولُهُ. صَارَ نَافِذًا. ٣. إِحْتَلَّ. فَتَحَ ـ إِسْتَوْلَى. ٤. إِسْتَمْلَكَ. تَمَلَّكَ. وَضَعَ يَدَهُ عَلَى. إِحْتَجَزَ. ٥. أَشْغَلَ حَيِّزًا. إِحْتَلَّ مَكَانًا. ٦. وَعَى (يَعِي). فَهِمَ ـ أَدْرَكَ. תָּפַס אֶת דְּבָרָיו فَهِمَ (وَعَى أَوْ أَدْرَكَ) مَغْزَى كَلاَمِهِ. תָּפַס טְרֶמְפּ ١. إِنْضَمَّ فِي رِكَابِهِ. سَافَرَ مَجَّانًا فِي سَيَّارَةٍ صَادَفَهَا ע' טְרֶמְפּ. ٢. مجازًا: إِغْتَنَمَ الْفُرْصَةَ الَّتِي وَاتَتْهُ. תָּפַס יָזְמָה أَخَذَ زِمَامَ الْمُبَادَرَةِ. بَادَرَ فِي. شَرَعَ ـ فِي. תָּפַס אֶת הַכַּדּוּר أَمْسَكَ الْكُرَةَ. تَلَقَّفَ الطَّابَةَ. תָּפַס מָקוֹם רִאשׁוֹן إِحْتَلَّ الْمَرْتَبَةَ الأُولَى. תָּפַס פִּקּוּד סִי' سَيْطَرَ عَلَى الْمَوْقِفِ. إِمْتَلَكَ نَاصِيَةَ الأُمُورِ. תָּפַס אֶת הַפְּרִינְצִיפּ ע' פְּרִינְצִיפּ. תָּפַס אֶת הַשִּׁלְטוֹן إِسْتَوْلَى عَلَى الْحُكْمِ. תָּפַס אוֹתוֹ בְּקַלְקָלָתוֹ كَبَسَهُ مُتَلَبِّسًا بِجَرِيمَتِهِ. תָּפַסְתָּ מְרֻבֶּה לֹא תָפַסְתָּ مَنْ طَمِعَ فِي الْكُلِّ فَاتَهُ الْكُلُّ. مَنْ طَلَبَ الزِّيَادَةَ وَقَعَ فِي النُّقْصَانِ. תָּפַס אֶת הַחֶבֶל בִּשְׁנֵי רָאשָׁיו مَسَكَ الْحَبْلَ مِنْ طَرَفَيْهِ. جَمَعَ بَيْنَ النَّقِيضَيْنِ. תָּפַס אֶת הַשּׁוֹר בְּקַרְנָיו مجازًا: قَبَضَ عَلَى نَاصِيَةِ الأُمُورِ. תָּפַס אֶת הָרַע בְּמִעוּטוֹ إِخْتَرْ أَهْوَنَ الشَّرَّيْنِ. بَعْضُ الشَّرِّ أَهْوَنُ مِنْ بَعْضٍ. נִתְפַּס ١. مُسِكَ. قُبِضَ عَلَيْهِ. ٢. وَقَعَ (يَقَعُ) تَحْتَ تَأْثِيرٍ. تَأَثَّرَ بـ. אֵין אָדָם נִתְפָּס עַל צַעֲרוֹ لاَ يُلاَمُ الإِنْسَانُ عَلَى هَفْوَةٍ تَبْدُرُ مِنْهُ سَاعَةَ حُزْنِهِ.

תֶּפֶס ז' (תְּפָסִים) ١. مِقْبَضٌ. كُلاَّبٌ. مِزْلاَجٌ. ٢. قَبْضٌ. مَسْكٌ. תֶּפֶס הַמַּחְסָנִית في الاسلحة النارية: سَقَّاطَةٌ تُثَبِّتُ الْخَزْنَةَ.

תַּפְסָנִי ת' (־יִּים) وَاعٍ(ي). سَرِيعُ الْبَدِيهَةِ. يفهمها وهي طايرة ם'.

תִּפְעוּל ז' تَفْعِيلٌ. تَشْغِيلٌ. تَسْيِيرٌ. تَنْفِيذٌ. תִּפְעוּל טַקְטִי إِسْتِخْدَامٌ تَكْتِيكِيٌّ.

תִּפְעוּלִי ת' (־יִּים) تَفْعِيلِيٌّ. تَنْفِيذِيٌّ. تَشْغِيلِيٌّ.

תִּפְעֵל פ' أَدَارَ. سَيَّرَ. شَغَّلَ. إِسْتَخْدَمَ. תֻּפְעַל سُيِّرَ. تَمَّ تَشْغِيلُهُ. أُدِيرَ.

תִּפְעוּלָן ז' (־נִים) مُشَغِّلٌ. مُنَفِّذُ الْعَمَلِيَّةِ.

תָּפַף פ' ضَرَبَ بِالدُّفِّ. طَبَّلَ. قَرَعَ ـ بِالطَّبْلِ. نَقَرَ ـ תּוֹפֵף ١. طَبَّلَ. ضَرَبَ عَلَى الطَّبْلِ. ٢. قَرَعَ ـ دَقَّ ـ

תַּפָּף ז' (־פִים) دَفَّافٌ. طَبَّالٌ. قَارِعٌ بِالطَّبْلِ.

תִּפְקֵד פ' عَمِلَ ـ أَدَّى وَظِيفَتَهُ. قَامَ بِعَمَلِهِ.

תִּפְקוּד ז' أَدَاءٌ. قِيَامٌ بِالْعَمَلِ. وَظِيفَةٌ. תִּפְקוּד יֶתֶר فَرْطُ نَشَاطٍ (hyperfunction).

תִּפְקוּדִי ת' (־יִים) أدَائِيٌّ. وَظِيفِيٌّ. وَظَائِفِيٌّ. مُتَعَلِّقٌ بِأدَاءِ وَظِيفَةٍ.

תַּפְקִיד ז' (־דִים) ١. مُهِمَّةٌ ج مَهَامّ. وَاجِبٌ ج وَاجِبَاتٌ. مَسْؤُولِيَّةٌ. ٢. وَظِيفَةٌ ج وَظَائِفُ. مَنْصِبٌ ج مَنَاصِبُ. عَمَلٌ ج أعْمَالٌ. ٣. رِسَالَةٌ. هَدَفٌ ج أهْدَافٌ. ٤. دَوْرٌ (في مسرحية مثلاً) ج أدْوَارٌ. תַּפְקִיד מְיֻחָד مُهِمَّةٌ خَاصَّةٌ. مَسْؤُولِيَّةٌ خَاصَّةٌ. תַּפְקִיד רָאשִׁי دَوْرٌ رَئِيسِيٌّ. בְּתַפְקִיד فِي الخِدْمَةِ. خِلَالَ أدَاءِ الوَاجِبِ. מִלֵּא תַּפְקִיד قَامَ بِدَوْرٍ. أدَّى (لَعِبَ) دَوْرًا. إضْطَلَعَ بِمُهِمَّةٍ. נִכְנַס לְתַפְקִידוֹ بَاشَرَ (زَاوَلَ) مَهَامَّ مَنْصِبِهِ. إضْطَلَعَ بِعَمَلِهِ.

תָּפַר פ' خَاطَ ـِ خَيَّطَ. لَفَقَ ـِ دَرَزَ ـُ תָּפְרוּ עָלָיו (לוֹ) תִּיק ס"ל لَفَّقُوا عَلَيْهِ تُهْمَةً (فَفُتح ملفٌ في الشرطة ضده). נִתְפַּר خِيطَ. خُيِّطَ. لُفِقَ.

תֶּפֶר ז' (תְּפָרִים) لَفْقٌ. دَرْزَةٌ. دَرْزٌ. لَفْقَةٌ. קַו הַתֶּפֶר خَطُّ التَّمَاسِ (الالْتِحَامِ).

תַּפָּר ז' (־רִים) ١. خَيَّاطُ الأحْذِيَةِ. ٢. خَيَّاطُ الثِّيَابِ ע' חַיָּט.

תַּפָּרוּת נ' خِيَاطَةٌ.

תִּפְרַחַת נ' (־רָחוֹת) في النبات: ١. إكْلِيلٌ ج أكَالِيلُ. نَوْرَةٌ خَيْمِيَّةٌ. ٢. إزْهَارٌ. إزْدِهَارٌ. نَضَارَةٌ. ٣. في الطب: طَفْحٌ جِلْدِيٌّ.

תַּפְרִיט ז' (־טִים) ١. قَائِمَةُ الأطْعِمَةِ (في مطعم، menu). ٢. جَدْوَلٌ ج جَدَاوِلُ. قَائِمَةٌ مُفَصَّلَةٌ ج قَوَائِمُ.

תַּפְרָן A ז' (־נִים) طَفْرَان. مُفْلِسٌ. مَنْ لَا يَمْلِكُ شَيْئًا.

תִּפְרֹסֶת, תפרוסת נ' تَوْزِيعٌ. تَوَزُّعٌ. إنْتِشَارٌ.

תָּפַשׂ פ'1. مَسَكَ ـِ أمْسَكَ ע' תָּפַס. תּוֹפֵשׂ כִּנּוֹר بَارِعٌ فِي عَزْفِ الكَمَانِ أوِ الأرْغُنِ. תּוֹפֵשׂ מָשׁוֹט جَذَّافٌ. مَلَّاحٌ. نُوتِيٌّ. مَرَاكِبِيٌّ. תּוֹפֵשׂ עֵט مِنْ حَمَلَةِ الأقْلَامِ. كَاتِبٌ ج كُتَّابٌ. أدِيبٌ ج أدَبَاءُ.

תֹּפֶת, תופת ז' ١. جَحِيمٌ. جَهَنَّمُ. ٢. أتُونٌ. نَارٌ جَهَنَّمِيَّةٌ. מְכוֹנִית תֹּפֶת سَيَّارَةٌ مُفَخَّخَةٌ (مَلْغُومَةٌ).

תַּצְבִּיר ז' (־רִים) في الجيولوجيا: كُتْلَةٌ مُتَحَجِّرَةٌ. رَمْلٌ مُتَصَلِّبٌ (concretion).

תִּצְבֹּרֶת, תצבורת נ' رُكَامٌ. كَوْمَةٌ ج أكْوَامٌ. كُدْسٌ ج أكْدَاسٌ.

תַּצְהִיר ז' (־רִים) تَصْرِيحٌ (بَيَانٌ) خَطِّيٌّ. شَهَادَةٌ مَشْفُوعَةٌ بِقَسَمٍ.

תְּצוּגָה נ' (־גוֹת) ١. عَرْضٌ. مَعْرِضٌ (صغير) ج مَعَارِضُ. ٢. مَعْرُوضَاتٌ. תְּצוּגַת אָפְנָה مَعْرِضُ أزْيَاءٍ. אוּלַם תְּצוּגָה صَالَةُ العَرْضِ. قَاعَةُ المَعْرِضِ.

תְּצוּרָה נ' (־רוֹת) ١. تَكْوِينٌ ج تَكْوِينَاتٌ. تَشْكِيلٌ ج تَشْكِيلَاتٌ. شَكْلُ بِنَاءٍ. ٢. في القواعد: إشْتِقَاقٌ ج إشْتِقَاقَاتٌ. ٣. في الحواسيب: صُورَةُ تَشْكِيلِ تَفَاصِيلَ فِي مِلَفِّ البَرْنَامَجِ (configuration).

תְּצוּרָתִי ת' (־יִים) تَكْوِينِيٌّ. شَكْلِيٌّ. تَشْكِيلِيٌّ. مَبْنَوِيٌّ.

תִּצְלֹבֶת, תצלובת נ' (־לוּבוֹת) ١. تَصَالُبٌ. تَقَاطُعٌ. ٢. تَلَاقٍ(ي). إلْتِقَاءٌ.

תַּצְלוּם ז' (־מִים) صُورَةٌ فُوتُوغْرَافِيَّةٌ. تَصْوِيرٌ شَمْسِيٌّ. رَسْمٌ ج رُسُومٌ. תַּצְלוּם אֲוִיר (תַּצ"א) تَصْوِيرٌ جَوِّيٌّ. תַּצְלוּם בָּזָק لَقْطَةٌ فُوتُوغْرَافِيَّةٌ سَرِيعَةٌ (snapshot). תַּצְלוּם מִקָּרוֹב لَقْطَةٌ قَرِيبَةٌ. تَصْوِيرٌ عَنْ قُرْبٍ (close-up) ע' תַּקְרִיב.

תַּצְלִיל ז' (־לִים) في الموسيقى: تَنَاغُمٌ مُوسِيقِيٌّ. تَآلُفُ أنْغَامٍ. رَنِينٌ.

תַּצְמִיד ז' (־דִים) خَلْطُ مَوَادٍّ مُخْتَلِفَةٍ. تَرْكِيبٌ.

תַּצְפִּית נ' (־יּוֹת) ١. رَصْدٌ. مُرَاقَبَةٌ. مُشَاهَدَةٌ. ٢. مَرْقَبُ اسْتِطْلَاعٍ. תַּצְפִּית אֲוִיר إسْتِكْشَافٌ (إسْتِطْلَاعٌ) جَوِّيٌّ. مُرَاقَبَةٌ جَوِّيَّةٌ. תַּצְפִּית אֵשׁ في الجيش: مُرَاقَبَةُ ضَرْبِ النَّارِ. עֶמְדַּת תַּצְפִּית مَوْقِعُ اسْتِطْلَاعٍ. مَرْكَزُ مُرَاقَبَةٍ.

תַּצְפִּיתָן ז' (־נִים) رَاصِدٌ. مُتَرَصِّدٌ. رَاقِبٌ.

תִּצְפֵּת رَصَدَ ـُ رَاقَبَ. كَمَنَ ـُ لِـ.

תַּצְרוּם ז' تَنَافُرُ الأصْوَاتِ. عَدَمُ تَنَاسُقِ الأنْغَامِ. نَشَازٌ.

תִּצְרֹכֶת, תצרוכת נ' إسْتِهْلَاكٌ. الكَمِّيَّةُ المُسْتَهْلَكَةُ. إسْتِنْفَادٌ. תִּצְרֹכֶת פְּנִימִית إسْتِهْلَاكٌ مَحَلِّيٌّ. כְּדֵי תִּצְרָכְתּוֹ مَا يَكْفِيهِ. مَا يَسُدُّ حَاجَتَهُ.

תַּצְרֵף ז' (־רְפִים) لُغْزُ الصُّوَرِ (rebus) ע' פָּזֶל.

תִּצְרֹפֶת, תצרופת נ' ضَمٌّ. جَمْعٌ ע' צֵרוּף.

תַּקְבּוּל ז' (־לִים) إيرَادَاتٌ. مُسْتَحْصَلَاتٌ. مَقْبُوضَاتٌ.

תַּקְבִּיל ז' (־לִים) مُوَازَاةٌ. مُضَاهَاةٌ.

תִּקְבֵּל פ' وَازَى. ضَاهَى. قَارَنَ. طَابَقَ. תֻּקְבַּל قُورِنَ. وُوزِيَ. ضُوهِيَ. طُوبِقَ.

תִּקְבֹּלֶת, תקבולת נ' (־בּוֹלוֹת) مُوَازَاةٌ. تَوَازٍ(ي). مُضَاهَاةٌ. مُقَارَنَةٌ. مُقَايَسَةٌ. تَمَاثُلٌ. تَنَاظُرٌ (parallelism).

תִּקְבֹּצֶת, תקבוצת נ' مَجْمُوعَةٌ ج مَجْمُوعَاتٌ. جَمْعٌ. لَمْلَمَةٌ.

תַּקְדִּים ז' (־מִים) ١. سَابِقَةٌ ج سَوَابِقُ (precedent). ٢. أوَّلِيَّةٌ. أوْلَوِيَّةٌ. דָּבָר לְלֹא תַּקְדִּים أمْرٌ لَا سَابِقَةَ لَهُ. أمْرٌ لَمْ يَسْبِقْ حُدُوثُهُ.

תַּקְדִּימִי ת' (־יִים) لَيْسَ لَهُ سَابِقٌ (في الامور القانونية).

תִּקְוָה, תקווה נ' (־ווֹת) أمَلٌ ج آمَالٌ. رَجَاءٌ. تَوَقُّعٌ. أُمْنِيَةٌ ج أمَانٍ(ي). בְּתִקְוָה שֶׁ־ عَلَى أمَلِ أنْ. رَاجِيًا أنْ. يَحْدُونِي الأمَلُ فِي. הַתִּקְוָה نَشِيدُ الأمَلِ (مُتَكَلِّفًا). النَّشِيدُ الوَطَنِيُّ الإسْرَائِيلِيُّ. תִּקְוָה נִכְזֶבֶת فُقْدَانُ أمَلٍ. قَطْعُ أمَلٍ. أمَلٌ ضَعِيفٌ. חֲסַר תִּקְוָה ١. لَا أمَلَ فِيهِ. مَيْئُوسٌ مِنْهُ. ٢. يَائِسٌ. قَانِطٌ. מָלֵא תִּקְוָה مُفْعَمٌ بِالأمَلِ. يَحْدُوهُ الأمَلُ. שְׁבִיב תִּקְוָה بَصِيصٌ مِنَ الأمَلِ. خَيْطُ أمَلٍ. אָבְדָה תִּקְוָתוֹ قَطَعَ (فَقَدَ) أمَلَهُ. فَقَدَ رَجَاءَهُ. אֲנִי תִּקְוָה כִּי أرْجُو أنْ. يَحْدُونِي الأمَلُ فِي. הִבִּיעַ תִּקְוָה أعْرَبَ (عَبَّرَ) عَنْ أمَلِهِ. הֵפִיחַ תִּקְוָה بَعَثَ الأمَلَ فِي. نَفَثَ

رُوحَ الأَمَلِ. זִיק תִּקְוָה بَصِيصٌ مِنْ أَمَلٍ. خَيْطُ أَمَلٍ. נִכְרְתָה תִּקְוָתוֹ قَطَعَ (فَقَدَ) رَجَاءَهُ. يَئِسَ مِنْ. טוֹבָה תִּקְוָה מֵחַיִּים مجازًا: مَا أَضْيَقَ العَيْشَ لَوْلاَ فُسْحَةُ الأَمَلِ!

תִּקּוּל, תיקול ז׳ (־לִים) סל׳ في الرياضة: صَدْمٌ. دَفْعٌ. صَدٌّ. مُحَاوَلَةُ عَرْقَلَةِ اللاَّعِبِ الآخَرِ مِنْ إِصَابَةِ الهَدَفِ.

תְּקוּמָה נ׳ ١. نَهْضَةٌ. نُهُوضٌ. وَثْبَةٌ ج وَثَبَاتٌ. هَبَّةٌ. ٢. بَعْثٌ. قِيَامٌ. إِحْيَاءٌ. אֵין לוֹ תְּקוּמָה لَنْ تَقُومَ لَهُ قَائِمَةٌ.

תִּקּוּן, תיקון ז׳ (־נִים) ١. تَصْلِيحٌ ج تَصْلِيحَاتٌ. تَعْدِيلٌ ج تَعْدِيلاَتٌ. تَصْحِيحٌ. تَصْوِيبُ خَطَإٍ. إِسْتِدْرَاكٌ. ٢. تَقْوِيمٌ. تَلاَفٍ(ي). ٣. إِصْلاَحٌ ج إِصْلاَحَاتٌ. تَرْمِيمٌ ج تَرْمِيمَاتٌ. عَمْرَةٌ. תִּקּוּן חֲצוֹת صَلاَةُ مُنْتَصَفِ اللَّيْلِ (لذكرى خراب بيت المقدس وهيكل سليمان). תִּקּוּן לֵיל הוֹשַׁעְנָא רַבָּה قِرَاءَاتُ رُحْمَاكَ يَا رَبُّ لَيْلَةَ السَّابِعِ مِنْ عِيدِ المَظَلَّةِ (العَرَائِشِ) حَيْثُ تُتْلَى فِيهِ فُصُولٌ مِنْ سِفْرِ التَّثْنِيَةِ وَالمَزَامِيرِ وَالتَّلْمُودِ ע׳ הוֹשַׁעְנָא, הוֹשַׁעְנָא רַבָּה. תִּקּוּן לֵיל שָׁבוּעוֹת صَلَوَاتُ لَيْلَةِ عِيدِ الأَسَابِيعِ (العَنْصَرَةِ) حَيْثُ تُتْلَى فُصُولٌ مِنَ التَّوْرَاةِ وَالتَّلْمُودِ تَرَحُّمًا عَلَى أَرْوَاحِ المَوْتَى. תִּקּוּן נְשָׁמָה تَزْكِيَةُ النَّفْسِ. زَكَاةُ الرُّوحِ (اصطلاح متعارف عليه لدى المتدينين اليهود بالنسبة للامور الواجب القيام بها لطهارة الروح الانسانية). תִּקּוּן סוֹפְרִים ١. تَصْوِيبَاتُ المُدَوِّنِينَ الأَوَائِلِ (في نص التوراة فيما يتعلق بتعابير معينة تنطوي على المسّ باسم الجلالة). ٢. كِنَايَةٌ عَنْ طَبَعَاتِ الأَسْفَارِ الخَمْسَةِ الأُولَى مِنَ التَّوْرَاةِ بِلاَ تَشْكِيلٍ لِاسْتِعْمَالِ المُدَوِّنِينَ. תִּקּוּנֵי דָּת إِصْلاَحَاتٌ دِينِيَّةٌ. כְּתִקּוּנוֹ عَلَى مَا يُرَامُ. حَسَبَ الأُصُولِ. كَمَا يَجِبُ (يَنْبَغِي).

תָּקוּעַ ת׳ (תְּקוּעִים) ١. عَالِقٌ. مَغْرُوزٌ. مُرَزَّزٌ. مُثَبَّتٌ. ٢. قَابِعٌ (في مكان لا يمكنه مبارحته، stuck). ٣. مُتَوَرِّطٌ فِي. مَلْطُوع מ׳.

תְּקוּפָה נ׳ (־פוֹת) ١. فَتْرَةٌ ج فَتَرَاتٌ. مُدَّةٌ ج مُدَدٌ. رَدَحٌ مِنَ الزَّمَنِ. ٢. مَوْسِمٌ ج مَوَاسِمُ. فَصْلٌ ج فُصُولٌ. ٣. عَصْرٌ ج عُصُورٌ. عَهْدٌ ج عُهُودٌ. حِقْبَةٌ ج حِقَبٌ. תְּקוּפַת הָאֶבֶן العَصْرُ الحَجَرِيُّ. الطَّوْرُ الظَّرَانِيُّ. תְּקוּפַת נִסָּיוֹן فَتْرَةُ اخْتِبَارٍ. سْتَاج. תְּקוּפַת הָרֵנֶסַנְס عَصْرُ النَّهْضَةِ (في اوربا). לִתְקוּפַת שָׁנָה لِسَنَةٍ خَلَتْ. بَعْدَ مُضِيِّ سَنَةٍ. לִתְקוּפַת הַיָּמִים بَعْدَ مُرُورِ المَوْعِدِ.

תְּקוּפוֹן ז׳ (־נִים) مَجَلَّةٌ دَوْرِيَّةٌ (فَصْلِيَّةٌ).

תְּקוּפָתִי ת׳ (־תִיִּים) فَصْلِيٌّ. مَوْسِمِيٌّ. دَوْرِيٌّ. כְּתַב עֵת תְּקוּפָתִי مَجَلَّةٌ فَصْلِيَّةٌ (دَوْرِيَّةٌ).

תְּקוּרָה נ׳ (־רוֹת) نَفَقَاتٌ عَامَّةٌ غَيْرُ مُبَاشِرَةٍ (لا تتعلق بالانتاج المباشر نفسه كالنفقات الادارية وغيرها، overhead expences).

תְּקִיל Ar. ת׳ (־לִין) مَوْزُونٌ. بِالوَزْنِ الكَامِلِ. טָבִין וּתְקִילִין عَدًّا وَنَقْدًا.

תַּקִּין ת׳ (־נִים) طَبِيعِيٌّ. مُتْقَنٌ. مُحْكَمٌ. مُنْتَظِمٌ. سَوِيٌّ. صَحِيحٌ. سَلِيمٌ. سَالِمٌ. دُونَ خَلَلٍ. יְחָסִים תַּקִּינִים عَلاَقَاتٌ طَبِيعِيَّةٌ. رَوَابِطُ مُنْتَظِمَةٌ.

תְּקִינָה נ׳ وَضْعُ المَقَايِيسِ. تَوْحِيدُ المَنَاهِجِ. تَقْنِينٌ.

תַּקִּינוּת נ׳ إِنْتِظَامٌ. إِحْكَامٌ. سَلاَمَةٌ. תַּקִּינוּת פּוֹלִיטִית سِيَاسَةٌ صَائِبَةٌ. تَصَرُّفٌ لاَئِقٌ. حُسْنُ تَصَرُّفٍ (عدم التفوّه بكلام ينطوي على المساس بالشعور من الناحية السياسية والاجتماعية والجنسية الخ.، politically correct).

תְּקִיעָה נ׳ (־עוֹת) ١. نَفْخٌ فِي الصُّورِ. نَقْرٌ فِي النَّاقُورِ. نَفْخٌ فِي الأَبْوَاقِ. ٢. صَوْتُ النَّاقُورِ (لدى النفخ فيه). ٣. غَرْزٌ. غَرْزَةٌ. إِقْحَامٌ. زَجٌّ. תְּקִיעַת יָתֵד حَطُّ الرِّحَالِ. إِسْتِقْرَارٌ. تَوَطُّنٌ فِي. תְּקִיעַת כַּף مُصَافَقَةٌ. ضَرْبُ كَفٍّ بِكَفٍّ (بعد عقد صفقة). תְּקִיעַת סַכִּין בַּגַּב طَعْنَةُ سِكِّينٍ فِي الظَّهْرِ. طَعْنَةٌ مِنَ الخَلْفِ ومجازًا: خِيَانَةٌ.

תַּקִּיף ת׳ (־פִים) حَازِمٌ. صَارِمٌ. شَدِيدٌ. صُلْبٌ. قَوِيُّ الشَّكِيمَةِ. תַּקִּיף הַקָּהָל وَجِيهُ القَوْمِ ج وُجَهَاءُ. زَعِيمٌ ج زُعَمَاءُ. תַּקִּיף בְּדַעְתּוֹ ثَابِتُ العَزْمِ. مَاضِي العَزِيمَةِ. مُصَمِّمٌ عَلَى.

תַּקִּיפוּת נ׳ حَزْمٌ. شِدَّةٌ. صَرَامَةٌ. صَلاَبَةٌ. قُوَّةٌ. بَأْسٌ. תַּקִּיפוּת דַּעַת عَقْدُ العَزْمِ عَلَى. حَزْمُ الرَّأْيِ عَلَى.

תְּקִיפָה נ׳ (־פוֹת) ١. هَجْمَةٌ ج هَجَمَاتٌ. هُجُومٌ. غَارَةٌ ج غَارَاتٌ. حَمْلَةٌ ج حَمَلاَتٌ. إِعْتِدَاءٌ ج إِعْتِدَاءَاتٌ. إِصَابَةٌ.

(תקל) נִתְקַל פ׳ ١. تَعَرْقَلَ. إِرْتَطَمَ بِـ. عَثَرَ بِـ. إِصْطَدَمَ بِـ. ٢. لَقِيَ ـ. إِلْتَقَى بِـ. صَادَفَ. وَقَفَ (يَقِفُ) عَلَى. תִּקֵּל في الرياضة: صَدَمَ ـ. صَدَّ ـ (بقصد منع الآخر من اصابة الهدف). הִתְקִיל عَرْقَلَ. أَعَاقَ. عَثَّرَ. صَدَّ.

תָּקֵל En. ז׳ (־לִים) ١. סל׳ خُصُومَةٌ. مُوَاجَهَةٌ كَلاَمِيَّةٌ. ٢. صُعُوبَةٌ. خَلَلٌ.

תַּקָּלָה נ׳ (־לוֹת) ١. خَلَلٌ. عَطَبٌ. ٢. عَائِقٌ ج عَوَائِقُ. عَرْقَلَةٌ ج عَرَاقِيلُ. عَثْرَةٌ ج عَثَرَاتٌ. حَجَرُ عَثْرَةٍ. عَقَبَةٌ ج عَقَبَاتٌ. مَانِعٌ ج مَوَانِعُ. תַּקָּלַת מָנוֹעַ عَطَبٌ (عَطَلٌ) فِي المُحَرِّكِ.

תַּקְלִיט ז׳ (־טִים) ١. أُسْطُوَانَةٌ ج أُسْطُوَانَاتٌ. ٢. في الحواسيب: قُرْصٌ. دِيسْك (disc). תַּקְלִיט קָשִׁיחַ في الحواسيب: قُرْصٌ صُلْبٌ مُمَغْنَطٌ (لتخزين المعلومات).

תַּקְלִיטוֹן ז׳ (־נִים) في الحواسيب: قِرْصٌ (مغناطيسي لخزن المعلومات) ע׳ דִּיסְקֶט.

תַּקְלִיטוֹר ז׳ (־רִים) ١. أُسْطُوَانَةٌ كَبِيرَةٌ (قطرها ١٢ سم). ٢. في الحواسيب: قُرْصٌ مَضْغُوطٌ (مُدْمَجٌ) مُمَغْنَطٌ (يشتمل على كمية كبيرة من المعلومات، compact disc, c.d.).

תַּקְלִיטִיָּה, תקליטייה נ' (־יּוֹת) أَرْشِيفُ (مَكْتَبَةُ) الأُسْطُوَانَاتِ.

תַּקְלִיטָן ז' (־נִים) مُقَدِّمُ الأُسْطُوَانَاتِ (في الراديو والتلفزيون، disc jocky).

(תקן) נִתְקַן פ' صَلَحَ (صَلُحَ) ـُ صَحَّ ـِ صَارَ صَالِحًا. تَعَدَّلَ. قُوِّمَ. **תִּקֵּן** ١. صَلَّحَ. أَصْلَحَ. صَوَّبَ. قَوَّمَ. عَدَّلَ. ٢. صَحَّحَ. ٣. إِسْتَدْرَكَ. تَدَارَكَ. تَلاَفَى. ٤. رَقَّعَ. رَتَّقَ. عَمَّرَ. رَمَّمَ. ٥. ضَبَطَ ـِ (الساعة مثلاً). ٦. أَحْكَمَ. نَظَّمَ. أَعَدَّ. حَسَّنَ. ٧. سَنَّ ـُ قَانُونًا. شَرَّعَ. תִּקֵּן תַּקָּנָה سَنَّ قَانُونًا. شَرَّعَ تَشْرِيعًا. **תֻּקַּן** ١. أُصْلِحَ. عُدِّلَ. قُوِّمَ. رُمِّمَ. ٢. نُظِّمَ. إِنْتَظَمَ. **נִתְקַן** أُصْلِحَ. تَصَحَّحَ. صُحِّحَ. أُحْكِمَ. **הִתְקִין** ١. هَيَّأَ. جَهَّزَ. أَعَدَّ. نَصَبَ ـِ. رَكَّبَ آلَةً. نَظَّمَ. ٢. سَنَّ. شَرَّعَ. أَعَدَّ لاَئِحَةً قَانُونٍ. הִתְקִין תַּקָּנוֹת سَنَّ قَوَانِينَ (أَنْظِمَةً). הִתְקִין לְבוּשׁוֹ أَصْلَحَ هِنْدَامَهُ. **הֻתְקַן** نُصِبَ. جُهِّزَ. تَمَّ إِعْدَادُهُ.

תֶּקֶן ז' (תְּקָנִים) ١. مِقْيَاسٌ ج مَقَايِيسُ. مِعْيَارٌ ج مَعَايِيرُ ע' נוֹרְמָה. ٢. حَالَةٌ طَبِيعِيَّةٌ. إِنْتِظَامٌ. ٣. مِلاَكُ المُوَظَّفِينَ. كَادِر. كَدْر. כְּתִקְנוֹ حَسَبَ الأُصُولِ. عَلَى مَا يُرَامُ. كَمَا يَجِبُ. סְטִיַּת תֶּקֶן ע' סְטִיָּה. עַל תֶּקֶן שֶׁל־ فِي وَظِيفَةِ كَذَا. بِصِفَتِهِ كَذَا. תָּו תֶּקֶן عَلاَمَةُ مَعْهَدِ المَقَايِيسِ (تؤيد ان المنتوج صودق عليه من قبل المعهد). מְכוֹן הַתְּקָנִים مُؤَسَّسَةُ (مَعْهَدُ) المَقَايِيسِ. مَعْهَدُ المُوَاصَفَاتِ.

תַּקָּנָה נ' (־נוֹת) ١. نِظَامٌ ج أَنْظِمَةٌ. لاَئِحَةٌ ج لَوَائِحُ. ٢. صَلاَحٌ. إِصْلاَحٌ. ٣. مَادَّةٌ ج مَوَادُّ. قَاعِدَةٌ ج قَوَاعِدُ. ٤. حُكْمٌ ج أَحْكَامٌ. نَهْجٌ. תַּקָּנַת מִשְׁנֶה فِقْرَةٌ ج فِقْرَاتٌ. جُزْءٌ مِنْ مَادَّةٍ. תַּקָּנוֹת לִשְׁעַת חֵרוּם أَنْظِمَةُ الطَّوَارِئِ. סֵפֶר תַּקָּנוֹת النِّظَامُ الدَّاخِلِيُّ (لمؤسسة) ע' תַּקָּנוֹן. קֹבֶץ תַּקָּנוֹת مَجْمُوعَةُ الأَنْظِمَةِ. אִם כֵּן מָה הוֹעִילוּ חֲכָמִים בְּתַקָּנָתָם? مجازًا: مَا الفَائِدَةُ إِذَنْ مِنْ كُلِّ التَّعَبِ؟ אֵין לוֹ תַּקָּנָה لاَ صَلاَحَ لَهُ. لاَ يُمْكِنُ تَقْوِيمُهُ.

תַּקָּנוֹן ז' (־נִים) نِظَامٌ دَاخِلِيٌّ. قَانُونٌ أَسَاسِيٌّ.

תִּקְנוּן ז' وَضْعُ المَقَايِيسِ. تَحْدِيدُ المَعَايِيرِ.

תַּקְנוֹנִי ת' (־יִּים) نِظَامِيٌّ. تَنْظِيمِيٌّ. مُنْتَظَمٌ. قِيَاسِيٌّ. حَسَبَ القِيَاسِ.

תִּקְנִי ת' (־יִּים) قِيَاسِيٌّ. نِظَامِيٌّ. حَسَبَ الأَنْظِمَةِ وَالقَوَانِينِ. תַּת־תִּקְנִי تَحْتَ المُسْتَوَى المَطْلُوبِ. دُونَ المُسْتَوَى اللاَّئِقِ.

תִּקְנֵן פ' وَضَعَ (يَضَعُ) المَقَايِيسَ. حَدَّدَ المَعَايِيرَ. وَحَّدَ المَقَايِيسَ. **תֻּקְנַן** وُضِعَتْ مَقَايِيسُهُ. وُحِّدَتْ مَنَاهِجُهُ.

תָּקַע פ' ١. غَرَزَ ـِ. رَزَّ ـُ. طَعَنَ ـَ. زَجَّ ـُ بِـ. أَقْحَمَ. ٢. ضَرَبَ ـِ. صَفَعَ ـَ. ٣. نَفَخَ فِي الصُّورِ. نَقَرَ فِي النَّاقُورِ. תָּקַע אָהֳלוֹ בְּ־ ضَرَبَ خَيْمَتَهُ فِي. تَوَطَّنَ فِي. תָּקַע חָטְמוֹ בֵּין־ دَسَّ أَنْفَهُ فِي. تَدَخَّلَ فِيمَا لاَ يَعْنِيهِ. תָּקַע טְרִיז دَقَّ إِسْفِينًا بَيْنَ. بَاعَدَ بَيْنَ. תָּקַע יָתֵד בְּמָקוֹם حَطَّ رَحْلَهُ فِي مَكَانٍ. إِسْتَقَرَّ فِيهِ. תָּקַע כַּף صَافَقَ. صَافَحَ (بعد اتمام صفقة). תָּקַע נֹאד ضَرَطَ ـِ. תָּקַע סַכִּין בְּגַבּוֹ طَعَنَهُ بِسِكِّينٍ فِي ظَهْرِهِ ومجازًا: خَانَهُ. **נִתְקַע** ١. غُرِزَ. رُزَّ. ثُبِّتَ. ٢. أُولِجَ. أُقْحِمَ. زُجَّ فِيهِ. ٣. تَوَرَّطَ فِي. إِرْتَطَمَ. נִתְקַע כְּעֶצֶם בִּגְרוֹנוֹ كَانَ كَالحَسَكَةِ فِي حَلْقِهِ. מִי הוּא לְיָדַי יִתָּקֵעַ (יִתְקַע) مجازًا: مَنْ يَضْمَنُ لِي؟

תֶּקַע ז' (תְּקָעִים) قَابِسٌ ج قَوَابِسُ. فِيشَةٌ ج فِيَش. بَرِيزَة. תֶּקַע וְשֶׁקַע قَابِسٌ وَمِقْبَسٌ. فِيشَةٌ وَبَرِيزَة.

תָּקַף פ' ١. هَجَمَ ـُ عَلَى. هَاجَمَ. أَغَارَ عَلَى. إِنْقَضَّ عَلَى. إِعْتَدَى عَلَى. سَطَا ـُ عَلَى. حَمَلَ ـِ عَلَى. ٢. مجازًا: هَزَمَ ـِ. قَهَرَ ـَ. ٣. إِنْتَابَ. أَصَابَ. سَاوَرَ. תְּקָפָה עָלָיו מִשְׁנָתוֹ وَجَدَ الدِّرَاسَةَ أَصْعَبَ مِمَّا يُطِيقُ. **נִתְקַף** ١. هُوجِمَ. أُعْتُدِيَ عَلَيْهِ. أُنْتُقِدَ بِشِدَّةٍ. **הִתְקִיף** ١. هَاجَمَ. إِنْقَضَّ عَلَى. أَغَارَ. حَمَلَ ـِ عَلَى. ٢. حَاجَّ. فَنَّدَ. **הֻתְקַף** هُوجِمَ. أُعْتُدِيَ عَلَيْهِ.

תֹּקֶף, תוקף ז' ١. قُوَّةٌ. شِدَّةٌ. جَبَرُوتٌ. ٢. صَلاَحِيَّةٌ ج صَلاَحِيَّاتٌ. صَلاَحِيَّةٌ. نَفَاذُ مَفْعُولٍ. العَمَلُ بِـ سَرَيَانُ المَفْعُولِ. בְּתֹקֶף ١. بِمُوجِبِ. بِنَاءً عَلَى. إِسْتِنَادًا إِلَى. ٢. سَارِي المَفْعُولِ. ٣. بِقُوَّةٍ. بِشِدَّةٍ. بِحَزْمٍ. בַּר תֹּקֶף سَارِي المَفْعُولِ. مَعْمُولٌ بِهِ. فَعَّالٌ. نَافِذٌ. נִכְנַס לְתָקְפּוֹ دَخَلَ حَيِّزَ التَّنْفِيذِ. سَرَى مَفْعُولُهُ. פָּג תָּקְפּוֹ بَطَلَ مَفْعُولُهُ. أَصْبَحَ لاَغِيًا.

תָּקֵף ת' (תְּקֵפִים) سَارِي المَفْعُولِ. نَافِذٌ. مَعْمُولٌ بِهِ. فَعَّالٌ.

תְּקֵפוּת נ' سَرَيَانُ مَفْعُولٍ. نَفَاذٌ. فَعَّالِيَّةٌ. العَمَلُ بِـ

תִּקְצֵב פ' خَصَّصَ فِي المِيزَانِيَّةِ. إِعْتَمَدَ. أَرْصَدَ. حَدَّدَ المِيزَانِيَّةَ. **תֻּקְצַב** حُدِّدَتْ مِيزَانِيَّتُهُ. أُعْتُمِدَ.

תִּקְצוּב ז' إِعْتِمَادٌ. تَخْصِيصٌ. تَحْدِيدٌ. رَصْدٌ.

תַּקְצִיב ז' (־בִים) مِيزَانِيَّةٌ ج مِيزَانِيَّاتٌ. مُوَازَنَةٌ ج مُوَازَنَاتٌ. إِعْتِمَادٌ ج إِعْتِمَادَاتٌ. رَصْدٌ مَالِيٌّ. גֵּרָעוֹן בַּתַּקְצִיב عَجْزٌ فِي المِيزَانِيَّةِ. הַצָּעַת תַּקְצִיב مَشْرُوعُ مِيزَانِيَّةٍ. שְׁנַת תַּקְצִיב سَنَةٌ مَالِيَّةٌ.

תַּקְצִיבַאי ז' (־בָּאִים) مُوَظَّفٌ فِي مَكْتَبِ النَّشْرِ وَالإِعْلاَمِ يَرْعَى العَلاَقَاتِ بَيْنَ مَكْتَبِهِ وَالزَّبَائِنِ.

תַּקְצִיבִי ת' (־בִיִּים) إِعْتِمَادِيٌّ. مُتَعَلِّقٌ بِالمِيزَانِيَّةِ.

תַּקְצִיר ז' (־רִים) مُلَخَّصٌ. خُلاَصَةٌ. مُخْتَصَرٌ. مُوجَزٌ.

תִּקְצֵר פ' لَخَّصَ. إِخْتَصَرَ. أَوْجَزَ. **תֻּקְצַר** لُخِّصَ. أُوجِزَ. أُخْتُصِرَ. سُجِّلَتْ خُلاَصَتُهُ.

תֶּקֶר ז' (תְּקָרִים) ثَقْبٌ (في اطار سيارة) ج ثُقُوبٌ. خَرْقٌ ج خُرُوق. بَنْشَر.

תִּקְרֹבֶת, תקרובת נ' (־רוֹבוֹת) ١. ضِيَافَةٌ. تَضْيِيفٌ. إِكْرَامُ الضَّيْفِ. ٢. مَا يُقَدَّمُ لِلضَّيْفِ (من مرطبات وماكولات).

תִּקְרָה נ' (־רוֹת) سَقْفٌ ج سُقُوفٌ ومجازًا: حَدٌّ أَعْلَى. תִּקְרָה אֲקוּסְטִית سَقْفٌ

مُلَائِمٌ لِلأَصْدَاءِ السَّمْعِيَّةِ بِحَيْثُ يُسْمَعُ الصَّوْتُ وَاضِحًا فِي كُلِّ مَكَانٍ فِي القَاعَةِ. מְחִיר תִּקְרָה שֶׁל הַסְּחוֹרָה الحَدُّ الأَعْلَى (النِّهَائِيُّ) لِلسِّلْعَةِ.

תַּקְרִיב ז' (־בִים) لَقْطَةٌ (سينمائية مثلاً) عَنْ قُرْبٍ. لَقْطَةٌ قَرِيبَةٌ (close-up). צִלּוּמֵי תַּקְרִיב تَصْوِيرٌ عَنْ قُرْبٍ.

תַּקְרִישׁ ז' (־שִׁים) في الطب: جَلْطَةٌ دَمَوِيَّةٌ. تَخَثُّرٌ دَمَوِيٌّ.

תַּקְרִית נ' (־יוֹת) حَادِثٌ ج أَحْدَاثٌ. حَادِثَةٌ ج حَوَادِثُ. صِدَامٌ. إِصْطِدَامٌ.

תִּקְשׁוּב ע' תִּקְשֹׁרֶת, תִּקְשֹׁרֶת אֶלֶקְטְרוֹנִית.

תַּקְשִׁיט ז' (־טִים) ١. حِلْيَةٌ ע' תַּכְשִׁיט. ٢. زَخْرَفَةٌ.

תַּקְשִׁי"ר ר"ת תַּקָּנוֹת שֵׁרוּת أَنْظِمَةُ الخِدْمَةِ المَدَنِيَّةِ.

תִּקְשֵׁר פ' ١. إِتَّصَلَ. تَوَاصَلَ. كَانَ عَلَى اتِّصَالٍ مَعَ. نَقَلَ مَعْلُومَاتٍ. تَبَادَلَ المَعْلُومَاتِ مَعَ. ٢. إِنْفَتَحَ عَلَى. تَفَاهَمَ. תֻּקְשַׁר تَمَّ الاتِّصَالُ مَعَ. نُقِلَتْ لَهُ المَعْلُومَاتُ.

תִּקְשֹׁרֶת, תקשורת נ' إِعْلَامٌ. إِتِّصَالٌ ج إِتِّصَالَاتٌ. تَبَادُلُ المَعْلُومَاتِ. تَوَاصُلٌ. תִּקְשֹׁרֶת אֶלֶקְטְרוֹנִית مَجْمُوعَةُ العَمَلِيَّاتِ المَعْلُومَاتِيَّةِ المُنَفَّذَةِ فِي الحَوَاسِيبِ الشَّخْصِيَّةِ وَالشَّبَكَاتِ المُحَوْسَبَةِ. תִּקְשֹׁרֶת הֲמוֹנִים وَسَائِلُ الاتِّصَالِ بِالجَمَاهِيرِ. أَجْهِزَةُ الإِعْلَامِ. תִּקְשֹׁרֶת מְסַיַּעַת إِتِّصَالٌ مَدْعُومٌ (facilitated communication). הַתִּקְשֹׁרֶת وَسَائِلُ الإِعْلَامِ عُمُومًا. אֶמְצָעֵי תִּקְשֹׁרֶת وَسَائِلُ الإِعْلَامِ. שַׂר הַתִּקְשֹׁרֶת وَزِيرُ الاتِّصَالَاتِ.

תִּקְשָׁרְתִּי, תקשורתי ת' (־יִּים) إِعْلَامِيٌّ. إِتِّصَالِيٌّ. مَعْلُومَاتِيٌّ.

תִּקְתּוּק ז' (־קִים) ١. تَكْتَكَةٌ. طَقْطَقَةٌ. ٢. ضَرْبٌ عَلَى آلَةٍ كَاتِبَةٍ. ٣. نَقْرٌ (بايقاع معين). قَرْعٌ.

תִּקְתֵּק פ' ١. تَكْتَكَ. طَقْطَقَ. نَقَرَ ـُ. ٢. ضَرَبَ عَلَى الآلَةِ الكَاتِبَةِ. طَبَعَ ـَ.

תַּרְבּוּשׁ (טַרְבּוּשׁ) A ז' (־שִׁים) طَرْبُوش ج طَرَابِيشُ. مَوْلَوِيَّةٌ (في المغرب). פֵיס עק'.

תַּרְבּוּת נ' (־בֻּיּוֹת) ١. حَضَارَةٌ ج حَضَارَاتٌ. مَدَنِيَّةٌ. عُمْرَانٌ. ٢. ثَقَافَةٌ. تَهْذِيبٌ. تَعْلِيمٌ. ٣. تَرْبِيَةٌ. تَثْقِيفٌ. رِعَايَةٌ. ٤. أَدَبٌ ج آدَابٌ. تَمَدُّنٌ. تَحَضُّرٌ. תַּרְבּוּת הַפְּנַאי الفَعَّالِيَّاتُ المُنَظَّمَةُ لِأَوْقَاتِ الفَرَاغِ. בֶּן תַּרְבּוּת مُتَمَدِّينٌ. مُتَمَدِّنٌ. مُتَحَضِّرٌ. حَضَارِيٌّ. مُهَذَّبٌ. חֲדַר תַּרְבּוּת غُرْفَةُ المُطَالَعَةِ (في الكيبوتسات وغيرها). יוֹעֵץ תַּרְבּוּת مُسْتَشَارٌ ثَقَافِيٌّ. מִשְׂרַד הַחִנּוּךְ וְהַתַּרְבּוּת وَزَارَةُ المَعَارِفِ وَالثَّقَافَةِ. נִסְפַּח תַּרְבּוּת مُلْحَقٌ ثَقَافِيٌّ. צִמְחֵי תַּרְבּוּת نَبَاتَاتٌ مُسْتَنْبَتَةٌ (عكس النباتات البرية). קְצִין תַּרְבּוּת في الجيش: ضَابِطُ الثَّقَافَةِ. יָצָא לְתַרְבּוּת רָעָה سَاءَتْ أَخْلَاقُهُ. حَادَ عَنْ جَادَّةِ الصَّوَابِ.

תִּרְבּוּת ז' تَمْدِينٌ. تَحْضِيرٌ. تَثْقِيفٌ. تَهْذِيبٌ.

תַּרְבּוּתִי ת' (־יִּים) ١. مُتَمَدِّنٌ. مُتَحَضِّرٌ. مُثَقَّفٌ. مُؤَدَّبٌ. ٢. حَضَارِيٌّ. ثَقَافِيٌّ. ٣. أَلِيفٌ (حيوان). بَيْتِيٌّ. دَاجِنٌ. مُسْتَنْبَتٌ (نبات). רַב־תַּרְבּוּתִי مُتَعَدِّدُ الحَضَارَاتِ.

תַּרְבּוּתִיּוּת נ' حَضَارِيَّةٌ. حَضَارَةٌ. ثَقَافِيَّةٌ. تَهْذِيبِيَّةٌ.

תַּרְבּוּתְנִיק ז' (־קִים) المَسْؤُولُ عَنِ الشُّؤُونِ الثَّقَافِيَّةِ (في كيبوتس مثلاً).

תַּרְבִּיךְ ז' (־כִים) يَخْنَة. أَكْلَةٌ مِنَ اللَّحْمِ المُتَبَّلِ وَالبُقُولِ (ragout).

תַּרְבִּיץ ז' (־צִים) بُقْعَةٌ. جُنَيْنَةٌ بَيْتِيَّةٌ. ٢. مَعْهَدٌ عِلْمِيٌّ. مَدْرَسَةٌ ج مَدَارِسُ.

תַּרְבִּית נ' (־יוֹת) ١. تَنْمِيَةٌ. إِنْمَاءٌ. رِعَايَةٌ. إِسْتِنْبَاتٌ. ٢. رِبًا. رِبًى. فَائِدَةٌ. رَيْعٌ. ٣. فَحْصُ الجَرَاثِيمِ فِي مُخْتَبَرٍ.

תִּרְבֵּת פ' ١. حَضَّرَ. مَدَّنَ. هَذَّبَ. أَدَّبَ. ٢. أَلَّفَ (حيوانًا). بَيَّتَ. دَجَّنَ. مَرَّنَ.

תֻּרְבַּת ١. مُدِّنَ. تَحَضَّرَ. هُذِّبَ. تَأَدَّبَ. ٢. أُلِّفَ (حيوان). دُجِّنَ.

תִּרְגּוּל ז' (־לִים) تَدْرِيبٌ. تَمْرِينٌ. تَرْوِيضٌ. مُمَارَسَةٌ.

תִּרְגּוּם ז' (־מִים) تَرْجَمَةٌ. تَعْرِيبٌ (الترجمة الى العربية). نَقْلٌ (الى لغة اخرى).

תַּרְגּוּם ז' (־מִים) ١. كِتَابَةٌ مُتَرْجَمَةٌ. تَرْجَمَةٌ. تَعْرِيبٌ. ٢. التَّرْجَمَةُ الآرَامِيَّةُ لِلتَّوْرَاةِ. תַּרְגּוּם אוּנְקְלוֹס تَرْجَمَةُ أُونْكُلُوس (الترجمة الأرامية للتوراة وهي تنسب الى المتهود عكيلاس وكان الهدف منها نشر التوراة بين ابناء الشعب الذين بدأوا ينسون اللغة العبرية). תַּרְגּוּם חָפְשִׁי تَرْجَمَةٌ بِتَصَرُّفٍ. תַּרְגּוּם מִלּוּלִי تَرْجَمَةٌ حَرْفِيَّةٌ. תַּרְגּוּם הַשִּׁבְעִים التَّرْجَمَةُ السَّبْعِينِيَّةُ لِلتَّوْرَاةِ ע' שִׁבְעִים. שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם ע' מִקְרָא.

תַּרְגּוּמִי ת' (־יִּים) مَا يَتَعَلَّقُ بِالتَّرْجَمَةِ. مَنْقُولٌ.

תַּרְגִּיל ז' (־לִים) ١. تَمْرِينٌ ج تَمَارِينُ. تَدْرِيبٌ ج تَدْرِيبَاتٌ. رِيَاضَةٌ. بَيَانٌ عَمَلِيٌّ מ'. ٢. حِيلَةٌ. تَحَايُلٌ. תַּרְגִּיל אֵשׁ في الجيش: تَمْرِينٌ بِالذَّخِيرَةِ الحَيَّةِ. תַּרְגִּיל יָבֵשׁ تَمْرِينٌ عَسْكَرِيٌّ بِلَا ذَخِيرَةٍ حَيَّةٍ. תַּרְגִּיל רָטוֹב تَمْرِينٌ بِالذَّخِيرَةِ الحَيَّةِ. תַּרְגִּילֵי סֵדֶר (תַּ"ס) في الجيش: النِّظَامُ المُنْضَمُّ. تَمَارِينُ السَّيْرِ العَسْكَرِيَّةُ.

תִּרְגֵּל פ' ١. مَرَّنَ. دَرَّبَ. رَوَّضَ. عَوَّدَ. ٢. تَمَرَّنَ. تَدَرَّبَ. مَارَسَ. תֻּרְגַּל دُرِّبَ. تَدَرَّبَ. مُرِّنَ.

תִּרְגֹּלֶת, תרגולת נ' (־גוֹלוֹת) مَجْمُوعَةُ تَمَارِينَ. تَدْرِيبَاتٌ.

תִּרְגֵּם פ' تَرْجَمَ. نَقَلَ ـُ (الى لغة اخرى). عَرَّبَ (ترجم الى العربية). תֻּרְגַּם تُرْجِمَ. نُقِلَ. عُرِّبَ (للعربية).

תֻּרְגְּמָן, תורגמן ז' (־נִים) تُرْجُمَانٌ ج تَرَاجِمَةٌ. مُتَرْجِمٌ. نَاقِلٌ. مُعَرِّبٌ (للعربية من لغة اجنبية).

תִּרְגֹּשֶׁת, תרגושת נ' (־גוֹשׁוֹת) إِنْفِعَالٌ شَدِيدٌ. هَيَجَانٌ عَاطِفِيٌّ.

תֶּרֶד ז' في النبات: ١. سَبَانِخُ (spinach). ٢. سِلْقٌ.

תַּרְדֵּמָה נ' (־מוֹת) ١. سُبَاتٌ عَمِيقٌ. نَوْمٌ عَمِيقٌ. ٢. سُبَاتُ الحَيَوَانِ وَالنَّبَاتِ فِي مَوَاسِمَ مُعَيَّنَةٍ كَالدُّبِّ. נָפְלָה עָלָיו תַּרְדֵּמָה أَخَذَتْهُ سِنَةٌ مِنَ النَّوْمِ. نَامَ نَوْمًا عَمِيقًا.

תַּרְדֶּמֶת נ' ١. سُبَاتٌ ע' תַּרְדֵּמָה. ٢. في الطب: غَيْبُوبَةٌ. فُقْدَانُ الوَعْيِ (coma).

(תרה) הִתְרָה פ' أَنْذَرَ. حَذَّرَ. أَخْطَرَ. نَبَّهَ إِلَى (عَلَى). הֻתְרָה حُذِّرَ. أُنْذِرَ. أُخْطِرَ. نُبِّهَ.

תַּרְוָד, תרווד ז' (־דִים) مِغْرَفَةٌ ج مَغَارِفُ. مِرْغَاةٌ ج مَرَاغٍ(ي). كِفْكِيرٌ.

תְּרוֹמְבּוֹזָה G נ' في الطب: جَلْطَةٌ دَمَوِيَّةٌ. تَخَثُّرُ الدَّمِ ע' פַּקֶּקֶת.

תְּרוֹמְבּוֹצִיטִים ז"ר ע' טַסִּית.

תְּרוּמָה נ' (־מוֹת) ١. تَبَرُّعٌ ج تَبَرُّعَاتٌ. إِكْتِتَابٌ ج إِكْتِتَابَاتٌ. ٢. هِبَةٌ ج هِبَاتٌ. هَدِيَّةٌ ج هَدَايَا. مِنْحَةٌ ج مِنَحٌ. ٣. مُسَاهَمَةٌ ج مُسَاهَمَاتٌ. إِسْهَامٌ. ٤. مُسَاعَدَةٌ. إِعَانَةٌ. תְּרוּמַת אֵיבָרִים تَبَرُّعٌ بِأَعْضَاءِ جِسْمِ المَيِّتِ لِزَرْعِهَا فِي أَجْسَامِ المَرْضَى. אִישׁ תְּרוּמוֹת مِفْضَالٌ. كَرِيمُ الأَخْلَاقِ. ذُو خِصَالٍ حَمِيدَةٍ. שְׂדֵה תְּרוּמוֹת حَقْلٌ كَثِيرُ الخُصُوبَةِ.

תְּרוּמִי ת' (־מִיִּים) ١. مِفْضَالٌ. ذُو مُرُوءَةٍ. ذُو كَرَمٍ وَنَجَابَةٍ. ٢. مُخْتَارٌ. مُمْتَازٌ. בַּעַל מִדּוֹת תְּרוּמִיּוֹת حُلْوُ الشَّمَائِلِ. ذُو خِصَالٍ حَمِيدَةٍ.

תְּרוּעָה נ' (־עוֹת) ١. هُتَافٌ. صَيْحَةُ الفَرَحِ. ٢. نَفْخَةٌ (في البوق او الصور). תְּרוּעַת גִּיל صَيْحَةُ الفَرَحِ. هُتَافُ الفَرَحِ. תְּרוּעַת הַשְׁכָּמָה ١. نَوْبَةُ الفَجْرِ. ٢. في الجيش: بُوقُ الصَّحَيَانِ. יוֹם תְּרוּעָה يَوْمُ عِيدِ رَأْسِ السَّنَةِ (حيث يُنفخ في الصور في المعابد اليهودية).

תְּרוּפָה נ' (־פוֹת) .١ دَوَاءٌ ج أَدْوِيَةٌ. عِلَاجٌ. عَقَّارٌ طِبِّيٌّ ج عَقَاقِيرُ طِبِّيَّةٌ. ٢. شِفَاءٌ. بُرْءٌ. عَافِيَةٌ. ٣. وَصْفَةٌ طِبِّيَّةٌ. رُوشِيتَة. תְּרוּפַת אֱלִיל دَوَاءُ الدَّجَّالِينَ. عِلَاجُ المُشَعْوِذِينَ. תְּרוּפַת דְּמֶה دَوَاءٌ وَهْمِيٌّ (كَاذِبٌ) (placebo). הִקְדִּים תְּרוּפָה לְמַכָּה تَلَافَى الضَّرْبَةَ قَبْلَ وُقُوعِهَا ومجازًا: الوِقَايَةُ خَيْرٌ مِنَ العِلَاجِ.

תְּרוּפָתִי ת' (־תִיִּים) عِلَاجِيٌّ. دَوَائِيٌّ. شِفَائِيٌّ.

תֵּרוּץ, תירוץ ז' (־צִים) ١. ذَرِيعَةٌ ج ذَرَائِعُ. حُجَّةٌ ج حُجَجٌ. تَبْرِيرٌ. ٢. إِعْتِذَارٌ. عُذْرٌ ج أَعْذَارٌ.

תֶּרֶז ז' (תְּרָזִים) بَعْرٌ. خُرْءٌ.

תִּרְזָה נ' (תִּרְזוֹת) في النبات: بَتُولَا. شَجَرَةُ الزَّيْزَفُونِ (birch).

תֶּרַח ש"פ ١. تِيرَاح (اسم ابي ابراهيم الخليل). ٢. كِنَايَةٌ عَنِ الأَحْمَقِ.

תַּרְחִיף ז' (־פִים) مَسْحُوقٌ فِي سَائِلٍ مُسْتَعْلَقٍ. مَزِيجٌ مُعَلَّقٌ (suspension).

תַּרְחִיץ ז' (־צִים) غَسُولٌ. مَحْلُولٌ طِبِّيٌّ لِلْغَسْلِ (lotion).

תַּרְחִישׁ ז' (־שִׁים) ١. سِينَارِيُو ע' תַּסְרִיט. ٢. تَكَهُّنٌ بِمَا سَيَحْدُثُ. تَنَبُّؤٌ مَحْسُوبٌ بِمَا سَيَجْرِي (forecast).

תְּרֵי .Ar ש"מ إِثْنَانِ ע' שְׁנַיִם. תְּרֵי אַפֵּי وَجْهَانِ. حَالَتَانِ. مَعْنَيَانِ. תְּרֵי עֲשַׂר إِثْنَا عَشَرَ (وهو الاسم الارامي لكتب الانبياء الاثني عشر وهم: هوشع، يوئيل، عموس، عوبديا، يونا، ميخا، ناحوم، حبقوق، صفنيا، حجاي، زكريا، ملآخي).

תַּרְיַ"ג في حساب الجمّل: ٦١٣. תַּרְיַ"ג מִצְווֹת ٦١٣ فَرِيضَةً دِينِيَّةً ע' מִצְוָה.

תְּרִיס G ז' (־סִים) .١ شِيشٌ (شَعْرِيَّةُ) الشُّبَّاكِ. خَشَبُ الشُّبَّاكِ. .٢ تُرْسٌ ج تُرُوسٌ. دِرْعٌ ج دُرُوعٌ. ٣. مَلْجَأٌ. مَلَاذٌ. בַּלּוּטַת הַתְּרִיס في الطب: الغُدَّةُ الدَّرَقِيَّةُ ע' בַּלּוּטָה.

תְּרֵיסָר .Ar ש"מ (־רִים) إِثْنَا عَشَرَ (١٢). دَزِّينَةٌ. دَسْتَةٌ. دَرْزَن עק'.

תְּרֵיסָרוֹן ז' (־נִים) في الهندسة: مُضَلَّعٌ ذُو اثْنَيْ عَشَرَ وَجْهًا وَزَاوِيَةً.

תְּרֵיסָרִיוֹן ז' المِعَى الاثْنَا عَشَرِيُّ. عَفَجٌ.

תְּרִיָּקָא, תרייקא G נ' تِرْيَاقٌ. دَوَاءٌ ج أَدْوِيَةٌ.

תִּרְכֹּבֶת, תרכובת נ' (־כּוֹבוֹת) في الكيمياء: مُرَكَّبٌ ج مُرَكَّبَاتٌ. مَزِيجٌ مِنْ.

תִּרְכֹּזֶת, תרכוזת נ' نِسْبَةُ التَّرْكِيزِ (لمادة معينة في مواد اخرى).

תֻּרְכִּי תו"ז (־כִּים, ־כִּיִּים) تُرْكِيٌّ ج أَتْرَاكٌ وَتُرْكٌ. תֻּרְכִּית اللُّغَةُ التُّرْكِيَّةُ.

תַּרְכִּיב ז' (־בִים) مَصْلٌ ج أَمْصَالٌ. لَقَاحٌ. طُعْمٌ ج طُعُومٌ. תַּרְכִּיב נֶגֶד אֲבַעְבּוּעוֹת مَصْلٌ ضِدَّ الجُدَرِيِّ.

תֻּרְכִּיָּה ש"פ تُرْكِيَا (دولة في آسيا الصغرى). تَرَاقْيَا.

תַּרְכִּיז ז' (־זִים) مُرَكَّزٌ ج مُرَكَّزَاتٌ. تَرْكِيزٌ. مَادَّةٌ مُكَثَّفَةٌ.

תָּרַם פ' ١. تَبَرَّعَ بِـ. إِكْتَتَبَ. سَاعَدَ. أَعَانَ. ٢. مَنَحَ ـ وَهَبَ (يَهَبُ). أَهْدَى. ٣. سَاهَمَ فِي. أَسْهَمَ فِي. شَارَكَ فِي. נִתְרַם وُهِبَ. مُنِحَ. أُهْدِيَ. הִתְרִים ١. إِسْتَكْتَبَ. جَمَعَ ـ التَّبَرُّعَاتِ. ٢. تَبَرَّعَ. مَنَحَ. הֻתְרַם ١. أُسْتُكْتِبَ. جُمِعَتْ مِنْهُ التَّبَرُّعَاتُ.

תֶּרֶם G ז' (־מִים) في الفيزياء: سُعْرَةٌ ج سُعَرٌ. وَحْدَةٌ حَرَارِيَّةٌ ע' קָלוֹרְיָה.

תֶּרְמוֹגַרְעִינִי ת' (־יִּים) في الفيزياء: الصَّهْرُ النَّوَوِيُّ.

תֶּרְמוֹגְרָף ז' (־פִים) مِرْسَمَةُ التَّغَيُّرِ الحَرَارِيِّ. مُسَجِّلُ الحَرَارَةِ.

תֶּרְמוֹדִינָמִיקָה נ' الدِّينَامِيَّاتُ الحَرَارِيَّةُ.

תֶּרְמוֹכִימְיָה נ' الكِيمْيَاءُ الحَرَارِيَّةُ.

תֶּרְמוֹמֶטֶר G ז' (־טְרִים) مِحْرَارٌ. مِقْيَاسُ الحَرَارَةِ. تِرْمُومِتْر ע' מַדְחֹם.

תֶּרְמוֹס G ז' (־סִים) تُرْمُس. كَظِيمَةٌ. سَخَّانَةٌ ע' שְׁמַרְחֹם.

תֻּרְמוֹס, תורמוס ז' تُرْمُس. تُرْمُسٌ زِرَاعِيٌّ. جِرْجِر (نبات من القطانيات).

תֶּרְמוֹסְטָט G ז' (־טִים) مُنَظِّمٌ حَرَارِيٌّ. تِرْمُوسْتَات.

תֶּרְמוֹתֵרַפְּיָה G נ' في الطب: عِلاَجٌ بِالحَرَارَةِ.

תִּרְמֹזֶת, תרמוזת נ' (־מוֹזוֹת) مَجْمُوعَةُ رُمُوزٍ (إشَارَاتٍ). تَلْمِيحَاتٌ.

תֶּרְמִי G ת' (־מִיִּים) حَرَارِيٌّ. קְרִינָה תֶּרְמִית إشْعَاعٌ حَرَارِيٌّ.

תַּרְמִיל .Ar ז' (־לִים) ١. حَقِيبَةٌ ج حَقَائِبُ. جَعْبَةٌ ج جِعَابٌ. شَنْتَة. شَنْطَة. ٢. في النبات: قُرْنَةٌ ج قُرَنٌ. قَرْنٌ ج قُرُونٌ. سِنْفَةٌ ج سِنَفٌ (غلاف ثمر القطانيات كالفول). ٣. فَصِيلَةُ القَرْنِيَّاتِ أوِ القَطَّانِيَّاتِ. ٤. خَرْطُوشَةٌ (فارغة) ج خَرَاطِيشُ. תַּרְמִיל גַּב حَقِيبَةُ ظَهْرٍ. جَرْبَنْدِيَّةٌ. תַּרְמִיל רֵיק خَرْطُوشَةٌ فَارِغَةٌ. בְּמַקְלוֹ וּבְתַרְמִילוֹ ע' מַקֵּל.

תַּרְמִילַאי ז' (־לָאִים) سَائِحٌ جَوَّالٌ يَحْمِلُ حَقِيبَتَهُ عَلَى ظَهْرِهِ فِي سَفَرَاتٍ بَعِيدَةٍ. حَامِلُ حَقِيبَتِهِ.

תַּרְמִילוֹן ז' (־נִים) ١. حَقِيبَةٌ صَغِيرَةٌ. شَنْتَة. ٢. في النبات: ثَمَرَةُ نَبَاتَاتِ فَصِيلَةِ الصَّلِيبِيَّاتِ مِنْ ذَوَاتِ الفِلْقَتَيْنِ.

תַּרְמִית נ' (־יוֹת) خُدْعَةٌ ج خُدَعٌ. خَدِيعَةٌ. غِشٌّ. إحْتِيَالٌ.

תֹּרֶן, תורן ז' (תְּרָנִים) ١. صَارِيَةٌ ج صَوَارٍ(ي). دَقَلُ المَرْكَبِ. ٢. عَمُودٌ ج أعْمِدَةٌ. ٣. مجازًا: طُوَالٌ. مَدِيدٌ. المُفْرِطُ فِي الطُّولِ. הוֹרִיד אֶת הַדֶּגֶל עַד חֲצִי הַתֹּרֶן نَكَّسَ العَلَمَ (حدادًا).

תַּרְנְגוֹל ז' (־לִים) دِيكٌ ج دِيَكَةٌ ودُيُوكٌ. أبُو يَقْظَانٍ. عَوْفٌ. תַּרְנְגוֹל בַּר طَيْهُوجٌ (grouse). قَطَاةٌ ج قَطًا (sand grouse). תַּרְנְגוֹל הֹדּוּ دِيكٌ رُومِيٌّ. دِيكُ الحَبَشِ. دِيكٌ هِنْدِيٌّ. מִשְׁקַל תַּרְנְגוֹל في الملاكمة: وَزْنُ الدِّيكِ. גַּם תַּרְנְגוֹל עִוֵּר מוֹצֵא גַּרְגֵּר مجازًا: رُبَّ رَمْيَةٍ مِنْ غَيْرِ رَامٍ. مَعَ الخَوَاطِئِ سَهْمٌ صَائِبٌ. תַּרְנְגֹלֶת دَجَاجَةٌ ج دَجَاجٌ. فَرُّوجٌ ج فَرَارِيجُ. فَرْخَةٌ ج فِرَاخٌ. עַל כַּרְעֵי תַּרְנְגֹלֶת ע' כֶּרַע.

תַּרְנְגוֹלָן ז' (־נִים) فَرَارْجِيٌّ. بَائِعُ الفَرَارِيجِ.

תַּרְנִית נ' (־יּוֹת) مِحْوَرُ العَجَلَةِ (الموصل بين الدولابين الاماميين مع الدولابين الخلفيين).

(תרס) הִתְרִיס פ' ١. غَطَّى. حَجَبَ ـ. ٢. أقَامَ المَتَارِيسَ. ٣. حَاجَّ. جَادَلَ. نَاقَشَ. عَارَضَ.

תַּרְסִיס ז' (־סִים) ١. رَشَاشٌ. رَذَاذٌ (spray). ٢. رَشَّةٌ. رَشٌّ. بَخٌّ.

(תרע) הִתְרִיעַ פ' نَفَخَ ـُ فِي البُوقِ. صَاحَ ـِ. رَفَعَ ـَ صَوْتَهُ عَالِيًا ومجازًا: إحْتَجَّ. تَذَمَّرَ. حَذَّرَ مِنْ. הִתְרִיעַ עַל הָעָוֶל رَفَعَ صَوْتَهُ ضِدَّ الضَّيْمِ. إحْتَجَّ عَلَى الحَيْفِ.

(תרע) אִתְרַע .Ar פ' إنْكَسَرَ. سَاءَ ـُ. אִתְרַע מַזָּלוֹ شَاءَ ـَ سُوءُ حَظِّهِ أنْ.

תַּרְעֵלָה נ' (־לוֹת) سُمٌّ ج سُمُومٌ. تَسَمُّمٌ. שָׁתָה (גָּמַע) אֶת כּוֹס הַתַּרְעֵלָה تَجَرَّعَ كَأسَ الحِمَامِ (المَنُونِ). ذَاقَ ـُ الأمَرَّيْنِ. تَجَرَّعَ الغُصَصَ.

תַּרְעֹמֶת, תרעומת נ' (־עוֹמוֹת) شَكْوَى ج شَكَاوَى وشَكَاوٍ(ي). تَذَمُّرٌ.

(תרף) הִתְרִיף פ' ١. أوْهَنَ. أضْعَفَ. لَدَّنَ. ٢. لَدُنَ ـُ. تَلَيَّنَ.

תֹּרֶף, תורף ז' (תְּרָפִים) ١. بَيَاضٌ (في شيك تكتب فيه التفاصيل). فَرَاغٌ. ٢. أسَاسٌ. جَوْهَرٌ. مُحْتَوًى. ٣. كِنَايَةٌ عَنْ مَحَاشِمِ المَرْأةِ.

תֻּרְפָּה, תורפה נ' ضُعْفٌ (ضَعْفٌ). وَهْنٌ ومجازًا: إبَاحَةٌ. בֵּית הַתֻּרְפָּה عَوْرَةٌ. مَحَاشِمُ. מְקוֹם (נְקֻדַּת) הַתֻּרְפָּה نُقْطَةُ الضُّعْفِ. مَوْطِنُ الدَّاءِ.

תֵּרַפּוֹיְטִיקָה G נ' في الطب: عِلْمُ المُدَاوَاةِ أوِ العِلاَجِ (therapautics).

תֵּרַפִּי ת' (־פִּיִּים) عِلاَجِيٌّ (بواسطة العوامل الطبيعية كالرياضة).

תֵּרַפְּיָה נ' مُعَالَجَةٌ. مُدَاوَاةٌ.

תְּרָפִים ז"ר أصْنَامٌ كَانَ الوَثَنِيُّونَ يَحْتَفِظُونَ بِهَا فِي بُيُوتِهِمْ.

תֵּרַפִּיסְט ז' (־טִים) خَبِيرٌ بِالمُدَاوَاةِ (بِالمُعَالَجَةِ).

תֵּרֵץ, תירץ פ' عَلَّلَ مَسْألَةً. وَجَدَ (يَجِدُ) ذَرِيعَةً. تَذَرَّعَ. بَرَّرَ. سَوَّغَ. תֹּרַץ عُلِّلَ. بُرِّرَ. وُجِدَتْ لَهُ مَعَاذِيرُ. سُوِّغَ.

תַּרְקִיָּא .Ar ז' فَيْرُوزٌ. حَجَرٌ كَرِيمٌ (turquoise).

תַּרְקִיחַ ז' (־חִים) مَرْهَمٌ ج مَرَاهِمُ.

תַּרְשִׁים ז' (־מִים) مُخَطَّطٌ. رَسْمٌ تَخْطِيطِيٌّ. كُرُوكِي. تَصْمِيمٌ ج تَصَامِيمُ. תַּרְשִׁים זְרִימָה في الحواسيب: رَسْمُ بَيَانِ سَيْرِ العَمَلِيَّاتِ (flowchart).

תִּרְשֹׁמֶת, תרשומת נ' (־מוֹת) مَجْمُوعَةُ التَّفَاصِيلِ المُسَجَّلَةِ.

תַּרְשִׁישׁ ז' (־שִׁים) زَبَرْجَدٌ. حَجَرٌ كَرِيمٌ. אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ قديمًا: مَرَاكِبُ كَبِيرَةٌ. سُفُنٌ قَوِيَّةٌ.

תִּרְשֵׁם פ' خَطَّطَ. صَمَّمَ. رَسَمَ تَصْمِيمًا.

תַּרְתֵּי .Ar ש"מ إثْنَتَانِ ע' שְׁתַּיִם. תַּרְתֵּי דְּסָתְרֵי نَقِيضَانِ. ضِدَّانِ. أمْرٌ وَنَقِيضُهُ. תַּרְתֵּי מַשְׁמָע دَلاَلَةٌ مُضَاعَفَةٌ. مَعْنًى مُضَاعَفٌ. דָּמִים תַּרְתֵּי מַשְׁמָע لِكَلِمَةِ דָּמִים مَعْنَيَانِ: دَمٌ وَمَالٌ. وَالاصْطِلاَحُ هُنَا يَعْنِي: דָּמִים بِمَعْنَيَيْهِ: الدَّمُ وَالمَالُ.

תַּשׁ פ' ضَعُفَ ـُ ע' תָּשַׁשׁ.

תַּשׁ ת' (־שִּׁים) وَاهِنٌ. كَلِيلٌ. مُجْهَدٌ ע' תָּשׁוּשׁ.

תִּשְׁאוּל ז' (־לִים) مُسَاءَلَةٌ. تَحْقِيقٌ مَعَ مُتَّهَمٍ.

תִּשְׁאֵל פ' سَاءَلَ. حَقَّقَ مَعَ مُتَّهَمٍ.

תִּשְׁבּוּץ ז' تَرْصِيعٌ. تَطْرِيزٌ. إدْرَاجٌ فِي الخَانَةِ المُلاَئِمَةِ.

תִּשְׁבָּחָה נ' (־חוֹת) مَدِيحٌ ج مَدَائِحُ. تَسْبِيحٌ ج تَسَابِيحُ. ثَنَاءٌ.

(תִּשְׁבִּי) תה"ו **אֵלִיָּהוּ הַתִּשְׁבִּי** الخَضِرُ. إلْيَاسُ الخَضِرُ (احد انبياء اسرائيل).

תַּשְׁבֵּץ ז' (־בְּצִים) ١. لُغْزُ الكَلِمَاتِ المُتَقَاطِعَةِ. مُرَبَّعَاتٌ مُتَقَاطِعَةٌ. ٢. ثَوْبٌ مُزَرْكَشٌ (مُقَصَّبٌ).

תַּשְׁבֵּצוֹן ז' (־נִים) ١. مَجْمُوعَةٌ مِنَ الأَلْغَازِ المُتَقَاطِعَةِ. ٢. لُغْزٌ صَغِيرٌ.

תַּשְׁדִּיר ז' (־רִים) مَادَّةٌ مُعَدَّةٌ لِلإِذَاعَةِ. إِذَاعَةٌ. תַּשְׁדִּיר שֵׁרוּת مَادَّةٌ إِعْلَامِيَّةٌ إِذَاعِيَّةٌ.

תִּשְׁדֹּרֶת, תשדורת נ' (־דּוֹרוֹת) في الجيش: رِسَالَةٌ لاَسِلْكِيَّةٌ أَوْ تِلِفُونِيَّةٌ. תִּשְׁדֹּרֶת אִיתוּת إِتِّصَالٌ إِشَارِيٌّ.

תְּשׁוּאָה נ' (־אוֹת) دَخْلٌ. رَيْعٌ (proceeds).

תְּשׁוּאוֹת נ"ר ١. هُتَافٌ. تَصْفِيقٌ حَادٌّ. ٢. ضَجَّةٌ. ضَجِيجٌ. תְּשׁוּאוֹת חֵן هُتَافُ الاسْتِحْسَانِ.

תְּשׁוּבָה נ' (־בוֹת) ١. جَوَابٌ ج أَجْوِبَةٌ. رَدٌّ ج رُدُودٌ. إِجَابَةٌ ج إِجَابَاتٌ. ٢. عَوْدَةٌ. رُجُوعٌ. ٣. تَوْبَةٌ. إِنَابَةٌ. תְּשׁוּבָה דִּיפְּלוֹמָטִית جَوَابٌ دِبْلُومَاسِيٌّ ومجازًا: رَدٌّ مُتَحَفِّظٌ (لَبِقٌ). جَوَابٌ يَنْطَوِي عَلَى التَّمَلُّصِ مِنْ أَيِّ الْتِزَامٍ. תְּשׁוּבָה נִצַּחַת جَوَابٌ مُفْحِمٌ. رَدٌّ شَافٍ. إِجَابَةٌ مُقْنِعَةٌ. תְּשׁוּבָתוֹ בְּצִדּוֹ جَوَابٌ مُلاَئِمٌ عَلَى الفَوْرِ. حَاضِرُ البَدِيهَةِ. בַּעַל תְּשׁוּבָה, חוֹזֵר בִּתְשׁוּבָה تَائِبٌ. نَادِمٌ. آيِبٌ إِلَى اللّٰهِ. חָזַר בִּתְשׁוּבָה تَابَ ـ أَنَابَ إِلَى اللّٰهِ. שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת أَسْئِلَةٌ وَأَجْوِبَةٌ (اختصارًا שו"ת). أَسْئِلَةٌ وَفَتَاوَى. עֲשֶׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה ע' עֲשָׂרָה.

תְּשׂוּמָה נ' (־מוֹת) ١. وَضْعُ اليَدِ. إِحْلَالٌ. طَرْحٌ. ٢. المَالُ المُسْتَثْمَرُ (input). وَحْدَةُ إِنْتَاجٍ. תְּשׂוּמֶת לֵב إِنْتِبَاهٌ. عِنَايَةٌ. إِهْتِمَامٌ. إِلْتِفَاتٌ إِلَى. עוֹרֵר (מָשַׁךְ) תְּשׂוּמֶת לֵב أَثَارَ الاهْتِمَامَ. لَفَتَ الانْتِبَاهَ.

תְּשׁוּעָה נ' (־עוֹת) نَجَاةٌ. فَرَجٌ. فَتْحٌ مِنَ اللّٰهِ ע' יְשׁוּעָה.

תְּשׁוּקָה נ' (־קוֹת) ١. شَوْقٌ ج أَشْوَاقٌ. إِشْتِيَاقٌ. حَنِينٌ. ٢. إِشْتِهَاءٌ. شَهْوَةٌ. תְּשׁוּקָה מִינִית شَهْوَةٌ جِنْسِيَّةٌ.

תְּשׁוּרָה נ' (־רוֹת) هَدِيَّةٌ ج هَدَايَا. هِبَةٌ ج هِبَاتٌ. صِلَةٌ ج صِلاَتٌ.

תָּשׁוּשׁ ת' (תְּשׁוּשִׁים) وَاهِنٌ. كَلِيلٌ. مُجْهَدٌ. مُرْهَقٌ. مَنْهُوكُ القُوَى.

תִּשְׁזֹרֶת, תשזורת נ' (־זוֹרוֹת) تَشَابُكٌ. تَدَاخُلٌ. وَاشِجَةٌ. وَشِيجَةٌ.

תִּשְׁחֹרֶת, תשחורת נ' عَهْدُ الصِّبَا. عَهْدُ الطُّفُولَةِ. בְּנֵי תִּשְׁחֹרֶת النَّشْءُ الطَّالِعُ. الجِيلُ الصَّاعِدُ. الشَّبَابُ.

תַּשְׁטִיף ז' (־פִים) مَضْمَضَةٌ. غَرْغَرَةٌ.

תְּשִׁיעִי ת' (־יִים) تَاسِعٌ ج تَوَاسِعُ. הַסִּימְפוֹנְיָה הַתְּשִׁיעִית לְבֶּטְהוֹבֶן السِّيمْفُونِيَّةُ التَّاسِعَةُ لِبِتْهُوفِن.

תְּשִׁיעִיָּה, תשיעייה נ' (־יּוֹת) تُسَاعٌ(يّ). مَجْمُوعَةٌ تَتَأَلَّفُ مِنْ تِسْعَةٍ.

תְּשִׁיעִית (־יּוֹת) ١. נ' تُسْعٌ ج أَتْسَاعٌ. وَاحِدٌ مِنْ تِسْعَةٍ. $\frac{1}{9}$. ٢. ת' تَاسِعَةٌ ע' תְּשִׁיעִי.

תְּשִׁישׁוּת נ' ١. ضُعْفٌ (ضَعْفٌ). وَهْنٌ. كَلاَلَةٌ. كَلٌّ. جُهْدٌ. إِرْهَاقٌ. عَجْزٌ. ٢. عُنَّةٌ. عَدَمُ الكِفَايَةِ الجِنْسِيَّةِ.

תִּשְׁלֹבֶת, תשלובת נ' (־לוֹבוֹת) ١. في الميكانيك: تَرَابُطُ مَجْمُوعَةِ التُّرُوسِ أَوِ العَجَلاَتِ المُسَنَّنَةِ. ٢. تَشَابُكٌ. تَرَابُطٌ. ٣. مُجَمَّعٌ. مَجْمُوعَةُ صِنَاعَاتٍ فِي مَوْقِعٍ وَاحِدٍ.

תַּשְׁלוּב ז' (־בִים) تَشَابُكٌ. تَرَابُطٌ. تَوْشِيجٌ. إِلْحَاقٌ.

תַּשְׁלוּם ז' (־מִים) صَرْفٌ. تَسْدِيدٌ. قِسْطٌ ج أَقْسَاطٌ. دُفْعَةٌ ج دُفُعَاتٌ. أَجْرٌ ج أُجُورٌ. مُكَافَأَةٌ. إِسْتِحْقَاقُ الدَّفْعِ ج إِسْتِحْقَاقَاتٌ. مَدْفُوعَاتٌ. תַּשְׁלוּם חָדְשִׁי قِسْطٌ شَهْرِيٌّ. תַּשְׁלוּם דָּגֵשׁ في القواعد: الشَّدَّةُ بِسَبَبِ الإِدْغَامِ (مثل אֶקַּח اي آخُذُ عوضًا عن حرف ל لو كتبت אֶלְקַח). אֶמְצָעֵי תַּשְׁלוּם طَرِيقَةُ الدَّفْعِ. العُمْلَةُ المُتَدَاوَلَةُ. חֻפְשָׁה לְלֹא תַּשְׁלוּם إِجَازَةٌ حُرَّةٌ. إِجَازَةٌ بِلاَ مُرَتَّبٍ. תַּשְׁלוּמִים לְשִׁעוּרִין دَفْعٌ بِالتَّقْسِيطِ (بِالأَقْسَاطِ). בְּתַשְׁלוּמִים فِي دُفُعَاتٍ (بِالتَّقْسِيطِ). מַאֲזַן הַתַּשְׁלוּמִים مِيزَانُ المَدْفُوعَاتِ (الدَّوْلِيُّ).

תַּשְׁלִיב ז' (־בִים) تَرَابُطٌ. تَشَابُكٌ.

תַּשְׁלִיךְ ז' كِنَايَةٌ عَنِ التَّقْلِيدِ المُتَّبَعِ لَدَى اليَهُودِ لِلذَّهَابِ فِي اليَوْمِ الأَوَّلِ مِنْ عِيدِ رَأْسِ السَّنَةِ العِبْرِيَّةِ إِلَى سَاحِلِ نَهْرٍ أَوْ بَحْرٍ أَوْ بِالقُرْبِ مِنْ بِئْرِ مَاءٍ لأَدَاءِ صَلاَةِ العَصْرِ هُنَاكَ (للتبرء من الخطايا).

תַּשְׁלִיל ז' (־לִים) الصُّورَةُ السَّالِبَةُ فِي التَّصْوِيرِ الشَّمْسِيِّ. رَسْمٌ مَعْكُوسٌ. مُسَوَّدَةٌ. عِفْرِيتَةٌ م'. جَامَةٌ עק' ע' נֶגָטִיב.

תַּשְׁלִים ז' كَلِمَاتٌ تَكْمِيلِيَّةٌ ע' סוּפְּלֶטִיבָה.

תַּשְׁמִישׁ ז' (־שִׁים) ١. إِسْتِعْمَالٌ. إِسْتِفَادَةٌ. إِنْتِفَاعٌ. ٢. أَدَاةٌ ج أَدَوَاتٌ. وَسِيلَةٌ ج وَسَائِلُ. תַּשְׁמִישׁ הַמִּטָּה مُضَاجَعَةٌ. جِمَاعٌ. غِشْيَانٌ. תַּשְׁמִישֵׁי קְדֻשָּׁה أَدَوَاتُ العِبَادَةِ. أَدَوَاتُ الطُّقُوسِ الدِّينِيَّةِ.

תֵּשַׁע ש"מ נ' تِسْعٌ ج أَتْسَاعٌ. الرَّقْمُ ٩ (للمؤنث). תְּשַׁע עֶשְׂרֵה تِسْعَ عَشْرَةَ. ١٩ (للمؤنث). מוּטָל תֵּשַׁע אַמּוֹת בָּאֲדָמָה إِنَّهُ مَطْرُوحٌ فِي أَعْمَاقِ الأَرْضِ ومجازًا: فِي أَسْفَلِ دَرَكٍ.

תִּשַּׁע פ' ضَرَبَ فِي تِسْعَةٍ. ضَاعَفَ العَدَدَ تِسْعَ مَرَّاتٍ.

תִּשְׁעָה ש"מ ז' تِسْعَةٌ ج تِسَعٌ. الرَّقْمُ ٩ (للمذكر). תִּשְׁעָה בְּאָב ע' אָב. תִּשְׁעָה עָשָׂר تِسْعَةَ عَشَرَ (المذكر). הַתִּשְׁעָה עָשָׂר التَّاسِعَ عَشَرَ.

תִּשְׁעִים ש"מ تِسْعُونَ. الرَّقْمُ ٩٠ (للمذكر والمؤنث). שְׁנוֹת הַתִּשְׁעִים التِّسْعِينَاتُ (التِّسْعِينِيَّاتُ).

תִּשְׁפֹּכֶת, תשפוכת נ' سَكْبٌ. إِرَاقَةٌ. صَبٌّ.

תַּשְׁקִיף ז' (־פִים) ١. تَنَبُّؤٌ ج تَنَبُّؤَاتٌ. تَكَهُّنٌ ج تَكَهُّنَاتٌ. تَوَقُّعٌ ج تَوَقُّعَاتٌ. ٢. وَرَقٌ شَفَّافٌ. ٣. شَفَّافِيَّةٌ. شَفَافِيَةٌ. ٤. كَشْفٌ (حسابي مثلاً) ج كُشُوفٌ.

מַרְאַת תַּשְׁקִיף مِرْآةٌ عَاكِسَةٌ (وخصوصًا في سيارة).

תָּשֶׁר ז' (תְּשָׁרִים) ١. هَدِيَّةٌ ע' תְּשׁוּרָה. ٢. وَهْبَةٌ. إِكْرَامِيَّةٌ. بَقْشِيش. بَخْشِيش ע' טִיפּ.

תִּשְׂרֹגֶת, תשרוגת נ' (־רוֹגוֹת) تَشَابُكٌ. تَوَاشُجٌ. تَعَقُّدٌ.

תִּשְׁרֵי ז' تِشْرِي (الشهر الاول في التقويم العبري). תְּקוּפַת תִּשְׁרֵי فَتْرَةُ تِشْرِي. فَصْلُ الخَرِيفِ.

תַּשְׁרִיר ז' إِضْفَاءُ صِفَةِ الشَّرْعِيَّةِ. مَفْعُولِيَّةٌ (validation).

תָּשַׁשׁ, תַּשׁ פ' وَهَنَ (يَهِنُ). كَلَّ ـِ. خَارَ ـُ. ضَعُفَ ـُ. תַּשׁ כּוֹחוֹ מֵרֹב עֲבוֹדָה كَلَّتْ قُوَاهُ مِنْ كَثْرَةِ العَمَلِ. הֵתֵשׁ, הִתִּישׁ وَهَّنَ. أَوْهَنَ. أَضْعَفَ. أَرْهَقَ. أَضْنَى. أَجْهَدَ. הוּתַשׁ أُوهِنَ. أُرْهِقَ. أُنْهِكَ. أُضْنِيَ. أُجْهِدَ.

תַּשְׁתִּית נ' (־יּוֹת) ١. إِنْشَاءَاتٌ (مفرد: إِنْشَاءٌ). أَسَاسٌ ج أُسُسٌ. ٢. فَرْشُ البِنَاءِ. بُنْيَةٌ تَحْتِيَّةٌ (infra-construction). הַשְׁקָעוֹת תַּשְׁתִּית إِسْتِثْمَارَاتٌ أَسَاسِيَّةٌ. מִפְעֲלֵי תַּשְׁתִּית مَشْرُوعَاتٌ إِنْشَائِيَّةٌ. מִשְׂרַד הַתַּשְׁתִּיּוֹת وِزَارَةُ البُنْيَةِ (البُنَى) التَّحْتِيَّةِ.

תַּת .Ar بَادِئَةٌ بِمَعْنَى: تَحْتَ. دُونَ. أَدْنَى. أَسْفَلَ ע' תַּחַת. תַּת־אַלּוּף بْرِيغَادِير جِنِرَال. عَقِيدٌ (في اغلب الجيوش العربية). תַּת־הַכָּרָה (יָדַע) في علم النفس: اللَّاوَعْيُ. اللَّاشُعُورُ ע' אַלְיֶדַע. תַּת־יַבֶּשֶׁת شِبْهُ قَارَّةٍ (مثل شبه قارة الهند). תַּת־יַמִּי تَحْتَ البَحْرِ. תַּת־מַקְלֵעַ رَشَّاشٌ يَدَوِيٌّ. رَشَّاشٌ قَصِيرٌ. תַּת־נִצָּב (תְּנַ"ץ) في الشرطة: بْرِيغَادِير. عَمِيدٌ ע' נִצָּב. תַּת־קַרְקָעִי تَحْتَ أَرْضِيٌّ. تَحْتَ الأَرْضِ. جَوْفِيٌّ. מַיִם תַּת־קַרְקָעִיִּים مِيَاهٌ جَوْفِيَّةٌ. תַּת־שַׂר نَائِبُ وَزِيرٍ. وَكِيلُ وِزَارَةٍ. תַּת־תְּזוּנָה نَقْصُ (قِلَّةُ) التَّغْذِيَةِ. תַּת־תִּקְנִי تَحْتَ المُسْتَوَى اللَّائِقِ.

ת"ת ר"ת תַּלְמוּד תּוֹרָה مَعْهَدٌ (كُتَّابٌ) لِدِرَاسَةِ التَّوْرَاةِ.

תִּתּוֹרָה, תיתורה .Ar נ' (־רוֹת) حَافَّةٌ ج حَافَّاتٌ. شَفَا. حَاشِيَةٌ. هَامِشٌ.

תִּתְחַדֵּשׁ מ"ק مَبْرُوك (لارتداء ثوب جديد)! أَبْلَيْتَ جَدِيدًا وَتَمَلَّيْتَ حَبِيبًا.

תַּתְרָן ת' (־נִים) أَخْشَمُ ج خُشْمٌ נ' خَشْمَاءُ. فَاقِدُ حَاسَّةِ الشَّمِّ.

תַּתְרָנוּת נ' خُشَامٌ. خَشَمٌ ومجازًا: عَدَمُ تَمْيِيزٍ.

תִּתֹּרֶת, תיתורת נ' (־תּוֹרוֹת) حَاشِيَةٌ. حَافَّةٌ (كحاشية القبعة).

in the foreign language. For example, from Arabic A, from Aramaic Ar., from Turkish T, etc. (see list of abbreviations). Each word has been defined according to its part of speech: verb (po'al) פ', noun (shem etzem): ז' male or נ' female etc. (see list of abbreviations). The origins of ancient semitic languages (Acadian for example), which have been accepted into the Hebrew and become canonical have not been stated. Slang expressions taken from Yiddish, Arabic or other sources are generally marked סל'. Alongside foreign words, there is a reference to the Hebrew word with the abbreviation ע'. If a foreign word is important and useful, it is referenced next to the correct Hebrew word.

Principles of the Dictionary

This dictionary, the fruit of many years of hard work, consists of two parts:

a. The Arabic-Hebrew dictionary

Over the last few decades, which have seen an accelerated development of various fields of science and technology, it has been claimed that the Arabic language has not kept pace with these developments. Translators have had no choice, it is argued, but to explain an expression or a concept using several words, instead of using an equivalent Arabic word to the foreign word. This situation has undergone significant change in recent years.

Arabic has undergone a process of significant expansion, especially in the area of scientific and technological terms. It has begun to incorporate new foreign words, making the changes necessary to suit the words to the needs of the Arabic writer and speaker. Words like "telephone" (تلفون – تَلْفَنَ) have been adopted unchanged, as happened in Hebrew. Although this word has an original Arabic equivalent (هاتف – هَاتَفَ) this is not widely used, and the foreign word seems to be preferred in modern Arabic. This dictionary provides both options. As well as adopting the foreign words in certain areas, Arabic has developed derivations from nouns which were not formerly customary, such as إطَار – أطَّرَ (frame). Additional verbs have also been derived which were not included in older dictionaries, such as تَأْطِير (framing). Note that in this case, Hebrew and Arabic have both used the same method. One may assume that this was not intentional, since there is no coordinating body for linguists of both languages. Such an institution would be useful, since these are two closely related semitic languages.

b. The Hebrew-Arabic dictionary

The entries in this dictionary are arranged alphabetically by root فَعَلَ, including foreign words which have entered modern Hebrew usage. This dictionary is based on the extensive dictionary which was first published in 1985 and was warmly received among both Hebrew and Arabic speakers. The new dictionary includes many corrections and updates, it has been made shorter and more concise, in order to make it more accessible to its users: pupils, students, translators, the media, researchers and friends of both Hebrew and Arabic cultures. Naturally, there are new entries which represent most of the innovations of the Academy of Hebrew Language.

All of the grammatical forms are derived from the simple form of the verb (paa'l) which usually consists of three root letters, and all its derivations and variations, including idioms, colloquialisms, and set phrases, examples, sayings and proverbs, mostly from original sources, which aid in understanding the various meanings of the entry. The definitions have been classified and divided according to their meanings. Each meaning has been given a synonym in Arabic, beginning with the closest equivalent, and ending with the colloquial word. The entries in Arabic are written with full diacritic signs, including word endings, apart from colloquial words. We have attempted to provide the shortest, most accurate definitions possible in Arabic, with occasional concise explanations in parentheses, in full lettering without vowel points. In the major entries, next to the vowel-pointed Hebrew word, the word appears again, written fully, according to the directions of The Academy of the Hebrew Language (apart from the word God - אֱלֹהִים). This is true also of the rest of the grammatical derivations, which are arranged as follows: *niph'al, piel, pual, hitpa'el, hiph'il, hoph'al*. Words originating in other languages which have been "Hebraised" have next to them a short mark

Author's Preface

For many generations, Jews and Arabs have lived together in all Arabic and Islamic countries, from Iraq in the east, Syria, Egypt and to Morocco in the west, with intertwined daily lives and cultures, and Arabic as their common spoken language. Although there have been brief periods of conflict, these have not impeded the continuation of discourse and dialogue. It is sad to see that since the beginning of the twentieth century, and especially the second half of the century, Arab hostility towards Jews has increased, leaving them feeling alienated and threatened. At the same time the ongoing conflict in our region has resulted in increased hostility and contempt vis à vis Arabic culture on the part of Jewish society. Over recent decades, we have been witness to extreme developments in the history of the Arab-Israeli conflict. On one hand we have seen the positive outcome of peace initiatives with Egypt and Jordan, as well as initiatives towards peace between the Israelis and Palestinians in the early nineteen nineties which breathed a certain amount of hope into the peoples of the region. On the other hand, religious and political polarisations over recent years have led to increased distance, worsening alienation and deepening hatred between the two peoples.

One important way, in my opinion, to overcome this situation is to deepen and nurture mutual knowing between the two cultures. There is no doubt that knowledge of the language of the other side can contribute enormously to this, and constitute a bridge of dialogue. The two languages, Hebrew and Arabic, are both ancient and rich, and very close to one another. Browsing the dictionary, you can see just how many roots they have in common. The better we establish knowledge of the Arabic language among the Israeli public, and especially among the youth, the greater the understanding and openness which may develop between ourselves and our neighbours.

I would like to thank Shocken Publishing house and its chairperson, Ms. Racheli Edelman for the support and enormous effort invested in order to publish this dictionary. Special thanks are due to Ms. Dita Eliaz, who liaised between all those involved in the effort of completing the dictionary in its present form. During the years of work together, Ms. Eliaz has made an enormous contribution with her knowledge, her patience and delightful manner, to bringing this work to a successful outcome. Thanks too to the Harry S. Truman Research Institute for the Advancement of Peace at the Hebrew University in Jerusalem, for the support and help of their administration library and secretaries; to Ms. Aliza Raviv, who proof-read both parts of the dictionary with enormous diligence and devotion, and contributed important remarks; to Ms. Orit Ben Eliezer, who did a professional and responsible job of arranging the order and pagination of the dictionary; to Prof. Sasson Somekh; Dr. Hiah Dahan of the Hebrew University, Dr. Shlomo Alon, General Inspector of Arabic and Islam in the Ministry of Education and Culture; Mr. Nizar Mahajneh of the Henrietta Szold Institute; The National Institute for Behavioral Research, which helped me enormously in clarifying terms and removing obstacles. Above all, to my wife Marcelle, who has accompanied me every step of the way – for her devotion, patience and support.

Jerusalem, October 2007

Dr. David Sagiv, the compiler of this two-way dictionary, has worked tirelessly for the last fifty years to improve the bi-lingual dictionaries of the two modern semitic languages, Hebrew and Arabic. His dictionary, the *Hebrew-Arabic Dictionary of the Contemporary Language* (1985) constituted a landmark in the field. It encompassed the original language, Hebrew, from all aspects and at all levels, and also reflected not only contemporary language, but also its ancient sources (biblical, Mishmaic, medieval etc.). Sagiv's Hebrew-Arabic dictionary was enthusiastically received by thousands of users in Israel and abroad, including in the Arab world, and functioned not only in public and academic libraries, but also on the private shelves of pupils, university students, linguists.

Now Dr. Sagiv has expanded his lexicographical work: in addition to the Hebrew-Arabic section, with Hebrew as the language of origin, the new dictionary also includes an Arabic-Hebrew section, where the language of origin is Arabic. This up-to-date dictionary covers both languages broadly in both directions (the dictionary refers to Arabic as both an original and as a target language). Sagiv has provided full representation, as much as that is possible, of those words and phrases which have been inovated in recent decades in both languages. He has added thousands of idioms and collocations (in which phrases of two or more words do not create a new meaning) which are widespread in both languages.

I do not believe that a dictionary, even an excellent one, has the power to dissipate the sense of hostility between peoples or communities, but in the political and historical context in which the peoples of the Middle East find themselves today, a dictionary of this kind can only help both sides, the Arab and the Israeli, to improve communication and perhaps even to develop understanding between them. For this too, the compiler Dr. Sagiv is worthy of our congratulations and thanks.

Tel Aviv University, July 2007

Ashkenazi. Most other linguistic elements did not differ significantly in keeping with the ethnic origin of the speaker. In the case of gemination (dagesh) as with vowels, the Oriental example was adopted (so that for example, the *kamatz* and the *pataḥ* are pronounced the same: "aa", unlike their pronunciation in certain older communities in the past where Hebrew remained the language of writing and prayer).

The opposite is true of Arabic. Throughout the Arab regions of the Middle East and North Africa, Arabic never ceased to be a spoken language, so that there was no need to revive it as such in modern times. Nevertheless, spoken Arabic was by no means a single language; in every geographic region the inhabitants spoke a different dialect, and in fact there are hundreds of dialects and sub-dialects in the Arab world. These sometimes differ to such an extent that they preclude free communication between speakers of various Arabic dialects, unless elements from the written language are introduced, which is more unified and common among all Arabs. As to the written language, sometimes called "literary" or "standard" ("fuṣḥā",pure in Arabic), it is learned for the most part in school, not before the child has already learned to speak the local dialect. All the Arabic dialects differ widely, structurally and semantically, from the written language, and in particular from the language of Arabic literary sources. The "fusha" language is used by all Arabs of all nations, both in journalism and literature, in news broadcasts and quality programs in the electronic media. This linguistic situation, in which the written language is differentiated from the spoken ones, which are in turn different from each other, creates various communication difficulties which space precludes detailing here.

As someone who has spent most of his life studying and teaching Arabic, I can testify to the complexity of the linguistic scene of modern Arabic. I am often asked what is the correct way to learn Arabic. I reply first of all with some questions: "What is the purpose of your learning the language? For reading and writing, or for speaking? And if for speaking, which dialect: Egyptian, Palestinian or other?" The surprised enquirer usually answers "Of course I wish to learn to read, write and speak Arabic. I wish to communicate with Arabic speakers in written or verbal language." At this point I try to explain to my interlocutor the huge difference in the Arabic world between the written and the spoken language, and between one dialect and another. Yet despite the many difficulties. Those who are determined to learn Arabic, may succeed in doing so.

There are then, differences in the socio-linguistic status of Hebrew and Arabic, but the two languages also have many elements in common and many points of meeting. Both have roots made up, in the main, of three consonants or combinations of consonants and vowels. These roots are inserted into different grammatical forms, for example the verbal structure or various noun forms, and thus we may construct a plethora of forms of language which may be added, as needed, to existing forms. Many of these triple roots are common to Arabic and Hebrew, mostly those referring to natural phenomena, or realities of everyday life: *bait* (house) in Arabic is *bayit* in Hebrew; rijl (leg) in Arabic is regel in Hebrew; ḥulm (dream) in Arabic is ḥalom in Hebrew. However, the uninitiated observer cannot always identify this similarity in roots, mostly because of the variant pronunciation of equivalent consonants. Thus *zeroa'* (arm) in Hebrew becomes ḏira' in Arabic: the Hebrew "z" is sometimes equivalent to "ḏ" in Arabic. Similarly, *mashal* (example) in Hebrew has the Arabic equivalent *mathal*, where the Hebrew consonant "sh" is often equivalent the Arabic consonant "th". In other cases, the Hebrew consonant "sh" is equivalent to the consonant "s" in Arabic, so that the Hebrew shalom (peace) is related to the Arabic *salām*.

The Horizons of a Two-Way Dictionary

by Prof. Sasson Somekh DPhil (Oxon)

Among the semitic languages which were alive and active in our region in the distant past, only three or four have survived. Their echoes are still audible today in the Middle East and North Africa. Of those - two languages, Arabic and Hebrew, have managed to expand in recent generations, and to be flexible enough to meet the demands of a modern, national, cultural language. There are two other semitic languages today: Ethiopian, both spoken and written, and Aramaic, which exists in the main as a spoken language in parts of northern Iraq, Syria and Turkey. Hebrew and Arabic have adapted themselves with surprising speed to contemporary life, and have developed oral and written lingual systems in keeping with the needs of modern communication. They have also produced literatures which are not necessarily in direct continuity with the literature of the past, but are closer to today's world literature. Writers in both of these languages have won Nobel prizes for literature (S.Y. Agnon of Israel and Naguib Mahfouz of Egypt).

While Arabic and Hebrew have grappled with similar challenges during the twentieth century, they both also face unique challenges. First of these challenges is the question of the revitalisation of the written language. Both languages had to extricate themselves from a medieval linguistic framework, to distance themselves from somewhat archaic structures. They now aspired to expand and to suit themselves to the demands of new kinds of writing: mass media and literary types which did not previously exist. Rather than a tendency to a metaphorical and rather stilted style which dominated in the past, writers now had to adopt to a style as simple and unambiguous a syntax as possible. Both languages alike achieved this via written and broadcast journalism, and a new generation of talented translators and teachers came to the fore, able to accomplish this renewal. Language academies were set up in both languages which prepared lists of expresssions in many fields of science and modern life in order to propagate these neologisms among speakers and writers.

Among the challenges that are unique to each language, we should mention the question of the spoken language. At the start of the modern age, Hebrew was not a spoken language in Palestine or in Jewish communities in the world. The revivers of the language had to create, almost from nothing, a natural, colloquial Hebrew which a child could learn spontaneously from his or her parents and peers, as opposed to the Hebrew which had existed up till then. Hebrew was first and foremost learned as a written language, the language of the biblical and of post-biblical literature. Towards the end of the nineteenth century, Hebrew speaking communities and groups began to emerge in Jerusalem, the Galilee and other places in Palestine and Europe. The children of these communities gradually became native Hebrew speakers, with Hebrew as their major or only spoken language.

Thus Hebrew changed from a language of books and study halls, of only limited use, to a vital, communal, fully developed language. During the twentieth century, spoken Hebrew prevailed in a growing number of communities in the Jewish settlement in Palestine, and in time became the dominant language among the Jewish population there. It should be pointed out, however, that in contrast with other spoken languages around the world, spoken Hebrew did not differ grammatically or in its vocabulary from the modern written language, which also became established at the start of the twentieth century. The phonetic system among Hebrew speakers stabilized. In those years fixed norms were adopted for the most part, with the exception of glottal stops, for which there were two norms: the Oriental, and the

Contents

Sagiv Dictionary

Arabic-Hebrew

Hebrew-Arabic

David Sagiv

מם

Israeli Center for Libraries
Ministry of science, Culture and sport
Culture administration / the literature department

ש

Schocken Publishing House
Jerusalem and Tel Aviv